Suomi Ruotsi

Englanti Raamattu

finbible.fi

Suomi 1933/33

Ruotsi 1917

Englanti Rotherham Emphasized Bible

VANHA TESTAMENTTI

1 Mooses

1 luku

1 Alussa loi Jumala taivaan ja maan.	1 I begynnelsen skapade Gud himmel och jord.	1 In the beginning, God created the heavens and the earth.
2 Ja maa oli autio ja tyhjä, ja pimeys oli syvyyden päällä, ja Jumalan Henki liikkui vetten päällä.	2 Och jorden var öde och tom, och mörker var över djupet, och Guds Ande svävade över vattnet.	2 Now, the earth, had become waste and wild, and, darkness, was on the face of the roaring deep,—but, the Spirit of God, was brooding on the face of the waters.
3 Ja Jumala sanoi: Tulkoon valkeus. Ja valkeus tuli.	3 Och Gud sade: »Varde ljus»; och det vart ljus.	3 And God said—Light, be. And light was.
4 Ja Jumala näki, että valkeus oli hyvä; ja Jumala erotti valkeuden pimeydestä.	4 Och Gud såg att ljuset var gott; och Gud skilde ljuset från mörkret.	4 And God saw the light, that it was, good,—and God divided, the light, from the, darkness;
5 Ja Jumala kutsui valkeuden päiväksi, ja pimeyden hän kutsui yöksi. Ja tuli ehtoo, ja tuli aamu, ensimmäinen päivä.	5 Och Gud kallade ljuset dag, och mörkret kallade han natt. Och det vart afton, och det vart morgon, den första dagen.	5 and God called, the light, day, but, the darkness, called he, night. So it was evening—and it was morning, one day.
6 Ja Jumala sanoi: Tulkoon taivaanvahvuus vetten välille erottamaan vedet vesistä.	6 Och Gud sade: »Varde mitt i vattnet ett fäste som skiljer vatten från vatten.»	6 And God said, Let there be an expanse in the midst of the waters,—and let it be a means of dividing, between waters and waters.
7 Ja Jumala teki taivaanvahvuuden ja erotti vedet, jotka olivat taivaanvahvuuden alla, vesistä, jotka olivat taivaanvahvuuden päällä; ja tapahtui niin.	7 Och Gud gjorde fästet, och skilde vattnet under fästet från vattnet ovan fästet; och det skedde så.	7 And God made the expanse, and it divided between the waters that were under the expanse and the waters that were above the expanse. And it was so.
8 Ja Jumala kutsui vahvuuden taivaaksi. Ja tuli ehtoo, ja tuli aamu, toinen päivä.	8 Och Gud kallade fästet himmel. Och det vart afton, och det vart morgon, den andra dagen.	8 And God called, the expanse, heavens. So it was evening—and it was morning, a, second day.
9 Ja Jumala sanoi: Kokoontukoot vedet, jotka ovat taivaan alla, yhteen paikkaan, niin että kuiva	9 Och Gud sade: »Samle sig det vatten som är under himmelen till en särskild plats, så att det torra bliver	9 And God said—Let the waters under the heavens, be gathered together, into one place, and let the dry–

tulee näkyviin. Ja tapahtui niin.
10 Ja Jumala kutsui kuivan maaksi, ja paikan, mihin vedet olivat kokoontuneet, hän kutsui mereksi. Ja Jumala näki, että se oli hyvä.
11 Ja Jumala sanoi: Kasvakoon maa vihantaa, ruohoja, jotka tekevät siementä, ja hedelmäpuita, jotka lajiensa mukaan kantavat maan päällä hedelmää, jossa niiden siemen on. Ja tapahtui niin:
12 maa tuotti vihantaa, ruohoja, jotka tekivät siementä lajiensa mukaan, ja puita, jotka lajiensa mukaan kantoivat hedelmää, jossa niiden siemen oli. Ja Jumala näki, että se oli hyvä.
13 Ja tuli ehtoo, ja tuli aamu, kolmas päivä.

14 Ja Jumala sanoi: Tulkoot valot taivaanvahvuuteen erottamaan päivää yöstä, ja olkoot ne merkkeinä osoittamassa aikoja, päiviä ja vuosia,
15 ja olkoot valoina taivaanvahvuudella paistamassa maan päälle. Ja tapahtui niin:
16 Jumala teki kaksi suurta valoa, suuremman valon hallitsemaan päivää ja pienemmän valon hallitsemaan yötä, sekä tähdet.
17 Ja Jumala pani ne taivaanvahvuuteen,

synligt.» Och det skedde så.
10 Och Gud kallade det torra jord, och vattensamlingen kallade han hav. Och Gud såg att det var gott.

11 Och Gud sade: »Frambringe jorden grönska, fröbärande örter och fruktträd, som efter sina arter bära frukt, vari de hava sitt frö, på jorden.» Och det skedde så;

12 jorden frambragte grönska, fröbärande örter, efter deras arter, och träd som efter sina arter buro frukt, vari de hade sitt frö. Och Gud såg att det var gott.

13 Och det vart afton, och det vart morgon, den tredje dagen.
14 Och Gud sade: »Varde på himmelens fäste ljus som skilja dagen från natten, och vare de till tecken och till att utmärka särskilda tider, dagar och år,

15 och vare de på himmelens fäste till ljus som lysa över jorden.» Och det skedde så;
16 Gud gjorde de två stora ljusen, det större ljuset till att råda över dagen, och det mindre ljuset till att råda över natten, så ock stjärnorna.
17 Och Gud satte dem på himmelens fäste till att lysa

ground appear. And it was so.
10 And God called, the dry–ground, land, but, the gathering together of the waters, called he, seas. And God saw that it was, good.

11 And God said—Let the land put–forth vegetation—herb yielding seed, fruit–tree, bearing fruit, after its kind, whose seed is within it on the land. And it was so.

12 And the land brought–forth vegetation—herb yielding seed after its kind, and tree bearing fruit, whose seed is within it, after its kind. And God saw that it was, good.

13 So it was evening—and it was morning, a third day.

14 And God said—Let there be luminaries in the expanse of the heavens, to divide between the day and the night,—and let them be for signs, and for seasons, and for days and years;
15 yea let them be for luminaries, in the expanse of the heavens, to give light on the earth. And it was so.
16 And God made the two great luminaries,—the greater luminary to rule the day, and the lesser luminary to rule the night, also the stars.

17 And God set them in the expanse of the heavens,—to

paistamaan maan päälle
18 ja hallitsemaan päivää ja yötä ja erottamaan valon pimeästä. Ja Jumala näki, että se oli hyvä.

19 Ja tuli ehtoo, ja tuli aamu, neljäs päivä.

20 Ja Jumala sanoi: Vilisköötvedet eläviä olentoja, ja lentäköötlinnut maan päällä, taivaanvahvuuden alla.

21 Ja Jumala loi suuret merieläimet ja kaikkinaiset liikkuvat, vesissä vilisevät elävät olennot, kunkin lajinsa mukaan, ja kaikkinaiset siivekkäät linnut, kunkin lajinsa mukaan. Ja Jumala näki, että se oli hyvä.
22 Ja Jumala siunasi ne sanoen: Olkaa hedelmälliset ja lisääntykää ja täyttäkää meren vedet, ja linnut lisääntyköötmaan päällä.

23 Ja tuli ehtoo, ja tuli aamu, viides päivä.

24 Ja Jumala sanoi: Tuottakoon maa elävät olennot, kunkin lajinsa mukaan, karjaeläimet ja matelijat ja metsäeläimet, kunkin lajinsa mukaan. Ja tapahtui niin:
25 Jumala teki metsäeläimet, kunkin lajinsa mukaan, ja karjaeläimet, kunkin lajinsa mukaan, ja kaikki maan matelijat, kunkin lajinsa mukaan. Ja

över jorden,
18 och till att råda över dagen och över natten, och till att skilja ljuset från mörkret. Och Gud såg att det var gott.
19 Och det vart afton, och det vart morgon, den fjärde dagen.
20 Och Gud sade: »Frambringe vattnet ett vimmel av levande varelser; flyge ock fåglar över jorden under himmelens fäste.»

21 Och Gud skapade de stora havsdjuren och hela det stim av levande varelser, som vattnet vimlar av, efter deras arter, så ock alla bevingade fåglar, efter deras arter. Och Gud såg att det var gott.

22 Och Gud välsignade dem och sade: »Varen fruktsamma och föröken eder, och uppfyllen vattnet i haven; föröke sig ock fåglarna på jorden.»
23 Och det vart afton, och det vart morgon, den femte dagen.
24 Och Gud sade: »Frambringe jorden levande varelser, efter deras arter, boskapsdjur och kräldjur och vilda djur, efter deras arter.» Och det skedde så;

25 Gud gjorde de vilda djuren, efter deras arter, och boskapsdjuren, efter deras arter, och alla kräldjur på marken, efter deras arter. Och Gud såg att det var

give light on the earth;
18 and to rule over the day and over the night, and to divide the light from the darkness. And God saw that it was, good.
19 So it was evening—and it was morning, a fourth day.

20 And God said—Let the waters swarm [with] an abundance of living soul, and, birds, shall fly over the earth, over the face of the expanse of the heavens.
21 And God created the great sea–monsters,—and every living soul that moveth—[with] which the waters swarmed after their kind, and every winged bird––after its kind. And God saw that it was, good.

22 And God blessed them, saying,—Be fruitful and multiply, and fill the waters in the seas, and let, the birds, multiply in the land.

23 So it was evening—and it was morning, a fifth day.

24 And God said—Let the land, bring forth, living soul, after its kind, tame–beast and creeping thing and wild–beast of the land, after its kind. And it was so.

25 And God made the wild–beast of the land, after its kind, and the tame–beast, after its kind, and every creeping thing of the ground, after its kind. And God saw

Jumala näki, että se oli hyvä.

26 Ja Jumala sanoi: Tehkäämme ihminen kuvaksemme, kaltaiseksemme; ja vallitkoot he meren kalat ja taivaan linnut ja karjaeläimet ja koko maan ja kaikki matelijat, jotka maassa matelevat.

27 Ja Jumala loi ihmisen omaksi kuvaksensa, Jumalan kuvaksi hän hänet loi; mieheksi ja naiseksi hän loi heidät.

28 Ja Jumala siunasi heidät, ja Jumala sanoi heille: Olkaa hedelmälliset ja lisääntykää ja täyttäkää maa ja tehkää se itsellenne alamaiseksi; ja vallitkaa meren kalat ja taivaan linnut ja kaikki maan päällä liikkuvat eläimet.

29 Ja Jumala sanoi: Katso, minä annan teille kaikkinaiset siementä tekevät ruohot, joita kasvaa kaikkialla maan päällä, ja kaikki puut, joissa on siementä tekevä hedelmä; olkoot ne teille ravinnoksi.

30 Ja kaikille metsäeläimille ja kaikille taivaan linnuille ja kaikille, jotka maassa matelevat ja joissa on elävä henki, minä annan kaikkinaiset viheriät ruohot ravinnoksi. Ja tapahtui niin.

31 Ja Jumala katsoi kaikkea, mitä hän tehnyt oli, ja katso, se oli sangen

gott.

26 Och Gud sade: »Låt oss göra människor till vår avbild, till att vara oss lika; och må de råda över fiskarna i havet och över fåglarna under himmelen och över boskapsdjuren och över hela jorden och över alla kräldjur som röra sig på jorden.»

27 Och Gud skapade människan till sin avbild, till Guds avbild skapade han henne, till man och kvinna skapade han dem.

28 Och Gud välsignade dem; Gud sade till dem: »Varen fruktsamma och föröken eder, och uppfyllen jorden och läggen den under eder; och råden över fiskarna i havet och över fåglarna under himmelen och över alla djur som röra sig på jorden.»

29 Och Gud sade: »Se, jag giver eder alla fröbärande örter på hela jorden och alla träd med fröbärande trädfrukt; detta skolen I hava till föda.

30 Men åt alla djur på jorden och åt alla fåglar under himmelen och åt allt som krälar på jorden, vad som i sig har en levande själ, åt dessa giver jag alla gröna örter till föda.» Och det skedde så.

31 Och Gud såg på allt som han hade gjort, och se, det var mycket gott. Och det

that it was, good.

26 And God said—Let us make man in our image, after our likeness—and let them have dominion over the fish of the sea, and over the bird of the heavens, and over the tame-beast—and over all the land, and over every creeping thing, that creepeth on the land.

27 And God created the man, in his own image, In the image of God, created he, him,—Male and female, created he, them.

28 And God blessed them, and God said to them—Be fruitful and multiply and fill the earth, and subdue it,—and have dominion over the fish of the sea, and over the bird of the heavens, and over every living thing that moveth on the land.

29 And God said—Lo! I have given to you—every herb yielding seed which is on the face of all the land, and every tree wherein is the fruit of a tree, yielding seed,—to you, shall it be, for food;

30 and to every living thing of the land—and to every bird of the heavens, and to every thing that moveth on the land, wherein is a living soul, every green herb for food. And it was so.

31 And God saw every thing which he had made, and lo! it was, very good. So it was

hyvää. Ja tuli ehtoo, ja tuli aamu, kuudes päivä.

vart afton, och det vart morgon, den sjätte dagen.

evening—and it was morning, the sixth day.

2 luku

1 Niin tulivat valmiiksi taivas ja maa kaikkine joukkoinensa.
2 Ja Jumala päätti seitsemäntenä päivänä työnsä, jonka hän oli tehnyt, ja lepäsi seitsemäntenä päivänä kaikesta työstänsä, jonka hän oli tehnyt.
3 Ja Jumala siunasi seitsemännen päivän ja pyhitti sen, koska hän sinä päivänä lepäsi kaikesta luomistyöstänsä, jonka hän oli tehnyt.
4 Tämä on kertomus taivaan ja maan synnystä, kun ne luotiin. Siihen aikaan, kun Herra Jumala teki maan ja taivaan,

5 ei ollut vielä yhtään kedon pensasta maan päällä, eikä vielä kasvanut mitään ruohoa kedolla, koska Herra Jumala ei vielä ollut antanut sataa maan päälle eikä ollut ihmistä maata viljelemässä,
6 vaan sumu nousi maasta ja kasteli koko maan pinnan.
7 Silloin Herra Jumala teki maan tomusta ihmisen ja puhalsi hänen sieraimiinsa elämän hengen, ja niin ihmisestä tuli elävä sielu.

8 Ja Herra Jumala istutti paratiisin Eedeniin, itään, ja

1 Så blevo nu himmelen och jorden fullbordade med hela sin härskara.
2 Och Gud fullbordade på sjunde dagen det verk som han hade gjort; och han vilade på sjunde dagen från allt det verk som han hade gjort.

3 Och Gud välsignade den sjunde dagen och helgade den, därför att han på den dagen vilade från allt sitt verk, det som Gud hade gjort, när han skapade.
4 Detta är berättelsen om den ordning i vilken allt blev till på himmelen och jorden, när de skapades, då när HERREN Gud gjorde jord och himmel.
5 Då bar jorden ännu ingen buske på marken, och ingen ört hade ännu skjutit upp på marken, ty HERREN Gud hade icke låtit regna på jorden, och ingen människa fanns, som kunde bruka jorden;
6 men en dimma steg upp från jorden och vattnade hela marken.
7 Och HERREN Gud danade människan av stoft från jorden och inblåste livsande i hennes näsa, och så blev människan en levande varelse.
8 Och HERREN Gud planterade en lustgård i

1 Thus were finished the heavens and the earth, and all their host.
2 Thus God finished, on the seventh day, his work which he had made, and rested, on the seventh day, from all his work which he had made.

3 And God blessed the seventh day, and hallowed it,—because, therein, rested he from all his work which God, by creating, had made.

4 These, are the geneses of the heavens and the earth, when they were created,—in the day when Yahweh God made earth and heavens.

5 Now, no bush of the field, as yet—was in the earth, and, no herb of the field, as yet had sprung up,—because Yahweh God had not sent rain on the earth, and, man, was there none to till the ground;
6 but, a vapour, went up from the earth,—and watered all the face of the ground.
7 So then Yahweh God formed man, [of the] dust of the ground, and breathed in his nostrils the breath of life—and man became a living soul.
8 And Yahweh God planted a garden in Eden, on the

asetti sinne ihmisen, jonka hän oli tehnyt.

9 Ja Herra Jumala kasvatti maasta kaikkinaisia puita, ihania nähdä ja hyviä syödä, ja elämän puun keskelle paratiisia, niin myös hyvän- ja pahantiedon puun.

10 Ja Eedenistä lähti joki, joka kasteli paratiisia, ja se jakaantui sieltä neljään haaraan.

11 Ensimmäisen nimi on Piison; se kiertää koko Havilan maan, jossa on kultaa;

12 ja sen maan kulta on hyvää. Siellä on myös bedellion-pihkaa ja onyks-kiveä.

13 Toisen virran nimi on Giihon; se kiertää koko Kuusin maan.

14 Kolmannen virran nimi on Hiddekel; se juoksee Assurin editse. Ja neljäs virta on Eufrat.

15 Ja Herra Jumala otti ihmisen ja pani hänet Eedenin paratiisiin viljelemään ja varjelemaan sitä.

16 Ja Herra Jumala käski ihmistä sanoen: Syö vapaasti kaikista muista paratiisin puista,

17 mutta hyvän- ja pahantiedon puusta älä

Eden österut och satte däri människan som han hade danat.

9 HERREN Gud lät nämligen alla slags träd som voro ljuvliga att se på och goda att äta av växa upp ur marken, och livets träd mitt i lustgården, så ock kunskapens träd på gott och ont.

10 Och från Eden gick en flod ut, som vattnade lustgården; sedan delade den sig i fyra grenar.

11 Den första heter Pison; det är den som flyter omkring hela landet Havila, där guld finnes,

12 och det landets guld är gott; där finnes ock bdelliumharts och onyxsten.

13 Den andra floden heter Gihon; det är den som flyter omkring hela landet Kus.

14 Den tredje floden heter Hiddekel; det är den som har sitt lopp öster om Assyrien. Den fjärde floden är Frat.

15 Så tog nu HERREN Gud mannen och satte honom i Edens lustgård, till att bruka och bevara den.

16 Och HERREN Gud bjöd mannen och sade: »Av alla andra träd i lustgården må du fritt äta,

17 men av kunskapens träd på gott och ont skall du

east,—and put there, the man whom he had formed.

9 And Yahweh God, caused to spring up, out of the ground, every tree pleasant to the sight and good for food,—and the tree of life, in the midst of the garden, and the tree of the knowledge of good and evil.

10 Now, a river, was coming forth out of Eden, to water the garden,—and, from thence, it parted, and became four heads.

11 The name of the one, is Pishon,—the same, is that which surroundeth all the land of Havilah, where is gold;

12 moreover, the gold of that land, is good,—there, is the bdellium, and the beryl stone.

13 And, the name of the second river, is Gihon,—the same, is that which surroundeth all the land of Cush.

14 And, the name of the third river, is Hiddekel, the same, is that which goeth in front of Assyria; and, the fourth river, is Euphrates.

15 So Yahweh God took the man,—and placed him in the garden of Eden, to till it, and to keep it.

16 And Yahweh God laid command, on the man, saying,—Of every tree of the garden, thou mayest, eat;

17 but, of the tree of the knowledge of good and evil,

syö, sillä sinä päivänä, jona sinä siitä syöt, pitää sinun kuolemalla kuoleman.
18 Ja Herra Jumala sanoi: Ei ole ihmisen hyvä olla yksinänsä, minä teen hänelle avun, joka on hänelle sopiva.
19 Ja Herra Jumala teki maasta kaikki metsän eläimet ja kaikki taivaan linnut ja toi ne ihmisen eteen nähdäkseen, kuinka hän ne nimittäisi; ja niinkuin ihminen nimitti kunkin elävän olennon, niin oli sen nimi oleva.

20 Ja ihminen antoi nimet kaikille karjaeläimille ja taivaan linnuille ja kaikille metsän eläimille. Mutta Aadamille ei löytynyt apua, joka olisi hänelle sopinut.

21 Niin Herra Jumala vaivutti ihmisen raskaaseen uneen, ja kun hän nukkui, otti hän yhden hänen kylkiluistaan ja täytti sen paikan lihalla.
22 Ja Herra Jumala rakensi vaimon siitä kylkiluusta, jonka hän oli ottanut miehestä, ja toi hänet miehen luo.
23 Ja mies sanoi: Tämä on nyt luu minun luistani ja liha minun lihastani; hän kutsuttakoon miehettäreksi, sillä hän on miehestä otettu.
24 Sentähden mies luopukoon isästänsä ja äidistänsä ja liittyköön

icke äta, ty när du äter därav, skall du döden dö.»

18 Och HERREN Gud sade: »Det är icke gott att mannen är allena. Jag vill göra åt honom en hjälp, en sådan som honom höves.»
19 Och HERREN Gud danade av jord alla markens djur och alla himmelens fåglar, och förde dem fram till mannen för att se huru denne skulle kalla dem; ty såsom mannen kallade var levande varelse, så skulle den heta.

20 Och mannen gav namn åt alla boskapsdjur, åt fåglarna under himmelen och åt alla markens djur. Men för Adam fann han icke någon hjälp, sådan som honom hövdes.
21 Då lät HERREN Gud en tung sömn falla på mannen, och när han hade somnat, tog han ut ett av hans revben och fyllde dess plats med kött.
22 Och HERREN Gud byggde en kvinna av revbenet som han hade tagit av mannen, och förde henne fram till mannen.
23 Då sade mannen: »Ja, denna är nu ben av mina ben och kött av mitt kött. Hon skall heta maninna, ty av man är hon tagen.»

24 Fördenskull skall en man övergiva sin fader och sin moder och hålla sig till sin

thou shalt not eat of it,—for, in the day thou eatest thereof, thou shalt, die.
18 And Yahweh God said, It is, not good, that the man should remain alone,—I will make for him a helper, as his counterpart.
19 Now Yahweh God had formed from the ground every living thing of the field, and every bird of the heavens, which he brought in unto the man, that he might see what he should call it,—and, whatsoever the man should call it—any living soul, that, should be the name thereof.
20 So the man gave names to all the tame-beasts, and to the birds of the heavens, and to all the wild-beasts of the field,—but, for man, had there not been found a helper, as his counterpart.
21 So Yahweh God caused a deep sleep to fall on the man, and he slept,—and he took one of his ribs, and closed up flesh instead thereof.
22 And Yahweh God builded the rib which he had taken from the man, into a woman, and brought her in unto the man.
23 And the man said, This, one, now, is bone of my bones, and flesh of my flesh! This, one shall be called Woman, for, out of a man, hath this one been taken.
24 For this cause, will a man leave his father, and his mother,—and cleave unto

vaimoonsa, ja he tulevat yhdeksi lihaksi.
25 Ja he olivat molemmat, mies ja hänen vaimonsa, alasti eivätkä hävenneet toisiansa.

hustru, och de skola varda ett kött.
25 Och mannen och hans hustru voro båda nakna och blygdes icke för varandra.

his wife, and they shall become one flesh.
25 And they were both of them naked, the man and his wife,—and put not each other to shame.

3 luku

1 Mutta käärme oli kavalin kaikista kedon eläimistä, jotka Herra Jumala oli tehnyt; ja se sanoi vaimolle: Onko Jumala todellakin sanonut: 'Älkää syökö kaikista paratiisin puista'?

2 Niin vaimo vastasi käärmeelle: Me saamme syödä muiden puiden hedelmiä paratiisissa,
3 mutta sen puun hedelmästä, joka on keskellä paratiisia, on Jumala sanonut: 'Älkää syökö siitä älkääkä koskeko siihen, ettette kuolisi.'
4 Niin käärme sanoi vaimolle: Ette suinkaan kuole;
5 vaan Jumala tietää, että sinä päivänä, jona te siitä syötte, aukenevat teidän silmänne, ja te tulette niinkuin Jumala tietämään hyvän ja pahan.
6 Ja vaimo näki, että siitä puusta oli hyvä syödä ja että se oli ihana katsella ja suloinen puu antamaan ymmärrystä; ja hän otti sen hedelmästä ja söi ja antoi myös miehellensä, joka oli hänen kanssansa, ja hänkin söi.

1 Men ormen var listigare än alla andra markens djur som HERREN Gud hade gjort; och han sade till kvinnan: »Skulle då Gud hava sagt: 'I skolen icke äta av något träd i lustgården'?»

2 Kvinnan svarade ormen: »Vi få äta av frukten på de andra träden i lustgården,

3 men om frukten på det träd som står mitt i lustgården har Gud sagt: 'I skolen icke äta därav, ej heller komma därvid, på det att I icke mån dö.'»
4 Då sade ormen till kvinnan: »Ingalunda skolen I dö;
5 men Gud vet, att när I äten därav, skola edra ögon öppnas, så att I bliven såsom Gud och förstån vad gott och ont är.»

6 Och kvinnan såg att trädet var gott att äta av, och att det var en lust för ögonen, och att det var ett ljuvligt träd, eftersom man därav fick förstånd, och hon tog av dess frukt och åt; och hon gav jämväl åt sin man, som var med henne, och han åt.

1 Now, the serpent, was more crafty than any living thing of the field which Yahweh God had made,—so he said unto the woman, Can it really be, that God hath said, Ye shall not eat of every tree of the garden?
2 And the woman said unto the serpent,—Of the fruit of the trees of the garden, we may eat;
3 but, of the fruit of the tree which is in the midst of the garden, God hath said, Ye shall not eat of it, neither shall ye touch it,—lest ye die.
4 And the serpent said unto the woman,—Ye shall not, die.
5 For God doth know, that, in the day ye eat thereof, then shall your eyes be opened,—and ye shall become like God, knowing good and evil.
6 And, when the woman saw that the tree was good for food, and that it was desirable to the eyes, and the tree was pleasant to make one knowing, then took she of the fruit thereof, and did eat,—and she gave to her husband also, along with her, and he did eat.

7 Silloin aukenivat heidän molempain silmät, ja he huomasivat olevansa alasti; ja he sitoivat yhteen viikunapuun lehtiä ja tekivät itselleen vyöverhot.
8 Ja he kuulivat, kuinka Herra Jumala käyskenteli paratiisissa illan viileydessä. Ja mies vaimoineen lymysi Herran Jumalan kasvojen edestä paratiisin puiden sekaan.

9 Mutta Herra Jumala huusi miestä ja sanoi hänelle: Missä olet?
10 Hän vastasi: Minä kuulin sinun askeleesi paratiisissa ja pelkäsin, sillä minä olen alasti, ja sentähden minä lymysin.
11 Ja hän sanoi: Kuka sinulle ilmoitti, että olet alasti? Etkö syönyt siitä puusta, josta minä kielsin sinua syömästä?
12 Mies vastasi: Vaimo, jonka annoit olemaan minun kanssani, antoi minulle siitä puusta, ja minä söin.
13 Niin Herra Jumala sanoi vaimolle: Mitäs olet tehnyt? Vaimo vastasi: Käärme petti minut, ja minä söin.

14 Ja Herra Jumala sanoi käärmeelle: Koska tämän teit, kirottu ole sinä kaikkien karjaeläinten ja kaikkien metsän eläinten joukossa. Vatsallasi sinun pitää käymän ja tomua syömän koko elinaikasi.

7 Då öppnades bådas ögon, och de blevo varse att de voro nakna; och de fäste ihop fikonlöv och bundo omkring sig.

8 Och de hörde HERREN Gud vandra i lustgården, när dagen begynte svalkas; då gömde sig mannen med sin hustru för HERREN Guds ansikte bland träden i lustgården.

9 Men HERREN Gud kallade på mannen och sade till honom: »Var är du?»
10 Han svarade: »Jag hörde dig i lustgården; då blev jag förskräckt, eftersom jag är naken; därför gömde jag mig.»
11 Då sade han: »Vem har låtit dig förstå att du är naken? Har du icke ätit av det träd som jag förbjöd dig att äta av?»
12 Mannen svarade: »Kvinnan som du har givit mig till att vara med mig, hon gav mig av trädet, så att jag åt.»
13 Då sade HERREN Gud till kvinnan: »Vad är det du har gjort!» Kvinnan svarade: »Ormen bedrog mig, så att jag åt.»
14 Då sade HERREN Gud till ormen: »Eftersom du har gjort detta, vare du förbannad bland alla djur, boskapsdjur och vilda djur. På din buk skall du gå, och stoft skall du äta i alla dina livsdagar.

7 Then were opened the eyes of them both, and they knew that, naked, they were,—so they tacked together fig-leaves, and made for themselves girdles.
8 Then heard they the sound of Yahweh God, walking to and fro in the garden, at the breeze of the day,—so he hid himself—the man with his wife, from the face of Yahweh God, amid the trees of the garden.
9 And Yahweh God called unto the man,—and said to him, Where art thou?
10 And he said, The sound of thee, heard I in the garden,—and I was afraid, for, naked, was I, so I hid myself.
11 And he said, Who told thee that, naked, thou wast? Of the tree whereof I commanded thee not to eat, hast thou eaten?
12 And the man said,—The woman whom thou didst put with me, she, gave me of the tree, so I did eat.

13 Then said Yahweh God to the woman, What is this that thou hast done? And the woman said, the serpent, deceived me, so I did eat.
14 Then said Yahweh God unto the serpent—Because thou hast done this,
Accursed, art thou above every tame-beast, and above every wild-beast of the field,—on thy belly, shalt thou go, and, dust, shalt thou eat, all the days of thy

15 Ja minä panen vainon sinun ja vaimon välille ja sinun siemenesi ja hänen siemenensä välille; se on polkeva rikki sinun pääsi, ja sinä olet pistävä sitä kantapäähän.

15 Och jag skall sätta fiendskap mellan dig och kvinnan, och mellan din säd och hennes säd. Denna skall söndertrampa ditt huvud, och du skall stinga den i hälen.»

15 And, enmity, will I put between thee, and the woman, and between thy seed, and her seed,—He, shall crush thy head, But, thou, shalt crush his heel.

16 Ja vaimolle hän sanoi: Minä teen suuriksi sinun raskautesi vaivat, kivulla sinun pitää synnyttämän lapsia; mutta mieheesi on sinun halusi oleva, ja hän on sinua vallitseva.

16 Och till kvinnan sade han: »Jag skall låta dig utstå mycken vedermöda, när du bliver havande; med smärta skall du föda dina barn. Men till din man skall din åtrå vara, och han skall råda över dig.»

16 Unto the woman, he said, I will, increase, thy pain of pregnancy, In pain, shalt thou bear children,—Yet, unto thy husband, shall be thy longing, Though, he, rule over thee.

17 Ja Aadamille hän sanoi: Koska kuulit vaimoasi ja söit puusta, josta minä kielsin sinua sanoen: 'Älä syö siitä', niin kirottu olkoon maa sinun tähtesi. Vaivaa nähden sinun pitää elättämän itseäsi siitä koko elinaikasi;

17 Och till Adam sade han: »Eftersom du lyssnade till din hustrus ord och åt av det träd om vilket jag hade bjudit dig och sagt: 'Du skall icke äta därav', därför vare marken förbannad för din skull. Med vedermöda skall du nära dig av den i alla dina livsdagar;

17 And, to the man, he said, Because thou didst hearken to the voice of thy wife, and so didst eat of the tree as to which I commanded thee, saying, Thou shalt not eat of it, Accursed be the ground for thy sake, In pain, shalt thou eat of it, all the days of thy life;

18 orjantappuroita ja ohdakkeita se on kasvava sinulle, ja kedon ruohoja sinun on syötävä.

18 törne och tistel skall den bära åt dig, men markens örter skola vara din föda.

18 Thorn also and thistle, shall it shoot forth to thee,—when thou hast come to eat of the herb of the field:

19 Otsasi hiessä sinun pitää syömän leipäsi, kunnes tulet maaksi jälleen, sillä siitä sinä olet otettu. Sillä maasta sinä olet, ja maaksi pitää sinun jälleen tuleman.

19 I ditt anletes svett skall du äta ditt bröd, till dess du vänder åter till jorden; ty av den är du tagen. Ty du är stoft, och till stoft skall du åter varda.»

19 In the sweat of thy face, shalt thou eat bread, until thou return to the ground, because, therefrom, wast thou taken,—For, dust, thou art, And, unto dust, shalt thou return.

20 Ja mies antoi vaimolleen nimen Eeva, sillä hänestä tuli kaiken elävän äiti.

20 Och mannen gav sin hustru namnet <spärr>Eva</spärr>, ty hon blev en moder åt allt levande.

20 So the man called the name of his wife, Eve,—in that, she, was made mother of every one living.

21 Ja Herra Jumala teki Aadamille ja hänen vaimollensa puvut nahasta ja puki ne heidän yllensä.

21 Och HERREN Gud gjorde åt Adam och hans hustru kläder av skinn och satte på dem.

21 And Yahweh God made for the man—and for his wife—tunics of skin, and clothed them.

22 Ja Herra Jumala sanoi: Katso, ihminen on tullut sellaiseksi kuin joku meistä, niin että hän tietää hyvän ja pahan. Kun ei hän nyt vain ojentaisi kättänsä ja ottaisi myös elämän puusta ja söisi ja eläisi iankaikkisesti!

22 Och HERREN Gud sade: »Se, mannen har blivit såsom en av oss, så att han förstår vad gott och ont är. Må han nu icke räcka ut sin hand och taga jämväl av livets träd och äta, och så leva evinnerligen.»

22 Then said Yahweh God—Lo! man, hath become like one of us, in respect of knowing good and evil,—Now, therefore, lest he thrust forth his hand, and take even of the tree of life, and eat, and live to times age-abiding,——

23 Niin Herra Jumala ajoi hänet pois Eedenin paratiisista viljelemään maata, josta hän oli otettu.

23 Och HERREN Gud förvisade honom ur Edens lustgård, för att han skulle bruka jorden, varav han var tagen.

23 So Yahweh God put him forth from the garden of Eden,—to till the ground wherefrom he had been taken.

24 Ja hän karkoitti ihmisen ja asetti Eedenin paratiisin itäpuolelle kerubit ynnä välkkyvän, leimuavan miekan vartioitsemaan elämän puun tietä.

24 Och han drev ut mannen, och satte öster om Edens lustgård keruberna jämte det ljungande svärdets lågor, för att bevaka vägen till livets träd.

24 So he expelled the man,—and caused to dwell—in front of the garden of Eden—cherubim, and a brandishing sword—flame, to keep the way to the tree of life.

4 luku

1 Ja mies yhtyi vaimoonsa Eevaan; ja tämä tuli raskaaksi ja synnytti Kainin ja sanoi: Minä olen saanut pojan Herran avulla.

1 Och mannen kände sin hustru Eva, och hon blev havande och födde Kain; då sade hon: »Jag har <spärr>fött</spärr> en man genom HERRENS hjälp.»

1 Now, the man, having come to know Eve his wife,—she conceived, and bare Cain, and said, I have gotten a Man, even Yahweh!

2 Ja taas hän synnytti pojan, veljen Kainille, Aabelin. Ja Aabelista tuli lampuri, mutta Kainista peltomies.

2 Och hon födde åter en son, Abel, den förres broder. Och Abel blev en fårherde, men Kain blev en åkerman.

2 And she went on to bear his brother, Abel,—and Abel became a feeder of sheep, whereas, Cain, was a tiller of the round.

3 Ja jonkun ajan kuluttua tapahtui, että Kain toi maan hedelmistä uhrilahjan Herralle;

3 Och efter någon tid hände sig att Kain av markens frukt bar fram en offergåva åt HERREN.

3 So it came to pass, after certain days, that Cain brought in, of the fruit of the ground, a present to Yahweh:

4 ja myöskin Aabel toi uhrilahjan laumansa esikoisista, niiden rasvoista. Ja Herra katsoi Aabelin ja hänen uhrilahjansa puoleen;

4 Också Abel bar fram sin gåva, av det förstfödda i hans hjord, av djurens fett. Och HERREN såg till Abel och hans offergåva;

4 Abel, also, even, he, brought in, of the firstlings of his sheep, and of their fat,—and Yahweh approved of Abel, and of his present;

5 mutta Kainin ja hänen uhrilahjansa puoleen hän ei

5 men till Kain och hans offergåva såg han icke. Då

5 but, of Cain and his present, he approved not,—

katsonut. Silloin Kain vihastui kovin, ja hänen hahmonsa synkistyi.

6 Ja Herra sanoi Kainille: Miksi olet vihastunut, ja miksi hahmosi synkistyy?

7 Eikö niin: jos teet hyvin, voit kohottaa katseesi; mutta jos et hyvin tee, niin väijyy synti ovella, ja sen halu on sinuun, mutta hallitse sinä sitä!

8 Ja Kain sanoi veljellensä Aabelille: Menkäämme kedolle. Ja heidän kedolla ollessansa Kain karkasi veljensä Aabelin kimppuun ja tappoi hänet.

9 Niin Herra sanoi Kainille: Missä on veljesi Aabel? Hän vastasi: En tiedä; olenko minä veljeni vartija?

10 Ja hän sanoi: Mitä olet tehnyt? Kuule, veljesi veri huutaa minulle maasta.

11 Ja nyt ole kirottu ja karkoitettu pois tältä vainiolta, joka avasi suunsa ottamaan veljesi veren sinun kädestäsi.

12 Kun maata viljelet, ei se ole enää sinulle satoansa antava; kulkija ja pakolainen pitää sinun oleman maan päällä.

13 Ja Kain sanoi Herralle: Syyllisyyteni on suurempi, kuin että sen kantaa voisin.

14 Katso, sinä karkoitat

blev Kain mycket vred, och hans blick blev mörk.

6 Och HERREN sade till Kain: »Varför är du vred, och varför är din blick så mörk?

7 Är det icke så: om du har gott i sinnet, då ser du frimodigt upp; men om du icke har gott i sinnet, då lurar synden vid dörren; till dig står hennes åtrå, men du bör råda över henne.»

8 Och Kain talade med sin broder Abel; och när de voro ute på marken, överföll Kain sin broder Abel och dräpte honom.

9 Då sade HERREN till Kain: »Var är din broder Abel?» Han svarade: »Jag vet icke; skall jag taga vara på min broder?»

10 Då sade han: »Vad har du gjort! Hör, din broders blod ropar till mig från jorden.

11 Så vare du nu förbannad och förvisad ifrån åkerjorden, som har öppnat sin mun för att mottaga din broders blod av din hand.

12 När du brukar jorden, skall den icke mer giva dig sin gröda. Ostadig och flyktig skall du bliva på jorden.»

13 Då sade Kain till HERREN: »Min missgärning är större än att jag kan bära den.

14 Se, du driver mig nu bort

and it angered Cain greatly, and his countenance fell.

6 So then Yahweh said unto Cain,—Wherefore hath it angered thee, and wherefore hath thy countenance fallen?

7 Shall it not, if thou do right, be lifted up? But, if thou do not right, at the entrance, a sin-bearer is lying,—Unto thee, moreover, shall be his longing, though, thou, rule over him.

8 And Cain said unto Abel his brother [Let us go into the field]. And it came to pass, when they were in the field, that Cain rose up against Abel his brother, and slew him.

9 Then said Yahweh unto Cain, Where is Abel thy brother? And he said, I know not, the keeper of my brother, am, I?

10 And he said, What hast thou done? With a voice, the shed-blood of thy brother is crying out to me from the ground.

11 Now, therefore, accursed, art thou,—from the ground, which hath opened her mouth, to receive the shed-blood of thy brother at thy hand.

12 Though thou till the ground, it shall not go on to give its vigour to thee,—A wanderer and a fugitive, shalt thou be in the earth.

13 And Cain said unto Yahweh—Greater is my punishment than I can bear.

14 Lo! thou has driven me

minut nyt pois vainiolta, ja minun täytyy lymytä sinun kasvojesi edestä ja olla kulkija ja pakolainen maan päällä; ja kuka ikinä minut kohtaa, se tappaa minut.

ifrån åkerjorden, och jag måste gömma mig undan för ditt ansikte. Ostadig och flyktig skall jag bliva på jorden, och så skall ske att vemhelst som möter mig, han dräper mig.»

out, this day, from off the face of the ground, And, from thy face, shall I be hid,—So shall I become a wanderer and a fugitive in the earth, And it shall come to pass, whosoever findeth me, will slay me.

15 Mutta Herra sanoi hänelle: Sentähden, kuka ikinä tappaa Kainin, hänelle se pitää seitsenkertaisesti kostettaman. Ja Herra pani Kainiin merkin, ettei kukaan, joka hänet kohtaisi, tappaisi häntä.

15 Men HERREN sade till honom: »Nej, ty Kain skall bliva hämnad sjufalt, vemhelst som dräper honom.» Och HERREN satte ett tecken till skydd för Kain, så att ingen som mötte honom skulle slå honom ihjäl.

15 And Yahweh said to him–
–Not so! whosoever slayeth Cain, sevenfold, shall it be avenged. So Yahweh set, for Cain, a sign, that none finding him should smite him.

16 Niin Kain poistui Herran kasvojen edestä ja asettui asumaan Noodin maahan, itään päin Eedenistä.

16 Så gick Kain bort ifrån HERRENS ansikte och bosatte sig i landet Nod, öster om Eden.

16 So Cain went forth from the presence of Yahweh,—and dwelt in the land of Nod, eastward of Eden.

17 Ja Kain yhtyi vaimoonsa, ja tämä tuli raskaaksi ja synnytti Hanokin. Ja hän rakensi kaupungin ja antoi sille kaupungille poikansa nimen Hanok.

17 Och Kain kände sin hustru, och hon blev havande och födde Hanok. Och han byggde en stad och kallade den staden Hanok, efter sin sons namn.

17 And Cain knew his wife, and she conceived, and bare Enoch,—Now it happened that he was building a city, so he called the name of the city, after the name of his son, Enoch.

18 Ja Hanokille syntyi Iirad, Iiradille syntyi Mehujael, Mehujaelille syntyi Metusael, Metusaelille syntyi Lemek.

18 Och åt Hanok föddes Irad, och Irad födde Mehujael, och Mehujael födde Metusael, och Metusael födde Lemek.

18 And there was born to Enoch, Irad, and, Irad, begat Mehujael,—and, Mehujael, begat Methusael,—and, Methusael, begat Lamech.

19 Lemek otti itselleen kaksi vaimoa, toisen nimi oli Aada ja toisen nimi Silla.

19 Men Lemek tog sig två hustrur; den ena hette Ada, den andra Silla.

19 And Lamech took to himself two wives,—the name of the one, was Adah, and, the name of the second, Zillah.

20 Ja Aada synnytti Jaabalin; hänestä tuli niiden kantaisä, jotka teltoissa asuvat ja karjanhoitoa harjoittavat.

20 Och Ada födde Jabal; han blev stamfader för dem som bo i tält och idka boskapsskötsel.

20 And Adah bare Jabal,—he, was father of such as dwell in tents, and have cattle;

21 Ja hänen veljensä nimi oli Juubal; hänestä tuli kaikkien niiden kantaisä,

21 Och hans broder hette Jubal; han blev stamfader för alla dem som hantera

21 and, the name of his brother, was Jubal,—he, was father of everyone handling

jotka kannelta ja huilua soittavat.
22 Myöskin Silla synnytti pojan, Tuubal-Kainin; hänestä tuli kaikkinaisten vaski- ja rauta-aseiden takoja. Ja Tuubal-Kainin sisar oli Naema.
23 Ja Lemek lausui vaimoillensa: Aada ja Silla, kuulkaa puhettani, te Lemekin emännät, ottakaa sanani korviinne: minä surmaan miehen haavastani ja nuorukaisen mustelmastani.
24 Niin, Kain kostetaan seitsenkertaisesti, mutta Lemek seitsemänkymmentä seitsemän kertaa.
25 Ja Aadam yhtyi taas vaimoonsa, ja tämä synnytti pojan ja antoi hänelle nimen Seet, sanoen: Jumala on suonut minulle toisen pojan Aabelin sijaan, koska Kain hänet surmasi.

26 Ja myöskin Seetille syntyi poika, ja hän antoi hänelle nimen Enos. Siihen aikaan ruvettiin avuksi huutamaan Herran nimeä.

harpa och pipa.

22 Men Silla födde ock en son, Tubal-Kain; han var smed och gjorde alla slags redskap av koppar och järn. Och Tubal-Kains syster var Naama.
23 Och Lemek sade till sina hustrur: »Ada och Silla, hören mina ord; I Lemeks hustrur, lyssnen till mitt tal: Se, en man dräper jag för vart sår jag får, och en yngling för var blånad jag får.
24 Ja, sjufalt hämnad bliver Kain, men Lemek sju- och sjuttiofalt.»

25 Och Adam kände åter sin hustru, och hon födde en son och gav honom namnet Set, i det hon sade: »Gud har <spärr>beskärt</spärr> mig en annan livsfrukt, till ersättning för Abel, eftersom Kain dräpte honom.»
26 Men åt Set föddes ock en son, och han gav honom namnet Enos. Vid denna tid begynte man åkalla HERRENS namn.

lyre and flute.

22 And, as for Zillah, she also, bare Tubal–Cain, a sharpener of every cutting instrument of bronze and iron,—and, the sister of Tubal–Cain, was Naamah.
23 Then said Lamech to his wives, Adah and Zillah! hear ye my voice, Ye wives of Lamech! give ear to my tale,—For, a man, have I slain, in dealing my wounds, Yea, a youth, in smiting my blows:
24 If, sevenfold, be the avenging of, Cain, Then, of Lamech, seventy and seven.

25 And Adam again knew his wife, and she bare a son, and called his name Seth,—For God hath appointed me another seed instead of Abel, because, Cain, slew him!

26 And, to Seth—to him also, was born a son, and he called his name Enosh,—then, was a beginning made, to call on the name of Yahweh.

5 luku

1 Tämä on Aadamin sukuluettelo. Kun Jumala loi ihmisen, teki hän hänet Jumalan kaltaiseksi.

2 Mieheksi ja naiseksi hän heidät loi ja siunasi heidät ja antoi heille nimen ihminen, silloin kun heidät

1 Detta är stycket om Adams släkt. När Gud skapade människor, gjorde han dem lika Gud.

2 Till man och kvinna skapade han dem; och han välsignade dem och gav dem namnet människa, när de

1 This, is the record of the generations of Adam,—In the day when God created man, In the likeness of God, made he, him;
2 Male and female, created he them,—and blessed them, and called their name Adam, in the day they were

luotiin.
3 Kun Aadam oli sadan kolmenkymmenen vuoden vanha, syntyi hänelle poika, joka oli hänen kaltaisensa, hänen kuvansa, ja hän antoi hänelle nimen Seet.
4 Ja Aadam eli Seetin syntymän jälkeen kahdeksansataa vuotta, ja hänelle syntyi poikia ja tyttäriä.
5 Niin oli Aadamin koko elinaika yhdeksänsataa kolmekymmentä vuotta; sitten hän kuoli.
6 Kun Seet oli sadan viiden vuoden vanha, syntyi hänelle Enos.
7 Ja Seet eli Enoksen syntymän jälkeen kahdeksansataa seitsemän vuotta, ja hänelle syntyi poikia ja tyttäriä.
8 Niin oli Seetin koko elinaika yhdeksänsataa kaksitoista vuotta; sitten hän kuoli.
9 Kun Enos oli yhdeksänkymmenen vuoden vanha, syntyi hänelle Keenan.
10 Ja Enos eli Keenanin syntymän jälkeen kahdeksansataa viisitoista vuotta, ja hänelle syntyi poikia ja tyttäriä.
11 Niin oli Enoksen koko elinaika yhdeksänsataa viisi vuotta; sitten hän kuoli.
12 Kun Keenan oli seitsemänkymmenen vuoden vanha, syntyi hänelle Mahalalel.
13 Ja Keenan eli Mahalalelin syntymän

blevo skapade.
3 När Adam var ett hundra trettio år gammal, födde han en son som var honom lik, hans avbild, och gav honom namnet Set.
4 Och sedan Adam hade fött Set, levde han åtta hundra år och födde söner och döttrar.
5 Alltså blev Adams hela levnadsålder nio hundra trettio år; därefter dog han.
6 När Set var ett hundra fem år gammal, födde han Enos.
7 Och sedan Set hade fött Enos, levde han åtta hundra sju år och födde söner och döttrar.
8 Alltså blev Sets hela ålder nio hundra tolv år; därefter dog han.
9 När Enos var nittio år gammal, födde han Kenan.
10 Och sedan Enos hade fött Kenan, levde han åtta hundra femton år och födde söner och döttrar.
11 Alltså blev Enos' hela ålder nio hundra fem år; därefter dog han.
12 När Kenan var sjuttio år gammal, födde han Mahalalel.
13 Och sedan Kenan fött Mahalalel, levde han åtta

created.
3 And Adam lived, a hundred and thirty years, and begat [a son] in his likeness, after his image,—and called his name, Seth:
4 and the days of Adam, after he begat Seth, were eight hundred years,—and he begat sons and daughters.
5 So all the days of Adam which he lived, were nine hundred and thirty years,—and he died.
6 And Seth lived, a hundred and five years,—and begat Enosh;
7 and Seth lived, after he begat Enosh, eight hundred and seven years,—and begat sons and daughters;
8 and all the days of Seth were, nine hundred and twelve years,—and he died.
9 And Enosh lived, ninety years,—and begat Kenan;
10 and Enosh lived, after he begat Kenan, eight hundred and fifteen years,—and begat sons and daughters;
11 and all the days of Enosh were, nine hundred and five years,—and he died.
12 And Kenan lived, seventy years,—and begat Mahalalel;
13 and Kenan lived, after he begat Mahalalel, eight

jälkeen kahdeksansataa neljäkymmentä vuotta, ja hänelle syntyi poikia ja tyttäriä.

hundra fyrtio år och födde söner och döttrar.

hundred and forty years,—and begat sons and daughters;

14 Niin oli Keenanin koko elinaika yhdeksänsataa kymmenen vuotta; sitten hän kuoli.

14 Alltså blev Kenans hela ålder nio hundra tio år; därefter dog han.

14 and all the days of Kenan were, nine hundred and ten years,—and he died.

15 Kun Mahalalel oli kuudenkymmenen viiden vuoden vanha, syntyi hänelle Jered.

15 När Mahalalel var sextiofem år gammal, födde han Jered.

15 And Mahalalel lived, sixty–five years,—and begat Jared;

16 Ja Mahalalel eli Jeredin syntymän jälkeen kahdeksansataa kolmekymmentä vuotta, ja hänelle syntyi poikia ja tyttäriä.

16 Och sedan Mahalalel hade fött Jered, levde han åtta hundra trettio år och födde söner och döttrar.

16 and Mahalalel lived, after he begat Jared, eight hundred and thirty years,—and begat sons and daughters;

17 Niin oli Mahalalelin koko elinaika kahdeksansataa yhdeksänkymmentä viisi vuotta; sitten hän kuoli.

17 Alltså blev Mahalalels hela ålder åtta hundra nittiofem år; därefter dog han.

17 and all the days of Mahalalel were, eight hundred and ninety–five years,—and he died.

18 Kun Jered oli sadan kuudenkymmenen kahden vuoden vanha, syntyi hänelle Hanok.

18 När Jered var ett hundra sextiotvå år gammal, födde han Hanok.

18 And Jared lived, a hundred and sixty–two years, and begat Enoch;

19 Ja Jered eli Hanokin syntymän jälkeen kahdeksansataa vuotta, ja hänelle syntyi poikia ja tyttäriä.

19 Och sedan Jered hade fött Hanok, levde han åtta hundra år och födde söner och döttrar.

19 and Jared lived, after he begat Enoch, eight hundred years,—and begat sons and daughters;

20 Niin oli Jeredin koko elinaika yhdeksänsataa kuusikymmentä kaksi vuotta; sitten hän kuoli.

20 Alltså blev Jereds hela ålder nio hundra sextiotvå år; därefter dog han.

20 and all the days of Jared were, nine hundred and sixty–two years,—and he died.

21 Kun Hanok oli kuudenkymmenen viiden vuoden vanha, syntyi hänelle Metusalah.

21 När Hanok var sextiofem år gammal, födde han Metusela.

21 And Enoch lived, sixty–five years,—and begat Methuselah;

22 Ja Hanok vaelsi Metusalahin syntymän jälkeen Jumalan yhteydessä kolmesataa vuotta, ja hänelle syntyi poikia ja tyttäriä.

22 Och Hanok vandrade i umgängelse med Gud i tre hundra år, sedan han hade fött Metusela, och han födde söner och döttrar.

22 and Enoch walked with God, after he begat Methuselah, three hundred years,—and begat sons and daughters;

23 Niin oli Hanokin koko

23 Alltså blev Hanoks hela

23 and all the days of

elinaika kolmesataa kuusikymmentä viisi vuotta.
24 Ja kun Hanok oli vaeltanut Jumalan yhteydessä, ei häntä enää ollut, sillä Jumala oli ottanut hänet pois.
25 Kun Metusalah oli sadan kahdeksankymmenen seitsemän vuoden vanha, syntyi hänelle Lemek.
26 Ja Metusalah eli Lemekin syntymän jälkeen seitsemänsataa kahdeksankymmentä kaksi vuotta, ja hänelle syntyi poikia ja tyttäriä.
27 Niin oli Metusalahin koko elinaika yhdeksänsataa kuusikymmentä yhdeksän vuotta; sitten hän kuoli.
28 Kun Lemek oli sadan kahdeksankymmenen kahden vuoden vanha, syntyi hänelle poika.
29 Ja hän antoi hänelle nimen Nooa, sanoen: Tämä lohduttaa meitä työssämme ja kättemme vaivoissa viljellessämme maata, jonka Herra on kironnut.

30 Ja Lemek eli Nooan syntymän jälkeen viisisataa yhdeksänkymmentä viisi vuotta, ja hänelle syntyi poikia ja tyttäriä.
31 Niin oli Lemekin koko elinaika seitsemänsataa seitsemänkymmentä seitsemän vuotta; sitten hän kuoli.
32 Kun Nooa oli viidensadan vuoden vanha, syntyivät hänelle Seem,

ålder tre hundra sextiofem år.
24 Sedan Hanok så hade vandrat i umgängelse med Gud, såg man honom icke mer, ty Gud tog honom bort.
25 När Metusela var ett hundra åttiosju år gammal, födde han Lemek.
26 Och sedan Metusela hade fött Lemek, levde han sju hundra åttiotvå år och födde söner och döttrar.
27 Alltså blev Metuselas hela ålder nio hundra sextionio år; därefter dog han.
28 När Lemek var ett hundra åttiotvå år gammal, födde han en son.
29 Och han gav honom namnet <spärr>Noa</spärr>, i det han sade: »Denne skall <spärr>trösta</spärr> oss vid vårt arbete och våra händers möda, när vi bruka jorden, som HERREN har förbannat.»
30 Och sedan Lemek hade fött Noa, levde han fem hundra nittiofem år och födde söner och döttrar.
31 Alltså blev Lemeks hela ålder sju hundra sjuttiosju år; därefter dog han.
32 När Noa var fem hundra år gammal, födde han Sem, Ham och Jafet.

Enoch were, three hundred and sixty-five years;
24 and Enoch walked with God,—and was not, for God had taken him.
25 And Methuselah lived, a hundred and eighty-seven years,—and begat Lamech;
26 and Methuselah lived, after he begat Lamech, seven hundred and eighty-two years,—and begat sons and daughters;
27 and all the days of Methuselah were, nine hundred and sixty-nine years,—and he died.
28 And Lamech lived, a hundred and eighty-two years,—and begat a son;
29 and he called his name Noah, saying,—This, one shall give us rest from our work, And from the grievous toil of our hands, By reason of the ground, which Yahweh hath cursed.
30 And Lamech lived, after he begat Noah, five hundred and ninety-five years,—and begat sons and daughters;
31 and all the days of Lamech were, seven hundred and seventy-seven years,—and he died.
32 And Noah was five hundred years old,—and Noah begat Shem, Ham, and

Haam ja Jaafet. | | Japheth.

6 luku

1 Kun ihmiset alkoivat lisääntyä maan päällä ja heille syntyi tyttäriä,

1 Då nu människorna begynte föröka sig på jorden och döttrar föddes åt dem

1 And it came to pass, when men had begun to multiply on the face of the ground and, daughters, had been born to them,

2 huomasivat Jumalan pojat ihmisten tyttäret ihaniksi ja ottivat vaimoikseen kaikki, jotka he parhaiksi katsoivat.

2 sågo Guds söner att människornas döttrar voro fagra, och de togo till hustrur dem som de funno mest behag i.

2 that, the sons of God, saw, the daughters of men, that they were, fair,—so they took to themselves wives of whomsoever they chose.

3 Silloin Herra sanoi: Minun henkeni ei ole vallitseva ihmisessä iankaikkisesti, koska hän on liha. Niin olkoon hänen aikansa sata kaksikymmentä vuotta.

3 Då sade HERREN: »Min ande skall icke bliva kvar i människorna för beständigt, eftersom de dock äro kött; så vare nu deras tid bestämd till ett hundra tjugu år.»

3 And Yahweh said—My spirit shall not rule in man to times age—abiding, for that, he also, is flesh,—Yet his days shall be a hundred and twenty years.

4 Siihen aikaan eli maan päällä jättiläisiä, ja myöhemminkin, kun Jumalan pojat yhtyivät ihmisten tyttäriin ja nämä synnyttivät heille lapsia; nämä olivat noita muinaisajan kuuluisia sankareita.

4 Vid den tiden, likasom ock efteråt, levde jättarna på jorden, sedan Guds söner begynte gå in till människornas döttrar och dessa födde barn åt dem; detta var forntidens väldiga män, som voro så namnkunniga.

4 The giants, were in the earth in those days, and also, after that, when the sons of God began to go in unto the daughters of men, and sons were born to them, the same, were the heroes that were from age–past times, the men of renown.

5 Mutta kun Herra näki, että ihmisten pahuus oli suuri maan päällä ja että kaikki heidän sydämensä aivoitukset ja ajatukset olivat kaiken aikaa ainoastaan pahat,

5 Men när HERREN såg att människornas ondska var stor på jorden, och att deras hjärtans alla uppsåt och tankar beständigt voro allenast onda,

5 Then Yahweh saw that, great, was the wickedness of man in the earth, and that, every purpose of the devices of his heart, was only wicked all the day;

6 niin Herra katui tehneensä ihmiset maan päälle, ja hän tuli murheelliseksi sydämessänsä.

6 då ångrade HERREN att han hade gjort människorna på jorden, och han blev bedrövad i sitt hjärta.

6 and it grieved Yahweh, that he had made man in the earth,—and he took sorrow unto his heart.

7 Ja Herra sanoi: Minä hävitän maan päältä ihmiset, jotka minä loin, sekä ihmiset että karjan,

7 Och HERREN sade: »Människorna, som jag skapade, vill jag utplåna från jorden, ja, både människor

7 And Yahweh said—I must wipe off man whom I created, from off the face of the ground, from man unto

matelijat ja taivaan linnut; sillä minä kadun ne tehneeni.

och fyrfotadjur och kräldjur och himmelens fåglar; ty jag ångrar att jag har gjort dem.»

beast, unto creeping thing, and unto the bird of the heavens,—for I am grieved that I made them.

8 Mutta Nooa sai armon Herran silmien edessä.

8 Men Noa hade funnit nåd för HERRENS ögon.

8 But, Noah, had found favour, in the eyes of Yahweh.

9 Tämä on kertomus Nooan suvusta. Nooa oli aikalaistensa keskuudessa hurskas ja nuhteeton mies ja vaelsi Jumalan yhteydessä.

9 Detta är berättelsen om Noas släkt. Noa var en rättfärdig man och ostrafflig bland sitt släkte; i umgängelse med Gud vandrade Noa.

9 These, are the generations of Noah, Noah, was, a righteous man, blameless, in his generations,—with God, did Noah walk.

10 Ja Nooalle syntyi kolme poikaa, Seem, Haam ja Jaafet.

10 Och Noa födde tre söner: Sem, Ham och Jafet.

10 And Noah begat three sons,—Shem, Ham and Japheth.

11 Mutta maa turmeltui Jumalan edessä, ja maa tuli täyteen väkivaltaa.

11 Men jorden blev alltmer fördärvad för Guds åsyn, och jorden uppfylldes av våld.

11 And the earth corrupted itself before God,—and the earth was filled with violence.

12 Niin Jumala näki, että maa oli turmeltunut; sillä kaikki liha oli turmellut vaelluksensa maan päällä.

12 Och Gud såg att jorden var fördärvad, eftersom allt kött vandrade i fördärv på jorden.

12 And God beheld the earth, and lo! it had corrupted itself,—surely all flesh had corrupted its way, on the earth.

13 Silloin Jumala sanoi Nooalle: Minä olen päättänyt tehdä lopun kaikesta lihasta, sillä maa on heidän tähtensä täynnä väkivaltaa; katso, minä hävitän heidät ynnä maan.

13 Då sade Gud till Noa: »Jag har beslutit att göra ände på allt kött, ty jorden är uppfylld av våld som de öva; se, jag vill fördärva dem tillika med jorden.

13 So God said unto Noah: The end of all flesh, hath come in before me, for, filled, is the earth with violence, because of them,—behold me, then, destroying them with the earth.

14 Tee itsellesi arkki honkapuista, rakenna arkki täyteen kammioita, ja tervaa se sisältä ja ulkoa.

14 Så gör dig nu en ark av goferträ, och inred arken med kamrar, och bestryk den med jordbeck innan och utan.

14 Make for thee an ark of timbers of gopher, rooms, shalt thou make with the ark,—and—thou shalt cover it, within and without, with pitch.

15 Ja näin on sinun se rakennettava: kolmesataa kyynärää olkoon arkin pituus, viisikymmentä kyynärää sen leveys ja kolmekymmentä kyynärää sen korkeus.

15 Och så skall du göra arken: Den skall vara tre hundra alnar lång, femtio alnar bred och trettio alnar hög;

15 And, this, is how thou shalt make it,—three hundred cubits, the length of the ark, fifty cubits, the breadth thereof, and, thirty cubits, the height thereof.

16 Tee arkkiin valoaukko, ja tee se kyynärän

16 en öppning för ljuset, en aln hög alltigenom, skall du

16 A place for light, shalt thou make to the ark, and,

korkuiseksi, ja sijoita arkin ovi sen kylkeen; rakenna siihen kolme kerrosta, alimmainen, keskimmäinen ja ylimmäinen.

17 Sillä katso, minä annan vedenpaisumuksen tulla yli maan hävittämään taivaan alta kaiken lihan, kaiken, jossa on elämän henki; kaikki, mikä on maan päällä, on hukkuva.

18 Mutta sinun kanssasi minä teen liiton, ja sinun on mentävä arkkiin, sinun ja sinun poikiesi, vaimosi ja miniäsi sinun kanssasi.

19 Ja kaikista eläimistä, kaikesta lihasta, sinun on vietävä arkkiin kaksi kutakin lajia säilyttääksesi ne hengissä kanssasi; niitä olkoon koiras ja naaras.
20 Lintuja lajiensa mukaan, karjaeläimiä lajiensa mukaan ja kaikkia maan matelijoita lajiensa mukaan tulkoon kaksi kutakin lajia sinun luoksesi, säilyttääksesi ne hengissä.
21 Ja hanki itsellesi kaikkinaista ravintoa, syötäväksi kelpaavaa, ja kokoa sitä talteesi, että se olisi ruuaksi sinulle ja heille.
22 Ja Nooa teki näin; aivan niinkuin Jumala hänen käski tehdä, niin hän teki.

göra ovantill på arken; och en dörr till arken skall du sätta på dess sida; och du skall inreda den så, att den får en undervåning, en mellanvåning och en övervåning.
17 Ty se, jag skall låta floden komma med vatten över jorden, till att fördärva allt kött som har i sig någon livsande, under himmelen; allt som finnes på jorden skall förgås.

18 Men med dig vill jag upprätta ett förbund: du skall gå in i arken med dina söner och din hustru och dina söners hustrur.

19 Och av allt levande, vad kött det vara må, skall du föra in i arken ett par av vart slag, för att behålla dem vid liv med dig; hankön och honkön skola de vara.
20 Av fåglarna, efter deras arter, av fyrfotadjuren, efter deras arter, av alla kräldjur på marken, efter deras arter, skall ett par av vart slag gå in till dig, för att du må behålla dem vid liv.
21 Och du skall taga till dig alla slags livsmedel, sådant som kan ätas, och samla det till dig, för att det må vara dig och dem till föda.
22 Och Noa gjorde så; han gjorde i alla stycken såsom Gud hade bjudit honom.

to a cubit, shalt thou finish it upwards, and, the opening of the ark—in the side thereof, shalt thou put,—with lower, second, and third [stories], shalt thou make it.

17 And, I, behold me! bringing in the flood—even waters, upon the earth, to destroy all flesh, wherein is the spirit of life, from under the heavens,—everything that is in the earth, shall cease to breathe:
18 therefore will I establish my covenant with thee,—and thou shalt enter into the ark, thou, and thy sons, and thy wife, and thy sons' wives, with thee.
19 Moreover, of all the living creatures of all flesh—two of each, shalt thou bring into the ark, to keep alive with thee,—male and female, shall they be.
20 Of the bird after its kind and of the beast after its kind, [and] of every creeping thing of the ground, after its kind, two of each, shall come in unto thee, for keeping alive.
21 But, thou, take to thee of all food that is eaten, and gather it unto thee,—and it shall be for thee and for them, for food.
22 And Noah did [so], — according to all that God commanded him, so, did he.

7 luku

1 Ja Herra sanoi Nooalle: Mene sinä ja koko perheesi arkkiin, sillä sinut minä olen tässä sukukunnassa havainnut hurskaaksi edessäni.
2 Kaikkia puhtaita eläimiä ota luoksesi seitsemän paria, koiraita ja naaraita, mutta epäpuhtaita eläimiä kutakin yksi pari, koiras ja naaras.
3 Niin myös taivaan lintuja seitsemän paria, koiraita ja naaraita, että siemen säilyisi elossa koko maan päällä.
4 Sillä seitsemän päivän kuluttua minä annan sataa maan päälle neljäkymmentä päivää ja neljäkymmentä yötä ja hävitän maan päältä kaikki olennot, jotka olen tehnyt.
5 Ja Nooa teki näin, aivan niinkuin Herra oli hänen käskenyt tehdä.
6 Nooa oli kuudensadan vuoden vanha, kun vedenpaisumus tuli maan päälle.
7 Ja Nooa ja hänen poikansa, vaimonsa ja miniänsä hänen kanssaan menivät arkkiin vedenpaisumusta pakoon.
8 Puhtaita eläimiä ja epäpuhtaita eläimiä, lintuja ja kaikkia, joita maassa matelee,

9 meni Nooan luo arkkiin kaksittain, koiras ja naaras, niinkuin Jumala oli Nooalle

1 Och HERREN sade till Noa: »Gå in i arken med hela ditt hus, ty dig har jag funnit rättfärdig inför mig bland detta släkte.

2 Av alla rena fyrfotadjur skall du taga till dig sju par, hanne och hona, men av sådana fyrfotadjur som icke äro rena ett par, hanne och hona,
3 sammalunda av himmelens fåglar sju par, hankön och honkön, för att behålla deras släkten vid liv på hela jorden.
4 Ty sju dagar härefter skall jag låta det regna på jorden, i fyrtio dagar och fyrtio nätter, och jag skall utplåna från jorden alla varelser som jag har gjort.»

5 Och Noa gjorde i alla stycken såsom HERREN hade bjudit honom.
6 Noa var sex hundra år gammal, när floden kom med sitt vatten över jorden.

7 Och Noa gick in i arken med sina söner och sin hustru och sina söners hustrur, undan flodens vatten.
8 Och av fyrfotadjur, både rena och orena, och av fåglar och av allt som krälar på marken

9 gingo två och två, hankön och honkön, in till Noa i arken, såsom Gud hade

1 And Yahweh said to Noah, Enter, thou and all thy house, into the ark,—for, thee, have I seen righteous before me, in this generation.
2 Of all the clean beasts, shalt thou take to thee, by sevens, a male and his female,—and, of the beasts that are not clean, shall be two, a male and his female.
3 Also, of the bird of the heavens, by sevens, male and female,—to keep alive a seed on the face of all the earth.
4 For, in seven days, more, I, am sending rain on the earth, forty days and forty nights,—so will I wipe out all the living things which I have made, from off the face of the ground.
5 And Noah did,—according to all that Yahweh commanded him.
6 Now, Noah, was six hundred years old,—when, the flood, came, even waters, on the earth.
7 So Noah entered, and his sons and his wife and his sons' wives with him, into the ark,—from before the waters of the flood.
8 Of the beasts that were clean, and of the beasts that were not clean,—and of the birds, and everything that creepeth on the ground,
9 two and two, went they in unto Noah, into the ark, male and female,—as God

käskyn antanut.
10 Ja niiden seitsemän päivän kuluttua tuli vedenpaisumus maan päälle.
11 Ja sinä vuonna, jona Nooa oli kuudensadan vuoden vanha, sen toisena kuukautena, kuukauden seitsemäntenätoista päivänä, sinä päivänä puhkesivat kaikki suuren syvyyden lähteet, ja taivaan akkunat aukenivat.
12 Ja satoi rankasti maan päälle neljäkymmentä päivää ja neljäkymmentä yötä.
13 Juuri sinä päivänä menivät Nooa sekä Seem, Haam ja Jaafet, Nooan pojat, ja Nooan vaimo ja hänen kolme miniäänsä heidän kanssaan arkkiin;

14 he ja kaikki metsäeläimet lajiensa mukaan ja kaikki karjaeläimet lajiensa mukaan ja kaikki matelijat, jotka maan päällä matelevat, lajiensa mukaan ja kaikki linnut lajiensa mukaan, kaikki lintuset, kaikki, mikä siivekästä on.
15 Ja ne menivät Nooan luo arkkiin kaksittain, kaikki liha, kaikki, jossa oli elämän henki.
16 Ja ne, jotka menivät sisälle, olivat koiras ja naaras kaikesta lihasta, niinkuin Jumala oli hänelle käskyn antanut. Ja Herra sulki oven hänen jälkeensä.
17 Silloin tuli

bjudit Noa.
10 Och efter de sju dagarna kom flodens vatten över jorden.

11 I det år då Noa var sex hundra år gammal, i andra månaden, på sjuttonde dagen i månaden, den dagen bröto alla det stora djupets källor fram, och himmelens fönster öppnade sig,

12 och ett regn kom över jorden i fyrtio dagar och fyrtio nätter.

13 På denna samma dag gick Noa in i arken, så ock Sem, Ham och Jafet, Noas söner, vidare Noas hustru och hans söners tre hustrur med dem,

14 därtill alla vilda djur, efter sina arter, och alla boskapsdjur, efter sina arter, och alla kräldjur som röra sig på jorden, efter sina arter, och alla flygande djur, efter sina arter, allt vad fåglar heter, av alla slag.

15 De gingo in till Noa i arken, två och två av allt kött som hade i sig någon livsande.
16 Och de som gingo ditin voro hankön och honkön av allt slags kött, såsom Gud hade bjudit honom. Och HERREN stängde igen om honom.
17 Och floden kom över

commanded Noah.
10 And it came to pass, in the seven days,—that, the waters of the flood, came on the earth.
11 In the six hundredth year, the year of the life of Noah, in the second month, on the seventeenth day of the month—on this day, were burst open, all the fountains of the great roaring deep, and, the windows of the heavens, were set open.
12 (And it came to pass, that the heavy rain was on the earth,—forty days and forty nights.)
13 On this selfsame day, entered Noah, and Shem and Ham and Japheth, Noah's sons,—and Noah's wife, and his sons' three wives with them, into the ark:
14 they, and all the wild-beasts after their kind, and all the tame-beasts after their kind, and all the creeping things that creep on the earth, after their kind,—and all the birds after their kind, every bird of every wing.

15 So they entered in unto Noah, into the ark,—two and two of all flesh, wherein was the spirit of life.
16 And, they that entered, male and female of all flesh, entered, as God commanded him,—and Yahweh shut him in round about.

17 And it came to pass,

vedenpaisumus maan päälle, tuli neljänäkymmenenä päivänä; ja vedet paisuivat ja nostivat arkin, niin että se kohosi korkealle maasta.

jorden i fyrtio dagar, och vattnet förökade sig och lyfte arken, så att den flöt högt uppe över jorden.

that the flood was forty days on the earth,—and the waters increased, and bare up the ark, and it was lifted high above the earth.

18 Ja vedet saivat vallan ja paisuivat suuresti maan päällä, ja arkki ajelehti veden pinnalla.

18 Och vattnet steg och förökade sig mycket på jorden, och arken drev på vattnet.

18 And the waters prevailed and increased greatly, on the earth,—and the ark went its way on the face of the waters.

19 Ja vedet nousivat nousemistaan maan päällä, niin että kaikki korkeat vuoret kaiken taivaan alla peittyivät.

19 Och vattnet steg mer och mer över jorden, och alla höga berg allestädes under himmelen övertäcktes.

19 Yea, the waters, prevailed very greatly, on the earth,—so that all the high mountains became covered, that were under all the heavens:

20 Viisitoista kyynärää vesi nousi vuorten yli, niin että ne peittyivät.

20 Femton alnar högt steg vattnet över bergen, så att de övertäcktes.

20 fifteen cubits upwards, prevailed the waters,—so that the mountains became covered.

21 Silloin hukkui kaikki liha, joka maan päällä liikkui: linnut, karjaeläimet, metsäeläimet ja kaikki pikkueläimet, joita maassa vilisi, sekä kaikki ihmiset.

21 Då förgicks allt kött som rörde sig på jorden, fåglar och boskapsdjur och vilda djur och alla smådjur som rörde sig på jorden, så ock alla människor.

21 And all flesh ceased to breathe that moved on the earth, of birds and of tame-beasts and of wild-beasts, and of all the swarming things that swarm on the earth,—and all mankind.

22 Kaikki, joiden sieraimissa oli elämän hengen henkäys, kaikki, jotka elivät kuivalla maalla, kuolivat.

22 Allt som fanns på det torra omkom, allt som där hade en fläkt av livsande i sin näsa.

22 All in whose nostrils was the breath of the spirit of life, of all that were on the dry ground, died.

23 Niin Herra hävitti kaikki olennot, jotka maan päällä olivat, niin hyvin ihmiset kuin myös karjaeläimet, matelijat ja taivaan linnut; ne hävisivät maan päältä. Ainoastaan Nooa sekä ne, jotka olivat hänen kanssansa arkissa, jäivät henkiin.

23 Så utplånade han alla varelser på jorden, både människor och fyrfotadjur och kräldjur och himmelens fåglar; de utplånades från jorden, och allenast Noa räddades, jämte det som var med honom i arken.

23 Thus was wiped out all that existed on the face of the ground, from man unto beast, unto creeping thing, and unto the bird of the heavens, thus were they wiped out from the earth,—so that there was left—only Noah and they that were with him in the ark.

24 Ja vedet vallitsivat maan päällä sataviisikymmentä päivää.

24 Och vattnet fortfor att stiga över jorden i hundra femtio dagar.

24 Thus prevailed the waters on the earth,—a hundred and fifty days.

8 luku

1 Silloin Jumala muisti Nooaa ja kaikkia metsäeläimiä ja kaikkia karjaeläimiä, jotka olivat hänen kanssansa arkissa. Ja Jumala nosti tuulen puhaltamaan yli maan, niin että vesi laskeutui.

2 Ja syvyyden lähteet ja taivaan akkunat sulkeutuivat, ja sade taivaasta taukosi.

3 Ja vesi väistyi väistymistään maan päältä; sadan viidenkymmenen päivän kuluttua alkoi vesi vähentyä.

4 Niin arkki pysähtyi seitsemäntenä kuukautena, kuukauden seitsemäntenätoista päivänä, Araratin vuorille.

5 Ja vesi väheni vähenemistään aina kymmenenteen kuukauteen asti. Kymmenentenä kuukautena, kuukauden ensimmäisenä päivänä, tulivat vuorten huiput näkyviin.

6 Neljänkymmenen päivän kuluttua Nooa avasi arkin ikkunan, jonka hän oli tehnyt,

7 ja laski kaarneen lentoon, ja se lenteli edestakaisin, kunnes vesi maan päältä kuivui.

8 Sitten hän laski luotansa kyyhkysen nähdäksensä, oliko vesi vähentynyt maan pinnalta.

1 Då tänkte Gud på Noa och på alla de vilda djur och alla de boskapsdjur som voro med honom i arken. Och Gud lät en vind gå fram över jorden, så att vattnet sjönk undan;

2 och djupets källor och himmelens fönster tillslötos, och regnet från himmelen upphörde.

3 Och vattnet vek bort ifrån jorden mer och mer; efter hundra femtio dagar begynte vattnet avtaga.

4 Och i sjunde månaden, på sjuttonde dagen i månaden, stannade arken på Ararats berg.

5 Och vattnet avtog mer och mer intill tionde månaden. I tionde månaden, på första dagen i månaden, blevo bergstopparna synliga.

6 Och efter fyrtio dagar öppnade Noa fönstret som han hade gjort på arken,

7 och lät en korp flyga ut; denne flög fram och åter, till dess vattnet hade torkat bort ifrån jorden.

8 Sedan lät han en duva flyga ut, för att få se om vattnet hade sjunkit undan från marken.

1 And God remembered Noah, and all the wild–beasts, and all the tame–beasts that were with him in the ark,—and God caused a wind to pass over the earth, and the waters subsided;

2 and the fountains of the roaring–deep were shut, and the windows of the heavens,––and the heavy rain was restrained from the heavens;

3 and the waters returned from off the earth, they went on returning,—and so the waters decreased at the end of a hundred and fifty days.

4 And the ark rested, in the seventh month, on the seventeenth day of the month,—on the mountains of Ararat.

5 But, the waters, went on decreasing, until the tenth month,—in the tenth [month], on the first of the month, were seen the tops of the mountains.

6 And it came to pass, at the end of forty days, that Noah opened the window of the ark that he had made;

7 and sent forth a raven,—and it kept going forth and returning, until the drying up of the waters from off the earth.

8 And he sent forth a dove from him,—to see whether the waters had abated, from off the face of the ground;

9 Mutta kyyhkynen ei löytänyt paikkaa, missä lepuuttaa jalkaansa, vaan palasi hänen luoksensa arkkiin, sillä koko maa oli vielä veden peitossa; niin hän ojensi kätensä ja otti sen luoksensa arkkiin.

9 Men duvan fann ingen plats där hon kunde vila sin fot, utan kom tillbaka till honom i arken, ty vatten betäckte hela jorden. Då räckte han ut sin hand och tog henne in till sig i arken.

9 but the dove found no resting–place for the sole of her foot, so she returned unto him into the ark, for, waters, were on the face of all the earth; and he put forth his hand, and took her, and brought her in unto him, into the ark.

10 Ja hän odotti vielä toiset seitsemän päivää ja laski taas kyyhkysen arkista.

10 Sedan väntade han ännu ytterligare sju dagar och lät så duvan än en gång flyga ut ur arken.

10 Then stayed he yet seven days more,—and, again, sent forth the dove, out of the ark.

11 Ja kyyhkynen tuli hänen luoksensa ehtoopuolella, ja katso, sen suussa oli tuore öljypuun lehti. Niin Nooa ymmärsi, että vesi oli vähentynyt maan päältä.

11 Och duvan kom till honom mot aftonen, och se, då hade hon ett friskt olivlöv i sin näbb. Då förstod Noa att vattnet hade sjunkit undan från jorden.

11 And the dove came in unto him at eventide, and lo! a newly sprouted olive–leaf, in her mouth,—so Noah knew that the waters had abated from off the earth.

12 Mutta hän odotti vielä toiset seitsemän päivää ja laski kyyhkysen lentoon, eikä se enää palannut hänen luoksensa.

12 Men han väntade ännu ytterligare sju dagar och lät så duvan åter flyga ut; då kom hon icke mer tillbaka till honom.

12 And he stayed yet seven days more,—and sent forth the dove, but she returned not again unto him any more.

13 Ja Nooan kuudentenasadantena yhdentenä ikävuotena, vuoden ensimmäisenä kuukautena, kuukauden ensimmäisenä päivänä, oli vesi kuivunut maan päältä. Niin Nooa poisti katon arkista ja katseli; ja katso, maan pinta oli kuivunut.

13 I det sexhundraförsta året, i första månaden, på första dagen i månaden, hade vattnet sinat bort ifrån jorden. Då tog Noa av taket på arken och såg nu att marken var fri ifrån vatten.

13 So it came to pass, in the six hundred and first year, at the beginning, on the first of the month, that the waters had dried up from off the earth,—and Noah removed the covering of the ark, and looked, and lo! the face of the ground was dried.

14 Ja toisena kuukautena, kuukauden kahdentenakymmenentenä seitsemäntenä päivänä, oli maa aivan kuiva.

14 Och i andra månaden, på tjugusjunde dagen i månaden, var jorden alldeles torr.

14 And, in the second month, on the twenty–seventh day of the month, was the earth dry.

15 Ja Jumala puhui Nooalle sanoen:

15 Då talade Gud till Noa och sade:

15 So then, God spake to Noah, saying:

16 Lähde arkista, sinä ja vaimosi, poikasi ja miniäsi sinun kanssasi.

16 »Gå ut ur arken med din hustru och dina söner och dina söners hustrur.

16 Come forth, out of the ark,—thou, and thy wife, and thy sons, and thy sons' wives, with thee.

17 Ja kaikki eläimet, jotka

17 Alla djur som du har hos

17 All the living creatures

ovat luonasi, kaikki liha, linnut ja karjaeläimet ja kaikki matelijat, jotka maan päällä matelevat, vie ne ulos kanssasi. Niitä vilisköön maassa, ja ne olkoot hedelmälliset ja lisääntyköötmaan päällä.

18 Ja Nooa ja hänen poikansa, vaimonsa ja miniänsä hänen kanssaan lähtivät ulos,
19 niin myös kaikki metsäeläimet, kaikki matelijat ja kaikki linnut, kaikki, mikä liikkuu maan päällä, lähtivät arkista suvuittain.
20 Ja Nooa rakensi alttarin Herralle ja otti kaikkia puhtaita karjaeläimiä ja kaikkia puhtaita lintuja ja uhrasi polttouhreja alttarilla.

21 Ja Herra tunsi suloisen tuoksun ja sanoi sydämessänsä: En minä koskaan enää kiroa maata ihmisen tähden; sillä ihmisen sydämen aivoitukset ovat pahat nuoruudesta saakka. Enkä minä koskaan enää tuhoa kaikkea, mikä elää, niinkuin nyt olen tehnyt.
22 Niin kauan kuin maa pysyy, ei lakkaa kylväminen eikä leikkaaminen, ei vilu eikä helle, ei kesä eikä talvi, ei päivä eikä yö.

dig, vad slags kött det vara må, både fåglar och fyrfotadjur och alla kräldjur som röra sig på jorden, skall du låta gå ut med dig, för att de må växa till på jorden och vara fruktsamma och föröka sig på jorden.»

18 Så gick då Noa ut med sina söner och sin hustru och sina söners hustrur.

19 Och alla fyrfotadjur, alla kräldjur och alla fåglar, alla slags djur som röra sig på jorden, gingo ut ur arken, efter sina släkten.

20 Och Noa byggde ett altare åt HERREN och tog av alla rena fyrfotadjur och av alla rena fåglar och offrade brännoffer på altaret.

21 När HERREN kände den välbehagliga lukten, sade han vid sig själv: »Jag skall härefter icke mer förbanna marken för människans skull, eftersom ju människans hjärtas uppsåt är ont allt ifrån ungdomen. Och jag skall härefter icke mer dräpa allt levande, såsom jag nu har gjort.
22 Så länge jorden består, skola härefter sådd och skörd, köld och värme, sommar och vinter, dag och natt aldrig upphöra.»

that are with thee of all flesh, among birds, and among beasts, and among all the creeping things that creep on the earth, bring forth with thee,—and they shall swarm in the earth, and be fruitful and multiply, on the earth.
18 So Noah came forth,—and his sons, and his wife, and his sons' wives, with him:
19 All the living creatures, all that move along, and all birds, and all that moveth along over the earth—by their families, came forth out of the ark.
20 And Noah builded an altar to Yahweh,—and took of all the clean beasts, and of all the clean birds, and caused ascending sacrifices to go up on the altar.
21 And Yahweh smelled a satisfying odour, so Yahweh said to himself. I will not, again, curse any more the ground, for man's sake, although, the device of the heart of man, be wicked from his youth,—neither will I, again, any more, smite every living thing, as I have done.
22 During all the days of the earth, seedtime and harvest, and cold and heat, and summer and winter, and day and night, shall not cease.

9 luku

1 Ja Jumala siunasi Nooan

1 Och Gud välsignade Noa

1 So God blessed Noah and

ja hänen poikansa ja sanoi heille: Olkaa hedelmälliset ja lisääntykää ja täyttäkää maa.

och hans söner och sade till dem: »Varen fruktsamma och föröken eder, och uppfyllen jorden.

his sons,—and said to them, Be fruitful and multiply, and fill the earth;

2 Ja peljätkööt ja vaviskoot teitä kaikki eläimet maan päällä ja kaikki taivaan linnut ja kaikki, jotka maassa matelevat, ja kaikki meren kalat; ne olkoot teidän valtaanne annetut.

2 Och må fruktan och förskräckelse för eder komma över alla djur på jorden och alla fåglar under himmelen; jämte allt som krälar på marken och alla fiskar i havet vare de givna i eder hand.

2 and let, the fear of you and the dread of you, be upon every living creature of the earth, and upon every bird of the heavens,—over everything that moveth along on the ground, and over all the fishes of the sea,—into your hand, have they been given.

3 Kaikki, mikä liikkuu ja elää, olkoon teille ravinnoksi; niinkuin minä olen antanut teille viheriäiset kasvit, niin minä annan teille myös tämän kaiken.

3 Allt som rör sig och har liv skolen I hava till föda; såsom jag har givit eder gröna örter, så giver jag eder allt detta.

3 As for every moving thing that hath life, yours, shall it be, for food,—Like the green herb, have I given you, all things.

4 Älkää vain syökö lihaa, jossa sen sielu, sen veri, vielä on.

4 Kött som har i sig sin själ, det är sitt blod, skolen I dock icke äta.

4 Yet, flesh with the life thereof, the blood thereof, shall ye not eat;

5 Mutta teidän oman verenne minä kostan; jokaiselle eläimelle minä sen kostan, ja myöskin ihmisille minä kostan ihmisen sielun, toiselle toisen sielun.

5 Men edert eget blod, vari eder själ är, skall jag utkräva. Jag skall utkräva det av vilket djur det vara må. Jag skall ock av den ena människan utkräva den andres själ;

5 And surely, your blood, of your lives, will I require, From the hand of every living creature, will I require it,—and from the hand of man, From the hand of each one's brother, will I require the life of man:

6 Joka ihmisen veren vuodattaa, hänen verensä on ihminen vuodattava, sillä Jumala on tehnyt ihmisen kuvaksensa.

6 den som utgjuter människoblod, hans blod skall av människor bliva utgjutet, ty Gud har gjort människan till sin avbild.

6 He that sheddeth man's blood, by man, shall his blood be shed,—For, in the image of God, made he man.

7 Ja te olkaa hedelmälliset ja lisääntykää, enentykää maassa ja lisääntykää siinä.

7 Och varen I fruktsamma och föröken eder; växen till på jorden och föröken eder på den.»

7 Ye, therefore, be fruitful and multiply,—swarm in the earth, and multiply therein.

8 Ja Jumala puhui Nooalle ja hänen pojillensa, jotka olivat hänen kanssansa, sanoen:

8 Ytterligare sade Gud till Noa och till hans söner med honom:

8 And God spake unto Noah, and unto his sons with him, saying:

9 Katso, minä teen liiton

9 »Se, jag vill upprätta ett

9 I, therefore, behold me!

teidän ja teidän jälkeläistenne kanssa

10 ja kaikkien elävien olentojen kanssa, jotka luonanne ovat, lintujen, karjaeläinten ja kaikkien metsäeläinten kanssa, jotka luonanne ovat, kaikkien kanssa, jotka arkista lähtivät, kaikkien maan eläinten kanssa.

11 Minä teen liiton teidän kanssanne: ei koskaan enää pidä kaikkea lihaa hukutettaman vedenpaisumuksella, eikä vedenpaisumus koskaan enää maata turmele.

12 Ja Jumala sanoi: Tämä on sen liiton merkki, jonka minä ikuisiksi ajoiksi teen itseni ja teidän ja kaikkien elävien olentojen välillä, jotka teidän luonanne ovat:

13 minä panen kaareni pilviin, ja se on oleva liiton merkkinä minun ja maan välillä.

14 Ja kun minä kokoan pilviä maan päälle ja kaari näkyy pilvissä,

15 muistan minä liittoni, joka on minun ja teidän ja kaikkien elävien olentojen, kaiken lihan välillä, eikä vesi enää paisu tulvaksi hävittämään kaikkea lihaa.

16 Niin kaari on oleva pilvissä, ja minä katselen sitä muistaakseni iankaikkista liittoa Jumalan ja kaikkien elävien

förbund med eder, och med edra efterkommande efter eder,

10 och med alla levande varelser som I haven hos eder: fåglar, boskapsdjur och alla vilda djur hos eder, alla jordens djur som hava gått ut ur arken.

11 Jag vill upprätta ett förbund med eder: härefter skall icke mer ske att allt kött utrotas genom flodens vatten; ingen flod skall mer komma och fördärva jorden.»

12 Och Gud sade: »Detta skall vara tecknet till det förbund som jag gör mellan mig och eder, jämte alla levande varelser hos eder, för eviga tider:

13 min båge sätter jag i skyn; den skall vara tecknet till förbundet mellan mig och jorden.

14 Och när jag härefter låter skyar stiga upp över jorden och bågen då synes i skyn,

15 skall jag tänka på det förbund som har blivit slutet mellan mig och eder, jämte alla levande varelser, vad slags kött det vara må; och vattnet skall då icke mer bliva en flod som fördärvar allt kött.

16 När alltså bågen synes i skyn och jag ser på den, skall jag tänka på det eviga förbund som har blivit slutet mellan Gud och alla levande

establishing my covenant with you,—and with your seed after you;

10 and with every living soul that is with you, of birds, of tame-beasts, and of all wild-beasts of the earth, that are with you,—of all coming forth out of the ark, even to all wild-beasts of the earth;

11 yea I will establish my covenant with you, so that all flesh shall not be cut off any more, by reason of the waters of a flood,—neither shall there be any more a flood, to destroy the earth.

12 And God said, This, is the sign of the covenant, which I am granting betwixt me and you, and every living soul that is with you,—to age-abiding generations:—

13 My bow, have I set in the cloud,—and it shall be for a sign of a covenant, betwixt me and the earth;

14 and it shall be, when I draw a veil of cloud over the earth,—and the bow in the cloud appeareth,

15 then will I remember my covenant, which is betwixt me and you, and every living soul, among all flesh,—that the waters may no more become a flood, to destroy all flesh:

16 so the bow shall be in the cloud,—and I will behold it, to remember an age-abiding covenant, between God, and every living soul,

olentojen, kaiken lihan välillä, joka maan päällä on.
17 Ja Jumala sanoi Nooalle: Tämä on sen liiton merkki, jonka minä olen tehnyt itseni ja kaiken lihan välillä, joka maan päällä on.
18 Ja Nooan pojat, jotka lähtivät arkista, olivat Seem, Haam ja Jaafet. Ja Haam oli Kanaanin isä.

19 Nämä kolme ovat Nooan pojat, ja heistä kaikki maan asukkaat polveutuvat.
20 Ja Nooa oli peltomies ja ensimmäinen, joka istutti viinitarhan.
21 Mutta kun hän joi viiniä, niin hän juopui ja makasi alasti majassansa.

22 Ja Haam, Kanaanin isä, näki isänsä hävyn ja kertoi siitä molemmille veljillensä ulkona.
23 Niin Seem ja Jaafet ottivat vaipan ja panivat molemmat sen hartioilleen ja menivät selin sisään ja peittivät isänsä hävyn; ja heidän kasvonsa olivat käännetyt toisaalle, niin etteivät he nähneet isänsä häpyä.
24 Kun Nooa heräsi päihtymyksestänsä ja sai tietää, mitä hänen nuorin poikansa oli hänelle tehnyt,
25 niin hän sanoi: Kirottu olkoon Kanaan, olkoon hän veljiensä orjain orja.

26 Vielä hän sanoi: Kiitetty olkoon Herra, Seemin

varelser, vad slags kött det vara må på jorden.»
17 Så sade nu Gud till Noa: »Detta skall vara tecknet till det förbund som jag har upprättat mellan mig och allt kött på jorden.»
18 Noas söner, som gingo ut ur arken, voro Sem, Ham och Jafet; men Ham var Kanaans fader.

19 Dessa tre voro Noas söner och från dessa hava alla jordens folk utgrenat sig.

20 Och Noa var en åkerman och var den förste som planterade en vingård.
21 Men när han drack av vinet, blev han drucken och låg blottad i sitt tält.

22 Och Ham, Kanaans fader, såg då sin faders blygd och berättade det för sina båda bröder, som voro utanför.
23 Men Sem och Jafet togo en mantel och lade den på sina skuldror, båda tillsammans, och gingo så baklänges in och täckte över sin faders blygd; de höllo därvid sina ansikten bortvända, så att de icke sågo sin faders blygd.
24 När sedan Noa vaknade upp från ruset och fick veta vad hans yngste son hade gjort honom, sade han:
25 »Förbannad vare Kanaan, en trälars träl vare han åt sina bröder!»

26 Ytterligare sade han: »Välsignad vare HERREN,

among all flesh that is on the earth.
17 And God said unto Noah,—This, is the sign of the covenant, which have established, between me, and all flesh that is on the earth.
18 And the sons of Noah who came forth out of the ark, were–Shem, and Ham, and Japheth,—now, Ham, was the father of Canaan.
19 These three, were the sons of Noah,—and, from these, was all the earth overspread.
20 And Noah began to be a husbandman,—so he planted a vineyard;
21 and dank of the wine, and became drunk,—and uncovered himself in the midst of his tent.
22 And Ham, the father of Canaan, saw his father's shame,—and told his two brethren, outside.
23 And Shem and Japheth took a mantle, and put it on the shoulder of them both, and went backwards, and covered the shame of their father,—but, their faces, were backwards, and, the shame of their father, saw they not.

24 And Noah awoke from his wine,—and came to know what, his youngest son, had done to him.
25 And he said, Accursed, be Canaan,—a servant of servants, shall he be to his brethren!
26 And he said, Blessed, be Yahweh, God of Shem,—And

Jumala, ja olkoon Kanaan heidän orjansa.
27 Jumala laajentakoon Jaafetin, ja asukoon hän Seemin majoissa, ja Kanaan olkoon heidän orjansa.

28 Ja Nooa eli vedenpaisumuksen jälkeen kolmesataa viisikymmentä vuotta.
29 Niin Nooan koko ikä oli yhdeksänsataa viisikymmentä vuotta; sitten hän kuoli.

10 luku

1 Tämä on kertomus Nooan poikien, Seemin, Haamin ja Jaafetin, suvusta. Heille syntyi poikia vedenpaisumuksen jälkeen.

2 Jaafetin pojat olivat Goomer, Maagog, Maadai, Jaavan, Tuubal, Mesek ja Tiiras.

3 Ja Goomerin pojat olivat Askenas, Riifat ja Toogarma.
4 Ja Jaavanin pojat olivat Elisa, Tarsis, kittiläiset ja doodanilaiset;
5 heistä haarautuivat pakanoiden saarten asukkaat maittensa, eri kieltensä, heimojensa ja kansakuntiensa mukaan.

6 Ja Haamin pojat olivat Kuus, Misraim, Puut ja Kanaan.
7 Ja Kuusin pojat olivat Seba, Havila, Sabta, Raema

Sems Gud, och Kanaan vare deras träl!
27 Gud utvidge Jafet, han tage sin boning i Sems hyddor, och Kanaan vare deras träl.»

28 Och Noa levde efter floden tre hundra femtio år;

29 alltså blev Noas hela ålder nio hundra femtio år; därefter dog han.

1 Detta är berättelsen om Noas söners släkt. De voro Sem, Ham och Jafet; och åt dem föddes söner efter floden.

2 Jafets söner voro Gomer, Magog, Madai, Javan, Tubal, Mesek och Tiras.

3 Gomers söner voro Askenas, Rifat och Togarma.

4 Javans söner voro Elisa och Tarsis, kittéerna och dodanéerna.
5 Från dessa hava inbyggarna i hedningarnas Havsländer utbrett sig i sina länder, var efter sitt tungomål, efter sina släkter, i sina folk.

6 Hams söner voro Kus, Misraim, Put och Kanaan.

7 Kus' söner voro Seba, Havila, Sabta, Raema och

let Canaan be their servant:

27 God give extension to Japheth, But make his habitation in the tents of Shem,—And let Canaan be their servant.

28 And Noah lived, after the flood,—three hundred and fifty years:

29 so, all the days of Noah, were—nine hundred and fifty years,—and he died.

1 Now, these, are the generations of the sons of Noah, Shem, Ham, and Japheth,—and there were born to them sons, after the flood.

2 The sons of Japheth: Gomer and Magog, and Madai, and Javan and Tubal,—and Meshech, and Tiras.

3 And the sons of Gomer: Ashkenaz and Riphath, and Togarmah.

4 And, the sons of Javan: Elishah and Tarshish,—Kittim, and Rodanim.

5 From these, were dispersed [the inhabitants of] the coastlands of the nations, in their lands, each man by his tongue,—by their families, in their nations.

6 And, the sons of Ham: Cush and Mizraim and Phut and Canaan.

7 And, the sons of Cush: Seba, and Havilah, and

ja Sabteka. Ja Raeman pojat olivat Saba ja Dedan.

8 Ja Kuusille syntyi Nimrod. Hän oli ensimmäinen valtias maan päällä.

9 Hän oli mahtava metsämies Herran edessä. Siitä on sananparsi: Mahtava metsämies Herran edessä niinkuin Nimrod.
10 Ja hänen valtakuntansa alkuna olivat Baabel, Erek, Akkad ja Kalne Sinearin maassa.

11 Siitä maasta hän lähti Assuriin ja rakensi Niiniven, Rehobot-Iirin ja Kelahin,

12 sekä Resenin Niiniven ja Kelahin välille; se on tuo suuri kaupunki.
13 Ja Misraimille syntyivät luudilaiset, anamilaiset, lehabilaiset, naftuhilaiset,
14 patrokselaiset, kasluhilaiset, joista filistealaiset ovat lähteneet, sekä kaftorilaiset.
15 Ja Kanaanille syntyivät Siidon, hänen esikoisensa, ja Heet,
16 sekä jebusilaiset, amorilaiset, girgasilaiset,
17 hivviläiset, arkilaiset, siiniläiset,
18 arvadilaiset, semarilaiset ja hamatilaiset. Sittemmin hajaantuivat kanaanilaisten heimot.

19 Ja kanaanilaisten alue ulottui Siidonista Gerariin päin aina Gassaan asti

Sabteka. Raemas söner voro Saba och Dedan.

8 Men Kus födde Nimrod; han var den förste som upprättade ett välde på jorden.
9 Han var ock en väldig jägare inför HERREN; därför plägar man säga: »En väldig jägare inför HERREN såsom Nimrod.»
10 Och hans rike hade sin begynnelse i Babel, Erek, Ackad och Kalne, i Sinears land.

11 Från det landet drog han sedan ut till Assyrien och byggde Nineve, Rehobot-Ir och Kela,
12 och därtill Resen mellan Nineve och Kela; detta är »den stora staden».
13 Och Misraim födde ludéerna, anaméerna, lehabéerna, naftuhéerna,
14 patroséerna, kasluhéerna, från vilka filistéerna hava utgått, och kaftoréerna.

15 Och Kanaan födde Sidon, som var hans förstfödde, och Het,
16 så ock jebuséerna, amoréerna, girgaséerna,
17 hivéerna, arkéerna, sinéerna,
18 arvadéerna, semaréerna och hamatéerna. Sedan utgrenade sig kananéernas släkter allt vidare,

19 så att kananéernas område sträckte sig från Sidon fram emot Gerar ända

Sabtah and Raamah, and Sabtechah,—And, the sons of Raamah, Sheba and Dedan.
8 And, Cush, begat Nimrod,—he, became a hero in the earth;

9 he, became a hero of hunting before Yahweh,—for this cause, it is said, Like Nimrod, a hero of hunting before Yahweh.
10 So the beginning of his kingdom came to be Babel, and Erech, and Accad and Calneh,—in the land of Shinar.
11 From that land, went forth Asshur,—and he built Nineveh, and Rehoboth-ir, and Calah;
12 and Resen, between Niveveh and Calah,—the same, is the great city.
13 And, Mizraim, begat Ludim and Anamim and Lehabim, and Naphtuchim;
14 and Pathrusim and Casluhim, whence came forth Philistim and Caphtorim.

15 And, Canaan, begat Zidon his firstborn, and Heth;

16 and the Jebusite, and the Amorite, and the Girgashite;
17 and the Hivite and the Arkite, and the Sinite;
18 and the Arvadite and the Zemarite, and the Hamathite,—and, afterwards, were spread abroad the families of the Canaanite.
19 And it came to pass, that the boundary of the Canaanite was from Zidon,

sekä Sodomaan, Gomorraan, Admaan ja Seboimiin päin aina Lesaan asti.

till Gasa, och fram emot Sodom, Gomorra, Adma och Seboim ända till Lesa.

as thou enterest in towards Gerar, unto Gaza,—as thou enterest in towards Sodom and Gomorrah and Admah and Zeboim, as far as Lasha.

20 Nämä olivat Haamin pojat heimojensa, kieltensä, maittensa ja kansakuntiensa mukaan.

20 Dessa voro Hams söner, efter deras släkter och tungomål, i deras länder och folk.

20 These, are the sons of Ham, by their families, by their tongues,—in their lands, in their nations.

21 Myöskin Seemille, Jaafetin vanhimmalle veljelle, josta tuli kaikkien Eeberin poikien kantaisä, syntyi poikia.

21 Söner föddes ock åt Sem, Jafets äldre broder, som blev stamfader för alla Ebers söner.

21 Now, to Shem, father of all the sons of Eber, elder brother of Japheth, to him also, were children born.

22 Seemin pojat olivat Eelam, Assur, Arpaksad, Luud ja Aram.

22 Sems söner voro Elam, Assur, Arpaksad, Lud och Aram.

22 The sons of Shem: Elam and Asshur,—and Arpachshad, and Lud and Aram.

23 Ja Aramin pojat olivat Uus, Huul, Geter ja Mas.

23 Arams söner voro Us, Hul, Geter och Mas.

23 And, the sons of Aram: Uz and Hul, and Gether and Mash.

24 Arpaksadille syntyi Selah, ja Selahille syntyi Eeber.

24 Arpaksad födde Sela, och Sela födde Eber.

24 Now, Arpachshad, begat Shelah,—and, Shelah, begat Eber.

25 Ja Eeberille syntyi kaksi poikaa: toisen nimi oli Peleg, sillä hänen aikanansa jakaantuivat maan asukkaat, ja hänen veljensä nimi oli Joktan.

25 Men åt Eber föddes två söner; den ene hette <spärr>Peleg</spärr>, ty i hans tid blev jorden fördelad; och hans broder hette Joktan.

25 And, to Eber, were born two sons,—the name of the one, was Peleg, for, in his days, was the earth divided, and, the name of his brother, was Joktan.

26 Ja Joktanille syntyi Almodad, Selef, Hasarmavet, Jerah,

26 Och Joktan födde Almodad, Selef, Hasarmavet, Jera,

26 Now, Joktan, begat Almodad, and Sheleph,—and Hazarmaveth, and Jerah;

27 Hadoram, Uusal, Dikla,

27 Hadoram, Usal, Dikla,

27 and Hadoram and Uzal, and Diklah;

28 Oobal, Abimael, Saba,

28 Obal, Abimael, Saba,

28 and Obal and Abimael, and Sheba;

29 Oofir, Havila ja Joobab. Kaikki nämä olivat Joktanin poikia.

29 Ofir, Havila och Jobab; alla dessa voro Joktans söner.

29 and Ophir and Havilah, and Jobab,—all these, were sons of Joktan.

30 Ja heidän asumasijansa ulottuivat Meesasta aina Sefariin, Itävuorelle asti.

30 Och de hade sina boningsorter från Mesa fram emot Sefar, emot Östra berget.

30 And it came to pass that their dwelling was from Mesha,—as thou enterest in towards Sephar, the mountain of the east.

31 Nämä olivat Seemin

31 Dessa voro Sems söner,

31 These, are the sons of

pojat heimojensa, kieltensä, maittensa ja kansakuntiensa mukaan.
32 Nämä olivat Nooan poikien heimot sukukuntiensa ja kansakuntiensa mukaan; ja niistä haarautuivat kansat maan päälle vedenpaisumuksen jälkeen.

efter deras släkter och tungomål, i deras länder, efter deras folk.
32 Dessa voro Noas söners släkter, efter deras ättföljd, i deras folk. Och från dem hava folken efter floden utbrett sig på jorden.

Shem, by their families, by their tongues,—in their lands, by their nations.
32 These, are the families of the sons of Noah, by their generations in their nations,—and, from these, were dispersed the nations in the earth, after the flood.

11 luku

1 Ja kaikessa maassa oli yksi kieli ja yksi puheenparsi.

2 Kun he lähtivät liikkeelle itään päin, löysivät he lakeuden Sinearin maassa ja asettuivat sinne.

3 Ja he sanoivat toisillensa: Tulkaa, tehkäämme tiiliä ja polttakaamme ne koviksi. Ja tiiltä he käyttivät kivenä, ja maapihkaa he käyttivät laastina.

4 Ja he sanoivat: Tulkaa, rakentakaamme itsellemme kaupunki ja torni, jonka huippu ulottuu taivaaseen, ja tehkäämme itsellemme nimi, ettemme hajaantuisi yli kaiken maan.

5 Niin Herra astui alas katsomaan kaupunkia ja tornia, jonka ihmislapset olivat rakentaneet.
6 Ja Herra sanoi: Katso, he ovat yksi kansa, ja heillä kaikilla on yksi kieli, ja tämä on heidän ensimmäinen yrityksensä. Ja

1 Och hela jorden hade enahanda tungomål och talade på enahanda sätt.

2 Men när de bröto upp och drogo österut, funno de en lågslätt i Sinears land och bosatte sig där.

3 Och de sade till varandra: »Kom, låt oss slå tegel och bränna det.» Och teglet begagnade de såsom sten, och såsom murbruk begagnade de jordbeck.

4 Och de sade: »Kom, låt oss bygga en stad åt oss och ett torn vars spets räcker upp i himmelen, och så göra oss ett namn; vi kunde eljest bliva kringspridda över hela jorden.»
5 Då steg HERREN ned för att se staden och tornet som människobarnen byggde.

6 Och HERREN sade: »Se, de äro ett enda folk och hava alla enahanda tungomål, och detta är deras första tilltag; härefter

1 So it came to pass that, all the earth, was of one manner of speech,—and of one stock of words.
2 And it came to pass, as they brake away onwards, that they found a plain in the land of Shinar, and dwelt there.
3 Then said they, each man to his friend, Come on! let us make bricks, and burn them thoroughly,—So, the bricks, served them, for stone, and, bitumen, served them for mortar.
4 And they said, Come on! let us build for ourselves a city, and a tower with its head in the heavens, so let us make for ourselves a name,—lest we be scattered abroad over the face of all the earth.
5 And Yahweh came down, to behold the city, and the tower,—which the sons of men had built.
6 Then said Yahweh: Lo! one people, and, one manner of speech, have they all, this, then is what they have begun to do,—now,

nyt ei heille ole mahdotonta mikään, mitä aikovatkin tehdä.
7 Tulkaa, astukaamme alas ja sekoittakaamme siellä heidän kielensä, niin ettei toinen ymmärrä toisen kieltä.
8 Ja niin Herra hajotti heidät sieltä yli kaiken maan, niin että he lakkasivat kaupunkia rakentamasta.
9 Siitä tuli sen nimeksi Baabel, koska Herra siellä sekoitti kaiken maan kielen; ja sieltä Herra hajotti heidät yli kaiken maan.

skall intet bliva dem omöjligt, vad de än besluta att göra.

7 Välan, låt oss stiga dit ned och förbistra deras tungomål, så att den ene icke förstår den andres tungomål.»
8 Och så spridde HERREN dem därifrån ut över hela jorden, så att de måste upphöra att bygga på staden.
9 Därav fick den namnet Babel, eftersom HERREN där <spärr>förbistrade</spärr> hela jordens tungomål; därifrån spridde ock HERREN ut dem över hela jorden.

therefore, nothing will be withholden from them, which they may plan to do.
7 Come on! let us go down, and there confuse their speech,—that they may not understand, each man the speech of his friend.
8 So Yahweh scattered them from thence, over the face of all the earth,—and so they left off building the city.

9 For this cause, was the name thereof called Babel[=" Confusion"]; because, there, did Yahweh confuse the speech of all the earth,—and, from thence, did Yahweh scatter them abroad, over the face of all the earth.

10 Tämä on kertomus Seemin suvusta. Kun Seem oli sadan vuoden vanha, syntyi hänelle Arpaksad kaksi vuotta vedenpaisumuksen jälkeen.
11 Ja Seem eli Arpaksadin syntymän jälkeen viisisataa vuotta, ja hänelle syntyi poikia ja tyttäriä.
12 Kun Arpaksad oli kolmenkymmenen viiden vuoden vanha, syntyi hänelle Selah.
13 Ja Arpaksad eli Selahin syntymän jälkeen neljäsataa kolme vuotta, ja hänelle syntyi poikia ja tyttäriä.

14 Kun Selah oli kolmenkymmenen vuoden vanha, syntyi hänelle Eeber.
15 Ja Selah eli Eeberin syntymän jälkeen neljäsataa

10 Detta är berättelsen om Sems släkt. När Sem var hundra år gammal, födde han Arpaksad, två år efter floden.

11 Och sedan Sem hade fött Arpaksad, levde han fem hundra år och födde söner och döttrar.
12 När Arpaksad var trettiofem år gammal, födde han Sela.

13 Och sedan Arpaksad hade fött Sela, levde han fyra hundra tre år och födde söner och döttrar.

14 När Sela var trettio år gammal, födde han Eber.

15 Och sedan Sela hade fött Eber, levde han fyra

10 These, are the genealogies of Shem, Shem, was a hundred years old when he begat Arpachshad, two years after the flood;

11 and Shem lived, after he begat Arpachshad, five hundred years,—and begat sons and daughters.
12 And, Arpachshad, lived thirty-five years,—and begat Shelah;

13 and Arpachshad lived, after he begat Shelah, four hundred and three years,—and begat sons and daughters.

14 And, Shelah, lived thirty years,—and begat Eber;

15 and Shelah lived, after he begat Eber, four hundred

kolme vuotta, ja hänelle syntyi poikia ja tyttäriä.
16 Kun Eeber oli kolmenkymmenen neljän vuoden vanha, syntyi hänelle Peleg.
17 Ja Eeber eli Pelegin syntymän jälkeen neljäsataa kolmekymmentä vuotta, ja hänelle syntyi poikia ja tyttäriä.
18 Kun Peleg oli kolmenkymmenen vuoden vanha, syntyi hänelle Regu.
19 Ja Peleg eli Regun syntymän jälkeen kaksisataa yhdeksän vuotta, ja hänelle syntyi poikia ja tyttäriä.
20 Kun Regu oli kolmenkymmenen kahden vuoden vanha, syntyi hänelle Serug.
21 Ja Regu eli Serugin syntymän jälkeen kaksisataa seitsemän vuotta, ja hänelle syntyi poikia ja tyttäriä.
22 Kun Serug oli kolmenkymmenen vuoden vanha, syntyi hänelle Naahor.
23 Ja Serug eli Naahorin syntymän jälkeen kaksisataa vuotta, ja hänelle syntyi poikia ja tyttäriä.
24 Kun Naahor oli kahdenkymmenen yhdeksän vuoden vanha, syntyi hänelle Terah.
25 Ja Naahor eli Terahin syntymän jälkeen sata yhdeksäntoista vuotta, ja hänelle syntyi poikia ja tyttäriä.
26 Kun Terah oli seitsemänkymmenen vuoden vanha, syntyivät hänelle

hundra tre år och födde söner och döttrar.
16 När Eber var trettiofyra år gammal, födde han Peleg.
17 Och sedan Eber hade fött Peleg, levde han fyra hundra trettio år och födde söner och döttrar.
18 När Peleg var trettio år gammal, födde han Regu.
19 Och sedan Peleg hade fött Regu, levde han två hundra nio år och födde söner och döttrar.
20 När Regu var trettiotvå år gammal, födde han Serug.
21 Och sedan Regu hade fött Serug, levde han två hundra sju år och födde söner och döttrar.
22 När Serug var trettio år gammal, födde han Nahor.
23 Och sedan Serug hade fött Nahor, levde han två hundra år och födde söner och döttrar.
24 När Nahor var tjugunio år gammal, födde han Tera.
25 Och sedan Nahor hade fött Tera, levde han ett hundra nitton år och födde söner och döttrar.
26 När Tera var sjuttio år gammal, födde han Abram, Nahor och Haran.

and three years,—and begat sons and daughters.
16 And Eber lived, thirty-four years,—and begat Peleg;
17 and Eber lived, after he begat Peleg, four hundred and thirty years,—and begat sons and daughters.
18 And Peleg lived thirty years, and begat Reu:
19 and Peleg lived, after he begat Reu, two hundred and nine years,—and begat sons and daughters.
20 And Reu lived thirty-two years,—and begat Serug;
21 and Reu lived, after he begat Serug, two hundred and seven years,—and begat sons and daughters.
22 And Serug lived thirty years,—and begat Nahor;
23 and Serug lived, after he begat Nahor, two hundred years,—and begat sons and daughters.
24 And Nahor lived twenty-nine years,—and begat Terah;
25 and Nahor lived, after he begat Terah, a hundred and nineteen years,—and begat sons and daughters.
26 And Terah lived seventy years,—and begat Abram, Nahor, and Haran.

Abram, Naahor ja Haaran.

27 Ja tämä on kertomus Terahin suvusta. Terahille syntyivät Abram, Naahor ja Haaran. Ja Haaranille syntyi Loot.

27 Och detta är berättelsen om Teras släkt. Tera födde Abram, Nahor och Haran. Och Haran födde Lot.

27 These, then are the generations of Terah, Terah, begat Abram, Nahor, and Haran,—and, Haran, begat Lot;

28 Ja Haaran kuoli ennen isäänsä Terahia synnyinmaassansa, Kaldean Uurissa.

28 Och Haran dog hos sin fader Tera i sitt fädernesland, i det kaldeiska Ur.

28 and Haran died, in the presence of Terah his father,—in the land of his birth, in Ur of the Chaldees.

29 Ja Abram ja Naahor ottivat itsellensä vaimot; Abramin vaimon nimi oli Saarai, ja Naahorin vaimon nimi oli Milka, Haaranin tytär; Haaran oli Milkan ja Jiskan isä.

29 Och Abram och Nahor togo sig hustrur; Abrams hustru hette Sarai, och Nahors hustru hette Milka, dotter till Haran, som var fader till Milka och Jiska.

29 And Abram and Nahor took to themselves wives; the name of Abram's wife, was Sarai; and, the name of Nahor's wife, Milcah, daughter of Haran, father of Milcah, and father of Iscah.

30 Mutta Saarai oli hedelmätön, hänellä ei ollut lasta.

30 Men Sarai var ofruktsam och hade inga barn.

30 And, Sarai, remained, barren,—she had no child.

31 Ja Terah otti poikansa Abramin ja poikansa pojan Lootin, Haaranin pojan, ja miniänsä Saarain, poikansa Abramin vaimon, ja he lähtivät heidän kanssaan Kaldean Uurista mennäksensä Kanaanin maahan, ja he saapuivat Harraniin asti ja asuivat siellä.

31 Och Tera tog med sig sin son Abram och sin sonson Lot, Harans son, och sin sonhustru Sarai, som var hans son Abrams hustru; och de drogo tillsammans ut från det kaldeiska Ur på väg till Kanaans land; men när de kommo till Haran, bosatte de sig där.

31 And Terah took Abram his son, and Lot son of Haran, his son's son, and Sarai his daughter-in-law, wife of Abram his son,—and came forth with them out of Ur of the Chaldees, that they might go their way towards the land of Canaan, and they came in as far as Haran, and dwelt there.

32 Ja Terahin ikä oli kaksisataa viisi vuotta; sitten Terah kuoli Harranissa.

32 Och Teras ålder blev två hundra fem år; därefter dog Tera i Haran.

32 And the days of Terah were two hundred and five years,—and Terah died in Haran.

12 luku

1 Ja Herra sanoi Abramille: Lähde maastasi, suvustasi ja isäsi kodista siihen maahan, jonka minä sinulle osoitan.

1 Och HERREN sade till Abram: »Gå ut ur ditt land och från din släkt och från din faders hus, bort till det land som jag skall visa dig.

1 And Yahweh said unto Abram: Come thou on thy way, Out of thy land and out of the place of thy birth, and out of the house of thy father,—Unto the land that I will show thee;

2 Niin minä teen sinusta

2 Så skall jag göra dig till

2 That I may make thee into

suuren kansan, siunaan sinut ja teen sinun nimesi suureksi, ja sinä olet tuleva siunaukseksi.
3 Ja minä siunaan niitä, jotka sinua siunaavat, ja kiroan ne, jotka sinua kiroavat, ja sinussa tulevat siunatuiksi kaikki sukukunnat maan päällä.
4 Niin Abram lähti, niinkuin Herra oli hänelle puhunut, ja Loot meni hänen kanssansa. Abram oli Harranista lähtiessänsä seitsemänkymmenen viiden vuoden vanha.
5 Ja Abram otti vaimonsa Saarain ja veljensä pojan Lootin sekä kaiken omaisuuden, jonka he olivat koonneet, ja ne palvelijat, jotka he olivat hankkineet Harranissa, ja he lähtivät menemään Kanaanin maahan. Ja he tulivat Kanaanin maahan.
6 Ja Abram kulki maan läpi aina Sikemin paikkakunnalle, Mooren tammelle asti. Ja siihen aikaan kanaanilaiset asuivat siinä maassa.

7 Silloin Herra ilmestyi Abramille ja sanoi: Sinun jälkeläisillesi minä annan tämän maan. Niin hän rakensi sinne alttarin Herralle, joka oli hänelle ilmestynyt.
8 Sieltä hän siirtyi edemmäksi vuoristoon, itään päin Beetelistä, ja pystytti telttansa, niin että Beetel oli lännessä ja Ai

ett stort folk; jag skall välsigna dig och göra ditt namn stort, och du skall bliva en välsignelse.
3 Och jag skall välsigna dem som välsigna dig, och den som förbannar dig skall jag förbanna, och i dig skola alla släkter på jorden varda välsignade.»
4 Och Abram gick åstad, såsom HERREN hade tillsagt honom, och Lot gick med honom. Och Abram var sjuttiofem år gammal, när han drog ut från Haran.

5 Och Abram tog sin hustru Sarai och sin brorson Lot och alla ägodelar som de hade förvärvat och tjänarna som de hade skaffat sig i Haran; och de drogo åstad på väg mot Kanaans land

6 och kommo så till Kanaans land. Och Abram drog fram i landet ända till den heliga platsen vid Sikem, till Mores terebint. Och på den tiden bodde kananéerna där i landet.
7 Men HERREN uppenbarade sig för Abram och sade: »Åt din säd skall jag giva detta land.» Då byggde han där ett altare åt HERREN, som hade uppenbarat sig för honom.
8 Sedan flyttade han därifrån till bergsbygden öster om Betel och slog där upp sitt tält, så att han hade Betel i väster och Ai i

a great nation, And bless thee, and make great thy name, And become thou a blessing;
3 That I may bless them who bless thee, But, him who maketh light of thee, will I curse,—So shall be, blessed in thee, all the families of the ground.
4 And Abram came on his way, according to that which Yahweh had spoken unto him, and Lot came with him,—now, Abram, was seventy–five years old, when he came forth out of Haran.
5 And Abram took Sarai his wife, and Lot his brother's son, with all the goods that they had gathered and the souls that they had gained in Haran,—and they came forth to go towards the land of Canaan, and came in to the land of Canaan.

6 And Abram passed along throughout the land, as far as the place of Shechem, as far as the Teacher's Terebinth, the Canaanite, being, then, in the land.

7 And Yahweh appeared unto Abram, and said: To thy seed, will I give this land,—And he built there, an altar, unto Yahweh who appeared unto him.

8 And he moved on from thence towards the hill country, on the east of Bethel, and pitched his tent,––with Bethel on the west,

idässä, ja hän rakensi sinne alttarin Herralle ja huusi avuksi Herran nimeä.

9 Ja sieltä Abram lähti ja vaelsi yhä edemmäksi Etelämaahan päin.
10 Niin tuli nälänhätä maahan, ja Abram meni Egyptiin, asuakseen siellä jonkun aikaa, sillä nälänhätä maassa oli kova.

11 Ja kun hän lähestyi Egyptiä, puhui hän vaimollensa Saaraille: Katso, minä tiedän, että sinä olet kaunis nainen.

12 Kun egyptiläiset saavat nähdä sinut, niin he sanovat: 'Hän on hänen vaimonsa', ja tappavat minut, mutta antavat sinun elää.
13 Sano siis olevasi minun sisareni, että minun kävisi hyvin sinun tähtesi ja minä sinun takiasi saisin jäädä henkiin.

14 Kun Abram tuli Egyptiin, näkivät egyptiläiset, että Saarai oli hyvin kaunis nainen.

15 Ja kun faraon ruhtinaat olivat nähneet hänet, ylistelivät he häntä faraolle; ja vaimo vietiin faraon hoviin.
16 Ja Abramia hän kohteli hyvin hänen tähtensä. Ja hän sai pikkukarjaa, raavaskarjaa ja aaseja,

öster; och han byggde där ett altare åt HERREN och åkallade HERRENS namn.

9 Sedan bröt Abram upp därifrån och drog sig allt längre mot Sydlandet.
10 Men hungersnöd uppstod i landet, och Abram drog ned till Egypten för att bo där någon tid, eftersom hungersnöden var så svår i landet.
11 Men när han nalkades Egypten sade han till sin hustru Sarai: »Jag vet ju att du är en skön kvinna.

12 Om nu egyptierna tänka, när de få se dig: 'Hon är hans hustru', så skola de dräpa mig, under det att de låta dig leva.

13 Säg därför att du är min syster, så att det går mig väl för din skull, och så att jag för din skull får leva.»

14 Då nu Abram kom till Egypten, sågo egyptierna att hon var en mycket skön kvinna.

15 Och när Faraos hövdingar fingo se henne, prisade de henne för Farao, och så blev kvinnan tagen in i Faraos hus.
16 Och Abram blev av honom väl behandlad för hennes skull, så att han fick får, fäkreatur och åsnor,

and Ai on the east, and built there an altar to Yahweh, and called on the name of Yahweh.

9 Thus Abram brake up, again and again, towards the South.
10 And it came to pass that there was a famine, in the land,—so Abram went down towards Egypt, to sojourn there, because, grievous, was the famine in the land.
11 And it came to pass, when he had come near to enter into Egypt, that he said unto Sarai his wife: Behold! I beseech thee, I know that, a woman fair to look on, thou art:
12 so will it come to pass, when the Egyptians behold thee, that they will say, His wife, this! and will slay me, while, thee, they preserve alive.
13 Say, I beseech thee, that, my sister, art thou,—to the end it may be well with me for thy sake, so shall my soul be preserved alive because of thee.
14 And so it was, when Abram entered into Egypt, the Egyptians beheld the woman, that, fair, was she, exceedingly.
15 And the princes of Pharaoh beheld her, and praised her unto Pharaoh,—so the woman was taken to the house of Pharaoh;
16 and, with Abram, dealt he well for her sake,—so that he came to have flocks and herds, and he-asses, and

palvelijoita ja palvelijattaria, aasintammoja ja kameleja.

17 Mutta Herra antoi kovien vitsausten kohdata faraota ja hänen hoviansa Saarain, Abramin vaimon, tähden.
18 Silloin farao kutsui Abramin luoksensa ja sanoi: Mitä olet minulle tehnyt? Miksi et ilmoittanut minulle, että hän on sinun vaimosi?
19 Miksi sanoit: 'Hän on minun sisareni', niin että minä otin hänet vaimokseni? Katso, tässä on vaimosi, ota hänet ja mene.
20 Ja farao antoi hänestä käskyn miehillensä, että he saattaisivat hänet pois, hänet ja hänen vaimonsa sekä kaiken, mitä hänellä oli.

tjänare och tjänarinnor, åsninnor och kameler.

17 Men HERREN hemsökte Farao och hans hus med stora plågor för Sarais, Abrams hustrus, skull.

18 Då kallade Farao Abram till sig och sade: »Vad har du gjort mot mig! Varför lät du mig icke veta att hon var din hustru?
19 Varför sade du: 'Hon är min syster' och vållade så, att jag tog henne till hustru åt mig? Se, här har du nu din hustru, tag henne och gå.»
20 Och Farao gav sina män befallning om honom, att de skulle ledsaga honom till vägs med hans hustru och allt vad han ägde.

men–servants, and maid–servants, and she–asses, and camels.
17 And Yahweh plagued Pharaoh with great plagues, also his house,—for the matter of Sarai, wife of Abram.
18 And Pharaoh called out to Abram, and said, What is this, thou hast done to me? Wherefore didst thou not tell me, that she was, thy wife?
19 Wherefore saidst thou, My sister, she; and so I was about to take her to me, to wife? But, now, lo! thy wife, take her and go thy way.

20 And Pharaoh gave command concerning him unto certain men,—and sent him away, with his wife, and all that he had.

13 luku

1 Niin Abram lähti pois Egyptistä, hän ja hänen vaimonsa ja kaikki, mitä hänellä oli, ja Loot hänen kanssaan, Etelämaahan.
2 Abram oli hyvin rikas: hänellä oli karjaa, hopeata ja kultaa.
3 Ja hän vaelsi, kulkien levähdyspaikasta toiseen, Etelämaasta Beeteliin asti, aina siihen paikkaan, missä hänen majansa oli ensi kerralla ollut, Beetelin ja Ain välillä,
4 siihen paikkaan, johon hän ennen oli rakentanut alttarin; ja Abram huusi

1 Så drog då Abram upp från Egypten med sin hustru och allt vad han ägde, och Lot jämte honom, till Sydlandet.
2 Och Abram var mycket rik på boskap och på silver och guld.
3 Och han färdades ifrån lägerplats till lägerplats och kom så från Sydlandet ända till Betel, till det ställe där hans tält förut hade stått, mellan Betel och Ai,

4 dit där han förra gången hade rest ett altare. Och där åkallade Abram HERRENS

1 So Abram came up out of Egypt, he and his wife and all that he had, and Lot with him, towards the South.

2 Now, Abram, was very rich,—in cattle, in silver, and in gold.
3 And he went his way, by his removals, from the South, even as far as to Bethel,—as far as the place where his tent was at the beginning, between Bethel and Ai:
4 unto the place of the altar, which he made there at first,—and Abram called,

siinä avuksi Herran nimeä.

5 Ja myöskin Lootilla, joka vaelsi Abramin kanssa, oli pikkukarjaa, raavaskarjaa ja telttoja.
6 Eikä maa riittänyt heidän asuakseen yhdessä, sillä heillä oli paljon omaisuutta, niin etteivät voineet yhdessä asua.

7 Niin syntyi riitaa Abramin karjapaimenten ja Lootin karjapaimenten välillä. Ja siihen aikaan asuivat siinä maassa kanaanilaiset ja perissiläiset.
8 Silloin Abram sanoi Lootille: Älköön olko riitaa meidän välillämme, minun ja sinun, älköönkä minun paimenteni ja sinun paimentesi välillä, sillä olemmehan veljeksiä.
9 Eikö koko maa ole avoinna edessäsi? Eroa minusta. Jos sinä menet vasemmalle, niin minä menen oikealle, tahi jos sinä menet oikealle, niin minä menen vasemmalle.
10 Ja Loot nosti silmänsä ja näki koko Jordanin lakeuden olevan runsasvetistä seutua; ennenkuin Herra hävitti Sodoman ja Gomorran, oli se Sooariin saakka niinkuin Herran puutarha, niinkuin Egyptin maa.
11 Niin Loot valitsi itselleen koko Jordanin lakeuden ja siirtyi itään päin, ja he erkanivat toisistaan.

namn.

5 Men Lot, som drog med Abram, hade också får och fäkreatur och tält.

6 Och landet räckte icke till för dem, så att de kunde bo tillsammans; ty deras ägodelar voro för stora för att de skulle kunna bo tillsammans;
7 och tvister uppstodo mellan Abrams och Lots boskapsherdar. Tillika bodde på den tiden kananéerna och perisséerna där i landet.

8 Då sade Abram till Lot: »Icke skall någon tvist vara mellan mig och dig, och mellan mina herdar och dina herdar; vi äro ju fränder.

9 Ligger icke hela landet öppet för dig? Skilj dig ifrån mig; vill du åt vänster, så går jag åt höger, och vill du åt höger, så går jag åt vänster.»

10 Då lyfte Lot upp sina ögon och såg att hela Jordanslätten överallt var vattenrik. Innan HERREN fördärvade Sodom och Gomorra, var den nämligen såsom HERRENS lustgård, såsom Egyptens land, ända fram emot Soar.
11 Så utvalde då Lot åt sig hela Jordanslätten. Och Lot bröt upp och drog österut, och de skildes så från varandra.

there, on the name of Yahweh.
5 Now, Lot also, who was going with Abram, had flocks and herds, and tents.

6 And the land suffered them not to dwell together,—because, their substance, had become, great, so that they could not dwell together.
7 And there arose a strife betwixt the herdmen of Abram, and the herdmen of Lot. Now, the Canaanite and the Perizzite, were then dwelling in the land.
8 So then Abram said unto Lot, Pray let not cause of strife arise betwixt me and thee, or betwixt my herdmen and thy herdmen; for, brethren, are we.

9 Is not, all the land, before thee? I pray thee, separate thyself from me,—if to the left hand, then I will go to the right, if to the right hand, then I will go to the left.
10 So Lot lifted up his eyes, and beheld all the circuit of the Jordan, that, the whole of it, was well-watered,—before Yahweh destroyed Sodom and Gomorrah, like the Garden of Yahweh, like the land of Egypt, as thou enterest into Zoar.
11 And Lot chose for himself all the circuit of the Jordan, so Lot brake up eastwards,—and they separated themselves, each

man from his brother:

12 Abram asettui Kanaanin maahan, Loot asettui lakeuden kaupunkeihin ja siirtyi siirtymistään telttoineen Sodomaan asti.

12 Abram förblev boende i Kanaans land, och Lot bodde i städerna på Slätten och drog med sina tält ända inemot Sodom.

12 Abram, fixed his dwelling in the land of Canaan,—but, Lot, fixed his dwelling among the cities of the circuit, and moved his tent as far as Sodom.

13 Mutta Sodoman kansa oli kovin pahaa ja syntistä Herran edessä.

13 Men folket i Sodom var mycket ont och syndigt inför HERREN.

13 Now, the men of Sodom, were base and sinful,—against Yahweh, exceedingly.

14 Ja Herra sanoi Abramille, sen jälkeen kuin Loot oli hänestä eronnut: Nosta silmäsi ja katso siitä paikasta, missä olet, pohjoiseen, etelään, itään ja länteen.

14 Och HERREN sade till Abram, sedan Lot hade skilt sig från honom: »Lyft upp dina ögon och se, från den plats där du står, mot norr och söder och öster och väster.»

14 And, Yahweh, said unto Abram, after that Lot had separated himself from him, Lift up, I pray thee, thine eyes, and look, from the place where thou art,—northward and southward, and eastward and westward;

15 Sillä kaiken maan, jonka näet, minä annan sinulle ja sinun jälkeläisillesi ikuisiksi ajoiksi.

15 Ty hela det land som du nu ser skall jag giva åt dig och din säd för evärdlig tid.

15 for, all the land which thou art beholding—to thee, will I give it, and to thy seed, unto times age-abiding;

16 Ja minä teen sinun jälkeläistesi luvun paljoksi kuin maan tomun. Jos voidaan lukea maan tomu, niin voidaan lukea myöskin sinun jälkeläisesi.

16 Och jag skall låta din säd bliva såsom stoftet på jorden; kan någon räkna stoftet på jorden, så skall ock din säd kunna räknas.

16 and I will make thy seed, as the dust of the earth,—so that, if a man can number the dust of the earth, thy seed also, may be numbered.

17 Nouse ja vaella maata pitkin ja poikin, sillä sinulle minä sen annan.

17 Stå upp och drag igenom landet efter dess längd och dess bredd, ty åt dig skall jag giva det.»

17 Rise! go up and down in the land, to the length thereof, and to the breadth thereof, for, to thee, will I give it.

18 Ja Abram siirtyi siirtymistään telttoineen ja tuli ja asettui Mamren tammistoon, joka on Hebronin luona, ja rakensi sinne alttarin Herralle.

18 Och Abram drog åstad med sina tält och kom och bosatte sig vid Mamres terebintlund invid Hebron; och han byggde där ett altare åt HERREN.

18 So Abram moved his tent, and came in and dwelt among the oaks of Mamre, which were in Hebron,—and built there an altar to Yahweh.

14 luku

1 Ja tapahtui siihen aikaan, kun Amrafel oli Sinearin kuninkaana, Arjok Ellasarin

1 På den tid då Amrafel var konung i Sinear, Arjok konung i Ellasar,

1 And it came to pass, in the days of Amraphel, king of Shinar, Arioch, king of

kuninkaana, Kedorlaomer Eelamin kuninkaana ja Tidal Goojimin kuninkaana,
2 että he aloittivat sodan Beraa, Sodoman kuningasta, Birsaa, Gomorran kuningasta, Sinabia, Adman kuningasta, Semeberiä, Seboimin kuningasta, ja Belan, se on Sooarin, kuningasta vastaan.
3 Nämä kaikki liittoutuivat kokoontuen Siddimin laaksoon, jossa Suolameri nyt on.
4 Kaksitoista vuotta he olivat olleet Kedorlaomerille alamaiset, mutta kolmantenatoista vuotena he tekivät kapinan.
5 Neljäntenätoista vuotena tulivat Kedorlaomer ja ne kuninkaat, jotka olivat hänen kanssaan; ja he voittivat refalaiset Astarot-Karnaimissa ja suusilaiset Haamissa, niin myös eemiläiset Kirjataimin tasangolla
6 ja hoorilaiset heidän vuoristossaan, Seirissä, aina Eel-Paaraniin asti, joka on erämaan laidassa.
7 Ja he palasivat ja tulivat Mispatin lähteelle, se on Kaadekseen, ja valloittivat koko amalekilaisten maan ja voittivat myöskin amorilaiset, jotka asuivat Hasason-Taamarissa.
8 Silloin lähtivät Sodoman kuningas, Gomorran kuningas, Adman kuningas, Seboimin kuningas ja Belan, se on Sooarin, kuningas ja

Kedorlaomer konung i Elam och Tideal konung över Goim, hände sig
2 att dessa begynte krig mot Bera, konungen i Sodom, Birsa, konungen i Gomorra, Sinab, konungen i Adma, Semeber, konungen i Seboim, och mot konungen i Bela, det är Soar.
3 De förenade sig alla och tågade till Siddimsdalen, där Salthavet nu är.
4 I tolv år hade de varit under Kedorlaomer, men i det trettonde året hade de avfallit.
5 Så kom nu i det fjortonde året Kedorlaomer med de konungar som voro på hans sida; och de slogo rafaéerna i Asterot-Karnaim, suséerna i Ham, eméerna i Save-Kirjataim
6 och horéerna på deras berg Seir och drevo dem ända till El-Paran vid öknen.
7 Sedan vände de om och kommo till En-Mispat, det är Kades, och härjade amalekiternas hela land; de slogo ock amoréerna som bodde i Hasason-Tamar.
8 Då drogo konungen i Sodom, konungen i Gomorra, konungen i Adma, konungen i Seboim och konungen i Bela, det är Soar, ut och

Ellasar,—Chedorlaomer, king of Elam, and Tidal, king of Goim,
2 that they made war with Bera, king of Sodom, and with Birsha, king of Gomorrah,—Shinab, king of Admah, and Shemeber, king of Zeboim, and the king of Bela—the same, is Zoar.
3 All these, joined together in the valley of the open fields, the same, is the Salt Sea.
4 Twelve years, had they served Chedorlaomer,—but, in the thirteenth year, had they rebelled;
5 and, in the fourteenth year, had Chedorlaomer come in, and the kings who were with him, so they smote the Rephaim in Ashteroth–karnaim, and the Zuzim in Ham,—and the Emim, in Shaveh–kiriathaim;
6 and the Horites in their Mount Seir,—as far as El–paran, which is by the desert.
7 So they returned and came in unto En–mishpat, the same, is Kadish, and smote all the field of the Amalekites,—and the Amorites also, that dwelt in Hazazon–tamar.
8 Thus then went forth the King of Sodom and the king of Gomorrah, and the king of Admah and the king of Zeboim, and the king of

asettuivat Siddimin laaksossa sotarintaan heitä vastaan -

9 Eelamin kuningasta Kedorlaomeria, Goojimin kuningasta Tidalia, Sinearin kuningasta Amrafelia ja Ellasarin kuningasta Arjokia vastaan, neljä kuningasta viittä vastaan.
10 Mutta Siddimin laakso oli täynnä maapihkakuoppia. Ja Sodoman ja Gomorran kuninkaat pakenivat ja putosivat niihin; mutta henkiin jääneet pakenivat vuoristoon.
11 Ja he ottivat Sodomasta ja Gomorrasta kaiken tavaran ja kaikki ruokavarat ja menivät matkaansa.
12 Ja lähtiessään he ottivat mukaansa myöskin Lootin, Abramin veljenpojan, ja hänen omaisuutensa; hän näet asui Sodomassa.
13 Mutta muuan pakolainen tuli ja ilmoitti siitä Abramille, hebrealaiselle; tämä asui tammistossa, joka oli amorilaisen Mamren, Eskolin ja Aanerin veljen, oma, ja he olivat Abramin liittolaisia.
14 Kun Abram kuuli, että hänen sukulaisensa oli otettu vangiksi, aseisti hän luotettavimmat palvelijansa, jotka olivat hänen kodissaan syntyneet, kolmesataa kahdeksantoista miestä, ja ajoi vihollisia takaa aina Daaniin saakka.
15 Ja hän jakoi väkensä ja hyökkäsi palvelijoineen yöllä

ställde upp sig i Siddimsdalen till strid mot dem --

9 mot Kedorlaomer, konungen i Elam, Tideal, konungen över Goim, Amrafel, konungen i Sinear, och Arjok, konungen i Ellasar, fyra konungar mot de fem.
10 Men Siddimsdalen var full av jordbecksgropar. Och konungarna i Sodom och Gomorra måste fly och föllo då i dessa, och de som kommo undan flydde till bergsbygden.
11 Så togo de allt gods som fanns i Sodom och Gomorra, och alla livsmedel där, och tågade bort;
12 de togo ock med sig Lot, Abrams brorson, och hans ägodelar, när de tågade bort; ty denne bodde i Sodom.
13 Men en av de räddade kom och berättade detta för Abram, hebréen; denne bodde vid den terebintlund som tillhörde amoréen Mamre, Eskols och Aners broder, och dessa voro i förbund med Abram.
14 Då nu Abram hörde att hans frände var fången, lät han sina mest beprövade tjänare, sådana som voro födda i hans hus, tre hundra aderton män, rycka ut, och förföljde fienderna ända till Dan.

15 Och han delade sitt folk och överföll dem så om

Bela, the same, is Zoar—and set themselves in array against them for battle, in the valley of the open fields:
9 against Chedorlaomer king of Elam, and Tidal king of Goim, and Amraphel king of Shinar, and Arioch king of Ellasar,—four kings, against five.

10 Now, the valley of the open fields, had many pits of bitumen, so the king of Sodom and Gomorrah fled, and fell there,—while, they who remained, towards a mountain, fled.
11 And they took all the goods of Sodom and Gomorrah, and all their food, and went their way.
12 And they took Lot, Abram's brother's son, with his goods, and went their way,—he, being a dweller in Sodom.
13 Then came in a fugitive, and told Abram the Hebrew,—he, having his dwelling among the oaks of Mamre the Amorite, brother of Eshcol and brother of Aner, they, also having a covenant with Abram.
14 So Abram, hearing that his brother had been taken captive, drew forth his trained men, born in his house, three hundred and eighteen, and pursued as far as Dan.

15 And he divided himself against them by night, he,

vihollisten kimppuun ja voitti heidät ja ajoi heitä takaa aina Hoobaan saakka, joka on Damaskosta pohjoiseen.
16 Ja hän toi takaisin kaiken tavaran; myöskin sukulaisensa Lootin ja hänen tavaransa hän toi takaisin, niin myös vaimot ja muun väen.
17 Kun hän oli paluumatkalla, voitettuaan Kedorlaomerin ja ne kuninkaat, jotka olivat tämän kanssa, meni Sodoman kuningas häntä vastaan Saaven laaksoon, jota sanotaan Kuninkaan laaksoksi.
18 Ja Melkisedek, Saalemin kuningas, toi leipää ja viiniä; hän oli Jumalan, Korkeimman, pappi.
19 Ja hän siunasi hänet sanoen: Siunatkoon Abramia Jumala, Korkein, taivaan ja maan luoja.

20 Ja kiitetty olkoon Jumala, Korkein, joka antoi vihollisesi sinun käsiisi. Ja Abram antoi hänelle kymmenykset kaikesta.
21 Ja Sodoman kuningas sanoi Abramille: Anna minulle väki ja pidä sinä tavara.

22 Mutta Abram sanoi Sodoman kuninkaalle: Minä nostan käteni Herran, Jumalan, Korkeimman, taivaan ja maan luojan, puoleen ja vannon:
23 En totisesti ota, en

natten med sina tjänare och slog dem, och förföljde dem sedan ända till Hoba, norr om Damaskus,

16 och tog tillbaka allt godset; sin frände Lot och hans ägodelar tog han ock tillbaka, ävensom kvinnorna och det övriga folket.

17 Då han nu var på återvägen, sedan han hade slagit Kedorlaomer och de konungar som voro på hans sida, gick konungen i Sodom honom till mötes i Savedalen, det är Konungsdalen.

18 Och Melki-Sedek, konungen i Salem, lät bära ut bröd och vin; denne var präst åt Gud den Högste.
19 Och han välsignade honom och sade: »Välsignad vare Abram av Gud den Högste, himmelens och jordens skapare!
20 Och välsignad vare Gud den Högste, som har givit dina ovänner i din hand!» Och Abram gav honom tionde av allt.
21 Och konungen i Sodom sade till Abram: »Giv mig folket; godset må du behålla för dig själv.»

22 Men Abram svarade konungen i Sodom: »Jag lyfter min hand upp till HERREN, till Gud den Högste, himmelens och jordens skapare, och betygar
23 att jag icke vill taga ens

and his servants, and smote them,—and pursued them as far as Hobah, which was on the left of Damascus.

16 So he brought back all the goods,—yea, Lot also his brother, with his goods, did he bring back, and the women also, and the people.

17 Then came forth the king of Sodom to meet him, after his return from the smiting of Chedorlaomer, and the kings who were with him,—into the vale of Shaveh, the same, was the vale of the king.

18 Now, Melchizedek king of Salem, had brought forth bread and wine,—he, being priest of GOD Most High.
19 So he blessed him, and said,—Blessed be Abram, of GOD Most High, possessor of [the] heavens and earth;

20 And blessed be GOD Most High, who hath delivered thine enemies into thy hand. So he gave unto him a tenth of all.
21 Then said the king of Sodom unto Abram,—Give unto me the persons, but, the goods, take thou for thyself.
22 And Abram said unto the king of Sodom,—I have lifted up my hand unto Yahweh, GOD Most High, possessor of [the] heavens and earth:

23 That, not from a thread

langan päätä, en kengän paulaa enkä mitään muuta, mikä on sinun, ettet sanoisi: 'Minä olen tehnyt Abramin rikkaaksi.'
24 En tahdo mitään, paitsi mitä palvelijat ovat kuluttaneet ja mikä on niille miehille tuleva, jotka minua seurasivat, Aanerille, Eskolille ja Mamrelle; he saakoot osansa.

en tråd eller en skorem, än mindre något annat som tillhör dig. Du skall icke kunna säga: 'Jag har riktat Abram.'
24 Jag vill intet hava; det är nog med vad mina män hava förtärt och den del som tillkommer mina följeslagare. Aner, Eskol och Mamre, de må få sin del.»

even unto a sandal-thong,—will I take, anything, that is thine,—Lest thou shouldst say, I, enriched Abram!

24 Save only, what the young men have eaten, and the share of the men who went with me, Aner, Eshcol, and Mamre, they may take their share.

15 luku

1 Näiden tapausten jälkeen tuli Abramille näyssä tämä Herran sana: Älä pelkää, Abram! Minä olen sinun kilpesi; sinun palkkasi on oleva sangen suuri.
2 Mutta Abram sanoi: Oi Herra, Herra, mitä sinä minulle annat? Minä lähden täältä lapsetonna, ja omaisuuteni haltijaksi tulee damaskolainen mies, Elieser.
3 Ja Abram sanoi vielä: Sinä et ole antanut minulle jälkeläistä; katso, talossani syntynyt palvelija on minut perivä.
4 Mutta katso, hänelle tuli tämä Herran sana: Hän ei ole sinua perivä, vaan joka lähtee sinun omasta ruumiistasi, hän on sinut perivä.
5 Ja hän vei hänet ulos ja sanoi: Katso taivaalle ja lue tähdet, jos ne taidat lukea. Ja hän sanoi hänelle: Niin paljon on sinulla oleva jälkeläisiä.

1 En tid härefter kom HERRENS ord i en syn till Abram; han sade: »Frukta icke, Abram, jag är din sköld, din lön skall bliva mycket stor.»
2 Men Abram sade: »Herre, HERRE, vad vill du då giva mig? Jag går ju barnlös bort, och arvinge till mitt hus bliver en man från Damaskus, Elieser.»
3 Och Abram sade ytterligare: »Mig har du icke givit någon livsfrukt; en av mitt husfolk skall bliva min arvinge.»
4 Men se, HERRENS ord kom till honom; han sade: »Nej, denne skall icke bliva din arvinge, utan en som utgår från ditt eget liv skall bliva din arvinge.»
5 Och han förde honom ut och sade: »Skåda upp till himmelen, och räkna stjärnorna, om du kan räkna dem.» Och han sade till honom: »Så skall din säd bliva.»

1 After these things, came the word of Yahweh unto Abram, in a vision, saying,—Do not fear, Abram, I, am a shield to thee, thine exceeding great reward.
2 And Abram said, My Lord Yahweh, what canst thou give me, when, I, am going on childless,—and, the heir of my house, is Eliezer, of Damascus.
3 And Abram said—Lo, to me, hast thou not given seed,—And lo! a son of my household, is mine heir!

4 And lo! the word of Yahweh [came] unto him, saying, This one, shall not be thine heir; But, one who cometh forth of thy body—he, shall be thine heir.
5 And he brought him forth abroad, and said—Look steadfastly, I pray thee, towards the heavens, and number the stars, if thou be able to number, them, And he said to him, Thus, shall be thy seed.

6 Ja Abram uskoi Herraan, ja Herra luki sen hänelle vanhurskaudeksi.
7 Ja hän sanoi hänelle: Minä olen Herra, joka toin sinut Kaldean Uurista, antaakseni sinulle tämän maan omaksesi.
8 Mutta hän sanoi: Oi Herra, Herra, mistä minä tiedän, että saan sen omakseni?
9 Ja hän sanoi hänelle: Tuo minulle kolmivuotias hieho, kolmivuotias vuohi ja kolmivuotias oinas sekä metsäkyyhkynen ja nuori kyyhkynen.

10 Ja hän toi nämä kaikki ja halkaisi ne ja asetti puolikkaat vastakkain; lintuja hän ei kuitenkaan halkaissut.

11 Niin laskeutui petolintuja ruumiiden päälle, mutta Abram karkoitti ne pois.

12 Kun aurinko oli laskemaisillaan, valtasi raskas uni Abramin, ja katso, kauhu ja suuri pimeys valtasi hänet.

13 Ja Herra sanoi Abramille: Niin tiedä totisesti, että sinun jälkeläisesi tulevat elämään muukalaisina maassa, joka ei ole heidän omansa, ja heidän on niitä palveleminen, ja ne sortavat heitä neljäsataa vuotta.
14 Mutta myös sen kansan, jota he palvelevat, minä

6 Och han trodde på HERREN; och han räknade honom det till rättfärdighet.
7 Och han sade till honom: »Jag är HERREN, som har fört dig ut från det kaldeiska Ur för att giva dig detta land till besittning.»
8 Han svarade: »Herre, HERRE, varav skall jag veta att jag skall besitta det?»

9 Då sade han till honom: »Tag åt mig en treårig kviga, en treårig get och en treårig vädur, därtill en turturduva och en ung duva.»

10 Och han tog åt honom alla dessa djur och styckade dem mitt itu och lade styckena mitt emot varandra; dock styckade han icke fåglarna.

11 Och rovfåglarna slogo ned på de döda kropparna, men Abram drev bort dem.

12 När nu solen var nära att gå ned och en tung sömn hade fallit på Abram, se, då kom en förskräckelse över honom och ett stort mörker.

13 Och han sade till Abram: »Det skall du veta, att din säd skall komma att leva såsom främlingar i ett land som icke tillhör dem, och de skola där vara trälar, och man skall förtrycka dem; så skall ske i fyra hundra år.»

14 Men det folk vars trälar de bliva skall jag ock döma.

6 And he had faith in Yahweh,—so he reckoned it to him, as righteousness.
7 And he said unto him,—I, am Yahweh, who brought thee forth out of Ur of the Chaldees, to give thee this land, to inherit it.
8 And he said: My Lord Yahweh, whereby, can I know, that I shall inherit it?

9 And he said unto him, Take for me a heifer, three years old, and a she-goat three years old, and a ram three years old, and a turtle-dove, and a young pigeon.

10 So he took for him all these, and divided, them, in the midst, and placed each piece over against its fellow,—but, the birds, divided he not.

11 Then came down the birds of prey upon the carcases,—and Abram drove them away.

12 And it came to pass, when, the sun, was about to go in, and, a deep sleep, had fallen upon Abram, lo! a terror—a great darkness, was falling upon him.

13 And he said to Abram—Thou, must surely know, that, sojourners, will thy seed become in a land not theirs, and shall serve them, and they will humble them, four hundred years;

14 moreover also, the nation whom they will serve, I, am

tuomitsen; ja sitten he pääsevät lähtemään, mukanaan paljon tavaraa.
15 Mutta sinä saat mennä isiesi tykö rauhassa, ja sinut haudataan päästyäsi korkeaan ikään.
16 Ja neljännessä polvessa sinun jälkeläisesi palaavat tänne takaisin; sillä amorilaisten syntivelka ei ole vielä täysi.
17 Ja kun aurinko oli laskenut ja oli tullut pilkkopimeä, näkyi suitsuava pätsi ja liekehtivä tuli, joka liikkui uhrikappaleiden välissä.

18 Sinä päivänä Herra teki Abramin kanssa liiton, sanoen: Sinun jälkeläisillesi minä annan tämän maan, Egyptin virrasta aina suureen virtaan, Eufrat-virtaan saakka:
19 keeniläiset, kenissiläiset, kadmonilaiset,

20 heettiläiset, perissiläiset, refalaiset,
21 amorilaiset, kanaanilaiset, girgasilaiset ja jebusilaiset.

Sedan skola de draga ut med stora ägodelar.

15 Men du själv skall gå till dina fäder i frid och bliva begraven i en god ålder.

16 Och i det fjärde släktet skall din säd komma hit tillbaka. Ty ännu hava icke amoréerna fyllt sin missgärnings mått.»
17 Då nu solen hade gått ned och det hade blivit alldeles mörkt, syntes en rykande ugn med flammande låga, som for fram mellan styckena.

18 På den dagen slöt HERREN ett förbund med Abram och sade: »Åt din säd skall jag giva detta land, från Egyptens flod ända till den stora floden, till floden Frat:
19 kainéernas, kenaséernas, kadmonéernas,

20 hetiternas, perisséernas, rafaéernas,
21 amoréernas, kananéernas, girgaséernas och jebuséernas land.»

going to judge, and, after that, shall they come forth with great substance.
15 But, thou, shalt go in unto thy fathers, in peace,—thou shalt be buried in a good old age.
16 And, in the fourth generation, shall they return hither,—for, not complete, is the iniquity of the Amorites, as yet.
17 So it came to pass, when, the sun, had gone in, and, a thick darkness, had come on, that lo! there was a smoking hearth and torch of fire, which passed through between these pieces.
18 In that day, did Yahweh solemnise with Abram a covenant, saying,—To thy seed, have I given this land, from the river of Egypt, as far as the great river—the river Euphrates:
19 the Kenite, and the Kenizzite, and the Kadmonite;
20 and the Hittite and the Perizzite, and the Rephaim;
21 and the Amorite, and the Canaanite, and the Girgashite, and the Jebusite.

16 luku

1 Saarai, Abramin vaimo, ei synnyttänyt hänelle lasta. Mutta Saarailla oli egyptiläinen orjatar, jonka nimi oli Haagar.
2 Ja Saarai sanoi Abramille: Katso, Herra on sulkenut minut synnyttämästä; yhdy siis

1 Och Sarai, Abrams hustru, hade icke fött barn åt honom. Men hon hade en egyptisk tjänstekvinna, som hette Hagar;
2 och Sarai sade till Abram: »Se, HERREN har gjort mig ofruktsam, så att jag icke föder barn; gå in till min

1 But, Sarai, Abram's wife, had borne him no children,—she had, however, an Egyptian handmaid, whose name was Hagar.
2 So then Sarai said unto Abram, Behold, I pray thee, Yahweh, hath restrained me, from bearing, go in, I pray

minun orjattareeni, ehkä minä saisin lapsia hänestä. Ja Abram kuuli Saaraita.

tjänstekvinna, kanhända skall jag få avkomma genom henne.» Abram lyssnade till Sarais ord;

thee, unto my handmaid, peradventure I may be built up from her,—And Abram hearkened to the voice of Sarai.

3 Ja Saarai, Abramin vaimo, otti egyptiläisen orjattarensa Haagarin, sitten kuin Abram oli asunut kymmenen vuotta Kanaanin maassa, ja antoi hänet miehellensä Abramille vaimoksi.

3 och Sarai, Abrams hustru, tog sin egyptiska tjänstekvinna Hagar och gav henne till hustru åt sin man Abram, sedan denne hade bott tio år i Kanaans land.

3 So Sarai, Abram's wife, took Hagar the Egyptian, her handmaid, at the end of ten years of Abram's dwelling in the land of Canaan, and gave her to Abram her husband, to be to him as a wife.

4 Ja hän yhtyi Haagariin, ja Haagar tuli raskaaksi. Kun hän huomasi olevansa raskaana, tuli hänen emäntänsä halvaksi hänen silmissään.

4 Och han gick in till Hagar, och hon blev havande. När hon nu såg att hon var havande, ringaktade hon sin fru.

4 And he went in unto Hagar, and she conceived,—and, when she saw that she had conceived, lightly esteemed, was her lady, in her eyes.

5 Silloin Saarai sanoi Abramille: Minun kärsimäni vääryys kohdatkoon sinua; minä annoin orjattareni sinun syliisi, mutta kun hän huomasi olevansa raskaana, tulin minä halvaksi hänen silmissään. Herra tuomitkoon meidän välillämme, minun ja sinun.

5 Då sade Sarai till Abram: »Den orätt mig sker komme över dig. Jag själv lade min tjänstekvinna i din famn, men då hon nu ser att hon är havande, ringaktar hon mig. HERREN döme mellan mig och dig.»

5 Then said Sarai unto Abram: My wrong, is, on thee! I, gave my handmaid into thy bosom, and, when she seeth that she hath conceived, then am I lightly esteemed in her eyes! Yahweh judge betwixt me and her.

6 Abram sanoi Saaraille: Katso, orjattaresi on sinun vallassasi, tee hänelle, mitä tahdot. Niin Saarai kuritti häntä, ja hän pakeni hänen luotaan.

6 Abram sade till Sarai: »Din tjänstekvinna är ju i din hand, gör med henne vad du finner för gott.» När då Sarai tuktade henne, flydde hon bort ifrån henne.

6 And Abram said unto Sarai, Lo! thy handmaid, is in thy hand, do to her, what is good in thine eyes. So Sarai humbled her, and she fled from her face.

7 Ja Herran enkeli tapasi hänet vesilähteeltä erämaassa, sen lähteen luota, joka on Suurin tien varressa.

7 Men HERRENS ängel kom emot henne vid en vattenkälla i öknen, den källa som ligger vid vägen till Sur.

7 And the messenger of Yahweh found her, by the fountain of water, in the desert,—by the fountain in the way to Shur.

8 Ja hän sanoi: Haagar, Saarain orjatar, mistä tulet ja mihin menet? Hän vastasi: Olen paossa emäntääni Saaraita.

8 Och han sade: »Hagar, Sarais tjänstekvinna, varifrån kommer du, och vart går du?» Hon svarade: »Jag är stadd på flykt ifrån min fru Sarai.»

8 So he said—Hagar! handmaid of Sarai! Whence hast thou come, and whither wouldst thou go? And she said: From the face of Sarai, my lady, am, I, fleeing.

9 Ja Herran enkeli sanoi hänelle: Palaa emäntäsi tykö ja nöyrry hänen kätensä alle.
10 Ja Herran enkeli sanoi hänelle: Minä teen sinun jälkeläistesi luvun niin suureksi, ettei heitä voida lukea heidän paljoutensa tähden.
11 Vielä Herran enkeli puhui hänelle: Katso, sinä olet raskaana ja synnytät pojan ja kutsut hänet Ismaeliksi, sillä Herra on kuullut sinun hätäsi.

12 Hänestä tulee mies kuin villiaasi: hänen kätensä on kaikkia vastaan, ja kaikkien käsi on häntä vastaan, ja hän on kaikkien veljiensä niskassa.

13 Ja Haagar nimitti Herraa, joka oli häntä puhutellut, nimellä: Sinä olet ilmestyksen Jumala. Sillä hän sanoi: Olenko minä tässä vilaukselta saanut nähdä hänet, joka minut näkee?
14 Sentähden kutsutaan kaivoa nimellä Lahai-Roin kaivo; se on Kaadeksen ja Beredin välillä.
15 Ja Haagar synnytti Abramille pojan, ja Abram antoi pojallensa, jonka Haagar oli hänelle synnyttänyt, nimen Ismael.
16 Ja Abram oli kahdeksankymmenen kuuden vuoden vanha, kun Haagar synnytti hänelle

9 Då sade HERRENS ängel till henne: »Vänd tillbaka till din fru, och ödmjuka dig under henne.»
10 Och HERRENS ängel sade till henne: »Jag skall göra din säd mycket talrik, så att man icke skall kunna räkna den för dess myckenhets skull.»
11 Ytterligare sade HERRENS ängel till henne: »Se, du är havande och skall föda en son; honom skall du giva namnet Ismael, därför att HERREN har hört ditt lidande.

12 Och han skall bliva lik en vildåsna; hans hand skall vara emot var man, och var mans hand emot honom; och han skall ligga i strid med alla sina bröder.»

13 Och hon gav HERREN, som hade talat med henne, ett namn, i det hon sade: »Du är Seendets Gud.» Hon tänkte nämligen: »Har jag då verkligen här fått se en skymt av <spärr>honom som ser mig</spärr>?»
14 Därav kallades brunnen Beer-Lahai-Roi; den ligger mellan Kades och Bered.

15 Och Hagar födde åt Abram en son; och Abram gav den son som Hagar hade fött åt honom namnet Ismael.
16 Och Abram var åttiosex år gammal, när Hagar födde Ismael åt Abram.

9 And the messenger of Yahweh said to her, Return unto thy lady,—and humble thyself under her hands.
10 And the messenger of Yahweh said to her, I will, greatly multiply, thy seed—so that it shall not be numbered for multitude.

11 And the messenger of Yahweh said to her, Behold thee! with child, and about bearing a son—and thou shalt call his name Ishmael[=" God hearkeneth"], for Yahweh hath hearkened unto thy humiliation.
12 But, he, will be a wild ass of a man, his hand, against every one, and, every one's hand, against him—yet, in presence of all his brethren, shall he have his habitation.
13 And she called the name of Yahweh, who had spoken unto her, Thou GOD of vision! For she said, Do I, even here, retain my vision after a vision?

14 On this account, is the well called, The well of the life of vision,—lo! it is between Kadesh and Bered.
15 So Hagar bare to Abram a son,—and Abram called the name of his son, whom Hagar bare, Ishmael.

16 Now, Abram, was eighty-six years old,—when Hagar bare Ishmael to Abram.

Ismaelin.

17 luku

1 Kun Abram oli yhdeksänkymmenen yhdeksän vuoden vanha, ilmestyi Herra hänelle ja sanoi hänelle: Minä olen Jumala, Kaikkivaltias; vaella minun edessäni ja ole nuhteeton.
2 Ja minä teen liittoni meidän välillemme, minun ja sinun, ja lisään sinut ylen runsaasti.
3 Ja Abram lankesi kasvoilleen, ja Jumala puhui hänelle sanoen:
4 Katso, tämä on minun liittoni sinun kanssasi: sinusta tulee kansojen paljouden isä.
5 Niin älköön sinua enää kutsuttako Abramiksi, vaan nimesi olkoon Aabraham, sillä minä teen sinusta kansojen paljouden isän.

6 Minä teen sinut sangen hedelmälliseksi ja annan sinusta tulla kansoja, ja sinusta on polveutuva kuninkaita.
7 Ja minä teen liiton sinun kanssasi ja sinun jälkeläistesi kanssa, sukupolvesta sukupolveen, iankaikkisen liiton, ollakseni sinun ja sinun jälkeläistesi Jumala,
8 ja minä annan sinulle ja sinun jälkeläisillesi sen maan, jossa sinä muukalaisena asut, koko Kanaanin maan, ikuiseksi

1 När Abram var nittionio år gammal, uppenbarade sig HERREN för honom och sade till honom: »Jag är Gud den Allsmäktige. Vandra inför mig och var ostrafflig.

2 Jag vill göra ett förbund mellan mig och dig, och jag skall föröka dig övermåttan.»

3 Då föll Abram ned på sitt ansikte, och Gud talade så med honom:
4 »Se, det förbund som jag å min sida gör med dig är detta, att du skall bliva en fader till många folk.
5 Därför skall du icke mer heta Abram, utan <spärr>Abraham</spärr> skall vara ditt namn, ty jag skall låta dig bliva en fader till många folk.
6 Och jag skall göra dig övermåttan fruktsam och låta folkslag komma av dig, och konungar skola utgå från dig.
7 Och jag skall upprätta ett förbund mellan mig och dig och din säd efter dig, från släkte till släkte, ett evigt förbund, så att jag skall vara din Gud och din säds efter dig;
8 och jag skall giva dig och din säd efter dig det land där du nu bor såsom främling, hela Kanaans land, till evärdlig besittning, och

1 And it came to pass that, when Abram was ninety and nine years old, Yahweh appeared unto Abram, and said unto him, I, am GOD Almighty,—Walk thou before me, and become thou blameless:
2 That I may set my covenant betwixt me and thee, And may multiply thee, exceedingly.
3 And Abram fell on his face,—and God spake with him, saying:
4 As for me, lo! my covenant is with thee,—So shalt thou become—father of a multitude of nations;
5 And thy name shall no more be called Abram,—but thy name shall become Abraham, for, father of a multitude of nations, have I appointed thee;
6 And I will make thee fruitful, exceedingly, and grant thee to be nations,—Yea, kings, out of thee, shall come forth;
7 And I will confirm my covenant betwixt me and thee, and thy seed after thee to their generations, for an age-abiding covenant,—to become to thee a God, and to thy seed after thee;
8 And I will give, to thee and to thy seed after thee, the land of thy sojournings—all the land of Canaan, for an age-abiding possession,—

omaisuudeksi; ja minä olen heidän Jumalansa.
9 Ja Jumala sanoi Aabrahamille: Mutta sinä pidä minun liittoni, sinä ja sinun jälkeläisesi, sukupolvesta sukupolveen.

10 Ja tämä on minun liittoni sinun ja sinun jälkeläistesi kanssa; pitäkää se: ympärileikatkaa jokainen miehenpuoli keskuudessanne.
11 Ympärileikatkaa esinahkanne liha, ja se olkoon liiton merkki meidän välillämme, minun ja teidän.

12 Sukupolvesta sukupolveen ympärileikattakoon jokainen poikalapsi teidän keskuudessanne kahdeksan päivän vanhana, niin hyvin kotona syntynyt palvelija kuin muukalaiselta, keneltä tahansa, rahalla ostettu, joka ei ole sinun jälkeläisiäsi.
13 Ympärileikattakoon sekä kotonasi syntynyt että rahalla ostamasi; ja niin minun liittoni on oleva merkitty teidän lihaanne iankaikkiseksi liitoksi.

14 Mutta ympärileikkaamaton miehenpuoli, jonka esinahan liha ei ole ympärileikattu, hävitettäköön kansastansa; hän on rikkonut minun liittoni.

jag skall vara deras Gud.

9 Och Gud sade ytterligare till Abraham: »Du åter skall hålla mitt förbund, du och din säd efter dig, från släkte till släkte.»

10 Och detta är det förbund mellan mig och eder och din säd efter dig, som I skolen hålla: allt mankön bland eder skall omskäras;

11 på eder förhud skolen I omskäras, och detta skall vara tecknet till förbundet mellan mig och eder.

12 Släkte efter släkte skall vart gossebarn bland eder omskäras, när det är åtta dagar gammalt, jämväl den hemfödde tjänaren och den som är köpt för penningar från något främmande folk, och som icke är av din säd.

13 Omskäras skall både din hemfödde tjänare och den som du har köpt för penningar; och så skall mitt förbund vara på edert kött betygat såsom ett evigt förbund.
14 Men en oomskuren av mankön, en vilkens förhud icke har blivit omskuren, han skall utrotas ur sin släkt; han har brutit mitt förbund.»

And I will be to them, a God.
9 And God said unto Abraham, But, as for thee, my covenant, must thou keep, thou and thy seed after thee, to their generations:—
10 This, is my covenant, which ye shall keep, betwixt me and you, and thy seed after thee,—To circumcise to you, every male:

11 So shall ye be circumcised, in the flesh of your foreskin,—So shall it become a sign of a covenant, betwixt me and you.
12 And, he that is eight days old, shall be circumcised to you, every male to your generations,—he that is born of the house, and he that is bought with silver, of any son of a stranger, who is, not of thy seed,

13 He must surely be circumcised, born of thy house, or bought with thy silver,—So shall my covenant be in your flesh, for an age-abiding covenant.

14 But, as for the uncircumcised male who shall not be circumcised in the flesh of his foreskin,—that person shall be cut off from among his people,—my covenant, hath he made void.

15 Ja Jumala sanoi Aabrahamille: Älä kutsu vaimoasi Saaraita enää Saaraiksi, vaan Saara olkoon hänen nimensä.
16 Ja minä siunaan häntä ja annan hänestäkin sinulle pojan; niin, minä siunaan häntä, ja hänestä tulee kansakuntia, polveutuu kansojen kuninkaita.

17 Aabraham lankesi kasvoillensa ja naurahti, sillä hän ajatteli sydämessään: Voiko satavuotiaalle syntyä poika, ja voiko Saara, joka on yhdeksänkymmenen vuoden vanha, vielä synnyttää?
18 Ja Aabraham sanoi Jumalalle: Kunpa edes Ismael saisi elää sinun edessäsi!
19 Niin Jumala sanoi: Totisesti, sinun vaimosi Saara synnyttää sinulle pojan, ja sinun on pantava hänen nimekseen Isak, ja minä teen liittoni hänen kanssaan iankaikkiseksi liitoksi hänen jälkeläisillensä.
20 Mutta myös Ismaelista minä olen kuullut sinun rukouksesi; katso, minä siunaan häntä ja teen hänet hedelmälliseksi ja annan hänen lisääntyä ylen runsaasti. Hänestä on polveutuva kaksitoista ruhtinasta, ja minä teen hänestä suuren kansan.
21 Mutta liittoni minä teen Isakin kanssa, jonka Saara

15 Och Gud sade åter till Abraham: »Din hustru Sarai skall du icke mer kalla Sarai, utan <spärr>Sara</spärr> skall vara hennes namn.
16 Och jag skall välsigna henne och skall också med henne giva dig en son; ja, jag skall välsigna henne, och folkslag skola komma av henne, konungar över folk skola härstamma från henne.»

17 Då föll Abraham ned på sitt ansikte och log, ty han sade vid sig själv: »Skulle barn födas åt en man som är hundra år gammal? Och skulle Sara föda barn, hon som är nittio år gammal?»

18 Och Abraham sade till Gud: »Måtte allenast Ismael få leva inför dig!»

19 Då sade Gud: »Nej, din hustru Sara skall föda dig en son, och du skall giva honom namnet Isak; och med honom skall jag upprätta mitt förbund, ett evigt förbund, som skall gälla hans säd efter honom.

20 Men angående Ismael har jag ock hört din bön; se, jag skall välsigna honom och göra honom fruktsam och föröka honom övermåttan. Tolv hövdingar skall han få till söner, och jag skall göra honom till ett stort folk.

21 Men mitt förbund skall jag upprätta med Isak,

15 And God said unto Abraham, As for Sarai thy wife, thou shalt not call her name, Sarai,—but, Sarah, is her name;
16 And I will bless her, yea moreover will give—from her––to thee, a son,—And I will bless her, and she shall become nations. Kings of peoples, from her, shall arise.

17 And Abraham fell on his face, and laughed,—and said in his heart, To one a hundred years old, shall a child be born? And shall, even Sarah, who is ninety years old, give birth?

18 And Abraham said unto God,—Oh that, Ishmael, might live before thee!

19 And God said—Truly, Sarah thy wife, is about to bear thee a son, and thou shalt call his name, Isaac,—and I will establish my covenant with him, as an age–abiding covenant, to his seed after him.

20 Yet, as for Ishmael, I have heard thee; lo! I have blessed him, and will make him fruitful, and multiply him, exceedingly,—twelve princes, shall he beget, and I will grant him to be a great nation;

21 But, my covenant, will I establish with Isaac,—whom

sinulle synnyttää tähän aikaan tulevana vuonna.

honom som Sara skall föda åt dig vid denna tid nästa år.»

Sarah shall bear, to thee, by this set time, in the next year.

22 Kun Jumala oli lakannut puhumasta Aabrahamin kanssa, kohosi hän ylös hänen luotansa.

22 Då Gud nu hade talat ut med Abraham, for han upp från honom.

22 And he left off speaking with him,—and God went up from Abraham.

23 Ja Aabraham otti poikansa Ismaelin sekä kaikki kotona syntyneet ja kaikki rahalla ostamansa palvelijat, kaikki Aabrahamin perheen miehenpuolet, ja ympärileikkasi sinä samana päivänä heidän esinahkansa lihan, niinkuin Jumala oli hänelle sanonut.

23 Och Abraham tog sin son Ismael och alla sina tjänare, de hemfödda och de som voro köpta för penningar, allt mankön bland Abrahams husfolk, och omskar på denna samma dag deras förhud, såsom Gud hade tillsagt honom.

23 So Abraham took Ishmael his son, and all born of his house, and all bought with his silver—every male among the men of the house of Abraham,—and circumcised the flesh of their foreskin, on this selfsame day, according to that which God had spoken with him.

24 Aabraham oli yhdeksänkymmenen yhdeksän vuoden vanha, kun hänen esinahkansa liha ympärileikattiin.

24 Och Abraham var nittionio år gammal, när hans förhud blev omskuren.

24 Now, Abraham, was ninety–nine years old,—when he was circumcised, in the flesh of his foreskin.

25 Ja hänen poikansa Ismael oli kolmentoista vuoden vanha, kun hänen esinahkansa liha ympärileikattiin.

25 Och hans son Ismael var tretton år gammal, när hans förhud blev omskuren.

25 And, Ishmael his son, was thirteen years old, when he was circumcised in the flesh of his foreskin.

26 Aabraham ja hänen poikansa Ismael ympärileikattiin sinä samana päivänä;

26 På denna samma dag omskuros Abraham och hans son Ismael;

26 On this selfsame day, was Abraham circumcised,—and Ishmael his son;

27 ja kaikki hänen perheensä miehet, sekä kotona syntyneet että muukalaisilta rahalla ostetut, ympärileikattiin hänen kanssaan.

27 och alla män i hans hus, de hemfödda tjänarna och de som voro köpta för penningar ifrån främmande folk, blevo omskurna tillika med honom.

27 and, all the men of his house, born of his house, and bought with silver, from the son of a stranger, were circumcised with him.

18 luku

1 Ja Herra ilmestyi hänelle Mamren tammistossa, jossa hän istui telttamajansa ovella päivän ollessa palavimmillaan.

1 Och HERREN uppenbarade sig för honom vid Mamres terebintlund, där han satt vid ingången till sitt tält, då det var som hetast på dagen.

1 And Yahweh appeared unto him, among the oaks of Mamre,—as, he, was sitting at the opening of the tent, in the heat of the day.

2 Kun hän nosti silmänsä

2 När han lyfte upp sina

2 And he lifted up his eyes,

ja katseli, niin katso, kolme miestä seisoi hänen edessänsä; nähdessään heidät hän riensi heitä vastaan majan ovelta ja kumartui maahan

3 ja sanoi: Herrani, jos olen saanut armon sinun silmiesi edessä, älä mene palvelijasi ohitse.

4 Sallikaa tuoda vähän vettä pestäksenne jalkanne ja levätkää puun siimeksessä.

5 Minä tuon palasen leipää virkistääksenne itseänne, ennenkuin jatkatte matkaanne, sillä kaiketi sitä varten olette poikenneet palvelijanne luo. He sanoivat: Tee, niinkuin olet puhunut.

6 Ja Aabraham kiiruhti majaan Saaran tykö ja sanoi: Hae joutuin kolme vakallista lestyjä jauhoja, sotke ja leivo kaltiaisia.

7 Sitten Aabraham riensi karjaan, otti nuoren ja kauniin vasikan ja antoi palvelijalle, joka ryhtyi nopeasti sitä valmistamaan.

8 Ja hän otti voita ja maitoa sekä vasikan, jonka hän oli valmistuttanut, ja pani ne heidän eteensä; itse hän seisoi heidän luonansa puun alla sillä aikaa, kuin he söivät.

9 Ja he kysyivät häneltä: Missä vaimosi Saara on? Hän vastasi: Tuolla

ögon, fick han se tre män stå framför sig. Och då han såg dem, skyndade han emot dem från tältets ingång och bugade sig ned till jorden

3 och sade: »Herre, har jag funnit nåd för dina ögon, så gå icke förbi din tjänare.

4 Låt mig hämta litet vatten, så att I kunnen två edra fötter; och vilen eder under trädet.

5 Jag vill ock hämta ett stycke bröd, så att I kunnen vederkvicka eder, innan I gån vidare, eftersom I nu haven tagit vägen förbi eder tjänare.» De sade: »Gör såsom du har sagt.»

6 Och Abraham skyndade in i tältet till Sara och sade: »Skynda dig och tag tre sea-mått fint mjöl, knåda det och baka kakor.»

7 Men själv hastade Abraham bort till boskapen och tog en god ungkalv och gav den åt sin tjänare, och denne skyndade sig att tillreda den.

8 Och han tog gräddmjölk och söt mjölk och kalven, som han hade låtit tillreda, och satte fram för dem; och han stod själv hos dem under trädet, medan de åto.

9 Och de sade till honom: »Var är din hustru Sara?» Han svarade: »Därinne i

and looked, and lo! three men, standing over against him,—so he looked, and ran to meet them from the opening of the tent, and bowed himself to the earth;

3 and said,—O My Lord! if, I pray thee, I have found favour in thine eyes, do not, I pray thee, pass on from thy servant.

4 Let there be fetched, I pray thee, a little water, and bathe ye your feet,—and rest yourselves under the tree.

5 And let me fetch a morsel of bread, and stay ye your heart, Afterwards, ye may pass on, For, on this account, have ye passed by, over against your servant. And they said, Thus, shalt thou do, as thou hast spoken.

6 So Abraham hastened towards the tent, unto Sarah,—and said, Hasten thou three measures of fine meal, knead it, and make hearth-cakes.

7 And, unto the herd, ran Abraham,—and took a calf, tender and good, and gave unto the young man, and he hastened to make it ready.

8 And he took butter, and milk, and the calf that he had made ready, and set before them,—while, he, was standing near them under the tree, they did eat.

9 And they said unto him, As to Sarah thy wife. . . . And he said, Lo! [she is] in

majassa.
10 Ja hän sanoi: Minä palaan luoksesi tulevana vuonna tähän aikaan, ja katso, vaimollasi Saaralla on silloin oleva poika. Mutta Saara kuunteli majan ovella hänen takanansa.

11 Mutta Aabraham ja Saara olivat iäkkäät, eikä Saaran enää ollut, niinkuin naisten tavallisesti on.

12 Sentähden Saara naurahti itseksensä ja ajatteli: Heräisikö minussa, näin kuihduttuani, vielä halu? Ja myös minun herrani on vanha.
13 Mutta Herra sanoi Aabrahamille: Miksi Saara nauroi ajatellen: 'Synnyttäisinkö minä todella, minä, joka olen näin vanha?'
14 Onko mikään Herralle mahdotonta? Tähän aikaan minä palaan luoksesi tulevana vuonna, ja Saaralla on silloin poika.

15 Ja Saara kielsi sanoen: En minä nauranut; sillä hän pelkäsi. Mutta hän sanoi: Ei ole niin; sinä nauroit.
16 Silloin miehet nousivat siitä ja kääntyivät Sodomaan päin, ja Aabraham kulki heidän kanssaan saattaaksensa heitä.
17 Ja Herra sanoi: Salaisinko minä Aabrahamilta, mitä olen

tältet.»
10 Då sade han: »Jag skall komma tillbaka till dig nästa år vid denna tid, och se, då skall din hustru Sara hava en son.» Detta hörde Sara, där hon stod i ingången till tältet, som var bakom honom.
11 Men Abraham och Sara voro gamla och komna till hög ålder, och Sara hade icke mer, såsom kvinnor pläga hava.
12 Därför log Sara vid sig själv och tänkte: »Skulle jag väl nu på min ålderdom giva mig till lusta, nu då också min herre är gammal?»

13 Men HERREN sade till Abraham: »Varför log Sara och tänkte: 'Skulle jag verkligen föda barn, så gammal som jag är?'

14 Är då något så underbart, att HERREN icke skulle förmå det? På den bestämda tiden skall jag komma tillbaka till dig, vid denna tid nästa år, och då skall Sara hava en son.»
15 Då nekade Sara och sade: »Jag log icke»; ty hon blev förskräckt. Men han sade: »Jo, du log.»
16 Och männen stodo upp för att gå därifrån och vände sina blickar ned mot Sodom, och Abraham gick med för att ledsaga dem.

17 Och HERREN sade: »Kan jag väl dölja för Abraham vad jag tänker göra?

the tent.
10 And he said, I will, surely return, unto thee, at the quickening season,—and lo! a son, for Sarah thy wife. Now, Sarah, was hearkening at the opening of the tent, it, being behind him.

11 But, Abraham and Sarah, were old, far gone in days,—it had ceased to be with Sarah after the manner of women.
12 So then Sarah laughed within herself, saying: After I am past age, hath there come to me pleasure, my lord, also being old?

13 And Yahweh said unto Abraham,—Wherefore, now, did Sarah laugh, saying, Can it really and truly be that I should bear, seeing that, I, have become old?
14 Is anything, too wonderful for Yahweh? At the appointed time, I will return unto thee, at the quickening season, and, Sarah, shall have a son.

15 And Sarah denied, saying, I laughed not, For she was afraid. And he said--Nay! but thou didst laugh!
16 And the men rose up from thence, and looked out over the face of Sodom,—Abraham also, going with them, to set them on their way.
17 Now, Yahweh, had said,—Am I going to hide from Abraham what I do,

tekevä?

18 Onhan Aabrahamista tuleva suuri ja väkevä kansa, ja kaikki kansakunnat maan päällä tulevat hänessä siunatuiksi.

18 Av Abraham skall ju bliva ett stort och mäktigt folk, och i honom skola alla folk på jorden varda välsignade.

18 when, Abraham, shall, surely become, a great and mighty nation,—and all the nations of the earth, shall be blessed in him?

19 Sillä minä olen valinnut hänet, että hän käskisi lapsiansa ja perhettänsä, joka jää hänen jälkeensä, noudattamaan Herran tietä ja tekemään sitä, mikä vanhurskaus ja oikeus on, jotta Herra antaisi Aabrahamille tapahtua, mitä hän on hänelle luvannut.

19 Ty därtill har jag utvalt honom, för att han skall bjuda sina barn och sitt hus efter sig att hålla HERRENS väg och öva rättfärdighet och rätt, på det att HERREN må låta det komma över Abraham, som han har lovat honom.»

19 For I have become his intimate friend, To the end that he may command his sons and his house after him, so shall they keep the way of Yahweh, by doing righteousness and justice,—To the end that Yahweh may bring in for Abraham, what he hath spoken concerning him.

20 Niin Herra sanoi: Valitushuuto Sodoman ja Gomorran tähden on suuri, ja heidän syntinsä ovat ylen raskaat.

20 Och HERREN sade: »Ropet från Sodom och Gomorra är stort, och deras synd är mycket svår;

20 So Yahweh said, The outcry of Sodom and Gomorrah, because it hath become great,—And their sin, because it hath become exceeding grievous,

21 Sentähden minä menen alas katsomaan, ovatko he todella tehneet kaiken sen, josta huuto on minun eteeni tullut, vai eivätkö; minä tahdon sen tietää.

21 därför vill jag gå ditned och se om de verkligen i allt hava gjort efter det rop som har kommit till mig; om så icke är, vill jag veta det.»

21 Let me go down, pray, and let me behold, whether, according to their outcry which hath come in unto me, they have done altogether, And if not, I must know!

22 Ja miehet kääntyivät sieltä ja kulkivat Sodomaan päin, mutta Aabraham jäi vielä seisomaan Herran eteen.

22 Och männen begåvo sig därifrån och gingo mot Sodom; men Abraham stod ännu kvar inför HERREN.

22 And the men turned from thence, and went their way, towards Sodom,—but, Yahweh, was yet standing before Abraham.

23 Ja Aabraham lähestyi häntä ja sanoi: Aiotko siis hukuttaa vanhurskaan yhdessä jumalattoman kanssa?

23 Och Abraham trädde närmare och sade: »Vill du då förgöra den rättfärdige tillika med den ogudaktige?

23 So then Abraham drew near, and said,—Wilt thou really sweep away, the righteous, with the lawless?

24 Entä jos kaupungissa on viisikymmentä vanhurskasta; aiotko hukuttaa heidät etkä säästä paikkaa siellä olevain viidenkymmenen vanhurskaan tähden?

24 Kanhända finnas femtio rättfärdiga i staden; vill du då förgöra den och icke skona orten för de femtio rättfärdigas skull som finnas där?

24 Peradventure there are fifty righteous, in the midst of the city, Wilt thou really sweep away, and not spare the place, for the sake of the fifty righteous, which are

25 Pois se, että sinä näin tekisit: surmaisit vanhurskaan yhdessä jumalattoman kanssa, niin että vanhurskaan kävisi samoin kuin jumalattoman! Pois se sinusta! Eikö kaiken maan tuomari tekisi oikeutta?

25 Bort det, att du skulle så göra och döda den rättfärdige tillika med den ogudaktige, så att det skulle gå den rättfärdige likasom den ogudaktige; bort det ifrån dig! Skulle han som är hela jordens domare icke göra vad rätt är?»

therein?
25 Far be it from thee! to do after this manner, to put to death the righteous with the lawless! Then should righteous and lawless be alike,—Far be it from thee! Shall, the Judge of all the earth, not do, justice?

26 Ja Herra sanoi: Jos löydän Sodoman kaupungista viisikymmentä vanhurskasta, niin minä heidän tähtensä säästän koko paikan.

26 HERREN sade: »Om jag i Sodom finner femtio rättfärdiga inom staden, så vill jag skona orten för deras skull.»

26 And Yahweh said, If I find in Sodom, fifty righteous, in the midst of the city, then will I spare all the place for their sake.

27 Aabraham vastasi ja sanoi: Katso, olen rohjennut puhua Herralleni, vaikka olen tomu ja tuhka.

27 Men Abraham svarade och sade: »Se, jag har dristat mig att tala till Herren, fastän jag är stoft och aska.»

27 And Abraham responded, and said,—Behold, I pray thee, I have ventured to speak unto My Lord, though, I, am dust and ashes:

28 Entä jos viidestäkymmenestä vanhurskaasta puuttuu viisi; hävitätkö viiden tähden koko kaupungin? Hän sanoi: En hävitä, jos löydän sieltä neljäkymmentä viisi.

28 Kanhända skall det fattas fem i de femtio rättfärdiga; vill du då för de fems skull fördärva hela staden?» Han sade: »Om jag där finner fyrtiofem; så skall jag icke fördärva den.»

28 Peradventure there may lack, of the fifty righteous, five, Wilt thou destroy, for five, all the city? And he said,—I will not destroy, if I find there, forty and five.

29 Ja hän puhui vielä hänelle sanoen: Entä jos siellä on neljäkymmentä? Hän vastasi: Niiden neljänkymmenen tähden jätän sen tekemättä.

29 Men han fortfor att tala till honom och sade: »Kanhända skola fyrtio finnas där.» Han svarade: »Jag skall då icke göra det, för de fyrtios skull.»

29 And he added, yet once more, to speak unto him, and said, Peradventure there may be found there—forty. And he said—I will not do it, for the sake of the forty.

30 Aabraham sanoi: Älköön Herrani vihastuko, että vielä puhun. Entä jos siellä on kolmekymmentä? Hän vastasi: En tee sitä, jos löydän sieltä kolmekymmentä.

30 Då sade han: »Herre, vredgas icke över att jag ännu talar något. Kanhända skola trettio finnas där.» Han svarade: »Om jag där finner trettio, så skall jag icke göra det.»

30 And he said, Let it not, I pray thee, be vexing to My Lord, but let me speak, Peradventure there may be found there—thirty. And he said, I will not to it, if I find there—thirty.

31 Mutta hän sanoi: Katso, minä olen rohjennut puhua Herralleni. Entä jos siellä on kaksikymmentä? Hän vastasi: Niiden

31 Men han sade: »Se, jag har dristat mig att tala till Herren. Kanhända skola tjugu finnas där.» Han svarade: »Jag skall då icke fördärva

31 And he said, Behold, I pray thee, I have ventured to speak unto My Lord, Peradventure there may be found there—twenty. And he

kahdenkymmenen tähden jätän hävittämättä.
32 Ja hän sanoi: Älköön Herrani vihastuko, että puhun vielä tämän ainoan kerran. Entä jos siellä on kymmenen? Hän vastasi: Niiden kymmenen tähden jätän hävittämättä.

33 Ja Herra lähti pois, senjälkeen kuin hän oli lakannut puhumasta Aabrahamin kanssa, ja Aabraham palasi kotiinsa.

den, för de tjugus skull.»

32 Då sade han: »Herre, vredgas icke över att jag talar allenast ännu en gång. Kanhända skola tio finnas där.» Han svarade: »Jag skall då icke fördärva den, för de tios skull.»

33 Och HERREN gick bort, sedan han hade talat ut med Abraham; och Abraham vände tillbaka hem.

said, I will not destroy [it], for the sake of the twenty.
32 And he said, Let it not, I pray thee, be vexing to My Lord, but let me speak, only this once, Peradventure there may be found there—ten. And he said, I will not destroy [it], for the sake of the ten!
33 And Yahweh went his way, when he had made an end, of speaking unto Abraham,—Abraham, also returned to his place.

19 luku

1 Ja ne kaksi enkeliä tulivat Sodomaan illalla, ja Loot istui Sodoman portissa; ja nähtyänsä heidät Loot nousi heitä vastaan ja kumartui maahan kasvoillensa.

2 Ja hän sanoi: Oi herrani, poiketkaa palvelijanne taloon yöksi ja peskää jalkanne! Aamulla varhain voitte jatkaa matkaanne. He sanoivat: Emme, vaan me jäämme yöksi taivasalle.

3 Mutta hän pyysi heitä pyytämällä, ja he poikkesivat hänen luoksensa ja tulivat hänen taloonsa. Ja hän valmisti heille aterian ja leipoi happamattomia leipiä, ja he söivät.
4 Ennenkuin he olivat laskeutuneet levolle,

1 Och de två änglarna kommo om aftonen till Sodom, och Lot satt då i Sodoms port. När Lot fick se dem, stod han upp och gick emot dem och föll ned till jorden på sitt ansikte

2 och sade: »I herrar, tagen härbärge i eder tjänares hus och stannen där över natten, och tvån edra fötter; sedan kunnen I i morgon bittida fortsätta eder färd.» De svarade: »Nej, vi vilja stanna på gatan över natten.»

3 Men han bad dem så enträget, att de togo härbärge hos honom och kommo in i hans hus. Och han tillredde en måltid åt dem och bakade osyrat bröd, och de åto.

4 Men innan de hade lagt sig, omringades huset av

1 So the two messengers went in towards Sodom, at eventide, Lot, being seated in the gate of Sodom,—so Lot beheld, and rose up to meet them, and bowed himself with his face to the earth.
2 And he said, Behold, I pray you, my lords, turn aside, I pray you, into the house of your servant,—and tarry the night, and bathe your feet, so shall ye rise early, and go on your way. And they said, Nay, but, in the broadway, will we tarry the night.
3 But he became exceeding urgent with them, so they turned aside unto him, and entered into his house,—and he made for them a banquet, unleavened cakes, also did he bake, and they did eat.
4 Ere yet they lay down, the men of the city—the men of

piirittivät kaupungin miehet, sodomalaiset, sekä nuoret että vanhat, koko kansa kaikkialta, talon.

5 Ja he huusivat Lootia sanoen hänelle: Missä ne miehet ovat, jotka tulivat luoksesi yöllä? Tuo heidät tänne meidän luoksemme, ryhtyäksemme heihin.
6 Silloin Loot meni ulos heidän luokseen portille ja sulki oven jälkeensä

7 ja sanoi: Älkää, veljeni, tehkö niin pahoin.

8 Katsokaa, minulla on kaksi tytärtä, jotka eivät vielä miehestä tiedä. Ne minä tuon teille, tehkää heille, mitä tahdotte. Älkää vain tehkö näille miehille mitään pahaa, sillä he ovat tulleet minun kattoni suojaan.

9 Mutta he vastasivat: Mene tiehesi! Ja he sanoivat: Tuo yksi on tullut tänne asumaan muukalaisena, ja yhtäkaikki hän alati pyrkii hallitsemaan. Nytpä me pitelemmekin sinua pahemmin kuin heitä. Ja he tunkeutuivat väkivaltaisesti miehen, Lootin, kimppuun ja kävivät murtamaan ovea.
10 Silloin miehet ojensivat kätensä, vetivät Lootin luoksensa huoneeseen ja sulkivat oven.

11 Ja he sokaisivat ne

männen i staden, Sodoms män, både unga och gamla, allt folket, så många de voro.

5 Dessa kallade på Lot och sade till honom: »Var äro de män som hava kommit till dig i natt? För dem ut till oss, så att vi få känna dem.»
6 Då gick Lot ut till dem i porten och stängde dörren efter sig

7 och sade: »Mina bröder, gören icke så illa.

8 Se, jag har två döttrar, som ännu icke veta av någon man. Dem vill jag föra ut till eder, så kunnen I göra med dem vad I finnen för gott. Gören allenast icke något mot dessa män, eftersom de nu hava gått in under skuggan av mitt tak.»

9 Men de svarade: »Bort med dig!» Och de sade ytterligare: »Denne, en ensam man, har kommit hit och bor här såsom främling, och han vill dock ständigt upphäva sig som domare. Men nu skola vi göra dig mer ont än dem.» Och de trängde med våld in på mannen Lot och stormade fram för att spränga dörren.
10 Då räckte männen ut sina händer och togo Lot in till sig i huset och stängde dörren.

11 Och de män som stodo

Sodom, had come round against the house, from youth, even unto age,—all the people from every quarter.
5 And they called unto Lot, and said to him, Where are the men who have come in unto thee, tonight? Bring them forth unto us, and let us know them!
6 And Lot went forth unto them, to the entrance; but, the door, closed he behind him.
7 And he said,—Do not, I pray you, my brethren, act wickedly.
8 Behold, I pray you, I, have two daughters who have not known man, I must needs, now, bring, them, forth unto you, and do ye, to them, as may be good in your eyes,—Only, to these men, ye may do nothing; for, on this account, have they come under the shade of my roof.
9 And they said, Stand back, And they said, This one, by himself, hath come in to sojourn, and must always be acting the judge, Now, will we do more wickedly to thee, than to them. So they pressed sore upon the man––upon Lot—exceedingly, and drew near to break open the door.

10 And the men thrust forth their hand, and brought Lot in unto them, into the house—and, the door, they closed:
11 the men also who were

miehet, jotka olivat talon ovella, sekä nuoret että vanhat, niin että he turhaan koettivat löytää ovea.

12 Ja miehet sanoivat Lootille: Vieläkö sinulla on ketään omaista täällä? Vie pois täältä vävysi, poikasi, tyttäresi ja kaikki, keitä sinulla kaupungissa on,

13 sillä me hävitämme tämän paikan. Koska huuto heistä on käynyt suureksi Herran edessä, lähetti Herra meidät hävittämään sen.

14 Silloin Loot meni puhuttelemaan vävyjänsä, joiden oli aikomus ottaa hänen tyttärensä, ja sanoi: Nouskaa, lähtekää pois tästä paikasta, sillä Herra hävittää tämän kaupungin. Mutta hänen vävynsä luulivat hänen laskevan leikkiä.

15 Aamun sarastaessa enkelit kiirehtivät Lootia sanoen: Nouse, ota vaimosi ja molemmat tyttäresi, jotka ovat luonasi, ettet hukkuisi kaupungin syntivelan tähden.

16 Ja kun hän vielä vitkasteli, tarttuivat miehet hänen käteensä sekä hänen vaimonsa ja molempien tyttäriensä käteen, sillä Herra tahtoi säästää hänet, ja veivät hänet ulos ja jättivät hänet ulkopuolelle kaupunkia.

utanför husets port slogo de med blindhet, både små och stora, så att de förgäves sökte finna porten.

12 Och männen sade till Lot: »Har du någon mer här, någon måg, eller några söner eller döttrar, eller någon annan som tillhör dig i staden, så för dem bort ifrån detta ställe.

13 Ty vi skola fördärva detta ställe; ropet från dem har blivit så stort inför HERREN, att HERREN har utsänt oss till att fördärva dem.»

14 Då gick Lot ut och talade till sina mågar, som skulle få hans döttrar, och sade: »Stån upp och gån bort ifrån detta ställe; ty HERREN skall fördärva staden.» Men hans mågar menade att han skämtade.

15 När nu morgonrodnaden gick upp, manade änglarna på Lot och sade: »Stå upp och tag med dig din hustru och dina båda döttrar, som du har hos dig, på det att du icke må förgås genom stadens missgärning.»

16 Och då han ännu dröjde, togo männen honom vid handen jämte hans hustru och hans båda döttrar, ty HERREN ville skona honom; och de förde honom ut, och när de voro utanför staden, släppte de honom.

at the entrance of the house, smote they with blindness, from small even unto great, so that they wearied themselves to find the entrance.

12 And the men said unto Lot, Whom, besides, hast thou here? Son–in–law, and thy sons and thy daughters, and all that thou hast in the city, bring thou forth out of the place;

13 For we are about to destroy this place,—for, great, is the outcry of them unto the face of Yahweh, so that Yahweh hath sent us to destroy it.

14 And Lot went forth and spake unto his sons–in–law who were about to take his two daughters, and said, Arise, come forth out of this place, for Yahweh is about to destroy the city. And it came to pass, that he was as one that laughed, in the eyes of his sons–in–law.

15 But, as soon as, the dawn, had sprung up, the messengers hastened Lot, saying,—Arise! take thy wife, and thy two daughters that are at hand, lest thou be swept away in the punishment of the city.

16 And he lingered—so the men laid hold of his hand and of the hand of his wife, and of the hand of his two daughters, in the tenderness of Yahweh towards him,—and they brought him out, and led him forth outside the city.

17 Ja viedessään heitä ulos sanoi mies: Pakene henkesi tähden, älä katso taaksesi äläkä pysähdy mihinkään lakeudella. Pakene vuorille, ettet hukkuisi.

18 Mutta Loot sanoi heille: Oi herrani, ei niin!
19 Katso, palvelijasi on saanut armon sinun silmiesi edessä, ja suuri on sinun laupeutesi, jota olet minulle osoittanut pelastaaksesi henkeni, mutta minä en voi päästä pakoon vuorille; pelkään, että onnettomuus saavuttaa minut ja minä kuolen.
20 Katso, tuolla on kaupunki lähellä, vähän matkan päässä, paetakseni sinne; salli minun pelastua sinne - onhan se vähän matkan päässä - jäädäkseni eloon.
21 Ja hän sanoi hänelle: Katso, minä teen sinulle mieliksi tässäkin kohden; en hävitä kaupunkia, josta puhut.

22 Pakene nopeasti sinne, sillä minä en voi tehdä mitään, ennenkuin olet sinne saapunut. Siitä kaupunki sai nimekseen Sooar.
23 Aurinko oli noussut, kun Loot saapui Sooariin.

24 Ja Herra antoi sataa Sodoman ja Gomorran päälle tulikiveä ja tulta, Herran tyköä taivaasta,

17 Och medan de förde dem ut, sade den ene: »Fly för ditt livs skull; se dig icke tillbaka, och dröj ingenstädes på Slätten. Fly undan till bergen, så att du icke förgås.»

18 Men Lot sade till dem: »Ack nej, Herre.
19 Se, din tjänare har ju funnit nåd för dina ögon, och stor är den barmhärtighet som du gör med mig, då du vill rädda mitt liv; men jag förmår icke fly undan till bergen; jag rädes att olyckan hinner mig, så att jag omkommer.

20 Se, staden därborta ligger helt nära, och det är lätt att fly dit, och den är liten; låt mig fly undan dit -- den är ju så liten -- på det att jag må bliva vid liv.»

21 Då svarade han honom: »Välan, jag skall ock häri göra dig till viljes; jag skall icke omstörta den stad som du talar om.

22 Men skynda att fly undan dit; ty jag kan intet göra, förrän du har kommit dit.» Därav fick staden namnet <spärr>Soar</spärr>.

23 Då nu solen hade gått upp över jorden och Lot hade kommit till Soar,
24 lät HERREN svavel och eld regna från himmelen, från HERREN, över Sodom och Gomorra;

17 And it came to pass, when they had brought them forth outside, that they said, Escape for thy life, Look not behind thee, neither stand still in all the vale,—To the mountain, escape thou, lest thou be swept away.
18 And Lot said unto them,––No, I pray thee, My Lord!
19 Behold, I pray thee, thy servant hath found favour in thine eyes, so that thou hast magnified thy lovingkindness which thou hast performed with me, in keeping alive my soul.—But, I, cannot escape to the mountain, lest calamity overtake me, so shall I die.
20 Behold, I pray thee, this city, is near, for fleeing thither, And, it, is a little one,—let me, I pray thee, escape thither—is it not a, little, one? That my soul may live!
21 And he said unto him, Behold! I have lifted up thy countenance, even as to this thing,—so that I will not overthrow the city, of which thou hast spoken.
22 Haste thee, escape thither, for I cannot do anything, until thou have come in thither. For this cause, was the name of the city called, Zoar.
23 When, the sun, had come forth on the earth, Lot, had entered into Zoar.
24 And, Yahweh, rained, upon Sodom and upon Gomorrah, brimstone and fire,—from Yahweh, out of

25 ja hävitti nämä kaupungit ynnä koko lakeuden sekä kaikki niiden kaupunkien asukkaat ja maan kasvullisuuden.
26 Ja Lootin vaimo, joka tuli hänen jäljessään, katsoi taaksensa, ja niin hän muuttui suolapatsaaksi.
27 Aabraham nousi varhain aamulla ja meni siihen paikkaan, jossa hän oli seisonut Herran edessä,
28 katseli Sodomaan ja Gomorraan päin ja yli koko lakeuden, ja katso, maasta nousi savu niinkuin pätsin savu.

29 Kun Jumala tuhosi sen lakeuden kaupungit, muisti Jumala Aabrahamia ja johdatti Lootin pois hävityksen keskeltä, hävittäessään ne kaupungit, joissa Loot oli asunut.

30 Ja Loot lähti Sooarista ja asettui vuoristoon molempien tyttäriensä kanssa, sillä hän pelkäsi asua Sooarissa; ja hän asui luolassa, hän ja hänen molemmat tyttärensä.
31 Niin vanhempi sanoi nuoremmalle: Isämme on vanha, eikä tässä maassa ole ketään miestä, joka voisi tulla luoksemme siten, kuin on kaiken maan tapa.
32 Tule, juottakaamme isällemme viiniä ja maatkaamme hänen

25 och han omstörtade dessa städer med hela Slätten och alla dem som bodde i städerna och det som växte på marken.
26 Och Lots hustru, som följde efter honom, såg sig tillbaka; då blev hon en saltstod.
27 Och när Abraham bittida följande morgon gick till den plats där han hade stått inför HERREN,
28 och blickade ned över Sodom och Gomorra och över hela Slättlandet, då fick han se en rök stiga upp från landet, lik röken från en smältugn.

29 Så skedde då, att när Gud fördärvade städerna på Slätten, tänkte han på Abraham och lät Lot komma undan omstörtningen, då han omstörtade städerna där Lot hade bott.

30 Och Lot drog upp från Soar till bergsbygden och bodde där med sina båda döttrar, ty han fruktade för att bo kvar i Soar; och han bodde med sina båda döttrar i en grotta.
31 Då sade den äldre till den yngre: »Vår fader är gammal, och ingen man finnes i landet, som kan gå in till oss efter all världens sedvänja.
32 Kom, låt oss giva vår fader vin att dricka och lägga oss hos honom, för

the heavens:
25 so he overthrew these cities, and all the circuit,—and all the inhabitants of the cities, and the produce of the ground.
26 But his wife looked from behind him,—and became—a pillar of salt.

27 And Abraham gat up early in the morning,—unto the place, where he had stood before Yahweh;
28 and he looked out over the face of Sodom and Gomorrah, and over all the face of the land of the circuit,—and beheld, and lo! the smoke of the land went up, like the smoke of a furnace.

29 And it came to pass, when God destroyed the cities of the circuit, that God remembered Abraham,—and sent forth Lot out of the midst of the overthrow, when he overthrew the cities wherein Lot had dwelt.

30 And Lot went up out of Zoar, and dwelt in the mountain, and his two daughters with him, for he feared to dwell in Zoar,—so he dwelt in a cave, he, and his two daughters.
31 And the firstborn said unto the younger, Our father, is old,—and, a man, there is not in the earth, to come in unto us, after the way of all the earth.
32 Come on! let us cause our father to drink wine, and let us lie with him,—that we

kanssaan, saadaksemme isästämme jälkeläisen.
33 Niin he juottivat sinä yönä isällensä viiniä. Ja vanhempi meni ja makasi hänen kanssaan, eikä tämä huomannut, milloin hän tuli hänen viereensä ja milloin hän nousi.
34 Seuraavana päivänä sanoi vanhempi nuoremmalle: Katso, minä makasin viime yönä isäni kanssa; juottakaamme hänelle tänäkin yönä viiniä, ja mene sinä ja makaa hänen kanssaan, saadaksemme isästämme jälkeläisen.
35 Niin he juottivat sinäkin yönä isällensä viiniä; ja nuorempi meni ja makasi hänen kanssaan, eikä tämä huomannut, milloin hän tuli hänen viereensä ja milloin hän nousi.
36 Ja niin Lootin molemmat tyttäret tulivat isästänsä raskaiksi.
37 Ja vanhempi synnytti pojan ja antoi hänelle nimen Mooab; hänestä polveutuvat mooabilaiset aina tähän päivään saakka.
38 Ja myöskin nuorempi synnytti pojan ja antoi hänelle nimen Ben-Ammi; hänestä polveutuvat ammonilaiset aina tähän päivään saakka.

att vi må skaffa oss livsfrukt genom vår fader.»
33 Så gåvo de sin fader vin att dricka den natten, och den äldre gick in och lade sig hos sin fader, och han märkte icke när hon lade sig, ej heller när hon stod upp.
34 Dagen därefter sade den äldre till den yngre: »Se, jag låg i natt hos min fader; låt oss också denna natt giva honom vin att dricka, och gå du in och lägg dig hos honom, för att vi må skaffa oss livsfrukt genom vår fader.»

35 Så gåvo de också den natten sin fader vin att dricka; och den yngre gick och lade sig hos honom, och han märkte icke när hon lade sig, ej heller när hon stod upp.
36 Så blevo Lots båda döttrar havande genom sin fader.
37 Och den äldre födde en son, och hon gav honom namnet Moab; från honom härstamma moabiterna ända till denna dag.
38 Den yngre födde ock en son, och hon gav honom namnet Ben-Ammi; från honom härstamma Ammons barn ända till denna dag.

may keep alive, from our father, a seed.
33 So they caused their father to drink wine, that night,—and the firstborn went in, and lay with her father, but he noticed not her lying down nor her rising up.

34 And it came to pass on the morrow, that the firstborn said unto the younger, Lo! I lay, last night, with my father,—let us cause him to drink wine, this night also, and go thou in—lie with him, that we may keep alive, from our father, a seed.
35 So they caused their father, on that night also, to drink wine,—and the younger arose, and lay with him, but he noticed not her lying down, nor her rising up.

36 Thus did, the two daughters of Lot conceive from their father.
37 And the firstborn bare a son, and called his name Moab,—the same, is the father of Moab, unto this day.
38 And, the younger—she also, bare a son, and called his name Ben-ammi,—the same, is the father of the sons of Ammon—unto this day.

20 luku

1 Ja Aabraham siirtyi sieltä Etelämaahan ja asettui Kaadeksen ja Suurin

1 Och Abraham bröt upp därifrån och drog till Sydlandet; där uppehöll han

1 And Abraham brake up from thence, towards the land of the South, and fixed

välimaille; ja hän asui jonkun aikaa Gerarissa.

2 Ja Aabraham sanoi vaimostansa Saarasta: Hän on minun sisareni. Niin Abimelek, Gerarin kuningas, lähetti noutamaan Saaran luoksensa.

3 Mutta Jumala tuli Abimelekin tykö yöllä unessa ja sanoi hänelle: Katso, sinun on kuoltava sen vaimon tähden, jonka olet ottanut, sillä hän on toisen miehen aviovaimo.

4 Mutta Abimelek ei ollut ryhtynyt häneen, ja hän sanoi: Herra, surmaatko syyttömänkin?

5 Eikö hän itse sanonut minulle: 'Hän on minun sisareni'? Ja samoin tämäkin sanoi: 'Hän on minun veljeni.' Olen tehnyt tämän vilpittömin sydämin ja viattomin käsin.

6 Ja Jumala sanoi hänelle unessa: Niin, minä tiedän, että sinä teit sen vilpittömin sydämin. Sentähden minä estinkin sinut tekemästä syntiä minua vastaan enkä sallinut sinun kajota häneen.

7 Niin anna nyt miehelle hänen vaimonsa takaisin, sillä hän on profeetta, ja hän on rukoileva sinun puolestasi, että saisit elää. Mutta jollet anna häntä takaisin, niin tiedä, että olet kuolemalla kuoleva, sinä ja kaikki sinun omaisesi.

8 Niin Abimelek nousi

sig mellan Kades och Sur, och någon tid bodde han i Gerar.

2 Och Abraham sade om sin hustru Sara att hon var hans syster. Då sände Abimelek, konungen i Gerar, och lät hämta Sara till sig.

3 Men Gud kom till Abimelek i en dröm om natten och sade till honom: »Se, du måste dö för den kvinnas skull som du har tagit till dig, fast hon är en annan mans äkta hustru.»

4 Men Abimelek hade icke kommit vid henne. Och han svarade: »Herre, vill du då dräpa också rättfärdiga människor?

5 Sade han icke själv till mig: 'Hon är min syster'? Och likaså sade hon: 'Han är min broder.' I mitt hjärtas oskuld och med rena händer har jag gjort detta.»

6 Då sade Gud till honom i drömmen: »Ja, jag vet att du har gjort detta i ditt hjärtas oskuld, och jag har själv hindrat dig från att synda mot mig; därför har jag icke tillstatt dig att komma vid henne.

7 Men giv nu mannen hans hustru tillbaka; ty han är en profet. Och han må bedja för dig, så att du får leva. Men om du icke giver henne tillbaka, så vet att du skall döden dö, du själv och alla som tillhöra dig.

8 Då stod Abimelek upp

his dwelling between Kadesh and Shur,—so he sojourned in Gerar.

2 And Abraham said of Sarah his wife: My, sister, is she,—So Abimelech king of Gerar sent, and took Sarah.

3 Then God went in unto Abimelech, in a dream of the night,—and said to him, Behold thee—dead! because of the woman whom thou hast taken, seeing that, she, is a married woman.

4 Now, Abimelech, had not come near unto her,—so he said, O My Lord! a nation—even a righteous one, wilt thou slay?

5 Had not, he himself, said to me, My sister, is she? and, even she herself, said, My brother, is he? In the integrity of my heart and in the pureness of my hand, have I done this!

6 And God said unto him in a dream, I also, knew, that, in the integrity of thy heart, thou didst this, so then, even I myself, withheld thee from sinning against me,—for this reason, have I not suffered thee to touch her.

7 Now, therefore, restore the man's wife, for, a prophet, is he, that he may pray for thee, and live thou,—But, if thou art not going to restore her, know, that thou, shalt die, thou—and all that are thine.

8 So Abimelech rose early in

varhain aamulla ja kutsui kaikki palvelijansa ja kertoi heille tämän kaiken; ja miehet olivat kovin peloissaan.
9 Ja Abimelek kutsui Aabrahamin ja sanoi hänelle: Mitä oletkaan meille tehnyt! Mitä minä olen rikkonut sinua vastaan, koska olet saattanut minut ja minun valtakuntani syypääksi näin suureen rikokseen? Sinä olet tehnyt minulle, mitä ei sovi tehdä.

10 Ja Abimelek sanoi vielä Aabrahamille: Mikä oli tarkoituksesi, kun tämän teit?
11 Aabraham vastasi: Minä ajattelin näin: 'Tällä paikkakunnalla ei varmaankaan peljätä Jumalaa; he surmaavat minut vaimoni tähden.'
12 Ja hän onkin todella minun sisareni, isäni tytär, vaikkei olekaan äitini tytär; ja niin hänestä tuli minun vaimoni.
13 Mutta kun Jumala lähetti minut kulkemaan pois isäni kodista, sanoin minä hänelle: 'Osoita minulle se rakkaus, että, mihin paikkaan ikinä tulemmekin, sanot minusta: hän on minun veljeni.'

14 Silloin Abimelek otti pikkukarjaa ja raavaskarjaa, palvelijoita ja palvelijattaria ja antoi ne Aabrahamille. Ja hän lähetti hänelle takaisin hänen vaimonsa

bittida om morgonen och kallade till sig alla sina tjänare och berättade allt detta för dem; och männen blevo mycket förskräckta.
9 Sedan kallade Abimelek Abraham till sig och sade till honom: »Vad har du gjort mot oss! Vari har jag försyndat mig mot dig, eftersom du har velat komma mig och mitt rike att begå en så stor synd? På otillbörligt sätt har du handlat mot mig.»

10 Och Abimelek sade ytterligare till Abraham: »Vad var din mening, när du gjorde detta?»
11 Abraham svarade: »Jag tänkte: 'På denna ort fruktar man nog icke Gud; de skola dräpa mig för min hustrus skull.'

12 Hon är också verkligen min syster, min faders dotter, fastän icke min moders dotter; och så blev hon min hustru.
13 Men när Gud sände mig ut på vandring bort ifrån min faders hus, sade jag till henne: 'Bevisa mig din kärlek därmed att du säger om mig, varthelst vi komma, att jag är din broder.'»

14 Då tog Abimelek får och fäkreatur, tjänare och tjänarinnor och gav dem åt Abraham. Han gav honom ock hans hustru Sara tillbaka.

the morning, and called all his servants, and spake all these words in their ears,—and the men feared greatly.

9 Then Abimelech called Abraham, and said to him, What hast thou done to us? and wherein had I sinned against thee, that thou shouldst have brought in over me and over my kingdom, a sin so great? Deeds which should not be done, hast thou done with me.
10 And Abimelech said unto Abraham,—What hadst thou seen, that thou shouldst have done this thing?
11 And Abraham said, Because I thought, Surely there is no fear of God, in this place,—therefore will they slay me for the sake of my wife.
12 Moreover also, in truth, my sister, daughter of my father, she is, only not daughter of my mother,—so she became my wife.
13 And so it came to pass, when the Gods caused me to wander from my father's house, that I said to her, This, is thy lovingkindness, wherewith thou shalt deal with me,—Into whatsoever place we enter, say of me, My brother, is he.
14 Then took Abimelech sheep and oxen, and men-servants and maid-servants, and gave to Abraham,—and restored to him Sarah his wife.

Saaran.

15 Ja Abimelek sanoi: Katso, minun maani on avoinna edessäsi; asu, missä mielesi tekee!

15 Och Abimelek sade: »Se, mitt land ligger öppet för dig; du må bo var du finner för gott.»

15 And Abimelech said, Lo! my land, is before thee,—wherever it may seem good in thine eyes, dwell.

16 Ja Saaralle hän sanoi: Katso, minä annan veljellesi tuhat sekeliä hopeata. Olkoot ne sinulle hyvitykseksi kaikkien niiden edessä, jotka sinun kanssasi ovat; niin olet kaikkien edessä todistettu viattomaksi.

16 Och till Sara sade han: »Se, jag giver åt din broder tusen siklar silver; det skall för dig vara en försoningsgåva inför allt ditt folk. Så har du inför alla fått upprättelse.»

16 And, to Sarah, he said, Lo! I have given a thousand of silver unto thy brother: Lo! that, is for thee, as a covering of eyes, to all who are with thee,—And so, in every way, hath right been done.

17 Mutta Aabraham rukoili Jumalaa, ja Jumala paransi Abimelekin ja hänen vaimonsa ja hänen orjattarensa, niin että he synnyttivät lapsia.

17 Och Abraham bad till Gud, och Gud botade Abimelek och hans hustru och hans tjänstekvinnor, så att de åter kunde föda barn.

17 And Abraham prayed unto God,—and God healed Abimelech, and his wife, and his maid-servants, so that they bare children.

18 Sillä Herra oli sulkenut jokaisen kohdun Abimelekin huoneessa Saaran, Aabrahamin vaimon, tähden.

18 HERREN hade nämligen gjort alla kvinnor i Abimeleks hus ofruktsamma, för Saras, Abrahams hustrus, skull.

18 For Yahweh, had restrained from bearing, every female of the house of Abimelech,—because of Sarah, wife of Abraham.

21 luku

1 Ja Herra piti Saarasta huolen, niinkuin oli luvannut; ja Herra teki Saaralle, niinkuin oli puhunut.

1 Och HERREN såg till Sara, såsom han hade lovat, och HERREN gjorde med Sara såsom han hade sagt.

1 Now, Yahweh, visited Sarah, as he had said,—And Yahweh did for Sarah, as he had spoken.

2 Ja Saara tuli raskaaksi ja synnytti Aabrahamille pojan hänen vanhoilla päivillään, juuri sinä aikana, jonka Jumala oli hänelle sanonut.

2 Sara blev havande och födde åt Abraham en son på hans ålderdom, vid den bestämda tid som Gud hade sagt honom.

2 So, Sarah, conceived and bare, to Abraham, a son, for his old age,—at the set time, of which God had spoken with him.

3 Ja Aabraham nimitti poikansa, joka hänelle oli syntynyt, sen, jonka Saara oli hänelle synnyttänyt, Iisakiksi.

3 Och Abraham gav den son som var född åt honom, den som Sara hade fött åt honom, namnet Isak.

3 And Abraham called the name of his son that was born to him, whom, Sarah, bare to him, Isaac.

4 Ja Aabraham ympärileikkasi poikansa Iisakin, tämän ollessa

4 Och Abraham omskar sin son Isak, när denne var åtta dagar gammal, såsom Gud

4 And Abraham circumcised Isaac his son, when eight days old,—as God

kahdeksan päivän vanha, niinkuin Jumala oli hänen käskenyt tehdä.

hade bjudit honom.

commanded him.

5 Aabraham oli sadan vuoden vanha, kun hänen poikansa Iisak syntyi hänelle.

5 Och Abraham var hundra år gammal, när hans son Isak föddes åt honom.

5 Now Abraham was a hundred years old,—when Isaac his son was born to him.

6 Ja Saara sanoi: Jumala on saattanut minut naurunalaiseksi; kuka ikinä saa tämän kuulla, se nauraa minulle.

6 Och Sara sade: »Gud har berett mig ett löje; var och en som får höra detta skall le mot mig.»

6 And Sarah said, A laughing, hath God made for me,—Everyone that heareth, will laugh with me!

7 Ja hän sanoi vielä: Kuka olisi tiennyt sanoa Aabrahamille: Saara on imettävä lapsia? Ja nyt minä kuitenkin olen synnyttänyt hänelle pojan hänen vanhoilla päivillään.

7 Och hon sade: »Vem skulle hava sagt Abraham att Sara skulle giva barn di? Och nu har jag fött honom en son på hans ålderdom!»

7 And she said—Who would have announced to Abraham, Sarah hath suckled children? yet have I borne a son, for his old age!

8 Ja poika kasvoi, ja hänet vieroitettiin. Ja Aabraham laittoi suuret pidot siksi päiväksi, jona Iisak vieroitettiin.

8 Och barnet växte upp och blev avvant; och den dag då Isak avvandes gjorde Abraham ett stort gästabud.

8 And the child grew, and was weaned,—and Abraham made a great banquet, on the day of the weaning of Isaac.

9 Ja Saara näki egyptiläisen Haagarin pojan, jonka tämä oli Aabrahamille synnyttänyt, ilvehtivän

9 Då fick Sara se Hagars, den egyptiska kvinnans, son, som denna hade fött åt Abraham, leka och skämta;

9 And Sarah saw the son of Hagar the Egyptian woman, whom she had borne to Abraham, laughing!

10 ja sanoi Aabrahamille: Aja pois tuo orjatar poikinensa, sillä ei tuon orjattaren poika saa periä minun poikani, Iisakin, kanssa.

10 och hon sade till Abraham: »Driv ut denna tjänstekvinna och hennes son, ty denna tjänstekvinnas son skall icke ärva med min son Isak.»

10 So she said to Abraham, Cast out this bondwoman and her son,—for the son of this bondwoman must not inherit, with my son, with Isaac.

11 Aabraham pahastui suuresti tästä puheesta poikansa tähden.

11 Det talet misshagade Abraham mycket för hans sons skull.

11 And the word was very grievous in the eyes of Abraham,—on account of his son.

12 Mutta Jumala sanoi Aabrahamille: Älä pahastu siitä poikasi ja orjattaresi tähden. Kuule Saaraa kaikessa, mitä hän sinulle sanoo, sillä ainoastaan Iisakista sinä saat nimellesi jälkeläiset.

12 Men Gud sade till Abraham: »Du må icke för gossens och för din tjänstekvinnas skull låta detta misshaga dig. Lyssna till Sara i allt vad hon säger dig; ty genom Isak är det som säd skall uppkallas efter

12 And God said unto Abraham, Let it not be grievous in thine eyes concerning the boy and concerning thy bondwoman, In all that Sarah may say unto thee, hearken to her voice,—For, in Isaac, shall

dig.

there be called to thee—a seed.

13 Mutta myöskin orjattaren pojasta minä teen suuren kansan, koska hän on sinun jälkeläisesi.

13 Men också tjänstekvinnans son skall jag göra till ett folk, därför att han är din säd.»

13 Yet, even the son of the bondwoman, will I appoint to become, a nation, because, thy seed, he is.

14 Varhain seuraavana aamuna Aabraham otti leipää ja vesileilin ja antoi ne Haagarille, pannen ne hänen olalleen, sekä pojan, ja lähetti hänet menemään. Hän lähti ja harhaili Beerseban erämaassa.

14 Bittida följande morgon tog Abraham bröd och en lägel med vatten och gav det åt Hagar; han lade det på hennes rygg och gav henne barnet med och lät henne gå. Och hon begav sig åstad och irrade omkring i Beer-Sebas öken.

14 So Abraham rose up early in the morning—and took bread and a skin of water, and gave unto Hagar,—putting them on her shoulder, and the child, and sent her forth,—so she went her way and wandered, in the desert of Beer-sheba.

15 Mutta kun vesi loppui leilistä, heitti hän pojan pensaan alle,

15 Men när vattnet i lägeln hade tagit slut, kastade hon barnet ifrån sig under en buske

15 And the water out of the skin was spent,—so she cast the child under one of the shrubs;

16 meni ja istui syrjään jousenkantaman päähän, sillä hän ajatteli: En voi nähdä pojan kuolevan. Ja istuessaan siinä syrjässä hän korotti äänensä ja itki.

16 och gick bort och satte sig ett stycke därifrån, på ett bågskotts avstånd, ty hon tänkte: »Jag förmår icke se på, huru barnet dör.» Och där hon nu satt, på något avstånd, brast hon ut i gråt.

16 and went and sat her down over against him, at a distance like as of such as draw the bow, for she said, Let me not look upon the death of the child,—So she sat down over against him, and the boy lifted up his voice, and wept.

17 Silloin Jumala kuuli pojan valituksen, ja Jumalan enkeli huusi taivaasta Haagarille sanoen: Mikä sinun on, Haagar? Älä pelkää, sillä Jumala on kuullut pojan valituksen, siinä missä hän makaa.

17 Då hörde Gud gossens röst, och Guds ängel ropade till Hagar från himmelen och sade till henne: »Vad fattas dig, Hagar? Frukta icke; ty Gud har hört gossens röst, där han ligger.

17 And God heard the voice of the boy, and a messenger of God called unto Hagar out of the heavens, and said to her, What aileth thee, Hagar? Do not fear, for God hath hearkened unto the voice of the boy, where he is.

18 Nouse, nosta poika maasta ja tartu hänen käteensä, sillä minä teen hänestä suuren kansan.

18 Gå och lyft upp gossen, och tag honom vid handen; jag skall göra honom till ett stort folk.»

18 Arise, lift up the boy, and hold him up with thy hand,—for, a great nation, will I make him.

19 Ja Jumala avasi hänen silmänsä, niin että hän huomasi vesikaivon. Ja hän meni ja täytti leilin vedellä ja antoi pojan juoda.

19 Och Gud öppnade hennes ögon, så att hon blev varse en vattenbrunn. Och hon gick dit och fyllde sin lägel med vatten och gav

19 And God opened her eyes, and she saw a well of water,—and went and filled the skin with water, and gave drink unto the boy.

gossen att dricka.

20 Ja Jumala oli pojan kanssa, ja hän kasvoi ja asui erämaassa, ja hänestä tuli jousimies.

20 Och Gud var med gossen, och han växte upp och bodde i öknen och blev med tiden en bågskytt.

20 And it came to pass, that God was with the boy, and he grew,—and dwelt in the desert, and he became, as he grew up, an archer.

21 Ja hän asui Paaranin erämaassa; ja hänen äitinsä otti hänelle vaimon Egyptin maasta.

21 Han bodde i öknen Paran; och hans moder tog en hustru åt honom från Egyptens land.

21 And he dwelt in the desert of Paran,—and his mother took him a wife out of the land of Egypt.

22 Siihen aikaan puhui Abimelek ja hänen sotapäällikkönsä Piikol Aabrahamille sanoen: Jumala on sinun kanssasi kaikessa, mitä teet.

22 Vid den tiden kom Abimelek med Pikol, sin härhövitsman, och talade med Abraham och sade: »Gud är med dig i allt vad du gör.

22 And it came to pass, at that time, that Abimelech, with Phicol chieftain of his host, spake unto Abraham, saying,—God, is with thee in all that, thou, art doing.

23 Vanno nyt tässä minulle Jumalan kautta, ettet ole oleva petollinen minulle etkä minun suvulleni etkä jälkeläisilleni, vaan tee sinäkin laupeus minulle ja sille maalle, jossa muukalaisena asut, niinkuin minä olen sinulle tehnyt.

23 Så lova mig nu här med ed vid Gud att du icke skall göra dig skyldig till något svek mot mig eller mina barn och efterkommande, utan att du skall bevisa mig och det land där du nu bor såsom främling samma godhet som jag har bevisat dig.»

23 Now, therefore, swear to me by God, here, that thou wilt not deal falsely by me, nor by mine offspring, nor by my descendants,—according to the lovingkindness wherewith I have dealt with thee, shalt thou deal with me, and with the land wherein thou hast sojourned.

24 Aabraham sanoi: Minä vannon.

24 Abraham sade: »Det vill jag lova dig.»

24 And Abraham said, I, will swear.

25 Aabraham nuhteli kuitenkin Abimelekia vesikaivon tähden, jonka Abimelekin palvelijat olivat vallanneet.

25 Dock gjorde Abraham Abimelek förebråelser angående en vattenbrunn som Abimeleks tjänare hade tagit ifrån honom.

25 But Abraham reproved Abimelech,—on account of the well of water, which the servants of Abimelech had seized.

26 Mutta Abimelek vastasi: En tiedä, kuka sen on tehnyt; et ole itse minulle mitään ilmoittanut, enkä ole siitä kuullut ennen kuin tänään.

26 Men Abimelek svarade: »Jag vet icke vem som har gjort detta; själv har du ingenting sagt mig, och jag har icke hört något därom förrän i dag.»

26 And Abimelech said, I know not, who hath done this thing,—nor hast, even thou, ever told me, nor have, even I, ever heard, save today.

27 Silloin Aabraham otti pikkukarjaa ja raavaskarjaa ja antoi Abimelekille; ja he tekivät molemmat keskenänsä liiton.

27 Då tog Abraham får och fäkreatur och gav åt Abimelek; och de slöto förbund med varandra.

27 And Abraham took sheep and oxen, and gave to Abimelech,—and they two solemnised a covenant.

28 Ja Aabraham asetti

28 Men Abraham ställde sju

28 So then Abraham set

laumasta seitsemän uuhikaritsaa erilleen muista.
29 Silloin Abimelek sanoi Aabrahamille: Mitä tarkoittavat nuo seitsemän karitsaa, jotka olet asettanut tuonne erilleen?
30 Hän vastasi: Nämä seitsemän karitsaa on sinun otettava minun kädestäni, todistukseksi minulle siitä, että tämä kaivo on minun kaivamani.
31 Siitä kutsuttiin paikkaa Beersebaksi, koska he molemmat vannoivat siinä toisilleen valan.

32 Niin he tekivät liiton Beersebassa. Ja Abimelek nousi ja Piikol, hänen sotapäällikkönsä, ja he palasivat filistealaisten maahan.

33 Ja Aabraham istutti tamariskipuun Beersebaan ja huusi siinä avuksi Herran, iankaikkisen Jumalan nimeä.
34 Ja Aabraham asui kauan muukalaisena filistealaisten maassa.

22 luku

1 Näiden tapausten jälkeen Jumala koetteli Aabrahamia ja sanoi hänelle: Aabraham! Hän vastasi: Tässä olen.

2 Ja hän sanoi: Ota Iisak, ainokainen poikasi, jota rakastat, ja mene Moorian maahan ja uhraa hänet siellä polttouhriksi vuorella,

lamm av hjorden avsides.

29 Då sade Abimelek till Abraham: »Vad betyda de sju lammen som du har ställt där avsides?»

30 Han svarade: »Dessa sju lamm skall du taga emot av mig, för att detta må vara mig till ett vittnesbörd därom att det är jag som har grävt denna brunn.»
31 Därav kallades det stället <spärr>Beer-Seba</spärr>, eftersom de båda där gingo eden.

32 När de så hade slutit förbund vid Beer-Seba, stodo Abimelek och hans härhövitsman Pikol upp och vände tillbaka till filistéernas land.

33 Och Abraham planterade en tamarisk vid Beer-Seba och åkallade där HERRENS, den evige Gudens, namn.

34 Och Abraham bodde i filistéernas land en lång tid.

1 En tid härefter hände sig att Gud satte Abraham på prov. Han sade till honom: »Abraham!» Han svarade: »Här är jag.»
2 Då sade han: »Tag din son Isak, din ende son, som du har kär, och gå bort till Moria land, och offra honom där såsom brännoffer, på ett

seven young sheep of the flock, by themselves.
29 And Abimelech said unto Abraham, What, then, mean these seven young sheep, here, which thou hast set by themselves?
30 And he said, The seven young sheep, shalt thou take at my hand,—that they may serve as my witness, that I digged this well.

31 On this account, was the name of that place called Beer–sheba[=" oath well"], —because, there, had they two sworn.
32 And when they had solemnised a covenant in Beer–sheba,—then arose Abimelech, with Phicol chief of his host, and returned unto the land of the Philistines.
33 Then planted he a tamarisk tree in Beer–sheba,––and called there on the name of Yahweh, the age–abiding GOD.
34 So Abraham sojourned in the land of the Philistines many days.

1 And it came to pass, after these things, that, God, did prove Abraham,—and he said unto him, Abraham! And he said, Behold me!
2 And he said—Take, I pray thee, thy son, thine only one, whom thou lovest, even, Isaac, and get thee into the land of Moriah,—and cause

jonka minä sinulle sanon.

berg som jag skall säga dig.»

him to ascend there, as an ascending–sacrifice, on one of the mountains, which I shall name unto thee.

3 Varhain seuraavana aamuna Aabraham satuloi aasinsa ja otti mukaansa kaksi palvelijaansa sekä poikansa Isakin, ja halottuaan polttouhripuita hän lähti menemään siihen paikkaan, jonka Jumala oli hänelle sanonut.

3 Bittida följande morgon lastade Abraham sin åsna och tog med sig två sina tjänare och sin son Isak; och sedan han hade huggit sönder ved till brännoffer, bröt han upp och begav sig på väg till den plats som Gud hade sagt honom.

3 So Abraham rose early in the morning, and saddled his ass, and took his two young men with him, and Isaac his son,—and clave the pieces of wood for an ascending–sacrifice, and mounted and went his way unto the place which God had named to him.

4 Kolmantena päivänä Aabraham nosti silmänsä ja näki sen paikan kaukaa.

4 När nu Abraham på tredje dagen lyfte upp sina ögon och fick se platsen på avstånd,

4 It was, on the third day, that Abraham lifted up his eyes, and saw the place, afar off.

5 Silloin Aabraham sanoi palvelijoilleen: Jääkää tähän aasin kanssa. Minä ja poika menemme tuonne rukoilemaan; sitten me palaamme luoksenne.

5 sade han till sina tjänare: »Stannen I här med åsnan; jag och gossen vilja gå ditbort. När vi hava tillbett, skola vi komma tillbaka till eder.»

5 And Abraham said unto his young men—Tarry by yourselves here, with the ass, but, I and the young man, must go yonder,—that we may bow ourselves down, and return unto you.

6 Ja Aabraham otti polttouhripuut ja sälytti ne poikansa Isakin selkään; itse hän otti käteensä tulen ja veitsen, ja niin he astuivat molemmat yhdessä.

6 Och Abraham tog veden till brännoffret och lade den på sin son Isak, men själv tog han elden och kniven, och de gingo så båda tillsammans.

6 So Abraham took the pieces of wood for the ascending–sacrifice, and laid them on Isaac his son, and took in his own hand, the fire and the knife,—and they went on their way, both of them, together.

7 Isak puhui isällensä Aabrahamille sanoen: Isäni! Tämä vastasi: Tässä olen, poikani. Ja hän sanoi: Katso, tässä on tuli ja halot, mutta missä on lammas polttouhriksi?

7 Då talade Isak till sin fader Abraham och sade: »Min fader!» Han svarade: »Vad vill du, min son?» Han sade: »Se, här är elden och veden, men var är fåret till brännoffret?»

7 Then said Isaac unto Abraham his father, then said he: My father! And he said, Behold me, my son,—And he said, Behold—the fire, and the pieces of wood,—but where is the lamb, for an ascending–sacrifice?

8 Aabraham vastasi: Jumala on katsova itselleen lampaan polttouhriksi, poikani. Ja he astuivat

8 Abraham svarade: »Gud utser nog åt sig fåret till brännoffret, min son.» Så gingo de båda tillsammans.

8 And Abraham said, God, will provide for himself the lamb, for an ascending–sacrifice, my son! So they

molemmat yhdessä.

9 Ja kun he olivat tulleet siihen paikkaan, jonka Jumala oli hänelle sanonut, rakensi Aabraham siihen alttarin, latoi sille halot, sitoi poikansa Isakin ja pani hänet alttarille halkojen päälle.
10 Ja Aabraham ojensi kätensä ja tarttui veitseen teurastaakseen poikansa.
11 Silloin Herran enkeli huusi hänelle taivaasta sanoen: Aabraham, Aabraham! Hän vastasi: Tässä olen.
12 Niin hän sanoi: Älä satuta kättäsi poikaan äläkä tee hänelle mitään, sillä nyt minä tiedän, että sinä pelkäät Jumalaa, kun et kieltänyt minulta ainokaista poikaasi.

13 Niin Aabraham nosti silmänsä ja huomasi takanansa oinaan, joka oli sarvistaan takertunut pensaikkoon. Ja Aabraham meni, otti oinaan ja uhrasi sen polttouhriksi poikansa sijasta.
14 Ja Aabraham pani sen paikan nimeksi Herra näkee. Niinpä vielä tänä päivänä sanotaan: Vuorella, missä Herra ilmestyy.

15 Ja Herran enkeli huusi Aabrahamille toistamiseen taivaasta

16 ja sanoi: Minä vannon

9 När de nu hade kommit till den plats som Gud hade sagt Abraham, byggde han där ett altare och lade veden därpå, sedan band han sin son Isak och lade honom på altaret ovanpå veden.
10 Och Abraham räckte ut sin hand och tog kniven för att slakta sin son.
11 Då ropade HERRENS ängel till honom från himmelen och sade: »Abraham! Abraham!» Han svarade: »Här är jag.»
12 Då sade han: »Låt icke din hand komma vid gossen, och gör honom intet; ty nu vet jag att du fruktar Gud, nu då du icke har undanhållit mig din ende son.»

13 När då Abraham lyfte upp sina ögon, fick han bakom sig se en vädur, som hade fastnat med sina horn i ett snår; och Abraham gick dit och tog väduren och offrade den till brännoffer i sin sons ställe.
14 Och Abraham gav den platsen namnet <spärr>HERREN utser</spärr>; nu för tiden heter den <spärr>Berget där HERREN låter se sig</spärr>.
15 Och HERRENS ängel ropade för andra gången till Abraham från himmelen

16 och sade: »Jag svär vid

went on their way, both of them, together.
9 Then came they into the place which God had named to him, and Abraham built there the altar, and laid in order the pieces of wood,—and bound Isaac his son, and laid him on the altar, above the pieces of wood.
10 And Abraham put forth his hand, and took the knife,—to slay his son.
11 Then called out unto him the messenger of Yahweh, out of the heavens, and said, Abraham, Abraham! And he said, Behold me!
12 Then he said, Do not put forth thy hand, unto the young man, neither do to him—anything at all,—for, now, know I that, one who reverest God, thou art, when thou hast not withheld thy son, thine only one, from me.
13 And Abraham lifted up his eyes, and looked, and lo! a ram, behind, caught in a thicket by his horns,—and Abraham went, and took the ram, and caused him to ascend as an ascending-sacrifice, instead of his son.
14 So Abraham called the name of that place, Yahweh-yireh,—as to which it is still said today, In the mountain of Yahweh, will provision be made.
15 Then called out the messenger of Yahweh, unto Abraham,—a second time, out of the heavens;
16 and said, By myself, have

itse kauttani, sanoo Herra: Sentähden että tämän teit etkä kieltänyt minulta ainokaista poikaasi,

17 minä runsaasti siunaan sinua ja teen sinun jälkeläistesi luvun paljoksi kuin taivaan tähdet ja hiekka, joka on meren rannalla, ja sinun jälkeläisesi valtaavat vihollistensa portit.
18 Ja sinun siemenessäsi tulevat siunatuiksi kaikki kansakunnat maan päällä, sentähden että olit minun äänelleni kuuliainen.
19 Sitten Aabraham palasi palvelijainsa luo, ja he nousivat ja kulkivat yhdessä Beersebaan. Ja Aabraham jäi asumaan Beersebaan.

20 Näiden tapausten jälkeen ilmoitettiin Aabrahamille: Katso, myöskin Milka on synnyttänyt poikia sinun veljellesi Naahorille.
21 Nämä olivat Uus, hänen esikoisensa, tämän veli Buus, Kemuel, Aramin isä,

22 Kesed, Haso, Pildas, Jidlaf ja Betuel;

23 Ja Betuelille syntyi Rebekka. Nämä kahdeksan synnytti Milka Naahorille, Aabrahamin veljelle.
24 Ja hänen sivuvaimonsa, nimeltä Reuma, synnytti myös lapsia: Tebahin, Gahamin, Tahaan ja Maakan.

mig själv, säger HERREN: Eftersom du har gjort detta och icke undanhållit mig din ende son

17 därför skall jag rikligen välsigna dig och göra din säd talrik såsom stjärnorna på himmelen och såsom sanden på havets strand; och din säd skall intaga sina fienders portar.

18 Och i din säd skola alla folk på jorden välsigna sig, därför att du lyssnade till mina ord.»

19 Sedan vände Abraham tillbaka till sina tjänare; och de stodo upp och gingo tillsammans till Beer-Seba. Och Abraham bodde i Beer-Seba.
20 En tid härefter blev så berättat för Abraham: »Se, Milka har ock fött barn åt din broder Nahor.»

21 Barnen voro Us, hans förstfödde, och Bus, dennes broder, och Kemuel, Arams fader,
22 vidare Kesed, Haso, Pildas, Jidlaf och Betuel.

23 Men Betuel födde Rebecka. Dessa åtta föddes av Milka åt Nahor, Abrahams broder.
24 Och hans bihustru, som hette Reuma, födde ock barn, nämligen Teba, Gaham, Tahas och Maaka.

I sworn is the oracle of Yahweh,—Because thou hast done this thing, and hast not withheld thy son, thine only one,
17 That I will, richly bless, thee, and, abundantly multiply, thy seed, as the stars of the heavens, and as the sand which is on the lip of the sea,—that thy seed may take possession of the gate of his foes:
18 So shall all the nations of the earth bless themselves in thy seed,—Because thou didst hearken unto my voice.
19 So Abraham returned unto his young men, and they mounted, and went on their way together, unto Beer–sheba,—and Abraham dwelt in Beer–sheba.
20 And it came to pass, after these things, that it was told Abraham, saying,—Behold! Milcah—she also, hath borne sons, to Nahor thy brother:
21 Uz his firstborn, and Buz his brother,—and Kemuel, father of Aram—

22 and Chesed and Hazo, and Pildash, and Jidlaph,—and Bethuel;
23 And, Bethuel, hath begotten Rebekah,—These eight, hath Milcah borne to Nahor, brother of Abraham.
24 And, his concubine, whose name was Reumah, she also, hath borne Tebah and Gaham, and Tahash, and Maacah.

23 luku

1 Ja Saara eli sadan kahdenkymmenen seitsemän vuoden vanhaksi; niin vanhaksi eli Saara.
2 Ja Saara kuoli Kirjat-Arbassa, se on Hebronissa, Kanaanin maassa. Ja Aabraham meni murehtimaan Saaraa ja itkemään häntä.
3 Senjälkeen Aabraham nousi ja lähti vainajan luota ja puhui heettiläisille sanoen:
4 Minä olen muukalainen ja vieras teidän keskuudessanne; antakaa minulle perintöhauta maassanne, haudatakseni ja kätkeäkseni siihen vainajani.
5 Heettiläiset vastasivat Aabrahamille, sanoen hänelle:
6 Kuule meitä, herra. Sinä olet Jumalan ruhtinas meidän keskuudessamme; hautaa vainajasi parhaaseen hautaamme. Ei kukaan meistä kiellä sinua hautaamasta vainajaasi hautaansa.
7 Niin Aabraham nousi ja kumarsi maan kansalle, heettiläisille,

8 ja puhui heille sanoen: Jos teidän mieleenne on, että minä hautaan ja kätken vainajani, niin kuulkaa minua ja taivuttakaa Efron, Sooharin poika,
9 antamaan minulle Makpelan luola, joka on

1 Och Sara blev ett hundra tjugusju år gammal; så gammal blev Sara.

2 Och Sara dog i Kirjat-Arba, det är Hebron, i Kanaans land. Och Abraham kom och höll dödsklagan efter Sara och begrät henne.
3 Därefter stod Abraham upp och gick bort ifrån den döda och talade så till Hets barn:
4 »Jag är en främling och gäst hos eder. Låten mig nu få en egen grav hos eder, så att jag kan föra min döda dit och begrava henne.»
5 Då svarade Hets barn Abraham och sade till honom:
6 »Hör oss, herre. Du är en Guds hövding bland oss; begrav din döda i den förnämligaste av våra gravar. Ingen av oss skall vägra att giva dig sin grav till att där begrava din döda.»

7 Men Abraham stod upp och bugade sig för landets folk, Hets barn;

8 och han talade med dem och sade: »Om I tillstädjen att jag för ut min döda och begraver henne, så hören mig och läggen eder ut för mig hos Efron, Sohars son,

9 så att han giver mig den grotta i Makpela, som tillhör

1 And the life of Sarah came to be, a hundred and twenty–seven years,—the years of the life of Sarah.
2 And Sarah died in Kiriath–arba, the same, is Hebron, in the land of Canaan,—and Abraham went in to wail for Sarah, and to weep for her.

3 And Abraham rose up from over the face of his dead,—and spake unto the sons of Heth, saying;
4 A sojourner and settler, am I with you,—Give me a possession of a buryingplace with you, That I may bury my dead, from before me.

5 And the sons of Heth answered Abraham, saying to him:
6 Hear us, my lord! A prince of God, art thou in our midst, In the choice of our buryingplaces, bury thy dead,—Not, a man from among us, his buryingplace, will withhold from thee, from burying thy dead.
7 And Abraham rose up, and bowed himself down to the people of the land, to the sons of Heth;
8 and spake with them, saying,—If it is with the consent of your minds, that I should bury my dead from before me, hear me, and intercede for me, with Ephron son of Zohar:
9 That he would give me, the cave of Machpelah,

hänen omansa ja on hänen vainionsa perällä. Täydestä hinnasta hän antakoon sen minulle perintöhaudaksi teidän keskuudessanne.

10 Mutta Efron istui siellä heettiläisten joukossa. Ja Efron, heettiläinen, vastasi Aabrahamille heettiläisten kuullen, kaikkien, jotka kulkivat hänen kaupunkinsa portista, sanoen:

11 Ei, herrani, vaan kuule minua. Vainion minä lahjoitan sinulle ja myöskin luolan, joka siinä on, minä lahjoitan sinulle; kansalaisteni nähden minä sen sinulle lahjoitan. Hautaa vainajasi.

12 Ja Aabraham kumarsi maan kansalle

13 ja puhui Efronille, maan kansan kuullen, sanoen: Jospa kuitenkin - oi, kuule minua! Minä maksan vainion hinnan; ota se minulta ja anna minun haudata siihen vainajani.

14 Efron vastasi Aabrahamille, sanoen hänelle:

15 Herrani, kuule minua. Neljänsadan hopeasekelin maa, mitä se minulle ja sinulle merkitsee? Hautaa vainajasi.

16 Kuultuaan Efronin sanat Aabraham punnitsi Efronille sen rahasumman, jonka tämä oli maininnut heettiläisten kuullen, neljäsataa hopeasekeliä,

honom, och som ligger vid ändan av hans åker. Mot full betalning i eder krets må han giva mig den till egen grav.»

10 Men Efron satt där bland Hets barn. Och Efron, hetiten, svarade Abraham i närvaro av Hets barn, alla som bodde inom hans stadsport; han sade:

11 »Icke så, min herre. Hör mig: Jag skänker dig åkern; grottan som finnes där skänker jag dig ock; jag skänker dig den inför mina landsmäns ögon; begrav där din döda.»

12 Men Abraham bugade sig för landets folk;

13 och han talade till Efron i närvaro av landets folk och sade: »Värdes dock höra mig. Jag vill betala åkerns värde; tag emot det av mig, och låt mig där begrava min döda.»

14 Då svarade Efron Abraham och sade till honom:

15 »Min herre, hör mig. Ett jordstycke till ett värde av fyra hundra siklar silver, vad betyder det mellan mig och dig? Begrav du din döda.»

16 Och Abraham förstod Efron och vägde upp åt honom den summa som Efron hade uppgivit i närvaro av Hets barn, fyra hundra siklar silver, sådant silver

which pertaineth unto him, which is within the bounds of his field,—For full silver, let him give it me, in your midst, For a possession of a buryingplace.

10 Now, Ephron, was sitting in the midst of the sons of Heth,—so Ephron the Hittite responded to Abraham, in the ears of the sons of Heth, even all that were entering the gate of his city, saying:

11 Nay, my lord, hear me, The field, have I given to thee, And, the cave that is therein, to thee, have I given it,—In the eyes of the sons of my people, have I given it thee, Bury thy dead.

12 So Abraham boweth himself down, before the people of the land:

13 and spake unto Ephron, in the ears of the people of the land, saying, Only if, thou, wouldst, hear me,—I have given the silver of the field, Take it of me, That I may bury my dead here.

14 And Ephron responded to Abraham, saying to him,

15 My lord, hear me,—Land worth four hundred shekels of silver—betwixt me and thee, what is that? And, thy dead, bury thou.

16 And Abraham hearkened unto Ephron, and Abraham weighed out to Ephron the silver of which he had spoken in the ears of the sons of Heth,—four hundred

kaupassa käypää.

17 Niin Efronin vainio, joka on Makpelassa itään päin Mamresta, sekä vainio että siellä oleva luola ynnä kaikki puut, jotka kasvoivat vainiolla, koko sillä alueella,

18 joutuivat Aabrahamin omaksi kaikkien heettiläisten nähden, jotka kulkivat hänen kaupunkinsa portista.

19 Senjälkeen Aabraham hautasi vaimonsa Saaran luolaan, joka on Makpelan vainiolla, itään päin Mamresta, se on Hebronista, Kanaanin maassa.

20 Niin vainio ja siellä oleva luola siirtyi heettiläisiltä Aabrahamille, perintöhaudaksi.

som var gångbart i handel.

17 Så skedde det att Efrons åker i Makpela, gent emot Mamre, själva åkern med grottan som fanns där och alla träd på åkern, så långt dess område sträckte sig runt omkring, blev överlåten

18 inför Hets barns ögon, inför alla som bodde inom hans stadsport.

19 Därefter begrov Abraham sin hustru Sara i grottan på åkern i Makpela, gent emot Mamre, det är Hebron, i Kanaans land.

20 Åkern med grottan som fanns där blev så av Hets barn överlåten åt Abraham till egen grav.

shekels of silver, current with the merchant.

17 So was confirmed the field of Ephron, which is in Machpelah, which is before Mamre,—the field, and the cave which is therein, and all the timber which was in the field, which was in all the boundary thereof round about,

18 to Abraham as a purchase, in the eyes of the sons of Heth,—with all who were entering the gate of his city.

19 And, after this, did Abraham bury Sarah his wife, within the cave of the field of Machpelah, over against Mamre, the same, is Hebron,—in the land of Canaan.

20 So was confirmed the field, with the cave which was therein, to Abraham, for a possession of a buryingplace,—from the sons of Heth.

24 luku

1 Ja Aabraham oli vanha ja iälliseksi tullut, ja Herra oli siunannut Aabrahamia kaikessa.
2 Niin Aabraham sanoi palvelijallensa, talonsa vanhimmalle, joka hallitsi kaikkea, mitä hänellä oli: Pane kätesi kupeeni alle.
3 Minä vannotan sinua Herran, taivaan ja maan Jumalan, kautta, ettet ota pojalleni vaimoa kanaanilaisten tyttäristä,

1 Abraham var nu gammal och kommen till hög ålder, och HERREN hade välsignat Abraham i alla stycken.
2 Då sade han till sin äldste hustjänare, den som förestod all hans egendom: »Lägg din hand under min länd;

3 jag vill av dig taga en ed vid HERREN, himmelens Gud och jordens Gud, att du icke till hustru åt min son skall taga en dotter till någon av

1 Now, Abraham, was old, far gone in days,—and, Yahweh, had blessed Abraham, in all things.
2 So Abraham said unto his servant, elder of his house, ruler of all that he had,—Place, I pray thee, thy hand under my thigh;
3 that I may put thee on oath, by Yahweh God of the heavens, and God of the earth—That thou wilt not take a wife for my son, from

joiden keskuudessa minä asun,

4 vaan menet minun omaan maahani ja sukuni luo ja otat sieltä vaimon pojalleni lisakille.

5 Palvelija sanoi hänelle: Entä jos tyttö ei tahdo seurata minua tähän maahan, onko minun silloin vietävä poikasi takaisin siihen maahan, josta olet lähtenyt?
6 Aabraham vastasi hänelle: Varo, ettet vie poikaani takaisin sinne.

7 Herra, taivaan Jumala, joka otti minut pois isäni kodista ja synnyinmaastani, hän, joka puhui minulle ja vannoi minulle sanoen: 'Sinun jälkeläisillesi minä annan tämän maan', hän lähettää enkelinsä sinun edelläsi, niin että saat sieltä vaimon pojalleni.

8 Mutta jos tyttö ei tahdo seurata sinua, niin olet tästä valasta vapaa. Älä vain vie poikaani sinne takaisin.

9 Niin palvelija pani kätensä herransa Aabrahamin kupeen alle ja lupasi sen hänelle valalla vannoen.
10 Ja palvelija otti herransa kameleista kymmenen sekä kaikkinaisia kalleuksia herransa

kananéerna bland vilka jag bor,

4 utan att du skall gå till mitt eget land och till min släkt och där taga hustru åt min son Isak.»

5 Tjänaren sade till honom: »Men om så händer, att kvinnan icke vill följa mig hit till landet, måste jag då föra din son tillbaka till det land som du har kommit ifrån?»

6 Abraham svarade honom: »Tag dig till vara för att föra min son dit tillbaka.

7 HERREN, himmelens Gud, som har fört mig bort ifrån min faders hus och ifrån mitt fädernesland, han som har talat till mig och svurit och sagt: 'Åt din säd skall jag giva detta land', han skall sända sin ängel framför dig, så att du därifrån skall kunna få en hustru åt min son.

8 Men om kvinnan icke vill följa dig, så är du fri ifrån denna din ed till mig. Allenast må du icke föra min son dit tillbaka.»

9 Då lade tjänaren sin hand under sin herre Abrahams länd och lovade honom detta med ed.

10 Och tjänaren tog tio av sin herres kameler och drog åstad med allahanda dyrbara gåvor från sin herre; han

among the daughters of the Canaanites, in the midst of whom, I, am dwelling:
4 but, unto my own land and unto my own kindred, wilt go,—So shalt thou take a wife, for my son—for Isaac.
5 And the servant said unto him, Peradventure the woman may not be willing to follow me into this land,—May I, take back, thy son, into the land from whence thou camest?
6 And Abraham said unto him,—Beware, that thou do not take back my son thither!
7 Yahweh, God of the heavens, and God of the earth, who took me out of the house of my father, and out of the land of my kindred, and who spake to me, and who sware to me, saying, To thy seed, will I give this land, he, will send his messenger, before thee, so shalt thou take a wife for my son, from thence.
8 But, if unwilling be the woman to follow thee, then shalt thou be clear, from this mine oath,—Only, my son, shalt thou not take back thither!
9 So the servant placed his hand, under the thigh of Abraham, his lord,—and sware to him, over this thing.

10 Then took the servant ten camels, from among the camels of his lord, and went his way,—all the goods of

tavaroista; ja hän nousi ja lähti Mesopotamiaan, Naahorin kaupunkiin.

stod upp och drog åstad till Nahors stad i Aram-Naharaim.

his master, being in his hand,—so be mounted, and went his way unto Mesopotamia, unto the city of Nahor.

11 Ja hän antoi kamelien asettua kaupungin ulkopuolelle vesikaivon ääreen lepäämään, illan suussa, jolloin naiset tulivat vettä ammentamaan.

11 Där lät han kamelerna lägra sig utanför staden, vid en vattenbrunn; och det led mot aftonen, den tid då kvinnorna plägade komma ut för att hämta vatten.

11 And he made the camels kneel down outside the city, against the well of water,—at the time of evening, at the time of the coming forth of the women that drew water.

12 Ja hän sanoi: Herra, minun herrani Aabrahamin Jumala, suo minulle tänään menestystä ja tee laupeus herralleni Aabrahamille.

12 Och han sade: »HERRE, min herre Abrahams Gud, låt mig i dag få ett lyckosamt möte, och gör nåd med min herre Abraham.

12 Then he said, O Yahweh, God of my lord Abraham! I pray thee, cause it to fall out before me today,—that thou deal in lovingkindness, with my lord Abraham.

13 Katso, minä seison tässä lähteellä, ja kaupunkilaisten tyttäret tulevat ammentamaan vettä.

13 Se, jag står här vid vattenkällan, och stadsbornas döttrar komma hitut för att hämta vatten.

13 Here am, I, stationed by the fountain of water,—and, the daughters of the men of the city, are coming forth to draw water:

14 Niin tapahtukoon, että se tyttö, jolle minä sanon: 'Kallista tänne vesiastiaasi juodakseni', ja joka vastaa: 'Juo, minä juotan kamelisikin', on juuri se, jonka sinä olet määrännyt palvelijallesi Isakille; ja siitä minä tiedän, että olet tehnyt laupeuden herralleni.

14 Om jag nu säger till en flicka: 'Håll hit din kruka, och låt mig få dricka' och hon då svarar: 'Drick; dina kameler vill jag ock vattna', må hon då vara den som du har utsett åt din tjänare Isak, så skall jag därav veta att du har gjort nåd med min herre.»

14 so it shall come to pass that, the young woman unto whom I shall say, Let down, pray, thy pitcher, that I may drink, and she shall say, Drink, and, to thy camels also, will I give to drink, that, her, hast thou appointed for thy servant, for Isaac, And, hereby, shall I get to know, that thou hast dealt in lovingkindness with my lord!

15 Tuskin hän oli lakannut puhumasta, niin tuli siihen Rebekka, joka oli Aabrahamin veljen Naahorin ja hänen vaimonsa Milkan pojan, Betuelin, tytär; ja hänellä oli vesiastia olallaan.

15 Och se, innan han hade slutat att tala, kom Rebecka ditut, en dotter till Betuel, som var son till Milka, Abrahams broder Nahors hustru; och hon bar sin kruka på axeln.

15 And it came to pass, ere yet, he, had done speaking, that lo! Rebekah, was coming forth, who had been born to Bethuel son of Milcah, wife of Nahor, brother of Abraham,—with her pitcher upon her shoulder.

16 Ja tyttö oli näöltään hyvin ihana, neitsyt, johon ei mies ollut koskenut. Ja hän astui alas lähteelle,

16 Och flickan var mycket fager att skåda, en jungfru som ingen man hade känt. Hon gick nu ned till källan

16 Now, the young woman, was of very pleasing appearance, a virgin whom, no man, had known,—and

täytti astiansa ja tuli ylös.

17 Silloin palvelija riensi häntä vastaan ja sanoi: Anna minun juoda vähän vettä astiastasi.
18 Hän vastasi: Juo, herrani. Ja hän laski nopeasti astiansa alas kädelleen ja antoi hänen juoda.
19 Ja annettuaan hänen juoda hän sanoi: Minä ammennan vettä myös sinun kameleillesi, kunnes ne ovat juoneet kyllikseen.

20 Niin hän tyhjensi nopeasti astiansa kaukaloon ja riensi jälleen kaivolle ammentamaan vettä ja ammensi kaikille hänen kameleilleen.
21 Ja mies katseli häntä ääneti saadakseen tietää, oliko Herra antanut hänen matkansa onnistua vai ei.

22 Kun kamelit olivat juoneet, otti mies kultaisen nenärenkaan, joka painoi puolen sekeliä, ja hänen käsiinsä kaksi rannerengasta, jotka painoivat kymmenen kultasekeliä.
23 Ja hän kysyi: Kenenkä tytär olet? Sano minulle. Onko isäsi talossa tilaa yötä ollaksemme?

24 Hän vastasi hänelle: Olen Betuelin, Naahorin ja Milkan pojan, tytär.

och fyllde sin kruka och steg så upp igen.

17 Då skyndade tjänaren emot henne och sade: »Låt mig få dricka litet vatten ur din kruka.»
18 Hon svarade: »Drick, min herre» och lyfte strax ned krukan på sin hand och gav honom att dricka.

19 Och sedan hon hade givit honom att dricka, sade hon: »Jag vill ock ösa upp vatten åt dina kameler, till dess att de alla hava fått dricka.»
20 Och hon tömde strax sin kruka i vattenhon och skyndade åter till brunnen för att hämta vatten och öste så upp åt alla hans kameler.
21 Men mannen såg på henne under tystnad och undrade om HERREN hade gjort hans resa lyckosam eller icke.
22 Och när alla kamelerna hade druckit, tog mannen fram en näsring av guld, en halv sikel i vikt, och två armband av guld, tio siklar i vikt,

23 och frågade: »Vems dotter är du? Säg mig det. Och säg mig om vi kunna få natthärbärge i din faders hus?»
24 Hon svarade honom: »Jag är dotter till Betuel, Milkas son, som av henne föddes åt Nahor.»

she went down unto the fountain, and filled her pitcher, and came up.
17 And the servant ran to meet her,—and said, I pray thee, let me drink a little water, out of thy pitcher.
18 And she said, Drink, my lord,—And she hastened, and lowered her pitcher on her hand, and let him drink.

19 And, when she had done giving him drink,—she said, For thy camels also, will I draw, until they have done drinking.

20 So she hastened, and emptied her pitcher into the drinking-trough, and ran again unto the well, to draw,—and she drew for all his camels.
21 Now, the man, was eagerly watching her,—keeping silence, to see—whether Yahweh had prospered his way, or not.
22 And it came to pass, when the camels had done drinking, that the man took a ring of gold, half a shekel its weight,—and two bracelets, for her hands, ten of gold their weight;

23 and said, Whose daughter art, thou? I pray thee, tell me. Is there, in the house of thy father, a place for us to tarry the night?
24 And she said unto him, Daughter of Bethuel, am, I,—[Bethuel] son of Milcah, whom she bare to Nahor.

25 Ja hän sanoi hänelle vielä: Meillä on runsaasti olkia ja rehua; myöskin yösijaa on meillä antaa.
26 Silloin mies kumartui maahan ja rukoili Herraa

27 ja sanoi: Kiitetty olkoon Herra, minun herrani Aabrahamin Jumala, joka ei ole ottanut pois armoansa ja totuuttansa minun herraltani. Herra on johdattanut minut tätä tietä herrani veljen kotiin.

28 Mutta tyttö riensi ilmoittamaan äitinsä perheelle, mitä oli tapahtunut.
29 Rebekalla oli veli, jonka nimi oli Laaban; ja Laaban riensi ulos miehen luo lähteelle.

30 Sillä kun hän näki nenärenkaan ja rannerenkaat sisarensa käsissä ja kuuli sisarensa Rebekan kertovan ja sanovan: Näin mies puhui minulle, meni hän miehen luo; ja katso, hän seisoi vielä kamelien luona lähteellä.

31 Ja hän sanoi hänelle: Tule sisään, sinä Herran siunattu. Minkätähden seisot ulkona? Minä olen valmistanut tilaa talossa ja sijaa kameleille.
32 Niin mies tuli taloon, ja Laaban riisui kamelit ja antoi kameleille olkia ja rehua sekä hänelle ja

25 Och hon sade ytterligare till honom: »Vi hava rikligt med både halm och foder; natthärbärge kan du ock få.»
26 Då böjde mannen sig ned och tillbad HERREN

27 och sade: »Lovad vare HERREN, min herre Abrahams Gud, som icke har tagit sin nåd och trofasthet ifrån min herre! Mig har HERREN ledsagat på vägen, hem till min herres fränder.»

28 Och flickan skyndade åstad och berättade allt detta i sin moders hus.

29 Men Rebecka hade en broder som hette Laban. Och Laban skyndade åstad till mannen därute vid källan.

30 När han nämligen såg näsringen och armbanden som hans syster bar, och när han hörde huru hans syster Rebecka berättade: 'Så och så talade mannen till mig', då begav han sig ut till mannen, där denne stod hos kamelerna vid källan.

31 Och han sade: »Kom in, du HERRENS välsignade; varför står du härute? Jag har berett plats i huset, och rum finnes för kamelerna.»

32 Så kom då mannen in i huset; och man lastade av kamelerna, och tog fram halm och foder åt

25 And she said unto him, Both straw and fodder in plenty, have we,—also a place, to tarry the night.
26 Then the man bowed his head, and bent himself down unto Yahweh;
27 and said, Blessed be Yahweh, God of my lord Abraham, who hath not withdrawn his lovingkindness and his faithfulness, from my lord,—I—being in the way, Yahweh led me unto the house of the brethren of my lord!
28 And the young woman ran, and told the household of her mother,—according to these words.
29 Now, Rebekah, had a brother, whose name, was Laban,—so Laban ran unto the man, outside, unto the fountain.
30 And it came to pass, when he saw the ring, and the bracelets on the hands of his sister, and when he heard the words of Rebekah his sister saying, Thus, did the man speak unto me, that he came unto the man, and lo! he was standing by the camels, near the fountain;
31 and he said, Come in, thou blessed of Yahweh,—Wherefore shouldst thou stand outside, when, I, have made ready the house and a place for the camels?
32 So the man came in towards the house, and ungirded the camels,—and there was given him straw

hänen seuralaisilleen vettä jalkojen pesemiseksi.

kamelerna, och vatten till att två hans och hans följeslagares fötter.

and fodder for the camels, and water for bathing his own feet, and the feet of the men who were with him;

33 Sitten pantiin ruokaa hänen eteensä, mutta hän sanoi: En syö, ennenkuin olen puhunut asiani. Laaban vastasi: Puhu.

33 Och man satte fram mat för honom; men han sade: »Jag vill icke äta, förrän jag har framfört mitt ärende.» Laban svarade: »Så tala då.»

33 and [food] was set before him to eat, But he said, I cannot eat, until I have spoken my words. And he said—Speak!

34 Hän sanoi: Minä olen Aabrahamin palvelija.

34 Då sade han: »Jag är Abrahams tjänare.

34 Then said he,—Servant of Abraham, am I.

35 Herra on suuresti siunannut minun herraani, niin että hänestä on tullut mahtava mies; hän on antanut hänelle pikkukarjaa ja raavaskarjaa, hopeata ja kultaa, palvelijoita ja palvelijattaria, kameleja ja aaseja.

35 Och HERREN har rikligen välsignat min herre, så att han har blivit en mäktig man; han har givit honom får och fäkreatur, silver och guld, tjänare och tjänarinnor, kameler och åsnor.

35 Now, Yahweh, having blessed my lord exceedingly, and made him great,—and given him flocks and herds, and silver and gold, and men-servants and maid-servants, and camels, and asses,

36 Ja Saara, herrani vaimo, on vanhalla iällänsä synnyttänyt herralleni pojan; ja tälle hän on antanut kaiken omaisuutensa.

36 Och Sara, min herres hustru, har fött åt min herre en son på sin ålderdom, och åt denne har han givit allt vad han äger.

36 then did Sarah, wife of my lord, bear a son to my lord, after she had become old,—so he gave to him all that he had;

37 Ja herrani vannotti minua sanoen: 'Älä ota pojalleni vaimoa kanaanilaisten tyttäristä, joiden maassa minä asun,

37 Och min herre har tagit en ed av mig och sagt: 'Till hustru åt min son skall du icke taga en dotter till någon av kananéerna i vilkas land jag bor,

37 And my lord put me on oath, saying,—Thou shalt not take a wife for my son, of the daughters of the Canaanites, in whose land, I, am dwelling;

38 vaan mene minun isäni kotiin ja sukuni luo ja ota sieltä pojalleni vaimo.'

38 utan du skall gå till min faders hus och till min släkt och där taga hustru åt min son.'

38 but, unto the house of my father, shalt thou go, and unto my family,—and take a wife for my son.

39 Silloin minä sanoin herralleni: 'Entä jos tyttö ei seuraa minua?'

39 Då sade jag till min herre: 'Men om nu kvinnan icke vill följa med mig?'

39 So I said unto my lord,—Peradventure the woman will not follow me.

40 Hän vastasi minulle: 'Herra, jonka edessä minä olen vaeltanut, lähettää enkelinsä sinun kanssasi ja antaa matkasi onnistua, niin että saat pojalleni vaimon minun suvustani ja

40 Han svarade mig: 'HERREN, inför vilken jag har vandrat, skall sända sin ängel med dig och göra din resa lyckosam, så att du åt min son får en hustru av min släkt och av min faders

40 And he said unto me,—Yahweh, before whom I have walked to and fro, will send his messenger with thee, so shall he prosper thy way, and thou shalt take a wife for my son out of my

isäni perheestä.

41 Silloin, kun saavut sukuni luo, olet vapaa valasta, jonka minulle vannoit; jos he eivät häntä sinulle anna, olet valasta vapaa.'

42 Niin minä tänään tulin lähteelle ja sanoin: 'Herra, minun herrani Aabrahamin Jumala, jos annat onnistua sen matkan, jolla olen,

43 salli tapahtua niin, että se neitonen, joka minun seisoessani tässä vesilähteellä tulee ammentamaan vettä ja sanoessani hänelle: 'Anna minun juoda vähän vettä astiastasi',
44 vastaa minulle: 'Juo itse, ja minä ammennan myös sinun kameleillesi' - että hän on se vaimo, jonka Herra on määrännyt minun herrani pojalle.'

45 Tuskin olin lakannut näin puhumasta itsekseni, niin katso, Rebekka tuli sinne, vesiastia olallansa, astui alas lähteelle ja ammensi. Ja minä sanoin hänelle: 'Anna minun juoda.'

46 Hän laski nopeasti astian alas olaltansa ja sanoi: 'Juo, minä juotan myös sinun kamelisi.' Niin minä join, ja hän juotti myös kamelit.

hus;

41 i sådant fall skall du vara löst från din ed till mig, när du har kommit till min släkt. Också om de icke giva henne åt dig, skall du vara fri ifrån eden till mig.'

42 Så kom jag i dag till källan, och jag sade: HERRE, min herre Abrahams Gud, om du vill låta den resa på vilken jag är stadd bliva lyckosam,
43 må det då ske, när jag nu står här vid vattenkällan, att om en ung kvinna kommer ut för att hämta vatten och jag säger till henne: 'Låt mig få dricka litet vatten ur din kruka'

44 och hon då svarar mig: 'Drick du; åt dina kameler vill jag ock ösa upp vatten' -- må hon då vara den kvinna som HERREN har utsett åt min herres son.

45 Och innan jag hade slutat att så tala för mig själv, se, då kom Rebecka ut med sin kruka på axeln och gick ned till källan för att hämta vatten. Då sade jag till henne: 'Låt mig få dricka.'

46 Och strax lyfte hon ned sin kruka från axeln och sade: 'Drick; dina kameler vill jag ock vattna.' Så drack jag, och hon vattnade också kamelerna.

kindred, and out of the house of my father.
41 Then, shalt thou clear thyself from mine oath, for thou shalt go in unto my kindred,—and, if they will not grant her unto thee, then shalt thou be clear from mine oath.
42 So I came in today, unto the fountain,—and I said, O Yahweh, God of my lord Abraham! if, I pray thee, thou art prospering my way whereon, I, am going,
43 here am I, stationed by the fountain of water,—so then it shall come to pass that, the maiden that is coming forth to draw, and I shall say unto her, Let me drink, I pray thee, a little water out of thy pitcher;
44 and she shall say unto me, Both, thou, drink, and, for thy camels also, will I draw, the same, shall be the woman whom Yahweh hath appointed for the son of my lord.
45 Ere yet, I, could make an end of speaking unto mine own heart, lo! then, Rebekah, coming forth, with her pitcher on her shoulder, and she went down to the fountain, and drew,—and I said unto her, Let me drink, I pray thee!
46 So she hastened, and lowered her pitcher from off her, and said, Drink! and, to thy camels also, will I give to drink,—So I drank, and, the camels also, she let drink.

47 Ja minä kysyin häneltä sanoen: 'Kenenkä tytär sinä olet?' Hän vastasi: 'Olen Betuelin, Naahorin ja Milkan pojan, tytär.' Niin minä panin nenärenkaan hänen nenäänsä ja rannerenkaat hänen käsiinsä.
48 Ja minä kumarruin maahan ja rukoilin Herraa, kiittäen Herraa, minun herrani Aabrahamin Jumalaa, joka oli johdattanut minut oikeata tietä saamaan herrani veljen tyttären hänen pojalleen.
49 Ja jos nyt tahdotte osoittaa suosiota ja uskollisuutta minun herralleni, niin ilmoittakaa se minulle; jollette, niin ilmoittakaa minulle sekin, kääntyäkseni toisaalle, oikealle tai vasemmalle.
50 Laaban ja Betuel vastasivat sanoen: Herralta tämä on tullut; emme voi tässä asiassa puhua sinulle hyvää emmekä pahaa.

51 Katso, siinä on Rebekka edessäsi, ota hänet ja mene. Tulkoon hän herrasi pojan vaimoksi, niinkuin Herra on sanonut.

52 Kuultuaan heidän sanansa Aabrahamin palvelija kumartui maahan Herran eteen.

53 Sitten palvelija otti esille hopea- ja kultakaluja sekä vaatteita ja antoi ne Rebekalle. Myöskin hänen

47 Och jag frågade henne och sade: 'Vems dotter är du?' Hon svarade: 'Jag är dotter till Betuel, Nahors son, som föddes åt honom av Milka.' Då satte jag ringen i hennes näsa och armbanden på hennes armar.
48 Och jag böjde mig ned och tillbad HERREN och lovade HERREN, min herre Abrahams Gud, som hade ledsagat mig på den rätta vägen, så att jag åt hans son skulle få min herres frändes dotter.

49 Om I nu viljen visa min herre kärlek och trofasthet, så sägen mig det; varom icke, så sägen mig ock det, för att jag då må vända mig åt annat håll, till höger eller till vänster.»

50 Då svarade Laban och Betuel och sade: »Från HERREN har detta utgått; vi kunna i den saken intet säga till dig, varken ont eller gott.
51 Se, där står Rebecka inför dig, tag henne och drag åstad; må hon bliva hustru åt din herres son, såsom HERREN har sagt.»

52 När Abrahams tjänare hörde deras ord, föll han ned på jorden och tillbad HERREN.

53 Sedan tog tjänaren fram smycken av silver och guld, så ock kläder, och gav detta åt Rebecka. Jämväl åt

47 Then I asked her, and said, Whose daughter, art, thou? And she said, Daughter of Bethuel, son of Nahor, whom, Milcah, bare to him,—Then put I the ring upon her nose, and the bracelets upon her hands;
48 and bowed my head and bent myself down, unto Yahweh,—and I blessed Yahweh, God of my lord Abraham, who had led me, in a way of faithfulness, to take the daughter of the brother of my lord, for his son.
49 Now, therefore, if ye are dealing in lovingkindness and faithfulness with my lord, tell me,—and, if not, tell me, that I may turn unto the right hand, or unto the left.

50 Then answered Laban and Bethuel, and said, from Yahweh, hath come forth the word,—we cannot speak unto thee, ill or well.

51 Lo! Rebekah, is before thee, Take [her] and go thy way,—And let her become wife unto the son of thy lord, as Yahweh hath spoken.
52 And it came to pass, when Abraham's servant heard their words, that he bowed himself down towards the earth unto Yahweh.
53 Then the servant brought forth jewels of silver and jewels of gold, and raiment, and gave unto Rebekah,—

veljelleen ja äidilleen hän antoi kallisarvoisia lahjoja.

54 Ja he söivät ja joivat, hän ja hänen seuralaisensa, ja olivat siellä yötä. Mutta kun he olivat nousseet seuraavana aamuna, sanoi hän: Päästäkää minut menemään herrani luo.
55 Tytön veli ja äiti vastasivat: Anna tytön viipyä luonamme vielä joku aika, edes kymmenen päivää. Sitten saat lähteä.
56 Mutta hän sanoi heille: Älkää viivyttäkö minua, koska Herra on antanut matkani onnistua. Päästäkää minut menemään, tahdon lähteä herrani luo.
57 He vastasivat: Kutsukaamme tänne tyttö ja kysykäämme häneltä itseltään.
58 Ja he kutsuivat Rebekan ja sanoivat hänelle: Tahdotko lähteä tämän miehen kanssa? Hän vastasi: Tahdon.
59 Niin he lähettivät sisarensa Rebekan imettäjineen matkalle Aabrahamin palvelijan ja hänen miestensä mukana.
60 Ja he siunasivat Rebekan ja lausuivat hänelle: Oi sisaremme, tulkoon sinusta tuhat kertaa kymmenentuhatta, ja vallatkoot sinun jälkeläisesi vihamiestensä portit!
61 Ja Rebekka nousi palvelijattarineen, ja he istuivat kamelien selkään ja

hennes broder och hennes moder gav han dyrbara skänker.
54 Och de åto och drucko, han och hans följeslagare, och stannade sedan där över natten. Men om morgonen, när de hade stått upp, sade han: »Låten mig nu fara till min herre.»
55 Då sade hennes broder och hennes moder: »Låt flickan stanna hos oss några dagar, tio eller så; sedan må du fara.»
56 Men han svarade dem: »Uppehållen mig icke, eftersom HERREN har gjort min resa lyckosam. Låten mig fara; jag vill resa hem till min herre.»

57 Då sade de: »Vi vilja kalla hit flickan och fråga henne själv.»

58 Och de kallade Rebecka till sig och sade till henne: »Vill du resa med denne man?» Hon svarade: »Ja.»

59 Då bestämde de att deras syster Rebecka jämte sin amma skulle fara med Abrahams tjänare och dennes män.
60 Och de välsignade Rebecka och sade till henne: »Av dig, du vår syster, komme tusen gånger tio tusen, och må dina avkomlingar intaga sina fienders portar.»
61 Och Rebecka och hennes tärnor stodo upp och satte sig på kamelerna och följde

and, precious things, gave he to her brother, and to her mother.
54 And they did eat and drink, he, and the men who were with him, and they tarried the night,—and when they arose in the morning, he said, Let me go unto my lord!
55 Then said her brother and her mother, Let the young woman remain with us some days, or rather ten,—After that, she shall go.
56 And he said unto them, Do not hinder me, when, Yahweh, hath prospered my journey,—Let me go, that I may take my journey unto my lord!

57 Then said they, We must call the young woman, and ask at her mouth.

58 So they called Rebekah, and said unto her, Wilt thou go with this man? And she said, I will go.

59 So they let go Rebekah their sister, and her nurse, and Abraham's servant, and his men.

60 And they blessed Rebekah, and said to her, Our sister! become, thou, thousands of ten thousands,—And let thy seed take possession of the gate of them that hate them!
61 Then mounted Rebekah and her young woman, and they rode upon the camels,

seurasivat miestä. Niin palvelija otti Rebekan mukaansa ja lähti matkalle.
62 Ja Iisak oli tulossa Lahai-Roin kaivon tienoilta; hän asui näet Etelämaassa.

63 Ja Iisak oli illan suussa lähtenyt kedolle käyskentelemään, ja kun hän nosti silmänsä, näki hän kamelien lähestyvän.

64 Kun Rebekka nosti silmänsä ja näki Iisakin, laskeutui hän nopeasti maahan kamelin selästä
65 ja kysyi palvelijalta: Kuka on tuo mies, joka tulee kedolla meitä vastaan? Palvelija vastasi: Hän on minun herrani. Niin hän otti hunnun ja verhoutui siihen.
66 Ja palvelija kertoi Iisakille kaikki, mitä hän oli toimittanut.
67 Ja Iisak vei Rebekan äitinsä Saaran majaan ja otti hänet luokseen, ja hänestä tuli hänen vaimonsa, ja hän rakasti häntä. Niin Iisak sai lohdutuksen äitinsä kuoltua.

med mannen; så tog tjänaren Rebecka med sig och for sin väg.
62 Men Isak var på väg hem från Beer-Lahai-Roi, ty han bodde i Sydlandet.

63 Och mot aftonen hade Isak gått ut på fältet i sorgsna tankar. När han då lyfte upp sina ögon, fick han se kameler komma.

64 Då nu också Rebecka lyfte upp sina ögon och fick se Isak, steg hon med hast ned från kamelen;
65 och hon frågade tjänaren: »Vem är den mannen som kommer emot oss där på fältet?» Tjänaren svarade: »Det är min herre.» Då tog hon sin slöja och höljde sig i den.
66 Och tjänaren förtäljde för Isak huru han hade uträttat allt.
67 Och Isak förde henne in i sin moder Saras tält; och han tog Rebecka till sig, och hon blev hans hustru, och han hade henne kär. Så blev Isak tröstad i sorgen efter sin moder.

and followed the man,—so the servant took Rebekah, and went his way.
62 Now, Isaac, had come in at the entrance, of Beer–lahai–roi,—for, he, was dwelling in the land of the South:
63 and Isaac came forth to meditate in the field, at the approach of evening,—so he lifted up his eyes, and looked, and lo! camels, coming in.
64 And Rebekah lifted up her eyes, and saw Isaac,—so she alighted with haste from off the camel;
65 and said unto the servant, Who, is this man that is walking in the field, to meet us? And the servant said, That, is my lord. So she took the veil, and covered herself.
66 And the servant recounted to Isaac,—all the things which he had done.
67 And Isaac brought her into the tent of Sarah his mother; thus he took Rebekah, and she became his wife, and he loved her,—and Isaac consoled himself, for the loss of his mother.

25 luku

1 Ja Aabraham otti vielä vaimon, ja hänen nimensä oli Ketura.
2 Ja hän synnytti hänelle Simranin ja Joksanin, Medanin ja Midianin, Jisbakin ja Suuahin.
3 Mutta Joksanille syntyi

1 Och Abraham tog sig ännu en hustru, och hon hette Ketura.
2 Hon födde åt honom Simran, Joksan, Medan, Midjan, Jisbak och Sua.

3 Och Joksan födde Saba

1 And Abraham took another wife, and, her name, was Keturah;
2 and she bare to him Zimran, and Yokshan, and Medan, and Midian,—and Ishbak, and Shuah.
3 And, Yokshan, begat

Seba ja Dedan. Dedanin jälkeläisiä olivat: assurilaiset, letusilaiset ja leummilaiset.

och Dedan, och Dedans söner voro assuréerna, letuséerna och leumméerna.

Sheba and Dedan,—and, the sons of Dedan, were Asshurim and Letushim, and Leummim.

4 Ja Midianin pojat olivat Eefa, Eefer, Hanok, Abida ja Eldaa. Kaikki nämä ovat Keturan jälkeläisiä.

4 Och Midjans söner voro Efa, Efer, Hanok, Abida och Eldaa. Alla dessa voro Keturas söner.

4 And, the sons of Midian, Ephah and Epher, and Hanoch, and Abida, and Eldaah,—all these, were the sons of Keturah.

5 Ja Aabraham antoi kaiken omaisuutensa Iisakille.

5 Och Abraham gav allt vad han ägde åt Isak.

5 And Abraham gave all that he had to Isaac;

6 Mutta sivuvaimojensa pojille Aabraham antoi lahjoja; ja hän lähetti heidät vielä eläessänsä pois poikansa Iisakin luota itään päin, Itäiselle maalle.

6 Men åt sönerna till sina bihustrur gav Abraham skänker och skilde dem, medan han själv ännu levde, från sin son Isak och lät dem draga österut, bort till Österlandet.

6 but, to the sons of the concubines whom Abraham had, Abraham gave gifts,—and then sent them away from Isaac his son, while he himself yet lived, eastward, unto the land of the east.

7 Tämä on Aabrahamin elinvuosien luku: sata seitsemänkymmentä viisi vuotta.

7 Och detta är antalet av Abrahams levnadsår: ett hundra sjuttiofem år;

7 Now, these, are the days of the years of the life of Abraham, which he lived,—a hundred and seventy–five years.

8 Ja Aabraham vaipui kuolemaan korkeassa iässä, vanhana ja elämästä kyllänsä saaneena, ja tuli otetuksi heimonsa tykö.

8 därefter gav Abraham upp andan och dog i en god ålder, gammal och mätt på livet, och blev samlad till sina fäder.

8 So Abraham breathed his last, and died, in a fine old age, old and satisfied,—and was gathered unto his people.

9 Ja hänen poikansa Iisak ja Ismael hautasivat hänet Makpelan luolaan, heettiläisen Efronin, Sooharin pojan, vainiolle, joka on itään päin Mamresta,

9 Och hans söner Isak och Ismael begrovo honom i grottan i Makpela, på hetiten Efrons, Sohars sons, åker gent emot Mamre,

9 And Isaac and Ishmael his sons buried him, in the cave of Machpelah,—in the field of Ephron son of Zohar the Hittite, which is over against Mamre;

10 sille vainiolle, jonka Aabraham oli ostanut heettiläisiltä; siihen haudattiin Aabraham ja hänen vaimonsa Saara.

10 den åker som Abraham hade köpt av Hets barn; där blev Abraham begraven, såväl som hans hustru Sara.

10 the field which Abraham purchased of the sons of Heth,—there, was buried Abraham, with Sarah his wife.

11 Ja Aabrahamin kuoltua Jumala siunasi hänen poikaansa Iisakia. Ja Iisak asui Lahai-Roin kaivon tienoilla.

11 Och efter Abrahams död välsignade Gud hans son Isak. Och Isak bodde vid Beer-Lahai-Roi.

11 And it came to pass, after the death of Abraham, that God blessed Isaac his son,—and Isaac dwelt by Beer–lahai–roi.

12 Ja tämä on kertomus Ismaelin suvusta, Aabrahamin pojan, jonka Saaran egyptiläinen orjatar Haagar synnytti Aabrahamille.

13 Nämä ovat Ismaelin poikien nimet heidän nimiensä ja polveutumisensa mukaan: Nebajot, Ismaelin esikoinen, Keedar, Adbeel, Mibsam,

14 Misma, Duuma, Massa,

15 Hadad, Teema, Jetur, Naafis ja Keedma.

16 Nämä ovat Ismaelin pojat ja nämä heidän nimensä heidän kyliensä ja leiripaikkojensa mukaan, kaksitoista ruhtinasta heimokuntineen.

17 Ja tämä on Ismaelin elinvuosien luku: sata kolmekymmentä seitsemän vuotta; ja hän vaipui kuolemaan ja tuli otetuksi heimonsa tykö.

18 Ja he asuivat Havilasta aina Suuriin asti, joka on Egyptistä itään päin Assyriaan mentäessä. Hän kävi kaikkien veljiensä kimppuun.

19 Ja tämä on kertomus Iisakin, Aabrahamin pojan, suvusta. Aabrahamille syntyi Iisak.

20 Ja Iisak oli neljänkymmenen vuoden vanha, kun hän otti vaimokseen Rebekan, joka oli aramilaisen Betuelin tytär Mesopotamiasta ja

12 Och detta är berättelsen om Ismaels släkt, Abrahams sons, som föddes åt Abraham av Hagar, Saras egyptiska tjänstekvinna.

13 Dessa äro namnen på Ismaels söner, med deras namn, efter deras ättföljd: Nebajot, Ismaels förstfödde, vidare Kedar, Adbeel, Mibsam,

14 Misma, Duma och Massa,

15 Hadad och Tema, Jetur, Nafis och Kedma.

16 Dessa voro Ismaels söner och dessa deras namn, i deras byar och tältläger, tolv hövdingar efter deras stammar.

17 Och detta är antalet av Ismaels levnadsår: ett hundra trettiosju år; därefter gav han upp andan och dog och blev samlad till sina fäder.

18 Och de hade sina boningsplatser från Havila ända till Sur, som ligger gent emot Egypten, fram emot Assyrien. Han kom i strid med alla sina bröder.

19 Och detta är berättelsen om Isaks, Abrahams sons, släkt. Abraham födde Isak;

20 och Isak var fyrtio år gammal, när han till hustru åt sig tog Rebecka, som var dotter till araméen Betuel från Paddan-Aram och syster till araméen Laban.

12 Now, these, are the generations of Ishmael, son of Abraham,—whom Hagar the Egyptian woman, the handmaid of Sarah, bare to Abraham;

13 and, these, are the names of the sons of Ishmael, by their names, after their generations,—the firstborn of Ishmael, Nebaioth, and Kedar and Adbeel, and Mibsam;

14 and Mishma, and Dumah, and Massa;

15 Hadad, and Tema, Jetur, Naphish, and Kedemah:

16 these same, are the sons of Ishmael, and, these, their names, by their villages, and by their encampments,—twelve princes, after their tribes.

17 And, these, are the years of the life of Ishmael, a hundred and thirty-seven years,—and he breathed his last and died, and was gathered unto his people.

18 And they stretched their habitations, from Havilah as far as to Shur, which is over against Egypt, as thou goest in towards Assyria,—over against all his brethren, he settled down.

19 And, these, are the generations of Isaac, son of Abraham,—Abraham, begat Isaac;

20 and it came to pass, that, Isaac, was forty years old, when he took Rebekah, daughter of Bethuel the Syrian, of the Plain of Syria,—sister of Laban the Syrian,

aramilaisen Laabanin sisar.
21 Ja Iisak rukoili Herraa vaimonsa puolesta, sillä tämä oli hedelmätön. Ja Herra kuuli hänen rukouksensa, ja hänen vaimonsa Rebekka tuli raskaaksi.
22 Ja lapset sysäsivät toisiaan hänen kohdussansa. Niin hän sanoi: Jos näin käy, minkätähden minä elän? Ja hän meni kysymään Herralta.
23 Ja Herra sanoi hänelle: Kaksi kansaa on sinun kohdussasi, kaksi heimoa erkanee sinun ruumiistasi, toinen heimo on toista voimakkaampi, vanhempi palvelee nuorempaa.

24 Kun hänen synnyttämisensä aika oli tullut, katso, hänen kohdussaan oli kaksoiset.
25 Joka ensiksi tuli hänen kohdustaan, oli ruskea ja yliyltään niinkuin karvainen vaippa; sentähden pantiin hänelle nimeksi Eesau.
26 Senjälkeen tuli ulos hänen veljensä, ja hän piti kädellään Eesaun kantapäästä. Ja hänelle pantiin nimeksi Jaakob. Iisak oli kuudenkymmenen vuoden vanha heidän syntyessänsä.
27 Ja pojat kasvoivat suuriksi, ja Eesausta tuli taitava metsästäjä, aron mies; Jaakob sitä vastoin oli hiljainen mies, joka pysyi kotosalla.

21 Och Isak bad till HERREN för sin hustru Rebecka, ty hon var ofruktsam; och HERREN bönhörde honom, så att hans hustru Rebecka blev havande.

22 Men barnen stötte varandra i hennes liv; då sade hon: »Om det skulle gå så, varför skulle jag då vara till?» Och hon gick bort för att fråga HERREN.

23 Och HERREN svarade henne: »Två folk finnas i ditt liv, två folkstammar skola ur ditt sköte söndras från varandra; den ena stammen skall vara den andra övermäktig, och den äldre skall tjäna den yngre.»
24 När sedan tiden var inne att hon skulle föda, se, då funnos tvillingar i hennes liv.

25 Den som först kom fram var rödlätt och över hela kroppen såsom en hårmantel; och de gåvo honom namnet Esau.
26 Därefter kom hans broder fram, och denne höll med sin hand i Esaus häl; och han fick namnet Jakob. Men Isak var sextio år gammal, när de föddes.

27 Och barnen växte upp, och Esau blev en skicklig jägare, som höll sig ute på marken; Jakob åter blev en fromsint man, som bodde i tält.

to himself to wife.
21 So then Isaac made entreaty unto Yahweh, in behalf of his wife, for she was, barren,—and Yahweh suffered himself to be entreated by him, and Rebekah his wife conceived.
22 And the sons within her struggled together, so she said—If so, wherefore now am, I, [thus]? And she went to seek Yahweh.

23 And Yahweh said to her,
Two nations, are in thy womb,
And, two races, from thy body, shall be parted,—
And, one race, shall be stronger, than the other race,
And, the elder, shall serve the younger.
24 Then were fulfilled her days to bring forth,—and lo! twins, in her womb.

25 And the first came forth red, all over, as a mantle of hair,—so they called his name, Esau.

26 And, after that, came forth his brother, with his hand fast hold of the heel of Esau, so they called his name, Jacob,—Now, Isaac, was sixty years old, when she bare them.

27 And, when the youths grew up, it came to pass that, Esau, was a man skilled in game, a man of the field,—but, Jacob, was a ready man, dwelling in tents.

28 Iisak rakasti enemmän Eesauta, sillä hän söi mielellänsä metsänriistaa, mutta Rebekka rakasti enemmän Jaakobia.

28 Och Isak hade Esau kärast, ty han hade smak för villebråd; men Rebecka hade Jakob kärast.

28 And, Isaac, loved, Esau, because of the game [he put] in his mouth,—but, Rebekah, was a lover of, Jacob.

29 Kerran, kun Jaakob oli keittänyt itselleen keiton, tuli Eesau kedolta nälästä nääntyneenä.

29 En gång, då Jakob höll på att koka något till soppa, kom Esau hem från marken, uppgiven av hunger.

29 And Jacob had boiled pottage,—when Esau came in from the field, he, being famished.

30 Ja Eesau sanoi Jaakobille: Anna minun särpiä tuota ruskeata, tuota ruskeata keittoa, sillä minä olen nälästä nääntynyt. Sentähden hän sai nimen Edom.

30 Och Esau sade till Jakob: »Låt mig få till livs av det röda, det röda du har där; ty jag är uppgiven av hunger.» Därav fick han namnet <spärr>Edom</spärr>.

30 So Esau said unto Jacob, Do let me devour some of the red—this red, for, famished, I am. For this cause, was his name called Edom.

31 Mutta Jaakob sanoi: Myy minulle ensin esikoisuutesi.

31 Men Jakob sade: »Sälj då nu åt mig din förstfödslorätt.»

31 And Jacob said,—Come sell, just now, thy birthright, unto me.

32 Eesau vastasi: Katso, minä kuolen kuitenkin, mitä minä esikoisuudellani teen?

32 Esau svarade: »Jag är ju döden nära; vartill gagnar mig då min förstfödslorätt?»

32 And Esau said, Here am, I, on the point of dying,—wherefore, then, should I, have, a birthright?

33 Jaakob sanoi: Vanno minulle ensin. Ja hän vannoi hänelle ja myi esikoisuutensa Jaakobille.

33 Jakob sade: »Så giv mig nu din ed därpå.» Och han gav honom sin ed och sålde så sin förstfödslorätt till Jakob.

33 And Jacob said, Come swear to me, just now! And he sware to him,—and sold his birthright, to Jacob.

34 Ja Jaakob antoi Eesaulle leipää ja hernekeittoa. Ja hän söi ja joi, nousi ja meni matkoihinsa. Niin halpana Eesau piti esikoisuutensa.

34 Men Jakob gav Esau bröd och linssoppa; och han åt och drack och stod sedan upp och gick sin väg. Så ringa aktade Esau sin förstfödslorätt.

34 And, Jacob, having given to Esau bread and a dish of lentils, he did eat and drink, and rose up, and went his way,—thus Esau despised, his birthright!

26 luku

1 Mutta maahan tuli nälänhätä, toinen kuin se nälänhätä, joka oli ollut aikaisemmin, Aabrahamin päivinä. Silloin Iisak meni Abimelekin, filistealaisten kuninkaan, luo Gerariin.

1 Men en hungersnöd uppstod i landet, en ny hungersnöd, efter den som hade varit förut, i Abrahams tid. Då begav sig Isak till Abimelek, filistéernas konung, i Gerar.

1 And there came to be a famine in the land, besides the first famine, which happened in the days of Abraham,—so Isaac went his way unto Abimelech, king of the Philistines, towards Gerar;

2 Ja Herra ilmestyi hänelle ja sanoi: Älä mene Egyptiin,

2 Och HERREN uppenbarade sig för honom och sade:

2 and Yahweh appeared unto him, and said, Do not

vaan jää asumaan maahan, jonka minä sinulle sanon.

»Drag icke ned till Egypten; bo kvar i det land som jag skall säga dig.

go down towards Egypt,—Make thy habitation in the land, which I may name unto thee:

3 Oleskele muukalaisena tässä maassa, ja minä olen sinun kanssasi ja siunaan sinua. Sillä sinulle ja sinun jälkeläisillesi minä annan kaikki nämä maat ja pidän valan, jonka minä olen vannonut sinun isällesi Aabrahamille.

3 Stanna såsom främling här i landet; jag skall vara med dig och välsigna dig, ty åt dig och din säd skall jag giva alla dessa länder, och skall hålla den ed som jag har svurit din fader Abraham.

3 Sojourn in this land, that I may be with thee, and bless thee,—for, to thee, and to thy seed, will I give all these lands, So will I establish the oath which I sware to Abraham, thy father;

4 Ja minä teen sinun jälkeläistesi luvun paljoksi kuin taivaan tähdet ja annan jälkeläisillesi kaikki nämä maat, ja sinun siemenessäsi tulevat siunatuiksi kaikki kansakunnat maan päällä,

4 Jag skall göra din säd talrik såsom stjärnorna på himmelen, och jag skall giva åt din säd alla dessa länder; och i din säd skola alla folk på jorden välsigna sig,

4 and will multiply thy seed as the stars of the heavens, and will give to thy seed, all these lands,—And all the nations of the earth shall bless themselves in thy seed:

5 sentähden että Aabraham kuuli minua ja noudatti, mitä minä noudatettavaksi annoin, minun käskyjäni, säädöksiäni ja opetuksiani.

5 därför att Abraham har lyssnat till mina ord och hållit vad jag har bjudit honom hålla, mina bud, mina stadgar och mina lagar.»

5 Because that Abraham hearkened unto my voice,—and so kept my charge, my commandments, my statutes and my laws.

6 Niin Iisak asettui Gerariin.

6 Så stannade Isak kvar i Gerar.

6 So Isaac dwelt in Gerar.

7 Ja kun sen paikkakunnan miehet kysyivät hänen vaimostansa, sanoi hän: Hän on minun sisareni. Hän näet pelkäsi sanoa: Hän on minun vaimoni, sillä hän ajatteli: Nuo miehet voivat tappaa minut Rebekan tähden, sillä hän on näöltään kaunis.

7 Och när männen på orten frågade honom om hans hustru, sade han: »Hon är min syster.» Han fruktade nämligen för att säga att hon var hans hustru, ty han tänkte: »Männen här på orten kunde då dräpa mig för Rebeckas skull, eftersom hon är så fager att skåda.»

7 Then asked the men of the place, as to his wife, and he said, My sister, is she,—For he feared to say, My wife, lest [said he] the men of the place should slay me, on account of Rebekah, for, fair to look on, she is.

8 Kun hän oli viipynyt siellä jonkun aikaa, niin tapahtui, että Abimelek, filistealaisten kuningas, kerran katsellessaan ulos akkunasta näki Iisakin hyväilevän vaimoansa.

8 Men när han hade varit där en längre tid, hände sig en gång, då Abimelek, filistéernas konung, blickade ut genom fönstret, att han fick se Isak kärligt skämta med sin hustru Rebecka.

8 And it came to pass, when the days had lengthened out to him there, that Abimelech, king of the Philistines, looked out through the lattice of a window,—and he beheld, and lo! Isaac—laughing with Rebekah his wife.

9 Niin Abimelek kutsutti Iisakin ja sanoi: Katso, hänhän on sinun vaimosi! Miksi olet sanonut: 'Hän on minun sisareni'? Iisak vastasi hänelle: Minä ajattelin, että minut muuten ehkä tapetaan hänen tähtensä.

9 Då kallade Abimelek Isak till sig och sade: »Hon är ju din hustru; huru har du då kunnat säga: 'Hon är min syster'?» Isak svarade honom: »Jag fruktade att jag annars skulle bliva dödad för hennes skull.»

9 So Abimelech called for Isaac, and said, But lo! she is, thy wife! How, then, saidst thou, She is, my sister? And Isaac said unto him, Because I said, Lest I die on her account.

10 Abimelek sanoi: Mitä oletkaan meille tehnyt! Kuinka helposti olisikaan voinut tapahtua, että joku kansasta olisi maannut sinun vaimosi kanssa, ja niin sinä olisit saattanut meidät syyhyn!

10 Då sade Abimelek: »Vad har du gjort mot oss! Huru lätt kunde det icke hava skett att någon av folket hade lägrat din hustru? Och så hade du dragit skuld över oss.»

10 Then said Abimelech, What, is this, thou hast done to us? A little more, and one of the people might have lien with thy wife, so shouldst thou have brought upon us, guilt.

11 Ja Abimelek antoi käskyn kaikelle kansalle, sanoen: Joka koskee tähän mieheen tai hänen vaimoonsa, se on kuolemalla rangaistava.

11 Sedan bjöd Abimelek allt folket och sade: »Den som kommer vid denne man eller vid hans hustru, han skall straffas med döden.»

11 And Abimelech commanded all the people, saying,—He that toucheth this man or his wife, shall, surely be put to death.

12 Ja Iisak kylvi siinä maassa ja sai sinä vuonna satakertaisesti, sillä Herra siunasi häntä.

12 Och Isak sådde där i landet och fick det året hundrafalt, ty HERREN välsignade honom.

12 And Isaac sowed in that land, and found, in the same year, a hundredfold,—seeing that Yahweh had blessed him.

13 Ja hän rikastui ja hyötyi hyötymistään, kunnes hänestä tuli hyvin rikas.

13 Och han blev en mäktig man; hans makt blev större och större, så att han till slut var mycket mäktig.

13 So the man waxed great,—and went on and on waxing great, until that he had waxed exceeding great.

14 Ja hänellä oli laumoittain sekä pikkukarjaa että raavaskarjaa ja paljon palvelijoita, niin että filistealaiset alkoivat kadehtia häntä.

14 Han ägde så många får och fäkreatur och så många tjänare, att filistéerna begynte avundas honom.

14 So he came to have possessions of flocks, and possessions of herds, and a large body of servants,—and the Philistines envied him.

15 Ja filistealaiset tukkivat kaikki ne kaivot, jotka hänen isänsä palvelijat olivat kaivaneet hänen isänsä Aabrahamin päivinä, ja täyttivät ne mullalla.

15 Och alla de brunnar som hans faders tjänare hade grävt i hans fader Abrahams tid, dem hade filistéerna kastat igen och fyllt med grus.

15 And, as for all the wells, which the servants of his father digged, in the days of Abraham his father, the Philistines stopped them up, and filled them with dust.

16 Silloin Abimelek sanoi Iisakille: Mene pois

16 Och Abimelek sade till Isak: »Drag bort ifrån oss; ty

16 And Abimelech said unto Isaac,—Get thee from us, for

luotamme, sillä sinä olet tullut paljon väkevämmäksi meitä.

du har blivit oss alltför mäktig.»

thou hast become far mightier than we.

17 Niin Iisak lähti sieltä ja leiriytyi Gerarin laaksoon ja asui siellä.

17 Då drog Isak bort därifrån och slog upp sitt läger i Gerars dal och bodde där.

17 So Isaac went from thence,—and encamped in the valley of Gerar, and dwelt there.

18 Ja Iisak kaivatti uudelleen auki ne vesikaivot, jotka hänen isänsä Aabrahamin päivinä olivat kaivetut, mutta jotka filistealaiset olivat Aabrahamin kuoltua tukkineet, ja antoi niille jälleen ne nimet, jotka hänen isänsä oli niille antanut.

18 Och Isak lät åter gräva ut de vattenbrunnar som hade blivit grävda i hans fader Abrahams tid, men som filistéerna efter Abrahams död hade kastat igen; och han gav dem åter de namn som hans fader hade givit dem.

18 And Isaac again digged the wells of water which they had digged in the days of Abraham his father, and which the Philistines stopped up after the death of Abraham,—and he called their names, after the names which his father called them.

19 Ja Iisakin palvelijat kaivoivat laaksossa ja löysivät sieltä kaivon, jossa oli juoksevaa vettä.

19 Och Isaks tjänare grävde i dalen och funno där en brunn med rinnande vatten.

19 And Isaac's servants digged in the valley,—and found, there, a well of living water.

20 Mutta Gerarin paimenet alkoivat riidellä Iisakin paimenten kanssa, sanoen: Vesi on meidän. Niin hän kutsui kaivon Eesekiksi, koska he olivat riidelleet hänen kanssaan.

20 Men herdarna i Gerar begynte tvista med Isaks herdar och sade: »Vattnet är vårt.» Då gav han den brunnen namnet <spärr>Esek</spärr>, eftersom de hade kivat med honom.

20 And the herdmen of Gerar disputed with the herdmen of Isaac, saying, Ours, is the water! So he called the name of the well, Esek, because they had stirred up a quarrel with him.

21 Senjälkeen he kaivoivat toisen kaivon ja joutuivat riitaan siitäkin; niin hän antoi sille nimen Sitna.

21 Därefter grävde de en annan brunn, men om den kommo de ock i tvist; då gav han den namnet <spärr>Sitna</spärr>.

21 And they digged another well, and they disputed over that also,—so he called the name thereof, Sitnah.

22 Sitten hän muutti sieltä pois ja kaivoi vielä yhden kaivon. Siitä ei syntynyt riitaa. Sentähden hän nimitti sen Rehobotiksi ja sanoi: Nyt Herra on antanut meille tilaa, niin että voimme lisääntyä maassa.

22 Sedan begav han sig därifrån till en annan plats och grävde åter en brunn; om den tvistade de icke. Därför gav han denna namnet <spärr>Rehobot</spärr>, i det han sade: »Nu har ju HERREN givit oss utrymme, så att vi kunna föröka oss i landet.»

22 And he moved on from thence, and digged another well, and they disputed not for it,—so he called the name thereof, Rehoboth, and said, For, now, hath Yahweh made room for us, and we shall be fruitful in the land.

23 Sieltä hän meni

23 Sedan drog han därifrån

23 And he went up from

Beersebaan.
24 Ja Herra ilmestyi hänelle sinä yönä ja sanoi: Minä olen sinun isäsi Aabrahamin Jumala; älä pelkää, sillä minä olen sinun kanssasi ja siunaan sinua ja teen sinun jälkeläistesi luvun suureksi palvelijani Aabrahamin tähden.
25 Silloin hän rakensi sinne alttarin, huusi avuksi Herran nimeä ja pystytti sinne telttansa. Ja Iisakin palvelijat kaivoivat siihen kaivon.
26 Niin Abimelek lähti hänen luokseen Gerarista ystävänsä Ahusatin ja sotapäällikkönsä Piikolin seuraamana.
27 Mutta Iisak sanoi heille: Minkätähden tulette minun luokseni, vaikka olette minulle vihamieliset ja karkoititte minut luotanne?
28 He vastasivat: Me olemme selvästi nähneet, että Herra on sinun kanssasi. Sentähden ajattelimme: 'Olkoon sinun ja meidän välillämme valallinen sopimus; me tahdomme tehdä sinun kanssasi liiton,
29 ettet tee meille mitään pahaa, niinkuin emme mekään ole sinuun koskeneet, vaan olemme tehneet sinulle ainoastaan hyvää ja sallineet sinun lähteä rauhassa.' Sinä olet nyt Herran siunattu.
30 Silloin hän laittoi heille pidot, ja he söivät ja joivat.

upp till Beer-Seba.
24 Och HERREN uppenbarade sig för honom den natten och sade: »Jag är Abrahams, din faders, Gud. Frukta icke, ty jag är med dig, och jag skall välsigna dig och göra din säd talrik, för min tjänare Abrahams skull.»

25 Då byggde han där ett altare och åkallade HERRENS namn och slog där upp sitt tält. Och Isaks tjänare grävde där en brunn.

26 Och Abimelek begav sig till honom från Gerar med Ahussat, sin vän, och Pikol, sin härhövitsman.

27 Men Isak sade till dem: »Varför kommen I till mig, I som haten mig och haven drivit mig ifrån eder?»

28 De svarade: »Vi hava tydligt sett att HERREN är med dig; därför tänkte vi: 'Låt oss giva varandra en ed, vi och du, så att vi sluta ett förbund med dig,

29 att du icke skall göra oss något ont, likasom vi å vår sida icke hava kommit vid dig, och likasom vi icke hava gjort dig annat än gott och hava låtit dig fara i frid.' Du är nu HERRENS välsignade.»

30 Då gjorde han ett gästabud för dem, och de

thence, to Beer–sheba.
24 And Yahweh appeared unto him the same night, and said, I, am the God of Abraham thy father,—Do not fear, for, with thee, am, I, And I will bless thee, and multiply thy seed, For the sake of Abraham my servant.

25 So he builded there all altar, and called on the name of Yahweh, and spread out there, his tent,—and the servants of Isaac cut out there, a well.
26 And, Abimelech, came unto him from Gerar,—with Ahuzzath his friend, and Phicol, commander of his host.
27 And Isaac said unto them, Wherefore have ye come in mite me,—seeing that, ye, hated me, and sent me away from you?
28 And they said: We, saw plainly, that Yahweh was with thee, so we said, Let there be, we pray thee, an oath betwixt us both, betwixt us and thee,—and let us solemnise a covenant with thee:—

29 That thou wilt not do wrong by us, according as we touched not thee, and according as we did by thee, nothing but good, and then sent thee away in peace, thee, who, now, art blessed of Yahweh!
30 So he made for them a banquet, and they did eat

åto och drucko.
and drink,—

31 Varhain seuraavana aamuna he vannoivat valan toisillensa; senjälkeen Iisak päästi heidät menemään, ja he lähtivät hänen luotaan rauhassa.
31 Bittida följande morgon svuro de varandra eden; sedan lät Isak dem gå, och de foro ifrån honom i frid.
31 and rose up early in the morning, and took an oath, each man to his brother,—so Isaac let them go, and they departed from him, in peace.

32 Samana päivänä Iisakin palvelijat tulivat ja kertoivat hänelle kaivosta, jonka olivat kaivaneet, sanoen hänelle:
32 Samma dag kommo Isaks tjänare och berättade för honom om den brunn som de hade grävt och sade till honom: »Vi hava funnit vatten.»
32 And it came to pass, on the same day, that the servants of Isaac came in, and told him concerning the well, which they had digged,—and said to him, We have found water!

33 Me löysimme vettä. Ja hän antoi sille nimen Siba. Sentähden on kaupungin nimi vielä tänäkin päivänä Beerseba.
33 Och han kallade den Sibea. Därav heter staden Beer-Seba ännu i dag.
33 So he called it, Shibah. For this cause, hath, the name of the city, been Beer-sheba, unto this day.

34 Kun Eesau oli neljänkymmenen vuoden vanha, otti hän vaimoikseen Jehuditin, heettiläisen Beerin tyttären, ja Baasematin, heettiläisen Eelonin tyttären.
34 När Esau var fyrtio år gammal, tog han till hustrur Judit, dotter till hetiten Beeri, och Basemat, dotter till hetiten Elon.
34 And, when Esau was forty years old, he took to wife Judith, daughter of Beeri, the Hittite; and Basemath, daughter of Elon, the Hittite;

35 Näistä tuli Iisakille ja Rebekalle katkera suru.
35 Men dessa blevo en hjärtesorg för Isak och Rebecka.
35 and they became a bitterness of spirit,—to Isaac and to Rebekah.

27 luku

1 Kun Iisak oli tullut vanhaksi ja hänen silmänsä olivat hämärtyneet, niin ettei hän enää voinut nähdä, kutsui hän Eesaun, vanhemman poikansa, ja sanoi hänelle: Poikani! Tämä vastasi hänelle: Tässä olen.
1 När Isak hade blivit gammal och hans ögon voro skumma, så att han icke kunde se, kallade han till sig Esau, sin äldste son, och sade till honom: »Min son!» Han svarade honom: »Vad vill du?»
1 And it came to pass that Isaac, was old, and his eyes became too dim to see, so he called Esau his elder son, and said unto him,—My son! And he said unto him, Behold me!

2 Niin hän sanoi: Katso, minä olen tullut vanhaksi enkä tiedä, milloin kuolen.
2 Då sade han: »Se, jag är gammal och vet icke när jag skall dö.
2 And he said, Behold, I pray thee, I am old,—I know not the day of my death.

3 Ota siis aseesi, viinesi ja jousesi, ja mene kedolle ja
3 Så tag nu dina jaktredskap, ditt koger och
3 Now, therefore, take, I pray thee, thy weapons, thy

pyydystä minulle riistaa.

4 Ja laita minulle herkkuruoka, minun mieliruokani, ja tuo se syödäkseni, että minä siunaisin sinut, ennenkuin kuolen.
5 Mutta Rebekka kuuli, kuinka Iisak puhui pojallensa Eesaulle. Ja kun Eesau oli lähtenyt kedolle pyydystämään riistaa, tuodakseen isällensä,
6 puhui Rebekka pojalleen Jaakobille sanoen: Katso, minä kuulin sinun isäsi puhuvan veljellesi Eesaulle ja sanovan:
7 'Tuo minulle riistaa ja laita minulle herkkuruoka syödäkseni, että siunaisin sinut Herran edessä, ennenkuin kuolen.'
8 Kuule siis, poikani, mitä sanon, ja tee, mitä minä käsken:

9 mene laumaan ja ota sieltä minulle kaksi hyvää vohlaa laittaakseni niistä isällesi herkkuruuan, hänen mieliruokansa.

10 Ja sinun on vietävä se isäsi syödä, että hän siunaisi sinut, ennenkuin kuolee.

11 Mutta Jaakob sanoi äidillensä Rebekalle: Katso, veljeni Eesau on karvainen, mutta minä olen sileäihoinen.

din båge, och gå ut i marken och jaga villebråd åt mig;
4 red sedan till åt mig en smaklig rätt, en sådan som jag tycker om, och bär in den till mig till att äta, på det att min själ må välsigna dig, förrän jag dör.»
5 Men Rebecka hörde huru Isak talade till sin son Esau. Och medan Esau gick ut i marken för att jaga villebråd till att föra hem,

6 sade Rebecka till sin son Jakob: »Se, jag har hört din fader tala så till din broder Esau:

7 'Hämta mig villebråd och red till åt mig en smaklig rätt, på det att jag må äta och sedan välsigna dig inför HERREN, förrän jag dör.'
8 Så hör nu vad jag säger, min son, och gör vad jag bjuder dig.

9 Gå bort till hjorden och hämta mig därifrån två goda killingar, så vill jag av dem tillreda en smaklig rätt åt din fader, en sådan som han tycker om.

10 Och du skall bära in den till din fader till att äta, på det att han må välsigna dig, förrän han dör.»

11 Men Jakob sade till sin moder Rebecka: »Min broder Esau är ju luden, och jag är slät.

quiver and thy bow, and go out to the field, and catch for me game;
4 and make for me dainty meats, such as I love, and bring in to me, that I may eat,—To the end my soul may bless thee, ere yet I die!
5 Now, Rebekah, was hearkening, when Isaac spake unto Esau his son,—and Esau went his way to the field, to catch game, to bring in.
6 Rebekah, therefore, spake unto Jacob her son, saying,—Lo! I heard thy father, speaking unto Esau thy brother, saying,
7 Bring in for me game, and make for me dainty meats, that I may eat; and let me bless thee in the presence of Yahweh, before my death.
8 Now, therefore, my son, hearken unto my voice,—in that which I am commanding thee:
9 Go, I pray thee, unto the flock, and fetch me from thence, two kids of the goats, fine ones,—that I may make of them dainty meats for thy father, such as he loveth;
10 Then shalt thou take them in unto thy father, and he shall eat,—To the end he may bless thee, before his death.
11 And Jacob said unto Rebekah his mother,—Lo! Esau my brother, is a hairy man, whereas, I, am a smooth man:

12 Entä jos isäni tunnustelee minua? Silloin minä joudun hänen silmissään pilkkaajaksi ja hankin itselleni kirouksen enkä siunausta.
13 Hänen äitinsä sanoi hänelle: Kohdatkoon se kirous minua, poikani; kuule vain, mitä minä sanon, mene ja nouda.

14 Niin hän meni noutamaan ne ja toi ne äidilleen; ja hänen äitinsä laittoi herkkuruuan, hänen isänsä mieliruuan.

15 Ja Rebekka otti vanhemman poikansa Eesaun parhaat vaatteet, jotka olivat hänen hallussaan talossa, ja puki ne nuoremman poikansa Jaakobin ylle.
16 Mutta vohlain nahat hän kääri hänen käsiinsä ja paljaaseen kaulaansa.

17 Sitten hän antoi herkkuruuan ynnä leipomansa leivän poikansa Jaakobin käteen.

18 Ja Jaakob meni isänsä luo ja sanoi: Isäni! Hän vastasi: Tässä olen; kuka sinä olet, poikani?
19 Jaakob sanoi isällensä: Minä olen Eesau, esikoisesi. Olen tehnyt, niinkuin käskit minun tehdä; nouse istumaan ja syö riistaani, siunataksesi minut.

20 Mutta Isak sanoi

12 Kanhända tager min fader på mig, och jag bliver då av honom hållen för en bespottare och skaffar mig förbannelse i stället för välsignelse.»
13 Då sade hans moder till honom: »Den förbannelsen komme över mig, min son; hör nu allenast vad jag säger, och gå och hämta dem åt mig.»
14 Då gick han och hämtade dem och bar dem till sin moder; och hans moder tillredde en smaklig rätt, en sådan som hans fader tyckte om.
15 Och Rebecka tog Esaus, sin äldre sons, högtidskläder, som hon hade hos sig i huset, och satte dem på Jakob, sin yngre son.

16 Och med skinnen av killingarna beklädde hon hans händer och den släta delen av hans hals.
17 Sedan lämnade hon åt sin son Jakob den smakliga rätten och brödet som hon hade tillrett.

18 Och han gick in till sin fader och sade: »Min fader!» Han svarade: »Vad vill du? Vem är du, min son?»
19 Då sade Jakob till sin fader: »Jag är Esau, din förstfödde. Jag har gjort såsom du tillsade mig; sätt dig upp och ät av mitt villebråd, på det att din själ må välsigna mig.»
20 Men Isak sade till sin

12 peradventure my father might feel, me, then should I be in his eyes, as one that mocketh,—and should bring upon myself a reproach, and not a blessing!
13 And his mother said to him, Upon me, be thy reproach, my son,—only hearken unto my voice, and go fetch [them] for me.

14 So he went, and fetched [them], and brought them in to his mother,—and his mother made dainty meats, such as his father loved.

15 Then took Rebekah the garments of Esau her elder son, the costly ones, which were with her, in the house,—and put them on Jacob, her younger son;

16 and the, skins of the kids of the goats, put she upon his hands,—and on the smooth part of his neck;
17 then placed she the dainty meats and the bread, which she had made ready,—in the hand of Jacob her son.
18 So he went in unto his father, and said—My father! And he said, Behold me! who art, thou, my son?
19 And Jacob said unto his father, I, am Esau thy firstborn, I have made ready, as thou didst bid me. Rise, I pray thee, sit up, and eat thou of my game, To the end thy soul may bless me.
20 Then said Isaac unto his

pojalleen: Kuinka olet, poikani, niin pian löytänyt? Hän vastasi: Herra, sinun Jumalasi, johdatti sen minun eteeni.
21 Niin Isak sanoi Jaakobille: Tulehan lähemmä, poikani, tunnustellakseni, oletko sinä poikani Eesau vai etkö.

22 Ja Jaakob astui isänsä Isakin luo, ja tämä tunnusteli häntä ja sanoi: Ääni on Jaakobin ääni, mutta kädet ovat Eesaun kädet.
23 Eikä Isak tuntenut häntä, sillä hänen kätensä olivat karvaiset, niinkuin hänen veljensä Eesaun kädet, ja hän siunasi hänet.
24 Vielä hän kysyi: Oletko sinä todella minun poikani Eesau? Hän vastasi: Olen.
25 Silloin hän sanoi: Tuo ruoka minulle, syödäkseni poikani riistaa, että siunaisin sinut. Niin hän toi hänelle sen, ja hän söi; ja hän tarjosi hänelle viiniä, ja hän joi.

26 Senjälkeen hänen isänsä Isak sanoi hänelle: Tule tänne ja suutele minua, poikani.
27 Hän astui hänen luokseen ja suuteli häntä. Niin Isak tunsi hänen vaatteidensa hajun ja siunasi hänet, sanoen: Katso, minun poikani tuoksu on kuin kedon tuoksu, jonka Herra on siunannut.

son: »Huru har du så snart kunnat finna något, min son?» Han svarade: »HERREN, din Gud, skickade det i min väg.»
21 Då sade Isak till Jakob: »Kom hit, min son, och låt mig taga på dig och känna om du är min son Esau eller icke.»

22 Och Jakob gick fram till sin fader Isak; och när denne hade tagit på honom, sade han: »Rösten är Jakobs röst, men händerna äro Esaus händer.»
23 Och han kände icke igen honom, ty hans händer voro ludna såsom hans broder Esaus händer; och han välsignade honom.
24 Men han frågade: »Är du verkligen min son Esau?» Han svarade: »Ja.»
25 Då sade han: »Bär hit maten åt mig och låt mig äta av min sons villebråd, på det att min själ må välsigna dig.» Och han bar fram den till honom, och han åt; och han räckte honom vin, och han drack.
26 Därefter sade hans fader Isak till honom: »Kom hit och kyss mig, min son.»

27 När han då gick fram och kysste honom, kände han lukten av hans kläder och välsignade honom; han sade: »Se, av min son utgår doft, lik doften av en mark, som HERREN har välsignat.

son, How is it thou hast been so quick in finding, my son? And he said, Because Yahweh thy God caused it so to fall out before me.
21 Then said Isaac unto Jacob, Come near, I pray thee, that I may feel thee, my son—whether, thou thyself, art my son Esau, or not.
22 So Jacob came near unto Isaac his father, and he felt him; then said he, The voice, is the voice of Jacob; But, the hands, are the hands of Esau.
23 So he did not find him out, because, his hands, were, like the hands of Esau his brother, hairy,—so he blessed him.
24 And he said, Thou thyself, art my son Esau? And he said, I am!
25 So he said, Bring it near to me, that I may eat of the game of my son, To the end my soul may bless thee. And he brought it near to him, and he did eat, and he brought in to him wine, and he drank.
26 Then Isaac his father said unto him,—Come thou near, I pray thee, and kiss me, my son.
27 So he came near, and kissed him, and he smelled the smell of his garments, and blessed him,—and said, See! the smell of my son, As the smell of a field, which Yahweh hath blessed;

28 Jumala antakoon sinulle taivaan kastetta ja maan lihavuutta, jyviä ja viiniä yllin kyllin.

29 Kansat palvelkoot sinua, kansakunnat sinua kumartakoot. Ole veljiesi herra, ja äitisi pojat kumartakoot sinua. Kirottu olkoon, joka sinua kiroaa, siunattu, joka sinua siunaa.

30 Kun Iisak oli ehtinyt siunata Jaakobin ja tämä juuri oli lähtenyt isänsä Iisakin luota, niin hänen veljensä Eesau tuli kotiin metsästämästä.

31 Ja hänkin laittoi herkkuruuan, vei sen isälleen ja sanoi isälleen: Nouse, isäni, ja syö poikasi riistaa, siunataksesi minut.

32 Hänen isänsä Iisak kysyi häneltä: Kuka olet? Hän vastasi: Minä olen poikasi Eesau, sinun esikoisesi.

33 Silloin Iisak säikähtyi kovin ja sanoi: Kuka sitten oli se metsästäjä, joka toi minulle riistaa, niin että minä, ennenkuin sinä tulit, söin kaikkea ja siunasin hänet? Siunattu hän myös on oleva.

34 Kun Eesau kuuli isänsä sanat, puhkesi hän valittamaan äänekkäästi ja

28 Så give dig Gud av himmelens dagg och av jordens fetma och säd och vin i rikligt mått.

29 Folk tjäne dig, och folkslag falle ned för dig. Bliv en herre över dina bröder, och må din moders söner falla ned för dig. Förbannad vare den som förbannar dig, och välsignad vare den som välsignar dig!»

30 Men när Isak hade givit Jakob sin välsignelse och Jakob just hade gått ut från sin fader Isak, kom hans broder Esau hem från jakten.

31 Därefter tillredde också han en smaklig rätt och bar in den till sin fader och sade till sin fader: »Må min fader stå upp och äta av sin sons villebråd, på det att din själ må välsigna mig.»

32 Hans fader Isak frågade honom: »Vem är du?» Han svarade: »Jag är Esau, din förstfödde son.»

33 Då blev Isak övermåttan häpen och sade: »Vem var då den jägaren som bar in till mig sitt villebråd, så att jag åt av allt, förrän du kom, och sedan välsignade honom? Välsignad skall han ock förbliva.»

34 När Esau hörde sin faders ord, brast han ut i högljudd och bitter klagan

28 Then, may God give thee of the dew of the heavens, And of the fatness of the earth,—And abundance of corn, and new wine:

29 Let peoples serve thee, And races bow down to thee, Become thou lord to thy brethren, And let the sons of thy mother bow down to thee,—He that curseth thee, be accursed! And, he that blesseth thee, be blessed!

30 And it came to pass, as soon as Isaac had made an end of blessing Jacob,—yea it came to pass, when Jacob, had only just gone forth, from the presence of Isaac his father, that, Esau his brother, came in from his hunting.

31 Then, he too, made dainty meats, and brought in to his father,—and said to his father, Let my father rise, that he may eat of the game of his son, To the end thy soul may bless me!

32 And Isaac his father said to him, Who art, thou? And he said, I, am thy son, thy firstborn, Esau.

33 Then did Isaac tremble with an exceeding great trembling, and said, Who then was it that caught game and brought in to me, and I did eat of all ere yet thou didst come in, and I blessed him? Yea, blessed, shall he remain!

34 When Esau heard the words of his father, then cried he out with an outcry

haikeasti ja sanoi isälleen: Siunaa minutkin, isäni!

och sade till sin fader: »Välsigna också mig, min fader.»

loud and bitter, exceedingly,––and said to his father, Bless, even me also, O my father!

35 Mutta hän vastasi: Veljesi tuli kavalasti ja riisti sinulta siunauksen.

35 Men han svarade: »Din broder har kommit med svek och tagit din välsignelse.»

35 Then he said, Thy brother came in, with deceit,—and took away thy blessing.

36 Niin hän sanoi: Oikeinpa häntä kutsutaankin Jaakobiksi. Sillä hän on nyt kahdesti minut pettänyt: esikoisuuteni hän on minulta vienyt, ja katso, nyt hän riisti minulta myöskin siunauksen. Ja hän kysyi: Eikö sinulla ole mitään siunausta minun varalleni?

36 Då sade han: »Han heter ju Jakob, och han har nu också två gånger bedragit mig. Min förstfödslorätt har han tagit, och se, nu har han ock tagit min välsignelse.» Och han frågade: »Har du då ingen välsignelse kvar för mig?»

36 And he said, Is it because, his name, is called, Jacob, that he hath tricked me, now twice? My birthright, he took away, And lo! now, he hath taken away, my blessing! And he said, Hast thou not reserved, for me, a blessing?

37 Ja Iisak vastasi ja sanoi Eesaulle: Katso, minä olen asettanut hänet sinun herraksesi ja antanut kaikki hänen veljensä hänelle palvelijoiksi sekä varustanut hänet jyvillä ja viinillä; mitä voisin enää tehdä sinun hyväksesi, poikani?

37 Isak svarade och sade till Esau: »Se, jag har satt honom till en herre över dig, och alla hans bröder har jag givit honom till tjänare, och med säd och vin har jag begåvat honom; vad skall jag då nu göra för dig, min son?»

37 Then answered Isaac, and said to Esau,—Lo! a lord, have I appointed him unto thee, And, all his brethren, have I given to him, as servants, And, with corn and new wine, have I sustained him,—And, for thee—now, what can I do, my son?

38 Eesau sanoi isällensä: Tuo yksi ainoa siunausko sinulla vain onkin, isäni? Siunaa myöskin minut, isäni! Ja Eesau korotti äänensä ja itki.

38 Esau sade till sin fader: »Har du då allenast den enda välsignelsen, min fader? Välsigna också mig, min fader.» Och Esau brast ut i gråt.

38 And Esau said unto his father, But one blessing, hast thou, O my father? Bless, me also, O my father! And Esau lifted up his voice, and wept.

39 Niin hänen isänsä Iisak vastasi ja sanoi hänelle: Katso, sinun asuinsijasi on oleva kaukana lihavasta maasta ja vailla taivaan kastetta ylhäältä.

39 Då svarade hans fader Isak och sade till honom: »Se, fjärran ifrån jordens fetma skall din boning vara och utan dagg från himmelen ovanefter.

39 Then answered Isaac his father, and said unto him,—Lo! of the fat parts of the earth, shall be thy dwelling, And of the dew of the heavens, above;

40 Miekkasi varassa sinä olet elävä ja palveleva veljeäsi. Mutta valtoimena kierrellen sinä riisut hänen ikeensä niskaltasi.

40 Av ditt svärd skall du leva, och du skall tjäna din broder. Men det skall ske, när du samlar din kraft, att du river hans ok från din

40 And, on thy sword, shalt thou live, And, thy brother, shalt thou serve: But it shall come to pass, when thou shalt rove at large, Then

hals.»

shalt thou break his yoke from off thy neck.

41 Ja Eesau alkoi vihata Jaakobia siunauksen tähden, jolla hänen isänsä oli hänet siunannut; ja Eesau ajatteli itsekseen: Pian tulee aika, jolloin suremme isäämme; silloin minä tapan veljeni Jaakobin.

41 Och Esau blev hätsk mot Jakob för den välsignelses skull som hans fader hade givit honom. Och Esau sade vid sig själv: »Snart skola de dagar komma, då vi få sörja vår fader; då skall jag dräpa min broder Jakob.»

41 And Esau lay in wait for Jacob, on account of the blessing wherewith his father had blessed him,—and Esau said in his heart, The days of mourning for my father draw near, when I can slay Jacob my brother.

42 Mutta Rebekalle ilmoitettiin hänen vanhemman poikansa Eesaun aikeista; ja hän kutsutti luokseen nuoremman poikansa Jaakobin ja sanoi hänelle: Katso, veljesi Eesau uhkaa kostaa sinulle ja tappaa sinut.

42 När man nu berättade för Rebecka vad hennes äldre son Esau hade sagt, sände hon och lät kalla till sig sin yngre son Jakob och sade till honom: »Se, din broder Esau vill hämnas på dig och dräpa dig.

42 Then were told to Rebekah, the words of Esau, her elder son,—so she sent and called for Jacob, her younger son, and said unto him—Lo! Esau thy brother, is consoling himself as touching thee, to slay thee.

43 Kuule siis, mitä sanon, poikani: nouse ja pakene minun veljeni Laabanin luo Harraniin

43 Så hör nu vad jag säger, min son: stå upp och fly till min broder Laban i Haran,

43 Now, therefore, my son, hearken to my voice,—and rise, flee thou to Laban my brother, to Haran;

44 ja jää hänen luokseen joksikin aikaa, kunnes veljesi kiukku asettuu,

44 och stanna någon tid hos honom, till dess din broders förbittring har upphört,

44 And thou shalt dwell with him a few days,—until that the wrath of thy brother turn away:

45 kunnes veljesi lakkaa sinua vihaamasta ja unhottaa, mitä olet hänelle tehnyt. Sitten minä lähetän noutamaan sinut sieltä. Minkätähden menettäisin teidät molemmat samana päivänä!

45 ja, till dess din broders vrede mot dig har upphört och han förgäter vad du har gjort mot honom. Då skall jag sända åstad och hämta dig därifrån. Varför skall jag mista eder båda på samma gång?»

45 until the turning away of the anger of thy brother from thee, and he forget what thou hast done to him, and I send and fetch thee from thence. Wherefore should I lose, you both, in one day?

46 Ja Rebekka sanoi Iisakille: Minä olen kyllästynyt elämääni Heetin tyttärien tähden. Jos Jaakobkin ottaa vaimon Heetin tyttäristä, tässä maassa syntyneen, sellaisen kuin nämä, niin mitä varten minä enää elän?

46 Och Rebecka sade till Isak: »Jag är led vid livet för Hets döttrars skull. Om Jakob tager hustru bland Hets döttrar, en sådan som dessa, någon bland landets döttrar, varför skulle jag då leva?»

46 So then Rebekah said unto Isaac, I am disgusted with my life, because of the daughters of Heth,—Should Jacob be taking a wife of the daughters of Heth, like these, of the daughters of the land, wherefore could I wish for life?

28 luku

1 Silloin Iisak kutsui Jaakobin ja siunasi hänet; hän käski häntä ja sanoi hänelle: Älä ota vaimoksesi ketään Kanaanin tyttäristä,

2 vaan nouse ja mene Mesopotamiaan, isoisäsi Betuelin kotiin, ja ota sieltä itsellesi vaimo enosi Laabanin tyttäristä.

3 Ja Jumala, Kaikkivaltias, siunatkoon sinua ja antakoon sinun tulla hedelmälliseksi ja lisääntyä, niin että sinusta tulee suuri kansojen joukko.

4 Ja hän suokoon sinulle Aabrahamin siunauksen, sinulle ynnä sinun jälkeläisillesi, että saisit omaksesi maan, jossa sinä muukalaisena asut ja jonka Jumala on antanut Aabrahamille.

5 Niin Iisak lähetti Jaakobin matkalle, ja hän lähti Mesopotamiaan Laabanin luo, joka oli aramilaisen Betuelin poika ja Rebekan, Jaakobin ja Eesaun äidin, veli.

6 Kun Eesau näki, että Iisak oli siunannut Jaakobin ja lähettänyt hänet Mesopotamiaan ottamaan sieltä itselleen vaimoa - sillä hän oli siunannut hänet, käskenyt häntä ja sanonut: Älä ota vaimoa Kanaanin tyttäristä -

7 ja että Jaakob oli totellut isäänsä ja äitiänsä ja

1 Då kallade Isak till sig Jakob och välsignade honom; och han bjöd honom och sade till honom: »Tag dig icke till hustru någon av Kanaans döttrar,

2 utan stå upp och begiv dig till Paddan-Aram, till Betuels, din morfaders, hus, och tag dig en hustru därifrån, någon av Labans, din morbroders, döttrar.

3 Och må Gud den Allsmäktige välsigna dig och göra dig fruktsam och föröka dig, så att skaror av folk komma av dig;

4 må han giva åt dig Abrahams välsignelse, åt dig och din säd med dig, så att du får taga i besittning det land som Gud har givit åt Abraham, och där du nu bor såsom främling.»

5 Så sände Isak åstad Jakob, och denne begav sig till Paddan-Aram, till araméen Laban, Betuels son, som var broder till Rebecka, Jakobs och Esaus moder.

6 När nu Esau såg att Isak hade välsignat Jakob och sänt honom till Paddan-Aram för att därifrån taga sig hustru -- ty han hade välsignat honom och bjudit honom och sagt: »Du skall icke taga till hustru någon av Kanaans döttrar» --

7 och när han såg att Jakob hade lytt sin fader och

1 Then Isaac called Jacob, and blessed him,—and commanded him, and said to him, Thou shalt not take a wife of the daughters of Canaan.

2 Rise, go thy way to Padan–aram to the house of Bethuel, thy mother's father,––and take thee from thence, a wife, of the daughters of Laban, thy mother's brother.

3 And, GOD Almighty, bless thee, and make thee fruitful, and multiply thee,—so shalt thou become a multitude of peoples.

4 And may he give thee the blessing of Abraham, to thee, and to thy seed with thee,—that thou mayest possess the land of thy sojournings, which God gave to Abraham.

5 So Isaac sent away Jacob, and he took his journey to Padan–aram,—unto Laban son of Bethuel, the Syrian, brother of Rebekah, mother of Jacob and Esau.

6 And Esau beheld that Isaac, when he blessed Jacob, and sent him to Padan–aram, to take to himself from thence, a wife, that, in blessing him, he laid command upon him, saying, Thou shalt not take a wife of the daughters of Canaan;

7 And that Jacob hearkened unto his father, and unto his

lähtenyt Mesopotamiaan,

8 silloin hän huomasi, että Kanaanin tyttäret olivat hänen isälleen Iisakille vastenmieliset;
9 ja niin Eesau meni Ismaelin luo ja otti Mahalatin, Aabrahamin pojan Ismaelin tyttären, Nebajotin sisaren, vaimokseen entisten lisäksi.

10 Niin Jaakob lähti Beersebasta mennäksensä Harraniin.
11 Ja hän osui erääseen paikkaan, johon yöpyi, sillä aurinko oli laskenut; ja hän otti sen paikan kivistä yhden, pani sen päänsä alaiseksi ja asettui nukkumaan siihen paikkaan.

12 Niin hän näki unta, ja katso, maan päälle oli asetettu tikapuut, joiden pää ulottui taivaaseen, ja katso, Jumalan enkelit kulkivat niitä myöten ylös ja alas.

13 Ja katso, Herra seisoi hänen edessään ja sanoi: Minä olen Herra, sinun isäsi Aabrahamin Jumala ja Iisakin Jumala. Tämän maan, jonka päällä sinä makaat, minä annan sinulle ja sinun jälkeläisillesi.
14 Ja sinun jälkeläistesi paljous on oleva kuin maan tomu, ja sinä leviät länteen ja itään, pohjoiseen ja etelään, ja sinussa ja sinun siemenessäsi tulevat

moder och begivit sig till Paddan-Aram,
8 då märkte Esau att Kanaans döttrar misshagade hans fader Isak;

9 och Esau gick bort till Ismael och tog Mahalat, Abrahams son Ismaels dotter, Nebajots syster, till hustru åt sig, utöver de hustrur han förut hade.

10 Men Jakob begav sig från Beer-Seba på väg till Haran.
11 Och han kom då till den heliga platsen och stannade där över natten, ty solen hade gått ned; och han tog en av stenarna på platsen för att hava den till huvudgärd och lade sig att sova där.
12 Då hade han en dröm. Han såg en stege vara rest på jorden, och dess övre ände räckte upp till himmelen, och Guds änglar stego upp och ned på den.

13 Och se, HERREN stod framför honom och sade: »Jag är HERREN, Abrahams, din faders, Gud och Isaks Gud. Det land där du ligger skall jag giva åt dig och din säd.

14 Och din säd skall bliva såsom stoftet på jorden, och du skall utbreda dig åt väster och öster och norr och söder, och alla släkter på jorden skola varda

mother,—and took his journey to Padan-aram.
8 So then Esau beheld that, displeasing, were the daughters of Caanan,—in the eyes of Isaac his father:
9 Esau therefore went unto Ishmael,—and took Mahalath daughter of Ishmael, son of Abraham, sister of Nebaioth, to himself to wife, in addition to the wives that he had.
10 So Jacob went forth, from Beer-sheba,—and journeyed towards Haran.
11 And he lighted on a place, and tarried the night there, because the sun had gone in,—and he took of the stones of the place, and put for his pillow,—and lay down in that place.

12 And he dreamed, and lo! a stairway, planted earthwards, with, its top, reaching towards the heavens,—and lo! messengers of God, ascending and descending thereon;
13 and lo! Yahweh, standing by him,—and he said, I, am Yahweh, God of Abraham thy father and God of Isaac,—The land whereon, thou, art lying, to thee, will I give it, and to thy seed;

14 And thy seed shall become, as the dust of the earth, and thou shalt break forth westward and eastward, and northward and southward,—And all the

siunatuiksi kaikki sukukunnat maan päällä.

15 Ja katso, minä olen sinun kanssasi ja varjelen sinua, missä ikinä kuljet, ja saatan sinut takaisin tähän maahan; sillä minä en jätä sinua, ennenkuin olen toteuttanut sen, minkä minä olen sinulle puhunut.
16 Silloin Jaakob heräsi unestansa ja sanoi: Herra on totisesti tässä paikassa, enkä minä sitä tiennyt.

17 Ja pelko valtasi hänet, ja hän sanoi: Kuinka peljättävä onkaan tämä paikka! Tässä on varmasti Jumalan huone ja taivaan portti.
18 Ja Jaakob nousi varhain aamulla, otti kiven, jonka hän oli pannut päänsä alaiseksi, ja nosti sen pystyyn patsaaksi ja vuodatti öljyä sen päälle.
19 Ja hän kutsui paikan Beeteliksi; mutta ennen oli kaupungin nimenä Luus.

20 Ja Jaakob teki lupauksen, sanoen: Jos Jumala on minun kanssani ja varjelee minut sillä tiellä, jota nyt kuljen, ja antaa minulle leipää syödäkseni ja vaatteita pukeutuakseni,
21 niin että saan palata rauhassa isäni kotiin, niin on Herra oleva minun Jumalani;
22 ja tämä kivi, jonka olen patsaaksi pystyttänyt, on oleva Jumalan huone, ja

välsignade i dig och i din säd.

15 Och se, jag är med dig och skall bevara dig, varthelst du går, och jag skall föra dig tillbaka till detta land; ty jag skall icke övergiva dig, till dess jag har gjort vad jag har lovat dig.»

16 När Jakob vaknade upp ur sömnen sade han: »HERREN är sannerligen på denna plats, och jag visste det icke!»
17 Och han betogs av fruktan och sade: »Detta måste vara en helig plats, här bor förvisso Gud, och här är himmelens port.»

18 Och bittida om morgonen stod Jakob upp och tog stenen som han hade haft till huvudgärd och reste den till en stod och göt olja därovanpå.
19 Och han gav den platsen namnet Betel; förut hade staden hetat Lus.

20 Och Jakob gjorde ett löfte och sade: »Om Gud är med mig och bevarar mig under den resa som jag nu är stadd på och giver mig bröd till att äta och kläder till att kläda mig med,
21 så att jag kommer i frid tillbaka till min faders hus, då skall HERREN vara min Gud;
22 och denna sten som jag har rest till en stod skall bliva ett Guds hus, och av

families of the ground shall be blessed in thee, and in thy seed.
15 Lo! then, I, am with thee, so will I keep thee in every place whithersoever thou mayest go, and will bring thee back unto this soil,—For I will not forsake thee until I have done that of which I have spoken to thee.
16 And Jacob awoke from his sleep, and said, Surely, Yahweh was in this place, And, I, knew it not.

17 And he feared, and said, How fearful is this place! None other this, than the house of God! Nor this than the gate of the heavens!

18 So Jacob rose early in the morning, and took the stone which he had put for his pillow, and put it for a pillar,—and poured out oil upon the top thereof;
19 and called the name of that place—Bethel,—nevertheless, Luz, was the name of the city, aforetime.
20 And Jacob vowed a vow, saying,—If God will be with me, and will keep me in this way whereon, I, am going, and give me bread to eat, and raiment to put on;

21 and I come back in prosperity unto the house of my father, Then will Yahweh prove to be my, God,—
22 And, this stone which I have put for a pillar, shall be the house of God,—And,

kaikesta, mitä minulle suot, minä totisesti annan sinulle kymmenykset.

allt vad du giver mig skall jag giva dig tionde.»

of all which thou shalt give me, a tenth, will I tithe unto thee.

29 luku

1 Ja Jaakob lähti matkaan ja tuli Idän miesten maalle.

1 Och Jakob begav sig åstad på väg till Österlandet.

1 Then Jacob lifted up his feet,—and went his way towards the land of the sons of the East.

2 Ja katso, hän huomasi kedolla kaivon, ja katso, sen ääressä makasi kolme lammaslaumaa, sillä siitä kaivosta oli tapana juottaa laumoja. Ja kaivon suulla oli suuri kivi.

2 Där fick han se en brunn på fältet, och vid den lågo tre fårhjordar, ty ur denna brunn plägade man vattna hjordarna. Och stenen som låg över brunnens öppning var stor;

2 And he looked, and lo! a well, in the field, and lo! there, three flocks of sheep, lying down near it, for, out of that well, do they water the flocks,—but, the stone, is great, on the mouth of the well:

3 Sentähden annettiin kaikkien laumojen kokoontua sinne ja sitten vieritettiin kivi kaivon suulta ja juotettiin lampaat, jonka jälkeen kivi taas pantiin paikoilleen kaivon suulle.

3 därför plägade man låta alla hjordarna samlas dit och vältrade så stenen från brunnens öppning och vattnade fåren; sedan lade man stenen tillbaka på sin plats över brunnens öppning.

3 so they gather together thither all the flocks, and roll away the stone from off the mouth of the well, and water the sheep,—and put back the stone upon the mouth of the well, to its place.

4 Ja Jaakob sanoi heille: Veljeni, mistä te olette? He vastasivat: Harranista olemme.

4 Och Jakob sade till männen: »Mina bröder, varifrån ären I?» De svarade: »Vi äro från Haran.»

4 And Jacob said to them, My brethren, whence are ye? And they said: From Haran, are we.

5 Hän kysyi heiltä: Tunnetteko Laabanin, Naahorin pojan? He vastasivat: Tunnemme.

5 Då sade han till dem: »Kännen I Laban, Nahors son?» De svarade: »Ja.»

5 And he said to them, Know ye Laban, son of Nahor? And they said, We know [him].

6 Ja hän kysyi heiltä: Voiko hän hyvin? He vastasivat: Hyvin hän voi; ja katso, Raakel, hänen tyttärensä, tulee tuolla lammasten kanssa.

6 Han frågade dem vidare: »Står det väl till med honom?» De svarade: »Ja; och se, där kommer hans dotter Rakel med fåren.»

6 And he said to them, Is it well with him? And they said, Well, but lo! Rachel his daughter, coming in with the sheep.

7 Hän sanoi: Vielä on täysi päivä ja liian aikaista koota lauma; juottakaa lampaat ja viekää ne takaisin laitumelle.

7 Han sade: »Det är ju ännu full dag; ännu är det icke tid att samla boskapen. Vattnen fåren, och fören dem åter i bet.»

7 And he said—Lo! the day is yet high, it is not time for gathering together the cattle,—water the sheep, and go feed.

8 He vastasivat: Emme voi,

8 Men de svarade: »Vi

8 And they said, We cannot,

ennenkuin kaikki laumat ovat koolla ja kivi on vieritetty kaivon suulta; sitten juotamme lampaat.

kunna icke göra det, förrän alla hjordarna hava blivit samlade och man har vältrat stenen från brunnens öppning; då vattna vi fåren.»

until that all the flocks are gathered together, and they roll away the stone, from off the mouth of the well,—and then can we water the sheep.

9 Hänen vielä puhuessaan heidän kanssaan tuli Raakel isänsä lammasten kanssa, sillä hänen oli tapana olla paimenessa.

9 Medan han ännu talade med dem, hade Rakel kommit dit med sin faders får; ty hon plägade vakta dem.

9 While yet he was speaking with them, Rachel, had come in with the sheep which belonged to her father, for, a shepherdess, was she.

10 Kun Jaakob näki Raakelin, enonsa Laabanin tyttären, ja enonsa Laabanin lampaat, astui hän esiin ja vieritti kiven kaivon suulta ja juotti enonsa Laabanin lampaat.

10 När Jakob fick se sin morbroder Labans dotter Rakel komma med Labans, hans morbroders, får, gick han fram och vältrade stenen från brunnens öppning och vattnade sin morbroder Labans får.

10 And it came to pass, when Jacob saw Rachel, daughter of Laban, his mother's brother, and the sheep of Laban, his mother's brother, that Jacob went near, and rolled away the stone from off the mouth of the well, and watered the sheep of Laban, his mother's brother.

11 Ja Jaakob suuteli Raakelia ja korotti äänensä ja itki.

11 Och Jakob kysste Rakel och brast ut i gråt.

11 And Jacob kissed Rachel,—and lifted up his voice, and wept.

12 Niin Jaakob ilmoitti Raakelille, että hän oli hänen isänsä sukulainen ja Rebekan poika; ja Raakel riensi pois ja ilmoitti sen isällensä.

12 Och Jakob omtalade för Rakel att han var hennes faders frände, och att han var Rebeckas son; och hon skyndade åstad och omtalade det för sin fader.

12 And, when Jacob told Rachel, that he was, her father's brother, and that he was Rebekah's son, then ran she, and told her father.

13 Kun Laaban kuuli kerrottavan Jaakobista, sisarensa pojasta, riensi hän häntä vastaan, syleili ja suuteli häntä ja toi hänet kotiinsa; ja hän kertoi Laabanille kaikki, mitä oli tapahtunut.

13 Då nu Laban fick höras talas om sin systerson Jakob, skyndade han emot honom och tog honom i famn och kysste honom och förde honom in i sitt hus; och han förtäljde för Laban allt som hade hänt honom.

13 And it came to pass, when Laban heard the tidings of Jacob his sister's son, that he ran to meet him, and embraced him, and fondly kissed him, and brought him into his house,—when he recounted to Laban all these things.

14 Ja Laaban sanoi hänelle: Niin, sinä olet minun luutani ja lihaani. Ja hän asui hänen luonaan kuukauden päivät.

14 Och Laban sade till honom: »Ja, du är mitt kött och ben.» Och han stannade hos honom en månads tid.

14 And Laban said to him, Surely, my bone and my flesh, art thou. So he abode with him a month of days.

15 Ja Laaban sanoi

15 Och Laban sade till

15 Then said Laban to

Jaakobille: Olet tosin sukulaiseni, mutta palvelisitko silti minua palkatta? Sano minulle, mikä on palkkasi oleva.
16 Mutta Laabanilla oli kaksi tytärtä; vanhemman nimi oli Leea, nuoremman nimi oli Raakel.
17 Ja Leealla oli sameat silmät, mutta Raakelilla oli kaunis vartalo ja kauniit kasvot.
18 Ja Jaakob rakasti Raakelia; niin hän sanoi: Minä palvelen sinua seitsemän vuotta saadakseni Raakelin, nuoremman tyttäresi.
19 Laaban vastasi: Parempi on, että annan hänet sinulle, kuin että antaisin hänet jollekin toiselle; jää luokseni.
20 Jaakob palveli siis seitsemän vuotta saadakseen Raakelin, ja ne tuntuivat hänestä muutamilta päiviltä; niin hän rakasti häntä.
21 Senjälkeen Jaakob sanoi Laabanille: Anna minulle vaimoni, sillä aikani on nyt kulunut umpeen, mennäkseni hänen tykönsä.
22 Silloin Laaban kutsui kokoon kaikki sen paikkakunnan asukkaat ja laittoi pidot;
23 mutta illalla hän otti tyttärensä Leean ja vei hänet hänen luokseen; ja hän yhtyi häneen.

24 Ja Laaban antoi orjattarensa Silpan

Jakob: »Du är ju min frände. Skulle du då tjäna mig för intet? Säg mig vad du vill hava i lön?»

16 Nu hade Laban två döttrar; den äldre hette Lea, och den yngre hette Rakel.

17 Och Leas ögon voro matta, men Rakel hade en skön gestalt och var skön att skåda.
18 Och Jakob hade fattat kärlek till Rakel; därför sade han: »Jag vill tjäna dig i sju år för Rakel, din yngre dotter.»

19 Laban svarade: »Det är bättre att jag giver henne åt dig, än att jag skulle giva henne åt någon annan; bliv kvar hos mig.»
20 Så tjänade Jakob för Rakel i sju år, och det tycktes honom vara allenast några dagar; så kär hade han henne.

21 Därefter sade Jakob till Laban: »Giv mig min hustru, ty min tid är nu förlupen; låt mig gå in till henne.»

22 Då bjöd Laban tillhopa allt folket på orten och gjorde ett gästabud.

23 Men när aftonen kom, tog han sin dotter Lea och förde henne till honom, och han gick in till henne.

24 Och Laban gav sin tjänstekvinna Silpa åt sin

Jacob, Is it because, my brother, thou art, that thou shouldst serve me for naught? Come, tell me! What shall be thy wages?
16 Now, Laban, had two daughters,—the name of the elder, Leah, and the name of the younger, Rachel.
17 But, the eyes of Leah, were weak,—whereas, Rachel, was comely in form, and comely in countenance.
18 So Jacob loved Rachel,—and he said, I will serve thee seven years, for Rachel thy younger daughter.

19 And Laban said, Better, that I give her to thee, than that I should give her to another man,—Abide with me!
20 So Jacob served for Rachel—seven years,—and they became, in his eyes, as single days, for his love to her.

21 Then said Jacob unto Laban: Come give me my wife, for fulfilled are my days,—that I may go in unto her.
22 So Laban gathered together all the men of the place, and made a banquet.

23 And it came to pass, in the evening, that he took Leah his daughter, and brought her in unto him,—and he went in unto her.
24 And Laban gave her Zilpah, his handmaid, unto

tyttärellensä Leealle orjattareksi.
25 Aamulla hän näki, että se oli Leea. Ja hän sanoi Laabanille: Mitä oletkaan minulle tehnyt? Olenhan palvellut sinua saadakseni Raakelin! Miksi petit minut?

26 Laaban vastasi: Ei ole meidän maassamme tapana antaa nuorempaa ennen vanhempaa.
27 Vietä nyt vain tämä hääviikko loppuun, niin annetaan sinulle toinenkin, kunhan olet palveluksessani vielä toiset seitsemän vuotta.
28 Ja Jaakob suostui siihen, ja kun hän oli viettänyt sen viikon loppuun, antoi Laaban myöskin tyttärensä Raakelin hänelle vaimoksi.
29 Ja Laaban antoi orjattarensa Bilhan tyttärellensä Raakelille orjattareksi.
30 Ja hän yhtyi myös Raakeliin, ja Raakel oli hänelle rakkaampi kuin Leea; ja hän palveli Laabanin luona vielä toiset seitsemän vuotta.
31 Ja kun Herra näki, että Leeaa hyljittiin, avasi hän hänen kohtunsa; mutta Raakel oli hedelmätön.

32 Niin Leea tuli raskaaksi ja synnytti pojan ja antoi hänelle nimen Ruuben, sanoen: Herra on nähnyt minun kurjuuteni; nyt on

dotter Lea till tjänstekvinna.

25 Om morgonen fick Jakob se att det var Lea. Då sade han till Laban: »Vad har du gjort mot mig? Var det icke för Rakel jag tjänade hos dig? Varför har du så bedragit mig?»

26 Laban svarade: »Det är icke sed på vår ort att man giver bort den yngre före den äldre.
27 Låt nu dennas bröllopsvecka gå till ända, så vilja vi giva dig också den andra, mot det att du gör tjänst hos mig i ännu ytterligare sju år.»
28 Och Jakob samtyckte härtill och lät hennes bröllopsvecka gå till ända. Sedan gav han honom sin dotter Rakel till hustru.

29 Och Laban gav sin tjänstekvinna Bilha åt sin dotter Rakel till tjänstekvinna.

30 Så gick han in också till Rakel, och han hade Rakel kärare än Lea. Sedan tjänade han hos honom i ännu ytterligare sju år.

31 Men då HERREN såg att Lea var försmådd, gjorde han henne fruktsam, medan Rakel var ofruktsam.

32 Och Lea blev havande och födde en son, och hon gav honom namnet Ruben, ty hon tänkte: »HERREN <spärr>har sett till mitt

Leah his daughter, as handmaid.
25 And it came to pass, in the morning, that lo! it was Leah,—and he said unto Laban, What is this thou hast done to me? Was it not, for Rachel, I served with thee? Wherefore, then, hast thou deceived me?
26 And Laban said, It must not be done so, in our place,—to give the later-born before the firstborn.
27 Fulfill the week of this one,—then must we give thee, the other one also, for the service wherewith thou shalt serve with me, yet seven years more.
28 And Jacob did so, and fulfilled the week of this one,—and he gave him Rachel his daughter—to him to wife.

29 And Laban gave, to Rachel his daughter Bilhah, his handmaid,—to be hers, as a handmaid.
30 So he went in, unto Rachel also, and loved, Rachel also, more than Leah,—and he served with him, yet seven years more.

31 And, when Yahweh saw that Leah was hated, he granted her to bear children,—whereas, Rachel, was barren.
32 So Leah conceived, and bare a son, and called his name, Reuben,—for she said, Because Yahweh hath looked upon my humiliation, For,

mieheni rakastava minua.

33 Ja hän tuli jälleen raskaaksi ja synnytti pojan ja sanoi: Herra on kuullut, että minua hyljitään, ja on antanut minulle myös tämän. Niin hän antoi hänelle nimen Simeon.

34 Ja hän tuli jälleen raskaaksi ja synnytti pojan ja sanoi: Nyt kai mieheni vihdoinkin kiintyy minuun, sillä olenhan synnyttänyt hänelle kolme poikaa. Sentähden hän antoi hänelle nimen Leevi.
35 Ja hän tuli vieläkin raskaaksi ja synnytti pojan ja sanoi: Nyt minä kiitän Herraa. Sentähden hän antoi hänelle nimen Juuda. Sitten hän lakkasi synnyttämästä.

30 luku

1 Kun Raakel näki, ettei hän synnyttänyt Jaakobille, kadehti hän sisartaan ja sanoi Jaakobille: Hanki minulle lapsia, muuten minä kuolen.
2 Niin Jaakob vihastui Raakeliin ja sanoi: Minäkö olen Jumala, joka on kieltänyt sinulta kohdun hedelmän?
3 Mutta Raakel sanoi: Tässä on orjattareni Bilha; yhdy häneen, että hän synnyttäisi minun helmaani ja minäkin siten saisin lapsia hänestä.
4 Ja hän antoi hänelle

lidande</spärr>; ja, nu skall min man hava mig kär.»
33 Och hon blev åter havande och födde en son. Då sade hon: »HERREN <spärr>har hört</spärr> att jag har varit försmådd, därför har han givit mig också denne.» Och hon gav honom namnet Simeon.
34 Och åter blev hon havande och födde en son. Då sade hon: »Nu skall väl ändå min man <spärr>hålla sig till</spärr> mig; jag har ju fött honom tre söner.» Därav fick denne namnet Levi.
35 Åter blev hon havande och födde en son. Då sade hon: »Nu vill jag <spärr>tacka</spärr> HERREN.» Därför gav hon honom namnet Juda. Sedan upphörde hon att föda.

1 Då nu Rakel såg att hon icke födde barn åt Jakob, avundades hon sin syster och sade till Jakob: »Skaffa mig barn, eljest dör jag.»

2 Då upptändes Jakobs vrede mot Rakel, och han svarade: »Håller du då mig för Gud? Det är ju han som förmenar dig livsfrukt.»
3 Hon sade: »Se, där är min tjänarinna Bilha; gå in till henne, för att hon må föda barn i mitt sköte, så att genom henne också jag får avkomma.»
4 Så gav hon honom sin

now, will my husband love me.
33 And she conceived again, and bare a son, and said, Because Yahweh heard that, I, was, hated, he gave me, this one also. So she called his name, Simeon.

34 And she conceived again, and bare a son, and said, Now—this time, will my husband be bound unto me, For I have borne him three sons,—For this cause, called she his name, Levi.

35 And she conceived again, and bare a son, and said, This time, will I praise Yahweh, For which cause, she called his name, Judah. And she left off bearing.

1 And Rachel saw she had borne no children unto Jacob, so Rachel became envious of her sister,—and said unto Jacob, Come! give me children, or else, I die.
2 Then kindled the anger of Jacob with Rachel,—and he said, Am I, in the place of God, who hath withheld from thee the fruit of the womb?
3 And she said, Lo! my handmaid, Bilhah, Go in unto her,—that she may bear upon my knees, so that, I also, may be builded up by her!
4 And she gave him Bilhah

orjattarensa Bilhan vaimoksi, ja Jaakob yhtyi häneen.
5 Ja Bilha tuli raskaaksi ja synnytti Jaakobille pojan.
6 Niin Raakel sanoi: Jumala hankki minulle oikeuden, ja hän kuuli minun ääneni ja antoi minulle pojan. Sentähden hän antoi hänelle nimen Daan.
7 Ja Bilha, Raakelin orjatar, tuli jälleen raskaaksi ja synnytti Jaakobille toisen pojan.
8 Niin Raakel sanoi: Jumalan taisteluja minä olen taistellut sisareni kanssa ja olen voittanut. Ja hän antoi hänelle nimen Naftali.
9 Kun Leea näki lakanneensa synnyttämästä, otti hän orjattarensa Silpan ja antoi hänet Jaakobille vaimoksi.
10 Ja Silpa, Leean orjatar, synnytti Jaakobille pojan.

11 Niin Leea sanoi: Onneksi! Ja hän antoi hänelle nimen Gaad.
12 Ja Silpa, Leean orjatar, synnytti Jaakobille toisen pojan.
13 Niin Leea sanoi: Onnellista minua! Niin, naiset ylistävät minua onnelliseksi. Ja hän antoi hänelle nimen Asser.
14 Mutta Ruuben meni kerran ulos nisunleikkuun aikana ja löysi lemmenmarjoja vainiolta ja toi ne äidillensä Leealle. Niin Raakel sanoi Leealle:

tjänstekvinna Bilha till hustru, och Jakob gick in till henne.

5 Och Bilha blev havande och födde åt Jakob en son.
6 Då sade Rakel: »<spärr>Gud har skaffat rätt</spärr> åt mig; han har hört min röst och givit mig en son.» Därför gav hon honom namnet Dan.
7 Åter blev Bilha, Rakels tjänstekvinna, havande, och hon födde åt Jakob en andre son.
8 Då sade Rakel: »<spärr>Strider</spärr> om Gud har jag stritt med min syster och har vunnit seger.» Och hon gav honom namnet Naftali.
9 Då Lea nu såg att hon hade upphört att föda, tog hon sin tjänstekvinna Silpa och gav henne åt Jakob till hustru.
10 Och Silpa, Leas tjänstekvinna, födde åt Jakob en son.
11 Då sade Lea: »Till <spärr>lycka</spärr>!» Och hon gav honom namnet Gad.
12 Och Silpa, Leas tjänstekvinna, födde åt Jakob en andre son.
13 Då sade Lea: »Till <spärr>sällhet</spärr> för mig! Ja, jungfrur skola prisa mig säll.» Och hon gav honom namnet Aser.
14 Men Ruben gick ut en gång vid tiden för veteskörden och fann då kärleksäpplen på marken och bar dem till sin moder Lea. Då sade Rakel till Lea: »Giv

her handmaid, to wife,—and Jacob went in unto her;

5 and Bilhah conceived, and bare unto Jacob a son;
6 and Rachel said, God hath vindicated me. Moreover also he hath hearkened unto my voice, and hath given me a son. For this cause, called she his name, Dan.
7 And Bilhah, Rachel's handmaid, conceived again, and bare a second son to Jacob.
8 Then said Rachel, With wrestlings of God, have I wrestled with my sister, Yea I have prevailed. So she called his name, Naphtali.

9 Then saw Leah, that she had left off bearing,—so she took Zilpah, her handmaid, and gave her to Jacob, to wife.
10 And Zilpah, Leah's handmaid, bare to Jacob a son:
11 and Leah said, Victory hath come! So she called his name, Gad.
12 And Zilpah, Leah's handmaid, bare a second son to Jacob;
13 and Leah said, For my happiness, surely happy, have daughters pronounced me. So she called his name, Asher.
14 Then went Reuben, in the days of the wheat harvest, and found mandrakes, in the field, and brought them in unto Leah his mother,—and Rachel said unto Leah, Pray

Anna minulle poikasi lemmenmarjoja.
15 Leea vastasi hänelle: Eikö riitä, että olet vienyt minulta mieheni, koska tahdot ottaa vielä poikani lemmenmarjatkin? Raakel sanoi: Olkoon, maatkoon hän tämän yön sinun kanssasi, kunhan saan poikasi lemmenmarjat.
16 Kun Jaakob illalla palasi vainiolta, meni Leea häntä vastaan ja sanoi: Minun luokseni sinun on tultava, sillä minä olen ostanut sinut poikani lemmenmarjoilla. Ja hän makasi sen yön hänen kanssaan.
17 Ja Jumala kuuli Leeaa, ja Leea tuli raskaaksi ja synnytti Jaakobille viidennen pojan.
18 Niin Leea sanoi: Jumala on palkinnut minulle sen, että annoin orjattareni miehelleni. Ja hän antoi hänelle nimen Isaskar.

19 Ja Leea tuli jälleen raskaaksi ja synnytti Jaakobille kuudennen pojan.
20 Silloin Leea sanoi: Jumala on antanut minulle hyvän lahjan. Nyt mieheni on asuva minun luonani, sillä minä olen synnyttänyt hänelle kuusi poikaa. Ja hän antoi hänelle nimen Sebulon.
21 Sitten hän synnytti tyttären ja antoi hänelle nimen Diina.
22 Mutta Jumala muisti Raakeliakin, ja Jumala kuuli

mig några av din sons kärleksäpplen.»
15 Men hon svarade henne: »Är det icke nog att du har tagit min man? Vill du ock taga min sons kärleksäpplen?» Rakel sade: »Må han då i natt ligga hos dig, om jag får din sons kärleksäpplen.»

16 När nu Jakob om aftonen kom hem från marken, gick Lea honom till mötes och sade: »Till mig skall du gå in; ty jag har givit min sons kärleksäpplen såsom lön för dig.» Så låg han hos henne den natten.

17 Och Gud hörde Lea, så att hon blev havande, och hon födde åt Jakob en femte son.
18 Då sade Lea: »Gud har givit mig min <spärr>lön</spärr>, för det att jag gav min tjänstekvinna åt min man.» Och hon gav honom namnet Isaskar.
19 Åter blev Lea havande, och hon födde åt Jakob en sjätte son.
20 Då sade Lea: »Gud har givit mig en god <spärr>gåva</spärr>. Nu skall min man <spärr>förbliva boende</spärr> hos mig, ty jag har fött honom sex söner.» Och hon gav honom namnet Sebulon.
21 Därefter födde hon en dotter och gav henne namnet Dina.
22 Men Gud tänkte på Rakel; Gud hörde henne och

give me, some of the mandrakes of thy son!
15 And she said unto her, Is it, a small thing, that thou hast taken away my husband? And wouldst thou take away, even the mandrakes of my son? Then said Rachel, Therefore, shall he lie with thee to–night, for the mandrakes of thy son.
16 And Jacob came in from the field, in the evening, so Leah went out to meet him, and said: Unto me, shalt thou come in, for I have, hired, thee, even with the mandrakes of my son. And he lay with her that night.

17 And God hearkened unto Leah,—and she conceived, and bare to Jacob a fifth son.
18 Then said Leah, God hath given my hire, in that I gave my handmaid to my husband. So she called his name, Issachar.

19 And Leah conceived again, and bare a sixth son to Jacob.
20 Then said Leah, God hath dowered me, even me, with a handsome dowry, Now, will my husband dwell with me, for I have borne him six sons. So she called his name, Zebulon.

21 And afterwards she bare a daughter,—so she called her name, Dinah.
22 Then God remembered Rachel,—and God hearkened

häntä ja avasi hänen kohtunsa.
23 Niin hän tuli raskaaksi ja synnytti pojan ja sanoi: Jumala on ottanut pois minun häpeäni.
24 Ja hän antoi hänelle nimen Joosef, sanoen: Herra antakoon minulle vielä toisen pojan.

25 Ja kun Raakel oli synnyttänyt Joosefin, sanoi Jaakob Laabanille: Päästä minut menemään kotiini ja omaan maahani.

26 Anna minulle vaimoni ja lapseni, joiden vuoksi olen sinua palvellut, mennäkseni pois; sillä tiedäthän itse, kuinka olen sinua palvellut.

27 Laaban vastasi hänelle: Jospa saisin armon silmiesi edessä! Merkkini ilmoittavat, että Herra sinun tähtesi on siunannut minua.

28 Ja hän sanoi vielä: Määrää palkka, joka minun on sinulle maksettava, niin minä sen annan.
29 Hän vastasi hänelle: Itsehän tiedät, kuinka minä olen sinua palvellut ja millaiseksi karjasi on tullut minun hoidossani.
30 Sillä vähän sinulla oli ennen minun tuloani, mutta sitten se on karttunut suureksi, ja Herra on siunannut sinua, missä vain minä liikuin. Mutta milloin saan ruveta tekemään työtä minäkin oman perheeni

gjorde henne fruktsam.

23 Hon blev havande och födde en son. Då sade hon: »Gud <spärr>har tagit bort</spärr> min smälek.»
24 Och hon gav honom namnet Josef, i det hon sade: »HERREN <spärr>give</spärr> mig <spärr>ännu</spärr> en son.»
25 Då nu Rakel hade fött Josef, sade Jakob till Laban: »Låt mig fara; jag vill draga hem till min ort och till mitt land.

26 Giv mig mina hustrur och mina barn, som jag har tjänat dig för, och låt mig draga hem; du vet ju själv huru jag har tjänat dig.»

27 Laban svarade honom: »Låt mig finna nåd för dina ögon; jag vet genom hemliga tecken att HERREN för din skull har välsignat mig.»

28 Och han sade ytterligare: »Bestäm vad du vill hava i lön av mig, så skall jag giva dig det.»
29 Han svarade honom: »Du vet själv huru jag har tjänat dig, och vad det har blivit av din boskap under min vård.
30 Ty helt litet var det som du hade, förrän jag kom, men det har förökat sig och blivit mycket, ty HERREN har välsignat dig, varhelst jag har gått fram. Men när skall jag nu också få göra något för mitt eget hus?»

unto her, and granted her to bear.
23 So she conceived and bare a son,—and said, God hath taken away my reproach;
24 So she called his name, Joseph, saying, Yahweh is adding unto me another son.

25 And it came to pass, when Rachel had borne Joseph,—that Jacob said unto Laban, Let me go, that I may take my journey, unto my place, and to my land.
26 Come, give me my wives and my children, for whom I have served thee, and let me take my journey,—for, thou, knowest my service, wherewith I have served thee.
27 And Laban said unto him, If, I pray thee, I have found favour in thine eyes, . . . I have divined that Yahweh hath blessed me for thy sake.
28 And he said,—Come, fix thy wages for me, that I may give it!

29 And he said unto him, Thou, knowest how I have served thee,—and how thy cattle have fared, with me.

30 For it was, little, that thou hadst—before I came, and then it brake forth into multitude, and Yahweh blessed thee at my every step. Now, therefore, when am, I, also to do something, for my own house?

hyväksi?
31 Hän vastasi: Mitä minun on sinulle annettava? Jaakob sanoi: Ei sinun tarvitse antaa minulle mitään. Jos myönnät minulle tämän, niin minä yhä edelleen paimennan ja vartioitsen sinun laumojasi:
32 minä tarkastan tänään kaiken laumasi; erota siitä pois kaikki pilkulliset ja kirjavat lampaat sekä karitsoista kaikki mustat ja vuohista kirjavat ja pilkulliset. Ja minun palkkani on sitten oleva tämä,

33 ja siinä minun rehellisyyteni tulee toteennäytetyksi: kun vasta tulet omin silmin katsomaan minun palkkaani, niin kaikki vuohet, jotka eivät ole pilkullisia eivätkä kirjavia, ja kaikki karitsat, jotka eivät ole mustia, katsottakoon minun varastamikseni.
34 Laaban vastasi: Hyvä, olkoon, niinkuin olet puhunut.
35 Ja samana päivänä hän erotti pois juovikkaat ja kirjavat vuohipukit ja kaikki pilkulliset ja kirjavat vuohet - kaikki, joissa oli jotakin valkoista - sekä kaikki mustat karitsat ja jätti ne poikiensa hoitoon.

36 Ja hän asetti niin, että oli kolmen päivän välimatka hänen ja Jaakobin välillä; ja

31 Han svarade: »Vad skall jag giva dig?» Och Jakob sade: »Du skall icke alls giva mig något. Om du vill göra mot mig såsom jag nu säger, så skall jag fortfara att vara herde för din hjord och vakta den.
32 Jag vill i dag gå igenom hela din hjord och avskilja ur den alla spräckliga och brokiga såväl som alla svarta djur bland fåren, så ock vad som är brokigt och spräckligt bland getterna; sådant må sedan bliva min lön.

33 Och när du framdeles kommer för att med egna ögon se vad som har blivit min lön, då skall min rättfärdighet vara mitt vittne; alla getter hos mig, som icke äro spräckliga eller brokiga, och alla får hos mig, som icke äro svarta, de skola räknas såsom stulna.»

34 Då sade Laban: »Välan, blive det såsom du har sagt.»
35 Och samma dag avskilde han de strimmiga och brokiga bockarna och alla spräckliga och brokiga getter - alla djur som något vitt fanns på - och alla svarta djur bland fåren; och detta lämnade han i sina söners vård.

36 Och han lät ett avstånd av tre dagsresor vara mellan sig och Jakob. Och Jakob

31 And he said, What shall I give thee? And Jacob said: Thou shall give me, nothing at all, If thou wilt do for me this thing, I will return, I will shepherd thy flock, I will keep it:

32 Let me pass through all thy flock today, removing from thence—every young one that is speckled and spotted, and every young one that is dark-coloured, among the young sheep, and spotted and speckled, among the goats, and they shall be my wages.
33 And my righteousness shall answer for me, on a future day, when thou shall come in respecting my hire that is before thee,—Every one that is not speckled and spotted among the goats, and dark-coloured among the young sheep, stolen, shall it be accounted, if found, with me.
34 Then said Laban, Lo! would it might be according to thy word!
35 So he removed, on that day, the he-goats that were striped and spotted, and all the she-goats that were speckled and spotted, every one that had white in it, and every dark-coloured one among the young sheep,—and delivered them into the hand of his sons;
36 then put he a journey of three days between himself and Jacob,—but, Jacob

Jaakob paimensi Laabanin muuta karjaa.

37 Mutta Jaakob otti itselleen tuoreita haavan, mantelipuun ja plataanin oksia ja kuori niihin valkeita juovia, paljastaen oksien valkoisen rungon.
38 Ja kuorimansa oksat hän pani eläinten eteen vesikaukaloihin eli juoma-astioihin, joista ne tulivat juomaan; ja ne olivat kiimallaan tullessansa juomaan.

39 Ja eläimet pariutuivat oksien edessä ja synnyttivät juovikkaita, pilkullisia ja kirjavia karitsoita.

40 Sitten Jaakob erotti karitsat; ja hän asetti eläinten päät niihin päin, jotka olivat pilkullisia, ja kaikkiin niihin päin, jotka olivat mustia Laabanin laumassa; siten hän hankki itselleen eri laumansa eikä päästänyt niitä Laabanin laumaan.
41 Ja joka kerta kun voimakkaat eläimet olivat kiimallaan, pani Jaakob oksat eläinten silmien eteen vesikaukaloihin, niin että ne pariutuivat oksien edessä.

42 Mutta heikkojen eläinten eteen hän ei niitä pannut. Niin joutuivat heikot Laabanille ja voimakkaat Jaakobille.

fick Labans övriga hjord att vakta.

37 Men Jakob tog sig friska käppar av poppel, mandelträd och lönn och skalade på dem vita ränder, i det han blottade det vita på käpparna.
38 Sedan lade han käpparna, som han hade skalat, i rännorna eller vattenhoarna dit hjordarna kommo för att dricka, så att djuren hade dem framför sig; och de hade just sin parningstid, när de nu kommo för att dricka.
39 Och djuren parade sig vid käpparna, och så blev djurens avföda strimmig, spräcklig och brokig.

40 Därefter avskilde Jakob lammen och ordnade djuren så, att de vände huvudena mot det som var strimmigt och mot allt som var svart i Labans hjord; så skaffade han sig egna hjordar, som han icke lät komma ihop med Labans hjord.

41 Och så ofta de kraftigare djuren skulle para sig, lade Jakob käpparna framför djurens ögon i rännorna, så att de parade sig vid käpparna.

42 Men när det var de svagare djuren, lade han icke dit dem. Härigenom tillföllo de svaga Laban och de kraftiga Jakob.

himself, continued tending the flocks of Laban that were left.
37 So then Jacob took him rods of young storax, and hazel and maple,—and peeled in them white stripes, laying bare the white, which was on the rods.
38 And he set the rods which he had peeled, in the channels, in the troughs of water,—where the flocks came in to drink, straight before the flocks, and the females of the flock used to be in heat when they came in to drink;
39 and the males of the flock were in heat before the rods,—so the flocks brought forth ring-straked, speckled, and spotted.
40 The rams also, did Jacob separate, and then set the faces of the flocks towards the ring-straked and all the dark-coloured, among the flocks of Laban,—and he put, his own, droves by themselves, and put them not with the flocks of Laban.

41 So it came to pass, whensoever the stronger of the flocks were in heat, that Jacob set the rods before the eyes of the flocks, in the channels,—that the females might be in heat among the rods;
42 but, when the flocks were late in bearing, he did not set them,—and so the late-born were Laban's, but the strong ones Jacob's.

43 Ja siten mies tuli ylen rikkaaksi; hän sai paljon pikkukarjaa sekä palvelijattaria, palvelijoita, kameleja ja aaseja.

43 Så blev mannen övermåttan rik; han fick mycken småboskap, därtill ock tjänarinnor och tjänare, kameler och åsnor.

43 Thus did the man break forth, exceedingly,—thus came he to have flocks in abundance, and maid-servants, and men-servants, and camels, and asses.

31 luku

1 Mutta hän sai kuulla, että Laabanin pojat puhuivat näin: Jaakob on anastanut kaikki, mitä isämme omisti; isämme omaisuudesta hän on hankkinut itselleen kaiken tämän rikkauden.
2 Ja Jaakob huomasi Laabanin kasvoista, ettei hän ollut häntä kohtaan niinkuin ennen.
3 Ja Herra sanoi Jaakobille: Palaja isiesi maahan ja sukusi tykö. Minä olen sinun kanssasi.

4 Niin Jaakob kutsutti Raakelin ja Leean kedolle laumansa luo,
5 ja hän sanoi heille: Minä huomaan isänne kasvoista, ettei hän ole minua kohtaan niinkuin ennen, vaikka isäni Jumala on ollut minun kanssani.
6 Te tiedätte, että minä olen palvellut isäänne kaikin voimin,
7 mutta isänne on kohdellut minua petollisesti ja muuttanut palkkaani kymmenen kertaa. Jumala ei kuitenkaan ole sallinut hänen tehdä minulle mitään vahinkoa.
8 Kun hän sanoi: 'Pilkulliset olkoot sinun palkkasi', niin

1 Men han fick höra huru Labans söner talade så: »Jakob har tagit allt vad vår fader ägde; av det vår fader ägde är det som han har skaffat sig all denna rikedom.»
2 Jakob märkte också att Laban icke såg på honom med samma ögon som förut.

3 Och HERREN sade till Jakob: »Vänd tillbaka till dina fäders land och till din släkt; jag skall vara med dig.»
4 Då sände Jakob och lät kalla Rakel och Lea ut på marken till sin hjord;
5 och han sade till dem: »Jag märker att eder fader icke ser på mig med samma ögon som förut, nu då min faders Gud har varit med mig.
6 Och I veten själva att jag har tjänat eder fader av alla mina krafter;
7 men eder fader har handlat svikligt mot mig och tio gånger förändrat min lön. Dock har Gud icke tillstatt honom att göra mig något ont.

8 När han sade: 'De spräckliga skola vara din

1 Then heard he the words of the sons of Laban, saying, Jacob hath taken away all that belonged to our father; Yea, out of what belonged to our father, hath he made all this wealth.
2 And Jacob looked upon the face of Laban,—and lo! it was not with him as aforetime.
3 Then said Yahweh unto Jacob, Return unto the land of thy fathers, and to thy kindred,—that I may be with thee.
4 So Jacob sent, and called for Rachel and for Leah,—to the field, unto his flock;
5 and said to them, Beholding, am I, the face of your father, that it is not towards me as aforetime,—nevertheless, the God of my father, hath been with me;
6 and, ye, know that, with all my vigour, have I served your father.
7 But, your father, hath deceived me, and hath changed my wages ten times,—yet God hath not suffered him to deal harmfully with me.

8 If thus he saith, The speckled, shall be thy wages,

koko lauma kantoi pilkullisia; ja kun hän sanoi: 'Juovikkaat olkoot sinun palkkasi', niin koko lauma kantoi juovikkaita.

9 Niin on Jumala ottanut isänne omaisuuden ja antanut minulle.

10 Mutta lauman pariutumisen aikana minä nostin silmäni ja näin unessa, että vuohipukit, jotka astuivat laumaa, olivat juovikkaita, pilkullisia ja kirjavia.

11 Ja Jumalan enkeli sanoi minulle unessa: 'Jaakob!' Minä vastasin: 'Tässä olen.'

12 Niin hän sanoi: 'Nosta silmäsi ja katso, kaikki vuohipukit, jotka astuvat laumaa, ovat juovikkaita, pilkullisia ja kirjavia, sillä minä olen nähnyt kaiken, mitä Laaban sinulle tekee.

13 Minä olen Jumala, joka ilmestyin Beetelissä, jossa sinä voitelit patsaan ja jossa teit minulle lupauksen. Nouse nyt ja lähde tästä maasta ja palaja synnyinmaahasi.'

14 Silloin Raakel ja Leea vastasivat ja sanoivat hänelle: Ei meillä ole enää osaa eikä perintöä isämme talossa.

15 Eikö hän pitänyt meitä kuin vieraita, koska myi meidät ja söi suuhunsa meistä saamansa hinnan.

lön', då fick hela hjorden spräcklig avföda; och när han sade: 'De strimmiga skola vara din lön', då fick hela jorden strimmig avföda.

9 Så tog Gud eder faders boskap och gav den åt mig.

10 Ty när parningstiden kom, lyfte jag upp mina ögon och fick se i drömmen att hannarna som betäckte småboskapen voro strimmiga, spräckliga och fläckiga.

11 Och Guds ängel sade till mig i drömmen: 'Jakob!' Jag svarade: 'Här är jag.'

12 Då sade han: 'Lyft upp dina ögon och se huru alla hannar som betäcka småboskapen äro strimmiga, spräckliga och fläckiga. Jag har ju sett allt vad Laban gör mot dig.

13 Jag är den Gud som du såg i Betel, där du smorde en stod, och där du gjorde mig ett löfte. Stå nu upp och drag ut ur detta land, och vänd tillbaka till ditt fädernesland.'»

14 Då svarade Rakel och Lea och sade till honom: »Hava vi numera någon lott eller arvedel i vår faders hus?

15 Blevo vi icke av honom aktade såsom främlingar, när han sålde oss? Sedan har han ju ock förtärt vad han

then do all the flock bring forth speckled,—But, if thus he saith, The ring-straked, shall be thy wages, then do all the flock bring forth ring-straked.

9 So hath God stripped away the herds of your father, and given them to me.

10 And it came to pass, in the season when the flock were in heat, then lifted I mine eyes, and beheld in a dream,—and lo! the he-goats that were leaping upon the flock, were ring-straked, speckled, and dappled.

11 And the messenger of God said unto me in a dream, Jacob! and I said, Behold me!

12 Then he said, Lift, I pray thee, thine eyes and behold, All the he-goats that are leaping upon the flock, are ring-straked, speckled, and dappled,—for I have seen all that, Laban, has been doing to thee.

13 I, am the GOD of Bethel, where thou didst anoint a pillar, where thou didst vow to me a vow,—Now, rise, go forth out of this land, and return unto the land of thy kindred.

14 Then responded Rachel and Leah, and said to him,—Have we any longer a portion or an inheritance, in the house of our father?

15 Are we not accounted, aliens, to him, seeing that, having sold us, he hath then gone on, devouring, our

fick i betalning för oss.
16 Niin, koko se rikkaus, jonka Jumala on ottanut isältämme, meidän se on ja meidän lastemme. Tee siis nyt kaikki, mitä Jumala on sinulle sanonut.
16 Ja, all den rikedom som Gud har avhänt vår fader tillhör oss och våra barn. Så gör nu allt vad Gud har sagt dig.»
silver?
16 Surely, all the riches which God hath stripped off from our father, unto us, it belongeth, and unto our sons,—Now, therefore, whatsoever God hath said unto thee, do.

17 Silloin Jaakob nousi ja nosti lapsensa ja vaimonsa kamelien selkään
17 Då stod Jakob upp och satte sina barn och sina hustrur på kamelerna
17 So Jacob arose,—and mounted his sons and his wives on the camels;
18 ja kuljetti pois kaiken karjansa ja kaiken omaisuutensa, jonka hän oli koonnut, kaiken omistamansa ja Mesopotamiassa hankkimansa karjan, mennäkseen isänsä Isakin luo Kanaanin maahan.
18 och förde bort med sig all boskap och alla ägodelar som han hade förvärvat, den boskap han ägde, och som han hade förvärvat i Paddan-Aram, och begav sig på väg till sin fader Isak i Kanaans land.
18 and drave away all his herds, and all his goods which he had gathered, the gains he had gained, which he had gathered in Padan-aram; that he might go in unto Isaac his father, unto the land of Canaan.
19 Mutta Laaban oli mennyt keritsemään lampaitaan. Silloin Raakel varasti isänsä kotijumalat.
19 Men Laban hade gått bort för att klippa sina får; då stal Rakel sin faders husgudar,
19 Now, Laban, had gone, to shear his sheep,—so Rachel stole the household gods that belonged to her father.
20 Ja Jaakob lähti varkain aramilaisen Laabanin luota eikä ilmaissut hänelle pakenemisaiettaan.
20 och Jakob stal sig undan från araméen Laban, så att han icke lät denne märka att han ämnade fly.
20 Thus Jacob stole away unawares to Laban, the Syrian,—in that he had not told him that he was, about to flee.

21 Niin hän pakeni kaikkinensa, lähti ja meni virran yli ja suuntasi kulkunsa Gileadin vuorille päin.
21 Så flydde han med allt sitt; han bröt upp och gick över floden och ställde sin färd mot Gileads berg.
21 So he fled, he—and all that he had, and he arose, and passed over the River,—and set his face towards the mountain of Gilead.
22 Mutta kolmantena päivänä Laabanille ilmoitettiin, että Jaakob oli paennut.
22 Men på tredje dagen fick Laban veta att Jakob hade flytt.
22 And it was told Laban, on the third day,—that Jacob had fled.
23 Silloin hän otti mukaansa heimonsa miehet ja ajoi häntä takaa seitsemän päivänmatkaa ja saavutti hänet Gileadin vuorilla.
23 Då tog han med sig sina fränder och satte efter honom sju dagsresor och hann upp honom på Gileads berg.
23 So he took his brethren with him, and pursued after him, a journey of seven days,—and overtook him in the mountain of Gilead.
24 Mutta Jumala tuli aramilaisen Laabanin luo
24 Men Gud kom till araméen Laban i en dröm
24 And God went in unto Laban the Syrian, in a

unessa yöllä ja sanoi hänelle: Varo, ettet puhu Jaakobille hyvää etkä pahaa.

25 Ja Laaban saavutti Jaakobin. Jaakob oli pystyttänyt telttansa vuorelle, Laaban taas pystytti telttansa Gileadin vuorelle.
26 Ja Laaban sanoi Jaakobille: Mitä oletkaan tehnyt? Sinä olet pettänyt minut ja kuljettanut pois minun tyttäreni niinkuin miekalla otetut!

27 Minkätähden pakenit salaa, läksit luotani varkain? Et ilmoittanut minulle mitään, ja niin minä en saanut saattaa sinua matkalle iloiten ja laulaen, vaskirummuin ja kantelein,
28 etkä suonut minun suudella lasteni lapsia ja tyttäriäni. Tyhmästi sinä olet menetellyt.
29 Minulla olisi valta tehdä teille pahaa, mutta teidän isänne Jumala sanoi minulle viime yönä näin: 'Varo, ettet puhu Jaakobille hyvää etkä pahaa.'

30 Olkoon: sinä olet nyt lähtenyt matkallesi, koska niin suuresti ikävöit isäsi kotiin, mutta minkätähden olet varastanut minun jumalani?
31 Jaakob vastasi ja sanoi Laabanille: Minä pelkäsin, sillä ajattelin, että sinä

om natten och sade till honom: »Tag dig till vara för att tala något mot Jakob, vad det vara må.»

25 Och Laban hann upp Jakob. Denne hade då slagit upp sitt tält på berget, och Laban med sina fränder hade ock sitt tält uppslaget på Gileads berg.
26 Då sade Laban till Jakob: »Vad är detta för ett tilltag, att du har stulit dig undan från mig och fört bort mina döttrar, likasom vore de tagna med svärd?

27 Varför dolde du din flykt och stal dig undan från mig? Därigenom att du icke lät mig veta något därom hindrades jag att ledsaga dig till vägs med jubel och sång, med pukor och harpor.
28 Du förunnade mig icke ens att kyssa mina barnbarn och mina döttrar. Du har handlat dåraktigt.
29 Det stode nu i min makt att göra eder ont; men eder faders Gud sade till mig i natt: 'Tag dig till vara för att tala något mot Jakob, vad det vara må.'

30 Och då du nu äntligen ville fara, eftersom du längtade så mycket till din faders hus, varför skulle du stjäla mina gudar?»

31 Då svarade Jakob och sade till Laban: »Jag fruktade för dig, ty jag

dream of the night,—and said to him, Take heed to thyself, that thou speak not with Jacob, either good or bad.

25 So then Laban came up with Jacob,—Jacob, having pitched his tent in the mountain, Laban, also, with his brethren, pitched in the mountain of Gilead.
26 Then said Laban to Jacob, What hadst thou done, that thou shouldst steal away unawares to me,—and shouldst carry off my daughters, as captives of the sword?
27 Wherefore didst thou secretly, flee, and rob me,—and didst not tell me, that I might send thee away with rejoicing and with songs, with timbrel and with lyre;

28 and didst not suffer me to kiss my sons and my daughters? Now, hast thou done, foolishly.
29 It is in the power of my hand, to deal with thee for harm,—but, the God of your father, last night, spake unto me, saying, Take heed to thyself that thou speak not with Jacob, either good or bad.

30 But, now, though thou, didst even take thy journey, because thou, didst sorely long, for the house of thy father, wherefore didst thou steal away my gods?
31 And Jacob answered and said unto Laban,—Because I was afraid, for I said, Lest

riistäisit minulta tyttäresi.

tänkte att du skulle med våld taga dina döttrar ifrån mig.

thou take by force thy daughters from me!

32 Mutta se, jonka hallusta löydät jumalasi, menettäköön henkensä. Heimojemme miesten läsnäollessa tutki, mitä minulla on, ja ota pois, mikä on omaasi. Sillä Jaakob ei tiennyt, että Raakel oli ne varastanut.

32 Men den som du finner dina gudar hos, han skall icke få behålla livet. I våra fränders närvaro må du se efter, om något är ditt av det jag har i min ägo, och i så fall taga det.» Ty Jakob visste icke att Rakel hade stulit dem.

32 He with whom thou find thy gods, shall not live! Before our brethren, note thou for thyself what is with me, and take what is thine. Neither did Jacob know that, Rachel, had stolen them.

33 Ja Laaban meni Jaakobin telttaan, Leean telttaan ja molempien orjatarten telttaan, mutta ei löytänyt mitään. Ja tultuaan ulos Leean teltasta hän meni Raakelin telttaan.

33 Då gick Laban in i Jakobs tält, därefter i Leas tält och i de båda tjänstekvinnornas tält, men fann intet. Och när han hade kommit ut ur Leas tält, gick han in i Rakels tält.

33 Then entered Laban into the tent of Jacob and into the tent of Leah and into the tent of the two handmaids, and found nothing,—then went he forth out of the tent of Leah, and entered into the tent of Rachel.

34 Mutta Raakel oli ottanut kotijumalat, pannut ne kamelin satulaan ja istunut niiden päälle. Ja Laaban penkoi koko teltan, mutta ei löytänyt mitään.

34 Men Rakel hade tagit husgudarna och lagt dem i kamelsadeln och satt sig därovanpå. Och Laban sökte igenom hela tältet, men fann dem icke.

34 Now, Rachel, had taken the household gods and put them in the basket–saddle of the camel, and taken her seat upon them. And Laban felt about throughout all the tent, and found them not.

35 Ja hän sanoi isällensä: Älä vihastu, herrani, siitä etten voi nousta sinun edessäsi, sillä minun on, niinkuin naisten tavallisesti on. Ja Laaban etsi, mutta ei löytänyt kotijumalia.

35 Och hon sade till sin fader: »Vredgas icke, min herre, över att jag ej kan stiga upp för dig, ty det är med mig på kvinnors vis.» Så sökte han efter husgudarna, men fann dem icke.

35 And she said unto her father, Let it not be vexing in the eyes of my lord, that I cannot rise up at thy presence, for, the way of women, is upon me. So he made search, but found not the household gods.

36 Silloin Jaakob vihastui ja soimasi Laabania; Jaakob puhkesi puhumaan ja sanoi Laabanille: Mitä minä olen rikkonut, mitä pahaa minä olen tehnyt, että näin minua ahdistat?

36 Då blev Jakob vred och for ut mot Laban; Jakob tog till orda och sade till Laban: »Vari har jag då förbrutit mig eller syndat, eftersom du så häftigt förföljer mig?

36 And it was vexing to Jacob, and he contended with Laban,—and Jacob responded, and said to Laban, What was my trespass, what my sin, that thou shouldst have come burning after me?

37 Nyt olet penkonut kaikki minun tavarani; mitä olet

37 Nu har du genomsökt allt mitt bohag; vad har du där

37 Now that thou hast felt about among all my goods,

löytänyt sellaista, joka olisi sinun talosi tavaraa? Tuo se tähän minun heimoni ja sinun heimosi miesten eteen, että he ratkaisisivat meidän molempien välin.

funnit av bohagsting som tillhöra dig? Lägg det fram här inför mina fränder och dina fränder, så att de få döma mellan oss båda.

what hast thou found of the goods of thine own house? Set it out here, right before my brethren and thy brethren,—that they may give sentence betwixt us two.

38 Jo kaksikymmentä vuotta minä olen ollut sinun luonasi; sinun uuhesi ja vuohesi eivät ole synnyttäneet keskoisia, enkä minä ole oinaita sinun laumastasi syönyt.

38 I tjugu år har jag nu varit hos dig; dina tackor och dina getter hava icke fött i otid, och av vädurarna i din hjord har jag icke ätit.

38 This twenty years' time, have, I, been with thee—Thy ewes and thy she-goats, have not cast their young,—And the rams of thy flock, have I not eaten,

39 Pedon haaskaamaa en ole sinulle tuonut, se oli minun itseni korvattava; minulta sinä sen vaadit, olipa se viety päivällä tai viety yöllä.

39 Intet ihjälrivet djur förde jag till dig; jag måste själv ersätta det; du utkrävde det av mig, evad det var stulet om dagen eller stulet om natten.

39 The torn, have I not brought in unto thee—I, bare the loss, At my hand, didst thou require it,—Stolen by day, or stolen by night.

40 Päivällä vaivasi minua helle, yöllä vilu, ja uni pakeni silmistäni.

40 Sådan var min lott: om dagen förtärdes jag av hetta och om natten av köld, och sömnen flydde mina ögon.

40 Thus have I been—By day, drought hath consumed me, And, frost, by, night,—So that my sleep fled away from mine eyes.

41 Jo kaksikymmentä vuotta minä olen ollut sinun talossasi; neljätoista vuotta minä palvelin sinua saadakseni molemmat tyttäresi ja kuusi vuotta saadakseni sinulta karjaa, mutta kymmenen kertaa sinä muutit minun palkkani.

41 I tjugu år har jag nu varit i ditt hus; jag har tjänat dig i fjorton år för dina båda döttrar och i sex år för din boskap, men du har tio gånger förändrat min lön.

41 This, hath been my lot twenty years, in thy house,—I served thee fourteen years, for thy two daughters, And six years, for thy sheep—And thou didst change my wages ten times:—

42 Jos minun isäni Jumala, Aabrahamin Jumala, jota myöskin Iisak pelkää, ei olisi ollut minun puolellani, niin sinä olisit nyt lähettänyt minut tyhjänä tieheni. Jumala on nähnyt minun kurjuuteni ja kätteni vaivannäön, ja hän ratkaisi viime yönä asian.

42 Om icke min faders Gud hade varit med mig, Abrahams Gud, han som ock Isak fruktar, så hade du nu säkert låtit mig fara med tomma händer. Men Gud såg mitt lidande och min möda, och han fällde domen i natt.»

42 But that the God of my father—The God of Abraham, and the Dread of Isaac—Proved to be mine, Surely, even now, empty, hadst thou let me go? My humiliation and the wearying toil of my hands, God had seen, And therefore gave sentence last night!

43 Niin Laaban vastasi ja sanoi Jaakobille: Tyttäret ovat minun tyttäriäni, ja

43 Då svarade Laban och sade till Jakob: »Döttrarna äro mina döttrar, och barnen

43 Then responded Laban and said unto Jacob—The daughters, are my,

lapset ovat minun lapsiani, ja karja on minun karjaani, ja kaikki, mitä näet, on minun omaani. Mutta minkä minä nyt mahdan näille tyttärilleni tai lapsille, jotka he ovat synnyttäneet!

äro mina barn, och hjordarna äro mina hjordar, och allt det du ser är mitt; vad skulle jag då nu kunna göra mot dessa mina döttrar eller mot barnen som de hava fött?

daughters, And, the sons, are my, sons, And, the sheep, are my, sheep, And, all that, thou, beholdest, To me, doth it belong! But, to my daughters, what can I do to these, this day, Or to their sons, whom they have borne?

44 Tule siis, tehkäämme liitto keskenämme, ja olkoon se todistuksena meidän välillämme, minun ja sinun.

44 Så kom nu och låt oss sluta ett förbund med varandra, och må det vara ett vittne mellan mig och dig.»

44 Now, therefore, come on! Let us solemnise a covenant, I and thou,—So shall it be a witness betwixt me and thee.

45 Silloin Jaakob otti kiven ja nosti sen pystyyn patsaaksi.

45 Då tog Jakob en sten och reste den till en stod.

45 So Jacob took a stone,—and set it up as a pillar.

46 Ja Jaakob sanoi heimonsa miehille: Kootkaa kiviä. Ja he ottivat kiviä ja rakensivat roukkion ja aterioivat siinä sen kiviroukkion päällä.

46 Och Jakob sade till sina fränder: »Samlen tillhopa stenar.» Och de togo stenar och gjorde ett röse och höllo måltid där på röset.

46 Then said Jacob to his brethren—Gather stones. And they took stones, and made a heap,—and they did eat there, by the heap.

47 Ja Laaban antoi sille nimen Jegar-Saahaduta, mutta Jaakob antoi sille nimen Galed.

47 Och Laban kallade det <spärr>Jegar-Sahaduta</spärr>, men Jakob kallade det <spärr>Galed</spärr>.

47 And Laban called it, Jegar–sahadutha,—but, Jacob, called it, Galeed.

48 Ja Laaban sanoi: Tämä roukkio olkoon tänään todistajana meidän välillämme, minun ja sinun; sentähden hän antoi sille nimen Galed

48 Och Laban sade: »Detta röse vare i dag vittne mellan mig och dig.» Därav fick det namnet Galed;

48 Then said Laban: This heap, be witness, betwixt me and thee, today. For this cause, is the name thereof called, Galeed;

49 ja myöskin nimen Mispa, sillä hän sanoi: Herra olkoon vartija meidän välillämme, minun ja sinun, kun joudumme loitolle toistemme näkyvistä.

49 men det kallades ock <spärr>Mispa</spärr>, ty han sade: »HERREN vare väktare mellan mig och dig, när vi icke mer se varandra.

49 also The Watch Tower, as to which it is said, Yahweh watch betwixt me and thee, when we are parted one from another.

50 Jos sinä kohtelet pahasti minun tyttäriäni tahi otat toisia vaimoja tyttärieni lisäksi, niin tiedä, että vaikkei ketään ihmistä olekaan läsnä, Jumala

50 Om du behandlar mina döttrar illa eller tager andra hustrur jämte mina döttrar, så vet, att om ock ingen människa är tillstädes, så är dock Gud vittne mellan mig

50 If thou oppress my daughters, or if thou take wives besides my daughters,––there may be no man with us—see! God, be witness betwixt me and thee!

kuitenkin on todistajana meidän välillämme, minun ja sinun.

och dig.»

51 Ja Laaban sanoi vielä Jaakobille: Katso, tämä roukkio ja tämä patsas, jonka minä olen pystyttänyt meidän välillemme, minun ja sinun

51 Och Laban sade ytterligare till Jakob: »Se, detta röse och stoden som jag har rest mellan mig och dig --

51 And Laban said to Jacob—Behold this heap, and behold this pillar, which I have set betwixt me and thee:

52 - tämä roukkio olkoon todistuksena, ja myöskin tämä patsas olkoon todistuksena siitä, etten minä kulje tämän roukkion ohi sinun luoksesi ja ettet sinäkään kulje tämän roukkion ja tämän patsaan ohi minun luokseni paha mielessä.

52 detta röse vare ett vittne, och stoden vare ett vittne, att jag icke skall draga till dig förbi detta röse, och att icke heller du skall draga till mig förbi detta röse och denna stod, med ont uppsåt.

52 A witness, be this heap, and, a witness, the pillar,—That, I, am not to pass, unto thee, over this heap, And, thou, art not to pass, unto me, over this heap and this pillar, for harm.

53 Aabrahamin Jumala ja Naahorin Jumala, heidän isiensä Jumala, olkoon tuomarina meidän välillämme. Ja Jaakob vannoi valansa Jumalan kautta, jota hänen isänsä Iisak pelkäsi.

53 Abrahams Gud och Nahors Gud, han som var deras faders Gud, han vare domare mellan oss.» Och Jakob svor eden vid honom som hans fader Isak fruktade.

53 The Gods of Abraham and the Gods of Nahor judge betwixt us—the Gods of their fathers. And Jacob sware by the Dread of his father Isaac;

54 Ja Jaakob uhrasi vuorella teurasuhrin ja kutsui heimonsa miehet aterioimaan, ja he aterioivat ja olivat yötä vuorella.

54 Och Jakob offrade ett slaktoffer på berget och inbjöd sina fränder att hålla måltid med sig. Och de åto och stannade sedan på berget över natten.

54 and Jacob offered sacrifice in the mountain, and called on his brethren to eat bread. So they did eat bread, and tarried the night in the mountain.

55 Mutta varhain seuraavana aamuna Laaban nousi, suuteli lastensa lapsia ja tyttäriään ja hyvästeli heidät; sitten hän lähti matkaan ja palasi kotiinsa.

55 Men om morgonen stod Laban bittida upp, och sedan han hade kysst sina barnbarn och sina döttrar och välsignat dem, for han sin väg hem igen.

55 And Laban rose up early in the morning, and kissed his sons and his daughters, and blessed them; and Laban went his way and returned to his place.

32 luku

1 Mutta Jaakob kulki tietänsä; ja Jumalan enkeleitä tuli häntä vastaan.

1 Men när Jakob drog sin väg fram, mötte honom Guds änglar;

1 When, Jacob, had gone on his way, there met him, messengers of God.

2 Ja nähdessään heidät Jaakob sanoi: Tämä on Jumalan sotajoukkoa. Ja hän antoi sille paikalle nimen Mahanaim.
3 Sitten Jaakob lähetti sanansaattajat edellään veljensä Eesaun luo Seirin maahan, Edomin alueelle.

4 Ja hän käski heitä sanoen: Sanokaa herralleni Eesaulle näin: 'Sinun palvelijasi Jaakob sanoo: Minä olen oleskellut Laabanin luona ja viipynyt siellä tähän saakka;
5 ja minä olen saanut raavaita, aaseja, pikkukarjaa, palvelijoita ja palvelijattaria ja lähetän nyt sanan herralleni, että saisin armon sinun silmiesi edessä.'
6 Sanansaattajat palasivat Jaakobin luo ja sanoivat: Me tulimme veljesi Eesaun luo; hän on jo matkalla sinua vastaan, neljäsataa miestä mukanaan.

7 Silloin valtasi Jaakobin suuri pelko ja ahdistus. Ja hän jakoi väen, joka oli hänen kanssansa, ja pikkukarjan ja raavaskarjan ja kamelit kahteen joukkoon.
8 Sillä hän ajatteli: Jos Eesau hyökkää toisen joukon kimppuun ja tuhoaa sen, niin toinen joukko pääsee pakoon.
9 Ja Jaakob sanoi: Isäni Aabrahamin Jumala ja isäni Iisakin Jumala, Herra, sinä,

2 och då Jakob såg dem, sade han: »Detta är Guds skara.» Och han gav den platsen namnet <spärr>Mahanaim</spärr>.
3 Och Jakob sände budbärare framför sig till sin broder Esau i Seirs land, på Edoms mark;

4 och han bjöd dem och sade: »Så skolen I säga till min herre Esau: Din tjänare Jakob låter säga: Jag har vistats borta hos Laban och dröjt kvar där ända till nu;

5 och jag har fått oxar, åsnor, får, tjänare och tjänarinnor. Och jag har nu velat sända bud för att låta min herre veta detta, på det att jag må finna nåd för dina ögon.»
6 När sedan budbärarna kommo tillbaka till Jakob, sade de: »Vi träffade din broder Esau, som redan drager emot dig med fyra hundra man.»

7 Då blev Jakob mycket förskräckt och betogs av ångest; och han delade sitt folk och fåren och fäkreaturen och kamelerna i två skaror.

8 Ty han tänkte: »Om Esau överfaller den ena skaran och slår den, så kan dock den andra skaran undkomma.»
9 Och Jakob sade: »Min fader Abrahams Gud och min fader Isaks Gud, HERRE,

2 And Jacob said, when he saw them, the camp of God, is this! So he called the name of that place, Mahanaim.
3 Then did Jacob send messengers before him, unto Esau his brother,—to the land of Seir, the field of Edom.
4 And he commanded them, saying, Thus, shall ye say to my lord, to Esau, Thus, saith thy servant Jacob, With Laban, have I sojourned, and tarried until, now:

5 And I have oxen and asses, flocks and men-servants and maid-servants, So I must needs send to tell my lord, that I might find favour in thine eyes.

6 And the messengers returned unto Jacob, saying,—We came in unto thy brother, unto Esau, moreover also, he is on his way to meet thee, and four hundred men with him.
7 Then was Jacob greatly afraid, and in distress. So he divided the people that were with him, and the flocks and the herds and the camels, into two camps.

8 And he said, Should Esau come upon the one camp, and smite it, yet shall the camp that is left escape.

9 And Jacob said, God of my father Abraham, and God of my father Isaac,—Yahweh,

joka sanoit minulle: 'Palaja maahasi ja sukusi luo, niin minä teen sinulle hyvää!'

10 Minä olen liian halpa kaikkeen siihen armoon ja kaikkeen siihen uskollisuuteen, jota sinä olet palvelijallesi osoittanut; sillä ainoastaan sauva kädessäni minä kuljin tämän Jordanin yli, ja nyt on minulle karttunut kaksi joukkoa.

11 Pelasta minut veljeni Eesaun käsistä, sillä minä pelkään, että hän tulee ja tuhoaa minut ynnä äidit lapsineen.

12 Olethan itse sanonut: 'Minä teen sinulle hyvää ja annan sinun jälkeläistesi luvun tulla paljoksi kuin meren hiekka, jota ei voida lukea sen paljouden tähden.'

13 Ja hän jäi siihen yöksi. Sitten hän erotti omaisuudestaan lahjaksi veljelleen Eesaulle

14 kaksisataa vuohta ja kaksikymmentä vuohipukkia, kaksisataa uuhta ja kaksikymmentä oinasta,

15 kolmekymmentä imettävää kamelia varsoinensa, neljäkymmentä lehmää ja kymmenen härkää, kaksikymmentä aasintammaa ja kymmenen aasia.

16 Ja hän jätti ne palvelijainsa haltuun, kunkin lauman erikseen, ja sanoi

du som sade till mig: 'Vänd tillbaka till ditt land och till din släkt, så skall jag göra dig gott',

10 jag är för ringa till all den nåd och all den trofasthet som du har bevisat din tjänare; ty jag hade icke mer än min stav, när jag gick över denna Jordan, och nu har jag förökats till två skaror.

11 Rädda mig undan min broder Esaus hand, ty jag fruktar att han kommer och förgör mig, utan att ens skona mödrar och barn.

12 Du har själv sagt: 'Jag skall göra dig mycket gott och låta din säd bliva såsom havets sand, som man icke kan räkna för dess myckenhets skull.'»

13 Och han stannade där den natten. Och av det han hade förvärvat tog han ut till skänker åt sin broder Esau

14 två hundra getter och tjugu bockar, två hundra tackor och tjugu vädurar,

15 trettio kamelston som gåvo di, jämte deras föl, därtill fyrtio kor och tio tjurar samt tjugu åsninnor med tio föl.

16 Och han lämnade detta i sina tjänares vård, var hjord för sig, och sade till sina

who wast saying unto me,—Return to thy land and to thy kindred, that I may deal well with thee; —

10 I am too small for all the lovingkindnesses, and for all the faithfulness, which thou hast done unto thy servant,—For, with my staff, passed I over this Jordan, But, now, have I become two camps.

11 Deliver me, I pray thee, out of the hand of my brother, out of the hand of Esau,—for, I, am afraid, of him, lest he come in and smite—mother, as well as sons!

12 But, thou thyself, saidst,—I will, deal well, with thee,—So will I make thy seed as the sand of the sea, which is not to be counted, for multitude.

13 And he tarried there that night, and took of that which came to his hand, a present for Esau his brother:—

14 She-goats, two hundred; And he-goats, twenty; Ewes, two hundred; And rams, twenty;

15 Milch camels, with their colts, thirty; Cows, forty; And bulls, ten; She-asses, twenty; And young he-asses, ten.

16 And he gave them into the hand of his servants, each drove by itself,—and

palvelijoilleen: Menkää minun edelläni ja jättäkää välimatka kunkin lauman välille.
17 Ja hän käski ensimmäistä sanoen: Kun veljeni Eesau kohtaa sinut ja kysyy: 'Kenen sinä olet, ja mihin menet, ja kenen ovat nuo elukat tuolla edelläsi?'

18 niin vastaa: 'Ne ovat palvelijasi Jaakobin, lähetetyt lahjaksi herralleni Eesaulle; ja katso, myös hän itse tulee jäljessämme.'
19 Samoin hän käski toista ja kolmatta ja kaikkia muita, jotka laumoja ajoivat, sanoen: Juuri näin on teidän sanottava Eesaulle, kun tapaatte hänet.

20 Ja sanokaa myös: 'Katso, sinun palvelijasi Jaakob tulee meidän jäljessämme.' Sillä hän ajatteli: Minä koetan lepyttää häntä lahjalla, joka kulkee edelläni. Sitten astun itse hänen kasvojensa eteen; ehkä hän ottaa minut ystävällisesti vastaan.
21 Niin lahja kulki hänen edellänsä, mutta itse hän jäi siksi yöksi leiriin.

22 Mutta yöllä hän nousi, otti molemmat vaimonsa ja molemmat orjattarensa ja yksitoista lastansa ja meni kahlauspaikasta Jabbokin yli.
23 Ja hän otti heidät ja vei heidät joen yli ja vei sen

tjänare: »Gån framför mig och låten ett mellanrum vara mellan hjordarna.»

17 Och han bjöd den förste och sade: »När min broder Esau möter dig och frågar dig: 'Vem tillhör du, och vart går du, och vem tillhöra djuren som du driver framför dig?',

18 då skall du svara: 'De tillhöra din tjänare Jakob; de äro skänker som han sänder till min herre Esau, och själv kommer han här efter oss.'»
19 Och han bjöd likaledes den andre och den tredje och alla de övriga som drevo hjordarna: »Såsom jag nu har sagt eder skolen I säga till Esau, när I kommen fram till honom.
20 Och I skolen vidare säga: 'Också din tjänare Jakob kommer här efter oss.'» Ty han tänkte: »Jag vill blidka honom med de skänker som gå före mig; sedan vill jag själv komma inför hans ansikte; kanhända tager han då nådigt emot mig.»

21 Så kommo nu skänkerna före honom, medan han själv den natten stannade i lägret.

22 Men under natten stod han upp och tog sina båda hustrur och sina båda tjänstekvinnor och sina elva söner och gick över Jabboks vad.
23 Han tog dem och förde dem över bäcken och förde

said unto his servants—Pass over before me, and, a breathing–space, shall ye put betwixt drove and drove.
17 And he commanded the first one, saying: When Esau my brother shall fall in with thee, and shall ask thee, saying, Whose art, thou? and whither wouldst thou go? and to whom belong these before thee?
18 then shalt thou say, To thy servant Jacob: It is, a present, sent to my lord, to Esau; And behold, he himself also, is behind us.
19 And he commanded the second also, and the third, yea all that were going on behind the droves, saying,—According to this word, shall ye speak unto Esau, when ye find him.
20 Then shall ye say, Also, lo! thy servant Jacob, is behind us. For he said: I must pacify him with the present that goeth on before me, And, after that, will I see his face: Peradventure he will accept me.

21 So the present passed over before him,—whereas, he himself, tarried that night in the camp.
22 And he arose in that night, and took his two wives, and his two handmaids, and his eleven sons,—and passed over the ford of Jabbok.
23 So he took them, and sent them over the brook,—

yli kaiken, mitä hänellä oli.

24 Ja Jaakob jäi yksinänsä toiselle puolelle. Silloin painiskeli hänen kanssaan muuan mies päivän koittoon saakka.
25 Ja kun mies huomasi, ettei hän häntä voittanut, iski hän häntä lonkkaluuhun, niin että Jaakobin lonkka nyrjähti hänen painiskellessaan hänen kanssaan.
26 Ja mies sanoi: Päästä minut, sillä päivä koittaa. Mutta hän vastasi: En päästä sinua, ellet siunaa minua.

27 Ja hän sanoi hänelle: Mikä sinun nimesi on? Hän vastasi: Jaakob.
28 Silloin hän sanoi: Sinun nimesi älköön enää olko Jaakob, vaan Israel, sillä sinä olet taistellut Jumalan ja ihmisten kanssa ja olet voittanut.
29 Ja Jaakob kysyi ja sanoi: Ilmoita nimesi. Hän vastasi: Miksi kysyt minun nimeäni? Ja hän siunasi hänet siinä.

30 Ja Jaakob antoi sille paikalle nimen Penuel, sillä, sanoi hän, minä olen nähnyt Jumalan kasvoista kasvoihin, ja kuitenkin on minun henkeni pelastunut.

31 Ja kun hän oli kulkenut Penuelin ohitse, nousi aurinko; mutta hän ontui lonkkaansa.

tillika över vad han eljest ägde.
24 Och Jakob blev ensam kvar. Då brottades en man med honom, till dess morgonrodnaden gick upp.

25 Och när denne såg att han icke kunde övervinna Jakob, gav han honom ett slag på höftleden, så att höften gick ur led, under det han brottades med honom.

26 Och mannen sade: »Släpp mig, ty morgonrodnaden går upp.» Men han svarade: »Jag släpper dig icke, med mindre du välsignar mig.»
27 Då sade han till honom: »Vad är ditt namn?» Han svarade: »Jakob.»
28 Han sade: »Du skall icke mer heta Jakob, utan Israel, ty du har <spärr>kämpat</spärr> med <spärr>Gud</spärr> och med människor och vunnit seger.»
29 Då frågade Jakob och sade: »Låt mig veta ditt namn.» Han svarade: »Varför frågar du efter mitt namn?» Och han välsignade honom där.
30 Men Jakob gav platsen namnet <spärr>Peniel</spärr>, »ty», sade han, »jag har sett Gud ansikte mot ansikte, och dock har mitt liv blivit räddat».

31 Och när han hade kommit förbi Penuel, såg han solen gå upp; men han haltade på höften.

and sent over that which he had.
24 And Jacob was left alone,—and there wrestled a man with him, until the uprisings of the dawn.

25 And, when he saw that he prevailed not against him, he touched the hollow of his thigh,—and the hollow of Jacob's thigh was put out of joint, as he wrestled with him.
26 Then said he—Let me go, for uprisen hath the dawn. And he said: I will not let thee go,—except, thou have blessed me.

27 Then he said unto him—What is thy name? And he said—Jacob.
28 Then he said—Not Jacob, shall thy name be called any more, but, Israel,—For thou hast contended with God and with men, and hast prevailed.
29 Then asked Jacob and said, Do, I pray thee, tell me thy name! And he said—Wherefore now, shouldest thou ask for my name? And he blessed him there.
30 So Jacob called the name of the place Peniel; For I saw God, face to face; and my soul was delivered.

31 And the sun rose on him as soon as he had passed over Penuel,—he, moreover, was halting upon his thigh.

32 Sentähden israelilaiset eivät vielä tänäkään päivänä syö reisijännettä, joka kulkee lonkkaluun yli; sillä hän iski Jaakobia lonkkaluuhun, reisijänteen kohdalle.

32 Fördenskull äta Israels barn ännu i dag icke höftsenan som ligger på höftleden, därför nämligen, att han gav Jakob ett slag på höftleden, på höftsenan.

32 For this cause, the sons of Israel eat not of the nerve of the large hip–sinew, which is by the hollow of the thigh, until this day,—because he touched the hollow of the thigh of Jacob, in the nerve of the hip–sinew.

33 luku

1 Kun Jaakob nosti silmänsä ja katseli, niin katso, Eesau oli tulossa, neljäsataa miestä mukanaan. Silloin hän jakoi lapset Leealle, Raakelille ja molemmille orjattarille.
2 Ja hän asetti orjattaret lapsineen ensimmäisiksi, niiden jälkeen Leean lapsineen ja Raakelin Joosefin kanssa viimeiseksi.
3 Mutta itse hän astui heidän edellänsä ja kumartui maahan seitsemän kertaa, kunnes oli saapunut veljensä eteen.
4 Mutta Eesau riensi häntä vastaan ja sulki hänet syliinsä, halasi häntä kaulasta ja suuteli häntä; ja he itkivät.
5 Ja hän nosti silmänsä ja näki vaimot ja lapset ja kysyi: Keitä ovat nämä, jotka ovat sinun seurassasi? Hän vastasi: Ne ovat minun lapseni, jotka Jumala on palvelijallesi lahjoittanut.

6 Niin orjattaret lähestyivät lapsineen ja kumartuivat maahan.

1 Och Jakob lyfte upp sina ögon och fick se Esau komma med fyra hundra man. Då fördelade han sina barn på Lea och Rakel och de båda tjänstekvinnorna.

2 Och han lät tjänstekvinnorna med deras barn gå främst, Lea med hennes barn därnäst, och Rakel med Josef sist.
3 Och själv gick han framför dem och bugade sig sju gånger ned till jorden, till dess han kom fram till sin broder.
4 Men Esau skyndade emot honom och tog honom i famn och föll honom om halsen och kysste honom; och de gräto.
5 Och när han lyfte upp sina ögon och fick se kvinnorna och barnen, sade han: »Vilka äro dessa som du har med dig?» Han svarade: »Det är barnen som Gud har beskärt din tjänare.»
6 Och tjänstekvinnorna gingo fram med sina barn och bugade sig.

1 Then Jacob lifted up his eyes, and looked, and lo! Esau, coming in,—and, with him, four hundred men. So he divided the children—unto Leah, and unto Rachel, and unto the two handmaids;
2 and put the handmaids and their children first,—and Leah and her children next, and Rachel and Joseph next;

3 but, he himself, passed over before them, and bowed himself to the earth seven times, until he had come near unto his brother.
4 Then ran Esau to meet him, and embraced him, and fell on his neck,—and they wept.

5 Then lifted he up his eyes, and beheld the women and the children, and said, What are these, to thee? And he said—The children wherewith God hath favoured thy servant.

6 Then came near the handmaids, they—and their children,—and bowed themselves.

7 Myöskin Leea lapsineen lähestyi, ja he kumartuivat maahan. Viimein lähestyivät Joosef ja Raakel ja kumartuivat maahan.

8 Sitten hän kysyi: Mitä tarkoitit kaikella sillä joukolla, jonka minä kohtasin? Hän vastasi: Saada armon herrani silmien edessä.
9 Mutta Eesau sanoi: Minulla on itselläni kyllin; pidä, veljeni, omasi!
10 Jaakob vastasi: Ei niin; jos olen saanut armon sinun silmiesi edessä, niin ota minulta vastaan lahjani; sillä olenhan saanut nähdä sinun kasvosi, niinkuin nähdään Jumalan kasvot, ja sinä olet ottanut minut suosiollisesti vastaan.
11 Ota siis tervehdyslahjani, joka sinulle tuotiin, sillä Jumala on ollut minulle armollinen, ja minulla on yllin kyllin kaikkea. Ja hän pyysi häntä pyytämällä, kunnes hän otti sen.
12 Sitten Eesau sanoi: Lähtekäämme liikkeelle ja vaeltakaamme eteenpäin; minä vaellan sinun edelläsi.
13 Mutta Jaakob sanoi hänelle: Herrani näkee itse, että lapset ovat pieniä ja että minulla on imettäviä lampaita ja lehmiä mukanani; jos näitä ajaa kiivaasti päivänkään, kuolee koko lauma.
14 Kulkekoon siis herrani palvelijansa edellä; minä

7 Därefter gick ock Lea fram med sina barn, och de bugade sig. Slutligen gingo Josef och Rakel fram och bugade sig.

8 Sedan frågade han: »Vad ville du med hela den skara som jag mötte?» Han svarade: »Jag ville finna nåd för min herres ögon.»

9 Men Esau sade: »Jag har nog; behåll du vad du har, min broder.»
10 Jakob svarade: »Ack nej; om jag har funnit nåd för dina ögon, så tag emot skänkerna av mig, eftersom jag har fått se ditt ansikte, likasom såge jag ett gudaväsens ansikte, då du nu så gunstigt har tagit emot mig.
11 Tag hälsningsskänkerna som jag har skickat emot dig; ty Gud har varit mig nådig, och jag har allt fullt upp.» Och han bad honom så enträget, att han tog emot dem.

12 Och Esau sade: »Låt oss bryta upp och draga vidare; jag vill gå framför dig.»

13 Men han svarade honom: »Min herre ser själv att barnen äro späda, och att jag har med mig får och kor som giva di; driver man dessa för starkt en enda dag, så dör hela hjorden.

14 Må därför min herre draga åstad före sin tjänare,

7 Then came near Leah also, with her children,—and they bowed themselves. And, afterwards, came near Joseph with Rachel, and they bowed themselves.
8 Then said he, What to thee is all this camp, which I have fallen in with? And he said,—To find favour, in the eyes of my lord.

9 Then said Esau, I have, an abundance,—my brother, be thine, what thou hast!
10 Then said Jacob, Nay, I pray thee, if, I pray thee, I have found favour in thine eyes, then thou wilt take my present at my hand,—For, on this account, hath my seeing thy face been like seeing the face of God, in that thou wast well-pleased with me.
11 Take, I pray thee, my blessing which hath been brought in to thee,—because God hath shewed me favour, and because I have, everything. So he was urgent with him, and he took it.

12 Then he said, Let us break up and go,—and let me go on before thee.

13 And he said unto him, My lord, is taking note, that, the children, are tender,—and, the flocks and the herds, are giving suck with me,—and, should I overdrive them a single day, then would all the flocks die.
14 Let my lord, I pray thee, pass over before his

seuraan hiljalleen jäljessä, sen mukaan kuin karja, jota kuljetan, ja lapset jaksavat käydä, kunnes saavun herrani luo Seiriin.

så vill jag komma efter i sakta mak, i den mån boskapen, som drives framför mig, och barnen orka följa med, till dess jag kommer till min herre i Seir.»

servant,—and let, me, lead on in my own easy way, at the pace of the cattle that are before me, and at the pace of the children, until that I come in unto my lord, towards Seir.

15 Eesau vastasi: Minä jätän luoksesi osan väestäni. Hän sanoi: Minkätähden niin? Kunhan vain saan armon herrani silmien edessä!

15 Då sade Esau: »Så vill jag åtminstone lämna kvar hos dig en del av mitt folk.» Men han svarade: »Varför så? Må jag allenast finna nåd för min herres ögon.»

15 Then said Esau: Let me leave, I pray thee, along with thee, some of the people who are with me! And he said—Why so? let me find favour in the eyes of my lord!

16 Niin Eesau sinä päivänä kääntyi takaisin ja meni sitä tietään Seiriin.

16 Så vände Esau om, samma dag, och tog vägen till Seir.

16 So Esau returned, that day, to his journey towards Mount Seir.

17 Mutta Jaakob lähti Sukkotiin ja rakensi siellä itsellensä majan. Ja karjallensa hän teki tarhoja. Siitä tuli sen paikan nimeksi Sukkot.

17 Men Jakob bröt upp och drog till Suckot och byggde sig där ett hus. Och åt sin boskap gjorde han <spärr>lövhyddor</spärr>; därav fick platsen namnet Suckot.

17 But, Jacob, brake up towards Succoth, and built for himself a house,—for his cattle, made he places of shelter, for which cause, the name of the place was called, Succoth.

18 Ja Jaakob saapui matkallansa Mesopotamiasta onnellisesti Sikemin kaupunkiin, joka on Kanaanin maassa, ja leiriytyi kaupungin edustalle.

18 Och Jakob kom på sin färd ifrån Paddan-Aram välbehållen till Sikems stad i Kanaans land och slog upp sitt läger utanför staden.

18 And Jacob came in peace to the city of Shechem, which is in the land of Canaan,—when he came in from Padan-aram,—and he encamped before the city.

19 Ja hän osti sen maapalstan, johon hän oli pystyttänyt telttansa, Hamorin, Sikemin isän, pojilta sadalla kesitalla.

19 Och det jordstycke där han hade slagit upp sitt tält köpte han av Hamors, Sikems faders, barn för hundra kesitor.

19 And he bought the portion of the field, where he had spread out his tent, at the hand of the sons of Hamor, father of Shechem,—for a hundred kesitahs.

20 Ja hän pystytti siihen alttarin ja antoi sille nimen Eel, Israelin Jumala.

20 Och han reste där ett altare och kallade det <spärr>El-Elohe-Israel</spärr>.

34 luku

1 Ja Diina, Leean tytär, jonka hän oli synnyttänyt Jaakobille, meni tapaamaan

1 Men Dina, den dotter som Lea hade fött åt Jakob, gick ut för att besöka landets

1 Then went forth Dinah, the daughter of Leah, whom she had borne to Jacob,—to see

sen maan tyttäriä.
2 Ja Sikem, joka oli hivviläisen Hamorin, sen maan ruhtinaan, poika, näki hänet, otti hänet luokseen, makasi hänen kanssaan ja teki hänelle väkivaltaa.
3 Ja hänen sydämensä kiintyi Diinaan, Jaakobin tyttäreen, ja hän rakasti tyttöä ja viihdytteli häntä.

4 Ja Sikem puhui isällensä Hamorille sanoen: Hanki minulle tämä tyttö vaimoksi.
5 Ja Jaakob oli saanut kuulla, että Sikem oli raiskannut hänen tyttärensä Diinan; mutta kun hänen poikansa olivat hänen laumansa kanssa kedolla, oli Jaakob vaiti siksi, kunnes he palasivat.
6 Ja Hamor, Sikemin isä, meni Jaakobin luo puhuttelemaan häntä.
7 Ja Jaakobin pojat tulivat kedolta. Kuultuaan, mitä oli tapahtunut, miehet sydäntyivät ja vihastuivat kovin siitä, että hän oli tehnyt häpeällisen teon Israelissa, kun oli maannut Jaakobin tyttären; sillä semmoista ei saa tehdä.

8 Niin Hamor puhui heille sanoen: Poikani Sikemin sydän on mielistynyt teidän sisareenne; antakaa hänet hänelle vaimoksi.

9 Lankoutukaa meidän kanssamme, antakaa te tyttäriänne meille, ja

döttrar.
2 Och Sikem, som var son till hivéen Hamor, hövdingen i landet, fick se henne, och han tog henne till sig och lägrade henne och kränkte henne.
3 Och hans hjärta fäste sig vid Dina, Jakobs dotter, och flickan blev honom kär, och han talade vänligt med flickan.
4 Och Sikem sade till sin fader Hamor: »Skaffa mig denna flicka till hustru.»
5 Och Jakob hade fått höra att hans dotter Dina hade blivit skändad. Men eftersom hans söner voro med hans boskap ute på marken, teg Jakob, till dess de kommo hem.

6 Så gick nu Hamor, Sikems fader, ut till Jakob för att tala med honom.
7 Men när Jakobs söner kommo hem från marken, sedan de hade fått höra vad som hade hänt, blevo de förbittrade och vredgades högeligen över att han hade gjort vad som var en galenskap i Israel, i det han hade lägrat Jakobs dotter -- en otillbörlig gärning.

8 Då talade Hamor med dem och sade: »Min son Sikems hjärta har fäst sig vid eder syster; given henne åt honom till hustru.

9 Och befrynden eder med oss; given edra döttrar åt oss, och tagen I våra döttrar

the daughters of the land.
2 And Shechem, son of Hamor the Hivite, prince of the land, saw her,—so he took her, and lay with her, and humbled her.

3 And his soul clave unto Dinah, daughter of Jacob,—and he loved the young woman, and spake to the heart of the young woman.
4 Then spake Shechem unto Hamor his father, saying,—Take me this girl, to wife!
5 Now, Jacob, had heard that he had defiled Dinah his daughter, but, his sons, happened to be with his cattle, in the field,—so Jacob kept quiet, until they came in.

6 Then came forth Hamor, father of Shechem, unto Jacob,—to speak with him.
7 Now, the sons of Jacob, came in from the field, as soon as they heard, and the men were grieved, and it was vexing to them exceedingly,—for, a disgraceful deed, had he done with Israel, in lying with Jacob's daughter, seeing that, so, it should not be done.
8 So then Hamor spake with them, saying—As for Shechem my son, his soul hath become attached to your daughter,—I pray you give her to him, to wife.
9 And exchange ye daughters with us in marriage,—your daughters,

ottakaa te itsellenne meidän tyttäriämme,

till hustrur,

shall ye give to us, and, our daughters, shall ye take to you.

10 ja jääkää asumaan meidän luoksemme. Maa on oleva teille avoinna, asukaa siinä ja kierrelkää siinä ja asettukaa sinne.

10 och bosätten eder hos oss, ty landet skall ligga öppet för eder; där mån I bo och draga omkring och förvärva besittningar.»

10 And, with us, shall ye dwell,—and, the land, shall be before you, tarry, and go through it, and get possessions therein.

11 Ja Sikem sanoi tytön isälle ja veljille: Suokaa minun saada armo silmienne edessä, ja mitä te vaaditte minulta, sen minä annan.

11 Och Sikem sade till hennes fader och hennes bröder: »Låten mig finna nåd för edra ögon; vad I fordren av mig vill jag giva.

11 Then said Shechem unto her father, and unto her brethren, Let me find favour in your eyes,—and, whatsoever ye may say unto me, will I give:

12 Vaatikaa minulta kuinka suuri morsiamen hinta ja kuinka suuret antimet tahansa: minä annan, mitä te minulta vaaditte. Antakaa minulle vain se tyttö vaimoksi.

12 Begären av mig huru stor brudgåva och skänk som helst; jag vill giva vad I fordren av mig; given mig allenast flickan till hustru.»

12 Heap on me, exceedingly, dowry and gift, and I will give, just as ye may say unto me,—but give me the young woman, to wife.

13 Mutta Jaakobin pojat vastasivat Sikemille ja hänen isällensä Hamorille puhuen petollisesti, sentähden että hän oli raiskannut heidän sisarensa Diinan;

13 Då svarade Jakobs söner Sikem och hans fader Hamor med listiga ord, eftersom han hade skändat deras syster Dina,

13 And the sons of Jacob answered Shechem, and Hamor his father, deceitfully, and spake (because he had defiled Dinah their sister)—

14 he sanoivat heille: Emme voi tehdä sitä, että antaisimme sisaremme ympärileikkaamattomalle miehelle, sillä se olisi meistä häpeällistä.

14 och sade till dem: »Vi kunna icke samtycka till att giva vår syster åt en man som har förhud; ty sådant hålla vi för skamligt.

14 and said unto them—We cannot do this thing, to give our sister to a man that is uncircumcised,—for, a reproach, it would be to us.

15 Me suostumme ainoastaan sillä ehdolla, että te tulette meidän kaltaisiksemme, niin että kaikki miehenpuolenne ympärileikataan.

15 Allenast på det villkoret skola vi göra eder till viljes, att I bliven såsom vi, därigenom att allt mankön bland eder omskäres.

15 Only herein, can we consent to you,—If ye will become like us, by circumcising to you every male,

16 Silloin me annamme omia tyttäriämme teille ja otamme itsellemme teidän tyttäriänne, ja me asetumme teidän luoksenne ja tulemme yhdeksi

16 Då skola vi giva våra döttrar åt eder och själva taga edra döttrar till hustrur; och vi skola då bo hos eder och bliva med eder ett enda folk.

16 then will we give our daughters to, you, and, your daughters, will we take to, us,—and we will dwell with you, and become one people.

kansaksi.

17 Mutta jos te ette kuule meitä ettekä ympärileikkauta itseänne, niin me otamme sisaremme ja menemme tiehemme.

18 Ja heidän puheensa kelpasi Hamorille ja Sikemille, Hamorin pojalle.

19 Eikä nuori mies viivytellyt niin tekemästä, sillä hän oli mieltynyt Jaakobin tyttäreen; ja hän oli suuremmassa arvossa kuin kukaan muu hänen isänsä perheessä.

20 Niin menivät Hamor ja hänen poikansa Sikem kaupunkinsa porttiin ja puhuivat kaupunkinsa miehille sanoen:

21 Näillä miehillä on rauha mielessä meitä kohtaan; antakaamme heidän siis asettua tähän maahan ja kierrellä siinä, onhan maa tilava heillekin joka suuntaan. Ottakaamme me heidän tyttäriänsä vaimoiksemme, ja antakaamme me tyttäriämme heille.

22 Mutta ainoastaan sillä ehdolla miehet suostuvat asettumaan meidän luoksemme, tullaksensa meidän kanssamme yhdeksi kansaksi, että kaikki miehenpuolemme ympärileikataan, niinkuin he itsekin ovat ympärileikatut.

23 Tulevathan silloin heidän karjansa ja tavaransa ja kaikki heidän juhtansa meidän omiksemme.

17 Men om I icke viljen lyssna till oss och låta omskära eder, så skola vi taga vår syster och draga bort.»

18 Och Hamor och Sikem, Hamors son, voro till freds med vad de begärde.

19 Och den unge mannen dröjde icke att göra så, ty han hade fått behag till Jakobs dotter. Och han hade större myndighet än någon annan i hans faders hus.

20 Så trädde då Hamor och hans son Sikem upp i sin stads port och talade till männen i staden och sade:

21 »Dessa män äro fredligt sinnade mot oss; må vi alltså låta dem bo i landet och draga omkring där; landet har ju utrymme nog för dem. Vi vilja taga deras döttrar till hustrur åt oss och giva dem våra döttrar.

22 Men allenast på det villkoret skola männen göra oss till viljes och bo hos oss och bliva ett enda folk med oss, att allt mankön bland oss omskäres, likasom de själva äro omskurna.

23 Och då bliva ju deras boskap och deras egendom och alla deras dragare vår tillhörighet. Må vi

17 But, if ye will not hearken unto us, to be circumcised, then will we take our daughter, and be gone.

18 And their words looked fair, in the eyes of Hamor,—and in the eyes of Shechem, Hamor's son;

19 and the young man deferred not to do the thing, because he had delight in Jacob's daughter,—he, moreover being more honourable than all the house of his father.

20 So Hamor entered, with Shechem his son, into the gate of their city,—and they spake unto the men of their city, saying:

21 As for these men, in peace, they are, with us—let them therefore dwell in the land, and go through it, for, the land, lo! it is roomy on both hands, before them,—their daughters, let us take to us for wives, and, our daughters, let us give to them.

22 Only herein, will the men consent to us, to dwell with us, to become one people,—If we circumcise to us every male, even as, they, are circumcised.

23 Their herds, and their substance, and all their beasts, shall, they, not be, ours? Only, we must consent

Suostukaamme siis, niin he asettuvat luoksemme.

24 Ja he kuulivat Hamoria ja hänen poikaansa Sikemiä, kaikki, jotka kulkivat hänen kaupunkinsa portista; ja niin kaikki miehenpuolet, kaikki, jotka kulkivat hänen kaupunkinsa portista, ympärileikkauttivat itsensä.

25 Mutta kolmantena päivänä, kun he olivat kipeimmillään, Jaakobin kaksi poikaa, Simeon ja Leevi, Diinan veljet, ottivat kumpikin miekkansa ja hyökkäsivät, kenenkään aavistamatta, kaupunkiin ja tappoivat jokaisen miehenpuolen.

26 Myöskin Hamorin ja hänen poikansa Sikemin he tappoivat miekan terällä, ottivat Diinan Sikemin talosta ja menivät pois.

27 Ja Jaakobin pojat karkasivat haavoitettujen kimppuun ja ryöstivät kaupungin, sentähden että he olivat raiskanneet heidän sisarensa.

28 Ja he anastivat heidän pikkukarjansa ja raavaskarjansa ja aasinsa ja kaikki, mitä oli sekä kaupungissa että kedolla.

29 Ja kaikki heidän tavaransa, kaikki heidän lapsensa ja vaimonsa he veivät saaliinaan, ja he ryöstivät samoin kaiken muun, mitä taloissa oli.

30 Niin Jaakob sanoi

fördenskull allenast göra dem till viljes, så skola de bo kvar hos oss.»

24 Och folket lydde Hamor och hans son Sikem, alla de som bodde inom hans stadsport; allt mankön, så många som bodde inom hans stadsport, läto omskära sig.

25 Men på tredje dagen, då de voro sjuka av såren, togo Jakobs två söner Simeon och Levi, Dinas bröder, var sitt svärd och överföllo staden oförtänkt och dräpte allt mankön.

26 Också Hamor och hans son Sikem dräpte de med svärdsegg och togo Dina ut ur Sikems hus och gingo sin väg.

27 Och Jakobs söner kommo över de slagna och plundrade staden, därför att deras syster hade blivit skändad;

28 de togo deras får och fäkreatur och åsnor, både vad som fanns i staden och vad som fanns på fältet.

29 Och allt deras gods och alla deras barn och deras kvinnor förde de bort såsom byte, tillika med allt annat som fanns i husen.

30 Men Jakob sade till

to them, that they may dwell with us.

24 And they hearkened unto Hamor, and unto Shechem his son, even all that were going forth out of the gate of his city,—and every male was circumcised, all that were going forth out of the gate of his city.

25 And it came to pass on the third day, when they were in pain, that two of the sons of Jacob, Simeon and Levi, Dinah's brothers, took each man his sword, and came in upon the city, boldly,—and slew every male;

26 Hamor also, and Shechem his son, slew they with the edge of the sword,—and took Dinah out of the house of Shechem, and came forth.

27 The sons of Jacob, came in upon the slain, and plundered the city,—because they had defiled their sister:

28 their flocks, and their herds, and their asses,—and that which was in the city, and that which was in the field, they took;

29 and, all their wealth, and all their little ones and their women, took they captive, and seized as plunder,—even all that was in their houses.

30 Then said Jacob unto

Simeonille ja Leeville: Te olette syösseet minut onnettomuuteen, saattaneet minut tämän maan asukkaiden, kanaanilaisten ja perissiläisten, vihoihin. Minun joukkoni on vähäinen; jos he kokoontuvat minua vastaan, niin he tuhoavat minut, ja niin minut ja minun sukuni hävitetään.

Simeon och Levi: »I haven dragit olycka över mig, då I nu haven gjort mig förhatlig för landets inbyggare, kananéerna och perisséerna. Mitt folk är allenast en ringa hop; man skall nu församla sig mot mig och slå mig ihjäl; så skall jag med mitt hus förgöras.»

Simeon and unto Levi—Ye have troubled me, by making me odious among them that dwell in the land, among the Canaanites, and among the Perizzites,—I, having only men that may be counted, they will gather themselves together against me, and smite me,—and I shall be destroyed, both I, and my house.

31 Mutta he vastasivat: Pitikö hänen kohdella meidän sisartamme niinkuin porttoa!

31 Men de svarade: »Skulle man då få behandla vår syster såsom en sköka?»

31 And they said,—As with a harlot, was he to deal with our sister.

35 luku

1 Ja Jumala sanoi Jaakobille: Nouse, mene Beeteliin, asetu sinne ja rakenna sinne alttari Jumalalle, joka ilmestyi sinulle paetessasi veljeäsi Eesauta.

1 Och Gud sade till Jakob: »Stå upp, drag till Betel och stanna där, och res där ett altare åt den Gud som uppenbarade sig för dig, när du flydde för din broder Esau.»

1 Then said God unto Jacob, Arise, go up to Bethel, and dwell there,—and make there an altar, to the GOD who appeared unto thee, when thou fleddest from the face of Esau thy brother.

2 Niin Jaakob sanoi perheellensä ja kaikille, jotka olivat hänen kanssaan: Poistakaa vieraat jumalat, joita teillä on keskuudessanne, puhdistautukaa ja muuttakaa vaatteenne.

2 Då sade Jakob till sitt husfolk och till alla som voro med honom: »Skaffen bort de främmande gudar som I haven bland eder, och renen eder och byten om kläder,

2 And Jacob said unto his house, and unto all who were with him,—Put away the gods of the alien which are in your midst, and purify yourselves, and change your garments;

3 Ja nouskaamme ja menkäämme Beeteliin, rakentaakseni sinne alttarin Jumalalle, joka kuuli minua ahdistukseni aikana ja oli minun kanssani tiellä, jota vaelsin.

3 och låt oss så stå upp och draga till Betel; där vill jag resa ett altare åt den Gud som bönhörde mig, när jag var i nöd, och som var med mig på den väg jag vandrade.»

3 And let us arise, and go up to Bethel,—that I may make there an altar, to the GOD who answered me in the day of my distress, and was with me, in the way that I went.

4 Niin he jättivät Jaakobille kaikki vieraat jumalat, jotka olivat heidän hallussansa, sekä renkaat, jotka olivat

4 Då gåvo de åt Jakob alla de främmande gudar som de hade hos sig, därtill ock sina örringar; och Jakob grävde

4 So they gave unto Jacob all the gods of the alien which were in their hand, and the earrings which were

heidän korvissaan, ja Jaakob kätki ne maahan tammen alle, joka oli Sikemissä.

ned detta under terebinten vid Sikem.

in their ears,—and Jacob hid them under the oak, which was by Shechem.

5 Ja he lähtivät liikkeelle; ja Jumalan kauhu valtasi heidän ympärillään olevat kaupungit, niin etteivät nämä ajaneet takaa Jaakobin poikia.

5 Sedan bröto de upp; och en förskräckelse ifrån Gud kom över de kringliggande städerna, så att man icke förföljde Jakobs söner.

5 And they brake up,—and it came to pass that, the terror of God, was on the cities which were round about them, so that they pursued not after the sons of Jacob.

6 Ja Jaakob saapui Luusiin, joka on Kanaanin maassa, se on Beeteliin, kaiken väen kanssa, joka oli hänen seurassaan.

6 Och Jakob kom till Lus, det är Betel, i Kanaans land, jämte allt det folk som var med honom.

6 And Jacob came in towards Luz, which was in the land of Canaan, the same, is Bethel,—he, and all the people who were with him.

7 Ja hän rakensi sinne alttarin ja nimitti paikan Eel-Beeteliksi, koska Jumala oli siellä ilmestynyt hänelle, silloin kun hän pakeni veljeään.

7 Och han byggde där ett altare och kallade platsen <spärr>El-Betel</spärr>, därför att Gud där hade uppenbarat sig för honom, när han flydde för sin broder.

7 And he built there an altar, and called the place El–Bethel,—because, there, God revealed himself unto him, when he fled from the face of his brother.

8 Mutta Debora, Rebekan imettäjä, kuoli, ja hänet haudattiin Beetelin alapuolelle tammen alle, ja se sai siitä nimen Itkutammi.

8 Och Debora, Rebeckas amma, dog och blev begraven nedanför Betel, under en ek; den fick namnet Gråtoeken.

8 And Deborah, Rebekah's nurse died, and was buried below Bethel, under the oak,—so the name thereof was called, Allon–bacuth.

9 Ja Jumala ilmestyi jälleen Jaakobille hänen palattuaan Mesopotamiasta ja siunasi hänet.

9 Och Gud uppenbarade sig åter för Jakob, när han hade kommit tillbaka från Paddan-Aram, och välsignade honom.

9 And God appeared unto Jacob, again, when he came in from Padan–aram,—and blessed him.

10 Ja Jumala sanoi hänelle: Sinun nimesi on Jaakob; mutta älköön sinua enää kutsuttako Jaakobiksi, vaan nimesi olkoon Israel. - Niin hän sai nimen Israel.

10 Och Gud sade till honom: »Ditt namn är Jakob; men du skall icke mer heta Jakob, utan Israel skall vara ditt namn.» Så fick han namnet Israel.

10 And God said to him, Thy name, is Jacob,—Thy name shall no longer be called Jacob, But, Israel, shall be thy name. So he called his name, Israel.

11 Ja Jumala sanoi hänelle: Minä olen Jumala, Kaikkivaltias; ole hedelmällinen ja lisäänny. Kansa, suuri kansojen joukko on sinusta tuleva, ja

11 Och Gud sade till honom: »Jag är Gud den Allsmäktige; var fruktsam och föröka dig. Ett folk, ja, skaror av folk skola komma av dig, och konungar skola

11 And God said to him—I, am GOD Almighty! Be fruitful and multiply, A nation, and a multitude of nations, shall spring from thee,—And, kings, from thy loins, shall

kuninkaita lähtee sinun kupeistasi.
12 Ja maan, jonka minä olen antanut Aabrahamille ja Iisakille, minä annan sinulle; myöskin sinun jälkeläisillesi minä annan sen maan.
13 Ja Jumala kohosi ylös hänen luotaan siitä paikasta, jossa hän oli häntä puhutellut.
14 Ja Jaakob pystytti patsaan siihen paikkaan, jossa hän oli häntä puhutellut, kivipatsaan, ja vuodatti juomauhrin sen päälle ja kaatoi öljyä sen päälle.
15 Ja Jaakob nimitti sen paikan, jossa Jumala oli häntä puhutellut, Beeteliksi.

16 Sitten he lähtivät liikkeelle Beetelistä. Ja kun vielä oli jonkun verran matkaa Efrataan, joutui Raakel synnytystuskiin, ja hänen synnytystuskansa olivat hyvin kovat.
17 Ja kun hänen synnytystuskansa olivat kovimmillaan, sanoi kätilövaimo hänelle: Älä pelkää, sillä tälläkin kertaa sinä saat pojan.
18 Mutta kun hänen henkensä oli lähtemäisillään, sillä hänen oli kuoltava, antoi hän hänelle nimen Benoni, mutta hänen isänsä antoi hänelle nimen Benjamin.
19 Niin Raakel kuoli siellä, ja hänet haudattiin Efratan tien varteen, se on

utgå från din länd.

12 Och det land som jag har givit åt Abraham och Isak skall jag giva åt dig; åt din säd efter dig skall jag ock giva det landet.

13 Och Gud for upp från honom, på den plats där han hade talat med honom.

14 Men Jakob reste en stod på den plats där han hade talat med honom, en stod av sten; och han offrade drickoffer därpå och göt olja över den.

15 Och Jakob gav åt platsen där Gud hade talat med honom namnet Betel.

16 Sedan bröto de upp från Betel. Och när det ännu var ett stycke väg fram till Efrat, kom Rakel i barnsnöd, och barnsnöden blev henne svår.

17 Då nu hennes barnsnöd var som svårast, sade hjälpkvinnan till henne: »Frukta icke; ty också denna gång får du en son.»

18 Men när hon höll på att giva upp andan, ty hon skulle nu dö, gav hon honom namnet <spärr>Ben-Oni</spärr>; men hans fader kallade honom <spärr>Benjamin</spärr>.
19 Så dog Rakel, och hon blev begraven vid vägen till Efrat, det är Bet-Lehem.

come forth;

12 And, the land which I gave to Abraham and to Isaac, To thee, will I give it,—And, to thy seed after thee, will I give the land.

13 And God went up from him, at the place where he had spoken with him.

14 And Jacob set up a pillar, in the place where he had spoken with him, a pillar of stone,—and he poured out thereon, a drink-offering, and poured thereon, oil.

15 And Jacob called the name of the place, where God had spoken with him, Bethel.
16 Then brake they up from Bethel, and it came to pass, when there was yet a stretch of country, to enter into Ephrath, that Rachel was in childbirth, and had hard-labour in her child-birth.
17 So it came to pass, when she was in hard-labour in her child-birth, that the midwife said to her—Do not fear, for, this also, of thine, is, a son.
18 And it came to pass, when her soul was going forth—for she died, that she called his name, Ben-oni,—but, his father, called him, Benjamin.

19 So Rachel died,—and was buried on the way to Ephrath, the same, is

Beetlehemiin.
20 Ja Jaakob pystytti hänen haudalleen patsaan; tämä Raakelin hautapatsas on olemassa vielä tänäkin päivänä.
21 Ja Israel lähti liikkeelle sieltä ja pystytti telttansa tuolle puolen Karjatornia.

22 Ja tapahtui, kun Israel asui siinä maassa, että Ruuben meni ja makasi Bilhan, isänsä sivuvaimon, kanssa. Ja Israel sai sen kuulla.

23 Jaakobilla oli kaksitoista poikaa. Leean pojat olivat Ruuben, Jaakobin esikoinen, Simeon, Leevi, Juuda, Isaskar ja Sebulon.
24 Raakelin pojat olivat Joosef ja Benjamin.
25 Bilhan, Raakelin orjattaren, pojat olivat Daan ja Naftali.
26 Silpan, Leean orjattaren, pojat olivat Gaad ja Asser. Nämä ovat ne Jaakobin pojat, jotka syntyivät hänelle Mesopotamiassa.
27 Ja Jaakob saapui isänsä Iisakin luo Mamreen, Kirjat-Arbaan, se on Hebroniin, jossa Aabraham ja Iisak olivat asuneet muukalaisina.
28 Ja Iisakin elinaika oli sata kahdeksankymmentä vuotta.
29 Ja Iisak vaipui kuolemaan ja tuli otetuksi heimonsa tykö, vanhana ja elämästä kyllänsä saaneena. Ja hänen

20 Och Jakob reste en vård på hennes grav; det är den som ännu i dag kallas Rakels gravvård.

21 Och Israel bröt upp därifrån och slog upp sitt tält på andra sidan om Herdetornet.
22 Och medan Israel bodde där i landet, gick Ruben åstad och lägrade Bilha, sin faders bihustru; och Israel fick höra det. Och Jakob hade tolv söner.

23 Leas söner voro Ruben, Jakobs förstfödde, vidare Simeon, Levi, Juda, Isaskar och Sebulon.

24 Rakels söner voro Josef och Benjamin.
25 Bilhas, Rakels tjänstekvinnas, söner voro Dan och Naftali.
26 Silpas, Leas tjänstekvinnas, söner voro Gad och Aser. Dessa voro Jakobs söner, och de föddes åt honom i Paddan-Aram.
27 Och Jakob kom till sin fader Isak i Mamre vid Kirjat-Arba, det är Hebron, där Abraham och Isak hade bott såsom främlingar.

28 Och Isak levde ett hundra åttio år;

29 därefter gav Isak upp andan och dog och blev samlad till sina fäder, gammal och mätt på att leva. Och hans söner Esau

Bethlehem.
20 And Jacob set up a pillar, over her grave,—the same, is—The Pillar of the Grave of Rachel, until this day.
21 Then Israel brake up,—and spread his tent at a distance from Migdal Eder.

22 And it came to pass, while Israel inhabited that land, that Reuben went and lay with Bilhah his father's concubine; and Israel heard of it. And so the Sons of Israel came to be Twelve.
23 The sons of Leah, The firstborn of Jacob, Reuben,—And Simeon, and Levi and Judah, and Issachar and Zebulon:
24 The sons of Rachel, Joseph, and Benjamin:
25 And the sons of Bilhah, handmaid of Rachel, Dan, and Naphtali:
26 And the sons of Zilpah, handmaid of Leah, Gad and Asher: These, are the sons of Jacob, who were born to him, in Padan–aram.
27 Then came Jacob, unto Isaac his father, to Mamre, the city of Arba,—the same, is Hebron, where had sojourned Abraham and Isaac.
28 And the days of Isaac came to be—a hundred and eighty years.
29 And Isaac breathed his last, and died, and was added unto his people, old, and satisfied with days,—and Esau and Jacob, his sons,

poikansa Eesau ja Jaakob hautasivat hänet.

och Jakob begrovo honom.

buried him.

36 luku

1 Tämä on kertomus Eesaun, se on Edomin, suvusta.

1 Detta är berättelsen om Esaus, det är Edoms, släkt.

1 Now, these, are the generations of Esau, the same, is Edom.

2 Eesau otti vaimoikseen Kanaanin tyttäristä Aadan, heettiläisen Eelonin tyttären, ja Oholibaman, joka oli hivviläisen Sibonin pojan Anan tytär,

2 Esau hade tagit sina hustrur bland Kanaans döttrar: Ada, hetiten Elons dotter, och Oholibama, dotter till Ana och sondotter till hivéen Sibeon,

2 Esau, took his wives of the daughters of Canaan,—Even Adah, daughter of Elon, the Hittite, And Oholibamah, daughter of Anah, son of Zibeon, the Hivite;

3 ja Baasematin, Ismaelin tyttären, Nebajotin sisaren.

3 så ock Basemat, Ismaels dotter, Nebajots syster.

3 And Basemath, daughter of Ishmael, sister of Nebaioth.

4 Aada synnytti Eesaulle Elifaan, ja Baasemat synnytti Reguelin.

4 Och Ada födde Elifas åt Esau, men Basemat födde Reguel.

4 So Adah bare to Esau, Eliphaz, and, Basemath, bare Reuel;

5 Ja Oholibama synnytti Jeuksen, Jalamin ja Koorahin. Nämä olivat Eesaun pojat, jotka syntyivät hänelle Kanaanin maassa.

5 Och Oholibama födde Jeus, Jaelam och Kora. Dessa voro Esaus söner, vilka föddes åt honom i Kanaans land.

5 and, Oholibamah, bare Jeush and Jalam and Korah. These, are the sons of Esau, who were born to him in the land of Canaan.

6 Ja Eesau otti vaimonsa, poikansa ja tyttärensä ja kaiken talonväkensä, karjansa ja kaikki juhtansa ja kaiken tavaransa, jonka hän oli hankkinut Kanaanin maassa; ja hän lähti toiseen maahan, pois veljensä Jaakobin luota.

6 Och Esau tog sina hustrur, sina söner och döttrar och allt sitt husfolk, sin boskap och alla sina dragare och all annan egendom som han hade förvärvat i Kanaans land och drog till ett annat land och skilde sig så från sin broder Jakob.

6 Then took Esau his wives, and his sons, and his daughters, and all the souls of his house, and his herds and all his beasts, and all his possessions whatsoever he had gathered in the land of Canaan,—and went into a land, away from the face of Jacob his brother.

7 Sillä heidän omaisuutensa oli niin suuri, etteivät he voineet asua yhdessä, eikä se maa, jossa he asuivat muukalaisina, riittänyt heille heidän karjansa paljouden tähden.

7 Ty deras ägodelar voro så stora att de icke kunde bo tillsammans; landet där de uppehöllo sig räckte icke till åt dem, för deras boskapshjordars skull.

7 For their substance had become too great, for them to dwell together,—neither could the land of their sojournings sustain them, because of their herds.

8 Ja Eesau asettui Seirin vuoristoon, Eesau, se on Edom.

8 Och Esau bosatte sig i Seirs bergsbygd. Esau, det är densamme som Edom.

8 So Esau dwelt in Mount Seir, Esau, is Edom.

9 Ja tämä on kertomus edomilaisten isän Eesaun suvusta, hänen, joka asui Seirin vuoristossa.

9 Och detta är berättelsen om Esaus släkt, hans som var stamfader för edoméerna, i Seirs bergsbygd.

9 And, these, are the generations of Esau, father of Edom,—in Mount Seir.

10 Nämä ovat Eesaun poikien nimet: Elifas, Eesaun vaimon Aadan poika; Reguel, Eesaun vaimon Baasematin poika.

10 Dessa äro namnen på Esaus söner: Elifas, son till Ada, Esaus hustru, och Reguel, son till Basemat, Esaus hustru.

10 These, are the name of the sons of Esau,—Eliphaz, son of Adah, wife of Esau, Reuel, son of Basemath, wife of Esau.

11 Ja Elifaan pojat olivat Teeman, Oomar, Sefo, Gaetam ja Kenas.

11 Men Elifas' söner voro Teman, Omar, Sefo, Gaetam och Kenas.

11 Then came the sons of Eliphaz to be,—Teman, Omar, Zepho, and Gatam, and Kenaz.

12 Mutta Timna oli Elifaan, Eesaun pojan, sivuvaimo, ja hän synnytti Elifaalle Amalekin. Nämä olivat Eesaun vaimon Aadan pojat.

12 Och Timna, som var Elifas', Esaus sons, bihustru, födde Amalek åt Elifas. Dessa voro söner till Ada, Esaus hustru.

12 Now, Timna, became the concubine of Eliphaz, son of Esau, and she bare, to Eliphaz, Amalek. These, are the sons of Adah, wife of Esau.

13 Reguelin pojat olivat nämä: Nahat ja Serah, Samma ja Missa. Ne olivat Eesaun vaimon Baasematin pojat.

13 Men Reguels söner voro dessa: Nahat och Sera, Samma och Missa. Dessa voro söner till Basemat, Esaus hustru.

13 And, these, are the sons of Reuel, Nahath and Zerah, Shammah and Mizzah,—These were the sons of Basemath, wife of Esau.

14 Mutta nämä olivat Eesaun vaimon Oholibaman, Sibonin pojan Anan tyttären, pojat, jotka hän synnytti Eesaulle: Jeus, Jalam ja Koorah.

14 Men söner till Oholibama, Esaus hustru, dotter till Ana och sondotter till Sibeon, voro dessa, som hon födde åt Esau: Jeus, Jaelam och Kora.

14 And, these, were the sons of Oholibamah, daughter of Anah, son of Zibeon, wife of—Esau,—she bare to Esau, Jeush, and Jalam, and Korah.

15 Nämä olivat Eesaun poikien sukuruhtinaat: Elifaan, Eesaun esikoisen, pojat olivat ruhtinas Teeman, ruhtinas Oomar, ruhtinas Sefo, ruhtinas Kenas,

15 Dessa voro stamfurstarna bland Esaus söner: Elifas', Esaus förstföddes, söner voro dessa: fursten Teman, fursten Omar, fursten Sefo, fursten Kenas,

15 These, are the chiefs of the sons of Esau:—The sons of Eliphaz, firstborn of Esau,—Chief Teman, chief Omar, chief Zepho, chief Kenaz,

16 ruhtinas Koorah, ruhtinas Gaetam, ruhtinas Amalek. Nämä olivat ne ruhtinaat, jotka polveutuivat Elifaasta Edomin maassa; ne olivat Aadan pojat.

16 fursten Kora, fursten Gaetam, fursten Amalek. Dessa voro de furstar som härstammade från Elifas, i Edoms land; dessa voro Adas söner.

16 chief Korah, chief Gatam, chief Amalek. These, are the chiefs of Eliphaz, in the land of Edom, these, the sons of Adah.

17 Ja nämä olivat Reguelin, Eesaun pojan, pojat:

17 Och dessa voro Reguels, Esaus sons, söner: fursten

17 And, these, are the sons of Reuel, son of Esau—Chief

ruhtinas Nahat, ruhtinas Serah, ruhtinas Samma, ruhtinas Missa. Nämä olivat ne ruhtinaat, jotka polveutuivat Reguelista Edomin maassa; ne olivat Eesaun vaimon Baasematin pojat.

Nahat, fursten Sera, fursten Samma, fursten Missa. Dessa voro de furstar som härstammade från Reguel, i Edoms land; dessa voro söner till Basemat, Esaus hustru.

Nahath, chief Zerah, chief Shammah, chief Mizzah,—These are the chiefs of Reuel, in the land of Edom, these, the sons of Basemath, wife of Esau.

18 Ja nämä olivat Eesaun vaimon Oholibaman pojat: ruhtinas Jeus, ruhtinas Jalam, ruhtinas Koorah. Nämä olivat ne ruhtinaat, jotka polveutuivat Eesaun vaimosta, Anan tyttärestä Oholibamasta.

18 Och dessa voro Oholibamas, Esaus hustrus, söner: fursten Jeus, fursten Jaelam, fursten Kora. Dessa voro de furstar som härstammade från Oholibama, Anas dotter och Esaus hustru.

18 And, these, are the sons of Oholibamah, wife of Esau, Chief Jeush, chief Jalam, chief Korah,—These are the chiefs of Oholibamah, daughter of Anah, wife of Esau.

19 Nämä olivat Eesaun, se on Edomin, pojat, ja nämä heidän sukuruhtinaansa.

19 Dessa voro Esaus söner, och dessa deras stamfurstar. Han är densamme som Edom.

19 These, are the sons of Esau, and, these, their chiefs—the same, is Edom.

20 Mutta nämä olivat hoorilaisen Seirin pojat, sen maan alkuasukkaat: Lootan, Soobal, Sibon, Ana,

20 Dessa voro horéen Seirs söner, landets förra inbyggare: Lotan, Sobal, Sibeon, Ana,

20 These, are the sons of Seir, the Horite, who were dwelling in the land,—Lotan and Shobal, and Zibeon and Anah;

21 Diison, Eeser ja Diisan. Nämä olivat hoorilaisten sukuruhtinaat, Seirin pojat, Edomin maassa.

21 Dison, Eser och Disan. Dessa voro horéernas, Seirs söners, stamfurstar i Edoms land.

21 and Dishon and Ezer, and Dishan,—These, are the chiefs of the Horites, the sons of Seir, in the land of Edom.

22 Mutta Lootanin pojat olivat Hoori ja Heemam; ja Lootanin sisar oli Timna.

22 Men Lotans söner voro Hori och Hemam; och Lotans syster var Timna.

22 Then came the sons of Lotan to be, Hori and Hemam,—And, the sister of Lotan, was Timna.

23 Ja nämä olivat Soobalin pojat: Alvan, Maanahat ja Eebal, Sefo ja Oonam.

23 Och dessa voro Sobals söner: Alvan, Manahat och Ebal, Sefo och Onam.

23 And, these, are the sons of Shobal, Alvan and Manahath, and Ebal,—Shepho, and Onam.

24 Nämä olivat Sibonin pojat: Aija ja Ana. Tämä oli se Ana, joka löysi ne lämpimät lähteet erämaassa, paimentaessaan isänsä Sibonin aaseja.

24 Och dessa voro Sibeons söner: Aja och Ana; det var denne Ana som fann de varma källorna i öknen, när han vaktade sin fader Sibeons åsnor.

24 And, these, are the sons of Zibeon: Both Aiah and Anah,—The same, is the Anah that found the warm springs in the desert, as he fed the asses of Zibeon his father.

25 Ja nämä olivat Anan

25 Men dessa voro Anas

25 And, these, are the sons

lapset: Diison ja Oholiba, Anan tytär.

26 Nämä olivat Diisonin pojat: Hemdan, Esban, Jitran ja Keran.

27 Nämä olivat Eeserin pojat: Bilhan, Saavan ja Akan.
28 Nämä olivat Diisanin pojat: Uus ja Aran.
29 Nämä olivat hoorilaisten sukuruhtinaat: ruhtinas Lootan, ruhtinas Soobal, ruhtinas Sibon, ruhtinas Ana,
30 ruhtinas Diison, ruhtinas Eeser, ruhtinas Diisan. Nämä olivat hoorilaisten sukuruhtinaat, ruhtinas ruhtinaalta, Seirin maassa.
31 Ja nämä olivat ne kuninkaat, jotka hallitsivat Edomin maassa, ennenkuin yksikään kuningas oli hallinnut israelilaisia:
32 Bela, Beorin poika, oli kuninkaana Edomissa, ja hänen kaupunkinsa nimi oli Dinhaba.
33 Kun Bela kuoli, tuli Joobab, Serahin poika, Bosrasta, kuninkaaksi hänen sijaansa.
34 Kun Joobab kuoli, tuli Huusam, teemanilaisten maasta, kuninkaaksi hänen sijaansa.
35 Kun Huusam kuoli, tuli Hadad, Bedadin poika, kuninkaaksi hänen sijaansa, hän, joka voitti midianilaiset Mooabin kedolla; ja hänen kaupunkinsa nimi oli Avit.
36 Kun Hadad kuoli, tuli

barn: Dison och Oholibama, Anas dotter.

26 Och dessa voro Disans söner: Hemdan, Esban, Jitran och Keran.

27 Och dessa voro Esers söner: Bilhan, Saavan och Akan.
28 Dessa voro Disans söner: Us och Aran.
29 Dessa voro horéernas stamfurstar: fursten Lotan, fursten Sobal, fursten Sibeon, fursten Ana,

30 fursten Dison, fursten Eser, fursten Disan. Dessa voro horéernas stamfurstar i Seirs land, var furste för sig.

31 Och dessa voro de konungar som regerade i Edoms land, innan ännu någon israelitisk konung var konung där:
32 Bela, Beors son, var konung i Edom, och hans stad hette Dinhaba.

33 När Bela dog, blev Jobab, Seras son, från Bosra, konung efter honom.

34 När Jobab dog, blev Husam från temanéernas land konung efter honom.

35 När Husam dog, blev Hadad, Bedads son, konung efter honom, han som slog midjaniterna på Moabs mark; och hans stad hette Avit.

36 När Hadad dog, blev

of Anah, Dishon,—and, Oholibamah, is daughter of Anah.
26 And, these, are the sons of Dishon,—Hemdan and Eshban, and Ithran and Cheran.
27 These, are the sons of Ezer,—Bilhan and Zaavan, and Akan.
28 These, are the sons of Dishan,—Uz and Aran.
29 These, are the chiefs of the Horites,—Chief Lotan, chief Shobal, chief Zibeon, chief Anah;

30 chief Dishon, chief Ezer, chief Dishan. These, are the chiefs of the Horites, after their chiefs, in the land of Seir.
31 And, these, are the kings, who reigned in the land of Edom,—before there reigned a king of the sons of Israel:

32 There reigned in Edom, Bela, son of Beor,—and, the name of his city, was Dinhabah.
33 Then died Bela,—and there reigned in his stead, Jobab son of Zerah, from Bozrah.
34 Then died Jobab,—and there reigned in his stead, Husham, from the land of the Temanites.
35 Then died Husham,—and there reigned in his stead, Hadad, son of Bedad, who smote Midian in the field of Moab, and, the name of his city, was Avith.
36 Then died Hadad,—and

Samla, Masrekasta, kuninkaaksi hänen sijaansa.
37 Kun Samla kuoli, tuli Saul, Rehobotista, virran varrelta, kuninkaaksi hänen sijaansa.
38 Kun Saul kuoli, tuli Baal-Haanan, Akborin poika, kuninkaaksi hänen sijaansa.
39 Kun Baal-Haanan, Akborin poika, kuoli, tuli Hadar kuninkaaksi hänen sijaansa, ja hänen kaupunkinsa nimi oli Paagu; ja hänen vaimonsa nimi oli Mehetabel, joka oli Matredin, Mee-Saahabin tyttären, tytär.
40 Ja nämä ovat Eesaun sukuruhtinasten nimet, heidän sukujensa, asuinpaikkojensa ja nimiensä mukaan: ruhtinas Timna, ruhtinas Alva, ruhtinas Jetet,
41 ruhtinas Oholibama, ruhtinas Eela, ruhtinas Piinon,
42 ruhtinas Kenas, ruhtinas Teeman, ruhtinas Mibsar,
43 ruhtinas Magdiel, ruhtinas Iiram. Nämä olivat Edomin sukuruhtinaat, heidän asuinsijojensa mukaan heidän perintömaassaan - Edomin, se on Eesaun, edomilaisten isän, sukuruhtinaat.

Samla från Masreka konung efter honom.
37 När Samla dog, blev Saul från Rehobot vid floden konung efter honom.
38 När Saul dog, blev Baal-Hanan, Akbors son, konung efter honom.
39 När Baal-Hanan, Akbors son, dog, blev Hadar konung efter honom; och hans stad hette Pagu, och hans hustru hette Mehetabel, dotter till Matred, som var dotter till Me-Sahab.
40 Och dessa äro namnen på Esaus stamfurstar, efter deras släkter och orter, med deras namn: fursten Timna, fursten Alva, fursten Jetet,
41 fursten Oholibama, fursten Ela, fursten Pinon,
42 fursten Kenas, fursten Teman, fursten Mibsar,
43 fursten Magdiel, fursten Iram. Dessa voro Edoms stamfurstar, efter deras boningsorter i det land de hade tagit i besittning -- hans som ock kallas Esau, edoméernas stamfader.

there reigned in his stead, Samlah, from Masrekah.
37 Then died Samlah,—and there reigned in his stead, Shaul, from Rohoboth of the River.
38 Then died Shaul,—and there reigned in his stead, Baal–hanan, son of Achbor.
39 Then died Baal–hanan son of Achbor, and there reigned in his stead, Hadar, and, the name of his city, was Pau,—and, the name of his wife, Mehetabel, daughter of Matred, daughter of Me–zahab.
40 These, then are the names of the chiefs of Esau, after their families, after their places, by their names,—Chief Timnah, chief Alvah, chief Jetheth;
41 chief Oholibamah, chief Elah, chief Pinon;
42 chief Kenaz, chief Teman, chief Mibzar;
43 chief Magdiel, chief Iram. These, are the chiefs of Edom—after their dwellings, in the land of their possession, the same, is Esau, father of Edom.

37 luku

1 Mutta Jaakob asui siinä maassa, jossa hänen isänsä oli oleskellut muukalaisena, Kanaanin maassa.
2 Tämä on kertomus

1 Men Jakob bosatte sig i det land där hans fader hade bott såsom främling, nämligen i Kanaans land.
2 Detta är berättelsen om

1 So Jacob dwelt in the land of the sojournings of his father,—in the land of Canaan.
2 These, are the generations

Jaakobin suvusta. Kun Joosef oli seitsemäntoista vuoden vanha, oli hän veljensä kanssa lampaita paimentamassa; hän oli nuorukaisena isänsä vaimojen Bilhan ja Silpan poikien seurassa. Ja hän kertoi isälleen, mitä pahaa kuuli heistä puhuttavan.

Jakobs släkt. När Josef var sjutton år gammal, gick han, jämte sina bröder, i vall med fåren; han följde då såsom yngling med Bilhas och Silpas, sin faders hustrurs, söner. Och Josef bar fram till deras fader vad ont som sades om dem.

of Jacob—Joseph, when seventeen years old, was shepherding with his brethren among the flocks, and, he, being, a youth, was with the sons of Bilhah and with the sons of Zilpah, wives of his father,—so then Joseph brought in the talk about them—something bad, unto their father.

3 Ja Israel rakasti Joosefia enemmän kuin kaikkia muita poikiansa, koska hän oli syntynyt hänelle hänen vanhalla iällänsä, ja hän teetti hänelle pitkäliepeisen, hihallisen ihokkaan.

3 Men Israel hade Josef kärare än alla sina andra söner, eftersom han hade fött honom på sin ålderdom; och han lät göra åt honom en fotsid livklädnad.

3 Now, Israel, loved Joseph more than any of his sons, because he was to him, the son of his old age,—and he had made him, a long tunic.

4 Kun hänen veljensä näkivät, että heidän isänsä rakasti häntä enemmän kuin kaikkia hänen veljiänsä, vihasivat he häntä eivätkä voineet puhutella häntä ystävällisesti.

4 Då nu hans bröder sågo att deras fader hade honom kärare än alla hans bröder, blevo de hätska mot honom och kunde icke tala vänligt till honom.

4 So his brethren saw that their father loved, him, more than any of his brethren, and they hated him,—and could not bid him prosper.

5 Kerran Joosef näki unen ja kertoi sen veljilleen; sen jälkeen he vihasivat häntä vielä enemmän.

5 Därtill hade Josef en gång en dröm, som han omtalade för sina bröder; sedan hatade de honom ännu mer.

5 And Joseph dreamed a dream, and told it to his brethren,—and they went on yet more to hate him.

6 Hän näet sanoi heille: Kuulkaa, minkä unen minä olen nähnyt.

6 Han sade nämligen till dem: »Hören vilken dröm jag har haft.

6 And he said unto them,—Hear ye, I pray you, this dream which I have dreamed:

7 Katso, me olimme sitovinamme lyhteitä vainiolla, ja katso, minun lyhteeni nousi seisomaan, ja teidän lyhteenne asettuivat ympärille ja kumarsivat minun lyhdettäni.

7 Jag tyckte att vi bundo kärvar på fältet; och se, min kärve reste sig upp och blev stående, och edra kärvar ställde sig runt omkring och bugade sig för min kärve.»

7 Lo! then, we, were binding sheaves in the midst of the field, when lo! my sheaf rose up, yea and took its stand,—and lo! round about, came your sheaves, and bowed themselves down, to my sheaf.

8 Niin hänen veljensä sanoivat hänelle: Sinäkö tulisit meidän kuninkaaksemme, sinäkö hallitsisit meitä? Ja he

8 Då sade hans bröder till honom: »Skulle du bliva vår konung, och skulle du råda över oss?» Och de hatade honom ännu mer för hans

8 And his brethren said to him, Shalt thou, reign, over us, shalt thou, have dominion, over us? So they went on yet more, to hate

vihasivat häntä vielä enemmän hänen uniensa ja puheidensa tähden.

9 Ja hän näki vielä toisenkin unen, jonka hän kertoi veljilleen ja sanoi: Minä näin vielä unen: katso, aurinko ja kuu ja yksitoista tähteä kumarsivat minua.

10 Ja kun hän kertoi sen isälleen ja veljilleen, nuhteli hänen isänsä häntä ja sanoi hänelle: Mikä uni se on, jonka sinä olet nähnyt? Olisiko minun ja äitisi ja veljiesi tultava kumartumaan sinun eteesi maahan?

11 Ja hänen veljensä kadehtivat häntä; mutta hänen isänsä pani tämän mieleensä.

12 Kun hänen veljensä olivat menneet kaitsemaan isänsä lampaita Sikemiin,

13 sanoi Israel Joosefille: Sinun veljesi ovat paimenessa Sikemissä; tule, minä lähetän sinut heidän luokseen. Hän vastasi: Tässä olen.

14 Ja hän sanoi hänelle: Mene katsomaan, kuinka veljesi ja karja voivat, ja kerro sitten minulle. Niin hän lähetti hänet matkalle Hebronin laaksosta, ja hän tuli Sikemiin.

15 Ja muuan mies kohtasi hänet, hänen harhaillessaan

drömmars skull och för vad han hade sagt.

9 Sedan hade han ännu en annan dröm som han förtäljde för sina bröder; han sade: »Hören, jag har haft ännu en dröm. Jag tyckte att solen och månen och elva stjärnor bugade sig för mig.»

10 När han förtäljde detta för sin fader och sina bröder, bannade hans fader honom och sade till honom: »Vad är detta för en dröm som du har haft? Skulle då jag och din moder och dina bröder komma och buga oss ned till jorden för dig?»

11 Och hans bröder avundades honom; men hans fader bevarade detta i sitt minne.

12 Då nu en gång hans bröder hade gått bort för att vakta sin faders får i Sikem,

13 sade Israel till Josef: »Se, dina bröder vakta fåren i Sikem; gör dig redo, jag vill sända dig till dem.» Han svarade honom: »Jag är redo.»

14 Då sade han till honom: »Gå och se efter, om det står väl till med dina bröder, och om det står väl till med fåren, och kom tillbaka till mig med svar.» Så sände han honom åstad från Hebrons dal, och han kom till Sikem.

15 Där mötte han en man, medan han gick omkring

him, because of his dreams, and because of his words.

9 Then dreamed he, yet another, dream, and related it to his brethren,—and said:—Lo! I have dreamed a dream, yet again, Lo! then, the sun and the moon, and eleven stars, were bowing themselves down to me.

10 So he related it unto his father, and unto his brethren,—and his father rebuked him, and said unto him, What is this dream which thou hast dreamed? Shall we, indeed come in, I, and thy mother and thy brethren, to bow ourselves down to thee, to the earth?

11 Then were his brethren jealous of him,—but, his father, marked the word.

12 Now his brethren went their way,—to feed their father's flock in Shechem.

13 So Israel said unto Joseph—Are not, thy brethren, feeding the flock in Shechem? Come on! and let me send thee unto them. And he said to him—Behold me!

14 So he said to him—Go, I pray thee, look after the welfare of thy brethren, and the welfare of the flock, and bring me back, word. And he sent him from the vale of Hebron, and he came in towards Shechem.

15 And a man found him, and lo! he was wandering

kedolla; ja mies kysyi häneltä: Mitä etsit?

16 Hän vastasi: Minä etsin veljiäni; sano minulle, missä he ovat paimentamassa.

17 Mies vastasi: He lähtivät pois täältä, sillä minä kuulin heidän sanovan: 'Menkäämme Dootaniin.' Niin Joosef meni veljiensä jäljissä ja löysi heidät Dootanista.

18 Kun he kaukaa näkivät hänet ja ennenkuin hän saapui heidän luokseen, pitivät he neuvoa tappaaksensa hänet.

19 He sanoivat toisillensa: Katso, tuolla tulee se unennäkijä!

20 Tulkaa, tappakaamme nyt hänet ja heittäkäämme hänet johonkin kaivoon ja sanokaamme: villipeto on hänet syönyt. Saammepa sitten nähdä, mitä hänen unistaan tulee.

21 Kun Ruuben sen kuuli, tahtoi hän pelastaa hänet heidän käsistään ja sanoi: Älkäämme lyökö häntä kuoliaaksi.

22 Vielä Ruuben sanoi heille: Älkää vuodattako verta; heittäkää hänet tähän kaivoon, joka on täällä erämaassa, mutta älkää satuttako kättänne häneen. Hän näet tahtoi pelastaa hänet heidän käsistään, saattaaksensa hänet takaisin isänsä tykö.

23 Kun Joosef sitten tuli

villrådig på fältet; och mannen frågade honom: »Vad söker du?»

16 Han svarade: »Jag söker efter mina bröder; säg mig var de vakta sin hjord.»

17 Mannen svarade: »De hava brutit upp härifrån; ty jag hörde dem säga: 'Låt oss gå till Dotain.'» Då gick Josef vidare efter sina bröder och fann dem i Dotan.

18 När de nu på avstånd fingo se honom, innan han ännu hade hunnit fram till dem, lade de råd om att döda honom.

19 De sade till varandra: »Se, där kommer drömmaren.

20 Upp, låt oss dräpa honom och kasta honom i en brunn; sedan kunna vi säga att ett vilddjur har ätit upp honom. Så få vi se huru det går med hans drömmar.»

21 Men när Ruben hörde detta, ville han rädda honom undan deras händer och sade: »Låt oss icke slå ihjäl honom.»

22 Ytterligare sade Ruben till dem: »Utgjuten icke blod; kasten honom i brunnen här i öknen, men bären icke hand på honom.» Han ville nämligen rädda honom undan deras händer och föra honom tillbaka till hans fader.

23 Då nu Josef kom fram till

about, in the field,—so the man asked him, saying—What seekest thou?

16 And he said, My brethren, am, I, seeking,—do tell me, I pray thee, where they are feeding their flock.

17 And the man said, They have broken up from hence, for I heard them saying,—Let us go our way towards Dothan. So Joseph went after his brethren, and found them, in Dothan.

18 And they saw him, afar off,—and, ere yet he drew near unto them, they conspired against him, to put him to death.

19 And they said, each man unto his brother, Lo! that master of dreams yonder, coming in!

20 Now, therefore, come! let us slay him, and cast him into one of the pits, and we will say—A cruel beast, hath devoured him,—And let us see what will become of his dreams.

21 And Reuben heard it, and rescued him out of their hand,—and said—Let us not smite him, so as to take his life!

22 And Reuben said unto them—Do not shed blood! Cast him into this pit, which is in the wilderness, but put not forth, a hand, against him! that he might rescue him out of their hand, to restore him unto his father.

23 So it came to pass, when

veljiensä luo, riisuivat he Joosefilta hänen ihokkaansa, pitkäliepeisen, hihallisen ihokkaan, joka oli hänen yllään,

sina bröder, togo de av honom hans livklädnad, den fotsida klädnaden som han hade på sig,

Joseph had come in unto his brethren, that they stript Joseph of his tunic, the long tunic which was upon him,

24 ja ottivat hänet ja heittivät hänet kaivoon; mutta kaivo oli tyhjä, siinä ei ollut vettä.

24 och grepo honom och kastade honom i brunnen; men brunnen var tom, intet vatten fanns däri.

24 and took him, and cast him into the pit,—but, the pit, was empty, there was in it, no water.

25 Senjälkeen he istuivat aterioimaan. Ja kun he nostivat silmänsä, näkivät he ismaelilaismatkueen tulevan Gileadista; heidän kamelinsa kuljettivat kumihartsia, balsamia ja hajupihkaa, ja he olivat viemässä niitä Egyptiin.

25 Därefter satte de sig ned för att äta. När de då lyfte upp sina ögon, fingo de se ett tåg av ismaeliter komma från Gilead, och deras kameler voro lastade med dragantgummi, balsam och ladanum; de voro på väg med detta ned till Egypten.

25 And, when they had sat down to eat bread, they lifted up their eyes, and looked, and lo! a caravan of Ishmaelites, coming in from Gilead,—and, their camels, were bearing tragacanth gum, and balsam and cistus-gum, they were going their way, to take them down to Egypt.

26 Silloin Juuda sanoi veljillensä: Mitä hyötyä meillä on siitä, että surmaamme veljemme ja salaamme hänen verensä?

26 Då sade Juda till sina bröder: »Vad gagn hava vi därav att vi dräpa vår broder och dölja hans blod?»

26 So Judah said unto his brethren,—What profit, that we slay our brother, and conceal his blood?

27 Tulkaa, myykäämme hänet ismaelilaisille, mutta älköön kätemme sattuko häneen, sillä hän on meidän veljemme, meidän omaa lihaamme. Ja hänen veljensä kuulivat häntä.

27 Nej, låt oss sälja honom till ismaeliterna; må vår hand icke komma vid honom, ty han är ju vår broder, vårt eget kött.» Och hans bröder lydde honom.

27 Come, and let us sell him to the Ishmaelites; but let not, our own hand, be upon him, for, our own brother, our own flesh, is he. And his brethren hearkened.

28 Kun nyt midianilaiset kauppiaat menivät siitä ohitse, vetivät veljet Joosefin ylös kaivosta; ja he myivät Joosefin kahdestakymmenestä hopeasekelistä ismaelilaisille. Nämä veivät Joosefin Egyptiin.

28 Då nu midjanitiska köpmän kommo där förbi, drogo de upp Josef ur brunnen; och de sålde Josef för tjugu siklar silver till ismaeliterna. Dessa förde så Josef till Egypten.

28 And there passed by certain Midianites, travelling merchants, so they drew forth and uplifted Joseph out of the pit, and sold Joseph to the Ishmaelites, for twenty pieces of silver,—and they brought Joseph into Egypt.

29 Kun sitten Ruuben palasi kaivolle, niin Joosefia ei enää ollut kaivossa. Silloin hän repäisi vaatteensa,

29 När sedan Ruben kom tillbaka till brunnen, se, då fanns Josef icke i brunnen. Då rev han sönder sina kläder

29 And Reuben returned unto the pit, and lo! Joseph was not in the pit,—so he rent his clothes;

30 palasi veljiensä luo ja sanoi: Poika on kadonnut. Voi minua, minne minä joudun!
31 Niin he ottivat Joosefin ihokkaan, teurastivat vuohipukin ja kastoivat ihokkaan vereen.

32 Sitten he lähettivät tuon pitkäliepeisen, hihallisen ihokkaan kotiin isälleen ja sanoivat: Tämän me löysimme; tarkasta, onko se poikasi ihokas vai eikö.
33 Ja tarkastettuaan sen hän sanoi: Tämä on minun poikani ihokas. Villipeto on hänet syönyt; totisesti, Joosef on raadeltu kuoliaaksi.
34 Ja Jaakob repäisi vaatteensa, pani säkin lanteilleen ja suri poikaansa pitkät ajat.

35 Ja kaikki hänen poikansa ja tyttärensä kävivät häntä lohduttamaan, mutta hän ei huolinut lohdutuksesta, vaan sanoi: Murehtien minä menen tuonelaan poikani tykö. Ja hänen isänsä itki häntä.
36 Mutta midianilaiset myivät hänet Egyptiin Potifarille, joka oli faraon hoviherra ja henkivartijain päämies.

38 luku

1 Siihen aikaan Juuda lähti pois veljiensä luota ja asettui erään Adullamissa asuvan miehen luo, jonka

30 och vände tillbaka till sina bröder och sade: »Gossen är icke där, vart skall jag nu taga vägen?»
31 Men de togo Josefs livklädnad och slaktade en bock och doppade klädnaden i blodet;

32 därefter sände de den fotsida livklädnaden hem till sin fader och läto säga: »Denna har vi funnit; se efter, om det är din sons livklädnad eller icke.»
33 Och han kände igen den och sade: »Det är min sons livklädnad; ett vilddjur har ätit upp honom, förvisso är Josef ihjälriven.»

34 Och Jakob rev sönder sina kläder och svepte säcktyg om sina länder och sörjde sin son i lång tid.

35 Och alla hans söner och alla hans döttrar kommo för att trösta honom; men han ville icke låta trösta sig, utan sade: »Jag skall med sorg fara ned i dödsriket till min son.» Så begrät hans fader honom.
36 Men medaniterna förde honom till Egypten och sålde honom till Potifar, som var hovman hos Farao och hövitsman för drabanterna.

1 Vid den tiden begav sig Juda åstad bort ifrån sina bröder och slöt sig till en man i Adullam, som hette

30 and returned unto his brethren, and said,—The, lad, is not! And, I, oh where can, I, go?
31 And they took Joseph's tunic,—and slaughtered a buck of the goats, and dipped the tunic in the blood;
32 and sent the long tunic and brought it in unto their father, and said—This, have we found! Examine, we pray thee, whether it is, the tunic of thy son, or not!
33 So he examined it, and said—The tunic of my son! A cruel beast, hath devoured him,—torn in pieces—torn in pieces, is Joseph!

34 And Jacob rent his garments, and put sackcloth upon his loins,—and mourned over his son many days.
35 And all his sons and all his daughters rose up to console him, but he refused to be consoled, and said—Surely I will go down unto my son, mourning, to hades! And his father wept for him.

36 Now, the Midianites, sold him into Egypt,—to Potiphar, courtier of Pharaoh, chief of the royal executioners.

1 And it came to pass, at that time, that Judah went down, away from his brethren,—and turned aside

nimi oli Hiira.

2 Siellä Juuda näki Suua nimisen kanaanilaisen miehen tyttären, ja hän otti tämän luokseen ja yhtyi häneen.
3 Ja hän tuli raskaaksi ja synnytti pojan; ja hän antoi hänelle nimen Eer.
4 Ja taas hän tuli raskaaksi ja synnytti pojan ja antoi hänelle nimen Oonan.
5 Ja hän synnytti vieläkin pojan ja antoi hänelle nimen Seela; ja synnyttäessään hänet hän oli Kesibissä.
6 Ja Juuda otti Eerille, esikoisellensa, vaimon, jonka nimi oli Taamar.
7 Mutta Eer, Juudan esikoinen, ei ollut Herralle otollinen; sentähden Herra antoi hänen kuolla.

8 Niin Juuda sanoi Oonanille: Yhdy veljesi leskeen ja ota hänet avioksesi ja herätä siemen veljellesi.

9 Mutta kun Oonan tiesi, ettei jälkeläinen olisi oleva hänen, niin hän antoi, aina kun yhtyi veljensä vaimoon, siemenensä mennä maahan, ettei hankkisi jälkeläistä veljelleen.
10 Mutta se, minkä hän teki, oli paha Herran silmissä; sentähden hän antoi hänenkin kuolla.
11 Silloin Juuda sanoi miniällensä Taamarille: Asu

Hira.

2 Där fick Juda se dottern till en kananeisk man som hette Sua, och han tog henne till sig och gick in till henne.
3 Och hon blev havande och födde en son, och han fick namnet Er.
4 Åter blev hon havande och födde en son och gav honom namnet Onan.

5 Och hon födde ännu en son, och åt denne gav hon namnet Sela; och när han föddes, var Juda i Kesib.

6 Och Juda tog åt Er, sin förstfödde, en hustru som hette Tamar.
7 Men Er, Judas förstfödde, misshagade HERREN; därför dödade HERREN honom.

8 Då sade Juda till Onan: »Gå in till din broders hustru, äkta henne i din broders ställe och skaffa avkomma åt din broder.»

9 Men eftersom Onan visste att avkomman icke skulle bliva hans egen, lät han, när han gick in till sin broders hustru, det spillas på jorden, för att icke giva avkomma åt sin broder.
10 Men det misshagade HERREN att han gjorde så; därför dödade han också honom.
11 Då sade Juda till sin sonhustru Tamar: »Stanna

unto a certain Adullamite, whose, name, was Hirah.
2 And Judah saw there, a daughter of a certain Canaanite, whose, name, was Shua,—and he took her, and went in unto her;
3 and she conceived, and bare a son,—and he called his name, Er.
4 And she conceived again, and bare a son,—and she called his name Onan.

5 And she, yet again, bare a son, and called his name, Shelah,—and, she, was at Chezib, when she bare him.

6 And Judah took a wife, for Er his firstborn,—and, her name, was Tamar.
7 And it came to pass that Er, Judah's firstborn, was displeasing in the eyes of Yahweh,—so Yahweh put him to death.
8 Then said Judah to Onan, Go in unto thy brother's wife, and fulfill the duty of a brother-in-law unto her,—and raise up seed, to thy brother.
9 And Onan knew that the seed would not be his,—and so, although he did go in unto his brother's wife, yet made he waste upon the ground, so as not to give seed to his brother.
10 And it was displeasing in the eyes of Yahweh, what he had done,—so he put, him also, to death.
11 Then said Judah to Tamar his daughter-in-law—

leskenä isäsi talossa, kunnes poikani Seela joutuu täysikasvuiseksi. Hän näet ajatteli: Kun ei vain tämäkin kuolisi niinkuin hänen veljensä. Niin Taamar meni pois ja jäi asumaan isänsä kotiin.

12 Pitkän aikaa sen jälkeen Suuan tytär, Juudan vaimo, kuoli. Suruajan mentyä Juuda lähti ystävänsä adullamilaisen Hiiran kanssa Timnaan lammastensa keritsiäisiin.

13 Niin tuotiin Taamarille tämä sanoma: Katso, appesi menee Timnaan keritsemään lampaitaan.

14 Silloin hän riisui pois leskenvaatteensa ja verhoutui huntuun peittäytyen siihen ja istui Eenaimin portille, Timnaan vievän tien varteen. Sillä hän oli nähnyt, että vaikka Seela oli täysikasvuinen, ei häntä annettu hänelle vaimoksi.

15 Kun nyt Juuda näki hänet, luuli hän häntä portoksi; sillä hän oli peittänyt kasvonsa.

16 Ja hän poikkesi hänen luokseen tiepuoleen ja sanoi: Anna minun yhtyä sinuun. Hän näet ei tiennyt, että nainen oli hänen miniänsä. Tämä vastasi: Mitä annat minulle saadaksesi yhtyä minuun?

17 Hän sanoi: Lähetän sinulle vohlan laumastani.

såsom änka i din faders hus, till dess min son Sela bliver fullvuxen.» Han fruktade nämligen att annars också denne skulle dö, likasom hans bröder. Så gick Tamar bort och stannade i sin faders hus.

12 En lång tid därefter dog Suas dotter, Judas hustru. Och efter sorgetidens slut gick Juda med sin vän adullamiten Hira upp till Timna, för att se efter dem som klippte hans får.

13 När man nu berättade för Tamar att hennes svärfader gick upp till Timna för att klippa sina får,

14 lade hon av sig sina änkekläder och betäckte sig med en slöja och höljde in sig och satte sig vid porten till Enaim på vägen till Timna. Ty hon såg, att fastän Sela var fullvuxen, blev hon likväl icke given åt honom till hustru.

15 Då nu Juda fick se henne, trodde han att hon var en sköka; hon hade ju nämligen sitt ansikte betäckt.

16 Och han vek av till henne, där hon satt vid vägen, och sade: »Kom, låt mig gå in till dig.» Ty han visste icke att det var hans sonhustru. Hon svarade: »Vad vill du giva mig för att få gå in till mig?»

17 Han sade: »Jag vill sända dig en killing ur min

Remain a widow in the house of thy father, until Shelah my son grow up. For he said, Lest, he also, die, like his brethren. So Tamar went her way, and remained in the house of her father.

12 And, when the days were multiplied, then died Shua's daughter, Judah's wife,—and Judah consoled himself, and went up unto his sheepshearers, he, and Hirah his friend the Adullamite, towards Timnah.

13 And it was told Tamar, saying,—Lo! thy father–in–law, is going up towards Timnah, to the shearing of his sheep.

14 So she put off from her the garments of her widowhood, and covered herself with a veil, and wrapped herself up, and sat down in the entrance of, Enaim, which is by the way towards Timnah,—for she saw that Shelah had grown up, and, she, had not been given him to wife.

15 And Judah, seeing her, reckoned her to be an unchaste woman,—for she had covered her face.

16 So he turned aside unto her, by the way, and said, Grant it! I pray thee, let me come in unto thee! For he knew not that she, was, his daughter–in–law. And she said, What wilt thou give me, if thou shouldst come in unto me?

17 And he said, I, will send a kid of the goats, from the

Nainen vastasi: Annatko minulle pantin, kunnes sen lähetät?
18 Hän sanoi: Mitä on minun annettava sinulle pantiksi? Hän vastasi: Sinettisi, nauhasi ja sauvasi, joka on kädessäsi. Niin hän antoi ne hänelle ja yhtyi häneen, ja hän tuli hänestä raskaaksi.
19 Ja hän nousi ja meni sieltä ja pani pois huntunsa ja pukeutui leskenvaatteisiinsa.
20 Mutta Juuda lähetti adullamilaisen ystävänsä viemään vohlaa, saadaksensa takaisin pantin naiselta; mutta hän ei löytänyt häntä.
21 Ja hän kyseli sen paikkakunnan miehiltä ja sanoi: Missä on se pyhäkköportto, joka istui Enaimissa tien varressa? He vastasivat: Ei täällä ole ollut mitään pyhäkköporttoa.
22 Ja hän palasi Juudan luo ja sanoi: En löytänyt häntä; ja myös sen paikkakunnan miehet sanoivat, ettei siellä ole ollutkaan mitään pyhäkköporttoa.
23 Silloin Juuda sanoi: Pitäköön sen sitten, ettemme joutuisi häpeään. Katso, minä olen lähettänyt tämän vohlan, mutta sinä et ole löytänyt häntä.
24 Noin kolmen kuukauden kuluttua ilmoitettiin Juudalle: Sinun miniäsi Taamar on harjoittanut

hjord.» Hon svarade: »Ja, om du giver mig pant, till dess du sänder den.»
18 Han sade: »Vad skall jag då giva dig i pant?» Hon svarade: »Din signetring, din snodd och staven som du har i din hand.» Då gav han henne detta och gick in till henne, och hon blev havande genom honom.
19 Och hon stod upp och gick därifrån och lade av sin slöja och klädde sig åter i sina änkekläder.
20 Och Juda sände killingen med sin vän adullamiten, för att få igen panten av kvinnan; men denne fann henne icke.

21 Och han frågade folket där på orten och sade: »Var är tempeltärnan, hon som satt i Enaim vid vägen?» De svarade: »Här har ingen tempeltärna varit.»

22 Och han kom tillbaka till Juda och sade: »Jag har icke funnit henne; därtill säger folket på orten att ingen tempeltärna har varit där.»

23 Då sade Juda: »Må hon då behålla det, så att vi icke draga smälek över oss. Jag har nu sänt killingen, men du har icke funnit henne.»

24 Vid pass tre månader därefter blev så berättat för Juda: »Din sonhustru Tamar har bedrivit otukt, och i

flock. And she said, Wilt thou give a pledge, until thou send it?
18 And he said—What is the pledge that I shall give thee? And she said—Thy signet-ring, and thy guard, and thy staff that is in thy hand. So he gave them to her, and came in unto her, and she conceived by him.
19 Then she arose and went her way, and put off her veil from her,—and put on the garments of her widowhood.
20 And Judah sent the kid of the goats, by the hand of his friend the Adullamite, to receive the pledge, at the hand of the woman,—but he found her not.
21 So he asked the men of her place, saying, Where is the devotee, she, that was in Enaim, by the way? And they said,—There hath been, here, no devotee.

22 Then returned he unto Judah, and said—I found her not,—moreover, also, the men of the place, said, There hath been, here, no devotee.

23 And Judah said: Thou must take it to her, lest we become a contempt,—lo! I sent this kid, and, thou, hast not found her.

24 And it came to pass that, about three months after, it was told Judah, saying—Tamar thy daughter-

haureutta, ja haureudesta hän on myös tullut raskaaksi. Juuda sanoi: Viekää hänet poltettavaksi.

otukt har hon blivit havande.» Juda sade: »Fören ut henne till att brännas.»

in–law hath been guilty of unchastity, moreover, also lo! she hath conceived by unchastity. Then said Judah, Bring her forth, and let her be burnt.

25 Mutta kun häntä vietiin, lähetti hän sanan apelleen sanoen: Minä olen raskaana siitä miehestä, jonka nämä ovat. Ja hän käski sanoa: Tarkasta, kenen tämä sinetti, nämä nauhat ja tämä sauva ovat.

25 Men när hon fördes ut, sände hon bud till sin svärfader och lät säga: »Genom en man som är ägare till detta har jag blivit havande.» Och hon lät säga: »Se efter, vem denna signetring, dessa snodder och denna stav tillhöra.»

25 When, she, was about to be brought forth, then, she herself, sent unto her father–in–law, saying, By the man to whom these belong, have, I, conceived! And she said—Examine, I pray thee, to whom belong the signet–ring, and the guard, and the staff—these!

26 Ja Juuda tunsi ne ja sanoi: Hän on oikeassa minua vastaan, koska minä en antanut häntä pojalleni Seelalle. Ei hän kuitenkaan enää yhtynyt häneen.

26 Och Juda kände igen dem och sade: »Hon är i sin rätt mot mig, eftersom jag icke har givit henne åt min son Sela.» Men han kom icke mer vid henne.

26 So Judah examined them and said—More righteous than I! forasmuch, as I had not given her to Shelah my son. And he knew her again, no more.

27 Kun hänen synnyttämisensä aika tuli, katso, hänen kohdussaan oli kaksoiset.

27 När hon nu skulle föda, se, då funnos tvillingar i hennes liv.

27 And it came to pass, at the time of her travail, that lo! twins, were in her womb.

28 Ja hänen synnyttäessään pisti toinen kätensä ulos; kätilövaimo otti punaista lankaa ja sitoi sen hänen käteensä ja sanoi: Tämä tuli ensiksi ulos.

28 Och i födslostunden stack den ene fram en hand; då tog hjälpkvinnan en röd tråd och band den om hans hand och sade: »Denne kom först fram.»

28 And it came to pass, when she was in travail, that one put forth a hand,—so the midwife took and bound upon his hand a crimson thread, saying—This, came first!

29 Mutta kun hän sitten taas veti kätensä takaisin, katso, silloin tuli hänen veljensä ulos; ja kätilövaimo sanoi: Minkä repeämän oletkaan reväissyt itsellesi! Ja hän sai nimen Peres.

29 Men när han därefter åter drog sin hand tillbaka, se, då kom hans broder fram; och hon sade: »Varför har du trängt dig fram?» Och han fick namnet <spärr>Peres</spärr>.

29 And so it was that, no sooner had he withdrawn his hand, than lo! his brother had come. And she said, Wherefore hast thou made for thyself a breach? So his name was called Perez.

30 Sitten tuli hänen veljensä, jonka kädessä oli punainen lanka; ja hän sai nimen Serah.

30 Därefter kom hans broder fram, han som hade den röda tråden om sin hand, och han fick namnet Sera.

30 And, afterwards, came his brother, on whose hand, was the crimson thread,—so his name was called Zerah.

39 luku

1 Ja Joosef vietiin Egyptiin, ja Potifar, egyptiläinen mies, joka oli faraon hoviherra ja henkivartijain päämies, osti hänet ismaelilaisilta, jotka olivat hänet sinne tuoneet.

1 Och Josef fördes ned till Egypten; och Potifar, som var hovman hos Farao och hövitsman för drabanterna, en egyptisk man, köpte honom av ismaeliterna som hade fört honom ditned.

1 Now, Joseph, was taken down to Egypt,—and Potiphar, courtier of Pharaoh, chief of the royal executioners, an Egyptian, bought him, at the hand of the Ishmaelites, who had brought him down thither.

2 Mutta Herra oli Joosefin kanssa, niin että hän menestyi kaikessa, ja hän oleskeli isäntänsä, egyptiläisen, talossa.

2 Och HERREN var med Josef, så att han blev en lyckosam man. Och han vistades i sin herres, egyptierns, hus;

2 And it came to pass that, Yahweh, was with Joseph, so that he became a prosperous man,—and was in the house of his lord the Egyptian.

3 Ja hänen isäntänsä näki, että Herra oli hänen kanssaan ja että Herra antoi kaiken, mitä hän teki, menestyä hänen käsissään.

3 och hans herre såg att HERREN var med honom, ty allt vad han gjorde lät HERREN lyckas väl under hans hand.

3 And his lord saw, that, Yahweh, was with him,—and that, whatsoever, he, was doing, Yahweh, was causing to prosper in his hand.

4 Niin Joosef saavutti hänen suosionsa ja sai palvella häntä. Ja hän asetti hänet talonsa hoitajaksi ja uskoi hänen haltuunsa kaikki, mitä hänellä oli.

4 Och Josef fann nåd för hans ögon och fick betjäna honom. Och han satte honom över sitt hus, och allt vad han ägde lämnade han i hans vård.

4 So Joseph found favour in his eyes, and waited upon him,—and he made him overseer over his house, and, all that he had, gave he into his hand.

5 Ja siitä ajasta lähtien, kun hän oli uskonut hänen hoitoonsa talonsa ja kaiken, mitä hänellä oli, Herra siunasi egyptiläisen taloa Joosefin tähden, ja Herran siunaus oli kaikessa, mitä hänellä oli kotona ja kedolla.

5 Och från den stund då han hade satt honom över sitt hus och över allt vad han ägde, välsignade HERREN egyptierns hus, för Josefs skull; och HERRENS välsignelse vilade över allt vad han ägde, hemma och på marken.

5 And it came to pass, from the time that he made him overseer in his house, and over all that he had, that Yahweh blessed the house of the Egyptian, for Joseph's sake,—yea it came to pass, that, the blessing of Yahweh, was with all that he had, in the house, and in the field;

6 Niin hän jätti Joosefin haltuun kaikki, mitä hänellä oli, eikä hän itse välittänyt mistään, paitsi ruuasta, jota hän söi.

6 Därför överlät han i Josefs vård allt vad han ägde, och sedan han hade fått honom till sin hjälp, bekymrade han sig icke om något, utom maten som han själv åt. Men Josef hade en skön gestalt och var skön att skåda.

6 so that he left all that he had in the hand of Joseph, and took note with him, of nothing, save only the bread which, he himself, was eating. And so it was, that Joseph was comely in form and comely in countenance.

7 Mutta Joosefilla oli kaunis vartalo ja kauniit kasvot. Ja tapahtui jonkun ajan kuluttua, että hänen isäntänsä puoliso iski silmänsä Joosefiin ja sanoi: Makaa minun kanssani.

7 Och efter en tid hände sig att hans herres hustru kastade sina ögon på Josef och sade: »Ligg hos mig.»

7 And it came to pass, after these things, that his lord's wife lifted up her eyes unto Joseph,—and she said—Come! lie with me.

8 Mutta hän kieltäytyi ja sanoi isäntänsä puolisolle: Katso, isäntäni ei itse välitä mistään, mitä talossa on, vaan on uskonut minun haltuuni kaikki, mitä hänellä on.

8 Men han ville icke, utan sade till sin herres hustru: »Se, alltsedan min herre har tagit mig till sin hjälp, bekymrar han sig icke om något i huset, och allt vad han äger har han lämnat i min vård.

8 And he refused and said unto his lord's wife, Lo! my lord, taketh no note with me as to what is in the house, - but, all that pertaineth to him, hath he delivered into my hand:

9 Hänellä ei ole tässä talossa enemmän valtaa kuin minulla, eikä hän ole kieltänyt minulta mitään, paitsi sinut, koska olet hänen puolisonsa. Kuinka minä siis tekisin niin suuren pahanteon ja rikkoisin Jumalaa vastaan!

9 Han har i detta hus icke större makt än jag, och intet annat har han förbehållit sig än dig allena, eftersom du är hans hustru. Huru skulle jag då kunna göra så mycket ont och synda mot Gud?»

9 There is no one greater in this house than I, neither hath he withheld from me, anything, save only thyself, in that, thou, art his wife,—how, then, could I do this great wickedness, and sin against God?

10 Ja vaikka vaimo joka päivä puhui sellaista Joosefille, ei tämä suostunut makaamaan hänen vieressänsä eikä olemaan hänen kanssaan.

10 Och fastän hon talade sådant dag efter dag till Josef, hörde han dock icke på henne och ville icke ligga hos henne eller vara med henne.

10 And it came to pass, that, although she spake unto Joseph day after day, yet hearkened he not unto her, to lie beside her, to be with her.

11 Mutta eräänä päivänä, kun Joosef tuli taloon toimittamaan askareitaan eikä ketään talonväestä ollut sisällä saapuvilla,

11 Men en dag då han kom in i huset för att förrätta sina sysslor, och ingen av husfolket var tillstädes därinne,

11 And it came to pass, when, on a certain day, he went into the house to attend to his business,—and there was no man, of the household, there, in the house,

12 tarttui hän Joosefin vaippaan ja sanoi: Makaa minun kanssani. Mutta tämä jätti vaippansa hänen käsiinsä, pakeni ja riensi ulos.

12 fattade hon honom i manteln och sade: »Ligg hos mig.» Men han lämnade manteln i hennes hand och flydde och kom ut.

12 that she caught him by his garment, saying—Come! lie with me. Then left he his garment in her hand, and fled, and gat forth outside.

13 Kun hän nyt huomasi, että Joosef oli jättänyt vaippansa hänen käsiinsä ja

13 Då hon nu såg att han hade lämnat sin mantel i hennes hand och flytt ut,

13 And it came to pass, when she saw that he had left his garment in her

paennut ulos,

14 huusi hän talonväkeään ja sanoi heille näin: Katsokaa, hän on tuonut meille hebrealaisen miehen pitämään meitä pilkkanaan; tämä tuli luokseni maatakseen minun kanssani, mutta minä huusin kovalla äänellä.

15 Ja kun hän kuuli minun kirkaisevan ja huutavan, jätti hän vaippansa viereeni, pakeni ja riensi ulos.

16 Ja hän pani vaipan viereensä siksi, kunnes Joosefin isäntä tuli kotiin.

17 Ja hän puhui hänelle samalla tavalla, sanoen: Tuo hebrealainen orja, jonka olet tuonut meille, tuli luokseni pitämään minua pilkkanaan;

18 mutta kun minä kirkaisin ja huusin, jätti hän vaippansa viereeni ja pakeni ulos.

19 Kun hänen isäntänsä kuuli puolisonsa kertovan ja sanovan: Näin sinun orjasi on tehnyt minulle, syttyi hänen vihansa.

20 Ja Joosefin isäntä otti hänet ja pani hänet vankilaan, paikkaan, jossa kuninkaan vangit säilytettiin; ja hän jäi siihen vankilaan.

14 ropade hon på sitt husfolk och sade till dem: »Sen här, han har fört hit till oss en hebreisk man, för att denne skulle locka oss till lättfärdighet. Han kom in till mig och ville ligga hos mig; men jag ropade med hög röst.

15 Och när han hörde att jag hov upp min röst och ropade, lämnade han sin mantel kvar hos mig och flydde och kom ut.»

16 Och hon lät hans mantel ligga kvar hos sig, till dess hans herre kom hem;

17 då berättade hon för honom detsamma; hon sade: »Den hebreiske tjänaren som du har fört hit till oss kom in till mig, och ville locka mig till lättfärdighet.

18 Men då jag hov upp min röst och ropade, lämnade han sin mantel kvar hos mig och flydde ut.»

19 När nu hans herre hörde vad hans hustru berättade för honom, nämligen att hans tjänare hade betett sig mot henne på detta sätt, blev hans vrede upptänd.

20 Och Josefs herre tog honom och lät sätta honom i det fängelse där konungens fångar sutto fängslade; där fick han då vara i fängelse.

hand,—and fled forth outside,

14 that she cried out to the men of her house, and spake to them, saying, Look ye! he hath brought in to us, a Hebrew man to insult us,—He came in unto me, to lie with me, so I cried out with a loud voice.

15 And it came to pass, when he heard that I lifted high my voice, and cried out, then left he his garment beside me, and fled, and gat forth outside.

16 So she laid by his garment, beside her,—until his lord should come into his house.

17 Then spake she unto him, according to these words, saying,—He hath been in unto me—the Hebrew servant whom thou didst bring in to us—to insult me.

18 And it came to pass, when I lifted high my voice, and cried out, then left he his garment beside me, and fled outside.

19 And it came to pass, when his lord heard the words of his wife, which she spake unto him, saying, According to these words, hath thy servant done to me, Then was kindled his anger.

20 So Joseph's lord took him, and delivered him up to the prison, the place where, the prisoners of the king, were imprisoned,—so he was there, in the prison.

21 Mutta Herra oli Joosefin kanssa ja soi hänen saavuttaa suosiota ja päästä vankilan päällikön armoihin.

21 Men HERREN var med Josef och förskaffade honom ynnest och lät honom finna nåd hos föreståndaren för fängelset.

21 And it came to pass, that, Yahweh, was with Joseph, and extended unto him lovingkindness,—and gave him his favour in the eyes of the chief of the prison.

22 Ja vankilan päällikkö uskoi kaikki vangit, jotka vankilassa olivat, Joosefin haltuun. Ja kaikki, mitä siellä toimitettiin, tehtiin hänen toimestaan.

22 Och föreståndaren för fängelset lät alla fångar som sutto i fängelset stå under Josefs uppsikt; och allt vad där skulle göras, det gjordes genom honom.

22 So the chief of the prison delivered up, into Joseph's hand, all the prisoners who were in the prison,—and, of all that was doing there, he, was the doer.

23 Eikä vankilan päällikkö ollenkaan valvonut sitä, mikä oli Joosefille uskottu, sillä Herra oli Joosefin kanssa. Ja Herra antoi menestyä sen, mitä hän teki.

23 Föreståndaren för fängelset tog sig alls icke av något som Josef hade om hand, eftersom HERREN var med denne; och vad han gjorde, det lät HERREN lyckas väl.

23 After nothing, was the chief of the prison looking, of whatever was in his hand,—in that, Yahweh, was with him, and, whatsoever, he, was doing, Yahweh, was causing to prosper.

40 luku

1 Ja tapahtui jonkun ajan kuluttua, että Egyptin kuninkaan juomanlaskija ja leipoja rikkoivat herraansa, Egyptin kuningasta, vastaan.

1 En tid härefter hände sig att den egyptiske konungens munskänk och hans bagare försyndade sig mot sin herre, konungen av Egypten.

1 And it came to pass, after these things, that the butler of the king of Egypt, and the baker, had sinned against their lord, the king of Egypt.

2 Ja farao vihastui näihin kahteen hoviherraansa, ylimmäiseen juomanlaskijaan ja ylimmäiseen leipojaan,

2 Och Farao blev förtörnad på sina två hovmän, överste munskänken och överste bagaren,

2 Then fell the wroth of Pharaoh upon his two courtiers,—upon the chief of the butlers, and upon the chief of the bakers;

3 ja panetti heidät vankeuteen henkivartijain päämiehen taloon, samaan vankilaan, jossa Joosef oli vankina.

3 och lät sätta dem i förvar i drabanthövitsmannens hus, i samma fängelse där Josef satt fången.

3 so he delivered them up into the ward of the house of the chief of the royal executioners, into the prison,—the place where, Joseph, was imprisoned.

4 Ja henkivartijain päämies antoi heille Joosefin heitä palvelemaan. Niin he olivat jonkun aikaa vankeudessa.

4 Och hövitsmannen för drabanterna anställde Josef hos dem till att betjäna dem; och de sutto där i förvar en tid.

4 And the chief of the royal executioners charged Joseph with them, and he waited upon them,—and they were some days in ward.

5 Ollessaan vankilassa

5 Medan nu den egyptiske

5 And they dreamed a

vangittuina he molemmat, Egyptin kuninkaan juomanlaskija ja leipoja, näkivät samana yönä unta, kumpikin unensa, ja kummankin unella oli oma selityksensä.

konungens munskänk och bagare sutto fångna i fängelset, hade de båda under samma natt var sin dröm, vardera med sin särskilda betydelse.

dream—they two, each man, his dream, in one night, each man, according to the interpretation of his dream,—the butler and the baker, who belonged to the king of Egypt, who were imprisoned in the prison.

6 Ja kun Joosef aamulla tuli heidän luokseen, huomasi hän heidät alakuloisiksi.

6 Och när Josef om morgonen kom in till dem, fick han se att de voro bedrövade.

6 And Joseph came in unto them, in the morning,—and looked at them, and lo! they were sad.

7 Silloin hän kysyi faraon hoviherroilta, jotka olivat hänen kanssansa vankeudessa hänen isäntänsä talossa: Miksi te olette tänään niin murheellisen näköiset?

7 Då frågade han Faraos hovmän, som med honom sutto i förvar i hans herres hus: »Varför sen I så sorgsna ut i dag?»

7 So he asked Pharaoh's courtiers, who were with him in the ward of his lord's house, saying,—Why are your faces troubled today!

8 He vastasivat hänelle: Olemme kumpikin nähneet unen, eikä ole niiden selittäjää. Ja Joosef sanoi heille: Unien selitykset ovat Jumalan; kertokaa kuitenkin minulle.

8 De svarade honom: »Vi hava haft en dröm, och ingen finnes, som kan uttyda den.» Josef sade till dem: »Att giva uttydningen är ju Guds sak; förtäljen drömmen för mig.»

8 And they said unto him, A dream, have we dreamed, but there is none, to interpret, it. Then said Joseph unto them—Is it not, unto God, that interpretations belong? Relate it, I pray you, to me.

9 Niin ylimmäinen juomanlaskija kertoi unensa Joosefille ja sanoi hänelle: Minä näin unta, ja katso, minun edessäni oli viinipuu;

9 Då förtäljde överste munskänken sin dröm för Josef och sade till honom: »Jag drömde att ett vinträd stod framför mig;

9 And the chief of the butlers related, his dream to Joseph,—and said to him, In my dream, then lo! a vine, before me;

10 viinipuussa oli kolme oksaa, ja samassa kun se alkoi versoa, sen kukat puhkesivat ja marjat sen rypäleissä kypsyivät.

10 på vinträdet voro tre rankor, och knappt hade det skjutit skott, så slogo dess blommor ut och dess klasar buro mogna druvor.

10 and, in the vine, three shoots,—and, the same, at sprouting time, had shot up her blossom, and her clusters had brought to perfection ripe grapes.

11 Ja minulla oli faraon malja kädessäni, ja minä otin marjat ja pusersin niistä mehun faraon maljaan ja annoin maljan faraon käteen.

11 Och jag hade Faraos bägare i min hand, och jag tog druvorna och pressade ut dem i Faraos bägare och gav Farao bägaren i handen.»

11 Now, the cup of Pharaoh, being in my hand, I took the ripe grapes, and pressed them out into the cup of Pharaoh, and set the cup upon Pharaoh's palm.

12 Ja Joosef sanoi hänelle: Tämä on sen selitys: kolme

12 Då sade Josef till honom: »Detta är uttydningen: de tre

12 And Joseph said to him, This, is the interpretation

oksaa merkitsee kolmea päivää.

13 Kolmen päivän kuluttua farao korottaa sinun pääsi ja asettaa sinut jälleen virkaasi. Ja sinä annat faraon maljan hänen käteensä niinkuin ennenkin, kun olit hänen juomanlaskijansa.

14 Mutta muista minua, kun sinun hyvin käy, ja tee minulle laupeus mainitsemalla minusta faraolle ja toimittamalla minut pois tästä talosta.

15 Sillä minut on varastettu hebrealaisten maasta, enkä minä ole täälläkään tehnyt mitään, mistä minut olisi tullut panna tähän vankikuoppaan.

16 Kun ylimmäinen leipoja näki, että Joosef antoi hyvän selityksen, sanoi hän hänelle: Myöskin minä näin unen, ja katso, kolme nisuleipäkoria oli minun pääni päällä.

17 Ja ylimmässä korissa oli kaikenlaisia leivoksia faraon syötäväksi, mutta linnut söivät ne korista, joka oli minun pääni päällä.

18 Joosef vastasi ja sanoi: Tämä on sen selitys: kolme koria merkitsee kolmea päivää.

19 Kolmen päivän kuluttua farao korottaa sinun pääsi ripustamalla sinut

rankorna betyda tre dagar;

13 om tre dagar skall Farao upphöja ditt huvud och sätta dig åter på din plats, så att du får giva Farao bägaren i handen likasom förut, då du var hans munskänk.

14 Men tänk på mig, när det går dig väl, så att du gör barmhärtighet med mig och nämner om mig för Farao och skaffar mig ut från detta hus;

15 ty jag är med orätt bortförd från hebréernas land, och icke heller här har jag gjort något varför jag borde sättas i fängelse.»

16 Då nu överste bagaren såg att Josef hade givit en god uttydning, sade han till honom: »Också jag hade en dröm. Jag tyckte att jag bar tre vetebrödskorgar på mitt huvud.

17 Och i den översta korgen funnos bakverk av alla slag, sådant som Farao plägar äta; men fåglarna åto därav ur korgen på mitt huvud.»

18 Då svarade Josef och sade: »Detta är uttydningen: de tre korgarna betyda tre dagar;

19 om tre dagar skall Farao upphöja ditt huvud och taga det av dig; han skall

thereof,—The three shoots, are, three days:

13 In three days more, will Pharaoh lift up thy head, and restore thee to thine office, and thou shalt set the cup of Pharaoh in his hand, according to the former custom, when thou wast his butler.

14 But, if thou remember how I was with thee, when it shall go well with thee, then wilt thou, I pray thee, do me a lovingkindness,—and make mention of me unto Pharaoh, and bring me forth out of this house;

15 For I was, stolen, out of the land of the Hebrews,—and, even here, had I done nothing, that they should have put me in the dungeon.

16 Then the chief of the bakers, seeing that he had well interpreted, said unto Joseph, I too, was in my dream, when lo! three wicker baskets of fine bread, were on my head;

17 and, in the uppermost basket, was some of every kind of food for Pharaoh, that a baker could make,—but, the birds, kept eating them out of the basket from off my head.

18 And Joseph responded, and said, This, is the interpretation thereof,—The three baskets, are, three days:

19 In three days more, will Pharaoh lift up thy head from off thee, and hang thee

hirsipuuhun, ja taivaan linnut syövät sinun lihasi.

20 Kolmantena päivänä sen jälkeen, faraon syntymäpäivänä, tämä laittoi pidot kaikille palvelijoilleen. Silloin hän korotti palvelijainsa joukosta sekä ylimmäisen juomanlaskijan että ylimmäisen leipojan pään.
21 Ylimmäisen juomanlaskijan hän asetti hänen entiseen juomanlaskijantoimeensa, niin että hän sai antaa maljan faraon käteen;
22 mutta ylimmäisen leipojan hän hirtätti, niinkuin Joosef oli heille selityksessään sanonut.
23 Mutta ylimmäinen juomanlaskija ei muistanut Joosefia, vaan unhotti hänet.

41 luku

1 Kahden vuoden kuluttua tapahtui, että farao näki unen; hän oli seisovinaan Niilivirran rannalla.

2 Ja katso, virrasta nousi seitsemän kaunista ja lihavaa lehmää, jotka kävivät laitumella kaislikossa.

3 Ja katso, niiden jälkeen nousi virrasta toiset seitsemän lehmää, rumia ja laihoja; ne asettuivat edellisten lehmien viereen virran rannalle.

upphänga dig på trä, och fåglarna skola äta ditt kött.»

20 På tredje dagen därefter, då det var Faraos födelsedag, gjorde denne ett gästabud för alla sina tjänare. Då upphöjde han, bland sina tjänare, såväl överste munskänkens huvud som överste bagarens.

21 Han insatte överste munskänken åter i hans ämbete, så att han fick giva Farao bägaren i handen;

22 men överste bagaren lät han upphänga, såsom Josef hade sagt dem i sin uttydning.
23 Men överste munskänken tänkte icke på Josef, utan glömde honom.

1 Två år därefter hände sig att Farao hade en dröm. Han tyckte sig stå vid Nilfloden.

2 Och han såg sju kor, vackra och feta, stiga upp ur floden, och de betade i vassen.

3 Sedan såg han sju andra kor, fula och magra, stiga upp ur floden; och de ställde sig bredvid de förra korna på stranden av floden.

upon a tree,—and the birds shall eat thy flesh from off thee.
20 And it came to pass, on the third day—the birthday of Pharaoh, that he made a banquet for all his servants,—and uplifted the head of the chief of the butlers, and the head of the chief of the bakers, in the midst of his servants;
21 and restored the chief of the butlers to his butlership,—so that he set the cup upon the palm of Pharaoh;
22 but, the chief of the bakers, he hanged,—as, Joseph, had interpreted unto them.
23 Yet the chief of the butlers made no mention of Joseph, but did forget him.

1 And it came to pass, at the end of two years of days, that, Pharaoh, was dreaming, when lo! he was standing by the river (Nile);
2 and lo! from the river, were coming up seven heifers, comely in appearance, and fat in flesh,—and they fed among the rushes.
3 And lo! seven heifers more, coming up after them, out of the river, uncomely in appearance, and lean in flesh,—and they came and stood beside the heifers, by

the lip of the river.

4 Ja ne rumat ja laihat lehmät söivät ne seitsemän kaunista ja lihavaa lehmää. Siihen farao heräsi.

4 Och de fula och magra korna åto upp de sju vackra och feta korna. Därefter vaknade Farao.

4 Then did the heifers that were uncomely in appearance, and lean in flesh, eat up, the seven heifers that were comely in appearance, and fat. So Pharaoh awoke.

5 Mutta hän nukkui uudestaan ja näki toisen kerran unta: seitsemän paksua ja kaunista tähkäpäätä kasvoi samassa oljessa.

5 Men han somnade åter in och såg då i drömmen sju ax, frodiga och vackra, växa på samma strå.

5 And he fell asleep, and dreamed a second time,—when lo! seven ears, coming up on one stalk, fat and good;

6 Ja katso, niiden jälkeen kasvoi vielä seitsemän tähkäpäätä, ohutta ja itätuulen polttamaa.

6 Sedan såg han sju andra ax skjuta upp, tunna och svedda av östanvinden;

6 and lo! seven ears, lean and shrivelled by an east wind, coming up after them.

7 Ja nämä ohuet tähkäpäät nielivät ne seitsemän paksua ja täyteläistä tähkäpäätä. Siihen farao heräsi, ja katso, se oli unta.

7 och de tunna axen uppslukade de sju frodiga och fulla axen. Därefter vaknade Farao och fann att det var en dröm.

7 Then did the lean ears swallow up the seven fat and full ears. So Pharaoh awoke, and lo! it was a dream.

8 Mutta aamulla hänen mielensä oli levoton, ja hän kutsutti eteensä kaikki Egyptin tietäjät ja kaikki viisaat; ja farao kertoi heille unensa, mutta ei ollut sitä, joka olisi voinut selittää ne faraolle.

8 Då han nu om morgonen var orolig till sinnes, sände han ut och lät kalla till sig alla spåmän och alla vise i Egypten. Och Farao förtäljde sina drömmar för dem; men ingen fanns, som kunde uttyda dem för Farao.

8 And it came to pass, in the morning, that his spirit became restless, so he sent and called for all the sacred scribes of Egypt, and all her wise men,—and Pharaoh related to them his dreams, but there was no one that could interpret them, to Pharaoh.

9 Silloin puhui ylimmäinen juomanlaskija faraolle sanoen: Nyt minä muistan rikokseni.

9 Då talade överste munskänken till Farao och sade: »Jag måste i dag påminna om mina synder.

9 Then spake the chief of the butlers with Pharaoh, saying, My faults, would, I, mention this day.

10 Farao oli vihastunut palvelijoihinsa, ja hän pani minut vankeuteen henkivartijain päämiehen taloon, minut ja ylimmäisen leipojan.

10 När Farao en gång var förtörnad på sina tjänare, satte han mig jämte överste bagaren i fängelse i drabanthövitsmannens hus.

10 Pharaoh, was wroth with his servants,—and put them in the ward of the house of the chief of the royal executioners, me, and the chief of the bakers.

11 Niin me molemmat, minä ja hän, näimme samana yönä unta; me

11 Då hade vi båda, jag och han, under samma natt en dröm, och våra drömmar

11 Then must we needs dream, a dream in one night, I and he,—each man,

näimme kumpikin unemme, jolla oli oma selityksensä.

12 Ja siellä oli meidän kanssamme hebrealainen nuorukainen, henkivartijain päämiehen palvelija. Hänelle me kerroimme unemme, ja hän selitti ne meille; hän selitti, mitä kummankin uni merkitsi.

13 Ja niinkuin hän meille oli selittänyt, niin kävikin: minut asetettiin entiseen virkaani, toinen hirtettiin.

14 Silloin farao kutsutti Joosefin eteensä. Ja hänet tuotiin kiiruusti vankikuopasta. Ja hän ajatti hiuksensa ja muutti vaatteensa ja tuli faraon eteen.

15 Ja farao sanoi Joosefille: Minä olen nähnyt unen, eikä ole sen selittäjää, mutta olen kuullut kerrottavan sinusta, että kun kuulet unen, sinä voit sen selittää.

16 Joosef vastasi faraolle sanoen: En minä; mutta Jumala antaa faraolle suotuisan vastauksen.

17 Ja farao puhui Joosefille: Minä näin unen; olin seisovinani Niilivirran rannalla.

18 Ja katso, virrasta nousi seitsemän lihavaa ja kaunista lehmää, jotka kävivät laitumella kaislikossa.

19 Ja katso, niiden jälkeen

hade var sin särskilda betydelse.

12 Och jämte oss var där en ung hebré, som var tjänare hos hövitsmannen för drabanterna. För honom förtäljde vi våra drömmar, och han uttydde dem för oss; efter som var och en hade drömt gav han en uttydning.

13 Och såsom han uttydde för oss, så gick det. Jag blev åter insatt på min plats, och den andre blev upphängd.»

14 Då sände Farao och lät kalla Josef till sig; och man skyndade att föra honom ut ur fängelset. Och han lät raka sig och bytte om kläder och kom inför Farao.

15 Och Farao sade till Josef: »Jag har haft en dröm, och ingen finnes, som kan uttyda den. Men jag har hört sägas om dig, att allenast du får höra en dröm, kan du uttyda den.»

16 Josef svarade Farao och sade: »I min makt står det icke; men Gud skall giva Farao ett lyckosamt svar.»

17 Då sade Farao till Josef: »Jag drömde att jag stod på stranden av Nilfloden.

18 Och jag såg sju kor stiga upp ur floden, feta och vackra, och de betade i vassen.

19 Sedan såg jag sju andra

according to the interpretation of his dream, did we dream.

12 And, there with us, was a young man, a Hebrew, servant to the chief of the royal executioners, and we related to him, and he interpreted to us, our dreams,—to each man—according to his dream, did he interpret.

13 And it came to pass, as he interpreted to us, so, it happened,—me, he restored to mine office, but, him, he hanged.

14 Then sent Pharaoh and summoned Joseph, and they hastened him out of the dungeon,—so he shaved himself, and changed his garments, and came in unto Pharaoh.

15 And Pharaoh said unto Joseph, A dream, have I dreamed, but none, can, interpret, it,—but, I, have heard say concerning thee, that, on hearing a dream, thou canst interpret it.

16 And Joseph answered Pharaoh, saying, Not to me, doth it pertain! May, God, grant in answer, the prosperity of Pharaoh!

17 Then spake Pharaoh unto Joseph,—In my dream, there was I, standing on the lip of the river;

18 When lo! out of the river, were coming up seven heifers, fat in flesh, and comely in form,—and they fed among the rushes.

19 And lo! seven other

nousi virrasta toiset seitsemän lehmää, kurjia, kovin rumia ja laihoja; en ole koko Egyptin maassa nähnyt niin rumia kuin ne.

kor stiga upp, avfallna och mycket fula och magra; i hela Egyptens land har jag icke sett några så fula som dessa.

heifers, coming up after them, poor, and very uncomely in form, and lean in flesh,—I had never seen such, in all the land of Egypt, for uncomeliness.

20 Ja nämä laihat ja rumat lehmät söivät ne ensimmäiset, ne lihavat lehmät.

20 Och de magra och fula korna åto upp de sju första, feta korna.

20 Then did the lean and uncomely heifers, eat up, the first seven, fat heifers;

21 Mutta vaikka ne olivat nielleet nämä, ei voinut huomata, että ne olivat nielleet ne, vaan ne olivat yhtä rumannäköiset kuin ennenkin. Siihen minä heräsin.

21 Men när de hade sväljt ned dem, kunde man icke märka att de hade sväljt ned dem, utan de förblevo fula såsom förut. Därefter vaknade jag.

21 and they passed into their stomach, yet could it not be known that they had passed into them, their appearance, being uncomely, as at the beginning. So I awoke.

22 Mutta taas minä näin unta: seitsemän täyteläistä ja kaunista tähkäpäätä kasvoi samassa oljessa.

22 Åter drömde jag och såg då sju ax, fulla och vackra, växa på samma strå.

22 Then looked I in my dream,—And lo! seven ears, coming up on one stalk, full and good;

23 Ja katso, niiden jälkeen kasvoi vielä seitsemän tähkäpäätä, kuivunutta, ohutta ja itätuulen polttamaa.

23 Sedan såg jag sju andra ax skjuta upp, förtorkade, tunna och svedda av östanvinden;

23 And lo! seven ears, withered, lean, shrivelled by an east wind, growing up after them.

24 Ja nämä ohuet tähkäpäät nielivät ne seitsemän kaunista tähkäpäätä. Minä kerroin tämän tietäjille, mutta ei kukaan kyennyt sanomaan minulle, mitä se merkitsee.

24 och de tunna axen uppslukade de sju vackra axen. Detta omtalade jag för spåmännen; men ingen fanns, som kunde förklara det för mig.»

24 Then did the lean ears, swallow up, the seven good ears. So I told [these things] unto the sacred scribes, but there was none that could explain [them] to me.

25 Niin Joosef sanoi faraolle: Faraon unet merkitsevät kumpikin samaa; Jumala on ilmaissut faraolle, mitä hän on tekevä.

25 Då sade Josef till Farao: »Faraos drömmar hava en och samma betydelse; vad Gud ämnar göra, det har han förkunnat för Farao.

25 Then said Joseph unto Pharaoh, The dream of Pharaoh, is, one. What God is about to do hath he announced to Pharaoh.

26 Seitsemän kaunista lehmää merkitsee seitsemää vuotta, seitsemän kaunista tähkäpäätä merkitsee myös seitsemää vuotta; unilla on sama merkitys.

26 De sju vackra korna betyda sju år, de sju vackra axen betyda ock sju år; drömmarna hava en och samma betydelse.

26 The seven good heifers, are, seven years, and, the seven good ears, are, seven years,—the dream, is, one.

27 Ja seitsemän laihaa ja

27 Och de sju magra och

27 And, the seven lean and

rumaa lehmää, jotka nousivat niiden jälkeen, merkitsee seitsemää vuotta, ja seitsemän tyhjää, itätuulen polttamaa tähkäpäätä merkitsee seitsemää nälkävuotta.
28 Tätä minä tarkoitin, kun sanoin faraolle: Jumala on antanut faraon nähdä, mitä hän on tekevä.
29 Katso, tulee seitsemän vuotta, jolloin on suuri viljavuus koko Egyptin maassa.
30 Mutta niitä seuraa seitsemän sellaista nälkävuotta, että Egyptin maan entinen viljavuus kokonaan unhottuu, ja nälänhätä tuottaa maalle häviön.
31 Eikä enää tiedetä mitään maassa vallinneesta viljavuudesta sitä seuraavan nälänhädän vuoksi, sillä se on oleva ylen kova.

32 Mutta että uni toistui faraolle, se tietää, että Jumala on asian varmasti päättänyt ja että Jumala antaa sen pian tapahtua.

33 Nyt valitkoon siis farao ymmärtäväisen ja taitavan miehen ja asettakoon hänet Egyptin hallitusmieheksi.
34 Näin tehköön farao: asettakoon päällysmiehiä maahan ja ottakoon viidennen osan Egyptin maan sadosta seitsemänä viljavuotena.
35 Ja koottakoon näinä hyvinä vuosina, jotka

fula korna som stego upp efter dessa betyda sju år, så ock de sju tomma axen, de som voro svedda av östanvinden; sju hungerår skola nämligen komma.

28 Detta menade jag, när jag sade till Farao: Vad Gud ämnar göra, det har han låtit Farao veta.
29 Se, sju år skola komma med stor ymnighet över hela Egyptens land.

30 Men efter dem skola sju hungerår inträffa, sådana, att man skall förgäta all den förra ymnigheten i Egyptens land, och hungersnöden skall förtära landet.

31 Och man skall icke hava något minne av den förra ymnigheten i landet, för den hungersnöds skull som sedan kommer, ty den skall bliva mycket svår.
32 Men att Farao har haft drömmen två gånger, det betyder att detta är av Gud bestämt, och att Gud skall låta det ske snart.

33 Må nu alltså Farao utse en förståndig och vis man, som han kan sätta över Egyptens land.
34 Må Farao göra så; må han ock förordna tillsyningsmän över landet och taga upp femtedelen av avkastningen i Egyptens land under de sju ymniga åren.
35 Må man under dessa kommande goda år samla in

uncomely heifers that were coming up after them, are, seven years, and, the seven lean ears, shrivelled by an east wind, will turn out to be—seven years of famine.

28 The very word that I spake unto Pharaoh, what, God, is about to do, hath he showed unto Pharaoh.
29 Lo! seven years, coming in,—of great plenty, in all the land of Egypt.

30 Then shall arise seven years of famine, after them, so shall be forgotten all the plenty in the land of Egypt,—and the famine shall consume the land;

31 neither shall the plenty in the land be discernible, because of that famine, coming after,—for it shall be, very severe.

32 And, for that there was a repeating of the dream unto Pharaoh, twice, it is because the thing, is established, from God, and God is hastening to do it.
33 Now, therefore, let Pharaoh look out a man, discreet and wise,—and set him over the land of Egypt.
34 Let Pharaoh do this, that he may appoint overseers over the land,—so shall he take up a fifth of the land of Egypt, during the seven years of plenty.
35 And let them gather up all the food of these seven

tulevat, kaikki niiden sato ja kasattakoon viljaa faraon haltuun, talletettakoon sato kaupunkeihin ja säilytettäköön,
36 niin että maalla on eloa säästössä seitsemän nälkävuoden varalle, jotka kohtaavat Egyptin maata. Niin ei maa joudu perikatoon nälänhädän aikana.
37 Tämä puhe miellytti faraota ja kaikkia hänen palvelijoitansa.

38 Ja farao sanoi palvelijoilleen: Voisimmeko löytää ketään, jossa on Jumalan henki niinkuin tässä?
39 Ja farao sanoi Joosefille: Koska Jumala on sinulle ilmoittanut kaiken tämän, ei ole ketään niin ymmärtäväistä ja taitavaa, kuin sinä olet.
40 Hoida sinä minun taloani, ja sinun käskyäsi totelkoon kaikki minun kansani; ainoastaan valtaistuimen puolesta minä olen sinua korkeampi.
41 Ja farao sanoi Joosefille: Katso, minä asetan sinut koko Egyptin maan hallitusmieheksi.
42 Ja farao otti sinettisormuksensa kädestään ja pani sen Joosefin käteen ja puetti hänen ylleen hienot pellavavaatteet ja ripusti kultakäädyt hänen kaulaansa.
43 Ja hän antoi hänen

allt som kan tjäna till föda och hopföra säd under Faraos vård i städerna, för att tjäna till föda, och må man sedan förvara den,
36 så att dessa födoämnen finnas att tillgå för landet under de sju hungerår som skola komma över Egyptens land. Så skall landet icke behöva förgås genom hungersnöden.»
37 Det talet behagade Farao och alla hans tjänare.

38 Och Farao sade till sina tjänare: »Kunna vi finna någon i vilken Guds Ande så är som i denne?»

39 Och Farao sade till Josef: »Eftersom Gud har kungjort för dig allt detta, finnes ingen som är så förståndig och vis som du.

40 Du skall förestå mitt hus, och efter dina befallningar skall allt mitt folk rätta sig; allenast däri att tronen förbliver min vill jag vara förmer än du.»
41 Ytterligare sade Farao till Josef: »Jag sätter dig nu över hela Egyptens land.»

42 Och Farao tog ringen av sin hand och satte den på Josefs hand och lät kläda honom i kläder av fint linne och hängde den gyllene kedjan om hans hals.

43 Och han lät honom åka i

good years that are coming in,—and let them heap up corn under the hand of Pharaoh, as food in cities, so shall they keep it.
36 So shall the food become a store for the land, for the seven years of famine, which shall come about in the land of Egypt,—and the land shall not be cut off in the famine.
37 And the thing was good in the eyes of Pharaoh,—and in the eyes of all his servants;

38 and Pharaoh said unto his servants,—Can we find such a one, a man in whom is the Spirit of God?

39 So Pharaoh said unto Joseph, After God hath made known unto thee all this, there is no one discreet and wise like thee.

40 Thou, shalt be over my house, and, on thy mouth, shall all my people kiss,—only as to the throne, will I be greater than thou.

41 And Pharaoh said unto Joseph,—See, I have set thee over all the land of Egypt.

42 So Pharaoh took his ring from off his hand, and put it upon Joseph's hand,—and clothed him in garments of fine linen, and put the chain of gold upon his neck;

43 and made him ride in

ajaa omissa, lähinnä parhaissa vaunuissaan, ja hänen edellään huudettiin: abrek! Niin asetettiin hänet koko Egyptin maan hallitusmieheksi.

44 Ja farao sanoi Joosefille: Minä olen farao, mutta sinun tahtomattasi älköön kukaan nostako kättä tai jalkaa koko Egyptin maassa.

45 Ja farao nimitti Joosefin Saafenat-Paneahiksi ja antoi hänelle puolisoksi Aasenatin, Oonin papin Poti-Feran tyttären. Niin Joosef lähti tarkastamaan Egyptin maata.

46 Joosef oli kolmenkymmenen vuoden vanha, kun hän tuli faraon, Egyptin kuninkaan, palvelijaksi. Ja Joosef lähti faraon luota ja kulki läpi koko Egyptin maan.

47 Ja seitsemänä viljavuotena maa kasvoi ylen runsaasti.

48 Ja näinä seitsemänä hyvänä vuotena, jotka tulivat Egyptin maahan, hän kokosi kaikkea eloa ja talletti sen kaupunkeihin. Hän talletti kuhunkin kaupunkiin sen elon, joka tuotiin ympäristön vainioilta.

49 Niin Joosef kasasi viljaa niinkuin meren hiekkaa, ylen suuret määrät, siihen asti että lakattiin sitä mittaamasta, sillä se ei ollut enää mitattavissa.

50 Joosefille syntyi,

vagnen närmast efter sin egen, och man utropade framför honom »<spärr>abrek</spärr>». Och han satte honom över hela Egyptens land.

44 Och Farao sade till Josef: »Jag är Farao; utan din vilja skall ingen i hela Egyptens land lyfta hand eller fot.»

45 Och Farao gav Josef namnet Safenat-Panea och gav honom till hustru Asenat, dotter till Poti-Fera, prästen i On. Och Josef begav sig ut och beså̊g Egyptens land.

46 Josef var trettio år gammal, när han stod inför Farao, konungen i Egypten. Och Josef gick ut ifrån Farao och färdades omkring i hela Egyptens land.

47 Och landet gav under de sju ymniga åren avkastning i överflöd

48 och under dessa sju år som kommo i Egyptens land samlade han in allt som kunde tjäna till föda och lade upp det i städerna. I var särskild stad lade han upp de födoämnen som man hämtade ifrån fälten däromkring.

49 Så hopförde Josef säd i stor myckenhet, såsom sanden i havet, till dess man måste upphöra att hålla räkning på den, eftersom det var omöjligt att hålla räkning på den.

50 Och åt Josef föddes två

the second chariot which belonged to him, and they cried out before him, Bow the knee! thus setting him over all the land of Egypt.

44 And Pharaoh said unto Joseph, I, am Pharaoh, Without thee, therefore, shall no man raise his hand or his foot, in all the land of Egypt.

45 And Pharaoh called Joseph's name Zaphenath–paneah, and gave him Asenath, daughter of Poti–phera priest of On, to wife,—and Joseph went forth over the land of Egypt.

46 Now, Joseph, was thirty years old, when he took his station, before Pharaoh king of Egypt. So Joseph went forth from before Pharaoh, and passed along through all the land of Egypt.

47 And the land produced, in the seven years of plenty, by handfuls.

48 And he gathered up all the food of the seven years in which there was plenty in the land of Egypt, and laid up food in cities—the food of the fields of the city, which were round about it, laid he up within it.

49 Thus did Joseph heap up corn like the sand of the sea, making it exceeding abundant,—until one hath left off reckoning, because it cannot be reckoned.

50 Now, to Joseph, were

ennenkuin nälkävuosi tuli, kaksi poikaa, jotka Aasenat, Oonin papin Poti-Feran tytär, synnytti hänelle.

51 Esikoiselle Joosef antoi nimen Manasse, sillä, sanoi hän, Jumala on saattanut minut unhottamaan kaikki vaivani ja koko isäni kodin.

52 Toiselle hän antoi nimen Efraim, sillä, sanoi hän, Jumala on tehnyt minut hedelmälliseksi kärsimysteni maassa.

53 Ne seitsemän viljavuotta, jotka tulivat Egyptin maahan, kuluivat loppuun.

54 Senjälkeen alkoi seitsemän nälkävuotta, niinkuin Joosef oli sanonut, ja tuli nälänhätä kaikkiin maihin, mutta Egyptin maassa oli leipäviljaa kaikkialla.

55 Mutta koko Egyptin maa näki nälkää, ja kansa huusi faraolta leipää. Silloin farao sanoi kaikille egyptiläisille: Menkää Joosefin luo ja tehkää, mitä hän käskee teidän tehdä.

56 Kun nälkä ahdisti koko maata, avasi Joosef kaikki varastot ja myi viljaa egyptiläisille. Mutta nälänhätä tuli yhä kovemmaksi Egyptin maassa.

57 Ja kaikista maista tultiin

söner, innan något hungerår kom; de föddes åt honom av Asenat, dotter till Poti-Fera, prästen i On.

51 Och Josef gav åt den förstfödde namnet <spärr>Manasse</spärr>, »ty», sade han, »Gud har låtit mig förgäta all min olycka och hela min faders hus.»

52 Och åt den andre gav han namnet <spärr>Efraim</spärr>, »ty», sade han, »Gud har gjort mig fruktsam i mitt lidandes land».

53 Men de sju ymniga åren som först hade kommit i Egyptens land gingo till ända;

54 sedan begynte de sju hungeråren, såsom Josef hade förutsagt. Och hungersnöd uppstod i alla andra länder; men i Egyptens land fanns bröd överallt.

55 Och när hela Egyptens land begynte hungra och folket ropade till Farao efter bröd, sade Farao till alla egyptier: »Gån till Josef, och gören vad han säger eder.»

56 När nu alltså hungersnöd var över hela landet, öppnade Josef alla förrådshus och sålde säd åt egyptierna. Men hungersnöden blev allt större i Egyptens land;

57 och från alla länder kom

born, two sons, ere yet came in the year of famine,—whom Asenath, daughter of Poti-phera priest of On, bare to him.

51 And Joseph called the name of the firstborn, Manasseh,—For God hath made me forget all my trouble, and all the house of my father.

52 And, the name of the second, called he, Ephraim,—For God hath made me fruitful in the land of my humiliation.

53 Then came to an end the seven years of the plenty,—which was in the land of Egypt;

54 and the seven years of famine began to come in, according as Joseph had said,—and it came to pass that there was a famine in all the lands, but, in all the land of Egypt, there was bread.

55 Yet was famine felt in all the land of Egypt, and the people made outcry unto Pharaoh, for bread,—and Pharaoh said to all Egypt,—Go ye unto Joseph, that which he saith to you, shall ye do.

56 Now, the famine, was over all the face of the land,—so Joseph opened all [places] wherein it was, and sold corn to the Egyptians, and the famine laid fast hold of the land of Egypt.

57 All the earth also, came

Egyptiin Joosefin luo ostamaan viljaa, sillä kaikissa maissa oli kova nälänhätä.

man till Josef i Egypten för att köpa säd, ty hungersnöden blev allt större i alla länder.

in to Egypt to buy corn, unto Joseph,—because the famine had laid fast hold on all the earth.

42 luku

1 Mutta kun Jaakob sai tietää, että Egyptissä oli viljaa, sanoi hän pojillensa: Mitä epäröitte?

1 Men när Jakob förnam att säd fanns i Egypten, sade han till sina söner: »Varför stån I så rådlösa?»

1 Then saw Jacob that there was corn, in Egypt,—and Jacob said to his sons, Wherefore look ye one at another?

2 Ja hän sanoi: Katso, minä olen kuullut, että Egyptissä on viljaa. Menkää sinne ja ostakaa meille sieltä viljaa, että pysyisimme hengissä emmekä kuolisi.

2 Och han sade vidare: »Se, jag har hört att i Egypten finnes säd; faren ditned och köpen därifrån säd åt oss, för att vi må leva och icke dö.»

2 And he said, Lo! I have heard that there is, corn, in Egypt,—Go down thither, and buy corn for us from thence, that we may live, and not die.

3 Niin kymmenen Joosefin veljeä lähti ostamaan viljaa Egyptistä.

3 Då foro tio av Josefs bröder ned för att köpa säd i Egypten.

3 So Joseph's ten brethren went down,—to buy corn from the Egyptians;

4 Mutta Benjaminia, Joosefin veljeä, Jaakob ei lähettänyt hänen veljiensä mukana, sillä hän pelkäsi, että häntä kohtaisi jokin onnettomuus.

4 Men Benjamin, Josefs broder, blev icke av Jakob sänd åstad med sina bröder, ty han fruktade att någon olycka kunde hända honom.

4 but, Benjamin, Joseph's own brother, Jacob sent not with his brethren,—for he said, Lest there befall him any mischief.

5 Niin Israelin pojat tulivat muiden tulijain mukana ostamaan viljaa, sillä Kanaanin maassa oli nälänhätä.

5 Så kommo då, bland de andra, också Israels söner för att köpa säd; ty hungersnöd rådde i Kanaans land.

5 Thus came in the sons of Israel, to buy corn, in the midst of them that came—for the famine was in the land of Canaan.

6 Mutta Joosef oli vallanpitäjänä maassa; hän myi viljaa kaikelle maan kansalle. Niin Joosefin veljet tulivat ja kumartuivat hänen edessään kasvoilleen maahan.

6 Och Josef var den som hade att befalla i landet; det var han som sålde säd åt allt folket i landet. Då nu Josefs bröder kommo dit, föllo de ned till jorden på sitt ansikte inför honom.

6 Now, Joseph—he, it was, that was in power over the land, he, it was, that was selling corn to all the people of the land,—so Joseph's brethren came in, and bowed themselves down to him, with their faces to the earth.

7 Ja Joosef näki veljensä, ja hän tunsi heidät, mutta tekeytyi heille vieraaksi, puhutteli heitä ankarasti ja

7 När då Josef fick se sina bröder, kände han igen dem; men han ställde sig främmande mot dem och

7 And Joseph beheld his brethren, and recognised them,—and made himself a stranger unto them, and

kysyi heiltä: Mistä te tulette? He vastasivat: Kanaanin maasta tulemme, ostamaan elintarpeita.

8 Ja Joosef tunsi veljensä, mutta he eivät tunteneet häntä.
9 Silloin Joosef muisti unet, jotka hän oli nähnyt heistä, ja sanoi heille: Te olette vakoojia; olette tulleet katsomaan, mistä maa olisi avoin.

10 He vastasivat hänelle: Ei, herra; palvelijasi ovat tulleet ostamaan elintarpeita.
11 Me olemme kaikki saman miehen poikia, olemme rehellisiä miehiä; palvelijasi eivät ole vakoojia.
12 Mutta hän sanoi heille: Ei ole niin, vaan te olette tulleet katsomaan, mistä maa olisi avoin.
13 He vastasivat: Meitä, sinun palvelijoitasi, on kaksitoista veljestä, saman miehen poikia Kanaanin maasta; nuorin on nyt kotona isämme luona, ja yhtä ei enää ole.
14 Joosef sanoi heille: Niin on, kuin olen teille puhunut: te olette vakoojia.

15 Näin te tulette koeteltaviksi: niin totta kuin farao elää, te ette pääse täältä lähtemään, ellei nuorin veljenne tule tänne.

16 Lähettäkää yksi

tilltalade dem hårt och frågade dem: »Varifrån kommen I?» De svarade: »Från Kanaans land, för att köpa säd till föda åt oss.»
8 Och fastän Josef kände igen sina bröder, kände de icke igen honom.
9 Men Josef tänkte på de drömmar som han hade drömt om dem. Och han sade till dem: »I ären spejare, I haven kommit för att se efter, var landet är utan skydd.»
10 De svarade honom: »Nej, herre, dina tjänare hava kommit för att köpa säd till föda åt sig.
11 Vi äro alla söner till en och samma man; vi äro redliga män, dina tjänare äro inga spejare.»

12 Men han sade till dem: »Jo, I haven kommit för att se efter, var landet är utan skydd.»
13 De svarade: »Vi, dina tjänare, äro tolv bröder, söner till en och samma man i Kanaans land; men den yngste är nu hemma hos vår fader, och en är icke mer till.»
14 Josef sade till dem: »Det är såsom jag sade eder: I ären spejare.

15 Och på detta sätt vill jag pröva eder: så sant Farao lever, I skolen icke slippa härifrån, med mindre eder yngste broder kommer hit.

16 En av eder må fara och

spake with them harsh things, and said unto them—Whence have ye come in? And they said, From the land of Canaan, to buy food.
8 And Joseph recognised his brethren,—whereas, they, recognised him not.
9 And Joseph remembered the dreams which he had dreamed regarding them,—so he said unto them—Spies, are, ye! to see the nakedness of the land, have ye come in!
10 And they said unto him, Nay, my lord,—but, thy servants, are come to buy food.
11 All of us, are, sons of one man,—honest men, are, we: thy servants, are not, spies.

12 And he said unto him,—Nay! but, the nakedness of the land, are ye come in to see.
13 And they said: We, thy twelve servants, are, brethren, sons of one man, in the and of Canaan,—and lo! the youngest, is with our father, this day, and, the one, is not!
14 And Joseph said unto them,—The very thing, that I spake unto you, saying—Spies, are, ye.
15 Hereby, shall ye be proved,—By the life of Pharaoh, ye shall not go forth from hence, save only by the coming in of your youngest brother, hither.
16 Send—from among you—

joukostanne noutamaan veljenne tänne, mutta teidän muiden on jääminen tänne vangeiksi, että koeteltaisiin, oletteko puhuneet totta; muuten, niin totta kuin farao elää, te olette vakoojia.
17 Ja hän panetti heidät vankeuteen kolmeksi päiväksi.
18 Mutta kolmantena päivänä Joosef sanoi heille: Jos tahdotte elää, niin tehkää näin, sillä minä olen Jumalaa pelkääväinen:
19 jos olette rehellisiä miehiä, niin jääköön yksi teistä, veljeksistä, vangiksi vankilaan, jossa teitä säilytettiin, mutta te muut menkää viemään kotiin viljaa perheittenne nälänhätään.

20 Ja tuokaa nuorin veljenne minun luokseni. Jos teidän puheenne siten todeksi vahvistuu, niin vältätte kuoleman. Ja heidän täytyi tehdä niin.
21 Mutta he sanoivat toinen toisellensa: Totisesti, me olemme syylliset sentähden, mitä teimme veljellemme; sillä me näimme hänen sielunsa tuskan, kun hän anoi meiltä armoa, emmekä kuulleet häntä. Sentähden on meille tullut tämä tuska.
22 Ruuben vastasi heille sanoen: Enkö minä sanonut teille: 'Älkää tehkö pahoin nuorukaista vastaan!' Mutta te ette kuulleet minua;

hämta hit eder broder. Men I andra skolen stanna såsom fångar, för att jag så må pröva om I haven talat sanning. Ty om så icke är, då ären I spejare, så sant Farao lever.»

17 Därefter lät han hålla dem allasammans i fängelse under tre dagar.
18 Men på tredje dagen sade Josef till dem: »Om I viljen leva, så gören på detta sätt, ty jag fruktar Gud:

19 ären I redliga män, så må en av eder, I bröder, stanna såsom fånge i huset där I haven suttit fängslade; men I andra mån fara eder väg, och föra hem med eder den säd som I haven köpt till hjälp mot hungersnöden hemma hos eder.
20 Fören sedan eder yngste broder hit till mig; om så edra ord visa sig vara sanna, skolen I slippa att dö.» Och de måste göra så.
21 Men de sade till varandra: »Förvisso hava vi dragit skuld över oss genom det som vi gjorde mot vår broder; ty vi sågo hans själs ångest, när han bad oss om misskund, och vi ville dock icke lyssna till honom. Därför hava vi själva kommit i denna ångest.»
22 Ruben svarade dem: »Sade jag icke till eder: 'Försynden eder icke på gossen'? Men I lyssnaden icke till mig; se, därför

one, that he may fetch your brother, but be, ye, held as prisoners, that your words may be proved, whether, truth, is with you,—and, if not, by the life of Pharaoh, surely, spies, ye are.

17 So he drew them all together into ward, for three days.
18 And Joseph said unto them, on the third day, This, do, and live,—God himself, do, I, revere.

19 If ye, are, honest men, one brother of you, shall be kept as a prisoner in your house of ward,—but, ye, go, take in corn for the famine of your houses;

20 and, your youngest brother, shall ye bring in unto me, that your words may be confirmed, and ye die not. And they did so.

21 And they said, each man unto his brother—Verily guilty, we are, respecting our brother, in that we saw the distress of his soul, when he appealed unto us for favour, and we hearkened not,—therefore, hath come in unto us this distress.

22 And Reuben responded to them, saying—Spake I not unto you, saying, Do not sin against the child! And ye hearkened not? His very

katsokaa, nyt kostetaan hänen verensä.
23 Mutta he eivät tienneet, että Joosef ymmärsi heitä, sillä hän puhui heille tulkin kautta.
24 Ja hän kääntyi pois heistä ja itki. Sitten hän kääntyi taas heihin päin ja puhui heidän kanssaan. Ja hän otti heidän joukostaan Simeonin ja vangitutti hänet heidän nähtensä.
25 Ja Joosef käski täyttää heidän säkkinsä viljalla ja panna jokaisen rahat takaisin hänen säkkiinsä sekä antaa heille evästä matkalle. Ja heille tehtiin niin.

26 Ja he sälyttivät viljansa aasien selkään ja lähtivät sieltä.
27 Kun sitten eräs heistä yöpaikassa avasi säkkinsä syöttääkseen aasiansa, huomasi hän rahansa säkin suussa.

28 Hän sanoi veljilleen: Minulle on annettu rahani takaisin; katso, se on minun säkissäni. Silloin heidän sydämensä vavahti, ja he katsoivat säikähtyneinä toisiinsa sanoen: Mitä Jumala on meille tehnyt?
29 Tultuansa isänsä Jaakobin luo Kanaanin maahan he ilmoittivat hänelle kaikki, mitä heille oli tapahtunut, ja sanoivat:
30 Mies, joka on sen maan valtiaana, puhutteli meitä

utkräves nu hans blod.»

23 Men de visste icke att Josef förstod detta, ty han talade med dem genom tolk.

24 Och han vände sig bort ifrån dem och grät. Sedan vände han sig åter till dem och talade med dem; och han tog Simeon ut ur deras krets och lät fängsla honom inför deras ögon.
25 Och Josef bjöd att man skulle fylla deras säckar med säd, och lägga vars och ens penningar tillbaka i hans säck, och giva dem kost för resan. Och man gjorde så med dem.

26 Och de lastade säden på sina åsnor och foro därifrån.

27 Men när vid ett viloställe en av dem öppnade sin säck för att giva foder åt sin åsna, fick han se sina penningar ligga överst i säcken.
28 Då sade han till sina bröder: »Mina penningar hava blivit lagda hit tillbaka; se, de äro här i min säck.» Då blevo de utom sig av häpnad och sågo förskräckta på varandra och sade: »Vad har Gud gjort mot oss!»

29 När de kommo hem till sin fader Jakob i Kanaans land, berättade de för honom allt vad som hade hänt dem och sade:
30 »Mannen som var herre där i landet tilltalade oss

blood, therefore, lo! it is required.
23 But, they, knew not, that Joseph was hearkening,—for, the interpreter, was between them.
24 So he turned away from them, and wept,—then came back unto them, and spake unto them, and took away from them, Simeon, and bound him prisoner before their eyes.
25 Then commanded Joseph that their bags should be filled with corn, and their silver be returned, each man's into his sack, and provision be given, for the journey,—and it was done to them thus.
26 So they lifted up their corn on their asses,—and went their way, from thence.
27 And the first opened his sack, to give fodder to his ass, at the inn,—and beheld his silver, yea, there, it was, in the mouth of his sack!

28 So he said unto his brethren, My silver hath been returned, yea verily, there, it is, in my sack! Then went forth their heart, and they turned trembling—each man unto his brother, saying, What, is this, that God hath done to us?
29 So they came in unto Jacob their father, to the land of Canaan,—and told him all that had befallen them, saying:
30 The man that is lord of the land, spake unto us

ankarasti ja kohteli meitä, niinkuin olisimme olleet maata vakoilemassa.
31 Mutta me sanoimme hänelle: 'Olemme rehellisiä miehiä emmekä mitään vakoojia;
32 meitä on kaksitoista veljestä, saman isän poikia; yhtä ei enää ole, ja nuorin on nyt kotona isämme luona Kanaanin maassa.'
33 Mutta mies, sen maan valtias, sanoi meille: 'Siitä minä saan tietää, oletteko rehellisiä miehiä: jättäkää yksi veljistänne minun luokseni; ottakaa sitten viljaa perheittenne nälänhätään.

34 Ja menkää ja tuokaa nuorin veljenne luokseni, saadakseni tietää, ettette ole vakoojia, vaan rehellisiä miehiä. Sitten minä annan teille veljenne takaisin, ja te saatte vapaasti liikkua maassa.'
35 Kun he sitten tyhjensivät säkkinsä, niin katso, kunkin rahakukkaro oli hänen säkissään; ja nähdessään rahakukkaronsa he sekä heidän isänsä peljästyivät.

36 Ja heidän isänsä Jaakob sanoi heille: Te teette minut lapsettomaksi; Joosefia ei enää ole, Simeonia ei enää ole, ja Benjamininkin te tahdotte viedä minulta; kaikki tämä kohtaa minua.
37 Ruuben vastasi isälleen

hårt och behandlade oss såsom om vi ville bespeja landet.
31 Men vi sade till honom: 'Vi äro redliga män och inga spejare;

32 vi äro tolv bröder, samma faders söner; en är icke mer till, och den yngste är nu hemma hos vår fader i Kanaans land.'
33 Men mannen som var herre i landet svarade oss: 'Därav skall jag veta att I ären redliga män: lämnen kvar hos mig en av eder, I bröder; tagen så vad I haven köpt till hjälp mot hungersnöden hemma hos eder, och faren eder väg.
34 Sedan mån I föra eder yngste broder hit till mig, så kan jag veta att I icke ären spejare, utan redliga män. Då skall jag giva eder broder tillbaka åt eder, och I skolen fritt få draga omkring i landet.
35 När de sedan tömde sina säckar, fann var och en sin penningpung i sin säck. Och då de och deras fader fingo se penningpungarna, blevo de förskräckta.

36 Och Jakob, deras fader, sade till dem: »I gören mig barnlös; Josef är borta, Simeon är borta, Benjamin viljen I ock taga ifrån mig; över mig kommer allt detta.»

37 Då svarade Ruben sin

harsh things,—and then delivered us up, as spies of the land.
31 And we said unto him, Honest men, are, we,—we are not spies!

32 Twelve brethren, are, we, sons of our father,—the one, is not, and, the youngest, is this day with our father, in the land of Canaan.
33 Then said the man, the lord of the land, unto us, Hereby, shall I get to know that, honest men, ye are,—One brother of you, leave ye remaining with me, and, corn for the famine of your houses, take ye and go your way;
34 And bring ye in your youngest brother unto me, So must I get to know that ye, are, not spies, but are, honest men: Your brother, will I give up to you, and, with the land, shall ye traffic.

35 And it came to pass, when, they, were emptying their sacks, then lo! each man’s bundle of silver, was in his sack,—and, when they beheld their bundles of silver—they and their father, they were afraid.
36 And Jacob their father said unto them, Me, have ye bereaved,—Joseph, is not, and, Simeon, is not, and Benjamin, ye would take! Against me, have happened, all these things.

37 Then spake Reuben unto

sanoen: Saat surmata minun molemmat poikani, jos en tuo häntä sinulle takaisin; anna hänet minun huostaani, niin minä tuon hänet sinulle takaisin.
38 Mutta hän sanoi: Ei minun poikani saa lähteä teidän kanssanne, sillä hänen veljensä on kuollut, ja hän on yksin jäljellä; jos onnettomuus kohtaa häntä matkalla, jolle aiotte lähteä, niin te saatatte minun harmaat hapseni vaipumaan murheella tuonelaan.

fader och sade: »Mina båda söner må du döda, om jag icke för honom åter till dig. Anförtro honom åt mig, jag skall föra honom tillbaka till dig.»
38 Men han svarade: »Min son får icke fara ditned med eder. Hans broder är ju död, och han är allena kvar; om nu någon olycka hände honom på den resa I viljen företaga, så skullen I bringa mina grå hår med sorg ned i dödsriket.»

his father, saying, My two sons, shalt thou put to death, if I bring him not unto thee,—Come, give him up upon my hand, and, I, will restore him unto thee.
38 And he said, My son shall not go down with you,—For, his brother, is dead, and, he alone, is left, and, as surely as there befall him any mischief by the way wherein ye go, so surely shall ye bring down my grey hairs with sorrow unto hades.

43 luku

1 Mutta nälänhätä oli maassa kova.
2 Ja kun he olivat syöneet loppuun sen viljan, jonka olivat tuoneet Egyptistä, sanoi heidän isänsä heille: Menkää jälleen ostamaan meille vähän elintarpeita.

3 Juuda vastasi hänelle sanoen: Se mies teroitti meille teroittamalla: 'Ette saa tulla minun kasvojeni eteen, ellei veljenne ole teidän kanssanne.'
4 Jos annat veljemme seurata meidän mukanamme, niin me lähdemme ostamaan sinulle elintarpeita.
5 Mutta jos et anna, niin emme lähde; sillä se mies sanoi meille: 'Ette saa tulla minun kasvojeni eteen, ellei veljenne ole teidän kanssanne.'

1 Men hungersnöden var svår i landet.
2 Och när de hade förtärt den säd som de hade hämtat från Egypten, sade deras fader till dem: »Faren tillbaka och köpen litet säd till föda åt oss.»

3 Men Juda svarade honom och sade: »Mannen betygade högtidligt och sade till oss: 'I fån icke komma inför mitt ansikte, med mindre eder broder är med eder.'
4 Om du nu låter vår broder följa med oss, så skola vi fara ned och köpa säd till föda åt dig.

5 Men om du icke låter honom följa med oss, så vilja vi icke fara, ty mannen sade till oss: 'I fån icke komma inför mitt ansikte, med mindre eder broder är med eder.'

1 But, the famine, was severe in the land.
2 So it came to pass, when they had made an end of eating the corn which they had brought in out of Egypt, that their father said unto them,—Return, buy for us a little food.
3 Then spake Judah unto him, saying,—The man, did protest, to us, saying—Ye shall not see my face, except, your brother, is with you.
4 If thou art sending our brother with us, we will certainly go down, and buy for thee food;

5 but, if thou art not sending him, we will not go down, for, the man, said unto us, Ye shall not see my face, except, your brother, is with you.

6 Israel sanoi: Minkätähden teitte niin pahasti minua kohtaan, että ilmaisitte tuolle miehelle teillä olevan vielä veljen?
7 He vastasivat: Mies kyseli tuiki tarkasti meitä ja meidän sukuamme, sanoen: 'Elääkö isänne vielä? Onko teillä vielä veljeä?' Silloin me ilmoitimme hänelle, niinkuin asia on. Saatoimmeko tietää, että hän sanoisi: 'Tuokaa tänne veljenne'?
8 Ja Juuda sanoi isällensä Israelille: Anna nuorukaisen seurata minun mukanani, niin me nousemme ja lähdemme matkalle, että jäisimme eloon, sekä me että sinä ja vaimomme ja lapsemme, emmekä kuolisi.
9 Minä vastaan hänestä; minun kädestäni saat vaatia hänet. Jos en tuo häntä takaisin sinun luoksesi ja aseta häntä eteesi, niin minä olen syyllinen sinun edessäsi kaiken elinaikani.

10 Totisesti, jos emme olisi näin vitkastelleet, niin olisimme jo kaksikin kertaa voineet olla sieltä kotona.
11 Silloin heidän isänsä Israel sanoi heille: Jos niin on, tehkää ainakin tämä: ottakaa säkkeihinne maan parhaimpia tuotteita ja viekää ne sille miehelle lahjaksi: vähän balsamia ja vähän hunajaa, kumihartsia ja hajupihkaa, pähkinöitä ja manteleita.
12 Ja ottakaa mukaanne

6 Då sade Israel: »Varför gjorden I så illa mot mig och berättaden för mannen att I haden ännu en broder?»
7 De svarade: »Mannen frågade noga om oss och vår släkt; han sade: 'Lever eder fader ännu? Haven I någon broder?' Då omtalade vi för honom huru det förhöll sig. Kunde vi veta att han skulle säga: 'Fören eder broder hitned'?»

8 Och Juda sade till sin fader Israel: »Låt ynglingen följa med mig, så vilja vi stå upp och begiva oss åstad, för att vi må leva och icke dö, vi själva och du och våra kvinnor och barn.

9 Jag vill ansvara för honom; av min hand må du utkräva honom. Om jag icke för honom åter till dig och ställer honom inför ditt ansikte, så vill jag vara en syndare inför dig i all min tid.
10 Sannerligen, om vi icke hade dröjt så länge, så skulle vi redan hava varit tillbaka för andra gången.»
11 Då svarade deras fader Israel dem: »Måste det så vara, så gören nu på detta sätt: tagen av landets bästa frukt i edra säckar och fören det till mannen såsom skänk, litet balsam och litet honung, dragantgummi och ladanum, pistacienötter och mandlar.

12 Och tagen dubbla

6 And Israel said, Wherefore did ye ill to me,—to tell the man, there yet remained to you, a brother?

7 And they said, The man, did ask, concerning ourselves and concerning our kindred, saying—Is your father yet, alive? Have, ye a brother? So we told him according to the tenor of these words. Could we, at all know, that he would say, Bring down your brother?
8 Then said Judah unto Israel his father—Come! send thou down the young man with me, that we may arise and go our way,—and live and not die, both, we and thou, and our little ones.

9 I, will be surety for him, at my hand, shalt thou require him,—as surely as I bring him not in unto thee, and set him down before thee, so surely will I be counted a sinner against thee, all the days,
10 For, if we had not lingered, surely, now, had we come back here a second time.
11 Then Israel their father said unto them—If so, then, do, this,—Take of the song of the land in your vessels, and carry down to the man, a present,—A little balsam, and a little honey, tragacanth gum and cistus gum, pistachio nuts, and almonds.
12 And, double silver, take

kaksinkertainen raha, niin että viette takaisin sen rahan, joka palautettiin säkkienne suussa. Ehkä se oli erehdys.

13 Ottakaa sitten mukaanne myöskin veljenne ja nouskaa ja menkää jälleen sen miehen luo.
14 Jumala, Kaikkivaltias, suokoon, että se mies tekisi teille laupeuden ja antaisi toisen veljenne sekä Benjaminin palata kotiin teidän kanssanne. Mutta jos tulen lapsettomaksi, niin tulen lapsettomaksi.
15 Niin miehet ottivat mukaansa lahjan ja kaksinkertaisen rahan sekä myöskin Benjaminin ja nousivat ja menivät Egyptiin; ja he astuivat Joosefin eteen.
16 Kun Joosef näki Benjaminin heidän seurassaan, sanoi hän huoneenhaltijalleen: Vie nämä miehet sisään; teurasta teuras ja valmista se, sillä miehet saavat syödä päivällistä minun kanssani.
17 Ja mies teki, niinkuin Joosef oli käskenyt, ja vei miehet Joosefin taloon.

18 Mutta miehet pelkäsivät, kun heitä vietiin Joosefin taloon, arvellen: Sen rahan tähden, joka viime kerralla tuli takaisin meidän säkeissämme, ne nyt vievät meitä tänne hyökätäkseen ja karatakseen meidän

summan penningar med eder, så att I fören tillbaka dit med eder de penningar som I haven fått igen överst i edra säckar. Kanhända var det ett misstag.
13 Tagen ock eder broder med eder, och stån upp och faren tillbaka till mannen.

14 Men Gud den Allsmäktige låte eder finna barmhärtighet inför mannen, så att han tillstädjer eder andre broder och Benjamin att återvända med eder. Men skall jag bliva barnlös, så må det då ske.»
15 Då togo männen de nämnda skänkerna och togo med sig dubbla summan penningar, därtill ock Benjamin, och stodo upp och foro ned till Egypten och trädde inför Josef.
16 Då nu Josef såg att Benjamin var med dem, sade han till sin hovmästare: »För dessa män in i mitt hus; och låt slakta och tillreda en måltid, ty männen skola äta middag med mig.»

17 Och mannen gjorde såsom Josef hade sagt och förde männen in i Josefs hus.
18 Och männen blevo förskräckta, när de fördes in i Josefs hus; de sade: »Det är på grund av penningarna vi föras hitin, de penningar som förra gången kommo tillbaka i våra säckar; ty han vill nu störta sig på oss och

in your hand,—also, the silver that was put back in the mouth of your sacks, carry ye back in your hand, peradventure it was, an error,
13 Your brother also, take ye,—and arise, go again unto the man.

14 And, GOD Almighty, give you compassion before the man, so shall he send with you, your other brother, and Benjamin. But, as for me, when I am bereaved, I am bereaved!

15 So the men took this present, double silver also, took they in their hand, and Benjamin,—and arose, and went down into Egypt, and stood before Joseph.

16 And Joseph saw—with them—Benjamin, so he said to him that was over his house, Bring the men into the house,—and slay meat, and make ready, for, with me, shall the men eat, at noon.

17 So the men did, as Joseph had said, and the man brought the men into Joseph's house.
18 Then were the men afraid, because they had been brought into the house of Joseph, and they said—For the matter of the silver that came back in our sacks at the beginning, have, we, been brought in,—that he

kimppuumme, ottaakseen meidät orjiksi ja anastaakseen aasimme.
19 Niin he menivät Joosefin huoneenhaltijan luo ja puhuttelivat häntä talon ovella

20 ja sanoivat: Oi kuule, herra, me olemme kerran ennen käyneet täällä ostamassa elintarpeita,
21 ja kun me tulimme yöpaikkaan ja avasimme säkkimme, niin katso, jokaisen raha oli hänen säkkinsä suussa täysipainoisena; olemme nyt tuoneet ne mukanamme takaisin.
22 Ja olemme tuoneet mukanamme toisenkin rahan ostaaksemme viljaa elatukseksemme. Emme tiedä, kuka on pannut meidän rahamme säkkeihimme.
23 Hän vastasi: Olkaa rauhassa, älkää peljätkö. Teidän Jumalanne ja teidän isänne Jumala on antanut teidän löytää aarteen säkeistänne. Teidän rahanne minä olen saanut. Ja hän toi heidän luokseen Simeonin.
24 Ja hän vei miehet Joosefin taloon ja antoi heille vettä jalkain pesemiseksi ja heidän aaseilleen rehua.

25 He laittoivat lahjansa järjestykseen siksi, kunnes Joosef tulisi päivälliselle; sillä he olivat kuulleet, että

överfalla oss och göra oss själva till trälar och taga ifrån oss våra åsnor.»
19 Och de trädde fram till Josefs hovmästare och talade med honom vid ingången till huset

20 och sade: »Hör oss, herre. När vi förra gången voro härnere för att köpa säd till föda åt oss
21 och sedan kommo till ett viloställe och öppnade våra säckar, då fann var och en av oss sina penningar överst i sin säck, penningarna till deras fulla vikt; dem hava vi nu fört tillbaka med oss.

22 Och vi hava tagit andra penningar med oss för att köpa säd till föda åt oss. Vi veta icke vem som hade lagt penningarna i våra säckar.»

23 Då svarade han: »Varen vid gott mod, frukten icke; det är eder Gud och eder faders Gud som har låtit eder finna en skatt i edra säckar; edra penningar har jag fått.» Sedan hämtade han Simeon ut till dem.

24 Och han förde männen in i Josefs hus och gav dem vatten till att två sina fötter och gav foder åt deras åsnor.

25 Och de ställde i ordning sina skänker, till dess Josef skulle komma hem om middagen; ty de hade fått

may turn round upon us and fall upon us, and take us for servants, and our asses.
19 So they drew near unto the man that was over Joseph's house,—and spake unto him, at the entrance of the house;
20 and said, May it please my lord! We, did indeed come down, at the beginning to buy food.
21 And it came to pass, when we had entered into the inn, that we opened our sacks, and lo! the silver of each man, in the mouth of his sack,—our silver in its full weight,—so we have bought it back in our hand!
22 And, more silver, have we brought down in our hand, to buy food,—we know not who put our silver in our sacks.

23 And he said—Peace to you, do not fear! Your God, and the God of your father, hath given you secret treasure, in your sacks, as for your silver, it came in unto me. And he brought forth unto them, Simeon.

24 So the man brought the men into Joseph's house,—and gave them water, and they bathed their feet, and he gave them provender for their asses.
25 And they made ready the present, against the coming in of Joseph, at noon,—for they heard that it was, there,

saisivat aterioida siellä.
26 Kun Joosef oli tullut kotiin, veivät he hänelle huoneeseen lahjat, jotka heillä oli mukanaan, ja kumartuivat maahan hänen edessänsä.

27 Hän tervehti heitä ja kysyi: Kuinka voi teidän vanha isänne, josta puhuitte? Vieläkö hän elää?

28 He vastasivat: Palvelijasi, meidän isämme, voi hyvin; hän elää vielä. Ja he kumartuivat ja heittäytyivät maahan.
29 Ja hän nosti silmänsä ja näki veljensä Benjaminin, äitinsä pojan, ja kysyi: Onko tämä teidän nuorin veljenne, josta puhuitte? Sitten hän sanoi: Jumala olkoon sinulle, poikani, armollinen.
30 Mutta silloin Joosef keskeytti äkkiä puheensa, sillä nähdessään veljensä hän tuli sydämessään liikutetuksi ja etsi tilaisuutta itkeäkseen; niin hän meni sisähuoneeseen ja itki siellä.
31 Senjälkeen hän pestyään kasvonsa tuli ulos, hillitsi itsensä ja käski: Tarjotkaa ruokaa.
32 Ja tarjottiin erikseen hänelle ja erikseen heille ja erikseen egyptiläisille, jotka aterioivat hänen kanssaan; egyptiläiset näet eivät saata syödä yhdessä hebrealaisten kanssa, sillä se on egyptiläisille

höra att de skulle äta där.
26 När sedan Josef hade kommit hem, förde de skänkerna, som de hade med sig, in till honom i huset och föllo ned för honom till jorden.

27 Och han hälsade dem och frågade: »Står det väl till med eder fader, den gamle, som I taladen om? Lever han ännu?»
28 De svarade: »Ja, det står väl till med vår fader, din tjänare; han lever ännu.» Och de bugade sig och föllo ned för honom.
29 Och när han lyfte upp sina ögon och fick se sin broder Benjamin, sin moders son, frågade han: »Är detta eder yngste broder, den som I taladen om med mig?» Därpå sade han: »Gud vare dig nådig, min son.»
30 Men Josef bröt av sitt tal, ty hans hjärta upprördes av kärlek till brodern, och han sökte tillfälle att gråta ut och gick in i sin kammare och grät där.

31 Därefter, sedan han hade tvagit sitt ansikte, gick han åter ut och betvang sig och sade: »Sätten fram mat.»
32 Och de satte fram särskilt för honom och särskilt för dem och särskilt för de egyptier som åto tillsammans med honom; ty egyptierna få icke äta tillsammans med hebréerna; sådant är nämligen en

they should eat bread.
26 So, when Joseph came into the house, they brought in to him the present which was in their hand, into the house,—and bowed themselves down to him to the earth.
27 Then asked he after their welfare, and said—Is it well with your aged father, of whom ye spake? Is he yet, alive?
28 And they said—It is well with thy servant our father, he is yet, alive. And they bent their heads, and bowed themselves down.
29 Then lifted he up his eyes, and saw Benjamin his brother, son of his mother, and said—Is, this, your youngest brother, of whom ye spake unto me? And he said, God, grant thee favour, my son!
30 And Joseph made haste, for his compassions towards his brother, were pent up, and he sought to weep,—so he went into the inner chamber, and wept there.

31 Then bathed he his face, and came forth,—and restrained himself, and said, Set on bread!
32 So they set on, for him—by himself, and for them—by themselves,—and for the Egyptians that were eating with him—by themselves, for the Egyptians might not eat, bread, with the Hebrews, for, an abomination, had that

kauhistus.
33 He istuivat vastapäätä häntä iän mukaan, esikoinen ensimmäisenä ja nuorin viimeisenä; ja ihmetellen miehet katselivat toisiaan.

34 Ja hän antoi kantaa omasta pöydästään ruokia heille, ja Benjaminin annos oli viisi kertaa suurempi kuin kaikkien muiden. Ja he joivat hänen kanssaan ja juopuivat.

44 luku

1 Senjälkeen Joosef käski huoneenhaltijaansa sanoen: Täytä miesten säkit viljalla, niin paljon kuin he voivat kuljettaa, ja pane itsekunkin raha hänen säkkinsä suuhun.
2 Ja nuorimman säkin suuhun pane minun maljani, tuo hopeamalja, ynnä hänen viljarahansa. Ja hän teki, niinkuin Joosef käski.

3 Aamulla päivän valjetessa miehet saivat aaseinensa lähteä matkalle.

4 Mutta kun he olivat ehtineet vähän matkaa kaupungin ulkopuolelle, sanoi Joosef huoneenhaltijalleen: Nouse ja aja miehiä takaa, ja kun saavutat heidät, sanoi heille: 'Minkätähden olette palkinneet hyvän pahalla?
5 Onhan se juuri se, josta

styggelse för egyptierna.
33 Och de fingo sina platser mitt emot honom, den förstfödde främst såsom den förstfödde, sedan de yngre, var och en efter sin ålder; och männen sågo med förundran på varandra.
34 Och han lät bära till dem av rätterna på sitt bord, och Benjamin fick fem gånger så mycket som var och en av de andra. Och de drucko sig glada med honom.

1 Därefter bjöd han sin hovmästare och sade: »Fyll männens säckar med säd, så mycket de kunna rymma, och lägg vars och ens penningar överst i hans säck.

2 Och min bägare, silverbägaren, skall du lägga överst i den yngstes säck, tillika med penningarna för hans säd.» Och han gjorde såsom Josef hade sagt.

3 Om morgonen, då det blev dager, fingo männen fara med sina åsnor.

4 Men när de hade kommit ett litet stycke utom staden, sade Josef till sin hovmästare: »Stå upp och sätt efter männen; och när du hinner upp dem, så säg till dem: 'Varför haven I lönat gott med ont?

5 Det är ju just den bägaren

been to Egyptians.
33 So they took their seats before him, the firstborn, according to his birthright, and, the youngest, according to his youth,—and the men looked with amazement, each one at his companion.
34 And he sent portions, from before him, unto them, and the portion of Benjamin exceeded the portions of them all, five-fold. And they drank and made merry with him.

1 Then commanded he him who was over his house, saying—Fill the sacks of the men, with food, as much as they can carry, and put each man's silver in the mouth of his sack;
2 and, my cup—the cup of silver, shalt thou put in the mouth of the sack of the youngest, with his corn-silver. So he did, according to the word of Joseph, which he had spoken.
3 By the time, the morning, was light, the men, had been sent away, they, and their asses.
4 They themselves, had gone out of the city—they had not gone far, when, Joseph, said to him who was over his house, Rise, chase after the men,—so shalt thou overtake them, and shalt say unto them, Wherefore, have ye requited evil for good?
5 Is not, this, that in which

isäntäni juo ja josta hän salaisia tiedustelee. Te olette pahoin tehneet menetellessänne näin.'
6 Kun hän sitten saavutti heidät, puhui hän heille nämä sanat.
7 He vastasivat hänelle: Minkätähden herramme puhuu näin? Pois se, että palvelijasi tekisivät niin!

8 Katso, rahan, jonka löysimme säkkiemme suusta, me olemme tuoneet takaisin sinulle Kanaanin maasta; kuinka siis olisimme varastaneet hopeata tai kultaa herrasi talosta?
9 Se palvelijoistasi, jolta se löydetään, kuolkoon; ja me muut tulemme herramme orjiksi.
10 Hän vastasi: Olkoon niin, kuin olette puhuneet; se, jolta se löydetään, olkoon minun orjani. Mutta te muut pääsette vapaiksi.

11 Ja he laskivat nopeasti säkkinsä maahan, ja jokainen avasi säkkinsä.

12 Ja hän etsi, alkaen vanhimmasta ja lopettaen nuorimpaan, ja malja löytyi Benjaminin säkistä.

13 Silloin he repäisivät vaatteensa, kuormasivat kukin tavaransa aasinsa selkään ja palasivat kaupunkiin.
14 Ja Juuda meni

som min herre dricker ur, och som han plägar spå med. Det är en ond gärning I haven gjort.'»
6 När han nu hann upp dem, sade han detta till dem.
7 Då svarade de honom: »Varför talar min herre så? Bort det, att dina tjänare skulle göra sådant!

8 De penningar som vi funno överst i våra säckar hava vi ju fört tillbaka till dig från Kanaans land. Huru skulle vi då kunna vilja stjäla silver eller guld ur din herres hus?

9 Den bland dina tjänare, som den finnes hos, han må dö; därtill vilja vi andra bliva min herres trälar.»
10 Han svarade: »Ja, vare det såsom I haven sagt; den som den finnes hos, han skall bliva min träl. Men I andra skolen vara utan skuld.»

11 Och de skyndade sig att lyfta ned var och en sin säck på jorden, och öppnade var och en sin säck.
12 Och han begynte att söka hos den äldste och slutade hos den yngste; och bägaren fanns i Benjamins säck.

13 Då revo de sönder sina kläder och lastade åter var och en sin åsna och vände tillbaka till staden.

14 Och Juda och hans

my lord drinketh, and whereby, he himself, doth, divine? Ye have done evil, in what ye have done.
6 So he overtook them,—and spake unto them these words.
7 And they said unto him, Wherefore, should my lord speak such words as these? Far be thy servants, from doing such a thing as this!
8 Lo! the silver that we found in the mouth of our sacks, we brought back unto thee, out of the land of Canaan,—how then could we steal, out of the house of thy lord, silver or gold?

9 With whomsoever of thy servants it can be found, he shall die,—and, we also, will become my lord's servants.
10 And he said, Yea, now, according to your words, so, let it be,—he with whom it is found, shall be my servant, Ye, however, shall be clear.

11 So they hastened and took down, each man his sack to the ground,—and opened, each man his sack.
12 Then made he thorough search, with the eldest, he began, and, with the youngest, he ended,—and the cup was found in the sack of Benjamin!
13 And they rent their mantles,—and laded each man his ass, and returned to the city.

14 And Judah and his

veljinensä Joosefin taloon, jossa tämä vielä oli, ja he lankesivat maahan hänen eteensä.
15 Silloin Joosef sanoi heille: Mitä olettekaan tehneet! Ettekö tienneet, että minun kaltaiseni mies saa salatut ilmi?
16 Juuda vastasi: Mitä sanoisimmekaan herralleni, mitä puhuisimme ja millä puolustautuisimme! Jumala on paljastanut palvelijaisi syyllisyyden. Katso, me olemme herrani orjat, niin hyvin me muut kuin se, jolta malja löytyi.

17 Hän sanoi: Pois se, että minä tekisin niin! Se, jolta malja löytyi, olkoon minun orjani, mutta te muut menkää rauhassa kotiin isänne luo.

18 Silloin Juuda astui hänen eteensä ja sanoi: Oi herrani, salli palvelijasi puhua sananen herrani kuullen, älköönkä vihasi syttykö palvelijaasi kohtaan, sillä sinä olet niinkuin itse farao!
19 Herrani kysyi palvelijoiltaan sanoen: 'Onko teillä isää tai veljeä?'

20 Me vastasimme herralleni: 'Meillä on kotona vanha isä ja veli, joka on syntynyt hänen vanhoilla päivillänsä ja on vielä nuori; mutta tämän veli on kuollut, ja niin hän on jäänyt yksin äidistänsä, ja

bröder gingo in i Josefs hus, där denne ännu var kvar; och de föllo ned till jorden för honom.
15 Då sade Josef till dem: »Vad haven I gjort! Förstoden I icke att en man sådan som jag kan spå?»

16 Juda svarade: Vad skola vi säga till min herre, vad skola vi tala, och huru skola vi rättfärdiga oss? Gud har funnit dina tjänares missgärning. Se, vi äro min herres trälar, vi andra såväl som den som bägaren har blivit funnen hos.»

17 Men han sade: »Bort det, att jag skulle så göra! Den som bägaren har blivit funnen hos, han skall bliva min träl. Men I andra mån i frid fara hem till eder fader.»
18 Då trädde Juda fram till honom och sade: »Hör mig, herre; låt din tjänare tala ett ord inför min herre, och må din vrede icke upptändas mot din tjänare; ty du är såsom Farao.

19 Min herre frågade sina tjänare och sade: 'Haven I eder fader eller någon broder ännu därhemma?'
20 Och vi svarade min herre: 'Vi hava en åldrig fader och en son till honom, en som är född på hans ålderdom och ännu är ung; men en broder till denne är död, så att han allena är kvar efter sin moder, och

brethren came into the house of Joseph, he, yet being there,—and fell down before him, to the earth.
15 And Joseph said to them, What is this deed which ye have done? Know ye not that such a man as I, can even divine?
16 Then said Judah—What shall we say to my lord, how shall we speak, and how shall we justify ourselves,—when, God himself, hath found out the iniquity of thy servants? Behold us! my lord's servants, both we, and he in whose hand the cup hath been found.
17 And he said, Far be it from me, to do this thing! The man in whose hand the cup hath been found, he, shall be my servant, but, as for you, go ye up in peace, unto your father.
18 Then Judah drew near unto him, and said—Pardon, my lord! Pray let thy servant speak a word in the ears of my lord, and do not let thine anger be kindled against thy servant,—for, thus, art, thou, as Pharaoh!
19 It was, my lord, who asked his servants, saying,—Have, ye a father, or a brother?
20 So we said unto my lord, We have, an aged father, and the child of his old age, a youth,—his brother, being dead, he alone, is left of his mother, and, his father, loveth him.

hänen isänsä rakastaa häntä.'

hans fader har honom kär.'

21 Niin sinä sanoit palvelijoillesi: 'Tuokaa hänet tänne minun luokseni, että silmäni saisivat katsella häntä.'

21 Då sade du till dina tjänare: 'Fören honom hitned till mig, så att jag kan låta mitt öga vila på honom.'

21 So then thou saidst unto thy servants, Bring him down unto me,—that I may set mine eyes upon him.

22 Me vastasimme herralleni: 'Nuorukainen ei saata jättää isäänsä, sillä jos hän jättäisi isänsä, niin tämä kuolisi.'

22 Och vi svarade min herre: 'Ynglingen kan icke lämna sin fader, ty om han lämnade sin fader, så skulle denne dö.'

22 And we said unto my lord, The lad cannot leave his father,—as surely as he leaveth his father, so surely will he, die.

23 Mutta sinä sanoit palvelijoillesi: 'Jos nuorin veljenne ei tule tänne teidän kanssanne, niin älkää enää näyttäytykö minun kasvojeni edessä.'

23 Men du sade till dina tjänare: 'Om eder yngste broder icke följer med eder hitned, så fån I icke mer komma inför mitt ansikte.'

23 And thou saidst unto thy servants, Except your youngest brother do come down with you, ye shall not again behold my face.

24 Ja me menimme kotiin palvelijasi, minun isäni, luo ja kerroimme hänelle herrani sanat.

24 När vi därefter hade kommit hem till din tjänare, min fader, berättade vi för honom vad min herre hade sagt.

24 So it came to pass, when we had gone up unto thy servant, my father, that we told him the words of my lord.

25 Niin isämme sanoi: 'Menkää jälleen ostamaan meille vähän elintarpeita.'

25 Och när sedan vår fader sade: 'Faren tillbaka och köpen litet säd till föda åt oss',

25 Then said our father,—Go again, buy us a little food.

26 Me sanoimme: 'Emme voi lähteä sinne; ainoastaan jos nuorin veljemme seuraa mukanamme, me lähdemme, sillä me emme voi näyttäytyä sen miehen kasvojen edessä, jollei nuorin veljemme ole mukanamme.'

26 svarade vi: 'Vi kunna icke fara ditned; allenast på det villkoret vilja vi fara, att vår yngste broder följer med oss; ty vi få icke komma inför mannens ansikte om vår yngste broder icke är med oss.

26 And we said, We cannot go down,—If our youngest brother be, with us, then, will we go down, for we cannot see the face of the man, if, our youngest brother, is not, with us.

27 Niin palvelijasi, minun isäni, sanoi meille: 'Tiedättehän itse, että vaimoni synnytti minulle kaksi poikaa.

27 Men din tjänare, min fader, sade till oss: 'I veten själva att min hustru har fött åt mig två söner,

27 Then said thy servant my father, unto us,—Ye yourselves, know, that, two, did my wife bear to me,

28 Toinen lähti pois luotani, ja minä sanoin: Varmaan hänet on raadeltu kuoliaaksi, enkä minä ole häntä siitä päivin nähnyt.

28 och den ene gick bort ifrån mig, och jag sade: förvisso är han ihjälriven. Och jag har icke sett honom sedan den tiden.

28 and the one went forth from me, and I said—Certainly he hath been, torn in pieces,—And I have never seen him since.

29 Jos te nyt viette minulta tämänkin ja jos onnettomuus kohtaa häntä, niin te saatatte minun harmaat hapseni vaipumaan tuskalla tuonelaan.'

29 Om I nu tagen också denne ifrån mig och någon olycka händer honom, så skolen I bringa mina grå hår med jämmer ned i dödsriket.'

29 As surely as ye take, this one also, away from before my face, and there befall him any mischief, so surely shall ye bring down my grey hairs, with misfortune, to hades.

30 Jos minä siis tulisin kotiin palvelijasi, isäni, luo eikä meillä olisi mukanamme nuorukaista, johon hän on kaikesta sielustaan kiintynyt,

30 Om jag alltså kommer hem till din tjänare, min fader, utan att vi hava med oss ynglingen, som vår faders hjärta är så fäst vid,

30 Now, therefore, as surely as I go in unto thy servant my father, and, the lad, is not, with us,—seeing that his soul is bound up with [the lad's] soul,

31 niin hän nähdessään, ettei nuorukainen ole kanssamme, kuolisi, ja me, sinun palvelijasi, saattaisimme palvelijasi, isämme, harmaat hapset vaipumaan murheella tuonelaan.

31 då bliver det hans död, när han ser att ynglingen icke är med; och dina tjänare skulle så bringa din tjänares, vår faders, grå hår med sorg ned i dödsriket.

31 so surely shall it come to pass that, when he seeth that the lad is not, with us, then will he die. So shall thy servants bring down the grey hairs of thy servant our father, with sorrow, to hades.

32 Sillä palvelijasi on luvannut isälleen vastata nuorukaisesta ja sanonut: 'Jos en tuo häntä takaisin luoksesi, niin minä olen syyllinen isäni edessä kaiken elinaikani.'

32 Ty jag, din tjänare, har lovat min fader att ansvara för ynglingen och har sagt, att om jag icke för denne till honom igen, så vill jag vara en syndare inför min fader i all min tid.

32 For, thy servant, became surety for the lad, while away from my father, saying,—If I bring him not unto thee, then will I count myself a sinner against my father all the days.

33 Ja jääköön siis palvelijasi herralleni orjaksi nuorukaisen sijaan, ja nuorukainen menköön kotiin veljiensä kanssa.

33 Låt nu därför din tjänare stanna kvar hos min herre såsom träl, i ynglingens ställe, men låt ynglingen fara hem med sina bröder.

33 Now, therefore, I pray thee, let thy servant remain instead of the lad, as servant to my lord,—but, as for the lad, let him go up with his brethren.

34 Sillä kuinka minä voisin mennä kotiin isäni luo, jollei nuorukainen olisi kanssani? En voisi nähdä sitä surkeutta, joka tulisi isäni osaksi.

34 Ty huru skulle jag kunna fara hem till min fader utan att hava ynglingen med mig? Jag förmår icke se den jämmer som då skulle komma över min fader.»

34 For how can I go up unto my father, should, the lad, not, be with me? lest I look on the calamity, that shall find out my father.

45 luku

1 Silloin Joosef ei voinut kauemmin hillitä itseään kaikkien niiden nähden,

1 Då kunde Josef icke längre betvinga sig inför alla dem som stodo omkring

1 And Joseph could not restrain himself, before all who were stationed near

jotka seisoivat hänen ympärillään. Hän huusi: Antakaa kaikkien mennä pois minun luotani! Niin ei ollut ketään saapuvilla, kun Joosef ilmaisi itsensä veljilleen.

honom. Han ropade: »Må alla gå ut härifrån.» Och ingen fick stanna inne hos Josef, när han gav sig till känna för sina bröder.

him, so he cried out—Have forth every man from me! And there stood no man with him, when Joseph made himself known unto his brethren.

2 Ja hän purskahti ääneensä itkemään, niin että egyptiläiset ja faraon hoviväki sen kuulivat.

2 Och han brast ut i högljudd gråt, så att egyptierna hörde det; också Faraos husfolk hörde det.

2 Then gave he forth his voice, in weeping,—and the Egyptians heard, and the house of Pharaoh heard.

3 Ja Joosef sanoi veljilleen: Minä olen Joosef. Vieläkö minun isäni elää? Mutta hänen veljensä eivät voineet vastata hänelle, niin hämmästyksissään he olivat hänen edessään.

3 Och Josef sade till sina bröder: »Jag är Josef. Lever min fader ännu?» Men hans bröder kunde icke svara honom, så förskräckta blevo de för honom.

3 Then said Joseph unto his brethren: I, am Joseph, is my father, yet, alive? But his brethren could not answer him, for they were terrified because of him.

4 Mutta Joosef sanoi veljilleen: Tulkaa tänne luokseni. Ja he tulivat. Niin hän sanoi: Minä olen Joosef, teidän veljenne, jonka myitte Egyptiin.

4 Då sade Josef till sina bröder: »Kommen hitfram till mig.» Och när de kommo fram, sade han: »Jag är Josef, eder broder, som I sålden till Egypten.

4 Then said Joseph unto his brethren—Draw near, I pray you, unto me. And they drew near. And he said—I, am Joseph your brother, whom ye sold into Egypt.

5 Mutta älkää nyt olko murheissanne älkääkä pahoitelko sitä, että olette myyneet minut tänne, sillä Jumala on minut lähettänyt teidän edellänne pitääkseen teidät hengissä.

5 Men varen nu icke bedrövade och grämen eder icke däröver att I haven sålt mig hit: ty för att bevara människors liv har Gud sänt mig hit före eder.

5 But, now, do not grieve, neither let it be vexing in your eyes, that ye sold me hither,—for, to save life, did God send me before you.

6 Kaksi vuotta on nyt nälänhätä ollut maassa, ja vielä on jäljellä viisi vuotta, joina ei kynnetä eikä eloa korjata.

6 I två år har nu hungersnöd varit i landet, och ännu återstå fem år under vilka man varken skall plöja eller skörda.

6 For, these two years, hath the famine been in the midst of the land,—and, yet five years, are there, in which there shall be neither ploughing, nor harvest.

7 Niin Jumala lähetti minut teidän edellänne säilyttääkseen teille jälkeläisiä maan päällä ja pitääkseen teidät hengissä, pelastukseksi monille.

7 Men Gud sände mig hit före eder, för att I skullen bliva kvar på jorden och behållas vid liv, ja, till räddning för många.

7 So then God sent, me before you, to plant for you a remainder, in the earth,—and to save you alive, by a great deliverance.

8 Ette siis te ole lähettäneet minua tänne, vaan Jumala; hän asetti

8 Så haven nu icke I sänt mig hit, utan Gud; och han har gjort mig till Faraos

8 Now, therefore, it was not, ye, who sent me hither, but, God, himself,—who also

minut faraon neuvonantajaksi ja koko hänen hovinsa herraksi ja koko Egyptin maan valtiaaksi.
9 Menkää, rientäkää minun isäni tykö ja sanokaa hänelle: 'Näin sanoo poikasi Joosef: Jumala on asettanut minut koko Egyptin herraksi, tule luokseni, älä viivyttele!
10 Sinä saat asettua Goosenin maakuntaan ja olla minun läheisyydessäni, sinä ja sinun lapsesi ja lastesi lapset, pikkukarjasi ja raavaskarjasi, kaikki, mitä sinulla on.
11 Minä elätän sinua siellä - vielä on näet viisi nälkävuotta - niin ettet sinä eikä sinun perheesi eikä kukaan omaisistasi ole sortuva puutteeseen.'
12 Te näette omin silmin, ja myöskin veljeni Benjamin näkee, että minä itse teille puhun.

13 Kertokaa siis isällenne kaikesta siitä kunniasta, joka on tullut minun osakseni Egyptissä, ja kaikesta, mitä olette nähneet, ja rientäkää ja tuokaa isäni tänne.
14 Ja hän lankesi veljensä Benjaminin kaulaan ja itki, ja myöskin Benjamin itki hänen kaulassaan.
15 Ja hän suuteli kaikkia veljiään ja itki heidän rinnoillaan. Senjälkeen hänen veljensä puhelivat hänen kanssaan.

högste rådgivare och till en herre över hela hans hus och till en furste över hela Egyptens land.

9 Skynden eder nu och faren hem till min fader, och sägen till honom: 'Så säger din son Josef: Gud har satt mig till en herre över hela Egypten; kom ned till mig, dröj icke.
10 Du skall få bo i landet Gosen och vara mig nära, du med dina barn och barnbarn, dina får och fäkreatur och allt vad som tillhör dig.

11 Jag vill där försörja dig -- ty ännu återstå fem hungerår -- så att varken du eller ditt hus eller någon som hör dig till skall lida nöd.
12 I sen ju med egna ögon, också min broder Benjamin ser med egna ögon, att det är jag, som med egen mun talar till eder.
13 Berätten nu för min fader om all min härlighet i Egypten och om allt vad I haven sett, och skynden eder att föra min fader hitned.»

14 Så föll han sin broder Benjamin om halsen och grät, och Benjamin grät vid hans hals.
15 Och han kysste alla sina bröder och grät i deras armar. Sedan samtalade hans bröder med honom.

appointed me to be a father to Pharaoh, and a lord to all his house, and a ruler, over all the land of Egypt.

9 Haste ye, and go up unto my father, then shall ye say unto him—Thus, saith thy son Joseph, God hath appointed me lord to all Egypt,—come down unto me, do not delay;
10 so shalt thou dwell in the land of Goshen, and shalt be near unto me, thou, and thy sons, and thy sons' sons,—and thy flocks and thy herds, and all that is thine;
11 so will I sustain thee, there, for there are yet five years, of famine,—lest thou come to poverty—thou, and thy house, and all who are thine.
12 Now lo! your own eyes, do see, and the eyes of my brother Benjamin,—that it is, my own mouth, that doth speak unto you.
13 As soon as ye have told my father all my honour in Egypt, and all that ye have seen, so soon shall ye hasten, and bring down my father, hither.

14 Then fell he upon the neck of Benjamin his brother, and wept,—and, Benjamin, wept on his, neck.
15 Then kissed he all his brethren, and wept upon them,—and, thereafter, his brethren spake with him.

16 Kun sanoma siitä, että Joosefin veljet olivat saapuneet, kuului faraon hoviin, oli se faraon ja kaikkien hänen palvelijainsa mieleen.

17 Ja farao sanoi Joosefille: Sano veljillesi: 'Tehkää näin: sälyttäkää kuormat juhtainne selkään ja lähtekää kotiin Kanaanin maahan,
18 ottakaa isänne ja perheenne ja tulkaa minun luokseni, niin minä annan teille parasta, mitä Egyptissä on, ja te saatte syödä maan lihavuudesta.'
19 Ja näin sinun on käskettävä heitä: 'Tehkää näin: ottakaa itsellenne vaunuja Egyptin maasta lapsianne ja vaimojanne varten ja tuokaa isänne ja tulkaa.
20 Älkää surko taloustavaroitanne, sillä mitä parasta on koko Egyptin maassa, se on oleva teidän omanne.'
21 Israelin pojat tekivät niin, ja Joosef antoi heille vaunuja faraon käskyn mukaan sekä evästä matkaa varten.

22 Hän antoi kullekin heistä juhlapuvun, mutta Benjaminille hän antoi kolmesataa hopeasekeliä sekä viisi juhlapukua.

23 Samoin hän lähetti isälleen lahjaksi kymmenen aasia, jotka olivat

16 När nu det ryktet spordes i Faraos hus, att Josefs bröder hade kommit, behagade detta Farao och hans tjänare väl.

17 Och Farao sade till Josef: »Säg till dina bröder: 'Detta skolen I göra: lasten edra djur och faren hem till Kanaans land;

18 hämten så eder fader och edert folk och kommen hit till mig, så skall jag giva eder det bästa som finnes i Egyptens land, och I skolen få äta av landets fetma.'
19 Alltså bjuder jag dig nu att säga: 'Detta skolen I göra: tagen eder vagnar i Egyptens land för edra späda barn och edra hustrur, och hämten eder fader och kommen hit.
20 Och bekymren eder icke om edert bohag; ty det bästa som finnes i hela Egyptens land skall höra eder till.'»
21 Israels söner gjorde så, och Josef gav dem vagnar, efter Faraos befallning, och gav dem kost för resan.

22 Och han gav åt dem alla var sin högtidsdräkt, men åt Benjamin gav han tre hundra siklar silver och fem högtidsdräkter.

23 Och till sin fader sände han likaledes gåvor: tio åsnor, lastade med det

16 Now, the report, was heard by the house of Pharaoh, saying, The brethren of Joseph have come in. And it was good in the eyes of Pharaoh, and in the eyes of all his servants.
17 So then Pharaoh said unto Joseph—Say unto thy brethren, This, do,—lade your asses, and go, enter into the land of Canaan;

18 and fetch your father and your households, and come in unto me,—that I may give you the best of the land of Egypt, and eat ye the fat of the land.
19 Thou, therefore, command them, This, do ye,—Take you, out of the land of Egypt, waggons for your little ones, and for your wives, so shall ye bring your father, and come in.
20 Your eye, moreover, let it not look with pity upon your goods,—for, the best of all the land of Egypt, is, yours.

21 And the sons of Israel did so, and Joseph gave them waggons, at the bidding of Pharaoh,—and gave them provisions for the way:
22 to all of them, gave he, to each man, changes of raiment,—but, to Benjamin, he gave three hundred pieces of silver, and five changes of raiment.
23 Moreover, to his father, sent he as followeth—ten he-asses, laden from the

kuormitetut Egyptin parhaimmilla tavaroilla, ja kymmenen aasintammaa, jotka kantoivat viljaa ja leipää sekä eväitä hänen isälleen matkaa varten.

bästa Egypten hade, och tio åsninnor, lastade med säd och bröd och andra livsmedel åt hans fader för resan.

best of Egypt,—and ten she-asses, laden with corn and bread and nourishing food for his father, for the way.

24 Sitten hän päästi veljensä menemään ja sanoi heille: Älkää riidelkö matkalla.

24 Därefter lät han sina bröder fara, och de begåvo sig åstad; och han sade till dem: »Kiven icke på vägen.»

24 Thus sent he forth his brethren, and they departed,—and he said unto them, Do not fall out, by the way.

25 Niin he lähtivät Egyptistä ja tulivat isänsä Jaakobin luo Kanaanin maahan.

25 Så foro de upp från Egypten och kommo till sin fader Jakob i Kanaans land;

25 And they went up out of Egypt,—and came into the land of Canaan, unto Jacob their father.

26 Ja he kertoivat hänelle ja sanoivat: Joosef on vielä elossa ja on koko Egyptin maan valtias. Mutta hänen sydämensä pysyi kylmänä, sillä hän ei uskonut heitä.

26 och de berättade för honom och sade: »Josef lever ännu, och han är en furste över hela Egyptens land.» Då greps hans hjärta av vanmakt, ty han kunde icke tro dem.

26 And they told him, saying—Joseph, is, yet alive, yea, indeed, he, is ruler in all the land of Egypt. And his heart became faint, for he believed them not.

27 Niin he kertoivat hänelle kaiken, mitä Joosef oli heille puhunut. Ja kun hän näki vaunut, jotka Joosef oli lähettänyt häntä tuomaan, niin elpyi heidän isänsä Jaakobin henki.

27 Men när de omtalade för honom allt vad Josef hade sagt till dem, och när han såg vagnarna som Josef hade sänt för att hämta honom, då fick deras fader Jakobs ande åter liv.

27 So they spake unto him all the words of Joseph, which he had spoken unto, them, then saw he the waggons, which Joseph had sent to carry him,—and the spirit of Jacob their father revived.

28 Ja Israel sanoi: Nyt on minulla kyllin; poikani Joosef elää vielä, minä menen häntä katsomaan, ennenkuin kuolen.

28 Och Israel sade: »Det är nog; min son Josef lever ännu. Jag vill fara och se honom, förrän jag dör.»

28 And Israel said, Enough! Joseph my son is, yet, alive. I must go and see him before I die!

46 luku

1 Niin Israel lähti matkalle mukanaan kaikki, mitä hänellä oli. Ja kun hän saapui Beersebaan, uhrasi hän teurasuhreja isänsä Iisakin Jumalalle.

1 Och Israel bröt upp med allt vad honom tillhörde. Och när han kom till Beer-Seba, offrade han slaktoffer åt sin fader Isaks Gud.

1 So Israel brake up, with all that he had, and came in to Beer-sheba,—and offered sacrifices to the God of his father Isaac.

2 Ja Jumala puhui Israelille näyssä yöllä; hän sanoi:

2 Och Gud talade till Israel i en syn om natten; han sade:

2 And God said to Israel, in the visions of the night, and

Jaakob, Jaakob! Tämä vastasi: Tässä olen.
3 Niin hän sanoi: Minä olen Jumala, sinun isäsi Jumala; älä pelkää mennä Egyptiin, sillä minä teen sinut siellä suureksi kansaksi.

4 Minä menen sinun kanssasi Egyptiin, ja minä myös johdatan sinut sieltä takaisin. Ja Joosefin käsi on sulkeva sinun silmäsi.
5 Ja Jaakob lähti Beersebasta, ja Israelin pojat nostivat isänsä Jaakobin, lapsensa ja vaimonsa vaunuihin, jotka farao oli lähettänyt häntä noutamaan.
6 Ja he ottivat karjansa ja tavaransa, jotka he olivat hankkineet Kanaanin maassa, ja tulivat niin Egyptiin, Jaakob ynnä kaikki hänen jälkeläisensä.

7 Poikansa ja poikiensa pojat, tyttärensä ja poikiensa tyttäret, kaikki jälkeläisensä, hän vei mukanaan Egyptiin.
8 Nämä ovat Israelin lasten nimet, niiden, jotka tulivat Egyptiin: Jaakob ja hänen poikansa. Jaakobin esikoinen oli Ruuben.
9 Ruubenin pojat olivat Hanok, Pallu, Hesron ja Karmi.
10 Simeonin pojat olivat Jemuel, Jaamin, Oohad, Jaakin, Soohar ja Saul, kanaanilaisen vaimon poika.

11 Leevin pojat olivat

»Jakob! Jakob!» Han svarade: »Här är jag.»
3 Då sade han: »Jag är Gud, din faders Gud; frukta icke för att draga ned till Egypten, ty där skall jag göra dig till ett stort folk.

4 Jag skall själv draga ned med dig till Egypten, jag skall ock föra dig åter upp därifrån; och Josefs hand skall tillsluta dina ögon.»
5 Och Jakob bröt upp från Beer-Seba; och Israels söner satte sin fader Jakob och sina späda barn och sina hustrur på vagnarna som Farao hade sänt för att hämta honom.
6 Och de togo sin boskap och de ägodelar som de hade förvärvat i Kanaans land och kommo så till Egypten, Jakob och alla hans avkomlingar med honom.
7 Sina söner och sonsöner, sina döttrar och sondöttrar, alla sina avkomlingar, förde han med sig till Egypten.

8 Dessa äro namnen på Israels barn som kommo till Egypten: Jakob och hans söner. Jakobs förstfödde var Ruben,
9 och Rubens söner voro Hanok, Pallu, Hesron och Karmi.
10 Simeons söner voro Jemuel, Jamin, Ohad, Jakin, Sohar och Saul, den kananeiska kvinnans son.

11 Levis söner voro Gerson,

he said—Jacob! Jacob! And he said—Behold me!
3 And he said: I, am GOD himself, the God of thy father,—Be not afraid of going down to Egypt, seeing that, for a great nation, will I plant thee there.
4 I, will go down with thee, to Egypt, and, I, will bring thee up, yea wholly up,—and, Joseph, shall lay his own hand, upon thine eyes.
5 So Jacob rose up from Beer–sheba,—and the sons of Israel brought Jacob their father, and their little ones, and their wives, in the waggons which Pharaoh had sent to bring him;
6 and they took their cattle, and the gains which they had gained, in the land of Canaan, and came into Egypt,—Jacob, and all his seed with him:

7 his sons, and his sons' sons with him, his daughters, and his son's daughters, and all his seed, brought he with him, into Egypt.
8 Now, these, are the names of the sons of Israel, who came into Egypt—Jacob and his sons,—The firstborn of Jacob, Reuben:
9 And, the sons of Reuben,––Hanoch and Pallu, and Hezron and Carmi;
10 And, the sons of Simeon,—Jemuel and Jamin and Ohad, and Jachin and Zohar,—and Shaul, son of the Canaanitess;
11 And, the sons of Levi,—

Geerson, Kehat ja Merari.
12 Juudan pojat olivat Eer, Oonan, Seela, Peres ja Serah; mutta Eer ja Oonan kuolivat Kanaanin maassa. Pereksen pojat olivat Hesron ja Haamul.

13 Isaskarin pojat olivat Toola, Puvva, Joob ja Simron.
14 Sebulonin pojat olivat Sered, Eelon ja Jahleel.

15 Nämä olivat Leean pojat; ne hän synnytti Jaakobille Mesopotamiassa sekä tyttären Diinan. Näitä Jaakobin poikia ja tyttäriä oli kaikkiaan kolmekymmentä kolme henkeä.
16 Gaadin pojat olivat Sifjon ja Haggi, Suuni ja Esbon, Eeri ja Arodi ja Areli.
17 Asserin pojat olivat Jimna, Jisva, Jisvi ja Beria; heidän sisarensa oli Serah. Berian pojat olivat Heber ja Malkiel.
18 Nämä olivat Silpan lapset, hänen, jonka Laaban antoi tyttärellensä Leealle, ja hän synnytti ne Jaakobille, kuusitoista henkeä.
19 Raakelin, Jaakobin vaimon, pojat olivat Joosef ja Benjamin.
20 Ja pojat, jotka syntyivät Joosefille Egyptin maassa, olivat Manasse ja Efraim; nämä synnytti hänelle Aasenat, Oonin papin Poti-Feran tytär.

Kehat och Merari.
12 Judas söner voro Er, Onan, Sela, Peres och Sera -- men Er och Onan dogo i Kanaans land -- och Peres' söner voro Hesron och Hamul.

13 Isaskars söner voro Tola, Puva, Job och Simron.

14 Sebulons söner voro Sered, Elon och Jaleel.

15 Dessa voro Leas söner, de som hon födde åt Jakob i Paddan-Aram; tillika födde hon åt honom dottern Dina. Söner och döttrar utgjorde tillsammans trettiotre personer.

16 Gads söner voro Sifjon och Haggi, Suni och Esbon, Eri och Arodi och Areli.

17 Asers söner voro Jimna, Jisva, Jisvi och Beria; och deras syster var Sera; men Berias söner voro Heber och Malkiel.
18 Dessa voro söner till Silpa, som Laban hade givit åt sin dotter Lea, och dessa födde hon åt Jakob, sexton personer.

19 Rakels, Jakobs hustrus, söner voro Josef och Benjamin.
20 Och de söner som föddes åt Josef i Egyptens land voro Manasse och Efraim; de föddes åt honom av Asenat, dotter till Poti-Fera, prästen i On.

Gershon, Kohath, and Merari;
12 And, the sons of Judah,—Er and Onan and Shelah, and Perez and Zerah,—but Er and Onan died, in the land of Canaan, and the sons of Perez were Hezron and Hamul;
13 And, the sons of Issachar,—Tola and Puvah, and Iob and Shimron;
14 And, the sons of Zebulon,—Sered and Elon, and Jahleel.
15 These, are the sons of Leah, whom she bare to Jacob, in Padan-aram, with Dinah also his daughter,—All the souls of his sons and of his daughters, were thirty-three.

16 And, the sons of Gad,—Zaphon and Haggi, Shuni and Ezbon,—Eri and Arodi, and Areli;
17 And, the sons of Asher,—Imnah and Ishvah and Ishvi and Beriah, and Serah their sister,—and, the sons of Beriah, Heber and Malchiel.
18 These, are the sons of Zilpah, whom Laban gave to Leah his daughter,—so she bare these to Jacob,—sixteen souls.

19 The sons of Rachel, Jacob's wife,—Joseph, and Benjamin;
20 And, there were born to Joseph in the land of Egypt, whom Asenath daughter of Poti-phera, priest of On, bare to him, Manasseh, and Ephraim;

21 Benjaminin pojat olivat Bela, Beker ja Asbel, Geera ja Naaman, Eehi ja Roos, Muppim ja Huppim ja Ard.

21 Och Benjamins söner voro Bela, Beker och Asbel, Gera och Naaman, Ehi och Ros, Muppim och Huppim och Ard.

21 And, the sons of Benjamin—Bela and Becher, and Ashbel, Gera and Naaman, Ehi and Rosh,—Muppim and Huppim, and Ard.

22 Nämä olivat Raakelin pojat, jotka syntyivät Jaakobille, kaikkiaan neljätoista henkeä.

22 Dessa voro Rakels söner, de som föddes åt Jakob, tillsammans fjorton personer.

22 These, are the sons of Rachel, who were born to Jacob,—all the souls, were fourteen.

23 Daanin poika oli Husim.

23 Dans söner voro Husim.

23 And, the sons of Dan,—Hushim;

24 Naftalin pojat olivat Jahseel, Guuni, Jeeser ja Sillem.

24 Naftalis söner voro Jaseel, Guni, Jeser och Sillem.

24 And, the sons of Naphtali,—Jahzeel and Guni, and Jezer and Shillem.

25 Nämä olivat Bilhan pojat, hänen, jonka Laaban antoi tyttärellensä Raakelille, ja hän synnytti ne Jaakobille, kaikkiaan seitsemän henkeä.

25 Dessa voro söner till Bilha, som Laban hade givit åt sin dotter Rakel, och dessa födde hon åt Jakob, tillsammans sju personer.

25 These, are the sons of Bilhah, whom Laban gave to Rachel his daughter,—so she bare these to Jacob,—all the souls, were seven.

26 Kaikkiaan oli niitä, jotka Jaakobin kanssa siirtyivät Egyptiin ja olivat lähteneet hänen kupeistansa, paitsi Jaakobin miniöitä, yhteensä kuusikymmentä kuusi henkeä.

26 De som kommo med Jakob till Egypten, de som hade utgått från hans länd, utgjorde alla tillsammans sextiosex personer, förutom Jakobs sonhustrur.

26 All the souls that came in with Jacob to Egypt, that had come forth of his loins, besides Jacob's sons' wives,––all the souls, were sixty–six;

27 Ja Joosefin poikia, jotka syntyivät hänelle Egyptissä, oli kaksi. Jaakobin perheen jäseniä, jotka siirtyivät Egyptiin, oli kaikkiaan seitsemänkymmentä henkeä.

27 Och Josefs söner, vilka föddes åt honom i Egypten, voro två. De personer av Jakobs hus, som kommo till Egypten, utgjorde tillsammans sjuttio.

27 and, the sons of Joseph who were born to him in Egypt, were two souls: All the souls of the house of Jacob that came into Egypt, were seventy.

28 Ja hän lähetti Juudan edellänsä Joosefin luo ilmoittamaan hänelle tulostaan Gooseniin. Niin he tulivat Goosenin maakuntaan.

28 Och han sände Juda framför sig till Josef, för att denne skulle visa honom vägen till Gosen. Så kommo de till landet Gosen.

28 And he sent, Judah, before him, unto Joseph, to direct his face to Goshen,—so they came in towards the land of Goshen.

29 Ja Joosef valjastutti vaununsa ja meni isäänsä Israelia vastaan Gooseniin. Ja kun hän saapui hänen eteensä, lankesi hän hänen kaulaansa ja itki kauan

29 Och Josef lät spänna för sin vagn och for upp till Gosen för att möta sin fader Israel. Och när han kom fram till honom, föll han honom om halsen och grät

29 Then yoked Joseph his chariot, and went up to meet Israel his father, towards Goshen,—and he appeared unto him, and fell upon his neck, and wept

hänen kaulassaan.
30 Ja Israel sanoi Joosefille: Nyt minä kuolen mielelläni, kun olen nähnyt sinun kasvosi ja tiedän, että sinä vielä elät.
31 Sen jälkeen Joosef sanoi veljilleen ja isänsä perheelle: Minä menen ilmoittamaan faraolle ja sanon hänelle: 'Minun veljeni ja minun isäni perhe, jotka ovat olleet Kanaanin maassa, ovat saapuneet luokseni.
32 Ja nämä miehet ovat paimenia, sillä he hoitavat karjaa; ja he ovat tuoneet mukanaan lampaansa, karjansa ja kaiken muun omaisuutensa.'
33 Kun siis farao kutsuu teidät eteensä ja kysyy: 'Mikä teidän ammattinne on?'
34 niin vastatkaa: 'Me, sinun palvelijasi, olemme hoitaneet karjaa nuoruudestamme tähän asti, me niinkuin meidän isämmekin' - että saisitte asettua Goosenin maakuntaan. Sillä kaikki paimenet ovat egyptiläisille kauhistus.

länge vid hans hals.
30 Och Israel sade till Josef: »Nu vill jag gärna dö, sedan jag har sett ditt ansikte och sett att du ännu lever.»

31 Därefter sade Josef till sina bröder och sin faders folk: »Jag vill fara upp och berätta för Farao och säga till honom: 'Mina bröder och min faders folk, som hittills hava bott i Kanaans land, hava kommit till mig.

32 Och dessa män äro fårherdar, ty de hava idkat boskapsskötsel; och sina får och fäkreatur och allt vad de äga hava de fört med sig.'
33 När sedan Farao kallar eder till sig och frågar: 'Vad är edert yrke?',

34 skolen I svara: 'Vi, dina tjänare, hava idkat boskapsskötsel från vår ungdom ända till nu, vi såväl som våra fäder.' Så skolen I få bo i landet Gosen; ty alla fårherdar äro en styggelse för egyptierna.»

upon his neck, a good while.
30 Then said Israel unto Joseph, I am ready to die at last,—now that I have seen thy face, in that thou art, yet, alive.
31 Then said Joseph unto his brethren, and unto the house of his father, I must go up, and must tell Pharaoh—and must say unto him, My brethren, and the house of my father, who were in the land of Canaan, have come in unto me.
32 Now, the men, are feeders of flocks, for, men of cattle, they are,—and, their flocks, and their herds, and all that they have, have they brought in.
33 So shall it come to pass, when Pharaoh shall call for you,—and shall say—What is your occupation?
34 Then shall ye say—Men of cattle, have thy servants been, from our youth even until now, both we, and our fathers,—To the end ye may dwell in the land of Goshen, for, an abomination to Egyptians, is every feeder of a flock.

47 luku

1 Ja Joosef meni ja ilmoitti faraolle, sanoen: Minun isäni ja veljeni ovat pikkukarjoineen ja raavaskarjoineen, kaikkine omaisuuksineen, tulleet Kanaanin maasta, ja katso, he ovat Goosenin

1 Och Josef kom och berättade för Farao och sade: »Min fader och mina bröder hava kommit från Kanaans land med sina får och fäkreatur och allt vad de äga; och de äro nu i landet Gosen.»

1 So then Joseph went in, and told Pharaoh, and said—My father and my brethren, and their flocks and their herds and all that they have, are come in, from the land of Canaan,—and, here they are, in the land of Goshen.

maakunnassa.

2 Ja hän oli ottanut mukaansa veljiensä joukosta viisi miestä; ne hän toi faraon eteen.

2 Och han hade bland sina bröder tagit ut fem män; dem ställde han fram inför Farao.

2 Moreover, out of the whole number of his brethren, he took with him five men,—and set them before Pharaoh.

3 Niin farao kysyi hänen veljiltänsä: Mikä on teidän ammattinne? He vastasivat faraolle: Me, sinun palvelijasi, olemme paimenia, me niinkuin isämmekin.

3 Då frågade Farao hans bröder: »Vad är edert yrke?» De svarade Farao: »Dina tjänare äro fårherdar, såsom ock våra fäder hava varit.»

3 And Pharaoh said unto the brethren of Joseph—What is your occupation? And they said unto Pharaoh—Feeders of flocks, are thy servants, both we and our fathers.

4 Ja he sanoivat vielä faraolle: Me olemme tulleet asuaksemme jonkun aikaa tässä maassa; sillä palvelijoillasi ei ollut laidunta karjalleen, koska kova nälänhätä on Kanaanin maassa. Suo siis palvelijaisi asettua Goosenin maakuntaan.

4 Och de sade ytterligare till Farao: »Vi hava kommit för att bo någon tid här i landet; ty dina tjänare hade intet bete för sina får, eftersom hungersnöden är så svår i Kanaans land. Så låt nu dina tjänare bo i landet Gosen.»

4 And they said unto Pharaoh—To sojourn in the land, are we come in, for there is no pasture for the flocks which pertain to thy servants, for, severe, is the famine, in the land of Canaan. Now, therefore, let thy servants dwell, we pray thee, in the land of Goshen.

5 Niin farao sanoi Joosefille: Isäsi ja veljesi ovat tulleet sinun luoksesi.

5 Då sade Farao till Josef: »Din fader och dina bröder hava alltså nu kommit till dig.

5 Then spake Pharaoh unto Joseph, saying,—Thy father and thy brethren, are come in unto thee.

6 Egyptin maa on avoinna sinun edessäsi; sijoita isäsi ja veljesi maan parhaaseen osaan. Asukoot Goosenin maakunnassa; ja jos tiedät heidän joukossaan olevan kelvollisia miehiä, niin aseta heidät minun karjani päällysmiehiksi.

6 Egyptens land ligger öppet för dig; i den bästa delen av landet må du låta din fader och dina bröder bo. Må de bo i landet Gosen, och ifall du vet om några bland dem att de äro dugande män, så sätt dessa till uppsyningsmän över min boskap.»

6 The land of Egypt, is, before thee, in the best of the land, cause thou thy father and thy brethren to dwell,—let them dwell in the land of Goshen, And, if thou knowest that there are among them, men of ability, then shalt thou set them as chieftains of cattle, over mine.

7 Senjälkeen Joosef toi isänsä Jaakobin sisään ja esitti hänet faraolle. Ja Jaakob toivotti faraolle siunausta.

7 Sedan hämtade Josef sin fader Jakob och förde honom fram inför Farao, och Jakob hälsade Farao.

7 So Joseph brought in Jacob his father, and caused him to stand before Pharaoh,—and Jacob blessed Pharaoh.

8 Niin farao kysyi Jaakobilta: Kuinka monta ikävuotta sinulla on?

8 Men Farao frågade Jakob: »Huru hög är din ålder?»

8 And Pharaoh said unto Jacob: About how many, have been the days of the

		years of thy life?
9 Jaakob vastasi faraolle: Minun vaellusaikani on kestänyt sata kolmekymmentä vuotta. Vähät ja pahat ovat olleet minun elinvuosieni päivät eivätkä ole saavuttaneet sitä elinvuosien määrää, mikä isilläni oli vaelluksensa aikana.	9 Jakob svarade Farao: »Min vandringstid har varat ett hundra trettio år. Få och onda hava mina levnadsår varit, de nå icke upp till antalet av mina fäders levnadsår under deras vandringstid.»	9 And Jacob said unto Pharaoh, The days of the years of my sojournings, have been a hundred and thirty years,—Few and evil, have been the days of the years of my life, neither have they attained unto the days of the years of the lives of my fathers, in the days of their sojournings.
10 Ja Jaakob toivotti faraolle siunausta ja lähti hänen luotaan.	10 Och Jakob tog avsked av Farao och gick ut ifrån honom.	10 And Jacob blessed Pharaoh,—and came forth from the presence of Pharaoh.
11 Ja Joosef sijoitti isänsä ja veljensä Egyptin maahan ja antoi heille maaomaisuutta maan parhaasta osasta, Ramseksen maakunnasta, niinkuin farao oli hänen käskenyt tehdä.	11 Men Josef lät sin fader och sina bröder bo i Egyptens land och gav dem besittning där, i den bästa delen av landet, i landet Rameses, såsom Farao hade bjudit.	11 So then Joseph fixed the dwelling of his father and his brethren, and gave them a possession in the land of Egypt, in the best of the land, in the land of Rameses,—as Pharaoh had commanded.
12 Ja Joosef elätti isäänsä ja veljiänsä ja koko isänsä perhettä antamalla jokaiselle elatusta vaimojen ja lasten luvun mukaan.	12 Och Josef försörjde sin fader och sina bröder och hela sin faders hus, och gav var och en underhåll efter antalet av hans barn.	12 And Joseph nourished his father and his brethren, and all his father's house,—with bread, according to the need of their little ones.
13 Mutta ei missään koko maassa ollut leipää; sillä nälänhätä oli hyvin kova, niin että Egyptin maa ja Kanaanin maa olivat nääntymässä nälkään.	13 Men ingenstädes i landet fanns bröd, ty hungersnöden var mycket svår, så att Egyptens land och Kanaans land försmäktade av hunger.	13 But, bread, was there none, in all the land,—for the famine was, very severe,—so that the land of Egypt and the land of Canaan, fainted by reason of the famine.
14 Ja viljalla, jota ostettiin, Joosef kokosi kaiken rahan, mitä oli Egyptin maassa ja Kanaanin maassa; ja Joosef vei rahat faraon hoviin.	14 Och för den säd som folket köpte samlade Josef till sig alla penningar som funnos i Egyptens land och i Kanaans land; och Josef lät föra penningarna in i Faraos hus.	14 So Joseph gathered up all the silver that was found in the land of Egypt, and in the land of Canaan, for the corn which, they, were buying,—and Joseph brought the silver into the house of Pharaoh.
15 Kun raha oli loppunut Egyptin maasta ja Kanaanin	15 Men när penningarna togo slut i Egyptens land	15 And the silver was spent out of the land of Egypt,

maasta, tulivat kaikki egyptiläiset Joosefin luo, sanoen: Anna meille leipää. Miksi me kuolisimme sinun silmiesi edessä? Sillä raha on loppunut.

16 Joosef vastasi: Tuokaa tänne karjanne. Minä annan teille leipää karjastanne, jos rahanne on loppunut.

17 Ja he toivat Joosefille karjansa, ja Joosef antoi heille leipää hevosista, lampaista, raavaskarjasta ja aaseista. Niin hän sen vuoden elätti heitä leivällä kaiken heidän karjansa hinnasta.

18 Niin kului se vuosi. Seuraavana vuonna he tulivat taas hänen luoksensa ja sanoivat hänelle: Emme tahdo salata herraltamme, että raha on lopussa, ja myöskin eläimemme ovat joutuneet herramme omiksi; meillä ei ole muuta jäljellä annettavana herrallemme kuin ruumiimme ja peltomme.

19 Miksi me menehtyisimme sinun silmiesi edessä, sekä me itse että meidän peltomme? Osta meidät ja peltomme leivällä, niin me tulemme peltoinemme faraon orjiksi. Anna meille siementä, että eläisimme emmekä kuolisi eivätkä peltomme joutuisi autioiksi.

20 Niin Joosef osti faraolle

och i Kanaans land, kommo alla egyptier till Josef och sade: »Giv oss bröd; icke vill du väl att vi skola dö i din åsyn? Vi hava ju inga penningar mer.»

16 Josef svarade: »Fören hit eder boskap, så skall jag giva eder bröd i utbyte mot eder boskap, om I icke mer haven några penningar.»

17 Då förde de sin boskap till Josef, och Josef gav dem bröd i utbyte mot deras hästar, får, fäkreatur och åsnor. Så underhöll han dem det året och gav dem bröd i utbyte mot all deras boskap.

18 Så gick detta år till ända. Men det följande året kommo de åter till honom och sade till honom: »Vi vilja icke dölja det för min herre: penningarna äro slut, och den boskap vi ägde har kommit i min herres ägo; intet annat finnes nu kvar att giva åt min herre än våra kroppar och vår jord.

19 Icke vill du att vi skola förgås inför dina ögon, vi med vår åkerjord? Köp oss och vår jord för bröd, så vilja vi med vår jord bliva Faraos trälar; giv oss allenast utsäde, för att vi må leva och icke dö, och för att jorden icke må läggas öde.»

20 Då köpte Josef all jord i

and out of the land of Canaan, so all the Egyptians came in unto Joseph, saying—Do give us bread, for why, should we die before thee, although, silver, hath failed?

16 Then said Joseph: Give your cattle, and I will give you for your cattle,—if silver hath failed.

17 So they brought in their cattle unto Joseph, and Joseph gave them bread in exchange for the horses, and for the cattle of the flock, and for the cattle of the herd, and for the asses,—and he provided them with bread, for all their cattle, throughout that year.

18 When that year was ended, then came they unto him, in the second year, and said to him—We will not hide from my lord, how that the silver, and the herds of beasts for my lord, are come to an end,—there is nothing left before my lord, save only our bodies, and our ground:

19 Wherefore, should we die before thine eyes, both we, and our ground? Buy thou, us and our ground, for bread,—and, we, and our ground will become servants to Pharaoh, and give seed, that we may live, and not die, and, the ground, not lie waste.

20 So Joseph bought all the

kaikki Egyptin pellot; sillä egyptiläiset myivät jokainen vainionsa, koska nälkä ahdisti heitä. Niin joutui maa faraon omaksi.

21 Ja hän siirsi kansan kaupunkeihin, Egyptin toisesta äärestä toiseen saakka.

22 Ainoastaan pappien peltoja hän ei ostanut; sillä papeilla oli määrätyt tulot faraolta ja he elivät niistä määrätyistä tuloistaan, jotka he faraolta saivat. Sentähden heidän ei tarvinnut myydä peltojansa.

23 Ja Joosef sanoi kansalle: Katso, minä olen nyt ostanut teidät ja teidän peltonne faraolle; katso, tässä on teille siementä, kylväkää peltonne.
24 Mutta sadosta teidän on annettava viides osa faraolle; mutta neljä viidettä osaa jääköön teille pellon siemeneksi sekä ravinnoksi itsellenne ja niille, jotka talossanne ovat, sekä elatukseksi vaimoillenne ja lapsillenne.
25 He vastasivat: Sinä olet pitänyt meidät hengissä; suo meidän vain saada armo herramme silmien edessä, niin olemme faraon orjia.
26 Niin Joosef teki sen säädökseksi, joka vielä tänäkin päivänä on voimassa Egyptin pelloista,

Egypten åt Farao; ty egyptierna sålde var och en sin åker, eftersom hungersnöden så svårt tryckte dem. Så blev jorden Faraos egendom.
21 Och folket förflyttade han till städerna, från den ena ändan av Egyptens område till den andra.

22 Allenast prästernas jord köpte han icke, ty prästerna hade sitt bestämda underhåll av Farao, och de levde av det bestämda underhåll som Farao gav dem; därför behövde de icke sälja sin jord.

23 Och Josef sade till folket: »Se, jag har nu köpt eder och eder jord åt Farao. Där haven I utsäde; besån nu jorden.

24 Och när grödan kommer in, skolen I giva en femtedel åt Farao; men fyra femtedelar skolen I själva hava till utsäde på åkern och till föda för eder och dem som I haven i edra hus och till föda för edra barn.»

25 De svarade: »Du har behållit oss vid liv; låt oss finna nåd för min herres ögon, så vilja vi vara Faraos trälar.»

26 Så gjorde Josef det till en stadga, som ännu i dag gäller för Egyptens jord, att man skulle giva femtedelen

ground of the Egyptians for Pharaoh, for the Egyptians sold every man his field, because the famine had laid fast hold upon them,—so the land became Pharaoh's.
21 And, as for the people, he brought them into bondage as servants,—from one end of the boundary of Egypt unto the other end thereof.
22 Only, the ground of the priests, bought he not,—for the priests had, a statutory-portion, from Pharaoh, and they had been eating their statutory-portion, which Pharaoh had given them, for which cause, they had not sold their ground.
23 And Joseph said unto the people, Lo! I have bought you this day, and your ground, for Pharaoh,—see, here is seed for you, so shall ye sow the ground;
24 and it shall come to pass that, of the yield, ye shall give a fifth, to Pharaoh,—but, the four parts, shall be your own—for seed for the field, and for your food, and for them who are in your households, and for food for your little ones.
25 And they said—Thou hast saved our lives! let us find favour in the eyes of my lord, so will we become Pharaoh's servants.

26 And Joseph appointed it for a statute—until this day, regarding the ground of Egypt, that, Pharaoh, should

että faraolle on annettava viides osa. Ainoastaan pappien pellot eivät joutuneet faraon omiksi.

27 Niin Israel jäi asumaan Egyptiin, Goosenin maakuntaan; he asettuivat sinne ja olivat hedelmällisiä ja lisääntyivät suuresti.

28 Ja Jaakob eli Egyptin maassa seitsemäntoista vuotta, ja koko hänen elinaikansa oli sata neljäkymmentä seitsemän vuotta.

29 Kun lähestyi aika, jolloin Israelin oli kuoltava, kutsui hän poikansa Joosefin ja sanoi hänelle: Jos olen saanut armon sinun silmiesi edessä, niin pane nyt kätesi minun kupeeni alle ja osoita minulle laupeus ja uskollisuus: älä hautaa minua Egyptiin,

30 sillä minä tahdon levätä isieni luona; vie siis minut Egyptistä ja hautaa minut heidän hautaansa. Hän vastasi: Minä teen, niinkuin sanot.

31 Hän sanoi: Vanno se minulle. Ja hän vannoi hänelle. Silloin Israel rukoili, kumartuneena vuoteensa päänalaista vasten.

48 luku

1 Tämän jälkeen tuotiin Joosefille sana: Katso, isäsi on sairaana. Ja hän otti

åt Farao. Allenast prästernas jord blev icke Faraos egendom.

27 Så bodde nu Israel i Egyptens land, i landet Gosen; och de fingo sina besittningar där och voro fruktsamma och förökade sig storligen.

28 Och Jakob levde sjutton år i Egyptens land, så att hans levnadsålder blev ett hundra fyrtiosju år.

29 Då nu tiden närmade sig att Israel skulle dö, kallade han till sig sin son Josef och sade till honom: »Om jag har funnit nåd för dina ögon, så lägg din hand under min länd och lova att visa mig din kärlek och trofasthet därmed att du icke begraver mig i Egypten;

30 fastmer, när jag har gått till vila hos mina fäder, skall du föra mig från Egypten och begrava mig i deras grav.» Han svarade: »Jag skall göra såsom du har sagt.»

31 Men han sade: »Giv mig din ed därpå.» Och han gav honom sin ed. Då tillbad Israel, böjd mot sängens huvudgärd.

1 En tid härefter blev det sagt till Josef: »Din fader är nu sjuk.» Då tog han med

take a fifth,—only, the ground of the priests, was theirs alone, it had not become Pharaoh's.

27 Thus Israel dwelt in the land of Egypt, in the land of Goshen,—and gained possessions therein, and became fruitful and multiplied, exceedingly.

28 And Jacob lived in the land of Egypt, seventeen years,—so it came to pass that the days of Jacob, the years of his life, were a hundred and forty–seven years.

29 And the days of Israel drew near that he must die, so he called for his son, for Joseph, and said to him—If, I pray thee, I have found favour in thine eyes, place, I pray thee, thy hand under my thigh,—so shalt thou deal with me in lovingkindness and faithfulness—Do not, I pray thee, bury me in Egypt.

30 When I shall lie down with my fathers, then shalt thou carry me out of Egypt, and bury me in their buryingplace. And he said: I, will do according to thy word.

31 Then he said: Come, swear to me! And he sware to him. Then did Israel bow himself down on the head of the couch.

1 And it came to pass, after these things, that one said to Joseph, Lo! thy father, is

mukaansa molemmat poikansa, Manassen ja Efraimin.
2 Ja Jaakobille ilmoitettiin ja sanottiin: Katso, poikasi Joosef on tullut sinun luoksesi. Niin Israel kokosi voimansa ja nousi istumaan vuoteessaan.
3 Ja Jaakob sanoi Joosefille: Jumala, Kaikkivaltias, ilmestyi minulle Luusissa Kanaanin maassa ja siunasi minut
4 ja sanoi minulle: 'Katso, minä teen sinut hedelmälliseksi ja annan sinun lisääntyä, annan tulla sinusta suuren kansojen joukon, ja minä annan sinun jälkeläisillesi tämän maan ikuiseksi perintömaaksi.'
5 Kaksi poikaasi, jotka ovat sinulle syntyneet Egyptin maassa, ennenkuin minä tulin luoksesi Egyptiin, olkoot minun omani; Efraim ja Manasse olkoot minun omani niinkuin Ruuben ja Simeon.
6 Mutta ne lapsesi, jotka ovat syntyneet sinulle heidän jälkeensä, olkoot sinun; nimitettäköön heitä veljiensä nimellä heidän perintöosassaan.
7 Palatessani Mesopotamiasta kuoli minulta Raakel matkalla Kanaanissa, kun vielä oli jonkun verran matkaa Efrataan; ja minä hautasin hänet siellä Efratan - se on Beetlehemin - tien varteen.

sig sina båda söner, Manasse och Efraim.

2 Och man berättade för Jakob och sade: »Din son Josef har nu kommit till dig.» Då tog Israel styrka till sig och satte sig upp i sängen.
3 Och Jakob sade till Josef: »Gud den Allsmäktige uppenbarade sig för mig i Lus i Kanaans land och välsignade mig
4 och sade till mig: 'Se, jag skall göra dig fruktsam och föröka dig och låta skaror av folk komma av dig, och skall giva åt din säd efter dig detta land till evärdlig besittning.'

5 Dina båda söner, som äro födda åt dig i Egyptens land, innan jag kom hit till dig i Egypten, de skola nu vara mina: Efraim och Manasse skola vara mina, likasom Ruben och Simeon.

6 Men de barn som du har fött efter dem skola vara dina; de skola bära sina bröders namn i dessas arvedel.

7 Se, när jag kom från Paddan, dog Rakel ifrån mig i Kanaans land, under resan, då det ännu var ett stycke väg fram till Efrat; och jag begrov henne där vid vägen till Efrat.» Stället heter nu Bet-Lehem.

sick. So he took his two sons with him, Manasseh and Ephraim.
2 And one told Jacob, and said—Lo! thy son Joseph, coming in unto thee. So Israel strengthened himself, and sat up on the couch.

3 Then said Jacob, unto Joseph, GOD Almighty, appeared unto me in Luz, in the land of Canaan,—and blessed me;
4 and said unto me—Behold me! about to make thee fruitful, so will I multiply thee, and give thee to become a multitude of peoples,—so will I give this land to thy seed after thee, as an age-abiding possession.
5 Now, therefore, thy two sons who were born to thee in the land of Egypt, before I came in unto thee in Egypt, are mine! Ephraim and Manasseh, like Reuben and Simeon, shall be mine.

6 But, thine offspring which thou hast begotten after them, thine own, shall they be,—after the name of their brethren, shall they be called, in their inheritance.
7 But, as for me, when I came in from Padan, Rachel died by me, in the land of Canaan, in the way, while yet there was a stretch of country to come into Ephrath,—so I buried her there, in the way to Ephrath, the same, is Bethlehem.

8 Kun nyt Israel huomasi Joosefin pojat, kysyi hän: Keitä nämä ovat?
9 Joosef vastasi isälleen: Ne ovat minun poikani, jotka Jumala on minulle täällä antanut. Hän sanoi: Tuo heidät minun luokseni siunatakseni heidät.
10 Mutta Israelin silmät olivat vanhuudesta hämärät, niin ettei hän voinut nähdä. Niin Joosef toi heidät hänen luokseen, ja hän suuteli heitä ja syleili heitä.
11 Ja Israel sanoi Joosefille: En olisi uskonut saavani nähdä sinun kasvojasi; ja katso, Jumala on suonut minun nähdä sinun jälkeläisiäsikin.
12 Ja Joosef otti heidät pois hänen polviltansa ja kumartui maahan kasvoilleen.

13 Sitten Joosef tarttui heihin molempiin, Efraimiin oikealla kädellänsä, vasemmalla Israelista, ja Manasseen vasemmalla kädellänsä, oikealla Israelista, ja toi heidät niin hänen eteensä.
14 Mutta Israel ojensi oikean kätensä ja laski sen Efraimin pään päälle, vaikka tämä oli nuorempi, ja vasemman kätensä Manassen pään päälle; hän pani siis kätensä ristikkäin, sillä Manasse oli esikoinen.
15 Ja hän siunasi Joosefin sanoen: Jumala, jonka kasvojen edessä minun isäni Aabraham ja Iisak

8 Då nu Israel fick se Josefs söner, sade han: »Vilka äro dessa?»
9 Josef svarade sin fader: »Det är mina söner, som Gud har givit mig här.» Då sade han: »För dem hit till mig, på det att jag må välsigna dem.»
10 Och Israels ögon voro skumma av ålder, så att han icke kunde se. Så förde han dem då fram till honom, och han kysste dem och tog dem i famn.
11 Och Israel sade till Josef: »Jag hade icke tänkt att jag skulle få se ditt ansikte, men nu har Gud låtit mig se till och med avkomlingar av dig.»
12 Och Josef förde dem bort ifrån hans knän och föll ned till jorden på sitt ansikte.

13 Sedan tog Josef dem båda vid handen, Efraim i sin högra hand, till vänster framför Israel, och Manasse i sin vänstra hand, till höger framför Israel, och förde dem så fram till honom.

14 Men Israel räckte ut sin högra hand och lade den på Efraims huvud, fastän han var den yngre, och sin vänstra hand på Manasses huvud; han lade alltså sina händer korsvis, ty Manasse var den förstfödde.
15 Och han välsignade Josef och sade: »Den Gud inför vilken mina fäder, Abraham och Isak, hava vandrat, den

8 Then Israel saw Joseph's sons,—and said—Who are these?
9 And Joseph said unto his father, My sons, they are, whom God hath given me, in this place. And he said—Bring them, I pray thee, unto me, that I may bless them.
10 Now, the eyes of Israel, had become dim from old age,—he could not see,—so he drew them near unto him, and kissed them, and embraced them.
11 And Israel said unto Joseph, To see thine own face, had I not thought,—and lo! God hath caused me to see, even thy seed!

12 And Joseph brought them out from beside his knees, and bowed himself down with his face towards the earth.
13 And Joseph took them both,—Ephraim in his right hand, on Israel's left hand, and Manasseh in his left hand, on Israel's right hand,—and drew them near unto him.

14 Then Israel put forth his right hand, and laid it upon the head of Ephraim, though, he, was the younger, and his left hand, upon the head of Manasseh,—crossing his hands, although, Manasseh, was the first-born.
15 Thus blessed he Joseph, and said,—God himself—before whom walked my fathers, Abraham and Isaac,

ovat vaeltaneet, Jumala, joka on minua kainnut syntymästäni hamaan tähän päivään asti,
16 enkeli, joka on minut pelastanut kaikesta pahasta, siunatkoon näitä nuorukaisia; heitä mainittaessa mainittakoon minun nimeni ja minun isieni Aabrahamin ja Iisakin nimi, ja he lisääntyköot suuresti keskellä maata.
17 Mutta kun Joosef huomasi, että hänen isänsä laski oikean kätensä Efraimin pään päälle, pani hän sen pahakseen ja tarttui isänsä käteen siirtääkseen sen Efraimin pään päältä Manassen pään päälle.
18 Ja Joosef sanoi isälleen: Ei niin, isäni, sillä tämä on esikoinen; pane oikea kätesi hänen päänsä päälle.
19 Mutta hänen isänsä epäsi ja sanoi: Kyllä tiedän, poikani, kyllä tiedän; hänestäkin on tuleva kansa, hänkin on tuleva suureksi, mutta hänen nuorempi veljensä on kuitenkin tuleva häntä suuremmaksi, ja hänen jälkeläisistään on tuleva kansan paljous.
20 Ja niin hän siunasi heidät sinä päivänä, sanoen: Sinun nimelläsi siunataan Israelissa, sanotaan: Jumala tehköön sinut Efraimin ja Manassen kaltaiseksi. Niin hän asetti Efraimin Manassen edelle.
21 Ja Israel sanoi

Gud som har varit min herde från min födelse ända till denna dag,

16 den ängel som har förlossat mig från allt ont, han välsigne dessa barn; och må de uppkallas efter mitt och mina fäders, Abrahams och Isaks, namn, och må de föröka sig och bliva talrika på jorden.»

17 Men när Josef såg att hans fader lade sin högra hand på Efraims huvud, misshagade detta honom, och han fattade sin faders hand och ville flytta den från Efraims huvud på Manasses huvud.

18 Och Josef sade till sin fader: »Icke så, min fader; denne är den förstfödde, lägg din högra hand på hans huvud.»
19 Men hans fader ville icke; han sade: »Jag vet det, min son, jag vet det; också av honom skall ett folk komma, också han skall bliva stor; men hans yngre broder skall dock bliva större än han, och hans avkomma skall bliva ett talrikt folk.»

20 Så välsignade han dem på den dagen och sade: »Med ditt namn skall Israel välsigna, så att man skall säga: Gud göre dig lik Efraim och Manasse.» Så satte han Efraim framför Manasse.

21 Och Israel sade till Josef:

God himself—who hath been my shepherd, since I came into being until this day; —

16 The Messenger—who hath been my redeemer from all evil—bless the lads! And may there be called upon them, my name, and the name of my fathers, Abraham and Isaac; And may they swarm into a multitude in the midst of the earth!
17 And Joseph saw that his father had laid his right hand on the head of Ephraim, and it was displeasing in his eyes,—so he took hold of his father's hand, to remove it from off the head of Ephraim, on to the head of Manasseh.
18 And Joseph said unto his father—Not so, my father! for, this, is the firstborn, lay thy right hand upon his head.
19 And his father refused, and said—I know—my son, I know! He also, shall become a people, and, he also, shall become great,—but nevertheless, his younger brother, shall become greater than he, and, his seed, shall become a filling up of the nations.
20 And he blessed them on that day, saying—In thee, let Israel bless himself, saying, God set thee as Ephraim, and as Manasseh! So he set Ephraim before Manasseh.

21 And Israel said unto

Joosefille: Katso, minä kuolen, mutta Jumala on teidän kanssanne ja vie teidät takaisin isienne maahan.
22 Ja lisäksi siihen, minkä veljesi saavat, minä annan sinulle vuorenharjanteen, jonka olen miekallani ja jousellani ottanut amorilaisilta.

»Se, jag dör; men Gud skall vara med eder och föra eder tillbaka till edra fäders land.

22 Och utöver vad jag giver dina bröder giver jag dig en särskild <spärr>höjdsträcka</spärr> som jag med mitt svärd och min båge har tagit från amoréerna.»

Joseph: Lo! I, am about to die,—but it shall come to pass that, God, will be, with you, and will take you back into the land of your fathers.
22 But, I, have given to thee one mountain-track, above thy brethren,—which I took out of the hand of the Amorite, with my sword and with my bow.

49 luku

1 Sitten Jaakob kutsui poikansa ja sanoi: Kokoontukaa, niin minä ilmoitan teille, mitä teille päivien lopulla tapahtuu.

2 Tulkaa kokoon ja kuulkaa, Jaakobin pojat, kuulkaa isäänne Israelia.

3 Ruuben, sinä olet minun esikoiseni, minun voimani ja minun miehuuteni ensimmäinen, ensi sijalla arvossa, ensi sijalla vallassa.
4 Mutta sinä kuohahdat kuin vesi, et pysy ensi sijalla, sillä sinä nousit isäsi leposijalle; silloin sinä sen saastutit. Niin, hän nousi vuoteeseeni.

5 Simeon ja Leevi, veljekset, heidän aseensa ovat väkivallan aseet.

6 Heidän neuvoonsa ei suostu minun sieluni, heidän seuraansa ei yhdy minun sydämeni; sillä

1 Och Jakob kallade sina söner till sig och sade: Församlen eder, på det att jag må förkunna eder vad som skall hända eder i kommande dagar:
2 Kommen tillhopa och hören, I Jakobs söner; hören på eder fader Israel.

3 Ruben, min förstfödde är du, min kraft och min styrkas förstling, främst i myndighet och främst i makt.

4 Du sjuder över såsom vatten, du skall icke bliva den främste, ty du besteg din faders läger; då gjorde du vad skändligt var. Ja, min bädd besteg han!

5 Simeon och Levi äro bröder; deras vapen äro våldets verktyg.

6 Min själ inlåte sig ej i deras råd, min ära tage ingen del i deras samkväm; ty i sin vrede dräpte de

1 Then called Jacob unto his sons,—and said—Gather yourselves together, and let me tell you, that which shall befall you in the afterpart of the days.
2 Assemble yourselves and hear, ye sons of Jacob,—And hearken, unto Israel your father!
3 Reuben, my first-born, thou, My vigour, and the firstfruit of my strength,—Preeminence of elevation, and preeminence of power:

4 Boiling over like water, thou mayest not have preeminence, Because thou didst mount the bed of thy father,—Then, wast thou profane—My marriage-bed, he mounted!
5 Simeon and Levi, are brethren,—Instruments of violence, are their agreements:
6 Into their circle, do not thou enter, my soul! In their convocation, do not thou join, mine honour! For, in

vihassaan he murhasivat miehiä,
omavaltaisuudessaan he silpoivat härkiä.
7 Kirottu olkoon heidän vihansa, sillä se on raju, heidän kiukkunsa, sillä se on julma. Minä jakelen heidät Jaakobin sekaan ja hajotan heidät Israelin sekaan.
8 Juuda, sinua sinun veljesi ylistävät; sinun kätesi on vihollistesi niskassa, sinua kumartavat isäsi pojat.

9 Juuda on nuori leijona; saaliilta olet, poikani, noussut. Hän on asettunut makaamaan, hän lepää kuin leijona, kuin naarasleijona - kuka uskaltaa häntä häiritä?
10 Ei siirry valtikka pois Juudalta eikä hallitsijansauva hänen polviensa välistä, kunnes tulee hän, jonka se on ja jota kansat tottelevat.

11 Hän sitoo aasinsa viinipuuhun, viiniköynnökseen aasinsa varsan; hän huuhtoo vaatteensa viinissä, viittansa rypäleen veressä.
12 Hänen silmänsä ovat viinistä sameat, hänen hampaansa valkeat maidosta.
13 Sebulon asuu meren rannalla, laivojen rannikolla, hänen sivunsa on Siidoniin päin.

män, och i sitt överdåd stympade de oxar.

7 Förbannad vare deras vrede, som är så våldsam, och deras grymhet, som är så hård! Jag skall förströ dem i Jakob, jag skall förskingra dem i Israel.

8 Dig, Juda, dig skola dina bröder <spärr>prisa</spärr>; din hand skall vara på dina fienders nacke, för dig skola din faders söner buga sig.

9 Ett ungt lejon är Juda; från rivet byte har du dragit ditupp, min son. Han har lagt sig ned, han vilar såsom ett lejon, såsom en lejoninna -- vem vågar oroa honom?

10 Spiran skall icke vika ifrån Juda, icke härskarstaven ifrån hans fötter, till dess han kommer till Silo och folken bliva honom hörsamma.

11 Han binder vid vinträdet sin åsna, vid ädla rankan sin åsninnas fåle. Han tvår sina kläder i vin, sin mantel i druvors blod.

12 Hans ögon äro dunkla av vin och hans tänder vita av mjölk.

13 Sebulon skall bo vid havets strand, vid stranden, där skeppen ligga; sin sida skall han vända mot Sidon.

their anger, they slew brave men, And, in their wantonness, they hamstrung oxen.
7 Accursed, be their anger, because fierce, And their wrath, because cruel,—I divide them in Jacob, And I disperse them in Israel.

8 Judah, as for thee, thy brethren shall praise thee [when], thy hand, is on the neck of thy foes,—The sons of thy father, shall bow themselves down to thee:
9 A lion's whelp, is Judah, From the prey, my son, hast thou come up! He hath stooped—hath crouched, As a lion—or as a lioness, Who shall rouse him?

10 The sceptre shall not depart from Judah, Nor the commander's staff from between his feet,—Until that he come in as a Shiloh, And, his, be the obedience of the peoples:
11 Binding, to the vine, his ass, And, to the choice vine, his ass's colt, He hath washed, in wine, his raiment, And, in the blood of grapes, his mantle:
12 Darker—his eyes, than wine,—Whiter—his teeth, than milk!

13 Zebulon, by a haven of seas, shall he settle down,—Even he, by a haven of ships, With his utmost part, upon Zidon.

14 Isaskar on luiseva aasi, joka loikoilee karjatarhojen välissä.
15 Hän huomasi lepopaikkansa suloiseksi ja maan ihanaksi; niin hän taivutti olkansa taakan alle ja joutui työveroa tekemään.
16 Daan hankkii oikeutta kansalleen, hänkin yhtenä Israelin sukukunnista.

17 Daan on käärmeenä tiellä, on polulla kyynä, joka puree hevosta vuohiseen, niin että ratsastaja syöksyy selin maahan.
18 Sinulta minä odotan pelastusta, Herra.
19 Gaadia ahdistavat rosvojoukot, mutta hän itse ahdistaa heitä heidän kintereillään.
20 Asserista tulee lihavuus, hänen leipänsä, hän tarjoaa kuninkaan herkkuja.
21 Naftali on nopea peura; hän antaa kauniita sanoja.

22 Joosef on nuori hedelmäpuu, nuori hedelmäpuu lähteen reunalla; sen oksat ulottuvat yli muurin.
23 Jousimiehet hätyyttävät häntä, ampuvat ja ahdistavat häntä.

24 Mutta hänen jousensa pysyy lujana, ja hänen käsivartensa ovat notkeat Jaakobin Väkevän avulla, kaitsijan, Israelin kallion,

14 Isaskar är en stark åsna, som ligger i ro i sin inhägnad.
15 Och han såg att viloplatsen var god, och att landet var ljuvligt; då böjde han sin rygg under bördor och blev en arbetspliktig tjänare.
16 Dan skall <spärr>skaffa rätt</spärr> åt sitt folk, han såväl som någon av Israels stammar.
17 Dan skall vara en orm på vägen, en huggorm på stigen, en som biter hästen i foten, så att ryttaren faller baklänges av.

18 HERRE, jag bidar efter din frälsning!
19 Gad skall trängas av <spärr>skaror</spärr>, men själv skall han tränga dem på hälarna.
20 Från Aser kommer fetma, honom till mat; konungsliga läckerheter har han att giva.
21 Naftali är en snabb hind; han har sköna ord att giva.

22 Ett ungt fruktträd är Josef, ett ungt fruktträd vid källan; dess grenar nå upp över muren.

23 Bågskyttar oroa honom, de skjuta på honom och ansätta honom;

24 dock förbliver hans båge fast, och hans händer och armar spänstiga, genom dens händer, som är den Starke i Jakob, genom honom som är herden,

14 Issachar, an ass of strength,—couching between the pens;
15 Then beholdeth he rest, that it is good, And the ground, that it is pleasant,—So he bendeth his shoulder, to bear, And becometh a tributary servant.
16 Dan, shall vindicate his people,—as one of the tribes of Israel;

17 It cometh to pass that, Dan, is a serpent upon the way, A horned viper, upon the path,—That biteth the heels of the horse, And his rider falleth backwards:—
18 For thy salvation, have I waited, O Yahweh!
19 Gad! a troop, shall troop on him,—But, he, shall troop on the rear.

20 Out of Asher, fatness, is his food,—So, he, setteth forth dainties for a king.
21 Naphtali, is a slender hind,—That putteth forth antlers of beauty.
22 A fruitful bough, is Joseph, A fruitful bough, over a fountain,—Branches, creeping over a wall.

23 So they attack him, and have shot,—So they enclose him, do the masters of arrows.
24 But abideth, as an enduring one, his bow, And supple are the arms of his hands,—From the hands of the Mighty One of Jacob, From thence, is the

Israels klippa,

Shepherd, the Stone of Israel:

25 isäsi Jumalan, avulla, joka sinua auttakoon, Kaikkivaltiaan avulla, joka sinua siunatkoon, antakoon siunauksia taivaasta ylhäältä, siunauksia syvyydestä alhaalta, siunauksia nisistä ja kohdusta.

25 genom din faders Gud -- han skall hjälpa dig. genom den Allsmäktige -- han skall välsigna dig med välsignelser från himmelen därovan, välsignelser från djupet som utbreder sig därnere, välsignelser från bröst och sköte.

25 From the GOD of thy father, who doth help thee, And GOD Almighty, who doth bless thee, Blessings of the heavens, above, Blessings of the abyss, couching beneath,—Blessings of breasts and womb:

26 Sinun isäsi siunaukset kohoavat yli minun vanhempaini siunausten, yli ikuisten kukkulain ihanuuden. Ne laskeutukoot Joosefin pään päälle, veljiensä ruhtinaan päälaelle.

26 Din faders välsignelser nå högt, högre än mina förfäders välsignelser, de nå upp till de eviga höjdernas härlighet. De skola komma över Josefs huvud, över dens hjässa, som är en furste bland sina bröder.

26 The blessings of thy father, have prevailed Over the blessings of the perpetual mountains, The charm of the age-abiding hills,—They turn out to be, for the head of Joseph, And for the crown of the head, of him who was set apart from his brethren.

27 Benjamin on raatelevainen susi; aamulla hän syö riistaa, ja illalla hän jakaa saalista.

27 Benjamin är en glupande ulv; om morgonen förtär han rov, och om aftonen utskiftar han byte.»

27 Benjamin, a wolf that teareth in pieces, In the morning, he eateth prey, And, at eventide, he divideth spoil.

28 Nämä ovat kaikki Israelin sukukunnat, luvultaan kaksitoista, ja tämän puhui heille heidän isänsä siunatessaan heidät; hän siunasi jokaisen erikseen erityisellä siunauksella.

28 Alla dessa äro Israels stammar, tolv till antalet, och detta är vad deras fader talade till dem, när han välsignade dem; åt var och en av dem gav han sin särskilda välsignelse.

28 All these, are the twelve tribes of Israel,—And, this, is that which their father spake to them, when he blessed them, Each man severally according to the blessing wherewith he blessed them.

29 Ja hän käski heitä ja sanoi heille: Minut otetaan pois heimoni tykö; haudatkaa minut isieni viereen, siihen luolaan, joka on heettiläisen Efronin vainiolla,

29 Och han bjöd dem och sade till dem: »Jag skall nu samlas till mitt folk; begraven mig bredvid mina fäder, i grottan på hetiten Efrons åker,

29 Then commanded he them, and said unto them—I, am about to be gathered unto my people, Bury me among my fathers,—within the cave, that is in the field of Ephron the Hittite:

30 luolaan, joka on Makpelan vainiolla, itään päin Mamresta Kanaanin maassa, jonka vainion Aabraham osti heettiläiseltä

30 i den grotta som ligger på åkern i Makpela, gent emot Mamre, i Kanaans land, den åker som Abraham köpte till egen grav av

30 in the cave, that is in the field of Machpelah, which is over against Mamre, in the land of Canaan,—which Abraham bought, along with

Efronilta perintöhaudakseen.

31 Siihen on haudattu Aabraham ja hänen vaimonsa Saara, siihen on haudattu Isak ja hänen vaimonsa Rebekka, ja siihen minäkin hautasin Leean,
32 siihen vainioon, joka luolineen on ostettu heettiläisiltä.
33 Kun Jaakob oli antanut määräyksensä pojilleen, veti hän jalkansa vuoteeseen ja kuoli ja tuli otetuksi heimonsa tykö.

hetiten Efron,

31 där de hava begravit Abraham och hans hustru Sara, där de ock hava begravit Isak och hans hustru Rebecka, och där jag själv har begravit Lea,
32 på den åkern som jämte grottan där köptes av Hets barn.»
33 När Jakob hade givit sina söner denna befallning, drog han sina fötter upp i sängen; och han gav upp andan och blev samlad till sina fäder.

the field, from Ephron the Hittite, for a possession of a buryingplace:—

31 There, buried they Abraham, and Sarah his wife, There, buried they Isaac, and Rebekah his wife,—And, there, buried I Leah:—

32 buying the field, and the cave that is therein, from the sons of Heth.
33 So Jacob made an end of commanding his sons, and gathered up his feet, into the couch,—and ceased to breathe, and was gathered unto his people.

50 luku

1 Ja Joosef vaipui isänsä kasvoja vasten, itki siinä kumartuneena hänen ylitsensä ja suuteli häntä.
2 Sitten Joosef käski lääkäreitä, jotka olivat hänen palveluksessaan, balsamoimaan hänen isänsä, ja lääkärit balsamoivat Israelin.
3 Siihen kului neljäkymmentä päivää, sillä niin pitkä aika kuluu balsamoimiseen. Ja egyptiläiset itkivät häntä seitsemänkymmentä päivää.
4 Sittenkuin hänen muistoksensa vietetty suruaika oli päättynyt, puhui Joosef faraon hoviväelle: Jos olen saanut armon teidän silmienne edessä, niin puhukaa minun puolestani faraolle näin:
5 Isäni vannotti minua

1 Då föll Josef ned över sin faders ansikte och grät över honom och kysste honom.

2 Och Josef bjöd läkarna som han hade i sin tjänst att de skulle balsamera hans fader; och läkarna balsamerade Israel.

3 Därtill åtgingo fyrtio dagar; så många dagar åtgå nämligen för balsamering. Och egyptierna begräto honom i sjuttio dagar.

4 Men när gråtodagarna efter honom voro förbi, talade Josef till Faraos husfolk och sade: »Om jag har funnit nåd för edra ögon, så framfören till Farao dessa mina ord:

5 Min fader har tagit en ed

1 And Joseph fell upon the face of his father, and wept upon him, and kissed him.

2 Then Joseph commanded his servants, the physicians, to embalm his father,—so the physicians embalmed Israel.

3 And they fulfilled for him forty days, for, so, are they wont to fulfill the days of the embalmed,—and the Egyptians wept for him seventy days.

4 And, when the days of weeping for him were passed, Joseph spake unto the house of Pharaoh, saying,—If, I pray you, I have found favour in your eyes, speak ye, I pray you, in the ears of Pharaoh, saying:

5 My father, made me

sanoen: 'Katso, minä kuolen, hautaa minut omaan hautaani, jonka olen kaivanut itselleni Kanaanin maassa.' Anna minun siis nyt mennä hautaamaan isäni; sitten palaan takaisin.

6 Farao vastasi: Mene hautaamaan isäsi sen valan mukaan, jonka olet hänelle vannonut.
7 Niin Joosef meni hautaamaan isäänsä, ja hänen kanssaan menivät kaikki faraon palvelijat, hänen hovinsa vanhimmat ja kaikki Egyptin maan vanhimmat
8 sekä koko Joosefin perhe, hänen veljensä ja hänen isänsä perhe; ainoastaan vaimonsa, lapsensa, pikkukarjansa ja raavaskarjansa he jättivät Goosenin maakuntaan;
9 hänen mukanaan meni myös sekä vaunuja että ratsumiehiä. Ja niin heitä oli sangen suuri joukko.

10 Kun he saapuivat Gooren-Aatadiin, joka on Jordanin tuolla puolella, panivat he siellä toimeen ylen suuret ja juhlalliset valittajaiset, ja hän vietti isänsä surujuhlaa seitsemän päivää.
11 Ja kun maan asukkaat, kanaanilaiset, näkivät surujuhlan Gooren-Aatadissa, sanoivat he: Siellä on egyptiläisillä suuri surujuhla. Siitä sai paikka nimekseen Aabel-Misraim;

av mig och sagt: 'När jag är död, begrav mig då i den grav som jag har låtit gräva åt mig i Kanaans land.' Så låt mig nu fara ditupp och begrava min fader; sedan skall jag komma tillbaka igen.»
6 Farao svarade: »Far ditupp och begrav din fader, efter den ed som han har tagit av dig.»
7 Då for Josef upp för att begrava sin fader, och med honom foro alla Faraos tjänare, de äldste i hans hus och alla de äldste i Egyptens land,

8 därtill allt Josefs husfolk och hans bröder och hans faders husfolk; allenast sina kvinnor och barn, och sina får och fäkreatur lämnade de kvar i landet Gosen.

9 Och med honom foro ditupp både vagnar och ryttare; och det var en mycket stor skara.

10 När de nu kommo till Goren-Haatad, på andra sidan Jordan, höllo de där en mycket stor och högtidlig dödsklagan, och han anställde en sorgefest efter sin fader i sju dagar.

11 Och när landets inbyggare, kananéerna, sågo sorgefesten i Goren-Haatad, sade de: »Det är en högtidlig <spärr>sorgefest</spärr> som <spärr>egyptierna</spärr> här

swear, saying,—Lo! I, am about to die,—in my grave which I digged for myself, in the land of Canaan, there, shalt thou bury me. Now, therefore, let me go up, I pray thee, and bury my father, and return.
6 And Pharaoh said,—Go up, and bury thy father, according as he made thee swear.
7 So Joseph went up, to bury his father,—and there went up with him all the servants of Pharaoh, the elders of his house, and all the elders of the land of Egypt;
8 and all the house of Joseph, and his brethren, and the house of his father,—only, their little ones and their flocks and their herds, left they, in the land of Goshen.
9 And there went up with him, both chariots, and horsemen,—so it came to pass that, the company, was exceeding great.
10 And they came in, as far as the threshing-floor of the Buckthorn, which is beyond the Jordan, then wailed they there—an exceeding great and grievous wailing,—and he made for his father a mourning, of seven days.
11 And, when the dwellers in the land—the Canaanites—saw the mourning in the threshing-floor of the Buckthorn, they said,—A grievous mourning, this! for the Egyptians. For this cause,

se on Jordanin tuolla puolella.

12 Ja hänen poikansa tekivät hänelle, niinkuin hän oli määrännyt heille:
13 hänen poikansa veivät hänet Kanaanin maahan ja hautasivat hänet Makpelan vainiolla olevaan luolaan, jonka vainion Aabraham oli ostanut perintöhaudaksi heettiläiseltä Efronilta ja joka oli itään päin Mamresta.
14 Senjälkeen kuin Joosef oli haudannut isänsä, palasi hän Egyptiin, hän ja hänen veljensä sekä kaikki, jotka hänen kanssaan olivat menneet hautaamaan hänen isäänsä.
15 Mutta kun Joosefin veljet näkivät, että heidän isänsä oli kuollut, ajattelivat he: Ehkä Joosef nyt alkaa vainota meitä ja kostaa meille kaiken sen pahan, mitä me olemme hänelle tehneet.
16 Niin he lähettivät Joosefille tämän sanan: Isäsi käski ennen kuolemaansa ja sanoi:
17 'Sanokaa Joosefille näin: Oi, anna anteeksi veljiesi rikos ja synti, sillä pahasti he ovat menetelleet sinua kohtaan.' Anna siis isäsi Jumalan palvelijoille anteeksi heidän rikoksensa. Ja Joosef itki kuullessaan nämä heidän sanansa.

hålla.» Därav fick stället namnet Abel-Misraim; det ligger på andra sidan Jordan.
12 Och hans söner gjorde med honom såsom han hade bjudit dem:
13 hans söner förde honom till Kanaans land och begrovo honom i grottan på åkern i Makpela, den åker som Abraham hade köpt till egen grav av hetiten Efron, gent emot Mamre.
14 Och sedan Josef hade begravit sin fader, vände han tillbaka till Egypten med sina bröder och alla dem som hade farit upp med honom för att begrava hans fader.
15 Men när Josefs bröder sågo att deras fader var död, tänkte de: »Kanhända skall Josef nu bliva hätsk mot oss och vedergälla oss allt det onda som vi hava gjort mot honom.»
16 Därför sände de bud till Josef och läto säga: »Din fader bjöd oss så före sin död:
17 'Så skolen I säga till Josef: Käre, förlåt dina bröder vad de hava brutit och syndat, i det att de hava handlat så illa mot dig.' Förlåt alltså nu din faders Guds tjänare vad de hava brutit.» Och Josef grät, när de läto säga detta till honom.

was the name thereof called, Abel Mizraim, which is beyond the Jordan.

12 And his sons did for him thus, as he had commanded them;
13 so his sons carried him to the land of Canaan, and buried him in the cave of the field of Machpelah,—which Abraham bought—with the field—for a possession of a buryingplace, from Ephron the Hittite, over against Mamre.
14 Then Joseph returned to Egypt, he, and his brethren, and all who had been up with him to bury his father,—after he had buried his father.
15 Now, when the brethren of Joseph saw that their father was dead, they said—Oh! if Joseph should lie in wait for us,—and, should return, to us, all the evil wherewith we requited him!
16 So they sent in charge unto Joseph, saying,—Thy father, gave command, before he died, saying:
17 Thus, shall ye say to Joseph—Ah now! do forgive, we pray thee, the transgression of thy brethren and their sin, in that, with evil, they requited thee. Now, therefore, grant forgiveness, we pray thee, for the transgression of the servants of the God of thy father! And Joseph wept, when they

spake unto him.

18 Sitten tulivat Joosefin veljet itse, lankesivat maahan hänen eteensä ja sanoivat: Katso, me olemme sinun orjiasi!

18 Sedan kommo ock hans bröder själva och föllo ned för honom och sade: »Se, vi vilja vara tjänare åt dig.»

18 Then went his brethren also, and fell down before him,—and said, Behold us! Thine, for servants.

19 Mutta Joosef vastasi heille: Älkää peljätkö, olenko minä Jumalan sijassa?

19 Men Josef sade till dem: »Frukten icke. Hållen I då mig för Gud?

19 And Joseph said unto them—Do not fear,—although, in place of God, I am.

20 Te tosin hankitsitte minua vastaan pahaa, mutta Jumala on kääntänyt sen hyväksi, että hän saisi aikaan sen, mikä nyt on tapahtunut, ja pitäisi hengissä paljon kansaa.

20 I tänkten ont mot mig, men Gud har tänkt det till godo, för att låta det ske, som nu har skett, och så behålla mycket folk vid liv.

20 Ye, indeed, planned against me, evil,—God, planned it, for good, for the sake of doing, as at this day, to save alive much people.

21 Älkää siis peljätkö; minä elätän teidät ja teidän vaimonne ja lapsenne. Ja hän lohdutti ja rauhoitti heitä.

21 Frukten därför nu icke; jag skall försörja eder och edra kvinnor och barn.» Och han tröstade dem och talade vänligt med dem.

21 Now, therefore, do not fear! I, will nourish you, and your little ones. Thus he consoled them, and spake unto their heart.

22 Ja Joosef sekä hänen isänsä perhe jäivät asumaan Egyptiin. Ja Joosef eli sadan kymmenen vuoden vanhaksi.

22 Och Josef bodde kvar i Egypten med sin faders hus; och Josef blev ett hundra tio år gammal.

22 And Joseph abode in Egypt, he, and his father's house,—and Joseph lived, a hundred and ten years.

23 Ja Joosef sai nähdä Efraimin lapsia kolmanteen polveen; myöskin Maakirista, Manassen pojasta, syntyi lapsia Joosefin polville.

23 Och Josef fick se Efraims barn till tredje led; också av Makir, Manasses son, föddes barn i Josefs sköte.

23 And Joseph saw, Ephraim's, sons of three generations,—moreover, the sons of Machir, son of Manasseh, were born upon Joseph's knees.

24 Niin Joosef sanoi veljilleen: Minä kuolen, mutta Jumala pitää huolen teistä ja johdattaa teidät tästä maasta siihen maahan, jonka hän valalla vannoen on luvannut Aabrahamille, Iisakille ja Jaakobille.

24 Och Josef sade till sina bröder: »Jag dör, men Gud skall förvisso se till eder, och föra eder upp från detta land till det land som han med ed har lovat åt Abraham, Isak och Jakob.»

24 Then said Joseph unto his brethren, I, am about to die,—but, God, will, surely concern, himself for you, so will he take you up out of this land, into the land, which he sware to Abraham, to Isaac, and to Jacob.

25 Ja Joosef vannotti Israelin poikia sanoen: Kun Jumala pitää huolen teistä, viekää silloin minun luuni

25 Och Josef tog en ed av Israels barn och sade: »När nu Gud ser till eder, fören då mina ben härifrån.»

25 Then Joseph made the sons of Israel swear, saying,—God will, surely concern, himself for you, So shall ye

täältä.

carry up my bones, from hence.

26 Ja Joosef kuoli sadan kymmenen vuoden vanhana. Ja hänet balsamoitiin ja pantiin arkkuun Egyptissä.

26 Och Josef dog, när han var ett hundra tio år gammal. Och man balsamerade honom, och han lades i en kista, i Egypten.

26 So Joseph died, being a hundred and ten years old,—and they embalmed him, and put him in a coffin, in Egypt.

TOINEN MOOSEKSEN KIRJA

1 luku

1 Nämä ovat Egyptiin tulleiden Israelin poikien nimet; Jaakobin kanssa he olivat itsekukin perheineen tulleet sinne:
2 Ruuben, Simeon, Leevi ja Juuda,
3 Isaskar, Sebulon ja Benjamin,
4 Daan, Naftali, Gaad ja Asser.
5 Ja Jaakobin kupeista lähteneitä oli kaikkiaan seitsemänkymmentä henkeä. Mutta Joosef oli jo ennestään Egyptissä.
6 Ja Joosef kuoli ja kaikki hänen veljensä ynnä koko se sukupolvi.
7 Mutta israelilaiset olivat hedelmälliset ja sikisivät, lisääntyivät ja enenivät hyvin suurilukuisiksi, niin että maa tuli heitä täyteen.

1 Och dessa äro namnen på Israels söner, som kommo till Egypten; med Jakob kommo de, var och en med sitt hus:
2 Ruben, Simeon, Levi och Juda,
3 Isaskar, Sebulon och Benjamin,
4 Dan och Naftali, Gad och Aser.
5 Tillsammans utgjorde de som hade utgått från Jakobs länd sjuttio personer; men Josef var redan förut i Egypten.
6 Och Josef dog och alla hans bröder och hela det släktet.
7 Men Israels barn voro fruktsamma och växte till och förökade sig och blevo övermåttan talrika, så att landet blev uppfyllt av dem.

1 Now, these, are the names of the Sons of Israel, who came into Egypt, with Jacob, did each man and his household come in:—
2 Reuben, Simeon, Levi, and Judah;
3 Issachar, Zebulon, and Benjamin;
4 Dan and Naphtali, Gad and Asher.
5 And it came to pass that, all the persons who were descended from Jacob, were seventy souls,—but, Joseph, was already in Egypt.
6 So then Joseph died, and all his brethren, and all that generation.
7 But, the sons of Israel, were fruitful, and swarmed and multiplied and waxed mighty, with, exceeding vigour,—so that the land was filled with them.

8 Niin Egyptiin tuli uusi kuningas, joka ei Joosefista mitään tiennyt.
9 Tämä sanoi kansallensa: Katso, israelilaisten kansa on suurempi ja väkevämpi kuin me.
10 Tulkaa, menetelkäämme

8 Då uppstod en ny konung över Egypten, en som icke visste av Josef.
9 Och denne sade till sitt folk: »Se, Israels barns folk är oss för stort och mäktigt.

10 Välan, låt oss då gå

8 Then arose a new king over Egypt,—who had not known Joseph.
9 So he said unto his people, Lo! the people of the sons of Israel, are too many and mighty for us!
10 Come on! let us shew

siis viisaasti heitä kohtaan, että he eivät lisääntyisi eivätkä, jos sota syttyisi, liittyisi hekin vihollisiimme ja sotisi meitä vastaan ja lähtisi maasta pois.

klokt till väga med dem; eljest kunde de ännu mer föröka sig; och om ett krig komme på, kunde de förena sig med våra fiender och begynna krig mot oss och sedan draga bort ur landet.»

ourselves wise with regard to them, lest they so multiply that it shall come to pass, when war befalleth us, that, they also, shall join themselves unto them who hate us, and shall make war upon us, and then go up out of the land.

11 Niin heille asetettiin työnjohtajia rasittamaan heitä raskaalla työllä. Ja heidän täytyi rakentaa faraolle varastokaupungit Piitom ja Ramses.

11 Alltså satte man arbetsfogdar över dem och förtryckte dem med trälarbeten. Och de måste bygga åt Farao förrådsstäder, Pitom och Raamses.

11 So they set over them chiefs of tribute, to the end they might humiliate them with their burdens,—and they built store-cities for Pharaoh, even Pithom and Raamses.

12 Mutta kuta enemmän kansaa rasitettiin, sitä enemmän se lisääntyi, ja sitä enemmän se levisi, niin että israelilaisia ruvettiin pelkäämään.

12 Men ju mer man förtryckte dem, dess mer förökade de sig, och dess mer utbredde de sig, så att man begynte gruva sig för Israels barn.

12 But, the more they were humiliating them, the more, were they multiplying, and, the more, were they breaking forth,—so they were filled with alarm, because of the sons of Israel.

13 Niin egyptiläiset pitivät israelilaisia orjantyössä väkivalloin

13 Därför pålade egyptierna Israels barn ytterligare tvångsarbeten

13 And the Egyptians rigorously made the sons of Israel serve;

14 ja katkeroittivat heidän elämänsä kovalla laasti- ja tiilityöllä ja kaikenlaisella työllä ulkona kedolla, kaikenlaisella työllä, jota he teettivät heillä väkivalloin.

14 och förbittrade deras liv med hårt arbete på murbruk och tegel och med alla slags arbeten på marken korteligen, med tvångsarbeten av alla slag, som de läto dem utföra

14 and embittered their lives with harsh service, in clay and in bricks, and in all manner of service in the field,—all their service, wherein they rigorously made them serve.

15 Ja Egyptin kuningas puhui hebrealaisille kätilövaimoille, joista toisen nimi oli Sifra ja toisen Puua;

15 Och konungen i Egypten talade till de hebreiska kvinnor -- den ena hette Sifra, den andra Pua -- som hjälpte barnaföderskorna,

15 Then said the king of Egypt to the Hebrew midwives,—of whom, the name of the one was, Shiphrah, and, the name of the other, Puah; —

16 ja hän sanoi: Kun te autatte hebrealaisia vaimoja heidän synnyttäessänsä, niin tarkastakaa lapsen sukupuoli: jos se on poika, surmatkaa se, mutta jos se on tyttö, jääköön eloon.

16 han sade: »När I förlösen de hebreiska kvinnorna, så sen efter, då de föda: om det är ett gossebarn, så döden det; är det ett flickebarn, så må det leva.»

16 then he said—When ye act as midwives unto the Hebrew women, then shall ye look out for the sex,—If it is, a son, then shall ye kill it, But, if it is, a daughter, then shall it live.

17 Mutta kätilövaimot pelkäsivät Jumalaa eivätkä tehneet, niinkuin Egyptin kuningas oli heille sanonut, vaan antoivat poikalasten elää.

17 Men hjälpkvinnorna fruktade Gud och gjorde icke såsom konungen i Egypten hade sagt till dem, utan läto barnen leva.

17 But the midwives feared God, and did not as the king of Egypt spake unto them,—but suffered the male children to live.

18 Niin Egyptin kuningas kutsui kätilövaimot ja sanoi heille: Miksi te näin teette ja annatte poikalasten elää?

18 Då kallade konungen i Egypten hjälpkvinnorna till sig och sade till dem: »Varför gören I så och låten barnen leva?»

18 Then called the king of Egypt for the midwives, and said to them—Wherefore have ye done this thing,—that ye should let the male children live?

19 Kätilövaimot vastasivat faraolle: Hebrealaiset vaimot eivät ole niinkuin egyptiläiset. He ovat voimakkaita; ennenkuin kätilövaimo tulee heidän luoksensa, ovat he jo synnyttäneet.

19 Hjälpkvinnorna svarade Farao: »De hebreiska kvinnorna äro icke såsom de egyptiska. De äro kraftigare; förrän hjälpkvinnan kommer till dem, hava de fött.»

19 And the midwives said unto Pharaoh, Because, not like the Egyptian women, are the Hebrew women,—for they are, full of life, ere yet the midwife can come in unto them, they have given birth.

20 Mutta Jumala salli kätilövaimojen menestyä, ja kansa lisääntyi ja eneni suurilukuiseksi.

20 Och Gud lät det gå väl för hjälpkvinnorna; och folket förökade sig och blev mycket talrikt.

20 So then God dealt well with the midwives,—and the people multiplied, and waxed exceeding mighty.

21 Ja koska kätilövaimot pelkäsivät Jumalaa, niin hän antoi heille runsaasti perhettä.

21 Eftersom hjälpkvinnorna fruktade Gud, lät han deras hus förkovras.

21 And it came to pass, because the midwives feared God, that he made for them households.

22 Niin farao antoi käskyn kaikelle kansallensa, sanoen: Kaikki poikalapset, jotka syntyvät, heittäkää Niilivirtaan, mutta kaikkien tyttölasten antakaa elää.

22 Då bjöd Farao allt sitt folk och sade: »Alla nyfödda gossebarn- skolen I kasta i Nilfloden, men all flickebarn mån I låta leva.»

22 Then gave Pharaoh command to all his people, saying—Every son that is born to the Hebrews, into the river, shall ye cast him; But, every daughter, shall ye suffer to live.

2 luku

1 Niin eräs mies, joka oli Leevin sukua, meni ja nai leeviläisen neidon.

1 Och en man av Levis hus gick åstad och tog till hustru Levis dotter.

1 And there went a man of the house of Levi,—and took a daughter of Levi.

2 Ja vaimo tuli raskaaksi ja synnytti pojan. Ja kun hän näki, että se oli ihana lapsi, salasi hän sitä kolme kuukautta.

2 Och hustrun blev havande och födde en son. Och hon såg att det var ett vackert barn och dolde honom i tre månader.

2 And the woman conceived, and bare a son,—and she saw him, that he was, a goodly child, so she hid him three months.

3 Mutta kun hän ei voinut sitä enää salata, otti hän kaisla-arkun, siveli sen maapihkalla ja piellä, pani lapsen siihen ja laski sen kaislikkoon Niilivirran rantaan.

3 Men när hon icke längre kunde dölja honom, tog hon en kista av rör, beströk den med jordbeck och tjära och lade barnet däri och satte den så i vassen vid stranden av Nilfloden.

3 And, when she could no longer hide him, she took for him an ark of paper–reed, and covered it over with bitumen, and with pitch,—and put therein the child, and laid it among the rushes, upon the bank of the river.

4 Ja lapsen sisar asettui taammaksi nähdäksensä, mitä hänelle tapahtuisi.

4 Och hans syster ställde sig ett stycke därifrån, för att se huru det skulle gå med honom.

4 Then did his sister station herself at a distance,—to see what would be done to him.

5 Silloin faraon tytär tuli alas peseytymään virrassa, ja hänen seuranaisensa kävelivät virran rannalla; ja kun hän näki arkun kaislikossa, lähetti hän palvelijattarensa ja otatti sen ylös.

5 Och Faraos dotter kom ned till floden för att bada, och hennes tärnor gingo utmed floden. När hon nu fick se kistan i vassen, sände hon sin tjänarinna dit och lät hämta den till sig.

5 So then the daughter of Pharaoh came down to bathe by the river, and, her maidens, were walking by the side of the river,—when she saw the ark in the midst of the rushes, and sent her handmaid, and fetched it.

6 Ja kun hän avasi sen, näki hän lapsen; ja katso, siinä oli poikanen, joka itki. Niin hänen tuli sitä sääli, ja hän sanoi: Tämä on hebrealaisten lapsia.

6 Och när hon öppnade den, fick hon se barnet och såg att det var en gosse, och han grät. Då ömkade hon sig över honom och sade: »Detta är ett av de hebreiska barnen.»

6 And she opened, and beheld it—even the child, and lo! a boy weeping,—so she took pity on him, and said, Of the children of the Hebrews, is, this.

7 Niin lapsen sisar sanoi faraon tyttärelle: Menenkö kutsumaan sinulle hebrealaisen imettäjän, joka voi imettää sen lapsen sinulle?

7 Men hans syster frågade Faraos dotter: »Vill du att jag skall gå och kalla hit till dig en hebreisk amma som kan amma upp barnet åt dig?»

7 Then said his sister unto Pharaoh's daughter, Shall I go and call thee a nurse, of the Hebrew women,—that she may nurse for thee, the child?

8 Faraon tytär vastasi hänelle: Mene! Niin tyttö meni ja kutsui lapsen äidin.

8 Faraos dotter svarade henne: »Ja, gå.» Då gick flickan och kallade dit barnets moder.

8 And Pharaoh's daughter said to her—Go. So the maid went, and called the mother of the child.

9 Ja faraon tytär sanoi hänelle: Ota tämä lapsi ja imetä se minulle, niin minä maksan sinulle siitä palkan. Ja vaimo otti lapsen ja imetti sen.

9 Och Faraos dotter sade till henne: »Tag detta barn med dig, och amma upp det åt mig, så vill jag giva dig lön därför.» Och kvinnan tog barnet och ammade upp det.

9 And Pharaoh's daughter said to her—Take this child, and nurse it for me, and, I, will give thee thy wages. So the woman took the child, and nursed it.

10 Mutta kun lapsi oli

10 När sedan gossen hade

10 And the child grew, and

kasvanut, toi hän sen faraon tyttärelle, ja tämä otti sen pojaksensa ja antoi hänelle nimen Mooses, sillä hän sanoi: Minä olen vetänyt hänet ylös vedestä.

vuxit upp; förde hon honom till Faraos dotter, och denna upptog honom såsom sin son och gav honom namnet <spärr>Mose</spärr>, »ty», sade hon, »ur vattnet har jag <spärr>dragit upp</spärr> honom».

she brought him in to Pharaoh's daughter, and he became her son. And she called his name Moses, and said—For, out of the water, I drew him.

11 Ja tapahtui niihin aikoihin, kun Mooses oli kasvanut suureksi, että hän meni veljiensä luo ja näki heidän raskaan työnsä. Ja hän näki egyptiläisen miehen lyövän hebrealaista miestä, erästä hänen veljistään.

11 På den tiden hände sig att Mose, sedan han hade blivit stor, gick ut till sina bröder och såg på deras trälarbete. Och han fick se att en egyptisk man slog en hebreisk man, en av hans bröder.

11 And it came to pass in those days, when Moses grew up, that he went out unto his brethren, and looked on their burdens,—and saw, an Egyptian, smiting a Hebrew—of his brethren.

12 Silloin hän katseli ympärillensä joka taholle, ja kun hän näki, ettei ketään ollut läheisyydessä, löi hän egyptiläisen kuoliaaksi ja kätki hänet hiekkaan.

12 då vände han sig åt alla sidor, och när han såg att ingen annan människa fanns där, slog han ihjäl egyptiern och gömde honom i sanden.

12 So he turned this way and that, and, when he saw that there was no man, he smote the Egyptian, and hid him in the sand.

13 Ja hän meni toisena päivänä ulos ja näki kaksi hebrealaista miestä tappelemassa keskenään; ja hän sanoi syylliselle: Miksi lyöt toveriasi?

13 Dagen därefter gick han åter ut och fick då se två hebreiska män träta med varandra. Då sade han till den som gjorde orätt: »Skall du slå din landsman?»

13 And he went out on the second day, and lo! two Hebrews, striving together,—so he said to him that did the wrong, Wherefore shouldest thou smite thy fellow?

14 Tämä vastasi: Kuka on asettanut sinut meidän päämieheksemme ja tuomariksemme? Aiotko tappaa minutkin, niinkuin tapoit egyptiläisen? Silloin Mooses peljästyi ja ajatteli: Se on siis tullut ilmi.

14 Han svarade: »Vem har satt dig till hövding och domare över oss? Vill du dräpa mig, såsom du dräpte egyptiern?» Då blev Mose förskräckt och tänkte: »Så har då saken blivit känd.»

14 And he said—Who hath set thee for a chief and a judge over us? To slay me, art thou thinking, as thou didst slay the Egyptian? Then was Moses afraid, and said—Surely the thing is, known!

15 Ja kun farao sai kuulla tästä tapahtumasta, etsi hän Moosesta tappaakseen hänet. Mutta Mooses lähti faraota pakoon ja pysähtyi Midianin maahan ja istahti eräälle kaivolle.

15 Också fick Farao höra om denna sak och ville dräpa Mose. Men Mose flydde bort undan Farao; och han stannade i Midjans land; där satte han sig vid en brunn.

15 So Pharaoh heard this thing, and sought to slay Moses,—and Moses fled from the face of Pharaoh, and dwelt in the land of Midian, and sat down by the well.

16 Ja Midianin papilla oli

16 Och prästen i Midjan

16 Now, the priest of Midian,

seitsemän tytärtä; nämä tulivat vettä ammentamaan ja täyttivät vesikaukalot, juottaakseen isänsä lampaita.
17 Mutta paimenet tulivat ja ajoivat heidät pois. Silloin Mooses nousi ja auttoi heitä ja juotti heidän lampaansa.
18 Ja kun he tulivat isänsä Reguelin luo, kysyi hän: Kuinka te tänä päivänä niin pian jouduitte?
19 He vastasivat: Egyptiläinen mies auttoi meitä paimenten käsistä, ammensipa vielä vettäkin meille ja juotti lampaat.
20 Ja hän sanoi tyttärillensä: Missä hän on? Miksi te niin jätitte miehen? Kutsukaa hänet aterioimaan meidän kanssamme.

21 Ja Mooses suostui asumaan sen miehen luona, ja hän antoi Moosekselle tyttärensä Sipporan vaimoksi.
22 Tämä synnytti pojan, ja Mooses antoi hänelle nimen Geersom; sillä hän sanoi: Minä olen muukalainen vieraalla maalla.
23 Ja kun oli kulunut pitkä aika, kuoli Egyptin kuningas. Ja israelilaiset huokailivat orjuuttansa ja valittivat; ja heidän huutonsa heidän orjuutensa tähden nousi Jumalan tykö.

24 Ja Jumala kuuli heidän vaikeroimisensa, ja Jumala

hade sju döttrar. Dessa kommo nu för att hämta upp vatten och skulle fylla hoarna för att vattna sin faders får.
17 Då kommo herdarna och ville driva bort dem; men Mose stod upp och hjälpte dem och vattnade deras får.

18 När de sedan kommo hem till sin fader Reguel, sade han: »Varför kommen I så snart hem i dag?»
19 De svarade: »En egyptisk man hjälpte oss mot herdarna; därtill hämtade han upp vatten åt oss och vattnade fåren.»
20 Då sade han till sina döttrar: »Var är han då? Varför läten I mannen bliva kvar där? Inbjuden honom att komma och äta med oss».

21 Och Mose beslöt sig för att stanna hos mannen, och denne gav åt Mose sin dotter Sippora till hustru.

22 Hon födde en son, och han gav honom namnet Gersom, »ty», sade han, »jag är en främling i ett land som icke är mitt».
23 Så förflöt en lång tid, och därunder dog konungen i Egypten. Men Israels barn suckade över sin trädom och klagade; och deras rop över trädomen steg upp till Gud.

24 Och Gud hörde deras jämmer, och Gud tänkte på

had seven daughters,—and they came and drew, and filled the troughs, to water their fathers flock.

17 Then came the shepherds, and drave them away,—so Moses rose up, and succoured them, and watered their flock.
18 Then came they in, unto Reuel their father,—and he said, Wherefore have ye so early come in, today?
19 And they said, An Egyptian, delivered us out of the hand of the shepherds,—Moreover also he, drew, for us, and watered the flock.
20 And he said unto his daughters—And where is he? wherefore is it that ye left the man? Call him, that he may eat bread.

21 And Moses was well-pleased to dwell with the man,—and he gave Zipporah his daughter, to Moses.

22 And she bare a son, and he called his name, Gershom,—for he said, A, sojourner, I am, in a strange land.
23 And it came to pass, during those many days, that the king of Egypt died, and the sons of Israel sighed by reason of the servitude, and lamented,—and their cry for help went up to God, by reason of the servitude.
24 And God heard their groaning,—and God

muisti liittonsa Aabrahamin, Iisakin ja Jaakobin kanssa.

25 Ja Jumala katsoi israelilaisten puoleen, ja Jumala piti heistä huolta.

sitt förbund med Abraham, Isak och Jakob.

25 Och Gud såg till Israels barn, och Gud lät sig vårda om dem.

remembered his covenant, with Abraham, with Isaac and with Jacob;
25 so then, God looked upon the sons of Israel,—and God regarded.

3 luku

1 Ja Mooses kaitsi appensa Jetron, Midianin papin, lampaita. Ja kun hän kerran ajoi lampaita erämaan tuolle puolen, tuli hän Jumalan vuoren, Hoorebin, juurelle.

1 Och Mose vaktade fåren åt sin svärfader Jetro, prästen i Midjan. Och han drev en gång fåren bortom öknen och kom så till Guds berg Horeb.

1 Now, Moses, was shepherding the flock of Jethro his father–in–law, priest of Midian,—so he led forth the flock behind the desert, and came in unto the mountain of God, to Horeb.

2 Silloin Herran enkeli ilmestyi hänelle tulen liekissä keskellä orjantappurapensasta; ja hän näki, että pensas paloi ilmitulessa, mutta pensas ei kuitenkaan kulunut.

2 Där uppenbarade sig HERRENS ängel för honom i en eldslåga som slog upp ur en buske. Han såg att busken brann av elden, och att busken dock icke blev förtärd.

2 Then appeared the messenger of Yahweh unto him, in a flame of fire, from the midst of the thorn–bush,––so he looked, and lo! the thorn–bush, burning with fire, and yet, the thorn–bush, was not consumed.

3 Niin Mooses sanoi: Minä käyn tuonne ja katson tätä suurta näkyä, miksi ei pensas pala poroksi.

3 Då tänkte Mose: »Jag vill gå ditbort och betrakta den underbara synen och se varför busken icke brinner upp.»

3 And Moses said, Let me turn aside, pray, and see this great sight,—why the thorn–bush, doth not burn up.

4 Kun Herra näki hänen tulevan katsomaan, huusi hän, Jumala, hänelle pensaasta ja sanoi: Mooses, Mooses! Hän vastasi: Tässä olen.

4 När då HERREN såg att han gick åstad för att se, ropade Gud till honom ur busken och sade: »Mose! Mose!» Han svarade: »Här är jag.»

4 And Yahweh saw, that he turned aside to see,—so God called unto him, out of the midst of the thorn–bush, and said—Moses! Moses! And he said—Behold me!

5 Hän sanoi: Älä tule tänne! Riisu kengät jalastasi, sillä paikka, jossa seisot, on pyhä maa.

5 Då sade han: »Träd icke hit; drag dina skor av dina fötter, ty platsen där du står är helig mark.»

5 And he said—Do not draw nigh hither,—put off thy sandals from thy feet, for, the place whereon thou art standing, is, holy ground.

6 Ja hän sanoi vielä: Minä olen sinun isäsi Jumala, Aabrahamin Jumala, Iisakin Jumala ja Jaakobin Jumala. Ja Mooses peitti kasvonsa,

6 Och han sade ytterligare: »Jag är din faders Gud, Abrahams Gud, Isaks Gud och Jakobs Gud.» Då skylde Mose sitt ansikte, ty

6 And he said—I, am the God of thy father, God of Abraham, God of Isaac, and God of Jacob. And Moses hid his face, for he was

sillä hän pelkäsi katsoa Jumalaa.
7 Ja Herra sanoi: Minä olen nähnyt kansani kurjuuden Egyptissä ja kuullut heidän huutonsa sortajainsa tähden; niin, minä tiedän heidän tuskansa.
8 Sentähden minä olen astunut alas vapauttamaan heidät egyptiläisten kädestä ja johdattamaan heidät siitä maasta hyvään ja tilavaan maahan, maahan, joka vuotaa maitoa ja mettä, sinne, missä kanaanilaiset, heettiläiset, amorilaiset, perissiläiset, hivviläiset ja jebusilaiset asuvat.

9 Ja nyt on israelilaisten huuto tullut minun kuuluviini, ja minä olen myös nähnyt sen sorron, jolla egyptiläiset heitä sortavat.

10 Niin mene nyt, minä lähetän sinut faraon tykö, ja vie minun kansani, israelilaiset, pois Egyptistä.

11 Mutta Mooses sanoi Jumalalle: Mikä minä olen menemään faraon tykö ja viemään israelilaisia pois Egyptistä?

12 Hän vastasi: Minä olen sinun kanssasi; ja tämä olkoon sinulle tunnusmerkkinä, että minä olen sinut lähettänyt: kun olet vienyt kansan pois Egyptistä, niin te palvelette

han fruktade för att se på Gud.
7 Och HERREN sade: »Jag har nogsamt sett mitt folks betryck i Egypten, och jag har hört huru de ropa över sina plågare; jag vet vad de måste lida.

8 Därför har jag stigit ned för att rädda dem ur egyptiernas våld och föra dem från det landet upp till ett gott och rymligt land, ett land som flyter av mjölk och honung, det land där kananéer, hetiter, amoréer, perisséer, hivéer och jebuséer bo.

9 Fördenskull, eftersom Israels barns rop har kommit till mig, och jag därjämte har sett huru egyptierna förtrycka dem,

10 därför må du nu gå åstad, jag vill sända dig till Farao; och du skall föra mitt folk, Israels barn, ut ur Egypten»
11 Men Mose sade till Gud: »Vem är jag, att jag skulle gå till Farao, och att jag skulle föra Israels barn ut ur Egypten?»

12 Han svarade: »Jag vill vara med dig. Och detta skall för dig vara tecknet på att det är jag som har sänt dig: när du har fört folket ut ur Egypten, skolen I hålla gudstjänst på detta berg.»

afraid to look upon God.

7 Then said Yahweh, I have, seen, the humiliation of my people, who are in Egypt,—and, their outcry, have I heard, by reason of their task-masters, for I know their pains;
8 therefore have I come down to deliver them from the hand of the Egyptians, and to take them up out of that land, into a land good and large, into a land flowing with milk and honey,—into the place of the Canaanite, and the Hittite, and the Amorite, and the Perizzite, and the Hivite, and the Jebusite.
9 Now, therefore, lo! the outcry of the sons of Israel, hath come in unto me,—moreover also I have seen the oppression, wherewith, the Egyptians, are oppressing them.
10 Now, therefore, come thou! that I may send thee unto Pharaoh,—and bring thou forth my people—the sons of Israel—out of Egypt.
11 And Moses said unto God, Who am, I, that I should go unto Pharaoh,—and that I should bring forth the sons of Israel, out of Egypt?
12 And he said—I will be with thee, and, this, to thee, [shall be] the sign, that, I, have sent thee,—When thou bringest forth the people out of Egypt, ye shall do service unto God, upon this

Jumalaa tällä vuorella.
13 Mooses sanoi Jumalalle: Katso, kun minä menen israelilaisten luo ja sanon heille: 'Teidän isienne Jumala on lähettänyt minut teidän luoksenne', ja kun he kysyvät minulta: 'Mikä hänen nimensä on?' niin mitä minä heille vastaan?
14 Jumala vastasi Moosekselle: Minä olen se, joka minä olen. Ja hän sanoi vielä: Sano israelilaisille näin: 'Minä olen' lähetti minut teidän luoksenne.
15 Ja Jumala sanoi vielä Moosekselle: Sano israelilaisille näin: Herra, teidän isienne Jumala, Aabrahamin Jumala, Iisakin Jumala ja Jaakobin Jumala, lähetti minut teidän luoksenne; tämä on minun nimeni iankaikkisesti, ja näin minua kutsuttakoon sukupolvesta sukupolveen.
16 Mene ja kokoa Israelin vanhimmat ja sano heille: Herra, teidän isienne Jumala, Aabrahamin, Iisakin ja Jaakobin Jumala, on ilmestynyt minulle ja sanonut: 'Totisesti minä pidän teistä huolen ja pidän silmällä, mitä teille tapahtuu Egyptissä.
17 Ja minä olen päättänyt näin: minä johdatan teidät pois Egyptin kurjuudesta kanaanilaisten, heettiläisten, amorilaisten, perissiläisten, hivviläisten ja jebusilaisten maahan, siihen maahan, joka vuotaa maitoa ja

13 Då sade Mose till Gud: »När jag nu kommer till Israels barn och säger till dem: 'Edra fäders Gud har sänt mig till eder', och de fråga mig; 'Vad är hans namn?', vad skall jag då svara dem?»

14 Gud sade till Mose: »Jag är den jag är.» Och han sade vidare: »Så skall du säga till Israels barn: 'Jag är' har sänt mig till eder.

15 Och Gud sade ytterligare till Mose: »Så skall du säga till Israels barn: HERREN, edra fäders Gud, Abrahams Gud, Isaks Gud och Jakobs Gud, har sänt mig till eder. Detta skall vara mitt namn evinnerligen, och så skall man nämna mig från släkte till släkte.

16 Gå nu åstad och församla de äldste i Israel, och säg till dem: HERREN, edra fäders Gud, Abrahams, Isaks och Jakobs Gud, har uppenbarat sig för mig, och han har sagt: 'Jag har sett till eder och har sett det som vederfares eder Egypten;
17 därför är nu mitt ord: jag vill föra eder bort ifrån betrycket i Egypten upp till kananéernas, hetiternas, amoréernas, perisséernas, hivéernas och jebuséernas land, ett land som flyter av mjölk och honung.'

mountain.
13 And Moses said unto God—Lo! as surely as, I, go in unto the sons of Israel, and say unto them, The God of your fathers, hath sent me unto you, So surely will they say unto me—What is his name? What shall I say unto them?
14 And God said unto Moses, I Will Become whatsoever I please. And he said—Thus, shalt thou say to the sons of Israel, I Will Become hath sent me unto you.
15 And God said yet further unto Moses—Thus, shalt thou say unto the sons of Israel, Yahweh, God of your fathers, God of Abraham, God of Isaac, and God of Jacob, hath sent me unto you. This, is my name to times age-abiding, And, this, my memorial to generation after generation.
16 Go—and thou shalt gather together the elders of Israel, and shalt say unto them—Yahweh, God of your fathers, hath appeared unto me, the God of Abraham, Isaac, and Jacob, saying,—I am, concerned, for you, and for what is done to you in Egypt;
17 therefore do I say—I will bring you up out of the humiliation of Egypt, into the land of the Canaanite, and the Hittite, and the Amorite, and the Perizzite, and the Hivite, and the Jebusite,—into a land flowing with milk

mettä.'
18 Ja he kuulevat sinua. Niin mene sitten, sinä ja Israelin vanhimmat, Egyptin kuninkaan tykö, ja sanokaa hänelle: 'Herra, hebrealaisten Jumala, on kohdannut meitä. Anna siis meidän mennä kolmen päivän matka erämaahan uhraamaan Herralle, Jumalallemme.'

19 Mutta minä tiedän, että Egyptin kuningas ei päästä teitä menemään, ei edes väkevän käden pakolla.

20 Mutta minä ojennan käteni ja lyön Egyptiä kaikenkaltaisilla ihmeilläni, joita minä olen siellä tekevä, ja sitten hän päästää teidät.
21 Ja minä annan tämän kansan päästä egyptiläisten suosioon, niin että te lähtiessänne ette lähde tyhjin käsin.

22 Vaan jokainen vaimo on pyytävä naapuriltaan ja luonaan majailevalta vaimolta hopea- ja kultakaluja ja vaatteita. Niihin te puette poikanne ja tyttärenne ja viette ne saaliina egyptiläisiltä.

18 Och de skola lyssna till dina ord; och du skall tillika med de äldste i Israel gå till konungen i Egypten, och I skolen säga till honom: HERREN, hebréernas Gud, har visat sig för oss, så låt oss nu gå tre dagsresor in i öknen och offra åt HERREN, vår Gud.'

19 Dock vet jag att konungen i Egypten icke skall tillstädja eder att gå, icke ens när han får känna min starka hand.
20 Men jag skall räcka ut min hand och slå Egypten med alla slags under, som jag vill göra där; sedan skall han släppa eder.

21 Och jag vill låta detta folk finna nåd för egyptiernas ögon, så att I, när I dragen bort, icke skolen draga bort med tomma händer;
22 utan var kvinna skall av sin grannkvinna och av den främmande kvinna som bor i hennes hus begära klenoder av silver och guld, så ock kläder. Dessa skolen I sätta på edra söner och döttrar. Så skolen I taga byte från egyptierna.»

and honey.
18 So will they hearken to thy voice,—and thou shalt go in—thou, and the elders of Israel, unto the king of Egypt, and ye shall say unto him—Yahweh, God of the Hebrews, hath fallen in with us, Now, therefore, let us go, we pray thee, a journey of three days, into the desert, that we may sacrifice to Yahweh, our God.
19 But, I, know, that the king of Egypt will not suffer you to go,—not even by a firm hand.

20 So then I will put forth my hand, and smite Egypt, with all my wonders, which I will do in the midst thereof,—and, after that, he will send you forth.
21 Thus will I give favour to this people, in the eyes of the Egyptians,—so shall it come to pass that, when ye do go, ye shall not go, empty;
22 but every woman shall ask of her neighbour, and of her that sojourneth in her house, jewels of silver, and jewels of gold, and mantles,—and ye shall put them upon your sons, and upon your daughters, so shall ye spoil the Egyptians.

4 luku

1 vastasi ja sanoi: Katso, he eivät usko minua eivätkä kuule minua, vaan sanovat: 'Ei Herra ole

1 Mose svarade och sade: »Men om de nu icke tro mig eller lyssna till mina ord, utan säga: 'HERREN har icke

1 Then responded Moses, and said, And lo! they will not believe me, neither hearken to my voice,—for

sinulle ilmestynyt'.

2 Herra sanoi hänelle: Mikä sinulla on kädessäsi? Hän vastasi: Sauva.
3 Hän sanoi: Heitä se maahan. Ja hän heitti sen maahan, ja se muuttui käärmeeksi; ja Mooses pakeni sitä.

4 Mutta Herra sanoi Moosekselle: Ojenna kätesi ja tartu sen pyrstöön. Niin hän ojensi kätensä ja tarttui siihen, ja se muuttui sauvaksi hänen kädessänsä.

5 - Siitä he uskovat, että Herra, heidän isiensä Jumala, Aabrahamin Jumala, Iisakin Jumala ja Jaakobin Jumala, on sinulle ilmestynyt.
6 Ja Herra sanoi vielä hänelle: Pistä kätesi poveesi. Ja hän pisti kätensä poveensa. Ja kun hän veti sen ulos, niin katso, hänen kätensä oli pitalista valkoinen niinkuin lumi.
7 Ja hän sanoi: Pistä kätesi takaisin poveesi. Ja hän pisti kätensä takaisin poveensa. Ja kun hän veti sen ulos povestansa, niin katso, se oli taas niinkuin hänen muukin ihonsa.
8 Herra sanoi: Jos he eivät usko sinua eivätkä tottele ensimmäistä tunnustekoa, niin he uskovat toisen tunnusteon.

9 Mutta jos he eivät usko

uppenbarat sig för dig'?»

2 Då sade HERREN till honom: »Vad är det du har i din hand?»
3 Han svarade: »En stav.» Han sade: »Kasta den på marken.» När han då kastade den på marken, förvandlades den till en orm; och Mose flydde för honom.
4 Men HERREN sade till Mose: »Räck ut din hand och tag honom i stjärten.» Då räckte han ut sin hand och grep honom; och han förvandlades åter till en stav i hans hand.
5 Och HERREN sade: »Så skola de. tro att HERREN, deras fäders Gud, Abrahams Gud, Isaks Gud och Jakobs Gud, har uppenbarat sig för dig.
6 Och HERREN sade ytterligare till honom: »Stick din hand i barmen.» Och han stack sin hand i barmen. När han sedan drog ut den, se, då var handen vit såsom snö av spetälska.
7 Åter sade han. »Stick din hand tillbaka i barmen.» Och han stack sin hand tillbaka i barmen. När han sedan drog ut den igen ur barmen, se, då var den åter lik hans övriga kropp.
8 Och HERREN sade: »Om de icke vilja tro dig eller akta på det första tecknet, så måste de tro det andra tecknet.

9 Men om de icke ens tro

they will say, Yahweh, hath not appeared unto thee.
2 And Yahweh said unto him—What is this in thy hand? And he said—A staff.
3 Then said he—Cast it to the earth. And he cast it to the earth, and it became a serpent,—and Moses fled from the face thereof.

4 And Yahweh said unto Moses, Put forth thy hand, and take it by its tail: So he put forth his hand, and laid hold of it, and it became a staff in his hand:—

5 that they may believe that Yahweh, God of their fathers,—God of Abraham, God of Isaac, and God of Jacob—hath appeared unto thee.
6 Then said Yahweh unto him, yet again—Bring, I pray thee, thy hand, into thy bosom. So he brought his hand, into his bosom,—and then took it out, and lo! his hand, was leprous,—like snow,
7 And he said—Put back thy hand into thy bosom: So he put back his hand, into his bosom,—and then took it out of his bosom, and lo! it had come again, like his own flesh:
8 thus shall it come to pass, if they will not believe thee, nor hearken to the voice of the first sign, then will they believe the voice of the next sign;
9 and it shall come to pass,

näitäkään kahta tunnustekoa eivätkä kuule sinua, niin ota vettä Niilivirrasta ja kaada kuivalle maalle, niin se vesi, jonka virrasta otat, on muuttuva vereksi kuivalla maalla.

10 Niin Mooses sanoi Herralle: Oi Herra, minä en ole puhetaitoinen mies; en ole ollut ennen enkä senkään jälkeen, kuin sinä puhuit palvelijallesi; sillä minulla on hidas puhe ja kankea kieli.
11 Ja Herra sanoi hänelle: Kuka on antanut ihmiselle suun, tahi kuka tekee mykän tai kuuron, näkevän tai sokean? Enkö minä, Herra?
12 Mene siis nyt, minä olen sinun suusi apuna ja opetan sinulle, mitä sinun on puhuttava.
13 Mutta hän sanoi: Oi Herra, lähetä kuka muu tahansa!

14 Niin Herra vihastui Moosekseen ja sanoi: Eikö sinulla ole veljesi Aaron, leeviläinen? Minä tiedän, että hän osaa puhua. Ja katso, hän tuleekin sinua vastaan; ja kun hän näkee sinut, iloitsee hän sydämestänsä.

15 Ja puhu sinä hänelle ja pane sanat hänen suuhunsa. Ja minä olen sinun suusi apuna ja hänen

dessa två tecken eller lyssna till dina ord, så tag av Nilflodens vatten och gjut ut det på torra landet, så skall vattnet, som du har tagit ur floden, förvandlas till blod på torra landet.»

10 Då sade Mose till HERREN: »Ack I Herre, jag är ingen talför man; jag har icke varit det förut, och jag är det icke heller nu, sedan du har talat till din tjänare, ty jag har ett trögt målföre och en trög tunga.
11 HERREN sade till honom: »Vem har givit människan munnen, eller vem gör henne stum eller döv, seende eller blind? Är det icke jag, HERREN?
12 Så gå nu åstad, jag skall vara med din mun och lära dig vad du skall tala.»

13 Men han sade: »Ack Herre, sänd ditt budskap med vilken annan du vill.»

14 Då upptändes HERRENS vrede mot Mose, och han sade: »Har du icke din broder Aron, leviten? Jag vet att han är en man som kan tala. Och han går nu åstad för att möta dig, och när han får se dig, skall han glädjas i sitt hjärta.

15 Och du skall tala till honom och lägga orden i hans mun; och jag skall vara med din mun och med hans

if they will not believe, even these two signs, nor hearken to thy voice, then shalt thou take of the water of the river, and pour it out on the dry land,—so shall the water which thou hast taken from the river, become, yea it shall become blood, on the dry land.
10 And Moses said unto Yahweh—Pardon, O My Lord! not a man of words, am I, neither heretofore, nor since thou hast spoken unto thy servant,—for, heavy of mouth, and heavy of tongue, I am.
11 Then Yahweh said unto him—Who appointed a mouth for man, or who appointeth him to be dumb, or deaf, or seeing, or blind? Is it not, I, Yahweh?
12 Now, therefore, go,—and, I, will be with thy mouth, so will I direct thee, what thou shalt speak.
13 And he said—Pardon, O My Lord! send, I pray thee, by the hand of him whom thou wilt send—
14 Then was kindled the anger of Yahweh against Moses, and he said—Is there not Aaron, thy brother, the Levite? I know that he, can speak. Moreover also, lo! he himself, is coming forth to meet thee, as surely as he seeth thee, so surely will he rejoice in his heart.
15 Then shalt thou speak unto him, and shalt put the words in his mouth,—and, I, will be with thy mouth, and

suunsa apuna ja opetan teille, mitä teidän on tehtävä.
16 Ja hän on puhuva sinun puolestasi kansalle; niin hän on oleva sinulla suuna, ja sinä olet oleva hänellä Jumalana.

17 Ja ota käteesi tämä sauva, jolla olet tekevä nuo tunnusteot.
18 Niin Mooses tuli takaisin appensa Jetron luo ja sanoi hänelle: Anna minun mennä takaisin veljieni tykö Egyptiin, katsomaan, ovatko he vielä elossa. Jetro sanoi Moosekselle: Mene rauhassa.

19 Ja Herra sanoi Moosekselle Midianissa: Mene takaisin Egyptiin, sillä kaikki ne ovat kuolleet, jotka väijyivät sinun henkeäsi.
20 Niin Mooses otti vaimonsa ja poikansa ja pani heidät aasin selkään ja palasi Egyptin maahan; ja Mooses otti käteensä Jumalan sauvan.
21 Ja Herra sanoi Moosekselle: Kun tulet takaisin Egyptiin, niin katso, että teet faraon edessä kaikki ne ihmeet, jotka minä olen pannut sinun käteesi. Mutta minä paadutan hänen sydämensä, niin että hän ei päästä kansaa.
22 Sano silloin faraolle: 'Näin sanoo Herra: Israel on minun esikoispoikani;

mun, och jag skall lära eder vad I skolen göra.

16 Och han skall tala för dig till folket; alltså skall han vara för dig såsom mun, och du skall vara för honom såsom en gud.

17 Och du skall taga i din hand denna stav, med vilken du skall göra dina tecken.»
18 Därefter vände Mose tillbaka till sin svärfader Jeter och sade till honom: »Låt mig vända tillbaka till mina bröder i Egypten, för att se om de ännu leva.» Jetro sade till Mose: »Gå i frid.»

19 Och HERREN sade till Mose i Midjan: »Vänd tillbaka till Egypten, ty alla de män äro döda, som stodo efter ditt liv.»

20 Då tog Mose sin hustru och sina söner och satte dem på sin åsna och for tillbaka till Egyptens land; och Mose tog Guds stav i sin hand.
21 Och HERREN sade till Mose: »När du nu vänder tillbaka till Egypten så se till, att du inför Farao gör alla de under som jag har givit dig makt att göra. Men jag skall förstocka hans hjärta, så att han icke släpper folket.

22 Och då skall du säga till Farao: Så säger HERREN: Israel är min förstfödde son,

with his mouth, so will I direct you what ye shall do.

16 And, he, shall speak for thee unto the people,—so shall it come to pass that, he, shall become thy mouth, and, thou, shalt become to him as God.
17 And, this staff, take thou in thy hand,—wherewith thou shalt do the signs.
18 So Moses went and returned unto Jethro his father-in-law, and said to him—Let me go, I pray thee, and return unto my brethren who are in Egypt, that I may see whether they are yet alive. And Jethro said to Moses: Go and prosper.
19 Then said Yahweh unto Moses in Midian, Go, return to Egypt,—for all the men are dead who were seeking thy life.

20 So Moses took his wife and his sons, and caused them to ride upon the ass, and he returned to the land of Egypt,—and Moses took the staff of God, in his hand.
21 And Yahweh said unto Moses, When thou goest to return to Egypt, see, as touching all the wonders which I have put in thy hand, that thou do them before Pharaoh—but, I, will let his heart wax bold, and he will not suffer the people to go.
22 Then shalt thou say unto Pharaoh,—Thus, saith Yahweh—My son—my

23 sentähden minä sanon sinulle: Päästä minun poikani palvelemaan minua. Mutta jos kieltäydyt päästämästä häntä, niin katso, minä tapan sinun esikoispoikasi.'

23 och jag har sagt till dig: 'Släpp min son, så att han kan hålla gudstjänst åt mig.' Men du har icke velat släppa honom. Därför skall jag nu dräpa din förstfödde son.

firstborn, is Israel;
23 Therefore I say unto thee,—Let my son go, that he may serve me, But, if thou refuse to let him go, behold, I, am going to slay, thy son, thy firstborn.

24 Ja matkan varrella yöpaikassa tapahtui, että Herra kävi hänen kimppuunsa ja tahtoi surmata hänet.

24 Och under resan hände sig att HERREN på ett viloställe kom emot honom och ville döda honom.

24 And it came to pass, on the way, in the resting-place for the night, that Yahweh fell upon him, and sought to kill him.

25 Silloin Sippora otti terävän kiven ja leikkasi pois poikansa esinahan, kosketti sillä Moosesta alhaalta ja sanoi: Sinä olet minun veriylkäni.

25 Då tog Sippora en skarp sten och skar bort förhuden på sin son och berörde honom därmed nedtill och sade: »Du är mig en blodsbrudgum.»

25 So Zipporah took a sharp stone, and cut off the foreskin of her son, and cast it down at his feet,—and said—Surely, a bridegroom by rites of blood, art thou to me!

26 Niin hän jätti hänet rauhaan. Silloin Sippora sanoi: Veriylkä ympärileikkauksen kautta.

26 Så lät han honom vara. Då sade hon åter: »Ja, en blodsbrudgum till omskärelse.»

26 So he let him go. Then, it was that she said, A bridegroom by rites of blood—with regard to the rites of circumcision.

27 Ja Herra sanoi Aaronille: Mene Moosesta vastaan erämaahan. Ja hän meni ja kohtasi hänet Jumalan vuorella ja suuteli häntä.

27 Och HERREN sade till Aron: »Gå åstad och möt Mose i öknen.» Då gick han åstad och träffade honom på Guds berg; och han kysste honom.

27 And Yahweh said unto Aaron, Go thy way to meet Moses, towards the desert. So he went his way, and fell in with him in the mountain of God, and kissed him.

28 Ja Mooses kertoi Aaronille kaikki, mitä Herra oli puhunut lähettäessään hänet, ja kaikki ne tunnusteot, jotka hän oli käskenyt hänen tehdä.

28 Och Mose berättade för Aron allt vad HERREN hade talat, när han sände honom, och om alla de tecken som han hade bjudit honom att göra.

28 And Moses told Aaron, all the words of Yahweh, wherewith he had sent him,—and all the signs wherewith he had charged him.

29 Niin Mooses ja Aaron menivät ja kokosivat kaikki israelilaisten vanhimmat.

29 Sedan gingo Mose och Aron åstad och församlade alla Israels barns äldste.

29 So Moses and Aaron went their way,—and gathered together all the elders of the sons of Israel.

30 Ja Aaron puhui kaikki, mitä Herra oli Moosekselle sanonut, ja Mooses teki tunnusteot kansan silmien edessä.

30 Och Aron omtalade allt vad HERREN hade talat till Mose; och han gjorde tecknen inför folkets ögon.

30 And Aaron spake all the words which Yahweh had spoken unto Moses,—and did the signs, before the eyes of the people.

31 Ja kansa uskoi. Ja kun he kuulivat, että Herra oli pitänyt huolta israelilaisista ja nähnyt heidän kurjuutensa, kumartuivat he maahan ja rukoilivat.

31 Då trodde folket; och när de hörde att HERREN hade sett till Israels barn, och att han hade sett deras betryck, böjde de sig ned och tillbådo.

31 And the people believed,––and, when they heard that Yahweh had concerned himself for the sons of Israel, and that he had looked upon their humiliation, then bent they their heads and bowed themselves down.

5 luku

1 Senjälkeen Mooses ja Aaron menivät ja sanoivat faraolle: Näin sanoo Herra, Israelin Jumala: Päästä minun kansani viettämään minulle juhlaa erämaassa.

1 Därefter kommo Mose och Aron och sade till Farao: »Så säger HERREN, Israels Gud: Släpp mitt folk, så att de kunna hålla högtid åt mig i öknen.»

1 And, afterwards, Moses and Aaron went in, and said unto Pharaoh,—Thus, saith Yahweh, God of Israel, Let my people go, that they may hold a festival to me, in the desert.

2 Mutta farao vastasi: Kuka on Herra, jota minun pitäisi kuulla ja päästää Israel? Minä en tunne Herraa enkä päästä Israelia.

2 Men Farao svarade: »Vem är HERREN, eftersom jag på hans befallning skulle släppa Israel? Jag vet icke av HERREN och vill ej heller släppa Israel.»

2 Then said Pharaoh, Who is Yahweh, that I should hearken to his voice, to let Israel go? I know not Yahweh, and certainly, Israel, will I not let go!

3 Niin he sanoivat: Hebrealaisten Jumala on kohdannut meitä. Anna siis meidän mennä kolmen päivän matka erämaahan uhraamaan Herralle, Jumalallemme, ettei hän rankaisisi meitä rutolla tai miekalla.

3 Då sade de: »Hebréernas Gud har visat sig för oss. Så låt oss nu gå tre dagsresor in i öknen och offra åt HERREN, vår Gud, för att han icke må komma över oss med pest eller med svärd.»

3 And they said, the God of the Hebrews, hath met with us,—let us go, we pray thee, a journey of three days into the desert, and sacrifice to Yahweh our God, lest he fall upon us, with pestilence or with sword.

4 Mutta Egyptin kuningas vastasi heille: Miksi te, Mooses ja Aaron, pidätätte kansaa työnteosta? Menkää töihinne.

4 Men konungen i Egypten svarade dem: »Mose och Aron, varför dragen I folket ifrån dess arbete? Gån bort till edra dagsverken.

4 And the king of Egypt said unto them, Wherefore, O Moses and Aaron, should ye loose the people, from their works? Get you to your burdens.

5 Ja farao sanoi vielä: Katsokaa, liian paljon on muutenkin joutoväkeä maassa, ja te tahdotte saattaa heidät kulkemaan työttöminä.

5 Ytterligare sade Farao: »Folket är ju redan alltför talrikt i landet, och likväl viljen I skaffa dem frihet ifrån deras dagsverken!»

5 And Pharaoh said, Lo! many—now, are the people of the land,—and are ye to make them rest from their burdens?

6 Ja farao antoi sinä päivänä käskyn kansan työnteettäjille ja päällysmiehille, sanoen:

7 Älkää enää antako kansalle olkia tiilien tekemistä varten niinkuin ennen; he menköötitse ja kootkoot itselleen oljet.

8 Pankaa kuitenkin heidän tehtäväkseen sama tiilimäärä, jonka he ennenkin ovat tehneet, siitä mitään vähentämättä; sillä he ovat laiskoja, sentähden he huutavat näin: 'Menkäämme uhraamaan Jumalallemme!'

9 Pantakoon miehille raskasta työtä, että heillä olisi siinä tekemistä ja että he eivät kuuntelisi valhepuheita.

10 Niin kansan työnteettäjät ja päällysmiehet menivät ja sanoivat kansalle: Näin sanoo farao: 'Minä en anna teille enää olkia.

11 Menkää itse ja hankkikaa itsellenne olkia, mistä vain löydätte, mutta työstänne ei vähennetä mitään.'

12 Niin kansa hajosi pitkin Egyptin maata keräämään pehkuja olkien asemesta.

13 Ja työnteettäjät ahdistivat heitä sanoen: Tehkää työnne valmiiksi,

6 Därefter bjöd Farao samma dag fogdarna och tillsyningsmännen över folket och sade:

7 »I skolen icke vidare såsom förut giva folket halm till att göra tegel. Låten dem själva gå och skaffa sig halm.

8 Men samma antal tegel som de förut hava gjort skolen I ändå ålägga dem, utan något avdrag; ty de äro lata, därför ropa de och säga: 'Låt oss gå och offra åt vår Gud.'

9 Man måste lägga tungt arbete på dessa människor, så att de därigenom få något att göra och icke akta på lögnaktigt tal.»

10 Då gingo fogdarna och tillsyningsmännen över folket ut och sade till folket: »Så säger Farao: Jag vill icke längre giva eder halm.

11 Gån själva och skaffen eder halm, var I kunnen finna sådan; men i edert arbete skall intet avdrag göras.»

12 Då spridde sig folket över hela Egyptens land och samlade strå för att bruka det såsom halm.

13 Och fogdarna drevo på dem och sade: »Fullgören edert arbete, var dag det för

6 So then Pharaoh gave command, on that day, unto the taskmasters over the people, and unto their overseers—saying:

7 Ye shall no more give straw unto the people, for making the bricks, as heretofore: Let, them, go, themselves, so shall they gather for themselves straw:

8 Nevertheless, the fixed number of bricks, which they have been making heretofore, shall ye lay upon them, ye shall not diminish therefrom,—for, idle, they are, on this account, it is that they are making an outcry, saying, We must go our way, we must sacrifice to our God.

9 The service must be made heavy on the men, that they may labour on it,—and let them not pay regard to words of falsehood.

10 Then went forth the taskmasters of the people, and their overseers, and spake unto the people,—saying,—Thus, saith Pharaoh, I am not going to give you straw,

11 Ye yourselves go fetch you straw, of any ye can find,—yet hath there not been diminished from your service a single thing.

12 So the people dispersed themselves throughout all the land of Egypt,—to gather stubble for straw:

13 the taskmasters, meanwhile, being urgent, saying,—Complete your

kunkin päivän määrä päivälleen, niinkuin silloinkin, kun saitte olkia.
14 Ja israelilaisten päällysmiehiä, joita faraon työnteettäjät olivat heille asettaneet, piestiin, ja heille sanottiin: Miksi ette ole eilen ettekä tänään suorittaneet tähänastista määräänne tiilien teossa?

15 Niin israelilaisten päällysmiehet menivät ja valittivat faraolle, sanoen: Minkätähden teet näin palvelijoillesi?

16 Olkia palvelijoillesi ei anneta, mutta kuitenkin sanotaan meille: 'Tehkää tiilet.' Ja katso, palvelijoitasi piestään, vaikka vika on sinun oman väkesi.

17 Mutta hän sanoi: Te olette laiskoja, laiskoja olette; sentähden te sanotte: 'Menkäämme uhraamaan Herralle.'
18 Menkää vain työhönne. Olkia ei teille anneta, mutta määrätty luku tiiliä on teidän hankittava.

19 Niin israelilaisten päällysmiehet huomasivat joutuneensa ahtaalle, kun heille sanottiin: Ette saa mitään tiililuvun vähennystä kunkin päivän määrästä.

20 Ja kun he lähtivät faraon luota, kohtasivat he Mooseksen ja Aaronin, jotka odottivat heitä,

den dagen bestämda, likasom när man gav eder halm.»
14 Och Israels barns tillsyningsmän, de som Faraos fogdar hade satt över dem, fingo uppbära hugg och slag, och man sade till dem: »Varför haven I icke såsom förut fullgjort edert förelagda dagsverke i tegel, varken i går eller i dag?»
15 Då kommo Israels barns tillsyningsmän och ropade till Farao och sade: »Varför gör du så mot dina tjänare?

16 Ingen halm giver man åt dina tjänare, och likväl säger man till oss: 'Skaffen fram tegel.' Och se, dina tjänare få nu uppbära hugg och slag, fastän skulden ligger hos ditt eget folk.»
17 Men han svarade: »I ären lata, ja lata ären I. Därför sägen I: 'Låt oss gå och offra åt HERREN.'

18 Nej, gån i stället till edert arbete. Halm skall man icke giva eder, men det bestämda antalet tegel måsten I ändå lämna.»
19 Då märkte Israels barns tillsyningsmän att det var illa ställt för dem, eftersom de hade fått det svaret att de icke skulle få något avdrag i det antal tegel, som de skulle lämna för var dag.
20 Och när de kommo ut ifrån Farao, träffade de Mose och Aron, som stodo där för att möta dem;

works, The task of a day, in its day, as when the straw was provided.
14 Then were beaten the overseers of the sons of Israel, whom the taskmasters of Pharaoh had set over them, saying: Wherefore have ye not completed your task for making bricks, as heretofore, so also, yesterday and, today?
15 Then came in the overseers of the sons of Israel, and made outcry unto Pharaoh, saying, Wherefore shouldst thou do thus, to thy servants?
16 No straw, is given to thy servants, yet, bricks,—they keep saying to us—make ye! And lo, thy servants, are beaten—thou dost, therefore, wrong thy people.

17 But he said: Idle, ye are––idle, on this account, are, ye, saying, We must take our journey, we must sacrifice to Yahweh.
18 Now, therefore, go labour, but, straw, shall not be given you,—yet, the tale of bricks, shall ye render.

19 Then did the overseers of the sons of Israel see themselves to be in an evil case, when it was said,—Ye shall not diminish from your bricks—the task of a day, in its day!
20 So they fell upon Moses and upon Aaron, stationing themselves to meet them,—as they came forth from

Pharaoh;

21 ja he sanoivat näille: Herra kostakoon teille ja tuomitkoon teidät; sillä te olette saattaneet meidät faraon ja hänen palvelijainsa vihoihin ja antaneet heidän käteensä miekan, meille surmaksi.

21 och de sade till dem: »Må HERREN hemsöka eder och döma eder, eftersom I haven gjort oss förhatliga för Farao och hans tjänare och satt dem svärdet i hand till att dräpa oss.

21 and they said unto them, Yahweh look upon you, and judge,—in that ye have made us odious in the eyes of Pharaoh, and in the eyes of his servants, putting a sword into their hand to slay us.

22 Silloin Mooses palasi Herran tykö ja sanoi: Herra, miksi olet tehnyt niin pahoin tälle kansalle? Miksi olet lähettänyt minut?

22 Då vände sig Mose åter till HERREN och sade: »Herre, varför har du gjort så illa mot detta folk? Varför har du sänt mig?

22 And Moses returned unto Yahweh, and said,—O My Lord wherefore hast thou caused harm to this people? Wherefore now didst thou send me?

23 Sillä siitä asti, kun minä menin faraon tykö puhumaan sinun nimessäsi, hän on tehnyt pahaa tälle kansalle, etkä sinä suinkaan ole kansaasi vapahtanut.

23 Allt ifrån den tid då jag gick till Farao för att tala i ditt namn har han ju gjort illa mot detta folk, och du har ingalunda räddat ditt folk.

23 seeing that, from what time I came in unto Pharaoh to speak in thy name, he hath done harm to this people, and thou hast not, delivered, thy people.

6 luku

1 Mutta Herra vastasi Moosekselle: Nyt saat nähdä, mitä minä faraolle teen; sillä väkevän käden pakottamana hän on päästävä heidät, ja väkevän käden pakottamana hän on ajava heidät maastansa.

1 Men HERREN sade till Mose: »Nu skall du få se vad jag skall göra med Farao; ty genom min starka hand skall han nödgas släppa dem, ja, han skall genom min starka hand nödgas driva dem ut ur sitt land.»

1 Then said Yahweh unto Moses, Now, shalt thou see, what I will do to Pharaoh,—for, with a strong hand, shall he let them go, and, with a strong hand, shall he drive them out from his land.

2 Ja Jumala puhui Moosekselle ja sanoi hänelle: Minä olen Herra.

2 Och Gud talade till Mose och sade till honom: »Jag är HERREN.

2 And God spake unto Moses,—and said unto him, I, am Yahweh:

3 Ja minä olen ilmestynyt Aabrahamille, Iisakille ja Jaakobille 'Jumalana Kaikkivaltiaana', mutta nimelläni 'Herra' en minä ole tehnyt itseäni heille tunnetuksi.

3 För Abraham, Isak och Jakob uppenbarade jag mig såsom 'Gud den Allsmäktige', men under mitt namn 'HERREN' var jag icke känd av dem.

3 I appeared, therefore, unto Abraham, unto Isaac, and unto Jacob, as GOD Almighty,—although, by my name Yahweh, was I not made known to them;

4 Ja minä tein myös liittoni heidän kanssansa, antaakseni heille Kanaanin

4 Och jag upprättade ett förbund med dem och lovade att giva dem Kanaans

4 Moreover also I established my covenant with them, to give them the land

maan, sen maan, jossa he muukalaisina asuivat.

5 Ja nyt minä olen kuullut israelilaisten vaikeroimisen, kun egyptiläiset pitävät heitä orjantyössä, ja olen muistanut liittoni.

6 Sano sentähden israelilaisille: 'Minä olen Herra, ja minä vien teidät pois egyptiläisten sorron alta ja vapautan teidät orjuudesta ja pelastan teidät ojennetulla käsivarrella ja suurilla rangaistustuomioilla.
7 Niin minä otan teidät kansakseni ja olen teidän Jumalanne; ja te tulette tietämään, että minä olen Herra, teidän Jumalanne, joka vien teidät pois egyptiläisten sorron alta.
8 Ja minä johdatan teidät siihen maahan, jonka minä olen kättä kohottaen luvannut antaa Aabrahamille, Iisakille ja Jaakobille; ja sen minä annan teille omaksi. Minä olen Herra.'
9 Ja Mooses puhui näin israelilaisille; mutta he eivät kuulleet Moosesta tuskaantumisensa ja raskaan orjuutensa tähden.

10 Sitten Herra puhui Moosekselle ja sanoi:
11 Mene ja sano faraolle, Egyptin kuninkaalle, että hän päästää israelilaiset maastansa.
12 Mutta Mooses puhui

land, det land där de bodde såsom främlingar.

5 Och nu har jag hört Israels barns jämmer över att egyptierna hålla dem i träldom, och jag har kommit ihåg mitt förbund.

6 Säg därför till Israels barn: 'Jag är HERREN, och jag skall föra eder ut från trälarbetet hos egyptierna och rädda eder från träldomen under dem, och jag skall förlossa eder med uträckt arm och genom stora straffdomar.
7 Och jag skall taga eder till mitt folk och vara eder Gud; och I skolen förnimma att jag är HERREN eder Gud, han som för eder ut från trälarbetet hos egyptierna.
8 Och jag skall föra eder till det land som jag med upplyft hand har lovat giva åt Abraham, Isak och Jakob; det skall jag giva eder till besittning. Jag är HERREN.'»

9 Detta allt sade Mose till Israels barn, men de hörde icke på Mose, av otålighet och för det hårda arbetets skull.

10 Därefter talade HERREN till Mose och sade:
11 »Gå och tala med Farao, konungen i Egypten, att han släpper Israels barn ut ur sitt land.»
12 Men Mose talade inför

of Canaan,—even the land of their sojournings wherein they sojourned.
5 Moreover also, I, heard the groaning of the sons of Israel, whom, the Egyptians, were holding in servitude,—So then I remembered my covenant.
6 Therefore say thou to the sons of Israel—I, am Yahweh, Therefore will I bring you forth from under the burdens of Egypt, And will deliver you out of their service,—And will redeem you with a stretched-out arm, and with great judgments;
7 And will take you to myself, for a people, And will become your God,—And ye shall know that, I Yahweh, am your God, who brought you forth from under the burdens of Egypt:
8 And I will bring you into the land as to which I uplifted my hand to give it to Abraham, to Isaac, and to Jacob,—and will give it to you as an inheritance: I, am Yahweh.

9 And Moses spake thus, unto the sons of Israel,—but they hearkened not unto Moses, through shortness of spirit, and through hard service.
10 And Yahweh spake unto Moses—saying:
11 Go in, speak unto Pharaoh king of Egypt,—that he let the sons of Israel go out of his land.
12 And Moses spake before

Herran edessä ja sanoi: Katso, israelilaiset eivät kuulleet minua; kuinka sitten farao kuulisi minua, joka olen huuliltani ympärileikkaamaton?

HERREN och sade: »Israels barn höra ju icke på mig; huru skulle då Farao vilja höra mig -- mig som har oomskurna läppar?»

Yahweh, saying,—Lo! the sons of Israel, have not hearkened unto me, how then shall, Pharaoh, hear, I, also being of uncircumcised lips.

13 Mutta Herra puhui Moosekselle ja Aaronille ja käski heitä menemään israelilaisten ja faraon, Egyptin kuninkaan, tykö ja viemään israelilaiset pois Egyptin maasta.

13 Men HERREN talade till Mose och Aron och gav dem befallning till Israels barn och till Farao, konungen i Egypten, om att Israels barn skulle föras ut ur Egyptens land.

13 Thus then did Yahweh speak unto Moses and unto Aaron, yea he gave them a charge unto the sons of Israel, and unto Pharaoh king of Egypt,—for the bringing forth of the sons of Israel out of the land of Egypt.

14 Nämä ovat heidän perhekuntainsa päämiehet: Ruubenin, Israelin esikoisen, pojat olivat Hanok ja Pallu, Hesron ja Karmi. Nämä ovat Ruubenin sukukunnat.

14 Dessa voro huvudmännen för deras familjer. Rubens, Israels förstföddes, söner voro Hanok och Pallu, Hesron och Karmi. Dessa voro Rubens släkter.

14 These, are the heads of their ancestral house: The sons of Reuben the first-born of Israel, Hanoch and Pallu, Hezron and Carmi. These, are the families of, Reuben.

15 Simeonin pojat olivat Jemuel, Jaamin, Oohad, Jaakin, Soohar ja Saul, kanaanilaisen vaimon poika. Nämä ovat Simeonin sukukunnat.

15 Simeons söner voro Jemuel, Jamin, Ohad, Jakin, Sohar och Saul, den kananeiska kvinnans son. Dessa voro Simeons släkter.

15 And, the sons of Simeon, Jemuel and Jamin, and Ohad and Jachin and Zohar, and Shaul, the son of a Canaanitess. These, are the families of, Simeon.

16 Ja nämä ovat Leevin poikien nimet heidän polveutumisensa mukaan: Geerson, Kehat ja Merari. Ja Leevin elinaika oli sata kolmekymmentä seitsemän vuotta.

16 Och dessa voro namnen på Levis söner, efter deras ättföljd: Gerson, Kehat och Merari. Och Levi blev ett hundra trettiosju år gammal.

16 And, these, are the names of the sons of Levi by their generations, Gershon, and Kohath, and Merari,—And, the years of the life of Levi, were a hundred and thirty-seven years.

17 Geersonin pojat olivat Libni ja Siimei, sukujensa mukaan.

17 Gersons söner voro Libni och Simei, efter deras släkter.

17 The sons of Gershon, Libni and Shimei, by their families.

18 Kehatin pojat olivat Amram, Jishar, Hebron ja Ussiel. Ja Kehatin elinaika oli sata kolmekymmentä kolme vuotta.

18 Kehats söner voro Amram, Jishar, Hebron och Ussiel. Och Kehat blev ett hundra trettiotre år gammal.

18 And, the sons of Kohath, Amram and Izhar, and Hebron, and Uzziel. And, the years of the life of Kohath, were a hundred and thirty-three years.

19 Merarin pojat olivat

19 Meraris söner voro Maheli

19 And, the sons of Merari,

Mahli ja Muusi. Nämä ovat Leevin suvut polveutumisensa mukaan.

20 Mutta Amram otti isänsä sisaren Jookebedin vaimokseen, ja tämä synnytti hänelle Aaronin ja Mooseksen. Ja Amramin elinaika oli sata kolmekymmentä seitsemän vuotta.

21 Jisharin pojat olivat Koorah, Nefeg ja Sikri.

22 Ussielin pojat olivat Miisael, Elsafan ja Sitri.

23 Ja Aaron otti vaimoksensa Eliseban, Amminadabin tyttären, Nahsonin sisaren, ja tämä synnytti hänelle Naadabin, Abihun, Eleasarin ja Itamarin.

24 Koorahin pojat olivat Assir, Elkana ja Abiasaf. Nämä ovat koorahilaisten suvut.

25 Ja Eleasar, Aaronin poika, otti itsellensä vaimon Puutielin tyttäristä, ja tämä synnytti hänelle Piinehaan. Nämä ovat leeviläisten perhekuntien päämiehet heidän sukujensa mukaan.

26 Nämä olivat Aaron ja Mooses, joille Herra sanoi: Viekää israelilaiset joukkoinensa pois Egyptin maasta.

27 Nämä puhuivat faraolle, Egyptin kuninkaalle, että he aikoivat viedä israelilaiset pois Egyptistä, nimittäin Mooses ja Aaron.

och Musi. Dessa voro leviternas släkter, efter deras ättföljd.

20 Men Amram tog sin faders syster Jokebed till hustru, och hon födde åt honom Aron och Mose. Och Amram blev ett hundra trettiosju år gammal.

21 Jishars söner voro Kora, Nefeg och Sikri.

22 Ussiels söner voro Misael, Elsafan och Sitri.

23 Och Aron tog till hustru Eliseba, Amminadabs dotter, Nahesons syster, och hon födde åt honom Nadab och Abihu, Eleasar och Itamar.

24 Koras söner voro Assir, Elkana och Abiasaf. Dessa voro koraiternas släkter.

25 Och Eleasar, Arons son, tog en av Putiels döttrar till hustru, och hon födde åt honom Pinehas. Dessa voro huvudmännen för leviternas familjer, efter deras släkter.

26 Så förhöll det sig med Aron och Mose, dem till vilka HERREN sade: »Fören Israels barn ut ur Egyptens land, efter deras härskaror.

27 Det var dessa som talade med Farao, konungen i Egypten, om att de skulle föra Israels barn ut ur Egypten. Så förhöll det sig

Mahli and Mushi. These, are the families of the Levites, by their generations.

20 So then, Amram took Jochebed, his father's sister, to himself to wife, and she bare to him—Aaron and Moses. And, the years of the life of Amram, were a hundred and thirty-seven.

21 And, the sons of Izhar, Korah and Nepheg, and Zichri.

22 And, the sons of Uzziel, Mishael and Elzaphan, and Sithri.

23 And Aaron took Elisheba, daughter of Amminadab, sister of Nahshon, to himself to wife,—and she bare to him—Nadab, and Abihu, Eleazar, and Ithamar.

24 And, the sons of Korah, Assir and Elkanah, and Abiasaph. These, are the families of the Korahites.

25 And Eleazar, son of Aaron, took to himself [one] of the daughters of Putiel, to himself to wife, and she bare to him Phinehas. These, are the heads of the fathers of the Levites, by their families.

26 The same, Aaron and Moses,—to whom said Yahweh, Bring ye forth the sons of Israel out of the land of Egypt, according to their hosts:

27 They who were to speak unto Pharaoh king of Egypt, to bring forth the sons of Israel out of Egypt: The same, Moses and Aaron.

med Mose och Aron,

28 Ja niihin aikoihin, kun Herra puhui Moosekselle Egyptin maassa,

28 Och när HERREN talade till Mose i Egyptens land,

28 Thus came it to pass, that, on a certain day, Yahweh spake unto Moses in the land of Egypt.

29 puhui Herra Moosekselle näin: Minä olen Herra. Sano faraolle, Egyptin kuninkaalle, kaikki, mitä minä sinulle puhun.

29 talade han så till Mose: »Jag är HERREN. Tala till Farao, konungen i Egypten, allt vad jag talar till dig.»

29 So then Yahweh spake unto Moses, saying—I, am Yahweh: Speak thou unto Pharaoh king of Egypt, all that, I, am speaking unto thee.

30 Mutta Mooses vastasi Herran edessä: Katso, minä olen huuliltani ympärileikkaamaton, kuinka siis farao kuulisi minua?

30 Men Mose sade inför HERREN: »Se, jag har oomskurna läppar; huru skulle då Farao vilja höra på mig?»

30 And Moses said before Yahweh,—Lo! I, am of uncircumcised lips, how then will Pharaoh, hearken unto me?

7 luku

1 Mutta Herra sanoi Moosekselle: Katso, minä asetan sinut jumalaksi faraolle, ja veljesi Aaron on oleva sinun profeettasi.

1 Men HERREN sade till Mose: »Se, jag har satt dig att vara såsom en gud för Farao, och din broder Aron skall vara din profet.

1 Then said Yahweh unto Moses—See! I have appointed thee to be God unto Pharaoh,—and, Aaron thy brother, shall be thy prophet!

2 Puhu kaikki, mitä minä sinun käsken puhua; ja Aaron, sinun veljesi, puhukoon faraolle, että hän päästää israelilaiset maastansa.

2 Du skall tala allt vad jag bjuder dig; sedan skall din broder Aron tala med Farao om att han måste släppa Israels barn ut ur sitt land.

2 Thou, shalt speak all that which I may command thee, and, Aaron thy brother, shall speak unto Pharaoh, and he shall let the sons of Israel go out of his land.

3 Mutta minä paadutan faraon sydämen ja teen monta tunnustekoa ja ihmettä Egyptin maassa.

3 Men jag skall förhärda Faraos hjärta och skall göra många tecken och under i Egyptens land.

3 But, I, will suffer Pharaoh to harden his heart,—so will I multiply my signs and my wonders, in the land of Egypt.

4 Ja farao ei kuule teitä, mutta minä asetan käteni Egyptiä vastaan ja vien pois joukkoni, kansani, israelilaiset, Egyptin maasta, toimittaen suuret rangaistustuomiot.

4 Farao skall icke höra på eder; men jag skall lägga min hand på Egypten och skall föra mina härskaror, mitt folk, Israels barn, ut ur Egyptens land, genom stora straffdomar.

4 And Pharaoh will not hearken unto you, so will I lay my hand on Egypt,—and bring forth my hosts—my people, the sons of Israel, out of the land of Egypt, with great judgments.

5 Ja egyptiläiset tulevat tietämään, että minä olen Herra, kun minä ojennan

5 Och egyptierna skola förnimma att jag är HERREN, när jag räcker ut min hand

5 And the Egyptians shall know that, I, am Yahweh, when I have stretched forth

käteni Egyptin yli ja vien pois israelilaiset heidän keskeltänsä.
6 Ja Mooses ja Aaron tekivät, niinkuin Herra oli heitä käskenyt; niin he tekivät.
7 Mutta Mooses oli kahdeksankymmenen vuoden vanha ja Aaron kahdeksankymmenen kolmen vuoden vanha, kun he puhuivat faraon kanssa.
8 Ja Herra puhui Moosekselle ja Aaronille ja sanoi:
9 Kun farao puhuu teille ja sanoo: 'Tehkää jokin ihmetyö', niin sano sinä Aaronille: 'Ota sauvasi ja heitä se faraon eteen, niin se muuttuu käärmeeksi'.

10 Niin Mooses ja Aaron menivät faraon tykö ja tekivät, niinkuin Herra oli käskenyt. Aaron heitti sauvansa faraon ja hänen palvelijainsa eteen, ja se muuttui käärmeeksi.

11 Ja faraokin kutsui maansa viisaat ja velhot; ja nämä Egyptin tietäjät tekivät samoin taioillansa:

12 he heittivät kukin sauvansa maahan, ja ne muuttuivat käärmeiksi. Mutta Aaronin sauva nieli heidän sauvansa.
13 Ja faraon sydän paatui, eikä hän kuullut heitä, niinkuin Herra oli sanonutkin.

över Egypten och för Israels barn ut från dem.»

6 Och Mose och Aron gjorde så; de gjorde såsom HERREN hade bjudit dem.

7 Men Mose var åttio år gammal och Aron åttiotre år gammal, när de talade med Farao.

8 Och HERREN talade till Mose och Aron och sade:

9 »När Farao talar till eder och säger: 'Låten oss se något under', då skall du säga till Aron: 'Tag din stav och kasta den inför Farao', så skall den bliva en stor orm.»
10 Då gingo Mose och Aron till Farao och gjorde såsom HERREN hade bjudit. Aron kastade sin stav inför Farao och hans tjänare, och den blev en stor orm.

11 Då kallade också Farao till sig sina vise och trollkarlar; och dessa, de egyptiska spåmännen, gjorde ock detsamma genom sina hemliga konster:
12 de kastade var och en sin stav, och dessa blevo stora ormar. Men Arons stav uppslukade deras stavar.
13 Dock förblev Faraos hjärta förstockat, och han hörde icke på dem, såsom HERREN hade sagt.

my hand over Egypt,—and brought forth the sons of Israel out of their midst.
6 And Moses and Aaron did [so], —as Yahweh commanded them, so, did they.
7 Now, Moses, was eighty years old, and, Aaron, eighty-three years old,—when they spake unto Pharaoh.

8 And Yahweh spake unto Moses and unto Aaron, saying:
9 When Pharaoh shall speak unto you saying, Shew for yourselves a wonder, then shalt thou say unto Aaron, Take thy staff, and cast it down before Pharaoh, let it become a sea-serpent.
10 So Moses and Aaron went in unto Pharaoh, and did so, as Yahweh had commanded,—and Aaron cast down his staff before Pharaoh and before his servants, and it became a sea-serpent.
11 Then called Pharaoh also for the wise men and for the magicians,—and, they too, the sacred scribes of Egypt with their secret arts, did in like manner;
12 yea they cast down each man his staff, and they became sea-serpents,—but Aaron's staff swallowed up their staves.
13 Then waxed bold the heart of Pharaoh, and he hearkened not unto them,—as spake Yahweh.

14 Sitten Herra sanoi Moosekselle: Faraon sydän on kovettunut, hän kieltäytyy päästämästä kansaa.

14 Därefter sade HERREN till Mose: »Faraos hjärta är tillslutet, han vill icke släppa folket.

14 Then said Yahweh unto Moses, Dull, is the heart of Pharaoh,—he hath refused to let the people go.

15 Mene faraon tykö huomenaamuna, kun hän menee veden luo, ja seisahdu hänen tielleen Niilivirran partaalle. Ja ota käteesi se sauva, joka oli muuttunut käärmeeksi,

15 Gå till Farao i morgon bittida -- han går nämligen då ut till vattnet -- och ställ dig i hans väg, på stranden av Nilfloden. Och tag i din hand staven som förvandlades till en orm.

15 Get thee unto Pharaoh in the morning—lo! he is coming out to the waters, therefore shalt thou station thyself to meet him, on the bank of the river,—and, the staff which was turned into a serpent, shalt thou take in thy hand.

16 ja sano hänelle: 'Herra, hebrealaisten Jumala, on lähettänyt minut sinun luoksesi ja käskenyt sanoa: Päästä minun kansani palvelemaan minua erämaassa. Mutta katso, sinä et ole totellut tähän asti.

16 Och säg till honom: HERREN, hebréernas Gud, sände mig till dig och lät säga dig: 'Släpp mitt folk, så att de kunna hålla gudstjänst åt mig i öknen.' Men se, du har hitintills icke velat höra.

16 Then shalt thou say unto him—Yahweh, God of the Hebrews, hath sent me unto thee, saying,—Let my people go, that they may serve me in the desert,—And lo! thou hast not hearkened, hitherto.

17 Sentähden Herra sanoo näin: Tästä olet tunteva, että minä olen Herra: katso, minä lyön sauvalla, joka on kädessäni, virran veteen, ja se muuttuu vereksi.

17 Därför säger nu HERREN så: 'Härav skall du förnimma att jag är HERREN: se, med staven som jag håller i min hand vill jag slå på vattnet i Nilfloden, och då skall det förvandlas till blod.

17 Thus, saith Yahweh, Hereby, shalt thou know that, I, am Yahweh,—Lo! I, am smiting with the staff that is in my hand upon the waters that are in the river, and they shall be turned to blood;

18 Ja kalat virrassa kuolevat, ja virta rupeaa haisemaan, niin että egyptiläisiä inhottaa juoda vettä virrasta.'

18 Och fiskarna i floden skola dö, och floden skall bliva stinkande, så att egyptierna skola vämjas vid att dricka vatten ifrån floden.'»

18 and, the fish that is in the river, shall die, and the river, shall be loathsome,—and the Egyptians, shall disdain, to drink water out of the river.

19 Ja Herra sanoi Moosekselle: Sano Aaronille: 'Ota sauvasi ja ojenna kätesi Egyptin vetten yli, sen jokien, kanavien ja lammikkojen yli ja kaikkien niiden paikkojen yli, joihin on vettä kokoontunut, niin ne muuttuvat vereksi. Ja

19 Och HERREN sade till Mose: »Säg till Aron: Tag din stav, och räck ut din hand över egyptiernas vatten, över deras strömmar, kanaler och sjöar och alla andra vattensamlingar, så skola de bliva blod; över hela Egyptens land skall vara

19 And Yahweh said unto Moses,—Say unto Aaron—Take thy staff, and stretch forth thy hand over the waters of Egypt, over their streams, over their rivers, and over their pools, and over all their collections of water—that they may

verta on oleva Egyptin maassa kaikkialla, sekä puuastioissa että kiviastioissa.'

blod, både i träkärl och i stenkärl.»

become blood,—so shall there be blood, in all the land of Egypt, both in vessels of wood, and in vessels of stone.

20 Ja Mooses ja Aaron tekivät, niinkuin Herra oli käskenyt. Hän kohotti sauvan ja löi Niilivirran veteen faraon ja hänen palvelijainsa nähden; ja kaikki vesi, joka virrassa oli, muuttui vereksi.

20 Och Mose och Aron gjorde såsom HERREN hade bjudit. Han lyfte upp staven och slog vattnet i Nilfloden inför Faraos och hans tjänares ögon; då förvandlades allt vatten floden till blod.

20 And Moses and Aaron, did so, as Yahweh commanded, and he lifted high the staff, and smote the waters which were in the river, before the eyes of Pharaoh, and before the eyes of his servants,—and all the waters which were in the river, were turned to blood;

21 Ja kalat virrassa kuolivat, ja virta haisi, niin että egyptiläiset eivät saattaneet juoda vettä virrasta; ja verta oli kaikkialla Egyptin maassa.

21 Och fiskarna i floden dogo, och floden blev stinkande, så att egyptierna icke kunde dricka vatten ifrån floden; och blodet var över hela Egyptens land.

21 and, the fish that was in the river, died, and the river, became loathsome, so that the Egyptians could not drink water out of the river,––thus came it to pass that blood was in all the land of Egypt.

22 Mutta Egyptin tietäjät tekivät samoin taioillansa. Ja faraon sydän paatui, eikä hän kuullut heitä, niinkuin Herra oli sanonutkin.

22 Men de egyptiska spåmännen gjorde detsamma genom sina hemliga konster. Så förblev Faraos hjärta förstockat, och han hörde icke på dem, såsom HERREN hade sagt.

22 And the sacred scribes of Egypt did in like manner, with their secret arts,—so the heart of Pharaoh waxed bold, and he hearkened not unto them, as spake Yahweh.

23 Ja farao kääntyi ja palasi kotiinsa eikä välittänyt tästäkään.

23 Och Farao vände om och gick hem och aktade icke heller på detta.

23 Then Pharaoh, turned away, and entered into his house—neither applied he his heart, even to this.

24 Mutta kaikki egyptiläiset kaivoivat Niilivirran ympäriltä vettä juodaksensa; sillä he eivät voineet juoda virran vettä.

24 Men i hela Egypten grävde man runt omkring Nilfloden efter vatten till att dricka; ty vattnet i floden kunde man icke dricka.

24 And all the Egyptians digged round about the river, for water to drink,—for they could not drink of the water of the river.

25 Ja näin oli kulunut seitsemän päivää siitä, kun Herra oli lyönyt Niilivirtaa.

25 Och så förgingo sju dagar efter det att HERREN hade slagit Nilfloden.

25 And seven days, were fulfilled,—after Yahweh had smitten the river.

8 luku

1 Sitten Herra sanoi

1 Därefter sade HERREN till

1 Then said Yahweh unto

Moosekselle: Mene faraon luo ja sano hänelle: 'Näin sanoo Herra: Päästä minun kansani palvelemaan minua.

2 Mutta jos kieltäydyt päästämästä heitä, niin katso, minä rankaisen koko sinun maatasi sammakoilla.
3 Ja Niilivirta on vilisevä sammakoita, ja ne nousevat maalle ja tulevat sinun taloosi ja makuuhuoneeseesi ja vuoteeseesi, sekä sinun palvelijaisi taloihin ja kansasi sekaan, sinun leivinuuneihisi ja taikinakaukaloihisi.
4 Jopa sinun ja sinun kansasi ja kaikkien sinun palvelijaisi päälle hyppii sammakoita.'
5 Ja Herra sanoi Moosekselle: Sano Aaronille: 'Ojenna kätesi sauvoinensa jokien, kanavien ja lammikkojen yli ja nostata sammakoita Egyptin maahan'.
6 Niin Aaron ojensi kätensä Egyptin vetten yli, ja sammakoita nousi, ja ne peittivät Egyptin maan.

7 Ja tietäjät tekivät samoin taioillansa ja nostattivat sammakoita Egyptin maahan.

8 Niin farao kutsui Mooseksen ja Aaronin ja sanoi: Rukoilkaa Herraa, että hän ottaisi pois sammakot vaivaamasta minua ja minun kansaani,

Mose: »Gå till Farao och säg till honom: Så säger HERREN: Släpp mitt folk, så att de kunna hålla gudstjänst åt mig.
2 Men om du icke vill släppa dem, se, då skall jag hemsöka hela ditt land med paddor.
3 Nilfloden skall frambringa ett vimmel av paddor, och de skola stiga upp och komma in i ditt hus och i din sovkammare och upp i din säng, och in i dina tjänares hus och bland ditt folk, och i dina bakugnar och baktråg.

4 Ja, på dig själv och ditt folk och alla dina tjänare skola paddorna stiga upp.»

5 Och HERREN sade till Mose: »Säg till Aron: Räck ut din hand med din stav över strömmarna, kanalerna och sjöarna, och låt så paddor stiga upp över Egyptens land.»
6 Då räckte Aron ut sin hand över Egyptens vatten, och paddor stego upp och övertäckte Egyptens land.

7 Men spåmännen gjorde detsamma genom sina hemliga konster och läto paddor stiga upp över Egyptens land.
8 Då kallade Farao Mose och Aron till sig och sade: »Bedjen till HERREN, att han tager bort paddorna från mig och mitt folk, så skall jag släppa folket, så att de

Moses, Go in unto Pharaoh,–
–then shalt thou say unto him—Thus, saith Yahweh,—
Let my people go, that they may serve me.
2 But, if thou art, refusing, to let them go, lo! I, am plaguing all thy boundaries with frogs;
3 so shall the river swarm with frogs, and they shall come up, and enter into thy house, and into thy bedchamber, and upon thy couch,—and into the house of thy servants, and among thy people, and into thine ovens, and into thy kneading–troughs:
4 both against thee, and against thy people, and against all thy servants, shall come up the frogs.
5 Then said Yahweh unto Moses, Say unto Aaron—
Stretch forth thy hand, with thy staff, over the streams, over the rivers, and over the pools,—and bring up the frogs, over the land of Egypt.
6 So Aaron stretched forth his hand, over the waters of Egypt,—and the frog came up, and covered the land of Egypt.
7 And the sacred scribes did in like manner, with their secret arts,—and brought up frogs, over the land of Egypt.

8 Then called Pharaoh for Moses and for Aaron, and said—Make entreaty unto Yahweh, that he take away the frogs from me, and from my people,—and I must let

niin minä päästän kansan uhraamaan Herralle.
9 Mooses sanoi faraolle: Suvaitse määrätä minulle aika, jonka kuluessa minun on rukoiltava, sinun itsesi, sinun palvelijaisi ja kansasi puolesta, sammakot hävitettäviksi luotasi ja taloistasi, niin että niitä jää ainoastaan Niilivirtaan.
10 Hän vastasi: Huomiseksi. Niin Mooses sanoi: Tapahtukoon, niinkuin sanoit, tietääksesi, ettei kukaan ole niinkuin Herra, meidän Jumalamme.
11 Sammakot katoavat luotasi ja taloistasi ja sinun palvelijaisi ja kansasi luota, ja niitä jää ainoastaan Niilivirtaan.

12 Niin Mooses ja Aaron lähtivät faraon luota. Ja Mooses huusi Herran puoleen sammakkojen tähden, jotka hän oli pannut faraon vaivaksi.
13 Ja Herra teki Mooseksen sanan mukaan: sammakot kuolivat huoneista, pihoilta ja kedoilta.

14 Ja he kokosivat niitä läjittäin, ja maa rupesi haisemaan.

15 Mutta kun farao näki päässeensä hengähtämään, kovensi hän sydämensä eikä kuullut heitä, niinkuin Herra oli sanonutkin.

16 Sitten Herra sanoi

kunna offra åt HERREN.»

9 Mose sade till Farao: »Dig vare tillstatt att förelägga mig en tid inom vilken jag, genom att bedja för dig och dina tjänare och ditt folk, skall skaffa bort paddorna från dig och dina hus, så att de finnas kvar allenast i Nilfloden.
10 Han svarade: »Till i morgon.» Då sade han: »Må det ske såsom du har sagt, så att du får förnimma att ingen är såsom HERREN, vår Gud.
11 Paddorna skola vika bort ifrån dig och dina hus och ifrån dina tjänare och ditt folk och skola finnas kvar allenast i Nilfloden.»

12 Så gingo Mose och Aron ut ifrån Farao. Och Mose ropade till HERREN om hjälp mot paddorna som han hade låtit komma över Farao.
13 Och HERREN gjorde såsom Mose hade begärt: paddorna dogo och försvunno ifrån husen, gårdarna och fälten.

14 Och man kastade dem tillsammans i högar, här en och där en; och landet uppfylldes av stank.
15 Men när Farao såg att han hade fått lättnad, tillslöt han sitt hjärta och hörde icke på dem, såsom HERREN hade sagt.

16 Därefter sade HERREN till

the people go, that they may sacrifice to Yahweh.
9 And Moses said to Pharaoh—Explain thyself unto me: For what time, shall I make entreaty for thee, and for thy servants, and for thy people, to cause the frogs to be cut off, from thee, and from thy houses,—only in the river, shall they remain?
10 And he said—For tomorrow. And he said—According to thy word! that thou mayest know, that there is none like Yahweh, our God:
11 so the frogs shall depart—from thee, and from thy houses, and from thy servants, and from thy people,—only in the river, shall they remain.
12 Then went forth Moses and Aaron from Pharaoh,—and Moses made outcry unto Yahweh, over the matter of the frogs, which he had appointed for Pharaoh.
13 And Yahweh did according to the word of Moses,—and the frogs died, out of the houses, and out of the yards, and out of the fields;
14 and they piled them up, heaps—heaps,—and the land became loathsome.

15 But, when Pharaoh saw that there had come a respite, then made he his heart dull, and hearkened not unto them,—as spake Yahweh.
16 Then said Yahweh unto

Moosekselle: Sano Aaronille: 'Ojenna sauvasi ja lyö maan tomua, niin siitä tulee sääskiä koko Egyptin maahan'.
17 Ja he tekivät niin: Aaron ojensi kätensä ja sauvansa ja löi maan tomua; niin sääsket ahdistivat ihmisiä ja karjaa. Kaikki maan tomu muuttui sääskiksi koko Egyptin maassa.

18 Ja tietäjät tekivät samoin taioillansa saadakseen sääskiä syntymään, mutta he eivät voineet. Ja sääsket ahdistivat ihmisiä ja karjaa.

19 Niin tietäjät sanoivat faraolle: Tämä on Jumalan sormi. Mutta faraon sydän paatui, eikä hän kuullut heitä, niinkuin Herra oli sanonutkin.
20 Ja Herra sanoi Moosekselle: Astu huomenaamuna varhain faraon eteen, kun hän menee veden luo, ja sano hänelle: 'Näin sanoo Herra: Päästä minun kansani palvelemaan minua.

21 Sillä jos et päästä minun kansaani, niin katso, minä lähetän paarmoja sinun, sinun palvelijaisi ja sinun kansasi kimppuun ja sinun taloihisi, niin että egyptiläisten talot, jopa se maa, jonka päällä ne ovat, tulevat paarmoja täyteen.

Mose: »Säg till Aron: Räck ut din stav och slå i stoftet på jorden, så skall därav bliva mygg i hela Egyptens land.»

17 Och de gjorde så: Aron räckte ut sin hand med sin stav och slog i stoftet på jorden; då kom mygg på människor och boskap. Av allt stoft på marken blev mygg i hela Egyptens land.

18 Och spåmännen ville göra detsamma genom sina hemliga konster och försökte skaffa fram mygg, men de kunde icke. Och myggen kom på människor och boskap.
19 Då sade spåmännen till Farao: »Detta är Guds finger.» Men Faraos hjärta förblev förstockat, och han hörde icke på dem, såsom HERREN hade sagt.
20 Därefter sade HERREN till Mose: »Träd i morgon bittida fram inför Farao -- han går nämligen då ut till vattnet -- och säg till honom: så säger HERREN: Släpp mitt folk, så att de kunna hålla guds tjänst åt mig.

21 Ty om du icke släpper mitt folk, de, då skall jag sända svärmar av flugor över dig och dina tjänare och ditt folk och dina hus, så att egyptiernas hus skola bliva uppfyllda av flugsvärmar, ja, själva marken på vilken de stå.

Moses, Say unto Aaron—Stretch forth thy staff, and smite the dust of the land,—so shall it become gnats in all the land of Egypt.
17 And they did so, and Aaron stretched forth his hand with his staff, and smote the dust of the land, and there canto to be gnats, among men, and among beasts,—all the dust of the land, became gnats, in all the land of Egypt.
18 And the sacred scribes did in like manner, with their secret arts, to bring forth the gnats, but they could not. So there came to be gnats, among men and among beasts.
19 Then said the sacred scribes unto Pharaoh, The finger of God, it is! But the heart of Pharaoh waxed bold, and he hearkened not unto them, as spake Yahweh.
20 Then said Yahweh unto Moses—Rise thou early in the morning, and station thyself before Pharaoh, lo! he is coming forth to the waters,—then shalt thou say unto him—Thus, saith Yahweh: Let my people go, that they may serve me.
21 But, if thou art not letting my people go, behold me! sending forth—against thee, and against thy servants, and against thy people, and against thy houses, the gad-fly,—and the houses of the Egyptians shall be full of the gad-fly, moreover also the ground

22 Mutta minä erotan sinä päivänä Goosenin maan, jossa minun kansani asuu, ettei sinne paarmoja tule, tietääksesi, että minä olen maan Herra.

22 Men på den dagen skall jag göra ett undantag för landet Gosen, där mitt folk bor, så att inga flugsvärmar skola finnas där, på det att du må förnimma att jag är HERREN här i landet.

22 then will I make to differ, on that day, the land of Goshen, wherein my people do dwell, so that there shall not be, there, a gad–fly! in order that thou mayest know, that, I, Yahweh, am in the midst of the land;

23 Näin minä panen pelastuksen erottamaan oman kansani sinun kansastasi. Huomenna on tämä ihme tapahtuva.'

23 Så skall jag förlossa mitt folk och göra en åtskillnad mellan mitt folk och ditt. I morgon skall detta tecken ske.»

23 so will I put a separation betwixt my people and thy people. By tomorrow, shall come to pass this sign.

24 Ja Herra teki niin: paarmoja tuli suuret parvet faraon ja hänen palvelijainsa taloihin; ja paarmat tulivat maan turmioksi koko Egyptin maassa.

24 Och HERREN gjorde så: stora flugsvärmar kommo in i Faraos och i hans tjänares hus; och överallt i Egypten blev landet fördärvat av flugsvärmarna.

24 And Yahweh did so, and brought a grievous gad–fly, unto the house of Pharaoh, and the houses of his servants, and in all the land of Egypt, and the land was laid waste, by reason of the gad–fly.

25 Niin farao kutsutti Mooseksen ja Aaronin ja sanoi: Menkää ja uhratkaa Jumalallenne tässä maassa.

25 Då kallade Farao Mose och Aron till sig och sade: »Gån åstad och offren åt eder Gud här i landet.»

25 Then did Pharaoh cry out—unto Moses and to Aaron,—and said—Go your way, sacrifice to your God, in the land.

26 Mutta Mooses sanoi: Ei sovi niin tehdä; sillä me uhraamme Herralle, Jumalallemme, sellaista, joka on egyptiläisille kauhistus. Jos me nyt uhraamme egyptiläisten nähden sellaista, joka on heille kauhistus, niin eivätkö he kivitä meitä?

26 Men Mose svarade: »Det går icke an att vi göra så; ty vi offra åt HERREN, vår Gud, sådant som för egyptierna är en styggelse. Om vi nu inför egyptiernas ögon offra sådant som för dem är en styggelse, skola de säkert stena oss.

26 And Moses said: Not meet, is it, to do thus, for, an abomination to the Egyptians, we should sacrifice to Yahweh our God. Lo! could we sacrifice that which is an abomination to the Egyptians before their eyes, and they not stone us?

27 Salli meidän mennä kolmen päivän matka erämaahan uhraamaan Herralle, Jumalallemme, niinkuin hän on meille sanonut.

27 Så låt oss nu gå tre dagsresor in i öknen och offra åt HERREN, vår Gud, såsom han befaller oss.»

27 A journey of three days, must we go, in the desert,—then will we sacrifice to Yahweh our God, as, Yahweh, hath said unto us.

28 Farao sanoi: Minä päästän teidät uhraamaan Herralle, Jumalallenne,

28 Då sade Farao: »Jag vill släppa eder, så att I kunnen offra åt HERREN, eder Gud, i

28 Then said Pharaoh: I, will let you go—so shall ye sacrifice to Yahweh your

erämaassa; älkää vain menkö kovin kauas. Rukoilkaa minun puolestani.

29 Niin Mooses sanoi: Katso, kun olen lähtenyt sinun luotasi, rukoilen minä Herraa, ja paarmat häviävät pois huomenna faraolta, hänen palvelijoiltansa ja hänen kansaltaan. Älköön vain farao enää pettäkö, niin ettei hän päästäkään kansaa uhraamaan Herralle.

30 Ja Mooses lähti faraon luota ja rukoili Herraa.

31 Ja Herra teki, niinkuin Mooses oli sanonut: hän vapautti faraon, hänen palvelijansa ja hänen kansansa paarmoista, niin ettei niitä jäänyt ainoatakaan.
32 Mutta farao kovensi sydämensä tälläkin kerralla eikä päästänyt kansaa.

öknen; allenast mån I icke gå alltför långt bort. Bedjen för mig.

29 Mose svarade: »Ja, när jag kommer ut från dig, skall jag bedja till HERREN, så att flugsvärmarna i morgon vika bort ifrån Farao, ifrån hans tjänare och hans folk. Allenast må Farao icke mer handla svikligt och vägra att släppa folket, så att de kunna offra åt HERREN.

30 Och Mose gick ut ifrån Farao och bad till HERREN.

31 Och HERREN gjorde såsom Mose sade begärt: han skaffade bort flugsvärmarna ifrån Farao, ifrån hans tjänare och hans folk, så att icke en enda fluga blev kvar.
32 Men Farao tillslöt sitt hjärta också denna gång och släppte icke folket.

God, in the desert, only ye shall not go a, very long, journey,—make ye entreaty for me.
29 And Moses said: Lo! I, am going out from thee, and will make entreaty unto Yahweh, so will he take away the gad–fly—from Pharaoh, from his servants, and from his people, tomorrow,—only let not Pharaoh again deceive, in not letting the people go, to sacrifice to Yahweh.
30 So Moses went out from Pharaoh,—and made entreaty unto Yahweh.
31 And Yahweh did according to the word of Moses, and took away the gad–fly, from Pharaoh, from his servants, and from his people,—there remained not, one.
32 And Pharaoh made his heart dull, this time also,—and did not let the people go.

9 luku

1 Sitten Herra sanoi Moosekselle: Mene faraon tykö ja puhu hänelle: 'Näin sanoo Herra, hebrealaisten Jumala: Päästä minun kansani palvelemaan minua.

2 Sillä jos kieltäydyt päästämästä heitä ja vielä pidätät heitä,
3 niin katso, Herran käsi on lyövä sinun karjaasi, joka on kedolla, hevosia, aaseja, kameleita, nautoja

1 Därefter sade HERREN till Mose: »Gå till Farao och tala till honom: Så säger HERREN, hebréernas Gud: Släpp mitt folk, så att de kunna hålla gudstjänst åt mig.
2 Ty om du icke vill släppa dem, utan kvarhåller dem längre,
3 se, då skall HERRENS hand med en mycket svår pest komma över din boskap på marken, över hästar, åsnor

1 Then said Yahweh unto Moses, Go in unto Pharaoh,––then shalt thou say unto him—Thus, saith Yahweh, God of the Hebrews, Let my people go, that they may serve me.
2 But, if, refusing, thou art to let them go,—and still art holding them fast,
3 lo! the hand of Yahweh, is coming on thy cattle, which are in the field, on the horses, on the asses, on the

ja lampaita ylen ankaralla ruttotaudilla.

4 Mutta Herra on tekevä erotuksen israelilaisten karjan ja egyptiläisten karjan välillä, niin ettei mitään kuole siitä, mikä on israelilaisten omaa.'

5 Ja Herra asetti määrätyn ajan ja sanoi: Huomenna on Herra tekevä niin tässä maassa.
6 Ja seuraavana päivänä Herra teki niin, ja kaikki Egyptin karja kuoli; mutta israelilaisten karjasta ei kuollut ainoatakaan.
7 Ja kun farao lähetti tiedustelemaan, niin katso, israelilaisten karjasta ei ollut kuollut ainoatakaan. Mutta faraon sydän kovettui, eikä hän päästänyt kansaa.
8 Sitten Herra sanoi Moosekselle ja Aaronille: Ottakaa kahmalonne täyteen pätsin nokea, ja Mooses viskatkoon sen taivasta kohti faraon silmien edessä,
9 niin se muuttuu tomuksi, joka peittää koko Egyptin maan, ja siitä tulee ihmisiin ja karjaan märkäpaiseita kaikkialla Egyptin maassa.

10 Ja he ottivat pätsin nokea ja astuivat faraon eteen, ja Mooses viskasi sen taivasta kohti; niin märkäpaiseita tuli ihmisiin ja karjaan.

och kameler, över fäkreatur och får.

4 Men HERREN skall därvid göra en åtskillnad mellan israeliternas boskap och egyptiernas, så att intet av de djur som tillhöra Israels barn skall dö.»

5 Och HERREN bestämde en tid och sade: »I morgon skall HERREN göra så i landet.»
6 Och dagen därefter gjorde HERREN så, och all egyptiernas boskap dog. Men av Israels barns boskap dog icke ett enda djur;
7 när Farao sände och hörde efter, se, då hade icke så mycket som ett enda djur av Israels boskap dött. Men Faraos hjärta var tillslutet, och han släppte icke folket

8 Därefter sade HERREN till Mose och Aron: »Tagen edra händer fulla med sot ur smältugnen, och må sedan Mose strö ut det, upp mot himmelen, inför Faraos ögon,

9 så skall därav bliva ett damm över hela Egyptens land, och därav skola uppstå bulnader, som slå ut med blåsor, på människor och boskap i hela Egyptens land.»
10 Då togo de sot ur smältugnen och trädde inför Farao, och Mose strödde ut det, upp mot himmelen; och därav uppstodo bulnader, som slogo ut med blåsor, på

camels, on the herds, and on the flocks,—a very grievous pestilence;
4 and Yahweh will make a difference between the cattle of Israel, and the cattle of the Egyptians,—so that there shall not die from among all that pertaineth to the sons of Israel, a thing!
5 And Yahweh appointed a set time—saying,—Tomorrow, will Yahweh do this thing, in the land.
6 So Yahweh did this thing, on the morrow, and all the cattle of the Egyptians died,—but, of the cattle of the sons of Israel, died not one.
7 And Pharaoh sent, and lo! there had not died of the cattle of Israel, so much as one. But Pharaoh's heart became dull, and he did not let the people go.

8 Then said Yahweh, unto Moses and unto Aaron, Take you, your hands full of the ashes of an oven,—and Moses shall scatter them towards the heavens, before the eyes of Pharaoh:
9 then shall they become fine dust, over all the land of Egypt,—and shall become on man and on beast, a burning sore, breaking out in pustules, in all the land of Egypt.
10 So they took the ashes of an oven, and stood before Pharaoh, and Moses scattered them towards the heavens,—and it came to pass that there was a

människor och boskap.

11 Eivätkä tietäjätkään voineet pitää puoliaan Moosesta vastaan paiseiden tähden, sillä paiseita oli tietäjissä samoin kuin kaikissa muissakin egyptiläisissä.

11 Och spåmännen kunde icke hålla stånd mot Mose för bulnadernas skull, ty bulnader uppstodo på spåmännen såväl som på alla andra egyptier.

11 and the sacred scribes could not stand before Moses, because of the burning sore,—for the burning sore had come on the sacred scribes, and on all the Egyptians.

12 Mutta Herra paadutti faraon sydämen, niin ettei hän kuullut heitä, niinkuin Herra oli sanonutkin Moosekselle.

12 Men HERREN förstockade Faraos hjärta, så att han icke hörde på dem, såsom HERREN hade sagt till Mose.

12 But Yahweh let the heart of Pharaoh wax bold, and he hearkened not unto them,—as spake Yahweh unto Moses.

13 Sitten Herra sanoi Moosekselle: Astu huomenaamuna varhain faraon eteen ja sano hänelle: 'Näin sanoo Herra, hebrealaisten Jumala: Päästä minun kansani palvelemaan minua.

13 Därefter sade HERREN till Mose: »Träd i morgon bittida fram inför Farao och säg till honom: Så säger HERREN, hebréernas Gud: Släpp mitt folk, så att de kunna hålla gudstjänst åt mig.

13 Then said Yahweh unto Moses, Rise thou early in the morning, and station thyself before Pharaoh,—then shalt thou say unto him—Thus, saith Yahweh, God of the Hebrews, Let my people go, that they may serve me;

14 Muutoin minä tällä kertaa lähetän kaikki vitsaukseni vaivaamaan sinua itseäsi, sinun palvelijoitasi ja kansaasi, tietääksesi, ettei ketään ole minun vertaistani koko maan päällä.

14 Annars skall jag nu sända alla mina hemsökelser över dig själv och över dina tjänare och ditt folk, på det att du må förnimma att ingen är såsom jag på hela jorden.

14 for, this time, am, I, sending all my plagues unto thy heart, and amongst thy servants, and amongst thy people,—to the intent thou mayest get to know, that there is none like me, in all the earth.

15 Sillä minä olisin jo ojentanut käteni ja lyönyt sinua ja sinun kansaasi ruttotaudilla, niin että olisit kokonaan hävinnyt maan päältä,

15 Ty jag hade redan räckt ut min land för att slå dig och ditt folk med pest, så att du skulle bliva utrotad från jorden;

15 For, now, might I have put forth my hand, and smitten thee and thy people, with pestilence,—and thou shouldst have secretly disappeared from the earth;

16 mutta juuri sitä varten minä olen antanut sinun säilyä, että näyttäisin sinulle voimani ja että minun nimeni julistettaisiin kaiken maan päällä.

16 men jag skonade dig, just därför att jag ville låta min kraft bliva uppenbarad för dig och mitt namn bliva förkunnat på hela jorden.

16 but, in very deed, for this purpose, have I let thee remain, for the purpose of showing thee my might,—and that my name may be celebrated in all the earth.

17 Jos sinä vielä estät minun kansaani etkä päästä heitä,

17 Om du ytterligare lägger hinder i vägen för mitt folk och icke släpper dem,

17 Even yet, art thou exalting thyself over my people,—in not letting them

go?

18 niin katso, huomenna tähän aikaan minä annan tulla ylen ankaran raesateen, jonka kaltaista ei ole Egyptissä ollut siitä päivästä saakka, jona sen perustus pantiin, aina tähän asti.

18 se, då skall jag i morgon vid denna tid låta ett mycket svårt hagel komma, sådant att dess like icke har varit i Egypten, allt ifrån den dag dess grund blev lagd ända till nu.

18 Behold me! raining down, about this time tomorrow, an exceeding heavy hail,—such as hath not been in Egypt, from the day it was founded, even unto the present time.

19 Lähetä siis nyt saattamaan suojaan karjasi ja kaikki, mitä sinulla on kedolla. Sillä kaikki ihmiset ja karja, jotka ovat kedolla ja joita ei ole korjattu kotiin, joutuvat raesateen alle ja kuolevat.'

19 Så sänd nu bort och låt bärga din boskap och allt vad du annars har ute på marken. Ty alla människor och all boskap som då finnas ute på marken och icke hava kommit under tak, de skola träffas av haglet och bliva dödade.»

19 Now, therefore, send—bring into safety thy cattle, and all that thou hast in the field,—as touching all men and beasts which shall be found in the field, and shall not be withdrawn into shelter, the hail shall come down upon them, and they shall die.

20 Se faraon palvelijoista, joka pelkäsi Herran sanaa, toimitti silloin palvelijansa ja karjansa huoneiden suojaan;

20 Den som nu bland Faraos tjänare fruktade HERRENS ord, han lät sina tjänare och sin boskap söka skydd i husen;

20 He that feared the word of Yahweh, among the servants of Pharaoh, made his servants and his cattle flee, under shelter;

21 mutta joka ei välittänyt Herran sanasta, se jätti palvelijansa ja karjansa kedolle.

21 men den som icke aktade på HERRENS ord, han lät sina tjänare och sin boskap bliva kvar ute på marken.

21 but, whoso applied not his heart unto the word of Yahweh, left his servants and his cattle, in the field.

22 Ja Herra sanoi Moosekselle: Ojenna kätesi taivasta kohti, niin raesade kohtaa koko Egyptin maata, ihmisiä, karjaa ja kaikkia kedon kasveja Egyptin maassa.

22 Och HERREN sade till Mose: »Räck din hand upp mot himmelen, så skall hagel falla över hela Egyptens land, över människor och boskap och över alla markens örter i Egyptens land.»

22 Then said Yahweh unto Moses—Stretch forth thy hand over the heavens, that there may be hail, in all the land of Egypt,—on man and on beast, and on every herb of the field, in the land of Egypt.

23 Niin Mooses ojensi sauvansa taivasta kohti, ja Herra antoi jylistä ja lähetti rakeita, ja tulta iski maahan. Näin Herra antoi sataa rakeita yli Egyptin maan.

23 Då räckte Mose sin stav upp mot himmelen, och HERREN lät det dundra och hagla, och eld for ned mot jorden, så lät HERREN hagel komma över Egyptens land.

23 So Moses stretched forth his staff over the heavens, and, Yahweh, gave forth thunderings and hail, and there came fire, towards the earth,—and Yahweh rained down hail, on the land of Egypt.

24 Ja rakeita tuli, ja tulta

24 Och det haglade, och

24 So there came to be

leimahteli rakeiden keskellä. Raesade oli ylen ankara, niin ettei sellainen ollut kohdannut koko Egyptin maata siitä ajasta saakka, jolloin se tuli asutuksi.

bland hagelskurarna flammade eld; och haglet var så svårt, att dess like icke hade varit i hela Egyptens land från den tid det blev befolkat.

hail, and fire catching hold of itself, in the midst of the hail,—exceeding heavy, such as had not been in all the land of Egypt, from the very time it became a nation.

25 Ja rakeet löivät maahan kaikkialla Egyptin maassa kaiken, mitä kedolla oli, sekä ihmiset että karjan; ja rakeet tuhosivat kaikki maan kasvit ja pirstoivat kaikki kedon puut.

25 Och i hela Egyptens land slog haglet ned allt som fanns på marken, både människor och djur; och haglet slog ned alla markens örter och slog sönder alla markens träd.

25 And the hail smote, in all the land of Egypt, all that was in the field, both man and beast,—and, every herb of the field, did the hail smite, and, every tree of the field, did it shiver.

26 Ainoastaan Goosenin maata, jossa israelilaiset olivat, ei raesade kohdannut.

26 Allenast i landet Gosen, där Israels barn voro, haglade det icke.

26 Only, in the land of Goshen, where were the sons of Israel, was there no hail.

27 Niin farao kutsutti Mooseksen ja Aaronin ja sanoi heille: Minä olen tehnyt syntiä tällä kertaa. Herra on oikeassa, mutta minä ja minun kansani olemme väärässä.

27 Då sände Farao och lät kalla till sig Mose och Aron och sade till dem: »Jag har syndat denna gång. Det är HERREN som är rättfärdig; jag och mitt folk hava gjort orätt.

27 Then sent Pharaoh, and called for Moses and for Aaron, and said unto them—I have sinned this time,—Yahweh, is the righteous one, and, I and my people, are the wrong-doers.

28 Rukoilkaa Herraa, sillä jo on meillä kyllin Jumalan jylinää ja rakeita. Minä päästän teidät, eikä teidän tarvitse enää viipyä.

28 Bedjen till HERREN, ty hans dunder och hagel har varat länge nog; så skall jag släppa eder, och I skolen icke behöva bliva kvar längre.»

28 Make ye request unto Yahweh, and it shall be enough, without there being any more thunderings of God, and hail,—and I must a let you go, and not again shall ye delay.

29 Mooses vastasi hänelle: Kun lähden kaupungista, niin minä ojennan käteni Herran puoleen, ja jylinä lakkaa eikä rakeita enää tule, tietääksesi, että maa on Herran.

29 Mose svarade honom: »När jag kommer ut ur staden, skall jag uträcka mina händer till HERREN; då skall dundret upphöra och intet hagel mer komma, på det att du må förnimma att landet är HERRENS.

29 And Moses said unto him, As soon as I am gone out of the city, will I spread out my hands unto Yahweh,—the thunderings, shall cease, and, the hail, shall come no more,—that thou mayest know, that, to Yahweh, belongeth the earth.

30 Mutta et sinä eivätkä sinun palvelijasi, sen kyllä tiedän, vielä nytkään pelkää Herraa Jumalaa.

30 Dock vet jag väl att du och dina tjänare ännu icke frukten för HERREN Gud.»

30 But, as touching thee and thy servants, I know, that not yet will ye stand in awe of Yahweh Elohim.

31 Niin pellava ja ohra tuhoutuivat, sillä ohra oli

31 Så slogos då linet och kornet ned, ty kornet hade

31 Now, the flax and the barley, were smitten,—for,

tähkällä ja pellava kukalla;

32 mutta nisu ja kolmitahkoinen vehnä eivät turmeltuneet, sillä ne tuleentuvat myöhemmin.
33 Ja Mooses lähti faraon luota, ulos kaupungista, ja ojensi kätensä Herran puoleen; ja jylinä ja rakeet lakkasivat, eikä sade enää vuotanut maahan.

34 Kun farao näki, että sade, rakeet ja jylinä lakkasivat, teki hän yhä edelleen syntiä ja kovensi sydämensä, sekä hän että hänen palvelijansa.
35 Niin faraon sydän paatui, eikä hän päästänyt israelilaisia, niinkuin Herra oli Mooseksen kautta sanonutkin.

10 luku

1 Sitten Herra sanoi Moosekselle: Mene faraon tykö, sillä minä olen koventanut hänen sydämensä ja hänen palvelijainsa sydämet, että tekisin nämä tunnustekoni heidän keskellänsä
2 ja että sinä kertoisit lapsillesi ja lastesi lapsille, mitä minä olen tehnyt egyptiläisille, ja minun tunnustekoni, jotka olen tehnyt heidän keskellänsä, tietääksenne, että minä olen Herra.
3 Niin Mooses ja Aaron menivät faraon tykö ja sanoivat hänelle: Näin

gått i ax och linet stod i knopp;
32 men vetet och spälten slogos icke ned, ty de äro sensäd.

33 Och Mose gick ifrån Farao ut ur staden och uträckte sina händer till HERREN; och dundret och haglet upphörde, och regnet strömmade icke mer ned på jorden.
34 Men när Farao såg att regnet och haglet och dundret hade upphört, framhärdade han i sin synd och tillslöt sitt hjärta, han själv såväl som hans tjänare.
35 Så förblev Faraos hjärta förstockat, och han släppte icke Israels barn, såsom HERREN hade sagt genom Mose.

1 Därefter sade HERREN till Mose: »Gå till Farao; ty jag har tillslutit hans och hans tjänares hjärtan, för att jag skulle göra dessa mina tecken mitt ibland dem,

2 och för att du sedan skulle kunna förtälja för din son och din sonson vilka stora gärningar jag har utfört bland egyptierna, och vilka tecken jag har gjort bland dem, så att I förnimmen att jag är HERREN.»
3 Då gingo Mose och Aron till Farao och sade till honom: »Så säger HERREN,

the barley, was in the ear, and, the flax, was in flower;
32 but, the wheat and the spelt, were not smitten,—for they were, not ripe.

33 So Moses went away from Pharaoh, out of the city, and spread out his hands unto Yahweh,—then did the thunderings and the hail cease, and, rain, was not poured out on the earth.
34 And, when Pharaoh saw that the rain and the hail and the thunderings had ceased, he again sinned,—and made his heart dull, he, and his servants.
35 And the heart of Pharaoh waxed bold, and he did not let the sons of Israel go,—as spake Yahweh by the hand of Moses.

1 Then said Yahweh unto Moses, Go in unto Pharaoh,—for, I, have suffered his heart to be dull, and the heart of his servants, that I may show these my signs, in their midst;

2 and that thou mayest recount in the ears of thy son, and thy sons' son, what I did in derision of the Egyptians, and my signs, which I displayed among them,—so shall ye know that, I, am Yahweh.
3 And Moses and Aaron went in unto Pharaoh, and said unto him—Thus, saith

sanoo Herra, hebrealaisten Jumala: Kuinka kauan sinä kieltäydyt nöyrtymästä minun edessäni? Päästä minun kansani palvelemaan minua.
4 Sillä jos sinä kieltäydyt päästämästä minun kansaani, niin katso, minä annan huomenna tulla sinun maahasi heinäsirkkoja.
5 Ja ne peittävät maan pinnan, niin ettei maata näy, ja ne syövät tähteet siitä, mikä teille rakeilta pelastui ja jäi, ja ne syövät kaikki teidän puunne, jotka kedolla kasvavat.

6 Ja ne täyttävät sinun talosi ja kaikkien sinun palvelijaisi talot ja kaikkien egyptiläisten talot, niin ettei sinun isäsi eivätkä esi-isäsi ole sellaista nähneet siitä päivästä, jona tulivat maailmaan, hamaan tähän päivään asti. Ja hän kääntyi ja lähti pois faraon luota.
7 Mutta faraon palvelijat sanoivat hänelle: Kuinka kauan tämä mies on oleva meille paulaksi? Päästä miehet palvelemaan Herraa, heidän Jumalaansa. Etkö vieläkään ymmärrä, että Egypti joutuu perikatoon?
8 Niin Mooses ja Aaron tuotiin takaisin faraon eteen. Ja tämä sanoi heille: Menkää ja palvelkaa Herraa, Jumalaanne. Vaan ketkä menevät?

hebréernas Gud: Huru länge vill du vara motsträvig och icke ödmjuka dig inför mig? Släpp mitt folk, så att de kunna hålla gudstjänst åt mig.
4 Ty om du icke vill släppa mitt folk, se, då skall jag i morgon låta gräshoppor komma över ditt land.

5 Och de skola övertäcka marken så att man icke kan se marken; och de skola äta upp återstoden av den kvarleva som har blivit över åt eder efter haglet, och de skola äväta alla edra träd, som växa på marken.

6 Och dina hus skola bliva uppfyllda av dem, så ock alla dina tjänares hus och alla egyptiers hus, så att dina fäder och dina faders fäder icke hava sett något sådant, från den dag de blevo till på jorden ända till denna dag.» Och han vände sig om och gick ut ifrån Farao.
7 Men Faraos tjänare sade till honom: »Huru länge skall denne vara oss till förfång? Släpp männen, så att de kunna hålla gudstjänst åt HERREN, sin Gud. Inser du icke ännu att Egypten bliver fördärvat?»
8 Då hämtade man Mose och Aron tillbaka till Farao. Och han sade till dem: »I mån gå åstad och hålla gudstjänst åt HERREN, eder Gud. Men vilka äro nu de som skola gå?»

Yahweh, God of the Hebrews, How long hast thou refused to humble thyself before me? Let my people go that they may serve me.

4 But, if, refusing, thou art to let my people go, behold me bringing in, tomorrow, a locust, within thy bounds;

5 and it shall cover the eye of the land, so that one shall not be able to see the land,—and it shall eat the residue that hath escaped, that is left you from the hail, and shall eat up all the trees that sprout for you, out of the field;
6 and they shall fill thy houses, and the houses of all thy servants, and the houses of all the Egyptians, such as thy fathers and thy fathers' fathers have never seen, from the day they came to be on the ground, until this day. And he turned away, and came out from the presence of Pharaoh.
7 Then said the servants of Pharaoh unto him, How long shall this [man] become to us a snare? Let the men go, that they may serve Yahweh their God. Not yet, knowest thou, that Egypt is, ruined?

8 So Moses and Aaron were brought back unto pharaoh, and he said unto them—Go, serve Yahweh your God,—who, are they that are going?

9 Mooses vastasi: Me menemme, nuoret ja vanhat, me menemme poikinemme ja tyttärinemme, lampainemme ja karjoinemme; sillä meillä on Herran juhla.
10 Niin hän sanoi heille: Olkoon vain Herra teidän kanssanne, kunhan minä ensin päästän teidät ja teidän vaimonne ja lapsenne. Katsokaa, teillä on paha mielessä.
11 Siitä ei tule mitään. Mutta menkää te, miehet, ja palvelkaa Herraa, sillä sitähän te olette pyytäneetkin. Ja heidät ajettiin pois faraon edestä.
12 Ja Herra sanoi Moosekselle: Ojenna kätesi Egyptin maan yli ja tuo tänne heinäsirkat; tulkoon niitä Egyptin maahan, ja syököötne kaikki maan kasvit, kaikki, mitä rakeilta on jäänyt.
13 Niin Mooses ojensi sauvansa Egyptin maan yli, ja Herra antoi itätuulen puhaltaa yli maan koko sen päivän ja koko yön; kun aamu tuli, toi itätuuli heinäsirkat mukanaan.

14 Ja heinäsirkkoja tuli koko Egyptin maahan, ja ne laskeutuivat ylen suurina laumoina koko Egyptin alueelle; niin paljon ei heinäsirkkoja ollut koskaan sitä ennen tullut eikä sen jälkeen tule.

9 Mose svarade: »Vi vilja gå både unga och gamla; vi vilja gå med söner och döttrar, med får och fäkreatur; ty en HERRENS högtid skola vi hålla.»

10 Då sade han till dem: »Må HERREN: vara med eder lika visst som jag släpper eder med edra kvinnor och barn! Där ser man att I haven ont i sinnet!

11 Nej; I män mån gå åstad och hålla gudstjänst åt HERREN; det var ju detta som I begärden.» Och man drev dem ut ifrån Farao.

12 Och HERREN sade till Mose: »Räck ut din hand över Egyptens land, så att gräshoppor komma över Egyptens land och äta upp alla örter i landet, allt vad haglet har lämnat kvar.»

13 Då räckte Mose ut sin stav över Egyptens land, och HERREN lät en östanvind blåsa över landet hela den dagen och hela natten; och när det blev morgon, förde östanvinden gräshopporna fram med sig.

14 Och gräshopporna kommo över hela Egyptens land och slogo i stor mängd ned över hela Egyptens område; en sådan myckenhet av gräshoppor hade aldrig tillförne kommit och skall icke heller hädanefter komma.

9 And Moses said, With our young and with our old, will we go,—with our sons and with our daughters, with our flocks and with our herds, will we go,—for, the festival of Yahweh, is ours.
10 Then he said unto them: Let Yahweh, so, be with you, when I let go you and your little ones! Look out, for, harm, is straight before your faces.

11 Not so! Go, I pray you, ye grown men, and serve Yahweh, for, that, is what, ye, were seeking. And they were driven out from the presence of Pharaoh.
12 Then said Yahweh unto Moses—Stretch forth thy hand over the land of Egypt, for the locust, that it may come up over the land of Egypt,—and may eat up every herb of the land, all that the hail hath left.
13 And Moses stretched forth his staff over the land of Egypt, and, Yahweh, caused an east wind to drive through the land, all that day, and all the night,—when, the morning, had come, the east wind, had brought the locust.
14 And the locust came up over all the land of Egypt, and settled in all the bounds of Egypt,—very grievous, before it, had not been such a locust, as that, neither, after it, should be one like it.

15 Ne peittivät koko maan pinnan, niin että maa tuli mustaksi; ja ne söivät kaikki maan kasvit ja kaikki puiden hedelmät, jotka olivat rakeilta säilyneet. Niin ei jäänyt mitään vihantaa jäljelle puihin eikä kedon kasveihin koko Egyptin maassa.

15 De övertäckte hela marken, så att marken blev mörk; och de åto upp alla örter i landet och all frukt på träden, allt som haglet hade lämnat kvar; intet grönt blev kvar på träden eller på markens örter i hela Egyptens land.

15 So it covered the eye of all the land, and the land was darkened, and it did eat every herb of the land, and all the fruit of the trees, which the hail had left remaining,—so that there was not left remaining any green sprout in the trees, or in the herb of the field, in all the land of Egypt.

16 Silloin farao kutsutti kiiruusti Mooseksen ja Aaronin ja sanoi: Minä olen rikkonut Herraa, teidän Jumalaanne, ja teitä vastaan.

16 Då kallade Farao med hast Mose och Aron till sig och sade: »Jag har syndat mot HERREN, eder Gud, och mot eder.

16 Then hastened Pharaoh, to call for Moses and for Aaron,—and said—I have sinned against Yahweh your God, and against you.

17 Anna nyt anteeksi minun rikkomukseni vielä tämä kerta, ja rukoilkaa Herraa, Jumalaanne, että hän poistaisi minulta ainakin tämän surman.

17 Men förlåt nu min synd denna enda gång; och bedjen till HERREN, eder Gud, att han avvänder allenast denna dödsplåga ifrån mig.»

17 Now, therefore, forgive, I pray you, my sin—only this time, and make entreaty to Yahweh your God,—that he may take away from me, at least, this death.

18 Niin hän lähti pois faraon luota ja rukoili Herraa.

18 Då gick han ut ifrån Farao och bad till HERREN.

18 So he came out from Pharaoh,—and made entreaty unto Yahweh;

19 Ja Herra käänsi tuulen hyvin kovaksi länsituuleksi; se vei heinäsirkat mukanaan ja painoi ne Kaislamereen, niin ettei yhtäkään heinäsirkkaa jäänyt koko Egyptin alueelle.

19 Och HERREN vände om vinden och lät en mycket stark västanvind komma; denna fattade i gräshopporna och kastade dem i Röda havet, så att icke en enda gräshoppa blev kvar inom Egyptens hela område.

19 and Yahweh turned back a west wind, strong exceedingly, and carried away the locust, and cast it into the Red Sea,—there was not left a single locust in all the bounds of Egypt.

20 Mutta Herra paadutti faraon sydämen, niin ettei hän päästänyt israelilaisia.

20 Men HERREN förstockade Faraos hjärta, så att han icke släppte Israels barn.

20 But Yahweh suffered the heart of Pharaoh to wax bold,—and he did not let the sons of Israel go.

21 Sitten Herra sanoi Moosekselle: Ojenna kätesi taivasta kohti, niin Egyptin maahan tulee sellainen pimeys, että siihen voi käsin tarttua.

21 Därefter sade HERREN till Mose: »Räck din hand upp mot himmelen, så skall över Egyptens land komma ett sådant mörker, att man kan taga på det.»

21 Then said Yahweh unto Moses: Stretch forth thy hand over the heavens, that there may be darkness, over the land of Egypt,—and that one may feel the darkness.

22 Ja Mooses ojensi

22 Då räckte Mose sin hand

22 So Moses stretched forth

kätensä taivasta kohti, ja koko Egyptin maahan tuli synkeä pimeys kolmeksi päiväksi.
23 Ei kukaan voinut nähdä toistansa, eikä kukaan voinut liikkua paikaltansa kolmeen päivään. Mutta kaikilla israelilaisilla oli valoisata asuinpaikoissansa.
24 Niin farao kutsui Mooseksen ja sanoi: Menkää ja palvelkaa Herraa; ainoastaan lampaanne ja karjanne jääköötänne. Myöskin vaimonne ja lapsenne menköötteidän mukananne.
25 Mutta Mooses sanoi: Sinun on annettava mukaamme myös teurasuhrit ja polttouhrit, uhrataksemme niitä Herralle, Jumalallemme.
26 Karjammekin täytyy tulla meidän kanssamme, ei sorkkaakaan saa jäädä, sillä siitä meidän on otettava uhrit palvellaksemme Herraa, Jumalaamme, emmekä itsekään tiedä, ennenkuin tulemme sinne, mitä meidän on uhrattava palvellessamme Herraa.
27 Mutta Herra paadutti faraon sydämen, niin että hän ei tahtonut päästää heitä.
28 Ja farao sanoi hänelle: Mene pois luotani ja varo, ettet enää tule minun kasvojeni eteen; sillä sinä päivänä, jona tulet minun kasvojeni eteen, sinä olet kuoleva.

upp mot himmelen, och ett tjockt mörker kom över hela Egyptens land i tre dagar.

23 Ingen kunde se den andre, och ingen kunde röra sig från sin plats i tre dagar. Men alla Israels barn hade ljust där de bodde.

24 Då kallade Farao Mose till sig och sade: »Gån åstad och hållen gudstjänst åt HERREN; låten allenast edra får och fäkreatur bliva kvar. Också edra kvinnor och barn må gå med eder.»

25 Men Mose sade: »Du måste ock låta oss få slaktoffer och brännoffer att offra åt HERREN, vår Gud.

26 Också vår boskap måste gå med oss, och icke en klöv får bliva kvar; ty därav måste vi taga det varmed vi skola hålla gudstjänst åt HERREN, vår Gud. Och förrän vi komma dit, veta vi själva icke vad vi böra offra åt HERREN.»

27 Men HERREN förstockade Faraos hjärta, så att han icke ville släppa dem.

28 Och Farao sade till honom: »Gå bort ifrån mig, och tag dig till vara för att ännu en gång komma inför mitt ansikte; ty på den dag du kommer inför mitt ansikte skall du dö.»

his hand, over the heavens,––and there was thick darkness in all the land of Egypt, for three days;
23 they saw not one another, neither rose any man from his couch, for three days,—but, all the sons of Israel, had light in their dwellings.
24 Then Pharaoh called out unto Moses, and said—Go, serve Yahweh, only, your flocks and your herds, shall be left,—even your little ones, shall go with you.

25 And Moses said, Even thou thyself, shalt give into our hands, sacrifices and ascending-offerings,—so shall we present offerings to Yahweh our God.
26 Moreover also, our own cattle, shall go with us—there shall not be left behind, a hoof, for, thereof, must we take, to serve Yahweh our God,—even we ourselves, cannot know wherewith we must serve Yahweh, until we have come in thither.

27 And Yahweh let the heart of Pharaoh wax bold,—and he was not willing to let them go.
28 So Pharaoh said to him—Get thee from me,—take heed to thyself—do not, any more, see my face, for, in the day thou dost see my face, thou shalt die.

29 Mooses vastasi: Oikein sinä puhuit; minä en tule tämän jälkeen sinun kasvojesi eteen.

29 Mose svarade: »Du har talat rätt; jag skall icke vidare komma inför ditt ansikte.»

29 And Moses said—Well, hast thou spoken,—no more again, to see thy face.

11 luku

1 Sitten Herra sanoi Moosekselle: Vielä yhden vitsauksen minä annan tulla faraolle ja Egyptiin; sen jälkeen hän päästää teidät täältä. Ja kun hän todella päästää teidät, niin hän ajamalla ajaa teidät täältä.
2 Puhu siis nyt kansalle, että he, jokainen mies ja jokainen vaimo, pyytävät lähimmäisiltänsä hopea- ja kultakaluja.

1 Därefter sade HERREN till Mose: »Ännu en plåga skall jag låta komma över Farao och över Egypten; sedan skall han släppa eder härifrån; ja, han skall till och med driva eder ut härifrån, när han släpper eder.
2 Så tala nu till folket, och säg att var och en av dem, man såväl som kvinna, skall av sin nästa begära klenoder av silver och guld.»

1 Then said Yahweh unto Moses—Yet one plague, will I bring in upon Pharaoh, and upon Egypt, after that, he will let you go from hence,—when he doth let you go, he will, altogether drive, you out from hence.
2 Speak, I pray you, in the ears of the people,—and let them ask—every man of his neighbour, and every woman of her neighbour, articles of silver and articles of gold.

3 Ja Herra antoi kansan päästä egyptiläisten suosioon. Myöskin Mooses oli hyvin arvossapidetty mies Egyptin maassa, sekä faraon palvelijain että kansan silmissä.

3 Och HERREN lät folket finna nåd för egyptiernas ögon. Ja, mannen Mose hade stort anseende i Egyptens land, både hos Faraos tjänare och hos folket.

3 And Yahweh gave the people favour, in the eyes of the Egyptians,—even the man Moses himself, was exceeding great in the land of Egypt,—in the eyes of Pharaoh's servants, and in the eyes of the people.

4 Ja Mooses sanoi: Näin sanoo Herra: Puoliyön aikana minä lähden kulkemaan kautta Egyptin maan.

4 Och Mose sade: »Så säger HERREN: Vid midnattstid skall jag gå fram genom Egypten.

4 And Moses said, Thus saith Yahweh,—About midnight, am, I, going forth in the midst of Egypt;

5 Ja kaikki esikoiset Egyptin maassa kuolevat, valtaistuimellansa istuvan faraon esikoisesta käsikiveä vääntävän orjattaren esikoiseen asti, ynnä kaikki karjan esikoiset.

5 Och då skall allt förstfött i Egyptens land dö, från den förstfödde hos Farao, som sitter på tronen, ända till den förstfödde hos tjänstekvinnan, som arbetar vid handkvarnen, så ock allt förstfött ibland boskapen.

5 then shall every firstborn in the land of Egypt die, from the firstborn of Pharaoh who is sitting on his throne, unto the firstborn of the handmaid who is behind the two millstones,—and every firstborn of beasts;

6 Ja koko Egyptin maassa on oleva kova valitus, jonka kaltaista ei ole ollut eikä koskaan tule.

6 Och ett stort klagorop skall upphävas i hela Egyptens land, sådant att dess like aldrig har varit hört

6 then shall there be a great outcry, in all the land of Egypt,—such, as never was and, such, as shall not

och aldrig mer skall höras.
7 Men icke en hund skall gläfsa mot någon av Israels barn, varken mot människor eller mot boskap. Så skolen I förnimma att HERREN gör en åtskillnad mellan Egypten och Israel.
8 Då skola alla dina tjänare här komma ned till mig och buga sig för mig och säga: 'Drag ut, du själv med allt folket som följer dig.' Och sedan skall jag draga ut.» Därefter gick han bort ifrån Farao i vredesmod.

be again.
7 But, against none of the sons of Israel, shall a dog sharpen his tongue, neither against man nor beast,—that ye may know that Yahweh maketh a difference between Egypt and Israel.
8 So shall all these thy servants come down unto me, and bow themselves down to me, saying—Go forth, thou, and all the people who are in thy footsteps, and, after that, will I go forth. And he went forth from Pharaoh, in a heat of anger.

7 Mutta kenellekään israelilaiselle ei koirakaan ole muriseva, ei ihmiselle eikä eläimelle, tietääksesi, että Herra tekee erotuksen egyptiläisten ja Israelin välillä.
8 Ja kaikki nämä sinun palvelijasi tulevat minun luokseni, kumartavat minua ja sanovat: 'Mene pois, sinä ja kaikki kansa, joka sinua seuraa.' Ja sen jälkeen minä menen. Ja niin hän lähti faraon luota vihasta hehkuen.

9 Men HERREN sade till Mose: »Farao skall neka att höra eder, på det att jag må låta många under ske i Egyptens land.»
10 Och Mose och Aron gjorde alla dessa under inför Farao; men HERREN förstockade Faraos hjärta, så att han icke släppte Israels barn ut ur sitt land.

9 And Yahweh had said unto Moses, Pharaoh will not hearken unto you,—that my wonders may be multiplied in the land of Egypt.
10 So then, Moses and Aaron, did all these wonders, before Pharaoh,—but Yahweh let Pharaoh's heart wax bold, and he did not let the sons of Israel go, out of his land.

9 Mutta Herra sanoi Moosekselle: Farao ei kuule teitä, että paljon minun ihmeitäni tapahtuisi Egyptin maassa.
10 Ja Mooses ja Aaron tekivät kaikki nämä ihmeet faraon edessä; mutta Herra paadutti faraon sydämen, niin ettei hän päästänyt israelilaisia maastansa.

12 luku

1 Och HERREN talade till Mose och Aron i Egyptens land och sade:
2 Denna månad skall hos eder vara den främsta månaden, den skall hos eder vara den första av årets månader.
3 Talen till Israels hela menighet och sägen: På tionde dagen i denna månad skall var husfader taga sig ett lamm, så att vart hushåll får ett lamm.

1 Then spake Yahweh, unto Moses and unto Aaron, in the land of Egypt,, saying—
2 This month, is, to you, a beginning of months,—the first, it is, to you, of the months of the year.

3 Speak ye unto all the assembly of Israel, saying, On the tenth of this month, then let them take to them, each man a lamb for his ancestral household, a lamb

1 Ja Herra puhui Moosekselle ja Aaronille Egyptin maassa sanoen:
2 Tämä kuukausi olkoon teillä kuukausista ensimmäinen; siitä alottakaa vuoden kuukaudet.

3 Puhukaa koko Israelin kansalle ja sanokaa: Tämän kuun kymmenentenä päivänä ottakoon kukin perheenisäntä itsellensä karitsan, yhden karitsan

joka perhekuntaa kohti.
4 Mutta jos perhe on liian pieni koko karitsaa syömään, niin ottakoon lähimmän naapurinsa kanssa yhteisen karitsan, henkilöluvun mukaan. Karitsaa kohti laskekaa niin monta, että voivat sen syödä.
5 Ja karitsanne olkoon virheetön, vuoden vanha urospuoli; lampaista tai vuohista se ottakaa.
6 Ja pitäkää se tallella neljänteentoista päivään tätä kuuta; silloin Israelin koko seurakunta teurastakoon sen iltahämärässä.
7 Ja he ottakoot sen verta ja sivelkööt sillä molemmat pihtipielet ja ovenpäällisen niissä taloissa, joissa he sitä syövät.

8 Ja he syökööt lihan samana yönä; tulessa paistettuna, happamattoman leivän ja katkerain yrttien kanssa he sen syökööt.
9 Älkää syökö siitä mitään raakana tai vedessä keitettynä, vaan tulessa paistettuna päineen, jalkoineen ja sisälmyksineen.
10 Älkää jättäkö siitä mitään huomenaamuksi; mutta jos jotakin siitä jäisi huomenaamuksi, niin polttakaa se tulessa.

11 Ja syökää se näin: kupeet vyötettyinä, kengät jalassanne ja sauva

4 Men om hushållet är för litet till ett lamm, så skola husfadern och hans närmaste granne taga ett lamm tillsammans, efter personernas antal. För vart lamm skolen I beräkna ett visst antal, i mån av vad var och en äter.
5 Ett felfritt årsgammalt lamm av hankön skolen I utvälja; av fåren eller av getterna skolen I taga det.
6 Och I skolen förvara det intill fjortonde dagen i denna månad; då skall man -- Israels hela församlade menighet -- slakta det vid aftontiden.
7 Och man skall taga av blodet och stryka på båda dörrposterna och på övre dörrträet i husen där man äter det.

8 Och man skall äta köttet samma natt; det skall vara stekt på eld, och man skall äta det med osyrat bröd jämte bittra örter.
9 I skolen icke äta något därav rått eller kokt i vatten, utan det skall vara stekt på eld, med huvud, fötter och innanmäte.

10 Och I skolen icke lämna något därav kvar till morgonen; skulle något därav bliva kvar till morgonen, skolen I bränna upp det i eld.
11 Och I skolen äta det så: I skolen vara omgjordade kring edra länder, hava edra

for a household.
4 But, if the household be too small for a lamb, then shall he and his neighbour that is near unto his house take [one], according to the number of souls,—each man according to his eating, shall ye number for the lamb.

5 A lamb without defect, a male a year old, shall yours be,—from the sheep, or from the goats, shall ye take it.
6 So shall it be yours, to keep, until the fourteenth day of this month,—then shall all the convocation of the assembly of Israel slay it, between the two evenings.
7 And they shall take of the blood, and put upon the two door-posts, and upon the upper-beam,—upon the houses wherein they are to eat it.
8 Then shall they eat the flesh, in the same night,—roast with fire, and with unleavened cakes, with bitter herbs, shall they eat it.
9 Do not eat of it underdone, nor cooked by boiling in water,—but roast with fire, its head with its legs, and with its inward parts.
10 And ye shall let nothing thereof remain until morning,—but, that which is left remaining until morning, in the fire, shall ye consume.

11 And, thus, shall ye eat it,—your loins, girded, your sandals, on your feet, and,

kädessänne; ja syökää se kiiruusti. Tämä on pääsiäinen Herran kunniaksi.
12 Sillä minä kuljen sinä yönä kautta Egyptin maan ja surmaan kaikki esikoiset Egyptin maassa, sekä ihmiset että eläimet, ja panen toimeen rangaistustuomion, jonka minä olen langettanut kaikista Egyptin jumalista. Minä olen Herra.
13 Ja veri on oleva merkki, teille suojelukseksi, taloissa, joissa olette; sillä kun minä näen veren, niin minä menen teidän ohitsenne, eikä rangaistus ole tuhoava teitä, kun minä rankaisen Egyptin maata.
14 Ja tämä päivä olkoon teille muistopäivä, ja viettäkää sitä Herran juhlana; sukupolvesta sukupolveen viettäkää sitä ikuisena säädöksenä.

15 Seitsemän päivää syökää happamatonta leipää; jo ensimmäisenä päivänä korjatkaa pois hapan taikina taloistanne. Sillä jokainen, joka hapanta syö, ensimmäisestä päivästä seitsemänteen päivään asti, hävitettäköön Israelista.

16 Ensimmäisenä päivänä pitäkää pyhä kokous ja samoin myös seitsemäntenä päivänä pyhä kokous. Mitään työtä älköön tehtäkö niinä päivinä; ainoastaan se, mitä kukin

skor på fötterna och edra stavar i händerna. Och I skolen äta det med hast. Detta är HERRENS Påsk.
12 Ty jag skall på den natten gå fram genom Egyptens land och slå allt förstfött i Egyptens land, både människor och boskap; och över Egyptens alla gudar skall jag hålla dom; jag är HERREN.

13 Och blodet skall vara ett tecken, eder till räddning, på de hus i vilka I ären; ty när jag ser blodet, skall jag gå förbi eder. Och ingen hemsökelse skall drabba eder med fördärv, när jag slår Egyptens land.
14 Och I skolen hava denna dag till en åminnelsedag och fira den såsom en HERRENS högtid. Såsom en evärdlig stiftelse skolen I fira den, släkte efter släkte.

15 I sju dagar skolen I äta osyrat bröd; redan på första dagen skolen I skaffa bort all surdeg ur edra hus. Ty var och en som äter något syrat, från den första dagen till den sjunde, han skall utrotas ur Israel.

16 På den första dagen skolen I hålla en helig sammankomst; I skolen ock på den sjunde dagen hålla en helig sammankomst. På dem skall intet arbete göras; allenast det som var och en

your staff, in your hand,—so shall ye eat it, in haste, it is Yahweh's, passing over.

12 I will pass along, therefore, throughout the land of Egypt, this night, and will smite every firstborn in the land of Egypt, from man even to beast,—and, against all the gods of Egypt, will I execute judgments—I, Yahweh.

13 Then shall the blood serve you for a sign, on the houses wherein ye are, then will I behold the blood, and will pass over you,—and there shall be among you no plague to destroy, when I smite the land of Egypt.
14 So shall this day serve you for a memorial, and ye shall celebrate it, as a festival to Yahweh,—to your generations—as an age-abiding statute, shall ye celebrate it.
15 Seven days, unleavened cakes, shall ye eat, surely, on the first day, shall ye put away leaven, out of your houses,—for, whosoever eateth what is leavened, then shall that soul be cut off out of Israel, from the first day, unto the seventh day.
16 Both, on the first day, a holy convocation, and, on the seventh day—a holy convocation, shall there be to you,—no work, shall be done therein, save only what must be eaten by every soul,

tarvitsee ruuaksi, ainoastaan se valmistettakoon.
17 Ja pitäkää tätä happamattoman leivän juhlaa, sillä juuri sinä päivänä minä vein teidän joukkonne pois Egyptin maasta; sentähden pitäkää tätä päivää, sukupolvesta sukupolveen, ikuisena säädöksenä.
18 Ensimmäisessä kuussa, kuukauden neljäntenätoista päivänä, ehtoolla, syökää happamatonta leipää, ja niin tehkää aina saman kuun yhdennenkolmatta päivän ehtooseen asti.
19 Seitsemään päivään älköön hapanta taikinaa olko teidän taloissanne; sillä jokainen, joka hapanta leipää syö, hävitettäköön Israelin kansasta, olipa hän muukalainen tai maassa syntynyt.
20 Älkää syökö mitään hapanta, vaan syökää happamatonta leipää, missä asuttekin.
21 Ja Mooses kutsui kaikki Israelin vanhimmat ja sanoi heille: Menkää ja ottakaa lammas kutakin perhekuntaanne kohti ja teurastakaa pääsiäislammas.

22 Ja ottakaa isoppikimppu, kastakaa se vereen, joka on maljassa, ja sivelkää ovenpäällinen ja molemmat pihtipielet sillä verellä, joka on maljassa. Älköönkä kukaan menkö ulos talonsa ovesta ennen

behöver till mat, det och intet annat må av eder tillredas.
17 Och I skolen hålla det osyrade brödets högtid, eftersom jag på denna samma dag har fört edra härskaror ut ur Egyptens land. Därför skolen I, släkte efter släkte, hålla denna dag såsom en evärdlig stiftelse.

18 I första månaden, på fjortonde dagen i månaden, om aftonen, skolen I äta osyrat bröd, och I skolen fortfara därmed ända till aftonen på tjuguförsta dagen i månaden.
19 I sju dagar må ingen surdeg finnas i edra hus; ty var och en son äter något syrligt, han skall utrotas ur Israels menighet, evad han är främling eller inföding i landet.

20 Intet syrligt skolen I äta; var I än ären bosatta skolen I äta osyrat bröd.

21 Och Mose kallade till sig alla de äldste i Israel och sade till dem: »Begiven eder hem, och tagen eder ett lamm för vart hushåll och slakten påskalammet.

22 Och tagen en knippa isop och doppen den i blodet som är i skålen, och bestryken det övre dörr träet och båda dörrposterna med blodet som är i skålen; och ingen av eder må gå ut genom sin hus dörr intill

that alone, shall be done by you.

17 So then ye shall observe the unleavened cakes, because, on this self–same day, brought I forth your hosts out of the land of Egypt,—so then ye shall observe this day to your generations, as a statute age–abiding.
18 In the first [month], on the fourteenth day of the month, in the evening, shall ye eat unleavened cakes,—until the one–and–twentieth [day] of the month, in the evening.
19 For seven days, leaven, shall not be found in your houses,—for, whosoever eateth what is leavened, then shall that soul be cut off out of the assembly of Israel, whether sojourner, or native of the land.
20 Nothing leavened, shall ye eat,—in all your dwellings, shall ye eat unleavened cakes.
21 So then Moses called for all the elders of Israel, and said unto them,—Proceed and take for yourselves one of the flock, according to your families, and slay the passover.
22 Then shall ye take a bunch of hyssop, and dip it in the blood which is in the basin, and strike the upper beam, and the two door–posts, with the blood which is in the basin,—and, ye, shall not go forth, any man

aamua.

morgonen.

out of the entrance of his house, until morning.

23 Sillä Herra kulkee rankaisemassa egyptiläisiä; mutta kun Herra näkee veren ovenpäällisessä ja molemmissa pihtipielissä, menee hän sen oven ohi eikä salli tuhoojan tulla teidän taloihinne teitä vitsauksella lyömään.

23 Ty HERREN skall gå fram för att hemsöka Egypten; men när ha ser blodet på det övre dörrträet och på de två dörrposterna, skall HERREN gå förbi dörren och icke tillstädja Fördärvaren att komma i i edra hus och hemsöka eder.

23 And Yahweh will pass along to plague the Egyptians, and, when he beholdeth the blood upon the upper beam, and upon the two door–posts, then will Yahweh pass over the entrance, and not suffer the destroyer to enter into your houses, to inflict on you the plague.

24 Noudattakaa tätä; se olkoon ikuinen säädös sinulle ja sinun lapsillesi.

24 Detta skolen I hålla; det skall vara en stadga för dig och dina barn till evärdlig tid.

24 And ye shall observe this thing,—for a statute to thee and to thy sons, unto times age–abiding.

25 Ja kun te tulette siihen maahan, jonka Herra on teille antava, niinkuin hän on sanonut, niin noudattakaa näitä menoja.

25 Och när I kommen in i det land som HERREN skall giva åt eder, såsom han har lovat, skolen I hålla denna gudstjänst.

25 And so it shall come to pass, when ye shall enter into the land which Yahweh will give you, as he hath spoken,—and ye shall observe this service;

26 Kun sitten lapsenne kysyvät teiltä: 'Mitä nämä menot merkitsevät?'

26 När då edra barn fråga eder: 'Vad betyder denna eder gudstjänst?',

26 and it shall come to pass, that your sons shall say unto you,—What is this your service?

27 niin vastatkaa: 'Tämä on pääsiäisuhri Herralle, joka meni israelilaisten talojen ohi Egyptissä, kun hän rankaisi egyptiläisiä, mutta säästi meidän kotimme.' Silloin kansa kumartui maahan ja rukoili.

27 skolen I svara: 'Det är ett påskoffer åt HERREN, därför att han gick förbi Israels barns hus i Egypten, när han hemsökte Egypten, men skonade våra hus.'» Då böjde folket sig ned och tillbad.

27 Then shall ye say—A passover sacrifice, it is to Yahweh, who passed–over the houses of the sons of Israel, in Egypt, when he plagued the Egyptians, but, our houses, he delivered. Then did the people bend their heads and bow themselves down.

28 Ja israelilaiset menivät ja tekivät, niinkuin Herra oli Moosekselle ja Aaronille käskyn antanut; niin he tekivät.

28 Och Israels barn gingo åstad och gjorde så; de gjorde såsom HERREN hade bjudit Mose och Aron.

28 And the sons of Israel went their way and did,—as Yahweh had commanded Moses and Aaron, so, did they.

29 Ja puoliyön aikana tapahtui, että Herra surmasi kaikki Egyptin maan esikoiset, valtaistuimellaan

29 Och vid midnattstiden slog HERREN allt förstfött i Egyptens land, från den förstfödde hos Farao, som

29 And it came to pass, at midnight, that Yahweh, smote every firstborn in the land of Egypt, from the firstborn of

istuvan faraon esikoisesta vankikuopassa olevan vangin esikoiseen asti, ynnä kaikki karjan esikoiset.

30 Niin farao nousi sinä yönä ja kaikki hänen palvelijansa ynnä kaikki egyptiläiset, ja kova valitus oli Egyptissä; sillä ei ollut yhtään taloa, jossa ei ollut kuollutta.

31 Ja hän kutsutti yöllä Mooseksen ja Aaronin ja sanoi: Nouskaa ja menkää pois minun kansani joukosta, sekä te että israelilaiset; menkää ja palvelkaa Herraa, niinkuin olette puhuneet.
32 Ottakaa myös lampaanne ja karjanne mukaanne, niinkuin olette puhuneet, ja menkää ja rukoilkaa minullekin siunausta.
33 Ja egyptiläiset ahdistivat kansaa jouduttaaksensa heidän lähtöänsä maasta pois, sillä he ajattelivat: Me kuolemme kaikki.
34 Ja kansa otti taikinansa, ennenkuin se oli hapannut, ja kantoi taikinakaukalonsa vaippoihin käärittynä olkapäillään.

35 Ja israelilaiset olivat tehneet Mooseksen sanan mukaan: he olivat pyytäneet egyptiläisiltä hopea- ja kultakaluja sekä vaatteita.

36 Ja Herra oli antanut kansan päästä egyptiläisten

satt på tronen, ända till den förstfödde hos fången, som satt i fängelset, så ock allt förstfött ibland boskapen.

30 Då stod Farao upp om natten jämte alla sina tjänare och alla egyptier, och ett stort klagorop upphävdes i Egypten; ty intet hus fanns, där icke någon död låg.

31 Och han kallade Mose och Aron till sig om natten och sade: »Stån upp och dragen ut från mitt folk, I själva och Israels barn; och gån åstad och hållen gudstjänst åt HERREN, såsom I haven begärt.
32 Tagen ock edra får och edra fäkreatur, såsom I haven begärt, och gån åstad, och välsignen därvid mig.»

33 Och egyptierna trängde på folket för att med hast få dem ut ur landet, ty de tänkte: »Eljest dö vi allasammans.»
34 Och folket tog med sig sin deg, innan den ännu hade blivit syrad; de togo sina baktråg och lindade in dem i mantlarna och buro dem på sina axlar.
35 Och Israels barn hade gjort såsom Mose sade: de hade av egyptierna begärt deras klenoder av silver och guld, så ock kläder.

36 Och HERREN hade låtit folket finna nåd för

Pharaoh who sat upon his throne, unto the firstborn of the captive who was in the pit of his prison,—and every firstborn of beasts.
30 Then rose up Pharaoh by night, he, and all his servants, and all the Egyptians, and there arose a great outcry throughout Egypt,—for there was not a house, where there was not one dead.
31 So he called for Moses and for Aaron by night, and said—Rise ye, go forth out of the midst of my people, both ye, and the sons of Israel,—and go, serve Yahweh, according to your word;
32 also, your flocks and your herds, take ye, as ye spake, and go your way,—so shall ye bless, even me.

33 And the Egyptians became urgent with the people, to send them in haste out of the land,—for they said—We all, are dying.
34 So the people took up their dough, ere yet it was leavened,—with their kneading-bowls, bound up in their mantles, on their shoulders.
35 And, the sons of Israel, did according to the word of Moses,—and asked of the Egyptians, articles of silver and articles of gold and mantles.
36 And, Yahweh, gave the people favour in the eyes of

suosioon, niin että nämä suostuivat heidän pyyntöönsä; ja niin he veivät saalista egyptiläisiltä.
37 Ja israelilaiset lähtivät liikkeelle ja kulkivat Ramseksesta Sukkotiin; heitä oli noin kuusisataa tuhatta jalkamiestä, paitsi vaimoja ja lapsia.
38 Ja myös paljon sekakansaa meni heidän kanssansa, sekä lampaita ja raavaskarjaa suuret laumat.

39 Ja he leipoivat siitä taikinasta, jonka olivat tuoneet Egyptistä, happamattomia leipiä; sillä se ei ollut hapannut, kun heidät karkoitettiin Egyptistä. He eivät olleet saaneet viipyä, eivätkä he myöskään olleet valmistaneet itsellensä evästä.
40 Mutta aika, jonka israelilaiset olivat asuneet Egyptissä, oli neljäsataa kolmekymmentä vuotta.
41 Kun ne neljäsataa kolmekymmentä vuotta olivat kuluneet, niin juuri sinä päivänä kaikki Herran joukot lähtivät Egyptin maasta.

42 Valvontayö Herran kunniaksi on tämä yö, koska hän silloin vei heidät pois Egyptin maasta; tämän yön kaikki israelilaiset valvokoot Herran kunniaksi, sukupolvesta sukupolveen.

egyptiernas ögon, så att de gåvo dem vad de begärde. Så togo de byte från egyptierna.
37 Och Israels barn bröto upp och drogo från Rameses till Suckot, vid pass sex hundra tusen män till fots, förutom kvinnor och barn.

38 En hop folk av allahanda slag drog ock åstad med dem, därtill får och fäkreatur, boskap i stor myckenhet.
39 Och av degen som de hade fört med sig ur Egypten bakade de osyrade kakor, ty den hade icke blivit syrad; de hade ju drivits ut ur Egypten utan att få dröja; ej heller hade de kunnat tillreda någon reskost åt sig.

40 Men den tid Israels barn hade bott i Egypten var fyra hundra trettio år.

41 Just på den dag då de fyra hundra trettio åren voro förlidna drogo alla HERRENS härskaror ut ur Egyptens land.

42 En HERRENS vakenatt var detta, när han skulle föra dem ut ur Egyptens land; denna samma natt är HERRENS, en högtidsvaka för alla Israels barn, släkte efter släkte.

the Egyptians, and they gave them gladly,—so they spoiled the Egyptians.

37 Then did the sons of Israel break up from Rameses, towards Succoth,—about six hundred thousand foot, of men grown, besides little ones.
38 Moreover also, a mixed multitude, came up with them,—flocks also, and herds, exceeding much cattle.
39 Then baked they the dough which they had brought out of Egypt—into round unleavened cakes, for it had not been leavened,—for they had been driven out of Egypt, and could not tarry, and indeed no, provisions, had they made ready for themselves.

40 Now, the time during which the sons of Israel dwelt in Egypt, was four hundred and thirty years.
41 And it came to pass, at the end of four hundred and thirty years, yea it came to pass, on this self-same day, that all the hosts of Yahweh had come forth out of the land of Egypt.
42 A night of solemn observances, it is unto Yahweh, for bringing them forth out of the land of Egypt,—this same night, pertaineth to Yahweh, for solemn observances, by all the sons of Israel, to their generations.

43 Ja Herra sanoi Moosekselle ja Aaronille: Tämä on säädös pääsiäislampaasta: Kukaan muukalainen älköön siitä syökö;

43 Och HERREN sade till Mose och Aron: »Detta är stadgan om påskalammet: Ingen utlänning skall äta därav;

43 And Yahweh said unto Moses and Aaron: This, is the statute of the passover,—No stranger, shall eat thereof;

44 mutta jokainen rahalla ostettu orja syököön siitä, kunhan olet ympärileikannut hänet.

44 men en träl som är köpt för penningar må äta därav, sedan du ha omskurit honom.

44 but, every man's servant bought with silver,—when thou hast circumcised him, then, shall he eat thereof:

45 Loinen ja päiväpalkkalainen älköötsiitä syökö.

45 En inhysesman och en legodräng må icke äta därav.

45 An alien or a hireling, shall not eat thereof.

46 Samassa talossa se syötäköön; älköön mitään siitä lihasta vietäkö talosta ulos, älkääkä siitä luuta rikkoko.

46 I ett och samma hus skall det ätas; du skall icke föra något av köttet ut ur huset, och intet ben skolen I sönderslå därpå.

46 In one house, shall it be eaten, thou shalt not take forth, out of the house, any of the flesh, outside; and a, bone thereof, shalt thou not break.

47 Koko Israelin seurakunta viettäköön sitä ateriaa.

47 Israels hela menighet skall iakttaga detta.

47 All the assembly of Israel, shall keep it.

48 Ja jos joku muukalainen asuu sinun luonasi ja tahtoo viettää pääsiäistä Herran kunniaksi, niin ympärileikkauttakoon kaikki miehenpuolensa ja sitten käyköön sitä viettämään ja olkoon silloin niinkuin maassasyntynyt. Mutta yksikään ympärileikkaamaton älköön siitä syökö.

48 Och om någon främling bor hos dig och vill hålla HERRENS påskhögtid, så skall allt mankön hos honom omskäras, och sedan må han komma och hålla den; han skall då vara såsom en inföding i landet. Men ingen oomskuren må äta därav.

48 And, when there may sojourn with thee a sojourner who may wish to keep a passover to Yahweh, there must be circumcised to him every male, and, then, may he draw near to keep it, so shall he be as a native of the land,—but, no uncircumcised male, shall eat thereof.

49 Sama laki olkoon maassasyntyneellä ja muukalaisella, joka asuu teidän keskuudessanne.

49 En och samma lag skall gälla för infödingen och för främlingen som bor ibland eder.»

49 One law, shall there be for the native,—and for the sojourner that sojourneth in your midst.

50 Ja kaikki israelilaiset tekivät, niinkuin Herra oli Moosekselle ja Aaronille käskyn antanut; niin he tekivät. Ja juuri sinä päivänä Herra vei israelilaiset joukkoinensa pois Egyptin maasta.

50 Och alla Israels barn gjorde så; de gjorde såsom HERREN hade bjudit Mose och Aron.

50 Thus did all the sons of Israel,—as Yahweh had commanded Moses and Aaron, so, did they.

51 Så förde då HERREN på

51 And it came to pass, on

denna samma dag Israels barn ut ur Egyptens land, efter deras härskaror.

this self-same day, that Yahweh brought forth the sons of Israel out of the land of Egypt, by their hosts.

13 luku

1 Ja Herra puhui Moosekselle sanoen:
2 Pyhitä minulle jokainen esikoinen, jokainen, joka israelilaisten seassa, sekä ihmisistä että karjasta, avaa äidinkohdun; se on minun.

1 Och HERREN talade till Mose och sade:
2 »Helga åt mig allt förstfött, allt hos Israels barn, som öppnar moderlivet, evad det är människor eller boskap; mig tillhör det.

1 And Yahweh spake unto Moses, saying:
2 Hallow to me every firstborn, that which any female first beareth, among the sons of Israel, among men and among beasts,—mine, it is.

3 Ja Mooses sanoi kansalle: Muistakaa tämä päivä, jona te lähditte Egyptistä, orjuuden pesästä; sillä Herra vei teidät sieltä pois väkevällä kädellä. Sentähden älköön mitään hapanta syötäkö.

3 Och Mose sade till folket: »Kommen ihåg denna dag, på vilken I haven dragit ut ur Egypten, ur träldomshuset; ty med stark hand har HERREN fört eder ut därifrån. Fördenskull må intet syrat ätas.

3 And Moses said unto the people—[Ye are] to remember this day, on which ye came forth out of Egypt, out of the house of slaves, that, with strength of hand, did Yahweh bring you forth from hence,—there shall not, therefore, be eaten anything leavened.

4 Tänä päivänä aabib-kuussa te lähditte.
5 Ja kun Herra vie sinut kanaanilaisten, heettiläisten, amorilaisten, hivviläisten ja jebusilaisten maahan, jonka hän sinun isillesi vannotulla valalla on luvannut antaa sinulle, siihen maahan, joka vuotaa maitoa ja mettä, niin vietä tämä jumalanpalvelus tässä kuussa.
6 Syö seitsemänä päivänä happamatonta leipää, ja seitsemäntenä päivänä olkoon Herran juhla.
7 Happamatonta leipää syötäköön näinä seitsemänä päivänä; älköön mitään hapanta olko,

4 På denna dag i månaden Abib dragen I nu ut.
5 Och när HERREN låter dig komma in i kananéernas, hetiternas, amoréernas, hivéernas och jebuséernas land, som han med ed har lovat dina fäder att giva dig, ett land som flyter av mjölk och honung, då skall du hålla denna gudstjänst i denna månad:
6 I sju dagar skall du äta osyrat bröd, och på sjunde dagen skall hållas en HERRENS högtid.
7 Under de sju dagarna skall man äta osyrat bröd; intet syrat skall man se hos dig, ej heller skall man se

4 Today, are, ye, coming forth,—in the month Abib.
5 And it shall be, when Yahweh shall bring thee into the land of the Canaanite and the Hittite and the Amorite, and the Hivite and the Jebusite, which he sware to thy fathers to give thee, a land flowing with milk and honey, then shalt thou serve with this service, in this month.
6 Seven days, shalt thou eat unleavened cakes,—and, on the seventh day, [shall be] a festival to Yahweh.
7 Unleavened cakes, shall be eaten for the seven days,—neither shall there be seen with thee anything leavened,

älköön olko hapanta taikinaa koko sinun maassasi.

8 Ja kerro pojallesi sinä päivänä ja sano: 'Näin tehdään sen johdosta, mitä Herra minulle teki, kun minä lähdin Egyptistä.'

9 Ja se olkoon merkkinä sinun kädessäsi ja muistutuksena sinun otsallasi, että Herran laki olisi sinun suussasi; sillä Herra vei sinut väkevällä kädellä pois Egyptistä.

10 Sentähden noudata tätä säädöstä määräaikanansa vuodesta vuoteen.

11 Ja kun Herra on vienyt sinut kanaanilaisten maahan, niinkuin hän on sinulle ja sinun isillesi vannonut, ja kun hän on sen sinulle antanut,

12 niin luovuta Herralle kaikki, mikä avaa äidinkohdun; ja kaikki ensiksisyntyneet karjastasi, urospuolet, olkoot Herran.

13 Mutta jokainen aasin ensiksisynnyttämä lunasta lampaalla; mutta jos et sitä lunasta, niin taita siltä niska. Ja lunasta jokainen ihmisen esikoinen poikiesi seassa.

14 Ja kun sinun poikasi vastaisuudessa kysyy sinulta ja sanoo: 'Mitä tämä merkitsee?' niin vastaa

någon surdeg hos dig, i hela ditt land.

8 Och du skall på den dagen berätta för din son och säga: 'Sådant gör jag av tacksamhet för vad HERREN gjorde med mig, när jag drog ut ur Egypten.'

9 Och det skall vara för dig såsom ett tecken på din hand och såsom ett påminnelsemärke på din panna, för att HERRENS lag må vara i din mun; ty med stark hand har HERREN fört dig ut ur Egypten.

10 Och denna stadga skall du hålla på bestämd tid, år efter år.

11 Och när HERREN låter dig komma in i kananéernas land, såsom han med ed har lovat dig och dina fäder, och giver det åt dig,

12 då skall du överlämna åt HERREN allt det som öppnar moderlivet. Allt som öppnar moderlivet av det som födes bland din boskap skall, om det är hankön, höra HERREN till.

13 Men allt bland åsnor som öppnar moderlivet skall du lösa med ett får, och om du icke vill lösa det, skall du krossa nacken på det. Och allt förstfött av människa bland dina söner skall du lösa.

14 Och när din son i framtiden frågar dig: 'Vad betyder detta?', skall du svara honom så: 'Med stark

nor shall there be seen with thee leaven, within any of thy bounds.

8 And thou shalt tell thy son, on that day, saying,—[This is], because, of that which Yahweh did for me, when he brought me forth out of Egypt.

9 And it shall be to thee for a sign upon thy hand, and for a memorial between thine eyes, in order that the law of Yahweh may be in thy mouth,—for, with a strong hand, did Yahweh bring thee forth out of Egypt.

10 So shalt thou observe this statute, in its appointed time,—from year to year.

11 And it shall be, when Yahweh shall bring thee into the land of the Canaanite, as he sware to thee and to thy fathers,—and shalt give it thee,

12 that thou shalt set apart whatsoever is born first, to Yahweh; and, of all firstlings of beasts which thou shalt have, the males, shall pertain to Yahweh.

13 But, every firstling of an ass, shalt thou redeem with a lamb or, if thou wilt not redeem it, then thou shalt break its neck,—but, every firstborn of men among thy sons, shalt thou redeem.

14 And it shall be, when thy son shall ask thee, in time to come, saying, What is this? Then shalt thou say

hänelle: 'Herra vei meidät väkevällä kädellä pois Egyptistä, orjuuden pesästä.

15 Sillä kun farao paatui ja kieltäytyi päästämästä meitä, surmasi Herra kaikki esikoiset Egyptin maassa, ihmisten esikoisista karjan esikoisiin asti. Sentähden minä uhraan Herralle jokaisen urospuolen, joka avaa äidinkohdun, ja jokaisen esikoisen pojistani minä lunastan.'

16 Ja se olkoon merkkinä sinun kädessäsi ja muistolauseena sinun otsallasi; sillä Herra vei meidät väkevällä kädellä pois Egyptistä.
17 Mutta kun farao oli päästänyt kansan, ei Jumala johdattanut heitä sitä tietä, joka kulki filistealaisten maan kautta, vaikka se oli suorin, sillä Jumala ajatteli, että kansa ehkä katuisi nähdessänsä sodan syttyvän ja palaisi Egyptiin;
18 vaan Jumala antoi kansan poiketa erämaan tietä myöten Kaislamerta kohti. Ja taisteluun valmiina israelilaiset lähtivät Egyptin maasta.
19 Ja Mooses otti mukaansa Joosefin luut; sillä tämä oli vannottanut israelilaisia ja sanonut: Kun Jumala pitää huolen teistä, viekää silloin minun luuni täältä mukananne.

hand har HERREN fört oss ut ur Egypten, ur träldomshuset;

15 ty då Farao i sin hårdnackenhet icke ville släppa oss, dräpte HERREN allt förstfött i Egyptens land, det förstfödda såväl ibland människor som ibland boskap. Därför offrar jag åt HERREN allt som öppnar moderlivet och är hankön, och allt förstfött bland mina söner löser jag.'

16 Och det skall vara såsom ett tecken på din hand och såsom ett märke på din panna; ty med stark hand har HERREN fört oss ut ur Egypten.»
17 När Farao nu hade släppt folket, förde Gud dem icke på den väg som gick igenom filistéernas land, fastän denna var den genaste; ty Gud tänkte att folket, när det fick se krig hota, kunde ångra sig och vända tillbaka till Egypten;

18 därför lät Gud folket taga en omväg genom öknen åt Röda havet till. Och Israels barn drogo väpnade upp ur Egyptens land.

19 Och Mose tog med sig Josefs ben; ty denne hade tagit en ed av Israels barn och sagt: »När Gud ser till eder, fören då mina ben härifrån med eder.»

unto him: With strength of hand, did Yahweh bring us forth out of Egypt, out of the house of slaves.
15 And it came to pass, when Pharaoh had shown himself too hardened to let us go, then did Yahweh slay every firstborn in the land of Egypt, from the firstborn of men, even unto the firstborn of beasts. For this cause, am, I, sacrificing to Yahweh whatsoever is born first, of the males, and, every firstborn of my sons, must I redeem.
16 And it shall be for a sign upon thy hand, and for frontlets between thine eyes,—that, with strength of hand, did Yahweh bring us forth out of Egypt.
17 And it came to pass, when Pharaoh had let the people go, that God did not lead by the land-way of the Philistines, although it was, near,—for God said—Lest the people be dismayed when they see war, and turn back to Egypt.

18 So God took the people round the desert-way of the Red Sea,—and the sons of Israel went up, armed, out of the land of Egypt.

19 And Moses took the bones of Joseph, with him,—for he had, taken an oath, of the sons of Israel, saying, God will, surely visit, you, so then ye shall carry up my bones from hence, with you.

20 Ja he lähtivät liikkeelle Sukkotista ja leiriytyivät Eetamiin, erämaan reunaan.

20 Så bröto de upp från Suckot och lägrade sig i Etam, där öknen begynte.

20 And they brake up from Succoth,—and encamped in Etham, at the edge of the desert.

21 Ja Herra kulki heidän edellänsä, päivällä pilvenpatsaassa johdattaaksensa heitä tietä myöten ja yöllä tulenpatsaassa valaistaksensa heidän kulkunsa, niin että he voivat vaeltaa sekä päivällä että yöllä.

21 Och HERREN gick framför dem, om dagen i en molnstod, för att leda dem på vägen, och om natten i en eldstod, för att lysa dem; så kunde de tåga både dag och natt.

21 Now, Yahweh, was going before them—by day, in a pillar of cloud to lead them the way, and, by night, in a pillar of fire to give them light,—that they might journey day and night:

22 Pilvenpatsas ei poistunut päivällä eikä tulenpatsas yöllä kansan edestä.

22 Molnstoden upphörde icke om dagen att gå framför folket, ej heller eldstoden om natten.

22 the pillar of cloud by day ceased not, nor the pillar of fire by night,—from before the people.

14 luku

1 Herra puhui Moosekselle sanoen:

1 Och HERREN talade till Mose och sade:

1 Then spake Yahweh unto Moses, saying:

2 Sano israelilaisille, että he kääntyvät takaisin ja leiriytyvät Pii-Hahirotin kohdalle Migdolin ja meren välille; leiriytykää vastapäätä Baal-Sefonia meren rannalle.

2 »Säg till Israels barn att de skola vända om och lägra sig framför Pi-Hahirot, mellan Migdol och havet; mitt framför Baal-Sefon skolen I lägra eder vid havet.

2 Speak unto the sons of Israel, that they turn back and encamp before Pi-hahiroth, between Migdol and the sea,—before Baal-zephon, over against it, shall ye encamp, by the sea.

3 Ja farao on ajatteleva, että israelilaiset ovat eksyneet maassa ja että erämaa on saartanut heidät.

3 Men Farao skall tänka att Israels barn hava farit vilse i landet och blivit instängda i öknen.

3 Then will Pharaoh say, of the sons of Israel, Entangled, they are, in the land,—the desert hath closed in upon them.

4 Ja minä paadutan faraon sydämen, niin että hän ajaa heitä takaa; mutta minä näytän kunniani tuhoamalla faraon ja koko hänen sotajoukkonsa; ja niin egyptiläiset tulevat tietämään, että minä olen Herra. Ja he tekivät niin.

4 Och jag skall förstocka Faraos hjärta, så att han förföljer dem; och jag skall förhärliga mig på Farao och hela hans här, på det att egyptierna må förnimma att jag är HERREN.» Och de gjorde så.

4 So will I let the heart of Pharaoh wax bold, and he will pursue them, that I may get me honour over Pharaoh, and over all his forces, and the Egyptians shall know, that, I, am Yahweh. And they did so.

5 Kun Egyptin kuninkaalle ilmoitettiin, että kansa oli

5 Då man nu berättade för konungen i Egypten att

5 And it was told the king of Egypt, that the people

paennut, muuttui faraon ja hänen palvelijainsa mieli kansaa kohtaan, ja he sanoivat: Mitä teimmekään, kun päästimme Israelin meitä palvelemasta!

6 Ja hän valjastutti hevoset sotavaunujensa eteen ja otti väkensä mukaansa;
7 ja hän otti kuudetsadat valitut sotavaunut sekä kaikki muut Egyptin sotavaunut ynnä vaunusoturit niihin kaikkiin.
8 Sillä Herra paadutti faraon, Egyptin kuninkaan, sydämen, niin että hän lähti ajamaan takaa israelilaisia, vaikka israelilaiset olivat lähteneet matkaan voimallisen käden suojassa.
9 Ja egyptiläiset, kaikki faraon hevoset, sotavaunut ja ratsumiehet ja koko hänen sotajoukkonsa, ajoivat heitä takaa ja saavuttivat heidät leiriytyneinä meren rannalle, Pii-Hahirotin kohdalle, vastapäätä Baal-Sefonia.
10 Ja kun farao oli lähellä, nostivat israelilaiset silmänsä ja näkivät, että egyptiläiset olivat tulossa heidän jäljessänsä. Silloin israelilaiset peljästyivät kovin ja huusivat Herraa.

11 Ja he sanoivat Moosekselle: Eikö Egyptissä ollut hautoja, kun toit meidät tänne erämaahan kuolemaan? Mitä teit meille, kun johdatit meidät pois Egyptistä!

folket hade flytt, förvandlades Faraos och hans tjänares hjärtan mot folket, och de sade: »Huru illa gjorde vi icke, när vi släppte Israel, så att de nu icke mer skola tjäna oss!»
6 Och han lät spänna för sina vagnar och tog sitt folk med sig;
7 han tog sex hundra utvalda vagnar, och alla vagnar som eljest funnos i Egypten, och kämpar på dem alla.
8 Ty HERREN förstockade Faraos, den egyptiske konungens, hjärta, så att han förföljde Israels barn, när de nu drogo ut med upplyft hand.

9 Och egyptierna, alla Faraos hästar, vagnar och ryttare och hela hans här, förföljde dem och hunno upp dem, där de voro lägrade vid havet, vid Pi-Hahirot, framför Baal-Sefon.

10 När så Farao var helt nära, lyfte Israels barn upp sina ögon och fingo se att egyptierna kommo tågande efter dem. Då blevo Israels barn mycket förskräckta och ropade till HERREN.

11 Och de sade till Mose: »Funnos då inga gravar i Egypten, eftersom du har fört oss hit till att dö i öknen? Huru illa gjorde du icke mot oss, när du förde oss ut ur Egypten!

had fled,—and the heart of Pharaoh and his servants was turned against the people, and they said—What is this we have done, that we have let Israel go from serving us?
6 So he yoked his chariot,—and, his people, took he with him.
7 And he took six hundred chosen chariots, and all the chariots of Egypt,—with warriors, in every one.

8 And Yahweh let the heart of Pharaoh king of Egypt wax bold, and he pursued the sons of Israel,—when, the sons of Israel, were going out with a high hand.

9 So the Egyptians pursued them, and overtook them, encamping by the sea—all the horses and chariots of Pharaoh, and his horsemen, and his forces,—by Pi–hahiroth, before Baal–zephon.

10 Now, when, Pharaoh, had drawn near, the sons of Israel lifted up their eyes, and lo! the Egyptians, moving along after them, and they feared greatly, and the sons of Israel made outcry unto Yahweh.
11 Then said they unto Moses, Was it because there were no graves in Egypt, that thou didst fetch us, to die in the desert? What is this thou hast done to us, bringing us forth out of

12 Emmekö sanoneet tätä sinulle Egyptissä? Sanoimmehan: Anna meidän olla rauhassa, että palvelisimme egyptiläisiä. Sillä parempi olisi ollut palvella egyptiläisiä kuin kuolla erämaahan.

12 Var det icke det vi sade till dig i Egypten? Vi sade ju: 'Låt oss vara, så att vi få tjäna egyptierna.' Ty det vore oss bättre att tjäna egyptierna än att dö i öknen.»

Egypt?
12 Is not this the word which we spake unto thee in Egypt, saying, Let us alone, that we may serve the Egyptians,—for it is, better for us, to serve the Egyptians, than to die in the desert?

13 Mooses vastasi kansalle: Älkää peljätkö; pysykää paikoillanne, niin te näette, minkä pelastuksen Herra tänä päivänä antaa teille; sillä sellaista, minkä näette egyptiläisille tapahtuvan tänä päivänä, ette koskaan enää tule näkemään.

13 Då svarade Mose folket: »Frukten icke; stån fasta, så skolen I se vilken frälsning HERREN i dag skall bereda eder; ty aldrig någonsin skolen I mer få se egyptierna så, som I sen dem i dag.

13 And Moses said unto the people—Do not fear, stand still, and see the salvation of Yahweh, which he will work for you today,—for, as for the Egyptians whom ye have seen today, ye shall not again see them any more, to times age-abiding.

14 Herra sotii teidän puolestanne, ja te olkaa hiljaa.

14 HERREN skall strida för eder, och I skolen vara stilla därvid.»

14 Yahweh, will fight for you,—and, ye, shall, forbear.

15 Ja Herra sanoi Moosekselle: Miksi huudat minulle? Sano israelilaisille, että he lähtevät liikkeelle.

15 Och HERREN sade till Mose: »Varför ropar du till mig? Säg till Israels barn att de draga vidare.

15 And Yahweh said unto Moses, What outcry wouldst thou make unto me? Speak unto the sons of Israel, that they go forward;

16 Mutta sinä nosta sauvasi ja ojenna kätesi meren yli ja halkaise se, niin että israelilaiset voivat käydä meren poikki kuivaa myöten.

16 Men lyft du upp din stav, och räck ut din hand över havet, och klyv det itu, så att Israels barn kunna gå mitt igenom havet på torr mark.

16 and, thou, lift high thy staff, and stretch forth thy hand over the sea, and cleave it asunder,—that the sons of Israel may enter into the midst of the sea, on dry ground;

17 Ja katso, minä paadutan egyptiläisten sydämet, niin että he tulevat heidän perässänsä; minä näytän kunniani tuhoamalla faraon ja koko hänen sotajoukkonsa, hänen sotavaununsa ja ratsumiehensä.

17 Och se, jag skall förstocka egyptiernas hjärtan, så att de följa efter dem; och jag skall förhärliga mig på Farao och hela hans här, på hans vagnar och ryttare.

17 and, I, behold me, letting the heart of the Egyptians wax bold, that they may enter after them,—that I may get me honour over Pharaoh, and over his forces, over his chariots, and over his horsemen.

18 Ja egyptiläiset tulevat tietämään, että minä olen Herra, kun minä näytän kunniani tuhoamalla faraon,

18 Och egyptierna skola förnimma att jag är HERREN, när jag förhärligar mig på Farao, på hans vagnar och

18 And the Egyptians shall know, that, I, am Yahweh,—when I have gotten me honour over Pharaoh, over

hänen sotavaununsa ja ratsumiehensä.
19 Niin Jumalan enkeli, joka oli kulkenut Israelin joukon edellä, siirtyi kulkemaan heidän takanansa; ja pilvenpatsas siirtyi heidän edeltänsä ja asettui heidän taaksensa

20 ja tuli egyptiläisten joukon ja Israelin joukon väliin; ja pilvi oli pimeä noille ja valaisi yön näille. Näin koko yönä toinen joukko ei voinut lähestyä toista.

21 Ja Mooses ojensi kätensä meren yli. Niin Herra saattoi vahvalla itätuulella, joka puhalsi koko yön, meren väistymään ja muutti meren kuivaksi maaksi; ja vesi jakautui kahtia.
22 Ja israelilaiset kulkivat meren poikki kuivaa myöten, ja vesi oli heillä muurina sekä oikealla että vasemmalla puolella.

23 Ja egyptiläiset, kaikki faraon hevoset, hänen sotavaununsa ja ratsumiehensä, ajoivat heitä takaa ja tulivat heidän perässänsä keskelle merta.
24 Kun aamuvartio tuli, katsahti Herra egyptiläisten joukkoa tulenpatsaasta ja pilvestä ja saattoi hämminkiin egyptiläisten joukon.

25 Ja hän antoi heidän

ryttare.»

19 Och Guds ängel, som hade gått framför Israels här, flyttade sig nu och gick bakom dem; molnstoden, som hade gått framför dem, flyttade sig och tog plats bakom dem.

20 Den kom så emellan egyptiernas här och Israels här; och molnet var där med mörker, men tillika upplyste det natten. Så kunde den ena hären icke komma inpå den andra under hela natten.

21 Och Mose räckte ut sin hand över havet; då drev HERREN undan havet genom en stark östanvind som blåste hela natten, och han gjorde så havet till torrt land; och vattnet klövs itu.

22 Och Israels barn gingo mitt igenom havet på torr mark, under det att vattnet stod såsom en mur till höger och till vänster om dem.
23 Och egyptierna, alla Faraos hästar, vagnar och ryttare, förföljde dem och kommo efter dem ut till mitten av havet.

24 Men när morgonväkten var inne, blickade HERREN på egyptiernas här ur eldstoden och molnskyn och sände förvirring i egyptiernas här;

25 och han lät hjulen falla

his chariots, and over his horsemen.
19 And the messenger of God who was going on before the camp of Israel, removed, and came on behind them,—and the pillar of cloud removed from before them, and stood behind them;
20 so it came in between the camp of the Egyptians, and the camp of Israel, so it became a cloud and darkness, and yet lighted up the night,—so that the one came not near unto the other, all the night.
21 And Moses stretched forth his hand over the sea, and Yahweh carried away the sea by a mighty east wind, all the night, and turned the sea into dry land,—and the waters were cloven asunder.
22 Then went the sons of Israel into the midst of the sea, on the dry ground,—and, the waters, to them, were a wall, on their right hand, and on their left.
23 And the Egyptians pursued, and entered after them—all the horses of Pharaoh, his chariots and his horsemen,—into the midst of the sea.
24 And it came to pass, in the morning watch, that Yahweh looked down into the camp of the Egyptians, through the pillar of fire and cloud, and confused the camp of the Egyptians;
25 and he took off the

vaunujensa pyöräin irtautua, niin että heille kävi vaikeaksi päästä eteenpäin. Niin egyptiläiset sanoivat: Paetkaamme Israelia, sillä Herra sotii heidän puolestansa egyptiläisiä vastaan.

ifrån deras vagnar, så att det blev dem svårt att komma framåt. Då sade egyptierna: »Låt oss fly för Israel, ty HERREN strider för dem mot egyptierna.»

wheels of their chariots, and made them drive heavily,—so that the Egyptians said—We must flee from the face of Israel, for, Yahweh, is fighting for them, against the Egyptians.

26 Mutta Herra sanoi Moosekselle: Ojenna kätesi meren yli, että vedet palautuisivat ja peittäisivät egyptiläiset, heidän sotavaununsa ja ratsumiehensä.

26 Men HERREN sade till Mose: »Räck ut din hand över havet, så att vattnet vänder tillbaka och kommer över egyptierna, över deras vagnar och ryttare.»

26 Then said Yahweh unto Moses, Stretch forth thy hand over the sea,—that the waters may return upon the Egyptians, upon their chariots, and upon their horsemen.

27 Niin Mooses ojensi kätensä meren yli, ja aamun koittaessa meri palasi paikoillensa, egyptiläisten paetessa sitä vastaan; ja Herra syöksi egyptiläiset keskelle merta.

27 Då räckte Mose ut sin hand över havet, och mot morgonen vände havet tillbaka till sin vanliga plats, och egyptierna som flydde möttes därav; och HERREN kringströdde egyptierna mitt i havet.

27 So Moses stretched forth his hand over the sea, and the sea returned, towards morning, to its steady flow, when, the Egyptians, were fleeing to meet it,—thus Yahweh shook off the Egyptians, into the midst of the sea;

28 Ja vedet palasivat ja peittivät sotavaunut ja ratsumiehet, koko faraon sotajoukon, joka oli seurannut heitä mereen; ei yksikään heistä pelastunut.

28 Och vattnet som vände tillbaka övertäckte vagnarna och ryttarna, hela Faraos här, som hade kommit efter dem ut i havet; icke en enda av dem kom undan.

28 thus the waters returned, and covered the chariots, and the horsemen, even all the forces of Pharaoh, that were entering after them into the sea,—there was not left remaining among them, so much as one.

29 Mutta israelilaiset kulkivat kuivaa myöten meren poikki, ja vesi oli heillä muurina sekä oikealla että vasemmalla puolella.

29 Men Israels barn gingo på torr mark mitt igenom havet, och vattnet stod såsom en mur till höger och till vänster om dem.

29 But, the sons of Israel, had gone their way on dry ground in the saidst of the sea,—and, the waters, had been to them a wall, on their right hand and on their left.

30 Niin Herra pelasti Israelin sinä päivänä egyptiläisten käsistä, ja Israel näki egyptiläiset kuolleina meren rannalla.

30 Så frälste HERREN på den dagen Israel från egyptiernas hand, och Israel såg egyptierna ligga döda på havsstranden.

30 Thus did Yahweh, on that day, save Israel, out of the hand of the Egyptians,—and Israel saw the Egyptians, dead on the shore of the sea.

31 Ja Israel näki sen

31 Och när Israel såg huru

31 And, when Israel saw the

suuren teon, jonka Herra teki tuhotessaan egyptiläiset. Silloin kansa pelkäsi Herraa ja uskoi Herraan ja uskoi hänen palvelijaansa Moosesta.

HERREN hade bevisat sin stora makt på egyptierna, fruktade folket HERREN; och de trodde på HERREN och på hans tjänare Mose.

mighty hand wherewith Yahweh had wrought against the Egyptians, then did the people revere Yahweh,—and they put their trust in Yahweh, and in Moses, his servant.

15 luku

1 Silloin Mooses ja israelilaiset veisasivat Herralle tämän virren; he sanoivat näin: Minä veisaan Herralle, sillä hän on ylen korkea; hevoset ja miehet hän mereen syöksi.

1 Då sjöngo Mose och Israels barn denna lovsång till HERRENS ära; de sade: »Jag vill sjunga till HERRENS ära, ty högt är han upphöjd. Häst och man störtade han i havet.

1 Then, sang Moses, and the sons of Israel, this song unto Yahweh, and they spake, saying,—I will sing to Yahweh, for he is exalted, exalted,—The horse and his rider, hath he cast into the sea.

2 Herra on minun väkevyyteni ja ylistysvirteni, ja hänestä tuli minulle pelastus. Hän on minun Jumalani, ja minä ylistän häntä, hän on minun isäni Jumala, ja minä kunnioitan häntä.

2 HERREN är min starkhet och min lovsång, Och han blev mig till frälsning. Han är min Gud, jag vill ära honom, min faders Gud, jag vill upphöja honom.

2 My might and melody, is Yah, And he became mine, by salvation,—This, is my GOD, and I will glorify him, The God of my father, and I will set him on high.

3 Herra on sotasankari, Herra on hänen nimensä.

3 HERREN är en stridsman, 'HERREN' är hans namn.

3 Yahweh, is a warlike one,—Yahweh, is his name.

4 Faraon vaunut ja hänen sotajoukkonsa hän suisti mereen, hänen valitut vaunusoturinsa hukkuivat Kaislamereen.

4 Faraos vagnar och härsmakt kastade han i havet, hans utvalda kämpar dränktes i Röda havet.

4 The chariots of Pharaoh and his train, hath he cast into the sea,—Yea, the choice of his warriors, were sunk in the Sedgy Sea.

5 Syvyys peitti heidät; he vajosivat pohjaan niinkuin kivi.

5 De övertäcktes av vattenmassor, sjönko i djupet såsom stenar.

5 Roaring deeps, covered them,—They went down, in the raging depths, like a stone.

6 Sinun oikea kätesi, Herra, sinä voimassa jalo, sinun oikea kätesi, Herra, murskaa vihollisen.

6 Din högra hand, HERRE, du härlige och starke, din högra hand, HERRE, krossar fienden.

6 Thy right hand, O Yahweh, is splendid in power,—Thy right hand, O Yahweh, dasheth in pieces a foe;

7 Valtasuuruudessasi sinä kukistat vastustajasi. Sinä päästät vihasi valloilleen, ja se kuluttaa heidät niinkuin korret.

7 Genom din stora höghet slår du ned dina motståndare; du släpper lös din förgrymmelse, den förtär dem såsom strå.

7 And, in the greatness of thine exaltation, dost thou tear down thine opposers,—Thou dost send forth thy wrath, it consumeth them, as

straw;

8 Ja sinun vihasi puhalluksesta kasaantuivat vedet, laineet seisahtuivat roukkioiksi, syvyyden aallot hyytyivät keskelle merta.

8 För en fnysning av din näsa uppdämdes vattnen, böljorna reste sig och samlades hög, vattenmassorna stelnade i havets djup.

8 And, with the blast of thy nostrils, heaped up are the waters, Upreared like a mound, are the flowing waves,—Roaring deeps are congealed, in the heart of the sea.

9 Vihollinen sanoi: 'Minä ajan takaa, minä saavutan heidät, minä jaan saaliin ja tyydytän heissä kostonhimoni; minä paljastan miekkani, minun käteni hävittää heidät.'

9 Fienden sade: 'Jag vill förfölja dem, hinna upp dem, jag vill utskifta byte, släcka min hämnd på dem; jag vill draga ut mitt svärd, min hand skall förgöra dem.'

9 Said the foe—I will pursue–overtake, divide spoil,—Take her fill of them—shall my soul, I will bare my sword, root them out—shall my hand.

10 Sinun tuulesi puhalsi, ja meri peitti heidät; he upposivat valtavesiin niinkuin lyijy.

10 Du andades på dem, då övertäckte dem havet; de sjönko såsom bly i de väldiga vattnen.

10 Thou didst blow with thy wind, they were covered by the sea,—They rolled like lead, into the waters so wide.

11 Herra, kuka on sinun vertaisesi jumalien joukossa! Kuka on sinun vertaisesi, sinä pyhyydessä jalo; sinä ylistettävissä teoissa peljättävä, sinä ihmeitten tekijä!

11 Vilken bland gudar liknar dig, HERRE? Vem är dig lik, du härlige och helige, du fruktansvärde och högtlovade, du som gör under?

11 Who is, like unto thee, among the mighty, O Yahweh? Who is, like unto thee, Majestic in holiness,—To be revered in praises, Doing a marvelous thing?

12 Sinä ojensit oikean kätesi, maa nielaisi heidät.

12 Du räckte ut din högra hand, då uppslukades de av jorden.

12 Thou didst stretch forth thy right hand, earth swallowed them up.

13 Mutta armossasi sinä johdatit lunastamaasi kansaa, sinä veit sen voimallasi pyhään asuntoosi.

13 Men du ledde med din nåd det folk du hade förlossat, du förde dem med din makt till din heliga boning.

13 Thou hast led forth in thy lovingkindness, the people which thou hast redeemed,—Thou hast guided them in thy might, into the home of thy holiness.

14 Kansat kuulivat sen ja vapisivat, tuska valtasi Filistean asukkaat.

14 Folken hörde det och måste då darra, av ångest grepos Filisteens inbyggare.

14 Peoples have heard, they tremble,—A pang, hath seized the dwellers of Philistia:

15 Silloin peljästyivät Edomin ruhtinaat, Mooabin sankarit valtasi vavistus, kaikki Kanaanin asukkaat menehtyivät pelkoon.

15 Då förskräcktes Edoms furstar, Moabs hövdingar grepos av bävan, alla Kanaans inbyggare försmälte av ångest.

15 Then, were amazed the chiefs of Edom, The mighty ones of Moab, there seizeth them, a trembling,—Melted away, have all the dwellers

16 Kauhu ja väristys valtasi heidät; sinun käsivartesi väkevyyden tähden he kävivät mykiksi niinkuin kivi. Niin sinun kansasi, Herra, kulkee perille, kulkee perille se kansa, jonka olet itsellesi hankkinut.

17 Sinä viet heidät perille ja istutat heidät vuorelle, joka on sinun perintöosasi, paikkaan, jonka sinä, Herra, olet asunnoksesi valmistanut, pyhäkköösi, Herra, jonka sinun kätesi ovat tehneet.

18 Herra on kuningas aina ja iankaikkisesti.

19 Sillä kun faraon hevoset ja hänen sotavaununsa ja ratsumiehensä menivät mereen, palautti Herra meren vedet heidän päällensä; mutta israelilaiset kulkivat kuivaa myöten meren poikki.

20 Ja naisprofeetta Mirjam, Aaronin sisar, otti vaskirummun käteensä, ja kaikki naiset seurasivat häntä vaskirumpuja lyöden ja karkeloiden.

21 Ja Mirjam viritti heille virren: Veisatkaa Herralle, sillä hän on ylen korkea, hevoset ja miehet hän mereen syöksi.

22 Sitten Mooses antoi israelilaisten lähteä liikkeelle Kaislameren luota, ja he menivät Suurin erämaahan.

16 Ja, över dem faller förskräckelse och fruktan; för din arms väldighet stå de såsom förstenade, medan ditt folk tågar fram, o HERRE medan det tågar fram, det folk du har förvärvat.

17 Du för dem in och planterar dem på din arvedels berg, på den plats, o HERRE, som du har gjort till din boning, i den helgedom, Herre, som dina händer hava berett.

18 HERREN är konung alltid och evinnerligen!»

19 Ty när Faraos hästar med hans vagnar och ryttare hade kommit ned i havet, lät HERREN havets vatten vända tillbaka och komma över dem, sedan Israels barn på torr mark hade gått mitt igenom havet.

20 Och profetissan Mirjam, Arons syster, tog en puka i sin hand, och alla kvinnorna följde efter henne med pukor och dans.

21 Och Mirjam sjöng för dem: »Sjungen till HERRENS ära, ty högt är han upphöjd. Häst och man störtade han i havet.»

22 Därefter lät Mose israeliterna bryta upp från Röda havet, och de drogo ut i öknen Sur; och tre dagar

of Canaan:

16 There falleth upon them a terror and dread, With the greatness of thine arm, are they struck dumb as a stone,—Till thy people pass over, O Yahweh, Till the people pass over, which thou hast made thine own:—

17 Thou bringest them in and plantest them, In the mountain of thine inheritance, Thy dwelling–place to abide in, which thou hast made, O Yahweh,––A hallowed place, O My Lord, which thy hands have established.

18 Yahweh, shall reign, unto times age–abiding and beyond.

19 For the horses of Pharaoh, with his chariots and his horsemen, entered into the sea, Then did Yahweh bring back upon them the waters of the sea,––But, the sons of Israel, had gone their way on the dry ground, through the midst of the sea.

20 Then took Miriam the prophetess, sister of Aaron, the timbrel in her hand,—and all the women came forth after her with timbrels, and dances.

21 And Miriam responded to the men, Sing to Yahweh, for he is exalted—exalted, The horse and his rider, hath he cast into the sea.

22 And Moses caused Israel to break up from the Red Sea, and they went out into the desert of Shur,—and

Ja he vaelsivat kolme päivää erämaassa löytämättä vettä.

vandrade de i öknen utan att finna vatten.

journeyed three days in the desert, and found no water;

23 Sitten he tulivat Maaraan; mutta he eivät voineet juoda Maaran vettä; sillä se oli karvasta. Sentähden paikka sai nimen Maara.

23 Så kommo de till Mara; men de kunde icke dricka vattnet i Mara, ty det var bittert. Därav fick stället namnet Mara.

23 and, when they came in towards Marah, they could not drink the waters of Marah, for they were, bitter,—for this cause, was the name thereof called Marah.

24 Niin kansa napisi Moosesta vastaan ja sanoi: Mitä me juomme?

24 Då knorrade folket emot Mose och sade: »Vad skola vi dricka?»

24 So the people murmured against Moses—saying, What are we to drink?

25 Mutta hän huusi Herran puoleen; ja Herra osoitti hänelle puun, jonka hän heitti veteen, ja vesi tuli makeaksi. Siellä hän antoi kansalle lain ja oikeuden, ja siellä hän koetteli sitä.

25 Men han ropade till HERREN; och HERREN visade honom ett visst slags trä, som han kastade i vattnet, och så blev vattnet sött. Där förelade han folket lag och rätt, och där satte han det på prov.

25 And he made outcry unto Yahweh, and Yahweh pointed out a tree, and he cast it into the waters, and the waters became sweet,—There, he appointed him a statute and regulation, And, there, he put him to the proof.

26 Hän sanoi: Jos sinä kuulet Herraa, Jumalaasi, ja teet, mikä on oikein hänen silmissänsä, tarkkaat hänen käskyjänsä ja noudatat kaikkea hänen lakiansa, niin minä en pane sinun kärsittäväksesi yhtäkään niistä vaivoista, jotka olen pannut egyptiläisten kärsittäviksi, sillä minä olen Herra, sinun parantajasi.

26 Han sade: »Om du hör HERRENS, din Guds, röst och gör vad rätt är i hans ögon och lyssnar till hans bud och håller alla hans stadgar, så skall jag icke lägga på dig någon av de sjukdomar som jag lade på egyptierna, ty jag är HERREN, din läkare.»

26 And he said: If thou, wilt indeed hearken, to the voice of Yahweh thy God, And, the thing that is right in his eyes, thou wilt do, And so give ear to his commandments, And keep all his statutes, None of the sicknesses which I laid on the Egyptians, will I lay upon thee, For, I, am Yahweh, thy physician.

27 Sitten he tulivat Eelimiin; siellä oli kaksitoista vesilähdettä ja seitsemänkymmentä palmupuuta. Ja he leiriytyivät siellä veden ääreen.

27 Sedan kommo de till Elim; där funnos tolv vattenkällor och sjuttio palmträd. Och de lägrade sig där vid vattnet.

27 Then came they in to Elim, and, there, were twelve fountains of water, and seventy palm–trees,—so they encamped there, by the waters.

16 luku

1 Sitten he lähtivät, koko Israelin kansa, liikkeelle Eelimistä ja tulivat Siinin

1 Därefter bröt Israels barns hela menighet upp från Elim och kom till öknen Sin,

1 Then moved they on from Elim, and all the assembly of the sons of Israel entered

erämaahan, joka on Eelimin ja Siinain välillä, toisen kuun viidentenätoista päivänä siitä, kun he olivat lähteneet Egyptin maasta.

mellan Elim och Sinai, på femtonde dagen i andra månaden efter sitt uttåg ur Egyptens land.

into the desert of Sin, which is between Elim and Sinai, on the fifteenth day of the second month, by their coming forth out of the land of Egypt.

2 Ja koko Israelin kansa napisi Moosesta ja Aaronia vastaan erämaassa;

2 Och Israels barns hela menighet knorrade emot Mose och Aron i öknen;

2 Then did all the assembly of the sons of Israel murmur against Moses and against Aaron, in the desert;

3 ja israelilaiset sanoivat heille: Jospa olisimme saaneet surmamme Herran kädestä Egyptin maassa, jossa istuimme lihapatain ääressä ja leipää oli kyllin syödäksemme! Mutta te olette tuoneet meidät tähän erämaahan antaaksenne koko tämän joukon kuolla nälkään.

3 Israels barn sade till dem: »Ack att vi hade fått dö för HERRENS hand i Egyptens land, där vi sutto vid köttgrytorna och hade mat nog att äta! Men I haven fört oss hitut i öknen för att låta hela denna hop dö av hunger.»

3 and the sons of Israel said unto them—Oh that we had died by the hand of Yahweh, in the land of Egypt, when we remained by the pot of flesh, when we did eat bread to the full,—for ye have brought us forth into this desert, to cause all this multitude to die by famine.

4 Niin Herra sanoi Moosekselle: Katso, minä annan sataa teille leipää taivaasta. Ja kansa menköön ja kootkoon kunakin päivänä sen päivän tarpeen. Näin minä koettelen heitä, vaeltavatko he minun lakini mukaan vai eivät.

4 Då sade HERREN till Mose: »Se, jag vill låta bröd från himmelen regna åt eder. Och folket skall gå ut och samla för var dag så mycket som behöves. Så skall jag sätta dem på prov, för att se om de vilja vandra efter min lag eller icke.

4 Then said Yahweh unto Moses, Behold me! raining down for you bread out of heaven,—and the people shall go out and gather, the portion for a day, on its day, that I may prove them, whether they will walk in my law, or not.

5 Ja kun he kuudentena päivänä valmistavat sen, mitä ovat tuoneet kotiin, niin sitä on oleva kaksi kertaa niin paljon, kuin mitä he muutoin joka päivä kokoavat.

5 Och när de på den sjätte dagen tillreda vad de hava fört hem, skall det vara dubbelt mot vad de eljest för var dag samla in.»

5 And it shall come to pass, on the sixth day, that they shall settle what they shall bring in,—and it shall be twice as much as they gather day by day.

6 Ja Mooses ja Aaron sanoivat kaikille israelilaisille: Tänä iltana te tulette tietämään, että Herra on vienyt teidät pois Egyptin maasta,

6 Och Mose och Aron sade till alla Israels barn: »I afton skolen I förnimma att det är HERREN som har fört eder ut ur Egyptens land,

6 So Moses and Aaron said unto all the sons of Israel,—At eventide, then shall ye know that it was, Yahweh, who brought you forth, out of the land of Egypt;

7 ja huomenaamuna te tulette näkemään Herran

7 och i morgon skolen I se HERRENS härlighet, HERREN

7 and, in the morning, then shall ye see the glory of

kunnian, koska Herra on kuullut teidän napinanne häntä vastaan. Sillä mitä olemme me, että te meitä vastaan napisette?
8 Ja Mooses sanoi vielä: Herra antaa teille tänä iltana lihaa syödäksenne ja huomenna leipää yltäkyllin ravinnoksenne, koska Herra on kuullut teidän napinanne, kun olette napisseet häntä vastaan. Sillä mitä olemme me? Ette ole napisseet meitä vastaan, vaan Herraa vastaan.
9 Ja Mooses sanoi Aaronille: Sano koko Israelin kansalle: Astukaa Herran eteen, sillä hän on kuullut teidän napinanne.

10 Ja kun Aaron oli puhunut tämän koko Israelin seurakunnalle, kääntyivät he erämaahan päin, ja katso, Herran kunnia näkyi pilvessä.

11 Ja Herra puhui Moosekselle sanoen:
12 Minä olen kuullut israelilaisten napinan. Puhu heille ja sano: Iltahämärässä teillä on oleva lihaa syödäksenne, ja huomenna on teillä leipää yltäkyllin; niin te tulette tietämään, että minä olen Herra, teidän Jumalanne.
13 Ja illalla tuli viiriäisiä, ja ne peittivät leirin, ja aamulla laskeutui kastesumu leirin ympärille.

har nämligen hört huru I knorren mot honom. Ty vad äro vi, att I knorren mot oss?»

8 Och Mose sade ytterligare: »Detta skall ske därigenom att HERREN i afton giver eder kött att äta, och i morgon bröd att mätta eder med då nu HERREN har hört huru I knorren mot honom. Ty vad äro vi? Det är icke mot oss I knorren, utan mot HERREN.»

9 Och Mose sade till Aron: »Säg till Israels barns hela menighet Träden fram inför HERREN, ty han har hört huru I knorren.»

10 När sedan Aron talade till Israels barns hela menighet, vände de sig mot öknen, och se, då visade sig HERRENS härlighet i molnskyn.

11 Och HERREN talade till Mose och sade:
12 »Jag har hört huru Israels barn knorra. Tala till dem och säg: Vid aftontiden skolen I få kött att äta och i morgon skolen I få bröd att mätta eder med; så skolen I förnimma att jag är HERREN, eder Gud.»

13 Och om aftonen kommo vaktlar och övertäckte lägret, och följande morgon låg dagg fallen runt omkring lägret.

Yahweh, in that he hath heard your murmurings against Yahweh,—what then are, we, that ye should murmur against, us?
8 And Moses said—In that Yahweh giveth you in the evening flesh to eat, and bread in the morning, to the full, in that Yahweh heareth your murmurings, wherewith, ye, are murmuring against him, what then are, we? Not against us, do ye murmur, but against Yahweh.

9 And Moses said unto Aaron, Say unto all the assembly of the sons of Israel, Draw near, before Yahweh,—for he hath heard your murmurings.
10 And it came to pass, when Aaron spake unto all the assembly of the sons of Israel, then turned they towards the desert,—and lo! the glory of Yahweh, had appeared in the cloud.
11 Then spake Yahweh unto Moses—saying,
12 I have heard the murmurings of the sons of Israel,—speak unto them, saying—Between the two evenings, shall ye eat flesh, and, in the morning, shall ye be filled with bread,—so shall ye know that, I Yahweh, am your God.
13 And it came to pass, in the evening, that there came up quail, and covered the camp,—and in the morning was the outpouring of dew,

14 Ja kun kastesumu oli haihtunut, katso, erämaassa oli maan pinnalla jotakin hienoa, suomujen tapaista, jotakin hienoa niinkuin härmä.
15 Kun israelilaiset näkivät sen, kyselivät he toisiltansa: Mitä tämä on? Sillä he eivät tienneet, mitä se oli. Ja Mooses sanoi heille: Tämä on se leipä, jonka Herra on antanut teille syötäväksi.
16 Ja näin on Herra käskenyt: Kootkaa sitä, jokainen tarpeenne mukaan; ottakaa goomer-mitta mieheen perheenne pääluvun mukaan, kukin niin monelle, kuin kullakin majassansa on.
17 Ja israelilaiset tekivät niin, ja he kokosivat, yksi enemmän, toinen vähemmän.
18 Mutta kun he mittasivat sen goomer-mitalla, niin ei sille jäänyt liikaa, joka oli koonnut enemmän, eikä siltä puuttunut, joka oli koonnut vähemmän; jokainen oli koonnut niin paljon, kuin hän tarvitsi.

19 Ja Mooses sanoi heille: Älköön kukaan jättäkö siitä mitään huomiseksi.
20 Mutta he eivät kuulleet Moosesta, vaan muutamat jättivät siitä jotakin huomiseksi. Niin siihen kasvoi matoja, ja se rupesi haisemaan; ja Mooses vihastui heihin.

14 Och när daggen som hade fallit gick bort, se, då låg över öknen på jorden något fint, såsom fjäll, något fint, likt rimfrost.

15 När Israels barn sågo detta, frågade de varandra: »Vad är det?» Ty de visste icke vad det var. Men Mose sade till dem: »Detta är brödet som HERREN har givit eder till föda.

16 Och så har HERREN bjudit: Samlen därav, var och en så mycket han behöver till mat; en gomer på var person skolen I taga, efter antalet av edert husfolk, var och en åt så många som han har i sitt tält.»
17 Och Israels barn gjorde så, och den ene samlade mer, den andre mindre.

18 Men när de mätte upp det med gomer-mått, hade den som hade samlat mycket intet till överlopps, och de som hade samlat litet, honom fattades intet; var och en hade så mycket samlat, som han behövde till mat.
19 Och Mose sade till dem: »Ingen må behålla något kvar härav till i morgon.
20 Men de lydde icke Mose, utan somliga behöllo något därav kvar till följande morgon. Då växte maskar däri, och det blev illaluktande. Och Mose blev förtörnad på dem.

round about the camp;
14 and, when the outpouring of dew went up, then lo! on the face of the desert, a thin flake, thin as hoar-frost, on the earth.

15 And when the sons of Israel saw it, they said one to another—What is that? For they knew not what "that" was. Then said Moses unto them, "That" is the bread which Yahweh hath given you to eat.
16 This, is the thing which Yahweh hath commanded, Gather ye thereof, each man, what he needeth for eating,—an omer a head, by the number of your souls, each man—for them who are in his tent, shall ye take.
17 And the sons of Israel did so,—and gathered, [some] more, and [some] less;
18 and, when they measured it with the omer, he who had gathered more had nothing over, and, he who had gathered less, had no lack: each man, what he needed for eating, did they gather.

19 And Moses said unto them,—Let, no man, leave thereof, until morning.
20 But they hearkened not unto Moses, but certain men left thereof until morning, and it swarmed with worms, and become loathsome,—and Moses was wroth with them.

21 Ja he kokosivat sitä joka aamu sen verran, kuin kukin tarvitsi; mutta kun aurinko alkoi paahtaa, niin se suli.

22 Mutta kuudentena päivänä he kokosivat sitä leipää kaksinkertaisesti, kaksi goomeria kullekin. Ja kaikki kansan päämiehet tulivat ja ilmoittivat sen Moosekselle.
23 Niin hän sanoi heille: Tämä tapahtuu Herran sanan mukaan; huomenna on levon päivä, Herralle pyhitetty sapatti. Mitä leivotte, se leipokaa, ja mitä keitätte, se keittäkää; mutta kaikki, mitä tähteeksi jää, pankaa talteen huomiseksi.
24 Ja he panivat sen talteen huomiseksi, niinkuin Mooses oli käskenyt, eikä se ruvennut haisemaan, eikä siihen tullut matoja.

25 Ja Mooses sanoi: Syökää se tänä päivänä, sillä tänä päivänä on Herran sapatti; tänään ette löydä kedolta mitään.
26 Kuutena päivänä on teidän sitä koottava, mutta seitsemäntenä päivänä on sapatti; silloin ei sitä ole.
27 Kuitenkin muutamat kansasta lähtivät seitsemäntenä päivänä kokoamaan sitä, mutta he eivät löytäneet mitään.
28 Niin Herra sanoi Moosekselle: Kuinka kauan aiotte kieltäytyä

21 Så samlade de därav var morgon, var och en så mycket han behövde till mat. Men när solhettan kom smälte det bort.

22 På den sjätte dagen hade de samlat dubbelt så mycket av brödet, två gomer för var och en. Och menighetens hövdingar kommo alla och omtalade detta för Mose.
23 Då sade han till dem: »Detta är efter HERRENS ord; i morgon är sabbatsvila, en HERRENS heliga sabbat. Baken nu vad I viljen baka, och koken vad I viljen koka, men allt som är till överlopps skolen I ställa i förvar hos eder till i morgon.»
24 Och de ställde det i förvar till följande morgon, såsom Mose hade bjudit; och nu blev det icke illaluktande, ej heller kom mask däri.
25 Och Mose sade: »Äten det i dag, ty i dag är HERRENS sabbat; i dag skolen I intet finna på marken.
26 I sex dagar skolen I samla därav, men på sjunde dagen är sabbat; då skall intet vara att finna.»
27 Likväl gingo några av folket på den sjunde dagen ut för att samla, men de funno intet.

28 Då sade HERREN till Mose: »Huru länge viljen I vara motsträviga och icke

21 Thus then they gathered it, morning by morning, each man what he needed for eating, and, as soon as the sun waxed hot, so soon it melted.
22 And it came to pass, on the sixth day, that they gathered food twice as much, two omers for each one,—so all the princes of the assembly came in, and told Moses.
23 And he said unto them—That, is what Yahweh spake. The observance of a holy sabbath to Yahweh, is tomorrow,—what ye would bake, bake, and, what ye would boil, boil, and, all that is left over, put by you, to keep until the morning.

24 So they put it by until the morning, as Moses had commanded,—and it gave no unpleasant odour, neither was there, a worm, therein.

25 Then said Moses—Eat ye it today, for, a sabbath, is today, unto Yahweh,—today, ye shall not find it in the field.
26 Six days, shall ye gather it,—but, on the seventh day, a sabbath, it shall not be therein.
27 And it came to pass, on the seventh day, that there went forth some of the people to gather,—but they found not.
28 Then said Yahweh unto Moses,—How long have ye refused to keep my

noudattamasta minun käskyjäni ja lakejani?
29 Katsokaa, Herra on antanut teille sapatin; sentähden hän antaa teille kuudentena päivänä kahden päivän leivän. Olkoon jokainen alallaan, älköönkä kukaan lähtekö paikaltansa seitsemäntenä päivänä.
30 Ja kansa lepäsi seitsemäntenä päivänä.
31 Ja Israelin heimo antoi sille nimen manna. Ja se oli valkean korianderinsiemenen kaltaista ja maistui hunajakakulta.
32 Ja Mooses sanoi: Näin on Herra käskenyt: Ota sitä goomerin täysi säilytettäväksi sukupolvesta sukupolveen, että he näkisivät sen leivän, jolla minä olen ravinnut teitä erämaassa, johdattaessani teitä Egyptin maasta.

33 Ja Mooses sanoi Aaronille: Ota astia ja pane siihen goomerin täysi mannaa ja aseta se Herran eteen säilytettäväksi sukupolvesta sukupolveen.

34 Ja Aaron asetti sen talteen lain arkin eteen, niinkuin Herra oli Moosekselle käskyn antanut.

35 Ja israelilaiset söivät mannaa neljäkymmentä vuotta, kunnes he tulivat asuttuun maahan; he söivät mannaa siihen asti, kunnes tulivat Kanaanin maan

hålla mina bud och lagar?

29 Se, HERREN har givit eder sabbaten; därför giver han eder på den sjätte dagen bröd för två dagar. Så stannen då hemma, var och en hos sig; ingen må gå hemifrån på den sjunde dagen.»
30 Alltså höll folket sabbat på den sjunde dagen.
31 Och Israels barn kallade det <spärr>manna</spärr>. Och det liknade korianderfrö, det var vitt, och det smakade såsom semla med honung.
32 Och Mose sade: »Så har HERREN bjudit: En gomer härav skall förvaras åt edra efterkommande, för att de må se det bröd som jag gav eder att äta i öknen, när jag förde eder ut ur Egyptens land.

33 Och Mose sade till Aron: »Tag ett kärl och lägg däri en gomer manna, och ställ det inför HERREN till att förvaras åt edra efterkommande.»

34 Då gjorde man såsom HERREN hade bjudit Mose, och Aron ställde det framför vittnesbördet till att förvaras.

35 Och Israels barn åto manna i fyrtio år, till dess de kommo till bebott land; de åto manna, till dess de kommo till gränsen av Kanaans land. --

commandments and my laws?
29 See, because, Yahweh, hath given you the sabbath, for this cause, is, he, giving you, on the sixth day, food for two days,—abide ye every man in his place, let no man go forth from his dwelling, on the seventh day.
30 So the people rested on the seventh day.
31 And the house of Israel called the name thereof Manna,—and, the same, was like coriander seed, white, and, the taste thereof, like flat-cake with honey.
32 And Moses said—This, is the thing which Yahweh hath commanded, Fill an omer therefrom, as a thing to be preserved, to your generations,—that they may see the bread wherewith I fed you, in the desert, when I brought you forth, out of the land of Egypt.
33 So Moses said unto Aaron—Take a single basket, and put therein an omer-full of manna,—and set it down before Yahweh, as a thing to be preserved, to your generations.
34 As Yahweh gave command unto Moses, so did Aaron set it down before the testimony, as a thing to be preserved.
35 And, the sons of Israel, did eat the manna forty years, until they entered into the land wherein they were to dwell,—the manna, they did eat until they entered

rajalle.

into the bounds of the land of Canaan.

36 Goomer on kymmenesosa eefaa.

36 En gomer är tiondedelen av en efa.

36 Now, an omer, is, the tenth of the ephah.

17 luku

1 Sitten kaikki israelilaisten seurakunta lähti liikkeelle Siinin erämaasta ja matkusti levähdyspaikasta toiseen Herran käskyn mukaan. Ja he leiriytyivät Refidimiin; siellä ei ollut vettä kansan juoda.

1 Därefter bröt Israels barns hela menighet upp från öknen Sin och tågade från lägerplats till lägerplats, efter HERRENS befallning. Och de lägrade sig i Refidim; där hade folket intet vatten att dricka.

1 And all the assembly of the sons of Israel set forward out of the desert of Sin, by their removings, at the bidding of Yahweh,—and encamped in Rephidim, and there was no water for the people to drink.

2 Niin kansa riiteli Moosesta vastaan ja sanoi: Antakaa meille vettä juoda! Mooses vastasi heille: Miksi riitelette minua vastaan? Miksi kiusaatte Herraa?

2 Då begynte folket tvista med Mose och sade: »Given oss vatten att dricka.» Mose svarade dem: »Varför tvisten I med mig? Varför fresten I HERREN?»

2 And the people found fault with Moses, and said—Give us water, that we may drink. And Moses said to them, Why should ye find fault with me? Why should ye put Yahweh to the proof?

3 Mutta kansalla oli siellä jano, ja he napisivat yhä Moosesta vastaan ja sanoivat: Minkätähden olet tuonut meidät Egyptistä, antaaksesi meidän ja meidän lastemme ja karjamme kuolla janoon?

3 Men eftersom folket där törstade efter vatten, knorrade de ytterligare emot Mose och sade: »Varför har du fört oss upp ur Egypten, så att vi, våra barn och vår boskap nu måste dö av törst?»

3 So the people thirsted, there, for water, and the people murmured against Moses,—and said—Wherefore is it that thou hast brought us up out of Egypt, to kill me and my sons, and my cattle, with thirst?

4 Niin Mooses huusi Herraa ja sanoi: Mitä minä teen tälle kansalle? Ei paljon puutu, että he kivittävät minut.

4 Då ropade Mose till HERREN och sade: »Vad skall jag göra med detta folk? Det fattas icke mycket i att de stena mig.»

4 And Moses made outcry unto Yahweh, saying, What am I to do, with this people? Yet a little, and they will stone me.

5 Herra vastasi Moosekselle: Mene kansan edellä ja ota mukaasi muutamia Israelin vanhimpia. Ja ota käteesi sauva, jolla löit Niilivirtaa, ja mene.

5 HERREN svarade Mose: »Gå framför folket, och tag med dig några av de äldste i Israel. Och tag i din hand staven med vilken du slog Nilfloden, och begiv dig åstad.

5 Then said Yahweh unto Moses—Pass over before the people, and take, with thee, some of the elders of Israel,—thy staff also, wherewith thou didst smite the river, take thou in thy hand, so shalt thou go thy way.

6 Katso, minä seison siellä sinun edessäsi kalliolla

6 Se, jag vill stå där framför dig på Horebs klippa, och du

6 Behold me! standing before thee, there, upon the

Hoorebin luona; lyö kallioon, ja siitä on vuotava vettä, niin että kansa saa juoda. Ja Mooses teki niin Israelin vanhimpain nähden.

skall slå på klippan, och vatten skall då komma ut ur den, så att folket får dricka.» Och Mose gjorde så inför de äldste i Israel.

rock in Horeb, then shalt thou smite the rock, and there shall come forth therefrom water, and the people shall drink. And Moses did so, in the sight of the elders of Israel.

7 Ja hän antoi sille paikalle nimen Massa ja Meriba sentähden, että israelilaiset siellä riitelivät ja kiusasivat Herraa, sanoen: Onko Herra meidän keskellämme vai ei?

7 Och han gav stället namnet <spärr>Massa</spärr> och <spärr>Meriba</spärr>, därför att Israels barn hade tvistat och frestat HERREN och sagt: »Är HERREN ibland oss eller icke?»

7 So he called the name of the place, Massah, and Meribah,—because of the fault-finding of the sons of Israel, and because of their putting Yahweh to the proof, saying, Is Yahweh in our midst, or is he not?

8 Sitten tulivat amalekilaiset ja taistelivat Israelia vastaan Refidimissä.

8 Därefter kom Amalek och gav sig i strid med Israel i Refidim.

8 Then came in Amalek,—and fought with Israel, in Rephidim.

9 Niin Mooses sanoi Joosualle: Valitse meille miehiä, mene ja taistele huomenna amalekilaisia vastaan. Minä asetun vuoren huipulle, Jumalan sauva kädessäni.

9 Då sade Mose till Josua: »Välj ut manskap åt oss, och drag så åstad till strid mot Amalek. I morgon skall jag ställa mig överst på höjden, med Guds stav i min hand.»

9 And Moses said unto Joshua—Choose for us men, and go forth, fight with Amalek,—tomorrow, am, I, stationing myself upon the top of the hill, with the staff of God in my hand.

10 Ja Joosua teki, niinkuin Mooses oli hänelle sanonut, ja taisteli amalekilaisia vastaan. Mutta Mooses, Aaron ja Huur nousivat vuoren huipulle.

10 Och Josua gjorde såsom Mose hade tillsagt honom, och gav sig i strid med Amalek. Men Mose, Aron och Hur stego upp överst på höjden.

10 So Joshua did, as Moses had said to him, to fight with Amalek,—and, Moses, Aaron and Hur, went up to the top of the hill.

11 Ja niin kauan kuin Mooses piti kätensä ylhäällä, oli Israel voitolla; mutta kun hän antoi kätensä vaipua, olivat amalekilaiset voitolla.

11 Och så länge Mose höll upp sin hand, rådde Israel, men när han lät sin hand sjunka, rådde Amalek.

11 And it shall be, when Moses shall lift on high his hands, then shall Israel prevail, but, when he shall let down his hands, then shall Amalek prevail.

12 Mutta kun Mooseksen kädet väsyivät, ottivat he kiven ja asettivat sen hänen allensa, ja hän istui sille, ja Aaron ja Huur kannattivat hänen käsiänsä kumpikin puoleltansa. Näin hänen kätensä kestivät vahvoina auringon laskuun asti.

12 Och när Moses händer blevo tunga, togo de en sten och lade under honom, och på den satte han sig; sedan stödde Aron och Hur hans händer, en på vardera sidan. Så höllos hans händer stadiga, till dess solen gick ned.

12 But, the hands of Moses, were weary, so they took a stone, and put under him, and he sat thereupon,—and, Aaron and Hur, upheld his hands—on this side, one, and, on that side, one, and so his hands became steady, until the going in of the sun.

13 Ja Joosua voitti amalekilaiset ja heidän sotaväkensä miekan terällä.
14 Ja Herra sanoi Moosekselle: Kirjoita tämä kirjaan muistoksi ja teroita se Joosuan mieleen: Minä pyyhin pois amalekilaisten muiston taivaan alta.

15 Ja Mooses rakensi alttarin ja pani sille nimeksi: Herra on minun lippuni.
16 Ja hän sanoi: Minä nostan käteni Herran istuinta kohden: Herra sotii amalekilaisia vastaan sukupolvesta sukupolveen.

13 Och Josua slog Amalek och dess folk med svärdsegg.
14 Och HERREN sade till Mose: »Teckna upp detta till en åminnelse i en bok, och inprägla det hos Josua, ty jag skall så i grund utplåna minnet av Amalek, att det icke mer skall finnas under himmelen.»
15 Och Mose byggde ett altare och gav det namnet HERREN mitt baner.
16 Och han sade: »Ja, jag lyfter min hand upp mot HERRENS tron och betygar att HERREN skall strida mot Amalek från släkte till släkte.»

13 So Joshua overthrew Amalek and his people, with the edge of the sword.
14 Then said Yahweh unto Moses—Write this as a remembrancer in a book, and rehearse it in the ears of Joshua—that I will, wipe out, the remembrance of Amalek, from under the heavens.
15 And Moses built an altar,—and called the name thereof, Yahweh-nissi.
16 And he said—Because of a hand against the throne of Yah, Yahweh hath war with Amalek,—from generation to generation!

18 luku

1 Ja Midianin pappi Jetro, Mooseksen appi, sai kuulla kaikki, mitä Jumala oli tehnyt Moosekselle ja kansalleen Israelille, kuinka Herra oli vienyt Israelin pois Egyptistä.
2 Ja Jetro, Mooseksen appi, otti mukaansa Sipporan, Mooseksen vaimon, jonka tämä oli lähettänyt kotiin,
3 ja hänen kaksi poikaansa; näistä oli toisen nimi Geersom, koska Mooses oli sanonut: Minä olen muukalainen vieraalla maalla,
4 ja toisen nimi Elieser, koska hän oli sanonut: Isäni Jumala oli minun apuni ja pelasti minut faraon miekasta.

1 Och Jetro, prästen i Midjan, Moses svärfader, fick höra allt vad Gud hade gjort med Mose och med sitt folk Israel, huru HERREN hade fört Israel ut ur Egypten.

2 Då tog Jetro, Moses svärfader, med sig Sippora, Moses hustru, som denne förut hade sänt hem,

3 så ock hennes två söner -- av dessa hade den ene fått namnet Gersom, »ty», sade Mose, »jag är en främling i ett land som icke är mitt»,
4 och den andre namnet Elieser, »ty», sade han, »min faders Gud blev mig till hjälp och räddade mig ifrån Faraos svärd». --

1 And Jethro, priest of Midian, father-in-law of Moses, heard all that God had done for Moses, and for Israel his people,—in that Yahweh had brought forth Israel out of Egypt.
2 So Jethro, Moses father-in-law, took Zipporah, Moses wife,—after she had been sent home;

3 and her two sons,—of whom, the name of the one, was Gershom, for, said he, A sojourner, am I in a strange land,

4 and, the name of the other, Eliezer, for, the God of my father, was my help, and delivered me from the sword of Pharaoh.

5 Ja Jetro, Mooseksen appi, tuli hänen poikiensa ja hänen vaimonsa kanssa Mooseksen luo erämaahan, jossa tämä oli leiriytynyt Jumalan vuoren juurelle.
6 Ja hän käski sanoa Moosekselle: Minä Jetro, sinun appesi, ynnä vaimosi kahden poikansa kanssa olemme tulleet luoksesi.
7 Niin Mooses meni appeansa vastaan, kumarsi ja suuteli häntä. Ja kun he olivat tervehtineet toisiansa, menivät he telttaan.

8 Ja Mooses kertoi apellensa kaikki, mitä Herra oli tehnyt faraolle ja egyptiläisille Israelin tähden, ja kaikki ne vaikeudet, jotka heitä olivat kohdanneet matkalla, ja kuinka Herra oli pelastanut heidät.

9 Ja Jetro iloitsi kaikesta siitä hyvästä, mitä Herra oli tehnyt Israelille, pelastaessaan heidät egyptiläisten kädestä.
10 Ja Jetro sanoi: Kiitetty olkoon Herra, joka on pelastanut teidät egyptiläisten ja faraon kädestä, Herra, joka on pelastanut kansansa egyptiläisten vallasta.

11 Nyt minä tiedän, että Herra on suurempi kaikkia jumalia; sillä sentähden, että egyptiläiset ylpeilivät, on heidän näin käynyt.
12 Ja Jetro, Mooseksen

5 Då så Jetro, Moses svärfader, kom med Moses söner och hans hustru till honom i öknen, där han hade slagit upp sitt läger vid Guds berg,
6 lät han säga till Mose: »Jag, din svärfader Jetro, kommer till dig med din hustru och hennes båda söner.»
7 Då gick Mose sin svärfader till mötes och bugade sig för honom och kysste honom. Och när de hade hälsat varandra, gingo de in i tältet.

8 Och Mose förtäljde för sin svärfader allt vad HERREN hade gjort med Farao och egyptierna, för Israels skull, och alla de vedermödor som de hade haft att utstå på vägen, och huru HERREN hade räddat dem.

9 Och Jetro fröjdade sig över allt det goda som HERREN hade gjort mot Israel, i det han hade räddat dem ur egyptiernas hand.
10 Och Jetro sade: »Lovad vare HERREN, som har räddat eder ur egyptiernas hand och ur Faraos hand, HERREN, som har räddat folket undan egyptiernas hand!

11 Nu vet jag att HERREN är större än alla andra gudar, ty så bevisade han sig, när man handlade övermodigt mot detta folk.»
12 Och Jetro, Moses

5 And Jethro, Moses father–in–law, came in, with his two sons and his wife, unto Moses,—into the desert where, he, was encamping, the mountain of God;
6 and said unto Moses, I, thy father–in–law, Jethro, am coming in unto thee,—and thy wife, and her two sons, with her.
7 So Moses went forth to meet his father–in–law, and bowed himself down to him, and kissed him, and they asked each other of their welfare,—and came into the tent.
8 Then Moses recounted to his father–in–law, all that Yahweh had done to Pharaoh, and to the Egyptians, for Israel's sake,—all the hardship which had befallen them by the way, and how Yahweh had delivered them.
9 Then did Jethro rejoice, for all the good which Yahweh had done to Israel,—whom he had delivered out of the hand of the Egyptians.
10 And Jethro said—Blessed be Yahweh, who hath delivered you out of the hand of the Egyptians, and out of the hand of Pharaoh,—Who hath delivered the people from under the hand of the Egyptians:
11 Now, I know, that, greater, is Yahweh than all the gods,—Even in the thing wherein they were arrogant over them.
12 Then took Jethro, father–

appi, toimitti polttouhrin ja teurasuhreja Jumalalle; ja Aaron ja kaikki Israelin vanhimmat tulivat aterioimaan Mooseksen apen kanssa Jumalan eteen.

13 Seuraavana päivänä Mooses istui tuomitsemaan kansaa, ja kansa seisoi Mooseksen ympärillä aamusta iltaan asti.

14 Kun Mooseksen appi näki kaiken, mitä hän teki kansalle, sanoi hän: Mitä tämä puuha on, jota sinulla on kansan kanssa? Miksi sinä istut yksin ja kaikki kansa seisoo ympärilläsi aamusta iltaan asti?

15 Mooses vastasi apellensa: Kansa tulee minun luokseni kysymään Jumalalta neuvoa.

16 Kun heillä on jokin riita-asia, tulevat he minun luokseni, ja minä ratkaisen heidän riitansa ja ilmoitan heille Jumalan säädökset ja lait.

17 Niin Mooseksen appi sanoi hänelle: Siinä sinä et menettele viisaasti.

18 Sinä uuvutat sekä itsesi että tämän kansan, joka on kanssasi; sillä tämä tehtävä on sinulle liian raskas, etkä sinä voi sitä yksinäsi toimittaa.

19 Kuule nyt, mitä minä sanon. Minä neuvon sinua,

svärfader, frambar ett brännoffer och några slaktoffer åt Gud; och Aron och alla de äldste i Israel kommo och höllo måltid med Moses svärfader inför Gud.

13 Dagen därefter satte Mose sig för att döma folket, och folket stod omkring Mose från morgonen ända till aftonen.

14 Då nu Moses svärfader såg allt vad han hade att beställa med folket, sade han: »Vad är det allt du har att bestyra med folket? Varför sitter du här till doms ensam under det att allt folket måste stå omkring dig från morgonen ända till aftonen?»

15 Mose svarade sin svärfader: »Folket kommer till mig för att fråga Gud.

16 De komma till mig, när de hava någon rättssak, och jag dömer då mellan dem; och jag kungör då för dem Guds stadgar och lagar.»

17 Då sade Moses svärfader till honom: »Du går icke till väga på det rätta sättet.

18 Både du själv och folket omkring dig måsten ju bliva uttröttade; ett sådant förfaringssätt är dig för svårt, du kan icke ensam bestyra detta.

19 Så lyssna nu till mina ord; jag vill giva dig ett råd,

in-law of Moses, an ascending-offering and sacrifices to God,—and Aaron and all the elders of Israel came in, to eat bread with the father-in-law of Moses before God.

13 Now it came to pass, on the morrow, that Moses sat, to judge the people,—and the people stood by Moses, from the morning, until the evening.

14 And, when Moses father-in-law saw all that, he, was doing for the people, he said—What is this thing which, thou, art doing for the people? Wherefore art, thou, sitting, alone, with, all the people, stationed by thee, from morning until evening?

15 And Moses said to his father-in-law,—Because the people come in unto me, to seek God:

16 When they have a matter, they come in unto me, then do I judge between a man and his neighbour,—and make known the statutes of God, and his laws.

17 Then said Moses' father-in-law unto him,—Not good, is the thing that thou art doing.

18 Thou wilt get, quite worn out, both thou, and this people that is with thee,—for the thing is, too heavy for thee, thou canst not do it, alone.

19 Now, hearken thou to my voice—let me counsel thee,

ja Jumala on oleva sinun kanssasi. Ole sinä kansan edusmies Jumalan edessä, ja saata sinä sen asiat Jumalan eteen. Ja opeta heille säädökset ja lait,

och Gud skall vara med dig. Du må vara folkets målsman inför Gud och framlägga deras ärenden inför Gud.

and may God be with thee: Be, thou, for, the people, in front of God, so shalt, thou, bring the matters unto God;

20 ja neuvo heille tie, jota heidän on kuljettava, ja mitä heidän on tehtävä.

20 Och du må upplysa dem om stadgar och lagar och kungöra dem den väg de skola vandra och vad de skola göra.

20 and shalt cause to shine upon them, the statutes and the laws,—and make known to them the way wherein they should go, and the work they should do.

21 Mutta valitse koko kansasta kelvollisia ja Jumalaa pelkääväisiä, luotettavia ja väärää voittoa vihaavia miehiä, ja aseta ne heille tuhannen, sadan, viidenkymmenen ja kymmenen päämiehiksi.

21 Men sök ut åt dig bland allt folket dugande män som frukta Gud, pålitliga män som hata orätt vinning, och sätt dessa till föreståndare för dem, somliga över tusen, andra över hundra, andra över femtio och andra över tio.

21 Thou thyself, therefore, shalt look out, from among all the people—men of ability, reverers of God, men of fidelity, haters of extortion,—and place them over [them] as rulers of thousands, rulers of hundreds, rulers of fifties, and rulers of tens.

22 Nämä tuomitkoot kansaa joka aika. Kaikki suuret asiat he saattakoot sinun tietoosi, mutta kaikki vähäiset asiat ratkaiskoot itse. Huojenna näin jotakin itseltäsi, ja kantakoot he kuormaa sinun kanssasi.

22 Dessa må alltid döma folket. Kommer något viktigare ärende före, må de hänskjuta det till dig, men alla ringare ärenden må de själva avdöma. Så skall du göra din börda lättare, därigenom att de bära den med dig.

22 So shall they judge the people at any time, and it shall be, all the great matters, shall they bring in unto thee, but, all the small matters, shall, they themselves, judge,—so, lighten thou the burden for thyself, and let them bear it with thee.

23 Jos näin teet ja Jumala itse sinua näin käskee, niin sinä jaksat sen kestää; ja kaikki tämä kansa saa mennä rauhassa kotiinsa.

23 Om du vill så göra och Gud så bjuder dig, skall du kunna hålla ut; och allt folket här skall då kunna gå hem i frid.»

23 If, this thing, thou wilt do, and God shall command thee, then shalt thou be able to endure,—yea, moreover, all this people, shall go in, unto their dwellings, contented.

24 Ja Mooses noudatti appensa puhetta ja teki kaiken, mitä tämä oli sanonut.

24 Och Mose lyssnade till sin svärfaders ord och gjorde allt vad denne hade sagt.

24 So Moses hearkened to the voice of his father–in–law, and did all that he had said;

25 Mooses valitsi kelvollisia miehiä koko Israelista ja asetti heidät kansan

25 Mose utvalde dugande män ur hela Israel och gjorde dem till huvudmän för

25 and Moses chose men of ability out of all Israel, and set them to be heads over

johtoon, tuhannen, sadan, viidenkymmenen ja kymmenen päämiehiksi.

26 Nämä tuomitsivat kansaa joka aika. Vaikeat asiat he lykkäsivät Moosekselle, mutta vähäiset asiat he ratkaisivat itse.

27 Sitten Mooses saattoi appensa matkaan, ja tämä meni omaan maahansa.

folket, till föreståndare somliga över tusen, andra över hundra, andra över femtio och andra över tio.
26 Dessa skulle alltid döma folket. Alla svårare ärenden skulle de hänskjuta till Mose, men alla ringare ärenden skulle de själva avdöma.

27 Därefter lät Mose sin svärfader fara hem, och denne begav sig till sitt land igen.

the people,—rulers of thousands, rulers of hundreds, rulers of fifties, and rulers of tens.
26 And they shall judge the people, at any time,—the hard matters, shall they bring in unto Moses, but, all the small matters, shall, they themselves, judge.
27 And Moses sent forth his father–in–law,—and he went his way by himself, unto his own land.

19 luku

1 Kolmantena kuukautena siitä, kun israelilaiset olivat lähteneet Egyptin maasta, juuri samana kuukauden päivänä, he tulivat Siinain erämaahan.
2 Sillä he olivat lähteneet Refidimistä, tulleet Siinain erämaahan ja leiriytyneet erämaahan; ja Israel oli siellä leirissä vuoren kohdalla.
3 Ja Mooses nousi Jumalan tykö, ja Herra huusi häntä vuorelta ja sanoi: Sano näin Jaakobin heimolle ja ilmoita israelilaisille:

4 'Te olette nähneet, mitä minä olen tehnyt egyptiläisille ja kuinka minä olen kantanut teitä kotkan siivillä ja tuonut teidät luokseni.
5 Jos te nyt kuulette minun ääntäni ja pidätte minun liittoni, niin te olette minun omaisuuteni ennen kaikkia

1 På den dag då den tredje månaden ingick efter Israels barns uttåg ur Egyptens land kommo de in i Sinais öken.

2 Ty de bröto upp från Refidim och kommo så till Sinais öken och lägrade sig i öknen; Israel lägrade sig där mitt emot berget.

3 Och Mose steg upp till Gud; då ropade HERREN till honom uppifrån berget och sade: »Så skall du säga till Jakobs hus, så skall du förkunna för Israels barn:

4 'I haven själva sett vad jag har gjort med egyptierna, och huru jag har burit eder på örnvingar och fört eder till mig.

5 Om I nu hören min röst och hållen mitt förbund, så skolen I vara min egendom framför alla andra folk, ty

1 In the third month, by the coming forth of the sons of Israel out of the land of Egypt, on this day, came they into the desert of Sinai:

2 then was it that they brake up out of Rephidim, and came into the desert of Sinai, and encamped in the desert,—yea Israel encamped there, before the mountain.
3 And, when, Moses, had gone up unto God, then called Yahweh unto him, out of the mountain, saying, Thus, shalt thou say to the house of Jacob, And tell the sons of Israel:
4 Ye, have seen, what, I did unto the Egyptians,—And how I bare you upon wings of eagles, And brought you in, unto myself:—

5 Now, therefore, if ye will, indeed hearken, to my voice, And keep my covenant, Then shall ye be mine, as a

muita kansoja; sillä koko maa on minun.

6 Ja te olette minulle pappisvaltakunta ja pyhä kansa.' Sano nämä sanat israelilaisille.

7 Kun Mooses tuli takaisin, kutsui hän kokoon kansan vanhimmat ja puhui heille kaikki ne sanat, jotka Herra oli hänen käskenyt puhua.

8 Niin koko kansa vastasi yhtenä miehenä ja sanoi: Kaiken, mitä Herra on puhunut, me teemme. Ja Mooses vei kansan vastauksen Herralle.
9 Niin Herra sanoi Moosekselle: Katso, minä tulen sinun tykösi paksussa pilvessä, että kansa kuulisi, kun minä puhun sinun kanssasi, ja uskoisi myös sinua ainiaan. Ja Mooses ilmoitti Herralle kansan vastauksen.

10 Niin Herra sanoi Moosekselle: Mene kansan luo ja pyhitä heidät tänä päivänä ja huomenna, ja pesköötheet vaatteensa.
11 Ja olkoot valmiit kolmanneksi päiväksi; sillä kolmantena päivänä Herra astuu koko kansan nähden alas Siinain vuorelle.
12 Ja merkitse raja kansalle yltympäri ja sano: 'Varokaa nousemasta vuorelle tahi koskettamasta sen juureen. Jokainen, joka

hela jorden är min;

6 Och I skolen vara mig ett rike av präster och ett heligt folk.' Detta är vad du skall tala till Israels barn.

7 När Mose kom tillbaka, sammankallade han de äldste i folket och förelade dem allt detta som HERREN hade bjudit honom.

8 Då svarade allt folket med en mun och sade: »Allt vad HERREN har talat vilja vi göra.» Och Mose gick tillbaka till HERREN med folkets svar.
9 Och HERREN sade till Mose: »Se, jag skall komma till dig i en tjock molnsky, för att folket skall höra, när jag talar med dig, och så tro på dig evärdligen.» Och Mose framförde folkets svar till HERREN.

10 Då sade HERREN till Mose: »Gå till folket, och helga dem i dag och i morgon, och I åt dem två sina kläder.
11 Och må de hålla sig redo till i övermorgon; ty i övermorgon skall HERREN stiga ned på Sinai berg inför allt folkets ögon.
12 Och du skall märka ut en gräns för folket runt omkring och säga: 'Tagen eder till vara för att stiga upp på berget eller komma

treasure beyond all the peoples, For, mine, is all the earth;
6 But, ye, shall be mine, As a kingdom of priests, And a holy nation. These, are the words, which thou shalt speak unto the sons of Israel.
7 Then came Moses, and called for the elders of the people,—and put before them all these words, which Yahweh had commanded him.
8 And all the people responded together, and said, All that Yahweh hath spoken, will we do. And Moses took back the words of the people, unto Yahweh.
9 Then said Yahweh unto Moses: Lo! I, am coming unto thee in the veiling of cloud, in order that the people may hear when I speak with thee, moreover also, that, in thee, they may trust to times age-abiding. Then told Moses the words of the people, unto Yahweh.
10 And Yahweh said unto Moses—Go unto the people, and thou shalt hallow them today, and tomorrow,—and they shall wash their clothes;
11 and shall be ready, by the third day,—for, on the third day, will Yahweh come down in the sight of all the people, upon Mount Sinai.
12 So then thou shalt set bounds for the people round about, saying, Take heed to yourselves—that ye go not up into the mountain, nor

vuoreen koskee, rangaistakoon kuolemalla.

13 Älköön kenenkään käsi häneen koskeko, vaan hänet kivitettäköön tahi ammuttakoon kuoliaaksi. Olipa eläin tai ihminen, ei se saa jäädä eloon.' Vasta kun pitkä torven puhallus kuuluu, he nouskoot vuorelle.

14 Ja Mooses astui alas vuorelta kansan luo; ja hän pyhitti kansan, ja he pesivät vaatteensa.

15 Ja hän sanoi kansalle: Olkaa kolmanneksi päiväksi valmiit; älköön kukaan ryhtykö naiseen.

16 Ja kolmantena päivänä, kun aamu oli tullut, alkoi jylistä ja salamoida, ja paksu pilvi laskeutui vuoren ylle, ja kuului ylen kova pasunan ääni, niin että koko kansa, joka oli leirissä, vapisi pelosta.

17 Silloin Mooses vei kansan leiristä Jumalaa vastaan, ja he asettuivat vuoren juurelle.

18 Ja koko Siinain vuori peittyi savuun, kun Herra astui sille alas tulessa, ja siitä nousi savu niinkuin pätsin savu, ja koko vuori vapisi kovasti.

19 Ja pasunan ääni koveni kovenemistaan. Mooses

vid dess fot. Var och en som kommer vid berget skall straffas med döden;

13 men ingen hand må komma vid honom, utan han skall stenas eller skjutas ihjäl. Evad det är djur eller människa, skall en sådan mista livet.' När jubelhornet ljuder med utdragen ton, då må de stiga upp på berget.»

14 Och Mose steg ned från berget till folket och helgade folket, och de tvådde sina kläder.

15 Och han sade till folket: »Hållen eder redo till i övermorgon; ingen komme vid en kvinna.»

16 På tredje dagen, när det hade blivit morgon, begynte det dundra och blixtra, och en tung molnsky kom över berget, och ett mycket starkt basunljud hördes; och allt folket i lägret bävade.

17 Men Mose förde folket ut ur lägret, Gud till mötes; och de ställde sig nedanför berget.

18 Och hela Sinai berg höljdes i rök, vid det att HERREN kom ned därpå i eld; och en rök steg upp därifrån, lik röken från en smältugn, och hela berget bävade storligen.

19 Och basunljudet blev allt starkare och starkare. Mose

touch the boundary thereof, whosoever toucheth the mountain, shall, surely die.

13 No hand shall touch it, but he shall be, surely stoned, or be, surely shot, whether, beast or man, he shall not live,—When the ram's horn soundeth, they themselves, shall come up within the mount.

14 Then Moses went down out of the mount, unto the people,—and hallowed the people, and they washed their clothes.

15 And he said unto the people, Be ready, by the third day,—do not approach a woman.

16 And it came to pass, on the third day, when the morning had come, that there were thunderings and lightnings, and a heavy cloud upon the mount, and the sound of a horn, loud exceedingly,—and all the people who were in the camp trembled.

17 And Moses brought forth the people, to meet God, out of the camp,—and they stationed themselves in the lower part of the mount.

18 And, Mount Sinai, smoked, all over, because Yahweh had come down thereon, in fire,—and the smoke thereof went up as the smoke of a furnace, and all the mountain trembled exceedingly.

19 And, as oft as the sound of the horn went on and

puhui, ja Jumala vastasi hänelle jylinällä.

talade, och Gud svarade honom med hög röst.

became exceeding loud, Moses, spake and, God, responded to him with a voice.

20 Ja Herra astui alas Siinain vuorelle, vuoren kukkulalle, ja Herra kutsui Mooseksen vuoren kukkulalle; ja Mooses nousi sinne ylös.

20 Och HERREN steg ned på Sinai berg, på toppen av berget, och HERREN kallade Mose upp till bergets topp; då steg Mose ditupp.

20 Thus came Yahweh down upon Mount Sinai, unto the top of the mount,—and Yahweh called Moses unto the top of the mount, and Moses, went up.

21 Niin Herra sanoi Moosekselle: Astu alas ja varoita kansaa tunkeutumasta lähelle Herraa, häntä nähdäkseen, sillä silloin heistä monta kaatuu.

21 Och HERREN sade till Mose: »Stig ned och varna folket, så att de icke tränga sig fram för att se HERREN, ty då skola många av dem falla.

21 Then said Yahweh unto Moses, Go down, adjure the people,—lest they press through unto Yahweh, to see, and so there fall from among them a multitude.

22 Papitkin, jotka saavat lähestyä Herraa, pyhittäköötitsensä, ettei Herra heitä tuhoaisi.

22 Jämväl prästerna, som få nalkas HERREN, skola helga sig, för att HERREN icke må låta dem drabbas av fördärv.»

22 Yea, even the priests who do approach unto Yahweh, must hallow themselves,—lest Yahweh break in upon them.

23 Mutta Mooses vastasi Herralle: Kansa ei voi nousta Siinain vuorelle, sillä sinä olet varoittanut meitä ja sanonut: 'Merkitse raja vuoren ympäri ja pyhitä se.'

23 Men Mose svarade HERREN: »Folket kan icke stiga upp på Sinai berg, ty du har själv varnat oss och sagt att jag skulle märka ut en gräns omkring berget och helga det.»

23 And Moses said unto Yahweh, The people cannot come up into Mount Sinai,—for, thou thyself, hast adjured us, saying: Set bounds to the mountain and hallow it.

24 Niin Herra sanoi hänelle: Astu alas ja tule taas ylös, sinä ja Aaron sinun kanssasi. Mutta papit ja kansa älköötkö tunkeutuko ylös, Herraa lähelle, ettei hän heitä tuhoaisi.

24 Då sade HERREN till honom: »Gå ditned, och kom sedan åter upp och hav Aron med dig. Men prästerna och folket må icke tränga sig fram för att stiga upp till HERREN på det att han icke må låta dem drabbas av fördärv.»

24 And Yahweh said unto him—Away, down! then shalt thou come up, thou and Aaron with thee,—but, as for the priests and the people, let it not be that they press through to come up unto Yahweh, lest he break in upon them.

25 Ja Mooses astui alas kansan luo ja sanoi heille tämän.

25 Och Mose steg ned till folket och sade dem detta.

25 So Moses went down unto the people,—and said [these things] unto them.

20 luku

1 Ja Jumala puhui kaikki nämä sanat ja sanoi:

1 Och Gud talade alla dessa ord och sade:

1 And God spake all these words, saying:—

2 Minä olen Herra, sinun Jumalasi, joka vein sinut pois Egyptin maasta, orjuuden pesästä.
3 Älä pidä muita jumalia minun rinnallani.
4 Älä tee itsellesi jumalankuvaa äläkä mitään kuvaa, älä niistä, jotka ovat ylhäällä taivaassa, älä niistä, jotka ovat alhaalla maan päällä, äläkä niistä, jotka ovat vesissä maan alla.
5 Älä kumarra niitä äläkä palvele niitä. Sillä minä, Herra, sinun Jumalasi, olen kiivas Jumala, joka kostan isien pahat teot lapsille kolmanteen ja neljänteen polveen, niille, jotka minua vihaavat;

6 mutta teen laupeuden tuhansille, jotka minua rakastavat ja pitävät minun käskyni.

7 Älä turhaan lausu Herran, sinun Jumalasi, nimeä, sillä Herra ei jätä rankaisematta sitä, joka hänen nimensä turhaan lausuu.

8 Muista pyhittää lepopäivä.

9 Kuusi päivää tee työtä ja toimita kaikki askareesi;

10 mutta seitsemäs päivä on Herran, sinun Jumalasi, sapatti; silloin älä mitään askaretta toimita, älä sinä älköönkä sinun poikasi tai tyttäresi, sinun palvelijasi tai palvelijattaresi tai juhtasi

2 Jag är HERREN, din Gud, som har fört dig ut ur Egyptens land, ur träldomshuset.
3 Du skall inga andra gudar hava jämte mig.
4 Du skall icke göra dig något beläte eller någon bild, vare sig av det som är uppe i himmelen, eller av det som är nere på jorden, eller av det som är i vattnet under jorden.

5 Du skall icke tillbedja sådana, ej heller tjäna dem; ty jag, HERREN, din Gud, är en nitälskande Gud, som hemsöker fädernas missgärning på barn och efterkommande i tredje och fjärde led, när man hatar mig,

6 men som gör nåd med tusenden, när man älskar mig och håller mina bud.

7 Du skall icke missbruka HERRENS, din Guds, namn, ty HERREN skall icke låta den bliva ostraffad, som missbrukar hans namn.

8 Tänk på sabbatsdagen, så att du helgar den.
9 Sex dagar skall du arbeta och förrätta alla dina sysslor;

10 men den sjunde dagen är HERRENS, din Guds, sabbat; då skall du ingen syssla förrätta, ej heller din son eller din dotter, ej heller din tjänare eller din tjänarinna eller din dragare,

2 I, am Yahweh thy God,—who have brought thee forth out of the land of Egypt, out of the house of servants:—
3 Thou shalt not have other gods, besides me.
4 Thou shalt not make to thee an image, or any form, that is in the heavens above,—or that is in the earth beneath,—or that is in the waters, beneath the earth:

5 thou shalt not bow thyself down to them, nor be led to serve them—For, I, Yahweh, thy God, am a jealous GOD, visiting the iniquity of fathers, upon sons, unto three [generations] and unto four, of them that hate me;

6 but shewing lovingkindness unto thousands [of generations], —of them who love me, and keep my commandments.

7 Thou shalt not utter the name of Yahweh thy God, for falsehood, for Yahweh will not let him go unpunished who uttereth his name, for falsehood.

8 Remember the sabbath day, to hallow it:
9 Six days, shalt thou labour, and do all thy work;

10 but, the seventh day, is a sabbath, unto Yahweh thy God,—thou shalt do no work, thou, nor thy son, nor thy daughter, [nor] thy servant, nor thy handmaid, nor thy beast, nor thy sojourner who

älköönkä muukalaisesi, joka sinun porteissasi on.
11 Sillä kuutena päivänä Herra teki taivaan ja maan ja meren ja kaikki, mitä niissä on, mutta seitsemäntenä päivänä hän lepäsi; sentähden Herra siunasi lepopäivän ja pyhitti sen.
12 Kunnioita isääsi ja äitiäsi, että kauan eläisit siinä maassa, jonka Herra, sinun Jumalasi, sinulle antaa.
13 Älä tapa.

14 Älä tee huorin.

15 Älä varasta.
16 Älä sano väärää todistusta lähimmäisestäsi.

17 Älä himoitse lähimmäisesi huonetta. Älä himoitse lähimmäisesi vaimoa äläkä hänen palvelijaansa, palvelijatartaan, härkäänsä, aasiansa äläkä mitään, mikä on lähimmäisesi omaa.
18 Ja kaikki kansa havaitsi jylinän, tulen leimaukset, pasunan äänen ja vuoren suitsuamisen; ja kun he sen havaitsivat, vapisivat he ja pysyivät taampana.

19 Ja he sanoivat Moosekselle: Puhu sinä meidän kanssamme, niin me kuulemme. Älköön Jumala puhuko meidän kanssamme, ettemme

ej heller främlingen som är hos dig inom dina portar.
11 Ty på sex dagar gjorde HERREN himmelen och jorden och havet och allt vad i dem är, men han vilade på sjunde dagen; därför har HERREN välsignat sabbatsdagen och helgat den.
12 Hedra din fader och din moder, för att du må länge leva i det land som HERREN, din Gud, vill giva dig.

13 Du skall icke dräpa.

14 Du skall icke begå äktenskapsbrott.
15 Du skall icke stjäla.
16 Du skall icke bära falskt vittnesbörd mot din nästa.

17 Du skall icke hava begärelse till din nästas hus. Du skall icke hava begärelse till din nästas hustru, ej heller till hans tjänare eller hans tjänarinna, ej heller till hans oxe eller hans åsna, ej heller till något annat som tillhör din nästa.
18 Och allt folket förnam dundret och eldslågorna och basunljudet och röken från berget; och när folket förnam detta, bävade de och höllo sig på avstånd.

19 Och de sade till Mose: »Tala du till oss, så vilja vi höra, men låt icke Gud tala till oss, på det att vi icke må dö.»

is within thy gates.

11 For, in six days, did Yahweh make the heavens and the earth, [and] the sea—and all that in them is, and rested on the seventh day,—for this cause, Yahweh blessed the sabbath day and hallowed it.
12 Honour thy father, and thy mother,—that thy days may be prolonged upon the soil, which Yahweh thy God is about to give unto thee.
13 Thou shalt not commit murder.
14 Thou shalt not commit adultery.
15 Thou shalt not steal.
16 Thou shalt not testify against thy neighbour, with a witness of falsehood.
17 Thou shalt not covet, thy neighbour's house,—thou shalt not covet, thy neighbour's wife, nor his servant, nor his handmaid, nor his ox, nor his ass, nor anything which belongeth unto thy neighbour.

18 And, all the people, were witnessing the voices and the torches, and the sound of the horn, and the mountain, smoking,—so then the people were struck with awe and shrank back, and stood afar off.
19 And they said unto Moses, Speak, thou, with us, and we will hear,—but let not God speak, with us, lest we die.

kuolisi.

20 Mutta Mooses vastasi kansalle: Älkää peljätkö, sillä Jumala on tullut koettelemaan teitä, että Herran pelko olisi teidän silmäinne edessä ja ettette syntiä tekisi.

20 Men Mose sade till folket: »Frukten icke, ty Gud har kommit för att sätta eder på prov, och för att I skolen hava hans fruktan för ögonen, så att I icke synden.»

20 And Moses said unto the people—Do not fear, for, to the end he may prove you, hath God come,—and to the end the reverence of him may be upon your faces, that ye sin not.

21 Ja kansa pysyi taampana, mutta Mooses lähestyi pimeyttä, jossa Jumala oli.

21 Alltså höll folket sig på avstånd, under det att Mose gick närmare till töcknet i vilket Gud var.

21 So then the people stood afar off,—and, Moses, approached unto the thick gloom, where God was.

22 Ja Herra sanoi Moosekselle: Sano israelilaisille näin: Te olette nähneet, että minä olen puhunut teille taivaasta.

22 Och HERREN sade till Mose: Så skall du säga till Israels barn: I haven själva förnummit att jag har talat till eder från himmelen.

22 Then said Yahweh unto Moses, Thus, shalt thou say, unto the sons of Israel,—Ye yourselves, have seen that, out of the heavens, have I spoken with you.

23 Älkää tehkö jumalia minun rinnalleni; hopeaisia tai kultaisia jumalia älkää tehkö itsellenne.

23 I skolen icke göra eder gudar jämte mig; gudar av silver eller guld skolen I icke göra åt eder.

23 Ye shall not make [aught] beside me,—neither gods of silver, nor gods of gold, shall ye make to yourselves.

24 Tee minulle alttari maasta, ja uhraa sen päällä polttouhrisi ja yhteysuhrisi, lampaasi ja raavaasi. Joka paikassa, mihin minä säädän nimeni muiston, minä tulen sinun tykösi ja siunaan sinua.

24 Ett altare av jord skall du göra åt mig och offra därpå dina brännoffer och tackoffer, din småboskap och dina fäkreatur. Överallt på den plats där jag stiftar en åminnelse åt mitt namn skall jag komma till dig och välsigna dig.

24 An altar of earth, shalt thou make to me, then shalt thou offer thereupon thine ascending-sacrifices, and thy peace-offerings, thy sheep, and thine oxen. In every place where I may mention my name, will I come in unto thee, and will bless thee.

25 Mutta jos sinä teet minulle kivialttarin, niin älä rakenna sitä hakatusta kivestä; sillä jos sinä kosket taltallasi kiveen, niin sinä saastutat sen.

25 Men om du vill göra åt mig ett altare av stenar, så må du icke bygga det av huggen sten; ty om du kommer vid stenen med din mejsel, så oskärar du den.

25 But, if, an altar of stones, thou wilt make to me, thou shalt not build them hewn,—for, as soon as thou hast lifted, thy sharp tool, thereupon, thou hast profaned it;

26 Äläkä nouse portaita myöten minun alttarilleni, ettei häpysi sen päällä paljastuisi.

26 Icke heller må du stiga upp till mitt altare på trappor, på det att icke din blygd må blottas därinvid.

26 neither shalt thou go up, by steps, unto mine altar,—lest by any means thy shame be discovered thereupon.

21 luku

1 Nämä ovat ne oikeudet, jotka sinun tulee asettaa heidän eteensä:
2 Jos sinä ostat hebrealaisen orjan, niin hän palvelkoon kuusi vuotta, mutta seitsemäntenä hän pääsköön vapaaksi maksutta.
3 Jos hän on tullut yksinäisenä, niin yksinäisenä lähteköönkin; mutta jos hän oli nainut, niin lähteköön vaimo hänen kanssaan.
4 Jos hänen isäntänsä on antanut hänelle vaimon, ja tämä on synnyttänyt hänelle poikia tai tyttäriä, niin vaimo lapsinensa jääköön isännän omaksi, ja hän lähteköön yksinään.

5 Mutta jos orja vakuuttaa: 'Minä rakastan isäntääni, vaimoani ja lapsiani enkä tahdo päästä vapaaksi',
6 niin hänen isäntänsä vieköön hänet Jumalan eteen ja asettakoon hänet ovea tai pihtipieltä vasten, ja hänen isäntänsä lävistäköön hänen korvansa naskalilla, ja hän olkoon hänen orjansa ainiaan.
7 Jos joku myy tyttärensä orjaksi, älköön tämä pääskö vapaaksi, niinkuin miesorjat pääsevät.

8 Jos hän ei miellytä isäntäänsä, sittenkuin tämä jo on määrännyt hänet itsellensä, niin tämä sallikoon lunastaa hänet

1 Dessa äro de rätter som du skall förelägga dem:

2 Om du köper en hebreisk träl, skall han tjäna i sex år, men på det sjunde skall han givas fri, utan lösen.

3 Har han kommit allena, så skall han givas fri allena; var han gift, så skall hans hustru givas fri med honom.

4 Har hans herre givit honom en hustru, och har denna fött honom söner eller döttrar, så skola hustrun och hennes barn tillhöra hennes herre, och allenast mannen skall givas fri.

5 Men om trälen säger: »Jag har min herre, min hustru och mina barn så kära, att jag icke vill givas fri»,
6 då skall hans herre föra honom fram för Gud och ställa honom vid dörren eller dörrposten, och hans herre skall genomborra hans öra med en syl; därefter vare han hans träl evärdligen.

7 Om någon säljer sin dotter till trälinna, så skall hon icke givas fri såsom trälarna givas fria.

8 Misshagar hon sin herre, sedan denne förut har ingått förbindelse med henne, så låte han henne köpas fri. Till främmande folk have han

1 Now, these, are the regulations which thou shalt put before them.
2 When thou shalt acquire a servant who is a Hebrew, six years, shall he serve,—but, in the seventh, shall he go out freely—for nought.
3 If, by himself, he came in, by himself, shall he go out,—if he was, married, then shall his wife go out with him.
4 If, his lord, gave him a wife, and she have borne him sons or daughters, the wife and her children shall be her lords, and, he, shall go out by himself.

5 But, if the servant shall, plainly say, I love my lord, and my wife, and my sons,—I will not go out free,
6 then shall his lord bring him near unto God, and shall bring him near unto the door, or unto the door-post,—and his lord shall pierce his ear with an awl, so shall he serve him all his life.
7 And, when a man shall sell his daughter to be a handmaid, she shall not go out according to the out-going of the men-servants.
8 If she is uncomely in the eyes of her lord, who hath not assigned her in marriage, then shall he suffer her to be redeemed:

pois. Vieraaseen kansaan älköön hänellä olko valtaa häntä myydä, kun hän hänet hylkää.
9 Mutta jos hän määrää hänet pojallensa, niin antakoon hänen nauttia tyttärien oikeutta.
10 Jos hän ottaa itselleen toisen vaimon, niin älköön vähentäkö ensimmäiseltä tämän ravintoa, vaatetusta ja aviollista oikeutta.
11 Jos hän ei tee hänelle näitä kolmea, niin lähteköön vaimo pois maksutta ja rahakorvauksetta.
12 Joka lyö ihmistä, niin että tämä kuolee, se rangaistakoon kuolemalla.
13 Mutta jos hän ei ole tehnyt sitä murha-aikeessa, vaan Jumala on sallinut sen vahingon tapahtua hänen kätensä kautta, niin minä määrään sinulle paikan, johon hän voi paeta.
14 Mutta jos joku menettelee niin rikollisesti lähimmäistänsä kohtaan, että tappaa hänet kavalasti, on sinun otettava hänet minun alttarinikin luota surmattavaksi.
15 Joka lyö isäänsä tai äitiänsä, se rangaistakoon kuolemalla.
16 Joka varastaa ihmisen ja joko myy hänet tahi pitää häntä hallussansa, se rangaistakoon kuolemalla.
17 Joka kiroaa isäänsä tai

icke makt att sälja henne, när han så har handlat trolöst mot henne.
9 Men om han låter sin son ingå förbindelse med henne, så förunne han henne döttrars rätt.
10 Tager han sig ännu en hustru, så göre han icke någon minskning i den förras kost, beklädnad eller äktenskapsrätt.
11 Om han icke låter henne njuta sin rätt i dessa tre stycken, så skall hon givas fri, utan lösen och betalning.
12 Den som slår någon, så att han dör, han skall straffas med döden.
13 Men om han icke traktade efter den andres liv, utan Gud lät denne oförvarandes träffas av hans hand, så skall jag anvisa dig en ort dit han kan fly.
14 Men om någon begår det dådet att han dräper sin nästa med list, så skall du gripa honom, vore han ock invid mitt altare, och han måste dö.
15 Den som slår sin fader eller sin moder, han skall straffas med döden.
16 Den som stjäl en människa, vare sig han sedan säljer den stulne, eller denne finnes kvar hos honom, han skall straffas med döden.
17 Den som uttalar

to a strange people, shall he not have power to sell her, in that he hath dealt treacherously with her.
9 And, if, to his son, he assign her, according to the custom for daughters, shall he do for her.
10 If he take to himself another, her food, her clothing, and her marriage–right, shall he not withdraw.
11 But, if, these three, he will not do for her, then shall she go out for nought, without silver.
12 He that smiteth a man, so that he die, shall, surely be put to death.
13 But, he who hath not lain in wait, but, God, hath occasioned him to come to his hand, then will I appoint for thee a place, whither he may flee.
14 But, when a man shall act presumptuously against his neighbour, to slay him with guile, from mine altar, shalt thou take him to die.
15 And, he that smiteth his father or his mother, shall, surely be put to death.
16 And, he that stealeth a man of the sons of Israel and selleth him, or he be found in his hand, shall, surely be put to death.
17 And, he who revileth his

äitiänsä, se rangaistakoon kuolemalla.

18 Jos miehet riitelevät keskenänsä ja toinen lyö toista kivellä tai nyrkillä, mutta tämä ei kuole, vaan joutuu vuoteen omaksi,

19 niin olkoon, jos hän tointuu ja voi mennä ulos sauvaansa nojaten, lyöjä vapaa rangaistuksesta; korvatkoon ainoastaan hänen sairastamisaikansa ja pitäköön huolta hänen paranemisestaan.

20 Jos joku lyö orjaansa tai orjatartaan sauvalla, niin että tämä kuolee hänen käsiinsä, niin häntä rangaistakoon.

21 Mutta jos se elää päivän tai kaksi, niin älköön lyöjää rangaistako, sillä se on hänen omaa rahaansa.

22 Jos miehet tappelevat keskenänsä ja loukkaavat raskasta vaimoa, niin että hän synnyttää kesken, mutta vahinkoa ei tapahdu, niin sakotettakoon syyllistä vaimon miehen vaatimuksen ja riidanratkaisijan harkinnan mukaan.

23 Mutta jos vahinko tapahtuu, niin annettakoon henki hengestä,

24 silmä silmästä, hammas hampaasta, käsi kädestä, jalka jalasta,

25 palovamma palovammasta, haava haavasta, mustelma mustelmasta.

26 Jos joku lyö orjaansa

förbannelser över sin fader eller sin moder, han skall straffas med döden.

18 Om män tvista med varandra, och den ene slår den andre med en sten eller med knuten hand, så att denne väl icke dör, men bliver sängliggande,

19 dock att han sedan kommer sig och kan gå ute, stödd vid sin stav, så skall den som slog honom vara fri ifrån straff; allenast ersätte han honom för den tid han har förlorat och besörje sjukvård åt honom.

20 Om någon slår sin träl eller sin trälinna med en käpp, så att den slagne dör under hans hand, så skall han straffas därför.

21 Men om den slagne lever en eller två dagar, skall han icke straffas, ty det var hans egna penningar.

22 Om män träta med varandra, och någon av dem stöter till en havande kvinna, så att hon föder fram sitt foster, men eljest ingen olycka sker, så böte han vad kvinnans man ålägger honom och betale efter skiljedomares prövning.

23 Men om olycka sker, skall liv givas för liv,

24 öga för öga, tand för tand, hand för hand, fot för fot,

25 brännskada för brännskada, sår för sår, blånad för blånad.

26 Om någon slår sin träl

father or his mother, shall, surely be put to death.

18 And, when men strive together, and one shall smite the other, with a stone or with his fist,—and he die not, but shall fall to his bed; —

19 if he rise, and shall walk abroad on his staff, then shall he that smote him be acquitted,—only, for his loss of time, he shall pay, and, shall surely heal, him.

20 And, when a man shall smite his servant or his handmaid with a rod, and he die, under his hand, he shall, surely be avenged;

21 nevertheless, if, for a day or for two days, he continue, he shall not be avenged, for, his silver, he is.

22 And, when men strive together, and push against a woman with child, and she miscarry, but there is no other mischief, he shall, surely be fined, according as the woman's husband shall lay upon him, but he shall give it through judges.

23 But, if mischief follow, then shalt thou give life for life;

24 eye for eye, tooth for tooth,—hand for hand, foot for foot,

25 brand for brand, wound for wound,—stripe for stripe.

26 And, when a man smiteth

tai orjatartansa silmään ja turmelee sen, niin päästäköön hänet vapaaksi silmän tähden.

27 Ja jos hän lyö orjaltaan tai orjattareltaan hampaan suusta, niin päästäköön hänet vapaaksi hampaan tähden.
28 Jos härkä puskee miehen tai naisen kuoliaaksi, niin härkä kivitettäköön, älköönkä sen lihaa syötäkö; mutta härän omistaja olkoon vapaa rangaistuksesta.
29 Mutta jos härkä on ennenkin puskenut ja sen isäntää on varoitettu eikä hän ole sitä vartioinut, ja jos se tappaa miehen tai naisen, niin härkä kivitettäköön, ja myös sen isäntä rangaistakoon kuolemalla.

30 Mutta jos hänelle määrätään lunastusmaksu, niin maksakoon henkensä lunnaiksi niin paljon, kuin hänelle määrätään.
31 Jos se puskee pojan tai tytön, niin meneteltäköön saman lain mukaan.

32 Jos härkä puskee orjan tai orjattaren, niin maksakoon sen omistaja pusketun isännälle kolmekymmentä hopeasekeliä, ja härkä kivitettäköön.
33 Jos joku jättää kaivon auki tahi kaivaa kaivon eikä peitä sitä, ja härkä tai aasi

eller sin trälinna i ögat och fördärvar det, så släppe han den skadade fri, till ersättning för ögat.

27 Sammalunda, om någon slår ut en tand på sin träl eller sin trälinna, så släppe han den skadade fri, till ersättning för tanden.
28 Om en oxe stångar någon till döds, man eller kvinna, så skall oxen stenas, och köttet må icke ätas; men oxens ägare vara fri ifrån straff.

29 Men om oxen förut har haft vanan att stångas, och hans ägare har blivit varnad, men denne ändå icke tager vara på honom, och oxen så dödar någon, man eller kvinna, då skall oxen stenas, och hans ägare skall ock dödas.

30 Men skulle lösepenning bliva denne ålagd, så give han till lösen för sitt liv så mycket som ålägges honom.

31 Är det en gosse eller en flicka som har blivit stångad av oxen, så skall med denne förfaras efter samma lag.
32 Men om oxen stångar en träl eller en trälinna, så skall ägaren giva åt den stångades herre trettio siklar silver, och oxen skall stenas.

33 Om någon öppnar en brunn, eller om någon gräver en ny brunn och icke täcker

the eye of his servant, or the eye of his handmaid, and destroyeth it, he shall send him forth, free, for his eye;
27 or, if, the tooth of his servant, or the tooth of his handmaid, he knock out, he shall send him forth, free, for his tooth.
28 And, when an ox goreth a man or a woman, and death ensueth, the ox shall, surely be stoned, and his flesh shall not be eaten, and, the owner of the ox, shall be quit.
29 But, if, the ox, was wont to gore before that time and it hath been attested to his owner, and he hath not proceeded to put him under guard, and he causeth the death of man or woman, the ox, shall be stoned, and, his owner also, shall be put to death.
30 If, a sin–covering, be laid on him, then shall he give a ransom for his life, according to whatsoever may be laid on him:
31 if, a son, he gore, or, a daughter, he gore, according to this regulation, shall it be done to him;
32 if, a servant, the ox gore, or a handmaid, thirty shekels of silver, shall he give to his lord, and, the ox, shall be stoned.

33 And, when a man openeth a pit, or when a man diggeth a pit, and doth

putoaa siihen,

34 niin kaivon omistaja korvatkoon isännälle sen rahassa; mutta kuollut eläin olkoon hänen.

35 Jos jonkun härkä puskee toisen härän kuoliaaksi, niin myyköötelävän härän ja jakakoot sen hinnan, ja myös kuolleen jakakoot keskenään.
36 Jos taas oli tunnettua, että se härkä ennenkin oli puskenut eikä sen isäntä ollut sitä vartioinut, niin antakoon härän härästä, mutta kuollut olkoon hänen.

över den, och sedan en oxe eller en åsna faller däri,

34 så skall brunnens ägare giva ersättning i penningar åt djurets ägare, men den döda kroppen skall vara hans.

35 Om någons oxe stångar en annans oxe, så att denne dör, så skola de sälja den levande oxen och dela betalningen för honom och därjämte dela den döda kroppen.
36 Var det däremot känt att oxen förut hade vanan att stångas, men tog hans ägare ändå icke vara på honom, så skall han ersätta oxe med oxe, men den döda kroppen skall vara hans.

not cover it,—and there falleth thereinto an ox or an ass,

34 the owner of the pit, shall make it good, silver, shall he pay back to the owner thereof,—and, the dead beast, shall be his.

35 And, when the ox of one man thrusteth the ox of his neighbour, so that it dieth, then shall they sell the live ox, and divide the silver thereof, and, the dead ox also, shall they divide.
36 Or, if it was known that, an ox, was, wont to gore, before that time, and his owner proceeded not to put him under guard, he shall, surely make good,—an ox for the ox, and, the dead one, shall be his.

22 luku

1 Jos joku varastaa härän tai lampaan ja teurastaa tahi myy sen, antakoon viisi raavasta yhdestä härästä ja neljä lammasta yhdestä lampaasta.

2 Jos varas tavataan murtautumasta sisälle ja lyödään kuoliaaksi, ei tappaja ole vereen vikapää.

3 Mutta jos aurinko jo oli noussut, niin tappaja on vereen vikapää. Varas maksakoon korvauksen; mutta jos hänellä ei ole mitään, niin myytäköön hänet varastamansa tavaran korvaukseksi.

1 Om någon stjäl en oxe eller ett får och slaktar eller säljer djuret, så skall han giva fem oxar i ersättning för oxen, och fyra får för fåret.

2 Ertappas tjuven vid inbrottet och bliver slagen till döds, så vilar ingen blodskuld på dråparen.

3 Men hade solen gått upp, när de skedde, då är det blodskuld. Tjuven skall giva full ersättning; äger han intet, så skall han säljas, till gäldande av vad han har stulit.

1 When a man stealeth an ox or a sheep, and slayeth it, or selleth it, with five of the herd, shall he make good—for the ox, or with four of the flock, for the sheep.

2 If, in the place of breaking in, the thief be found and he is smitten so that he dieth, there is due for him no shedding of blood:

3 should the sun have arisen upon him, there would be shedding of blood due for him,—he is, surely to make restitution, if he hath nothing, then is he to be sold, for his theft.

4 Jos varastettu eläin, olipa se härkä, aasi tai lammas, tavataan hänen hallustaan elävänä, niin korvatkoon sen kaksinkertaisesti.
5 Jos joku turmelee toiselta pellon tai viinitarhan päästämällä siihen karjansa ja syöttämällä sitä toisen pellossa, antakoon korvaukseksi peltonsa tai viinitarhansa parhaimman kasvun.

6 Jos tuli pääsee irti ja tarttuu orjantappuroihin ja jos kuhilaat tai vilja tai pelto palaa, niin korvatkoon vahingon se, joka on kulovalkean sytyttänyt.

7 Jos joku antaa toiselle rahaa tai tavaraa säilytettäväksi ja se varastetaan tämän talosta, niin varas, jos hänet tavataan, korvatkoon sen kaksinkertaisesti.
8 Mutta jos varasta ei tavata, astukoon talon omistaja Jumalan eteen ja vannokoon, ettei hän ole kädellänsä kajonnut toisen omaan.

9 Jokaisessa anastusasiassa, koskipa se härkää tai aasia tai lammasta tai vaatetta tai mitä tahansa kadonnutta,

4 Om det stulna djuret, det må vara oxe eller åsna eller får, påträffas levande i hans våld, skall han giva dubbel ersättning.
5 Om någon låter avbeta en åker eller vingård, eller släpper sin boskap lös, så att denna betar på en annans åker, då skall han ersätta skadan med det bästa från sin åker och med det bästa från sin vingård.

6 Om eld kommer lös och fattar i törnhäckar, och därvid sädesskylar bliva uppbrända eller oskuren säd eller annat på åkern, så skall den som har vållat branden giva full ersättning.
7 Om någon giver åt en annan penningar eller gods att förvara, och detta bliver stulet ur hans hus, så skall tjuven, om han ertappas, giva dubbel ersättning.

8 Ertappas icke tjuven, då skall man föra husets ägare fram för Gud, på det att det må utrönas om han icke har förgripit sig på sin nästas tillhörighet.

9 Om fråga uppstår angående orättrådigt tillgrepp -- det må gälla oxe eller åsna eller får eller kläder eller något annat som har

4 If the thing stolen is, found in his hand—whether ox, or ass, or sheep, alive, with two, shall he make restitution.
5 When a man causeth a field or a vineyard to be depastured, or hath sent in his own cattle and stripped the field of another, he shall, surely make restitution, out of his own field, according to the yield thereof; or, if, all the field, he depasture, with the best of his own field, or with the best of his own vineyard, shall he make restitution.

6 When a fire breaketh out, and hath come upon thorns, and so there is consumed a stack of sheaves, or the standing corn, or the field, he that kindled the fire, shall surely make restitution.
7 When a man giveth unto his neighbour silver or jewelry, to keep, and it is stolen out of the house of the man:

8 if the thief be found, he shall give in restitution, double: if the thief be not found, then shall the owner of the house be brought near unto God [to swear] that he hath not laid his hand on the property of his neighbour.

9 For any affair of trespass––for an ox, for an ass, for a sheep, for a mantle, for anything lost, as to which one could say—This is, it,

josta joku sanoo: 'Tämä se on', tulkoon kummankin asia Jumalan eteen; ja se, jonka Jumala tuomitsee syylliseksi, korvatkoon toiselle kaksinkertaisesti.

förlorats -- och någon påstår att en orättrådighet verkligen har ägt rum, så skall båda parternas sak komma inför Gud. Den som Gud dömer skyldig, han skall ersätta den andre dubbelt.

unto God, shall come the affair of them both,—he whom God shall condemn, shall make restitution of double, to his neighbour.

10 Jos joku antaa toiselle aasin tai härän tai lampaan tai minkä eläimen tahansa säilytettäväksi ja se kuolee tai vahingoittuu tai ryöstetään pois kenenkään näkemättä,

10 Om någon giver åt en annan i förvar en åsna eller en oxe eller ett får, eller vilket annat husdjur det vara må, och detta dör eller bliver skadat eller bortrövat, utan att någon ser det,

10 When a man delivereth unto his neighbour, an ass, or an ox, or a sheep, or any beast, to keep,—and it dieth, or is fractured, or is driven away, no one beholding,

11 niin vala Herran edessä ratkaiskoon heidän välillään, onko toinen kädellänsä kajonnut toisen omaan; omistaja hyväksyköön valan, ja toinen olkoon korvauksesta vapaa.

11 Så skall det dem emellan komma till en ed vid HERREN, för att det må utrönas om den ene icke har förgripit sig på den andres tillhörighet; denna ed skall ägaren antaga och den andre behöver icke giva någon ersättning.

11 the oath of Yahweh, shall come between them both, That he hath not laid his hand on the property of his neighbour,—then shall the owner thereof accept it, and he shall not make restitution.

12 Mutta jos se on häneltä varastettu, korvatkoon sen omistajalle.

12 Men om det har blivit bortstulet från honom, då skall han ersätta ägaren därför.

12 But, if it be, verily stolen, from him, he shall make restitution to the owner thereof.

13 Jos se on raadeltu, tuokoon sen esiin todistukseksi, eikä hänen tarvitse raadeltua korvata.

13 Har det blivit ihjälrivet, skall han föra fram det ihjälrivna djuret såsom bevis; han behöver då icke giva ersättning därför.

13 If it be, verily torn in pieces, he shall bring it in as a witness—for that which was torn, he shall not make restitution.

14 Jos joku lainaa toiselta elukan ja se vahingoittuu tai kuolee eikä sen omistaja ole saapuvilla, korvatkoon sen.

14 Om någon lånar ett djur av en annan, och detta bliver skadat eller dör, och dess ägare därvid icke är tillstädes, så skall han giva full ersättning.

14 And, when a man asketh aught of his neighbour, and it is fractured or dieth, its owner, not being with it, he shall, surely make restitution.

15 Jos sen omistaja on saapuvilla, ei tarvitse korvausta maksaa; jos se oli vuokralla, olkoon vuokra korvauksena.

15 Är dess ägare tillstädes, då behöver han icke giva ersättning. Var djuret lejt, då är legan ersättning.

15 If, its owner, was with it, he shall not make restitution,—if it is, hired, it cometh into its hire.

16 Jos joku viettelee neitsyen, joka ei ole kihlattu, ja makaa hänet,

16 Om någon förför en jungfru som icke är trolovad och lägrar henne, så skall

16 And, when a man enticeth a virgin who is not betrothed, and lieth with her,

maksakoon hänestä morsiamenhinnan ja ottakoon hänet vaimokseen.
17 Jos isä kieltäytyy antamasta häntä hänelle, maksakoon mies rahassa morsiamenhinnan niinkuin neitsyestä.

18 Velhonaisen älä salli elää.
19 Jokainen, joka sekaantuu eläimeen, rangaistakoon kuolemalla.

20 Joka uhraa muille jumalille kuin Herralle, ainoalle, olkoon vihitty tuhon omaksi.
21 Älä sorra äläkä ahdista muukalaista, sillä te olette itse olleet muukalaisina Egyptin maassa.

22 Älkää sortako leskeä tai orpoa.

23 Sillä jos sinä sorrat heitä ja he huutavat minua avuksensa, niin minä totisesti kuulen heidän huutonsa,
24 ja minun vihani syttyy, ja minä surmaan teidät miekalla, niin että teidän vaimonne joutuvat leskiksi ja lapsenne orvoiksi.

25 Jos lainaat rahaa jollekin minun kansastani, jollekin köyhälle, joka on sinun luonasi, niin älä menettele koronkiskurin tavoin häntä kohtaan. Älkää panko korkoa hänen maksettavakseen.

han giva brudgåva för henne och taga henne till hustru.

17 Vägrar hennes fader att giva henne åt honom, då skall han gälda en så stor penningsumma som man plägar giva i brudgåva för en jungfru.

18 En trollkvinna skall du icke låta leva.
19 Var och en som beblandar sig med något djur skall straffas med döden.

20 Den som offrar åt andra gudar än åt HERREN allena, han skall givas till spillo.

21 En främling skall du icke förorätta eller förtrycka; I haven ju själva varit främlingar i Egyptens land.

22 Änkor och faderlösa skolen I icke behandla illa.

23 Behandlar du dem illa, så skall jag förvisso höra deras rop, när de ropa till mig;

24 och min vrede skall upptändas, och jag skall dräpa eder med svärd; så att edra egna hustrur bliva änkor och edra barn faderlösa.

25 Lånar du penningar åt någon fattig hos dig bland mitt folk, så skall du icke handla mot honom såsom en ockrare; I skolen icke pålägga honom någon ränta.

he shall, surely pay a purchase–price, that she may be his wife.
17 If her father, utterly refuse, to give her to him, silver, shall he weigh out, according to the purchase–price of virgins.

18 A sorceress, shalt thou not suffer to live.
19 Whosoever lieth with a beast, shall, surely be put to death.

20 He that sacrificeth to the gods, shall be devoted to destruction,—except [he sacrificeth] to Yahweh alone.
21 And, a sojourner, shalt thou not tread down, neither shalt thou drive him away,—for, sojourners, ye became in the land of Egypt.

22 Neither widow nor fatherless, shalt thou humiliate:
23 if thou, do humiliate, him, when he in anywise crieth out unto me, I will, surely hear, his outcry:

24 so shall kindle mine anger, and I will slay you with the sword,—and your, wives, shall become, widows, and your, sons, fatherless.

25 If, silver, thou wilt lend unto my people—unto the humbled one by thee, thou shalt not be to him like one that lendeth on interest,—thou shalt not lay upon him interest.

26 Jos sinä olet lähimmäiseltäsi ottanut pantiksi vaipan, anna se hänelle takaisin, ennenkuin aurinko laskee;
27 sillä se on hänen ainoa peitteensä, johon hän käärii ruumiinsa. Missä hän muutoin makaisi? Ja jos hän huutaa minua avukseen, kuulen minä häntä, sillä minä olen laupias.
28 Jumalaa älä herjaa, ja kansasi ruhtinasta älä kiroa.

29 Älä viivyttele antamasta antia vilja- ja mehusatosi runsaudesta. Esikoinen pojistasi anna minulle.

30 Samoin tee raavaittesi ja lampaittesi ensiksisyntyneelle. Seitsemän päivää se olkoon emänsä kanssa; kahdeksantena päivänä anna se minulle.
31 Ja te olkaa minulle pyhä kansa. Älkää syökö kedolla raadellun eläimen lihaa, vaan heittäkää se koirille.

23 luku

1 Älä levitä valheellista huhua, äläkä anna apuasi syylliselle rupeamalla vääräksi todistajaksi.

2 Älä ole joukon mukana tekemässä pahaa, äläkä todista riita-asiassa niin,

26 Har du av din nästa tagit hans mantel i pant, så skall du giva den tillbaka åt honom, innan solen går ned;
27 den är ju det enda täcke han har, och med den skyler han sin kropp. Vad skall han eljest hava på sig, när han ligger och sover? Om han måste ropa till mig, så skall jag höra, ty jag är barmhärtig.
28 Gud skall du icke häda, och över en hövding i ditt folk skall du icke uttala förbannelser.
29 Av det som fyller din lada och av det som flyter ifrån din press skall du utan dröjsmål frambära din gåva. Den förstfödde bland dina söner skall du giva åt mig.
30 På samma sätt skall du göra med dina fäkreatur och din småboskap. I sju dagar skola de stanna hos sina mödrar; på åttonde dagen skall du giva dem åt mig.
31 Och I skolen vara mig ett heligt: folk; kött av ett djur som har blivit ihjälrivet på marken skolen I icke äta, åt hundarna skolen I kasta det.

1 Du skall icke utsprida falskt rykte; åt den som har en orätt sak skall du icke giva ditt bistånd genom att bliva ett orättfärdigt vittne.
2 Du skall icke följa med hopen i vad ont är, eller vittna så i någon sak, att du

26 If thou, do take in pledge, the mantle of thy neighbour, by the going in of the sun, shalt thou restore it to him;
27 for, that, is his only covering, that, is his mantle, for his skin,—wherein shall he sleep? and it shall come to pass, when he maketh outcry unto me, then will I hear, because, gracious, I am.
28 God, shalt thou not revile,—and, a prince among thy people, shalt thou not curse.
29 Thy fulness and thine outflow, shalt thou not delay,—the firstborn of thy sons, shalt thou give to me.
30 Thus, shalt thou do with thine ox, with thy sheep,—seven days, shall it be with its dam, on the eighth day, shalt thou give it to me.
31 Holy men, therefore, shall ye truly become to me,—and, flesh in the field torn to pieces, shall ye not eat, to the dogs, shall ye cast it.

1 Thou shalt not utter a false report. Do not lay thy hand with a lawless man, to become a witness helping forward violence and wrong.
2 Thou shalt not follow multitudes to commit wickedness,—neither shalt

että taivut joukon mukaan ja väännät oikean vääräksi.

3 Älä ole puolueellinen alhaisen hyväksi hänen asiassansa.
4 Jos tapaat vihollisesi härän tai aasin eksyksissä, niin saata se hänelle takaisin.

5 Jos näet vihamiehesi aasin makaavan kuormansa alla, niin älä jätä häntä auttamatta, vaan auta häntä sitä päästämään.

6 Älä väännä vääräksi keskuudessanne asuvan köyhän oikeutta hänen riita-asiassansa.
7 Pysy erilläsi väärästä asiasta, äläkä surmaa viatonta ja syytöntä, sillä minä en julista syyllistä syyttömäksi.

8 Äläkä ota lahjusta, sillä lahjus sokaisee näkevät ja vääristää syyttömien asiat.

9 Muukalaista älä sorra, sillä te tiedätte muukalaisen mielialan, koska itsekin olette olleet muukalaisina Egyptin maassa.

10 Kuutena vuotena kylvä maasi ja korjaa sen sato.

11 Mutta seitsemäntenä vuotena jätä se korjaamatta ja lepäämään, että kansasi köyhät saisivat siitä syödä;

böjer dig efter hopen och vränger rätten.

3 Du skall icke vara partisk för den ringe i någon hans sak.
4 Om du träffar på din fiendes oxe eller åsna som har kommit vilse, så skall du föra djuret tillbaka till honom.

5 Om du ser din oväns åsna ligga dignad under sin börda, så skall du ingalunda lämna mannen ohulpen, utan hjälpa honom att lösa av bördan.

6 Du skall icke i någon sak vränga rätten för den fattige som du har hos dig.

7 Du skall hålla dig fjärran ifrån orätt sak; du skall icke dräpa den som är oskyldig och har rätt, ty jag skall icke giva rätt åt någon som är skyldig.
8 Du skall icke taga mutor, ty mutor förblinda de seende och förvrida de rättfärdigas sak.

9 En främling skall du icke förtrycka; I veten ju huru främlingen känner det, eftersom I själva haven varit främlingar i Egyptens land.

10 I sex år skall du beså din jord och inbärga dess gröda;
11 men under det sjunde året skall du låta den vila och ligga orörd, för att de fattiga bland ditt folk må äta

thou answer in a quarrel, so as to turn away after multitudes to mislead.
3 Even a poor man, shalt thou not prefer in his quarrel.
4 When thou meetest the ox of thine enemy, or his ass, going astray, thou shalt, surely bring it back, to him.

5 When thou seest the ass of him that hateth thee, sinking down under his burden, and mightest have foreborne to unload him, thou shalt, surely help him to unload.
6 Thou shalt not pervert the vindication of thy needy one, in his quarrel.

7 From a matter of falsehood, thou shalt keep far away,—and, the innocent one and the righteous, do not thou slay, for I will not justify a lawless man.
8 And, a bribe, shalt thou not take,—for, the bribe, blindeth the clear-sighted, and perverteth the words of the righteous.

9 And, a sojourner, shalt thou not drive away,—seeing that, ye yourselves, know the soul of a sojourner; for, sojourners, became ye in the land of Egypt.
10 And, six years, shalt thou sow thy land,—and shalt gather the yield thereof;
11 but, the seventh year, shalt thou let it rest and be still, so shall the needy of thy people eat, and, what

ja mitä jäljelle jää, sen metsän eläimet syököot. Samoin tee viinitarhallesi ja öljytarhallesi.

12 Kuusi päivää tee työtäsi, mutta lepää seitsemäs päivä, että härkäsi ja aasisi saisivat hengähtää ja orjattaresi poika ynnä muukalainen saisivat virkistyä.

13 Kaikkea, mitä minä olen sanonut teille, noudattakaa. Vierasten jumalien nimiä älkää mainitko, älköön niitä kuuluko teidän huuliltanne.

14 Kolme kertaa vuodessa vietä juhlaa minun kunniakseni.
15 Pidä happamattoman leivän juhla: seitsemänä päivänä syö happamatonta leipää, niinkuin minä olen sinua käskenyt, määrättynä aikana aabib-kuussa, sillä siinä kuussa sinä olet lähtenyt Egyptistä; mutta tyhjin käsin älköön tultako minun kasvojeni eteen.
16 Ja vietä leikkuujuhla, kun leikkaat uutiset viljastasi, jonka olet kylvänyt vainioon, ja korjuujuhla vuoden lopussa, kun korjaat satosi vainiolta.

17 Kolme kertaa vuodessa tulkoon kaikki sinun miesväkesi Herran, Herran, kasvojen eteen.

därav; vad de lämna kvar, det må ätas av markens djur. Så skall du ock göra med din vingård och med din olivplantering.
12 Sex dagar skall du göra ditt arbete, men på sjunde dagen skall du hålla vilodag, för att din oxe och din åsna må hava ro, och din tjänstekvinnas son och främlingen må njuta vila.

13 I alla de stycken om vilka jag har talat till eder skolen I taga eder till vara. Och andra gudars namn skolen I icke nämna; de skola icke höras i din mun.

14 Tre gånger om året skall du hålla högtid åt mig.

15 Det osyrade brödets högtid skall du hålla: i sju dagar skall du äta osyrat bröd, såsom jag har bjudit dig, på den bestämda tiden i månaden Abib, eftersom du då drog ut ur Egypten; men med tomma händer skall ingen träda fram inför mitt ansikte.
16 Du skall ock hålla skördehögtiden, när du skördar förstlingen av ditt arbete, av det du har sått på marken.
Bärgningshögtiden skall du ock hålla, vid årets utgång, när du inbärgar frukten av ditt arbete från marken.

17 Tre gånger om året skall allt ditt mankön träda fram inför HERRENS, din Herres, ansikte.

they leave, shall the wild-beast of the field eat,—in like manner, shalt thou deal with thy vineyard, with thine oliveyard.
12 Six days, shalt thou do thy work, but, on the seventh day, shalt thou keep sabbath,—that thine ox may rest, and thine ass, and that the son of thy handmaid, and the sojourner, may be refreshed.
13 And, in all that I have said unto thee, shalt thou take heed to thyself,—and, the name of other gods, shalt thou not mention, it shall not be heard upon thy mouth.
14 Three times, shalt thou keep festival to me, in the year.
15 The festival of unleavened cakes, shalt thou keep,—seven days, shalt thou eat unleavened cakes, as I commanded thee, at the appointed time of the month Abib; for, therein, camest thou forth out of Egypt,—and they shall not see my face, empty-handed.
16 And the festival of harvest, with the firstfruits of thy labours, which thou shalt sow in the field. And the festival of ingathering—at the outgoing of the year, when thou hast gathered in thy labours, out of the field.

17 Three times in the year, shall all thy males see the face of the Lord Yahweh.

18 Älä uhraa minun teurasuhrini verta happamen leivän ohella. Ja minun juhlauhrini rasvaa älköön jääkö yön yli seuraavaan aamuun.
19 Parhaat maasi uutisesta tuo Herran, Jumalasi, huoneeseen. Älä keitä vohlaa emänsä maidossa.

20 Katso, minä lähetän enkelin sinun edellesi varjelemaan sinua tiellä ja johdattamaan sinua siihen paikkaan, jonka minä olen valmistanut.
21 Ole varuillasi hänen edessään ja kuule häntä äläkä pahoita hänen mieltänsä. Hän ei jätä teidän rikoksianne rankaisematta, sillä minun nimeni on hänessä.
22 Mutta jos sinä kuulet häntä ja teet kaikki, mitä minä käsken, niin minä olen sinun vihollistesi vihollinen ja vastustajaisi vastustaja.

23 Sillä minun enkelini käy sinun edelläsi ja johdattaa sinut amorilaisten, heettiläisten, perissiläisten, kanaanilaisten, hivviläisten ja jebusilaisten maahan, ja minä hävitän heidät.
24 Älä kumarra heidän jumaliansa, älä palvele niitä äläkä tee, niinkuin he tekevät, vaan kukista ne maahan ja murskaa niiden patsaat.

18 Du skall icke offra blodet av mitt slaktoffer jämte något som är syrat. Och det feta av mitt högtidsoffer skall icke lämnas kvar över natten till morgonen.
19 Det första av din marks förstlingsfrukter skall du föra till HERRENS, din Guds, hus. Du skall icke koka en killing i dess moders mjölk.

20 Se, jag skall sända en ängel framför dig, som skall bevara dig på vägen och föra dig till den plats som jag har utsett.
21 Tag dig till vara inför honom och hör hans röst, var icke genströvig mot honom, han skall icke hava fördrag med edra överträdelser, ty mitt namn är i honom.
22 Men om du hör hans röst och gör allt vad jag säger, så skall jag bliva en fiende till dina fiender och en ovän till dina ovänner.

23 Ty min ängel skall gå framför dig och skall föra dig till amoréernas, hetiternas, perisséernas, kananéernas, hivéernas och jebuséernas land, och jag skall utrota dem.
24 Du må icke tillbedja deras gudar eller tjäna dem eller göra såsom man där gör, utan du skall slå dem ned i grund och bryta sönder deras stoder.

18 Thou shalt not offer, with anything leavened, the blood of my sacrifice,—neither shall the fat of my festival-sacrifice remain until morning.
19 The beginning of the firstfruits of thy ground, shalt thou bring into the house of Yahweh thy God. Thou shalt not boil a kid, in the milk of its dam.
20 Lo! I, am sending a messenger before thee, to guard thee in the way,—and to bring thee into the place which I have prepared.
21 Take thou heed of his presence, and hearken to his voice—do not vex him,—for he will not pardon your transgression, for, my name, is within him.
22 But, if thou, wilt indeed hearken, to his voice, and so wilt do all that I may speak, then will I be an enemy to thine enemies, and an adversary to thine adversaries;
23 for my messenger shall go before thee, and bring thee in—unto the Amorite, and the Hittite, and the Perizzite, and the Canaanite, the Hivite, and the Jebusite,--so will I destroy them.
24 Thou shalt not bow thyself down to their gods, neither shalt thou be led to serve them, neither shalt thou do according to their works,—but thou shalt, verily overthrow, them, and,

completely break in pieces, their pillars.

25 Palvelkaa Herraa, Jumalaanne, niin hän siunaa sinun ruokasi ja juomasi, ja minä pidän puutteen sinusta kaukana.
26 Ei keskensynnyttäjää eikä hedelmätöntä ole sinun maassasi oleva. Ja sinun päiviesi luvun minä teen täydeksi.
27 Minä lähetän kauhuni sinun edelläsi ja saatan hämminkiin kaikki kansat, joiden luo sinä tulet, ja ajan kaikki vihollisesi pakoon sinun edestäsi.

28 Ja minä lähetän herhiläisiä sinun edelläsi karkoittamaan hivviläiset, kanaanilaiset ja heettiläiset sinun tieltäsi.
29 Mutta minä en karkoita heitä sinun tieltäsi yhtenä vuotena, ettei maa tulisi autioksi eivätkä metsän pedot lisääntyisi sinun vahingoksesi;
30 vähitellen minä karkoitan heidät sinun tieltäsi, kunnes olet tullut kyllin lukuisaksi ottamaan haltuusi maan.
31 Ja minä asetan sinun rajasi Kaislamerestä filistealaisten mereen ja erämaasta Eufrat-virtaan asti; sillä minä annan maan asukkaat teidän valtaanne, ja sinä karkoitat heidät tieltäsi.

32 Älä tee liittoa heidän äläkä heidän jumaliensa

25 Men HERREN, eder Gud, skolen I tjäna, så skall han för dig välsigna både mat och dryck; sjukdom skall jag då ock avvända från dig.
26 I ditt land skall då icke finnas någon kvinna som föder i otid eller är ofruktsam. Dina dagars mått skall jag göra fullt.
27 Förskräckelse för mig skall jag sända framför dig och vålla förvirring bland alla de folk som du kommer till, och jag skall driva alla dina fiender på flykten för dig.

28 Jag skall sända getingar framför dig, och de skola förjaga hivéerna, kananéerna och hetiterna undan för dig.

29 Dock skall jag icke på ett och samma år förjaga dem för dig, på det att icke landet så må bliva en ödemark och vilddjuren föröka sig till din skada;
30 utan småningom skall jag förjaga dem för dig, till dess du har förökat dig, så att du kan taga landet till din arvedel.
31 Och jag skall låta ditt lands gränser gå från Röda havet till filistéernas hav, och från öknen till floden; ty jag skall giva landets inbyggare i eder hand, och du skall förjaga dem, så att de fly för dig.

32 Du må icke sluta förbund med dem eller deras gudar.

25 So shall ye serve Yahweh your God, and he will bless thy bread, and thy water,—and I will take away sickness out of thy midst.
26 There shall be nothing casting its young or barren, in thy land,—the number of thy days, will I make full.

27 My terror, will I send before thee, and will confound all the people, amongst whom thou shalt come, and will deliver up all thine enemies unto thee as they flee.
28 And I will send the hornet, before thee,—and it shall drive out the Hivite, the Canaanite, and the Hittite, from before thee.
29 I will not drive them out from before thee, in one year,—lest the land should become a desolation, so would the wild-beast of the field multiply over thee.
30 Little by little, will I drive them out from before thee,—until thou become fruitful, then shalt thou take possession of the land.
31 So will I set thy bounds from the Red Sea, even unto the sea of the Philistines, and from the desert, unto the River[=Euphrates], —for I will deliver into your hand the inhabitants of the land, so shalt thou drive them out from before thee.
32 Thou shalt not make, with them or with their gods,

kanssa.
33 Älköötkö he jääkö asumaan sinun maahasi, etteivät saattaisi sinua tekemään syntiä minua vastaan; sillä jos sinä palvelet heidän jumaliansa, on se sinulle paulaksi.

33 De skola icke få bo kvar i ditt land, på det att de icke må förleda dig till synd mot mig; ty du kunde ju komma att tjäna deras gudar, och detta skulle bliva dig till en snara.

a covenant:
33 they shall not dwell in thy land, lest they cause, thee, to sin against, me,—for thou mightest serve their gods, verily! it would become to thee, a snare!

24 luku

1 Ja hän sanoi Moosekselle: Nouse Herran tykö, sinä ja Aaron, Naadab ja Abihu ynnä seitsemänkymmentä Israelin vanhinta; ja kumartukaa ja rukoilkaa taampana.
yksinään lähestyköön Herraa; muut älköötkö lähestykö, ja kansa älköön nousko sinne hänen kanssansa.
3 Ja Mooses tuli ja kertoi kansalle kaikki Herran sanat ja kaikki hänen säädöksensä. Niin koko kansa vastasi yhteen ääneen ja sanoi: Kaiken, mitä Herra on puhunut, me teemme.
4 Sitten Mooses kirjoitti kaikki Herran sanat. Ja hän nousi varhain seuraavana aamuna ja rakensi alttarin vuoren juurelle sekä pystytti kaksitoista patsasta Israelin kahdentoista sukukunnan mukaan.
5 Ja hän lähetti israelilaisten joukosta nuoria miehiä uhraamaan polttouhreja ja teurastamaan härkiä yhteysuhriksi Herralle.
6 Ja Mooses otti verestä

1 Och han sade till Mose: »Stig upp till HERREN, du själv jämte Aron, Nadab och Abihu och sjuttio av de äldste i Israel; och I skolen tillbedja på avstånd.

2 Mose allena må träda fram till HERREN, de andra må icke träda fram; ej heller må folket stiga ditupp med honom.»
3 Och Mose kom till folket och förkunnade för det alla HERRENS ord och alla hans rätter. Då svarade allt folket med en mun och sade: »Efter alla de ord HERREN har talat vilja vi göra.»

4 Därefter upptecknade Mose alla HERRENS ord. Och följande morgon stod han bittida upp och byggde ett altare nedanför berget. Och han reste där tolv stoder, efter Israels tolv stammar.

5 Och han sände israeliternas unga män åstad till att offra brännoffer, så ock slaktoffer av tjurar till tackoffer åt HERREN.

6 Och Mose tog hälften av

1 And, unto Moses, he said–
–Come up unto Yahweh—thou, and Aaron, Nadab, and Abihu, and seventy of the elders of Israel,—so shall ye bow yourselves down, from afar.
2 And Moses alone, shall draw near unto Yahweh, but, they, shall not draw near,—and, the people, shall not come up with him.
3 So Moses came, and recounted to the people all the words of Yahweh, and all the regulations,—and all the people responded with one voice, and said, All the words which Yahweh hath spoken, will we do.
4 Then wrote Moses all the words of Yahweh, and rose up early in the morning, and builded an altar, under the mountain,—and twelve pillars, for the twelve tribes of Israel;

5 and he sent young men of the sons of Israel, and they caused to go up, ascending–sacrifices,—and slew peace–offerings to Yahweh, of oxen.

6 Then took Moses, half of

puolet ja pani uhrimaljoihin, ja toisen puolen hän vihmoi alttarille.

7 Ja hän otti liiton kirjan ja luki sen kansan kuullen. Ja he sanoivat: Kaikkea, mitä Herra on puhunut, me noudatamme ja tottelemme.

8 Niin Mooses otti veren ja vihmoi sitä kansan päälle ja sanoi: Katso, tämä on sen liiton veri, jonka Herra on tehnyt teidän kanssanne kaikkien näiden sanojen perusteella.
9 Ja Mooses ja Aaron, Naadab ja Abihu ynnä seitsemänkymmentä Israelin vanhinta nousivat vuorelle.
10 Ja he näkivät Israelin Jumalan; ja hänen jalkainsa alla oli alusta, niinkuin safiirikivistä, kirkas kuin itse taivas.
11 Eikä hän kajonnut kädellänsä israelilaisten valittuihin, ja he katselivat Jumalaa, söivät ja joivat.

12 Ja Herra sanoi Moosekselle: Nouse minun tyköni vuorelle ja ole siellä, niin minä annan sinulle kivitaulut ynnä lain ja käskyt, jotka minä olen kirjoittanut heille opetukseksi.
13 Silloin Mooses ja hänen palvelijansa Joosua lähtivät; ja Mooses nousi Jumalan vuorelle.
14 Mutta vanhimmille hän sanoi: Odottakaa meitä täällä, kunnes palaamme

blodet och slog det i skålarna, och den andra hälften av blodet stänkte han på altaret.
7 Och han tog förbundsboken och, föreläste den för folket. Och de sade: »Allt vad HERREN har sagt vilja vi göra och lyda.

8 Då tog Mose blodet och stänkte därav på folket och sade: »Se, detta är förbundets blod, det förbunds som HERREN har slutit med eder, i enlighet med alla dessa ord.»
9 Och Mose och Aron, Nadab och Abihu och sjuttio av de äldste i Israel stego ditupp.
10 Och de fingo se Israels Gud; och under hans fötter var likasom ett inlagt golv av safirer, likt själva himmelen i klarhet.
11 Men han lät icke sin hand drabba Israels barns ypperste, utan sedan de hade skådat Gud, åto de och drucko.
12 Och HERREN sade till Mose: »Stig upp till mig på berget och bliv kvar där, så skall jag giva dig stentavlorna och lagen och budorden som jag har skrivit, till undervisning för dessa.»

13 Då begav sig Mose åstad med sin tjänare Josua; och Mose steg upp på Guds berg.
14 Men till de äldste sade han: »Vänten här på oss, till dess att vi komma tillbaka

the blood, and put it in basins, and, half of the blood, dashed he over the altar;
7 then took he the book of the covenant, and read in the ears of the people. And they said, All that Yahweh hath spoken, will we do, and will hearken.
8 Then Moses took the blood, and dashed over the people,—and said, Lo! the blood of the covenant which Yahweh hath solemnised with you, over all these words.

9 Then went up Moses and Aaron, Nadab and Abihu, and seventy of the elders of Israel;
10 and they saw the God of Israel,—and, under his feet, like a pavement of sapphire, and like the very heavens, for brightness; and,
11 against the nobles of the sons of Israel, put he not forth his hand,—so then they had vision of God, and did eat and drink.
12 Then said Yahweh unto Moses—Come thou up unto me, in the mountain, and remain thou there,—for I must give thee tables of stone, and the law, and the commandment, which I have written, to direct them.
13 And Moses rose up, and Joshua his attendant, and Moses went up into the mountain of God;
14 but, unto the elders, he said—Tarry for us here, until we return unto you. And lo!

teidän tykönne. Ja katso, Aaron ja Huur ovat teidän kanssanne; jolla on jotakin asiaa, kääntyköön heidän puoleensa.

till eder. Se, Aron och Hur äro hos eder; den som har något att andraga, han må vända sig till dem.»

Aaron and Hur, are with you, he that hath a cause, let him draw near unto them.

15 Kun Mooses oli noussut vuorelle, peitti pilvi vuoren.

15 Så steg Mose upp på berget, och molnskyn övertäckte berget.

15 So then Moses wont up into the mountain,—and the cloud covered the mountain.

16 Ja Herran kirkkaus laskeutui Siinain vuorelle, ja pilvi peitti sen kuusi päivää; ja seitsemäntenä päivänä hän huusi Moosesta pilven keskeltä.

16 Och HERRENS härlighet vilade på Sinai berg, och molnskyn övertäckte det i sex dagar; men den sjunde dagen kallade han på Mose ur skyn.

16 And the glory of Yahweh rested upon Mount Sinai, and the cloud covered it six days,—then called he unto Moses, on the seventh day, out of the midst of the cloud.

17 Ja Herran kirkkaus vuoren kukkulalla näytti israelilaisten silmissä kuluttavalta tulelta.

17 Och HERRENS härlighet tedde sig inför Israels barns ögon såsom en förtärande eld, på toppen av berget.

17 And, the appearance of the glory of Yahweh, was like a consuming fire, on the top of the mountain,—in the sight of the sons of Israel.

18 Ja Mooses meni pilven keskelle ja nousi vuorelle. Ja Mooses oli vuorella neljäkymmentä päivää ja neljäkymmentä yötä.

18 Och Mose gick mitt in i skyn och steg upp på berget. Sedan blev Mose kvar på berget i fyrtio dagar och fyrtio nätter.

18 And Moses entered into the midst of the cloud, and ascended into the mountain. And it came to pass that Moses was in the mountain, forty days and forty nights.

25 luku

1 Ja Herra puhui Moosekselle sanoen:

1 Och HERREN talade till Mose och sade:

1 And Yahweh spake unto Moses, saying:

2 Sano israelilaisille, että he kokoavat anteja minulle; jokaiselta, jonka sydän on siihen altis, ottakaa vastaan anti minulle.

2 Säg till Israels barn att de upptaga en gärd åt mig; av var och en som har ett därtill villigt hjärta skolen I upptaga denna gärd åt mig.

2 Speak unto the sons of Israel, that they take for me, a heave-offering,—of every man whose heart urgeth him, shall ye take my heave-offering.

3 Ja nämä ovat ne annit, joita teidän on otettava vastaan heiltä: kultaa, hopeata ja vaskea,

3 Och detta är vad I skolen upptaga av dem såsom gärd: guld, silver och koppar

3 And, this, is the heave-offering which ye shall take of them,—gold and silver, and bronze;

4 punasinisiä, purppuranpunaisia ja helakanpunaisia lankoja ja valkoisia pellavalankoja sekä vuohenkarvoja,

4 mörkblått, purpurrött, rosenrött och vitt garn och gethår,

4 and blue, and purple, and crimson, and fine linen, and goat's hair;

5 punaisia oinaannahkoja, sireeninnahkoja, akasiapuuta,
6 öljyä seitsenhaaraista lamppua varten, hajuaineita voiteluöljyä ja hyvänhajuista suitsutusta varten,
7 onyks-kiviä ja muita jalokiviä kasukkaa ja rintakilpeä varten.

8 Ja tehköot he minulle pyhäkön asuakseni heidän keskellään.
9 Tehkää asumus ja kaikki sen kalusto tarkoin sen kaavan mukaan, jonka minä sinulle näytän.

10 Tehköot he arkin akasiapuusta, puolenkolmatta kyynärän pituisen, puolentoista kyynärän levyisen ja puolentoista kyynärän korkuisen.
11 Ja päällystä se puhtaalla kullalla, päällystä se sisältä ja ulkoa; ja tee siihen kultareunus yltympäri.

12 Ja vala siihen neljä kultarengasta ja kiinnitä ne sen neljään jalkaan, niin että kaksi rengasta tulee sen toiselle puolelle ja kaksi rengasta sen toiselle puolelle.
13 Ja tee korennot akasiapuusta ja päällystä ne kullalla.
14 Ja pistä renkaisiin arkin sivuille korennot, joilla arkki on kannettava.

5 rödfärgade vädurskinn, tahasskinn, akacieträ,

6 olja till ljusstaken, kryddor till smörjelseoljan och till den välluktande rökelsen,

7 äntligen onyxstenar och infattningsstenar, till att användas för efoden och för bröstskölden.

8 Och de skola göra åt mig en helgedom, för att jag må bo mitt ibland dem.
9 Tabernaklet och alla dess tillbehör skolen I göra alldeles efter de mönsterbilder som jag visar dig.

10 De skola göra en ark av akacieträ, två och en halv aln lång, en och en halv aln bred och en och en halv aln hög.

11 Och du skall överdraga den med rent guld, innan och utan skall du överdraga den; och du skall på den göra en rand av guld runt omkring.
12 Och du skall till den gjuta fyra ringar av guld och sätta dem över de fyra fötterna, två ringar på ena sidan och två ringar på andra sidan.

13 Och du skall göra stänger av akacieträ och överdraga dem med guld.
14 Och stängerna skall du skjuta in i ringarna, på sidorna av arken, så att man

5 and rams' skins dyed red, and badgers' skins, and acacia wood;
6 oil for giving light,—perfumes for the anointing oil, and for fragrant incense;

7 onyx stones, and setting stones,—for the ephod and for the breastpiece:

8 So shall they make for me a sanctuary,—and I will make my habitation in their midst:
9 according to all that, I, am shewing thee, the pattern of the habitation, and the pattern of all the furnishings thereof, even so, shall ye make it.

10 And they shall make an ark of acacia wood,—two cubits and a half, the length thereof, and, a cubit and a half, the breadth thereof, and, a cubit and a half, the height thereof.
11 And thou shalt overlay it with pure gold, within and without, shalt thou overlay it,—and thou shalt make thereon a rim of gold, round about.
12 And thou shalt cast for it four rings of gold, and shalt put [them] on the four feet thereof,—even two rings on the one side thereof, and two rings, on the other side thereof.
13 And thou shalt make staves, of acacia wood,—and shalt overlay them, with gold.
14 And thou shalt bring in the staves, into the rings, on the sides of the ark,—to

15 Korennot jääköot arkin renkaisiin, älköönkä niitä vedettäkö pois.

16 Ja pane arkkiin laki, jonka minä sinulle annan.

17 Tee myös armoistuin puhtaasta kullasta, puolenkolmatta kyynärän pituinen ja puolentoista kyynärän levyinen.

18 Ja tee kaksi kultakerubia, tee ne kohotakoista tekoa, armoistuimen molempiin päihin.
19 Tee toinen kerubi toiseen päähän ja toinen kerubi toiseen päähän. Tehkää kerubit armoistuimesta kohoaviksi, sen kumpaankin päähän.

20 Ja kerubit levittäköot siipensä ylöspäin, niin että ne peittävät siivillänsä armoistuimen, ja niiden kasvot olkoot vastakkain; armoistuinta kohti olkoot kerubien kasvot käännetyt.

21 Ja aseta armoistuin arkin päälle ja pane arkkiin laki, jonka minä sinulle annan.

22 Ja siinä minä ilmestyn sinulle ja puhun sinulle armoistuimelta, niiden kahden kerubin välistä, jotka ovat lain arkin päällä, kaiken sen, minkä minä

med dem kan bära arken.
15 Stängerna skola sitta kvar i ringarna på arken; de få icke dragas ut ur dem.

16 Och i arken skall du lägga vittnesbördet, som jag skall giva dig.
17 Och du skall göra en nådastol av rent guld, två och en halv aln lång och en och en halv aln bred.

18 Och du skall göra två keruber av guld; i drivet arbete skall du göra dem och sätta dem vid de båda ändarna av nådastolen.
19 Du skall göra en kerub till att sätta vid ena ändan, och en kerub till att sätta vid andra ändan. I ett stycke med nådastolen skolen I göra keruberna vid dess båda ändar.
20 Och keruberna skola breda ut sina vingar och hålla dem uppåt, så att de övertäcka nådastolen med sina vingar, under det att de hava sina ansikten vända mot varandra; ned mot nådastolen skola keruberna vända sina ansikten.
21 Och du skall sätta nådastolen ovanpå arken, och i arken skall du lägga vittnesbördet, som jag skall giva dig.
22 Och där skall jag uppenbara mig för dig; från nådastolen, från platsen mellan de två keruberna, som stå på vittnesbördets ark, skall jag tala med dig

bear the ark therewith.
15 In the rings of the ark, shall remain the staves,—they shall not be removed therefrom.
16 And thou shalt put into the ark,—the testimony which I will give unto thee.
17 And thou shalt make a propitiatory, of pure gold,—two cubits and a half, the length thereof, and, a cubit and a half, the breadth thereof.
18 And thou shalt make two cherubim, of gold,—of beaten work, shalt thou make them, out of the two ends of the propitiatory.
19 And make thou one cherub out of this end, and the other cherub out of that end,—out of the propitiatory, shall ye make the cherubim, upon the two ends thereof.

20 And the cherubim shall be spreading out two wings on high—making a shelter with their wings over the propitiatory, with their faces, one towards the other,—towards the propitiatory, shall be the faces of the cherubim.
21 And thou shalt put the propitiatory upon the ark, above,—and, in the ark, shalt thou put the testimony, which I will give unto thee.
22 And I will meet with thee there, and will speak with thee from off the propitiatory, from between the two cherubim, which are upon the ark of the

sinun kauttasi israelilaisille säädän.

23 Ja tee pöytä akasiapuusta, kahden kyynärän pituinen, kyynärän levyinen ja puolentoista kyynärän korkuinen.

24 Ja päällystä se puhtaalla kullalla ja tee siihen kultareunus yltympäri.

25 Ja tee sen ympäri kämmenen korkuinen lista ja listan ympäri kultareunus.

26 Ja tee siihen neljä kultarengasta ja kiinnitä renkaat sen neljään kulmaan, kunkin neljän jalan kohdalle.

27 Renkaat olkoot juuri listan alla niiden korentojen pitiminä, joilla pöytä on kannettava.

28 Ja tee ne korennot akasiapuusta ja päällystä ne kullalla, ja niillä on pöytä kannettava.

29 Tee myös siihen vadit ja kupit, kannut ja maljat, joista juomauhrit vuodatetaan; tee ne puhtaasta kullasta.

30 Ja pidä aina minun edessäni pöydällä näkyleivät.

31 Ja tee myös seitsenhaarainen lamppu puhtaasta kullasta. Tee lamppu jalkoineen ja

om alla bud som jag genom dig vill giva Israels barn.

23 Du skall ock göra ett bord av akacieträ, två alnar långt, en aln brett och en och en halv aln högt.

24 Och du skall överdraga det med rent guld; och du skall göra en rand av guld därpå runt omkring

25 Och runt omkring det skall du göra en list av en hands bredd, och runt omkring listen skall du göra en rand av guld.

26 Och du skall till bordet göra fyra ringar av guld och sätta ringarna i de fyra hörnen vid de fyra fötterna.

27 Invid listen skola ringarna sitta, för att stänger må skjutas in i dem, så att man kan bära bordet.

28 Och du skall göra stängerna av akacieträ och överdraga dem med guld, och med dem skall bordet bäras.

29 Du skall ock göra därtill fat och skålar, kannor och bägare, med vilka man skall utgjuta drickoffer; av rent guld skall du göra dem.

30 Och du skall beständigt hava skådebröd liggande på bordet inför mitt ansikte.

31 Du skall ock göra en ljusstake av rent guld. I drivet arbete skall ljusstaken göras, med sin fotställning

testimony,—whatsoever I may give thee in charge, for the sons of Israel.

23 And thou shalt make a table, of acacia wood,—two cubits, the length thereof, and, a cubit, the breadth thereof, and, a cubit and a half, the height thereof,

24 and thou shalt overlay it with pure gold,—and shalt make thereto a rim of gold, round about;

25 and thou shalt make thereto a border of a handbreadth, round about,—and shalt make a rim of gold to the border thereof, round about;

26 and thou shalt make to it four rings of gold,—and shalt place the rings, on the four corners which pertain to the four feet thereof:

27 adjoining the border, shall be the rings,—as receptacles for the staves, for lifting the table;

28 and thou shalt make the staves, of acacia wood, and shalt overlay them, with gold,—and the table shall be lifted therewith;

29 and thou shalt make its dishes, and its pans, and its basins, and its bowls, for pouring out therewith,—of pure gold, shalt thou make them.

30 And thou shalt place upon the table—Presence-bread, before me continually.

31 And thou shalt make a lampstand of pure gold,—of beaten work, shall the lampstand be made, even its

varsineen kohotakoista tekoa; sen kukkakuvut, nuput kukkalehtineen, olkoot samaa kappaletta kuin se.

och sitt mittelrör; kalkarna därpå, kulor och blommor skola vara i ett stycke med den.

base and its shaft, its cups, its apples, and its blossoms, of the same, shall be;

32 Kuusi haaraa lähteköön lampun sivuista, kolme haaraa toisesta sivusta ja kolme haaraa toisesta sivusta.

32 Och sex armar skola utgå från ljusstakens sidor, tre armar från ena sidan och tre armar från andra sidan.

32 with, six branches, coming out of its sides, three branches of the lampstand, out the one side thereof, and three branches of the lampstand, out of the other side thereof:

33 Toisessa haarassa olkoon kolme mantelinkukan muotoista kukkakupua, nuppua kukkalehtineen, ja toisessa haarassa samoin kolme mantelinkukan muotoista kukkakupua, nuppua kukkalehtineen; näin olkoon jokaisessa kuudessa haarassa, jotka lampusta lähtevät.

33 På den ena armen skola vara tre kalkar, liknande mandelblommor, vardera bestående av en kula och en blomma, och på den andra armen sammalunda tre kalkar, liknande mandelblommor, vardera bestående av en kula och en blomma så skall det vara på de sex arma som utgå från ljusstaken.

33 three cups like almond–flowers, in the one branch—apple and blossom, and, three cups like almond–flowers, in the other branch––apple and blossom,—so, for the six branches, coming out of the lampstand.

34 Mutta lampussa itsessään olkoon neljä mantelinkukan muotoista kukkakupua, nuppua kukkalehtineen.

34 Men på själva ljusstaken skola vara fyra kalkar, liknande mandelblommor, med sina kulor och blommor.

34 And, in the lampstand itself, four cups,—like almond–flowers—its apples, and its blossoms;

35 Yksi nuppu olkoon aina jokaisen haaraparin alla niistä kuudesta haarasta, jotka lampusta lähtevät.

35 En kula skall sättas under del första armparet som utgår från ljusstaken, i ett stycke med den, och en kula under det andra armparet som utgår från ljusstaken, i ett stycke med den, och en kula under det tredje armparet som utgår från ljusstaken, i ett stycke med den: alltså under de sex armar som utgå från ljusstaken.

35 and, an apple, under two branches, of the same, and, another apple, under two other branches, of the same, and, another apple, under two other branches, of the same,—for the six branches, coming out of the lampstand:

36 Nuput ja haarat olkoot samaa kappaletta kuin se; olkoon se kauttaaltaan samaa kohotakoista tekoa,

36 Deras kulor och armar skola vara: i ett stycke med den, alltsammans ett enda stycke i drivet arbete av rent

36 their apples and their branches, of the same, shall be,—all of it, of one beaten work, of pure gold.

puhdasta kultaa.
guld.

37 Ja tee siihen seitsemän lamppua, ja lamput asetettakoon niin, että seitsenhaarainen lamppu heittää valonsa etupuolelle.
37 Och du skall till den göra sju lampor, och lamporna skall man sätta upp så, att den kastar sitt sken över platsen därframför.
37 And thou shalt make the lamps thereof, seven,—and one shall light up its lamps, and it shall give light, over against the face thereof.

38 Ja sen lamppusakset ja karstakupit olkoot puhdasta kultaa.
38 Och lamptänger och brickor till den skall du göra av rent guld.
38 And, its snuffers, and its snuff-trays, of pure gold.

39 Yhdestä talentista puhdasta kultaa tehtäköön sekä se että kaikki nämä kalut.
39 Av en talent rent guld skall man göra den med alla dessa tillbehör.
39 With a talent of pure gold, shall he make it,—with all these vessels.

40 Ja katso, että teet ne sen kaavan mukaan, joka sinulle niistä vuorella näytettiin.
40 Och se till, att du gör detta efter de mönsterbilder som hava blivit dig visade på berget.
40 And see thou, and make them,—by the pattern of them, which, thou, wast caused to behold in the mount.

26 luku

1 Ja tee asumus kymmenestä telttakankaan kaistasta, jotka ovat valmistetut kerratuista valkoisista pellavalangoista ja punasinisistä, purppuranpunaisista ja helakanpunaisista langoista, ja tee niihin taidokkaasti kudottuja kerubeja.
1 Tabernaklet skall du göra av tio tygvåder; av tvinnat vitt garn och av mörkblått, purpurrött och rosenrött garn skall du göra dem, med keruber på, i konstvävnad.
1 Also, the habitation, shalt thou make, with ten curtains,—of twined linen, and blue, and purple, and crimson, with cherubim, the work of a skilful weaver, shalt thou make them.

2 Kunkin kaistan pituus olkoon kaksikymmentäkahdeksan kyynärää ja leveys neljä kyynärää; kaikilla kaistoilla olkoon sama mitta.
2 Var våd skall vara tjuguåtta alnar lång och fyra alnar bred; alla våderna skola hava samma mått.
2 The length of each curtain, twenty-eight cubits, and, the breadth, four cubits, of each curtain,—one measure, for all the curtains.

3 Viisi kaistaa yhdistettäköön toisiinsa, ja samoin toiset viisi kaistaa yhdistettäköön toisiinsa.
3 Fem av våderna skola fogas tillhopa med varandra; likaså skola de fem övriga våderna fogas tillhopa med varandra.
3 The five curtains, shall be joined, one to another, and, the other five curtains, joined, one to another.

4 Ja tee silmukat punasinisestä langasta ensimmäisen kaistan reunaan, yhdistetyn
4 Och du skall sätta öglor av mörkblått garn i kanten på den ena våden, ytterst på det hopfogade stycket; så
4 And thou shalt make loops of blue, on the border of each curtain, at the edge of the set,—and, thus, shalt

kappaleen laitaan, ja samoin toisen yhdistetyn kappaleen viimeisen kaistan reunaan.

5 Tee viisikymmentä silmukkaa ensimmäiseen kaistaan, ja tee viisikymmentä silmukkaa vastaavan kaistan laitaan, toiseen yhdistettyyn kappaleeseen, niin että silmukat ovat kohdakkain.

6 Ja tee viisikymmentä kultahakasta ja yhdistä kaistat toisiinsa näillä hakasilla, niin että siitä tulee yhtenäinen asumus.

7 Tee vielä kaistoista, jotka ovat kudotut vuohenkarvoista, teltta asumuksen suojaksi; tee niitä kaistoja yksitoista.

8 Kunkin kaistan pituus olkoon kolmekymmentä kyynärää ja leveys neljä kyynärää; niillä yhdellätoista kaistalla olkoon sama mitta.

9 Liitä yhteen viisi kaistaa erikseen ja kuusi kaistaa erikseen, ja aseta kuudes niistä kaksin kerroin teltan etupuolelle.

10 Ja tee viisikymmentä silmukkaa toisen yhdistetyn kappaleen viimeisen kaistan reunaan ja viisikymmentä silmukkaa toisen yhdistetyn kappaleen vastaavan kaistan reunaan.

11 Tee myös viisikymmentä vaskihakasta ja pistä hakaset silmukkoihin ja liitä teltta yhteen, niin että siitä

skall du ock göra i kanten på den våd som sitter ytterst i det andra hopfogade stycket.

5 Femtio öglor skall du sätta på den ena våden, och femtio öglor skall du sätta ytterst på motsvarande våd i det andra hopfogade stycket, så att öglorna svara emot varandra.

6 Och du skall göra femtio häktor av guld och foga tillhopa våderna med varandra medelst häktorna, så att tabernaklet utgör ett helt.

7 Du skall ock göra tygvåder av gethår till ett täckelse över tabernaklet; elva sådana våder skall du göra.

8 Var vad skall vara trettio alnar lång och fyra alnar bred; de elva våderna skola hava samma mått.

9 Fem av våderna skall du foga tillhopa till ett särskilt stycke, och likaledes de sex övriga våderna till ett särskilt stycke, och den sjätte våden skall du lägga dubbel på framsidan av tältet.

10 Och du skall satta femtio öglor i kanten på den ena våden, den som sitter ytterst i det ena hopfogade stycket, och femtio öglor i kanten på motsvarande våd i det andra hopfogade stycket.

11 Och du skall göra femtio häktor av koppar och haka in häktorna i öglorna och foga täckelset tillhopa, så att

thou do in the border of the curtain, that is outmost in the second set:

5 fifty loops, shalt thou make, in the one curtain, and, fifty loops, shalt thou make, in the edge of the curtain which is in the second set,—the loops, being opposite, one to another.

6 And thou shalt make, fifty clasps of gold,—so shalt thou join the curtains, one to another, with the clasps, and thus shall the habitation be, one.

7 And thou shalt make curtains of goat's hair, for a tent, over the habitation,—eleven curtains, shalt thou make them.

8 The length of each curtain, thirty cubits, and, the breadth, four cubits, of each curtain,—one measure, to the eleven curtains.

9 And thou shalt join the five curtains by themselves, and the six curtains by themselves,—and thou shalt fold back the sixth curtain, in the forefront of the tent.

10 And thou shalt make fifty loops on the border of the one curtain, that is outmost in the set,—and fifty loops on the border of the curtain, of the second set.

11 And thou shalt make fifty clasps of bronze,—and bring the clasps into the loops, so shalt thou join the tent, and

tulee yhtenäinen.
12 Siitä telttakaistojen liiasta osasta, joka jää riippumaan, jääköön puolet riippumaan asumuksen takasivulle.

13 Ja siitä, mikä telttakaistoissa on liikaa pituutta, riippukoon kyynärän verran asumuksen kummallakin sivulla sitä peittämässä.

14 Ja tee teltalle peite punaisista oinaannahoista ja sen päälle vielä toinen peite sireeninnahoista.

15 Asumuksen laudat tee akasiapuusta, pystyyn asetettaviksi.
16 Jokainen lauta olkoon kymmentä kyynärää pitkä ja puoltatoista kyynärää leveä.

17 Jokaisessa laudassa olkoon kaksi tappia, jotka ovat poikkilistalla yhdistetyt keskenään; tee näin kaikki asumuksen laudat.
18 Ja asumuksen lautoja tee kaksikymmentä lautaa eteläpuolta varten.

19 Ja tee neljäkymmentä hopeajalustaa kahdenkymmenen laudan alle, aina kaksi jalustaa kunkin laudan alle sen kahta tappia varten.

det utgör ett helt.
12 Men vad överskottet av täckelsets våder angår, det som räcker över, så skall den halva våd som räcker över hänga ned på baksidan av tabernaklet.
13 Och den aln på vardera sidan, som på längden av täckelsets våder räcker över, skall hänga ned på båda sidorna av tabernaklet för att övertäcka det.

14 Vidare skall du göra ett överdrag av rödfärgade vädurskinn till täckelset, och ytterligare ett överdrag av tahasskinn att lägga ovanpå detta.

15 Bräderna till tabernaklet skall du göra av akacieträ, och de skola ställas upprätt.
16 Tio alnar långt och en och en halv aln brett skall vart bräde vara.

17 Vart bräde skall hava två tappar, förbundna sinsemellan med en list; så skall du göra på alla bräderna till tabernaklet.
18 Och av tabernaklets bräder skall du sätta tjugu på södra sidan, söderut.

19 Och du skall göra fyrtio fotstycken av silver att sätta under de tjugu bräderna, två fotstycken under vart bräde för dess två tappar.

it shall be, one.
12 And, the overplus that remaineth in the curtains of the tent,—the half curtain that remaineth, shall hang over at the back of the habitation.
13 And, the cubit on the one side, and the cubit on the other side, of that which remaineth, in the length of the curtains of the tent, shall be hung over the sides of the habitation, on this side and on that side, to make a covering.

14 And thou shalt make a covering, for the tent, of rams' skins dyed red,—and a covering of badger's skins, above.

15 And thou shalt make boards, for the habitation,—of acacia wood, to stand up:
16 ten cubits, the length of the board,—and, a cubit and a half cubit, the breadth of each board;
17 two tenons, to each board, united one to another,—thus, shalt thou make, for all the boards of the habitation.
18 So then thou shalt make the boards for the habitation,—twenty boards, on the south side, southwards.

19 And, forty sockets of silver, shalt thou make, under the twenty boards,—two sockets, under the one board, for its two tenons, and two sockets, under the next board, for its two

tenons.

20 Samoin asumuksen toista sivua, pohjoispuolta, varten kaksikymmentä lautaa,
21 ja neljäkymmentä hopeajalustaa, aina kaksi jalustaa kunkin laudan alle.

20 Likaledes skall du på tabernaklets andra sida, den norra sidan, sätta tjugu bräder,
21 med deras fyrtio fotstycken av silver, två fotstycken under vart bräde.

20 And, on the second side of the habitation, towards the north, twenty boards;
21 and their forty sockets of silver,—two sockets, under the one board, and, two sockets, under the next board.

22 Mutta asumuksen takasivua, länsipuolta, varten tee kuusi lautaa.
23 Ja tee kaksi lautaa asumuksen peränurkkia varten.

22 Men på baksidan av tabernaklet, västerut, skall du sätta sex bräder.
23 Och två bräder skall du sätta på tabernaklets hörn, på baksidan;

22 And, for the hinderpart of the habitation, westward, shalt thou make six boards.
23 And, two boards, shalt thou make, for the corners of the habitation,—in the hinderpart:

24 Ja ne olkoot yhteenliitettyjä kaksoislautoja ja alhaalta alkaen kiinni toisissaan ylös saakka, ensimmäiseen renkaaseen asti; näin tehtäköön ne molemmat ja asetettakoon kumpaankin nurkkaan.

24 och vartdera av dessa skall vara sammanfogat av två nedtill, och likaledes sammanhängande upptill, till den första ringen. Så skall det vara med dem båda. Dessa skola sättas i de båda hörnen.

24 that they may be double beneath, and, at the same time, they shall be entire on the top thereof, into each ring,—thus, shall it be for them both, for the two corners, shall they be.

25 Näin tulee olemaan yhteensä kahdeksan lautaa ja niihin kuusitoista hopeajalustaa, aina kaksi jalustaa kunkin laudan alla.

25 Således bliver det åtta bräder med tillhörande fotstycken av silver, sexton fotstycken, nämligen två fotstycken under vart bräde.

25 So shall they be eight boards, and, their sockets of silver, sixteen sockets,—two sockets, under the one board, and, two sockets, under the next board.

26 Tee myös viisi poikkitankoa akasiapuusta asumuksen toisen sivun lautoja varten,
27 ja viisi poikkitankoa asumuksen toisen sivun lautoja varten, ja viisi poikkitankoa asumuksen takasivun, länsipuolen, lautoja varten.
28 Ja keskimmäinen poikkitanko asetettakoon keskelle lautoja, ja kulkekoon se reunasta

26 Och du skall göra tvärstänger av akacieträ, fem till de bräder som äro på tabernaklets ena sida
27 och fem tvärstänger till de bräder som äro på tabernaklets andra sida, och fem tvärstänger till de bräder som äro på tabernaklets baksida, västerut.
28 Och den mellersta tvärstången, den som sitter mitt på bräderna, skall gå tvärs över, från den ena

26 And thou shalt make bars, of acacia wood,—five, for the boards of the one side of the habitation,
27 and, five bars, for the boards of the other side of the habitation, and, five bars, for the boards of the side of the habitation, at the hinderpart, westward;
28 with the middle bar, in the midst of the boards,—running along from end to end.

reunaan.
29 Ja päällystä laudat kullalla ja tee kullasta niiden renkaat poikkitankojen pitimiksi ja päällystä poikkitangot kullalla.

30 Ja aseta asumus pystyyn sen muotoiseksi, kuin sinulle vuorella näytettiin.

31 Tee vielä esirippu punasinisistä, purppuranpunaisista ja helakanpunaisista langoista ja kerratuista valkoisista pellavalangoista; ja tehtäköön siihen taidokkaasti kudottuja kerubeja.
32 Ja ripusta se neljään akasiapuiseen, kullalla päällystettyyn pylvääseen, joissa on kultakoukut ja jotka seisovat neljällä hopeajalustalla.
33 Ja ripusta esirippu hakasten alle ja vie sinne esiripun sisäpuolelle lain arkki. Ja niin olkoon esirippu teille väliseinänä pyhän ja kaikkeinpyhimmän välillä.

34 Ja aseta armoistuin lain arkin päälle, joka on kaikkeinpyhimmässä.

35 Mutta pöytä sijoita esiripun ulkopuolelle ja seitsenhaarainen lamppu vastapäätä pöytää, asumuksen eteläsivulle; aseta siis pöytä

ändan till den andra.
29 Och bräderna skall du överdraga med guld, och ringarna på dem, i vilka tvärstängerna skola skjutas in, skall du göra av guld, och tvärstängerna skall du överdraga med guld.
30 Och du skall sätta upp tabernaklet, sådant det skall vara, såsom det har blivit dig visat på berget.

31 Du skall ock göra en förlåt av mörkblått, purpurrött, rosenrött och tvinnat vitt garn; den skall göras i konstvävnad, med keruber på.

32 Och du skall hänga upp den på fyra stolpar av akacieträ, som skola vara överdragna med guld och hava bakar av guld och stå på fyra fotstycken av silver.
33 Och du skall hänga upp förlåten under häktorna, och föra dit vittnesbördets ark och ställa den innanför förlåten; och så skall förlåten för eder vara en skiljevägg mellan det heliga och det allraheligaste.
34 Och du skall sätta nådastolen på vittnesbördets ark inne i det allraheligaste.

35 Men bordet skall du ställa utanför förlåten, och ljusstaken mitt emot bordet, på tabernaklets södra sida; bordet skall du alltså ställa på norra sidan.

29 And, the boards, shalt thou overlay with gold, and, their rings, shalt thou make of gold, as receptacles for the bars,—and thou shalt overlay the bars, with gold.

30 So shalt thou rear up the habitation, according to the fashion thereof, which thou wast caused to see, in the mount.
31 And thou shalt make a veil, of blue, and purple, and crimson, and fine-twined linen,—of the work of a skilful weaver, shall it be made, with cherubim;

32 and thou shalt hang it upon four pillars of acacia, overlaid with gold, with their hooks of gold,—upon four sockets of silver.

33 And thou shalt hang up the veil under the clasps,—and shalt bring in thither, within the veil, the ark of the testimony; and the veil shall make a division for you, between the holy [place] and the most holy.
34 And thou shalt place the propitiatory, upon the ark of the testimony,—in the most holy [place].
35 And thou shalt set the table outside the veil, and the lampstand, over against the table, on the side of the habitation, southward,—and, the table, shalt thou place

pohjoissivulle.
36 Tee myös teltan oveen uudin, kirjaellen kudottu punasinisistä, purppuranpunaisista ja helakanpunaisista langoista ja kerratuista valkoisista pellavalangoista.
37 Ja tee uudinta varten viisi pylvästä akasiapuusta ja päällystä ne kullalla, mutta niiden koukut olkoot kultaa; ja vala niille viisi vaskijalustaa.

36 Och du skall göra ett förhänge för ingången till tältet, i brokig vävnad av mörkblått, purpurrött, rosenrött och tvinnat vitt garn.

37 Och du skall till förhänget göra fem stolpar av akacieträ och överdraga dem med guld, och hakarna på dem skola vara av guld, och du skall till dem gjuta fem fotstycken av koppar.

on the north side.
36 And thou shalt make a screen, for the opening of the tent, of blue, and purple, and crimson, and fine-twined linen,—the work of an embroiderer.

37 And thou shalt make, for the screen, five pillars of acacia, and shalt overlay them with gold, and their hooks [shall be] of gold,—and thou shalt cast for them, five sockets of bronze.

27 luku

1 Ja tee alttari akasiapuusta; se olkoon neliskulmainen, viittä kyynärää pitkä ja viittä kyynärää leveä sekä kolmea kyynärää korkea.
2 Tee siihen sarvet, sen neljään kulmaan, niin että sarvet ovat samaa kappaletta kuin se. Ja päällystä se vaskella.

3 Tee siihen kuuluvat kattilat tuhan poisviemistä varten sekä lapiot, maljat, haarukat ja hiilipannut. Kaikki sen kalusto tee vaskesta.

4 Ja tee siihen myös verkonkaltainen ristikkokehys vaskesta ja tee verkkoon neljä vaskirengasta, ristikon neljään kulmaan.
5 Ja aseta se alttarin välireunuksen alle, maahan kiinni, niin että verkko

1 Du skall ock göra ett altare av akacieträ, fem alnar långt och fem alnar brett -- så att altaret bildar en liksidig fyrkant -- och tre alnar högt.
2 Och du skall göra hörn därtill, Som skola sitta i dess fyra hörn; i ett stycke därmed skola hörnen vara. Och du skall överdraga det med koppar.
3 Och kärl till att föra bort askan skall du göra därtill, så ock skovlar, skålar, gafflar och fyrfat. Alla dess tillbehör skall du göra av koppar.

4 Och du skall göra ett galler därtill, ett nätverk av koppar, och på nätet skall du sätta fyra ringar av koppar i dess fyra hörn.

5 Och du skall sätta det under avsatsen på altaret, nedtill, så att nätet räcker

1 And thou shalt make the altar of acacia wood,—of five cubits length, and five cubits breadth, four square, shall the altar be, and three cubits the height thereof.
2 And thou shalt make its horns upon its four corners, of the same, shall be its horns,—and thou shalt overlay it with copper.

3 And thou shalt make its pans for removing its ashes, and its shovels, and its sprinkling bowls, and its flesh-hooks, and its fire-pans,—all its vessels, shalt thou make of bronze.
4 And thou shalt make to it a grating, a network of bronze,—and thou shalt make, upon the network, four rings of bronze, upon the four corners thereof.
5 And thou shalt place it under the margin of the altar, beneath,—so shall the

ulottuu puolitiehen alttaria.

6 Ja tee alttariin korennot akasiapuusta ja päällystä ne vaskella.

7 Ja korennot pistettäköön renkaisiin, niin että korennot ovat kahden puolen alttaria, sitä kannettaessa.

8 Tee se laudoista, ontoksi. Niinkuin sinulle näytettiin vuorella, niin se tehtäköön.

9 Tee myös asumukselle esipiha. Etelän puolella olkoot esipihan ympärysverhot kerratuista valkoisista pellavalangoista, sadan kyynärän pituiset tätä yhtä sivua varten;

10 ja olkoon niiden pylväitä kaksikymmentä ja näiden vaskijalustoja kaksikymmentä, mutta pylväiden koukut ja niiden koristepienat olkoot hopeata.

11 Samoin myös pohjoisen puolella olkoot ympärysverhot sadan kyynärän pituiset; ja olkoon niiden pylväitä kaksikymmentä ja näiden vaskijalustoja kaksikymmentä, mutta pylväiden koukut ja niiden koristepienat olkoot hopeata.

12 Ja esipihan lännenpuoleisella sivulla olkoot ympärysverhot viidenkymmenen kyynärän pituiset, ja olkoon niiden pylväitä kymmenen ja

upp till mitten av altaret.

6 Och du skall göra stänger till altaret, stänger av akacieträ, och överdraga dem med koppar.

7 Och stängerna skola skjutas in i ringarna, så att stängerna sitta på altarets båda sidor, när man bär det.

8 Ihåligt skall du göra det, av plankor. Såsom det har blivit dig visat på berget, så skall det göras.

9 Du skall ock göra en förgård till tabernaklet. För den södra sidan, söderut, skola omhängen till förgården göras av tvinnat vitt garn, hundra alnar långa -- detta för den ena sidan;

10 Och stolparna till dem skola vara tjugu och dessas fotstycken tjugu, av koppar, men stolparnas hakar och kransar skola vara av silver.

11 Likaledes skola för norra långsidan omhängen göras, hundra alnar långa; och stolparna till dem skola vara tjugu och dessas fotstycken tjugu, av koppar, men stolparnas hakar och kransar skola vara av silver.

12 Och förgårdens västra kortsida skall hava omhängen som äro femtio alnar långa; stolparna till dem skola vara tio och dessas fotstycken tio.

network reach unto the midst of the altar.

6 And thou shalt make staves, for the altar, staves of acacia wood,—and shalt overlay them with copper.

7 And the staves shall be brought into the rings,—so shall the staves be on the two sides of the altar, in lifting it:

8 Hollow, with boards, shalt thou make it,—as it was showed thee in the mount, so, shall they make it.

9 And thou shalt make the court of the habitation,—on the south side southward, hangings for the court, of fine-twined linen, a hundred cubits in length, to the one side;

10 and the pillars thereof, twenty, with their sockets twenty, of bronze,—and the hooks of the pillars and their cross-rods, of silver.

11 And, so, for the north side, in length, hangings, a hundred cubits,—and the pillars thereof twenty, and their sockets twenty, of bronze, and the hooks of the pillars and their cross-rods of silver.

12 And, the breadth of the court, on the west side, hangings, fifty cubits,—their pillars ten, and their sockets ten.

näiden jalustoja kymmenen.

13 Ja esipihan leveys etupuolella, itään päin, olkoon viisikymmentä kyynärää.

13 Och förgårdens bredd på fram sidan, österut, skall vara femtio alnar

13 And, the breadth of the court, on the east side eastward, fifty cubits;

14 Ja olkoot ympärysverhot portin toisella puolella viidentoista kyynärän pituiset, ja olkoon niiden pylväitä kolme ja näiden jalustoja kolme.

14 Och omhängena skola vara femton alnar långa på ena sidan därav, med tre stolpar på tre fotstycken;

14 and fifteen cubits, the hangings for the side–piece,––their pillars three, and their sockets three;

15 Samoin olkoot ympärysverhot toisella puolella viidentoista kyynärän pituiset, ja olkoon niiden pylväitä kolme ja näiden jalustoja kolme.

15 likaledes skola omhängena på andra sidan vara femton alnar långa med tre stolpar på tre fotstycken.

15 and, for the second side–piece, fifteen hangings,—their pillars three, and their sockets three.

16 Ja esipihan portissa olkoon kahdenkymmenen kyynärän pituinen uudin, kirjaellen kudottu punasinisistä, purppuranpunaisista ja helakanpunaisista langoista ja kerratuista valkoisista pellavalangoista, ja olkoon sen pylväitä neljä ja näiden jalustoja neljä.

16 Och till förgårdens port skall göras ett förhänge, tjugu alnar långt i brokig vävnad av mörkblått, purpurrött, rosenrött och tvinnat vitt garn, med fyra stolpar på fyra fotstycken.

16 And, for the gate of the court, a screen of twenty cubits, of blue, and purple, and crimson, and fine–twined linen, the work of an embroiderer,—their pillars four, and their sockets four.

17 Kaikissa pylväissä esipihan ympärillä olkoot koristepienat hopeata ja koukut hopeata, mutta jalustat vaskea.

17 Alla stolparna runt omkring för gården skola vara försedda med kransar av silver och hava hakar av silver; men deras fotstycken skola vara av koppar.

17 All the pillars of the court round about, to be joined with cross–rods of silver, and their hooks of silver,—and their sockets of bronze.

18 Esipihan pituus olkoon sata kyynärää ja leveys viisikymmentä kyynärää; ympärysverho olkoon viittä kyynärää korkea ja kudottu kerratuista valkoisista pellavalangoista, ja jalustat olkoot vaskea.

18 Förgården skall vara hundra alnar lång och femtio alnar bred utefter hela längden; omhägnaden skall vara fem alnar hög, av tvinnat vitt garn; och fotstyckena skola vara av koppar.

18 The length of the court, a hundred cubits, and, the breadth, fifty throughout, and, the height, five cubits, of fine–twined linen,—and their sockets, of bronze.

19 Koko asumuksen kalusto kaikkia siinä tehtäviä töitä varten, samoin kuin kaikki sen vaarnat ja kaikki

19 Alla tabernaklets tillbehör för allt arbete därvid, så ock alla dess pluggar och alla förgårdens pluggar skola

19 All the utensils of the habitation, throughout all the service thereof,—and all the pins thereof, and all the pins

esipihan vaarnat, olkoot vaskea.

20 Ja käske israelilaisten tuoda sinulle puhdasta, survomalla saatua öljypuun öljyä seitsenhaaraista lamppua varten, että lamput aina voidaan nostaa paikoilleen.

21 Ilmestysmajassa, ulkopuolella esirippua, joka on lain arkin edessä, hoitakoon Aaron poikineen niitä illasta aamuun asti Herran edessä. Tämä olkoon ikuinen säädös, jota israelilaiset noudattakoot sukupolvesta sukupolveen.

vara av koppar.

20 Och du skall bjuda Israels barn att bära till dig ren olja, av stötta oliver, till ljusstaken, så att lamporna dagligen kunna sättas upp.

21 I uppenbarelsetältet, utanför den förlåt som hänger framför vittnesbördet, skola Aron och hans söner sköta den, från aftonen till morgonen, inför HERRENS ansikte. Detta skall vara en evärdlig stadga från släkte till släkte, en gärd av Israels barn.

of the court, of bronze.

20 Thou thyself, therefore, shalt command the sons of Israel, that they bring unto thee—pure, beaten olive-oil, for giving light,—that the lamp may lift up its flame, continually.

21 In the tent of meeting, outside the veil which is by the testimony, shall Aaron and his sons order it, from evening until morning, before Yahweh,—a statute age-abiding, to their generations, from the sons of Israel.

28 luku

1 Ja kutsu eteesi israelilaisten joukosta veljesi Aaron poikineen, että he pappeina palvelisivat minua, Aaron ja hänen poikansa Naadab ja Abihu, Eleasar ja Itamar.

2 Ja teetä veljellesi Aaronille pyhät vaatteet, kunniaksi ja kaunistukseksi.

3 Ja puhuttele kaikkia taidollisia miehiä, jotka minä olen täyttänyt taidollisuuden hengellä, että he tekevät vaatteet Aaronille, jotta hänet pyhitettäisiin pappina palvelemaan minua.

4 Ja nämä ovat ne vaatteet, jotka heidän on tehtävä: rintakilpi, kasukka,

1 Och du skall låta din broder Aron och hans söner med honom, träd fram till dig ur Israels barns krets för att de må bliva plåster åt mig Aron själv och hans söner: Nadab och Abihu, Eleasar och Itamar.

2 Och du skall göra åt din broder Aron heliga kläder, till ära och prydnad.

3 Och du skall tillsäga alla edra konstförfarna män, som jag har uppfyllt med vishetens ande, att de skola göra kläder åt Aron, för att har må helgas till att bliva präst åt mig.

4 Och dessa äro de kläder som de skola göra: bröstsköld, efod, kåpa, rutig

1 Thou thyself, therefore, bring near unto thee—Aaron thy brother, and his sons with him, out of the midst of the sons of Israel, that they may minister as priests unto me,—Aaron, Nadab and Abihu, Eleazar and Ithamar, sons of Aaron.

2 And thou shalt make holy garments for Aaron thy brother,—for glory and for beauty.

3 Thou thyself, therefore, shalt speak unto all the wise-hearted, whom I have filled with the spirit of wisdom,—and they shall make Aaron's garments, to hallow him for ministering as priest unto me.

4 These, therefore, are the garments which they shall make—a breastpiece, and an

viitta, ruutuinen ihokas, käärelakki ja vyö. Ja he tehköötsinun veljellesi Aaronille ja hänen pojilleen pyhät vaatteet, että he pappeina palvelisivat minua.

livklädnad, huvudbindel och bälte. De skola göra heliga kläder åt din broder Aron och hans söner, för att han må bliva präst åt mig.

ephod, and a robe, and a tunic of checker work, a turban and a girdle,—so shall they make holy garments, for Aaron thy brother, and for his sons, for ministering as priests unto me.

5 Ja he ottakoot tätä varten kultaa sekä punasinisiä, purppuranpunaisia ja helakanpunaisia lankoja ja valkoisia pellavalankoja.

5 Och härtill skola de taga av guldet och av det mörkblåa, det purpurröda, det rosenröda och det vita garnet.

5 They themselves, therefore, shall take the gold, and the blue, and the purple,—and the crimson, and the fine linen.

6 Kasukan he tehköötkullasta sekä punasinisistä, purppuranpunaisista ja helakanpunaisista langoista ja kerratuista valkoisista pellavalangoista, taidokkaasti kutomalla.

6 Efoden skola de göra av guld och av mörkblått purpurrött, rosenrött och tvinnat vitt garn, i konstvävnad.

6 And they shall make the ephod,—of gold, blue and purple, crimson and fine-twined linen, the work of a skilful weaver.

7 Siinä olkoon kaksi yhdistettävää olkakappaletta, ja se kiinnitettäköön niihin molemmista päistään.

7 Den skall vid sina båda ändar hava två axelstycken, som skola fästas ihop, så att den hållen hopfäst.

7 Two joining shoulderpieces, shall there be to it, upon the two extremities thereof, that it may be joined together.

8 Ja vyö, jolla kasukka kiinnitetään, olkoon tehty samalla tavalla ja samasta kappaleesta kuin se: kullasta sekä punasinisistä, purppuranpunaisista ja helakanpunaisista langoista ja kerratuista valkoisista pellavalangoista.

8 Och skärpet, som skall sitta på efoden och sammanhålla den, skall vara av samma slags vävnad och i ett stycke med den: av guld och av mörkblått, purpurrött, rosenrött och tvinnat vitt garn.

8 And, the curious band for fastening it, that is upon it, like the work thereof, of the same, shall it be,—of gold, blue and purple and crimson, and fine-twined linen.

9 Ota sitten kaksi onyks-kiveä ja kaiverra niihin Israelin poikien nimet,

9 Och du skall taga två onyxstenar och på dem inrista Israels söners namn,

9 And thou shalt take two onyx stones,—and engrave upon them, the names of the sons of Israel:

10 kuusi heidän nimeään toiseen kiveen ja toiset kuusi nimeä toiseen kiveen siinä järjestyksessä, kuin he ovat syntyneet.

10 sex av namnen på den ena stenen och de sex övrigas namn på den andra stenen, efter ättföljd.

10 six of their names, on the one stone,—and, the names of the six that remain, on the second stone, according to their births:

11 Niinkuin taidokkaasti

11 Med stensnidarkonst,

11 with the work of a stone

hiotaan kiveä, kaiverretaan sinettisormuksia, niin kaiverra Israelin poikien nimet niihin kahteen kiveen. Ja kehystettäköön ne kultapalmikoimilla.

12 Ja pane molemmat kivet kasukan olkakappaleihin kiviksi, jotka johdattavat muistoon israelilaiset; näin Aaron kantakoon heidän nimiänsä molemmilla olkapäillään Herran kasvojen edessä, että heitä muistettaisiin.

13 Ja tee kultapalmikoimia

14 ja kahdet käädyt puhtaasta kullasta; tee ne punomalla, niinkuin punonnaista tehdään, ja kiinnitä punotut käädyt palmikoimiin.

15 Ja jumalanvastausten rintakilpi tee taidokkaasti kutomalla; tee sekin samalla tavalla, kuin kasukka on tehty: tee se kullasta sekä punasinisistä, purppuranpunaisista ja helakanpunaisista langoista ja kerratuista valkoisista pellavalangoista.

16 Se olkoon neliskulmainen ja taskun muotoon tehty, vaaksan pituinen ja vaaksan levyinen.

17 Ja kiinnitä sen pintaan kiviä yliyltään, neljään riviin: ensimmäiseen riviin karneoli, topaasi ja smaragdi;

18 toiseen riviin rubiini, safiiri ja jaspis;

såsom man graverar signetringar, skall du inrista Israels söners namn på de två stenarna. Med nätverk av guld skall du omgiva dessa.

12 Och du skall satta de båda stenarna på efodens axelstycken, för att stenarna må bringa Israels barn i åminnelse; Aron skall bära deras namn inför HERRENS ansikte på sina båda axlar, för att bringa dem i åminnelse.

13 Och du skall göra flätverk av guld,

14 så ock två kedjor av rent guld; i virat arbete skall du göra dessa, såsom man gör snodder. Och du skall fästa de snodda kedjorna vid flätverken.

15 En domssköld skall du göra i konstvävnad; du skall göra den i samma slags vävnad som efoden: av guld och av mörkblått, purpurrött, rosenrött och tvinnat vitt garn skall du göra den.

16 Den skall vara liksidigt fyrkantig och hava form av en väska, ett kvarter lång och ett kvarter bred.

17 Och du skall besätta den med infattade stenar, ordnade på fyra rader: i första raden en karneol, en topas och en smaragd;

18 i andra raden en karbunkel, en safir och en

engraver, like seal–ring engravings, shalt thou engrave the two stones, after the names of the sons of Israel,—to be encircled with settings of gold, shalt thou make them.

12 And thou shalt put the two stones, upon the shoulderpieces of the ephod, as stones of memorial, for the sons of Israel,—so shall Aaron bear their names before Yahweh, upon his two shoulders, for a memorial.

13 And thou shalt make ouches of gold;

14 and two chains of pure gold, like cord, shalt thou make them, of wreathen work,—and thou shalt put the wreathen chains on the ouches.

15 And thou shalt make a breastpiece for giving sentence, the work of a skilful weaver, like the work of the ephod, shalt thou make it, of gold, blue, and purple, and crimson, and fine–twined linen, shalt thou make it.

16 Four–square, shall it be, double,—a span the length thereof, and a span the breadth thereof.

17 And thou shalt set therein, a setting of stones, four rows of stones,—one row—a sardius, a topaz, and an emerald, the first row;

18 and, the second row, a carbuncle, a sapphire, and a

kalcedon;
19 kolmanteen riviin hyasintti, akaatti ja ametisti;
19 i tredje raden en hyacint, en agat och en ametist;
diamond;
19 and, the third row, an opal, an agate, and an amethyst;

20 ja neljänteen riviin krysoliitti, onyks ja berylli. Kultapalmikoimilla kehystettyinä kiinnitettäköön ne paikoilleen.
20 i fjärde raden en krysolit, en onyx och en jaspis. Omgivna med flätverk av guld skola de sitta i sin infattning.
20 and, the fourth row, a Tarshish stone, a sardonyx, and a jasper,—enclosed with gold, shall they be when they are set.
21 Kiviä olkoon Israelin poikain nimien mukaan kaksitoista, yksi kutakin nimeä kohti; kussakin kivessä olkoon yksi kahdentoista sukukunnan nimistä, kaiverrettuna samalla tavalla, kuin kaiverretaan sinettisormuksia.
21 Stenarna skola vara tolv, efter Israels söners namn, en för vart namn; var sten skall bära namnet på en av de tolv stammarna, inristat på samma sätt som man graverar signetringar.
21 And, the stones, shall be, after the names of the sons of Israel—twelve, after their names,—as the engravings of a seal-ring—every one, after his name, shall they be, for the twelve tribes.

22 Ja tee rintakilpeen puhtaasta kullasta käädyt, punotut, niinkuin punonnaista tehdään.
22 Och du skall till bröstskölden göra kedjor i virat arbete, såsom man gör snodder, av rent guld.
22 And thou shalt make, upon the breastpiece, chains like cords, of wreathen work,—of pure gold.
23 Ja tee rintakilpeen kaksi kultarengasta ja kiinnitä molemmat renkaat rintakilven kahteen yläkulmaan.
23 Vidare skall du till bröstskölden göra två ringar av guld och sätta dessa båda ringar i två av bröstsköldens hörn.
23 And thou shalt make, upon the breastpiece, two rings of gold,—and thou shalt place the two rings, upon the two ends of the breastpiece.
24 Ja kiinnitä ne molemmat kultapunonnaiset kahteen renkaaseen rintakilven yläkulmiin.
24 Och du skall fästa de båda guldsnodderna vid de båda ringarna, i bröstsköldens hörn.
24 And thou shalt hang the two wreathen chains of gold upon the two rings,—upon the ends of the breastpiece;
25 Ja kiinnitä molempien punonnaisten toiset kaksi päätä kahteen palmikoimaan ja kiinnitä nämä kasukan olkakappaleihin, sen etupuolelle.
25 Och de två snoddernas båda andra ändar skall du fästa vid de två flätverken och så fästa dem vid efodens axelstycken på dess framsida.
25 and, the other two ends of the two wreathen chains, shalt thou fasten upon the two ouches, so shalt thou hang them upon the shoulderpieces of the ephod, in the forefront thereof.
26 Ja tee vielä kaksi kultarengasta ja pane ne rintakilven molempiin alakulmiin, sen sisäpuoliseen, kasukkaa vasten olevaan reunaan.
26 Och du skall göra två andra ringar av guld och sätta dem i bröstsköldens båda andra hörn, vid den kant därpå, som är vänd inåt mot efoden.
26 And thou shalt make two rings of gold, and put them on the two ends of the breastpiece—upon the border thereof, which is on the side of the ephod, inwards.

27 Ja tee vieläkin kaksi kultarengasta ja kiinnitä ne kasukan molempiin olkakappaleihin, niiden alareunaan, etupuolelle, sauman kohdalle, kasukan vyön yläpuolelle.

28 Ja rintakilpi solmittakoon renkaistaan punasinisellä nauhalla kasukan renkaisiin, niin että se on kasukan vyön yläpuolella; näin rintakilpi ei irtaudu kasukasta.

29 Ja niin Aaron kantakoon jumalanvastausten rintakilvessä sydämensä päällä, astuessaan pyhäkköön, Israelin poikain nimet, että heidät alati johdatettaisiin muistoon Herran edessä.

30 Ja pane jumalanvastausten rintakilpeen uurim ja tummim, niin että ne ovat Aaronin sydämen päällä, hänen astuessaan Herran eteen. Ja niin kantakoon Aaron Jumalan vastaukset israelilaisille sydämensä päällä aina Herran edessä ollessaan.

31 Kasukan viitta tee kokonaan punasinisistä langoista;

32 ja sen keskellä olkoon pääntie, ja tämä pääntie ympäröitäköön kudotulla päärmeellä niinkuin haarniskan aukko, ettei se repeäisi.

27 Och ytterligare skall du göra två ringar av guld och fästa dem vid efodens båda axelstycken, nedtill på dess framsida, där den fästes ihop, ovanför efodens skärp.

28 Och man skall knyta fast bröstskölden med ett mörkblått snöre, Som går från dess ringar in i efodens ringar, så att den sitter ovanför efodens skärp, på det att bröstskölden icke må lossna från efoden.

29 Aron skall så bära Israels söners namn i domsskölden på sitt hjärta, när han går in helgedomen, för att bringa dem i åminnelse inför HERRENS ansikte beständigt.

30 Och du skall lägga urim och tummim in i domsskölden, så att de ligga på Arons hjärta, när han ingår inför HERRENS ansikte; och Aron skall så bära Israels barns dom på sitt hjärta inför HERRENS ansikte beständigt.

31 Efodkåpan skall du göra helt och hållet av mörkblått tyg;

32 och mitt på den skall vara en öppning för huvudet, och denna öppning skall omgivas med en vävd kant, likasom öppningen på en pansarskjorta, för att den icke slitas sönder.

27 And thou shalt make two rings of gold, and place them upon the two shoulderpieces of the ephod, beneath, on the front of the face thereof, over against its joining,—above the curious band of the ephod:

28 that they may bind the breastpiece, by the rings thereof, unto the rings of the ephod, with a cord of blue, so that it may remain upon the curious band of the ephod,—and the breastpiece not be removed from of the ephod.

29 So shall Aaron bear the names of the sons of Israel, in the breastpiece for giving sentence, upon his heart, when he goeth into the holy place,—for a memorial before Yahweh, continually.

30 Thus shalt thou place, in the breastpiece for giving sentence, the lights and the perfections, so shall they be upon the heart of Aaron, when he goeth in before Yahweh,—so shall Aaron bear the sentence of the sons of Israel, upon his heart, before Yahweh, continually.

31 And thou shalt make the robe of the ephod, wholly of blue;

32 and the opening for his head shall be in the midst thereof,—a border, shall there be to the opening thereof round about, the work of a weaver, like the opening of a coat of mail,

shall there be to it, it must not be rent.

33 Ja tee sen helmaan granaattiomenia punasinisistä, purppuranpunaisista ja helakanpunaisista langoista, ja kiinnitä ne helmaan ympärinsä ja niiden väliin kultatiukuja yltympäri,
34 vuorotellen kultatiuku ja granaattiomena, viitan helmaan ympärinsä.

33 Och på dess nedre fåll skall du sätta granatäpplen, gjorda av mörkblått, purpurrött och rosenrött garn, runt omkring fållen, och bjällror av guld mellan dessa runt omkring:

34 en bjällra av guld och så ett granatäpple, sedan en bjällra av guld och så åter ett granatäpple, runt omkring fållen på kåpan.

33 And thou shalt make upon the skirts thereof, pomegranates of blue and purple and crimson, upon the skirts thereof, round about,—and bells of gold in the midst of them, round about:
34 a bell of gold, and a pomegranate, a bell of gold, and a pomegranate,—upon the skirts of the robe, round about.

35 Ja Aaron pitäköön sen yllään toimittaessaan virkaansa, niin että kuuluu, kun hän menee pyhäkköön Herran eteen ja tulee sieltä ulos, ettei hän kuolisi.

35 Och denna skall Aron hava på sig, när han gör tjänst, så att det höres, när han går in i helgedomen inför HERRENS ansikte, och när han går ut -- detta på det att han icke må dö.

35 And it shall be upon Aaron, for ministering,—so shall be heard the sound of him—when he goeth into the holy place, before Yahweh, and cometh out, and dieth not.

36 Tee myös otsakoriste puhtaasta kullasta ja kaiverra siihen, niinkuin sinettisormusta kaiverretaan, sanat: 'Herralle pyhitetty.'

36 Du skall ock göra en plåt av rent guld, och på den skall du rista, såsom man graverar signetringar: »Helgad åt HERREN.»

36 And thou shalt make a burnished plate, of pure gold,—and shalt engrave thereupon, like the engravings of a seal-ring, Holiness to Yahweh.

37 Ja sido se punasinisellä nauhalla, niin että se on kiinni käärelakissa; etupuolella käärelakkia se olkoon.

37 Och du skall fästa den vid ett mörkblått snöre, och den skall sitta på huvudbindeln; på framsidan av huvudbindeln skall den sitta.

37 And thou shalt put it upon a cord of blue, so shall it be upon the turban,—upon the forefront of the turban, shall it be.

38 Ja se olkoon Aaronin otsalla, niin että Aaron kantaa kaiken sen, mitä israelilaiset rikkovat uhratessaan pyhiä uhrejansa ja antaessaan pyhiä lahjojansa; ja se olkoon alati hänen otsallaan, että Herran mielisuosio tulisi heidän osaksensa.

38 Den skall sitta på Arons panna, och Aron skall bära den missgärning som vidlåder de heliga gåvor Israels barn bära fram, när de giva några heliga gåvor; den skall sitta på hans panna beständigt, för att de må bliva välbehagliga inför HERRENS ansikte.

38 So shall it be upon the forehead of Aaron, and Aaron shall bear the iniquity of the hallowed things, which the sons of Israel shall hallow, for all their hallowed gift,—and it shall be upon his forehead continually, that there may be acceptance for them, before Yahweh.

39 Kudo myös ruutuinen

39 Du skall ock väva en

39 And thou shalt weave, in

ihokas valkoisista pellavalangoista, ja tee käärelakki valkoisista pellavalangoista, ja tee vyö kirjokudoksesta.
40 Ja Aaronin pojille tee ihokkaat ja vyöt; ja tee heille päähineet kunniaksi ja kaunistukseksi.

rutig livklädnad av vitt garn, och du skall göra en huvudbindel av vitt garn; och ett bälte skall du göra i brokig vävnad.
40 Också åt Arons söner skall du göra livklädnader, och du skall göra bälten åt dem; och huvor skall du göra åt dem, till ära och prydnad. Och detta skall du kläda på din broder Aron och hans söner jämte honom;

checker work, the tunic of fine linen, and shalt make a turban of fine linen,—and, a girdle, shalt thou make, the work of an embroiderer.
40 And, for the sons of Aaron, shalt thou make tunics, and shalt make for them girdles,—and, caps, shalt thou make for them, for glory and for beauty.

41 Ja pue ne veljesi Aaronin ja hänen poikiensa ylle; ja voitele heidät ja vihi heidät virkaansa ja pyhitä heidät pappeina palvelemaan minua.

41 och du skall smörja dem och företaga handfyllning med dem och helga dem till att bliva präster åt mig.

41 And thou shalt clothe therewith, Aaron thy brother, and his sons, with him,—and shalt anoint them, and install them, and hallow them, so shall they minister as priests unto me.

42 Ja tee heille pellavakaatiot hävyn peitteeksi; ulottukoot ne lanteilta reisiin asti.

42 Och du skall göra åt dem benkläder av linne, som skyla deras blygd; dessa skola räcka från länderna ned på låren.

42 And thou shalt make for them, breeches of linen, to cover their unseemliness, from the loins even unto the thighs, shall they be;

43 Ja Aaron ja hänen poikansa pitäköot ne yllään mennessänsä ilmestysmajaan, tahi kun he lähestyvät alttaria tehdäkseen palvelusta pyhäkössä, etteivät he joutuisi syynalaisiksi ja kuolisi. Tämä olkoon ikuinen säädös hänelle ja hänen jälkeläisilleen.

43 Och Aron och hans söner skola hava dem på sig, när de gå in i uppenbarelsetältet eller träda fram till altaret för att göra tjänst i helgedomen -- detta på det att de icke må komma att bära på missgärning och så träffas av döden. Detta skall vara en evärdlig stadga för honom och hans avkomlingar efter honom.

43 so shall they be upon Aaron and upon his sons, when they go into the tent of meeting, or when they approach unto the altar, to minister in the holy place, lest they bear iniquity, and die,—a statute age-abiding, to him, and to his seed after him.

29 luku

1 Tee heille näin, pyhittääksesi heidät pappeina palvelemaan minua: Ota mullikka ja

1 Och detta är vad du skall göra med dem för att helga dem till att bliva präster åt mig: Tag en ungtjur och två

1 And, this, is the thing which thou shalt do to them, to hallow them, that they may minister as priests unto

kaksi virheetöntä oinasta

2 ja happamatonta leipää ja öljyyn leivottuja happamattomia kakkuja ja öljyllä voideltuja happamattomia ohukaisia; leivo ne lestyistä nisujauhoista.

3 Ja pane ne samaan koriin ja tuo ne korissa, samalla kertaa kuin tuot mullikan ja kaksi oinasta.

4 Tuo sitten Aaron poikinensa ilmestysmajan ovelle ja pese heidät vedellä.

5 Ja ota vaatteet ja pue Aaronin ylle ihokas ja kasukan viitta ja kasukka ja rintakilpi; ja sido hänen ympärilleen kasukan vyö.

6 Pane myös käärelakki hänen päähänsä ja kiinnitä pyhä otsalehti käärelakkiin.

7 Ja ota voiteluöljyä ja vuodata hänen päähänsä ja voitele hänet.

8 Ja tuo hänen poikansa esille ja pue heidän ylleen ihokkaat.

9 Ja vyötä heidät vyöllä, sekä Aaron että hänen poikansa, ja sido päähineet heidän päähänsä, että pappeus olisi heille ikuisena säätynä. Vihi näin virkaansa

vädurar, felfria djur,

2 och osyrat bröd och osyrade kakor, begjutna med olja, och osyrade tunnkakor, smorda med olja; av fint vetemjöl skall du baka dem.

3 Och du skall lägga dem i en och samma korg och bära fram dem i korgen såsom offergåva, när du för fram tjuren och de två vädurarna.

4 Därefter skall du föra Aron och hans söner fram till uppenbarelsetältets ingång och två dem med vatten.

5 Och du skall taga kläderna och sätta på Aron livklädnaden och efodkåpan och själva efoden och bröstskölden; och du skall fästa ihop alltsammans på honom med efodens skärp.

6 Och du skall sätta huvudbindeln på hans huvud och fästa det heliga diademet på huvudbindeln.

7 Och du skall taga smörjelseoljan och gjuta på hans huvud och smörja honom.

8 Och du skall föra fram hans söner och sätta livklädnader på dem.

9 Och du skall omgjorda dem, Aron och hans söner, med bälten och binda huvor på dem. Och de skola hava prästadömet såsom en evärdlig rätt. Så skall du

me,—Take one young bullock, and two rams, without defect;

2 and bread unleavened, and cakes unleavened with oil poured over, and wafers unleavened, anointed with oil,—of fine wheaten meal, shalt thou make them;

3 and thou shalt place them in one basket, and bring them near in the basket,—and the bullock, and the two rams.

4 And, Aaron and his sons, shalt thou bring near, unto the opening of the tent of meeting,—and shalt bathe them in water.

5 And thou shalt take the garments, and clothe Aaron––with the tunic, and with the robe of the ephod, and with the ephod, and with the breastpiece,—and shalt gird him, with the curious band of the ephod;

6 and shalt put the turban upon his head,—and place the holy crown upon the turban.

7 Then shalt thou take the anointing oil, and pour upon his head,—so shalt thou anoint him.

8 His sons also, shalt thou bring near,—and clothe them with tunics;

9 and thou shalt gird them with girdles, Aaron and his sons, and twist round for them caps, so shall they have priesthood, by a statute age-abiding,—so shalt

Aaron ja hänen poikansa.

10 Ja tuo mullikka ilmestysmajan eteen, ja Aaron poikineen laskekoon kätensä mullikan pään päälle.

11 Ja teurasta sitten mullikka Herran edessä, ilmestysmajan ovella.

12 Ja ota mullikan verta ja sivele sitä sormellasi alttarin sarviin; mutta kaikki muu veri vuodata alttarin juurelle.

13 Ja ota kaikki sisälmyksiä peittävä rasva ja maksanlisäke ja molemmat munuaiset ynnä niiden päällä oleva rasva, ja polta ne alttarilla.

14 Mutta mullikan liha, nahka ja rapa polta tulessa leirin ulkopuolella. Se on syntiuhri.

15 Ja ota toinen oinaista, ja Aaron poikinensa laskekoon kätensä sen oinaan pään päälle.
16 Teurasta sitten oinas ja ota sen veri ja vihmo se alttarille ympäriinsä;

17 ja leikkele oinas määräkappaleiksi ja pese sen sisälmykset ja jalat ja pane ne kappaleiden ja pään päälle.

18 Ja polta koko oinas

företaga handfyllning med Aron och hans söner.
10 Och du skall föra tjuren fram inför uppenbarelsetältet, och Aron och hans söner skola lägga sina händer på tjurens huvud.

11 Sedan skall du slakta tjuren inför HERRENS ansikte, vid ingången till uppenbarelsetältet.
12 Och du skall taga av tjurens blod och stryka med ditt finger på altarets hörn; men allt det övriga skall du gjuta ut vid foten av altaret.

13 Och du skall taga allt det fett som omsluter inälvorna, så ock leverfettet och båda njurarna med det fett som sitter på dem, och förbränna det på altaret.

14 Men köttet av tjuren och hans hud och hans orenlighet skall du bränna upp i eld utanför lägret. Det är ett syndoffer.

15 Och du skall taga den ena väduren, och Aron och hans söner skola lägga sina händer på vädurens huvud.
16 Sedan skall du slakta väduren och taga hans blod och stänka på altaret runt omkring;
17 men själva väduren skall du dela i dess stycken, och du skall två inälvorna och fötterna och lägga dem på styckena och huvudet.

18 Och du skall förbränna

thou install, Aaron and his sons.
10 And thou shalt bring near the bullock, before the tent of meeting,—and Aaron and his sons shall lean their hands upon the head of the bullock;
11 then shalt thou slay the bullock before Yahweh,—at the opening of the tent of meeting:
12 and thou shalt take of the blood of the bullock, and place upon the horns of the altar, with thy finger,—and, all the remaining blood, shalt thou pour out at the foundation of the altar;
13 and thou shalt take all the fat that covereth the inner part, and the caul upon the liver, and the two kidneys, with the fat which is upon them, and burn as incense on the altar:
14 but, the flesh of the bullock, and its skin, and its dung, shalt thou burn up with fire, outside the camp,—a sin-bearer, it is.
15 One ram also, shalt thou take,—and Aaron and his sons shall lean their hands, upon the head of the ram;
16 then shalt thou slay the ram,—and take its blood, and dash upon the altar, round about;
17 but, the ram itself, shalt thou cut up into its pieces,—and shalt bathe its inner part, and its legs, and lay upon its pieces, and upon its head;
18 and shalt burn the whole

alttarilla. Se on polttouhri Herralle, se on suloisesti tuoksuva uhri Herralle.

hela väduren på altaret; det är ett brännoffer åt HERREN. En välbehaglig lukt, ett eldsoffer åt HERREN är det.

ram as incense on the altar, an ascending–sacrifice, it is to Yahweh,—a satisfying odour, an altar–flame to Yahweh, it is.

19 Ota sitten toinen oinas, ja Aaron poikinensa laskekoon kätensä oinaan pään päälle.

19 Därefter skall du taga den andra väduren, och Aron och hans söner skola lägga sina händer på vädurens huvud.

19 Then shalt thou take the second ram,—and Aaron and his sons shall lean their hands, upon the head of the ram;

20 Ja teurasta oinas ja ota sen verta ja sivele Aaronin ja hänen poikiensa oikean korvan lehteen ja oikean käden peukaloon ja heidän oikean jalkansa isoonvarpaaseen, mutta vihmo muu veri alttarille ympärinsä.

20 Sedan skall du slakta väduren och taga av hans blod och bestryka Arons högra örsnibb och hans söners högra örsnibb och tummen på deras högra hand och stortån på deras högra fot; men det övriga blodet skall det stänka på altaret runt omkring.

20 then shalt thou slay the ram, and take of its blood, and place upon the tip of the ear of Aaron, and upon the tip of the ear of his sons—the right ear, and upon the thumb of their right hand, and upon the great toe of their right foot,––and shalt dash the blood upon the altar, round about.

21 Ja ota alttarilla olevaa verta ja voiteluöljyä ja pirskoita Aaronin ja hänen vaatteidensa päälle, ja samoin hänen poikiensa ja heidän vaatteidensa päälle. Näin hän tulee pyhäkölle pyhitetyksi, sekä hän itse että hänen vaatteensa, ja samoin hänen poikansa ja hänen poikiensa vaatteet.

21 Och du skall taga av blodet på altaret och av smörjelseoljan och stänka på Aron och hans kläder, och likaledes på hans söner och hans söners kläder; så bliver han helig, han själv såväl som hans kläder, och likaledes hans söner såväl som hans söners kläder.

21 Then shalt thou take of the blood that is upon the altar, and of the anointing oil, and sprinkle upon Aaron, and upon his garments, and upon his sons, and upon the garments of his sons, with him,—so shall he be hallowed—he, and his garments, and his sons, and the garments of his sons, with him.

22 Ota sitten oinaasta rasva ja rasvahäntä ja sisälmyksiä peittävä rasva ja maksanlisäke ja molemmat munuaiset ynnä niiden päällä oleva rasva ja oikea reisi, sillä tämä on vihkiäisoinas.

22 Och du skall taga fettet av väduren, svansen och det fett som omsluter inälvorna, så ock leverfettet och båda njurarna med fettet på dem, därtill det högra lårstycket ty detta är handfyllningsväduren.

22 Then shalt thou take from the ram—the fat and the fat–tail, and the fat that covereth the inner part, and the caul of the liver and the two kidneys, with the fat that is upon them, and the right shoulder,—for, a ram of installation, it is,—

23 Ja ota pyöreä leipä ja öljyyn leivottu kakku ja ohukainen happamattomien leipien korista, joka on

23 Och du skall taga en rundkaka, en oljebrödskaka och en tunnkaka ur korgen med de osyrade bröden,

23 and one round–cake of bread, and one cake of oiled bread, and one wafer,––out of the basket of

Herran edessä.

24 Ja pane kaikki nämä Aaronin käsiin ja hänen poikiensa käsiin, että toimitettaisiin niiden heilutus Herran edessä.

25 Ota ne sitten heidän käsistään ja polta alttarilla, polttouhrin päällä, suloiseksi tuoksuksi Herran edessä. Se on Herran uhri.

26 Ja ota rintaliha Aaronin vihkiäisoinaasta ja toimituta sen heilutus Herran edessä; ja se olkoon sinun osasi.

27 Näin sinun on pyhitettävä heilutettu rintaliha ja anniksi annettu reisi, se, mitä on heilutettu ja anniksi annettu Aaronin ja hänen poikiensa vihkiäisoinaasta.

28 Ja ne olkoot Aaronin ja hänen poikiensa ikuinen osuus, israelilaisilta saatu, sillä se on anti. Se olkoon israelilaisten anti heidän yhteysuhreistaan, heidän antinsa Herralle.

29 Aaronin pyhät vaatteet tulkoot hänen pojillensa hänen jälkeensä, että heidät niissä voideltaisiin ja vihittäisiin virkaansa.

som står inför HERRENS ansikte.

24 Och du skall lägga alltsammans på Arons och hans söners händer och vifta det såsom ett viftoffer inför HERRENS ansikte.

25 Sedan skall du taga det ur deras: händer och förbränna det på altaret ovanpå brännoffret, till en välbehaglig lukt inför HERREN; det är ett eldsoffer åt HERREN.

26 Och du skall taga bringan av Arons handfyllningsvädur och vifta den såsom ett viftoffer inför HERRENS ansikte, och detta skall vara din del.

27 Så skall du helga viftoffersbringan och offergärdslåret, det som viftas och det som gives såsom offergärd, de delar av handfyllningsväduren, som skola tillhöra Aron och hans söner.

28 Och detta skall tillhöra Aron och; hans söner såsom en evärdlig rätt av Israels barn, ty det är en offergärd. Det skall vara en gärd av Israels barn, av deras tackoffer, en gärd av dem åt HERREN.

29 Och Arons heliga kläder skola hans söner hava efter honom, för att de i dem må bliva smorda och mottaga handfyllning.

unleavened cakes, which is before Yahweh;

24 and shalt lay the whole, upon the hands of Aaron, and upon the hands of his sons,—then shalt thou wave them to and fro, as a wave–offering, before Yahweh;

25 and shalt take them from their hand, and burn them as incense on the altar, upon the ascending–sacrifice,—as a satisfying odour, before Yahweh, an altar–flame, it is to Yahweh.

26 Then shalt thou take the breast from the ram of installation, which is for Aaron, and shalt wave it as a wave–offering, before Yahweh,—so shall it be thy share.

27 And thou shalt hallow the breast of the wave–offering, and the shoulder of the heave–offering, which is waved to and fro, and which is heaved up,—from the ram of installation, from that which is for Aaron, and from that which is for his sons;

28 so shall it belong to Aaron and to his sons, for an age–abiding statute, from the sons of Israel, for, a heave–offering, it is,—and, a heave–offering, shall it remain, from the sons of Israel, out of their peace–offerings, their heave–offering to Yahweh.

29 And, the holy garments which belong to Aaron, shall belong to his sons, after him,–to be anointed therein, and to be installed therein.

30 Seitsemänä päivänä on sen hänen pojistaan, joka tulee papiksi hänen sijaansa, puettava ne ylleen, kun hän menee ilmestysmajaan toimittamaan virkaansa pyhäkössä.

30 I sju dagar skall den av hans söner, som bliver präst i hans ställe, ikläda sig dem, den som skall gå in i uppenbarelsetältet för att göra tjänst i helgedomen.

30 Seven days, shall they be put on by him, from among his sons who is priest in his stead,—by him who goeth into the tent of meeting, to minister in the holy place.

31 Ja ota vihkiäisoinas ja keitä sen liha pyhässä paikassa.

31 Och du skall taga handfyllningsväduren och koka hans kött på en helig plats.

31 And, the ram of installation, shalt thou take,—and shalt boil its flesh, in a holy place;

32 Ja Aaron poikinensa syököön ilmestysmajan ovella oinaan lihan ynnä leivän, joka on korissa.

32 Och vädurens kött jämte brödet: som är i korgen skola Aron och hans söner äta vid ingången till uppenbarelsetältet; de skola äta detta,

32 and Aaron and his sons shall eat the flesh of the ram, and the bread that is in the basket,—at the opening of the tent of meeting:

33 He syökööt sen, mitä käytettiin heidän sovittamisekseen, kun heidät vihittiin virkaansa ja pyhitettiin, mutta syrjäinen älköön sitä syökö, sillä se on pyhää.

33 det som har använts till att bringa försoning vid deras handfyllning och helgande, men ingen främmande får ta därav, ty det är heligt.

33 thus shall they eat those things wherewith a propitiatory-covering hath been made, to install them, to hallow them,—but, a stranger, shall not eat, for, holy, they are.

34 Jos jotakin jää tähteeksi vihkiäislihasta tai leivästä seuraavaan aamuun, polta tähteeksi jäänyt tulessa; älköön sitä syötäkö, sillä se on pyhää.

34 Och om något av handfyllningsköttet eller av brödet bliver över till följande morgon, så skall du i eld bränna upp detta som har blivit över; det får icke ätas, ty det är heligt.

34 And, if there be left over of the flesh of installation, or of the bread, until the morning, then shalt thou burn up what is left over, in the fire, it shall not be eaten, for, holy, it is.

35 Tee näin Aaronille ja hänen pojillensa, aivan niinkuin minä olen sinua käskenyt. Seitsemän päivää kestäköön heidän vihkimisensä.

35 Så skall du göra med Aron och hans söner, i alla stycken såsom jag har bjudit dig. Sju dagar skall deras handfyllning vara.

35 So then thou shalt do for Aaron and for his sons, in this manner, according to all which I have commanded, thee,—seven days, shalt thou install them.

36 Ja uhraa joka päivä syntiuhrimullikka sovitukseksi, ja puhdista alttari toimittamalla sen sovitus ja voitele se pyhittääksesi sen.

36 Och var dag skall du offra en tjur såsom syndoffer till försoning och rena altaret, i det du bringar försoning för det; och du skall smörja det för att helga det.

36 And, a sin-bearing bullock, shalt thou offer daily, for them who are to be covered by propitiation, and shalt make a sin-cleansing for the altar, when thou puttest a propitiatory-covering thereon,—and shalt

anoint it, to hallow it.

37 Seitsemänä päivänä toimita alttarin sovitus ja pyhitä se. Näin tulee alttarista korkeasti-pyhä; jokainen, joka alttariin koskee, on pyhäkölle pyhitetty.

37 I sju dagar skall du bringa försoning för altaret och helga det. Så bliver altaret högheligt; var och en som kommer vid altaret bliver helig.

37 Seven days, shalt thou put a propitiatory–covering over the altar, and so shalt hallow it,—thus shall the altar become most holy; whosoever toucheth the altar, must be holy.

38 Ja uhraa alttarilla tämä: kaksi vuodenvanhaa karitsaa joka päivä, ainiaan.

38 Och detta är vad du skall offra på altaret: två årsgamla lamm för var dag beständigt.

38 This, moreover, is what thou shalt offer upon the altar, two lambs of a year old, day by day, continually:

39 Uhraa toinen karitsa aamulla ja toinen karitsa iltahämärässä,

39 Det ena lammet skall du offra om morgonen, och det andra lammet skall du offra vid aftontiden,

39 The one, lamb, shalt thou offer in the morning,—and, the second, lamb, shalt thou offer between the evenings;

40 ja kumpaakin karitsaa kohti kymmenennes lestyjä jauhoja, sekoitettuna neljännekseen hiin-mittaa survomalla saatua öljyä, ja juomauhriksi neljännes hiin-mittaa viiniä.

40 och till det första lammet en tiondedels efa fint mjöl, begjutet med en fjärdedels hin olja av stötta oliver, och såsom drickoffer en fjärdedels hin vin.

40 and a tenth part of fine meal mingled with a fourth part of the hin of beaten oil, and, as a drink–offering, a fourth part of the hin of wine,—with the one, lamb.

41 Ja uhraa toinen karitsa iltahämärässä; uhrattakoon se toimittamalla samankaltainen ruokauhri ja juomauhri kuin aamullakin, suloisesti tuoksuvaksi uhriksi Herralle.

41 Det andra lammet skall du offra vid aftontiden; med likadant spisoffer och drickoffer som om morgonen skall du offra det, till en välbehaglig lukt, ett eldsoffer åt HERREN.

41 And, the second lamb, shalt thou offer between the evenings,—according to the meal–offering of the morning, and according to the drink–offering thereof, shalt thou offer with it, for a satisfying odour, an altar–flame, to Yahweh:

42 Tämä olkoon teillä jokapäiväinen polttouhri sukupolvesta sukupolveen ilmestysmajan ovella Herran edessä, jossa minä ilmestyn teille puhuakseni sinun kanssasi.

42 Detta skall vara edert dagliga brännoffer från släkte till släkte, vid ingången till uppenbarelsetältet, inför HERRENS ansikte, där jag skall uppenbara mig för eder, för att där tala med dig.

42 a continual ascending–sacrifice, to your generations, at the opening of the tent of meeting, before Yahweh,—where will meet with you, to speak unto thee, there.

43 Siinä minä ilmestyn israelilaisille, ja se on oleva minun kirkkauteni pyhittämä.

43 Där skall jag uppenbara mig för Israels barn, och det rummet skall bliva helgat av min härlighet.

43 So will I meet there, with the sons of Israel,—and it shall be hallowed by my glory.

44 Ja minä pyhitän

44 Och jag skall helga

44 Thus will I hallow the

ilmestysmajan ja alttarin; ja minä pyhitän Aaronin poikinensa pappeina palvelemaan minua.
45 Ja minä asun israelilaisten keskellä ja olen heidän Jumalansa.

46 Ja he tulevat tietämään, että minä olen Herra, heidän Jumalansa, joka vein heidät pois Egyptin maasta, asuakseni heidän keskellään. Minä olen Herra, heidän Jumalansa.

uppenbarelsetältet och altaret, och Aron och hans söner skall jag helga till att bliva präster åt mig.
45 Och jag skall bo mitt ibland Israels barn och vara deras Gud.

46 Och de skola förnimma att jag är HERREN, deras Gud, som förde dem ut ur Egyptens land, för att jag skulle bo mitt ibland dem. Jag är HERREN, deras Gud.

tent of meeting, and the altar,—and, Aaron and his sons, will I hallow, to minister as priests unto me.
45 Thus will I make my habitation in the midst of the sons of Israel,—and will be their God;
46 and they shall know that, I—Yahweh, am their God, who brought them forth out of the land of Egypt, that I might make my habitation in their midst, I—Yahweh, their God.

30 luku

1 Tee myös alttari suitsutuksen polttamista varten; tee se akasiapuusta.

2 Olkoon se kyynärän pituinen ja kyynärän levyinen, siis neliskulmainen, ja kahta kyynärää korkea; sen sarvet olkoot samaa kappaletta kuin sekin.
3 Ja päällystä se puhtaalla kullalla, sekä sen levy että sivut ympärinsä ja sen sarvet; ja tee kultareunus sen ympäri.

4 Ja tee siihen kaksi kultarengasta; pane ne reunuksen alle, kummallekin sivulle, molempiin sivukappaleihin. Ne olkoot niiden korentojen pitiminä, joilla alttari on kannettava.

5 Ja tee korennotkin akasiapuusta ja päällystä

1 Och du skall göra ett altare för att antända rökelse därpå, av akacieträ skall du göra det.
2 Det skall vara en aln långt och en aln brett -- en liksidig fyrkant -- och två alnar högt; dess horn skola vara i ett stycke därmed.

3 Och du skall överdraga det med rent guld, dess skiva, dess väggar runt omkring och dess hörn; och du skall göra en rand av guld därpå runt omkring.

4 Och du skall till det göra två ringar av guld och sätta dem nedanför randen, på dess båda sidor; på de båda sidostyckena skall du sätta dem. De skola vara där, för att stänger må skjutas in i dem, så att man med dem kan bära altaret.
5 Och du skall göra stängerna av akacieträ och

1 And thou shalt make an altar, for burning incense,—of acacia wood, shalt thou make it:
2 a cubit, the length thereof, and a cubit, the breadth thereof, four square, shall it be,—and two cubits, the height thereof, of the same, [shall be] the horns thereof.
3 And thou shalt overlay it with pure gold, the top thereof, and the sides thereof round about, and the horns thereof,—and thou shalt make to it a border of gold, round about.
4 And, two rings of gold, shalt thou make to it, under the border thereof, upon the two corners thereof, shalt thou make them on the two sides thereof,—so shall they become receptacles for the staves, to lift it therewith.

5 And thou shalt make the staves, of acacia wood,—and

ne kullalla.
6 Ja aseta se lain arkin edessä olevan esiripun eteen, niin että se tulee armoistuimen kohdalle, joka on lain arkin päällä ja jossa minä sinulle ilmestyn.

7 Ja Aaron polttakoon sen päällä hyvänhajuista suitsutusta; joka aamu, kun hän laittaa lamput kuntoon, hän polttakoon sitä.
8 Samoin myös, kun Aaron iltahämärässä nostaa lamput paikoilleen, hän polttakoon sitä. Tämä olkoon teillä jokapäiväinen suitsutusuhri Herran edessä sukupolvesta sukupolveen.
9 Älkää uhratko sen päällä vierasta suitsutusta älkääkä polttouhria tai ruokauhria; älkää myöskään vuodattako juomauhria sen päällä.

10 Ja Aaron toimittakoon kerran vuodessa sen sarvien sovituksen; sovitukseksi uhratun syntiuhrin verellä hän toimittakoon kerran vuodessa sen sovituksen, sukupolvesta sukupolveen. Se on korkeasti-pyhä Herralle.
11 Ja Herra puhui Moosekselle sanoen:
12 Kun sinä lasket israelilaisten lukumäärän - niiden, joiden on oltava katselmuksessa - niin jokainen heistä suorittakoon, heistä katselmusta pidettäessä,

överdraga dem med guld.
6 Och du skall ställa det framför den förlåt som hänger framför vittnesbördets ark, så att det står framför nådastolen, som är ovanpå vittnesbördet, där jag skall uppenbara mig för dig.
7 Och Aron skall antända välluktande rökelse därpå; var morgon, när han tillreder lamporna, skall han antända rökelse;
8 och likaledes skall Aron antända rökelse, när han vid aftontiden sätter upp lamporna. Detta skall vara det dagliga rökoffret inför HERRENS ansikte, från släkte till släkte.
9 I skolen icke låta någon främmande rökelse komma därpå, ej heller brännoffer eller spisoffer; och intet drickoffer skolen utgjuta därpå.

10 Och Aron skall en gång om året bringa försoning för dess horn; med blod av försoningssyndoffret skall han en gång om året bringa försoning för det, släkte efter släkte. Det är högheligt för HERREN.

11 Och HERREN talade till Mose och sade:
12 När du räknar antalet av Israels barn, nämligen av dem som inmönstras, skall vid mönstringen var och en giva åt HERREN en försoningsgåva för sig, på det att ingen hemsökelse må

overlay them with gold.
6 And thou shalt place it before the veil, which is by the ark of the testimony,—before the propitiatory which is upon the testimony, where I will meet thee.

7 And Aaron shall burn thereon fragrant incense,—morning by morning, when he trimmeth the lamps, shall he burn it;
8 and, when Aaron lighteth the lamps, between the evenings, shall he burn it,—a continual incense before Yahweh, to your generations.

9 Ye shall not cause to ascend thereupon strange incense, nor an ascending–sacrifice, nor a meal–offering,—and, a drink offering, shall ye not pour out thereupon.
10 But Aaron shall put a propitiatory–covering upon the horns thereof, once in the year: of the blood of the sin–bearer for propitiatory–coverings, once in the year, shall he put a propitiatory–covering thereupon, to your generations, most holy, it is to Yahweh.
11 Then spake Yahweh unto Moses, saying—
12 When thou takest the sum of the sons of Israel, by their numberings, then shall they give, every man a propitiatory–covering for his soul to Yahweh, when they are numbered,—that there

hengestään sovitusmaksun Herralle, ettei mikään rangaistus heitä kohtaisi, heistä katselmusta pidettäessä.

drabba dem vid mönstringen.

may be among them no plague, when they are numbered.

13 Jokainen katselmuksessa oleva antakoon puoli sekeliä, pyhäkkösekelin painon mukaan, kaksikymmentä geeraa laskettuna sekeliin; puoli sekeliä olkoon anti Herralle.

13 Detta är vad var och en som upptages bland de inmönstrade skall giva: en halv sikel, efter helgedomssikelns vikt -- sikeln räknad till tjugu gera -- en halv sikel såsom offergärd åt HERREN,

13 This, shall they give—every one that passeth over to them that have been numbered—a half–shekel, by the shekel of the sanctuary,––the shekel is, twenty gerahs—the half–shekel, shall be a heave–offering to Yahweh.

14 Kaikki katselmuksessa olevat, kaksikymmenvuotiaat ja sitä vanhemmat, antakoot tämän annin Herralle.

14 Var och en som upptages bland de inmönstrade, var och en som är tjugu år gammal eller därutöver, skall giva detta såsom offergärd åt HERREN.

14 All who pass over to the numbered, from twenty years old and upwards, shall give the heave–offering of Yahweh.

15 Rikas älköön antako enemmän älköönkä köyhä vähemmän kuin puoli sekeliä, antina Herralle, maksaaksenne sovituksen hengestänne.

15 Den rike skall icke giva mer och den fattige icke mindre än en halv sikel, när I given offergärden åt HERREN, till att bringa försoning för eder.

15 The rich, shall not give more, and, the poor, shall not give less, than the half–shekel,—when they give the heave–offering of Yahweh, to put a propitiatory–covering over your souls.

16 Ja ota sovitusrahat israelilaisilta ja käytä ne palvelukseen ilmestysmajassa, että israelilaiset johdatettaisiin muistoon Herran edessä teidän henkenne sovitukseksi.

16 Och du skall taga försoningspenningarna av Israels barn och använda dem till arbetet vid uppenbarelsetältet. Så skall ske, för att Israels barn må vara i åminnelse inför HERRENS ansikte, och för att försoning må bringas för eder.

16 So then thou shalt take the silver for the propitiatory–coverings, from the sons of Israel, and shalt expend it upon the service of the tent of meeting,—thus shall it be for the sons of Israel, as a memorial before Yahweh, to put a propitiatory–covering over your souls.

17 Ja Herra puhui Moosekselle sanoen:

17 Och HERREN talade till Mose och sade:

17 Then spake Yahweh unto Moses, saying—

18 Tee myös vaskiallas vaskijalustoineen peseytymistä varten ja aseta se ilmestysmajan ja alttarin välille ja kaada

18 Du skall ock göra ett bäcken av koppar med en fotställning av koppar, till tvagning, och ställa det mellan uppenbarelsetältet

18 And thou shalt make a laver of bronze, and its stand of bronze, for bathing,—and thou shalt place it between the tent of

siihen vettä;

19 ja Aaron ja hänen poikansa pesköötsiinä kätensä ja jalkansa.
20 Kun he menevät ilmestysmajaan, peseytyköötvedessä, etteivät kuolisi; samoin myös, kun he lähestyvät alttaria ja käyvät toimittamaan virkaansa polttamalla uhrin Herralle.
21 He pesköötkätensä ja jalkansa, etteivät kuolisi. Ja tämä olkoon heille ikuinen säädös, hänelle itselleen ja hänen jälkeläisillensä, sukupolvesta sukupolveen.

22 Ja Herra puhui Moosekselle sanoen:
23 Ota itsellesi hajuaineita parasta lajia: sulavaa mirhaa viisisataa sekeliä, hyvänhajuista kanelia puolet siitä eli kaksisataa viisikymmentä sekeliä ja hyvänhajuista kalmoruokoa samoin kaksisataa viisikymmentä sekeliä,
24 sitten vielä kassiaa viisisataa sekeliä, pyhäkkösekelin painon mukaan, ja hiin-mitta öljypuun öljyä.
25 Ja tee siitä pyhä voiteluöljy, höystetty voide, jollaista voiteensekoittaja valmistaa; se olkoon pyhä voiteluöljy.

26 Voitele sillä ilmestysmaja, lain arkki

27 ja pöytä kaikkine

och altaret och gjuta vatten däri.
19 Och Aron och hans söner skola två sina händer och fötter med vatten därur.
20 När de gå in i uppenbarelsetältet, skola de två sig med vatten, på del att de icke må dö; så ock när de träda fram till altaret för att göra tjänst genom att antända eldsoffer åt HERREN.
21 De skola två sina händer och fötter, på det att de icke må dö. Och detta skall vara en evärdlig stadga för dem: för honom själv och hans avkomlingar från släkte till släkte.

22 Och HERREN talade till Mose och sade:
23 Tag dig ock kryddor av yppersta slag: fem hundra siklar myrradropp, hälften så mycket kanel av finaste slag, alltså två hundra femtio siklar, likaledes två hundra femtio siklar kalmus av finaste slag,

24 därtill fem hundra siklar kassia, efter helgedomssikelns vikt, och en hin olivolja.

25 Och du skall av detta göra en helig smörjelseolja, en konstmässigt beredd salva; det skall vara en helig smörjelseolja.

26 Och du skall därmed smörja uppenbarelsetältet, vittnesbördets ark,

27 bordet med alla dess

meeting and the altar, and shalt put therein, water.
19 So shall Aaron and his sons bathe thereat,—their hands, and their feet.
20 When they enter the tent of meeting, they shall bathe with water, so shall they not die,—or when they approach unto the altar to minister, to burn as incense an altar–flame to Yahweh:
21 so then they shall bathe their hands and their feet, and shall not die,—and it shall be to them an age–abiding statute, to him and to his seed, to their generations.
22 Then spake Yahweh unto Moses, saying—
23 Thou, therefore, take to thee—principal spices,—self–flowing myrrh, five hundred, and, fragrant cinnamon, half as much, two hundred and fifty, and, fragrant cane, two hundred and fifty;

24 and, cassia, five hundred, by the shekel of the sanctuary,—and, oil olive, a hin.

25 And thou shalt make it an oil for holy anointing, a compounded perfume, the work of a perfumer,—an oil for holy anointing, shall it be.
26 And thou shalt anoint therewith, the tent of meeting,—and the ark of the testimony;
27 and the table, and all its

kaluineen, seitsenhaarainen lamppu kaluineen, niin myös suitsutusalttari,
28 polttouhrialttari kaikkine kaluineen ynnä allas jalustoineen.

29 Ja pyhitä ne, niin että ne tulevat korkeasti-pyhiksi. Jokainen, joka niihin koskee, tulee pyhäksi.
30 Voitele myös Aaron ja hänen poikansa ja pyhitä heidät pappeina palvelemaan minua.
31 Puhu myös israelilaisille ja sano: Tämä olkoon teillä minun pyhä voiteluöljyni sukupolvesta sukupolveen.

32 Kenenkään muun ihmisen ruumiille älköön sitä vuodatettako, älkääkä sen sekoitusta jäljitelkö. Pyhä se on, ja pyhänä se pitäkää.

33 Jokainen, joka valmistaa sellaisen voiteen, ja jokainen, joka sivelee sitä syrjäiseen, hävitettäköön kansastansa.
34 Ja Herra sanoi Moosekselle vielä: Ota itsellesi hyvänhajuisia aineita, hajupihkaa, simpukankuorta, tuoksukumia, näitä hyvänhajuisia aineita, ja puhdasta suitsuketta, yhtä paljon kutakin lajia,
35 ja tee niistä suitsutus, höystesekoitus, jollaista voiteensekoittaja valmistaa, suolansekainen, puhdas ja pyhä.

tillbehör, ljusstaken med dess tillbehör, rökelsealtaret,

28 brännoffersaltaret med alla dess tillbehör, äntligen bäckenet med dess fotställning.
29 Och du skall helga dem, så att de bliva högheliga; var och en som sedan kommer vid dem bliver helig.
30 Och Aron och hans söner skall du smörja, och du skall helga dem till att bliva präster åt mig.
31 Och till Israels barn skall du tala och säga: Detta skall vara min heliga smörjelseolja hos eder, från släkte till släkte.
32 På ingen annan människas kropp må den komma, ej heller mån I göra någon annan så sammansatt som denna. Helig är den, helig skall den vara för eder.

33 Den som bereder en sådan salva, och den som använder något därav på någon främmande, han skall utrotas ur sin släkt.
34 Ytterligare sade HERREN till Mose: Tag dig välluktande kryddor, stakte och sjönagel och galban, och jämte dessa vällukter rent rökelseharts, lika mycket av vart slag,

35 och gör därav rökelse, en konstmässigt beredd blandning, saltad, ren, helig.

utensils, and the lampstand, and its utensils,—and the incense altar,
28 and the altar for the ascending-sacrifice, and all its utensils,—and the laver, and its stand.
29 So shalt thou hallow them, and they shall be most, holy,—whosoever toucheth them, shall be holy.
30 Aaron also, and his sons, shalt thou anoint,—so shalt thou hallow them, to minister as priests unto me.
31 And, unto the sons of Israel, shalt thou speak, saying, An oil for holy anointing, shall this be to me, to your generations.
32 Upon the flesh of a common man, shall it not be poured, and, according to the proportions thereof, shall ye not make any like it,—holy, it is, holy, shall it be to you.
33 Whosoever compoundeth any like it, and whosoever bestoweth thereof upon a stranger, shall be cut off from among his people.
34 Then said Yahweh unto Moses—Take to thee aromatic spices, stacte, and onycha, and galbanum,—aromatic spices, and pure frankincense,—weight for weight, shall it be.

35 And thou shalt make of it an incense, a perfume, the work of a perfumer,—salted, pure, holy.

36 Ja hienonna osa siitä jauhoksi ja pane sitä lain arkin eteen ilmestysmajaan, jossa minä ilmestyn sinulle. Korkeasti-pyhänä se pitäkää.

37 Älkää valmistako itsellenne mitään muuta suitsutusta tämän sekoituksen mukaan. Pidä tämä Herralle pyhitettynä.

38 Jokainen, joka sellaista tekee nauttiaksensa sen tuoksusta, hävitettäköön kansastansa.

36 Och en del av den skall du stöta till pulver och lägga framför vittnesbördet i uppenbarelsetältet, där jag vill uppenbara mig för dig. Höghelig skall den vara för eder.

37 Och ingen annan rökelse mån I göra åt eder så sammansatt som denna skall vara. Helig skall den vara dig för HERREN.

38 Den som gör sådan för att njuta av dess lukt, han skall utrotas ur sin släkt.

36 And thou shalt beat some of it to powder, and place thereof before the testimony, in the tent of meeting, where I am to meet with thee,—most holy, shall it be to you.

37 And, the incense which thou shalt make, according to the proportions thereof, ye shall not make for yourselves,—holy, shall it be to thee, to Yahweh.

38 Whosoever shall make like it, to smell of it, shall be cut off, from among his people.

31 luku

1 Ja Herra puhui Moosekselle sanoen:
2 Katso, minä olen nimeltään kutsunut Besalelin, Uurin pojan, Huurin pojanpojan, Juudan sukukunnasta;
3 ja minä olen täyttänyt hänet Jumalan hengellä, taidollisuudella, ymmärryksellä, tiedolla ja kaikkinaisella kätevyydellä

4 sommittelemaan taidokkaita teoksia ja valmistamaan niitä kullasta, hopeasta ja vaskesta,
5 hiomaan ja kiinnittämään kiviä ja veistämään puuta, tekemään kaikkinaisia töitä.

6 Ja katso, minä olen antanut hänelle apulaiseksi Oholiabin, Ahisamakin pojan, Daanin

1 Och HERREN talade till Mose och sade:
2 Se, jag har kallat och nämnt Besalel, son till Uri, son till Hur, av Juda stam;

3 och jag har uppfyllt honom med Guds Ande, med vishet och förstånd och kunskap och med allt slags slöjdskicklighet,

4 till att tänka ut konstarbeten, till att arbeta i guld, silver och koppar,

5 till att snida stenar för infattning och till att snida i trä, korteligen, till att utföra alla slags arbeten.

6 Och se, jag har givit honom till medhjälpare Oholiab, Ahisamaks son, av Dans stam, och åt alla edra

1 Then spake Yahweh unto Moses, saying:
2 See, I have called by name, Bezaleel, son of Uri, son of Hur, of the tribe of Judah;

3 and have filled him with the Spirit of God,—in wisdom, and in understanding, and in knowledge, and in all manner of workmanship;
4 to devise skilful designs,—to work in gold, and in silver, and in bronze;

5 and in the cutting of stones for setting, and in the carving of wood,—to work in all manner of workmanship.
6 I myself, therefore, lo! I have given with him—Oholiab, son of Ahisamach, of the tribe of Dan, and, in

sukukunnasta, ja olen antanut kaikkien taidollisten sydämeen taidollisuuden tehdä kaikki, mitä minä olen sinun käskenyt teettää:

konstförfarna män har jag givit vishet i hjärtat. Dessa skola kunna göra allt vad jag har bjudit dig:

the heart of every one that is wise–hearted, have I put wisdom,—so shall they make all that I have commanded thee:—

7 ilmestysmajan, lain arkin, armoistuimen sen päälle, kaiken majan kaluston,

7 uppenbarelsetältet, vittnesbördets ark, nådastolen därpå, alla uppenbarelsetältets tillbehör,

7 the tent of meeting, and the ark of the testimony; and the propitiatory which is thereupon,—and all the utensils of the tent;

8 pöydän kaluinensa, aitokultaisen seitsenhaaraisen lampun kaikkine kaluinensa, suitsutusalttarin,

8 bordet med dess tillbehör, den gyllene ljusstaken med alla dess tillbehör, rökelsealtaret,

8 and the table, and its utensils, and the pure lampstand, and all its utensils,—and the incense altar;

9 polttouhrialttarin kaikkine kaluinensa, altaan jalustoineen,

9 brännoffersaltaret med alla dess tillbehör, bäckenet med dess fotställning,

9 and the altar for the ascending–sacrifice, and all its utensils, and the laver, and its stand;

10 virkapuvut ja pappi Aaronin muut pyhät vaatteet sekä hänen poikiensa pappispuvut,

10 de stickade kläderna och prästen Arons andra heliga kläder, så och hans söners prästkläder,

10 and the cloths of variegated stuff, and the holy garments, for Aaron the priest, and the garments of his sons, for ministering as priests;

11 voiteluöljyn ja hyvänhajuisen suitsukkeen pyhäkköä varten. He tehköötkaiken niin, kuin minä olen sinulle käskyn antanut.

11 äntligen smörjelseoljan och den välluktande rökelsen till helgedomen. De skola utföra sitt arbete i alla stycken såsom jag har bjudit dig.

11 and the anointing oil and the fragrant incense, for the holy place, according to all which I have commanded thee, shall they do.

12 Ja Herra puhui Moosekselle sanoen:

12 Och HERREN talade till Mose och sade:

12 Then spake Yahweh unto Moses, saying—

13 Puhu israelilaisille ja sano: Pitäkää minun sapattini, sillä se on merkkinä meidän välillämme, minun ja teidän, sukupolvesta sukupolveen, tietääksenne, että minä olen Herra, joka pyhitän teidät.

13 Tala du till Israels barn och säg: Mina sabbater skolen I hålla, ty de äro ett tecken mellan mig och eder, från släkte till släkte, för att I skolen veta att jag är HERREN, som helgar eder.

13 Thou thyself, therefore, speak unto the sons of Israel, saying,—Surely, my sabbaths, shall ye keep,—for, a sign, it is betwixt me and you, to your generations, that ye may know that, I—Yahweh, do hallow you.

14 Siis pitäkää sapatti, sillä se on teille pyhä. Joka sen rikkoo, rangaistakoon kuolemalla; sillä kuka ikinä

14 Så hållen nu sabbaten, ty den skall vara eder helig. Den som ohelgar den skall straffas med döden; ty var

14 Therefore shall ye keep the sabbath, for, holy, it is unto you,—he that profaneth it, shall be, surely put to

silloin työtä tekee, hävitettäköön kansastansa.

och en som på den dagen gör något arbete, han skall utrotas ur sin släkt.

death; verily, whosoever doeth, therein, any work, that soul shall be cut off, from the midst of its people:

15 Kuusi päivää tehtäköön työtä, mutta seitsemäntenä päivänä on sapatti, levon päivä, Herralle pyhitetty. Kuka ikinä tekee työtä sapatinpäivänä, rangaistakoon kuolemalla.

15 Sex dagar skall arbete göras, men på sjunde dagen är vilosabbat, en HERRENS helgdag. Var och en som gör något arbete på sabbatsdagen skall straffas med döden.

15 Six days, shall work be done, but, on the seventh day, is a holy sabbath–keeping of rest, unto Yahweh,—whosoever doeth work on the sabbath day, shall be, surely put to death.

16 Ja pitäköot israelilaiset sapatin, niin että he viettävät sapattia sukupolvesta sukupolveen ikuisena liittona.

16 Och Israels barn skola hålla sabbaten, så att de fira den släkte efter släkte, såsom ett evigt förbund.

16 Therefore shall the sons of Israel keep the sabbath,—by making it a Day of Rest to your generations, as an age–abiding covenant:

17 Se on oleva ikuinen merkki minun ja israelilaisten välillä; sillä kuutena päivänä Herra teki taivaan ja maan, mutta seitsemäntenä päivänä hän lepäsi ja hengähti.

17 Den skall vara ett evärdligt tecken mellan mig och Israels barn; ty på sex dagar gjorde HERREN himmel och jord, men på sjunde dagen vilade han och tog sig ro.

17 between me and the sons of Israel, a sign, it is, unto times age–abiding,—for, in six days, did Yahweh make the heavens and the earth, and, on the seventh day, he rested, and was refreshed.

18 Ja kun hän oli lakannut puhumasta Mooseksen kanssa Siinain vuorella, antoi hän hänelle kaksi laintaulua, kivitaulua, joitten kirjoitus oli Jumalan sormella kirjoitettu.

18 När han nu hade talat ut med; Mose på Sinai berg, gav han honom vittnesbördets två tavlor, tavlor av sten, på vilka Gud hade skrivit med sitt finger.

18 Then gave he unto Moses, as he finished speaking with him in Mount Sinai, the two tables of the testimony,—tables of stone, written with the finger of God.

32 luku

1 Mutta kun kansa näki, että Mooses viipyi eikä tullut alas vuorelta, kokoontui kansa Aaronin ympärille ja sanoi hänelle: Nouse, tee meille Jumala, joka käy meidän edellämme. Sillä me emme tiedä, mitä on tapahtunut Moosekselle, tälle miehelle, joka johdatti meidät Egyptin maasta.

1 Men när folket såg att Mose dröjde att komma ned från berget, församlade de sig omkring Aron och sade till honom: »Upp, gör oss en gud som kan gå framför oss; ty vi veta icke vad som har vederfarits denne Mose, honom som förde oss upp ur Egyptens land.»

1 And, when the people saw that Moses delayed to come down out of the mount, the people gathered themselves together unto Aaron, and said unto him—Up, make for us gods, who shall go before us, for, as for this Moses—the man who brought us up out of the land of Egypt, we know not what hath befallen him.

2 Niin Aaron sanoi heille: Irroittakaa kultarenkaat, jotka ovat vaimojenne, poikienne ja tyttärienne korvissa, ja tuokaa ne minulle.

2 Då sade Aron till dem: »Tagen guldringarna ut ur öronen på edra hustrur, edra söner och edra döttrar, och bären dem till mig.

2 And Aaron said unto them, Break off the rings of gold, which are in the ears of your wives, of your sons, and of your daughters,—and bring them unto me.

3 Ja kaikki kansa irroitti kultarenkaat, jotka heillä oli korvissaan, ja he toivat ne Aaronille;

3 Då tog allt folket av sig guldringarna som de hade i öronen, och de buro dem till Aron;

3 And all the people of themselves brake off the rings of gold which were in their ears,—and brought them unto Aaron.

4 ja hän otti vastaan kullan heidän käsistään, kaavaili sitä piirtimellä ja teki siitä valetun vasikan. Ja he sanoivat: Tämä on sinun jumalasi, Israel, se, joka on johdattanut sinut Egyptin maasta.

4 och han tog emot guldet av dem och formade det med en mejsel och gjorde därav en gjuten kalv. Och de sade: »Detta är din Gud, Israel, han som har fört dig upp ur Egyptens land.»

4 And he received [the gold] at their hand, and fashioned it with a graving tool, and made it a molten calf,—and they said—These, are thy gods, O Israel, who brought thee up, out of the land of Egypt.

5 Kun Aaron tämän näki, rakensi hän sille alttarin; ja Aaron julisti ja sanoi: Huomenna on Herran juhla.

5 När Aron såg detta, byggde han ett altare åt honom. Och Aron lät utropa och säga: »I morgon bliver en HERRENS högtid.»

5 And, when Aaron saw it, he built an altar before it. And Aaron made proclamation, and said, A festival to Yahweh, tomorrow!

6 Ja he nousivat varhain seuraavana päivänä ja uhrasivat polttouhreja ja toivat yhteysuhreja; ja kansa istui syömään ja juomaan, ja sitten he nousivat iloa pitämään.

6 Dagen därefter stodo de bittida upp och offrade brännoffer och buro fram tackoffer, och folket satte sig ned till att äta och dricka, och därpå stodo de upp till att leka.

6 So they rose up early, on the morrow, and offered ascending-sacrifices, and brought near peace-offerings,—and the people sat down, to eat and to drink, and then rose up—to make sport!

7 Silloin Herra sanoi Moosekselle: Mene, astu alas, sillä sinun kansasi, jonka johdatit Egyptin maasta, on turmion tehnyt.

7 Då sade HERREN till Mose: »Gå ditned, ty ditt folk, som du har fört upp ur Egyptens land, har tagit sig till, vad fördärvligt är.

7 Then spake Yahweh unto Moses-Go, get thee down, for thy people whom thou hast brought up out of the land of Egypt have corrupted themselves.

8 Pian he poikkesivat siltä tieltä, jota minä käskin heidän kulkea; he tekivät itselleen valetun vasikan. Sitä he ovat kumartaneet, ja sille he ovat uhranneet ja sanoneet: 'Tämä on sinun jumalasi, Israel, se,

8 De hava redan vikit av ifrån den väg som jag bjöd dem gå; de hava gjort sig en gjuten kalv. Den hava de tillbett, åt den hava de offrat, och sagt: 'Detta är din Gud, Israel, han som har fört dig upp ur Egyptens

8 They have turned aside quickly out of the way which I commanded them, they have made for themselves—a molten calf,—and have bowed themselves down thereto, and have sacrificed thereto, and have said,

joka on johdattanut sinut Egyptin maasta.'

land.»

These, are thy gods, O Israel, who have brought thee up out of the land of Egypt.

9 Ja Herra sanoi vielä Moosekselle: Minä näen, että tämä kansa on niskurikansa.

9 Och HERREN sade ytterligare till Mose: »Jag ser att detta folk är ett hårdnackat folk.

9 So then Yahweh said unto Moses,—I have looked on this people, and lo! a stiff-necked people, it is.

10 Anna minun olla, että vihani leimahtaisi heitä vastaan, hukuttaakseni heidät; mutta sinusta minä teen suuren kansan.

10 Så låt mig nu vara, på det att min vrede må brinna mot dem, och på det att jag må förgöra dem; dig vill jag sedan göra till ett stort folk.»

10 Now, therefore, let me alone, that mine anger may kindle upon them, and that I may consume them, and may make of thee, a great nation.

11 Mutta Mooses rukoili armoa Herralta, Jumalaltansa, ja sanoi: Herra, miksi sinun vihasi syttyy omaa kansaasi vastaan, jonka olet vienyt pois Egyptin maasta suurella voimalla ja väkevällä kädellä?

11 Men Mose bönföll inför HERREN, sin Gud, och sade: »HERRE, varför skulle din vrede brinna mot ditt folk, som du med stor kraft och stark hand har fört ut ur Egyptens land?

11 And Moses besought the face of Yahweh his God,—and said—Wherefore, O Yahweh, should thine anger kindle upon thy people, whom thou hast brought forth out of the land of Egypt, with great might, and with a firm hand?

12 Miksi egyptiläiset saisivat sanoa: 'Heidän onnettomuudekseen hän vei heidät pois, tappaaksensa heidät vuorilla ja hävittääksensä heidät maan päältä'? Käänny vihasi hehkusta ja kadu sitä turmiota, jonka aiot tuottaa kansallesi.

12 Varför skulle egyptierna få säga: 'Till deras olycka har han fört dem ut, till att dräpa dem bland bergen och förgöra dem från jorden'? Vänd dig ifrån din vredes glöd, och ångra det onda du nu har i sinnet mot ditt folk.

12 Wherefore should the Egyptians speak, saying—For mischief, hath he taken them forth, to slay them among the mountains, and to make an end of them from off the face of the ground? Turn thou from the kindling of thine anger, and be grieved over the calamity to thy people.

13 Muista palvelijoitasi Aabrahamia, Iisakia ja Israelia, joille olet itse kauttasi vannonut ja sanonut: 'Minä teen teidän jälkeläistenne luvun paljoksi kuin taivaan tähdet; ja koko tämän maan, josta olen puhunut, minä annan teidän jälkeläisillenne, ja he saavat sen ikuiseksi perinnöksi.'

13 Tänk på Abraham, Isak och Israel, dina tjänare, åt vilka du med ed vid dig själv har givit det löftet: 'Jag skall göra eder säd talrik såsom stjärnorna på himmelen, och hela det land som jag har talat om skall jag giva åt eder säd, och de skola få det till evärdlig arvedel.'»

13 Have remembrance of Abraham, of Isaac, and of Israel, thy servants, to whom thou didst swear by thyself, and didst speak unto them saying, I will multiply your seed, as the stars of the heavens,—and, all this land of which I have spoken, will I give to your seed, and they shall inherit it to times age-abiding.

14 Niin Herra katui sitä turmiota, jonka hän oli uhannut tuottaa kansallensa.

14 Då ångrade HERREN det onda som han hade hotat att göra mot sitt folk.

14 So then Yahweh was grieved,—over the calamity,—which he had spoken of inflicting on his people.

15 Ja Mooses kääntyi ja astui alas vuorelta, ja hänen kädessään oli kaksi laintaulua. Ja tauluihin oli kirjoitettu molemmille puolille; etupuolelle ja takapuolelle oli niihin kirjoitettu.

15 Och Mose vände sig om och steg ned från berget, och han hade med sig vittnesbördets två tavlor. Och på tavlornas båda sidor var skrivet både på den ena sidan och på den andra var skrivet.

15 And Moses turned, and went down out of the mount, with the two tables of testimony in his hand,—tables written upon, on both sides of them, on this and on that, were they written.

16 Ja taulut olivat Jumalan tekemät, ja kirjoitus oli Jumalan kirjoitusta, joka oli tauluihin kaiverrettu.

16 Och tavlorna voro gjorda av Gud, och skriften var Guds skrift, inristad på tavlorna.

16 Now as for, the tables, the work of God, they were,—and, as for the writing, the writing of God, it was, graven upon the tables.

17 Kun Joosua kuuli kansan huudon, sen melutessa, sanoi hän Moosekselle: Sotahuuto kuuluu leiristä.

17 När Josua nu hörde huru folket skriade, sade han till Mose: »Krigsrop höres i lägret.»

17 And Joshua heard the noise of the people, as they shouted,—so he said unto Moses—The noise of war, in the camp!

18 Mutta tämä vastasi: Se ei ole voittajien huutoa, eikä se ole voitettujen huutoa; minä kuulen laulua.

18 Men han svarade: »Det är varken segerrop som höres, ej heller är det ett ropande såsom efter nederlag; det är sång jag hör.»

18 But he said—Not the noise of the cry of heroism, nor yet the noise of the cry of defeat,—the noise of alternate song, do, I, hear.

19 Ja kun Mooses lähestyi leiriä ja näki vasikan ja karkelon, niin hänen vihansa syttyi, ja hän heitti taulut käsistänsä ja murskasi ne vuoren juurella.

19 När sedan Mose kom närmare lägret och fick se kalven och dansen, upptändes hans vrede, och han kastade tavlorna ifrån sig och slog sönder dem nedanför berget.

19 And it came to pass, when he drew near unto the camp, and saw the calf, and the dancings, that the anger of Moses kindled, and he cast out of his hands the tables, and brake them in pieces, at the foot of the mountain.

20 Senjälkeen hän otti vasikan, jonka he olivat tehneet, poltti sen tulessa ja rouhensi sen hienoksi ja hajotti veteen ja juotti sen israelilaisille.

20 Sedan tog han kalven som de hade gjort, och brände den i eld och krossade den till stoft; detta strödde han i vattnet och gav det åt Israels barn att dricka.

20 Then took he the calf which they had made, and burned it in the fire, and ground it till it became powder,—and strewed it on the face of the waters, and made the sons of Israel drink.

21 Ja Mooses sanoi

21 Och Mose sade till Aron:

21 And Moses said unto

Aaronille: Mitä tämä kansa on tehnyt sinulle, kun olet saattanut heidät näin suureen syntiin?
22 Aaron vastasi: Älköön herrani viha syttykö; sinä tiedät itse, että tämä kansa on paha.

23 He sanoivat minulle: 'Tee meille jumala, joka käy meidän edellämme; sillä emme tiedä, mitä on tapahtunut Moosekselle, tälle miehelle, joka johdatti meidät Egyptin maasta.'
24 Niin minä sanoin heille: 'Jolla on kultaa, irroittakoon sen yltänsä'; ja he antoivat sen minulle. Ja minä heitin sen tuleen, ja siitä tuli tämä vasikka.
25 Kun Mooses näki, että kansa oli kurittomuuden vallassa, koska Aaron oli päästänyt heidät kurittomuuden valtaan, vahingoniloksi heidän vihollisillensa,
26 niin Mooses seisahtui leirin portille ja huusi: Joka on Herran oma, se tulkoon minun luokseni. Silloin kokoontuivat hänen luoksensa kaikki leeviläiset.
27 Ja hän sanoi heille: Näin sanoo Herra, Israelin Jumala: 'Jokainen sitokoon miekkansa vyölleen. Käykää sitten edestakaisin leirin halki portista porttiin ja tappakaa jokainen, olkoon vaikka oma veli, ystävä tai sukulainen.'

28 Niin leeviläiset tekivät

»Vad har folket gjort dig, eftersom du har kommit dem att begå en så stor synd?»

22 Aron svarade: »Min herres vrede må icke upptändas; du vet själv att detta folk är ont.

23 De sade till mig: 'Gör oss en gud som kan gå framför oss; ty vi veta icke vad som har vederfarits denne Mose, honom som förde oss upp ur Egyptens land.'

24 Då sade jag till dem: 'Den som har guld tage det av sig'; och de gåvo det åt mig. Och jag kastade det i elden, och så kom kalven till.»
25 Då nu Mose såg att folket var lössläppt, eftersom Aron, till skadeglädje för deras fiender, hade släppt dem lösa,

26 ställde han sig i porten till lägret och ropade: »Var och en som hör HERREN till komme hit till mig.» Då församlade sig till honom alla Levi barn.
27 Och han sade till dem: »Så säger HERREN, Israels Gud: Var och en binde sitt svärd vid sin länd. Gån så igenom lägret, fram och tillbaka, från den ena porten till den andra, Och dräpen vem I finnen, vore det också broder eller vän eller frände.

28 Och Levi barn gjorde

Aaron, What had this people done to thee,—that thou shouldst have brought upon them a great sin?
22 And Aaron said, Let not the anger of my lord kindle,—thou thyself, knowest the people, that, ready for mischief, they are.
23 So they said to me—Make for us gods, who shall go before us,—for, as for this, Moses—the man who brought us up out of the land of Egypt, we know not what hath befallen him.
24 And I said to them—Whosoever hath gold, let them break it off, So they gave it to me,—and I cast it into the fire, and there came out—this calf.
25 And Moses saw the people, that, unbridled, they were,—for Aaron had given them the rein, for a whispering, among their enemies.

26 So Moses took his stand in the gate of the camp, and said—Who is for Yahweh? . . . To me! Then gathered unto him all the sons of Levi.
27 And he said to them—Thus, saith Yahweh, God of Israel, Put ye every man his sword upon his thigh,—pass through and return, from gate to gate, in the camp, and slay ye every man his brother, and every man his friend, and every man his neighbour.
28 So the sons of Levi did,

Mooseksen käskyn mukaan; ja sinä päivänä kaatui kansaa noin kolmetuhatta miestä.

29 Ja Mooses sanoi: Koska te nyt olette olleet omia poikianne ja veljiänne vastaan, niin vihkiytykää tänä päivänä Herran palvelukseen, että hän tänä päivänä antaisi siunauksen teille.

30 Seuraavana päivänä Mooses sanoi kansalle: Te olette tehneet suuren synnin. Minä nousen nyt Herran tykö - jos ehkä voisin sovittaa teidän rikoksenne.

31 Ja Mooses palasi Herran tykö ja sanoi: Voi, tämä kansa on tehnyt suuren synnin! He ovat tehneet itselleen jumalan kullasta.

32 Jospa nyt antaisit heidän rikoksensa anteeksi! Mutta jos et, niin pyyhi minut pois kirjastasi, johon kirjoitat.

33 Mutta Herra vastasi Moosekselle: Joka on tehnyt syntiä minua vastaan, sen minä pyyhin pois kirjastani.

34 Mene nyt ja johdata kansa siihen paikkaan, josta minä olen sinulle puhunut; katso, minun enkelini käy sinun edelläsi. Mutta kostoni päivänä minä kostan heille heidän rikoksensa.

35 Niin Herra rankaisi

såsom Mose hade sagt; och på den dagen föllo av folket vid pass tre tusen män.

29 Och Mose sade: »Eftersom I nu haven stått emot edra egna söner och bröder, mån I i dag taga handfyllning till HERRENS tjänst, för att välsignelse i dag må komma över eder.»

30 Dagen därefter sade Mose till folket: »I haven begått en stor synd. Jag vill nu stiga upp till HERREN och se till, om jag kan bringa försoning för eder synd.»

31 Och Mose gick tillbaka till HERREN och sade: »Ack, detta folk har begått en stor synd; de hava gjort sig en gud av guld.

32 Men förlåt dem nu deras synd; varom icke, så utplåna mig ur boken som du skriver i.»

33 Men HERREN svarade Mose: »Den som har syndat mot mig, honom skall jag utplåna ur min bok.

34 Gå nu och för folket dit jag har sagt dig; se, min ängel skall gå framför dig. Men när min hemsökelses dag kommer, skall jag på dem hemsöka deras synd.»

35 Så straffade HERREN

according to the word of Moses,—and there fell, from among the people, on that day, about three thousand men.

29 And Moses said—Install yourselves, today, unto Yahweh, yea every man for his son, and for his brother,—so will he bestow upon you, today, a blessing.

30 And it came to pass, on the morrow, that Moses said unto the people, Ye, have sinned a great sin,—Now, therefore, I must go up unto Yahweh, Peradventure, I may make a propitiatory-covering for your sin.

31 So Moses returned unto Yahweh, and said,—Oh now! this people hath sinned a great sin, and they have made for themselves—gods of gold.

32 Now, therefore, if thou wilt forgive their sin, . . . but, if not, blot me, I pray thee, out of thy book, which thou hast written.

33 And Yahweh said unto Moses,—Him who hath sinned against me, must I blot out of my book.

34 Now, therefore, go lead the people to the place of which I spake to thee, lo! my messenger, shall go before thee,—But, in the day when I do visit, then will I visit upon them, their sin.

35 And Yahweh plagued the

kansaa, koska he olivat teettäneet vasikan, jonka Aaron teki.

folket, därför att de hade gjort kalven, den som Aron gjorde.

people,—for what they had done with the calf, which Aaron made.

33 luku

1 Sitten Herra sanoi Moosekselle: Lähde täältä ja vaella, sinä ja kansa, jonka olet johdattanut Egyptin maasta, siihen maahan, jonka minä olen vannoen luvannut Aabrahamille, Iisakille ja Jaakobille, sanoen: 'Sinun jälkeläisillesi minä annan sen.'

1 Och HERREN sade till Mose: »Upp, drag åstad härifrån med folket som du har fört upp ur Egyptens land, och begiv dig till det land som jag med ed har lovat åt Abraham, Isak och Jakob, i det jag sade: 'Åt din säd skall jag giva det.'

1 Then spake Yahweh unto Moses—Get thee away, go up from hence, thou, and the people whom thou hast brought up out of the land of Egypt,—into the land of which I sware to Abraham, to Isaac, and to Jacob, saying, To thy seed, will I give it;

2 Ja minä lähetän enkelin sinun edelläsi ja karkoitan pois kanaanilaiset, amorilaiset, heettiläiset, perissiläiset, hivviläiset ja jebusilaiset,

2 Jag skall sända en ängel framför dig och förjaga kananéerna, amoréerna, hetiterna, perisséerna, hivéerna och jebuséerna,

2 And I will send before thee a messenger,—and will drive out the Canaanite, the Amorite, and the Hittite, and the Perizzite, the Hivite, and the Jebusite;

3 että tulisit siihen maahan, joka vuotaa maitoa ja mettä. Sillä minä en itse vaella sinun kanssasi, koska olet niskurikansa, etten minä sinua tiellä hukuttaisi.

3 för att du må komma till ett land som flyter av mjölk och honung. Ty eftersom du är ett hårdnackat folk, vill jag icke själv draga upp med dig; jag kunde då förgöra dig under vägen.»

3 into a land flowing with milk and honey,—for I will not go up in thy midst, in that, a stiff-necked people, thou art, lest I consume thee, in the way.

4 Kun kansa kuuli tämän kovan puheen, tulivat he murheellisiksi, eikä yksikään pukenut koristuksiaan yllensä.

4 När folket hörde detta stränga tal, blevo de sorgsna, och ingen tog sina smycken på sig.

4 And, when the people heard these evil tidings, they afflicted themselves,—and they put not, any man, his ornaments, upon him.

5 Ja Herra sanoi Moosekselle: Sano israelilaisille: Te olette niskurikansa. Jos minä silmänräpäyksenkään vaeltaisin sinun keskelläsi, minä hukuttaisin sinut. Riisu nyt koristuksesi yltäsi, niin minä ajattelen, mitä sinulle tekisin.

5 Och HERREN sade till Mose: »Säg till Israels barn: I ären ett hårdnackat folk. Om jag allenast ett ögonblick droge med dig, skulle jag förgöra dig. Men lägg nu av dig dina smycken, så vill jag se till, vad jag skall göra med dig.»

5 Then said Yahweh unto Moses—Say unto the sons of Israel, Ye, are a stiff-necked people, in one moment—if I should go up in thy midst, should I make an end of thee,—Now, therefore, lay down thine ornaments from off thee, that I may see what I must do with thee.

6 Niin israelilaiset riisuivat

6 Så togo då Israels barn av

6 So then the sons of Israel

koristuksensa ja olivat Hoorebin vuoren luota lähtien ilman niitä.
7 Mutta Mooses otti majan ja pystytti sen leirin ulkopuolelle, jonkun matkan päähän leiristä, ja kutsui sen ilmestysmajaksi; ja jokaisen, jolla oli kysyttävää Herralta, oli mentävä ilmestysmajalle, leirin ulkopuolelle.

8 Ja kun Mooses lähti majalle, nousi koko kansa, ja kukin asettui majansa ovelle ja katseli Mooseksen jälkeen, kunnes hän oli mennyt majaan.

9 Ja aina kun Mooses meni majaan, laskeutui pilvenpatsas ja seisahtui majan ovelle; ja Herra puhutteli Moosesta.

10 Ja kaikki kansa näki pilvenpatsaan seisovan majan ovella; niin kaikki kansa nousi, ja he kumartuivat itsekukin majansa ovella.

11 Ja Herra puhutteli Moosesta kasvoista kasvoihin, niinkuin mies puhuttelee toista. Sitten Mooses palasi takaisin leiriin; mutta Joosua, Nuunin poika, hänen apumiehensä ja palvelijansa, ei poistunut majasta.
12 Ja Mooses sanoi Herralle: Katso, sinä sanot

sig sina smycken och voro utan dem allt ifrån vistelsen vid Horebs berg.
7 Men Mose hade för sed att taga tältet och slå upp det ett stycke utanför lägret; och han kallade det »uppenbarelsetältet». Och var och en som ville rådfråga HERREN måste gå ut till uppenbarelsetältet utanför lägret.

8 Och så ofta Mose gick ut till tältet, stod allt folket upp, och var och en ställde sig vid ingången till sitt tält och skådade efter Mose, till dess han hade kommit in i tältet.

9 Och så ofta Mose kom in i tältet, steg molnstoden ned och blev stående vid ingången till tältet; och han talade med Mose.

10 Och allt folket såg molnstoden stå vid ingången till tältet; då föll allt folket ned och tillbad, var och en vid ingången till sitt tält.

11 Och HERREN talade med Mose ansikte mot ansikte, såsom när den ena människan talar med den andra. Sedan vände Mose tillbaka till lägret; men hans tjänare Josua, Nuns son, en ung man, lämnade icke tältet.
12 Och Mose sade till HERREN: »Väl säger du till

stripped themselves of their ornaments, [and moved on] from Mount Horeb.
7 And, Moses, proceeded to take a tent, and pitch it by itself outside the camp, afar off from the camp, and he called it, The Tent of Meeting,—and so it came to pass that, whosoever was seeking Yahweh, went out unto the tent of meeting, which was on the outside of the camp.
8 And it came about, that, when Moses went out unto the tent, all the people used to rise up, and station themselves, every man at the opening of his tent,—and they watched Moses, until he entered the tent.
9 And it came to pass that, when Moses entered the tent, the pillar of cloud came down, and stood at the opening of the tent,—and spake with Moses.
10 And, when all the people beheld the pillar of cloud, standing at the opening of the tent, then all the people rose up, and bowed themselves down, every man at the entrance of his tent.
11 Thus Yahweh used to speak unto Moses, face to face, as a man speaketh unto his friend,—and, when he returned unto the camp, his attendant, Joshua, son of Nun, a young man, moved not from the midst of the tent.
12 Then said Moses, unto Yahweh, See! thou, art

minulle: 'Johdata tämä kansa sinne', mutta et ole ilmoittanut minulle, kenen sinä lähetät minun kanssani. Ja kuitenkin sinä sanoit: 'Minä tunnen sinut nimeltäsi, ja sinä olet myös saanut armon minun silmieni edessä.'

mig: 'För detta folk ditupp'; men du har icke låtit mig veta vem du vill sända med mig Du har dock sagt: 'Jag känner dig vid namn, och du har funnit nåd för mina ögon.'

saying unto me—Take up this people, and yet, thou, hast no let me know, whom thou wilt send with me,—though, thou thyself, didst say—I acknowledge thee by name, Yea, moreover, thou hast found favour, in mine eyes.

13 Jos siis olen saanut armon sinun silmiesi edessä, niin ilmoita minulle tiesi, että tulisin tuntemaan sinut ja tietäisin saaneeni armon sinun silmiesi edessä; ja katso: tämä kansa on sinun kansasi.

13 Om jag alltså har funnit nåd för dina ögon, så låt mig se dina vägar och lära känna dig; jag vill ju finna nåd för dina ögon. Och se därtill, att detta folk är ditt folk.»

13 Now, therefore, if, I pray thee, I have found favour in thine eyes, let me know, I beseech thee, thy way, that I may acknowledge thee, to the intent I may find favour in thine eyes,—see thou, therefore, that this nation is, thine own people.

14 Hän sanoi: Pitäisikö minun kasvojeni käymän sinun kanssasi ja minun viemän sinut lepoon?

14 Han sade: »Skall jag då själv gå med och föra dig till ro?»

14 So then he said,—Mine own presence, shall go on, thus will I give thee rest.

15 Hän vastasi hänelle: Elleivät sinun kasvosi käy meidän kanssamme, niin älä johdata meitä täältä pois.

15 Han svarade honom: »Om du icke själv vill gå med, så låt oss alls icke draga upp härifrån.

15 And he said unto him,—If thy presence is not going on, do not take us up from hence.

16 Sillä mistä muutoin tiedetään, että minä olen saanut armon sinun silmiesi edessä, minä ja sinun kansasi, ellei siitä, että sinä käyt meidän kanssamme, niin että me, minä ja sinun kansasi, olemme erikoiset kaikkien kansojen joukossa, jotka maan päällä ovat?

16 Ty varigenom skall man kunna veta att jag och ditt folk hava funnit nåd för dina ögon, om icke därigenom att du går med oss, så att vi, jag och ditt folk, utmärkas framför alla andra folk på jorden?»

16 Whereby, indeed, shall it be known, then, that I have found favour in thine eyes, I, and thy people? Shall it not be, by thy going on with us? So shall we be more distinguished, I, and thy people, than any people that are on the face of the ground.

17 Herra vastasi Moosekselle: Mitä sinä nyt pyydät, sen minä myös teen; sillä sinä olet saanut armon minun silmieni edessä, ja minä tunnen sinut nimeltäsi.

17 HERREN svarade Mose: »Vad du nu har begärt skall jag ock göra; ty du har funnit nåd för mina ögon, och jag känner dig vid namn.»

17 Then said Yahweh, unto Moses: Even this thing, which thou hast spoken, will I do—For thou hast found favour in mine eyes, And I have acknowledged thee by name.

18 Silloin hän sanoi: Anna siis minun nähdä sinun

18 Då sade han: »Låt mig alltså se din härlighet.»

18 And he said,—Show me, I pray thee, thy glory.

kirkkautesi.

19 Hän vastasi: Minä annan kaiken ihanuuteni käydä sinun ohitsesi ja huudan nimen 'Herra' sinun edessäsi. Ja minä olen armollinen, kenelle olen armollinen, armahdan, ketä armahdan.

19 Han svarade: »Jag skall låta all min skönhet gå förbi dig där du står, och jag skall utropa namnet 'HERREN' inför dig; jag skall vara nådig mot den jag vill vara nådig emot, och skall förbarma mig över den jag vill förbarma mig över.

19 And he said,—I, will cause all my goodness, to pass before thee, And will proclaim myself by the name Yahweh, before thee,—And will show favour, unto whom I may show favour, And will have compassion on whom I may have compassion.

20 Ja hän sanoi vielä: Sinä et voi nähdä minun kasvojani; sillä ei kukaan, joka näkee minut, jää eloon.

20 Ytterligare sade han: »Mitt ansikte kan du dock icke få se, ty ingen människa kan se mig och leva.»

20 But he said—Thou canst not see my face,—For no son of earth can see me, and live.

21 Sitten Herra sanoi: Katso, tässä on paikka minun läheisyydessäni; astu tuohon kalliolle.

21 Därefter sade HERREN: »Se, här är en plats nära intill mig; ställ dig där på klippan.

21 And Yahweh said, Lo! a place near me,—So then thou shalt station thyself upon the rock:

22 Ja kun minun kirkkauteni kulkee ohitse, asetan minä sinut kallion rotkoon ja peitän sinut kädelläni, kunnes olen kulkenut ohi.

22 När nu min härlighet går förbi, skall jag låta dig stå där i en klyfta på berget, och jag skall övertäcka dig med min hand, till dess jag har gått förbi.

22 And it shall be, while my glory passeth by, I will put thee in the cleft of the rock,—and will cover thee with my hand, while I pass by:

23 Kun minä sitten siirrän pois käteni, näet sinä minun selkäpuoleni; mutta minun kasvojani ei voi kenkään katsoa.

23 Sedan skall jag taga bort min hand, och då skall du få se mig på ryggen; men mitt ansikte kan ingen se.»

23 Then will I take away my hand, and thou shalt see behind me,—But, my face, must not be seen.

34 luku

1 Ja Herra sanoi Moosekselle: Veistä itsellesi kaksi kivitaulua, entisten kaltaista, niin minä kirjoitan niihin tauluihin ne sanat, jotka olivat entisissä tauluissa, jotka sinä murskasit.

1 Och HERREN sade till Mose: »Hugg ut åt dig två stentavlor, likadana som de förra voro, så vill jag skriva på tavlorna samma ord som stodo på de förra tavlorna, vilka du slog sönder.

1 And Yahweh said unto Moses—Hew thee two tables of stone, like the first,—and I will write upon the tables, the words which were upon the first tables, which thou didst break in pieces;

2 Ole siis huomenaamuksi valmis; ja nouse huomenaamuna Siinain vuorelle ja seiso siellä minua vastassa vuoren

2 Och var redo till i morgon, du skall då på morgonen stiga upp på Sinai berg och ställa dig på toppen av berget, mig till mötes,

2 and be thou ready by the morning,—and thou shalt come up, in the morning, into Mount Sinai; then shalt thou station thyself for me

huipulla.

3 Mutta älköön kukaan nousko sinne sinun kanssasi, älköönkä ketään näkykö koko vuorella; lampaitakaan ja karjaa älköön käykö laitumella vuoren vaiheilla.

3 men ingen må stiga upp med dig, och på hela berget för ingen annan visa sig; ej heller må får och fäkreatur gå i bet framemot detta berg.»

3 and, no man, may come up with thee, and let no man so much as be seen, in all the mount,—and let not even, the flocks or the herds, feed, in front of that mountain.

4 Ja Mooses veisti kaksi kivitaulua, entisten kaltaista. Ja varhain seuraavana aamuna Mooses nousi Siinain vuorelle, niinkuin Herra oli häntä käskenyt, ja otti ne kaksi kivitaulua käteensä.

4 Och han högg ut två stentavlor likadana som de förra voro. Och bittida följande morgon begav sig Mose upp på Sinai berg, såsom HERREN hade bjudit honom, och tog de två stentavlorna med sig.

4 So he hewed two tables of stone, like the first, and Moses rose up early in the morning, and went up into Mount Sinai, as Yahweh had commanded him,—and took in his hand two tables of stone.

5 Niin Herra astui alas pilvessä, ja Mooses asettui siellä hänen läheisyyteensä ja huusi Herran nimeä.

5 Då steg HERREN ned i molnskyn. Och han ställde sig där nära intill honom och åkallade HERRENS namn.

5 And Yahweh descended in the cloud, and took his station with him, there,—and proclaimed himself by the name Yahweh.

6 Ja Herra kulki hänen ohitsensa ja huusi: Herra, Herra on laupias ja armahtavainen Jumala, pitkämielinen ja suuri armossa ja uskollisuudessa,

6 Och HERREN gick förbi honom, där han stod, och utropade: »HERREN! HERREN! -- en Gud, barmhärtig och nådig, långmodig och stor i mildhet och trofasthet,

6 So Yahweh passed before him, and proclaimed,— Yahweh, Yahweh, A GOD of compassion, and favour,— Slow to anger, and abundant in lovingkindness and faithfulness:

7 joka pysyy armollisena tuhansille, joka antaa anteeksi pahat teot, rikokset ja synnit, mutta ei kuitenkaan jätä rankaisematta, vaan kostaa isien pahat teot lapsille ja lasten lapsille kolmanteen ja neljänteen polveen.

7 som bevarar nåd mot tusenden, som förlåter missgärning och överträdelse och synd, men som ingalunda låter någon bliva ostraffad, utan hemsöker fädernas missgärning på barn och barnbarn och efterkommande i tredje och fjärde led.»

7 Keeping lovingkindness to a thousand generations, Forgiving iniquity, and transgression, and sin, Though he leave not, utterly unpunished, Visiting the iniquity of fathers Upon sons, And upon sons' sons, Unto a third and unto a fourth generation.

8 Niin Mooses kumartui nopeasti maahan ja rukoili ja sanoi:

8 Då böjde Mose sig med hast ned mot jorden och tillbad

8 Then Moses made haste,— and bent his head towards the earth, and bowed himself down;

9 Herra, jos olen saanut armon sinun silmiesi edessä, niin käyköön Herra

9 och sade: »Om jag har funnit nåd för dina ögon, Herre, så må Herren gå med

9 and said—If, I pray thee, I have found favour in thine eyes, O My Lord, I pray thee

meidän keskellämme. Sillä tämä on tosin niskurikansa, mutta anna anteeksi meidän pahat tekomme ja syntimme ja ota meidät perintöosaksesi.

oss. Ty väl är det ett hårdnackat folk, men du vill ju förlåta oss vår missgärning och synd och taga oss till din arvedel.»

let My Lord go on, in our midst,—although, a stiff-necked people, it is, so wilt thou pardon our iniquity and our sin, and take us as thine own.

10 Hän vastasi: Katso, minä teen liiton, minä teen kaiken sinun kansasi nähden ihmeellisiä tekoja, joiden kaltaisia ei ole tehty yhdessäkään maassa, ei minkään kansan keskuudessa. Niin koko kansa, jonka keskellä sinä olet, on näkevä Herran teot, sillä peljättävää on se, mitä minä sinulle teen.

10 Han svarade: »Välan, jag vill sluta ett förbund. Inför hela ditt folk skall jag göra under, sådana som icke hava blivit gjorda i något land eller bland något folk. Och hela det folk som du tillhör skall se att HERRENS gärningar äro underbara, de som jag skall göra med dig.

10 And he said—Lo! I, am about to solemnise a covenant,—in presence of all thy people, will I do marvelous things, which have not been created in any part of the earth, nor among any of the nations,—so shall all the people in whose midst, thou, art, see the work of Yahweh, for, a fearful thing, it is, which, I, am doing with thee.

11 Noudata, mitä minä tänä päivänä käsken sinun noudattaa. Katso, minä karkoitan sinun tieltäsi amorilaiset, kanaanilaiset, heettiläiset, perissiläiset, hivviläiset ja jebusilaiset.

11 Håll de bud som jag i dag giver dig. Se, jag skall förjaga för dig amoréerna, kananéerna, hetiterna, perisséerna, hivéerna och jebuséerna.

11 Take thou heed what, I, am commanding thee this day,—behold me! driving out from before thee—the Amorite, and the Canaanite, and the Hittite, and the Perizzite, and the Hivite, and the Jebusite.

12 Kavahda, ettet tee liittoa sen maan asukasten kanssa, johon tulet, etteivät he tulisi teidän keskuudessanne ansaksi;

12 Tag dig till vara för att sluta förbund med inbyggarna i det land dit du kommer, och låt dem icke bliva till en snara bland eder.

12 Take heed to thyself, Lest thou solemnise a covenant with the inhabitant of the land, whereupon, thou, art about to enter,—Lest he become a snare in thy midst;

13 vaan kukistakaa heidän alttarinsa ja murskatkaa heidän patsaansa ja hakatkaa maahan heidän asera-karsikkonsa.

13 Fastmer skolen I bryta ned deras altaren och slå sönder deras stoder och hugga ned deras Aseror.

13 For, their altars, shall ye smash, And, their pillars, shall ye shiver,—And, their sacred-stems, shall ye fell.

14 Älä kumarra muuta jumalaa; sillä Herra on nimeltänsä Kiivas, hän on kiivas Jumala.

14 Ja, du skall icke tillbedja någon annan gud, ty HERREN heter Nitälskare; en nitälskande Gud är han.

14 For thou shalt not bow thyself down to another GOD,—For, as for Yahweh, Jealous, is his name, A jealous GOD, he is:

15 Älä siis tee liittoa maan asukasten kanssa, ettet,

15 Du må icke sluta något förbund med landets

15 Lest thou solemnise a covenant, with the inhabitant

kun he kulkevat haureudessa jumaliensa jäljessä ja uhraavat jumalillensa ja kutsuvat sinua, sinä söisi heidän uhristaan,

16 ja etteivät heidän tyttärensä, kun sinä otat heitä pojillesi vaimoiksi ja kun he kulkevat haureudessa jumaliensa jäljessä, viettelisi sinun poikiasikin haureudessa kulkemaan heidän jumaliensa jäljessä.

17 Älä tee itsellesi valettuja jumalankuvia.

18 Vietä happamattoman leivän juhlaa: seitsemänä päivänä syö happamatonta leipää, niinkuin minä olen sinua käskenyt, määrättynä aikana, aabib-kuussa, sillä aabib-kuussa sinä olet lähtenyt Egyptistä.

19 Kaikki, mikä avaa äidinkohdun, on minun; samoin myös kaikki sinun karjasi urospuolet, raavaittesi ja lampaittesi ensiksisynnyttämät.

20 Mutta aasin ensiksisynnyttämä lunasta lampaalla, mutta jos et sitä lunasta, niin taita siltä niska. Jokainen esikoinen pojistasi lunasta. Ja tyhjin käsin älköön tultako minun kasvojeni eteen.

21 Kuusi päivää tee työtä, mutta lepää seitsemäs

inbyggare. Ty i trolös avfällighet löpa de efter sina gudar och offra åt sina gudar; och när de då inbjuda dig, kommer du att äta av deras offer;

16 du tager ock deras döttrar till hustrur åt dina söner, och när då deras döttrar i avfällighet löpa efter sina gudar, skola de förleda dina söner till att likaledes löpa efter deras gudar.

17 Gjutna gudar skall du icke göra åt dig.

18 Det osyrade brödets högtid skall, du hålla: i sju dagar skall du äta osyrat bröd, såsom jag har bjudit dig, på den bestämda tiden i månaden Abib; ty i månaden Abib drog du ut ur Egypten.

19 Allt det som öppnar moderlivet skall höra mig till, också allt hankön bland din boskap, som öppnar moderlivet, såväl av fäkreaturen som av småboskapen.

20 Men vad som bland åsnor öppnar moderlivet skall du lösa med ett får, och om du icke vill lösa det, skall du krossa nacken på det. Var förstfödd bland dina söner skall du läsa. Och ingen skall med tomma händer träda fram inför mitt ansikte.

21 Sex dagar skall du arbeta, men på sjunde

of the land,—And then, as surely as they go unchastely after their gods, and sacrifice to their gods, So surely will he invite thee, And thou wilt eat of his sacrifice;

16 And thou wilt take of his daughters, for thy sons,—And his daughters will go unchastely after their gods, And will cause, thy sons, to go unchastely after their gods.

17 Molten gods, shalt thou not make to thee.

18 The festival of unleavened cakes, shalt thou keep, seven days, shalt thou eat unleavened cakes, which I commanded thee, at the set time, in the month Abib,—for, in the month Abib, camest thou forth out of Egypt.

19 Every one that is the first to be born, is mine,—and every one of thy cattle that is born a male, firstling of oxen or sheep.

20 But, the firstling of an ass, thou mayst redeem with a lamb, and, if thou wilt not redeem it, then shalt thou break its neck. Every firstborn of thy sons, shalt thou redeem, and he must not see my face, with empty hand.

21 Six days, shalt thou labour, but, on the seventh

päivä; kyntö- ja elonleikkuuaikanakin sinun on levättävä.

22 Ja vietä viikkojuhla, kun leikkaat nisusi uutisen, ja korjuujuhla vuoden vaihteessa.

23 Kolme kertaa vuodessa kaikki sinun miesväkesi tulkoon Herran, sinun Herrasi, Israelin Jumalan, kasvojen eteen.
24 Sillä minä karkoitan kansat sinun tieltäsi ja laajennan sinun alueesi; eikä kukaan ole himoitseva sinun maatasi, kun sinä kolme kertaa vuodessa vaellat tullaksesi Herran, sinun Jumalasi, kasvojen eteen.
25 Älä uhraa minun teurasuhrini verta happamen leivän ohella. Ja pääsiäisjuhlan uhrista älköön mitään jääkö yli yön seuraavaan aamuun.
26 Parhaat maasi uutisesta tuo Herran, sinun Jumalasi, huoneeseen. Älä keitä vohlaa emänsä maidossa.

27 Ja Herra sanoi Moosekselle: Kirjoita itsellesi nämä sanat, sillä näiden sanojen mukaisesti minä olen tehnyt liiton sinun ja Israelin kanssa.
28 Ja hän oli siellä Herran tykönä neljäkymmentä päivää ja neljäkymmentä yötä syömättä ja juomatta.

dagen skall du hålla vilodag; både under plöjningstiden och under skördetiden skall du hålla vilodag.
22 Och veckohögtiden skall du hålla, för förstlingen av veteskörden, så ock bärgningshögtiden, när året har gått till ända.

23 Tre gånger om året skall allt ditt mankön träda fram inför HERRENS, din herres, Israels Guds, ansikte.

24 Ty jag skall fördriva folk för dig och utvidga ditt område; och ingen skall stå efter ditt land, när du drager upp, tre gånger om året, för att träda fram inför HERRENS, din Guds, ansikte.

25 Du skall icke offra blodet av mitt slaktoffer jämte något som är syrat. Och påskhögtidens slaktoffer skall icke lämnas kvar över natten till morgonen.
26 Det första av din marks förstlingsfrukter skall du föra till HERRENS, din Guds, hus. Du skall icke koka en killing i dess moders mjölk.»

27 Och HERREN sade till Mose: »Teckna upp åt dig dessa ord; ty i enlighet med dessa ord har jag slutit ett förbund med dig och med Israel.»
28 Och han blev kvar där hos HERREN i fyrtio dagar och fyrtio nätter, utan att äta och utan att dricka.

day, shalt thou rest,—in plowing time and in harvest, shalt thou rest.

22 And, the festival of weeks, shalt thou make to thee, the firstfruits of the wheat harvest,—and the festival of ingathering, at the closing in of the year:
23 three times in the year, shall every one of thy males see the face of the Lord, Yahweh, the God of Israel.

24 For I will root out nations from before thee, and will enlarge thy borders,—and no man shall covet thy land, when thou goes up to see the face of Yahweh thy God, three times in the year.

25 Thou shalt not slay, along with anything leavened, the blood of my sacrifice,—neither shall remain to the morning, the sacrifice of the festival of the passover.
26 The beginning of the firstfruits of thy ground, shalt thou bring into the house of Yahweh, thy God. Thou shalt not boil a kid, in the milk of its dam.

27 And Yahweh said unto Moses, Write for thyself these words,—for, according to the tenor of these words, have I solemnized with thee, a covenant, and with Israel.
28 So then he was there, with Yahweh, forty days and forty nights, bread, did he not eat, and, water, did he

Ja hän kirjoitti tauluihin liiton sanat, ne kymmenen sanaa.

Och han skrev på tavlorna förbundets ord, de tio orden.

not drink,—and He wrote upon the tables, the words of the covenant, the ten words.

29 Ja kun Mooses astui alas Siinain vuorelta ja hänellä vuorelta alas astuessaan oli kädessänsä kaksi laintaulua, ei hän tiennyt, että hänen kasvojensa iho oli tullut säteileväksi hänen puhuessaan Herran kanssa.

29 När sedan Mose steg ned från Sinai berg, och på vägen ned från berget hade vittnesbördets två tavlor med sig, visste han icke att hans ansiktes hy hade blivit strålande därav att han hade talat med honom.

29 And it came to pass, when Moses came down out of Mount Sinai, with the two tables of testimony in the hand of Moses, when he came down out of the mount, that, Moses, knew not that the skin of his face shone, through his having spoken with him.

30 Ja kun Aaron ja kaikki israelilaiset näkivät Mooseksen kasvojen ihon säteilevän, pelkäsivät he lähestyä häntä.

30 Och när Aron och alla Israels barn sågo huru Moses ansiktes hy strålade, fruktade de för att komma honom nära.

30 And Aaron and all the sons of Israel saw Moses, and lo! the skin of his face shone,—and they stood in awe of drawing nigh unto him.

31 Mutta Mooses huusi heitä; niin Aaron ja kaikki kansan päämiehet kääntyivät takaisin hänen luokseen, ja Mooses puhui heille.

31 Men Mose ropade till dem; då vände Aron och menighetens alla hövdingar tillbaka till honom, och Mose talade till dem.

31 So then Moses called unto them, and Aaron and all the princes in the assembly returned unto him,—and Moses spake unto them.

32 Sitten kaikki israelilaiset lähestyivät häntä, ja hän käski heidän noudattaa kaikkea, mitä Herra oli puhunut hänelle Siinain vuorella.

32 Därefter kommo alla Israels barn fram till honom, och han gav dem alla de bud som HERREN hade förkunnat för honom på Sinai berg.

32 And, afterwards, came nigh, all the sons of Israel,—and he gave them in commandment all that Yahweh had spoken with him, in Mount Sinai.

33 Ja kun Mooses oli lakannut puhumasta heidän kanssaan, pani hän peitteen kasvoillensa.

33 Och när Mose hade slutat sitt tal till dem, hängde han ett täckelse för sitt ansikte.

33 And, when Moses had made an end of speaking with them, he put over his face, a veil:

34 Mutta niin usein kuin hän meni Herran eteen puhuttelemaan häntä, poisti hän peitteen, siksi kunnes tuli ulos. Ja tultuaan ulos hän puhui israelilaisille, mitä hänen oli käsketty puhua.

34 Men så ofta Mose skulle träda inför HERRENS ansikte för att tala med honom, lade han av täckelset, till dess han åter gick ut. Och sedan han hade kommit ut, förkunnade han för Israels barn det som hade blivit honom bjudet.

34 but, as often as Moses went in before Yahweh, to speak with him, he put aside the veil, until he came out,—and, as often as he came out and spake unto the sons of Israel, that which he had been commanded,

35 Ja israelilaiset näkivät

35 Då sågo Israels barn var

35 the sons of Israel saw

joka kerta Mooseksen kasvojen ihon säteilevän; ja Mooses veti peitteen kasvoillensa, siksi kunnes hän jälleen meni puhuttelemaan häntä.

gång huru Moses ansiktes by strålade, och Mose hängde då åter täckelset över sitt ansikte, till dess han ånyo skulle gå in för att tala med honom.

the face of Moses, that the skin of Moses face shone,—so Moses again, put the veil over his face, until he went in to speak with him.

35 luku

1 Ja Mooses kokosi kaiken Israelin kansan ja sanoi heille: Näin on Herra käskenyt teidän tehdä:

1 Och Mose församlade Israels barns hela menighet och sade till dem: »Detta är vad HERREN har bjudit eder att göra:

1 And Moses called together all the assembly of the sons of Israel, and said unto them,—These, are the things which Yahweh hath commanded, to do them.

2 Kuusi päivää tehtäköön työtä, mutta seitsemäs päivä olkoon teille pyhä sapatti, levon päivä, Herralle pyhitetty. Kuka ikinä silloin työtä tekee, se surmattakoon.

2 Sex dagar skall arbete göras, men på sjunde dagen skolen I hava helgdag, en HERRENS vilosabbat. Var och en som på den dagen gör något arbete skall dödas.

2 Six days, shall work be done, but, on the seventh day, shall there be to you a holy sabbath–keeping, unto Yahweh,—whosoever doeth work therein, shall be put to death.

3 Älkää sytyttäkö tulta sapatin päivänä, missä asuttekin.

3 I skolen icke tända upp eld på: sabbatsdagen, var I än ären bosatta.

3 Ye shall not kindle a fire, in any of your dwellings,—on the sabbath day.

4 Ja Mooses sanoi koko Israelin kansalle näin: Näin on Herra käskenyt ja sanonut:

4 Och Mose sade till Israels barns hela menighet: »Detta är vad HERREN har bjudit och sagt:

4 And Moses spake unto all the assembly of the sons of Israel, saying, —This, is the thing which Yahweh hath commanded, saying,—

5 Ottakaa siitä, mitä teillä on, anti Herralle; jokainen, jonka sydän on siihen altis, tuokoon anniksi Herralle kultaa, hopeata ja vaskea,

5 Låten bland eder upptaga en gärd åt HERREN, så att var och en som har ett därtill villigt hjärta bär fram denna gård åt HERREN: guld, silver och koppar,

5 Take ye from among you, a heave–offering to Yahweh, every one whose heart is willing, shall bring it in, even the heave–offering of Yahweh,—gold and silver, and bronze;

6 punasinisiä, purppuranpunaisia ja helakanpunaisia lankoja ja valkoisia pellavalankoja sekä vuohenkarvoja,

6 mörkblått, purpurrött, rosenrött och vitt garn och gethår,

6 and blue and purple, and crimson, and fine linen and goat's–hair;

7 punaisia oinaannahkoja, sireeninnahkoja, akasiapuuta,

7 rödfärgade vädurskinn, tahasskinn, akacieträ,

7 and rams' skins dyed red, and badgers' skins, and acacia wood;

8 öljyä seitsenhaaraista

8 olja till ljusstaken, kryddor

8 and oil for giving light,—

lamppua varten, hajuaineita voiteluöljyä ja hyvänhajuista suitsutusta varten,
9 onyks-kiviä ja muita jalokiviä kasukkaa ja rintakilpeä varten.

10 Ja kaikki taidolliset teidän keskuudessanne tulkoot ja tehkööt kaikki, mitä Herra on käskenyt:

11 asumuksen telttoineen ja peitteineen, hakasineen, lautoineen,
poikkitankoineen, pylväineen ja jalustoineen,
12 arkin korentoineen, armoistuimen ja sitä verhoavan esiripun,

13 pöydän korentoineen ja kaikkine kaluineen sekä näkyleivät,
14 seitsenhaaraisen lampun kaluineen ja lamppuineen, öljyä seitsenhaaraista lamppua varten,
15 suitsutusalttarin korentoineen, voiteluöljyn ja hyvänhajuisen suitsukkeen, oviuutimen asumuksen ovelle,

16 polttouhrialttarin vaskiristikkoineen, korentoineen ja kaikkine kaluineen, altaan jalustoineen,

17 esipihan ympärysverhot pylväineen ja jalustoineen sekä esipihan porttiin uutimen,
18 asumuksen vaarnat ja esipihan vaarnat köysineen,

till smörjelseoljan och till den välluktande rökelsen,

9 äntligen onyxstenar och infattningsstenar, till att användas för efoden och för bröstskölden.
10 Och alla konstförfarna män bland eder må komma och förfärdiga allt vad HERREN har bjudit:

11 tabernaklet, dess täckelse och överdraget till detta, dess häktor, bräder, tvärstänger, stolpar och fotstycken,
12 arken med dess stänger, nådastolen och den förlåt som skall hänga framför den,
13 bordet med dess stänger och alla dess tillbehör och skådebröden,
14 ljusstaken med dess tillbehör och dess lampor, oljan till ljusstaken,

15 rökelsealtaret med dess stänger, smörjelseoljan och den välluktande rökelsen, förhänget för ingången till tabernaklet,

16 brännoffersaltaret med tillhörande koppargaller, dess stänger och alla dess tillbehör, bäckenet med dess fotställning,

17 omhängena till förgården, dess stolpar och fotstycken, förhänget för porten till förgården,
18 tabernaklets pluggar och förgårdens pluggar med

and aromatic spices for the anointing oil, and for fragrant incense;
9 and onyx stones, and setting stones,—for the ephod, and for the breastpiece.
10 And, all the wise-hearted among you, shall come in, that they may make, all that which Yahweh hath commanded:—
11 the habitation, its tent, and its covering,—its clasps, its boards, and its bars, its pillars, and its sockets;

12 the ark with its staves, the propitiatory,—and the screening veil;

13 the table with its staves, and all its utensils, and the Presence-bread;
14 the lampstand for giving light, with its utensils, and its lamps,—and the oil for giving light;
15 and the incense altar, with its staves, and the anointing oil, and the fragrant incense,—and the entrance screen, for the entrance of the habitation;
16 the altar for the ascending-sacrifice, and the bronze grating which pertaineth thereto, its staves, and all its utensils,—the laver, and its stand;
17 the hangings for the court, its pillars, and its sockets,—and the screen for the gate of the court;
18 the pins of the habitation, and the pins of

19 virkapuvut pyhäkköpalvelusta varten ja pappi Aaronin muut pyhät vaatteet sekä hänen poikiensa pappispuvut.

deras streck,
19 äntligen de stickade kläderna till tjänsten i helgedomen och prästen Arons andra heliga kläder, så ock hans söners prästkläder.»

the court, and their cords;
19 the cloths of variegated stuff, for ministering in the sanctuary,—the sacred garments for Aaron the priest, and the garments of his sons, for ministering as priests.

20 Ja kaikki israelilaisten seurakunta meni pois Mooseksen luota.
21 Sitten he tulivat takaisin, jokainen, jonka sydän häntä siihen vaati, ja jokainen, jonka henki oli siihen altis, ja toivat antinsa Herralle ilmestysmajan valmistamista varten ja kaikkea siinä vietettävää jumalanpalvelusta varten ja pyhiä vaatteita varten.
22 He tulivat, sekä miehet että naiset, jokainen, jonka sydän oli siihen altis, ja toivat solkia, korvarenkaita, sormuksia ja kaulakoristeita, kaikkinaisia kultakaluja - jokainen, joka toi Herralle kultaa heilutusuhriksi.

20 Och Israels barns hela menighet gick sin väg bort ifrån Mose.
21 Sedan kommo de tillbaka, var och en som av sitt hjärta manades därtill; och var och en som hade en därtill villig ande bar fram en gärd åt HERREN till förfärdigande av uppenbarelsetältet och till allt arbete därvid och till de heliga kläderna.
22 De kommo, både män och kvinnor, och framburo, var och en efter sitt hjärtas villighet, spännen, örringar, fingerringar och halssmycken, alla slags klenoder av guld, var och en som kunde offra åt HERREN någon gåva av guld.

20 So all the assembly of the sons of Israel went forth from the presence of Moses;
21 and they brought in—every man whose heart lifted him up,—and, every one whose spirit made him willing, brought in the heave-offering of Yahweh, for the construction of the tent of meeting, and for all its service, and for the holy garments.
22 Yea they brought in—the men with the women,—all who were willing-hearted, brought in—bracelets and nose-ornaments, and rings, and buckles, all manner of jewels of gold, even every man who waved a wave-offering of gold unto Yahweh.

23 Ja jokainen, jolla oli punasinisiä, purppuranpunaisia ja helakanpunaisia lankoja, valkoisia pellavalankoja, vuohenkarvoja, punaisia oinaannahkoja tai sireeninnahkoja, toi niitä.
24 Ja jokainen, joka voi antaa anniksi hopeata ja vaskea, toi annin Herralle. Ja jokainen, jolla oli akasiapuuta, toi sitä kaikkinaisten töiden valmistamista varten.

23 Och var och en som hade i sin ägo mörkblått, purpurrött, rosenrött eller vitt garn eller gethår eller rödfärgade vädurskinn eller tahasskinn bar fram det.

24 Och var och en som kunde giva såsom gärd något av silver eller koppar bar fram sin gärd åt HERREN. Och var och en som hade i sin ägo akacieträ till förfärdigande av

23 And, every man with whom was found—blue and purple and crimson, and fine linen and goat's-hair,—and rams' skins dyed red, and badgers' skins, brought them in.

24 Every one who would heave a heave-offering of silver, or bronze, brought in the heave-offering of Yahweh,—and, every one with whom was found acacia wood, for any construction

något slags arbete bar fram det.

25 Ja kaikki taitavat naiset kehräsivät omin käsin ja toivat kehräämänsä punasiniset, purppuranpunaiset ja helakanpunaiset langat ja valkoiset pellavalangat;

25 Och alla konstförfarna kvinnor spunno med sina händer mörkblått, purpurrött, rosenrött och vitt garn och buro fram sin spånad;

for the service, brought it in.

25 And, all the women who were wise–hearted, with their hands, did spin,—and brought in that which they had spun—the blue, and the purple, the crimson, and the fine linen.

26 ja kaikki naiset, joiden taidollinen sydän heitä siihen vaati, kehräsivät vuohenkarvoja.

26 och alla kvinnor som av sitt hjärta manades därtill och hade lärt konsten spunno gethår.

26 And, all the women whose hearts lifted them up with wisdom, span the goat's–hair.

27 Mutta päämiehet toivat onyks-kiviä ja muita jalokiviä kasukkaa ja rintakilpeä varten,

27 Och hövdingarna buro fram onyxstenar och infattningsstenar, till att användas för efoden och för bröstskölden,

27 And, the princes, brought in the onyx stones and the setting stones,—for the ephod, and for the breastpiece;

28 ja hajuaineita ja öljyä seitsenhaaraista lamppua varten sekä voiteluöljyksi ja hyvänhajuiseksi suitsutukseksi.

28 vidare kryddor och olja, till att användas för ljusstaken och smörjelseoljan och den välluktande rökelsen.

28 and the aromatic spices, and the oil,—for giving light, and for anointing oil, and for the fragrant incense.

29 Kaikki israelilaiset, miehet ja naiset, joiden sydän oli altis ja vaati heitä tuomaan jotakin niitä töitä varten, joita Herra Mooseksen kautta oli käskenyt tehdä, toivat vapaaehtoisen lahjan Herralle.

29 Var och en av Israels barn, man eller kvinna, vilkens hjärta var villigt att bära fram något till förfärdigande av allt det som HERREN genom Mose hade bjudit att man skulle göra, bar fram sin frivilliga gåva åt HERREN.

29 [In the case of], every male and woman, whose heart made them willing, to bring in for any construction which Yahweh had commanded them to make, by the hand of Moses, [in their case] did the sons of Israel bring in a free–will offering unto Yahweh.

30 Ja Mooses sanoi israelilaisille: Katsokaa, Herra on nimeltään kutsunut Besalelin, Uurin pojan, Huurin pojanpojan, Juudan sukukunnasta,

30 och Mose sade till Israels barn: »Sen, HERREN har kallat och nämnt Besalel, son till Uri, son till Hur, av Juda stam;

30 And Moses said unto the sons of Israel—See! Yahweh hath called by name,—Bezaleel, son of Uri, son of Hur, of the tribe of Judah;

31 ja on täyttänyt hänet Jumalan hengellä, taidollisuudella, ymmärryksellä, tiedolla ja kaikkinaisella kätevyydellä

31 och han har uppfyllt honom med Guds Ande, med vishet, med förstånd och kunskap och med allt slags slöjdskicklighet,

31 and filled him with the spirit of God,—in, wisdom, in understanding and in knowledge, and in all manner of execution;

32 sommittelemaan taidokkaita teoksia ja

32 både till att tänka ut konstarbeten och till att

32 to devise skilful designs,––to work in gold and in

valmistamaan niitä kullasta, hopeasta ja vaskesta,
33 hiomaan ja kiinnittämään kiviä ja veistämään puuta, tekemään kaikkinaisia taidokkaita töitä.
34 Hänelle ja Oholiabille, Ahisamakin pojalle, Daanin sukukunnasta, hän on myös antanut kyvyn opettaa muita.
35 Nämä hän on täyttänyt taidollisuudella tekemään kaikkinaisia töitä, jommoisia tekevät seppä, kuvakudosten tekijä, kirjokankaiden kutoja, joka valmistaa punasinisiä, purppuranpunaisia ja helakanpunaisia kankaita ja valkoisia pellavakankaita, sekä muu kankuri, ne, jotka valmistavat kaikkinaisia töitä ja sommittelevat taidokkaita teoksia.

arbeta i guld, silver och koppar,
33 till att smida stenar för infattning: och till att snida i trä, korteligen, till att utföra alla slags konstarbeten.

34 Åt honom och åt Oholiab, Ahisamaks son, av Dans stam, har han ock givit förmåga att undervisa andra.

35 Han har uppfyllt deras hjärtan med vishet till att utföra alla slags snideriarbeten och konstvävnader och brokiga vävnader av mörkblått, purpurrött, rosenrött och vitt garn, så ock andra vävnader, korteligen, alla slags arbeten och särskilt konstvävnadsarbeten.

silver, and in bronze;

33 and in the cutting of stones for setting, and in the cutting of wood,—to work in any manner of skilful workmanship.
34 To teach also, hath he put in his heart, [the heart of] him, and of Oholiab—son of Ahisamach, of the tribe of Dan;
35 hath filled them with wisdom of heart, to work all manner of workmanship—of cutter, and deviser, and embroiderer, in blue and in purple, in crimson and in fine linen, and of the weaver,—workers of any manner of workmanship, and devisers of skilful designs.

36 luku

1 Ja Besalel ja Oholiab ynnä kaikki taidolliset, joille Herra on antanut taidollisuuden ja ymmärryksen tietää, miten mikin pyhäkössä tehtävä työ on suoritettava, tehkööt kaikissa kohdin, niinkuin Herra on käskenyt.

2 Niin Mooses kutsui luoksensa Besalelin ja Oholiabin ja kaikki taidolliset, joiden sydämeen Herra oli antanut taidollisuuden, kaikki, joiden sydän vaati heitä

1 Och Besalel och Oholiab och alla andra konstförfarna män, åt vilka HERREN har givit vishet och förstånd till att veta huru de skola utföra allt arbete vid helgedomens förfärdigande, skola utföra det, i alla stycken såsom HERREN har bjudit.»

2 Därefter kallade Mose till sig Besalel och Oholiab och alla de andra konstförfarna männen, åt vilka HERREN hade givit vishet i hjärtat, alla som av sitt hjärta manades att träda fram för

1 Thus shall Bezaleel and Oholiab work, and every man that is wise-hearted, in whom Yahweh hath put wisdom and understanding, to know how to work any manner of workmanship for the holy service,—according to all that Yahweh hath commanded.
2 So then Moses called upon Bezaleel, and upon Oholiab, and upon every man that was wise-hearted, in whose heart Yahweh had put wisdom,—every one whose heart lifted him up, to

ryhtymään työhön suorittaaksensa sen.
3 Ja he ottivat Moosekselta kaikki annit, jotka israelilaiset olivat tuoneet pyhäkössä tehtävien töiden suorittamista varten. Mutta he toivat hänelle vielä joka aamu vapaaehtoisia lahjoja.

4 Niin tulivat kaikki taidolliset, jotka tekivät kaikkinaista työtä pyhäkössä, mies toisensa jälkeen, siitä työstä, jota kukin oli tekemässä,
5 ja sanoivat Moosekselle näin: Kansa tuo enemmän, kuin mitä tarvitaan sen työn valmistamiseksi, jonka Herra on käskenyt tehdä.

6 Niin Mooses käski kuuluttaa leirissä ja sanoa: Älköön kukaan, mies tai nainen, enää valmistako mitään anniksi pyhäkköä varten. Ja niin kansa lakkasi tuomasta lahjoja.

7 Sillä kaikkea työtä varten, mikä oli tehtävä, oli jo koottu riittävästi, jopa liiaksikin.

8 Ja niin kaikki taidolliset, jotka siinä työssä olivat, tekivät asumuksen kymmenestä telttakankaan kaistasta, jotka olivat valmistetut kerratuista valkoisista pellavalangoista ja punasinisistä,

att utföra arbetet.

3 Och de mottogo från Mose hela den gärd som Israels barn hade burit fram till utförande av arbetet vid helgedomens förfärdigande. Men man fortfor att bära fram till honom frivilliga gåvor, morgon efter morgon.

4 Då kommo alla de konstförfarna män som utförde allt arbetet till helgedomen, var och en från det arbete som han utförde,

5 och sade till Mose: »Folket bär fram mer än som behöves för att verkställa det arbete som HERREN har bjudit oss att utföra.»

6 Då bjöd Mose att man skulle låta utropa i lägret: »Ingen, vare sig man eller kvinna, må vidare arbeta för att göra något till helgedomen.» Så avhölls folket ifrån att bära fram flera gåvor.

7 Ty vad man hade skaffat samman var tillräckligt för allt det arbete som skulle göras, och man hade till och med över.

8 Så gjorde nu alla de konstförfarna arbetarna tabernaklet av tio tygvåder; av tvinnat vitt garn och av mörkblått, purpurrött och rosenrött garn gjorde man dem, med keruber på, i konstvävnad.

draw near unto the work, to do it.
3 And they took, from the presence of Moses, all the heave-offering which the sons of Israel had brought in, for the work of the holy, service, to do it,—howbeit, they, brought in unto him yet more free-will offerings, morning by morning.
4 Then came in all the wise men who were doing all the holy, work,—man by man, from his work which, they, were doing;

5 and spake unto Moses, saying, More than enough, are the people bringing in,—[more] than is needed for the service pertaining to the work; which Yahweh hath commanded to be done.
6 So Moses gave commandment, and they passed a proclamation throughout the camp, saying, Let, neither man nor woman, make any more material for the holy heave-offering. So the people were restrained from bringing in.
7 For the material was enough for all the work, to make it,—and to spare.

8 Then did all the wise-hearted among the workers of the material, make the habitation, of ten curtains,—of fine-twined linen, and blue and purple and crimson, with cherubim, the work of the skilful weaver, did he make

purppuranpunaisista ja helakanpunaisista langoista; ja niihin tehtiin taidokkaasti kudottuja kerubeja.

9 Kunkin kaistan pituus oli kaksikymmentä kahdeksan kyynärää ja leveys neljä kyynärää; kaikilla kaistoilla oli sama mitta.

9 Var våd gjordes tjuguåtta alnar lång och fyra alnar bred; alla våderna fingo samma mått.

them.

9 The length of each curtain, was twenty–eight cubits, and, the breadth, four cubits, for each curtain,—one measure, had all the curtains.

10 Ja viisi kaistaa yhdistettiin toisiinsa, ja samoin toiset viisi kaistaa yhdistettiin toisiinsa.

10 Och man fogade tillhopa fem av våderna med varandra; likaså fogade man tillhopa de fem övriga våderna med varandra.

10 And he joined the [first] five curtains, one to another,—and, the [other] five curtains, joined he one to another.

11 Sitten tehtiin silmukat punasinisestä langasta ensimmäisen kaistan reunaan, yhdistetyn kappaleen laitaan, ja samoin toisen yhdistetyn kappaleen viimeisen kaistan reunaan.

11 Och man satte öglor av mörkblått garn i kanten på den ena våden, ytterst på det hopfogade stycket; så gjorde man ock i kanten på den våd som satt ytterst i det andra hopfogade stycket.

11 And he made loops of blue, upon the border of the first curtain, at the edge of the set,—thus, made he in the border of the other curtain, at the edge of the second set:

12 Viisikymmentä silmukkaa tehtiin ensimmäiseen kaistaan ja viisikymmentä silmukkaa vastaavan kaistan laitaan, toiseen yhdistettyyn kappaleeseen, niin että silmukat olivat kohdakkain.

12 Femtio öglor satte man på den ena våden, och femtio öglor satte man ytterst på motsvarande våd i det andra hopfogade stycket, så att öglorna svarade emot varandra.

12 Fifty loops, made he in the first, curtain, and, fifty loops, made he in the edge of the curtain that was in the second, set,—the loops being, opposite, one to another.

13 Ja sitten tehtiin viisikymmentä kultahakasta, ja kaistat yhdistettiin toisiinsa näillä hakasilla, niin että siitä tuli yhtenäinen asumus.

13 Och man gjorde femtio häktor av guld och fogade våderna tillhopa med varandra medelst häktorna, så att tabernaklet utgjorde ett helt.

13 And he made fifty clasps of gold,—and joined the curtains one to another with the clasps, and so the habitation became, one.

14 Vielä tehtiin vuohenkarvoista telttakankaan kaistoja asumusta suojaavaksi teltaksi; niitä kaistoja tehtiin yksitoista.

14 Man gjorde och tygvåder av gethår till ett täckelse över tabernaklet; elva sådana våder gjorde man.

14 And he made curtains of goat's–hair, for the tent, over the habitation,—eleven curtains, did he make them:

15 Kunkin kaistan pituus oli kolmekymmentä kyynärää ja leveys neljä kyynärää; niillä yhdellätoista kaistalla oli

15 Var våd gjordes trettio alnar lång och fyra alnar bred, de elva våderna fingo samma mått.

15 the length of each curtain, was thirty cubits, and, four cubits, was the breath of each curtain,—one

sama mitta.

16 Kaistat liitettiin yhteen, viisi kaistaa erikseen ja kuusi kaistaa erikseen.

17 Ja viisikymmentä silmukkaa tehtiin toisen yhdistetyn kappaleen viimeisen kaistan reunaan ja viisikymmentä silmukkaa toisen yhdistetyn kappaleen vastaavan kaistan reunaan.

18 Sitten tehtiin viisikymmentä vaskihakasta, joilla teltta liitettiin yhteen, niin että siitä tuli yhtenäinen.

19 Vielä tehtiin teltalle peite punaisista oinaannahoista ja sen päälle vielä toinen peite sireeninnahoista.

20 Asumuksen laudat tehtiin akasiapuusta, pystyyn asetettaviksi.

21 Jokainen lauta oli kymmentä kyynärää pitkä ja puoltatoista kyynärää leveä.

22 Jokaisessa laudassa oli kaksi tappia, jotka olivat poikkilistalla yhdistetyt keskenään; näin tehtiin kaikki asumuksen laudat.

23 Ja asumuksen lautoja tehtiin kaksikymmentä lautaa eteläpuolta varten.

24 Ja tehtiin neljäkymmentä hopeajalustaa kahdenkymmenen laudan

16 Fem av våderna fogade man tillhopa till ett särskilt stycke,

17 och likaledes de sex övriga våderna till ett särskilt stycke. Och man satte femtio öglor i kanten på den våd som satt ytterst i det ena hopfogade stycket, och femtio öglor satte man i kanten på motsvarande våd i det andra hopfogade stycket.

18 Och man gjorde femtio häktor av koppar för att foga tillhopa täckelset, så att det kom att utgöra ett helt.

19 Vidare gjorde man ett överdrag av rödfärgade vädurskinn till täckelset, och ytterligare ett överdrag av tahasskinn att lägga ovanpå detta.

20 Bräderna till tabernaklet gjorde man av akacieträ och ställde dem upprätt.

21 Tio alnar långt och en och en halv aln brett gjordes vart bräde.

22 På vart bräde sattes två tappar, förbundna sinsemellan med en list; så gjorde man på alla bräderna till tabernaklet.

23 Och av tabernaklets bräder satte man tjugu på södra sidan, söderut.

24 Och man gjorde fyrtio fotstycken av silver att sätta under de tjugu bräderna, två fotstycken under vart bräde

measure, had the eleven curtains.

16 And he joined five of the curtains by themselves,—and the six curtains, by themselves.

17 And he made fifty loops upon the border of the curtain that was outmost in the one set and, fifty loops, made he upon the border of the curtain of the second set.

18 And he made fifty clasps of bronze,—to join together the tent, that it might become one.

19 And he made a covering to the tent, of rams' skins, dyed red,—and a covering of badgers' skins, above.

20 And he made the boards, for the habitation,—of acacia wood, for standing up:

21 ten cubits, the length of each board,—and, a cubit and a half, the breadth of each board:

22 two tenons to each board, united one to another,—thus, made he for all the boards of the habitation.

23 And he made the boards for the habitation,—twenty boards, for the south side southwards;

24 and, forty sockets of silver, made he, under the twenty boards,—two sockets, under the first, board, for its

alle, aina kaksi jalustaa kunkin laudan alle, sen kahta tappia varten.
25 Samoin asumuksen toista sivua, pohjoispuolta, varten tehtiin kaksikymmentä lautaa,
26 ja neljäkymmentä hopeajalustaa, aina kaksi jalustaa kunkin laudan alle.

27 Mutta asumuksen takasivua, länsipuolta, varten tehtiin kuusi lautaa.
28 Ja kaksi lautaa tehtiin asumuksen peränurkkia varten,
29 ja ne olivat yhteenliitettyjä kaksoislautoja ja alhaalta alkaen kiinni toisissaan ylös saakka, ensimmäiseen renkaaseen asti; näin ne molemmat tehtiin kumpaakin nurkkaa varten.
30 Näin tuli olemaan yhteensä kahdeksan lautaa ja niihin kuusitoista hopeajalustaa, aina kaksi jalustaa kunkin laudan alla.
31 Sitten tehtiin myös viisi poikkitankoa akasiapuusta asumuksen toisen sivun lautoja varten
32 ja viisi poikkitankoa asumuksen toisen sivun lautoja varten ja viisi poikkitankoa asumuksen takasivun, länsipuolen, lautoja varten.
33 Ja keskimmäinen poikkitanko tehtiin kulkemaan lautojen keskikohdalta, reunasta reunaan.

för dess två tappar.

25 Likaledes satte man på tabernaklets andra sida, den norra sidan, tjugu bräder,

26 med deras fyrtio fotstycken av silver, två fotstycken under vart bräde.

27 Men på baksidan av tabernaklet, västerut, satte man sex bräder.
28 Och två bräder satte man på tabernaklets hörn, på baksidan;
29 och vartdera av dessa var sammanfogat av två nedtill, och likaledes sammanhängande upptill, till den första ringen. Så gjorde man med dem båda, i de båda hörnen.

30 Således blev det åtta bräder med tillhörande fotstycken av silver, sexton fotstycken, nämligen två fotstycken under vart bräde.
31 Och man gjorde tvärstänger av akacieträ, fem till de bräder som voro på tabernaklets ena sida,
32 och fem tvärstänger till de bräder som voro på tabernaklets andra sida, och fem tvärstänger till de bräder som voro på tabernaklets baksida, västerut.
33 Och man satte den mellersta tvärstången så, att den gick tvärs över, mitt på bräderna, från den ena ändan till den andra.

two tenons, and, two sockets, under the next, board, for its two tenons.
25 And, for the second side of the habitation, to the north quarter, made he twenty boards;
26 and their forty sockets of silver,—two sockets, under the first board, and, two sockets, under the next board.

27 And, for the hinder part of the habitation, westward, made he six boards;
28 and, two boards, made he for the corners of the habitation,—in the hinderpart.
29 Thus were they to be double beneath, and, at the same time, should they be entire, at the top thereof, into each ring, thus, did he for them both, for the two corners.

30 Thus were there to be eight boards, and, their sockets of silver, were sixteen sockets, two sockets apiece under each board.
31 And he made bars, of acacia wood,—five, for the boards of the first side of the habitation,
32 and, five bars, for the boards of the other, side of the habitation,—and, five bars, for the boards of the habitation at the hinderpart westward.
33 And he made the middle bar,—to run along in the midst of the boards, from end to end.

34 Ja laudat päällystettiin kullalla, ja niiden renkaat tehtiin kullasta poikkitankojen pitimiksi, ja poikkitangotkin päällystettiin kullalla.
35 Vielä tehtiin esirippu punasinisistä, purppuranpunaisista ja helakanpunaisista langoista ja kerratuista valkoisista pellavalangoista; ja siihen tehtiin taidokkaasti kudottuja kerubeja.
36 Ja siihen tehtiin neljä pylvästä akasiapuusta, ja ne päällystettiin kullalla, ja niiden koukut olivat kultaa; ja niitä varten valettiin neljä hopeajalustaa.
37 Sitten tehtiin myös teltan oveen uudin, kirjaellen kudottu punasinisistä, purppuranpunaisista ja helakanpunaisista langoista ja kerratuista valkoisista pellavalangoista,
38 ja siihen viisi pylvästä koukkuineen; ja niiden päät ja niiden koristepienat päällystettiin kullalla, ja niiden viisi jalustaa tehtiin vaskesta.

34 Och bräderna överdrog man med guld, och ringarna på dem, i vilka tvärstängerna skulle skjutas in, gjorde man av guld, och tvärstängerna överdrog man med guld.
35 Man gjorde ock förlåten av mörkblått, purpurrött, rosenrött och tvinnat vitt garn; man gjorde den i konstvävnad, med keruber på.
36 Och man gjorde till den fyra stolpar av akacieträ och överdrog dem med guld, och hakarna till dem gjordes av guld, och man göt till dem fyra fotstycken av silver.
37 Och man gjorde ett förhänge för ingången till tältet, i brokig vävnad av mörkblått, purpurrött, rosenrött och tvinnat vitt garn,
38 och till detta fem stolpar med deras hakar; och deras knoppar och deras kransar överdrog man med guld, och deras fem fotstycken gjordes av koppar.

34 And, the boards, overlaid he with gold, and, their rings, made he of gold, as receptacles for the bars, and he overlaid the bars with gold.
35 And he made the veil, of blue and purple and crimson, and fine-twined linen,—of the work of a skilful weaver, made he it, with cherubim.
36 And he made for it—four pillars of acacia, and overlaid them with gold, their hooks of gold,—and cast for them, four sockets of silver.
37 And he made a screen for the opening of the tent, of blue and purple and crimson and fine twined linen, the work of an embroiderer;
38 and the five pillars thereof, and their hooks, and he overlaid their capitals and their cross-rods, with gold, but, their five sockets, were of bronze.

37 luku

1 Ja Besalel teki arkin akasiapuusta, puolenkolmatta kyynärän pituisen, puolentoista kyynärän levyisen ja puolentoista kyynärän korkuisen.
2 Ja hän päällysti sen puhtaalla kullalla sisältä ja

1 Och Besalel gjorde arken av akacieträ, två och en halv aln lång, en och en halv aln bred och en och en halv aln hög.
2 Och han överdrog den med rent guld innan och

1 And Bezaleel made the ark, of acacia wood,—two cubits and a half, the length thereof, and, a cubit and a half, the breadth thereof, and, a cubit and a half, the height thereof;
2 and he overlaid it with pure gold, within and

ulkoa ja teki siihen kultareunuksen yltympäri.

3 Ja hän valoi siihen neljä kultarengasta, sen neljään kulmaan, niin että kaksi rengasta tuli sen toiselle puolelle ja kaksi rengasta sen toiselle puolelle.
4 Ja hän teki korennot akasiapuusta ja päällysti ne kullalla.
5 Ja hän pisti arkin sivuilla oleviin renkaisiin korennot, joilla arkki oli kannettava.

6 Ja hän teki armoistuimen puhtaasta kullasta, puoltakolmatta kyynärää pitkän ja puoltatoista kyynärää leveän.

7 Ja hän teki kaksi kultakerubia, kohotakoista tekoa, armoistuimen molempiin päihin,

8 toisen kerubin toiseen päähän ja toisen kerubin toiseen päähän. Armoistuimesta kohoaviksi hän teki kerubit, sen kumpaankin päähän.
9 Ja kerubit levittivät siipensä ylöspäin, niin että ne peittivät siivillänsä armoistuimen, ja niiden kasvot olivat vastakkain; kerubien kasvot olivat käännetyt armoistuinta kohti.

10 Hän teki myös pöydän akasiapuusta, kahta kyynärää pitkän, kyynärää leveän ja puoltatoista

utan; och han gjorde på den en rand av guld runt omkring.
3 Och han göt till den fyra ringar: av guld och satte dem över de fyra fötterna, två ringar på ena sidan och två ringar på andra sidan.

4 Och han gjorde stänger av akacieträ och överdrog dem med guld.
5 Och stängerna sköt han in i ringarna, på sidorna av arken, så att man kunde bära arken.
6 Och han gjorde en nådastol av rent guld, två och en halv aln lång och en och en halv aln bred.

7 Och han gjorde två keruber av guld; i drivet arbete gjorde han dem och satte dem vid de båda ändarna av nådastolen,
8 en kerub vid ena ändan och en kerub vid andra ändan. I ett stycke med nådastolen gjorde han keruberna vid dess båda ändar.
9 Och keruberna bredde ut sina vingar och höllo dem uppåt, så att de övertäckte nådastolen med sina vingar, under det att de hade sina ansikten vända mot varandra; ned mot nådastolen vände keruberna sina ansikten.

10 Han gjorde ock bordet av akacieträ, två alnar långt, en aln brett och en och en halv aln högt.

without,—and made for it a rim of gold, round about;

3 and he cast for it four rings of gold, upon the four feet thereof,—even, two rings, on the one side thereof and, two rings, on the other side thereof;
4 and he made staves of acacia wood,—and overlaid them with gold;
5 and he brought the staves into the rings, upon the sides of the ark,—for lifting the ark.
6 And he made a propitiatory of pure gold,—two cubits and a half, the length thereof, and, a cubit and a half, the breadth thereof:
7 and he made two cherubim, of gold,—of beaten work, did he make them, out of the two ends of the propitiatory:
8 one cherub, out of this, end, and, one cherub, out of that, end,—out of the propitiatory itself, made he the cherubim, out of the two ends thereof:
9 and the cherubim were spreading out their wings on high, making a shelter with their wings over the propitiatory, with, their faces, one towards the other,—towards the propitiatory, were the faces of the cherubim.
10 And he made the table, of acacia wood,—two cubits, the length thereof, and, a cubit, the breadth thereof,

kyynärää korkean.

11 Ja hän päällysti sen puhtaalla kullalla ja teki siihen kultareunuksen yltympäri.
12 Ja hän teki sen ympäri kämmenen korkuisen listan, ja listan ympäri kultareunuksen.

13 Ja hän valoi siihen neljä kultarengasta ja kiinnitti renkaat neljään kulmaan, sen neljän jalan kohdalle.

14 Renkaat olivat juuri listan alla niiden korentojen pitiminä, joilla pöytä oli kannettava.
15 Ja hän teki korennot akasiapuusta ja päällysti ne kullalla; ja niillä oli pöytä kannettava.
16 Hän teki puhtaasta kullasta pöydällä pidettävät astiat: vadit ja kupit, maljat ja kannut, joista juomauhri vuodatetaan.

17 Hän teki myös seitsenhaaraisen lampun puhtaasta kullasta. Kohotakoista tekoa hän teki seitsenhaaraisen lampun jalkoineen ja varsineen; sen kukkakuvut, nuput kukkalehtineen, olivat samaa kappaletta kuin se.
18 Kuusi haaraa lähti lampun sivuista, kolme haaraa toisesta sivusta ja kolme haaraa toisesta sivusta.

11 Och han överdrog det med rent guld; och han gjorde en rand av guld därpå runt omkring.
12 Och runt omkring det gjorde han en list av en hands bredd, och runt omkring listen gjorde han en rand av guld.
13 Och han göt till bordet fyra ringar av guld och satte ringarna i de fyra hörnen vid de fyra fötterna.

14 Invid listen sattes ringarna, för att stängerna skulle skjutas in i dem, så att man kunde bära bordet.
15 Och han gjorde stängerna av akacieträ och överdrog dem med guld; så kunde man bära bordet.
16 Och han gjorde kärlen till bordet av rent guld, faten och skålarna, bägarna och kannorna med vilka man skulle utgjuta drickoffer.

17 Han gjorde ock ljusstaken av rent guld. I drivet arbete gjorde han ljusstaken med dess fotställning och dess mittelrör; kalkarna därpå, kulor och blommor, gjordes i ett stycke med den.

18 Och sex armar utgingo från ljusstakens sidor, tre armar från ena sidan och tre armar från andra sidan.

and, a cubit and a half, the height thereof.
11 And he overlaid it, with pure gold,—and he made thereto a rim of gold, round about;
12 and he mane thereto a border of a handbreadth, round about,—and he made a rim of gold to the border thereof, round about;
13 and he cast for it, four rings of gold,—and placed the rings upon the four corners, which pertained to the four feet thereof:
14 near to the border, were the rings,—as receptacles for the staves, for lifting the table;
15 and he made the staves of acacia wood, and overlaid them with gold,—for lifting the table;
16 and he made the utensils which were to be upon the table, its dishes, and its pans, and its bowls, and its basins, for pouring out therewith,—of pure gold.
17 And he made the lampstand, of pure gold,—of beaten work, made he the lampstand,—its base and its shafts, its cups, its apples and its blossoms, were, of the same;

18 with, six branches, coming out of its sides,—three branches of the lampstand, out of its one, side, and, three branches of the lampstand, out of its other, side:

19 Toisessa haarassa oli kolme mantelinkukan muotoista kukkakupua, nuppua kukkalehtineen, ja toisessa haarassa samoin kolme mantelinkukan muotoista kukkakupua, nuppua kukkalehtineen; näin oli jokaisessa kuudessa haarassa, jotka lampusta lähtivät.

19 På den ena armen sattes tre kalkar, liknande mandelblommor, vardera bestående av en kula och en blomma, och på den andra armen sammalunda tre kalkar, liknande mandelblommor, vardera bestående av en kula och en blomma; så gjordes på de sex armar som utgingo från ljusstaken

19 three cups like almond–flowers, in the one branch—apple and blossom, and, three cups like almond–flowers, in the next branch, apple and blossom, so, for the six branches, coming out of the lampstand;

20 Mutta itse seitsenhaaraisessa lampussa oli neljä mantelinkukan muotoista kukkakupua, nuppua kukkalehtineen.

20 Men på själva ljusstaken sattes fyra kalkar, liknande mandelblommor, med sina kulor och blommor.

20 and, in the lampstand itself, four cups,—like almond–flowers, its apples and its blossoms;

21 Yksi nuppu oli aina jokaisen haaraparin alla niistä kuudesta haarasta, jotka lampusta lähtivät.

21 En kula sattes under det första armparet som utgick från ljusstaken, i ett stycke med den, och en kula under det andra armparet som utgick från ljusstaken, i ett stycke med den, och en kula under det tredje armparet som utgick från ljusstaken, i ett stycke med den: alltså under de sex armar som utgingo från den.

21 with, an apple, under the two branches, of the same, and, an apple, under the next two branches, of the same, and, an apple, under the next two branches of the same,—for the six branches coming out of the same:

22 Nuput ja haarat olivat samaa kappaletta kuin se; se oli kokonaan samaa kohotakoista tekoa, puhdasta kultaa.

22 Deras kulor och armar gjordes i ett stycke med den, alltsammans ett enda stycke i drivet arbete av rent guld.

22 their apples and their brunches, were, of the same,—all of it, one beaten work, of pure gold.

23 Ja hän teki siihen seitsemän lamppua ja siihen kuuluvat lamppusakset ja karstakupit puhtaasta kullasta.

23 Och han gjorde till den sju lampor, så ock lamptänger och brickor till den av rent guld.

23 And he made the lamps thereof, seven,—with its snuffers and its snuff–trays, of pure gold.

24 Yhdestä talentista puhdasta kultaa hän teki sekä sen että kaikki sen kalut.

24 Av en talent rent guld gjorde han den med alla dess tillbehör.

24 Of a talent of pure gold, made he it,—and all the utensils thereof.

25 Hän teki myös suitsutusalttarin

25 Och han gjorde rökelsealtaret av akacieträ,

25 And he made the incense, altar, of acacia

akasiapuusta, kyynärän pituisen ja kyynärän levyisen, siis neliskulmaisen, ja kahta kyynärää korkean; sen sarvet olivat samaa kappaletta kuin se.

en aln långt och en aln brett -- en liksidig fyrkant -- och två alnar högt; dess horn gjordes i ett stycke därmed.

wood,—a cubit, the length thereof, and, a cubit, the breadth thereof, foursquare, and, two cubits, the height thereof, of the same, were the horns thereof.

26 Ja hän päällysti sen puhtaalla kullalla, sekä sen levyn että sivut ympärinsä ja sen sarvet; ja hän teki kultareunuksen sen ympäri.

26 Och han överdrog det med rent guld, dess skiva, dess väggar runt omkring och dess hörn; och han gjorde en rand av guld därpå runt omkring.

26 And he overlaid it with pure gold—the top thereof and the sides thereof round about, and the horns thereof,—and he made thereto a rim of gold, round about.

27 Ja hän teki siihen kaksi kultarengasta reunuksen alle molemmin puolin, molempiin sivuihin, niiden korentojen pitimiksi, joilla alttari oli kannettava.

27 Och han gjorde till det två ringar av guld och satte dem nedanför randen, på dess båda sidor, på de båda sidostyckena, för att stänger skulle skjutas in i dem, så att män med dem kunde bära altaret.

27 And, two rings of gold, made he thereto—beneath the rim thereof, upon the two corners thereof, upon the two sides thereof,—as receptacles for the staves, to lift it therewith.

28 Ja korennotkin hän teki akasiapuusta ja päällysti ne kullalla.

28 Och han gjorde stängerna av akacieträ och överdrog dem med guld.

28 And he made the staves of acacia wood,—and overlaid them, with gold.

29 Ja hän teki pyhän voiteluöljyn ja puhtaan, hyvänhajuisen suitsukkeen, jollaista voiteensekoittaja valmistaa.

29 Han gjorde ock den heliga smörjelseoljan och den rena, välluktande rökelsen, konstmässigt beredda.

29 And he made the holy anointing oil, and the pure fragrant incense,—the work of a perfumer.

38 luku

1 Ja hän teki polttouhrialttarin akasiapuusta, neliskulmaisen, viittä kyynärää pitkän, viittä kyynärää leveän ja kolmea kyynärää korkean.

1 Han gjorde ock brännoffersaltaret av akacieträ, fem alnar långt och fem alnar brett -- en liksidig fyrkant -- och tre alnar högt.

1 And he made the altar for the ascending-sacrifice, of acacia wood,—five cubits, the length thereof, and, five cubits, the breadth thereof, foursquare, and, three cubits, the height thereof.

2 Ja hän teki siihen sarvet, sen neljään kulmaan, niin että sarvet olivat samaa kappaletta kuin se. Ja hän päällysti sen vaskella.

2 Och han gjorde hörn därtill och satte dem i dess fyra hörn; i ett stycke därmed gjordes hörnen. Och han överdrog det med koppar.

2 And he made the horns thereof, upon the four corners thereof, of the same, were the horns thereof,—and he overlaid it with bronze.

3 Ja hän teki kaikki alttarin

3 Och han gjorde altarets

3 And he made all the

kalut: kattilat, lapiot, maljat, haarukat ja hiilipannut. Kaikki sen kalut hän teki vaskesta.

alla tillbehör, askkärlen, skovlarna, skålarna, gafflarna och fyrfaten. Alla dess tillbehör gjorde han av koppar.

utensils of the altar—the pans and the shovels, and the sprinkling bowls, the flesh–hooks and the fire–pans,—all the utensils thereof, made he of bronze.

4 Ja hän teki alttariin verkonkaltaisen ristikkokehyksen vaskesta, alttarin välireunuksen alle, maahan kiinni, niin että se ulottui puolitiehen alttaria.

4 Och han gjorde till altaret ett galler, ett nätverk av koppar, och satte det under dess avsats, nedtill, så att det räckte upp till mitten.

4 And he made to the altar a grating, of network of bronze,—under the margin thereof beneath, as far as the midst thereof.

5 Ja hän valoi neljä rengasta vaskiristikon neljään kulmaan, korentojen pitimiksi.

5 Och han göt fyra ringar och satte dem i de fyra hörnen på koppargallret, för att stängerna skulle skjutas in i dem.

5 And he cast four rings in the four corners, to the grating of bronze,—as receptacles for the staves.

6 Ja korennot hän teki akasiapuusta ja päällysti ne vaskella.

6 Och han gjorde stängerna av akacieträ och överdrog dem med koppar.

6 And he made the staves of acacia wood,—and overlaid them with bronze.

7 Ja hän pisti alttarin sivuilla oleviin renkaisiin korennot, joilla se oli kannettava. Ja hän teki sen laudoista, ontoksi.

7 Och han sköt stängerna in i ringarna på altarets sidor, så att man kunde bära det med dem. Ihåligt gjorde han det, av plankor.

7 And he brought the staves into the rings, upon the sides of the altar, to lift it therewith,—hollow with boards, did he make it.

8 Ja hän teki vaskialtaan vaskijalustoineen niiden naisten kuvastimista, jotka toimittivat palvelusta ilmestysmajan ovella.

8 Han gjorde ock bäckenet av koppar med dess fotställning av koppar och använde därtill speglar, som hade tillhört de kvinnor vilka hade tjänstgöring vid ingången till uppenbarelsetältet.

8 And he made the laver of bronze, and the stand thereof of bronze,—with the mirrors of the female hosts who did service at the opening of the tent of meeting.

9 Sitten hän teki esipihan. Etelän puolella olivat esipihan ympärysverhot kerratuista valkoisista pellavalangoista, sadan kyynärän pituiset;

9 Han gjorde ock förgården. För den södra sidan, söderut, gjordes omhängena till förgården av tvinnat sitt garn, hundra alnar långa;

9 And he made the court,—on the south side southward, the hangings of the court, of fine twined linen, a hundred cubits;

10 niiden pylväitä oli kaksikymmentä ja näiden vaskijalustoja kaksikymmentä, mutta pylväiden koukut ja niiden koristepienat olivat hopeata.

10 till dem gjordes tjugu stolpar, och till dessa tjugu fotstycken, av koppar, men stolparnas hakar och kransar gjordes av silver.

10 their pillars, twenty, and their sockets twenty, of bronze,—the hooks of the pillars and their connecting–rods, of silver:

11 Samoin olivat

11 Likaledes gjordes de för

11 and, on the north side, a

ympärysverhot myös pohjoisen puolella sadan kyynärän pituiset; niiden pylväitä oli kaksikymmentä ja näiden vaskijalustoja kaksikymmentä, mutta pylväiden koukut ja niiden koristepienat olivat hopeata.

norra sidan hundra alnar långa; till dem gjordes tjugu stolpar, och till dessa tjugu fotstycken, av koppar, men stolparnas hakar och kransar gjordes av silver.

hundred cubits, their pillars, twenty, and, their sockets, twenty, of bronze,—the hooks of the pillars and their connecting-rods, of silver.

12 Mutta lännen puolella olivat ympärysverhot viidenkymmenen kyynärän pituiset; niiden pylväitä oli kymmenen ja näiden jalustoja kymmenen, ja pylväiden koukut ja niiden koristepienat olivat hopeata.

12 Och för västra sidan gjordes omhängen som voro femtio alnar långa; till dem gjordes tio stolpar, och till dessa tio fotstycken, men stolparnas hakar och kransar gjordes av silver.

12 And, on the west side, hangings, fifty cubits, their pillars, ten, and, their sockets, ten,—and, the hooks of the pillars and their connecting-rods, of silver.

13 Ja etupuolella, itään päin, olivat ympärysverhot viidenkymmenen kyynärän pituiset.

13 Och för framsidan, österut, gjordes de femtio alnar långa.

13 And, on the east side towards the dawn, fifty cubits:

14 Ympärysverhot olivat portin toisella sivulla viidentoista kyynärän pituiset, ja niiden pylväitä oli kolme ja näiden jalustoja kolme.

14 Omhängena gjordes femton alnar långa på ena sidan därav, med tre stolpar på tre fotstycken; likaledes gjordes omhängena på andra sidan femton alnar långa -- alltså lika på båda sidor om porten till förgården -- med tre stolpar på tre fotstycken.

14 hangings, fifteen cubits, for the side-piece,—their pillars, three, and, their sockets, three;

15 Samoin olivat ympärysverhot toisellakin sivulla, siis esipihan portin kummallakin puolella, viidentoista kyynärän pituiset; niiden pylväitä oli kolme ja näiden jalustoja kolme.

15 Alla omhängena runt omkring förgården gjordes av tvinnat vitt garn;

15 and, for the second, sidepiece, on this side and on that, of the gate of the court, hangings, fifteen cubits,—their pillars, three, and, their sockets, three.

16 Kaikki esipihan ympärysverhot yltympäri olivat kerratuista valkoisista pellavalangoista,

16 och fotstyckena till stolparna gjordes av koppar, men stolparnas hakar och kransar gjordes av silver, och deras knoppar överdrogos med silver;

16 All the hangings of the court, round about, were of fine twined linen.

17 ja pylväiden jalustat olivat vaskea, mutta pylväiden koukut ja niiden

17 alla förgårdens stolpar försågos med kransar av silver.

17 And, the sockets for the pillars, were of bronze, the hooks of the pillars, and

koristepienat olivat hopeata, ja niiden päiden päällystys oli hopeata; kaikki esipihan pylväät olivat ympäröidyt hopeaisilla koristepienoilla.

18 Ja esipihan portin uudin oli kirjaellen kudottu punasinisistä, purppuranpunaisista ja helakanpunaisista langoista ja kerratuista valkoisista pellavalangoista, kahdenkymmenen kyynärän pituinen ja niinkuin esipihan ympärysverhotkin viiden kyynärän korkuinen, vaatteen leveyden mukaan;

19 ja sen pylväitä oli neljä ja näiden vaskijalustoja neljä, mutta niiden koukut olivat hopeata, ja niiden päiden päällystys ja niiden koristepienat olivat hopeata.

20 Ja kaikki asumuksen ja ympärillä olevan esipihan vaarnat olivat vaskea.

21 Näin paljon lasketaan menneen asumuksen, lain asumuksen, kustannuksiin, joka lasku tehtiin Mooseksen käskyn mukaan leeviläisten toimesta, Itamarin, pappi Aaronin pojan, johdolla.

22 Ja Besalel, Uurin poika, Huurin pojanpoika, Juudan sukukunnasta, oli tehnyt kaikki, mistä Herra oli Moosekselle käskyn antanut,

23 ja hänellä oli apulaisena Oholiab, Ahisamakin poika, Daanin sukukunnasta, seppä

18 Och förhänget för porten till förgården gjordes i brokig vävnad av mörkblått, purpurrött, rosenrött och tvinnat vitt garn, tjugu alnar långt och fem alnar högt, efter tygets bredd, i likhet med förgårdens omhängen;

19 och till det gjordes fyra stolpar på fyra fotstycken, av koppar; men deras hakar gjordes av silver, och deras knoppar överdrogos med silver, och deras kransar gjordes av silver.

20 Alla pluggarna till tabernaklet och till förgården runt omkring gjordes av koppar.

21 Följande är vad som beräknas hava åtgått till tabernaklet, vittnesbördets tabernakel, vilken beräkning gjordes efter Moses befallning genom leviternas försorg, under ledning av Itamar, prästen Arons son;

22 och Besalel, son till Uri, son till Hur, av Juda stam, förfärdigade allt vad HERREN hade bjudit Mose,

23 och till medhjälpare hade han Oholiab, Ahisamaks son, av Dans stam, en man

their connecting-rods, of silver,—and, the overlaying of their capitals, was silver,—and, they themselves, were filleted with silver, even all the pillars of the court.

18 And, the screen of the gate of the court, was the work of an embroiderer, blue and purple and crimson, and fine-twined linen,—and, twenty cubits, in length, and, the height, according to the breadth, of five cubits, to match the curtains of the court;

19 and, their pillars, were four, and, their sockets, four, of bronze,—their hooks, of silver, and, the overlaying of their capitals, and their connecting-rods, of silver.

20 And, all the pins for the habitation, and for the court round about, of bronze.

21 These, are the details of the habitation—the habitation of testimony, which were detailed at the bidding of Moses,—the service of the Levites, by the hand of Ithamar, son of Aaron the priest.

22 So then, Bezaleel, son of Uri, son of Hur, of the tribe of Judah, made all that Yahweh had commanded Moses.

23 And, with him, was Oholiab, son of Ahisamach, of the tribe of Dan, an

ja kuvakudosten tekijä; tämä valmisti kirjokankaita punasinisistä, purppuranpunaisista ja helakanpunaisista langoista ja valkoisista pellavalangoista.

kunnig i snideri och konstvävnad och i konsten att väva brokigt med mörkblått, purpurrött, rosenrött och vitt garn.

artificer and skilful weaver,—and an embroiderer—in blue, and in purple, and in crimson, and in fine linen.

24 Kultaa, joka käytettiin siihen työhön, kaikkeen työhön pyhäkössä, oli heilutusuhrina tuotu kaikkiaan kaksikymmentä yhdeksän talenttia, seitsemänsataa kolmekymmentä sekeliä, pyhäkkösekelin painon mukaan.

24 Det guld som användes till arbetet, vid förfärdigandet av hela helgedomen, det guld som hade blivit givet såsom offer, utgjorde sammanlagt tjugunio talenter och sju hundra trettio siklar, efter helgedomssikelns vikt.

24 As for all the gold that was used for the work, in all the construction of the sanctuary, it came to pass that, the gold of the wave–offering, was nine–and–twenty talents, and seven hundred and thirty shekels, by the shekel of the sanctuary.

25 Ja hopeata, joka kansalta katselmusta pidettäessä kerääntyi, oli sata talenttia ja tuhat seitsemänsataa seitsemänkymmentä viisi sekeliä, pyhäkkösekelin painon mukaan,

25 Och det silver som gavs av dem i menigheten, vilka inmönstrades, utgjorde ett hundra talenter och ett tusen sju hundra sjuttiofem siklar, efter helgedomssikelns vikt.

25 And, the silver of them who were numbered of the assembly, was one hundred talents,—and one thousand, seven hundred, and seventy–five shekels, by the shekel of the sanctuary;

26 puolikas, puoli sekeliä, henkeä kohti, pyhäkkösekelin painon mukaan, jokaiselta katselmuksessa olleelta kaksikymmenvuotiaalta ja sitä vanhemmalta, kaikkiaan kuudeltasadalta kolmelta tuhannelta viideltäsadalta viideltäkymmeneltä.

26 En beka, det är en halv sikel, efter helgedomssikelns vikt, kom på var person, på var och en som upptogs bland de inmönstrade, var och en som var tjugu år gammal eller därutöver: sex hundra tre tusen fem hundra femtio personer.

26 a bekah per head, that is a half shekel, by the shekel of the sanctuary, for all that passed over to them who had been numbered, from twenty years old, and upwards, for six hundred and three thousand, and five hundred and fifty.

27 Ja ne sata talenttia hopeata käytettiin pyhäkön jalustain ja esiripun jalustain valamiseen; sata talenttia sataan jalustaan, talentti jalustaa kohti.

27 Och de hundra talenterna silver användes till gjutningen av fotstyckena för helgedomen och av fotstyckena för förlåten, ett hundra talenter till ett hundra fotstycken, en talent till vart fotstycke.

27 And it came to pass, that, the hundred talents of silver, were used for casting the sockets of the sanctuary, and the sockets of the veil,––one hundred sockets with the hundred talents, a talent for a socket.

28 Ja niistä tuhannesta seitsemästäsadasta seitsemästäkymmenestä

28 Och de ett tusen sju hundra sjuttiofem siklarna användes till att göra hakar

28 And, with the thousand, seven hundred and seventy–five, made the hooks, for the

viidestä sekelistä tehtiin koukut pylväisiin ja päällystettiin hopealla niiden päät ja tehtiin niihin koristepienat.

29 Ja heilutusuhri-vaskea oli seitsemänkymmentä talenttia, kaksituhatta neljäsataa sekeliä.

30 Siitä tehtiin jalustat ilmestysmajan oveen, vaskialttari ja siihen kuuluva vaskinen ristikkokehys ja kaikki alttarin kalut

31 sekä jalustat ympärillä olevaan esipihaan ja jalustat esipihan porttiin ja kaikki asumuksen vaarnat ja kaikki vaarnat ympärillä olevaan esipihaan.

till stolparna och till att överdraga deras knoppar och göra kransar till dem.

29 Och den koppar som hade blivit given såsom offer utgjorde sjuttio talenter och två tusen fyra hundra siklar.

30 Därav gjorde man fotstyckena till uppenbarelsetältets ingång, så ock kopparaltaret med tillhörande koppargaller och altarets alla tillbehör,

31 vidare fotstyckena till förgården, runt omkring, och fotstyckena till förgårdens port, äntligen alla tabernaklets pluggar och alla förgårdens pluggar, runt omkring.

pillars,—and overlaid their capitals, and united them with connecting–rods.

29 And, the bronze of the wave–offering, was seventy talents,—and two thousand and four hundred shekels.

30 And he made therewith, the sockets for the opening of the tent of meeting, and the altar of bronze, and the grating of bronze which pertained thereto,—and all the utensils of the altar,

31 and the sockets for the court round about, and the sockets for the gate of the court,—and all the pins for the habitation, and all the pins for the court, round about.

39 luku

1 Ja punasinisistä, purppuranpunaisista ja helakanpunaisista langoista tehtiin virkapuvut pyhäkköpalvelusta varten; ja samoin tehtiin muut pyhät vaatteet Aaronille, niinkuin Herra oli Moosekselle käskyn antanut.

2 Kasukat tehtiin kullasta sekä punasinisistä, purppuranpunaisista ja helakanpunaisista langoista ja kerratuista valkoisista pellavalangoista.

3 Kultalevyt taottiin ohuiksi ja leikattiin säikeiksi, taidokkaasti kudottaviksi punasinisten, purppuranpunaisten ja

1 Och av det mörkblåa, det purpurröda och det rosenröda garnet gjorde man stickade kläder till tjänsten i helgedomen; och man gjorde de andra heliga kläderna som Aron skulle hava, såsom HERREN hade bjudit Mose.

2 Efoden gjorde man av guld och av mörkblått, purpurrött, rosenrött och tvinnat vitt garn.

3 Man hamrade ut guldet till tunna plåtar och skar dessa i trådar, så att man kunde väva in det i det mörkblåa, det purpurröda, det

1 And, of the blue, and the purple, and the crimson, made they cloths of variegated stuff, for ministering in the sanctuary,––and they made the holy garments which were for Aaron,—As Yahweh commanded Moses.

2 So he made the ephod,—of gold, blue, and purple, and crimson, and fine twined linen,

3 And they did beat out the plates of gold, and he proceeded to cut them into threads, to work into the midst of the blue, and into

helakanpunaisten lankojen ja valkoisten pellavalankojen sekaan.

rosenröda och det vita garnet, med konstvävnad.

the midst of the purple, and into the midst of the crimson, and into the midst of the fine linen,—with the work of a skilful weaver.

4 Siihen tehtiin yhdistettävät olkakappaleet; molemmista päistänsä se kiinnitettiin niihin.

4 Till den gjorde man axelstycken, som skulle fästas ihop; vid sina båda ändar fästes den ihop.

4 Shoulder–pieces, made they thereto, for joining,—at its two edges, was it joined.

5 Ja vyö, joka oli oleva kasukassa sen kiinnittämiseksi, oli tehty samasta kappaleesta kuin se, samalla tavalla kullasta sekä punasinisistä, purppuranpunaisista ja helakanpunaisista langoista ja kerratuista valkoisista pellavalangoista, niinkuin Herra oli Moosekselle käskyn antanut.

5 Och skärpet, som skulle sitta på efoden och sammanhålla den, gjordes i ett stycke med den och av samma slags vävnad: av guld och av mörkblått, purpurrött, rosenrött och tvinnat vitt garn, allt såsom HERREN hade bjudit Mose.

5 And, as for the curious fastening girdle which was thereon, of the same, it was according to the working thereof, gold, blue, and purple, and crimson, and fine twined linen,—As Yahweh commanded Moses.

6 Sitten valmistettiin kultapalmikoimilla kehystetyt onyks-kivet, joihin oli kaiverrettu Israelin poikien nimet, niinkuin kaiverretaan sinettisormuksia.

6 Och onyxstenarna omgav man med flätverk av guld; på dem voro Israels söners namn inristade, på samma sätt som man graverar signetringar.

6 And they wrought the onyx stones, enclosed in ouches of gold,—graven with the engravings of a seal–ring, after the names of the sons of Israel.

7 Ja ne pantiin kasukan olkakappaleihin, että ne kivet johdattaisivat muistoon israelilaiset, niinkuin Herra oli Moosekselle käskyn antanut.

7 Och man satte dem på efodens axelstycken, för att stenarna skulle bringa Israels barn i åminnelse, allt såsom HERREN hade bjudit Mose.

7 And he put them on the shoulderpieces of the ephod, as stones of memorial, for the sons of Israel,—As Yahweh commanded Moses.

8 Rintakilpi tehtiin taidokkaasti kutomalla, samalla tavalla kuin kasukkakin oli tehty, kullasta sekä punasinisistä, purppuranpunaisista ja helakanpunaisista langoista ja kerratuista valkoisista pellavalangoista.

8 Bröstskölden gjorde man i konstvävnad, i samma slags vävnad som efoden: av guld och av mörkblått, purpurrött, rosenrött och tvinnat vitt garn.

8 And he made the breastpiece, the work of a skilful weaver, like the work of the ephod,—of gold, blue, and purple, and crimson, and fine twined linen.

9 Se oli neliskulmainen ja taskun muotoon tehty; rintakilpi tehtiin vaaksan pituinen ja vaaksan

9 Bröstskölden gjordes liksidigt fyrkantig, i form av en väska gjorde man den: ett kvarter lång och ett

9 Foursquare, it was, doubled, made they the breastpiece,—a span, was the length thereof, and, a

levyinen, taskun muotoon.

10 Ja sen pintaan kiinnitettiin kiviä yliyltään, neljään riviin: ensimmäiseen riviin karneoli, topaasi ja smaragdi;

11 toiseen riviin rubiini, safiiri ja jaspis;

12 kolmanteen riviin hyasintti, akaatti ja ametisti;

13 ja neljänteen riviin krysoliitti, onyks ja berylli. Kultapalmikoimilla kehystettyinä ne kiinnitettiin paikoilleen.

14 Kiviä oli Israelin poikien nimien mukaan kaksitoista, yksi kutakin nimeä kohti; kussakin kivessä oli yksi kahdentoista sukukunnan nimistä, kaiverrettuna samalla tavalla, kuin kaiverretaan sinettisormuksia.

15 Ja rintakilpeen tehtiin puhtaasta kullasta käädyt, punotut, niinkuin punonnaista tehdään.

16 Vielä tehtiin kaksi kultapalmikoimaa ja kaksi kultarengasta, ja molemmat renkaat kiinnitettiin rintakilven molempiin yläkulmiin.

17 Ja molemmat kultapunonnaiset kiinnitettiin kahteen renkaaseen rintakilven yläkulmiin.

18 Ja molempien punonnaisten toiset kaksi päätä kiinnitettiin kahteen palmikoimaan, ja nämä kiinnitettiin kasukan

kvarter bred, i form av en väska.

10 Och man besatte den med fyra rader stenar: i första raden en karneol, en topas och en smaragd;

11 i andra raden en karbunkel, en safir och en kalcedon;

12 i tredje raden en hyacint, en agat och en ametist;

13 i fjärde raden en krysolit, en onyx och en jaspis. Med flätverk av guld blevo de omgivna i sina infattningar.

14 Stenarna voro tolv, efter Israels söners namn, en för vart namn; var sten bar namnet på en av de tolv stammarna, inristat på samma sätt som man graverar signetringar.

15 Och man gjorde till bröstsköldenkedjor i virat arbete, såsom man gör snodder, av rent guld.

16 Man gjorde vidare två flätverk av guld och två ringar av guld och satte dessa båda ringar i två av bröstsköldens hörn.

17 Och man fäste de båda guldsnodderna vid de båda ringarna, i bröstsköldens hörn.

18 Och de två snoddernas båda andra ändar fäste man vid de två flätverken och fäste dem så vid efodens axelstycken på dess

span, the breadth thereof, doubled.

10 And they set therein, four rows of stones,—one row, a sardius, a topaz, and an emerald, the first row;

11 and, the second row,—a carbuncle, a sapphire, and a diamond;

12 and, the third row,—an opal, an agate, and an amethyst;

13 and, the fourth row, a Tarshish stone, a sardonyx, and a jasper,—enclosed in ouches of gold, when they were set.

14 And, as for the stones, after the names of the sons of Israel, they were, twelve, after their names,—with the engravings of a seal-ring, each one, after his name, for the twelve tribes.

15 And they made, upon the breastpiece, chains like cords, of wreathen work,—of pure gold.

16 And they made two ouches of gold, and two rings of gold,—and they placed the two rings, upon the two ends of the breastpiece;

17 and they placed the two wreathen chains of gold, upon the two rings,—upon the ends of the breastpiece;

18 and, the other two ends of the two wreathen chains, placed they upon the two ouches,—and placed them upon the shoulder-pieces of

olkakappaleihin, sen etupuolelle.
19 Vielä tehtiin kaksi kultarengasta, ja ne pantiin rintakilven molempiin alakulmiin, sen sisäpuoliseen, kasukkaa vasten olevaan reunaan.
20 Ja vieläkin tehtiin kaksi kultarengasta, ja ne kiinnitettiin kasukan molempiin olkakappaleihin, niiden alareunaan, etupuolelle, sauman kohdalle, kasukan vyön yläpuolelle.
21 Sitten rintakilpi solmittiin renkaistaan punasinisellä nauhalla kasukan renkaisiin, niin että se oli kasukan vyön yläpuolella, eikä siis rintakilpi irtautunut kasukasta - kaikki, niinkuin Herra oli Moosekselle käskyn antanut.

22 Kasukan viitta tehtiin kokonaan kutomalla punasinisistä langoista.
23 Ja pääntie viitan keskellä oli niinkuin haarniskan aukko, ja pääntie ympäröitiin päärmeellä, ettei se repeäisi.

24 Ja viitan helmaan tehtiin granaattiomenia punasinisistä, purppuranpunaisista ja helakanpunaisista kerratuista langoista.
25 Sitten tehtiin tiukuja puhtaasta kullasta, ja nämä tiuvut kiinnitettiin granaattiomenien väliin

framsida.

19 Och man gjorde två andra ringar av guld och satte dem i bröstsköldens båda andra hörn, vid den kant därpå, som var vänd inåt mot efoden.
20 Och ytterligare gjorde man två ringar av guld och fäste dem vid efodens båda axelstycken, nedtill på dess framsida, där den fästes ihop, ovanför efodens skärp.

21 Och man knöt fast bröstskölden med ett mörkblått snöre, som gick från dess ringar in i efodens ringar, så att den satt ovanför efodens skärp, på det att bröstskölden icke skulle lossna från efoden, allt såsom HERREN hade bjudit Mose.
22 Efodkåpan gjorde man av vävt tyg, helt och hållet mörkblått.
23 Och mitt på kåpan gjordes en öppning, lik öppningen på en pansarskjorta; öppningen omgavs nämligen med en kant, för att den icke skulle slitas sönder.
24 Och på kåpans nedre fåll satte man granatäpplen, gjorda av mörkblått, purpurrött och rosenrött tvinnat garn.

25 Och man gjorde bjällror av rent guld och satte dessa bjällror mellan granatäpplena runt omkring fållen på

the ephod, in the forefront thereof.
19 And they made two rings of gold, and put on the two ends of the breastpiece,—upon the border thereof, which is towards the ephod, inwards.
20 And they made two other rings of gold, and placed them upon the two shoulder-pieces of the ephod, below, on the front of the face thereof, to match the joining thereof,—above the curious girdle of the ephod.
21 And they bound the breastpiece by the rings thereof, into the rings of the ephod, with a cord of blue, that it might remain upon the curious girdle of the ephod, and the breastpiece not be removed from upon the ephod,—As Yahweh commanded Moses.
22 And he made the robe of the ephod, the work of a weaver,—wholly of blue;
23 with the opening of the robe in the midst thereof, like the opening of a coat of mail,—a border to the opening thereof round about—it might not be rent open.
24 And they made, upon the skirts of the robe, pomegranates—of blue and purple and crimson,—twined.

25 And they made bells of pure gold,—and placed the bells in the midst of the pomegranates, upon the

viitan helmaan ympärinsä, granaattiomenien väliin:

26 vuorotellen tiuku ja granaattiomena viitan helmaan ympärinsä, käytettäviksi virantoimituksessa, niinkuin Herra oli Moosekselle käskyn antanut.
27 Sitten tehtiin Aaronille ja hänen pojilleen ihokkaat, kudotut valkoisista pellavalangoista,
28 käärelakki valkoisista pellavalangoista, koristepäähineet valkoisista pellavalangoista ja pellavakaatiot kerratuista valkoisista pellavalangoista,
29 ja vihdoin vyö kerratuista valkoisista pellavalangoista ja punasinisistä, purppuranpunaisista ja helakanpunaisista langoista, kirjaellen kudottu, niinkuin Herra oli Moosekselle käskyn antanut.
30 Vielä tehtiin otsakoriste, pyhä otsalehti, puhtaasta kullasta ja siihen piirrettiin, niinkuin sinettisormusta kaiverretaan, kirjoitus: Herralle pyhitetty.
31 Ja siihen kiinnitettiin punasininen nauha sidottavaksi käärelakin yläreunaan, niinkuin Herra oli Moosekselle käskyn antanut.
32 Ja niin valmistui koko työ: asumus, ilmestysmaja. Ja israelilaiset tekivät kaiken, niinkuin Herra oli Moosekselle käskyn

kåpan, mellan granatäpplena:

26 en bjällra och så ett granatäpple, sedan en bjällra och så åter ett granatäpple, runt omkring fållen på kåpan, att bäras vid tjänstgöringen, såsom HERREN hade bjudit Mose.
27 Och man gjorde åt Aron och hans söner livklädnaderna av vitt garn, i vävt arbete,
28 huvudbindeln av vitt garn, högtidshuvorna av vitt garn och linnebenkläderna av tvinnat vitt garn,
29 äntligen bältet av tvinnat vitt garn och av mörkblått, purpurrött och rosenrött garn, i brokig vävnad, allt såsom HERREN hade bjudit Mose.
30 Och man gjorde plåten till det heliga diademet av rent guld, och på den skrev man, såsom man graverar signetringar: »Helgad åt HERREN.»
31 Och man fäste vid den ett mörkblått snöre och satte den ovanpå huvudbindeln, allt såsom HERREN hade bjudit Mose.
32 Så blev då allt arbetet på uppenbarelsetältets tabernakel fullbordat. Israels barn utförde det; de gjorde i alla stycken såsom HERREN

skirts of the robe, round about, in the midst of the pomegranates:
26 a bell and a pomegranate, a bell and a pomegranate, upon the skirts of the robe, round about,—to minister in—As Yahweh commanded Moses.
27 And they made the tunics of fine linen, the work of a weaver,—for Aaron, and for his sons;
28 and the turban of fine linen, and the ornamental caps of fine linen,—and the linen drawers, of fine twined linen;
29 and the girdle of fine twined linen, and blue and purple and crimson, the work of an embroiderer,—As Yahweh commanded Moses.
30 And they made the burnished plate of the holy crown, of pure gold,—and wrote thereupon a writing, with the engravings of a seal–ring, Holy unto Yahweh.
31 And they placed thereupon a cord of blue, to fasten it upon the turban up above, As Yahweh commanded Moses.
32 Thus was finished all the work of the habitation, of the tent of meeting,—thus did the sons of Israel, according to all that Yahweh

antanut; niin he tekivät.

hade bjudit Mose.

commanded Moses, so, did they.

33 Ja he toivat Mooseksen eteen asumuksen, majan kaikkine kaluineen, hakasineen, lautoineen, poikkitankoineen, pylväineen ja jalustoineen,

33 Och de förde fram till Mose tabernaklet, dess täckelse och alla dess tillbehör, dess häktor, bräder, tvärstänger, stol par och fotstycken,

33 And they brought in the habitation, unto Moses, the tent, and all its furniture,—its clasps, its boards, its bars, and its pillars and its sockets;

34 punaisista oinaannahoista tehdyn peitteen ja sireeninnahoista tehdyn peitteen ja verhona olevan esiripun,

34 överdraget av rödfärgade vädurskinn och överdraget av tahasskinn och den förlåt som skulle hänga framför arken,

34 and the covering of rams' skins dyed red, and the covering of badgers' skins,—and the screening veil;

35 lain arkin korentoineen, armoistuimen,

35 vidare vittnesbördets ark med dess stänger, så ock nådastolen,

35 the ark of the testimony, with its staves,—and the propitiatory;

36 pöydän kaikkine kaluineen ja näkyleivät,

36 bordet med alla dess tillbehör och skådebröden,

36 the table, all its utensils, and the Presence-bread;

37 aitokultaisen seitsenhaaraisen lampun riviin pantavine lamppuineen ja kaikkine kaluineen sekä öljyä seitsenhaaraista lamppua varten,

37 den gyllene ljusstaken, lamporna som skulle sättas på den och alla dess andra tillbehör, oljan till ljusstaken,

37 the pure lampstand, the lamps thereof, the lamps to be put in order, and all the utensils thereof,—and the oil for giving light;

38 kultaisen alttarin, voiteluöljyn ja hyvänhajuisen suitsukkeen, majan oven uutimen,

38 det gyllene altaret, smörjelseoljan och den välluktande rökelsen, förhänget för ingången till tältet,

38 and the altar of gold, and the oil of anointing, and the fragrant incense,—and the screen for the opening of the tent;

39 vaskialttarin vaskisine ristikkokehyksineen, sen korennot ja kaikki kalut, altaan jalustoineen,

39 kopparaltaret med tillhörande koppargaller, dess stänger och alla dess tillbehör, bäckenet med dess fotställning.

39 the altar of bronze, and the grating of bronze which pertaineth thereto, the staves thereof, and all the utensils thereof,—the laver, and its stand,

40 esipihan ympärysverhot pylväineen ja jalustoineen, esipihan portin uutimen sekä sen köydet ja vaarnat, ja kaikki kalut, joita tarvitaan asumuksen, ilmestysmajan, tehtävissä,

40 omhängena till förgården, dess stolpar och fotstycken, förhänget för porten till förgården, dess streck och pluggar, alla redskap till arbetet vid uppenbarelsetältets tabernakel

40 the hangings of the court, its pillars and its sockets, and the screen for the gate of the court, its cords, and its pins,—and all the utensils for the service of the habitation, for the tent of meeting;

41 virkapuvut pyhäkköpalvelusta varten ja pappi Aaronin muut pyhät

41 äntligen de stickade kläderna till tjänsten i helgedomen och prästen

41 them cloths of variegated stuff, for ministering in the sanctuary,—the holy

vaatteet sekä hänen poikiensa pappispuvut.

Arons andra heliga kläder, så ock hans söners prästkläder.

garments for Aaron the priest, and the garments of his sons, for ministering as priests.

42 Aivan niinkuin Herra oli Moosekselle käskyn antanut, niin olivat israelilaiset tehneet kaiken sen työn.

42 Såsom HERREN hade bjudit Mose så hade Israels barn i alla stycken gjort allt arbete.

42 According to all that Yahweh commanded Moses, so, did the sons of Israel make all the work.

43 Ja Mooses katseli kaikkea työtä, ja katso, he olivat tehneet sen niin, kuin Herra oli käskenyt; niin he olivat tehneet. Silloin Mooses siunasi heidät.

43 Och Mose besåg allt arbetet och fann att de hade utfört det, att de hade gjort såsom HERREN hade bjudit. Och Mose välsignade dem

43 And Moses looked upon all the structure, and lo! they had made it, as Yahweh had commanded, so, had they made it,—and Moses blessed them.

40 luku

1 Ja Herra puhui Moosekselle sanoen:

1 Och HERREN talade till Mose och sade:

1 Then spake Yahweh, unto Moses, saying—

2 Ensimmäisen kuukauden ensimmäisenä päivänä pystytä asumus, ilmestysmaja.

2 »När den första månaden ingår, skall du på första dagen i månaden uppsätta uppenbarelsetältets tabernakel.

2 On the first day of the month, in the first month, shalt thou rear the habitation, of the tent of meeting;

3 Ja aseta sinne lain arkki ja ripusta esirippu arkin eteen.

3 Och du skall däri sätta vittnesbördets ark och hänga förlåten framför arken.

3 and thou shalt put therein, the ark of the testimony,—and shalt screen the ark, with the veil;

4 Ja tuo sinne pöytä ja lado sille näkyleivät päälletysten; ja tuo sinne seitsenhaarainen lamppu ja nosta sen lamput paikoilleen.

4 Och du skall föra bordet ditin och lägga upp på detta vad där skall vara upplagt; och du skall föra ditin ljusstaken och sätta upp lamporna på den.

4 and thou shalt bring in the table, and set in order what is to be arranged thereupon,—and thou shalt bring in the lampstand, and mount the lamps thereof;

5 Ja sijoita kultainen suitsutusalttari lain arkin eteen ja ripusta uudin majan oveen.

5 Och du skall ställa det gyllene rökelsealtaret framför vittnesbördets ark; och du skall sätta upp förhänget för ingången till tabernaklet.

5 and thou shalt place the altar of gold, for incense, before the ark of the testimony,—and put up the screen for the opening of the habitation;

6 Ja polttouhrialttari sijoita asumuksen, ilmestysmajan, oven eteen.

6 Och brännoffersaltaret skall du ställa framför ingången till uppenbarelsetältets tabernakel.

6 and thou shalt place the altar for the ascending-sacrifice,—before the opening of the habitation of the tent of meeting;

7 Ja allas sijoita ilmestysmajan ja alttarin välille ja kaada siihen vettä.

8 Ja tee esipiha yltympäri ja pane uudin esipihan porttiin.

9 Ota sitten voiteluöljyä ja voitele asumus ja kaikki, mitä siinä on, ja pyhitä se kalustoineen, että se tulisi pyhäksi.

10 Ja voitele polttouhrialttari kaikkine kaluineen ja pyhitä alttari, että alttari tulisi korkeasti-pyhäksi.
11 Voitele myös allas jalustoineen ja pyhitä se.

12 Tuo sitten Aaron poikineen ilmestysmajan ovelle ja pese heidät vedellä.

13 Ja pue Aaron pyhiin vaatteisiin ja voitele hänet ja pyhitä hänet, että hän pappina palvelisi minua.

14 Ja tuo myös hänen poikansa ja pue heidän ylleen ihokkaat.
15 Ja voitele heidät, niinkuin sinä voitelit heidän isänsäkin, että he pappeina palvelisivat minua. Niin tämä on oleva heille voitelu ikuiseen pappeuteen, sukupolvesta sukupolveen.

16 Ja Mooses teki kaiken,

7 Och du skall ställa bäckenet mellan uppenbarelsetältet och altaret och gjuta vatten däri.
8 Och du skall sätta upp förgårdshägnaden runt omkring och hänga upp förhänget för porten till förgården.

9 Och du skall taga smörjelseoljan och smörja tabernaklet och allt vad däri är och helga det jämte alla dess tillbehör, så att det bliver heligt.
10 Du skall ock smörja brännoffersaltaret jämte alla dess tillbehör och helga altaret; så bliver altaret högheligt.
11 Du skall ock smörja bäckenet jämte dess fotställning och helga det.
12 Därefter skall du föra Aron och hans söner fram till uppenbarelsetältets ingång och två dem med vatten.
13 Och du skall sätta på Aron del heliga kläderna, och smörja honom och helga honom till att bliva präst åt mig

14 Och du skall föra fram hans söner och sätta livklädnader på dem.
15 Och du skall smörja dem, såsom du smorde deras fader, till att bliva präster åt mig. Så skall denna deras smörjelse bliva för dem en invigning till ett evärdligt prästadöme, släkte efter släkte.
16 Och Mose gjorde detta;

7 and thou shalt place the laver between the tent of meeting, and the altar,—and shalt put, therein, water,
8 And thou shalt put up the court, round about,—and hang up the screen of the gate of the court.

9 And thou shalt take the oil of anointing, and anoint the habitation, and all that is therein,—and shalt hallow it, and all the furniture thereof, so shall it be holy.
10 And thou shalt anoint the altar of ascending sacrifice, and all its utensils,—and hallow the altar, so shall the altar, be most holy:
11 and thou shalt anoint the laver, and its stand,—and shalt hallow it.
12 And thou shalt bring near Aaron, and his sons, unto the opening of the tent of meeting,—and shalt bathe them in the water;
13 and thou shalt clothe Aaron with the holy garments,—and shalt anoint, him and hallow him, so shall he minister as priest unto me.
14 His sons also, shalt thou bring near,—and shalt clothe them with tunics;
15 and shalt anoint them, as thou didst anoint their father, and they shall minister as priests unto me,—so shall their anointing remain to them, for an age-abiding priesthood, to their generations.
16 And Moses did,—

niinkuin Herra oli häntä käskenyt; niin hän teki.

17 Ja asumus pystytettiin toisen vuoden ensimmäisessä kuussa, kuukauden ensimmäisenä päivänä.
18 Silloin Mooses pystytti asumuksen. Hän asetti paikoilleen sen jalustat, kiinnitti sen laudat, sovitti paikoilleen sen poikkitangot ja pystytti sen pylväät.
19 Ja hän levitti asumuksen ylle teltan ja asetti ylimmäksi sen päälle telttapeitteen, niinkuin Herra oli Moosesta käskenyt.
20 Sitten hän otti lain, pani sen arkkiin ja kiinnitti arkkiin korennot ja asetti armoistuimen arkin päälle.

21 Ja hän toi arkin asumukseen ja sijoitti paikoilleen sitä verhoavan esiripun, ripustaen sen lain arkin eteen, niinkuin Herra oli Moosesta käskenyt.

22 Ja hän asetti pöydän ilmestysmajaan, asumuksen pohjoissivulle, esiripun ulkopuolelle
23 ja latoi sille näkyleivät päälletysten Herran eteen, niinkuin Herra oli Moosesta käskenyt.

24 Ja hän asetti seitsenhaaraisen lampun ilmestysmajaan, vastapäätä pöytää, asumuksen eteläsivulle,

han gjorde i alla stycken såsom HERREN hade bjudit honom.
17 Så blev då tabernaklet uppsatt i första månaden av andra året, på första dagen i månaden.

18 Då satte Mose upp tabernaklet. Han lade ut dess fotstycken, ställde fast dess bräder, sköt in dess tvärstänger och satte upp dess stolpar.
19 Och han bredde täckelset över tabernaklet och lade ovanpå täckelset dess överdrag allt såsom HERREN hade bjudit Mose.
20 Och han tog vittnesbördet och lade det in i arken och satte stängerna på arken; och han satte nådastolen ovanpå arken.

21 Sedan förde han arken in i tabernaklet och satte upp förlåten som skulle hänga framför arken, och hängde så för vittnesbördets ark, allt såsom HERREN hade bjudit Mose.
22 Och han satte bordet i uppenbarelsetältet, vid tabernaklets norra sida, utanför förlåten,
23 och lade upp på detta de bröd som skulle vara upplagda inför HERRENS ansikte, allt såsom HERREN hade bjudit Mose.
24 Och han ställde ljusstaken in i uppenbarelsetältet, mitt emot bordet, på tabernaklets södra sida,

according to all that Yahweh had commanded him, so, did he.
17 Thus came it to pass, in the first month, in the second year, on the first of the month, that the habitation was reared.
18 Yea Moses reared the habitation, and placed its sockets, and fixed its boards, and fastened its bars,—and reared its pillars.

19 Then spread he abroad the tent upon the habitation, and put the covering of the tent upon it, above,—As Yahweh commanded Moses.
20 And he took and placed the testimony, within the ark, and put the staves upon the ark,—and placed the propitiatory upon the ark, above;
21 and brought in the ark into the habitation, and put up the screening, veil, and screened over the ark of the testimony,—As Yahweh commanded Moses.

22 And he placed the table, in the tent of meeting,—on the side of the habitation northward,—outside the veil;
23 and set in order thereupon the arrangement of bread, before Yahweh,—As Yahweh commanded Moses.

24 And he put the lampstand, in the tent of meeting, over against the table,—on the side of the habitation, southward;

25 ja nosti lamput paikoilleen Herran eteen, niinkuin Herra oli Moosesta käskenyt.

26 Ja hän asetti kultaisen alttarin ilmestysmajaan esiripun eteen

27 ja poltti siinä hyvänhajuista suitsuketta, niinkuin Herra oli Moosesta käskenyt.

28 Ja hän ripusti uutimen asumuksen oveen.

29 Ja polttouhrialttarin hän asetti asumuksen, ilmestysmajan, oven eteen ja uhrasi sen päällä polttouhrin ja ruokauhrin, niinkuin Herra oli Moosesta käskenyt.

30 Ja altaan hän asetti ilmestysmajan ja alttarin välille ja kaatoi siihen vettä peseytymistä varten.

31 Ja Mooses ja Aaron ja hänen poikansa pesivät siinä kätensä ja jalkansa;

32 kun he menivät ilmestysmajaan tahi lähestyivät alttaria, niin he aina peseytyivät, niinkuin Herra oli Moosesta käskenyt.

33 Ja asumuksen ja alttarin ympärille hän laittoi esipihan ja ripusti uutimen esipihan porttiin. Ja niin Mooses päätti sen työn.

34 Sitten pilvi peitti

25 och satte upp lamporna inför HERRENS ansikte, såsom HERREN hade bjudit Mose.

26 Och han ställde det gyllene altaret in i uppenbarelsetältet, framför förlåten,

27 och antände välluktande rökelse därpå, såsom HERREN hade bjudit Mose.

28 Och han satte upp förhänget för ingången till tabernaklet.

29 Och brännoffersaltaret ställde han vid ingången till uppenbarelsetältets tabernakel och offrade brännoffer och spisoffer därpå, såsom HERREN hade bjudit Mose.

30 Och han ställde bäckenet mellan uppenbarelsetältet och altaret och göt vatten till tvagning däri.

31 Och Mose och Aron och hans söner tvådde sedermera sina händer och fötter med vatten därur;

32 så ofta de skulle gå in i uppenbarelsetältet eller träda fram till altaret, tvådde de sig, såsom HERREN hade bjudit Mose.

33 Och han satte upp förgårdshägnaden runt omkring tabernaklet och altaret, och hängde upp förhänget för porten till förgården. Så fullbordade Mose allt arbetet.

34 Då övertäckte molnskyn

25 and mounted the lamps, before Yahweh,—As Yahweh commanded Moses.

26 And he put the altar of gold, in the tent of meeting,––before the veil;

27 and burned thereupon the fragrant incense,—As Yahweh commanded Moses.

28 And he put up the screen of the entrance pertaining to the habitation;

29 and, the altar of ascending–sacrifice, put he at the entrance of the habitation of the tent of meeting,—and he caused to ascend thereupon, the ascending–sacrifice, and the meal–offering,—As Yahweh commanded Moses.

30 And he put the laver, between the tent of meeting, and the altar,—and put therein water, for bathing;

31 and Moses, and Aaron, and his sons, thenceforth bathed thereat,—their hands and their feet;

32 when they were entering into the tent of meeting, and when they were drawing near unto the altar, then used they to bathe,—As Yahweh commanded Moses.

33 And he reared the court, round about, to the habitation and to the altar, and put up the screen of the gate of the court,—and Moses finished the work.

34 Then did the cloud cover

ilmestysmajan, ja Herran kirkkaus täytti asumuksen;

35 eikä Mooses voinut mennä ilmestysmajaan, sillä pilvi oli laskeutunut sen päälle, ja Herran kirkkaus täytti asumuksen.

36 Ja joka kerta, kun pilvi kohosi asumuksen päältä, lähtivät israelilaiset liikkeelle; näin oli koko heidän vaelluksensa ajan.
37 Mutta milloin pilvi ei kohonnut, he eivät lähteneet liikkeelle, ennenkuin sinä päivänä, jona se taas kohosi.
38 Sillä Herran pilvi oli päivällä asumuksen päällä, ja yöllä oli pilvessä tulen hohde kaikkien israelilaisten silmien edessä; näin oli koko heidän vaelluksensa ajan.

uppenbarelsetältet, och HERRENS härlighet uppfyllde tabernaklet;
35 och Mose kunde icke gå in i uppenbarelsetältet, eftersom molnskyn vilade däröver och HERRENS härlighet uppfyllde tabernaklet.
36 Och så ofta molnskyn höjde sig från tabernaklet, bröto Israels barn upp; så gjorde de under hela sin vandring.
37 Men så länge molnskyn icke höjde sig, bröto de icke upp, utan stannade ända till den dag då den åter höjde sig.
38 Ty HERRENS molnsky vilade om dagen över tabernaklet, och om natten var eld i den; så var det inför alla Israels barns ögon under hela deras vandring.

the tent of meeting,—and, the glory of Yahweh, filled the habitation;
35 and Moses was not able to enter into the tent of meeting, because the cloud had made its habitation thereupon,—and, the glory of Yahweh, filled the habitation.
36 And, whensoever the cloud ascended from off the habitation, then did the sons of Israel set forward,—in all their journeyings;
37 but, if the cloud did not ascend, then did they not set forward—until the day when it did ascend.

38 For, the cloud of Yahweh, was upon the habitation, by day, and, a fire, came to be, by night, therein,—in the sight of all the house of Israel, in all their journeyings.

KOLMAS MOOSEKSEN KIRJA

1 luku

1 Ja Herra kutsui Mooseksen ja puhui hänelle sisältä ilmestysmajasta sanoen:
2 Puhu israelilaisille ja sano heille: Jos joku teistä tahtoo tuoda uhrilahjan Herralle, niin tuokaa uhrilahjanne karjasta, joko raavaista tai lampaista.

3 Jos hänen uhrilahjansa on raavaspolttouhri,

1 Och HERREN kallade på Mose och talade till honom ur uppenbarelsetältet och sade:
2 Tala till Israels barn och säg till dem: När någon bland eder vill bära fram ett offer åt HERREN, skolen I taga edert offer av boskapen, antingen av fäkreaturen eller av småboskapen.

3 Om han vill bära fram ett brännoffer av fäkreaturen, så

1 Then called he unto Moses,—and Yahweh spake unto him, out of the tent of meeting, saying:
2 Speak thou unto the sons of Israel, and thou shalt say unto them–When, any man, would bring near from among you an oblation, unto Yahweh, from the beasts, from the herd or from the flock, shall ye bring near your oblation.
3 If, an ascending–sacrifice, be his oblation—of the herd,

tuokoon virheettömän urospuolen; ilmestysmajan ovelle hän tuokoon sen, että Herran mielisuosio tulisi hänen osaksensa.

skall han därtill taga ett felfritt djur av hankön och föra det fram till uppenbarelsetältets ingång, för att han må bliva välbehaglig inför HERRENS ansikte.

a male without defect, shall he bring near,—unto the entrance of the tent of meeting, shall he bring it, for its acceptance, before Yahweh.

4 Ja hän laskekoon kätensä polttouhriteuraan pään päälle; niin se on oleva otollinen ja tuottava hänelle sovituksen.

4 Och han skall lägga sin hand på brännoffersdjurets huvud; så bliver det välbehagligt, och försoning bringas för honom.

4 Then shall he lean his hand, upon the head of the ascending-sacrifice,—and it shall be accepted for him, to put a propitiatory covering over him;

5 Ja hän teurastakoon mullikan Herran kasvojen edessä, ja papit, Aaronin pojat, tuokoot veren ja vihmokoot veren ympärinsä alttarille, joka on ilmestysmajan ovella.

5 Och han skall slakta ungtjuren inför HERRENS ansikte; och Arons söner, prästerna, skola bära fram blodet, och de skola stänka blodet runt omkring på det altare som står vid ingången till uppenbarelsetältet.

5 and he shall slay the young bullock before Yahweh,—and the sons of Aaron, the priests, shall bring near the blood, and shall dash the blood against the altar, round about, [even the altar] that is at the entrance of the tent of meeting.

6 Ja hän nylkeköön polttouhriteuraan ja leikelköön sen määräkappaleiksi.

6 Och han skall draga av huden på brännoffersdjuret och dela det i dess stycken.

6 Then shall he flay the ascending-sacrifice,—and cut it up into its pieces.

7 Ja pappi Aaronin pojat tehköötulen alttarille ja pankoot halkoja tuleen.

7 Och prästen Arons söner skola göra upp eld på altaret och lägga ved på elden.

7 And the sons of Aaron the priest shall place fire, upon the altar,—and arrange wood, upon the fire.

8 Ja papit, Aaronin pojat, asettakoot kappaleet ynnä pään ja rasvan halkojen päälle, jotka ovat tulessa alttarilla.

8 Och Arons söner, prästerna, skola lägga styckena, huvudet och istret ovanpå veden som ligger på altarets eld.

8 And the sons of Aaron, the priests, shall arrange the pieces, the head and the fat,—upon the wood, that is on the fire, that is on the altar.

9 Mutta sisälmykset ja jalat hän peskööon vedessä, ja pappi polttakoon kaiken alttarilla; se on polttouhri, suloisesti tuoksuva uhri Herralle.

9 Men inälvorna och fötterna skola tvås i vatten. Och prästen skall förbränna alltsammans på altaret: ett brännoffer, ett eldsoffer till en välbehaglig lukt för HERREN.

9 But, its inwards and its legs, shall they bathe with water,—then shall the priest make, of the whole, a perfume at the altar, an ascending-sacrifice, an altar-flame of a satisfying odour unto Yahweh.

10 Ja jos hänen uhrilahjansa, joka on

10 Men om han vill bära fram ett brännoffer av

10 But, if, of the flock, be his oblation,—of the sheep

tarkoitettu polttouhriksi, on otettu pikkukarjasta, lampaista tai vuohista, tuokoon virheettömän urospuolen.

11 Ja teurastakoon sen alttarin pohjoissivulla, Herran edessä; ja papit, Aaronin pojat, vihmokoot sen veren alttarille ympärinsä.

12 Ja hän leikelköön sen määräkappaleiksi, ja pappi asettakoon ne ynnä pään ja rasvan halkojen päälle, jotka ovat tulessa alttarilla.

13 Mutta sisälmykset ja jalat hän peskköön vedessä, ja pappi tuokoon sen kaiken ja polttakoon alttarilla; se on polttouhri, suloisesti tuoksuva uhri Herralle.

14 Ja jos hänen uhrilahjansa Herralle on lintupolttouhri, tuokoon uhrilahjanaan metsäkyyhkysiä tai kyyhkysenpoikia.

15 Ja pappi tuokoon sen alttarille, vääntäköön siltä niskat poikki ja polttakoon sen alttarilla, ja puserrettakoon sen veri alttarin seinään.

16 Ja hän ottakoon sen kuvun rapoineen pois ja heittäköön sen alttarin viereen itäpuolelle, tuhkaläjälle.

17 Sitten hän reväiskköön sen auki siipien kohdalta,

småboskapen, vare sig av fåren eller av getterna, så skall han därtill taga ett felfritt djur av hankön.

11 Och han skall slakta det vid sidan av altaret, norrut, inför HERRENS ansikte, och Arons söner, prästerna, skola stänka dess blod på altaret runt omkring.

12 Och han skall dela det i dess stycken och frånskilja dess huvud och ister; och prästen skall lägga detta ovanpå veden som ligger på altarets eld.

13 Men inälvorna och fötterna skola tvås i vatten. Och prästen skall offra alltsammans och förbränna det på altaret; det är ett brännoffer, ett eldsoffer till en välbehaglig lukt för HERREN.

14 Men om han vill bära fram åt HERREN ett brännoffer av fåglar, så skall han taga sitt offer av turturduvor eller av unga duvor.

15 Och prästen skall bära fram djuret till altaret och vrida huvudet av det och förbränna det på altaret. Och dess blod skall utkramas på altarets vägg.

16 Men dess kräva med orenligheten däri skall han taga ut, och han skall kasta den vid sidan av altaret, österut, på askhögen.

17 Och han skall fläka upp det invid vingarna, dock utan

or of the goats, for an ascending–sacrifice, a male without defect, shall he bring near.

11 And he shall slay it on the side of the altar, northward, before Yahweh,—and the sons of Aaron, the priests, shall dash its blood against the altar, round about.

12 And he shall cut it up into its pieces, and its head, and its fat,—and the priest shall arrange them upon the wood, that is on the fire, that is on the altar.

13 But, the inwards and the legs, shall he bathe in water,—then shall the priest bring near the whole, and make a perfume at the altar, an ascending–sacrifice, it is, an altar–flame of a satisfying odour, unto Yahweh.

14 But, if, of birds, be the ascending–sacrifice of his oblation unto Yahweh, then shall he bring near, of the turtle–doves or of the young pigeons, his oblation.

15 And the priest shall bring it near unto the altar, shall nip off its head, and make a perfume at the altar,—and its blood shall be drained out upon the wall of the altar.

16 Then shall he take away its crop with its plumage,—and cast it beside the altar, eastward, into the place of fat ashes;

17 and he shall cleave it in its wings—he shall not divide

niitä kuitenkaan irroittamatta, ja pappi polttakoon sen alttarilla halkojen päällä, jotka ovat tulessa; se on polttouhri, suloisesti tuoksuva uhri Herralle.

att frånskilja dessa; och prästen skall förbränna det på altaret, ovanpå veden som ligger på elden. Det är ett brännoffer, ett eldsoffer till en välbehaglig lukt för HERREN.

it asunder, so shall the priest make a perfume therewith, at the altar, upon the wood, that is on the fire,—an ascending-sacrifice, it is, an altar-flame of a satisfying odour, unto Yahweh.

2 luku

1 Jos joku tahtoo tuoda Herralle lahjaksi ruokauhrin, olkoon hänen uhrilahjanaan lestyjä jauhoja; ja hän vuodattakoon siihen öljyä ja pankoon sen päälle suitsuketta

1 Och när någon vill bära fram ett spisoffer åt HERREN skall hans offer vara av fint mjöl, och han skall gjuta olja därpå och lägga rökelse därpå.

1 But, when, any person, would bring near as an oblation, a meal-offering, unto Yahweh, of fine meal, shall be his oblation,—and he shall pour out thereon, oil, and place thereon, frankincense;

2 ja vieköön sen papeille, Aaronin pojille, ja pappi ottakoon kourallisen niitä jauhoja ja sitä öljyä ynnä kaiken suitsukkeen ja polttakoon tämän alttariuhriosan alttarilla suloisesti tuoksuvana uhrina Herralle.

2 Och han skall bära det fram till Arons söner, prästerna; och prästen skall taga en handfull därav, nämligen av mjölet och oljan, därtill all rökelsen, och skall på altaret förbränna detta, som utgör själva altaroffret: ett eldsoffer till en välbehaglig lukt för HERREN.

2 so shall he bring it in unto the sons of Aaron, the priests, and he shall grasp therefrom a handful of the fine meal thereof and of the oil thereof, besides all the frankincense thereof,—and the priest shall make a perfume with the memorial thereof, at the altar, an altar-flame of a satisfying odour, unto Yahweh.

3 Mutta se, mikä jää tähteeksi ruokauhrista, olkoon Aaronin ja hänen poikiensa oma; se on korkeasti-pyhää, Herran uhria.

3 Och det som är över av spisoffret skall tillhöra Aron och hans söner. Bland HERRENS eldsoffer är det högheligt.

3 But, the remainder of the meal-offering, pertaineth unto Aaron, and unto his sons,—most holy, from among the altar-flames of Yahweh.

4 Mutta jos tahdot tuoda ruokauhrilahjan uunissa paistetusta, olkoon uhrinasi lestyistä jauhoista valmistetut, öljyyn leivotut happamattomat kakut tai öljyllä voidellut happamattomat ohukaiset.

4 Men när du vill bära fram ett spisoffer av det som bakas i ugn, skall det vara av fint mjöl, osyrade kakor, begjutna med olja, och osyrade tunnkakor, smorda med olja.

4 Moreover, when thou wouldst bring near, as an oblation of a meal-offering, something baked in an oven, round, unleavened cakes of fine meal, overflowed with oil, [shall it be], or unleavened wafers anointed with oil.

5 Jos taas uhrilahjasi on ruokauhri, joka leivinlevyllä paistetaan, olkoon se valmistettu lestyistä jauhoista, öljyyn leivottu ja happamaton.

5 Och om ditt offer är ett spisoffer som tillredes på plåt, så skall det vara av fint mjöl, begjutet med olja, osyrat.

5 But, if, a meal–offering on a girdle, be thine oblation, of fine meal, overflowed with oil unleavened, shall it be;

6 Paloittele se palasiksi ja vuodata öljyä sen päälle; se on ruokauhri.

6 Du skall bryta sönder det i stycken och gjuta olja därpå. Det är ett spisoffer.

6 parting it into pieces, then shalt thou pour thereon, oil,––a meal–offering, it is.

7 Ja jos uhrilahjasi on ruokauhri, joka paistetaan pannussa, valmistettakoon se lestyistä jauhoista ynnä öljystä.

7 Och om ditt offer är ett spisoffer som tillredes i panna, så skall det tillredas av fint mjöl med olja.

7 But, if, a meal–offering of the boiler, be thine oblation, of fine meal, with oil, shall it be made.

8 Ja vie ruokauhri, joka näin on valmistettu, Herralle; se vietäköön papille, ja hän tuokoon sen alttarin ääreen.

8 Det spisoffer som är tillrett på något av dessa sätt skall du föra fram till HERREN; det skall bäras fram till prästen, och han skall hava det fram till altaret.

8 Then shalt thou bring in the meal–offering that is made of these, unto Yahweh,—and one shall bring it near, unto the priest, and he shall take it near, unto the altar.

9 Ja pappi erottakoon ruokauhrista alttariuhriosan ja polttakoon sen alttarilla suloisesti tuoksuvana uhrina Herralle.

9 Och prästen skall av spisoffret taga den del som utgör själva altaroffret och förbränna den på altaret: ett eldsoffer till en välbehaglig lukt för HERREN.

9 Then shall the priest uplift, out of the meal–offering, a memorial thereof, and make a perfume at the altar,—an altar–flame of a satisfying odour, unto Yahweh.

10 Mutta se, mikä jää tähteeksi ruokauhrista, olkoon Aaronin ja hänen poikiensa oma; se on korkeasti-pyhää, Herran uhria.

10 Och det som är över av spisoffret skall tillhöra Aron och hans söner. Bland HERRENS eldsoffer är det högheligt.

10 But, the remainder of the meal–offering, pertaineth to Aaron and to his sons,—most holy, from among the altar–flames of Yahweh.

11 Mitään ruokauhria, jonka te tuotte Herralle, älköön valmistettako happamesta; älkää polttako uhria Herralle mistään happamesta taikinasta tai hunajasta.

11 Intet spisoffer som I viljen bära fram åt HERREN skall vara syrat, ty varken av surdeg eller av honung skolen I förbränna något såsom eldsoffer åt HERREN.

11 None of the meal–offerings which ye bring near unto Yahweh, shall be made into anything leavened,—for, of no leaven and of no syrup, may ye make a perfume, as an altar–flame unto Yahweh.

12 Uutisuhrilahjana saatte tuoda niitä Herralle, mutta älköötne tulko alttarille suloiseksi tuoksuksi.

12 Såsom förstlingsoffer mån I bära fram sådant åt HERREN, men på altaret må det icke komma för att vara en välbehaglig lukt.

12 As for an oblation of firstfruits, ye shall bring them near, unto Yahweh,—but, unto the altar, they shall not take them up, as a satisfying

odour.

13 Ja jokainen ruokauhrilahjasi suolaa suolalla, äläkä anna Jumalasi liitonsuolan puuttua ruokauhristasi; jokaiseen uhrilahjaasi sinun on tuotava suolaa.

13 Och alla dina spisoffer skall du beströ med salt; du må icke låta din Guds förbunds salt fattas på ditt spisoffer. Till alla dina offer skall du offra salt.

13 And, every meal–offering oblation of thine, with salt, shalt thou season, and thou shalt not suffer to be lacking the salt of the covenant of thy God, from upon thy meal–offering,—upon every oblation of thine, shalt thou offer salt.

14 Mutta jos tahdot tuoda uutisesta ruokauhrin Herralle, niin tuo uutisruokauhrinasi tulessa paahdettuja tähkäpäitä tai survottuja jyviä tuleentumattomasta viljasta.

14 Men om du vill bära fram åt HERREN ett spisoffer av förstlingsfrukter, skall du såsom ett sådant spisoffer av dina förstlingsfrukter böra fram ax, rostade vid eld, sönderstötta, av grönskuren säd.

14 But, if thou wouldst bring near a meal–offering of first–ripe corn, unto Yahweh, of green ears, roasted in fire, crushed grain of garden–land, shalt thou bring near thy meal–offering of first–ripe corn.

15 Ja vuodata siihen öljyä ja pane siihen suitsuketta; se on ruokauhri.

15 Och du skall gjuta olja därpå och lägga rökelse därpå. Det är ett spisoffer.

15 And thou shalt place thereon, oil, and shalt put thereon, frankincense,—a meal–offering, it is.

16 Ja pappi polttakoon alttariuhriosan survotuista jyvistä ja öljystä ynnä kaiken suitsukkeen uhrina Herralle.

16 Och prästen skall förbränna den del av de sönderstötta axen och av oljan, som utgör själva altaroffret, jämte all rökelsen därpå: ett eldsoffer åt Herren.

16 Then shall the priest make a perfume, with the memorial thereof,—from the crushed grain thereof, and from the oil thereof, besides all the frankincense thereof,––an altar–flame, unto Yahweh.

3 luku

1 Jos hänen uhrilahjansa on yhteysuhri, tuokoon hän, jos hän tuo raavaskarjasta härän tai lehmän, virheettömän eläimen Herran eteen.

1 Och om någon vill bära fram ett tackoffer, och han vill taga sitt offer av fäkreaturen, så skall han ställa fram inför HERRENS ansikte ett felfritt djur, antingen av hankön eller av honkön.

1 But, if, a peace–offering, be his oblation, if, of the herd, he himself, be bringing near,—whether male or female, without defect, shall he bring it near, before Yahweh.

2 Ja hän laskekoon kätensä uhriteuraansa pään päälle ja teurastakoon sen ilmestysmajan ovella; ja papit, Aaronin pojat,

2 Och han skall lägga sin hand på sitt offerdjurs huvud och sedan slakta det vid ingången till uppenbarelsetältet; och

2 Then shall he lean his hand upon the head of his oblation, and slay it at the entrance of the tent of meeting,—and the sons of

vihmokoot veren alttarille ympärinsä.

3 Ja hän tuokoon yhteysuhrista uhrina Herralle sisälmyksiä peittävän rasvan ja kaiken sisälmysten rasvan

4 ja molemmat munuaiset ynnä niiden päällä lantiolihaksissa olevan rasvan ja maksanlisäkkeen, joka on irroitettava munuaisten luota.
5 Ja Aaronin pojat polttakoot sen alttarilla polttouhrin päällä, joka on halkojen päällä tulessa, suloisesti tuoksuvana uhrina Herralle.

6 Mutta jos hän tuo uhrilahjanaan Herralle yhteysuhriksi pikkukarjasta urospuolen tai naaraspuolen, niin tuokoon virheettömän eläimen.
7 Jos hän tuo uhrilahjanaan lampaan, niin tuokoon sen Herran eteen

8 ja laskekoon kätensä uhriteuraansa pään päälle ja teurastakoon sen ilmestysmajan ovella, ja Aaronin pojat vihmokoot sen veren alttarille ympärinsä.

9 Ja hän tuokoon yhteysuhrista uhrina Herralle sen rasvan, koko rasvahännän, joka on irroitettava häntänikamista,

Arons söner, prästerna, skola stänka blodet på altaret runt omkring.
3 Och av tackoffret skall han såsom eldsoffer åt Herren bära fram det fett som omsluter inälvorna, och allt det fett som sitter på inälvorna,
4 och båda njurarna med det fett som sitter på dem invid länderna, så ock leverfettet, vilket han skall frånskilja invid njurarna.

5 Och Arons söner skola förbränna det på altaret, ovanpå brännoffret, på veden som ligger på elden: ett eldsoffer till en välbehaglig lukt för Herren.

6 Men om någon vill bära fram åt HERREN ett tackoffer av småboskapen, så skall han därtill taga ett felfritt djur, av hankön eller av honkön.
7 Om det är ett får som han vill offra, så skall han ställa fram det inför HERRENS ansikte.
8 Och han skall lägga sin hand på sitt offerdjurs huvud och sedan slakta det framför uppenbarelsetältet; och Arons söner skola stänka dess blod på altaret runt omkring.

9 Och av tackoffersdjuret skall han såsom eldsoffer åt HERREN offra dess fett, hela svansen, frånskild invid ryggraden, och det fett som

Aaron, the priests, shall dash the blood against the altar, round about.
3 Then shall he bring near, out of the peace–offering, an altar–flame unto Yahweh,—the fat that covereth the inwards, and all the fat that is upon the inwards;
4 and the two kidneys, and the fat which is upon them, which is upon the loins,—and the caul upon the liver, upon the kidneys, shall he remove it.
5 Then shall the sons of Aaron make thereof a perfume, at the altar, upon the ascending–sacrifice, which is on the wood, which is on the fire,—an altar–flame of a satisfying odour, unto Yahweh.

6 But, if, out of the flock, be his oblation, for a peace–offering unto Yahweh, whether male or female—without defect, shall he bring it near.
7 If, a young sheep, he himself, be bringing near as his oblation, then shall he bring it near, before Yahweh.
8 And he shall lean his hand upon the head of his oblation, and shall slay it, before the tent of meeting,—and the sons of Aaron shall dash the blood thereof against the altar, round about.

9 Then shall he bring near, out of the peace–offering, an altar–flame unto Yahweh, the fat thereof, the fat–tail thereof entire, close to the

sisälmyksiä peittävän rasvan ja kaiken sisälmysten rasvan

10 ja molemmat munuaiset ynnä niiden päällä lantiolihaksissa olevan rasvan ja maksanlisäkkeen, joka on irroitettava munuaisten luota.
11 Ja pappi polttakoon sen alttarilla uhriruokana Herralle.

12 Ja jos hänen uhrilahjansa on vuohi, tuokoon sen Herran eteen

13 ja laskekoon kätensä sen pään päälle ja teurastakoon sen ilmestysmajan ovella; ja Aaronin pojat vihmokoot sen veren alttarille ympärinsä.
14 Ja hän tuokoon siitä uhrilahjanaan Herralle uhriksi sisälmyksiä peittävän rasvan ja kaiken sisälmysten rasvan

15 ja molemmat munuaiset ynnä niiden päällä lantiolihaksissa olevan rasvan ja maksanlisäkkeen, joka on irroitettava munuaisten luota.
16 Ja pappi polttakoon ne alttarilla uhriruokana, suloisesti tuoksuvana uhrina; kaikki rasva olkoon Herran oma.

17 Tämä olkoon teille ikuinen säädös sukupolvesta sukupolveen,

omsluter inälvorna, och allt det fett som sitter på inälvorna,

10 och båda njurarna med det fett som sitter på dem invid länderna, så ock leverfettet, vilket han skall frånskilja invid njurarna.

11 Och prästen skall förbränna det på altaret: en eldsoffersspis åt HERREN.

12 Likaledes, om någon vill offra en get, så skall han ställa fram denna inför HERRENS ansikte.
13 Och han skall lägga sin hand på dess huvud och sedan slakta den framför uppenbarelsetältet; och Arons söner skola stänka dess blod på altaret runt omkring.
14 Och han skall därav såsom eldsoffer åt HERREN offra det fett som omsluter inälvorna, och allt det fett som sitter på inälvorna,

15 och båda njurarna med det fett som sitter på dem invid länderna, så ock leverfettet, vilket han skall frånskilja invid njurarna.

16 Och prästen skall förbränna detta på altaret: en eldsoffersspis, till en välbehaglig lukt. Allt fettet skall tillhöra HERREN.

17 Detta skall vara en evärdlig stadga för eder från släkte till släkte, var I än

backbone, shall he remove it,—and the fat that covereth the inwards, and all the fat that is upon the inwards;
10 and the two kidneys, with the fat that is on them, which is on the loins,—and the caul that is on the liver, on the kidneys, shall he remove it.
11 Then shall the priest make a perfume, at the altar,—the food of an altar–flame, unto Yahweh.
12 But, if, a goat, be his oblation, then shall he bring it near, before Yahweh.

13 And he shall lean his hand upon its head, and shall slay it, before the tent of meeting,—and the sons of Aaron shall dash its blood against the altar, round about.
14 Then shall he bring near therefrom, as his oblation, an altar–flame unto Yahweh,––the fat that covereth the inwards, and all the fat that is upon the inwards;
15 and the two kidneys, and the fat that is on them, which is on the loins,—the caul upon the liver, on the kidneys, shall he remove it.

16 Then shall the priest make a perfume at the altar,—the food of an altar–flame, for a satisfying odour,—all the fat—unto Yahweh.
17 An age–abiding statute to your generations, in all your dwellings,—none of the fat

missä asuttekin: mitään rasvaa tai verta älkää syökö.

4 luku

1 Ja Herra puhui Moosekselle sanoen:
2 Puhu israelilaisille ja sano: Jos joku erehdyksestä rikkoo jotakuta Herran käskyä vastaan ja tekee jotakin, mitä ei saa tehdä,

3 niin, jos voideltu pappi tekee rikkomuksen ja saattaa kansan vikapääksi, tuokoon rikkomuksensa tähden, jonka hän on tehnyt, virheettömän mullikan Herralle syntiuhriksi.
4 Ja vieköön mullikan ilmestysmajan ovelle Herran eteen ja laskekoon kätensä mullikan pään päälle ja teurastakoon mullikan Herran edessä.

5 Ja ottakoon se voideltu pappi mullikan verta ja vieköön sen ilmestysmajaan,

6 ja pappi kastakoon sormensa vereen ja pirskoittakoon verta seitsemän kertaa Herran edessä, pyhäkön esiripun edessä.
7 Ja pappi sivelköön sitä verta alttarin sarviin, jolla poltetaan hyvänhajuista suitsutusta Herran edessä ja joka on ilmestysmajassa;

ären bosatta: intet fett och intet blod skolen I förtära.

1 Och HERREN talade till Mose och sade:
2 Tala till Israels barn och säg: Om någon ouppsåtligen syndar mot något HERRENS bud genom vilket något förbjudes, och han alltså gör något som är förbjudet, så gäller följande:

3 Om det är den smorde prästen som har syndat och därvid dragit skuld över folket, så skall han för den synd han har begått offra en felfri ungtjur åt HERREN till syndoffer.

4 Och han skall föra tjuren fram inför HERRENS ansikte, till uppenbarelsetältets ingång. Och han skall lägga sin hand på tjurens huvud och sedan slakta tjuren inför HERRENS ansikte.
5 Och den smorde prästen skall taga något av tjurens blod och bära det in i uppenbarelsetältet,
6 och prästen skall doppa sitt finger i blodet och stänka blodet sju gånger inför HERRENS ansikte, vid förlåten till helgedomen.

7 Därefter skall prästen med blodet bestryka hornen på den välluktande rökelsens altare, som står inför HERRENS ansikte i

nor of the blood, shall ye eat.

1 And Yahweh spake, unto Moses, saying:
2 Speak thou unto the sons of Israel, saying—When, any person, shall sin by mistake, departing from any of the commandments of Yahweh, as to things which should not be done, and shall do any one of them,—
3 If, the anointed priest, shall sin, so as to bring guilt upon the people, then shall he bring near, for his sin which he hath committed, a choice young bullock without defect, unto Yahweh, as a sin–bearer.
4 And he shall bring in the bullock unto the entrance of the tent of meeting, before Yahweh,—and shall lean his hand, upon the head of the bullock, and shall slay the bullock, before Yahweh.
5 And the anointed priest shall take of the blood of the bullock,—and bring it into the tent of meeting;
6 and the priest shall dip his finger in the blood,—and sprinkle of the blood seven times, before Yahweh, in front of the veil of the sanctuary.
7 Then shall the priest put of the blood upon the horns of the altar of fragrant incense, before Yahweh, which is in the tent of

mullikan kaiken muun veren hän vuodattakoon ilmestysmajan oven edessä olevan polttouhrialttarin juurelle.

8 Ja kaiken syntiuhrimullikan rasvan hän erottakoon siitä pois, sekä sisälmyksiä peittävän rasvan että kaiken sisälmysten rasvan,
9 ja molemmat munuaiset ynnä niiden päällä lantiolihaksissa olevan rasvan ja maksanlisäkkeen, joka on irroitettava munuaisten luota,
10 samalla tavalla kuin se erotetaan pois yhteysuhrihärästä; ja pappi polttakoon ne polttouhrialttarilla.

11 Mutta mullikan nahan ja kaiken lihan ynnä pään ja jalat, sisälmykset ja ravan,

12 koko mullikan, hän vieköön leirin ulkopuolelle puhtaaseen paikkaan, johon tuhka heitetään, ja polttakoon sen halkojen päällä tulessa; siinä paikassa, johon tuhka heitetään, se poltettakoon.

13 Ja jos koko Israelin seurakunta erehdyksestä tekee rikkomuksen ja seurakunta ei siitä tiedä ja he rikkomalla jotakuta Herran käskyä vastaan ovat tehneet sellaista, mitä ei

uppenbarelsetältet; men allt det övriga blodet av tjuren skall han gjuta ut vid foten av brännoffersaltaret, som står vid ingången till uppenbarelsetältet.

8 Och allt syndofferstjurens fett skall han taga ut ur honom -- det fett som omsluter inälvorna, och allt det fett som sitter på inälvorna,
9 och båda njurarna med det fett som sitter på dem invid länderna, så ock leverfettet, vilket han skall frånskilja invid njurarna --

10 på samma sätt som detta tages ut ur tackofferstjuren; och prästen skall förbränna det på brännoffersaltaret.

11 Men tjurens hud och allt hans kött jämte hans huvud och hans fötter hans inälvor och hans orenlighet,

12 korteligen, allt det övriga av tjuren, skall han föra bort utanför lägret till en ren plats, där man slår ut askan, och bränna upp det på ved i eld; på den plats där man slår ut askan skall det brännas upp.

13 Och om Israels hela menighet begår synd ouppsåtligen, och utan att församlingen märker det, i det att de bryta mot något Herrens bud genom vilket något förbjudes och så

meeting,—and, all the [remainder of the] blood of the bullock, shall he pour out at the base of the altar of ascending–sacrifice, which is at the entrance of the tent of meeting.
8 And, all the fat of the sin–bearing bullock, shall he heave up therefrom,—the fat that covereth over the inwards, and all the fat that is upon the inwards;
9 and the two kidneys, and the fat that is upon them, which is upon the loins,—and, as for the caul upon the liver, upon the kidneys, shall he remove it:
10 just as it is heaved up from the ox of the peace–offering,—and the priest shall make of them a perfume on the altar of ascending–sacrifice.
11 But, as for the skin of the bullock, and all its flesh, with its head, and with its legs,—and its inwards, and its dung,
12 he shall take forth the entire bullock—unto the outside of the camp, unto a clean place, unto the outpoured heap of fat–ashes, and shall burn it up on wood, in the fire,—upon the outpoured heap of fat–ashes, shall it be burned up.
13 And, if, the whole assembly of Israel, shall make a mistake, and a matter be hidden from the eyes of the convocation,—and so they do something, whereby they depart from

saa tehdä, ja niin joutuneet vikapäiksi,

14 ja jos sitten rikkomus, jonka he ovat tehneet sitä vastaan, tulee tunnetuksi, niin tuokoon seurakunta mullikan syntiuhriksi ja vieköön sen ilmestysmajan eteen.

15 Ja seurakunnan vanhimmat laskekoot kätensä mullikan pään päälle Herran edessä, ja mullikka teurastettakoon Herran edessä.

16 Ja voideltu pappi vieköön mullikan verta ilmestysmajaan.

17 Ja pappi kastakoon sormensa vereen ja pirskoittakoon sitä seitsemän kertaa Herran edessä, esiripun edessä.

18 Ja hän sivelköön sitä verta alttarin sarviin, joka on Herran edessä ilmestysmajassa; kaiken muun veren hän vuodattakoon ilmestysmajan oven edessä olevan polttouhrialttarin juurelle.

19 Ja hän erottakoon siitä pois kaiken rasvan ja polttakoon sen alttarilla

20 ja tehköön tälle mullikalle, niinkuin hän teki syntiuhrimullikalle; samalla tavalla hän sille tehköön.

ådraga sig skuld,

14 och den synd de hava begått sedan bliver känd, så skall församlingen offra en ungtjur till syndoffer. De skola föra honom fram inför uppenbarelsetältet;

15 och de äldste i menigheten skola lägga sina händer på tjurens huvud inför Herrens ansikte, och sedan skall man slakta tjuren inför HERRENS ansikte.

16 Och den smorde prästen skall bära något av tjurens blod in i uppenbarelsetältet,

17 och prästen skall doppa sitt finger i blodet och stänka sju gånger inför HERRENS ansikte, vid förlåten.

18 Därefter skall han med blodet bestryka hornen på det altare som står inför HERRENS ansikte i uppenbarelsetältet; men allt det övriga blodet skall han gjuta ut vid foten av brännoffersaltaret, som står vid ingången till uppenbarelsetältet.

19 Och allt tjurens fett skall han taga ut ur honom och förbränna det på altaret.

20 Så skall han göra med tjuren; såsom han skulle göra med den förra syndofferstjuren, så skall han

any of the commandments of Yahweh, as to things which should not be done, and become guilty;

14 and the sin shall become known, which they have committed therein, then shall the convocation bring near a choice young bullock, as a sin–bearer, yea they shall bring it in, before the tent of meeting;

15 and the elders of the assembly shall lean their hands upon the head of the bullock, before Yahweh,—and shall slay the bullock, before Yahweh;

16 and the anointed priest shall bring in of the blood of the bullock,—into the tent of meeting;

17 and the priest shall dip his finger in the blood,—and shall sprinkle of the blood seven times, before Yahweh, upon the face of the veil;

18 and, some of the blood, shall he put upon the horns of the altar which is before Yahweh, which is in the tent of meeting; and, all the [remainder of the] blood, shall he pour out at the base of the altar of ascending–sacrifice, which is at the entrance of the tent of meeting;

19 and, as for all the fat thereof, he shall heave up therefrom,—and make a perfume at the altar.

20 And he shall do to the bullock, as he did to the [first] sin–bearing bullock, so, shall he do with this,—and

Kun pappi näin on toimittanut heille sovituksen, annetaan heille anteeksi.

21 Ja mullikan hän vieköön leirin ulkopuolelle ja polttakoon sen, niinkuin hän poltti edellisen mullikan; se on seurakunnan syntiuhri.
22 Jos päämies tekee rikkomuksen ja erehdyksestä rikkomalla jotakuta Herran, Jumalansa, käskyä vastaan tekee sellaista, mitä ei saa tehdä, ja niin joutuu vikapääksi,

23 ja hän sitten saa tietää rikkomuksensa, jonka hän on tehnyt, niin tuokoon uhrilahjanaan kauriin, virheettömän urospuolen,
24 ja laskekoon kätensä kauriin pään päälle ja teurastakoon sen siinä paikassa, jossa polttouhriteuraat Herran edessä teurastetaan; se on hänen syntiuhrinsa.
25 Ja pappi ottakoon syntiuhrin verta sormeensa ja sivelköön sitä polttouhrialttarin sarviin; muun veren hän vuodattakoon polttouhrialttarin juurelle.

26 Mutta kaiken sen rasvan hän polttakoon alttarilla, niinkuin yhteysuhrin rasvan. Kun pappi näin on toimittanut hänelle sovituksen hänen rikkomuksestansa, annetaan

göra med denna. När så prästen bringar försoning för dem, då bliver dem förlåtet.

21 Och han skall föra ut tjuren utanför lägret och bränna upp honom, såsom han skulle göra med den förra tjuren. Detta är syndoffret för församlingen.
22 Om en hövding syndar, i det att han ouppsåtligen bryter mot något HERRENS, sin Guds, bud genom vilket något förbjudes, och han själv märker att han har ådragit sig skuld,

23 eller av någon får veta vilken synd han har begått, så skall han såsom sitt offer föra fram en bock, ett felfritt djur av hankön.
24 Och han skall lägga sin hand på bockens huvud och sedan slakta honom på samma plats där man slaktar brännoffret, inför HERRENS ansikte. Det är ett syndoffer.
25 Och prästen skall taga något av syndoffrets blod på sitt finger och stryka på brännoffersaltarets horn; men det övriga blodet skall han gjuta ut vid foten av brännoffersaltaret.

26 Och allt fettet skall han förbränna på altaret, såsom det sker med tackoffersdjurets fett. När så prästen bringar försoning för honom, till rening från hans synd, då bliver honom

the priest shall put a propitiatory–covering over them, and it shall be forgiven them.
21 And he shall take forth the bullock unto the outside of the camp, and burn it up, just as he burned up the first bullock,—the sin–bearer of the convocation, it is.
22 When, a prince, shall sin,—and shall do something, departing from any of the commandments of Yahweh his God, as to things which should not be done, by mistake, and shall become aware of his guilt;
23 or his sin wherein he hath sinned be made known unto him, then shall he bring in, as his oblation, a he–goat, a male without defect;
24 and shall lean his hand upon the head of the goat, and shall slay it in the place where they slay the ascending–sacrifice before Yahweh,—a sin–bearer, it is.

25 And the priest shall take of the blood of the sin–bearer with his finger, and put upon the horns of the altar of ascending–sacrifice; and, the [remainder of the] blood thereof, shall he pour out at the base of the altar of ascending–sacrifice;
26 and, with all the fat thereof, shall he make a perfume at the altar, as with the fat of the peace–offering,—so shall the priest put a propitiatory–covering over him, because of his sin,

hänelle anteeksi.
27 Jos joku rahvaasta erehdyksestä rikkoo jotakuta Herran käskyä vastaan tekemällä sellaista, mitä ei saa tehdä, ja niin joutuu vikapääksi,

28 ja hän sitten saa tietää rikkomuksensa, jonka hän on tehnyt, niin tuokoon rikkomuksensa tähden, jonka hän on tehnyt, uhrilahjanaan vuohen, virheettömän naaraspuolen,
29 ja laskekoon kätensä tämän syntiuhriteuraan pään päälle ja teurastakoon sen polttouhripaikalla.

30 Ja pappi ottakoon sen verta sormeensa ja sivelköön sitä polttouhrialttarin sarviin; kaiken muun veren hän vuodattakoon alttarin juurelle.

31 Ja hän irroittakoon kaiken sen rasvan, niinkuin rasva irroitetaan yhteysuhrista, ja pappi polttakoon sen alttarilla suloisena tuoksuna Herralle. Kun pappi näin on toimittanut hänelle sovituksen, annetaan hänelle anteeksi.
32 Mutta jos hän tuo uhrilahjanaan karitsan syntiuhriksi, niin tuokoon virheettömän uuhen
33 ja laskekoon kätensä tämän syntiuhriteuraan

förlåtet.
27 Och om någon av det meniga folket syndar ouppsåtligen, därigenom att han bryter mot något HERRENS bud genom vilket något förbjudes, och han själv märker att han har ådragit sig skuld,

28 eller av någon får veta vilken synd han har begått, så skall han, såsom sitt offer för den synd han har begått, föra fram en felfri get, ett djur av honkön.

29 Och han skall lägga sin hand på syndoffersdjurets huvud och sedan slakta syndoffersdjuret på den plats där brännoffersdjuren slaktas.
30 Och prästen skall taga något av blodet på sitt finger och stryka det på brännoffersaltarets horn; men allt det övriga blodet skall han gjuta ut vid foten av altaret.

31 Och allt fettet skall han taga ut, på samma sätt som fettet tages ut ur tackoffersdjuret, och prästen skall förbränna det på altaret, till en välbehaglig lukt för HERREN. När så prästen bringar försoning för honom, då bliver honom förlåtet.
32 Men om någon vill offra ett lamm till syndoffer, så skall han föra fram ett felfritt djur av honkön.
33 Och han skall lägga sin hand på syndoffersdjurets

and it shall be forgiven him.
27 And, if, any person, shall sin, by mistake, from among the people of the land,—by his doing anything departing from any of the commandments of Yahweh, as to things which should not be done, and shall become aware of his guilt;
28 or his sin which he hath committed shall be made known unto him, then shall he bring in, as his oblation, a kid of the goats, a female, without defect, for his sin which he hath committed;
29 and shall lean his hand upon the head of the sin–bearer,—and shall slay the sin–bearer, in the place of the ascending–sacrifice.
30 Then shall the priest take of the blood thereof with his finger, and put upon the horns of the altar of ascending–sacrifice,—and, all the [remaining] blood thereof, shall he pour out, at the base of the altar;
31 and, all the fat thereof, shall he remove as the fat from off the peace–offering was removed, and the priest shall make a perfume at the altar, for a satisfying odour, unto Yahweh,—so shall the priest put a propitiatory–covering over him, and it shall be forgiven him.
32 And, if, a lamb, he bring in, as his oblation, for a sin–bearer, a female without defect, shall he bring in;
33 and shall lean his hand, upon the head of the sin–

pään päälle ja teurastakoon sen syntiuhriksi siinä paikassa, jossa polttouhrieläin teurastetaan.
34 Ja pappi ottakoon syntiuhrin verta sormeensa ja sivelköön polttouhrialttarin sarviin; kaiken muun veren hän vuodattakoon alttarin juurelle.

35 Ja kaiken sen rasvan hän irroittakoon, niinkuin yhteysuhrilampaan rasva irroitetaan, ja pappi polttakoon sen alttarilla Herran uhrin päällä. Kun pappi on toimittanut hänelle sovituksen hänen rikkomuksestansa, jonka hän on tehnyt, annetaan hänelle anteeksi.

huvud och sedan slakta det till syndoffer på samma plats där man slaktar brännoffersdjuren.
34 Och prästen skall taga något av syndoffrets blod på sitt finger och stryka på brännoffersaltarets horn; men allt det övriga blodet skall han gjuta ut vid foten av altaret.

35 Och allt fettet skall han taga ut, på samma sätt som fettet tages ut ur tackoffersfåret, och prästen skall förbränna det på altaret, ovanpå Herrens eldsoffer. När så prästen för honom bringar försoning för den synd han har begått, då bliver honom förlåtet.

bearer,—and shall slay it as a sin–bearer, in the place where they slay the ascending–sacrifice.
34 Then shall the priest take of the blood of the sin–bearer, with his finger, and put upon the horns of the altar of ascending–sacrifice,—and, all the [remaining] blood thereof, shall he pour out, at the base of the altar;
35 and, all the fat thereof, shall he remove, as the fat of the lamb is removed, from the peace–offering, and the priest shall make a perfume therewith at the altar, upon the altar–flames of Yahweh,—so shall the priest put a propitiatory–covering over him, on account of his sin which he hath committed, and it shall be forgiven him.

5 luku

1 Jos joku rikkoo siten, että hän, vaikka kuulee vannotuksen ja voisi olla todistajana, joko hän on ollut silminnäkijänä tahi muuten saanut asiasta tietää, ei kuitenkaan ilmoita sitä ja niin joutuu syynalaiseksi;
2 tahi jos joku tietämättään koskee johonkin saastaiseen, mihin tahansa, joko saastaisen metsäeläimen raatoon tai saastaisen kotieläimen raatoon tai saastaisen matelijan raatoon, ja on siten tullut saastaiseksi ja

1 Och om någon syndar, i det att han, när han hör edsförpliktelsen och kan vittna om något, vare sig han har sett det eller eljest förnummit det, likväl icke yppar detta och han sålunda bär på missgärning;

2 eller om någon, utan att märka det, kommer vid något orent -- vare sig den döda kroppen av ett orent vilddjur, eller den döda kroppen av ett orent boskapsdjur, eller den döda kroppen av något slags orent smådjur -- och han så

1 Any person, moreover, whensoever he shall sin, in that, when he heareth a voice of swearing, he himself, being a witness, either seeing or knowing,—if he do not tell, and so hath to bear his iniquity:—

2 Or, any person, who toucheth anything unclean, whether the carcase of an unclean wild–beast, or the carcase of an unclean tame–beast, or the carcase of an unclean creeping thing,—and it is hidden from him, he himself, being unclean, and

vikapääksi;

bliver oren och ådrager sig skuld;

he becometh aware of his guilt:—

3 tahi jos hän tietämättään koskee ihmisen saastaan, olipa se mitä saastaa tahansa, josta tulee saastaiseksi, mutta sitten huomaa sen ja joutuu vikapääksi;

3 eller om han, utan att märka det, kommer vid en människas orenhet, det må nu vara vad som helst varigenom hon kan vara oren, och han sedan får veta det och han så ådrager sig skuld;

3 Or whensoever one shall touch the uncleanness of man, as regardeth any uncleanness of his, wherewith one may become unclean,—and it be hidden from him, and then, he himself, getting to know it, becometh aware of his guilt:—

4 tahi jos joku, ajattelemattomasti puhuen huulillansa, tietämättään vannoo tekevänsä jotakin, pahaa tai hyvää - vannoipa mitä hyvänsä, mitä ihminen saattaa ajattelemattomasti vannoa - mutta sitten huomaa sen ja joutuu johonkin sellaiseen vikapääksi,

4 eller om någon, utan att märka det, svär i obetänksamhet med sina läppar något, vare sig ont eller gott -- det må nu vara vad som helst som man kan svärja i obetänksamhet -- och sedan kommer till insikt därom och han så ådrager sig skuld i något av dessa stycken:

4 Or, any person, whensoever he shall swear, speaking unadvisedly with the lips, to harm or to help, as regardeth anything wherein the son of earth may speak unadvisedly by way of oath, and it be hidden from him,—and then, he himself, getting to know it, becometh aware of his guilt, as regardeth any one of these things.

5 niin, jos hän on vikapää johonkin sellaiseen, tunnustakoon sen, mitä on rikkonut,

5 så skall han, när han har ådragit sig skuld i något av dessa stycken, bekänna det vari han har syndat

5 Then shall it be, when he becometh aware of his guilt, as regardeth any one of these things, that he shall confess that wherein he hath sinned;

6 ja tuokoon hyvityksenä Herralle rikkomuksesta, jonka hän on tehnyt, naaraspuolen pikkukarjasta, uuhen tai vuohen, syntiuhriksi; ja pappi toimittakoon hänelle sovituksen hänen rikkomuksestansa.

6 och såsom bot för den synd han har begått föra fram åt HERREN ett hondjur av småboskapen, antingen en tacka eller en get, till syndoffer. Och prästen skall bringa försoning för honom, till rening från hans synd.

6 and shall bring in as his guilt-bearer unto Yahweh, for his sin which he hath committed, a female from the flock—a lamb or a kid of the goats—as a sin-bearer,—so shall the priest put propitiatory-covering over him, because of his sin.

7 Mutta jollei hän saa hankituksi sellaista eläintä, niin tuokoon Herralle hyvitykseksi siitä, mitä on rikkonut, kaksi metsäkyyhkystä tai kaksi

7 Men om han icke förmår bekosta ett sådant djur, så skall han såsom bot för vad han har syndat bära fram åt Herren två turturduvor eller två unga duvor, en till

7 And, if his hand cannot reach sufficient for a lamb, then shall he bring in to bear his guilt—for that he hath sinned—two turtle-doves, or two young

kyyhkysenpoikaa, toisen syntiuhriksi ja toisen polttouhriksi,
8 ja vieköön ne papille. Tämä uhratkoon ensiksi sen, joka on määrätty syntiuhriksi, vääntäköön siltä niskat poikki, päätä kuitenkaan irroittamatta,

9 ja pirskoittakoon syntiuhrin verta alttarin seinään, ja puserrettakoon se veri, joka jää jäljelle, alttarin juurelle; se on syntiuhri.

10 Ja toisen hän säädetyllä tavalla valmistakoon polttouhriksi. Kun pappi näin on toimittanut hänelle sovituksen hänen rikkomuksestaan, jonka hän on tehnyt, annetaan hänelle anteeksi.

11 Jollei hän saa hankituksi kahta metsäkyyhkystä tai kahta kyyhkysenpoikaa, niin tuokoon uhrilahjanaan sen sovittamiseksi, mitä on rikkonut, kymmenennen osan eefamittaa lestyjä jauhoja syntiuhriksi, mutta älköön vuodattako siihen öljyä älköönkä panko sen päälle suitsuketta, sillä se on syntiuhri.
12 Ja vieköön sen papille, ja pappi ottakoon siitä kourallisen, alttariuhriosan, ja polttakoon sen alttarilla Herran uhrin päällä; se on syntiuhri.

syndoffer och en till brännoffer.

8 Dem skall han bära fram till prästen, och denne skall först offra den som är avsedd till syndoffer. Han skall vrida huvudet av den invid halsen, dock utan att frånskilja det.
9 Och han skall stänka något av syndoffrets blod på altarets vägg; men det övriga blodet skall utkramas vid foten av altaret. Det är ett syndoffer.

10 Och den andra skall han offra till ett brännoffer, på föreskrivet sätt. När så prästen bringar försoning för honom, till rening från den synd han har begått, då bliver honom förlåtet.

11 Men om han icke kan anskaffa två turturduvor eller två unga duvor, så skall han såsom offer för vad han har syndat bära fram en tiondedels efa fint mjöl till syndoffer, men ingen olja skall han gjuta därpå och ingen rökelse lägga därpå, ty det är ett syndoffer.

12 Och han skall bära det fram till prästen, och prästen skall taga en handfull därav, det som utgör själva altaroffret, och förbränna det på altaret, ovanpå HERRENS eldsoffer. Det är ett

pigeons, unto Yahweh,—one for a sin-bearer, and one for an ascending-sacrifice.
8 And he shall take them in unto the priest, who shall bring near that which is for a sin-bearer, first,—and shall nip through the neck close to the head, but shall not divide it asunder.
9 And he shall sprinkle of the blood of the sin-bearer upon the wall of the altar, and, the remainder of the blood, shall he drain out, at the base of the altar,—a sin-bearer, it is.
10 And, of the second, shall he make an ascending-sacrifice, according to the regulation,—so shall the priest put a propitiatory-covering over him, because of his sin which he hath committed, and it shall be forgiven him.
11 But, if his hand cannot lay hold of two turtledove, or two young pigeons, then shall he bring in as his oblation—because he hath sinned—the tenth of an ephah of fine meal, for bearing sin,—he shall not put thereon oil, neither shall he lay thereon frankincense, for, a sin-bearer, it is.

12 And he shall bring it in unto the priest, and the priest shall take therefrom a handful, as the memorial thereof, and shall make a perfume at the altar, upon the altar-flames of Yahweh,—

syndoffer.

13 Kun pappi näin on toimittanut hänelle sovituksen jostakin sellaisesta hänen tekemästään rikkomuksesta, annetaan hänelle anteeksi. Ja papille tulkoon se, mikä ruokauhristakin.

13 När så prästen för honom bringar försoning för den synd han har begått i något av dessa stycken, då bliver honom förlåtet. Och det övriga skall tillhöra prästen, likasom vid spisoffret.

a sin–bearer, it is.

13 So shall the priest put a propitiatory–covering over him, on account of his sin which he hath committed, departing from some one of these things, and it shall be forgiven him,—then shall it be the priest's, like the meal–offering.

14 Ja Herra puhui Moosekselle sanoen:

14 Och HERREN talade till Mose och sade:

14 And Yahweh spake unto Moses, saying—

15 Jos joku lankeaa uskottomuuteen ja erehdyksestä rikkoo anastamalla sitä, mikä on Herralle pyhitetty, tuokoon hyvityksenä Herralle vikauhriksi virheettömän oinaan pikkukarjasta, niin monen hopeasekelin arvoisen, pyhäkkösekelin painon mukaan, kuin sinä arvioit.

15 Om någon begår en orättrådighet, i det att han ouppsåtligen försyndar sig genom att undanhålla något som är helgat åt Herren, så skall han såsom bot föra fram åt HERREN till skuldoffer av småboskapen en felfri vädur, efter det värde du bestämmer i silver, till ett visst belopp siklar efter helgedomssikelns vikt.

15 Whensoever, any person, shall commit a trespass, and shall take away by mistake, from the holy things of Yahweh, then shall he bring in as his guilt–bearer unto Yahweh, a ram without defect out of the flock, with thine estimate in silver by shekels, after the shekel of the sanctuary, for a guilt–bearer:

16 Ja mitä hän on pyhitetystä anastanut itselleen, sen hän korvatkoon ja pankoon siihen lisäksi vielä viidennen osan sen arvosta ja antakoon sen papille. Kun pappi näin on toimittanut hänelle sovituksen uhraamalla vikauhrioinaan, annetaan hänelle anteeksi.

16 Och han skall giva ersättning för det som han har undanhållit av det helgade och skall lägga femtedelen av värdet därtill; och detta skall han giva åt prästen. När så prästen bringar försoning för honom genom skuldoffersväduren, då bliver honom förlåtet.

16 that, moreover, which he took away from the sanctuary, shall he make good, and, the fifth part thereof, shall he add thereunto, and shall give it to the priest,—and, the priest, shall put a propitiatory–covering over him with the guilt–bearing ram, and it shall be forgiven him.

17 Jos joku rikkoo jotakuta Herran käskyä vastaan ja tekee tietämättään sellaista, mitä ei saa tehdä, ja tulee vikapääksi ja joutuu syynalaiseksi,

17 Och om någon, utan att veta det, syndar, i det att han bryter mot något HERRENS bud genom vilket något förbjudes, och han så ådrager sig skuld och bär på missgärning,

17 And, if, any person, when he shall sin, and do something, departing from any of the commandments of Yahweh, as to things which should not be done,—though he knew it not, shall so become guilty, and shall bear his iniquity,

18 niin tuokoon papille

18 så skall han såsom

18 then shall he bring in a

vikauhriksi pikkukarjasta sinun arviosi mukaisen, virheettömän oinaan. Kun pappi on toimittanut hänelle sovituksen siitä erehdyksestä, jonka hän on tietämättään tehnyt, annetaan hänelle anteeksi.

19 Se on vikauhri; sillä hän on tullut vikapääksi Herran edessä.

skuldoffer föra fram till prästen av småboskapen en felfri vädur, efter det värde du bestämmer. När så prästen för honom bringar försoning för den synd han har begått ouppsåtligen och utan att veta det, då bliver honom förlåtet.
19 Det är ett skuldoffer, ty han har ådragit sig skuld inför HERREN.

ram without defect out of the flock, by thine estimate as a guilt-bearer, unto the priest,—and the priest shall put a propitiatory-covering over him, on account of his mistake which he made, though, he, knew it not, and it shall be forgiven him:
19 a guilt-bearer, it is,—he was, verily guilty, against Yahweh.

6 luku

1 Ja Herra puhui Moosekselle sanoen:
2 Jos joku tekee rikkomuksen ja on uskoton Herraa kohtaan kieltämällä saaneensa lähimmäiseltään, mitä tämä on hänen haltuunsa antanut tai hänen hoitoonsa uskonut, tahi mitä hän itse on väkisin ottanut tai vääryydellä anastanut lähimmäiseltään,
3 tahi jos hän on löytänyt kadotetun esineen ja kieltää sen, tahi vannoo väärin missä asiassa tahansa, jossa ihminen helposti rikkoo,

1 Och HERREN talade till Mose och sade:
2 Om någon syndar och begår en orättrådighet mot HERREN, i det att han inför sin nästa nekar angående något som denne har ombetrott honom eller överlämnat i hans hand, eller angående något som han med våld har tagit; eller i det att han med orätt avhänder sin nästa något;
3 eller i det att han, när han har hittat något borttappat, nekar därtill och svär falskt i någon sak, vad det nu må vara, vari en människa kan försynda sig:

1 And Yahweh spake unto Moses, saying—
2 When, any person, shall sin, and shall commit a trespass against Yahweh,—and shall withhold something of the truth from his neighbour, in respect of a deposit, or a pledge or anything plundered, or shall use extortion with his neighbour;

3 or shall find something lost and shall withhold something of the truth therein, and shall swear to a falsehood,—as regardeth a single thing of all that a son of earth may do, to commit sin thereby;

4 niin hän, jos hän näin on rikkonut ja tullut vikapääksi, antakoon takaisin, mitä hän väkisin on ottanut tai vääryydellä anastanut, tahi mitä hänen haltuunsa oli uskottu, tahi kadotetun esineen, jonka hän oli löytänyt,

4 så skall den som så har syndat Och därmed ådragit sig skuld återställa vad han med våld har tagit eller med orätt tillägnat sig, eller det som har varit honom ombetrott, eller det borttappade som han har hittat,

4 and so it shall come about that he shall commit sin and then become aware of his guilt, then shall he return the plunder which he had plundered, or the extortion which he had extorted, or the deposit that was deposited with him,—or the lost thing which he hath

5 kaiken, jonka tähden hän oli väärin vannonut; ja korvatkoon sen täyteen määräänsä ja pankoon siihen vielä lisäksi viidennen osan sen arvosta. Sille, jonka oma se on, hän antakoon sen sinä päivänä, jona hän vikauhrinsa toimittaa.

5 eller vad det må vara, varom han har svurit falskt; han skall ersätta det till dess fulla belopp och lägga femtedelen av värdet därtill. Han skall giva det åt ägaren samma dag han bär fram sitt skuldoffer.

found:
5 or, in anything as to which he hath been swearing to a falsehood, then shall he make it good in the principal thereof, and, the fifth part thereof, shall he add thereunto,—to whomsoever it belongeth, to him, shall he give it, in the day he becometh aware of his guilt;

6 Mutta hyvityksenä Herralle hän tuokoon papille vikauhriksi sinun arviosi mukaisen, virheettömän oinaan pikkukarjasta.

6 Ty sitt skuldoffer skall han föra fram inför HERREN; en felfri vädur av småboskapen, efter det värde du bestämmer, skall han såsom sitt skuldoffer föra fram till prästen.

6 but, his guilt–bearer itself, shall he bring in unto Yahweh,—a ram without defect, out of the flock, by thine estimate as a guilt–bearer, unto the priest.

7 Kun pappi näin on toimittanut hänelle sovituksen Herran edessä, annetaan hänelle anteeksi kaikki, mitä hän on tehnyt sellaista, josta hän on tullut vikapääksi.

7 När så prästen bringar försoning för honom inför HERRENS ansikte, då bliver honom förlåtet, vad han än må hava gjort, som har dragit skuld över honom.

7 So shall the priest put a propitiatory–covering over him before Yahweh, and it shall be forgiven him,—on account of any one thing, of all which one might do, so as to become guilty therein.

8 Ja Herra puhui Moosekselle sanoen:

8 Och Herren talade till Mose och sade:

8 And Yahweh spake unto Moses, saying:

9 Käske Aaronia ja hänen poikiansa ja sano: Tämä on laki polttouhrista. Polttouhri olkoon alttarin liedellä koko yön aamuun asti, ja tulta pidettäköön siten vireillä alttarilla.

9 Bjud Aron och hans söner och säg: Detta är lagen om brännoffret: Brännoffret skall ligga på altarets härd hela natten intill morgonen, och elden på altaret skall därigenom hållas brinnande.

9 Command Aaron and his sons, saying, This, is the law of the ascending–sacrifice,—the same, is the ascending–sacrifice, which is upon the hearth, upon the altar, all the night until the morning,—and, the fire of the altar, shall be kept burning therein.

10 Ja pappi pukeutukoon pellavapukuunsa ja pukeutukoon pellavakaatioihin peittääkseen häpynsä, ja korjatkoon pois tuhan, joksi tuli on kuluttanut polttouhrin alttarilla, ja pankoon sen alttarin viereen.

10 Och prästen skall ikläda sig sin livrock av linne och ikläda sig benkläder av linne, för att de må skyla hans kött; därefter skall han taga bort askan vartill elden har förbränt brännoffret på altaret, och lägga den vid sidan av altaret.

10 So then the priest shall put on his upper garment of linen, and, breeches of linen, shall he put on over his flesh, then shall he take up the fat–ashes, whereto the fire consumeth the ascending–sacrifice on the altar,—and shall put them beside the altar.

11 Ja sitten hän riisukoon vaatteensa ja pukeutukoon toisiin vaatteisiin, ja vieköön tuhan leirin ulkopuolelle puhtaaseen paikkaan.

12 Ja tulta pidettäköön siten vireillä alttarilla älköönkä se koskaan sammuko; ja pappi sytyttäköön alttarilla halot joka aamu ja asettakoon sen päälle polttouhrin ja polttakoon sen päällä yhteysuhrin rasvat.

13 Tuli palakoon aina alttarilla älköönkä koskaan sammuko.

14 Ja tämä on laki ruokauhrista: Aaronin pojat tuokoot sen Herran eteen, alttarin ääreen.

15 Ja pappi erottakoon ruokauhrista kourallisen lestyjä jauhoja ja öljyä ja kaiken suitsukkeen, joka on ruokauhrin päällä, ja polttakoon alttarilla alttariuhriosan suloiseksi tuoksuksi Herralle.

16 Ja mikä siitä jää tähteeksi, sen syököön Aaron poikinensa; happamatonna se syötäköön pyhässä paikassa, ilmestysmajan esipihalla he sen syökööt.

17 Älköön sitä leivottako

11 Sedan skall han taga av sig sina kläder och ikläda sig andra kläder och föra askan bort utanför lägret till en ren plats.

12 Men elden på altaret skall hållas brinnande och får icke slockna; prästen skall var morgon antända ny ved därpå. Och han skall lägga brännoffret därpå och förbränna fettstyckena av tackoffret därpå.

13 Elden skall beständigt hållas brinnande på altaret; den får icke slockna.

14 Och detta är lagen om spisoffret: Arons söner skola bära fram det inför HERRENS ansikte, till altaret.

15 Och prästen skall taga en handfull därav, nämligen av det fina mjölet som hör till spisoffret, och av oljan, därtill all rökelsen som ligger på spisoffret, och detta, som utgör själva altaroffret, skall han förbränna på altaret, till en välbehaglig lukt för HERREN.

16 Och det som är över därav skola Aron och hans söner äta. Osyrat skall det ätas på en helig plats; i förgården till uppenbarelsetältet skola de äta det.

17 Det skall icke bakas med

11 Then shall he put off his garments, and put on other garments,—and shall carry forth the fat–ashes, unto the outside of the camp, unto a clean place.

12 And, the fire on the altar, shall be kept burning therein, it shall not be suffered to go out, but the priest shall kindle up thereon pieces of wood, morning by morning,—and shall set in order thereupon the ascending–sacrifice, and shall make a perfume thereon, with the fat–pieces of the peace–offerings:

13 fire, shall continually be kept burning on the altar, it shall not be suffered to go out.

14 And, this, is the law of the meal–offering,—the sons of Aaron shall bring it near before Yahweh, unto the front of the altar.

15 Then shall one lift up therefrom a handful of the fine meal of the meal–offering, and of the oil thereof, and all the frankincense which is upon the meal–offering,—and shall make a perfume at the altar, an altar–flame of a satisfying odour, shall the memorial thereof be, unto Yahweh.

16 And, the remainder thereof, shall Aaron and his sons eat,—as unleavened cakes, shall it be eaten, in a holy place, within the court of the tent of meeting, shall they eat it.

17 It shall not be baked into

hapatettuna. Heidän osakseen minä olen sen uhreistani antanut; se on korkeasti-pyhää niinkuin syntiuhri ja vikauhrikin.

18 Jokainen miehenpuoli Aaronin jälkeläisistä syököön siitä. Tämä olkoon heidän ikuinen osuutensa Herran uhreista sukupolvesta sukupolveen. Jokainen, joka niihin koskee, on pyhäkölle pyhitetty.
19 Ja Herra puhui Moosekselle sanoen:
20 Tämä olkoon Aaronin ja hänen poikiensa uhrilahja, joka heidän on tuotava Herralle voitelupäivänänsä: kymmenesosa eefa-mittaa lestyjä jauhoja jokapäiväiseksi ruokauhriksi, puolet aamulla ja puolet illalla.
21 Leivinlevyllä se valmistettakoon öljyyn leivottuna; tuo se hyvin sotkettuna ja uhraa se palasiksi paloiteltuna ruokauhrina suloiseksi tuoksuksi Herralle.

22 Ja pappi, joka hänen pojistaan on hänen sijaansa voideltu, toimittakoon sen. Se on Herran ikuinen osuus; se poltettakoon kokonaisuhrina.

23 Jokainen papin ruokauhri on kokonaisuhri; älköön sitä syötäkö.
24 Ja Herra puhui Moosekselle sanoen:

surdeg. Detta är deras del, det som jag har givit dem av mina eldsoffer. Det är högheligt likasom syndoffret och skuldoffret.

18 Allt mankön bland Arons barn må äta det. Det skall vara deras evärdliga rätt av HERRENS eldsoffer, från släkte till släkte. Var och en som kommer därvid bliver helig.

19 Och HERREN talade till Mose och sade:
20 Detta är det offer som Aron och hans söner skola offra åt HERREN på den dag då någon av dem undfår smörjelsen: en tiondedels efa fint mjöl såsom det dagliga spisoffret, hälften om morgonen och hälften om aftonen.
21 På plåt skall det tillredas med olja, och du skall bära fram det hopknådat; och du skall offra det sönderdelat, såsom när man offrar ett spisoffer i stycken, till en välbehaglig lukt för HERREN.

22 Och den präst bland hans söner, som bliver smord i hans ställe, skall göra så. Detta skall vara en evärdlig stadga. Såsom ett heloffer skall det förbrännas åt HERREN.
23 En präst spisoffer skall alltid vara ett heloffer; det får icke ätas.
24 Och HERREN talade till Mose och sade:

anything leavened, as their portion, have I given it, from among the altar–flames of Yahweh,—most holy, it is, like the sin–bearer, and like the guilt–bearer.
18 Any male among the sons of Aaron, may eat it, an age–abiding statute to your generations, from among the altar–flames of Yahweh,—every one that toucheth them, shall be hallowed.

19 And Yahweh spake unto Moses, saying—
20 This, is the oblation of Aaron and his sons, which they shall bring near unto Yahweh in the day when he is anointed, The tenth of an ephah of fine meal, as a continual meal–offering,—half thereof in the morning, and half thereof in the evening;
21 on a pan, with oil, shall it be made, when well mingled, shalt thou bring it in,—in baked portions, as a meal–offering in pieces, shalt thou bring it near, as a satisfying odour, unto Yahweh.
22 And, the priest that is anointed in his stead from among his sons, shall prepare it,—[it is] an age–abiding statute, that, unto Yahweh, shall a perfume, of the entire gift, be made:
23 yea, every meal–offering of a priest, shall be, entire—it shall not be eaten.
24 And Yahweh spake unto Moses, saying—

25 Puhu Aaronille ja hänen pojillensa ja sano: Tämä on laki syntiuhrista. Siinä paikassa, missä polttouhri teurastetaan, teurastettakoon myös syntiuhri Herran edessä; ja se on korkeasti-pyhä.

25 Tala till Aron och hans söner och säg: Detta är lagen om syndoffret: På samma plats där brännoffersdjuret slaktas skall ock syndoffersdjuret slaktas, inför HERRENS ansikte. Det är högheligt.

25 Speak unto Aaron and unto his sons, saying, This, is the law of the sin–bearer. In the place where the ascending–sacrifice is slain, shall the sin–bearer be slain, before Yahweh, most holy, it is.

26 Pappi, joka syntiuhrin uhraa, syököön sen; pyhässä paikassa se syötäköön, ilmestysmajan esipihalla.

26 Den präst som offrar syndoffret skall äta det; på en helig plats skall det ätas, i förgården till uppenbarelsetältet.

26 The priest who maketh it a sin–bearer, shall eat it,—in a holy place, shall it be eaten, in the court of the tent of meeting.

27 Jokainen, joka sen lihaan koskee, on pyhäkölle pyhitetty, ja jos sen verta on pirskunut vaatteille, niin pese pyhässä paikassa se, mihin sitä on pirskunut.

27 Var och en som kommer vid köttet bliver helig. Och om något av blodet stänkes på någons kläder, så skall man avtvå det bestänkta stället på en helig plats.

27 Every one who toucheth the flesh thereof, shall be hallowed; and, when one sprinkleth some of the blood thereof upon a garment, that whereon it was sprinkled, shalt thou wash in a holy place.

28 Ja saviastia, jossa se keitetään, rikottakoon; jos se on keitetty vaskiastiassa, hangattakoon astia puhtaaksi ja huuhdottakoon vedellä.

28 Ett lerkärl vari kokningen har skett skall sönderslås; men har kokningen skett i ett kopparkärl, så skall detta skuras och sköljas med vatten.

28 But, the earthen vessel wherein it is boiled, shall be broken,—or, if, in a vessel of bronze, it hath been boiled, then shall [the vessel] be scoured and rinsed in water.

29 Jokainen miehenpuoli papeista saakoon sitä syödä; se on korkeasti-pyhää.

29 Allt mankön bland prästerna må äta det. Det är högheligt.

29 Any male among the priests, may eat thereof,—most holy, it is.

30 Mutta mitään syntiuhria, jonka verta viedään ilmestysmajaan sovituksen toimittamista varten pyhäkössä, älköön syötäkö, vaan se poltettakoon tulessa.

30 Men intet syndoffer av vars blod något bäres in i uppenbarelsetältet till att bringa försoning i helgedomen får ätas; det skall brännas upp i eld.

30 But, no sin–bearer whereof any of the blood is taken into the tent of meeting to make a propitiatory–covering in the sanctuary, shall be eaten,—with fire, shall it be consumed.

7 luku

1 Ja tämä on laki vikauhrista. Se on korkeasti-pyhää.

1 Och detta är lagen om skuldoffret: Det är högheligt.

1 And, this, is the law of the guilt–bearer,—most holy, it is!

2 Siinä paikassa, missä

2 På samma plats där man

2 In the place where they

polttouhri teurastetaan, teurastettakoon myös vikauhri, ja sen veri vihmottakoon alttarille ympärinsä.

slaktar brännoffersdjuret skall man slakta skuldoffersdjuret. Och man skall stänka dess blod på altaret runt omkring.

slay the ascending–sacrifice, shall they slay the guilt–bearer; and, the blood thereof, shall one dash against the altar, round about;

3 Ja kaikki sen rasva uhrattakoon, sekä rasvahäntä että sisälmyksiä peittävä rasva,

3 Och allt dess fett skall man offra, svansen och det fett som omsluter inälvorna,

3 and, as for all the fat thereof, one shall bring near therefrom,—the fat–tail, and the fat that covereth the inwards;

4 ja molemmat munuaiset ynnä niiden päällä lantiolihaksissa oleva rasva ja maksanlisäke, joka on irroitettava munuaisten luota.

4 och båda njurarna med det fett som sitter på dem invid länderna, så ock leverfettet, vilket man skall frånskilja invid njurarna.

4 and the two kidneys, with the fat that is upon them, which is upon the loins,—and the caul upon the liver, up to the kidneys, shall he remove it.

5 Ja pappi polttakoon ne alttarilla uhrina Herralle; se on vikauhri.

5 Och prästen skall förbränna det på altaret till ett eldsoffer åt HERREN. Det är ett skuldoffer.

5 And the priest shall make a perfume with them at the altar, an altar–flame unto Yahweh—a guilt–bearer, it is.

6 Jokainen miehenpuoli papeista saakoon sitä syödä. Se syötäköön pyhässä paikassa; se on korkeasti-pyhää.

6 Allt mankön bland prästerna må äta det; på en helig plats skall det ätas; det är högheligt.

6 Any male among the priests, may eat thereof,—in a holy place, shall it be eaten, most holy, it is.

7 Mitä on säädetty syntiuhrista, koskee vikauhriakin; laki on sama molemmista. Se olkoon sen papin oma, joka sillä sovituksen toimittaa.

7 Vad som gäller om syndoffret skall ock gälla om skuldoffret; samma lag skall gälla för dem båda. Den präst som bringar försoning därmed, honom skall det tillhöra.

7 As the sin–bearer, so the guilt–bearer,—one law, for them,—the priest who maketh a propitiatory–covering therewith,—to him, shall it belong.

8 Ja pappi, joka toimittaa jonkun puolesta polttouhrin, saakoon uhraamansa polttouhriteuraan nahan.

8 Och när en präst bär fram brännoffer för någon, skall huden av det framburna brännoffersdjuret tillhöra den prästen.

8 And, as for the priest who bringeth near the ascending–sacrifice of any man, the skin of the ascending–sacrifice which he hath brought near, to the priest himself, shall it belong.

9 Ja jokainen ruokauhri, joka paistetaan uunissa, ja jokainen pannussa tai leivinlevyllä valmistettu, olkoon sen papin oma, joka uhrin toimittaa.

9 Och ett spisoffer som är bakat i ugn, eller som är tillrett i panna eller på plåt, skall alltid tillfalla den präst som bär fram det.

9 And, as for any meal–offering that may be baked in an oven, or anything that hath been prepared in a boiler or on a girdle, to the priest that bringeth it near—

10 Mutta jokainen muu ruokauhri, olipa siihen sekoitettu öljyä tai olipa se kuiva, olkoon kaikkien Aaronin poikien oma, yhden niinkuin toisenkin.
11 Ja tämä on laki yhteysuhrista, joka Herralle tuodaan:
12 Jos joku tuo sen kiitokseksi, niin tuokoon kiitosuhriteuraan lisäksi öljyyn leivottuja happamattomia kakkuja, öljyllä voideltuja happamattomia ohukaisia ja sekoitettuja lestyjä jauhoja öljyyn leivottuina kakkuina.

13 Hapatetusta taikinasta leivottujen kakkujen ohella hän tuokoon tämän uhrilahjansa kiitosuhrina uhratun yhteysuhriteuraan lisäksi.
14 Ja hän tuokoon siitä yhden kutakin uhrilahja-lajia anniksi Herralle; se olkoon sen papin oma, joka vihmoo yhteysuhrin veren.

15 Ja kiitosuhrina uhratun yhteysuhriteuraan liha syötäköön sinä päivänä, jona se on uhrattu, älköönkä mitään siitä jätettäkö seuraavaan aamuun.
16 Mutta jos uhrilahjana tuotu teuras on lupausuhri tai vapaaehtoinen uhri, syötäköön se sinä päivänä,

10 Men ett spisoffer som är begjutet med olja, eller som frambäres torrt, skall alltid tillfalla Arons söner gemensamt, den ene likaväl som den andre.
11 Och detta är lagen om tackoffret, när ett sådant bäres fram åt HERREN:
12 Om någon vill bära fram ett sådant till lovoffer, så skall han, förutom det till lovoffret hörande slaktdjuret, bära fram osyrade kakor, begjutna med olja, och osyrade tunnkakor, smorda med olja, och fint mjöl, hopknådat, i form av kakor, begjutna med olja.

13 Jämte kakor av syrat bröd skall han bära fram detta sitt offer, förutom det slaktdjur som hör till det tackoffer han bär fram såsom lov offer.
14 Av detta offer skall han bära fram en kaka av vart slag, såsom en gärd åt HERREN; den präst som stänker tackoffrets blod på altaret, honom skall den tillhöra.

15 Och köttet av det slaktdjur, som hör till det tackoffer som bäres fram såsom lovoffer, skall ätas samma dag det har offrats; intet därav må lämnas kvar till följande morgon.
16 Om däremot det slaktoffer som någon vill bära fram år ett löftesoffer eller ett frivilligt offer, så

to him, shall it belong.
10 And, as for any meal–offering overflowed with oil, or dry,—to all the sons of Aaron, shall it belong, to one as much as to another.

11 And, this, is the law of the peace–offering which one may bring near unto Yahweh.
12 If, for thanksgiving, he bring it near, then shall he bring near, with the thanksgiving sacrifice, perforated cakes, unleavened, overflowed with oil, and wafers, unleavened, anointed with oil,—and of fine flour moistened, perforated cakes overflowed with oil.
13 With perforated cakes of leavened bread, shall he bring near his oblation, with his peace–offering of thanksgiving.

14 Then shall he bring near, therefrom, one of each oblation, a heave–offering unto Yahweh,—to the priest who dasheth [against the altar] the blood of the peace–offering—to him, shall it belong.
15 But, as for the flesh of his peace–offering of thanksgiving, on the day of bringing it near, shall it be eaten,—he shall not leave thereof, until morning.

16 But, if, a vow or a freewill offering, be his sacrifice of oblation, in the day he bringeth near his

jona se on tuotu; jos kuitenkin jotakin siitä jää tähteeksi, saatakoon se syödä seuraavana päivänä.

skall offerdjuret likaledes ätas samma dag det har offrats; dock må det som har blivit över därav ätas den följande dagen.

sacrifice, shall it be eaten,—and, on the morrow, then may, the remainder thereof, be eaten;

17 Mutta mitä uhrilihasta on tähteenä kolmantena päivänä, se poltettakoon tulessa.

17 Bliver ändå något över av offerköttet, skall detta på tredje dagen brännas upp i eld.

17 but, as for the remainder of the flesh of the sacrifice, on the third day—in fire, shall it be consumed.

18 Jos yhteysuhriteuraan lihaa syödään kolmantena päivänä, ei se ole otollinen eikä sitä lueta tuojan hyväksi, vaan se on saastaista; jokainen, joka sitä syö, joutuu syynalaiseksi.

18 Om någon på tredje dagen äter av tackoffersköttet, så bliver offret icke välbehagligt; honom som har burit fram det skall det då icke räknas till godo, det skall anses såsom en vederstygglighet. Den som äter därav kommer att bära på missgärning.

18 And, if any of the flesh of his peace–offering, be at all eaten, on the third day, he that brought it near, shall not be accepted, it shall not be reckoned to him, unclean, shall it be,—and, the person who shall eat thereof, shall bear, his iniquity.

19 Sitä lihaa, joka on sattunut saastaiseen, mihin tahansa, älköön syötäkö, vaan se poltettakoon tulessa; muuten saakoon jokainen, joka on puhdas, syödä yhteysuhriteuraan lihaa.

19 Ej heller må det kött ätas, som har kommit vid något orent, utan det skall brännas upp i eld. För övrigt må köttet ätas av var och en som är ren.

19 And, the flesh that toucheth anything unclean, shall not be eaten, in fire, shall it be consumed,—but, as for the [other] flesh, any one who is clean, may eat flesh.

20 Mutta jokainen, joka saastaisena ollessaan syö yhteysuhriteuraan lihaa, joka on Herran oma, hävitettäköön kansastansa.

20 Men den som äter kött av HERRENS tackoffer, medan orenhet låder vid honom, han skall utrotas ur sin släkt.

20 But as for the person who shall eat flesh from the peace–offering, which pertaineth unto Yahweh, while his uncleanness is on him, then shall that person be cut off from among his kinsfolk.

21 Jos joku koskee johonkin saastaiseen, mihin tahansa, joko ihmisen saastaan tahi saastaiseen karjaeläimeen tai mihin inhottavaan saastaan tahansa, ja syö yhteysuhriteuraan lihaa, joka on Herran oma, hänet hävitettäköön kansastansa.

21 Och om någon har kommit vid något orent -- vare sig en människas orenhet, eller ett orent djur, eller vilken oren styggelse det vara må -- och han likväl äter kött av HERRENS tackoffer, så skall han utrotas ur sin släkt.

21 Yea, as for, any person, whensoever he shall touch anything unclean—the uncleanness of man, or an unclean beast, or any unclean disgusting thing,—and then eateth of the flesh of a peace–offering that pertaineth unto Yahweh, then shall that person be cut off from among his kinsfolk.

22 Ja Herra puhui Moosekselle sanoen:
23 Puhu israelilaisille ja sano: Älkää syökö mitään härän, lampaan tai vuohen rasvaa.
24 Itsestään kuolleen tai kuoliaaksi raadellun eläimen rasva käytettäköön kaikkinaisiin tarpeisiin; mutta älkää sitä syökö.

25 Sillä jokainen, joka syö sen eläimen rasvaa, josta tuodaan Herralle uhri, hävitettäköön kansastansa.

26 Älkää myöskään, missä asuttekin, syökö mitään verta, ei lintujen eikä karjaeläinten.
27 Jokainen, joka syö verta, minkälaista hyvänsä, hävitettäköön kansastansa.

28 Ja Herra puhui Moosekselle sanoen:
29 Puhu israelilaisille ja sano: Joka tuo Herralle yhteysuhrinsa, tuokoon Herralle uhrilahjan tästä yhteysuhristaan.

30 Omin käsin hän tuokoon Herran uhrit; tuokoon rasvan ynnä rintalihan, ja toimitettakoon niiden heilutus Herran edessä.

31 Ja pappi polttakoon rasvan alttarilla, mutta

22 Och HERREN talade till Mose och sade:
23 Tala till Israels barn och säg: Intet fett av fäkreatur, får eller getter skolen I äta.

24 Fettet av ett självdött eller ihjälrivet djur må eljest användas till alla slags behov, men äta det skolen I icke.

25 Ty var och en som äter fettet av något djur varav man bär fram eldsoffer åt HERREN, vem det vara må som äter därav, han skall utrotas ur sin släkt.

26 Och intet blod skolen I förtära varken av fåglar eller av boskap, var I än ären bosatta.
27 Var och en som förtär något blod, han skall utrotas ur sin släkt.

28 Och HERREN talade till Mose och sade:
29 Tala till Israels barn och säg: Den som vill offra ett tackoffer åt HERREN, han skall av detta sitt tackoffer bära fram åt HERREN den vederbörliga offergåvan.

30 Med egna händer skall han bära fram HERRENS eldsoffer; fettet jämte bringan skall han bära fram, bringan till att viftas såsom ett viftoffer inför HERRENS ansikte.
31 Och prästen skall förbränna fettet på altaret,

22 And Yahweh spake unto Moses, saying—
23 Speak unto the sons of Israel, saying,—No fat, of ox or sheep or goat, shall ye eat:
24 and, though, the fat of what dieth of itself and the fat of that which has been torn in pieces, may be used for any other service, yet shall ye, in nowise eat, it.
25 Nay, as touching any one who eateth the fat of any beast, wherefrom he might bring near an altar–flame unto Yahweh, then shall the person that eateth be cut off from among his kinsfolk.
26 And, no manner of blood, shall ye eat, in any of your dwellings,—whether of bird, or of beast:
27 as touching any person who eateth any manner of blood, then shall that person be cut off from among his kinsfolk.

28 And Yahweh spake unto Moses, saying,—
29 Speak unto the sons of Israel, saying,—He that offereth his peace–offering unto Yahweh, shall bring in his own oblation unto Yahweh, out of his peace–offering:
30 his own hands, shall bring in the altar–flames of Yahweh,—the fat with the breast, he shall bring it in, the breast, to wave it as a wave–offering before Yahweh.

31 Then shall the priest make a perfume with the fat

rintaliha olkoon Aaronin ja hänen poikiensa oma.

men bringan skall tillhöra Aron och hans söner.

at the altar,—and the breast shall be for Aaron and for his sons.

32 Ja oikea reisi antakaa papille anniksi yhteysuhriteuraistanne.

32 Också det högra lårstycket skolen I giva åt prästen, såsom en gärd av edra tackoffer.

32 But, the right shoulder, shall ye give as a heave–offering, unto the priest,—from among your peace–offerings,

33 Se Aaronin pojista, joka uhraa yhteysuhrin veren ja rasvan, saakoon oikean reiden osaksensa.

33 Den bland Arons söner, som offrar tackoffrets blod och fettet, han skall hava det högra lårstycket till sin del.

33 he that bringeth near the blood of the peace–offerings and the fat, from among the sons of Aaron, to him, shall belong the right shoulder for a portion.

34 Sillä minä olen ottanut heilutus-rintalihan ja anniksi annetun reiden israelilaisilta heidän yhteysuhriteuraistansa ja antanut ne pappi Aaronille ja hänen pojillensa ikuiseksi osuudeksi israelilaisilta.

34 Ty av Israels barns tackoffer tager jag viftoffersbringan och offergärdslåret och giver dem åt prästen Aron och åt hans söner till en evärdlig rätt av Israels barn.

34 For, the wave–breast, and the heave–shoulder, have I taken of the sons of Israel, out of their peace–offerings,––and have given them unto Aaron the priest, and unto his sons, as an age–abiding statute, from the sons of Israel.

35 Tämä on Aaronin ja hänen poikiensa osa Herran uhreista, joka heille määrättiin sinä päivänä, jona hän toi heidät pappeina palvelemaan Herraa;

35 Detta är Arons och hans söners ämbetslott av HERRENS eldsoffer, den lott som gavs dem den dag de fördes fram till att bliva HERRENS präster

35 This, is what pertaineth to the anointing of Aaron, and to the anointing of his sons, out of the altar–flames of Yahweh,—[granted] in the day when he brought them near, to minister as priests unto Yahweh:

36 sen osan Herra käski sinä päivänä, jona hän heidät voiteli, israelilaisten antaa heille ikuiseksi osuudeksi sukupolvesta sukupolveen.

36 vilken lott, efter HERRENS befallning på den dag då han smorde dem, skulle givas dem av Israels barn, till en evärdlig rätt, släkte efter släkte.

36 which Yahweh commanded to give them in the day when he anointed them, from among the sons of Israel,—an age–abiding statute, to their generations.

37 Tämä on se laki polttouhrista, ruokauhrista, syntiuhrista, vikauhrista, vihkiäisuhrista ja yhteysuhrista,

37 Detta är lagen om brännoffret, spisoffret, syndoffret, skuldoffret, handfyllningsoffret och tackoffret,

37 This, is the law—for the ascending–sacrifice, for the meal–offering, and for the sin–bearer, and for the guilt–bearer,—and for the installation–offerings, and for the peace–offering:

38 jonka lain Herra antoi Moosekselle Siinain vuorella

38 vilken HERREN på Sinai berg gav Mose, på den dag

38 which Yahweh commanded Moses, in Mount

sinä päivänä, jona hän antoi israelilaisille käskyn tuoda uhrilahjansa Herralle Siinain erämaassa.

då han bjöd Israels barn att de skulle offra sina offer åt HERREN, i Sinais öken.

Sinai,—in the day when he commanded the sons of Israel to bring near their oblations unto Yahweh, in the desert of Sinai.

8 luku

1 Ja Herra puhui Moosekselle sanoen:
2 Ota Aaron ja hänen poikansa ynnä heidän vaatteensa ja voiteluöljy sekä syntiuhrimullikka ja ne kaksi oinasta ja kori, jossa happamattomat leivät ovat,

3 ja kokoa kaikki seurakunta ilmestysmajan oven eteen.

4 Ja Mooses teki, niinkuin Herra oli häntä käskenyt, ja seurakunta kokoontui ilmestysmajan oven eteen.

5 Ja Mooses sanoi seurakunnalle: Näin on Herra käskenyt tehdä.

6 Ja Mooses toi Aaronin ja hänen poikansa esille ja pesi heidät vedellä.
7 Sitten hän pani hänen yllensä ihokkaan ja vyötti hänet vyöllä ja puki hänet viittaan ja pani kasukan hänen päälleen ja vyötti hänet kasukan vyöllä ja sitoi sen hänen ympärilleen

8 ja asetti hänen rintaansa rintakilven ja pani kilpeen uurimin ja tummimin

1 Och HERREN talade till Mose och sade:
2 »Tag Aron och hans söner jämte honom samt deras kläder och smörjelseoljan, så ock syndofferstjuren och de två vädurarna och korgen med de osyrade bröden.

3 Församla sedan hela menigheten vid ingången till uppenbarelsetältet.»

4 Och Mose gjorde såsom HERREN hade bjudit honom, och menigheten församlade sig vid ingången till uppenbarelsetältet.
5 Och Mose sade till menigheten: »Detta är vad HERREN har bjudit mig att göra.»
6 Och Mose förde fram Aron och hans söner och tvådde dem med vatten.
7 Och han satte livklädnaden på honom och omgjordade honom med bältet och klädde på honom kåpan och satte på honom efoden och omgjordade honom med efodens skärp och fäste därmed ihop alltsammans på honom.
8 Och han satte på honom bröstskölden och lade urim och tummim in i skölden.

1 Then spake Yahweh unto Moses, saying:
2 Take thou Aaron, and his sons with him, and the garments, and the anointing oil,—and the sin-bearing bullock, and the two rams, and the basket of unleavened cakes;
3 and all the assembly, call thou together,—unto the entrance of the tent of meeting.
4 And Moses did, as Yahweh commanded him,—and the assembly was called together, unto the entrance of the tent of meeting.
5 Then said Moses unto the assembly,—This, is the thing, which Yahweh hath commanded to be done.
6 So Moses brought near, Aaron and his sons,—and bathed them with water,
7 and put upon him the tunic, and girded him with the band, and clothed him with the robe, and put upon him the ephod, and girded him with the curiously-woven band of the ephod, and bound it to him therewith;

8 and he put upon him the breastpiece,—and placed, in the breastpiece, the Lights and the Perfections;

9 ja pani käärelakin hänen päähänsä ja pani käärelakkiin, sen etupuolelle, kultaisen otsakoristeen, pyhän otsalehden, niinkuin Herra oli Moosesta käskenyt.

9 Och han satte huvudbindeln på hans huvud och satte på huvudbindeln framtill den gyllene plåten, det heliga diademet, såsom HERREN hade bjudit Mose.

9 and he put the turban upon his head,—and put upon the turban, on the forefront thereof, the burnished plate of gold—the holy crown, As Yahweh commanded Moses.

10 Ja Mooses otti voiteluöljyn ja voiteli asumuksen ja kaikki, mitä siinä oli, ja pyhitti ne;

10 Och Mose tog smörjelseoljan och smorde tabernaklet och allt vad däri var och helgade allt;

10 And Moses took the anointing oil, and anointed the habitation, and all that was therein,—and hallowed them;

11 ja hän pirskoitti sitä seitsemän kertaa alttarille ja voiteli alttarin kaikkine kaluineen ynnä altaan jalustoineen pyhittääkseen ne.

11 och han stänkte därmed sju gånger på altaret och smorde altaret och alla dess tillbehör och bäckenet jämte dess fotställning, för att helga dem.

11 and he sprinkled thereof upon the altar, seven times,––and anointed the altar, and all the utensils thereof, and the laver and its stand, to hallow them;

12 Ja hän vuodatti voiteluöljyä Aaronin päähän ja voiteli hänet pyhittääkseen hänet.

12 Och han göt smörjelseolja på Arons huvud och smorde honom för att helga honom.

12 and he poured of the anointing oil, upon the head of Aaron,—and anointed him, to hallow him.

13 Ja Mooses toi esille Aaronin pojat ja puki heidän yllensä ihokkaat ja vyötti heidät vyöllä ja sitoi päähineet heidän päähänsä, niinkuin Herra oli Moosesta käskenyt.

13 Och Mose förde fram Arons söner och satte livklädnader på dem och omgjordade dem med bälten och band huvor på dem, såsom HERREN hade bjudit Mose.

13 And Moses brought near the sons of Aaron, and clothed them with tunics, and girded them with bands, and wrapped round for them turbans,—As Yahweh commanded Moses.

14 Ja hän toi esille syntiuhrimullikan, ja Aaron ja hänen poikansa laskivat kätensä syntiuhrimullikan pään päälle.

14 Och han förde fram syndofferstjuren, och Aron och hans söner lade sina händer på syndofferstjurens huvud.

14 Then was led near the sin–bearing bullock,—and Aaron and his sons leaned their hands upon the head of the sin–bearing bullock.

15 Sitten Mooses teurasti sen ja otti sen verta ja siveli sitä sormellansa alttarin sarviin yltympäri ja puhdisti alttarin; ja muun veren hän vuodatti alttarin juurelle ja pyhitti sen toimittamalla sen sovituksen.

15 Sedan slaktades den, och Mose tog blodet och strök med sitt finger på altarets horn runt omkring och renade altaret; men det övriga blodet göt han ut vid foten av altaret och helgade detta och bragte försoning för det.

15 Then was it slain, and Moses took the blood, and put [thereof] upon the horns of the altar round about, with his finger, and cleansed the altar from sin,—and, the [remainder of the] blood, poured he forth at the base of the altar, and hallowed it, putting a propitiatory–covering thereupon.

16 Ja Mooses otti kaiken

16 Och han tog allt det fett

16 And he took all the fat

sisälmysten päällä olevan rasvan ja maksanlisäkkeen ja molemmat munuaiset rasvoineen ja poltti ne alttarilla.
17 Mutta mullikan nahkoinensa, lihoinensa ja rapoinensa hän poltti tulessa leirin ulkopuolella, niinkuin Herra oli Moosesta käskenyt.
18 Ja hän toi esille polttouhrioinaan, ja Aaron ja hänen poikansa laskivat kätensä oinaan pään päälle.

19 Ja Mooses teurasti sen ja vihmoi veren alttarille ympärinsä

20 ja leikkeli oinaan määräkappaleiksi; sitten Mooses poltti pään ynnä kappaleet ja rasvan.

21 Mutta sisälmykset ja jalat hän pesi vedessä; ja niin Mooses poltti koko oinaan alttarilla. Se oli polttouhri suloiseksi tuoksuksi, uhri Herralle, niinkuin Herra oli Moosekselle käskyn antanut.

22 Ja hän toi esille toisen oinaan, vihkiäisoinaan, ja Aaron ja hänen poikansa laskivat kätensä oinaan pään päälle.

23 Ja Mooses teurasti sen ja otti sen verta ja siveli sitä Aaronin oikean korvan lehteen ja oikean käden peukaloon ja oikean jalan isoonvarpaaseen.

som satt på inälvorna, så ock leverfettet och båda njurarna med fettet på dem; och Mose förbrände det på altaret.
17 Men det övriga av tjuren, hans hud och kött och orenlighet, brände han upp i eld utanför lägret såsom HERREN hade bjudit Mose.

18 Och han förde fram brännoffersväduren, och Aron och hans söner lade sina händer på vädurens huvud.

19 Sedan slaktades den, och Mose stänkte blodet på altaret runt omkring;

20 men själva väduren delade han i dess stycken. Och Mose förbrände huvudet och styckena och istret;

21 inälvorna och fötterna tvådde han i vatten. Sedan förbrände Mose hela väduren på altaret. Det var ett brännoffer till en välbehaglig lukt, det var ett eldsoffer åt HERREN, Såsom HERREN hade bjudit Mose.

22 Därefter förde han fram den andra väduren, handfyllningsväduren, och Aron och hans söner lade sina händer på vädurens huvud.

23 Sedan slaktades den, och Mose tog av dess blod och beströk Arons högra örsnibb och tummen på hans högra hand och stortån på hans högra fot.

that was on the inwards, and the caul of the liver, and the two kidneys, and their fat,—and Moses made a perfume at the altar.
17 But, the bullock itself, and its skin, and its flesh and its dung, consumed he with fire, outside the camp,—As Yahweh commanded Moses.
18 Then was brought near the ram for the ascending–sacrifice,—and Aaron and his sons leaned their hands upon the head of the ram;
19 and it was slain,—and Moses dashed the blood against the altar, round about;
20 and, the ram itself, was cut up into its pieces,—and Moses made a perfume with the head and with the pieces, and with the fat;
21 but, the inwards and the legs, were bathed in water,—and Moses made a perfume with the whole ram at the altar, an ascending–sacrifice, it was—for a satisfying odour, an altar–flame, it was, unto Yahweh, As Yahweh commanded Moses.
22 Then was brought near the second ram, the ram of installation,—and Aaron and his sons leaned their hands upon the head of the ram;

23 and it was slain, and Moses took of the blood thereof, and put upon the tip of Aaron's right ear,—and upon the thumb of his right hand, and upon the great

24 Ja Mooses toi Aaronin pojat esille ja siveli verta heidän oikean korvansa lehteen ja oikean kätensä peukaloon ja heidän oikean jalkansa isoonvarpaaseen, mutta vihmoi muun veren alttarille ympärinsä.

24 Därefter förde han fram Arons söner. Och Mose beströk med blodet deras högra örsnibb och tummen på deras högra hand och stortån på deras högra fot; men det övriga blodet stänkte Mose på altaret runt omkring.

toe of his right foot.
24 Then were brought near the sons of Aaron, and Moses put of the blood upon the tip of their right ear, and upon the thumb of their right hand, and upon the great toe of their right foot,—and Moses dashed the blood against the altar, round about.

25 Ja hän otti rasvan ja rasvahännän ja kaiken sisälmysten päällä olevan rasvan ja maksanlisäkkeen ja molemmat munuaiset rasvoineen ja oikean reiden.

25 Och han tog fettet, svansen och allt det fett som satt på inälvorna, så ock leverfettet och båda njurarna med fettet på dem, därtill det högra lårstycket.

25 And he took the fat and the fat–tail, and all the fat that was on the inwards, and the caul of the liver, and the two kidneys, and their fat,—and the right shoulder;

26 Sitten hän otti happamattomien leipien korista, joka oli Herran edessä, yhden happamattoman kakun ja yhden öljyyn leivotun kakun ja yhden ohukaisen ja pani ne rasvojen ja oikean reiden päälle

26 Och ur korgen med de osyrade bröden, som stod inför HERRENS ansikte, tog han en osyrad kaka, en oljebrödskaka och en tunnkaka och lade detta på fettstyckena och det högra lårstycket.

26 and, out of the basket of unleavened–cakes that was before Yahweh, took he one round unleavened–cake, and one round oil–cake, and one wafer, and put them upon the fat portions, and upon the right shoulder;

27 ja pani kaikki nämä Aaronin käsiin ja hänen poikiensa käsiin, ja toimitutti niiden heilutuksen Herran edessä.

27 Och alltsammans lade han på Arons och hans söners händer och viftade det såsom ett viftoffer inför HERRENS ansikte.

27 and placed the whole upon the opened palms of Aaron, and upon the opened palms of his sons,—and waved them as a wave–offering, before Yahweh.

28 Sitten Mooses otti ne heidän käsistänsä ja poltti ne alttarilla polttouhrin päällä; tämä oli vihkiäisuhri suloiseksi tuoksuksi, uhri Herralle.

28 Sedan tog Mose det ur deras händer och förbrände det på altaret, ovanpå brännoffret. Det var ett handfyllningsoffer till en välbehaglig lukt, det var ett eldsoffer åt HERREN.

28 And Moses took them from off their opened palms, and made a perfume at the altar upon the ascending–sacrifice,—an installation, they were, for a satisfying odour, an altar–flame, it was, unto Yahweh.

29 Ja Mooses otti rintalihan ja toimitti sen heilutuksen Herran edessä; vihkiäisoinaasta tuli tämä Mooseksen osaksi, niinkuin

29 Och Mose tog bringan och viftade den såsom ett viftoffer inför HERRENS ansikte; av handfyllningsoffrets vädur

29 And Moses took the breast, and waved it as a wave–offering, before Yahweh,—of the ram of installation, unto Moses, it

Herra oli Moosekselle käskyn antanut.

fick Mose detta till sin del, såsom HERREN hade bjudit Mose.

belonged, as a portion, As Yahweh commanded Moses.

30 Ja Mooses otti voiteluöljyä ja verta, jota oli alttarilla, ja pirskoitti sitä Aaronin ja hänen vaatteidensa päälle ja samoin hänen poikiensa ja heidän vaatteidensa päälle ja pyhitti niin Aaronin ja hänen vaatteensa ynnä hänen poikansa ja heidän vaatteensa.

30 Och Mose tog av smörjelseoljan och av blodet på altaret och stänkte på Aron -- på hans kläder -- och likaledes på hans söner och hans söners kläder; han helgade så Aron -- hans kläder -- och likaledes hans söner och hans söners kläder.

30 And Moses took of the anointing oil, and of the blood that was upon the altar, and sprinkled upon Aaron, upon his garments, and upon his sons, and upon the garments of his sons, with him,—and hallowed Aaron, his garments, and his sons, and the garments of his sons, with him.

31 Ja Mooses sanoi Aaronille ja hänen pojillensa: Keittäkää liha ilmestysmajan ovella ja syökää se siinä ynnä leipä, joka on vihkiäisuhriin kuuluvassa korissa, niinkuin minä olen käskenyt ja sanonut: Aaron poikinensa syököön sen.

31 Och Mose sade till Aron och till hans söner: »Koken köttet vid ingången till uppenbarelsetältet, och äten det där jämte brödet som är i handfyllningskorgen, såsom jag har bjudit och sagt: Aron och hans söner skola äta det.

31 And Moses said unto Aaron and unto his sons, Boil ye the flesh, at the entrance of the tent of meeting, and, there, shall ye eat it, and the bread which is in the basket of installation,—as I have been commanded, saying, Aaron and his sons, shall eat it.

32 Mutta mitä jää tähteeksi lihasta ja leivästä, se polttakaa tulessa.

32 Men vad som bliver över av köttet; eller av brödet, det skolen I bränna upp i eld.

32 But, that which is left of the flesh, and of the bread, with fire, shall ye consume.

33 Seitsemään päivään älkää lähtekö ilmestysmajan ovelta, älkää ennenkuin teidän vihkimispäivänne ovat kuluneet umpeen, sillä seitsemän päivää kestää teidän vihkimisenne.

33 Och under sju dagar skolen I icke gå bort ifrån uppenbarelsetältets ingång, icke förrän edra handfyllningsdagar äro ute, ty sju dagar skall eder handfyllning vara.

33 And, from the entrance of the tent of meeting, shall ye not go forth, for seven days, until the day that filleth up the days of your installation,—because, for seven days, will he install you:

34 Niinkuin on tehty tänä päivänä, niin on Herra käskenyt vastakin tehdä toimittaakseen teille sovituksen.

34 Och HERREN har bjudit, att såsom det i dag har tillgått, så skall det ock sedan tillgå, på det att försoning må bringas för eder.

34 as hath been done this day, [so] hath Yahweh commanded to be done, to put a propitiatory–covering over you.

35 Ja olkaa seitsemän päivää ilmestysmajan ovella, päivät ja yöt, ja toimittakaa

35 Vid ingången till uppenbarelsetältet skolen I stanna kvar i sju dygn, dag

35 Even at the entrance of the tent of meeting, shall ye abide, day and night, for

Herran palvelustehtävät, ettette kuolisi; sillä niin on minulle käsky annettu.

och natt, och I skolen iakttaga vad HERREN har bjudit eder iakttaga, på det att I icke mån dö; ty så är mig bjudet.»

seven days, and shall keep the watch of Yahweh, and shall not die,—for, so, am I commanded.

36 Ja Aaron ja hänen poikansa tekivät kaiken, mitä Herra oli Mooseksen kautta käskenyt.

36 Och Aron och hans söner gjorde allt vad HERREN hade bjudit genom Mose.

36 And Aaron and his sons did all the things which Yahweh had commanded through the mediation of Moses.

9 luku

1 Ja kahdeksantena päivänä Mooses kutsui Aaronin ja hänen poikansa ja Israelin vanhimmat

1 Och på åttonde dagen kallade Mose till sig Aron och hans söner och de äldste i Israel.

1 And it came to pass, on the eighth day, that Moses called for Aaron, and for his sons,—and for the elders of Israel;

2 ja sanoi Aaronille: Ota itsellesi härkävasikka syntiuhriksi ja oinas polttouhriksi, molemmat virheettömiä, ja tuo ne Herran eteen.

2 Och han sade till Aron: »Tag dig en tjurkalv till syndoffer och en vädur till brännoffer, båda felfria, och för dem fram inför HERRENS ansikte.

2 and said unto Aaron—Take for thyself a choice calf, as a sin–bearer, and a ram for an ascending–sacrifice, each without defect,—and bring them near before Yahweh;

3 Ja puhu israelilaisille ja sano: 'Ottakaa kauris syntiuhriksi ja vasikka ja karitsa, molemmat vuoden vanhoja ja virheettömiä, polttouhriksi

3 Och tala till Israels barn och säg: Tagen en bock till syndoffer och en kalv och ett lamm, båda årsgamla och felfria, till brännoffer,

3 and, unto the sons of Israel, shalt thou speak, saying,—Take ye a he–goat, as a sin–bearer, and a calf and a young sheep, each a year old, without defect, for an ascending–sacrifice;

4 ja härkä ja oinas yhteysuhriksi, uhrattaviksi Herran edessä, ynnä ruokauhri, johon on öljyä sekoitettu, sillä tänä päivänä ilmestyy teille Herra.'

4 så ock en tjur och en vädur till tackoffer, att offra inför HERRENS ansikte, därtill ett spisoffer, begjutet med olja; ty i dag uppenbarar sig HERREN för eder.»

4 and an ox and a ram for peace–offerings, to sacrifice before Yahweh, and a meal–offering overflowed with oil,—for, today, doth, Yahweh, appear unto you.

5 Ja he toivat, mitä Mooses oli käskenyt, ilmestysmajan edustalle, ja koko seurakunta astui esiin ja asettui Herran eteen.

5 Och de togo det som Mose hade givit dem befallning om och förde det fram inför uppenbarelsetältet; och hela menigheten trädde fram och ställde sig inför HERRENS ansikte.

5 So they brought that which Moses commanded, before the tent of meeting,—and all the assembly drew near, and stood before Yahweh.

6 Ja Mooses sanoi: Näin Herra on käskenyt teidän tehdä, että Herran kirkkaus ilmestyisi teille.

6 Då sade Mose: »Detta är vad HERREN har bjudit eder göra; så skall HERRENS härlighet visa sig för eder.»

6 And Moses said—This, is the thing which Yahweh hath commanded that ye shall do,—that the glory of Yahweh may appear unto you.

7 Ja Mooses sanoi Aaronille: Astu alttarin ääreen ja uhraa syntiuhrisi ja polttouhrisi ja toimita itsellesi ja kansalle sovitus ja uhraa sitten kansan uhrilahja ja toimita heille sovitus, niinkuin Herra on käskenyt.

7 Och Mose sade till Aron: »Träd fram till altaret och offra ditt syndoffer och ditt brännoffer, och bringa försoning för dig själv och folket; offra sedan folkets offer och bringa försoning för dem, såsom HERREN har bjudit.»

7 and Moses said unto Aaron—Draw near unto the altar, and offer thy sin–bearer, and thine ascending–sacrifice, and put a propitiatory–covering about thyself, and about the people,—and offer the oblation of the people, and put a propitiatory–covering about them, As Yahweh hath commanded.

8 Niin Aaron astui alttarin ääreen ja teurasti oman syntiuhrivasikkansa.

8 Då trädde Aron fram till altaret och slaktade sin syndofferskalv.

8 So Aaron drew near unto the altar,—and slew the sin–bearing calf, which was for himself;

9 Ja Aaronin pojat toivat hänelle veren, ja hän kastoi sormensa vereen ja siveli sitä alttarin sarviin, mutta muun veren hän vuodatti alttarin juurelle.

9 Och Arons söner buro fram blodet till honom, och han doppade sitt finger i blodet och strök på altarets horn, men det övriga blodet göt han ut vid foten av altaret.

9 and the sons of Aaron brought the blood unto him, and he dipped his finger in the blood, and put [thereof] upon the horns of the altar,––and, the [remainder of the] blood, poured he out at the base of the altar;

10 Mutta syntiuhriteuraan rasvan ja munuaiset ja maksanlisäkkeen hän poltti alttarilla, niinkuin Herra oli Moosekselle käskyn antanut.

10 Och syndoffersdjurets fett, njurar och leverfett förbrände han på altaret, såsom HERREN hade bjudit Mose.

10 and, with the fat and the kidneys, and the caul a from the liver, of the sin–bearer, made he a perfume at the altar,—As Yahweh commanded Moses.

11 Ja lihan ja nahan hän poltti tulessa leirin ulkopuolella.

11 Men köttet och huden brände han upp i eld utanför lägret.

11 But, the flesh and the skin, consumed he with fire, outside the camp.

12 Sitten hän teurasti polttouhrin, ja Aaronin pojat ojensivat hänelle veren, ja hän vihmoi sen alttarille ympärinsä.

12 Sedan slaktade han brännoffersdjuret. Och Arons söner räckte honom blodet, och han stänkte det på altaret runt omkring.

12 Then slew he the ascending–sacrifice,—and the sons of Aaron presented unto him the blood, and he dashed it against the altar, round about.

13 Ja he ojensivat hänelle

13 Och de räckte honom

13 And, the ascending–

polttouhrin kappaleittain ynnä pään, ja hän poltti ne alttarilla.

brännoffersdjuret, delat i sina stycken, och dess huvud, och han förbrände det på altaret.

sacrifice, presented they unto him, piece by piece thereof, also the head,—and he made a perfume upon the altar:

14 Ja hän pesi sisälmykset ja jalat ja poltti ne polttouhrin päällä alttarilla.

14 Och han tvådde inälvorna och fötterna och förbrände dem ovanpå brännoffret, på altaret.

14 and he bathed the inwards, and the legs,—and made a perfume upon the ascending–sacrifice, at the altar.

15 Sitten hän toi kansan uhrilahjan ja otti kansan syntiuhrikauriin, teurasti sen ja uhrasi sen syntiuhrina samalla tavalla kuin edellisen.

15 Därefter förde han fram folkets offer. Han tog folkets syndoffersbock och slaktade honom och offrade honom till syndoffer, på samma sätt som det förra syndoffersdjuret.

15 Then brought he near the oblation of the people,—and took the sin–bearing goat which pertained to the people, and slew it and made therewith a sin–bearer, like the first.

16 Ja hän toi myös polttouhrin ja uhrasi sen säädetyllä tavalla.

16 Och han förde fram brännoffersdjuren och offrade dem på föreskrivet sätt.

16 Then brought he near the ascending–sacrifice,—and offered it, according to the regulation.

17 Ja hän toi ruokauhrin ja otti siitä kouransa täyden ja poltti sen alttarilla aamu-polttouhrin lisäksi.

17 Och han bar fram spisoffret och tog en handfull därav och förbrände detta på altaret, förutom morgonens brännoffer.

17 Then brought he near the meal–offering, and filled his hand therefrom, and made a perfume upon the altar,—in addition to the ascending–sacrifice of the morning.

18 Sitten hän teurasti härän ja oinaan kansan yhteysuhriksi, ja Aaronin pojat ojensivat hänelle veren, ja hän vihmoi sen alttarille ympärinsä.

18 Sedan slaktade han tjuren och väduren, som voro folkets tackoffer. Och Arons söner räckte honom blodet, och han stänkte det på altaret runt omkring.

18 Then slew he the ox, and the ram, as a peace–offering, which pertained unto the people,—and the sons of Aaron presented the blood unto him, and he dashed it against the altar, round about;

19 Mutta härän ja oinaan rasvat, rasvahännän, rasvakalvon, munuaiset ja maksanlisäkkeen,

19 Och fettstyckena av tjuren, samt av väduren svansen och vad som omsluter inälvorna, så ock njurarna och leverfettet,

19 and the portions of fat, from the ox,—and from the ram, the fat–tail, and the covering, and the kidneys, and the caul of the liver;

20 nämä rasvat he panivat rintalihojen päälle, ja hän poltti rasvat alttarilla.

20 dessa fettstycken lade de på bringorna; och han förbrände fettstyckena på altaret.

20 and they put the portions of fat upon the breasts,—and he made a perfume with the fat at the altar;

21 Mutta rintalihain ja

21 Men bringorna och det

21 but, the breasts and the

oikean reiden heilutuksen Aaron toimitti Herran edessä, niinkuin Mooses oli käskenyt.
22 Ja Aaron kohotti kätensä kansaa kohti ja siunasi heidät, ja kun hän oli toimittanut syntiuhrin, polttouhrin ja yhteysuhrin, astui hän alas.

23 Ja Mooses ja Aaron menivät ilmestysmajaan, ja kun he tulivat sieltä ulos, siunasivat he kansan. Silloin Herran kirkkaus ilmestyi kaikelle kansalle.

24 Ja tuli lähti Herran tyköä ja kulutti polttouhrin ja rasvat alttarilta. Ja kaikki kansa näki sen, ja he riemuitsivat ja lankesivat kasvoillensa.

högra lårstycket viftade Aron till ett viftoffer inför HERRENS ansikte, såsom Mose hade bjudit.
22 Och Aron lyfte upp sina händer över folket och välsignade det. Därefter steg han ned, sedan han hade offrat syndoffret, brännoffret och tackoffret.

23 Och Mose och Aron gingo in i uppenbarelsetältet; sedan gingo de åter ut och välsignade folket. Då visade sig HERRENS härlighet för allt folket.

24 Och eld gick ut från HERREN och förtärde brännoffret och fettstyckena på altaret. Och allt folket såg detta; då jublade de och föllo ned på sina ansikten.

right shoulder, did Aaron wave as a wave–offering, before Yahweh,—as Moses commanded.
22 Then Aaron lifted up his hands towards the people, and blessed them,—and he came down from offering the sin–bearer, and the ascending–sacrifice, and the peace–offering.
23 And, when Moses and Aaron had entered into the tent of meeting,—and had come forth, and blessed the people, then appeared the glory of Yahweh, unto all the people;
24 yea, there came forth fire from before Yahweh, and consumed, upon the altar, the ascending–sacrifice, and the portions of fat,—and all the people beheld, and shouted, and fell down upon their faces.

10 luku

1 Ja Aaronin pojat Naadab ja Abihu ottivat kumpikin hiilipannunsa ja virittivät niihin tulen ja panivat suitsuketta sen päälle ja toivat vierasta tulta Herran eteen, vastoin hänen käskyänsä.
2 Silloin lähti tuli Herran tyköä ja kulutti heidät, niin että he kuolivat Herran edessä.
3 Niin Mooses sanoi Aaronille: Tämä tapahtuu Herran sanan mukaan: Niissä, jotka ovat minua lähellä, minä osoitan

1 Men Arons söner Nadab och Abihu togo var sitt fyrfat och lade eld i dem och strödde rökelse därpå och buro fram inför HERRENS ansikte främmande eld, annan eld än den han hade givit dem befallning om.
2 Då gick eld ut från HERREN och förtärde dem, så att de föllo döda ned inför HERRENS ansikte.
3 Och Mose sade till Aron: »Detta är vad HERREN har talat och sagt: På dem som stå mig nära vill jag bevisa mig helig, och inför allt

1 Then Aaron’s sons, Nadab and Abihu, took each man his censer, and placed therein fire, and put thereon incense,—and brought near before Yahweh, strange fire, which he had not commanded them.
2 Then came there forth fire from before Yahweh, and consumed them,—and they died before Yahweh.
3 Then said Moses unto Aaron—The very thing, that Yahweh spake, saying—In them that draw near to me, must I be hallowed, And,

pyhyyteni ja kaiken kansan edessä kirkkauteni. - Mutta Aaron oli ääneti.

4 Ja Mooses kutsui Miisaelin ja Elsafanin, Aaronin sedän Ussielin pojat, ja sanoi heille: Astukaa esiin ja kantakaa sukulaisenne pyhäkön läheisyydestä leirin ulkopuolelle.
5 Ja he astuivat esiin ja kantoivat heidät ihokkaineen leirin ulkopuolelle, niinkuin Mooses oli sanonut.
6 Sitten Mooses sanoi Aaronille ja hänen pojillensa Eleasarille ja Itamarille: Älkää päästäkö tukkaanne hajalle älkääkä repikö vaatteitanne, ettette kuolisi ja ettei hänen vihansa kohtaisi koko seurakuntaa; mutta teidän veljenne, koko Israelin heimo, itkeköötätä paloa, jonka Herra on sytyttänyt.
7 Älkääkä poistuko ilmestysmajan ovelta, ettette kuolisi, sillä Herran voiteluöljy on teissä. Ja he tekivät, niinkuin Mooses oli sanonut.

8 Ja Herra puhui Aaronille sanoen:
9 Viiniä ja väkijuomaa älkää juoko, älä sinä älköötkä sinun poikasi sinun kanssasi, kun menette ilmestysmajaan, ettette kuolisi. Tämä olkoon teille ikuinen säädös sukupolvesta sukupolveen,

folket bevisa mig härlig.» Och Aron teg stilla.

4 Och Mose kallade till sig Misael och Elsafan, Arons farbroder Ussiels söner, och sade till dem: »Träden fram och bären edra fränder bort ifrån helgedomen och fören den utanför lägret.»

5 Då trädde de fram och buro bort dem i deras livklädnader, utanför lägret, såsom Mose hade sagt.

6 Och Mose sade till Aron och till hans söner Eleasar och Itamar: »I skolen icke hava edert hår oordnat, ej heller riva sönder edra kläder, på det att I icke mån dö och draga förtörnelse över hela menigheten. Men edra bröder, hela Israels hus, må gråta över denna brand som HERREN har upptänt.

7 Och I skolen icke gå bort ifrån uppenbarelsetältets ingång, på det att I icke mån dö; ty HERRENS smörjelseolja är på eder.» Och de gjorde såsom Mose hade sagt.
8 Och HERREN talade till Aron och sade:
9 »Varken du själv eller dina söner må dricka vin eller starka drycker, när I skolen gå in i uppenbarelsetältet, på det att I icke mån dö. Det skall vara en evärdlig stadga för eder från släkte till släkte.

before the faces of all the people, must I get myself honour,—And Aaron, was dumb.
4 Then called Moses unto Mishael, and unto Elzaphan, sons of Uzziel, uncle of Aaron,—and said unto them––Draw near, bear away your brethren from before the sanctuary, unto the outside of the camp.
5 So they drew near and bare them away, in their tunics, unto the outside of the camp,—as spake Moses.

6 Then said Moses unto Aaron, and to Eleazar and to Ithamar, his sons—Your heads, ye may not bare and, your garments, ye shall not rend, so shall ye not die, neither, against all the assembly, will he be wroth,—but let, your brethren, the whole house of Israel, bewail the consuming fire wherewith Yahweh hath consumed.
7 But, from the entrance of the tent of meeting, shall ye not go forth, lest ye die, for, the anointing oil of Yahweh, is upon you. And they did according to the word of Moses.
8 Then spake Yahweh unto Aaron, saying:
9 Wine and strong drink, thou mayest not drink,—thou nor thy sons with thee, when ye enter into the tent of meeting, so shall ye not die,—an age-abiding statute, to your generations;

10 tehdäksenne erotuksen pyhän ja epäpyhän, saastaisen ja puhtaan välillä,

10 I skolen skilja mellan heligt och oheligt, mellan orent och rent;

10 That ye may make a difference, between the sacred and the common,—and between the unclean, and the clean;

11 ja opettaaksenne israelilaisille kaikki ne käskyt, jotka Herra on heille Mooseksen kautta puhunut.

11 och I skolen lära Israels barn alla de stadgar som HERREN har kungjort för dem genom Mose.»

11 And may teach the sons of Israel,—all the statutes which Yahweh hath spoken unto them, by the mediation of Moses.

12 Ja Mooses puhui Aaronille ja hänen eloon jääneille pojillensa Eleasarille ja Itamarille: Ottakaa se ruokauhri, joka on jäänyt tähteeksi Herran uhreista, ja syökää se happamattomana alttarin ääressä; sillä se on korkeasti-pyhä.

12 Och Mose sade till Aron och till Eleasar och Itamar, hans kvarlevande söner: »Tagen det spisoffer som har blivit över av HERRENS eldsoffer, och äten det osyrat vid sidan av altaret, ty det är högheligt.

12 Then spake Moses unto Aaron, and unto Eleazar and unto Ithamar his sons, that were left, Take ye the meal–offering that is left, of the altar–flames of Yahweh, and eat it unleavened, beside the altar,—for, most holy, it is;

13 Ja syökää se pyhässä paikassa, sillä se on sinun osuutesi ja sinun poikiesi osuus Herran uhreista; niin on minulle käsky annettu.

13 I skolen äta det på en helig plats; ty det är din och dina söners stadgade rätt av HERRENS eldsoffer; så är mig bjudet.

13 therefore shall ye eat it in a holy place, for, thine by statute, and thy sons' by statute, it is, from among the altar–flames of Yahweh,—for, so, am I commanded.

14 Mutta heilutus-rintaliha ja anniksi annettu reisi syökää puhtaassa paikassa, sinä ja sinun poikasi ja tyttäresi sinun kanssasi; sillä ne ovat sinun osuudeksesi ja sinun poikiesi osuudeksi annetut israelilaisten yhteysuhriteuraista.

14 Och viftoffersbringan och offergärdslåret skola ätas av dig, och av dina söner och dina döttrar jämte dig, på en ren plats, ty de äro dig givna såsom din och dina söners stadgade rätt av Israels barns tackoffer.

14 And, the wave–breast, and the heave–shoulder, shall ye eat in clean place, thou, and thy sons and thy daughters with thee,—for, as thine by statute, and thy sons' by statute, have they been given, from among the peace–offerings of the sons of Israel.

15 Anniksi annettu reisi ja heilutus-rintaliha tuotakoon uhrirasvojen kanssa ja toimitettakoon niiden heilutus Herran edessä; ne olkoot sinun ja sinun poikiesi ikuinen osuus, niinkuin Herra on käskenyt.

15 Jämte eldsoffren -- fettstyckena -- skola offergärdslåret och viftoffersbringan bäras fram för att viftas såsom ett viftoffer inför HERRENS ansikte; och de skola såsom en evärdlig rätt tillhöra dig och dina söner jämte dig, såsom HERREN har bjudit.»

15 The heave–shoulder and the wave–breast, upon the altar–flames of the fat portions, shall they bring in, to wave as a wave–offering, before Yahweh,—so shall they be thine, and thy sons' with thee, by an age–abiding statute, As Yahweh hath commanded.

16 Ja Mooses tiedusteli syntiuhrikaurista, ja katso, se oli poltettu. Silloin hän vihastui Eleasariin ja Itamariin, Aaronin eloon jääneihin poikiin, ja sanoi:

16 Och Mose frågade efter syndoffersbocken, men den befanns vara uppbränd. Då förtörnades han på Eleasar och Itamar, Arons kvarlevande söner, och sade:

16 Now, as for the sin–bearing goat, Moses, diligently sought, it, but lo! it had been burnt up,—then was he wroth against Eleazar and against Ithamar, the sons of Aaron that were left, saying:

17 Miksi ette ole syöneet syntiuhria pyhässä paikassa? Sehän on korkeasti-pyhä, ja hän on antanut sen teille, että poistaisitte kansan syntivelan ja toimittaisitte heille sovituksen Herran edessä.

17 »Varför haven I icke ätit syndoffret på den heliga platsen? Det är ju högheligt. Och han har givit eder det, för att I skolen borttaga menighetens missgärning och bringa försoning för dem inför HERRENS ansikte.

17 Wherefore did ye not eat the sin–bearer in the holy place? for, most, holy, it is,—and, the same, hath he given you, that ye may bear the iniquity of the assembly, to put a propitiatory–covering over them, before Yahweh.

18 Katso, ei ole sen verta tuotu pyhäkköön sisälle; teidän olisi tullut syödä se pyhäkössä, niinkuin minä olen käskenyt.

18 Se, dess blod har icke blivit inburet i helgedomens inre; därför skullen I på heligt område hava ätit upp köttet, såsom jag hade bjudit.»

18 Lo! the blood thereof had not been taken into the holy place, within,—ye should have, indeed eaten, it, in a holy place, as I commanded.

19 Mutta Aaron sanoi Moosekselle: Katso, he ovat tänä päivänä tuoneet syntiuhrinsa ja polttouhrinsa Herran eteen, ja kuitenkin on tämä minua kohdannut; jos minä tänä päivänä söisin syntiuhria, olisikohan se Herralle otollista?

19 Men Aron sade till Mose: »Se, de hava i dag offrat sitt syndoffer och sitt brännoffer inför HERRENS ansikte, och mig har vederfarits vad du vet. Om jag nu i dag åte syndofferskött, skulle detta vara HERREN välbehagligt?»

19 Then spake Aaron unto Moses—Lo! this very day, when they had brought near their own sin–bearer, and their own ascending–sacrifice, there befell me such things as these,—if, then, I had eaten of the sin–bearer this day, would it have been well–pleasing in the eyes of Yahweh?

20 Kun Mooses sen kuuli, tyytyi hän siihen.

20 När Mose hörde detta, var han till freds.

20 And, when Moses heard that, then was it well–pleasing in his eyes.

11 luku

1 Ja Herra puhui Moosekselle ja Aaronille sanoen heille:

1 Och HERREN talade till Mose och Aron och sade till dem:

1 And Yahweh spake unto Moses and unto Aaron, saying unto them:

2 Puhukaa israelilaisille ja sanokaa: Nämä ovat ne eläimet, joita te saatte

2 Talen till Israels barn och sägen: Dessa äro de djur som I fån äta bland alla

2 Speak ye unto the sons of Israel, saying,—These, are the living things which ye

syödä kaikista nelijalkaisista eläimistä maan päällä:
3 Kaikkia nelijalkaisia eläimiä, joilla on kokonansa halkinaiset sorkat ja jotka märehtivät, te saatte syödä.
4 Näitä älkää kuitenkaan syökö niistä, jotka märehtivät, ja niistä, joilla on sorkat: kamelia, joka kyllä märehtii, mutta jolla ei ole sorkkia: se olkoon teille saastainen;

5 tamaania, joka kyllä märehtii, mutta jolla ei ole sorkkia: se olkoon teille saastainen;
6 jänistä, joka kyllä märehtii, mutta jolla ei ole sorkkia: se olkoon teille saastainen;

7 sikaa, jolla tosin on kokonansa halkinaiset sorkat, mutta joka ei märehdi; se olkoon teille saastainen.
8 Näiden lihaa älkää syökö ja näiden raatoihin älkää koskeko, ne olkoot teille saastaiset.

9 Näitä te saatte syödä kaikista vesieläimistä: kaikkia, joilla on evät ja suomukset ja jotka elävät vedessä, niin hyvin merissä kuin joissa, te saatte syödä.
10 Mutta kaikista niistä, joita vedet vilisevät, kaikista elollisista, jotka elävät vedessä, inhotkaa kaikkia niitä, joilla ei ole eviä eikä suomuksia, elivätpä merissä

fyrfotadjur på jorden:

3 alla de fyrfotadjur som hava klövar och hava dem helkluvna, och som idissla, dem fån I äta.
4 Men dessa skolen I icke äta av de idisslande djuren och av dem som hava klövar: kamelen, ty han idisslar väl, men har icke klövar, han skall gälla för eder såsom oren;
klippdassen, ty han idisslar väl

5 men har icke klövar, han skall gälla for eder såsom oren; haren, ty han idisslar väl,
6 men har icke klövar, han skall gälla för eder såsom oren; svinet,

7 ty det har väl klövar och har dem helkluvna, men det idisslar icke, det skall gälla för eder såsom orent.

8 Av dessa djurs kött skolen I icke äta, ej heller skolen I komma vid deras döda kroppar; de skola gälla för eder såsom orena.
9 Detta är vad I fån äta av allt det som lever i vattnet: allt det i vattnet, vare sig i sjöar eller i strömmar, som har fenor och fjäll, det fån I äta.
10 Men allt det i sjöar och strömmar, som icke har fenor och fjäll, bland allt det som rör sig i vattnet, bland alla levande varelser i vattnet, det skall vara en

may eat, of all the beasts which are upon the earth:
3 Whatsoever parteth the hoof, and is cloven–footed, and cheweth the cud, among beasts, that, may ye eat.
4 Nevertheless, these, shall ye not eat, of them that chew the cud, and of them that part the hoof,—the camel, because, though he, cheweth the cud, yet, the hoof, he parteth not, unclean, he is to you;

5 And, the coney, because, though he, cheweth the cud, yet, the hoof, he parteth not,—unclean, he is to you;
6 And, the hare, because, though she, cheweth the cud, yet, the hoof, she parteth not,—unclean, she is, to you;
7 And, the swine, because, though he, parteth the hoof, and is cloven–footed, yet, the cud, he cheweth not,—unclean, he is, to you;
8 Of their flesh, shall ye not eat, and, their carcase, shall ye not touch,—unclean, they are, to you.

9 these, may ye eat, of all that are in the waters,—all that have fins and scales, in the waters, in the seas and in the rivers, them, may ye eat.
10 But, all that have not fins and scales, in the seas and in the rivers, of all that swarm in the waters, and of all the living souls that are in the waters, an

tai joissa.

11 Niitä inhotkaa; niiden lihaa älkää syökö, ja niiden raadot inhottakoot teitä.

12 Kaikkia niitä vesieläimiä, joilla ei ole eviä eikä suomuksia, inhotkaa.

13 Linnuista taas inhotkaa näitä; älköön niitä syötäkö, vaan olkoot inhottavia: kotka, partakorppikotka ja harmaa korppikotka,

14 haarahaukka ja suohaukkalajit,

15 kaikki kaarnelajit,

16 kamelikurki, pääskynen, kalalokki ja jalohaukkalajit,

17 huuhkaja, kalasääksi ja kissapöllö,

18 sarvipöllö, pelikaani ja likakorppikotka,

19 haikara ja sirriäislajit, harjalintu ja yölepakko.

20 Ja kaikkia siivellisiä pikkueläimiä, jotka liikkuvat neljällä jalalla, inhotkaa.

21 Kuitenkin saatte siivellisistä pikkueläimistä, jotka liikkuvat neljällä jalalla, syödä niitä, joilla jalkojen yläpuolella on kaksi säärtä hypelläksensä niillä maassa.

22 Niistä te saatte syödä seuraavia: heinäsirkkalajeja,

styggelse för eder.

11 Ja, de skola vara en styggelse för eder; av deras kött skolen I icke äta, och deras döda kroppar skolen I räkna såsom en styggelse.

12 Allt det i vattnet, som icke har fenor och fjäll, skall vara en styggelse för eder.

13 Och bland fåglarna skolen I räkna dessa såsom en styggelse, de skola icke ätas, de äro en styggelse: örnen, lammgamen, havsörnen,

14 gladan, falken med dess arter,

15 alla slags korpar efter deras arter,

16 strutsen, tahemasfågeln, fiskmåsen, höken med dess arter,

17 ugglan, dykfågeln, uven,

18 tinsemetfågeln, pelikanen,

19 asgamen, hägern, regnpiparen med dess arter, härfågeln och fladermusen.

20 Alla de flygande smådjur som gå på fyra fötter skola vara en styggelse för eder.

21 Av alla flygande smådjur, som gå på fyra fötter fån I allenast äta dem som ovanför sina fötter hava två ben att hoppa med på jorden.

22 Dessa fån I äta bland gräshopporna: arbe med

abomination, they are, unto you;

11 and, an abomination, shall they remain to you,—of their flesh, ye shall not eat, and, their carcases, shall ye abhor.

12 Whatsoever hath not fins and scales, in the waters, an abomination, it is, unto you.

13 And, these, shall ye abhor of birds, they shall not be eaten, an abomination, they are,—the eagle, and the ossifrage, and the osprey;

14 and the vulture, and the falcon, after its kind;

15 every raven, after its kind;

16 and the female ostrich, and the male ostrich, and the sea-gull,—and the hawk, after its kind;

17 and the pelican, and the gannet, and the bittern;

18 and the swan and the vomiting pelican, and the little vulture;

19 and the stork, and the parrot, after its kind,—and the mountain-cock, and the bat.

20 Every creeping thing that flieth, that goeth on all-fours, an abomination, it is, unto you.

21 Nevertheless, these, may ye eat, of all creeping things that fly, that go on all-fours,—such as have legs above their feet, to leap therewith, upon the earth—

22 these of them, may ye eat: the swarming-locust

solam-sirkkalajeja, hargol-sirkkalajeja ja haagab-sirkkalajeja.

23 Mutta kaikkia muita siivellisiä pikkueläimiä, joilla on neljä jalkaa, inhotkaa.

24 Seuraavista eläimistä te tulette saastaisiksi; jokainen, joka niiden raatoihin koskee, olkoon saastainen iltaan asti.
25 Ja jokainen, joka niiden raatoja kantaa, peskööon vaatteensa ja olkoon saastainen iltaan asti.

26 Kaikki nelijalkaiset eläimet, joilla on sorkat, mutta ei kokonaan halkinaiset, ja jotka eivät märehdi, olkoot teille saastaiset; jokainen, joka niihin koskee, olkoon saastainen.
27 Ja kaikki nelijalkaiset eläimet, jotka käyvät käpälillä, olkoot teille saastaiset; jokainen, joka niiden raatoihin koskee, olkoon saastainen iltaan asti.
28 Ja joka kantaa niiden raatoja, peskööon vaatteensa ja olkoon saastainen iltaan asti; ne olkoot teille saastaiset.

29 Ja nämä olkoot teille saastaiset niistä pikkueläimistä, jotka liikkuvat maassa: myyrä, hiiri ja sisiliskolajit,

dess arter, soleam med dess arter, hargol med dess arter och hagab med dess arter.

23 Men alla andra flygande smådjur som hava fyra fötter skola vara en styggelse för eder.
24 Genom följande djur ådragen I eder orenhet; var och en som kommer vid deras döda kroppar skall vara oren ända till aftonen,
25 och var och en som har burit bort någon sådan död kropp skall två sina kläder och vara oren ända till aftonen:
26 alla de fyrfotadjur som hava klövar, men icke helkluvna, och som icke idissla, de skola gälla för eder såsom orena. Var och en som kommer vid dem bliver oren.

27 Och alla slags fyrfotade djur som gå på tassar skola gälla för eder såsom orena. Var och en som kommer vid deras döda kroppar skall vara oren ända till aftonen.

28 Och den som har burit bort en sådan död kropp, han skall två sina kläder och vara oren ända till aftonen; de skola gälla för eder såsom orena.
29 Och bland de smådjur som röra sig på jorden skola dessa gälla för eder såsom orena: vesslan, jordråttan, ödlan med dess arter,

after its kind, and the devouring locust after its kind,—and the chargol-locust after its kind, and the chagab-locust after its kind.
23 But every [other] creeping thing that flieth, which hath four feet, an abomination, it is, unto you;
24 and, for these, shall ye count yourselves unclean—whosoever toucheth the carcase of them, shall be unclean until the evening;
25 and, whosoever beareth away aught of the carcase of them, shall wash his clothes, and be unclean until the evening.
26 As for every kind of beast which, though it parteth the hoof, yet is not cloven-footed, nor cheweth the cud, unclean, they are, unto you,—every one who toucheth them, shall be unclean.
27 And, all that go upon their paws, among all the living things that go on all-fours, unclean, they are, unto you,—whoso toucheth the carcase of them, shall be unclean until the evening.
28 And, he that beareth away the carcase of them, shall wash his clothes, and shall be unclean until the evening,—unclean, they are, unto you.
29 And, these, unto you, shall be unclean, among the creeping things that creep upon the earth,—the weasel and the mouse, and the lizard after its kind;

30 anaka-eläin, kooah-eläin, leeta-eläin, hoomet-eläin ja kameleontti.

30 anakan, koadjuret, letaan, hometdjuret och kameleonten.

30 and the ferret and the chameleon, and the wall–lizard,—and the winding lizard, and the mole.

31 Ne olkoot teille saastaiset kaikista pikkueläimistä; jokainen, joka niihin koskee, sittenkuin ne ovat kuolleet, olkoon saastainen iltaan asti.

31 Dessa äro de som skola gälla för eder såsom orena bland alla smådjur. Var och en som kommer vid dem, sedan de äro döda, skall vara oren ända till aftonen.

31 These, are they which are unclean to you, among all that creep,—whosoever toucheth them when they are dead, shall be unclean until the evening;

32 Ja kaikki, minkä päälle joku niistä kuolleena putoaa, on saastaista, olipa se sitten puuastia tai vaatekappale tai nahka tai säkki tai mikä tahansa kalu, jota johonkin tarpeeseen käytetään. Se pantakoon veteen ja olkoon saastainen iltaan asti; sitten se on puhdas.

32 Och allt varpå något sådant djur faller, sedan det är dött, bliver orent, vare sig det är något slags träkärl, eller det är kläder, eller något av skinn, eller en säck, eller vilken annan sak det vara må, som användes till något behov. Man skall lägga det i vatten, och det skall vara orent ända till aftonen; så bliver det rent.

32 and, everything whereon any of them shall fall when they are dead, shall be unclean—of any articles of wood, or cloth, or skin, or sackcloth, any article wherewith any work is done,––shall be put in water and shall be unclean until the evening, and then be clean.

33 Ja jos joku niistä putoaa saviastiaan, on kaikki, mitä siinä on, saastaista, ja astia rikottakoon.

33 Och om något sådant faller i något slags lerkärl, så bliver allt som är i detta orent, och kärlet skolen I slå sönder.

33 And, as for any earthen vessel whereinto any of them may fall, everything therein, shall be unclean, and, the vessel itself, shall ye break in pieces.

34 Kaikki ruoka, jota syödään, on saastaista, jos sen astian vettä tulee siihen; ja kaikki juoma, jota juodaan, on jokaisessa sellaisessa astiassa saastaista.

34 Allt slags mat däri, allt som man äter tillrett med vatten, det bliver orent; och allt slags dryck i något slags kärl, allt som man dricker, det bliver orent därav.

34 Of all the food that may be eaten, that whereon shall come water, shall be unclean,—and, all drink which might be drunk in any [such] vessel, shall be unclean.

35 Ja kaikki, minkä päälle niiden raato putoaa, tulee saastaiseksi; olkoon se leivinuuni tai liesi, niin se revittäköön maahan; sillä saastaisia ne ovat ja saastaisia ne teille olkoot.

35 Och allt varpå någon sådan död kropp faller bliver orent. Är det en ugn eller en härd, skall den förstöras, ty den bliver oren. Och den skall gälla för eder såsom oren.

35 And, everything whereon shall fall any part of the carcase of them, shall be unclean, oven or fire–range, it shall be destroyed, unclean, they are,—and, unclean, shall they remain to you.

36 Kuitenkin lähde tai kaivo, paikka, johon vettä

36 Men en källa eller en brunn, en plats dit vatten

36 Notwithstanding, a fountain or cistern wherein is

on kokoontunut, pysyy puhtaana. Mutta joka niiden raatoon koskee, olkoon saastainen.
37 Ja jos niiden raato putoaa kylvösiemenen päälle, minkä hyvänsä, joka kylvetään, pysyy tämä puhtaana.
38 Mutta jos siemen on vedellä kasteltu ja niiden raato putoaa sen päälle, tulee siemen teille saastaiseksi.
39 Ja jos joku eläin, joka on teille ravinnoksi, kuolee, olkoon se, joka sen raatoon koskee, saastainen iltaan asti.

40 Ja joka syö sen raatoa, pesköön vaatteensa ja olkoon saastainen iltaan asti; ja joka kantaa sen raatoa, pesköön vaatteensa ja olkoon saastainen iltaan asti.

41 Kaikki pikkueläimet, jotka liikkuvat maassa, olkoot inhottavia; älköön niitä syötäkö.
42 Kaikista niistä, jotka käyvät vatsallansa, ja kaikista pikkueläimistä, jotka liikkuvat maassa, käyden neljällä tai useammalla jalalla, niistä älkää mitään syökö, sillä ne ovat inhottavia.

43 Älkää saattako itseänne inhottaviksi koskemalla matelevaan pikkueläimeen, mihin tahansa, älkääkä

samlar sig, skall förbliva ren; men kommer någon vid själva den döda kroppen, bliver han oren.
37 Och om en sådan död kropp faller på något slags utsädeskorn, något man sår, då förbliver detta rent.

38 Men om vatten har kommit på säden och någon sådan död kropp sedan faller därpå, så skall den gälla för eder såsom oren.
39 Och om något fyrfotadjur som får ätas av eder dör, så skall den som kommer vid dess döda kropp vara oren ända till aftonen.

40 Och den som äter kött av en sådan död kropp, han skall två sina kläder och vara oren ända till aftonen. Och den som har burit bort någon sådan död kropp, han skall två sina kläder och vara oren ända till aftonen.
41 Och alla slags smådjur som röra sig på jorden äro en styggelse; de skola icke ätas.
42 Varken av det som går på buken eller av det som går på fyra eller flera fötter, bland alla de smådjur som röra sig på jorden, skolen I äta något, ty de äro en styggelse.

43 Gören eder icke själva till en styggelse genom något sådant djur, och ådragen eder icke orenhet genom

a gathering of waters, shall be clean,—but, he that toucheth the carcase of them, shall be unclean.
37 And, when any part of the carcase of them shall fall upon seed for sowing, which is to be sown, the same is, clean.
38 But, when water shall be put upon seed, and there shall fall thereon any part of the carcase of them, unclean, it is, to you.
39 And, when any of the beasts which are yours for food shall die, he that toucheth the carcase of it, shall be unclean until the evening.
40 And, he that eateth of the carcase of it, shall wash his clothes, and be unclean until the evening,—he also that carrieth away the carcase thereof, shall wash his clothes, and be unclean until the evening.
41 And, any creeping thing that creepeth upon the earth, an abomination, it is—it shall not be eaten.
42 Everything that goeth upon the belly, and everything that goeth upon all-fours, even to everything having many feet, as regardeth any creeping thing that creepeth upon the earth, ye shall not eat them, for, an abomination, they are.
43 Do not make your persons abominable, with any creeping thing that creepeth,—neither shall ye

saastuttako itseänne niillä, niin että tulette niistä saastaisiksi.
44 Sillä minä olen Herra, teidän Jumalanne; pyhittäkää siis itsenne ja olkaa pyhät, sillä minä olen pyhä. Niin älkää saastuttako itseänne koskemalla mihinkään pikkueläimeen, joka liikkuu maassa.
45 Sillä minä olen Herra, joka olen johdattanut teidät Egyptin maasta, ja joka olen teidän Jumalanne; olkaa siis pyhät, sillä minä olen pyhä.
46 Tämä on laki nelijalkaisista eläimistä ja linnuista ja kaikista elollisista, joita vedessä vilisee, ja kaikista olennoista, joita maassa liikkuu,
47 että tietäisitte erottaa puhtaat saastaisista ja syötävät eläimet niistä eläimistä, joita ei saa syödä.

sådana, så att I bliven orenade genom dem.

44 Ty jag är HERREN, eder Gud; och I skolen hålla eder heliga och vara heliga, ty jag är helig. Och I skolen icke ådraga eder orenhet genom något av de smådjur som röra sig på jorden.

45 Ty jag är HERREN, som har fört eder upp ur Egyptens land, för att jag skall vara eder Gud. Så skolen I nu vara heliga, ty jag är helig.
46 Detta är lagen om fyrfotadjuren, och om fåglarna, och om alla slags levande varelser som röra sig i vattnet, och om alla slags smådjur på jorden,

47 för att man skall kunna skilja mellan orent och rent, mellan de djur som få ätas och de djur som icke få ätas.

make yourselves unclean with them, that ye should become unclean thereby.
44 For, I—Yahweh, am your God, therefore shall ye hallow yourselves and remain holy; for, holy, am, I,—therefore shall ye not make your persons unclean, with any creeping thing that crawleth upon the earth;

45 for, I—Yahweh, am he that brought you up out of the land of Egypt, that I might become your, God,—therefore shall ye be holy, for, holy, am, I.
46 This, is the law of beast, and of bird, and of every living soul that moveth in the waters,—and as to every soul that creepeth upon the earth:

47 That ye may make a difference—between the unclean and the clean,—and between the living thing that may be eaten, and the living thing which may not be eaten.

12 luku

1 Ja Herra puhui Moosekselle sanoen:
2 Puhu israelilaisille ja sano: Kun vaimo tulee hedelmälliseksi ja synnyttää poikalapsen, olkoon hän saastainen seitsemän päivää; yhtä monta päivää kuin hänen kuukautisensa kestävät, hän olkoon saastainen.

1 Och HERREN talade till Mose och sade:
2 Tala till Israels barn och säg: När en kvinna föder barn och det är ett gossebarn som hon har fött, så skall hon vara oren i sju dagar; lika många dagar som vid sin månadsrening skall hon vara oren.

1 And Yahweh spake unto Moses, saying:
2 Speak unto the sons of Israel, saying, A, woman, when she conceiveth seed, and giveth birth to a male child, then shall she be unclean seven days, according to the days of her removal in her sickness shall she be unclean.

3 Ja kahdeksantena päivänä ympärileikattakoon pojan esinahan liha.
4 Mutta vaimo pysyköön kotona kolmekymmentä kolme päivää puhdistavan verenvuotonsa aikana; älköön hän koskeko mihinkään, mikä on pyhää, älköönkä tulko pyhäkköön, ennenkuin hänen puhdistuspäivänsä ovat kuluneet umpeen.
5 Mutta jos hän synnyttää tyttölapsen, olkoon hän saastainen kaksi viikkoa, samoinkuin kuukautisissaan, ja pysyköön kotona kuusikymmentä kuusi päivää puhdistavan verenvuotonsa aikana.
6 Mutta kun hänen puhdistuspäivänsä pojan tai tyttären jälkeen ovat kuluneet umpeen, vieköön hän vuoden vanhan karitsan polttouhriksi ja kyyhkysenpojan tai metsäkyyhkysen syntiuhriksi ilmestysmajan oven eteen papille.

7 Ja tämä tuokoon ne Herran eteen ja toimittakoon hänelle sovituksen, niin hän on puhdas verenvuodostansa. Tämä on laki lapsensynnyttäjästä, olipa hän synnyttänyt poika- tai tyttölapsen.
8 Mutta jos hän ei saa hankituksi lammasta, ottakoon kaksi metsäkyyhkystä tai kaksi kyyhkysenpoikaa, toisen

3 Och på åttonde dagen skall barnets förhud omskäras.
4 Och sedan skall hon stanna hemma trettiotre dagar, under sitt reningsflöde. Hon skall icke komma vid något heligt och får icke heller komma till helgedomen, förrän hennes reningsdagar äro ute.

5 Men om det är ett flickebarn som hon har fött, så skall hon vara oren i två veckor, på samma sätt som vid sin månadsrening; och sedan skall hon stanna hemma i sextiosex dagar, under sitt reningsflöde.
6 Och när hennes reningsdagar äro ute, vare sig efter son eller efter dotter, skall hon föra fram ett årsgammalt lamm såsom brännoffer, och en ung duva eller en turturduva såsom syndoffer, till uppenbarelsetältets ingång, till prästen.

7 Och han skall offra detta inför HERRENS ansikte och bringa försoning för henne, så bliver hon ren från sitt blodflöde. Detta är lagen om en barnaföderska, när hon har fött ett gossebarn, och när hon har fött ett flickebarn.
8 Och om hon icke förmår bekosta ett får, så skall hon taga två turturduvor eller två unga duvor, en till brännoffer och en till syndoffer. Och

3 And, on the eighth day, shall the flesh of his foreskin be circumcised.
4 And, for thirty–three days, shall she continue in the blood of purification,—no hallowed thing, shall she touch, and, into the sanctuary, shall she not enter, until her days of purification are fulfilled.

5 But, if, a female child, she bear, then shall she be unclean two weeks, as in her removal,—and, for sixty–six days, shall she continue in the blood of purification.

6 And, when the days of her purification are fulfilled, whether for a son or for a daughter, she shall bring in a lamb, the choice of its year, as an ascending–sacrifice, and a young pigeon or a turtle–dove, as a sin–bearer, unto the entrance of the tent of meeting, unto the priest;
7 and he shall bring it near before Yahweh, so shall the priest put a propitiatory–covering over her, and she shall be clean from her fountain of blood. This, is the law for her that hath given birth, to a male child or to a female.
8 But, if her hand findeth not sufficiency for a lamb, then shall she take two turtle doves or two young pigeons, one for an

polttouhriksi ja toisen syntiuhriksi; ja pappi toimittakoon hänelle sovituksen, niin hän on puhdas.

prästen skall bringa försoning för henne, så bliver hon ren.

ascending–sacrifice, and one for a sin–bearer,—so shall the priest put a propitiatory–covering over her, and she shall be clean.

13 luku

1 Ja Herra puhui Moosekselle ja Aaronille sanoen:
2 Jos jonkun ihoon tulee nystyrä tai ihottuma tai vaalea pilkku, niinkuin pitalitauti olisi tulemassa hänen ihoonsa, vietäköön hänet pappi Aaronin tai jonkun hänen poikansa, pappien, eteen.

1 Och HERREN talade till Mose och Aron och sade:

2 När någon på sin kropps hud får en upphöjning eller ett utslag eller en ljus fläck, och därav uppstår ett spetälskeartat ont på hans kropps hud, så skall han föras till prästen Aron eller till en av hans söner, prästerna.

1 And Yahweh spake unto Moses and unto Aaron, saying—
2 When, any man, shall have—in the skin of his flesh—a rising, or a scab, or a bright spot, and it shall become in the skin of his flesh the plague–spot of leprosy, then shall he be brought in unto Aaron the priest, or unto one of his sons the priests;

3 Ja jos pappi tarkastaessaan sairasta paikkaa ihossa huomaa, että karvat sairaassa paikassa ovat muuttuneet valkoisiksi ja että se paikka näyttää muuta ihoa matalammalta, on se pitalitautia; ja niin pian kuin pappi on sen huomannut, julistakoon hän hänet saastaiseksi.
4 Ja jos hänen ihossansa on valkea pilkku, mutta se ei näytä muuta ihoa matalammalta eivätkä karvat ole muuttuneet valkoisiksi, sulkekoon pappi sairaan sisälle seitsemäksi päiväksi.

3 Om då prästen, när han beser det angripna stället på hans kropps hud, finner att håret på det angripna stället har vitnat, och att det angripna stället visar sig djupare än den övriga huden på kroppen, så är han angripen av spetälska; och sedan prästen har besett honom skall han förklara honom oren.
4 Och om det är en vit fläck som synes på hans kropps hud, men den icke visar sig djupare än den övriga huden, och håret därpå icke har vitnat, så skall prästen hålla den angripne innestängd i sju dagar.

3 and the priest shall view the spot in the skin of his flesh—if, the hair in the plague, have turned white and the appearance of the spot be deeper than the skin of his flesh, the plague–spot of leprosy, it is,—so the priest shall view him, and pronounce him unclean.

4 But, if the bright spot, though white in the skin of his flesh, is not, deeper, in appearance than the skin, and, the hair, hath not turned white, then shall the priest shut up the plagued one, seven days.

5 Ja seitsemäntenä päivänä pappi tarkastakoon häntä, ja jos sairas paikka hänestä näyttää pysyneen

5 Om då prästen, när han på sjunde dagen beser honom, finner att det angripna stället visar sig

5 And the priest shall view him on the seventh day, and lo! if the spot hath stayed to his sight, and the spot hath

entisellään sairauden leviämättä ihossa, sulkekoon pappi hänet sisälle vielä seitsemäksi päiväksi.

oförändrat, och att det onda icke har utbrett sig på huden, så skall prästen för andra gången hålla honom innestängd i sju dagar.

not spread in the skin, then shall the priest shut him up seven days, more.

6 Ja seitsemäntenä päivänä pappi uudestaan tarkastakoon häntä, ja jos hän huomaa, että sairas paikka on käynyt vaaleaksi ja että sairaus ei ole ihossa levinnyt, julistakoon pappi hänet puhtaaksi, sillä se on ihottumaa; hän pesköön vaatteensa, ja niin hän on puhdas.

6 Om då prästen, när han på sjunde dagen beser honom för andra gången, finner att det angripna stället har bleknat, och att det onda icke har utbrett sig på huden, så skall prästen förklara honom ren, ty då är det ett vanligt utslag, och sedan han har tvått sina kläder, är han ren.

6 Then shall the priest view him, on the seventh day, a second time, and lo! if the spot is, faint, and the spot hath not spread in the skin, then shall the priest pronounce him clean—it is, a scab, and he shall wash his clothes, and be clean.

7 Mutta jos ihottuma leviää leviämistään hänen ihossansa, sen jälkeen kuin hän oli näyttäytynyt papille tullakseen puhtaaksi julistetuksi, näyttäytyköön uudestaan papille;

7 Men om utslaget utbreder sig på huden, sedan han har låtit bese sig av prästen för att förklaras ren, och han nu för andra gången låter bese sig av prästen

7 But, if the scab shall have, verily spread, in the skin, since he was shown to the priest that he might be cleansed, then shall he shew himself again, unto the priest;

8 ja jos pappi huomaa ihottuman levinneen ihossa, julistakoon pappi hänet saastaiseksi; se on pitalia.

8 och prästen då, när han beser honom, finner att utslaget har utbrett sig på huden, så skall prästen förklara honom oren, ty då är det spetälska.

8 and the priest shall take a view, and lo! if the scab hath spread in the skin, then shall the priest pronounce him unclean—leprosy, it is.

9 Jos pitalitauti ilmestyy ihmiseen, vietäköön hänet papin luo.

9 När någon bliver angripen av spetälska, skall han föras till prästen.

9 When, the plague of leprosy, cometh to be in any human being, then shall he be brought in unto the priest;

10 Ja jos pappi tarkastaessaan huomaa ihossa valkoisen nystyrän, jonka kohdalta karvat ovat muuttuneet valkoisiksi, ja liikaa lihaa kasvavan nystyrään,

10 Om då prästen, när han beser honom, finner en vit upphöjning på huden, och ser att håret där har vitnat, och att svallkött bildar sig i upphöjningen,

10 and the priest shall take a view, and lo! if there is a white rising in the skin and, the same, hath turned the hair white,—and there be a wound of raw flesh, in the rising,

11 on hänen ihossaan jo vanha pitali, ja sentähden pappi julistakoon hänet saastaiseksi älköönkä enää sulkeko häntä sisälle, sillä

11 så är det gammal spetälska på hans kropps hud, och prästen skall förklara honom oren; han skall då icke stänga honom

11 an old leprosy, it is, in the skin of his flesh, and the priest shall pronounce him unclean,—he shall not shut him up, for, unclean, he is.

hän on saastainen.
12 Ja jos pitali puhkeaa ihossa, niin että se peittää sairaan koko ihon päästä jalkoihin asti, mihin pappi katsokoonkin,

13 ja jos pappi tarkastaessaan huomaa pitalin peittävän koko ihon, niin julistakoon hän sairaan puhtaaksi; hän on kokonansa muuttunut valkoiseksi ja on puhdas.
14 Mutta niin pian kuin häneen ilmestyy liikaa lihaa, on hän saastainen.
15 Ja kun pappi huomaa liian lihan, julistakoon hän hänet saastaiseksi; liika liha on saastaista, se on pitalia.

16 Mutta jos liika liha häviää ja sairas paikka muuttuu valkoiseksi, menköön hän papin luo.
17 Ja jos pappi huomaa, että sairas paikka on muuttunut valkoiseksi, julistakoon pappi sairaan puhtaaksi; hän on puhdas.

18 Ja jos jonkun ihoon tulee paise, joka paranee jälleen,

19 ja paiseen sijalle tulee valkoinen nystyrä tai vaaleanpunainen pilkku, näyttäytyköön hän papille.

20 Ja jos pappi tarkastaessaan huomaa, että se paikka näyttää

inne, ty han är oren.
12 Men om spetälskan så har brutit ut på huden, att på den angripne hela huden, från huvud till fötter, överallt där prästen ser, är betäckt av spetälska

13 och prästen alltså, när han beser honom, finner att spetälska betäcker hela hans kropp, så skall han förklara den angripne ren. Hela hans kropp har blivit vit; han är ren.
14 Men så snart svallkött visar sig på honom, är han oren.
15 När prästen ser svallköttet, skall han förklara honom oren; svallköttet är orent, det är spetälska.

16 Men om svallköttet förändrar sig och stället bliver vitt, så skall han komma till prästen.
17 Om då prästen, när han beser honom, finner att det angripna stället har blivit vitt, så skall prästen förklara den angripne ren, han är då ren.

18 När någon på sin kropps hud har haft en bulnad som har blivit läkt,

19 men sedan, på det ställe där bulnaden var, en vit upphöjning eller en rödvit fläck visar sig, så skall han låta bese sig av prästen.
20 Om då prästen, när han beser honom, finner att stället visar sig lägre än den

12 But, if the leprosy, cometh quite out, in the skin, and the leprosy covereth all the skin of him that is plagued, from his head even unto his feet,—so far as appeareth to the eyes of the priest,
13 then shall the priest takes view, and lo! if the leprosy hath covered all his flesh, then shall he pronounce clean him that was plagued,—all of it, hath turned white, clean, he is.
14 But, the very day there appeareth in him raw flesh, he shall be unclean;
15 so then the priest shall view the raw flesh, and pronounce him unclean,—as for the raw flesh, unclean, it is, leprosy, it is.
16 Or, if the raw flesh turn again, and be changed to white, then shall he come in unto the priest;
17 and the priest shall view him, and lo! if the spot hath changed to white, then shall the priest pronounce clean him that was plagued—clean, he is.
18 And, when, any one's flesh, hath, in the skin thereof, a boil,—and then it is healed;
19 but, in the place of the boil, is a white rising, or a bright spot, reddish white, then shall it be shown unto the priest.
20 And the priest shall take a view, and lo! if, the appearance thereof, is lower

muuta ihoa matalammalta ja että karvat siinä ovat muuttuneet valkoisiksi, julistakoon pappi hänet saastaiseksi; paiseeseen on puhjennut pitalitauti.
21 Mutta jos pappi tarkastaessaan huomaa, ettei siinä ole valkoisia karvoja ja ettei se paikka ole muuta ihoa matalampi ja että se on käynyt vaaleaksi, sulkekoon pappi hänet sisälle seitsemäksi päiväksi.
22 Ja jos se leviää leviämistään hänen ihossaan, julistakoon pappi hänet saastaiseksi; se on pitalia.
23 Mutta jos pilkku pysyy alallansa eikä leviä, on se paiseen arpi, ja pappi julistakoon hänet puhtaaksi.

24 Tahi jos joku saa palohaavan ihoonsa ja palohaavaan kasvavaan lihaan ilmestyy vaaleanpunainen tai valkoinen pilkku,
25 ja jos pappi tarkastaessaan huomaa karvojen muuttuneen valkoisiksi siinä pilkussa ja sen paikan näyttävän muuta ihoa matalammalta, niin on palohaavaan puhjennut pitali, ja pappi julistakoon hänet saastaiseksi; se on pitalitautia.
26 Mutta jos pappi tarkastaessaan huomaa, ettei pilkussa ole valkoisia

övriga huden, och att håret därpå har vitnat, så skall prästen förklara honom oren; ty då är han angripen av spetälska, som har brutit ut där bulnaden var.
21 Men om prästen, när han beser stället, finner att vitt hår saknas där, och att stället icke är lägre än den övriga huden, och att det är blekt, så skall prästen hålla honom innestängd i sju dagar.

22 Om då det onda utbreder sig på huden, så skall prästen förklara honom oren, ty då är han angripen.

23 Men om den ljusa fläcken bliver oförändrad där den är och icke utbreder sig, då är det ett märke efter bulnaden, och prästen skall förklara honom ren.
24 Men om någon på sin kropps hud får ett brännsår, och om av ärrbildningen i brännsåret sedan bliver en rödvit eller vit fläck

25 och prästen, när han beser stället, finner att håret på fläcken har vitnat, och att den visar sig djupare än den övriga huden, så är mannen angripen av spetälska, som har brutit ut där brännsåret var; och prästen skall förklara honom oren, ty då är han angripen av spetälska.
26 Men om prästen, när han beser stället, finner att vitt hår saknas på den ljusa

than the skin, and, the hair thereof, hath turned white, then shall the priest pronounce him unclean—the plague–spot of leprosy, it, is, in the boil, broken out.
21 But, if the priest shall view it, and lo! there is no, white hair therein, and it is not deeper than the skin, and, in itself, is faint, then shall the priest shut him up seven days;

22 and, if it, clearly spreadeth, in the skin, then shall the priest pronounce him unclean—a plague–spot, it is.
23 But, if in its place, the bright spot stayeth, hath not spread, a boil, it is,—and the priest shall pronounce him clean.

24 Or, when, any one's flesh, hath in the skin thereof, a fiery burning,—and the burning wound becometh a bright spot, reddish white, or white,
25 then shall the priest view it—and lo! if the hair is turned white in the bright spot, and the appearance thereof is deeper than the skin, leprosy, it is, broken out, in the burning,—so the priest shall pronounce him unclean, the plague–spot of leprosy, it is.

26 But, if the priest shall view it, and lo! there is not, in the bright spot, white hair,

karvoja ja ettei se ole muuta ihoa matalampi ja että se on käynyt vaaleaksi, niin sulkekoon pappi hänet sisälle seitsemäksi päiväksi.
27 Ja seitsemäntenä päivänä pappi tarkastakoon häntä; jos se on yhä levinnyt ihossa, julistakoon pappi hänet saastaiseksi; se on pitalitautia.

28 Mutta jos pilkku on pysynyt alallansa eikä ole levinnyt ihossa ja on edelleen vaalennut, on se palohaavasta syntynyt nystyrä, ja pappi julistakoon hänet puhtaaksi; se on palohaavan arpi.

29 Jos mieheen tai naiseen tulee sairas paikka päähän tai partaan,

30 ja jos pappi tarkastaessaan sairasta paikkaa huomaa, että se näyttää muuta ihoa matalammalta ja että siinä on ohuita, kellertäviä karvoja, niin julistakoon pappi hänet saastaiseksi; se on pitalisyyhelmää, se on pää- eli partapitalia.
31 Ja jos pappi tarkastaessaan sairasta paikkaa huomaa, ettei se näytä muuta ihoa matalammalta, mutta ettei siinä ole mustia karvoja, sulkekoon pappi syyhelmää sairastavan sisälle seitsemäksi päiväksi.
32 Ja jos pappi seitsemäntenä päivänä

fläcken, och att stället icke är lägre än den övriga huden, och att det är blekt, så skall prästen hålla honom innestängd i sju dagar.
27 Om då prästen, när han på sjunde dagen beser honom, finner att det onda har utbrett sig på huden, så skall prästen förklara honom oren ty då är han angripen av spetälska.
28 Men om den ljusa fläcken bliver oförändrad där den är och icke utbreder sig på huden och förbliver blek, då är det en upphöjning efter brännsåret, och prästen skall förklara honom ren, ty det är ett märke efter brännsåret.
29 När på en man eller en kvinna något ställe på huvudet eller på hakan bliver angripet
30 och prästen, då han beser det angripna stället, finner att det visar sig djupare än den övriga huden och att gulaktigt tunt hår finnes där, så skall prästen förklara den angripne oren, ty då är det spetälskeskorv, huvud- eller hakspetälska.

31 Men om prästen, när han beser det angripna stället med skorven, finner, att om det än icke visar sig djupare än den övriga huden, svart hår likväl saknas där, så skall prästen hålla den av skorven angripne innestängd i sju dagar.
32 Om då prästen, när han på sjunde dagen beser det

and it is not, deeper, than the skin, but, itself, is faint, then shall the priest shut him up seven days;

27 and the priest shall view him on the seventh day,—if it, hath plainly spread, in the skin, then shall the priest pronounce him unclean, the plague–spot of leprosy, it is.

28 But, if, in its place, the bright spot hath stayed, and hath not spread in the skin, but, itself, is faint, the rising of a burning, it is,—and the priest shall pronounce him clean, for only the inflaming of the burning, it is.

29 And, when there cometh to be in, any man or woman, a spot,—in the head, or in the beard,
30 then shall the priest view the spot, and lo! if, the appearance thereof, is deeper than the skin, and, therein, is yellow, thin hair, then shall the priest pronounce him unclean, a scall, it is, a leprosy of the head or of the beard, it is.

31 But, when the priest vieweth the spot, and lo! there is, no appearance, of it deeper than the skin, and, no dark hair, is therein, then shall the priest shut up him that hath the plague–spot of scall, seven days;

32 and the priest shall view the spot on the seventh day,

tarkastaessaan sairasta paikkaa huomaa, ettei syyhelmä ole levinnyt ja ettei siinä ole kellertäviä karvoja ja ettei syyhelmä näytä muuta ihoa matalammalta,
33 niin ajakoon sairas hiuksensa tai partansa, kuitenkaan ajamatta sairasta paikkaa, ja pappi sulkekoon syyhelmää sairastavan sisälle vielä seitsemäksi päiväksi.
34 Ja jos pappi seitsemäntenä päivänä tarkastaessaan sairasta paikkaa huomaa, ettei syyhelmä ole levinnyt ihossa ja ettei se näytä muuta ihoa matalammalta, julistakoon pappi hänet puhtaaksi; hän pesköön vaatteensa, ja niin hän on puhdas.
35 Mutta jos syyhelmä leviää leviämistään ihossa, sen jälkeen kuin hänet julistettiin puhtaaksi,
36 ja jos pappi tarkastaessaan häntä huomaa, että syyhelmä on levinnyt ihossa, älköön pappi enää etsikö kellertäviä karvoja; hän on saastainen.
37 Mutta jos syyhelmä hänestä näyttää pysyneen entisellään ja jos siihen on kasvanut mustia karvoja, on syyhelmä parantunut; hän on puhdas, ja pappi julistakoon hänet puhtaaksi.
38 Jos miehen tai naisen ihoon tulee pilkkuja, valkoisia pilkkuja,

angripna stället, finner att skorven icke har utbrett sig, och att där icke finnes något gulaktigt hår, och att skorven icke visar sig djupare än den övriga huden,
33 så skall den sjuke raka sig, utan att dock raka det skorviga stället, och prästen skall för andra gången hålla den skorvsjuke innestängd i sju dagar.

34 Om då prästen, när han på sjunde dagen beser den skorvsjuke, finner att skorven icke har utbrett sig på huden, och att den icke visar sig djupare än den övriga huden, så skall prästen förklara honom ren, och sedan han har tvått sina kläder, är han ren.

35 Men om skorven utbreder sig på huden, sedan han har blivit förklarad ren,

36 och prästen, när han beser honom, finner att skorven har utbrett sig på huden, så behöver prästen icke efterforska om där finnes något gulaktigt hår, ty han är oren.
37 Men om skorven visar sig oförändrad, och svart hår har vuxit upp på stället, då är skorven läkt, och han är ren, och prästen skall förklara honom ren.

38 När någon, man eller kvinna, på sin kropps hud får fläckar, vita fläckar,

and lo! if the scall hath not spread, and there hath not come to be therein yellow hair,—and, the appearance of the scall, is not deeper than the skin,
33 then shall he shave himself, but, the scall, shall he not shave,—and the priest shall shut up him who hath the scall seven days, more;
34 then shall the priest view the scall, on the seventh day, and lo! if the scall hath not spread in the skin, and, the appearance thereof, is not deeper than the skin, then shall the priest pronounce him clean, and he shall wash his clothes, and be clean.
35 But, if the scall, do indeed spread, in the skin,—after he hath been pronounced clean,
36 then shall the priest take a view, and lo! if the scall hath spread in the skin, the priest shall not search for the yellow hair—unclean, he is.
37 But, if, in his eyes, the scall is at a stay, and dark hair hath grown up therein, the scall is healed, clean, he is,—and the priest shall pronounce him clean.
38 And, when either, man or woman, hath in the skin of their flesh, bright spots,—

		bright spots that are white,
39 ja jos pappi tarkastaessaan huomaa vaalenevia, valkoisia pilkkuja heidän ihossaan, on se vaaratonta valkoista ihottumaa, joka on puhjennut ihoon; hän on puhdas.	39 och prästen, när han beser den angripne, finner att fläckarna på hans kropps hud äro blekvita, då är det ett ofarligt utslag som har kommit fram på huden; han är ren.	39 then shall the priest take a view, and lo! if, in the skin of their flesh, are bright spots, that are dull white, dead white spot, it is, that hath broken through in the skin—clean, he is.
40 Jos hiukset lähtevät miehen päästä, takaraivosta, on hän takakalju; hän on puhdas.	40 När på en mans huvud håret utan vidare faller av, är det vanlig bakskallighet; han är ren.	40 And, when, any man's, head loseth its hair, though, bald, he is, clean.
41 Ja jos hiukset lähtevät päästä, ohimoista, on hän otsakalju; hän on puhdas.	41 Och om håret utan vidare faller av på främre delen av huvudet, så är det vanlig framskallighet; han är ren.	41 And, if, in front, his head loseth its hair, though, bald in the forehead, he is, clean.
42 Mutta jos vaaleanpunainen pilkku ilmestyy takaraivon tai otsapuolen paljaaseen paikkaan, on se pitalia, joka on puhkeamassa takaraivon tai otsapuolen paljaaseen paikkaan.	42 Men när på det skalliga stället, baktill eller framtill, en rödvit fläck uppstår, då är det spetälska som har brutit ut på det skalliga stället baktill eller framtill.	42 But, should there be, in the baldness behind, or in the baldness in front, a spot, that is reddish white, leprosy broken out, it is, in his baldness behind, or in his baldness in front.
43 Ja jos pappi tarkastaessaan häntä huomaa, että nystyrä takaraivon tai otsapuolen paljaassa paikassa on vaaleanpunainen näyttäen samanlaiselta kuin pitali muussa ihossa,	43 Om alltså prästen, när han beser honom, finner att den upphöjda fläcken på det skalliga stället, baktill eller framtill, är rödvit, och att den visar sig lik spetälska på den övriga kroppens hud,	43 So the priest shall view it, and lo! if, the rising–spot, be reddish white in his baldness behind, or in his baldness in front,—like the appearance of leprosy in the skin of the flesh,
44 niin mies on pitalinen ja saastainen; pappi julistakoon hänet heti saastaiseksi hänen päässänsä olevan sairauden tähden.	44 så är mannen spetälsk, han är oren; prästen skall strax förklara honom oren, ty han är angripen på sitt huvud.	44 a leprous man, is he, unclean, he is,—unclean, shall the priest pronounce him, in his head, is his plague.
45 Joka sairastaa pitalia, hän käyköön rikkirevityissä vaatteissa, tukka hajallaan ja parta peitettynä ja huutakoon: 'Saastainen, saastainen!'	45 Den som är angripen av spetälska skall gå med sönderrivna kläder, han skall hava sitt hår oordnat och skyla sitt skägg, och han skall ropa: »Oren! Oren!»	45 Now, as for the leper in whom is the plague, His clothes, shall be rent, And, his head, shall be bare, And, his beard, shall he cover,— And, Unclean! Unclean! shall

he cry.

46 Niin kauan kuin sairaus hänessä on, olkoon hän saastainen; saastaisena hän asukoon yksinänsä, hänen asuinsijansa olkoon leirin ulkopuolella.

46 Så länge han är angripen av spetälska, skall han vara oren; oren är han. Han skall bo avskild; utanför lägret skall han hava sin bostad.

46 All the days that the plague is in him, shall he continue unclean, Unclean, he is,—Alone, shall he remain, Outside the camp, shall be his dwelling.

47 Jos pitalitartuntaa tulee vaatekappaleeseen, olipa vaatekappale villainen tai pellavainen,

47 När en klädnad bliver angripen av spetälska, vare sig klädnaden är av ylle eller av linne,

47 And, when, in a garment, there is a plague–spot of leprosy,—whether in a garment of wool, or a garment of flax;

48 tai kudottuun tai solmustettuun kankaaseen, olipa se pellavaista tai villaista, tai nahkaan tai mihin nahasta tehtyyn esineeseen tahansa,

48 eller när så sker med något vävt eller virkat tyg, vare sig av linne eller av ylle, eller med skinn eller med något, vad det vara må, som är förfärdigat av skinn,

48 either in warp or in weft, made with flax, or with wool,—or in a skin, or in anything wrought of skin;

49 ja jos tartunnan paikka näyttää vihertävältä tai punertavalta vaatekappaleessa tai nahassa tai kudotussa tai solmustetussa kankaassa tai missä nahasta tehdyssä esineessä tahansa, niin se on pitalia, ja se on näytettävä papille.

49 och det angripna stället visar sig grönaktigt eller rödaktigt, på klädnaden eller skinnet, eller på det vävda eller virkade tyget, eller på skinnsaken, vad det vara må, då är stället angripet av spetälska och skall visas för prästen.

49 and the spot cometh to be of a greenish yellow or reddish, in the garment or in the skin, whether in warp or in weft, or in any utensil of skin, the plague–spot of leprosy, it is,—and shall be shown unto the priest;

50 Ja kun pappi on tarkastanut tartunnan paikan, sulkekoon hän tartutetun sisälle seitsemäksi päiväksi.

50 Och när prästen har besett det angripna stället, skall han hava den angripna saken inlåst i sju dagar.

50 and the priest shall view the spot,—and shall shut up him that is plagued, seven days;

51 Ja jos hän seitsemäntenä päivänä tarkastaessaan tartunnan paikkaa huomaa, että tarttuma on levinnyt vaatekappaleessa tai kudotussa tai solmustetussa kankaassa tai nahassa tai missä nahasta tehdyssä esineessä tahansa, on tarttuma pahanlaatuista pitalia; ne ovat saastaiset.

51 Om han då, när han på sjunde dagen beser det angripna stället, finner att skadan har utbrett sig på klädnaden, eller på det vävda eller virkade tyget, eller på skinnet, vadhelst det vara må, som är förfärdigat av skinnet, så är stället angripet av elakartad spetälska; sådant är orent.

51 then shall he view the spot, on the seventh day, if the spot hath spread in the garment, whether in warp or in weft, or in the skin, or anything which may be made of skin for service, the spot is, a fretting leprosy, unclean, it is.

52 Ja hän polttakoon vaatekappaleen tai kudotun tai solmustetun kankaan, olipa se villainen tai pellavainen, tai nahasta tehdyn esineen, olipa se mikä tahansa, jossa tarttuma on, sillä se on pahanlaatuista pitalia; kaikki sellainen poltettakoon tulessa.

52 Och man skall bränna upp klädnaden, eller det vävda eller virkade tyget, vare sig det är av ylle eller av linne, eller skinnsaken som är angripen, vad det vara må; ty det är en elakartad spetälska; allt sådant skall brännas upp i eld.

52 Then shall he burn up the garment, whether it be in the warp or the weft, in wool or in flax, or any utensil of skin, wherein shall be the plague-spot,—for, a fretting leprosy, it is, in fire, shall it be burnt up.

53 Mutta jos pappi tarkastaessaan huomaa, ettei tarttuma ole levinnyt vaatekappaleessa tai kudotussa tai solmustetussa kankaassa tai nahasta tehdyssä esineessä, olipa se mikä tahansa,

53 Men om prästen, när han beser stället, finner att fläcken icke har utbrett sig på klädnaden, eller på det vävda eller virkade tyget, eller på skinnsaken, vad det vara må,

53 But, if the priest shall take a view, and lo! the spot has not spread, in the garment, either in warp or in weft,—or in any utensil of skin,

54 käskeköön pappi pestä esineen, jossa tarttuma on, ja sulkekoon sen sisälle vielä seitsemäksi päiväksi.

54 så skall prästen bjuda att man tvår den sak på vilken det angripna stället finnes, och han skall för andra gången hava den inlåst i sju dagar.

54 then shall the priest give command, and they shall wash that wherein is the spot,—and he shall shut it up seven days, more;

55 Ja jos pappi tarkastaessaan tartunnan saanutta esinettä, sen jälkeen kuin se on pesty, huomaa, ettei tarttuma ole muuttunut näöltään, on esine, vaikka tarttuma ei olekaan levinnyt, saastainen, ja se poltettakoon tulessa; se on pitalin syömä, olkoon sitten nurjalta tai oikealta puolelta.

55 Om då prästen, när han efter tvagningen beser det angripna stället, finner att det angripna stället icke har förändrat sitt utseende, så är en sådan sak oren, om ock fläcken icke vidare har utbrett sig; du skall bränna upp den i eld; det är en frätfläck, vare sig den sitter på avigsidan eller på rätsidan.

55 then shall the priest take a view, after the plagued garment hath been washed, and lo! if the spot hath not changed its look, then, though, the spot, hath not spread, yet, unclean, it is, in the fire, shalt thou burn it up,—a sunken spot, it is, in the back thereof, or in the front thereof.

56 Mutta jos pappi tarkastaessaan huomaa, että tartunnan paikka on pesemisen jälkeen vaalennut, reväiskööon hän sen pois vaatekappaleesta tai nahasta tai kudotusta tai solmustetusta kankaasta.

56 Men om prästen, när han beser det angripna stället, finner att det efter tvagningen har bleknat, så skall han riva bort det från klädnaden eller skinnet, eller från det vävda eller virkade tyget.

56 And, if the priest hath taken a view, and lo! the spot is, faint, since it hath been washed, then shall he rend it out of the garment, or out of the skin, whether out of the warp or out of the weft;

57 Ja jos sitten vielä tarttumaa ilmestyy vaatekappaleeseen tai kudottuun tai solmustettuun kankaaseen tai mihin nahasta tehtyyn esineeseen tahansa, on se puhkeavaa pitalia; se esine, jossa tarttuma on, poltettakoon tulessa.

57 Om likväl sedan en fläck åter visar sig på klädnaden, eller på det vävda eller virkade tyget, eller på skinnsaken, vad det vara må, så är det spetälska som har brutit ut; den sak på vilken det angripna stället finnes skall du bränna upp i eld.

57 and, if it appear still in the garment—either in the warp or in the weft, or in any utensil of skin, a breaking out, it is,—in the fire, shalt thou burn up that wherein is the plague.

58 Mutta vaatekappale tai kudottu tai solmustettu kangas tai mikä nahasta tehty esine tahansa, josta tarttuma on pesemällä kadonnut, pestäköön vielä kerran, ja niin se on puhdas.

58 Men om genom tvagningen fläcken har gått bort på klädnaden, eller på det vävda eller virkade tyget, eller på skinnsaken, vad det vara må, så skall det för andra gången tvås, och så bliver det rent.

58 But, as for the garment—whether the warp or the weft, or any utensil of skin which thou shalt wash, and the plague shall depart therefrom, then shall it be washed a second time, and shall be clean.

59 Tämä on laki pitalitarttumasta vaatekappaleessa, villaisessa tai pellavaisessa, tai kudotussa tai solmustetussa kankaassa tai missä nahasta tehdyssä esineessä tahansa, laki niiden puhtaiksi tai saastaisiksi julistamisesta.

59 Detta är lagen om det som bliver angripet av spetälska, antingen det är en klädnad av ylle eller linne, eller det är vävt eller virkat tyg, eller någon skinnsak, vad det vara må -- den lag efter vilken det skall förklaras rent eller orent.

59 This, is the law as to the plague–spot of leprosy, in a garment of wool or of flax, whether in the warp or the weft, or in any utensil of skin,—To pronounce it clean, or to pronounce it unclean.

14 luku

1 Ja Herra puhui Moosekselle sanoen:

1 Och HERREN talade till Mose och sade:

1 And Yahweh spake unto Moses, saying—

2 Tämä olkoon laki pitalitautisen puhdistamispäivästä. Hänet tuotakoon papin eteen,

2 Detta vare lagen om huru man skall förfara, när den som har haft spetälska skall renas: Han skall föras till prästen;

2 This, shall be the law of the leper, in the day when he is declared clean,—He shall be brought in unto the priest;

3 ja pappi menköön leirin ulkopuolelle; ja jos pappi tarkastaessaan pitalista huomaa, että hän on parantunut pitalitaudista,

3 och prästen skall gå ut utanför lägret. Om då prästen, när han beser den spetälske, finner att han är botad från den spetälska varav han var angripen,

3 then shall the priest go forth unto the outside of the camp,—and the priest shall take a view, and lo! if the plague of leprosy hath been healed out of the leper;

4 käskeköön pappi puhdistettavaa varten ottaa

4 så skall prästen bjuda att man för dens räkning, som

4 then shall the priest give command,—and there shall

kaksi elävää, puhdasta lintua, setripuuta, helakanpunaista lankaa ja isoppikorren.
5 Ja pappi käskeköön teurastaa toisen linnun saviastian päällä, jossa on raikasta vettä.

6 Sitten hän ottakoon sen elävän linnun ynnä setripuun, helakanpunaisen langan ja isoppikorren ja kastakoon ne ynnä elävän linnun sen linnun vereen, joka teurastettiin raikkaan veden päällä,

7 ja pirskoittakoon sitä seitsemän kertaa siihen, joka on pitalista puhdistettava; ja puhdistettuaan hänet hän päästäköön sen elävän linnun lentämään kedolle.
8 Ja puhdistettava pesköön vaatteensa, ajakoon kaikki hiuksensa ja peseytyköön vedessä, niin hän on puhdas. Sen jälkeen hän saa mennä leiriin; asukoon kuitenkin ulkona teltastansa seitsemän päivää.
9 Seitsemäntenä päivänä hän ajakoon kaikki hiukset päästänsä, partansa ja kulmakarvansa: kaikki karvat hän ajakoon; pesköön sitten vaatteensa ja pesköön ruumiinsa vedessä, niin hän on puhdas.

10 Ja kahdeksantena päivänä hän ottakoon kaksi virheetöntä karitsaa ja virheettömän, vuoden

skall renas, tager två levande rena fåglar, cederträ, rosenrött garn och isop.

5 Och prästen skall bjuda att man slaktar den ena fågeln över ett lerkärl med friskt vatten i.

6 Sedan skall han taga den levande fågeln, så ock cederträet, det rosenröda garnet och isopen, och detta alltsammans, jämväl den levande fågeln, skall han doppa i den fågelns blod, som har blivit slaktad över det friska vattnet.
7 Och han skall stänka sju gånger på den som skall renas från spetälskan; och sedan han så har renat honom, skall han slappa den levande fågeln fri ute på marken.
8 Och den som skall renas skall två sina kläder och raka av allt sitt hår och bada sig i vatten, så bliver han ren och får sedan gå in i lägret. Dock skall han stanna utanför sitt tält i sju dagar.
9 Och på sjunde dagen skall han raka av allt sitt hår, både huvudhåret och skägget och ögonbrynen: allt sitt hår skall han raka av. Och han skall två sina kläder och bada sin kropp i vatten, så bliver han ren.

10 Och på åttonde dagen skall han taga två felfria lamm av hankön och ett årsgammalt felfritt lamm av

be taken—for him that is to be cleansed—two living clean birds,—and cedar wood, and crimson, am hyssop;
5 and the priest shall give command, and one bird shall be slain,—within an earthen vessel, over living water:
6 as for the living bird, he shall take, it, and the cedar wood, and the crimson, and the hyssop,—and shall dip them, and the living bird, in the blood of the bird that hath been slain over the living water;

7 and shall sprinkle upon him that is to be cleansed from the leprosy, seven times,—and shall pronounce him clean, and shall let go the living bird, over the face of the field.
8 And he that is to be declared clean shall wash his clothes, and shave off all his hair, and bathe in water, and be clean, and, afterwards, shall he come into the camp,—and dwell outside his tent, seven days;
9 and it shall be, on the seventh day, that he shall shave off all the hair of his head, and his beard, and his eyebrows, even all his hair, shall he shave off,—and shall wash his clothes, and bathe his flesh in water, so shall he be clean.
10 And, on the eighth day, he shall take two he-lambs, without defect, and one ewe-lamb, the choice of its

vanhan uuhikaritsan sekä kolme kymmenennestä lestyjä jauhoja, joihin on sekoitettu öljyä, ruokauhriksi, ja yhden loog-mitan öljyä.

honkön, så ock tre tiondedels efa fint mjöl, begjutet med olja, till spisoffer, och därtill en log olja.

year, without defect,—and three–tenths of fine meal for a meal–offering, overflowed with oil, and one log of oil.

11 Ja puhdistusta toimittava pappi asettakoon puhdistettavan henkilön ja nämä esineet Herran eteen ilmestysmajan ovelle.

11 Och prästen som förrättar reningen skall ställa den som skall renas och allt det andra fram inför HERRENS ansikte, vid ingången till uppenbarelsetältet.

11 And the priest that is cleansing him shall cause the man that is to be cleansed, and those things, to stand before Yahweh, at the opening of the tent of meeting.

12 Sitten pappi ottakoon toisen karitsan ja tuokoon sen vikauhriksi ynnä loog-mitan öljyä, ja toimittakoon niiden heilutuksen Herran edessä.

12 Och prästen skall taga det ena lammet och offra det till ett skuldoffer, jämte tillhörande log olja, och vifta detta såsom ett viftoffer inför HERRENS ansikte.

12 And the priest shall take one, he–lamb, and bring him near as a guilt–bearer, and the log of oil,—and shall wave them as a wave–offering, before Yahweh;

13 Ja niin hän teurastakoon karitsan siinä paikassa, jossa syntiuhri- ja polttouhriteuraat teurastetaan, pyhässä paikassa; sillä vikauhri on, niinkuin syntiuhrikin, papin oma, se on korkeasti-pyhä.

13 Och man skall slakta lammet på samma plats där man slaktar synd- och brännoffersdjuren, på en helig plats; ty skuldoffret tillhör prästen, likasom syndoffret; det är högheligt.

13 and shall slay the lamb in the place where the sin–bearer and the ascending–sacrifice are slain, in the holy place,—for, like the sin–bearer, the guilt–bearer, is the priest's, most holy, it is.

14 Ja pappi ottakoon vikauhrin verta ja sivelköön sitä puhdistettavan oikeaan korvanlehteen sekä oikean käden peukaloon ja oikean jalan isoonvarpaaseen.

14 Och prästen skall taga något av skuldoffrets blod, och därmed skall prästen bestryka högra örsnibben på den som skall renas, så ock tummen på hans högra hand och stortån på hans högra fot.

14 Then shall the priest take of the blood of the guilt–bearer, and the priest shall put it upon the tip of the right ear of him that is to be cleansed,—and upon the thumb of his right hand, and upon the great toe of his right foot;

15 Senjälkeen pappi ottakoon öljyä loog-mitasta ja kaatakoon sitä vasempaan käteensä,

15 Sedan skall prästen taga av tillhörande log olja och gjuta i sin vänstra hand,

15 and the priest shall take of the log of oil,—and shall pour it upon the palm of the priest's left hand,

16 ja pappi kastakoon oikean kätensä etusormen öljyyn, jota on hänen vasemmassa kädessään, ja pirskoittakoon öljyä sormellansa seitsemän

16 och prästen skall doppa sitt högra pekfinger i oljan som han har i sin vänstra hand och stänka något av oljan med sitt finger sju gånger inför HERRENS

16 and the priest shall dip his right finger [and take] of the oil that is on the palm of his left hand,—and shall sprinkle of the oil with his finger seven times, before

kertaa Herran edessä.
17 Ja käteensä jäänyttä öljyä pappi sivelköön puhdistettavan oikeaan korvanlehteen sekä oikean käden peukaloon ja oikean jalan isoonvarpaaseen vikauhrin veren päälle.

18 Ja käteensä vielä jääneen öljyn pappi sivelköön puhdistettavan päähän; näin pappi toimittakoon hänelle sovituksen Herran edessä.

19 Sitten pappi uhratkoon syntiuhrin ja toimittakoon puhdistettavalle sovituksen hänen saastaisuudestansa, ja senjälkeen hän teurastakoon polttouhriteuraan.

20 Ja pappi uhratkoon polttouhrin ja ruokauhrin alttarilla, ja kun pappi näin on toimittanut hänelle sovituksen, on hän puhdas.

21 Mutta jos hän on köyhä eikä saa hankituksi niin paljoa, ottakoon vain yhden karitsan vikauhriksi, heilutettavaksi, toimittaakseen itsellensä sovituksen, sekä vain yhden kymmenenneksen lestyjä jauhoja, joihin on sekoitettu öljyä, ruokauhriksi, ja loog-mitan öljyä,
22 sekä kaksi

ansikte.
17 Och med det som bliver över av oljan i hans hand skall prästen bestryka högra örsnibben på den som skall renas, så ock tummen på hans högra hand och stortån på hans högra fot, ovanpå skuldoffersblodet.

18 Och det som sedan är över av oljan i prästens hand skall han gjuta på dens huvud, som skall renas; så skall prästen bringa försoning för honom inför HERRENS ansikte.

19 Därefter skall prästen offra syndoffret och bringa försoning för den som skall renas, så att han bliver fri ifrån sin orenhet; sedan skall han slakta brännoffersdjuret.

20 Och prästen skall offra brännoffret på altaret och tillika spisoffret. När så prästen bringar försoning för honom, då bliver han ren.

21 Men om han är fattig och icke kan anskaffa så mycket, så skall han taga allenast ett lamm till skuldoffer, och vifta det för att bringa försoning för sig, och allenast en tiondedels efa fint mjöl, begjutet med olja, till spisoffer, och därtill en log olja,

22 så ock två turturduvor

Yahweh:
17 and, of the remainder of the oil which is on the palm of his hand, shall the priest put upon the tip of the right ear of him that is to be cleansed, and upon the thumb of his right hand, and upon the great toe of his right foot,—upon the blood of the guilt-bearer;
18 and, that which remaineth of the oil that is on the palm of the priest's hand, he shall put upon the head of him that is to be cleansed,—so shall the priest put a propitiatory-covering over him, before Yahweh.
19 Then shall the priest offer the sin-bearer, and shall put a propitiatory-covering over him that is to be cleansed, because of his uncleanness,—and, afterwards, shall he slay the ascending-sacrifice.
20 And the priest shall cause the ascending-sacrifice, and the meal-offering to ascend at the altar,—so shall the priest put a propitiatory-covering over him, and he shall be clean.
21 But, if he be, poor, and his hand hath not enough, then shall he take one he-lamb as a guilt-bearer to be waved, to put a propitiatory-covering over him,—and one-tenth of fine meal, overflowed with oil for a meal-offering, and a log of oil,
22 and two turtle-doves or

metsäkyyhkystä tai kaksi kyyhkysenpoikaa, mikäli hän on saanut ne hankituksi; toinen olkoon syntiuhriksi ja toinen polttouhriksi.

23 Ja hän vieköön ne papille puhdistustaan varten kahdeksantena päivänä, ilmestysmajan ovelle Herran eteen.

24 Ja pappi ottakoon vikauhrikaritsan ja loogmitan öljyä, ja pappi toimittakoon niiden heilutuksen Herran edessä,

25 ja vikauhrikaritsa teurastettakoon, ja pappi ottakoon vikauhrin verta ja sivelköön sitä puhdistettavan oikeaan korvanlehteen sekä oikean käden peukaloon ja oikean jalan isoonvarpaaseen.

26 Sitten pappi kaatakoon öljyä vasempaan käteensä,

27 ja pappi pirskoittakoon oikealla etusormellaan öljyä, jota on hänen vasemmassa kädessään, seitsemän kertaa Herran edessä.

28 Ja käteensä jäänyttä öljyä pappi sivelköön puhdistettavan oikeaan korvanlehteen sekä oikean käden peukaloon ja oikean jalan isoonvarpaaseen, siihen paikkaan, missä on vikauhrin verta.

eller två unga duvor, efter som han kan anskaffa; den ena skall vara till syndoffer, den andra till brännoffer.

23 Och han skall, för att förklaras ren, bära allt detta till prästen på åttonde dagen, till uppenbarelsetältets ingång, inför HERRENS ansikte.

24 Och prästen skall taga skuldofferslammet och tillhörande log olja, och detta skall prästen vifta såsom ett viftoffer inför HERRENS ansikte.

25 Och man skall slakta skuldofferslammet, och prästen skall taga av skuldoffrets blod och bestryka högra örsnibben på den som skall renas, så ock tummen på hans högra hand och stortån på hans högra fot.

26 Sedan skall prästen gjuta något av oljan i sin vänstra hand,

27 och prästen skall stänka med sitt högra pekfinger något av oljan som han har i sin vänstra hand sju gånger inför HERRENS ansikte.

28 Och prästen skall med oljan som han har i sin hand bestryka högra örsnibben på den som skall renas, så ock tummen på hans högra hand och stortån på hans högra fot, ovanpå skuldoffersblodet.

two young pigeons, for which his hand hath enough,—so shall one, be a sin-bearer, and the other, an ascending-sacrifice.

23 And he shall bring them in, on the eighth day, for his cleansing, unto the priest,—unto the entrance of the tent of meeting, before Yahweh.

24 Then shall the priest take the guilt-bearing lamb and the log of oil,—and the priest shall wave them as a wave-offering, before Yahweh.

25 Then shall the guilt-bearing lamb be slain, and the priest shall take of the blood of the guilt-bearer, and put upon the tip of the right ear of him that is to be cleansed,—and upon the thumb of his right hand, and upon the great toe of his right foot;

26 also, of the oil, shall the priest pour out,—on the palm of his own left hand;

27 and the priest shall sprinkle, with his right finger, of the oil that is on the palm of his left hand,—seven times, before Yahweh;

28 then shall the priest put, of the oil that is on the palm of his hand, upon the tip of the right ear of him that is to be cleansed, and upon the thumb of his right hand, and upon the great toe of his right foot,—upon the place of the blood of the guilt-offering;

29 Ja käteensä vielä jääneen öljyn pappi sivelköön puhdistettavan päähän toimittaakseen hänelle sovituksen Herran edessä.

29 Och det som är över av oljan i prästens hand skall han gjuta på dens huvud, som skall renas, till att bringa försoning för honom inför HERRENS ansikte.

29 and, that which remaineth of the oil which is on the palm of the priest's hand, shall he put upon the head of him that is to be cleansed,—to put a propitiatory-covering over him, before Yahweh.

30 Ja hän uhratkoon toisen niistä metsäkyyhkysistä tai kyyhkysenpojista, jotka hän on hankkinut,

30 Därefter skall han offra den ena av turturduvorna eller av de unga duvorna, vad han nu har kunnat anskaffa;

30 Then shall he offer one of the turtle-doves, or of the young pigeons,—of that for which his hand hath enough;

31 mikäli on saanut ne hankituiksi, toisen syntiuhriksi ja toisen polttouhriksi ruokauhrin ohella. Näin pappi toimittakoon puhdistettavalle sovituksen Herran edessä.

31 efter som han har kunnat anskaffa: skall han offra den ena till syndoffer och den andra till brännoffer, tillika med spisoffret. Så skall prästen bringa försoning inför HERRENS ansikte för den som skall renas.

31 even that for which his hand hath enough,—the one as a sin-bearer and the other as an ascending-sacrifice, upon the meal-offering,—so shall the priest put a propitiatory-covering over him that is to be cleansed, before Yahweh.

32 Tämä on laki pitalitautia sairastavasta, joka ei saa hankituksi puhdistukseensa sitä, mikä on säädetty.

32 Detta är lagen om den som har varit angripen av spetälska, men icke kan anskaffa vad som rätteligen hör till hans rening.

32 This, is the law for him in whom hath been the plague of leprosy,—whose hand hath not enough, for that which pertaineth to his cleansing.

33 Ja Herra puhui Moosekselle ja Aaronille sanoen:

33 Och HERREN talade till Mose och Aron och sade:

33 And Yahweh spake unto Moses and unto Aaron, saying:

34 Kun te tulette Kanaanin maahan, jonka minä annan teille perintömaaksi, ja minä sallin pitalin tarttua johonkin taloon siinä maassa, jonka te saatte perintömaaksenne,

34 När I kommen in i Kanaans land, som jag vill giva eder till besittning, och jag låter något hus i det land I fån till besittning bliva angripet av spetälska,

34 When ye enter into the land of Canaan which I, am about to give you, for a possession,—and I put a plague-mark of leprosy in a house, of the land of your possession,

35 niin talon omistaja menköön ja ilmoittakoon sen papille sanoen: 'Minun talooni näyttää ilmestyneen jotakin pitalitarttuman tapaista.'

35 så skall husets ägare gå och anmäla det för prästen och säga: »Det synes som om mitt hus vore angripet av spetälska.»

35 then shall he that owneth the house come in, and tell the priest, saying,—A kind of plague-mark, appeareth to me, in the house;

36 Ja pappi käskeköön tyhjentää talon, ennenkuin

36 Då skall prästen bjuda att man, innan prästen går

36 and the priest shall give command, and they shall

menee tarkastamaan tarttumaa, ettei kaikki, mitä talossa on, tulisi saastaiseksi; sitten pappi menköön tarkastamaan taloa.

37 Ja jos hän tarkastaessaan tarttumaa näkee tartunnan paikassa talon seinissä vihertäviä tai punertavia syvennyksiä, jotka näyttävät muuta seinää matalammilta,
38 menköön pappi talosta ulos talon ovelle ja sulkekoon talon seitsemäksi päiväksi.

39 Ja jos pappi palattuaan seitsemäntenä päivänä tarkastaessaan huomaa tarttuman levinneen talon seinissä,
40 käskeköön hän murtaa pois ne kivet, joissa tarttuma on, ja heittää ne ulos kaupungista saastaiseen paikkaan.

41 Ja talo kaavittakoon sisältä ympärinsä puhtaaksi, ja kaavittu savi heitettäköön ulos kaupungista saastaiseen paikkaan.

42 Ja otettakoon toisia kiviä ja pantakoon entisten kivien sijaan, ja otettakoon toista savea ja savettakoon talo sillä.
43 Jos tarttuma taas ilmestyy taloon, sen jälkeen kuin kivet ovat murretut pois ja talo on puhtaaksi

in för att bese det angripna stället, utrymmer huset, för att icke allt som är i huset skall bliva orent. Och därefter skall prästen gå in för att bese huset.

37 Om han då, när han beser det angripna stället, finner att det angripna stället på husets vägg bildar grönaktiga eller rödaktiga fördjupningar, som visa sig lägre än den övriga väggen,
38 så skall prästen gå ut ur huset, till dörren på huset, och stänga huset för sju dagar.

39 Om då prästen, när han på sjunde dagen kommer igen och beser det, finner att fläcken har utbrett sig på husets vägg,
40 så skall prästen bjuda att man bryter ut de stenar som äro angripna, och kastar dem utanför staden på någon oren plats.

41 Men huset skall man skrapa överallt innantill och kasta det avskrapade murbruket utanför staden på någon oren plats.

42 Och man skall taga andra stenar och sätta in dem i de förras ställe och taga annat murbruk och rappa huset därmed.
43 Om likväl en fläck åter kommer fram på huset, sedan man har brutit ut stenarna, och sedan man

empty the house, ere yet the priest cometh in to view the mark, so that he do not pronounce unclean all that is in the house,—and, after this, shall the priest come in, to view the house:
37 then shall he view the mark, and lo! if the mark is in the walls of the house, with sunken places, greenish yellow, or reddish,—and they appear to be lower than the [surface of the] wall,
38 then shall the priest come forth out of the house, unto the entrance of the house,—and shall shut up the house seven days;
39 and the priest shall return on the seventh day,—and take a view, and lo! if the mark hath spread in the walls of the house,
40 then shall the priest give command, and they shall pull out the stones, wherein is the mark,—and cast them forth outside the city, into an unclean place;
41 and, the house itself, shall he cause to be scraped on the inside, round about,—and they shall pour out the mortar which they have scraped off, outside the city, into an unclean place;
42 and shall take other stones, and put in the place of the stones,—and, other mortar, shall he take, and plaster the house.
43 But, if the mark again, breaketh out in the house, after the taking out of the stones,—and after the

kaavittu ja uudestaan savettu,
44 menköön pappi sisälle, ja jos hän tarkastaessaan huomaa tarttuman levinneen talossa, niin on talossa pahanlaatuinen pitali; se on saastainen.
45 Sentähden se talo revittäköön, sekä sen kivet että puuaineet ja kaikki sen savi, ja vietäköön ne ulos kaupungista saastaiseen paikkaan.

46 Ja se, joka on käynyt talossa sinä aikana, jona sen oli oltava suljettuna, olkoon saastainen iltaan asti.
47 Ja se, joka siinä talossa on maannut, pesköön vaatteensa, ja se, joka siinä talossa on syönyt, pesköön vaatteensa.
48 Mutta jos pappi menee sisälle ja tarkastaessaan huomaa, ettei tarttuma ole levinnyt talossa, sen jälkeen kuin talo on savettu, niin julistakoon pappi talon puhtaaksi, sillä tarttuma on hävinnyt.

49 Ja hän ottakoon talon puhdistamiseksi kaksi lintua, setripuuta, helakanpunaista lankaa ja isoppikorren.
50 Ja teurastakoon toisen linnun saviastian päällä, jossa on raikasta vettä.
51 Ja ottakoon setripuun, isoppikorren ja helakanpunaisen langan ja elävän linnun, kastakoon ne teurastetun linnun vereen ja

har skrapat huset, och sedan det har blivit rappat,
44 så skall prästen gå in och bese det, och om han då finner att fläcken har utbrett sig på huset, så är detta en elakartad spetälska på huset, det är orent.
45 Och man skall riva ned huset, med dess stenar och trävirke och allt murbruk på huset, och föra bort alltsammans utanför staden till någon oren plats.

46 Och om någon har gått in i huset under den tid det skulle vara stängt, så skall han vara oren ända till aftonen.
47 Och om någon har legat i huset, skall han två sina kläder, och om någon har ätit i huset, skall också han två sina kläder.
48 Men om prästen, när han går in och beser huset, finner att fläcken icke har utbrett sig på huset, sedan det har blivit rappat, så skall han förklara huset rent, ty då är det onda hävt.

49 Och han skall till husets rening taga två fåglar, cederträ, rosenrött garn och isop.
50 Och han skall slakta den ena fågeln över ett lerkärl med friskt vatten i.
51 Sedan skall han taga cederträet, isopen, det rosenröda garnet och den levande fågeln, och doppa alltsammans i den slaktade

scraping of the house, and after the plastering;
44 then shall the priest come in, and take a view, and lo! if the mark hath spread in the house, a fretting leprosy, it is, in the house, unclean, it is,
45 and he shall pull down the house,—the stones thereof, and the timber thereof, and all the mortar of the house,—and shall carry them forth outside the city, into an unclean place.
46 And, as for him that entereth into the house, all the days it is shut up, he shall be unclean, until the evening;
47 And, he that lieth in the house, shall wash his clothes, and, he that eateth in the house, shall wash his clothes.
48 But, though the priest, do come, into the house, and take a view, yet lo! if the plague–mark hath not spread in the house after the house was plastered, then shall the priest pronounce the house clean, for, healed, is the plague.
49 Then shall he take, to cleanse, the house, two birds,—and cedar wood, and crimson, and hyssop;
50 and shall kill one, bird,—within an earthen vessel, over living water;
51 and take the cedar wood, and the hyssop, and the crimson, and the living bird, and dip them in the blood of the slain bird, and

raikkaaseen veteen ja pirskoittakoon sitä taloon seitsemän kertaa.
52 Näin hän puhdistakoon talon linnun verellä ja raikkaalla vedellä, elävällä linnulla, setripuulla, isoppikorrella ja helakanpunaisella langalla.

53 Ja sitten hän päästäköön elävän linnun lentämään ulkopuolelle kaupunkia kedolle. Kun hän näin on toimittanut talolle sovituksen, on se puhdas.
54 Tämä on laki kaikkinaisesta pitalitaudista ja syyhelmästä,
55 pitalista vaatteissa ja taloissa,
56 nystyröistä, ihottumista ja vaaleista pilkuista,

57 neuvoksi siitä, milloin mikin on saastainen, milloin puhdas. Tämä on laki pitalista.

fågelns blod och det friska vattnet, och stänka på huset sju gånger.
52 Så skall han rena huset med fågelns blod och det friska vattnet och med den levande fågeln, cederträet, isopen och det rosenröda garnet.

53 Och han skall släppa den levande fågeln fri ute på marken utanför staden. När han så bringar försoning för huset, då bliver det rent.

54 Detta är lagen om allt slags spetälskesjukdom och spetälskeskorv,
55 om spetälska på kläder och på hus,
56 om upphöjningar på huden, utslag och ljusa fläckar,
57 till undervisning om när något är orent eller rent. Detta är lagen om spetälska.

in the living water,—and sprinkle the house, seven times;
52 and so cleanse the house, with the blood of the bird, and with the living water,—and with the living bird, and with the cedar wood, and with the hyssop, and with the crimson;
53 and shall let go the living bird unto the outside of the city, unto the face of the field,—so shall he put a propitiatory–covering over the house, and it shall be clean.
54 This, is the law,—for every plague–mark of leprosy, and for scall;
55 and for garment leprosy, and for house [leprosy];
56 and for rising, and for scab, and for a bright spot;

57 to give instruction, on the day of declaring unclean, and on the day of declaring clean,—This, is the law of leprosy.

15 luku

1 Ja Herra puhui Moosekselle ja Aaronille sanoen:
2 Puhukaa israelilaisille ja sanokaa heille: Jos jollakin, kenellä tahansa, on elimestään liman vuoto, on hänen vuotonsa saastainen.

3 Hänen vuotonsa saastaisuus on sellainen, että hän, niin hyvin silloin, kun hänen elimestään vuotaa, kuin silloin, kun

1 Och HERREN talade till Mose och Aron och sade:

2 Talen till Israels barn och sägen till dem:

3 Om någon får flytning ur sitt kött, så är sådan flytning oren. Och angående hans orenhet, medan flytningen varar, gäller följande: Evad

1 And Yahweh spake unto Moses and unto Aaron, saying:
2 Speak unto the sons of Israel, and ye shall say unto them,—When, any man whatsoever, hath a flowing from his flesh, his flux, is, unclean.
3 And, this, shall be his uncleanness, in his flux,—whether his flesh is running with his flux, or his flesh hath closed from his flux, his

hänen elimensä pidättää vuodon, on saastainen.

hans kött avsöndrar flytningen, eller det tillsluter sig för flytningen, så är han oren.

uncleanness, it is.

4 Jokainen vuode, jossa vuotoa sairastava lepää, tulee saastaiseksi, ja jokainen istuin, jolla hän istuu, tulee saastaiseksi.

4 Allt varpå den sjuke ligger bliver orent, och allt varpå han sitter bliver orent.

4 All the bed whereon he that hath the flux lieth, shall be unclean,—and, every piece of furniture whereon he sitteth, shall be unclean.

5 Ja se, joka koskee hänen vuoteeseensa, pesköön vaatteensa ja peseytyköön vedessä ja olkoon saastainen iltaan asti.

5 Och den som kommer vid det varpå han har legat skall två sina kläder och bada sig i vatten och vara oren ända till aftonen.

5 And, whosoever toucheth his bed, shall wash his clothes, and bathe in water, and be unclean until the evening.

6 Ja se, joka istuu istuimelle, jolla vuotoa sairastava on istunut, pesköön vaatteensa ja peseytyköön vedessä ja olkoon saastainen iltaan asti.

6 Och den som sätter sig på något varpå den sjuke har suttit skall två sina kläder och bada sig i vatten och vara oren ända till aftonen.

6 And, he that sitteth on that whereon he that hath the flux hath sat, shall wash his clothes, and bathe in water, and be unclean until the evening.

7 Ja se, joka koskee vuotoa sairastavan ruumiiseen, pesköön vaatteensa ja peseytyköön vedessä ja olkoon saastainen iltaan asti.

7 Och den som kommer vid den sjukes kropp skall två sina kläder och bada sig i vatten och vara oren ända till aftonen.

7 And, he that toucheth the flesh of him that hath the flux, shall wash his clothes, and bathe in water, and be unclean until the evening.

8 Ja jos vuotoa sairastava sylkee puhtaan ihmisen päälle, niin tämä pesköön vaatteensa ja peseytyköön vedessä ja olkoon saastainen iltaan asti.

8 Och om den sjuke spottar på någon som är ren, skall denne två sina kläder och bada sig i vatten och vara oren ända till aftonen.

8 And, when he that hath a flux spitteth on him that is clean, then shall he wash his clothes, and bathe in water, and be unclean until the evening.

9 Ja jokainen satula, jossa vuotoa sairastava ratsastaa, tulee saastaiseksi.

9 Och allt varpå den sjuke sitter när han färdas någonstädes, bliver orent.

9 And, every saddle whereon he that hath the flux rideth, shall be unclean.

10 Ja jokainen, joka koskee mihin hyvänsä, mikä on ollut hänen allaan, olkoon saastainen iltaan asti; ja joka sellaista kantaa, pesköön vaatteensa ja peseytyköön vedessä ja olkoon saastainen iltaan asti.

10 Och var och en som kommer vid något, vad det vara må, som har legat under honom skall vara oren ända till aftonen; och den som bär bort något sådant skall två sina kläder och bada sig i vatten och vara oren ända till aftonen.

10 And, whosoever toucheth anything that was under him, shall be unclean, until the evening; and, he that carrieth them, shall wash his clothes, and bathe in water, and be unclean until the evening.

11 Ja jokainen, johon

11 Och var och en som den

11 And, whomsoever he that

vuotoa sairastava koskee, ennenkuin on huuhtonut kätensä vedessä, pesköön vaatteensa ja peseytyköön vedessä ja olkoon saastainen iltaan asti.

sjuke kommer vid, utan att hava sköljt sina händer i vatten, skall två sina kläder och bada sig i vatten och vara oren ända till aftonen.

hath the flux toucheth, not having rinsed, his hands, in water, then shall he wash his clothes, and bathe in water, and be unclean until the evening.

12 Ja saviastia, johon vuotoa sairastava koskee, rikottakoon; mutta jokainen puuastia huuhdottakoon vedessä.

12 Och ett lerkärl som den sjuke kommer vid skall sönderslås; men är det ett träkärl, skall det sköljas med vatten.

12 And, the earthen vessel which he that hath the flux toucheth, shall be broken in pieces,—and, every vessel of wood, shall be rinsed in water.

13 Ja kun vuotoa sairastava tulee puhtaaksi vuodostansa, niin hän laskekoon puhtaaksi-tulemisestaan seitsemän päivää ja sitten pesköön vaatteensa ja pesköön ruumiinsa raikkaassa vedessä, niin hän on puhdas.

13 När den som har flytning bliver ren från sin flytning, skall han, för att förklaras ren, räkna sju dagar och därefter två sina kläder, och sedan skall han bada sin kropp i rinnande vatten, så bliver han ren.

13 And, when he that hath the flux becometh clean from his flux, then shall he number to himself seven days for his cleansing, and wash his clothes,—and bathe his flesh in living water, and be clean.

14 Ja kahdeksantena päivänä hän ottakoon kaksi metsäkyyhkystä tai kaksi kyyhkysenpoikaa ja tulkoon Herran eteen ilmestysmajan ovelle ja antakoon ne papille.

14 Och på åttonde dagen skall han taga sig två turturduvor eller två unga duvor och komma inför HERRENS ansikte, till uppenbarelsetältets ingång, och giva dem åt prästen.

14 And, on the eighth day, he shall take for himself two turtle doves or two young pigeons,—and come in before Yahweh, unto the entrance of the tent of meeting, and give them to the priest;

15 Ja pappi uhratkoon ne, toisen syntiuhriksi ja toisen polttouhriksi. Näin pappi toimittakoon Herran edessä hänelle sovituksen hänen vuodostansa.

15 Och prästen skall offra dem, den ena till syndoffer och den andra till brännoffer; så skall prästen bringa försoning för honom inför HERRENS ansikte, till rening från hans flytning.

15 and the priest shall offer them, one, as a sin–bearer, and the other, as an ascending–sacrifice,—so shall the priest put a propitiatory–covering over him, before Yahweh, because of his flux.

16 Kun miehellä on ollut siemenvuoto, pesköön hän koko ruumiinsa vedessä ja olkoon saastainen iltaan asti.

16 Och om en man har haft sädesutgjutning, så skall han bada hela sin kropp i vatten och vara oren ända till aftonen.

16 And, when there goeth out from, any man, an outflow of seed, then shall he bathe all his flesh in water, and be unclean until the evening.

17 Ja jokainen vaatekappale ja jokainen nahka, johon siemenvuotoa

17 Och allt slags klädnad och allt av skinn, varpå sådan sädesutgjutning har

17 And, in the case of any garment or any skin whereupon there shall come

on tullut, pestäköön vedessä ja olkoon saastainen iltaan asti.

18 Ja kun mies on maannut naisen kanssa ja vuodattanut siemenensä, peseytyköötheve dessä ja olkoot saastaiset iltaan asti.

19 Ja kun naisella on vuoto, niin että verta vuotaa hänen ruumiistansa, olkoon hän kuukautistilassaan seitsemän päivää, ja jokainen, joka häneen koskee, olkoon saastainen iltaan asti.

20 Ja kaikki, minkä päällä hän lepää kuukautistilansa aikana, tulee saastaiseksi, ja kaikki, minkä päällä hän istuu, tulee saastaiseksi.

21 Ja jokainen, joka hänen vuoteeseensa koskee, peskööon vaatteensa ja peseytyköön vedessä ja olkoon saastainen iltaan asti.

22 Ja jokainen, joka koskee istuimeen, mihin hyvänsä, jolla hän on istunut, peskööon vaatteensa ja peseytyköön vedessä ja olkoon saastainen iltaan asti.

23 Ja jos joku koskee esineeseen, joka on hänen vuoteellaan tai istuimella, jolla hän on istunut, olkoon saastainen iltaan asti.

24 Ja jos mies makaa hänen kanssaan ja hänen kuukautistansa tulee hänen

skett, skall tvås i vatten och vara orent ända till aftonen.

18 Och när en man har legat hos en kvinna och sädesutgjutning har skett, så skola de båda bada sig i vatten och vara orena ända till aftonen.

19 Och när en kvinna har sin flytning, i det att blod avgår ur hennes kött, skall hon vara oren i sju dagar, och var och en som kommer vid henne skall vara oren ända till aftonen.

20 Och allt varpå hon ligger under sin månadsrening bliver orent, och allt varpå hon sitter bliver orent.

21 Och var och en som kommer vid det varpå hon har legat skall två sina kläder och bada sig i vatten och vara oren ända till aftonen.

22 Och var och en som kommer vid något varpå hon har suttit skall två sina kläder och bada sig i vatten och vara oren ända till aftonen.

23 Och om någon sak lägges på det varpå hon har legat eller suttit, och någon då kommer vid denna sak, så skall han vara oren ända till aftonen.

24 Och om en man ligger hos henne, och något av hennes månadsflöde kommer

to be an outflow of seed, then shall it be washed in water, and be unclean until the evening.

18 Also, a woman with whom man lieth carnally, then shall they bathe in water, and be unclean until the evening.

19 And, when a, woman, hath a flow, and her flow in her flesh is, blood, seven days, shall she continue in her removal, and, whosoever toucheth her, shall be unclean until the evening;

20 and, whatsoever she lieth upon in her removal, shall be unclean,—and, whatsoever she sitteth upon, shall be unclean;

21 and, whosoever toucheth her bed, shall wash his clothes, and bathe in water, and be unclean until the evening;

22 and, whosoever toucheth any thing whereon she sitteth, shall wash his clothes, and bathe in water, and be unclean until the evening;

23 and, whether, on her bed, it is, or on any thing whereon she hath been sitting, when he toucheth it, he shall be unclean until the evening;

24 and, if man, shall even lie, with her, and her cause for removal be upon him,

päällensä, olkoon hän saastainen seitsemän päivää, ja jokainen vuode, jossa hän lepää, tulee saastaiseksi.

25 Jos naisen verenvuoto kestää kauan aikaa, vaikka ei ole hänen kuukautisaikansa, tahi jos se jatkuu hänen kuukautisaikansa ohitse, pidettäköön hänet koko vuotonsa ajan saastaisena, niinkuin hänen kuukautisaikanaankin; hän on saastainen.

26 Jokaisesta vuoteesta, jossa hän lepää vuotonsa aikana, olkoon voimassa, mitä on säädetty hänen kuukautisaikana käyttämästään vuoteesta; ja jokainen istuin, jolla hän istuu, tulee saastaiseksi niinkuin hänen kuukautisaikanaankin.

27 Ja jokainen, joka niihin koskee, tulee saastaiseksi; hän pesköön vaatteensa ja peseytyköön vedessä ja olkoon saastainen iltaan asti.

28 Mutta kun hän tulee puhtaaksi vuodostansa, laskekoon seitsemän päivää, ja sitten hän on puhdas.

29 Ja kahdeksantena päivänä hän ottakoon kaksi metsäkyyhkystä tai kaksi kyyhkysenpoikaa ja tuokoon ne papille, ilmestysmajan ovelle.

30 Ja pappi uhratkoon toisen syntiuhriksi ja toisen

på honom, skall han vara oren i sju dagar, och allt varpå han ligger bliver orent.

25 Och om en kvinna har blodflöde under en längre tid, utan att det är hennes månadsrening, eller om hon har flöde utöver tiden för sin månadsrening, så skall om henne, så länge hennes orena flöde varar, gälla detsamma som under hennes månadsreningstid; hon är oren.

26 Om allt varpå hon ligger, så länge hennes flöde varar, skall gälla detsamma som om det varpå hon ligger under sin månadsrening; och allt varpå hon sitter bliver orent, likasom under hennes månadsrening.

27 Och var och en som kommer vid något av detta bliver oren; han skall två sina kläder och bada sig i vatten och vara oren ända till aftonen.

28 Men om hon bliver ren från sitt flöde, skall hon räkna sju dagar och sedan vara ren.

29 Och på åttonde dagen skall hon taga sig två turturduvor eller två unga duvor och bära dem till prästen, till uppenbarelsetältets ingång.

30 Och prästen skall offra den ena till syndoffer och

then shall he be unclean seven days,—and, all the bed whereon he shall lie, shall be unclean.

25 And, when any woman's, flow of blood lasteth many day, outside the time of her removal, or when it floweth beyond her removal, all the days of her unclean flow, shall she be as in the days of her removal—unclean, she is.

26 All the bed whereon she lieth during all the days of her flow, like her bed in her removal, shall be to her,—and, every thing whereon she sitteth, shall be, unclean, like the uncleanness in her removal;

27 and, whosoever toucheth them, shall be unclean,—and shall wash his clothes, and bathe in water, and be unclean until the evening.

28 But, if she be clean from her flow, then shall she count to herself seven days, and, afterwards, shall she count herself clean.

29 And, on the eighth day, shall she take to herself two turtle doves, or two young pigeons,—and bring them in unto the priest, unto the entrance of the tent of meeting;

30 and the priest shall offer the one, as a sin-bearer,

polttouhriksi. Näin pappi toimittakoon Herran edessä hänelle sovituksen hänen saastaisesta vuodostaan.

den andra till brännoffer; så skall prästen bringa försoning för henne inför HERRENS ansikte, till rening från hennes orena flöde.

and the other, as an ascending–sacrifice,—so shall the priest put a propitiatory–covering over her, before Yahweh, because of her unclean flow.

31 Näin teidän on varoitettava israelilaisia saastaisuudesta, etteivät he saastaisuudessansa kuolisi, jos saastuttavat minun asumukseni, joka on heidän keskellänsä.

31 Så skolen I bevara Israels barn från orenhet, på det att de icke må dö i sin orenhet, om de orena mitt tabernakel, som står mitt ibland dem.

31 Thus shall ye warn the sons of Israel from their uncleanness, And they shall not die in their uncleanness, By reason of their making unclean my habitation which is in their midst.

32 Tämä on laki miehestä, joka sairastaa vuotoa, ja miehestä, jolla on siemenvuoto ja joka tulee siitä saastaiseksi,

32 Detta är lagen om den som har flytning och om den som har sädesutgjutning, så att han därigenom bliver oren,

32 This, is the law—Of him that hath a flux,—And of him from whom goeth an outflow of seed, making unclean thereby;

33 ja naisesta, jolla on kuukautisensa, ja miehestä ja naisesta, jotka sairastavat jotakin vuotoa, sekä miehestä, joka makaa saastaisen naisen kanssa.

33 och om den kvinna som har sin månadsrening, och om den som har någon flytning, evad det är man eller kvinna, så ock om en man som ligger hos en oren kvinna.

33 And of her that is unwell with her cause for removal, And of him whose flux floweth, For the male, and for the female,—And for a man who lieth with her that is unclean.

16 luku

1 Ja Herra puhui Moosekselle, sen jälkeen kuin kaksi Aaronin poikaa oli kuollut, joita kuolema kohtasi, kun he astuivat Herran eteen.

1 Och HERREN talade till Mose, sedan Arons två söner voro döda, de båda som träffats av döden, när de trädde fram inför HERRENS ansikte.

1 And Yahweh spake unto Moses and unto Aaron, saying:

2 Ja Herra sanoi Moosekselle: Sano veljellesi Aaronille: älköön hän joka aika menkö pyhimpään, esiripun sisäpuolelle, armoistuimen eteen, joka on arkin päällä, ettei hän kuolisi; sillä minä ilmestyn pilvessä armoistuimen kohdalla.

2 Och HERREN sade till Mose: Säg till din broder Aron att han icke på vilken tid som helst får gå in i helgedomen innanför förlåten, framför nådastolen som är ovanpå arken, på det att han icke må dö; ty i molnskyn vill jag uppenbara mig över nådastolen.

2 Speak unto the sons of Israel, and ye shall say unto them,—When, any man whatsoever, hath a flowing from his flesh, his flux, is, unclean.

3 Mutta näin Aaron menköön pyhimpään:

3 Så skall förfaras, när Aron skall gå in i helgedomen:

3 And, this, shall be his uncleanness, in his flux,—

hänellä olkoon mukanaan mullikka syntiuhriksi ja oinas polttouhriksi;

4 ja hän pukekoon pyhän pellava-ihokkaan yllensä, peittäköön häpynsä pellavakaatioilla, vyöttäköön itsensä pellavavyöllä ja pankoon pellavaisen käärelakin päähänsä. Nämä ovat pyhät vaatteet; ja hän peskköön ruumiinsa vedessä ja pukekoon ne yllensä.

5 Ja hän ottakoon israelilaisten seurakunnalta kaksi kaurista syntiuhriksi ja yhden oinaan polttouhriksi.

6 Ja Aaron tuokoon oman syntiuhrimullikkansa ja toimittakoon sovituksen itsellensä ja perheellensä.

7 Sitten hän ottakoon ne kaksi kaurista ja asettakoon ne Herran eteen ilmestysmajan ovelle.

8 Ja Aaron heittäköön arpaa niistä kahdesta kauriista: toisen arvan Herralle ja toisen Asaselille.

9 Ja Aaron tuokoon sen kauriin, jonka arpa määräsi Herralle, ja uhratkoon sen syntiuhriksi.

10 Mutta se kauris, jonka arpa määräsi Asaselille, asetettakoon elävänä Herran eteen, että sille toimitettaisiin sovitus ja se

Han skall taga en ungtjur till syndoffer och en vädur till brännoffer;

4 han skall ikläda sig en helig livklädnad av linne och hava benkläder av linne över sitt kött, och han skall omgjorda sig med ett bälte av linne och vira en huvudbindel av linne om sitt huvud; detta är de heliga kläderna, och innan han ikläder sig dem, skall han bada sin kropp i vatten.

5 Och av Israels barns menighet skall han mottaga två bockar till syndoffer och en vädur till brännoffer.

6 Och Aron skall föra fram sin egen syndofferstjur och bringa försoning för sig och sitt hus.

7 Sedan skall han taga de två bockarna och ställa dem inför HERRENS ansikte, vid ingången till uppenbarelsetältet.

8 Och Aron skall draga lott om de två bockarna: en lott för HERREN och en lott för Asasel.

9 Och den bock som lotten bestämmer åt HERREN skall Aron föra fram och offra till syndoffer.

10 Men den bock som lotten bestämmer åt Asasel skall ställas levande inför HERRENS ansikte, för att försoning må bringas för

whether his flesh is running with his flux, or his flesh hath closed from his flux, his uncleanness, it is.

4 All the bed whereon he that hath the flux lieth, shall be unclean,—and, every piece of furniture whereon he sitteth, shall be unclean.

5 And, whosoever toucheth his bed, shall wash his clothes, and bathe in water, and be unclean until the evening.

6 And, he that sitteth on that whereon he that hath the flux hath sat, shall wash his clothes, and bathe in water, and be unclean until the evening.

7 And, he that toucheth the flesh of him that hath the flux, shall wash his clothes, and bathe in water, and be unclean until the evening.

8 And, when he that hath a flux spitteth on him that is clean, then shall he wash his clothes, and bathe in water, and be unclean until the evening.

9 And, every saddle whereon he that hath the flux rideth, shall be unclean.

10 And, whosoever toucheth anything that was under him, shall be unclean, until the evening; and, he that carrieth them, shall wash his

sitten päästettäisiin erämaahan Asaselille.

honom, på det att han må släppas fri ut till Asasel i öknen.

clothes, and bathe in water, and be unclean until the evening.

11 Senjälkeen Aaron tuokoon oman syntiuhrimullikkansa ja toimittakoon sovituksen itsellensä ja perheellensä ja teurastakoon oman syntiuhrimullikkansa.

11 Aron skall alltså föra fram sin syndofferstjur och bringa försoning för sig och sitt hus, han skall slakta sin syndofferstjur.

11 And, whomsoever he that hath the flux toucheth, not having rinsed, his hands, in water, then shall he wash his clothes, and bathe in water, and be unclean until the evening.

12 Ja hän ottakoon hiilipannun täyteen tulisia hiiliä alttarilta, joka on Herran edessä, ja kahmalonsa täyteen survottua hyvänhajuista suitsuketta ja vieköön ne esiripun sisäpuolelle.

12 Sedan skall han taga ett fyrfat fullt med glöd från altaret som står inför HERRENS ansikte, och fylla sina händer med stött välluktande rökelse; och han skall bära in detta innanför förlåten.

12 And, the earthen vessel which he that hath the flux toucheth, shall be broken in pieces,—and, every vessel of wood, shall be rinsed in water.

13 Ja hän pankoon suitsukkeen tulen päälle Herran eteen, niin että suitsutus pilvenä peittää lain arkin päällä olevan armoistuimen, ettei hän kuolisi.

13 Och rökelsen skall han lägga på elden inför HERRENS ansikte, så att ett moln av rökelse skyler nådastolen, ovanpå vittnesbördet, på det att han icke må dö.

13 And, when he that hath the flux becometh clean from his flux, then shall he number to himself seven days for his cleansing, and wash his clothes,—and bathe his flesh in living water, and be clean.

14 Ja hän ottakoon mullikan verta ja pirskoittakoon sitä sormellansa armoistuimen etupuolelle; ja armoistuimen eteen hän pirskoittakoon sormellansa verta seitsemän kertaa.

14 Och han skall taga av tjurens blod och stänka med sitt finger framtill på nådastolen; och framför nådastolen skall han stänka blodet sju gånger med sitt finger.

14 And, on the eighth day, he shall take for himself two turtle doves or two young pigeons,—and come in before Yahweh, unto the entrance of the tent of meeting, and give them to the priest;

15 Sitten hän teurastakoon kansan syntiuhrikauriin ja vieköön sen verta esiripun sisäpuolelle ja tehköön sen verellä, niinkuin hän teki mullikan verellä: pirskoittakoon sitä armoistuimelle ja armoistuimen eteen.

15 Sedan skall han slakta folkets syndoffersbock och bära in hans blod innanför förlåten; och han skall göra med hans blod såsom han gjorde med tjurens blod: han skall tänka därmed på nådastolen och framför nådastolen.

15 and the priest shall offer them, one, as a sin–bearer, and the other, as an ascending–sacrifice,—so shall the priest put a propitiatory–covering over him, before Yahweh, because of his flux.

16 Ja näin hän toimittakoon pyhäkölle sovituksen israelilaisten

16 Så skall han bringa försoning för helgedomen och rena den från Israels

16 And, when there goeth out from, any man, an outflow of seed, then shall

saastaisuudesta ja heidän rikoksistaan, olivatpa heidän syntinsä minkälaiset tahansa; näin hän tehköön myös ilmestysmajalle, joka on heidän tykönänsä, keskellä heidän saastaisuuttansa.

barns orenheter och överträdelser, vad de än må hava syndat. Och på samma sätt skall han göra ned uppenbarelsetältet, som har sin plats hos dem mitt ibland deras orenheter.

he bathe all his flesh in water, and be unclean until the evening.

17 Älköön yhtään ihmistä olko ilmestysmajassa, kun hän tulee toimittamaan sovitusta pyhimmässä, siihen saakka kunnes hän sieltä lähtee ja on toimittanut itsellensä ja perheellensä ja koko Israelin seurakunnalle sovituksen.

17 Och ingen människa får vara i uppenbarelsetältet, från den stund på han går in för att bringa försoning i helgedomen, ända till dess han har gått ut. Så skall han bringa försoning för sig och sitt hus och för Israels hela församling.

17 And, in the case of any garment or any skin whereupon there shall come to be an outflow of seed, then shall it be washed in water, and be unclean until the evening.

18 Sitten hän lähteköön sieltä alttarin ääreen, joka on Herran edessä, ja toimittakoon sille sovituksen; ja hän ottakoon mullikan verta ja kauriin verta ja sivelköön sitä alttarin sarviin yltympäri.

18 Sedan skall han gå ut till altaret som står inför HERRENS ansikte och bringa försoning för det; han skall taga av tjurens blod och av bockens blod och stryka på altarets horn runt omkring,

18 Also, a woman with whom man lieth carnally, then shall they bathe in water, and be unclean until the evening.

19 Ja hän pirskoittakoon sormellansa sen päälle verta seitsemän kertaa ja puhdistakoon ja pyhittäköön sen israelilaisten saastaisuudesta.

19 och han skall stänka blodet därpå med sitt finger sju gånger, och rena och helga det från Israels barns orenheter.

19 And, when a, woman, hath a flow, and her flow in her flesh is, blood, seven days, shall she continue in her removal, and, whosoever toucheth her, shall be unclean until the evening;

20 Ja kun hän on loppuun toimittanut pyhäkön ja ilmestysmajan ja alttarin sovittamisen, tuokoon hän sen elävän kauriin.

20 När han så har fullbordat försoningen för helgedomen, uppenbarelsetältet och altaret, skall han föra fram den levande bocken.

20 and, whatsoever she lieth upon in her removal, shall be unclean,—and, whatsoever she sitteth upon, shall be unclean;

21 Ja Aaron laskekoon molemmat kätensä elävän kauriin pään päälle ja tunnustakoon siinä kaikki israelilaisten pahat teot ja kaikki heidän rikkomuksensa, olipa heillä mitä syntejä tahansa, ja

21 Och Aron skall lägga båda sina händer på den levande bockens huvud, och bekänna över honom Israels barns alla missgärningar och alla deras överträdelser, vad de än må hava syndat; han skall lägga dem på bockens

21 and, whosoever toucheth her bed, shall wash his clothes, and bathe in water, and be unclean until the evening;

pankoon ne kauriin pään päälle ja lähettäköön sen, sitä varten varatun miehen viemänä, erämaahan.

huvud och genom en man som hålles redo därtill släppa honom ut i öknen.

22 Näin kauris kantakoon kaikki heidän pahat tekonsa autioon seutuun; ja kauris päästettäköön erämaahan.

22 Så skall bocken bära alla deras missgärningar på sig ut i vildmarken; man skall släppa bocken ute i öknen.

22 and, whosoever toucheth any thing whereon she sitteth, shall wash his clothes, and bathe in water, and be unclean until the evening;

23 Ja Aaron menköön ilmestysmajaan ja riisukoon yltänsä pellavavaatteet, jotka hän oli pukenut päälleen mennessänsä pyhäkköön, ja jättäköön ne sinne.

23 Därefter skall Aron gå in i uppenbarelsetältet och taga av sig linnekläderna, som han hade iklätt sig när han gick in i helgedomen; och han skall lämna dem där.

23 and, whether, on her bed, it is, or on any thing whereon she hath been sitting, when he toucheth it, he shall be unclean until the evening;

24 Ja hän pesköön pyhässä paikassa ruumiinsa vedessä ja pukekoon ylleen omat vaatteensa; sitten hän lähteköön sieltä ja uhratkoon sekä oman polttouhrinsa että kansan polttouhrin ja toimittakoon niin sekä itsellensä että kansalle sovituksen.

24 Och han skall bada sin kropp i vatten på en helig plats och ikläda sig sina vanliga kläder; sedan skall han gå ut och offra sitt eget brännoffer och folkets brännoffer och bringa försoning för sig och för folket.

24 and, if man, shall even lie, with her, and her cause for removal be upon him, then shall he be unclean seven days,—and, all the bed whereon he shall lie, shall be unclean.

25 Ja syntiuhrin rasvan hän polttakoon alttarilla.

25 Och fettet av syndoffersdjuret skall han förbränna på altaret.

25 And, when any woman's, flow of blood lasteth many day, outside the time of her removal, or when it floweth beyond her removal, all the days of her unclean flow, shall she be as in the days of her removal—unclean, she is.

26 Ja se, joka päästi kauriin Asaselille, pesköön vaatteensa ja pesköön ruumiinsa vedessä, ja sitten hän tulkoon leiriin.

26 Men den som släppte bocken ut till Asasel skall två sina kläder och bada sin kropp i vatten; därefter får han gå in i lägret.

26 All the bed whereon she lieth during all the days of her flow, like her bed in her removal, shall be to her,—and, every thing whereon she sitteth, shall be, unclean, like the uncleanness in her removal;

27 Ja syntiuhrimullikka ja syntiuhrikauris, joiden veri

27 Och syndofferstjuren och syndoffersbocken, vilkas blod

27 and, whosoever toucheth them, shall be unclean,—and

tuotiin sovitukseksi pyhäkköön, vietäköön leirin ulkopuolelle, ja niiden nahka, liha ja rapa poltettakoon tulessa.

blev inburet för att bringa försoning i helgedomen, skola föras bort utanför lägret, och man skall bränna upp dem i eld med deras hud och kött och orenlighet.

shall wash his clothes, and bathe in water, and be unclean until the evening.

28 Ja se, joka ne polttaa, pesköön vaatteensa ja pesköön ruumiinsa vedessä, ja sitten hän tulkoon leiriin.

28 Och den som bränner upp detta skall två sina kläder och bada sin kropp i vatten; därefter får han gå in i lägret.

28 But, if she be clean from her flow, then shall she count to herself seven days, and, afterwards, shall she count herself clean.

29 Tämä olkoon teille ikuinen säädös: seitsemännessä kuussa, kuukauden kymmenentenä päivänä, kurittakaa itseänne paastolla älkääkä yhtäkään askaretta toimittako, älköön maassa syntynyt älköönkä muukalainen, joka asuu teidän keskellänne.

29 Och detta skall vara för eder en evärdlig stadga: I sjunde månaden, på tionde dagen i månaden, skolen I späka eder och icke göra något arbete, varken infödingen eller främlingen som bor ibland eder.

29 And, on the eighth day, shall she take to herself two turtle doves, or two young pigeons,—and bring them in unto the priest, unto the entrance of the tent of meeting;

30 Sillä sinä päivänä toimitetaan teille sovitus teidän puhdistamiseksenne; kaikista synneistänne te tulette puhtaiksi Herran edessä.

30 Ty på den dagen skall försoning bringas för eder, till att rena eder; från alla edra synder skolen I renas inför HERRENS ansikte.

30 and the priest shall offer the one, as a sin–bearer, and the other, as an ascending–sacrifice,—so shall the priest put a propitiatory–covering over her, before Yahweh, because of her unclean flow.

31 Se olkoon teille levon päivä, kurittakaa silloin itseänne paastolla; se olkoon ikuinen säädös.

31 En vilosabbat skall den vara för eder, och I skolen då späka eder. Detta skall vara en evärdlig stadga.

31 Thus shall ye warn the sons of Israel from their uncleanness, And they shall not die in their uncleanness, By reason of their making unclean my habitation which is in their midst.

32 Ja sovituksen toimittakoon se pappi, joka on voideltu ja joka on vihitty papinvirkaan isänsä sijaan; hän pukekoon yllensä pellavavaatteet, pyhät vaatteet,

32 Och den präst, som har blivit smord och mottagit handfyllning till att vara präst i sin faders ställe skall bringa denna försoning; han skall ikläda sig linnekläderna, de heliga kläderna,

32 This, is the law—Of him that hath a flux,—And of him from whom goeth an outflow of seed, making unclean thereby;

33 ja toimittakoon sovituksen kaikkeinpyhimmälle ja

33 och han skall bringa försoning för det allraheligaste och försoning

33 And of her that is unwell with her cause for removal, And of him whose flux

sovituksen ilmestysmajalle ja alttarille sekä sovituksen myös papeille ja kaikelle seurakunnan kansalle.
34 Tämä olkoon teille ikuinen säädös, että toimitatte israelilaisille sovituksen kaikista heidän synneistänsä kerran vuodessa. Ja hän teki, niinkuin Herra oli Moosekselle käskyn antanut.

för uppenbarelsetältet och altaret, och han skall bringa försoning för prästerna och allt folket i församlingen.
34 Detta skall vara för eder en evärdlig stadga, att försoning skall bringas för Israels barn, till rening från alla deras synder, en gång om året. Och han gjorde såsom HERREN hade bjudit Mose.

floweth, For the male, and for the female,—And for a man who lieth with her that is unclean.

17 luku

1 Ja Herra puhui Moosekselle sanoen:
2 Puhu Aaronille ja hänen pojillensa ja kaikille israelilaisille ja sano heille: Näin on Herra käskenyt sanoen:

3 Kuka ikinä Israelin heimosta teurastaa härän tai karitsan tai vuohen leirissä tai leirin ulkopuolella

4 eikä tuo sitä ilmestysmajan ovelle antaaksensa sen uhrilahjana Herralle Herran asumuksen edessä, hänet pidettäköön vereen vikapäänä; hän on vuodattanut verta, ja se mies hävitettäköön kansastansa.

5 Sentähden israelilaiset tuokoot uhriteuraansa, jotka he ovat teurastaneet kedolla, Herran eteen ilmestysmajan ovelle, papille, ja siellä uhratkoot ne yhteysuhriksi Herralle.

1 Och HERREN talade till Mose och sade:
2 Tala till Aron och hans söner och alla Israels barn och säg till dem Detta är vad HERREN har bjudit och sagt:

3 Om någon av Israels hus, i lägret eller utanför lägret, slaktar ett fäkreatur eller ett lamm eller en get,

4 utan att föra fram djuret till uppenbarelsetältets ingång för att frambära det såsom en offergåva åt HERREN framför HERRENS tabernakel, så skall detta tillräknas den mannen såsom blodskuld, ty blod har han utgjutit, och den mannen skall utrotas ur sitt folk.
5 Därför skola Israels barn föra sina slaktdjur, som de pläga slakta ute på marken, fram till HERREN, till uppenbarelsetältets ingång, till prästen, och där slakta dem såsom tackoffer åt

1 And Yahweh spake unto Moses, saying:—
2 Speak unto Aaron, and unto his sons, and unto all the sons of Israel, and thou shalt say unto them,—This, is the thing which Yahweh hath commanded, saying:
3 What man soever, there be of the house of Israel, who slayeth an ox or lamb or goat, in the camp,—or who slayeth it outside the camp;
4 and, unto the entrance of the tent of meeting, bringeth it not in, to present [it as] an oblation unto Yahweh, before the habitation of Yahweh, blood, shall be imputed to that man—blood, hath he shed, therefore shall that man be cut off from the midst of his people:
5 to the end that the sons of Israel may bring in their sacrifices which they are offering upon the face of the field, that they may bring them in unto Yahweh—unto the entrance of the tent of

HERREN.

meeting, unto the priest,—and that so, as peace-offerings unto Yahweh, they may offer them.

6 Ja pappi vihmokoon veren Herran alttarille ilmestysmajan oven edessä ja polttakoon rasvan suloiseksi tuoksuksi Herralle.

6 Och prästen skall stänka blodet på HERRENS altare, vid ingången till uppenbarelsetältet, och förbränna fettet till en välbehaglig lukt för HERREN.

6 Then shall the priest dash the blood against the altar of Yahweh, at the entrance of the tent of meeting,—and shall make a perfume of the fat, as a satisfying odour, unto Yahweh;

7 Ja älköötˇ he enää uhratko uhrejansa metsänpeikoille, joiden jäljessä he haureudessa kulkevat. Tämä olkoon heille ikuinen säädös sukupolvesta sukupolveen.

7 Och de skola icke mer offra sina slaktoffer åt de onda andar som de i trolös avfällighet löpa efter. Detta skall vara en evärdlig stadga för dem från släkte till släkte.

7 so shall they no more offer their sacrifices unto demons, after whom they are unchastely going away,—a statute age-abiding, shall this be to them, unto their generations.

8 Ja sano heille: Kuka ikinä Israelin heimosta tai muukalaisista, jotka asuvat teidän keskellänne, uhraa polttouhrin tai teurasuhrin

8 Och du skall säga till dem: Om någon av Israels hus, eller av främlingarna som bo ibland dem, offrar ett brännoffer eller ett slaktoffer

8 Wherefore, unto them, shalt thou say: What man soever, there may be of the house of Israel, or of the sojourners that sojourn in their midst,—who causeth to go up an ascending-offering, or a sacrifice;

9 eikä tuo sitä ilmestysmajan ovelle, Herralle uhrattavaksi, se mies hävitettäköön kansastansa.

9 och icke för det fram till uppenbarelsetältets ingång för att offra det åt HERREN, så skall den mannen utrotas ur sin släkt.

9 and, unto the entrance of the tent of meeting, doth not bring it in, to offer it unto Yahweh, then shall that man be cut off from among his kinsfolk.

10 Kuka ikinä Israelin heimosta tai muukalaisista, jotka asuvat teidän keskellänne, syö verta, mitä tahansa, sitä ihmistä vastaan, joka verta syö, minä käännän kasvoni ja hävitän hänet kansastansa.

10 Och om någon av Israels hus, eller av främlingarna som bo ibland dem, förtär något blod, så skall jag vända mitt ansikte mot honom som förtär blodet och utrota honom ur hans folk.

10 And, what man soever, there may be of the house of Israel, or of the sojourners that sojourn in their midst, that partaketh of any manner of blood, then will I set my face against the person that partaketh of the blood, and will cut him off from the midst of his people.

11 Sillä lihan sielu on veressä, ja minä olen sen teille antanut alttarille, että se tuottaisi teille

11 Ty allt kötts själ är i blodet, och jag har givit eder det till altaret, till att bringa försoning för edra själar; ty

11 For, as for the life of the flesh, in the blood, it is, therefore have, I, given it unto you upon the altar, to

sovituksen; sillä veri tuottaa sovituksen, koska sielu on siinä.

blodet är det som bringar försoning, genom själen som är däri.

put a propitiatory–covering over your lives,—for, the blood, it is, which, by virtue of the life, maketh propitiation.

12 Sentähden minä olen sanonut israelilaisille: Älköön kukaan teistä syökö verta; älköön myöskään muukalainen, joka asuu teidän keskellänne, syökö verta.

12 Därför säger jag till Israels barn: Ingen av eder skall förtära blod; och främlingen som bor ibland eder skall icke heller förtära blod.

12 For this cause, have I said unto the sons of Israel, Not a person from among you, shall partake of blood,––Even, the sojourner that sojourneth in your midst, shall not partake of blood.

13 Ja kuka ikinä Israelin heimosta tai muukalaisista, jotka asuvat teidän keskellänne, saa pyydystetyksi syötävän metsäeläimen tai linnun, hän vuodattakoon sen veren maahan ja peittäköön multaan.

13 Och om någon av Israels barn, eller av främlingarna som bo ibland dem, fäller ett villebråd av fyrfotadjur eller en fågel, sådant som får ätas, så skall han låta blodet rinna ut och övertäcka det med jord.

13 And, what man soever, there may be, of the sons of Israel, or of the sojourners that sojourn in their midst, who taketh by hunting any wild–beast or bird that may be eaten, then shall he pour out the blood thereof, and cover it with dust;

14 Sillä kaiken lihan sielu on sen veri, jossa sen sielu on; sentähden minä sanon israelilaisille: Älkää syökö minkään lihan verta. Sillä kaiken lihan sielu on sen veri; jokainen, joka sitä syö, hävitettäköön.

14 Ty så är det med allt kötts själ, att blodet är det som innehåller själen; därför säger jag till Israels barn: I skolen icke förtära något kötts blod. Ty blodet är allt kötts själ; var och en som förtär det skall utrotas.

14 for, as for the life of all flesh, the blood thereof, for the life thereof, standeth, therefore have I said unto the sons of Israel—Of the blood of no manner of flesh, shall ye partake, For, the life of all flesh, is, the blood thereof; whoso partaketh thereof, shall be cut off.

15 Ja jokainen, olipa hän maassa syntynyt tai muukalainen, joka syö itsestään kuollutta tai kuoliaaksi raadeltua eläintä, peskööon vaatteensa ja peseytyköön vedessä ja olkoon saastainen iltaan asti; niin hän tulee puhtaaksi.

15 Och var och en som äter ett självdött eller ihjälrivet djur, evad han är inföding eller främling, skall två sina kläder och bada sig i vatten och vara oren ända till aftonen; då bliver han ren.

15 And, in the case of any person who eateth that which died of itself or was torn in pieces, whether he be home–born, or a sojourner, then shall he wash his clothes, and bathe in water, and be unclean until the evening, and then be clean.

16 Mutta jos hän ei pese vaatteitansa eikä pese ruumistansa, joutuu hän syynalaiseksi.

16 Men om han icke tvår sina kläder och icke badar sin kropp kommer han att bära på missgärning.

16 But, if he wash them not, and, his flesh, he do not bathe, then shall he bear his iniquity.

18 luku

1 Ja Herra puhui Moosekselle sanoen:
2 Puhu israelilaisille ja sano heille: Minä olen Herra, teidän Jumalanne.

3 Älkää tehkö, niinkuin tehdään Egyptin maassa, jossa te asuitte, älkääkä tehkö, niinkuin tehdään Kanaanin maassa, johon minä teidät vien; älkää vaeltako heidän tapojensa mukaan.
4 Vaan seuratkaa minun säädöksiäni ja noudattakaa minun käskyjäni vaeltaaksenne niiden mukaan. Minä olen Herra, teidän Jumalanne.
5 Noudattakaa minun käskyjäni ja säädöksiäni, sillä se ihminen, joka ne pitää, on niistä elävä. Minä olen Herra.

6 Älköön kukaan teistä ryhtykö veriheimolaiseensa paljastaakseen hänen häpyänsä. Minä olen Herra.

7 Isäsi häpyä ja äitisi häpyä älä paljasta. Hän on sinun äitisi, älä hänen häpyänsä paljasta.

8 Älä paljasta äitipuolesi häpyä, se on sinun isäsi häpy.

9 Älä paljasta sisaresi häpyä, olipa hän isäsi tytär

1 Och HERREN talade till Mose och sade:
2 Tala till Israels barn och säg till dem: Jag är HERREN, eder Gud.

3 I skolen icke göra såsom man gör i Egyptens land, där I haven bott. Ej heller skolen I göra såsom man gör i Kanaans land, dit jag vill föra eder; I skolen icke vandra efter deras stadgar.

4 Efter mina rätter skolen I göra och mina stadgar skolen I hålla, och skolen vandra efter dem. Jag är HERREN, eder Gud.

5 Ja, I skolen hålla mina stadgar och rätter, ty den människa som gör efter dem skall leva genom dem. Jag är HERREN.

6 Ingen bland eder skall komma vid någon kvinna som är hans nära blodsförvant och blotta hennes blygd. Jag är HERREN.
7 Du skall icke blotta din faders blygd genom att blotta din moders blygd; hon är din moder, du skall icke blotta hennes blygd.

8 Du skall icke blotta någon annan kvinnas blygd, som är din faders hustru, ty det är din faders blygd.
9 Du skall icke blotta din systers blygd, evad hon är

1 And Yahweh spake unto Moses, saying:
2 Speak unto the sons of Israel, and thou shalt say unto them,—I—Yahweh, am your God:—
3 After the doings of the land of Egypt wherein ye dwelt, shall ye not do,—And, after the doings of the land of Canaan, whither, I, am bringing you in, shall ye not do, And, in their statutes, shall ye not walk:
4 My regulations, shall ye do, And, my statutes, shall ye observe, to walk therein,—I—Yahweh, am your God.

5 Therefore shall ye observe my statutes, and my regulations, Which, if the son of earth shall do them, Then shall he live in them,—I, am Yahweh.
6 No person whatsoever, unto any of the near kin of his own flesh, shall approach, to uncover the parts of shame,—I, am Yahweh.
7 The shame of thy father, even the shame of thy mother, shalt thou not uncover,—thy mother, she is, thou shalt not uncover her shame.

8 The shame of thy father's wife, shalt thou not uncover,—thy father's shame, it is.
9 The shame of thy sister, daughter of thy father, or

tai äitisi tytär, kotona tai ulkona syntynyt; älä paljasta heidän häpyänsä.

10 Älä paljasta poikasi tyttären tai tyttäresi tyttären häpyä, sillä se on sinun oma häpysi.

11 Älä paljasta äitipuolesi tyttären häpyä, tyttären, joka on sinun isällesi syntynyt; hän on sinun sisaresi.

12 Älä paljasta isäsi sisaren häpyä; hän on sinun isäsi veriheimolainen.

13 Älä paljasta äitisi sisaren häpyä, sillä hän on sinun äitisi veriheimolainen.

14 Älä paljasta setäsi häpyä, älä ryhdy hänen vaimoonsa; hän on sinun tätisi.

15 Älä paljasta miniäsi häpyä; hän on sinun poikasi vaimo, älä paljasta hänen häpyänsä.

16 Älä paljasta veljesi vaimon häpyä; se on sinun veljesi häpy.

17 Älä paljasta vaimon ja hänen tyttärensä häpyä, äläkä ota vaimoksi hänen poikansa tytärtä tai tyttärensä tytärtä paljastaaksesi hänen häpynsä, sillä he ovat veriheimolaisia; se on sukurutsausta.

din faders dotter eller din moders dotter, evad hon är född hemma eller född ute.

10 Du skall icke blotta din sondotters eller din dotterdotters blygd, ty det är din egen blygd.

11 Du skall icke blotta din faders hustrus dotters blygd, ty hon är av din faders släkt, hon är din syster.

12 Du skall icke blotta din faders systers blygd; hon är din faders nära blodsförvant.

13 Du skall icke blotta din moders systers blygd, ty hon är din moders nära blodsförvant.

14 Du skall icke blotta din faders broders blygd: vid hans hustru skall du icke komma; hon är din faders syster.

15 Du skall icke blotta din svärdotters blygd; hon är din sons hustru, hennes blygd skall du icke blotta.

16 Du skall icke blotta din broders hustrus blygd, ty det är din broders blygd.

17 Du skall icke blotta en kvinnas blygd och tillika hennes dotters; du skall icke heller taga till hustru hennes sondotter eller dotterdotter och blotta dennas blygd, de äro ju nära blodsförvanter; sådant vore en skändlighet.

daughter of thy mother, born at home or born abroad, thou shalt not uncover their shame.

10 The shame of the daughter of thy son, or the daughter of thy daughter, thou shalt not uncover their shame,—for, thine own shame, they are.

11 The shame of the daughter of thy father's wife, born to thy father, she being, thy sister, thou shalt not uncover her shame.

12 The shame of thy father's sister, shalt thou not uncover,—thy father's near of kin, she is.

13 The shame of thy mother's sister, shalt thou not uncover,—for, thy mother's near of kin, she is.

14 The shame of thy father's brother, shalt thou not uncover, unto his wife, shalt thou not approach, thine aunt, she is.

15 The shame of thy daughter-in-law, shalt thou not uncover,—thy son's wife, she is, thou shalt not uncover her shame.

16 The shame of thy brother's wife, shalt thou not uncover,—the shame of thy brother, it is.

17 The shame of a woman, and of her daughter, shalt thou not uncover,—neither the daughter of her son nor the daughter of her daughter, shalt thou take, to uncover her shame, near of kin, they are, wickedness, it is.

18 Älä ota vaimosi eläessä hänen sisartansa vaimoksesi ja paljasta hänen häpyänsä, sillä se tuo riidan.

18 Och du skall icke till hustru taga en kvinna jämte hennes syster, så att du uppväcker fiendskap mellan dem, i det att du blottar den enas blygd och tillika den andras, medan den förra lever.

18 And, a woman unto her sister, shalt thou not take,—to cause rivalry, by uncovering her shame, besides her own, while she is living.

19 Älä ryhdy vaimoon paljastaaksesi hänen häpyänsä, kun hän on saastainen kuukautisaikanansa.

19 Du skall icke komma vid en kvinna och blotta hennes blygd, när hon är oren under sin månadsrening.

19 And, unto a woman during her removal for uncleanness, shalt thou not approach, to uncover her shame.

20 Älä makaa lähimmäisesi vaimon kanssa, ettet siten itseäsi saastuttaisi.

20 Med din nästas hustru skall du icke beblanda dig, så att du genom henne bliver oren.

20 And, of the wife of thy neighbour, shalt thou not have carnal knowledge,—to commit uncleanness with her.

21 Älä anna lapsiasi poltettaviksi uhrina Molokille, ettet häpäisisi Jumalasi nimeä. Minä olen Herra.

21 Du skall icke giva någon av dina avkomlingar till offer åt Molok; du skall icke ohelga din Guds namn. Jag är HERREN.

21 And, none of thy seed, shalt thou deliver up, to cause to pass through to Molech,—that thou profane not the name of thy God, I, am Yahweh.

22 Älä makaa miehenpuolen kanssa, niinkuin naisen kanssa maataan; se on kauhistus.

22 Du skall icke ligga hos en man såsom man ligger hos en kvinna; det är en styggelse.

22 And, with mankind, shalt thou not lie, as with womankind,—an abomination, it is.

23 Älä sekaannu mihinkään eläimeen, ettet siten itseäsi saastuttaisi. Älköönkä nainen tarjoutuko eläimelle pariutuaksensa sen kanssa; se on iljettävyys.

23 Du skall icke beblanda där med något djur, så att du genom detta bliver oren. Och ingen kvinna skall hava att skaffa med något djur, så att hon beblandar sig därmed; det är en vederstygglighet.

23 And, of no beast, shalt thou have carnal knowledge, to commit uncleanness therewith,—neither shall, a woman, present herself to a beast to couch down thereto,—confusion, it is.

24 Älkää saastuttako itseänne millään näistä, sillä näillä kaikilla ovat itsensä saastuttaneet ne kansat, jotka minä karkoitan teidän tieltänne.

24 I skolen icke orena eder med något av allt detta, ty med allt sådant hava de hedningar orenat sig, som jag fördriver för eder.

24 Do not make yourselves unclean, in any of these things,—For, in all these things, have the nations made themselves unclean, whom, I, am sending out from before you.

25 Ja maa tuli saastaiseksi, ja minä kostin sille sen pahat teot, niin että maa oksensi ulos asujamensa.

25 Därigenom har landet blivit orenat, och jag har på det hemsökt dess missgärning, så att landet

25 Therefore hath the land become unclean, and I have visited the iniquity thereof upon it,—and the land hath

har utspytt sina inbyggare.
vomited her inhabitants.

26 Sentähden noudattakaa minun käskyjäni ja säädöksiäni älkääkä mitään näistä kauhistuksista tehkö, älköön maassa syntynyt älköönkä muukalainen, joka asuu teidän keskellänne -

26 Så hållen då I mina stadgar och rätter, och ingen av eder, evad han är inföding eller en främling som bor ibland eder, må göra någon av alla dessa styggelser.

26 Ye, therefore, shall observe my statutes and my regulations, and have nothing to do with any of these abominations,—whether the home-born, or the sojourner that sojourneth in your midst;

27 sillä kaikkia näitä kauhistuksia ovat tehneet tämän maan asukkaat, jotka olivat ennen teitä, niin että maa tuli saastaiseksi -

27 Ty alla dessa styggelser hava landets inbyggare, som hava varit där före eder, bedrivit, så att landet har blivit orenat.

27 For, all these abominations, have the men of the land done, who were before you; And so the land, hath become unclean:

28 ettei maa teitäkin oksentaisi, jos te sen saastutatte, niinkuin se on oksentanut ulos sen kansan, joka oli ennen teitä.

28 Gören intet sådant, på det att landet icke må utspy eder, om I så orenen det, likasom det utspyr det folk som har bott där före eder.

28 So shall the land not vomit you, through your making it unclean,—as it vomited the nation which was before you.

29 Sillä jokainen, joka tekee minkä tahansa näistä kauhistuksista, hävitettäköön kansastansa, kaikki, jotka semmoista tekevät.

29 Ty var och en som gör någon av alla dessa styggelser skall utrotas ur sitt folk, ja, var och en som gör sådant.

29 For, whosoever shall have anything to do with any of these abominations, the persons who have, shall be cut off, out of the midst of their people.

30 Sentähden noudattakaa minun määräyksiäni, ettette seuraisi niitä kauhistavia tapoja, joita on seurattu ennen teitä, ettekä saastuttaisi itseänne niillä. Minä olen Herra, teidän Jumalanne.

30 Iakttagen därför vad jag har bjudit eder iakttaga, så att I icke gören efter någon av de styggeliga stadgar som man har följt före eder, och så orenen eder genom dem. Jag är HERREN, eder Gud.

30 Therefore shall ye keep my charge, So that ye may have nothing to do with any of the abominable statutes with which they have had to do before you, So shall y

19 luku

1 Ja Herra puhui Moosekselle sanoen:

1 Och HERREN talade till Mose och sade:

1 And Yahweh spake unto Moses, saying:

2 Puhu kaikelle israelilaisten seurakunnalle ja sano heille: Olkaa pyhät, sillä minä, Herra, teidän Jumalanne, olen pyhä.

2 Tala till Israels barns hela menighet och säg till dem: I skolen vara heliga, ty jag, HERREN, eder Gud, är helig.

2 Speak unto all the assembly of the sons of Israel, and thou shalt say unto them—Holy, shall ye be,—For, holy, am, I—Yahweh—your God.

3 Jokainen teistä

3 Var och en av eder frukte

3 Ye shall, every one, revere,

peljätköön äitiänsä ja isäänsä, ja pitäkää minun sapattini. Minä olen Herra, teidän Jumalanne.

4 Älkää kääntykö epäjumalien puoleen älkääkä tehkö itsellenne valettuja jumalankuvia. Minä olen Herra, teidän Jumalanne.

5 Ja kun te uhraatte yhteysuhria Herralle, uhratkaa se niin, että hänen mielisuosionsa tulee teidän osaksenne.

6 Syökää se samana päivänä, jona te uhraatte, tai seuraavana päivänä; mutta mitä tähteeksi jää kolmanteen päivään, se poltettakoon tulessa.

7 Jos sitä syödään kolmantena päivänä, niin se on saastaista, ei otollista.

8 Ja joka sitä syö, joutuu syynalaiseksi, sillä hän on häväissyt Herran pyhän, ja hänet hävitettäköön kansastansa.

9 Kun te korjaatte eloa maastanne, niin älä leikkaa viljaa pelloltasi reunoja myöten äläkä poimi tähkäpäitä leikkuun jälkeen.

10 Älä myöskään korjaa tyhjäksi viinitarhaasi äläkä poimi varisseita marjoja, vaan jätä ne köyhälle ja muukalaiselle. Minä olen Herra, teidän Jumalanne.

sin moder och sin fader. Mina sabbater skolen I hålla. Jag är HERREN, eder Gud.

4 I skolen icke vända eder till avgudar och icke göra eder gjutna gudar. Jag är HERREN, eder Gud.

5 När I viljen offra tackoffer åt HERREN, skolen I offra det på sådant sätt att I bliven välbehagliga.

6 Samma dag I offren det skall det ätas, eller ock den följande dagen; men det som bliver över till tredje dagen skall brännas upp i eld.

7 Om det ätes på tredje dagen, så är det en vederstygglighet; det bliver då icke välbehagligt.

8 Den som äter därav kommer att bära på missgärning, ty han har ohelgat det som var helgat åt HERREN, och han skall utrotas ur sin släkt.

9 När I inbärgen skörden av edert land, skall du icke skörda intill ytterste kanten av din åker, icke heller skall du göra någon axplockning efter din skörd.

10 Och i din vingård skall du icke göra någon efterskörd, och de avfallna druvorna i din vingård skall du icke plocka upp; du skall lämna detta kvar åt den fattige och åt främlingen.

his father and his mother, And, my sabbaths, shall ye observe,—I—Yahweh, am your God.

4 Do not turn unto things of nought, And, molten gods, shall ye not make to yourselves,—I—Yahweh, am your God.

5 And, when ye would offer a peach–offering unto Yahweh, ye shall offer it, that ye may be accepted.

6 On the day ye offer it, shall it be eaten, and on the morrow,—but, that which remaineth until the third day, in fire, shall be consumed.

7 And, if it, be eaten, on the third day, unclean, it is, it shall not be accepted.

8 But, he that eateth it, his iniquity, shall bear, because, that which had been hallowed unto Yahweh, hath he profaned,—so then that person shall be cut off from among his kinsfolk.

9 And, when ye reap the harvest of your land, thou shalt not wholly clear the border of thy field, in reaping,—nor shalt thou gather up, the gleaning of thy harvest.

10 And, thy vineyard, shalt thou not go over again, nor gather, every single grape: for the poor and for the sojourner, shalt thou leave them, I—Yahweh, am your God.

Jag är HERREN, eder Gud.

11 Älkää varastako, älkää valhetelko älkääkä lähimmäistänne pettäkö.
11 I skolen icke stjäla eller ljuga eller begå något svek mot varandra.
11 Ye shall not steal,—nor deceive nor lie, one man to another;

12 Älkää vannoko väärin minun nimeeni, ettet häpäisisi Jumalasi nimeä. Minä olen Herra.
12 I skolen icke svärja falskt vid mitt namn; då ohelgar du din Guds namn. Jag är HERREN.
12 Nor swear by my name, falsely,—And so profane the name of thy God: I, am Yahweh.

13 Älä tee lähimmäisellesi vääryyttä äläkä ota mitään väkisin. Päivämiehesi palkka älköön olko sinun takanasi huomiseen asti.
13 Du skall icke med orätt avhända din nästa något, eller taga något ifrån honom med våld. Du skall icke förhålla dagakarlen hans lön över natten till morgonen.
13 Thou shalt not oppress thy neighbour nor rob [him], —The wages of him that is hired shall not tarry with thee, until the morning.

14 Älä kiroa kuuroa äläkä pane kompastusta sokean eteen, vaan pelkää Jumalaasi. Minä olen Herra.
14 Du skall icke uttala förbannelser över en döv, och för en blind skall du icke lägga något varpå han kan falla; du skall frukta din Gud. Jag är HERREN.
14 Thou shalt not curse the deaf, Nor, before the blind, place a stumbling-block,—So shalt thou stand in awe of thy God, I, am Yahweh.

15 Älkää tehkö vääryyttä tuomitessanne; älä ole puolueellinen köyhän hyväksi äläkä pidä ylhäisen puolta, vaan tuomitse lähimmäisesi oikein.
15 I skolen icke göra orätt i domen; du skall icke hava anseende till den ringes person, ej heller vara partisk för den mäktige; du skall döma din nästa rätt.
15 Ye shall not act perversely in giving judgment, Thou shalt neither respect the person of the poor, Nor prefer the person of the great,—In righteousness, shalt thou judge thy neighbour.

16 Älä liiku panettelijana kansasi keskellä äläkä vaani lähimmäisesi verta. Minä olen Herra.
16 Du skall icke gå med förtal bland dina fränder; du skall icke stå efter din nästas blod. Jag är HERREN.
16 Thou shalt not go about talebearing, among thy people, Thou shalt not stand by, over the blood of thy neighbour: I, am Yahweh.

17 Älä vihaa veljeäsi sydämessäsi, vaan nuhtele lähimmäistäsi, ettet joutuisi hänen tähtensä syynalaiseksi.
17 Du skall icke hava hat till din broder i ditt hjärta, men väl må du tillrättavisa din nästa, så att du icke för hans skull kommer att bära på synd.
17 Thou shalt not hate thy brother, in thy heart,—Thou shalt, faithfully reprove, thy neighbour, and not countenance him, in sin:

18 Älä kosta äläkä pidä vihaa kansasi lapsia vastaan, vaan rakasta lähimmäistäsi niinkuin itseäsi. Minä olen Herra.
18 Du skall icke hämnas och icke hysa agg mot någon av ditt folk, utan du skall älska din nästa såsom dig själv. Jag är HERREN.
18 Thou shalt not take vengeance, neither shalt thou cherish anger against the sons of thy people, So shalt thou love thy neighbour, as thyself,—I, am Yahweh.

19 Noudattakaa minun käskyjäni. Älä anna
19 Mina stadgar skolen I hålla: Du skall icke låta två
19 My statutes, shall ye observe, Thy beasts, shalt

karjassasi kahden erilaisen eläimen pariutua, älä kylvä peltoosi kahdenlaista siementä, älköönkä kahdenlaisista langoista kudottua vaatetta tulko yllesi.

slags djur av din boskap para sig med varandra; din åker skall du icke beså med två slags säd; en klädnad av två olika slags garn får icke komma på dig.

thou not cause to breed in two kinds, Thy field, shalt thou not sow with two sorts of seed,—And, a garment woven of diverse threads, shalt thou not suffer to come upon thee.

20 Jos mies makaa naisen, joka on orjatar ja toisen miehen oma eikä ole lunastettu eikä vapaaksi laskettu, rangaistakoon heitä, ei kuitenkaan kuolemalla, koska nainen ei ollut vapaa.

20 Om en man har legat hos en kvinna och beblandat sig med henne, och hon är trälinna i en annan mans våld, och hon icke har blivit friköpt eller frigiven, så skola de straffas, men icke dödas, eftersom hon icke var fri.

20 And, whosoever lieth carnally with a woman, she being a bondmaid, acquired for a husband, and neither, redeemed, nor, freedom, given her, inquisition, shall be made, they shall not be put to death, because she was not free;

21 Ja mies tuokoon hyvityksenään Herralle vikauhri-oinaan ilmestysmajan ovelle.

21 Och han skall föra fram sitt skuldoffer inför HERREN, till uppenbarelsetältets ingång, en skuldoffersvädur.

21 but he shall bring in his guilt–bearer unto Yahweh, unto the entrance of the tent of meeting,—even a ram as a guilt–bearer;

22 Ja kun pappi on toimittanut hänelle vikauhri-oinaalla Herran edessä sovituksen siitä synnistä, jonka hän on tehnyt, annetaan hänelle hänen tekemänsä synti anteeksi.

22 När så prästen medelst skuldoffersväduren bringar försoning för honom inför HERRENS ansikte för den synd han har begått, då bliver den synd han har begått honom förlåten.

22 and the priest shall put a propitiatory–covering over him, with the guilt–bearing ram, before Yahweh, on account of his sin which he hath committed,—so shall he have forgiveness, from his sin which he hath committed.

23 Kun te tulette siihen maahan ja istutatte kaikkinaisia hedelmäpuita, niin jättäkää niiden hedelmä, niiden esinahka, koskemattomaksi; kolmena vuotena pitäkää ne ympärileikkaamattomina, älkää niitä syökö.

23 När I kommen in i landet och planteren träd av olika slag med ätbar frukt, skolen I anse deras frukt såsom deras förhud. I tre år skolen I hålla dem för oomskurna och icke äta av dem;

23 And, when ye come into the land, and plant any manner of fruit–tree, then shall ye count as uncircumcised the fruit thereof, three years, shall it be to you as if unclean, it shall not be eaten.

24 Mutta neljäntenä vuotena pyhitettäköön kaikki niiden hedelmät ilojuhlassa Herralle,

24 men under det fjärde året skall all deras frukt vara helgad till HERRENS lov,

24 But, in the fourth year, all the fruit thereof shall be hallowed for a festival of thanksgiving unto Yahweh.

25 ja vasta viidentenä vuotena syökää niiden hedelmää; näin te lisäätte niiden tuottoa. Minä olen

25 och först under det femte skolen I äta deras frukt. Så skolen I göra, för att de må giva så mycket

25 And, in the fifth year, shall ye eat the fruit thereof, that it may enrich you with its increase,—I—Yahweh, am

Herra, teidän Jumalanne.

26 Älkää syökö mitään verinensä. Älkää merkeistä ennustelko älkääkä harjoittako noituutta.
27 Älkää keritkö tukkaanne päälaen ympäriltä, äläkä leikkaamalla turmele partasi reunaa.
28 Älkää viileskelkö ihoanne vainajan tähden älkääkä koristelko itseänne ihopiirroksilla. Minä olen Herra.
29 Älä häpäise tytärtäsi antamalla hänen tulla portoksi, ettei maa harjoittaisi haureutta ja tulisi täyteen iljettävyyttä.

30 Pitäkää minun sapattini ja peljätkää minun pyhäkköäni. Minä olen Herra.
31 Älkää kääntykö vainaja- ja tietäjähenkien puoleen; älkää etsikö heitä, ettette tulisi heistä saastutetuiksi. Minä olen Herra, teidän Jumalanne.
32 Nouse harmaapään edessä ja kunnioita vanhusta sekä pelkää Jumalaasi. Minä olen Herra.

33 Kun muukalainen asuu luonasi teidän maassanne, älkää sortako häntä.

34 Muukalainen, joka asuu teidän luonanne, olkoon niinkuin maassa syntynyt teikäläinen. Rakasta häntä niinkuin itseäsi, sillä tekin

större avkastning åt eder. Jag är HERREN, eder Gud.
26 I skolen icke äta något med blod i. I skolen icke befatta eder med spådom eller teckentyderi.
27 I skolen icke rundklippa kanten av edert huvudhår, ej heller skall du avstympa kanten av ditt skägg.
28 I skolen icke göra något märke på eder kropp för någon död, ej heller bränna in skrifttecken på eder. Jag är HERREN.
29 Du skall icke ohelga din dotter med att låta henne bliva en sköka, på det att icke landet må förfalla i skökoväsende och bliva uppfyllt av skändlighet.
30 Mina sabbater skolen I hålla, och för min helgedom skolen I hava fruktan. Jag är HERREN.
31 I skolen icke vända eder till andar som tala genom besvärjare eller spåmän. Söken icke sådana, så att I bliven orena genom dem. Jag är HERREN, eder Gud.
32 För ett grått huvud skall du stå upp, och den gamle skall du ära; du skall frukta din Gud. Jag är HERREN.

33 När en främling bor hos eder i edert land, skolen I icke förtrycka honom.

34 Främlingen som bor hos eder skall räknas såsom en inföding bland eder, du skall älska honom såsom dig själv; I haven ju själva varit

your God.

26 Ye shall eat nothing with the blood thereof,—Ye shall not practise divination, neither shall ye use magic.
27 Ye shall not shave in a circle around your head,—nor shalt thou disfigure the fringe of thy beard.
28 Cuttings for a dead person, shall ye not make in your flesh. And, punctures in your persons, shall ye not print,—I, am Yahweh.
29 Do not profane thy daughter, by causing her to be unchaste,—lest the land fall to unchastity, and so the land be filled with wickedness.
30 My sabbaths, shall ye observe, And, my sanctuary, shall ye revere,—I, am Yahweh.
31 Do not turn unto mediums, Nor, for oracles, make search, To render yourselves unclean with them, I—Yahweh, am your God.
32 Before a hoary head, shalt thou rise up, And shalt honour the presence of an elder,—So shalt thou stand in awe of thy God—I, am Yahweh.

33 And, when there sojourneth with thee a sojourner, in your land, ye shall not oppress him:
34 As one home born from among yourselves, shall be unto you the sojourner who sojourneth with you, So shalt thou love him as thyself,

olitte muukalaisina Egyptin maassa. Minä olen Herra, teidän Jumalanne.
35 Älkää tehkö vääryyttä tuomitessanne älkääkä käyttäessänne pituus-, paino- tai astiamittaa.

36 Olkoon teillä oikea vaaka, oikeat punnukset, oikea eefa-mitta ja oikea hiin-mitta. Minä olen Herra, teidän Jumalanne, joka vein teidät pois Egyptin maasta.
37 Noudattakaa kaikkia minun käskyjäni ja kaikkia minun säädöksiäni ja pitäkää ne. Minä olen Herra.

20 luku

1 Ja Herra puhui Moosekselle sanoen:
2 Sano israelilaisille: Jos joku, kuka tahansa israelilainen tai muukalainen, joka asuu Israelissa, antaa lapsiansa Molokille, hänet rangaistakoon kuolemalla; maan kansa kivittäköön hänet.

3 Ja minä käännän kasvoni sitä miestä vastaan ja hävitän hänet hänen kansastansa, koska hän on antanut Molokille lapsiansa saastuttaen minun pyhäkköni ja häväisten minun pyhän nimeni.

4 Ja jos maan kansa säästää sitä miestä, joka

främlingar i Egyptens land. Jag är HERREN, eder Gud.

35 I skolen icke göra orätt i domen, icke i fråga om mått, vikt eller mål.

36 Riktig våg, riktiga vikter, riktig efa, riktigt hin-mått skolen I hava. Jag är HERREN, eder Gud, som har fört eder ut ur Egyptens land.
37 Så skolen I nu hålla alla mina stadgar och alla mina rätter och göra efter dem. Jag är HERREN.

1 Och HERREN talade till Mose och sade:
2 Du skall ock säga till Israels barn: Om någon av Israels barn, eller av främlingarna som bo i Israel, giver någon av sina avkomlingar åt Molok, så skall han straffas med döden; folket i landet skall stena honom.

3 Och jag skall vända mitt ansikte mot den mannen och utrota honom ur hans folk, därför att han har givit en av sina avkomlingar åt Molok, och därmed orenat min helgedom och ohelgat mitt heliga namn.

4 Om folket i landet ser genom fingrarna med den

For, sojourners, became ye, in the land of Egypt,—I—Yahweh, am your God.
35 Ye shall not act perversely in giving judgment,—in measures of extent, in weights, in measures of capacity:
36 Just balances, just weights, a just ephah, and a just hin, shall ye have,—I—Yahweh, am your God, who brought you forth out of the land of Egypt.
37 Therefore shall ye observe all my statutes and all my regulations, and do them,—I, am Yahweh.

1 And Yahweh spake unto Moses, saying:
2 Unto the sons of Israel, therefore, shalt thou say, What man soever, there may be of the sons of Israel, or of the sojourners that sojourn in Israel, that giveth of his seed unto Molech, he shall, surely be put to death,—the people of the land, shall stone him with stones;
3 I, also, will set my face against that man, and will cut him off out of the midst of his people,—because, of his seed, hath he given unto Molech, seeing that he hath made unclean my sanctuary, even to the extent of profaning my holy name.
4 But, if the people of the land, do even hide, their

antaa lapsiansa Molokille, niin etteivät he häntä surmaa,

5 niin minä itse käännän kasvoni sitä miestä vastaan ja hänen sukuansa vastaan; hänet ja kaikki, jotka häntä seuraten ovat lähteneet haureudessa kulkemaan Molokin jäljessä, minä hävitän heidän kansastansa.
6 Ja jos joku kääntyy vainaja- tai tietäjähenkien puoleen, lähtien haureudessa kulkemaan heidän jäljessänsä, sitä ihmistä vastaan minä käännän kasvoni ja hävitän hänet hänen kansastansa.
7 Pyhittäkää siis itsenne ja olkaa pyhät; sillä minä olen Herra, teidän Jumalanne.

8 Ja noudattakaa minun käskyjäni ja pitäkää ne. Minä olen Herra, joka pyhitän teidät.
9 Kuka ikinä kiroaa isäänsä tai äitiänsä, hänet rangaistakoon kuolemalla; isäänsä ja äitiänsä hän on kironnut, hän on verivelan alainen.

10 Jos joku tekee aviorikoksen toisen miehen vaimon kanssa, jos hän tekee aviorikoksen lähimmäisensä vaimon kanssa, niin heidät, sekä avionrikkojamies että -nainen, rangaistakoon kuolemalla.
11 Jos joku makaa äitipuolensa kanssa,

mannen, när han giver en av sina avkomlingar åt Molok, så att de icke döda honom,

5 då skall jag själv vända mitt ansikte mot den mannen och mot hans släkt; och honom och alla dem som hava följt honom och i trolös avfällighet lupit efter Molok skall jag utrota ur deras folk.
6 Och om någon vänder sig till andar som tala genom besvärjare eller spåmän, för att i trolös avfällighet löpa efter dem, så skall jag vända mitt ansikte mot honom och utrota honom ur hans folk.

7 Så skolen I nu hålla eder heliga, och vara heliga; ty jag är HERREN, eder Gud.

8 Och I skolen hålla mina stadgar och göra efter dem. Jag är HERREN, som helgar eder.
9 Om någon uttalar förbannelser över sin fader eller sin moder, skall han straffas med döden; över sin fader och sin moder har han uttalat förbannelser, blodskuld låder vid honom.
10 Om någon begår äktenskapsbrott med en annan mans hustru, om han begår äktenskapsbrott med sin nästas hustru, så skola de straffas med döden, både mannen och kvinnan som hava begått äktenskapsbrottet.
11 Om någon ligger hos en kvinna som är hans faders

eyes from that man, when he giveth of his seed unto Molech,—so as not to put him to death,
5 then will, I myself, set my face against that man, and against his family,—and will cut him off, and all that follow unchastely after him—in going unchastely after Molech—out of the midst of their people.
6 The person also that turneth unto mediums and unto oracles, in going unchastely after them, then will I set my face against that person, and will cut him off out of the midst of his people.
7 Therefore shall ye hallow yourselves and be holy,—Because, I—Yahweh, am your God.
8 Therefore shall ye observe my statutes, and do them,—I—Yahweh, am he that is hallowing you.
9 When, any man whatsoever, curseth his father or his mother, he shall, surely be put to death,—his father or his mother, hath he cursed, his blood, shall be upon himself.
10 And, any man, who committeth adultery with the wife of any other man, he that committeth adultery with the wife of his neighbour, shall, surely be put to death—the adulterer, and the adulteress.

11 And, any man who lieth with his father's wife, the

paljastaa hän isänsä hävyn; heidät molemmat rangaistakoon kuolemalla, he ovat verivelan alaiset.

12 Jos joku makaa miniänsä kanssa, rangaistakoon heidät molemmat kuolemalla; he ovat tehneet iljettävyyden, he ovat verivelan alaiset.

13 Jos joku makaa miehenpuolen kanssa, niinkuin naisen kanssa maataan, tekevät he molemmat kauhistuksen; heidät rangaistakoon kuolemalla, he ovat verivelan alaiset.

14 Jos joku ottaa vaimoksi naisen ja hänen äitinsä, on se iljettävyys; sekä hänet että ne molemmat poltettakoon tulessa, ettei mitään iljettävyyttä olisi teidän seassanne.

15 Jos joku sekaantuu eläimeen, rangaistakoon hänet kuolemalla, ja se eläin tappakaa.

16 Ja jos nainen ryhtyy eläimeen, mihin tahansa, pariutuaksensa sen kanssa, niin surmaa sekä nainen että eläin; heidät rangaistakoon kuolemalla, he ovat verivelan alaiset.

17 Jos joku ottaa vaimoksi sisarensa, isänsä tyttären tai äitinsä tyttären, ja näkee hänen häpynsä ja tämä näkee hänen häpynsä, niin se on häpeä,

hustru, så blottar han sin faders blygd; de skola båda straffas med döden, blodskuld låder vid dem.

12 Om någon ligger hos sin svärdotter, så skola de båda straffas med döden; de hava bedrivit en vederstygglighet, blodskuld låder vid dem.

13 Om en man ligger hos en annan man såsom man ligger hos en kvinna, så göra de båda en styggelse; de skola straffas med döden, blodskuld låder vid dem.

14 Om någon till hustru tager en kvinna och tillika hennes moder, så är det en skändlighet; man skall bränna upp både honom och dem i eld, för att icke någon skändlighet må finnas bland eder.

15 Om en man beblandar sig med något djur, så skall han straffas med döden, och djuret skolen I dräpa.

16 Och om en kvinna kommer vid något djur och beblandar sig därmed, så skall du dräpa både kvinnan och djuret; de skola straffas med döden, blodskuld låder vid dem.

17 Om någon tager till hustru sin syster, sin faders dotter eller sin moders dotter, och ser hennes blygd och hon ser hans blygd, så är det en skamlig gärning,

shame of his father, hath uncovered,—they both shall, surely be put to death,—their blood, shall be upon themselves.

12 And, any man who lieth with his daughter–in–law, they both shall, surely be put to death, confusion, have they wrought—their blood, shall be upon themselves.

13 And, any man who lieth with mankind as with womankind, an abomination, have both of them wrought,––they shall, surely be put to death,—their blood, shall be upon themselves.

14 And, any man, who taketh a woman and her mother, wickedness, it is,—in fire, shall both he and they be consumed, that wickedness be not in your midst.

15 And, any man, who hath carnal knowledge of a beast, shall, surely be put to death,—and, the beast, shall ye slay.

16 And, a woman, who approacheth unto any beast, to couch down thereto, then shalt thou slay the woman and the beast,—they shall, surely be put to death,—their blood, shall be upon themselves.

17 And, any man, who taketh his sister—his father's daughter or his mother's daughter, and vieweth her shame, and, she, vieweth his shame, a disgrace, it is,—

ja heidät hävitettäköön kansalaistensa silmien edessä; hän on paljastanut sisarensa hävyn, hän on joutunut syynalaiseksi.

18 Jos joku makaa kuukautistilassa olevan naisen kanssa ja paljastaa hänen häpynsä, avaa hänen lähteensä, ja nainen paljastaa verensä lähteen, niin heidät molemmat hävitettäköön kansastansa.

19 Älä paljasta äitisi sisaren tai isäsi sisaren häpyä; sillä se, joka niin tekee, on paljastanut veriheimolaisensa; he joutuvat syynalaisiksi.

20 Jos joku makaa setänsä vaimon kanssa, on hän paljastanut setänsä hävyn; he joutuvat syynalaisiksi, lapsettomina he kuolkoot.

21 Jos joku ottaa vaimoksi veljensä vaimon, on se saastaisuus; hän on paljastanut veljensä hävyn, lapsettomiksi he jääköot.

22 Noudattakaa siis kaikkia minun käskyjäni ja kaikkia minun säädöksiäni ja pitäkää ne, ettei teitä oksentaisi ulos se maa, johon minä vien teidät asumaan.
23 Ja älkää vaeltako sen kansan tapojen mukaan, jonka minä karkoitan teidän tieltänne; sillä kaikkia näitä he ovat tehneet ja

och de skola utrotas inför sitt folks ögon; han har blottat sin systers blygd, han bär på missgärning.

18 Om någon ligger hos en kvinna som har sin månadsrening och blottar hennes blygd, i det att han avtäcker hennes brunn och hon blottar sitt blods brunn, så skola de båda utrotas ur sitt folk.

19 Du skall icke blotta din moders systers eller din faders systers blygd. Ty den så gör avtäcker sin nära blodsförvants blygd; de komma att bära på missgärning.

20 Om någon ligger hos sin farbroders hustru, så blottar han sin farbroders blygd; de komma att bära på synd, barnlösa skola de dö.

21 Om någon tager sin broders hustru, så är det en oren gärning; han blottar då sin broders blygd, barnlösa skola de bliva.

22 Så skolen I nu hålla alla mina stadgar och alla mina rätter och stadgar och göra efter dem, för att landet icke må utspy eder, det land dit jag vill föra eder, så att I fån bo där.
23 Och I skolen icke vandra efter det folks stadgar, som jag vill fördriva för eder; ty just därför att de hava bedrivit allt sådant, har jag

they shall therefore be cut off in the sight of the sons of their people,—the shame of his sister, hath he uncovered—his iniquity, shall he bear.

18 And, any man, who lieth with a woman having her sickness, and uncovereth her shame, her fountain, hath he exposed, she, also hath uncovered her fountain of blood,—they shall therefore both be cut off, out of the midst of their people.

19 And, the shame of thy mother's sister, or of thy father's sister, shalt thou not uncover,—for, his near of kin, hath he exposed—their iniquity, shall they bear.

20 And, any man, who lieth with his uncle's wife, the shame of his uncle, hath he uncovered,—their sin, shall they bear—childless, shall they die.

21 And, any man, who taketh his brother's wife, impurity, it is,—the shame of his brother, hath he uncovered—childless, shall they remain.

22 Therefore shall ye observe all my statutes, and all my regulations, and do them,—So shall the land, whereinto I am bringing you to dwell therein, not vomit you forth;

23 So shall ye not walk in the statutes of the nation which I am casting out from before you,—For, all these things, had they done,

nostaneet minun inhoni.
24 Mutta minä sanon teille: Te saatte ottaa omaksenne heidän maansa, sillä minä annan sen teille omaksi, maan, joka vuotaa maitoa ja mettä. Minä olen Herra, teidän Jumalanne, joka olen teidät erottanut muista kansoista.
25 Erottakaa myös puhtaat eläimet saastaisista ja saastaiset linnut puhtaista, ettette saattaisi itseänne inhottaviksi koskemalla nelijalkaisiin eläimiin, lintuihin tai maan matelijoihin, mihin tahansa, jotka minä olen erottanut, että te pitäisitte ne saastaisina.

26 Olkaa siis minulle pyhät, sillä minä, Herra, olen pyhä, ja minä olen teidät erottanut muista kansoista olemaan minun omani.

27 Jos jossakin miehessä tai naisessa on vainaja- tai tietäjähenki, niin heidät rangaistakoon kuolemalla; heidät kivitettäköön, he ovat verivelan alaiset.

blivit led vid dem.
24 Och därför har jag sagt till eder I skolen besitta deras land, ty jag skall giva eder det till besittning, ett land som flyter av mjölk och honung. Jag är HERREN, eder Gud, som har avskilt eder från andra folk.

25 Gören alltså skillnad mellan rena fyrfotadjur och orena, och mellan rena fåglar och orena, så att I icke gören eder själva till styggelse för de fyrfotadjurs eller fåglars skull eller för de kräldjurs, skull på marken, som jag har avskilt, för att I skolen hålla dem för orena.

26 I skolen vara mig heliga, ty jag, HERREN, är helig, och jag har avskilt eder från andra folk, för att I skolen höra mig till.

27 När någon, man eller kvinna, befattar sig med andebesvärjelse eller spådom, skall denne straffas med döden; man skall stena honom, blodskuld låder vid honom.

Therefore I abhorred them;
24 And said unto you—Ye, shall possess their soil, Yea, I myself, will give it you to possess it, A land flowing with milk and honey,—I—Yahweh, am your God, who have distinguished you from the peoples;

25 Therefore shall ye make a distinction—Between the clean beasts, and the unclean,—And between the unclean birds, and the clean,—So shall ye not make your persons abominable with beast, or with bird or with anything which creepeth upon the ground, which I have distinguished for you, as unclean.

26 Therefore shall ye be unto me, holy persons, for, holy, am, I—Yahweh,—Therefore have I distinguished you from the peoples, that ye may be mine.

27 And, as touching man or woman, when there shall be in them a familiar spirit, or the spirit of an oracle, they shall, surely be put to death,—with stones, shall they be stoned—their blood, shall be upon themselves.

21 luku

1 Ja Herra sanoi Moosekselle: Puhu papeille, Aaronin pojille, ja sano heille: Pappi älköön saattako itseänsä saastaiseksi kenestäkään

1 Och HERREN sade till Mose: Säg till prästerna, Arons söner, säg till dem så: En präst får icke ådraga sig orenhet genom någon död bland sina fränder,

1 And Yahweh said unto Moses, Say unto the priests, the sons of Aaron,—yea thou shalt say unto them, For a dead person, shall no one make himself unclean,

kuolleesta sukulaisestansa,
2 paitsi lähimmästä veriheimolaisestaan: äidistänsä, isästänsä, pojastansa, tyttärestänsä ja veljestänsä,
3 sekä sisarestansa, jos tämä oli neitsyt ja eli hänen luonaan eikä ollut naitu; hänestä hän saa saastua.

4 Älköön hän, sukunsa päämies, saattako itseään saastaiseksi, ettei hän itseänsä häpäisisi.
5 Älköötkä he ajako paljaaksi päälakeansa älköötkä leikatko partansa reunaa älköötkä koristelko itseänsä ihopiirroksilla.

6 He olkoot Jumalallensa pyhät älköötkä häväiskö Jumalansa nimeä, sillä he uhraavat Herran uhreja, Jumalansa leipää; sentähden he olkoot pyhät.

7 Älköötkä he ottako vaimoksi porttoa tai häväistyä naista älköötkä ottako miehensä hylkäämää vaimoa, sillä pappi on pyhä Jumalallensa.

8 Sinun on pidettävä häntä pyhänä, koska hän uhraa sinun Jumalasi leipää; hän olkoon sinulle pyhä, sillä minä, Herra, joka pyhitän teidät, olen pyhä.

9 Jos papin tytär häpäisee

2 utom genom sina närmaste blodsförvanter: sin moder, sin fader, sin dotter, sin broder; son, sin dotter, sin broder;
3 så ock genom sin syster, om hon var jungfru och stod honom närmare och icke tillhörde någon man, i sådant fall må han ådraga sig orenhet genom henne.
4 Eftersom han är en herre bland sina fränder, får han icke ådraga sig orenhet och göra sig ohelig.
5 Prästerna skola icke raka någon del av sitt huvud skallig eller avraka kanten av sitt skägg eller rista något märke på sin kropp.

6 De skola vara helgade åt sin Guds och må icke ohelga sin Guds namn, ty de bära fram HERRENS eldsoffer sin Guds spis; därför skola de heliga.

7 Ingen av dem skall taga till hustru en sköka eller en vanärad kvinna, ej heller skall någon taga till hustru en kvinna som har blivit förskjuten av sin man, ty prästen är helgad åt sin Gud.
8 Därför skall du akta honom helig, ty han bär fram din Guds spis; han skall vara dig helig, ty jag, HERREN, som helgar eder, är helig.

9 Om en präst dotter

among his people:
2 Saving for his kin, that are near unto him, for his mother or for his father, or for his son or for his daughter, or for his brother;
3 or for his sister, a virgin who is near unto him, who belongeth not unto a husband,—for her, he may make himself unclean:

4 He shall not make himself unclean, being a chief among his people,—by profaning himself:
5 They shall not make a baldness behind in their head, And, the border of their beard, shall they not cut off,—And, in their flesh, shall they not make incisions.
6 Holy persons, shall they be unto their God, and not profane the name of their God,—for, the altar–flames of Yahweh, the food of their God, do they bring near—Therefore shall they be holy.
7 A woman that is unchaste or dishonoured, shall they not take, And, a woman divorced from her husband, shall they not take,—For, holy, he is unto his God.

8 Therefore shalt thou hold him as holy, for, the food of thy God, doth he bring near,—Holy, shall he be to thee, For, holy, am, I—Yahweh, who am making you holy.
9 And, the daughter of any

itsensä haureudella, niin hän häpäisee isänsä; hänet poltettakoon tulessa.

10 Se pappi, joka on ylimmäinen veljiensä seassa, jonka pään päälle voiteluöljy on vuodatettu ja joka pyhiin vaatteisiin pukemalla on vihitty virkaansa, älköön päästäkö tukkaansa hajalle älköönkä reväiskö vaatteitansa.
11 Älköön hän myöskään menkö minkään kuolleen luo; isästänsäkään tai äidistänsä hän älköön saattako itseänsä saastaiseksi.
12 Älköön hän lähtekö pyhäköstä, ettei hän häpäisisi Jumalansa pyhäkköä, sillä hänessä on hänen Jumalansa voiteluöljyn vihkimys. Minä olen Herra.
13 Hän ottakoon vaimoksensa neitsyen.
14 Leskeä tai hyljättyä vaimoa tai häväistyä naista tai porttoa hän älköön ottako, vaan neitsyen omasta suvustaan hän ottakoon vaimoksensa,

15 ettei hän häpäisisi jälkeläisiään suvussansa; sillä minä olen Herra, joka hänet pyhitän.
16 Ja Herra puhui Moosekselle sanoen:
17 Puhu Aaronille ja sano: jos jossakin sinun jälkeläisistäsi, tulevissa sukupolvissa, on joku

ohelgar sig genom skökolevnad, så ohelgar hon sin fader; hon skall brännas upp i eld.

10 Den som är överstepräst bland sina bröder, den på vilkens huvud smörjelseoljan har blivit utgjuten, och som har mottagit handfyllning till att ikläda sig prästkläderna, han skall icke hava sitt hår oordnat, ej heller riva sönder sina kläder;
11 och han skall icke gå in till någon död; icke ens genom sin fader eller genom sin moder får han ådraga sig orenhet.

12 Och ur helgedomen skall han icke gå ut, på det att han icke må ohelga sin Guds helgedom, ty hans Guds smörjelseolja, varmed han har blivit invigd, är på honom. Jag är HERREN.
13 Till hustru skall han taga en kvinna som är jungfru.
14 En änka eller en förskjuten hustru eller en vanärad kvinna, en sköka -- en sådan får han icke taga, utan en jungfru bland sina fränder skall han taga till hustru,
15 för att han icke må ohelga sin livsfrukt bland sina fränder; ty jag är HERREN, som helgar honom.
16 Och HERREN talade till Mose och sade:
17 Tala till Aron och säg: Av dina avkomlingar i kommande släkten skall ingen som har något lyte

priest, when she profaneth herself by unchastity, Her father, she, doth profane, with fire, shall she be consumed.
10 And, as for the high priest from among his brethren, upon whose head is poured the anointing oil, and who is installed, by putting on the garments, His head, shall he not bare, And, his garments, shall he not rend;
11 And, unto no persons of the dead, shall he go in,—For his father or for his mother, shall he not make himself unclean;

12 And, out of the sanctuary, shall he not go forth, so shall he not profane the sanctuary of his God,—for the consecration of the anointing oil of his God is upon him—I, am Yahweh.
13 But, he, shall take, a woman in her virginity:
14 A widow, or a divorced woman, or one dishonoured––an unchaste woman, these, shall he not take, But, a virgin from among his own kinsfolk, shall he take to wife;
15 So shall he not profane his seed, among his kinsfolk,—For, I—Yahweh, do hallow him.
16 And Yahweh spake unto Moses, saying:
17 Speak unto Aaron, saying,—No man of thy seed, unto their generations, in whom shall be any blemish,

vamma, älköön hän lähestykö uhraamaan Jumalansa leipää.

18 Älköön lähestykö kukaan, jossa on joku vamma, älköön kukaan sokea tai ontuva, kukaan kasvoiltaan tahi jäseniltään muodoton,

19 jalkansa tai kätensä taittanut,

20 kyttyräselkäinen tai surkastunut, silmävikainen tai ihotautinen tai rupinen tai kuohittu.

21 Pappi Aaronin jälkeläisistä älköön kukaan, jossa on joku vamma, lähestykö uhraamaan Herran uhreja; hänessä on vamma, sentähden hän älköön lähestykö uhraamaan Jumalansa leipää.

22 Kuitenkin hän syököön Jumalansa leipää, sekä korkeasti-pyhää että pyhää.

23 Mutta älköön hän tulko esiripun luo älköönkä lähestykö alttaria, koska hänessä on vamma, ettei hän häpäisisi minun pyhäkkööni; sillä minä olen Herra, joka pyhitän heidät.

24 Ja Mooses sanoi tämän Aaronille ja hänen pojillensa ja kaikille israelilaisille.

träda fram för att frambära sin Guds spis.

18 Ingen skall träda fram, som har något lyte, varken en blind eller en halt, eller en som har lyte i ansiktet, eller som har någon lem för stor,

19 ingen som har brutit arm eller ben,

20 ingen som är puckelryggig eller förkrympt, eller som har fel på ögat, eller som har skabb eller annat utslag, eller som är snöpt.

21 Av prästen Arons avkomlingar skall ingen som har något lyte gå fram för att frambära HERRENS eldsoffer; han har ett lyte, han skall icke gå fram för att frambära sin Guds spis.

22 Sin Guds spis må han äta, både det som är högheligt och det som är heligt,

23 men eftersom han har ett lyte, skall han icke gå in till förlåten, ej heller skall han gå fram till altaret, på det att han icke må ohelga mina heliga ting; ty jag är HERREN, som helgar dem.

24 Och Mose talade detta till Aron och hans söner och alla Israels barn.

shall come near, to present the food of his God.

18 Surely, no man in whom is any blemish, shall come near,—No man who is blind or lame, or hath a flat nose, or is lanky;

19 nor any man who hath a broken foot,—or a broken hand;

20 or is hump-backed or a dwarf, or hath defective vision,—or hath scurvy or scab, or is crushed in the stones:

21 No, man in whom is a blemish, of the seed of Aaron the priest, shall approach, to bring near the altar-flames of Yahweh,—a blemish, is in him, the food of his God, shall he not approach to bring near:

22 Of the food of his God, both of the most holy,—and the holy, may he eat:

23 Only, unto the veil, shall he not come in, and, unto the altar, shall he not approach—because, a blemish, is in him, so shall he not profane my sanctuaries, For, I—Yahweh, am hallowing them.

24 And Moses spake [these things] unto Aaron, and unto his sons,—and unto all the sons of Israel.

22 luku

1 Ja Herra puhui Moosekselle sanoen:
2 Käske Aaronia ja hänen poikiansa pyhästi pitelemään israelilaisten pyhiä lahjoja, heidän minulle pyhittämiänsä, etteivät he häpäisisi minun pyhää nimeäni. Minä olen Herra.
3 Sano heille polvesta polveen: Jos kuka tahansa teidän jälkeläisistänne saastuneena ollessaan lähestyy niitä pyhiä lahjoja, joita israelilaiset pyhittävät Herralle, hänet hävitettäköön minun kasvojeni edestä.

4 Minä olen Herra. Älköön kukaan Aaronin jälkeläinen, joka on pitalinen tai jolla on vuoto, syökö pyhistä lahjoista, ennenkuin hän on tullut puhtaaksi; ja joka koskee johonkin kuolleesta saastuneeseen tahi jolla on siemenvuoto,

5 tahi joka koskee pikkueläimeen, mihin tahansa, josta saastuu, tai ihmiseen, josta saastuu, olipa sen saastaisuus mitä laatua tahansa,

6 niin jokainen, joka koskee johonkin sellaiseen, olkoon saastainen iltaan asti älköönkä syökö pyhistä lahjoista, ellei hän ole pessyt ruumistaan vedessä.

1 Och HERREN talade till Mose och sade:
2 Tala till Aron och hans söner och säg att de skola hålla sig ifrån de heliga gåvor som Israels barn bära fram åt mig, på det att de icke må ohelga mitt heliga namn. Jag är HERREN.

3 Säg till dem: Om i kommande släkten någon av edra avkomlingar, medan orenhet låder vid honom, kommer vid de heliga gåvor som Israels barn bära fram åt HERREN, så skall han utrotas ur min åsyn Jag är HERREN.

4 Om någon av Arons avkomlingar är spetälsk eller har flytning, skall han icke äta av de heliga gåvorna, förrän han har blivit ren; ej heller den som kommer vid någon som har blivit oren genom en död, eller den som har haft sädesutgjutning;
5 ej heller den som kommer vid något slags smådjur genom vilket man bliver oren, eller vid en människa genom vilken man bliver oren, på vad sätt denna än må hava blivit oren.
6 Den som kommer vid något sådant, han skall vara oren ända till aftonen, och skall icke äta av de heliga gåvorna, förrän han har badat sin kropp i vatten.

1 And Yahweh spake unto Moses, saying:
2 Speak unto Aaron, and unto his sons, That they hold sacredly aloof from the holy things of the sons of Israel, so as not to profane my holy name,—in the things which, they, are hallowing unto me—I, am Yahweh.
3 Say unto them—Unto your generations, as touching any man who cometh near from among any of your seed, unto the hallowed things which the sons of Israel may hallow unto Yahweh, while his uncleanness is upon him, then shall that person be cut off from before me—I, am Yahweh.
4 No man soever of the seed of Aaron, who is a leper, or hath a flux, shall eat, of the holy things, until he be clean,—And, as for him who toucheth anything that is unclean by the dead, or a man whose seed goeth from him;

5 or a man who toucheth any creeping thing, which is unclean to him,—or [toucheth] any human being who hath uncleanness, to the extent of any thing that maketh him unclean,
6 any person who toucheth any such, shall then be unclean until the evening,—and shall not eat of the hallowed things, unless he bathe his flesh in water.

7 Mutta kun aurinko on laskenut, on hän puhdas, ja sitten hän syököön pyhistä lahjoista, sillä se on hänen ruokansa.
8 Itsestään kuollutta tai kuoliaaksi raadeltua eläintä hän älköön syökö, ettei hän siten saastuisi. Minä olen Herra.
9 He noudattakoot minun määräyksiäni, etteivät joutuisi syynalaisiksi pyhitetyn tähden ja kuolisi, sentähden että häpäisevät pyhitetyn. Minä olen Herra, joka pyhitän heidät.

10 Yksikään syrjäinen älköön syökö pyhästä lahjasta; papin loinen tai päiväpalkkalainen älköön syökö pyhästä lahjasta.
11 Mutta kun pappi ostaa rahallansa orjan, saakoon tämä siitä syödä; samoin hänen kodissaan syntyneet orjat syökööt hänen ruokaansa.
12 Jos papin tytär tulee syrjäisen miehen vaimoksi, älköön hän syökö pyhistä antilahjoista.

13 Mutta jos papin tytär tulee leskeksi tai hyljätyksi ja on lapseton ja hän tulee takaisin isänsä taloon ja asuu siellä niinkuin nuoruudessaan, niin hän syököön isänsä ruokaa; mutta kukaan syrjäinen älköön sitä syökö.
14 Ja jos joku erehdyksessä syö pyhästä

7 Men när solen har gått ned, är han ren, och sedan må han äta av de heliga gåvorna, ty det är hans spis.

8 Ett självdött eller ihjälrivet djur skall han icke äta, så att han därigenom bliver oren. Jag är HERREN.

9 De skola iakttaga vad jag har bjudit dem iakttaga, på det att de icke för det heligas skull må komma att bära på synd och träffas av döden därför att de ohelga det. Jag är HERREN, som helgar dem.

10 Ingen främmande får äta av det heliga; en inhysesman hos prästen eller en hans legodräng skall icke äta av det heliga.
11 Men när en präst har köpt en träl för sina penningar, må denne äta därav, så ock den träl som är född i hans hus; dessa må äta av hans spis.
12 När en präst dotter har blivit en främmande mans hustru, skall hon icke äta av det heliga som gives till offergärd.

13 Men om en präst dotter har blivit änka eller blivit förskjuten, och hon är utan livsfrukt, och hon så kommer åter till sin faders hus och är där såsom i sin ungdom, då må hon äta av sin faders spis; men ingen främmande får äta därav.
14 Och om någon ouppsåtligen äter av det

7 When the sun tooth in, then is he clean,—and, thereafter, he may eat of the hallowed things, for, his food, it is.
8 That which dieth of itself, or is torn in pieces, shall he not eat, to make himself unclean thereby,—I, am Yahweh.
9 Therefore shall they keep my charge, and shall not bear, for it, sin, and die therein, when they profane it,—I—Yahweh, am hallowing them.

10 And, no stranger, shall eat what is hallowed,—neither, one who dwelleth with a priest, nor a hireling, shall eat what is hallowed.
11 But, when, a priest, buyeth any person, as the purchase of his silver, he may eat thereof,—and, the children of his household, they, may eat of his food.
12 And, when, a priest's daughter, belongeth to a husband who is a stranger, she, of the heave-offering of the hallowed things, may not eat.
13 But, when, a priest's daughter cometh to be a widow or divorced, and hath, no seed, and so she returneth unto the house of her father, as in her youth, of the food of her father, she may eat,—but, no stranger, shall eat thereof.
14 And, when, any man, eateth what is hallowed, by

lahjasta, korvatkoon papille pyhän lahjan ja pankoon siihen vielä lisäksi viidennen osan sen arvosta.
15 Älkööt papit häväiskö israelilaisten pyhiä lahjoja, joita nämä antavat Herralle,

16 älköötkä saattako heitä syynalaisiksi ja vikapäiksi sallimalla heidän syödä pyhiä lahjojansa; sillä minä olen Herra, joka pyhitän heidät.
17 Ja Herra puhui Moosekselle sanoen:
18 Puhu Aaronille ja hänen pojillensa ja kaikille israelilaisille ja sano heille: Kuka ikinä Israelin heimosta tai muukalaisista Israelissa tuo polttouhriksi uhrilahjansa, olipa se mikä hyvänsä lupausuhri tai vapaaehtoinen uhri, jonka he tuovat Herralle,

19 niin tuokaa sellainen uhri, että hänen mielisuosionsa tulee teidän osaksenne: virheetön urospuoli raavaista, lampaista tai vuohista.
20 Mutta yhtään eläintä, jossa on vamma, älkää tuoko, sillä siitä hänen mielisuosionsa ei tule teidän osaksenne.
21 Jos joku tuo Herralle yhteysuhrin raavaista tai lampaista, joko lupausta täyttääkseen tai vapaaehtoisena uhrina, olkoon eläin virheetön ollakseen otollinen; älköön

heliga, skall han lägga femtedelen därtill och giva prästen ersättning för det heliga.
15 Prästerna skola icke ohelga de heliga gåvorna, det som Israels barn göra såsom gärd åt HERREN,
16 och därigenom draga över dem missgärning och skuld, när de äta av deras heliga gåvor; ty jag är HERREN, som helgar dem.

17 Och HERREN talade till Mose och sade:
18 Tala till Aron och hans söner och alla Israels barn och säg till dem: Om någon av Israels hus eller av främlingarna i Israel vill offra något offer, vare sig det är ett löftesoffer eller ett frivilligt offer som de vilja offra åt HERREN såsom brännoffer, så skolen I göra det på sådant sätt att I bliven välbehagliga;
19 offret skall vara ett felfritt handjur, av fäkreaturen eller av fåren eller av getterna;

20 I skolen icke därtill taga ett djur som har något lyte, ty genom ett sådant bliven I icke välbehagliga.

21 Och när någon vill offra ett tackoffer åt HERREN av fäkreaturen eller av småboskapen, vare sig det gäller att fullgöra ett löfte, eller det gäller ett frivilligt offer, då skall det vara

mistake, then shall he add the fifth part of it thereunto, and give, unto the priest, the hallowed thing:
15 So shall they not profane the hallowed things of the sons of Israel,—which they heave up unto Yahweh;
16 nor cause them to bear guilty iniquity, when they eat their hallowed things,—For, I–Yahweh, am hallowing them.

17 And Yahweh spake unto Moses, saying:
18 Speak unto Aaron, and unto his sons, and unto all the sons of Israel, and thou shalt say unto them—What man, soever, of the house of Israel, or of the sojourners in Israel, may bring near his oblation, as regardeth any of their vows, or any of their freewill offerings which they may bring near unto Yahweh, as an ascending–sacrifice,
19 that ye may be accepted, [it must be] a male without defect, of the beeves, or of the sheep, or of the goats:

20 whatsoever hath in it a blemish, shall ye not bring near,—for it shall not be accepted for you.

21 And, whosoever would bring near a peace–offering unto Yahweh, to consecrate a vow, or as a freewill–offering, with a bullock or a sheep, without defect, shall it be, to be accepted, no,

siinä olko mitään vammaa.

22 Sokeata tai raajarikkoa tai silvottua tai paiseista tai ihotautista tai rupista älkää Herralle tuoko, älkääkä sellaisia asettako alttarille, uhriksi Herralle.

23 Härän tai lampaan, joka on jäseniltään muodoton tai vaivainen, sinä saat uhrata vapaaehtoisena uhrina, mutta lupausuhriksi se ei ole otollinen.

24 Älkää uhratko Herralle eläintä, joka on kuohittu puristamalla tai musertamalla tai repimällä tai leikkaamalla; älkää tehkö maassanne sellaista.

25 Älkää myöskään muukalaiselta ostako mitään sellaisia eläimiä tuodaksenne niitä Jumalanne ruuaksi, sillä ne ovat turmeltuja, niissä on vamma; niistä ei tule teidän osaksenne mielisuosio.

26 Ja Herra puhui Moosekselle sanoen:

27 Kun vasikka tai karitsa tai vohla on syntynyt, olkoon se emänsä luona seitsemän päivää; mutta kahdeksannesta päivästä alkaen se on otollinen uhrilahjaksi Herralle.

28 Älkää raavaseläintä tai lammasta ja sen sikiötä teurastako samana päivänä.

felfritt far att bliva välbehagligt; intet lyte får finnas därpå.

22 Det som är blint eller brutet eller stympat eller sårigt, eller det som har skabb eller annat utslag sådant skolen I icke offra åt HERREN; eldsoffer av sådant skolen I icke lägga på altaret åt HERREN.

23 Ett djur av fäkreaturen eller av småboskapen, som har någon lem för stor eller för liten, må du väl offra såsom frivilligt offer, men såsom löftesoffer bliver det icke välbehagligt.

24 Och I skolen icke offra åt HERREN något som har blivit snöpt genom klämning eller krossning eller avslitning eller utskärning; sådant skolen I icke göra i edert land.

25 Icke heller av en utlännings hand skolen I mottaga och offra sådana djur till eder Guds spis, ty de äro skadade, de hava ett lyte; genom sådana bliven I icke välbehagliga.

26 Och HERREN talade till Mose och sade:

27 När en kalv eller ett får eller en get har blivit född, skall djuret dia sin moder i sju dagar. Men allt ifrån den åttonde dagen är det välbehagligt såsom eldsoffersgåva åt HERREN.

28 I skolen icke slakta något djur, vare sig av fäkreaturen eller av småboskapen, på

blemish, shall be therein.

22 Blind, or broken, or rent, or having a running sore, or scurvy, or scab, ye shall not bring these near unto Yahweh,—and no, altar–flame, shall ye present therefrom upon the altar, unto Yahweh.

23 Whether an ox or a lamb, long or short limb, as a free–will offering, thou mayest offer it, but, for a vow, it shall not be accepted.

24 But, that which is bruised in the stones, or broken therein, or torn or cut, shall ye neither bring ear unto Yahweh, nor, on your own land, shall ye offer.

25 Even at the hand of the son of a stranger, shall ye not bring near the food of your God, of any of these,—for, their damage, is in them, a blemish, is in them, they shall not be accepted for you.

26 And Yahweh spake unto Moses, saying:—

27 When, a beeve or a sheep or a goat, is brought forth, then shall it be seven days under its dam,—and, from the eighth day and onwards, it shall be accepted as an oblation of an altar–flame, unto Yahweh,

28 Whether cow or ewe—it and its young, shall ye not slaughter on one day.

samma dag som dess avföda.

29 Kun te uhraatte Herralle kiitosuhrin, uhratkaa se niin, että hänen mielisuosionsa tulee teidän osaksenne.
29 När I viljen offra ett lovoffer åt HERREN, skolen I offra det på sådant sätt att I bliven välbehagliga.
29 And, when ye would offer a sacrifice of thanksgiving unto Yahweh, for your acceptance, shall ye offer it.

30 Se syötäköön samana päivänä; älkää jättäkö siitä mitään seuraavaan aamuun. Minä olen Herra.
30 Det skall ätas samma dag; I skolen icke lämna något därav kvar till följande morgon. Jag är HERREN.
30 On the same day, shall it be eaten, ye shall not leave thereof until morning,—I, am Yahweh.

31 Noudattakaa siis minun käskyjäni ja pitäkää ne. Minä olen Herra.
31 I skolen hålla mina bud och göra efter dem. Jag är HERREN.
31 So then ye shall observe my commandments, and do them,—I, am Yahweh.

32 Älkää häväiskö minun pyhää nimeäni: minä tahdon olla pyhä israelilaisten keskellä. Minä olen Herra, joka pyhitän teidät
32 I skolen icke ohelga mitt heliga namn, ty jag vill bliva helgad bland Israels barn. Jag är HERREN, som helgar eder,
32 So shall ye not profane my holy name, So shall I be hallowed in the midst of the sons of Israel,—I, am Yahweh, who am hallowing you;

33 ja joka vein teidät pois Egyptin maasta, ollakseni teidän Jumalanne. Minä olen Herra.
33 han som har fört eder ut ur Egyptens land, för att jag skall vara eder Gud. Jag är HERREN.
33 Who brought you forth out of the land of Egypt, that I might become your, God,—I, am Yahweh.

23 luku

1 Ja Herra puhui Moosekselle sanoen:
1 Och HERREN talade till Mose och sade:
1 And Yahweh spake unto Moses, saying:

2 Puhu israelilaisille ja sano heille: Herran juhla-ajat, joiksi teidän on kuulutettava pyhät kokoukset, minun juhla-aikani, ovat nämä.
2 Tala till Israels barn och säg till dem: Dessa äro HERRENS högtider, vilka I skolen utlysa såsom heliga sammankomster; mina högtider äro dessa:
2 Speak unto the sons of Israel, and thou shalt say unto them, As for the appointed seasons of Yahweh, which ye shall proclaim as holy convocations, these, are they—my appointed seasons:—

3 Kuusi päivää tehtäköön työtä, mutta seitsemäntenä päivänä on sapatti, levon päivä, pyhä kokous; silloin älkää yhtäkään askaretta toimittako, se on Herran sapatti, missä asuttekin.
3 Sex dagar skall arbete göras, men på sjunde dagen är vilosabbat, en dag för helig sammankomst; intet arbete skolen I då göra. Det är HERRENS sabbat, var I än ären bosatta.
3 Six days, shall work be done, but, on the seventh day, shall there be a sabbath of sacred rest, a holy convocation, no work, shall ye do,—a sabbath, shall it be unto Yahweh, in all your dwellings.

4 Nämä ovat Herran juhla-
4 Dessa äro HERRENS
4 These, are the appointed

ajat, pyhät kokoukset, jotka teidän on kuulutettava määräajallansa:

5 Ensimmäisessä kuussa, kuukauden neljäntenätoista päivänä, iltahämärässä, on pääsiäinen Herran kunniaksi.
6 Ja saman kuukauden viidentenätoista päivänä on happamattoman leivän juhla Herran kunniaksi; syökää happamatonta leipää seitsemän päivää.
7 Ensimmäisenä päivänä olkoon teillä pyhä kokous, silloin älkää yhtäkään arkiaskaretta toimittako.

8 Tuokaa Herralle uhri seitsemänä päivänä. Seitsemäntenä päivänä on pyhä kokous; silloin älkää yhtäkään arkiaskaretta toimittako.

9 Ja Herra puhui Moosekselle sanoen:
10 Puhu israelilaisille ja sano heille: Kun te tulette siihen maahan, jonka minä teille annan, ja leikkaatte sen viljaa, niin viekää papille viljastanne uutislyhde.

11 Ja hän toimittakoon sen lyhteen heilutuksen Herran edessä, että hänen mielisuosionsa tulisi teidän osaksenne; sapatin jälkeisenä päivänä pappi toimittakoon sen heilutuksen.

högtider, de heliga sammankomster som I skolen utlysa på bestämda tider:
5 I första månaden, på fjortonde dagen i månaden, vid aftontiden, är HERRENS påsk.

6 Och på femtonde dagen i samma månad är HERRENS osyrade bröds högtid; då skolen I äta osyrat bröd, i sju dagar.

7 På den första dagen skolen I hålla en helig sammankomst; ingen arbetssyssla skolen I då göra.
8 Och I skolen offra eldsoffer åt HERREN i sju dagar. På den sjunde dagen skall åter hållas en helig sammankomst; ingen arbetssyssla skolen I då göra.
9 Och HERREN talade till Mose och sade:
10 Tala till Israels barn och säg till dem: När I kommen in i det land som jag vill giva eder, och I inbärgen dess skörd, då skolen I bära till prästen den kärve som är förstlingen av eder skörd.

11 Och den kärven skall han vifta inför HERRENS ansikte, för att I mån bliva välbehagliga; dagen efter sabbaten skall prästen vifta den.

seasons of Yahweh, holy convocations,—which ye shall proclaim in their appointed season:—
5 In the first month, on the fourteenth of the month, between the evenings, is a Passover unto Yahweh;

6 and, on the fifteenth day of this month, is the festival of unleavened cakes unto Yahweh,—seven days—unleavened cakes, shall ye eat.
7 On the first day—a holy convocation, shall there be to you: no laborious work, shall ye do.

8 So then ye shall bring near an altar-flame unto Yahweh, seven days,—on the seventh day, [shall there be] a holy convocation, no laborious work, shall ye do.

9 And Yahweh spake unto Moses, saying:
10 Speak unto the sons of Israel, and thou shalt say unto them:—When ye enter into the land which, I, am giving you, and ye reap the harvest thereof, then shall ye bring in a sheaf of the first-ripe corn of your harvest, unto the priest;
11 and he shall wave the sheaf before Yahweh, that ye may be accepted,—on the morrow of the sabbath, shall the priest wave it.

12 Ja sinä päivänä, jona teidän lyhteenne heilutus toimitetaan, uhratkaa virheetön, vuoden vanha karitsa polttouhriksi Herralle,
13 ja siihen kuuluvaksi ruokauhriksi kaksi kymmenennestä lestyjä jauhoja, öljyyn sekoitettuna, uhriksi, suloiseksi tuoksuksi Herralle, sekä siihen kuuluvaksi juomauhriksi neljännes hiin-mittaa viiniä.

14 Älkääkä syökö uutisleipää, paahdettuja jyviä tai tuleentumatonta viljaa ennen sitä päivää, jona tuotte Jumalallenne uhrilahjan. Se olkoon teille ikuinen säädös sukupolvesta sukupolveen, missä asuttekin.

15 Sitten laskekaa sapatin jälkeisestä päivästä, siitä päivästä, jona toitte heilutuslyhteen, seitsemän täyttä viikkoa,

16 laskekaa viisikymmentä päivää seitsemännen sapatin jälkeiseen päivään asti; sitten tuokaa Herralle uusi ruokauhri.
17 Sieltä, missä asutte, tuokaa heilutusleiväksi kaksi kakkua, jotka on leivottava happamena kahdesta kymmenenneksestä lestyjä jauhoja, Herralle uutislahjaksi.
18 Ja tuokaa leipänne ohella seitsemän virheetöntä, vuoden vanhaa

12 Och på den dag då I låten vifta kärven skolen I offra ett felfritt årsgammalt lamm till brännoffer åt HERREN,

13 och såsom spisoffer därtill två tiondedels efa fint mjöl, begjutet med olja, ett eldsoffer åt HERREN till en välbehaglig lukt, och såsom drickoffer därtill en fjärdedels hin vin.

14 Och intet av det nya, varken bröd eller rostade ax eller korn av grönskuren säd, skolen I äta förrän på denna samma dag, icke förrän I haven burit fram offergåvan åt eder Gud. Detta skall vara en evärdlig stadga för eder från släkte till släkte, var I än ären bosatta.
15 Sedan skolen I räkna sju fulla veckor från dagen efter sabbaten, från den dag då I buren fram viftofferskärven;

16 femtio dagar skolen I räkna intill dagen efter den sjunde sabbaten; då skolen I bära fram ett offer av den nya grödan åt HERREN.
17 Från de orter där I bon skolen I bära fram viftoffersbröd, två kakor av två tiondedels efa fint mjöl, bakade med surdeg: en förstlingsgåva åt HERREN.

18 Och jämte brödet skolen I föra fram sju felfria årsgamla lamm, en ungtjur

12 And ye shall offer, on the day when ye wave the sheaf, a he–lamb without defect, the finest of its year, for an ascending–sacrifice unto Yahweh;
13 and the, meal–offering thereof, shall be two–tenth parts of fine meal, overflowed with oil, as an altar–flame unto Yahweh, a satisfying odour,—and, the drink–offering thereof, [shall be] mine, the fourth of a hin.
14 And, neither bread, nor roasted corn, nor garden–land grain, shall ye eat, until this selfsame day, until ye have brought in the oblation of your God,—an age–abiding statute unto your generations, in all your dwellings.

15 Then shall ye keep count to yourselves, from the morrow of the sabbath, from the day ye brought in the wave sheaf,—seven sabbaths complete, shall there be:
16 until, on the morrow of the seventh sabbath, ye count fifty days,—then shall ye bring near a new meal–offering unto Yahweh.
17 Out of your dwellings, shall ye bring in two wave loaves of two–tenths of an ephah, of fine meal, shall they be, with leaven, shall they be baked,—firstfruits unto Yahweh.
18 Then shall ye bring near, with the bread, seven he–lambs without defect, of the

karitsaa ja mullikka sekä kaksi oinasta; ruoka- ja juomauhreineen ne olkoot polttouhri Herralle, suloisesti tuoksuva uhri Herralle.

och två vädurar, till att offras såsom brännoffer åt HERREN, med tillhörande spisoffer och drickoffer: ett eldsoffer till en välbehaglig lukt för HERREN.

first year, and one young bullock, and two rams,—they shall be an ascending–sacrifice unto Yahweh, with their meal–offering, and their drink–offerings, an altar–flame of satisfying odour unto Yahweh.

19 Ja uhratkaa kauris syntiuhriksi sekä kaksi vuoden vanhaa karitsaa yhteysuhriksi.

19 Därtill skolen I offra en bock till syndoffer och två årsgamla lamm till tackoffer.

19 Then shall ye offer one he–goat, as a sin–bearer,—and two he–lambs, of the first year, as a peace–offering.

20 Ja pappi toimittakoon niiden ja uutisleivän ynnä kahden karitsan heilutuksen Herran edessä. Ne olkoot Herralle pyhät ja papin omat.

20 Och prästen skall vifta dem såsom ett viftoffer inför HERRENS ansikte, jämte förstlingsbröden som bäras fram tillika med de båda lammen de skola vara helgade åt HERREN och tillhöra prästen.

20 And the priest shall wave them, with the firstfruits' bread, as a wave–offering before Yahweh, with the two he–lambs,—holy, shall they be unto Yahweh, for the priest.

21 Ja kuuluttakaa pyhä kokous juuri siksi päiväksi; silloin älkää yhtäkään arkiaskaretta toimittako. Se olkoon teille ikuinen säädös sukupolvesta sukupolveen, missä asuttekin.

21 Och till denna samma dag skolen I utlysa en helig sammankomst att hållas av eder; ingen arbetssyssla skolen I då göra. Detta skall vara en evärdlig stadga för eder från släkte till släkte, var I än ären bosatta.

21 And ye shall make proclamation on this self–same day—a holy convocation, shall it be unto you; no laborious work, shall ye do,—an age–abiding statute, in all your dwellings, unto your generations.

22 Kun te korjaatte eloa maastanne, niin älä leikkaa viljaa pelloltasi reunoja myöten äläkä poimi tähkäpäitä leikkuun jälkeen, vaan jätä ne köyhälle ja muukalaiselle. Minä olen Herra, teidän Jumalanne.

22 Och när I inbärgen skörden av edert land, skall du icke skörda intill yttersta kanten av din åker, icke heller skall du göra någon axplockning efter din skörd, du skall lämna detta kvar åt den fattige och åt främlingen. Jag är HERREN, eder Gud.

22 And, when ye reap the harvest of your land, thou shalt not wholly clear the border of thy field, when thou reapest, and, the gleanings of thy field, shalt thou not glean,—for the poor and for the sojourner, shalt thou leave them. I—Yahweh, am your God.

23 Ja Herra puhui Moosekselle sanoen:

23 Och HERREN talade till Mose och sade:

23 And Yahweh spake unto Moses, saying:

24 Puhu israelilaisille ja sano: Seitsemännessä kuussa, kuukauden ensimmäisenä päivänä, pitäkää sapatinlepo,

24 Tala till Israels barn och säg: I sjunde månaden, på första dagen i månaden, skolen I hålla sabbatsvila, en högtid med basunklang, till

24 Speak unto the sons of Israel, saying:—In the seventh month, on the first of the month, shall there be unto you a sacred rest, a

muistojuhla pasunaa soittaen, pyhä kokous.

25 Älkää silloin yhtäkään arkiaskaretta toimittako, vaan tuokaa uhri Herralle.

26 Ja Herra puhui Moosekselle sanoen:
27 Tämän seitsemännen kuun kymmenentenä päivänä on sovituspäivä; pitäkää silloin pyhä kokous, kurittakaa itseänne paastolla ja tuokaa Herralle uhri.

28 Älkää toimittako yhtäkään askaretta sinä päivänä, sillä se on sovituspäivä, jolloin teille toimitetaan sovitus Herran, teidän Jumalanne, edessä.
29 Sillä jokainen, joka ei sinä päivänä kurita itseänsä paastolla, hävitettäköön kansastansa.

30 Ja jokainen, joka sinä päivänä toimittaa jotakin askaretta, minä hävitän hänen kansastansa.

31 Älkää silloin yhtäkään askaretta toimittako. Se olkoon teille ikuinen säädös sukupolvesta sukupolveen, missä asuttekin.
32 Se on oleva teille levon päivä, kurittakaa itseänne paastolla. Kuukauden yhdeksäntenä päivänä illalla, illasta iltaan, pitäkää tämä sapatti.

att bringa eder i åminnelse inför HERREN, en helig sammankomst.
25 Ingen arbetssyssla skolen I då göra, och I skolen offra eldsoffer åt HERREN.

26 Och HERREN talade till Mose och sade:
27 Men på tionde dagen i samma sjunde månad är försoningsdagen; då skolen I hålla en helig sammankomst, och I skolen då späka eder; och I skolen offra eldsoffer åt HERREN.

28 Och I skolen intet arbete göra på denna samma dag, ty det är en försoningsdag, då försoning bringas för eder inför HERRENS, eder Guds, ansikte.
29 Och var och en som icke späker sig på denna samma dag skall utrotas ur sin släkt.

30 Och var och en som gör något arbete på denna samma dag, honom skall jag förgöra ur hans folk.

31 Intet arbete skolen I då göra Detta skall vara en evärdlig stadga för eder från släkte till släkte, var I än ären bosatta.
32 En vilosabbat skall den vara för eder, och I skolen då späka eder. På nionde dagen i månaden, om aftonen, skolen I hålla denna eder sabbatsvila, från afton till afton.

trumpet-blowing commemoration, a holy convocation:
25 no laborious work, shall ye do,—but ye shall bring near an altar-flame unto Yahweh.
26 And Yahweh spake unto Moses, saying,
27 Surely, on the tenth of this seventh month, is, the Day of Propitiation, a holy convocation, shall it be to you, therefore shall ye humble your souls,—and bring near an altar-flame unto Yahweh.
28 And, no work, shall ye do, on this selfsame day,—for, a day of propitiation, it is, to put a propitiatory-covering over you before Yahweh your God.
29 For, whosoever be the person that shall not be humbled on this selfsame day, then shall he be cut off from among his kinsfolk.
30 And, whosoever be the person that shall do any work on this selfsame day, then will I destroy that person from the midst of his people.
31 No work, shall ye do,—an age-abiding statute, to your generations, in all your dwellings.

32 A sabbath of sacred rest, shall it be unto you, so shall ye humble your souls,—on the ninth of the month, in the evening, from evening to evening, shall ye keep your sabbath.

33 Ja Herra puhui Moosekselle sanoen:
34 Puhu israelilaisille ja sano: Tämän seitsemännen kuun viidentenätoista päivänä on lehtimajanjuhla Herran kunniaksi; se kestää seitsemän päivää.
35 Ensimmäisenä päivänä pidettäköön pyhä kokous; älkää silloin yhtäkään arkiaskaretta toimittako.

36 Seitsemänä päivänä tuokaa uhri Herralle. Kahdeksantena päivänä olkoon teillä pyhä kokous, ja tuokaa uhri Herralle; se on juhlakokous, älkää silloin yhtäkään arkiaskaretta toimittako.

37 Nämä ovat Herran juhla-ajat, joiksi teidän on kuulutettava pyhät kokoukset, tuodaksenne Herralle uhreja: polttouhreja ja ruokauhreja, teurasuhreja ja juomauhreja, kunakin päivänä sen päivän uhrit;

38 ja sitäpaitsi Herran sapatit ja teidän muut lahjanne ja kaikki lupausuhrinne ja kaikki vapaaehtoiset uhrinne, joita te Herralle annatte.
39 Mutta seitsemännen kuukauden viidentenätoista päivänä, kun te olette korjanneet maan sadon, viettäkää Herran juhlaa seitsemän päivää; ensimmäinen päivä on

33 Och HERREN talade till Mose och sade:
34 Tala till Israels barn och säg: På femtonde dagen i samma sjunde månad är HERRENS lövhyddohögtid, i sju dagar.

35 På den första dagen skall man hålla en helig sammankomst; ingen arbetssyssla skolen I då göra.

36 I sju dagar skolen I offra eldsoffer åt HERREN. På den åttonde dagen skolen I hålla en helig sammankomst och skolen offra eldsoffer åt HERREN. Då är högtidsförsamling; ingen arbetssyssla skolen I då göra.

37 Dessa äro HERRENS högtider, vilka I skolen utlysa såsom heliga sammankomster, och på vilka I skolen offra eldsoffer åt HERREN, brännoffer och spisoffer, slaktoffer och drickoffer, var dag de för den dagen bestämda offren --

38 detta förutom HERRENS sabbater, och förutom edra övriga gåvor, och förutom alla edra löftesoffer, och förutom alla frivilliga offer som I given åt HERREN.
39 Men på femtonde dagen i sjunde månaden, när I inbärgen avkastningen av landet, skolen I fira HERRENS högtid, i sju dagar. På den första dagen är sabbatsvila, på den åttonde dagen är

33 And Yahweh spake unto Moses, saying:
34 Speak unto the sons of Israel, saying:—On the fifteenth day of this seventh month, shall be the festival of booths, for seven days, unto Yahweh.
35 On the first day, [shall be] a holy convocation,—no laborious work, shall ye do.

36 Seven days, shall ye bring near an altar–flame unto Yahweh: on the eighth day—a holy convocation, shall there be unto you, so shall ye bring near an altar–flame unto Yahweh—the closing of the feast, it is, no laborious work, shall ye do.
37 These, are the appointed seasons of Yahweh, which ye shall proclaim, as holy convocations,—for bringing near, as an altar–flame unto Yahweh, an ascending–sacrifice, and a meal–offering, a sacrifice and a drink–offering, each day's appointment on its own day:—
38 besides the sabbaths of Yahweh, and besides your presents, and besides all your vows, and besides all your freewill offerings which ye shall give unto Yahweh.
39 Surely, on the fifteenth day of the seventh month, when ye have gathered in the yield of the land, shall ye celebrate the festival of Yahweh, seven days,—on the first day, a sacred rest, and,

levon päivä, ja kahdeksas päivä on myös levon päivä.
40 Ensimmäisenä päivänä ottakaa ihania hedelmiä puista, palmunoksia ja tuuheiden puiden lehviä sekä pajuja purojen varsilta, ja pitäkää iloa seitsemän päivää Herran, Jumalanne edessä.
41 Ja viettäkää sitä juhlana Herran kunniaksi seitsemän päivää vuodessa. Se olkoon teille ikuinen säädös sukupolvesta sukupolveen; viettäkää se seitsemännessä kuussa.
42 Seitsemän päivää asukaa lehtimajoissa; kaikki Israelissa syntyneet asukoot lehtimajoissa,
43 että teidän jälkeläisenne tietäisivät, kuinka minä annoin israelilaisten asua lehtimajoissa, kun vein heidät pois Egyptin maasta. Minä olen Herra, teidän Jumalanne.
44 Ja Mooses puhui näistä Herran juhla-ajoista israelilaisille.

ock sabbatsvila.

40 Och I skolen på den första dagen taga frukt av edra skönaste träd, kvistar av palmer och grenar av lummiga träd och av pilträd, och skolen så vara glada i sju dagar inför HERRENS, eder Guds, ansikte.
41 I skolen fira denna högtid såsom en HERRENS högtid sju dagar om året. Detta skall vara en evärdlig stadga för eder från släkte till släkte; i sjunde månaden skolen I fira den.
42 Då skolen I bo i lövhyddor i sju dagar; alla de som äro infödingar i Israel skola bo i lövhyddor,
43 för att edra efterkommande må veta huru jag lät Israels barn bo i lövhyddor, när jag förde dem ut ur Egyptens land Jag är HERREN, eder Gud.

44 Och Mose talade till Israels barn om dessa HERRENS högtider.

on the eighth day, a sacred rest.
40 So then ye shall take you, on the first day, boughs of goodly trees, branches of palm–trees, and boughs of thick trees, and poplars of the ravine,—and shall rejoice before Yahweh your God, seven days.
41 So shall ye celebrate it as a festival unto Yahweh, seven days in the year,—a statute age–abiding, to your generations. In the seventh month, shall ye celebrate it;

42 In booths, shall ye dwell seven days; —All the home–born in Israel, shall dwell in booths:
43 To the end that your generations may know, that, in booths, made I the sons of Israel to dwell, when I brought them forth out of the land of Egypt,—I—Yahweh, am your God.
44 So then Moses declared, the appointed seasons of Yahweh, unto the sons of Israel.

24 luku

1 Ja Herra puhui Moosekselle sanoen:
2 Käske israelilaisten tuoda sinulle puhdasta, survomalla saatua öljypuun öljyä seitsenhaaraista lamppua varten, että lamput aina voidaan nostaa paikoilleen.
3 Ulkopuolella esirippua, joka on lain arkin edessä ilmestysmajassa, Aaron

1 Och HERREN talade till Mose och sade:
2 Bjud Israels barn att bära till dig ren olja, av stötta oliver, till ljusstaken, så att lamporna dagligen kunna sättas upp.

3 Utanför den förlåt som hänger framför vittnesbördet, i uppenbarelsetältet, skall

1 And Yahweh spake unto Moses, saying:
2 Command the sons of Israel, That they bring unto thee pure oil olive, beaten, for giving light,—to cause the lamp to burn up continually.

3 Outside the veil of the testimony, in the tent of meeting, shall Aaron order it,

hoitakoon sitä niin, että se aina, ehtoosta aamuun asti, palaa Herran edessä. Se olkoon teille ikuinen säädös sukupolvesta sukupolveen.

Aron beständigt sköta den, från aftonen till morgonen, inför HERRENS ansikte. Detta skall vara en evärdlig stadga för eder från släkte till släkte.

from evening until morning, before Yahweh, continually,—a statute age–abiding, to your generations.

4 Aitokultaisen seitsenhaaraisen lampun lamppuja hän hoitakoon niin, että ne aina palavat Herran edessä.

4 Lamporna på den gyllene ljusstaken skall han beständigt sköta inför HERRENS ansikte.

4 Upon the pure lampstand, shall he order the lamps,—before Yahweh, continually.

5 Ja ota lestyjä jauhoja ja leivo niistä kaksitoista kakkua; joka kakussa olkoon niitä kaksi kymmenennestä.

5 Och du skall taga fint mjöl och därav baka tolv kakor; var kaka skall innehålla två tiondedels efa.

5 And thou shalt take fine meal, and bake it, in twelve cakes,—of two–tenths, shall each cake be.

6 Ja lado ne päälletysten kahteen pinoon, kuusi pinoonsa, aitokultaiselle pöydälle Herran eteen.

6 Och du skall lägga upp dem i två rader, sex i var rad, på det gyllene bordet inför HERRENS ansikte.

6 And thou shalt set them in two rows, six in a row,—upon the pure table, before Yahweh.

7 Ja pane pinojen päälle puhdasta suitsuketta leipien alttariuhriosana uhriksi Herralle.

7 Och på vardera raden skall du lägga ren rökelse, för att denna må utgöra själva altaroffret av bröden, ett eldsoffer åt HERREN.

7 And thou shalt put, upon each row, pure frankincense,—so shall it belong unto the bread as a memorial, an altar–flame unto Yahweh.

8 Sapatti sapatilta hän aina asettakoon ne Herran eteen israelilaisten antina; se on ikuinen liitto.

8 Sabbatsdag efter sabbatsdag skall man beständigt lägga upp dem inför HERRENS ansikte: en gärd av Israels barn, till ett evigt förbund.

8 Sabbath day by sabbath day, shall he order it, before Yahweh, continually,—from the sons of Israel, as an age–abiding covenant:

9 Ne olkoot Aaronin ja hänen poikiensa omat, ja he syököötne pyhässä paikassa, sillä ne ovat korkeasti-pyhät; ne ovat hänen ikuinen osuutensa Herran uhreista.

9 De skola tillhöra Aron och hans söner och skola ätas av dem på en helig plats, ty de äro högheliga och äro hans evärdliga rätt av HERRENS eldsoffer.

9 so shall it be for Aaron and for his sons, and they shall eat it, in a holy place,––for, most holy, shall it be unto him, from among the altar–flames of Yahweh, a statute age–abiding.

10 Erään israelilaisen vaimon poika, jonka isä oli egyptiläinen mies, oli lähtenyt maasta israelilaisten mukana; ja tämän israelilaisen vaimon poika ja muuan israelilainen

10 Och en man som var son till en israelitisk kvinna, men till fader hade en egyptisk man, gick ut bland Israels barn; och den israelitiska kvinnans son och en israelitisk man kommo i

10 And forth went the son of a woman of Israel—he, being the son of a man of Egypt—in the midst of the sons of Israel;

mies riitelivät keskenänsä leirissä.

träta med varandra i lägret.

11 Ja israelilaisen vaimon poika pilkkasi Herran nimeä ja kirosi sitä. Silloin he toivat hänet Mooseksen eteen. Ja hänen äitinsä nimi oli Selomit, Dibrin tytär, Daanin sukukunnasta.

11 Och den israelitiska kvinnans son smädade Namnet och hädade. Då förde de honom fram till Mose. Och hans moder hette Selomit, dotter till Dibri, av Dans stam.

11 and the son of the woman of Israel, and a man of Israel, reviled one another in the camp. And the son of the Israelitish woman uttered contemptuously the Name, and reviled. So they brought him in unto Moses,—now, the name of his mother, was Shelomith, daughter of Dibri, of the tribe of Dan;

12 Ja he panivat hänet vankeuteen, kunnes heille ilmoitettaisiin Herran vastaus.

12 Och de satte honom i förvar, för att de skulle få hans dom bestämd efter HERRENS befallning.

12 and they put him in ward,—that a clear answer might be given to them, at the mouth of Yahweh.

13 Ja Herra puhui Moosekselle sanoen:

13 Och HERREN talade till Mose och sade:

13 Then spake Yahweh unto Moses, saying:

14 Vie kirooja leirin ulkopuolelle, ja kaikki, jotka kuulivat sen, laskekoot kätensä hänen päänsä päälle, ja koko kansa kivittäköön hänet.

14 För ut hädaren utanför lägret; sedan må alla som hörde det lägga sina händer på hans huvud, och må så hela menigheten stena honom.

14 Bring forth him that reviled, unto the out-side of the camp, then shall all that heard [him] lean their hands upon his head,—and all the assembly shall stone him.

15 Ja puhu israelilaisille ja sano: Kuka ikinä Jumalaansa kiroaa, se joutuu syynalaiseksi.

15 Och till Israels barn skall du tala och säga: Om någon hädar sin Gud, kommer han att bära på synd.

15 And, unto the sons of Israel, shalt thou speak, saying,—What man soever curseth his God, shall bear his sin.

16 Ja joka Herran nimeä pilkkaa, rangaistakoon kuolemalla; koko kansa kivittäköön hänet kuoliaaksi. Olipa se muukalainen tai maassa syntynyt, joka pilkkaa Herran nimeä, hänet surmattakoon.

16 Och den som smädar HERRENS namn skall straffas med döden; hela menigheten skall stena honom. Evad det är en främling eller en inföding som smädar Namnet, skall han dödas.

16 And, he that contemptuously uttereth the name of Yahweh, shall be, surely put to death, all the assembly shall, surely stone, him,—as the sojourner, so the home-born, when he contemptuously uttereth the Name, he shall be put to death.

17 Jos joku lyö kuoliaaksi ihmisen, kenen hyvänsä, hänet rangaistakoon kuolemalla.

17 Om någon slår ihjäl någon människa, skall han straffas med döden;

17 And, when, any man, by smiting taketh the life of any human being, he shall be surely put to death.

18 Mutta joka lyö kuoliaaksi kotieläimen,

18 och den som slår ihjäl ett boskapsdjur skall ersätta

18 And, he that by smiting taketh away the life of a

korvatkoon sen: henki hengestä.
19 Ja joka tuottaa lähimmäisellensä vamman, sille tehtäköön, niinkuin hänkin on tehnyt:
20 ruhje ruhjeesta, silmä silmästä, hammas hampaasta; saman vamman, jonka hän on toiselle tuottanut, saakoon hän itsekin.
21 Joka lyö kuoliaaksi kotieläimen, korvatkoon sen; mutta joka lyö kuoliaaksi ihmisen, se surmattakoon.
22 Sama laki olkoon teillä, niin muukalaisella kuin maassa syntyneelläkin; sillä minä olen Herra, teidän Jumalanne.
23 Ja Mooses puhui näin israelilaisille; ja he veivät kiroojan leirin ulkopuolelle ja kivittivät hänet kuoliaaksi. Näin israelilaiset tekivät, niinkuin Herra oli Moosekselle käskyn antanut.

det: liv för liv.

19 Och om någon vållar att hans nästa får ett lyte, så skall man göra mot honom såsom han själv har gjort:
20 bruten lem för bruten lem, öga för öga, tand för tand; samma lyte han har vållat att en annan fick skall han själv få.

21 Den som slår ihjäl ett boskapsdjur skall ersätta det, och den som slår ihjäl en människa skall dödas.

22 En och samma lag skall gälla för eder, den skall gälla lika väl för främlingen som för infödingen; ty jag är HERREN, eder Gud.
23 Och Mose talade detta till Israels barn; och de förde ut hädaren utanför lägret och stenade honom. Alltså gjorde Israels barn såsom HERREN hade bjudit Mose.

beast, shall make it good,—life for life.
19 And, when, any man, inflicteth a blemish upon his neighbour, as he hath done, so, shall it be done to him:
20 fracture for fracture, eye for eye, tooth for tooth, as he inflicteth a blemish upon a human being, so, shall one be inflicted upon him.

21 And, he that killeth a beast, shall make it good,—and, he that killeth a human being, shall be put to death.

22 One rule, shall ye have, as the sojourner, so the home-born, shall be,—For, I—Yahweh, am your God.

23 So then Moses spake unto the sons of Israel, and they took forth the reviler, unto the outside of the camp, and stoned him with stones. Thus, the sons of Israel, did, as Yahweh commanded Moses.

25 luku

1 Ja Herra puhui Moosekselle Siinain vuorella sanoen:
2 Puhu israelilaisille ja sano heille: Kun te tulette siihen maahan, jonka minä teille annan, niin maa pitäköön sapattia Herran kunniaksi.

3 Kuutena vuotena kylvä peltosi ja kuutena vuotena leikkaa viinitarhasi ja korjaa

1 Och HERREN talade till Mose på Sinai berg och sade:
2 Tala till Israels barn och säg till dem: När I kommen in i det land som jag vill giva eder, skall landet hålla sabbat åt HERREN.

3 I sex år skall du beså din åker, och i sex år skära din vingård och inbärga

1 And Yahweh spake unto Moses in Mount Sinai, saying—
2 Speak unto the sons of Israel, and thou shalt say unto them:—When ye enter into the land which, I, am giving you, then shall the land keep a sabbath unto Yahweh.
3 Six years, shalt thou sow thy field, and, six years, shalt thou prune thy

niiden sato,

4 mutta seitsemäntenä vuotena olkoon maalla levon aika, sapatti Herran kunniaksi; silloin älä kylvä peltoasi äläkä leikkaa viinitarhaasi.

5 Leikatun viljasi jälkikasvua älä leikkaa, äläkä poimi viinirypäleitä, jotka ovat kasvaneet leikkaamattomissa viinipuissasi. Silloin olkoon maalla levon vuosi.

6 Mutta mitä itsestänsä kasvaa maan levätessä, olkoon teille ruuaksi, sinulle itsellesi, sinun palvelijallesi ja palvelijattarellesi, päiväpalkkalaisellesi ja loisellesi, jotka luonasi asuvat.

7 Ja karjallesi ja metsäeläimille sinun maassasi olkoon kaikki sen sato ruuaksi.

8 Ja laske seitsemän vuosiviikkoa: seitsemän kertaa seitsemän vuotta, niin että seitsemän vuosiviikon aika on neljäkymmentä yhdeksän vuotta.

9 Ja seitsemännessä kuussa, kuukauden kymmenentenä päivänä anna pasunan raikuen soida; sovituspäivänä antakaa pasunan soida koko maassanne.

10 Ja pyhittäkää viideskymmenes vuosi ja julistakaa vapautus maassa

avkastningen av landet,

4 men under det sjunde året skall landet hava vilosabbat, en HERRENS sabbat; då skall du icke beså din åker och icke skära din vingård.

5 Vad som växer upp av spillsäden efter din skörd skall du icke skörda, och de druvor som växa på dina oskurna vinträd skall du icke avbärga. Det skall vara ett sabbatsvilans år för landet.

6 Och vad landets sabbat ändå giver skolen I hava till föda: du själv, din tjänare och din tjänarinna, din daglönare och din inhysesman, de som bo hos dig.

7 Din boskap och de vilda djuren i ditt land skola ock hava sin föda av all dess avkastning.

8 Och du skall räkna sju årsveckor, det är sju gånger sju år, så att tiden för de sju årsveckorna bliver fyrtionio år.

9 Då skall du i sjunde månaden, på tionde dagen i månaden, låta blåsa i larmbasun; på försoningsdagen skolen I blåsa i basun över hela edert land.

10 Och I skolen helga det femtionde året och utropa frihet i landet för alla dess

vineyard,—and gather the increase thereof;

4 but, in the seventh year—a sabbath of sacred rest, shall there be unto the land, a sabbath unto Yahweh: thy field, shalt thou not sow, and, thy vineyard, shalt thou not prune;

5 that which groweth of itself of thy harvest, shalt thou not reap; and, the grapes of thine unpruned vines, shalt thou not cut off: a year of sacred rest, shall there be to the land.

6 So shall the sabbath of the land be unto you for food: unto thee, and unto thy servant and unto thy handmaid,—and unto thy hireling, and unto thy settlers that are sojourning with thee;

7 and unto thy tame-beasts, and unto the wild-beasts that are in thy land, shall belong all the increase thereof, for food.

8 And thou shalt count to thee seven weeks of years, seven years, seven times,—so shall the days of the seven weeks of years become to thee, forty-nine years.

9 Then shalt thou cause a signal-horn to pass through, in the seventh month, on the tenth of the month: on the Day of Propitiation, shall ye cause a horn to pass throughout all your land.

10 So shall ye hallow the fiftieth year, and proclaim freedom throughout the land,

kaikille sen asukkaille. Se olkoon teille riemuvuosi; jokainen teistä saa silloin palata perintömaallensa ja sukunsa luo.

11 Riemuvuosi olkoon teille viideskymmenes vuosi; älkää silloin kylväkö älkääkä jälkikasvua leikatko, älkääkä poimiko, mitä leikkaamattomissa viinipuissa on kasvanut.

12 Sillä se on riemuvuosi, se olkoon teille pyhä; pellolta syökää sen sato.

13 Riemuvuotena saa jokainen teistä palata perintömaallensa.

14 Jos myyt jotakin lähimmäisellesi tai ostat jotakin lähimmäiseltäsi, niin älkää tehkö vääryyttä toinen toisellenne.

15 Vaan maksa lähimmäisellesi riemuvuoden jälkeisten vuosien luvun mukaan, satovuosien luvun mukaan hän saakoon maksun sinulta.

16 Kuta useampia vuosia on, maksa sitä suurempi hinta, ja kuta vähemmän vuosia on, maksa sitä pienempi hinta; sillä satomäärän hän myy sinulle.

17 Älköön teistä kukaan tehkö vääryyttä lähimmäisellensä, vaan

inbyggare. Det skall vara ett jubelår för eder; var och en av eder skall då återfå sin arvsbesittning, var och en av eder skall återfå sin släktegendom.

11 Ett jubelår skall detta femtionde år vara för eder; då skolen I icke så något, och vad som då växer upp av spillsäden skolen I icke skörda, och I skolen då icke avbärga edra oskurna vinträd.

12 Ty det är ett jubelår; heligt skall det vara för eder. Från själva marken skolen I hämta eder föda, av dess avkastning.

13 Under ett sådant jubelår skall var och en av eder återfå sin arvsbesittning.

14 Om I alltså säljer något åt eder nästa eller köpen något av eder nästa, skolen I icke göra varandra orätt:

15 efter antalet år från jubelåret skall du betala din nästa, efter antalet årsgrödor skall han få betalning av dig.

16 Alltefter som åren äro flera skall du betala högre pris, och alltefter som åren äro färre skall du betala lägre pris; ty ett visst antal grödor är det han säljer till dig.

17 I skolen icke göra varandra orätt du skall frukta din Gud; ty jag är

to all the dwellers thereof,—a jubilee, shall it be unto you, and ye shall return, every man unto his possession, and, every man, unto his family, shall ye return.

11 A jubilee, shall that fiftieth year be unto you,—ye shall not sow, neither shall ye reap the self-grown corn thereof, nor cut off the grapes of the unpruned vines thereof.

12 For, a jubilee, it is, holy, shall it be unto you,—out of the field, shall ye eat her increase.

13 In this same jubilee year, shall ye return, every man unto his possession.

14 And, when ye sell anything to thy neighbour, or buy aught at thy neighbour's hand, do not overreach one another.

15 By the number of years after the jubilee, shalt thou buy of thy neighbour,—by the number of the years of increase, shall he sell unto thee;

16 according to the multitude of the years, shalt thou increase the price thereof, and, according to the fewness of the years, shalt thou diminish the price thereof,—because, the sum of the increase, it is, that he selleth thee.

17 So then ye shall not overreach one another; but thou shalt stand in awe of

pelkää Jumalaasi; sillä minä olen Herra, teidän Jumalanne.
18 Sentähden pitäkää minun käskyni ja noudattakaa minun säädöksiäni ja pitäkää ne, niin te saatte turvallisesti asua maassa.
19 Ja maa on antava hedelmänsä, ja teillä on kyllin syötävää, ja te saatte turvallisesti asua siinä.
20 Ja jos te sanotte: 'Mitä me syömme seitsemäntenä vuotena, kun meidän ei ole lupa kylvää eikä korjata satoamme?'
21 niin minä käsken siunaukseni kuudentena vuotena tulemaan teille, niin että se tuottaa teille kolmen vuoden sadon.
22 Ja kun te kylvätte kahdeksantena vuotena, on teillä vielä vanhaa satoa syödä; siihen asti, kunnes yhdeksäntenä vuotena sen sato on saatu, on teillä vanhaa syödä.
23 Älköön maata ainaiseksi myytäkö, sillä maa on minun ja te olette muukalaisia ja vieraita minun luonani.
24 Ja kaikessa siinä maassa, jonka te saatte perintömaaksenne, antakaa oikeus maan sukulunastamiseen.
25 Jos veljesi köyhtyy ja myy perintömaatansa, niin hänen lähin sukulunastajansa tulkoon ja lunastakoon sen, mitä hänen veljensä on myynyt.

HERREN, eder Gud.

18 Och I skolen göra efter mina stadgar, och mina rätter skolen I hålla och skolen göra efter dem; då skolen I bo trygga i landet.

19 Och landet skall giva sin frukt, så att I haven nog att äta, och I skolen bo trygga däri.
20 Och om I frågen: »Vad skola vi äta under det sjunde året, om vi icke få så och icke få inbärga vår gröda?»,
21 så mån I veta att jag skall bjuda min välsignelse komma över eder under det sjätte året, så att det giver gröda för de tre åren.
22 Och ännu när I under det åttonde året sån, skolen I hava av den gamla grödan att äta; ända till dess att grödan på det nionde året har kommit in, skolen I hava gammalt att äta.
23 När I säljen jord, skolen I icke sälja den för evärdlig tid, ty landet är mitt; I ären ju främlingar och gäster hos mig.
24 I hela det land I fån till besittning skolen I medgiva rätt att återbörda jordegendom.

25 Om din broder råkar i armod och säljer något av sin arvsbesittning, så må hans närmaste bördeman komma till honom och återbörda det brodern har

thy God,—for, I—Yahweh, am your God.

18 Wherefore ye shall do my statutes, and, my regulations, shall ye observe, and do them,—so shall ye dwell upon the land with confidence;
19 and the land shall yield her fruit; and ye shall eat to the full,—and shall dwell with confidence thereupon.
20 And, since ye may say, What shall we eat in the seventh year? Lo! we are not to sow, neither are we to gather our increase!
21 Therefore will I command my blessing upon you, in the sixth year,—and it shall make the increase of three years;

22 and ye shall sow, the eighth year, and eat of old store,—until the ninth year, until the coming in of the increase thereof, shall ye eat old store.

23 The land moreover, shall not be sold beyond recovery, for, mine, is the land,—for, sojourners and settlers, ye are, with me.
24 And, in all the land of your possession, a, right of redemption, shall ye give to the land.

25 When thy brother waxeth poor, and so selleth aught of his possession, then may his kinsman that is near unto him come in, and redeem that which was sold

sålt.

26 Mutta jos jollakin ei ole sukulunastajaa, mutta hän itse voi hankkia niin paljon, kuin lunastukseen tarvitaan,

26 Och om någon icke har någon bördeman, men han själv kommer i tillfälle att anskaffa vad som behöves för att återbörda,

26 And, when, any man, hath no kinsman,—but his own hand getteth enough, so that he findeth what is needed to redeem it,

27 niin laskekoon, kuinka monta vuotta on kulunut myymisestä, ja maksakoon jäljellä olevasta ajasta miehelle, jolle hän myi, ja palatkoon perintömaallensa.

27 så skall han räkna efter, huru många år som hava förflutit ifrån försäljningen, och betala lösen för de återstående åren åt den man till vilken han sålde, och han skall så återfå sin besittning.

27 then shall he reckon the years since he sold it, and restore the overplus, to the man to whom he sold it,—and shall return to his possession.

28 Mutta jos hän ei voi hankkia niin paljoa, kuin maksamiseen tarvitaan, niin jääköön se, mitä hän on myynyt, ostajan haltuun riemuvuoteen asti. Mutta riemuvuotena se on vapaa, ja hän palatkoon perintömaallensa.

28 Men om han icke förmår anskaffa vad som behöves till att betala honom, så skall det han har sålt förbliva i köparens hand intill jubelåret. Men på jubelåret skall det frånträdas, och han skall då återfå sin besittning.

28 But, if his hand have not found enough to get it back unto him, then shall that which he sold remain in the hand of him that bought it, until the year of the jubilee,—and shall go out in the jubilee, and he shall return unto his possession.

29 Jos joku myy asuinrakennuksen muureilla varustetussa kaupungissa, olkoon hänellä oikeus lunastaa se vuoden kuluessa siitä, kun hän sen myi; sen ajan kestää hänen sukulunastusoikeutensa.

29 Om någon säljer ett boningshus i en stad som är omgiven med murar, så skall han hava rätt att återbörda det innan ett år har förflutit, sedan han sålde det; hans rätt att återbörda det är då inskränkt till viss tid.

29 And, when, any man, selleth a dwelling-house in a walled city, then shall his right of redemption remain, until the completion of a year after he sold it,—for, [a year of] days, shall his right of redemption remain.

30 Mutta jollei sitä lunasteta, ennenkuin vuosi on kulunut umpeen, niin jääköön talo muureilla varustetussa kaupungissa ainaiseksi ostajalle ja hänen suvullensa, riemuvuotena vapaaksi tulematta.

30 Men om det icke har blivit återbördat, förrän hela året är ute, så skall huset, om det ligger i en stad som är omgiven med murar, förbliva köparens och hans efterkommandes egendom för evärdlig tid; det skall då icke frånträdas på jubelåret.

30 But, if it be not redeemed before the end of a full year, then shall the house that is in the city that hath walls be confirmed, beyond recovery, to him who bought it, unto his generations,—it shall not go out in the jubilee.

31 Mutta talot kylissä, joiden ympärillä ei ole muuria, luettakoon peltomaahan; ne olkoot lunastettavissa, ja riemuvuotena ne tulevat

31 Men hus i sådana byar som icke hava murar omkring sig skola räknas till landets åkermark; de skola kunna återbördas, och på jubelåret skola de frånträdas.

31 But, as for the houses of villages which have no wall round about them, with the fields of land, shall it be reckoned,—a right of redemption, shall belong to

vapaiksi.

it, and, in the jubilee, shall it go out.

32 Kuitenkin olkoon leeviläisillä niissä kaupungeissa, jotka ovat heidän perintöomaisuuttaan, ikuinen oikeus talojen lunastamiseen.

32 Dock skola leviterna inom de städer som äro deras arvsbesittning hava evärdlig rätt att återbörda husen i städerna

32 And, as for the cities of the Levites, the houses of the cities of their possession, an age-abiding right of redemption, shall pertain unto the Levites.

33 Jos joku leeviläinen käyttää lunastusoikeutta, niin myyty talo kaupungissa, joka on leeviläistä perintöomaisuutta, palautuu riemuvuotena vapaaksi; sillä talot leeviläiskaupungeissa ovat heidän perintöomaisuuttaan israelilaisten seassa.

33 Också om någon annan av leviterna inlöser det sålda huset i den stad där han har sin besittning, skall det dock frånträdas på jubelåret; ty husen i levitstäderna äro leviternas arvsbesittning bland Israels barn.

33 And, if one of the Levites should not redeem, then shall the sale of the house and the city of his possession go out in the jubilee; for, the houses of the cities of the Levites, are their possession, in the midst of the sons of Israel.

34 Ja heidän kaupunkeihinsa kuuluvaa laidunmaata älköön myytäkö, sillä se on heidän ikuista perintöomaisuuttansa.

34 Och ett fält som är utmark omkring någon av deras städer får icke säljas, ty det är deras evärdliga besittning.

34 But, the field of the pasture-land of their cities, shall not be sold,—for, an age-abiding possession, it is, unto them.

35 Jos veljesi sinun luonasi köyhtyy eikä jaksa pysyä pystyssä, tue häntä samoinkuin muukalaista tai loista; hän eläköön luonasi.

35 Om din broder råkar i armod och kommer på obestånd hos dig, så skall du taga dig an honom; såsom en främling eller en inhysesman skall han få leva hos dig.

35 And, when thy brother waxeth poor, and his hand becometh feeble with thee, then shalt thou strengthen him, as a sojourner and a settler, so shall he live with thee.

36 Älä ota korkoa tai voittoa häneltä, vaan pelkää Jumalaasi ja anna veljesi elää luonasi.

36 Du skall icke ockra på honom eller taga ränta, ty du skall frukta din Gud, och du skall låta din broder leva hos dig.

36 Do not accept from him interest or profit, but stand thou in awe of thy God,—so shall thy brother live with thee.

37 Älä anna hänelle rahaasi korolle äläkä ota elintarpeista voittoa.

37 Du skall icke lämna honom dina penningar på ocker eller lämna honom av dina livsmedel mot ränta.

37 Thy silver, shalt thou not give him on interest,—neither, for profit, shalt thou give him thy food.

38 Minä olen Herra, teidän Jumalanne, joka vein teidät pois Egyptin maasta antaakseni teille Kanaanin maan ja ollakseni teidän

38 Jag är HERREN, eder Gud, som har fört eder ut ur Egyptens land, för att giva eder Kanaans land och vara eder Gud.

38 I—Yahweh, am your God, who brought you forth out of the land of Egypt,—to give unto you the land of Canaan, to become your

Jumalanne.
39 Jos veljesi sinun luonasi köyhtyy ja myy itsensä sinulle, älä pane häntä orjan työhön,

40 vaan hän olkoon päiväpalkkalaisena ja loisena sinun luonasi; riemuvuoteen asti hän palvelkoon sinua.
41 Silloin hän lähteköön luotasi vapaana, hän ja hänen lapsensa hänen kanssaan, ja palatkoon sukunsa luo ja isiensä perintömaalle.

42 Sillä he ovat minun palvelijoitani, jotka minä vein pois Egyptin maasta; sentähden älköön heitä orjan tavalla myytäkö.

43 Älä hallitse heitä kovuudella, vaan pelkää Jumalaasi.

44 Mutta orjasi ja orjattaresi, jotka hankit itsellesi, ostakaa kansoista, jotka asuvat teidän ympärillänne.

45 Tahi ostakaa ne teidän luonanne asuvien loisten lapsista ja heidän sukulaisistaan, jotka ovat teidän luonanne ja jotka ovat heille syntyneet teidän maassanne; ja ne olkoot teidän perintöomaisuuttanne.
46 Ja jättäkää ne jälkeenne perinnöksi lapsillenne, pysyväksi

39 Om din broder råkar i armod hos dig och säljer sig åt dig, skall du icke låta honom göra trälarbete;

40 såsom en daglönare och en inhysesman skall han vara hos dig; intill jubelåret skall han tjäna hos dig.

41 Då skall du giva honom fri, honom själv och hans barn med honom; och han skall återfå sin släktegendom, sin fädernebesittning skall han återfå.
42 Ty de äro mina tjänare, som jag har fört ut ur Egyptens land; de skola icke säljas såsom man säljer trälar.

43 Du skall icke med hårdhet bruka din makt över dem; du skall frukta din Gud.

44 Men om du vill skaffa dig en verklig träl eller trälinna, så skall du köpa en sådan träl eller trälinna från hedningarna som bo runt omkring eder.
45 I mån ock köpa sådana ibland barnen till inhysesmännen som bo hos eder och bland personer av deras släkt, som I haven hos eder, och som äro födda i edert land; sådana skola förbliva eder egendom.

46 Och dem mån I hava att lämna såsom arv åt edra barn efter eder, till egendom

God.
39 And, when thy brother waxeth poor with thee, and so selleth himself unto thee, thou shalt not bind him with the bondage of a bondman:
40 as a hired servant, as a settler, shall he remain with thee,—until the year of the jubilee, shall he serve with thee:
41 then shall he go forth from thee, he and his sons with him,—and shall return unto his family, and, unto the possession of his fathers, shall he return.

42 For, my bondmen, they are, whom I brought forth out of the land of Egypt,—they shall not sell themselves with the sale of a bondman.
43 Thou shalt not rule over him with rigour,—so shalt thou stand in awe of thy God.
44 And, as for thy bondman and thy bondmaid which thou shalt have, of the nations that are round about you—from them, may ye buy bondman and bondmaid.
45 Moreover also, of the sons of the settlers who are sojourning with you—of them, may ye buy, and of their families that are with you, which they have begotten in your land,—so shall they become yours, as a possession;
46 and ye may take them as an inheritance, for your sons after you, to inherit as

perintöomaisuudeksi; niitä saatte pitää ainaisesti orjinanne. Mutta veljistänne, israelilaisista, älä ketään kovuudella hallitse.

och besittning; dem kunnen I hava till trälar evärdligen. Men ibland edra bröder, Israels barn, skall ingen med hårdhet bruka sin makt över den andre.

a possession, unto times age-abiding, of them, may ye take to be bondmen,—but, over your brethren the sons of Israel—a man over his brother, ye shall not rule, over him, with rigour.

47 Jos sinun luonasi asuva muukalainen tai loinen tulee varoihin, veljesi köyhtyessä hänen luonaan, niin että hän myy itsensä sinun luonasi asuvalle muukalaiselle tai loiselle tai jollekin muukalaisen suvun jäsenelle,

47 Om en främling eller en inhysesman hos dig kommer till välstånd, och en din broder råkar i armod hos honom och säljer sig åt främlingen som bor inhyses hos dig, eller eljest åt någon som tillhör en främlingssläkt,

47 And, when the hand of the sojourner and settler with thee getteth possessions, and thy brother with him, waxeth poor,—and so he selleth himself to the sojourner, [who is] a settler with thee, or to one who hath taken root, of the family of the sojourner,

48 niin olkoon hän, sen jälkeen kuin hän myi itsensä, lunastettavissa; joku hänen veljistään lunastakoon hänet.

48 så skall han sedan, efter det att han har sålt sig, kunna lösas ut; någon av hans bröder må lösa honom;

48 after that he hath sold himself, a right of redemption, pertaineth to him,—one of his brethren, may redeem him;

49 Tahi lunastakoon hänet hänen setänsä tai setänsä poika tai joku veriheimolainen hänen suvustansa; tahi jos hän tulee varoihin, lunastakoon hän itse itsensä.

49 eller ock må hans farbroder eller hans farbroders son lösa honom, eller må någon annan nära blodsförvant av hans släkt lösa honom; eller om han kommer i tillfälle därtill, må han själv lösa sig.

49 or, his uncle or his uncle's son, may redeem him, or, a near flesh-relation of his, of his family, may redeem him, or, his own hand may have gotten enough, and, so he may redeem himself.

50 Ja hänen on laskettava yhdessä ostajansa kanssa, kuinka pitkä aika on riemuvuoteen siitä vuodesta, jolloin hän myi itsensä hänelle; ja hänen myyntihintansa jaettakoon vuosien luvulla; hänen palvelusaikansa laskettakoon saman arvoiseksi kuin päiväpalkkalaisen.

50 Därvid skall han, jämte den som har köpt honom, räkna efter, huru lång tid som har förflutit ifrån det år då han sålde sig åt honom till jubelåret; och det pris för vilket han såldes skall uppskattas efter årens antal; hans arbetstid hos honom skall beräknas till samma värde som en daglönares.

50 Then shall he reckon with him that bought him, from the year that he was sold to him, unto the year of the jubilee,—and the silver for which he was sold shall be by the number of years, according to the days of a hired servant, shall he be with him.

51 Jos vielä on monta vuotta jäljellä, maksakoon hän takaisin lunastushintanaan niitä

51 Om ännu många år äro kvar, skall han såsom lösen för sig betala en motsvarande del av det

51 If there is yet a multitude of years, according to them, shall he return, as his redemption price, of the

vastaavan osan siitä summasta, jolla hänet ostettiin.

penningbelopp som han köptes för.

silver of him that bought him.

52 Mutta jos vain vähän vuosia on jäljellä riemuvuoteen, laskekoon ostaja nekin hänelle, ja hän maksakoon lunastushintansa sen mukaan, kuin hänellä on vuosia jäljellä.

52 Om däremot allenast få år återstå till jubelåret, så skall han räkna efter detta, sig till godo, och betala lösen för sig efter antalet av sina år.

52 Or, if [there is] but a small remainder of years, until the year of the jubilee, then shall he reckon to himself, according to the years thereof, shall he return his price of redemption.

53 Vuosikaupalla otetun päiväpalkkalaisen tavalla hän palvelkoon häntä, mutta älköön tämä kovuudella hallitko häntä sinun silmiesi edessä.

53 Såsom en daglönare som är lejd för år skall man behandla honom ingen må inför dina ögon med hårdhet bruka sin makt över honom.

53 As a servant hired year by year, shall he be with him,—he shall not rule over him with rigour, before thine eyes.

54 Mutta jos häntä ei näin lunasteta, tulkoon hän riemuvuotena vapaaksi, hän itse ja hänen lapsensa hänen kanssaan.

54 Men om han icke bliver löst på något av de nämnda sätten, så skall han på jubelåret givas fri, han själv och hans barn med honom.

54 But, if he be not redeemed in any of these ways, then shall he go out in the jubilee year, he, and his sons with him.

55 Sillä israelilaiset ovat minun palvelijoitani; he ovat minun palvelijani, jotka minä vein pois Egyptin maasta. Minä olen Herra, teidän Jumalanne.

55 Ty Israels barn äro mina tjänare; de äro mina tjänare, som jag har fört ut ur Egyptens land. Jag är HERREN, eder Gud.

55 For, unto me, are the sons of Israel, bondmen, my bondmen, they are, whom I brought forth out of the land of Egypt. I, Yahweh, am your God.

26 luku

1 Älkää tehkö itsellenne epäjumalia älkääkä pystyttäkö itsellenne jumalankuvia tai patsaita, älkää myöskään asettako maahanne kiviä, joissa on kuvia, kumartaaksenne niitä, sillä minä olen Herra, teidän Jumalanne.

1 I skolen icke göra eder några av gudar, ej heller uppresa åt eder något beläte eller någon stod, eller uppsätta i edert land stenar med inhuggna bilder, för att tillbedja vid dem; ty jag är HERREN, eder Gud.

1 Ye shall not make unto you idols,—neither image, nor pillar, shall ye set up for yourselves, nor, sculptured stone, shall ye place in your land, to bow yourselves down thereunto,—For, I Yahweh, am your God.

2 Pitäkää minun sapattini ja peljätkää minun pyhäkköäni. Minä olen Herra.

2 Mina sabbater skolen I hålla, och för min helgedom skolen I hava fruktan. Jag är HERREN.

2 My sabbaths, shall ye observe, And, my sanctuary, shall ye revere,—I, am Yahweh.

3 Jos te vaellatte minun säädöksieni mukaan ja

3 Om I vandren efter mina stadgar och hållen mina bud

3 If, in my statutes, ye will walk,—And, my

noudatatte minun käskyjäni ja pidätte ne,
4 annan minä teille sateen ajallansa, niin että maa antaa satonsa ja kedon puut kantavat hedelmänsä.

5 Ja puiminen kestää teillä viininkorjuuseen asti, ja viininkorjuu kestää kylvöön asti, ja teillä on kyllin leipää syödäksenne, ja te saatte turvallisesti asua maassanne.

6 Ja minä annan rauhan teidän maallenne, ja te saatte levätä, kenenkään peljättämättä; ja minä hävitän pahat pedot teidän maastanne, eikä miekka käy teidän maanne ylitse.

7 Te ajatte pakoon vihollisenne, ja he kaatuvat miekkaan teidän edessänne.
8 Viisi teistä ajaa pakoon sata, ja sata teistä ajaa pakoon kymmenentuhatta, ja teidän vihollisenne kaatuvat miekkaan teidän edessänne.
9 Ja minä käännyn teidän puoleenne ja teen teidät hedelmällisiksi ja annan teidän lisääntyä ja pidän liittoni teidän kanssanne.

10 Ja te saatte syödä vanhaa, viime vuoden satoa, ja te joudutte viemään vanhan pois uuden tieltä.
11 Ja minä panen asumukseni teidän keskellenne enkä viero

och gören efter dem,

4 så skall jag giva eder regn i rätt tid, så att jorden giver sin gröda och träden på marken bära sin frukt.

5 Och trösktiden skall hos eder räcka intill vinbärgningen, och vinbärgningen skall räcka intill såningstiden, och I skolen hava bröd nog att äta och skolen bo trygga i edert land.
6 Och jag skall skaffa frid i landet, och I skolen få ro, och ingen skall förskräcka eder. Jag skall göra slut på vilddjuren i landet, och intet svärd skall gå fram genom edert land.

7 I skolen jaga edra fiender framför eder, och de skola falla för edra svärd.
8 Fem av eder skola jaga hundra framför sig, och hundra av eder skola jaga tiotusen, och edra fiender skola falla för edra svärd.

9 Och jag skall vända mig till eder och göra eder fruktsamma och för öka eder, och jag skall upprätthålla mitt förbund med eder.
10 Och gammal gröda, som länge har legat inne, skolen I hava att äta; I skolen nödgas skaffa den gamla undan för den nya.
11 Och jag skall uppresa min boning mitt ibland eder, och min själ skall icke

commandments, ye will observe, and do them,
4 Then will I give your rains in their season,—And the land shall yield her increase, And, the trees of the field, shall yield their fruit.
5 Then shall your threshing reach unto the vintage, And, the vintage, shall reach unto the seedtime,—And ye shall eat your food to the full, And shall dwell securely in your land.

6 And I will give peace in the land, And ye shall lie down, and nothing shall make you afraid; And I will take away vicious beasts out of the land; And, the sword, shall not go through your land.
7 And ye shall chase your foes,—And they shall fall before you, by the sword;
8 And, five, of you shall chase, a hundred, And, a hundred, of you shall put ten thousand to flight,—So shall your foes fall before you, by the sword.
9 And I will turn unto you, And make you fruitful,—And multiply you, And will establish my covenant with you.

10 And ye shall eat old store, well seasoned,—And, the old from before the new, shall ye put forth.

11 And I will set my habitation in your midst,—And my soul shall not abhor,

teitä.
12 Ja minä vaellan teidän keskellänne ja olen teidän Jumalanne, ja te olette minun kansani.
13 Minä olen Herra, teidän Jumalanne, joka vein teidät pois Egyptin maasta, olemasta heidän orjinansa; ja minä mursin rikki teidän ikeenne puut ja annoin teidän kulkea pää pystyssä.

14 Mutta jos te ette kuule minua ettekä pidä kaikkia näitä käskyjä,

15 vaan hylkäätte halpana minun ohjeeni ja teidän sielunne vieroo minun säädöksiäni, niin ettette pidä kaikkia minun käskyjäni, vaan rikotte minun liittoni,
16 niin minäkin teen teille samoin ja rankaisen teitä hirmuisilla onnettomuuksilla, hivutustaudilla ja kuumeella, jotka sammuttavat teidän silmänne ja näännyttävät sielunne; ja te kylvätte siemenenne turhaan, sillä teidän vihollisenne syövät sen.
17 Ja minä käännän kasvoni teitä vastaan, ja teidän vihollisenne voittavat teidät; teidän vihamiehenne hallitsevat teitä, ja te pakenette, vaikka ei kukaan aja teitä takaa.
18 Jos ette sittenkään kuule minua, niin minä vielä kuritan teitä seitsenkertaisesti teidän syntienne tähden.

försmå eder.
12 Jag skall vandra mitt ibland eder och vara eder Gud, och I skolen vara mitt folk.
13 Jag är HERREN, eder Gud, som förde eder ut ur Egyptens land, för att I icke skullen vara trälar där; och jag har brutit sönder edert ok och låtit eder gå med upprätt huvud.

14 Men om I icke hören mig och icke gören efter alla dessa bud,

15 om I förkasten mina stadgar, och om edra själar försmå mina rätter, så att I icke gören efter alla mina bud, utan bryten mitt förbund,

16 då skall ock jag handla på samma sätt mot eder: jag skall hemsöka eder med förskräckliga olyckor, med tärande sjukdom och feber, så att edra ögon försmäkta och eder själ förtvinar; och I skolen förgäves så eder säd, ty edra fiender skola äta den.
17 Jag skall vända mitt ansikte mot eder, och I skolen bliva slagna av edra fiender; och de som hata eder skola råda över eder, och I skolen fly, om ock ingen förföljer eder.
18 Om I, detta oaktat, icke hören mig, så skall jag tukta eder sjufalt värre för edra synders skull.

you;
12 But I will walk to and fro in your midst, And will be unto you, a God, And, ye, shall be unto me, a people.
13 I—Yahweh, am your God, who brought you forth out of the land of Egypt, that ye should not be their bondmen; so I brake in pieces the staves of your yoke, and caused you to walk, erect.
14 But, if ye will not hearken unto me, And will not do, all these commandments;
15 And if, my statutes, ye refuse, And, my regulations, your souls shall abhor,—So that ye will not do all my commandments, But shall break my covenant,

16 I also, will do this unto you—I will set over you, for terror, consumption and fever, Causing the eyes to fail, and the soul to pine away,—And ye shall sow, in vain, your seed, for it shall be eaten by your foes.

17 And I will set my face against you, And ye shall be smitten before your foes,—And be trodden down by them who hate you, And shall flee, when no one is pursuing you.
18 And, if even with these things, ye will not hearken unto me, Then will I yet further correct you, seven times, for your sins.

19 Ja minä murran teidän ylpeän uhmanne; minä teen teidän taivaanne raudankovaksi ja maanne vasken kaltaiseksi.
20 Ja teidän voimanne kuluu hukkaan, sillä teidän maanne ei anna satoansa eivätkä maan puut anna hedelmäänsä.

21 Ja jos te sittenkin käytte minua vastaan ettekä tahdo kuulla minua, niin minä lyön teitä vielä seitsenkertaisesti, teidän syntienne mukaan.
22 Minä lähetän teidän sekaanne metsän pedot riistämään teiltä lapsenne, raatelemaan karjaanne ja vähentämään teidän lukuanne, niin että teidän tienne tulevat autioiksi.
23 Jos te ette vielä tästäkään minun kurituksestani ota ojentuaksenne, vaan yhä käytte minua vastaan,
24 niin minäkin käyn teitä vastaan ja lyön teitä seitsenkertaisesti teidän syntienne tähden.
25 Minä saatan teidän kimppuunne miekan, joka kostaa rikotun liiton; ja kun te kokoonnutte kaupunkeihinne, niin minä lähetän teidän sekaanne ruttotaudin, ja teidän on antautuminen vihollisen valtaan.
26 Kun minä murran teiltä leivän tuen, niin kymmenen vaimoa paistaa teidän leipänne yhdessä uunissa,

19 Jag skall krossa eder stolta makt. Jag skall låta eder himmel bliva såsom järn och eder jord såsom koppar.
20 Och eder möda skall vara förspilld, ty eder jord skall icke giva sin gröda, och träden i landet skola icke bära sin frukt.

21 Om I ändå vandren mig emot och icke viljen höra mig, så skall jag slå eder sjufalt värre, såsom edra synder förtjäna.

22 Jag skall sända över eder vilddjur, som skola döda edra barn och fördärva eder boskap och minska edert eget antal, så att edra vägar bliva öde.

23 Om I, detta oaktat, icke låten varna eder av mig, utan vandren mig emot,

24 så skall också jag vandra eder emot och slå eder sjufalt för edra synders skull.

25 Jag skall låta eder drabbas av ett hämndesvärd, som skall hämnas mitt förbund, och I skolen nödgas församla eder i städerna; men där skall jag sända pest bland eder, och I skolen bliva givna i fiendehand.
26 Jag skall så fördärva edert livsuppehälle, att edert bröd skall kunna bakas i en enda ugn av tio kvinnor, och

19 So will I break your pomp of power, And will set your heavens as iron, and your land as bronze;

20 And your strength shall be spent in vain,—And your land shall not yield her increase, And, the trees of the land, shall not yield their fruit.
21 If, therefore, ye will go in opposition to me, And not be willing to hearken unto me, Then will I yet further plague you seven times, according to your sins;
22 And will send among you the wild–beast of the field, And it shall rob you of your children, And cut off your cattle, And make you few in number; And your roads shall be silent.
23 And, if, by these things, ye will not be corrected by me,—But will go in opposition to me,

24 Then will, I also, go in opposition, to you. And I, even I, will plague you seven times, for your sins;
25 And will bring in upon you a sword, that shall inflict the covenanted avenging: So shall ye be gathered into your cities,—Then will I send a pestilence into your midst, And ye shall be delivered into the hand of an enemy.

26 When I have broken your staff of bread, then shall ten women bake your bread in one oven, And give back

ja he tuovat kotiin teidän leipänne vaa'alla punnittuna; ja kun te syötte, ette tule ravituiksi.
27 Ja jos te ette vielä sittenkään kuule minua, vaan yhä käytte minua vastaan,
28 niin minäkin kiivastuksessani käyn teitä vastaan ja kuritan teitä seitsenkertaisesti teidän syntienne tähden.
29 Ja te syötte poikienne lihaa, ja tyttärienne lihaa te syötte.

30 Ja minä kukistan teidän uhrikukkulanne ja hävitän teidän auringonpatsaanne ja panen teidän ruumiinne teidän kivijumalienne ruumiiden päälle, ja minun sieluni inhoaa teitä.
31 Ja minä muutan teidän kaupunkinne raunioiksi ja hävitän teidän pyhäkkönne enkä mielisty teidän uhrienne tuoksuun.
32 Ja minä hävitän maan, niin että teidän vihollisenne, jotka siinä asuvat, siitä tyrmistyvät.
33 Mutta teidät minä hajotan kansojen sekaan ja ajan teitä takaa paljastetulla miekalla, ja teidän maanne tulee autioksi ja kaupunkinne raunioiksi.
34 Silloin maa saa hyvityksen sapateistaan, niin kauan kuin se on autiona ja te olette vihollistenne maassa. Silloin maa lepää ja saa hyvityksen

edert bröd skall lämnas ut efter vikt, och när I äten, skolen I icke bliva mätta.

27 Om I, detta oaktat, icke hören mig, utan vandren mig emot,

28 så skall också jag i vrede vandra eder emot och tukta eder sjufalt för edra synders skull.

29 I skolen nödgas äta edra söners kött och äta edra döttrars kött.

30 Jag skall ödelägga edra offerhöjder och utrota edra solstoder; jag skall kasta edra döda kroppar på edra eländiga avgudars döda kroppar, ty min själ skall försmå eder.
31 Och jag skall göra edra städer till ruiner och föröda edra helgedomar, och jag skall icke mer med välbehag känna lukten av edra offer.
32 Jag skall själv ödelägga landet, så att edra fiender, som bo däri, skola häpna däröver.
33 Men eder skall jag förströ bland hedningarna, och jag skall förfölja eder med draget svärd; så skall edert land bliva en ödemark, och edra städer skola bliva ruiner.
34 Då skall landet få gottgörelse för sina sabbater, då, under hela den tid det ligger öde och I ären i edra fienders land. Ja, då skall landet hålla sabbat och giva

your bread by weight,—And ye shall eat, and not be filled.

27 And, if, with this, ye will not hearken to me,—But will go in opposition to me,

28 Then will I go in a rage of opposition to you,—And I, even I, will correct you seven times, for your sins;

29 And ye shall eat the flesh of your sons,—Yea, even the flesh of your daughters, shall ye eat.
30 And I will destroy your high places, And cut down your sun-pillars, And cast your carcases upon the carcases of your manufactured gods,—Thus shall my soul abhor you.
31 And I will give your cities unto desolation, And make your holy places dumb,—And will find no fragrance in your satisfying odour;
32 And, I, will make the land dumb, And your foes that dwell therein shall regard it with dumb amazement:
33 When, even you, I scatter among the nations, And make bare, after you, a sword. Then shall your land become an astonishment, And your cities become a desolation.
34 Then, shall the land be paid her sabbaths, All the days she lieth desolate, While, ye, are in the land of your foes,—Then, shall the land keep sabbath, And pay

sapateistaan.
35 Niin kauan kuin se on autiona, saa se levätä nauttien sitä lepoa, jota se ei saanut teidän sapatteinanne, asuessanne siinä.
36 Ja niille teistä, jotka jäävät jäljelle, minä annan pelokkaan sydämen heidän vihollistensa maassa, niin että lentävän lehden kahina ajaa heidät pakoon, ja he pakenevat, niinkuin pakenisivat miekkaa, ja kaatuvat, vaikka ei kukaan heitä aja takaa.
37 Ja he kompastuvat toinen toiseensa niinkuin miekkaa paeten, vaikka ei kukaan aja heitä takaa; ja te ette voi pitää puolianne vihollisianne vastaan.
38 Ja te häviätte kansojen sekaan, ja vihollistenne maa nielee teidät.

39 Ja ne teistä, jotka jäävät jäljelle, riutuvat teidän vihollistenne maassa syntivelkansa tähden; ja myös isiensä syntivelan tähden he riutuvat niinkuin nekin.
40 Silloin he tunnustavat syntivelkansa ja isiensä syntivelan, sen että ovat olleet minulle uskottomat ja käyneet minua vastaan,

41 jonka tähden minäkin kävin heitä vastaan ja vein heidät heidän vihollistensa maahan. Silloin heidän

gottgörelse för sina sabbater.
35 Hela den tid det ligger öde skall det hålla sabbat och få den vila det icke fick på edra sabbater, då I bodden däri.

36 Och åt dem som bliva kvar av eder skall jag giva försagda hjärtan i deras fienders länder, så att de jagas på flykten av ett prasslande löv som röres av vinden, och fly, såsom flydde de för svärd, och falla, om ock ingen förföljer dem.

37 Och de skola stupa på varandra, likasom för svärd, om ock ingen förföljer dem. Ja, I skolen icke kunna hålla stånd mot edra fiender.

38 I skolen förgås bland hedningarna, och edra fienders land skall förtära eder.
39 Och de som bliva kvar av eder skola försmäkta i edra fienders land, genom sin egen missgärning, och försmäkta tillika genom sina fäders missgärning, likasom dessa hava gjort.
40 Och de skola nödgas bekänna den missgärning de själva hava begått, och den deras fäder hava begått, genom att handla trolöst mot mig, och huru de hava vandrat mig emot

41 -- varför också jag måste vandra dem emot och föra dem bort i deras fienders land -- ja, då skola deras

off her sabbaths:
35 All the days she lieth desolate, shall she keep sabbath,—the which she kept not as your sabbaths, while ye dwelt thereupon.

36 And, as for such as are left of you, Then will I bring faintness into their heart, in the lands of their foes,—So that the sound of a driven leaf shall chase them, And they shall flee as though fleeing from a sword, And they shall fall, when no one is pursuing;
37 And they shall stumble one upon another, as from before a sword, when, pursuer, there is none; And ye shall not have wherewith to stand before your foes;
38 And ye shall perish among the nations,—And the land of your foes shall eat you up;
39 And, they who are left of you, shall melt away in their iniquity, in the lands of your foes; Yea also, in the iniquity of their fathers with them, shall they melt away.

40 Then shall they confess their iniquity, And the iniquity of their fathers, In their unfaithfulness wherewith they had been unfaithful towards me; Yea moreover, because they had gone in opposition to me,
41 I also, must needs go in opposition to them, and bring them into the land of their foes,—Save only that, if,

ympärileikkaamaton sydämensä nöyrtyy, ja silloin he sovittavat syntivelkansa.

oomskurna hjärtan nödgas ödmjuka sig, då skola de få umgälla sin missgärning.

even then, their uncircumcised heart shall be humbled, And, even then, they shall accept as a payment the punishment of their iniquity,

42 Ja silloin minä muistan liittoni Jaakobin kanssa ja muistan liittoni Isakin kanssa ja liittoni Aabrahamin kanssa, ja minä muistan myös maan.

42 Och då skall jag tänka på mitt förbund med Jakob, då skall jag ock tänka på mitt förbund med Isak och på mitt förbund med Abraham, och på landet skall jag tänka.

42 Then will I remember my covenant with Jacob, Yea moreover, my covenant with Isaac, Yea moreover, my covenant with Abraham, will I remember; And, the land, will I remember.

43 Mutta ensin tulkoon maa tyhjäksi heistä ja saakoon hyvityksen sapateistansa olemalla autiona, niin kauan kuin he ovat poissa; ja he sovittakoot syntivelkansa sentähden, juuri sentähden, että he hylkäsivät minun säädökseni ja että heidän sielunsa vieroi minun käskyjäni.

43 Ty landet måste bliva övergivet av dem och så få gottgörelse för sina sabbater genom att bliva öde när folket är borta, och själva skola de få umgälla sin missgärning, därför, ja, därför att de förkastade mina rätter, och därför att deras själar försmådde mina stadgar.

43 For, the land, shall be left of them, And shall be paid her sabbaths, while she lieth desolate without them, They also, accepting as a payment the punishment of their iniquity, Because, yea because, my regulations, they refused, And, my statutes, their soul abhorred.

44 Mutta sittenkään, vaikka he ovat vihollistensa maassa, en minä heitä hylkää enkä viero heitä niin, että lopettaisin heidät ja rikkoisin liittoni heidän kanssansa; sillä minä olen Herra, heidän Jumalansa.

44 Men detta oaktat skall jag, medan de äro i sina fienders land, icke så förkasta eller försmå dem, att jag förgör dem och bryter mitt förbund med dem; ty jag är HERREN, deras Gud.

44 And yet, even so, when they are in the land of their foes, I have not refused them, Neither have I abhorred them, To make an end of them, To break my covenant with them,—For, I—Yahweh, am their God.

45 Ja minä muistan heidän hyväksensä liiton heidän isiensä kanssa, jotka minä vein pois Egyptin maasta kansojen silmien edessä, ollakseni heidän Jumalansa. Minä olen Herra.

45 Nej, till fromma för dem skall jag tänka på förbundet med förfäderna, som jag förde ut ur Egyptens land, inför hedningarnas ögon, på det att jag skulle vara deras Gud. Jag är HERREN.

45 Therefore will I remember in their behalf, the covenant of their ancestors,—Whom, I brought forth out of the land of Egypt, in the sight of the nations, that I might be their God—I—Yahweh.

46 Nämä ovat ne käskyt, säädökset ja lait, jotka Herra asetti itsensä ja israelilaisten välille Siinain vuorella, Mooseksen kautta.

46 Dessa äro de stadgar och rätter och lagar som HERREN fastställde mellan sig och Israels barn, på Sinai berg genom Mose.

46 These, are the statutes and the regulations and the laws, which Yahweh granted between himself, and the sons of Israel,—in Mount Sinai, by the mediation of

Moses.

27 luku

1 Ja Herra puhui Moosekselle sanoen:
2 Puhu israelilaisille ja sano heille: Jos jollakin on täytettävänä lupaus Herralle ja sinun on arvioitava luvatun ihmisen arvo,

3 niin arvioitse mies, joka on kahdenkymmenen ja kuudenkymmenen vuoden välillä, viiteenkymmeneen hopeasekeliin pyhäkkösekelin painon mukaan;
4 mutta jos se on nainen, arvioitse hänet kolmeenkymmeneen sekeliin.

5 Viisivuotisesta kaksikymmenvuotiseen asti arvioitse miehenpuoli kahteenkymmeneen sekeliin ja vaimonpuoli kymmeneen sekeliin.

6 Kuukauden vanhasta viisivuotiseen asti arvioitse miehenpuoli viiteen hopeasekeliin ja vaimonpuoli kolmeen hopeasekeliin.

7 Kuusikymmenvuotinen ja sitä vanhempi miehenpuoli arvioitse viiteentoista sekeliin ja vaimonpuoli kymmeneen sekeliin.

1 Och HERREN talade till Mose och sade:
2 Tala till Israels barn och säg till dem: Om någon skall fullgöra ett löfte, ett sådant varvid du har att bestämma värdet på personer som lovas åt HERREN, så gäller följande:
3 Om värdet skall bestämmas för en man som är mellan tjugu och sextio år gammal, så skall du bestämma detta till femtio siklar silver, efter helgedomssikelns vikt.
4 Om frågan gäller en kvinna, så skall du bestämma värdet till trettio siklar.
5 Om frågan gäller någon som är mellan fem år och tjugu år gammal, så skall det värde du bestämmer vara för mankön tjugu siklar och för kvinnkön tio siklar.
6 Om frågan gäller någon som är mellan en månad och fem år gammal, så skall det värde du bestämmer vara för mankön fem siklar silver och för kvinnkön tre siklar silver.
7 Om frågan gäller någon som är sextio år gammal eller därutöver, så skall det värde du bestämmer vara, om det är en man, femton siklar, men för en kvinna

1 And Yahweh spake unto Moses, saying:
2 Speak unto the sons of Israel, and thou shall say unto them—When, any man, would consecrate and pay a vow by thine estimate of lives unto Yahweh,
3 then shall, thine estimate be, for the male, from twenty years of age even to sixty years of age, yea thine estimate shall be—fifty shekels of silver by the shekel of the sanctuary;
4 but, if it be, a female, then shall thine estimate be, thirty shekels.
5 And, if it be from five years of age, even unto twenty years of age, then shall thine estimate be, for the male, twenty shekels,—and, for the female, ten shekels.
6 And, if it be from a month old, even unto five years old, then shall thine estimate be—for the male, five shekels of silver,—and, for the female, thine estimate [shall be] three shekels of silver.
7 And, if it be from sixty years of age and upwards, if a male, then shall thine estimate be fifteen shekels,—and, for the female, ten shekels.

skall det vara tio siklar.

8 Jos joku on liian köyhä maksamaan arviohintaa, vietäköön hänet papin eteen, ja pappi arvioikoon hänet; lupauksen tekijän varojen mukaan arvioikoon pappi hänet.

8 Är någon i sådant armod att han icke kan betala det värde du bestämmer, så skall han ställas fram inför prästen, och prästen skall då bestämma ett värde för honom; efter vad den som har gjort löftet kan anskaffa skall prästen bestämma värdet för honom.

8 But, if he be, too poor, for thine estimate, then shall he present himself before the priest, and the priest shall estimate him,—according to that which the hand of him who would vow can attain to, shall the priest estimate him.

9 Mutta jos lupaus koskee karjaa, josta voidaan tuoda uhrilahja Herralle, olkoon kaikki, mikä siitä annetaan Herralle, pyhää.

9 Om frågan gäller boskap, av de lag man får bära fram såsom offer åt HERREN, så skall allt sådant, när man har givit det åt HERREN, vara heligt;

9 And, if it be a beast whereof men may bring near an oblation unto Yahweh, all that whereof aught is given to Yahweh, shall be holy.

10 Sitä älköön vaihdettako älköönkä muutettako; ei hyvää huonoon eikä huonoa hyvään. Jos joku kuitenkin vaihtaa eläimen toiseen, olkoon sekä se että siihen vaihdettu pyhä.

10 man skall icke utväxla eller utbyta det, vare sig ett bättre mot ett sämre eller ett sämre mot ett bättre. Om någon likväl utbyter ett djur mot ett annat, så skall både det förra och det som har blivit lämnat i utbyte vara heligt.

10 He shall not alter it, nor change it,—good for bad, or bad for good,—but if he, do, change beast for beast, then shall, both it, and what was given in exchange for it, be holy.

11 Mutta jos se on saastainen eläin, mikä tahansa, joita ei saa tuoda uhrilahjaksi Herralle, niin vietäköön eläin papin eteen;

11 Men om frågan gäller något slags orent djur, ett sådant som man icke får bära fram såsom offer åt HERREN, så skall djuret ställas fram inför prästen;

11 And, if it be any unclean beast, whereof men may not bring near an oblation to Yahweh, then shall he present the beast before the priest:

12 ja pappi arvioikoon sen tarkastaen, onko se hyvä vai huono. Olkoon sillä se arviohinta, jonka pappi määrää.

12 och prästen skall bestämma dess värde, alltefter som det är bättre eller sämre. Såsom du -- prästen -- bestämmer det, så skall det vara.

12 and the priest shall estimate it, whether it is good or bad,—according to thine estimate, O priest, so, shall it be.

13 Jos omistaja tahtoo sen lunastaa, antakoon arviohinnan lisäksi viidennen osan siitä.

13 Och om ägaren vill lösa djuret, så skall han till det värde du har bestämt lägga femtedelen av värdet.

13 But, if he, should please to redeem, it, then shall he add the fifth part thereof unto thine estimate.

14 Ja jos joku pyhittää talonsa pyhäksi lahjaksi Herralle, niin pappi arvioikoon sen tarkastaen,

14 Om någon helgar sitt hus, för att det skall vara helgat åt HERREN, så skall prästen bestämma dess

14 And, when, any man, would hallow his house to be holy unto Yahweh, then shall the priest estimate it,

onko se hyvä vai huono. Olkoon sillä se arviohinta, jonka pappi määrää.

15 Mutta jos se, joka on talonsa pyhittänyt, tahtoo lunastaa sen, niin antakoon arviosumman lisäksi viidennen osan siitä; ja niin se on hänen omansa.
16 Jos joku pyhittää Herralle kappaleen perintömaatansa, niin arvioi se kylvön suuruuden mukaan; hoomer-mitta ohria vastatkoon viittäkymmentä hopeasekeliä.

17 Jos hän pyhittää peltonsa riemuvuodesta alkaen, jääköön sille arvioimasi täysi hinta.
18 Mutta jos hän pyhittää peltonsa riemuvuoden jälkeen, laskekoon pappi hänelle rahasumman niiden vuosien luvun mukaan, jotka ovat jäljellä seuraavaan riemuvuoteen; ja se vähennettäköön sinun arvioimastasi hinnasta.
19 Ja jos se, joka pellon on pyhittänyt, tahtoo lunastaa sen, niin antakoon arvioimasi hinnan lisäksi viidennen osan siitä; ja niin se jää hänen omakseen.

20 Mutta jos hän ei lunasta peltoa, vaan myy sen toiselle, ei se enää ole lunastettavissa;
21 vaan kun pelto riemuvuotena tulee vapaaksi, olkoon se Herralle pyhitetty, niinkuin vihitty

värde, alltefter som det är bättre eller sämre. Såsom prästen bestämmer dess värde, så skall det förbliva.
15 Och om den som har helgat sitt hus vill lösa det, så skall han till det värde i penningar du har bestämt lägga femtedelen därav; då bliver det hans.
16 Om någon helgar åt HERREN ett stycke åker av sin arvsbesittning så skall du bestämma dess värde efter utsädet därpå: mot var homer utsädeskorn skola svara femtio siklar silver.

17 Om han helgar sin åker ända från jubelåret, så skall det förbliva vid det värde du bestämmer.
18 Men om han helgar sin åker efter jubelåret, då skall prästen åt honom beräkna penningvärdet efter antalet av de år som återstå till nästa jubelår; och ett motsvarande avdrag skall göras på det värde du förut har bestämt.
19 Och om den som har helgat åkern vill lösa den, så skall han till det värde i penningar du har bestämt lägga femtedelen därav; då förbliver den hans.

20 Om han icke löser åkern, men säljer den åt någon annan, så får åkern sedan icke lösas,
21 utan när åkern frånträdes på jubelåret, skall den vara helgad åt HERREN, likasom en tillspillogiven åker; hans

whether it is good or bad,—as the priest shall estimate it, so, shall it stand.

15 But, if, he that halloweth it, would redeem his house, then shall he add the fifth part of the silver of thine estimate thereunto, and it shall be his.
16 And, if, of the field of his possession, any man would hallow unto Yahweh, then shall thine estimate be according to the seed thereof,—the seed of a homer of barley, at fifty shekels of silver.
17 If, from the year of jubilee, he would hallow his field, according to thine estimate, shall it stand.
18 But, if, after the jubilee, he would hallow his field, then shall the priest reckon to him the silver, according to the years that remain, until the year of the jubilee,––and it shall be abated from thine estimate.

19 But, if he that hath hallowed it, should be pleased to redeem, the field, then shall he add the fifth part of the silver of thine estimate thereunto, and it shall be assured to him.
20 But, if he will not redeem the field, but have sold the field to another man, it shall be redeemable no longer;
21 so shall the field, when it goeth out in the jubilee, be holy unto Yahweh, as a devoted, field,—to the priest,

pelto; se joutuu papin omaisuudeksi.
22 Jos joku Herralle pyhittää ostamansa pellon, joka ei ole hänen perintömaatansa,

23 laskekoon pappi hänelle arviohinnan riemuvuoteen asti; ja hän suorittakoon samana päivänä arvioimasi hinnan pyhänä lahjana Herralle.

24 Riemuvuotena pelto palautukoon sille, jolta se on ostettu ja jonka perintömaata se on.

25 Ja kaikki sinun arvioimisesi tapahtukoon pyhäkkösekelin painon mukaan; sekelissä olkoon kaksikymmentä geeraa.
26 Mutta karjan esikoista, joka ensiksi syntyneenä jo on Herran oma, älköön kukaan pyhittäkö; olipa se härkä tai lammas, se on jo Herran oma.

27 Jos se on saastaisia eläimiä, lunastakoon omistaja sen sinun arvioimastasi hinnasta ja pankoon lisäksi viidennen osan sen arvosta; jos sitä ei lunasteta, myytäköön se arvioimaasi hintaan.
28 Mitään vihittyä, mitä hyvänsä, jonka joku on vihkinyt Herralle omaisuudestansa, olipa se ihminen tai eläin tai

arvsbesittning tillfaller då prästen.
22 Om någon helgar åt HERREN en åker som han har köpt, en som icke hör till hans arvsbesittning,

23 så skall prästen åt honom räkna ut beloppet av det bestämda värdet intill jubelåret; och han skall samma dag erlägga detta värde, som du har bestämt; det skall vara helgat åt HERREN.
24 Men på jubelåret skall åkern återgå till den av vilken den har blivit köpt, och vilkens arvejord den är.

25 Och när du bestämmer något värde, skall det alltid bestämmas i helgedomssiklar, sikeln räknad till tjugu gera.
26 Men det som är förstfött ibland boskap, och som tillhör HERREN redan såsom förstfött, det skall ingen helga; vare sig det är ett djur av fäkreaturen eller ett djur av småboskapen, tillhör det redan HERREN

27 Men om frågan gäller något orent djur, så skall man lösa det efter det värde du bestämmer och lägga femtedelen av värdet därtill. Om det icke löses, så skall det säljas efter det värde du bestämmer.
28 Och om frågan gäller något tillspillogivet, vad någon har givit till spillo åt HERREN av sin egendom, det må vara en människa eller

shall belong the possession thereof.
22 If, however, a field that he hath bought, which is not of the fields of his possession, he would hallow unto Yahweh,
23 then shall the priest reckon to him the amount of thine estimate, until the year of the jubilee,—and he shall give thine estimate, in that day, as holy unto Yahweh.

24 In the year of the jubilee, shall the field return unto him from whom he bought it, to him whose it was, as a possession in the land.
25 And, every estimate of thine, shall be by the holy shekel,—twenty gerahs, make the shekel.

26 Only, the firstling which is born a firstling to Yahweh, among beasts, no man shall hallow it,—whether ox or sheep, unto Yahweh, it belongeth.

27 But, if it be among the beasts that are unclean, then shall he ransom it by thine estimate, and add the fifth part of it thereunto,—but, if it is not redeemed, then shall it be sold by thine estimate.
28 Only, no devoted thing which any man shall devote unto Yahweh, of all that belongeth to him,—of man or beast, or of the field of

perintömaa, älköön myytäkö älköönkä lunastettako; sillä kaikki vihitty on korkeasti-pyhää, Herran omaa.

ett boskapsdjur eller den åker som är hans arvsbesittning, så får sådant varken säljas eller lösas; allt tillspillogivet är högheligt och tillhör HERREN.

his possession, shall be either sold or redeemed,—as to every devoted thing, most holy, it is, unto Yahweh.

29 Ihmistä, ketä hyvänsä, joka on tuhon omaksi vihitty, älköön lunastettako, vaan hänet surmattakoon.

29 En människa som har blivit tillspillogiven får aldrig lösas; en sådan måste dödas.

29 As touching any one devoted, who may be devoted from among men, he shall not be ransomed,—he must be, surely put to death.

30 Kaikki maan kymmenykset, sekä pellon viljasta että puiden hedelmistä, ovat Herran omat, pyhä lahja Herralle.

30 Och all tionde av jorden, vare sig av säden på jorden eller av trädens frukt, tillhör HERREN; den är helgad åt HERREN.

30 And, as for all the tithe of the land, whether of the seed of the land, [or] of the fruit of the trees, unto Yahweh, it belongeth,—as something holy unto Yahweh.

31 Jos joku tahtoo lunastaa jotakin kymmenyksistänsä, antakoon hän siihen lisäksi viidennen osan.

31 Om någon vill lösa något av sin tionde, så skall han lägga femtedelen av värdet därtill.

31 But, if any man should be pleased, to redeem, aught of his tithes, the fifth part thereof, shall he add thereunto.

32 Ja kaikki kymmenykset raavaskarjasta ja pikkukarjasta, joka kymmenes eläin kaikesta, mikä kulkee paimenen sauvan alitse, olkoot pyhä lahja Herralle.

32 Och vad beträffar tionde av fäkreatur eller av småboskap, allt som går under herdestaven, så skall av allt detta vart tionde djur vara helgat åt HERREN;

32 And, as for all the tithe of herd and flock, all that passeth under the rod, the tenth, shall be holy unto Yahweh.

33 Älköön kysyttäkö, onko se hyvä vai huono, älköönkä sitä vaihdettako. Jos joku kuitenkin vaihtaa sen, niin olkoon sekä se että siihen vaihdettu pyhä; älköön niitä lunastettako.

33 man skall icke efterforska om det är bättre eller sämre, och man får icke utbyta det. Om någon likväl utbyter djuret, så skall både detta och det som har blivit lämnat i utbyte vara heligt; det får icke lösas.

33 He shall not examine whether it be good or bad, neither shall he change it,—or, if he, do, in anywise change, it, then shall both, it and what is given in exchange for it, be holy, it shall not be redeemed.

34 Nämä ovat ne käskyt, jotka Herra Siinain vuorella antoi Moosekselle israelilaisia varten.

34 Dessa äro de bud som HERREN på Sinai berg gav Israels barn genom Mose.

34 These, are the commandments, which Yahweh commanded Moses, for the sons of Israel,—in Mount Sinai.

NELJÄS MOOSEKSEN KIRJA

1 luku

1 Ja Herra puhui Moosekselle Siinain erämaassa ilmestysmajassa toisen kuukauden ensimmäisenä päivänä, toisena vuotena siitä, kun he olivat lähteneet Egyptin maasta, sanoen:
2 Laskekaa koko Israelin kansan väkiluku suvuittain ja perhekunnittain, nimien lukumäärän mukaan, kaikki miehenpuolet, pääluvun mukaan.
3 Pitäkää katselmus, sinä ja Aaron, kaikista Israelin sotakelpoisista miehistä, kaksikymmenvuotisista ja sitä vanhemmista, osastoittain.
4 Ja teidän apunanne olkoon yksi mies jokaisesta sukukunnasta, sen perhekuntien päämies.
5 Ja nämä ovat niiden miesten nimet, jotka teitä avustakoot: Ruubenista Elisur, Sedeurin poika;
6 Simeonista Selumiel, Suurisaddain poika;
7 Juudasta Nahson, Amminadabin poika;
8 Isaskarista Netanel, Suuarin poika;
9 Sebulonista Eliab, Heelonin poika;
10 Joosefin pojista: Efraimista Elisama, Ammihudin poika ja Manassesta Gamliel, Pedasurin poika;
11 Benjaminista Abidan,

1 Och HERREN talade till Mose i Sinais öken, i uppenbarelsetältet, på första dagen i andra månaden av det andra året efter deras uttåg ur Egyptens land; han sade:

2 »Räknen antalet av Israels barn, deras hela menighet, efter deras släkter och efter deras familjer, vart namn räknat särskilt, allt mankön, var person för sig;
3 alla stridbara män i Israel, de män som äro tjugu år gamla eller därutöver, dem skolen I inmönstra efter deras häravdelningar, du och Aron.
4 I skolen därvid taga till eder en man av var stam, den som är huvudman för sin stams familjer.
5 Och dessa äro namnen på de män som skola biträda eder: av Ruben: Elisur, Sedeurs son;
6 av Simeon: Selumiel, Surisaddais son;
7 av Juda: Naheson, Amminadabs son;
8 av Isaskar: Netanel, Suars son;
9 av Sebulon: Eliab, Helons son;
10 av Josefs barn: av Efraim: Elisama, Ammihuds son; av Manasse: Gamliel, Pedasurs son;

11 av Benjamin: Abidan,

1 Then spake Yahweh unto Moses, in the desert of Sinai, in the tent of meeting,—on the first of the second, month in the second year, by their coming forth out of the land of Egypt, saying:
2 Reckon ye up the sum of all the assembly of the sons of Israel, by their families, by their ancestral houses,—in the counting of names, every male, by their polls;
3 from twenty years old and upwards, every one able to go forth to war, in Israel,—ye shall number them by their hosts, thou and Aaron;

4 and, with you, shall be one man for each tribe,—each man, head of his ancestral house, shall be.
5 These, then, are the names of the men who shall stand with you,—Of Reuben, Elizur, son of Shedeur;
6 Of Simeon, Shelumiel, son of Zurishaddai;
7 Of Judah, Nahshon, son of Amminadab;
8 Of Issachar, Nethanel, son of Zuar;
9 Of Zebulun, Eliab, son of Helon;
10 Of the sons of Joseph,—Of Ephraim, Elishama, son of Ammihud; Of Manasseh, Gamaliel, son of Pedahzur;

11 Of Benjamin, Abidan, son

Gideonin poika;
12 Daanista Ahieser, Ammisaddain poika;
13 Asserista Pagiel, Okranin poika;
14 Gaadista Eljasaf, Deguelin poika;
15 Naftalista Ahira, Eenanin poika.
16 Nämä olkoot kansan edusmiehet, heidän isiensä sukukuntien ruhtinaat, Israelin heimojen päämiehet.

17 Ja Mooses ja Aaron ottivat luoksensa nämä nimeltä mainitut miehet
18 ja kokosivat kaiken kansan toisen kuukauden ensimmäisenä päivänä, ja kansa pantiin luetteloihin suvuittain ja perhekunnittain, nimien lukumäärän mukaan, kaksikymmenvuotiset ja sitä vanhemmat, pääluvun mukaan,
19 niinkuin Herra oli Moosekselle käskyn antanut. Niin hän piti heistä katselmuksen Siinain erämaassa.
20 Ruubenin, Israelin esikoisen, jälkeläisiä oli polveutumisensa mukaan, suvuittain ja perhekunnittain, nimien lukumäärän, pääluvun mukaan, kaikkiaan miehenpuolia, kaksikymmenvuotisia ja sitä vanhempia, kaikkia sotakelpoisia,
21 näitä Ruubenin sukukunnasta

Gideonis son;
12 av Dan: Ahieser, Ammisaddais son;
13 av Aser: Pagiel, Okrans son;
14 av Gad: Eljasaf, Deguels son;
15 av Naftali: Ahira, Enans son.»
16 Dessa voro ombud för menigheten, hövdingar för sina fädernestammar, huvudmän för Israels ätter.

17 Och Mose och Aron togo till sig dessa namngivna män;
18 och sedan de hade församlat hela menigheten på första dagen i andra månaden, blev folket infört i förteckningen efter sina släkter och efter sina familjer, vart namn räknat särskilt, de som voro tjugu år gamla eller därutöver, var person för sig,
19 allt såsom HERREN hade bjudit Mose; och han mönstrade dem i Sinais öken.

20 Och avkomlingarna av Rubens, Israels förstföddes, söner, upptecknade efter sina släkter och efter sina familjer, vart namn räknat särskilt, var person för sig, alla av mankön som voro tjugu år gamla eller därutöver, alla stridbara män,

21 så många av Rubens stam som inmönstrades,

of Gideoni;
12 Of Dan, Ahiezer, son of Ammishaddai;
13 Of Asher, Pagiel, son of Ochran;
14 Of Gad, Eliasaph, son of Deuel;
15 Of Naphtali, Ahira, son of Enan.
16 These, are they who had been summoned by the assembly, being, princes of the tribes of their fathers,—heads of the thousands of Israel.

17 So then Moses and Aaron took these men, who were distinguished by name;
18 all the assembly also, called they together, on the first of the second month,—and they declared their pedigree according to their families, by their ancestral houses,—in the counting of names, from twenty years old and upwards, by their polls.
19 As Yahweh commanded Moses, so he mustered them in the desert of Sinai.

20 And they were [as followeth]—The sons of Reuben, the firstborn of Israel, in their pedigrees—by their families, by their ancestral houses,—in the counting of names, by their polls, every male, from twenty years old, and upwards, every one able to go forth to war;
21 such as were numbered of them, as belonging to the

katselmuksessa olleita oli neljäkymmentäkuusi tuhatta viisisataa.

utgjorde fyrtiosex tusen fem hundra.

tribe of Reuben, forty-six thousand, and five hundred.

22 Simeonin jälkeläisiä, katselmuksessa olleita, oli polveutumisensa mukaan, suvuittain ja perhekunnittain, nimien lukumäärän, pääluvun mukaan, kaikkiaan miehenpuolia, kaksikymmenvuotisia ja sitä vanhempia, kaikkia sotakelpoisia,

22 Avkomlingarna av Simeons söner, upptecknade efter sina släkter och efter sina familjer, så många som inmönstrades, vart namn räknat särskilt, var person för sig, alla av mankön som voro tjugu år gamla eller därutöver, alla stridbara män,

22 Of the sons of Simeon, in their pedigrees—by their families, by their ancestral houses,—such as were numbered of him, in the counting of names, by their polls, every male, from twenty years old, and upwards, every one able to go forth to war;

23 näitä Simeonin sukukunnasta katselmuksessa olleita oli viisikymmentäyhdeksän tuhatta kolmesataa.

23 så många av Simeons stam som inmönstrades, utgjorde femtionio tusen tre hundra.

23 such as were numbered of them, as belonging to the tribe of Simeon, fifty-nine thousand, and three hundred.

24 Gaadin jälkeläisiä oli polveutumisensa mukaan, suvuittain ja perhekunnittain, nimien lukumäärän mukaan, kaksikymmenvuotisia ja sitä vanhempia, kaikkia sotakelpoisia,

24 Avkomlingarna av Gads söner, upptecknade efter sina släkter och efter sina familjer, vart namn räknat särskilt, de som voro tjugu år gamla eller därutöver, alla stridbara män,

24 Of the sons of Gad, in their pedigrees—by their families, by their ancestral houses,—in the counting of names, from twenty years old and upwards, every one able to go forth to war:

25 näitä Gaadin sukukunnasta katselmuksessa olleita oli neljäkymmentäviisi tuhatta kuusisataa viisikymmentä.

25 så många av Gads stam som inmönstrades, utgjorde fyrtiofem tusen sex hundra femtio.

25 such as were numbered of them, as belonging to the tribe of Gad, forty-five thousand, and six hundred and fifty.

26 Juudan jälkeläisiä oli polveutumisensa mukaan, suvuittain ja perhekunnittain, nimien lukumäärän mukaan, kaksikymmenvuotisia ja sitä vanhempia, kaikkia sotakelpoisia,

26 Avkomlingarna av Judas söner, upptecknade efter sina släkter och efter sina familjer, vart namn räknat särskilt, de som voro tjugu år gamla eller därutöver, alla stridbara män,

26 Of the sons of Judah, in their pedigrees—by their families, by their ancestral houses,—in the counting of names, from twenty years old, and upwards, every one able to go forth to war;

27 näitä Juudan sukukunnasta katselmuksessa olleita oli seitsemänkymmentäneljä tuhatta kuusisataa.

27 så många av Juda stam som inmönstrades, utgjorde sjuttiofyra tusen sex hundra.

27 such as were numbered of them, as belonging to the tribe of Judah, seventy-four thousand, and six hundred.

28 Isaskarin jälkeläisiä oli

28 Avkomlingarna av Isaskars

28 Of the sons of Issachar,

polveutumisensa mukaan, suvuittain ja perhekunnittain, nimien lukumäärän mukaan, kaksikymmenvuotisia ja sitä vanhempia, kaikkia sotakelpoisia,

söner, upptecknade efter sina släkter och efter sina familjer, vart namn räknat särskilt, de som voro tjugu år gamla eller därutöver, alla stridbara män,

in their pedigrees—by their families, by their ancestral houses,—in the counting of names, from twenty year old, and upwards, every one able to go forth to war;

29 näitä Isaskarin sukukunnasta katselmuksessa olleita oli viisikymmentäneljä tuhatta neljäsataa.

29 så många av Isaskars stam son inmönstrades, utgjorde femtiofyra tusen fyra hundra.

29 such as were numbered of them, as belonging to the tribe of Issachar, fifty–four thousand, and four hundred.

30 Sebulonin jälkeläisiä oli polveutumisensa mukaan, suvuittain ja perhekunnittain, nimien lukumäärän mukaan, kaksikymmenvuotisia ja sitä vanhempia, kaikkia sotakelpoisia,

30 Avkomlingarna av Sebulons söner upptecknade efter sina släkter och efter sina familjer, vart namn räknat särskilt, de som voro tjugu år gamla eller därutöver, alla stridbara män,

30 Of the sons of Zebulun, in their pedigrees—by their families, by their ancestral houses,—in the counting of names, from twenty years old, and upwards, every one able to go forth to war;

31 näitä Sebulonin sukukunnasta katselmuksessa olleita oli viisikymmentäseitsemän tuhatta neljäsataa.

31 så många av Sebulons stam som inmönstrades, utgjorde femtiosju tusen fyra hundra.

31 such as were numbered of them, as belonging to the tribe of Zebulun, fifty–seven thousand, and four hundred.

32 Joosefin jälkeläisiä, Efraimin jälkeläisiä, oli polveutumisensa mukaan, suvuittain ja perhekunnittain, nimien lukumäärän mukaan, kaksikymmenvuotisia ja sitä vanhempia, kaikkia sotakelpoisia,

32 Avkomlingarna av Josefs söner: Avkomlingarna av Efraims söner, upptecknade efter sina släkter och efter sina familjer, vart namn räknat särskilt, de som voro tjugu år gamla eller därutöver, alla stridbara män,

32 Of the sons of Joseph—Of the sons of Ephraim, in their pedigrees—by their families, by their ancestral houses,—in the counting of names, from twenty years old, and upwards, every one able to go forth to war;

33 näitä Efraimin sukukunnasta katselmuksessa olleita oli neljäkymmentätuhatta viisisataa.

33 så många av Efraims stam som inmönstrades; utgjorde fyrtio tusen fem hundra.

33 such as were numbered of them, as belonging to the tribe of Ephraim, forty thousand, and five hundred.

34 Manassen jälkeläisiä oli polveutumisensa mukaan, suvuittain ja perhekunnittain, nimien lukumäärän mukaan, kaksikymmenvuotisia ja sitä vanhempia, kaikkia

34 Avkomlingarna av Manasses söner, upptecknade efter sina släkter och efter sina familjer, vart namn räknat särskilt, de som voro tjugu år gamla eller därutöver, alla

34 Of the sons of Manasseh, in their pedigrees—by their families, by their ancestral houses,—in the counting of names, from twenty years old, and upwards, every one able to go forth to war;

sotakelpoisia,
35 näitä Manassen sukukunnasta katselmuksessa olleita oli kolmekymmentäkaksi tuhatta kaksisataa.
36 Benjaminin jälkeläisiä oli polveutumisensa mukaan, suvuittain ja perhekunnittain, nimien lukumäärän mukaan, kaksikymmenvuotisia ja sitä vanhempia, kaikkia sotakelpoisia,
37 näitä Benjaminin sukukunnasta katselmuksessa olleita oli kolmekymmentäviisi tuhatta neljäsataa.
38 Daanin jälkeläisiä oli polveutumisensa mukaan, suvuittain ja perhekunnittain, nimien lukumäärän mukaan, kaksikymmenvuotisia ja sitä vanhempia, kaikkia sotakelpoisia,
39 näitä Daanin sukukunnasta katselmuksessa olleita oli kuusikymmentäkaksi tuhatta seitsemänsataa.
40 Asserin jälkeläisiä oli polveutumisensa mukaan, suvuittain ja perhekunnittain, nimien lukumäärän mukaan, kaksikymmenvuotisia ja sitä vanhempia, kaikkia sotakelpoisia,
41 näitä Asserin sukukunnasta katselmuksessa olleita oli neljäkymmentäyksi tuhatta viisisataa.
42 Naftalin jälkeläisiä oli

stridbara män,
35 så många av Manasse stam som inmönstrades, utgjorde trettiotvå tusen två hundra.

36 Avkomlingarna av Benjamins söner, upptecknade efter sina släkter och efter sina familjer, vart namn räknat särskilt, de som voro tjugu år gamla eller därutöver, alla stridbara män,
37 så många av Benjamins stam som inmönstrades, utgjorde trettiofem tusen fyra hundra.

38 Avkomlingarna av Dans söner, upptecknade efter sina släkter och efter sina familjer, vart namn räknat särskilt, de som voro tjugu år gamla eller därutöver, alla stridbara män,
39 så många av Dans stam som inmönstrades, utgjorde sextiotvå tusen sju hundra.

40 Avkomlingarna av Asers söner, upptecknade efter sina släkter och efter sina familjer, vart namn räknat särskilt, de som voro tjugu år gamla eller därutöver, alla stridbara män,
41 så många av Asers stam som inmönstrades, utgjorde fyrtioett tusen fem hundra.

42 Avkomlingarna av Naftalis

35 such as were numbered of them, as belonging to the tribe of Manasseh, thirty–two thousand, and two hundred.

36 Of the sons of Benjamin, in their pedigrees—by their families, by their ancestral houses,—in the counting of names, from twenty years old, and upwards, every one able to go forth to war;
37 such as were numbered of them, as belonging to the tribe of Benjamin, thirty–five thousand and four hundred.

38 Of the sons of Dan, in their pedigrees—by their families, by their ancestral houses, in the counting of names, from twenty years old, and upwards, every one able to go forth to war;
39 such as were numbered of them, as belonging to the tribe of Dan, sixty–two thousand, and seven hundred.

40 Of the sons of Asher, in their pedigrees—by their families, by their ancestral houses,—in the counting of names, from twenty years old, and upwards, every one able to go forth to war;
41 such as were numbered of them, as belonging to the tribe of Asher, forty–one thousand, and five hundred.

42 The sons of Naphtali, in

polveutumisensa mukaan, suvuittain ja perhekunnittain, nimien lukumäärän mukaan, kaksikymmenvuotisia ja sitä vanhempia, kaikkia sotakelpoisia,

söner, upptecknade efter sina släkter och efter sina familjer, vart namn räknat särskilt, de som voro tjugu år gamla eller därutöver, alla stridbara män,

their pedigrees—by their families, by their ancestral houses,—in the counting of names, from twenty years old, and upwards, every one able to go forth to war;

43 näitä Naftalin sukukunnasta katselmuksessa olleita oli viisikymmentäkolme tuhatta neljäsataa.

43 så många av Naftali stam som inmönstrades, utgjorde femtiotre tusen fyra hundra.

43 such as were numbered of them, as belonging to the tribe of Naphtali, fifty-three thousand, and four hundred.

44 Nämä ovat ne katselmuksessa olleet, joista Mooses ja Aaron ja Israelin ruhtinaat, nuo kaksitoista miestä, perhekuntiansa edustaen, pitivät katselmuksen.

44 Dessa voro de inmönstrade, de som blevo inmönstrade av Mose och Aron och Israels hövdingar, tolv män, som företrädde var och en sin stamfamilj.

44 These, are they who were numbered, whom Moses and Aaron, and the twelve princes of Israel did number, the princes acting each one for his ancestral house.

45 Ja kaikkiaan katselmuksessa olleita israelilaisia oli perhekunnittain, kaksikymmenvuotisia ja sitä vanhempia, kaikkia Israelin sotakelpoisia miehiä,

45 Och alla de av Israels barn som inmönstrades, efter deras familjer, de som voro tjugu år gamla eller därutöver, alla stridbara män i Israel,

45 So then all they who were numbered of the sons of Israel, by their ancestral houses,—from twenty years old, and upwards, every one able to go forth to war in Israel;

46 näitä katselmuksessa olleita oli yhteensä kuusisataakolme tuhatta viisisataa viisikymmentä.

46 alla dessa inmönstrade utgjorde sex hundra tre tusen fem hundra femtio.

46 so then all they who were numbered were six hundred and three thousand, and five hundred and fifty.

47 Mutta leeviläisistä, heidän isiensä sukukunnasta, ei pidetty katselmusta yhdessä muiden kanssa.

47 Men leviterna i sin fädernestam blevo icke inmönstrade med de övriga.

47 But, the Levites, by the tribe of their fathers, were not numbered in their midst.

48 Sillä Herra puhui Moosekselle sanoen:

48 Ty HERREN talade till Mose och sade:

48 For Yahweh spake unto Moses, saying:

49 Ainoastaan Leevin sukukunnasta älä pidä katselmusta äläkä laske heidän väkilukuansa yhdessä muiden israelilaisten kanssa,

49 Levi stam allenast skall du icke inmönstra, och du skall icke räkna antalet av dem med de övriga israeliterna;

49 Only, the tribe of Levi, shalt thou not number, nor, the sum of them, shalt thou reckon up,—in the midst of the sons of Israel.

50 vaan pane leeviläiset hoitamaan lain asumusta ja sen kaikkea kalustoa ja

50 utan du skall förordna leviterna att förestå vittnesbördets tabernakel

50 But do, thou thyself, put the Levites in charge over the habitation of the

kaikkea, mitä siihen kuuluu. He kantakoot asumusta ja sen kaikkea kalustoa, ja he toimittakoot siinä palvelusta sekä leiriytyköötasumuksen ympärille.

med alla dess redskap och alla dess tillbehör. De skola bära tabernaklet och alla dess redskap och göra tjänst därvid; och runt omkring tabernaklet skola de hava sitt läger.

testimony, and over all the furniture thereof, and over all that pertaineth thereto, they, shall bear the habitation, and all the furniture thereof, and they, shall attend thereupon; and, round about the habitation, shall they encamp.

51 Kun asumus lähtee liikkeelle, purkakoot leeviläiset sen; ja kun asumus pysähtyy leiripaikkaan, pystyttäköötleeviläiset sen. Syrjäinen, joka siihen ryhtyy, surmattakoon.

51 När tabernaklet skall bryta upp, skola leviterna nedtaga det, och när tabernaklet skall slås upp, skola leviterna uppsätta det; men om någon främmande kommer därvid, skall han dödas.

51 And, when the habitation is to set forward, the Levites, shall take it down, and, when the habitation is to be pitched, the Levites, shall set it up,—but, the stranger that draweth near, shall be put to death.

52 Muut israelilaiset asettukoot kukin omaan leiriinsä ja kukin lippunsa luo, osastoittain.

52 De övriga israeliterna skola lägra sig var och en i sitt läger, och var och en under sitt baner, efter sina häravdelningar;

52 So then the sons of Israel shall pitch their tents,––every man, near his own camp, and, every man, near his own standard, by their hosts;

53 Mutta leeviläiset leiriytyköötlain asumuksen ympärille, ettei Herran viha kohtaisi Israelin kansaa, ja leeviläiset hoitakoot tehtäviä lain asumuksessa.

53 men leviterna skola lägra sig runt omkring vittnesbördets tabernakel, för att icke förtörnelse må komma över Israels barns menighet; och leviterna skola iakttaga vad som är att iakttaga vid vittnesbördets tabernakel.

53 but, the Levites, shall pitch their tents round about the habitation of the testimony, that there be no wrath upon the assembly of the sons of Israel,—so shall the Levites keep the watch of the habitation of the testimony.

54 Ja israelilaiset tekivät kaiken, niinkuin Herra oli Moosekselle käskyn antanut; niin he tekivät.

54 Och Israels barn gjorde så; de gjorde i alla stycken såsom HERREN hade bjudit Mose.

54 Thus did the sons of Israel,—according to all that Yahweh commanded Moses, so, did they.

2 luku

1 Ja Herra puhui Moosekselle ja Aaronille sanoen:

1 Och HERREN talade till Mose och Aron och sade:

1 Then spake Yahweh onto Moses and onto Aaron, saying:

2 Israelilaiset leiriytyköötkukin lippunsa luo, perhekuntiensa sotamerkkien kohdalle; he

2 Israels barn skola lägra sig var och en under sitt baner, vid de fälttecken som höra till deras särskilda familjer;

2 Every man—near his standard, with the ensigns belonging to their ancestral houses, shall the sons of

leiriytyköot taammas ilmestysmajan ympärille.

runt omkring uppenbarelsetältet skola de lägra sig så, att de hava det framför sig.

Israel encamp,—at a distance round about the tent of meeting, shall they encamp.

3 Etupuolelle, itään päin, leiriytyköön Juudan leirin lippukunta osastoittain, ja Juudan jälkeläisten päämiehenä olkoon Nahson, Amminadabin poika;

3 På framsidan, österut, skall Juda lägra sig under sitt baner, efter sina häravdelningar: Juda barns hövding Naheson, Amminadabs son

3 And they who encamp eastwards, towards sunrise, [shall be] the standard of the camp of Judah, by their hosts,—even the prince of the sons of Judah, Nashon, son of Amminadab;

4 hänen osastonsa, katselmuksessa olleet, on seitsemänkymmentäneljä tuhatta kuusisataa miestä.

4 med de inmönstrade som utgöra hans här, sjuttiofyra tusen sex hundra man.

4 and his host, even they who are numbered of them,—seventy–four thousand, and six hundred.

5 Hänen viereensä leiriytyköön Isaskarin sukukunta, ja Isaskarin jälkeläisten päämiehenä olkoon Netanel, Suuarin poika;

5 Bredvid honom skall Isaskars stam lägra sig: Isaskars barns hövding Netanel, Suars son,

5 Then they who encamp by him, the tribe of Issachar,—even the prince of the sons of Issachar, Nethanel, son of Zuar;

6 hänen osastonsa, katselmuksessa olleet, on viisikymmentäneljä tuhatta neljäsataa miestä.

6 med de inmönstrade som utgöra hans här, femtiofyra tusen fyra hundra man.

6 and his host, even they who are numbered of them,—fifty–four thousand, and four hundred.

7 Sitten Sebulonin sukukunta, ja Sebulonin jälkeläisten päämiehenä olkoon Eliab, Heelonin poika;

7 Därnäst Sebulons stam: Sebulons barns hövding Eliab, Helons son,

7 The, tribe of Zebulun, even the prince of the sons of Zebulun, Eliab, son of Helon;

8 hänen osastonsa, katselmuksessa olleet, on viisikymmentäseitsemän tuhatta neljäsataa miestä.

8 med de inmönstrade som utgöra hans här, femtiosju tusen fyra hundra man.

8 and his host, even they who are numbered of him, fifty–seven thousand, and four hundred.

9 Juudan leirin katselmuksessa olleita on siis kaikkiaan sata kahdeksankymmentäkuusi tuhatta neljäsataa miestä, osastoittain; he lähteköot liikkeelle ensimmäisenä joukkona.

9 De inmönstrade som tillhöra Juda läger utgöra alltså tillsammans ett hundra åttiosex tusen fyra hundra man, delade i sina häravdelningar. De skola vid uppbrott tåga främst.

9 All they who are numbered to the camp of Judah, a hundred and eighty–six thousand, four hundred, by their hosts, shall first set forward.

10 Ruubenin leirin lippukunta leiriytyköön etelään päin osastoittain, ja Ruubenin jälkeläisten

10 Ruben skall lägra sig under sitt baner söderut, efter sina häravdelningar: Rubens barns hövding Elisur,

10 The standard of the camp of Reuben southwards, by their hosts,—even the prince of the sons of

päämiehenä olkoon Elisur, Sedeurin poika;
11 hänen osastonsa, katselmuksessa olleet, on neljäkymmentäkuusi tuhatta viisisataa miestä.
12 Hänen viereensä leiriytyköön Simeonin sukukunta, ja Simeonin jälkeläisten päämiehenä olkoon Selumiel, Suurisaddain poika;
13 hänen osastonsa, katselmuksessa olleet, on viisikymmentäyhdeksän tuhatta kolmesataa miestä.
14 Sitten Gaadin sukukunta, ja Gaadin jälkeläisten päämiehenä olkoon Eljasaf, Reguelin poika;
15 hänen osastonsa, katselmuksessa olleet, on neljäkymmentäviisi tuhatta kuusisataa viisikymmentä miestä.
16 Ruubenin leirin katselmuksessa olleita on siis kaikkiaan sata viisikymmentäyksi tuhatta neljäsataa viisikymmentä miestä, osastoittain. He lähtekööt liikkeelle toisena joukkona.
17 Sitten lähtee liikkeelle ilmestysmaja ja leeviläisten leiri toisten leirien keskellä. Niinkuin olivat leiriytyneet, niin lähteköötkin, kukin kohdallansa, lippukunnittain.

18 Efraimin leirin lippukunta leiriytyköön länteen päin osastoittain, ja Efraimin jälkeläisten päämiehenä olkoon Elisama, Ammihudin

Sedeurs son,

11 med de inmönstrade som utgöra hans här, fyrtiosex tusen fem hundra man.

12 Bredvid honom skall Simeons stam lägra sig: Simeons barns hövding Selumiel, Surisaddais son,

13 med de inmönstrade som utgöra hans här, femtionio tusen tre hundra man.

14 Därnäst Gads stam: Gads barns hövding Eljasaf, Reguels son

15 med de inmönstrade som utgöra hans här, fyrtiofem tusen sex hundra femtio man.

16 De inmönstrade som tillhöra Rubens läger utgöra alltså tillsammans ett hundra femtioett tusen fyra hundra femtio man, delade i sina häravdelningar. Och de skola vid uppbrott tåga i andra rummet.
17 Sedan skall uppenbarelsetältet med leviternas läger hava sin plats i tåget, mitt emellan de övriga lägren. I den ordning de lägra sig skola de ock tåga, var och en på sin plats, under sina baner.
18 Efraim skall lägra sig under sitt baner västerut, efter sina häravdelningar: Efraims barns hövding Elisama, Ammihuds son,

Reuben, Elizur, son of Shedeur;
11 and his host, even they who are numbered of him,—forty–six thousand, and five hundred.
12 Then they who encamp by him, the tribe of Simeon,––even the prince of the sons of Simeon, Shelumiel, son of Zurishaddai;

13 and his host, even they who are numbered of them,––fifty–nine thousand, and three hundred.
14 Then the tribe of Gad, even the prince of the sons of Gad, Eliasaph, son of Reuel;
15 and his host, even they who are numbered of them,––forty–five thousand, and six hundred and fifty.

16 All they who are numbered to the camp of Reuben,—a hundred and fifty–one thousand, and four hundred and fifty, by their hosts, and they, in the second rank, shall set forward.
17 Then shall set forward the tent of meeting—the camp of the Levites, in the midst of the camps,—as they encamp, so, shall they set forward, every man at the side thereof, by their standards.
18 The standard of the camp of Ephraim, by their hosts, westwards,—even the prince of the sons of Ephraim, Elishama son of

poika;
19 hänen osastonsa, katselmuksessa olleet, on neljäkymmentä tuhatta viisisataa miestä.
20 Hänen viereensä leiriytyköön Manassen sukukunta, ja Manassen jälkeläisten päämiehenä olkoon Gamliel, Pedasurin poika;
21 hänen osastonsa, katselmuksessa olleet, on kolmekymmentäkaksi tuhatta kaksisataa miestä.
22 Sitten Benjaminin sukukunta, ja Benjaminin jälkeläisten päämiehenä olkoon Abidan, Gideonin poika;
23 hänen osastonsa, katselmuksessa olleet, on kolmekymmentäviisi tuhatta neljäsataa miestä.
24 Efraimin leirin katselmuksessa olleita on siis kaikkiaan satakahdeksan tuhatta ja sata miestä, osastoittain. He lähtekööt liikkeelle kolmantena joukkona.
25 Daanin leirin lippukunta leiriytyköön pohjoiseen päin osastoittain, ja Daanin jälkeläisten päämiehenä olkoon Ahieser, Ammisaddain poika;
26 hänen osastonsa, katselmuksessa olleet, on kuusikymmentäkaksi tuhatta seitsemänsataa miestä.
27 Hänen viereensä leiriytyköön Asserin sukukunta, ja Asserin jälkeläisten päämiehenä olkoon Pagiel, Okranin

19 med de inmönstrade som utgöra hans här, fyrtio tusen fem hundra man.

20 Bredvid honom skall Manasse stam lägra sig: Manasse barns hövding Gamliel, Pedasurs son,

21 med de inmönstrade som utgöra hans här, trettiotvå tusen två hundra man.

22 Därnäst Benjamins stam: Benjamins barns hövding Abidan, Gideonis son,

23 med de inmönstrade som utgöra hans här, trettiofem tusen fyra hundra man.

24 De inmönstrade som tillhöra Efraims läger utgöra alltså tillsammans ett hundra åtta tusen ett hundra man, delade i sina häravdelningar. Och de skola vid uppbrott tåga i tredje rummet.
25 Dan skall lägra sig under sitt baner norrut, efter sina häravdelningar: Dans barns hövding Ahieser, Ammisaddais son,

26 med de inmönstrade som utgöra hans här, sextiotvå tusen sju hundra man.

27 Bredvid honom skall Asers stam lägra sig: Asers barns hövding Pagiel, Okrans son,

Ammihud;
19 and his host, even they who are numbered of them,––forty thousand, and five hundred.
20 Then by him, the tribe of Manasseh, even the prince of the sons of Manasseh, Gamaliel, son of Pedahzur;
21 and his host, even they who are numbered of them,––thirty–two thousand, and two hundred.
22 Then the tribe of Benjamin, even the prince of the sons of Benjamin, Abidan, son of Gideoni;
23 and his host, even they who are numbered of them,––thirty–five thousand, and four hundred.
24 All they who are numbered to the camp of Ephraim, a hundred and eight thousand, and one hundred, by their hosts, and they, in the third rank, shall set forward.
25 the standard of the camp of Dan, northwards, by their hosts, even the prince of the sons of Dan, Ahiezer, son of Ammishaddai:
26 and his host, even they who are numbered of them,––sixty–two thousand, and seven hundred.
27 Then they who encamp by him, the tribe of Asher,—even the prince of the sons of Asher, Pagiel, son of Ochran;

poika;
28 hänen osastonsa, katselmuksessa olleet, on neljäkymmentäyksi tuhatta viisisataa miestä.
28 med de inmönstrade som utgöra hans har, fyrtioett tusen fem hundra man.
28 and his host, even they who are numbered of them,––forty–one thousand, and five hundred.
29 Sitten Naftalin sukukunta, ja Naftalin jälkeläisten päämiehenä olkoon Ahira, Eenanin poika;
29 Därnäst Naftali stam: Naftali barns hövding Ahira, Enans son,
29 Then the tribe of Naphtali,—even the prince of the sons of Naphtali, Ahira, son of Enan;
30 hänen osastonsa, katselmuksessa olleet, on viisikymmentäkolme tuhatta neljäsataa miestä.
30 med de inmönstrade som utgöra hans här, femtiotre tusen fyra hundra man.
30 and his host, even they who are numbered of them,––fifty–three thousand, and four hundred.
31 Daanin leirin katselmuksessa olleita on siis kaikkiaan sata viisikymmentäseitsemän tuhatta kuusisataa miestä. He lähtekööt liikkeelle viimeisenä joukkona, lippukuntinensa.
31 De inmönstrade som tillhöra Dans läger utgöra alltså tillsammans ett hundra femtiosju tusen sex hundra man. De skola vid uppbrott tåga sist, under sina baner.
31 All they who are numbered to the camp of Dan, a hundred and fifty–seven thousand, and six hundred, in the hindmost rank, shall they set forward, by their standards.
32 Nämä olivat israelilaisten katselmuksessa olleet, perhekunnittain; eri leirien katselmuksessa olleita oli osastoittain kaikkiaan kuusisataakolme tuhatta viisisataa viisikymmentä miestä.
32 Dessa voro, efter sina familjer, de av Israels barn som inmönstrades. De som inmönstrades i lägren, efter sina häravdelningar, utgjorde tillsammans sex hundra tre tusen fem hundra femtio man.
32 These, are they who were numbered of the sons of Israel, by their ancestral houses,—all they who were numbered of the camps, by their hosts, were six hundred and three thousand, and five hundred, and fifty.
33 Mutta leeviläisten katselmusta ei pidetty samalla kuin muiden israelilaisten, sillä niin oli Herra Moosekselle käskyn antanut.
33 Men leviterna blevo icke inmönstrade med de övriga israeliterna, ty så hade HERREN: bjudit Mose.
33 But, the Levites, were not numbered in the midst of the sons of Israel,—As Yahweh commanded Moses.
34 Ja israelilaiset tekivät kaiken, niinkuin Herra oli Moosekselle käskyn antanut. Niin he leiriytyivät lippukunnittain, ja niin he lähtivät liikkeelle kukin suvuittain ja perhekunnittain.
34 Och Israels barn gjorde så; alldeles så, som HERREN hade bjudit Mose, lägrade de sig under sina baner, och så tågade de ock, var och en i sin släkt, efter sin familj.
34 Thus did the sons of Israel,—according to all that Yahweh commanded Moses, so, did they encamp by their standards, and, so, did they set forward, every one by his families, near his ancestral house.

3 luku

1 Tämä on kertomus Aaronin ja Mooseksen suvusta, siihen aikaan kun Herra puhui Moosekselle Siinain vuorella.
2 Nämä ovat Aaronin poikien nimet: Naadab, esikoinen, Abihu, Eleasar ja Itamar.
3 Nämä ovat Aaronin poikien, voideltujen pappien, nimet, niiden, jotka olivat vihityt papinvirkaa toimittamaan.
4 Mutta Naadab ja Abihu kuolivat Herran edessä tuodessaan vierasta tulta Herran eteen Siinain erämaassa; ja heillä ei ollut poikia. Niin Eleasar ja Itamar toimittivat papinvirkaa isänsä Aaronin edessä.
5 Ja Herra puhui Moosekselle sanoen:
6 Tuo Leevin sukukunta esille ja aseta se pappi Aaronin eteen palvelemaan häntä.

7 Ja he hoitakoot sekä hänen että koko kansan tehtäviä ilmestysmajan edustalla, toimittakoot palvelusta asumuksessa.

8 Ja he hoitakoot kaikkea ilmestysmajan kalustoa ja israelilaisten tehtäviä, toimittakoot palvelusta asumuksessa.

9 Niin on sinun annettava

1 Detta är berättelsen om Arons och Moses släkt, vid den tid då HERREN talade med Mose på Sinai berg.

2 Dessa äro namnen på Arons söner: Nadab, den förstfödde, och Abihu, Eleasar och Itamar.
3 Dessa voro namnen på Arons söner, de smorda prästerna, som hade mottagit handfyllning till att vara präster.
4 Men Nadab och Abihu föllo döda ned inför HERRENS ansikte, när de framburo främmande eld inför HERRENS ansikte i Sinais öken; och de hade inga söner. Sedan voro Eleasar och Itamar präster under sin fader Aron.
5 Och HERREN talade till Mose och sade:
6 Levi stam skall du låta få tillträde hit; du skall låta dem stå inför prästen Aron för att betjäna honom.

7 De skola iakttaga vad han har att iakttaga, och vad hela menigheten har att iakttaga, inför uppenbarelsetältet, i det att de förrätta tjänsten vid tabernaklet.
8 Och de skola hava vården om alla uppenbarelsetältets tillbehör, och iakttaga vad Israels barn hava att iakttaga, i det att de förrätta tjänsten vid tabernaklet.
9 Alltså skall du giva

1 Now, these, were the pedigrees of Aaron, and Moses,—in the day when Yahweh spake with Moses in Mount Sinai.
2 And, these, are the names of the sons of Aaron—the firstborn, Nadab,—and Abihu, Eleazar, and Ithamar.
3 These, are the names of the sons of Aaron, the priests that were anointed,—who were installed to minister as priests.
4 But Nadab and Abihu died before Yahweh, when they brought near strange fire before Yahweh, in the desert of Sinai, and, sons, had they none,—so then Eleazar and Ithamar ministered as priests, in the presence of Aaron their father.
5 Then spake Yahweh unto Moses, saying—
6 Bring near the tribe of Levi, and thou shalt cause it to stand before Aaron the priest,—so shall they wait upon him;
7 so shall they keep his charge, and the charge of all the assembly, before the tent of meeting,—to do the laborious work of the habitation;

8 so shall they have charge of all the furniture of the tent of meeting, even the charge of the sons of Israel,—to do the laborious work of the habitation.
9 Thus shalt thou give the

leeviläiset Aaronille ja hänen pojilleen; antakoot israelilaiset heidät hänen haltuunsa, hänelle palvelijoiksi.

leviterna åt Aron och hans söner; de skola vara honom givna såsom gåva av Israels barn.

Levites unto Aaron, and unto his sons,—given, given, they are unto him, from among the sons of Israel;

10 Mutta Aaronin ja hänen poikiensa käske hoitaa papinvirkansa. Syrjäinen, joka siihen ryhtyy, surmattakoon.

10 Men Aron och hans söner skall du anbefalla att iakttaga vad som hör till deras prästämbete. Om någon främmande kommer därvid, skall han dödas.

10 but, unto Aaron, and unto his sons, shalt thou give oversight, so shall they keep charge of their priesthood,—and, the stranger who cometh near, shall be put to death.

11 Ja Herra puhui Moosekselle sanoen:

11 Och HERREN talade till Mose och sade:

11 Then spake Yahweh unto Moses, saying—

12 Katso, minä itse olen ottanut leeviläiset israelilaisten keskuudesta israelilaisten kaikkien esikoisten sijaan, kaiken sijaan, joka avaa äidinkohdun; leeviläiset ovat siis tulleet minun omikseni.

12 Se, jag har själv bland Israels barn uttagit leviterna i stället för allt förstfött bland Israels barn, allt som öppnar moderlivet, så att leviterna skola tillhöra mig.

12 I, therefore, lo! I have taken the Levites out of the midst of the sons of Israel, instead of every firstborn that a mother beareth, from among the sons of Israel,—so shall the Levites be mine;

13 Sillä minun omani on jokainen esikoinen. Sinä päivänä, jona minä surmasin kaikki Egyptin maan esikoiset, minä pyhitin itselleni kaikki Israelin esikoiset, sekä ihmisten että karjan; minun omani ne ovat. Minä olen Herra.

13 Ty mig tillhör allt förstfött; på den dag då jag slog allt förstfött i Egyptens land helgade jag åt mig allt förstfött i Israel, såväl människor som boskap. Mig skola de tillhöra. Jag är HERREN.

13 for, mine, is every firstborn, in the day when I smote every firstborn in the land of Egypt, I hallowed unto myself, every firstborn in Israel, both of man and of beast,—mine, did they become, [and belong] unto me, Yahweh.

14 Ja Herra puhui Moosekselle Siinain erämaassa sanoen:

14 Och HERREN talade till Mose i Sinais öken och sade:

14 Then spake Yahweh unto Moses, in the desert of Sinai, saying:—

15 Pidä leeviläisten katselmus perhekunnittain ja suvuittain; kaikista miehenpuolista, kuukauden ikäisistä ja sitä vanhemmista, pidä katselmus.

15 Mönstra Levi barn, efter deras familjer och efter deras släkter; alla av mankön som äro en månad gamla eller därutöver skall du inmönstra.

15 Number thou the sons of Levi, by their ancestral houses, by their families,—every male, from one month old and upwards, shalt thou number them.

16 Ja Mooses piti heistä katselmuksen Herran käskyn mukaan, niinkuin hänelle oli määrätty.

16 och Mose inmönstrade dem efter HERRENS befallning, såsom honom hade blivit bjudet.

16 So then Moses numbered them, according to the bidding of Yahweh,—as he was commanded.

17 Ja nämä olivat Leevin poikien nimet: Geerson, Kehat ja Merari.

17 Och dessa voro Levis söner, efter deras namn: Gerson, Kehat och Merari.

17 And these were the sons of Levi, by their names,—Gershon, and Kohath, and Merari.

18 Ja nämä olivat Geersonin poikien nimet, suvuittain: Libni ja Siimei.

18 Och dessa voro namnen på Gersons söner, efter deras släkter: Libni och Simei.

18 And, these, the names of the sons of Gershon, by their families,—Libni and Shimei.

19 Ja Kehatin pojat olivat, suvuittain, Amram, Jishar, Hebron ja Ussiel.

19 Och Kehats söner efter sina släkter voro Amram och Jishar, Hebron och Ussiel.

19 And, the sons of Kohath, by their families, Amram, and Izhar, Hebron and Uzziel.

20 Ja Merarin pojat olivat, suvuittain, Mahli ja Muusi. Nämä olivat Leevin suvut perhekunnittain.

20 Och Meraris söner efter sina släkter voro Maheli och Musi. Dessa voro leviternas släkter, efter deras familjer.

20 And, the sons of Merari, by their families, Mahli and Mushi. These, are they—the families of the Levites, by their ancestral houses.

21 Geersonista polveutuivat libniläisten suku ja siimeiläisten suku. Nämä olivat geersonilaisten suvut.

21 Från Gerson härstammade libniternas släkt och simeiternas släkt; dessa voro gersoniternas släkter.

21 To, Gershon, belonged the family of the Libnites, and the family of the Shimeites,—these, are they—the families of the Gershonites.

22 Katselmuksessa olleita oli heitä, kaikkien miehenpuolten, kuukauden ikäisten ja sitä vanhempien, lukumäärän mukaan - näitä katselmuksessa olleita oli seitsemäntuhatta viisisataa miestä.

22 De av dem som inmönstrades, i det att man räknade alla dem av mankön som voro en månad gamla eller därutöver dessa inmönstrade utgjorde sju tusen fem hundra.

22 They who were numbered of them, in the counting of every male, from one month old, and upwards,—they who were numbered of them, were seven thousand, and five hundred.

23 Geersonilaisten suvut leiriytyivät asumuksen taakse länteen päin.

23 Gersoniternas släkter hade sitt läger bakom tabernaklet, västerut.

23 the families of the Gershonites, to the rear of the habitation, were to encamp, westward.

24 Ja geersonilaisten perhekunta-päämies oli Eljasaf, Laaelin poika.

24 Och hövding för gersoniternas stamfamilj var Eljasaf, Laels son.

24 And, the prince of the ancestral house of the Gershonites, was Eliasaph, son of Lael.

25 Geersonin poikien hoidettavana ilmestysmajassa oli asumus ja teltta, sen peite, ilmestysmajan oven uudin

25 Och Gersons barn skulle vid uppenbarelsetältet hava vården om själva tabernaklet och dess täckelse, om dess överdrag och om förhänget för ingången till uppenbarelsetältet,

25 And, the charge of the sons of Gershon, was over the tent of meeting, the habitation, and the tent,—the covering thereof, and the screen for the entrance of the tent of meeting;

26 ja asumusta ja alttaria

26 vidare om förgårdens

26 and the hangings of the

ympäröivän esipihan ympärysverhot ja sen portin uudin sekä sen köydet - kaikkine palvelustehtävineen.

omhängen och om förhänget för ingången till förgården, som omgav tabernaklet och altaret, så ock om dess streck -- vad arbete nu kunde förekomma därvid.

court, and the screen for the entrance of the court which was near the habitation, and near the altar, round about,—and the cords thereof, as to all the laborious work thereof.

27 Kehatista polveutuivat amramilaisten suku, jisharilaisten suku, hebronilaisten suku ja ussielilaisten suku. Nämä olivat kehatilaisten suvut.

27 Från Kehat härstammade amramiternas släkt, jishariternas släkt hebroniternas släkt och ussieliternas släkt; dessa voro kehatiternas släkter.

27 And, to Kohath, belonged the family of the Amramites, and the family of the Izharites, and the family of the Hebronites, and the family of the Uzzielites,—these, are they—the families of the Kohathites.

28 Miehenpuolten, kuukauden ikäisten ja sitä vanhempien, lukumäärän mukaan oli heitä kaikkiaan kahdeksantuhatta kuusisataa, jotka hoitivat pyhäkössä suoritettavia tehtäviä.

28 När man räknade alla dem av mankön som voro en månad gamla eller därutöver, utgjorde de åtta tusen sex hundra; dessa voro de som skulle hava vården om de heliga föremålen.

28 In, the counting of every male, from one month old and upwards, there were eight thousand, and six hundred, to keep the charge of the sanctuary.

29 Kehatilaisten suvut leiriytyivät asumuksen sivulle etelään päin.

29 Kehats barns släkter hade sitt läger vid sidan av tabernaklet, söderut.

29 The, families of the sons of Kohath, were to encamp,—on the side of the habitation, southward.

30 Ja kehatilaisten sukujen perhekunta-päämies oli Elisafan, Ussielin poika.

30 Och hövding för de kehatitiska släkternas stamfamilj; var Elisafan, Ussiels son.

30 And, the prince of the ancestral house of the families of the Kohathites, was Elizaphan, son of Uzziel.

31 Heidän hoidettavanaan oli arkki, pöytä, seitsenhaarainen lamppu, alttarit ja pyhä kalusto, jota jumalanpalveluksessa käytettiin, ynnä esirippu - kaikkine palvelustehtävineen.

31 De skulle hava vården om arken, bordet, ljusstaken, altarna och de tillbehör till de heliga föremålen, som begagnades vid gudstjänsten, så ock om förhänget och om allt arbete därvid.

31 And, their charge, was—the ark, and the table, and the lampstand, and the altars, and the utensils of the sanctuary wherewith they were to minister,—and the screen, as to all the laborious work thereof.

32 Ja leeviläisten päämiesten esimies oli Eleasar, pappi Aaronin poika; hän oli niiden päällysmies, jotka hoitivat tehtäviä pyhäkössä.

32 Men överhövding över alla leviterna var Eleasar, prästen Arons son; han var förman för dem som skulle hava vården om de heliga föremålen.

32 And, the prince of the princes of the Levites, was Eleazar, son of Aaron the priest,—to have the oversight of them that were to keep the charge of the sanctuary.

33 Merarista polveutuivat

33 Från Merari härstammade

33 To Merari, belonged the

mahlilaisten suku ja muusilaisten suku. Nämä olivat Merarin suvut.

34 Katselmuksessa olleita oli heitä kaikkien miehenpuolten, kuukauden ikäisten ja sitä vanhempien, lukumäärän mukaan kuusituhatta kaksisataa.
35 Ja Merarin sukujen perhekunta-päämies oli Suuriel, Abihailin poika. He leiriytyivät asumuksen sivulle pohjoiseen päin.

36 Ja Merarin poikien hoidettavaksi oli uskottu asumuksen laudat, poikkitangot, pylväät ja jalustat sekä kaikki sen kalusto - kaikkine palvelustehtävineen;

37 niinikään ympärillä olevan esipihan pylväät jalustoinensa, vaarnoinensa ja köysinensä.
38 Mutta asumuksen eteen, itään päin, ilmestysmajan eteen, auringonnousuun päin, leiriytyivät Mooses ja Aaron ynnä hänen poikansa; heidän hoidettavanaan oli pyhäkkö, se, mikä oli israelilaisten hoidettavana. Mutta syrjäinen, joka ryhtyi siihen, oli surmattava.
39 Katselmuksessa olleita leeviläisiä, joista Mooses ja Aaron Herran käskyn mukaan pitivät katselmuksen suvuittain, kaikkia miehenpuolia,

maheliternas släkt och musiternas släkt; dessa voro merariternas släkter.

34 Och de av dem som inmönstrades, i det att man räknade alla dem av mankön som voro en månad gamla eller därutöver, utgjorde sex tusen två hundra.
35 Och hövding för de meraritiska släkternas stamfamilj var Suriel, Abihails son. De hade sitt läger vid sidan av tabernaklet, norrut.

36 Och Meraris barn fingo till åliggande att hava vården om bräderna till tabernaklet, om dess tvärstänger, stolpar och fotstycken och om alla dess tillbehör och om allt arbete därvid,

37 så ock om stolparna till förgården runt omkring med deras fotstycken, deras pluggar och streck.
38 Men mitt för tabernaklet, på framsidan, mitt för uppenbarelsetältet, österut, hade Mose och Aron och hans söner sitt läger; dessa skulle iakttaga vad som var att iakttaga vid helgedomen, vad Israels barn hade att iakttaga; men om någon främmande kom därvid, skulle han dödas.
39 De inmönstrade av leviterna som Mose och Aron inmönstrade efter deras släkter, enligt HERRENS befallning, alla av mankön som voro en månad gamla

family of the Mahlites, and the family of the Mushites,—these, are they—the families of Merari.
34 And, they who were numbered of them in the counting of every male, from one month old and upwards, were six thousand, and two hundred.
35 And, the prince of the ancestral house of the families of Merari, was Zuriel, son of Abihail,—on the side of the habitation, were they to encamp, northward.
36 And, the oversight of the charge of the sons of Merari, was—the boards of the habitation, and the bars thereof and the pillars thereof and the sockets thereof,—and all the furniture thereof, as to all the laborious work thereof;
37 also the pillars of the court round about, and their sockets,—and their pins, and their cords.
38 But, they who were to encamp before the habitation, eastwards, before the tent of meeting, towards sunrise, were Moses and Aaron and his sons, to keep the charge of the sanctuary, as the charge of the sons of Israel, and, the stranger that came near, was to be put to death.
39 All they who were numbered of the Levites, whom Moses [and Aaron] numbered at the bidding of Yahweh, by their families,—every male, from one month

kuukauden ikäisiä ja sitä vanhempia, oli kaikkiaan kaksikymmentäkaksi tuhatta.
40 Ja Herra sanoi Moosekselle: Katsasta kaikki israelilaisten miehenpuoliset esikoiset, kuukauden ikäisistä ja sitä vanhemmista, ja laske heidän nimiensä lukumäärä.
41 Ja ota minulle - minä olen Herra - leeviläiset israelilaisten kaikkien esikoisten sijaan sekä myös leeviläisten karja israelilaisten karjan kaikkien esikoisten sijaan.

42 Ja Mooses katsasti, niinkuin Herra oli häntä käskenyt, kaikki israelilaisten esikoiset.

43 Ja katselmuksessa olleita oli heitä, kaikkia miehenpuolisia esikoisia, nimien lukumäärän mukaan, kuukauden ikäisiä ja sitä vanhempia, kaikkiaan kaksikymmentä kaksituhatta kaksisataa seitsemänkymmentä kolme.
44 Ja Herra puhui Moosekselle sanoen:
45 Ota leeviläiset israelilaisten kaikkien esikoisten sijaan ja leeviläisten karja heidän karjansa sijaan, ja niin leeviläiset tulevat minun omikseni. Minä olen Herra.
46 Mutta lunastukseksi noista kahdestasadasta seitsemästäkymmenestä kolmesta, jonka verran israelilaisten esikoisia on yli

eller därutöver, utgjorde tillsammans tjugutvå tusen.

40 Och HERREN sade till Mose: Mönstra allt förstfött av mankön bland Israels barn, alla som äro en månad gamla eller därutöver, och räkna antalet av deras namn.
41 Och tag ut åt mig -- ty jag är HERREN -- leviterna i stället för allt förstfött bland Israels barn, så ock leviternas boskap i stället för allt förstfött bland Israels barns boskap.

42 Och Mose mönstrade allt förstfött bland Israels barn, såsom HERREN hade bjudit honom.

43 Och de förstfödde av mankön, vart namn räknat särskilt, de som voro en månad gamla eller därutöver, utgjorde, så många som inmönstrades, tillsammans tjugutvå tusen två hundra sjuttiotre.

44 Och HERREN talade till Mose och sade:
45 Du skall uttaga leviterna i stället för allt förstfött bland Israels barn, så ock leviternas boskap i stället för dessas boskap; så att leviterna skola tillhöra mig. Jag är HERREN.
46 Men till lösen för de två hundra sjuttiotre personer med vilka antalet av Israels barns förstfödde överstiger leviternas antal,

old and upwards, were two–and–twenty thousand.

40 And Yahweh said unto Moses: Number thou every firstborn male belonging to the sons of Israel, from one month old and upwards,—and reckon up the number of their names;
41 then shalt thou take the Levites for me, me Yahweh, instead of every firstborn among the sons of Israel,—also the cattle of the Levites, instead of every firstling among the cattle of the sons of Israel.
42 So then Moses numbered, as Yahweh commanded him,—every firstborn among the sons of Israel.
43 And it was so—that all the firstborn of the males, in the counting of names from one month old and upwards, of such as were numbered of them,—were two–and–twenty thousand, two hundred and seventy–three.

44 Then spake Yahweh unto Moses, saying:—
45 Take the Levites, instead of all the firstborn among the sons of Israel, and the cattle of the Levites, instead of their cattle,—so shall the Levites, belong unto me, me Yahweh;
46 and, as the ransom of the two hundred and seventy–three,—who are more than the Levites, of the firstborn of the sons of

leeviläisten määrän,
47 ota miestä kohti viisi sekeliä, ota ne pyhäkkösekelin painon mukaan, kaksikymmentä geeraa laskettuna sekeliin.
48 Ja anna se raha Aaronille ja hänen pojillensa lunastukseksi niistä, joita on yli leeviläisten määrän.
49 Ja Mooses otti lunastushinnan niistä, joita oli yli leeviläisillä lunastettujen määrän.

50 Israelilaisten esikoisista hän otti tämän rahan, tuhat kolmesataa kuusikymmentä viisi sekeliä pyhäkkösekelin painon mukaan.

51 Ja Mooses antoi sen lunastushinnan Aaronille ja hänen pojillensa Herran käskyn mukaan, niinkuin Herra oli Moosesta käskenyt.

4 luku

1 Ja Herra puhui Moosekselle ja Aaronille sanoen:
2 Laske Leevin jälkeläisten joukosta Kehatin jälkeläisten lukumäärä suvuittain ja perhekunnittain,

3 kolmikymmenvuotiset ja sitä vanhemmat aina viisikymmenvuotisiin saakka, kaikki, joiden on palveltava toimittamalla askareita ilmestysmajassa.
4 Kehatin poikien palvelustehtävänä

47 skall du taga fem siklar för var person; du skall taga upp dessa efter helgedomssikelns vikt, sikeln räknad till tjugu gera.
48 Och du skall giva penningarna åt Aron och hans söner såsom lösen för de övertaliga bland folket.
49 Och Mose tog lösesumman av dem som voro övertaliga, när man räknade dem som voro lösta genom leviterna.
50 Av Israels barns förstfödde tog han penningarna, ett tusen tre hundra sextiofem siklar, efter helgedomssikelns vikt.

51 Och Mose gav lösesumman åt Aron och hans söner, efter HERRENS befallning, såsom HERREN hade bjudit Mose.

1 Och HERREN talade till Mose och Aron och sade:

2 Räknen bland Levi barn antalet av Kehats barn, efter deras släkter och efter deras familjer,

3 dem som äro trettio år gamla eller därutöver, ända till femtio år, alla tjänstbara män som kunna förrätta sysslor vid uppenbarelsetältet.
4 Och detta skall vara Kehats barns tjänstgöring vid

Israel,
47 thou shalt take five shekels apiece, by the poll,—by the shekel of the sanctuary, shalt thou take it, twenty gerahs to the shekel;
48 and shalt give the silver to Aaron, and to his sons,—as the ransom of them that are in excess over them.
49 So Moses took the redemption silver from them who were in excess over them who were redeemed by the Levites:
50 from the firstborn of the sons of Israel, took he the silver,—a thousand, three hundred, and sixty-five shekels, by the shekel of the sanctuary,
51 And Moses gave the redemption silver to Aaron and to his sons, at the bidding of Yahweh,—As Yahweh commanded Moses.

1 Then spake Yahweh unto Moses and unto Aaron, saying:
2 Reckon up the sum of the sons of Kohath, out of the midst of the sons of Levi,—by their families, by their ancestral house:
3 from thirty years old, and upwards, even unto fifty years,—every one that can enter into the host, to do service in the tent of meeting.
4 This, shall be the labour of the sons of Kohath, in

ilmestysmajassa olkoon tämä: huolenpito korkeastipyhistä.

5 Ja leirin liikkeelle lähtiessä menkööt Aaron ja hänen poikansa ja päästäkööt alas esiripun sekä peittäkööt sillä lain arkin;

6 sitten he pankoot sen päälle sireeninnahkapeitteen ja levittäkööt päällimmäiseksi vaatteen, kokonaan punasinisistä langoista tehdyn, ja asettakoot paikoilleen sen korennot.

7 Ja näkyleipäpöydälle he levittäkööt punasinisen vaatteen ja pankoot sen päälle vadit ja kupit, maljat ja juomauhrikannut; ja ainainen leipä olkoon myös sen päällä.

8 Sitten he levittäkööt näiden päälle helakanpunaisen vaatteen ja peittäkööt sen sireeninnahkapeitteellä ja asettakoot paikoilleen sen korennot.

9 Ja he ottakoot punasinisen vaatteen ja peittäkööt seitsenhaaraisen lampun lamppuineen, lamppusaksineen, karstakuppeineen ja kaikkine öljyastioineen, joita sen hoitamisessa käytetään.

10 Ja he kääriköötsen ja kaiken sen kaluston sireeninnahkapeitteeseen ja pankoot kantopaareille.

uppenbarelsetältet: de skola hava hand om de högheliga föremålen.

5 När lägret skall bryta upp, skola Aron och hans söner gå in och taga ned den förlåt som hänger framför arken och med den övertäcka vittnesbördets ark;

6 däröver skola de lägga ett överdrag av tahasskinn och över detta ytterligare breda ett kläde, helt och hållet mörkblått; sedan skola de sätta in stängerna.

7 Och över skådebrödsbordet skola de breda ett mörkblått kläde och ställa därpå faten, skålarna och bägarna, ävensom kannorna till drickoffren; »det beständiga brödet» skall ock läggas därpå.

8 Häröver skola de breda ett rosenrött kläde och betäcka detta med ett överdrag av tahasskinn; sedan skola de sätta in stängerna.

9 Och de skola taga ett mörkblått kläde och därmed övertäcka ljusstaken och dess lampor, lamptänger och brickor, så ock alla tillhörande oljekärl som begagnas under tjänstgöringen därvid;

10 och de skola lägga den med alla dess tillbehör i ett överdrag av tahasskinn och sedan lägga alltsammans på

the tent of meeting,—the most holy things.

5 So then Aaron and his sons shall enter, when the camp is to set forward, and take down the screening veil,—and enwrap therein the ark of the testimony;

6 and put thereon a covering of badgers' skin, and spread a complete wrapper of blue, over above,—and put in the staves thereof.

7 And, over the Presence-table, shall they spread a wrapper of blue, and put thereon the dishes and the pans and the bowls and the libation cups, the perpetual bread also, thereupon, shall remain;

8 and they shall spread over them a wrapper of crimson, and cover the same with a covering of badgers' skin,—and shall put in the staves thereof.

9 Then shall they take a wrapper of blue, and cover the light-giving lampstand, and the lamps thereof, and the snuffers thereof, and the snuff-trays thereof,—and all the oil-vessels thereof, wherewith they minister thereunto;

10 and shall put the same, and all the vessels thereof, within a covering of, badger's skin,—and shall put it upon

en bår.

11 Ja kultaiselle alttarille he levittäköot punasinisen vaatteen ja peittäköot sen sireeninnahkapeitteellä ja asettakoot paikoilleen sen korennot.

11 Över det gyllene altaret skola de likaledes breda ett mörkblått kläde och betäcka detta med ett överdrag av tahasskinn, sedan skola de sätta in stängerna.

11 And, upon the altar of gold, shall they spread a wrapper of blue, and shall cover the same in a covering of badgers' skin,—and shall put in the staves thereof.

12 Ja he ottakoot kaiken jumalanpalveluskaluston, jota pyhäkössä käytetään, ja kääriköot sen punasiniseen vaatteeseen ja peittäköot sen sireeninnahkapeitteellä ja pankoot kantopaareille.

12 Och de skola taga alla gudstjänstredskap, som begagnas vid tjänstgöringen i helgedomen, och lägga dem i ett mörkblått kläde och betäcka dem med ett överdrag av tahasskinn, och sedan lägga dem på en bår.

12 And they shall take all the utensils of attendance wherewith they attend in the sanctuary, and put them within a wrapper of blue, and cover the same in a covering of badgers' skin,—and put them on a frame.

13 Ja he puhdistakoot tuhasta alttarin sekä levittäköot sen päälle purppuranpunaisen vaatteen

13 Och de skola taga bort askan från altaret och breda över det ett purpurrött kläde

13 Then shall they remove the fat-ashes from the altar,—and spread over it a wrapper of purple;

14 ja pankoot sen päälle kaiken kaluston, jota alttarilla käytetään: hiilipannut, haarukat, lapiot ja maljat, kaiken alttarikaluston; ja levittäköot sen päälle sireeninnahkapeitteen ja asettakoot paikoilleen sen korennot.

14 och lägga därpå alla tillbehör som begagnas under tjänstgöringen därvid, fyrfaten, gafflarna, skovlarna och skålarna, korteligen, altarets alla tillbehör; och däröver skola de breda ett överdrag av tahasskinn och så sätta in stängerna.

14 and put thereupon all the utensils thereof, wherewith they minister thereupon—the fire-pans, the flesh-hooks, and the shovels and the tossing-bowls, all the utensils of the altar,—and shall spread over it a covering of badgers' skin, and put in the staves thereof.

15 Ja kun leirin lähtiessä liikkeelle Aaron ja hänen poikansa ovat valmiiksi peittäneet pyhäkön ja pyhäkön kaiken kaluston, niin tulkoot Kehatin pojat kantamaan, mutta älköot koskeko pyhäkköön, etteivät kuolisi. Tämä on ilmestysmajasta se, mikä on Kehatin poikien kannettava.

15 Sedan nu Aron och hans söner, när lägret skall bryta upp, så hava övertäckt de heliga föremålen och alla tillbehör till dessa heliga föremål, skola därefter Kehats barn komma för att bära; men de må icke röra vid de heliga föremålen, ty då skola de dö. Detta är vad Kehats barn hava att bära av det som hör till uppenbarelsetältet.

15 So shall Aaron and his sons make an end of covering the sanctuary, and all the utensils of the sanctuary, when the camp is to set forward, then, after that, shall the sons of Kohath enter to bear it, but they must not put forth a touch unto that which is holy, else should they die,—these, shall be the burden of the sons of Kohath, in the tent of meeting.

16 Ja Eleasar, pappi Aaronin poika, pitäköön

16 Och Eleasars, prästen Arons sons åliggande skall

16 But, the care of Eleazar son of Aaron the priest,

huolen seitsenhaaraisen lampun öljystä, hyvänhajuisesta suitsukkeesta, jokapäiväisestä ruokauhrista ja voiteluöljystä; hän pitäköön huolen koko asumuksesta ja kaikesta, mitä siinä on, pyhäköstä ja sen kalustosta.

vara att hava vården om oljan till ljusstaken, om den välluktande rökelsen, om det dagliga spisoffret och om smörjelseoljan; hans åliggande skall vara att hava vården om hela tabernaklet och om allt vad däri är, de heliga föremålen och deras tillbehör.

[shall be]—the light-giving oil, and the fragrant incense, and the perpetual meal-offering, and the anointing oil, the care of all the habitation, and all that is therein, both as to the sanctuary, and as to the furniture thereof.

17 Ja Herra puhui Moosekselle ja Aaronille sanoen:

17 Och HERREN talade till Mose och Aron och sade:

17 Then spake Yahweh unto Moses and unto Aaron, saying:

18 Älkää päästäkö kehatilaisten sukuhaaraa häviämään leeviläisten joukosta.

18 Låten icke kehatiternas släktgren utrotas ur leviternas stam.

18 Do not let the tribe of the families of the Kohathites be cut off out of the midst of the Levites.

19 Näin siis tehkää heille, että he saisivat elää eivätkä kuolisi lähestyessään kaikkeinpyhintä: Aaron ja hänen poikansa menköön ja asettakoot heidät jokaisen tekemään palvelustehtäväänsä ja kantamaan kannettavaansa;

19 Utan gören på följande sätt med dem, för att de må leva och icke dö, när de nalkas de högheliga föremålen: Aron och hans söner skola gå in och anvisa var och en av dem vad han har att göra eller bära

19 This, therefore, do ye for them, so shall they live, and not die, when they approach the most holy place,—Aaron and his sons, shall enter and set them, man by man, over his labour, and unto his burden;

20 mutta älköön nämä menkö katsomaan pyhiä esineitä, älköötsilmänräpäykseksikään, etteivät kuolisi.

20 men själva må de icke gå in och se de heliga föremålen, icke ens ett ögonblick, ty då skola de dö.

20 but they shall not enter to see, for a moment, that which is holy, else should they die.

21 Ja Herra puhui Moosekselle sanoen:

21 Och HERREN talade till Mose och sade:

21 Then spake Yahweh unto Moses, saying:

22 Laske myöskin Geersonin jälkeläisten lukumäärä perhekunnittain ja suvuittain;

22 Räkna ock antalet av Gersons barn, efter deras familjer och efter deras släkter.

22 Reckon up the sum of the sons of Gershon, even of them also,—by their ancestral house, by their families;

23 pidä kolmikymmenvuotisten katselmus ja sitä vanhempien, viisikymmenvuotisiin asti, kaikkien, joiden on palveltava toimittamalla

23 Dem som äro trettio år gamla eller därutöver, ända till femtio år, skall du inmönstra, alla tjänstbara män som kunna förrätta arbete vid uppenbarelsetältet.

23 from thirty years old and upwards, even to fifty years, shalt thou number them,—all that may enter to take rank in the host, to do laborious work in the tent of meeting.

palvelusta ilmestysmajassa.
24 Geersonilaissukujen tehtävänä palveltaessa ja kannettaessa olkoon tämä:

25 he kantakoot asumuksen telttakankaan kaistat ja ilmestysmajan, sen peitteen ja sireeninnahkapeitteen, joka on sen päällä päällimmäisenä, sekä ilmestysmajan oven uutimen
26 ja asumusta ja alttaria ympäröivän esipihan ympärysverhot ja sen portin uutimen sekä niiden köydet ja kaiken niiden hoitamiseen tarvittavan kaluston; he toimittakoot kaiken, mitä siinä on tehtävä.

27 Aaronin ja hänen poikiensa käskyn mukaisesti tapahtukoon kaikki geersonilaisten palvelus, mitä hyvänsä he kantavat ja toimittavatkin, ja antakaa heidän hoitoonsa kaikki heidän kannettavansa.

28 Tämä on geersonilaissukujen palvelustehtävä ilmestysmajassa; ja he hoitakoot toimensa Itamarin, pappi Aaronin pojan, johdolla.
29 Pidä Merarin jälkeläisten katselmus suvuittain ja perhekunnittain;

30 pidä kolmikymmenvuotisten

24 Detta skall vara gersoniternas släkters tjänstgöring, vad de hava att göra och vad de hava att bära:
25 de skola bära de tygvåder av vilka tabernaklet bildas, uppenbarelsetältets täckelse, dess överdrag och det överdrag av tahasskinn som ligger ovanpå detta, förhänget för ingången till uppenbarelsetältet,
26 vidare omhängena till förgården, förhänget för porten till förgården, som omgiver tabernaklet och altaret, så ock tillhörande streck och alla redskap till arbetet därvid; och allt som härvid är att göra skola de förrätta.

27 På det sätt Aron och hans söner bestämma skall Gersons barns hela tjänstgöring försiggå, i fråga om allt vad de hava att bära och göra; och I skolen överlämna i deras vård allt vad de hava att bära.

28 Detta är den tjänstgöring som Gersons barns släkter skola hava vid uppenbarelsetältet; och vad de hava att iakttaga skola de utföra under ledning av Itamar, prästen Arons son
29 Meraris barn skall du inmönstra, efter deras släkter och efter deras familjer.

30 Dem som äro trettio år gamla eller därutöver, ända

24 This, shall be the labour of the families of the Gershonites,—in labouring and in bearing:—

25 they shall bear the curtains of the habitation, and the tent of meeting, the covering thereof, and the covering of badgers' skin which is over above it,—and the screen, at the entrance of the tent of meeting;
26 and the hangings of the court, and the screen for the entrance of the gate of the court which is near the habitation, and near the altar, round about, and their cords, and all their articles of service, and all that is to be done to them, when they shall do their labour.
27 At the bidding of Aaron and his sons, shall be all the labour of the sons of the Gershonites, to the extent of their every burden, and to the extent of all their labour,—so shall ye appoint unto them in charge, their every burden.
28 This, shall be the labour of the families of the sons of the Gershonites, in the tent of meeting,—and, the charge of them, shall be in the hand of Ithamar, son of Aaron, the priest.
29 As for the sons of Merari,—by their families, by their ancestral house, shall ye number them;
30 from thirty years old and upwards, even to fifty years,

katselmus ja sitä vanhempien, viisikymmenvuotisiin asti, kaikkien, joiden on palveltava toimittamalla palvelusta ilmestysmajassa.

till femtio år, skall du inmönstra, alla tjänstbara män som kunna förrätta arbete vid uppenbarelsetältet.

shall ye number them,—all that enter into the host, to do laborious work in the tent of meeting.

31 Ja nämä ovat uskotut heille kannettaviksi heidän toimittaessaan palvelusta ilmestysmajassa: asumuksen laudat, sen poikkitangot, pylväät ja jalustat

31 Och detta är vad som skall åligga dem att bära, allt vad som hör till deras tjänstgöring vid uppenbarelsetältet: bräderna till tabernaklet, dess tvärstänger, stolpar och fotstycken,

31 And, this, shall be their charge of the burdens, to the extent of all their labour in the tent of meeting,—the boards of the habitation, and the bars thereof, and he pillars thereof and the sockets thereof:

32 sekä ympärillä olevan esipihan pylväät jalustoineen, vaarnoineen ja köysineen, kaikki niiden kalusto ja kaikki, mitä tarvitaan niiden hoitamiseen. Ja antakaa heidän hoitoonsa nimeltä mainittuina ne kalut, joiden kantaminen on heidän tehtävänään.

32 så ock stolparna till förgården runt omkring med deras fotstycken, pluggar och streck, korteligen, alla deras tillbehör och allt som hör till arbetet därvid; och I skolen lämna dem uppgift på de särskilda föremål som det åligger dem att bära.

32 and the pillars of the court round about, and their sockets and their pins and their cords, to the extent of all their articles, to the extent of all their labour,—and, by names, shall ye put under their care the articles of their charge of burdens.

33 Tämä on merarilaissukujen palvelustehtävä, mitä hyvänsä he toimittavatkin ilmestysmajassa Itamarin, pappi Aaronin pojan, johdolla.

33 Detta skall vara de meraritiska släkternas tjänstgöring, allt vad som hör till deras tjänstgöring vid uppenbarelsetältet; och det skall utföras under ledning av Itamar, prästen Arons son.

33 This, shall be the labour of the families of the sons of Merari, to the extent of all their labour in the tent of meeting,—in the hand of Ithamar, son of Aaron, the priest.

34 Ja Mooses ja Aaron sekä kansan päämiehet pitivät Kehatin jälkeläisten katselmuksen suvuittain ja perhekunnittain,

34 Och Mose och Aron och menighetens hövdingar inmönstrade Kehats barn, efter deras släkter och efter deras familjer,

34 Then did Moses and Aaron, and the princes of the assembly, number the sons of the Kohathites,—by their families, and by their ancestral house;

35 kolmikymmenvuotisten ja sitä vanhempien, aina viisikymmenvuotisiin asti, kaikkien, joiden oli palveltava toimittamalla palvelusta ilmestysmajassa.

35 dem som voro trettio år gamla eller därutöver, ända till femtio år alla tjänstbara män som kunde göra arbete vid uppenbarelsetältet.

35 from thirty years old and upwards, even unto fifty years old, all that might enter the host, to labour in the tent of meeting;

36 Ja heitä, suvuittain

36 Och de av dem som

36 and they who were

katselmuksessa olleita, oli kaksituhatta seitsemänsataa viisikymmentä.

37 Näin paljon oli kehatilaissuvuista katselmuksessa olleita, kaikkia ilmestysmajassa palvelevia, joiden katselmuksen Mooses ja Aaron pitivät sen käskyn mukaisesti, jonka Herra oli Mooseksen kautta antanut.
38 Ja Geersonin jälkeläisiä, joiden katselmus pidettiin suvuittain ja perhekunnittain,
39 kolmikymmenvuotisia ja sitä vanhempia viisikymmenvuotisiin asti, kaikkia, joiden oli palveltava toimittamalla palvelusta ilmestysmajassa,
40 näitä katselmuksessa olleita oli suvuittain ja perhekunnittain kaksituhatta kuusisataa kolmekymmentä.

41 Näin paljon oli geersonilaisten suvuista katselmuksessa olleita, kaikkia ilmestysmajassa palvelevia, joiden katselmuksen Mooses ja Aaron pitivät Herran käskyn mukaisesti.
42 Ja merarilaisten suvuista oli niitä, joiden katselmus pidettiin suvuittain ja perhekunnittain,

43 kolmikymmenvuotisia ja sitä vanhempia viisikymmenvuotisiin asti, kaikkia, joiden oli palveltava

inmönstrades, efter deras släkter, utgjorde två tusen sju hundra femtio.

37 Så många voro de av kehatiternas släkter som inmönstrades, summan av dem som skulle göra tjänst vid uppenbarelsetältet, de som Mose och Aron inmönstrade, efter HERRENS befallning genom Mose.

38 Och de av Gersons barn som inmönstrades, efter deras släkter och efter deras familjer,
39 de som voro trettio år gamla eller därutöver, ända till femtio år, alla tjänstbara män som kunde göra arbete vid uppenbarelsetältet,

40 dessa som inmönstrades efter sina släkter och efter sina familjer utgjorde två tusen sex hundra trettio.

41 Så många voro de av Gersons barns släkter som inmönstrades, summan av dem som skulle göra tjänst vid uppenbarelsetältet, de som Mose och Aron inmönstrade, efter HERRENS befallning.
42 Och de av Meraris barns släkter som inmönstrades, efter deras släkter och efter deras familjer,

43 de som voro trettio år gamla eller därutöver, ända till femtio år, alla tjänstbara män som kunde göra arbete

numbered of them, by their families, were found to be—two thousand, seven hundred, and fifty.
37 These, were they who were numbered, of the families of the Kohathites, all that might labour in the tent of meeting,—whom Moses and Aaron did number, at the bidding of Yahweh by the mediation of Moses.
38 And, they who were numbered of the sons of Gershon,—by their families, and by their ancestral house;
39 from thirty years old and upwards, even to fifty years old,—all that might enter the host, to labour in the tent of meeting:

40 yea they who were numbered of them, by their families, by their ancestral house,—were found to be—two thousand, and six hundred, and thirty.
41 These, are they who were numbered of the families of the sons of Gershon, all who might labour in the tent of meeting,—whom Moses and Aaron did number, at the bidding of Yahweh.

42 And, they who were numbered of the families of the sons of Merari,—by their families, by their ancestral house;
43 from thirty years old and upwards, even unto fifty years old,—all that might enter the host to labour in

toimittamalla palvelusta ilmestysmajassa,
44 näitä, suvuittain katselmuksessa olleita, oli kolmetuhatta kaksisataa.

45 Näin paljon oli merarilaisten suvuista katselmuksessa olleita, joista Mooses ja Aaron pitivät katselmuksen sen käskyn mukaisesti, jonka Herra oli Mooseksen kautta antanut.
46 Kaikkia katselmuksessa olleita leeviläisiä, joiden katselmuksen Mooses ja Aaron ja Israelin päämiehet pitivät suvuittain ja perhekunnittain,
47 kolmikymmenvuotisia ja sitä vanhempia, viisikymmenvuotisiin asti, kaikkia, joiden oli palveltava toimittamalla palvelusta ja kantamistyötä ilmestysmajassa,
48 näitä katselmuksessa olleita oli kahdeksantuhatta viisisataa kahdeksankymmentä.
49 Sen käskyn mukaisesti, jonka Herra oli Mooseksen kautta antanut, määrättiin jokaiselle heistä oma palvelustehtävänsä ja kantamistyönsä. Tämän katselmuksen Mooses piti, niinkuin Herra oli häntä käskenyt.

vid uppenbarelsetältet,

44 dessa som inmönstrades efter sina släkter utgjorde tre tusen två hundra.

45 Så många voro de av Meraris barns släkter som inmönstrades, de som Mose och Aron inmönstrade efter HERRENS befallning genom Mose.

46 De av leviterna som Mose och Aron och Israels hövdingar inmönstrade, efter deras släkter och efter deras familjer,

47 de som voro trettio år gamla eller därutöver, ända till femtio år, alla som kunde förrätta något tjänstgöringsarbete eller något bärarearbete vid uppenbarelsetältet,
48 dessa som inmönstrades utgjorde tillsammans åtta tusen fem hundra åttio.

49 Efter HERRENS befallning blevo de inmönstrade genom Mose, var och en till det som han hade att göra eller bära, och var och en fick det åliggande som HERREN hade bjudit Mose.

the tent of meeting;

44 yea they who were numbered of them, by their families,—were found to be—three thousand and two hundred.

45 These, are they who were numbered of the families of the sons of Merari,—whom Moses and Aaron did number, at the bidding of Yahweh, by the mediation of Moses.

46 All they who were numbered, whom Moses and Aaron and the princes of Israel did number, even the Levites,—by their families, and by their ancestral house;
47 from thirty years old and upwards, even unto fifty years old,—all that might enter, to toil in the work of labouring and in the work of bearing burdens, in the tent of meeting,
48 yea, they who were numbered of them were found to be—eight thousand, and five hundred, and eighty.
49 At the bidding of Yahweh, were they put in charge, by the mediation of Moses, man by man, over his labour, and over his burden,—yea, they who were put in charge by him, were they, whom Yahweh commanded Moses.

5 luku

1 Ja Herra puhui Moosekselle sanoen:

1 Och HERREN talade till Mose och sade:

1 And Yahweh spake unto Moses, saying:—

2 Käske israelilaisten karkoittaa leiristä jokainen pitalinen ja jokainen vuotoa sairastava ja jokainen kuolleesta saastunut.

3 Karkoittakaa sellaiset, sekä miehet että naiset, leirin ulkopuolelle, etteivät he saastuttaisi leiriään, jossa minä asun heidän keskellänsä.

4 Ja israelilaiset tekivät niin ja karkoittivat heidät leirin ulkopuolelle; niinkuin Herra oli puhunut Moosekselle, niin israelilaiset tekivät.

5 Ja Herra puhui Moosekselle sanoen:

6 Puhu israelilaisille: Jos mies tai nainen tekee rikkomuksen minkä tahansa, jonka ihminen tekee menettelemällä uskottomasti Herraa kohtaan, ja niin joutuu vikapääksi,

7 tunnustakoon hän rikkomuksensa, jonka on tehnyt, ja maksakoon velkansa täyteen määrään sekä pankoon siihen lisäksi viidennen osan sen arvosta ja antakoon sen sille, jolle hän on velkaa.

8 Mutta jos hänellä ei ole sukulunastajaa, jolle velka olisi maksettava, maksettakoon velka Herralle, se on papille, ja sitä paitsi sovitus-oinas, jolla toimitetaan

2 Bjud Israels barn att de skaffa bort ur lägret var och en som är spetälsk eller har flytning och var och en som har blivit oren genom någon död.

3 En sådan, vare sig man eller kvinna, skolen I skaffa bort; till något ställe utanför lägret skolen I skicka honom, för att han icke må orena deras läger; jag har ju min boning mitt ibland dem.

4 Och Israels barn gjorde så; de skickade dem till ett ställe utanför lägret; såsom HERREN hade tillsagt Mose, så gjorde Israels barn.

5 Och HERREN talade till Mose och sade:

6 Tala till Israels barn: Om någon, vare sig man eller kvinna, begår någon synd -- vad det nu må vara, vari en människa kan försynda sig -- i det han gör sig skyldig till en orättrådighet mot HERREN, och denna person alltså ådrager sig skuld,

7 så skall han bekänna den synd han har begått, och ersätta det han har förbrutit sig på till dess fulla belopp och lägga femtedelen av värdet därtill; och detta skall han giva åt den som han har förbrutit sig emot.

8 Men om denne icke har efterlämnat någon bördeman, åt vilken ersättning kan givas för det han har förbrutit sig på, då skall ersättningen för detta givas åt HERREN och tillhöra prästen, utom

2 Command the sons of Israel, that they send forth out of the camp, every leper, and every one that hath a flux,—and every one that is unclean by the dead:

3 whether male or female, ye shall send them forth, unto the outside of the camp, shall ye send them,—that they make not their camps unclean, in the midst whereof, I, have my habitation.

4 And the sons of Israel, did so, and sent them forth unto the outside of the camp,—as Yahweh spake unto Moses, so, did the sons of Israel.

5 And Yahweh spake unto Moses, saying:

6 Speak unto the sons of Israel: When, any man or woman, shall do aught of a human sin, in acting unfaithfully against Yahweh,—and that person shall become aware of his guilt,

7 then shall they confess their sin which they have done, and he shall make good that wherein he is guilty, in the principal thereof, and, the fifth part thereof, shall he add thereunto,—and give to him against whom he is guilty.

8 But, if one have no kinsman unto whom he may make good that wherein he is guilty, then, that wherein he is guilty, which is to be restored to Yahweh, shall be the priest's,—besides the ram

syynalaiselle sovitus.

försoningsväduren, med vilken försoning bringas för den skyldige.

of propitiation, wherewith a propitiatory–covering is to be put over him.

9 Ja jokainen anti, mikä hyvänsä israelilaisten papille tuomista pyhistä lahjoista, olkoon papin oma.

9 Och alla heliga gåvor som Israels barn giva såsom en gärd, vilken de bära fram till prästen, skola tillhöra denne;

9 And, every heave–offering, of all the hallowed things of the sons of Israel, which they bring near to the priest, unto him, shall it belong.

10 Ja jokaisen pyhät lahjat olkoot papin omat; mitä joku antaa papille, se olkoon papin oma.

10 honom skola allas heliga gåvor tillhöra; vad någon giver åt prästen skall tillhöra denne.

10 And, every man's hallowed things, shall be, his own,—what any man giveth to the priest, shall be his.

11 Ja Herra puhui Moosekselle sanoen:

11 Och HERREN talade till Mose och sade:

11 And Yahweh spake unto Moses, saying:

12 Puhu israelilaisille ja sano heille: jos jonkun miehen vaimo on pettänyt miehensä ja ollut hänelle uskoton

12 Tala till Israels barn och säg till dem: Om en hustru har svikit sin man och varit honom otrogen,

12 Speak unto the sons of Israel, and thou shalt say unto them,—When, any man's wife, shall turn aside, and commit against him an act of unfaithfulness;

13 ja joku on maannut hänen kanssaan eikä hänen miehensä ole saanut sitä tietää ja vaimo on saanut sen salatuksi, vaikka hän on saastuttanut itsensä, eikä ole todistajaa häntä vastaan eikä häntä ole teosta tavattu,

13 i det att någon annan har legat hos henne och beblandat sig med henne, utan att hennes man har fått veta därav, och utan att hon har blivit röjd, fastän hon verkligen har låtit skända sig; om alltså intet vittne finnes mot henne och hon icke har blivit gripen på bar gärning,

13 and a man shall lie with her carnally, and it shall be concealed from the eyes of her husband, and be kept close, but, she, hath committed uncleanness,—though, witness, there is none against her, and, she, hath not been caught;

14 mutta luulevaisuuden henki on vallannut miehen ja hän luulee vaimoansa, joka onkin saastuttanut itsensä, tahi jos luulevaisuuden henki on vallannut miehen ja hän luulee vaimoansa, vaikka tämä ei ole saastuttanut itseänsä,

14 men misstankens ande likväl kommer över honom, så att han får misstanke mot sin hustru, och det verkligen är så, att hon har låtit skända sig; eller om misstankens ande kommer över honom, så att han får misstanke mot sin hustru, och detta fastän hon icke har låtit skända sig:

14 but there shall pass over him a spirit of jealousy, and he shall become jealous of his wife, she having committed uncleanness,—or there shall pass over him a spirit of jealousy, and he shall become jealous of his wife, she not, having committed uncleanness,

15 niin tuokoon mies vaimonsa papin eteen ja uhrilahjana hänen puolestaan kymmenennen

15 så skall mannen föra sin hustru till prästen och såsom offer för henne bära fram en tiondedels efa kornmjöl, men

15 then shall the man bring in his wife unto the priest, and shall bring in her offering for her, the tenth of

osan eefa-mittaa ohrajauhoja, mutta älköön hän sen päälle vuodattako öljyä älköönkä panko suitsuketta, sillä se on luulevaisuusuhri, muistutusuhri, joka johdattaa muistoon pahan teon.

ingen olja skall han gjuta därpå och ingen rökelse lägga därpå, ty det är ett misstankeoffer, ett åminnelseoffer, som bringar en missgärning i åminnelse.

an ephah of the meal of barley,—he shall not pour thereon oil, nor put thereon frankincense, for, a jealousy gift, it is, a reminding gift, bringing to mind iniquity.

16 Ja pappi tuokoon vaimon ja asettakoon hänet Herran eteen.

16 Och prästen skall föra henne fram och ställa henne inför HERRENS ansikte.

16 Then shall the priest bring her near,—and cause her to stand before Yahweh;

17 Ja pappi ottakoon pyhää vettä saviastiaan, ja sitten pappi ottakoon tomua asumuksen lattialta ja pankoon veteen.

17 Och prästen skall taga heligt vatten i ett lerkärl, och sedan skall prästen taga något av stoftet på tabernaklets golv och lägga i vattnet.

17 and the priest shall take hallowed water in an earthen vessel,—and, of the dust which shall be upon the floor of the habitation, shall the priest take, and put into the water;

18 Ja pappi asettakoon vaimon Herran eteen, päästäköön vaimon tukan hajalle ja asettakoon hänen käsiinsä muistutusuhrin, se on luulevaisuusuhrin, ja papin kädessä olkoon katkera kirovesi.

18 Och prästen skall ställa kvinnan fram inför HERRENS ansikte och lösa upp kvinnans hår och lägga på hennes händer åminnelseoffret, det är misstankeoffret; men prästen själv skall hålla i sin hand det förbannelsebringande olycksvattnet.

18 and the priest shall cause the woman to stand before Yahweh, and shall bare the head of the woman, and shall place upon her hands the reminding gift, it being, a jealousy gift,—and, in the hand of the priest, shall be the deadly water, that bringeth a curse;

19 Ja pappi vannottakoon vaimoa ja sanokoon hänelle: 'Jos ei kukaan ole maannut sinun kanssasi etkä ole pettänyt miestäsi saastuttamalla itseäsi, niin älköön tämä katkera kirovesi sinua vahingoittako.

19 Därefter skall prästen besvärja kvinnan och säga till henne: »Om ingen har lägrat dig och du icke har svikit din man genom att låta skända dig, så må detta förbannelsebringande olycksvatten icke skada dig.

19 and the priest shall put her on oath, and shall say unto the woman:—If no man hath lain with thee, and if thou hast not turned aside, in uncleanness, [unto another] instead of thy husband, be thou clear from this deadly water that causeth a curse.

20 Mutta jos olet pettänyt miehesi ja saastuttanut itsesi ja joku muu kuin miehesi on maannut sinun kanssasi,

20 Men om du har svikit din man och låtit skända dig, i det att någon annan än din man har beblandat sig med dig»

20 But, if, thou, hast turned aside [to another] instead of thy husband, and if thou hast made thyself unclean,—in that a man hath known thee carnally, other than thy husband,

21 niin' - pappi vannottakoon vaimoa kirovalalla ja pappi sanokoon vaimolle - 'tehköön Herra sinun nimesi kiroukseksi ja sadatukseksi sinun kansasi keskuudessa, kuihduttakoon Herra sinun lanteesi ja paisuttakoon vatsasi;
22 menköön tämä kirovesi sinun sisuksiisi, niin että vatsasi paisuu ja lanteesi kuihtuvat.' Ja vaimo sanokoon: 'Amen, Amen.'

23 Ja pappi kirjoittakoon nämä kiroukset ja huuhtokoon kirjoituksen kiroveteen.

24 Sitten hän juottakoon vaimolla sen katkeran kiroveden, ja menköön kirovesi häneen, tuskaksi hänelle.

25 Ja pappi ottakoon vaimon kädestä luulevaisuusuhrin ja toimittakoon uhrin heilutuksen Herran edessä ja tuokoon sen alttarille.
26 Ja pappi ottakoon uhrista kourallisen alttariuhriosaksi ja polttakoon sen alttarilla ja juottakoon sitten vaimolla veden.

27 Ja kun hän on juottanut vaimolla veden, niin, jos hän on saastuttanut itsensä ja ollut miehelleen uskoton,

21 (prästen besvärjer nu kvinnan med förbannelsens ed, i det han säger till kvinnan:) »Då må HERREN göra dig till ett exempel som man nämner, när man förbannar och svär bland ditt folk; HERREN må då låta din länd förvissna och din buk svälla upp;
22 ja, när du har fått detta förbannelsebringande vatten in i ditt liv, då må det komma din buk att svälla upp och din länd att förvissna.» Och kvinnan skall säga: »Amen, amen.»
23 Sedan skall prästen skriva upp dessa förbannelser på ett blad och därefter avtvå dem i olycksvattnet
24 och giva kvinnan det förbannelsebringande olycksvattnet att dricka, för att detta förbannelsebringande vatten må bliva henne till olycka, när hon har fått det i sig.
25 Och prästen skall taga misstankeoffret ur kvinnans hand och vifta detta offer inför HERRENS ansikte och bära det fram till altaret.

26 Och prästen skall av offret taga en handfull, det som utgör själva altaroffret, och förbränna det på altaret; därefter skall han giva kvinnan vattnet att dricka.

27 Och när han så har givit henne vattnet att dricka, då skall detta ske: om hon har låtit skända sig och varit sin

21 then shall the priest put the woman on oath, with an oath of cursing, and the priest shall say unto the woman, Yahweh give thee up for a curse and for an oath, in the midst of thy people,—in that Yahweh shall give up thy thigh to fall away, and thy womb to swell:
22 so shall this water that causeth a curse, enter into thy body, causing womb to swell and thigh to fall away. And the woman shall say, Amen, Amen.

23 Then shall the priest write these curses in a scroll,—and wipe them out into the deadly water;

24 and shall cause the woman to drink the deadly water that causeth a curse,—and the deadly water that causeth a curse shall enter into her.

25 Then shall the priest take from the hand of the woman the jealousy meal-offering,—and shall wave the meal-offering before Yahweh, and bring it near unto the altar;
26 and the priest shall take a handful from the meal-offering, a remembrancer thereof, and make a perfume at the altar,—and, afterwards, shall cause the woman to drink the water.
27 And, as soon as he causeth her to drink the water, then shall it be, that, if she have fallen into

menee kirovesi häneen, hänelle tuskaksi, ja hänen vatsansa paisuu ja lanteensa kuihtuvat, ja vaimon nimi tulee kiroukseksi hänen kansansa keskuudessa.

man otrogen, så skall det förbannelsebringande vattnet, när hon har fått det i sig, bliva henne till olycka, i det att hennes buk sväller upp och hennes länd förvissnar; och kvinnan skall bliva ett exempel som man nämner, när man förbannar bland hennes folk.

uncleanness, and committed unfaithfulness against her husband, as soon as the deadly water that causeth a curse hath entered into her, so soon shall her womb swell and her thigh fall away,—thus shall the woman become a curse, in the midst of her people.

28 Mutta jos vaimo ei ole saastuttanut itseänsä, vaan on puhdas, ei hän vahingoitu, vaan pysyy hedelmällisenä.

28 Men om kvinnan icke har låtit skända sig, utan är ren, då skall hon förbliva oskadd och kunna undfå livsfrukt.

28 But, if the woman have not fallen into uncleanness, but is pure, then shall she be clear, and shall bear seed.

29 Tämä on laki luulevaisuudesta. Jos vaimo pettää miehensä ja saastuttaa itsensä,

29 Detta är misstankelagen, om huru förfaras skall, när en kvinna har svikit sin man och låtit skända sig,

29 This, is the law of jealousies,—when a wife shall turn aside [to another] instead of her husband, and fall into uncleanness;

30 tai jos jonkun valtaa luulevaisuuden henki ja hän luulee vaimoansa, niin hän asettakoon vaimonsa Herran eteen, ja pappi tehköön vaimolle kaiken tämän lain mukaan.

30 eller när eljest misstankens ande kommer över en man, så att han misstänker sin hustru; han skall då ställa hustrun fram inför HERRENS ansikte, och prästen skall med henne göra allt vad denna lag stadgar.

30 or, when there passeth over, a husband, a spirit of jealousy, and he becometh jealous of his wife, then shall he cause the woman to stand before Yahweh, and the priest shall execute upon her all this law:

31 Niin mies olkoon syyllisyydestä vapaa, mutta vaimo kantakoon syyllisyytensä.

31 Så skall mannen vara fri ifrån missgärning, men hustrun kommer att bära på missgärning.

31 thus shall the man be clear of iniquity; but, that woman, shall bear her iniquity.

6 luku

1 Ja Herra puhui Moosekselle sanoen:
2 Puhu israelilaisille ja sano heille: Kun mies tai nainen tekee nasiirilupauksen vihkiytyäksensä Herralle,

1 Och HERREN talade till Mose och sade:
2 Tala till Israels barn och säg till dem: Om någon, vare sig man eller kvinna, har att fullgöra ett nasirlöfte, ett löfte att vara HERRENS nasir,

1 And Yahweh spake unto Moses, saying:
2 Speak unto the sons of Israel, and thou shalt say unto them,—When, any man or woman, would make the special vow of One Separate, by separating himself unto Yahweh,

3 niin pidättyköön hän

3 så skall han avhålla sig

3 from wine and strong

viinistä ja väkijuomasta; älköön juoko hapanviiniä tai hapanta juomaa älköönkä mitään viinirypäleen mehua; älköön syökö tuoreita älköönkä kuivia rypäleitä.

från vin och starka drycker; han skall icke dricka någon syrad dryck av vin eller någon annan syrad stark dryck; intet slags druvsaft skall han dricka, ej heller skall han äta druvor, vare sig friska eller torra.

drink, shall he separate himself, neither vinegar of wine, nor vinegar of strong drink, shall he drink,—and, no liquor of grapes, shall he drink, no grapes fresh or dried, shall he eat.

4 Niin kauan kuin hänen nasiirilupauksensa kestää, älköön hän syökö mitään, mikä viiniköynnöksestä saadaan, älköön edes raakileita tai köynnösten versoja.

4 Så länge hans nasirtid varar, skall han icke äta något som kommer av vinträdet, icke ens dess kartar eller späda skott.

4 All the days of his separation, of nothing that is made from the grapevine, from the seeds even to the skin, shall he eat.

5 Niin kauan kuin hänen nasiirilupauksensa kestää, älköön partaveitsi koskettako hänen päätänsä. Kunnes kuluu umpeen aika, joksi hän on vihkiytynyt Herralle, hän olkoon pyhä ja kasvattakoon päänsä hiukset pitkiksi.

5 Så länge hans nasirlöfte varar, skall ingen rakkniv komma på hans huvud; till dess att den tid är ute, under vilken han skall vara HERRENS nasir, skall han vara helig och låte håret växa långt på sitt huvud.

5 All the days of his vow of separation, no razor, shall pass over his head,—until the days are fulfilled for which he shall separate himself to Yahweh, hallowed, shall he be, letting the locks of the hair of his head grow long.

6 Niin kauan kuin hän on Herralle vihkiytynyt, älköön hän menkö kuolleen luo.

6 Så länge han är HERRENS nasir, skall han icke nalkas någon död.

6 All the days for which he hath separated himself unto Yahweh, to no dead person, shall he go in.

7 Älköön hän saastuko edes isästänsä tai äidistänsä, veljestänsä tai sisarestansa heidän kuoltuaan, sillä hänen päässään on Jumalalle-vihkiytymisen merkki.

7 Icke ens genom sin fader eller sin moder, sin broder eller sin syster får han ådraga sig orenhet, om de dö ty han bär på sitt huvud tecknet till att han är sin Guds nasir;

7 Neither for his father nor for his mother, nor for his brother, nor for his sister, shall he make himself unclean—not even for, them, should they die,—because, his separation unto God, is upon his head.

8 Niin kauan kuin hänen nasiirilupauksensa kestää, hän on pyhä Herralle.

8 så länge hans nasirtid varar, är han helgad åt HERREN.

8 All his days of separation, hallowed, is he unto Yahweh.

9 Jos joku odottamatta, äkkiarvaamatta kuolee hänen läheisyydessään ja hän niin saastuttaa vihityn päänsä, niin hän ajattakoon hiuksensa puhdistuspäivänään,

9 Men om någon oförtänkt och plötsligt dör i hans närhet, och därmed orenar hans huvud, på vilket han bär nasirtecknet, så skall han raka sitt huvud den dag han bliver ren; han skall

9 But, if one that is dying should die by him in a moment, suddenly, then shall he count unclean his head of separation,—and shall shave his head, on the day he cleanseth himself, on the

seitsemäntenä päivänä hän ajattakoon ne.

10 Ja kahdeksantena päivänä hän tuokoon kaksi metsäkyyhkystä tai kaksi kyyhkysenpoikaa papille ilmestysmajan ovelle.

11 Ja pappi uhratkoon toisen syntiuhriksi ja toisen polttouhriksi ja toimittakoon hänelle sovituksen kuolleen tähden tulleesta rikkomuksesta ja pyhittäköön uudelleen hänen päänsä sinä päivänä.

12 Ja hän vihkiytyköön uudelleen Herralle nasiirilupauksensa ajaksi ja tuokoon vuoden vanhan karitsan vikauhriksi. Mutta kulunut aika jääköön lukuunottamatta, koska hän saastutti vihkimyksensä.

13 Ja tämä on nasiirilaki: Sinä päivänä, jona hänen nasiirilupauksensa aika on kulunut umpeen, tuotakoon hänet ilmestysmajan ovelle,

14 ja hän tuokoon uhrilahjanansa Herralle vuoden vanhan virheettömän karitsan polttouhriksi ja vuoden vanhan virheettömän uuhikaritsan syntiuhriksi sekä virheettömän oinaan yhteysuhriksi

15 ynnä korillisen lestyistä jauhoista leivottuja happamattomia leipiä, öljyyn leivottuja kakkuja ja

raka det på sjunde dagen.

10 Och på åttonde dagen skall han bära fram till prästen två turturduvor eller två unga duvor, till uppenbarelsetältets ingång.

11 Och prästen skall offra en till syndoffer och en till brännoffer och bringa försoning för honom, till rening från den synd han har dragit över sig genom den döde; sedan skall han samma dag åter helga sitt huvud;

12 han skall inviga sig till nasir åt HERREN för lika lång tid som han förut hade lovat. Och han skall föra fram ett årsgammalt lamm till skuldoffer. Den förra löftestiden skall vara ogill, därför att hans nasirat blev orenat.

13 Och detta är lagen om en nasir: Den dag hans nasirtid är ute skall han föras fram till uppenbarelsetältets ingång;

14 och han skall såsom sitt offer åt HERREN frambära ett årsgammalt felfritt lamm av hankön till brännoffer och ett årsgammalt felfritt lamm av honkön till syndoffer och en felfri vädur till tackoffer,

15 därjämte en korg med osyrat bröd, kakor av fint mjöl, begjutna med olja, och osyrade tunnkakor, smorda

seventh day, shall he shave it.

10 And, on the eighth day, shall he bring in, two turtle–doves, or two young pigeons,—unto the priest, unto the entrance of the tent of meeting;

11 and the priest shall make, of one a sin–bearer, and of one an ascending–sacrifice, and so put a propitiatory–covering over him, for that he sinned in respect of the dead person,––thus shall he hallow his head, on that day.

12 Then shall he separate unto Yahweh his days of separation, and shall bring in a he–lamb a year old, as a guilt–bearer,—and, the first days, shall be lost because his separation, was made unclean.

13 And, this, is the law of the Separate One, on the day when he fulfilleth his days of separation, he shall be brought in unto the entrance of the tent of meeting:

14 then shall he bring near, as his offering unto Yahweh,––one he–lamb a year old, without defect, for an ascending–sacrifice, and one ewe–lamb a year old, without defect, for a sin–bearer,—and one ram, without defect, for a peace–offering;

15 and a basket of unleavened cakes—fine meal in round cakes overflowed with oil, and thin cakes of

öljyllä voideltuja happamattomia ohukaisia sekä niihin kuuluvan ruoka- ja juomauhrin.

16 Ja pappi tuokoon ne Herran eteen ja toimittakoon hänen syntiuhrinsa ja polttouhrinsa.

17 Mutta oinaan hän uhratkoon yhteysuhriksi Herralle ynnä korillisen happamattomia leipiä; ja pappi toimittakoon myös hänen ruoka- ja juomauhrinsa.

18 Ja nasiiri ajattakoon hiuksensa, vihkiytymisensä merkin, ilmestysmajan ovella ja ottakoon päänsä hiukset, vihkiytymisensä merkin, ja pankoon ne tuleen, joka palaa yhteysuhrin alla.

19 Ja pappi ottakoon oinaan keitetyn lavan ja korista happamattoman kakun sekä happamattoman ohukaisen ja pankoon ne nasiirin käsiin, senjälkeen kuin tämä on ajattanut pois vihkiytymisensä merkin.

20 Ja pappi toimittakoon niiden heilutuksen Herran edessä. Se olkoon pyhä lahja papille, annettava heilutetun rintalihan ja anniksi annetun reiden lisäksi. Sen jälkeen nasiiri saakoon juoda viiniä.

21 Tämä on laki nasiirista, joka tekee lupauksen, ja hänen uhrilahjastaan, jonka

med olja, så ock tillhörande spis offer och drickoffer.

16 Och prästen skall bära fram detta inför HERRENS ansikte och offra hans syndoffer och hans brännoffer.

17 Och väduren skall han offra till tackoffer åt HERREN, jämte korgen med de osyrade bröden; prästen skall ock offra tillhörande spisoffer och drickoffer.

18 Och nasiren skall vid ingången till uppenbarelsetältet raka sitt huvud, på vilket han bär nasirtecknet, och taga sitt huvudhår, sitt nasirtecken, och lägga det på elden som brinner under tackoffret.

19 Och prästen skall taga den kokta vädursbogen, och därjämte ur korgen en osyrad kaka och en osyrad tunnkaka, och lägga detta på nasirens händer, sedan denne har rakat av sig nasirtecknet.

20 Och prästen skall vifta detta såsom ett viftoffer inför HERRENS ansikte; det skall vara helgat åt prästen, jämte viftoffersbringan och offergärdslåret. Sedan får nasiren åter dricka vin.

21 Detta är lagen om den som har avlagt ett nasirlöfte, och om vad han på grund

unleavened bread, anointed with oil,—with their meal–offering and their drink–offerings.

16 Then shall the priest bring [them] near before Yahweh,—and offer his sin–bearer, and his ascending–sacrifice;

17 and, the ram, shall he offer as a peace–offering unto Yahweh, besides the basket of unleavened cakes,––and the priest shall offer the meal–offering thereof, and the drink–offering thereof.

18 Then shall the Separate One shave, at the entrance of the tent of meeting, his head of separation,—and take the hair of his head of separation, and put upon the fire, which is under the peace–offering.

19 Then shall the priest take the shoulder for boiling from the ram, and one unleavened round cake from the basket, and one unleavened thin cake,—and place them on the hands of the Separate One after he hath shaven off his [hair of] separation;

20 and the priest shall wave them as a wave–offering before Yahweh, hallowed, it is, for the priest, besides the wave breast, and besides the heave leg,—and, afterwards, may the Separate One drink wine.

21 This, is the law of One Separate, what he shall vow, his offering unto Yahweh

hän uhraa Herralle vihkiytymisensä tähden, sen lisäksi, mitä hän muuten saa hankituksi. Tekemänsä lupauksen mukaan hän menetelköön näin, noudattaen vihkiytymistään koskevaa lakia.

av nasirlöftet skall offra åt HERREN, förutom vad han eljest kan anskaffa; efter innehållet i det löfte han har avlagt skall han göra, enligt lagen om hans nasirat.

with respect to his separation, besides what his hand may obtain: as required by the vow that he shall vow, so, must he do, with respect to the law of his separation.

22 Ja Herra puhui Moosekselle sanoen:

22 Och HERREN talade till Mose och sade:

22 And Yahweh spake unto Moses, saying:

23 Puhu Aaronille ja hänen pojillensa ja sano: Siunatessanne israelilaisia sanokaa heille:

23 Tala till Aron och hans söner och säg: När I välsignen Israels barn, skolen I säga så till dem:

23 Speak unto Aaron, and unto his sons, saying, Thus, shall ye bless the sons of Israel,—saying unto them:

24 Herra siunatkoon sinua ja varjelkoon sinua;

24 HERREN välsigne dig och bevare dig.

24 Yahweh bless thee, and keep thee:

25 Herra valistakoon kasvonsa sinulle ja olkoon sinulle armollinen;

25 HERREN låte sitt ansikte lysa över dig och vare dig nådig.

25 Yahweh cause his face to shine upon thee, and be gracious unto thee:

26 Herra kääntäköön kasvonsa sinun puoleesi ja antakoon sinulle rauhan.

26 HERREN vände sitt ansikte till dig och give dig frid.

26 Yahweh lift up his face unto thee, and appoint unto thee, peace.

27 Näin he laskekoot minun nimeni israelilaisten ylitse, ja minä siunaan heitä.

27 Så skola de lägga mitt namn på Israels barn, och jag skall då välsigna dem.

27 Thus shall they put my name upon the sons of Israel,—and, I myself, will bless them.

7 luku

1 Kun nyt Mooses oli saanut pystytetyksi asumuksen ja oli voidellut sen ja pyhittänyt sen kaikkine kalustoineen ynnä alttarin kaikkine kalustoineen sekä voidellut ja pyhittänyt ne,

1 Då nu Mose hade satt upp tabernaklet och smort och helgat det, med alla dess tillbehör, och hade satt upp altaret med alla dess tillbehör, och smort och helgat detta,

1 And it came to pass, on the day when Moses made an end of rearing up the habitation, and anointing it, and hallowing it, and all the furniture thereof, and the altar, and all the utensils thereof,—both of anointing them, and hallowing them,

2 niin Israelin ruhtinaat, perhekuntien päämiehet, nimittäin heimoruhtinaat, katselmuksessa olleiden esimiehet,

2 framburos offergåvor av Israels hövdingar, huvudmännen för stamfamiljerna, det är stamhövdingarna, som stodo i spetsen för de inmönstrade.

2 that the princes of Israel, the heads of their ancestral houses, made an offering,—they being princes of the tribes, they being the men who stood over them who were numbered:

3 toivat lahjanansa Herran

3 De förde fram såsom sin

3 yea, then brought they in,

eteen kuudet katetut vaunut ja kaksitoista raavasta, kaksi ruhtinasta aina yhdet vaunut ja kukin ruhtinas härän; ne he toivat asumuksen eteen.

4 Ja Herra sanoi Moosekselle näin:
5 Ota ne heiltä ilmestysmajan palveluksessa käytettäviksi ja anna ne leeviläisille, kullekin hänen palvelustehtävänsä mukaisesti.

6 Ja Mooses otti vastaan vaunut ja raavaat ja antoi ne leeviläisille.
7 Kahdet vaunut ja neljä raavasta hän antoi Geersonin pojille heidän palvelustehtävänsä mukaisesti.
8 Ja neljät vaunut sekä kahdeksan raavasta hän antoi Merarin pojille sen palvelustehtävän mukaisesti, joka heidän oli suoritettava Itamarin, pappi Aaronin pojan, johdolla.
9 Mutta Kehatin pojille hän ei antanut mitään, koska heidän hoidettavinaan oli pyhät esineet, joita heidän oli olallaan kannettava.

10 Ja ruhtinaat toivat vihkiäislahjoja alttaria varten sinä päivänä, jona se voideltiin; ja ruhtinaat toivat lahjansa alttarin eteen.

11 Ja Herra sanoi Moosekselle: Ruhtinaat

offergåva inför HERRENS ansikte sex övertäckta vagnar och tolv oxar: två hövdingar tillhopa en vagn och var hövding en oxe; dessa förde de fram inför tabernaklet.
4 Och HERREN sade till Mose:
5 »Tag emot detta av dem för att bruka det till uppenbarelsetältets tjänst; och lämna det åt leviterna, alltefter beskaffenheten av vars och ens tjänst.»

6 Och Mose tog emot vagnarna och oxarna och gav dem åt leviterna.
7 Två vagnar och fyra oxar gav han åt Gersons barn, efter beskaffenheten av deras tjänst;

8 fyra vagnar och åtta oxar gav han åt Meraris barn, efter beskaffenheten av den tjänst de förrättade under ledning av Itamar, prästen Arons son;

9 men åt Kehats barn gav han icke något, ty dem ålåg att hava hand om de heliga föremålen, och dessa skulle bäras på axlarna.

10 Och hövdingarna förde fram skänker till altarets invigning, när det smordes; hövdingarna förde fram dessa sina offergåvor inför altaret.
11 Och HERREN sade till Mose: »Låt hövdingarna, en i

as their offering, before Yahweh—six covered waggons, and twelve oxen, a waggon for every two of the princes, and an ox for each one,—yea they brought them near before the habitation.
4 Then spake Yahweh unto Moses, saying:
5 Take [them] of them, so shall they be for doing the laborious work of the tent of meeting,—and thou shalt give them unto the Levites, to every man according to the need of his laborious work.
6 So Moses took the waggons, and the oxen,—and gave them unto the Levites:
7 two of the waggons and four of the oxen, gave he unto the sons of Gershon,—according to the need of their laborious work;
8 and, four of the waggons, and eight of the oxen, gave he unto the sons of Merari,—according to the need of their laborious work, in the hand of Ithamar son of Aaron the priest;
9 but, unto the sons of Kohath, gave he none,—because, as to the laborious work of the sanctuary [which] pertained unto them, upon their shoulders, were they to carry it.
10 So then the princes offered for the dedication of the altar, on the day it was anointed,—yea the princes offered their oblation before the altar.
11 And Yahweh said unto Moses: Each prince on his

tuokoot yksitellen, kukin päivänänsä, uhrilahjansa alttarin vihkiäisiin.

12 Ensimmäisenä päivänä toi uhrilahjansa Nahson, Amminadabin poika, Juudan sukukunnasta.

13 Ja hänen uhrilahjanansa oli hopeavati, sadan kolmenkymmenen sekelin painoinen, ja hopeamalja, joka painoi seitsemänkymmentä sekeliä pyhäkkösekelin painon mukaan, molemmat täynnä öljyllä sekoitettuja lestyjä jauhoja ruokauhriksi,
14 kymmenen sekelin painoinen kultakuppi, täynnä suitsuketta,
15 mullikka, oinas ja vuoden vanha karitsa polttouhriksi,

16 kauris syntiuhriksi

17 ja yhteysuhriksi kaksi raavasta, viisi oinasta, viisi kaurista ja viisi vuoden vanhaa karitsaa. Tämä oli Nahsonin, Amminadabin pojan, uhrilahja.
18 Toisena päivänä Netanel, Suuarin poika, Isaskarin ruhtinas, toi uhrilahjansa.
19 Hän toi uhrilahjanansa hopeavadin, sadan kolmenkymmenen sekelin painoisen, hopeamaljan, joka painoi seitsemänkymmentä sekeliä pyhäkkösekelin painon mukaan, molemmat täynnä

sänder, var och en på sin dag, föra fram sina offergåvor till altarets invigning.»
12 Och den som på första dagen förde fram sin offergåva var Naheson, Amminadabs son, av Juda stam
13 Hans offergåva var ett silverfat, ett hundra trettio siklar i vikt, och en silverskål om sjuttio siklar, efter helgedomssikelns vikt, båda fulla med fint mjöl, begjutet med olja, till spisoffer,

14 vidare en skål av guld om tio siklar, full med rökelse,
15 vidare en ungtjur, en vädur och ett årsgammalt lamm till brännoffer

16 och en bock till syndoffer,
17 samt till tackoffret två tjurar, fem vädurar, fem bockar och fem årsgamla lamm. Detta var Nahesons, Amminadabs sons, offergåva.

18 På andra dagen förde Netanel, Suars son, hövdingen för Isaskar, fram sin gåva;
19 han framförde såsom sin offergåva ett silverfat, ett hundra trettio siklar i vikt, och en silverskål om sjuttio siklar, efter helgedomssikelns vikt, båda fulla med fint mjöl, begjutet med olja, till spisoffer,

appointed day, thus shall they offer their oblation, for the dedication of the altar.

12 And so it was, that, he who on, the first day, offered his oblation,—was Nahshon son of Amminadab, of the tribe of Judah;
13 and, his offering, was—one charger of silver, a hundred and thirty shekels, the weight thereof, one tossing bowl, of silver, seventy shekels, by the shekel of the sanctuary,—both of them, full of fine meal overflowed with oil, for a meal–offering;
14 one spoon of ten [shekels] of gold, full of incense;
15 one choice young bullock, one ram, one he–lamb of the first year, as an ascending–sacrifice;
16 one young he–goat, as a sin–bearer;
17 and, as a peace–offering, two oxen, five rams, five he–goats, five he–lambs of the first year,—this, was the offering of Nashon, son of Amminadab.
18 On the second day, Nethanel, son of Zuar, prince of Issachar, brought his offering.
19 He offered as his oblation—one charger of silver, a hundred and thirty [shekels], the weight thereof, one tossing bowl, of silver, seventy shekels, by the shekel of the sanctuary,—both of them, full of fine

öljyllä sekoitettuja lestyjä jauhoja ruokauhriksi,

20 kymmenen sekelin painoisen kultakupin, täynnä suitsuketta,

21 mullikan, oinaan ja vuoden vanhan karitsan polttouhriksi,

22 kauriin syntiuhriksi

23 ja yhteysuhriksi kaksi raavasta, viisi oinasta, viisi kaurista ja viisi vuoden vanhaa karitsaa. Tämä oli Netanelin, Suuarin pojan, uhrilahja.

24 Kolmantena päivänä Sebulonin jälkeläisten ruhtinas Eliab, Heelonin poika:

25 hänen uhrilahjanansa oli hopeavati, sadan kolmenkymmenen sekelin painoinen, hopeamalja, joka painoi seitsemänkymmentä sekeliä pyhäkkösekelin painon mukaan, molemmat täynnä öljyllä sekoitettuja lestyjä jauhoja ruokauhriksi,

26 kymmenen sekelin painoinen kultakuppi, täynnä suitsuketta,

27 mullikka, oinas ja vuoden vanha karitsa polttouhriksi,

28 kauris syntiuhriksi

29 ja yhteysuhriksi kaksi raavasta, viisi oinasta, viisi kaurista ja viisi vuoden vanhaa karitsaa. Tämä oli Eliabin, Heelonin pojan, uhrilahja.

30 Neljäntenä päivänä

20 vidare en skål av guld om tio siklar, full med rökelse,

21 vidare en ungtjur, en vädur och ett årsgammalt lamm till brännoffer

22 och en bock till syndoffer,

23 samt till tackoffret två tjurar, fem vädurar, fem bockar och fem årsgamla lamm. Detta var Netanels, Suars sons, offergåva.

24 På tredje dagen kom hövdingen för Sebulons barn, Eliab, Helons son;

25 hans offergåva var ett silverfat, ett hundra trettio siklar i vikt, och en silverskål om sjuttio siklar, efter helgedomssikelns vikt, båda fulla med fint mjöl, begjutet med olja, till spisoffer

26 vidare en skål av guld om tio siklar, full med rökelse,

27 vidare en ungtjur, en vädur och ett årsgammalt lamm till brännoffer

28 och en bock till syndoffer,

29 samt till tackoffret två tjurar, fem vädurar, fem bockar och fem årsgamla lamm. Detta var Eliabs, Helons sons, offergåva.

30 På fjärde dagen kom

meal overflowed with oil, as a meal–offering;

20 one spoon of ten [shekels] of gold full of incense;

21 one choice young bullock, one ram, one he–lamb of the first year, as an ascending–sacrifice;

22 one young he–goat, as a sin–bearer;

23 and, as peace–offering two oxen, five rams, five he–goats, five he–lambs of the first year,—this, was the offering of Nethanel, son of Zuar.

24 On the third day, the prince of the sons of Zebulun,—Eliab, son of Helon:

25 his offering,—one charger of silver, a hundred and thirty [shekels], the weight thereof, one tossing bowl of silver, seventy shekels, by the shekel of the sanctuary,––both of them, full of fine meal overflowed with oil, as a meal–offering;

26 one spoon, of ten [shekels] of gold, full of incense;

27 one choice young bullock, one ram, one he–lamb of the first year, as an ascending–sacrifice;

28 one young he–goat, as a sin–bearer;

29 and, as a peace–offering, two oxen, five rams, five he–goats, five he–lambs of the first year,—this, was the offering of Eliab, son of Helon.

30 On the fourth day, the

Ruubenin jälkeläisten ruhtinas Elisur, Sedeurin poika:
31 hänen uhrilahjanansa oli hopeavati, sadan kolmenkymmenen sekelin painoinen, hopeamalja, joka painoi seitsemänkymmentä sekeliä pyhäkkösekelin painon mukaan, molemmat täynnä öljyllä sekoitettuja lestyjä jauhoja ruokauhriksi,
32 kymmenen sekelin painoinen kultakuppi, täynnä suitsuketta,
33 mullikka, oinas ja vuoden vanha karitsa polttouhriksi,

34 kauris syntiuhriksi

35 ja yhteysuhriksi kaksi raavasta, viisi oinasta, viisi kaurista ja viisi vuoden vanhaa karitsaa. Tämä oli Elisurin, Sedeurin pojan, uhrilahja.
36 Viidentenä päivänä Simeonin jälkeläisten ruhtinas Selumiel, Suurisaddain poika:
37 hänen uhrilahjanansa oli hopeavati, sadan kolmenkymmenen sekelin painoinen, hopeamalja, joka painoi seitsemänkymmentä sekeliä pyhäkkösekelin painon mukaan, molemmat täynnä öljyllä sekoitettuja lestyjä jauhoja ruokauhriksi,
38 kymmenen sekelin painoinen kultakuppi, täynnä suitsuketta,
39 mullikka, oinas ja vuoden vanha karitsa polttouhriksi,

hövdingen för Rubens barn, Elisur, Sedeurs son;

31 hans offergåva var ett silverfat, ett hundra trettio siklar i vikt, och en silverskål om sjuttio siklar, efter helgedomssikelns vikt, båda fulla med fint mjöl, begjutet med olja, till spisoffer,

32 vidare en skål av guld om tio siklar, full med rökelse,
33 vidare en ungtjur, en vädur och ett årsgammalt lamm till brännoffer

34 och en bock till syndoffer,
35 samt till tackoffret två tjurar, fem vädurar, fem bockar och fem årsgamla lamm. Detta var Elisurs, Sedeurs sons, offergåva.

36 På femte dagen kom hövdingen för Simeons barn, Selumiel, Surisaddais son;

37 hans offergåva var ett silverfat, ett hundra trettio siklar i vikt, och en silverskål om sjuttio siklar, efter helgedomssikelns vikt, båda fulla med fint mjöl, begjutet med olja, till spisoffer,

38 vidare en skål av guld om tio siklar, full med rökelse,
39 vidare en ungtjur, en vädur och ett årsgammalt lamm till brännoffer

prince of he sons of Reuben,—Elizur, son of Shedeur:
31 his offering, one charger of silver, a hundred and thirty [shekels], the weight thereof, one tossing bowl, of silver, seventy shekels, by the shekel of the sanctuary,––both of them, full of fine meal overflowed with oil, as a meal–offering;
32 one spoon of ten [shekels] of gold, full of incense:
33 one choice young bullock, one ram, one he–lamb of the first year, as an ascending–sacrifice;
34 one young he–goat for a sin–bearer;
35 and, as a peace–offering, two oxen, five rams, five he–goats, five he–lambs of the first year,—this, was the offering of Elizur, son of Shedeur.
36 On the fifth day, the prince of the sons of Simeon,—Shelumiel, son of Zurishaddai:
37 his offering, one charger of silver, a hundred and thirty [shekels], the weight thereof, one tossing bowl of silver, seventy shekels, by the shekel of the sanctuary; both of them, full of fine meal overflowed with oil, as a meal–offering;
38 one spoon of ten [shekels] of gold, full of incense;
39 one choice young bullock, one ram, one he–lamb of the first year, as an

40 kauris syntiuhriksi

41 ja yhteysuhriksi kaksi raavasta, viisi oinasta, viisi kaurista ja viisi vuoden vanhaa karitsaa. Tämä oli Selumielin, Suurisaddain pojan, uhrilahja.

42 Kuudentena päivänä Gaadin jälkeläisten ruhtinas Eljasaf, Deguelin poika:

43 hänen uhrilahjanansa oli hopeavati, sadan kolmenkymmenen sekelin painoinen, hopeamalja, joka painoi seitsemänkymmentä sekeliä pyhäkkösekelin painon mukaan, molemmat täynnä öljyllä sekoitettuja lestyjä jauhoja ruokauhriksi,

44 kymmenen sekelin painoinen kultakuppi, täynnä suitsuketta,

45 mullikka, oinas ja vuoden vanha karitsa polttouhriksi,

46 kauris syntiuhriksi

47 ja yhteysuhriksi kaksi raavasta, viisi oinasta, viisi kaurista ja viisi vuoden vanhaa karitsaa. Tämä oli Eljasafin, Deguelin pojan, uhrilahja.

48 Seitsemäntenä päivänä Efraimin jälkeläisten ruhtinas Elisama, Ammihudin poika:

49 hänen uhrilahjanansa oli hopeavati, sadan kolmenkymmenen sekelin painoinen, hopeamalja, joka painoi seitsemänkymmentä sekeliä pyhäkkösekelin

40 och en bock till syndoffer,

41 samt till tackoffret två tjurar, fem vädurar, fem bockar och fem årsgamla lamm. Detta var Selumiels, Surisaddais sons, offergåva.

42 På sjätte dagen kom hövdingen för Gads barn, Eljasaf, Deguels son;

43 hans offergåva var ett silverfat, ett hundra trettio siklar i vikt, och en silverskål om sjuttio siklar, efter helgedomssikelns vikt, båda fulla med fint mjöl, begjutet med olja, till spisoffer,

44 vidare en skål av guld om tio siklar, full med rökelse,

45 vidare en ungtjur, en vädur och ett årsgammalt lamm till brännoffer

46 och en bock till syndoffer,

47 samt till tackoffret två tjurar, fem vädurar, fem bockar och fem årsgamla lamm. Detta var Eljasafs, Deguels sons, offergåva.

48 På sjunde dagen kom hövdingen för Efraims barn, Elisama, Ammihuds son;

49 hans offergåva var ett silverfat, ett hundra trettio siklar i vikt, och en silverskål om sjuttio siklar, efter helgedomssikelns vikt, båda fulla med fint mjöl, begjutet

ascending–sacrifice;

40 one young he–goat, as a sin–bearer;

41 and, as a peace–offering, two oxen, five rams, five he–goats, five he–lambs of the first year,—this, was the offering of Shelumiel, son of Zurishaddai.

42 On the sixth day, the prince of the sons of Gad,—Eliasaph, son of Deuel:

43 his offering, one charger of silver, a hundred and thirty [shekels], the weight thereof, one tossing bowl, of silver, seventy shekels, by the shekel of the sanctuary,––both of them, full of fine meal overflowed with oil, as a meal–offering;

44 one spoon of ten [shekels] of gold, full of incense;

45 one choice young bullock, one ram, one he–lamb of the first year, as an ascending–sacrifice;

46 one young he–goat, as a sin–bearer;

47 and, as a peace–offering, two oxen, five rams, five he–goats, five he–lambs of the first year,—this, was the offering of Eliasaph, son of Deuel.

48 On the seventh day, the prince of the sons of Ephraim,—Elishama, son of Ammihud:

49 his offering, one charger of silver, a hundred and thirty [shekels], the weight thereof, one tossing bowl, of silver, seventy shekels, by the shekel of the sanctuary,–

painon mukaan, molemmat täynnä öljyllä sekoitettuja lestyjä jauhoja ruokauhriksi,
50 kymmenen sekelin painoinen kultakuppi, täynnä suitsuketta,
51 mullikka, oinas ja vuoden vanha karitsa polttouhriksi,

52 kauris syntiuhriksi

53 ja yhteysuhriksi kaksi raavasta, viisi oinasta, viisi kaurista ja viisi vuoden vanhaa karitsaa. Tämä oli Elisaman, Ammihudin pojan, uhrilahja.
54 Kahdeksantena päivänä Manassen jälkeläisten ruhtinas Gamliel, Pedasurin poika:
55 hänen uhrilahjanansa oli hopeavati, sadan kolmenkymmenen sekelin painoinen, hopeamalja, joka painoi seitsemänkymmentä sekeliä pyhäkkösekelin painon mukaan, molemmat täynnä öljyllä sekoitettuja lestyjä jauhoja ruokauhriksi,
56 kymmenen sekelin painoinen kultakuppi, täynnä suitsuketta,
57 mullikka, oinas ja vuoden vanha karitsa polttouhriksi,

58 kauris syntiuhriksi

59 ja yhteysuhriksi kaksi raavasta, viisi oinasta, viisi kaurista ja viisi vuoden vanhaa karitsaa. Tämä oli Gamlielin, Pedasurin pojan, uhrilahja.

med olja, till spisoffer,

50 vidare en skål av guld om tio siklar, full med rökelse,
51 vidare en ungtjur, en vädur och ett årsgammalt lamm till brännoffer

52 och en bock till syndoffer,
53 samt till tackoffret två tjurar, fem vädurar, fem bockar och fem årsgamla lamm. Detta var Elisamas, Ammihuds sons, offergåva.

54 På åttonde dagen kom hövdingen för Manasse barn, Gamliel, Pedasurs son;

55 hans offergåva var ett silverfat, ett hundra trettio siklar i vikt, och en silverskål om sjuttio siklar, efter helgedomssikelns vikt, båda fulla med fint mjöl, begjutet med olja, till spisoffer,

56 vidare en skål av guld om tio siklar, full med rökelse,
57 vidare en ungtjur en vädur och ett årsgammalt lamm till brännoffer

58 och en bock till syndoffer,
59 samt till tackoffret två tjurar, fem vädurar, fem bockar och fem årsgamla lamm. Detta var Gamliels Pedasurs sons, offergåva.

–both of them, full of fine meal overflowed with oil, as a meal–offering;
50 one spoon of ten [shekels] of gold, full of incense;
51 one choice young bullock, one ram, one he–lamb of the first year, as an ascending–sacrifice;
52 one young he–goat, as a sin–bearer;
53 and, as a peace–offering, two oxen, five rams, five he–goats, five he–lambs of the first year,—this, was the offering of Elishama, son of Ammihud.
54 On the eighth day, the prince of the sons of Manasseh,—Gamaliel, son of Pedahzur:
55 his offering, one charger of silver, a hundred and thirty [shekels], the weight thereof, one tossing bowl, of silver, seventy shekels, by the shekel of the sanctuary,––both of them, full of fine meal overflowed with oil, as a meal–offering;
56 one spoon of ten [shekels] of gold, full of incense;
57 one choice young bullock, one ram, one he–lamb of the first year, as an ascending–sacrifice:
58 one young he–goat, as a sin–bearer;
59 and, as a peace–offering, two oxen, five rams, five he–goats, five he–lambs of the first year,—this, was the offering of Gamaliel, son of Pedahzur.

60 Yhdeksäntenä päivänä Benjaminin jälkeläisten ruhtinas Abidan, Gideonin poika:

60 På nionde dagen kom hövdingen för Benjamins barn, Abidan, Gideonis son;

60 On the ninth day, the prince of the sons of Benjamin,—Abidan, son of Gideoni:

61 hänen uhrilahjanansa oli hopeavati, sadan kolmenkymmenen sekelin painoinen, hopeamalja, joka painoi seitsemänkymmentä sekeliä pyhäkkösekelin painon mukaan, molemmat täynnä öljyllä sekoitettuja lestyjä jauhoja ruokauhriksi,

61 hans offergåva var ett silverfat, ett hundra trettio siklar i vikt, och en silverskål om sjuttio siklar, efter helgedomssikelns vikt, båda fulla med fint mjöl, begjutet med olja, till spisoffer,

61 his offering, one charger of silver, a hundred and thirty [shekels], the weight thereof,—one tossing bowl of silver, seventy shekels, by the shekel of the sanctuary,––both of them, full of fine meal overflowed with oil, as a meal–offering;

62 kymmenen sekelin painoinen kultakuppi, täynnä suitsuketta,

62 vidare en skål av guld om tio siklar, full med rökelse,

62 one spoon, of ten [shekels] of gold, full of incense;

63 mullikka, oinas ja vuoden vanha karitsa polttouhriksi,

63 vidare en ungtjur, en vädur och ett årsgammalt lamm till brännoffer

63 one choice young bullock, one ram, one he–lamb of the first year, as an ascending–sacrifice;

64 kauris syntiuhriksi

64 och en bock till syndoffer,

64 one young he–goat, as a sin–bearer;

65 ja yhteysuhriksi kaksi raavasta, viisi oinasta, viisi kaurista ja viisi vuoden vanhaa karitsaa. Tämä oli Abidanin, Gideonin pojan, uhrilahja.

65 samt till tackoffret två tjurar, fem vädurar, fem bockar och fem årsgamla lamm. Detta var Abidans, Gideonis sons, offergåva.

65 and, as a peace–offering, two oxen, five rams, five he–goats, five he–lambs of the first year,—this, was the offering of Abidan, son of Gideoni.

66 Kymmenentenä päivänä Daanin jälkeläisten ruhtinas Ahieser, Ammisaddain poika:

66 På tionde dagen kom hövdingen för Dans barn, Ahieser, Ammisaddais son;

66 On the tenth day, the prince of the sons of Dan,—Ahiezer, son of Ammishaddai:

67 hänen uhrilahjanansa oli hopeavati, sadan kolmenkymmenen sekelin painoinen, hopeamalja, joka painoi seitsemänkymmentä sekeliä pyhäkkösekelin painon mukaan, molemmat täynnä öljyllä sekoitettuja lestyjä jauhoja ruokauhriksi,

67 hans offergåva var ett silverfat, ett hundra trettio siklar i vikt, och en silverskål om sjuttio siklar, efter helgedomssikelns vikt, båda fulla med fint mjöl, begjutet med olja, till spisoffer,

67 his offering, one charger of silver, a hundred and thirty [shekels], the weight thereof,—one tossing bowl, of silver, seventy shekels, by the shekel of the sanctuary,––both of them, full of fine meal overflowed with oil, as a meal–offering;

68 kymmenen sekelin painoinen kultakuppi, täynnä suitsuketta,

68 vidare en skål av guld om tio siklar, full med rökelse,

68 one spoon, of ten [shekels] of gold, full of incense;

69 mullikka, oinas ja vuoden vanha karitsa

69 vidare en ungtjur, en vädur och ett årsgammalt

69 one choice young bullock, one ram, one he–

polttouhriksi,

70 kauris syntiuhriksi

71 ja yhteysuhriksi kaksi raavasta, viisi oinasta, viisi kaurista ja viisi vuoden vanhaa karitsaa. Tämä oli Ahieserin, Ammisaddain pojan, uhrilahja.

72 Yhdentenätoista päivänä Asserin jälkeläisten ruhtinas Pagiel, Okranin poika:

73 hänen uhrilahjanansa oli hopeavati, sadan kolmenkymmenen sekelin painoinen, hopeamalja, joka painoi seitsemänkymmentä sekeliä pyhäkkösekelin painon mukaan, molemmat täynnä öljyllä sekoitettuja lestyjä jauhoja ruokauhriksi,

74 kymmenen sekelin painoinen kultakuppi, täynnä suitsuketta,

75 mullikka, oinas ja vuoden vanha karitsa polttouhriksi,

76 kauris syntiuhriksi

77 ja yhteysuhriksi kaksi raavasta, viisi oinasta, viisi kaurista ja viisi vuoden vanhaa karitsaa. Tämä oli Pagielin, Okranin pojan, uhrilahja.

78 Kahdentenatoista päivänä Naftalin jälkeläisten ruhtinas Ahira, Eenanin poika:

79 hänen uhrilahjanansa oli hopeavati, sadan kolmenkymmenen sekelin painoinen, hopeamalja, joka painoi seitsemänkymmentä

lamm till brännoffer

70 och en bock till syndoffer,

71 samt till tackoffret två tjurar, fem vädurar, fem bockar och fem årsgamla lamm. Detta var Ahiesers, Ammisaddais sons, offergåva.

72 På elfte dagen kom hövdingen för Asers barn, Pagiel, Okrans son;

73 hans offergåva var ett silverfat, ett hundra trettio siklar i vikt, och en silverskål om sjuttio siklar, efter helgedomssikelns vikt, båda fulla med fint mjöl, begjutet med olja, till spisoffer,

74 vidare en skål av guld om tio siklar, full med rökelse,

75 vidare en ungtjur, en vädur och ett årsgammalt lamm till brännoffer

76 och en bock till syndoffer,

77 samt till tackoffret två tjurar, fem vädurar, fem bockar och fem årsgamla lamm. Detta var Pagiels, Okrans sons, offergåva.

78 På tolfte dagen kom hövdingen för Naftali barn, Ahira, Enans son;

79 hans offergåva var ett silverfat, ett hundra trettio siklar i vikt, och en silverskål om sjuttio siklar, efter helgedomssikelns vikt, båda

lamb of the first year, as an ascending–sacrifice;

70 one young he–goat, as a sin–bearer;

71 and, as a peace–offering, two oxen, five rams, five he–goats, five he–lambs of the first year,—this, was the offering of Ahiezer, son of Ammishaddai.

72 On the eleventh day, the prince of the sons of Asher,––Pagiel, son of Ochran;

73 his offering, one charger of silver, a hundred and thirty [shekels], the weight thereof, one tossing bowl, of silver, seventy shekels, by the shekel of the sanctuary,––both of them, full of fine meal overflowed with oil, as a meal–offering;

74 one spoon of ten [shekels] of gold, full of incense;

75 one choice young bullock, one ram, one he–lamb of the first year, as an ascending–sacrifice;

76 one young he–goat, as a sin–bearer;

77 and, as a peace–offering, two oxen, five rams, five he–goats, five he–lambs of the first year,—this, was the offering of Pagiel, son of Ochran.

78 On the twelfth day, the prince of the sons of Naphtali,—Ahira, son of Enan:

79 his offering, one charger of silver, a hundred and thirty [shekels], the weight thereof, one tossing bowl, of silver, seventy shekels, by

sekeliä pyhäkkösekelin painon mukaan, molemmat täynnä öljyllä sekoitettuja lestyjä jauhoja ruokauhriksi,

fulla med fint mjöl, begjutet med olja, till spisoffer,

the shekel of the sanctuary,––both of them, full of fine meal overflowed with oil, as a meal–offering;

80 kymmenen sekelin painoinen kultakuppi, täynnä suitsuketta,

80 vidare en skål av guld om tio siklar, full med rökelse,

80 one spoon, of ten [shekels] of gold, full of incense;

81 mullikka, oinas ja vuoden vanha karitsa polttouhriksi,

81 vidare en ungtjur, en vädur och ett årsgammalt lamm till brännoffer

81 one choice young bullock, one ram, one he–lamb of the first year, as an ascending–sacrifice;

82 kauris syntiuhriksi

82 och en bock till syndoffer,

82 one young he–goat, as a sin–bearer;

83 ja yhteysuhriksi kaksi raavasta, viisi oinasta, viisi kaurista ja viisi vuoden vanhaa karitsaa. Tämä oli Ahiran, Eenanin pojan, uhrilahja.

83 samt till tackoffret två tjurar, fem vädurar, fem bockar och fem årsgamla lamm. Detta var Ahiras, Enans sons, offergåva.

83 and, as a peace–offering, two oxen, five rams, five he–goats, five he–lambs of the first year, this, was the offering of Ahira, son of Enan.

84 Nämä olivat ne vihkiäislahjat, jotka Israelin ruhtinaat antoivat alttaria varten sinä päivänä, jona se voideltiin: kaksitoista hopeavatia, kaksitoista maljaa, kaksitoista kultakuppia,

84 Detta var vad Israels hövdingar skänkte till altarets invigning, när det smordes: tolv silverfat, tolv silverskålar och tolv guldskålar.

84 This, was the offering for the dedication of the altar, in the day when it was anointed, from the princes of Israel,—twelve chargers of silver, twelve tossing bowls of silver, twelve spoons of gold;

85 kukin hopeavati sadan kolmenkymmenen sekelin ja kukin malja seitsemänkymmenen sekelin painoinen; näissä astioissa oli siis hopeata yhteensä kaksituhatta neljäsataa sekeliä pyhäkkösekelin painon mukaan.

85 Vart fat kom på ett hundra trettio silversiklar och var skål på sjuttio siklar, så att silvret i dessa kärl sammanlagt utgjorde två tusen fyra hundra siklar, efter helgedomssikelns vikt.

85 a hundred and thirty [shekels], each charger of silver, and seventy, each tossing bowl,—all the silver of the vessels, two thousand and four hundred [shekels], by the shekel of the sanctuary;

86 Kultakuppeja oli kaksitoista, täynnä suitsuketta, kukin kuppi kymmenen sekelin painoinen pyhäkkösekelin painon mukaan; kupeissa oli siis kultaa yhteensä sata kaksikymmentä sekeliä.

86 Av de tolv guldskålarna, som voro fulla med rökelse, vägde var och en tio siklar, efter helgedomssikelns vikt, så att guldet i skålarna sammanlagt utgjorde ett hundra tjugu siklar.

86 twelve spoons of gold, full of incense, ten shekels each spoon, by the shekel of the sanctuary,—all the gold of the spoons, a hundred and twenty [shekels].

87 Polttouhrieläimiä oli yhteensä: kaksitoista

87 Brännoffers-fäkreaturen utgjorde tillsammans tolv

87 All the herd for the ascending–sacrifice,—twelve

härkää, kaksitoista oinasta, kaksitoista vuoden vanhaa karitsaa ynnä niihin kuuluva ruokauhri; ja syntiuhrikauriita oli kaksitoista.

tjurar, vartill kommo tolv vädurar, tolv årsgamla lamm, med tillhörande spisoffer, och tolv bockar till syndoffer.

bullocks, twelve rams, twelve he–lambs of the first year, with their meal–offering,—twelve young he–goats for the bearing of sin;

88 Yhteysuhrieläimiä oli yhteensä: kaksikymmentä neljä härkää, kuusikymmentä oinasta, kuusikymmentä kaurista ja kuusikymmentä vuoden vanhaa karitsaa. Nämä olivat ne vihkiäislahjat, jotka annettiin alttaria varten, sen jälkeen kuin se oli voideltu.

88 Och tackoffers-fäkreaturen utgjorde tillsammans tjugufyra tjurar, vartill kommo sextio vädurar, sextio bockar och sextio årsgamla lamm. Detta var vad som skänktes till altarets invigning, sedan det hade blivit smort.

88 and, all the herd for the peace–offering, twenty–four bullocks, sixty rams, sixty he–goats, sixty he–lambs of the first year,—this, was the offering for the dedication of the altar, after it was anointed.

89 Ja kun Mooses meni ilmestysmajaan puhumaan Herran kanssa, kuuli hän äänen, joka puhutteli häntä lain arkin päällä olevalta armoistuimelta, molempien kerubien väliltä; ja Herra puhui hänelle.

89 Och när Mose gick in i uppenbarelsetältet för att tala med honom, hörde han rösten tala till sig från nådastolen ovanpå vittnesbördets ark, från platsen mellan de två keruberna; där talade rösten till honom.

89 And, when Moses entered into the tent of meeting, that He might speak with him, then heard he the Voice speaking unto him, from off the propitiatory that was upon the ark of the testimony, from between the two cherubim,—so He spake unto him.

8 luku

1 Ja Herra puhui Moosekselle sanoen:
2 Puhu Aaronille ja sano hänelle: kun nostat lamput paikoilleen, niin valaiskoot ne seitsemän lamppua seitsenhaaraisen lampun edustaa.
3 Ja Aaron teki niin; hän nosti lamput valaisemaan seitsenhaaraisen lampun edustaa, niinkuin Herra oli Moosekselle käskyn antanut.

1 Och HERREN talade till Mose och sade:
2 »Tala till Aron och säg till honom: När du sätter upp lamporna, skall detta ske så, att de sju lamporna kasta sitt sken över platsen framför ljusstaken.»
3 Och Aron gjorde så; han satte upp lamporna så, att de kastade sitt sken över platsen framför ljusstaken, såsom HERREN hade bjudit Mose.

1 And Yahweh spake unto Moses, saying:
2 Speak unto Aaron, and thou shalt say unto him,—When thou lightest up the lamps, over against the front of the lampstand, shall the seven lamps give light.
3 And Aaron did so, over against the front of the lampstand, lighted he up the lamps thereof,—As Yahweh commanded Moses,

4 Ja näin oli seitsenhaarainen lamppu tehty: se oli kullasta,

4 Och ljusstaken var gjord på följande sätt: den var av guld i drivet arbete; också

4 Now, this, was the work of the lampstand—beaten work of gold, both in the shaft

kohotakoista tekoa; sen jalka ja kukkalehdetkin olivat kohotakoista tekoa. Aivan sen kaavan mukaan, jonka Herra oli Moosekselle näyttänyt, hän teki seitsenhaaraisen lampun.

dess fotställning och blommorna därpå voro i drivet arbete. Efter det mönster som HERREN hade visat Mose hade denne låtit göra ljusstaken.

thereof and in the flowers thereof, was it, beaten work, according to the appearance which Yahweh caused to appear unto Moses, so, made he the lampstand.

5 Ja Herra puhui Moosekselle sanoen:

5 Och HERREN talade till Mose och sade:

5 And Yahweh spake unto Moses, saying:

6 Ota leeviläiset israelilaisten keskuudesta ja puhdista heidät.

6 Du skall bland Israels barn uttaga leviterna och rena dem.

6 Take the Levites, out of the midst of the sons of Israel,—and thou shalt purify them.

7 Ja puhdistaaksesi heidät tee näin: Pirskoita heihin synnistä puhdistavaa vettä, ja ajattakoot he koko ruumiinsa partaveitsellä ja peskööt vaatteensa ja puhdistakoot itsensä.

7 Och på följande sätt skall du göra med dem för att rena dem: Du skall stänka reningsvatten på dem; och de skola låta raka hela sin kropp och två sina kläder och skola så rena sig.

7 And, thus, shalt thou do unto them, to purify them, sprinkle upon them sin–cleansing water,—then shall they cause a razor to pass over all their flesh, and shall wash their clothes, and so make themselves pure.

8 Ja sitten he ottakoot mullikan sekä siihen kuuluvana ruokauhrina öljyllä sekoitettuja lestyjä jauhoja; ja ota toinen mullikka syntiuhriksi.

8 Sedan skola de taga en ungtjur, med tillhörande spisoffer av fint mjöl, begjutet med olja; därjämte skall du taga en annan ungtjur till syndoffer.

8 Then shall they take a choice young bullock, with the meal–offering thereof, even fine meal overflowed with oil,—and, a second choice young bullock, shalt thou take, as a sin–bearer.

9 Tuo sitten leeviläiset ilmestysmajan eteen sekä kokoa kaikki Israelin kansa.

9 Och du skall föra leviterna fram inför uppenbarelsetältet, och du skall församla Israels barns hela menighet

9 Then shalt thou bring the Levites near, before the tent of meeting,—and shalt call together all the assembly of the sons of Israel;

10 Ja kun olet tuonut leeviläiset Herran eteen, laskekoot israelilaiset kätensä leeviläisten päälle,

10 Och när du har fört leviterna fram inför HERRENS ansikte, skola Israels barn lägga sina händer på dem.

10 and shalt bring the Levites near before Yahweh,––and the sons of Israel shall lean their hands upon the Levites;

11 ja Aaron toimittakoon leeviläisille israelilaisten puolesta heilutuksen Herran edessä, että he kelpaisivat Herran palvelukseen.

11 Och Aron skall vifta leviterna inför HERRENS ansikte såsom ett viftoffer från Israels barn, och de skola sedan hava till åliggande att förrätta HERRENS tjänst.

11 and Aaron shall offer the Levites, as a wave–offering before Yahweh, from among the sons of Israel,—so shall they be for performing the laborious work of Yahweh.

12 Mutta leeviläiset

12 Och leviterna skola lägga

12 And, the Levites, shall

laskekoot kätensä mullikkain pään päälle, ja valmista toinen syntiuhriksi ja toinen polttouhriksi Herralle, toimittaaksesi sovituksen leeviläisille.

sina händer på tjurarnas huvuden, och den ena skall du offra till syndoffer och den andra till brännoffer åt HERREN, för att bringa försoning för leviterna.

lean their hands upon the head of the bullocks; then make thou of the one a sin–bearer, and of the other an ascending–sacrifice unto Yahweh, to put a propitiatory–covering over the Levites.

13 Aseta sitten leeviläiset Aaronin ja hänen poikiensa eteen ja toimita heille heilutus Herran edessä.

13 Så skall du ställa leviterna inför Aron och hans söner och vifta dem såsom ett viftoffer åt HERREN.

13 Thus shalt thou cause the Levites to stand before Aaron, and before his sons,––thus shalt thou offer them as a wave–offering unto Yahweh;

14 Erota leeviläiset israelilaisten keskuudesta, että leeviläiset olisivat minun omani.

14 På detta sätt skall du bland Israels barn avskilja leviterna, så att leviterna skola tillhöra mig.

14 thus shalt thou separate the Levites out of the midst of the sons of Israel,—thus shall the Levites become mine.

15 Ja senjälkeen leeviläiset menköot palvelemaan ilmestysmajaa, kun sinä olet puhdistanut heidät ja toimittanut heille heilutuksen.

15 Därefter skola leviterna gå in och göra tjänst vid uppenbarelsetältet, sedan du har renat dem och viftat dem såsom ett viftoffer;

15 And, after that, shall the Levites enter to do the labour of the tent of meeting,—so shalt thou purify them, and offer them as a wave–offering.

16 Sillä he ovat kokonaan annetut minun omikseni israelilaisten keskuudesta; kaiken sen sijaan, joka avaa äidinkohdun, israelilaisten kaikkien esikoisten sijaan, minä olen heidät ottanut omikseni.

16 ty bland Israels barn äro de givna åt mig såsom gåva; i stället för allt som öppnar moderlivet, allt förstfött bland Israels barn, har jag uttagit dem åt mig.

16 For, given, given, they are, unto me, out of the midst of the sons of Israel,—instead of every firstborn that a mother beareth from among the sons of Israel, have I taken them, unto me.

17 Sillä jokainen esikoinen israelilaisten keskuudessa, niin ihmisten kuin karjankin, on minun omani; sinä päivänä, jona minä surmasin kaikki Egyptin maan esikoiset, minä pyhitin heidät itselleni.

17 Ty mig tillhör allt förstfött bland, Israels barn, både människor och boskap; på den dag då jag slog allt förstfött i Egyptens land helgade jag det åt mig.

17 For, mine, is every firstborn, among the sons of Israel, among men, and among beasts,—on the day when I smote every firstborn in the land of Egypt, did I hallow them, unto me.

18 Ja minä otin leeviläiset israelilaisten kaikkien esikoisten sijaan.

18 Och jag har tagit leviterna i stället för allt förstfött bland Israels barn.

18 Therefore have I taken the Levites,—instead of every firstborn among the sons of Israel;

19 Ja minä annoin

19 Och jag har bland Israels

19 therefore have I given the

leeviläiset Aaronille ja hänen pojillensa palvelijoiksi, israelilaisten keskuudesta, suorittamaan israelilaisten puolesta palvelusta ilmestysmajassa ja toimittamaan israelilaisille sovitusta; ja niin israelilaisia ei kohtaa rangaistus siitä, että lähestyvät pyhäkköä.

barn givit leviterna såsom gåva åt Aron och hans söner, till att förrätta Israels barns tjänst vid uppenbarelsetältet och bringa försoning för Israels barn, på det att ingen hemsökelse må drabba Israels barn, därigenom att Israels barn nalkas helgedomen.

Levites, as a gift unto Aaron and unto his sons, out of the midst of the sons of Israel, to do the laborious work of the sons of Israel, in the tent of meeting, and to put a propitiatory-covering over the sons of Israel,—so shall there be, among the sons of Israel, no plague, by the coming nigh of the sons of Israel unto the sanctuary.

20 Mooses ja Aaron ja koko Israelin kansa tekivät leeviläisille kaiken, niinkuin Herra oli Moosekselle leeviläisistä käskyn antanut; niin israelilaiset heille tekivät.

20 Och Mose och Aron och Israels barns hela menighet gjorde så med leviterna; Israels barn gjorde med leviterna i alla stycken såsom HERREN hade bjudit Mose angående dem.

20 And Moses and Aaron and all the assembly of the sons of Israel did thus unto the Levites,—according to all that Yahweh commanded Moses as touching the Levites, so, did the sons of Israel unto them.

21 Ja leeviläiset puhdistautuivat synnistä ja pesivät vaatteensa. Ja Aaron toimitti heille heilutuksen Herran edessä, ja Aaron toimitti heille sovituksen heidän puhdistamiseksensa.

21 Och leviterna renade sig och tvådde sina kläder, och Aron viftade dem såsom ett viftoffer inför HERRENS ansikte, och Aron bragte försoning för dem och renade dem.

21 And the Levites accepted the cleansing from sin, and washed their clothes, and Aaron offered them as a wave-offering before Yahweh,—and Aaron put a propitiatory-covering over them, to make them pure.

22 Ja senjälkeen leeviläiset menivät toimittamaan palvelustansa ilmestysmajassa Aaronin ja hänen poikiensa edessä. Niinkuin Herra oli Moosekselle leeviläisistä käskyn antanut, niin heille tehtiin.

22 Därefter gingo leviterna in och förrättade sin tjänst vid uppenbarelsetältet under Aron och hans söner. Såsom HERREN hade bjudit Mose angående leviterna, så gjorde de med dem.

22 And, after that, went the Levites in, to do their laborious work in the tent of meeting, before Aaron, and before his sons,—as Yahweh commanded Moses concerning the Levites, so, did they unto them.

23 Ja Herra puhui Moosekselle sanoen:

23 och HERREN talade till Mose och sade:

23 And Yahweh spake unto Moses, saying;

24 Tämä olkoon voimassa leeviläisistä: Kahdenkymmenen viiden vuoden ikäiset ja sitä vanhemmat menkööt palvelemaan ja toimittamaan palvelusta

24 Detta är vad som skall gälla angående leviterna: Den som är tjugufem år gammal eller därutöver skall infinna sig och göra tjänst med arbete vid uppenbarelsetältet.

24 This, is what concerneth the Levites,—from twenty-five years old and upwards, shall they enter to take rank in the host, for doing the laborious work of the tent of meeting;

ilmestysmajassa.
25 Mutta viidennestäkymmenennestä ikävuodesta alkaen leeviläinen olkoon palveluksesta vapaa älköönkä enää palvelko,
26 vaan auttakoon veljiään ilmestysmajassa heidän tehtäviensä hoitamisessa, mutta palvelusta hän älköön enää toimittako. Järjestä näin leeviläisille heidän tehtävänsä.

25 Men när leviten bliver femtio år gammal, skall han vara fri ifrån att tjäna med arbete; han skall då icke längre arbeta.

26 Han må betjäna sina bröder vid uppenbarelsetältet med att iakttaga vad som där är att iakttaga; men något bestämt arbete skall han icke förrätta. Så skall du förfara med leviterna i vad som angår deras åligganden.

25 but, from the age of fifty years, shall they retire from taking rank in the labour, and shall do laborious work no more;

26 yet shall they wait upon their brethren in the tent of meeting, by keeping charge, but, laborious work, shall they not perform,—thus, shalt thou do unto the Levites, as touching their charges.

9 luku

1 Ja Herra puhui Moosekselle Siinain erämaassa toisena vuotena siitä, kun he olivat lähteneet Egyptin maasta, sen vuoden ensimmäisessä kuussa, sanoen:
2 Israelilaiset viettäköötpääsiäisen määräaikanansa.

3 Tämän kuukauden neljäntenätoista päivänä, iltahämärässä, viettäkää se määräaikanansa; kaikkien sitä koskevien käskyjen ja säädösten mukaan se viettäkää.

4 Ja Mooses käski israelilaisten viettää pääsiäistä.
5 Niin he viettivät pääsiäisen ensimmäisessä kuussa, kuukauden neljäntenätoista päivänä, iltahämärässä, Siinain erämaassa; israelilaiset

1 Och HERREN talade till Mose Sinais öken, i första månaden av det andra året efter deras uttåg ur Egyptens land; han sade:

2 Israels barn skola ock hålla påsk högtid på den bestämda tiden.
3 På fjortonde dagen i denna månad, vid aftontiden, skolen I hålla den, på bestämd tid. Enligt alla stadgar och föreskrifter därom skolen I hålla den.

4 Så sade då Mose till Israels barn att de skulle hålla påskhögtid.
5 Och de höllo påskhögtid i först månaden, på fjortonde dagen i månaden, vid aftontiden, i Sinais öken Israels barn gjorde i alla stycken såsom HERREN hade

1 And Yahweh spake unto Moses in the desert of Sinai, in the second year by their coming forth out of the land of Egypt, in the first month, saying:

2 Let the sons of Israel, therefore, keep the passover, in its appointed season:
3 on the fourteenth day of this month, between the two evenings, shall ye keep it, in its appointed season,—according to all the statutes thereof, and according to all the regulations thereof, shall ye keep it.
4 Then spake Moses unto the sons of Israel, that they should keep the passover.
5 So they kept the passover, in the first [month], on the fourteenth day of the month, between the two evenings, in the desert of Sinai,—according to all that Yahweh

tekivät kaiken, niinkuin Herra oli Moosekselle käskyn antanut.

bjudit Mose

commanded Moses, so, did the sons of Israel.

6 Mutta siellä oli miehiä, jotka olivat saastuneet kuolleesta eivätkä voineet viettää pääsiäistä sinä päivänä. Niin he astuivat sinä päivänä Mooseksen ja Aaronin eteen.

6 Men där voro några män som hade blivit orena genom en död människa, så att de icke kunde hålla påskhögtid på den dagen; dessa trädde på den dagen fram inför Mose och Aron.

6 But so it was, that there were certain men who had become unclean, by a dead person, and could not keep the passover on that day,—therefore came they near, before Moses and before Aaron, on that day.

7 Ja miehet sanoivat hänelle: Me olemme saastuneet kuolleesta; miksi meidät estetään tuomasta Herralle uhrilahjaa määräaikanansa israelilaisten keskuudessa?

7 Och männen sade till honom: »Vi hava blivit orena genom en död människa; skall det därför förmenas oss att bland Israels barn bära fram HERRENS offergåva på bestämd?»

7 Then said those men unto him, We, are unclean by a dead person,—wherefore should we become of less esteem, for want of offering the oblation of Yahweh in its appointed season, in the midst of the sons of Israel?

8 Ja Mooses sanoi heille: Jääkää tähän, minä menen kuulemaan, mitä Herra teistä säätää.

8 Mose svarade dem: »Stannen så vill jag höra vad HERREN bjuder angående eder.»

8 And Moses said unto them,—Stay, and let me hear, what Yahweh shall command concerning you!

9 Ja Herra puhui Moosekselle sanoen:

9 Och HERREN talade till Mose och sade:

9 Then spake Yahweh unto Moses, saying:

10 Puhu israelilaisille näin: Jos joku teistä tai teidän jälkeläisistänne on saastunut kuolleesta tai on kaukana matkalla, viettäköön kuitenkin pääsiäistä Herran kunniaksi;

10 Tala till Israels barn och säg: Om någon bland eder eller edra efterkommande har blivit oren genom en död, eller är ute på resa långt borta, och han ändå vill hålla HERRENS påskhögtid

10 Speak unto the sons of Israel, saying,—Though, any man, be unclean by a dead person, or be on a journey afar off, whether in the case of yourselves, or of your generations, yet shall he keep a passover unto Yahweh.

11 viettäköötsitä toisen kuukauden neljäntenätoista päivänä, iltahämärässä. Happamattoman leivän ja katkerain yrttien kanssa he syököötpääsiäislampaan.

11 så skall han hålla den i andra månaden, på fjortonde dagen, vid aftontiden. Med osyrat bröd och bittra örter skall han äta påskalammet.

11 In the second month, on the fourteenth day between the two evenings, shall they keep it,—with unleavened cakes and bitter herbs, shall they eat it.

12 Älköötsiitä mitään seuraavaan aamuun älköötkä siitä luuta rikkoko. Kaikkien pääsiäistä koskevien käskyjen mukaan he viettäköötsitä.

12 Intet därav skall lämnas kvar till morgonen, och intet ben skall sönderslås därpå. I alla stycken skall påskhögtiden hållas såsom stadgat är därom.

12 They shall not leave thereof until morning, and, no bone, shall they break therein—according to all the statutes of the passover, shall they keep it.

13 Mutta se mies, joka on puhdas eikä ole matkoilla ja kuitenkin jättää pääsiäisen viettämättä, hävitettäköön kansastansa, koska hän ei tuonut uhrilahjaa Herralle määräaikanansa; se mies joutuu syynalaiseksi.

13 Men om någon som är ren, och som icke är ute på resa ändå underlåter att hålla påskhögtid, så skall han utrotas ur sin släkt, eftersom han icke har burit fram HERRENS offergåva på bestämd tid; den mannen bär på synd.

13 But, as for the man who, is, clean, and, no a journey, doth not chance to be, and yet faileth to keep the passover, that person shall he cut off from among his kinsfolk,—for, the oblation of Yahweh, hath he not offered in its appointed season, his own sin, shall, that man, bear.

14 Ja jos muukalainen asuu teidän luonanne ja tahtoo viettää pääsiäistä Herran kunniaksi, viettäköön sen pääsiäistä koskevien käskyjen ja säädösten mukaan; samat käskyt olkoot teillä, niin muukalaisella kuin maassa syntyneelläkin.

14 Och om någon främling bor hos eder och vill hålla HERRENS påskhögtid, så skall han hålla den enligt den stadga och föreskrift som gäller för påskhögtiden. En och samma stadga skall gälla för eder, lika väl för främlingen som för infödingen i landet.

14 When, moreover, there may sojourn with you a sojourner, who would keep a passover unto Yahweh, according to the statute of the passover, and according to the regulation thereof, so, must he keep [it], —one statute, shall there be for you, both for the sojourner, and for the native of the land.

15 Mutta sinä päivänä, jona asumus pystytettiin, peitti pilvi asumuksen, lain majan, ja illalla näkyi asumuksen päällä niinkuin tulenhohde, ja aina aamuun asti.

15 Och på den dag då tabernaklet sattes upp övertäckte molnskyn tabernaklet, vittnesbördets tält, och om aftonen, och sedan ända till morgonen, var det såsom såge man en eld över tabernaklet.

15 Now, on the day the habitation was reared, the cloud covered the habitation, even the tent of the testimony,—and, in the evening, it was over the habitation, like an appearance of fire, until morning.

16 Niin oli aina: pilvi peitti sen päivällä ja tulenhohde yöllä.

16 Så var det beständigt: molnskyn övertäckte det, och om natten var det såsom såge man en eld.

16 Thus, came it to pass continually, the cloud, covered it,—and an appearance of fire, by night;

17 Ja niin usein kuin pilvi kohosi majan päältä, lähtivät israelilaiset liikkeelle; ja mihin pilvi laskeutui, siihen israelilaiset leiriytyivät.

17 Och så ofta molnskyn höjde sig från tältet, bröto Israels barn strax upp, och på det ställe där molnskyn stannade, där slogo Israels barn läger.

17 but, at the bidding of the upgoings of the cloud from off the tent, then, after that, the sons of Israel set forward,—and, in the place where the cloud abode, there, the sons of Israel encamped:

18 Herran käskyn mukaan israelilaiset lähtivät

18 Efter HERRENS befallning bröto Israels barn upp, och

18 at the bidding of Yahweh, the sons of Israel set

liikkeelle, ja Herran käskyn mukaan israelilaiset leiriytyivät. He olivat leiriytyneinä, niin kauan kuin pilvi pysyi asumuksen päällä.

19 Ja kun pilvi viipyi asumuksen päällä useampia päiviä, noudattivat israelilaiset, mitä Herra oli käskenyt heidän noudattaa, eivätkä lähteneet liikkeelle.

20 Mutta joskus pilvi viipyi asumuksen päällä vain muutamia päiviä; silloinkin he Herran käskyn mukaan olivat leiriytyneinä ja lähtivät Herran käskyn mukaan liikkeelle.

21 Ja joskus pilvi pysyi paikallaan vain illasta aamuun ja kohosi aamulla; silloinkin he lähtivät liikkeelle. Tahi jos pilvi pysyi päivän ja yön ja sitten kohosi, niin he lähtivät liikkeelle.

22 Tahi kun pilvi viipyi pysyen asumuksen päällä pari päivää tai kuukauden tai vielä pitemmän ajan, niin olivat israelilaiset leiriytyneinä eivätkä lähteneet liikkeelle; mutta kun se kohosi, lähtivät he liikkeelle.

23 Herran käskyn mukaan he leiriytyivät ja Herran käskyn mukaan he lähtivät liikkeelle. He noudattivat, mitä Herra Mooseksen kautta oli käskenyt heidän noudattaa.

efter HERRENS befallning slogo de läger. Så länge molnskyn vilade över tabernaklet, lågo de i läger.

19 Och om molnskyn en längre tid förblev över tabernaklet, så iakttogo Israels barn vad HERREN bjöd dem iakttaga och bröto icke upp.

20 Stundom kunde det hända att molnskyn allenast några få dagar stannade över tabernaklet; då lågo de efter HERRENS befallning i läger och bröto sedan upp efter HERRENS befallning.

21 Stundom kunde det ock hända att molnskyn stannade allenast från aftonen till morgonen; när då molnskyn om morgonen höjde sig, bröto de upp; eller om så var, att molnskyn stannade en dag och en natt och sedan höjde sig, så bröto de upp då.

22 Eller om den stannade två dagar, eller en månad, eller vilken tid som helst, så att molnskyn länge förblev vilande över tabernaklet, så lågo Israels barn stilla i läger och bröto icke upp; men när den sedan höjde sig, bröto de upp.

23 Efter HERRENS befallning slogo de läger, och efter HERRENS befallning bröto de upp. Vad HERREN bjöd dem iakttaga, det iakttogo de, efter HERRENS befallning genom Mose.

forward, and, at the bidding of Yahweh, they encamped,—all the days that the cloud abode upon the habitation, they remained encamped.

19 And, when the cloud lengthened out its stay upon the habitation, many days, then would the sons of Israel keep the watch of Yahweh, and would not set forward.

20 And, so it was, when the cloud would be a few days upon the habitation, at the bidding of Yahweh, they remained encamped, and, at the bidding of Yahweh, they set forward.

21 And, so it was, when the cloud would be from evening until morning, as soon as the cloud went up in the morning, so soon did they set forward: whether by day or by night, as soon as the cloud went up, so soon did they set forward.

22 Whether for two days, or a month, or a year, the cloud lengthened out its stay upon the habitation, abiding thereupon, the sons of Israel remained encamped, and set not forward,—but, at the upgoings thereof, they set forward.

23 At the bidding of Yahweh, they encamped, and, at the bidding of Yahweh, they set forward,—the watch of Yahweh, they kept, at the bidding of Yahweh, by the hand of Moses.

10 luku

1 Ja Herra puhui Moosekselle sanoen:
2 Tee itsellesi kaksi hopeatorvea, tee ne kohotakoista tekoa, käyttääksesi niitä kansan kokoonkutsumiseen ja leirien liikkeelle-panemiseen.
3 Kun niihin molempiin puhalletaan, kokoontukoon sinun luoksesi koko kansa ilmestysmajan oven eteen.

4 Mutta kun ainoastaan toiseen puhalletaan, kokoontukoot sinun luoksesi ruhtinaat, Israelin heimojen päämiehet.
5 Mutta kun puhallatte hälytyssoiton, silloin lähteköötitään päin leiriytyneet leirit liikkeelle.
6 Ja kun toistamiseen puhallatte hälytyssoiton, lähteköötetelään päin leiriytyneet leirit liikkeelle. Hälytyssoitto puhallettakoon liikkeelle lähdettäessä.
7 Mutta seurakuntaa kokoonkutsuttaessa puhaltakaa torveen, hälytyssoittoa soittamatta.
8 Ja Aaronin pojat, papit, puhaltakoot näitä torvia. Tämä olkoon teille ikuinen säädös sukupolvesta sukupolveen.

9 Ja kun te maassanne lähdette taisteluun vihollista vastaan, joka teitä ahdistaa, niin soittakaa torvilla hälytys; silloin te muistutte

1 Och HERREN talade till Mose och sade:
2 »Gör dig två trumpeter av silver; i drivet arbete skall du göra dem. Dessa skall du bruka, när menigheten skall sammankallas, och när lägren skola bryta upp.
3 När man stöter i dem båda, skall hela menigheten församla sig till dig, vid ingången till uppenbarelsetältet.

4 Men när man stöter allenast i den ena, skola hövdingarna, huvudmännen för Israels ätter, församla sig till dig.
5 Och när I blåsen en larmsignal, skola de läger bryta upp, som ligga österut.

6 Men när I blåsen larmsignal för andra gången, skola de läger bryta upp, som ligga söderut. När lägren skola bryta upp, skall man blåsa larmsignal,
7 men när församlingen skall sammankallas, skolen I icke blåsa larmsignal, utan stöta i trumpeterna.
8 Och Arons söner, prästerna, äro de som skola blåsa i trumpeterna. Detta skall vara en evärdlig stadga för eder från släkte till släkte.
9 Och om I, i edert land, dragen ut till strid mot någon eder ovän som angriper eder, så skolen I blåsa larmsignal med

1 And Yahweh spake unto Moses, saying:
2 Make thee two trumpets of silver, of beaten work, shalt thou make them,—and they shall be unto thee for calling the assembly, and for setting forward the camps.
3 As soon as they blow therewith, so soon shall all the assembly assemble themselves unto thee, unto the entrance of the tent of meeting.
4 And, if, only once, they blow, then shall the princes, the heads of the thousands of Israel, gather themselves unto thee.
5 But, when ye blow an alarm, then shall set forward the camps that are encamped eastwards;
6 and, when ye blow a second alarm, then shall set forward the camps that are encamped southwards,—an alarm, shall they blow, for setting them forward.
7 But, in calling together the convocation, ye shall blow, but shall not sound an alarm.
8 And, the sons of Aaron the priests, shall blow with the trumpets,—and it shall be unto you for a statute age–abiding, unto your generations.
9 And, when ye go into war in your land, against the assailant that assaileth you, then shall ye blow an alarm with the trumpets,—and bring

Herran, teidän Jumalanne, mieleen ja pelastutte vihollisistanne.

trumpeterna; härigenom skolen I då bringas i åminnelse inför HERRENS, eder Guds, ansikte, och I skolen så bliva frälsta ifrån edra fiender.

yourselves to mind before Yahweh your God, and be saved, from your enemies.

10 Ja ilopäivinänne sekä juhlinanne ynnä uudenkuun päivinä puhaltakaa torviin uhratessanne poltto- ja yhteysuhrejanne, niin ne saattavat teidän Jumalanne muistamaan teitä. Minä olen Herra, teidän Jumalanne.

10 Och när I haven en glädjedag och haven edra högtider och nymånader, skolen I stöta i trumpeterna, då I offren edra brännoffer och tackoffer; så skola de bringa eder i åminnelse inför eder Guds ansikte. Jag är HERREN, eder Gud.»

10 And, in your day of rejoicing and in your appointed seasons, and in the beginnings of your months, then shall ye blow with the trumpets, over your ascending–sacrifices, and over your peace–offerings,—so shall they be unto you for a memorial before your God. I—Yahweh, am your God.

11 Toisen vuoden toisen kuukauden kahdentenakymmenentenä päivänä pilvi kohosi lain asumuksen päältä.

11 I andra året, i andra månaden, på tjugonde dagen i månaden höjde sig molnskyn från vittnesbördets tabernakel.

11 And so it came to pass, in the second year, in the second month, on the twentieth of the month, that the cloud lifted itself up, from off the habitation of the testimony;

12 Silloin israelilaiset lähtivät liikkeelle, leiri leirin jälkeen, Siinain erämaasta; ja pilvi pysähtyi Paaranin erämaassa.

12 Då bröto Israels barn upp från Sinais öken och tågade från lägerplats till lägerplats; och molnskyn stannade i öknen Paran.

12 and the sons of Israel set forward, by their removals, from the desert of Sinai,—and then the cloud abode in the desert of Paran.

13 Niin he ensi kerran lähtivät liikkeelle sillä tavoin, kuin Herra oli Mooseksen kautta käskenyt.

13 Och när de nu första gången bröto upp, efter HERRENS befallning genom Mose,

13 Thus then did they set forward, for the first time,—at the bidding of Yahweh, by the hand of Moses.

14 Juudan jälkeläisten leirin lippukunta lähti ensimmäisenä joukkona liikkeelle osastoittain, ja tätä osastoa johti Nahson, Amminadabin poika.

14 var Juda barns läger under sitt baner det första som bröt upp, häravdelning efter häravdelning; och anförare för denna här var Naheson, Amminadabs son.

14 So the standard of the camp of the sons of Judah set forward first, by their hosts, and, over his own host, was Nahshon, son of Amminadab;

15 Ja Isaskarin jälkeläisten sukukuntaosastoa johti Netanel, Suuarin poika.

15 Och anförare för den här som utgjordes av Isaskars barns stam var Netanel, Suars son.

15 and, over the host of the tribe of the sons of Issachar, Nethanel, son of Zuar;

16 Ja Sebulonin jälkeläisten

16 Och anförare för den här

16 and, over the host of the

sukukuntaosastoa johti Eliab, Heelonin poika.

17 Ja kun asumus oli purettu, niin lähtivät liikkeelle Geersonin pojat ja Merarin pojat, jotka kantoivat asumusta.

18 Sitten lähti Ruubenin leirin lippukunta liikkeelle osastoittain, ja tätä osastoa johti Elisur, Sedeurin poika.

19 Ja Simeonin jälkeläisten sukukuntaosastoa johti Selumiel, Suurisaddain poika.

20 Ja Gaadin jälkeläisten sukukuntaosastoa johti Eljasaf, Deguelin poika.

21 Sitten lähtivät kehatilaiset liikkeelle kantaen pyhiä esineitä. Ja asumus pantiin pystyyn, ennenkuin he saapuivat perille.

22 Sitten lähti Efraimin jälkeläisten leirin lippukunta liikkeelle osastoittain, ja tätä osastoa johti Elisama, Ammihudin poika.

23 Manassen jälkeläisten sukukuntaosastoa johti Gamliel, Pedasurin poika.

24 Benjaminin jälkeläisten sukukuntaosastoa johti Abidan, Gideonin poika.

25 Sitten lähti Daanin jälkeläisten leirin lippukunta liikkeelle kaikkien leirien jälkijoukkona, osastoittain,

som utgjordes av Sebulons barns stam var Eliab, Helons son.

17 Därefter, sedan tabernaklet hade blivit nedtaget, bröto Gersons barn och Meraris barn upp och buro tabernaklet.

18 Därefter bröt Rubens läger upp under sitt baner, häravdelning efter häravdelning; och anförare för denna här var Elisur, Sedeurs son.

19 Och anförare för den här som utgjordes av Simeons barns stam var Selumiel, Surisaddais son.

20 Och anförare för den här som utgjordes av Gads barns stam var Eljasaf, Deguels son.

21 Därefter bröto kehatiterna upp och buro de heliga tingen, och de andra satte upp tabernaklet, innan dessa hunno fram.

22 Därefter bröt Efraims barns läger upp under sitt baner, häravdelning efter häravdelning; och anförare för denna här var Elisama, Ammihuds son.

23 Och anförare för den här som utgjordes av Manasse barns stam var Gamliel, Pedasurs son.

24 Och anförare for den här som utgjordes av Benjamins barns stam var Abidan, Gideonis son.

25 Därefter bröt Dans barns läger upp under sitt baner, såsom eftertrupp i hela lägertåget, häravdelning efter

tribe of the sons of Zebulun, Eliab, son of Helon.

17 Then was taken down the habitation,—and the sons of Gershon and the sons of Merari set forward, bearing the habitation.

18 Then set forward the standard of the camp of Reuben, by their hosts,—and, over his own host, Elizur, son of Shedeur;

19 and, over the host of the tribe of the sons of Simeon, Shelumiel, son of Zurishaddai;

20 and, over the host of the tribe of the sons of Gad, Eliasaph, son of Deuel.

21 Then set forward the Kohathites, bearing the sanctuary,—and so the habitation was reared by the time they came in.

22 Then set forward the standard of the camp of the sons of Ephraim, by their hosts,—and, over his own host, was Elishama, son of Ammihud;

23 and, over the host of the tribe of the sons of Manasseh, Gamaliel, son of Pedahzur;

24 and, over the host of the tribe of the sons of Benjamin, Abidan, son of Gideoni.

25 Then set forward the standard of the camp of the sons of Dan, bringing up the rear of all the camps, by

ja tätä osastoa johti Ahieser, Ammisaddain poika.

26 Asserin jälkeläisten sukukuntaosastoa johti Pagiel, Okranin poika.

27 Ja Naftalin jälkeläisten sukukuntaosastoa johti Ahira, Eenanin poika.

28 Tällainen oli israelilaisten liikkeellelähtö osastoittain; niin he lähtivät liikkeelle.

29 Ja Mooses puhui Hoobabille, midianilaisen Reguelin, Mooseksen apen, pojalle: Me lähdemme siihen paikkaan, josta Herra on sanonut: 'Sen minä annan teille.' Lähde meidän kanssamme, niin me palkitsemme sinut hyvin, sillä Herra on luvannut hyvää Israelille.

30 Mutta hän vastasi hänelle: En lähde, vaan minä menen omaan maahani ja sukuni luo.

31 Niin Mooses sanoi: Älä jätä meitä, sillä sinähän tiedät, mihin meidän sopii leiriytyä erämaassa; rupea siis meille oppaaksi.

32 Jos lähdet meidän kanssamme, niin me annamme sinun saada osasi siitä hyvästä, minkä Herra meille suo.

33 Niin he lähtivät liikkeelle Herran vuoren luota ja

häravdelning; och anförare för denna här var Ahieser, Ammisaddais son.

26 Och anförare för den här som utgjordes av Asers barns stam var Pagiel, Okrans son.

27 Och anförare för den här som utgjordes av Naftali barns stam var Ahira, Enans son.

28 I denna ordning bröto Israels barn upp, häravdelning efter häravdelning. Och de bröto nu upp.

29 Och Mose sade till Hobab, som var son till midjaniten Reguel, Moses svärfader: »Vi bryta nu upp och tåga till det land om vilket HERREN har sagt: 'Det vill jag giva eder.' Följ du med oss, så vilja vi göra dig gott, ty HERREN har lovat Israel vad gott är.

30 Men han svarade honom: »Jag vill icke följa med, utan jag vill gå hem till mitt land och till min släkt.»

31 Då sade han: »Ack nej, övergiv oss icke. Du vet ju bäst var vi kunna lägra oss i öknen; bliv du därför nu vårt öga.

32 Om du följer med oss, skola vi låta också dig få gott av det goda som HERREN gör mot oss.

33 Så bröto de upp och tågade från HERRENS berg

their hosts,—and, over his own host, Ahiezur, son of Ammishaddai;

26 and, over the host of the tribe of the sons of Asher, Pagiel, son of Ochran;

27 and, over the host of the tribe of the sons of Naphtali, Ahira, son of Enan.

28 These, were the settings-forward of the sons of Israel, by their hosts,—thus did they set forward.

29 Then said Moses to Hobab, son of Raguel the Midianite, father-in-law of Moses: Setting forward, are we, unto the place of which Yahweh hath said, The same, will I give unto you,—Oh come with us, and we will do thee good, for, Yahweh, hath spoken good, concerning Israel.

30 And he said unto him, I will not go,—but, unto my own land, and unto my own kindred, will I go.

31 Then said he: I beseech thee, do not forsake us,—for, on this account, hast thou come to know of our encamping in the desert, so shalt thou be unto us, as eyes;

32 and it shall be, if thou wilt go with us,—yea it shall be that, with the very good wherewith Yahweh shall do us good, will we do good unto thee.

33 So then they went forward, from the mountain

vaelsivat kolme päivänmatkaa. Ja Herran liitonarkki kulki heidän edellänsä kolme päivänmatkaa etsimässä heille levähdyspaikkaa.

tre dagsresor. Och HERRENS förbundsark gick framför dem tre dagsresor, för att utse viloplats åt dem.

of Yahweh, a journey of three days,—and, the ark of the covenant of Yahweh, was going before them, a journey of three days, to search out for them a resting-place.

34 Ja Herran pilvi oli heidän päällänsä päivällä, kun he lähtivät leiristä liikkeelle.

34 Och HERRENS molnsky svävade över dem om dagen, när de bröto upp från sitt lägerställe.

34 And, the cloud of Yahweh, was over them by day,—when they set forward out of the camp.

35 Ja kun arkki lähti liikkeelle, niin Mooses lausui: Nouse, Herra, hajaantukoot sinun vihollisesi, ja sinun vihamiehesi paetkoot sinua.

35 Och så ofta arken bröt upp, sade Mose: »Stå upp, HERRE; må dina fiender varda förskingrade, och må de som hata dig fly för ditt ansikte.»

35 And it came to pass, when the ark set forward, that Moses said: Arise, O Yahweh! and scattered be thy foes, Let them that hate thee flee before thee;

36 Ja kun arkki laskettiin maahan, lausui hän: Palaja, Herra, Israelin heimojen kymmentuhansien tykö.

36 Och när den sattes ned, sade han: »Kom tillbaka, HERRE, till Israels ätters mångtusenden.»

36 But, when it rested, he said,—Return, O Yahweh! unto the myriads of the thousands of Israel.

11 luku

1 Mutta kansa tuskitteli, ja se oli paha Herran korvissa. Kun Herra sen kuuli, vihastui hän, ja Herran tuli syttyi heidän keskellään, ja se kulutti ulommaisen osan leiriä.

1 Men folket knorrade, och detta misshagade HERREN. Ty när HERREN hörde det, upptändes hans vrede, och HERRENS eld begynte brinna ibland dem och förtärde de som voro ytterst i lägret.

1 And it came to pass, that, when the people were giving themselves up to murmuring, it was grievous in the ears of Yahweh,—so Yahweh hearkened, and kindled was his anger, and the fire of Yahweh burned among them, and consumed the uttermost part of the camp.

2 Silloin kansa huusi Moosesta, ja Mooses rukoili Herraa; niin tuli alkoi sammua.

2 Då ropade folket till Mose, och Mose bad till HERREN, och så stannade elden av.

2 Then did the people make outcry unto Moses,—and Moses prayed unto Yahweh, and the fire sank down.

3 Ja sen paikan nimeksi pantiin Tabeera, koska Herran tuli oli siellä syttynyt heidän keskellään.

3 Och detta ställe fick namnet Tabeera, därför att HERRENS eld hade brunnit ibland dem.

3 So he called the name of that place, Taberah [i. e. "A Burning"], —because there burned among them the fire of Yahweh.

4 Mutta heidän keskuuteensa kerääntyneessä hylkyväessä heräsivät himot, ja niin

4 Och den blandade folkhop som åtföljde dem greps av lystnad; Israels barn själva begynte då ock åter att

4 Moreover, the mixed multitude that was in their midst, concealed not their lusting,—and so even the

israelilaisetkin rupesivat jälleen itkemään, sanoen: Voi jospa meillä olisi lihaa syödäksemme!
5 Me muistelemme kaloja, joita söimme Egyptissä ilmaiseksi, kurkkuja, melooneja, ruoholaukkaa, sipulia ja kynsilaukkaa.

6 Mutta nyt me näännymme, sillä eihän täällä ole mitään; emme saa nähdäkään muuta kuin tuota mannaa.
7 Ja manna oli korianderin siemenen kaltaista ja bedellion-pihkan näköistä.

8 Kansa samoili sitä kokoamassa ja jauhoi sitä käsikivillä tai survoi huhmaressa; sitten he keittivät sitä padassa ja valmistivat siitä kaltiaisia. Ja sen maku oli samanlainen kuin öljyleivoksen.
9 Ja kasteen laskeutuessa yöllä leiriin laskeutui mannakin siihen.

10 Ja Mooses kuuli, kuinka kansa, joka suku, itki, kukin majansa ovella; niin Herra vihastui kovin, ja myös Mooseksen silmissä se oli paha.

11 Ja Mooses sanoi Herralle: Miksi olet tehnyt niin pahoin palvelijallesi, ja miksi en ole saanut armoa sinun silmiesi edessä, koska olet pannut kaiken tämän kansan minun taakakseni?

gråta och sade: »Ack om vi hade kött att äta!

5 Vi komma ihåg fisken som vi åt i Egypten för intet, så ock gurkorna, melonerna, purjolöken, rödlöken och vitlöken.

6 Men nu försmäkta våra själar, ty här finnes alls intet; vi få intet annat se än manna.

7 Men mannat liknade korianderfrö och hade samma utseende som bdelliumharts.
8 Folket gick omkring och samlade sådant, och malde det därefter på handkvarn eller stötte sönder det i mortel, och kokte det sedan i gryta och bakade kakor därav; och det smakade såsom fint bakverk med olja.

9 När daggen om natten föll över lägret, föll ock mannat där.

10 Och Mose hörde huru folket i sina särskilda släkter grät, var och en vid ingången till sitt tält; och HERRENS vrede upptändes storligen, och Mose själv blev misslynt.
11 Och Mose sade till HERREN: »Varför har du gjort så illa mot din tjänare, och varför har jag så litet funnit nåd för dina ögon, att du har lagt på mig bördan av hela detta folk?

sons of Israel, fell away and wept, and said: Who will grant us to eat, flesh?

5 We remember the fish that we did eat in Egypt, without money,—the cucumbers, and the water–melons, and the leeks and the onions, and the garlick.
6 But, now, our soul is dried up, there is nothing at all,—unless, unto the manna, [we turn] our eyes.

7 Now, the manna, was, like coriander seed, and the appearance thereof like the appearance of bdellium.
8 The people used to go about and pick it up, and grind it with a pair of millstones, or pound it in a mortar, and boil it in a pot, and make it into round cakes,—then was the taste thereof like the taste of a sweet cake made with oil.
9 When the dew came down upon the camp by night, the manna came down thereupon.
10 So then Moses heard the people weeping by their families, every one at the entrance of his tent,—then kindled the anger of Yahweh fiercely, and, in the eyes of Moses, it was grievous.
11 And Moses said unto Yahweh—Wherefore hast thou let thy servant come to grief, and wherefore have I not found favour in thine eyes,—that thou shouldest lay the burden of all this

12 Olenko minä kaiken tämän kansan äiti tai isä, koska käsket minua kantamaan sitä sylissäni, niinkuin hoitaja kantaa imeväistä lasta, siihen maahan, jonka olet valalla vannoen luvannut heidän isillensä?

12 Är då jag moder eller fader till hela detta folk, eftersom du säger till mig att jag skall bära det i min famn, såsom spenabarnet bäres av sin vårdare, in i det land som du med ed har lovat åt deras fäder?

12 Did, I, conceive all this people, or, I, beget them,—that thou shouldest say unto me, Carry them in thy bosom, as a nursing father carrieth a suckling, unto the soil which thou didst swear unto their fathers?

13 Mistä minulla on lihaa antaa kaikelle tälle kansalle, kun he ahdistavat minua itkullaan sanoen: 'Anna meille lihaa syödäksemme'?

13 Varifrån skall jag få kött att giva åt hela detta folk? De gråta ju och vända sig mot mig och säga: 'Giv oss kött, så att vi få äta.'

13 Whence should, I, have flesh to give to all this people,—for they keep weeping by me, saying, Oh give us flesh, that we may eat!

14 En minä jaksa yksinäni kantaa koko tätä kansaa, sillä se on minulle liian raskas.

14 Jag förmår icke ensam bära hela detta folk, ty det bliver mig för tungt.

14 Unable, am, I, by myself, to carry all this people,—for they are too heavy for me.

15 Ja jos näin aiot kohdella minua, niin surmaa minut mieluummin, jos olen saanut armon sinun silmiesi edessä, ja päästä minut näkemästä tätä kurjuutta.

15 Vill du så handla mot mig, så dräp mig hellre med ens, om jag har funnit nåd för dina ögon, och låt mig slippa detta elände.»

15 But, if, in this way, thou art going to deal with me, slay me, I beseech thee, slay, if I have found favour in thine eyes,—and let me not see my grief.

16 Silloin Herra puhui Moosekselle: Kutsu kokoon minua varten seitsemänkymmentä miestä Israelin vanhimpia, jotka tiedät kansan vanhimmiksi ja päällysmiehiksi; tuo heidät ilmestysmajalle, ja he asettukoot sinne sinun kanssasi.

16 Då sade HERREN till Mose: »Samla ihop åt mig sjuttio män av de äldste i Israel, dem som du vet höra till de äldste i folket och till dess tillsyningsmän; och för dessa fram till uppenbarelsetältet och låt dem ställa sig där hos dig.

16 Then said Yahweh unto Moses—Gather thou unto me seventy men, from among the elders of Israel, of whom thou knowest that they are elders of the people, and their overseers,—then shalt thou take them unto the tent of meeting, and they shall station themselves there, with thee.

17 Minä sitten astun alas ja puhun siellä sinun kanssasi ja otan henkeä, joka sinussa on, ja annan heille; siten he voivat auttaa sinua tuon kansataakan kantamisessa, ettei sinun tarvitse sitä yksinäsi kantaa.

17 Där vill jag då stiga ned och tala med dig, och jag vill taga av den ande som är över dig och låta komma över dem; sedan skola de bistå dig med att bära på bördan av folket, så att du slipper bära den ensam.

17 Then will I come down, and speak with thee there, and will take of the spirit that is upon thee, and put upon them,—and they shall carry, with thee, the burden of the people, and, thou, shalt not carry it, by thyself.

18 Mutta kansalle sano: Pyhittäytykää huomiseksi, niin saatte syödä lihaa, koska itkitte Herran kuullen, sanoen: 'Voi, jospa meillä olisi lihaa syödäksemme! Egyptissä meidän oli hyvä olla.' Herra antaa nyt teille lihaa syödäksenne.

18 Och till folket skall du säga: Helgen eder till i morgon, så skolen I få kött att äta, eftersom I haven gråtit inför HERREN och sagt: 'Ack om vi hade kött att äta! I Egypten var oss gott att vara!' Så skall nu HERREN giva eder kött att äta.

18 And, unto the people, shalt thou say: Hallow yourselves by tomorrow, and ye shall eat flesh, for ye have wept in the ears of Yahweh, saying—Who will grant us to eat flesh? for it was well with us in Egypt,—so then Yahweh will give you flesh, and ye shall eat.

19 Eikä siinä ole teille syömistä ainoastaan päiväksi tai kahdeksi, tai viideksi tai kymmeneksi tai kahdeksikymmeneksi päiväksi,

19 Icke allenast en dag eller två dagar skolen I få äta det, icke allenast fem dagar eller tio dagar eller tjugu dagar,

19 Not one day, shall ye eat, nor two days,—nor five days, nor ten days, nor twenty days:

20 vaan kuukauden päiviksi, kunnes ette enää siedä sen hajua ja se iljettää teitä. Sillä te olette pitäneet halpana Herran, joka on teidän keskellänne, ja itkeneet hänen edessänsä sanoen: 'Miksi lähdimmekään Egyptistä!'

20 utan en hel månads tid, till dess att det går ut genom näsan på eder och bliver eder vämjeligt; detta därför att I haven förkastat HERREN, som är mitt ibland eder, och haven gråtit inför hans ansikte och sagt: 'Varför drogo vi då ut ur Egypten?'»

20 for a month of days, until it cometh forth out of your nostrils, so shall it become to you a loathsome thing,—because ye have refused Yahweh who is in your midst, and have wept before him, saying, Wherefore, now, came we forth out of Egypt?

21 Mooses vastasi: Kuusisataa tuhatta jalkamiestä on sitä kansaa, jonka keskuudessa minä elän, ja kuitenkin sinä sanot: 'Minä annan heille lihaa, niin että heillä on sitä syödä kuukauden päivät.'

21 Mose sade: »Av sex hundra tusen man till fots utgöres det folk som jag har omkring mig, och dock säger du: 'Kött vill jag giva dem, så att de hava att äta en månads tid!'

21 And Moses said, Six hundred thousand footmen, are the people in whose midst am, I: yet, thou, hast said—Flesh, will I give unto them, and they shall eat for a month of days.

22 Onko lampaita ja raavaita teurastettaviksi heille, niin että heille riittää, vai kootaanko heille kaikki meren kalat, niin että heille riittää?

22 Finnas då får och fäkreatur att slakta åt dem i sådan mängd att det räcker till för dem? Eller skall man samla ihop alla havets fiskar åt dem, så att det räcker till för dem?»

22 Shall, the flocks and herds, be slaughtered for them, that it may suffice for them? Shall, all the fishes of the sea, be gathered together unto them, that it may suffice for them?

23 Mutta Herra sanoi Moosekselle: Onko Herran käsi lyhyt? Nyt saat nähdä, toteutuuko sinulle minun

23 HERREN svarade Mose: »Är då HERRENS arm för kort? Du skall nu få se om det som jag har sagt skall

23 Then said Yahweh unto Moses, Shall, the hand of Yahweh, fail? Now, shalt thou see whether my word come

sanani vai eikö.
24 Niin Mooses meni ulos ja kertoi kansalle Herran sanat. Sitten hän kutsui kokoon seitsemänkymmentä miestä kansan vanhimpia ja asetti heidät majan ympärille.

25 Silloin Herra astui alas pilvessä ja puhutteli häntä, otti henkeä, joka hänessä oli, ja antoi sitä niille seitsemällekymmenelle vanhimmalle. Kun henki laskeutui heihin, niin he joutuivat hurmoksiin, mutta sen jälkeen he eivät enää siihen joutuneet.
26 Mutta leiriin oli heitä jäänyt kaksi miestä, toisen nimi oli Eldad ja toisen nimi Meedad. Heihinkin henki laskeutui, sillä hekin olivat luetteloon merkityt, vaikka eivät olleet lähteneet majalle; nämä joutuivat leirissä hurmoksiin.

27 Silloin riensi muuan nuorukainen ja ilmoitti Moosekselle sanoen: Eldad ja Meedad ovat joutuneet hurmoksiin leirissä.
28 Mutta Joosua, Nuunin poika, joka oli ollut Mooseksen palvelija nuoruudestaan asti, puuttui puheeseen sanoen: Oi, herrani Mooses, kiellä heitä!
29 Mutta Mooses vastasi hänelle: Oletko kateellinen minun puolestani? Oi, jospa koko Herran kansa olisi profeettoja, niin että Herra

vederfaras dig eller icke.»
24 Och Mose gick ut och förkunnade för folket vad HERREN hade sagt. Sedan samlade han ihop sjuttio män av de äldste i folket och lät dem ställa sig runt omkring tältet.

25 Då steg HERREN ned i molnskyn och talade till honom, och tog av den ande som var över honom och lät komma över de sjuttio äldste. Då nu anden föll på dem, begynte de profetera, vilket de sedan icke mer gjorde.

26 Och två män hade stannat kvar i lägret; den ene hette Eldad och den andre Medad. Också på dem föll anden, ty de voro bland de uppskrivna, men hade likväl icke gått ut till tältet; och de profeterade i lägret.

27 Då skyndade en ung man bort och berättade detta för Mose och sade: »Eldad och Medad profetera i lägret.»

28 Josua, Nuns son, som hade varit Moses tjänare allt ifrån sin ungdom, tog då till orda och sade: »Mose, min herre, förbjud dem det.»

29 Men Mose sade till honom: »Skall du så nitälska för mig? Ack att fastmer allt HERRENS folk bleve profeter, därigenom att

to pass unto thee, or not.
24 And Moses went forth, and spake unto the people the words of Yahweh,—and gathered together seventy men from among the elders of the people, and caused them to stand, round about the tent.
25 Then Yahweh, came down, in the cloud, and spake unto him, and took of the spirit that was upon him, and gave unto the seventy men—the elders. And it came to pass, that, when the spirit rested upon them, they prophesied, and then did so no more.
26 Now there were two men left behind in the camp—the name of the one, was Eldad, and, the name of the other, Medad, so then the spirit, rested on them—they, being among them who were written, though they had not gone forth unto the tent,—but they prophesied in the camp.
27 And there ran a young man, and told Moses, and said,—Eldad and Medad, are prophesying in the camp!

28 Then responded Joshua, son of Nun, the attendant of Moses from his youth, and said,—My lord Moses, forbid them!

29 But Moses said unto him, Art, thou, jealous for, me? Oh would that, all the people of Yahweh, were prophets! Yea, let Yahweh

antaisi henkensä heihin!

30 Sitten Mooses siirtyi takaisin leiriin ja hänen kanssaan Israelin vanhimmat.

31 Mutta Herran lähettämä tuuli nousi ja ajoi edellään viiriäisiä mereltä päin ja painoi niitä leiriin päivänmatkan laajuudelta joka suunnalle leiristä, lähes kahden kyynärän korkeuteen maasta.

32 Silloin kansa ryhtyi kokoamaan viiriäisiä ja kokosi niitä koko sen päivän ja koko yön ja koko seuraavan päivän. Vähin määrä, jonka joku sai kootuksi, oli kymmenen hoomer-mittaa. Ja he levittivät niitä pitkin leiriä kuivamaan.

33 Mutta lihan vielä ollessa heidän hampaissaan, ennenkuin se oli syöty loppuun, syttyi Herran viha kansaa kohtaan, ja Herra tuotti kansalle hyvin suuren surman.

34 Ja sen paikan nimeksi pantiin Kibrot-Hattaava, koska sinne haudattiin kansasta ne, jotka olivat antautuneet halunsa valtaan.

35 Kibrot-Hattaavasta kansa lähti liikkeelle Haserotia kohti ja pysähtyi Haserotiin.

HERREN läte sin Ande komma över dem!»

30 Sedan gick Mose tillbaka till lägret med de äldste i Israel.

31 Och en stormvind for ut ifrån HERREN, och den förde med sig vaktlar från havet och drev dem över lägret, en dagsresa vitt på vardera sidan, runt omkring lägret, och vid pass två alnar högt över marken.

32 Då stod folket upp och gick hela den dagen och sedan hela natten och hela den följande dagen och samlade ihop vaktlar; det minsta någon samlade var tio homer. Och de bredde ut dem runt omkring lägret.

33 Men under det att de ännu hade köttet mellan tänderna, innan det var förtärt, upptändes HERRENS vrede mot folket, och HERREN anställde ett mycket stort nederlag bland folket.

34 Och detta ställe fick namnet Kibrot-Hattaava, ty där begrov man dem av folket, som hade gripits av lystnad.

35 Från Kibrot-Hattaava bröt folket upp och tågade till Haserot; och i Haserot stannade de.

put his spirit upon them!

30 Then was Moses received back into the camp,—he, and the elders of Israel.

31 Now, a wind, had sprung up, from Yahweh, and cut off quails from the sea, and let them lie over the camp—as it were a days journey here, and a days journey there, round about the camp,—and as it were two cubits, on the face of the land.

32 And the people rose up all that day and all the night and all the next day, and gathered the quails, he that did least, gathered ten homers,—and they spread them out for themselves, spreading away, round about the camp.

33 The flesh, was yet between their teeth, not yet chewed,—when, the anger of Yahweh, had kindled upon the people, and Yahweh smote the people, with an exceeding great plague.

34 And the name of that place was called, Kibroth-hattaavah,—because, there, they buried the people who had lusted.

35 From Kibroth-hattaavah, the people set forward to Hazeroth,—and they remained in Hazeroth.

12 luku

1 Mutta Mirjam ja Aaron parjasivat Moosesta etiopialaisen naisen tähden, jonka hän oli ottanut vaimokseen; sillä hän oli ottanut vaimokseen etiopialaisen naisen.
2 Ja he sanoivat: Ainoastaan Mooseksen kauttako Herra puhuu? Eikö hän puhu myös meidän kauttamme? Ja Herra kuuli sen.
3 Mutta Mooses oli sangen nöyrä mies, nöyrempi kuin kukaan muu ihminen maan päällä.

4 Niin Herra sanoi äkisti Moosekselle ja Aaronille ja Mirjamille: Menkää te kaikki kolme ilmestysmajalle. Ja he menivät kaikki kolme sinne.
5 Silloin Herra astui alas pilvenpatsaassa, asettui majan ovelle ja kutsui Aaronia ja Mirjamia; molemmat menivät sinne.

6 Ja Herra sanoi: Kuulkaa minun sanani. Jos keskuudessanne on profeetta, niin minä ilmestyn hänelle näyssä, puhun hänen kanssaan unessa.
7 Niin ei ole minun palvelijani Mooses, hän on uskollinen koko minun talossani;
8 hänen kanssaan minä puhun suusta suuhun, avoimesti enkä peitetyin

1 Och Mirjam jämte Aron talade illa om Mose för den etiopiska kvinnans skull som han hade tagit till hustru; han hade nämligen tagit en etiopisk kvinna till hustru.

2 Och de sade: »Är då Mose den ende som HERREN talar med? Talar han icke också med oss?» Och HERREN hörde detta.

3 Men mannen Mose var mycket saktmodig, mer än någon annan människa på jorden.

4 Och strax sade HERREN till Mose, Aron och Mirjam: »Gån ut, I tre, till uppenbarelsetältet.» Och de gingo ditut, alla tre.

5 Då steg HERREN ned i en molnstod och blev stående vid ingången till tältet; och han kallade på Aron och Mirjam, och de gingo båda ditut.
6 Och han sade: »Hören nu mina ord. Eljest om någon är en profet bland eder, giver jag, HERREN, mig till känna för honom i syner och talar med honom i drömmar.
7 Men så gör jag icke med min tjänare Mose; i hela mitt hus är han betrodd.

8 Muntligen talar jag med honom, öppet och icke i förtäckta ord, och han får

1 And Miriam and Aaron spake against Moses, on account of the Cushite woman whom he had taken,—for, a Cushite woman, had he taken.

2 And they said: Is it, only, and solely, with Moses, that Yahweh hath spoken? With us also, hath he not spoken? And Yahweh heard it.
3 Now, the man Moses, was patient, exceedingly,—above all the sons of earth, who were on the face of the ground.
4 Then said Yahweh, suddenly, unto Moses, and unto Aaron, and unto Miriam, Come out, ye three, unto the tent of meeting. And they three went out.
5 Then Yahweh came down, in a pillar of cloud, and stood at the entrance of the tent,—and called Aaron and Miriam, and they both went forth.
6 Then said he, Hear, I beseech you, my words. When ye have your prophet, As Yahweh, in a vision, will I make myself known, unto him; In a dream, will I speak with him.
7 Not so, my servant Moses,—In all my house, trusty, is he:

8 Mouth to mouth, do I speak with him, And plainly—not in dark sayings, And, the

sanoin, ja hän saa katsella Herran muotoa. Miksi ette siis peljänneet puhua minun palvelijaani Moosesta vastaan?
9 Ja Herran viha syttyi heitä kohtaan, ja hän meni pois.
10 Kun pilvi oli poistunut majan päältä, niin katso, Mirjam oli lumivalkea pitalista; ja Aaron kääntyi Mirjamiin päin, ja katso, tämä oli pitalinen.
11 Silloin Aaron sanoi Moosekselle: Oi, herrani! Älä pane meidän päällemme syntiä, jonka olemme tyhmyydessä tehneet.
12 Älä anna hänen jäädä kuolleen sikiön kaltaiseksi, jonka ruumis on puoleksi mädännyt, kun se äitinsä kohdusta tulee.
13 Silloin Mooses huusi Herran puoleen sanoen: Oi, Jumala! Paranna hänet!

14 Herra vastasi Moosekselle: Jos hänen isänsä olisi sylkenyt häntä silmille, eikö hänen olisi ollut hävettävä seitsemän päivää? Olkoon hän nyt suljettuna ulos leiristä seitsemän päivää, ja sitten hän pääsköön takaisin.

15 Niin Mirjam oli suljettuna ulos leiristä seitsemän päivää, eikä kansa lähtenyt liikkeelle, ennenkuin Mirjam oli tuotu takaisin.

skåda HERRENS gestalt. Varför haven I då icke haft försyn för att tala illa om min tjänare Mose?»

9 Och HERRENS vrede upptändes mot dem, och han övergav dem.
10 När så molnskyn drog sig tillbaka från tältet, se, då var Mirjam vit såsom snö av spetälska; när Aron vände sig till Mirjam, fick han se att hon var spetälsk.
11 Då sade Aron till Mose: »Ack, min herre, lägg icke på oss bördan av en synd som vi i vår dårskap hava begått.

12 Låt henne icke bliva lik ett dödfött foster, vars kropp är till hälften förstörd, när det kommer ut ur sin moders liv.»
13 Då ropade Mose till HERREN och sade: »O Gud, gör henne åter frisk.»

14 HERREN svarade Mose: »Om hennes fader hade spottat henne i ansiktet, skulle hon ju hava fått sitta med skam i sju dagar. Må hon alltså nu hållas innestängd i sju dagar utanför lägret; sedan får hon komma tillbaka dit igen.»

15 Så hölls då Mirjam innestängd i sju dagar utanför lägret, och folket bröt icke upp, förrän Mirjam hade kommit tillbaka.

form of Yahweh, doth he discern,—Wherefore, then, were ye not afraid to speak against my servant—against Moses?
9 And the anger of Yahweh kindled upon them, and he departed.
10 And, when, the cloud, removed from off the tent,—lo! Miriam, leprous, like snow! And Aaron turned unto Miriam, and lo! . . . leprous!

11 Then said Aaron unto Moses,—Oh my lord, do not, I beseech thee, lay upon us sin, although we have made ourselves foolish, and although we have sinned.
12 Let her not, I beseech thee, remain like the still-born,—which, when it is born of its mother, the half of its flesh is consumed.
13 Then Moses made outcry unto Yahweh, saying,—O GOD, I beseech thee, grant healing, I beseech thee, unto her.
14 And Yahweh said unto Moses: If, her own father, had, but spat, in her face, would she not have acknowledged the shame for seven days? Let her shut herself up for seven days, outside the camp, and, afterwards, let her be received back.
15 So Miriam shut herself up, outside the camp, for seven days,—and, the people, set not forward, until Miriam had been received back.

13 luku

1 Sen jälkeen kansa lähti liikkeelle Haserotista ja leiriytyi Paaranin erämaahan.	1 Därefter bröt folket upp från Haserot och lägrade sig i öknen Paran.	1 Then spake Yahweh unto Moses, saying:
2 Ja Herra puhui Moosekselle sanoen:	2 Och HERREN talade till Mose och sade:	2 Send for thee men, and let them spy out the land of Canaan, which I, am giving unto the sons of Israel,—one man each, for the tribe of his fathers, shalt thou send, each one a prince among them.
3 Lähetä miehiä vakoilemaan Kanaanin maata, jonka minä annan israelilaisille; lähettäkää mies kustakin isien sukukunnasta, ainoastaan niitä, jotka ovat ruhtinaita heidän keskuudessaan.	3 »Sänd åstad några män för att bespeja Kanaans land, som jag vill giva åt Israels barn. En man ur var fädernestam skolen I sända, men allenast sådana som äro hövdingar bland dem.»	3 So then Moses sent them out of the desert of Paran, at the bidding of Yahweh,—all of them, great men, heads of the sons of Israel, were they.
4 Niin Mooses lähetti heidät Paaranin erämaasta Herran käskyn mukaan; kaikki ne miehet olivat israelilaisten päämiehiä.	4 Och Mose sände från öknen Paran åstad sådana män, efter HERRENS befallning; allasammans hörde de till huvudmännen bland Israels barn.	4 And, these, are their names,—Of the tribe of Reuben, Shammua, son of Zaccur;
5 Ja nämä olivat heidän nimensä: Ruubenin sukukunnasta Sammua, Sakkurin poika,	5 Och dessa voro namnen på dem: Av Rubens stam: Sammua, Sackurs son;	5 Of the tribe of Simeon, Shaphat, son of Hori;
6 Simeonin sukukunnasta Saafat, Hoorin poika,	6 av Simeons stam: Safat, Horis son;	6 Of the tribe of Judah, Caleb, son of Jephunneh;
7 Juudan sukukunnasta Kaaleb, Jefunnen poika,	7 av Juda stam: Kaleb, Jefunnes son;	7 Of the tribe of Issachar, Igal, son of Joseph;
8 Isaskarin sukukunnasta Jigal, Joosefin poika,	8 av Isaskars stam: Jigeal, Josefs son;	8 Of the tribe of Ephraim, Hoshea, son of Nun;
9 Efraimin sukukunnasta Hoosea, Nuunin poika,	9 av Efraims stam: Hosea, Nuns son;	9 Of the tribe of Benjamin, Palti, son of Raphu;
10 Benjaminin sukukunnasta Palti, Raafun poika,	10 av Benjamins stam: Palti, Rafus son;	10 Of the tribe of Zebulun, Gaddiel, son of Sodi;
11 Sebulonin sukukunnasta Gaddiel, Soodin poika,	11 av Sebulons stam: Gaddiel, Sodis son;	11 Of the tribe of Joseph—of the tribe of Manasseh, Gaddi, son of Susi;
12 Manassen sukukunnasta	12 av Josefs stam: av	12 Of the tribe of Dan,

Joosefin sukukuntaa Gaddi, Suusin poika,
13 Daanin sukukunnasta Ammiel, Gemallin poika,
14 Asserin sukukunnasta Setur, Miikaelin poika,
15 Naftalin sukukunnasta Nahbi, Vofsin poika,
16 Gaadin sukukunnasta Genuel, Maakin poika.

17 Nämä olivat niiden miesten nimet, jotka Mooses lähetti maata vakoilemaan. Mutta Mooses kutsui Hoosean, Nuunin pojan, Joosuaksi.
18 Ja lähettäessään heidät vakoilemaan Kanaanin maata Mooses sanoi heille: Lähtekää nyt Etelämaahan ja nouskaa vuoristoon

19 ja katselkaa, minkälainen maa on ja minkälainen kansa, joka siinä asuu, onko se voimakas vai heikko, onko sitä vähän vai paljon,
20 ja minkälainen maa on, jossa se asuu, onko se hyvä vai huono, ja minkälaiset ne kaupungit ovat, joissa se asuu, avonaisia kyliäkö vai varustettuja kaupunkeja,

21 ja minkälaista on maa, lihavaa vai laihaa, onko siinä puita vai ei. Ja olkaa rohkealla mielellä ja ottakaa mukaanne sen maan hedelmiä. Oli näet se

Manasse stam: Gaddi, Susis son;
13 av Dans stam: Ammiel, Gemallis son;
14 av Asers stam: Setur, Mikaels son;
15 av Naftali stam: Nahebi, Vofsis son;
16 av Gads stam; Geuel, Makis son.

17 Dessa voro namnen på de män som Mose sände åstad för att bespeja landet. Men Mose gav Hosea, Nuns son, namnet Josua.

18 Och Mose sände dessa åstad för att bespeja Kanaans land. Och han sade till dem: »Dragen nu upp till Sydlandet, och dragen vidare upp till Bergsbygden.
19 Och sen efter, hurudant landet är, och om folket som bor däri är starkt eller svagt, om det är litet eller stort,

20 och hurudant landet är, vari de bo, om det är gott eller dåligt, och hurudana de platser äro, där de bo, om de bo i läger eller i befästa städer,

21 och hurudant själva landet är, om det är fett eller magert, om träd finnas där eller icke. Varen vid gott mod, och tagen med eder hit av landets frukt.»

Ammiel, son of Gemalli;
13 Of the tribe of Asher, Sethur, son of Michael;
14 Of the tribe of Naphtali, Nahbi, son of Vophsi;
15 Of the tribe of Gad, Geuel, son of Machi.
16 These, are the names of the men, whom Moses sent, to spy out the land,—but Moses called Hoshea son of Nun, Joshua.

17 So Moses sent them, to spy out the land of Canaan,—and said unto them—Go up, here, in the South, Yea ye shall go up the mountain;
18 And shall see the land, what it is,—And the people that dwell thereupon. Whether they are, strong, or weak, Whether they are, few, or, many;
19 And what, the land, is, wherein they dwell, Whether it is, good, or, bad,—And the cities within which they dwell, Whether in camps, or in strongholds;
20 And what the land is, Whether, fat, or, lean, Whether there is timber therein, or is not. Then shall ye pluck up courage, and take of the fruit of the land. Now, the days, were the days of the firstfruits of grapes.
21 So they went up, and spied out the land,—from the wilderness of Zin unto Rehob, at the entering in of Hamath.

aika, jolloin ensimmäiset rypäleet kypsyivät.

Det var nämligen vid den tid då de första druvorna voro mogna

22 Niin he lähtivät sinne ja vakoilivat maata Siinin erämaasta Rehobiin asti, josta mennään Hamatiin.

22 Så drogo de åstad och bespejade landet från öknen Sin ända till Rehob, där vägen går till Hamat.

22 Yea they went up in the South, and entered as far as Hebron, and, there, were Ahiman, Sheshai and Talmai, descendants of the Anak. Now, Hebron, was built, seven years, before Zoan of Egypt.

23 Ja he lähtivät Etelämaahan ja tulivat Hebroniin, jossa asuivat Ahiman, Seesai ja Talmai, Anakin jälkeläiset. Mutta Hebron oli rakennettu seitsemän vuotta ennen Egyptin Sooania.

23 De drogo upp till Sydlandet och kommo till Hebron; där bodde Ahiman, Sesai och Talmai, Anaks avkomlingar. Men Hebron byggdes sju år före Soan i Egypten.

23 And they entered as far as the ravine of Eschol, and cut down, from thence, a branch with one cluster of grapes, and bare it on a pole, between two,—also of the pomegranates and of the figs.

24 Ja he tulivat Rypälelaaksoon; sieltä he leikkasivat viiniköynnöksen, jossa oli rypäleterttu, ja kahden miehen täytyi kantaa sitä korennolla; samoin he ottivat granaattiomenia ja viikunoita.

24 Och de kommo till Druvdalen; där skuro de av en kvist med en ensam druvklase på, och denna bars sedan på en stång av två man. Därtill togo de granatäpplen och fikon.

24 That place, was called, The Ravine of Eschol[=" Cluster-ravine"]—on account of the cluster, which was cut down from thence by the sons of Israel.

25 Se paikka nimitettiin Rypälelaaksoksi, rypäleen tähden, jonka israelilaiset sieltä leikkasivat.

25 Detta ställe blev kallat Druvdalen för den druvklases skull som Israels barn där skuro av.

25 And they returned from spying out the land,—at the end of forty days.

26 Ja he palasivat maata vakoilemasta neljänkymmenen päivän kuluttua.

26 Och efter fyrtio dagar vände de tillbaka, sedan de hade bespejat landet.

26 So they took their journey, and came in unto Moses and unto Aaron, and unto all the assembly of the sons of Israel, into the wilderness of Paran, towards Kadesh,—and brought back word—unto them, and unto all the assembly, and showed them the fruit of the land.

27 He vaelsivat ja tulivat Mooseksen, Aaronin ja kaiken Israelin kansan luo

27 De gingo åstad och kommo till Mose och Aron och Israels barns hela

27 And they recounted unto him, and said, We entered into the land whither thou

Paaranin erämaahan Kaadekseen. Ja he tekivät heille ja kaikelle kansalle selkoa matkastaan ja näyttivät heille sen maan hedelmiä.

menighet i öknen Paran, i Kades, och avgåvo sin berättelse inför dem och hela menigheten och visade dem landets frukt.

didst send us,—and surely it doth, flow with milk and honey, and, this, is the fruit thereof.

28 Ja he kertoivat hänelle sanoen: Me menimme siihen maahan, jonne meidät lähetit. Ja se tosiaankin vuotaa maitoa ja mettä, ja tällaisia ovat sen hedelmät.

28 De förtäljde för honom och sade: »Vi kommo till det land dit du sände oss. Och det flyter i sanning av mjölk och honung, och här är dess frukt.

28 Nevertheless surely, mighty, are the people that dwell in the land,—and, the cities, walled in, exceeding great, moreover also, the descendants of the Anak, saw we there.

29 Mutta kansa, joka siinä maassa asuu, on voimallista, ja kaupungit ovat lujasti varustettuja ja hyvin suuria; näimmepä siellä Anakin jälkeläisiäkin.

29 Men folket som bor i landet är starkt, och städerna äro välbefästa och mycket stora; ja, vi sågo där också avkomlingar av Anak.

29 Amalek, dwelleth in the land of the South; And, the Hittite and the Jebusite and the Amorite, dwell in the mountain, And, the Canaanite, dwelleth by the sea, and by the side of the Jordan.

30 Amalekilaiset asuvat Etelämaassa ja heettiläiset, jebusilaiset ja amorilaiset asuvat vuoristossa, ja kanaanilaiset asuvat meren rannalla ja Jordanin varsilla.

30 Amalekiterna bo i Sydlandet, hetiterna, jebuséerna och amoréerna bo i Bergsbygden, och kananéerna bo vid havet och utmed Jordan.»

30 And Caleb stilled the people unto Moses,—and said unto them—Let us go, straight up, and possess it, for we shall, surely prevail, against it.

31 Ja Kaaleb koitti tyynnyttää kansaa napisemasta Moosesta vastaan ja sanoi: Menkäämme sittenkin sinne ja ottakaamme se haltuumme, sillä varmasti me sen voitamme.

31 Men Kaleb sökte stilla folket, så att de icke skulle knota emot Mose; han sade: »Låt oss ändå draga ditupp och intaga det, ty förvisso skola vi bliva det övermäktiga.»

31 But, the men who went up with him, said, We cannot go up against the people,—for, stronger, are they than we.

32 Mutta ne miehet, jotka olivat käyneet hänen kanssaan siellä, sanoivat: Emme me kykene käymään sen kansan kimppuun, sillä se on meitä voimakkaampi.

32 Men de män som hade varit däruppe med honom sade: »Vi kunna icke draga upp mot detta folk, ty de äro oss för starka.»

32 So they sent forth a rumour of the land which they had spied out, among the sons of Israel, saying,—As touching the land through which we passed, to spy it out, it is, land that eateth up them who dwell therein, And, all the people that we saw in the midst thereof, were men of great stature.

33 Niin he saattoivat israelilaisten keskuudessa pahaan huutoon sen maan, jota olivat olleet vakoilemassa, sanoessaan: Se maa, jota olemme kierrelleet ja vakoilleet, on maa, joka syö omat asukkaansa; ja kaikki kansa, jota me siellä näimme, oli kookasta väkeä.

33 Och de talade bland Israels barn illa om landet som de hade bespejat; de sade: »Det land som vi hava genomvandrat och bespejat är ett land som förtär sina inbyggare, och alla människor, som vi där sågo, voro resligt folk.

33 And, there, saw we the giants, sons of Anak, [descended] of the giants,—And we were, in our own eyes, as grasshoppers, And, so, were we in their eyes.

34 Näimmepä siellä jättiläisiäkin, Anakin jättiläisheimon jälkeläisiä, ja me olimme mielestämme kuin heinäsirkkoja; sellaisia me heistäkin olimme.

34 Vi sågo där ock jättarna, Anaks barn, av jättestammen; vi tyckte då att vi själva voro såsom gräshoppor, och sammalunda tyckte de om oss.

14 luku

1 Silloin koko kansa alkoi huutaa ja parkua, ja kansa itki sen yön.

1 Då begynte hela menigheten ropa och skria, och folket grät den natten.

1 Then did all the assembly lift up, and give forth their voice,—and the people wept throughout that night.

2 Ja kaikki israelilaiset napisivat Moosesta ja Aaronia vastaan, ja koko kansa sanoi heille: Jospa olisimme kuolleet Egyptin maahan tai tähän erämaahan! Jospa olisimme kuolleet!

2 Och alla Israels barn knorrade emot Mose och Aron, och hela menigheten sade till dem: »O att vi hade fått dö i Egyptens land, eller att vi hade fått dö här i öknen!

2 And all the sons of Israel, murmured against Moses and against Aaron,—and all the assembly said unto them—Oh that we had died in the land of Egypt! Or, in this wilderness, oh that we had died!

3 Ja miksi viekään Herra meitä tuohon maahan, jossa me kaadumme miekkaan ja vaimomme ja lapsemme joutuvat vihollisen saaliiksi! Eikö meidän olisi parempi palata Egyptiin?

3 Varför vill då HERREN föra oss in i detta andra land, där vi måste falla för svärd, och där våra hustrur och barn skola bliva fiendens byte? Det vore förvisso bättre för oss att vända tillbaka till Egypten.»

3 Wherefore, then, is Yahweh bringing us into this land, to fall by the sword? Our wives and little ones, will become a prey! Would it not be well for us to go back towards Egypt?

4 Ja he puhuivat toinen toiselleen: Valitkaamme johtaja ja palatkaamme Egyptiin.

4 Och de sade till varandra: »Låt oss välja en anförare och vända tillbaka till Egypten.»

4 And they said, one to another,—Let us appoint a head, and let us go back towards Egypt.

5 Silloin Mooses ja Aaron lankesivat kasvoilleen

5 Då föllo Mose och Aron ned på sina ansikten inför

5 Then did Moses and Aaron fall upon their faces,—

Israelin kansan koko seurakunnan eteen.

6 Mutta Joosua, Nuunin poika, ja Kaaleb, Jefunnen poika, jotka olivat olleet mukana maata vakoilemassa, repäisivät vaatteensa
7 ja puhuivat kaikelle israelilaisten seurakunnalle näin: Maa, jota kävimme vakoilemassa, on ylen ihana maa.

8 Jos Herra on meille suosiollinen, niin hän vie meidät siihen maahan ja antaa sen meille, maan, joka vuotaa maitoa ja mettä.
9 Älkää vain kapinoiko Herraa vastaan älkääkä peljätkö sen maan kansaa, sillä heitä ei ole meille kuin suupalaksi. Heidän varjelijansa on väistynyt heistä, mutta meidän kanssamme on Herra. Älkää te heitä peljätkö.
10 Silloin koko seurakunta vaati heitä kivitettäviksi, mutta Herran kirkkaus ilmestyi kaikille israelilaisille ilmestysmajassa.

11 Ja Herra sanoi Moosekselle: Kuinka kauan tämä kansa pitää minua pilkkanaan eikä usko minuun, huolimatta kaikista tunnusteoista, jotka minä olen tehnyt sen keskuudessa?
12 Minä tuhoan sen rutolla ja hävitän sen perinjuurin,

Israels barns hela församlade menighet.

6 Och Josua, Nuns son, och Kaleb, Jefunnes son, vilka voro bland dem som hade bespejat landet, revo sönder sina kläder

7 och sade till Israels barns hela menighet: »Det land som vi hava genomvandrat och bespejat är ett övermåttan gott land.

8 Om HERREN har behag till oss, så skall han föra oss in i det landet och giva det åt oss -- ett land som flyter av mjölk och honung.

9 Allenast mån I icke sätta eder upp mot HERREN; och för folket i landet mån I icke frukta, ty de skola bliva såsom en munsbit för oss. Deras beskärm har vikit ifrån dem, men med oss är HERREN; frukten icke för dem.»
10 Men hela menigheten ropade att man skulle stena dem. Då visade sig HERRENS härlighet i uppenbarelsetältet för alla Israels barn.
11 Och HERREN sade till Mose: »Huru länge skall detta folk förakta mig, och huru länge skola de framhärda i att icke vilja tro på mig, oaktat alla de tecken jag har gjort bland dem?
12 Jag skall slå dem med pest och förgöra dem, men

before all the convocation of the assembly of the sons of Israel.
6 But, Joshua son of Nun, and Caleb son of Jephunneh, of them who spied out the land, rent their clothes;

7 and spake unto all the assembly of the sons of Israel, saying,—As for the land through which we passed to spy it out, Good, is the land, exceedingly.
8 If Yahweh delight in us, then will he bring us into this land, and give it unto us,—A land which doth flow with milk and honey.

9 Only, against Yahweh, do not rebel. Do not, ye, fear the people of the land, For, our food, they are,—Their shade hath departed from over them, And Yahweh is with us, Do not fear them!

10 But, when all the assembly bade stone them, with stones, the glory of Yahweh, appeared, in the tent of meeting, unto all the sons of Israel.
11 Then said Yahweh unto Moses, How long must this people, despise me? And, how long can they not believe in me, in view of all the signs which I have done in their midst?

12 Let me smite them with pestilence, and disinherit

mutta sinusta minä teen suuremman ja väkevämmän kansan, kuin se on.
13 Mutta Mooses sanoi Herralle: Ovathan egyptiläiset kuulleet, että sinä voimallasi olet vienyt tämän kansan heidän keskeltänsä.
14 Ja he ovat puhuneet siitä sen maan asukkaille; hekin siis ovat kuulleet, että sinä, Herra, olet tämän kansan keskellä, sinä Herra, joka olet sille ilmestynyt silmästä silmään, ja että sinun pilvesi pysyy heidän päällänsä ja että sinä kuljet heidän edellänsä pilvenpatsaassa päivin ja tulenpatsaassa öin.
15 Mutta jos sinä nyt surmaat tämän kansan, niinkuin yhden miehen, niin kansat, jotka saavat kuulla sitä kerrottavan sinusta, sanovat näin:
16 'Koska Herra ei kyennyt viemään tätä kansaa siihen maahan, jonka hän oli heille valalla vannoen luvannut, tappoi hän heidät erämaahan.'
17 Osoittautukoon nyt sinun suuri voimasi, Herra, niinkuin olet puhunut sanoen:

18 'Herra on pitkämielinen ja suuri armossa, hän antaa anteeksi pahat teot ja rikokset, mutta ei jätä niitä rankaisematta, vaan kostaa isien pahat teot lapsille kolmanteen ja neljänteen polveen.'

dig vill jag göra till ett folk, större och mäktigare än detta.»
13 Mose sade till HERREN: »Egyptierna hava ju förnummit att du med din kraft har fört detta folk ut ifrån dem hitupp,

14 och de hava omtalat det för inbyggarna här i landet, så att de hava fått höra att du är HERREN mitt ibland detta folk, att du, HERRE, visar dig för dem ansikte mot ansikte, att din molnsky står över dem, och att du går framför dem i en molnstod om dagen och i en eldstod om natten.

15 Om du nu dödade detta folk, alla tillsammans, då skulle hedningarna, som finge höra detta berättas om dig, säga så:

16 'Därför att HERREN icke förmådde föra detta folk in i det land som han med ed hade lovat åt dem, därför har han slaktat dem i öknen.'
17 Nej, må nu Herrens kraft bevisa sig stor, såsom du har talat och sagt:

18 'HERREN är långmodig och stor i mildhet, han förlåter missgärning och överträdelse, fastän han icke låter någon bliva ostraffad, utan hemsöker fädernas missgärning på barn och efterkommande i tredje och

them,—And make thee, into a nation greater and more mighty than they!
13 Then said Moses unto Yahweh,—So shall the Egyptians hear, For thou hast brought up, in thy might, this people, out of their midst;
14 And will tell it unto the inhabitants of this land: They have heard, That, thou, Yahweh, art in the midst of this people,—That, eye to eye, is he seen—thou, Yahweh. And, thy cloud, is standing over them, And, in a pillar of cloud, thou thyself, art going on before them by day, And, in a pillar of fire, by night.
15 As soon, therefore, as thou hast put to death this people, as one man, so soon will the nations who have heard thy fame speak, saying:
16 Because Yahweh, was not able, to bring in this people into the land which he had sworn unto them, therefore did he slay them in the desert.
17 Now, therefore, I beseech thee, let the might of My Lord, be magnified,—according as thou didst speak, saying:
18 Yahweh—slow to anger and great in lovingkindness, Forgiving iniquity and transgression: Though he will not leave, wholly unpunished, Visiting the iniquity of fathers upon sons, Upon a third generation, and upon a

fjärde led.'

19 Anna siis anteeksi tämän kansan pahat teot suuressa armossasi, niinkuin sinä ennenkin olet anteeksi antanut tälle kansalle, Egyptistä tänne saakka.

19 Så tillgiv nu detta folk dess missgärning, enligt din stora nåd, såsom du har låtit din förlåtelse följa detta folk allt ifrån Egypten och ända hit.»

fourth.

19 Pardon, I beseech thee, the iniquity of this people, According to the greatness of thy lovingkindness,—And according as thou hast forgiven this people, from Egypt, even thus far.

20 Ja Herra vastasi: Minä annan anteeksi, niinkuin sinä olet anonut.

20 Då sade HERREN: »Jag vill tillgiva dem efter din bön.

20 And Yahweh said, I have pardoned, according to thy word;

21 Mutta niin totta kuin minä elän, ja niin totta kuin Herran kirkkaus on täyttävä kaiken maan:

21 Men så sant jag lever, och så sant hela jorden skall bliva full av HERRENS härlighet:

21 Nevertheless, as I, live,—and that all the earth may be filled with the glory of Yahweh,

22 ei kukaan niistä miehistä, jotka ovat nähneet minun kirkkauteni ja minun tunnustekoni, jotka minä olen tehnyt Egyptissä ja tässä erämaassa, mutta kuitenkin nyt jo kymmenen kertaa ovat minua kiusanneet eivätkä ole kuulleet minun ääntäni,

22 av alla de män som hava sett min härlighet och de tecken jag har gjort i Egypten och i öknen, och som dock nu tio gånger hava frestat mig och icke velat höra min röst,

22 Verily, none of the men who have been beholding my glory and my signs, which I have done in Egypt, and in the desert,—and have put me to the proof these ten times, and have not hearkened unto my voice,

23 ei yksikään heistä ole näkevä sitä maata, jonka minä valalla vannoen lupasin heidän isillensä; ei yksikään minun pilkkaajistani ole sitä näkevä.

23 av dem skall ingen få se det land som jag med ed har lovat åt deras fäder; ingen av dem som hava föraktat mig skall få se det.

23 shall see the land, which I sware to their fathers,—yea, none of my despisers, shall see it.

24 Mutta koska minun palvelijassani Kaalebissa on toinen henki, niin että hän on minua uskollisesti seurannut, niin hänet minä vien siihen maahan, jossa hän kävi, ja hänen jälkeläisensä saavat sen omakseen.

24 Men eftersom i min tjänare Kaleb är en annan ande, så att han i allt har efterföljt mig, därför vill jag låta honom komma in i det land där han nu har varit, och hans avkomlingar skola besitta det.

24 But, my servant Caleb—because there was another spirit with him, and he followed me fully, therefore will I bring him into the land whereinto he entered, and, his seed, shall possess it.

25 Mutta koska amalekilaiset ja kanaanilaiset asuvat laaksoissa, niin kääntykää

25 Men då nu amalekiterna och kananéerna bo i dalbygden, så vänden eder i morgon åt annat håll bryten

25 Now, the Amalekites and the Canaanites, are dwelling in the valley,—tomorrow, turn ye away; and set yourselves

huomenna toisaanne päin ja painukaa erämaahan, Kaislameren tietä.

upp och tagen vägen mot öknen, åt Röda havet till.»

forward towards the desert, by the way of the Red Sea.

26 Ja Herra puhui Moosekselle ja Aaronille sanoen:

26 Och HERREN talade till Mose och Aron och sade:

26 Then spake Yahweh unto Moses and unto Aaron, saying:

27 Kuinka kauan tämä häijy joukko napisee minua vastaan? Minä olen kuullut, kuinka israelilaiset napisevat minua vastaan.

27 »Huru länge skall denna onda menighet fortfara att knorra mot mig? Ty jag har hört huru Israels barn knorra mot mig.

27 How long, as regardeth this evil assembly, are, they, to be murmuring against me? The murmuring of the sons of Israel, which, they, have been murmuring against me, have I heard.

28 Sano heille: Niin totta kuin minä elän, sanoo Herra, aivan niinkuin te olette minulle puhuneet, niin minä teille teen.

28 Säg nu till dem: 'Så sant jag lever, säger HERREN, jag skall göra med eder såsom I själva haven sagt inför mig.

28 Say unto them: As I live, is the oracle of Yahweh: Surely, as ye have spoken in mine ears, so, will I do unto you:—

29 Tähän erämaahan kaatuvat teidän ruumiinne, teidän kaikkien, jotka olette katselmuksessa olleet, niin monta kuin teitä on kaksikymmenvuotisia ja sitä vanhempia, jotka olette napisseet minua vastaan.

29 Här i öknen skola edra döda kroppar bliva liggande; så skall det gå eder alla, så många I ären som haren blivit inmönstrade, alla som äro tjugu år gamla eller därutöver, eftersom I haven knorrat mot mig.

29 In this desert, shall your dead bodies fall, And, none of you who were numbered, in all your counting, from twenty years old and upwards,—who have murmured against me,

30 Totisesti, te ette pääse siihen maahan, jonka minä olen kättä kohottaen luvannut antaa teille asumasijaksi, ei kukaan teistä, paitsi Kaaleb, Jefunnen poika, ja Joosua, Nuunin poika.

30 Sannerligen, ingen av eder skall komma in i det land som jag med upplyft hand har lovat giva eder till boning, ingen förutom Kaleb, Jefunnes son, och Josua, Nuns son.

30 none of you, shall enter into the land, as to which I uplifted my hand, to give you an abode therein,—save Caleb, son of Jephunneh, and Joshua, son of Nun:

31 Mutta teidän lapsenne, joiden sanoitte joutuvan vihollisen saaliiksi, heidät minä vien sinne, ja he saavat tulla tuntemaan sen maan, jota te halveksitte.

31 Men edra barn, om vilka I saden att de skulle bliva fiendens byte? dem skall jag låta komma ditin, och de skola lära känna det land som I haven föraktat.

31 whereas, your little ones, of whom ye said, they should become, a prey, I will bring them in, and they shall acknowledge the land which ye refused.

32 Mutta teidän ruumiinne kaatuvat tähän erämaahan,

32 I själva däremot -- edra döda kroppar skola bliva liggande här i öknen.

32 But, your own dead bodies, shall fall in this desert;

33 ja teidän lastenne täytyy harhailla paimentolaisina tässä

33 Och edra barn skola draga omkring såsom herdar i öknen i fyrtio år, och skola

33 and, your sons, shall be shepherds in the desert forty years, and shall bear your

erämaassa neljäkymmentä vuotta ja kärsiä teidän uskottomuutenne tähden, kunnes teidän ruumiinne ovat maatuneet tähän erämaahan.

bära på bördan av eder trolösa avfällighet, till dess att edra döda kroppar hava förgåtts i öknen.

unchastities,—until your dead bodies are consumed in the desert.

34 Niinkuin te neljäkymmentä päivää vakoilitte maata, niin saatte nyt, päivä vuodeksi luettuna, neljäkymmentä vuotta kärsiä pahoista teoistanne ja tulla tuntemaan, mitä se on, että minä käännyn teistä pois.

34 Såsom I under fyrtio dagar haven bespejat landet, så skolen I under fyrtio år -- ett år för var dag -- komma att bära på edra missgärningar; I skolen då förnimma vad det är att jag tager min hand ifrån eder.'

34 By the number of the days, wherein ye spied out the land—forty days, each day for a year, shall they bear your iniquities—forty years,—so shall ye know my opposition.

35 Minä, Herra, olen puhunut. Totisesti, niin minä teen tälle häijylle kansalle, joka on käynyt kapinoimaan minua vastaan: he hukkuvat tähän erämaahan, tänne he kuolevat.

35 Jag, HERREN, talar; jag skall förvisso göra så med hela denna onda menighet, som har rotat sig samman mot mig; här i öknen skola de förgås, här skola de dö.»

35 I—Yahweh, have spoken, Verily, this, will I do to all this evil assembly, who have conspired against me,—In this desert, shall they be consumed, And, there, shall they die.

36 Mutta ne miehet, jotka Mooses oli lähettänyt maata vakoilemaan ja jotka palattuaan olivat saattaneet koko kansan napisemaan häntä vastaan, saattamalla sen maan pahaan huutoon,

36 Och de män som Mose hade sänt åstad för att bespeja landet, och som vid sin återkomst hade förlett hela menigheten att knorra mot honom, därigenom att de talade illa om landet,

36 Now, as for the men whom Moses sent to spy out the land,—who returned and caused all the assembly to murmur against him, by giving out a rumour against the land,

37 ne miehet, jotka olivat saattaneet sen maan pahaan huutoon, kuolivat äkkikuolemalla Herran edessä.

37 dessa män som hade talat illa om landet träffades nu av döden genom en hemsökelse, inför HERRENS ansikte.

37 they died—the men who gave out an evil rumor of the land,—by the plague, before Yahweh.

38 Mutta Joosua, Nuunin poika, ja Kaaleb, Jefunnen poika, jäivät eloon niistä miehistä, jotka olivat käyneet maata vakoilemassa.

38 Av de män som hade gått åstad för att bespeja landet blevo dock Josua, Nuns son, och Kaleb, Jefunnes son, vid liv.

38 But, Joshua son of Nun, and Caleb son of Jephunneh, remained alive—of those men who went to spy out the land.

39 Ja Mooses puhui tämän kaikille israelilaisille. Niin kansa tuli kovin murheelliseksi.

39 Och Mose talade detta till alla Israels barn. Då blev folket mycket sorgset.

39 And Moses spake these words unto all the sons of Israel,—and the people were greatly depressed.

40 Ja he nousivat varhain seuraavana aamuna

40 Och de stodo upp bittida följande morgon för att

40 So they arose early in the morning, and went up

lähteäkseen ylös vuoristoon ja sanoivat: Katso, tässä me olemme; me lähdemme siihen paikkaan, josta Herra on puhunut, sillä me olemme syntiä tehneet.
41 Mutta Mooses sanoi: Minkätähden te nyt käytte rikkomaan Herran käskyä? Ei se onnistu.

42 Älkää lähtekö sinne, sillä Herra ei ole teidän keskellänne; älkää lähtekö, etteivät vihollisenne voittaisi teitä.
43 Sillä amalekilaiset ja kanaanilaiset ovat siellä teitä vastassa, ja niin te kaadutte miekkaan; sillä te olette kääntyneet pois Herrasta, eikä Herra ole teidän kanssanne.
44 Yhtäkaikki he lähtivät uppiniskaisuudessaan kulkemaan ylös vuoristoon; mutta ei Herran liitonarkki eikä Mooseskaan siirtynyt leiristä.

45 Silloin amalekilaiset ja kanaanilaiset, jotka siinä vuoristossa asuivat, syöksyivät alas ja voittivat heidät ja hajottivat heidät, ajaen heitä aina Hormaan asti.

draga åstad upp mot den övre bergsbygden; och de sade: »Se, här äro vi; vi vilja nu draga upp till det land som HERREN har talat om; ty vi hava syndat.»
41 Men Mose sade: »Varför viljen I så överträda HERRENS befallning? Det kan ju icke lyckas väl.

42 HERREN är icke med bland eder; dragen därför icke ditupp, på det att I icke mån bliva slagna av edra fiender.
43 Ty amalekiterna och kananéerna skola där möta eder, och I skolen falla för svärd; I haven ju vänt eder bort ifrån HERREN, och HERREN skall därför icke vara med eder.»
44 Likväl drogo de i sitt övermod upp mot den övre bergsbygden; men HERRENS förbundsark och Mose lämnade icke lägret.

45 Då kommo amalekiterna och kananéerna, som bodde där i bergsbygden, ned och slogo dem och förskingrade dem och drevo dem ända till Horma.

into the top of the mountain, saying,—We are here—therefore will we go up into the place as to which Yahweh hath said, that we have sinned.
41 But Moses said, Wherefore is it that, ye, are going beyond the bidding of Yahweh,—since, that, cannot prosper?
42 Do not go up, For Yahweh is not in your midst,—Lest ye be smitten down before your enemies.

43 For, the Amalekites and the Canaanites, are there before you, So shall ye fall by the sword,—For, inasmuch as ye have turned back from following Yahweh, Therefore will Yahweh not be with you.
44 But they presumptuously ascended into the top of the mountain,—though, neither the ark of the covenant of Yahweh, nor Moses, moved out of the midst of the camp.
45 So ten the Amalekites and the Canaanites, that dwelt in that mountain, came down,—and smote them and routed them, even unto Hormah.

15 luku

1 Ja Herra puhui Moosekselle sanoen:
2 Puhu israelilaisille ja sano heille: Kun te tulette siihen maahan, jonka minä annan teille asuinsijaksi,

1 Och HERREN talade till Mose och sade:
2 Tala till Israels barn och säg till dem: Om I, när I kommen in i det land som jag vill giva eder, och där I

1 Then spake Yahweh unto Moses, saying:
2 Speak unto the sons of Israel, and thou shall say unto them,—When ye shall enter into the land of your

skolen bo,

dwelling–places, which, I, am giving unto you;

3 ja uhraatte Herralle uhrin, poltto- tai teurasuhrin, joko lupausta täyttääksenne tai vapaaehtoisena lahjana tai juhlissanne, valmistaaksenne Herralle suloisen tuoksun raavaista tai lampaista,

3 viljen offra ett eldsoffer åt HERREN, ett brännoffer eller ett slaktoffer -- vare sig det gäller att fullgöra ett löfte, eller det gäller ett frivilligt offer, eller det gäller edra högtidsoffer -- för att bereda HERREN en välbehaglig lukt, genom fäkreatur eller småboskap,

3 and ye would offer, as an altar–flame unto Yahweh, an ascending–offering or a sacrifice, for celebrating a vow or as a freewill–offering, or in your appointed seasons,—by way of offering a satisfying odour unto Yahweh, from the herd or from the flock,

4 niin se, joka tuo uhrin, tuokoon lahjanansa Herralle ruokauhriksi kymmenenneksen lestyjä jauhoja, sekoitettuna neljännekseen hiin-mittaa öljyä;

4 så skall den som vill offra åt HERREN ett sådant offer bära fram såsom spisoffer en tiondedels efa fint mjöl, begjutet med en fjärdedels hin olja;

4 then shall he that bringeth near his oblation bring near unto Yahweh a meal–offering, of fine meal a tenth part [of an ephah] overflowed with the fourth part of a hin of oil;

5 ja juomauhriksi, polttouhrin tai teurasuhrin lisäksi, uhraa neljännes hiin-mittaa viiniä kutakin karitsaa kohti.

5 och såsom drickoffer skall du offra en fjärdedels hin vin till vart lamm, vare sig det är ett brännoffer som offras, eller det är ett slaktoffer.

5 wine also for a drink–offering, the fourth part of a hin, shalt thou offer with the ascending–offering or with the sacrifice,—for each, he–lamb.

6 Mutta oinaan lisäksi uhraa ruokauhrina kaksi kymmenennestä lestyjä jauhoja, sekoitettuna kolmannekseen hiin-mittaa öljyä,

6 Men till en vädur skall du såsom spisoffer offra två tiondedels efa fint mjöl, begjutet med en tredjedels hin olja,

6 Or, with a ram, thou shalt offer a meal–offering, of fine meal, two tenths,—overflowed with oil, the third of a hin;

7 ja juomauhriksi tuo kolmannes hiin-mittaa viiniä suloiseksi tuoksuksi Herralle.

7 och såsom drickoffer skall du bära fram en tredjedels hin vin, till er välbehaglig lukt för HERREN.

7 wine also, for a drink–offering, the third of a hin, shalt thou bring near as a satisfying odour unto Yahweh.

8 Mutta kun uhraat mullikan poltto- tai teurasuhriksi, joko lupausta täyttääksesi tai yhteysuhriksi Herralle,

8 Och när du offrar en ungtjur till brännoffer eller till slaktoffer, vare sig det gäller att fullgöra ett löfte eller det gäller tackoffer åt HERREN.

8 And, when thou wouldest offer a choice young bullock, as an ascending–offering or sacrifice,—for celebrating a vow, or as a peace–offering unto Yahweh,

9 niin tuotakoon mullikan lisäksi ruokauhrina kolme kymmenennestä lestyjä jauhoja, sekoitettuna

9 Så skall, jämte ungtjuren, såsom spisoffer frambäras tre tiondedels efa fint mjöl, begjutet med en halv in olja,

9 then shall he bring near, with his choice young bullock, a meal–offering, of fine meal, three tenths,—

puoleen hiin-mittaa öljyä,

overflowed with half a hin of oil;

10 ja juomauhriksi tuo puoli hiin-mittaa viiniä suloisesti tuoksuvaksi uhriksi Herralle.

10 och såsom drickoffer skall du bära fram en halv hin vin: ett eldsoffer till en välbehaglig lukt för HERREN.

10 wine also, shalt thou bring near for a drink–offering, half a hin,—for an altar–flame of satisfying odour, unto Yahweh.

11 Näin tehtäköön kutakin härkää tai oinasta tai karitsaa tai vohlaa uhrattaessa.

11 Vad här är sagt skall offras till var tjur, var vädur, vart djur av småboskapen, vare sig får eller get.

11 Thus and thus, shall it be done, for each ox, and for each ram,—and for each young one among the sheep, or among the goats:

12 Niin monta kuin uhrieläimiä on, niin tehkää näin kullekin, niin monta kuin niitä on.

12 Efter antalet av de djur I offren skolen I offra till vart och ett vad här är sagt, efter deras antal.

12 according to the number which ye shall offer, thus and thus, shall ye do for each one, according to their number.

13 Jokainen maassa syntynyt tehköön näin, tuodessaan suloisesti tuoksuvan uhrin Herralle.

13 Var inföding skall offra detta, såsom här är sagt, när han vill offra ett eldsoffer till en välbehaglig lukt för HERREN.

13 Every one born in the land, thus and thus, shall offer these things,—when bringing near an altar–flame of a satisfying odour unto Yahweh.

14 Ja jos muukalainen, joka asuu teidän luonanne tai on ainiaaksi asettunut teidän keskuuteenne, tahtoo uhrata suloisesti tuoksuvan uhrin Herralle, niin hän tehköön, niinkuin tekin teette.

14 Och när en främling som vistas hos eder, eller som i kommande släkten bor ibland eder, vill offra ett eldsoffer till en välbehaglig lukt för HERREN, så skall han offra på samma sätt som I offren.

14 And, when there shall sojourn with you a sojourner, or one who is in your midst to your generations, and he would offer an altar–flame of a satisfying odour, unto Yahweh, as ye offer, so, shall he, offer.

15 Seurakunnassa olkoon laki sama teillä kuin muukalaisellakin, joka asuu teidän luonanne. Tämä olkoon teille ikuinen säädös sukupolvesta sukupolveen. Se, mikä koskee teitä, koskekoon myös muukalaista Herran edessä.

15 Inom församlingen skall en och samma stadga gälla för eder och för främlingen som bor ibland eder. Detta skall vara en evärdlig stadga för eder från släkte till släkte: I själva och främlingen skolen förfara på samma sätt inför HERRENS ansikte.

15 In the convocation, one statute, shall there be, for you, and for the sojourner who sojourneth,—an age–abiding statute, unto your generations, as ye are, so, the sojourner, shall be, before Yahweh:

16 Sama laki ja sama oikeus olkoon sekä teillä että muukalaisella, joka asuu teidän luonanne.

16 Samma lag och samma rätt skall gälla för eder och för främlingen som bor hos eder.

16 one law and one regulation, shall there be, for yourselves, and for the sojourner that sojourneth with you.

17 Ja Herra puhui Moosekselle sanoen:
18 Puhu israelilaisille ja sano heille: Kun tulette siihen maahan, johon minä teidät vien,

19 niin syödessänne sen maan leipää antakaa Herralle anti.

20 Ensimmäisistä jyvärouheistanne antakaa kakku anniksi; antakaa se, niinkuin puimatantereelta annatte annin.
21 Ensimmäisistä jyvärouheistanne antakaa Herralle anti sukupolvesta sukupolveen.
22 Mutta jos erehdyksestä jätätte täyttämättä jonkun näistä käskyistä, jotka Herra on Moosekselle puhunut,

23 mitä hyvänsä, mistä Herra Mooseksen kautta on teille käskyn antanut, siitä päivästä lähtien, jolloin Herra antoi käskynsä, ja edelleen sukupolvesta sukupolveen,
24 niin, jos rikkomus tapahtui seurakunnan tietämättä, erehdyksestä, uhratkoon koko seurakunta mullikan polttouhriksi, suloiseksi tuoksuksi Herralle, ynnä siihen kuuluvan ruoka- ja juomauhrin, niinkuin säädetty on, sekä kauriin syntiuhriksi.

17 Och HERREN talade till Mose och sade:
18 Tala till Israels barn och säg till dem: När I kommen in i det land dit jag vill föra eder,

19 skolen I, då I äten av landets bröd, giva åt HERREN en offergärd därav.

20 Såsom förstling av edert mjöl skolen I giva en kaka till offergärd; I skolen giva den, likasom I given en offergärd från eder loge.
21 Av förstlingen av edert mjöl skolen I giva åt HERREN en offergärd, släkte efter släkte.
22 Och om I begån synd ouppsåtligen, i det att I underlåten att göra efter något av dessa bud som HERREN har kungjort för Mose,
23 efter något av det som HERRENS har bjudit eder genom Mose, från den dag då HERREN gav sina bud och allt framgent, släkte efter släkte,

24 så skall, om synden har blivit begången ouppsåtligen, utan att menigheten visste det, hela menigheten offra en ungtjur såsom brännoffer, till en välbehaglig lukt för HERREN, med det spisoffer och det drickoffer som på föreskrivet sätt skall offras därtill, och tillika en bock såsom syndoffer.

17 Then spake Yahweh unto Moses, saying:
18 Speak unto the sons of Israel, and thou shalt say unto them,—When ye enter into the land whereinto, I, am bringing you,
19 then shall it be, when ye eat the bread of the land, that ye shall heave up a heave-offering unto Yahweh.
20 Of the first of your meal, shall ye heave up, a cake, as a heave-offering,—like the heave-offering of grain, so, shall ye heave it.
21 Of the first of your meal, shall ye give unto Yahweh, a heave-offering,—unto your generations.
22 And, when ye shall make a mistake, and not observe all these commandments,—which Yahweh hath spoken unto Moses;

23 even all that Yahweh hath given unto you in command, by the hand of Moses,—from the day that Yahweh gave command, and onward, unto your generations,
24 then shall it be—if, any from the eyes of the assembly, it hath been done, by mistake, that all the assembly shall offer one choice young bullock for an ascending-sacrifice, as a satisfying odour unto Yahweh, with the meal-offering thereof and the drink-offering thereof, according to the regulation,--and one young he-goat, as

a sin–bearer.

25 Kun pappi sitten on toimittanut sovituksen kaikelle israelilaisten seurakunnalle, niin rikkomus annetaan heille anteeksi; sillä se on ollut erehdys ja he ovat tuoneet lahjansa uhriksi Herralle sekä syntiuhrinsa Herran eteen erehdyksensä vuoksi.

25 Och prästen skall bringa försoning för Israels barns hela menighet, och så bliver dem förlåtet; ty det var en ouppsåtlig synd, och de hava burit fram sitt offer, ett eldsoffer åt HERREN, och sitt syndoffer inför HERRENS ansikte för sin ouppsåtliga synd.

25 So shall the priest put a propitiatory–covering over all the assembly of the sons of Israel, and pardon shall be granted unto them,—because, a mistake, it was, they, therefore have brought in their offering—an altar–flame unto Yahweh, and their sin–bearer before Yahweh, for their mistake:

26 Se annetaan silloin anteeksi kaikelle israelilaisten seurakunnalle samoinkuin muukalaiselle, joka asuu heidän keskellänsä; sillä koko kansa on vastuunalainen erehdyksestä.

26 Ja, så bliver dem förlåtet, Israels barns hela menighet och främlingen som bor ibland dem; ty hela folket var delaktigt i den ouppsåtliga synden.

26 and pardon shall be granted unto all the assembly of the sons of Israel, and unto the sojourner that sojourneth in their midst,—for, in the case of all the people, it was, by mistake.

27 Mutta jos joku yksityinen rikkoo erehdyksestä, tuokoon vuoden vanhan vuohen syntiuhriksi.

27 Och om någon enskild syndar ouppsåtligen, skall han såsom syndoffer föra fram en årsgammal get.

27 And, if, any one, person, shall sin by mistake, then shall he bring near a she–goat of the first year, as a sin–bearer;

28 Kun pappi on toimittanut sovituksen sille, joka on erehdyksestä, tahtomattaan, rikkonut Herraa vastaan, kun hän on toimittanut hänelle sovituksen, niin hänelle annetaan anteeksi.

28 Och prästen skall bringa försoning för denne som har försyndat sig genom ouppsåtlig synd, inför HERRENS ansikte; på det att honom må bliva förlåtet, när försoning bringas för honom.

28 and the priest shall put a propitiatory–covering over the person who hath made the mistake, when he hath sinned by mistake before Yahweh,—even put a propitiatory–covering over him, and pardon shall be granted him.

29 Sama laki olkoon sekä maassa syntyneillä israelilaisilla että muukalaisella, joka asuu heidän keskellänsä, kun joku rikkoo erehdyksestä.

29 För infödingen bland Israels barn och för främlingen som bor ibland dem, för eder alla skall gälla en och samma lag, när någon begår synd ouppsåtligen.

29 For the native born among the sons of Israel, and for the sojourner that sojourneth in their midst, one law, shall there be unto you—for acting by mistake.

30 Mutta se, joka tahallisesti tekee syntiä, olipa hän maassa syntynyt tai muukalainen, pilkkaa Herraa, ja hänet

30 Men den som begår något med upplyft hand, evad han är inföding eller främling, han hånar HERREN, och han skall utrotas ur sitt

30 But, as for the person who acteth with a high hand—of the native born or of the sojourners, Yahweh himself, he, reproacheth,—

hävitettäköön kansastansa.

31 Sillä hän on pitänyt halpana Herran sanan ja rikkonut hänen käskynsä; hänet tuhottakoon, syntivelka painaa häntä.

32 Israelilaisten oleskellessa erämaassa tavattiin mies kokoamassa puita sapatinpäivänä.
33 Niin ne, jotka hänet tapasivat puita kokoamasta, toivat hänet Mooseksen ja Aaronin ja koko seurakunnan eteen.
34 Ja he panivat hänet vankeuteen, koska ei ollut vielä määrätty, mitä hänelle oli tehtävä.
35 Mutta Herra sanoi Moosekselle: Se mies rangaistakoon kuolemalla, koko seurakunta kivittäköön hänet leirin ulkopuolella.
36 Silloin koko seurakunta vei hänet leirin ulkopuolelle, ja he kivittivät hänet kuoliaaksi, niinkuin Herra oli Moosekselle käskyn antanut.
37 Ja Herra puhui Moosekselle sanoen:
38 Puhu israelilaisille ja sano heille, että heidän on sukupolvesta sukupolveen tehtävä itsellensä tupsut viittojensa kulmiin ja sidottava kulmien tupsuihin punasininen lanka.

39 Ne tupsut olkoon teillä, että te, kun ne näette, muistaisitte kaikki Herran käskyt ja ne täyttäisitte

folk.

31 Ty HERRENS ord har han föraktat, och mot hans bud har han brutit; utan förskoning skall han utrotas; missgärning vilar på honom.

32 Medan nu Israels barn voro i öknen, ertappades en man med att samla ihop ved på sabbatsdagen.
33 Och de som ertappade honom med att samla ihop ved förde honom fram inför Mose och Aron och hela menigheten.
34 Och då det icke var bestämt vad som borde göras med honom, satte de honom i förvar.
35 Och HERREN sade till Mose: »Mannen skall straffas med döden; hela menigheten skall stena honom utanför lägret.»
36 Då förde hela menigheten ut honom utanför lägret och stenade honom till döds, såsom HERREN hade bjudit Mose.
37 Och HERREN talade till Mose och sade:
38 Tala till Israels barn och säg till dem att de och deras efterkommande skola göra sig tofsar i hörnen på sina kläder och sätta ett mörkblått snöre på var hörntofs.

39 Och detta skolen I hava till tofsprydnad, för att I, när I sen därpå, mån tänka på alla HERRENS bud och göra

therefore shall that person be cut off out of the midst of his people.
31 Because, the word of Yahweh, hath he despised, and, his commandment, hath he broken, that person shall be, surely cut off, his iniquity, is in himself.
32 While the sons of Israel were in the desert, they found a man gathering sticks on the sabbath day.
33 And they who found him gathering sticks, brought him near, unto Moses, and unto Aaron, and unto all the assembly.
34 And they put him in ward,—because it was not clear what they should do unto him.
35 Then said Yahweh unto Moses, The man shall be, put to death,—all the assembly, stoning him with stones, outside the camp.
36 So then all the assembly, put him forth, outside the camp, and stoned him with stones, and he died,—As Yahweh commanded Moses.
37 And Yahweh spake unto Moses, saying:
38 Speak unto the sons of Israel, and thou shalt say unto them, That they shall make them fringes on the corners of their garments, unto their generations—and shall put upon the fringe of the corner, a cord of blue:
39 so shall they serve you as fringes, and when ye see then, then shall ye call to mind all the commandments

ettekä seuraisi sydämenne ettekä silmienne himoja, jotka houkuttelevat teitä haureuteen;

efter dem, och icke sväva omkring efter edra hjärtans och ögons lustar, som I nu löpen efter i trolös avfällighet.

of Yahweh, and shall do them,—and shall not spy out, after your own hearts, and after your own eyes, for things, after which, ye, are ready to go unchastely away:

40 niin muistakaa ja täyttäkää kaikki minun käskyni ja olkaa pyhät Jumalallenne.

40 Ty jag vill att I skolen tänka på och göra efter alla mina bud och vara helgade åt eder Gud.

40 to the intent ye may call to mind, and do all my commandments, and be holy unto your God.

41 Minä olen Herra, teidän Jumalanne, joka vein teidät pois Egyptin maasta ollakseni teidän Jumalanne. Minä olen Herra, teidän Jumalanne.

41 Jag är HERREN, eder Gud, som har fört eder ut ur Egyptens land, för att jag skall vara eder Gud Jag är HERREN, eder Gud.

41 I—Yahweh, am your God—who brought you forth out of the land of Egypt, to become your, God,—I—Yahweh, am your God.

16 luku

1 Mutta Koorah, Jisharin poika, joka oli Leevin pojan Kehatin poika, otti Daatanin ja Abiramin, Eliabin pojat, ja Oonin, joka oli Ruubenin pojan Peletin poika,

1 Och Kora, son till Jishar, son till Kehat, son till Levi, samt Datan och Abiram, Eliabs söner, och On, Pelets son, av Rubens söner, dessa togo till sig folk

1 Then took Korah, son of Izhar, son of Kohath, son of Levi,—and Dathan and Abiram, sons of Eliab, and On, son of Peleth, sons of Reuben;

2 ja he nousivat kapinaan Moosesta vastaan, ja heihin yhtyi israelilaisista kaksisataa viisikymmentä miestä, kansan päämiehiä, kansankokouksen jäseniä, arvokkaita miehiä.

2 och gjorde uppror emot Mose; och dem följde två hundra femtio män av Israels barn, hövdingar i menigheten, ombud i folkförsamlingen, ansedda män.

2 and rose up before Moses, with certain men of the sons of Israel, two hundred and fifty,—princes of assembly, called to the stated meeting, men of renown;

3 Ja he kokoontuivat Moosesta ja Aaronia vastaan ja sanoivat heille: Jo riittää! Koko seurakunta, he kaikki, ovat pyhät, ja Herra on heidän keskellänsä. Miksi te siis korotatte itsenne Herran seurakunnan yli?

3 Och de församlade sig emot Mose och Aron och sade till dem: »Nu må det vara nog. Hela menigheten är ju helig, alla äro det, och HERREN är mitt ibland dem; varför upphäven I eder då över HERRENS församling?»

3 and gathered themselves together against Moses and against Aaron, and said unto them, Too much for you, when, all the assembly, are, all of them, holy, and, in the midst of them, is Yahweh,—Wherefore, then, should ye set yourselves up, above the convocation of Yahweh?

4 Kun Mooses sen kuuli, lankesi hän kasvoillensa.

4 När Mose hörde detta, föll han ned på sitt ansikte.

4 And, when Moses heard it, he fell upon his face.

5 Sitten hän puhui

5 Sedan talade han till Kora

5 Then spake he unto

Koorahille ja kaikelle hänen joukolleen sanoen: Huomenna Herra ilmoittaa, kuka on hänen omansa ja kuka on pyhä ja kenen hän sallii käydä tykönsä. Kenen hän valitsee, sen hän sallii käydä tykönsä.

och hela hans hop och sade: »I morgon skall HERREN göra kunnigt vem som hör honom till, och vem som är den helige åt vilken han giver tillträde till sig. Och den han utväljer, honom skall han giva tillträde till sig.

Korah, and unto all his assembly, saying, In the morning, will Yahweh make known—who are his, and who is the holy one, and will cause him to come near unto himself,—yea, him whom he shall choose, will he cause to come near unto himself.

6 Tehkää näin: Ottakaa itsellenne hiilipannut, sinä Koorah ja kaikki sinun joukkosi,

6 Gören nu på detta sätt: tagen edra fyrfat, du Kora och hela din hop,

6 This, do,—Take to you censers, Korah, and all his assembly;

7 ja virittäkää niihin tuli ja pankaa niihin huomenna suitsuketta Herran edessä, niin se mies, jonka Herra silloin valitsee, on pyhä. Riittäköön se teille, te leeviläiset!

7 och läggen eld i dem och strön rökelse på dem inför HERRENS ansikte i morgon; den man som HERREN då utväljer, han är den helige. Ja, nu må det vara nog, I Levi söner.»

7 and place therein fire, and put thereon incense, before Yahweh, tomorrow, So shall it be—that, the man whom Yahweh shall choose, he, shall be the holy one. Too much for you, ye sons of Levi!

8 Ja Mooses puhui Koorahille: Kuulkaa, te leeviläiset!

8 Ytterligare sade Mose till Kora: Hören nu, I Levi söner.

8 And Moses said unto Korah,—Hear, I pray you, ye sons of Levi!

9 Eikö teille jo riitä se, että Israelin Jumala on erottanut teidät Israelin seurakunnasta, sallinut teidän käydä hänen tykönsä toimittamaan palvelusta Herran asumuksessa ja seisomaan seurakunnan edessä palvelemassa heitä?

9 Är det eder icke nog att Israels Gud har avskilt eder från Israels menighet och givit eder tillträde till sig, så att I fån förrätta tjänsten i HERRENS tabernakel och stå inför menigheten och betjäna den?

9 Is it too small a thing for you, that the God of Israel hath separated you from the assembly of Israel, to bring you near unto himself,—to do the laborious work of the habitation of Yahweh, and to stand before the assembly, to wait upon them?

10 Hän salli käydä tykönsä sinun ja kaikkien veljiesi, leeviläisten, sinun kanssasi; ja nyt te tavoittelette pappeuttakin.

10 Åt dig, och åt alla dina bröder, Levi söner, jämte dig, har han givit tillträde till sig; och nu stån I också efter prästadömet!

10 But, having brought thee near, and all thy brethren the sons of Levi with thee, must ye seek, priesthood also?

11 Niin siis sinä ja koko sinun joukkosi käytte kapinoimaan Herraa vastaan; sillä mikä on Aaron, että te häntä vastaan napisette!

11 Därför, tagen eder till vara, du och hela din hop, I som haven rotat eder samman mot HERREN -- ty vad är Aron, att I knorren mot honom?»

11 Wherefore, thou and all thine assembly, are conspiring against Yahweh,—But, Aaron, what is he, that ye should murmur against him?

12 Ja Mooses kutsutti Daatanin ja Abiramin, Eliabin pojat. Mutta he sanoivat: Emme tule.
13 Eikö jo riitä, että olet tuonut meidät tänne maasta, joka vuotaa maitoa ja mettä, hukuttaaksesi meidät erämaahan? Pyritkö vielä meidän valtiaaksemme?
14 Oletpa totisesti tuonut meidät maahan, joka vuotaa maitoa ja mettä, ja antanut meille perintöosaksi vainioita ja viinitarhoja! Luuletko voivasi sokaista silmät näiltä ihmisiltä? Me emme tule.
15 Silloin Mooses vihastui kovin ja sanoi Herralle: Älä katso heidän uhrilahjansa puoleen. En ole keneltäkään heistä aasiakaan anastanut enkä kenellekään heistä mitään vääryyttä tehnyt.
16 Silloin Mooses sanoi Koorahille: Astukaa huomenna Herran eteen, sinä itse ja koko sinun joukkosi, sekä myöskin Aaron,
17 ja ottakoon kukin teistä hiilipannunsa ja pankoon siihen suitsuketta sekä tuokoon Herran eteen hiilipannunsa, kaksisataa viisikymmentä hiilipannua; niinikään sinä ja Aaron tuokaa kumpikin hiilipannunne.
18 Niin he ottivat kukin hiilipannunsa, virittivät niihin tulen ja panivat niihin suitsuketta ja asettuivat ilmestysmajan ovelle;

12 Och Mose sände och lät kalla till sig Datan och Abiram, Eliabs söner. Men de sade: »vi komma icke.
13 Är det icke nog att du har fört oss hitupp ur ett land som flöt av mjölk och honung, för att låta oss dö I öknen? Vill du nu ock upphäva dig till herre över oss?
14 Ingalunda har du fört oss in i ett land som flyter av mjölk och honung, eller givit oss åkrar och vingårdar till arvedel. Eller tror du att du kan sticka ut ögonen på dessa människor? Nej, vi komma icke.»
15 Då blev Mose mycket vred och sade till HERREN: »Se icke till deras offergåva. Icke så mycket som en enda åsna har jag tagit av dem, och ingen av dem har jag gjort något ont.»
16 Och Mose sade till Kora: »Du och hela din hop mån inställa eder inför HERRENS ansikte i morgon, du själv och de, så ock Aron.

17 Och var och en av eder må taga sitt fyrfat och lägga rökelse därpå, och sedan bära sitt fyrfat fram inför HERRENS ansikte, två hundra femtio fyrfat; du själv och Aron mån ock taga var sitt fyrfat.»

18 Och de togo var och en sitt fyrfat och lade eld därpå och strödde rökelse därpå, och ställde sig vid ingången till uppenbarelsetältet; och

12 Then sent Moses, to call for Dathan and for Abiram, sons of Eliab,—and they said, We will not come up:
13 Was it, a small thing, that thou didst bring us up out of a land flowing with milk and honey, to put us to death in the desert, but thou must, continue even to lord it, over us?
14 Certainly, not into a land flowing with milk and honey, hast thou brought us, nor given unto us an inheritance of field and vineyard,—The eyes of those men, wilt thou dig out? We will not come up.
15 Then was Moses very angry, and he said unto Yahweh, Do not thou have respect unto their meal–offering. Not one ass, from them, have I taken, neither have I wronged one of them.
16 And Moses said unto Korah, Thou, and all thine assembly, come ye before Yahweh,—thou, and they, and Aaron, tomorrow.

17 And take ye each man his censer, and put thereon incense, then shall ye bring near before Yahweh, each man his censer, two hundred and fifty censers,—and, thou and Aaron, each man his censer.

18 So they took each man his censer, and put thereon fire, and placed thereon incense,—and took their stand at the entrance of the

samoin myöskin Mooses ja Aaron.
19 Mutta Koorah kokosi heitä vastaan koko seurakunnan ilmestysmajan ovelle. Silloin Herran kirkkaus näkyi koko seurakunnalle.

20 Ja Herra puhui Moosekselle ja Aaronille sanoen:
21 Erottautukaa te tästä joukosta, niin minä tuokiossa heidät tuhoan.

22 Mutta he lankesivat kasvoillensa ja sanoivat: Oi Jumala, sinä Jumala, jonka vallassa on kaiken lihan henki: jos yksi mies rikkoo, vihastutko silloin koko seurakuntaan?
23 Niin Herra puhui Moosekselle sanoen:
24 Puhu seurakunnalle näin: Lähtekää pois Koorahin, Daatanin ja Abiramin asumuksen ympäriltä.
25 Sitten Mooses nousi ja meni Daatanin ja Abiramin luo, ja Israelin vanhimmat seurasivat häntä.
26 Ja hän puhui seurakunnalle sanoen: Siirtykää pois näiden jumalattomien miesten majoilta älkääkä koskeko mihinkään, mikä on heidän, ettette tuhoutuisi kaikkien heidän syntiensä tähden.
27 Niin he lähtivät pois Koorahin, Daatanin ja Abiramin asumuksen ympäriltä. Mutta Daatan ja

Mose och Aron likaså.

19 Och Kora församlade mot dem hela menigheten vid ingången till uppenbarelsetältet. Då visade sig HERRENS härlighet för hela menigheten.

20 och HERREN talade till Mose och Aron och sade:

21 »Skiljen eder från denna menighet, så skall jag i ett ögonblick förgöra dem.»

22 Då föllo de ned på sina ansikten och sade: »O Gud, du Gud som råder över allt kötts anda, skall du förtörnas på hela menigheten, därför att en enda man syndar?»
23 Då talade HERREN till Mose och sade:
24 »Tala till menigheten och säg: Dragen eder bort ifrån platsen runt omkring Koras, Datans och Abirams lägerställe.»
25 Och Mose stod upp och gick till Datan och Abiram, och de äldste i Israel följde honom.
26 Och han talade till menigheten och sade: »Viken bort ifrån dessa ogudaktiga människors tält, och kommen icke vid något som tillhör dem, på det att I icke mån förgås genom alla deras synder.»
27 Då drogo de sig bort ifrån platsen runt omkring Koras, Datans och Abirams lägerställe; men Datan och

tent of meeting with Moses and Aaron.
19 And Korah gathered together against them all the assembly, unto the entrance of the tent of meeting,—then appeared the glory of Yahweh, unto all the assembly.
20 Then spake Yahweh unto Moses and unto Aaron, saying:
21 Separate yourselves out of the midst of this assembly,—that I may consume them in a moment.
22 And they fell upon their faces, and said, O GOD, the God of the spirits of all flesh,—shall, one man, sin, and, against all the assembly, wilt thou be wroth.

23 And Yahweh spake unto Moses, saying,
24 Speak unto the assembly, saying,—Get ye up from round about the habitation of Korah, Dathan and Abiram.
25 So Moses rose up, and went, unto Dathan and Abiram,—then went, after him, the elders of Israel.
26 And he spake unto the assembly, saying—Remove, I pray you, from beside the tents of these lawless men, and do not touch aught that pertaineth unto them,—lest ye be carried off, in all their sins.
27 So they went up from beside the habitation of Korah, Dathan and Abiram, on every side,—and, Dathan

Abiram olivat tulleet ulos ja asettuneet majojensa ovelle vaimoinensa ja suurine ja pienine lapsinensa.

28 Ja Mooses puhui: Tästä te tietäkää, että Herra on minut lähettänyt tekemään kaikki nämä teot ja etteivät ne ole tapahtuneet minun omasta tahdostani:
29 jos nämä kuolevat samalla tavalla, kuin muut ihmiset kuolevat, ja heidän käy, niinkuin kaikkien muiden ihmisten käy, niin ei Herra ole minua lähettänyt.
30 Mutta jos Herra antaa jotakin erikoista tapahtua ja maa avaa kitansa ja nielaisee heidät kaikkinensa, niin että he elävältä suistuvat tuonelaan, niin siitä tietäkää, että nämä miehet ovat pilkanneet Herraa.
31 Tuskin oli hän saanut kaiken tämän sanotuksi, niin maa halkesi heidän altansa

32 ja maa avasi kitansa ja nielaisi heidät, heidän asuntonsa, kaiken Koorahin väen ja kaikki heidän tavaransa.

33 Ja he suistuivat kaikkinensa elävältä tuonelaan, ja maa peitti heidät; ja niin heidät hävitettiin seurakunnan keskeltä.

34 Ja koko Israel, joka oli

Abiram hade gått ut och ställt sig vid ingången till sina tält med sina hustrur och barn, både stora och små.
28 Och Mose sade: »Därav skolen I förnimma att det är HERREN som har sänt mig för att göra alla dessa gärningar, och att jag icke har handlat efter eget tycke:
29 om dessa dö på samma sätt som andra människor dö, eller drabbas av hemsökelse på samma sätt som andra människor, så har HERREN icke sänt mig;
30 men om HERREN här låter något alldeles nytt ske, i det att marken öppnar sin mun och uppslukar dem med allt vad de hava, så att de levande fara ned i dödsriket, då skolen I därav veta att dessa människor hava föraktat HERREN.»
31 Och just som han hade slutat att tala allt detta, rämnade marken under dem,

32 och jorden öppnade sin mun och uppslukade dem och deras hus och allt Koras folk och alla deras ägodelar;

33 och de foro levande ned i dödsriket, de med allt vad de hade, och jorden övertäckte dem, och så utrotades de ur församlingen.

34 Och hela Israel, som

and Abiram, came out and stationed themselves, at the entrance of their tents, with their wives and their sons, and their little ones.
28 Then said Moses, Hereby, shall ye know, that, Yahweh, hath sent me, to do, all these works,—verily, not out of my own heart:—
29 If, as all human beings die, these, do die, and, the visitation of all human beings, be visited upon them, Yahweh, hath not sent me.
30 But, if, a creation, Yahweh create, and the ground open wide her mouth, and swallow them up, with all that pertain unto them, and so they go down, alive, unto hades, then shall ye know, that these men have despised, Yahweh.
31 And it came to pass, as he made an end of speaking all these words, that the ground which was under them, clave asunder;
32 and the earth opened, her mouth, and swallowed up them, and their households,—and all the human beings who pertained unto Korah, with all their goods:
33 so, they, and all that pertained unto them, went down, alive, unto hades,—and the earth, closed upon them, and they perished out of the midst of the convocation.
34 And, all Israel who were

heidän ympärillänsä, pakeni kuullessaan heidän huutonsa, sillä he pelkäsivät maan nielaisevan heidätkin.

stod runt omkring dem, flydde vid deras rop, ty de fruktade att bliva uppslukade av jorden.

round about them, fled at their cry,—for they said, Lest the earth, swallow us up.

35 Mutta tuli lähti Herran tyköä ja kulutti ne kaksisataa viisikymmentä miestä, jotka olivat tuoneet suitsutusta.

35 Men eld gick ut från HERREN och förtärde de två hundra femtio männen som hade burit fram rökelse.

35 Fire also, came forth, from Yahweh,—and consumed the two hundred and fifty men, who offered the incense.

36 Ja Herra puhui Moosekselle sanoen:

36 Och HERREN talade till Mose och sade:

36 Then spake Yahweh unto Moses, saying:

37 Käske Eleasaria, pappi Aaronin poikaa, korjaamaan nuo hiilipannut palosta, mutta puhdistamaan tuli niistä kauas,

37 »Säg till Eleasar, prästen Arons son, att han skall taga fyrfaten ut ur branden, men kasta ut elden i dem långt bort,

37 Say unto Eleazar, son of Aaron the priest, that he take up the censers out of the midst of the burning, and, the fire, scatter thou yonder,—for they have been hallowed.

38 sillä ne ovat tulleet pyhäkön omiksi. Noiden henkensä menettäneiden syntisten hiilipannuista takokaa ohuita levyjä alttarin päällystämiseksi; sillä he toivat ne Herran eteen, ja niin ne tulivat pyhäkön omiksi ja merkiksi israelilaisille.

38 ty de hava blivit heliga. Och dessa fyrfat -- de mäns som genom sin synd förverkade sina liv -- dem skall man hamra ut till plåtar för att därmed överdraga altaret; ty de hava varit framburna inför HERRENS ansikte och hava därigenom blivit heliga. Och de skola så vara ett tecken för Israels barn.»

38 As for the censers of these sinners against their own persons, they shall be made into beaten-out plates, as an overlay for the altar, for they had brought them near before Yahweh, and hallowed them,—so shall they become a sign, unto the sons of Israel.

39 Niin pappi Eleasar otti ne vaskiset hiilipannut, jotka nuo tulen polttamat miehet olivat tuoneet, ja ne taottiin alttarin päällystykseksi,

39 Då tog prästen Eleasar kopparfyrfaten som de uppbrända männen hade burit fram, och man hamrade ut dem för att därmed överdraga altaret,

39 And Eleazar the priest took the censers of bronze, which the consumed men had brought near,—and beat them out into plates for overlaying the altar:

40 muistuttamaan israelilaisille, ettei kukaan syrjäinen, joka ei ole Aaronin sukua, lähestyisi polttamaan suitsuketta Herran edessä, niin ettei hänen kävisi samoin kuin Koorahin ja hänen joukkonsa, niinkuin Herra oli hänelle Mooseksen

40 till en påminnelse för Israels barn att ingen främmande, ingen som icke vore av Arons säd, måtte träda fram för att antända rökelse inför HERRENS ansikte, på det att det icke skulle gå honom såsom det gick Kora och hans hop: allt i enlighet med vad HERREN

40 a memorial unto the sons of Israel, That no stranger, who is, not of the seed of Aaron, shall draw near to offer incense before Yahweh,—lest he become like Korah and like his assembly, As spake Yahweh by the hand of Moses, with regard thereto.

kautta puhunut.

hade sagt honom genom Mose.

41 Mutta seuraavana päivänä kaikki israelilaisten seurakunta napisi Moosesta ja Aaronia vastaan sanoen: Te olette surmanneet Herran kansaa.

41 Men dagen därefter knorrade Israels barns hela menighet emot Mose och Aron och sade: »Det är I som haven dödat HERRENS folk.»

41 And all the assembly of the sons of Israel murmured, on the morrow, against Moses and against Aaron, saying,—Ye, have caused the death of the people of Yahweh.

42 Mutta kun kansa kokoontui Moosesta ja Aaronia vastaan, niin he kääntyivät ilmestysmajaan päin, ja katso, pilvi peitti sen, ja Herran kirkkaus näkyi.

42 Då nu menigheten församlade sig emot Mose och Aron, vände dessa sig mot uppenbarelsetältet och fingo då se molnskyn övertäcka det; och HERRENS härlighet visade sig.

42 And it came to pass, when the assembly gathered themselves together against Moses and against Aaron, that they turned towards the tent of meeting, and lo! the cloud, had covered it: and the glory of Yahweh, appeared.

43 Silloin Mooses ja Aaron menivät ilmestysmajan edustalle.

43 Då gingo Mose och Aron fram inför uppenbarelsetältet.

43 And Moses and Aaron came in, before the tent of meeting.

44 Ja Herra puhui Moosekselle sanoen:

44 Och HERREN talade till Mose och sade:

44 Then spake Yahweh unto Moses, saying:

45 Poistukaa tämän joukon luota, niin minä tuokiossa heidät tuhoan. Silloin he lankesivat kasvoillensa.

45 »Gån bort ifrån denna menighet, så skall jag i ett ögonblick förgöra dem.» Då föllo de ned på sina ansikten.

45 Lift yourselves up out of the midst of this assembly, that I may consume them, as in a moment,—And they fell upon their faces.

46 Ja Mooses sanoi Aaronille: Ota hiilipannu ja viritä siihen tuli alttarilta, pane siihen suitsuketta ja vie se nopeasti seurakunnan luo ja toimita heille sovitus, sillä viha on lähtenyt liikkeelle Herran tyköä, vitsaus on jo alkanut.

46 Och Mose sade till Aron: »Tag ditt fyrfat och lägg eld från altaret därpå och strö rökelse därpå, och bär det så med hast bort till menigheten och bringa försoning för dem; ty förtörnelse har gått ut från HERRENS ansikte, och hemsökelsen har begynt.»

46 Then said Moses unto Aaron—Take the censer and place thereon fire, from off the altar, and put incense [thereon], and, going quickly into the assembly, put a propitiatory–covering over them,—for wrath hath gone forth, from before Yahweh, the plague, hath begun.

47 Ja Aaron teki, niinkuin Mooses oli käskenyt, ja riensi seurakunnan keskelle, ja katso, vitsaus oli jo alkanut kansan keskuudessa. Silloin hän suitsutti ja toimitti kansalle sovituksen.

47 Då tog Aron det som Mose hade tillsagt honom och skyndade mitt in i församlingen, och se, hemsökelsen hade redan begynt ibland folket, men han lade rökelsen på och bragte försoning för folket.

47 Then took Aaron, as Moses spake, and ran into the midst of the convocation, and lo! the plague, had begun, among the people,—so he placed the incense, and put a propitiatory–covering over the

48 Ja hänen siinä seisoessaan kuolleitten ja elävien vaiheella vitsaus taukosi.
49 Mutta niitä, jotka vitsauksesta kuolivat, oli neljätoista tuhatta seitsemänsataa henkeä, paitsi niitä, jotka saivat surmansa Koorahin tähden.
50 Sitten Aaron palasi takaisin Mooseksen luo ilmestysmajan ovelle, ja vitsaus oli tauonnut.

48 När han så stod mellan de döda och de levande, upphörde hemsökelsen.

49 Men de som hade omkommit genom hemsökelsen utgjorde fjorton tusen sju hundra, förutom dem som hade omkommit för Koras skull.
50 Sedan vände Aron tillbaka till Mose vid uppenbarelsetältets ingång; och hemsökelsen hade upphört.

people:
48 thus did he take his stand between the dead and the living,—and the plague, was restrained.
49 And so it was, that they who died in the plague were fourteen thousand, and seven hundred,—besides them who died over the matter of Korah.
50 And Aaron returned unto Moses, unto the entrance of the tent of meeting,—when, the plague, had been restrained.

17 luku

1 Ja Herra puhui Moosekselle sanoen:
2 Puhu israelilaisille ja ota heiltä, kaikilta heidän ruhtinailtansa, sauva kutakin sukukuntaa kohti, heidän sukukuntiensa mukaan, kaksitoista sauvaa. Kirjoita kunkin nimi hänen sauvaansa,
3 mutta Leevin sauvaan kirjoita Aaronin nimi, sillä tämänkin sukukunnan päämiehellä olkoon sauvansa.
4 Pane ne sitten ilmestysmajaan lain arkin eteen, missä minä teille ilmestyn.
5 Ja tapahtuu, että kenen minä valitsen, sen sauva versoo. Siten minä lopetan israelilaisten napinan, niin että pääsen kuulemasta heidän napinaansa teitä vastaan.

1 Och HERREN talade till Mose och sade:
2 »Tala till Israels barn, och tag av dem, av alla som bland dem äro hövdingar för stamfamiljer, en stav för var stamfamilj, tillsammans tolv stavar. Vars och ens namn skall du skriva på hans stav.

3 Och Arons namn skall du skriva på Levi stav; ty huvudmannen för denna stams familjer skall hava sin särskilda stav.
4 Sedan skall du lägga in dem i uppenbarelsetältet framför vittnesbördet, där jag uppenbarar mig för eder.
5 Då skall ske att den man som jag utväljer, hans stav skall grönska. Och så skall jag göra slut på Israels barns knorrande, så att jag slipper höra huru de knorra mot eder.»

1 Then spake Yahweh unto Moses, saying:
2 Speak unto the sons of Israel, and take of them, one staff each for an ancestral house, of all their princes, by their ancestral houses, twelve staves,—each man's name, shalt thou write upon his staff;
3 and, Aaron's name, shalt thou write upon the staff of Levi,—for, one staff, shall there be for the head of their ancestral house.
4 Then shalt thou lay them up in the tent of meeting,—before the testimony, where I meet with you.
5 So shall it come to pass, that, the man whom I shall choose, his staff, shall bud,—so will I cause to cease from against me, the murmurings of the sons of Israel, wherewith, they, are murmuring against you.

6 Ja Mooses puhui tämän israelilaisille, ja kaikki heidän ruhtinaansa antoivat hänelle kukin sauvansa sukukunnittain, yhteensä kaksitoista sauvaa, ja Aaronin sauva oli heidän sauvainsa joukossa.

7 Ja Mooses pani sauvat lain majaan, Herran eteen.

8 Kun Mooses seuraavana päivänä meni lain majaan, niin katso, Aaronin sauva, joka oli siinä Leevin sukukunnan puolesta, oli alkanut versoa, siihen oli ilmestynyt silmuja, puhjennut kukkia ja kasvanut kypsiä manteleita.
9 Ja Mooses vei ulos kaikki sauvat Herran kasvojen edestä kaikkien israelilaisten tykö; ja he katselivat niitä ja ottivat kukin sauvansa.

10 Ja Herra sanoi Moosekselle: Vie Aaronin sauva takaisin lain arkin eteen säilytettäväksi merkkinä uppiniskaisille, ja lopeta heidän napinansa, niin että minä pääsen sitä kuulemasta, jotta he eivät kuolisi.
11 Ja Mooses teki sen; niinkuin Herra häntä käski, niin hän teki.
12 Mutta israelilaiset sanoivat Moosekselle näin: Katso, me menehdymme, me hukumme, kaikki me hukumme!
13 Kuka vain lähestyy, kuka ikinä lähestyy Herran

6 Och Mose talade till Israels barn, och hövdingarna för deras stamfamiljer gåvo honom alla var och en sin stav, tillsammans tolv stavar; och Arons stav var med bland deras stavar.

7 Och Mose lade stavarna inför HERRENS ansikte i vittnesbördets tält.
8 När nu Mose dagen därefter gick in i vittnesbördets tält, se, då grönskade Arons stav, som var där för Levi hus, den hade knoppar och utslagna blommor och mogna mandlar.

9 Och Mose bar alla stavarna ut från HERRENS ansikte till alla Israels barn; och de sågo på dem och togo var och en sin stav.

10 Och HERREN sade till Mose: »Lägg Arons stav tillbaka framför vittnesbördet, för att den där må förvaras såsom ett tecken för de gensträviga; så skall du göra en ände på deras knorrande, så att jag slipper höra det, på det att de icke må dö.»
11 Och Mose gjorde så; såsom HERREN hade bjudit honom, så gjorde han.
12 Och Israels barn ropade till Mose: »Se, vi omkomma, vi förgås, vi förgås allasammans!

13 Var och en som kommer därvid, som kommer vid

6 And Moses spake unto the sons of Israel, and every one of their princes gave unto him, a staff apiece, for each prince, by their ancestral houses, twelve staves,—and, the staff of Aaron, was in the midst of their staves.
7 So Moses laid up the staves before Yahweh,—in the tent of the testimony.
8 And it came to pass, on the morrow, that Moses entered into the tent of the testimony; and lo! the staff of Aaron for the house of Levi, had budded,—yea it had brought forth buds, and bloomed blossoms, and borne ripe almonds.
9 So then Moses brought forth, all the staves, from before Yahweh, unto all the sons of Israel,—and they saw and took, each man his own staff.
10 And Yahweh said unto Moses—Put back the rod of Aaron, before the testimony, to be kept as a sign unto such as are perverse,—that thou mayest bring to an end their murmurings against me, that they die not.

11 Thus did Moses,—as Yahweh commanded him, so, did he.
12 Then spake the sons of Israel unto Moses, saying: Lo! we have breathed our last—we are lost, we are, all, lost:
13 whosoever draweth near—draweth near—unto the

asumusta, se kuolee! Onko meidän kaikkien hukkuminen?

HERRENS tabernakel, han dör. Skola vi då verkligen alla omkomma?»

habitation of Yahweh, dieth,—are we ever to have made an end of breathing our last?

18 luku

1 Ja Herra sanoi Aaronille: Sinun ja sinun poikiesi, isäsi suvun sinun kanssasi, on kannettava pyhäkköä vastaan tehdyt rikkomukset; samoin sinun ja poikiesi sinun kanssasi on kannettava pappeutta vastaan tehdyt rikkomukset.
2 Mutta salli myös veljiesi, Leevin sukukunnan, isäsi heimon, käydä sinun kanssasi sinne. He liittyköötsinuun ja palvelkoot sinua, kun sinä ja poikasi sinun kanssasi toimitatte palvelusta lain majan edessä.
3 Ja he hoitakoot sekä sinun tehtäviäsi että kaikkia majan tehtäviä, mutta älköötlähestykö pyhiä esineitä tai alttaria, etteivät kuolisi, niin he kuin tekin.

4 Liittyköötsinuun ja hoitakoot ilmestysmajan tehtävät, majan kaikki palvelustehtävät; mutta syrjäinen älköön teitä lähestykö.

5 Ja teidän on hoidettava tehtävät pyhäkössä ja alttarilla, ettei Herran viha enää kohtaisi israelilaisia.

1 Och HERREN sade till Aron: Du och dina söner, och din faders hus jämte dig, skolen bära den missgärning som vidlåder helgedomen; och du och dina söner jämte dig skolen bära den missgärning som vidlåder edert prästämbete.
2 Men också dina fränder, Levi stam, din faders stam, skall du låta få tillträde dit jämte dig, och de skola hålla sig till dig och betjäna dig, under det att du och dina söner jämte dig gören tjänst inför vittnesbördets tält.

3 Och de skola iakttaga vad du har att iakttaga, och vad som eljest är att iakttaga vid hela tältet; men de må icke komma vid de heliga redskapen eller altaret, på det att icke både de och I mån dö.
4 De skola hålla sig till dig och iakttaga vad som är att iakttaga vid uppenbarelsetältet, under all tjänstgöring vid tältet; men ingen främmande får komma eder nära.
5 Och I skolen iakttaga vad som är att iakttaga vid helgedomen och vid altaret, på det att icke förtörnelse åter må komma över Israels barn.

1 And Yahweh said unto Aaron, Thou, and thy sons, and the house of thy father with thee, shall bear the iniquity of the sanctuary,—and, thou, and thy sons with thee, shall bear the iniquity of your priesthood.

2 Therefore also, thy brethren of the tribe of Levi, the stem of thy father, bring thou near with thee, and let them be joined unto thee, and let them wait upon thee,—both on thee and on thy sons with thee, before the tent of the testimony.
3 So shall they keep thy charge, and the charge of all the tent,—only, unto the vessels of the sanctuary, and unto the altar, shall they not come near, lest they die—both they, and ye.

4 So shall they be joined unto thee, and shall keep the charge of the tent of meeting, as to all the laborious work of the tent,—but, a stranger, shall not come near unto you.
5 So shall ye keep the charge of the sanctuary, and the charge of the altar,—that there no more, be wrath against the sons of Israel.

6 Ja katso, minä olen ottanut teidän veljenne, leeviläiset, israelilaisten keskuudesta teille lahjaksi, Herralle annettuina toimittamaan palvelusta ilmestysmajassa.

6 Se, jag har uttagit edra bröder, leviterna, bland Israels barn; en gåva äro de åt eder, givna åt HERREN, till att förrätta tjänsten vid uppenbarelsetältet.

6 I, therefore, lo! I have taken your brethren the Levites, out of the midst of the sons of Israel,—unto you, as a gift, are they given, unto Yahweh, to do the laborious work of the tent of meeting.

7 Mutta sinä ja poikasi sinun kanssasi hoitakaa papinvirkaanne, pitäen huolta kaikista alttarilla ja esiripun sisäpuolella suoritettavista tehtävistä, ja toimittakaa palvelusta siellä. Lahjana minä annan teille papinvirkanne; mutta syrjäinen, joka siihen ryhtyy, surmattakoon.

7 Men du och dina söner jämte dig skolen iakttaga vad som hör till edert prästämbete, i allt vad som angår altaret och det som är innanför förlåten, och skolen så göra tjänst. Jag giver eder edert prästämbete såsom en gåvotjänst; men om någon främmande kommer därvid, skall han dödas.

7 But, thou and thy sons with thee, shall keep the charge of your priesthood, as to every matter of the altar, and as to the interior of the veil, and shall do the laborious work,—as a laborious service of gifts, do I give your priesthood, and, the stranger who cometh near, shall be put to death.

8 Ja Herra puhui Aaronille: Katso, minä annan sinulle sen, mikä saamistani anneista on talteen otettava; kaikista israelilaisten pyhistä lahjoista minä annan sen sinulle osuudeksi ja sinun pojillesi ikuiseksi oikeudeksi.

8 Och HERREN talade till Aron: Se, jag giver åt dig vad som skall förvaras av det som gives mig såsom gärd. Av Israels barns alla heliga gåvor giver jag detta till ämbetslott åt dig och dina söner, såsom en evärdlig rätt.

8 And Yahweh spake unto Aaron, I, therefore, lo! I have given unto thee, the charge of my heave-offerings,—as to all the hallowed things of the sons of Israel—unto thee, have I given them, as pertaining to the anointing, and unto thy sons, for a statute age-abiding.

9 Korkeasti-pyhistä lahjoista olkoon sinun omasi tämä, jota ei tulessa polteta: kaikki ne heidän uhrilahjansa, jotka kuuluvat kaikkiin heidän ruokauhreihinsa, syntiuhreihinsa ja vikauhreihinsa, joita he suorittavat minulle korvauksena; se on korkeasti-pyhää ja olkoon sinun ja sinun poikiesi oma.

9 Detta skall tillhöra dig av det! högheliga som icke lämnas åt elden: alla deras offergåvor, så ofta de frambära spisoffer eller syndoffer, eller frambära skuldoffer till ersättning åt mig, detta skall såsom högheligt tillhöra dig och dina söner.

9 This, shall be thine, out of the things most holy, out of the fire,—their every oblation—to the extent of their every meal-offering, and their every sin-bearer, and their every guilt-bearer wherewith they make amends unto me, most holy unto thee, shall it be, and unto thy sons.

10 Syökää se korkeasti-pyhässä paikassa; jokainen miehenpuoli saakoon syödä

10 På en höghelig plats skall du äta detta; allt mankön må äta det, det skall vara

10 As something most holy, shall ye eat it,—every male, shall eat it, holy, shall it be

sitä. Olkoon se sinulle pyhä.

dig heligt.

unto thee.

11 Ja antina heidän lahjoistansa olkoon sinun omasi tämä: kaiken sen, minkä israelilaiset uhraavat heilutusmenoin, minä annan sinulle, sinun pojillesi ja tyttärillesi ikuiseksi oikeudeksi; jokainen, joka on puhdas sinun perheessäsi, saakoon syödä sitä.

11 Och detta är rad som skall tillhöra dig såsom en gärd av Israels barns gåvor, så ofta de frambära viftoffer; åt dig och åt dina söner och döttrar jämte dig giver jag det till en evärdlig rätt; var och en i ditt hus som är ren må äta det:

11 This, therefore, shall be thine—the heave-offering of their gift, even all the wave-offerings of the sons of Israel, unto thee, have I given them, and unto thy sons and unto thy daughters with thee, by a statute age-abiding,—every one that is clean in thy house, shall eat it.

12 Kaiken parhaan öljyn ja kaiken parhaan viinin ja viljan, minkä he uutisena antavat Herralle, sen minä annan sinulle.

12 allt det bästa av olja och allt det bästa av vin och av säd, förstlingen därav, som de giva åt HERREN, detta giver jag åt dig.

12 All the best of oil, and all the best of new-wine and corn,—the firstfruits thereof, which they shall give unto Yahweh, unto thee, have I given them.

13 Uutiset kaikesta, mitä heidän maassansa kasvaa ja minkä he tuovat Herralle, olkoot sinun omasi; jokainen, joka on puhdas sinun perheessäsi, saakoon syödä niitä.

13 Förstlingsfrukterna av allt som växer i deras land, vilka de bära fram åt HERREN, skola tillhöra dig; var och en i ditt hus som är ren må äta därav.

13 The firstfruits of all that is in their land, which they shall bring in unto Yahweh, thine, shall it be,—every one that is clean in thy house, shall eat it:

14 Kaikki, mitä Israelissa vihittyä on, olkoon sinun omaasi.

14 Allt tillspillogivet i Israel skall tillhöra dig.

14 every devoted thing in Israel, thine, shall it be:

15 Kaikki, mikä avaa äidinkohdun, mikä elollinen hyvänsä, joka tuodaan Herralle, ihmisistä tai karjasta, olkoon sinun omasi; lunastuta kuitenkin ihmisen esikoinen samoinkuin saastaisen eläimen esikoinen.

15 Allt det som öppnar moderlivet, vad kött det vara må, evad det är människor eller boskap som de föra fram till HERREN, det skall tillhöra dig; dock så, att du tager lösen för det som är förstfött bland människor, och likaledes tager lösen för det som är förstfött bland orena djur.

15 every thing that is born first—of all flesh that may be offered unto Yahweh, among men and among beasts, shall be thine,—only thou shalt, redeem, the firstborn of men, and, the firstborn of unclean beasts, shalt thou redeem.

16 Ja mitä heidän lunastamiseensa tulee, niin lunastuta heidät kuukauden ikäisistä alkaen sinun asettamastasi viiden sekelin arviohinnasta

16 Och vad angår dem som skola lösas, skall du taga lösen för dem, när de äro en månad gamla, och detta efter det värde du har bestämt: fem siklar silver,

16 And, as to the redemption price thereof, from a month old, shalt thou redeem, by thine estimate, five shekels of silver, by the shekel of the sanctuary,—

pyhäkkösekelin painon mukaan, sekeli kaksikymmentä geeraa.

efter helgedomssikelns vikt, denna räknad till tjugu gera.

twenty gerahs, it is.

17 Mutta raavaan tai lampaan tai vuohen esikoista älä lunastuta; ne ovat pyhiä. Vihmo niiden veri alttarille ja polta niiden rasva uhriksi, suloiseksi tuoksuksi Herralle.

17 Men för det som är förstfött bland fäkreatur eller får eller getter må du icke taga lösen; det är heligt. Deras blod skall du stänka på altaret, och deras fett skall du förbränna såsom ett eldsoffer, till en välbehaglig lukt för HERREN.

17 Only, a firstling ox or a firstling sheep or a firstling goat, shalt thou not redeem, hallowed, they are,—their blood, shalt thou dash against the altar, and, of their fat, shalt thou make a perfume, an altar–flame, for a satisfying odour unto Yahweh:

18 Mutta niiden liha olkoon sinun omasi; niinkuin heilutettu rintalihakin ja oikea reisi olkoon se sinun omasi.

18 Men deras kött skall tillhöra dig; det skall tillhöra dig likasom viftoffersbringan och det högra lårstycket.

18 and, their flesh, shall be thine,—as the wave–breast and as the right leg, thine, shall it be:

19 Kaikki pyhät annit, joita israelilaiset antavat Herralle, minä annan sinulle, sinun pojillesi ja tyttärillesi ikuiseksi oikeudeksi. Se olkoon ikuinen suolaliitto Herran edessä sinulle ja sinun jälkeläisillesi.

19 Alla heliga gåvor som Israels barn giva åt HERREN såsom gärd, dem giver jag åt dig och åt dina söner och döttrar jämte dig, såsom en evärdlig rätt. Ett evärdligt saltförbund inför HERRENS ansikte skall detta vara för dig och för dina avkomlingar jämte dig.

19 all the heave–offerings of the holy things, which the sons of Israel shall heave up unto Yahweh, have I given unto thee, and unto thy sons and unto thy daughters with thee, by a statute age–abiding,—an age–abiding covenant of salt, it is, before Yahweh, for thee, and for thy seed with thee.

20 Ja Herra puhui Aaronille: Sinulla älköön olko perintöosaa heidän maassansa älköönkä osuutta heidän keskellänsä; minä itse olen sinun osuutesi ja perintöosasi israelilaisten keskellä.

20 och HERREN sade till Aron: I deras land skall du icke hava någon arvedel, och du skall icke hava någon lott bland dem; jag skall vara din lott och arvedel bland Israels barn.

20 Then said Yahweh unto Aaron: In their land, thou shalt have no inheritance, and no, allotted portion, shalt thou have, in their midst,—I, am thine allotted portion and thine inheritance, in the midst of the sons of Israel.

21 Mutta leeviläisille minä annan kaikki kymmenykset Israelissa perintöosaksi, palkkana siitä palveluksesta, jonka he toimittavat ilmestysmajassa.

21 Och se, åt Levi barn giver jag all tionde i Israel till arvedel, såsom lön för den tjänst de förrätta, tjänsten vid uppenbarelsetältet.

21 And, unto the sons of Levi, lo! I have given all the tenth in Israel, for an inheritance,—the allotted portion for their laborious work which, they, are performing, the laborious work of the tent of meeting:

22 Älköötkä muut israelilaiset enää lähestykö ilmestysmajaa, että he eivät joutuisi syynalaisiksi ja kuolisi.

22 Men de övriga israeliterna må hädanefter icke komma vid uppenbarelsetältet, ty de skola därigenom komma att bära på synd och så träffas av döden;

22 that the sons of Israel, come near no more, unto the tent of meeting,—to bear sin, to die.

23 Ainoastaan leeviläiset toimittakoot palvelusta ilmestysmajassa ja kantakoot tehdyt rikkomukset; se olkoon teille ikuinen säädös sukupolvesta sukupolveen. Mutta heillä älköön olko perintöosaa israelilaisten keskellä.

23 utan leviterna skola förrätta tjänsten vid uppenbarelsetältet, och de skola bära de missgärningar som begås. Detta skall vara en evärdlig stadga för eder från släkte till släkte; bland Israels barn skola de icke hava någon arvedel.

23 So shall the Levites themselves, perform the laborious work of the tent of meeting, and, they, shall bear their iniquity, a statute age–abiding, unto your generations, and, in the midst of the sons of Israel, shall they take no inheritance.

24 Sillä israelilaisten kymmenykset, jotka he antavat Herralle anniksi, minä annan leeviläisille perintöosaksi; sentähden minä kiellän heiltä perintöosan israelilaisten keskuudessa.

24 Ty den tionde som Israels barn giva åt HERREN såsom gärd, den giver jag åt leviterna till arvedel. Därför är det som jag säger om dem att de icke skola hava någon arvedel bland Israels barn.

24 Because, the tenth of the sons of Israel, which they shall offer up unto Yahweh as a heave–offering, have I given unto the Levites, as an inheritance,—for this cause, said I regarding them, In the midst of the sons of Israel, shall they take no inheritance.

25 Ja Herra puhui Moosekselle sanoen:

25 Och HERREN talade till Mose och sade:

25 Then spake Yahweh unto Moses, saying:

26 Puhu leeviläisille ja sano: Kun te israelilaisilta otatte ne kymmenykset, jotka minä olen määrännyt heidän teille annettavaksi perintöosaksenne, niin antakaa siitä Herralle anti, kymmenykset kymmenyksistä,

26 Till leviterna skall du så tala och säga: När I av Israels barn mottagen den tionde som jag har bestämt att I skolen få av dem såsom eder arvedel, då skolen I därav giva en gärd åt HERREN, en tionde av tionden.

26 Unto the Levites, therefore, shalt thou speak, and shalt say unto them, When ye shall take of the sons of Israel the tenth which I have given unto you from them, as your inheritance, then shall ye offer up therefrom the heave–offering of Yahweh, a tenth of the tenth.

27 ja se katsotaan teidän anniksenne, niinkuin puimatantereelta annetut jyvät tai kuurnasta tullut mehu.

27 Och denna eder gärd skall så anses, som när andra giva säd från logen och vin och olja från pressen.

27 So shall your heave–offering be reckoned your own,—as corn out of the threshing–floor, and as the abundance, out of the wine–press.

28 Niin antakaa tekin

28 På detta sätt skolen ock

28 Thus, shall, ye also, offer

Herralle anti kaikista kymmenyksistä, jotka te saatte israelilaisilta, ja tämä Herralle niistä tuleva anti antakaa pappi Aaronille.

I av all tionde som I mottagen av Israels barn giva en gärd åt HERREN; och denna HERRENS gärd av tionden skolen I giva åt prästen Aron.

up the heave-offering of Yahweh, out of all your tenths which ye shall take from the sons of Israel,—and give therefrom the heave-offering of Yahweh, unto Aaron the priest.

29 Kaikista saamistanne lahjoista antakaa Herralle täysi anti; kaikesta, mikä parasta on, antakaa pyhä lahja.

29 Av alla gåvor som I fån skolen giva åt HERREN hela den gärd som tillkommer honom; av allt det bästa av gåvorna skolen I giva den, sådant bland dessa som passar till heliga gåvor.

29 Out of all your gifts, shall ye offer up every heave-offering of Yahweh,—out of all the best thereof, the hallowed pert thereof, out of it.

30 Ja sano heille: Kun te siitä annatte parhaimman osan, niin se katsotaan leeviläisten anniksi niinkuin puimatantereen tai kuurnan sato.

30 Och du skall säga till dem: När I nu given såsom gärd det bästa av dem, skall denna leviternas gåva så anses, som när andra giva vad loge och press avkasta.

30 And thou shalt say unto them,—When ye offer the best thereof, out of it, then shall it be reckoned to belong unto the Levites, as the increase of the threshing-floor, and as the increase of the wine-press.

31 Ja sen saatte te ja teidän perheenne syödä missä hyvänsä, sillä se on teille palkka palveluksestanne ilmestysmajassa.

31 I med edert husfolk mån äta det på vilken plats som helst; ty det är eder lön för eder tjänstgöring vid uppenbarelsetältet.

31 And ye shall eat it in any place, ye, and your household,—for, a reward, it is, unto you, the allotted portion for your laborious work in the tent of meeting.

32 Kun te näin annatte siitä anniksi parhaimman osan, ette joudu syynalaisiksi ettekä saastuta israelilaisten pyhiä lahjoja ettekä kuole.

32 När I så given det bästa av dem såsom gärd, skolen I icke för deras skull komma att bära på synd; och då skolen I icke ohelga Israels barns heliga gåvor och så träffas av döden.

32 And ye shall not, by reason of it, bear sin, when ye offer up the best thereof, out of it; and, the hallowed things of the sons of Israel, shall ye not profane, neither shall ye die.

19 luku

1 Ja Herra puhui Moosekselle ja Aaronille sanoen:

1 Och HERREN talade till Mose och Aron och sade:

1 And Yahweh spake unto Moses and unto Aaron, saying:

2 Tämä on lakimääräys, jonka Herra sääsi sanoen: Käske israelilaisia tuomaan sinulle ruskeanpunainen, virheetön hieho, jossa ei

2 Detta är den lagstadga som HERREN har påbjudit: Säg till Israels barn att de skaffa fram till dig en röd, felfri ko, en som icke har

2 This, is the statute of the law, which Yahweh hath commanded, saying,—Speak unto the sons of Israel—That they bring unto thee a red

ole mitään vammaa ja jonka päälle iestä ei vielä ole pantu.

3 Antakaa se pappi Eleasarin haltuun, ja vietäköön se leiristä ulos ja teurastettakoon hänen edessänsä.

4 Sitten pappi Eleasar ottakoon sen verta sormeensa ja pirskoittakoon sen verta ilmestysmajan etupuolta kohti seitsemän kertaa.
5 Ja hieho poltettakoon hänen nähtensä; nahkoinensa, lihoinensa ja verinensä ynnä rapoinensa se poltettakoon.
6 Mutta pappi ottakoon setripuuta, isoppikorren ja helakanpunaista lankaa ja viskatkoon ne tuleen, missä hieho palaa.
7 Sitten pappi pesköön vaatteensa ja pesköön ruumiinsa vedessä; sitten menköön leiriin. Mutta pappi olkoon saastainen iltaan asti.
8 Sekin, joka hiehon poltti, pesköön vaatteensa vedessä ja pesköön ruumiinsa vedessä ja olkoon saastainen iltaan asti.
9 Sitten joku, joka on puhdas, kootkoon hiehon tuhan ja pankoon sen talteen leirin ulkopuolelle puhtaaseen paikkaan. Ja säilytettäköön se israelilaisten seurakunnalle puhdistusvettä varten. Tämä

något lyte, och som icke har burit något ok.

3 Denna skolen I lämna åt prästen Eleasar; och man skall föra ut henne utanför lägret och slakta henne i hans åsyn.

4 Och prästen Eleasar skall taga något av hennes blod på sitt finger, och stänka med hennes blod sju gånger mot framsidan av uppenbarelsetältet.
5 Sedan skall man bränna upp kon inför hans ögon; hennes hud och kött och blod jämte hennes orenlighet skall man bränna upp.
6 Och prästen skall taga cederträ, isop och rosenrött garn och kasta det i elden vari kon brännes upp.

7 Och prästen skall två sina kläder och bada sin kropp i vatten; därefter får han gå in i lägret. Dock skall prästen vara oren ända till aftonen.
8 Också den som brände upp henne skall två sina kläder i vatten och bada sin kropp i vatten, och vara oren ända till aftonen.

9 Och en man som är ren skall samla ihop askan efter kon och lägga den utanför lägret på en ren plats. Den skall förvaras åt Israels barns menighet, till stänkelsevatten. Det är ett syndoffer.

heifer, without defect, wherein is no blemish, and whereupon hath come no yoke.
3 Then shall ye give her unto Eleazar the priest, and he shall take her forth unto the outside of the camp, and she shall be slain, before him;
4 and Eleazar the priest shall take of her blood, with his finger,—and shall sprinkle, towards the front of the tent of meeting, of her blood, seven times;
5 and the heifer shall be burned up before his eyes,—her skin, and her flesh, and her blood, with her dung, shall be burned up.
6 Then shall the priest take cedar-wood, and hyssop and crimson,—and cast into the midst of the burning up of the heifer.
7 And the priest shall wash his clothes, and bathe his flesh in water, and afterwards, come into the camp,—but the priest shall be unclean until the evening.
8 And, he that burneth her, shall wash his clothes in water, and bathe his flesh in water,—and be unclean, until the evening.

9 Then shall a man that is clean gather up the ashes of the heifer, and put them by, outside the camp, in a clean place,—so shall they be for the assembly of the sons of Israel, to keep for water of separation, it is, a taking

on syntiuhri.
10 Ja joka hiehon tuhan kokosi, pesköön vaatteensa ja olkoon saastainen iltaan asti. Tämä olkoon israelilaisille ja muukalaiselle, joka asuu heidän keskellänsä, ikuinen säädös.
11 Joka koskee kuolleen ihmisen ruumiiseen, kenen hyvänsä, olkoon saastainen seitsemän päivää.
12 Hän puhdistakoon itsensä tällä vedellä kolmantena ja seitsemäntenä päivänä, niin hän tulee puhtaaksi. Mutta jos hän ei puhdistaudu kolmantena ja seitsemäntenä päivänä, niin hän ei tule puhtaaksi.
13 Jokainen, joka koskee kuolleeseen, kuolleen ihmisen ruumiiseen, eikä puhdistaudu, hän saastuttaa Herran asumuksen, ja hänet hävitettäköön Israelista, koska puhdistusvettä ei ole vihmottu häneen; hän on saastainen, hänen saastaisuutensa pysyy hänessä yhä.

14 Tämä on laki: Kun joku kuolee telttamajassa, niin jokainen, joka menee siihen majaan, ja jokainen, joka on siinä majassa, olkoon saastainen seitsemän päivää.
15 Ja jokainen avoin astia, johon ei ole peitettä sidottu, olkoon saastainen.

10 Och mannen som samlade ihop askan efter kon skall två sina kläder och vara oren ända till aftonen. Detta skall vara en evärdlig stadga för Israels barn och för främlingen som bor ibland dem.
11 Den som kommer vid någon död, vid en människas lik, han skall vara oren i sju dagar.
12 Han skall rena sig härmed på tredje dagen och på sjunde dagen, så bliver han ren. Men om han icke renar sig på tredje dagen och på sjunde dagen, så bliver han icke ren.

13 Var och en som kommer vid någon död, vid liket av en människa som har dött, och sedan icke renar sig, han orenar HERRENS tabernakel, och han skall utrotas ur Israel. Därför att stänkelsevatten icke har blivit stänkt på honom, skall han vara oren; orenhet låder alltjämt vid honom.

14 Detta är lagen: När en människa dör i ett tält, skall var och en som kommer in i tältet och var och en som redan är i tältet vara oren i sju dagar.

15 Och alla öppna kärl, alla som icke hava stått överbundna, skola vara orena.

away of sin.
10 Then shall he that gathered up the ashes wash his clothes, and be unclean until the evening,—so shall it be for the sons of Israel, and for the sojourner that sojourneth in your midst, by a statute age–abiding.
11 He that toucheth the dead, even any human person, shall be unclean seven days.
12 He, shall cleanse himself from sin therewith, on the third day, then, on the seventh day, shall he be clean,—but, if he cleanse not himself from sin on the third day, then, on the seventh day, shall he not be clean.

13 Whosoever toucheth the dead, the person of the human being that dieth, and doth not cleanse himself from sin, the habitation of Yahweh, hath he made unclean; that person, therefore, shall be cut off out of Israel,—because, the water of separation, was not dashed upon him, unclean, shall he be, his uncleanness is yet, upon him.

14 This, is the law—When, a human being, shall die in a tent, every one who goeth into the tent, and every one who is in the tent, shall be unclean, seven days.

15 And, in the case of every open vessel, on which no cover is fastened, unclean, it is.

16 Ja jokainen, joka ulkona kedolla koskee miekalla surmattuun tai muulla tavoin kuolleeseen tai ihmisluuhun tai hautaan, olkoon saastainen seitsemän päivää.

16 Och var och en som ute på marken kommer vid någon som har fallit för svärd eller på annat sätt träffats av döden, eller vid människoben eller vid en grav, han skall vara oren i sju dagar.

16 And, whosoever toucheth, on the face of the field, one slain with a sword, or one who hath died, or a human bone, or a grave, shall be unclean, seven days.

17 Mutta näin saastunutta varten otettakoon poltetun syntiuhrin tuhkaa ja kaadettakoon sen päälle astiaan raikasta vettä.

17 Och för att rena den som så har blivit oren skall man taga av askan efter det uppbrända syndoffret och gjuta friskt vatten därpå i ett kärl.

17 And they shall take, for him that is unclean, of the ashes of the burning of the sin–bearer,—and living water shall be put thereon, in a vessel.

18 Ottakoon sitten joku, joka on puhdas, isoppikorren ja kastakoon sen siihen veteen ja pirskoittakoon sitä tuohon majaan ja kaikkiin sen esineihin ja ihmisiin, jotka siellä olivat, samoinkuin siihen, joka on koskenut luuhun tai surmattuun tai muulla tavoin kuolleeseen tai hautaan.

18 Och en man som är ren skall taga isop och doppa i vattnet och stänka på tältet och på allt bohaget, och på de personer som hava varit därinne, och på honom som har kommit vid benen eller vid den fallne eller vid den som har dött på annat sätt, eller vid graven.

18 Then shall a man that is clean, take hyssop, and dip in the water, and sprinkle upon the tent, and upon all the vessels, and upon the persons who were there,—and upon him that touched the bone, or him who had been slain, or him who had died of himself, or the grave;

19 Ja se puhdas pirskoittakoon sitä saastuneeseen kolmantena ja seitsemäntenä päivänä ja puhdistakoon hänet seitsemäntenä päivänä. Sitten hän pesköön vaatteensa ja peseytyköön vedessä, niin hän tulee illalla puhtaaksi.

19 Och mannen som är ren skall på tredje dagen och på sjunde dagen bestänka den som har blivit oren. När så på sjunde dagen hans rening är avslutad, skall han två sina kläder och bada sig i vatten, så bliver han ren om aftonen.

19 and the clean person shall sprinkle upon the unclean, on the third day, and on the seventh day,—so shall he cleanse himself from sin, on the seventh day, and shall wash his clothes, and bathe in water, and be clean in the evening.

20 Mutta joka on saastunut eikä puhdistaudu, se hävitettäköön seurakunnasta, koska hän on saastuttanut Herran pyhäkön eikä puhdistusvettä ole vihmottu häneen; hän on saastainen.

20 Men om någon har blivit oren och sedan icke renar sig, skall han utrotas ur församlingen; ty han har orenat HERRENS helgedom; stänkelsevatten har icke blivit stänkt på honom, han är oren.

20 But, in the case of the man who shall be unclean and shall not cleanse himself from sin, that person, shall be cut off, out of the midst of the convocation,—for, the sanctuary of Yahweh, hath he made unclean, the water of separation, hath not been dashed upon him, unclean,

he is.

21 Ja tämä olkoon heille ikuinen säädös. Mutta puhdistusveden pirskoittaja pesköön vaatteensa, ja se, joka koskee puhdistusveteen, olkoon saastainen iltaan asti.

21 Och detta skall vara för dem en evärdlig stadga. Mannen som stänkte stänkelsevattnet skall två sina kläder; och om någon annan kommer vid stänkelsevattnet, skall han vara oren ända till aftonen.

21 So shall it be unto them for statute age-abiding,—and, he that sprinkleth the water of separation, shall wash his clothes, and, he that toucheth the water of separation, shall be unclean until the evening;

22 Ja kaikki, mihin saastunut koskee, olkoon saastaista, ja se, joka koskee häneen, olkoon saastainen iltaan asti.

22 Och allt som den orene kommer vid skall vara orent, och den som kommer vid honom skall vara oren ända till aftonen.

22 and, whatsoever the unclean person toucheth, shall be unclean,—and, the person who toucheth it, shall be unclean until the evening.

20 luku

1 Senjälkeen israelilaiset, koko seurakunta, tulivat Siinin erämaahan ensimmäisenä kuukautena, ja kansa asettui Kaadekseen. Siellä Mirjam kuoli, ja hänet haudattiin sinne.

1 Och Israels barn, hela menigheten, kommo in i öknen Sin i den första månaden, och folket stannade i Kades; där dog Mirjam och blev där också begraven.

1 Then came the sons of Israel, the whole assembly, into the desert of Zin, in the first month, and the people dwelt in Kadesh,—and Miriam died there, and was buried there.

2 Mutta kansalla ei ollut vettä; niin he kokoontuivat Moosesta ja Aaronia vastaan.

2 Och menigheten hade intet vatten; då församlade de sig emot Mose och Aron.

2 And there was no water for the assembly,—so they gathered together against Moses, and against Aaron.

3 Ja kansa riiteli Moosesta vastaan ja sanoi näin: Jospa mekin olisimme hukkuneet silloin, kun veljemme hukkuivat Herran edessä!

3 Och folket begynte tvista med Mose och sade: »O att också vi hade fått förgås, när våra broder förgingos inför HERRENS ansikte!

3 And the people contended with Moses,—and spake, saying, Would, then, we had died when our brethren died, before Yahweh!

4 Minkätähden toitte Herran seurakunnan tähän erämaahan, kuollaksemme karjoinemme tänne?

4 Varför haven I fört HERRENS församling in i denna öken, så att vi och vår boskap måste dö här?

4 Wherefore, then, hast thou brought the convocation of Yahweh into this desert,—to die there, we, and our cattle?

5 Ja minkätähden johdatitte meidät pois Egyptistä tuodaksenne meidät tähän pahaan paikkaan, jossa ei kasva viljaa eikä viikunoita, ei viiniköynnöksiä eikä

5 Och varför haven I fört oss upp ur Egypten och låtit oss komma till denna svåra plats, där varken säd eller fikonträd eller vinträd eller granatträd växa, och där

5 And wherefore, did ye cause us to come up out of Egypt, to bring us into this wretched place?—not a place of seeds, and figs, and vines, and pomegranates,

granaattiomenia, ja jossa ei ole vettä juoda?
6 Mutta Mooses ja Aaron menivät seurakunnan luota ilmestysmajan ovelle ja lankesivat kasvoilleen. Silloin näkyi Herran kirkkaus heille.

7 Ja Herra puhui Moosekselle sanoen:
8 Ota sauva ja kokoa seurakunta, sinä ja veljesi Aaron, ja puhukaa heidän silmiensä edessä kalliolle, niin se antaa vettä, ja sinä saat vettä tulemaan heille kalliosta ja juotat joukon ja sen karjan.

9 Niin Mooses otti sauvan Herran kasvojen edestä, niinkuin hän oli häntä käskenyt.
10 Ja Mooses ja Aaron kokosivat seurakunnan kallion eteen, ja hän sanoi heille: Kuulkaa nyt, te niskurit! Onko meidän saatava teille vettä tästä kalliosta?
11 Niin Mooses nosti kätensä ja iski kalliota kahdesti sauvallansa, ja siitä lähti runsaasti vettä, niin että kansa ja sen karja saivat juoda.

12 Mutta Herra sanoi Moosekselle ja Aaronille: Koska ette uskoneet minuun ettekä pitäneet minua pyhänä israelilaisten

intet vatten finnes att dricka?»
6 Men Mose och Aron gingo bort ifrån församlingen till uppenbarelsetältets ingång och föllo ned på sina ansikten. Då visade sig HERRENS härlighet för dem.

7 Och HERREN talade till Mose och sade:
8 »Tag staven, och församla menigheten, du med din broder Aron, och talen till klippan inför deras ögon, så skall den giva vatten ifrån sig; så skaffar du fram vatten åt dem ur klippan och giver menigheten och dess boskap att dricka.

9 Då tog Mose stav en från dess plats inför HERRENS ansikte, såsom han hade bjudit honom.
10 Och Mose och Aron sammankallade församlingen framför klippan; där sade han till dem: »Hören nu, I gensträvige; kunna vi väl ur denna klippa skaffa fram vatten åt eder?»
11 Och Mose lyfte upp sin hand och slog på klippan med sin stav två gånger; då kom mycket vatten ut, så att menigheten och dess boskap fick dricka.

12 Men HERREN sade till Mose och Aron: »Eftersom I icke trodden på mig och icke höllen mig helig inför Israels barns ögon, därför

even water, is there none, to drink.
6 And Moses and Aaron went in, from the presence of the multitude unto the entrance of the tent of meeting, and fell upon their faces,—and the glory of Yahweh appeared, unto them.
7 Then spake Yahweh unto Moses, saying:
8 Take the staff, and gather together the assembly, thou, and Aaron thy brother, then shall ye speak unto the cliff, before their eyes, and it shall give forth its waters,—so shalt thou bring forth unto them water, out of the cliff, and shalt cause the assembly, and their cattle, to drink.
9 And Moses took the staff, from before Yahweh,—as he commanded him.
10 And Moses and Aaron gathered together the convocation, before the cliff,—and he said unto them: Hear, I pray you, ye rebels! Out of this cliff, must we bring forth for you, water?
11 And Moses lifted high his hand, and smote the cliff, with his staff, twice,—and there came forth water in abundance, and the assembly and their cattle, did drink.
12 Then said Yahweh unto Moses and unto Aaron, Because ye believed not in me, to hallow me in the eyes of the sons of Israel,

silmien edessä, niin te ette saa viedä tätä seurakuntaa siihen maahan, jonka minä heille annan.

skolen I icke få föra denna församling in i det land som jag har givit dem.»

therefore, shall ye not bring in this convocation into the land which I have given unto them.

13 Tämä oli Meriban vesi, jonka luona israelilaiset riitelivät Herraa vastaan ja hän näytti heille pyhyytensä.

13 Detta var Meribas vatten, där Israels barn tvistade med HERREN, och där han bevisade sig helig på dem.

13 The same, were the waters of Meribah [that is "Contention"] in that the sons of Israel contended with Yahweh,—and so he hallowed himself among them.

14 Mutta Mooses lähetti Kaadeksesta sanansaattajat Edomin kuninkaan tykö sanomaan: Näin sanoo veljesi Israel: Sinä tunnet kaiken vaivan, joka on meitä kohdannut,

14 Och Mose skickade sändebud från Kades till konungen i Edom och lät säga: »Så säger din broder Israel: Du känner alla de vedermödor som vi hava haft att utstå,

14 And Moses sent messengers from Kadesh, unto the king of Edom,—Thus, saith thy brother Israel, Thou thyself, knowest all the distress which befell us;

15 kuinka isämme lähtivät Egyptiin, kuinka olemme asuneet Egyptissä kauan aikaa ja kuinka egyptiläiset kohtelivat pahoin meitä ja meidän isiämme.

15 huru våra fäder drogo ned till Egypten, och huru vi bodde i Egypten i lång tid, och huru vi och våra fäder blevo illa behandlade av egyptierna.

15 and how our fathers went down to Egypt, and we abode in Egypt, many days, and that the Egyptians ill–treated us, and our fathers;

16 Mutta me huusimme Herran puoleen, ja hän kuuli meidän huutomme ja lähetti enkelin, joka vei meidät pois Egyptistä. Ja katso, me olemme nyt Kaadeksessa, kaupungissa, joka on sinun maasi rajalla.

16 Men vi ropade till HERREN, och han hörde vår röst och sände en ängel som förde oss ut ur Egypten; och se, vi äro nu i Kades, staden som ligger vid gränsen till ditt område.

16 and we made outcry unto Yahweh, and he heard our voice, and sent a messenger, and brought us forth out of Egypt,—lo! then, we, are in Kadesh, a city at the extremity of thy boundary,

17 Salli meidän kulkea maasi läpi. Me emme kulje peltojen emmekä viinitarhojen poikki emmekä juo vettä kaivoista. Poikkeamatta oikealle tai vasemmalle me kuljemme valtatietä, kunnes olemme päässeet alueesi läpi.

17 Låt oss tåga genom ditt land. Vi skola icke taga vägen över åkrar och vingårdar, och icke dricka vatten ur brunnarna; stora vägen skola vi gå, utan att vika av vare sig till höger eller till vänster, till dess vi hava kommit igenom ditt område.»

17 Let us, we pray thee, pass through thy land—we will not pass through field or vineyard, nor will we drink the waters of a well,—by the king's road, will we go—we will turn neither to the right hand nor to the left, until we get through thy boundary.

18 Mutta Edom vastasi hänelle: Älä kulje minun maani läpi; muutoin minä käyn miekka kädessä sinua

18 Men Edom svarade honom: »Du får icke tåga genom mitt land. Om du det gör, skall jag draga ut

18 And Edom said unto him, Thou shalt not pass through my land,—lest, with the sword, I come out to meet

vastaan.
19 Mutta israelilaiset sanoivat hänelle: Maantietä me kuljemme, ja jos juomme vettäsi, me tai meidän karjamme, niin me maksamme sen, kun vain saamme jalkaisin kulkea sinun maasi läpi.

20 Mutta hän vastasi: Tästä et kulje! Ja Edom lähti häntä vastaan suurella sotajoukolla ja vahvasti varustettuna.
21 Kun siis Edom kielsi Israelia kulkemasta maansa läpi, niin Israel väistyi sieltä pois.

22 Ja he lähtivät liikkeelle Kaadeksesta. Ja israelilaiset, koko kansa, tulivat Hoorin vuorelle.
23 Mutta Herra sanoi Moosekselle ja Aaronille Hoorin vuorella, Edomin maan rajalla, näin:

24 Aaron otetaan nyt pois heimonsa tykö, sillä hän ei pääse siihen maahan, jonka minä annan israelilaisille, koska te niskoittelitte minun käskyäni vastaan Meriban veden luona.
25 Ota Aaron ja hänen poikansa Eleasar ja vie heidät Hoorin vuorelle.
26 Ja riisu Aaronilta vaatteet ja pue ne hänen poikansa Eleasarin ylle. Aaron otetaan pois ja kuolee siellä.
27 Ja Mooses teki, niinkuin Herra oli käskenyt; ja he

emot dig med svärd.»
19 Men Israels barn sade till honom: »På den allmänna farvägen skola vi draga fram, och om jag eller min boskap dricker av ditt vatten, skall jag betala det. Jag begär ju ingenting: allenast att få tåga vägen fram härigenom.»

20 Han svarade: »Nej, du får icke tåga härigenom.» Och Edom drog ut mot honom med mycket folk och ned stor makt.
21 Då alltså Edom icke tillstadde Israel att tåga genom sitt område, vek Israel av och gick undan för honom.
22 Och de bröto upp från Kades. Och Israels barn, hela menigheten, kommo till berget Hor.
23 Och HERREN talade till Aron på berget Hor, vid gränsen till Edoms land, och sade:

24 »Aron skall samlas till sina fäder: han skall icke komma in i det land som jag har givit åt Israels barn; ty I voren gensträviga mot min befallning vid Meribas vatten.
25 Tag nu Aron och hans son Eleasar med dig, och för dem upp på berget Hor,
26 och tag av Aron hans kläder och sätt dem på hans son Eleasar. Så skall Aron samlas till sina fäder och I dö där.»
27 Och Mose gjorde såsom HERREN hade bjudit; och de

thee.
19 And the sons of Israel said unto him—By the highway, will we go up, and, if, thy waters, we should drink—I, and my cattle, then would I give the price thereof,—only—it is nothing!—with my feet, would I pass through.
20 And he said, Thou shalt not pass through. And Edom came out to meet him, with a strong people, and with a firm hand.
21 Thus did Edom refuse to give Israel passage through his boundary,—and Israel turned away from him.

22 Then set they forward from Kadesh,—and the sons of Israel, all the assembly, came in to Mount Hor.
23 Then spake Yahweh unto Moses and unto Aaron, in Mount Hor,—near the boundary of the land of Edom, saying:
24 Aaron shall be withdrawn unto his kinsfolk, for he shall not enter into the land, which I have given unto the sons of Israel,—because ye spurned my bidding, at the waters of Meribah.
25 Take thou Aaron, and Eleazar his son,—and bring them up Mount Hor;
26 and strip thou Aaron of his garments, and put them upon Eleazar his son,—and, Aaron, shall be withdrawn, and shall die there.
27 And Moses did as Yahweh commanded,—and

nousivat Hoorin vuorelle koko kansan silmien edessä.
28 Ja Mooses riisui Aaronilta vaatteet ja puki ne hänen poikansa Eleasarin ylle. Niin Aaron kuoli siellä vuoren huipulla, mutta Mooses ja Eleasar astuivat alas vuorelta.

29 Ja kun koko kansa sai tietää, että Aaron oli kuollut, niin he itkivät Aaronia kolmekymmentä päivää, koko Israelin heimo.

stego upp på berget Hor inför hela menighetens ögon.

28 Och Mose tog av Aron hans kläder och satte dem på hans son Eleasar. Och Aron dog där uppe på bergets topp; men Mose och Eleasar stego ned från berget.

29 Och när hela menigheten förnam att Aron hade givit upp andan, begräto de honom i trettio dagar, hela Israels hus.

they went up into, Mount Hor, in sight of all the assembly.
28 And Moses stripped Aaron of his garments, and put them upon Eleazar his son, and Aaron died there, in the top of the mount,—and Moses and Eleazar came down out of the mount.
29 And all the assembly saw that Aaron was dead; and they bewailed Aaron thirty days, even all the house of Israel.

21 luku

1 Mutta kun Aradin kuningas, kanaanilainen, joka asui Etelämaassa, kuuli, että Israel oli tulossa Atarimin tietä, ryhtyi hän sotimaan Israelia vastaan ja otti muutamia heistä vangiksi.
2 Silloin Israel teki lupauksen Herralle ja sanoi: Jos sinä annat tämän kansan minun käsiini, niin minä vihin sen kaupungit tuhon omiksi.
3 Ja Herra kuuli, mitä Israel lausui, ja jätti kanaanilaiset hänen käsiinsä. Niin Israel vihki heidät ja heidän kaupunkinsa tuhon omiksi. Ja sen paikan nimeksi pantiin Horma.
4 Senjälkeen he lähtivät liikkeelle Hoorin vuorelta Kaislameren tietä kiertääksensä Edomin maan. Mutta matkalla kansa kävi

1 Då nu konungen i Arad, kananéen, som bodde i Sydlandet, hörde att Israel var i antågande på Atarimvägen, gav han sig i strid med Israel och tog några av dem till fånga.

2 Då gjorde Israel ett löfte åt HERREN och sade: »Om du giver detta folk i min hand, så skall jag giva deras städer till spillo.»

3 Och HERREN hörde Israels röst och gav kananéerna i deras hand, och de gåvo dem och deras städer till spillo; så fick stället namnet Horma.

4 Och de bröto upp från berget Hor och togo vägen åt Röda havet till, för att gå omkring Edoms land. Men under vägen blev folket

1 And the Canaanite, the king of Arad, who dwelt in the South, heard that Israel had entered by the way of Atharim,—so he made war with Israel, and took some of them captive.

2 Then Israel vowed vow unto Yahweh, and said,—If thou wilt, surely deliver up, this people into my hand, then will I utterly destroy their cities.
3 And Yahweh hearkened unto the voice of Israel, and delivered up the Canaanite into his hand, so he utterly destroyed them, and their cities,—and called the name of the place Hormah [that is, "Utter Destruction"].
4 Then brake they up from Mount Hor, by way of the Red Sea, to go round the land of Edom,—and the soul of the people became

kärsimättömäksi.

5 Ja kansa puhui Jumalaa ja Moosesta vastaan: Minkätähden te johdatitte meidät pois Egyptistä kuolemaan erämaahan? Eihän täällä ole leipää eikä vettä, ja me olemme kyllästyneet tähän huonoon ruokaan.
6 Silloin Herra lähetti kansan sekaan myrkkykäärmeitä, jotka purivat kansaa, niin että paljon kansaa Israelista kuoli.
7 Niin kansa tuli Mooseksen luo, ja he sanoivat: Me teimme syntiä, kun puhuimme Herraa ja sinua vastaan. Rukoile Herraa, että hän poistaa käärmeet meidän kimpustamme. Ja Mooses rukoili kansan puolesta.
8 Silloin Herra sanoi Moosekselle: Tee itsellesi käärme ja pane se tangon päähän, niin jokainen purtu, joka siihen katsoo, jää eloon.

9 Niin Mooses teki vaskikäärmeen ja pani sen tangon päähän; jos ketä käärmeet sitten purivat ja tämä katsoi vaskikäärmeeseen, niin hän jäi eloon.

10 Sitten israelilaiset lähtivät liikkeelle ja leiriytyivät Oobotiin.
11 Ja he lähtivät liikkeelle Oobotista ja leiriytyivät Ije-

otåligt.

5 Och folket talade emot Gud och emot Mose och sade: »Varför haven I fört oss upp ur Egypten, så att vi måste dö i öknen? Här finnes ju varken bröd eller vatten, och vår själ vämjes vid den usla föda vi få.»

6 Då sände HERREN giftiga ormar bland folket, och dessa stungo folket; och mycket folk i Israel blev dödat.

7 Då kom folket till Mose och sade: »Vi hava syndat därmed att vi talade mot HERREN och mot dig. Bed till HERREN att han tager bort dessa ormar ifrån oss.» Och Mose bad för folket.

8 Då sade HERREN till Mose: »Gör dig en orm och sätt upp den på en stång; sedan må var och en som har blivit ormstungen se på den, så skall han bliva vid liv.»

9 Då gjorde Mose en orm av koppar och satte upp den på en stång; när sedan någon hade blivit stungen av en orm, såg han upp på kopparormen och blev så vid liv.

10 Och Israels barn bröto upp och lägrade sig i Obot;

11 och från Obot bröto de upp och lägrade sig vid Ije-

impatient because of the way.
5 So then the people spake against God, and against Moses, Wherefore, have ye brought us up out of Egypt, to die in the desert? for there is neither bread, nor water, and, our soul, doth loathe this contemptible bread!
6 And Yahweh sent among the people the poisonous serpents, and they bit the people,—and much people out of Israel died.

7 Then came the people of Israel unto Moses, and said––We have sinned, in that we spake against Yahweh and against thee, Pray thou unto Yahweh, that he may take from us the serpent. So Moses prayed for the people.

8 Then said Yahweh unto Moses—Make thee a like serpent, and put it upon standard,—and it shall come to pass, that, any one who is bitten, as soon as he seeth it, shall live.
9 So Moses made a serpent of bronze, and put it upon the standard,—and it came to pass—that, if the serpent had bitten any man, as soon as he directed his look unto the serpent of bronze, he lived.
10 And the sons of Israel brake up,—and encamped in Oboth.
11 And they brake up from Oboth,—and encamped in

Abarimiin siinä erämaassa, joka on Mooabista itään, auringon nousun puolella.

12 Sieltä he lähtivät liikkeelle ja leiriytyivät Seredin laaksoon.
13 Sieltä he lähtivät liikkeelle ja leiriytyivät erämaahan tuolle puolelle Arnon-jokea, joka lähtee amorilaisten alueelta; sillä Arnon on Mooabin rajana Mooabin ja amorilaisten maan välillä.

14 Sentähden sanotaan Herran sotien kirjassa: Vaaheb Suufassa ja Arnonin laaksot

15 ja laaksojen rinteet, jotka ulottuvat Aarin tienoille ja kallistuvat Mooabin rajaan.

16 Ja sieltä he kulkivat Beeriin. Se oli se kaivo, josta Herra oli sanonut Moosekselle: Kokoa kansa, niin minä annan heille vettä.
17 Silloin lauloi Israel tämän laulun: Kuohu, kaivo! - laulakaa sille laulu -
18 kaivo, jonka ruhtinaat kaivoivat, kansan parhaat koversivat valtikallaan, sauvoillansa! Ja siitä erämaasta he kulkivat Mattanaan
19 ja Mattanasta Nahalieliin ja Nahalielista Baamotiin

20 ja Baamotista siihen

Haabarim i öknen som ligger framför Moab, österut.

12 Därifrån bröto de upp och lägrade sig i Sereds dal.

13 Därifrån bröto de upp och lägrade sig på andra sidan Arnon, där denna bäck från amoréernas område, där den har runnit upp, flyter fram i öknen; ty Arnon är Moabs gräns och flyter fram mellan Moabs land och amoréernas.

14 Därför heter det i »Boken om HERRENS krig»: »Vaheb i Sufa och dalarna där Arnon går fram,

15 och dalarnas sluttning, som sänker sig mot Ars bygd och stöder sig mot Moabs gräns.»

16 Därifrån drogo de till Beeri om brunnen där var det som HERREN sade till Mose: »Församla folket, så vill jag giva dem vatten.»

17 Då sjöng Israel denna sång: »Flöda, du brunn! Ja, sjungen om den,
18 om brunnen som furstar grävde, som folkets ypperste borrade, med spiran, med sina stavar.

19 Från öknen drogo de till Mattana, från Mattana till Nahaliel, från: Nahaliel till Bamot,

20 från Bamot till den dal

Ije–Abarim, in the desert which is over against Moab, towards the rising of the sun.

12 From thence, brake they up,—and encamped in the ravine of Zered.
13 From thence, brake they up, and encamped on the other side of Arnon which is in the desert, that cometh forth out of the boundary of the Amorites,—for, Arnon, is the boundary of Moab, between Moab and the Amorites.

14 For this cause is it said, in the Book of the Wars of Yahweh,— . . . Waheb with a hurricane, And the ravines of Arnon;

15 And the bottom of the ravines, that extendeth toward the dwelling of Ar,— And adjoineth to the boundary of Moab,

16 And, from thence, towards Beer,—the same, is the well, whereof Yahweh said unto Moses, Gather together the people, that I may give them water.
17 Then, sang Israel this song,—Spring thou up, O well! Respond ye thereunto;
18 A well!—princes digged, it, Nobles of the people, delved it, With a sceptre, With their staves. And, from the desert, to Mattanah;

19 and, from Mattanah, to Nahaliel; and, from Nahaliel, to Bamoth;

20 and, from Bamoth of the

laaksoon, joka on Mooabin maassa, Pisgan huipun juurella, joka kohoaa yli erämaan.

21 Ja Israel lähetti sanansaattajat Siihonin, amorilaisten kuninkaan, tykö sanomaan:

22 Salli minun kulkea maasi läpi. Me emme poikkea pelloille emmekä viinitarhoihin emmekä juo vettä kaivoista. Valtatietä me kuljemme, kunnes olemme päässeet sinun alueesi läpi.

23 Mutta Siihon ei sallinut Israelin kulkea alueensa läpi, vaan kokosi kaiken väkensä ja lähti Israelia vastaan erämaahan. Ja kun hän oli tullut Jahaaseen, ryhtyi hän taisteluun Israelia vastaan.

24 Mutta Israel voitti hänet miekan terällä ja valloitti hänen maansa Arnonista Jabbokiin, aina ammonilaisten maahan asti, sillä ammonilaisten raja oli varustettu.

25 Ja Israel valtasi sieltä kaikki kaupungit; ja Israel asettui kaikkiin amorilaisten kaupunkeihin, Hesboniin ja kaikkiin sen tytärkaupunkeihin.

26 Sillä Hesbon oli amorilaisten kuninkaan Siihonin kaupunki; hän oli näet käynyt sotaa entistä Mooabin kuningasta vastaan sekä vallannut häneltä kaiken hänen maansa Arnoniin asti.

som ligger: på Moabs mark uppe på Pisga, där man kan se ut över ödemarken.

21 Och Israel skickade sändebud till Sihon, amoréernas konung, och lät säga:

22 »Låt mig taga genom ditt land. Vi skola icke vika av ifrån vägen in i åkrar eller vingårdar, och icke dricka vatten ur brunnarna. Stora vägen skola vi gå, till dess vi hava kommit igenom ditt område.»

23 Men Sihon tillstadde icke Israel att tåga genom sitt område, utan församlade allt sitt folk och drog ut mot Israel i öknen, till dess han kom till Jahas; där gav han sig i strid med Israel.

24 Men Israel slog honom med svärdsegg och intog hans land från Arnon ända till Jabbok, ända till Ammons barns land, ty Ammons barns gräns var befäst.

25 Och Israel intog alla städerna där; och Israel bosatte sig i amoréernas alla städer, i Hesbon och alla underlydande orter.

26 Hesbon var nämligen Sihons, amoréernas konungs, stad, ty denne hade fört krig med den förre konungen i Moab och tagit ifrån honom hela hans land ända till Arnon.

valley, which is in the field-country of Moab, to the top of Pisgah,—which overlooketh Jeshimon.

21 Then sent Israel, messengers, unto Sihon king of the Amorites, saying:

22 Let me pass through thy land—we will not turn aside into field or into vineyard, nor will we drink the water of a well,—by the king's road, will we go, until we get through thy boundary.

23 And Sihon suffered not Israel to pass through his boundary, but Sihon gathered together all his people, and came forth to meet Israel, towards the desert, and entered Jahaz,—and fought with Israel.

24 And Israel smote him with the edge of the sword,—and took possession of his land, from Arnon unto Jabbok, unto the sons of Ammon, for, strong, was the boundary of the sons of Ammon.

25 So Israel took all these cities,—and Israel dwelt in all the cities of the Amorites, in Heshbon, and in all her villages;

26 for, as for Heshbon, the city of Sihon king of the Amorites, it was, he, having fought with the former king of Moab, and taken all his land out of his hand, unto Arnon.

27 Sentähden runosepät sanovat: Tulkaa Hesboniin! Rakennettakoon ja varustettakoon Siihonin kaupunki.

28 Sillä tuli lähti Hesbonista, liekki Siihonin kaupungista; se kulutti Aar-Mooabin, Arnonin kukkulain valtiaat.

29 Voi sinua, Mooab! Sinä hukuit, Kemoksen kansa! Poikiensa hän salli tulla pakolaisiksi, tytärtensä amorilaisten kuninkaan Siihonin vangeiksi.

30 Me ammuimme heidät, Hesbon kukistui Diibonia myöten; me hävitimme Noofahiin asti, aina Meedebaan saakka.

31 Niin Israel asettui amorilaisten maahan.

32 Ja Mooses lähetti vakoilemaan Jaeseria, ja he valloittivat sen tytärkaupungit; ja hän karkoitti amorilaiset, jotka siellä olivat.

33 Sitten he kääntyivät toisaalle ja kulkivat Baasanin tietä. Silloin lähti Oog, Baasanin kuningas, heitä vastaan, hän ja kaikki hänen väkensä, Edreihin taistelemaan.

34 Mutta Herra sanoi Moosekselle: Älä pelkää häntä, sillä minä annan sinun käteesi hänet ja kaiken hänen kansansa ja maansa. Ja tee hänelle, niinkuin teit Siihonille, amorilaisten kuninkaalle,

27 Därför säga skalderna: »Kommen till Hesbon! Byggas och befästas skall Sihons stad.

28 Ty eld gick ut från Hesbon, en låga från Sihons stad; den förtärde Ar i Moab, dem som bodde på Arnons höjder.

29 Ve dig, Moab! Förlorat är du, Kemos' folk! Han lät sina söner bliva slagna på flykten och sina döttrar föras bort i fångenskap, bort till amoréernas konung, Sihon.

30 Vi sköto ned dem -- förlorat var Hesbon, landet ända till Dibon; vi härjade ända till Nofa, Nofa, som når till Medeba.»

31 Så bosatte sig då Israel i amoréernas land.

32 Och Mose sände ut och lät bespeja Jaeser, och de intogo dess underlydande orter; och han fördrev amoréerna som bodde där.

33 Sedan vände de sig åt annat håll. och drogo upp åt Basan till. Och Og, konungen i Basan, drog med allt sitt folk ut till strid mot dem, till Edrei.

34 Men HERREN sade till Mose: »Frukta icke för honom, ty i din hand har jag givit honom och allt hans folk och hans land. Och du skall göra med honom på samma sätt som du gjorde med Sihon, amoréernas

27 For this cause, say the poets—Enter ye Heshbon,—Built and prepared be the city of Sihon;

28 For, a fire, hath come forth out of Heshbon, A flame, out of the stronghold of Sihon; It hath consumed Ar of Moab, The lords of the high places of Arnon.

29 Woe to thee, Moab, Thou art lost, O people of Chemosh,—He hath given up his sons as fugitives, And his daughters into captivity, Unto the king of the Amorites, Sihon.

30 Then we shot them—Heshbon is destroyed, as far as Dibon,—Then laid we waste as far as Nophah, A fire reacheth unto Medeba.

31 So then Israel dwelt in the land of the Amorites.

32 And Moses sent to spy out Jazer, and they captured the villages thereof,—and dispossessed the Amorites that were there.

33 Then turned they, and went up by the way of Bashan,—and Og, king of Bashan, came forth to meet them—he and all his people, to give battle at Edrei.

34 Then said Yahweh unto Moses—Do not fear him, for, into thy hand, have I delivered him, and all his people, and his land,—Therefore shalt thou do unto him, as thou didst unto Sihon, king of the Amorites,

joka asui Hesbonissa.

35 Ja he voittivat hänet ja hänen poikansa ja kaiken hänen väkensä, päästämättä pakoon ainoatakaan. Niin he valloittivat hänen maansa.

konung, som bodde i Hesbon.»

35 Och de slogo honom jämte hans söner och allt hans folk, och läto ingen av dem slippa undan. Så intogo de hans land.

who was dwelling in Heshbon.

35 So then they smote him, and his sons, and all his people, until there was not left him, a remnant,—and took possession of his land.

22 luku

1 Sitten israelilaiset lähtivät liikkeelle ja leiriytyivät Mooabin arolle, Jordanin tuolle puolelle, Jerikon kohdalle.

2 Mutta Baalak, Sipporin poika, näki kaiken, mitä Israel oli tehnyt amorilaisille.

3 Ja Mooab pelkäsi tätä kansaa suuresti, kun sitä oli niin paljon; ja Mooab kauhistui israelilaisia.

1 Och Israels barn bröto upp och lägrade sig på Moabs hedar, på andra sidan Jordan mitt emot Jeriko.

2 Och Balak, Sippors son, såg allt vad Israel hade gjort mot amoréerna.

3 Och Moab bävade storligen för folket, därför att det var så talrikt; Moab gruvade sig för Israels barn.

1 Then did the sons of Israel break up,—and encamp in the waste plains of Moab, on the other side of the Jordan by Jericho.

2 And Balak son of Zipper saw all that Israel had done unto the Amorites;

3 and Moab shrank with great fear from the presence of the people, because, many, they were,—and Moab was alarmed at the presence of the sons of Israel.

4 Mooab sanoi Midianin vanhimmille: Nyt tuo lauma syö puhtaaksi kaiken meidän ympäriltämme, niinkuin härkä syö kedon vihannuuden. Ja Baalak, Sipporin poika, oli Mooabin kuninkaana siihen aikaan.

5 Hän lähetti sanansaattajat Bileamin, Beorin pojan, tykö Petoriin, joka on Eufrat-virran varrella, heimolaistensa maahan, kutsumaan häntä ja käski sanoa hänelle: Katso, Egyptistä on lähtenyt liikkeelle kansa; katso, se on tulvinut yli maan ja asettunut minua lähelle.

4 Och Moab sade till de äldste i Midjan: »Nu kommer denna hop att äta upp allt som finnes här runt omkring oss, likasom oxen äter upp vad grönt som finnes på marken.» Och Balak, Sippors son, var på den tiden konung i Moab.

5 Och han skickade sändebud till Bileam, Beors son, i Petor vid floden, i hans stamfränders land, för att kalla honom till sig; han lät säga: »Se, här är ett folk som har dragit ut ur Egypten; se, det övertäcker marken, och det har lägrat sig mitt emot mig.

4 So Moab said unto the elders of Midian—Now, shall the gathered host lick up all that are round about us, as the ox doth lick up the verdure of the field. But, Balak son of Zippor, was king unto Moab at that time.

5 So he sent messengers unto Balaam son of Boor, to Pethor, which was by the river of the land of the sons of his people, to call him,—saying—Lo! a people, hath come forth out of Egypt, Lo! he hath covered the eye of the land, Yea, he, is tarrying over against me.

6 Tule siis ja kiroa minun puolestani tämä kansa, sillä se on minua väkevämpi; ehkä minä sitten saan sen voitetuksi ja karkoitetuksi maasta. Sillä minä tiedän, että jonka sinä siunaat, se on siunattu, ja jonka sinä kiroat, se on kirottu.

6 Så kom nu och förbanna åt mig detta folk, ty det är mig för mäktigt; kanhända skall jag då kunna slå det och förjaga det ur landet. Ty jag vet att den du välsignar, han är välsignad, och den du förbannar, han bliver förbannad.»

6 Now, therefore, do come, I pray thee, curse me this people, For, stronger, he is, than I, If peradventure I prevail, we shall smite him, That I may drive him out of the land,—For I know that, he whom thou dost bless, is to be blessed, And, he whom thou dost curse, is to be cursed.

7 Niin Mooabin vanhimmat ja Midianin vanhimmat lähtivät matkaan, tietäjänpalkka mukanansa. Ja kun he saapuivat Bileamin luo, puhuivat he hänelle Baalakin sanat.

7 Så gingo nu de äldste i Moab och de äldste i Midjan åstad och hade med sig spådomslön; och de kommo till Bileam och framförde till honom Balaks ord.

7 And the elders of Moab and the elders of Midian, went their way, with the rewards of divination in their hand,—so they came in unto Balaam, and spake unto him the words of Balak.

8 Hän vastasi heille: Viipykää täällä tämä yö, niin minä annan teille vastauksen sen mukaan, kuin Herra minulle puhuu. Silloin jäivät mooabilaisten päämiehet Bileamin luo.

8 Och han sade till dem: »Stannen här över natten, så vill jag sedan giva eder svar efter vad HERREN talar till mig.» Då stannade Moabs furstar kvar hos Bileam.

8 And he said unto them—Tarry ye here for the night, and I will bring you back word, as Yahweh shall speak unto me. So the princes of Moab abode with Balaam.

9 Niin Jumala tuli Bileamin tykö ja kysyi: Keitä ovat ne miehet, jotka ovat sinun luonasi?

9 Och Gud kom till Bileam; han sade: »Vad är det för män som du har hos dig?»

9 And God came in unto Balaam,—and said, Who are these men, with thee?

10 Bileam vastasi Jumalalle: Baalak, Sipporin poika, Mooabin kuningas, on lähettänyt heidät tuomaan minulle tämän sanan:

10 Bileam svarade Gud: »Balak, Sippors son, konungen i Moab, har sänt till mig detta bud:

10 Then said Balaam unto God,—Balak, son of Zipper, king of Moab, hath sent unto me:

11 'Katso, kansa on lähtenyt Egyptistä ja on tulvinut yli maan; tule siis, kiroa se minun puolestani, ehkä sitten voin ryhtyä taisteluun sitä vastaan ja karkoittaa sen'.

11 'Se, här är det folk som har dragit ut ur Egypten, och det övertäcker marken. Så kom nu och förbanna det åt mig; kanhända skall jag då kunna giva mig i strid med det och förjaga det.'»

11 Lo! the people that hath come forth out of Egypt—he covereth the eye of the land. Now, do come, do revile me him, Peradventure I shall prevail in making war with him, And shall drive him out.

12 Mutta Jumala sanoi Bileamille: Älä mene heidän kanssaan äläkä kiroa sitä kansaa, sillä se on siunattu.

12 Då sade Gud till Bileam: »Du skall icke gå med dem; du skall icke förbanna detta folk, ty det är välsignat.»

12 And God said unto Balaam, Thou shalt not go with them,—Thou shalt not curse the people, For,

blessed, he is.

13 Niin Bileam nousi aamulla ja sanoi Baalakin päämiehille: Menkää takaisin maahanne, sillä Herra ei ole sallinut minun lähteä teidän kanssanne.

13 Om morgonen, när Bileam hade stått upp, sade han alltså till Balaks furstar: »Gån hem till edert land, ty HERREN vill icke tillstädja mig att följa med eder.»

13 And Balaam rose up in the morning, and said unto the princes of Balak, Get you into your own land,—For Yahweh hath refused, to let me go with you.

14 Silloin nousivat Mooabin päämiehet ja tulivat Baalakin luo ja sanoivat: Bileam ei suostunut lähtemään meidän kanssamme.

14 Då stodo Moabs furstar upp och gingo hem till Balak och sade: »Bileam vägrade att följa med oss.»

14 So the princes of Moab arose, and came in unto Balak,—and said, Balaam refused, to come with us.

15 Mutta Baalak lähetti uudestaan päämiehiä matkaan, vielä useampia ja arvokkaampia kuin edelliset.

15 Men Balak sände ännu en gång åstad furstar, flera och förnämligare än de förra.

15 Then added Balak again,—to send princes, more and weightier than these.

16 Ja he saapuivat Bileamin luo ja sanoivat hänelle: Näin sanoo Baalak, Sipporin poika: 'Älä kieltäydy tulemasta minun luokseni.

16 Och de kommo till Bileam och sade till honom: »Så säger Balak Sippors son: 'Låt dig icke avhållas från att komma till mig;

16 And they came in unto Balaam,—and said unto him—Thus, said Balak son of Zipper, Do not be withheld, I pray thee, from coming unto me:

17 Sillä minä palkitsen sinut ylenpalttisesti ja teen kaiken, mitä minulta vaadit; tule siis ja kiroa minun puolestani tämä kansa.'

17 ty jag vill bevisa dig övermåttan stor ära, och allt vad du begär av mig skall jag göra. Kom nu och förbanna åt mig detta folk.'»

17 For I will, honour, thee, exceedingly, and, all that thou shalt say unto me, will I do. Do come therefore, I pray thee, oh revile me this people.

18 Mutta Bileam vastasi ja sanoi Baalakin palvelijoille: Vaikka Baalak antaisi minulle talonsa täyden hopeata ja kultaa, en sittenkään voisi, en pienessä enkä suuressa, rikkoa Herran, minun Jumalani, käskyä.

18 Då svarade Bileam och sade till Balaks tjänare: »Om Balak än gåve mig så mycket silver och guld som hans hus rymmer, kunde jag dock icke överträda HERRENS min Guds befallning, så att jag gjorde något däremot, vare sig litet eller stort.

18 And Balaam responded, and said unto the servants of Balak, Though Balak would give me his house full of silver and gold, I could not go beyond the bidding of Yahweh my God, to do less or more.

19 Mutta jääkää nyt tänne tekin täksi yöksi, saadakseni tietää, mitä Herra vielä minulle sanoo.

19 Men stannen nu också I kvar har över natten, för att jag må förnimma vad HERREN ytterligare kan vilja tala till mig.»

19 Now, therefore, abide here, I pray you, even, ye,—for the night,—that I may get to know what further Yahweh may be speaking with me.

20 Niin Jumala tuli Bileamin tykö yöllä ja sanoi

20 Och Gud kom till Bileam om natten och sade till

20 And God came in unto Balaam, by night, and said

hänelle: Jos nämä miehet ovat tulleet kutsumaan sinua, niin nouse ja lähde heidän kanssaan, mutta tee vain se, mitä minä sinulle sanon.

honom: »Om dessa män hava kommit för att kalla dig, så stå upp och följ med dem. Men allenast vad jag säger dig skall du göra.»

unto him—If, to call thee, the men have come in, arise, go with them,—But only, the thing that I shall speak unto thee, that, shalt thou do.

21 Ja Bileam nousi aamulla, satuloi aasintammansa ja lähti matkaan Mooabin päämiesten kanssa.

21 Om morgonen, när Bileam hade stått upp, sadlade han alltså sin åsninna och följde med Moabs furstar.

21 So Balaam arose, in the morning, and saddled his ass,—and went with the princes of Moab.

22 Mutta kun hän lähti, syttyi Jumalan viha, ja Herran enkeli asettui tielle estämään häntä, hänen ratsastaessaan aasintammallaan, kaksi palvelijaa mukanansa.

22 Men då han nu följde med, upptändes Guds vrede, och HERRENS ängel ställde sig på vägen för att hindra honom, där han red på sin åsninna, åtföljd av två sina tjänare.

22 Then kindled the anger of God, because he, was going, and the messenger of Yahweh stationed, himself in the way, to withstand him,—as he was riding upon his ass, his two young men being with him.

23 Kun aasintamma näki Herran enkelin seisovan tiellä, paljastettu miekka kädessänsä, niin se poikkesi tieltä ja meni peltoon. Mutta Bileam löi aasintammaa palauttaaksensa sen tielle.

23 När då åsninnan såg HERRENS ängel stå på vägen med ett draget svärd i sin hand, vek hon av ifrån vägen och gick in på åkern; men Bileam slog åsninnan för att driva henne tillbaka in på vägen.

23 And the ass saw the messenger of Yahweh, stationed in the road, with his drawn sword in his hand, so the ass turned aside out of the road, and went into the field,—and Balaam smote the ass, to make her turn back into the road.

24 Sitten Herran enkeli asettui solaan viinitarhojen välille, jossa oli kiviaita kummallakin puolella.

24 Därefter ställde sig HERRENS ängel i en smal gata mellan vingårdarna, där murar funnos på båda sidor.

24 But the messenger of Yahweh took his stand, in a hollow pass of the vineyards,—with a fence on this side, and a fence on that side.

25 Kun aasintamma näki Herran enkelin, niin se painautui aitaan ja likisti Bileamin jalkaa aitaa vasten. Ja hän löi sitä vielä kerran.

25 När nu åsninnan såg HERRENS ängel, trängde hon sig mot muren och klämde så Bileams ben mot muren; och han slog henne ännu en gång.

25 And, when the ass saw the messenger of Yahweh, she squeezed herself against the wall, and squeezed the foot of Balaam, against the wall,—and again, he smote her.

26 Silloin Herran enkeli taas meni edemmäs ja asettui ahtaaseen paikkaan, jossa ei ollut tilaa väistyä oikealle eikä vasemmalle.

26 Då gick HERRENS ängel längre fram och ställde sig på ett trångt ställe, där ingen utväg fanns att vika undan, vare sig till höger

26 And the messenger of Yahweh went on further, and took his stand in a narrow place, where there was no way to turn, to the right

27 Kun aasintamma näki Herran enkelin, laskeutui se maahan Bileamin alla. Silloin Bileamin viha syttyi, ja hän löi aasintammaa sauvalla.
28 Niin Herra avasi aasintamman suun, ja se sanoi Bileamille: Mitä minä olen sinulle tehnyt, koska lyöt minua jo kolmannen kerran?
29 Bileam vastasi aasintammalle: Sinä olet pitänyt minua pilkkanasi. Olisipa minulla miekka kädessäni, niin nyt minä sinut tappaisin.
30 Mutta aasintamma sanoi Bileamille: Enkö minä ole sinun aasintammasi, jolla olet ratsastanut kaiken aikasi tähän päivään asti? Onko minun ollut tapana tehdä sinulle näin? Hän vastasi: Ei.
31 Niin Herra avasi Bileamin silmät, niin että hän näki Herran enkelin seisovan tiellä, paljastettu miekka kädessänsä. Silloin hän kumartui ja heittäytyi kasvoilleen.

32 Niin Herran enkeli sanoi hänelle: Minkätähden olet lyönyt aasintammaasi jo kolme kertaa? Katso, minä olen tullut sinua estämään, sillä ajattelemattomasti sinä olet lähtenyt tälle matkalle vastoin minun tahtoani.
33 Mutta aasintamma näki minut ja on väistynyt minun edestäni jo kolme kertaa.

eller till vänster.
27 När åsninnan nu såg HERRENS ängel, lade hon sig ned under Bileam. Då upptändes Bileams vrede och han slog åsninnan med sin stav.
28 Men HERREN öppnade åsninnans mun, och hon sade till Bileam: »Vad har jag gjort dig, eftersom du nu tre gånger har slagit mig?»

29 Bileam svarade åsninnan: »Du har ju handlat skamligt mot mig; om jag hade haft ett svärd i min hand, skulle jag nu hava dräpt dig.»

30 Men åsninnan sade till Bileam: »Är icke jag din egen åsninna, som du har ridit på i all din tid intill denna dag? Och har jag någonsin förut plägat göra så mot dig? Han svarade: »Nej.»
31 Och HERREN öppnade Bileams ögon, så att han såg HERRENS ängel stå på vägen med ett draget svärd i sin hand. Då bugade han sig och föll ned på sitt ansikte.

32 Och HERRENS ängel sade till honom: »Varför har du nu tre gånger slagit din åsninna? Se, jag har gått ut för att hindra dig, ty denna väg leder till fördärv och är mig emot.

33 Och åsninnan såg mig, och hon har nu tre gånger vikit undan for mig. Om

hand or to the left.
27 And, when the ass saw the messenger of Yahweh, she sank down under Balaam,—then was Balaam's anger kindled, and he smote the ass with the staff.
28 And Yahweh opened the mouth of the ass,—and she said unto Balaam—What have I done to thee, that thou hast smitten me, these three times?
29 And Balaam said unto the ass, Surely thou hast been making sport of me,—Would there had been a sword in my hand, for, now, would I have slain thee.
30 Then said the ass unto Balaam—Am not, I, thine own ass, on which thou hast ridden all thy life, until this day? Have I, been wont, to do unto thee, thus? And he said, Nay!

31 Then did Yahweh unveil the eyes of Balaam, and he saw the messenger of Yahweh stationed in the road, with his sword drawn, in his hand,—so he bent his head and bowed down before him.
32 And the messenger of Yahweh said unto him, Wherefore, hast thou smitten thine ass, these three times? Lo! I myself, am come forth to withstand thee, because headlong, was thy way before me.
33 And the ass hath seen me, and hath turned aside at my presence, these three

Ja jos se ei olisi väistynyt minun edestäni, niin minä olisin surmannut sinut, mutta jättänyt sen elämään.

34 Niin Bileam vastasi Herran enkelille: Minä olen tehnyt syntiä; sillä minä en tiennyt, että sinä olit asettunut minua vastaan tielle. Mutta jos tämä ei ole sinulle mieleen, niin minä nyt palaan takaisin.
35 Mutta Herran enkeli sanoi Bileamille: Mene näiden miesten kanssa, mutta puhu ainoastaan se, minkä minä sinulle puhun. Niin Bileam lähti Baalakin päämiesten kanssa.
36 Kun Baalak kuuli, että Bileam oli tulossa, meni hän häntä vastaan Ir-Mooabiin, joka on Arnonia pitkin kulkevalla rajalla, uloimmalla rajalla.

37 Ja Baalak sanoi Bileamille: Enkö minä vartavasten lähettänyt kutsumaan sinua? Minkätähden et tahtonut tulla minun luokseni? Enkö minä muka voi sinua palkita?
38 Mutta Bileam vastasi Baalakille: Olenhan minä nyt tullut sinun luoksesi. Mutta onko minun vallassani puhua mitään? Minkä Jumala panee minun suuhuni, sen minä puhun.
39 Niin Bileam lähti Baalakin kanssa, ja he saapuivat Kirjat-Husotiin.
40 Ja Baalak teurasti

hon icke hade vikit undan för mig, så skulle jag nu hava dräpt dig, men låtit henne leva.»

34 Då sade Bileam till HERRENS ängel: »Jag har syndat, ty jag visste icke att du stod mig emot på vägen. Om nu min resa misshagar dig, så vill jag vända tillbaka.»

35 Men HERRENS ängel svarade Bileam: »Följ med dessa män; men intet annat än vad jag säger dig skall du tala.» Så följde då Bileam med Balaks furstar.

36 När Balak hörde att Bileam kom, gick han honom till mötes till Ir i Moab, vid gränsen där Arnon flyter, vid yttersta gränsen.

37 Och Balak sade till Bileam: »Sände jag icke enträget bud till dig för att kalla dig hit? Varför ville du då icke begiva dig till mig? Skulle jag icke kunna bevisa dig tillräcklig ära?»

38 Bileam svarade Balak: »Du ser nu att jag har kommit till dig. Men det står ingalunda i min egen makt att tala något. Vad Gud lägger i min mun, det måste jag tala.»
39 Sedan följde Bileam med Balak, och de kommo till Kirjat-Husot.
40 Och Balak slaktade

times: Unless she had turned aside from my presence, yea, now, even thee, had I slain, but, her, had I suffered to live.
34 Then said Balaam unto the messenger of Yahweh—I have sinned, for I knew not, that, thou, wast stationed to meet me in the road,—Now, therefore, if it be displeasing in thine eyes, I must get me back again.
35 And the messenger of Yahweh said unto Balaam—Go with the men: Only, the word that I shall speak unto thee, that, shalt thou speak. So Balaam went his way with the princes of Balak.
36 And Balak heard, that Balaam, was coming,—so he went forth to meet him, unto a city of Moab which was upon the boundary of Arnon, which was in the utmost part of the boundary.
37 And Balak said unto Balaam: Did I not, send, unto thee, to call thee? Wherefore, didst thou not come unto me? Am I not, in very deed, able to honour thee?

38 And Balaam said unto Balak—Lo! I am come unto thee, Now, can, I, possibly, promise, anything? The word that God shall put in my mouth, that, must I speak.

39 So Balaam went with Balak,—and they entered Kiriath–huzoth.
40 And Balak sacrificed herd

raavaita ja lampaita ja lähetti ne Bileamille ja päämiehille, jotka olivat hänen luonansa.
41 Mutta seuraavana aamuna Baalak otti Bileamin mukaansa ja vei hänet Baamot-Baalin kukkulalle, josta hän näki reunimmaisen osan tuota kansaa.

23 luku

1 Ja Bileam sanoi Baalakille: Rakenna minulle tähän seitsemän alttaria ja hanki minulle tänne seitsemän härkää ja seitsemän oinasta.
2 Niin Baalak teki, niinkuin Bileam käski. Ja Baalak ja Bileam uhrasivat härän ja oinaan kullakin alttarilla.

3 Niin Bileam sanoi Baalakille: Asetu tähän polttouhrisi ääreen, minä menen tuonne; ehkä minä saan kohdata Herran. Minkä hän minulle näyttää, sen minä ilmoitan sinulle. Ja hän meni eräälle autiolle kukkulalle.

4 Ja Jumala tuli ja kohtasi Bileamin. Silloin tämä sanoi hänelle: Seitsemän alttaria minä olen pannut kuntoon ja olen uhrannut härän ja oinaan kullakin alttarilla.
5 Ja Herra pani sanat Bileamin suuhun ja sanoi: Palaja Baalakin luo ja puhu hänelle näin.

fäkreatur och småboskap och sände till Bileam och de furstar som voro med honom.
41 Och följande morgon tog Balak Bileam med sig och förde honom upp på Bamot-Baal; och han kunde från denna plats se en del av folket.

1 Och Bileam sade till Balak: »Bygg här åt mig sju altaren, och skaffa hit åt mig sju tjurar och sju vädurar.»

2 Balak gjorde såsom Bileam sade; och Balak och Bileam offrade en tjur och en vädur på vart altare

3 Därefter sade Bileam till Balak »Stanna kvar vid ditt brännoffer; jag vill gå bort och se om till äventyrs HERREN visar sig för mig; och vad helst han uppenbarar för mig, det skall jag förkunna för dig.» Och han gick upp på en kal höjd.

4 Och Gud visade sig för Bileam; då sade denne till honom: »De sju altarna har jag uppfört, och på vart altare har jag offrat en tjur och en vädur.»
5 Och HERREN lade i Bileams mun vad han skulle tala; han sade: »Gå tillbaka till Balak och tala så och så.»

and flock,—and sent unto Balaam, and unto the princes that were with him.

41 And it came to pass in the morning, that Balak took Balaam, and brought him up the high places of Baal,—and he saw from thence the utmost part of the people.

1 Then said Balaam unto Balak: Build me here, seven altars,—and prepare me here, seven bullocks and seven rams.

2 And Balak did, as Balaam had spoken,—and Balak and Balaam caused to ascend a bullock and a ram on each altar.
3 Then said Balaam unto Balak: Station thyself by thine ascending–sacrifice, and let me go my way—peradventure, Yahweh may come and meet me, and, what thing soever he may show me, I will tell thee. So he went his way to a bare height.
4 And God came unto Balaam,—so he said unto him—The seven altars, have I built in a row, and have caused to ascend, bullock and a ram on each altar.
5 And Yahweh put a word into the mouth of Balaam,—and said—Return unto Balak, and, thus, shalt thou speak.

6 Niin hän palasi hänen luoksensa, ja hän seisoi siinä polttouhrinsa ääressä, hän ja kaikki Mooabin päämiehet.
7 Niin hän puhkesi lausumaan ja sanoi: Aramista nouti minut Baalak, idän vuorilta Mooabin kuningas: 'Tule, kiroa minun puolestani Jaakob, tule ja sadattele Israelia.'
8 Kuinka minä kiroaisin sen, jota ei Jumala kiroa, kuinka sadattelisin sitä, jota ei Herra sadattele?

9 Minä näen sen kallioiden huipulta, minä katselen sitä kukkuloilta: katso, se on erillään asuva kansa, se ei lukeudu pakanakansojen joukkoon.

10 Kuka mittaa Jaakobin hiekkajyväset, kuka Israelin tomuhiukkasten luvun? Suotakoon minun kuolla oikeamielisten kuolema, olkoon minun loppuni niinkuin heidän.
11 Silloin Baalak sanoi Bileamille: Mitä oletkaan minulle tehnyt! Minä toin sinut tänne vihollisiani kiroamaan, ja katso, nyt sinä heidät siunaat!
12 Mutta hän vastasi ja sanoi: Eikö minun ole tarkoin puhuttava se, minkä Herra panee minun suuhuni?

13 Niin Baalak sanoi hänelle: Tule minun

6 När han nu kom tillbaka till honom, fann han honom stående vid sitt brännoffer tillsammans med alla Moabs furstar.
7 Då hör han upp sin röst och kvad: »Från Aram hämtade mig Balak, från österns berg Moabs konung: 'Kom och förbanna åt mig Jakob, kom och tala ofärd över Israel.

8 Huru kan jag förbanna den gud ej förbannar, och tala ofärd över den som HERREN ej talar ofärd över?

9 Från klippornas topp ser jag ju honom, och från höjderna skådar jag honom: se, det är ett folk som bor för sig självt och icke anser sig likt andra folkslag.

10 Vem kan räkna Jakob, tallös såsom stoftet, eller tälja ens fjärdedelen av Israel? Må jag få dö de rättfärdigas död, och blive mitt slut såsom deras!»

11 Då sade Balak till Bileam: »Vad har du gjort mot mig! Till att förbanna mina fiender hämtade jag dig, och nu har du i stället välsignat dem.»

12 Men han svarade och sade: »Skulle jag då icke akta på vad HERREN lägger i min mun, och tala det?»

13 Och Balak sade till honom: »Följ nu med mig till

6 So he returned unto him, and lo! he was stationed by his ascending-sacrifice,—he, and all the princes of Moab.

7 So he took up his parable and said,—From Aram, doth Balak conduct me, The king of Moab, from the mountains of the East, Come thou! curse me Jacob, Yea, come thou! rage on Israel.

8 How can I revile one whom GOD, hath not reviled? Yea, how can I rage on one on whom Yahweh, hath not raged?
9 Surely, from the head of the rocks, do I see him, Yea, from the hills, do I observe him,—Lo! a people, who alone, doth dwell, And, among the nations, he doth not reckon himself.
10 Who, hath counted the dust of Jacob? Or who, hath numbered the fourth part of Israel? Let me die the death of the upright, And let my hereafter be like his!

11 Then said Balak unto Balaam, What hast thou done for me? To revile mine enemies, I summoned thee, and lo! thou hast, kept on blessing.
12 And he answered and said,—Was it not [to be so] that, whatsoever Yahweh should put into my mouth, the same, should I take heed to speak?
13 Then said Balak unto him—Come, I pray thee, with

kanssani toiseen paikkaan, josta voit nähdä sen kansan, kuitenkin ainoastaan sen äärimmäisen reunan, et sitä kokonaisuudessaan, ja kiroa se minun puolestani sieltä.
14 Ja hän vei hänet Vartijakedolle Pisga-vuoren huipulle ja rakensi siihen seitsemän alttaria ja uhrasi härän ja oinaan kullakin alttarilla.
15 Sitten Bileam sanoi Baalakille: Asetu tähän polttouhrisi ääreen, ehkä hän kohtaa minua tuolla.

16 Niin Herra tuli kohtaamaan Bileamia, pani sanat hänen suuhunsa ja sanoi: Palaja Baalakin luo ja puhu hänelle näin.
17 Niin hän tuli hänen luoksensa, ja hän seisoi siinä polttouhrinsa ääressä, Mooabin päämiehet kanssansa. Baalak kysyi häneltä: Mitä Herra puhui?

18 Niin hän puhkesi lausumaan ja sanoi: Nouse, Baalak, ja kuule! Kuuntele minua, sinä Sipporin poika!
19 Ei Jumala ole ihminen, niin että hän valhettelisi, eikä ihmislapsi, että hän katuisi. Sanoisiko hän jotakin eikä sitä tekisi, puhuisiko jotakin eikä sitä täyttäisi?
20 Katso, minä olen saanut tehtäväkseni siunata: hän on siunannut, enkä minä voi sitä peruuttaa.
21 Ei havaita vaivaa

ett annat ställe, varifrån du ser dem; du ser här allenast en del av dem, du ser dem icke allasammans. Från det stället må du förbanna dem åt mig.»

14 Och han tog honom med sig till Väktarplanen på toppen av Pisga. Där byggde han sju altaren och offrade en tjur och en vädur på vart altare.
15 Därefter sade han till Balak: »Stanna kvar har vid ditt brännoffer; jag själv vill därborta se till, om något visar sig.»
16 Och HERREN visade sig för Bileam och lade i hans mun vad han skulle tala; han sade: »Gå tillbaka till Balak och tala så och så.»
17 När han nu kom till honom, fann han honom stående vid sitt brännoffer, och Moabs furstar stodo där med honom. Och Balak frågade honom: »Vad har HERREN talat?»
18 Då hov han upp sin röst och kvad: »Stå upp, Balak, och hör; lyssna till mig, du Sippors son.
19 Gud är icke en människa, så att han kan ljuga, icke en människoson, så att han kan ångra något. Skulle han säga något och icke göra det, tala något och icke fullborda det?
20 Se, att välsigna har jag fått i uppdrag; han har välsignat, och jag kan icke rygga det.
21 Ofärd är icke att skåda i

me, unto another place, from whence thou mayest see him, nothing but his utmost part, shalt thou see, but, all of him, shalt thou not see,—and so revile me him, from thence.
14 And he took him to the field of Zophim, unto the head of Pisgah,—and built seven altars, and caused to ascend a bullock and a ram on each altar.
15 Then said he to Balak, Station thyself here, by thine ascending-sacrifice,—while, I, meet him yonder.

16 And Yahweh met Balaam, and put a word into his mouth,—and said—Return unto Balak, and, thus, shalt thou speak.
17 So he came in unto him, and, there he was,—stationed by his ascending-sacrifice, and the princes of Moab, with him. And Balak said unto him, What hath Yahweh spoken?
18 Then took he up his parable, and said,—Rise, Balak, and hear, Give ear unto me, son of Zippor!
19 GOD is, not a man, that he should lie, Nor, a son of Adam, that he should repent,—Hath, he, said, and will not perform? Yea spoken, and will not make it stand fast?
20 Lo! to bless, have I received [command], —And I will bless, nor will I take it back.
21 He hath not discovered

Jaakobissa eikä nähdä onnettomuutta Israelissa; Herra, hänen Jumalansa, on hänen kanssansa, riemuhuuto kuninkaalle kaikuu siellä.

Jakob och olycka icke att se i Israel. HERREN, hans Gud, är med honom, och jubel såsom mot en konung höres där.

trouble, in Jacob, Neither hath he seen wretchedness in Israel,—Yahweh, his God, is with him, And, the acclaim of a king, in his midst:

22 Jumala vei sen pois Egyptistä; sen sarvet ovat kuin villihärän.

22 Det är Gud som har fört dem ut ur Egypten; deras styrka är såsom vildoxars.

22 GOD having brought them forth out of Egypt, The very horns of the buffalo, are his:

23 Sillä ei ole noituutta Jaakobissa eikä tavata taikuutta Israelissa. Aikanansa ilmoitetaan Jaakobille ja Israelille, mitä Jumala on tekevä.

23 Ty trolldom båtar intet mot Jakob, ej heller spådom mot Israel. Nej, nu måste sägas om Jakob och om Israel: 'Vad gör icke Gud!'

23 Surely, there is no enchantment against Jacob, Nor divination against Israel,—Now, shall it be said—Of Jacob, and of Israel, What, hath GOD wrought!

24 Katso, se on kansa, joka nousee kuin naarasleijona, joka kohoaa kuin leijona. Ei se paneudu levolle, ennenkuin on saalista syönyt ja juonut surmattujen verta.

24 Se, det är ett folk som står upp likt en lejoninna, ett folk som reser sig likasom ett lejon. Det lägger sig ej ned, förrän det har ätit rov och druckit blod av slagna man.»

24 Lo, a people, like a lioness, shall rise, And, like a strong lion, shall rouse himself up; He will not lie down, till he eat the torn, And, the blood of the slain, he drink.

25 Mutta Baalak sanoi Bileamille: Älä kiroa sitä äläkä siunaa sitä.

25 Då sade Balak till Bileam: »Om du nu icke vill förbanna dem, så må du åtminstone icke välsigna dem.

25 Then said Balak unto Balaam, Thou shalt neither, revile, him,—nor, bless, him.

26 Mutta Bileam vastasi ja sanoi Baalakille: Enkö minä puhunut sinulle näin: 'Kaikki, mitä Herra sanoo, on minun tehtävä'?

26 Men Bileam svarade och sade till Balak: »Sade jag icke till dig: 'Allt vad HERREN säger, det måste jag göra'?»

26 And Balaam responded, and said unto Balak,—Spake I not unto thee, saying, All that Yahweh shall speak, that, must I do?

27 Niin Baalak sanoi Bileamille: Tule, minä vien sinut toiseen paikkaan; ehkäpä on Jumalan silmissä otollista, että kiroat kansan minun puolestani sieltä.

27 Och Balak sade till Bileam: »Kom, jag vill taga dig med mig till ett annat ställe. Kanhända skall det behaga Gud att du därifrån förbannar dem åt mig.

27 And Balak said unto Balaam, Come, I pray thee! let me take thee unto another place,—peradventure, it may be right in the eyes of God, that thou revile me him, from thence.

28 Ja Baalak vei Bileamin Peor-vuoren huipulle, joka kohoaa yli erämaan.

28 Och Balak tog Bileam med sig upp på toppen av Peor, där man kan se ut över ödemarken.

28 So Balak took Balaam,—unto the head of Peor, that looketh over the face of the Jeshimon.

29 Sitten Bileam sanoi Baalakille: Rakenna minulle tähän seitsemän alttaria ja

29 Och Bileam sade till Balak: »Bygg här åt mig sju altaren, och skaffa hit åt mig

29 And Balaam said unto Balak, Build me here, seven altars,—and prepare me

hanki minulle tänne seitsemän härkää ja seitsemän oinasta.
30 Ja Baalak teki, niinkuin Bileam käski, ja uhrasi härän ja oinaan kullakin alttarilla.

sju tjurar och sju vädurar.

30 Och Balak gjorde såsom Bileam sade; och han offrade en tjur och en vädur på vart altare.

here, seven bullocks and seven rams.

30 And Balak did as Balaam said,—and caused to ascend a bullock and a ram on each altar.

24 luku

1 Kun Bileam näki, että Israelin siunaaminen oli Herralle otollista, ei hän enää mennyt niinkuin aina ennen ennusmerkkejä etsimään, vaan käänsi kasvonsa erämaahan.
2 Ja kun Bileam nosti silmänsä ja näki Israelin leiriytyneenä heimokunnittain, niin Jumalan Henki tuli häneen.
3 Ja hän puhkesi lausumaan ja sanoi: Näin puhuu Bileam, Beorin poika, näin puhuu mies, jonka silmä on avattu.
4 Näin puhuu hän, joka kuulee Jumalan puheen, joka näkee Kaikkivaltiaan näkyjä, joka lankeaa loveen ja jonka silmät avataan.

5 Kuinka ihanat ovat sinun majasi, Jaakob, sinun asuinsijasi, Israel!
6 Niinkuin laajat purolaaksot, niinkuin puutarhat virran varrella, niinkuin aloepuut, Herran istuttamat, niinkuin setripuut vesien vierillä!
7 Vettä läikkyy sen vesisangoista, ja sen laihot saavat runsaasti vettä. Agagia mahtavampi on sen

1 Då nu Bileam såg att det var: HERRENS vilja att han skulle välsigna Israel, gick han icke, såsom de förra gångerna, bort och såg efter tecken, utan vände sitt ansikte mot öknen.
2 Och när Bileam lyfte upp sina ögon och såg Israel lägrad efter sina stammar, kom Guds Ande över honom.

3 Och han hov upp sin röst och kvad: »Så säger Bileam, Beors son, så säger mannen med det slutna ögat,

4 så säger han som hör Guds tal, han som skådar syner från den Allsmäktige, i det han sjunker ned och får sina ögon öppnade:

5 Huru sköna äro icke dina tält, du Jakob, dina boningar, du Israel!
6 De likna dalar som utbreda sig vida, de äro såsom lustgårdar invid en ström, såsom aloeträd, planterade av HERREN, såsom cedrar invid vatten.
7 Vatten flödar ur hans ämbar, hans sådd bliver rikligen vattnad. Större än Agag skall hans konung vara,

1 And, when Balaam saw that it was good in the eyes of Yahweh, to bless Israel, he went not as at other times, to invoke enchantments,—but set, towards the desert, his face.
2 So Balaam lifted up his eyes, and saw Israel, dwelling, according to his tribes,—then came upon him, the Spirit of God;
3 and he took up his parable, and said,—The oracle of Balaam, son of Beor, Yea the oracle of the man, of opened eye;
4 The oracle of one hearing sayings of GOD, Who, the sight of the Almighty, receiveth in vision, Who, falleth down, but hath unveiled eyes:—
5 How pleasing are thy tents, O Jacob,—Thy habitations, O Israel:
6 Like ravines extended, Like gardens by a river,—Like aloe-trees Yahweh hath planted, Like cedars by waters:

7 He poureth forth water from his buckets, And, his seed, is among many waters,—And taller than Agag

kuningas, ylhäinen sen kuningasvalta.
8 Jumala vei sen pois Egyptistä; sen sarvet ovat kuin villihärän. Se syö suuhunsa viholliskansat, heidän luunsa se murskaa ja lävistää heidät nuolillansa.

9 Se on kyyristynyt, se on laskeutunut maahan kuin leijona, niinkuin naarasleijona - kuka uskaltaa sitä häiritä? Siunattu olkoon, joka sinua siunaa, kirottu, joka sinua kiroaa!
10 Silloin Baalak vihastui Bileamiin ja löi kätensä yhteen. Ja Baalak sanoi Bileamille: Minä kutsuin sinut vihollisiani kiroamaan, ja nyt sinä olet siunannut heidät jo kolme kertaa.

11 Mene tiehesi! Minä aioin sinua runsaasti palkita, mutta katso, Herra on sinulta palkan kieltänyt.

12 Bileam vastasi Baalakille: Enkö minä jo sanonut sinun sanansaattajillesi, jotka lähetit luokseni:
13 'Vaikka Baalak antaisi minulle talonsa täyden hopeata ja kultaa, en sittenkään voisi rikkoa Herran käskyä, en tehdä mitään oman mieleni mukaan, en hyvää, en pahaa.' Minkä Herra puhuu, sen minäkin puhun.
14 Ja nyt minä lähden

ja, upphöjd bliver hans konungamakt.
8 Det är Gud som har fört honom ut ur Egypten. Hans styrka är såsom en vildoxes. Han skall uppsluka de folk som stå honom emot, deras ben skall han sönderkrossa, och med sina pilar skall han genomborra dem.
9 Han har lagt sig ned, han vilar såsom ett lejon, såsom en lejoninna -- vem vågar oroa honom? Välsignad vare den som välsignar dig, och förbannad vare den som förbannar dig!»

10 Då upptändes Balaks vrede mot Bileam, och han slog ihop händerna. Och Balak sade till Bileam: »Till att förbanna mina fiender kallade jag dig hit, och se, du har i stället nu tre gånger välsignat dem.
11 Giv dig nu av hem igen. Jag tänkte att jag skulle få bevisa dig stor ära; men se, HERREN har förmenat dig att bliva ärad.»
12 Bileam svarade Balak: »Sade jag icke redan till sändebuden som du skickade till mig:

13 'Om Balak än gåve mig så mycket silver och guld som hans hus rymmer, kunde jag dock icke överträda HERRENS befallning, så att jag efter eget tycke gjorde något, vad det vara må.' Vad HERREN säger, det måste jag tala.
14 Se, jag går nu hem till

is his King, And exalted is his kingdom.
8 GOD having brought him forth out of Egypt, The very horns of the buffalo, are his,—He eateth up nations that assail him, And, the bones of them, he breaketh, And, the loins of him, he crusheth:
9 He hath knelt—hath lain down, Like a strong lion, yea like a lioness, Who shall rouse him up? Such as bless thee, are each one blessed, But, such as curse thee, are each one cursed.

10 Then kindled the anger of Balak against Balaam, and he smote together his hands,—and Balak said unto Balaam—To revile my foes, I called thee, And lo! thou hast, kept on blessing, these three times.
11 Now, therefore, flee thou unto thy place,—I said, I will, highly honour, thee; but lo! Yahweh hath kept thee back from honour.
12 And Balaam said unto Balak,—Was it not so, that, even unto thy messengers whom thou didst send unto me, I spake, saying—
13 Though Balak would give me his house full of silver and gold, yet could I not go beyond the bidding of Yahweh, to do good or ill, out of my own heart,—what Yahweh shall speak, that, must I speak?

14 Now, therefore, behold

kansani tykö, mutta sitä ennen minä ilmoitan sinulle, mitä tämä kansa on tekevä sinun kansallesi aikojen lopulla.
15 Ja hän puhkesi lausumaan ja sanoi: Näin puhuu Bileam, Beorin poika, näin puhuu mies, jonka silmä on avattu.
16 Näin puhuu hän, joka kuulee Jumalan puheen ja saa tietonsa Korkeimmalta, joka näkee Kaikkivaltiaan näkyjä, joka lankeaa loveen ja jonka silmät avataan:

17 Minä näen hänet, en kuitenkaan nyt, minä katselen häntä, en kuitenkaan läheltä. Tähti nousee Jaakobista, ja valtikka kohoaa Israelista. Se ruhjoo Mooabilta ohimot, päälaen kaikilta Seetin pojilta.
18 Ja Edomista tulee alusmaa, Seir joutuu vihollistensa omaksi; mutta Israel tekee väkeviä tekoja.

19 Ja Jaakobista tulee valtias, hän hävittää kaupungeista niihin pelastuneet.
20 Ja kun hän näki Amalekin, niin hän puhkesi lausumaan ja sanoi: Kansakunnista ensimmäinen on Amalek, mutta sen loppu on perikato.
21 Ja kun hän näki keeniläiset, niin hän puhkesi lausumaan ja sanoi: Järkkymätön on sinun

mitt folk; men jag vill varsko dig om vad detta folk skall göra mot ditt folk i kommande dagar.»

15 Och han hov upp sin röst och kvad: »Så säger Bileam, Beors son, så säger mannen med det slutna ögat,
16 så säger han som hör Guds tal och har kunskap från den Högste, han som skådar syner från den Allsmäktige, i det han sjunker ned och får sina ögon öppnade:

17 Jag ser honom, men icke denna tid, jag skådar honom, men icke nära. En stjärna träder fram ur Jakob, och en spira höjer sig ur Israel. Den krossar Moabs tinningar och slår ned alla söner till Set.

18 Edom skall han få till besittning till besittning Seir -- sina fienders länder. Ty Israel skall göra mäktiga ting;
19 ur Jakob skall en härskare komma; han skall förgöra i städerna dem som rädda sig dit.»
20 Och han fick se Amalek; då hov han upp sin röst och kvad: »En förstling bland folken är Amalek, men på sistone hemfaller han åt undergång.»
21 Och han fick se kainéerna; då hov han upp sin röst och kvad: »Fast är din boning, och lagt på

me! going to my own people,—Come now! let me advise thee, what this people shall do unto thy people, in the afterpart of the days.
15 So he took up his parable and said,—The oracle of Balaam, son of Beor, Yea the oracle of the man, of opened eye;
16 The oracle of one hearing sayings of GOD, And knowing the knowledge of the Most High,—Who, the sight of the Almighty, receiveth in vision, Who falleth down, but hath unveiled eyes:—
17 I see One, who is not now, I observe One, who is not nigh,—There hath marched forth a Star out of Jacob. And arisen a Sceptre out of Israel, That hath dishonoured the beard of Moab, Yea the crown of the head of all the tumultuous;
18 So Edom hath become a possession, Yea a possession is Seir to his foes,—But, Israel, is doing valiantly;
19 Yea One wieldeth dominion out of Jacob,—Who hath destroyed the remnant out of the fortress.
20 And, when he saw Amalek, he took up his parable, and said—The beginning of nations,—Amalek, But, his latter end, is even to perish.
21 And, when he saw the Kenite, he took up his parable, and said,—Enduring, thy dwelling-place, Set thou,

asumuksesi, ja kalliolle on pesäsi pantu.
22 Mutta sittenkin Kain hävitetään: ei aikaakaan, niin Assur vie sinut vangiksi.

23 Ja hän puhkesi lausumaan ja sanoi: Voi! Kuka jää enää elämään, kun Jumala tämän tekee!
24 Laivoja saapuu kittiläisten suunnalta, ja ne kurittavat Assurin ja kurittavat Eeberin. Hänkin on perikadon oma.
25 Senjälkeen Bileam nousi, lähti matkaan ja palasi kotiinsa; ja myöskin Baalak lähti tiehensä.

klippan är ditt näste.

22 Likväl skall Kain bliva utrotad; ja, Assur skall omsider föra dig i fångenskap.»
23 Och han lov åter upp sin röst och kvad: »O ve! Vem skall bliva vid liv, när Gud låter detta ske?
24 Skepp skola komma från kittéernas kust, de skola tukta Assur, tukta Eber; också han skall hemfalla åt undergång.»
25 Och Bileam stod upp och vände tillbaka hem; också Balak for sin väg.

then, in the crag, thy nest;

22 Yet shall it be for destruction, O Kain,—How long shall Assyria hold thee captive?
23 And he took up his parable, and said,—Alas! who shall survive its fulfillment by GOD;
24 When, ships, [come] from the coast of the isles, And humble Assyria, and humble the Hebrew,—And he too, is even to perish?
25 Then Balaam arose, and went, and returned unto his place,—and, Balak also, went his way.

25 luku

1 Niin Israel asettui Sittimiin. Ja kansa rupesi irstailemaan Mooabin tyttärien kanssa.

2 Nämä kutsuivat kansaa jumaliensa uhreille, ja kansa söi ja kumarsi heidän jumaliansa.

3 Kun Israel näin antautui palvelemaan Baal-Peoria, syttyi Herran viha Israelia kohtaan.

4 Ja Herra sanoi Moosekselle: Ota kansan kaikki päämiehet ja lävistä heidät paaluihin Herralle, vasten aurinkoa, että Herran vihan hehku kääntyisi pois Israelista.
5 Niin Mooses sanoi Israelin tuomareille:

1 Och medan Israel uppehöll sig i Sittim, begynte folket bedriva otukt med Moabs döttrar.

2 Dessa inbjödo folket till sina gudars offermåltider,

3 Och folket åt och tillbad deras gudar. Och Israel slöt sig till Baal-Peor. Då upptändes HERRENS vrede mot Israel.
4 Och HERREN sade till Mose: »Hämta folkets alla huvudman, och låt upphänga sådana i solen för HERREN, på det att HERRENS vredes glöd må vändas ifrån Israel.»

5 Då sade Mose till Israels domare: »Var och en av

1 And Israel remained among the acacias,—and the people began to go away unchastely unto the daughters of Moab;
2 who invited the people unto the sacrifices of their gods,—so the people did eat, and did bow themselves down unto their gods.
3 Thus Israel let himself be bound unto Baal-peor, and the anger of Yahweh kindled upon Israel.

4 And Yahweh said unto Moses—Take all the heads of the people, and crucify them unto Yahweh, in the face of the sun,—that the heat of the anger of Yahweh may turn away from Israel.
5 And Moses said unto the judges of Israel,—Slay ye

Surmatkoon jokainen miehistään ne, jotka ovat antautuneet palvelemaan Baal-Peoria.

eder dräpe bland sina män dem som hava slutit sig till Baal-Peor.»

each one his men, who have let themselves be bound unto Baal–peor.

6 Ja katso, muuan mies israelilaisista tuli ja toi veljiensä luo midianilaisen naisen, Mooseksen ja kaiken israelilaisten seurakunnan nähden, kun nämä olivat itkemässä ilmestysmajan ovella.

6 Nu kom en man av Israels barn och förde in bland sina bröder en midjanitisk kvinna, inför Moses och Israels barns hela menighets ögon, under det att dessa stodo gråtande vid ingången till uppenbarelsetältet.

6 And lo! a man of the sons of Israel coming in, who brought near unto his brethren a Midianite woman, before the eyes of Moses, and before the eyes of all the assembly of the sons of Israel,—when they, were weeping at the entrance of the tent of meeting.

7 Kun Piinehas, pappi Aaronin pojan Eleasarin poika, näki sen, nousi hän kansan keskeltä ja otti keihään käteensä

7 När Pinehas, son till Eleasar, son till prästen Aron, såg detta, stod han upp i menigheten och tog ett spjut i sin hand

7 And Phinehas, son of Eleazar, son of Aaron the priest, saw, it,—so he rose up out of the midst of the assembly, and took a spear in his hand;

8 ja seurasi tuota Israelin miestä makuusuojaan ja lävisti heidät molemmat, Israelin miehen ja sen naisen, vatsan kohdalta. Silloin taukosi israelilaisilta vitsaus.

8 och följde efter den israelitiske mannen in i tältets sovrum och genomborrade dem båda, såväl den israelitiske mannen som ock kvinnan, i det att han stack henne genom underlivet. Så upphörde hemsökelsen bland Israels barn.

8 and went in after the man of Israel, into the pleasure–tent, and thrust both of them through, the man of Israel, and the woman, in her parts of shame,—so the plague was restrained, from against the sons of Israel.

9 Ja niitä, jotka kuolivat tässä vitsauksessa, oli kaksikymmentäneljä tuhatta.

9 Men de som hade omkommit genom hemsökelsen utgjorde tjugufyra tusen.

9 Then was it found that they who had died by the plague were four and twenty thousand.

10 Ja Herra puhui Moosekselle sanoen:

10 Och HERREN talade till Mose och sade:

10 Then spake Yahweh unto Moses, saying:

11 Piinehas, pappi Aaronin pojan Eleasarin poika, on kääntänyt minun vihani pois israelilaisista, kun hän on kiivaillut minun puolestani heidän keskuudessaan, niin ettei minun ole tarvinnut kiivaudessani tehdä loppua israelilaisista.

11 »Pinehas, han som är son till prästen Arons son Eleasar, har avvänt min vrede från Israels barn, i det att han har nitälskat bland dem såsom jag nitälskar; därför har jag icke i min nitälskan förgjort Israels barn.

11 Phinehas, son of Eleazar, son of Aaron the priest, hath turned back my wrath from against the sons of Israel, in that he was jealous with my jealousy, in their midst,—so that I made not an end of the sons of Israel, in my jealousy.

12 Sano siis: Katso, minä

12 Säg fördenskull: Se, jag

12 Wherefore say,—Behold

teen hänen kanssansa liiton hänen menestymiseksensä.
13 Ja se tulee hänelle ja hänen jälkeläisillensä ikuiseksi pappeuden liitoksi, koska hän kiivaili Jumalansa puolesta ja toimitti sovituksen israelilaisille.

14 Ja surmatun Israelin miehen nimi, sen, joka surmattiin midianilaisen naisen kanssa, oli Simri, simeonilaisen perhekunta-päämiehen Saalun poika.

15 Ja surmatun midianilais-naisen nimi oli Kosbi, Suurin, midianilaisen perhekunnan heimopäällikön, tytär.

16 Ja Herra puhui Moosekselle sanoen:
17 Ahdistakaa midianilaisia ja tuhotkaa heidät.
18 Sillä he ahdistivat teitä viekkailla juonillansa, joilla he houkuttelivat teidät Peorin ja sisarensa Kosbin, midianilaisen päämiehen tyttären, ansaan, hänen, joka surmattiin Peorin vuoksi tapahtuneen vitsauksen päivänä.

gör med honom ett fridsförbund;
13 och för honom, och för hans avkomlingar efter honom, skall detta vara ett förbund genom vilket han får ett evärdligt prästadöme, till lön för att han nitälskade för sin Gud och bragte försoning för Israels barn.»
14 Och den dödade israelitiske mannen, han som dödades jämte den midjanitiska kvinnan, hette Simri, Salus son, och var hövding för en familj bland simeoniterna.
15 Och den dödade midjanitiska kvinnan hette Kosbi, dotter till Sur; denne var stamhövding, hövding för en stamfamilj i Midjan.

16 Och HERREN talade till Mose och sade:
17 »Angripen midjaniterna och slån dem.
18 Ty de hava angripit eder genom de onda råd som de lade mot eder i saken med Peor och i saken med Kosbi, den midjanitiska hövdingdottern, deras syster, vilken dödades på den dag då hemsökelsen drabbade eder för Peors skull.»

me! giving unto him my covenant of peace;
13 so shall it prove to be unto him, and unto his seed after him, the covenant of our age–abiding priesthood, because he was jealous for his God, and did put a propitiatory–covering over the sons of Israel.
14 Now, the name of the man of Israel that was smitten, who was smitten with the Midianitish woman, was Zimri, son of Salu,—prince of an ancestral house of the Simeonites;
15 and, the name of the woman who was smitten, the Midianitess, was Cozbi, daughter of Zur,—the head of his kindred, of an ancestral house in Midian, was he.
16 And Yahweh spake unto Moses, saying:
17 Besiege the Midianites,—and ye shall smite them:
18 for, besiegers, were they, unto you, with their wiles wherewith they beguiled you, over the matter of Peor,—and over he matter of Cozbi, daughter of a prince of Midian, their sister, who was smitten in the day of the plague, over the matter of Peor.

26 luku

1 Tämän vitsauksen jälkeen Herra puhui Moosekselle ja Eleasarille, pappi Aaronin pojalle, sanoen:

1 Efter denna hemsökelse talade HERREN till Mose och till Eleasar, prästen Arons son, och sade:

1 And it came to pass, after the plague, that Yahweh spake unto Moses, and unto Eleazar, son of Aaron the priest, saying:

2 Laskekaa koko israelilaisten seurakunnan väkiluku, kaksikymmenvuotiset ja sitä vanhemmat, perhekunnittain, kaikki Israelin sotakelpoiset miehet.
3 Ja Mooses ja pappi Eleasar puhuivat heille Mooabin arolla Jordanin luona, Jerikon kohdalla, sanoen:
4 Kaksikymmenvuotiset ja sitä vanhemmat laskettakoon, niinkuin Herra oli Moosekselle käskyn antanut. Ja israelilaiset, jotka olivat lähteneet Egyptin maasta, olivat:
5 Ruuben, Israelin esikoinen; Ruubenin jälkeläisiä olivat: Hanokista hanokilaisten suku, Pallusta pallulaisten suku,

6 Hesronista hesronilaisten suku, Karmista karmilaisten suku.
7 Nämä olivat ruubenilaisten suvut. Ja katselmuksessa olleita oli heitä neljäkymmentäkolme tuhatta seitsemänsataa kolmekymmentä.
8 Ja Pallun poika oli Eliab.

9 Ja Eliabin pojat olivat Nemuel ja Daatan ja Abiram. Nämä olivat ne kansan edusmiehet Daatan ja Abiram, jotka taistelivat Moosesta ja Aaronia vastaan Koorahin joukossa ja taistelivat Herraa vastaan,

2 »Räknen antalet av Israels barn, deras hela menighet, dem som äro tjugu år gamla eller därutöver, efter deras familjer, alla stridbara män i Israel.»

3 Och Mose och prästen Eleasar talade till dem på Moabs hedar, vid Jordan mitt emot Jeriko, och sade:

4 »De som äro tjugu år gamla eller därutöver skola räknas.» Så hade ju HERREN bjudit Mose och Israels barn, dem som hade dragit ut ur Egyptens land.

5 Ruben var Israels förstfödde. Rubens barn voro: Av Hanok hanokiternas släkt, av Pallu palluiternas släkt,

6 av Hesron hesroniternas släkt, av Karmi karmiternas släkt.
7 Dessa voro rubeniternas släkter. Och de av dem som inmönstrades utgjorde fyrtiotre tusen sju hundra trettio.

8 Men Pallus söner voro Eliab.
9 Och Eliabs söner voro Nemuel, Datan och Abiram; det var den Datan och den Abiram, båda ombud för menigheten, som satte sig upp emot Mose och Aron, tillika med Koras hop, när dessa satte sig upp emot HERREN,

2 Reckon ye up the sum of all the assembly of the sons of Israel, from twenty years old and upwards, by their ancestral houses,—every one able to go forth to war, in Israel.
3 So then Moses and Eleazar the priest spake with them, in the waste plains of Moab,—by the Jordan near Jericho, saying:
4 From twenty years old and upwards, As Yahweh commanded Moses, and the sons of Israel, who had come forth out of the land of Egypt.

5 Reuben, the firstborn of Israel,—the sons of Reuben, [To] Hanoch, [pertained] the family of the Hanochites; To Pallu, the family of the Palluites;
6 To Hezron, the family of the Hezronites,—To Carmi, the family of the Carmites.
7 These, are the families of the Reubenites,—and they who were numbered of them were found to be—forty–three thousand, and seven hundred, and thirty.
8 Now, the sons of Pallu, were Eliab;
9 and, the sons of Eliab, Nemuel, and Dathan and Abiram,—The same, Dathan and Abiram, notable men of the assembly, who contended against Moses, and against Aaron, in the assembly of Korah, when they contended against Yahweh;

10 jolloin maa avasi kitansa ja nielaisi heidät ja Koorahin, silloin kun hänen joukkonsa kuoli ja tuli kulutti kaksisataa viisikymmentä miestä; ja heistä tuli varoitusmerkki.

10 varvid jorden öppnade sin mun och uppslukade dem jämte Kora, vid det tillfälle då dennes hop omkom, i det att elden förtärde de två hundra femtio männen, så att de blevo till en varnagel.

10 and the earth opened her mouth, and swallowed them up—with Korah also, when the assembly died,—when the fire consumed two hundred and fifty men, and they became a warning;

11 Mutta Koorahin pojat eivät kuolleet.

11 Men Koras söner omkommo icke.

11 But, the sons of Korah, died not.

12 Simeonin jälkeläisiä, sukujensa mukaan, olivat: Nemuelista nemuelilaisten suku, Jaaminista jaaminilaisten suku, Jaakinista jaakinilaisten suku,

12 Simeons barn, efter deras släkter, voro: Av Nemuel nemueliternas släkt, av Jamin jaminiternas släkt, av Jakin jakiniternas släkt,

12 The sons of Simeon, by their families, To Nemuel, pertained the family of the Nemuelites, To Jamin, the family of the Jaminites,—To Jachin, the family of the Jachinites:

13 Serahista serahilaisten suku, Saulista saulilaisten suku.

13 av Sera seraiternas släkt, av Saul sauliternas släkt.

13 To Zerah, the family of the Zerahites,—To Shaul, the family of the Shaulites:

14 Nämä olivat simeonilaisten suvut, kaksikymmentäkaksi tuhatta kaksisataa.

14 Dessa voro simeoniternas släkter, tjugutvå tusen två hundra.

14 These, are the families of the Simeonites,—two and twenty thousand, and two hundred.

15 Gaadin jälkeläisiä, sukujensa mukaan, olivat: Sefonista sefonilaisten suku, Haggista haggilaisten suku, Suunista suunilaisten suku,

15 Gads barn, efter deras släkter, voro: Av Sefon sefoniternas släkt, av Haggi haggiternas släkt, av Suni suniternas släkt,

15 The sons of Gad, by their families, To Zephon, pertained the family of the Zephonites; To Haggi, the family of the Haggites,—To Shuni, the family of the Shunites;

16 Osnista osnilaisten suku, Eeristä eeriläisten suku,

16 av Osni osniternas släkt, av Eri eriternas släkt,

16 To Ozni, the family of the Oznites,—To Eri, the family of the Erites;

17 Arodista arodilaisten suku, Arelista arelilaisten suku.

17 av Arod aroditernas släkt, av Areli areliternas släkt.

17 To Arod, the family of the Arodites,—To Arelites, the family of the Arelites:

18 Nämä olivat Gaadin jälkeläisten suvut; katselmuksessa olleita oli heitä neljäkymmentä tuhatta viisisataa.

18 Dessa voro Gads barns släkter, så många av dem som inmönstrades, fyrtio tusen fem hundra.

18 These, are the families of the sons of Gad, as to them who were numbered of them,—forty thousand, and five hundred.

19 Juudan poikia olivat Eer ja Oonan, mutta Eer ja Oonan kuolivat Kanaanin maassa.

19 Judas söner voro Er och Onan; men Er och Onan dogo i Kanaans land.

19 The sons of Judah, Er and Onan,—but Er and Onan died in the land of Canaan.

20 Ja Juudan jälkeläisiä,

20 Och Juda barn, efter

20 And so, as to the sons

sukujensa mukaan, olivat: Seelasta seelalaisten suku, Pereksestä perekseläisten suku, Serahista serahilaisten suku.

deras släkter, voro: Av Sela selaniternas släkt, av Peres peresiternas släkt, av Sera seraiternas släkt.

of Judah, by their families, it was found that—To Shelah, pertained the family of the Shelanites, To Perez, the family of the Perezites,—To Zerah, the family of the Zerahites;

21 Ja Pereksen jälkeläisiä olivat: Hesronista hesronilaisten suku, Haamulista haamulilaisten suku.

21 Men Peres' barn voro: Av Hesron hesroniternas släkt, av Hamul hamuliternas släkt.

21 And, as to the sons of Perez, it was found that—To Hezron, pertained the family of the Hezronites,—To Hamul, the family of the Hamulites:

22 Nämä olivat Juudan suvut; katselmuksessa olleita oli heitä seitsemänkymmentäkuusi tuhatta viisisataa.

22 Dessa voro Juda släkter, så många av dem som inmönstrades, sjuttiosex tusen fem hundra.

22 These, are the families of Judah, as to them who were numbered of them,—seventy-six thousand, and five hundred.

23 Isaskarin jälkeläisiä, sukujensa mukaan, olivat: Toolasta toolalaisten suku, Puvvasta puunilaisten suku,

23 Isaskars barn, efter deras släkter, voro: Av Tola tolaiternas släkt, av Puva puniternas släkt,

23 The sons of Issachar, by their families, Unto Tola, [pertained] the family of the Tolaites,—To Puvah, the family of the Puvites;

24 Jaasubista jaasubilaisten suku, Simronista simronilaisten suku.

24 av Jasub jasubiternas släkt, av Simron simroniternas släkt.

24 To Jashub, the family of the Jashubites,—To Shimron, the family of the Shimronites:

25 Nämä olivat Isaskarin suvut; katselmuksessa olleita oli heitä kuusikymmentäneljätuhatta kolmesataa.

25 Dessa voro Isaskars släkter, så många av dem som inmönstrades, sextiofyra tusen tre hundra.

25 These, are the families of Issachar, as to them who were numbered of them,—sixty-four thousand, and three hundred.

26 Sebulonin jälkeläisiä, sukujensa mukaan, olivat: Seredistä serediläisten suku, Eelonista eelonilaisten suku, Jahlelista jahlelilaisten suku.

26 Sebulons barn, efter deras släkter, voro: Av Sered serediternas släkt, av Elon eloniternas släkt, av Jaleel jaleeliternas släkt.

26 The sons of Zebulun, by their families, To Sered, pertained the family of the Seredites, To Elon, the family of the Elonites,—To Jahleel, the family of the Jahleelites:

27 Nämä olivat sebulonilaisten suvut; katselmuksessa olleita oli heitä kuusikymmentä tuhatta viisisataa.

27 Dessa voro sebuloniternas släkter, så många av dem som inmönstrades, sextio tusen fem hundra.

27 These, are the families of the Zebulunites, as to them who were numbered of them,—sixty thousand, and five hundred.

28 Joosefin jälkeläisiä, sukujensa mukaan, olivat Manasse ja Efraim.

28 Josefs barn, efter deras släkter voro Manasse och Efraim.

28 The sons of Joseph, by their families,—Manasseh, and Ephraim.

29 Manassen jälkeläisiä olivat: Maakirista maakirilaisten suku. Ja Maakirille syntyi Gilead; Gileadista on gileadilaisten suku.

29 Manasse barn voro: Av Makir makiriternas släkt; men Makir födde Gilead; av Gilead kom gileaditernas släkt.

29 The sons of Manasseh, To Machir, pertained the family of the Machirites, and, Machir, begat Gilead,—To Gilead, pertained the family of the Gileadites.

30 Nämä olivat Gileadin jälkeläisiä; Iieseristä iieseriläisten suku, Helekistä helekiläisten suku;

30 Dessa voro Gileads barn: Av Ieser ieseriternas släkt, av Helek helekiternas släkt,

30 These, are the sons of Gilead: Iezer, the family of the Iezerites,—To Helek, the family of the Helekites;

31 Asrielista asrielilaisten suku, Sekemistä sekemiläisten suku;

31 av Asriel asrieliternas släkt, av Sikem sikemiternas släkt,

31 And, Asriel, the family of the Asrielites; And, Shechem, the family of the Shechemites;

32 Semidasta semidalaisten suku, Heeferistä heeferiläisten suku.

32 av Semida semidaiternas släkt och av Hefer heferiternas släkt.

32 And Shemida, the family of the Shemidaites; And, Hepher, the family of the Hepherites.

33 Mutta Selofhadilla, Heeferin pojalla, ei ollut poikia, vaan ainoastaan tyttäriä. Ja Selofhadin tyttärien nimet olivat: Mahla, Nooga, Hogla, Milka ja Tirsa.

33 Men Selofhad, Hefers son, hade inga söner, utan allenast döttrar; och Selofhads döttrar hette Mahela, Noa, Hogla, Milka och Tirsa.

33 Now, Zelophehad, son of Hepher, had no sons, but only, daughters,—and, the names of the daughters of Zelophehad, were Mahlah and Noah, Hoglah, Milcah, and Tirzah.

34 Nämä olivat Manassen suvut; katselmuksessa olleita oli heitä viisikymmentäkaksi tuhatta seitsemänsataa.

34 Dessa voro Manasse släkter, och de av dem som inmönstrades utgjorde femtiotvå tusen sju hundra.

34 These, are the families of Manasseh,—and, they who were numbered of them,—fifty-two thousand, and seven hundred.

35 Ja nämä olivat Efraimin jälkeläisiä, sukujensa mukaan: Suutelahista suutelahilaisten suku, Bekeristä bekeriläisten suku, Tahanista tahanilaisten suku.

35 Dessa voro Efraims barn, efter deras släkter: Av Sutela sutelaiternas släkt, av Beker bekeriternas släkt, av Tahan tahaniternas släkt.

35 These are the sons of Ephraim by their families, To Shuthelah, pertained the family of the Shuthelahites, To Becher, the family of the Becherites,—To Tahan, the family of the Tahanites.

36 Nämä olivat Suutelahin jälkeläisiä: Eeranista eeranilaisten suku.

36 Men dessa voro Sutelas barn: Av Eran eraniternas släkt

36 And, these, are the sons of Shuthelah, To Eran, pertained the family of the Eranites.

37 Nämä olivat efraimilaisten suvut; katselmuksessa olleita oli heitä kolmekymmentäkaksi tuhatta viisisataa. Nämä

37 Dessa voro Efraims barns släkter, så många av dem som inmönstrades trettiotvå tusen fem hundra. Dessa voro Josefs barn, efter deras

37 These, are the families of the sons of Ephraim, as to them who were numbered of them,—thirty-two thousand, and five hundred. These, are

olivat Joosefin jälkeläiset sukujensa mukaan.
38 Benjaminin jälkeläisiä, sukujensa mukaan, olivat: Belasta belalaisten suku, Asbelista asbelilaisten suku, Ahiramista ahiramilaisten suku,

39 Sefufamista suufamilaisten suku, Huufamista huufamilaisten suku.
40 Mutta Belan jälkeläisiä olivat Ard ja Naaman: Ardista ardilaisten suku, Naamanista naamilaisten suku.
41 Nämä olivat Benjaminin jälkeläiset sukujensa mukaan; ja katselmuksessa olleita oli heitä neljäkymmentäviisi tuhatta kuusisataa.
42 Nämä olivat Daanin jälkeläisiä, sukujensa mukaan: Suuhamista suuhamilaisten suku. Nämä ovat Daanin suvut sukujensa mukaan.
43 Kaikista suuhamilaisten suvuista oli katselmuksessa olleita kuusikymmentäneljätuhatta neljäsataa.
44 Asserin jälkeläisiä, sukujensa mukaan, olivat: Jimnasta jimnalaisten suku, Jisvistä jisviläisten suku, Beriasta berialaisten suku.

45 Berian jälkeläisiä olivat: Heeberistä heeberiläisten suku, Malkielista malkielilaisten suku.

släkter.

38 Benjamins barn, efter deras släkter, voro: Av Bela belaiternas släkt, av Asbel asbeliternas släkt, av Ahiram ahiramiternas släkt,

39 av Sefufam sufamiternas släkt, av Hufam hufamiternas släkt.

40 Men Belas söner voro Ard och Naaman; arditernas släkt; av Naaman naamiternas släkt.

41 Dessa voro Benjamins barn, efter deras släkter, och de av dem som inmönstrades utgjorde fyrtiofem tusen sex hundra.

42 Dessa voro Dans barn, efter deras släkter: Av Suham suhamiternas släkt. Dessa voro Dans släkter, efter deras släkter.

43 Suhamiternas släkter, så många av dem som inmönstrades, utgjorde tillsammans sextiofyra tusen fyra hundra.
44 Asers barn, efter deras släkter, voro: Av Jimna Jimnasläkten, av Jisvi jisviternas släkt, av Beria beriaiternas släkt.

45 Av Berias barn: Av Heber heberiternas släkt, av Malkiel malkieliternas släkt.

the sons of Joseph, by their families.
38 The sons of Benjamin, by their families, To Bela, pertained the family of the Belaites, To Ashbel, the family of the Ashbelites,—To Ahiram, the family of the Ahiramites;
39 To Shephupham, the family of the Shuphamites,—To Hupham, the family of the Huphamites.
40 And the sons of Bela were Ard and Naaman,—[To Ard, pertained] the family of the Ardites, To Naaman, the family of the Naamites.
41 These, are the sons of Benjamin, by their families,—and they who were numbered of them,—were, forty–five thousand, and six hundred.
42 These, are the sons of Dan, by their families: To Shuham, pertained the family of the Shuhamites,—These, are the families of Dan, by their families:
43 All the families of the Shuhamites, as to them who were numbered of them, were, sixty–four thousand, and four hundred.
44 The sons of Asher, by their families: To Imnah, pertained the family of the Imnites, To Ishvi, the family of the Ishvites,—To Beriah, the family of the Beriites;
45 To the sons of Beriah, To Heber, pertained the family of the Heberites, To Malchiel, the family of the Malchielites;

46 Mutta Asserin tyttären nimi oli Serah.

47 Nämä olivat asserilaisten suvut; katselmuksessa olleita oli heitä viisikymmentäkolme tuhatta neljäsataa.

48 Naftalin jälkeläisiä, sukujensa mukaan, olivat: Jahselista jahselilaisten suku, Guunista guunilaisten suku;

49 Jeeseristä jeeseriläisten suku, Sillemistä sillemiläisten suku.

50 Nämä olivat Naftalin suvut sukujensa mukaan; ja katselmuksessa olleita oli heitä neljäkymmentäviisi tuhatta neljäsataa.

51 Nämä olivat katselmuksessa olleet israelilaiset: kuusisataayksi tuhatta seitsemänsataa kolmekymmentä.

52 Ja Herra puhui Moosekselle sanoen:

53 Näille jaettakoon maa perintöosiksi nimien lukumäärän mukaan.

54 Isommalle suvulle anna isompi perintöosa ja pienemmälle pienempi perintöosa; kullekin annettakoon perintöosa katselmuksessa olleiden määrän mukaan.

55 Mutta maa jaettakoon arvalla. Isiensä heimojen nimien mukaan he saakoot perintöosansa.

46 Och Asers dotter hette Sera.

47 Dessa voro Asers barns släkter, så många av dem som inmönstrades, femtiotre tusen fyra hundra.

48 Naftali barn, efter deras släkter, voro: Av Jaseel jaseeliternas släkt, av Guni guniternas släkt,

49 av Jeser jeseriternas släkt, av Sillem sillemiternas släkt.

50 Dessa voro Naftali släkter, efter deras släkter; och de av dem som inmönstrades utgjorde fyrtiofem tusen fyra hundra.

51 Dessa voro de av Israels barn som inmönstrades, sen hundra ett tusen sju hundra trettio.

52 Och HERREN talade till Mose och sade:

53 Åt dessa skall landet utskiftas till arvedel, efter personernas antal.

54 Åt en större stam skall du giva en större arvedel, och åt en mindre stam en mindre arvedel; åt var stam skall arvedel givas efter antalet av dess inmönstrade.

55 Men genom lottkastning skall landet utskiftas. Efter namnen på sina fädernestammar skola de få

46 And, the name of the daughter of Asher, was Serah.

47 These, are the families of the sons of Asher, as to them who were numbered of them,—fifty–three thousand, and four hundred.

48 The sons of Naphtali, by their families, To Jahzeel, pertained the family of the Jahzeelites; To Guni, the family of the Gunites:

49 To Jezer, the family of the Jezerites; To Shillem, the family of the Shillemites.

50 These, are the families of Naphtali, by their families,—and they who were numbered of them, were, forty–five thousand, and four hundred.

51 These, are they who were numbered of the sons of Israel, six hundred and one thousand,—seven hundred, and thirty.

52 Then spake Yahweh unto Moses, saying:

53 Unto these, shall be apportioned the land, as an inheritance, by the number of names.

54 For the large one, thou shalt make large his inheritance, and, for the small one, thou shalt make small his inheritance,—unto each one, in proportion to them who were numbered of him, shall be given his inheritance.

55 Nevertheless, by lot, shall the land be apportioned,—by the names of the tribes of their fathers, shall they

sina arvedelar.
56 Arvan määräyksen mukaan jaettakoon perintöosat suurilukuisten ja vähälukuisten heimojen kesken.
56 Efter lottens utslag skall var stam större eller mindre, få sin arvedel sig tillskiftad.
inherit.
56 At the bidding of the lot, shall be apportioned his inheritance,—between large and small.

57 Ja nämä olivat Leevin katselmuksessa olleet, sukujensa mukaan: Geersonista geersonilaisten suku, Kehatista kehatilaisten suku, Merarista merarilaisten suku.
57 Och dessa voro de av Levi stam som inmönstrades, efter deras släkter: Av Gerson gersoniternas släkt av Kehat kehatiternas släkt, av Merari merariternas släkt.
57 And, these, are they who were numbered of the Levites, by their families, To Gershon, pertained the family of the Gershonites, To Kohath, the family of the Kohathites; To Merari, the family of the Merarites.

58 Nämä olivat leeviläisten suvut: libniläisten suku, hebronilaisten suku, mahlilaisten suku, muusilaisten suku, koorahilaisten suku. Ja Kehatille oli syntynyt Amram.
58 Dessa voro leviternas släkter: libniternas släkt, hebroniternas släkt maheliternas släkt, musiternas släkt koraiternas släkt. Men Kehat födde Amram.
58 These, are the families of Levi—The family of the Libnites, The family of the Hebronites, The family of the Mahlites, The family of the Mushites, The family of the Korahites,—And, Kohath, begat Amram;

59 Ja Amramin vaimon nimi oli Jookebed, Leevin tytär, joka oli Leeville syntynyt Egyptissä. Ja hän synnytti Amramille Aaronin ja Mooseksen sekä heidän sisarensa Mirjamin.
59 Och Amrams hustru hette Jokebed, Levis dotter, som föddes åt Levi i Egypten; och hon födde åt Amram Aron och Mose och deras syster Mirjam.
59 and the name of the wife of Amram, was Jochebed, daughter of Levi, who was born to Levi in Egypt,—and she bare to Amram, Aaron and Moses, and Miriam, their sister.

60 Ja Aaronille syntyi Naadab ja Abihu, Eleasar ja Itamar.
60 Och åt Aron föddes Nadab och Abihu, Eleasar och Itamar.
60 And, there were born to Aaron, Nadab, and Abihu,—Eleazar, and Ithamar;

61 Mutta Naadab ja Abihu kuolivat, kun toivat vierasta tulta Herran eteen.
61 Men Nadab och Abihu träffades av döden, när de buro fram främmande eld inför HERRENS ansikte.
61 But Nadab and Abihu died,—when they brought near strange fire before Yahweh:

62 Ja katselmuksessa olleita oli heitä kaksikymmentäkolme tuhatta, kaikki miehenpuolia, kuukauden vanhoja ja sitä vanhempia. Sillä heistä ei pidetty katselmusta yhdessä muiden israelilaisten kanssa, koska heille ei annettu perintöosaa
62 Och de av dem som inmönstrades utgjorde tjugutre tusen, alla av mankön som voro en månad gamla eller därutöver. De hade nämligen icke blivit inmönstrade bland Israels barn, eftersom icke någon arvedel var given åt dem bland Israels barn.
62 And they who were numbered of them were found to be—twenty–three thousand, all the males, from one month old and upwards—for they had not numbered themselves in the midst of the sons of Israel, because there was given unto them no inheritance, in

israelilaisten keskuudessa.

63 Nämä olivat siinä israelilaisten katselmuksessa, jonka Mooses ja pappi Eleasar pitivät Mooabin arolla lähellä Jordania, Jerikon kohdalla.

64 Eikä heidän joukossaan ollut ketään siinä israelilaisten katselmuksessa ollutta, jonka Mooses ja pappi Aaron olivat pitäneet Siinain erämaassa.

65 Sillä Herra oli heille sanonut, että heidän oli kuoltava erämaassa. Eikä heistä jäänyt ketään, paitsi Kaaleb, Jefunnen poika, ja Joosua, Nuunin poika.

63 Dessa voro de som inmönstrades av Mose och prästen Eleasar, när dessa mönstrade Israels barn på Moabs hedar, vid Jordan mitt emot Jeriko.

64 Bland dessa var ingen av dem som förut hade blivit inmönstrade av Mose och prästen Aron, när dessa mönstrade Israels barn i Sinais öken,

65 ty om dem hade HERREN sagt: »De skola döden dö i öknen.» Därför var ingen kvar av dem, förutom Kaleb, Jefunnes son, och Josua, Nuns son.

the midst of the sons of Israel.

63 These, are they who were numbered by Moses, and Eleazar, the priest,—when they numbered the sons of Israel, in the waste plains of Moab, by Jordan, near Jericho.

64 And, among these, was there not found a man of them who had been numbered by Moses, and Aaron the priest,—when they numbered the sons of Israel, in the desert of Sinai.

65 For Yahweh had said of them, They shall, surely die, in the desert. And there was not left of them a man, save only, Caleb son of Jephunneh, and Joshua son of Nun.

27 luku

1 Niin astuivat esiin Selofhadin tyttäret - Selofhadin, Heeferin pojan, Gileadin pojan, Maakirin pojan, Manassen pojan, tyttäret - jotka olivat Manassen, Joosefin pojan, suvuista ja joiden nimet olivat Mahla, Nooga, Hogla, Milka ja Tirsa,

2 ja he asettuivat Mooseksen ja pappi Eleasarin ja päämiesten ja kaiken kansan eteen ilmestysmajan ovelle ja sanoivat:

3 Meidän isämme kuoli erämaassa, mutta hän ei ollut siinä joukossa, joka

1 Och Selofhads döttrar trädde fram Selofhads, som var son till Hefer, son till Gilead, son till Makir son till Manasse, av Manasses, Josefs sons, släkter. Och hans döttrar hette Mahela, Noa, Hogla, Milka och Tirsa.

2 Dessa kommo nu inför Mose och prästen Eleasar och stamhövdingarna och hela menigheten, vid ingången till uppenbarelsetältet, och sade:

3 »Vår fader har dött i öknen, men han var icke med i den hop som rotade

1 Then came near the daughters of Zelophehad, son of Hepher, son of Gilead, son of Machir, son of Manasseh, pertaining to the families of Manasseh, son of Joseph,—these, being the names of his daughters, Mahlah, Noah, and Hoglah and Milcah, and Tirzah.

2 So they stood before Moses, and before Eleazar the priest, and before the princes, and all the assembly,—at the entrance of the tent of meeting, saying:

3 Our father, died in the desert, although, he, was not among the assembly that

kävi kapinoimaan Herraa vastaan, Koorahin joukossa, vaan hän kuoli oman syntinsä tähden, eikä hänellä ollut poikia.

sig samman mot HERREN, Koras hop, utan han dog genom egen synd, och han hade inga söner.

conspired against Yahweh, in the assembly of Korah,—but, in his own sin, died he; and, sons, had he none.

4 Miksi häviäisi nyt meidän isämme nimi hänen sukunsa keskuudesta sentähden, että hänellä ei ollut poikaa? Anna meille perintöosuus isämme veljien keskuudessa.

4 Icke skall nu vår faders namn utplånas ur hans släkt för det att han icke hade någon son? Giv åt oss en besittning ibland vår faders bröder.»

4 Wherefore should the name of our father be withdrawn, out of the midst of his family, because he had no son? Give ye unto us a possession, in the midst of the brethren of our father.

5 Ja Mooses saattoi heidän asiansa Herran eteen.

5 och Mose bar fram deras sak inför HERREN.

5 And Moses brought near their cause, before Yahweh.

6 Ja Herra puhui Moosekselle sanoen:

6 Då talade HERREN till Mose och sade:

6 Then spake Yahweh unto Moses, saying:

7 Selofhadin tyttäret puhuvat oikein. Anna heille perintöosuus heidän isänsä veljien keskuudessa ja siirrä heidän isänsä perintöosa heille.

7 »Selofhads döttrar hava talat rätt. Du skall giva också dem en arvsbesittning bland deras faders bröder genom att låta deras faders arvedel övergå till dem.

7 A right thing, are the daughters of Zelophehad speaking: Thou shalt, surely give, them a possession for an inheritance, in the midst of the brethren of their father,—and shalt cause the inheritance of their father to pass over unto them.

8 Ja puhu israelilaisille sanoen: jos joku kuolee pojatonna, niin siirtäkää hänen perintöosansa hänen tyttärellensä.

8 Och till Israels barn skall du tala och säga: När någon dör utan att efterlämna någon son, skolen I låta hans arvedel övergå till hans dotter.

8 And, unto the sons of Israel, shalt thou speak, saying,—When, any man, shall die, having no, son, then shall ye cause his inheritance to pass over to his daughter.

9 Mutta jos hänellä ei ole tytärtä, niin antakaa hänen perintöosansa hänen veljillensä.

9 Men om han icke har någon dotter, så skolen I giva hans arvedel åt hans bröder.

9 And, if he hath no daughter, then shall ye give his inheritance unto his brethren.

10 Mutta jos hänellä ei ole veljiä, niin antakaa hänen perintöosansa hänen isänsä veljille.

10 Har han icke heller några bröder, så skolen I giva hans arvedel åt hans faders bröder.

10 And, if he hath no brethren, then shall ye give his inheritance unto the brethren of his father.

11 Mutta jos hänen isällänsä ei ole veljiä, niin antakaa hänen perintöosansa sille hänen veriheimolaisellensa, joka

11 Men om hans fader icke har några broder, så skolen I giva hans arvedel åt närmaste blodsförvant inom hans släkt, och denne skall

11 And, if his father hath no brethren, then shall ye give his inheritance unto his blood–relation that is near unto him, of his family, and

hänen suvussansa on häntä lähin; tämä ottakoon sen haltuunsa. Ja tämä olkoon oikeussäädöksenä israelilaisilla, niinkuin Herra on Moosekselle käskyn antanut.

då taga den i besittning.» Detta skall vara en rättsstadga för Israels barn, såsom HERREN har bjudit Mose.

he shall possess it,—So shall it serve the sons of Israel as a regulative statute, As Yahweh commanded Moses.

12 Ja Herra sanoi Moosekselle: Nouse tälle Abarimin vuorelle ja katsele sitä maata, jonka minä annan israelilaisille.

12 Och HERREN sade till Mose: »Stig upp här på Abarimberget, så skall du få se det land som jag har givit åt Israels barn.

12 And Yahweh said unto Moses, Go up into this mount of Abarim,—and see the land which I have given unto the sons of Israel;

13 Ja kun olet sitä katsellut, niin sinutkin otetaan pois heimosi tykö, niinkuin veljesi Aaron otettiin,

13 Men när du har sett det, skall också du samlas till dina fäder, likasom din broder Aron har blivit samlad till sina fäder;

13 And, when thou hast seen it, then shalt, thou also, be withdrawn unto thy kinsfolk,—as, Aaron thy brother, was withdrawn;

14 sentähden että te Siinin erämaassa, kansan riidellessä, niskoittelitte minun käskyjäni vastaan ettekä pitäneet minua pyhänä heidän silmiensä edessä, silloin kun vettä hankitte. Se oli Meriban vesi Kaadeksessa Siinin erämaassa.

14 detta därför att I, i öknen Sin, när menigheten tvistade med mig, voren genssträviga mot min befallning och icke villen hålla mig helig genom att skaffa fram vatten inför deras ögon.» Detta gällde Meribas vatten vid Kades, i öknen Sin.

14 because ye resisted my bidding—in the desert of Zin, when the assembly contended,—that ye should hallow me regarding the waters, before their eyes,—the same, were the waters of Meribah, of Kadesh, in the desert of Zin.

15 Ja Mooses puhui Herralle sanoen:

15 Och Mose talade till HERREN och sade:

15 Then spake Moses unto Yahweh, saying:

16 Asettakoon Herra, Jumala, jonka vallassa on kaiken lihan henki, tämän seurakunnan johtoon miehen,

16 »Må HERREN, den Gud som råder över allt kötts anda, sätta en man över menigheten,

16 Let Yahweh, God of the spirits of all flesh, appoint a man over the assembly;

17 joka heidän edellänsä lähtee ja joka heidän edellänsä tulee, joka saattaa heidät lähtemään ja tulemaan, ettei Herran seurakunta olisi niinkuin lammaslauma, jolla ei ole paimenta.

17 som kan gå i spetsen för dem, när de draga ut eller vända åter, och som kan vara deras ledare och anförare, så att icke HERRENS menighet kommer att likna får som icke hava någon herde.»

17 who may go out before them, and who may come in before them, and who may take them out, and who may bring them in,—that the assembly of Yahweh become not as sheep that have no shepherd.

18 Ja Herra sanoi Moosekselle: Ota Joosua, Nuunin poika, mies, jossa on Henki, ja pane kätesi

18 HERREN svarade Mose: »Tag till dig Josua, Nuns son, ty han är en man i vilken ande är, och lägg din

18 And Yahweh said unto Moses: Take thee Joshua son of Nun, a man in whom is spirit,—then shalt thou

hänen päällensä.
19 Ja aseta hänet pappi Eleasarin ja kaiken kansan eteen ja aseta hänet virkaan heidän nähtensä.

20 Ja siirrä hänelle osa omaa arvoasi, että kaikki israelilaisten seurakunta häntä tottelisi.
21 Ja hän astukoon pappi Eleasarin eteen, ja tämä kysyköön hänen puolestaan uurimin kautta Jumalan vastausta Herran edessä. Hänen käskystänsä he lähteköötja hänen käskystänsä he tulkoot, hän ja kaikki israelilaiset hänen kanssansa, koko seurakunta.
22 Ja Mooses teki, niinkuin Herra oli häntä käskenyt, ja otti Joosuan ja asetti hänet pappi Eleasarin ja kaiken seurakunnan eteen.

23 Ja hän pani kätensä hänen päällensä ja asetti hänet virkaan, niinkuin Herra oli puhunut Mooseksen kautta.

hand på honom.
19 Och för honom fram inför prästen Eleasar och hela menigheten, och insätt honom i hans ämbete inför deras ögon,
20 och lägg något av din värdighet på honom, för att Israels barns hela menighet må lyda honom.
21 Och hos prästen Eleasar skall han sedan hava att inställa sig, för att denne genom urims dom må hämta svar åt honom inför HERRENS ansikte. Efter hans ord skola de draga ut och vända åter, han själv och alla Israels barn med honom, hela menigheten.»

22 och Mose gjorde såsom HERREN hade bjudit honom; han tog Josua och förde honom fram inför prästen Eleasar och hela menigheten.

23 Och denne lade sina händer på honom och insatte honom i hans ämbete, såsom HERREN hade befallt genom Mose.

lean thy hand upon him;
19 and shalt cause him to stand, before Eleazar the priest, and before all the assembly,—and shalt charge him, before their eyes;
20 and shalt put some of thine honour upon him,—that all the assembly of the sons of Israel, may hearken.
21 And, before Eleazar the priest, shall he stand, and shall ask by him for the decision of the Lights, before Yahweh,—at the bidding thereof, shall they go out, and, at the bidding thereof, shall they come in—he, and all the sons of Israel with him, even all the assembly.

22 And Moses did as Yahweh commanded him,—and took Joshua, and caused him to stand before Eleazar the priest, and before all the assembly;
23 and leaned his hands upon him, and charged him,—As Yahweh spake by the hand of Moses.

28 luku

1 Ja Herra puhui Moosekselle sanoen:
2 Käske israelilaisia ja sano heille: Pitäkää vaari siitä, että tuotte minulle minun uhrilahjani, ruokani, suloisesti tuoksuvat uhrini, määräaikanaan.

3 Ja sano heille: Tämä on se uhri, joka teidän on

1 Och HERREN talade till Mose och sade:
2 Bjud Israels barn och säg till dem: Mina offer, det som är min spis av mina eldsoffer, en välbehaglig lukt för mig, dem skolen I akta på, så att I offren dem åt mig på bestämd tid.
3 Och säg till dem: Detta är vad I skolen offra åt HERREN

1 And Yahweh spake unto Moses, saying:
2 Command the sons of Israel, and thou shalt say unto them,—My offering, my food, for my altar–flames, my satisfying odour, shall ye take heed to offer unto me, in its season.
3 Therefore shalt thou say to them, This, is the altar–

tuotava joka päivä Herralle: kaksi vuoden vanhaa virheetöntä karitsaa jokapäiväiseksi polttouhriksi.

4 Uhraa toinen karitsa aamulla, ja toinen karitsa uhraa iltahämärässä

5 ja ruokauhriksi kymmenesosa eefa-mittaa lestyjä jauhoja, sekoitettuna neljännekseen hiin-mittaa survomalla saatua öljyä.
6 Tämä on jokapäiväinen polttouhri, joka toimitettiin Siinain vuorelle suloisesti tuoksuvaksi uhriksi Herralle.

7 Ja siihen kuulukoon juomauhrina neljännes hiin-mittaa viiniä kumpaakin karitsaa kohti. Pyhäkössä vuodata Herralle höysteviiniuhri.
8 Ja toinen karitsa uhraa iltahämärässä ja toimita siihen kuuluva ruoka- ja juomauhri samalla tavoin kuin aamullakin, suloisesti tuoksuvaksi uhriksi Herralle.

9 Mutta sapatinpäivänä uhraa kaksi vuoden vanhaa virheetöntä karitsaa ynnä kaksi kymmenennestä lestyjä jauhoja, öljyyn sekoitettuna, ruokauhriksi, sekä siihen kuuluva juomauhri.
10 Tämä on sapatin polttouhri, joka uhrattakoon kunakin sapattina jokapäiväisen polttouhrin ja

såsom eldsoffer: två årsgamla felfria lamm till brännoffer för var dag beständigt.

4 Det ena lammet skall du offra om morgonen, och det andra lammet skall du offra vid aftontiden,

5 och såsom spisoffer en tiondedels efa fint mjöl, begjutet med en fjärdedels hin olja av stötta oliver.

6 Detta är det dagliga brännoffret, som offrades på Sinai berg, till en välbehaglig lukt, ett eldsoffer åt HERREN.

7 Och såsom drickoffer därtill skall du offra en fjärdedels hin, till det första lammet; i helgedomen skall drickoffer av stark dryck utgjutas åt HERREN.
8 Det andra lammet skall du offra vid aftontiden; med likadant spisoffer och drickoffer som om morgonen skall du offra det: ett eldsoffer till en välbehaglig lukt för HERREN.

9 Men på sabbatsdagen skall du offra två årsgamla felfria lamm, så ock två tiondedels efa fint mjöl, begjutet med olja, såsom spisoffer, samt tillhörande drickoffer.

10 Detta är sabbatsbrännoffret, som skall offras var sabbat, jämte det dagliga brännoffret med

flame, which ye shall offer unto Yahweh,—he–lambs a year old, without defect, two daily, as a continual ascending–sacrifice.
4 The one lamb, shalt thou offer in the morning,—and, the other lamb, shalt thou offer between the two evenings;
5 also the tenth of an ephah of fine meal, for a meal–offering,—overflowed with beaten oil, the fourth of a hin:
6 a continual ascending–sacrifice,—which was offered in Mount Sinai, as a satisfying odour, an altar–flame, unto Yahweh.
7 Also the drink–offering thereof, the fourth of a hin for each lamb,—in a holy place, shall it be poured out, as a libation of strong drink unto Yahweh.
8 And, the other lamb, shalt thou offer, between the two evenings; like the meal–offering of the morning, and like the drink–offering thereof, shalt thou offer, an altar flame, a satisfying odour, unto Yahweh.
9 But, on the sabbath day, two he–lambs a year old, without defect, and two–tenths of fine meal as a meal–offering, overflowed with oil, and the drink–offering thereof:

10 the ascending–sacrifice of a sabbath, on its own sabbath,—besides the continual ascending–sacrifice,

siihen kuuluvan juomauhrin ohella.

11 Ja kuukausienne ensimmäisenä päivänä tuokaa polttouhriksi Herralle kaksi mullikkaa, oinas ja seitsemän virheetöntä vuoden vanhaa karitsaa

12 sekä kolme kymmenennestä lestyjä jauhoja, öljyyn sekoitettuna, ruokauhriksi kutakin mullikkaa kohti ynnä kaksi kymmenennestä lestyjä jauhoja, öljyyn sekoitettuna, ruokauhriksi oinasta kohti,

13 sekä yksi kymmenennes lestyjä jauhoja, öljyyn sekoitettuna, ruokauhriksi kutakin karitsaa kohti. Tämä on polttouhri, suloisesti tuoksuva uhri Herralle.

14 Ja niihin kuulukoon juomauhrina puoli hiin-mittaa viiniä kutakin mullikkaa kohti ja kolmannes hiin-mittaa oinasta kohti ja neljännes hiin-mittaa karitsaa kohti. Tämä on uudenkuun polttouhri, joka uhrattakoon kunakin uutenakuuna, vuoden kaikkina kuukausina.

15 Ja sitäpaitsi uhratkaa yksi kauris syntiuhriksi Herralle. Se uhrattakoon jokapäiväisen polttouhrin ynnä siihen kuuluvan juomauhrin ohella.

16 Ja ensimmäisessä kuussa, kuukauden neljäntenätoista päivänä, on pääsiäinen Herran kunniaksi.

tillhörande drickoffer.

11 Och på edra nymånadsdagar skolen I offra till brännoffer åt HERREN två ungtjurar och en vädur och sju årsgamla felfria lamm,

12 så ock tre tiondedels efa fint mjöl, begjutet med olja, såsom spisoffer till var tjur, två tiondedels efa fint mjöl, begjutet med olja, såsom spisoffer till väduren,

13 och en tiondedels efa fint mjöl begjutet med olja, såsom spisoffer till vart lamm: ett brännoffer till en välbehaglig lukt, ett eldsoffer åt HERREN.

14 Och de tillhörande drickoffren skola utgöras av en halv hin vin till var tjur och en tredjedels hin till väduren och en fjärdedels hin till vart lamm. Detta är nymånadsbrännoffret, som skall offras i var och en av årets månader.

15 Tillika skolen I offra en bock till syndoffer åt HERREN; den skall offras jämte det dagliga brännoffret med tillhörande drickoffer.

16 Och i första månaden, på fjortonde dagen i månaden, är HERRENS påsk.

and the drink–offering thereof.

11 And, in the beginnings of your months, shall ye bring near an ascending–sacrifice unto Yahweh, two choice bullocks, and one ram, seven he–lambs a year old, without defect;

12 and three–tenths of fine meal, as a meal–offering, overflowed with oil, to each bullock,—and two–tenths of fine–meal, as a meal–offering, overflowed with oil, to each ram;

13 and a tenth, severally, of fine meal, as a meal–offering, overflowed with oil, to each lamb,—an ascending–sacrifice, a satisfying odour, an altar–flame unto Yahweh.

14 And, as their drink–offerings, half a hin, shall be to a bullock, and the third of a hin to a ram, and the fourth of a hin to a lamb, of wine,—This, is the ascending–sacrifice of a month, in its month, for the months of the year.

15 Also one he–goat, as a sin–bearer unto Yahweh,—besides the continual ascending–sacrifice, shall it be offered, with the drink–offering thereof.

16 And, on the first month, on the fourteenth day of the month, shall be a passover unto Yahweh;

17 Ja saman kuukauden viidentenätoista päivänä on juhla; seitsemän päivää syötäköön happamatonta leipää.

17 Och på femtonde dagen i samma månad är högtid; då skall man äta osyrat bröd, i sju dagar.

17 and, on the fifteenth day of this month, a festival,—seven days, unleavened cakes, shall be eaten.

18 Ensimmäisenä päivänä on pyhä kokous; älkää silloin yhtäkään arkiaskaretta toimittako.

18 På den första dagen skall man hålla en helig sammankomst; ingen arbetssyssla skolen I då göra.

18 On the first day, a holy convocation,—no laborious work, shall ye do;

19 Ja tuokaa polttouhriksi Herralle kaksi mullikkaa, oinas ja seitsemän vuodenvanhaa karitsaa; ne olkoot virheettömät.

19 Och såsom eldsoffer, såsom brännoffer åt HERREN, skolen I offra två ungtjurar och en vädur och sju årsgamla lamm; felfria skola de vara.

19 but ye shall bring near—as an altar–flame—an ascending–sacrifice unto Yahweh,—two choice bullocks, and one ram,—and seven he–lambs a year old, without defect, must they be for you;

20 Ja niihin kuuluvana ruokauhrina uhratkaa lestyjä jauhoja, öljyyn sekoitettuna, kolme kymmenennestä mullikkaa kohti ja kaksi kymmenennestä oinasta kohti.

20 Och såsom spisoffer därtill skolen I offra fint mjöl, begjutet med olja; tre tiondedels efa skolen I offra till var ungtjur och två tiondedels efa till väduren;

20 and, for their meal–offering, fine meal, overflowed with oil,—three–tenths for a bullock, and two–tenths for a ram, shall ye offer;

21 Kutakin kohti niistä seitsemästä karitsasta uhratkaa kymmenennes.

21 en tiondedels efa skall du offra till vart och ett av de sju lammen;

21 a tenth, severally, shalt thou offer, for each lamb,—for the seven lambs;

22 Ja vielä uhratkaa kauris syntiuhriksi, joka tuottaa teille sovituksen.

22 tillika skolen I offra en syndoffersbock till att bringa försoning för eder.

22 also one he–goat for bearing sin, to put a propitiatory–covering over you:

23 Paitsi aamupolttouhria, joka on jokapäiväinen polttouhri, uhratkaa nämä.

23 Förutom morgonens brännoffer, som utgör det dagliga brännoffret, skolen I offra detta.

23 in addition to, the ascending–sacrifice of the morning, which is for the continual ascending–sacrifice, shall ye offer these.

24 Samoin uhratkaa Herralle joka päivä seitsemän päivän aikana leipää suloisesti tuoksuvaksi uhriksi; uhratkaa tämä jokapäiväisen polttouhrin ynnä siihen kuuluvan juomauhrin ohella.

24 Likadana offer skolen I offra var dag i sju dagar: en eldsoffersspis, till en välbehaglig lukt för HERREN. Jämte det dagliga brännoffret skall detta offras, med tillhörande drickoffer.

24 Like these, shall ye offer, daily, for seven days, as the food of the altar–flame of a satisfying odour, unto Yahweh,—besides the continual ascending–sacrifice, shall it be offered, with the drink–offering thereof.

25 Ja seitsemäntenä

25 Och på den sjunde

25 And, on the seventh day,

päivänä olkoon teillä pyhä kokous; älkää silloin yhtäkään arkiaskaretta toimittako.

dagen skolen I hålla en helig sammankomst; ingen arbetssyssla skolen I då göra.

shall ye have, a holy convocation,—no laborious work, shall ye do.

26 Mutta uutisen päivänä, kun tuotte uuden ruokauhrin Herralle viikkojuhlananne, olkoon teillä pyhä kokous; älkää silloin yhtäkään arkiaskaretta toimittako.

26 Och på förstlingsdagen, då I bären fram ett offer av den nya grödan åt HERREN, vid eder veckohögtid, skolen I hålla en helig sammankomst; ingen arbetssyssla skolen I då göra.

26 And, on the day of firstfruits, when ye bring near a new meal–offering unto Yahweh, in your weeks, a holy convocation, shall there be unto you, no laborious work, shall ye do;

27 Ja tuokaa suloisesti tuoksuvaksi polttouhriksi Herralle kaksi mullikkaa, oinas ja seitsemän vuodenvanhaa karitsaa

27 Såsom brännoffer till en välbehaglig lukt för HERREN skolen I då offra två ungtjurar, en vädur, sju årsgamla lamm,

27 but ye shall bring near as an ascending–sacrifice, for a satisfying odour unto Yahweh, two choice bullocks, one ram,—seven he–lambs a year old;

28 ja niihin kuuluvana ruokauhrina lestyjä jauhoja, öljyyn sekoitettuna, kolme kymmenennestä kutakin mullikkaa kohti, kaksi kymmenennestä oinasta kohti

28 och såsom spisoffer därtill fint mjöl, begjutet med olja: tre tiondedels efa till var tjur, två tiondedels efa till väduren,

28 also their meal–offering, fine meal, overflowed with oil,—three–tenths for each bullock, two–tenths for the one ram;

29 ja yksi kymmenennes kutakin kohti niistä seitsemästä karitsasta;

29 en tiondedels efa till vart och ett av de sju lammen;

29 a tenth, severally, for each lamb,—of the seven lambs;

30 ja yksi kauris sovittamiseksenne.

30 tillika skolen I offra en bock till att bringa försoning för eder.

30 one young he–goat,—for putting a propitiatory–covering over you:

31 Paitsi jokapäiväistä polttouhria ja siihen kuuluvaa ruokauhria uhratkaa nämä ynnä niihin kuuluvat juomauhrit; eläimet olkoot virheettömät.

31 Förutom det dagliga brännoffret med tillhörande spisoffer skolen I offra detta -- felfria skola djuren vara -- och därjämte tillhörande drickoffer.

31 in addition to, the continual ascending–sacrifice, with the meal–offering thereof, shall ye offer them,––without defect, shall they be for you, with their drink–offerings.

29 luku

1 Ja seitsemännessä kuussa, kuukauden ensimmäisenä päivänä, olkoon teillä pyhä kokous; älkää silloin yhtäkään

1 Och i sjunde månaden, på första dagen i månaden, skolen I hålla en helig sammankomst; ingen arbetssyssla skolen I då

1 And, in the seventh month, on the first of the month, a holy convocation, shall there be unto you, no laborious work, shall ye do,—a day of

arkiaskaretta toimittako. Olkoon se teille pasunansoiton päivä.

göra. En basunklangens dag skall den vara för eder.

loud acclamation, shall it be unto you.

2 Ja uhratkaa suloisesti tuoksuvaksi polttouhriksi Herralle mullikka, oinas ja seitsemän vuodenvanhaa virheetöntä karitsaa

2 Såsom brännoffer till en välbehaglig lukt för HERREN skolen I då offra en ungtjur, en vädur, sju årsgamla felfria lamm,

2 Therefore shall ye offer, as an ascending–sacrifice, for a satisfying odour unto Yahweh, one choice bullock, one ram,—seven he–lambs a year old, without defect;

3 ja niihin kuuluvana ruokauhrina lestyjä jauhoja, öljyyn sekoitettuna, kolme kymmenennestä mullikkaa kohti, kaksi kymmenennestä oinasta kohti

3 och såsom spisoffer därtill fint mjöl, begjutet med olja: tre tiondedels efa till tjuren, två tiondedels efa till väduren

3 and as their meal–offering, fine meal, overflowed with oil,—three–tenths to a bullock, two–tenths to a ram;

4 ja yksi kymmenennes kutakin kohti niistä seitsemästä karitsasta;

4 och en tiondedels efa till vart och ett av de sju lammen;

4 and one–tenth to each lamb,—of the seven lambs;

5 ja kauris syntiuhriksi, teidän sovittamiseksenne.

5 tillika skolen I offra en bock såsom syndoffer, till att bringa försoning för eder --

5 and one young he–goat as a sin–bearer,—for putting a propitiatory–covering over you:

6 Paitsi uudenkuun polttouhria ynnä siihen kuuluvaa ruokauhria ja jokapäiväistä polttouhria ynnä siihen kuuluvaa ruokauhria ja niihin kuuluvia juomauhreja, niinkuin niistä on säädetty, uhratkaa kaikki tämä suloisesti tuoksuvaksi uhriksi Herralle.

6 detta förutom nymånadsbrännoffret med tillhörande spisoffer, och förutom det dagliga brännoffret med tillhörande spisoffer, och förutom de drickoffer som på föreskrivet sätt skola offras till båda: allt till en välbehaglig lukt, ett eldsoffer åt HERREN.

6 in addition to the monthly ascending–sacrifice, with the meal–offering thereof, and the continual ascending sacrifice, with the meal–offering thereof and the drink–offering thereof, according to their regulation,—for a satisfying odour, an altar–flame, unto Yahweh.

7 Ja saman seitsemännen kuun kymmenentenä päivänä olkoon teillä pyhä kokous, ja silloin kurittakaa itseänne paastolla, älkääkä yhtäkään askaretta toimittako.

7 På tionde dagen i samma sjunde månad skolen I ock hålla en helig sammankomst, och I skolen då späka eder; intet arbete skolen I då göra.

7 And, on the tenth of this seventh month, a holy convocation, shall there be unto you,—when ye shall humble your souls,—no work, shall ye do;

8 Ja tuokaa suloisesti tuoksuvaksi polttouhriksi Herralle mullikka, oinas ja seitsemän vuodenvanhaa karitsaa; ne olkoot virheettömät.

8 Och såsom brännoffer till en välbehaglig lukt för HERREN skolen I då offra en ungtjur, en vädur, sju årsgamla lamm -- felfria skola de vara --

8 but ye shall bring near, as an ascending–sacrifice unto Yahweh, a satisfying odour, one choice bullock, one ram,—seven he–lambs a year old, without defect, shall

they be for you;

9 Ja niihin kuulukoon ruokauhrina lestyjä jauhoja, öljyyn sekoitettuna, kolme kymmenennestä mullikkaa kohti, kaksi kymmenennestä oinasta kohti

9 och såsom spisoffer därtill fint mjöl, begjutet med olja: tre tiondedels efa till tjuren, två tiondedels efa till väduren,

9 and, as their meal–offering, fine meal overflowed with oil,—three–tenths to a bullock, two–tenths to the one ram;

10 ja yksi kymmenennes kutakin kohti niistä seitsemästä karitsasta;

10 en tiondedels efa till vart och ett av de sju lammen;

10 a tenth severally to each lamb,—of the seven lambs;

11 ja kauris syntiuhriksi, paitsi sovitusuhria ja jokapäiväistä polttouhria ynnä niihin kuuluvia ruoka- ja juomauhreja.

11 tillika skolen I offra en bock såsom syndoffer -- detta förutom försoningssyndoffret och det dagliga brännoffret med tillhörande spisoffer, och förutom de drickoffer som höra till båda.

11 one young he–goat as a sin–bearer,—in addition to, the propitiatory sin–bearer, and the continual ascending–sacrifice, with its meal–offering and their drink–offerings.

12 Ja seitsemännen kuukauden viidentenätoista päivänä olkoon teillä pyhä kokous; älkää silloin yhtäkään arkiaskaretta toimittako, vaan viettäkää juhlaa Herran kunniaksi seitsemän päivää.

12 På femtonde dagen i sjunde månaden skolen I ock hålla en helig sammankomst; ingen arbetssyssla skolen I då göra. Då skolen I fira en HERRENS högtid, i sju dagar.

12 And, on the fifteenth day of the seventh month, a holy convocation, shall there be unto you, no laborious work, shall ye do,—but ye shall celebrate a festival unto Yahweh, seven days.

13 Ja tuokaa polttouhriksi, suloisesti tuoksuvaksi uhriksi Herralle, kolmetoista mullikkaa, kaksi oinasta ja neljätoista vuodenvanhaa karitsaa; olkoot ne virheettömät.

13 Och såsom brännoffer, såsom eldsoffer, skolen I då offra till en välbehaglig lukt för HERREN tretton ungtjurar, två vädurar, fjorton årsgamla lamm -- felfria skola de vara --

13 Then shall ye bring near as an ascending–sacrifice—an altar–flame of a satisfying odour unto Yahweh,—thirteen choice bullocks, two rams,—fourteen he–lambs a year old, without defect, shall they be;

14 Ja kuulukoon niihin ruokauhrina lestyjä jauhoja, öljyyn sekoitettuna, kolme kymmenennestä kutakin kohti niistä kolmestatoista mullikasta, kaksi kymmenennestä kumpaakin kohti niistä kahdesta oinaasta

14 och såsom spisoffer därtill fint mjöl, begjutet med olja: tre tiondedels efa till var och en av de tretton tjurarna, två tiondedels efa till var och en av de två vädurarna,

14 and, as their meal–offering, fine–meal over–flowed with oil, three–tenths to each bullock, of the thirteen bullocks, two–tenths to each ram, of the two rams;

15 ja yksi kymmenennes kutakin kohti niistä neljästätoista karitsasta;

15 en tiondedels efa till vart och ett av de fjorton lammen;

15 and a tenth severally, to each lamb,—of the fourteen lambs;

16 ja kauris syntiuhriksi, paitsi jokapäiväistä polttouhria ynnä siihen kuuluvaa ruoka- ja juomauhria.

16 tillika skolen I offra en bock såsom syndoffer -- detta förutom det dagliga brännoffret med tillhörande spisoffer och drickoffer.

16 also one young he–goat, as a sin–bearer,—in addition to the continual ascending–sacrifice, the meal–offering thereof, and the drink–offering thereof.

17 Ja toisena päivänä: kaksitoista mullikkaa, kaksi oinasta ja neljätoista vuodenvanhaa, virheetöntä karitsaa

17 Och på den andra dagen: tolv ungtjurar, två vädurar, fjorton årsgamla felfria lamm,

17 And, on the second day, twelve choice bullocks, two rams,—fourteen he–lambs a year old, without defect;

18 ja niihin kuuluvat ruoka- ja juomauhrit mullikkain, oinaiden ja karitsain luvun mukaan, niinkuin säädetty on,

18 med det spisoffer och de drickoffer som skola offras till dem, till tjurarna, vädurarna och lammen, efter deras antal, på föreskrivet sätt,

18 with their meal–offerings and their drink–offerings—to the bullocks, to the rams, and to the lambs, by their number, according to the regulation;

19 sekä kauris syntiuhriksi, paitsi jokapäiväistä polttouhria ynnä siihen kuuluvaa ruoka- ja juomauhria.

19 tillika också en bock såsom syndoffer -- detta förutom det dagliga brännoffret med tillhörande spisoffer och det drickoffer som hör till dem.

19 also one young he–goat as a sin–bearer,—in addition to the continual ascending–sacrifice, with its meal–offering, and their drink–offerings.

20 Ja kolmantena päivänä: yksitoista mullikkaa, kaksi oinasta ja neljätoista vuodenvanhaa, virheetöntä karitsaa

20 Och på den tredje dagen: elva tjurar, två vädurar, fjorton årsgamla felfria lamm,

20 And, on the third day, eleven bullocks, two rams,—and fourteen he–lambs a year old, without defect;

21 ja niihin kuuluvat ruoka- ja juomauhrit mullikkain, oinaiden ja karitsain luvun mukaan, niinkuin säädetty on,

21 med det spisoffer och de drickoffer som skola offras till dem, till tjurarna, vädurarna och lammen, efter deras antal, på föreskrivet sätt,

21 with their meal–offering and their drink–offerings, to the bullocks, to the rams, and to the lambs, by their number, according to the regulation;

22 sekä kauris syntiuhriksi, paitsi jokapäiväistä polttouhria ynnä siihen kuuluvaa ruoka- ja juomauhria.

22 tillika också en syndoffersbock -- detta förutom det dagliga brännoffret med tillhörande spisoffer och drickoffer.

22 also one young he–goat as a sin–bearer, in addition to the continual ascending–sacrifice, with the meal–offering thereof, and the drink–offering thereof.

23 Ja neljäntenä päivänä: kymmenen mullikkaa, kaksi oinasta ja neljätoista vuodenvanhaa, virheetöntä karitsaa

23 Och på den fjärde dagen; tio tjurar, två vädurar, fjorton årsgamla felfria lamm,

23 And, on the fourth day, ten bullocks, two rams,—fourteen he–lambs a year old, without defect;

24 ja niihin kuuluvat ruoka-

24 med det spisoffer och de

24 their meal–offering, and

ja juomauhrit mullikkain, oinaiden ja karitsain luvun mukaan, niinkuin säädetty on,

drickoffer som skola offras till dem, till tjurarna, vädurarna och lammen, efter deras antal, på föreskrivet satt,

their drink–offerings, to the bullocks, to the rams, and to the lambs, by their number, according to the regulation;

25 sekä kauris syntiuhriksi, paitsi jokapäiväistä polttouhria ynnä siihen kuuluvaa ruoka- ja juomauhria.

25 tillika också en bock såsom syndoffer -- detta förutom det dagliga brännoffret med tillhörande spisoffer och drickoffer.

25 also one he–goat as a sin–bearer,—in addition to the continual ascending–sacrifice, the meal–offering thereof, and the drink–offering thereof.

26 Ja viidentenä päivänä: yhdeksän mullikkaa, kaksi oinasta ja neljätoista vuodenvanhaa, virheetöntä karitsaa

26 Och på den femte dagen: nio tjurar, två vädurar, fjorton årsgamla felfria lamm,

26 And, on the fifth day, nine bullocks, two rams,—fourteen he–lambs a year old, without defect;

27 ja niihin kuuluvat ruoka- ja juomauhrit mullikkain, oinaiden ja karitsain luvun mukaan, niinkuin säädetty on,

27 med det spisoffer och de drickoffer som skola offras till dem, till tjurarna, vädurarna och lammen, efter deras antal, på föreskrivet sätt,

27 with their meal–offering and their drink–offerings,—to the bullocks, to the rams, and to the lambs, by their number, according to the regulation;

28 sekä kauris syntiuhriksi, paitsi jokapäiväistä polttouhria ynnä siihen kuuluvaa ruoka- ja juomauhria.

28 tillika också en syndoffersbock -- detta förutom det dagliga brännoffret med tillhörande spisoffer och drickoffer.

28 also one young he–goat as a sin–bearer,—in addition to the continual ascending–sacrifice, with the meal–offering thereof, and the drink–offering thereof.

29 Ja kuudentena päivänä: kahdeksan mullikkaa, kaksi oinasta ja neljätoista vuodenvanhaa, virheetöntä karitsaa

29 Och på den sjätte dagen: åtta tjurar, två vädurar, fjorton årsgamla felfria lamm,

29 And, on the sixth day, eight bullocks, two rams,—fourteen he–lambs a year old, without defect;

30 ja niihin kuuluvat ruoka- ja juomauhrit mullikkain, oinaiden ja karitsain luvun mukaan, niinkuin säädetty on,

30 med det spisoffer och de drickoffer som skola offras till dem, till tjurarna, vädurarna och lammen, efter deras antal, på föreskrivet sätt,

30 with their meal–offering and their drink–offerings—to the bullocks, to the rams, and to the lambs, by their number, according to the regulation;

31 sekä kauris syntiuhriksi, paitsi jokapäiväistä polttouhria ynnä siihen kuuluvaa ruoka- ja juomauhria.

31 tillika också en syndoffersbock -- detta förutom det dagliga brännoffret med tillhörande spisoffer och drickoffer.

31 also one young he–goat as a sin–bearer,—in addition to the continual ascending–sacrifice, the meal–offering thereof, and the drink–offerings thereof.

32 Ja seitsemäntenä

32 Och på den sjunde

32 And, on the seventh day,

päivänä: seitsemän mullikkaa, kaksi oinasta ja neljätoista vuodenvanhaa, virheetöntä karitsaa

dagen: sju tjurar, två vädurar, fjorton årsgamla felfria lamm,

seven bullocks, two rams, fourteen he–lambs a year old, without defect;

33 ja niihin kuuluvat ruoka- ja juomauhrit mullikkain, oinaiden ja karitsain luvun mukaan, niinkuin säädetty on,

33 med det spisoffer och de drickoffer som skola offras till dem, till tjurarna, vädurarna och lammen, efter deras antal, på föreskrivet sätt,

33 with their meal–offering and their drink–offering, to the bullocks, to the rams, and to the lambs—by their number, according to their regulation;

34 sekä kauris syntiuhriksi, paitsi jokapäiväistä polttouhria ynnä siihen kuuluvaa ruoka- ja juomauhria.

34 tillika också en syndoffersbock -- detta förutom det dagliga brännoffret med tillhörande spisoffer och drickoffer.

34 also one young he–goat as a sin–bearer,—in addition to the continual ascending–sacrifice, the meal–offering thereof, and the drink–offering thereof

35 Ja kahdeksantena päivänä olkoon teillä juhlakokous; älkää silloin yhtäkään arkiaskaretta toimittako,

35 På den åttonde dagen skolen I hålla en högtidsförsamling; ingen arbetssyssla skolen I då göra.

35 [And], on the eighth day, a closing feast, shall there be unto you,—no laborious work, shall ye do;

36 vaan tuokaa suloisesti tuoksuvaksi polttouhriksi Herralle mullikka, oinas ja seitsemän vuodenvanhaa, virheetöntä karitsaa

36 Och såsom brännoffer, såsom eldsoffer, skolen I då offra till en välbehaglig lukt för HERREN en tjur, en vädur, sju årsgamla felfria lamm,

36 but ye shall bring near—as an ascending–sacrifice, an altar–flame of a satisfying odour, unto Yahweh—one bullock, one ram,—seven he–lambs a year old, without defect:

37 ja niihin kuuluvat ruoka- ja juomauhrit mullikan, oinaan ja karitsain luvun mukaan, niinkuin säädetty on,

37 med det spisoffer och de drickoffer som skola offras till dem, till tjuren, väduren och lammen, efter deras antal, på föreskrivet sätt,

37 [with] their meal–offering and their drink–offerings—to the bullock to the ram, and to the lambs—by their number, according to the regulation;

38 sekä kauris syntiuhriksi, paitsi jokapäiväistä polttouhria ynnä siihen kuuluvaa ruoka- ja juomauhria.

38 tillika också en syndoffersbock -- detta förutom det dagliga brännoffret med tillhörande spisoffer och drickoffer.

38 also one young he–goat as a sin–bearer,—in addition to the continual ascending–sacrifice, with the meal–offering thereof, and the drink–offering thereof.

39 Nämä uhratkaa Herralle juhla-aikoinanne, paitsi mitä lupausuhreinanne ja vapaaehtoisina lahjoinanne tuotte polttouhreiksi, ruokauhreiksi, juomauhreiksi

39 Dessa offer skolen I offra åt HERREN vid edra högtider, förutom edra löftesoffer och frivilliga offer, dessa må nu vara brännoffer eller spisoffer eller drickoffer eller

39 These, shall ye offer unto Yahweh, in your appointed seasons,—besides your vow–offerings and your freewill offerings—as your ascending–sacrifices, and as your meal–

ja yhteysuhreiksi.

tackoffer.

offerings, and as your drink-offerings, and as your peace-offerings.

30 luku

1 Ja Mooses puhui israelilaisille kaiken, mitä Herra oli Mooseksen käskenyt puhua.

1 Och Mose sade detta till Israels barn, alldeles såsom HERREN hade bjudit honom.

1 And Moses spake unto the heads of the tribes of the sons of Israel, saying: This, is the thing which Yahweh hath commanded—

2 Ja Mooses puhui Israelin sukukuntien päämiehille sanoen: Näin on Herra käskenyt:

2 Och Mose talade till Israels barns stamhövdingar och sade: Detta är vad HERREN har bjudit:

2 When, a man, shall vow a vow unto Yahweh, or swear an oath to bind a bond upon his soul, he shall not break his word,—according to all that proceedeth out of his mouth, shall he do.

3 Jos joku tekee lupauksen Herralle tahi valalla vannoen sitoutuu kieltäytymään jostakin, älköön hän rikkoko sanaansa, vaan tehköön kaiken, mitä hänen suunsa on sanonut.

3 om någon gör ett löfte åt HERREN, eller svär en ed genom vilken han förbinder sig till återhållsamhet i något stycke, så skall han icke sedan bryta sitt ord; han skall i alla stycken göra vad hans mun har talat.

3 And, when, a woman, shall vow a vow unto Yahweh,—and bind a bond, in the house of her father, in her youth;

4 Ja jos nainen ollessaan nuorena tyttönä isänsä kodissa tekee lupauksen Herralle tahi sitoutuu kieltäytymään jostakin

4 Och om en kvinna, medan hon vistas i sin faders hus och ännu är ung, gör ett löfte åt HERREN och förbinder sig till återhållsamhet i något stycke,

4 and her father shall hear her vow or her bond which she bindeth upon her soul, and her father shall hold his peace at her, then shall all her vows stand, and, every bond which she hath bound upon her soul, shall stand.

5 ja hänen isänsä kuulee hänen lupauksensa tai sitoumuksensa eikä hänen isänsä hänelle siitä mitään puhu, niin kaikki hänen lupauksensa ja kaikki hänen sitoumuksensa, joilla hän kieltäytyy jostakin, olkoot pätevät.

5 och hennes fader hör hennes löfte och huru hon förbinder sig till återhållsamhet, och hennes fader icke säger något till henne därom, så skola alla hennes löften hava gällande kraft, och alla hennes förbindelser till återhållsamhet skola hava gällande kraft.

5 But, if her father forbade her, in the day when he heard, none of her vows or her bonds which she hath bound upon her soul, shall stand,—and, Yahweh, will pardon her, because her father forbade her.

6 Mutta jos hänen isänsä

6 Men om hennes fader

6 But, if she, belonged, to a

kieltää häntä sinä päivänä, jona hän ne kuulee, niin hänen lupauksensa ja sitoumuksensa, joilla hän kieltäytyy jostakin, älköötolko pätevät, olivatpa ne mitkä hyvänsä, ja Herra antaa hänelle anteeksi, sentähden että hänen isänsä on häntä kieltänyt.

samma dag han hör det säger nej därtill, då skola hennes löften och hennes förbindelser till återhållsamhet alla vara utan gällande kraft; och HERREN skall förlåta henne, eftersom hennes fader sade nej till henne.

husband, when her vows were taken upon her,—or a rash utterance fell from her lips, wherewith she put a bond upon her soul;

7 Ja jos hän joutuu miehelle ja hänellä on täytettävänä lupauksia tai ajattelemattomasti lausuttu sana, jolla hän on kieltäytynyt jostakin,

7 Och om hon bliver gift, och löften då vila på henne, eller något obetänksamt ord från hennes läppar, varmed hon har bundit sig,

7 and her husband heard it, and, on the day that he heard, he held his peace at her, then shall her vows stand, and her bonds which she hath bound upon her soul, shall stand.

8 ja hänen miehensä saa sen kuulla, mutta ei puhu hänelle siitä mitään sinä päivänä, jona hän sen kuulee, niin hänen lupauksensa ja hänen sitoumuksensa, joilla hän on kieltäytynyt jostakin, olkoot pätevät.

8 och hennes man får höra därom, men icke säger något till henne därom samma dag han hör det, så skola hennes löften hava gällande kraft, och hennes förbindelser till återhållsamhet skola hava gällande kraft.

8 But, if, on the day her husband heard, he forbade her, then shall he have made of none effect her vow that is upon her, or the rash utterance of her lips, wherewith she put a bond upon her soul,—and, Yahweh, will pardon her.

9 Mutta jos hänen miehensä sinä päivänä, jona hän sen kuulee, kieltää häntä, niin hän purkaa hänen lupauksensa, jonka täyttämiseen hän on sitoutunut, ja sen ajattelemattomasti lausutun sanan, jolla hän on kieltäytynyt jostakin, ja Herra antaa hänelle anteeksi.

9 Men om hennes man samma dag han får höra det säger nej därtill, då upphäver han därmed hennes givna löfte och det obetänksamma ord från hennes läppar, varmed hon har bundit sig; och HERREN skall förlåta henne det.

9 But, as for the vow of a widow, or of a woman divorced, whatsoever she hath bound on her soul, shall stand against her.

10 Mutta lesken tai hyljätyn lupaus, mihin hyvänsä hän onkin sitoutunut, olkoon pätevä.

10 Men en änkas eller en förskjuten hustrus löfte skall hava gällande kraft för henne, vartill hon än må hava förbundit sig.

10 But, if, in the house of her husband, she vowed,—or bound a bond upon her soul, with an oath;

11 Ja jos vaimo on miehensä kodissa tehnyt lupauksen tahi valalla

11 Och om en kvinna i sin mans hus gör ett löfte, eller med ed förbinder sig till

11 and her husband heard, and held his peace at her, did not forbid her, then shall

sitoutunut kieltäytymään jostakin	återhållsamhet i något stycke,	all her vows stand, and, every bond which she hath bound upon her soul, shall stand.
12 ja hänen miehensä saa sen kuulla, mutta ei puhu hänelle siitä mitään eikä kiellä häntä, niin kaikki hänen lupauksensa ja kaikki sitoumukset, joilla hän on kieltäytynyt jostakin, olkoot pätevät.	12 och hennes man hör det, men icke säger något till henne därom -- icke säger nej till henne -- så skola alla hennes löften hava gällande kraft, och alla hennes förbindelser till återhållsamhet skola hava gällande kraft.	12 But, if her husband, did make, them, of none effect, on the day he heard, nothing which came forth out of her lips—of her vows, or of the bond of her soul, shall stand,—her husband, made it of none effect, and, Yahweh, will pardon her.
13 Mutta jos hänen miehensä ne purkaa sinä päivänä, jona hän niistä kuulee, älköön yksikään hänen huuliltaan lähtenyt lupaus tai sitoumus olko pätevä. Hänen miehensä on ne purkanut, ja Herra antaa hänelle anteeksi.	13 Men om hennes man upphäver dem samma dag han hör dem, då skall allt som hennes läppar hava talat vara utan gällande kraft, det må nu vara löften eller någon förbindelse till återhållsamhet; hennes man har upphävt dem, därför skall HERREN förlåta henne.	13 As for any vow, or any oath of binding, to humble one’s soul, her husband, may make it stand, or, her husband, may make it of none effect.
14 Jokaisen lupauksen ja jokaisen valallisen sitoumuksen, jonka vaimo itsensä kurittamiseksi tekee, saakoon hänen miehensä joko vahvistaa tahi purkaa.	14 Åt alla hennes löften och åt alla hennes edliga förbindelser till att späka sig kan hennes man giva gällande kraft, och hennes man kan ock upphäva dem.	14 But, if her husband do hold his peace, at her, from day to day, then shall he cause all her vows to stand, or, all her bonds which are upon her,—cause them to stand, because he held his peace at her, on the day when he heard.
15 Mutta jos hänen miehensä ei puhu hänelle niistä mitään sen päivän kuluessa, niin hän on vahvistanut kaikki hänen lupauksensa ja kaikki hänen sitoumuksensa, jotka hänellä on täytettävinä. Hän on ne vahvistanut, koska hän ei niistä hänelle mitään puhunut sinä päivänä, jona hän niistä kuuli.	15 Men om hennes man icke före påföljande dags ingång säger någonting till henne därom, så giver han gällande kraft åt alla hennes löften och åt alla de förbindelser till återhållsamhet, som vila på henne; han giver dem gällande kraft därigenom att han icke säger något till henne därom samma dag han hör dem.	15 And, if he, do make them of none effect, after that he hath heard them, then shall he bear her iniquity.
16 Mutta jos hän ne purkaa vasta jonkun aikaa	16 Men om han upphäver dem först någon tid efter	16 These, are the statutes which Yahweh commanded

sen jälkeen, kuin on niistä kuullut, joutuu hän kantamaan vaimonsa syyllisyyden.

17 Nämä ovat ne säädökset, jotka Herra antoi Moosekselle, olemaan voimassa miehen ja hänen vaimonsa välillä sekä isän ja hänen tyttärensä välillä, tämän ollessa nuorena tyttönä isänsä kodissa.

det han har hört dem, då kommer han att bära på hennes missgärning.

17 Dessa äro de stadgar som HERREN av Mose angående förhållandet mellan en man och hans hustru, och angående förhållandet mellan en fader och hans dotter, medan denna ännu är ung och vistas i sin faders hus.

Moses, between a man and his wife, between a father and his daughter, in her youth, in the house of her father.

31 luku

1 Ja Herra puhui Moosekselle sanoen:
2 Kosta israelilaisten puolesta midianilaisille. Senjälkeen sinut otetaan pois heimosi tykö.

3 Niin Mooses puhui kansalle sanoen: Varustakaa joukostanne miehiä sotaan, ja lähteköötheMidiania vastaan toimittamaan Herran koston Midianille.
4 Tuhat miestä jokaisesta sukukunnasta, kaikista Israelin sukukunnista, lähettäkää sotaan.
5 Silloin annettiin Israelin heimoista tuhat miestä jokaisesta sukukunnasta, yhteensä kaksitoista tuhatta sotaan varustettua miestä.
6 Ja Mooses lähetti heidät, tuhat miestä jokaisesta sukukunnasta, sotaan sekä heidän kanssaan Piinehaan, pappi Eleasarin pojan; tällä oli mukanaan pyhät esineet ja hälytystorvet.

1 Och HERREN talade till Mose och sade:
2 »Kräv ut hämnd för Israels barn midjaniterna; sedan skall du samlas till dina fäder.

3 Då talade Mose till folket och sade: »Låten en del av edra män väpna sig till strid; dessa skola tåga mot Midjan och utföra HERRENS hämnd på Midjan.

4 Tusen man ur var och en särskild av Israels alla stammar skolen I sända ut i striden.»
5 Så avlämnades då ur Israels ätter tusen man av var stam: tolv tusen man, väpnade till strid.

6 Och Mose sände dessa, tusen man av var stam, ut i striden; han sände med dem Pinehas, prästen Eleasars son, ut i striden, och denne tog med sig de heliga redskapen och

1 Then spake Yahweh unto Moses, saying:
2 Exact thou, the avenging of the sons of Israel, from the Midianites,—and, afterwards, shalt thou be withdrawn unto thy kinsfolk.
3 So Moses spake unto the people, saying, Arm ye from among you men, for the war,—and let them go against Midian, to render the avenging of Yahweh upon Midian.
4 A thousand from each tribe,—of all the tribes of Israel, shall ye send forth unto the war.
5 And there volunteered out of the thousands of Israel, a thousand of each tribe,—twelve thousand, armed for war.
6 And Moses sent them, a thousand of each tribe, to the war,—them, and Phinehas son of Eleazar the priest, to the war, with the vessels of the sanctuary, and the alarm trumpets, in his hand.

larmtrumpeterna.

7 Niin he lähtivät sotimaan Midiania vastaan, niinkuin Herra oli Moosekselle käskyn antanut, ja surmasivat kaikki miehenpuolet.

7 Och de gingo till strids emot Midjan, såsom HERREN hade bjudit Mose, och dräpte allt mankön.

7 So they made war upon Midian, as Yahweh had commanded Moses,—and slew every male:

8 Muiden mukana, jotka kaatuivat, he surmasivat Midianin kuninkaat Evin, Rekemin, Suurin, Huurin ja Reban, Midianin viisi kuningasta. Myös Bileamin, Beorin pojan, he surmasivat miekalla.

8 Och jämte andra som då blevo slagna av dem dräptes ock de midjanitiska konungarna Evi, Rekem, Sur, Hur och Reba, fem midjanitiska konungar; Bileam, Beors son, dräpte de ock med svärd.

8 and, the kings of Midian, slew they besides their other slain—namely, Evi, and Rekem, and Zur, and Hur, and Reba, five kings of Midian,—Balaam also, son of Beor, slew they with the sword.

9 Mutta israelilaiset ottivat vangiksi midianilaisten vaimot ja lapset ja ryöstivät kaikki heidän juhtansa ja kaiken heidän karjansa ja kaiken heidän tavaransa.

9 Och Israels barn förde Midjans kvinnor och barn bort såsom fångar; och alla deras dragare och all deras boskap och allt deras övriga gods togo de såsom byte.

9 And the sons of Israel took captive the women of Midian, and their little ones,—all their cattle also, and all their flocks, and all their substance, carried they off as a prey;

10 Ja kaikki heidän asumansa kaupungit ja kaikki heidän leiripaikkansa he polttivat tulella.

10 Och alla deras städer, i de trakter där de bodde, och alla deras tältläger brände de upp i eld.

10 all their cities also, in their sites, and all their encampments, burned they up with fire.

11 Ja he ottivat kaiken ryöstettävän ja kaiken otettavan, sekä ihmiset että karjan.

11 Och de togo med sig allt bytet, och allt vad de hade rövat, både människor och boskap.

11 Then took they all the spoil, and all the booty,—both of man and beast;

12 Ja he toivat Moosekselle ja pappi Eleasarille sekä Israelin kansalle vangit ja ottamansa ja ryöstämänsä saaliin leiriin Mooabin arolle, joka on Jordanin luona, Jerikon kohdalla.

12 Och de förde fångarna och det rövade och bytet fram till Mose och prästen Eleasar och Israels barns menighet i lägret på Moabs hedar, som ligga vid Jordan mitt emot Jeriko.

12 and brought in unto Moses, and unto Eleazar the priest, and unto the assembly of the sons of Israel—the captives, and the booty, and the spoil, unto the camp,—unto the waste plains of Moab, which are by Jordan, near Jericho.

13 Silloin Mooses ja pappi Eleasar ja kaikki kansan päämiehet lähtivät heitä vastaan leirin ulkopuolelle.

13 Och Mose och prästen Eleasar och alla menighetens hövdingar gingo dem till mötes utanför lägret.

13 And Moses, and Eleazar the priest, and all the princes of the assembly, went forth to meet them,—unto the outside, of the camp.

14 Ja Mooses vihastui

14 Men Mose förtörnades på

14 Then was Moses sore

sotajoukon johtajiin, tuhannen- ja sadanpäämiehiin, kun he palasivat sotaretkeltä.

krigsbefälet, över- och underhövitsmännen, när de kommo tillbaka från sitt krigståg.

displeased with the officers of the force,—the princes of thousands, and the princes of hundreds, who were coming in from the warring host.

15 Ja Mooses sanoi heille: Oletteko siis jättäneet henkiin kaikki naiset?

15 Mose sade till dem: »Haven I då låtit alla kvinnorna leva?

15 And Moses said unto them,—Have ye saved alive every female?

16 Katso, nehän ne olivat, jotka Bileamin neuvosta saivat israelilaiset antautumaan uskottomuuteen Herraa vastaan Peorin vuoksi, niin että vitsaus kohtasi Herran seurakuntaa.

16 Det var ju de som, på Bileams inrådan, förledde Israels barn till att begå otrohet mot HERREN i saken med Peor, och som därigenom vållade att en hemsökelse kom över HERRENS menighet.

16 Lo! they, became unto the sons of Israel, by the advice of Balaam, the cause of daring acts of treachery against Yahweh, over the affair of Peor,—and then came the plague against the assembly of Yahweh!

17 Niin surmatkaa siis kaikki poikalapset ja surmatkaa myös jokainen vaimo, joka on yhtynyt mieheen.

17 Så dräpen nu alla gossebarn, och dräpen alla kvinnor som hava haft med män, med mankön, att skaffa.

17 Now, therefore, slay ye every male among the young,—every woman also that hath cohabited with man, slay ye.

18 Mutta jokainen tyttö, joka ei ole yhtynyt mieheen, jättäkää itsellenne henkiin.

18 Men alla flickebarn som icke hava haft med mankön att skaffa, dem mån I låta leva för eder räkning.

18 But, all the young of womankind that have not cohabited with man, preserve alive for yourselves.

19 Mutta itse oleskelkaa leirin ulkopuolella seitsemän päivää. Jokainen teistä, joka on jonkun surmannut, ja jokainen teistä, joka on koskenut surmattuun, puhdistautukoon kolmantena ja seitsemäntenä päivänä, sekä te että teidän vankinne.

19 Själva skolen I nu lägra eder utanför lägret, i sju dagar. Var och en av eder som har dräpt någon människa, och var och en som har kommit vid någon slagen skall rena sig på tredje dagen och på sjunde dagen -- såväl I själva som edra fångar.

19 Ye, then, pitch outside the camp, for seven days,—whosoever hath killed a person, and whoever hath touched the slain, cleanse yourselves (from sin) on the third day, and on the seventh day, ye, and your captives.

20 Ja puhdistettakoon jokainen vaate ja jokainen nahkaesine ja kaikki, mikä on tehty vuohen karvoista, ja jokainen puuesine.

20 Alla kläder och allt som är förfärdigat av skinn och allt som är gjort av gethår och alla redskap av trä skolen I ock rena åt eder.»

20 Every garment also, and every article of skin, and every thing made of goat's–hair, and every article of wood, shall ye cleanse (from sin).

21 Ja pappi Eleasar sanoi sotamiehille, jotka olivat menneet sotaan: Tämä on

21 Och prästen Eleasar sade till stridsmännen som hade deltagit i kriget: Detta är den

21 Then said Eleazar the priest unto the men of the host, who had been to the

lakisäädös, jonka Herra antoi Moosekselle:

22 Vain kulta, hopea, vaski, rauta, tina ja lyijy,

23 kaikki, mikä tulta kestää, käyttäkää tulessa, niin se puhdistuu; puhdistettakoon se kuitenkin vielä puhdistusvedellä. Mutta mikä ei tulta kestä, käyttäkää se vedessä.

24 Ja peskää vaatteenne seitsemäntenä päivänä, niin te puhdistutte; ja sitten tulkaa leiriin.

25 Ja Herra puhui Moosekselle sanoen:
26 Laskekaa, sinä ja pappi Eleasar ja kansan perhekuntien päämiehet, otetun saaliin määrä, ihmiset ja karja.

27 Ja pane saalis kahtia soturien, sotaan lähteneiden, ja kaiken muun kansan kesken.

28 Ja ota Herralle verona sotamiehiltä, sotaan lähteneiltä, yksi viidestäsadasta, ihmisiä, raavaita, aaseja ja lampaita.

29 Ota se heille tulevasta puoliskosta ja anna se pappi Eleasarille antina Herralle.

lagstadga som HERREN har givit Mose:

22 Guld och silver, koppar, järn, tenn och bly,

23 allt sådant som tål eld, skolen I låta gå genom eld, så bliver det rent; dock bör det tillika renas med stänkelsevatten. Men allt som icke tål eld skolen I låta gå genom vatten.

24 Och I skolen två edra kläder på sjunde dagen, så bliven I rena; därefter fån I gå in i lägret.

25 Och HERREN talade till Mose och sade:
26 Över det tagna rovet, både människor och boskap, skall du göra en beräkning, du tillsammans med prästen Eleasar och huvudmännen för menighetens familjer;
27 sedan skall du dela rovet i två delar, mellan de krigare som hava varit med i striden och hela den övriga menigheten.

28 Och du skall låta det krigsfolk som har varit med i striden giva var femhundrade av människor, fäkreatur, åsnor och får såsom skatt åt HERREN.

29 Så mycket skall tagas av den hälft som tillfaller dem, och du skall giva detta åt prästen Eleasar såsom en gärd åt HERREN.

war: This, is the statute of the law, which Yahweh hath commanded Moses:

22 Surely, the gold, and the silver,—the bronze, the iron, the tin and the lead,

23 whatsoever thing can go into fire, ye shall pass through fire, and it shall be clean, only, with the water of separation, shall ye cleanse it (from sin). But, whatsoever cannot go into fire, ye shall pass through water.

24 And ye shall wash your clothes, on the seventh day, and be clean,—and, afterwards, shall ye come into the camp.

25 Then spake Yahweh unto Moses, saying:
26 Reckon thou up the sum of the booty that was captured, both of man and of beast,—thou, and Eleazar the priest, and the ancestral heads of the assembly;
27 and divide the booty into two parts, between them who took upon them the war, who went out in the host,—and all the [rest of the] assembly.

28 Then shalt thou levy a tribute unto Yahweh—from the men of war, who went forth in the host, one living thing, out of five hundred,—of the human beings, and of the herd, and of the asses, and of the flock:

29 out of their half, shall ye take [them], —and thou shall give [them] unto Eleazar the priest, as a heave-offering unto Yahweh.

30 Ja israelilaisille tulevasta puoliskosta ota yksi viidestäkymmenestä, ihmisiä, raavaita, aaseja, lampaita ja kaikkia karjaeläimiä, ja anna ne leeviläisille, joiden on hoidettava tehtävät Herran asumuksessa.

30 Men ur den hälft som tillfaller de övriga israeliterna skall du uttaga var femtionde av människor, sammalunda av fäkreatur, åsnor och får, korteligen, av all boskap, och detta skall du giva åt leviterna, som det åligger att iakttaga vad som är att iakttaga vid HERRENS tabernakel.

30 And, out of the half allotted to the sons of Israel, shalt thou take one allotted portion out of fifty, of the human beings, of the herd, of the asses and of the flock, of all the cattle,—and shalt give them unto the Levites, who keep the charge of the habitation of Yahweh.

31 Ja Mooses ja pappi Eleasar tekivät, niinkuin Herra oli Moosekselle käskyn antanut.

31 Och Mose och prästen Eleasar gjorde såsom HERREN hade bjudit Mose.

31 And Moses and Eleazar the priest did,—As Yahweh commanded Moses.

32 Ja saalis, jäännös siitä, mitä sotajoukko oli ryöstänyt, oli: lampaita kuusisataa seitsemänkymmentäviisi tuhatta

32 Och rovet, nämligen återstoden av det byte som krigsfolket hade tagit utgjorde: av får sex hundra sjuttiofem tusen,

32 And it came to pass that the booty, over and above the prey which the people of the host had seized, was,—of the flock, six hundred and seventy–five thousand;

33 ja raavaita seitsemänkymmentäkaksi tuhatta

33 av fäkreatur sjuttiotvå tusen,

33 and, of the herd, seventy–two thousand;

34 ja aaseja kuusikymmentäyksi tuhatta

34 av åsnor sextioett tusen,

34 and, of the asses, sixty–one thousand;

35 ja ihmisiä, tyttöjä, jotka eivät olleet yhtyneet mieheen, kaikkiaan kolmekymmentäkaksi tuhatta.

35 och av människor, sådana kvinnor som icke hade haft med mankön att skaffa, tillsammans trettiotvå tusen personer.

35 and, of the human persons, even of the woman–kind who had not cohabited with man,—all the persons, thirty–two thousand.

36 Ja puolet siitä eli se osa, joka tuli sotaan lähteneille, oli: lampaita kolmesataa kolmekymmentäseitsemän tuhatta viisisataa,

36 Och hälften därav, eller den del om tillföll dem som hade varit med striden, utgjorde: av får ett antal av tre hundra trettiosju tusen fem hundra,

36 And the half, the share of them who had gone forth in the host, was,—the number of the flock—three hundred and thirty–seven thousand, and five hundred;

37 ja Herralle tuleva vero lampaista oli kuusisataa seitsemänkymmentä viisi;

37 varav skatten åt HERREN utgjorde sex hundra sjuttiofem får;

37 and so, the tribute unto Yahweh, out of the flock, was—six hundred and seventy–five;

38 ja raavaita kolmekymmentäkuusi tuhatta sekä niistä Herralle tuleva vero seitsemänkymmentä kaksi;

38 av fäkreatur trettiosex tusen, varav skatten åt HERREN sjuttiotvå;

38 and, the herd, thirty–six thousand,—and, the tribute of them unto Yahweh—seventy–two;

39 ja aaseja kolmekymmentä tuhatta viisisataa sekä niistä Herralle tuleva vero kuusikymmentä yksi;

39 av åsnor trettio tusen fem hundra, varav skatten åt HERREN sextioen;

39 and, the asses, thirty thousand, and five hundred,––and, the tribute of them unto Yahweh, sixty–one;

40 ja ihmisiä kuusitoista tuhatta sekä niistä Herralle tuleva vero kolmekymmentä kaksi.

40 av människor sexton tusen, varav skatten åt HERREN trettiotvå personer.

40 and, the human persons, sixteen thousand,—and, the tribute of them unto Yahweh, thirty–two persons.

41 Ja Mooses antoi Herran antiveron pappi Eleasarille, niinkuin Herra oli Moosekselle käskyn antanut.

41 Och skatten, den för HERREN bestämda gärden, gav Mose åt prästen Eleasar, såsom HERREN hade bjudit Mose.

41 And Moses gave the tribute—the heave–offering of Yahweh, unto Eleazar the priest,—As Yahweh commanded Moses.

42 Ja israelilaisille tuleva puolisko, jonka Mooses oli erottanut sotamiesten osasta,

42 Och den hälft, som tillföll de övriga israeliterna, och som Mose hade avskilt från krigsfolkets,

42 And, of the half, allotted unto the sons of Israel,—which Moses halved away from the men who had gone out in the host,

43 tämä seurakunnalle tuleva puolisko oli: lampaita kolmesataa kolmekymmentäseitsemän tuhatta viisisataa

43 denna hälft, den som tillföll menigheten, utgjorde: av får tre hundra trettiosju tusen fem hundra,

43 the half allotted unto the assembly, was—of the flock, three hundred and thirty–seven thousand, and five hundred;

44 ja raavaita kolmekymmentäkuusi tuhatta

44 av fäkreatur trettiosex tusen,

44 and, of the herd, six and thirty thousand;

45 ja aaseja kolmekymmentä tuhatta viisisataa

45 av åsnor trettio tusen fem hundra

45 and, of asses, thirty thousand and five hundred;

46 sekä ihmisiä kuusitoista tuhatta.

46 och av människor sexton tusen.

46 and, human persons, sixteen thousand.

47 Tästä israelilaisille tulevasta puoliskosta Mooses otti yhden viidestäkymmenestä, ihmisiä ja karjaa, sekä antoi ne leeviläisille, joiden oli hoidettava tehtävät Herran asumuksessa, niinkuin Herra oli Moosekselle käskyn antanut.

47 Och ur denna hälft, som tillföll de övriga israeliterna, uttog Mose var femtionde, både av människor och av boskap, och gav detta åt leviterna, som det ålåg att iakttaga vad som var att iakttaga vid HERRENS tabernakel, allt såsom HERREN hade bjudit Mose.

47 So then Moses took—out of the half belonging to the sons of Israel, the allotted portion, one out of fifty, of the human beings, and of the beasts,—and gave them unto the Levites, the keepers of the charge of the habitation of Yahweh, As Yahweh commanded Moses.

48 Silloin tulivat sotajoukon osastojen johtajat, tuhannen- ja sadanpäämiehet, Mooseksen

48 Och befälhavarna över härens avdelningar, över- och underhövitsmännen, trädde fram till Mose.

48 Then came near unto Moses, the officers who belonged unto the thousands of the host,—the princes of

luo

49 ja sanoivat Moosekselle: Palvelijasi ovat laskeneet niiden sotamiesten luvun, jotka ovat olleet hallussamme, eikä meistä puutu yhtäkään.
50 Sentähden me tuomme nyt Herralle lahjaksi, mitä kukin on saanut kultakaluja: käätyjä, rannerenkaita, sormuksia, korvarenkaita ja kaulakoristeita, saadaksemme itsellemme sovituksen Herran edessä.

51 Niin Mooses ja pappi Eleasar ottivat heiltä kullan, kaikkinaiset taidokkaasti valmistetut esineet.
52 Ja anniksi annettua kultaa, jonka he antoivat Herralle tuhannen- ja sadanpäämiesten puolesta, oli kaikkiaan kuusitoista tuhatta seitsemänsataa viisikymmentä sekeliä.

53 Sotamiehet olivat ottaneet saalista kukin itselleen.
54 Ja Mooses ja pappi Eleasar ottivat kullan tuhannen- ja sadanpäämiehiltä ja veivät sen ilmestysmajaan, että se johdattaisi israelilaiset Herran muistoon.

49 Och de sade till Mose: »Dina tjänare hava räknat antalet av de krigsmän som vi hava haft under vårt befäl, och icke en enda fattas bland oss.
50 Därför hava vi nu såsom en offergåva åt HERREN burit fram var och en del som han har kommit över av gyllene klenoder, armband av olika slag, ringar, örhängen och halssmycken, detta för att bringa försoning för oss inför HERRENS ansikte.»
51 Och Mose och prästen Eleasar togo emot guldet av dem, alla slags klenoder.

52 Och guldet som gavs såsom gärd åt HERREN av över- och underhövitsmännen utgjorde sammanlagt sexton tusen sju hundra femtio siklar.

53 Manskapet hade tagit byte var och en för sig.

54 Och Mose och prästen Eleasar togo emot guldet av över- och underhövitsmännen och buro in det i uppenbarelsetältet, för att det skulle bringa Israels barn i åminnelse inför HERRENS ansikte.

thousands, and the princes of hundreds;
49 and said unto Moses, Thy servants, have reckoned up the sum of the men of war who are in our hand,—and there is not missed from among us, a man!
50 Therefore have we brought near an offering unto Yahweh, what, each man, hath found—articles of gold, ankle chains and bracelets, rings, earrings and buckles,—to put a propitiatory-covering over our souls, before Yahweh.
51 So Moses, and Eleazar the priest took the gold, of them,—all the wrought articles.
52 And all the gold of the heave-offering which they offered up unto Yahweh, was—sixteen thousand, seven hundred and fifty shekels,—of the princes of thousands, and of the princes of hundreds.
53 The men of the host, had taken prey, each man for himself.
54 So then Moses and Eleazar the priest took the gold of the princes of thousands, and hundreds,—and brought it into the tent of meeting, as a memorial for the sons of Israel, before Yahweh.

32 luku

1 Mutta ruubenilaisilla ja gaadilaisilla oli paljon, ylen runsaasti, karjaa. Kun he

1 Och Rubens barn och Gads barn hade stora och mycket talrika

1 Now, much cattle, had come into the possession of the sons of Reuben, and of

nyt katselivat Jaeserin maata ja Gileadin maata, niin he huomasivat, että seutu oli karjanhoitoon sopiva.

boskapshjordar; och när de sågo Jaesers land och Gileads land, funno de att detta var en trakt för boskap.

the sons of Gad, an exceeding mighty number. And, when they saw the land of Jazer and the land of Gilead, lo! the place, was a place for cattle.

2 Niin gaadilaiset ja ruubenilaiset tulivat ja puhuivat Moosekselle ja pappi Eleasarille ja seurakunnan päämiehille sanoen:

2 Då kommo Gads barn och Rubens barn och sade till Mose och prästen Eleasar och menighetens hövdingar:

2 So the sons of Gad and the sons of Reuben came in,—and spake unto Moses, and unto Eleazar the priest, and unto the princes of assembly, saying,

3 Atarot, Diibon, Jaeser, Nimra, Hesbon, Elale, Sebam, Nebo ja Beon,

3 »Atarot, Dibon, Jaeser, Nimra, Hesbon, Eleale, Sebam, Nebo och Beon,

3 As touching Ataroth and Dibon, and Jazer and Nimrah, and Heshbon, and Elealeh,—and Sebam and Nebo, and Beon—

4 tämä maa, jonka Herra on vallannut Israelin seurakunnalle, on karjanhoitoon sopivaa maata, ja sinun palvelijoillasi on karjaa.

4 det land som HERREN har låtit Israels menighet intaga, är ett land för boskap, och dina tjänare hava boskap.»

4 the land which Yahweh smote before the assembly of Israel, a land for cattle, it is,—and, thy servants, have cattle.

5 Ja he sanoivat vielä: Jos olemme saaneet armon sinun silmiesi edessä, niin annettakoon tämä maa palvelijoillesi omaksi, äläkä vie meitä Jordanin yli.

5 Och de sade ytterligare: »Om vi hava funnit nåd inför dina ögon så må detta land givas åt dina tjänare till besittning. Låt oss slippa att gå över Jordan.»

5 And they said— If we have found favour in thine eyes, let this land be given unto thy servants, for a possession,—do not take us over the Jordan.

6 Mutta Mooses vastasi gaadilaisille ja ruubenilaisille: Onko teidän veljienne lähdettävä sotaan, ja te jäisitte tänne?

6 Men Mose sade till Gads barn och Rubens barn: »Skolen då I stanna här, under det att edra bröder draga ut i krig?

6 Then said Moses unto the sons of Gad and unto the sons of Reuben,—Shall, your brethren, go into the war, and ye, settle down here?

7 Miksi viette israelilaisilta halun mennä siihen maahan, jonka Herra on heille antanut?

7 Varför viljen I avvända Israels barns hjärtan från att gå över floden, in i det land som HERREN har givit åt dem?

7 Wherefore, then, should ye dissuade the heart of the sons of Israel,—from passing over into the land which Yahweh hath given to them?

8 Niin teidän isännekin tekivät, kun minä lähetin heidät Kaades-Barneasta katselemaan sitä maata.

8 Så gjorde ock edra fäder, när jag sände dem från Kades-Barnea för att bese landet:

8 Thus, did your fathers,—when I sent them from Kadesh–barnea, to view the land,

9 Kun he olivat saapuneet Rypälelaaksoon asti ja katselleet sitä maata, veivät

9 sedan de hade dragit upp till Druvdalen och besett landet, avvände de Israels

9 and they went up as far as the ravine of Eschol, and viewed the land, and then

he israelilaisilta halun lähteä siihen maahan, jonka Herra oli heille antanut.

10 Ja sinä päivänä syttyi Herran viha, ja hän vannoi sanoen:
11 'Ne miehet, jotka lähtivät Egyptistä, kaksikymmenvuotiset ja sitä vanhemmat, eivät saa nähdä sitä maata, jonka minä vannoen lupasin Aabrahamille, Iisakille ja Jaakobille, sillä he eivät ole minua uskollisesti seuranneet,
12 paitsi Kaaleb, kenissiläisen Jefunnen poika, ja Joosua, Nuunin poika; sillä nämä ovat uskollisesti seuranneet Herraa.'
13 Ja Herran viha syttyi Israelia kohtaan, ja hän antoi heidän harhailla erämaassa neljäkymmentä vuotta, kunnes koko se sukupolvi hävisi, joka oli tehnyt sitä, mikä oli pahaa Herran silmissä.
14 Mutta katso, te olette nyt astuneet isienne sijaan, te syntisten sikiöt, lisätäksenne vielä Herran vihan kiivautta Israelia kohtaan.
15 Jos te nyt käännytte pois hänestä, niin hän jättää kansan vielä kauemmaksi aikaa tähän erämaahan, ja niin te tuotatte tuhon kaikelle tälle kansalle.
16 Niin he lähestyivät häntä ja sanoivat:

barns hjärtan från att gå in i det land som HERREN hade givit åt dem.

10 Och på den dagen upptändes HERRENS vrede, och han svor och sade:
11 'Av de män som hava dragit upp ur Egypten skall ingen som är tjugu år gammal eller därutöver få se det land som jag med ed har lovat åt Abraham, Isak och Jakob -- eftersom de icke i allt hava efterföljt mig
12 ingen förutom Kaleb, Jefunnes son, kenaséen, och Josua, Nuns son; ty de hava i allt efterföljt HERREN.'
13 Så upptändes HERRENS vrede mot Israel, och han lät dem driva omkring i öknen i fyrtio år, till dess att hela det släkte hade dött bort som hade gjort vad ont var i HERRENS ögon.
14 Och se, nu haven I trätt i edra fäders fotspår, I, syndiga mäns avföda, och öken så ännu mer HERRENS vredes glöd mot Israel.
15 Då I nu vänden eder bort ifrån honom, skall han låta Israel ännu längre bliva kvar i öknen, och I dragen så fördärv över allt detta folk.»
16 Då trädde de fram till honom och sade: »Låt oss

dissuaded the heart of the sons of Israel from entering into the land, which Yahweh, had given them.
10 Then was the anger of Yahweh kindled, on that day,—and he sware, saying:
11 Surely none of the men that came up out of Egypt, from twenty years old and upwards, shall see the soil, which I sware unto Abraham, unto Isaac, and unto Jacob,––because they have not followed after me fully;
12 save Caleb son of Jephunneh, the Kenezite, and Joshua, son of Nun,—for they followed after Yahweh, fully.
13 So the anger of Yahweh kindled upon Israel, and he made them wander in the desert, forty years,—until all the generation who had done the evil in the eyes of Yahweh, had wasted away!
14 Lo! therefore, ye have arisen in the room of your fathers, a brood of sinful men,—to heap up yet more upon the heat of the anger of Yahweh, towards Israel.
15 If ye do turn away from following him, then will he yet again leave them behind in the desert,—so shall ye bring destruction upon all this people.
16 Then came they near unto him, and said, Folds for

Karjatarhoja me vain rakentaisimme tänne laumoillemme ja kaupunkeja vaimojamme ja lapsiamme varten,

här bygga gårdar åt var boskap och städer åt våra kvinnor och barn.

flocks, would we build for our cattle, here,—and cities for our little ones;

17 mutta itse me varustautuisimme ja rientäisimme israelilaisten etunenässä, kunnes saisimme viedyksi heidät määräpaikkoihinsa, mutta meidän vaimomme ja lapsemme asuisivat sillä aikaa varustetuissa kaupungeissa maan asukkailta rauhassa.

17 Själva vilja vi sedan skyndsamt väpna oss och gå åstad i spetsen för Israels barn, till dess vi hava fört dem dit de skola. Under tiden kunna våra kvinnor och barn bo i de befästa städerna och så vara skyddade mot landets inbyggare.

17 but, we, would arm ourselves promptly, before the sons of Israel, until that we have brought them into their place,—so should our little ones remain in the fortified cities, because of the inhabitants of the land.

18 Emme me palaisi kotiimme, ennenkuin israelilaiset ovat saaneet haltuunsa kukin perintöosansa,

18 Vi skola icke vända tillbaka hem, förrän Israels barn hava fått var och en sin arvedel.

18 We would not return unto our houses,—until the sons of Israel have possessed themselves, each man, of his inheritance.

19 sillä me emme tahdo perintöosaa heidän kanssansa tuolta puolen Jordanin emmekä kauempaa, vaan meidän perintöosamme on joutunut meille tältä puolelta Jordanin, itään päin.

19 Ty vi vilja icke taga vår arvedel jämte dem, på andra sidan Jordan och längre bort, utan vår arvedel har tillfallit oss här på andra sidan Jordan, på östra sidan.»

19 For we would not inherit with them, over the Jordan, and onwards,—because our inheritance hath come unto us on this side the Jordan, towards sunrise.

20 Niin Mooses vastasi heille: Jos näin teette, jos Herran edessä varustaudutte sotaan

20 Mose svarade dem: »Om I gören såsom I nu haven sagt, om I väpnen eder inför HERREN till kriget,

20 And Moses said unto them, If ye will indeed do this thing,—if ye will arm yourselves, before Yahweh, for the war;

21 ja teistä jokainen, sotaan varustettuna, menee Jordanin yli Herran edessä niin pitkäksi aikaa, kunnes on karkoittanut vihollisensa edestään,

21 så att alla edra väpnade män gå över Jordan inför HERREN och stanna där, till dess han har fördrivit sina fiender för sig,

21 and every armed man of you pass over the Jordan before Yahweh,—until he hath dispossessed his enemies, from before him;

22 ja te palaatte vasta senjälkeen, kuin se maa on tehty alamaiseksi Herralle, niin te olette vastuusta vapaat Herran ja Israelin edessä, ja tämä maa tulee

22 om I alltså vänden tillbaka först då landet har blivit HERREN underdånigt, så skolen I vara utan skuld mot HERREN och Israel, och detta land skall då bliva eder

22 and the land be subdued before Yahweh, then, afterwards, shall ye return, and shall be acquitted by Yahweh and by Israel,—and this land shall be yours for

teidän omaksenne Herran edessä.
23 Mutta jos ette näin tee, niin katso, te rikotte Herraa vastaan ja saatte tuntea syntinne palkan, joka kohtaa teitä.
24 Rakentakaa siis itsellenne kaupunkeja vaimojanne ja lapsianne varten ja tarhoja karjallenne ja tehkää se, mitä suunne on sanonut.
25 Niin gaadilaiset ja ruubenilaiset vastasivat Moosekselle sanoen: Sinun palvelijasi tekevät, niinkuin herramme käskee.
26 Lapsemme, vaimomme, laumamme ja kaikki juhtamme jääköot tänne Gileadin kaupunkeihin,
27 mutta sinun palvelijasi lähtevät, jokainen sotaan varustettuna, sinne taisteluun Herran edessä, niinkuin herramme sanoi.
28 Niin Mooses antoi heistä käskyn pappi Eleasarille ja Joosualle, Nuunin pojalle, ja Israelin sukukuntien perhekuntain päämiehille,

29 ja Mooses sanoi heille: Jos gaadilaiset ja ruubenilaiset teidän kanssanne lähtevät Jordanin yli, jokainen varustettuna taisteluun Herran edessä, ja se maa tulee teille alamaiseksi, niin antakaa heille Gileadin maa omaksi.
30 Mutta jolleivät he varustaudu ja lähde teidän

besittning inför HERREN.

23 Men om I icke så gören, se, då synden I mot HERREN, och I skolen då komma att förnimma eder synd, ty den skall drabba eder.
24 Byggen eder nu städer åt edra kvinnor och barn, och gårdar åt eder boskap, och gören vad eder mun har talat.»

25 Och Gads barn och Rubens barn talade till Mose och sade: »Dina tjänare skola göra såsom min herre bjuder.
26 Våra barn våra hustrur, vår boskap och alla våra dragare skola bliva kvar här i Gileads städer.
27 Men dina tjänare, vi så många som äro väpnade till strid, skola draga ditöver och kämpa inför HERREN, såsom min herre har sagt.»
28 Och Mose gav befallning om dem åt prästen Eleasar och åt Josua, Nuns son, och åt huvudmännen för familjerna inom Israels barns stammar.

29 Mose sade till dem: »Om Gads barn och Rubens barn gå över Jordan med eder, så många som äro väpnade till att kämpa inför HERREN, och landet så bliver eder underdånigt, då skolen I åt dem giva landet Gilead till besittning.

30 Men om de icke draga väpnade ditöver med eder,

a possession before Yahweh.

23 But, if ye shall not do this, lo! ye will have sinned against Yahweh,—and take note of your sin, that it will find you out.
24 Build you cities for your little ones, and folds for your flocks,—and then, that which hath gone forth from your mouth, ye shall do.

25 Then spake the sons of Gad, and the sons of Reuben, unto Moses, saying,—thy servants, will do, as, my lord, is giving command.
26 Our little ones, our wives, our cattle, and all our beasts, shall remain there, in the cities of Gilead;
27 and, thy servants, will pass over, every one armed for war, before Yahweh, to battle,—as, my lord, is speaking.
28 So Moses gave command concerning them, unto Eleazar the priest, and unto Joshua son of Nun,—and unto the heads of the fathers of the tribes, of the sons of Israel;
29 and Moses said unto them—If the sons of Gad and the son of Reuben will pass with you over the Jordan, every one armed for the war, before Yahweh, and the land be subdued before you, then shall ye give unto them the land of Gilead, for a possession.
30 But, if they will not pass over armed, with you, then

kanssanne sinne, niin asettukoot teidän keskuuteenne Kanaanin maahan.

31 Silloin gaadilaiset ja ruubenilaiset vastasivat sanoen: Mitä Herra on puhunut sinun palvelijoillesi, sen me teemme.

32 Me lähdemme varustettuina Herran edessä Kanaanin maahan, että saisimme omaksemme perintöosan tällä puolella Jordanin.

33 Ja Mooses antoi heille, gaadilaisille ja ruubenilaisille sekä toiselle puolelle Manassen, Joosefin pojan, sukukuntaa, amorilaisten kuninkaan Siihonin valtakunnan ja Baasanin kuninkaan Oogin valtakunnan, maan ja sen kaupungit alueinensa, sen maan kaupungit yltympäri.

34 Ja gaadilaiset rakensivat Diibonin, Atarotin, Aroerin,

35 Atrot-Soofanin, Jaeserin, Jogbehan,

36 Beet-Nimran ja Beet-Haaranin varustetuiksi kaupungeiksi sekä karjatarhoja.

37 Ja ruubenilaiset rakensivat Hesbonin, Elalen ja Kirjataimin,

38 Nebon ja Baal-Meonin, joiden nimet muutettiin, sekä Sibman. Ja he panivat nimet niille kaupungeille, jotka he rakensivat.

39 Mutta Maakir, Manassen poika, lähti Gileadiin ja

så skola de få sin besittning ibland eder i Kanaans land.»

31 Och Gads barn och Rubens barn svarade och sade: »Vad HERREN har sagt till dina tjänare, det vilja vi göra.

32 Vi vilja draga väpnade över till Kanaans land inför HERREN, och så få vår arvsbesittning har på andra sidan Jordan.»

33 Så gav då Mose åt dem, åt Gads barn, Rubens barn och ena hälften av Manasses, Josefs sons, stam, Sihons, amoréernas konungs, rike och Ogs rike, konungens i Basan: själva landet med dess städer och dessas områden, landets städer runt omkring.

34 Och Gads barn byggde upp Dibon, Atarot, Aroer,

35 Atrot-Sofan, Jaeser, Jogbeha,

36 Bet-Nimra och Bet-Haran, befästa städer och boskapsgårdar.

37 Och Rubens barn byggde upp Hesbon, Eleale, Kirjataim,

38 Nebo och Baal-Meon -- vilkas namn hava ändrats -- och Sibma. Och de gåvo namn åt städerna som de byggde upp.

39 Och Makirs, Manasses sons, barn gingo åstad till

shall they accept a possession in your midst, in the land of Canaan.

31 Then responded the sons of Gad and the sons of Reuben, saying,—That which Yahweh had spoken unto thy servants, so, will we do.

32 We, will pass over, armed, before Yahweh, into the land of Canaan,—then shall be, ours, the possession of our inheritance across the Jordan.

33 So then Moses gave unto them—even unto the sons of Gad, and unto the sons of Reuben, and unto the half tribe of Manasseh son of Joseph—the kingdom of Sihon, king of the Amorites, and the kingdom of Og, the king of Bashan, the land, by her cities, with boundaries, even the cities of the land round about.

34 And the sons of Gad built Dibon, and Ataroth,—and Aroer;

35 and Atroth–shophan and Jazer, and Jogbehah;

36 and Beth–nimrah, and Beth–haran,—fortified cities, and folds for flocks.

37 And, the sons of Reuben, built Heshbon, and Elealeh,—and Kiriathaim,

38 and Nebo and Baal–meon—their names being changed, and Sibmah,—and they gave names to the cities which they built.

39 Then went the sons of Machir, son of Manasseh, to

valloitti sen ja karkoitti amorilaiset, jotka asuivat siellä.

Gilead och intogo det och fördrevo amoréerna som bodde där.

Gilead, and captured it, and dispossessed the Amorites who were therein.

40 Ja Mooses antoi Gileadin Maakirille, Manassen pojalle, ja hän asettui sinne.

40 Och Mose gav Gilead åt Makir, Manasses son, och han bosatte sig där.

40 So Moses gave Gilead unto Machir, son of Manasseh,—and he dwelt therein.

41 Ja Jaair, Manassen poika, meni ja valloitti heidän leirikylänsä ja kutsui ne Jaairin leirikyliksi.

41 Och Jair, Manasses son, gick åstad och intog deras byar och kallade dem Jairs byar.

41 And, Jair, son of Manasseh, went, and captured their encampments,—and called them Havvoth-jair[=" The encampments of Jair"].

42 Ja Noobah meni ja valloitti Kenatin ynnä sen alueella olevat kylät ja kutsui sen, nimensä mukaan, Noobahiksi.

42 Och Noba gick åstad och intog Kenat, med underlydande orter, och kallade det Noba, efter sitt eget namn.

42 And, Nobah, went, and captured Kenath, with the villages thereof,—and called it Nobah, after his own name.

33 luku

1 Nämä olivat israelilaisten matkat, jotka he kulkivat Egyptistä osastoittain Mooseksen ja Aaronin johdolla.

1 Dessa voro Israels barns lägerplatser, när de drogo ut ur Egyptens land, efter sina härskaror, anförda av Mose och Aron.

1 These, are the departures of the sons of Israel, whereby they came forth out of the land of Egypt, by their hosts,—in the hand of Moses and Aaron.

2 Ja Mooses kirjoitti Herran käskyn mukaan muistiin ne paikat, joista he lähtivät liikkeelle matkoillansa. Ja nämä ovat heidän matkansa heidän lähtöpaikkojensa mukaan.

2 Och Mose upptecknade på HERRENS befallning deras uppbrottsorter, alltefter som de ändrade lägerplats. Och dessa voro nu deras lägerplatser, alltefter som uppbrottsorterna följde på varandra:

2 And Moses wrote their comings forth, by their departures, at the bidding of Yahweh,—and, these, are their departures, by their comings forth.

3 He lähtivät liikkeelle Ramseksesta ensimmäisessä kuussa, ensimmäisen kuukauden viidentenätoista päivänä; pääsiäisen jälkeisenä päivänä israelilaiset lähtivät matkaan voimallisen käden suojassa, kaikkien egyptiläisten nähden,

3 De bröto upp från Rameses i första månaden, på femtonde dagen i första månaden. Dagen efter påskhögtiden drogo Israels barn ut med upplyft hand inför alla egyptiers ögon,

3 So then they brake up from Rameses, in the first month, on the fifteenth day of the first month,—on the morrow of the passover, came forth the sons of Israel, with an uplifted hand, in the sight of all the Egyptians;

4 egyptiläisten haudatessa

4 under det att egyptierna

4 when, the Egyptians, were

kaikkia esikoisiansa, jotka Herra heidän keskuudestaan oli surmannut, ja Herran antaessa tuomion kohdata heidän jumaliansa.

begrovo dem som HERREN hade slagit bland dem, alla de förstfödda, då när HERREN höll dom över deras gudar.

burying them whom Yahweh had smitten among them, every firstborn,—when, upon their gods, Yahweh had executed judgments.

5 Niin israelilaiset lähtivät Ramseksesta ja leiriytyivät Sukkotiin.

5 Så bröto nu Israels barn upp från Rameses och lägrade sig i Suckot.

5 Thus then the sons of Israel brake up from Rameses,—and encamped in Succoth.

6 Sitten he lähtivät Sukkotista ja leiriytyivät Eetamiin, joka on erämaan reunassa.

6 Och de bröto upp från Suckot och lägrade sig i Etam, där öknen begynte.

6 And they brake up from Succoth,—and encamped in Etham, which is at the edge of the desert.

7 Ja he lähtivät Eetamista ja kääntyivät takaisin Pii-Hahirotiin päin, joka on vastapäätä Baal-Sefonia, ja leiriytyivät Migdolin kohdalle.

7 Och de bröto upp från Etam och vände om till Pi-Hahirot, som ligger mitt emot Baal-Sefon, och lägrade sig framför Migdol.

7 And they brake up from Etham, and turned upon Pi–hahiroth, which is over against Baal–zephon,—and encamped before Migdol.

8 Ja he lähtivät Pii-Hahirotista ja kulkivat meren keskitse erämaahan ja vaelsivat kolmen päivän matkan Eetamin erämaassa ja leiriytyivät Maaraan.

8 Och de bröto upp från Hahirot och gingo mitt igenom havet in i öknen och tågade så tre dagsresor i Etams öken och lägrade sig i Mara.

8 And they brake up from before Hahiroth, and passed through the midst of the sea, towards the desert,—and went their way a journey of three days, in the desert of Etham, and encamped in Marah.

9 Sitten he lähtivät Maarasta ja tulivat Eelimiin. Eelimissä oli kaksitoista vesilähdettä ja seitsemänkymmentä palmupuuta, ja he leiriytyivät sinne.

9 Och de bröto upp från Mara och kommo till Elim; och i Elim funnos tolv vattenkällor och sjuttio palmträd, och de lägrade sig där.

9 And they brake up from Marah, and came in towards Elim; there being, in Elim, twelve fountains of water, and seventy palm–trees, so they encamped there.

10 Ja he lähtivät Eelimistä ja leiriytyivät Kaislameren rannalle.

10 Och de bröto upp från Elim och lägrade sig vid Röda havet.

10 And they brake up from Elim,—and encamped by the Red Sea.

11 Ja he lähtivät Kaislameren rannalta ja leiriytyivät Siinin erämaahan.

11 Och de bröto upp från Röda havet och lägrade sig i öknen Sin.

11 And they brake up from the Red Sea,—and encamped in the desert of Sin.

12 Ja he lähtivät Siinin erämaasta ja leiriytyivät Dofkaan.

12 Och de bröto upp från öknen Sin och lägrade sig i Dofka.

12 And they brake up from the desert of Sin,—and encamped in Dophkah.

13 Ja he lähtivät Dofkasta ja leiriytyivät Aalukseen.

13 Och de bröto upp från Dofka och lägrade sig i Alus.

13 And they brake up from Dophkah,—and encamped in

14 Ja he lähtivät Aaluksesta ja leiriytyivät Refidimiin; siellä ei ollut vettä kansan juoda.

15 Ja he lähtivät Refidimistä ja leiriytyivät Siinain erämaahan.
16 Ja he lähtivät Siinain erämaasta ja leiriytyivät Kibrot-Hattaavaan.

17 Ja he lähtivät Kibrot-Hattaavasta ja leiriytyivät Haserotiin.
18 Ja he lähtivät Haserotista ja leiriytyivät Ritmaan.
19 Ja he lähtivät Ritmasta ja leiriytyivät Rimmon-Perekseen.
20 Ja he lähtivät Rimmon-Pereksestä ja leiriytyivät Libnaan.
21 Ja he lähtivät Libnasta ja leiriytyivät Rissaan.

22 Ja he lähtivät Rissasta ja leiriytyivät Kehelataan.

23 Ja he lähtivät Kehelatasta ja leiriytyivät Seferin vuoren juurelle.
24 Ja he lähtivät Seferin vuoren juurelta ja leiriytyivät Haradaan.
25 Ja he lähtivät Haradasta ja leiriytyivät Makhelotiin.

26 Ja he lähtivät Makhelotista ja leiriytyivät Tahatiin.
27 Ja he lähtivät Tahatista ja leiriytyivät Tarahiin.

14 Och de bröto upp från Alus och lägrade sig i Refidim, och där fanns intet vatten åt folket att dricka.

15 Och de bröto upp från Refidim och lägrade sig i Sinais öken.
16 Och de bröto upp från Sinais öken och lägrade sig i Kibrot-Hattaava.

17 Och de bröto upp från Kibrot-Hattaava och lägrade sig i Haserot.
18 Och de bröto upp från Haserot och lägrade sig i Ritma.
19 Och de bröto upp från Ritma och lägrade sig i Rimmon-Peres.
20 Och de bröto upp från Rimmon-Peres och lägrade sig i Libna.
21 Och de bröto upp från Libna och lägrade sig i Rissa.

22 Och de bröto upp från Rissa och lägrade sig i Kehelata.

23 Och de bröto upp från Kehelata och lägrade sig vid berget Sefer.
24 Och de bröto upp från berget Sefer och lägrade sig i Harada.
25 Och de bröto upp från Harada och lägrade sig i Makhelot.

26 Och de bröto upp från Makhelot och lägrade sig i Tahat.
27 Och de bröto upp från Tahat och lägrade sig i Tera.

Alush.
14 And they brake up from Alush,—and encamped in Rephidim, where was no water, for the people to drink.

15 And they brake up from Rephidim,—and encamped in the desert of Sinai.
16 And they brake up from the desert of Sinai,—and encamped in Kibroth–hattaavah.

17 And they brake up from Kibroth–hattaavah,—and encamped in Hazeroth.
18 And they brake up from Hazeroth,—and encamped in Rithmah.
19 And they brake up from Rithmah,—and encamped in Rimmon–perez.
20 And they brake up from Rimmon–perez,—and encamped in Libnah.
21 And they brake up from Libnah,—and encamped in Rissah.

22 And they brake up from Rissah,—and encamped in Kehelathah.

23 And they brake up from Kehelathah,—and encamped in Mount Shepher.
24 And they brake up from Mount Shepher,—and encamped in Haradah.
25 And they brake up from Haradah,—and encamped in Makheloth.

26 And they brake up from Makheloth,—and encamped in Tahath.
27 And they brake up from Tahath,—and encamped in Terah.

28 Ja he lähtivät Tarahista ja leiriytyivät Mitkaan.

29 Ja he lähtivät Mitkasta ja leiriytyivät Hasmonaan.

30 Ja he lähtivät Hasmonasta ja leiriytyivät Mooserotiin.

31 Ja he lähtivät Mooserotista ja leiriytyivät Bene-Jaakaniin.

32 Ja he lähtivät Bene-Jaakanista ja leiriytyivät Hoor-Gidgadiin.

33 Ja he lähtivät Hoor-Gidgadista ja leiriytyivät Jotbataan.

34 Ja he lähtivät Jotbatasta ja leiriytyivät Abronaan.

35 Ja he lähtivät Abronasta ja leiriytyivät Esjon-Geberiin.

36 Ja he lähtivät Esjon-Geberistä ja leiriytyivät Siinin erämaahan, se on Kaadekseen.

37 Ja he lähtivät Kaadeksesta ja leiriytyivät Hoorin vuoren juurelle, Edomin maan rajalle.

38 Ja pappi Aaron nousi Hoorin vuorelle Herran käskyn mukaan ja kuoli siellä neljäntenäkymmenentenä vuotena siitä, kun israelilaiset olivat lähteneet Egyptin maasta, viidennessä kuussa, kuukauden ensimmäisenä päivänä.

39 Ja Aaron oli sadan kahdenkymmenen kolmen vuoden vanha kuollessaan Hoorin vuorella.

28 Och de bröto upp från Tera och lägrade sig i Mitka.

29 Och de bröto upp från Mitka och lägrade sig i Hasmona.

30 Och de bröto upp från Hasmona och lägrade sig i Moserot.

31 Och de bröto upp från Moserot och lägrade sig i Bene-Jaakan.

32 Och de bröto upp från Bene-Jaakan och lägrade sig i Hor-Haggidgad.

33 Och de bröto upp från Hor-Haggidgad och lägrade sig i Jotbata.

34 Och de bröto upp från Jotbata och lägrade sig i Abrona.

35 och de bröto upp från Abrona och lägrade sig i Esjon-Geber.

36 Och de bröto upp från Esjon-Geber och lägrade sig i öknen Sin, det är Kades.

37 Och de bröto upp från Kades och lägrade sig vid berget Hor, på gränsen till Edoms land.

38 Och prästen Aron steg upp på berget Hor, efter HERRENS befallning, och dog där i det fyrtionde året efter Israels barns uttåg ur Egyptens land, i femte månaden, på första dagen i månaden.

39 Och Aron var ett hundra tjugutre år gammal, när han dog på berget Hor.

28 And they brake up from Terah,—and encamped in Mithkah.

29 And they brake up from Mithkah,—and encamped in Hashmonah.

30 And they brake up from Hashmonah,—and encamped in Moseroth.

31 And they brake up from Moseroth,—and encamped in Bene–jaakan.

32 And they brake up from Bene–jaakan,—and encamped in Hor–haggidgad.

33 And they brake up from Hor–haggidgad,—and encamped in Jotbathah,—

34 And they brake up from Jotbathah,—and encamped in Abronah.

35 And they brake up from Abronah,—and encamped in Eziongeber.

36 And they brake up from Eziongeber,—and encamped in the desert of Zin, the same, is Kadesh.

37 And they brake up from Kadesh,—and encamped in Mount Hor, on the outskirts of the land of Edom;

38 and Aaron the priest went up into Mount Hor, at the bidding of Yahweh, and died there,—in the fortieth year, by the coming forth of the sons of Israel out of the land of Egypt, in the fifth month, on the first of the month.

39 Now, Aaron, was a hundred and twenty–three years old, when he died in Mount Hor.

40 Mutta Aradin kuningas, kanaanilainen, joka asui Kanaanin maan eteläosassa, sai kuulla israelilaisten tulosta.
41 Ja he lähtivät Hoorin vuorelta ja leiriytyivät Salmonaan.
42 Ja he lähtivät Salmonasta ja leiriytyivät Puunoniin.
43 Ja he lähtivät Puunonista ja leiriytyivät Oobotiin.
44 Ja he lähtivät Oobotista ja leiriytyivät Ije-Abarimiin Mooabin rajalle.

45 Ja he lähtivät Iijimistä ja leiriytyivät Diibon-Gaadiin.

46 Ja he lähtivät Diibon-Gaadista ja leiriytyivät Almon-Diblataimiin.
47 Ja he lähtivät Almon-Diblataimista ja leiriytyivät Abarimin vuoristoon vastapäätä Neboa.

48 Ja he lähtivät Abarimin vuoristosta ja leiriytyivät Mooabin arolle Jordanin rantaan, Jerikon kohdalle.

49 Ja Jordanin rannalla heidän leirinsä ulottui Beet-Jesimotista aina Aabel-Sittimiin asti Mooabin arolle.

50 Ja Herra puhui Moosekselle Mooabin arolla Jordanin rannalla, Jerikon kohdalla, sanoen:
51 Puhu israelilaisille ja sano heille: Kun olette

40 Och konungen i Arad, kananéen, som bodde i Sydlandet i Kanaans land, fick nu höra att Israels barn voro i antågande.
41 Och de bröto upp från berget Hor och lägrade sig i Salmona.
42 Och de bröto upp från Salmona och lägrade sig i Punon.
43 Och de bröto upp från Punon och lägrade sig i Obot.
44 Och de bröto upp från Obot och lägrade sig i Ije-Haabarim vid Moabs gräns.

45 Och de bröto upp från Ijim och lägrade sig i Dibon-Gad.

46 Och de bröto upp från Dibon-Gad och lägrade sig i Almon-Diblataima.
47 Och de bröto upp från Almon-Diblataima och lägrade sig vid Abarimbergen, framför Nebo.

48 Och de bröto upp från Abarimbergen och lägrade sig på Moabs hedar, vid Jordan mitt emot Jeriko.

49 Och deras läger vid Jordan sträckte sig från Bet-Hajesimot ända till Abel-Hassitim på Moabs hedar.

50 Och HERREN talade till Mose på Moabs hedar, vid Jordan mitt emot Jeriko, och sade:
51 Tala till Israels barn och säg till dem: När I haven

40 And a Canaanite, king of Arad, who was dwelling in the South, in the land of Canaan, heard of the coming in of the sons of Israel.
41 And they brake up from Mount Hor,—and encamped in Zalmonah.
42 And they brake up from Zalmonah,—and encamped in Punon.
43 And they brake up from Punon,—and encamped in Oboth.
44 And they brake up from Oboth,—and encamped in Iye–abarim, within the bounds of Moab.

45 And they brake up from Iyim,—and encamped in Dibon–gad.

46 And they brake up from Dibon–gad,—and encamped in Almon–diblathaim.
47 And they brake up from Almon–diblathaim,—and encamped among the mountains of Abarim, before Nebo.

48 And they brake up from the mountains of Abarim,—and encamped in the waste plains of Moab, by Jordan near Jericho.

49 Thus did they encamp by the Jordan, from Beth–jeshimoth unto Abel–Shittim [that is, "The acacia–meadows"], —in the waste plains of Moab.

50 And Yahweh spake unto Moses, in the waste plains of Moab,—by Jordan near Jericho, saying:
51 Speak unto the sons of Israel, and thou shalt say

kulkeneet Jordanin yli Kanaanin maahan,

52 niin karkoittakaa tieltänne kaikki maan asukkaat ja hävittäkää kaikki heidän jumalankuvansa, hävittäkää kaikki heidän valetut kuvansa ja kukistakaa kaikki heidän uhrikukkulansa.
53 Ottakaa sitten maa haltuunne ja asukaa siinä, sillä teille minä annan omaksi sen maan.

54 Ja jakakaa maa keskenänne arvalla sukujenne mukaan; suuremmalle antakaa suurempi perintöosa ja pienemmälle pienempi perintöosa. Kukin saakoon perintöosansa siinä, mihin arpa sen hänelle määrää; isienne sukukuntien mukaan jakakaa maa keskenänne.

55 Mutta jos ette karkoita maan asukkaita tieltänne, niin ne, jotka te heistä jätätte jäljelle, tulevat teille okaiksi silmiinne ja tutkaimiksi kylkiinne, ja he ahdistavat teitä siinä maassa, jossa te asutte.

56 Ja silloin minä teen teille, niinkuin aioin tehdä heille.

gått över Jordan, in i Kanaans land,

52 skolen I fördriva landets alla inbyggare för eder, och I skolen förstöra alla deras stenar med inhuggna bilder, och alla deras gjutna beläten skolen I förstöra, och alla deras offerhöjder skolen I ödelägga.
53 Och I skolen intaga landet och bosätta eder där, ty åt eder har jag givit landet till besittning.

54 Och I skolen utskifta landet såsom arvedel åt eder genom lottkastning efter edra släkter; åt en större stam skolen I giva en större arvedel, och åt en mindre stam en mindre arvedel; var och en skall få sin del där lotten bestämmer att han skall hava den; efter edra fädernestammar skolen I utskifta landet såsom arvedel åt eder.

55 Men om I icke fördriven landets inbyggare för eder, så skola de som I låten vara kvar av dem bliva törnen i edra ögon och taggar i edra sidor, och skola tränga eder i landet där I bon.

56 Och då skall jag göra med eder så, som jag hade tänkt göra med dem.

unto them,—When ye do pass over the Jordan, into the land of Canaan,
52 then shall ye dispossess all the inhabitants of the land, from before you, and shall destroy all their figured stones,—all their molten images, also shall ye destroy, and, all their high places, shall ye lay waste.
53 So shall ye possess the land, and settle down therein,—for, unto you, have I given the land, to possess it.

54 And ye shall take your inheritance in the land by lot, by your families—for the large one, ye shall make large his inheritance, and, for the small one, make small his inheritance, whithersoever the lot cometh out to him, his, shall it be,—by the tribes of your fathers, shall ye take your inheritance.

55 But, if ye do not dispossess the inhabitants of the land from before you, then shall it be, that, they whom ye leave remaining of them, will become pricks in your eyes, and thorns in your sides, and will harass you, concerning the land, wherein, ye, are settling down.

56 And it shall be,—that, as I thought to do unto them, I will do unto you.

34 luku

1 Ja Herra puhui Moosekselle sanoen:
2 Käske israelilaisia ja sano heille: Kun te tulette Kanaanin maahan - se on se maa, jonka te saatte perintöosaksenne, Kanaanin maa äärestä ääreen -

1 Och HERREN talade till Mose och sade:
2 Bjud Israels barn och säg till dem: När I kommen till Kanaans land, då är detta det land som skall tillfalla eder såsom arvedel: Kanaans land, så långt dess gränser nå.

1 And Yahweh spake unto Moses, saying:
2 Command the sons of Israel, and thou shalt say unto them, When, ye, are coming into the land of Canaan, this is the land which shall fall unto you, as an inheritance, even the land of Canaan, by the boundaries thereof.

3 niin teidän eteläinen rajanne kulkekoon Siinin erämaasta Edomia pitkin; eteläinen raja alkakoon idässä Suolameren päästä

3 Edert land skall på södra sidan sträcka sig från öknen Sin utmed Edom; och eder södra gräns skall i öster begynna vid ändan av Salthavet.

3 Ye shall therefore have a south corner, from the desert of Zin, on the side of Edom,—so shall ye have a south boundary, from the end of the salt sea, eastward:

4 ja kääntyköön Skorpionisolasta etelään ja kulkekoon Siiniin, ja se päättyköön Kaades-Barneasta etelään. Sieltä raja lähteköön Hasar-Addariin, kulkekoon Asmoniin

4 Sedan skall eder gräns böja sig söder om Skorpionhöjden och gå fram till Sin och gå ut söder om Kades-Barnea. Och den skall gå vidare ut till Hasar-Addar och fram till Asmon.

4 and the boundary shall go round for you from the south towards the cliffs of Akrabbim, then cross over towards Zin, and the extension thereof shall be from the south to Kadesh–barnea, then shall it reach out to Hazar–addar, and cross over towards Azmon;

5 ja kääntyköön Asmonista Egyptin purolle ja päättyköön mereen.

5 Och från Asmon skall gränsen böja sig mot Egyptens bäck och gå ut vid havet.

5 then shall the boundary turn round from Azmon towards the ravine of Egypt,––and the extension thereof shall be towards the sea.

6 Ja teidän läntisenä rajananne olkoon Suuri meri; tämä olkoon läntisenä rajananne.

6 Och eder gräns i väster skall vara Stora havet; det skall utgöra gränsen. Detta skall vara eder gräns i väster.

6 And, for a west boundary,––ye shall have the great sea, even a boundary, this, shall serve you as west boundary.

7 Ja teidän pohjoinen rajanne olkoon tämä: Suuresta merestä vetäkää raja Hoorin vuoreen;

7 Och detta skall vara eder gräns i norr: Från Stora havet skolen I draga eder gränslinje fram vid berget Hor.

7 And, this, shall serve you as a north boundary,—From the great sea, ye shall draw a line for you, to Mount Hor:

8 Hoorin vuoresta vetäkää

8 Från berget Hor skolen I

8 From Mount Hor, ye shall

raja siihen, mistä mennään Hamatiin, ja raja päättyköön Sedadiin.

9 Sieltä raja lähteköön Sifroniin ja päättyköön Hasar-Eenaniin. Tämä olkoon pohjoisena rajananne.

10 Ja itäinen rajanne vetäkää Hasar-Eenanista Sefamiin;

11 Sefamista raja painukoon Riblaan, Ainista itään, ja sieltä raja edelleen painukoon, kunnes se sattuu vuoriselänteeseen Kinneretin järven itäpuolella.

12 Sitten raja yhtyköön Jordaniin ja päättyköön Suolamereen. Tämä on oleva teidän maanne rajoineen yltympäri.

13 Ja Mooses käski israelilaisia sanoen: Tämä on se maa, joka teidän on jaettava arvalla keskenänne ja jonka Herra määräsi annettavaksi yhdeksälle ja puolelle sukukunnalle.

14 Sillä ruubenilaisten sukukunta perhekunnittain ja gaadilaisten sukukunta perhekunnittain ja toinen puoli Manassen sukukuntaa ovat jo saaneet perintöosansa.

15 Nämä kaksi ja puoli

draga eder gränslinje dit där vägen går till Hamat, och gränsen skall gå ut vid Sedad.

9 Sedan skall gränsen gå till Sifron och därifrån ut vid Hasar-Enan. Detta skall vara eder gräns i norr.

10 och såsom eder gräns i öster skolen I draga upp en linje från Hasar-Enan fram till Sefam.

11 Och från Sefam skall gränsen gå ned till Haribla, öster om Ain, och gränsen skall gå vidare ned och intill bergsluttningen vid Kinneretsjön, österut.

12 Sedan skall gränsen gå ned till Jordan och ut vid Salthavet. Detta skall vara edert land, med dess gränser runt omkring.

13 Och Mose bjöd Israels barn och sade: Detta är det land som I genom lottkastning skolen utskifta såsom arvedel åt eder, det land om vilket HERREN har bjudit att det skall givas åt de nio stammarna och den ena halva stammen.

14 Ty rubeniternas barns stam, efter dess familjer, och gaditernas barns stam, efter dess familjer, och den andra hälften av Manasse stam, dessa hava redan fått sin arvedel.

15 Dessa två stammar och

draw a line to the entering in of Hamath,—and the extension of the boundary shall be towards Zedad;

9 then shall the boundary reach out towards Ziphron, and the extension thereof, be to Hazar–enan. This, shall serve you as a north, boundary.

10 Then shall ye draw for yourselves a line, for an east boundary,—from Hazar–enan towards Shepham;

11 and the boundary shall go down from Shepham towards Riblah, on the east of Ain,—then shall the boundary go down, and strike on the side of the Sea of Chinnereth, eastward:

12 then shall the boundary go down towards the Jordan, and the extension thereof be to the salt sea. This, shall be your land, by the boundaries thereof, round about.

13 And Moses commanded the sons of Israel, saying,—This, is the land, which ye shall inherit by lot, which Yahweh had commanded to be given to the nine tribes, and the half tribe.

14 For the tribe of the sons of the Reubenites, by their ancestral house, and the tribe of the sons of Gad, by their ancestral house, have received,—and, the half tribe of Manasseh, have received, their inheritance:

15 the two tribes, and the

sukukuntaa ovat jo saaneet perintöosansa tällä puolella Jordania Jerikon kohdalla, itään päin, auringon nousuun päin.

16 Ja Herra puhui Moosekselle sanoen:

17 Nämä ovat niiden miesten nimet, joiden on jaettava teille se maa: pappi Eleasar ja Joosua, Nuunin poika;

18 ja näiden lisäksi valitkaa päämies kustakin sukukunnasta maata jakamaan.

19 Nämä ovat niiden miesten nimet: Juudan sukukunnasta Kaaleb, Jefunnen poika;

20 simeonilaisten sukukunnasta Semuel, Ammihudin poika;

21 Benjaminin sukukunnasta Elidad, Kislonin poika;

22 daanilaisten sukukunnasta päämies Bukki, Joglin poika;

23 joosefilaisista, manasselaisten sukukunnasta, päämies Hanniel, Eefodin poika;

24 efraimilaisten sukukunnasta päämies Kemuel, Siftanin poika;

25 sebulonilaisten sukukunnasta päämies Elisafan, Parnakin poika;

26 isaskarilaisten sukukunnasta päämies Paltiel, Assanin poika;

27 asserilaisten sukukunnasta päämies Ahihud, Selomin poika,

28 ja naftalilaisten

denna halva stam hava fått sin arvedel på andra sidan Jordan mitt emot Jeriko, österut mot solens uppgång.

16 Och HERREN talade till Mose och sade:

17 Dessa äro namnen på de män som skola åt eder utskifta landet i arvslotter: först och främst prästen Eleasar och Josua, Nuns son;

18 vidare skolen I taga en hövding ur var stam till att utskifta landet,

19 och dessa äro de männens namn: av Juda stam Kaleb, Jefunnes son;

20 av Simeons barns stam Samuel Ammihuds son;

21 av Benjamins stam Elidad, Kislons son;

22 av Dans barns stam en hövding, Bucki, Joglis son;

23 av Josefs barn: av Manasse barns stam en hövding, Hanniel, Efods son,

24 och av Efraims barn stam en hövding, Kemuel, Siftans son;

25 av Sebulons barns stam en hövding, Elisafan, Parnaks son;

26 av Isaskars barns stam en hövding, Paltiel, Assans son;

27 av Asers barns stam en hövding, Ahihud, Selomis son;

28 av Naftali barns stam en

half tribe, have received their inheritance—on this side Jordan near Jericho, eastwards, towards sunrise.

16 Then spake Yahweh unto Moses, saying:

17 These, are the names of the men who shall receive for you the land, as an inheritance,—Eleazar, the priest, and Joshua, son of Nun.

18 Also, one prince from each tribe, shall ye take to receive the land as an inheritance.

19 These, therefore, are the names of the men,—For the tribe of Judah, Caleb, son of Jephunneh;

20 And, for the tribe of the sons of Simeon, Shemuel, son of Ammihud:

21 For the tribe of Benjamin, Elidad, son of Chislon;

22 And, for the tribe of the sons of Dan, a prince—Bukki, son of Jogli:

23 For the sons of Joseph, For the tribe of the sons of Manasseh, a prince,—Hanniel, son of Ephod;

24 And, for the tribe of the sons of Ephraim, a prince,—Kemuel, son of Shiphtan;

25 And, for the tribe of the sons of Zebulun, a prince,—Elizaphan, son of Parnach;

26 And, for the tribe of the sons of Issachar, a prince,—Paltiel son of Azzan;

27 And, for the tribe of the sons of Asher, a prince,—Ahihud son of Shelomi:

28 And, for the tribe of the

sukukunnasta Pedahel, Ammihudin poika.
29 Nämä olivat ne, jotka Herra määräsi jakamaan israelilaisille Kanaanin maan.

hövding, Pedael, Ammihuds son.
29 Dessa äro de som HERREN bjöd att utskifta arvslotterna åt Israels barn i Kanaans land.

sons of Naphtali, a prince,—Pedahel, son of Ammihud.
29 These, are they whom Yahweh hath commanded, to receive—for the sons of Israel—their inheritance, in the land of Canaan.

35 luku

1 Ja Herra puhui Moosekselle Mooabin arolla Jordanin rannalla, Jerikon kohdalla, sanoen:
2 Käske israelilaisia antamaan omistamistaan perintöosista leeviläisille kaupunkeja heidän asuaksensa ja antamaan leeviläisille myöskin laidunmaata näiden kaupunkien ympäriltä.

3 Nämä kaupungit olkoot heillä asuntoina, ja niiden laidunmaat olkoot heidän juhtiansa, karjaansa ja kaikkia muita elukoitansa varten.
4 Ja näiden kaupunkien laidunmaat, jotka teidän on annettava leeviläisille, ulottukoot kaupungin muurista ulospäin tuhat kyynärää joka taholle.
5 Ja mitatkaa kaupungin ulkopuolella itään päin kaksituhatta kyynärää ja etelään päin kaksituhatta kyynärää ja länteen päin kaksituhatta kyynärää ja pohjoiseen päin kaksituhatta kyynärää, ja kaupunki olkoon siinä keskellä. Tämä olkoon heillä kaupunkien

1 Och HERREN talade till Mose på Moabs hedar, vid Jordan mitt emot Jeriko, och sade:
2 Bjud Israels barn att de av de arvslotter de få till besittning skola åt leviterna giva städer att bo i; utmarker runt omkring dessa städer skolen I ock giva åt leviterna.

3 Städerna skola de själva hava att bo i, men de tillhörande utmarkerna skola vara för deras dragare och deras boskap och alla deras övriga djur.
4 Och städernas utmarker, som I skolen giva åt leviterna, skola sträcka sig tusen alnar från stadsmuren utåt på alla sidor.

5 Och utanför staden skolen I mäta upp på östra sidan två tusen alnar, på västra sidan två tusen alnar, på södra sidan två tusen alnar och på norra sidan två tusen alnar, med staden i mitten. Detta skola de få såsom utmarker till sina städer.

1 And Yahweh spake unto Moses in the waste plains of Moab,—by Jordan, near Jericho, saying:
2 Command the sons of Israel, that they give unto the Levites—out of the inheritance which they possess—cities to dwell in,—pasture land also unto the cities, round about them, shall ye give unto the Levites.
3 So shall the cities be theirs, to dwell in,—and, their pasture lands, shall be for their cattle and for their goods, and for all their beasts.
4 And, the pasture lands of the cities which ye shall give unto the Levite, shall be,—from the wall of the city, and outwards, a thousand cubits, round about.
5 So ye shall measure—on the outside of the city—the eastward quarter two thousand by the cubit, and the south quarter two thousand by the cubit, and the west quarter two thousand by the cubit, and the north quarter two thousand by the cubit, with, the city, in the midst. This,

laidunmaa.

6 Ja niistä kaupungeista, jotka teidän on annettava leeviläisille, olkoon kuusi turvakaupunkia, jotka teidän on annettava pakopaikaksi sille, joka on jonkun tappanut; ja niiden lisäksi antakaa neljäkymmentä kaksi kaupunkia.
7 Kaikkiaan olkoon kaupunkeja ja niiden laidunmaita, jotka teidän on annettava leeviläisille, neljäkymmentä kahdeksan.
8 Ja niitä israelilaisten omistamia kaupunkeja, jotka teidän on annettava, otettakoon useampia siltä sukukunnalta, jolla niitä on paljon, ja vähemmän siltä, jolla niitä on vähemmän. Kukin sukukunta antakoon leeviläisille kaupunkejaan saamansa perintöosan mukaan.
9 Ja Herra puhui Moosekselle sanoen:
10 Puhu israelilaisille ja sano heille: Kun te olette menneet Jordanin yli Kanaanin maahan,

11 niin valitkaa itsellenne kaupunkeja turvakaupungeiksenne. Niihin paetkoon tappaja, joka tapaturmaisesti on jonkun surmannut.
12 Ja nämä kaupungit olkoot teillä turvapaikkoina verenkostajalta, niin ettei tappajan tarvitse kuolla, ennenkuin hän on ollut seurakunnan tuomittavana.

6 Och de städer som I given åt leviterna skola först och främst vara de sex fristäderna, vilka I skolen giva till det ändamålet att en dråpare må kunna fly till dem; vidare skolen I jämte dessa städer giva dem fyrtiotvå andra,
7 så att de städer som I given åt leviterna tillsammans utgöra fyrtioåtta städer, med tillhörande utmarker.
8 Och av dessa städer, som I skolen giva av Israels barns besittningsområde, skolen I taga flera ur den stam som är större, och färre ur den som är mindre. Var stam skall åt leviterna giva ett antal av sina städer, som svarar mot den arvedel han själv har fått.

9 Och HERREN talade till Mose och sade:
10 Tala till Israels barn och säg till dem: När I haven gått över Jordan, in i Kanaans land,

11 skolen I utse åt eder vissa städer, som I skolen hava till fristäder, till vilka en dråpare som ouppsåtligen har dödat någon må kunna fly.
12 Och dessa städer skolen I hava såsom tillflyktsorter undan blodshämnaren, så att dråparen slipper dö, förrän han har stått till rätta inför menigheten.

shall be unto them the pasture lands of the cities.
6 And, among the cities which ye shall give unto the Levites, shall be the six cities of refuge, which ye shall give, that the manslayer may flee thither,—and, besides them, ye shall give, forty–two cities.

7 All the cities which ye shall give unto the Levites, shall be forty–eight cities,—them, and their pasture lands.
8 And, as touching the cities which ye shall give out of the possession of the sons of Israel, from the many, shall ye take many, and, from the few, shall ye take few,—each, according to his inheritance, which they shall inherit, shall give of his cities, unto the Levites.

9 Then spake Yahweh unto Moses, saying:
10 Speak unto the sons of Israel, and thou shalt say unto them,—When ye are passing over the Jordan, unto the land of Canaan,
11 then shall ye find for you, convenient cities, cities of refuge, shall they be unto you,—and the manslayer, who hath slain a person, by mistake, shall flee thither.
12 So shall the cities serve you for places of refuge from the redeemer,—that the manslayer may not die, until he has stood before the assembly, for judgment.

13 Ja kaupunkeja, jotka teidän on määrättävä turvakaupungeiksi, olkoon teillä kuusi.

13 Och de städer som I skolen giva till fristäder skola vara sex.

13 And, as touching the cities which ye shall give, six cities of refuge, shall there be unto you.

14 Kolme kaupunkia teidän on määrättävä tältä puolelta Jordanin, ja kolme kaupunkia teidän on määrättävä Kanaanin maasta; ne olkoot turvakaupunkeja.

14 Tre av städerna skolen I giva på andra sidan Jordan, och de tre övriga städerna skolen I giva i själva Kanaans land;

14 Three of the cities, shall ye give, on this side the Jordan, and, three of the cities, shall ye give in the land of Canaan,—cities of refuge, shall they be.

15 Israelilaisille ja teidän keskuudessanne asuvalle muukalaiselle ja loiselle olkoot ne kuusi kaupunkia turvapaikkoina, joihin voi paeta jokainen, joka tapaturmaisesti jonkun surmaa.

15 dessa skola vara fristäder. Israels barn, såväl som främlingen och inhysesmannen som bor ibland dem skola hava dessa sex städer såsom tillflyktsorter, till vilka var och er som ouppsåtligen har dödat någon må kunna fly.

15 For the sons of Israel, and for the sojourner, and for the settler in your midst, shall these six cities serve, as places of refuge,—that any one may flee thither who hath slain a person, by mistake.

16 Mutta jos joku rauta-aseella lyö toista, niin että tämä kuolee, on hän tahallinen tappaja; sellainen tappaja rangaistakoon kuolemalla.

16 Men om någon slår en annan till döds med ett föremål av järn, så är han en sannskyldig dråpare; en sådan skall straffas med döden.

16 If, then, with an instrument of iron, he smote him, and he died, a manslayer, he is,—a manslayer, shall surely die.

17 Jos joku ottaa käteensä kiven, jolla voi lyödä kuoliaaksi, ja lyö toista, niin että tämä kuolee, on hän tahallinen tappaja; sellainen tappaja rangaistakoon kuolemalla.

17 Likaledes, om någon i sin hand har en sten med vilken ett dråpslag kan givas, och han därmed slår en annan till döds, så är han en sannskyldig dråpare; en sådan skall straffas med döden.

17 Or, if, with a stone thrown by hand, whereby one might die, he smote him, and he died, a manslayer, he is,—the manslayer, shall surely die.

18 Tahi jos joku ottaa käteensä puuaseen, jolla voi lyödä kuoliaaksi, ja lyö toista, niin että tämä kuolee, on hän tahallinen tappaja; sellainen tappaja rangaistakoon kuolemalla.

18 Eller om någon i sin hand har ett föremål av trä varmed ett dråpslag kan givas, och han därmed slår en annan till döds, så är han en sannskyldig dråpare; en sådan skall straffas med döden.

18 Or, if, with hand-weapon of wood, wherewith one might die, he smote him, and he died, a manslayer, he is,—the manslayer, shall surely die.

19 Verenkostaja ottakoon sellaisen tappajan hengiltä; hän ottakoon hänet hengiltä, milloin vain hänet

19 Blodshämnaren må döda den dråparen; varhelst han träffar på honom må han döda honom.

19 The blood-redeemer, he, shall put to death the manslayer,—when he lighteth upon him, he, shall put him

tapaa.

20 Ja jos joku vihassa iskee toista tahi heittää häntä jollakin murhaamisen tarkoituksessa, niin että tämä kuolee,

21 tahi vihaa kantaen lyö häntä kädellään, niin että hän kuolee, rangaistakoon lyöjä kuolemalla, sillä hän on tahallinen tappaja; verenkostaja ottakoon sellaisen tappajan hengiltä, milloin vain hänet tapaa.

22 Mutta jos joku vahingossa, vaan ei vihassa, satuttaa toista tai heittää häntä jollakin esineellä, millä hyvänsä, ilman murhaamisen tarkoitusta,

23 tahi jos hän kivellä, jolla voi lyödä kuoliaaksi, huomaamattansa satuttaa toista, niin että tämä kuolee, eikä hän ollut hänen vihamiehensä eikä tarkoittanut häntä vahingoittaa,

24 niin seurakunta ratkaiskoon tappajan ja verenkostajan välin näiden säädösten mukaan.

25 Ja seurakunta päästäköön tappajan verenkostajan kädestä, ja seurakunta antakoon hänen palata turvakaupunkiin, johon hän oli paennut, ja siellä hän asukoon pyhällä öljyllä voidellun ylimmäisen papin kuolemaan asti.

26 Mutta jos tappaja

to death.

20 Likaledes om någon av hat stöter till en annan, eller med berått mod kastar något på honom; så att han dör,

21 eller av fiendskap slår honom till döds med handen, då skall den som gav slaget straffas med döden, ty han är en sannskyldig dråpare; blodshämnaren må döda den dråparen, varhelst han träffar på honom

22 Men om någon av våda, utan fiendskap, stöter till en annan, eller utan berått mod kastar på honom något föremål, vad det vara må;

23 eller om han, utan att se honom, med någon sten varmed dråpslag kan givas träffar honom, så att han dör, och detta utan att han var hans fiende eller hade för avsikt att skada honom,

24 då skall menigheten döma mellan den som gav slaget och blodshämnaren, enligt här givna föreskrifter.

25 Och menigheten skall rädda dråparen ur blodshämnarens hand, och menigheten skall låta honom vända tillbaka till fristaden dit han hade flytt, och där skall han stanna kvar, till dess den med helig olja smorde översteprästen dör.

26 Men om dråparen går

20 Or, if, with hate, he shall thrust at him, or hurl at him designedly, and he have died,

21 or, if, with enmity, he hath smitten him with his hand, and he is dead, then shall he that dealt the blow, be surely put to death, a manslayer, he is—the blood–redeemer, shall put to death the manslayer, when he lighteth upon him.

22 But, if, suddenly, without enmity, he shall thrust him, or hurl upon him any missile, without design;

23 Or with any stone whereby one might die, without seeing [him], and it fall upon him, and he dieth; he, not being at enmity with him, nor seeking to harm him,

24 then shall the assembly judge, between him that smote and the blood–redeemer,—according to these regulations;

25 and the assembly shall rescue the manslayer out of the hand of the blood–redeemer, and the assembly shall restore him unto his city of refuge, whither he had fled,—and he shall dwell therein, until the death of the high priest, who hath been anointed with the hallowing oil.

26 But, if the manslayer, go

menee sen turvakaupungin alueen ulkopuolelle, johon hän on paennut,
27 ja verenkostaja tapaa hänet ulkopuolella hänen turvakaupunkinsa aluetta ja verenkostaja surmaa tappajan, niin ei hän joudu verenvikaan;
28 sillä hänen on asuttava turvakaupungissaan ylimmäisen papin kuolemaan asti. Mutta ylimmäisen papin kuoltua tappaja saa palata perintömaallensa.
29 Ja tämä olkoon teillä oikeussäädöksenä sukupolvesta sukupolveen, missä asuttekin.
30 Jos joku lyö toisen kuoliaaksi, surmattakoon tappaja todistajien antaman todistuksen nojalla; mutta yhden todistajan todistuksen nojalla älköön ketään kuolemalla rangaistako.
31 Älkää ottako lunastusmaksua sellaisen tappajan hengestä, joka on tehnyt hengenrikoksen, vaan rangaistakoon hänet kuolemalla.
32 Älkääkä ottako lunastusmaksua siltä, joka on paennut turvakaupunkiin, ettei hän ennen papin kuolemaa saisi palata asumaan omalle maallensa.
33 Älkääkä saastuttako sitä maata, jossa te olette, sillä veri saastuttaa maan. Ja maalle ei voi toimittaa sovitusta verestä, joka siihen on vuodatettu,

utom området för den fristad dit han har flytt,

27 och blodshämnaren då, när han träffar på honom utom hans fristads område, dräper dråparen, så vilar ingen blodskuld på honom.

28 Ty i sin fristad skall en dråpare stanna kvar, till dess översteprästen dör; men efter översteprästens död må han vända tillbaka till den ort där han har sin besittning.
29 Och detta skall vara en rättsstadga för eder från släkte till släkte, var I än ären bosatta.
30 Om någon slår ihjäl en annan, skall man, efter vittnens utsago, dräpa dråparen; men en enda persons vittnesmål är icke nog för att man skall kunna döma någon till döden.

31 I skolen icke taga lösen för en dråpares liv, om han är skyldig till döden, utan han skall straffas med döden.

32 Ej heller skolen I taga lösen för att den som har flytt till en fristad skall före prästens död få vända tillbaka och bo i landet.

33 I skolen icke ohelga det land där I ären; genom blod ohelgas landet, och försoning kan icke bringas för landet för det blod som har blivit utgjutet däri, annat

out, of the bounds of his city of refuge, whereinto he hath fled;
27 and the blood–redeemer, find him, outside the bounds of his city of refuge, then may the blood–redeemer slay the slayer, without being guilty of blood;
28 for, in his city of refuge, should he have remained, until the death of the high priest,—and, after the death of the high priest, might he have returned into the land which he doth possess.
29 So shall these serve you as a regulative statute unto your generations,—wheresoever ye may dwell.
30 Whosoever taketh away life, at the mouth of witnesses, shall the slayer be slain,—but, one witness, shall not testify against a person, to put [him] to death.

31 And ye shall accept no ransom for the life of him that slayeth, if he have unlawfully caused death,—but he, must surely be put to death.
32 And ye shall accept no ransom for him that hath fled to his city of refuge, if he should return to dwell in the land before the death of the priest.
33 So shall ye not pollute the land wherein ye are, for, blood, doth pollute the land,—and, for the land, no propitiatory–covering can be made, as touching blood,

muulla kuin sen verellä, joka sen on vuodattanut.

34 Älkää siis saastuttako sitä maata, jossa te asutte ja jossa minäkin asun teidän keskellänne, sillä minä, Herra, asun israelilaisten keskellä.

än genom dens blod, som har utgjutit det.

34 I skolen icke orena landet där I bon, det i vars mitt jag har min boning, ty jag, HERREN, har min boning mitt ibland Israels barn.

that is shed therein, save with the blood of him that shed it;

34 thou must not then make unclean the land wherein, ye, are dwelling, in the midst of which, I, have my habitation; for, I,—Yahweh, am making my habitation in the midst of the sons of Israel.

36 luku

1 Silloin Gileadin, Maakirin pojan, Manassen pojanpojan, suvun perhekuntapäämiehet, jotka olivat Joosefin poikien sukua, astuivat esiin ja puhuivat Moosekselle ja ruhtinaille, israelilaisten perhekunta-päämiehille,

1 Och huvudmännen för familjerna i Gileads barns släkt -- Gileads, som var son till Makir, Manasses son, av Josefs barns släkter -- trädde fram och talade inför Mose och de hövdingar som voro huvudmän för Israels barns familjer.

1 Then came near the heads of fathers, belonging to the family of the sons of Gilead, son of Machir, son of Manasseh, out of the families of the sons of Joseph,—and spake before Moses, and before the princes, heads of fathers, belonging to the sons of Israel;

2 ja sanoivat: Herra käski herrani jakaa sen maan arvalla israelilaisille perintöosaksi, ja herrani sai käskyn Herralta antaa Selofhadin, meidän veljemme, perintöosan hänen tyttärillensä.

2 De sade: »HERREN har bjudit min herre att genom lottkastning göra landet såsom arvedel åt Israels barn och HERREN har vidare bjudit min herre att giva Selofhads, vår broders, arvedel åt hans döttrar.

2 and they said—Unto my lord, did Yahweh give command, to bestow the land as an inheritance, by lot, unto the sons of Israel,—my lord, therefore, was commanded by Yahweh, to give the inheritance of Zelophehad our brother, unto his daughters.

3 Mutta jos he joutuvat vaimoiksi joillekin israelilaisten muiden heimojen pojista, niin heidän perintöosansa siirtyy pois meidän isiemme perintöosasta ja liitetään sen sukukunnan perintöosaan, johon he tulevat kuulumaan, mutta meidän perintöosamme vähenee.

3 Men om nu dessa bliva gifta med någon ur Israels barns andra stammar, så tages deras arvedel bort ifrån våra fäders arvedel, under det att den stam de komma att tillhöra får sin arvedel ökad; på detta sätt bliver en del av vår arvslott oss fråntagen.

3 When, therefore, unto any one from among the sons of the [other] tribes of the sons of Israel, they become wives, their inheritance shall disappear out of the inheritance of our fathers, and be added to the inheritance of the tribe to which they shall be received,—and so, out of the lot of our inheritance, shall

it disappear.

4 Ja kun israelilaisten riemuvuosi tulee, niin heidän perintöosansa lisätään sen sukukunnan perintöosaan, johon he tulevat kuulumaan, mutta meidän isiemme sukukunnan perintöosasta vähentyy heidän perintöosansa.

4 När sedan jubelåret inträder för Israels barn, bliver deras arvedel lagd till den stams arvedel, som de komma att tillhöra, men från vår fädernestams arvedel tages deras arvedel bort.»

4 And, when the jubilee shall come to the sons of Israel, then shall their inheritance be added unto the inheritance of the tribe to which they shall be received,—and, out of the, inheritance of the tribe of our fathers, shall their inheritance disappear.

5 Silloin Mooses sääti israelilaisille Herran käskyn mukaan, sanoen: Joosefilaisten sukukunta puhuu oikein.

5 Då bjöd Mose Israels barn, efter HERRENS befallning, och sade: »Josefs barns stam har talat rätt.

5 Then Moses commanded the sons of Israel, at the bidding of Yahweh, saying,— A right thing, are, the tribe of the sons of Joseph, speaking.

6 Näin Herra säätää Selofhadin tyttäristä: Menkööt he vaimoiksi kenelle tahtovat, kunhan vain menevät vaimoiksi johonkin isänsä sukukunnan sukuun.

6 Detta är vad HERREN bjuder angående Selofhads döttrar; han säger: De må gifta sig med vem de finna för gott, allenast de gifta sig inom en släkt som hör till deras egen fädernestam.

6 This, is the thing which Yahweh hath commanded, as to the daughters of Zelophehad, saying: Unto whomsoever it may be good in their eyes, let them become wives,—save only, unto the family of the tribe of their father, let them become wives.

7 Sillä älköön israelilaisilla perintöosa siirtykö sukukunnasta toiseen, vaan israelilaiset säilyttäköötkukin isiensä sukukunnan perintöosan.

7 Ty en arvedel som tillhör någon, av Israels barn må icke gå över från en stam till en annan, utan Israels barn skola behålla kvar var och en sin fädernestams arvedel.

7 So shall no inheritance belonging to the sons of Israel go round from tribe to tribe,—for the sons of Israel shall, each one, cleave, unto the inheritance of the tribe of his fathers.

8 Mutta jokainen tytär, joka saa perintöosan israelilaisten sukukunnissa, menköön vaimoksi johonkin isänsä sukukunnan sukuun, että israelilaiset saisivat periä kukin isiensä perintöosan

8 Och när en kvinna som inom någon av Israels barns stammar har kommit i besittning av en arvedel gifter sig, skall det vara med en man av någon släkt som hör till hennes egen fädernestam, så att Israels barn förbliva i besittning var och en av sina fäders arvedel.

8 And, every daughter possessing all inheritance, from among the tribes of the sons of Israel, unto one of the family of the tribe of her father, shall become wife,—to the intent that the sons of Israel may possess, each one, the inheritance of his fathers;

9 ja ettei perintöosa siirtyisi

9 Ty ingen arvedel må gå

9 and no inheritance go

sukukunnasta toiseen, vaan israelilaisten sukukunnat säilyttäisivät kukin perintöosansa.

10 Niinkuin Herra Moosekselle käskyn antoi, niin Selofhadin tyttäret tekivät.
11 Ja Mahla, Tirsa, Hogla, Milka ja Nooga, Selofhadin tyttäret, menivät vaimoiksi setiensä pojille.

12 Joosefin pojan Manassen poikien sukuihin he menivät vaimoiksi; ja niin heidän perintöosansa jäi heidän isänsä suvun sukukuntaan.

13 Nämä ovat ne käskyt ja säädökset, jotka Herra Mooseksen kautta antoi israelilaisille Mooabin arolla Jordanin rannalla, Jerikon kohdalla.

över från en stam till en annan, utan Israels barns stammar skola behålla kvar var och en sin arvedel.»

10 Selofhads döttrar gjorde såsom HERREN hade bjudit Mose.

11 Mahela, Tirsa, Hogla, Milka och Noa, Selofhads döttrar, gifte sig med sina farbröders söner.

12 De blevo alltså gifta inom Manasses, Josefs sons, barns släkter, och deras arvedel stannade så kvar inom deras fädernesläkts stam.

13 Dessa äro de bud och rätter som HERREN genom Mose gav Israels barn, på Moabs hedar, vid Jordan mitt emot Jeriko.

round from one tribe to another tribe,—for the tribes of the sons of Israel shall cleave, each one unto his own inheritance.
10 As Yahweh commanded Moses, so, did the daughters of Zelophehad.

11 Thus then did Mahlah, Tirzah, and Hoglah, and Milchah, and Noah, the daughters of Zelophehad, become wives, unto the sons of their father's brethren.
12 Unto men from among the families of the son of Manasseh, son of Joseph, became they wives,—and so their inheritance remained, with the tribe of the family of their father.
13 These, are the commandments and the regulations which Yahweh gave in charge, by the hand of Moses, unto the sons of Israel,—in the waste plains of Moab, by Jordan, near Jericho.

VIIDES MOOSEKSEN KIRJA

1 luku

1 Nämä ovat ne sanat, jotka Mooses puhui kaikelle Israelille, tuolla puolella Jordanin, erämaassa, Aromaassa, vastapäätä Suufia, Paaranin, Toofelin, Laabanin, Haserotin ja Dii-Saahabin välillä.
2 Hoorebista on yksitoista päivänmatkaa, Seirin vuoriston tietä, Kaades-

1 Dessa äro de ord som Mose talade till hela Israel på andra sidan Jordan, i öknen, på Hedmarken mitt emot Suf, mellan Paran och Tofel, Laban, Haserot och Di-Sahab

2 -- elva dagsresor från Horeb, åt Seirs bergsbygd till, fram till Kades-Barnea.

1 These, are the words, which Moses spake unto all Israel, over the Jordan,—in the wilderness, in the waste plain over against Suph, between Paran and Tophel, and Laban and Hazeroth, and Di-zahab:
2 eleven days from Horeb, by way of Mount Seir,—as far as Kadesh-barnea.

Barneaan.

3 Neljäntenäkymmenentenä vuotena, yhdennessätoista kuussa, kuukauden ensimmäisenä päivänä, Mooses puhui israelilaisille kaiken, mitä Herra oli käskenyt hänen heille puhua.

3 I det fyrtionde året, i elfte månaden. på första dagen i månaden, talade Mose till Israels barn, alldeles såsom Herren hade bjudit honom tala till dem.

3 And it came to pass, in the fortieth year, in the eleventh month, on the first of the month, that Moses spake unto the sons of Israel, according to all that Yahweh had given him in charge, for them;

4 Tämä tapahtui sen jälkeen, kuin hän oli voittanut Siihonin, amorilaisten kuninkaan, joka asui Hesbonissa, ja Oogin, Baasanin kuninkaan, joka asui Astarotissa, Edrein luona.

4 Detta skedde sedan han hade slagit Sihon, amoréernas konung, som bodde i Hesbon, och Og, konungen i Basan, som bodde i Astarot, vid Edrei.

4 after he had smitten Sihon, king of the Amorites, who dwelt in Heshbon,—and Og, king of Bashan, who dwelt in Ashtaroth, in Edrei:

5 Tuolla puolella Jordanin, Mooabin maassa, Mooses alkoi selittää tätä lakia, sanoen:

5 På andra sidan Jordan. i Moabs land, begynte Mose denna lagutläggning och sade:

5 over the Jordan, in the land of Moab, did Moses take in hand to expound this law, saying:—

6 Herra, meidän Jumalamme, puhui meille Hoorebilla näin: 'Te olette jo tarpeeksi kauan olleet tämän vuoren vaiheilla;

6 HERREN, vår Gud, talade till oss på Horeb och sade: »Länge nog haven I uppehållit eder vid detta berg.

6 Yahweh our God, spake unto us in Horeb, saying,—Long enough, have ye dwelt in this mountain:

7 kääntykää toisaalle, lähtekää liikkeelle ja menkää amorilaisten vuoristoon ja kaikkien heidän naapuriensa tykö Aromaahan, Vuoristoon, Alankomaahan, Etelämaahan ja Merenrannikolle, kanaanilaisten maahan ja Libanoniin, aina suureen virtaan, Eufrat-virtaan, saakka.

7 Vänden eder nu åt annat håll och bryten upp, och begiven eder till amoréernas bergsbygd och till alla deras grannfolk på Hedmarken, i Bergsbygden, i Låglandet, i Sydlandet och i Kustlandet vid havet -- in i kananéernas land och upp på Libanon, ända till den stora floden, floden Frat.

7 Turn ye and set yourselves forward, and enter into the hill country of the Amorites, and into all the places near, in the plain, in the mountain, and in the lowland, and in the south, and in the coast of the sea,—the land of Canaan, and the Lebanon, as far as the great river, the river Euphrates.

8 Katso, minä annan maan teidän valtaanne; menkää ja ottakaa omaksenne se maa, jonka Herra teidän isillenne, Aabrahamille, Iisakille ja Jaakobille, vannotulla valalla on

8 Se, jag har givit landet i edert våld. Gån nu och intagen detta land, som HERREN med ed har lovat edra fäder, Abraham, Isak och Jakob, att giva åt dem och åt deras säd efter

8 See! I have set before you, the land,—enter, and possess the land, which Yahweh sware unto your fathers, to Abraham, to Isaac, and to Jacob, to give unto them, and unto their

luvannut antaa heille ja heidän jälkeläisillensä.'
9 Ja minä puhuin teille silloin sanoen: 'Minä en jaksa yksin kantaa teitä.

10 Herra, teidän Jumalanne, on antanut teidän lisääntyä, ja katso, teidän lukunne on tänä päivänä niinkuin taivaan tähtien.
11 Lisätköön Herra, teidän isienne Jumala, teitä vielä tuhatkertaisesti ja siunatkoon teitä, niinkuin hän on teille puhunut.
12 Mutta kuinka minä voin yksin kantaa sitä kuormaa ja taakkaa, joka minulla on teistä ja teidän riitelemisistänne?
13 Tuokaa tänne viisaita, ymmärtäväisiä ja tunnettuja miehiä jokaisesta sukukunnastanne, niin minä asetan heidät teidän päämiehiksenne.'
14 Te vastasitte minulle ja sanoitte: 'Se on hyvä, mitä sinä ehdotat tehtäväksi.'

15 Silloin minä otin teidän sukukuntienne päämiehet, jotka olivat viisaita ja tunnettuja miehiä, ja asetin heidät teidän päämiehiksenne, tuhannen-, sadan-, viidenkymmenen- ja kymmenenjohtajiksi, ja päällysmiehiksi sukukuntiinne.
16 Ja silloin minä käskin teidän tuomareitanne sanoen: 'Kuulustelkaa veljiänne ja tuomitkaa

dem.»

9 Och jag talade till eder på den tiden och sade: »Jag förmår icke ensam bära eder.
10 HERREN, eder Gud, har förökat eder, och se, I ären nu talrika såsom stjärnorna på himmelen.

11 Må Herren, edra fäders Gud, än vidare föröka eder tusenfalt och välsigna eder, såsom han har lovat eder.

12 Men huru skall jag ensam kunna bära tyngden och bördan av eder och edert tvistande?

13 Utsen åt eder visa, förståndiga och välkända män inom edra särskilda stammar, så skall jag sätta dem till huvudmän över eder.»
14 I svaraden mig och saden: »Ditt förslag är gott.»

15 Då tog jag huvudmännen i edra stammar, visa och välkända män, och satte dem till huvudmän över eder, till föreståndare, somliga över tusen, andra över hundra, andra över femtio och somliga över tio, och till tillsyningsmän i edra särskilda stammar.
16 Och jag bjöd då också edra domare och sade: »Hören efter, vad edra bröder hava sig emellan; och

seed, after them.

9 So I spake unto you, at that time, saying,—I am unable, by myself, to carry you.
10 Yahweh your God, hath multiplied you,—and, here ye are, today, like the stars of the heavens, for multitude.

11 Yahweh, the God of your fathers, be adding unto you the like of you, a thousand times,—and bless you, as he hath spoken unto you!
12 How should I carry, by myself, the fatigue of you and the burden of you, and your controversies?

13 Set forth, for you—men wise and discerning, and known to your tribes,—that I may appoint them to be heads over you.

14 And ye answered me,—and said, Good, is the word which thou hast spoken, to be done.
15 So I took heads for your tribes, wise men and known, and placed them as heads over you,—captains of thousands, and captains of hundreds, and captains of fifties, and captains of tens, and overseers for your tribes.

16 And I charged your judges, at that time, saying,—Ye are to hear, between your brethren, and shall

oikein, jos jollakulla on riita-asia veljensä tai luonaan asuvan muukalaisen kanssa.

17 Älkää katsoko henkilöön tuomitessanne, vaan kuulkaa pientä yhtä hyvin kuin suurtakin; älkää peljätkö ketään ihmistä, sillä tuomio on Jumalan. Mutta asia, joka on teistä liian vaikea, lykätkää minulle, kuullakseni sen.'

18 Ja silloin minä annoin teille käskyt kaikesta, mitä teidän oli tehtävä.
19 Niin me lähdimme liikkeelle Hoorebilta ja kuljimme koko sen suuren ja peljättävän erämaan kautta, jonka te olette nähneet, amorilaisten vuoriston tietä, niinkuin Herra, meidän Jumalamme, oli käskenyt meitä, ja tulimme Kaades-Barneaan.
20 Silloin minä sanoin teille: 'Te olette tulleet amorilaisten vuoristoon, jonka Herra, meidän Jumalamme, meille antaa.
21 Katso, Herra, sinun Jumalasi, antaa maan sinun valtaasi. Mene ja ota se omaksesi, niinkuin Herra, sinun isiesi Jumala, on sinulle puhunut; älä pelkää äläkä arkaile.'
22 Silloin te astuitte kaikki minun eteeni ja sanoitte: 'Lähettäkäämme miehiä edellämme tutkimaan maata ja antamaan meille tietoja tiestä, jota meidän on

om någon har en sak med sin broder eller med en främling som bor hos honom, så dömen rättvist mellan dem.
17 I skolen icke hava anseende till personen, när I dömen, utan höra den ringe likaväl dom den högre; I skolen icke frukta för någon människa, ty domen hör Gud till. Men om något ärende bliven eder för svårt, skolen I hänskjuta det till mig, så att jag för höra det.»
18 Så bjöd jag eder på den tiden allt vad I skullen göra.

19 Och vi bröto upp från Horeb, och genom hela den stora och fruktansvärda öken som I haven sett vandrande vi åstad till amoréernas bergsbygd, såsom HERREN, vår Gud, hade bjudit oss; och vi kommo så till Kades-Barnea.

20 Och jag sade till eder: »I haven nu kommit till amoréernas bergsbygd, som HERREN vår Gud, vill giva oss.
21 Se, HERREN, din Gud, har givit landet i ditt våld. Drag ditupp och intag det, såsom HERREN, dina fäders Gud, har tillsagt dig. Frukta icke och var icke förfärad.»

22 Då trädden I fram till mig allasammans och saden: »Låt oss sända åstad några män framför oss, för att de må utforska landet åt oss och sedan avgiva sin

judge righteously, between each man and his brother, and his sojourner.

17 Ye shall not take note of faces, in judgment—so, the small, as, the great, shall ye hear, ye shall not shrink from the face of any man, for judgment, unto God, belongeth,—but, the thing which is too hard for you, shall ye bring near unto me, and I will hear it.
18 So I commanded you, at that time, all the things which ye should do.
19 And, when we brake up from Horeb, we came through all that great and terrible desert which ye saw, by way of the hill–country of the Amorites, as Yahweh our God commanded us,—and we entered in as far as Kadesh–barnea.

20 Then said I unto you,—Ye are come in as far as the hill–country of the Amorites, which, Yahweh our God, is giving unto us.
21 See thou—Yahweh thy God hath set, before thee, the land,—go up—take possession, as Yahweh the God of thy fathers hath spoken unto thee, do not fear, neither be dismayed.
22 And ye came near unto me, all of you, and said—Let us send men before us, that they may search out for us, the land,—and bring us back word, the way by which we

sinne mentävä, ja kaupungeista, joihin me tulemme.'

berättelse inför oss, angående vägen på vilken vi skola draga ditupp, och angående de städer som vi skola komma till.»

must go up, and the cities whereinto we must enter.

23 Tämä puhe oli minun silmissäni hyvä, ja minä otin kaksitoista miestä teidän keskuudestanne, yhden jokaisesta sukukunnasta.

23 Detta förslag behagade mig, och jag tog tolv män bland eder, en för var stam.

23 And the thing, was good in mine eyes,—so I took from among you twelve men, one man for each tribe.

24 Nämä lähtivät ja nousivat vuoristoon ja tulivat Rypälelaaksoon ja vakoilivat maata.

24 Dessa begåvo sig åstad och drogo upp till Bergsbygden och kommo till Druvdalen och bespejade landet.

24 And they turned and went up the hill–country, and entered in as far as the ravine of Eshcol, and explored it.

25 Ja he ottivat mukaansa maan hedelmiä ja toivat meille ja antoivat meille tietoja ja sanoivat: 'Maa, jonka Herra, meidän Jumalamme, antaa meille, on hyvä.'

25 Och de togo med sig av landets frukt ned till oss och avgåvo sin berättelse inför oss och sade: »Det land som Herren, vår Gud, vill giva oss är gott.»

25 And they took in their hand of the fruit of the country, and bare it down unto us,—and brought us back word, and said, Good, is the land, which, Yahweh our God, is giving unto us.

26 Mutta te ette tahtoneet mennä sinne, vaan niskoittelitte Herran, teidän Jumalanne, käskyä vastaan.

26 Men I villen icke draga ditupp, utan voren gensträviga mot HERRENS, eder Guds, befallning.

26 Nevertheless ye were not willing to go up,—but rebelled against the bidding of Yahweh, your God;

27 Ja te napisitte teltoissanne ja sanoitte: 'Sentähden että Herra vihaa meitä, vei hän meidät pois Egyptin maasta, antaakseen meidät amorilaisten käsiin ja tuhotakseen meidät.

27 Och I knorraden i edra tält och saden: »Herren hatar oss, därför har han fört oss ut ur Egyptens land för att giva oss i amoréernas hand och så förgöra oss.

27 and murmured in your tents, and said, Because Yahweh hated, us, hath he brought us forth out of the land of Egypt,—to deliver us into the hand of the Amorites, to destroy us.

28 Mihin me menemme? Veljemme ovat saattaneet meidän rohkeutemme raukeamaan, sillä he sanovat: Siellä on meitä suurempi ja kookkaampi kansa, siellä on suuria, taivaan tasalle varustettuja kaupunkeja; näimmepä siellä anakilaisiakin.'

28 Varthän skola vi då draga? Våra bröder hava förfärat våra hjärtan, ty de säga: 'Där är ett folk, större och resligare än vi, där äro städer, stora och befästa upp mot himmelen; ja, vi sågo där också anakiter.'»

28 Whither, are, we, to go up? Our own brethren, have made our heart melt, saying––A people greater and taller than we, cities large and walled–up into the heavens,—yea, moreover, sons of Anakim, have we seen there.

29 Niin minä vastasin teille: 'Älkää säikähtykö älkääkä

29 Då svarade jag eder: »I skolen icke förskräckas och

29 Then I said unto you,—Ye must not tremble, nor be

peljätkö heitä.
30 Herra, teidän Jumalanne, joka käy teidän edellänne, taistelee itse teidän puolestanne, aivan niinkuin hän teki teille Egyptissä teidän silmienne edessä
31 ja erämaassa, jossa sinä olet nähnyt, kuinka Herra, sinun Jumalasi, on kantanut sinua, niinkuin mies kantaa poikaansa, koko sen matkan, jonka te olette kulkeneet, kunnes tulitte tähän paikkaan.'
32 Mutta sittenkään te ette uskoneet Herraan, teidän Jumalaanne,
33 joka kävi teidän edellänne tiellä katsoakseen teille leiripaikat: yöllä tulessa, valaistakseen teille tien, jota teidän oli kuljettava, ja päivällä pilvessä.

34 Kun Herra kuuli teidän puheenne, vihastui hän ja vannoi sanoen:

35 'Totisesti, ei kukaan näistä miehistä, tästä pahasta sukupolvesta, saa nähdä sitä hyvää maata, jonka minä valalla vannoen olen luvannut antaa teidän isillenne,
36 ei kukaan, paitsi Kaaleb, Jefunnen poika; hän saa sen nähdä, ja hänelle ja hänen lapsillensa minä annan sen maan, johon hän on astunut, sentähden että hän on uskollisesti seurannut Herraa.'

icke frukta för dem.
30 HERREN, eder Gud, som går framför eder, skall själv strida för eder, alldeles såsom han handlade mot eder i Egypten inför edra ögon,

31 och alldeles såsom i öknen som du har sett, där HERREN, din Gud, bar dig, såsom en man bär sin son, hela den väg I haven vandrat, ända till dess att I nu haven kommit hit.»

32 Men detta oaktat trodden I icke på HERREN, eder Gud,

33 som gick framför eder på vägen, för att utse lägerplatser åt eder: om natten i eld, för att lysa eder på den väg I skullen gå, och om dagen i molnskyn.

34 Då nu HERREN hörde edra ord, blev han förtörnad och svor och sade:

35 »Sannerligen, ingen av dessa män, i detta onda släkte, skall få se det goda land som jag med ed har lovat giva åt edra fäder,

36 ingen utom Kaleb, Jefunnes son; han skall få se det, och åt honom och åt hans barn skall jag giva det land han har beträtt, därför att han i allt har efterföljt Herren.»

afraid of them:
30 Yahweh your God, who is going before you, he, will fight for you,—according to all that he did with you in Egypt, before your eyes;

31 also in the desert which thou hast seen, where Yahweh thy God carried thee as a man will carry his son, throughout all the way that ye journeyed, until ye entered as far as this place.

32 But, in this thing, ye were putting no trust in Yahweh your God;
33 who was going before you in the way—to search out for you a place, where ye might encamp,—in the fire by night, that ye might get sight of the way wherein ye should go, and in the cloud, by day.
34 And Yahweh heard, the voice of your words,—and was wroth, and sware—saying:
35 Surely, not one of these men, this wicked generation,—shall see, the good land, which I sware to give unto your fathers:

36 saving Caleb, son of Jephunneh, he, shall see it, and, unto him, will I give the land through which he hath trodden, and unto his sons,—because he hath wholly followed Yahweh.

37 Myöskin minuun Herra vihastui teidän tähtenne ja sanoi: 'Et sinäkään sinne pääse.
38 Joosua, Nuunin poika, joka sinua palvelee, hän pääsee sinne; vahvista häntä, sillä hän on jakava maan Israelille perinnöksi.

39 Ja teidän lapsenne, joiden sanoitte joutuvan vihollisen saaliiksi, ja teidän poikanne, jotka eivät vielä tiedä, mikä on hyvä, mikä paha, ne pääsevät sinne; heille minä annan maan, ja he ottavat sen omaksensa.
40 Mutta te kääntykää takaisin ja lähtekää liikkeelle erämaahan, Kaislameren tietä.'
41 Silloin te vastasitte ja sanoitte minulle: 'Me olemme tehneet syntiä Herraa vastaan. Me menemme ja taistelemme, aivan niinkuin Herra, meidän Jumalamme, on meitä käskenyt.' Ja te vyöttäydyitte kaikki sota-aseisiinne ja lähditte kevytmielisesti nousemaan vuoristoon.
42 Mutta Herra sanoi minulle: 'Sano heille: Älkää nousko sinne älkääkä antautuko taisteluun, sillä minä en ole teidän keskellänne; älkää tehkö niin, etteivät vihollisenne voittaisi teitä.'
43 Ja minä puhuin teille, mutta te ette kuulleet, vaan niskoittelitte Herran käskyä vastaan ja lähditte

37 Också på mig vredgades HERREN, för eder skull, och sade: »Icke heller du skall komma ditin.
38 Josua, Nuns son, han som är din tjänare, han skall komma ditin. Styrk honom att vara frimodig, ty han skall utskifta landet åt Israel såsom arv.
39 Och edra barn, om vilka I saden att de skulle bliva fiendens byte, och skola komma ditin, åt dem skall jag giva landet, och de skola taga det i besittning.

40 Men I själva mån vända eder åt annat håll; bryten nu upp och tagen vägen mot öknen, åt Röda havet till.»
41 Då svaraden I och saden till mig: »Vi hava syndat mot HERREN. Vi vilja nu draga upp och strida, alldeles såsom HERREN, vår Gud, har bjudit oss.» Och I omgjordaden eder, var och en tog sina vapen, och med lätt mod drogen I upp mot bergsbygden.

42 Men HERREN sade till mig: »Säg till dem: I skolen icke draga ditupp och giva eder i strid, ty jag är icke med bland eder; gören icke så, på det att I icke mån bliva slagna av edra fiender.»
43 Och jag talade till eder, men I hörden icke därpå, utan voren gensträviga mot HERRENS befallning och

37 Even with me, did Yahweh show himself angry, for your sakes, saying,—Even thou, shalt not enter therein.
38 Joshua son of Nun, who standeth before thee, he, shall enter in thither,—him, strengthen thou, for, he, shall cause Israel to inherit it.
39 And your little ones, of whom ye said they should become, a prey, and your sons, who today know not good and evil, they, shall enter in thither,—and, unto them, will I give it, and, they, shall possess it.
40 But, as for you, turn ye, for your part,—and set forward towards the desert, by way of the Red Sea.
41 Then responded ye and said unto me—We have sinned against Yahweh, We, ourselves, will go up, and fight, according to all that Yahweh our God hath commanded us. And, when ye had girded on every man his weapons of war, ye foolishly, went up towards the hill-country.

42 Then said Yahweh unto me—Say unto them, Ye shall not go up, nor fight, for I am not, in your midst,—lest ye should be smitten before your enemies.

43 So I spake unto you, howbeit ye hearkened not,—but rebelled against the bidding of Yahweh, and

ylimielisesti vuoristoon.

44 Ja amorilaiset, jotka asuvat siinä vuoristossa, lähtivät teitä vastaan ja ajoivat teitä takaa, niinkuin mehiläiset tekevät, ja hajottivat teidät Seirissä, ja aina Hormaan asti.
45 Niin te palasitte ja itkitte Herran edessä. Mutta Herra ei kuullut teidän huutoanne, ei kuunnellut teitä.
46 Ja teidän täytyi viipyä Kaadeksessa se pitkä aika, minkä siellä viivyitte.

drogen i edert övermod upp mot bergsbygden.
44 Och amoréerna som bodde där i bergsbygden drogo mot eder och jagade eder, såsom bin göra, och slogo och förskingrade eder i Seir och drevo eder ända till Horma.
45 Då vänden I tillbaka och gräten inför HERRENS ansikte. Men HERREN hörde icke eder röst och lyssnade icke till eder.
46 Och I stannaden länge i Kades, så länge det nu var.

presumptuously, went up the hill–country.
44 Then came forth the Amorites who were dwelling in that country, to meet you, and they chased you, as do, bees; and struck you down in Seir, as far as Hormah.

45 So then ye returned and wept, before Yahweh,—but Yahweh hearkened not unto your voice, nor gave ear unto you.
46 And ye abode in Kadesh many days,—how many, were the days that ye abode [there]!

2 luku

1 Sitten me käännyimme toisaalle ja lähdimme liikkeelle erämaahan, Kaislameren tietä, niinkuin Herra oli minulle puhunut, ja kiertelimme kauan aikaa Seirin vuoristossa.

2 Ja Herra sanoi minulle näin:
3 'Te olette jo tarpeeksi kauan kierrelleet tässä vuoristossa; kääntykää nyt pohjoista kohti.
4 Ja käske kansaa sanoen: Te tulette kulkemaan Seirissä asuvien veljienne, Eesaun jälkeläisten, alueen kautta. He pelkäävät teitä, mutta te pitäkää itsestänne tarkka vaari:

5 älkää ryhtykö taisteluun heidän kanssansa, sillä minä en anna teille

1 Sedan vände vi oss åt annat håll, vi bröto upp och togo vägen mot öknen, åt Röda havet till, såsom Herren hade tillsagt mig, och vi höllo en lång tid på med att tåga omkring Seirs bergsbygd.
2 Och HERREN talade till mig och sade:
3 »Länge nog haven I hållit på med att tåga omkring denna bergsbygd; vänden eder nu mot norr.
4 Och bjud folket och säg: I kommen nu att draga fram genom det område som tillhör edra bröder, Esaus barn, vilka bo i Seir; men fastän de skola frukta för eder, mån I taga eder väl till vara.
5 I skolen icke inlåta eder i strid med dem, ty av deras land skall jag icke giva eder

1 Then turned we, and set forward towards the desert, by way of the Red Sea, as Yahweh, spake, unto me; and we encompassed Mount Seir many days.

2 And Yahweh spake unto me, saying:
3 Long enough, have ye encompassed this mountain,––turn yourselves northwards.

4 And, the people, command thou, saying, Ye, are about to pass through the boundary of your brethren, the sons of Esau, who are dwelling in Seir,—and, should they be afraid of you, take ye good heed to yourselves:
5 do not engage in strife with them, for I will not give you of their land, so much

jalanleveyttäkään heidän maastansa, koska minä olen antanut Seirin vuoriston Eesaun omaksi.

ens så mycket som en fotsbredd, eftersom jag redan har givit Seirs bergsbygd till besittning åt Esau.

as place for the tread of a foot–sole,—for, as a possession to Esau, have I given Mount Seir.

6 Rahalla te ostakaa heiltä ruokaa syödäksenne; vesikin hankkikaa heiltä rahalla juodaksenne.

6 Mat att äta skolen I köpa av dem för penningar; vatten att dricka skolen I ock köpa av dem för penningar.

6 Food, shall ye buy of them with silver, so shall ye eat,—yea even water, shall ye buy of them with silver, so shall ye drink.

7 Sillä Herra, sinun Jumalasi, on siunannut sinua kaikissa kättesi töissä. Hän on pitänyt huolen sinun vaelluksestasi tässä suuressa erämaassa. Jo neljäkymmentä vuotta on Herra, sinun Jumalasi, ollut sinun kanssasi, eikä sinulta ole mitään puuttunut.'

7 HERREN, din Gud, har ju välsignat dig i alla dina händers verk; han har låtit sig vårda om din vandring i denna stora öken; nu i fyrtio år har HERREN, din Gud, varit med dig, och intet har fattats dig.

7 For, Yahweh thy God, hath blessed thee, in all the work of thy hand, he hath considered thy traversing of this great desert,—these forty years, hath Yahweh thy God been with thee, thou hast lacked, nothing.

8 Niin me lähdimme pois veljiemme, Eesaun jälkeläisten, luota, jotka asuvat Seirissä, poiketen Aromaan tieltä, joka tulee Eelatista ja Esjon-Geberistä. Me käännyimme toisaalle ja lähdimme kulkemaan Mooabin erämaan tietä.

8 Så drog vi då åstad bort ifrån våra bröder, Esaus barn, som bodde i Seir, och lämnade Hedmarksvägen och Elat och Esjon-Geber. Vi vände oss nu åt annat håll och drogo fram på vägen till Moabs öken.

8 So we passed on, away from our brethren the sons of Esau, who dwell in Seir, from the way of the waste plain, from Elath, and from Ezion–geber,—and we turned and passed on by way of the desert of Moab.

9 Ja Herra sanoi minulle: 'Älä käy Mooabin kimppuun äläkä ryhdy taisteluun heidän kanssaan, sillä minä en anna heidän maastaan mitään sinun omaksesi, koska minä olen antanut Aarin Lootin jälkeläisten omaksi.'

9 Och Herren sade till mig: »Du skall icke angripa Moab eller inlåta dig i strid med dem, ty av deras land skall jag icke giva dig något till besittning, eftersom jag redan har givit Ar åt Lots barn till besittning.

9 And Yahweh said unto me—Do not lay siege to Moab, nor engage in strife with them, in battle,—for I will not give unto thee of his land, as a possession, for, unto the sons of Lot, have I given Ar, as a possession.

10 Eemiläiset asuivat muinoin siellä, suuri, lukuisa ja kookas kansa niinkuin anakilaiset.

10 (Eméerna bodde där fordom, ett stort och talrikt och resligt folk, sådant som anakiterna.

10 the Emim, formerly dwelt therein,—a people great and many and tall, like the Anakim.

11 Ja samoin kuin anakilaiset luettiin heidätkin refalaisiin; mutta

11 Och likasom anakiterna räknas också de för rafaéer; men moabiterna kalla dem

11 Giants, used, they also, to be accounted, like the Anakim,—but, the Moabites,

mooabilaiset kutsuivat heitä eemiläisiksi.

12 Hoorilaiset sitävastoin asuivat muinoin Seirissä, mutta Eesaun jälkeläiset karkoittivat heidät tieltään ja tuhosivat heidät ja asettuivat heidän sijaansa, samoin kuin Israel teki siinä maassa, jonka Herra oli antanut heidän omaksensa.

13 'Nouskaa siis ja kulkekaa Seredin puron poikki.' Ja me kuljimme Seredin puron poikki.

14 Ja aika, joka kului vaellukseemme Kaades-Barneasta siihen asti, että kuljimme Seredin puron yli, oli kolmekymmentä kahdeksan vuotta, kunnes hävisi koko se sukupolvi, kaikki sotakuntoiset miehet, leiristä, niinkuin Herra oli heille vannonut.

15 Myös oli Herran käsi heitä vastaan hävittämässä heitä leiristä, viimeiseen mieheen asti.

16 Kun kaikki sotakuntoiset miehet olivat kuolleet pois kansasta,

17 puhui Herra minulle sanoen:

18 'Sinä kuljet nyt Mooabin alueen kautta, Aarin kautta,

19 ja lähestyt ammonilaisia; mutta älä käy heidän kimppuunsa äläkä ryhdy taisteluun heidän kanssansa, sillä minä en anna ammonilaisten maasta

eméer.

12 I Seir bodde däremot fordom horéerna, men Esaus barn fördrevo dem för sig och förgjorde dem och bosatte sig på det land som Herren hade givit dem till besittning.)

13 Stån nu upp och gån över bäcken Sered.» Så gingo vi då över bäcken Sered.

14 Och den tid som åtgick för vår vandring från Kades-Barnea, till dess vi gingo över bäcken Sered. var trettioåtta år, och under denna tid förgicks hela den släktet, alla stridbara män i lägret, såsom Herren hade svurit att det skulle gå dem.

15 Ja, Herrens hand drabbade dem, och han sände förödelse i lägret bland dem och ryckte dem bort därur, så att de förgingos.

16 Då nu alla stridbara män i folket hade dött ut,

17 talade HERREN till mig och sade:

18 »Du drager nu över Moabs gräns, genom Ar,

19 och skall så komma i närheten av Ammons barn; men du må icke angripa dessa, ej heller inlåta dig i strid med dem, ty av Ammons barns land skall jag

called them Emim.

12 And, in Seir, dwelt the Horim aforetime, but, the sons of Esau, dispossessed them, and destroyed them from before them, and dwelt in their stead,—as did Israel unto the land of his own possession, which Yahweh had given unto them.

13 Now, arise, and pass ye over the ravine of Zered. So we passed over the ravine of Zered.

14 Now, the days in which we journeyed from Kadesh-barnea, as far as where we crossed the ravine of Zered, were thirty-eight years,—until all the generation of the men of war were consumed, out of the midst of the camp, as Yahweh had sworn unto them.

15 Yea, even the hand of Yahweh, was against them, to destroy them out of the midst of the camp,—until they were consumed.

16 So it came to pass, when all the men of war were consumed, by dying, out of the midst of the people,

17 then spake Yahweh unto me, saying:

18 Thou, art passing, today, the boundary of Moab, even Ar;

19 so wilt thou draw near over against the sons of Ammon, do not thou besiege them, neither engage in strife with them,—for I will not give of the land of the

mitään omaksesi, koska minä olen antanut sen Lootin jälkeläisten omaksi.'

20 Tämäkin on luettu refalaisten maaksi; refalaiset asuivat muinoin siellä, mutta ammonilaiset kutsuivat heitä samsumilaisiksi.
21 Ne olivat niinkuin anakilaiset suuri, lukuisa ja kookas kansa. Mutta Herra tuhosi ne heidän tieltänsä; he karkoittivat ne ja asettuivat niiden sijaan.
22 Samoin hän on tehnyt Eesaun jälkeläisille, jotka asuvat Seirissä, kun hän tuhosi hoorilaiset heidän tieltänsä; he karkoittivat nämä ja asettuivat heidän sijaansa, ja siellä he asuvat vielä tänäkin päivänä.
23 Mutta avvilaisille, jotka asuivat maakylissä aina Gassaan asti, tuottivat tuhon kaftorilaiset, jotka olivat lähteneet Kaftorista, ja asettuivat heidän sijaansa.
24 'Nouskaa ja lähtekää liikkeelle ja kulkekaa Arnon-joen yli. Katso, minä annan sinun käsiisi amorilaisen Siihonin, Hesbonin kuninkaan, ja hänen maansa. Käy sitä valloittamaan ja ryhdy taisteluun häntä vastaan.
25 Tästä päivästä alkaen minä saatan kauhuun ja pelkoon sinun edessäsi kansat kaiken taivaan alla, niin että, kun ne kuulevat sinusta kerrottavan, ne

icke giva dig något till besittning, eftersom jag redan har givit det åt Lots barn till besittning.
20 (Såsom ett rafaéernas land räknas också detta; rafaéer bodde fordom där; men ammoniterna kalla dem samsummiter.

21 De voro ett stort och talrikt och resligt folk, sådant som anakiterna. Men Herren förgjorde dessa för dem; de fördrevo dem och bosatte sig i deras land.
22 På samma sätt hade han gjort för Esaus barn, som bo i Seir, i det han för dem förgjorde horéerna; de fördrevo dem och bosatte sig i deras land, där de bo ännu i dag.

23 Likaså blevo avéerna, som bodde i byar ända fram till Gasa, förgjorda av kaftoréerna, som drogo ut från Kaftor och sedan bosatte sig i deras land.)

24 Stån nu upp, bryten upp och gån över bäcken Arnon. Se, jag har givit Sihon, konungen i Hesbon, amoréen, och hans land i ditt våld. Så begynn nu att intaga det, och bekriga honom.

25 Redan i dag vill jag begynna att låta förskräckelse och fruktan för dig komma över alla folk under himmelen, så att de skola darra och bäva för

sons of Ammon unto thee, as a possession, for, unto the sons of Lot, have I given it as a possession.
20 A land of giants, used, that also, to be accounted,—giants, dwelt therein aforetime, but, the Ammonites, called them Zamzummim:
21 a people great and many and tall, like the Anakim,—but Yahweh destroyed them from before them, and they took their possessions, and dwelt in their stead:
22 as he did for the sons of Esau, who are dwelling in Seir,—when he destroyed the Horim from before them, and they took their possessions, and have dwelt in their stead, even unto this day.

23 The Avvim also, who dwelt in settlements as far as Gaza, Caphtorim, who were coming forth out of Caphtor, destroyed them, and dwelt in their stead.

24 Arise ye, set forward, and cross over the ravine of Arnon, see! I have given into thy hand—Sihon king of Heshbon, the Amorite, and his land, begin—take possession,—and engage in strife with him in battle.

25 This day, will I begin to extend the dread of thee, and the fear of thee, over the face of the peoples under all the heavens,—who will hear the report of thee,

pelkäävät ja vapisevat sinun edessäsi.'

26 Ja minä lähetin sanansaattajat Kedemotin erämaasta Siihonille, Hesbonin kuninkaalle, viemään rauhan tervehdyksen ja sanomaan:
27 'Salli minun kulkea maasi kautta. Aina tiellä pysyen minä kuljen, poikkeamatta oikealle tai vasemmalle.
28 Anna minun rahalla ostaa ruokaa syödäkseni ja anna minulle rahalla vettä juodakseni; salli vain minun jalkaisin kulkea maasi kautta -
29 minkä minulle myönsivät Eesaun jälkeläiset, jotka asuvat Seirissä, ja mooabilaiset, jotka asuvat Aarissa - kunnes menen Jordanin yli siihen maahan, jonka Herra, meidän Jumalamme, meille antaa.'
30 Mutta Siihon, Hesbonin kuningas, ei tahtonut antaa meidän kulkea maansa kautta, sillä Herra, sinun Jumalasi, paadutti hänen mielensä ja kovensi hänen sydämensä, antaakseen hänet sinun käsiisi, niinkuin nyt onkin tapahtunut.
31 Ja Herra sanoi minulle: 'Katso, minä annan nyt Siihonin ja hänen maansa sinun valtaasi. Ryhdy sitä valloittamaan ja ota hänen maansa omaksesi.'

32 Niin Siihon ja kaikki hänen sotaväkensä lähti

dig, när de höra berättas om dig.»

26 Och jag skickade sändebud från Kedemots öken till Sihon, konungen i Hesbon, med fridsam hälsning och lät säga:

27 »Låt mig tåga genom ditt land. Raka vägen skall gå, utan att vika av vare sig till höger eller till vänster.

28 Mat att äta må du låta mig köpa för penningar; jag begär allenast att få tåga vägen fram härigenom

29 -- detsamma som tillstaddes mig av Esaus barn, Seirs inbyggare, och av moabiterna, Ars inbyggare -- så att jag kan gå över Jordan in i det land som HERREN, vår Gud, vill giva oss.»
30 Men Sihon, konungen i Hesbon, ville icke låta oss tåga genom sitt land, ty HERREN, din Gud, förhärdade hans sinne och förstockade hans hjärta, för att han skulle giva honom i din hand, såsom ock nu har skett.
31 Och Herren sade till mig: »Se, jag begynner nu att giva Sihon och hans land i ditt våld. Begynn alltså du nu att intaga det, så att du får hans land till besittning.»

32 Och Sihon drog med allt sitt folk ut till strid mot oss,

then will they quake, and writhe in pain because of thee.
26 So I sent messengers out of the desert of Kademoth, unto Sihon, king of Heshbon,—with words of peace, saying:

27 I would pass along through thy land, by the road, by the road, will I go,––I will not turn aside, to the right hand or to the left:
28 Food for silver, shalt thou sell me, so will I eat, and, water for silver, shalt thou let me have, so will I drink,—only I would pass through on my feet; —
29 as the sons of Esau, who are dwelling in Seir, did to me, and the Moabites, who are dwelling in Ar,—until that I pass over the Jordan, into the land which, Yahweh our God, is giving unto us.

30 But Sihon king of Heshbon, was not willing, to let us pass along through it,—for Yahweh thy God had suffered him to make his spirit harsh, and his heart bold, that he might give him into thy hand—(as [appeareth] this day).
31 Then said Yahweh unto me, See! I have begun to deliver up before thee, Sihon and his land,—begin, take possession, that thou mayest make a possession of his land.
32 So then Sihon came out to meet us, he, and all his

Jahaaseen taistelemaan meitä vastaan.
33 Mutta Herra, meidän Jumalamme, antoi hänet meidän valtaamme, ja me voitimme hänet ja hänen poikansa ja kaiken hänen sotaväkensä.
34 Ja me valloitimme silloin kaikki hänen kaupunkinsa ja vihimme tuhon omiksi jokaisessa kaupungissa miehet, naiset ja lapset, päästämättä pakoon ainoatakaan.
35 Ainoastaan karjan me ryöstimme itsellemme ynnä saaliin valloittamistamme kaupungeista.
36 Aroerista, joka on Arnon-joen rannalla, ja jokilaaksossa olevasta kaupungista Gileadiin saakka ei ollut ainoatakaan kaupunkia, joka olisi ollut meille liian korkealla; Herra, meidän Jumalamme, antoi kaikki meidän valtaamme.
37 Ainoastaan ammonilaisten maahan sinä et astunut, et mihinkään, mikä on Jabbok-joen varrella, et vuoriston kaupunkeihin etkä mihinkään muuhun, josta Herra, meidän Jumalamme, oli niin määrännyt.

till Jahas.

33 Men HERREN, vår Gud, gav honom i vårt våld, och vi slogo honom jämte hans söner och allt hans folk.

34 Och vi intogo då alla hans städer och gåvo hela den manliga stadsbefolkningen till spillo, så ock kvinnor och barn; vi läto ingen slippa undan.

35 Allenast boskapen togo vi såsom byte, jämte rovet från de städer vi intogo.

36 Från Aroer, vid bäcken Arnons strand, och från staden i dalen ända till Gilead fanns ingen stad vars murar voro för höga för oss; allasammans gav HERREN, vår Gud, i vårt våld.

37 Men Ammons barns land lät du vara, hela landsträckan utefter bäcken Jabbok, och städerna i bergsbygden, och allt övrigt varom HERREN, vår Gud, hade så bjudit.

people, to give battle at Jahaz.
33 And Yahweh our God delivered him up before us,—and we smote him, and his sons, and all his people.

34 And we captured all his cities, at that time, and devoted to destruction every city of males, with the women, and the little ones,—we left not remaining a survivor:
35 only, the cattle, made we our prey,—and the spoil of the cities which we captured.

36 From Aroer, which is on the edge of the ravine of Arnon, and the city that is in the ravine, even as far as Gilead, there was not a fortress that proved too high for us,—the whole, did Yahweh our God deliver up before us.
37 Only, unto the land of the sons of Ammon, didst thou not come near,—all the side of the Jabbok ravine, nor the cities of the hill country, nor any which Yahweh our God had forbidden to us.

3 luku

1 Sitten me käännyimme toisaalle ja kuljimme Baasanin tietä. Silloin lähti Oog, Baasanin kuningas, hän ja kaikki hänen sotaväkensä, Edreihin

1 Sedan vände vi oss åt annat håll och drogo upp åt Basan till. Och Og, konungen i Basan, drog med allt sitt folk ut i strid mot oss, till Edrei.

1 Then turned we, and went up, the way of Bashan; and Og king of Bashan, came out, to meet us, he, and all his people, to give battle at Edrei.

taistelemaan meitä vastaan.

2 Mutta Herra sanoi minulle: 'Älä pelkää häntä, sillä minä annan sinun käsiisi hänet ja kaiken hänen kansansa ja hänen maansa. Tee hänelle, niinkuin teit Siihonille, amorilaisten kuninkaalle, joka asui Hesbonissa.'

2 Men HERREN sade till mig: »Frukta icke för honom, ty i din hand har jag givit honom och allt hans folk och honom på samma sätt som du gjorde med Sihon, amoréernas konung, som bodde i Hesbon.»

2 And Yahweh said unto me: Do not fear him, for, into thy hand, have I delivered him, and all his people, and his land,—so then thou shalt do unto him, as thou didst unto Sihon king of the Amorites, who was dwelling in Heshbon.

3 Ja niin Herra, meidän Jumalamme, antoi meidän käsiimme myöskin Oogin, Baasanin kuninkaan, ja kaiken hänen sotaväkensä, ja me voitimme hänet, päästämättä pakoon ainoatakaan.

3 Så gav HERREN, vår GUD, i vår hand också Og, konungen i Basan, och allt hans folk, och vi slogo honom och läto ingen av dem slippa undan.

3 Then did Yahweh our God deliver into our hand, Og also, king of Bashan, and all his people,—so we smote him, until there was not left remaining to him a survivor.

4 Ja me valloitimme silloin kaikki hänen kaupunkinsa - ei ollut ainoatakaan kaupunkia, jota emme olisi heiltä ottaneet - kuusikymmentä kaupunkia, koko Argobin seudun, Oogin valtakunnan Baasanissa,

4 Och vi intogo då alla hans städer, ingen stad fanns, som vi icke togo ifrån dem: sextio städer, hela landsträckan Argob, Ogs rike i Basan.

4 And we captured all his cities, at that time, there was no fortress which we took not from them,—sixty cities, all the region of Argob, the kingdom of Og in Bashan.

5 kaikki nämä kaupungit korkeilla muureilla, porteilla ja salvoilla varustettuja, ja sen lisäksi vielä suuren joukon linnoittamattomia pikkukaupunkeja.

5 Alla dessa städer voro befästa med höga murar, med portar och bommar. Därtill kom en stor mängd småstäder.

5 All these, were fortified cities, each with a high wall, folding gates and a bar,—besides country towns exceeding many.

6 Ja me vihimme ne tuhon omiksi, niinkuin olimme tehneet Siihonille, Hesbonin kuninkaalle; me vihimme tuhon omiksi jokaisessa kaupungissa miehet, naiset ja lapset.

6 Och vi gåvo dem till spillo, likasom vi hade gjort med Sihon, konungen i Hesbon; hela den manliga stadsbefolkningen gåvo vi till spillo, så ock kvinnor och barn.

6 And we devoted them to destruction, [doing unto them] as we did unto Sihon king of Heshbon,—devoting to destruction every city of males, the women, and the little ones.

7 Mutta kaiken karjan ynnä saaliin kaupungeista me ryöstimme itsellemme.

7 Men all boskapen och rovet från städerna togo vi såsom byte.

7 But, all the cattle, and the spoil of the cities, made we our, prey.

8 Niin me otimme silloin kahdelta amorilaisten kuninkaalta, jotka hallitsivat

8 Från amoréernas två konungar, som härskade på andra sidan Jordan, togo vi

8 Thus did we, at that time, take the land out of the hand of the two kings of the

tuolla puolella Jordanin, heidän maansa Arnon-joesta aina Hermonin vuoreen asti -

alltså då deras land, från bäcken Arnon ända till berget Hermon

Amorites (which was over the Jordan), —from the ravine of Arnon as far as Mount Hermon.

9 siidonilaiset kutsuvat Hermonia Sirjoniksi, mutta amorilaiset kutsuvat sitä Seniriksi -

9 -- vilket av sidonierna kallas för Sirjon, men av amoréerna kallas för Senir --

9 Sidonians, call Hermon, Sirion,—but, the Amorites, call it Senir.

10 kaikki ylätasangon kaupungit ja koko Gileadin ja koko Baasanin aina Salkaan ja Edreihin, Baasanissa oleviin Oogin valtakunnan kaupunkeihin, saakka.

10 alla städerna på slätten och hela Gilead och hela Basan, ända till Salka och Edrei, städerna i Ogs rike, i Basan.

10 All the cities of the table–land, and all Gilead, and all Bashan,—unto Salecah, and Edrei,—cities of the kingdom of Og, in Bashan.

11 Sillä Baasanin kuningas Oog oli yksin enää jäljellä viimeisistä refalaisista. Hänen basaltista tehty ruumisarkkunsa on vieläkin ammonilaisten kaupungissa Rabbassa; se on yhdeksää kyynärää pitkä ja neljää kyynärää leveä, mitattuna tavallisella kyynärämitalla.

11 Ty Og, konungen i Basan, var den ende som fanns kvar av de sista rafaéerna; hans gravkista, gjord av basalt, finnes, såsom känt är, i Rabba i Ammons barns land; den är nio alnar lång och fyra alnar bred, alnen beräknad efter längden av en mans underarm.

11 For, only Og, king of Bashan, was left remaining of the remnant of the giants, lo! his bedstead, was a bedstead of iron, is not, the same, in Rabbath, of the sons of Ammon? nine cubits, the length thereof, and, four cubits, the breadth thereof, by the fore–arm of a man.

12 Kun me silloin olimme ottaneet omaksemme tämän maan, annoin minä sen osan siitä, joka alkaa Aroerista, Arnon-joen varrelta, sekä puolet Gileadin vuoristoa kaupunkeineen ruubenilaisille ja gaadilaisille.

12 När vi då hade intagit detta land, gav jag den del därav, som sträcker sig från Aroer vid bäcken Arnon, samt hälften av Gileads bergsbygd med dess städer åt rubeniterna och gaditerna.

12 And, this land, took we in possession at that time,—from Aroer which is by the ravine of Arnon, and half the hill–country of Gilead and the cities thereof, gave I unto the Reubenites, and unto the Gadites;

13 Loput Gileadista ja koko Baasanin, Oogin valtakunnan, minä annoin toiselle puolelle Manassen sukukuntaa, koko Argobin seudun; koko tätä Baasania kutsutaan refalaisten maaksi.

13 Återstoden av Gilead och hela Basan, Ogs rike, gav jag åt ena hälften av Manasse stam, hela landsträckan Argob, hela Basan; detta kallas rafaéernas land.

13 but, the remainder of Gilead, and all Bashan, the kingdom of Og, gave I unto the half tribe of Manasseh,—all the region of the Argob, with all Bashan. The same, is called, A land of giants.

14 Jaair, Manassen poika, valtasi koko Argobin

14 Jair, Manasses son, fick hela landsträckan Argob,

14 Jair, son of Manasseh, took all the region of Argob,

seudun aina gesurilaisten ja maakatilaisten alueeseen saakka, ja hän kutsui nämä seudut, se on Baasanin, oman nimensä mukaan Jaairin leirikyliksi, niinkuin niitä kutsutaan vielä tänäkin päivänä.

ända till gesuréernas och maakatéernas område, och efter sitt eget namn kallade han landet -- nämligen Basan -- för Jairs byar, såsom det heter ännu i dag.

as far as the boundary of the Geshurites, and the Maachathites,—and called them, after his own name, The Bashan of Havvoth–jair unto this day.

15 Ja Maakirille minä annoin Gileadin.

15 Och åt Makir gav jag Gilead.

15 And, unto Machir, gave I Gilead;

16 Ja ruubenilaisille ja gaadilaisille minä annoin maan Gileadista aina Arnon-jokeen, jokilaakson keskikohtaan saakka, joka on rajana, ja Jabbok-jokeen saakka, joka on ammonilaisten rajana;

16 Och åt rubeniterna och gaditerna gav jag landet från Gilead ända till Arnons dal, till dalens mitt -- den utgjorde gränsen -- och till bäcken Jabbok, som är Ammons barns gräns,

16 And, unto the Reubenites and unto the Gadites, gave I—from Gilead, even as far as the ravine of Arnon, the middle of the ravine, and boundary,—even as far as the Jabbok ravine, the boundary of the sons of Ammon;

17 niin myös Aromaan, Jordan rajana, Kinneretistä aina Aromaan mereen, Suolamereen, saakka, Pisgan rinteiden juurelle, itään päin.

17 vidare Hedmarken med Jordan, som utgör gränsen, från Kinneret ända till Pisgas sluttningar, på östra sidan.

17 the Waste Plain also, and the Jordan and boundary,—from Chinnereth, even as far as the sea of the Waste Plain, the Salt Sea, under the slopes of Pisgah, on the east.

18 Ja silloin minä käskin teitä ja sanoin: 'Herra, teidän Jumalanne, on antanut teille tämän maan omaksenne. Mutta te, kaikki sotakuntoiset miehet, lähtekää asestettuina veljienne, israelilaisten, etunenässä.

18 Och jag bjöd eder på den tiden och sade: »HERREN, eder Gud, har givit eder detta land till besittning. Men nu skolen alla I som ären stridbara män draga väpnade åstad i spetsen för edra bröder, Israels barn.

18 So I commanded you, at that time, saying,—Yahweh your God, hath given unto you this land to possess it, armed, shall ye pass over before your brethren the sons of Israel, all the sons of valour.

19 Ainoastaan vaimonne, lapsenne ja karjanne - sillä minä tiedän teillä olevan paljon karjaa - jääköot kaupunkeihinne, jotka minä olen teille antanut,

19 Allenast edra hustrur och barn och eder boskap -- jag vet ju att I haven mycken boskap -- må stanna kvar i de städer som jag har givit eder,

19 Only, your wives and your little ones and your cattle—I know that ye have, much cattle—shall abide in your cities, which I have given unto you;

20 kunnes Herra suo veljienne, samoinkuin teidänkin, päästä rauhaan, kun hekin ovat ottaneet omaksensa sen maan,

20 till dess att HERREN har låtit edra bröder komma till ro, såväl som eder, när också de hava tagit i besittning det land som

20 until that Yahweh shall give rest unto your brethren, as well as you, so shall, they too, possess the land which, Yahweh your God, is

jonka Herra, teidän Jumalanne, antaa teille Jordanin tuolta puolelta; sitten saatte palata takaisin, kukin omistamallensa maalle, jonka minä olen teille antanut.'

HERREN, eder Gud, vill giva dem på andra sidan Jordan; sedan mån I vända tillbaka till de besittningar jag har givit eder, var och en till sin besittning.»

giving unto them, over the Jordan,—then shall ye return, every man unto his possession, which I have given unto you.

21 Ja silloin minä käskin Joosuaa ja sanoin: 'Sinä olet omin silmin nähnyt kaiken, mitä Herra, teidän Jumalanne, on tehnyt näille kahdelle kuninkaalle. Samalla tavalla Herra on tekevä kaikille valtakunnille, joihin sinä menet.

21 Och jag bjöd Josua på den tiden och sade: »Du har med egna ögon sett allt vad HERREN, eder Gud, har gjort med dessa två konungar. På samma sätt skall HERREN göra med alla riken där du drager fram.

21 Joshua also, commanded I, at that time, saying,—Thine, are the eyes, that have seen all that Yahweh your God hath done unto these two kings, thus, will Yahweh do unto all the kingdoms, whereunto, thou, art passing over:

22 Älkää niitä peljätkö, sillä Herra, teidän Jumalanne, sotii itse teidän puolestanne.'

22 Frukten icke för dem, ty HERREN, eder Gud, skall själv strida för eder.»

22 ye shall not fear them,—for, Yahweh your God, he, it is that is fighting for you.

23 Ja silloin minä anoin Herralta armoa sanoen:

23 Och på den tiden bad jag till HERREN och sade:

23 Then sought I Yahweh, at that time, for a favour, saying:

24 'Herra, Herra, sinä olet alkanut näyttää palvelijallesi valtasuuruuttasi ja väkevää kättäsi; sillä kuka on se jumala taivaassa tai maassa, joka voi tehdä sellaisia töitä ja niin voimallisia tekoja kuin sinä?

24 »Herre, HERRE, du har begynt att låta sin tjänare se din storhet och din starka hand; ty vilken är den gud i himmelen eller på jorden, som kan göra sådana verk och sådana väldiga gärningar som du?

24 My Lord Yahweh, thou thyself, hast begun to shew thy servant thy greatness, and thy firm hand,—as to which, what GOD is there, in the heavens or in the earth, that can do according to thy doings, and according to thy mighty deeds?

25 Niin salli minun nyt mennä katsomaan sitä hyvää maata, joka on tuolla puolella Jordanin, tuota ihanaa vuoristoa ja Libanonia.'

25 Så låt mig nu få gå ditöver och se det goda landet på andra sidan Jordan, det goda berglandet där och Libanon.»

25 Let me pass over, I pray thee, that I may see the good land that is over the Jordan,—this good mountain, and the Lebanon.

26 Mutta Herra oli julmistunut minuun teidän tähtenne eikä kuullut minua, vaan sanoi minulle: 'Riittää! Älä puhu minulle enempää tästä asiasta.

26 Men HERREN hade blivit förgrymmad på mig för eder skull och ville icke höra mig, utan sade till mig: »Låt det vara nog; tala icke vidare till mig om denna sak.

26 But Yahweh had been provoked, with me, for your sakes, and hearkened not unto me,—and Yahweh said, unto me, Enough for thee! do not add a word unto me further, in this matter.

27 Nouse Pisgan huipulle ja kohota katseesi länteen ja pohjoiseen, etelään ja itään ja katsele silmilläsi; sillä tämän Jordanin yli sinä et mene.

27 Stig nu upp på toppen av Pisga, och lyft upp dina ögon mot väster och norr och söder och öster, och se med dina ögon; ty över denna Jordan skall du icke komma.

27 Ascend the top of the Pisgah, and lift up thine eyes—westward, and northward, and southward and eastward—and see with thine own eyes,—for thou shalt not pass over this Jordan.

28 Ja anna määräyksiä Joosualle, vahvista ja rohkaise häntä. Sillä hän menee sinne tämän kansan edellä, ja hän jakaa heille perinnöksi sen maan, jonka sinä näet.'

28 Och insätt Josua i hans ämbete, och styrk honom att vara frimodig och oförfärad; ty det är han som skall gå ditöver i spetsen för detta folk, och det är han som skall utskifta åt dem såsom arv det land du ser.»

28 But command thou Joshua, and confirm him and embolden him,—for, he, shall pass over before this people, and, he, shall cause them to inherit the land, which thou shalt see.

29 Ja me jäimme laaksoon, vastapäätä Beet-Peoria.

29 Och så stannade vi i dalen mitt emot Bet-Peor.

29 So we abode in the valley, over against Beth–peor.

4 luku

1 Ja nyt, Israel, kuule ne käskyt ja säädökset, jotka minä teille opetan, että seuraisitte niitä, eläisitte ja ottaisitte omaksenne sen maan, jonka Herra, teidän isienne Jumala, teille antaa.

1 Och nu, Israel, hör de stadgar och rätter som jag vill lära eder, för att I mån göra efter dem, på det att I mån leva och komma in i och taga i besittning det land som HERREN, edra fäders Gud, vill giva eder.

1 Now, therefore, O Israel, hearken thou unto the statutes, and unto the regulations, which, I, am teaching you, to do [them], ––to the end ye may live, and enter, and possess the land, which, Yahweh, the God of your fathers, is giving unto you.

2 Älkää lisätkö mitään siihen, mitä minä teille määrään, älkääkä ottako siitä mitään pois, vaan noudattakaa Herran, teidän Jumalanne, käskyjä, jotka minä teille annan.

2 I skolen icke lägga något till det som jag bjuder eder, och I skolen icke taga något därifrån; I skolen hålla HERRENS, eder Guds, bud, som jag giver eder.

2 Ye shall not add unto the word which, I, am commanding you, neither shall ye take away therefrom,—that ye may keep the commandments of Yahweh your God, which, I, am commanding you.

3 Te olette omin silmin nähneet, mitä Herra teki Baal-Peorin asiassa, kuinka Herra, sinun Jumalasi, hävitti sinun keskuudestasi jokaisen, joka lähti

3 I haven med egna ögon sett vad HERREN har gjort i fråga om Baal-Peor, huru HERREN, din Gud, utrotade ur ditt folk var man som följde efter Baal-Peor.

3 Yours are the eyes, that have seen what Yahweh did in Baal–peor, for, every man who went after Baal–peor, did Yahweh thy God destroy, out of thy midst;

kulkemaan Baal-Peorin perässä.

4 Mutta te, jotka riipuitte kiinni Herrassa, teidän Jumalassanne, te kaikki olette elossa vielä tänä päivänä.

4 Men I som höllen eder till HERREN, eder Gud, I leven alla ännu i dag.

4 but, ye who kept on cleaving unto Yahweh your God, alive, are ye all, today.

5 Katso, minä olen opettanut teille käskyt ja säädökset, niinkuin Herra, minun Jumalani, on minua käskenyt, että seuraisitte niitä siinä maassa, jota te menette ottamaan omaksenne.

5 Se, jag har lärt eder stadgar och rätter såsom HERREN, min Gud, har bjudit mig, på det att I mån göra efter dem i det land dit I nu kommen, för att taga det i besittning.

5 See! I have taught you statutes, and regulations, as Yahweh my God commanded me,—that ye should do so, in the midst of the land whereinto ye are entering to possess it.

6 Noudattakaa ja seuratkaa niitä, sillä se on oleva teidän viisautenne ja ymmärryksenne kansojen silmissä. Kun he kuulevat kaikki nämä käskyt, sanovat he: 'Totisesti, viisas ja ymmärtäväinen kansa on tämä suuri kansa.'

6 I skolen hålla dem och göra efter dem, ty det skall tillräknas eder såsom vishet och förstånd av andra folk. När de få höra alla dessa stadgar, skola säga: »I sanning, ett vist och förståndigt folk är detta stora folk.»

6 Therefore shall ye observe, and do [them], for, that, will be your wisdom, and discernment, in the eyes of the peoples,—who will hear all these statutes, and will say—Nevertheless, a people wise and discerning, is this great nation.

7 Sillä onko toista suurta kansaa, jonka jumalat ovat sitä niin lähellä, kuin Herra, meidän Jumalamme, on lähellä meitä, niin usein kuin me häntä rukoilemme?

7 Ty vilket annat stort folk finnes, vars gudar äro det så nära som HERREN, vår Gud, är oss, så ofta vi åkalla honom?

7 For what great nation is there which hath gods nigh unto it,—like Yahweh our God, whensoever we have cried out unto him.

8 Ja onko toista suurta kansaa, jolla on niin vanhurskaat käskyt ja säädökset, kuin on koko tämä laki, jonka minä tänä päivänä teille annan?

8 Och vilket annat stort folk finnes, som har stadgar och rätter så rättfärdiga som hela denna lag, vilken jag i dag förelägger eder?

8 Or what great nation which hath righteous statutes and regulations, like all this law, which, I, am setting before you, today?

9 Ole vain varuillasi ja ota itsestäsi tarkka vaari, ettet unhota, mitä omin silmin olet nähnyt, ja ettei se lähde sinun sydämestäsi koko elinaikanasi, vaan että ilmoitat sen lapsillesi ja lastesi lapsille:

9 Allenast tag dig till vara och akta dig väl, så att du icke förgäter vad dina ögon sågo, och icke låter vika ifrån ditt hjärta i all dina livsdagar, utan kungör det för dina barn och dina barnbarn:

9 Only take thou heed to thyself, and keep thy soul diligently, so that thou forget not the things which thine own eyes have seen, and so that they go not out of thy heart, all the days of thy life,—but thou shalt make them known unto thy sons, and unto thy sons' sons:—

10 mitä tapahtui sinä päivänä, jona seisoit Herran, sinun Jumalasi, edessä Hoorebilla, kun Herra sanoi minulle: 'Kokoa kansa, niin minä julistan heille sanani, että he oppisivat pelkäämään minua, niin kauan kuin elävät maan päällä, ja opettaisivat lapsensakin siihen.'

10 vad som skedde den dag då du stod inför HERREN, din Gud, vid Horeb, då HERREN sade till mig: »Församla folket till mig, för att jag må låta dem höra mina ord; må de så lära sig att frukta mig, så länge de leva på jorden, och de lära sina barn detsamma.»

10 What day thou didst stand before Yahweh thy God, in Horeb, when Yahweh said unto me, Gather unto me the people, that I may let them hear my words,—which they must learn, that they may revere me, all the days which they, are living upon the soil, their children also, must they teach.

11 Ja te astuitte esille ja jäitte seisomaan vuoren juurelle, ja vuori paloi tulena, joka loimusi sisimpään taivaaseen asti pimeyden ja synkkien pilvien keskellä.

11 Och I trädden fram och blevo stående nedanför berget; och berget brann i eld ända upp till himmelen, och där var mörker, moln och töcken.

11 So ye drew near and stood, under the mountain. Now, the mountain, was burning with fire, up to the midst of the heavens,—darkness, cloud, and thick gloom.

12 Ja Herra puhui teille tulen keskeltä. Sanat te kuulitte, mutta ette nähneet hänen muotoansa, kuulitte vain äänen.

12 Och HERREN talade till eder ur elden orden hörden I, men I sågen ingen gestalt, I hörden allenast en röst.

12 Then spake Yahweh unto you, out of the midst of the fire,—a voice of words, ye, were hearing, no form, were ye seeing, [there was], only a voice.

13 Ja hän ilmoitti teille liittonsa, jonka hän käski teidän pitää, nimittäin ne kymmenen käskysanaa; ja hän kirjoitti ne kahteen kivitauluun.

13 Och han förkunnade eder sitt förbund, som han bjöd eder att hålla nämligen de tio orden; och han skrev dem på två stentavlor.

13 Then declared he unto you his covenant, which he commanded you to do, the ten words,—and wrote them upon two tables of stone.

14 Ja minun Herra silloin käski opettaa teille käskyt ja säädökset, että te seuraisitte niitä siinä maassa, jota te menette ottamaan omaksenne.

14 Och mig bjöd HERREN då att jag skulle lära eder stadgar och rätter, för att I skullen göra efter dem i det land dit I nu dragen, till att taga det i besittning.

14 And, unto me, gave Yahweh command, at that time, to teach you, statutes and regulations,—that ye should do them, in the land whereinto ye, are passing over, to possess it.

15 Ottakaa siis itsestänne tarkka vaari - sillä te ette sinä päivänä, jona Herra puhui teille tulen keskeltä Hoorebilla, nähneet hänestä minkäänkaltaista muotoa -

15 Och eftersom I icke sågen någon gestalt den dag då HERREN talade till eder på Horeb ur elden, därför mån I nu noga hava akt på eder själva.

15 Ye must take diligent heed, therefore, unto your own souls,—for ye saw no manner of form, on the day Yahweh spake unto you in Horeb, out of the midst of the fire;

16 ettette menettele

16 så att I icke tagen eder

16 lest ye should break

kelvottomasti ettekä tee itsellenne jumalankuvaa, ette minkään muotoista patsasta, ette miehen tai naisen kuvaa,

17 ette maan päällä liikkuvan nelijalkaisen eläimen kuvaa, ette taivaan alla lentävän siivekkään linnun kuvaa,

18 ette maassa matelevaisen kuvaa ettekä vesissä maan alla olevan kalan kuvaa;

19 ja ettet, kun nostat silmäsi taivasta kohti ja katselet aurinkoa ja kuuta ja tähtiä, kaikkea taivaan joukkoa, anna vietellä itseäsi kumartamaan ja palvelemaan niitä, sillä Herra, sinun Jumalasi, on jakanut ne kaikille muille kansoille koko taivaan alla.

20 Onhan Herra ottanut teidät ja vienyt pois rautapätsistä, Egyptistä, että teistä tulisi hänen perintökansansa, niinkuin nyt on tapahtunut.

21 Mutta Herra vihastui minuun teidän tähtenne ja vannoi, etten minä saa mennä Jordanin yli enkä tulla siihen hyvään maahan, jonka Herra, sinun Jumalasi, antaa sinulle perintöosaksi,

22 vaan että minä kuolen tässä maassa enkä mene

till, vad fördärvligt är, genom att göra eder någon beläte, något slags avgudabild, något bild av man eller av kvinna.

17 eller någon bild av något fyrfotadjur eller av någon bevingad fågel som flyger under himmelen,

18 eller av något kräldjur på marken eller av någon fisk i vattnet under jorden.

19 Och när du lyfter dina ögon upp till himmelen och ser solen, månen och stjärnorna, himmelens hela härskara, då må du icke heller låta förföra dig att tillbedja dem och tjäna dem; ty HERREN, din Gud, har givit dem åt alla folk under hela himmelen till deras del.

20 Men eder har HERREN tagit, och han har fört eder ut ur smältugnen, ur Egypten, för att I skullen bliva hans arvfolk, såsom nu har skett.

21 Och HERREN vredgades på mig för eder skull, och svor att jag icke skulle få gå över Jordan och komma in i de goda land som HERREN, din Gud, vill giva dig till arvedel.

22 Ty jag skall dö i detta land och icke gå över

faith, and make you an image, a form of any likeness,—a model of male or female;

17 a model of any beast, that is in the earth,—a model of any winged bird, that flieth in the heavens;

18 a model of any thing that creepeth on the ground,—a model of any fish that is in the waters beneath the earth;

19 or lest thou shouldest lift up thine eyes towards the heavens, and see the sun, and the moon, and the stars—all the host of the heavens, and shouldest be seduced, and shouldest bow thyself down to them, and he led to serve them,—the which Yahweh thy God hath assigned unto all the peoples under all the heavens;

20 whereas, you, hath Yahweh taken, and brought you forth out of a smelting-pot of iron, out of Egypt,—that ye might become his own inherited people, as at this day.

21 But, Yahweh, shewed himself angry with me, for your sakes,—and sware, that I should not pass over the Jordan, and that I should not enter into the good land, which, Yahweh thy God, is giving unto thee, as an inheritance;

22 for, I, am about to die in this land, I, am not, to pass

Jordanin yli. Mutta te menette sen yli ja otatte tuon hyvän maan omaksenne.

23 Niin varokaa, ettette unhota Herran, teidän Jumalanne, liittoa, jonka hän on tehnyt teidän kanssanne, ettekä tee itsellenne jumalankuvaa, mitään sen muotoista kuvaa, jota Herra, sinun Jumalasi, on kieltänyt sinua tekemästä.

24 Sillä Herra, sinun Jumalasi, on kuluttava tuli, kiivas Jumala.

25 Kun sitten sinulle on syntynyt lapsia ja lasten lapsia ja te olette vanhentuneet maassa, ja jos te silloin menettelette kelvottomasti ja teette itsellenne jumalankuvan, minkämuotoisen kuvan hyvänsä, ja siten teette sitä, mikä on pahaa Herran, sinun Jumalasi, silmissä, ja vihoitatte hänet,

26 niin minä otan tänä päivänä taivaan ja maan todistajiksi teitä vastaan, että teidät äkkiä hävitetään siitä maasta, johon te menette Jordanin yli ottamaan sen omaksenne; te ette saa kauan elää siellä, vaan teidät tuhotaan kokonaan.

27 Ja Herra hajottaa teidät kansojen sekaan, ja ainoastaan vähäinen joukko teitä on jäävä niiden pakanakansojen keskelle, joiden tykö Herra teidät

Jordan, men I skolen gå över den och taga detta goda land i besittning.

23 Tagen eder då till vara för att förgäta det förbund som HERREN, eder Gud, har slutit med eder, därigenom att I, alldeles emot HERRENS, eder Guds, bud, gören eder något beläte, något slags bild.

24 Ty, HERREN, din Gud, är en förtärande eld, en nitälskande Gud.

25 Om nu så sker, när du har fått barn och barnbarn och I haven blivit gamla i landet, att I tagen eder till, vad fördärvligt är, genom att göra eder något beläte, något slags bild, så att I gören vad som är ont i HERRENS, din Guds, ögon och därmed förtörnen honom,

26 då tager jag i dag himmel och jord till vittnen mot eder, att I med hast skolen förgås och utrotas ur det land dit I nu gån över Jordan, för att taga det i besittning; I skolen då icke längre leva där, utan skolen förvisso förgöras.

27 Och HERREN skall förströ eder bland folken, och allenast en ringa hop av eder skall bliva kvar bland de folk till vilka HERREN skall föra eder.

over the Jordan,—but, ye, are to pass over, and possess this good land.

23 Take heed to yourselves, lest ye forget the covenant of Yahweh your God, which he hath solemnised with you,—and so make for yourselves an image, the form of anything, the which Yahweh thy God hath forbidden thee;

24 seeing that, as for Yahweh thy God, a consuming fire, he is,—a jealous GOD.

25 When thou shalt beget sons, and sons' sons, and become careless in the land, and break faith, and make an image, the form of any thing, and shalt do the thing that is wicked in the eyes of Yahweh thy God, provoking him to anger,

26 I take both the heavens and the earth to witness against you, today, that ye shall, perish, speedily from off the land which ye, are passing over the Jordan to possess,—ye shall not prolong your days thereupon; for, ye shall surely be laid waste;

27 and Yahweh will scatter you among the peoples,—and ye shall have left remaining of you, men easily counted, among the nations whither Yahweh will drive

kuljettaa.
28 Ja siellä te palvelette jumalia, jotka ovat ihmiskätten tekoa, puuta ja kiveä, jotka eivät näe eivätkä kuule, eivät syö eivätkä hajua tunne.
29 Mutta sitten sinä siellä etsit Herraa, sinun Jumalaasi, ja sinä löydät hänet, kun kysyt häntä kaikesta sydämestäsi ja kaikesta sielustasi.
30 Kun olet ahdistuksessa ja kaikki tämä kohtaa sinua aikojen lopussa, niin sinä palajat Herran, sinun Jumalasi, tykö ja kuulet hänen ääntänsä.
31 Sillä Herra, sinun Jumalasi, on laupias Jumala. Hän ei jätä sinua eikä hukuta sinua; hän ei unhota sinun isiesi kanssa tekemäänsä liittoa, jonka hän on heille valalla vahvistanut.
32 Sillä kysy menneiltä ajoilta, jotka ovat olleet ennen sinua, alkaen siitä päivästä, jona Jumala loi ihmiset maan päälle, kysy taivaan äärestä toiseen: onko koskaan mitään näin suurta tapahtunut, tai onko mitään tällaista ikinä kuultu?

33 Onko mikään kansa kuullut Jumalan äänen puhuvan tulen keskeltä, niinkuin sinä olet kuullut, ja kuitenkin jäänyt elämään?
34 Tahi onko mikään jumala koettanut mennä ottamaan itsellensä kansaa

28 Och där skolen I tjäna gudar, gjorda av människohänder, gudar av trä och sten, som varken se eller höra eller äta eller lukta.
29 Men när I där söken HERREN, din Gud, då skall du finna honom, om du frågar efter honom av allt ditt hjärta och av all din själ.

30 När du är i nöd och allt detta vederfares dig, i kommande dagar, då skall du vända åter till HERREN, din Gud, och höra hans röst.

31 Ty HERREN, din Gud, är en barmhärtig Gud. Han skall icke förgäta eller fördärva dig; han skall icke förgäta det förbund han har ingått med dina fäder och med ed bekräftat.

32 Ty fråga framfarna tider, dem som hava varit före dig, från den dag då Gud skapade människor på jorden, fråga ifrån himmelens ena ända till den andra om någonsin något så stort som detta har skett, eller om man har hört talas om något som är detta likt,

33 om något folk har hört Guds röst tala ur elden, såsom du har hört, och dock har blivit vid liv,

34 eller om någon gud har försökt att komma och hämta ett folk åt sig ut från

you;
28 and ye will serve, there, gods made by the hands of man,—wood or stone, which neither see, nor hear, nor eat, nor smell.

29 If thou shalt seek from thence, Yahweh thy God, then shalt thou find him,—when thou shalt search after him with all thy heart, and with all thy soul.
30 In thy distress, when all these things, have found thee out—in the afterpart of the days, thou wilt return unto Yahweh thy God, and wilt hearken to his voice.
31 For, a GOD of compassion, is Yahweh thy God, he will not forsake thee, neither will he destroy thee,—nor forget the covenant of thy fathers which he sware unto them.

32 For ask, I pray you, of the former days which were before thee, even from the day when God created man upon the earth, yea from one end of the heavens, even to the other end of the heavens,—whether aught was ever brought to pass, like this great thing, or was ever heard of like it:
33 Did a people ever hear the voice of a god speaking out of the midst of fire, as, thou, didst hear, and yet live?
34 Or did a god ever make trial of entering in, to take unto him a nation, out of

toisen kansan keskuudesta koettelemuksilla, tunnusteoilla ja ihmeillä, sodalla, väkevällä kädellä ja ojennetulla käsivarrella ja suurilla, peljättävillä teoilla, minkä kaiken Herra, teidän Jumalanne, on tehnyt teille Egyptissä, sinun silmiesi edessä?

ett annat folk, genom hemsökelser, tecken och under, genom krig, genom stark hand och uträckt arm, och genom stora, fruktansvärda gärningar, vilket allt HERREN, eder Guds, har gjort med eder i Egypten, inför dina ögon.

the midst of a nation, by provings, by signs and by wonders, and by fighting, and by a firm hand and by a stretched-out arm, and by great terrors,—according to all that Yahweh your God, did for you, in Egypt, before your eyes?

35 Sinun on annettu se nähdä, tietääksesi, että Herra on Jumala, eikä muuta jumalaa ole kuin hän.

35 Du har själv fått se det, för att du skulle veta att HERREN är Gud, och ingen annan än han.

35 Thou, wast allowed to see, that thou mightest know, that, Yahweh, he, is God, there is, none other than, he alone.

36 Taivaasta hän antoi sinun kuulla äänensä opettaaksensa sinua, ja maan päällä hän antoi sinun nähdä suuren tulensa, ja sinä kuulit hänen sanansa tulen keskeltä.

36 Från himmelen har han låtit dig höra sin röst för att undervisa dig, och på jorden har han låtit dig se sin stora eld, och du har hört hans ord ur elden.

36 Out of the heavens, he let thee hear his voice, to instruct thee,—and, upon the earth, he let thee see his great fire, and, his own words, thou didst hear, out of the midst of the fire.

37 Koska hän siis rakasti sinun isiäsi ja valitsi heidän jälkeläisensä itselleen ja itse suurella voimallaan vei sinut pois Egyptistä

37 Eftersom han nu älskade dina fäder och utvalde deras avkomlingar efter dem, och själv med sin stora kraft förde dig ut ur Egypten,

37 And, because that he loved thy fathers, therefore chose he his seed after him,—and brought thee forth, with his presence, with his great might, out of Egypt;

38 karkoittaen sinun tieltäsi kansoja, suurempia ja väkevämpiä kuin sinä, ja tuoden sinut heidän maahansa antaakseen sen sinulle perintöosaksi, niinkuin nyt on tapahtunut,

38 och fördrev för dig folk som voro större och mäktigare än du, och lät dig komma in i deras land och gav det åt dig till arvedel, såsom nu har skett,

38 to dispossess nations, greater and stronger than thou, from before thee,—to bring thee in, to give unto thee their land for an inheritance: As at this day.

39 niin tiedä siis tänä päivänä ja paina se sydämeesi, että Herra on Jumala ylhäällä taivaassa ja alhaalla maan päällä, eikä muuta jumalaa ole.

39 därför skall du i dag veta och lägga på hjärtat att HERREN är Gud, uppe i himmelen och nere på jorden, han och ingen annan;

39 So then thou must consider today, and bring it back to thy heart, that, Yahweh, he, is God, in the heavens above, and upon the earth beneath,—there is, none, other.

40 Noudata hänen säädöksiänsä ja käskyjänsä, jotka minä tänä päivänä

40 och du skall hålla hans stadgar och bud, som jag i dag giver dig, på det att det

40 So shalt thou keep his statutes and his commandments, which, I, am

sinulle annan, että sinä ja sinun lapsesi sinun jälkeesi menestyisitte ja että eläisit kauan siinä maassa, jonka Herra, sinun Jumalasi, antaa sinulle ainiaaksi.

må gå dig väl och dina barn efter dig, och på det att du må länge leva i det land som HERREN, din Gud, vill giva dig för all tid.

commanding thee, today, that it may go well with thee, and with thy sons, after thee,—and to the end thou mayest prolong [thy] days upon the soil, which, Yahweh thy God, is giving thee, all the days.

41 Silloin Mooses erotti kolme kaupunkia tuolta puolelta Jordanin, auringon nousun puolelta,

41 Vid denna tid avskilde Mose tre städer på andra sidan Jordan, på östra sidan,

41 Then, did Moses set apart three cities, over the Jordan,—towards the rising of the sun:

42 että niihin voisi paeta tappaja, joka on tappanut toisen tahtomattaan ja häntä ennestään vihaamatta; paetkoon hän johonkin näistä kaupungeista, niin hän saa elää.

42 till vilka en dråpare skulle kunna fly, om han hade dräpt någon utan vett och vilja, och utan att förut hava burit hat till honom; om han flydde till någon av dessa städer, skulle han få bliva vid liv.

42 that the manslayer might flee thither, who should slay his neighbour, unawares, he, not having hated him, aforetime,—and might flee unto one of these cities, and live:

43 Ne olivat: ruubenilaisille Beser erämaassa, ylätasangolla; gaadilaisille Raamot Gileadissa ja manasselaisille Goolan Baasanissa.

43 De voro: Beser i öknen på slättlandet för Rubens stam, Ramot i Gilead för Gads stam och Golan i Basan för Manasse stam.

43 namely Bezer, in the desert of the table-land, for the Reubenites,—and Ramoth in Gilead, for the Gadites, and Golan in Bashan, for the Manassites.

44 Tämä on se laki, jonka Mooses antoi israelilaisille,

44 Och detta är den lag som Mose förelade Israels barn,

44 This, then is the law which Moses set before the sons of Israel:

45 ja nämä ovat ne todistukset, käskyt ja oikeudet, jotka Mooses julisti israelilaisille, heidän lähdettyään Egyptistä,

45 dessa äro de vittnesbörd och stadgar och rätter som Mose föredrog för Israels barn, sedan de hade dragit ut ur Egypten,

45 These, are the testimonies, and the statutes, and the regulations,—which Moses spake unto the sons of Israel, when they came forth out of Egypt:

46 tuolla puolella Jordanin, laaksossa, vastapäätä Beet-Peoria, Siihonin, amorilaisten kuninkaan, maassa, hänen, joka asui Hesbonissa ja jonka Mooses ja israelilaiset voittivat, lähdettyänsä Egyptistä.

46 på andra sidan Jordan i dalen, mitt emot Bet-Peor, i Sihons land, amoréernas konungs, som bodde i Hesbon, och som Mose och Israels barn slogo, när de hade dragit ut ur Egypten.

46 over the Jordan, in the valley over against Beth-peor, in the land of Sihon king of the Amorites, who dwelt in Heshbon,—whom Moses and the sons of Israel smote, when they came forth out of Egypt:

47 Ja he ottivat omakseen hänen maansa ja Oogin,

47 Ty de intogo hans land och Ogs land, konungens i

47 so they took possession of his land, and the land of

Baasanin kuninkaan, maan, kahden amorilaisten kuninkaan maat, jotka ovat tuolla puolella Jordanin, auringon nousuun päin,
48 alkaen Aroerista, joka on Arnon-joen rannalla, aina Sirjonin vuoreen, se on Hermoniin, saakka,
49 sekä koko Aromaan, tuolla puolella Jordanin, idän puolella, aina Aromaan mereen saakka, Pisgan rinteiden juurelle.

Basan, amoréernas två konungars länder, på andra sidan Jordan, på östra sidan,

48 från Aroer vid bäcken Arnons strand ända till berget Sion, det är Hermon,

49 och hela Hedmarken på andra sidan Jordan på östra sidan, ända till Hedmarkshavet, nedanför Pisgas sluttningar.

Og king of Bashan, the two kings of the Amorites, who were over the Jordan,—towards the rising of the sun;
48 from Aroer which is on the edge of the ravine of Arnon, even unto Mount Sion, the same, is Hermon;
49 and all the waste plain over the Jordan, towards sunrise, even unto the sea of the waste plain,—under the slopes of the Pisgah.

5 luku

1 Ja Mooses kutsui kokoon kaiken Israelin ja sanoi heille: Kuule, Israel, nämä käskyt ja oikeudet, jotka minä tänä päivänä julistan teidän korvienne kuullen. Oppikaa ne ja noudattakaa niitä tarkoin.
2 Herra, meidän Jumalamme, teki liiton meidän kanssamme Hoorebilla.
3 Herra ei tehnyt tätä liittoa meidän isiemme kanssa, vaan meidän kanssamme, jotka olemme tässä tänä päivänä, kaikkien meidän kanssamme, jotka nyt elämme.
4 Kasvoista kasvoihin Herra puhui teidän kanssanne vuorelta, tulen keskeltä.

5 Minä seisoin silloin Herran ja teidän välillänne ja ilmoitin teille Herran sanan, sillä te pelkäsitte tulta ettekä nousseet

1 Och Mose sammankallade hela Israel och sade till dem: Hör, Israel, de stadgar och rätter som jag i dag framställer för eder, och lären eder dem och hållen dem och gören efter dem.

2 HERREN, vår Gud, slöt ett förbund med oss på Horeb.

3 Icke med våra fäder slöt HERREN detta förbund, utan med oss själva som stå här i dag, oss alla som nu leva.

4 Ansikte mot ansikte talade HERREN till eder på berget ur elden.

5 Jag stod då mellan HERREN och eder, för att förkunna eder vad HERREN talade, ty I fruktaden för elden och stegen icke upp

1 Then called Moses unto all Israel, and said unto them—Hear, O Israel, the statutes and the regulations, which I, am speaking in your ears today,—so shall ye learn them, and observe, to do them.
2 Yahweh our God, solemnised with us a covenant in Horeb:

3 not with our fathers, did Yahweh solemnise this covenant,—but with us, ourselves—these here today, all of us living.

4 Face to face, spake Yahweh with you, in the mount, out of the midst of the fire,
5 (I was standing between Yahweh and you, at that time, to declare unto you the word of Yahweh,—for ye shrank with fear from the

vuorelle. Hän sanoi:

6 'Minä olen Herra, sinun Jumalasi, joka vein sinut pois Egyptin maasta, orjuuden pesästä.
7 Älä pidä muita jumalia minun rinnallani.
8 Älä tee itsellesi jumalankuvaa, älä mitään kuvaa, älä niistä, jotka ovat ylhäällä taivaassa, älä niistä, jotka ovat alhaalla maan päällä, äläkä niistä, jotka ovat vesissä maan alla.
9 Älä kumarra niitä äläkä palvele niitä. Sillä minä, Herra, sinun Jumalasi, olen kiivas Jumala, joka kostan isien pahat teot lapsille kolmanteen ja neljänteen polveen, niille, jotka minua vihaavat;

10 mutta teen laupeuden tuhansille, jotka minua rakastavat ja pitävät minun käskyni.

11 Älä turhaan lausu Herran, sinun Jumalasi, nimeä, sillä Herra ei jätä rankaisematta sitä, joka hänen nimensä turhaan lausuu.
12 Ota vaari lepopäivästä, niin että sen pyhität, niinkuin Herra, sinun Jumalasi, on sinua käskenyt.
13 Kuusi päivää tee työtä ja toimita kaikki askareesi;

14 mutta seitsemäs päivä

på berget. Han sade:

6 Jag är HERREN, din Gud, som har fört dig ut ur Egyptens land, ur träldomshuset.
7 Du skall inga andra gudar hava jämte mig.
8 Du skall icke göra dig något beläte, som är en bild vare sig av det som är uppe i himmelen, eller av det som är i vattnet under jorden.

9 Du skall icke tillbedja sådana, ej heller tjäna dem; ty jag, HERREN, sin Gud, är en nitälskande Gud, som hemsöker fädernas missgärning på barn och efterkommande i tredje och fjärde led, när man hatar mig,

10 men som gör nåd med tusenden, när man älskar mig och håller mina bud.

11 Du skall icke missbruka HERRENS, din Guds namn, ty HERREN skall icke låta den bliva ostraffad, som missbrukar hans namn.

12 Håll sabbatsdagen, så att du helgar den, såsom HERREN, din Gud, har bjudit dig.

13 Sex dagar skall du arbeta och förrätta alla dina sysslor;

14 men den sjunde dagen

presence of the fire, and went not up in the mount) saying:—

6 I, am Yahweh thy God, who have brought thee forth out of the land of Egypt, out of the house of servants:—
7 Thou shalt not have other gods, besides me:
8 Thou shalt not make unto thee an image, any form that is in the heavens above, or that is in the earth beneath, or that is in the waters beneath the earth:

9 thou shalt not bow thyself down to them, nor be led to serve them,—for, I Yahweh, thy God, am a jealous GOD, visiting the iniquity of fathers upon sons, even unto three generations and unto four, unto them that hate me;

10 but shewing lovingkindness unto a thousand generations—unto them who love me, and keep my commandments:

11 Thou shalt not utter the name of Yahweh thy God, for falsehood,—for Yahweh will not let him go unpunished who uttereth his name, for falsehood:
12 Observe the sabbath day, to hallow it,—as Yahweh thy God, hath commanded thee:

13 six days, shalt thou labour, and do all thy work;

14 but, the seventh day, is a

on Herran, sinun Jumalasi, sapatti; silloin älä mitään askaretta toimita, älä sinä älköönkä sinun poikasi tai tyttäresi, sinun palvelijasi tai palvelijattaresi, sinun härkäsi, aasisi tai muu juhtasi älköönkä muukalaisesi, joka sinun porteissasi on, että palvelijasi ja palvelijattaresi saisivat levätä niinkuin sinäkin.

är HERRENS, din Guds, sabbat; då skall du ingen syssla förrätta, ej heller din son eller sin dotter, eller din tjänare eller din tjänarinna, eller din oxe eller din åsna eller någon av dina dragare, ej heller främlingen som är hos dig inom dina portar; på det att din tjänare och din tjänarinna må hava ro såväl som du.

sabbath unto Yahweh thy God,—thou shalt do no work—thou, nor thy son nor thy daughter, nor thy servant nor thy handmaid, nor thine ox nor thine ass, nor any of thy cattle, nor thy sojourner who is within thy gates, that, thy servant and thy handmaid, may rest, as well as thou.

15 Ja muista, että itse olit orjana Egyptin maassa ja että Herra, sinun Jumalasi, vei sinut sieltä pois väkevällä kädellä ja ojennetulla käsivarrella. Sentähden Herra, sinun Jumalasi, käski sinun viettää lepopäivän.

15 Du skall komma ihåg att du själv har varit träl i Egyptens land, och att HERREN, din Gud, har fört dig ut därifrån med stark hand och uträckt arm; därför har HERREN, din Gud bjudit dig att hålla sabbatsdagen.

15 So shalt thou remember that, a servant, wast thou, in the land of Egypt, and that Yahweh thy God brought thee forth from thence, with a firm hand, and with a stretched–out arm,—for this cause, hath Yahweh thy God commanded thee to keep the sabbath day:

16 Kunnioita isääsi ja äitiäsi, niinkuin Herra, sinun Jumalasi, on sinua käskenyt, että kauan eläisit ja menestyisit siinä maassa, jonka Herra, sinun Jumalasi, sinulle antaa.

16 Hedra din fader och din moder, såsom HERREN, din Gud har bjudit dig, på det att du må länge leva och det må gå dig väl i det land som HERREN, din Gud, vill giva dig.

16 Honour thy father, and thy mother, as Yahweh thy God hath commanded, thee,––that thy days may be prolonged, and that it may go well with thee, upon the soil which Yahweh thy God is about to give unto thee:

17 Älä tapa.

17 Du skall icke dräpa.

17 Thou shalt not commit murder:

18 Älä tee huorin.

18 Du skall icke heller begå äktenskapsbrott.

18 Neither shalt thou commit adultery:

19 Älä varasta.

19 Du skall icke heller stjäla.

19 Neither shalt thou steal:

20 Älä sano väärää todistusta lähimmäisestäsi.

20 Du skall icke heller bära falsk vittnesbörd mot din nästa.

20 Neither shalt thou testify against thy neighbour, with a witness of falsehood:

21 Älä himoitse lähimmäisesi vaimoa. Älä halaja lähimmäisesi huonetta, älä hänen peltoansa, älä hänen palvelijaansa, palvelijatartansa, härkäänsä,

21 Du skall icke heller hava begärelse till din nästas hustru. Du skall icke heller hava lust till din nästas hus, ej heller till hans åker eller hans tjänare eller hans tjänarinna, ej heller till hans

21 Neither shalt thou covet thy neighbour's wife,—neither shalt thou desire thy neighbour's house, his field, or his servant, or his handmaid, his ox or his ass, or anything that is thy

aasiansa, äläkä mitään, mikä on lähimmäisesi omaa.'

22 Nämä sanat Herra puhui koko teidän seurakunnallenne vuorelta, tulen ja synkkien pilvien keskeltä, suurella äänellä, eikä siihen enempää lisännyt. Ja hän kirjoitti ne kahteen kivitauluun ja antoi ne minulle.

23 Kun te kuulitte äänen pimeyden keskeltä, vuoren palaessa tulena, niin te astuitte minun luokseni, kaikki teidän sukukuntienne päämiehet, niin myös teidän vanhimpanne.

24 Ja te sanoitte: 'Katso, Herra, meidän Jumalamme, on antanut meidän nähdä kirkkautensa ja valtasuuruutensa, ja me olemme kuulleet hänen äänensä tulen keskeltä. Tänä päivänä me olemme nähneet, että Jumala voi puhua ihmisen kanssa, ja tämä jää kuitenkin henkiin.

25 Miksi on meidän siis kuoleminen? Sillä tämä suuri tuli kuluttaa meidät. Jos me vielä kuulemme Herran, meidän Jumalamme, äänen, niin me kuolemme.

26 Sillä kuka kaikesta lihasta on koskaan niinkuin me kuullut elävän Jumalan äänen puhuvan tulen keskeltä ja jäänyt henkiin?

27 Astu siis esiin ja kuule kaikki, mitä Herra, meidän

oxe eller hans åsna, ej heller till något som tillhör din nästa.

22 Dessa ord talade HERREN till hela eder församling på berget, ur elden, molnskyn och töcknet, med hög röst, och han talade så intet mer. Och han skrev dem på två stentavlor, som han gav åt mig.

23 När I hörden rösten ur mörkret, medan berget brann i eld, trädden I fram till mig, alla I som voren huvudmän för edra stammar, så ock edra äldste.

24 Och I saden: »Se, HERREN, vår Gud, har låtit oss se sin härlighet och sin storhet, och vi hava hört hans röst ur elden. I dag hava vi sett att Gud kan tala med en människa och dock låta henne bliva vid liv.

25 Varför skola vi då likväl dö? Denna stora eld kommer ju att förtära oss. Om vi än vidare få höra HERRENS, vår Guds, röst, så måste vi dö.

26 Ty vem finnes väl bland allt kött som kan, såsom vi hava gjort, höra den levande Gudens röst tala ur elden och dock bliva vid liv?

27 Träd du fram och hör allt vad HERREN, vår Gud,

neighbour's.

22 These words, spake Yahweh, unto all the convocation of you, in the mount, out of the midst of the fire, the cloud, and the thick gloom, a loud voice, and added not,—and he wrote them upon two tables of stone, and gave them unto me.

23 And it came to pass, when ye heard the voice, out of the midst of the darkness, the mountain also burning with fire, then drew ye near unto me, even all the heads of your tribes, and your elders,

24 and ye said—Lo! Yahweh our God hath let us see, his glory and his greatness, his voice also, have we heard out of the midst of the fire,––this day, have we seen, that God may speak with man, who yet may live.

25 Now, therefore, why should we die? for this great fire, will consume, us,—if, we ourselves, hear the voice of Yahweh our God any more, we shall die.

26 For who [is there] of all flesh, that ever heard the voice of a Living God, speaking out of the midst of fire, as we, and yet lived?

27 Go, thou, near, and hear, all that Yahweh our God

Jumalamme, sanoo; ja puhu sinä meille kaikki, mitä Herra, meidän Jumalamme, sinulle puhuu, niin me kuulemme ja teemme.'
28 Ja Herra kuuli teidän puheenne, kun te puhuitte minulle, ja Herra sanoi minulle: 'Minä olen kuullut, mitä tämä kansa on puhunut sinulle. Kaikki, mitä he ovat puhuneet, on oikein puhuttu.

29 Jospa heillä olisi sellainen sydän, että he alati pelkäisivät minua ja noudattaisivat kaikkia minun käskyjäni, niin että he ja heidän lapsensa menestyisivät iankaikkisesti!
30 Mene siis ja sano heille: Palatkaa majoillenne.
31 Mutta jää sinä tähän minun eteeni, niin minä puhun sinulle kaikki ne käskyt, säädökset ja oikeudet, jotka sinun on opetettava heille, että he seuraisivat niitä siinä maassa, jonka minä annan heille omaksi.'

32 Niin noudattakaa siis tarkoin niitä, niinkuin Herra, teidän Jumalanne, on teitä käskenyt; älkää poiketko oikealle älkääkä vasemmalle,
33 vaan vaeltakaa aina sitä tietä, jota Herra, teidän Jumalanne, käski teidän vaeltaa, että eläisitte, menestyisitte ja elinpäivänne olisivat pitkät siinä maassa, jonka otatte

säger, och tala du till oss allt vad HERREN, vår Gud, talar till dig, så vilja vi höra det och göra därefter.»

28 Och HERREN hörde edra ord, när I så taladen till mig; och HERREN sade till mig: »Jag har hört de ord som detta folk har talat till dig. De hava rätt i allt vad de hava talat.

29 Ack att de hade sådana hjärtan, att de fruktade mig och hölle alla mina bud alltid! Det skulle ju då gå dem och deras barn väl evinnerligen.

30 Gå nu och säg till dem: 'Vänden tillbaka till edra tält.'
31 Men du själv må stanna kvar här hos mig, så skall förkunna för dig alla de bud och stadgar och rätter som du skall lära dem, för att de må göra efter dem i det land som jag vill giva dem till besittning.»

32 Så hållen nu och gören vad HERREN, eder Gud, har bjudit eder. I skolen icke vika av vare sig till höger eller till vänster.

33 På de vägar som HERREN, eder Gud, har bjudit eder gå skolen I alltid vandra, för att I mån bliva vid liv och det må gå eder väl, och för att I mån länge leva i det land som I skolen

shall say,—so shalt, thou, speak unto us, all that Yahweh our God shall speak unto thee, and we will hear and do.
28 And Yahweh heard, the voice of your words, when ye spake unto me,—and Yahweh said unto me—I have heard the voice of the words of this people, which they have spoken unto thee, they have well said all which they have spoken.
29 Oh that this their heart might remain in them, to revere me, and to keep all my commandments, all the days,—that it might be well with them and with their sons, unto times age–abiding.
30 Go, say unto them,—Return ye to your tents.
31 Thou, therefore, here, stand with me and let me speak unto thee—all the commandment, and the statutes, and the regulations, which thou shalt teach them,—that they may do [them] in the land which I, am giving unto them, to possess it.
32 So then ye must observe to do, as Yahweh your God hath commanded you,—ye must not turn aside, to the right hand or to the left.

33 In all the way which Yahweh your God hath commanded you, must ye walk,—that ye may live, and it be well with you, and that ye may prolong your days in the land, which ye shall

omaksenne.

taga i besittning.

possess.

6 luku

1 Ja nämä ovat ne käskyt, säädökset ja oikeudet, jotka Herra, teidän Jumalanne, on käskenyt teille opettaa, että seuraisitte niitä siinä maassa, jota te menette ottamaan omaksenne

1 Och dessa äro de bud, stadgar och rätter som HERREN, eder Gud, har bjudit mig att lära eder, för att I skolen göra efter dem i det land dit I nu dragen, till att taga de i besittning --

1 This, then, is the commandment,—[namely] the statutes and the regulations, which Yahweh your God hath commanded, to teach you,—that ye may do them in the land whither ye are passing over to possess it:

2 - että sinä pelkäisit Herraa, sinun Jumalaasi, ja noudattaisit kaikkia hänen säädöksiänsä ja käskyjänsä, jotka minä sinulle annan, sekä sinä että sinun poikasi ja poikasi poika, kaikkena elinaikanasi, ja että saisit kauan elää.

2 detta på det att du må frukta HERREN, din Gud, så att du håller alla hans stadgar och bud, som jag giver dig, du med din som och din sonson, i all dina livsdagar, och på det att du må länge leva.

2 that thou mayest revere Yahweh thy God, [so as] to keep all his statutes and his commandments which I am commanding thee, thou, and thy son and thy sons' son, all the days of thy life,—and that thy days may be prolonged.

3 Niin kuule siis, Israel, ja noudata tarkoin niitä, että, niinkuin Herra, sinun isiesi Jumala, on sinulle luvannut, menestyisit ja te lisääntyisitte suuresti siinä maassa, joka vuotaa maitoa ja mettä.

3 Så skall du nu höra, Israel, och hålla dem och göra efter dem, för att det må gå dig väl, och för att I mån föröka eder mycket, såsom HERREN, dina fäders Gud, har lovat dig -- ett land som flyter av mjölk och honung.

3 Therefore shalt thou hear, O Israel, and shalt observe to do, that it may be well with thee, and that ye may multiply greatly, as Yahweh the God of thy fathers hath spoken to thee, in a land flowing with milk and honey.

4 Kuule, Israel! Herra, meidän Jumalamme, Herra on yksi.

4 Hör, Israel! HERREN, vår gud, HERREN är en.

4 Hear, O Israel: Yahweh, is our God,—Yahweh alone.

5 Ja rakasta Herraa, sinun Jumalaasi, kaikesta sydämestäsi ja kaikesta sielustasi ja kaikesta voimastasi.

5 Och du skall älska HERREN, din Gud, av allt ditt hjärta och av all din själ och av all din kraft.

5 Thou shalt therefore love Yahweh thy God,—with all thy heart, and with all thy soul, and with all thy might;

6 Nämä sanat, jotka minä tänä päivänä sinulle annan, painukoot sydämeesi.

6 Dessa ord som jag i dag giver dig skall du lägga på ditt hjärta.

6 so shall these words, which I, am commanding thee today, be upon thy heart;

7 Ja teroita niitä lastesi mieleen ja puhu niistä kotona istuessasi ja tietä käydessäsi, maata

7 Och du skall inskärpa dem hos dina barn och tala om för dem, när du sitter i ditt hus och när du går på

7 and thou shalt impress them upon thy sons, and shalt speak of them,—when thou sittest in thy house,

pannessasi ja ylös noustessasi.

vägen, när du lägger dig och när du står upp.

and when thou walkest by the way, and when thou liest down, and when thou risest up;

8 Ja sido ne merkiksi käteesi, ja ne olkoot muistolauseena sinun otsallasi.

8 Och du skall binda dem såsom ett tecken på din hand, och de skola vara såsom ett märke på din panna.

8 and thou shalt bind them for a sign upon thy hand,—and they shall serve for bands, between thine eyes;

9 Ja kirjoita ne talosi pihtipieliin ja portteihisi.

9 Och du skall skriva dem på dörrposterna i ditt hus och på dina portar.

9 and thou shalt write them upon the posts of thy house, and within thy gates.

10 Kun Herra, sinun Jumalasi, on vienyt sinut siihen maahan, jonka hän isillesi, Aabrahamille, Iisakille ja Jaakobille, vannotulla valalla on luvannut antaa sinulle - suuret ja kauniit kaupungit, joita sinä et ole rakentanut,

10 När nu HERREN, din Gud, låter dig komma in i det land som han med ed har lovat dina fäder, Abraham, Isak och Jakob, att giva dig -- stora och vackra städer, som du icke har byggt,

10 So shall it be, when Yahweh thy God shall bring thee into the land, which he sware to thy fathers—to Abraham, to Isaac and to Jacob, to give unto thee,—into cities great and goodly, which thou didst not build;

11 ja talot, täynnä kaikkea hyvää, joita sinä et ole täyttänyt, ja kallioon hakatut vesisäiliöt, joita sinä et ole hakannut, viinitarhat ja öljypuut, joita sinä et ole istuttanut - ja kun sinä olet syönyt ja olet ravittu,

11 och hus, fulla med allt gott, vilka du icke har fyllt, och uthuggna brunnar, som du icke har huggit ut, vingårdar och olivplanteringar, som du icke har planterat -- och när du då äter och bliver mätt,

11 and houses full of all good things, which thou filledst not, and hewn cisterns which thou hewedst not, vineyards and oliveyards which thou plantedst not,—and shalt eat and be full,

12 niin varo, ettet unhota Herraa, joka vei sinut pois Egyptin maasta, orjuuden pesästä.

12 så tag dig till vara för att förgäta HERREN, som har fört dig ut ur Egyptens land, ur träldomshuset.

12 take heed unto thyself, lest thou forget Yahweh,—who brought thee forth out of the land of Egypt, out of the house of servants.

13 Pelkää Herraa, sinun Jumalaasi, ja palvele häntä ja vanno hänen nimeensä.

13 HERREN, din Gud, skall du frukta, och honom skall du tjäna, och vid hans namn skall du svärja.

13 Yahweh thy God, shalt thou revere, And, him, shalt thou serve,—And, by his name, shalt thou swear.

14 Älkää kulkeko muiden jumalien perässä, niiden kansain jumalien, jotka asuvat teidän ympärillänne -

14 I skolen icke följa efter andra gudar, någon av de folks gudar, som bo runt omkring eder,

14 Ye shall not go after other gods,—of the gods of the peoples who are surrounding you;

15 sillä Herra, sinun Jumalasi, on kiivas Jumala

15 ty en nitälskande Gud är HERREN, din Gud, mitt ibland

15 for, a jealous GOD, is Yahweh thy God, in thy

sinun keskelläsi - ettei Herran, sinun Jumalasi, viha syttyisi sinua vastaan ja hän hävittäisi sinua maasta.

16 Älkää kiusatko Herraa, teidän Jumalaanne, niinkuin kiusasitte häntä Massassa,

17 vaan noudattakaa Herran, teidän Jumalanne, käskyjä ja niitä todistuksia ja säädöksiä, jotka hän on sinulle antanut.

18 Ja tee, mikä on oikeata ja hyvää Herran silmissä, että menestyisit ja pääsisit siihen hyvään maahan, jonka Herra valalla vannoen on luvannut sinun isillesi, ja ottaisit sen omaksesi

19 ja karkoittaisit tieltäsi kaikki vihollisesi, niinkuin Herra on puhunut.

20 Kun poikasi vastaisuudessa kysyy sinulta ja sanoo: 'Mitä merkitsevät ne todistukset, säädökset ja oikeudet, jotka Herra, meidän Jumalamme, on teille antanut?'

21 niin vastaa pojallesi: 'Me olimme faraon orjia Egyptissä, mutta väkevällä kädellä Herra vei meidät pois Egyptistä.

22 Ja Herra teki suuria ja tuhoisia tunnustekoja ja ihmeitä Egyptissä faraolle ja kaikelle hänen hoviväellensä meidän silmiemme edessä,

23 mutta meidät hän vei

dig, och du må taga dig till vara, så att icke HERRENS, din Guds, vrede upptändes mot dig, och han utrotar dig från jorden.

16 I skolen icke fresta HERREN, eder Gud, såsom I frestaden honom i Massa.

17 I skolen troget hålla HERRENS, eder Guds, bud och de vittnesbörd och stadgar som han hat givit dig.

18 Och du skall göra vad rätt och gott är i HERRENS ögon, för att det må gå dig väl, och för att du må komma in i det goda land som HERREN med ed har lovat åt dina fäder, och taga det i besittning,

19 därigenom att han driver undan för dig all dina fiender, såsom HERREN har lovat.

20 När din son i framtiden frågar dig: »Vad betyda de vittnesbörd och stadgar och rätter som HERREN, vår Gud, har givit eder?»

21 då skall du svara din son: »Vi voro Faraos trälar i Egypten, men med stark hand förde HERREN oss ut ur Egypten.

22 Och HERREN gjorde stora och gruvliga tecken och under i Egypten på Farao och hela hans hus inför våra ögon.

23 Men oss förde han ut

midst,—lest the anger of Yahweh thy God kindle upon thee, and so he destroy thee from off the face of the ground.

16 Ye shall not put Yahweh your God to the proof,—as ye put him to the proof in Massah [that is, "The place of proving"].

17 Ye shall, keep, the commandments of Yahweh your God and his testimonies and his statutes, which he hath commanded thee;

18 so shalt thou do what is right and what is pleasing in the eyes of Yahweh,—that it may be well with thee, and thou mayest enter in and possess the good land, which Yahweh sware unto thy fathers;

19 to thrust out all thine enemies from before thee,—As spake Yahweh.

20 When thy son shall ask thee in time to come, saying,—What mean the testimonies, and the statutes and the regulations, which Yahweh our God commanded you?

21 Then shalt thou say unto thy son, Servants, were we unto Pharaoh, in Egypt,—and Yahweh brought us forth out of Egypt, with a firm hand;

22 and Yahweh put forth signs and wonders, great and sore, upon Egypt, upon Pharaoh and upon all his household, before our eyes;

23 but he brought, us, forth

sieltä pois ja johdatti meidät siihen maahan, jonka hän valalla vannoen oli luvannut meidän isillemme, ja antoi sen meille.

24 Ja Herra käski meidän pitää kaikki nämä säädökset ja peljätä Herraa, meidän Jumalaamme, että me aina menestyisimme ja hän pitäisi meitä elossa, niinkuin tähän päivään saakka on tapahtunut.

25 Ja se on koituva meille vanhurskaudeksi, että tarkoin noudatamme kaikkia näitä käskyjä Herran, meidän Jumalamme, edessä, niinkuin hän on meitä käskenyt.'

7 luku

1 Kun Herra, sinun Jumalasi, vie sinut siihen maahan, jota menet ottamaan omaksesi, ja kun hän sinun tieltäsi karkoittaa suuret kansat, heettiläiset, girgasilaiset, amorilaiset, kanaanilaiset, perissiläiset, hivviläiset ja jebusilaiset, nuo seitsemän kansaa, jotka ovat sinua suuremmat ja väkevämmät,

2 ja kun Herra, sinun Jumalasi, antaa ne sinulle alttiiksi ja sinä voitat ne, niin vihi heidät tuhon omiksi; älä tee liittoa heidän kanssansa äläkä osoita heille armoa.

3 Älä lankoudu heidän

därifrån, för att låta oss komma in och giva oss det land som han med ed har lovat åt våra fäder.

24 Och HERREN bjöd oss att göra efter all dessa stadgar och att frukta HERREN, vår Gud, för att det alltid skulle gå oss väl, i det att han behölle oss vid liv, såsom ock hittills har skett.

25 Och det skall lända oss till rättfärdighet, när vi hålla och göra efter alla dessa bud, inför HERREN, vår Guds, ansikte, såsom han har bjudit oss.»

1 När HERREN, din Gud låter dig komma in i det land di du nu går, för att taga i besittning, och när han för dig förjagar stora folk -- hetiterna, girgaséerna, amoréerna, kananéerna, perisséerna, hivéerna och jebuséerna, sju folk, större och mäktigare än du --

2 när HERREN, din Gud, giver dessa i ditt våld och du slår dem, då skall du giva dem till spillo; du skall icke sluta förbund med dem eller visa dem nåd.

3 Du skall icke befrynda dig

from thence,—that he might bring us in, to give unto us the land, which he sware unto our fathers.

24 So then Yahweh commanded us to do all these statutes, to revere Yahweh our God,—for our good, all the days, to preserve us alive, (as at this day);

25 and, righteousness, shall it be to us,—when we take heed to do all this commandment, before Yahweh our God, as he commanded us.

1 When Yahweh thy God shall bring thee into the land which thou art going in to possess, and shall clear away many nations from before thee—the Hittites and the Girgashites and the Amorites, and the Canaanites and the Perizzites, and the Hivites and the Jebusites—seven nations greater in number and stronger than thou;

2 and Yahweh thy God shall deliver them up before thee, and thou shalt smite them, thou shalt devote them to destruction, thou shalt not solemnise with them a covenant, neither shalt thou shew them favour;

3 neither shalt thou

kanssansa; älä anna tyttäriäsi heidän pojillensa äläkä ota heidän tyttäriänsä pojillesi vaimoiksi.

4 Sillä he viettelevät sinun poikasi luopumaan minusta ja palvelemaan muita jumalia; ja silloin Herran viha syttyy teitä kohtaan, ja hän hävittää sinut nopeasti.

5 Vaan tehkää heille näin: kukistakaa heidän alttarinsa, murskatkaa heidän patsaansa, hakatkaa maahan heidän aserakarsikkonsa ja polttakaa tulessa heidän jumalankuvansa.

6 Sillä sinä olet Herralle, Jumalallesi, pyhitetty kansa; Herra, sinun Jumalasi, on valinnut sinut omaisuuskansakseen ennen kaikkia muita kansoja, mitä maan päällä on.

7 Ei Herra sentähden ole mielistynyt teihin ja valinnut teitä, että olisitte lukuisammat kaikkia muita kansoja, sillä tehän olette kaikkia muita kansoja vähälukuisemmat,

8 vaan sen tähden, että Herra rakasti teitä ja tahtoi pitää valan, jonka hän oli vannonut teidän isillenne; niin Herra vei teidät pois väkevällä kädellä ja vapahti sinut orjuuden pesästä, faraon, Egyptin kuninkaan, käsistä.

9 Ja tiedä siis, että Herra, sinun Jumalasi, on Jumala,

med dem; dina döttrar skall du icke giva åt deras söner, och deras döttrar skall du icke taga till hustrur åt dina söner.

4 Ty de skola då förleda dina söner att vika av ifrån mig och tjäna andra gudar, och HERRENS vrede skall då upptändas mot eder och han skall med hast förgöra dig.

5 Utan så skolen I göra med dem I skolen bryta ned deras altaren och slå sönder deras stoder och hugga ned deras Aseror och bränna upp deras beläten i eld.

6 Ty du är ett folk som är helgat åt HERREN, din Gud; dig har HERREN, din Gud, utvalt till att vara hans egendomsfolk, framför alla andra folk på jorden.

7 Icke därför att I voren större än alla andra folk var det som HERREN fäste sig vid eder och utvalde eder, ty I ären ju mindre än alla andra folk;

8 utan därför att HERREN älskade eder och ville hålla den ed som han hade svurit fäder, därför förde HERREN eder ut med stark hand och förlossade dig ur trädomshuset, ur Faraos, den egyptiske konungens, hand.

9 Så skall du nu veta att HERREN, din Gud, är den

intermarry with them,—thy daughter, shalt thou not give unto his son, nor, his daughter, shalt thou take for thy son;

4 for he will turn aside thy son from following me, and they will serve other gods,—so shall the anger of Yahweh kindle upon you, and he will destroy thee, speedily.

5 Verily, thus, shall ye do unto them: Their altars, shall ye tear down, And, their pillars, shall ye break in pieces,—And, their sacred stems, shall ye hew down, And, their carved images, shall ye burn up in the fire.

6 For, a holy people, art thou, unto Yahweh thy God: of thee, hath Yahweh thy God, made choice, that thou shouldest become his people as a treasure, above all the peoples that are on the face of the ground:

7 not because ye were more in number than any of the peoples, did Yahweh become attached to you, and make choice of you,—for, ye, were fewer than any of the peoples;

8 but, because Yahweh loved you, and because he would keep the oath which he sware unto your fathers, did Yahweh bring you forth with a firm hand,—and redeem thee out of the house of servants, out of the hand of Pharaoh, king of Egypt.

9 So then, thou must know that, Yahweh thy God, he, is

uskollinen Jumala, joka pitää liiton ja on laupias tuhansiin polviin asti niille, jotka häntä rakastavat ja pitävät hänen käskynsä,

10 mutta kostaa sille, joka häntä vihaa, ja hukuttaa hänet. Hän ei vitkastele, vaan kostaa sille, joka häntä vihaa.

11 Noudata siis niitä käskyjä, säädöksiä ja oikeuksia, jotka minä tänä päivänä sinulle annan, ja pidä ne.

12 Jos te tottelette näitä säädöksiä, noudatatte ja seuraatte niitä, niin Herra, sinun Jumalasi, pitää liittonsa ja on laupias sinulle, niinkuin hän valalla vannoen on sinun isillesi luvannut.

13 Ja hän rakastaa sinua, siunaa sinua ja antaa sinun lisääntyä; hän siunaa sinun kohtusi hedelmän ja maasi hedelmän, siunaa sinun viljasi, viinisi ja öljysi, sinun raavaittesi vasikat ja lampaittesi karitsat siinä maassa, jonka hän isillesi vannotulla valalla on luvannut antaa sinulle.

14 Siunattu olet sinä oleva yli kaikkien muitten kansojen. Hedelmätöntä miestä tai naista ei ole sinun keskuudessasi oleva, ei myöskään sinun karjassasi yhtään hedelmätöntä.

15 Ja Herra on poistava

rätte Guden, den trofaste Guden, som håller förbund och bevarar nåd intill tusende led, när man älskar honom och håller hans bud,

10 men som utan förskoning vedergäller och förgör dem som hata honom. Han dröjer icke, när det gäller dem som hata honom; utan förskoning vedergäller han dem.

11 Så håll nu de bud och stadgar och rätter som jag i dag giver dig, och gör efter dem.

12 Om I nu hören dessa rätter och hållen dem och gören efter dem, så skall HERREN, din Gud, till lön därför låta sitt förbund och sin nåd bestå, vad han med ed lovade dina fäder.

13 Han skall då älska dig och välsigna sitt livs frukt och din marks frukt, din säd, ditt vin och din olja, dina fäkreaturs avföda och din småboskaps avel, i det land som han med ed har lovat dina fäder att giva dig.

14 Välsignad skall du bliva framför alla andra folk; bland dina män och kvinnor skall ingen vara ofruktsam, ej heller bland din boskap.

15 Och HERREN skall

God,—the faithful GOD, keeping his covenant and his lovingkindness with them that love him, and keep his commandments, to a thousand generations,

10 but requiting them who hate him unto his face, to destroy them,—he will not be slack towards him that hateth him, unto his face, will he requite him.

11 So shalt thou keep the commandment, and the statutes and the regulations, which I, am commanding thee today, to do them.

12 Then shall it come to pass, if ye will hearken unto these regulations, and keep and do them, then will Yahweh thy God keep with thee, the covenant and the lovingkindness which he sware unto thy fathers;

13 and will love thee, and bless thee, and multiply thee,—and bless the fruit of thy body and the fruit of thy ground, thy corn, and thy new wine and thine oil, the young of thy kine, and the ewes of thy flock, upon the soil, which he swart unto thy fathers to give unto thee.

14 Blessed, shalt thou be beyond all the peoples,—there shall not be in thee a barren male or female, nor among thy cattle;

15 and Yahweh, will turn

sinusta kaikki sairaudet; ei ainoatakaan Egyptin kovista taudeista, jotka sinä tunnet, hän ole paneva sinun kärsittäväksesi, vaan hän antaa niiden tulla kaikkiin niihin, jotka sinua vihaavat.
16 Tuhoa kaikki kansat, jotka Herra, sinun Jumalasi, antaa sinulle; älä heitä sääli. Älä myöskään palvele heidän jumaliansa, sillä se tulee sinulle paulaksi.

17 Vaikka ajatteletkin sydämessäsi: 'Nämä kansat ovat minua suuremmat, kuinka minä voisin ne karkoittaa?'
18 niin älä kuitenkaan pelkää niitä; muista, mitä Herra, sinun Jumalasi, teki faraolle ja kaikille egyptiläisille,
19 niitä suuria koettelemuksia, jotka sinä näit omin silmin, ja niitä tunnustekoja ja ihmeitä ja sitä väkevätä kättä ja ojennettua käsivartta, joilla Herra, sinun Jumalasi, vei sinut pois. Samoin on Herra, sinun Jumalasi, tekevä kaikille niille kansoille, joita sinä pelkäät.
20 Niin, Herra, sinun Jumalasi, lähettää heidän kimppuunsa herhiläisiä, kunnes ne, jotka ovat jäljellä ja ovat sinulta piiloutuneet, ovat hävitetyt.

21 Älä heitä säikähdy, sillä Herra, sinun Jumalasi, on sinun keskelläsi, suuri ja

avvända från dig all krankhet; ingen av Egyptens alla svåra sjukdomar, som du väl känner, skall han lägga på dig; han skall i stället låta dem komma över alla dem som hata dig.
16 Och alla de folk som HERREN, din Gud, giver i din hand skall du utrota; du skall icke visa dem någon skonsamhet. Du skall icke heller tjäna deras gudar, ty detta kunde bliva en snara för dig.
17 Om du ock säger vid dig själv: »Dessa folk äro större än jag; huru skall jag kunna fördriva dem?»,

18 så må du dock icke frukta för dem; du skall tänka på vad HERREN, din Gud gjorde med Farao och med all egyptierna,
19 på de stora hemsökelser som du med egna ögon såg, och på de tecken och under och på den starka hand och uträckta arm varmed HERREN, din Gud, förde dig ut. På samma sätt skall HERREN, din Gud, nu göra med alla de folk som du fruktar för.

20 Därtill skall HERREN, din Gud, sända getingar över dem, till dess att de som äro kvar och hålla sig gömda för dig hava blivit utrotade.

21 Du må icke förskräckas för dem, ty HERREN, din Gud, är mitt ibland dig, en

away, from thee, all disease,—and, as for all the sore sicknesses of Egypt which thou knowest, he will not lay them upon thee, but will put them upon all who hate thee;
16 and thou shalt devour all the peoples whom, Yahweh thy God, is delivering up unto thee, thine eye shall not look with pity upon them, neither shalt thou serve their gods, for, a snare, would it be unto thee.
17 Although thou mightest say in thy heart: More in number, are these nations than I,—how can, I dispossess them?
18 thou must not be afraid of them,—thou must, remember, what Yahweh thy God, did, unto Pharaoh, and unto all Egypt:
19 the great provings which thine own eyes saw, and the signs and the wonders, and the firm hand, and the stretched–out arm, wherewith Yahweh thy God, brought thee forth,—so, will Yahweh thy God do unto all the peoples, before whom thou, art afraid.

20 Moreover also, the hornet, will Yahweh thy God send among them,—until they are destroyed who are left remaining, and who are hiding themselves from thy face.
21 Thou shalt not be affrighted at their presence,––for, Yahweh thy God in thy

peljättävä Jumala.

22 Ja Herra, sinun Jumalasi, karkoittaa nämä kansat sinun tieltäsi vähitellen. Älä lopeta heitä yhtäkkiä, etteivät metsän pedot lisääntyisi sinun vahingoksesi.
23 Herra, sinun Jumalasi, antaa heidät sinulle alttiiksi ja saattaa heidät suureen hämminkiin, kunnes he tuhoutuvat,
24 ja hän antaa heidän kuninkaansa sinun käsiisi, ja sinä hävität heidän nimensä taivaan alta. Ei kukaan kestä sinun edessäsi, vaan sinä tuhoat heidät.

25 Heidän jumaliensa kuvat polttakaa tulessa. Älä himoitse hopeata ja kultaa, joka niissä on, äläkä ota siitä itsellesi mitään, ettet joutuisi sen paulaan, sillä se on Herralle, sinun Jumalallesi, kauhistus.

26 Äläkä vie sitä kauhistusta taloosi, ettet sinäkin samoin kuin se joutuisi vihittäväksi tuhon omaksi. Katso se inhottavaksi ja kauhistavaksi, sillä se on vihitty tuhon omaksi.

8 luku

1 Pitäkää tarkoin kaikki käskyt, jotka minä tänä päivänä sinulle annan, että

stod och fruktansvärd Gud.

22 Och HERREN, din Gud, skall förjaga dessa hedningar för dig, men blott småningom. Du skall icke med hast få förgöra dem, på det att vilddjuren icke må föröka sig till din skada.
23 HERREN, din Gud, skall giva dem i ditt våld och sända stor förvirring bland dem, till dess att de förgöras.
24 Och han skall giva deras konungar i din hand, och du skall utrota till och med deras namn, så att de icke mer finnas under himmelen. Ingen skall kunna stå dig emot, till dess du har förgjort dem.

25 Deras gudabeläten skola I bränna upp i eld. Du skall icke hava begärelse till det silver och det guld som finnes på dem, och icke taga något av detta för din räkning, på det att du icke må snärjas därav; ty en styggelse är det för HERREN, din Gud.
26 Och du skall icke låta någon styggelse komma in i ditt hus, på det att du icke också själv må bliva given till spillo. Du skall räkna det såsom en skändlighet och en styggelse, ty det är givet till spillo.

1 Alla de bud som jag i dag giver dig skolen I hållen, och efter dem skolen I göra, för

midst, is a Go great and to be revered.

22 So will Yahweh thy God, clear away, these nations from before thee, little by little,—thou mayest not consume them, at once, lest the wild beast of the field, should multiply ever thee.
23 But Yahweh thy God will deliver them up before thee,––and discomfit them with a great discomfiture, until they are destroyed;
24 and will deliver their kings into thy hand and thou shalt destroy their name, from under the heavens,—not a man shall stand before thee, until thou hast destroyed them.

25 The carved images of their gods, shalt thou consume with fire,—thou shalt not covet the silver and gold upon them, to take unto thee, lest thou be ensnared thereby; for, the abomination of Yahweh thy God, it is;

26 and thou shalt not bring an abomination into thy house, and so become devoted to destruction, like it,—thou shalt, abhor, it, and thou shalt, loathe, it, because, a thing devoted to destruction, it is.

1 All the commandment which I am commanding thee today, shalt thou, observe,

eläisitte ja lisääntyisitte ja pääsisitte ottamaan omaksenne sen maan, jonka Herra valalla vannoen on luvannut teidän isillenne.
2 Ja muista kaikki, mitä on tapahtunut sillä tiellä, jota Herra, sinun Jumalasi, näinä neljänäkymmenenä vuotena on sinua kuljettanut erämaassa nöyryyttääksensä sinua ja koetellaksensa sinua ja tietääksensä, mitä sinun sydämessäsi on: tahdotko noudattaa hänen käskyjänsä vai etkö.
3 Hän nöyryytti sinua ja antoi sinun nähdä nälkää, ja hän antoi sinulle mannaa syödä, jota et ennen tuntenut ja jota eivät isäsikään tunteneet, opettaaksensa sinut ymmärtämään, että ihminen ei elä ainoastaan leivästä, vaan että hän elää jokaisesta sanasta, joka Herran suusta lähtee.
4 Sinun vaatteesi eivät kuluneet yltäsi, eivätkä sinun jalkasi ajettuneet näinä neljänäkymmenenä vuotena.
5 Tiedä siis sydämessäsi, että Herra, sinun Jumalasi, kasvattaa sinua, niinkuin isä kasvattaa poikaansa.

6 Ja noudata Herran, sinun Jumalasi, käskyjä, vaella hänen teitänsä ja pelkää häntä.
7 Sillä Herra, sinun Jumalasi, vie sinut hyvään maahan, laaksoissa ja

att I mån komma in i och taga i besittning det land som HERREN med ed har lovat åt edra fäder.

2 Och du skall komma ihåg allt vad som har skett på den väg HERREN, din Gud, nu i fyrtio åt har låtit dig vandra i öknen, för att tukta dig och pröva dig, så att han kunde förnimma vad som var i ditt hjärta: om du ville hålla hans bud eller icke.

3 Ja, han tuktade dig och lät dig hungra, och han gav dig manna att äta, en mat som du förut icke visste av, och som icke heller dina fäder visste av; på det att han skulle lära dig förstå att människan lever icke allenast av bröd, utan att hon lever av allt det som utgår av HERRENS mun.

4 Dina kläder blevo icke utslitna på dig, och din fot svullnade icke under dessa fyrtio år.

5 Så skall du då förstå i ditt hjärta att HERREN, din Gud, fostrar dig, såsom en man fostrar sin son;

6 och du skall hålla HERRENS, din Guds, bud, så att du vandrar på hans vägar och fruktar honom.
7 Ty HERREN, din Gud, låter dig nu komma in i ett gott land, ett land där

to do,—that ye may, live, and multiply, and enter in and possess the land, which Yahweh sware unto your fathers.
2 So then, thou shalt remember all the way in which Yahweh thy God caused thee to journey these forty years in the desert,—that he might humble thee, to put thee to the proof, to know what was in thy heart,—whether thou wouldest keep his commandments, or not.

3 So he humbled thee, and suffered thee to hunger, and fed thee with manna which thou hadst not known, neither had thy fathers, known,—that he might lead thee to consider that, not on bread alone, shall the son of earth live, but, on whatsoever cometh from the bidding of Yahweh, shall the son of earth live.
4 Thy mantle, hath not fallen with age from off thee, and, thy foot, hath not become swollen,—these forty years.
5 Thou must consider, then, with thy heart,—that, as a man chasteneth his son, Yahweh thy God, hath been chastening thee.
6 Thou shalt therefore keep the commandments of Yahweh thy God,—to walk in his ways, and to revere him.
7 For, Yahweh thy God, is bringing thee into a good land; a land of ravines of

vuorilla vuotavien purojen, lähteiden ja syvien vesien maahan,
8 nisun ja ohran, viiniköynnöksen, viikunapuun ja granaattiomenapuun maahan, jalostetun öljypuun ja hunajan maahan,
9 maahan, jossa sinun ei tarvitse puutteessa leipääsi syödä eikä mitään puutetta nähdä, maahan, jonka kivet ovat rautaa ja jonka vuorista voit louhia vaskea.

10 Kun sinä syöt ja tulet ravituksi, niin ylistä Herraa, sinun Jumalaasi, siitä hyvästä maasta, jonka hän on antanut sinulle.
11 Varo, ettet unhota Herraa, sinun Jumalaasi, ja muista noudattaa hänen käskyjänsä, oikeuksiansa ja säädöksiänsä, jotka minä tänä päivänä sinulle annan.

12 Kun sinä syöt ja tulet ravituksi, kun rakennat kauniita taloja ja asut niissä,
13 kun karjasi ja lampaasi lisääntyvät ja kun hopeasi ja kultasi lisääntyy ja kaikki, mitä sinulla on, lisääntyy,

14 niin älköön sydämesi ylpistykö, äläkä unhota Herraa, sinun Jumalaasi, joka vei sinut pois Egyptin maasta, orjuuden pesästä,

15 kuljetti sinua suuressa ja hirmuisessa, myrkyllisten käärmeiden ja skorpionien ja kuivien, vedettömien

vattenbäckar, källor och djupa vatten flöda fram i dalar och på berg,
8 ett land med vete och korn, med vinträd, fikonträd och granatträd, ett land med ädla olivträd och med honung,
9 ett land där du icke skall äta ditt bröd i torftighet, där intet skall fattas dig, ett land vars stenar innehålla järn, och ur vars berg du skall bryta koppar.

10 Där skall du äta och bliva mätt, och du skall så lova HERREN, din Gud, för det goda land som han har givit dig.
11 Tag dig då till vara för att förgäta HERREN, din Gud, så att du icke håller hans bud och rätter och stadgar, som jag i dag giver dig.

12 Ja, när du äter och bliver mätt, och bygger vackra hus och bor i dem,

13 när dina fäkreatur och din småboskap förökas, och ditt silver och guld förökas, och allt annat du har förökas,
14 då må ditt hjärta icke bliva högmodigt, så att du förgäter HERREN, din Gud, som har fört dig ut ur Egyptens land, ur trädomshuset.
15 och som har lett dig genom den stora och fruktansvärda öknen, bland giftiga ormar och skorpioner,

water, of fountains and depths, coming forth in valley, and in mountain:
8 a land of wheat and barley, and vine and fig-tree, and pomegranate,—a land of olive oil, and honey:

9 a land wherein, not in scarcity, shalt thou eat food, thou shalt lack nothing therein,—a land whose stones are iron, and out of whose hills thou mayest hew copper.
10 So then thou shalt eat, and be satisfied,—and bless Yahweh thy God, for the good land which he hath given unto thee.
11 Take heed to thyself, lest thou forget Yahweh thy God,—so as not to keep his commandments, and his regulations and his statutes, which I am commanding thee today;
12 lest thou eat, and be satisfied,—and, goodly houses, thou build, and inhabit;
13 and, thy herd and thy flock, increase, and, silver and gold, increase unto thee,—and, all that thou hast, increase;
14 and so thy heart be lifted up,—and thou forget Yahweh thy God, who brought thee forth out of the land of Egypt, out of the house of servants;
15 who caused thee to journey through the great and terrible desert, of fiery serpents and scorpions, and

maiden erämaassa, vuodatti sinulle vettä kovasta kalliosta

16 ja antoi erämaassa sinulle mannaa syödä, jota sinun isäsi eivät tunteneet - nöyryyttääksensä ja koetellaksensa sinua ja lopuksi sinulle hyvää tehdäksensä.
17 Älä ajattele sydämessäsi: 'Oma voimani ja oman käteni väkevyys on hankkinut minulle tämän rikkauden',
18 vaan muista, että Herra, sinun Jumalasi, antaa sinulle voiman hankkia rikkautta pitääkseen liittonsa, jonka hän valalla vannoen teki sinun isiesi kanssa, niinkuin tähän päivään saakka on tapahtunut.
19 Mutta jos sinä unhotat Herran, sinun Jumalasi, ja seuraat muita jumalia, palvelet niitä ja kumarrat niitä, niin minä vakuutan teille tänä päivänä, että te peräti hukutte.
20 Niinkuin ne kansat, jotka Herra hukuttaa teidän tieltänne, niin tekin hukutte, kun ette kuulleet Herraa, teidän Jumalaanne.

över förtorkad mark, där intet vatten åt dig komma ut ur den hårda klippan,

16 och som gav dig manna att äta i öknen, en mat som dina fäder icke visste av -- detta på det att han skulle tukta dig och pröva dig, för att sedan kunna göra dig gott.
17 Du må icke säga vid dig själv: »Min egen kraft och min hands styrka har förskaffat mig denna rikedom»,
18 utan du må komma ihåg att det är HERREN, din Gud, som giver dig kraft att förvärva rikedom, därför att han vill upprätta det förbund som han med ed har ingått med dina fäder -- såsom och hittills har skett.

19 Men om du förgäter HERREN, din Gud, och följer efter andra gudar och tjänar dem och tillbeder dem, så betygar jag i dag inför eder att I förvisso skolen förgås.

20 På samma sätt som hedningarna som HERREN förgör för eder skolen också I då förgås, därför att I icke hörden HERRENS, eder Guds röst.

thirsty wastes, where was no water,—who brought forth for thee water out of the flinty rock;
16 who fed thee with manna in the desert, which thy fathers had not known,—that he might humble thee, and that he might put thee to the proof, to do thee good in thy hereafter,
17 and lest thou shouldest say in thy heart,—Mine own strength and the might of mine own hand, have gotten me this wealth.
18 But thou shalt remember Yahweh thy God, that it was, he, who had been giving thee strength to get wealth,—that so he might establish his covenant which he sware to thy fathers (as at this day).

19 But it shall be, if thou, forget, Yahweh thy God, and go after ether gods, and serve them, and bow thyself down to them, I testify against you, today, that ye shall, perish:
20 like the nations which, Yahweh, is causing to perish from before you, so, shall ye, perish,—because ye would not, hearken, unto the voice of Yahweh your God.

9 luku

1 Kuule, Israel! Sinä menet nyt Jordanin yli laskeaksesi valtasi alle kansoja, jotka ovat sinua suuremmat ja väkevämmät, ja suuria,

1 Hör, Israel! Du går nu över Jordan, för att komma ditin och underlägga dig folk, större och mäktigare än du, städer, stora och befästa

1 Hear, O Israel! thou art passing, today, over the Jordan, to go in to dispossess nations, greater and stronger than thou,—

taivaan tasalle varustettuja kaupunkeja,
2 anakilaisten suuren ja kookkaan kansan, jonka sinä tunnet ja josta olet kuullut sanottavan: 'Kuka kestää anakilaisten edessä?'

3 Niin tiedä nyt, että Herra, sinun Jumalasi, käy sinun edelläsi niinkuin kuluttava tuli; hän hävittää heidät ja nöyryyttää heidät sinun edessäsi, ja sinä karkoitat heidät ja hukutat heidät nopeasti, niinkuin Herra on sinulle puhunut.

4 Kun Herra, sinun Jumalasi, työntää heidät sinun tieltäsi, niin älä ajattele sydämessäsi näin: 'Minun vanhurskauteni tähden Herra on tuonut minut ottamaan tämän maan omakseni.' Sillä näiden kansojen jumalattomuuden tähden Herra karkoittaa heidät sinun tieltäsi.
5 Et sinä vanhurskautesi ja oikeamielisyytesi tähden pääse ottamaan heidän maatansa omaksesi, vaan näiden kansojen jumalattomuuden tähden Herra, sinun Jumalasi, karkoittaa heidät sinun tieltäsi ja täyttääksensä, mitä Herra valalla vannoen on luvannut sinun isillesi, Aabrahamille, Iisakille ja Jaakobille.
6 Tiedä siis, ettei Herra,

upp mot himmelen,

2 anakiternas stora och resliga folkstam, som du själv känner, och om vilken du har hört att man säger: »Vem kan stå emot Anaks barn!»
3 Så skall du nu veta att HERREN, din Gud, är den som går framför dig, såsom en förtärande eld; han skall förgöra dem, och han skall förgöra dem, och han skall ödmjuka dem för dig, och du skall fördriva dem och utrota dem med hast, såsom HERREN har lovat dig.

4 Då nu HERREN, din Gud, driver dem undan för dig, må du icke säga vid dig själv: »För min rättfärdighets skull har HERREN låtit mig komma in i detta land och taga det i besittning.» Ty dessa hedningars ogudaktighet är det som gör att HERREN fördriver dem för dig.

5 Icke din rättfärdighet och din rättsinnighet är det som gör att du får komma in i deras land och taga det i besittning, utan dessa hedningars ogudaktighet är det som gör att HERREN, din Gud, fördriver dem för dig. Så vill ock HERREN uppfylla vad han med ed har lovat dina fäder, Abraham, Isak och Jakob.

6 Därför må du nu veta att

cities great and fortified into the heavens;
2 a people great and tall, the sons of Anakim,—whom, thou, knowest, and of whom, thou, hast heard say, Who can stand before the sons of Anak?
3 So then, thou must consider today, that, Yahweh thy God, he, it is that is passing over before thee, as a consuming fire, he, will destroy them, and, he, will cause them to bow down before thee,—so shalt thou dispossess them, and destroy them speedily, as Yahweh hath spoken unto thee.
4 Do not speak in thy heart, when Yahweh thy God casteth them out from before thee, saying, For mine own righteousness, hath Yahweh brought me in, to possess this land,—whereas it is, for the lawlessness of these nations, that, Yahweh, is dispossessing them from before thee.

5 Not for thine own righteousness, nor for the uprightness of thine own heart, art thou going in to possess their land,—but, for the lawlessness of these nations, is, Yahweh thy God, driving them out from before thee, and that he may establish the word which Yahweh sware unto thy fathers, unto Abraham, unto Isaac, and unto Jacob.
6 So then, thou must

sinun Jumalasi, sinun vanhurskautesi tähden anna sinulle tätä hyvää maata omaksesi; sillä sinä olet niskurikansa.

det icke är din rättfärdighet som gör att HERREN, din Gud, vill giva dig detta goda land till besittning; ty du är ett hårdnackat folk.

consider that, not for thine own righteousness, is, Yahweh thy God, giving unto thee this good land, to possess it,—for, a stiff-necked people, thou art.

7 Muista äläkä unhota, kuinka sinä erämaassa vihoitit Herran, sinun Jumalasi. Siitä päivästä alkaen, jona sinä lähdit Egyptin maasta, aina siihen saakka, kun te tulitte tähän paikkaan, te olette niskoitelleet Herraa vastaan.

7 Kom ihåg, förgät icke, huru du i öknen förtörnade HERREN, din Gud. Allt ifrån den dag då du drog ut ur Egyptens land, ända till dess I nu haven kommit hit, haven I varit genssträviga mot HERREN.

7 Remember—do not forget, how thou didst provoke Yahweh thy God, in the desert,—yea, from the day when thou camest forth out of the and of Egypt, until ye entered as far as this place, have ye been, quarrelling, with Yahweh.

8 Myöskin Hoorebilla te vihoititte Herran, ja Herra vihastui teihin, niin että hän aikoi tuhota teidät.

8 Vid Horeb förtörnaden I HERREN, och HERREN vredgades på eder, så att han ville förgöra eder.

8 Even in Horeb, ye provoked Yahweh to wrath,—so that Yahweh showed himself angry with you, to destroy you.

9 Kun minä olin noussut vuorelle vastaanottamaan kivitaulut, sen liiton taulut, jonka Herra oli tehnyt teidän kanssanne, olin minä vuorella neljäkymmentä päivää ja neljäkymmentä yötä syömättä ja juomatta.

9 När jag hade stigit upp på berget för att taga emot stentavlorna, det förbunds tavlor, som HERREN hade slutit med eder, stannade jag på berget i fyrtio dagar och fyrtio nätter, utan att äta och utan att dricka.

9 When I went up into the mountain, to receive the tables of stone—the tables of the covenant, which Yahweh had solemnised with you, then abode I in the mountain, forty days and forty nights, food, did I not eat, and, water, did I not drink.

10 Ja Herra antoi minulle ne kaksi kivitaulua, joihin oli kirjoitettu Jumalan sormella, ja niissä oli kaikki ne sanat, jotka Herra oli puhunut teille vuorelta, tulen keskeltä, silloin kun seurakunta oli koolla.

10 Och HERREN gav mig de två stentavlorna, på vilka Gud hade skrivit med sitt finger; vad där stod var alldeles lika med de ord HERREN hade talat med eder på berget ur elden, den dag då I voren församlade där.

10 Then did Yahweh deliver unto me the two tables of stone, written with the finger of God,—and [there was], upon them, according to all the words which Yahweh had spoken with you in the mountain, out of the midst of the fire, in the day of the convocation.

11 Ja niiden neljänkymmenen päivän ja neljänkymmenen yön kuluttua Herra antoi minulle ne kaksi kivitaulua, liitontaulut.

11 Och när de fyrtio dagarna och de fyrtio nätterna voro förlidna, gav HERREN mig de två stentavlorna, förbundets tavlor.

11 So then it came to pass, at the end of forty days, and forty nights, that Yahweh gave unto me, the two tables of stone, the tables of the covenant.

12 Ja Herra sanoi minulle: 'Nouse ja astu nopeasti täältä alas, sillä sinun kansasi, jonka sinä veit pois Egyptistä, on turmion tehnyt. Pian he poikkesivat siltä tieltä, jota minä käskin heidän vaeltaa; he tekivät itselleen valetun kuvan.'

13 Ja Herra puhui minulle sanoen: 'Minä olen nähnyt, että tämä kansa on niskurikansa.
14 Anna minun olla, minä tuhoan heidät ja pyyhin pois heidän nimensä taivaan alta. Mutta sinusta minä teen väkevämmän ja lukuisamman kansan, kuin se on.'
15 Silloin minä käännyin ja astuin alas vuorelta, vuoren palaessa tulena; ja minulla oli käsissäni ne kaksi liitontaulua.

16 Ja niin minä näin, että te olitte rikkoneet Herraa, teidän Jumalaanne, vastaan: olitte tehneet itsellenne valetun vasikankuvan, pian poikenneet siltä tieltä, jota Herra oli käskenyt teidän vaeltaa.
17 Silloin minä tartuin molempiin tauluihin ja heitin ne käsistäni ja murskasin ne teidän silmienne edessä.

18 Ja minä heittäydyin Herran eteen ja olin, niinkuin edelliselläkin kerralla, neljäkymmentä päivää ja neljäkymmentä

12 Och HERREN sade till mig: »Stå upp och gå med hast ned härifrån, ty ditt folk, som du har fört ut ur Egypten, har tagit sig till, vad fördärvligt är. De hava redan vikit av ifrån den väg som jag bjöd dem gå; de hava gjort sig ett gjutet beläte.»
13 Och HERREN talade till mig och sade: »jag har sett att detta folk är ett hårdnackat folk.
14 Lämna mig i fred, ty jag vill förgöra dem och utplåna deras namn, så att det icke mer finnes under himmelen; dig vill jag sedan göra till ett folk som är mäktigare och större än detta.»
15 Då vände jag mig om och steg ned från berget, som brann i eld; och jag hade i mina båda händer förbundets två tavlor.

16 Och jag fick då se att I haven syndat mot HERREN, eder Gud: I haden gjort eder en gjuten kalv; så haden I redan vikit av ifrån den väg som HERREN hade bjudit eder gå.

17 Då fattade jag i de båda tavlorna och kastade dem ifrån mig med båda händerna och slog sönder dem inför edra ögon.
18 Och jag föll ned inför HERRENS ansikte och låg så, likasom förra gången i fyrtio dagar och fyrtio nätter, utan att äta och utan att dricka,

12 Then said Yahweh unto me—Up! get down quickly out of this mountain, for thy people whom thou hast brought forth out of Egypt, have broken faith,—they have turned aside quickly, out of the way which I commanded them,—they have made them a molten image.
13 And Yahweh spake unto me, saying,—I have looked on this people, and lo! a stiff-necked people, it is.
14 Let me alone, that I may destroy them, and wipe out their name, from under the heavens,—and make thee into a nation stronger and more in number than they.

15 So I turned, and came down out of the mountain, now, the mountain, was burning with fire,—and the two tables of the covenant were upon my two hands.
16 Then looked I, and lo! ye had sinned against Yahweh your God, ye had made you a molten calf,—ye had turned aside quickly, out of the way which Yahweh had commanded you.

17 So I seized the two tables, and cast them from off my two hands,—and brake them in pieces before your eyes.
18 Then lay I prostrate before Yahweh, as at the first, forty days and forty nights, food, did I not eat, and, water, did I not drink,—

yötä syömättä ja juomatta, kaiken sen synnin tähden, jota te olitte tehneet, kun teitte sitä, mikä on pahaa Herran silmissä, ja vihoititte hänet.

för all den synds skulle som I haden begått genom att göra vad ont var i HERRENS ögon, till att förtörna honom.

because of all your sin which ye had sinned, in doing the thing that was wicked in the eyes of Yahweh, to provoke him to anger.

19 Sillä minä pelkäsin sitä vihaa ja kiivautta teitä vastaan, joka oli vallannut Herran, niin että hän aikoi tuhota teidät. Ja Herra kuuli minua vielä silläkin kertaa.

19 Ty jag fruktade för den vrede och förbittring mot eder, av vilken HERREN hade blivit så uppfylld att han ville förgöra eder. Och HERREN hörde mig även denna gång.

19 For I shrank with fear, from the face of the anger and the hot displeasure, wherewith Yahweh was provoked against you, to destroy you,—but Yahweh hearkened unto me, even at that time.

20 Myöskin Aaroniin Herra vihastui niin suuresti, että hän aikoi tuhota hänet, ja minä rukoilin silloin myöskin Aaronin puolesta.

20 Också på Aron blev HERREN mycket vred, så att han ville förgöra honom, och jag bad då jämväl för Aron.

20 And, with Aaron, did Yahweh show himself exceedingly angry, to destroy him,—so I prostrated myself, even in behalf of Aaron, at that time.

21 Sitten minä otin teidän tekemänne syntikuvatuksen, vasikan, ja poltin sen tulessa, löin sen palasiksi ja rouhensin sen hienoksi, aivan kuin tuhaksi, ja sen tuhan minä heitin puroon, joka juoksi vuorelta.

21 Sedan tog jag kalven, syndabelätet som I haden gjort, och brände den i eld och krossade sönder den väl, till dess att den blev fint stoft, och det stoftet kastade jag i bäcken som flöt ned från berget.

21 And, your sin which ye had made, even the calf, took I, and burned it up with fire, and pounded it very small, until it was fine as dust,—then cast I the dust thereof into the torrent, that descended out of the mountain.

22 Tabeerassa, Massassa ja Kibrot-Hattavassa te vielä vihoititte Herran.

22 I Tabeera, i Massa och i Kibrot-Hattaava förtörnaden I ock HERREN.

22 Also, at Taberah, and at Massah, and at Kibroth–hataavah, a cause of provocation, became ye, unto Yahweh.

23 Ja kun Herra tahtoi lähettää teidät Kaades-Barneasta ja sanoi: 'Menkää ja ottakaa omaksenne se maa, jonka minä teille annan', niin te niskoittelitte Herran, teidän Jumalanne, käskyä vastaan ettekä uskoneet häneen ettekä kuulleet hänen ääntänsä.

23 Och när HERREN ville sända eder åstad från Kades-Barnea och sade: »Dragen upp och intagen det land som jag har givit eder», då voren I genssträviga mot HERREN, eder Guds, befallning och trodden honom icke och hörden icke hans röst.

23 Also, when Yahweh sent you out of Kadesh–barnea, saying, Go up and possess the land, which I have given unto you, then quarreled ye with the bidding of Yahweh your God, and trusted him not, neither hearkened unto his voice.

24 Te olette niskoitelleet Herraa, teidän Jumalaanne,

24 Ja, genssträviga haven I varit mot HERREN allt ifrån

24 Ye have been, quarrelling, with Yahweh,—from the day

vastaan aina siitä päivästä alkaen, jona minä opin teidät tuntemaan.

25 Silloin minä heittäydyin Herran eteen ja olin siinä neljäkymmentä päivää ja neljäkymmentä yötä; sillä Herra oli sanonut aikovansa tuhota teidät.

26 Ja minä rukoilin Herraa ja sanoin: Herra, Herra, älä tuhoa kansaasi ja perintöosaasi, jonka sinä suuruudessasi vapahdit ja jonka sinä veit pois Egyptistä väkevällä kädellä.

27 Muista palvelijoitasi Aabrahamia, Iisakia ja Jaakobia, älä katso tämän kansan uppiniskaisuutta, jumalattomuutta ja syntiä,

28 ettei sanottaisi siinä maassa, josta sinä veit meidät pois: 'Koska Herra ei kyennyt viemään heitä siihen maahan, jonka hän oli heille luvannut, ja koska hän vihasi heitä, vei hän heidät täältä pois surmatakseen heidät erämaassa.'

29 Ovathan he sinun kansasi ja perintöosasi, jonka sinä veit sieltä pois suurella voimallasi ja ojennetulla käsivarrellasi.

den dag då jag lärde känna eder.

25 Så föll jag då ned inför HERRENS ansikte och låg så i de fyrtio dagarna och de fyrtio nätterna; ty HERREN hade sagt att han ville förgöra eder.

26 Och jag bad till HERREN och sade: »Herre, HERRE, fördärva icke ditt folk och din arvedel, som du har förlossat med din stora makt, och som du med stark hand har fört ut ur Egypten.

27 Tänk på dina tjänare Abraham, Isak och Jakob, se icke på detta folks hårdhet, ogudaktighet och synd;

28 på det att man icke må säga i det land varur du har fört oss ut: 'Därför att HERREN, icke förmådde föra dem in i det land som han hade lovat åt dem, och därför att han hatade dem, förde han dem ut och lät dem dö i öknen.'

29 De äro ju ditt folk och din arvedel, som du har fört ut med din stora kraft och din uträckta arm.»

that I first knew you.

25 Thus, then, lay I prostrate before Yahweh, the forty days and the forty nights that I did lie prostrate,—because Yahweh spake of destroying you.

26 Therefore I prostrated myself unto Yahweh, and said, My Lord Yahweh! Do not destroy thy people, even thine inheritance, which thou hast redeemed in thy greatness,—which thou hast brought forth out of Egypt with a firm hand.

27 Have remembrance of thy servants, of Abraham, of Isaac, and of Jacob,—do not regard the obduracy of this people, or their lawlessness, or their sin:

28 lest the land out of which thou hast brought us forth say, Because Yahweh was not able to bring them into the land of which he had spoken to them,—and because he hated them, took he them forth, to put them to death in the desert.

29 Yet, they, are thy people, and thine inheritance,—whom thou hast brought forth with thy great strength, and with thy stretched–out arm.

10 luku

1 Silloin Herra sanoi minulle: 'Veistä itsellesi kaksi kivitaulua, entisten kaltaista, ja nouse vuorelle

1 På den tiden sade HERREN till mig: »Hugg ut åt dig två stentavlor, likadana som de förra voro, och stig upp till

1 At that time, said Yahweh unto me—Cut thee out two tables of stone, like the first, and come up unto me, into

minun tyköni; tee myös itsellesi puusta arkki.
2 Minä kirjoitan niihin tauluihin ne sanat, jotka olivat entisissä tauluissa, niissä, jotka sinä murskasit; pane ne arkkiin.'

3 Niin minä tein arkin akasiapuusta ja veistin kaksi kivitaulua, entisten kaltaista. Ja minä nousin vuorelle, kädessäni ne kaksi taulua.
4 Ja hän kirjoitti tauluihin saman, minkä edellisellä kerralla, ne kymmenen sanaa, jotka Herra oli puhunut teille vuorelta, tulen keskeltä, seurakunnan kokouspäivänä. Ja Herra antoi ne minulle.

5 Sitten minä käännyin ja astuin alas vuorelta ja panin taulut tekemääni arkkiin, niinkuin Herra oli minua käskenyt, ja siinä ne ovat.
6 Ja israelilaiset lähtivät liikkeelle Bene-Jaakanin kaivoilta ja vaelsivat Mooseraan. Siellä kuoli Aaron, ja hänet haudattiin sinne; ja hänen poikansa Eleasar tuli papiksi hänen sijaansa.
7 Sieltä he lähtivät liikkeelle Gudgodaan, ja Gudgodasta Jotbataan, seutuun, jossa on vesipuroja.

8 Siihen aikaan Herra erotti Leevin sukukunnan kantamaan Herran

mig på berget; gör dig och en ark av trä.
2 Och sedan jag har skrivit på tavlorna samma ord som stodo på de förra tavlorna, vilka du slog sönder, skall du lägga dem i arken.»

3 Så gjorde jag då en ark av akacieträ och högg ut två stentavlor, likadana som de förra voro. Och jag steg upp på berget och hade med mig de två tavlorna.
4 Och han skrev på tavlorna detsamma som var skrivet förra gången, de tio ord som HERREN hade talat till eder på berget ur elden, den dag då I voren församlade där. Och HERREN gav dem åt mig.

5 Sedan vända jag mig om och steg ned från berget och lade tavlorna i arken som jag hade gjort, och där fingo de ligga, såsom HERREN hade bjudit mig.
6 Och Israels barn bröto upp från Beerot-Bene-Jaakan och tågade till Mosera. Där dog Aron och blev där också begraven; och hans son Eleasar blev präst i hans ställe.

7 Därifrån bröto de upp och tågade till Gudgoda, och från Gudgoda, och från Gudgoda till Jotbata, en trakt som var rik på vattenbäckar.
8 På den tiden avskilde HERREN Levi stam till att bära HERRENS förbundsark,

the mountain,—and make thee an ark of wood;
2 that I may write, upon the tables, the words which were on the first tables, which thou brakest in pieces,—then shalt thou put them in the ark.
3 So I made an ark, of acacia wood, and cut out two tables of stone, like the first,—and went up the mountain, having the two tables in my hand.
4 And he wrote upon the tables, according to the first writing—the ten words, which Yahweh had spoken unto you in the mountain, out of the midst of the fire, in the day of the convocation,—and Yahweh delivered them unto me.
5 Then turned I, and came down out of the mountain, and put the tables in the ark which I had made,—and they have remained there, as Yahweh commanded me.
6 And, the sons of Israel, set forward out of Beeroth Bene–jaakan to Moserah,—there, died Aaron, and was buried there, and Eleazar, his son, became priest in his stead.

7 From thence, set they forward unto the Gudgodah,––and from the Gudgodah to Jotbathah, a land of torrents of water.

8 At that time, did Yahweh separate the tribe of Levi, to bear the ark of the covenant

liitonarkkia, seisomaan Herran edessä, palvelemaan häntä ja siunaamaan hänen nimeensä, niinkuin tähän päivään saakka on tapahtunut.

till att stå inför HERRENS ansikte och göra tjänst inför honom, och till att välsigna i hans namn, såsom den har att göra ännu i dag.

of Yahweh,—to stand before Yahweh, to wait upon him, and to bless in his name (until this day).

9 Sentähden Leevi ei saanut osuutta eikä perintöosaa veljiensä rinnalla, sillä Herra on hänen perintöosansa, niinkuin Herra, sinun Jumalasi, on hänelle puhunut.

9 Därför fick Levi ingen lott eller arvedel jämte sina bröder. HERREN är hans arvedel, såsom HERREN, din Gud, har sagt honom.

9 For this cause, hath Levi neither portion nor inheritance, with his brethren,—Yahweh, is his inheritance, as Yahweh thy God spake unto him.

10 Ja minä viivyin vuorella, niinkuin edelliselläkin kerralla, neljäkymmentä päivää ja neljäkymmentä yötä; ja Herra kuuli minua vielä silläkin kertaa, sillä Herra ei tahtonut tuhota sinua.

10 Och jag stannade på berget lika länge som förra gången, fyrtio dagar och fyrtio nätter; och HERREN hörde mig också denna gång: HERREN ville icke fördärva mig.

10 But, I, stayed in the mountain according to the former days, forty days, and forty nights,—and Yahweh hearkened unto me, at that time also, Yahweh, was not willing, to destroy thee.

11 Ja Herra sanoi minulle: 'Nouse ja lähde, kulje kansan edellä, että he menevät ja ottavat omakseen maan, jonka minä heidän isillensä vannotulla valalla olen luvannut antaa heille.'

11 Och HERREN sade till mig: »Stå upp och gå åstad framför folket, och låt dem bryta upp, för att de må komma in i och taga i besittning det land som jag med ed har lovat deras fäder att giva dem.»

11 So then Yahweh said unto me, Up with thee—to break away onward, before the people,—that they may enter in, and possess the land, which I sware unto their fathers, to give unto them.

12 Ja nyt, Israel, mitä Herra, sinun Jumalasi, sinulta muuta vaatii, kuin että pelkäät Herraa, sinun Jumalaasi, että aina vaellat hänen teitänsä ja rakastat häntä, ja että palvelet Herraa, sinun Jumalaasi, kaikesta sydämestäsi ja kaikesta sielustasi,

12 Och nu Israel, var är det som HERREN, din Gud, fordrar av dig annat än att du fruktar HERREN, din Gud, att du alltid vandrar på hans vägar och älskar honom, och att du tjänar HERREN, din Gud, av allt ditt hjärta och av all din själ,

12 Now, therefore, O Israel, what is, Yahweh thy God, asking of thee,—but to revere Yahweh thy God, to walk in all his ways, and to love him, and to serve Yahweh thy God, with all thy heart, and with all thy soul:

13 noudattaen Herran käskyjä ja säädöksiä, jotka minä sinulle tänä päivänä annan, että menestyisit.

13 så att du håller HERRENS bud och stadgar, som jag i dag giver dig, på det att det må gå dig väl?

13 to keep the commandments of Yahweh, and his statutes, which I am commanding thee today,—for thy good?

14 Katso, taivaat ja

14 Se, HERREN, din Gud,

14 Lo! unto Yahweh thy God,

taivasten taivaat, maa ja kaikki, mitä siinä on, ovat Herran, sinun Jumalasi.
15 Mutta ainoastaan sinun isiisi Herra mielistyi ja rakasti heitä; ja hän valitsi omikseen heidän jälkeläisensä, hän valitsi teidät kaikista kansoista, niinkuin yhä vielä on.
16 Ympärileikatkaa sentähden sydämenne älkääkä olko enää niskureita.

17 Sillä Herra, teidän Jumalanne, on jumalain Jumala ja herrain Herra, suuri, voimallinen ja peljättävä Jumala, joka ei katso henkilöön eikä ota lahjusta,
18 joka hankkii orvolle ja leskelle oikeuden ja joka rakastaa muukalaista ja antaa hänelle ruuan ja vaatteen.
19 Sentähden rakastakaa muukalaista, sillä te olette itse olleet muukalaisina Egyptin maassa.
20 Herraa, sinun Jumalaasi, pelkää, häntä palvele, hänessä riipu kiinni ja vanno hänen nimeensä.

21 Hän on sinun ylistyksesi, ja hän on sinun Jumalasi, joka on tehnyt sinulle ne suuret ja peljättävät teot, jotka sinun silmäsi ovat nähneet.
22 Seitsemänkymmentä henkeä oli sinun isiesi joukkoa, kun he menivät Egyptiin, mutta nyt Herra,

tillhör himlarna och himlarnas himmel, jorden och allt vad därpå är;
15 men allenast vid dina fäder fäste sig HERREN och älskade dem; och han utvalde deras avkomlingar efter dem, han utvalde eder bland alla folk, såsom I nu själva sen.
16 Omskären därför edert hjärtas förhud, och varen icke länge hårdnackade.

17 Ty HERREN, eder Gud, är gudarnas Gud och herrarnas Herre, den store, den väldige och fruktansvärde Guden, som icke har anseende till personen och icke tager mutor;
18 som skaffar den faderlöse och änkan rätt, och som älskar främlingen och giver honom mat och kläder.
19 Därför skolen också I älska främlingen; I haven ju själva varit främlingar i Egyptens land.
20 HERREN, din Gud, skall du frukta, honom skall du tjäna, och till honom skall du hålla dig, och vid hans namn skall du svärja.
21 Han är ditt lov, och han din Gud, som har gjort med dig de stora och underbara gärningar som du med egna ögon har sett.

22 Sjuttio personer voro dina fäder, som drogo ned till Egypten, men nu har HERREN, din Gud, gjort dig

belong the heavens, even the highest heavens,—the earth, with all that is therein.
15 Only, unto thy fathers, Yahweh became attached, so as to love them,—therefore made he choice of their seed after them—of you—out of all the peoples (as at this day).
16 Therefore must ye circumcise the foreskin of your hearts,—and, your necks, must ye stiffen no more.
17 For, as touching Yahweh your God, he, is God of gods, and Lord of lords; the great, the mighty, and the fearful GOD, who respecteth not persons, nor accepteth a bribe;
18 executing the vindication of the orphan, and the widow,—and loving a sojourner, giving him food and raiment.
19 Therefore shall ye love the sojourner,—for, sojourners, became ye, in the land of Egypt.
20 Yahweh thy God, shalt thou revere, Him, shalt thou serve,—And, unto him, shalt thou cleave, And, in his name, shalt thou swear.
21 He, is thy song of praise, And, he, thy God,—who hath done with thee these great and fearful things, which thine own eyes have seen.

22 As seventy souls, went thy fathers down to Egypt,—and, now, Yahweh thy God hath made thee like the

sinun Jumalasi, on tehnyt sinun lukusi paljoksi niinkuin taivaan tähdet.

talrik såsom himmelens stjärnor.

stars of the heavens, for multitude.

11 luku

1 Rakasta siis Herraa, sinun Jumalaasi, ja noudata alati hänen määräyksiänsä, säädöksiänsä, oikeuksiansa ja käskyjänsä.

1 Så skall du nu älska HERREN, din Gud, och hålla vad han bjuder dig hålla, hans stadgar och rätter och bud, alltid.

1 Therefore shalt thou love Yahweh thy God, and keep his observance, and his statutes, and his regulations, and his commandments, all the days.

2 Ja huomatkaa tänä päivänä, etten minä nyt puhu teidän lapsillenne, jotka eivät ole kokeneet eivätkä nähneet Herran, teidän Jumalanne, kuritusta, hänen suuruuttansa, väkevää kättänsä ja ojennettua käsivarttansa,

2 Och besinnen i dag -- jag talar nu icke om edra barn, som icke hava förnummit och sett det -- huru HERREN, eder Gud, har fostrat eder, besinnen hans storhet, hans starka hand och hans uträckta arm,

2 And ye must know, today, (for not with your sons [do I speak] who know not, neither have they seen) the discipline of Yahweh your God,—his greatness, his firm hand, and his stretched–out arm;

3 eivät hänen tunnustekojaan ja töitään, jotka hän teki Egyptissä faraolle, Egyptin kuninkaalle, ja koko hänen maalleen,

3 de tecken och gärningar som han gjorde i Egypten, med Farao, konungen i Egypten, och med hela hans land,

3 and his signs, and his doings, which he did in the midst of Egypt,—unto Pharaoh king of Egypt, and unto all his land;

4 eivätkä, mitä hän teki egyptiläisten sotajoukolle, heidän hevosillensa ja vaunuillensa, joiden päälle hän vyörytti Kaislameren vedet, kun he ajoivat teitä takaa, ja jotka Herra hukutti, niin ettei heitä enää ole,

4 och vad han gjorde med egyptiernas här, med deras hästar och vagnar, huru han lät Röda havets vatten strömma över dem, när de förföljde eder, och huru HERREN då förgjorde dem, så att de nu icke mer äro till;

4 and what he did unto the forces of Egypt—unto his horses and unto his chariots, in that he caused the waters of the Red Sea to flow over their faces, when they were pursuing after you,—and so Yahweh destroyed them (unto this day);

5 eivätkä, mitä hän teki teille erämaassa, aina siihen saakka, kunnes te tulitte tähän paikkaan,

5 och vad han gjorde med eder i öknen, ända till dess I kommen hit,

5 and what he did unto you, in the desert,—until ye came in as far as this place;

6 eivätkä, mitä hän teki Daatanille ja Abiramille, Eliabin, Ruubenin pojan, pojille, kun maa avasi kitansa ja koko Israelin keskeltä nielaisi heidät ja heidän perheensä ja

6 och vad han gjorde med Datan och Abiram, Eliabs, Rubens sons, söner, huru jorden öppnade sin mun och uppslukade dem med deras hus och deras tält och allt levande som följde dem, och

6 and what he did to Dathan and to Abiram, sons of Eliab, son of Reuben, in that the earth opened wide her mouth, and swallowed–up them and their households, and their tents,—and all the

majansa ja kaiken, mitä heillä oli mukanansa;

7 vaan minä puhun teille, jotka olette omin silmin nähneet kaikki Herran suuret teot, jotka hän on tehnyt.
8 Niin pitäkää kaikki käskyt, jotka minä tänä päivänä teille annan, että te tulisitte voimakkaiksi, menisitte ja ottaisitte omaksenne sen maan, jota nyt menette omaksenne ottamaan,

9 ja että te kauan eläisitte siinä maassa, jonka Herra teidän isillenne vannotulla valalla on luvannut antaa heille ja heidän jälkeläisillensä, maan, joka vuotaa maitoa ja mettä.
10 Sillä se maa, jota sinä menet omaksesi ottamaan, ei ole niinkuin Egyptin maa, josta te olette lähteneet ja jota sinä, siemenesi siihen kylvettyäsi, jalalla polkien kastelit niinkuin vihannestarhaa.
11 Vaan se maa, jota te menette omaksenne ottamaan, on maa, jossa on vuoria ja laaksoja ja joka juo vettä taivaan sateesta,
12 maa, josta Herra, sinun Jumalasi, pitää huolen ja jota Herran, sinun Jumalasi, silmät aina katsovat, vuoden alusta sen loppuun saakka.
13 Ja jos nyt tottelette minun käskyjäni, jotka minä tänä päivänä teille annan,

detta mitt i hela Israel.

7 Ty I haven ju med egna ögon sett alla de stora gärningar som HERREN har gjort.

8 Så hållen då alla de bud som jag i dag giver dig, på det att I med frimodighet mån kunna gå in i och intaga det land dit I nu dragen, för att taga det i besittning,

9 och på det att I mån länge leva i det land som HERREN med ed har lovat edra fäder att giva åt dem och deras efterkommande, ett land som flyter av mjölk och honung.
10 Ty det land dit du nu kommer, för att taga det i besittning, är icke såsom Egyptens land, varifrån I haven dragit ut, där du måste trampa upp vatten till den säd du sådde, såsom man gör i en kökträdgård;
11 nej, det land dit I nu dragen, för att taga det i besittning, är ett land med berg och dalar, som får vatten att dricka genom himmelens regn,
12 ett land som HERREN, din Gud, låter sig vårda om, och på vilket HERRENS, din Guds, ögon beständigt vila, från årets begynnelse till årets slut.
13 Om I nu hören de bud som jag i dag giver eder, så att I älsken HERREN, eder

living things that attended them, in the midst of all Israel.
7 For, yours, are the eyes that have seen every great deed of Yahweh,—which he hath done.

8 Therefore shall ye keep all the commandment which I am commanding thee, today,—that ye may be strong, and so enter and possess the land, whither ye are passing over to possess it;
9 and that ye may prolong your days upon the soil which Yahweh sware unto your fathers, to give unto them and unto their seed,—a land flowing with milk and honey.
10 For, the land which thou art entering to possess, not like the land of Egypt, it is, from whence ye came out,—where thou didst sow thy seed, and then water it with thy foot, like a garden of herbs;
11 but, the land whereinto ye are passing over to possess it, is a land of hills, and valleys,—which, of the rain of the heavens, doth drink water:
12 a land which Yahweh thy God careth for,—continually are the eyes of Yahweh thy God upon it, from the beginning of the year, even unto the end of the year.
13 And it shall come to pass, if ye will, hearken, unto my commandments, which, I

niin että rakastatte Herraa, teidän Jumalaanne, ja palvelette häntä kaikesta sydämestänne ja kaikesta sielustanne,
14 niin minä annan teidän maallenne sateen ajallansa, syyssateen ja kevätsateen, ja sinä saat korjata viljasi ja viinisi ja öljysi.

15 Ja minä annan sinun karjallesi ruohoa kedoillasi; ja sinä syöt ja tulet ravituksi.
16 Varokaa, ettei teidän sydämenne antaudu vieteltäväksi, niin että poikkeatte pois ja palvelette muita jumalia ja niitä kumarratte;
17 muutoin Herran viha syttyy teitä kohtaan, ja hän sulkee taivaan, niin ettei tule sadetta eikä maa anna satoansa, ja te häviätte pian siitä hyvästä maasta, jonka Herra teille antaa.

18 Painakaa siis nämä minun sanani sydämeenne ja mieleenne ja sitokaa ne merkiksi käteenne, ja ne olkoot muistolauseena otsallanne;

19 ja opettakaa ne lapsillenne, niin että puhut niistä kotona istuessasi ja tietä käydessäsi, maata pannessasi ja ylös noustessasi.

Gud, och tjänen honom av allt edert hjärta och av all eder själ,

14 så skall jag giva åt edert land regn i rätt tid, höstregn och vårregn, och du skall få inbärga din säd och ditt vin och din olja.

15 Och jag skall giva din boskap gräs på din mark; och du skall äta och bliva mätt.
16 Men tagen eder till vara, låten icke edra hjärtan bliva förförda, så att I viken av och tjänen andra gudar och tillbedjen dem;

17 ty då skall HERRENS vrede upptändas mot eder, och han skall tillsluta himmelen, så att regn icke faller och marken icke giver sin gröda; och I skolen med hast bliva utrotade ur det goda land som HERREN vill giva eder.

18 Så skolen I nu lägga dessa mina ord på edert hjärta och edert sinne, och I skolen binda dem såsom ett tecken på eder hand, och de skola vara såsom ett märke på eder panna;
19 och I skolen lära edra barn dem, i det att du talar om dem, när du sitter i ditt hus och när du står upp.

am commanding you, today,––to love Yahweh your God, and to serve him, with all your heart, and with all your soul,
14 then [saith he] I will give the rain of your land in its season, the early rain and the latter rain; so shalt thou gather in thy corn, and thy new wine, and thine oil;
15 and I will give grass in thy field for thy cattle,—and thou shalt eat and be satisfied.
16 Take heed to yourselves, lest your heart be befooled,––and ye turn aside, and serve other gods, and bow down to them.

17 So would the anger of Yahweh kindle upon you, and he would shut up the heavens, that there should be no rain, and, the ground, would not yield her increase,—so should ye perish speedily, from off the good land, which Yahweh is giving unto you.
18 Therefore shall ye lay these my words upon your heart, and upon your soul,—and bind them for a sign upon your hand, and they shall serve as bands between your eyes;
19 and ye shall teach them unto your children, by speaking of them,—when thou sittest in thy house, and when thou walkest by the way, and when thou liest down, and when thou risest up;

20 Ja kirjoita ne talosi pihtipieliin ja portteihisi,

21 että te ja teidän lapsenne kauan eläisitte siinä maassa, jonka Herra teidän isillenne vannotulla valalla lupasi antaa heille, niin kauan kuin taivas maan yli kaareutuu.
22 Sillä jos te pidätte kaikki nämä käskyt, jotka minä teille annan, ja seuraatte niitä, niin että rakastatte Herraa, teidän Jumalaanne, ja aina vaellatte hänen teitänsä ja riiputte hänessä kiinni,
23 niin Herra karkoittaa kaikki nämä kansat teidän tieltänne, ja te laskette valtanne alle kansoja, jotka ovat teitä suuremmat ja väkevämmät.
24 Mihin paikkaan te jalkanne astutte, se on oleva teidän. Erämaasta ja Libanonista, virrasta, Eufrat-virrasta, aina Länsimereen saakka on teidän alueenne ulottuva.

25 Ei kukaan kestä teidän edessänne. Kauhuun ja peljästykseen teidän edessänne on Herra saattava koko sen maan, johon te astutte, niinkuin hän on teille puhunut.
26 Katso, minä asetan tänä päivänä teidän eteenne siunauksen ja kirouksen:
27 siunauksen, jos te tottelette Herran, teidän Jumalanne, käskyjä, jotka

20 och du skall skriva dem på dörrposterna i ditt hus och på dina portar;

21 på det att I och edra barn mån länge få bo i det land som HERREN med ed har lovat edra fäder att giva dem, lika länge som himmelen välver sig över jorden.
22 Ty om I hållen alla dessa bud som jag giver eder och gören efter dem, så att I älsken HERREN, eder Gud, och alltid vandren på hans vägar och hållen eder till honom,

23 då skall HERREN fördriva alla dessa folk för eder, och I skolen underlägga eder folk som äro större och mäktigare än I.

24 Var ort eder fot beträder skall bliva eder. Från öknen till Libanon, ifrån floden -- floden Frat -- ända till Västra havet skall edert område sträcka sig.

25 Ingen skall kunna stå eder emot. Fruktan och förskräckelse för eder skall HERREN, eder Gud, låta komma över hela det land I beträden, såsom han har lovat eder.
26 Se, jag förelägger eder i dag välsignelse och förbannelse:
27 välsignelse, om I hören HERRENS eder Guds, bud, som jag i dag giver eder,

20 and thou shalt write them upon the door-posts of thy house, and within thy gates:
21 that your days may multiply, and the days of your children, upon the soil which Yahweh sware unto your fathers, to give unto them,—like the days of the heavens upon the earth.
22 For, if ye do, indeed keep, all this commandment, which I am commanding you to do it,—to love Yahweh your God, to walk in all his ways, and to cleave unto him,

23 then will Yahweh dispossess all these nations, from before you,—and ye shall dispossess nations greater and stronger than ye:
24 every place whereon the sole of your foot shall tread, yours, shall it be,—from the desert and the Lebanon, from the river—the river Euphrates, even unto the hinder sea, shall be your boundary.
25 No man shall stand before you,—the dread of you and the fear of you, will Yahweh your God put forth over the face of all the land, whereon ye shall tread, as he spake unto you.
26 See! I am setting before you, today,—a blessing, and a curse:
27 the blessing, when ye shall hearken unto the commandments of Yahweh

minä tänä päivänä teille annan,
28 mutta kirouksen, jos te ette tottele Herran, teidän Jumalanne, käskyjä, vaan poikkeatte siltä tieltä, jota minä tänä päivänä käsken teidän vaeltaa, ja seuraatte muita jumalia, joita te ette tunne.
29 Ja kun Herra, sinun Jumalasi, on vienyt sinut siihen maahan, jota sinä nyt menet omaksesi ottamaan, niin tee Garissimin vuoresta siunauksen paikka ja Eebalin vuoresta kirouksen paikka.
30 Ne ovat toisella puolella Jordanin, länteen päin auringonlaskun tiestä, kanaanilaisten maassa, niiden, jotka asuvat Aromaassa, vastapäätä Gilgalia, Mooren tammiston luona.
31 Sillä te kuljette Jordanin yli ja menette ottamaan omaksenne sen maan, jonka Herra, teidän Jumalanne, teille antaa. Kun sitten olette ottaneet sen omaksenne ja asettuneet siihen,
32 niin noudattakaa tarkoin kaikkia niitä käskyjä ja oikeuksia, jotka minä tänä päivänä teille annan.

28 och förbannelse, om I icke hören HERRENS, eder Guds, bud, utan viken av ifrån den väg jag i dag bjuder eder gå och följen efter andra gudar, som I icke kännen.

29 Och när HERREN, din Gud, har låtit dig komma in i det land dit du nu går, för att taga det i besittning, skall du låta berget Gerissim bliva platsen för välsignelsen och berget Ebal platsen för förbannelsen.

30 (Dessa berg ligga, såsom känt är, på andra sidan Jordan, bortom Västra vägen, i hedmarkskananéernas land, mitt emot Gilgal, bredvid Mores terebintlund.)

31 Ty I gån nu över Jordan, för att komma in i och taga i besittning det land som HERREN, eder Gud, vill giva eder; I skolen taga det i besittning och bo där.

32 Hållen då alla de stadgar och rätter som jag i dag förelägger eder, och gören efter dem.

your God, which I am commanding you, today;
28 and, the curse, if ye shall not hearken unto the commandments of Yahweh your God, but shall turn aside out of the way which I am commanding you, today,—to go after other gods, which ye know not.
29 And it shall come to pass, when Yahweh thy God shall bring thee into the land, which thou art entering to possess, then shalt thou put the blessing, upon Mount Gerizim, and the curse, upon Mount Ebal.

30 Are, they, not over the Jordan, on the way towards the entering in of the sun, in the land of the Canaanite, who dwelleth in the plain over against Gilgal, beside the Teacher's Terebinths?

31 For ye are passing over the Jordan, to enter to possess the land which, Yahweh your God, is giving unto you,—so shall ye possess it, and dwell therein.

32 Therefore shall ye observe to do all the statutes and the regulations,—which I am setting before you, today.

12 luku

1 Nämä ovat ne käskyt ja oikeudet, joita teidän on tarkoin noudatettava siinä

1 Dessa äro de stadgar och rätter som I skolen hålla och iakttaga i det land som

1 These, are the statutes and the regulations which ye must observe to do, in the

maassa, jonka Herra, sinun isiesi Jumala, sinulle antaa, että ottaisit sen omaksesi - noudatettava niin kauan kuin elätte maan päällä.

HERREN, dina fäders Gud, har givit dig till besittning; så länge I leven på jorden skolen I hålla dem.

land which Yahweh the God of thy fathers hath given unto thee, to possess it,—all the days that ye are living upon the soil:

2 Hävittäkää perin pohjin kaikki ne paikat, missä karkoittamanne kansat ovat jumaliansa palvelleet, korkeilla vuorilla, kukkuloilla tai viheriäin puiden alla.

2 I skolen i grund föröda alla platser där de folk som I fördriven hava hållit sin gudstjänst, vare sig detta har skett på höga berg och höjder eller någonstädes under gröna träd.

2 Ye must, utterly destroy, all the places, where the nations whom ye are dispossessing have served their gods,—Upon the high mountains, And upon the hills, And under every green tree;

3 Kukistakaa heidän alttarinsa, murskatkaa heidän patsaansa, polttakaa tulessa heidän asera-karsikkonsa ja hakatkaa maahan heidän jumaliensa kuvat, ja hävittäkää heidän nimensä niistä paikoista.

3 I skolen bryta ned deras altaren och slå sönder deras stoder och bränna upp deras Aseror i eld och hugga ned deras gudabeläten, och I skolen utrota deras namn från sådana platser.

3 And ye must tear down their altars, And break in pieces their pillars, And, their sacred stems, must ye consume with fire, And, the carved images of their gods, must ye fell to the ground,—And destroy their name out of that place.

4 Palvellessanne Herraa, teidän Jumalaanne, älkää tehkö niinkuin he,

4 När I tillbedjen HERREN, eder Gud, skolen I icke göra såsom de,

4 Ye must not do thus unto Yahweh your God;

5 vaan se paikka, jonka Herra, teidän Jumalanne, valitsee teidän sukukuntienne alueelta ja johon hän asettaa nimensä asuaksensa siellä, se etsikää, ja mene sinne.

5 utan den plats som HERREN, eder Gud, utväljer inom någon av edra stammar till att där fästa sitt namn, denna boning skolen I söka och dit skall du gå.

5 but, unto the place, which Yahweh your God shall choose, out of all your tribes, to put his name there,—as his habitation, shall ye ask your way, and come in thither;

6 Ja sinne viekää polttouhrinne ja teurasuhrinne, kymmenyksenne, kätenne anti, lupausuhrinne ja vapaaehtoiset uhrinne sekä raavaittenne ja lampaittenne esikoiset.

6 Och dit skolen I föra edra brännoffer och slaktoffer, eder tionde, vad edra händer bära fram såsom offergärd, edra löftesoffer och frivilliga offer och det förstfödda av edra fäkreatur och eder småboskap.

6 and bring in thither your ascending–offerings, and your sacrifices, and your tithes, and the heave–offering of your hand,—and your vow–offerings, and your freewill–offerings, and the firstlings of your herd, and of your flock;

7 Ja siellä syökää Herran, teidän Jumalanne, edessä, ja iloitkaa perheinenne kaikesta, mitä kätenne on hankkinut, millä Herra,

7 Och där skolen I äta inför HERRENS, eder Guds, ansikte, och glädja eder med edert husfolk över allt vad I haven förvärvat, allt varmed

7 and shall eat there, before Yahweh your God, and rejoice in all whereunto ye are putting your hand, ye, and your households,—

sinun Jumalasi, on sinua siunannut.
8 Älkää tehkö, niinkuin me tässä tänä päivänä teemme, jokainen sitä, mikä hänen omasta mielestään on oikein,
9 sillä te ette vielä ole päässeet lepoon ettekä siihen perintömaahan, jonka Herra, sinun Jumalasi, on sinulle antava.
10 Mutta kun olette menneet Jordanin yli ja asettuneet siihen maahan, jonka Herra, teidän Jumalanne, jakaa teille perinnöksi, ja kun hän on suonut teidän päästä rauhaan kaikista vihollisistanne joka taholta, niin että asutte turvassa,
11 silloin viekää siihen paikkaan, jonka Herra, teidän Jumalanne, valitsee nimensä asuinsijaksi, kaikki, mitä minä käsken teidän viedä: polttouhrinne ja teurasuhrinne, kymmenyksenne, kätenne anti, niin myös kaikki parhaat lupausuhrinne, jotka te lupaatte Herralle.

12 Ja iloitkaa Herran, teidän Jumalanne, edessä, sekä te että teidän poikanne ja tyttärenne, palvelijanne ja palvelijattarenne, ja leeviläiset, jotka asuvat teidän porttienne sisäpuolella, sillä heillä ei ole osuutta eikä perintöosaa teidän

HERREN, din Gud, vara rättast;
8 I skolen då icke göra såsom vi nu göra här, var och en vad honom tyckes vara rättast.

9 I haven ju ännu icke kommit till ro och till den arvedel som HERREN, din Gud, vill giva dig.

10 Men när I haven gått över Jordan och bon i det land som HERREN, eder Gud, vill giva eder till arvedel, och när han har låtit eder få ro för alla edra fiender runt omkring, då att I bon i trygghet,

11 då skolen I till den plats som HERREN, eder Gud, utväljer till boning åt sitt namn föra allt vad jag nu bjuder eder: edra brännoffer och slaktoffer, eder tionde, vad edra händer bära fram såsom offergärd, så ock alla de utvalda löftesoffer som I loven HERREN.

12 Och så skolen I glädja eder inför HERREN, eder Guds, ansikte, med edra söner och döttrar, edra tjänare och tjänarinnor, och med leviten som bor inom edra portar, ty han har ju ingen lott eller arvedel med eder.

wherewith Yahweh thy God hath blessed thee.
8 Ye must not do according to all that we are doing here, today,—every man, whatsoever is right in his own eyes.
9 Because ye have not entered, as yet,—into the resting-place and into the inheritance, which Yahweh thy God is giving unto thee.
10 But, when ye shall pass over the Jordan, and settle down in the land which, Yahweh your God, is causing you to inherit,—and he shall give you rest from all your enemies round about, and ye shall dwell securely,

11 then shall it be, that, unto the place which Yahweh your God shall choose, to make a habitation for his name there, thither, shall ye bring in all that I am commanding you,—your ascending-offerings and your sacrifices, your tithes, and the heave-offering of your hand, and all your chosen vow-offerings which ye shall vow unto Yahweh.
12 So shall ye rejoice before Yahweh your God, Ye, and your sons, and your daughters, and your servants, and your handmaids,—and the Levite that is within your gates, forasmuch as he hath neither portion nor inheritance with you.

rinnallanne.
13 Varo, ettet uhraa polttouhrejasi missä mieleisessäsi paikassa hyvänsä.

14 Vaan siinä paikassa, jonka Herra valitsee jonkun sinun sukukuntasi alueelta, siinä uhraa polttouhrisi ja tee kaikki, mitä minä käsken sinun tehdä.

15 Kuitenkin saat kaikkialla porttiesi sisäpuolella teurastaa mielinmäärin ja syödä lihaa, sen mukaan kuin Herra, sinun Jumalasi, sinulle siunaa. Sekä saastainen että puhdas saakoon syödä sitä, niinkuin syödään gasellia tai peuraa.
16 Vain verta älkää syökö, vuodattakaa se maahan niinkuin vesi.

17 Sinä et saa omien porttiesi sisäpuolella syödä jyviesi, viinisi ja öljysi kymmenyksiä etkä myöskään raavaittesi ja lampaittesi esikoisia etkä mitään lupaamaasi lupausuhria tai vapaaehtoisia uhreja tai kätesi antia,
18 vaan syö niitä Herran, sinun Jumalasi, edessä siinä paikassa, jonka Herra, sinun Jumalasi, valitsee, sekä sinä että sinun poikasi ja tyttäresi, sinun palvelijasi ja palvelijattaresi ja leeviläinen, joka asuu sinun porttiesi sisäpuolella; ja

13 Tag dig till vara för att offra dina brännoffer på någon annan plats som kan falla din in;

14 nej, på den plats HERREN utväljer inom en av dina stammar, där skall du offra dina brännoffer, och där skall du göra allt vad jag eljest bjuder dig.

15 Dock får du, så mycket dig lyster, slakta och äta kött inom vilken som helst av dina städer, i mån av den välsignelse som HERREN, din Gud, giver dig. Både den som är oren och den som är ren må äta därav, såsom vore det gasell- eller hjortkött.
16 Men blodet skolen I icke förtära I skolen gjuta ut det på jorden såsom vatten.

17 Du får alltså icke hemma inom dina portar äta tionde av din säd, ditt vin och din olja, ej heller det förstfödda av dina fäkreatur och din småboskap, ej heller något av de löftesoffer som du lovar, eller av dina frivilliga offer, eller av det din hand bär fram såsom offergärd;
18 utan inför HERREN, din Guds, ansikte, på den plats som HERREN, din Gud, utväljer skall du äta sådant, med din son och din dotter, din tjänare och din tjänarinna, och med leviten som bor inom dina portar; och så skall du glädja dig

13 Take heed to thyself, lest thou cause thine ascending-sacrifice to go up in just any place which thou shalt see;
14 but, in the place which Yahweh shall choose in one of thy tribes, there, shalt thou cause thine ascending-sacrifice to go up, and, there, shalt thou do all that I am commanding thee.
15 Howbeit, of anything thy soul desireth, mayest thou sacrifice and so eat flesh—according to the blessing of Yahweh thy God which he hath bestowed upon thee, in all thy gates, the unclean and the clean, may eat thereof,—as the gazelle and as the hart.
16 Howbeit, the blood, shall ye not eat,—upon the earth, shalt thou pour it out, like water.
17 Thou mayest not eat within thy gates, the tithe of thy corn, or of thy new wine, or of thine oil, or the firstlings of thy herd, or of thy flock,—nor any of thy vow-offerings which thou shalt vow, nor thy freewill-offerings, nor the heave-offering of thy hand;
18 but, before Yahweh thy God, shalt thou eat it, in the place which Yahweh thy God shall choose, thou, and thy son, and thy daughter, and thy servant and thy handmaid, and the Levite who is within thy gates,—so shalt thou rejoice before

iloitse näin Herran, sinun Jumalasi, edessä kaikesta, mitä kätesi on hankkinut.
19 Varo, ettet jätä osattomaksi leeviläistä, niin kauan kuin sinä elät maassasi.
20 Kun Herra, sinun Jumalasi, on laajentanut sinun alueesi, niinkuin hän on sinulle luvannut, ja sinä ajattelet: 'Minä tahdon syödä lihaa' - koska haluat syödä lihaa - niin syö lihaa mielinmäärin.
21 Jos se paikka, jonka Herra, sinun Jumalasi, valitsee asettaakseen siihen nimensä, on liian kaukana sinusta, niin teurasta, niinkuin minä olen sinua käskenyt, raavaitasi ja lampaitasi, joita Herra on sinulle antanut, ja syö niitä porttiesi sisäpuolella mielinmäärin.

22 Mutta syö niitä, niinkuin syödään gasellia ja peuraa; niinhyvin saastainen kuin puhdas saakoon syödä niitä.
23 Ole vain luja siinä, ettet syö verta; sillä veri on sielu, ja sielua sinun ei pidä syömän lihan kanssa.

24 Älä syö sitä; vuodata se maahan niinkuin vesi.

25 Älä syö sitä, että menestyisit, sinä ja sinun lapsesi sinun jälkeesi, kun teet, mikä oikeata on Herran silmissä.

inför HERRENS, din Guds, ansikte över allt vad du har förvärvat.
19 Tag dig till vara för att glömma bort leviten, så länge du lever i ditt land.

20 Om du alltså, när HERREN, din Gud, har utvidgat ditt område, såsom han har lovat dig, tänker så: »Jag vill äta kött» -- ifall det nu lyster för dig att äta kött -- så må du då äta kött, så mycket dig lyster.
21 Om den plats som HERREN, din Gud, utväljer till att där fästa sitt namn ligger för avlägset för dig, så må du, i enlighet med vad jag har bjudit dig, slakta av de fäkreatur och av den småboskap som HERREN har givit dig, och äta därav hemma inom dina portar, så mycket av din lyster.

22 Men du skall äta på samma sätt som man äter gasell- eller hjortkött; både den som är oren och den som är ren må äta därav.
23 Allenast skall du vara ståndaktig i att icke förtära blodet; ty blodet är själen, och själen skall du icke förtära med köttet.
24 Du skall icke förtära det; du skall gjuta ut det på jorden såsom vatten.
25 Du skall icke förtära det, på det att det må gå dig väl och dina barn efter dig, när du göra vad rätt är i HERRENS ögon.

Yahweh thy God, in all whereunto thou puttest thy hand.
19 Take heed to thyself, lest thou forsake the Levite,—all thy days, upon thy soil.

20 When Yahweh thy God shall enlarge thy boundary—as he hath spoken unto thee—and thou shalt say, I would eat flesh, because thy soul desireth to eat flesh, of whatsoever thy soul desireth, mayest thou eat flesh.
21 When the place which Yahweh thy God shall choose to put his name there, shall be, too far for thee, then shalt thou sacrifice of thy herd or of thy flock, which Yahweh hath given unto thee, as I have commanded thee,—and shalt eat, within thine own gates, of whatsoever thy soul desireth.
22 Even as the gazelle and the hart is eaten, so, shalt thou eat it,—the unclean and the clean, alike shall eat it.

23 Howbeit firmly refrain from eating the blood; for, the blood, is the life,—therefore must thou not eat the life with the flesh.
24 Thou shalt not eat it,—upon the earth, shalt thou pour it out, like water.
25 Thou shalt not eat it,—that is may be well with thee, and with thy children after thee, when thou shalt do that which is right in the eyes of Yahweh.

26 Mutta pyhät lahjasi, jotka sinä tuot, sekä lupausuhrisi, ota ja vie siihen paikkaan, jonka Herra on valinnut.

26 Men de heliga gåvor som du vill bära fram, och dina löftesoffer, dem skall du föra med dig till den plats som HERREN utväljer.

26 Howbeit, thy holy things which thou shalt have, and thy vow–offerings, shalt thou take and come in, unto the place which Yahweh shall choose;

27 Ja uhraa polttouhrisi, sekä liha että veri, Herran, sinun Jumalasi, alttarilla. Teurasuhreistasi vuodatettakoon veri Herran, sinun Jumalasi, alttarille, mutta lihan sinä saat syödä.

27 Och av dina brännoffer skall du offra både köttet och blodet på HERRENS, din Guds, altare. Av dina slaktoffer däremot skall väl blodet gjutas ut på HERRENS, din Guds, altare, men köttet må du äta.

27 and shalt offer thine ascending–sacrifices, the flesh and the blood, upon the altar of Yahweh thy God,—and, the blood of thine [other] sacrifices, shall be poured out upon the altar of Yahweh thy God, and then, the flesh, shalt thou eat.

28 Noudata ja tottele kaikkia näitä sanoja, jotka minä sinulle annan, että menestyisit, sinä ja sinun lapsesi sinun jälkeesi, ikuisesti, kun teet sitä, mikä on hyvää ja oikeata Herran, sinun Jumalasi, silmissä.

28 Alla dessa bud som jag giver dig skall du hålla och höra, för att det må gå dig väl och dina barn efter dig, till evig tid, när du gör var gott och rätt är i HERRENS, din Guds, ögon.

28 Observe and hear all these things which I am commanding thee,—that it may be well with thee, and with thy children after thee,––unto times age–abiding, so long as thou shalt do that which is pleasing and right in the eyes of Yahweh thy God.

29 Kun Herra, sinun Jumalasi, on hävittänyt ne kansat, joita sinä menet karkoittamaan tieltäsi, ja kun olet karkoittanut heidät ja asettunut heidän maahansa,

29 När HERREN, din Gud, har utrotat de folk till vilka du nu kommer, för att fördriva dem för dig, när du alltså har fördrivit dessa och bosatt dig i deras land,

29 When Yahweh thy God shall cut off from before thee, the nations whom thou art going in to dispossess,—and thou do dispossess them, and dwell in their land,

30 niin varo, sittenkuin he ovat hävitetyt sinun tieltäsi, ettet kietoudu heidän pauloihinsa, heitä seuraamaan, ja ettet etsi heidän jumaliansa ja kysy: 'Miten oli näiden kansojen tapana palvella jumaliansa, että minäkin tekisin niin?'

30 tag dig då till vara för att bliva snärjd, så att du efterföljer dem, sedan de hava blivit förgjorda för dig; fråga icke efter deras gudar, så att du säger: »På vad sätt höllo dessa folk sin gudstjänst? Så vill också jag göra.»

30 take heed to thyself, lest thou be thrust after them, after they have been destroyed from before thee,––and lest thou enquire after their gods, saying—In what manner, did these nations serve their gods, that, I too, may do likewise?

31 Älä tee niin Herraa, sinun Jumalaasi, kohtaan, sillä kaikkea, mikä on Herralle kauhistus ja mitä

31 Nej, på det sättet skall icke du göra, när du tillbeder HERREN, din Gud, ty allt som är en styggelse för

31 Thou shalt not do likewise unto Yahweh thy God,—for, everything that is an abomination unto

hän vihaa, he ovat tehneet palvellessaan jumaliansa: omia poikiansakin ja tyttäriänsä he ovat jumalillensa polttaneet.

32 Kaikkea, mitä minä käsken, noudattakaa tarkoin. Älkää siihen mitään lisätkö älkääkä siitä mitään ottako pois.

HERREN, och som han hatar, det hava de gjort till sina gudars ära; ja, de gå så långt att de bränna upp sina söner och döttrar i eld åt sina gudar.
32 Allt vad jag bjuder eder, det skolen I hålla och göra. Du skall icke lägga något därtill och icke taga något därifrån.

Yahweh, which he doth hate, have they done unto their gods, for, even their sons and their daughters, do they consume with fire unto their gods.
32 Whatsoever be the thing which I am commanding you, the same, shall ye observe to do,—thou shalt neither add thereunto, nor take away therefrom.

13 luku

1 Jos teidän keskuuteenne ilmestyy profeetta tai unennäkijä ja lupaa sinulle jonkun tunnusteon tai ihmeen,
2 ja jos sitten todellakin tapahtuu se tunnusteko tai ihme, josta hän puhui sinulle sanoen: 'Lähtekäämme seuraamaan muita jumalia, joita te ette tunne, ja palvelkaamme niitä',
3 niin älä kuuntele sen profeetan puhetta tai sitä unennäkijää, sillä Herra, teidän Jumalanne, ainoastaan koettelee teitä tietääksensä, rakastatteko Herraa, teidän Jumalaanne, kaikesta sydämestänne ja kaikesta sielustanne.
4 Seuratkaa Herraa, teidän Jumalaanne, häntä peljätkää ja pitäkää hänen käskynsä, häntä kuulkaa, häntä palvelkaa ja hänessä kiinni riippukaa.

5 Mutta se profeetta tai

1 Om en profet eller en som har drömmar uppstår bland dig, och han utlovar åt dig något tecken eller under,

2 och sedan det tecken eller under, verkligen inträffar, varom han talade med dig, i det att han sade: »Låt oss efterfölja och tjäna andra gudar, som I icke kännen»,

3 så skall du ändå icke höra på den profetens ord eller på den drömmaren, ty HERREN, eder Gud, sätter eder därmed allenast på prov, för att förnimma om I älsken HERREN, eder Gud, av allt edert hjärta och av all eder själ.
4 HERREN, eder Gud, skolen I efterfölja, honom skolen I frukta, hans bud skolen I hålla, hans röst skolen I höra, honom skolen I tjäna, och till honom skolen I hålla eder.

5 Men den profeten eller

1 When there shall arise in thy midst—a prophet, or a dreamer of dreams,—and he shall give unto thee a sign or a wonder;
2 and the sign or the wonder, shall come in, whereof he spake unto thee, saying,—Let us go after other gods, which ye know not, and let us serve them,

3 thou shalt not hearken unto the words of that prophet, or unto that dreamer of dreams,—for Yahweh your God, is putting you to the proof, to know whether ye do love Yahweh your God, with all your heart and with all your soul.
4 After Yahweh your God, shall ye walk, And, him, shall ye revere,—And, his commandments, shall ye observe, And, unto his voice, shall ye hearken, And, him, shall ye serve, And, unto him, shall ye cleave.
5 And, that prophet, or that

unennäkijä surmattakoon, sillä hän on julistanut luopumusta Herrasta, teidän Jumalastanne, joka vei teidät pois Egyptin maasta ja vapahti sinut orjuuden pesästä, ja on tahtonut vietellä sinut siltä tieltä, jota Herra, sinun Jumalasi, käski sinun vaeltaa. Poista paha keskuudestasi.

drömmaren skall dödas, ty han predikade avfall från HERREN, eder Gud, som har fört eder ut ur Egyptens land och förlossat dig ur träldomshuset; och han ville förföra dig till att övergiva den väg som HERREN, din Gud, har bjudit dig att vandra. Du skall skaffa bort ifrån dig vad ont är.

dreamer of dreams, shall be put to death, because he hath spoken revolt against Yahweh your God,—who brought you forth out of the land of Egypt, and redeemed thee out of the house of servants, to seduce thee out of the way wherein Yahweh thy God hath commanded thee to walk,—so shalt thou consume the wicked thing out of thy midst.

6 Jos sinun veljesi, sinun äitisi poika, tai sinun poikasi tai tyttäresi tai vaimo, joka on sylissäsi, tai ystäväsi, joka on sinulle kuin oma sielusi, salaa houkuttelisi sinua ja sanoisi: 'Käykäämme palvelemaan muita jumalia', joita et sinä tunne eivätkä sinun isäsi tunteneet -

6 Om din broder, din moders son, eller din son eller din dotter, eller hustrun i din famn, eller din vän som är för dig såsom ditt eget liv, om någon av dessa i hemlighet vill förleda dig, i det han säger: »Låt oss gå åstad och tjäna andra gudar, som varken du eller dina fäder hava känt»

6 When thy brother—son of thine own mother, or thine own son or thine own daughter, or the wife of thy bosom, or thy friend who is as thine own soul, shall entice thee secretly, saying,—Let us go and serve other gods, whom thou hast not known, thou, nor thy fathers;

7 niiden kansojen jumalia, jotka asuvat teidän ympärillänne, lähellä sinua tai kaukana sinusta, maan äärestä toiseen -

7 -- gudar hos de folk som bo runt omkring eder, nära dig eller fjärran ifrån dig, från jordens ena ända till den andra --

7 of the gods of the peoples who are round about you, who are near unto thee, or who are far off from thee,—from one end of the earth even unto the other end of the earth,

8 niin älä noudata hänen mieltään äläkä kuule häntä; älä sääli äläkä armahda häntä äläkä salaa hänen rikostansa,

8 så skall du icke göra honom till viljes eller höra på honom. Du skall icke visa honom någon skonsamhet eller hava misskund och undseende med honom,

8 thou shalt not consent unto him, neither shalt thou hearken unto him,—neither shall thine eye look with pity upon him, neither shalt thou spare—neither shalt thou conceal him;

9 vaan tapa hänet: oma kätesi kohotkoon ensimmäisenä häntä vastaan surmatakseen hänet, ja sitten koko kansan käsi.

9 utan du skall dräpa honom: först skall din egen hand lyftas mot honom för att döda honom, och sedan hela folkets hand.

9 but thou shalt slay, him, thine own hand, shall be on him first, to put him to death,—and the hand of all the people, afterwards.

10 Kivitä hänet kuoliaaksi, sillä hän koetti saada sinut

10 Och du skall stena honom till döds, därför att

10 And thou shalt stone him with stones, that he die,—for

luopumaan Herrasta, sinun Jumalastasi, joka vei sinut pois Egyptin maasta, orjuuden pesästä.

11 Ja koko Israel kuulkoon sen ja peljätköön, ettei kukaan enää tekisi senkaltaista pahaa sinun keskuudessasi.
12 Jos sinä kuulet sanottavan, että jossakin kaupungeistasi, jotka Herra, sinun Jumalasi, antaa sinun asuttaviksesi,
13 sinun keskuudestasi on lähtenyt kelvottomia miehiä, jotka viettelevät kaupunkinsa asukkaita sanoen: 'Käykäämme palvelemaan muita jumalia', joita te ette tunne,
14 niin tutki, tiedustele ja kysele tarkoin; ja jos on totta ja varmaa, että sellaista kauhistusta on harjoitettu sinun keskuudessasi,
15 niin surmaa sen kaupungin asukkaat miekan terällä ja vihi tuhon omaksi se ja kaikki, mitä siinä on, ja tapa sen karjakin miekan terällä.

16 Ja kokoa kaikki siitä otettu saalis keskelle sen toria ja polta tulella sekä kaupunki että kaikki siitä otettu saalis kokonaisuhrina Herralle, sinun Jumalallesi; ja jääköön se rauniokummuksi iankaikkisesti, älköönkä sitä koskaan enää rakennettako.
17 Älköön siitä tuhon

han sökte förföra dig till att övergiva HERREN, din Gud, som har fört dig ut ur Egyptens land, ur träldomshuset.
11 Och hela Israel skall höra detta och frukta, och man skall sedan icke mer göra något sådant ont bland dig.

12 Om du får höra att man i någon av de städer, som HERREN vill giva dig till att bo i, berättar

13 att män hava uppstått bland dig, onda män som förföra invånarna i sin stad, i det att de säga: »Låt oss gå åstad och tjäna andra gudar, som I icke kännen»,

14 så skall du noga undersöka och rannsaka och efterforska; om det då befinnes vara sant och visst att en sådan styggelse har blivit förövad bland dig,
15 så skall du slå den stadens invånare med svärdsegg; du skall giva den och allt vad däri är till spillo; också boskapen där skall du slå med svärdsegg.

16 Och allt byte du får där skall du samla ihop mitt på torget, och därefter skall du bränna upp staden i eld, med allt byte du får där, såsom ett heloffer åt HERREN, din Gud; den skall bliva en grushög för evärdlig tid, aldrig mer skall den byggas upp.
17 Låt intet av det

he hath sought to seduce thee from Yahweh thy God, who brought thee forth out of the land of Egypt, out of the house of servants.
11 And, all Israel, shall hear and fear,—and shall not again do according to this wickedness, in thy midst.

12 When thou shalt hear—in one of thy cities, which Yahweh thy God is giving unto thee to dwell there—saying:
13 There have gone forth men, sons of the Abandoned One, out of thy midst, and have seduced the inhabitants of their city, saying,—Let us go, and serve other gods, which ye have not known;
14 and thou shalt enquire, and search out, and ask diligently,—and lo! true—certain, is the thing, this abomination, hath been done, in thy midst,
15 then shalt thou, smite, the inhabitants of that city with the edge of the sword, devoting it to destruction, and all that is therein, and the cattle thereof, with the edge of the sword,—
16 and, all the spoil thereof, shalt thou gather together into the midst of the broadway thereof, and shalt consume with fire the city and all the spoil thereof, every whit, unto Yahweh thy God,—and it shall be a heap unto times age-abiding, it shall be built no more.
17 So shall there not cleave

omaksi vihitystä mitään tarttuko sinun käsiisi, että Herra kääntyisi pois vihansa hehkusta, antaisi sinulle armon ja armahtaisi sinua ja sallisi sinun lisääntyä, niinkuin hän on vannonut sinun isillesi,
18 jos sinä vain kuulet Herran, sinun Jumalasi ääntä ja pidät kaikki hänen käskynsä, jotka minä tänä päivänä sinulle annan, ja teet sitä, mikä on oikein Herran, sinun Jumalasi, silmissä.

tillspillogivna låda vi din hand, på det att HERREN må vända sig ifrån sin vredes glöd och låta barmhärtighet vederfaras dig och förbarma sig över dig och föröka dig, såsom han med ed har lovat dina fäder att göra,
18 om du nämligen hör HERRENS, din Guds, röst, så att du håller alla hans bud, som jag i dag giver dig, och gör vad rätt är i HERRENS, din Guds, ögon.

to thy hand aught of the devoted thing,—that Yahweh, may turn away, from the glow of his anger, and grant thee compassion, and have compassion upon thee and multiply thee, as he sware unto thy fathers;
18 so long as thou shalt hearken unto the voice of Yahweh thy God, to keep all his commandments, which I am commanding thee today,—to do what is right in the eyes of Yahweh thy God.

14 luku

1 Te olette Herran, teidän Jumalanne, lapsia. Älkää viileskelkö ihoanne älkääkä ajako paljaaksi päätänne otsapuolelta vainajan tähden,
2 sillä sinä olet Herralle, sinun Jumalallesi, pyhitetty kansa, ja Herra on valinnut sinut omaisuuskansakseen ennen kaikkia muita kansoja, mitä maan päällä on.

3 Älä syö mitään, mikä on kauhistus.
4 Nämä ovat ne nelijalkaiset eläimet, joita saatte syödä: raavas, lammas ja vuohi,
5 peura, gaselli, metsäkauris, vuorikauris, musta antilooppi, keihäsantilooppi ja betsoari-vuohi,
6 kaikki ne nelijalkaiset eläimet, joilla on kokonansa

1 I ären Herrens, eder Guds, barn. I skolen icke rista några märken på eder eller göra eder skalliga ovanför pannan för någon död;

2 ty du är ett folk som är helgat åt Herren, din Gud, och dig har Herren utvalt till att vara hans egendomsfolk framför alla andra folk på jorden.

3 Du skall icke äta något som är en styggelse.
4 Dessa äro de fyrfotadjur som I fån äta: fäkreatur, får och getter, hjort,

5 gasell, dovhjort, stenbock, dison, teoantilop och semer,

6 alla de fyrfotadjur som hava klövar och hava dem

1 Sons, are ye unto Yahweh your God,—ye shall not cut yourselves, neither shall ye put baldness between your eyes, for the dead.

2 For, a holy people, thou art unto Yahweh thy God,—and, of thee, did Yahweh make choice, that thou shouldest become his people as a treasure, above all the peoples that are on the face of the ground.
3 Thou shalt not eat any abominable thing.
4 These, are the beasts which ye may eat,—the ox, the young of sheep, and the young of goats;
5 the hart and the gazelle, and the roebuck,—and the wild goat and the mountain goat, and the wild ox, and the mountain sheep.
6 And every beast that parteth the hoof and

halkinaiset, kaksivarpaiset sorkat ja jotka märehtivät; niitä saatte syödä.

7 Näitä älkää kuitenkaan syökö niistä, jotka märehtivät, ja niistä, joilla on kokonansa halkinaiset sorkat: kamelia, jänistä ja tamaania, jotka kyllä märehtivät, mutta joilla ei ole sorkkia: ne olkoot teille saastaiset;
8 sikaa, jolla kyllä on sorkat, mutta joka ei märehdi: se olkoon teille saastainen. Näiden lihaa älkää syökö, ja niiden raatoihin älkää koskeko.

9 Näitä te saatte syödä kaikista vesieläimistä: kaikkia, joilla on evät ja suomukset, te saatte syödä.
10 Mutta kaikista niistä, joilla ei ole eviä eikä suomuksia, älkää syökö mitään: ne olkoot teille saastaiset.
11 Kaikkia puhtaita lintuja te saatte syödä.
12 Mutta nämä ovat linnuista ne, joita älkää syökö: kotka, partakorppikotka, harmaa korppikotka,
13 haarahaukka ja suohaukkalajit,

14 kaikki kaarnelajit,

15 kamelikurki, pääskynen, kalalokki, jalohaukkalajit,

16 huuhkaja, kissapöllö,

helkluvna i två hälfter, och som idissla; sådana fyrfotadjur fån I äta.

7 Men dessa skolen I icke äta av de idisslande djuren och av dem som hava genomkluvna klövar: kamelen, haren och klippdassen, ty de idissla väl, men de hava icke klövar, de skola gälla för eder som orena;

8 svinet, ty det har väl klövar, men det idisslar icke, det skall gälla för eder såsom orent. Av dessa djurs kött skolen I icke äta, ej heller skolen I komma vid deras döda kroppar.
9 Detta är vad I fån äta av allt det som lever i vattnet: allt det som har fenor och fjäll fån I äta.
10 Men intet som icke har fenor och fjäll skolen I äta; det skall gälla för eder så som orent.

11 Alla rena fåglar fån I äta.

12 Men dessa fåglar skolen I icke äta: örnen, lammgamen, havsörnen,

13 raafågeln, falken, gladan med dess arter,

14 alla slags korpar efter deras arter,
15 strutsen tahemasfågeln, fiskmåsen, höken med dess arter,

16 ugglan, uven

cleaveth the cleft into two claws, chewing the cud, among beasts, the same, shall ye eat.
7 Nevertheless, these, shall ye not eat, of them that chew the cud, and of them that divide the cloven hoof,—the camel, and the hare, and the rabbit, for, though they do chew the cud, yet, the hoof, do they not part, unclean, they are unto you.
8 And, the swine, because, though he doth divide the hoof, yet he cheweth not the cud, unclean, he is unto you,—of their flesh, shall ye not eat, and, their carcases, shall ye not touch.
9 These, may ye eat of all that that are in the waters,—whatsoever hath fins and scales, ye may eat;
10 and, whatsoever hath not fins and scales, ye may not eat,—unclean, it is unto you.

11 Of every clean bird, ye may eat;
12 saving, these, of which ye may not eat,—the eagle and the ossifrage, and the osprey;

13 and the vulture, and the kite, and the falcon, after its kind;
14 and every raven, after its kind;
15 and the female ostrich, and the male ostrich, and the sea-gull,—and the hawk, after its kind;
16 and the pelican and the

sarvipöllö,
17 pelikaani,
lihakorppikotka, kalasääksi,

18 haikara, sirriäislajit,
harjalintu ja yölepakko.

19 Myöskin kaikki siivelliset pikkueläimet olkoot teille saastaiset, niitä älköön syötäkö.
20 Kaikkia puhtaita siivellisiä te saatte syödä.
21 Älkää syökö mitään itsestään kuollutta. Muukalaiselle, joka sinun porteissasi on, sinä saat antaa sitä syötäväksi, tahi myy se vieraalle; sillä sinä olet Herralle, sinun Jumalallesi, pyhitetty kansa. Älä keitä vohlaa emänsä maidossa.
22 Kaikesta kylvösi sadosta, joka kasvaa pellollasi, anna joka vuosi kymmenykset,

23 ja syö ne Herran, sinun Jumalasi, edessä, siinä paikassa, jonka hän valitsee nimensä asuinsijaksi: kymmenykset jyvistäsi, viinistäsi ja öljystäsi, niin myös raavaittesi ja lampaittesi esikoiset, että oppisit pelkäämään Herraa, sinun Jumalaasi, kaikkena elinaikanasi.

24 Mutta jos tie on sinulle liian pitkä, niin ettet voi kantaa kannettavaasi, koska se paikka, jonka Herra, sinun Jumalasi, on valinnut asettaakseen siihen

tinsemetfågeln,
17 pelikanen, asgamen,
dykfågeln,

18 hägern, regnpiparen med dess arter, härfågeln och flädermusen.

19 Alla flygande smådjur skola ock gälla för eder såsom orena, de skola icke ätas.
20 Men alla rena flygande djur fån I äta.
21 I skolen icke äta något självdött; åt främlingen som bo inom dina portar må du giva sådant, och han må äta det; eller ock må du sälja det åt en utlänning. Ty du är ett folk som är helgat HERREN, din Gud. Du skall icke koka en killing i dess moders mjölk.
22 Tionde skall du giva av all sädesgröda som för vart år växer på din åker,

23 och du skall äta den inför Herrens, din Guds, ansikte, på den plats som han utväljer till boning åt sitt namn: tionden av din säd, ditt vin och din olja, så ock din förstfödda av dina fäkreatur och din småboskap; ty du skall lära att frukta Herren, din Gud, alltid.

24 Men om vägen är dig för lång, så att du icke förmår föra det dit, eftersom den plats som Herren, din Gud, utväljer till att där fästa sitt namn ligger för avlägset för

bittern, and the swan;
17 and the vomiting pelican and the little vulture, and the gannet;
18 and the stork, and the parrot, after its kind,—and the mountain-cock, and the bat.
19 And, as for every creeping thing that flieth, unclean, it is unto you,—they shall not be eaten.
20 All clean fowls, ye may eat.
21 Ye shall not eat any thing that dieth of itself; to the sojourner who is within thy gates, mayest thou give it and he may eat it, or thou mayest sell it to a foreigner, for, a holy people, art thou, unto Yahweh thy God. Thou shalt not boil a kid, in the milk of its dam.
22 Thou shalt, surely tithe, all the increase of thy seed,—which the field bringeth forth year by year.
23 And thou shalt eat, before Yahweh thy God—in the place which he shall choose, to make a habitation for his name there,—the tithe of thy corn, thy new wine and thine oil, and the firstlings of thy herd, and of thy flock,—that thou mayest learn to revere Yahweh thy God, all the days.
24 But, when the way becometh too long for thee, because thou canst not carry it, because the place is too far for thee, which Yahweh thy God shall

nimensä, on sinulle liian kaukana, - sillä Herra, sinun Jumalasi, on sinua siunaava -

25 niin muuta se rahaksi, pane raha kääröön, ota käteesi ja mene siihen paikkaan, jonka Herra, sinun Jumalasi, valitsee,

26 ja osta sillä rahalla kaikkea, mitä haluat, joko raavaita tai lampaita, viiniä tai väkijuomaa, kaikkea, mitä mielesi tekee, ja syö siellä Herran, sinun Jumalasi, edessä ja iloitse, sinä ja perheesi.

27 Äläkä jätä osattomaksi leeviläistä, joka asuu sinun porttiesi sisäpuolella, sillä hänellä ei ole osuutta eikä perintöosaa sinun rinnallasi.
28 Joka kolmas vuosi tuo kaikki kymmenykset sinä vuonna saamastasi sadosta ja pane ne talteen porttiesi sisäpuolelle.

29 Ja sitten tulkoon leeviläinen, jolla ei ole osuutta eikä perintöosaa sinun rinnallasi, niin myös muukalainen, orpo ja leski, jotka asuvat sinun porttiesi sisäpuolella, ja he syököötja tulkoot ravituiksi, että Herra, sinun Jumalasi, siunaisi sinua kaikissa kättesi töissä, joita teet.

dig -- då nu Herren, din Gud, välsigna dig --

25 så må du sälja det och knyta in penningarna och taga dem med dig och gå till den plats som Herren, din Gud, utväljer.

26 Och du må köpa för penningarna vadhelst dig lyster fäkreatur eller småboskap, eller vin eller andra starka drycker eller vad du eljest kan åstunda; och så skall du hålla måltid där inför HERRENS, din Guds, ansikte och glädja dig med ditt husfolk.
27 Och leviten som bor inom dina portar skall du då icke glömma bort, ty han har ingen lott eller arvedel jämte dig.
28 Vid slutet av vart tredje år skall du avskilja all tionde av vad du har fått i avkastning under det året och lägga upp det inom dina städer.
29 Och sedan skall leviten få komma, han som ingen lott eller arvedel har jämte dig, så ock främlingen och den faderlöse och änkan som bo inom dina portar; och då skola äta och bliva mätta. Så skall du göra, för att Herren din Gud, må välsigna dig i alla dina händers verk, i allt vad du gör.

choose to put his name there,—because Yahweh thy God blesseth thee,

25 then shalt thou turn it into silver,—and shalt bind up the silver in thy hand, and shalt journey unto the place, which Yahweh thy God shall choose;
26 and shalt turn the silver into whatsoever thy soul desireth—of the herd or of the flock, or of wine, or of strong drink, or of whatsoever thy soul shall ask thee for,—and shalt eat it there, before Yahweh thy God, and shalt rejoice, thou and thy household,
27 and, the Levite who is within thy gates, thou shalt not forsake him,—for he hath neither portion nor inheritance with thee.
28 At the end of three years, shalt thou bring forth all the tithe of thine increase, in that year,—and shalt lay it up within thy gates;
29 and the Levite shall come in—because he hath neither portion nor inheritance with thee—and the sojourner, and the fatherless, and the widow, who are within thy gates, and they shall eat and be satisfied,—that Yahweh thy God may bless thee, in all the work of thy hand which thou shalt do.

15 luku

1 Joka seitsemäs vuosi pane toimeen vapautus.
2 Ja näin on vapautuksesta määrätty: jokainen saamamies luopukoon siitä, minkä hän on lähimmäiselleen lainannut, älköönkä velkoko lähimmäistänsä ja veljeänsä, sillä silloin on Herran kunniaksi vapautus julistettu.
3 Vierasta saat velkoa, mutta luovu siitä, mitä sinulla on saamista veljeltäsi.
4 Tosin ei köyhää sinun keskuudessasi tulisi ollakaan, sillä Herra on runsaasti siunaava sinua siinä maassa, jonka Herra, sinun Jumalasi, antaa sinulle perintöosaksi ja jonka saat ottaa omaksesi,
5 jos vain kuulet Herran, sinun Jumalasi, ääntä ja tarkoin noudatat kaikkia näitä käskyjä, jotka minä tänä päivänä sinulle annan.

6 Sillä Herra, sinun Jumalasi, on siunaava sinua, niinkuin hän on sinulle puhunut; ja sinä lainaat monelle kansalle, mutta sinun ei tarvitse lainaa ottaa, ja sinä vallitset monia kansoja, mutta he eivät vallitse sinua.
7 Jos sinun keskuudessasi on joku köyhä, joku veljesi jossakin porttiesi sisäpuolella siinä maassa,

1 Vart sjunde år skall du låta vara ett friår.
2 Och så skall förhålla sig med det friåret: Var långivare som har lånat något åt sin nästa skall då efterskänka sin fordran. Han får då icke kräva sin nästa och broder, ty ett HERRENS friår har då blivit utlyst.

3 En utlänning må du kräva, men om du har något att fordra av din broder, skall du efterskänka det.
4 Dock borde rätteligen ingen fattig finnas hos dig, ty Herren skall rikligen välsigna dig i det land som HERREN, din Gud, vill giva dig till besittning, såsom din arvedel,

5 allenast du hör HERRENS, din Guds, röst, så att du håller alla dessa bud som jag i dag giver dig och gör efter dem.

6 Ty Herren, din Gud, skall välsigna dig, såsom han har lovat dig; och du skall giva lån åt många folk, men själv skall du icke behöva låna av någon, och du skall råda över många folk, men de skola icke råda över dig.

7 Om någon fattig finnes hos dig, en av dina bröder inom någon av dina städer, i det land som Herren, din

1 At the end of seven years, shalt thou make a release.
2 And, this, shall be the manner of the release, Every creditor who lendeth aught to his neighbour, his hand shall release it,—he shall not exact it of his neighbour or his brother, because there hath been proclaimed a release, unto Yahweh.

3 Of a foreigner, thou mayest exact it,—but, what thou hast with thy brother, thy hand shall release;
4 save, when there shall be among you no needy person,—for Yahweh will, indeed bless, thee, in the land which Yahweh thy God is giving unto thee as an inheritance, to possess it:

5 only if thou, do hearken, unto the voice of Yahweh thy God,—to observe to do—all this commandment which I am commanding thee today.
6 When, Yahweh thy God, hath blessed thee, as he spake unto thee, then shalt thou lend unto many nations, but, thou, shalt not borrow, and, thou shalt rule over many nations, but, over thee, shall they not rule.

7 When there cometh to be among you a needy person, any one of thy brethren, within any one of thy gates,

jonka Herra, sinun Jumalasi, sinulle antaa, niin
älä kovenna sydäntäsi
äläkä sulje kättäsi köyhältä veljeltäsi,
8 vaan avaa auliisti kätesi hänelle ja lainaa mielelläsi, mitä hän puutteessansa tarvitsee.

9 Varo, ettei sydämessäsi synny tämä paha ajatus: 'Seitsemäs vuosi, vapautusvuosi, on lähellä', ja ettet sen tähden katso karsaasti köyhää veljeäsi etkä anna hänelle mitään. Jos hän silloin huutaa sinun tähtesi Herran puoleen, niin sinä joudut syyhyn.
10 Anna mielelläsi hänelle, älköönkä sydämesi olko vastahakoinen antaessasi, sillä lahjasi tähden on Herra, sinun Jumalasi, siunaava sinua kaikissa töissäsi, kaikessa, mihin ryhdyt.

11 Koska köyhiä ei koskaan puutu maasta, sen tähden käsken minä sinua näin: Avaa auliisti kätesi veljellesi, kurjalle ja köyhälle, joita sinun maassasi on.

12 Jos joku veljesi, hebrealainen mies tai nainen, on myynyt itsensä sinulle ja palvellut sinua kuusi vuotta, niin päästä hänet seitsemäntenä vuotena luotasi vapaaksi,
13 ja kun päästät hänet

Gud, vill giva dig, så skall du icke förstocka ditt hjärta och tillsluta din hand för denne din fattige broder,

8 utan du skall gärna öppna din hand för honom och gärna låna honom vad han behöver i sin brist.

9 Tag dig till vara, så att icke den onda tanken uppstår i ditt hjärta: »Det sjunde året, friåret, är nära», och att du så ser med ont öga på din fattige broder och icke giver honom något; han kan då ropa över dig till Herren, och så kommer synd att vila på dig.

10 Gärna skall du giva åt honom, och ditt hjärta skall icke vara motvilligt, när du giver åt honom, ty för en sådan gåvas skull skall Herren, din Gud, välsigna dig i alla dina verk, i allt vad du företager dig.

11 Fattiga skola ju aldrig saknas i landet, därför bjuder jag dig och säger: Du skall gärna öppna din hand för din broder, för de arma och fattiga som du har i ditt land.

12 Om någon av ditt folk, en hebreisk man eller en hebreisk kvinna, har sålt sig till dig och tjänat dig i sex år, så skall du på det sjunde året släppa honom fri ur din tjänst;
13 och när du släpper

in thy land, which Yahweh thy God is giving unto thee, thou shalt not harden thy heart, nor shut thy hand from thy needy brother:
8 but thou shalt, open, thy hand unto him,—and, lend, him, enough to meet the poverty which doth impoverish him.
9 Take thou heed to thyself, lest there be something near thine abandoned heart, saying—Drawing nigh, is the seventh year, the year of release, and so thine eye be, evil, against thy needy brother, and thou give not unto him,—and he cry out against thee, unto Yahweh, and it become in thee, a sin!
10 Thou shalt, give, unto him, and thy heart, shall not be evil, when thou givest unto him,—for, on account of this very thing, will Yahweh thy God bless thee, in all that thou doest, and in all whereunto thou puttest thy hand.
11 For the needy will not cease out of the midst of the land—for this cause, am I commanding thee, saying, Thou shalt, open, thy hand unto thy brother, to thy poor and to thy needy, in thy land.
12 When thy brother, a Hebrew man (or a Hebrew woman) selleth himself unto thee, then shall he serve thee six years,—and, in the seventh year, shalt thou let him go out free, from thee;
13 and, when thou lettest

luotasi vapaaksi, niin älä lähetä häntä tyhjin käsin.

14 Vaan sälytä hänen selkäänsä runsaasti lahjoja laumastasi, puimatantereeltasi ja kuurnastasi; anna hänellekin siitä, millä Herra, sinun Jumalasi, on sinua siunannut.
15 Muista, että itse olit orjana Egyptin maassa ja että Herra, sinun Jumalasi, vapahti sinut. Sentähden minä tänä päivänä annan sinulle tämän käskyn.

16 Mutta jos hän sanoo sinulle: 'En tahdo lähteä luotasi', koska hän rakastaa sinua ja sinun perhettäsi ja koska hänen on ollut sinun luonasi hyvä olla,
17 niin ota naskali ja pistä se hänen korvansa läpi oveen; olkoon hän sitten sinun orjasi ainiaan. Samoin tee myös orjattarellesi.

18 Älköön sinusta olko vaikeata päästää häntä luotasi vapaaksi: onhan hänestä kuutena vuotena ollut sinulle kahta vertaa suurempi hyöty kuin palkkalaisesta. Ja Herra, sinun Jumalasi, on siunaava sinua kaikessa, mitä teet.
19 Kaikki urospuoliset esikoiset, jotka syntyvät raavaskarjassasi ja pikkukarjassasi, pyhitä Herralle, Jumalallesi; raavaasi esikoisella älä työtä tee, älä myöskään

honom fri ur din tjänst, skall du icke låta honom gå med tomma händer.
14 Du skall fastmer förse honom med gåvor från din hjord, från din loge och från din vinpress; av det varmed Herren, din Gud, har välsignat dig skall du giva honom.

15 Du skall komma ihåg att du själv har varit en träl i Egyptens land, och att Herren, din Gud, har förlossat dig; därför bjuder jag dig detta i dag.

16 Men om så skulle hända, att han säger till dig att han icke vill lämna dig, därför att han älskar dig och ditt hus, eftersom han har haft det gott hos dig,
17 så skall du taga en syl och sticka den genom hans öra in i dörren; därefter skall han vara din träl evärdligen. Med din tjänarinna skall du göra på samma sätt.
18 Du skall icke tycka det vara hårt att du måste släppa din tjänare fri ur din tjänst; i sex år har han ju berett dig dubbelt så stor förmån som någon avlönad legodräng. Så skall Herren, din Gud, välsigna dig i allt vad du gör.
19 Allt förstfött av hankön, som födes bland dina fäkreatur och din småboskap, skall du helga åt Herren, din Gud; du skall icke vid ditt arbete begagna det som är förstfött bland

him go out free, from thee, thou shalt not let him go out, empty:
14 thou shalt, richly load, him out of thy flock, and out of thy threshing–floor, and out of thy wine–vat,—of that wherewith Yahweh thy God hath blessed thee, shalt thou give unto him;

15 and thou shalt remember, that, a servant, thou wast, in the land of Egypt, and that Yahweh thy God, redeemed thee,—for this cause, am I commanding thee this thing, today.
16 And it shall be, if he shall say unto thee, I will not go away from thee,—because he loveth thee, and thy household, because he is well off with thee,
17 then shalt thou take an awl, and thrust it through his ear unto the door, so shall he be thy servant all his life. And, unto thine handmaid also, shalt thou do thus.
18 It shall not be hard in thine eyes, when thou lettest him go out free, from thee; for, to the double of the hire of a hireling, hath he served thee, six years,—so will Yahweh thy God bless thee, in all that thou doest.

19 Every firstling that is brought forth in thy herd and in thy flock, that is a male, shalt thou hallow unto Yahweh thy God,—thou shalt not work with a firstling of thine oxen, neither shalt

keritse lampaasi esikoista.

dina fäkreatur, icke heller skall du klippa ullen på det som är förstfött bland din småboskap.

thou shear a firstling of thy flock:

20 Herran, sinun Jumalasi, edessä syö perheinesi se joka vuosi siinä paikassa, jonka Herra valitsee.

20 Inför Herrens, din Guds, ansikte skall du med ditt husfolk för vart år äta det på den plats som Herren utväljer.

20 before Yahweh thy God, shalt thou eat it, year by year, in the place which Yahweh shall choose,—thou, and thy household.

21 Jos siinä on joku vamma, jos se ontuu tai on sokea tai jos sillä on joku muu paha vamma, mikä tahansa, niin älä uhraa sitä Herralle, sinun Jumalallesi.

21 Men om djuret har något lyte, om det är halt eller blint eller har något annat ont lyte, så skall du icke offra det åt Herren, din Gud.

21 But, when there is in it any blemish, lameness or blindness, any ill blemish, thou shalt not sacrifice it unto Yahweh thy God:

22 Syö se porttiesi sisäpuolella; niin hyvin saastainen kuin puhdas saakoon syödä sitä, niinkuin syödään gasellia tai peuraa.

22 Inom dina städer må du då äta det; både den som är oren och den som är ren må äta därav, såsom vore det gasell- eller hjortkött.

22 within thine own gates, mayest thou eat it,—the unclean [of you] and the clean, alike, as the gazelle and as the hart.

23 Vain verta älä syö; vuodata se maahan niinkuin vesi.

23 Men blodet skall du icke förtära; du skall gjuta ut det på jorden såsom vatten.

23 Only, the blood thereof, shalt thou not eat,—on the earth, shalt thou pour it out, like water.

16 luku

1 Ota vaari aabib-kuusta ja vietä pääsiäinen Herran, sinun Jumalasi, kunniaksi, sillä aabib-kuussa Herra, sinun Jumalasi, vei sinut pois Egyptistä, yöllä.

1 Tag i akt månaden Abib och håll Herrens, din Guds, påskhögtid; ty i månaden Abib förde Herren, din Gud, dig ut ur Egypten om natten.

1 Observe the month of Abib, when thou shalt keep a passover unto Yahweh thy God,—for, in the month of Abib, did Yahweh thy God bring thee forth out of Egypt, by night:

2 Ja teurasta Herralle, sinun Jumalallesi, pääsiäisuhri, lampaita ja raavaita, siinä paikassa, jonka Herra valitsee nimensä asuinsijaksi.

2 Du skall då slakta påskoffer åt Herren. din Gud, av småboskap och fäkreatur, på den plats som Herren utväljer till boning åt sitt namn.

2 therefore shalt thou sacrifice a passover unto Yahweh thy God, of flock or herd,—in the place which Yahweh shall choose, to make a habitation for his name there.

3 Älä syö sen ohella hapanta. Syö seitsemänä päivänä sen ohella happamatonta leipää,

3 Du skall icke äta något syrat därtill; i sju dagar skall du äta osyrat bröd därtill, betryckets bröd. Ty med

3 Thou shalt not eat therewith, any thing leavened, seven days, shalt thou eat therewith

kurjuuden leipää - sillä kiiruusti sinä lähdit pois Egyptin maasta - että alati muistaisit sitä päivää, jona lähdit Egyptin maasta.

hast måste du draga ut ur Egyptens land. I alla dina livsdagar må du därför komma ihåg den dag då du drog ut ur Egyptens land.

unleavened cakes, the bread of humiliation,—for, in haste, camest thou forth out of the land of Egypt, that thou mayest remember the day when thou camest forth out of the land of Egypt, all the days of thy life.

4 Seitsemään päivään älköön hapanta taikinaa olko koko sinun maassasi; ja siitä, mitä teurastat ensimmäisen päivän ehtoona, älköön mitään lihaa jääkö yön yli seuraavaan aamuun.

4 I sju dagar må man icke se någon surdeg hos dig, i hela ditt land; och av det som du slaktar om aftonen på den första dagen skall intet kött lämnas kvar över natten till morgonen.

4 And there shall not be seen with thee leaven, in any of thy bounds, seven days,—neither shall there remain all night of the flesh which thou shalt sacrifice in the evening, on the first day, unto the morning.

5 Sinä et saa teurastaa pääsiäisuhria niiden kaupunkiesi porttien sisäpuolella, jotka Herra, sinun Jumalasi, sinulle antaa,

5 Du får icke slakta påskoffret inom vilken som helst av de städer som Herren, din Gud, vill giva dig,

5 Thou mayest not sacrifice the passover,—within any of thine own gates, which Yahweh thy God is giving unto thee;

6 vaan siinä paikassa, jonka Herra, sinun Jumalasi, valitsee nimensä asuinsijaksi, teurasta pääsiäisuhri, ehtoolla, auringon laskiessa, sinä määrähetkenä, jona Egyptistä lähdit.

6 utan du skall gå till den plats som Herren, din Gud, utväljer till boning åt sitt namn, och där skall du slakta påskoffret om aftonen, när solen går ned den tid på dagen, då den drog ut ur Egypten.

6 but, in the place which Yahweh thy God shall choose to make a habitation for his name, there, shalt thou sacrifice the passover, in the evening,—at the going in of the sun, at the very time thou camest forth out of Egypt.

7 Ja keitä ja syö se siinä paikassa, jonka Herra, sinun Jumalasi, valitsee; aamulla saat sitten lähteä paluumatkalle ja mennä kotiisi.

7 Och du skall koka det och äta det på den plats som Herren, din Gud, utväljer; sedan må du om morgonen vända tillbaka och gå hem till dina hyddor.

7 Therefore shalt thou cook and eat it in the place which Yahweh thy God, shall choose,—and shalt turn away in the morning, and go thy way unto thy tents.

8 Kuutena päivänä syö happamatonta leipää, ja seitsemäntenä päivänä olkoon juhlakokous Herran, sinun Jumalasi, kunniaksi; älä silloin yhtäkään askaretta toimita.

8 I sex dagar skall du äta osyrat bröd, och på sjunde dagen är Herrens, din Guds, högtidsförsamling; då skall du icke göra något arbete.

8 Six days, shalt thou eat unleavened cakes,—and, on the seventh day, shall be a closing feast, unto Yahweh thy God, thou shalt do no work.

9 Laske seitsemän viikkoa; siitä alkaen, kun sirppi ensi

9 Sju veckor skall du räkna åt dig; från den dag då man

9 Seven weeks, shalt thou count unto thee,—from the

kerran olkeen pannaan, laske seitsemän viikkoa

begynner skära säden skall du räkna sju veckor.

beginning of thrusting in the sickle into the standing corn, shalt thou begin to count, seven weeks.

10 ja vietä viikkojuhla Herran, sinun Jumalasi, kunniaksi kätesi vapaaehtoisin lahjoin, joita sinä annat sen mukaan, kuin Herra, sinun Jumalasi, on sinulle siunausta antanut.

10 Därefter skall du hålla Herrens, din Guds, veckohögtid och bära fram din hands frivilliga gåva, som du må giva efter råd och lägenhet, alltefter måttet av den välsignelse som Herren, din Gud, har givit dig.

10 So shalt thou keep the festival of weeks unto Yahweh thy God, in the measure of the freewill offering of thy hand, which thou shalt give,—as Yahweh thy God, shall bless thee.

11 Ja iloitse Herran, sinun Jumalasi, edessä, sinä ja sinun poikasi ja tyttäresi, palvelijasi ja palvelijattaresi, leeviläinen, joka asuu sinun porttiesi sisäpuolella, muukalainen, orpo ja leski, jotka sinun keskuudessasi ovat, siinä paikassa, jonka Herra, sinun Jumalasi, valitsee nimensä asuinsijaksi.

11 Och inför Herrens, din Guds, ansikte skall du glädja dig på den plats som Herren, din Gud, utväljer till boning åt sitt namn, du själv med din son och din dotter, din tjänare och tjänarinna, och med leviten som bor inom dina portar, och främlingen, den faderlöse och änkan som du har hos dig.

11 So shalt thou rejoice before Yahweh thy God—thou, and thy son and thy daughter, and thy servant and thy handmaid, and the Levite who is within thy gates, and the sojourner, and the fatherless and the widow, who are in thy midst,—in the place which Yahweh thy God shall choose, to make a habitation for his name there.

12 Ja muista, että itse olit orjana Egyptissä, ja noudata tarkoin näitä käskyjä.

12 Och du skall komma ihåg att du själv har varit en träl i Egypten, och så hålla dessa stadgar och göra efter dem.

12 So shalt thou remember that, a servant, thou wast, in Egypt,—and shalt observe and do these statutes.

13 Lehtimajanjuhlaa vietä seitsemän päivää, korjatessasi satoa puimatantereeltasi ja kuurnastasi.

13 Lövhyddohögtiden skall du hålla, i sju dagar, när du inbärgar avkastningen av din loge och av din vinpress.

13 The festival of booths, shalt thou keep for thyself, seven days,—when thou hast gathered in out of thy threshing-floor, and out of thy wine-vat.

14 Ja iloitse tänä juhlanasi, sinä ja sinun poikasi ja tyttäresi, palvelijasi ja palvelijattaresi, leeviläinen, muukalainen, orpo ja leski, jotka asuvat sinun porttiesi sisäpuolella.

14 Och du skall glädja dig vid denna din högtid, med din son och din dotter, din tjänare och din tjänarinna, med leviten, med främlingen, den faderlöse och änkan som bo inom dina portar.

14 And thou shalt rejoice, in thy festival,—thou, and thy son and thy daughter, and thy servant and thy handmaid, and the Levite and the sojourner, and the fatherless and the widow, who are within thy gates.

15 Seitsemän päivää juhli

15 I sju dagar skall du hålla

15 Seven days, shalt thou

Herran, sinun Jumalasi, kunniaksi siinä paikassa, jonka Herra valitsee; sillä Herra, sinun Jumalasi, on siunaava sinua kaikessa, minkä satona saat, ja kaikissa kättesi töissä; sentähden ole iloinen.

Herrens, din Guds, högtid, på den plats som Herren utväljer; ty Herren, din Gud, skall välsigna dig i all den avkastning du får och i dina händers alla verk, och du skall vara uppfylld av glädje.

keep festival unto Yahweh thy God, in the place which Yahweh shall choose,—for Yahweh thy God, will bless thee, in all thine increase, and in all the work of thy hands,—therefore shalt thou do nothing but rejoice.

16 Kolme kertaa vuodessa tulkoon kaikki sinun miesväkesi Herran, sinun Jumalasi, kasvojen eteen siihen paikkaan, jonka hän valitsee: happamattoman leivän juhlana, viikkojuhlana ja lehtimajanjuhlana. Mutta tyhjin käsin älköön tultako Herran kasvojen eteen;

16 Tre gånger om året skall allt ditt mankön träda fram inför Herrens, din Guds, ansikte, på den plats som han utväljer: vid det osyrade brödets högtid, vid veckohögtiden och vid lövhyddohögtiden. Men med tomma händer skall ingen träda fram inför Herrens ansikte,

16 Three times in the year, shall each one of thy males see the face of Yahweh thy God, in the place which he shall choose, at the festival of unleavened cakes, and at the festival of weeks, and at the festival of booths,—and none shall see the face of Yahweh empty-handed:

17 kukin tuokoon lahjana sen, minkä voi, sen siunauksen mukaan, minkä Herra, sinun Jumalasi, on sinulle antanut.

17 utan var och en skall: giva vad hans hand förmår, alltefter måttet av den välsignelse som Herren, din Gud, har givit dig.

17 every man, according as his hand can give,—according to the blessing of Yahweh thy God, which he hath bestowed upon thee.

18 Aseta tuomarit ja päällysmiehet eri sukukuntiasi varten kaikkien niiden kaupunkiesi portteihin, jotka Herra, sinun Jumalasi, sinulle antaa; he tuomitkoot kansaa oikein.

18 Domare och tillsyningsmän skall du tillsätta åt dig inom alla de städer som Herren, din Gud, vill giva dig, för dina särskilda stammar; de skola döma folket med rättvis dom.

18 Judges and officers, shalt thou appoint thee, in all thy gates, which Yahweh thy God is giving unto thee, by thy tribes,—and they shall judge the people, with righteous judgment.

19 Älä vääristä oikeutta, älä katso henkilöön äläkä ota lahjusta, sillä lahjus sokaisee viisaiden silmät ja vääristää syyttömien asiat.

19 Du skall icke vränga rätten och icke hava anseende till personen; och du skall icke taga mutor, ty mutor förblinda de visas ögon och förvrida de rättfärdigas sak.

19 Thou shalt not wrest judgment, thou shalt not take note of faces,—nor shalt thou accept a bribe, for, the bribe, blindeth the eyes of wise men, and perverteth the words of righteous men.

20 Vanhurskautta, ainoastaan vanhurskautta harrasta, että eläisit ja ottaisit omaksesi sen maan, jonka Herra, sinun Jumalasi, sinulle antaa.

20 Rättfärdighet, rättfärdighet skall du eftertrakta, för att du må leva och taga i besittning det land som Herren, din Gud, vill giva dig.

20 What is right, what is right, shalt thou pursue,—that thou mayest live, and possess the land, which, Yahweh thy God, is giving unto thee.

21 Älä pystytä itsellesi asera-karsikoita, älä mitään puuta, Herran, sinun Jumalasi, alttarin viereen, jonka itsellesi teet;
22 älä myöskään pystytä itsellesi patsasta, sillä niitä Herra, sinun Jumalasi, vihaa.

21 Du skall icke plantera åt dig Aseror av något slags träd, vid sidan av Herrens, din Guds, altare, det som du skall göra åt dig;
22 icke heller skall du resa åt dig någon stod, ty sådant hatar Herren, din Gud.

21 Thou shalt not plant thee, as a sacred stem, any tree,—near unto the altar of Yahweh thy God, which thou shalt make for thyself;
22 neither shalt thou set thee up a pillar,—which Yahweh thy God, doth hate.

17 luku

1 Älä uhraa Herralle, sinun Jumalallesi, raavasta tai lammasta, jossa on joku vamma, mikä paha vika tahansa, sillä se on kauhistus Herralle, sinun Jumalallesi.

1 Du skall icke offra åt Herren, din Gud, något djur av fäkreaturen eller av småboskapen, som har något lyte eller något annat fel, ty sådant är en styggelse för Herren, din Gud.

1 Thou shalt not sacrifice unto Yahweh thy God, a bullock or a sheep wherein is a blemish, any unseemly thing: for, an abomination unto Yahweh thy God, it would be.

2 Jos sinun keskuudessasi, niiden kaupunkiesi porttien sisäpuolella, jotka Herra, sinun Jumalasi, sinulle antaa, on mies tai nainen, joka tekee sitä, mikä on pahaa Herran, sinun Jumalasi, silmissä, rikkoo hänen liittonsa,
3 ja menee ja palvelee muita jumalia ja kumartaa niitä: aurinkoa, kuuta tai kaikkea taivaan joukkoa, minkä minä olen kieltänyt,

2 Om bland dig, inom någon av de städer som Herren, din Gud, vill giva dig, någon man eller kvinna befinnes göra vad ont är i Herrens, din Guds, ögon, i det att han överträder hans förbund,
3 och går åstad och tjänar andra gudar och tillbeder dem, eller ock solen eller månen eller himmelens hela härskara, mot mitt bud,

2 When there shall be found in thy midst, within any of thy gates, which Yahweh thy God is giving unto thee, man or woman who doeth the thing which is wicked in the eyes of Yahweh thy God, by transgressing his covenant;
3 yea hath gone, and served other gods, and bowed down unto them,—whether unto the sun or unto the moon, or unto any of the host of the heavens, which I have not commanded;

4 ja siitä ilmoitetaan sinulle, niin että saat sen kuulla, niin tutki asia tarkoin, ja jos on totta ja varmaa, että sellaista kauhistusta on harjoitettu Israelissa,
5 niin vie se mies tai se nainen, joka on sellaisen pahan tehnyt, porttiesi

4 och detta bliver berättat för dig, så att du får höra därom, då skall du noga undersöka saken; om det då befinnes vara sant och visst att en sådan styggelse har blivit förövad i Israel,
5 så skall du föra den man eller den kvinna som har gjort denna onda gärning ut

4 and it shall be told thee, and thou shalt hear,—and shalt enquire diligently, and lo! true—certain, is the report, this abominable thing hath been done in Israel,
5 then shalt thou bring forth that man, or that woman, who hath done this wicked

edustalle - se mies tai se nainen - ja kivitä heidät kuoliaaksi.

6 Kahden tai kolmen todistajan todistuksen nojalla kuolemaan tuomittu surmattakoon; yhden ainoan todistajan todistuksen nojalla älköön häntä surmattako.

7 Todistajien käsi kohotkoon ensimmäisenä häntä vastaan surmatakseen hänet, ja sitten koko kansan käsi. Poista paha keskuudestasi.

8 Jos joku murhaa tai omaisuusriitaa tai pahoinpitelyä koskeva asia tai mikä muu asia hyvänsä, josta sinun porteissasi riidellään, näyttää sinusta liian vaikealta ratkaista, niin nouse ja lähde siihen paikkaan, jonka Herra, sinun Jumalasi, valitsee,

9 ja mene leeviläisten pappien luo ja sen luo, joka siihen aikaan on tuomarina; kysy heiltä, ja he ilmoittavat sinulle tuomion.

10 Ja tee sen sanan mukaan, minkä he sinulle ilmoittavat siinä paikassa, jonka Herra valitsee; ja noudata tarkoin kaikkea, mitä he sinulle opettavat.

11 Tee sen lain mukaan, minkä he sinulle opettavat,

till din stadsport det må nu vara en man eller en kvinna- och stena den skyldige till döds.

6 Efter två eller tre vittnens utsago skall han dödas; ingen skall dömas till döden efter allenast ett vittnes utsago.

7 Först skall vittnenas hand lyftas mot honom för att döda honom, och sedan hela folkets hand: du skall skaffa bort ifrån dig vad ont är.

8 Om det i något fall bliver dig för svårt att själv döma i en blodssak eller i en rättsfråga eller i ett misshandlingsmål eller överhuvud i någon sak varom man tvistar i dina portar, så skall du-stå upp och begiva dig till den plats som HERREN, din Gud, utväljer,

9 och gå till de levitiska prästerna, och till den som på den tiden är domare; dem skall du fråga, och de skola förkunna för dig vad som är rätt.

10 Och i enlighet med vad de förkunna för dig där, på den plats som Herren utväljer. skall du göra; du skall i alla stycken hålla och göra vad de lära dig.

11 Efter den lag som de lära dig, och efter den dom

thing, within thy gates—the man, or the woman,—and shalt stone them with stones, that they die.

6 At the mouth of two witnesses, or three witnesses, shall he that is to die, be put to death,—he shall not be put to death at the mouth of one witness.

7 The hand of the witnesses, shall be upon him first to put him to death, and, the hand of all the people, afterwards,—so shalt thou consume the wicked thing out of thy midst.

8 When any matter of judgment, shall be too difficult for thee—between blood and blood, between plea and plea, or between stroke and stroke, matters of contention within thy gates, then shalt thou arise and go up unto the place which Yahweh thy God, shall choose;

9 and shalt come in unto the priests, the Levites, and unto the judge, who shall be in those days,—and shalt enquire, and they shall declare unto thee, the sentence of judgment;

10 and thou shalt do according to the sentence which they shall declare unto thee, out of that place, which Yahweh, shall choose,––yea thou shalt observe to do according to all which they shall direct thee:

11 according to the direction wherewith they

ja sen tuomion mukaan, minkä he sinulle julistavat, poikkeamatta oikealle tai vasemmalle siitä, mitä he sinulle ilmoittavat.

som de avkunna för dig skall du göra. Från det som de förkunna för dig skall du icke vika av, vare sig till höger eller till vänster.

direct thee, and after the judgment which they shall announce to thee, shalt thou do,—thou shalt not turn aside from the sentence which they shall declare unto thee to the right hand or to the left.

12 Mutta jos joku menettelisi niin julkeasti, ettei kuulisi pappia, joka siellä seisoo palvelemassa Herraa, sinun Jumalaasi, tai tuomaria, niin se mies kuolkoon.

12 Men om någon gör sig skyldig till den förmätenheten att icke vilja lyssna till prästen, som står och gör tjänst där inför Herren, din Gud, eller till domaren, så skall den mannen dö: du skall skaffa bort ifrån Israel vad ont är.

12 And, the man who shall do presumptuously by not hearkening unto the priest that standeth to minister there to Yahweh thy God, or unto the judge, that man, shall die, and so shalt thou consume the wicked thing out of Israel.

13 Poista paha Israelista. Ja kaikki kansa kuulkoon sen ja peljätköön, niin ettei kukaan enää olisi niin julkea.

13 Och allt folket skall höra det och frukta, och de skola icke mer göra sig skyldiga till sådan förmätenhet.

13 And, all the people, shall hear and fear,—and shall not act presumptuously any more.

14 Kun tulet siihen maahan, jonka Herra, sinun Jumalasi, sinulle antaa, ja otat sen omaksesi ja asetut siihen ja ajattelet: 'Minä asetan itselleni kuninkaan, niinkuin on kaikilla kansoilla, jotka minun ympärilläni asuvat.'

14 När du kommer in i det land som Herren, din Gud, vill giva dig, och du tager det i besittning och bor där om du då säger: »Jag vill sätta en konung över mig, såsom alla folk omkring mig hava»,

14 When thou shalt enter into the land which Yahweh thy God is giving unto thee, and shalt possess it and dwell therein,—and shalt say—I will set over me a king, like all the nations that are round about me,

15 niin aseta itsellesi kuninkaaksi se, jonka Herra, sinun Jumalasi, valitsee. Aseta joku veljistäsi kuninkaaksesi; älä korota hallitsijaksesi muukalaista miestä, joka ei ole sinun veljesi.

15 så skall du till konung över dig sätta den som Herren, din Gud, utväljer. En av dina bröder skall du sätta till konung över dig; du får icke sätta till konung över dig en utländsk man, som icke är din broder.

15 thou shalt, set, over thee as king, him whom Yahweh thy God, shall choose,—out of the midst of thy brethren, shalt thou set over thee a king, thou mayest not appoint over thee a man that is a foreigner, who is, not thy brother.

16 Mutta älköön hän hankkiko itselleen paljon hevosia älköönkä viekö kansaa takaisin Egyptiin hankkiakseen paljon hevosia, sillä Herra on teille

16 Men han må icke skaffa sig hästar i mängd, och icke sända sitt folk tillbaka till Egypten för att skaffa de många hästarna, ty Herren har ju sagt till eder: »I

16 Moreover he shall not multiply to himself horses, neither shall he cause the people to return to Egypt that he may multiply horses,—when, Yahweh, hath

sanonut: 'Älkää enää palatko tätä tietä.'

17 Älköönkä hän ottako itsellensä monta vaimoa, ettei hänen sydämensä luopuisi pois; älköönkä hän kootko itsellensä ylen paljon hopeata ja kultaa.

18 Ja kun hän on noussut valtaistuimellensa, kirjoituttakoon hän itsellensä kirjaan jäljennöksen tästä laista, joka on leeviläisten pappien huostassa.
19 Ja hän pitäköön sen luonaan ja lukekoon sitä, niin kauan kuin elää, oppiaksensa pelkäämään Herraa, Jumalaansa, ja noudattamaan tarkoin kaikkia tämän lain sanoja ja näitä käskyjä,
20 ettei hänen sydämensä ylpistyisi hänen veljiänsä kohtaan ja ettei hän poikkeaisi käskyistä, ei oikealle eikä vasemmalle - niin että hän ja hänen poikansa kauan hallitsisivat Israelin keskuudessa.

skolen icke mer återvända denna väg.»

17 Icke heller skall han skaffa sig hustrur i mängd, på det att hans hjärta icke må bliva avfälligt; och icke heller skall han skaffa sig alltför mycket silver och guld.
18 Och när han har blivit uppsatt på sin konungatron, skall han hämta denna lag från de levitiska prästerna och taga en avskrift därav åt sig i en bok.

19 Och den skall han hava hos sig och läsa i den i alla sina livsdagar, för att han må lära att frukta Herren, sin Gud, så att han håller alla denna lags ord och dessa stadgar och gör efter dem.
20 Så skall han göra, för att hans hjärta icke må förhäva sig över hans bröder, och för att han icke må vika av ifrån buden, vare sig till höger eller till vänster; på det att han och hans söner må länge regera; sitt rike, bland Israels folk.

said unto you, Ye shall not again return this way any more.
17 Neither shall he multiply to himself wives, that his heart turn not aside,—nor, silver and gold, shall he multiply to himself, greatly.

18 But it shall be, when he sitteth upon the throne of his kingdom, then shall he write for himself a copy of this law upon a scroll, out of [that which is] before the priests, the Levites:
19 so shall it be with him, and he shall read therein all the days of his life,—that he may learn to revere Yahweh his God, to observe all the words of this law and these statutes to do them:

20 that his heart may not be lifted up above his brethren, and he may not turn aside from the commandment to the right hand or to the left,—that he may prolong his days over his kingdom—he, and his sons, in the midst of Israel.

18 luku

1 Leeviläisillä papeilla, Leevin koko sukukunnalla, älköön olko osuutta tai perintöosaa muun Israelin rinnalla; Herran uhreista ja siitä, mikä hänen osakseen tulee, he saakoot elatuksensa.
2 Heillä ei ole oleva

1 De levitiska prästerna, hela Levi stam, skola ingen lott eller arvedel hava med det övriga Israel; av HERRENS eldsoffer och hans arvedel skola de hava sitt underhåll.

2 De skola icke hava någon

1 Neither the priests the Levites [nor] any of the tribe of Levi, shall have either portion or inheritance with Israel,—the altar-flames of Yahweh and his inheritance, shall they eat.

2 But, inheritance, shall he

perintöosaa veljiensä keskuudessa; Herra itse on heidän perintöosansa, niinkuin hän on heille puhunut.

arvedel bland sina bröder; Herren är deras arvedel, såsom han har sagt dem.

not have, in the midst of his brethren,—Yahweh, is his inheritance, as he spake unto him.

3 Ja tämä olkoon papeilla oikeus saada kansalta, niiltä, jotka uhraavat teurasuhrin, raavaan tai lampaan: papille annettakoon lapa, leukaluut ja maha.

3 Och detta skall vara vad prästerna hava rätt att få av folket, av dem som offra ett slaktoffer, vare sig av fäkreaturen eller av småboskapen: man skall giva prästen bogen, käkstyckena och vommen.

3 This, therefore shall be the due of the priests from the people from them who offer the sacrifice whether ox or lamb,—there shall be given unto the priest, the shoulder and the two cheeks and the maw:

4 Uutiset jyvistäsi, viinistäsi ja öljystäsi ja lammastesi ensimmäiset kerityt villat anna hänelle.

4 Förstlingen av din säd, ditt vin och din olja, och förstlingen av dina fårs ull skall du giva honom.

4 the firstfruit of thy corn, thy new wine, and thine oil, and the first of the fleece of thy flock, shalt thou give unto him.

5 Sillä hänet Herra, sinun Jumalasi, on valinnut kaikista sukukunnistasi, että hän ja hänen poikansa alati seisoisivat ja palvelisivat Herran nimessä.

5 Ty honom har Herren, din Gud, utvalt bland alla dina stammar, för att han och hans söner alltid skola stå och göra tjänst i Herrens namn.

5 For, of him, hath Yahweh thy God made choice out of all thy tribes,—to stand to minister in the name of Yahweh, of him and his sons all the days.

6 Ja jos leeviläinen tahtoo tulla jostakin sinun kaupungistasi, jonka porttien sisäpuolella hän muukalaisena asuu, missä hyvänsä Israelissa, niin tulkoon vapaasti, niinkuin hänen mielensä tekee, siihen paikkaan, jonka Herra valitsee,

6 Och om leviten vill komma från någon av dina städer, inom vilken han vistas någonstädes i Israel, så må det stå honom fritt att komma, såsom honom lyster, till den plats som Herren utväljer,

6 And, when the Levite shall come in out of any of thy gates out of any part of Israel, where he is sojourning,—yea, shall come in with all the desire of his soul, into the place which Yahweh shall choose,

7 ja saakoon palvella Herran, Jumalansa, nimessä, niinkuin kaikki muutkin hänen veljensä, leeviläiset, jotka seisovat siellä Herran edessä.

7 och han må då göra tjänst i HERRENS, sin Guds, namn, likasom alla hans bröder, leviterna, som stå där inför HERRENS ansikte.

7 then may he minister in the name of Yahweh his God,—like any of his brethren the Levites who are standing there before Yahweh.

8 He kaikki saakoot elatukseksensa yhtäläisen osuuden, lukuunottamatta sitä, mitä joku on saanut myymällä perheomaisuuttaan.

8 De skola alla hava lika mycket till sitt underhåll, oberäknat vad någon kan äga genom försäljning av sitt fädernearv.

8 Portion for portion, shall they eat,—apart from his possessions upon his patrimony.

9 Kun tulet siihen maahan, jonka Herra, sinun Jumalasi, sinulle antaa, niin älä opettele jäljittelemään niiden kansojen kauhistavia tekoja.
10 Älköön keskuudessasi olko ketään, joka panee poikansa tai tyttärensä kulkemaan tulen läpi, tahi joka tekee taikoja, ennustelee merkeistä, harjoittaa noituutta tai velhoutta,
11 joka lukee loitsuja, kysyy vainaja- tai tietäjähengiltä tahi kääntyy vainajien puoleen.

12 Sillä jokainen, joka senkaltaista tekee, on kauhistus Herralle, ja sellaisten kauhistusten tähden Herra, sinun Jumalasi, karkoittaa heidät sinun tieltäsi.
13 Ole siis nuhteeton Herran, sinun Jumalasi, edessä.
14 Sillä nämä kansat, jotka sinä nyt karkoitat, kuuntelevat kyllä merkeistäennustajia ja taikureita, mutta sinulle ei Herra, sinun Jumalasi, sitä salli.
15 Sinun keskuudestasi, veljiesi joukosta, Herra, sinun Jumalasi, herättää sinulle profeetan, minun kaltaiseni; häntä kuulkaa.
16 On tapahtuva aivan niin, kuin sinä Herralta, sinun Jumalaltasi, anoit Hoorebilla, silloin kun seurakunta oli koolla ja

9 När du kommer in i det land som HERREN, din Gud, vill giva dig, skall du icke lära dig att göra efter hedningarnas styggelser.

10 Hos dig må icke finnas någon som låter sin son eller dotter gå genom eld, eller som befattar sig med trolldom eller teckentydning eller svartkonst eller häxeri,

11 ingen som förehar besvärjelsekonster, ingen som frågar andar, eller som är en spåman, eller som söker råd hos de döda.
12 Ty en styggelse för Herren är var och en som gör sådant, och för sådana styggelsers skull fördriver HERREN, din Gud, dem för dig.

13 Du skall vara ostrafflig inför HERREN, din Gud.

14 Hedningarna som du nu fördriver lyssna väl till sådana som öva teckentydning och trolldom, men dig har HERREN, din Gud, icke tillstatt sådant.

15 En profet bland ditt folk, av dina bröder, en som är mig lik, skall HERREN, din Gud, låta uppstå åt dig; honom skolen I lyssna till.
16 Det skall bliva alldeles såsom du begärde av HERREN, din Gud, vid Horeb, den dag då I voren där församlade och du sade:

9 When thou art coming into the land which Yahweh thy God is giving unto thee, thou shalt not learn to do according to the abominable doings of those nations.
10 There shall not be found in thy midst—One who causeth his son or his daughter to pass through fire,—Or who useth divination, hidden arts or enchantments, Or who muttereth incantations;
11 Or who bindeth with spells,—Or who asketh of a familiar spirit or an oracle, Or who seeketh unto the dead.
12 For, an abomination unto Yahweh, is everyone who doeth these things,—and, on account of these abominations, is Yahweh thy God dispossessing them from before thee.
13 Blameless, shalt thou be, with, Yahweh thy God;

14 for, these nations whom thou art dispossessing, unto them who use hidden arts and unto diviners, do hearken, but, as for thee, not so, doth Yahweh thy God, suffer thee.
15 A prophet out of thy midst, of thy brethren, like unto me, will Yahweh thy God, raise up unto thee—unto him, shall ye hearken:—
16 according to all which thou didst ask of Yahweh thy God, in Horeb, in the day of the convocation, saying,—Let me no further

sanoit: 'Älköön minun enää suotako kuulla Herran, minun Jumalani, ääntä älköönkä nähdä tätä suurta tulta, etten kuolisi.'
17 Ja Herra sanoi minulle: 'Mitä he ovat puhuneet, on oikein puhuttu.
18 Profeetan minä olen herättävä heille heidän veljiensä keskuudesta, sinun kaltaisesi, ja minä panen sanani hänen suuhunsa, ja hän puhuu heille kaikki, mitä minä käsken hänen puhua.
19 Ja joka ei kuule minun sanojani, joita hän minun nimessäni puhuu, hänet minä itse vaadin tilille.

20 Mutta profeetta, joka julkeaa puhua minun nimessäni jotakin, jota minä en ole käskenyt hänen puhua, tahi puhuu muiden jumalien nimessä, sellainen profeetta kuolkoon.'
21 Ja jos sinä ajattelet sydämessäsi: 'Mistä me tiedämme, mikä sana ei ole Herran puhetta?' niin huomaa:
22 kun profeetta puhuu Herran nimessä, ja kun se, mitä hän on puhunut, ei tapahdu eikä käy toteen, niin sitä sanaa Herra ei ole puhunut; julkeuttaan se profeetta on niin puhunut; älä pelkää häntä.

»Låt mig icke vidare höra HERRENS, min Guds, röst, och låt mig slippa att längre se denna stora eld, på det att jag icke må dö.»
17 Och HERREN sade till mig: »De hava rätt i vad de hava talat.
18 En profet skall jag låta uppstå åt dem bland deras bröder, en som är dig lik, och jag skall lägga mina ord i hans mun, och han skall tala till dem allt vad jag bjuder honom.

19 Och om någon icke lyssnar till mina ord, de ord han talar i mitt namn, så skall jag själv utkräva det av honom.

20 Men den profet som är så förmäten, att han i mitt namn talar vad jag icke har bjudit honom tala, eller som talar i andra gudars namn, den profeten skall dö.

21 Och om du säger vid dig själv: 'Huru skola vi känna igen det som icke är talat av HERREN?',

22 så må du veta: när profeten talar i HERRENS namn, och det som han har talat icke sker och icke inträffar, då är detta något som HERREN icke har talat; i förmätenhet har då profeten talat det; du skall icke frukta för honom.»

hearken unto the voice of Yahweh my God, and, this great fire, let me not see any more, lest I die.

17 And Yahweh said unto me: They have well said what they have spoken.
18 A prophet, will I raise up unto them, out of the midst of their brethren, like unto thee,—and I will put my words in his mouth, so shall he speak unto them whatsoever I shall command him.
19 And it shall come to pass, that, the man who will not hearken unto my words, which he shall speak in my name, I, myself, will require it of him.
20 Howbeit, the prophet who shall presume to speak a word in my name, which I have not commanded him to speak, or who shall speak in the name of other gods, that prophet shall die.
21 And, when thou shalt say in thy heart,—In what manner shall we know the word which Yahweh, hath not spoken?
22 When the prophet shall speak in the name of Yahweh, and the word, shall not come to pass, neither shall come in, that, is the word which Yahweh, hath not spoken,—presumptuously, hath the prophet spoken it, thou shall not be in dread of him.

19 luku

1 Kun Herra, sinun Jumalasi, on hävittänyt ne kansat, joiden maan Herra, sinun Jumalasi, antaa sinulle, ja kun sinä olet karkoittanut heidät ja asettunut heidän kaupunkeihinsa ja heidän taloihinsa,

1 När HERREN, din Gud, har utrotat de folk vilkas land HERREN, din Gud, vill giva dig, och när du har fördrivit dem och bosatt dig i deras städer och i deras hus,

1 When Yahweh thy God, shall cut off, the nations, whose land Yahweh thy God is giving thee,—and thou shalt dispossess them, and dwell in their cities, and in their houses,

2 niin erota itsellesi kolme kaupunkia siinä maassa, jonka Herra, sinun Jumalasi, sinulle antaa, että ottaisit sen omaksesi.

2 då skall du avskilja åt dig tre städer i ditt land, det som HERREN, din Gud, vill giva dig till besittning.

2 three cities, shalt thou set apart for thee,—in the midst of thy land which Yahweh thy God is giving thee to possess.

3 Mittaa matkat ja jaa kolmeen osaan sen maan alue, jonka Herra, sinun Jumalasi, antaa sinulle perinnöksi, että niihin voisi paeta jokainen tappaja.

3 Du skall försätta vägarna till dem i gott skick åt dig; och du skall dela i tre delar det landområde som HERREN, din Gud, giver dig till arvedel. Så skall du göra, för att var och en som har dräpt någon må kunna fly dit.

3 Thou shalt prepare for thee a way, and shalt divide into three parts the boundary of thy land which Yahweh thy God shall cause thee to inherit,—and it shall be, that every manslayer, shall flee thither.

4 Ja näin on määrätty tappajasta, joka pakenee niihin saadakseen elää: kun joku tappaa lähimmäisensä tahtomattaan ja häntä ennestään vihaamatta -

4 Och under följande villkor må en dråpare fly till någon av dem och så bliva vid liv; om någon dödar sin nästa utan vett och vilja, och utan att förut hava burit hat till honom

4 And, this, is the case of the manslayer, who shall flee thither and live,—Whoso shall smite his neighbour unwittingly, he, not having hated him aforetime;

5 niinkuin jos joku menee lähimmäisensä kanssa metsään puita hakkaamaan ja hänen kätensä heiluttaa kirvestä kaataakseen puun ja rauta lentää varresta ja sattuu toiseen, niin että tämä kuolee - niin paetkoon sellainen johonkin näistä kaupungeista saadakseen elää,

5 -- såsom när någon går med sin nästa ut i skogen för att hugga ved, och hans hand hugger till med yxan för att fälla trädet, och järnet då far av skaftet och träffar den andre, så att denne dör -- då må en sådan fly till någon av dessa städer och så bliva

5 as when one entereth with his neighbour into a forest, to fell trees, and his hand fetcheth a stroke with the axe, to cut down the tree, and the head flieth off from the handle, and lighteth upon his neighbour, that he die, he, shall flee into one of these cities, and live;

6 ettei verenkostaja, sydämensä kiihkossa tappajaa takaa ajaessaan,

6 Detta vare stadgat, för att blodshämnaren, om han i sitt hjärtas vrede förföljer

6 lest the blood redeemer pursue the manslayer, because his heart is hot,

saavuttaisi häntä, jos tie on pitkä, ja surmaisi häntä, vaikka hän ei ole ansainnut kuolemaa, koska ei ennestään toista vihannut.

7 Sentähden minä käsken sinua sanoen: 'Erota itsellesi kolme kaupunkia.'

8 Ja jos Herra, sinun Jumalasi, laajentaa sinun aluettasi, niinkuin hän on vannonut sinun isillesi, ja antaa sinulle kaiken sen maan, jonka hän on sinun isillesi sanonut antavansa,
9 jos sinä noudatat tarkoin kaikkia näitä käskyjä, jotka minä tänä päivänä sinulle annan, niin että alati rakastat Herraa, sinun Jumalaasi, ja vaellat hänen teitänsä, lisää silloin vielä kolme kaupunkia näihin kolmeen,
10 ettei viatonta verta vuodatettaisi sinun maassasi, jonka Herra, sinun Jumalasi, antaa sinulle perintöosaksi, ja ettet joutuisi verivelan alaiseksi.
11 Mutta jos joku vihaa lähimmäistään ja asettuu häntä väijymään ja karkaa hänen kimppuunsa ja lyö hänet kuoliaaksi ja sitten pakenee johonkin näistä kaupungeista,

12 niin lähettäköot hänen kaupunkinsa vanhimmat noutamaan hänet sieltä ja antakoot hänet

dråparen, icke må hinna upp honom, ifall vägen är för lång, och slå ihjäl honom, fastän han icke hade förtjänat döden, eftersom han icke förut hade burit hat till den andre.
7 Därför är det som jag bjuder dig och säger: »Tre städer skall du avskilja åt dig.»
8 Och när HERREN, din Gud, utvidgar ditt område, såsom han med ed har lovat dina fäder, och giver dig allt det land som han har sagt att han skulle giva åt dina fäder --
9 om du då håller och gör efter alla dessa bud som jag i dag giver dig, så att du älskar HERREN, din Gud, och alltid vandrar på hans vägar, då skall du lägga ännu tre städer till dessa tre,

10 för att oskyldigt blod icke må utgjutas i ditt land, det som HERREN, din Gud, vill giva dig till arvedel, och blodskuld så komma att vila på dig.

11 Men om någon bär hat till sin nästa och lägger sig i försåt för honom och överfaller honom och slår honom till döds, och sedan flyr till någon av dessa städer,

12 då skola de äldste i hans stad sända bort och hämta honom därifrån och lämna honom i blodshämnarens

and overtake him, because the way is long, and he smite him so as to take away his life,—he not being worthy of death, seeing that he had not been hating him, aforetime.
7 For this cause, am I commanding thee, saying,—Three cities, shalt thou set apart for thee.
8 But, if Yahweh thy God should enlarge thy bounds, as he aware unto thy fathers,—and should give thee all the land, which he spake of giving unto thy fathers;
9 because thou dost observe all this commandment, to do it, which I am commanding thee today, to love Yahweh thy God, and to walk in his paths all the days, then shalt thou add unto thee yet three cities, unto these three;
10 that innocent blood may not be shed, in the midst of thy land, which Yahweh thy God is giving unto thee, as an inheritance,—and so shed–blood be upon thee.

11 But, when any man shall be hating his neighbour, and shall lie in wait for him, and rise up against him, and smite him so as to take away his life, that he dieth,—and shall then flee into one of these cities,
12 then shall the elders of his city send and fetch him from thence,—and deliver him into the hand of the

verenkostajan käsiin, ja hän kuolkoon.
13 Älä sääli häntä, vaan poista viattoman veren velka Israelista, että menestyisit.

14 Älä siirrä lähimmäisesi rajaa, jonka entiset polvet ovat määränneet sinun perintöosallesi siinä maassa, jonka Herra, sinun Jumalasi, sinulle antaa, että ottaisit sen omaksesi.

15 Yksi ainoa todistaja älköön olko pätevä ketään vastaan, olkoonpa mikä pahanteko tai rikkomus, mikä synti tahansa, jonka joku tekee. Kahden tai kolmen todistajan sanalla on asia vahva.

16 Jos väärä todistaja nousee jotakuta vastaan ja syyttää häntä jostakin rikkomuksesta,
17 niin astukoot molemmat riitapuolet Herran eteen, pappien eteen ja niiden eteen, jotka siihen aikaan ovat tuomareina.
18 Ja tuomarit tutkikoot tarkoin asian, ja jos todistaja on väärä todistaja, joka on tehnyt väärän syytöksen veljeänsä vastaan,
19 niin tehkää hänelle samoin, kuin hän aikoi tehdä veljellensä. Poista paha keskuudestasi.

hand, och han skall dö.

13 Du skall icke visa honom någon skonsamhet, utan du skall skaffa bort ifrån Israel skulden för den oskyldiges blod, för att det må gå dig väl.
14 Du skall icke flytta din nästas råmärke, något råmärke som förfäderna hava satt upp i den arvedel du får i det land som HERREN, din Gud, vill giva dig till besittning.

15 Det är icke nog att allenast ett vittne träder upp mot någon angående någon missgärning eller synd, vad det nu må vara för en synd som någon kan hava begått. Efter två eller efter tre vittnens utsago skall var sak avgöras.
16 Om ett orättfärdigt vittne träder upp mot någon för att vittna mot honom angående någon förbrytelse,
17 så skola båda parterna träda fram inför HERRENS ansikte, inför de män som på den tiden äro präster och domare.
18 Och domarna skola noga undersöka saken; om då vittnet befinnes vara ett falskt vittne, som har burit falskt vittnesbörd mot sin broder,
19 så skolen I låta detsamma vederfaras honom som han hade tilltänkt sin broder: du skall skaffa bort ifrån dig vad ont är.

blood redeemer, that he die;

13 thine eye shall not look with pity upon him,—so shall thou consume the shedding of innocent blood out of Israel and it shall go well with thee.
14 Thou shalt not move back the boundary of thy neighbour, by which they set bounds at first,—in thine inheritance which thou shall receive, in the land which Yahweh thy God is giving thee to possess.
15 One witness, shall not rise up, against a man for any iniquity, or for any sin, with regard to any sin that he may commit,—at the mouth of two witnesses, or at the mouth of three witnesses, must a matter be establish.
16 When there shall rise up a wrongful witness against a man,—to answer against him, perversely,
17 then shall the two men who are at variance, stand before Yahweh,—before the priests and the judges, who shall be in those days;
18 and the judges shall make diligent inquisition,—and lo! if the witness be, a false witness and, falsely, have answered against his brother,
19 then shall ye do unto him as he had thought to de unto his brother,—so shalt thou consume the wicked thing out of thy midst;

20 Ja muut kuulkoot sen ja peljätkööt, niin ettei kukaan enää tekisi sellaista pahaa sinun keskuudessasi.

21 Älä sääli häntä: henki hengestä, silmä silmästä, hammas hampaasta, käsi kädestä, jalka jalasta.

20 Och det övriga folket skall höra det och frukta, och man skall icke vidare göra något sådant ont bland eder.
21 Du skall icke visa honom någon skonsamhet: liv för liv, öga for öga, tand för tand, hand för hand, fot för fot.

20 and, they who remain, shall hear and fear,—and not go on to do again according to this wicked thing, in thy midst:
21 neither shall thine eye pity,—life for life, eye for eye, tooth for tooth, hand for hand, foot for foot.

20 luku

1 Jos lähdet sotaan vihollistasi vastaan ja näet hevosia ja sotavaunuja ja sotajoukon, joka on sinua suurempi, niin älä pelkää heitä, sillä Herra, sinun Jumalasi, on sinun kanssasi, hän, joka johdatti sinut Egyptin maasta.

2 Kun olette ryhtymässä taisteluun, astukoon pappi esiin puhumaan kansalle

3 ja sanokoon heille: 'Kuule, Israel! Te ryhdytte nyt taisteluun vihollisianne vastaan. Älkää arkailko, älkää peljätkö älkääkä hätääntykö, älkää säikähtykö heitä;

4 sillä Herra, teidän Jumalanne, käy teidän kanssanne, sotii teidän puolestanne vihollisianne vastaan ja antaa teille voiton.'

1 Om du drager ut i krig mot dina fiender, och du då får se hästar och vagnar och ett folk som är större än du. så skall du dock icke frukta för dem, ty HERREN, din Gud, är med dig, han som har fört dig upp ur Egyptens land.

2 När I då stån färdiga att gå i striden, skall prästen träda fram och tala till folket;

3 han skall säga till dem: »Hör, Israel! I stån nu färdiga att gå i strid mot edra fiender. Edra hjärtan vare icke försagda; frukten icke och ängslens icke, och varen icke förskräckta för dem,

4 ty HERREN, eder Gud, går själv med eder; till att strida för eder mot edra fiender och giva eder seger.»

1 When thou shalt go out to wage war against thine enemy, and shalt see the horses and chariots of a people more in number than thou, thou shalt not be afraid of them,—for, Yahweh thy God, is with thee, who brought thee up out of the land of Egypt.
2 And it shall be, when ye are coming nigh unto the battle, that the priest shall approach and speak unto the people;
3 and shall say unto them,—Hear, O Israel, ye are coming near, today, unto battle, against your enemies,—let not your heart faint, do not fear, nor start, nor quake, because of them.

4 For, Yahweh your God, is he that is going with you,—to fight for you against your enemies, to save you.

5 Ja päällysmiehet puhukoot kansalle ja sanokoot: 'Joka on rakentanut uuden talon, mutta ei vielä ole sitä

5 Och tillsyningsmännen skola tala till folket och säga: »Om någon finnes här, som har byggt sig ett nytt hus, men ännu icke invigt

5 Then shall the officers speak unto the people, saying, Who is the man that hath built a new house, and hath not dedicated it? let

vihkinyt, menköön ja palatkoon kotiinsa, ettei hän kaatuisi taistelussa ja joku toinen vihkisi sitä.

6 Joka on istuttanut viinitarhan, mutta ei vielä ole korjannut sen ensi hedelmää, menköön ja palatkoon kotiinsa, ettei hän kaatuisi taistelussa ja joku toinen korjaisi sen ensi hedelmää.

7 Joka on kihlannut naisen, mutta ei vielä ole ottanut häntä vaimoksensa, menköön ja palatkoon kotiinsa, ettei hän kaatuisi taistelussa ja joku toinen ottaisi hänen morsiantaan vaimoksensa.'

8 Vielä puhukoot päällysmiehet kansalle ja sanokoot: 'Joka pelkää ja arkailee, menköön ja palatkoon kotiinsa, etteivät hänen veljensäkin menettäisi rohkeuttaan niinkuin hän.'

9 Ja kun päällysmiehet ovat tämän kaiken kansalle puhuneet, asettakoot he osastopäälliköt väen johtoon.

10 Kun lähestyt jotakin kaupunkia sotiaksesi sitä vastaan, tarjoa sille ensin rauhaa.

11 Ja jos se suostuu tarjoamaasi rauhaan ja avaa sinulle porttinsa, suorittakoon kaikki siellä

det, så må han vända tillbaka hem, för att icke. om han faller i striden, en annan må komma att inviga det.

6 Och om någon finnes här, som har planterat en vingård, men ännu icke fått skörda någon frukt därav, så må han vända tillbaka hem, för att icke, om han faller i striden, en annan må komma att hämta första skörden av den.

7 Och om någon finnes här, som har trolovat sig med en kvinna, men ännu icke tagit henne till sig, så må han vända tillbaka hem, för att icke om han faller i striden, en annan man må taga henne till sig.»

8 Vidare skola tillsyningsmännen tala till folket och säga: »Om någon finnes här, som fruktar och har ett försagt hjärta, så må han vända tillbaka hem, för att icke också hans bröders hjärtan må bliva uppfyllda av räddhåga, såsom hans eget hjärta är.»

9 Och när tillsyningsmännen så hava talat till folket, skola hövitsmän tillsättas övar härens avdelningar, till att gå i spetsen för folket.

10 När du kommer till någon stad för att belägra den, skall du först tillbjuda den fred.

11 Om den då giver dig ett fridsamt svar och öppnar sina portar för dig, så skall allt folket som finnes där

him go, and return unto his house,—lest he die in the battle, and, another man, dedicate it.

6 And who is the man that hath planted a vineyard, and hath not thrown it open? let him go, and return unto his house,—lest he die in the battle, and, another man, throw it open.

7 And who is the man that hath betrothed a wife, and hath not taken her? let him go, and return unto his house,—lest he die in the battle, and, another man, take her.

8 Then shall the officers further speak unto the people, and say—Who is the man that is fearful and faint-hearted? let him go, and return unto his house,—lest his brethren's heart melt as well as his heart.

9 And it shall be, when the officers have made an end of speaking unto the people, then shall they appoint captains of hosts, at the head of the people.

10 When thou shalt come nigh unto a city, to fight against it,—then shalt thou proclaim unto it—peace.

11 and it shall be, if, peace, be the answer it giveth thee, and it open unto thee, then shall it be, that, all the

oleva kansa sinulle työveroa ja palvelkoon sinua.

bliva arbetspliktigt åt dig och vara dina tjänare.

people that are found therein, shall become thy tributaries, and shall serve thee.

12 Mutta jos se ei tee rauhaa sinun kanssasi, vaan valmistautuu taistelemaan sinua vastaan, niin piiritä sitä.

12 Men om den icke vill hava fred med dig, utan vill föra krig mot dig, så må du belägra den.

12 But, if it will not make peace with thee, but will make war with thee, then shalt thou lay siege to it;

13 Ja jos Herra, sinun Jumalasi, antaa sen sinun käsiisi, niin surmaa kaikki sen miesväki miekan terällä.

13 Och om HERREN, din Gud, då giver den i din hand, skall du slå allt mankön där med svärdsegg.

13 and Yahweh thy God will deliver it into thy hand,—and thou shalt smite every male thereof, with the edge of the sword;

14 Mutta naiset, lapset ja karja ja kaikki, mitä kaupungissa on, kaikki, mitä sieltä on saatavana saalista, ryöstä itsellesi, ja nauti vihollisiltasi saatu saalis, minkä Herra, sinun Jumalasi, sinulle antaa.

14 Men kvinnorna och barnen och boskapen och allt annat som finnes i staden, allt rov du får där, skall du hava såsom ditt byte; och du må då njuta av det rov som HERREN. din Gud, låter dig taga från dina fiender.

14 but, the women and the little ones and the cattle, and all that shall be in the city—all the spoil thereof, shalt thou take as thy prey,––so shalt thou eat the spoil of thine enemies, whom Yahweh thy God hath delivered unto thee.

15 Tee näin kaikille niille kaupungeille, jotka ovat sinusta hyvin kaukana, jotka eivät ole näiden kansojen kaupunkeja.

15 Så skall du göra med alla de städer som äro mer avlägsna från dig, och som icke höra till dessa folks städer.

15 Thus, shalt thou do unto all the cities, that are very far away from thee,—which are not of the cities of those nations.

16 Mutta näiden kansojen kaupungeissa, jotka Herra, sinun Jumalasi, antaa sinulle perintöosaksi, älä jätä ainoatakaan henkeä eloon,

16 Men i de städer som tillhöra dessa folk, och som HERREN, din Gud, vill giva dig till arvedel, skall du icke låta något som anda har bliva vid liv,

16 But, of the cities of these peoples, which Yahweh thy God is giving unto thee as an inheritance, shalt thou not save alive, any breathing thing.

17 vaan vihi ne tuhon omiksi: heettiläiset ja amorilaiset, kanaanilaiset ja perissiläiset, hivviläiset ja jebusilaiset, niinkuin Herra, sinun Jumalasi, on sinua käskenyt,

17 utan du skall giva dem alla till spillo: hetiterna och amoréerna, kananéerna och perisséerna, hivéerna och jebuséerna, såsom HERREN din Gud, har bjudit dig.

17 But thou shalt, devote them to destruction—the Hittites and the Amorites, the Canaanites and the Perizzites, the Hivites, and the Jebusites,—as Yahweh thy God hath commanded thee:

18 etteivät he opettaisi teitä tekemään kaikkia niitä kauhistavia tekoja, joita he ovat tehneet palvellessaan

18 Så skall du göra, för att de icke må lära eder att bedriva alla de styggelser som de själva hava bedrivit

18 lest they teach you to do, according to all their abominations, which they have done unto their gods,—

jumaliansa, ja ettette te rikkoisi Herraa, teidän Jumalaanne, vastaan.
19 Jos joudut kauan piirittämään kaupunkia ja sotimaan sitä vastaan valloittaaksesi sen, niin älä hävitä sen puita äläkä heiluta kirvestäsi niitä vastaan. Niiden hedelmiä saat nauttia, mutta älä hakkaa niitä maahan, sillä eivät kedon puut ole ihmisiä joutuakseen sinun piiritettäviksesi.
20 Ainoastaan ne puut, joista tiedät, että niissä ei ole mitään syötävää, saat hävittää ja hakata maahan, rakentaaksesi niistä varustuksia sinun kanssasi sotivaa kaupunkia vastaan, kunnes se kukistuu.

till sina gudars ära, och så komma eder att synda mot HERREN, eder Gud.
19 Om du måste länge belägra en stad för att erövra och intaga den, så skall du icke förstöra träden däromkring genom att höja din yxa mot dem; du må äta av deras frukt, men du skall icke hugga ned dem; träden på marken äro ju icke människor som skola belägras av dig.

20 Men de träd om vilka du vet att de icke bära ätbar frukt, dem må du förstöra och hugga ned för att av dem bygga bålverk mot den fientliga staden, till dess att den faller

and so ye sin against Yahweh your God.

19 When thou shalt besiege a city for many days, to fight against it, to take it, thou shalt not destroy the trees thereof, by wielding against them an axe, when, of them, thou mightest eat, them, therefore, shalt thou not cut down,—for, Is the tree of the field, a man, that it should enter, because of thee, into the siege?
20 Nevertheless, the tree of which thou knowest that it is, not a tree yielding food, the same, mayest thou destroy, and cut down,—and so build up a siege–work against the city which is making war with thee, until thou hast subdued it.

21 luku

1 Jos siinä maassa, jonka Herra, sinun Jumalasi, sinulle antaa, että ottaisit sen omaksesi, löydetään murhattu virumassa kedolla, eikä tiedetä, kuka hänet tappoi,
2 niin lähettäköön sinun vanhimpasi ja tuomarisi mittaamaan välimatkan niihin kaupunkeihin, jotka ovat murhatun ympärillä.

3 Sen kaupungin vanhimmat, joka on murhattua lähinnä, ottakoot hiehon, jolla ei ole työtä tehty ja joka ei ole ollut

1 Om i det land som HERREN, din Gud, vill giva dig till besittning en ihjälslagen människa påträffas liggande på marken, och man icke vet vem som har dödat honom,
2 så skola dina äldste och dina domare gå ut och mäta upp avståndet från platsen där den ihjälslagne påträffas till de städer som ligga där runt omkring.
3 Och de äldste i den stad som ligger närmast denna plats skola taga en kviga som icke har blivit begagnad till arbete, och som icke

1 When there shall be found one slain, on the soil which Yahweh thy God is giving unto thee to possess, lying prostrate in the field,—it not being known who smote him,

2 then shall thine elders and thy judges go forth,—and measure unto the cities that are round about the slain;

3 and it shall be that, the city that is nearest unto the slain, the elders of that city shall take a heifer of the herd, which hath not been

vetojuhtana ikeen alla,

4 ja sen kaupungin vanhimmat vieköötˊ hiehon alas ehtymättömän puron notkoon, jossa ei ole kynnetty eikä kylvetty; ja he taittakoot hieholta niskan siinä notkossa.
5 Ja papit, leeviläiset, astukoot esiin, sillä heidät on Herra, sinun Jumalasi, valinnut palvelemaan häntä ja Herran nimeen siunaamaan, ja heidän sanansa mukaan ratkaistakoon jokainen riita ja pahoinpitely.
6 Ja kaikki sen kaupungin vanhimmat, he kun asuvat murhattua lähinnä, pesköötˊ kätensä pitäen niitä hiehon päällä, jolta niska taitettiin siinä notkossa;

7 ja he lausukoot sanoen: 'Meidän kätemme eivät ole tätä verta vuodattaneet, eivätkä silmämme tapausta nähneet.
8 Anna anteeksi, Herra, kansallesi Israelille, jonka vapahdit, äläkä lue viatonta verta kansallesi Israelille.' Ja niin se verivelka annetaan heille anteeksi.

9 Poista keskuudestasi viattoman veren velka, sillä sinun on tehtävä se, mikä on oikeata Herran silmissä.

10 Kun lähdet sotaan vihollisiasi vastaan ja Herra,

såsom dragare har gått under ok.
4 Och de äldste i staden skola föra kvigan ned till en dalgång som icke har varit plöjd eller besådd; och där i dalen skola de krossa nacken på kvigan.

5 Och prästerna, Levi söner, skola träda fram, ty dem har HERREN, din Gud, utvalt till att göra tjänst inför honom och till att välsigna i HERRENS namn, och såsom de bestämma skola alla tvister och alla misshandlingsmål behandlas.
6 Och alla de äldste i den staden, de som bo närmast platsen där den ihjälslagne påträffades, skola två sina händer över kvigan på vilken man hade krossat nacken i dalen;
7 och de skola betyga och säga: »Våra händer hava icke utgjutit detta blod, och våra ögon hava icke sett dådet.
8 Förlåt ditt folk Israel, som du har förlossat, HERRE, och låt icke oskyldigt blod komma över någon i ditt folk Israel.» Så bliver denna blodskuld dem förlåten.

9 Du skall skaffa bort ifrån dig skulden för det oskyldiga blodet, ty du skall göra vad rätt är i HERRENS ögon.

10 Om HERREN, din Gud, när du drager ut i krig mot

wrought with, which hath not drawn in a yoke;
4 and the elders of that city shall take down the heifer into a ravine with an everflowing stream, which is neither tilled nor sown,—and shall behead there, the heifer, in the ravine.
5 Then shall the priests, the sons of Levi, come near, for, of them, hath Yahweh thy God made choice, to wait upon him, and to bless, in the name of Yahweh,—and, at their bidding, shall be settled, every controversy and every punishment;
6 and, all the elders of that city who are nearest unto the slain, shall bathe their hands over the heifer that hath been beheaded in the ravine,

7 and shall respond, and say,—Our hands, shed not this blood, neither did, our eyes, see [the deed].

8 Be propitious unto thy people Israel, whom thou hast redeemed, O Yahweh, and do not impute innocent blood in the midst of thy people Israel. So shall they obtain propitiation for the guilt of shedding blood.
9 Thou, therefore shalt consume the guilt of shedding innocent blood out of thy midst,—when thou shalt do that which is right in the eyes of Yahweh.
10 When thou shalt go forth to war, against thine

sinun Jumalasi, antaa heidät sinun käsiisi ja sinä otat heistä vankeja

dina fiender, giver dem i din hand, så att du tager fångar,

enemies,—and Yahweh thy God shall deliver them into thy hand, and thou shalt take them captive;

11 ja vankien joukossa näet kaunisvartaloisen naisen ja mielistyt häneen ja tahdot ottaa hänet vaimoksesi,

11 och du då bland fångarna får se någon skön kvinna som du fäster dig vid, och som du vill taga till hustru åt dig,

11 and shalt see among the captives a woman of beautiful figure,—and shalt have a desire unto her, and wouldest take [her] to thee to wife,

12 niin vie hänet kotiisi, ja hän ajattakoon hiuksensa ja leikatkoon kyntensä.

12 så skall du föra henne in i ditt hus, och hon skall raka sitt huvud och ansa sina naglar.

12 then shalt thou bring her into the midst of thy house,—and she shall shave her head and pare her nails;

13 Ja hän riisukoon vaatteensa, joissa hänet vangittiin, ja asukoon sinun kodissasi ja saakoon itkeä kuukauden päivät isäänsä ja äitiänsä; sitten saat yhtyä häneen ja naida hänet, niin että hän tulee vaimoksesi.

13 Och hon skall lägga av de kläder hon bar såsom fånge och skall bo i ditt hus och få begråta sin fader och sin moder en månads tid; därefter må du gå in till henne och äkta henne, så att hon bliver din hustru.

13 and put away the raiment of her captivity from off her, and shall remain in thy house, and bewail her father and her mother, for the space of a month,—and, after that, mayest thou go in unto her, and be her husband, and she shall be thy wife.

14 Mutta jos hän ei sitten enää sinua miellytä, niin päästä hänet menemään vapaana äläkä myy häntä rahasta. Älä kohtele häntä tylysti, koska olet häntä alentavasti kohdellut.

14 Och om du sedan icke mer finner behag i henne, så må du låta henne gå vart hon vill; du får icke sälja henne för penningar. Du får icke heller behandla henne såsom trälinna, då du nu har kränkt henne.

14 And it shall be, if thou hast no pleasure in her, then shalt thou let her go whither she will, but thou shalt not, sell, her for silver,—thou shalt not make merchandise of her, because thou hast humbled her.

15 Jos jollakin miehellä on kaksi vaimoa, toinen, jota hän rakastaa, ja toinen, jota hän hylkii, ja he synnyttävät hänelle lapsia, sekä se, jota hän rakastaa, että se, jota hän hylkii, ja esikoinen on hyljityn poika,

15 Om en man har två hustrur, en som han älskar och en som han försmår, och båda hava fött honom söner, såväl den han älskar som den han försmår, och hans förstfödde son till den försmådda,

15 When a man shall have two wives—the one, beloved and, the other, hated, and they have borne him sons, both she that is beloved, and she that is hated,—and it shall be that the firstborn son belongeth to her that is hated,

16 älköön hän, kun jakaa pojilleen omaisuutensa perinnöksi, antako esikoisoikeutta rakastetun pojalle syrjäyttämällä

16 så får mannen icke, när han åt sina söner utskiftar sin egendom såsom arv, giva förstfödslorätten åt sonen till den älskar, till förfång för

16 then shall it be, that in the day when he maketh his sons to inherit that which he hath, he may not treat the son of the beloved, instead

hyljityn vaimon pojan, joka on esikoinen;

17 vaan hän tunnustakoon esikoisekseen hyljityn vaimon pojan ja antakoon hänelle kaksinkertaisen osan kaikesta, minkä omistaa. Sillä hän on hänen miehuutensa parhain; hänen on esikoisoikeus.
18 Jos jollakin on uppiniskainen ja kovakorvainen poika, joka ei ota kuullakseen, mitä hänen isänsä ja äitinsä sanovat, eikä tottele heitä, vaikka he kurittavat häntä,
19 niin hänen isänsä ja äitinsä ottakoot hänet ja vieköot kaupunkinsa vanhinten eteen, asuinpaikkansa porttiin,
20 ja sanokoot kaupunkinsa vanhimmille: 'Tämä meidän poikamme on uppiniskainen ja kovakorvainen, hän ei ota kuullakseen, mitä me sanomme, vaan on irstailija ja juomari.'
21 Silloin kaikki hänen kaupunkinsa miehet kivittäköot hänet kuoliaaksi. Poista paha keskuudestasi, ja koko Israel kuulkoon sen ja peljätköön.

22 Jos joku on tehnyt itsensä syypääksi rikkomukseen, josta rangaistaan kuolemalla, ja hänet surmataan, ja sinä ripustat hänet hirteen,
23 niin älköön hänen ruumiinsa jääkö hirteen yöksi, vaan hautaa hänet

sonen till den han försmår, då nu denne är den förstfödde,
17 utan han skall såsom sin förstfödde erkänna sonen till den försmådda och giva honom dubbel lott av allt vad han äger. Ty denne är förstlingen av hans kraft; honom tillhör förstfödslorätten.
18 Om någon har en vanartig och uppstudsig son, som icke lyssnar till sin faders och sin moders ord, och som, fastän de tukta honom, ändå icke hör på dem,
19 så skola hans fader och hans moder taga honom och föra honom ut till de äldste i staden, till stadens port.

20 Och de skola säga till de äldste i staden: »Denne vår son är vanartig och uppstudsig och vill icke lyssna till våra ord, utan är en frossare och drinkare.»

21 Då skall allt folket i staden stena honom till döds: du skall skaffa bort ifrån dig vad ont är. Och hela Israel skall höra det och frukta.

22 Om på någon vilar en sådan synd som förtjänar döden, och han så bliver dödad och du hänger upp honom på trä,

23 så skall den döda kroppen icke lämnas kvar på träet över natten, utan du

of the son of the hated, as the firstborn;

17 but, the true firstborn, the son of her that is hated, shall he treat as firstborn, by giving him double, out of all that is found to be his,—for, he, is the beginning of his strength, his, is the right of the firstborn.
18 When a man hath a son, rebellious and insulting, who will not hearken to the voice of his father, and to the voice of his mother,—though they chastise him, yet will not hearken unto them,
19 then shall his father and his mother, lay hold of him,––and bring him forth unto the elders of his city, and unto the gate of his place;
20 and shall say unto the elders of his city: This our son, is rebellious and insulting,—he will not hearken unto our voice,—a glutton and a tippler.

21 Then shall all the men of his city stone him with stones, that he die, so shalt thou consume the wicked thing out of thy midst,—and, all Israel, shall hear and fear.
22 But, when there shall be in any man a sin worthy of death, and he is to be put to death,—and thou shalt hang him on a tree,

23 his dead body shall not remain all night upon the tree, but thou shalt, bury,

samana päivänä, sillä Jumalan kiroama on se, joka on hirteen ripustettu; älä saastuta sitä maata, jonka Herra, sinun Jumalasi, antaa sinulle perintöosaksi.

skall begrava den på samma dag, ty en Guds förbannelse är den som har blivit upphängd; och du skall icke orena det land som HERREN, din Gud, vill giva dig till arvedel.

him on the same day, for, a reproach unto God, is he that is hanged,—so shalt thou not make unclean thy soil which Yahweh thy God is giving unto thee for an inheritance.

22 luku

1 Jos näet veljesi härän tai lampaan eksyneen, älä jätä sitä siihen; vie se takaisin veljellesi.

1 Om du ser din broders oxe eller får gå vilse, skall du icke undandraga dig att taga vara på djuret; du skall föra det tillbaka till din broder.

1 Thou shalt not see the ox of thy brother, or his sheep, going astray, and turn away from them,—thou shalt, bring them back, unto thy brother.

2 Jos veljesi ei asu sinua lähellä tai jos et tiedä, kuka hän on, niin korjaa eksynyt taloosi, ja olkoon se sinun huostassasi, kunnes veljesi tiedustelee sitä; anna se silloin hänelle takaisin.

2 Och om din broder icke bor i din närhet, eller om du icke vet vem det är, så skall du taga djuret in i ditt hus, och det skall vara hos dig, till dess din broder frågar efter det; då skall du lämna det tillbaka åt honom.

2 And, if thy brother be not nigh unto thee, or thou know him not, then shalt thou make room for it within thee own shed, and it shall be with thee, until thy brother seek after it, when thou shalt return it unto him.

3 Tee samoin, jos veljeltäsi on kadonnut aasi, samoin, jos vaate, samoin, jos mitä muuta hyvänsä, jonka löydät; älä jätä sitä siihen.

3 På samma sätt skall du göra med hans åsna, på samma sätt med hans kläder, och på samma sätt skall du göra med allt annat som din broder kan hava förlorat, och som du hittar; du får icke draga dig undan.

3 And, so, shalt thou do with his ass, and, so, shalt thou do with his mantle, and, so, shalt thou do with any lost thing of thy brother's, which shall go astray from him, and thou shalt find,—thou mayest not turn away.

4 Jos näet veljesi aasin tai härän kaatuneen tielle, älä jätä sitä siihen; auta häntä nostamaan se jaloilleen.

4 Om du ser din broders åsna eller oxe falla på vägen, skall du icke undandraga dig att bistå djuret; du skall hjälpa honom att resa upp det.

4 Thou shalt not see the ass of thy brother, or his ox, fallen in the way, and turn away from them,—thou shalt, raise, them with him.

5 Nainen älköön käyttäkö miehen tamineita, älköönkä mies pukeutuko naisen vaatteisiin; sillä jokainen, joka niin tekee, on kauhistus Herralle, sinun Jumalallesi.

5 En kvinna skall icke bära vad till en man hör, ej heller skall en man sätta på sig kvinnokläder; ty var och en som så gör är en styggelse för HERREN, din Gud.

5 A woman shall not have on, the wearing apparel of a man, nor shall a man put on the mantle of a woman; for, an abomination to Yahweh thy God, is any one who doeth these things.

6 Jos kulkiessasi tapaat puusta tai maasta linnun pesän, jossa on pojat tai munat ja emo makaamassa poikien tai munien päällä, niin älä ota emoa poikineen,

6 Om du på din väg träffar på ett fågelbo, i något träd eller på marken, med ungar eller ägg i, och modern ligger på ungarna eller på äggen, så skall du icke taga både modern och ungarna.

6 When a bird's–nest chanceth to be before thee,––in the way, in any tree or upon the ground, whether with nestlings or eggs, and, the mother, be sitting upon the nestlings or upon the eggs, thou shalt not take the mother upon the young;

7 vaan päästä emo lentämään ja ota vain pojat, että menestyisit ja kauan eläisit.

7 Du skall låta modern flyga och taga allenast ungarna; så skall du göra, för att det må gå dig väl och du må länge leva.

7 thou shalt, let go, the mother, and then, her young, mayest thou take for thyself,—that it may go well with thee, and that thou mayest prolong thy days.

8 Kun rakennat uuden talon, tee kaide kattosi ympärille, ettet saattaisi verenvikaa taloosi, jos joku sieltä putoaisi.

8 När du bygger ett nytt hus, skall du förse taket med bröstvärn, för att du icke må draga blodskuld över ditt hus, om någon faller ned därifrån.

8 When thou buildest a new house, then shalt thou make a parapet to thy roof, so shalt thou not treasure up blood–guiltiness against thy house, for he that is in danger of falling might fall therefrom.

9 Älä kylvä viinitarhaasi kahdenlaista siementä, muutoin kaikki, mitä siinä on, sekä siemen, jonka kylvit, että viinitarhan sato, on oleva pyhäkölle pyhitetty.

9 Du skall icke, för att få två slags skörd i din vingård, så säd däri, på det att icke alltsammans, både vad du har sått och vad själva vingården avkastar, må hemfalla till helgedomen.

9 Thou shalt not sow thy vineyard with two sorts of seed,—lest the fulness of the seed which thou sowest, and the increase of thy vineyard, be profaned.

10 Älä kynnä yhtäaikaa härällä ja aasilla.

10 Du skall icke plöja med oxe och åsna tillsammans.

10 Thou shalt not plough with an ox and an ass, together.

11 Älä pue yllesi vaatetta, joka on kudottu kahdenlaisista langoista, villaisista ja pellavaisista sekaisin.

11 Du skall icke kläda dig i tyg av olika garn, av ull och lin tillsammans.

11 Thou shalt not put on linsey–woolsey, of wool and flax, together.

12 Tee itsellesi tupsut viittasi neljään kulmaan, johon verhoudut.

12 Du skall göra dig tofsar i de fyra hörnen på överklädnaden som du höljer dig i.

12 Tassels, shalt thou make thee,—on the four corners of thy vesture, wherewith thou dost cover thyself.

13 Jos joku on ottanut vaimon ja yhtynyt häneen, mutta sitten hylkii häntä

13 Om en man har tagit sig en hustru och gått in till henne, men sedan får motvilja mot henne,

13 When a man taketh a wife,—and goeth in unto her, and hateth her;

14 ja esittää häntä vastaan perättömiä syytöksiä ja saattaa hänet pahaan maineeseen ja sanoo: 'Minä otin tämän naisen vaimokseni, mutta kun ryhdyin häneen, en tavannut hänessä neitsyyden merkkiä',
15 niin tytön isä ja äiti ottakoot ja tuokoot tytön neitsyyden merkin kaupungin vanhimmille, porttiin.

16 Ja tytön isä sanokoon vanhimmille: 'Minä annoin tyttäreni vaimoksi tälle miehelle, mutta hän hylkii häntä.
17 Ja katso, hän esittää häntä vastaan perättömiä syytöksiä sanoen: Minä en tavannut tyttäressäsi neitsyyden merkkiä. Mutta tässä on tyttäreni neitsyyden merkki.' Ja he levittäkööt vaatteen kaupungin vanhinten eteen.
18 Silloin kaupungin vanhimmat ottakoot sen miehen ja kurittakoot häntä.
Ja he määrätkööt hänelle sakkoa sata hopeasekeliä annettavaksi tytön isälle, sentähden että hän saattoi Israelin neitsyen pahaan maineeseen.
19 Ja hän olkoon hänen vaimonsa; hän älköön hyljätkö häntä koko elinaikanansa.

14 och då påbördar henne skamliga ting och sprider ut ont rykte om henne och säger: »Denna kvinna tog jag till hustru; men när jag låg hos henne, fann jag icke tecknen till att hon var jungfru»,

15 så skola flickans fader och moder taga tecknen till att flickan var jungfru och bära dem ut till de äldste i staden, där de sitta i porten.

16 Och flickans fader skall säga till de äldste: »Jag gav min dotter till hustru åt denne man, men han har fått motvilja mot henne.
17 Och nu påbördar han henne skamliga ting och säger: 'Jag har icke funnit tecknen till att din dotter var jungfru'; men här äro tecknen till att min dotter var jungfru.» Och de skola breda ut klädet inför de äldste i staden.
18 Då skola de äldste i staden taga mannen och tukta honom.

19 Och de skola ålägga honom att böta hundra siklar silver, vilka han skall giva åt flickans fader, därför att han har spritt ut ont rykte om en jungfru i Israel. Och hon skall vara hans hustru, och han får icke

14 and raiseth against her, occasions of speech, and bringeth upon her an evil name, and saith—This woman, I took, and approached her, and found not that she had the tokens of virginity,

15 then shall the father of the damsel and her mother take and bring forth the tokens of the virginity of the damsel, unto the elders of the city, in the gate;
16 and the father of the damsel shall say unto the elders,—My daughter, gave I unto this man to wife, and he hated her;
17 and lo! he, hath raised occasions of speech, saying—I found not that thy daughter had the tokens of virginity, and yet, these, are the tokens of the virginity of my daughter. And they shall spread out the garment before the elders of the city.
18 Then shall the elders of that city take the man,—and chastise him;

19 and fine him a hundred [shekels] of silver, and give unto the father of the damsel, because he hath brought an evil name upon a virgin of Israel,—and she shall remain, his, wife, he may not put her away, all

skilja sig från henne, så länge han lever.

20 Mutta jos syytös on tosi, jos tytössä ei tavattu neitsyyden merkkiä,

20 Men om det var sanning, om tecknen till att flickan var jungfru icke funnos,

20 But, if this thing, be true, [and the tokens of virginity] be not found with the damsel,

21 silloin vietäköön tyttö isänsä talon ovelle, ja kaupungin miehet kivittäköot hänet kuoliaaksi, koska hän teki häpeällisen teon Israelissa, harjoittaen haureutta isänsä kodissa. Poista paha keskuudestasi.

21 då skall man föra ut flickan utanför dörren till hennes faders hus, och männen i staden skola stena henne till döds därför att hon har gjort vad som var en galenskap i Israel, då hon bedrev otukt i sin faders hus: du skall skaffa bort ifrån dig vad ont är.

21 then shall they bring forth the damsel into the entrance of her father's house, and the men of her city shall stone her with stones, that she die, because she hath wrought wickedness in Israel, by committing unchastity in her father's house,—so shalt thou consume the wicked thing out of thy midst.

22 Jos joku tavataan makaamasta naisen kanssa, joka on toisen miehen aviovaimo, niin kuolkoot molemmat, sekä mies, joka makasi vaimon kanssa, että vaimo. Poista paha Israelista.

22 Om en man ertappas med att ligga hos en kvinna som är en annan mans äkta hustru, så skola båda dö, både mannen som låg hos kvinnan, och jämväl kvinnan: du skall skaffa bort ifrån Israel vad ont är.

22 When a man is found lying with a woman married to a husband, then shall, both, of them die, the man that lay with the woman, and the woman,—so shalt thou consume the wicked thing out of Israel.

23 Jos joku neitsyt on kihloissa miehen kanssa ja toinen tapaa hänet kaupungissa ja makaa hänen kanssaan,

23 Om en jungfru är trolovad med en man, och en annan man träffar henne i staden och lägrar henne,

23 When a damsel that is a virgin is betrothed to a husband,—and a man findeth her in the city, and lieth with her,

24 niin viekää molemmat sen kaupungin portille ja kivittäkää heidät kuoliaaksi, tyttö siksi, että hän ei huutanut apua kaupungissa, ja mies siksi, että hän teki väkivaltaa lähimmäisensä morsiamelle. Poista paha keskuudestasi.

24 så skolen I föra dem båda ut till stadens port och stena dem till döds, flickan, därför att hon icke ropade på hjälp i staden, och mannen, därför att han kränkte en annans trolovade: du skall skaffa bort ifrån dig vad ont är.

24 then shall ye bring them, both, out unto the gate of that city, and stone them with stones, that they die, the damsel, because she made not an outcry in the city, and, the man, because he hath humbled his neighbour's wife,—so shalt thou consume the wicked thing out of thy midst.

25 Mutta jos mies tapaa kihlatun tytön kedolla, käy häneen käsiksi ja makaa hänen kanssaan, niin mies,

25 Men om det var ute på marken som mannen träffade den trolovade flickan, och han där tog henne med våld

25 But, if, in the field, the man find the betrothed damsel, and the man force her and lie with her, then

joka makasi hänen kanssaan, kuolkoon yksin.

26 Mutta tytölle älä tee mitään, sillä tyttö ei ole tehnyt kuoleman rikosta; tässä on samanlainen tapaus, kuin jos mies karkaa toisen kimppuun ja tappaa hänet.

27 Sillä hän tapasi hänet kedolla; kihlattu tyttö huusi, mutta hänellä ei ollut auttajaa.

28 Jos joku tapaa neitsyen, joka ei ole kihlattu, ja ottaa hänet kiinni ja makaa hänen kanssaan ja heidät siitä tavataan,
29 niin mies, joka makasi hänen kanssaan, antakoon tytön isälle viisikymmentä hopeasekeliä, ja tyttö tulkoon hänen vaimokseen, koska hän raiskasi hänet; hän älköön hyljätkö häntä koko elinaikanansa.
30 Älköön kukaan ottako vaimoksi äitipuoltaan älköönkä nostako isänsä peitettä.

och lägrade henne, så skall mannen som lägrade henne ensam dö.
26 Men flickan skall du icke göra något, flickan har icke begått någon synd som förtjänar döden; utan det är med denna sak, såsom när en man överfaller en annan och dräper honom.

27 Ty då det var ute på marken som han träffade den trolovade flickan, kan hon hava ropat, utan att någon fanns där, som kunde frälsa henne.
28 Om däremot en man träffar en jungfru som icke är trolovad, och han tager fatt henne och lägrar henne, och de ertappas,
29 så skall mannen som lägrade flickan giva åt flickans fader femtio siklar silver och taga henne själv till sin hustru, därför att han har kränkt henne; han får icke skilja sig från henne, så länge han lever.
30 Ingen skall taga sin faders hustru och lyfta på sin faders täcke.

shall the man that lay with her die, he alone;
26 but, unto the damsel, shalt thou do nothing, the damsel, is not guilty of a sin worthy of death, for, as when a man riseth up against his neighbour, and smiteth him so as to take away life, so, is this matter;
27 for, in the field, he found her,—the betrothed damsel, made an outcry, and there was none to save her.

28 When a man findeth a damsel that is a virgin who is not betrothed, and layeth hold of her, and lieth with her, and they are found,
29 then shall the man who lay with her give unto the damsel's father, fifty [shekels] of silver,—and she shall be, his, wife, because he hath humbled her, he may not put her away, all his days.

30 A man shall not take his father's wife,—neither shall he turn aside his father's coverlet.

23 luku

1 Älköön kukaan, joka on kuohittu musertamalla tai leikkaamalla, pääskö Herran seurakuntaan.

2 Älköön kukaan sekasikiö pääskö Herran seurakuntaan; älköön

1 Ingen som är snöpt, vare sig genom krossning eller genom stympning, skall komma in i HERRENS församling.

2 Ingen som är född i äktenskapsbrott eller blodskam skall komma in i

1 Neither he that hath been mutilated by crushing, nor he that hath had his privy member cut off, shall enter into the convocation of Yahweh.
2 A bastard shall not enter into the convocation of Yahweh,—even to the tenth

sellaisen jälkeläinen edes kymmenennessä polvessa pääskö Herran seurakuntaan.

3 Älköön ammonilainen ja mooabilainen pääskö Herran seurakuntaan; älkööt heidän jälkeläisensä edes kymmenennessä polvessa koskaan pääskö Herran seurakuntaan,

4 sentähden että he eivät tulleet leipää ja vettä tuoden teitä vastaan matkalla, kun olitte lähteneet Egyptistä, ja sentähden että hän palkkasi sinua vastaan Bileamin, Beorin pojan, Mesopotamian Petorista, sinua kiroamaan.

5 Mutta Herra, sinun Jumalasi, ei tahtonut kuulla Bileamia, vaan Herra, sinun Jumalasi, muutti kirouksen sinulle siunaukseksi, sillä Herra, sinun Jumalasi, rakasti sinua.

6 Älä koskaan, älä koko elinaikanasi, harrasta heidän menestystään ja onneaan.

7 Edomilaista älä inhoa, sillä hän on sinun veljesi. Älä inhoa egyptiläistä, sillä sinä olet asunut muukalaisena hänen maassaan.

8 Lapset, jotka heille syntyvät kolmannessa polvessa, pääskööt Herran seurakuntaan.

HERRENS församling; icke ens den som i tionde led är avkomling av en sådan skall komma in i HERRENS församling.

3 Ingen ammonit eller moabit skall komma in i HERRENS församling; icke ens den som i tionde led är avkomling av en sådan skall någonsin komma in i HERRENS församling --

4 detta därför att de icke kommo eder till mötes med mat och dryck på vägen, när I drogen ut ur Egypten, och därför att han mot dig lejde, Bileam, Beors son, från Petor i Aram-Naharaim, för att denne skulle förbanna dig.

5 Men HERREN, din Gud, ville icke höra på Bileam, utan HERREN, din Gud, förvandlade förbannelsen till välsignelse för dig, ty HERREN, din Gud, älskade dig.

6 Du skall aldrig, i all din tid, fråga efter deras välfärd och lycka.

7 Edoméen skall däremot icke för dig vara en styggelse, ty han är din broder. Egyptiern skall icke heller för dig vara en styggelse, ty i hans land har du bott såsom främling.

8 Barn som födas av dessa i tredje led må komma in i HERRENS församling.

generation, shall none of his enter into the convocation of Yahweh.

3 Neither an Ammonite nor a Moabite shall enter into the convocation of Yahweh,—even to the tenth generation, shall none that belong to them enter into the convocation of Yahweh, unto times age-abiding:

4 because they met you not with bread and water, in the way, when ye came forth out of Egypt,—but hired against thee Balaam son of Beor, from Pethor of Mesopotamia, to curse thee.

5 Nevertheless, Yahweh thy God, consented not, to hearken unto Balaam, but Yahweh thy God turned, for thee, the curse into a blessing,—because Yahweh thy God loved thee.

6 Thou shalt not seek their peace, nor their welfare,—all thy days, unto times age-abiding.

7 Thou shalt not abhor an Edomite, for, thy brother, he is,—thou shalt not abhor an Egyptian, for, a sojourner, becamest thou in his land;

8 the sons who are born to them, of the third generation, may enter unto them in the convocation of Yahweh.

9 Kun lähdettyäsi vihollisiasi vastaan asetut leiriin, karta kaikkea siivotonta.

10 Jos sinun keskuudessasi on joku, joka ei ole puhdas sen johdosta, mitä hänelle yöllä on tapahtunut, menköön hän leirin ulkopuolelle; hän älköön tulko leiriin.
11 Illan suussa hän peseytyköön vedessä, ja auringon laskettua hän tulkoon leiriin.

12 Leirin ulkopuolella olkoon sinulla syrjäinen paikka, johon sinun on mentävä tarpeellesi.
13 Ja sinulla olkoon aseittesi lisänä pieni lapio, ja kun siellä ulkona istut tarpeellesi, kaiva sillä kuoppa ja peitä sitten ulostuksesi.

14 Sillä Herra, sinun Jumalasi, vaeltaa leirissä auttaaksensa sinua ja antaakseen vihollisesi sinulle alttiiksi; sentähden olkoon sinun leirisi pyhä, ettei hän näkisi sinun keskuudessasi mitään häpeällistä ja kääntyisi pois sinusta.
15 Älä luovuta orjaa, joka on paennut isäntänsä luota sinun luoksesi, hänen isännällensä.
16 Hän asukoon sinun luonasi, sinun keskuudessasi,

9 När du drager ut mot dina fiender och slår läger, skall du taga, dig till vara för allt vad orent är.
10 Om bland dig finnes någon som icke är ren, därigenom att något har hänt honom under natten, så skall han gå ut till något ställe utanför lägret; han får icke komma in i lägret.
11 Och mot aftonen skall han bada sig i vatten, och när solen går ned, får han gå in i lägret. --

12 Du skall hava en särskild plats utanför lägret, dit du kan gå avsides.

13 Och du skall jämte annat som du bär hava en pinne, och när du vill sätta dig därute, skall du med den gräva en grop och sedan åter täcka över din uttömning.

14 Ty HERREN, din Gud, vandrar fram i ditt läger för att hjälpa dig och giva dina fiender i ditt våld; därför skall ditt läger vara heligt, så att han icke hos dig ser något som väcker hans leda och fördenskull vänder sig bort ifrån dig.

15 En träl som har flytt till dig från sin herre skall du icke utlämna till hans herre.

16 Han skall få stanna hos dig, mitt ibland dig, på det ställe som han utväljer inom

9 When thou goest forth into camp against thine enemies, then shalt thou beware of everything foul.
10 When there is in thy midst a man who is not clean, through a mischance of the night, then shall he go forth unto the outside of the camp, he shall not come into the midst of the camp;
11 but it shall be, when the evening cometh on, he shall bathe himself in water,—and, at the going in of the sun, he shall come into the midst of the camp.
12 And, a place aside, shalt thou have, without the camp,—whither thou canst go forth, abroad;
13 and, a blade, shalt thou have upon thy staff,—so shall it be, that, when thou wouldest sit down outside, thou shalt dig therewith, and shalt turn back, and cover that which hath passed from thee:
14 for, Yahweh thy God, walketh to and fro in the midst of thy camp, to rescue thee, and to deliver up thine enemies before thee, so shall thy camps be holy,—and he shall see in thee no shameful thing, that he should turn away from following thee.
15 Thou shalt not deliver up a slave unto his lord,—one who maketh his escape unto thee, from his lord:
16 with thee, shall he remain, in thy midst, in the place which he shall choose

valitsemassaan paikassa, jonkun kaupunkisi porttien sisäpuolella, missä hän viihtyy; älä sorra häntä.
17 Älköön pyhäkköporttoa olko Israelin tyttärien joukossa älköönkä haureellista pyhäkköpoikaa Israelin poikien joukossa.
18 Älä tuo portonpalkkaa äläkä koiranpalkkaa Herran, sinun Jumalasi, huoneeseen lupauksen suoritukseksi, sillä molemmat ovat kauhistus Herralle, sinun Jumalallesi.

19 Älä pane veljeäsi maksamaan korkoa rahasta tai elintarpeista tai muusta, mitä korkoa vastaan lainataan.
20 Muukalaisen saat panna korkoa maksamaan, mutta et veljeäsi, että Herra, sinun Jumalasi, siunaisi sinua kaikessa, mihin ryhdyt, siinä maassa, jota menet ottamaan omaksesi.

21 Kun teet lupauksen Herralle, sinun Jumalallesi, niin täytä se viivyttelemättä, sillä totisesti on Herra, sinun Jumalasi, sen vaativa sinulta, ja sinä joudut syyhyn.
22 Mutta jos jätät lupauksen tekemättä, et joudu syyhyn.

23 Pidä se, mikä on huuliltasi lähtenyt, ja tee, niinkuin vapaaehtoisesti olet luvannut Herralle, sinun

någon av dina städer, var han finner för gott; och du skall icke förtrycka honom.

17 Ingen tempeltärna skall finnas bland Israels döttrar, och ingen tempelbolare bland Israels söner.

18 Du skall icke bära skökolön och hundpenningar in i HERRENS, din Guds, hus, till gäldande av något löfte; ty det ena som det andra är en styggelse för HERREN, din Gud.

19 Du skall icke taga ränta av din broder, varken på penningar eller på livsmedel eller på något annat varpå ränta kan tagas.
20 Av utlänningen må du taga ränta, men icke av din broder, på det att HERREN, din Gud, i allt vad du företager dig, må välsigna dig i det land dit du nu kommer, för att taga det i besittning.

21 Om du har gjort ett löfte åt HERREN, din Gud, skall du icke dröja att infria det, ty HERREN, din Gud, skall förvisso utkräva det av dig, och synd kommer att vila på dig.
22 Men om du underlåter att göra något löfte, så kommer icke därigenom synd att vila på dig.
23 Vad dina läppar hava talat skall du hålla och göra, i enlighet med det frivilliga löfte du har givit HERREN,

in any of thy gates, where it seemeth good to him,—thou shalt not oppress him.

17 There shall be no female devotee of the daughters of Israel,—neither shall there be a male devotee, of the sons of Israel.
18 Thou shalt not bring the wages of an unchaste woman, or the hire of a dog, into the house of Yahweh thy God, for any vow,—for, an abomination unto Yahweh thy God, are they both.
19 Thou shalt not lend on interest to thy brother, interest of silver, interest of food,—interest of any thing that can be lent on interest:
20 to a foreigner, thou mayest lend on interest, but, to thy brother, shalt thou not lend on interest,—that Yahweh thy God may bless thee, in everything whereunto thou puttest thy hand, upon the land which thou art entering to possess.
21 When thou shalt vow a vow unto Yahweh thy God, thou shalt not delay to make it good,—for Yahweh thy God would, require, it of thee, and it should be, in thee, sin.
22 But, if thou refrain from vowing, it shall not be, in thee, sin.

23 That which goeth forth out of thy lips, thou must observe and do,—according as thou didst vow unto

Jumalallesi, niinkuin olet suullasi puhunut.

24 Kun tulet lähimmäisesi viinitarhaan, niin saat syödä rypäleitä, minkä mielesi tekee, kunnes olet saanut kylläsi, mutta älä pane mitään astiaasi.
25 Kun tulet lähimmäisesi viljapellolle, niin saat kädelläsi katkoa tähkäpäitä, mutta sirppiä älä heiluta lähimmäisesi viljapellolla.

din Gud, och uttalat med din mun.

24 När du kommer in i din nästas vingård, får du där äta druvor, så mycket dig lyster, till dess du bliver mätt, men du får icke lägga något i ditt kärl.
25 När du kommer in på din nästas sädesfält, får du plocka ax med din hand, men med skära får du icke komma vid din nästas säd.

Yahweh thy God the free–will offering of which thou didst speak with thy mouth.

24 When thou enterest into the vineyard of thy neighbour, then mayest thou eat grapes at thy pleasure to thy fill,—but, into thy vessel, shalt thou put none.
25 When thou enterest the standing corn of thy neighbour, thou mayest pluck off ears with thy hand,—but, a sickle, shalt thou not wield against the standing corn of thy neighbour.

24 luku

1 Jos joku ottaa vaimon ja nai hänet ja vaimo ei häntä enää miellytä, sentähden että mies on tavannut hänessä jotakin häpeällistä, ja hän kirjoittaa hänelle erokirjan ja antaa sen hänen käteensä ja lähettää hänet pois talostaan,

2 ja jos nainen sitten, lähdettyään hänen talostaan, menee ja joutuu toisen miehen vaimoksi,
3 ja myöskin tämä toinen mies hylkii häntä ja kirjoittaa hänelle erokirjan ja antaa sen hänen käteensä ja lähettää hänet pois talostaan, tai jos tämä toinen mies, joka on ottanut hänet vaimokseen, kuolee,
4 älköön hänen ensimmäinen miehensä,

1 Om en man har tagit sig en hustru och äktat henne, men hon sedan icke längre finner nåd för hans ögon, därför att han hos henne har funnit något som väcker hans leda, och om han fördenskull har skrivit skiljebrev åt henne och givit henne det i handen och skickat bort henne från sitt hus,

2 och kvinnan sedan, när hon har lämnat hans hus, går åstad och bliver en annans hustru,
3 och nu också denne andre man får motvilja mot henne och skriver skiljebrev åt henne och giver henne det i handen och skickar henne bort ifrån sitt hus, eller om denne andre man som har tagit henne till sin hustru dör,
4 då får icke hennes förste man, som skickade bort

1 When a man taketh a woman, and marrieth her, then shall it be, if she find not favour in his eyes, because he hath found in her some matter of shame, that he shall write her a scroll of divorcement, and put it into her hand, and shall send her forth, out of his house.

2 And, when she cometh forth out of his house, then may she go her way, and become another man's.
3 But, if the latter husband hate her, and write her a scroll of divorcement, and put it into her hand, and send her away out of his house,—or, if the latter husband die, who had taken her to him to wife,

4 then may her first husband who sent her away

joka lähetti hänet pois, ottako häntä uudestaan vaimokseen, sittenkuin tämä on tullut saastutetuksi, sillä se olisi kauhistus Herran edessä. Älä saata syynalaiseksi maata, jonka Herra, sinun Jumalasi, antaa sinulle perintöosaksi.

5 Jos joku äsken on ottanut vaimon, ei hänen tarvitse lähteä sotaan, älköönkä hänen päälleen pantako muutakaan rasitusta; olkoon hän vuoden ajan vapaa perhettään varten ja iloksi vaimolleen, jonka on ottanut.

6 Älköön pantiksi otettako käsikiviä, ei päällimmäistäkään kiveä, sillä se olisi hengen ottamista pantiksi.

7 Jos joku tavataan siitä, että hän on varastanut jonkun veljistään, israelilaisista, ja kohdellut häntä tylysti tai myynyt hänet, niin varas kuolkoon. Poista paha keskuudestasi.

8 Ole varuillasi pitalitautia vastaan, niin että tarkoin noudatat kaikkea, mitä leeviläiset papit teille neuvovat. Noudattakaa tarkoin käskyjä, jotka minä olen heille antanut.

9 Muista, mitä Herra, sinun Jumalasi, teki Mirjamille matkalla, kun te olitte lähteneet Egyptistä.

10 Jos lainaat jotakin lähimmäisellesi, älä mene

henne, åter taga henne till sin hustru, sedan hon har låtit orena sig, ty detta vore en styggelse inför HERREN; du skall icke draga synd över det land som HERREN, din Gud, vill giva dig till arvedel.

5 Om en man nyligen har tagit sig hustru, behöver han icke gå i krigstjänst, ej heller må någon annan tjänstgöring åläggas honom. Han skall vara fri ett år för att stanna hemma och glädja den hustru han har tagit.

6 Man skall icke taga handkvarnen eller ens kvarnens översten i pant, ty den så gör tager livet i pant.

7 Om en man befinnes hava stulit någon av sina bröder, Israels barn, och han behandlar denne såsom träl eller säljer honom, så skall tjuven dö: du skall skaffa bort ifrån dig vad ont är.

8 Tag dig till vara, så att du, när någon bliver angripen av spetälska, noga håller och gör allt som de levitiska prästerna lära eder. Vad jag har bjudit dem skolen I hålla och göra.

9 Kom ihåg vad HERREN, din Gud, gjorde med Mirjam på vägen, när I drogen ut ur Egypten.

10 Om du giver något lån åt din nästa, så skall du icke

not again take her to become his wife, after that she hath been defiled, for that were, an abomination, before Yahweh,—lest thou bring sin upon the land which Yahweh thy God is giving unto thee for an inheritance.

5 When a man taketh a new wife, he shall not go forth to war, neither shall he be charged with any business,—free, shall he be for his own house one year, and shall rejoice with his wife whom he hath taken.

6 No man shall take in pledge a handmill, or an upper millstone,—for he would be taking, life, in pledge.

7 When a man is found stealing any person from among his brethren, of the sons of Israel, and making merchandise of him, or selling him, then shall that thief die, so shalt thou consume the wicked thing out of thy midst.

8 Take heed, in the plague of leprosy, that thou observe diligently, and do,—according to all that the priests the Levites shall direct you, as I have commanded them, so shall ye observe to do.

9 Remember that which Yahweh thy God did to Miriam,—by the way, as ye came forth out of Egypt.

10 When thou lendest thy neighbour a loan of

hänen taloonsa ottamaan häneltä panttia.

11 Jää ulos, ja se mies, jolle lainasit, tuokoon pantin sinulle ulos.

12 Ja jos hän on köyhä mies, niin älä mene maata, pitäen hänen panttiansa,

13 vaan anna hänelle takaisin hänen panttinsa auringon laskiessa, että hän voisi maata vaipassaan ja siunaisi sinua; se koituu sinulle vanhurskaudeksi Herran, sinun Jumalasi, edessä.

14 Älä tee vääryyttä kurjalle ja köyhälle palkkalaiselle, olipa hän veljiäsi tai muukalaisia, joita asuu maassasi, sinun porttiesi sisäpuolella.

15 Maksa hänelle hänen palkkansa samana päivänä, ennenkuin aurinko laskee, sillä hän on kurja ja halajaa palkkaansa - ettei hän huutaisi sinun tähtesi Herran puoleen ja ettet sinä joutuisi syyhyn.

16 Älköön isiä rangaistako kuolemalla lasten tähden älköönkä lapsia isien tähden; kukin rangaistakoon kuolemalla oman syntinsä tähden.

17 Älä vääristä muukalaisen äläkä orvon oikeutta, äläkä ota lesken vaatteita pantiksi.

gå in i hans hus och taga pant av honom.

11 Du skall stanna utanför, och mannen som du har lånat åt skall bära ut panten till dig.

12 Och om det är en fattig man, så skall du icke hava hans pant till täcke, när du ligger och sover.

13 Du skall giva honom panten tillbaka, när solen går ned, så att han kan hava sin mantel på sig när han ligger och sover, och så välsigna dig; och detta skall lända dig till rättfärdighet inför HERREN, din Gud.

14 Du skall icke göra en arm och fattig daglönare orätt, evad han är en dina bröder, eller han är en av främlingarna som äro hos dig i ditt land, inom dina portar.

15 Samma dag han har gjort sitt arbete skall du giva honom hans lön och icke låta solen gå ned däröver, eftersom han är arm och längtar efter sin lön; han kan eljest ropa över dig till HERREN, och så kommer synd att vila på dig.

16 Föräldrarna skola icke dödas för sina barns skull och barnen skola icke dödas för sina föräldrars skull; var och en skall lida döden genom sin egen synd.

17 Du skall icke vränga rätten för främlingen eller den faderlöse, och en änkas kläder skall du icke taga i

anything, thou shalt not enter into his house, to secure his pledge:

11 outside, shalt thou stand, and, the man to whom thou art lending, shall bring forth unto thee his pledge, outside.

12 And, if he be a poor man, thou shalt not sleep in his pledge:

13 thou shalt, restore, to him the pledge, at the going in of the sun, so shall he sleep in his own mantle, and bless thee,—and, unto thee, shall it be righteousness, before Yahweh thy God.

14 Thou shalt not oppress a hired servant, that is poor and needy,—of thy brethren or of thy sojourners that are in thy land, within thy gates;

15 for his day, shalt thou give his hire, neither shall the sun, go in upon it, for, poor, he is, and, unto it, is he lifting up his soul,—lest he cry out against thee, unto Yahweh, and it be, in thee, a sin.

16 Fathers shall not be put to death for sons, nor shall, sons, be put to death for fathers,—every man, for his own sin, shall he put to death.

17 Thou shalt not pervert the judgment of the sojourner [or] the fatherless,—neither shalt thou take in

pant;

pledge the garment of a widow;

18 Muista, että itse olit orjana Egyptissä ja että Herra, sinun Jumalasi, sinut sieltä vapahti; sentähden minä käsken sinua näin tekemään.

18 du skall komma ihåg att du själv har varit en träl i Egypten, och att HERREN, din Gud, har förlossat dig därifrån; därför bjuder jag dig att iakttaga detta.

18 so shalt thou remember that, a servant, becamest thou in Egypt, and that Yahweh thy God, redeemed thee, from thence,—therefore, am I commanding thee to do this thing.

19 Jos korjatessasi eloa pelloltasi unhotat pellolle lyhteen, älä palaa sitä hakemaan; se olkoon muukalaisen, orvon ja lesken oma, että Herra, sinun Jumalasi, siunaisi sinua kaikissa kättesi töissä.

19 Om du, när du inbärgar skörden på din åker, glömmer en kärve kvar på åkern, skall du icke gå tillbaka för att hämta den, ty den skall tillhöra främlingen, den faderlöse och änkan. Detta skall du iakttaga, för att HERREN, din Gud, må välsigna dig i alla dina händers verk.

19 When thou cuttest down thy harvest in thy field, and forgettest a sheaf in the field, thou shalt not turn back to fetch it, to the sojourner, to the fatherless, and to the widow, shall it belong,—that Yahweh thy God, may bless thee, in all the work of thy hands.

20 Kun olet pudistanut öljypuustasi hedelmät, älä enää jäännöstä oksilta poimi; se olkoon muukalaisen, orvon ja lesken oma.

20 När du har slagit ned dina oliver, skall du icke sedan genomsöka grenarna; vad där finnes kvar skall tillhöra främlingen den faderlöse och änkan.

20 When thou beatest thine olive–tree, thou shalt not glean after thee,—to the sojourner, to the fatherless, and to the widow, shall it belong.

21 Kun olet korjannut sadon viinitarhastasi, älä enää jälkikorjuuta pidä; se jääköön muukalaiselle, orvolle ja leskelle.

21 När du har avbärgat din vingård, skall du sedan icke göra någon efterskörd; vad där finnes kvar skall tillhöra främlingen, den faderlöse och änkan.

21 When thou cuttest off the grapes of thy vineyard, thou shalt not go about picking after thee,—to the sojourner, to the fatherless, and to the widow, shall it belong:

22 Muista, että itse olit orjana Egyptin maassa; sentähden minä käsken sinua näin tekemään.

22 Du skall komma ihåg att du själv har varit en träl i Egyptens land; därför bjuder jag dig att iakttaga detta.

22 so shalt thou remember that, a servant, becamest thou in the land of Egypt,—therefore, am I commending thee to do this thing.

25 luku

1 Jos syntyy riita miesten välillä ja he astuvat oikeuden eteen ja heidät tuomitaan, syytön syyttömäksi ja syyllinen syylliseksi,

1 Om en tvist uppstår mellan män, och de komma inför rätta, för att man där skall döma mellan dem, så skall man fria den oskyldige och fälla den skyldige.

1 When there ariseth a controversy between men, and they come nigh unto judgment, and judgment is granted them, then shall they justify the righteous

man, and condemn the lawless.

2 ja jos syyllinen tuomitaan raippoihin, niin käskeköön tuomari hänen laskeutua maahan ja annattakoon läsnä ollessaan hänelle hänen rikostaan vastaavan määräluvun raippoja.

2 Om då den skyldige dömes till hudflängning, skall domaren befalla honom att lägga sig ned, och skall i sin åsyn låta giva honom det antal slag, som svarar emot hans brottslighet.

2 And it shall be—if the lawless man be, worthy of stripes, then shall the judge cause him to lie down, and be beaten before him, according to the measure of his lawlessness, by number:

3 Neljäkymmentä raippaa saa hän hänelle antaa, ei enempää, ettei veljeäsi häväistäisi sinun silmiesi edessä antamalla hänelle vielä useampia lyöntejä.

3 Fyrtio slag får han giva honom, men icke mer, så att din broder icke bliver vanärad i dina ögon, därigenom att man giver honom oskäligt många slag, flera än som sades.

3 forty stripes, may he give him, not going beyond,—lest, if he do go beyond, to smite him above these, with many stripes, then should thy brother be of no account in thine eyes.

4 Älä sido puivan härän suuta.

4 Du skall icke binda munnen till på oxen som tröskar.

4 Thou shalt not muzzle an ox when he is treading out the corn.

5 Kun veljeksiä asuu yhdessä ja joku heistä kuolee eikä hänellä ole poikaa, niin älköön vainajan leski menkö naimisiin muuhun sukuun, syrjäisen miehen kanssa. Hänen lankonsa yhtyköön häneen, ottakoon hänet vaimokseen ja täyttäköön häntä kohtaan langon velvollisuuden.

5 När bröder bo tillsammans, och en av dem dör barnlös, då skall den dödes hustru icke gifta sig med någon främmande man utom släkten; hennes svåger skall gå in till henne och taga henne till hustru, och så äkta henne i sin broders ställe.

5 When brethren dwell together, and one of them dieth, having, no son, the wife of the dead shall not marry outside, to a stranger,—her husband's brother, shall go in unto her, and take her unto him to wife, and do for her as a husband's brother.

6 Ja esikoinen, jonka vaimo synnyttää, katsottakoon kuolleen veljen omaksi, ettei hänen nimeänsä pyyhittäisi pois Israelista.

6 Och den förste son hon föder skall upptaga den döde broderns namn, för att dennes namn icke må utplånas ur Israel.

6 And it shall be, that, the firstborn which she beareth, shall succeed in the name of his brother, who is dead,––so shall his name not be wiped out from Israel.

7 Mutta jos mies ei suostu ottamaan kälyänsä vaimoksi, niin menköön käly porttiin vanhinten eteen ja sanokoon: 'Minun lankoni kieltäytyy pysyttämästä veljensä nimeä Israelissa; hän ei tahdo täyttää langon velvollisuutta.'

7 Men om mannen icke vill taga sin svägerska till äkta, så skall svägerskan gå upp i porten, till de äldste, och säga: Min svåger vägrar att upprätthålla sin broders namn i Israel; han vill icke äkta mig i sin broders ställe.»

7 But, if the man like not to take his sister–in–law, then shall his sister–in–law go up unto the gate, unto the elders, and say—My husband's brother hath refused, to raise up unto his brother a name in Israel, he is not willing to do as a

husband's brother unto me.

8 Silloin hänen kaupunkinsa vanhimmat kutsukoot hänet ja puhutelkoot häntä. Ja jos hän pysyy päätöksessään ja sanoo: 'En suostu ottamaan häntä vaimokseni',

8 Då skola de äldste i staden där han bor kalla honom till sig och tala med honom. Om han då står fast och säger: »Jag vill icke taga henne till äkta»,

8 Then shall the elders of his city call him and speak unto him,—and he shall stand and say, I like not to take her.

9 niin hänen kälynsä astukoon hänen luoksensa vanhinten silmien eteen ja vetäköön kengän hänen jalastaan, sylkeköön häntä silmille ja lausukoon sanoen: 'Näin tehtäköön jokaiselle, joka ei veljensä huonetta rakenna.'

9 så skall hans svägerska träda fram till honom inför de äldstes ögon och draga skon av hans fot och spotta honom i ansiktet och betyga och säga: »Så gör man med den man som icke vill uppbygga sin broders hus.»

9 Then shall his brother's wife come near unto him in the presence of the elders, and draw his shoe from off his foot, and spit in his face,—and respond and say, Thus, shall it be done unto the man who will not build up the house of his brother.

10 Ja hänen perhettänsä nimitettäköön sitten Israelissa 'paljasjalan perheeksi.'

10 Och hans hus skall sedan i Israel heta »den barfotades hus».

10 And his name shall be called in Israel,—The house of him who had his shoe drawn off.

11 Jos kaksi miestä tappelee keskenään ja toisen vaimo tulee auttamaan miestään sen käsistä, joka häntä lyö, ja ojentaa kätensä ja tarttuu tämän häpyyn,

11 Om två män träta med varandra, och den enes hustru kommer för att hjälpa sin man mot den andre, när denne slår honom, och hon därvid räcker ut sin hand och fattar i hans blygd,

11 When men strive together one with another, and the wife of the one draweth near to deliver her husband out of the hand of him that smiteth him,—and she putteth forth her hand, and seizeth him by his parts of shame,

12 niin hakkaa poikki hänen kätensä säälimättä.

12 så skall du hugga av henne handen, utan att visa henne någon skonsamhet.

12 then shalt thou cut off her hand, thine eye shall not pity.

13 Älä pidä kukkarossasi kahdenlaisia punnuksia, suurempia ja pienempiä.

13 Du skall icke hava två slags vikt i din pung, ett större slag och ett mindre,

13 Thou shalt not have in thy bag divers weights,—a great and a small.

14 Älä pidä talossasi kahdenlaista eefa-mittaa, suurempaa ja pienempää.

14 ej heller skall du i ditt hus hava två slags efa-mått, ett större och ett mindre.

14 Thou shalt not have in thy house divers measures,—a great and a small.

15 Olkoon sinulla täydet ja oikeat punnukset; olkoon sinulla täysi ja oikea eefa-mitta, että eläisit kauan siinä maassa, jonka Herra, sinun Jumalasi, sinulle antaa.

15 Full och riktig vikt skall du hava, fullmåligt och riktigt efa-mått skall du ock hava, för att du må länge leva i det land som HERREN, din Gud, vill giva dig.

15 A weight, full and just, shalt thou have, a measure, full and just, shalt thou have,—that thy days may be prolonged upon the soil which Yahweh thy God is giving unto thee.

16 Sillä jokainen, joka näitä tekee, on kauhistus Herralle, jokainen, joka vääryyttä tekee.

17 Muista, mitä Amalek teki sinulle matkalla, kun olit lähtenyt Egyptistä,

18 kuinka hän, Jumalaa pelkäämättä, tuli sinua vastaan tiellä, kun sinä olit väsynyt ja uuvuksissa, ja eristi sinun yhteydestäsi kaikki heikommat, jotka kulkivat jälkipäässä.
19 Sentähden, kun Herra, sinun Jumalasi, antaa sinun päästä rauhaan kaikista ympärillä olevista vihollisistasi siinä maassa, jonka Herra, sinun Jumalasi, antaa sinulle perintöosaksi, ottaaksesi sen omaksesi, niin pyyhi pois Amalekin muisto taivaan alta. Älä tätä unhota.

26 luku

1 Kun tulet siihen maahan, jonka Herra, sinun Jumalasi, antaa sinulle perintöosaksi, ja sinä otat sen omaksesi ja asetut siihen,
2 niin ota uutiset kaikista maasi hedelmistä, mitä saat satona maastasi, jonka Herra, sinun Jumalasi, sinulle antaa, ja pane ne koriin ja lähde siihen paikkaan, jonka Herra, sinun Jumalasi, valitsee nimensä asuinsijaksi.

16 Ty en styggelse för HERREN, din Gud, är var och en som så gör, var och en som gör orätt.

17 Kom ihåg vad Amalek gjorde mot dig på vägen, när I drogen ut ur Egypten,

18 huru han, utan att frukta Gud, gick emot dig på vägen och slog din eftertrupp, alla de svaga som hade blivit efter, medan du var trött och utmattad.

19 Därför, när HERREN, din Gud, har låtit dig få ro för alla dina fiender runt omkring, i det land som HERREN, din Gud, vill giva dig till besittning såsom din arvedel, skall du så utplåna minnet av Amalek, att det icke mer skall finnas under himmelen. Förgät icke detta.

1 När du du kommer in i det land som HERREN, din Gud, vill giva dig till arvedel, och du tager det i besittning och bor där,

2 då skall du taga förstling av all markens frukt, av vad du får i avkastning av landet som HERREN, din Gud, vill giva dig, och lägga detta i en korg och gå därmed till den plats som HERREN, din Gud, utväljer till boning åt sitt namn.

16 For, an abomination unto Yahweh thy God, is every one that doeth these things,––every one that doeth unjustly.
17 Remember that which Amalek did unto thee by the way when ye came forth out of Egypt;
18 how he encountered thee by the way and cut off in thy rear all the worn–out behind thee, thou thyself, being weary and worn,—how he feared not God.

19 Therefore shall it be, when Yahweh thy God hath given thee rest from all thine enemies round about in the land which Yahweh thy God is giving unto thee for an inheritance to possess it, then shalt thou wipe out the remembrance of Amalek from under the heavens,—thou shalt not forget.

1 And it shall be, when thou shalt enter into the land which Yahweh thy God is giving unto thee for an inheritance,—and shalt possess it and dwell therein,
2 then shalt thou take—of the first of all the fruit of the soil which thou shalt bring in from thy land which Yahweh thy God is giving unto thee and shalt put it in a basket,—and go thy way unto the place which Yahweh thy God, shall choose, to

make a habitation for his name there.

3 Ja mene sen tykö, joka siihen aikaan on pappina, ja sano hänelle: 'Minä tunnustan tänä päivänä Herralle, sinun Jumalallesi, että minä olen tullut siihen maahan, jonka Herra meidän isillemme vannotulla valalla on luvannut antaa meille.'

3 Och du skall gå till den som på den tiden är präst och säga till honom: »Jag förklarar i dag för HERREN, din Gud, att jag har kommit in i det land som HERREN med ed har lovat våra fäder att giva oss.»

3 And thou shalt come in unto the priest who shall be in those days,—and shalt say unto him—I declare today unto Yahweh thy God, that I am come into the land which Yahweh sware unto our fathers that he would give unto us.

4 Ja pappi ottakoon korin sinun kädestäsi ja asettakoon sen Herran, sinun Jumalasi, alttarin eteen.

4 Och prästen skall taga korgen ur din hand och sätta den ned inför HERRENS, din Guds, altare.

4 Then shall the priest take the basket out of thy hand,––and set it down before the altar of Yahweh thy God.

5 Niin lausu Herran, Jumalasi, edessä sanoen: 'Minun isäni oli harhaileva aramilainen, joka meni Egyptiin, vähäinen joukko mukanaan, ja asui siellä muukalaisena ja tuli siellä suureksi, väkeväksi ja lukuisaksi kansaksi.

5 Och du skall betyga och säga inför HERRENS, din Guds, ansikte: »Min fader var en hemlös aramé, som drog ned till Egypten och bodde där såsom främling med en ringa hop, och där blev av honom ett stort, mäktigt och talrikt folk.

5 And thou shalt respond and say before Yahweh thy God—A Syrian ready to perish, was my father, so he went down to Egypt, and became a sojourner there with men only few; but he became there a nation, great, mighty, and numerous;

6 Mutta egyptiläiset kohtelivat meitä pahoin ja rasittivat meitä ja teettivät meillä kovaa työtä.

6 Men sedan behandlade egyptierna oss illa och förtryckte oss och lade hårt arbete på oss.

6 and the Egyptians, badly entreated us, and humiliated us,—and put upon us harsh service;

7 Silloin me huusimme Herran, isiemme Jumalan, puoleen, ja Herra kuuli meidän huutomme ja näki meidän kurjuutemme, vaivamme ja kärsimämme sorron.

7 Då ropade vi till HERREN, våra fäders Gud, och HERREN hörde vår röst och såg vårt lidande och vår vedermöda och vårt betryck.

7 so we made outcry unto Yahweh God of our fathers,––and Yahweh hearkened unto our voice, and looked upon our humiliation and our toil, and our oppression;

8 Ja Herra vei meidät pois Egyptistä väkevällä kädellä ja ojennetulla käsivarrella, suurella peljätyksellä, tehden tunnustekoja ja ihmeitä.

8 Och HERREN förde oss ut ur Egypten med stark hand och uträckt arm, med stora och fruktansvärda gärningar, med tecken och under.

8 and Yahweh, brought us forth, out of Egypt, with a firm hand and with a stretched–out arm, and with great terror,—and with signs and with wonders;

9 Ja hän toi meidät tähän paikkaan ja antoi meille tämän maan, maan, joka

9 Och han lät oss komma hit och gav oss detta land, ett land som flyter av mjölk

9 and brought us into this place, and gave unto us this land, a land flowing with milk

vuotaa maitoa ja mettä.
10 Ja katso, nyt minä tuon uutiset sen maan hedelmistä, jonka sinä, Herra, minulle annoit.' Niin aseta ne Herran, sinun Jumalasi, eteen ja kumartaen rukoile Herran, sinun Jumalasi, edessä

11 ja iloitse kaikesta hyvästä, minkä Herra, sinun Jumalasi, on antanut sinulle ja sinun perheellesi, sinä ja leeviläinen ja muukalainen, joka asuu sinun keskuudessasi.
12 Kun kolmantena vuotena, kymmenysten vuotena, olet suorittanut loppuun kaikki kymmenykset saamastasi sadosta ja antanut ne leeviläiselle, muukalaiselle, orvolle ja leskelle, ja he ovat syöneet sinun porttiesi sisäpuolella ja tulleet ravituiksi,
13 niin sano Herran, Jumalasi, edessä: 'Minä olen vienyt pois talostani sen, mikä on pyhäkölle pyhitettyä, ja olen antanut sen leeviläiselle ja muukalaiselle, orvolle ja leskelle, aivan sinun käskysi mukaan, jonka olet minulle antanut; en ole rikkonut sinun käskyjäsi enkä niitä unhottanut.

14 Minä en syönyt siitä mitään silloin, kun minulla oli suru, enkä vienyt siitä mitään pois silloin, kun olin saastunut, enkä antanut

och honung.
10 Och här bär jag nu fram förstlingen av frukten på den mark som du, HERRE, har givit mig.» Och du skall sätta korgen ned inför HERRENS, din Guds, ansikte och tillbedja inför HERRENS, din Guds, ansikte.

11 Och över allt det goda som HERREN, din Gud har givit åt dig och ditt hus skall du glädja dig, och jämte dig leviten och främlingen som bor hos dig.

12 När du under det tredje året, tiondeåret, har lagt av all tionde av vad du då har fått i avkastning och givit den åt leviten, främlingen, den faderlöse och änkan, och de hava ätit därav inom dina portar och blivit mätta,

13 då skall du så säga inför HERRENS, din Guds, ansikte: »Jag har nu fört bort ur mitt hus det heliga, och jag har givit det åt leviten och främlingen, åt den faderlöse och änkan, alldeles såsom du har bjudit mig; jag har icke överträtt eller förgätit något av dina bud.

14 Jag åt intet därav, när jag hade sorg, och jag förde icke bort något därav, när jag var oren, ej heller använde jag något därav för

and honey.
10 Now, therefore lo! I have brought in the first of the fruit of the soil which thou hast given unto me, O Yahweh. Thus shalt thou set it down before Yahweh thy God, and shall bow thyself down before Yahweh thy God;
11 and shalt rejoice in all the good things which Yahweh thy God, hath given unto thee, and unto thy house,—thou and the Levite, and the sojourner who is in thy midst.
12 When thou shalt make an end of tithing all the tithe of thine increase, in the third year, the year of tithing,—and shalt give unto the Levite, unto the sojourner, unto the fatherless and unto the widow, and they shall eat within thy gates, and be satisfied,
13 then shalt thou say—before Yahweh thy God:—I have carefully removed that which was hallowed out of the house, moreover also I have given it unto the Levite, and unto the sojourner, unto the fatherless, and unto the widow, according to all thy commandment which thou hast commanded me,—I have not transgressed any of thy commandments, neither have I forgotten.
14 I have not eaten in my sorrow therefrom, neither have I removed therefrom when unclean, neither have I given thereof unto the

siitä mitään vainajalle. Olen kuullut Herran, minun Jumalani, ääntä; olen tehnyt aivan niin, kuin olet minun käskenyt tehdä.
15 Katso pyhästä asunnostasi, taivaasta, ja siunaa kansaasi Israelia ja sitä maata, jonka olet meille antanut, niinkuin valalla vannoen lupasit isillemme, maata, joka vuotaa maitoa ja mettä.'
16 Tänä päivänä Herra, sinun Jumalasi, käskee sinun seurata näitä käskyjä ja oikeuksia; noudata ja seuraa niitä kaikesta sydämestäsi ja kaikesta sielustasi.
17 Sinä olet tänään kuullut Herran, sinun Jumalasi, julistavan, että hän tahtoo olla sinun Jumalasi ja että sinun on vaellettava hänen teitänsä ja noudatettava hänen käskyjänsä, säädöksiänsä ja oikeuksiansa sekä kuultava häntä.
18 Ja Herra on kuullut sinun tänä päivänä julistavan, että sinä tahdot olla hänen omaisuuskansansa, niinkuin hän on sinulle puhunut, ja noudattaa kaikkia hänen käskyjänsä,
19 että hän asettaisi sinut korkeammaksi kaikkia luomiansa kansoja, ylistykseksi, kunniaksi ja kiitokseksi, ja että olisit Herralle, sinun Jumalallesi, pyhitetty kansa, niinkuin hän on puhunut.

någon död. Jag har lyssnat till HERRENS, min Guds, röst; jag har i alla stycken gjort såsom du har bjudit mig.

15 Skåda nu ned från din heliga boning, himmelen, och välsigna ditt folk Israel och det land som du har givit oss, såsom du med ed lovade våra fäder, ett land som flyter av mjölk och honung.»
16 I dag bjuder dig HERREN, din Gud, att göra efter dessa stadgar och rätter; du skall hålla dem och göra efter dem av allt ditt hjärta och av all din själ.

17 Du har i dag hört HERREN förklara att han vill vara din Gud, och att du skall vandra på hans vägar och hålla hans stadgar och bud och rätter och lyssna till hans röst.

18 Och HERREN har i dag hört dig förklara att du vill vara hans egendomsfolk, såsom han har sagt till dig, och att du vill hålla alla hans bud;

19 på det att han över alla folk som han har gjort må upphöja dig till lov, berömmelse och ära, och på det att du må vara ett folk som är helgat åt HERREN, din Gud, såsom han har sagt.

dead,—I have hearkened unto the voice of Yahweh my God, I have done according to all which thou hast commanded me.
15 Look thou down out of thy holy habitation, out of the heavens, and bless thy people Israel, and the soil which thou hast given unto us,—as thou didst swear unto our fathers, a land flowing with milk and honey.
16 This day, is Yahweh thy God commanding thee to do these statutes and the regulations,—thou shalt therefore observe and do them, with all thy heart and with all thy soul.
17 Thou hast avowed, today that, Yahweh, shall be, thy God, and that thou wilt walk in his ways, and keep his statutes and his commandments and his regulations, and wilt hearken unto his voice.

18 And, Yahweh, hath avowed today, that thou shalt be, his people, as a treasure, as he spake unto thee,—and that thou shalt observe all his commandments;

19 and [hath avowed] that he will set thee on high, above all the nations which he hath made, for praise, and for renown, and for glory, and that thou shalt be a holy people unto Yahweh thy God, as he hath spoken.

27 luku

1 Niin Mooses ja Israelin vanhimmat käskivät kansaa sanoen: Noudattakaa kaikkia niitä käskyjä, jotka minä tänä päivänä teille annan.

1 Och Mose och de äldste i Israel bjödo folket och sade: »Hållen alla de bud som jag i dag giver eder.

1 And Moses, with the elders of Israel, commanded the people, saying,—Observe all the commandment which I am commanding you today.

2 Ja kun menette Jordanin yli siihen maahan, jonka Herra, sinun Jumalasi, sinulle antaa, pystytä itsellesi suuria kiviä ja sivele ne kalkilla.

2 Och när I kommen över Jordan, in i det land som HERREN, din Gud, vill giva dig, då skall du resa åt dig stora stenar och bestryka dem med kalk.

2 So then it shall be, in the day when ye shall pass over the Jordan, into the land which Yahweh thy God is giving unto thee,—that thou shalt rear thee up great stones, and plaster them with plaster;

3 Ja kirjoita niihin kaikki tämän lain sanat, kun menet joen yli siihen maahan, jonka Herra, sinun Jumalasi, sinulle antaa, maahan, joka vuotaa maitoa ja mettä, niinkuin Herra, sinun isiesi Jumala, on sinulle puhunut.

3 På dessa skall du, när du har gått över floden, skriva alla denna lags ord, för att du må komma in i det land som HERREN, din Gud, vill giva dig, ett land som flyter av mjölk och honung, såsom HERREN, dina fäders Gud, har lovat dig.

3 and shalt write upon them all the words of this law, when thou shalt pass over,—to the end that thou mayest enter upon the land which Yahweh thy God is giving unto thee, a land flowing with milk and honey, as Yahweh the God of thy fathers hath spoken unto thee.

4 Ja kun olette menneet Jordanin yli, niin pystyttäkää Eebalin vuorelle ne kivet, joista minä tänä päivänä annan teille käskyn, ja sivele ne kalkilla.

4 Och när I haven gått över Jordan, skolen I på berget Ebal resa dessa stenar om vilka jag i dag giver eder befallning; och du skall bestryka dem med kalk.

4 So then it shall be, when ye shall pass over the Jordan, that ye shall rear up these stones, which I am commanding you today, in Mount Ebal,—and thou shalt plaster them with plaster.

5 Ja rakenna siihen alttari Herralle, sinun Jumalallesi, alttari kivistä, joihin et saa rauta-aseella koskea.

5 Och du skall där åt HERREN, din Gud, bygga ett altare, ett altare av stenar, vid vilka du icke skall komma med något järn.

5 And thou shalt build there an altar unto Yahweh thy God,—an altar of stones, thou shalt not wield thereupon any tool of iron.

6 Hakkaamattomista kivistä rakenna Herran, Jumalasi, alttari; uhraa sen päällä polttouhreja Herralle, Jumalallesi,

6 Av ohuggna stenar skall du bygga HERRENS, din Guds, altare; och du skall på det offra brännoffer åt HERREN, din Gud.

6 Of whole stones, shalt thou build the altar of Yahweh thy God,—then shalt thou cause to go up thereon ascending-sacrifices, unto Yahweh thy God;

7 ja teurasta teuraita

7 Du skall där ock offra

7 and thou shalt sacrifice

yhteysuhriksi ja syö siellä ja iloitse Herran, Jumalasi, edessä.
8 Ja kirjoita kiviin kaikki tämän lain sanat hyvin selkeästi.

9 Ja Mooses ja leeviläiset papit puhuivat kaikelle Israelille sanoen: Ole hiljaa ja kuule, Israel! Tänä päivänä on sinusta tullut Herran, Jumalasi, kansa.

10 Kuule siis Herraa, Jumalaasi, ja noudata hänen käskyjänsä ja ohjeitansa, jotka minä tänä päivänä sinulle annan.

11 Ja Mooses käski kansaa sinä päivänä sanoen:

12 Kun te olette menneet Jordanin yli, asettukoot nämä Garissimin vuorelle siunaamaan kansaa: Simeon, Leevi, Juuda, Isaskar, Joosef ja Benjamin.

13 Nämä taas asettukoot Eebalin vuorelle lausumaan kirouksen: Ruuben, Gaad, Asser, Sebulon, Daan ja Naftali.
14 Ja leeviläiset lausukoot ja sanokoot kovalla äänellä kaikille Israelin miehille:

15 'Kirottu olkoon se, joka tekee jumalankuvan, veistetyn tai valetun, taitajan käden tekemän, kauhistukseksi Herralle, ja joka salaa sen pystyttää.' Ja kaikki kansa vastatkoon

tackoffer och skall äta och glädja dig inför HERRENS, din Guds. ansikte.
8 Och du skall på stenarna skriva alla denna lags ord, klart och tydligt.»

9 Och Mose och de levitiska prästerna talade till hela Israel och sade: »Var stilla och hör, Israel! I dag har du blivit HERRENS, din Guds, folk.

10 Så skall du då höra HERRENS, din Gud röst och göra efter hans bud och stadgar, som jag i dag giver dig.»

11 Och Mose bjöd folket på den dagen och sade:

12 Dessa stammar skola stå och välsigna folket på berget Gerissim, när I haven gått över Jordan: Simeon, Levi, Juda. Isaskar, Josef och Benjamin.

13 Och dessa skola stå och uttala förbannelsen på berget Ebal: Ruben, Gad, Aser, Sebulon, Dan och Naftali.
14 Och leviterna skola taga till orda och skola med hög röst inför var man i Israel säga så:
15 Förbannad vare den man som gör ett beläte, skuret eller gjutet, en styggelse för HERREN, ett verk av en konstarbetares händer, och som sedan i hemlighet sätter upp det. Och allt folket

peace–offerings, and shalt eat there,—and rejoice before Yahweh thy God.
8 And thou shalt write upon the stones all the words of this law, doing it plainly and well.
9 And Moses and the priests the Levites spake unto all Israel, saying,—Keep silence and hear, O Israel. This day, hast thou been made a people unto Yahweh thy God.
10 Thou shalt therefore hearken unto the voice of Yahweh thy God,—and do his commandments, and his statutes, which I am commanding thee, today.
11 And Moses commanded the people on that day, saying:
12 These, shall stand, to bless the people, upon Mount Gerizim, when ye have passed over the Jordan,—Simeon and Levi and Judah, and Issachar and Joseph and Benjamin;
13 and, these, shall stand, by the curse, in Mount Ebal,––Reuben, Gad and Asher, and Zebulun, Dan and Naphtali.
14 Then shall the Levites respond and say unto every man of Israel with voice uplifted:—
15 Cursed, be the man that maketh an image—cut or molten—an abomination unto Yahweh, the work of the hands of the craftsman, and putteth it in a secret place. And all the people shall

ja sanokoon: 'Amen.'

16 Kirottu olkoon se, joka häpäisee isäänsä tai äitiänsä. Ja kaikki kansa sanokoon: 'Amen.'
17 Kirottu olkoon se, joka siirtää lähimmäisensä rajan. Ja kaikki kansa sanokoon: 'Amen.'
18 Kirottu olkoon se, joka vie sokean harhaan tieltä. Ja kaikki kansa sanokoon: 'Amen.'
19 Kirottu olkoon se, joka vääristää muukalaisen, orvon tai lesken oikeuden. Ja kaikki kansa sanokoon: 'Amen.'
20 Kirottu olkoon se, joka makaa äitipuolensa kanssa, sillä hän nostaa isänsä peitteen. Ja kaikki kansa sanokoon: 'Amen.'

21 Kirottu olkoon se, joka sekaantuu eläimeen. Ja kaikki kansa sanokoon: 'Amen.'
22 Kirottu olkoon se, joka makaa sisarensa, isänsä tyttären tai äitinsä tyttären, kanssa. Ja kaikki kansa sanokoon: 'Amen.'
23 Kirottu olkoon se, joka makaa anoppinsa kanssa. Ja kaikki kansa sanokoon: 'Amen.'
24 Kirottu olkoon se, joka salaa murhaa lähimmäisensä. Ja kaikki kansa sanokoon: 'Amen.'
25 Kirottu olkoon se, joka ottaa lahjuksen surmatakseen viattoman. Ja kaikki kansa sanokoon:

skall svara och säga: »Amen.»
16 Förbannad vare den som visar förakt för sin fader eller sin moder. Och allt folket skall säga: »Amen.»
17 Förbannad vare den som flyttar sin nästas råmärke. Och allt folket skall säga: »Amen.»
18 Förbannad vare den som leder en blind vilse på vägen. Och allt folket skall säga: »Amen.»
19 Förbannad vare den som vränger rätten för främlingen, den faderlöse och änkan. Och allt folket skall säga: »Amen.»
20 Förbannad vare den som ligger hos sin faders hustru, ty han lyfter på sin faders täcke. Och allt folket skall säga: »Amen.»

21 Förbannad vare den som beblandar sig med något djur Och allt folket skall säga: »Amen.»
22 Förbannad vare den som ligger hos sin syster, sin faders dotter eller sin moders dotter. Och allt folket skall säga: »Amen.»
23 Förbannad vare den som ligger hos sin svärmoder. Och allt folket skall säga: »Amen.»
24 Förbannad vare den som lönnligen mördar sin nästa. Och allt folket skall säga: »Amen.»
25 Förbannad vare den som tager mutor för att slå ihjäl en oskyldig och utgjuta hans blod. Och allt folket skall

respond and say—Amen.

16 Cursed, be he that holdeth in light esteem, his father or his mother. And all the people shall say—Amen.
17 Cured, be he that moveth back the boundary of his neighbour. And all the people shall say—Amen.
18 Cursed, be he that causeth the blind to wander in the way. And all the people shall say—Amen.
19 Cursed, be he that perverteth the right of the sojourner, the fatherless, or the widow. And all the people shall say—Amen.
20 Cursed, be he that lieth with his father's wife, because he hath turned aside his father's coverlet. And all the people shall say—Amen.

21 Cursed, be he that lieth with any beast. And all the people shall say—Amen.

22 Cursed, be he that lieth with his sister, daughter of his father, or daughter of his mother. And all the people shall say—Amen.
23 Cursed, be he that lieth with his mother-in-law. And all the people shall say—Amen.
24 Cursed, be he that smiteth his neighbour secretly. And all the people shall say—Amen.
25 Cursed, be he that taketh a bribe to shed innocent blood. And all the people shall say—Amen.

'Amen.'
26 Kirottu olkoon se, joka ei pidä tämän lain sanoja eikä täytä niitä. Ja kaikki kansa sanokoon: 'Amen.'

säga: »Amen.»
26 Förbannad vare den som icke håller denna lags ord och icke gör efter dem. Och allt folket skall säga: »Amen.»

26 Cursed, be he that establisheth not the words of this law, to do them. And all the people shall say—Amen.

28 luku

1 Jos kuulet Herran, sinun Jumalasi, ääntä ja pidät tarkoin kaikki hänen käskynsä, jotka minä tänä päivänä sinulle annan, niin Herra, sinun Jumalasi, asettaa sinut korkeammaksi kaikkia kansoja maan päällä.
2 Ja kaikki nämä siunaukset tulevat sinun osaksesi ja saavuttavat sinut, jos kuulet Herran, sinun Jumalasi, ääntä.
3 Siunattu olet sinä kaupungissa ja siunattu olet kedolla.
4 Siunattu on sinun kohtusi hedelmä ja maasi hedelmä ja sinun karjasi hedelmä, raavaittesi vasikat ja lampaittesi karitsat.

5 Siunattu on sinun korisi ja sinun taikinakaukalosi.

6 Siunattu olet tullessasi ja siunattu olet lähtiessäsi.

7 Herra antaa sinun voittaa vihollisesi, jotka nousevat sinua vastaan; yhtä tietä he lähtevät sinua vastaan, mutta seitsemää tietä he sinua pakenevat.

1 Om du hör HERRENS, din Guds, röst, så att du håller alla hans bud, som jag i dag giver dig, och gör efter dem, så skall HERREN, din Gud, upphöja dig över alla folk på jorden.

2 Och alla dessa välsignelser skola då komma över dig och träffa dig när du hör HERRENS, din Guds, röst:

3 Välsignad skall du vara i staden, och välsignad skall du vara på marken.
4 Välsignad skall ditt livs frukt vara, och din marks frukt och din boskaps frukt, dina fäkreaturs avföda och din småboskaps avel.

5 Välsignad skall din korg vara, och välsignat ditt baktråg.

6 Välsignad skall du vara vid din ingång. och välsignad skall du vara vid din utgång.

7 När dina fiender resa sig upp mot dig, skall HERREN låta dem bliva slagna av dig; på en väg skola de draga ut mot dig, men på sju vägar skola de fly för dig.

1 And it shall be, if thou wilt, hearken, unto the voice of Yahweh thy God, to observe to do all his commandments which I am commanding thee, today, then will Yahweh thy God set thee on high, above all the nations of the earth;
2 and all these blessings shall come in upon thee, and reach thee,—because thou dost hearken unto the voice of Yahweh thy God:—
3 Blessed, shalt thou be in the city,—and, blessed, shalt thou be in the field:
4 Blessed, shall be the fruit of thy body, and the fruit of thy ground, and the fruit of thy cattle,—the young of thy kine, and the ewes of thy flock:
5 Blessed, shall be thy basket, and thy kneading-trough:
6 Blessed, shalt thou be when thou comest in,—and, blessed, shalt thou be when thou goest out:
7 Yahweh will deliver thine enemies who rise up against thee, to be routed before thee,—one way, shall they come out against thee, and, seven ways, shall they flee before thee:

8 Herra käskee siunauksen seurata sinua jyväaitoissasi ja kaikessa, mihin ryhdyt; hän siunaa sinua siinä maassa, jonka Herra, sinun Jumalasi, sinulle antaa.

9 Herra korottaa sinut hänelle pyhitetyksi kansaksi, niinkuin hän valalla vannoen on sinulle luvannut, jos sinä noudatat Herran, sinun Jumalasi, käskyjä ja vaellat hänen teitänsä.

10 Ja kaikki kansat maan päällä näkevät, että Herra on ottanut sinut nimiinsä; ja he pelkäävät sinua.

11 Ja Herra antaa sinulle ylen runsaasti hyvää, tekee sinun kohtusi hedelmän, karjasi hedelmän ja maasi hedelmän ylen runsaaksi siinä maassa, jonka Herra sinun isillesi vannotulla valalla on luvannut antaa sinulle.

12 Herra avaa sinulle rikkaan aarrekammionsa, taivaan, antaakseen sinun maallesi sateen aikanansa ja siunatakseen kaikki sinun kättesi työt; ja sinä lainaat monelle kansalle, mutta sinun itsesi ei tarvitse lainaa ottaa.

13 Ja Herra tekee sinut pääksi eikä hännäksi; sinä aina vain ylenet etkä koskaan alene, jos tottelet Herran, sinun Jumalasi, käskyjä, jotka minä tänä päivänä sinulle annan, että ne tarkoin pitäisit,

8 HERREN skall bjuda välsignelsen vara med dig i dina visthus och i allt vad du företager dig; han skall välsigna dig i det land som HERREN, din Gud, vill giva dig.

9 HERREN skall upphöja dig till ett folk som är helgat åt honom, såsom han med ed har lovat dig, om du håller HERRENS, din Guds, bud och vandrar på hans vägar.

10 Och alla folk på jorden skola se att du är uppkallad efter HERRENS namn; och de skola frukta dig.

11 Och HERREN skall giva dig överflöd och lycka i ditt livs frukt och i din boskaps frukt och i din marks frukt, i det land som HERREN med ed har lovat dina fäder att giva dig.

12 HERREN skall öppna för dig sitt rika förrådshus, himmelen, till att giva åt ditt land regn i rätt tid, och till att välsigna alla dina händers verk; och du skall giva lån åt många folk, men själv skall du icke behöva låna av någon.

13 Och HERREN skall göra dig till huvud och icke till svans, du skall alltid ligga över och aldrig ligga under, om du hör HERRENS, din Guds, bud, som jag i dag giver dig, för att du skall hålla och göra efter dem,

8 Yahweh will command to be with thee, the blessing, in thy storehouses, and in all whereunto thou settest thy hand,—and will bless thee in the land which Yahweh thy God is giving unto thee:

9 Yahweh will confirm thee unto himself for a holy people, as he sware unto thee,—because thou dost keep the commandments of Yahweh thy God, and dost walk in his ways.

10 And all the peoples of the earth shall see that, the name of Yahweh, hath been called upon thee,—and shall be afraid of thee.

11 And Yahweh will cause thee to abound in that which is good, in the fruit of thy body, and in the fruit of thy cattle, and in the fruit of thy soil,—upon the soil which Yahweh sware unto thy fathers, to give unto thee:

12 Yahweh will open unto thee his rich storehouse—the heavens, to give the rain of thy land in its season, and to bless every work of thy hand, so shalt thou lend unto many nations, but, thou, shalt not borrow:

13 And Yahweh, will give thee, to be the head, and not the tail, and thou shalt be only above, and shalt not be beneath,—because thou dost hearken unto the commandments of Yahweh thy God, which I am

commanding thee, today, to observe and to do;

14 etkä poikkea oikealle etkä vasemmalle yhdestäkään niistä sanoista, jotka minä tänä päivänä teille annan, et seuraa muita jumalia etkä palvele niitä.

14 och om du icke viker av, vare sig till höger eller till vänster, från något av alla de bud som jag i dag giver eder, så att du följer efter andra gudar och tjänar dem.

14 and dost not turn side from any of the words which I am commanding you today, to the right hand or to the left,—to go after other gods, to serve them.

15 Mutta jos sinä et kuule Herran, sinun Jumalasi, ääntä etkä tarkoin pidä kaikkia hänen käskyjänsä ja säädöksiänsä, jotka minä tänä päivänä sinulle annan, niin kaikki nämä kiroukset tulevat sinun päällesi ja saavuttavat sinut.

15 Men om du icke hör HERRENS, din Guds, röst och icke håller alla hans bud och stadgar, som jag i dag giver dig, och gör efter dem, så skola alla dessa förbannelser komma över dig och träffa dig:

15 But it shall be, if thou do not hearken unto the voice of Yahweh thy God, to observe to do all his commandments and his statutes, which I am commanding thee, today, then shall come in upon thee all these curses, and shall reach thee:—

16 Kirottu olet sinä kaupungissa ja kirottu olet kedolla.

16 Förbannad skall du vara i staden, och förbannad skall du vara på marken.

16 Cursed, shalt thou be in the city,—and, cursed, shalt thou be in the field:

17 Kirottu on sinun korisi ja sinun taikinakaukalosi.

17 Förbannad skall din korg vara, och förbannat ditt baktråg.

17 Cursed, shall be thy basket, and thy kneading-trough:

18 Kirottu on sinun kohtusi hedelmä ja maasi hedelmä, kirotut sinun raavaittesi vasikat ja lampaittesi karitsat.

18 Förbannad skall ditt livs frukt vara, och din marks frukt, dina fäkreaturs avföda och din småboskaps avel.

18 Cursed, shall be the fruit of thy body, and the fruit of thy ground,—the young of thy kine, and the ewes of thy flock:

19 Kirottu olet tullessasi ja kirottu olet lähtiessäsi.

19 Förbannad skall du vara vid din ingång, och förbannad skall du vara vid din utgång.

19 Cursed, shalt thou be, when thou comest in,—and, cursed, shalt thou be, when thou goest out:

20 Herra lähettää sinun sekaasi kirousta, hämminkiä ja uhkaa, mihin tahansa ryhdyt, kunnes äkisti tuhoudut ja hukut töittesi pahuuden tähden, kun olet minut hyljännyt.

20 HERREN skall sända över dig förbannelse, förvirring och näpst, vad det än må vara som du företager dig, till dess du förgöres och med hast förgås, för ditt onda väsendes skull, då du nu har övergivit mig.

20 Yahweh will send upon thee cursing, confusion, and rebuke, in all whereunto thou settest thy hand, that thou mayest do it,—until thou be destroyed, and until thou perish quickly, because of the wickedness of thy doings, whereby thou hast forsaken me.

21 Herra antaa ruttotaudin tarttua sinuun, kunnes se

21 HERREN skall låta dig bliva ansatt av pest, till dess

21 Yahweh will cause to cleave unto thee—the

sukupuuttoon hävittää sinut siitä maasta, jota menet ottamaan omaksesi.

han har utrotat dig ur det land dit du nu kommer, för att taga det i besittning.

pestilence,—until he hath consumed thee, from off the soil, which thou art entering to possess.

22 Herra lyö sinua hivutustaudilla, kuumeella, poltteella ja tulehduksella, kuivuudella, nokitähkillä ja viljan ruosteella, ja ne vainoavat sinua, kunnes menehdyt.

22 HERREN skall slå dig med tärande sjukdom, feber och hetta, med brand och med svärd, med sot och rost; och av sådant skall du förföljas, till dess du förgås.

22 Yahweh, will smite thee, with consumption and with fever, and with inflammation and with violent heat, and with the sword, and with blight, and with mildew,—and they shall pursue thee, until thou perish.

23 Ja taivaasi, joka on sinun pääsi päällä, on niinkuin vaski, ja maa, joka on allasi, on niinkuin rauta.

23 Och himmelen över ditt huvud skall vara såsom koppar, och jorden under dig skall vara såsom järn.

23 And thy heavens which are over thy head, shall become bronze,—and the earth which is under thee iron.

24 Herra muuttaa sinun maasi sateen tomuksi ja tuhaksi; taivaasta se tulee sinun päällesi, kunnes tuhoudut.

24 Damm och stoft skall vara det regn HERREN giver åt ditt land; från himmelen skall det komma ned över dig, till dess du förgöres.

24 Yahweh will cause the rain of thy land to be powder and dust,—out of the heavens, shall it come down upon thee, until thou be destroyed.

25 Herra antaa sinun vihollistesi voittaa sinut; yhtä tietä sinä menet heitä vastaan, mutta seitsemää tietä sinä heitä pakenet; ja sinä tulet kauhistukseksi kaikille valtakunnille maan päällä.

25 HERREN skall låta dig bliva slagen av dina fiender; på en väg skall du draga ut mot dem, men på sju vägar skall du fly för dem; och du skall bliva en varnagel för alla riken på jorden.

25 Yahweh, will give thee up to be routed before thine enemies, one way, shalt thou go out against them, and, seven ways, shalt thou flee before them,—and thou shalt become a terror unto all the kingdoms of the earth.

26 Ja ruumiisi joutuvat ruuaksi kaikille taivaan linnuille ja maan eläimille, eikä kukaan karkoita niitä.

26 Och dina dödas kroppar skola bliva mat åt alla himmelens fåglar och åt markens djur, och ingen skall skrämma bort dem.

26 And thy dead body shall become food for every bird of the heavens, and for the beast of the earth,—with none to fright them away.

27 Herra lyö sinua Egyptin paiseilla ja ajoksilla, ihottumalla ja ruvella, joista et parannu.

27 HERREN skall slå dig med Egyptens bulnader och med bölder, med skabb och skorv, så att du icke skall kunna botas.

27 Yahweh, will smite thee, with the burning sores of Egypt, and with the hemorrhoids, and with scab, and with itch,—of which thou canst not be healed.

28 Herra lyö sinua hulluudella, sokeudella ja mielisairaudella.

28 HERREN skall slå dig med vanvett och blindhet och sinnesförvirring.

28 Yahweh, will smite thee, with madness, and with blindness,—and with terror of heart;

29 Sinä haparoit keskellä päivää, niinkuin sokea haparoi pimeässä; sinä et menesty teilläsi, vaan kaiken elinaikasi sinä olet oleva sorrettu ja ryöstetty, eikä ole auttajaa.

30 Sinä kihlaat naisen, mutta toinen makaa hänet; sinä rakennat talon, mutta et siinä asu; sinä istutat viinitarhan, mutta et korjaa sen hedelmää.

31 Härkäsi teurastetaan sinun silmiesi edessä, mutta sinä et sitä syö; aasisi ryöstetään sinulta sinun nähtesi eikä sitä anneta sinulle takaisin; lampaasi joutuvat sinun vihollistesi valtaan, eikä sinulla ole auttajaa.

32 Sinun poikasi ja tyttäresi joutuvat vieraan kansan valtaan, ja sinun silmäsi näkevät sen ja raukeavat heitä alinomaa ikävöidessäsi, mutta sinä et voi sille mitään.

33 Sinun maasi hedelmän ja kaiken sinun vaivannäkösi kuluttaa kansa, jota sinä et tunne; kaiken elinaikasi sinä olet oleva sorrettu ja runneltu.

34 Ja sinä tulet hulluksi siitä, mitä sinun silmäsi näkevät.

35 Herra lyö sinuun, sinun polviisi ja pohkeisiisi, pahoja paiseita, joista et parannu, kantapäästä kiireeseen asti.

29 Du skall famla mitt på ljusa dagen, såsom en blind famlar i mörkret, och du skall icke lyckas finna vägen; förtryck allenast och plundring skall du utstå i all din tid, och ingen skall frälsa dig.

30 Du skall trolova dig med en kvinna, men en annan man skall sova hos henne; du skall bygga ett hus, men icke få bo däri; du skall plantera en vingård, men icke få skörda dess frukt.

31 Din oxe skall slaktas inför dina ögon, men du skall icke få äta av den; din åsna skall i din åsyn rövas ifrån dig och icke givas tillbaka åt dig; dina får skola komma i dina fienders våld, och ingen skall hjälpa dig.

32 Dina söner och döttrar skola komma i främmande folks våld, och dina ögon skola se det och försmäkta av längtan efter dem beständigt, men du skall icke förmå göra något därvid.

33 Frukten av din mark och av allt ditt arbete skall förtäras av ett folk som du icke känner; förtryck allenast och övervåld skall du lida i all din tid.

34 Och du skall bliva vanvettig av de ting du skall se för dina ögon.

35 HERREN skall slå dig med svåra bulnader på knän och ben, ja, ifrån fotbladet ända till hjässan, så att du icke skall kunna botas.

29 and thou shalt he groping about in noonday brightness, as the blind man gropeth in thick darkness, and thou shalt not make thy ways prosper,—but shalt be only oppressed and spoiled, all the days, with none to save.

30 A wife, shalt thou betroth, and, another man, shall lie with her. A house, shalt thou build, and shalt not dwell therein,—A vineyard, shalt thou plant, and shalt not throw it open;

31 Thine ox slaughtered before thine eyes, and thou shalt not eat thereof, Thine ass stolen from before thee, and shall not be restored to thee,—Thy flock given to thine enemies, and thou shalt have none to save.

32 Thy sons and thy daughters given to another people, thine eyes looking on, and failing for them all the day, thine own hand being powerless.

33 The fruit of thy soil, and all thy toilsome produce, shall a people whom thou knowest not, eat up,—and, thou shalt be only oppressed and crushed, all the days;

34 so that thou shalt be mad,—for the sight of thine eyes which thou shalt see.

35 Yahweh, will smite thee, with a grievous boil, upon the knees and upon the legs, of which thou canst not be healed,—from the

sole of thy foot, even unto the crown of thy head.

36 Herra vie sinut ja kuninkaan, jonka sinä itsellesi asetat, kansan luo, jota sinä et tunne ja jota sinun isäsi eivät tunteneet; ja siellä sinä palvelet muita jumalia, puu- ja kivijumalia.

36 HERREN skall föra dig och den konung som du sätter över dig bort till ett folk som varken du eller dina fäder hava känt, och där skall du få tjäna andra gudar, gudar av trä och sten.

36 Yahweh will bring thee, and thy king whom thou wilt set up over thee, unto a nation which thou hast not known, thou, nor thy fathers,—and thou shalt serve, there, other gods, of wood and of stone.

37 Ja sinä tulet kauhistukseksi, sananparreksi ja pistopuheeksi kaikille niille kansoille, joiden keskuuteen Herra sinut kuljettaa.

37 Och du skall bliva ett föremål för häpnad, ett ordspråk och en visa bland alla de folk till vilka HERREN skall föra dig.

37 Thus shalt thou become a horror, a byword, and a mockery,—among all the peoples whither Yahweh thy God will drive thee.

38 Paljon siementä sinä viet pellollesi, mutta vähän sinä korjaat, sillä heinäsirkat hävittävät sen.

38 Mycken säd skall du föra ut på åkern, men litet skall du inbärga, ty gräshoppor skola förtära den.

38 Much seed, shalt thou take out into the field,—and, little, shalt thou gather in, for the locust shall consume it.

39 Viinitarhoja sinä istutat ja hoidat, mutta viiniä et saa juodaksesi etkä tallettaaksesi, sillä madot syövät sen.

39 Vingårdar skall du plantera och skall arbeta i dem, men intet vin skall du få att dricka och intet att lägga i förvar, ty maskar skola äta upp allt.

39 Vineyards, shalt thou plant, and dress,—but, wine, shalt thou not drink, neither shalt thou gather the grapes, for the worm shall eat them.

40 Öljypuita sinulla on kaikkialla alueellasi, mutta öljyllä et sinä itseäsi voitele, sillä sinun öljymarjasi varisevat maahan.

40 Olivplanteringar skall du hava överallt inom ditt land, men med oljan skall du icke få smörja din kropp, ty oliverna skola falla av.

40 Olive trees, shalt thou have in all thy bounds,—but, with oil, shalt thou not anoint thyself, for thine olives, shall drop off.

41 Poikia ja tyttäriä sinulle syntyy, mutta et saa niitä pitää, sillä he vaeltavat vankeuteen.

41 Söner och döttrar skall du föda, men du skall icke få behålla dem, ty de skola draga bort i fångenskap.

41 Sons and daughters, shalt thou beget,—and they shall not be thine, for they shall go into captivity.

42 Tuhohyönteiset valtaavat kaikki sinun puusi ja sinun maasi hedelmän.

42 Alla dina träd och din marks frukt skall ohyra taga i besittning.

42 All thy trees, and the fruit of thy ground, shall the grasshopper, devour.

43 Muukalainen, joka asuu keskuudessasi, kohoaa sinun ylitsesi yhä ylemmäksi, mutta sinä painut aina alemmaksi.

43 Främlingen som bor hos dig skall höja sig över dig, allt mer och mer, men du skall stiga ned, allt djupare och djupare.

43 The sojourner who is in thy midst, shall mount up above thee, higher and higher,—whereas, thou, shalt come down, lower and lower:

44 Hän lainaa sinulle,

44 Han skall giva lån åt dig,

44 he, shall lend to thee,

mutta sinä et voi lainata hänelle. Hän tulee pääksi, mutta sinä hännäksi.

och du skall icke giva lån åt honom. Han skall bliva huvudet, och du skall bliva svansen.

but, thou, shalt not lend to him,—he, shall become head, and, thou, shalt become tail.

45 Kaikki nämä kiroukset tulevat sinun päällesi, vainoavat sinua ja saavuttavat sinut, kunnes tuhoudut, koska et kuullut Herran, sinun Jumalasi, ääntä etkä noudattanut hänen käskyjänsä ja säädöksiänsä, jotka hän on sinulle antanut.

45 Alla dessa förbannelser skola komma över dig och förfölja dig och träffa dig, till dess du förgöres, därför att du icke hörde HERRENS, din Guds, röst och icke höll de bud och stadgar som han har givit dig.

45 Moreover, all these curses, shall come in upon thee, and pursue thee and overtake thee, until thou be destroyed,—because thou didst not hearken unto the voice of Yahweh thy God, to keep his commandments and his statutes, which he hath commanded thee;

46 Ne jäävät merkkeinä ja ihmeinä sinuun ja sinun jälkeläisiisi iankaikkisesti.

46 De skola komma över dig såsom tecken och under, och över dina efterkommande till evig tid.

46 and they shall be upon thee, for a sign, and for a wonder,—and upon thy seed, unto times age-abiding.

47 Koska et palvellut Herraa, sinun Jumalaasi, ilolla ja sydämen halulla, kun sinulla oli yltäkyllin kaikkea,

47 Eftersom du icke tjänade HERREN, din Gud, med glädje och hjärtans lust, medan du hade överflöd på allt,

47 Because thou servedst not Yahweh thy God, with rejoicing, and with gladness of heart, for abundance of all things,

48 on sinun palveltava vihollisiasi, jotka Herra sinun kimppuusi lähettää, nälässä ja janossa ja alastomuudessa ja kaiken puutteessa. Ja hän panee sinun kaulallesi rautaisen ikeen, kunnes hän sinut tuhoaa.

48 skall du få tjäna fiender som HERREN skall sända mot dig, under hunger och törst och nakenhet och brist på allt; och han skall lägga ett järnok på din hals, till dess han har förgjort dig.

48 therefore shalt thou serve thine enemies, whom Yahweh will send against thee, with hunger, and with thirst, and with nakedness, and with want of all things,—and he, will put a yoke of iron upon thy neck, until he hath destroyed thee.

49 Herra nostaa sinua vastaan kaukaisen kansan, joka tulee maan äärestä lentäen niinkuin kotka, kansan, jonka kieltä sinä et ymmärrä;

49 HERREN skall skicka över dig ett folk fjärran ifrån, ifrån jordens ända. likt örnen i sin flykt,

49 Yahweh will bring against thee a nation from afar, from the end of the earth, as darteth a bird of prey,—a nation whose tongue thou canst not understand;

50 tuimakatseisen kansan, joka ei armahda vanhaa eikä sääli nuorta.

50 ett folk vars språk du icke förstår, ett folk med grym uppsyn, utan försyn för de gamla och utan misskund med de unga.

50 a nation of fierce countenance,—who wilt not respect an elder, nor to the young, show favour;

51 Se syö sinun karjasi hedelmän ja maasi hedelmän, kunnes sinä

51 Det skall äta upp frukten av din boskap och frukten av din mark, till dess du

51 then shall he eat the young of thy cattle and the fruit of thy ground, until

tuhoudut; se ei jätä sinulle mitään, ei jyviä ei viiniä eikä öljyä, ei raavaittesi vasikoita eikä lampaittesi karitsoita, kunnes on tehnyt sinusta lopun.
52 Ja se ahdistaa sinua kaikissa porteissasi, kunnes korkeat ja lujat muurisi, joihin sinä luotit, kukistuvat kaikkialla maassasi. Se ahdistaa sinua kaikissa porteissasi kaikkialla sinun maassasi, jonka Herra, sinun Jumalasi, on sinulle antanut.
53 Siinä hädässä ja ahdistuksessa, johon sinun vihollisesi saattaa sinut, sinä syöt oman kohtusi hedelmän, syöt poikiesi ja tyttäriesi lihaa, jotka Herra, sinun Jumalasi, on sinulle antanut.
54 Hempeästi ja hekumallisesti elänyt mies sinun keskuudessasi katselee silloin karsaasti veljeänsä ja vaimoaan, joka hänen sylissänsä on, ja jäljellä olevia lapsiaan, jotka hän on jättänyt henkiin;
55 kenellekään heistä hän ei anna lastensa lihaa, jota hän itse syö, kun hänellä ei ole mitään muuta jäljellä, siinä hädässä ja ahdistuksessa, johon vihollisesi saattaa sinut kaikissa sinun porteissasi.

56 Hempeästi ja hekumallisesti elänyt nainen sinun keskuudessasi, joka hekumassaan ja hempeydessään ei edes

förgöres, ty det skall icke lämna kvar åt dig vare sig säd eller vin eller olja, icke dina fäkreaturs avföda eller dina fårs avel, till dess det har gjort slut på dig.
52 Och det skall tränga dig i alla dina portar, till dess dina höga och fasta murar, som du förtröstade på, falla i hela ditt land. Ja, det skall tränga dig i alla dina portar över hela ditt land, det land som HERREN, din Gud, har givit dig.

53 Och då skall du nödgas äta din egen livsfrukt, köttet av dina söner och döttrar, dem som HERREN, din Gud, har givit dig. I sådan nöd och sådant trångmål skall din fiende försätta dig.

54 En man hos dig, som levde i veklighet och stor yppighet, skall då så missunnsamt se på sin broder och på hustrun i sin famn och på de barn han ännu har kvar,

55 att han icke skall vilja åt någon av dem dela med sig av sina barns kött, ty han äter det själv, eftersom han icke har något annat kvar. I sådan nöd och sådant trångmål skall din fiende försätta dig i alla dina portar.
56 En kvinna hos dig, som levde i veklighet och yppighet, i sådan yppighet och veklighet, att hon icke ens försökte sätta sin fot på

thou art destroyed, who will not leave for thee corn, new wine or oil, the young of thy kine, or the ewes of thy flock,—until he hath caused thee to perish.
52 And he shall lay siege to thee in all thy gates, until thy high and fortified walls come down, wherein thou wast trusting, in all thy land,—yea he will lay siege to thee in all thy gates, in all thy land, which, Yahweh thy God, hath given, unto thee.
53 And thou wilt eat the fruit of thy body, the flesh of thy sons and of thy daughters, whom Yahweh thy God, hath given unto thee—in the siege and in the straitness wherewith thine enemy will straiten thee.
54 The man that is tender among you, and exceedingly delicate, his eye will be jealous of his brother, and of the wife of his bosom, and of the remnant of his sons, whom be might leave behind;
55 so that he will not give to any one of them, of the flesh of his sons which he will eat, because he hath nothing at all left him,—in the siege and in the straitness wherewith thine enemy, will straiten thee, within all thy gates.
56 The tender and delicate woman among you, who hath never adventured the sole of her foot, to set it upon the ground, through

yrittänyt laskea jalkaansa maahan, katselee silloin karsaasti miestä, joka hänen sylissänsä on, ja poikaansa ja tytärtänsä

57 eikä suo heille jälkeläisiä, jotka tulevat hänen kohdustansa, eikä lapsia, joita hän synnyttää, sillä kaiken muun puutteessa syö hän ne salaa itse siinä hädässä ja ahdistuksessa, johon vihollisesi saattaa sinut sinun porteissasi.
58 Jos et tarkoin noudata kaikkia tämän lain sanoja, jotka ovat kirjoitetut tähän kirjaan, niin että pelkäät tätä kunniallista ja peljättävää nimeä, Herraa, sinun Jumalaasi,
59 niin Herra panee sinun ja sinun jälkeläistesi kärsittäväksi erinomaisia vaivoja, suuria ja pitkällisiä vaivoja, pahoja ja pitkällisiä sairauksia.
60 Hän kääntää sinua vastaan kaikki Egyptin taudit, joita sinä pelkäät, ja ne tarttuvat sinuun.

61 Ja kaikkinaisia muita sairauksia ja vaivoja, joista ei ole kirjoitettu tässä lakikirjassa, Herra nostattaa sinua vastaan, kunnes sinä tuhoudut.
62 Ja teistä, jotka ennen olitte monilukuiset kuin taivaan tähdet, jää jäljelle ainoastaan vähäinen joukko, koska et kuullut Herran, sinun Jumalasi, ääntä.

jorden, hon skall då så missunnsamt se på mannen i sin famn och på sin son och sin dotter,

57 att hon missunnar dem efterbörden som kommer fram ur hennes liv, och barnen som hon föder; ty då hon nu lider brist på allt annat, skall hon själv i hemlighet äta detta. I sådan nöd och sådant trångmål skall din fiende försätta dig i dina portar.
58 Om du icke håller alla denna lags ord, som äro skrivna i denna bok, och gör efter dem, så att du fruktar detta härliga och fruktansvärda namn »HERREN, din Gud»,
59 så skall HERREN sända underliga plågor över dig och dina efterkommande, stora och långvariga plågor, svåra och långvariga krankheter.
60 Han skall låta komma över dig alla Egyptens sjukdomar, som du fruktar för, och de skola ansätta dig.
61 Och allahanda andra krankheter och plågor, om vilka icke är skrivet i denna lagbok, skall HERREN ock låta gå över dig, till dess du förgöres.
62 Och allenast en ringa hop skall bliva kvar av eder, i stället för att I förut haven varit talrika såsom stjärnorna på himmelen; så skall det gå dig, därför att du icke hörde

delicateness and through tenderness, her eye shall be jealous of the husband of her bosom, and of her own son, and of her own daughter;
57 both as to her afterbirth that cometh forth from between her feet, and as to her children which she shall bear, for she will eat them for want of all things, secretly,—in the siege and in the straitness wherewith thine enemy, will straiten thee, within thine own gates.
58 If thou wilt not take heed to do all the words of this law, which are written in this scroll,—to revere this glorious and reverend name, Yahweh thy God,

59 then will Yahweh make thy plagues wonderful, and the plagues of thy seed,—plagues great and lasting, and diseases grievous and lasting;
60 and he will bring back on thee all the sickness of Egypt, because of which thou wast afraid,—and they shall cleave unto thee;
61 even every disease and, every plague, which are not written in this scroll of the law, will Yahweh bring up against thee, until thou art destroyed.
62 And ye shall be left men few in number, whereas ye had become as the stars of the heavens, for multitude,—because thou hast not hearkened unto the voice of

HERRENS. din Guds, röst.

63 Ja niinkuin Herra ennen iloitsi teistä, siitä, että teki teille hyvää ja antoi teidän lisääntyä, niin Herra silloin iloitsee teistä, siitä, että hävittää ja tuhoaa teidät. Ja teidät temmataan irti siitä maasta, jota sinä menet ottamaan omaksesi.

63 Och det skall ske, att likasom HERREN förut fröjdade sig över eder när han fick göra eder gott och föröka eder, så skall HERREN nu fröjda sig över eder, när han utrotar och förgör eder. Och I skolen ryckas bort ur det land dit du nu kommer, för att taga det i besittning.

Yahweh thy God.

63 And it shall come to pass that, as Yahweh rejoiced over you, to do you good, and to multiply you, so, will Yahweh rejoice over you, to cause you to perish, and, to destroy you,—and ye shall be torn away, from off the soil, whither thou art going in to possess it;

64 Ja Herra hajottaa sinut kaikkien kansojen sekaan maan äärestä toiseen, ja sinä palvelet siellä muita jumalia, joita sinä et tunne ja joita sinun isäsi eivät tunteneet, puuta ja kiveä.

64 Och HERREN skall förströ dig bland alla folk, ifrån jordens ena ända till den andra, och där skall du tjäna andra gudar, som varken du eller dina fäder hava känt, gudar av trä och sten.

64 and Yahweh will scatter thee among all the peoples, from one end of the earth even unto the other end of the earth,—and thou wilt serve there, other gods, whom thou hast not known—thou, nor thy fathers,—of wood and of stone.

65 Ja niiden kansojen seassa sinä et saa rauhaa, eikä jalkasi löydä lepopaikkaa. Herra antaa sinulle siellä vapisevan sydämen, rauenneet silmät ja nääntyvän sielun.

65 Och bland de folken skall du icke få någon ro eller någon vila för din fot; HERREN skall där giva dig ett bävande hjärta och förtvinande ögon och en försmäktande själ.

65 And, among those nations, shalt thou find no ease, neither shall there be a place of rest for the sole of thy foot,—but, Yahweh will give unto thee, there, a trembling heart, and a failing of eyes, and faintness of soul.

66 Ja sinun elämäsi näyttää sinusta olevan hiuskarvan varassa, yöt ja päivät sinä olet pelon vallassa etkä ole varma hengestäsi.

66 Och ditt liv skall synas dig likasom hänga på ett hår; du skall känna fruktan både natt och dag och icke vara säker för ditt liv.

66 And thy life will be hung up for thee in front,—and thou wilt be in dread by night and by day, and wilt not trust in thy life.

67 Aamulla sinä sanot: 'Jospa olisi ilta!' ja illalla sanot: 'Jospa olisi aamu!' - sellaista pelkoa sinä tunnet sydämessäsi, ja sellaisia näkyjä sinä näet silmissäsi.

67 Om morgonen skall du säga: »Ack att det vore afton!», och om aftonen skall du säga: »Ack att det vore morgon!» Sådan fruktan skall du känna i ditt hjärta, och sådana ting skall du se för dina ögon.

67 In the morning, thou wilt say—Oh that it were evening! and, in the evening, thou wilt say—Oh that it were morning! because of the dread of thy heart, which thou wilt dread, and because of the sight of thine eyes, which thou wilt see.

68 Ja Herra vie sinut laivoilla takaisin Egyptiin

68 Och HERREN skall föra dig tillbaka till Egypten på

68 And Yahweh, will take thee back again, to Egypt, in

samaa tietä, josta minä sanoin sinulle: 'Et ole sitä enää näkevä.' Ja siellä teitä kaupitaan vihollisillenne orjiksi ja orjattariksi, mutta ostajaa ei ole.

skepp, på den väg om vilken jag sade dig: »Du skall icke se den mer.» Och där skolen I nödgas bjuda ut eder till salu åt edra fiender, till trälar och trälinnor; men ingen skall finnas, som vill köpa.

ships, by the way whereof I said unto thee, Thou shalt not again any more see it. And ye will offer yourselves there for sale unto thine enemies, as servants, and as handmaids, with no one to buy.

29 luku

1 Nämä ovat sen liiton sanat, jonka Herra käski Mooseksen tehdä israelilaisten kanssa Mooabin maassa, sen liiton lisäksi, jonka hän oli tehnyt heidän kanssaan Hoorebilla.

1 Dessa äro förbundets ord, det förbunds som HERREN bjöd Mose att sluta med Israels barn i Moabs land, ett annat förbund än det som han hade slutit med dem på Horeb.

1 These, are the words of the covenant, which Yahweh commanded Moses to solemnise with the sons of Israel, in the land of Moab,—besides the covenant, which he solemnised with them in Horeb.

2 Ja Mooses kutsui kokoon kaiken Israelin ja sanoi heille: Te olette nähneet kaiken, minkä Herra teki teidän silmienne edessä Egyptin maassa faraolle ja kaikille hänen palvelijoilleen ja koko hänen maalleen,

2 Och Mose sammankallade hela Israel och sade till dem: I haven sett allt vad HERREN har gjort inför edra ögon i Egyptens land, med Farao och alla hans tjänare och hela hans land,

2 And Moses called unto all Israel, and said unto them,—Ye yourselves, saw all that Yahweh did before your eyes in the land of Egypt, unto Pharaoh and unto all his servants, and unto all his land:

3 ne suuret koettelemukset, jotka sinun silmäsi näkivät, ne suuret tunnusteot ja ihmeet.

3 de stora hemsökelser som du med egna ögon såg, de stora tecknen och undren.

3 the great provings which thine own eyes saw,—those great signs and wonders:

4 Mutta tähän päivään asti Herra ei vielä ole antanut teille sydäntä ymmärtääksenne ja silmiä nähdäksenne ja korvia kuullaksenne.

4 Men HERREN har ännu intill denna dag icke givit eder hjärtan att förstå med, ögon att se med och öron att höra med.

4 yet hath Yahweh, not given, onto you a heart to know, or eyes to see, or ears to hear,—until this day.

5 Ja minä kuljetin teitä erämaassa neljäkymmentä vuotta: teidän vaatteenne eivät kuluneet yltänne, eivätkä kenkäsi kuluneet jalassasi.

5 Och jag lät eder vandra i öknen i fyrtio år; edra kläder blevo icke utslitna på eder, och din sko blev icke utsliten på din fot.

5 I led you, therefore, forty years in the desert,—your mantles, fell not with age, from off you, even, thy sandal, fell not with age from off thy foot:

6 Leipää ette saaneet syödäksenne ettekä viiniä ja väkijuomaa juodaksenne,

6 Bröd fingen I icke att äta, icke vin eller starka drycker att dricka, på det att I

6 Bread, ye did not eat, and, wine and strong drink, ye did not drink,—that ye

jotta tietäisitte, että minä olen Herra, teidän Jumalanne.
7 Ja kun te tulitte tähän paikkaan, niin lähtivät Siihon, Hesbonin kuningas, ja Oog, Baasanin kuningas, sotimaan meitä vastaan, mutta me voitimme heidät.
8 Ja me valloitimme heidän maansa ja annoimme sen perintöosaksi ruubenilaisille ja gaadilaisille ja toiselle puolelle Manassen sukukuntaa.
9 Noudattakaa siis tämän liiton sanoja ja täyttäkää ne menestyäksenne kaikessa, mitä teette.
10 Te seisotte tänä päivänä kaikki Herran, teidän Jumalanne, edessä: teidän päämiehenne, sukukuntanne, vanhimpanne ja päällysmiehenne, kaikki Israelin miehet,
11 teidän lapsenne ja vaimonne sekä muukalainen, joka on leirissäsi, jopa puunhakkaajasi ja vedenkantajasikin,
12 käydäksenne Herran, teidän Jumalanne, liittoon, siihen valaliittoon, jonka Herra, sinun Jumalasi, tänä päivänä tekee sinun kanssasi,
13 että hän tänä päivänä korottaisi sinut kansaksensa ja tulisi sinun Jumalaksesi, niinkuin hän on sinulle puhunut ja niinkuin hän on vannonut sinun isillesi, Aabrahamille, Iisakille ja Jaakobille.

skullen veta att jag är HERREN, eder Gud.

7 Och när I kommen till dessa trakter, drogo Sihon, konungen i Hesbon, och Og, konungen i Basan, ut till strid mot oss, men vi slogo dem.
8 Och vi intogo deras land och gåvo det till arvedel åt rubeniterna, gaditerna och ena hälften av Manasse stam.

9 Så hållen nu detta förbunds ord och gören efter dem, för att I mån hava framgång i allt vad I gören.
10 I stån i dag allasammans inför HERREN, eder Gud: edra huvudmän, edra stammar, edra äldste och edra tillsyningsmän, var man i Israel,

11 så ock edra barn och hustrur, och främlingen som är hos dig i ditt läger, din vedhuggare såväl som din vattenbärare,

12 för att du må inträda i HERRENS, din Guds, förbund, det edsförbund som HERREN, din Gud, i dag vill sluta med dig.

13 Ty han vill i dag upphöja dig, så att du skall vara hans folk och han din Gud, såsom han har sagt dig, och såsom han med ed har lovat dina fäder, Abraham, Isak och Jakob.

might know that, I, Yahweh, was your God.

7 And, when ye entered into this place, then came forth Sihon king of Heshbon and Og king of Bashan, to meet us in battle, and we smote them;
8 and we took their land, and gave it for an inheritance unto the Reubenites, and unto the Gadites,—and unto the half tribe of Manasseh.
9 Ye must, therefore, keep the words of this covenant, and do them,—that ye may prosper in all that ye do.
10 Ye are stationed, today, all of you, before Yahweh your God,—your heads, your tribes, and your elders, and your officers, every man of Israel;

11 your little ones, your wives, and thy sojourner that is in the midst of thy camps,—from him that heweth thy wood, unto him that draweth thy water:
12 that thou mayest pass through into the covenant of Yahweh thy God, and into his oath,—which Yahweh thy God is solemnising with thee, today:
13 that he may confirm thee today as his own people, while, he, becometh thine own God, as he spake unto thee,—and as he sware unto thy fathers, unto Abraham, unto Isaac, and unto Jacob.

14 Enkä minä tee tätä liittoa, tätä valaliittoa, ainoastaan teidän kanssanne,
15 vaan niinhyvin niiden kanssa, jotka tänä päivänä ovat tässä meidän kanssamme seisomassa Herran, meidän Jumalamme, edessä, kuin niidenkin kanssa, jotka eivät ole tänä päivänä tässä meidän kanssamme.
16 Sillä te tiedätte, kuinka me asuimme Egyptin maassa ja kuinka me kuljimme niiden kansojen keskitse, joiden kautta te olette kulkeneet.
17 Ja te näitte heidän iljetyksensä, ne puu-, kivi-, hopea- ja kultajumalat, jotka heillä on.

18 Älköön siis teidän joukossanne olko ainoatakaan miestä tai naista, sukua tai sukukuntaa, jonka sydän tänä päivänä kääntyisi pois Herrasta, meidän Jumalastamme, mennäkseen palvelemaan noiden kansojen jumalia; älköön teidän keskuudessanne olko juurta, josta kasvaa koiruohoa ja marunaa,
19 niin että, se joka kuulee tämän valan sanat, siunaisi itseänsä sydämessään sanoen: 'Minun käy hyvin, vaikka vaellankin sydämeni paatumuksessa.' Siten hän hukuttaisi kaikki, sekä kostean että kuivan maan.

14 Och det är icke med eder allenast som jag i dag sluter detta förbund, detta edsförbund,
15 utan jag gör det både med dem som i dag stå här med oss inför HERREN, vår Gud, och med dem som icke äro här med oss i dag.

16 I veten ju själva huru vi bodde i Egyptens land, och huru vi drogo mitt igenom de folks land, som I nu haven lämnat

17 Och I sågen deras styggelser och eländiga avgudar, de gudar av trä och sten, silver och guld, som funnos hos dem.

18 Så må då bland eder icke finnas någon man eller kvinna, någon släkt eller stam vars hjärta i dag vänder sig bort ifrån HERREN, vår Gud, för att gå åstad och tjäna dessa folks gudar; bland eder må icke finnas någon rot varifrån gift och malört växer upp,

19 så att någon som hör detta edsförbunds ord välsignar sig i sitt hjärta och tänker att det skall gå honom väl, där han vandrar i sitt hjärtas hårdhet. Ty då skall hela landet, både vått och torrt, förgås.

14 And, not with you alone, am I solemnising this covenant and this oath;

15 but with him who is here, with us, standing today before Yahweh our God,—and with him who is not here, with us today.

16 (For, ye, know, how we dwelt in the land of Egypt,—and how we passed through the midst of the nations which ye did pass through;

17 and ye saw their disgusting images, and their manufactured gods,—the wood and the stone, the silver and the gold that are with them.)

18 Lest there be among you—a man or a woman, or a family or a tribe, whose heart is turning today, from Yahweh our God, to go and serve the gods of those nations,—lest there be among you, a root fruitful of poison and wormwood;

19 and so it come to pass, while he is hearing the words of this oath, that he will bless himself in his heart—saying, Prosperity, shall I have, although, in the stubbornness of my heart, I go on,—so that the

drunkenness addeth to the thirst:

20 Herra ei tahdo antaa hänelle anteeksi, vaan silloin suitsuaa Herran viha ja kiivaus sitä miestä vastaan, ja kaikki se kirous, joka on kirjoitettu tähän kirjaan, laskeutuu hänen päällensä, ja Herra pyyhkii pois hänen nimensä taivaan alta.

20 HERREN skall icke vilja förlåta honom; nej, Herrens vrede och nitälskan skall då vara såsom en rykande eld mot de männen, och all den förbannelse som är uppskriven i denna bok skall komma att vila på honom, och Herren skall så utplåna hans namn, att det icke mer skall finnas under himmelen.

20 Yahweh will not be willing to forgive him, but, then, will the anger of Yahweh and his jealousy smoke against that man, and all the oath that is written in this scroll, shall settle down upon him,—and Yahweh wipe out his name from under the heavens;

21 Ja Herra erottaa hänet kaikista Israelin sukukunnista, tuottaakseen hänelle onnettomuuden, kaikki ne kiroukset, jotka sisältyvät tähän lainkirjaan kirjoitettuun liittoon.

21 Och HERREN skall avskilja honom från alla Israels stammar till att drabbas av olycka, efter alla de förbannelser som äro fästa vid det förbund som är uppskrivet i denna lagbok.

21 and Yahweh single him out for calamity, out of all the tribes of Israel,—according to all the oaths of the covenant that is written in this scroll of the law.

22 Ja tuleva sukupolvi, teidän lapsenne, jotka nousevat teidän jälkeenne, ja vieras, joka tulee kaukaisesta maasta, kysyvät, kun näkevät sen maan vaivat ja ne sairaudet, joilla Herra sitä rasittaa,

22 Och ett kommande släkte, edra barn som uppstå efter eder, och främlingen, som kommer ifrån fjärran land, de skola säga, när de se de plågor och sjukdomar som HERREN har skickat över detta land,

22 So that the generation coming after—your sons who shall rise up after you, and the foreigner who shall come in from a far-off land, will say—when they see the plagues of that land, and the sicknesses thereof wherewith Yahweh hath made it sick:

23 tulikiven ja suolan, kun koko maa on poltettu, niin ettei siihen kylvetä eikä se kasva eikä siitä ruohonkortta nouse - niinkuin oli silloin, kun Sodoma ja Gomorra, Adma ja Seboim hävitettiin, kun Herra vihassaan ja kiivastuksessaan ne hävitti -

23 när de se huru all jord där är förbränd och förvandlad till svavel och salt, så att den icke kan besås eller framalstra växter, och så att inga örter där kunna komma upp -- såsom det blev, när Sodom och Gomorra, Adma och Seboim omstörtades, då HERREN i sin vrede och harm omstörtade dem --

23 brimstone and salt, burning up all the land thereof, it shall not be sown, neither shall it shoot forth, neither shall there come up thereon any herbage,—like the overthrow of Sodom and Gomorrah, Admah and Zeboiim, which Yahweh overthrow in his anger and in his wrath:

24 silloin kaikki kansat kysyvät: 'Minkätähden Herra on näin tehnyt tälle maalle? Mistä tämä hänen suuri

24 ja, alla folk skola då säga: »Varför har Herren gjort så mot detta land? Varför brinner hans vrede så

24 yea all the nations will say, For what cause, hath Yahweh done, thus, unto this land? what meaneth this

vihansa hehku?'
25 Silloin vastataan: 'Siitä, että he hylkäsivät Herran, isiensä Jumalan, liiton, jonka hän teki heidän kanssansa viedessään heidät pois Egyptin maasta,

26 ja menivät palvelemaan muita jumalia ja kumarsivat niitä, jumalia, joita he eivät tunteneet ja joita hän ei ollut heidän osalleen jakanut -
27 siitä syttyi Herran viha tätä maata kohtaan, niin että hän antoi kohdata sitä kaiken sen kirouksen, joka on kirjoitettu tähän kirjaan.

28 Ja Herra tempasi heidät irti heidän maastaan vihassa ja kiivastuksessa ja suuressa suuttumuksessa ja heitti heidät toiseen maahan, niinkuin nyt on tapahtunut.'
29 Se, mikä on salassa, se on Herran, meidän Jumalamme; mutta mikä on ilmoitettu, se on meitä ja meidän lapsiamme varten ikuisesti, että me pitäisimme kaikki tämän lain sanat.

30 luku

1 Jos sinä silloin, kun tämä kaikki sinua kohtaa, siunaus tai kirous, jotka minä olen asettanut sinun valittavaksesi, painat sen sydämeesi kaikkien kansojen keskellä, joiden luo Herra, sinun Jumalasi,

starkt?»
25 Och man skall svara:
»Därför att de övergåvo HERRENS, sina fäders Guds, förbund, det som han slöt med dem, när han förde dem ut ur Egyptens land,

26 och därför att de gingo åstad och tjänade andra gudar och tillbådo dem, gudar som de icke kände, och som han icke hade givit dem till deras del,
27 därför upptändes HERRENS vrede mot detta land, så att han lät komma över det all den förbannelse som är uppskriven i denna bok.

28 Ja, därför ryckte HERREN dem upp ur deras land, med vrede och harm och stor förtörnelse, och kastade dem bort till ett annat land, såsom nu har skett.»

29 Vad som ännu är fördolt hör HERREN, vår Gud, till; men vad som är uppenbarat, det gäller för oss och våra barn till evig tid, för att vi skola göra efter alla denna lags ord.

1 Om du nu, när allt detta kommer över dig -- välsignelsen och förbannelsen som jag har förelagt dig -- om du lägger detta på hjärtat bland alla de folk till vilka HERREN, din Gud, då har drivit dig bort,

great heat of anger?
25 Then will men say, Because they forsook the covenant of Yahweh, the God of their fathers,—which he solemnised with them, when he brought them forth, out of the land of Egypt;
26 and went and served other gods, and bowed down to them,—gods which they had not known, and in which he had given them no share:

27 therefore did the anger of Yahweh kindle upon that land,—to bring in upon it all the curse that is written in this scroll;

28 and therefore hath Yahweh, rooted them out, from off their own soil, in anger and in wrath, and in great indignation,—and cast them into another land, as at this day.
29 The secret things, [belong unto Yahweh our God] and, the things that are revealed, belong to us and to our children, unto times age-abiding, that we may do all the words of this law.

1 And it shall come to pass, when all these things shall come in upon thee—the blessing and the curse, which I have set before thee,—and thou shalt bring them back unto thy heart, among all the nations

on sinut karkoittanut,

2 ja palajat Herran, sinun Jumalasi, tykö ja kuulet hänen ääntänsä kaikesta sydämestäsi ja kaikesta sielustasi, sinä itse ja sinun lapsesi, kaikessa, niinkuin minä tänä päivänä sinua käsken,

3 niin Herra, sinun Jumalasi, kääntää sinun kohtalosi ja armahtaa sinua; Herra, sinun Jumalasi, kokoaa sinut jälleen kaikista kansoista, joiden sekaan hän on sinut hajottanut.

4 Vaikka sinun karkoitettusi olisivat taivaan äärissä, niin Herra, sinun Jumalasi, kokoaa ja noutaa sinut sieltäkin.

5 Ja Herra, sinun Jumalasi, tuo sinut siihen maahan, jonka sinun isäsi ovat omistaneet, ja niin sinä otat sen omaksesi; ja hän tekee sinulle hyvää ja antaa sinun lisääntyä enemmän kuin isiesi.

6 Ja Herra, sinun Jumalasi, ympärileikkaa sinun sydämesi ja sinun jälkeläistesi sydämet, niin että rakastat Herraa, sinun Jumalaasi, kaikesta sydämestäsi ja kaikesta sielustasi, että eläisit.

7 Ja Herra, sinun Jumalasi, antaa kaikkien näiden kirousten kohdata sinun vihollisiasi ja vihamiehiäsi, jotka sinua vainosivat.

2 och du så vänder åter till HERREN, din Gud, och hör hans röst, du med dina barn, av allt ditt hjärta och av all din själ, i alla stycken såsom jag i dag bjuder dig,

3 då skall HERREN, din Gud, åter upprätta dig och förbarma sig över dig; HERREN, din Gud, skall då åter församla dig från alla folk bland vilka han har förströtт dig.

4 Om ock dina fördrivna vore vid himmelens ända, skulle HERREN, din Gud, församla dig därifrån och hämta dig därifrån.

5 Och HERREN, din Gud, skall låta dig komma in i det land som dina fäder hava haft till besittning; och du skall taga det i besittning, och han skall göra dig gott och skall föröka dig mer än han har gjort med dina fäder.

6 Och HERREN, din Gud. skall omskära ditt hjärta och dina efterkommandes hjärtan, så att du skall älska HERREN, din Gud, av allt ditt hjärta och av all din själ, för att du må leva.

7 Och HERREN, din Gud, skall lägga alla dessa förbannelser på dina fiender och på dem som hata och förfölja dig.

whither Yahweh thy God hath driven thee;

2 and thou shalt return unto Yahweh thy God, and shalt hearken unto his voice, according to all that I am commanding thee today,—thou and thy sons, with all thy heart, and with all thy soul,

3 then will Yahweh thy God bring back thy captivity and have compassion upon thee,—and return and gather thee, from among all the peoples whither Yahweh thy God hath scattered thee.

4 Though thou be driven out unto the utmost part of the heavens, from thence, will Yahweh thy God gather thee, and, from thence, will he fetch thee;

5 and Yahweh thy God will bring thee into the land which thy fathers possessed, and thou shalt possess it,—and he will do thee good and multiply thee, beyond thy fathers.

6 And Yahweh thy God will circumcise thy heart, and the heart of thy seed,—to love Yahweh thy God, with all thy heart and with all thy soul, that thou mayest live.

7 And Yahweh thy God will put all these oaths upon thine enemies and upon them who hated thee, who persecuted thee.

8 Ja sinä kuulet jälleen Herran ääntä ja pidät kaikki hänen käskynsä, jotka minä tänä päivänä sinulle annan.

9 Herra, sinun Jumalasi, antaa sinulle ylen runsaasti hyvää kaikissa sinun kättesi töissä, hän tekee sinun kohtusi hedelmän, karjasi hedelmän ja maasi hedelmän ylen runsaaksi. Sillä niinkuin Herra iloitsi sinun isistäsi, hän jälleen iloitsee sinusta, siitä, että tekee sinulle hyvää,
10 kun sinä kuulet Herran, sinun Jumalasi, ääntä ja noudatat hänen käskyjänsä ja säädöksiänsä, jotka ovat kirjoitetut tähän lain kirjaan, ja kun sinä palajat Herran, sinun Jumalasi, tykö kaikesta sydämestäsi ja kaikesta sielustasi.
11 Sillä tämä käsky, jonka minä tänä päivänä sinulle annan, ei ole sinulle vaikea täyttää eikä liian kaukana.

12 Se ei ole taivaassa, eikä sinun tarvitse sanoa: 'Kuka nousisi meidän puolestamme taivaaseen noutamaan sen meille ja julistaisi sen meille, että me sen täyttäisimme?'
13 Se ei ole meren takana, eikä sinun tarvitse sanoa: 'Kuka menisi meidän puolestamme meren taakse noutamaan sen meille ja julistaisi sen meille, että me sen täyttäisimme?'

14 Vaan sana on sinua

8 Och du skall åter höra HERRENS röst och göra efter alla hans bud, som jag i dag giver dig.

9 Och HERREN, din Gud, skall giva dig överflöd och lycka i alla dina händers verk, i ditt livs frukt och i din boskaps frukt och i din marks frukt. Ty såsom HERREN fröjdade sig över dina fäder, skall han då åter fröjda sig över dig och göra dig gott,

10 när du hör HERRENS, din Guds, röst, så att du håller hans bud och stadgar, det som är skrivet i denna lagbok, och när du vänder åter till HERREN, din Gud, av allt ditt hjärta och av all din själ.

11 Ty det bud som jag i dag giver dig är dig icke för svårt och är icke långt borta.

12 Det är icke i himmelen, så att du skulle behöva säga: »Vem vill för oss fara upp till himmelen och hämta det åt oss och låta oss höra det, så att vi kunna göra därefter?»
13 Det är icke heller på andra sidan havet, så att du skulle behöva säga: »Vem vill för oss fara över till andra sidan havet och hämta det åt oss och låta oss höra det, så att vi kunna göra därefter?»
14 Nej, ordet är dig mycket

8 But, thou, wilt return, and hearken unto the voice of Yahweh,—and wilt do all his commandments, which I am commanding thee, today.
9 And Yahweh thy God will make thee pre-eminent, in every work of thy hand—in the fruit of thy body, and in the fruit of thy cattle, and in the fruit of thy ground, for good,—for Yahweh will again rejoice over thee for good, as he rejoiced over thy fathers:

10 if thou hearken unto the voice of Yahweh thy God, to keep his commandments, and his statutes, which are written in this scroll of the law,—if thou return unto Yahweh thy God, with all thy heart and with all thy soul.

11 For, as touching this commandment, which I am commanding thee today, it is not, too wonderful, for thee, neither is it, far off.
12 It is, not in the heavens,--that thou shouldest say—Who shall ascend for us into the heavens, that he may fetch it for us, that we may hear it, and do it?

13 Neither is it, over the sea,—that thou shouldest say, Who will pass over for us, to the other side of the sea, that he may fetch it for us, that we may hear it, and do it?

14 But, near unto thee, is

aivan lähellä, sinun suussasi ja sydämessäsi, niin että voit sen täyttää.
15 Katso, minä panen tänä päivänä sinun eteesi elämän ja hyvän, kuoleman ja pahan,
16 kun minä tänä päivänä käsken sinua rakastamaan Herraa, sinun Jumalaasi, ja vaeltamaan hänen teitänsä ja noudattamaan hänen käskyjänsä, säädöksiänsä ja oikeuksiansa, että eläisit ja lisääntyisit ja että Herra, sinun Jumalasi, siunaisi sinua siinä maassa, jota menet ottamaan omaksesi.

17 Mutta jos sinun sydämesi kääntyy pois etkä tottele, vaan annat vietellä itsesi kumartamaan muita jumalia ja palvelemaan niitä,
18 niin minä julistan teille tänä päivänä, että te totisesti hukutte; te ette kauan elä siinä maassa, johon sinä menet Jordanin yli, ottamaan sen omaksesi.

19 Minä otan tänä päivänä taivaan ja maan todistajiksi teitä vastaan, että minä olen pannut sinun eteesi elämän ja kuoleman, siunauksen ja kirouksen. Niin valitse siis elämä, että sinä ja sinun jälkeläisesi eläisitte.
20 Rakasta Herraa, sinun Jumalaasi, kuule hänen ääntänsä ja riipu hänessä kiinni, sillä siinä on sinun

nära, i din mun och i ditt hjärta, så att du kan göra därefter.
15 Se, jag förelägger dig i dag livet och vad gott är, döden och vad ont är,

16 då jag nu i dag bjuder dig att älska HERREN, din Gud, att vandra på hans vägar och hålla hans bud och stadgar och rätter, för att du må leva och föröka dig, och för att HERREN, din Gud, må välsigna dig i det land dit du nu kommer, för att taga det i besittning.

17 Men om ditt hjärta vänder sig bort och du icke vill höra, om du låter förföra dig, så att du tillbeder andra gudar och tjänar dem,

18 så förkunnar jag eder i dag att I förvisso skolen förgås. I skolen då icke länge leva i det land dit du nu drager över Jordan, för att komma och taga det i besittning.
19 Jag tager i dag himmel och jord till vittnen mot eder, att jag har förelagt dig liv och död, välsignelse och förbannelse, Så må du då välja livet, för att du och dina efterkommande mån leva,

20 i det att du älskar HERREN, din Gud, och hör hans röst och håller dig till honom; ty detta betyder för

the word, exceedingly,—in thy mouth and in thy heart, that thou mayest do it.
15 See! I have set before thee, today, life and prosperity,—and death and calamity;
16 for thou must keep the commandments of Yahweh thy God, which I am commanding thee, today, to love Yahweh thy God, to walk in his ways, and to keep his commandments and his statutes, and his regulations,—so shalt thou live and multiply, and Yahweh thy God will bless thee, in the land which thou art entering to possess.
17 But, if thy heart shall turn away, and thou wilt, not hearken,—but shalt be drawn away, and shalt bow thyself down to other gods, and serve them,
18 I declare unto you, today, that ye shall perish,—ye shall not prolong your days, upon the soil which thou art passing over the Jordan to enter and possess.
19 I call to witness against you today, the heavens and the earth, that life and death, have I set before thee, the blessing and the curse,—therefore shouldest thou choose life, that thou mayest live, thou and thy seed;
20 to love Yahweh thy God, to hearken unto his voice, and to cleave unto him,—for, he, is thy life, and thy length

elämäsi ja pitkä ikäsi, ja niin sinä saat asua siinä maassa, jonka Herra sinun isillesi, Aabrahamille, Iisakille ja Jaakobille, vannotulla valalla on luvannut heille antaa.

dig liv och lång levnad, så att du får bo i det land som HERREN med ed har lovat dina fäder, Abraham, Isak och Jakob, att giva dem.

of days, that thou mayest abide upon the soil which Yahweh sware to thy fathers, to Abraham, to Isaac and to Jacob, to give unto them.

31 luku

1 Ja Mooses meni ja puhui kaikelle Israelille nämä sanat;
2 hän sanoi heille: Minä olen nyt sadan kahdenkymmenen vuoden vanha; en voi enää mennä ja tulla, ja Herra on sanonut minulle: 'Sinä et mene tämän Jordanin yli.'
3 Mutta Herra, sinun Jumalasi, kulkee sinun edelläsi. Hän tuhoaa nämä kansat sinun tieltäsi, ja sinä lasket heidät valtasi alle. Joosua kulkee sinun edelläsi, niinkuin Herra on puhunut.
4 Ja Herra tekee heille, niinkuin hän teki Siihonille ja Oogille, tuhoamillensa amorilaisten kuninkaille, ja heidän maallensa.

5 Herra antaa heidät teille alttiiksi; tehkää heille aivan sen käskyn mukaan, jonka minä olen teille antanut.

6 Olkaa lujat ja rohkeat, älkää peljätkö älkääkä säikähtykö heitä, sillä Herra, sinun Jumalasi, käy itse sinun kanssasi; hän ei jätä eikä hylkää sinua.

1 Och Mose gick åstad och talade följande till hela Israel;
2 han sade till dem: »Jag är nu ett hundra tjugu år gammal; jag kan icke mer vara ledare och anförare, och HERREN har sagt till mig: 'Du skall icke komma över denna Jordan.'
3 Men HERREN, din Gud, går framför dig; han skall förgöra dessa folk för dig, och du skall fördriva dem, och Josua skall anföra dig, såsom HERREN har sagt.

4 Och HERREN skall göra med dem såsom han gjorde med Sihon och Og, amoréernas konungar. vilka han lät förgås, och såsom han gjorde med deras land.
5 HERREN skall giva dem i edert våld, och I skolen göra med dem alldeles såsom jag har bjudit eder.

6 Varen frimodiga och oförfärade, frukten icke och varen icke förskräckta för dem; ty HERREN, din Gud, går själv med dig; han skall icke lämna dig eller övergiva

1 And Moses went, and spake these words, unto all Israel;
2 and said unto them—A hundred and twenty years old, am I today, I can no more go out and come in,—Yahweh, indeed hath said unto me, Thou shall not pass over this Jordan.
3 Yahweh thy God, is passing over before thee, he, will destroy these nations from before thee, so shalt thou dispossess them,—Joshua, is passing over before thee, as Yahweh hath spoken.
4 So will Yahweh do unto them as he did unto Sihon and unto Og, kings of the Amorites, and unto the land of them whom he destroyed.

5 So will Yahweh deliver them up before you,—and ye shall do unto them—according to all the commandment which I have commanded you.
6 Be firm and bold, do not fear nor tremble, because of them,—for, Yahweh thy God, it is who is going with thee, he will not fail thee nor forsake thee.

dig.»

7 Ja Mooses kutsui Joosuan ja sanoi hänelle koko Israelin läsnä ollessa: Ole luja ja rohkea, sillä sinä viet tämän kansan siihen maahan, jonka Herra heidän isillensä vannotulla valalla on luvannut antaa heille, ja sinä jaat sen heille perinnöksi.

7 Och Mose kallade Josua till sig och sade till honom inför hela Israel: »Var frimodig och oförfärad; ty du skall med detta folk gå in i det land som HERREN med ed har lovat deras fäder att giva dem; och du skall utskifta det åt dem såsom arv.

7 And Moses called for Joshua, and said unto him, in the sight of all Israel, Be firm and bold, for, thou, shalt go with this people, into the land which Yahweh sware unto their fathers, to give unto them, and, thou, shalt cause them to inherit it.

8 Ja Herra itse käy sinun edelläsi, hän on sinun kanssasi, hän ei jätä sinua eikä hylkää sinua; älä pelkää äläkä arkaile.

8 Och HERREN är den som går framför dig, han skall vara med dig, han skall icke lämna dig eller övergiva dig; du må icke frukta och icke vara förfärad.»

8 But, Yahweh, it is who is going before thee, he, will be with thee, he will not fail thee, nor forsake thee,—thou must not fear, nor be dismayed.

9 Ja Mooses kirjoitti tämän lain ja antoi sen papeille, leeviläisille, jotka kantoivat Herran liitonarkkia, ja kaikille Israelin vanhimmille.

9 Och Mose skrev upp denna lag och gav den åt prästerna, Levi söner, som buro HERRENS förbundsark, och åt alla de äldste i Israel.

9 And Moses wrote this law, and delivered it unto the priests, the sons of Levi, who were bearing the ark of the covenant of Yahweh,—and unto all the elders of Israel.

10 Ja Mooses käski heitä sanoen: Joka seitsemäs vuosi, määrättynä aikana vapautusvuonna, lehtimajanjuhlassa,

10 Och Mose bjöd dem och sade: »Vid slutet av vart sjunde år, när friåret är inne, vid lövhyddohögtiden,

10 And Moses commanded them, saying,—At the end of seven years, in the appointed season of the year of release, during the festival of booths;

11 kun koko Israel tulee Herran, sinun Jumalasi, kasvojen eteen siinä paikassa, jonka hän valitsee, lue tämä laki koko Israelin läsnäollessa, heidän kuultensa.

11 då hela Israel kommer för att träda fram inför HERRENS, din Guds, ansikte, på den plats som han utväljer, då skall du läsa upp denna lag inför hela Israel, så att de höra den.

11 when all Israel cometh in to see the face of Yahweh thy God, in the place which he shall choose, thou shalt read this law before all Israel, in their hearing.

12 Kokoa kansa, miehet, naiset ja lapset sekä muukalaiset, jotka asuvat porttiesi sisäpuolella, että he kuulisivat sen ja oppisivat pelkäämään Herraa, teidän Jumalaanne, ja tarkoin pitämään kaikki tämän lain sanat,

12 Församla då folket, män, kvinnor och barn, och främlingarna som äro hos dig inom dina portar, på det att de må höra och lära, och på det att de må frukta HERREN, eder Gud, och hålla och göra efter alla denna lags ord;

12 Call together the people––the men, and the women, and the little ones, and thy sojourner, who is within thy gates,—that they may hear, and that they may learn, so shall they revere Yahweh your God, and observe to do all the words of this law;

13 ja että heidän lapsensa, jotka eivät vielä sitä tunne, kuulisivat sen ja oppisivat pelkäämään Herraa, teidän Jumalaanne, niin kauan kuin elätte siinä maassa, johon menette Jordanin yli, ottamaan sen omaksenne.

14 Ja Herra sanoi Moosekselle: Katso, lähestyy aika, jolloin sinun on kuoltava. Kutsu Joosua, ja asettukaa ilmestysmajaan, niin minä asetan hänet virkaansa. Niin Mooses ja Joosua menivät ja asettuivat ilmestysmajaan.

15 Niin Herra ilmestyi majassa pilvenpatsaassa, ja pilvenpatsas seisahtui majan ovelle.

16 Ja Herra sanoi Moosekselle: Katso, sinä käyt lepäämään isiesi tykö; silloin tämä kansa nousee ja lähtee haureudessa kulkemaan vieraiden jumalien jäljessä, joita palvellaan siinä maassa, johon se menee, ja hylkää minut ja rikkoo liiton, jonka minä olen tehnyt sen kanssa.
17 Sinä päivänä minun vihani syttyy sitä vastaan, ja minä hylkään heidät ja peitän kasvoni heiltä, niin että he joutuvat tuhon omiksi, ja suuret onnettomuudet ja ahdistukset kohtaavat sitä. Sinä päivänä se sanoo: 'Eivätkö nämä

13 och på det att deras barn, som då ännu icke känna den, må höra den och lära den, så att de frukta HERREN, eder Gud. Detta skolen I göra, så länge I leven i det land dit I nu dragen över Jordan, för att taga det i besittning.
14 Och HERREN sade till Mose: »Se, tiden närmar sig att du skall dö. Kalla till dig Josua, och inställen eder därefter i uppenbarelsetältet, så vill jag insätta honom i hans ämbete.» Och Mose gick åstad med Josua, och de inställde sig i uppenbarelsetältet.
15 Då visade sig HERREN i tältet i en molnstod, och molnstoden blev stående vid ingången till tältet.

16 Och HERREN sade till Mose: »Se, när du vilar hos dina fäder, skall detta folk stå upp och i trolös avfällighet löpa efter främmande gudar, som dyrkas i det land dit de nu komma, och de skola övergiva mig och bryta det förbund som jag har slutit med dem.

17 Och min vrede skall då upptändas mot dem, och jag skall övergiva dem och fördölja mitt ansikte för dem, och de skola förgöras, och mycken olycka och nöd skall träffa dem; och då skola de säga: 'Förvisso är det därför att vår Gud icke är ibland oss som dessa olyckor hava

13 and that, their children who know not, may hear and learn, that they may revere Yahweh your God,—all the days that ye are living upon the soil, which ye are passing over the Jordan, to possess.

14 Then said Yahweh unto Moses: Lo! thy days have drawn near, that thou must die. Call Joshua, and station yourselves in the tent of meeting, that I may command him. So Moses went, with Joshua, and they took their station in the tent of meeting.
15 And Yahweh appeared in the tent, in a pillar of cloud,—and the pillar of cloud stood, at the entrance of the tent.
16 Then said Yahweh unto Moses, Lo! thou art about to sleep with thy fathers,—and this people will rise up, and go away unchastely after the gods of the foreigners of the land, into the midst of whom they are entering, and will forsake me, and break my covenant which I solemnised with them.

17 Then will mine anger kindle upon them in that day, and I will forsake them, and will hide my face from them, and they shall be consumed, and many calamities and misfortunes shall find them out,—and they will say, in that day, Is it not because my God is

onnettomuudet ole kohdanneet minua sen tähden, ettei minun Jumalani ole minun keskelläni?'

träffat oss.'

not in my midst, that these calamities have found me out?

18 Mutta sinä päivänä minä kokonaan peitän kasvoni kaiken sen pahan tähden, mitä he ovat tehneet, kun ovat kääntyneet muiden jumalien puoleen.

18 Men jag skall på den tiden alldeles fördölja mitt ansikte, för allt det ondas skull som de hava gjort, i det att de hava vänt sig till andra gudar.

18 But, I, will utterly, hide, my face, in that day, because of all the wickedness which they have done, in that they have turned away unto other gods.

19 Ja nyt kirjoittakaa itsellenne tämä virsi. Opeta se israelilaisille ja pane se heidän suuhunsa, että tämä laulu olisi minulle todistajana israelilaisia vastaan.

19 Så tecknen nu upp åt eder följande sång. Och du skall lära Israels barn den och lägga den i deras mun. Och så skall denna sång vara mig ett vittne mot Israels barn.

19 Now, therefore, write ye for you this Song, and teach it unto the sons of Israel, put it in their mouths,—that this Song may become for me, a witness, against the sons of Israel.

20 Sillä minä vien heidät siihen maahan, jonka minä valalla vannoen olen luvannut heidän isillensä, maahan, joka vuotaa maitoa ja mettä, ja he syövät ja tulevat ravituiksi ja lihaviksi; mutta he kääntyvät muiden jumalien puoleen ja palvelevat niitä ja pitävät minua pilkkanaan ja rikkovat minun liittoni.

20 Ty jag skall låta dem komma in i det land som jag med ed har lovat åt deras fäder, ett land som flyter av mjölk och honung, och de skola äta och bliva mätta och feta; men de skola då vända sig till andra gudar och tjäna dem och förakta mig och bryta mitt förbund.

20 When I bring them upon the soil which I sware unto their fathers, flowing with milk and honey, and they shall eat and be filled, and wax fat, then will they turn away unto other gods and serve them, and despise me, and break my covenant.

21 Ja kun suuret onnettomuudet ja ahdistukset kohtaavat heitä, niin tämä laulu on oleva todistajana heitä vastaan, eikä se ole unhottuva heidän jälkeläistensä suusta. Sillä minä tiedän heidän aikeensa, joita he hautovat jo ennenkuin minä olen vienyt heidät siihen maahan, josta minä olen valan vannonut.

21 Och när då mycken olycka och nöd träffar dem, skall denna sång avlägga sitt vittnesbörd inför dem; ty den skall icke förgätas och försvinna ur deras avkomlingars mun. Jag vet ju med vilka tankar de umgås redan nu, innan jag har låtit dem komma in i det land som jag med ed lovade dem.»

21 And it shall come to pass, when many calamities and misfortunes shall find them out, then shall this Song respond to their face, as a witness, for it shall not be forgotten out of the mouth of their seed, for I know their imagination, which they are forming today, ere yet I bring them into the land of which I sware unto their fathers.

22 Ja Mooses kirjoitti tämän laulun sinä päivänä

22 Så tecknade då Mose upp sången på den dagen

22 Moses, therefore, wrote this Song, on that day,—and

ja opetti sen israelilaisille.

och lät Israels barn lära den.

taught it unto the sons of Israel.

23 Ja hän asetti virkaan Joosuan, Nuunin pojan, ja sanoi: Ole luja ja rohkea, sillä sinä viet israelilaiset siihen maahan, jonka minä valalla vannoen olen heille luvannut, ja minä olen sinun kanssasi.

23 Och han insatte Josua, Nuns son, i hans ämbete och sade: »Var frimodig och oförfärad; ty du skall föra Israels barn in i det land som jag med ed har lovat åt dem, och jag skall vara med dig.»

23 And he commanded Joshua, son of Nun, and said—Be firm and bold, for, thou, shalt bring the sons of Israel into the land which I have sworn to them,—and, I, will be with thee.

24 Ja kun Mooses oli kirjoittanut kirjaan tämän lain sanat, alusta loppuun asti,

24 Då nu Mose hade fullständigt tecknat upp denna lags ord i en bok,

24 And it came to pass, when Moses had made an end of writing the words of this law, upon a scroll,—until he had finished them,

25 käski hän leeviläisiä, jotka kantoivat Herran liitonarkkia, sanoen:

25 bjöd han leviterna som buro HERRENS förbundsark och sade:

25 then Moses commanded the Levites, who were bearing the ark of the covenant of Yahweh, saying:

26 Ottakaa tämä lain kirja ja pankaa se Herran, teidän Jumalanne, liitonarkin sivulle, olemaan siellä todistajana sinua vastaan.

26 »Tagen denna lagbok och läggen den vid sidan av HERRENS, eder Guds, förbundsark, så att den ligger där till ett vittne mot dig.

26 Take this scroll of the law, and put it at the side of the ark of the covenant of Yahweh your God,—so shall it be there in thy midst as a witness.

27 Sillä minä tunnen sinun tottelemattomuutesi ja uppiniskaisuutesi. Katso, minun vielä eläessäni teidän kanssanne te olette niskoitelleet Herraa vastaan; saati sitten minun kuoltuani!

27 Ty jag känner din genströvighet och hårdnackenhet. Se, ännu medan jag har levat kvar bland eder, haven I varit genströviga mot HERREN; huru mycket mer skolen I ej då bliva det efter min död!

27 For, I, know thy perverseness, and thy stiff neck,—lo! while I am yet alive with you today, ye are, quarrelling, with Yahweh, and how much more after my death?

28 Kootkaa minun luokseni kaikki sukukuntienne vanhimmat sekä päällysmiehenne, että minä heidän kuultensa puhuisin nämä sanat ja ottaisin taivaan ja maan todistajiksi heitä vastaan.

28 Församlen nu till mig alla de äldste i edra stammar, så ock edra tillsyningsmän, för att jag må inför dem tala dessa ord och taga himmel och jord till vittnen mot dem.

28 Call together unto me, all the elders of your tribes, and your officers,—and let me speak in their hearing these words, and let me take to witness against them the heavens and the earth.

29 Sillä minä tiedän, että te minun kuoltuani vaellatte kelvottomasti ja poikkeatte siltä tieltä, jota minä käskin teidän vaeltaa. Sentähden

29 Ty jag vet att I efter min död skolen taga eder till, vad fördärvligt är, och vika av ifrån den väg som jag har bjudit eder gå; därför

29 For I know that, after my death, ye will, break faith, and turn aside out of the way which I have commanded you,—and

on onnettomuus kohtaava teitä aikojen lopulla, kun te teette sitä, mikä on pahaa Herran silmissä, ja vihoitatte hänet kättenne teoilla.
30 Ja Mooses lausui koko Israelin seurakunnan kuullen tämän virren sanat, alusta loppuun asti:

skall olycka träffa eder i kommande dagar, när I gören vad ont är i HERRENS ögon, så att I förtörnen honom genom edra händers verk.»
30 Och Mose föredrog inför Israels hela församling följande sång från början till slutet.

calamity will befall you, in the afterpart of the days, because ye will do the thing that is wicked in the eyes of Yahweh, to provoke him with the work of your own hands.
30 So Moses spake in the hearing of all the convocation of Israel the words of this Song, until they were ended:—

32 luku

1 Kuunnelkaa, te taivaat, kun minä puhun, ja kuulkoon maa minun suuni sanat!
2 Sateena pisaroikoon minun opetukseni, kasteena valukoon puheeni niinkuin vihma vihannalle, niinkuin sadekuuro ruohikolle.

3 Sillä minä julistan Herran nimeä; antakaa kunnia meidän Jumalallemme.

4 Hän on kallio; täydelliset ovat hänen tekonsa, sillä kaikki hänen tiensä ovat oikeat. Uskollinen Jumala ja ilman vääryyttä, vanhurskas ja vakaa hän on.
5 Heidän menonsa oli paha häntä kohtaan, he eivät olleet hänen lapsiansa, vaan häpeäpilkku - tuo nurja ja kiero sukupolvi!
6 Niinkö sinä maksat Herralle, sinä houkka ja tyhmä kansa? Eikö hän ole sinun isäsi, joka sinut loi? Hän sinut teki ja valmisti.

7 Muistele muinaisia päiviä,

1 Lyssnen, I himlar, ty jag vill tala; och jorden höre min muns ord.

2 Såsom regnet drype min lära, såsom daggen flöde mitt tal, såsom rikligt regn på grönska och såsom en regnskur på gräsets brodd.

3 Ty HERRENS namn vill jag förkunna; ja, given ära åt vår Gud.

4 Vår klippa -- ostraffliga äro hans gärningar, ty alla hans vägar äro rätta. En trofast Gud och utan svek, rättfärdig och rättvis är han.

5 De åter handlade illa mot honom; de voro icke hans barn, utan en skam för Israel, det vrånga och avoga släktet!
6 Är det så du lönar HERREN, du dåraktiga och ovisa folk? Är han då icke din fader, som skapade dig? Han danade ju dig och beredde dig.
7 Tänk på de dagar som

1 Give ear, O ye heavens, and I will speak, And let the earth hear the sayings of my mouth:
2 Let my teaching drop as the rain, Let my speech distil as the dew,—As copious rains on tender grass, As myriad drops on seeding plants.
3 When, the name of Yahweh, I proclaim, Ascribe ye greatness unto our God:—
4 A Rock! faultless his work, For, all his ways, are just,—A GOD of faithfulness and without perversity, Right and fair, is he!

5 They have broken faith with him, to be no sons of his—their fault,—A generation twisted and crooked.

6 Is it, Yahweh, ye thus requite, O impious people and unwise? Is not, he, thy father who begat thee? He, that made thee, and established thee?
7 Remember the days of

ajattele menneiden sukupolvien vuosia. Kysy isältäsi, niin hän sen sinulle ilmoittaa, vanhimmiltasi, niin he sen sinulle sanovat.
8 Kun Korkein jakoi perinnöt kansoille, kun hän erotteli ihmisten lapset, silloin hän määräsi kansojen rajat israelilaisten luvun mukaan.

9 Sillä Herran kansa on hänen osuutensa, Jaakob on hänen perintöosansa.
10 Erämaasta hän löysi hänet, autiosta, ulvovasta korvesta; hän otti hänet suojaansa ja hoitoonsa, varjeli häntä kuin silmäteräänsä.
11 Niinkuin kotka kiihoittaa pesuettaan lentoon ja liitelee poikastensa suojana, niin hän levitti siipensä, otti hänet ja kantoi häntä sulillansa.

12 Herra yksin johdatti häntä, eikä hänen kanssansa ollut ketään vierasta jumalaa.
13 Hän kuljetti hänet maan kukkuloiden yli ja ruokki häntä pellon antimilla; hän antoi hänen imeä hunajaa kalliosta ja öljyä kovasta kivestä.

14 Hän antoi voita lehmistä ja maitoa lampaista sekä karitsain ja oinasten rasvaa, Baasanin härkiä ja kauriita ja parasta vehnän ydintä; ja sinä sait juoda rypäleen verta, tulista viiniä.

fordom voro; akta på förgångna släktens år. Fråga din fader, han skall förkunna dig det, dina äldste, de skola säga dig det.
8 När den Högste gav arvslotter åt folken, när han fördelade människors barn, då utstakade han gränserna för folken efter antalet av Israels barn.

9 Ty HERRENS folk är hans del, Jakob är hans arvedels lott.
10 Han fann honom i öknens land, i ödsligheten, där ökendjuren tjöto. Då tog han honom i sitt beskärm och sin vård, han bevarade honom såsom sin ögonsten.
11 Likasom en örn lockar sin avkomma ut till flykt och svävar upp ovanför sina ungar, så bredde han ut sina vingar och tog honom och bar honom på sina fjädrar.
12 HERREN allena ledsagade honom, och ingen främmande gud jämte honom.
13 Han förde honom fram över landets höjder och lät honom äta av markens gröda; han lät honom suga honung ur hälleberget och olja ur den hårda klippan.

14 Gräddmjölk av kor, söt mjölk av får, fett av lamm fick du ock, vädurar från Basan och bockar, därtill fetaste märg av vete; och av druvors blod drack du vin.

age–past times, Remark the years of many generations,—Ask thy father, and he will tell thee, Thine elders, and they will say to thee:—
8 When the Most High gave inheritances unto the nations, When he spread abroad the sons of Adam, He set the bounds of the peoples, According to the number of the sons of Israel.
9 For, Yahweh's portion, is his people,—Jacob, his inherited possession.
10 He met him in a desert land, And in the howling waste of a wilderness,—He encompassed him, watched over him, Shielded him, as the pupil of his own eye.
11 As, an eagle, stirreth up his nest, Over his young ones, fluttereth,—Spreadeth abroad his wings, taketh one, Beareth it up on his pinions,

12 Yahweh alone, did lead him,—And there was with him no GOD of a stranger.

13 He made him ride on the high places of the land, Caused him to eat the increase of the fields,—And gave him to suck honey out of the cliff, And oil out of the rock of flint:
14 Curds of kine and milk of sheep,—With fat of well–fed lambs, Yea rams bred in Bashan and he–goats, With the white of the kernels of wheat,—And, the blood of the grape, thou didst drink

as it foamed.

15 Ja Jesurun lihoi ja alkoi potkia, sinä tulit lihavaksi, paksuksi ja aloit äksyillä. Niin hän hylkäsi Jumalan, joka oli tehnyt hänet, ja halveksui pelastuksensa kalliota.

15 Då blev Jesurun fet och istadig; du blev fet och tjock och stinn. Han övergav Gud, sin skapare, och föraktade sin frälsnings klippa.

15 Then Jeshurun waxed fat, and kicked: Thou wast fat, Thou wast thick, Thou wast gorged,—So he forsook the GOD who made him, And treated as foolish his Rock of salvation.

16 He herättivät hänen kiivautensa vierailla jumalillaan, he vihoittivat hänet kauhistuksillansa.

16 Ja, de retade honom genom sina främmande gudar, med styggelser förtörnade de honom.

16 They moved him to jealousy with foreign [gods], —With abominations, angered they him:

17 He uhrasivat riivaajille, epäjumalille, jumalille, joita he eivät tunteneet, uusille, äsken tulleille, joista teidän isänne eivät tienneet.

17 De offrade åt onda andar, skengudar, åt gudar som de förut icke kände, nya, som nyss hade kommit till, och som edra fäder ej fruktade för.

17 They sacrificed to mischievous demons, to a No-GOD, Gods whom they knew not,—New ones lately come in, Your fathers never shuddered at them!

18 Kalliota, joka sinut synnytti, sinä et muistanut; sinä unhotit Jumalan, joka sinulle elämän antoi.

18 Din klippa, som hade fött dig, övergav du, du glömde Gud, som hade givit dig livet.

18 Of the Rock who had begotten thee, thou wast unmindful,—And didst forget GOD who had given thee birth.

19 Herra näki sen ja hylkäsi heidät, sillä hän vihastui poikiinsa ja tyttäriinsä.

19 När HERREN såg detta, förkastade han dem, ty han förtörnades på sina söner och döttrar.

19 When Yahweh saw, he derided,—Because his sons and his daughters gave provocation.

20 Hän sanoi: 'Minä peitän heiltä kasvoni, minä katson, mikä heidän loppunsa on; sillä he ovat nurja suku, lapsia, joissa ei ole uskollisuutta.

20 Han sade: »Jag vill fördölja mitt ansikte för dem, jag vill se vilket slut de få; ty ett förvänt släkte äro de, barn i vilka ingen trohet är.

20 So he said:—I will hide any face from them, I will see, what will be their hereafter,—For, a generation given to intrigue, they are, Sons, whom there is no trusting;

21 He ovat herättäneet minun kiivauteni jumalilla, jotka eivät jumalia ole, ovat vihoittaneet minut turhilla jumalillansa; niin minäkin herätän heidän kiivautensa kansalla, joka ei ole kansa, vihoitan heidät houkalla pakanakansalla.

21 De hava retat mig med gudar som icke äro gudar, förtörnat mig med de fåfängligheter de dyrka; därför skall jag reta dem med ett folk som icke är ett folk, med ett dåraktigt hednafolk skall jag förtörna dem.

21 They, have moved me to jealousy with a No-GOD, They have angered me with their vanities: I, therefore, will move them to jealousy, with a No-people, With an impious nation, will I anger them.

22 Sillä minun vihani tuli on syttynyt, ja se leimuaa tuonelan syvyyksiin saakka;

22 Ty eld lågar fram ur min näsa, och den brinner ända till dödsrikets djup; den

22 For, a fire, is kindled in mine anger, And shall burn as far as hades beneath,—

se kuluttaa maan kasvuinensa ja polttaa vuorten perustukset.

förtär jorden med dess gröda och förbränner bergens grundvalar.

And consume the earth with her produce, And set ablaze the foundations of the mountains:

23 Minä kasaan onnettomuuksia heidän päällensä, kaikki nuoleni minä heihin ammun.

23 Jag skall hopa olyckor över dem, alla mina pilar skall jag avskjuta på dem.

23 I will heap on them, calamities,—Mine arrows, will I spend upon them:

24 He nääntyvät nälkään ja menehtyvät ruttoon, kulkutautien poltteeseen; minä lähetän heidän kimppuunsa petojen hampaat ja tomussa matelevaisten myrkyn.

24 De skola utsugas av hunger och förtäras av feberglöd, av farsoter som bittert pina; jag skall sända över dem vilddjurs tänder och stoftkrälande ormars gift.

24 The meltings of hunger, The devourings of fever, And the dangerous pestilence,— And, the tooth of beasts, will I send among them, With the poison of crawlers of the dust:

25 Ulkona surmaa miekka ja sisällä kauhu sekä nuorukaisen että neitosen, sekä imeväisen että harmaapään.

25 Ute skall svärdet förgöra deras barn, och inomhus skall förskräckelsen göra det: ynglingar såväl som jungfrur, spenabarn tillsammans med gråhårsmän.

25 Without, shall the sword bereave, In the inmost recesses, terror,—[To] both young man and virgin, Suckling, with man of grey hairs.

26 Minä sanoisin: 'Minä puhallan heidät pois, hävitän heidän muistonsa ihmisten seasta',

26 Jag skulle säga: 'Jag vill blåsa bort dem, göra slut på deras åminnelse bland människor',

26 I said, I would puff them away, I would destroy from mortals, their memory;

27 jollen varoisi, että vihollinen tuottaisi minulle mielipahaa, että heidän vastustajansa selittäisivät sen väärin, että he sanoisivat: 'Meidän kätemme oli korotettu, eikä Herra ole tästä kaikesta mitään tehnyt.'

27 om jag icke fruktade att deras fiender då skulle vålla mig grämelse, att deras ovänner skulle misstyda det, att de skulle säga: 'Vår hand var så stark, det var icke HERREN som gjorde allt detta.'»

27 Were it not that, the taunt of the foe, I feared, Lest their adversaries should mistake,—Lest they should say—Our own hand, is exalted, It is, not Yahweh, therefore, who hath wrought all this!

28 Sillä he ovat neuvoton kansa, eikä heissä ole ymmärrystä.

28 Ty ett rådlöst folk äro de, och förstånd finnes icke i dem.

28 For, a nation of vanished sagacity, they are,—And there is in them no understanding.

29 Jos he viisaita olisivat, niin he käsittäisivät tämän, he ymmärtäisivät, mikä heidän loppunsa on.

29 Vore de visa, så skulle de begripa detta, de skulle första vilket slut de måste få.

29 If they had been wise, they would have understood this,—They would have given heed to their hereafter!

30 Kuinka yksi ajaisi tuhatta takaa, kuinka kaksi ajaisi pakoon kymmenentuhatta, jollei

30 Huru kunde en jaga tusen framför sig och två driva tiotusen på flykten, om icke deras klippa hade sålt

30 Oh! how would, one, have chased, a thousand! And, two, put, ten thousand, to flight,—Were it not that,

heidän kallionsa olisi heitä myynyt ja Herra luovuttanut heitä!
31 Sillä heidän kallionsa ei ole niinkuin meidän kalliomme; niin vihollisemmekin päättelevät.
32 Sillä Sodoman viinipuita on heidän viinipuunsa, se on kotoisin Gomorran viinitarhoista; heidän rypäleensä ovat myrkkyrypäleitä, heidän viiniterttujensa maku on karvas.
33 Heidän viininsä on lohikäärmeitten kähyä, kyykäärmeitten kauheata myrkkyä.
34 Eikö sitä ole talletettuna minun takanani, sinetillä lukittuna minun aitoissani?
35 Minun on kosto ja rankaiseminen, säästetty siksi ajaksi, jolloin heidän jalkansa horjuu. Sillä heidän onnettomuutensa päivä on lähellä, ja mikä heitä odottaa, se tulee rientäen.
36 Sillä Herra hankkii oikeuden kansallensa ja armahtaa palvelijoitansa, koska hän näkee, että heidän voimansa on poissa ja että kaikki tyynni on lopussa.
37 Silloin hän kysyy: 'Missä ovat nyt niiden jumalat, missä kallio, johon he turvasivat,
38 missä ne, jotka söivät heidän teurasuhriensa rasvan ja joivat heidän juomauhriensa viinin?' Nouskoot ne auttamaan teitä, olkoot ne teidän

dem, och om icke HERREN hade prisgivit dem?

31 Ty de andras klippa är icke såsom vår klippa; våra fiender kunna själva döma därom.
32 Ty av Sodoms vinträd är deras ett skott, det stammar från Gomorras fält; deras druvor äro giftiga druvor, deras klasar hava bitter smak.

33 Deras vin är drakars etter, huggormars gruvligaste gift.

34 Ja, sådant ligger förvarat hos mig, förseglat i mina förrådshus.
35 Min är hämnden och vedergällningen, sparad till den tid då deras fot skall vackla. Ty nära är deras ofärds dag, och vad dem väntar kommer med hast.

36 Ty HERREN skall skaffa rätt åt sitt folk, och över sina tjänare skall han förbarma sig, när han ser att deras kraft är borta, och att det är ute med alla och envar.
37 Då skall han fråga: Var äro nu deras gudar, klippan till vilken de togo sin tillflykt?
38 Var äro de som åto deras slaktoffers fett och drucko deras drickoffers vin? Må de stå upp och hjälpa eder, må de vara edert beskärm.

their Rock, had sold them, And, Yahweh, had abandoned them;
31 For, not like our Rock, is their rock,—Our enemies themselves, being judges;
32 For, of the vine of Sodom, is their vine, And of the vineyards of Gomorrah,—Their grapes, are grapes of gall, Clusters of bitter things, are theirs:

33 The poison of large serpents, is their wine,—Yea the fierce venom of asps.

34 Is not, that, stored up with me,—Sealed up amongst my treasures;
35 Unto the days of vengeance and requital: Unto the time their foot shall totter? For, near, is the day of their fate, And their destiny speedeth on.

36 For Yahweh will vindicate his people, And, upon his servants, will have compassion,—When he seeth that strength is exhausted, And there is no one shut up or at large,
37 Then will he say, Where are their gods, The rock, in whom they have trusted;

38 Who used to eat, the fat of their sacrifices, To drink the wine of their libations? Let them rise up, and help you, Let them be over you for a coveting!

suojananne.

39 Katsokaa nyt, että minä, minä olen, eikä yhtäkään jumalaa ole minun rinnallani. Minä kuoletan ja minä teen eläväksi, minä lyön ja minä parannan; eikä ole sitä, joka pelastaisi minun käsistäni.

39 Sen nu att jag allena är det, och att ingen Gud finnes jämte mig. Jag dödar, och jag gör levande, jag har slagit, men jag helar ock. Ingen finnes, som kan rädda ur min hand.

39 See, now, that, I, I, am, he that is, And there are no gods with me,—I, kill—and make alive, I wound, and, I, heal, And there, is none, who, from my hand, can deliver,

40 Minä nostan käteni taivasta kohti ja sanon: Niin totta kuin minä elän iankaikkisesti, kun minä teroitan miekkani salaman,

40 Se, jag lyfter min hand upp mot himmelen, jag säger: Så sant jag lever evinnerligen:

40 For I lift up unto the heavens my hand,—And say, Living, am, I, unto times age–abiding:

41 kun minun käteni ryhtyy tuomiota pitämään, niin minä kostan vastustajilleni ja maksan vihamiehilleni. Minä annan nuolteni juopua verestä -

41 när jag har vässt mitt ljungande svärd och min hand tager till att skipa rätt, då skall jag utkräva hämnd av mina ovänner och vedergällning av dem som hata mig.

41 If I whet my flashing sword, And my hand take hold on justice, I will return vengeance unto mine adversaries, And, them who hate me, will I requite:

42 ja minun miekkani syö lihaa - surmattujen ja vangittujen verestä, vihollispäällikköjen päistä.

42 Jag skall låta mina pilar bliva druckna av blod, och mitt svärd skall mätta sig av kött, av de slagnas och fångnas blod, av fiendehövdingars huvuden.

42 I will make mine arrows drunk with blood, And, my sword, shall devour flesh,—With, the blood of the slain, and the captive, With [the flesh of] the chief leader of the foe.

43 Riemuiten ylistäkää, te pakanakansat, hänen kansaansa, sillä hän kostaa palvelijoittensa veren; hän antaa koston kohdata vastustajiansa ja toimittaa sovituksen maallensa, kansallensa.

43 Jublen, I hedningar, över hans folk, ty han hämnas sina tjänares blod, han utkräver hämnd av sina ovänner och bringar försoning för sitt land, för sitt folk.

43 Shout for joy O ye nations [with] his people, For, the blood of his servants, he avengeth,—And, vengeance, he returneth unto his adversaries, And is propitious unto the soil of his people.

44 Ja Mooses tuli ja lausui kaikki tämän virren sanat kansan kuullen, hän itse ja Joosua, Nuunin poika.

44 Och Mose kom med Hosea, Nuns son, och föredrog hela denna sång inför folket.

44 So Moses came in and spake all the words of this Song in the hearing of the people,—he and Hoshea, son of Nun.

45 Ja kun Mooses oli puhunut loppuun kaikki nämä sanat koko Israelille,

45 Och när Mose hade föredragit alltsammans till slut för hela Israel,

45 And, when, Moses, made an end of speaking all these words unto all Israel,

46 sanoi hän heille: Painakaa sydämiinne kaikki

46 sade han till dem: »Akten på alla de ord som jag i

46 he said unto them—Apply your hearts unto all the

ne sanat, jotka minä tänä päivänä teen todistajiksi teitä vastaan, niin että käskette lapsianne tarkoin täyttämään kaikki tämän lain sanat.
47 Sillä ei ole se turha sana, joka ei koskisi teitä, vaan siinä on teidän elämänne; ja sen sanan varassa te elätte kauan siinä maassa, johon te menette Jordanin yli, ottamaan sen omaksenne.
48 Ja Herra puhui Moosekselle sinä samana päivänä sanoen:
49 Nouse tänne Abarimin vuoristoon, Nebon vuorelle, joka on Mooabin maassa vastapäätä Jerikoa, ja katsele Kanaanin maata, jonka minä annan israelilaisten omaksi.

50 Ja sinä kuolet sillä vuorella, jolle nouset, ja tulet otetuksi heimosi tykö, niinkuin sinun veljesi Aaron kuoli Hoorin vuorella ja tuli otetuksi heimonsa tykö,

51 koska te lankesitte uskottomuuteen minua kohtaan israelilaisten keskellä Meriban veden ääressä Kaadeksessa, Siinin erämaassa, kun ette pitäneet minua pyhänä israelilaisten keskellä.
52 Niin, sinä saat katsella sitä maata matkan päästä, mutta sinne sinä et pääse, siihen maahan, jonka minä annan israelilaisille.

dag gör till vittnen mot eder, så att I given edra barn befallning om dem, att de skola hålla alla denna lags ord och göra efter dem.

47 Ty det är icke ett tomt ord, som ej angår eder, utan det gäller edert liv; och genom detta ord skolen I länge leva i det land dit I nu dragen över Jordan, för att taga det i besittning.»

48 Och HERREN talade till Mose på denna samma dag och sade:
49 »Stig upp här på Abarimberget, på berget Nebo i Moabs land, gent emot Jeriko, så skall du få se Kanaans land, som jag vill giva åt Israels barn till besittning.

50 Och du skall dö där på berget, dit du stiger upp, och du skall samlas till dina fäder, likasom din broder Aron dog på berget Hor och blev samlad till sina fäder;

51 detta därför att I handladen trolöst mot mig bland Israels barn vid Meribas vatten vid Kades, i öknen Sin, i det att I icke höllen mig helig bland Israels barn.

52 Mitt framför dig skall du se landet; men du skall icke komma dit, in i det land som jag vill giva åt Israels barn.»

words which I am witnessing against you, today,—how that ye must command your sons to observe to do all the words of this law;

47 for it is not, too small a thing, for you, for, it, is your life,—and, hereby, shall ye prolong your days upon the soil whereunto ye are passing over the Jordan to possess it.

48 And Yahweh spake unto Moses, on this selfsame day, saying:
49 Get thee up into this mountain of the Abarim, Mount Nebo, which is in the land of Moab, which is over against Jericho—and behold the land of Canaan, which I, am giving unto the sons of Israel, for a possession;
50 and die thou in the mount whither thou art going up, and be withdrawn unto thy kinsfolk,—as Aaron thy brother died, in Mount Hor, and was withdrawn unto his kinsfolk;
51 for that ye acted unfaithfully against me, in the midst of the sons of Israel, regarding the waters of Meribah–Kadesh, in the desert of Zin,—for that ye hallowed me not in the midst of the sons of Israel.
52 Yet, over against thee, shalt thou behold the land,—but, thereinto, shalt thou not enter, into the land which I am giving unto the sons of Israel.

33 luku

1 Tämä on se siunaus, jolla Jumalan mies Mooses siunasi israelilaiset ennen kuolemaansa;
2 hän sanoi: Herra tuli Siinailta, Seiristä hän nousi loistaen heille; hän ilmestyi kirkkaudessa Paaranin vuoristosta, hän tuli kymmentuhantisesta pyhien joukosta; hänen oikealla puolellansa liekitsi lain tuli.

3 Hän rakastaa kansoja; kaikki niiden pyhät ovat sinun kädessäsi. He asettuvat sinun jalkojesi juureen, ottavat oppia sinun sanoistasi.
antoi meille lain, perintönä Jaakobin seurakunnalle.

5 Ja Herra tuli kuninkaaksi Jesurunissa, kun kansan päämiehet kokoontuivat, kaikki Israelin sukukunnat.

6 Ruuben eläköön, älköön hän kuolko; mutta vähäiseksi jääköön hänen miestensä joukko.
7 Ja tämän hän sanoi Juudasta: Kuule, Herra, Juudan huuto ja tuo hänet kansansa luo. Hän sen puolesta käsillänsä taisteli; ole sinä apuna hänen vihollisiansa vastaan.

8 Ja Leevistä hän sanoi: Sinun tummimisi ja uurimisi

1 Och detta är den välsignelse gudsmannen Mose gav Israels barn före sin död;
2 han sade: »HERREN kom från Sinai, och från Seir gick hans sken upp för dem; man kom fram i glans från berget Paran, ut ur hopen av mångtusen heliga; på hans högra sida brann i eld en lag för dem.

3 Ja, han vårdar sig om folken; folkets heliga äro alla under din hand. De ligga vid din fot, de hämta upp av dina ord.

4 Mose gav åt oss en lag, en arvedel för Jakobs menighet.

5 Och Jesurun fick en konung, när folkets hövdingar församlades, Israels stammar allasammans.»

6 »Må Ruben leva och icke dö; dock blive hans män en ringa hop.

7 Och detta sade han om Juda: »Hör, o HERRE, Judas röst, och låt honom komma till sitt folk. Med sina händer utförde han dess sak; bliv du honom en hjälp mot hans ovänner.»

8 Och om Levi sade han: »Dina tummim och dina

1 Now, this, is the blessing wherewith Moses, the man of God, blessed the sons of Israel,—before his death.
2 And he said—Yahweh, from Sinai, came near,—Yea he dawned, out of Seir, upon them, He shone forth out of Mount Paran, Yea he came out of holy myriads,—Out of his right hand [proceeded] fire to guide them.
3 Yea he loved the tribes, All his holy ones, were in thy hand,—Yea, they, were encamped at thy feet, Each one bare away some of thy words.
4 A law, did Moses command us,—A possession, for the convocation of Jacob.
5 Thus became he, in Jeshurun, a king,—When the heads of the people gathered themselves together, As one man, the tribes of Israel. [Reuben]—
6 Let Reuben live and not die,—Nor his men be easily counted.

7 And, this, is for Judah, when he said, Hear, O Yahweh, the voice of Judah, That, unto his own people, thou wouldst bring him home,—Let, his own hands, suffice him, And, a helper, from his adversaries, do thou become.
8 And, of Levi, he said: Let, thy perfections and thy

olkoot sinun hurskaasi omat, sen miehen, jota sinä Massassa koettelit, jonka kanssa sinä riitelit Meriban veden luona,

urim, de tillhöra din frommes skara, dem du frestade i Massa, dem du tvistade med vid Meribas vatten,

lights, belong unto thy man of lovingkindness,—Whom thou didst put to the proof at Massah, With whom thou didst contend over the waters of Meribah;

9 joka sanoi isästänsä ja äidistänsä: 'Minä en heitä nähnyt', ja joka ei tunnustanut veljiään omiksensa eikä tuntenut omia lapsiansa. Sillä he noudattivat sinun sanaasi ja pysyivät sinun liitossasi.

9 dem som sade om fader och moder: 'Jag ser dem icke', och som icke ville kännas vid sina bröder, ej heller veta av sina barn. Ty de aktade på ditt tal, och ditt förbund höllo de.

9 Who saith, of his father and of his mother, I behold them not, And, his own brethren, regardeth he not, And, his own sons, observeth he not,—Because they watch thy speech, That, thy covenant, they may preserve;

10 He opettavat sinun säädöksiäsi Jaakobille ja Israelille sinun lakiasi; he panevat suitsutusta sinun eteesi ja kokonaisuhreja sinun alttarillesi.

10 De lära Jakob dina rätter och Israel din lag, de bära fram rökverk för din näsa och heloffer på ditt altare.

10 May teach thy regulations unto Jacob, And thy law unto Israel,—May put incense in thy nostrils, And a whole-offering upon thine altar.

11 Siunaa, Herra, hänen voimansa, ja olkoon hänen kättensä työ sinulle otollinen. Ruhjo hänen vastustajiensa lanteet ja hänen vihamiehensä niin, että eivät enää nouse.

11 Välsigna, HERRE, hans kraft, och låt hans händers verk behaga dig. Krossa länderna på hans motståndare, på hans fiender, så att de icke kunna resa sig.»

11 Bless, O Yahweh, his substance, And, with the work of his hands, wilt thou be well pleased,—Crush thou the loins of them who rise up against him, And of them who hate him, that they rise not again.

12 Benjaminista hän sanoi: Herran rakkaana hän asuu hänen turvissansa; Herra suojelee häntä aina ja asuu hänen kukkulainsa välissä.

12 Om Benjamin sade han: »HERRENS vän är han, han skall bo i trygghet hos honom, hos honom som överskygger honom alltid, och som har sin boning mellan hans höjder.»

12 Of Benjamin, he said, The beloved of Yahweh, shall settle down securely,—With one to throw a shade over him all the day long, Yea, between his shoulders, hath he found rest.

13 Ja Joosefista hän sanoi: Herra siunatkoon hänen maansa kalleimmalla, kasteella, joka tulee taivaasta, kalleimmalla, mikä tulee syvyydestä alhaalta,

13 Och om Josef sade han: »Välsignat av HERREN vare hans land med himmelens ädlaste gåvor, med dagg, med gåvor från djupet som utbreder sig därnere,

13 And, of Joseph, he said, Blessed of Yahweh, be his land,—With the precious things of the heavens, with the dew, And with the abyss, couching beneath;

14 kalleimmalla, minkä aurinko antaa, kalleimmalla, minkä kuun vaiheet tuottavat,

14 med solens ädlaste alster och månvarvens ädlaste frukter,

14 And with the precious fruits of the sun,—And with the precious yield of the moons;

15 kalleimmalla, mikä tulee

15 med de uråldriga bergens

15 And with the chief of the

ikuisten vuorien huipuilta, kalleimmalla, mikä tulee ikikukkuloilta,
16 kalleimmalla, minkä maa kasvaa, ja kaikella, mitä siinä on, ja mielisuosiollaan, hän, joka pensaassa asui. Ne laskeutukoot Joosefin pään päälle, hänen päälaellensa, hänen, joka on ruhtinas veljiensä joukossa.
17 Uljas on hänen härkiensä esikoinen, sen sarvet ovat kuin villihärän sarvet; niillä se puskee kumoon kansat, kaikki tyynni maan ääriin saakka. Sellaisia ovat Efraimin kymmenet tuhannet, sellaisia Manassen tuhannet.
18 Ja Sebulonista hän sanoi: Iloitse, Sebulon, kun liikkeelle lähdet, ja sinä, Isaskar, majoissasi.
19 He kutsuvat kansoja vuorellensa, siellä he uhraavat oikeita uhreja. Sillä he imevät merten rikkauden ja hiekkaan kätketyt aarteet.

20 Ja Gaadista hän sanoi: Kiitetty olkoon hän, joka on niin laajentanut Gaadin. Niinkuin naarasleijona hän asettuu leposijaansa ja raatelee sekä käsivarren että päälaen.
21 Hän katsoi itsellensä parhaan osan maata, sillä siellä oli hänelle johtajan osa varattu. Mutta hän tuli kansan päämiesten kanssa, pani toimeen Herran

yppersta skatter och de eviga höjdernas ädlaste frukt,

16 med jordens ädlaste frukt och allt vad hon bär, och med nåd från honom som bodde i busken. Detta komme över Josefs huvud, över hans hjässa, furstens bland bröder.

17 Härlig är den förstfödde bland hans tjurar, såsom en vildoxes äro hans horn; med dem stångar han ned alla folk, ja ock dem som bo vid jordens ändar. Sådana äro Efraims tiotusenden. sådana Manasses tusenden.»

18 Och om Sebulon sade han: »Gläd dig, Sebulon, när du drager ut, och du, Isaskar, i dina tält.
19 Folk inbjuda de till sitt berg; där offra de rätta offer. Ty havens rikedom få de suga, och de skatter som sanden döljer.»

20 Och om Gad sade han: »Lovad vare han som gav så rymligt land åt Gad! Lik en lejoninna har han lägrat sig, han krossar både arm och hjässa.

21 Han utsåg åt sig förstlingslandet, ty där var hans härskarlott förvarad. Dock drog han med bland folkets hövdingar; HERRENS rätt utförde han och hans

ancient mountains,—And with the precious things of the age-abiding hills;
16 And with the precious things of the earth and its fulness, And with the goodwill of One who dwelt in a thorn-bush.—Let it come on the head of Joseph, And on the crown of the head of him who was consecrated among his brethren.
17 His firstborn ox, be an honour to him, And the horns of a buffalo, be his horns, With them, let him thrust, peoples, All at once, to the ends of the earth,—Yea, [with] these, the myriads of Ephraim, And, [with] those, the thousands of Manasseh.

18 And, of Zebulun, he said, Rejoice, Zebulun, in thy going out,—And [thou], Issachar, in thy tents:
19 The peoples, unto the mountain, will they call, There, will they offer the sacrifices of righteousness,—For, the abundance of the seas, will they suck, Hidden treasures of the sand.

20 And, of Gad, he said: Blessed, be he that hath made room for Gad,—As a lioness, hath he laid himself down, And hath torn an arm, likewise the crown of the head;
21 And hath provided a first part for himself, For, there, a commander's portion hath been hid,—So he cometh with the heads of the people, The righteousness of

vanhurskauden ja hänen tuomionsa yhdessä muun Israelin kanssa.
22 Ja Daanista hän sanoi: Daan on nuori leijona, joka syöksyy esiin Baasanista.
23 Ja Naftalista hän sanoi: Naftali on kylläinen mielisuosiosta ja täynnä Herran siunausta. Lännen ja etelän hän omaksensa ottakoon.
24 Ja Asserista hän sanoi: Siunattu olkoon Asser poikien joukossa. Olkoon hän veljiensä lemmikki, ja kastakoon hän jalkansa öljyyn.
25 Rautaa ja vaskea olkoot sinun salpasi; ja niinkuin sinun päiväsi, niin olkoon sinun voimasikin.
26 Ei kukaan ole niinkuin Jesurunin Jumala, joka kulkee taivasten yli sinun apunasi ja korkeudessaan pilvien päällitse.
27 Sinun turvasi on ikiaikojen Jumala, sinua kannattavat iankaikkiset käsivarret. Hän karkoitti viholliset sinun tieltäsi, hän sanoi: 'Hävitä!'
28 Näin Israel asuu turvassa, Jaakobin lähde erillänsä viljan ja viinin maassa, jonka taivaskin tiukkuu kastetta.

29 Autuas olet sinä, Israel; kuka on sinun vertaisesi! Sinä olet kansa, jota Herra auttaa, hän, joka on sinun kilpesi ja suojasi, sinun miekkasi ja korkeutesi. Vihollisesi mielistelevät

domar, tillsammans med det övriga Israel.»

22 Och om Dan sade han: »Dan är ett ungt lejon, som rusar ned från Basan.»
23 Och om Naftali sade han: »Naftali har fått riklig nåd och välsignelse till fyllest av HERREN. Västern och södern tage du i besittning.»
24 Och om Aser sade han: »Välsignad bland söner vare Aser! Han blive älskad av sina bröder, och han doppe sin fot i olja.

25 Av järn och koppar vare dina riglar; och så länge du lever, må din kraft bestå.»

26 »Ingen är lik Gud, o Jesurun; till din hjälp far han fram på himmelen och i sin höghet på skyarna.

27 En tillflykt är han, urtidens Gud, och härnere råda hans eviga armar. Han förjagade fienderna för dig, han sade: Förgör dem.

28 Så fick Israel bo i trygghet, Jakobs källa vara i ro, i ett land med säd och vin, under en himmel som dryper av dagg.

29 Säll är du, Israel; ja, vem är dig lik? Du är ett folk som får seger genom HERREN, genom honom som är din skyddande sköld, honom som är ditt ärorika svärd. Ja, dina fiender skola

Yahweh, he executeth, And his regulations, with Israel.

22 And, of Dan, he said, Dan, is a lion's whelp,—He leapeth out of Bashan.
23 And, of Naphtali, he said, O Naphtali! satisfied with favour, And full with the blessing of Yahweh,—The west and the sunny south, do thou possess.
24 And, of Asher, he said, Most blessed of sons, be Asher,—Let him have the goodwill of his brethren, And let him dip, in oil, his foot:

25 Iron and bronze, be thy sandals, And, as thy days, be thy strength.

26 There is none like GOD, O Jeshurun,—Riding upon the heavens to thy help,—And, for his own majesty, on the skies;
27 Above, is the God of aforetime, And, beneath, are the Arms of the ages,—So he driveth before thee the foe, And doth say—Destroy!

28 Thus hath Israel settled down securely, Alone, the fountain of Jacob, Within a land both of corn and new wine,—His heaven also droppeth down dew.
29 How happy art thou, O Israel! Who is like unto thee, O people victorious in Yahweh? Thy helpful shield, who also is thy majestic sword,—So that thy foes come cringing unto thee,

sinua, ja sinä astut heidän kukkuloillansa.	visa dig underdånighet, och du skall gå fram över deras höjder.»	And, thou, upon their heights, dost march along.
34 luku		
1 Ja Mooses nousi Mooabin arolta Nebon vuorelle, Pisgan huipulle, vastapäätä Jerikoa. Ja Herra näytti hänelle koko maan: Gileadin Daaniin asti,	1 Och Mose gick från Moabs hedar upp på berget Nebo, på toppen av Pisga, gent emot Jeriko. Och HERREN lät honom se hela landet: Gilead ända till Dan,	1 So then Moses went up, from the waste plains of Moab, into Mount Nebo, the head of Pisgah, which is over against Jericho,—and Yahweh showed him all the land—even Gilead as far as Dan;
2 koko Naftalin, Efraimin ja Manassen maan, koko Juudan maan aina Länsimereen asti,	2 och hela Naftali och Efraims och Manasses land, och hela Juda land, ända till Västra havet,	2 and all Naphtali, and the land of Ephraim and Manasseh,—and all the land of Judah, as far as the hinder sea;
3 Etelämaan sekä Lakeuden, se on Jerikon, Palmukaupungin, laakson, aina Sooariin asti.	3 och Sydlandet och Jordanslätten, det är lågslätten vid Jeriko -- Palmstaden -- ända till Soar.	3 and the South,—and the circuit of the valley of Jericho, the city of palm trees, as far as Zoar.
4 Ja Herra sanoi hänelle: Tämä on se maa, jonka minä valalla vannoen olen luvannut Aabrahamille, Isakille ja Jaakobille, sanoen: 'Sinun jälkeläisillesi minä annan sen.' Minä olen nyt antanut sinun omin silmin nähdä sen, mutta sinne sinä et mene.	4 Och HERREN sade till honom: »Detta är det land som jag med ed har lovat åt Abraham. Isak och Jakob, i det jag sade: 'Åt din säd skall jag giva det.' Jag har nu låtit dig se det med dina ögon, men ditin skall du icke komma.»	4 And Yahweh said unto him—This, is the land which I sware to Abraham, to Isaac, and to Jacob, saying, Unto thy seed, will I give it. I have let thee see with thine own eyes, But, thither, shalt thou not pass over.
5 Ja Herran palvelija Mooses kuoli siellä Mooabin maassa, Herran sanan mukaan.	5 Och HERRENS tjänare Mose dog där i Moabs land, såsom HERREN hade sagt.	5 So Moses, the servant of Yahweh, died there, in the land of Moab, at the bidding of Yahweh;
6 Ja hän hautasi hänet laaksoon Mooabin maahan, vastapäätä Beet-Peoria, mutta ei kukaan ole saanut tietää hänen hautaansa tähän päivään asti.	6 Och han begrov honom i dalen i Moabs land, mitt emot Bet-Peor; men ännu intill denna dag har ingen fått veta var hans grav är.	6 and he buried him, in a valley in the land of Moab, over against Beth-peor,—but no man hath known his burying-place, until this day.
7 Ja Mooses oli kuollessaan sadan kahdenkymmenen vuoden	7 Och Mose var ett hundra tjugu år gammal, när han dog, men hans ögon voro	7 Now, Moses, was a hundred and twenty years old, when he died,—his eye

vanha, mutta hänen silmänsä eivät olleet hämärtyneet, eikä hänen elinvoimansa ollut kadonnut.

icke skumma, och hans livskraft hade icke försvunnit.

had not dimmed, nor had his freshness fled.

8 Ja israelilaiset itkivät Moosesta Mooabin arolla kolmekymmentä päivää; sitten päättyi Mooseksen muistoksi vietetty itku- ja suruaika.

8 Och Israels barn begräto Mose på Moabs hedar i trettio dagar; därmed voro gråtodagarna ute, vid sorgefesten efter Mose.

8 And the sons of Israel bewailed Moses in the waste plains of Moab, thirty days,—then were completed the wailing–days of the mourning for Moses.

9 Ja Joosua, Nuunin poika, oli täynnä viisauden henkeä, sillä Mooses oli pannut kätensä hänen päällensä; ja israelilaiset tottelivat häntä ja tekivät, niinkuin Herra oli Moosekselle käskyn antanut.

9 Och Josua, Nuns son, var full med vishetens ande, ty Mose hade lagt sina händer på honom; och Israels barn lydde honom och gjorde såsom HERREN hade bjudit Mose.

9 But, Joshua, son of Nun, was full of the spirit of wisdom, for Moses had laid his hands upon him,—so the sons of Israel hearkened unto him, and did, as Yahweh commanded Moses.

10 Mutta Israelissa ei enää noussut yhtäkään sellaista profeettaa kuin Mooses, jonka kanssa Herra seurusteli kasvoista kasvoihin;

10 Men i Israel uppstod icke mer någon profet sådan som Mose, med vilken HERREN hade umgåtts ansikte mot ansikte --

10 And there arose not a prophet any more in Israel, like unto Moses,—whom Yahweh acknowledged, face to face;

11 ei ketään, joka olisi tehnyt sellaisia tunnustekoja ja ihmeitä, kuin hän Herran lähettämänä teki Egyptin maassa faraolle ja kaikille hänen palvelijoillensa, koko hänen maallensa;

11 ingen, om man tänker på alla de tecken och under som HERREN hade sänt honom att göra i Egyptens land, med Farao och alla hans tjänare och med hela hans land,

11 by all the signs, and the wonders, which Yahweh sent him to do, in the land of Egypt,—unto Pharaoh, and unto all his servants, and unto all his land;

12 ei ketään, jolla olisi ollut niin väkevä käsi ja joka olisi tehnyt niin suuria, peljättäviä tekoja, kuin hän teki koko Israelin silmien edessä.

12 och om man tänker på all den väldiga kraft som Mose visade, och på alla de stora och fruktansvärda gärningar som han gjorde inför hela Israel.

12 and by all the firm hand, and by all the great terror which Moses wrought in the sight of all Israel.

JOOSUAN KIRJA

1 luku

1 Herran palvelijan Mooseksen kuoltua sanoi Herra Joosualle, Nuunin pojalle, Mooseksen palvelijalle, näin:	1 Efter HERRENS tjänare Moses död sade HERREN till Josua, Nuns son, Moses tjänare:	1 And it came to pass, after the death of Moses the servant of Yahweh,—that Yahweh spake unto Joshua son of Nun, the attendant of Moses, saying:
2 Minun palvelijani Mooses on kuollut; nouse siis ja mene tämän Jordanin yli, sinä ja kaikki tämä kansa, siihen maahan, jonka minä annan heille, israelilaisille.	2 »Min tjänare Mose är död; så stå nu upp och gå över denna Jordan, du med allt detta folk, in i det land som jag vill giva dem, giva åt Israels barn.	2 Moses my servant, is dead,—Now, therefore, arise, pass over this Jordan, thou, and all this people, into the land which I am giving unto them—unto the sons of Israel.
3 Jokaisen paikan, johon te jalkanne astutte, minä annan teille, niinkuin olen Moosekselle puhunut.	3 Var ort som eder fot beträder har jag givit eder, såsom jag lovade Mose.	3 Every place whereon the sole of your foot shall tread, unto you, have I given it,—as I spake unto Moses.
4 Maa erämaasta ja tuolta Libanonista aina suureen virtaan, Eufrat-virtaan, saakka - koko heettiläisten maa - ja aina Suureen mereen asti, auringonlaskuun päin, on oleva teidän aluettanne.	4 Från öknen till Libanon däruppe och ända till den stora floden, floden Frat, över hetiternas land och ända till Stora havet västerut skall edert område sträcka sig.	4 From the desert and this Lebanon, even unto the great river—the river Euphrates, all the land of the Hittites, and unto the great sea, toward the going in of the sun, shall be your boundary.
5 Ei kukaan kestä sinun edessäsi kaikkena elinaikanasi. Niinkuin minä olin Mooseksen kanssa, niin minä olen sinunkin kanssasi; minä en jätä sinua enkä hylkää sinua.	5 Ingen skall kunna stå dig emot i alla dina livsdagar; såsom jag har varit med Mose, så skall jag ock vara med dig; jag skall icke lämna dig eller övergiva dig.	5 No man shall stand before thee, all the days of thy life,—as I was with Moses, so I will be with thee, I will not fail thee, neither will I forsake thee.
6 Ole luja ja rohkea; sillä sinä jaat tälle kansalle perinnöksi sen maan, jonka minä heidän isillensä vannotulla valalla olen luvannut antaa heille.	6 Var frimodig och oförfärad; ty du skall utskifta åt detta folk såsom arv det land som jag med ed har lovat deras fäder att giva dem.	6 Be firm and bold,—for, thou, shalt cause this people to inherit the land which I sware unto their fathers,—to give unto them.
7 Ole vain luja ja aivan rohkea ja noudata tarkoin kaikessa sitä lakia, jonka	7 Allenast må du vara helt frimodig och oförfärad till att i alla stycken hålla den	7 Only be very firm and bold, taking heed to do according to all the law

minun palvelijani Mooses on sinulle antanut; älä poikkea siitä oikealle äläkä vasemmalle, että menestyisit, missä ikinä kuljetkin.

8 Älköön tämä lain kirja sinun suustasi poistuko, vaan tutkiskele sitä päivät ja yöt, että tarkoin noudattaisit kaikkea, mitä siihen on kirjoitettu, sillä silloin sinä onnistut teilläsi ja silloin sinä menestyt.

9 Olenhan minä sinua käskenyt: Ole luja ja rohkea; älä säikähdy äläkä arkaile, sillä Herra, sinun Jumalasi, on sinun kanssasi, missä ikinä kuljetkin.
10 Silloin Joosua käski kansan päällysmiehiä sanoen:
11 Kulkekaa halki leirin ja käskekää kansaa sanoen: 'Valmistakaa itsellenne evästä, sillä kolmen päivän kuluttua te kuljette tämän Jordanin yli mennäksenne ottamaan omaksenne sen maan, jonka Herra, teidän Jumalanne, teidän omaksenne antaa'.
12 Mutta ruubenilaisille, gaadilaisille ja toiselle puolelle Manassen sukukuntaa Joosua sanoi näin:
13 Muistakaa sitä käskyä, jonka Herran palvelija Mooses teille antoi sanoen: 'Herra, teidän Jumalanne,

lag som min tjänare Mose har givit dig och göra efter den; vik icke av därifrån vare sig till höger eller till vänster; på det att du må hava framgång i allt vad du företager dig.
8 Låt icke denna lagbok vara skild från din mun; tänk på den både dag och natt, så att du i alla stycken håller det som är skrivet i den och gör därefter; ty då skola dina vägar vara lyckosamma, och då skall du hava framgång.

9 Se, jag har bjudit dig att vara frimodig och oförfärad; så var nu icke förskräckt eller försagd. Ty HERREN, din Gud, är med dig i allt vad du företager dig.»
10 Då bjöd Josua folkets tillsyningsmän och sade:

11 »Gån igenom lägret och bjuden folket och sägen: 'Reden till reskost åt eder; ty om tre dagar skolen I gå över denna Jordan, för att komma in i och taga i besittning det land som HERREN, eder Gud, vill giva eder till besittning.'»

12 Men till rubeniterna och gaditerna och ena hälften av Manasse stam sade Josua:

13 »Tänken på det som HERRENS tjänare Mose bjöd eder, när han sade: 'HERREN, eder Gud, vill låta

which Moses my servant commanded thee, do not turn aside therefrom, to the right hand or to the left,—that thou mayest prosper, whithersoever thou goest.

8 This scroll of the law must not cease out of thy mouth, but thou must talk to thyself therein, day and night, that thou mayest take heed to do according to all that is written therein,—for, then, shalt thou make thy way prosperous, and, then, shalt thou have good success.
9 Have I not commanded thee, Be firm and bold, do not start nor be dismayed,—for, with thee, is Yahweh thy God, whithersoever thou goest?
10 So then Joshua commanded the officers of the people, saying:
11 Pass ye through the midst of the camp, and command the people, saying: Make ready for yourselves, provisions,—for, in three days more, are ye to pass over this Jordan, to go in and possess the land which Yahweh your God is giving you, to possess.
12 And, unto the Reubenites, and unto the Gadites, and unto the half tribe of Manasseh, spake Joshua, saying:
13 Remember the word which Moses the servant of Yahweh commanded you, saying,—Yahweh your God,

suo teidän päästä rauhaan ja antaa teille tämän maan.'
14 Vaimonne, lapsenne ja karjanne jääköot siihen maahan, jonka Mooses antoi teille tältä puolelta Jordanin. Mutta teidän itsenne, kaikkien sotaurhojen, on taisteluun valmiina lähdettävä veljienne etunenässä ja autettava heitä,
15 kunnes Herra suo teidän veljienne päästä rauhaan niinkuin teidänkin, ja hekin ottavat omakseen sen maan, jonka Herra, teidän Jumalanne, heille antaa. Sitten saatte palata takaisin siihen maahan, joka on teidän omanne, ja ottaa omaksenne sen maan, jonka Herran palvelija Mooses antoi teille tältä puolelta Jordanin, auringonnousun puolelta.

16 Niin he vastasivat Joosualle sanoen: Kaiken, minkä olet meidän käskenyt tehdä, me teemme, ja mihin ikinä meidät lähetät, sinne me menemme.
17 Niinkuin me olemme kaikessa totelleet Moosesta, niin me tottelemme sinuakin. Olkoon vain Herra, sinun Jumalasi, sinun kanssasi, niinkuin hän oli Mooseksen kanssa.
18 Jokainen, joka niskoittelee sinun käskyäsi vastaan eikä tottele sanojasi kaikessa, mitä hänelle käsket, surmattakoon. Ole vain luja ja rohkea.

eder komma till ro och giva eder detta land.'
14 Edra hustrur, edra barn och eder boskap må nu stanna kvar i det land som Mose har givit eder här på andra sidan Jordan; men I själva, så många av eder som äro tappra stridsmän, skolen draga väpnade åstad i spetsen för edra bröder och hjälpa dem,
15 till dess att HERREN har låtit edra bröder komma till ro såväl som eder, när också de hava tagit i besittning det land som HERREN, eder Gud, vill giva dem. Sedan mån I vända tillbaka till det land som skall vara eder besittning; det mån I då taga i besittning, det land som HERRENS tjänare Mose har givit eder här på andra sidan Jordan, på östra sidan.»

16 Då svarade de Josua och sade: »Allt vad du har bjudit oss vilja vi göra, och varthelst du sänder oss, dit vilja vi gå.

17 Såsom vi i allt hava lytt Mose, så vilja vi ock lyda dig; allenast må HERREN, din Gud, vara med dig, såsom han var med Mose.

18 Var och en som är genströvig mot dina befallningar och icke lyssnar till dina ord, vadhelst du bjuder honom, han skall bliva dödad. Allenast må

is granting you rest, and doth give you this land.
14 Your wives, your little ones, and your cattle, shall remain in the land which Moses hath given you over the Jordan,—but, ye, shall pass over, armed, before your brethren,—all ye mighty men of valour, and shall help them;

15 until that Yahweh shall grant rest unto your brethren, as unto you, so shall, they also, possess the land which Yahweh your God giveth them,—then shall ye return unto the land of your possession, and possess it, which Moses the servant of Yahweh hath given you over the Jordan, towards the rising of the sun.

16 Then responded they to Joshua, saying,—All that thou hast commanded us, will we do, and, whithersoever thou shalt send us, will we go:
17 As in every thing we hearkened unto Moses, so, will we hearken unto thee,—only let Yahweh thy God be with thee, as he was with Moses.

18 Any man who shall rebel against thy bidding, and not hearken unto thy words in all that thou shalt command him, shall be put to death,—only be firm and bold.

du vara frimodig och oförfärad.»

2 luku

1 Niin Joosua, Nuunin poika, lähetti salaa Sittimistä kaksi vakoojaa, sanoen: Menkää, katselkaa maata ja Jerikoa. Ja he menivät ja tulivat Raahab nimisen porton taloon ja laskeutuivat siellä levolle.

1 Josua, Nuns son, sände hemligen ut två spejare från Sittim och sade: »Gån och besen landet och Jeriko.» De gingo åstad och kommo in i ett hus där en sköka bodde, vid namn Rahab, och där lade de sig till vila.

1 Then did Joshua son of Nun, send out from The Acacias, two men to spy out silently, saying, Go view the land, and Jericho. So they came, and entered the house of a harlot, whose name was Rahab, and lay there.

2 Mutta Jerikon kuninkaalle kerrottiin näin: Katso, tänne on yöllä tullut miehiä israelilaisten joukosta vakoilemaan maata.

2 Men för konungen i Jeriko blev inberättat: »I natt hava några män kommit hit från Israels barn för att utforska landet.»

2 And it was told the king of Jericho, saying,—Lo! men, have come in hither to–night of the sons of Israel to search out the land.

3 Silloin Jerikon kuningas lähetti sanan Raahabille: Tuo ulos ne miehet, jotka ovat tulleet luoksesi, jotka ovat tulleet sinun taloosi, sillä he ovat tulleet koko maata vakoilemaan.

3 Då sände konungen i Jeriko till Rahab och lät säga: »Lämna ut de män som hava kommit till dig och tagit in i ditt hus, ty de hava kommit hit för att utforska hela landet.»

3 So the king of Jericho sent unto Rahab, saying,—Bring forth the men that are come in unto thee who have entered thy house, for, to search out all the land, have they come.

4 Mutta vaimo otti molemmat miehet, piilotti heidät ja sanoi: Miehet kyllä tulivat minun luokseni, mutta en tiennyt, mistä he olivat.

4 Men kvinnan tog de båda männen och dolde dem; sedan svarade hon: »Ja, männen kommo till mig, men jag visste icke varifrån de voro;

4 And the woman took the two men and hid them,—and said: Even so, the men did come in unto me, but I knew not from whence they were;

5 Ja kun kaupungin portti pimeän tullen oli suljettava, niin miehet lähtivät ulos. En tiedä, minne miehet menivät; ajakaa nopeasti heitä takaa, niin te saavutatte heidät.

5 och när porten skulle stängas, sedan det hade blivit mörkt, gingo männen ut, och jag vet icke vart de togo vägen; skynden eder att sätta efter dem, så fån I nog fatt i dem.»

5 and it came to pass, as the gate was about to be shut in the darkness, that, the men, went out, I know not whither the men went,—pursue them quickly for ye shall overtake them.

6 Mutta hän oli vienyt heidät katolle ja kätkenyt heidät pellavanvarsien alle, joita oli asetellut katolle.

6 Men hon hade fört dem upp på taket och gömt dem under linstjälkar, som hon hade där, utbredda på taket.

6 But, she, had taken them up to the roof,—and concealed them with the stalks of flax which she had laid in order for herself upon the roof.

7 Ja kansa palveli Herraa

7 Så satte nu männen efter

7 So, the men, pursued

Joosuan koko elinajan ja niiden vanhinten koko elinajan, jotka elivät vielä kauan Joosuan jälkeen ja jotka olivat nähneet kaikki ne suuret teot, jotka Herra oli Israelille tehnyt.

dem åt Jordan till, bort emot vadställena; och man stängde stadsporten så snart förföljarna hade begivit sig åstad.

them by way of the Jordan unto the fords,—the gate being shut as soon as they who pursued them had gone forth.

8 Mutta ennenkuin he olivat laskeutuneet levolle, nousi hän heidän luoksensa katolle ja sanoi miehille:

8 Men innan de främmande männen hade lagt sig, steg hon upp till dem på taket

8 And, ere yet they slept, she, went up unto them, upon the roof;

9 Minä tiedän, että Herra antaa teille tämän maan ja että kauhu teitä kohtaan on vallannut meidät ja että kaikki maan asukkaat menehtyvät pelkoon teidän edessänne.

9 och sade till dem: »Jag vet att HERREN har givit eder detta land, och att förskräckelse för eder har fallit över oss, ja, att alla landets inbyggare äro i ångest för eder.

9 and said unto the men, I know that Yahweh hath given unto you the land,—and that the terror of you hath fallen upon us, and that all the inhabitants of the land, have melted away, from before you.

10 Sillä me olemme kuulleet, kuinka Herra kuivasi Kaislameren vedet teidän tieltänne, kun lähditte Egyptistä, ja mitä te teitte niille kahdelle amorilaisten kuninkaalle tuolla puolella Jordanin, Siihonille ja Oogille, jotka te vihitte tuhon omiksi.

10 Ty vi hava hört huru HERREN lät vattnet i Röda havet torka ut framför eder, när I drogen ut ur Egypten, och vad I haven gjort med amoréernas konungar, de två på andra sidan Jordan, Sihon och Og, huru I gåven dem till spillo.

10 For we have heard how Yahweh, dried up, the waters of the Red Sea from before you, when ye came forth out of Egypt,—and what ye did unto the two kings of the Amorites who were over the Jordan unto Sihon and unto Og, whom ye devoted to destruction;

11 Kun me sen kuulimme, raukesi meidän sydämemme, eikä kenessäkään ole enää rohkeutta asettua teitä vastaan; sillä Herra, teidän Jumalanne, on Jumala ylhäällä taivaassa ja alhaalla maan päällä.

11 Då vi hörde detta, blevo våra hjärtan förfärade, och numera har ingen mod att stå eder emot; ty HERREN, eder Gud, är Gud, uppe i himmelen och nere på jorden.

11 and, when we heard, then did our heart melt, and there rose up no longer any spirit in any man because of you,—for, as for Yahweh your God, he, is God—in the heavens above, and upon the earth beneath.

12 Niin vannokaa nyt minulle Herran kautta, että niinkuin minä olen tehnyt teille laupeuden, tekin teette laupeuden minun isäni perheelle; ja antakaa minulle varma merkki siitä,

12 Så loven mig nu med ed vid HERREN, att eftersom jag har gjort barmhärtighet med min faders hus och giva mig ett säkert tecken därpå,

12 Now, therefore I pray you, swear unto me by Yahweh, since I have dealt with you in lovingkindness, that, ye also, will deal with the house of my father in lovingkindness, and will give me a token of faithfulness,

13 että jätätte eloon minun

13 och låta min fader och

13 and will save alive my

isäni, äitini, veljeni, sisareni ja kaikki heidän omaisensa ja pelastatte meidät kuolemasta.

14 Niin miehet sanoivat hänelle: Me vastaamme hengellämme teidän hengestänne, jos vain ette ilmaise tätä meidän asiaamme. Kun Herra antaa meille tämän maan, niin me osoitamme sinulle laupeutta ja uskollisuutta.
15 Ja hän laski heidät köydellä alas ikkunasta, sillä hänen talonsa oli kiinni kaupungin muurissa, niin että hän asui muurissa kiinni.
16 Ja hän sanoi heille: Menkää vuoristoon, etteivät takaa-ajajat kohtaisi teitä, ja olkaa siellä piilossa kolme päivää, kunnes takaa-ajajat ovat palanneet; sitten voitte lähteä matkaanne.

17 Niin miehet sanoivat hänelle: Me olemme vapaat siitä valasta, jonka meillä vannotit,
18 jollet sinä, kun me tulemme tähän maahan, sido tätä punaista nauhaa siihen ikkunaan, josta laskit meidät alas, ja kokoa isääsi, äitiäsi, veljiäsi ja isäsi koko perhettä luoksesi taloon.

19 Ja kuka vain menee talosi ovesta ulos, sen veri tulkoon hänen oman päänsä päälle, ja me olemme

min moder, mina bröder och mina systrar leva, så ock alla som tillhöra dem, och rädda oss från döden.»

14 Männen sade till henne: »Med vårt eget liv svara vi för edert, såframt I icke förråden vårt förehavande; när HERREN giver oss landet, skola vi bevisa dig barmhärtighet och trofasthet.»

15 Då släppte hon ned dem genom fönstret med ett tåg; ty hennes hus låg invid stadsmuren, så att hon bodde invid själva muren.

16 Och hon sade till dem: »Gån upp i bergsbygden, så att edra förföljare icke träffa på eder; och hållen eder gömda där i tre dagar, till dess edra förföljare hava kommit tillbaka, så kunnen I sedan fortsätta eder färd.»
17 Och männen sade till henne: »Vi vilja likväl vara fria ifrån den ed som du nu har tagit av oss,
18 om du, när vi komma in i landet, underlåter att binda detta röda snöre i det fönster genom vilket du har släppt ned oss, och likaledes om du icke har din fader och din moder och dina bröder, alla av din faders hus, samlade hemma hos dig.
19 Dock, om någon går åstad, utom dörrarna till ditt hus, så komme hans blod över hans huvud, och vi äro

father and my mother, and my brethren and my sisters, and all that they have,—and will deliver our souls from death.
14 And the men said unto her, Our souls in your stead unto death, if ye utter not this our business,—so shall it be, when Yahweh shall give us the land, that we will deal with thee in lovingkindness and in faithfulness.
15 And she let them down with a cord through the window,—for, her house, was within the wall of the rampart, and, within the rampart, she was dwelling.
16 And she said unto them—To the mountain, get you, lest the pursuers, fall in, with you,—and hide yourselves there, three days until the pursuers return, and, afterwards, shall ye go your way.
17 And the men said unto her,—Free, will we be from this thine oath which thou hast made us swear:
18 Lo! when we are coming into the land, this cord of crimson thread, must thou bind in the window by which thou didst let us down, and, thy father and thy mother and thy brethren and all the household of thy father, must thou gather together unto thee unto the house.
19 And it shall be, whosoever shall go forth out of the doors of thy house into the street, his blood,

vastuusta vapaat; mutta kuka vain on sinun kanssasi talossa, sen veri tulkoon meidän päämme päälle, jos kenen käsi sattuu häneen.

utan skuld; om däremot någons hand kommer vid en av dem som äro inne i ditt hus, så må dennes blod komma över vårt huvud.

shall be on his own head and, we, shall be free,—but, whosoever shall be with thee in the house, his blood, shall be on our heads, if a, hand, be upon him.

20 Mutta jos sinä ilmaiset tämän meidän asiamme, niin me olemme vapaat valasta, jonka meillä vannotit.

20 Och om du förråder vårt förehavande, så äro vi likaledes fria ifrån den ed som du har tagit av oss.»

20 Or, if thou utter this our business, then shall we be free from this thine oath which thou hast made us swear.

21 Ja hän sanoi: Olkoon, niinkuin sanotte, ja päästi heidät menemään, ja he lähtivät. Ja hän sitoi sen punaisen nauhan ikkunaan.

21 Hon svarade: »Vare det såsom I haven sagt.» Och så lät hon dem gå, och de drogo åstad. Men hon band det röda snöret i fönstret.

21 And she said—According to your words, so, shall it be. Thus sent she them away and they departed,—and she bound the crimson cord in the window.

22 Niin he lähtivät ja tulivat vuoristoon ja viipyivät siellä kolme päivää, kunnes takaa-ajajat olivat palanneet. Ja takaa-ajajat etsivät heitä kaikkialta tien varrelta, mutta eivät löytäneet.

22 Så drogo de nu åstad och kommo upp i bergsbygden och stannade där i tre dagar, till dess att deras förföljare hade vänt tillbaka; ty dessa hade sökt efter dem överallt på vägarna, men hade icke funnit dem.

22 And they went and came into the mountain, and abode there three days, until the pursuers had returned,—so the pursuers, made search, throughout all the way, but found them not.

23 Sitten nuo kaksi miestä kääntyivät paluumatkalle. He laskeutuivat alas vuoristosta, menivät virran yli ja tulivat Joosuan, Nuunin pojan, luo ja kertoivat hänelle kaikki, mitä heille oli tapahtunut.

23 Sedan vände de båda männen tillbaka och kommo ned från bergsbygden och gingo över floden och kommo så till Josua, Nuns son; och de förtäljde för honom allt vad som hade vederfarits dem.

23 And the two men returned and came down out of the mountain, and crossed over and came unto Joshua, son of Nun,—and recounted to him all that had befallen them;

24 Ja he sanoivat Joosualle: Herra on antanut koko maan meidän käsiimme, ja kaikki maan asukkaat menehtyvät pelkoon meidän edessämme.

24 Och de sade till Josua: »HERREN har givit hela landet i vår hand; alla landets inbyggare äro i ångest för oss.»

24 and they said unto Joshua, Yahweh, hath delivered, into our hand all the land,—moreover also all the inhabitants of the land, have melted away, from before us.

3 luku

1 Niin Joosua nousi varhain

1 Bittida följande morgon

1 So then Joshua rose early

seuraavana aamuna, ja he lähtivät liikkeelle Sittimistä ja tulivat Jordanille, hän ja kaikki israelilaiset; ja he olivat siellä yötä, ennenkuin menivät virran yli.

2 Mutta kolmen päivän kuluttua kulkivat päällysmiehet halki leirin

3 ja käskivät kansaa sanoen: Kun te näette Herran, teidän Jumalanne, liitonarkin ja leeviläiset papit sitä kantamassa, niin lähtekää tekin liikkeelle paikoiltanne ja seuratkaa sitä.
4 Kuitenkin olkoon noin kahdentuhannen kyynäräin välimatka teidän ja sen välillä - älkää menkö sitä lähelle - että tietäisitte tien, jota teidän on käytävä, sillä te ette ole ennen kulkeneet sitä tietä.

5 Ja Joosua sanoi kansalle: Pyhittäytykää, sillä huomenna Herra on tekevä ihmeellisiä tekoja teidän keskuudessanne.
6 Mutta papeille Joosua sanoi näin: Ottakaa liitonarkki ja kulkekaa kansan edellä. Niin he ottivat liitonarkin ja kulkivat kansan edellä.

7 Silloin Herra sanoi Joosualle: Tästä päivästä alkaen minä teen sinut suureksi koko Israelin silmissä, jotta he tietäisivät, että niinkuin minä olin

bröt Josua med alla Israels barn upp från Sittim och kom till Jordan; där stannade de om natten, innan de gingo över.

2 Men efter tre dagar gingo tillsyningsmännen genom lägret

3 och bjödo folket och sade: »Så snart I fån se HERRENS, eder Guds, förbundsark, och att de levitiska prästerna bära den, skolen ock I bryta upp från eder plats och följa efter den
4 -- låten dock mellan den och eder vara ett avstånd av vid pass två tusen alnar; närmare mån I icke komma den -- på det att I mån kunna veta vilken väg I skolen gå, ty I haven icke förut dragit den vägen fram.»
5 Och Josua sade till folket: »Helgen eder, ty i morgon skall HERREN göra under bland eder.»

6 Därefter sade Josua till prästerna: »Tagen förbundsarken och dragen åstad framför folket.» Då togo de förbundsarken och gingo framför folket.

7 Och HERREN sade till Josua: »I dag skall jag begynna att göra dig stor i hela Israels ögon, på det att de må förnimma, att såsom jag har varit med Mose, så

in the morning, and they brake up from The Acacias and came as far as the Jordan, he and all the sons of Israel,—and they lodged there before they passed over.
2 And it came to pass, after three days, that the officers went through the midst of the camp,
3 and commanded the people saying, When ye see the ark of the covenant of Yahweh your God, and, the priests the Levites, bearing it, ye also, shall break up out of your place, and come after it.
4 Yet shall there be, a distance, between you and it, about two thousand cubits by measure,—do not come near unto it that ye may get to know the way by which ye must go, for ye have not passed this way, heretofore.
5 Then said Joshua unto the people, Hallow yourselves,—for, tomorrow, will Yahweh do in your midst, wonderful things.
6 And Joshua spake unto the priests, saying, Take ye up the ark of the covenant, and pass on before the people. So they took up the ark of the covenant, and went on before the people.
7 Then said Yahweh unto Joshua: This day, will I begin to magnify thee in the eyes of all Israel,—who shall know, that, as I was with Moses, I will be with thee.

Mooseksen kanssa, niin minä olen sinunkin kanssasi.

8 Käske pappeja, jotka kantavat liitonarkkia, ja sano: 'Kun tulette Jordanin veden ääreen, niin pysähtykää Jordanin rantaan.'

9 Sitten Joosua sanoi israelilaisille: Tulkaa tänne ja kuulkaa Herran, teidän Jumalanne, sanat.

10 Ja Joosua sanoi: Tästä saatte tietää, että elävä Jumala on teidän keskellänne ja karkoittaa teidän tieltänne kanaanilaiset, heettiläiset, hivviläiset, perissiläiset, girgasilaiset, amorilaiset ja jebusilaiset:

11 katso, kaiken maan Herran liitonarkki kulkee teidän edellänne Jordanin poikki.

12 Ottakaa siis kaksitoista miestä Israelin sukukunnista, kustakin sukukunnasta yksi mies.

13 Niin pian kuin papit, jotka kantavat Herran, kaiken maan Herran, liitonarkkia, laskevat jalkansa Jordanin veteen, katkeaa Jordanin vesi, ylhäältä päin virtaava vesi, juoksussaan ja pysähtyy roukkioksi.

14 Kun kansa sitten lähti liikkeelle teltoistaan mennäksensä Jordanin

vill jag ock vara med dig.

8 Bjud du nu prästerna som bära förbundsarken och säg: 'Så snart I kommen till den yttersta randen av Jordans vatten, skolen I stanna där, vid Jordan.'»

9 Då sade Josua till Israels barn: »Träden fram hit och hören HERRENS, eder Guds, ord.»

10 Och Josua sade: »Härav skolen I förnimma att en levande Gud är mitt ibland eder, och att han förvisso vill fördriva för eder kananéerna, hetiterna, hivéerna, perisséerna, girgaséerna, amoréerna och jebuséerna:

11 förbundsarken, hela jordens Herres förbundsark, drager nu framför eder över Jordan.

12 Väljen alltså ut tolv män ur Israels stammar, en man för var stam.

13 Så snart då prästerna som bära HERRENS, hela jordens Herres, ark stå stilla med sina fötter i Jordans vatten, det vatten som kommer uppifrån, bliva avskuret i sitt lopp, och det skall stå såsom en samlad hög.»

14 Folket bröt då upp från sina tält för att gå över Jordan, och prästerna som

8 Thou, therefore, shalt command the priests who am bearing the ark of the covenant, saying,—When ye are come as far as the edge of the waters of the Jordan, in the Jordan, shall ye stand.

9 Then said Joshua, unto the sons of Israel,—Draw near hither, and hear ye the words of Yahweh your God.

10 And Joshua said, Hereby, shall ye know, that a Living GOD is in your midst,—and that he will, certainly dispossess, from before you, the Canaanite and the Hittite, and the Hivite and the Perizzite, and the Girgashite, and the Amorite, and the Jebusite.

11 Lo! the ark of the covenant of the Lord of all the earth, is about to pass before you into the Jordan.

12 Now, therefore, take you twelve men, out of the tribes of Israel,—one man severally for each tribe;

13 and it shall be, when the soles of the feet of the priests who are bearing the ark of Yahweh, Lord of all the earth, do rest, in the waters of the Jordan, the waters of the Jordan, shall be cut off, the waters that are coming down from above,—and shall stand in one mound.

14 And it came to pass, when the people set out from their tents, to cross

poikki, liitonarkkia kantavien pappien käydessä kansan edellä,
15 ja niin pian kuin liitonarkin kantajat tulivat Jordanille ja liitonarkkia kantavien pappien jalat painuivat rantaveteen, niin vaikka Jordan koko elonleikkuuajan on tulvillaan yli kaikkien äyräidensä,

16 pysähtyi ylhäältä päin virtaava vesi ja seisoi yhtenä roukkiona hyvin kaukana Aadamin luona, sen kaupungin, joka on Saaretanin vieressä; ja se vesi, joka virtasi alaspäin Aromereen, Suolamereen, hävisi kokonaan. Niin kansa kulki virran yli Jerikon kohdalta.

17 Ja Herran liitonarkkia kantavat papit seisoivat alallaan kuivalla pohjalla keskellä Jordania, kaiken Israelin kulkiessa kuivaa myöten, kunnes koko kansa oli ehtinyt kulkea Jordanin yli.

buro förbundsarken gingo framför folket.

15 När nu de som buro arken kommo till Jordan, så att prästerna, som buro arken, med sina fötter vidrörde yttersta randen av vattnet i Jordan, vilken under hela skördetiden är full över alla sina bräddar,

16 då stannade det vatten som kom uppifrån, och blev stående såsom en samlad hög långt borta, uppe vid Adam, staden som ligger bredvid Saretan; och det vatten som flöt ned mot Hedmarkshavet, Salthavet, blev sålunda helt och hållet avskuret. Och folket gick över mitt emot Jeriko.

17 Men prästerna som buro HERRENS förbundsark stodo orörliga på torr mark mitt i Jordan; och hela Israel gick över på torr mark, till dess att allt folket helt och hållet hade kommit över Jordan.

the Jordan,—with the priests, bearing the ark of the covenant before the people,
15 then, as the bearers of the ark came as far as the Jordan, and, the feet of the priests who were bearing the ark, were dipped in the edge of the waters,—the Jordan being full over all his banks, all the days of harvest,
16 that the waters which were coming down from above, stood—rose up in one mound, a great way off, by the city Adam, which is beside Zarethan, and, they which were going down to the sea of the waste plain, the salt sea, failed—were cut off,—and, the people, passed over, right against Jericho.
17 And the priests who were bearing the ark of the covenant of Yahweh, stood on dry ground, in the midst of the Jordan, with firm footing,—while all Israel were passing over on dry ground, until all the nation had made an end of passing over the Jordan.

4 luku

1 Ja kun koko kansa oli ehtinyt kulkea Jordanin yli, sanoi Herra Joosualle näin:

2 Ottakaa kansasta kaksitoista miestä, kustakin sukukunnasta yksi mies,

1 Då nu allt folket helt och hållet hade kommit över Jordan, sade HERREN till Josua:

2 »Väljen ut bland folket tolv män, en man ur var stam,

1 And it came to pass, when all the nation had made an end of passing over the Jordan, that Yahweh slake unto Joshua, saying:
2 Take unto you, from among the people, twelve men, one man severally

3 ja käskekää heitä sanoen: 'Ottakaa itsellenne tästä, keskeltä Jordania, siltä kohdalta, missä papit seisovat alallaan, kaksitoista kiveä ja viekää ne mukananne ja asettakaa ne siihen paikkaan, mihin jäätte ensi yöksi'.

3 och bjuden dem och sägen: 'Tagen här ur Jordan, från den plats där prästerna stodo med sina fötter, tolv stenar, och lyften upp dem och fören dem över med eder, och läggen ned dem på det ställe, där I skolen lägra eder i natt.'»

from each tribe;
3 and command ye them, saying, Take you up from hence, out of the midst of the Jordan, from the place where stood the feet of the priests with firm footing, twelve stones; —and carry them over with you, and lay them down in the lodging-place where ye shall lodge, tonight.

4 Niin Joosua kutsui ne kaksitoista miestä, jotka hän oli määrännyt otettaviksi israelilaisista, yhden miehen kustakin sukukunnasta,

4 Då kallade Josua till sig de tolv män som han hade utsett bland Israels barn, en man ur var stam.

4 So Joshua called unto the twelve men whom he had made ready, from among the sons of Israel,—one man severally out of each tribe;

5 ja Joosua sanoi heille: Menkää Herran, Jumalanne, arkin eteen keskelle Jordania, ja nostakoon kukin kiven olalleen israelilaisten sukukuntien luvun mukaan,

5 Och Josua sade till dem: »Dragen åstad framför HERRENS, eder Guds, ark, och gån ut mitt i Jordan; och var och en av eder må där lyfta upp en sten på axeln, efter antalet av Israels barns stammar.

5 and Joshua said unto them: Pass ye over, before the ark of Yahweh your God, into the midst of the Jordan,—and lift ye up, each man one stone upon his shoulder, according to the number of the tribes of the sons of Israel:

6 että ne olisivat merkkinä teidän keskellänne. Kun lapsenne vastaisuudessa kysyvät ja sanovat: 'Mitä nämä kivet merkitsevät?'

6 Detta skall nämligen bliva ett minnesmärke bland eder. När då edra barn i framtiden fråga: 'Vad betyda dessa stenar?',

6 that this may be a sign in your midst,—for your sons will ask in time to come, saying, What mean these stones to you?

7 niin vastatkaa heille: 'Sitä, että Jordanin vesi katkesi juoksussaan Herran liitonarkin edessä, kun se kulki Jordanin poikki; Jordanin vesi katkesi juoksussaan, ja siitä ovat nämä kivet muistona israelilaisille ikuisiksi ajoiksi.'

7 skolen I svara dem så: 'De betyda att Jordans vatten här blev avskuret i sitt lopp, framför HERRENS förbundsark; ja, när den gick över Jordan, blev Jordans vatten avskuret i sitt lopp. Därför skola dessa stenar vara ett åminnelsemärke för Israels barn till evärdlig tid.'»

7 Then shall ye say unto them—That the waters of the Jordan, were cut off, from before the ark of the covenant of Yahweh, when it passed into the Jordan, the waters of the Jordan, were cut off. So shall these stones become a memorial unto the sons of Israel, unto times age-abiding.

8 Ja israelilaiset tekivät, niinkuin Joosua oli käskenyt, ja ottivat israelilaisten sukukuntien luvun mukaan

8 Då gjorde Israels barn såsom Josua bjöd dem; de togo upp tolv stenar ur Jordan, såsom HERREN hade

8 And the sons of Israel did so, as Joshua commanded, and took up twelve stones out of the midst of the

kaksitoista kiveä keskeltä Jordania, niinkuin Herra oli puhunut Joosualle, ja veivät ne mukanaan yöpaikkaan ja asettivat ne sinne.

tillsagt Josua, efter antalet av Israels barns stammar; och de förde dem över med sig till lägerstället och lade ned dem där.

Jordan, as spake Yahweh unto Joshua, according to the number of the tribes of the sons of Israel,—and carried them with them unto the place where they lodged, and laid them down there.

9 Ja Joosua pystytti kaksitoista kiveä keskelle Jordania sille kohdalle, jossa liitonarkkia kantavat papit seisoivat; ja ne ovat siellä vielä tänäkin päivänä.

9 Tillika reste Josua tolv stenar mitt i Jordan, på samma plats där prästerna som buro förbundsarken hade stått med sina fötter; och de finnas kvar där ännu i dag.

9 Twelve stones also, did Joshua set up in the midst of the Jordan, in the place where stood the feet of the priests who were bearing the ark of the covenant,—and they have remained there until this day.

10 Ja papit, jotka kantoivat arkkia, seisoivat keskellä Jordania, kunnes oli suoritettu kaikki, mitä Herra oli käskenyt Joosuan puhua kansalle, kaikki tyynni, mistä Mooses oli Joosualle käskyn antanut, ja kansa kulki nopeasti virran yli.

10 Och prästerna som buro arken blevo stående mitt i Jordan, till dess att allt det var fullgjort, som HERREN hade bjudit Josua att tillsäga folket, alldeles i enlighet med vad Mose förut hade bjudit Josua; och folket gick över med hast.

10 Now, the priests who were bearing the ark, continued standing in the midst of the Jordan, until everything was finished which Yahweh commanded Joshua, to speak unto the people, according to all that Moses commanded Joshua,—the people therefore hasted, and passed over.

11 Ja kun koko kansa oli ehtinyt kulkea virran yli, menivät Herran arkki ja papit yli, kansan eteen.

11 Men när allt folket helt och hållet hade kommit över, gick ock HERRENS ark över, jämte prästerna, och tog plats framför folket.

11 And so it was, as soon as all the people had made an end of passing over,—then passed over the ark of Yahweh, and the priests, in presence of the people.

12 Ja ruubenilaiset, gaadilaiset ja toinen puoli Manassen sukukuntaa kulkivat taisteluun valmiina israelilaisten etunenässä, niinkuin Mooses oli heille puhunut.

12 Och Rubens barn och Gads barn och ena hälften av Manasse stam drogo väpnade åstad i spetsen för Israels barn, såsom Mose hade tillsagt dem.

12 Also the sons of Reuben and the sons of Gad and the half tribe of Manasseh, passed over, armed, before the sons of Israel,—as Moses had spoken unto them:

13 Noin nelikymmentuhantinen sotaan varustettu joukko heitä kulki Herran edellä taisteluun Jerikon arolle.

13 Det var vid pass fyrtio tusen män som så drogo åstad, väpnade till strid, för att kämpa inför HERREN på Jerikos hedmarker.

13 about forty thousand, equipped for the war, passed over before Yahweh, to battle, into the waste plains of Jericho.

14 Sinä päivänä Herra teki

14 På den dagen gjorde

14 On that day, did Yahweh

Joosuan suureksi koko Israelin silmissä, ja he pelkäsivät häntä kaikkena hänen elinaikanansa, niinkuin olivat Moosesta peljänneet.
15 Ja Herra puhui Joosualle sanoen:
16 Käske pappeja, jotka kantavat lain arkkia, astumaan ylös Jordanista.

17 Niin Joosua käski pappeja sanoen: Astukaa ylös Jordanista.
18 Kun nyt Herran liitonarkkia kantavat papit astuivat ylös Jordanista, niin tuskin olivat pappien jalat nousseet kuivalle maalle, kun Jordanin vesi palasi paikoilleen ja juoksi niinkuin ennenkin yli kaikkien äyräidensä.

19 Kansa astui ylös Jordanista ensimmäisen kuun kymmenentenä päivänä. Ja he leiriytyivät Gilgaliin, Jerikon itäiselle rajalle.
20 Ja ne kaksitoista kiveä, jotka he olivat ottaneet Jordanista, Joosua pystytti Gilgaliin.
21 Ja hän sanoi israelilaisille näin: Kun lapsenne vastaisuudessa kysyvät isiltään ja sanovat: 'Mitä nämä kivet merkitsevät?'
22 niin ilmoittakaa se lapsillenne ja sanokaa: 'Israel kulki tämän Jordanin poikki kuivaa myöten,

HERREN Josua stor i hela Israels ögon, och de fruktade honom, såsom de fruktat Mose, så länge denne levde.
15 Och HERREN sade till Josua:
16 »Bjud prästerna som bära vittnesbördets ark att stiga upp ur Jordan.»

17 Och Josua bjöd prästerna och sade: »Stigen upp ur Jordan.»
18 När då prästerna som buro HERRENS förbundsark stego upp ur Jordan, hade deras fötter knappt hunnit upp på torra landet, förrän Jordans vatten vände tillbaka till sin plats och nådde, såsom förut, upp över alla sina bräddar.

19 Det var på tionde dagen i första månaden som folket steg upp ur Jordan; och de lägrade sig i Gilgal, på gränsen av östra Jerikoområdet.
20 Och de tolv stenarna som de hade tagit ur Jordan reste Josua i Gilgal.

21 Och han sade till Israels barn: »När nu edra barn i framtiden fråga sina fäder: 'Vad betyda dessa stenar?',

22 då skolen I göra det kunnigt för edra barn och säga: 'Israel gick på torr mark över denna Jordan,

magnify Joshua in the eyes of all Israel,—and they revered him, as they revered Moses, all the days of his life.
15 Then spake Yahweh unto Joshua, saying:
16 Command the priests who are bearing the ark of testimony,—that they come up out of the Jordan.
17 So Joshua commanded the priests, saying,—Come ye up out of the Jordan.
18 And it came to pass, when the priests who were bearing the ark of the covenant of Yahweh came up out of the midst of the Jordan, and the soles of the feet of the priests were withdrawn unto the dry ground, then returned the waters of the Jordan unto their place, and went, as before, over all his banks.
19 So, the people, came up out of the Jordan, on the tenth of the first month,—and encamped in Gilgal, at the eastern end of Jericho.

20 And, these twelve stones which they took out of the Jordan, did Joshua set up, in Gilgal.
21 Then spake he unto the sons of Israel, saying,—When your sons shall ask, in time to come, of their fathers, saying,—What mean these stones?
22 then shall ye let your sons know, saying,—On dry ground, came Israel over this Jordan;

23 koska Herra, teidän Jumalanne, kuivasi Jordanin veden teidän tieltänne, kunnes olitte kulkeneet virran poikki, samoinkuin Herra, teidän Jumalanne, teki Kaislamerelle, jonka hän kuivasi meidän tieltämme, kunnes olimme kulkeneet sen poikki,

24 jotta kaikki maan kansat tulisivat tietämään, että Herran käsi on väkevä, ja jotta te pelkäisitte Herraa, teidän Jumalaanne, ainiaan'.

23 i det att HERREN, eder Gud, lät vattnet i Jordan torka ut framför eder, till dess I haden gått över den, likasom HERREN, eder Gud, gjorde med Röda havet, som han lät torka ut framför oss, till dess vi hade gått över det;

24 på det att alla folk på jorden må förnimma huru stark HERRENS hand är, så att I frukten HERREN, eder Gud, alltid.'»

23 in that Yahweh your God dried up the waters of the Jordan, from before you, until ye had passed over,—as Yahweh your God had done unto the Red Sea, which he dried up from before us, until we had passed over:

24 that all the peoples of the earth might know the hand of Yahweh, that, firm, it is; that they might revere Yahweh your God, all the days.

5 luku

1 Kun kaikki amorilaisten kuninkaat, jotka asuivat tällä puolella Jordanin, lännen puolella, ja kaikki kanaanilaisten kuninkaat, jotka asuivat meren rannalla, kuulivat, kuinka Herra oli kuivannut Jordanin veden israelilaisten tieltä, kunnes he olivat kulkeneet yli, niin raukesi heidän sydämensä, eikä heissä enää ollut rohkeutta asettua israelilaisia vastaan.

1 Då nu alla amoréernas konungar på andra sidan Jordan, på västra sidan, och alla kananéernas konungar vid havet hörde huru HERREN hade låtit vattnet i Jordan torka ut framför Israels barn, medan vi gingo över den, blevo deras hjärtan förfärade, och de hade icke längre mod att stå emot Israels barn.

1 And it came to pass, when all the kings of the Amorites who were over the Jordan westward, and all the kings of the Canaanites who were by the sea, heard how that Yahweh had dried up the waters of the Jordan, from before the sons of Israel, until they had passed over, that their heart melted, and there was no spirit in them any more, because of the sons of Israel.

2 Siihen aikaan Herra sanoi Joosualle: Tee itsellesi kiviveitsiä ja ympärileikkaa taas israelilaiset toistamiseen.

2 Vid den tiden sade HERREN till Josua: »Gör dig stenknivar och omskär åter Israels barn, för andra gången.»

2 At that time, said Yahweh unto Joshua, Make thee knives of flint,—and again circumcise the sons of Israel, a second time.

3 Niin Joosua teki itselleen kiviveitsiä ja ympärileikkasi israelilaiset Esinahkakukkulan luona.

3 Då gjorde Josua sig stenknivar och omskar Israels barn vid Förhudshöjden.

3 So Joshua made him knives of flint,—and circumcised the sons of Israel, at the Hill of Foreskins.

4 Ja syy siihen, että Joosua toimitti ympärileikkauksen, oli

4 Och orsaken varför Josua omskar dem var denna: allt

4 Now, this, is the cause why Joshua did circumcise,–

tämä: koko kansa, joka oli lähtenyt Egyptistä, miehenpuolet, kaikki sotakuntoiset miehet, olivat kuolleet matkalla erämaassa, heidän lähdettyään Egyptistä.

det folk av mankön, som hade dragit ut ur Egypten, alla stridbara män, hade dött i öknen under vägen, efter uttåget ur Egypten.

–all the people who came forth out of Egypt, who were males, all the men of war, died in the desert, by the way, after they came forth out of Egypt.

5 Sillä kaikki se kansa, joka oli lähtenyt, oli ollut ympärileikattu, mutta sitä kansaa, joka oli syntynyt matkalla erämaassa, heidän lähdettyään Egyptistä, ei oltu ympärileikattu.

5 Ty väl hade bland folket alla de som voro med under uttåget blivit omskurna, men de bland folket, som voro födda i öknen under vägen, efter uttåget ur Egypten, de voro alla oomskurna.

5 For, though all the people who came forth had been circumcised, yet, all the people who were born in the desert by the way, after they came forth out of Egypt, had they not circumcised.

6 Sillä neljäkymmentä vuotta olivat israelilaiset vaeltaneet erämaassa, kunnes oli hävinnyt koko se kansa, ne sotakuntoiset miehet, jotka olivat Egyptistä lähteneet, ne, jotka eivät olleet totelleet Herran ääntä ja joille Herra sentähden oli vannonut, ettei hän ollut salliva heidän nähdä sitä maata, jonka Herra heidän isillensä vannotulla valalla oli luvannut antaa meille, sitä maata, joka vuotaa maitoa ja mettä.

6 Ty Israels barn vandrade i öknen i fyrtio år, under vilken tid alla stridbara män i folket, som hade dragit ut ur Egypten, förgingos, eftersom de icke hörde HERRENS röst, varför ock HERREN svor att han icke skulle låta dem se det land som han med ed hade lovat deras fäder att giva oss, ett land som flyter av mjölk och honung.

6 Because, for forty years, did the sons of Israel journey in the desert, until all the nation who were men of war, who came forth out of Egypt, were consumed, because they hearkened not unto the voice of Yahweh,—unto whom Yahweh sware that he would not let them see the land, which Yahweh sware unto their fathers, that he would give unto us, a land flowing with milk and honey.

7 Mutta hän herätti heidän poikansa heidän sijaansa; ne Joosua ympärileikkasi, sillä he olivat ympärileikkaamattomia, koska ei heitä oltu ympärileikattu matkalla.

7 Men deras barn, som han hade låtit uppstå i deras ställe, dem omskar nu Josua, ty de hade förhud, eftersom de icke hade blivit omskurna under vägen.

7 Their sons, therefore, whom he had raised up in their stead, them, did Joshua circumcise,—for, uncircumcised, they were, in that they had not circumcised them by the way.

8 Kun koko kansa oli saatu ympärileikatuksi, pysyivät he paikallaan leirissä, kunnes olivat toipuneet.

8 Och när allt folket hade blivit omskuret, stannade de kvar där de voro i lägret, till dess de hade blivit läkta.

8 And so it came to pass, when they had made an end of circumcising all the nation, they remained in their place, in the camp, until they were healed.

9 Niin Herra sanoi Joosualle: Tänä päivänä

9 Och HERREN sade till Josua: »I dag har jag

9 Then said Yahweh unto Joshua, Today, have I rolled

minä olen vierittänyt teidän päältänne Egyptin häväistyksen. Sentähden kutsutaan paikkaa vielä tänäkin päivänä Gilgaliksi.
10 Kun israelilaiset olivat leiriytyneet Gilgaliin, viettivät he sen kuukauden neljäntenätoista päivänä, ehtoolla, pääsiäistä Jerikon arolla.
11 Ja pääsiäisen jälkeisenä päivänä he söivät sen maan tuotteista happamatonta leipää ja paahdettuja jyviä, juuri sinä päivänä.

12 Mutta seuraavana päivänä lakkasi manna, koska he söivät sen maan tuotteita; eivätkä israelilaiset enää saaneet mannaa, vaan he söivät sinä vuonna Kanaanin maan satoa.

13 Ja tapahtui Joosuan ollessa Jerikon luona, että hän nosti silmänsä ja näki miehen seisovan edessään, paljastettu miekka kädessä. Ja Joosua meni hänen luokseen ja sanoi hänelle: Oletko sinä meikäläisiä vai vihollisiamme?

14 Niin hän sanoi: En, vaan minä olen Herran sotajoukon päämies ja olen juuri nyt tullut. Niin Joosua heittäytyi kasvoilleen maahan, kumarsi ja sanoi hänelle: Mitä herrallani on sanottavana palvelijalleen?

15 Ja Herran sotajoukon

avvältrat från eder Egyptens smälek.» Och detta ställe fick namnet Gilgal, såsom det heter ännu i dag.

10 Medan nu Israels barn voro lägrade i Gilgal, höllo de påskhögtid den fjortonde dagen i månaden, om aftonen, på Jerikos hedmarker.
11 Och dagen efter påskhögtiden åto de osyrat bröd och rostade ax av landets säd, just på den dagen.

12 Och mannat upphörde dagen därefter, då de nu åto av landets säd, och Israels barn fingo icke manna mer, utan de åto det året av landet Kanaans avkastning.

13 Och medan Josua var vid Jeriko, hände sig att han, i det han lyfte upp sina ögon, fick se en man stå där framför sig med ett draget svärd i sin hand. Då gick Josua fram till honom och frågade honom: »Tillhör du oss eller våra ovänner?»

14 Han svarade: »Nej, jag är hövitsman över HERRENS här, och jag har just nu kommit hit.» Då föll Josua ned till jorden på sitt ansikte och bugade sig; sedan sade han till honom: »Vad har min herre att säga till sin tjänare?»
15 Hövitsmannen över

away the reproach of Egypt from off you. Wherefore the name of that place is called Gilgal [i. e. a rolling away] unto this day.
10 Thus then the sons of Israel encamped in Gilgal,—and kept the passover on the fourteenth day of the month, in the evening, in the waste plains of Jericho.
11 And they did eat of the corn of the land, on the morrow of the passover, unleavened cakes and parched ears of corn,—on this selfsame day.
12 And the manna ceased on the morrow, when they had eaten of the corn of the land, neither had the sons of Israel manna any more,—so they did eat of the yield of the land of Canaan throughout that year.
13 And it came to pass, while Joshua was at Jericho, that he lifted up his eyes, and looked, and lo! a man standing over against him, with his sword drawn, in his hand,—so Joshua went unto him, and said to him, For us, art thou, or for our adversaries?
14 And he said—Nay, but, I, as prince of the host of Yahweh, have, now, come. So Joshua fell on his face to the earth, and worshipped, and said unto him, What is my lord speaking unto his servant?

15 Then said the prince of

päämies sanoi Joosualle: Riisu kengät jalastasi, sillä paikka, jossa seisot, on pyhä. Ja Joosua teki niin.

HERRENS här sade då till Josua: »Drag dina skor av dina fötter, ty platsen där du står är helig.» Och Josua gjorde så.

the host of Yahweh unto Joshua—Slip off thy sandals from thy feet, for, as for the place whereon thou art standing, holy, it is. And Joshua did so.

6 luku

1 Mutta Jeriko sulki porttinsa ja oli suljettuna israelilaisilta: ei kukaan käynyt ulos, eikä kukaan käynyt sisälle.
2 Niin Herra sanoi Joosualle: Katso, minä annan sinun käsiisi Jerikon sekä sen kuninkaan ja sotaurhot.
3 Kulkekaa siis, kaikki sotakuntoiset miehet, kaupungin ympäri, kiertäkää kerta kaupunki; tee niin kuutena päivänä.
4 Ja seitsemän pappia kantakoon seitsemää oinaansarvista pasunaa arkin edellä. Seitsemäntenä päivänä kulkekaa kaupungin ympäri seitsemän kertaa, ja papit puhaltakoot pasunoihin.
5 Ja kun pitkä oinaansarven puhallus kuuluu, kun kuulette pasunan äänen, niin nostakoon koko kansa kovan sotahuudon; silloin kaupungin muuri kukistuu siihen paikkaansa, ja kansa voi rynnätä sinne ylös, kukin suoraan eteensä.

6 Silloin Joosua, Nuunin poika, kutsui papit ja sanoi heille: Ottakaa liitonarkki, ja seitsemän pappia kantakoon

1 Och Jeriko hade sina portar stängda, det höll sig tillstängt för Israels barn; ingen gick ut eller in.

2 Men HERREN sade till Josua: »Se, jag har givit Jeriko med dess konung, med dess tappra stridsmän, i din hand.
3 Tågen nu omkring staden, så många stridbara män I ären, runt omkring staden en gång; så skall du göra i sex dagar.
4 Och sju präster skola bära de sju jubelbasunerna framför arken; men på sjunde dagen skolen I tåga omkring staden sju gånger; och prästerna skola stöta i basunerna.

5 Och när det blåses i jubelhornet med utdragen ton, och I hören basunljudet, skall allt folket upphäva ett stort härskri; då skola stadsmurarna falla på stället, och folket skall draga in över dem, var och en rätt fram.»

6 Då kallade Josua, Nuns son, till sig prästerna och sade till dem: »Tagen förbundsarken, och sju

1 Now, Jericho, was shut up and barred because of the sons of Israel,—none came out and none went in.

2 Then said Yahweh unto Joshua, See, I have delivered, into thy hand, Jericho and her king,—the mighty men of valour.
3 So then ye shall compass the city all ye men of war, going round the city, once,—thus, shall thou do six days.
4 And, seven priests, shall bear the seven rams' horns before the ark, and, on the seventh day, shall ye compass the city seven times,—and, the priests, shall blow with the horns.

5 And it shall come to pass, when the ram's horn soundeth, when ye hear the sound of the horn, that all the people shall shout with a great shout,—and then shall the wall of the city fall down under it, and the people shall go up, every man straight before him.
6 Then called Joshua son of Nun unto the priests, and said unto them, Bear ye the ark of the covenant,—and

seitsemää oinaansarvista pasunaa Herran arkin edellä.

7 Sitten hän sanoi kansalle: Lähtekää ja kulkekaa kaupungin ympäri, ja aseväki käyköön Herran arkin edellä.

8 Ja tapahtui, niinkuin Joosua oli kansalle sanonut. Ne seitsemän pappia, jotka kantoivat niitä seitsemää oinaansarvista pasunaa Herran edellä, lähtivät ja puhalsivat pasunoihin, ja Herran liitonarkki kulki heidän jäljessään.

9 Ja aseväki kulki pasunaa puhaltavien pappien edellä, mutta muu väki kulki arkin jäljessä, samalla kuin pasunoihin yhtenään puhallettiin.

10 Ja Joosua käski kansaa sanoen: Älkää nostako sotahuutoa älkääkä antako äänenne kuulua, älköönkä sanaakaan pääskö teidän suustanne ennenkuin sinä päivänä, jona minä teille sanon: 'Nostakaa sotahuuto', silloin se nostakaa.

11 Ja hän antoi Herran arkin kulkea yhden kierroksen kaupungin ympäri; sitten he menivät leiriin ja jäivät yöksi leiriin.

12 Joosua nousi varhain seuraavana aamuna, ja papit ottivat Herran arkin.

13 Ja ne seitsemän pappia,

präster skola bära sju jubelbasuner framför HERRENS ark.»

7 Och till folket blev sagt: »Dragen ut och tågen omkring staden; och den väpnade skaran skall draga framför HERRENS ark.»

8 Då nu Josua hade sagt detta till folket, drogo de sju präster som buro jubelbasunerna framför HERREN åstad och stötte i basunerna; och HERRENS förbundsark följde efter dem.

9 Och den väpnade skaran gick framför prästerna som stötte i basunerna, och den övriga hopen slutade tåget och följde efter arken, under det att man alltjämt stötte i basunerna.

10 Men Josua hade bjudit folket och sagt: »I skolen icke upphäva något härskri eller låta höra eder röst eller ens låta något ord utgå av eder mun, förrän den dag då jag säger till eder: 'Häven upp ett härskri'; då skolen I upphäva ett härskri.»

11 Och när han så hade låtit bära HERRENS ark omkring staden, runt omkring den en gång, gingo de in i lägret och stannade i lägret över natten.

12 Och följande morgon stod Josua bittida upp, och prästerna togo HERRENS ark.

13 Och de sju präster som

let, seven priest, bear seven rams horns, before the ark of Yahweh.

7 Then said he unto the people, Pass on and compass the city,—and let, the armed host, pass on before the ark of Yahweh.

8 And it was so, when Joshua had spoken unto the people, that, the seven priests who were bearing the seven rams' horns before Yahweh, passed on and blew with the horns,—the ark of the covenant of Yahweh also coming after them.

9 And, the armed host, went on before the priests who blew with the horns,—and, the rear-guard, came after the ark, going on and blowing with the horns.

10 Now, unto the people, had Joshua given command, saying—Ye shall not shout nor let your voice be heard, neither shall there go out of your mouth, a word,—until the day when I say unto you Shout! then shall ye shout.

11 So he caused the ark of Yahweh to compass the city, going round once,—and they came into the camp, and lodged in the camp.

12 And Joshua rose early in the morning,—and the priests bare the ark of Yahweh;

13 and, the seven priests

jotka kantoivat niitä seitsemää oinaansarvista pasunaa Herran arkin edellä, kulkivat puhaltaen yhtenään pasunoihin, ja aseväki kulki heidän edellään, mutta muu väki kulki Herran arkin jäljessä, samalla kuin pasunoihin yhtenään puhallettiin.
14 Ja tänä toisenakin päivänä he kulkivat kerran kaupungin ympäri ja palasivat sitten leiriin. Niin he tekivät kuutena päivänä.
15 Mutta seitsemäntenä päivänä he nousivat varhain aamun sarastaessa ja kulkivat kaupungin ympäri samalla tavalla seitsemän kertaa. Ainoastaan sinä päivänä he kulkivat kaupungin ympäri seitsemän kertaa.
16 Ja kun papit seitsemännellä kerralla puhalsivat pasunoihin, sanoi Joosua kansalle: Nostakaa sotahuuto, sillä Herra antaa teille kaupungin.

17 Kaupunki ja kaikki, mitä siinä on, vihittäköön tuhon omaksi Herran kunniaksi; ainoastaan portto Raahab jääköön henkiin, hän ja kaikki, jotka ovat hänen kanssaan hänen talossansa, sillä hän piilotti tiedustelijat, jotka me lähetimme.
18 Mutta karttakaa tuhon omaksi vihittyä, ettette vihi jotakin tuhon omaksi ja kuitenkin ota tuhon omaksi vihittyä ja niin tule vihkineiksi Israelin leiriä

buro de sju jubelbasunerna framför HERRENS ark gingo alltjämt och stötte i basunerna; och den väpnade skaran gick framför dem, och den övriga hopen slutade tåget och följde efter HERRENS ark, under det att man alltjämt stötte i basunerna.
14 De tågade också nu på andra dagen en gång omkring staden och återvände sedan till lägret; så gjorde de i sex dagar.
15 Men på sjunde dagen stodo de bittida upp vid morgonrodnadens uppgång och tågade då sju gånger omkring staden på samma sätt; endast denna dag tågade de sju gånger omkring staden.

16 Och när prästerna sjunde gången stötte i basunerna, sade Josua till folket: »Häven upp ett härskri, ty HERREN har givit eder staden.

17 Men staden med allt vad däri är skall givas till spillo åt HERREN; allenast skökan Rahab skall få leva, jämte alla som äro inne i hennes hus, därför att hon gömde de utskickade som vi hade sänt åstad.

18 Men tagen eder väl till vara för det tillspillogivna, så att I icke, sedan I haven givit det till spillo, ändå tagen något av det tillspillogivna och därigenom

who bare the seven rams' horns before the ark of Yahweh, went on and on, and blew with the horns,—with, the armed host going on before them, and, the rear-guard, coming after the ark of Yahweh, going on and blowing with the horns.

14 So they compassed the city on the second day once, and returned into the camp,—thus, did they, six days.
15 And it came to pass, on the seventh day, that they rose early at the uprisings of the dawn, and compassed the city after this manner, seven times,—only on that day they compassed the city seven times.
16 And it came to pass, at the seventh time—when the priests blew with the horns, then did Joshua say unto the people—Shout, for Yahweh hath delivered unto you the city.
17 And it shall be, that, as for the city, devoted, shall it be and all that is therein unto Yahweh,—nevertheless, Rahab the harlot, shall live, she and all who are with her in the house, because she hid the messengers whom we sent.
18 But, in any wise, do, ye, beware of what is devoted, lest ye should covet, and then take of what is devoted,—and so cause the camp of Israel to be

tuhon omaksi ja syökse sitä onnettomuuteen.

kommen Israels läger att hemfalla åt tillspillogivning, och så dragen olycka över det.

devoted, and bring trouble upon it.

19 Ja kaikki hopea ja kulta sekä vaski- ja rautakalut olkoot pyhitetyt Herralle; ne joutukoot Herran aartehistoon.

19 Allt silver och guld och allt som är av koppar eller järn skall vara helgat åt HERREN och ingå till HERRENS skatt.»

19 But, as for all silver and gold and vessels of bronze and iron, hallowed, it is to Yahweh,—unto the treasury of Yahweh, shall it come.

20 Silloin kansa nosti sotahuudon ja pasunoihin puhallettiin. Kun kansa kuuli pasunan äänen, niin se nosti kovan sotahuudon; silloin kukistui muuri siihen paikkaansa, ja kansa ryntäsi ylös kaupunkiin, kukin suoraan eteensä. Niin he valloittivat kaupungin.

20 Då hov folket upp ett härskri, och man stötte i basunerna. Ja, när folket hörde basunljudet, hov det upp ett stort härskri; då föllo murarna på stället, och folket drog över dem in i staden, var och en rätt fram; så intogo de staden.

20 So the people shouted, when the horns were blown,––yea it came to pass, when the people heard the sound of the horn, that the people shouted with a great shout, and the wall fell down under it, and the people went up into the city every man straight before him, and so they captured the city.

21 Ja he vihkivät miekan terällä tuhon omaksi kaiken, mitä kaupungissa oli, miehet ja naiset, nuoret ja vanhat, vieläpä härät, lampaat ja aasit.

21 Och de gåvo till spillo allt vad som fanns i staden, både män och kvinnor, både unga och gamla, så ock oxar, får och åsnor, och slogo dem med svärdsegg.

21 And they devoted all that were in the city, both man and woman, both young and old,—and ox and sheep and ass, with the edge of the sword.

22 Mutta niille kahdelle miehelle, jotka olivat olleet vakoilemassa maata, Joosua sanoi: Menkää sen porton taloon ja tuokaa nainen ja kaikki hänen omaisensa sieltä ulos, niinkuin olette hänelle vannoneet.

22 Men till de båda män som hade bespejat landet sade Josua: »Gån in i skökans hus och fören kvinnan, jämte alla som tillhöra henne, ut därifrån, såsom I med ed haven lovat henne.»

22 But, unto the two men who spied out the land, Joshua said, Go into the house of the woman, the harlot,—and bring out thence the woman and all that she hath, as ye aware unto her.

23 Silloin ne nuoret miehet, jotka olivat olleet vakoilemassa, menivät ja toivat ulos Raahabin sekä hänen isänsä, äitinsä, veljensä ja kaikki hänen omaisensa; kaikki hänen sukulaisensa he toivat ulos ja jättivät heidät Israelin leirin ulkopuolelle.

23 Då gingo de unga män som hade varit där såsom spejare ditin och förde ut Rahab, jämte hennes fader och moder och hennes bröder och alla som tillhörde henne; hela hennes släkt förde de ut. Och de släppte dem utanför Israels läger.

23 So the young men the spies went in and brought out Rahab and her father and her mother and her brethren and all that she had, yea, all her kindred, brought they out,—and set them outside the camp of Israel.

24 Mutta kaupungin ja kaikki, mitä siinä oli, he

24 Men staden med allt vad som fanns däri brände de

24 But, the city, burned they with fire, and all that

polttivat tulella; ainoastaan hopean, kullan sekä vaski- ja rautakalut he panivat Herran huoneen aartehistoon.

upp i eld; allenast silvret och guldet och det som var av koppar eller järn lade de till skatten i HERRENS hus.

was therein,—save only, the silver and the gold and the vessels of bronze and of iron, put they into the treasury of the house of Yahweh.

25 Mutta portto Raahabin sekä hänen isänsä perheen ja kaikki hänen omaisensa Joosua jätti henkiin; ja hän jäi asumaan Israelin keskuuteen, aina tähän päivään asti, koska hän oli piilottanut ne tiedustelijat, jotka Joosua oli lähettänyt vakoilemaan Jerikoa.

25 Men skökan Rahab och hennes faders hus och alla som tillhörde henne lät Josua leva, och hon fick bo bland Israels folk, intill denna dag; detta därför att hon gömde de utskickade som Josua hade sänt åstad för att bespeja Jeriko.

25 And, Rahab the harlot and the household of her father and all that she had, did Joshua save alive, so she hath dwelt in the midst of Israel until this day,—because she hid the messengers whom Joshua sent to spy out Jericho.

26 Siihen aikaan Joosua vannotti tämän valan: Kirottu olkoon Herran edessä se mies, joka ryhtyy rakentamaan tätä Jerikon kaupunkia. Sen perustuksen laskemisesta hän menettäköön esikoisensa ja sen porttien pystyttämisestä nuorimpansa.

26 På den tiden lät Josua folket svärja denna ed: »Förbannad vare inför HERREN den man som tager sig före att åter bygga upp denna stad, Jeriko. När han lägger dess grund, må detta kosta honom hans äldste son, och när han sätter upp dess portar, må detta kosta honom hans yngste son.»

26 And Joshua imposed an oath at that time, saying,—Cursed be the man before Yahweh who shall raise up and build this city—Jericho, At the price of his firstborn, shall he lay its foundation, and, at the price of his youngest, shall he set up its doors.

27 Ja Herra oli Joosuan kanssa, ja hänen maineensa levisi kautta maan.

27 Och HERREN var med Josua, så att ryktet om honom gick ut över hela landet.

27 And so it was that Yahweh was with Joshua,—and his fame was in all the land.

7 luku

1 Mutta israelilaiset menettelivät uskottomasti anastamalla itselleen tuhon omaksi vihittyä; sillä Aakan, Karmin poika, joka oli Sabdin poika, joka Serahin poika, Juudan sukukuntaa, otti itselleen tuhon omaksi vihittyä. Silloin syttyi Herran viha israelilaisia kohtaan.

1 Men Israels barn förgrepo sig trolöst på det tillspillogivna; ty Akan, son till Karmi, son till Sabdi, son till Sera, av Juda stam, tog något av det tillspillogivna. Då upptändes HERRENS vrede mot Israels barn.

1 But the sons of Israel had committed an act of unfaithfulness in respect of what was devoted,—for Achan son of Carmi son of Zabdi, son of Zerah, of the tribe of Judah had taken of what was devoted, and the anger of Yahweh had kindled against the sons of Israel.

2 Ja Joosua lähetti miehiä Jerikosta Aihin, joka on lähellä Beet-Aavenia, itään päin Beetelistä, ja sanoi heille näin: Menkää vakoilemaan maata. Niin miehet menivät ja vakoilivat Aita.

2 Och Josua sände från Jeriko några män åstad till Ai, som ligger vid Bet-Aven, öster om Betel, och sade till dem: »Dragen ditupp och bespejen landet.» Så drogo då männen upp och bespejade Ai.

2 And Joshua sent men from Jericho to Ai which was beside Beth–aven on the east side of Bethel, and spake unto them saying, Go up and spy out the land. So the men went up, and spied out Ai.

3 Kun he palasivat Joosuan luo, sanoivat he hänelle: Älköön koko kansa menkö, vaan menköön noin kaksi tai kolme tuhatta miestä Aita valloittamaan; älä vaivaa koko kansaa sinne, sillä niitä on vähän.

3 Och när de kommo tillbaka till Josua, sade de till honom: »Allt folket behöver icke draga ditupp; om vid pass två eller tre tusen man draga upp, skola de nog intaga Ai. Du behöver icke låta allt folket göra sig mödan att tåga dit, ty dess invånare äro få.»

3 And they returned unto Joshua and said unto him—Let not all the people go up, about two thousand men or three thousand men, can go up and smite Ai,—do not weary the whole people to go thither, for, but few, they are.

4 Niin meni sinne kansasta noin kolme tuhatta miestä, mutta he kääntyivät pakoon Ain miesten edestä.

4 Alltså fingo vid pass tre tusen man av folket draga ditupp; men dessa måste fly för ajiterna.

4 There went up thither of the people therefore, about three thousand men,—but they fled before the men of Ai.

5 Ja Ain miehet löivät heitä kuoliaaksi noin kolmekymmentä kuusi miestä, ajoivat heitä takaa kaupungin portilta Sebarimiin asti ja voittivat heidät rinteessä. Silloin kansan sydän raukesi ja tuli kuin vedeksi.

5 Och sedan ajiterna hade slagit vid pass trettiosex man av dem, förföljde de de övriga utanför stadsporten ända till Sebarim och slogo dem på sluttningen där. Då blev folkets hjärta förfärat, det blev såsom vatten.

5 And the men of Ai smote of them about thirty–six men, and pursued them before the gate as far as the Shebarim, and smote them on the slope,—so that the heart of the people melted and became as water.

6 Niin Joosua repäisi vaatteensa ja lankesi kasvoilleen maahan Herran arkin eteen ja oli siinä iltaan saakka, hän ja Israelin vanhimmat; ja he heittivät tomua päänsä päälle.

6 Och Josua med de äldste i Israel rev sönder sina kläder, och föll ned på sitt ansikte till jorden framför HERRENS ark och låg där ända till aftonen, och de strödde stoft på sina huvuden.

6 Then Joshua rent his clothes and fell upon his face to the earth before the ark of Yahweh until the evening, he and the elders of Israel,—and they lifted up dust upon their heads.

7 Ja Joosua sanoi: Voi, Herra, Herra, minkätähden toit tämän kansan Jordanin yli antaaksesi meidät amorilaisten käsiin ja tuhotaksesi meidät? Oi,

7 Och Josua sade: »Ack, Herre, HERRE, varför har du då fört detta folk över Jordan, om du vill giva i amoréernas hand och så förgöra oss? O att vi hade

7 And Joshua said—Alas! My Lord Yahweh! Wherefore hast thou, brought, this people over the Jordan, to deliver us into the hand of the Amorite to destroy us?

jospa olisimme päättäneet jäädä tuolle puolelle Jordanin!
8 Oi, Herra, mitä sanoisinkaan, kun Israel on kääntynyt pakoon vihollistensa edestä!
9 Kun kanaanilaiset ja kaikki muut maan asukkaat sen kuulevat, niin he saartavat meidät ja hävittävät meidän nimemme maan päältä. Mitä aiot tehdä suuren nimesi puolesta?
10 Mutta Herra sanoi Joosualle: Nouse! Miksi makaat kasvoillasi?

11 Israel on tehnyt syntiä, he ovat rikkoneet minun liittoni, jonka minä olen heille säätänyt; he ovat ottaneet sitä, mikä oli vihitty tuhon omaksi, he ovat varastaneet ja valhetelleet, he ovat panneet sen omain tavarainsa joukkoon.

12 Sentähden israelilaiset eivät voi kestää vihollistensa edessä, vaan heidän täytyy kääntyä pakoon vihollistensa edestä, sillä he itse ovat vihityt tuhon omiksi. En minä enää ole teidän kanssanne, ellette hävitä keskuudestanne tuhon omaksi vihittyä.
13 Nouse, pyhitä kansa ja sano: Pyhittäytykää huomiseksi, sillä näin sanoo Herra, Israelin Jumala: Sinun keskuudessasi, Israel, on jotakin tuhon omaksi vihittyä; sinä et voi kestää

beslutit oss för att stanna på andra sidan Jordan!

8 Ack Herre, vad skall jag nu säga, sedan Israel har tagit till flykten för sina fiender?
9 När kananéerna och landets alla övriga inbyggare få höra detta, skola de omringa oss och utrota till och med vårt namn från jorden. Vad vill du då göra för ditt stora namns ära?»
10 Men HERREN svarade Josua: »Stå upp. Varför ligger du så på ditt ansikte?

11 Israel har syndat, de hava överträtt det förbund som jag stadgade för dem; de hava tagit av det tillspillogivna, de hava stulit, de hava ljugit, de hava gömt det bland sitt eget gods.

12 Därför kunna Israels barn icke stå emot sina fiender, utan de måste taga till flykten för sina fiender, ty de äro nu själva hemfallna åt tillspillogivning. Jag vill icke mer vara med eder, om I icke alldeles skaffen bort ifrån eder det tillspillogivna.

13 Stå nu upp och helga folket och säg: Helgen eder till i morgon. Ty så säger HERREN, Israels Gud: Något tillspillogivet finnes hos dig, Israel; du skall icke kunna stå emot dina fiender,

Would then we had been content to dwell on the other side of the Jordan!
8 Oh My Lord,—what shall I say, after Israel have turned their backs before their enemies?
9 Only let the Canaanite and all the inhabitants of the land hear, and they will surround us, and cut off our name out of the earth,—what then wilt thou do for thy great name?
10 And Yahweh said unto Joshua—Get thee up! wherefore is it that thou art lying upon thy face?
11 Israel hath sinned, yea moreover they have transgressed my covenant which I commanded them,—yea moreover they have taken of what was devoted, yea moreover they have stolen, yea moreover they have dissembled, yea moreover they have put it among their own goods.
12 Therefore cannot the sons of Israel stand before their enemies, their back, do they turn before their enemies, because they have become devoted,—I will no more be with you, except ye destroy the devoted thing out of your midst.

13 Up! hallow the people, and thou shalt say, Hallow yourselves by tomorrow,—for, Thus, saith Yahweh, God of Israel: A devoted thing, is in the midst of thee O Israel, Thou canst not stand

vihollistesi edessä, ennenkuin olette poistaneet keskuudestanne tuhon omaksi vihityn.

förrän I skiljen det tillspillogivna från eder.

before thine enemies, until ye have put away the devoted thing out of your midst.

14 Astukaa siis huomenaamuna sukukunnittain esiin, ja se sukukunta, johon Herran arpa osuu, astukoon esiin suvuittain, ja se suku, johon Herran arpa osuu, astukoon esiin perhekunnittain, ja se perhekunta, johon Herran arpa osuu, astukoon esiin mies mieheltä.

14 I morgon skolen I träda fram, den ena stammen efter den andra; i den stam som HERREN då låter träffas av lotten skall den ena släkten efter den andra träda fram; och i den släkt som HERREN låter träffas av lotten skall den ena familjen efter den andra träda fram; och i den familj som HERREN låter träffas av lotten skall den ena mannen efter den andra träda fram.

14 Therefore shall ye be brought near in the morning by your tribes,—and it shall be that—the tribe which Yahweh shall seize, shall come near, by families, and the family which Yahweh shall seize, shall come near, by households, and the household which Yahweh shall seize, shall come near, man by man;

15 Mutta se, jolta tavataan tuhon omaksi vihittyä, poltettakoon tulessa, hän ja kaikki, mitä hänellä on, sillä hän on rikkonut Herran liiton ja tehnyt häpeällisen teon Israelissa.

15 Och den som då träffas av lotten såsom skyldig till förgripelse på det tillspillogivna, han skall brännas upp i eld med allt vad han har, därför att han överträdde HERRENS förbund och gjorde vad som var en galenskap i Israel.»

15 and it shall be, that—He that is seized with the devoted thing, shall be burned with fire, he and all that he hath,—because he hath transgressed the covenant of Yahweh, and because he hath wrought impiety in Israel.

16 Niin Joosua antoi varhain seuraavana aamuna Israelin sukukunnittain astua esiin; ja arpa osui Juudan sukukuntaan.

16 Så lät nu Josua bittida följande morgon Israel träda fram, den ena stammen efter den andra; då träffades Juda stam av lotten.

16 So Joshua rose up early in the morning, and brought Israel near by their tribes,—and, the tribe of Judah, was seized;

17 Silloin hän antoi Juudan sukukunnan astua esiin, ja arpa osui serahilaisten sukuun. Sitten hän antoi serahilaisten suvun astua esiin mies mieheltä, ja arpa osui Sabdiin.

17 När han då lät Juda släkter träda fram, träffade lotten seraiternas släkt; och när han lät seraiternas släkt träda fram, den ena mannen efter den andra, träffades Sabdi av lotten.

17 and he brought near the family of Judah, and, the family of the Zarhites, was seized,—and he brought near the family of the Zarhites, man by man, and, Zabdi, was seized;

18 Niin hän antoi hänen perhekuntansa mies mieheltä astua esiin, ja arpa osui Aakaniin, Karmin poikaan, joka oli Sabdin poika, joka Serahin poika, Juudan

18 När han då lät hans familj träda fram, den ena mannen efter den andra, träffade lotten Akan, son till Karmi, son till Sabdi, son till Sera av Juda stam.

18 and he brought near his household, man by man,—and, Achan son of Carmi son of Zabdi son of Zerah, of the tribe of Judah, was seized.

sukukuntaa.

19 Silloin Joosua sanoi Aakanille: Poikani, anna Herralle, Israelin Jumalalle, kunnia ja anna hänelle ylistys: tunnusta minulle, mitä olet tehnyt, äläkä salaa sitä minulta.

19 Då sade Josua till Akan: »Min son, giv ära åt HERREN, Israels Gud, och bekänn, honom till pris: säg mig vad du gjort och dölj intet för mig.»

19 And Joshua said unto Achan—My son give I pray thee glory unto Yahweh God of Israel and make to him confession,—and tell me I pray thee what thou hast done, do not hide it from me.

20 Niin Aakan vastasi Joosualle ja sanoi: Minä todella olen tehnyt syntiä Herraa, Israelin Jumalaa, vastaan, sillä näin minä tein:

20 Akan svarade Josua och sade: »Det är sant, jag har syndat mot HERREN, Israels Gud, ty så har jag gjort:

20 And Achan answered Joshua and said,—Of a truth, I, have sinned against Yahweh God of Israel, and, thus and thus, have I done:

21 kun minä näin saaliin joukossa kauniin sinearilaisen vaipan, kaksisataa sekeliä hopeata ja kultalevyn, viidenkymmenen sekelin painoisen niin minussa syttyi niihin himo, ja minä otin ne; ne ovat kätkettyinä maahan keskelle minun telttaani, hopea alimpana.

21 jag såg ibland bytet en dyrbar mantel från Sinear och två hundra siklar silver och en guldplatta, femtio siklar i vikt, och till detta fick begärelse och tog det; se, det är gömt i jorden, i mitten av mitt tält, och silvret underst.»

21 When I saw among the spoil a certain goodly mantle of Babylonia and two hundred shekels of silver and a certain wedge of gold—fifty shekels the weight thereof, then I coveted them, then I took them,—and, there they are, hid in the earth, in the midst of my tent, and the silver under it.

22 Niin Joosua lähetti miehiä ottamaan selkoa, ja ne juoksivat telttaan. Siellä oli kätkö hänen teltassaan, hopea alimpana.

22 Då sände Josua några män dit för att se efter, och de skyndade till tältet; och de funno det gömt där i hans tält, och silvret underst.

22 So Joshua sent messengers, and they ran unto the tent,—and, there it was, hid in his tent, and, the silver, under it.

23 Ja he ottivat ne teltasta, veivät ne Joosuan ja kaikkien israelilaisten luo ja panivat Herran eteen.

23 Och de togo det ur tältet och buro det till Josua och Israels barns menighet och lade det ned inför HERREN.

23 And they took them out of the midst of the tent, and brought them in unto Joshua, and unto all the sons of Israel,—and poured them out before Yahweh.

24 Niin Joosua yhdessä koko Israelin kanssa otti Aakanin, Serahin pojan, ja hopean, vaipan ja kultalevyn, sekä hänen poikansa, tyttärensä, härkänsä, aasinsa, lampaansa, telttansa ynnä kaikki, mitä

24 Då tog Josua och Israels menighet med honom Akan, Seras son, och silvret och manteln och guldplattan, och hans söner och döttrar, hans oxar, åsnor och får, och hans tält, och allt övrigt som han hade, och förde

24 And Joshua, and all Israel with him, took Achan––son of Zerah, and the silver and the mantle and the wedge of gold, and his sons and his daughters, and his oxen and his asses and his sheep and his tent, and all

hänellä oli, ja he veivät ne Aakorin laaksoon.
25 Ja Joosua sanoi: Miksi olet syössyt meidät onnettomuuteen? Herra syöksee sinut onnettomuuteen tänä päivänä. Silloin koko Israel kivitti hänet kuoliaaksi. He polttivat heidät tulessa ja kivittivät heidät.
26 Ja he kasasivat hänen päällensä suuren kiviroukkion, joka vielä tänäkin päivänä on olemassa; ja niin Herra lauhtui vihansa hehkusta. Sentähden kutsutaan sitä paikkaa vielä tänäkin päivänä Aakorin laaksoksi.

alltsammans upp till Akors dal.
25 Och Josua sade: »Varför drog du olycka över oss? Nu skall ock HERREN i dag låta olycka komma över dig.» Och Israels menighet stenade honom; de brände upp dem i eld och kastade stenar på dem.

26 Och de uppkastade över honom ett stort stenröse, som finnes kvar ännu i dag; och så vände sig HERREN ifrån sin vredes glöd. Därav fick det stället namnet Akors dal, såsom det heter ännu i dag.

that he had, and brought them up the valley of Achor.
25 And Joshua said—Why hast thou troubled us? Yahweh, will trouble thee, this day. And all Israel stoned him with stones, and burned them up with fire, and covered them with stones;

26 yea they raised over him a great heap of stones [which remaineth] until this day. And Yahweh turned from the fierceness of his anger,—for which cause, hath the name of that place been called—The Valley of Achor, until this day.

8 luku

1 Ja Herra sanoi Joosualle: Älä pelkää äläkä arkaile. Ota mukaasi kaikki sotaväki ja lähde ja mene Aihin. Katso, minä annan sinun käsiisi Ain kuninkaan ja hänen kansansa, hänen kaupunkinsa ja maansa.

2 Ja tee Aille ja sen kuninkaalle, niinkuin teit Jerikolle ja sen kuninkaalle; kuitenkin saatte ryöstää itsellenne, mitä sieltä on saatavana saalista ja karjaa. Aseta väijytys kaupungin taa.

3 Niin Joosua ynnä kaikki sotaväki lähti liikkeelle mennäkseen Aihin. Ja Joosua valitsi kolmekymmentä tuhatta

1 Och HERREN sade till Josua: »Frukta icke och var icke förfärad; tag med dig allt krigsfolket och stå upp och drag åstad mot Ai. Se, i din hand har jag givit konungen i Ai med hans folk, hans stad och hans land.

2 Och du skall göra med Ai och dess konung på samma sätt som du gjorde med Jeriko och dess konung; dock mån I behålla rovet därifrån och boskapen, såsom edert byte. Lägg nu ett bakhåll mot staden, på andra sidan därom.»

3 Då bröt Josua upp med allt krigsfolket för att draga åstad mot Ai. Och Josua utvalde trettio tusen man, de tappraste stridsmännen,

1 Then said Yahweh unto Joshua—Do not fear nor be dismayed, take with thee all the army, and arise, go up to Ai,—see! I have given into thy hand, the king of Ai and his people, and his city, and his land;

2 so shalt thou do unto Ai and to her king, as thou didst unto Jericho unto her king, save only, the spoil thereof and the cattle thereof, shall ye take as your own prey,—set thee an ambush for the city, behind it.

3 So Joshua arose, and all the people of war, to go up to Ai,—and Joshua chose out thirty thousand men, the mighty men of valour, and

miestä, sotaurhoa, ja lähetti heidät menemään yöllä.
4 Ja hän käski heitä sanoen: Asettukaa väijyksiin kaupungin taa, ei aivan kauas kaupungista; ja olkaa kaikki valmiina.

5 Mutta minä ynnä kaikki se väki, joka on minun kanssani, lähenemme kaupunkia. Kun he sitten tulevat ulos meitä vastaan niinkuin ensi kerrallakin, niin me käännymme pakoon heidän edestänsä.
6 Ja he seuraavat meitä niin kauas, että eristämme heidät kaupungista, sillä he sanovat: 'He pakenevat meitä niinkuin ensi kerrallakin.' Kun me näin pakenemme heitä,
7 silloin nouskaa te väijytyksestä ja ottakaa kaupunki haltuunne, sillä Herra, teidän Jumalanne, antaa sen teidän käsiinne.

8 Ja kun olette saaneet kaupungin valtaanne, sytyttäkää kaupunki palamaan; tehkää Herran sanan mukaan. Huomatkaa, että minä käsken teidän tehdä sen.
9 Sitten Joosua lähetti heidät menemään, ja he menivät ja asettuivat väijytyspaikkaan Beetelin ja Ain välille, länteen päin Aista. Mutta Joosua oli sen yön kansan kanssa.
10 Varhain seuraavana

och sände dem ut om natten.
4 Och han bjöd dem och sade: »Given akt: I skolen lägga eder i bakhåll mot staden, på andra sidan därom, men läggen eder icke alltför långt ifrån staden; och hållen eder alla redo.
5 Själv skall jag, med allt det folk som är kvar hos mig, rycka fram mot staden. När de då draga ut mot oss såsom förra gången, vilja vi fly för dem.

6 Då skola de draga efter oss, till dess vi hava lockat dem långt bort ifrån staden; ty de skola tänka: 'De flyr för oss, nu såsom förra gången.'

7 Men under det att vi fly för dem, skolen I bryta fram ifrån bakhållet och intaga staden, ty HERREN, eder Gud, har givit den i eder hand.
8 Och så snart I haven fått staden i edert våld, skolen I tända eld på den; efter HERRENS ord skolen I så göra. Given akt på vad jag nu har bjudit eder.»

9 Så sände Josua dem åstad, och de gingo och lade sig i bakhåll mellan Betel och Ai, väster om Ai. Men Josua stannade över natten bland folket.

10 Och bittida följande

sent them forth by night.

4 And he commanded them, saying—See! ye, shall be lying in ambush against the city, behind the city, do not go very far from the city,—so shall ye all be ready.

5 But, I, and all the people who are with me, will draw near unto the city,—and it shall be, when they come out to meet us, as at the first, then will we flee before them;

6 so will they come out after us, until we have drawn them away from the city, for they will say, Fleeing before us, as at the first! therefore will we flee before them.
7 Then, ye, shall rise up out of the ambush, and take possession of the city,—and Yahweh your God will deliver it into your hand.

8 And it shall be, when ye have seized the city, then shall ye burn the city with fire, according to the word of Yahweh, shall ye do,—see! I have commanded you.

9 So Joshua sent them forth, and they went into ambush, and abode between Bethel and Ai, on the west of Ai,—but Joshua lodged that night in the midst of the people.
10 And Joshua rose up

aamuna Joosua piti kansan katselmuksen ja lähti, hän ja Israelin vanhimmat, kansan etunenässä nousemaan Aihin.

11 Ja kaikki se sotaväki, joka oli hänen kanssaan, nousi, lähestyi ja tuli kaupungin edustalle; ja he leiriytyivät Ain pohjoispuolelle, niin että laakso oli heidän ja Ain välillä.

12 Sitten hän otti noin viisituhatta miestä ja asetti heidät väijyksiin Beetelin ja Ain välille, länteen päin kaupungista.

13 Niin kansa, koko leiri, joka oli kaupungin pohjoispuolella, ja kaupungin länsipuolella oleva jälkijoukko asetettiin asemiinsa. Mutta Joosua meni sinä yönä keskelle laaksoa.

14 Kun Ain kuningas näki sen, niin kaupungin miehet, kuningas ja kaikki hänen väkensä, lähtivät varhain aamulla nopeasti taisteluun Israelia vastaan määrättyyn paikkaan aromaan puolelle; hän ei näet tiennyt, että oli väijytys häntä vastaan kaupungin takana.

15 Niin Joosua ja koko Israel olivat joutuvinaan tappiolle ja pakenivat erämaahan päin.

16 Silloin kaupungin koko väki kutsuttiin ajamaan heitä takaa; ja he ajoivat Joosuaa

morgon mönstrade Josua folket och drog så, med de äldste i Israel i spetsen för folket, upp till Ai.

11 Och allt det krigsfolk som var kvar hos honom drog med ditupp och ryckte allt närmare, till dess de kommo mitt emot staden; där lägrade de sig norr om Ai, med dalen mellan sig och Ai.

12 Men han tog vid pass fem tusen man och lade dem i bakhåll mellan Betel och Ai, väster om staden.

13 Och sedan folket hade blivit uppställt, såväl hela lägret, norr om staden, gick Josua den natten fram till mitten av dalen.

14 När konungen i Ai såg detta, skyndade sig männen i staden, han själv med allt sitt folk, och drogo bittida om morgonen ut till strid mot Israel, bort till den utsedda platsen, framför hedmarken; han själv visste nämligen icke att ett bakhåll var lagt mot honom på andra sidan om staden.

15 Och Josua och hela Israel läto slå sig av dem och flydde åt öknen till.

16 Då uppbådades allt folket i staden till att förfölja dem; och under det

early in the morning, and mustered the people,—and went up—he and the elders of Israel, before the people, to Ai.

11 And, all the people of war who were with him, went up, and drew near, and came in, right before the city,—and pitched on the north of Ai, with, a valley, between them and Ai.

12 And he took about five thousand men,—and set them in ambush between Bethel and Ai, on the west of the city.

13 And, when the people had set all the host that was on the north of the city, with the rear thereof on the west of the city, then went Joshua, during the night, into the midst of the valley.

14 And it came to pass, when the king of Ai saw it, that they hasted, and rose up early, and the men of the city came out to meet Israel for battle, he and all his people, at an appointed time, before the waste plain,—he not knowing that there was an ambush lying in wait for him, behind the city.

15 So then Joshua and all Israel suffered themselves to be smitten before them,—and fled, by the way of the wilderness;

16 and all the people who were in the city were called out to pursue them,—and

takaa, ja niin heidät eristettiin kaupungista.

17 Eikä Aihin eikä Beeteliin jäänyt ainoatakaan miestä, joka ei lähtenyt Israelin jälkeen, vaan he jättivät kaupungin avoimeksi ja ajoivat takaa Israelia.
18 Niin Herra sanoi Joosualle: Ojenna keihäs, joka on kädessäsi, Aita kohti, sillä minä annan sen sinun käsiisi. Ja Joosua ojensi keihään, joka oli hänen kädessään, kaupunkia kohti.
19 Silloin väijyksissä oleva joukko nousi kiiruusti paikaltaan ja riensi, niin pian kuin hän ojensi kätensä, ja tunkeutui kaupunkiin ja valloitti sen ja sytytti heti kaupungin palamaan.

20 Kun Ain miehet kääntyivät ja katsoivat taaksensa, niin he näkivät kaupungista savun nousevan taivasta kohti; eivätkä he kyenneet pakenemaan, ei sinne eikä tänne, sillä se väki, joka pakeni erämaahan, kääntyi takaa-ajajia vastaan.

21 Kun Joosua ja koko Israel näki, että väijyksissä ollut joukko oli valloittanut kaupungin ja että kaupungista nousi savu, niin he palasivat takaisin ja voittivat Ain miehet.
22 Ja myöskin ne toiset lähtivät kaupungista heitä vastaan, joten he joutuivat

att de förföljde Josua, blevo de lockade långt bort ifrån staden.
17 Icke en enda man blev kvar i Ai eller i Betel, utan alla drogo ut efter Israel och lämnade staden öppen, i det att de förföljde Israel.

18 Och HERREN sade till Josua: »Räck ut lansen, som du har i din hand, mot Ai, ty jag skall giva det i din hand.» Då räckte Josua ut lansen, som han hade i sin hand, mot staden.

19 Och de som lågo i bakhåll bröto med hast upp från sin plats och skyndade åstad, så snart han räckte ut sin hand, och kommo in i staden och intogo den; och de tände strax eld på staden.
20 När då männen från Ai vände sig om, fingo de se röken från staden stiga upp mot himmelen; och de hade ingen utväg att fly, vare sig hit eller dit, då nu det folk som flydde åt öknen vände sig mot sina förföljare.

21 Ty när Josua och hela Israel sågo att de som lågo i bakhåll hade intagit staden, och att röken steg upp från staden, vände de om och angrepo ajiterna.

22 De andra drogo nu också ut från staden emot dem, så att de kommo mitt

they pursued Joshua, and so were drawn out away from the city.
17 And there remained not a man, in Ai or Bethel, who had not gone out after Israel,—and they left the city, open, and pursued Israel.
18 Then said Yahweh unto Joshua—Stretch out with the javelin which is in thy hand, towards Ai, for, into thy hand, will I deliver it. So Joshua stretched out with the javelin which was in his hand, towards the city.
19 And, the ambush, rose up quickly, out of their place, and ran, when he stretched out his hand, and entered the city, and captured it,—and hasted, and set the city on fire.

20 And the men of Ai turned behind them, and looked, and lo! the smoke of the city had risen up towards the heavens, and there was in them no strength, to flee this way or that way,—moreover, the people that were fleeing to the wilderness, turned back upon the pursuers.
21 Yea, when, Joshua and all Israel, saw that the ambush had captured the city, and that the smoke of the city had risen up, then returned they, and smote the men of Ai.
22 And, the others, came forth out of the city to meet them, so they were in

israelilaisten väliin, toisten ollessa edessä, toisten takana. Ja he voittivat heidät, päästämättä pakoon ja pelastumaan ainoatakaan heistä.

23 Mutta Ain kuninkaan he ottivat kiinni elävänä ja toivat hänet Joosuan eteen.

24 Kun Israel oli surmannut kaikki Ain asukkaat kedolla, erämaassa, jonne he olivat heitä ajaneet takaa, ja he kaikki viimeiseen mieheen olivat kaatuneet miekan terään, palasi koko Israel Aihin, ja siellä olevat tapettiin miekan terällä.

25 Ja niitä, jotka sinä päivänä kaatuivat, miehiä ja naisia, oli kaikkiaan kaksitoista tuhatta, kaikki Ain asukkaat.

26 Joosua ei vetänyt takaisin kättänsä, jossa hänellä oli keihäs ojennettuna, ennenkuin oli vihkinyt tuhon omiksi kaikki Ain asukkaat.

27 Ainoastaan karjan, ja mitä kaupungista oli saatavana saalista, Israel ryösti itselleen sen määräyksen mukaan, jonka Herra oli Joosualle antanut.

28 Ja Joosua poltti Ain ja teki siitä ikiajoiksi rauniokummun, aution aina tähän päivään asti.

29 Mutta Ain kuninkaan hän ripusti hirteen, jossa hän riippui iltaan asti. Mutta

emellan israeliterna och fingo dem på båda sidor om sig, och dessa nedgjorde dem då och läto ingen av dem slippa undan och rädda sig.

23 Men konungen i Ai blev levande tagen till fånga och förd till Josua.

24 Och när Israel hade dräpt alla Ais invånare ute på fältet, i öknen, dit de hade förföljt dem, och dessa allasammans så hade fallit för svärdsegg och blivit nedgjorda, då vände hela Israel tillbaka till Ai och slog med svärdsegg också dem som voro där.

25 Och de som föllo på den dagen, män och kvinnor, utgjorde tillsammans tolv tusen personer, allt folket i Ai.

26 Ty Josua drog icke tillbaka sin hand, med vilken han hade räckt ut lansen, förrän alla Ais invånare hade blivit givna till spillo.

27 Allenast boskapen och rovet från denna stad togo israeliterna såsom sitt byte, efter den befallning som HERREN hade givit Josua.

28 Och Josua brände upp Ai och gjorde det till en grushög för evärdlig tid, till en ödemark, såsom det är ännu i dag.

29 Och konungen i Ai lät han hänga upp på en påle, där han fick hänga ända till

the midst of Israel, some on this side, and some on that side,—and they smote them, until there was left them none to remain or to escape.

23 And, the king of Ai, they caught alive,—and brought him near unto Joshua.

24 And it came to pass, when Israel had made an end of slaying all the inhabitants of Ai in the field, in the wilderness whither they had pursued them, and all of them had fallen by the edge of the sword until they were consumed, then all Israel returned to Ai, and smote it with the edge of the sword.

25 And so it was, that all who fell that day, both of men and of women, were twelve thousand,—all people of Ai.

26 Now, Joshua, drew not back his hand which he had stretched out with the javelin,—until he had utterly destroyed all the inhabitants of Ai.

27 Nevertheless, the cattle and the spoil of that city, Israel took as their own prey,—according to the word of Yahweh, which he commanded Joshua.

28 So then Joshua burned Ai,—and made of it an age-abiding heap—a desolation, [as it remaineth] until this day.

29 And, the king of Ai, hanged he on a tree until eventide,—but, at the going

auringon laskiessa Joosua käski ottaa hänen ruumiinsa alas hirrestä, ja he heittivät sen kaupungin portin edustalle ja kasasivat sen päälle suuren kiviroukkion, joka on siellä vielä tänäkin päivänä.

30 Silloin Joosua rakensi Eebalin vuorelle alttarin Herralle, Israelin Jumalalle,
31 niinkuin Herran palvelija Mooses oli käskenyt israelilaisten tehdä ja niinkuin on kirjoitettuna Mooseksen lain kirjassa: alttarin hakkaamattomista kivistä, joihin ei oltu rauta-aseella koskettu. Ja he uhrasivat sen päällä polttouhreja Herralle ja teurastivat teuraita yhteysuhriksi.
32 Ja hän kirjoitti siellä kiviin jäljennöksen Mooseksen laista, jonka tämä oli kirjoittanut israelilaisille.
33 Ja koko Israel vanhimpineen, päällysmiehineen ja tuomareineen seisoi kummallakin puolella arkkia, päin leeviläisiä pappeja, jotka kantoivat Herran liitonarkkia, niin muukalaiset kuin maassasyntyneetkin, toinen puoli kääntyneenä Garissimin vuorta kohti, toinen puoli Eebalin vuorta kohti. Niin Israelin kansa ensiksi siunattiin, niin kuin Herran palvelija Mooses oli käskenyt,

aftonen. Men när solen gick ned, tog man på Josuas befallning hans döda kropp ned från pålen och kastade den vid ingången till stadsporten; och man uppkastade över den ett stort stenröse, som finnes kvar ännu i dag.
30 Då byggde Josua åt HERREN, Israels Gud, ett altare på berget Ebal,
31 såsom HERRENS tjänare Mose hade bjudit Israels barn, och såsom det var föreskrivet i Moses lagbok: ett altare av ohuggna stenar, vid vilka man icke hade kommit med något järn; och på det offrade de brännoffer åt HERREN och slaktade tackoffer.

32 Och han lät där på stenarna sätta en avskrift av Moses lag, den lag som Mose hade skrivit och förelagt Israels barn.
33 Och Israels menighet, med dess äldste och tillsyningsmän och domare, stod på båda sidor om arken, så att de hade framför sig de levitiska prästerna som buro HERRENS förbundsark, menigheten, främlingar såväl som infödingar, den ena hälften vänd mot berget Gerissim och den andra hälften mot berget Ebal, i enlighet med vad HERRENS tjänare Mose hade bjudit, nämligen att man först skulle välsigna Israels folk.

in of the sun, Joshua gave command and they took down his dead body from the tree, and cast it in at the opening of the gate of the city, and raised up over it a great heap of stones—[which remaineth] until this day.
30 Than, built Joshua, an altar, unto Yahweh, God of Israel,—in Mount Ebal:
31 as Moses, the servant of Yahweh, commanded the sons of Israel, as it is written in the scroll of the law of Moses, an altar of whole stones, whereon had not been wielded any tool of iron,—and they caused to go up thereon, ascending-sacrifices unto Yahweh, and sacrificed peace-offerings.

32 Then wrote he there, upon the stones, a copy of the law of Moses, which he wrote, in the presence of the sons of Israel.
33 And, all Israel, and their elders and officers, and their judges, were standing on this side and on that side of the ark, before the priests the Levites, who were bearing the ark of the covenant of Yahweh, as well the sojourner as the home-born, half of them over against Mount Gerizim, and half of them over against Mount Ebal,—as Moses the servant of Yahweh commanded to bless the sons of Israel, first of all.

34 ja sen jälkeen hän luki kaikki lain sanat, siunauksen ja kirouksen, aivan niinkuin lain kirjassa on kirjoitettuna.

34 Därefter läste han upp alla lagens ord, välsignelsen och förbannelsen, alldeles såsom det var skrivet i lagboken.

34 And, after that, read he all the words of the law, the blessing and the cursing,—according to all that was written in the scroll of the law.

35 Ei mitään siitä, mitä Mooses oli käskenyt, Joosua jättänyt lukematta kaiken Israelin seurakunnan läsnäollessa, niin myös naisten, lasten ja mukana kulkevien muukalaisten läsnäollessa.

35 Icke ett ord av allt det som Mose hade bjudit underlät Josua att uppläsa inför Israels hela församling, med kvinnor och barn, och inför de främlingar som följde med dem.

35 Them was not a word of all that Moses commanded,––which Joshua read not before all the convocation of Israel, with the women and the little ones, and the sojourner who was going on in their midst.

9 luku

1 Kun kaikki kuninkaat, jotka asuivat tällä puolella Jordanin, Vuoristossa, Alankomaassa ja pitkin Suuren meren koko rannikkoa Libanoniin päin, heettiläiset, amorilaiset, kanaanilaiset, perissiläiset, hivviläiset ja jebusilaiset, kuulivat, mitä oli tapahtunut,

1 Då nu alla de konungar som bodde på andra sidan Jordan, i Bergsbygden, i Låglandet och i hela kustlandet vid Stora havet upp emot Libanon, hörde vad som hade skett -- hetiterna, amoréerna, kananéerna, perisséerna, hivéerna och jebuséerna --

1 And it came to pass, when they heard,—namely, all the kings who were over the Jordan, in the hill country and in the lowland, and in all the coast of the great sea, over against the Lebanon,—the Hittite, and the Amorite, the Canaanite, the Perizzite, the Hivite, and the Jebusite; —

2 niin he kokoontuivat yhteen sotiakseen yksimielisesti Joosuaa ja Israelia vastaan.

2 slöto de sig endräktigt tillhopa för att strida mot Josua och Israel.

2 then gathered they themselves together as one man, to fight with Joshua, and with Israel,—with one accord.

3 Mutta kun Gibeonin asukkaat kuulivat, mitä Joosua oli tehnyt Jerikolle ja Aille,

3 Men när invånarna i Gibeon hörde vad Josua hade gjort med Jeriko och Ai,

3 Now, the inhabitants of Gibeon, heard that which Joshua had done unto Jericho and unto Ai;

4 niin hekin menettelivät viekkaasti: he menivät ja tekeytyivät lähettiläiksi, ottivat kuluneita säkkejä aasiensa selkään sekä kuluneita, repeytyneitä ja kiinnisolmeiltuja viinileilejä

4 togo också de sin tillflykt till list: de gingo åstad och föregåvo sig vara sändebud; de lade utslitna packsäckar på sina åsnor, så ock utslitna, söndersprucknа och hopflickade vinläglar av skinn,

4 they, however, acted craftily, and went and started,—and took old sacks for their asses, and leathern wine bottles, old, and rent, and bound up;

5 ja panivat kuluneet,

5 och togo utslitna, lappade

5 and sandals, old and

paikatut kengät jalkaansa ja kuluneet vaatteet päällensä; ja kaikki heidän eväsleipänsä olivat kuivia ja murentuneita.

6 Niin he menivät Joosuan luo Gilgalin leiriin ja sanoivat hänelle sekä Israelin miehille: Me olemme tulleet kaukaisesta maasta; tehkää siis liitto meidän kanssamme.

7 Mutta Israelin miehet vastasivat hivviläisille: Kenties te asutte täällä meidän keskellämme; kuinka me tekisimme liiton teidän kanssanne?
8 Niin he sanoivat Joosualle: Me olemme sinun palvelijoitasi. Joosua sanoi heille: Keitä te olette ja mistä tulette?
9 Niin he vastasivat hänelle: Palvelijasi tulevat hyvin kaukaisesta maasta Herran, sinun Jumalasi, nimen tähden. Sillä me olemme kuulleet hänestä kaiken, mitä hän teki Egyptissä,

10 ja kaiken, mitä hän teki niille kahdelle amorilaisten kuninkaalle, jotka asuivat tuolla puolella Jordanin, Siihonille, Hesbonin kuninkaalle, ja Oogille, Baasanin kuninkaalle, joka asui Astarotissa.
11 Sentähden sanoivat meille meidän vanhimpamme ja kaikki maamme asukkaat näin: 'Ottakaa evästä mukaanne matkalle ja menkää heitä vastaan ja

skor på sina fötter och klädde sig i utslitna kläder, varjämte allt det bröd de togo med sig till reskost var torrt och söndersmulat.
6 Så gingo de till Josua i lägret vid Gilgal och sade till honom och Israels män: »Vi hava kommit hit från ett avlägset land; sluten nu förbund med oss.»

7 Men Israels män svarade hivéerna: »Kanhända bon I här mitt ibland oss; huru skulle vi då kunna sluta förbund med eder?»

8 Då sade de till Josua: »Vi vilja bliva dig underdåniga.» Josua frågade dem: »Vilka ären I då, och varifrån kommen I?»
9 De svarade honom: »Dina tjänare hava kommit från ett mycket avlägset land för HERRENS, din Guds, namns skull; ty vi hava hört ryktet om honom och allt vad han har gjort i Egypten

10 och allt vad han har gjort med amoréernas konungar, de två på andra sidan Jordan, Sihon, konungen i Hesbon, och Og, konungen i Basan, som bodde i Astarot.

11 Därför sade våra äldste och alla vårt lands inbyggare till oss: 'Tagen reskost med eder och gån dem till mötes och sägen till dem: Vi vilja bliva eder

patched, upon their feet, and worn-out mantles upon them,—and, all the bread of their provision, was dry and broken.
6 So they took their journey unto Joshua, unto the camp, at Gilgal,—and said unto him, and unto the men of Israel, From a far country, are we come, Now, therefore, solemnise with us a covenant.
7 And the men of Israel said unto the Hivites,—Peradventure, in our midst, ye are dwelling, how then can we solemnise with you a covenant?
8 And they said unto Joshua: Thy servants, we are. And Joshua said unto them: Who, are ye? And, from whence, come ye?
9 And they said unto him—From a very far country, have thy servants come, because of the name of Yahweh thy God,—because we had heard his fame, and all that he had done in Egypt;
10 and all that he had done unto the two kings of the Amorites who were over the Jordan,—unto Sihon, king of Heshbon, and unto Og, king of Bashan, who was in Ashtaroth.

11 So our elders and all the inhabitants of our land spake unto us, saying—Take ye, in your hand, provision for the journey, and go your way to meet them,—then

sanokaa heille: Me olemme teidän palvelijanne, tehkää siis liitto meidän kanssamme.'

12 Tämä leipämme oli vielä lämmintä, kun kotoa otimme sen evääksi lähtiessämme matkalle teidän luoksenne, ja katso, nyt se on kuivaa ja murentunutta.

13 Ja nämä viinileilit, jotka uusina täytimme, ovat nyt repeytyneitä; ja nämä vaatteemme ja kenkämme ovat kovin pitkällä matkalla kuluneet.

14 Niin miehet ottivat heidän evästänsä, mutta eivät kysyneet Herran mieltä.

15 Niin Joosua takasi heille rauhan ja teki heidän kanssaan liiton, luvaten jättää heidät henkiin; ja kansan päämiehet vannoivat heille valan.

16 Mutta kolmen päivän kuluttua, sen jälkeen kuin liitto heidän kanssaan oli tehty, saatiin kuulla, että he olivat lähiseuduilta ja asuivat heidän keskellänsä.

17 Niin israelilaiset lähtivät liikkeelle ja tulivat kolmantena päivänä heidän kaupunkeihinsa; ja heidän kaupunkinsa olivat Gibeon, Kefira, Beerot ja Kirjat-Jearim.

18 Mutta israelilaiset eivät surmanneet heitä, sillä

underdåniga, sluten nu förbund med oss.'

12 Detta vårt bröd var nybakat, när vi togo det med oss till reskost hemifrån, den dag vi gåvo oss i väg för att gå till eder; men se, nu är det torrt och söndersmulat.

13 Dessa vinläglar, som voro nya, när vi fyllde dem, se, de äro nu söndersprucknа. Och dessa kläder och skor som vi hava på oss hava blivit utslitna under vår mycket långa resa.»

14 Då togo männen av deras reskost, men rådfrågade icke HERRENS mun.

15 Och Josua tillförsäkrade dem fred och slöt ett förbund med dem, att de skulle få leva; och menighetens hövdingar gåvo dem sin ed.

16 Men när tre dagar voro förlidna, sedan de hade slutit förbund med dem, fingo de höra att de voro från grannskapet, ja, att de bodde mitt ibland dem.

17 Då bröto Israels barn upp och kommo på tredje dagen till deras städer; och deras städer voro: Gibeon, Kefira, Beerot och Kirjat-Jearim.

18 Likväl angrepo Israels barn dem icke, eftersom

shall ye say unto them, Your servants, we are. Now, therefore, solemnise with us a covenant.

12 This our bread, took we, hot, for our provision, out of our houses, on the day we came forth to journey unto you,—but, now, lo! it is dry, yea it is broken;

13 and, these leathern wine bottles, which we filled new, lo! also, they are rent,—and, as for these our mantles and our sandals, they are worn out, by reason of the very long journey.

14 So the men took of their provision,—but, the bidding of Yahweh, had they not asked.

15 And Joshua made peace with them, and solemnised with them a covenant to let them live,—and the princes of the assembly, entered into an oath with them.

16 And it came to pass, at the end of three days after they had solemnised with them a covenant, that they heard that, near neighbours, they were unto them, and, in their midst, they were dwelling.

17 So the sons of Israel brake up, and came in unto their cities on the third day,—their cities, being Gibeon, and Chephirah, and Beeroth, and Kiriath–jearim.

18 And the sons of Israel smote them not, because

kansan päämiehet olivat vannoneet heille valan Herran, Israelin Jumalan, kautta. Ja koko seurakunta napisi päämiehiä vastaan.
19 Silloin kaikki päämiehet sanoivat koko seurakunnalle: Me olemme vannoneet heille valan Herran, Israelin Jumalan, kautta; sentähden me emme voi koskea heihin.
20 Mutta tämän me teemme heille, jättäessämme heidät henkiin, ettei viha kohtaisi meitä valan tähden, jonka olemme heille vannoneet.

21 Ja päämiehet sanoivat heistä: Jääköot henkiin, mutta tulkoon heistä halonhakkaajia ja vedenkantajia kaikelle kansalle. Näin päämiehet antoivat käskyn heistä.
22 Silloin Joosua kutsui heidät ja puhui heille sanoen: Miksi olette pettäneet meidät ja sanoneet: 'Me asumme hyvin kaukana teistä', vaikka asutte täällä meidän keskellämme?
23 Sentähden olkaa kirotut! Älköön ikinä ketään teistä päästettäkö olemasta minun Jumalani huoneen palvelijana, halonhakkaajana ja vedenkantajana.
24 He vastasivat Joosualle ja sanoivat: Sinun palvelijoillesi oli kerrottu, että Herra, sinun Jumalasi, oli käskenyt palvelijaansa Moosesta antamaan teille koko tämän maan ja tuhoamaan kaikki maan

menighetens hövdingar hade givit dem sin ed vid HERREN, Israels Gud. Men hela menigheten knorrade mot hövdingarna.
19 Då sade alla hövdingarna till menigheten: »Vi hava givit dem vår ed vid HERREN, Israels Gud; därför kunna vi nu icke komma vid dem.
20 Detta är vad vi vilja göra med dem, i det att vi låta dem leva, på det att icke förtörnelse må komma över oss, för edens skull som vi hava svurit dem.»
21 Och hövdingarna sade till dem att de skulle få leva; men de måste bliva vedhuggare och vattenbärare åt hela menigheten, såsom hövdingarna hade sagt till dem.
22 Och Josua kallade dem till sig och talade till dem och sade: »Varför haven I bedragit oss och sagt: 'Vi bo mycket långt borta från eder', fastän I bon mitt ibland oss?

23 Så varen I därför nu förbannade; I skolen aldrig upphöra att vara trälar, vedhuggare och vattenbärare vid min Guds hus.»

24 De svarade Josua och sade: »Det hade blivit berättat för dina tjänare huru HERREN, din Gud, hade tillsagt sin tjänare Mose att han ville giva eder hela detta land och förgöra alla landets inbyggare för eder;

the princes of the assembly had sworn unto them by Yahweh, God of Israel,—but all the assembly murmured against the princes.
19 And all the princes said unto all the assembly, We, have sworn unto them, by Yahweh, God of Israel,—now, therefore, we may not touch them.
20 This, will we do unto them, even let them live,—lest there come on us wrath, because of the oath which we have sworn unto them.
21 And the princes said unto them—Let them live. So they became hewers of wood and drawers of water unto all the assembly, as the princes spake unto them.
22 And Joshua called for them, and spake unto them, saying,—Wherefore did ye deceive us, saying—We are, very far, from you, whereas, ye, in our midst, are dwelling?

23 Now, therefore, accursed, ye are,—and ye shall not cease to be in bond–service as hewers of wood and drawers of water, for the house of my God.
24 And they responded to Joshua, and said—Because it was, plainly told, thy servants, how that Yahweh thy God had commanded Moses his servant to give unto you all the land, and to destroy all the

asukkaat teidän tieltänne. Sentähden me suuresti pelkäsimme henkeämme teidän edessänne ja teimme tämän.
25 Mutta katso, nyt me olemme sinun käsissäsi: tee meille, mikä mielestäsi on hyvin ja oikein.
26 Silloin hän teki heille näin: hän pelasti heidät israelilaisten käsistä, niin etteivät he heitä surmanneet.

27 Niin Joosua sinä päivänä määräsi heidät seurakunnan ja Herran alttarin halonhakkaajiksi ja vedenkantajiksi, aina tähän päivään asti, sitä paikkaa varten, jonka Herra oli valitseva.

därför fruktade vi storligen för våra liv, när I kommen, och så gjorde vi detta.

25 Och se, nu äro vi i din hand. Vad dig synes gott och rätt att göra med oss, det må du göra.»
26 Och han gjorde så med dem; han friade dem från Israels barns hand, så att de icke dräpte dem;

27 men tillika bestämde Josua på den dagen att de skulle bliva vedhuggare och vattenbärare och vid HERRENS altare -- såsom de äro ännu i dag -- på den plats som han skulle utvälja.

inhabitants of the land from before you,—therefore feared we greatly, for our lives, because of you, and did this thing.
25 Now, therefore, here we are, in thy hand,—as may be good and right in thine eyes, to do unto us, do.
26 And he did to them so,—and rescued them out of the hand of the sons of Israel, and they slew them not.
27 And Joshua appointed them that day to be hewers of wood and drawers of water unto the assembly,—and unto the altar of Yahweh, [as they are] until this day, in the place which he should choose.

10 luku

1 Kun Adonisedek, Jerusalemin kuningas, kuuli, että Joosua oli valloittanut Ain ja vihkinyt sen tuhon omaksi, tehden Aille ja sen kuninkaalle, niinkuin oli tehnyt Jerikolle ja sen kuninkaalle, ja että Gibeonin asukkaat olivat tehneet rauhan Israelin kanssa ja jääneet heidän keskuuteensa,
2 niin he peljästyivät suuresti, sillä Gibeon oli suuri kaupunki, niinkuin joku kuninkaankaupunki, ja suurempi kuin Ai, ja kaikki sen miehet olivat urhoollisia.

3 Ja Adonisedek, Jerusalemin kuningas, lähetti

1 Då nu Adoni-Sedek, konungen i Jerusalem, hörde att Josua hade intagit Ai och givit det till spillo, och att han hade gjort med Ai och dess konung på samma sätt som han hade gjort med Jeriko och dess konung, och att invånarna i Gibeon hade ingått fred med Israel och fingo bo mitt ibland dem,
2 fruktade han och hans folk storligen, ty Gibeon var en stor stad, såsom en av konungastäderna, ja, det var större än Ai, och dess män voro alla tappra.

3 Och Adoni-Sedek, konungen i Jerusalem,

1 And it came to pass, when Adonizedec, king of Jerusalem, heard that Joshua had captured Ai, and devoted it to destruction, as he had done unto Jericho and her king, so, had he done unto Ai and her king,—and that the inhabitants of Gibeon had made peace with Israel and had come into their midst,
2 then feared they greatly, because Gibeon was, a great city, as one of the royal cities,—and because, it, was greater than Ai, and, all the men thereof, were mighty:
3 therefore sent Adonizedec, king of Jerusalem, unto

sanan Hoohamille, Hebronin kuninkaalle, Piramille, Jarmutin kuninkaalle, Jaafialle, Laakiin kuninkaalle, ja Debirille, Eglonin kuninkaalle:

sände till Hoham, konungen i Hebron, till Piram, konungen i Jarmut, till Jafia, konungen i Lakis, och till Debir, konungen i Eglon, och lät säga:

Hoham, king of Hebron, and unto Piram, king of Jarmuth, and unto Japhia, king of Lachish, and unto Debir, king of Eglon, saying:

4 Tulkaa minun luokseni ja auttakaa minua, ja kukistakaamme Gibeon, koska se on tehnyt rauhan Joosuan ja israelilaisten kanssa.

4 »Kommen hitupp till mig och hjälpen mig, så att vi kunna slå gibeoniterna, ty de hava ingått fred med Josua och Israels barn.»

4 Come up unto me and help me, that we may smite Gibeon,—for it hath made peace with Joshua, and with the sons of Israel.

5 Niin nuo viisi amorilaisten kuningasta, Jerusalemin kuningas, Hebronin kuningas, Jarmutin kuningas, Laakiin kuningas ja Eglonin kuningas, kokoontuivat ja lähtivät liikkeelle kaikkine joukkoineen; ja he asettuivat leiriin Gibeonin edustalle ja ryhtyivät taisteluun sitä vastaan.

5 Så församlade sig då de fem amoreiska konungarna, konungen i Jerusalem, konungen i Hebron, konungen i Jarmut, konungen i Lakis, konungen i Eglon, och drogo ditupp med alla sina härar; och de belägrade Gibeon och angrepo det.

5 So they gathered themselves together and came up, even the five kings of the Amorites—the king of Jerusalem, the king of Hebron, the king of Jarmuth, the king of Lachish, the king of Eglon,—they, and all their hosts,—and encamped near Gibeon, and made war against it.

6 Silloin Gibeonin miehet lähettivät sanan Joosualle Gilgalin leiriin: Älköön sinun kätesi vetäytykö auttamasta palvelijoitasi. Tule nopeasti luoksemme, pelasta meidät ja auta meitä, sillä kaikki vuoristossa asuvien amorilaisten kuninkaat ovat kokoontuneet meitä vastaan.

6 Men gibeoniterna sände till Josua i lägret vid Gilgal och läto säga: »Drag icke din hand från dina tjänare, utan kom hitupp till oss med hast och undsätt oss och hjälp oss, ty konungarna över amoréerna, som bo i bergsbygden, hava församlat sig mot oss.»

6 So the men of Gibeon sent unto Joshua, unto the camp at Gilgal, saying, Do not withhold thy hand from thy servants,—Come up unto us quickly, and save us, and help us, for all the kings of the Amorites that dwell in the hill–country, are gathered together against us.

7 Niin Joosua lähti Gilgalista, hän ja kaikki sotaväki hänen kanssaan ja kaikki sotaurhot.

7 Då drog Josua ditupp från Gilgal med allt sitt krigsfolk och alla sina tappraste stridsmän.

7 So Joshua went up from Gilgal, he and all the people of war with him, even all the mighty men of valour.

8 Silloin Herra sanoi Joosualle: Älä pelkää heitä, sillä minä annan heidät sinun käsiisi; ei kukaan heistä kestä sinun edessäsi.

8 Och HERREN sade till Josua: »Frukta icke för dem, ty jag har givit dem i dina händer; ingen av dem skall kunna stå dig emot.»

8 And Yahweh said unto Joshua: Do not fear because of them, for, into thy hand, have I delivered them,—not a man of them shall stand before thee.

9 Niin Joosua yllätti heidät, kuljettuaan kaiken yötä

9 Och Josua kom plötsligt över dem, ty han tågade

9 So then Joshua came in unto them, suddenly,—all the

Gilgalista.

10 Ja Herra saattoi heidät hämminkiin israelilaisten edessä, niin että nämä tuottivat heille suuren tappion Gibeonissa ja ajoivat heitä takaa Beet-Hooronin solatietä, surmaten heitä aina Asekaan ja Makkedaan asti.

11 Ja kun he paetessaan Israelia olivat Beet-Hooronin rinteessä, heitti Herra taivaasta heidän päällensä isoja kiviä, koko matkan Asekaan asti, niin että he kuolivat; niitä, jotka kuolivat raekivistä, oli useampia kuin niitä, jotka israelilaiset surmasivat miekalla.

12 Silloin puhui Joosua Herralle, sinä päivänä, jona Herra antoi amorilaiset israelilaisten valtaan, ja sanoi Israelin silmien edessä: Aurinko, seiso alallasi Gibeonissa, ja kuu Aijalonin laaksossa.

13 Niin aurinko seisoi alallansa, ja kuu pysyi paikallansa, kunnes kansa oli kostanut vihollisilleen. Niinhän on kirjoitettuna Oikeamielisen kirjassa. Niin aurinko pysyi paikallansa keskitaivaalla päiväkauden, kiirehtimättä laskemaan.

14 Eikä ole ollut sen päivän vertaista, ei ennen eikä

hela natten, sedan han hade brutit upp från Gilgal.

10 Och HERREN sände en sådan förvirring bland dem, när de fingo se israeliterna, att dessa tillfogade dem ett stort nederlag vid Gibeon; därefter förföljde de dem på vägen upp till Bet-Horon och nedgjorde dem, och drevo dem ända till Aseka och Mackeda.

11 Och när de så, under sin flykt för Israel, hade kommit till den sluttning som går ned från Bet-Horon, lät HERREN stora stenar falla över dem från himmelen, hela vägen ända till Aseka, så att de blevo dödade; de som dödades genom hagelstenarna voro till och med flera än de som Israels barn dräpte med svärd.

12 Och Josua talade till HERREN på den dag då HERREN gav amoréerna i Israels barns våld; han sade inför Israel: »Du sol, stå stilla i Gibeon, du måne, i Ajalons dal!»

13 Då stod solen stilla, och månen blev stående, till dess folket hade tagit hämnd på sina fiender. Detta finnes ju upptecknat i »Den redliges bok». Solen blev stående mitt på himmelen nästan en hel dag och hastade icke att gå ned.

14 Aldrig har någon dag, varken förr eller senare,

night, came he up, from Gilgal.

10 And Yahweh confused them before Israel, and smote them with a great slaughter at Gibeon,—and chased them along the way that goeth up Beth–horon, and smote them as far as Azekah and as far as Makkedah.

11 And it came to pass, when they fled from before Israel, they, being on the slope of Beth–horon, that, Yahweh, cast down upon them great stones out of the heavens, as far as Azekah, and they died,—more, were they who died by the hailstones, than they whom the sons of Israel slew with the sword.

12 Then, spake Joshua unto Yahweh, on the day when Yahweh delivered up the Amorites before the sons of Israel,—yea he said, in the presence of Israel—Thou Sun! in Gibeon, be still, and thou Moon! in the vale of Aijalon.

13 So the sun, was still, and, the moon, stayed, until a nation should be avenged on its foes. Is not, that, written in the Book of the Upright? So then the sun stayed in the middle of the heavens, and hastened not to go in, about a whole day.

14 And there was no day like that—before it or after

jälkeen, jona Herra näin kuuli ihmisen ääntä; sillä Herra soti Israelin puolesta.

15 Sen jälkeen Joosua ja koko Israel hänen kanssaan palasi Gilgalin leiriin.
16 Mutta nuo viisi kuningasta pakenivat ja piiloutuivat Makkedan luolaan.
17 Niin Joosualle ilmoitettiin: Ne viisi kuningasta on löydetty piiloutuneina Makkedan luolaan.
18 Silloin Joosua sanoi: Vierittäkää isoja kiviä luolan suulle ja asettakaa sen eteen miehiä vartioimaan heitä.
19 Mutta te muut, älkää pysähtykö, vaan ajakaa takaa vihollisianne ja hakatkaa maahan heidän jälkijoukkonsa älkääkä päästäkö heitä menemään kaupunkeihinsa, sillä Herra, teidän Jumalanne, on antanut heidät teidän käsiinne.
20 Kun sitten Joosua ja israelilaiset olivat tuottaneet heille hyvin suuren, perinpohjaisen tappion ja ne harvat, jotka olivat pelastuneet, olivat päässeet varustettuihin kaupunkeihin,

21 niin koko kansa palasi vahingoittumatonna takaisin Joosuan luo leiriin Makkedaan, eikä kukaan uskaltanut enää hiiskua sanaakaan israelilaisia vastaan.

varit lik denna, i det att HERREN då lydde en mans ord; ty HERREN stridde för Israel.
15 Och Josua med hela Israel vände tillbaka till lägret vid Gilgal.
16 Men de fem konungarna flydde och gömde sig i grottan vid Mackeda.

17 Då blev det inberättat för Josua: »Man har funnit de fem konungarna gömda i grottan till Mackeda.»
18 Josua sade: »Vältren stora stenar framför ingången till grottan, och sätten dit folk för att bevaka den.
19 Men I andra, stannen icke, utan förföljen edra fiender, och nedgören dem som bliva efter; låten dem icke komma in i sina städer, ty HERREN, eder Gud har givit dem i eder hand.»

20 Då nu Josua och Israels barn hade tillfogat dem ett mycket stort nederlag och nedgjort dem -- varvid dock några av dem lyckades rädda sig och komma in i de befästa städerna --

21 vände allt folket välbehållet tillbaka till Josua i lägret vid Mackeda, ty ingen vågade mer ens röra sin tunga mot någon av Israels barn.

it, when Yahweh hearkened unto the voice of a man,—in that, Yahweh, himself fought for Israel.
15 So Joshua returned, and all Israel with him, unto the camp at Gilgal.
16 So these five kings fled,—and hid themselves in a cave, at Makkedah.

17 And it was told Joshua, saying,—The five kings are found, hid in a cave at Makkedah.
18 And Joshua said, Roll ye great stones against the mouth of the cave,—and set over it men, to watch them;

19 but do not, ye, stay, chase after your enemies, so shall ye attack them in the rear,—do not suffer them to enter into their cities, for Yahweh your God hath delivered them into your hand.

20 And it came to pass, when Joshua and the sons of Israel had made an end of smiting them with a very great slaughter, until they were spent, then did, the remainder that were left of them, enter into the fortified cities.
21 And all the people returned unto the camp, unto Joshua at Makkedah, in peace,—none sharpened his tongue at any man of the sons of Israel.

22 Silloin Joosua sanoi: Avatkaa luolan suu ja tuokaa ne viisi kuningasta minun eteeni luolasta.

23 Ja he tekivät niin ja toivat hänen eteensä ne viisi kuningasta luolasta: Jerusalemin kuninkaan, Hebronin kuninkaan, Jarmutin kuninkaan, Laakiin kuninkaan ja Eglonin kuninkaan.

24 Ja kun he olivat tuoneet nämä kuninkaat Joosuan eteen, niin Joosua kutsui kaikki Israelin miehet ja sanoi sotaväen päälliköille, jotka olivat seuranneet häntä: Astukaa esiin ja pankaa jalkanne näiden kuninkaiden niskalle. Niin he astuivat esiin ja panivat jalkansa heidän niskallensa.

25 Silloin Joosua sanoi heille: Älkää peljätkö älkääkä arkailko, vaan olkaa lujat ja rohkeat, sillä näin on Herra tekevä kaikille teidän vihollisillenne, joita vastaan te joudutte sotimaan.

26 Sen jälkeen Joosua löi heidät kuoliaaksi ja ripusti heidät viiteen hirsipuuhun. Ja he riippuivat hirressä iltaan asti.

27 Mutta auringonlaskun aikaan Joosua käski ottaa heidät alas hirrestä ja heittää luolaan, johon he olivat piiloutuneet. Ja he panivat luolan suulle isoja kiviä, jotka ovat siinä vielä

22 Då sade Josua: »Öppnen grottan och fören de fem konungarna till mig, ut ur grottan.»

23 De gjorde så och förde de fem konungarna ut till honom ur grottan: konungen i Jerusalem, konungen i Hebron, konungen i Jarmut, konungen i Lakis, och konungen i Eglon.

24 När dessa konungar hade blivit förda ut till Josua, kallade Josua till sig alla Israels män och sade till anförarna för krigsfolket som hade dragit med honom: »Träden fram och sätt edra fötter på dessa konungars halsar.» Och de trädde fram och satte sina fötter på deras halsar.

25 Sedan sade Josua till dem: »Frukten icke och varen icke försagda, utan varen frimodiga och oförfärade, ty så skall HERREN göra med alla sina fiender som I kommen i strid med.»

26 Därefter lät Josua slå dem till döds och hänga upp dem på fem pålar; och de fingo på pålarna ända till aftonen.

27 Men vid solnedgången togos de på Josuas befallning ned från pålarna och kastades in i grottan där de hade varit gömda; och framför ingången till grottan lade man stora

22 Then said Joshua, Open ye the mouth of the cave,—and bring out unto me, these five kings, out of the cave.

23 And they did so, and brought out unto him, these five kings, out of the cave,—namely, the king of Jerusalem, the king of Hebron, the king of Jarmuth, the king of Lachish, the king of Eglon.

24 And it came to pass, when they brought out these kings unto Joshua, that Joshua called for all the men of Israel, and said unto the captains of the men of war who had been with him, Come near, put your feet upon the necks of these kings. So they came near, and put their feet upon the necks of them.

25 Then said Joshua unto them: Do not fear, nor be alarmed,—be firm and bold, for, thus and thus, will Yahweh do unto all your enemies, against whom ye do fight.

26 And Joshua smote them after this, and put them to death, and hanged them upon five trees,—and they remained hung on the trees, until the evening,

27 And it came to pass, at the time of the going in of the sun, that Joshua gave command, and they took them down off the trees, and cast them into the cave, where they had hid

tänäkin päivänä.

stenar, som ligga kvar där ännu i denna dag.

themselves,—and put great stones upon the mouth of the cave, [which remain], until this very day.

28 Samana päivänä Joosua valloitti Makkedan ja surmasi miekan terällä sen asukkaat ja sen kuninkaan; hän vihki tuhon omiksi heidät ja jokaisen, joka siellä oli, päästämättä pakoon ainoatakaan. Ja hän teki Makkedan kuninkaalle, niinkuin oli tehnyt Jerikon kuninkaalle.

28 Och Josua intog Mackeda på den dagen och slog dess invånare och dess konung med svärdsegg; han gav det till spillo med alla dem som voro därinne och lät ingen slippa undan. Och han gjorde med konungen i Mackeda på samma sätt som han hade gjort med konungen i Jeriko.

28 And Joshua captured, Makkedah, on that day, and smote it with the edge of the sword, and, the king thereof, devoted he to destruction, them and all the souls that were therein, he left no survivor,—but did unto the king of Makkedah, as he had done unto the king of Jericho.

29 Sitten Joosua ja koko Israel hänen kanssaan lähti Makkedasta Libnaan ja ryhtyi taisteluun Libnaa vastaan.

29 Därefter drog Josua med hela Israel från Mackeda till Libna och belägrade Libna.

29 And Joshua passed over, and all Israel with him, from Makkedah unto Libnah,—and fought against Libnah;

30 Ja Herra antoi senkin ja sen kuninkaan Israelin käsiin. Ja Joosua surmasi miekan terällä sen asukkaat, jokaisen, joka siellä oli, päästämättä sieltä pakoon ainoatakaan; ja hän teki sen kuninkaalle saman, minkä oli tehnyt Jerikon kuninkaalle.

30 Och HERREN gav också det och dess konung i Israels hand; och de slogo dess invånare med svärdsegg, alla dem som voro därinne, och läto ingen därinne slippa undan. Och han gjorde med dess konung på samma sätt som han hade gjort med konungen i Jeriko.

30 and Yahweh delivered, it also, into the hand of Israel, with the king thereof, and he smote it with the edge of the sword, with all the souls that were therein, he left therein no survivor,—but did unto the king thereof, as he had done unto the king of Jericho.

31 Sitten Joosua ja koko Israel hänen kanssaan lähti Libnasta Laakiiseen ja asettui leiriin sen edustalle ja ryhtyi taisteluun sitä vastaan.

31 Sedan drog Josua med hela Israel från Libna till Lakis och belägrade och angrep det.

31 And Joshua passed over, and all Israel with him, from Libnah unto Lachish,—and encamped against it, and fought against it;

32 Ja Herra antoi Laakiin Israelin käsiin, niin että hän valloitti sen toisena päivänä; ja hän surmasi miekan terällä sen asukkaat, jokaisen, joka siellä oli, samoin kuin oli tehnyt Libnalle.

32 Och HERREN gav Lakis i Israels hand, så att de intogo det på andra dagen; och de slogo dess invånare med svärdsegg, alla dem som voro därinne -- alldeles såsom de hade gjort med Libna.

32 and Yahweh delivered Lachish into the hand of Israel, and he captured it on the second day, and smote it with the edge of the sword, with all the souls that were therein,—according to all that he had done unto Libnah.

33 Silloin Hooram, Geserin

33 Då drog Horam,

33 Then, came up Horam,

kuningas, tuli auttamaan Laakista; mutta Joosua voitti hänet ja hänen väkensä, päästämättä pakoon ainoatakaan heistä.

34 Ja Laakiista Joosua ja koko Israel hänen kanssaan lähti Egloniin, ja he asettuivat leiriin sen edustalle ja ryhtyivät taisteluun sitä vastaan.

35 Ja he valloittivat sen samana päivänä ja surmasivat miekan terällä sen asukkaat, ja hän vihki sinä päivänä tuhon omaksi jokaisen, joka siellä oli, samoin kuin oli tehnyt Laakiille.

36 Sen jälkeen Joosua ja koko Israel hänen kanssaan lähti Eglonista Hebroniin, ja he ryhtyivät taisteluun sitä vastaan.

37 Ja he valloittivat sen ja surmasivat miekan terällä sen asukkaat ja sen kuninkaan, ja samoin kaikki sen alaiset kaupungit ja jokaisen, joka siellä oli, päästämättä pakoon ainoatakaan, samoin kuin hän oli tehnyt Eglonille. Hän vihki tuhon omaksi sen ja jokaisen, joka siellä oli.

38 Sitten Joosua ja koko Israel hänen kanssaan kääntyi Debiriin ja ryhtyi taisteluun sitä vastaan.

39 Ja hän sai valtaansa sen ja sen kuninkaan ja kaikki sen alaiset kaupungit, ja he surmasivat miekan terällä niiden asukkaat ja vihkivät tuhon omaksi jokaisen, joka siellä oli, päästämättä

konungen i Geser, upp för att hjälpa Lakis; men Josua slog honom och hans folk och lät ingen av dem slippa undan.

34 Och från Lakis drog Josua med hela Israel till Eglon, och de belägrade och angrepo det.

35 Och de intogo det samma dag och slogo dess invånare med svärdsegg, och han gav på den dagen till spillo alla dem som voro därinne -- alldeles såsom han hade gjort med Lakis.

36 Sedan drog Josua med hela Israel från Eglon upp till Hebron och belägrade det.

37 Och de intogo det och slogo dess invånare och dess konung med svärdsegg, så ock alla dess lydstäder och alla dem som voro därinne, och han lät ingen slippa undan -- alldeles såsom han hade gjort med Eglon. Han gav det till spillo med alla dem som voro därinne.

38 Därefter vände Josua med hela Israel tillbaka till Debir och belägrade det.

39 Och han underkuvade det med dess konung och alla dess lydstäder, och de slogo deras invånare med svärdsegg; de gåvo till spillo alla dem som voro därinne, och han lät ingen slippa

king of Gezer, to help Lachish,—and Joshua smote him and his people, until he had not left him a survivor.

34 And Joshua passed over, and all Israel with him, from Lachish unto Eglon,—and they encamped against it, and fought against it;

35 and captured it on the same day, and smote it with the edge of the sword, and, all the souls that were therein, on that day, devoted he to destruction,—according to all that he had done to Lachish.

36 And Joshua went up, and all Israel with him, from Eglon unto Hebron,—and they fought against it;

37 and captured it, and smote it with the edge of the sword, and the king thereof, and all the cities thereof, with all the souls that were therein—he left not a survivor, according to all that he had done to Eglon,—he devoted it to destruction, and all the souls that were therein.

38 Then Joshua turned back, and all Israel with him, unto Debir,—and fought against it;

39 and captured it, and the king thereof, and all the cities thereof, and smote them with the edge of the sword, and devoted to destruction every soul that was therein, he left not a

pakoon ainoatakaan. Hän teki Debirille ja sen kuninkaalle saman, minkä oli tehnyt Hebronille ja minkä oli tehnyt Libnalle ja sen kuninkaalle.
40 Sitten Joosua valtasi koko maan, Vuoriston, Etelämaan, Alankomaan ja Rinnemaat, ja surmasi kaikki niiden kuninkaat, päästämättä pakoon ainoatakaan, ja vihki tuhon omaksi joka hengen, niinkuin Herra, Israelin Jumala, oli käskenyt.
41 Ja Joosua valtasi heidän alueensa Kaades-Barneasta Gassaan saakka ja koko Goosenin maakunnan Gibeoniin saakka.
42 Kaikki nämä kuninkaat ja heidän maansa Joosua sai valtaansa yhdellä otteella; sillä Herra, Israelin Jumala, soti Israelin puolesta.
43 Sitten Joosua ja koko Israel hänen kanssaan palasi Gilgalin leiriin.

undan. Han gjorde med Debir och dess konung på samma sätt som han hade gjort med Hebron, och såsom han hade gjort med Libna och dess konung.
40 Så intog Josua hela landet, Bergsbygden, Sydlandet, Låglandet och Bergssluttningarna, och slog alla konungar där och lät ingen slippa undan; han gav till spillo allt vad andra hade, såsom HERREN, Israels Gud, hade bjudit.

41 Josua intog allt som fanns mellan Kades-Barnea och Gasa, så ock hela landet Gosen ända till Gibeon.
42 Alla dessa konungar och deras land underkuvade Josua på en gång, ty HERREN, Israels Gud, stridde för Israel.
43 Därefter vände Josua med hela Israel tillbaka till lägret vid Gilgal.

survivor,—as he had done unto Hebron, so, did he unto Debir, and unto the king thereof, as also he had done unto Libnah, and unto her king.
40 So Joshua smote all the land—the hill country, and the south, and the lowland, and the slopes, and all their kings, he left not a survivor,—but, every breathing thing, devoted he to destruction, as Yahweh, God of Israel, had commanded.
41 Yea Joshua smote them, from Kadesh–barnea, even as far as Gaza,—and all the land of Goshen, even as far as Gibeon.
42 Yea, all these kings and their land, did Joshua capture at one time,—because, Yahweh, God of Israel, fought for Israel.
43 And Joshua returned, and all Israel with him, unto the camp at Gilgal.

11 luku

1 Kun Jaabin, Haasorin kuningas, sen kuuli, lähetti hän sanan Joobabille, Maadonin kuninkaalle, ja Simronin kuninkaalle ja Aksafin kuninkaalle

2 ja niille kuninkaille, jotka asuivat pohjoisessa, Vuoristossa, Aromaassa Kinarotista etelään päin, Alankomaassa ja Doorin kukkuloilla lännessä,

1 Då nu Jabin, konungen i Hasor, hörde detta, sände han bud till Jobab, konungen i Madon, och till konungen i Simron och konungen i Aksaf

2 och till de konungar som bodde norrut, i Bergsbygden och på Hedmarken, söder om Kinarot, och i Låglandet, så ock i Nafot-Dor, västerut,

1 And it came to pass, when Jabin king of Hazor heard, that he sent unto Jobab king of Madon, and unto the king of Shimron, and unto the king of Achshaph;
2 and unto the kings who were on the north in the hill country and in the waste plain south of Chinneroth, and in the lowland,—and in the heights of Dor, on the west:

3 kanaanilaisille itään ja länteen, amorilaisille, heettiläisille, perissiläisille ja jebusilaisille vuoristoon ja hivviläisille Hermonin juurelle Mispan maahan.

3 vidare till kananéerna österut och västerut och till amoréerna, hetiterna, perisséerna och jebuséerna i Bergsbygden, så och till hivéerna nedanför Hermon, i Mispalandet.

3 the Canaanite on the east and on the west, and the Amorite, and the Hittite, and the Perizzite and the Jebusite, in the hill country,––and the Hivite, under Hermon, in the land of Mizpah;

4 Nämä lähtivät liikkeelle kaikkine joukkoineen; väkeä oli niin paljon kuin hiekkaa meren rannalla ja hevosia ja sotavaunuja ylen paljon.

4 Dessa drogo nu ut med alla sina härar, en folkskara så talrik som sanden på havets strand, jämte hästar och vagnar i stor myckenhet.

4 and they came out—they, and all their hosts with them, much people, like the sand that is upon the seashore for multitude,—with horses and chariots very many.

5 Ja kaikki nämä kuninkaat liittyivät yhteen, tulivat ja leiriytyivät yhdessä Meeromin veden rannalle sotiaksensa Israelia vastaan.

5 Alla dessa konungar rotade sig samman; och de kommo och lägrade sig tillhopa vid Meroms vatten, för att strida mot Israel.

5 And, when all these kings were gathered together, they came in, and encamped as one man, at the waters of Merom, to fight with Israel.

6 Silloin Herra sanoi Joosualle: Älä pelkää heitä, sillä huomenna tähän aikaan minä annan heidät kaikki voitettuina Israelin valtaan; heidän ratsujensa vuohisjänteet sinä katkot, ja heidän vaununsa sinä poltat tulessa.

6 Men HERREN sade till Josua: »Frukta icke för dem, ty i morgon vid denna tid vill jag själv giva dem allasammans slagna i Israels våld. På deras hästar skall du avskära fotsenorna, och deras vagnar skall du bränna upp i eld.»

6 Then said Yahweh unto Joshua—Do not fear because of them, for, tomorrow, about this time, am I going to deliver up all of them, slain, before Israel,––their horses, shalt thou ham–string, and, their chariots, shalt thou burn up with fire.

7 Niin Joosua ja kaikki sotaväki hänen kanssaan yllätti heidät Meeromin veden rannalla ja hyökkäsi heidän kimppuunsa.

7 Och Josua kom med allt sitt krigsfolk plötsligt över dem vid Meroms vatten och anföll dem.

7 So Joshua, and all the army with him, came in upon them, by the waters of Merom, suddenly, and fell upon them.

8 Ja Herra antoi heidät Israelin käsiin, niin että he voittivat heidät ja ajoivat heitä takaa aina suureen Siidoniin, Misrefot-Majimiin ja itään päin Mispan laaksoon asti; ja he voittivat heidät, päästämättä pakoon ainoatakaan heistä.

8 Och HERREN gav dem i Israels hand, och de slogo dem och förföljde dem ända till Stora Sidon, till Misrefot-Maim och till Mispedalen, österut; de slogo dem och läto ingen slippa undan.

8 And Yahweh delivered them up into the hand of Israel, and they smote them, and chased them as far as great Zidon, and as far as Misrephoth–maim, and as far as the valley of Mizpeh, eastward,—yea they smote them until they left them not a survivor.

9 Ja Joosua teki heille,

9 Och Josua gjorde med

9 And Joshua did unto

niinkuin Herra oli hänelle sanonut: heidän ratsujensa vuohisjänteet hän katkoi, ja heidän vaununsa hän poltti tulessa.

10 Sitten Joosua kääntyi takaisin ja valloitti Haasorin ja surmasi miekalla sen kuninkaan; Haasor oli näet muinoin kaikkien näiden kuningaskuntien pääkaupunki.

11 Ja he surmasivat miekan terällä ja vihkivät tuhon omaksi jokaisen, joka siellä oli, niin ettei jäänyt jäljelle ainoatakaan henkeä; ja Haasorin hän poltti tulella.

12 Kaikki nämä kuninkaankaupungit ja niiden kuninkaat Joosua sai valtaansa, ja hän surmasi miekan terällä niiden asukkaat, vihkien heidät tuhon omiksi, niinkuin Herran palvelija Mooses oli käskenyt.

13 Mutta kukkuloilla olevista kaupungeista Israel ei polttanut ainoatakaan, paitsi Haasorin, jonka Joosua poltti.

14 Ja kaiken, mitä näistä kaupungeista oli saatavana saalista, ynnä karjan israelilaiset ryöstivät itselleen; mutta kaikki ihmiset he surmasivat miekan terällä ja tuhosivat heidät, jättämättä eloon ainoatakaan henkeä.

15 Niinkuin Herra oli

dem såsom HERREN hade befallt honom: på deras hästar lät han avskära fotsenorna, och deras vagnar lät han bränna upp i eld.

10 Därefter, vid samma tid, vände Josua tillbaka och intog Hasor och slog dess konung med svärd; ty Hasor var fordom huvudstaden för alla dessa riken.

11 Alla de som voro därinne blevo slagna med svärdsegg och givna till spillo, så att intet som anda hade lämnades kvar; och själva Hasor brände han upp i eld.

12 Likaledes underkuvade Josua alla de andra konungastäderna med alla deras konungar, och han slog deras invånare med svärdsegg och gav dem till spillo, såsom HERRENS tjänare Mose hade bjudit.

13 Dock brände Israel icke upp någon av de städer som lågo på höjder, utom Hasor allena, ty det uppbrändes av Josua.

14 Och allt rovet från dessa städer, så ock boskapen, togo Israels barn såsom sitt byte; men alla människor i dem slogo de med svärdsegg, till dess att de hade förgjort dem; de läto intet som anda hade bliva kvar.

15 Såsom HERREN hade

them, as Yahweh had said unto him,—their horses, he ham-strung, and, their chariots, burned he up with fire.

10 Then Joshua turned back, at that time, and captured Hazor, and, the king thereof, smote he with the sword,—for, Hazor, aforetime, was the head of all these kingdoms.

11 And they smote all the souls that were therein, with the edge of the sword, devoting them to destruction, there was left no breathing thing,—and, Hazor, burned he up with fire.

12 And, all the cities of these kings, and all the kings thereof, did Joshua capture, and he smote them with the edge of the sword, devoting them to destruction,—as Moses, the servant of Yahweh, commanded.

13 Yet, none of the cities that were still standing upon their mound, did Israel burn, none but Hazor alone, did Joshua burn.

14 But, all the spoil of these cities, and the cattle, did the sons of Israel take as their prey,—nevertheless, all the human beings, smote they with the edge of the sword, until they had destroyed them, they left remaining no breathing thing.

15 As Yahweh commanded

käskenyt palvelijaansa Moosesta, niin oli Mooses käskenyt Joosuaa, ja niin Joosua teki; eikä hän jättänyt tekemättä mitään kaikesta siitä, mistä Herra oli Moosekselle käskyn antanut.

bjudit sin tjänare Mose, så hade Mose bjudit Josua, och så gjorde Josua; han underlät icke något av allt det som HERREN hade bjudit Mose.

Moses his servant, so, Moses commanded Joshua, and, so, Joshua, did, he set aside nothing of all that Yahweh commanded Moses.

16 Niin Joosua valloitti koko tämän maan, Vuoriston, koko Etelämaan ja koko Goosenin maakunnan, Alankomaan ja Aromaan, niin myös Israelin vuoriston ja sen alankomaan -

16 Så intog Josua hela detta land: Bergsbygden, hela Sydlandet och hela landet Gosen, Låglandet och Hedmarken, så ock Israels bergsbygd och dess lågland,

16 So Joshua took all this land—the hill country, and all the south, and all the land of Goshen, and the lowland, and the waste plain,—and the hill country of Israel, and the lowland thereof:

17 maan Seiriin päin kohoavasta Sileästä vuoresta aina Baal-Gaadiin saakka, Libanonin laaksoon, Hermonin vuoren juurelle; kaikki heidän kuninkaansa hän sai valtaansa ja löi heidät kuoliaaksi.

17 landet från Halakberget, som höjer sig mot Seir, ända till Baal-Gad i Libanonsdalen nedanför berget Hermon; och alla konungar där tog han till fånga och slog dem till döds.

17 from Mount Halak, that goeth up to Seir, even as far as Baal–gad, in the valley of the Lebanon, under Mount Hermon,—and, all their kings, he captured, and smote them, and put them to death.

18 Kauan aikaa Joosua kävi sotaa kaikkia näitä kuninkaita vastaan.

18 I lång tid förde Josua krig mot alla dessa konungar.

18 Many days, did Joshua, with all these kings, make war.

19 Eikä ollut ainoatakaan kaupunkia, joka olisi tehnyt rauhan Israelin kanssa, paitsi ne hivviläiset, jotka asuivat Gibeonissa; vaan kaikki valloitettiin asevoimalla.

19 Om man undantager de hivéer som bodde i Gibeon, fanns ingen stad som ingick fred med Israels barn, utan dessa intogo dem alla med strid.

19 There was not a city that made peace with the sons of Israel, save the Hivites dwelling in Gibeon,—the whole, took they in battle.

20 Sillä Herralta tämä tuli; hän paadutti heidän sydämensä, niin että he kävivät taisteluun Israelia vastaan, jotta heidät armotta vihittäisiin tuhon omiksi ja hävitettäisiin, niinkuin Herra oli Moosekselle käskyn antanut.

20 Ty från HERREN kom det att de förstockade sina hjärtan och mötte Israel med krig, för att de skulle givas till spillo, och för att nåd icke skulle vederfaras dem; i stället skulle de förgöras, såsom HERREN hade bjudit Mose.

20 For, from Yahweh, came it to pass, that their heart was emboldened to come out to war with Israel, that he might devote them to destruction, that they might find no favour,—but that he might destroy them,—as Yahweh commanded Moses.

21 Siihen aikaan Joosua tuli ja hävitti anakilaiset vuoristosta, Hebronista, Debiristä ja Anabista, koko

21 Under denna tid drog Josua åstad och utrotade anakiterna i Bergsbygden, i Hebron, Debir och Anab, i

21 And Joshua came in, at that time, and cut off the Anakim from the hill country—from Hebron, from

Juudan vuoristosta ja koko Israelin vuoristosta; Joosua vihki heidät kaupunkeineen tuhon omiksi.

hela Juda bergsbygd och i hela Israels bergsbygd; Josua gav dem med deras städer till spillo.

Debir, from Anab, and from all the hill country of Judah, and from all the hill country of Israel,—with their cities, did Joshua devote them to destruction.

22 Israelilaisten maahan ei jäänyt anakilaisia; ainoastaan Gassaan, Gatiin ja Asdodiin niitä jäi.

22 I Israels barns land lämnades inga anakiter kvar; allenast i Gasa, Gat och Asdod blevo några kvar.

22 There was left remaining none of the Anakim, in the land of the sons of Israel,—save only, in Gaza, in Gath, and in Ashdod, did some remain.

23 Näin Joosua valloitti koko maan, aivan niinkuin Herra oli Moosekselle puhunut; ja Joosua antoi sen perintöosaksi Israelille, heidän sukukunnilleen heidän osastojensa mukaan. Ja maa pääsi rauhaan sodasta.

23 Så intog Josua hela landet, alldeles såsom HERREN hade lovat Mose; och Josua gav det till arvedel åt Israel, efter deras avdelningar och stammar. Och landet hade nu ro från krig.

23 So Joshua took the whole land, according to all that Yahweh had spoken unto Moses, and Joshua gave it for an inheritance unto Israel, according to their portions by their tribes,—and, the land, had rest from war.

12 luku

1 Nämä olivat ne maan kuninkaat, jotka israelilaiset voittivat ja joiden maan he ottivat omakseen tuolla puolella Jordanin, auringonnousun puolella, maan Arnon-joesta aina Hermonin vuoreen saakka ja koko itäpuolisen Aromaan:

1 Dessa voro de konungar i landet, som Israels barn slogo, och vilkas land de togo i besittning på andra sidan Jordan, på östra sidan, landet från bäcken Arnon ända till berget Hermon, så ock hela Hedmarken på östra sidan:

1 Now, these, are the kings of the land, whom the sons of Israel had smitten, and of whose land they had taken possession, over the Jordan, towards the rising of the sun,—from the ravine of Arnon, as far as Mount Hermon, and all the waste plain, on the east:

2 Siihon, amorilaisten kuningas, joka asui Hesbonissa ja hallitsi maata Arnon-joen rannalla olevasta Aroerista ja jokilaakson keskikohdalta, ja puolta Gileadia, Jabbok-jokeen saakka, joka on ammonilaisten rajana,

2 Sihon, amoréernas konung, som bodde i Hesbon och rådde över landet Aroer vid bäcken Arnons strand och från dalens mitt, samt över ena hälften av Gilead ända till bäcken Jabbok, som är Ammons barns gräns,

2 Sihon, king of the Amorites, who dwelt in Heshbon,—ruling from Aroer, which is on the edge of the ravine of Arnon, and the middle of the ravine, and half Gilead, even as far as the ravine Jabbok, the boundary of the sons of Ammon;

3 ja Aromaata aina Kinerotin järveen, sen

3 ävensom över Hedmarken ända upp till Kinarotsjön, på

3 and the waste plain as far as the sea of Chinneroth,

itärantaan, saakka ja Aromaan mereen, Suolamereen, sen itärantaan, saakka, Beet-Jesimotin tienoille, ja etelään päin Pisgan rinteiden juurelle saakka.
4 Ja he ottivat omakseen Oogin, Baasanin kuninkaan, alueen, hänen, joka oli viimeisiä refalaisia ja asui Astarotissa ja Edreissä
5 ja hallitsi Hermonin vuorta, Salkaa ja koko Baasania gesurilaisten ja maakatilaisten alueeseen saakka ja toista puolta Gileadia, Hesbonin kuninkaan Siihonin alueeseen saakka.

6 Herran palvelija Mooses ja israelilaiset olivat voittaneet heidät; ja Herran palvelija Mooses oli antanut maan omaksi ruubenilaisille ja gaadilaisille ja toiselle puolelle Manassen sukukuntaa.

7 Ja nämä olivat ne maan kuninkaat, jotka Joosua ja israelilaiset voittivat tällä puolella Jordanin, länsipuolella, Libanonin laaksossa olevasta Baal-Gaadista aina Seiriin päin kohoavaan Sileään vuoreen saakka, ja joiden maan Joosua antoi Israelin sukukuntien omaksi, heidän osastojensa mukaan,
8 Vuoristossa, Alankomaassa, Aromaassa, Rinnemaissa, Erämaassa ja Etelämaassa, heettiläisten, amorilaisten, kanaanilaisten,

östra sidan, och ända ned till Hedmarkshavet, Salthavet, på östra sidan, åt Bet-Hajesimot till, och längre söderut till trakten nedanför Pisgas sluttningar.

4 Vidare intogo de Ogs område, konungens i Basan, vilken var en av de sista rafaéerna och bodde i Astarot och Edrei.
5 Han rådde över Hermons bergsbygd och över Salka och hela Basan ända till gesuréernas och maakatéernas område, så ock över andra hälften av Gilead, till Sihons område, konungens i Hesbon.
6 HERRENS tjänare Mose och Israels barn hade slagit dessa; och HERRENS tjänare Mose hade givit landet till besittning åt rubeniterna, gaditerna och ena hälften av Manasse stam.

7 Och följande voro de konungar i landet, som Josua och Israels barn slogo på andra sidan Jordan, på västra sidan, från Baal-Gad i Libanonsdalen ända till Halakberget, som höjer sig mot Seir. (Josua gav sedan landet till besittning åt Israels stammar, efter deras avdelningar,
8 såväl Bergsbygden, Låglandet, Hedmarken och Bergssluttningarna som ock Öknen och Sydlandet, hetiternas, amoréernas,

on the east, even as far as the sea of the waste plain, the salt sea, on the east, the way to Bethjeshimoth,—and, on the south, under the slopes of Pisgah;

4 and the boundary of Og, king of Bashan, of the remnant of the giants,—him who dwelt in Ashtaroth and in Edrei;
5 ruling also in Mount Hermon, and in Salecah, and in all Bashan, as far as the boundary of the Geshurites, and the Maacathites,—and half Gilead, the boundary of Sihon king of Heshbon:—
6 Moses the servant of Yahweh, and the sons of Israel, had smitten them,—and Moses the servant of Yahweh, had given it, as a possession, unto the Reubenites, and unto the Gadites, and unto the half tribe of Manasseh.
7 And, these, are the kings of the land, whom Joshua and the sons of Israel smote over the Jordan, towards the west, from Baal–gad in the valley of the Lebanon, even as far as the Mount Halak that goeth up towards Seir,—and Joshua gave it unto the tribes of Israel, as a possession, according to their portions;
8 in the hill country and in the lowland, and in the waste plain, and in the slopes, and in the desert, and in the south,—the

perissiläisten, hivviläisten ja jebusilaisten maan:

9 Jerikon kuningas yksi, lähellä Beeteliä olevan Ain kuningas yksi,
10 Jerusalemin kuningas yksi, Hebronin kuningas yksi,

11 Jarmutin kuningas yksi, Laakiin kuningas yksi,

12 Eglonin kuningas yksi, Geserin kuningas yksi,
13 Debirin kuningas yksi, Gederin kuningas yksi,
14 Horman kuningas yksi, Aradin kuningas yksi,
15 Libnan kuningas yksi, Adullamin kuningas yksi,
16 Makkedan kuningas yksi, Beetelin kuningas yksi,
17 Tappuahin kuningas yksi, Heeferin kuningas yksi,

18 Afekin kuningas yksi, Lassaronin kuningas yksi,
19 Maadonin kuningas yksi, Haasorin kuningas yksi,
20 Simron-Meronin kuningas yksi, Aksafin kuningas yksi,

21 Taanakin kuningas yksi, Megiddon kuningas yksi,

22 Kedeksen kuningas yksi, Karmelin juurella olevan Jokneamin kuningas yksi,
23 Doorin kukkuloilla olevan Doorin kuningas yksi, Gilgalin seudun pakanain kuningas yksi,
24 Tirsan kuningas yksi. Kaikkiaan kolmekymmentä yksi kuningasta.

kananéernas, perisséernas, hivéernas och jebuséernas land.)
9 De voro: konungen i Jeriko en, konungen i Ai, som ligger bredvid Betel, en,
10 konungen i Jerusalem en, konungen i Hebron en,

11 konungen i Jarmut en, konungen i Lakis en,

12 konungen i Eglon en, konungen i Geser en,
13 konungen i Debir en, konungen i Geder en,
14 konungen i Horma en, konungen i Arad en,
15 konungen i Libna en, konungen i Adullam en,
16 konungen i Mackeda en, konungen i Betel en,
17 konungen i Tappua en, konungen i Hefer en,

18 konungen i Afek en, konungen i Lassaron en,
19 konungen i Madon en, konungen i Hasor en,
20 konungen i Simron-Meron en, konungen i Aksaf en,

21 konungen i Taanak en, konungen i Megiddo en,

22 konungen i Kedes en, konungen i Jokneam vid Karmel en,
23 konungen över Dor i Nafat-Dor en, konungen över Goim vid Gilgal en,

24 konungen i Tirsa en -- tillsammans trettioen konungar.

Hittite, the Amorite, and the Canaanite, the Perizzite, the Hivite, and the Jebusite:—
9 The king of Jericho, one, the king of Ai, which is beside Bethel, one,
10 The king of Jerusalem, one, the king of Hebron, one,

11 The king of Jarmuth, one, the king of Lachish, one,

12 The king of Eglon, one, the king of Gezer, one,
13 The king of Debir, one, the king of Geder, one,
14 The king of Hormah, one, the king of Arad, one,
15 The king of Libnah, one, the king of Adullam, one,
16 The king of Makkedah, one, the king of Bethel, one,
17 The king of Tappuah, one, the king of Hepher, one,

18 The king of Aphek, one, the king of Lassharon, one,
19 The king of Madon, one, the king of Hazor, one,
20 The king of Shimron–meron, one, the king of Achshaph, one,

21 The king of Taanach, one, the king of Megiddo, one,

22 The king of Kadesh, one, the king of Jokneam in Carmel, one,
23 The king of Dor, in the height of Dor, one, the king of Goim in Gilgal, one,

24 The king of Tirzah, one,––All the kings, thirty and one.

13 luku

1 Kun Joosua oli käynyt vanhaksi ja iäkkääksi, sanoi Herra hänelle: Sinä olet käynyt vanhaksi ja iäkkääksi, mutta vielä on hyvin paljon maata valtaamatta.

2 Tämä on se maa, mikä vielä on jäljellä: kaikki filistealaisten alueet ja koko gesurilaisten maa
3 Siihorista alkaen, joka on itään päin Egyptistä, aina Ekronin alueeseen saakka pohjoiseen päin - se luetaan kanaanilaisten alueeseen - ne viisi filistealaista ruhtinasta, nimittäin Gassan, Asdodin, Askelonin, Gatin ja Ekronin ruhtinaat, niin myöskin avvilaiset
4 etelässä päin; koko kanaanilaisten maa ja Meara, joka on siidonilaisten, Afekiin saakka, amorilaisten alueeseen saakka;

5 ja gebalilaisten maa ja koko Libanon, auringonnousun puolella, Hermonin vuoren juurella olevasta Baal-Gaadista siihen saakka, mistä mennään Hamatiin.
6 Kaikki vuoriston asukkaat Libanonista Misrefot-Majimiin saakka, kaikki siidonilaiset, minä karkoitan israelilaisten tieltä; arvo vain niiden maa Israelin kesken perintöosaksi, niinkuin minä olen sinulle käskyn antanut.

1 Då nu Josua var gammal och kommen till hög ålder, sade HERREN till honom: »Du är gammal och kommen till hög ålder, men ännu återstår av landet en mycket stor del som skall intagas.
2 Detta är nämligen vad som återstår av landet: alla filistéernas kretsar och hela gesuréernas land.
3 Ty allt som finnes mellan Sihor, öster om Egypten, och Ekrons område norrut räknas till Kananéernas land, nämligen vad filistéernas fem hövdingar innehava -- den i Gasa, den i Asdod, den i Askelon, den i Gat och den i Ekron -- så ock avéernas område,
4 hela kananéernas land söderut, vidare Meara, som tillhör sidonierna, ända till Afek, ända till amoréernas område.

5 och gebaléernas land samt hela Libanonstrakten österut, från Baal-Gad, nedanför berget Hermon, ända dit där vägen går till Hamat --

6 alla inbyggarna i bergsbygden, från Libanon ända till Misrefot-Maim, alla sidonier: dessa skall jag själv fördriva för Israels barn. Men fördela du genom lottkastning landet åt Israel till arvedel, såsom jag har bjudit dig.

1 Now, Joshua, was old, advanced in days,—so then Yahweh said unto him—Thou, art old, advanced in days, and, much the larger part of the land, remaineth to be possessed.

2 This, is the land that remaineth,—all the regions of the Philistines, and all the Geshuri;
3 from the Shihor which faceth Egypt, even as far as the boundary of Ekron, northward, to the Canaanites, is it counted,—five princes of Philistines, the Gazites, and the Ashdodites, the Ashkalonites, the Gittites, and the Ekronites, also the Avvim
4 on the south: all the land of the Canaanites, and Mearah which belongeth to the Zidonians, as far as Aphek,—as far as the boundary of the Amorites;
5 and the land of the Gebalites, and all the Lebanon, to the rising of the sun, from Baal–gad, under Mount Hermon,—as far as the entering in of Hamath:
6 all the inhabitants of the hill country, from the Lebanon as far as Misrephoth–maim—all the Zidonians, I myself, will dispossess them from before the sons of Israel,—nevertheless, assign thou it by lot unto Israel, for an

inheritance, as I have commanded thee.

7 Jaa siis tämä maa perintöosana yhdeksälle sukukunnalle ja toiselle puolelle Manassen sukukuntaa.

7 Ja, redan nu må du utskifta detta land till arvedel åt de nio stammarna och åt ena hälften av Manasse stam.»

7 Now, therefore, apportion this land as an inheritance, unto the nine tribes,—and the half tribe of Manasseh.

8 Samalla kuin sen toinen puoli olivat näet myöskin ruubenilaiset ja gaadilaiset saaneet perintöosansa, jonka Mooses antoi heille tuolta puolelta Jordanin, idän puolelta, niinkuin Herran palvelija Mooses sen heille antoi,

8 Jämte Manasse hade ock rubeniterna och gaditerna fått sin arvedel, den som Mose gav dem på andra sidan Jordan, på östra sidan, just såsom HERRENS tjänare Mose gav den åt dem:

8 With them, the, Reubenites and the Gadites, received their inheritance,—which Moses gave them beyond the Jordan, eastward, as Moses the servant of Yahweh gave unto them:

9 maan Arnon-joen rannalla olevasta Aroerista ja jokilaakson keskikohdalla olevasta kaupungista alkaen ja koko Meedeban ylätasangon Diiboniin saakka;

9 landet från Aroer, vid bäcken Arnons strand, och från staden i dalens mitt, så ock hela Medebaslätten ända till Dibon,

9 from Aroer, which is on the edge of the ravine of Arnon, and the city, which is in the midst of the ravine, and all the table-land of Medeba, as far as Dibon;

10 ja kaikki Siihonin, amorilaisten kuninkaan, kaupungit, hänen, joka hallitsi Hesbonissa, aina ammonilaisten alueeseen saakka,

10 jämte alla övriga städer som hade tillhört Sihon, amoréernas konung, vilken regerade i Hesbon, ända till Ammons barns område,

10 and all the cities of Sihon, king of the Amorites, who reigned in Heshbon,—as far as the boundary of the sons of Ammon;

11 ja Gileadin sekä gesurilaisten ja maakatilaisten alueet ja koko Hermonin vuoren ja koko Baasanin Salkaan saakka,

11 vidare Gilead och gesuréernas och maakatéernas område och hela Hermons bergsbygd och hela Basan ända till Salka,

11 and Gilead, and the boundary of the Geshurites and the Maacathites, and all Mount Hermon, and all Bashan, as far as Salecah;

12 koko Oogin valtakunnan Baasanissa, hänen, joka hallitsi Astarotissa ja Edreissä ja oli viimeisiä refalaisia; nämä Mooses voitti ja karkoitti.

12 hela Ogs rike i Basan, hans som regerade i Astarot och Edrei, och som levde kvar såsom en av de sista rafaéerna, sedan Mose hade slagit och fördrivit dem.

12 all the kingdom of Og, in Bashan, who reigned in Ashtaroth and in Edrei,—he, being left of the remnant of the giants; and Moses smote them and dispossessed them;

13 Mutta israelilaiset eivät karkoittaneet gesurilaisia ja maakatilaisia, vaan gesurilaiset ja maakatilaiset

13 Dock fördrevo Israels barn icke gesuréerna och maakatéerna; därför bodde ock gesuréer och maakatéer

13 the sons of Israel, however, did not dispossess, the Geshurites or the Maacathites,—but Geshur

jäivät asumaan Israelin keskeen aina tähän päivään asti.

14 Ainoastaan Leevin sukukunnalle hän ei antanut perintöosaa. Herran, Israelin Jumalan, uhrit ovat sen perintöosa, niinkuin hän on sille puhunut.

15 Mooses antoi ruubenilaisten sukukunnalle, heidän suvuilleen, maata:

16 heille tuli alue Arnon-joen rannalla olevasta Aroerista ja jokilaakson keskikohdalla olevasta kaupungista alkaen ja koko ylätasanko Meedeban luona;

17 Hesbon ynnä kaikki sen alaiset kaupungit, jotka ovat ylätasangolla, Diibon, Baamot-Baal, Beet-Baal-Meon,

18 Jahas, Kedemot, Meefaat,

19 Kirjataim, Sibma, Seret-Sahar Laaksovuorella,

20 Beet-Peor ja Pisgan rinteet ja Beet-Jesimot;

21 ja kaikki ylätasangon kaupungit ja Siihonin, amorilaisten kuninkaan, koko valtakunta, hänen, joka hallitsi Hesbonissa ja jonka Mooses voitti samalla kuin Midianin ruhtinaat Evin, Rekemin, Suurin, Huurin ja Reban, jotka olivat Siihonin aliruhtinaita ja asuivat siinä maassa.

22 Muiden mukana, jotka kaatuivat, israelilaiset surmasivat miekalla myöskin

kvar bland Israels folk, såsom de göra ännu i dag.

14 (Men åt Levi stam gav han icke någon arvedel. HERRENS, Israels Guds, eldsoffer äro hans arvedel, såsom han har sagt honom.)

15 Mose gav alltså land åt Rubens barns stam, efter deras släkter.

16 De fingo området från Aroer, vid bäcken Arnons strand, och från staden i dalens mitt, så ock hela slätten vid Medeba,

17 Hesbon med alla dess lydstäder på slätten, Dibon, Bamot-Baal, Bet-Baal-Meon,

18 Jahas, Kedemot, Mefaat,

19 Kirjataim, Sibma, Seret-Hassahar på Dalberget,

20 Bet-Peor samt Pisgas sluttningar och Bet-Hajesimot,

21 alla städerna på slätten, hela Sihons rike, amoréernas konungs, hans som regerade i Hesbon, och som hade blivit slagen av Mose jämte de midjanitiska hövdingarna Evi, Rekem, Sur, Hur och Reba, Sihons lydfurstar, som bodde där i landet.

22 Bileam, Beors son, spåmannen, dräptes ock av Israels barn med svärd,

and Maacath have remained in the midst of Israel until this day.

14 Howbeit, unto the tribe of Levi, gave he no inheritance,—the altar–flames of Yahweh God of Israel, are his inheritance, as he spake unto him.

15 Thus then Moses gave [an inheritance] unto the tribe of the sons of Reuben by their families;

16 and their boundary was from Aroer, that is on the edge of the ravine of Arnon and the city which is in the midst of the ravine and all the table–land by Medeba;

17 Heshbon and all her cities which are on the table–land,—Dibon and Bamoth–baal, and Beth–baal–meon;

18 and Jahaz and Kedemoth and Maphaath;

19 and Kiriathaim and Sibmah, and Zareth–shahar on the mount of the vale;

20 and Beth–peor, and the slopes of Pisgah, and Beth–jeshimoth;

21 and all the cities of the table–land, and all the kingdom of Sihon king of the Amorites, who reigned in Heshbon,—whom Moses smote—with the princes of Midian, Evi and Rekem and Zur and Hur and Reba, dukes of Sihon dwelling in the land;

22 Balaam also son of Beor, the diviner, did the sons of Israel slay with the

Bileamin, Beorin pojan, tietäjän.
23 Ruubenilaisten raja on Jordan; se on rajana. Tämä on ruubenilaisten, heidän sukujensa, perintöosa, kaupungit kylineen.

24 Mooses antoi Gaadin sukukunnalle, gaadilaisille, heidän suvuilleen, maata:

25 heidän alueekseen tuli Jaeser ja kaikki Gileadin kaupungit ja puolet ammonilaisten maata Aroeriin asti, joka on itään päin Rabbasta,
26 ja maa Hesbonista Raamat-Mispeen ja Betonimiin saakka, ja Mahanaimista Lidebirin alueeseen saakka;
27 ja laaksossa: Beet-Raam, Beet-Nimra, Sukkot ja Saafon, loput Siihonin, Hesbonin kuninkaan, valtakunnasta, rajana Jordan Kinneretin järven päähän saakka, tuolla puolella Jordanin, idän puolella.

28 Tämä on gaadilaisten, heidän sukujensa, perintöosa, kaupungit kylineen.
29 Mooses antoi toiselle puolelle Manassen sukukuntaa maata, ja se tuli toiselle puolelle Manassen sukukuntaa, heidän suvuilleen:
30 heidän alueekseen tuli Mahanaimista alkaen koko Baasan, Oogin, Baasanin

jämte andra som då blevo slagna av dem.
23 Och gränsen för Rubens barn var Jordan; den utgjorde gränsen. Detta är Rubens barns arvedel, efter deras släkter, städerna med sina byar.

24 Likaledes gav Mose land åt Gads stam, åt Gads barn, efter deras släkter.

25 De fingo till sitt område Jaeser och alla städer i Gilead och hälften av Ammons barns land, ända till det Aroer som ligger gent emot Rabba,
26 vidare landet från Hesbon ända till Ramat-Hammispe och Betonim, och från Mahanaim ända till Lidebirs område,
27 samt i dalen: Bet-Haram, Bet-Nimra, Suckot och Safon, det övriga av Sihons rike, konungens i Hesbon, intill Jordan, som utgjorde gränsen, upp till ändan av Kinneretsjön, landet på andra sidan Jordan, på östra sidan.
28 Detta är Gads barns arvedel, efter deras släkter, städerna med sina byar.

29 Och Mose gav också land åt ena hälften av Manasse stam, så att denna hälft av Manasse barns stam fick land, efter sina släkter.

30 Deras område utgjordes av landet från Mahanaim, av hela Basan, hela Ogs rike,

sword among their slain.

23 And so the boundary of the sons of Reuben was the Jordan and district. This, is the inheritance of the sons of Reuben by their families, the cities and the villages thereof.
24 And Moses gave [an inheritance] unto the tribe of Gad, unto the sons of Gad by their families;
25 and their boundary was––Jazer, and all the cities of Gilead, and half the land of the sons of Ammon,—as far as Aroer, which faceth Rabbah;
26 and from Heshbon as far as Ramath–mizpeh, and Botonim,—and from Mahanaim as far as the boundary of Debir;
27 and in the valley—Beth–haram and Beth–nimrah and Succoth and Zaphon, the rest of the kingdom of Sihon king of Heshbon, the Jordan and district,—as far as the end of the sea of Chinnereth, beyond the Jordan eastward.
28 This, is the inheritance of the sons of Gad, by their families,—the cities and the villages thereof.
29 And Moses gave [an inheritance] unto the half tribe of Manasseh,—so it belonged to the half tribe of the sons of Manasseh by their families;
30 and their boundary was––from Mahanaim all Bashan all the kingdom of Og king

kuninkaan, koko valtakunta, kaikki Jaairin leirikylät Baasanissa, kuusikymmentä kaupunkia,
konungens i Basan, med alla Jairs byar i Basan, sextio städer,
of Bashan and all the Encampments of Jair which are in Bashan three-score cities;

31 ja puolet Gileadia sekä Astarot ja Edrei, Oogin valtakunnan pääkaupungit Baasanissa; tämä tuli Maakirin, Manassen pojan, jälkeläisille, toiselle puolelle Maakirin jälkeläisiä, heidän suvuilleen.
31 alltså ock av halva Gilead jämte Astarot och Edrei, Ogs huvudstäder i Basan; detta gavs åt Makirs, Manasses sons, barn, nämligen åt ena hälften av Makirs barn, efter deras släkter.
31 and, half Gilead and Ashtaroth and Edrei, cities of the kingdom of Og in Bashan, pertained to the sons of Machir son of Manasseh, to half the sons of Machir by their families.

32 Nämä ovat ne alueet, jotka Mooses jakoi perintöosiksi Mooabin arolla, tuolla puolella Jordanin, Jerikon kohdalla, idän puolella.
32 Dessa voro de arvslotter som Mose utskiftade på Moabs hedar, på andra sidan Jordan mitt emot Jeriko, på östra sidan.
32 These, are [the portions] which Moses gave for inheritance, in the waste plains of Moab,—over the Jordan by Jericho eastward.

33 Mutta Leevin sukukunnalle Mooses ei antanut perintöosaa. Herra, Israelin Jumala, on heidän perintöosansa, niinkuin hän on heille puhunut.
33 Men åt Levi stam gav Mose icke någon arvedel. HERREN, Israels Gud, är deras arvedel, såsom han har sagt dem.
33 But, unto the tribe of Levi, Moses gave no inheritance,—Yahweh God of Israel, he, was their inheritance, as he spake unto them.

14 luku

1 Nämä ovat ne alueet, jotka israelilaiset saivat perintöosiksi Kanaanin maassa, ne, jotka pappi Eleasar ja Joosua, Nuunin poika, ja israelilaisten sukukuntien perhekunta-päämiehet jakoivat heille
1 Och dessa äro de arvslotter som Israels barn fingo i Kanaans land, de som prästen Eleasar och Josua, Nuns son, och huvudmännen för familjerna inom Israels barns stammar utskiftade åt dem,
1 And, these, are the inheritances which the sons of Israel received in the land of Canaan,—which Eleazar the priest, and Joshua the son of Nun, and the ancestral heads of the tribes of the sons of Israel gave them to inherit.

2 arvalla perintöosiksi sen käskyn mukaisesti, jonka Herra oli yhdeksästä ja puolesta sukukunnasta antanut Mooseksen kautta.
2 nämligen genom lottkastning om vars och ens arvedel, såsom HERREN hade bjudit genom Mose angående de nio stammarna och den ena halva stammen.
2 By lot, was their inheritance divided,—as Yahweh commanded by the hand of Moses, unto the nine tribes and unto the half tribe.

3 Sillä Mooses oli antanut kahdelle ja puolelle sukukunnalle perintöosat
3 Ty de två övriga stammarna och den andra halva stammen hade av
3 For Moses had given the two tribes and the half tribe their inheritance over the

tuolta puolelta Jordanin, mutta leeviläisille hän ei antanut perintöosaa heidän keskellänsä.
4 Sillä joosefilaisia oli kaksi sukukuntaa, Manasse ja Efraim; ja leeviläisille ei annettu osuutta maahan, vaan ainoastaan kaupunkeja heidän asuaksensa sekä niiden laidunmaat heidän karjaansa ja omaisuuttansa varten.
5 Niinkuin Herra oli Moosekselle käskyn antanut, niin israelilaiset tekivät ja jakoivat maan.
6 Silloin juudalaiset astuivat Joosuan eteen Gilgalissa, ja kenissiläinen Kaaleb, Jefunnen poika, sanoi hänelle: Sinä tunnet sen sanan, jonka Herra puhui Jumalan miehelle Moosekselle minusta ja sinusta Kaades-Barneassa.

7 Minä olin neljänkymmenen vuoden vanha, kun Herran palvelija Mooses lähetti minut Kaades-Barneasta vakoilemaan maata, ja minä annoin hänelle tietoja parhaan ymmärrykseni mukaan.
8 Mutta veljeni, jotka olivat käyneet siellä minun kanssani, saivat kansan sydämen raukeamaan, kun taas minä uskollisesti seurasin Herraa, Jumalaani.
9 Sinä päivänä Mooses vannoi sanoen: 'Totisesti, se maa, johon sinä olet jalkasi astunut, on tuleva sinulle ja sinun lapsillesi perintöosaksi

Mose fått sin arvedel på andra sidan Jordan, men leviterna hade han icke givit någon arvedel bland dem.
4 Ty Josefs barn utgjorde två stammar, Manasse och Efraim; och åt leviterna gav man icke någon särskild del av landet, utan allenast några städer att bo i, med tillhörande utmarker för deras boskap och deras övriga egendom.
5 Såsom HERREN hade bjudit Mose, så gjorde Israels barn, när de utskiftade landet
6 Men Juda barn trädde fram inför Josua i Gilgal, och kenaséen Kaleb, Jefunnes son, sade till honom: »Du vet själv vad HERREN sade till gudsmannen Mose angående mig och dig i Kades-Barnea.

7 Jag var fyrtio år gammal, när HERRENS tjänare Mose sände mig åstad från Kades-Barnea för att bespeja landet, och jag avgav sedan min berättelse därom inför honom efter bästa förstånd.
8 Mina bröder, som hade varit däruppe med mig, gjorde folkets hjärtan försagda, men jag efterföljde i allt HERREN, min Gud.

9 Då betygade Mose på den dagen med ed och sade: 'Sannerligen, det land som din fot har beträtt skall vara din och dina barns arvedel

Jordan,—but, unto the Levites, gave he no inheritance in their midst;

4 for the sons of Joseph became two tribes: Manasseh and Ephraim,—so they gave no portion to the Levites in the land, save only cities to dwell in, with the pasture lands thereof, for their cattle and for their substance.
5 As Yahweh commanded Moses, so, did the sons of Israel,—when they apportioned the land.
6 Then came near the sons of Judah unto Joshua in Gilgal, and Caleb the son of Jephunneh, the Kenizzite, said unto him,—Thou, knowest the word which Yahweh spake unto Moses the man of God in my behalf and in thine in Kadesh–barnea.
7 Forty years old, was I when Moses the servant of Yahweh sent me from Kadesh–barnea to spy out the land,—so I brought him back word, as was in my heart.

8 But, my brethren who had been up with me, made the heart of the people melt,—whereas, I, wholly followed Yahweh my God.

9 So then Moses sware on that day saying, Surely, the land on which thy foot hath trodden, unto thee, shall belong, for an inheritance,

ikiaikoihin asti, koska sinä olet uskollisesti seurannut Herraa, minun Jumalaani.'

10 Ja nyt, katso, Herra on antanut minun elää, niinkuin hän oli sanonut, vielä neljäkymmentä viisi vuotta sen jälkeen, kuin Herra puhui tämän sanan Moosekselle, Israelin vaeltaessa erämaassa. Ja katso, minä olen nyt kahdeksankymmenen viiden vuoden vanha
11 ja olen vielä tänä päivänä yhtä voimakas, kuin olin sinä päivänä, jona Mooses minut lähetti; niinkuin voimani oli silloin, niin se on vielä nytkin: minä kykenen sotimaan, lähtemään ja tulemaan.
12 Anna minulle siis tämä vuoristo, josta Herra puhui sinä päivänä. Sinähän kuulit sinä päivänä, että siellä asuu anakilaisia ja että siellä on suuria, varustettuja kaupunkeja. Kenties Herra on minun kanssani, niin että minä saan heidät karkoitetuksi, niinkuin Herra on puhunut.
13 Silloin Joosua siunasi Kaalebin, Jefunnen pojan, ja antoi hänelle perintöosaksi Hebronin.
14 Niin Hebron tuli kenissiläisen Kaalebin, Jefunnen pojan, perintöosaksi, niinkuin se on tänäkin päivänä, sentähden että hän oli uskollisesti seurannut Herraa, Israelin Jumalaa.

för evärdlig tid, därför att du i allt har efterföljt HERREN, min Gud.'

10 Och se, nu har HERREN låtit mig leva, såsom han lovade, i ytterligare fyrtiofem år, sedan HERREN talade så till Mose -- de år Israel vandrade i öknen; se, jag är nu åttiofem år gammal.

11 Ännu i dag är jag lika stark som jag var den dag då Mose sände mig åstad, ja, sådan min kraft då var, sådan är den ännu, vare sig det gäller att strida eller att vara ledare och anförare.

12 Så giv mig nu denna bergsbygd om vilken HERREN talade på den dagen. Du hörde ju själv då att anakiterna bo där, och att där finnas stora befästa städer; måhända är HERREN med mig, så att jag kan fördriva dem, såsom HERREN har lovat.»

13 Då välsignade Josua Kaleb, Jefunnes son, och gav honom Hebron till arvedel.
14 Alltså fick då kenaséen Kaleb, Jefunnes son, Hebron till arvedel, såsom det är ännu i dag, därför att han i allt hade efterföljt HERREN, Israels Gud.

and unto thy sons, unto times age–abiding,—because thou hast wholly followed Yahweh my God.
10 Now, therefore lo! Yahweh hath kept me alive as he spake these forty and five years from the time Yahweh spake this word unto Moses, while Israel journeyed in the desert. Now, therefore lo! I—today, am eighty and five years old:

11 I remain, today, as courageous as on the day when Moses sent me, as my strength was then, so also my strength is now,—for war, both to go out and to come in.

12 Now, therefore, give me this mountain, whereof Yahweh spake, on that day,––for, thou thyself, didst hear, on that day, that, Anakim, were there, and great cities fortified, if so be Yahweh be with me, then shall I dispossess them, as spake Yahweh.

13 So Joshua blessed him, and gave Hebron unto Caleb son of Jephunneh, for an inheritance.
14 For this cause, hath Hebron belonged unto Caleb son of Jephunneh the Kenezzite, for an inheritance, unto this day,—because he wholly followed Yahweh, God of Israel.

15 Mutta Hebronin nimi oli muinoin Kirjat-Arba, Arban mukaan, joka oli mahtavin mies anakilaisten joukossa. Ja maa pääsi rauhaan sodasta.

15 Men Hebron hette fordom Kirjat-Arba efter den störste mannen bland anakiterna. Och landet hade nu ro från krig.

15 Now, the name of Hebron, was formerly, City of Arba, the greatest man among the Anakim, was he. And, the land, had rest from war.

15 luku

1 Juudan jälkeläisten sukukunta, heidän sukunsa, saivat arpaosansa etelästä, Edomin rajaan ja Siinin erämaahan päin, etäisintä etelää myöten.

1 Juda barns stam fick, efter sina släkter, sin lott söderut intill Edoms gräns, intill öknen Sin, längst ned i söder.

1 So then the boundary of the tribe of the sons of Judah, by their families,—reached unto the boundary of Edom, the desert of Zin southward, on the extreme south;

2 Heidän eteläinen rajansa alkaa Suolameren päästä, sen eteläisimmästä pohjukasta,

2 Och deras södra gräns begynte vid ändan av Salthavet, vid dess sydligaste vik,

2 so their south boundary beginneth at the end of the Salt Sea,—from the bay that turneth to the south;

3 jatkuu Skorpionisolan eteläpuolitse, kulkee Siiniin, nousee Kaades-Barnean eteläpuolitse, kulkee Hesroniin, nousee Addariin ja kääntyy Karkaan päin.

3 gick vidare söder om Skorpionhöjden och fram till Sin, drog sig så upp söder om Kades-Barnea, gick därefter framom Hesron och drog sig upp till Addar samt böjde sig sedan mot Karka.

3 and goeth forth on the south of the cliffs of Akrabbim, and crosseth over to Zin, and goeth up on the south of Kadesh–barnea,—and passeth over by Hezron, and goeth up to Addar, and turneth round to Karka;

4 Edelleen se kulkee Asmoniin ja jatkuu Egyptin puroon; sitten raja päättyy mereen. Tämä olkoon teidän eteläinen rajanne.

4 Vidare gick den fram till Asmon och därifrån ut till Egyptens bäck; sedan gick gränsen ut vid havet. »Detta», sade han, »skall vara eder gräns i söder.»

4 and passeth over to Azmon, and goeth forth at the ravine of Egypt, and so the extensions of the boundary are to the sea. This, shall be your south boundary.

5 Itäisenä rajana on Suolameri Jordanin suuhun saakka. Pohjoinen raja alkaa siitä meren pohjukasta, jossa on Jordanin suu.

5 Gränsen i öster var Salthavet ända till Jordans utlopp. Och gränsen på norra sidan begynte vid den vik av detta hav, där Jordan har sitt utlopp.

5 And, a boundary eastward, is the Salt Sea, as far as the end of the Jordan. And, the boundary on the north side, is from the bay of the sea, from the end of the Jordan.

6 Sieltä raja nousee Beet-Hoglaan ja kulkee Beet-Araban pohjoispuolitse; edelleen raja nousee

6 Därifrån drog sig gränsen upp mot Bet-Hogla och gick fram norr om Bet-Haaraba; vidare drog sig gränsen upp

6 And the boundary goeth up Beth–hoglah, and passeth over, on the north, by Beth–arabah,—and the boundary

Boohanin, Ruubenin pojan, kiveen.
7 Sitten raja nousee Debiriin Aakorin laaksosta ja kääntyy pohjoiseen päin Gilgalia kohti, joka on vastapäätä puron eteläpuolella olevaa Adummimin solaa; sitten raja kulkee Een-Semeksen veteen ja päättyy Roogelin lähteeseen.

8 Edelleen raja nousee Ben-Hinnomin laaksoon, Jebusilaiskukkulan, se on Jerusalemin, eteläpuolitse. Sitten raja nousee sen vuoren laelle, joka on vastapäätä Hinnomin laaksoa, lännessä päin, Refaimin tasangon pohjoisessa laidassa.

9 Tämän vuoren laelta raja kaartuu Neftoahin veden lähteelle ja jatkuu Efronin vuoren kaupunkeihin, ja sitten raja kaartuu Baalaan, se on Kirjat-Jearimiin.

10 Baalasta raja kääntyy länteen päin Seirin vuoreen, kulkee Jearimin vuoren kukkulan, se on Kesalonin, pohjoispuolitse, laskeutuu Beet-Semekseen ja kulkee sitten Timnaan.

11 Edelleen raja jatkuu Ekronin kukkulaan,

till Bohans, Rubens sons, sten.
7 Därefter drog sig gränsen upp till Debir från Akors dal i nordlig riktning mot det Gilgal som ligger mitt emot Adummimshöjden, söder om bäcken; sedan gick gränsen fram till Semeskällans vatten och så ut till Rogelskällan.

8 Vidare drog sig gränsen uppåt Hinnoms sons dal, söder om Jebus' höjd, det är Jerusalem; därefter drog sig gränsen upp till toppen av det berg som ligger gent emot Hinnomsdalen, västerut, i norra ändan av Refaimsdalen.

9 Och från toppen av detta berg drog sig gränsen fram till Neftoavattnets källa och vidare till städerna i Efrons bergsbygd; sedan drog sig gränsen till Baala, det är Kirjat-Jearim.

10 Och från Baala böjde sig gränsen åt väster mot Seirs bergsbygd och gick fram till Jearims bergshöjd, det är Kesalon, norr om denna, och gick så ned till Bet-Semes och framom Timna.

11 Vidare gick gränsen till Ekrons höjd, norrut; därefter

goeth up by the Stone of Bohan, son of Reuben;
7 and the boundary goeth up towards Debir, out of the vale of Achor, then northward, turning unto Gilgal, which is over against the ascent of Adummim, which is on the south side of the ravine,—then the boundary passeth over unto the waters of En–shemesh, and so the extensions thereof are unto En–rogel:
8 then ascendeth the boundary by the valley of the son of Hinnom, to the side of the Jebusite, on the south, the same, is Jerusalem,—and the boundary goeth up unto the top of the mountain which faceth the valley of Hinnom, to the west, which is at the end of the Vale of Giants, northwards;
9 and the boundary turneth round, from the top of the mountain, unto the fountain of the waters of Nephtoah, and goeth out unto the cities of Mount Ephron,—then the boundary turneth round to Baalah, the same, is Kiriath–jearim;
10 then the boundary goeth round from Baalah westward, unto Mount Seir, and passeth over unto the slope of Mount Yearim, on the north, the same, is Chesalon,—and descendeth Bethshemesh, and passeth over Timnah;
11 then the boundary goeth forth unto the side of Ekron,

pohjoiseen päin; sitten raja kaartuu Sikkeroniin, kulkee Baala-vuoreen ja jatkuu Jabneeliin; sitten raja päättyy mereen.

drog sig gränsen till Sickeron, gick så framom berget Baala och därifrån ut till Jabneel; sedan gick gränsen ut vid havet.

northward, then the boundary turneth round towards Shikkeron, and crosseth over Mount Baalah, and goeth out at Jabneel,—and the extensions of the boundary are to the sea.

12 Ja läntisenä rajana on Suuri meri; se on rajana. Nämä ovat Juudan jälkeläisten, heidän sukukuntiensa, rajat yltympäri.

12 Och gränsen i väster följde Stora havet; det utgjorde gränsen. Dessa voro Juda barns gränser runt omkring, efter deras släkter.

12 And, as a west boundary, are the great sea and coast. This, is the boundary of the sons of Judah, round about, by their families.

13 Mutta Kaalebille, Jefunnen pojalle, Joosua antoi, niinkuin Herra oli häntä käskenyt, osuuden Juudan jälkeläisten keskuudessa, Kirjat-Arban, anakilaisten isän Arban kaupungin, se on Hebronin.

13 Men åt Kaleb, Jefunnes son, gavs, efter HERRENS befallning till Josua, en särskild del bland Juda barn, nämligen Arbas, Anaks faders, stad, det är Hebron.

13 And, to Caleb, son of Jephunneh, gave he a portion, in the midst of the sons of Judah, at the bidding of Yahweh, by Joshua,—even the City of Arba, father of Anak, the same, is Hebron.

14 Ja Kaaleb karkoitti sieltä kolme anakilaista, Anakin jälkeläiset Seesain, Ahimanin ja Talmain,

14 Och Kaleb fördrev därifrån Anaks tre söner, Sesai, Ahiman och Talmai, Anaks avkomlingar.

14 And Caleb dispossessed from thence, the three sons of Anak,—Sheshai, and Ahiman, and Talmai, the descendants of Anak.

15 ja lähti sieltä Debirin asukkaita vastaan; mutta Debirin nimi oli muinoin Kirjat-Seefer.

15 Därifrån drog han upp mot Debirs invånare. Men Debir hette fordom Kirjat-Sefer.

15 And he went up from thence, against the inhabitants of Debir,—now, the name of Debir, formerly, was Kiriath–sepher.

16 Silloin Kaaleb sanoi: Joka voittaa ja valloittaa Kirjat-Seeferin, sille minä annan tyttäreni Aksan vaimoksi.

16 Och Kaleb sade: »Åt den som angriper Kirjat-Sefer och intager det vill jag giva min dotter Aksa till hustru.»

16 Then said Caleb, He that smiteth Kiriath–sepher, and captureth it, I will give unto him Achsah, my daughter, to wife.

17 Niin Otniel, Kenaan, Kaalebin veljen, poika, valloitti sen; ja hän antoi tälle tyttärensä Aksan vaimoksi.

17 När då Otniel, son till Kenas, Kalebs broder, intog det, gav han honom sin dotter Aksa till hustru.

17 And Othniel son of Kenaz, brother of Caleb, captured it,—so he gave unto him Achsah, his daughter, to wife.

18 Ja kun Aksa tuli, niin hän yllytti miestänsä, että tämä pyytäisi hänen isältänsä peltomaata; ja Aksa pudottautui aasin

18 Och när hon kom till honom, intalade hon honom att begära ett stycke åkermark av hennes fader; och hon steg hastigt ned

18 And it came to pass, when she came, that she moved him to ask of her father a field, and, when she alighted from off the ass,

selästä maahan. Silloin Kaaleb sanoi hänelle: Mikä sinun on?

från åsnan. Då sade Kaleb till henne: »Vad önskar du?»

Caleb said unto her—What aileth thee?

19 Niin hän vastasi: Anna minulle jäähyväislahja, sillä sinä olet naittanut minut kuivaan maahan; anna siis minulle vesilähteitä. Silloin hän antoi hänelle Ylälähteet ja Alalähteet.

19 Hon sade: »Giv mig en avskedsskänk; eftersom du har gift bort mig till det torra Sydlandet, må du giva mig vattenkällor.» Då gav han henne Illiotkällorna och Tatiotkällorna.

19 And she said—Give me a present, for, dry land, hast thou given me, therefore must thou give me, pools of water. So he gave her upper pools and lower pools.

20 Tämä on Juudan jälkeläisten sukukunnan, heidän sukujensa, perintöosa.

20 Detta var nu Juda barns stams arvedel, efter deras släkter.

20 This, is the inheritance of the tribe of the sons of Judah, by their families.

21 Juudan jälkeläisten sukukunnan etäisimmät kaupungit Edomin rajalla Etelämaassa ovat: Kabseel, Eeder, Jaagur,

21 Och de städer som lågo ytterst i Juda barns stam, mot Edoms gräns, i Sydlandet, voro: Kabseel, Eder, Jagur,

21 And the uttermost cities of the tribe of the sons of Judah, towards the boundary of Edom in the south, were,—Kabzeel and Eder, and Jagur,

22 Kiina, Diimona, Adada,

22 Kina, Dimona, Adada,

22 and Kinah and Dimonah, and Adadah,—

23 Kedes, Haasor, Jitnan,

23 Kedes, Hasor och Jitnan,

23 and Kedesh and Hazor, and Ithnan,

24 Siif, Telem, Bealot,

24 Sif, Telem, Bealot,

24 Ziph and Talem, and Bealoth,

25 Haasor-Hadatta, Kerijot-Hesron, se on Haasor,

25 Hasor-Hadatta, Keriot, Hesron, det är Hasor,

25 and Hazor–hadattah and Kerioth–hezron, the same, is Hazor;

26 Amam, Sema, Moolada,

26 Amam, Sema, Molada,

26 Amam and Shema, and Moladah,

27 Hasar-Gadda, Hesmon, Beet-Pelet,

27 Hasar-Gadda, Hesmon, Bet-Pelet,

27 and Hazar–gaddah and Heshmon, and Beth–pelet.

28 Hasar-Suual, Beerseba ja Bisjotja,

28 Hasar-Sual, Beer-Seba och Bisjotja,

28 and Hazarshual and Beer–sheba, with the hamlets thereof,

29 Baala, Ijjim, Esem,

29 Baala, Ijim, Esem,

29 Baalah and Iyyim, and Ezem,

30 Eltolad, Kesil, Horma,

30 Eltolad, Kesil, Horma,

30 and Eltolad and Chesil, and Hormah,

31 Siklag, Madmanna, Sansanna,

31 Siklag, Madmanna, Sansanna,

31 and Ziklag and Madmannah, and Sansannah,

32 Lebaot, Silhim, Ain ja Rimmon - kaikkiaan kaksikymmentä yhdeksän kaupunkia kylineen.

32 Lebaot, Silhim, Ain och Rimmon -- tillsammans tjugunio städer med sina byar.

32 and Lebaoth and Shilhim, and En–rimmon,—all the cities are twenty–nine, with their villages.

33 Alankomaassa: Estaol, Sora, Asna,
34 Saanoah, Een-Gannim, Tappuah, Eenam,
35 Jarmut, Adullam, Sooko, Aseka,
36 Saaraim, Aditaim, Gedera ja Gederotaim - neljätoista kaupunkia kylineen;

37 Senan, Hadasa, Migdal-Gaad,
38 Dilan, Mispe, Jokteel,

39 Laakis, Boskat, Eglon,

40 Kabbon, Lahmas, Kitlis,

41 Gederot, Beet-Daagon, Naema ja Makkeda - kuusitoista kaupunkia kylineen;
42 Libna, Eter, Aasan,

43 Jiftah, Asna, Nesib,

44 Kegila, Aksib ja Maaresa - yhdeksän kaupunkia kylineen;
45 Ekron ja sen tytärkaupungit ja kylät;
46 koko se alue kylineen, joka on Asdodin puolella Ekronista mereen kulkevaa rajaa;
47 Asdod ja sen tytärkaupungit ja kylät; Gassa ja sen tytärkaupungit ja kylät Egyptin puroon asti. Ja Suuri meri on rajana.

48 Ja vuoristossa: Saamir, Jattir, Sooko,

49 Danna, Kirjat-Sanna, se

33 I Låglandet: Estaol, Sorga, Asna,
34 Sanoa och En-Gannim, Tappua och Enam,
35 Jarmut och Adullam, Soko och Aseka,
36 Saaraim, Aditaim, Gedera och Gederotaim -- fjorton städer med sina byar;

37 Senan, Hadasa, Migdal-Gad,
38 Dilean, Mispe, Jokteel,

39 Lakis, Boskat, Eglon,

40 Kabbon, Lamas, Kitlis,

41 Gederot, Bet-Dagon, Naama och Mackeda -- sexton städer med sina byar;
42 Libna, Eter, Asan,

43 Jifta, Asna, Nesib,

44 Kegila, Aksib och Maresa -- nio städer med sina byar;

45 Ekron med underlydande städer och byar;
46 från Ekron till havet allt vad som ligger på sidan om Asdod samt dithörande byar;

47 vidare Asdod med underlydande städer och byar, Gasa med underlydande städer och byar ända till Egyptens bäck och fram till Stora havet, som utgjorde gränsen.

48 Och i Bergsbygden: Samir, Jattir, Soko,

49 Danna, Kirjat-Sanna, det

33 In the lowland,—Eshtaol and Zorah, and Ashnah,
34 and Zanoah and En-gannim, Tappuah, and Enam;
35 Jarmuth, and Adullam, Socoh, and Azekah;
36 and Shaaraim, and Adithaim, and Gederah, and Gederothaim,—fourteen cities, with their villages.
37 Zenan and Hadashah, and Migdal-gad,
38 and Dilan and Mizpeh, and Joktheel,
39 Lachish and Bozkath, and Eglon,
40 and Cabbon and Lahmas, and Chithlish,
41 and Gederoth, Beth-dagon and Naamah, and Makkedah,—sixteen cities, with their villages.
42 Libnah and Ether, and Ashan,
43 and Iphtah and Ashnah, and Nezib,
44 and Keilah and Achzib, and Mareshah,—nine cities, with their villages.
45 Ekron with her towns, and her villages.
46 From Ekron, even unto the sea,—all that were by the side of Ashdod with their villages.
47 Ashdod, her towns and her villages. Gaza, her towns and her villages, as far as the ravine of Egypt,—and the great sea and coast.

48 And in the hill-country,—Shamir and Jattir, and Socoh,
49 and Dannah and Kiriath-

on Debir;
50 Anab, Estemo, Aanim;

51 Goosen, Hoolon ja Giilo - yksitoista kaupunkia kylineen;
52 Arab, Duuma, Esan,

53 Jaanum, Beet-Tappuah, Afeka,
54 Humta, Kirjat-Arba, se on Hebron, ja Siior - yhdeksän kaupunkia kylineen;

55 Maaon, Karmel, Siif, Jutta,
56 Jisreel, Jokdeam ja Saanoah,
57 Kain, Gibea, Timna - kymmenen kaupunkia kylineen;
58 Halhul, Beet-Suur, Gedor,

59 Maarat, Beet-Anot ja Eltekon - kuusi kaupunkia kylineen;
60 Kirjat-Baal, se on Kirjat-Jearim, ja Rabba - kaksi kaupunkia kylineen.
61 Ja erämaassa: Beet-Araba, Middin, Sekaka,

62 Nibsan, Iir-Melah ja Een-Gedi - kuusi kaupunkia kylineen.
63 Mutta jebusilaisia, jotka asuivat Jerusalemissa, eivät Juudan jälkeläiset kyenneet karkoittamaan, ja niin jebusilaiset jäivät asumaan Juudan jälkeläisten sekaan, Jerusalemiin, aina tähän päivään asti.

är Debir,
50 Anab, Estemo, Anim,

51 Gosen, Holon och Gilo -- elva städer med sina byar;
52 Arab, Ruma, Esean,

53 Janum, Bet-Tappua, Afeka,
54 Humta, Kirjat-Arba, det är Hebron, och Sior -- nio städer med sina byar;

55 Maon, Karmel, Sif, Juta,
56 Jisreel, Jokdeam och Sanoa,
57 Kain, Gibea och Timna -- tio städer med sina byar;
58 Halhul, Bet-Sur, Gedor,

59 Maarat, Bet-Anot och Eltekon -- sex städer med sina byar;
60 Kirjat-Baal, det är Kirjat-Jearim, och Rabba -- två städer med sina byar;
61 I Öknen: Bet-Haaraba, Middin, Sekaka,

62 Nibsan, Ir-Hammela och En-Gedi -- sex städer med sina byar.
63 Men jebuséerna, som bodde i Jerusalem, kunde Juda barn icke fördriva; därför bodde ock jebuséerna kvar bland Juda barn i Jerusalem, såsom de göra ännu i dag.

sannah, the same, is Debir,
50 and Anab and Eshtemoh, and Anim,

51 and Goshen and Holon, and Giloh,—eleven cities, with their villages.
52 Arab and Rumah and Eshan,

53 and Janim and Beth–tappuah and Aphekah,
54 and Humtah, and Kiriath–arba, the same, is Hebron, and Zior,—nine cities, with their villages.

55 Maon, Carmel, and Ziph and Jutah,
56 and Jezreel and Jokdeam, and Zanoah,
57 Kain, Gibeah and Timnah,—ten cities, with their villages.
58 Halhul, Beth–zur, and Gedor,

59 and Maarath and Beth–anoth, and Eltekon,—six cities, with their villages.
60 Kiriath–baal, the same, is Kiriath–jearim, and Rabbah,—two cities, with their villages.
61 In the desert,—Beth–arabah, Middin, and Secacah,

62 and Nibshan and the City of Salt, and En–gedi,—six cities, with their villages.
63 But, as for the Jebusites, the inhabitants of Jerusalem, the sons of Judah could not dispossess them,—so the Jebusites have dwelt with the sons of Judah, in Jerusalem, until this day.

16 luku

1 Joosefilaisille määräsi arpa rajan kulkemaan idästä päin, Jerikon Jordanista, Jerikon veteen ja sieltä erämaahan, joka kohoaa Jerikosta vuoristoon Beeteliä kohti.
2 Beetelistä raja jatkuu Luusiin ja kulkee arkilaisten alueeseen, Atarotiin.

3 Sitten se laskeutuu länteen päin jafletilaisten alueeseen, aina alisen Beet-Hooronin alueeseen ja Geseriin asti ja päättyy mereen.

4 Joosefilaiset, Manasse ja Efraim, saivat perintöosakseen tämän:
5 Efraimilaisille, heidän suvuilleen, tuli seuraava alue: heidän perintöosansa itäinen raja kulkee Aterot-Addarista yliseen Beet-Hooroniin.

6 Sitten raja päättyy mereen. Pohjoisessa on Mikmetat rajana. Sieltä raja kääntyy itään päin Taanat-Siiloon ja menee sen itäpuolitse Janohaan.

7 Janohasta se laskeutuu Atarotiin ja Naaraan, koskettaa Jerikoa ja päättyy Jordaniin.

8 Tappuahista raja kulkee länteen päin Kaana-puroon ja päättyy mereen. Tämä on

1 Och lotten föll ut för Josefs barn sålunda: Landet från Jordan vid Jeriko till Jerikos vatten österut, öknen, som från Jeriko höjer sig uppåt Bergsbygden mot Betel.
2 Och gränsen gick vidare från Betel till Lus och så fram till arkiternas område, mot Atarot.

3 Därefter gick den västerut ned till jafletiternas område, ända till Nedre Bet-Horons område och till Geser; sedan gick den ut vid havet.

4 Detta fingo nu Josefs barn, Manasse och Efraim, till arvedel.
5 Efraims barn fingo, efter sina släkter, sina gränser sålunda: Gränsen för deras arvedel i öster gick från Atrot-Addar ända till Övre Bet-Horon.

6 Sedan gick gränsen ut vid havet. I norr var Mikmetat gräns. Därifrån böjde sig gränsen österut till Taanat-Silo. Därefter gick den fram där i öster till Janoa.

7 Från Janoa gick den ned till Atarot och Naara, träffade så Jeriko och gick ut vid Jordan.

8 Från Tappua gick gränsen västerut till Kanabäcken och gick sedan ut vid havet.

1 Then came out the lot, for the sons of Joseph, from the Jordan by Jericho, at the waters of Jericho, eastward,—the desert, going up from Jericho, through the hill country to Bethel;
2 and it goeth out from Bethel towards Luz,—and passeth over unto the boundary of the Archites at Ataroth;
3 and descendeth westward, unto the boundary of the Japhletites, as far as the boundary of Bethhoron the nether, and as far as Gezer,—and the extensions thereof are to the sea.
4 So the sons of Joseph, Manasseh and Ephraim, received their inheritance.
5 And the boundary of the sons of Ephraim, by their families, was,—yea the boundary of their inheritance on the east, was Ataroth–addar, as far as Beth–horon the upper;
6 and the boundary goeth out westward at Michmethath, on the north, then the boundary bendeth round easward, to Taanath–shiloh,—and passeth by it on the east to Janoah;
7 and goeth down from Janoah to Ataroth and to Naarah,—and toucheth upon Jericho, and goeth out at the Jordan.
8 From Tappuah, runneth the boundary along westward, to the ravine of

efraimilaisten sukukunnan, heidän sukujensa, perintöosa,

Detta var Efraims barns stams arvedel, efter deras släkter.

Kanah, and the extensions thereof are to the sea,—this, is the inheritance of the tribe of the sons of Ephraim, by their families;

9 ja lisäksi ne kaupungit, jotka erotettiin efraimilaisille keskeltä manasselaisten perintöosaa, kaikki ne kaupungit kylineen.

9 Dit hörde ock de städer som avsöndrades åt Efraims barn inom Manasse barns arvedel, alla dessa städer med sina byar.

9 together with the cities which were separated for the sons of Ephraim, in the midst of the inheritance of the sons of Manasseh,—all the cities, with their villages.

10 Mutta he eivät karkoittaneet kanaanilaisia, jotka asuivat Geserissä; niin kanaanilaiset jäivät asumaan Efraimin keskeen aina tähän päivään asti, mutta joutuivat työveron alaisiksi.

10 Men de fördrevo icke kananéerna som bodde i Geser; därför bodde ock kananéerna kvar bland Efraims barn, såsom de göra ännu i dag, men de blevo arbetspliktiga tjänare under dem.

10 But they did not dispossess the Canaanites who were dwelling in Gazer,—so the Canaanites have dwelt in the midst of Ephraim unto this day, and have become tributary servants.

17 luku

1 Manassen sukukunta sai sekin arpaosansa, sillä hän oli Joosefin esikoinen. Maakir, Manassen esikoinen, Gileadin isä, sai Gileadin ja Baasanin, sillä hän oli sotilas.

1 Och Manasse stam fick sin lott sålunda, ty han var Josefs förstfödde: Makir, Manasses förstfödde, Gileads fader, fick Gilead och Basan, ty han var en stridsman.

1 And the lot for the tribe of Manasseh was, for, he, was the firstborn of Joseph,—as for Machir, the firstborn of Manasseh, the father of Gilead, because, he, was a man of war, therefore had he Gilead and Bashan.

2 Muutkin manasselaiset saivat osuutensa, suvuittain: abieserilaiset, heelekiläiset, asrielilaiset, sekemiläiset, heeferiläiset ja semidalaiset. Nämä ovat Manassen, Joosefin pojan, miespuoliset jälkeläiset, suvuittain.

2 Manasses övriga barn fingo ock land, efter sina släkter: Abiesers barn, Heleks barn, Asriels barn, Sikems barn, Hefers barn, och Semidas barn. Dessa voro Manasses, Josefs sons, manliga avkomlingar, efter deras släkter.

2 So the lot pertained to the rest of the sons of Manasseh, by their families, to the sons of Abiezer, and to the sons of Helek, and to the sons of Asriel, and to the sons of Shechem, and to the sons of Hepher, and to the sons of Shemida,—these, were the sons of Manasseh, son of Joseph, even the male descendants, by their families.

3 Mutta Selofhadilla, Heeferin pojalla, joka oli

3 Men Selofhad, son till Hefer, son till Gilead, son till

3 But, Zelophehad, son of Hepher, son of Gilead, son

Gileadin poika, joka Maakirin poika, joka Manassen poika, ei ollut poikia, vaan ainoastaan tyttäriä; ja nämä olivat hänen tyttäriensä nimet: Mahla, Nooga, Hogla, Milka ja Tirsa.

Makir, son till Manasse, hade inga söner, utan allenast döttrar; och hans döttrar hette Mahela, Noa, Hogla, Milka och Tirsa.

of Machir, son of Manasseh, had no sons, but only daughters,—and, these, are the names of his daughters, Mahlah and Noah, Hoglah, Milcah, and Tirzah.

4 Nämä astuivat pappi Eleasarin ja Joosuan, Nuunin pojan, ja päämiesten eteen ja sanoivat: Herra käski Mooseksen antaa meille perintöosan veljiemme keskuudessa. Silloin Joosua antoi heille Herran käskyn mukaisesti perintöosan heidän isänsä veljien keskuudessa.

4 Dessa trädde fram inför prästen Eleasar och Josua, Nuns son, och stamhövdingarna och sade: »HERREN bjöd Mose att giva oss en arvedel bland våra bröder.» Då gav man dem, efter HERRENS befallning, en arvedel bland deras faders bröder.

4 And they had come near, before Eleazar the priest, and before Joshua son of Nun, and before the princes, saying, Yahweh, commanded Moses, to give us an inheritance in the midst of our brethren,—And he had given them, according to the bidding of Yahweh, an inheritance, in the midst of the brethren of their father.

5 Niin tuli Manasselle, paitsi Gileadin maata ja Baasania tuolla puolella Jordanin, kymmenen osaa,

5 Alltså blevo de lotter som tillföllo Manasse tio -- förutom Gileads land och Basan på andra sidan Jordan --

5 Thus there fell ten portions to Manasseh,—besides the land of Gilead, and Bashan, which is beyond the Jordan;

6 koska Manassen tyttäret saivat perintöosan hänen poikiensa keskuudessa; mutta Gileadin maa joutui Manassen muille jälkeläisille.

6 eftersom Manasses döttrar fingo en arvedel bland hans söner. Men Gileads land hade Manasses övriga barn fått.

6 because, the daughters of Manasseh, received an inheritance in the midst of his sons,—and, the land of Gilead, became the possession of the sons of Manasseh that remained.

7 Manassen raja kulkee Asserista Mikmetatiin, joka on Sikemin itäpuolella; sitten raja menee oikealle Een-Tappuahin asukkaiden tienoille.

7 Och Manasse fick sin gräns bestämd sålunda: Den gick från Aser till Mikmetat, som ligger gent emot Sikem; därefter gick gränsen åt höger, till En-Tappuas inbyggare.

7 So then the boundary of Manasseh was from Asher, Michmethath, which faceth Shechem,—and the boundary goeth along unto the right hand, unto the inhabitants of En–tappuah.

8 Tappuahin maa joutui Manasselle, mutta Tappuah, Manassen rajalla, efraimilaisille.

8 (Tappuas land tillföll nämligen Manasse, men själva Tappua, inemot Manasse gräns, tillföll Efraims barn.)

8 Manasseh, had the land of Tappuah,—but, Tappuah itself, towards the boundary of Manasseh, pertained unto the sons of Ephraim;

9 Sitten raja laskeutuu Kaana-puroon, puron eteläpuolelle; mutta siellä,

9 Och gränsen gick vidare ned till Kanabäcken, söder om bäcken; men städerna

9 and the boundary goeth down to the ravine of Kanah, southward of the

Manassen kaupunkien keskellä, olevat kaupungit joutuivat Efraimille. Sitten Manassen raja kulkee puron pohjoispuolelle ja päättyy mereen.

10 Eteläpuolella oleva maa joutui Efraimille, mutta pohjoispuolella oleva maa joutui Manasselle, ja meri on sen rajana. Ja pohjoisessa sen raja koskettaa Asseria ja idässä Isaskaria.
11 Isaskarista ja Asserista joutui Manasselle Beet-Sean ja sen tytärkaupungit, Jibleam ja sen tytärkaupungit, Een-Doorin asukkaat ja sen tytärkaupungit, Taanakin asukkaat ja sen tytärkaupungit, Megiddon asukkaat ja sen tytärkaupungit, kolme kukkulaa.

12 Mutta manasselaiset eivät kyenneet ottamaan haltuunsa näitä kaupunkeja, vaan kanaanilaisten onnistui jäädä asumaan siihen maahan.
13 Kun israelilaiset sitten voimistuivat, saattoivat he kanaanilaiset työveron alaisiksi, mutta eivät karkoittaneet heitä.
14 Joosefilaiset puhuivat Joosualle sanoen: Miksi sinä olet antanut minulle perintöosaksi vain yhden arvan ja yhden osan, vaikka minä olen lukuisa kansa, kun Herra aina tähän asti

där tillföllo Efraim, fastän de lågo bland Manasse städer. Manasse gräns gick vidare norr om bäcken och gick sedan ut vid havet.

10 Det som låg söder om den tillföll Efraim, men det som låg norr om den tillföll Manasse, och deras gräns var havet; och i norr nådde de till Aser och i öster till Isaskar.
11 Och inom Isaskar och Aser fick Manasse Bet-Sean med underlydande orter, Jibleam med underlydande orter, invånarna i Dor och underlydande orter, invånarna i En-Dor och underlydande orter, invånarna i Taanak och underlydande orter, invånarna i Megiddo och underlydande orter, de tre höjdernas land.
12 Men Manasse barn kunde icke intaga dessa städer, utan kananéerna förmådde hålla sig kvar där i landet.

13 När sedan Israels barn blevo de starkare, gjorde de kananéerna arbetspliktiga under sig; de fördrevo dem icke heller då.
14 Och Josefs barn talade till Josua och sade: »Varför har du givit oss till arvedel allenast en lott och ett skifte, fastän vi äro ett talrikt folk, då ju HERREN hitintills har välsignat oss?»

ravine, these cities, belong to Ephraim, in the midst of the cities of Manasseh,—but, the boundary of Manasseh, was on the north side of the ravine, and the extensions thereof were to the sea;
10 southward, pertaineth to Ephraim, and, northward, to Manasseh, and the sea was the boundary thereof,—and they touch, Asher, on the north, and Issachar on the east.
11 And Manasseh had—in Issachar and in Asher—Bethshean and her towns, and Ibleam and her towns, and the inhabitants of Dor and her towns, and the inhabitants of En–dor and her towns, and the inhabitants of Taanach and her towns, and the inhabitants of Megiddo, and her towns—the three heights,

12 The sons of Manasseh, however, could not dispossess these cities,—but the Canaanites were determined to remain in this land;
13 but, when the sons of Israel had waxed strong, they put the Canaanites under tribute,—though they, dispossessed, them not.
14 Then spake the sons of Joseph unto Joshua, saying,—Why hast thou given me, as an inheritance, but one lot and one portion, seeing that, I, am a numerous people, because

on minua siunannut?

15 Silloin Joosua sanoi heille: Jos sinä olet niin lukuisa kansa, niin mene metsäseutuun ja raivaa itsellesi maata sieltä, perissiläisten ja refalaisten maasta, kun kerran Efraimin vuoristo on sinulle liian ahdas.

15 Då svarade Josua dem: »Om du är ett för talrikt folk, så drag upp till skogsbygden och röj dig där mark i perisséernas och rafaéernas land, eftersom Efraims bergsbygd är dig för trång.»

15 And Joshua said unto them: If, a numerous people, thou art, get thee up to the forest, and cut down for thyself there, in the land of the Perizzites and of the Rephaim,—seeing that, too narrow for thee, is the hill country of Ephraim.

16 Mutta joosefilaiset vastasivat: Ei vuoristo riitä meille; ja kaikilla kanaanilaisilla, jotka asuvat tasangoilla, on raudoitettuja sotavaunuja, sekä niillä, jotka asuvat Beet-Seanissa ja sen tytärkaupungeissa, että niillä, jotka asuvat Jisreelin tasangolla.

16 Men Josefs barn sade: »I bergsbygden finnes icke rum nog för oss; och de kananéer som bo i dalbygden hava allasammans stridsvagnar av järn, både de som bo i Bet-Sean och underlydande orter och de som bo i Jisreels dal.»

16 And the sons of Joseph said, The hill country is not enough for us,—and there are, chariots of iron, among all the Canaanites that dwell in the land of the valley, belonging both to them in Bethshean, and her towns, and to them in the valley of Jezreel.

17 Silloin Joosua sanoi Joosefin heimolle, Efraimille ja Manasselle, näin: Sinä olet lukuisa kansa ja sinun voimasi on suuri; sinua ei ole jätettävä yhdelle ainoalle arpaosalle,

17 Josua sade till Josefs hus, till Efraim och Manasse: »Du är ett talrikt folk och har stor kraft, därför skall du icke hava allenast en lott;

17 And Joshua made answer unto the house of Joseph, to Ephraim and to Manasseh, saying,—A numerous people, thou art, and, great vigour, thou hast, thou shalt not have one lot only;

18 vaan vuoristo on tuleva sinun omaksesi. Koska se on metsäseutua, on sinun raivattava se, ja sen laitapuoletkin tulevat sinun omiksesi. Sillä sinun on karkoitettava kanaanilaiset, vaikka heillä on raudoitettuja sotavaunuja ja vaikka he ovat voimakkaat.

18 utan du skall få en bergsbygd, som ju ock är en skogsbygd, men som du skall röja upp, så att till och med utkanterna därav skola tillhöra dig. Ty du måste fördriva kananéerna, eftersom de hava stridsvagnar av järn och äro så starka.»

18 for, the hill country, shall be thine, in that, a forest, it is, therefore canst thou cut it down, and thine shall be the extensions thereof,—for thou shalt dispossess the Canaanites, though, chariots of iron, they have, and though, strong, they are.

18 luku

1 Ja kaikki israelilaisten seurakunta kokoontui Siiloon, ja he pystyttivät sinne ilmestysmajan,

1 Och Israels barns hela menighet församlade sig i Silo och uppsatte där uppenbarelsetältet, då nu

1 Then were gathered together all the assembly of the sons of Israel at Shiloh, and they set up there, the

sittenkuin maa oli tullut heille alamaiseksi.

2 Mutta vielä oli israelilaisista jäljellä seitsemän sukukuntaa, joiden perintöosa oli jakamatta.
3 Niin Joosua sanoi israelilaisille: Kuinka kauan hidastelette ettekä mene ottamaan omaksenne maata, jonka Herra, teidän isienne Jumala, on teille antanut?

4 Tuokaa tänne jokaisesta sukukunnasta kolme miestä, niin minä lähetän heidät menemään ja kiertelemään maata ja panemaan sen kirjaan heidän perintöosiaan silmällä pitäen; ja tulkoot he sitten takaisin minun luokseni.
5 He jakakoot maan seitsemään osaan. Juuda pysyköön alueellaan etelässä, ja Joosefin heimo pysyköön alueellaan pohjoisessa.

6 Pankaa maa, ne seitsemän osaa, kirjaan ja tuokaa kirja tänne minulle, niin minä heitän teidän puolestanne arpaa täällä Herran, meidän Jumalamme, edessä.
7 Sillä leeviläisillä ei ole osuutta teidän keskuudessanne, vaan Herran pappeus on heidän perintöosansa; ja Gaad ja Ruuben ja toinen puoli Manassen sukukuntaa saivat

landet var dem underdånigt.

2 Men ännu återstodo av Israels barn sju stammar som icke hade fått sin arvedel sig tillskiftad.

3 Därför sade Josua till Israels barn: »Huru länge viljen I försumma att gå åstad och taga i besittning det land som HERREN, edra fäders Gud, har givit eder?

4 Utsen åt eder tre män för var stam, så skall jag sända dem åstad, för att de må stå upp och draga omkring i landet och sätta upp en beskrivning däröver, efter som vars och ens arvedel skall bliva, och så komma tillbaka till mig.
5 De skola nämligen uppdela det åt sig i sju delar, varvid Juda skall förbliva vid sitt område i söder och Josefs hus förbliva vid sitt område i norr.
6 Och sedan skolen I sätta upp beskrivningen över landet, efter dessa sju delar, och bära den hit till mig, så vill jag kasta lott för eder här inför HERREN, vår Gud.

7 Ty leviterna få ingen särskild del bland eder, utan HERRENS prästadöme är deras arvedel; och Gad och Ruben och ena hälften av Manasse stam hava redan fått sin arvedel på andra

tent of meeting,—the land, having been subdued before them.
2 But there remained among the sons of Israel, to whom had not been apportioned their inheritance,—seven tribes.
3 So Joshua said unto the sons of Israel,—How long, will ye be too slothful, to enter in and take possession of the land, which Yahweh God of your fathers, hath given unto you?
4 Set forth for you three men for each tribe,—that I may send them, that they may arise—and go up and down in the land—and map it out as required for their inheritance, and come in unto me.

5 So shall they apportion it for themselves into seven parts,—Let, Judah, stay upon his boundary, on the south, and, the house of Joseph, stay upon their boundary, on the north,
6 but, ye, shall map out the [rest of the] land, into seven parts,—and bring in [your descriptions] unto me, here,—then will I cast lots for you here, before Yahweh our God.
7 For Levi hath no portion in your midst, for, the priesthood of Yahweh, is his inheritance,—and, Gad, and Reuben, and the half tribe of Manasseh, have received their inheritance, beyond the

tuolta puolelta Jordanin, idän puolelta, perintöosansa, jonka Herran palvelija Mooses heille antoi.

sidan Jordan, på östra sidan, den arvedel som HERRENS tjänare Mose gav dem.»

Jordan on the east, which Moses the servant of Yahweh gave unto them.

8 Niin miehet nousivat ja lähtivät; ja Joosua käski lähtevien panna kirjaan maan, sanoen: Menkää ja kierrelkää maa ja pankaa se kirjaan ja palatkaa sitten minun luokseni, niin minä heitän teidän puolestanne arpaa täällä Herran edessä Siilossa.

8 Och männen stodo upp och gingo åstad; och när de gingo åstad bjöd Josua dem att de skulle sätta upp en beskrivning över landet, i det han sade: »Gån åstad och dragen omkring i landet och sätten upp en beskrivning däröver, och vänden sedan tillbaka till mig, så vill jag kasta lott för eder här inför HERREN i Silo.»

8 So the men arose, and went,—and Joshua commanded them who were going, to map out the land, saying—Take your journey and go up and down in the land, and map it out, and return unto me, and, here, will I cast lots for you before Yahweh, in Shiloh.

9 Ja miehet lähtivät, kulkivat kautta maan ja panivat sen kirjaan kaupunki kaupungilta, seitsemänä osana, ja tulivat takaisin Joosuan luo Siilon leiriin.

9 Så gingo då männen åstad och drogo genom landet och satte upp en beskrivning över det, efter dess sju delar, med dess städer, och kommo så tillbaka till Josua i lägret vid Silo.

9 So the men went, and passed through the land, and mapped it out by cities, into seven parts, upon a scroll,—and came in unto Joshua, unto the camp, in Shiloh.

10 Ja Joosua heitti heidän puolestaan arpaa Siilossa Herran edessä, ja Joosua jakoi siellä maan israelilaisille, heidän osastojensa mukaan.

10 Sedan kastade Josua lott för dem i Silo inför HERREN, och Josua utskiftade där landet åt Israels barn, efter deras avdelningar.

10 And Joshua cast for them lots, in Shiloh, before Yahweh,—and Joshua there apportioned the land unto the sons of Israel, according to their portions.

11 Ja arpa nousi benjaminilaisten sukukunnalle, heidän suvuilleen; ja heidän arvalla saamansa alue oli Juudan jälkeläisten ja joosefilaisten välillä.

11 Då nu lotten drogs för Benjamins barns stam, efter deras släkter, föll den ut så, att det område som lotten gav dem låg mellan Juda barns och Josefs barns områden.

11 Then came up the lot of the tribe of the sons of Benjamin, by their families,—and the boundary of their lot came out, between the sons of Judah and the sons of Joseph.

12 Heidän pohjoinen rajansa lähtee Jordanista, ja raja nousee Jerikon pohjoispuolella olevalle kukkulalle ja nousee vuoristoon, länteen päin, ja päättyy Beet-Aavenin erämaahan.

12 Deras gräns på norra sidan begynte vid Jordan, och gränsen drog sig så upp mot Jerikos höjd i norr och uppåt bergsbygden västerut och gick så ut i öknen vid Bet-Aven.

12 And so their boundary, on the north border, was from the Jordan,—and the boundary goeth up unto the side of Jericho on the north, and goeth up in the hill country, westward, and the extensions thereof are

towards the wilderness of Beth–aven;

13 Sieltä raja kulkee Luusiin, Luusin eteläpuolella olevaan kukkulaan, se on Beeteliin; sitten raja laskeutuu Aterot-Addariin vuoren yli, joka on alisen Beet-Hooronin eteläpuolella.

13 Därifrån gick gränsen fram till Lus, till höjden söder om Lus, det är Betel; sedan gick gränsen ned till Atrot-Addar över berget söder om Nedre Bet-Horon.

13 and the boundary passeth over from thence towards Luz, to the side of Luz, southwards, the same, is Bethel,—and the boundary goeth down to Ataroth–addah, by the mountain that is on the south of Beth–horon the nether;

14 Sitten raja kaartuu ja kääntyy läntisenä rajana etelään päin siitä vuoresta, joka on vastapäätä Beet-Hooronia, sen eteläpuolella, ja päättyy Kirjat-Baaliin, se on Kirjat-Jearimiin, Juudan jälkeläisten kaupunkiin. Tämä on läntinen raja.

14 Och gränsen drog sig vidare framåt och böjde sig på västra sidan söderut från berget som ligger gent emot Bet-Horon, söder därom, och gick så ut till Kirjat-Baal, det är staden Kirjat-Jearim inom Juda barns område. Detta var västra sidan.

14 then turneth the boundary and goeth round the west border, southward, from the mountain which faceth Beth–horon, southward, and so the extensions thereof are unto Kiriath–baal—the same, is Kiriath–jearim, a city of the sons of Judah,—this, is the west border.

15 Mutta eteläinen raja lähtee Kirjat-Jearimin laidasta, lännen puolelta, ja jatkuu Neftoahin veden lähteelle.

15 Och södra sidan begynte vid ändan av Kirjat-Jearims område, och gränsen gick så åt väster fram till Neftoavattnets källa.

15 And, the border southward, is from the uttermost part of Kiriath–jearim,—and the boundary goeth out westward, yea it goeth out unto the fountain of the waters of Nephtoah;

16 Sitten raja laskeutuu sen vuoren päähän, joka on vastapäätä Ben-Hinnomin laaksoa, Refaimin tasangon pohjoisessa laidassa; sieltä se laskeutuu Hinnomin laaksoon Jebusilaiskukkulan eteläpuolitse ja edelleen Roogelin lähteelle.

16 Sedan gick gränsen ned till ändan av det berg som ligger gent emot Hinnoms sons dal, norrut i Refaimsdalen, och därefter ned i Hinnomsdalen, på södra sidan om Jebus' höjd, och gick så ned till Rogelskällan.

16 and the boundary goeth down to the uttermost part of the mountain which faceth the valley of the son of Hinnom, which is in the Vale of Giants, northward,—and descendeth the valley of Hinnom, unto the side of the Jebusite, southward, and then descendeth to En–rogel;

17 Sitten se kaartuu pohjoiseen päin ja jatkuu Een-Semekseen ja edelleen kivitarhoille, jotka ovat vastapäätä Adummimin solaa, ja laskeutuu

17 Därefter drog den sig norrut och gick fram till Semeskällan och vidare till Gelilot, som ligger mitt emot Adummimshöjden, och gick så ned till Bohans, Rubens

17 and it turneth on the north, and goeth out at En–shemesh, and goeth out unto Geliloth, which is over against the ascent of Adummim,—and goeth down

Boohanin, Ruubenin pojan, kiveen.

18 Edelleen se kulkee Aromaahan päin olevan kukkulan pohjoispuolitse ja laskeutuu Aromaalle.

19 Sitten raja kulkee Beet-Hoglan kukkulan pohjoispuolitse, ja raja päättyy Suolameren pohjoiseen pohjukkaan, Jordanin eteläpäähän. Tämä on eteläinen raja.

20 Mutta idän puolella on Jordan rajana. Tämä on benjaminilaisten, heidän sukujensa, perintöosa rajoineen yltympäri.

21 Ja benjaminilaisten sukukunnan, heidän sukujensa, kaupungit ovat: Jeriko, Beet-Hogla, Eemek-Kesis,

22 Beet-Araba, Semaraim, Beetel,

23 Avvim, Paara, Ofra,

24 Kefar-Ammoni, Ofni ja Geba - kaksitoista kaupunkia kylineen;

25 Gibeon, Raama, Beerot,

26 Mispe, Kefira, Moosa,

27 Rekem, Jirpeel, Tarala,

28 Seela, Elef, Jebus, se on Jerusalem, Gibeat ja Kirjat - neljätoista kaupunkia kylineen. Tämä on

sons, sten.

18 Vidare gick den fram till den höjd som ligger framför Hedmarken, norrut, och så ned till Hedmarken.

19 Sedan gick gränsen fram till Bet-Hoglas höjd, norrut, och så gick gränsen ut till Salthavets norra vik, vid Jordans södra ända. Detta var södra gränsen.

20 Men på östra sidan var Jordan gränsen. Detta var Benjamins barns arvedel med dess gränser runt omkring, efter deras släkter.

21 Och de städer som tillföllo Benjamins barns stam, efter deras släkter, voro: Jeriko, Bet-Hogla, Emek-Kesis,

22 Bet-Haaraba, Semaraim, Betel,

23 Avim, Para, Ofra,

24 Kefar-Haammoni, Ofni och Geba -- tolv städer med sina byar;

25 Gibeon, Rama, Beerot,

26 Mispe, Kefira, Mosa,

27 Rekem, Jirpeel, Tarala,

28 Sela, Elef, Jebus, det är Jerusalem, Gibeat och Kirjat -- fjorton städer med sina byar. Detta var nu

by the Stone of Bohan, son of Reuben;

18 and passeth along unto the side over against the Arabah, northward,—and goeth down toward the Arabah;

19 and the boundary passeth along unto the side of Beth–hoglah, northward, and so the extensions of the boundary are unto the bay of the Salt Sea, northward, unto the end of the Jordan, southward,— This, is the south boundary.

20 And, the Jordan itself, boundeth it as an eastward border. This, is the inheritance of the sons of Benjamin, by the boundaries thereof round about, by their families.

21 So then the cities of the tribe of the sons of Benjamin, by their families, are,—Jericho and Beth–hoglah, and Emekkeziz,

22 and Beth–arabah and Zemaraim, and Bethel,

23 and Avvim and Parah and Ophrah,

24 and Chephar–ammoni and Ophni, and Geba,— twelve cities, with their villages:

25 Gibeon and Ramah, and Beeroth,

26 and Mizpeh and Chephirah, and Mozah,

27 and Rekem and Irpeel, and Taralah,

28 and Zelah, Eleph, and the Jebusite, the same, is Jerusalem, Gibeath [and] Kiriath, fourteen cities, with

benjaminilaisten, heidän sukujensa, perintöosa.

Benjamins barns arvedel, efter deras släkter.

their villages. This, is the inheritance of the song of Benjamin, by their families.

19 luku

1 Toinen arpa tuli Simeonille, simeonilaisten sukukunnalle, heidän suvuillensa; ja heidän perintöosansa tuli olemaan keskellä Juudan jälkeläisten perintöosaa.

1 Och den andra lotten föll ut för Simeon, för Simeons barns stam, efter deras släkter; och de fingo sin arvedel inom Juda barns arvedel.

1 And the second lot came out, for Simeon, for the tribe of the sons of Simeon, by their families,—and their inheritance was in the midst of the inheritance of the sons of Judah.

2 Heidän perintöosakseen tuli: Beerseba, Seba, Moolada,

2 De fingo inom dessas arvedel Beer-Seba, Seba, Molada,

2 And they had for their inheritance,—Beer–sheba or Sheba, and Moladah,

3 Hasar-Suual, Baala, Esem,

3 Hasar-Sual, Bala, Esem,

3 and Hazar–shual, and Balah, and Ezem,

4 Eltolad, Betul, Horma,

4 Eltolad, Betul, Horma,

4 and Eltolad and Bethul, and Hormah,

5 Siklag, Beet-Markabot, Hasar-Suusa,

5 Siklag, Bet-Hammarkabot, Hasar-Susa,

5 and Ziklag and Beth–marcaboth, and Hazar–susah,

6 Beet-Lebaot ja Saaruhen - kolmetoista kaupunkia kylineen;

6 Bet-Lebaot och Saruhen -- tretton städer med deras byar;

6 and Beth–lebaoth, and Sharuhen,—thirteen cities, with their villages:

7 Ain, Rimmon, Eeter ja Aasan - neljä kaupunkia kylineen;

7 Ain, Rimmon, Eter och Asan -- fyra städer med deras byar;

7 Ain, Rimmon, and Ether and Ashan,—four cities, with their villages,

8 sitten kaikki ne kylät, jotka ovat näiden kaupunkien ympärillä, aina Baalat-Beeriin, Etelämaan Raamaan, saakka. Tämä on simeonilaisten sukukunnan, heidän sukujensa, perintöosa.

8 därtill alla de byar som lågo runt omkring dessa städer, ända till Baalat-Beer, det sydliga Rama. Detta var Simeons barns arvedel, efter deras släkter.

8 and all the villages that were round about these cities, as far as Baalath–beer, Ramah of the South. This, is the inheritance of the tribe of the sons of Simeon, by their families:

9 Juudan jälkeläisten osasta saivat simeonilaiset perintöosansa, sillä Juudan jälkeläisille oli heidän osuutensa liian suuri; niin simeonilaiset saivat perintöosansa heidän perintöosansa keskeltä.

9 Ur Juda barns skifte fingo Simeons barn sin arvedel, ty Juda barns lott var för stor för dem; därför fingo Simeons barn sin arvedel inom deras arvedel.

9 Out of the portion of the sons of Judah, is the inheritance of the sons of Simeon,—for it came to pass that what was allotted to the sons of Judah, was too much for them, therefore did the sons of Simeon receive an

inheritance in the midst of their inheritance.

10 Kolmas arpa nousi sebulonilaisille, heidän suvuillensa, ja heidän perintöosansa alue tuli ulottumaan Saaridiin saakka.

10 Den tredje lotten drogs ut för Sebulons barn, efter deras släkter; och gränsen för deras arvedel gick ända till Sarid.

10 Then came up the third lot, for the sons of Zebulun, by their families,—and the boundary of their inheritance was as far as Sarid.

11 Länteen päin nousee heidän rajansa Maralaan, koskettaa Dabbesetia ja sitä puroa, joka on Jokneamin itäpuolella.

11 Därifrån drog sig deras gräns västerut uppåt till Mareala och träffade Dabbeset och träffade vidare dalen som ligger gent emot Jokneam.

11 And their boundary goeth up westward, even towards Maralah, and toucheth Dabbesheth,—and reacheth unto the ravine that faceth Jokneam;

12 Itään päin, auringonnousuun päin, kääntyy raja Saaridista Kislot-Taaborin alueelle ja jatkuu Daberatiin ja nousee Jaafiaan.

12 På andra sidan från Sarid, österut mot solens uppgång, vände den sig åt Kislot-Tabors område och gick vidare till Dobrat och upp till Jafia.

12 and turneth back from Sarid, eastward, toward the rising of the sun, upon the boundary of Chisloth–tabor,––and goeth out unto Daberath, and ascendeth Japhia;

13 Sieltä se kulkee itään päin, auringonnousuun päin, Gat-Heeferiin ja Eet-Kasiniin ja jatkuu Rimmoniin, joka ulottuu Neegaan.

13 Därifrån gick den fram österut mot solens uppgång till Gat-Hefer och Et-Kasin och vidare till det Rimmon som sträcker sig till Nea.

13 and, from thence, it passed along in front on the east, towards Gath–hepher, towards Eth–kazin,—and goeth out at Rimmon which turneth about towards Neah;

14 Sitten raja kääntyy sen pohjoispuolitse Hannatoniin ja päättyy Jiftah-Eelin laaksoon.

14 Härförbi böjde sig gränsen i norr till Hannaton och gick så ut vid Jifta-Els dal.

14 and the boundary goeth round it, on the north to Hannathon,—and so the extensions thereof are the valley of Iphtah–el;

15 Kattat, Nahalal, Simron, Jidala ja Beetlehem - kaksitoista kaupunkia kylineen.

15 Och den omfattade Kattat, Nahalal, Simron, Jidala och Bet-Lehem -- tolv städer med deras byar.

15 and Kattath and Nahalal, and Shimron, and Idalah and Beth–lehem,—twelve cities, with their villages.

16 Tämä on sebulonilaisten, heidän sukujensa, perintöosa, nämä kaupungit kylineen.

16 Detta var Sebulons barns arvedel, efter deras släkter, de nämnda städerna med sina byar.

16 This, is the inheritance of the sons of Zebulun, by their families,—these cities, with their villages.

17 Neljäs arpa tuli Isaskarille, isaskarilaisille, heidän suvuilleen.

17 För Isaskar föll den fjärde lotten ut, för Isaskars barn, efter deras släkter.

17 For Issachar, came out the fourth lot,—for the sons of Issachar, by their families.

18 Ja heidän alueellaan tuli olemaan Jisreel, Kesullot,

18 Och deras gräns omfattade Jisreel, Kesullot,

18 And their boundary was,––Jezreel and Chesulloth, and

Suunem,
19 Hafaraim, Siion, Anaharat,
20 Rabbit, Kisjon, Ebes,

21 Remet, Een-Gannim, Een-Hadda ja Beet-Passes;

22 ja raja koskettaa Taaboria, Sahasimia, Beet-Semestä, ja heidän rajansa päättyy Jordaniin - kuusitoista kaupunkia kylineen.

23 Tämä on isaskarilaisten sukukunnan, heidän sukujensa, perintöosa, kaupungit kylineen.
24 Viides arpa tuli asserilaisten sukukunnalle, heidän suvuillensa.
25 Ja heidän alueellaan tuli olemaan Helkat, Hali, Beten ja Aksaf,
26 Alammelek, Amad ja Misal; ja lännessä raja koskettaa Karmelia ja Siihor-Libnatia,
27 kääntyy sitten auringonnousuun päin Beet-Daagoniin ja koskettaa Sebulonia ja Jiftah-Eelin laaksoa pohjoisessa, Beet-Eemekiä ja Negieliä ja jatkuu Kaabulin pohjoispuolitse
28 Ebroniin, Rehobiin, Hammoniin ja Kaanaan, aina suureen Siidoniin saakka.

29 Sitten raja kääntyy Raamaan ja menee Tyyron varustettuun kaupunkiin saakka; sitten raja kääntyy Hoosaan ja päättyy mereen, Heebelistä Aksibiin.

Sunem,
19 Hafaraim, Sion, Anaharat,

20 Rabbit, Kisjon, Ebes,

21 Remet, En-Gannim, En-Hadda och Bet-Passes;

22 och gränsen träffade Tabor, Sahasuma och Bet-Semes; och deras gräns gick ut vid Jordan -- sexton städer med deras byar.

23 Detta var Isaskars barns stams arvedel, efter deras släkter, städerna med sina byar.
24 Den femte lotten föll ut för Asers barns stam, efter deras släkter.
25 Och deras gräns omfattade Helkat, Hali, Beten, Aksaf,
26 Alammelek, Amead och Miseal; och vid havet träffade den Karmel och Sihor-Libnat.
27 Därefter vände den sig åt öster till Bet-Dagon och träffade Sebulon och Jifta-Els dal i norr, vidare Bet-Haemek och Negiel och gick så ut till Kabul i norr.

28 Och den omfattade Ebron, Rehob, Hammon och Kana, ända upp till Stora Sidon.
29 Och gränsen vände sig till Rama och gick fram till den befästa staden Tyrus; sedan vände sig gränsen till Hosa och gick så ut vid havet där landsträckan vid

Shunem,
19 and Hapharaim and Shion, and Anaharath,
20 and Rabbith and Kishion, and Ebez,
21 and Remeth, and En–gannim, and Enhaddah, and Beth–pazzez;
22 and the boundary toucheth Tabor and Shahazumah, and Beth–shemesh, and so the extensions of their boundary are to the Jordan,—sixteen cities, with their villages.
23 This, is the inheritance of the tribe of the sons of Issachar, by their families,—the cities, with their villages.
24 Then came out the fifth lot, for the tribe of the sons of Asher, by their families.
25 And their boundary was,––Helkath and Hali, and Beten and Achshaph,
26 and Allam–melech and Amad, and Mishal,—and it toucheth Carmel to the west, and Shihor–libnath;
27 and it turneth toward sunrise—to Beth–dagon, and toucheth Zebulun and the valley of Iphtah–el northward, and Beth–emek, and Neiel; and goeth out unto Cabul, on the left,
28 and Ebron and Rehob, and Hammon and Kanah,—as far as Zidon the populous;
29 and the boundary turneth to Ramah, and as far as the city of the fortress of Tyre,—then the boundary turneth to Hosah, and so the extensions

Aksib begynner.

thereof are, on the west, from Hebel to Achzib;

30 Umma, Afek ja Rehob - kaksikymmentä kaksi kaupunkia kylineen.

30 Och den omfattade Umma, Afek och Rehob -- tjugutvå städer med deras byar.

30 Ummah also and Aphek, and Rehob,—twenty–two cities, with their villages,

31 Tämä on asserilaisten sukukunnan, heidän sukujensa, perintöosa, nämä kaupungit kylineen.

31 Detta var Asers barns stams arvedel, efter deras släkter, de nämnda städerna med sina byar.

31 This, is the inheritance of the tribe of the sons of Asher, by their families,—these cities, with their villages.

32 Kuudes arpa tuli naftalilaisille, naftalilaisten suvuille.

32 För Naftali barn föll den sjätte lotten ut, för Naftali barn, efter deras släkter.

32 For the sons of Naphtali, came out the sixth lot,—for the sons of Naphtali, by their families.

33 Ja heidän rajansa tuli kulkemaan Heelefistä, Saanannimin tammesta, Adami-Nekebin ja Jabneelin kautta Lakkumiin asti ja päättyy Jordaniin.

33 Och deras gräns gick från Helef, från terebinten i Saanannim till Adami-Hannekeb och Jabneel, ända till Lackum, och gick så ut vid Jordan.

33 And their boundary was from Heleph, from the terebinth of Bezaannim, and Adami–nekeb, and Jabneel, as far as Lakkum; and so the extensions thereof were to the Jordan;

34 Ja raja kääntyy länteen päin Asnot-Taaboriin ja jatkuu sieltä Hukkokiin ja koskettaa etelässä Sebulonia, lännessä Asseria ja idässä Juudaa Jordanin luona.

34 Och gränsen vände sig västerut till Asnot-Tabor och gick vidare därifrån till Huckok; den träffade Sebulon i söder, och Aser träffade den i väster och Juda med Jordan i öster.

34 and the boundary turneth westward, to Aznoth–tabor, and goeth out from thence, toward Hukkok,—and toucheth Zebulun on the south, and, Asher, it toucheth on the west, and Judah, at the Jordan towards sunrise.

35 Varustettuja kaupunkeja ovat: Siddim, Seer, Hammat, Rakkat, Kinneret,

35 Och den omfattade de befästa städerna Siddim, Ser och Hammat, Rackat och Kinneret,

35 And, the fortified cities, are,—Ziddim, Zer, and Hammath, Rakkath and Chinnereth,

36 Adama, Raama, Haasor,

36 Adama, Rama, Hasor,

36 and Adamah and Ramah, and Hazor,

37 Kedes, Edrei, Een-Haasor,

37 Kedes, Edrei, En-Hasor,

37 and Kedesh and Edrei, and En–hazor,

38 Jireon, Migdal-Eel, Horem, Beet-Anat ja Beet-Semes - yhdeksäntoista kaupunkia kylineen.

38 Jireon och Migdal-El, Horem, Bet-Anat och Bet-Semes -- nitton städer med deras byar.

38 and Iron and Migdal–el, Horem and Beth–anath, and Beth–shemesh,—nineteen cities, with their villages.

39 Tämä on naftalilaisten sukukunnan, heidän sukujensa, perintöosa,

39 Detta var Naftali barns stams arvedel efter deras släkter, städerna med sina

39 This, is the inheritance of the tribe of the sons of Naphtali, by their families,—

kaupungit kylineen.
40 Seitsemäs arpa tuli daanilaisten sukukunnalle, heidän suvuilleen.

41 Heidän perintöosansa alueella tuli olemaan Sora, Estaol, Iir-Semes,
42 Saalabbin, Aijalon, Jitla,

43 Eelon, Timna, Ekron,

44 Elteke, Gibbeton, Baalat,

45 Jehud, Bene-Berak, Gat-Rimmon,

46 Mee-Jarkon ja Rakkon, ynnä Jaafoon päin oleva alue.
47 Mutta daanilaisten alue joutui heiltä pois. Niin daanilaiset lähtivät ja taistelivat Lesemiä vastaan ja valloittivat sen ja surmasivat miekan terällä sen asukkaat ja ottivat sen omaksensa ja asettuivat sinne. Ja he antoivat Lesemille nimen Daan, isänsä Daanin mukaan.

48 Tämä on daanilaisten sukukunnan, heidän sukujensa, perintöosa, nämä kaupungit kylineen.
49 Kun israelilaiset olivat saaneet jaetuksi maan sen rajoja myöten, antoivat he Joosualle, Nuunin pojalle, perintöosan keskuudessaan.

50 Herran käskyn mukaisesti he antoivat hänelle sen kaupungin, jota hän pyysi, Timnat-Serahin Efraimin

byar.
40 För Dans barns stam, efter deras släkter, föll den sjunde lotten ut.

41 Och gränsen för deras arvedel omfattade Sorga, Estaol, Ir-Semes,
42 Saalabbin, Ajalon, Jitla,

43 Elon, Timna, Ekron,

44 Elteke, Gibbeton, Baalat,

45 Jehud, Bene-Berak, Gat-Rimmon,

46 Me-Hajarkon och Harackon, tillika med området framför Jafo.
47 (Men när sedan Dans barns område gick förlorat för dem, drogo Dans barn upp och belägrade Lesem och intogo det och slogo dess invånare med svärdsegg; och sedan de så hade tagit det i besittning, bosatte de sig där och kallade Lesem för Dan, efter Dans, sin faders, namn.)

48 Detta var Dans barns stams arvedel, efter deras släkter, de nämnda städerna med sina byar.
49 När Israels barn så hade utskiftat landet efter dess gränser, gåvo de åt Josua, Nuns son, en särskild arvedel ibland sig.

50 Efter HERRENS befallning gåvo de honom nämligen den stad som han begärde, Timnat-Sera i Efraims

the cities, with their villages.
40 And, for the tribe of the sons of Dan, by their families, came out the seventh lot.
41 And the boundary of their inheritance was,—Zorah and Eshtaol, and Ir–shemesh,
42 and Shaalabbin and Aijalon, and Ithlah,
43 and Elon and Timnah, and Ekron,
44 and Eltekeh and Gibbethon, and Baalath,
45 and Jehud and Beneberak, and Gath–rimmon,
46 and Me–jarkon, and Rakkon,—with the boundary over against Joppa.
47 And, when the boundary of the sons of Dan went out beyond these, then went up the sons of Dan and fought against Leshem, and captured it, and smote it with the edge of the sword, and took possession thereof, and dwelt therein, and they called Leshem—Dan, after the name of Dan their father,
48 This, is the inheritance of the tribe of the sons of Dan, by their families,—these cities, with their villages.
49 When they had made an end of distributing the land by the boundaries thereof, then gave the sons of Israel an inheritance unto Joshua son of Nun, in their midst:
50 at the bidding of Yahweh, gave they unto him the city which he asked, even Timnath–serah, in the

vuoristossa. Ja hän rakensi uudestaan kaupungin ja asettui sinne.
51 Nämä ovat ne perintöosat, jotka pappi Eleasar ja Joosua, Nuunin poika, ja israelilaisten sukukuntien perhekunta-päämiehet jakoivat arvalla Siilossa Herran edessä, ilmestysmajan ovella. Niin he lopettivat maan jakamisen.

bergsbygd; och han bebyggde staden och bosatte sig där.
51 Dessa voro de arvslotter som prästen Eleasar och Josua, Nuns son, och huvudmännen för familjerna inom Israels barns stammar utskiftade genom lottkastning i Silo inför HERRENS ansikte, vid ingången till uppenbarelsetältet. Så avslutade de nu fördelningen av landet.

hill country of Ephraim,—and he built the city and dwelt therein.
51 These, are the inheritances which Eleazar the priest and Joshua son of Nun and the ancestral heads distributed for inheritance to the tribes of the sons of Israel, by lot, in Shiloh, before Yahweh, at the entrance of the tent of meeting,—so they made an end of apportioning the land.

20 luku

1 Silloin Herra puhui Joosualle sanoen:
2 Puhu israelilaisille ja sano: Määrätkää itsellenne ne turvakaupungit, joista minä olen puhunut teille Mooseksen kautta,
3 että niihin voisi paeta tappaja, joka tapaturmaisesti, tahtomattaan, on jonkun surmannut; ja olkoot ne teillä turvapaikkoina verenkostajalta.

4 Ja kun joku pakenee johonkin näistä kaupungeista, pysähtyköön hän kaupungin portin ovelle ja kertokoon asiansa sen kaupungin vanhimmille; he korjatkoot hänet luoksensa kaupunkiin ja antakoot hänelle paikan, jossa hän saa asua heidän luonansa.

5 Ja jos verenkostaja ajaa häntä takaa, älköötkö he luovuttako tappajaa hänen

1 Och HERREN talade till Josua och sade:
2 »Tala till Israels barn och säg: Utsen åt eder de fristäder om vilka jag har talat till eder genom Mose,

3 de städer till vilka en dråpare som ouppsåtligen, utan vett och vilja, har dödat någon må kunna fly; och I skolen hava dem såsom tillflyktsorter undan blodshämnaren.
4 Och när någon flyr till en av dessa städer, skall han stanna vid ingången till stadsporten och omtala sin sak för de äldste i den staden; därefter må de taga honom in i staden till sig och giva honom en plats där han får bo ibland dem.

5 Och om blodshämnaren förföljer honom, skola de icke överlämna dråparen i

1 And Yahweh spake unto Joshua, saying:
2 Speak unto the sons of Israel, saying,—Set out for you the cities of refuge, whereof I spake unto you, by the hand of Moses:
3 that the manslayer who slayeth a person by mistake, unwittingly, may flee thither,—so shall they be unto you for refuge from the blood-redeemer,

4 and he shall flee unto one of these cities and present himself at the entrance of the gate of the city, and shall speak, in the ears of the elders of that city, his defence,—and they shall take him for protection into the city unto them, and shall give him a place, so shall he dwell with them.
5 And, when the blood-redeemer pursueth after him, then shall they not

käsiinsä, koska hän tahtomattaan tappoi lähimmäisensä, häntä ennestään vihaamatta.

hans hand, eftersom han utan vett och vilja har dödat sin nästa, och utan att förut hava burit hat till honom.

deliver up the manslayer, into his hand,—because, unwittingly, it was that he slew his neighbour, and had not been, cherishing hatred, towards him, aforetime;

6 Ja asukoon hän siinä kaupungissa, kunnes on ollut kansan tuomittavana, ja silloisen ylimmäisen papin kuolemaan saakka; sitten tappaja tulkoon taas takaisin omaan kaupunkiinsa ja kotiinsa, kaupunkiin, josta oli paennut.

6 Och han skall stanna kvar där i staden, till dess han har stått till rätta inför menigheten, och till dess den dåvarande översteprästen har dött; sedan må dråparen vända tillbaka och komma till sin stad från vilken han har flytt.»

6 so shall he remain in that city, until he standeth before the assembly, for judgment, until the death of the high–priest who shall be in those days,—then, shall the manslayer return, and enter into his own city, and into his own house, within the city from whence he fled.

7 Niin he pyhittivät sitä varten Kedeksen Galileasta, Naftalin vuoristosta, Sikemin Efraimin vuoristosta ja Kirjat-Arban, se on Hebronin, Juudan vuoristosta.

7 Så helgade de då därtill Kedes i Galileen, i Naftali bergsbygd, Sikem i Efraims bergsbygd och Kirjat-Arba, det är Hebron, i Juda bergsbygd.

7 So then they set apart Kadesh in Galilee, in the hill country of Naphtali, and Shechem, in the hill country of Ephraim, and Kiriath–arba, the same, is Hebron, in the hill country of Judah.

8 Ja tuolta puolelta Jerikon Jordanin, idän puolelta, he määräsivät Ruubenin sukukunnasta Beserin erämaasta, ylätasangolta, ja Gaadin sukukunnasta Raamotin, Gileadista, ja Manassen sukukunnasta Goolanin, Baasanista.

8 Och på andra sidan Jordan mitt emot Jeriko, på östra sidan, utsågo de därtill inom Rubens stam Beser i öknen på slätten, inom Gads stam Ramot i Gilead, och inom Manasse stam Golan i Basan.

8 And, beyond the Jordan, by Jericho eastward, they appointed Bezer in the wilderness, in the table–land, out of the tribe of Reuben,—and Ramoth in Gilead, out of the tribe of Gad, and Golan in Bashan, out of the tribe of Manasseh.

9 Nämä ovat ne kaupungit, jotka asetettiin kaikille israelilaisille ja heidän keskuudessaan asuville muukalaisille sitä varten, että niihin voisi paeta jokainen, joka tapaturmaisesti oli jonkun surmannut, eikä hänen tarvitsisi kuolla verenkostajan käden kautta, ennenkuin oli ollut kansan tuomittavana.

9 Dessa voro de städer som för alla Israels barn, och för de främlingar som bodde ibland dem, bestämdes att vara orter till vilka var och en som ouppsåtligen hade dödat någon finge fly, så att han skulle slippa dö för blodshämnarens hand, innan han hade stått till rätta inför menigheten.

9 These, were the cities appointed for all the sons of Israel, and for the sojourner who sojourneth in their midst, that whosoever should slay a person by mistake, might flee thither,—and not die by the hand of the blood–redeemer, until he should stand before the assembly.

21 luku

1 Leeviläisten perhekunta-päämiehet astuivat pappi Eleasarin ja Joosuan, Nuunin pojan, eteen ja israelilaisten sukukuntien perhekunta-päämiesten eteen

2 ja puhuivat heille Siilossa Kanaanin maassa, sanoen: Herra käski Mooseksen kautta antaa meille kaupunkeja asuaksemme ja niiden laidunmaat karjaamme varten.

3 Niin israelilaiset antoivat leeviläisille perintöosastaan Herran käskyn mukaan nämä kaupungit laidunmaineen:

4 Arpa tuli kehatilaisten suvuille niin, että leeviläisistä pappi Aaronin jälkeläiset saivat arvalla Juudan sukukunnalta, Simeonin sukukunnalta ja Benjaminin sukukunnalta kolmetoista kaupunkia.

5 Mutta muut kehatilaiset saivat arvalla Efraimin sukukunnan suvuilta, Daanin sukukunnalta ja toiselta puolelta Manassen sukukuntaa kymmenen kaupunkia.

6 Geersonilaiset saivat arvalla Isaskarin sukukunnan suvuilta, Asserin sukukunnalta ja Naftalin sukukunnalta, sekä toiselta puolelta Manassen

1 Och huvudmännen för leviternas familjer trädde fram inför prästen Eleasar och Josua, Nuns son, och huvudmännen för familjerna inom Israels barns stammar

2 och talade till dem i Silo i Kanaans land, och sade: »HERREN bjöd genom Mose att man skulle giva oss städer att bo i, med tillhörande utmarker för vår boskap.»

3 Så gåvo då Israels barn, efter HERRES befallning, av sina arvslotter åt leviterna följande städer med tillhörande utmarker.

4 För kehatiternas släkter föll lotten ut så, att bland dessa leviter prästen Arons söner genom lotten fingo ur Juda stam, ur simeoniternas stam och ur Benjamins stam tretton städer.

5 Och Kehats övriga barn fingo genom lotten ur Efraims stams släkter, ur Dans stam och ur ena hälften av Manasse stam tio städer.

6 Gersons barn åter fingo genom lotten ur Isaskars stams släkter, ur Asers stam, ur Naftali stam och ur andra hälften av Manasse stam, i Basan, tretton

1 Then came near the ancestral heads of the Levites, unto Eleazar, the priest, and unto Joshua son of Nun,—and unto the ancestral heads of the tribes, of the sons of Israel;

2 and spake unto them in Shiloh in the land of Canaan, saying: Yahweh himself, commanded, by the hand of Moses, that there should be given unto us cities to dwell in,—with their pasture–lands for our cattle.

3 So the sons of Israel gave unto the Levites, out of their own inheritance, at the bidding of Yahweh,—these cities, with their pasture–lands.

4 And, when the lot came out for the families of the Kohathites, then had the sons of Aaron the priest, from among the Levites—out of the tribe of Judah and out of the tribe of the Simeonites and out of the tribe of Benjamin—by lot, thirteen cities.

5 And, the sons of Kohath that remained, had—out of the families of the tribe of Ephraim and out of the tribe of Dan and out of the half tribe of Manasseh—by lot, ten cities.

6 And, the sons of Gershon, had—out of families of the tribe of Issachar and out of the tribe of Asher and out of the tribe of Naphtali and out of the half tribe of

sukukuntaa Baasanista, kolmetoista kaupunkia.
7 Merarilaiset, heidän sukunsa, saivat Ruubenin sukukunnalta, Gaadin sukukunnalta ja Sebulonin sukukunnalta kaksitoista kaupunkia.
8 Israelilaiset antoivat arvalla leeviläisille nämä kaupungit laidunmaineen, niinkuin Herra oli Mooseksen kautta käskenyt.
9 Juudan jälkeläisten sukukunnasta ja simeonilaisten sukukunnasta annettiin nämä nimeltä mainitut kaupungit:

10 Leevin jälkeläisiin, kehatilaisten sukuihin, kuuluville Aaronin jälkeläisille, sillä heille tuli arpa ensin,

11 annettiin Kirjat-Arba, anakilaisten kantaisän Arban kaupunki, se on Hebron, Juudan vuoristosta, ympärillä olevine laidunmaineen.

12 Mutta kaupungin peltomaat kylineen annettiin Kaalebille, Jefunnen pojalle, perintömaaksi.

13 Pappi Aaronin jälkeläisille annettiin tappajan turvakaupunki Hebron laidunmaineen, Libna laidunmaineen,

14 Jattir laidunmaineen, Estemoa laidunmaineen,

städer.

7 Meraris barn fingo, efter sina släkter, ur Rubens stam, ur Gads stam och ur Sebulons stam tolv städer.

8 Israels barn gåvo nu åt leviterna dessa städer med tillhörande utmarker, genom lottkastning, såsom HERREN hade bjudit genom Mose.
9 Ur Juda barns stam och ur Simeons barns stam gav man följande här namngivna städer:

10 Bland kehatiternas släkter bland Levi barn fingo Arons söner följande, ty dem träffade lotten först:

11 Man gav dem Arbas, Anoks faders, stad, det är Hebron, i Juda bergsbygd, med dess utmarker runt omkring.

12 Men åkerjorden och byarna som hörde till staden gav man till besittning åt Kaleb, Jefunnes son.
13 Åt prästen Arons söner gav man alltså dråparfristaden Hebron med dess utmarker, vidare Libna med dess utmarker,

14 Jattir med dess utmarker, Estemoa med dess utmarker,

Manasseh in Bashan—by lot, thirteen cities.
7 The sons of Merari, by their families, had—out of the tribe of Reuben and out of the tribe of Gad and out of the tribe of Zebulun, twelve cities.
8 So the sons of Israel gave unto the Levites these cities, with their pasture lands,—as Yahweh commanded, by the hand of Moses, by lot.
9 Thus then they gave—out of the tribe of the sons of Judah and out of the tribe of the sons of Simeon—these cities which are mentioned by name.
10 And the sons of Aaron, from among the sons of Kohath, from among the sons of Levi, had them,—because, theirs, was the first lot;
11 yea there was given unto them, the city of Arba, the father of Anak, the same, is Hebron, in the hill country of Judah,—with the pasture land thereof, round about it;
12 whereas, the fields of the city, and the villages thereof, gave they unto Caleb son of Jephunneh, as his possession.
13 But, unto the sons of Aaron the priest, gave they the city of refuge for the manslayer, even Hebron, with the pasture lands thereof,—Libnah also, with her pasture lands;
14 and Jattir with her pasture land, and Eshtemoa with her pasture land;

15 Hoolon laidunmaineen, Debir laidunmaineen,

16 Ain laidunmaineen, Jutta laidunmaineen ja Beet-Semes laidunmaineen - yhdeksän kaupunkia näistä kahdesta sukukunnasta;

17 ja Benjaminin sukukunnasta Gibeon laidunmaineen, Geba laidunmaineen,

18 Anatot laidunmaineen ja Almon laidunmaineen - neljä kaupunkia.

19 Aaronin jälkeläisten, pappien, kaupunkeja oli kaikkiaan kolmetoista kaupunkia laidunmaineen.

20 Muut leeviläisiin kuuluvat kehatilaisten suvut, muut kehatilaiset, saivat arvalla Efraimin sukukunnalta seuraavat kaupungit:

21 heille annettiin tappajan turvakaupunki Sikem laidunmaineen Efraimin vuoristosta, Geser laidunmaineen,

22 Kibsaim laidunmaineen, Beet-Hooron laidunmaineen - neljä kaupunkia;

23 ja Daanin sukukunnasta Elteke laidunmaineen, Gibbeton laidunmaineen,

24 Aijalon laidunmaineen ja Gat-Rimmon laidunmaineen - neljä kaupunkia,

15 Holon med dess utmarker, Debir med dess utmarker,

16 Ain med dess utmarker, Jutta med dess utmarker och Bet-Semes med dess utmarker -- nio städer ur dessa två stammar;

17 och ur Benjamins stam Gibeon med dess utmarker, Geba med dess utmarker,

18 Anatot med dess utmarker och Almon med dess utmarker -- fyra städer.

19 De städer som Arons söner, prästerna, fingo utgjorde alltså tillsammans tretton städer, med tillhörande utmarker.

20 Och Kehats barns släkter av leviterna, nämligen de övriga Kehats barn, fingo ur Efraims stam följande städer, som lotten bestämde åt dem:

21 Man gav dem dråparfristaden Sikem med dess utmarker i Efraims bergsbygd, Geser med dess utmarker,

22 Kibsaim med dess utmarker och Bet-Horon med dess utmarker -- fyra städer;

23 och ur Dans stam Elteke med dess utmarker, Gibbeton med dess utmarker,

24 Ajalon med dess utmarker och Gat-Rimmon med dess utmarker -- fyra

15 and Holon, with her pasture land, and Debir, with her pasture land;

16 and Ain, with her pasture land, and Juttah, with her pasture land, Beth–shemesh, with her pasture land,—nine cities, out of these two tribes.

17 And, out of the tribe of Benjamin, Gibeon, with her pasture land,—Geba, with her pasture land;

18 Anathoth, with her pasture land, and Almon, with her pasture land,—four cities.

19 All the cities of the sons of Aaron, the priests, were thirteen cities, with their pasture lands.

20 And, as for the families of the sons of Kohath, the Levites, which remained of the sons of Kohath, the cities of their lot were out of the tribe of Ephraim.

21 So they gave unto them a city of refuge for the manslayer, even Shechem with her pasture land, in the hill country of Ephraim,—also Gezer, with her pasture land;

22 and Kibzaim, with her pasture land, and Beth–horon, with her pasture land,—four cities.

23 And, out of the tribe of Dan, Elteke, with her pasture land,—Gibbethon, with her pasture land;

24 Aijalon, with her pasture land, Gath–rimmon, with her pasture land,—four cities.

städer;

25 ja toisesta puolesta Manassen sukukuntaa Taanak laidunmaineen ja Gat-Rimmon laidunmaineen - kaksi kaupunkia.

25 och ur ena hälften av Manasse stam Taanak med dess utmarker och Gat-Rimmon med dess utmarker -- två städer.

25 And, out of the half tribe of Manasseh, Taanach, with her pasture land, and Gath–rimmon, with her pasture land,—two cities.

26 Näiden muiden kehatilaisten sukujen kaupunkeja laidunmaineen oli kaikkiaan kymmenen.

26 De städer som de övriga Kehats barns släkter fingo utgjorde alltså tillsammans tio, med tillhörande utmarker.

26 All the cities, were ten, with their pasture lands: for the families of the sons of Kohath which remained.

27 Leeviläisten sukuihin kuuluvat geersonilaiset saivat toiselta puolelta Manassen sukukuntaa tappajan turvakaupungin Goolanin laidunmaineen Baasanista ja Beesteran laidunmaineen - kaksi kaupunkia;

27 Bland leviternas släkter fingo vidare Gersons barn ur ena hälften av Manasse stam dråparfristaden Golan i Basan med dess utmarker och Beestera med dess utmarker -- två städer;

27 And, the sons of Gershon, of the families of the Levites, had, out of the half tribe of Manasseh, a city of refuge for the manslayer, even Golan in Bashan, with her pasture land, and Be–eshterah, with her pasture land,—two cities.

28 ja Isaskarin sukukunnalta Kisjonin laidunmaineen, Daberatin laidunmaineen,

28 och ur Isaskars stam Kisjon med dess utmarker, Dobrat med dess utmarker,

28 And, out of the tribe of Issachar, Kishion, with her pasture land,—Daberath, with her pasture land;

29 Jarmutin laidunmaineen ja Een-Gannimin laidunmaineen - neljä kaupunkia;

29 Jarmut med dess utmarker och En-Gannim med dess utmarker -- fyra städer;

29 Jarmuth, with her pasture land, En–gannim, with her pasture land,—four cities.

30 ja Asserin sukukunnalta Misalin laidunmaineen, Abdonin laidunmaineen,

30 och ur Asers stam Miseal med dess utmarker, Abdon med dess utmarker,

30 And, out of the tribe of Asher, Mishal, with her pasture land, Abdon, with her pasture land;

31 Helkatin laidunmaineen ja Rehobin laidunmaineen - neljä kaupunkia;

31 Helkat med dess utmarker och Rehob med dess utmarker -- fyra städer;

31 Helkath, with her pasture land, and Rehob, with her pasture land,—four cities.

32 ja Naftalin sukukunnalta tappajan turvakaupungin Kedeksen laidunmaineen Galileasta, Hammot-Doorin laidunmaineen ja Kartanin laidunmaineen - kolme kaupunkia.

32 och ur Naftali stam dråparfristaden Kedes i Galileen med dess utmarker, Hammot-Dor med dess utmarker och Kartan med dess utmarker -- tre städer.

32 And, out of the tribe of Naphtali, a city of refuge for the manslayer—even Kedesh in Galilee, with her pasture land, and Hammoth–dor, with her pasture land, and Kartan, with her pasture land,—three cities.

33 Geersonilaisten, heidän sukujensa, kaupunkeja oli kaikkiaan kolmetoista

33 Gersoniternas städer, efter deras släkter, utgjorde alltså tillsammans tretton

33 All, the cities of the Gershonites, by their families, were thirteen cities,

kaupunkia laidunmaineen.

städer, med tillhörande utmarker.

with their pasture lands.

34 Muut leeviläisiin kuuluvat merarilaisten suvut saivat Sebulonin sukukunnalta Jokneamin laidunmaineen, Kartan laidunmaineen,

34 Och de övriga leviterna, Meraris barns släkter, fingo ur Sebulons stam Jokneam med dess utmarker, Karta med dess utmarker,

34 And, unto the families of the sons of Merari, the Levites that remained, out of the tribe of Zebulun, Jokneam, with her pasture land,—Kartah, with her pasture land;

35 Dimnan laidunmaineen, Nahalalin laidunmaineen - neljä kaupunkia;

35 Dimna med dess utmarker och Nahalal med dess utmarker -- fyra städer.

35 Dimnah, with her pasture land, Nahalal, with her pasture land,—four cities.

36 ja Ruubenin sukukunnalta Beserin laidunmaineen, Jahaan laidunmaineen,

36

36 And, out of the tribe of Reuben, Bezer, with her pasture land,—and Jahaz, with her pasture land;

37 Kedemotin laidunmaineen ja Meefaatin laidunmaineen - neljä kaupunkia;

37

37 Kedemoth, with her pasture land and Mephaath, with her pasture land,—four cities.

38 ja Gaadin sukukunnalta tappajan turvakaupungin Raamotin laidunmaineen Gileadista ja Mahanaimin laidunmaineen,

38 och ur Gads stam dråparfristaden Ramot i Gilead med dess utmarker, Mahanaim med dess utmarker,

38 And, out of the tribe of Gad, a city of refuge for the manslayer—even Ramoth in Gilead, with her pasture land,—and Mahanaim, with her pasture land;

39 Hesbonin laidunmaineen ja Jaeserin laidunmaineen - yhteensä neljä kaupunkia.

39 Hesbon med dess utmarker och Jaeser med dess utmarker -- tillsammans fyra städer.

39 Heshbon, with her pasture land, Jazer, with her pasture land,—in all, four cities.

40 Niitä kaupunkeja, jotka nämä muut leeviläisten sukuihin kuuluvat merarilaiset, heidän sukunsa, saivat arvalla, oli kaikkiaan kaksitoista kaupunkia.

40 De städer som dessa de övriga leviternas släkter, Meraris barn, fingo på sin lott, efter sina släkter, utgjorde alltså tillsammans tolv städer.

40 All the cities for the sons of Merari, by their families, who remained of the families of the Levites, yea their lot was, twelve, cities.

41 Kaikkiaan oli leeviläisten kaupunkeja israelilaisten perintömaassa neljäkymmentä kahdeksan kaupunkia laidunmaineen.

41 Tillsammans utgjorde levitstäderna inom Israels barns besittningsområde fyrtioåtta städer med tillhörande utmarker.

41 All the cities of the Levites, in the midst of the possession of the sons of Israel, were forty–eight cities, with their pasture lands:

42 Näihin kaupunkeihin kuului kuhunkin itse kaupunki ja sen ympärillä olevat laidunmaat; sellaisia olivat kaikki nämä kaupungit.

42 Var och en av dessa städer skulle bestå av själva staden och tillhörande utmarker runt omkring. Så var det med alla dessa

42 these cities passed, each severally, with its pasture lands round about it; thus, was it with all these cities.

städer.

43 Niin Herra antoi Israelille koko sen maan, jonka hän oli vannonut antavansa heidän isilleen; ja he ottivat sen omaksensa ja asettuivat siihen.
43 Så gav då HERREN åt Israel hela det land som han med ed hade lovat giva åt deras fäder; och de togo det i besittning och bosatte sig där.
43 So Yahweh gave unto Israel, all the land which he had sworn to give unto their fathers,—and they took possession thereof, and dwelt therein.

44 Ja Herra soi heidän päästä rauhaan kaikkialla, aivan niinkuin hän valalla vannoen oli luvannut heidän isillensä; eikä yksikään heidän vihollisistaan kestänyt heidän edessään, vaan kaikki heidän vihollisensa Herra antoi heidän käsiinsä.
44 Och HERREN lät dem hava ro på alla sidor, alldeles såsom han med ed hade lovat deras fäder; och ingen av deras fiender kunde stå dem emot, utan HERREN gav alla deras fiender i deras hand.
44 And Yahweh gave them rest round about, according to all that he had sworn unto their fathers,—and there stood not a man before them, of all their enemies; all their enemies, did Yahweh deliver into their hand.

45 Ei jäänyt täyttämättä ainoakaan kaikista niistä lupauksista, jotka Herra oli antanut Israelin heimolle, vaan kaikki toteutui.
45 Intet uteblev av allt det goda som HERREN hade lovat Israels hus; det gick allt i fullbordan.
45 There failed not a thing, out of all the good things, whereof Yahweh had spoken unto the house of Israel,—the whole, came to pass.

22 luku

1 Sitten Joosua kutsui ruubenilaiset, gaadilaiset ja toisen puolen Manassen sukukuntaa
1 Då kallade Josua till sig rubeniterna och gaditerna och ena hälften av Manasse stam
1 Then, called Joshua—for the Reubenites, and for the Gadites,—and for the half tribe of Manasseh;

2 ja sanoi heille: Te olette noudattaneet kaikkea, mitä Herran palvelija Mooses on käskenyt teidän noudattaa, ja olette kuulleet minua kaikessa, mitä minä olen käskenyt teidän tehdä.
2 och sade till dem: »I haven hållit allt vad HERRENS tjänare Mose har bjudit eder; I haven ock lyssnat till mina ord, vadhelst jag har befallt eder.
2 and said unto them, Ye, have observed all that Moses the servant of Yahweh commanded you,—and have hearkened unto my voice, in all that I commanded you:

3 Te ette ole hyljänneet veljiänne koko tämän pitkän ajan kuluessa aina tähän päivään asti, ja te olette noudattaneet, mitä Herra, teidän Jumalanne, on käskenyt noudattaa.
3 I haven under denna långa tid, ända till denna dag, icke övergivit edra bröder, och I haven hållit vad HERRENS, eder Guds, bud har befallt eder hålla.
3 ye have not forsaken your brethren, these many days, unto this day,—but have kept the charge of the commandment of Yahweh your God.

4 Ja nyt on Herra, teidän Jumalanne, suonut teidän veljienne päästä rauhaan, niinkuin hän heille puhui;
4 Och nu har HERREN, eder Gud, låtit edra bröder komma till ro, såsom han lovade dem; så vänden nu
4 Now, therefore, that Yahweh your God hath given rest unto your brethren, according as he spake unto

kääntykää siis takaisin ja menkää majoillenne, siihen perintömaahanne, jonka Herran palvelija Mooses antoi teille tuolta puolelta Jordanin.

5 Noudattakaa vain tarkoin niitä käskyjä ja sitä lakia, jotka Herran palvelija Mooses on teille antanut, rakastakaa Herraa, teidän Jumalaanne, vaeltakaa aina hänen teitänsä, noudattakaa hänen käskyjänsä, riippukaa hänessä kiinni ja palvelkaa häntä kaikesta sydämestänne ja kaikesta sielustanne.

6 Niin Joosua siunasi heidät ja päästi heidät menemään, ja he menivät majoillensa.

7 Toiselle puolelle Manassen sukukuntaa Mooses oli antanut maata Baasanista, ja toiselle puolelle Joosua oli antanut maata länsipuolelta Jordanin, heille samoin kuin heidän veljilleen. Ja kun Joosua päästi heidät menemään majoillensa ja siunasi heidät,

8 sanoi hän heille näin: Kun te palaatte majoillenne, mukananne suuret rikkaudet ja suuri karjan paljous, suuri hopean, kullan, vasken, raudan ja vaatteiden paljous, jakakaa veljienne kanssa vihollisiltanne saatu saalis.

9 Niin ruubenilaiset, gaadilaiset ja toinen puoli

om och gån hem till edra hyddor i det land I haven fått till besittning, det som HERRENS tjänare Mose har givit eder på andra sidan Jordan.

5 Allenast mån I noga hålla och göra efter de bud och den lag som HERRENS tjänare Mose har givit eder, så att I älsken HERREN, eder Gud, och alltid vandren på hans vägar och iakttagen hans bud och hållen eder till honom och tjänen honom av allt edert hjärta och av all eder själ.»

6 Och Josua välsignade dem och lät dem gå, och så gingo de hem till sina hyddor.

7 Ty åt ena hälften av Manasse stam hade Mose givit land i Basan, och åt andra hälften hade Josua givit land jämte deras bröder på andra sidan Jordan, på västra sidan. Då nu Josua lät dem gå hem till sina hyddor, välsignade han dem

8 och sade till dem: »Vänden tillbaka till edra hyddor med de stora skatter I haven fått, med boskap i stor myckenhet, med silver, guld, koppar och järn och kläder i stor myckenhet; skiften så med edra bröder bytet från edra fiender.»

9 Så vände då Rubens barn och Gads barn och ena

them,—now, therefore, turn ye and get you to your homes within the land of your possession, which Moses the servant of Yahweh gave unto you, over the Jordan.

5 Only, take ye diligent heed, to do the commandment and the law, which Moses the servant of Yahweh commanded you—to love Yahweh your God, and to walk in all his ways, and to keep his commandments, and to cleave unto him,—and to serve him—with all your heart, and with all your soul.

6 So Joshua blessed them,—and sent them away, and they took their journey unto their homes.

7 Now, unto the [one] half tribe of Manesseh, had Moses given a possession in Bashan, and, unto the [other] half, did Joshua give possession with their brethren, over the Jordan, westward,—moreover also, when Joshua sent them away unto their homes, he blessed them,

8 and spake unto them, saying—With much wealth, return ye unto your homes, even with very much cattle, with silver and with gold, and with copper and with iron, and with very much raiment,—divide ye the spoil of your enemies with your brethren.

9 So the sons of Reuben and the sons of Gad and

Manassen sukukuntaa palasivat takaisin ja lähtivät pois israelilaisten luota Siilosta, joka on Kanaanin maassa, mennäkseen Gileadin maahan, perintömaahansa, johon he olivat asettuneet sen käskyn mukaan, jonka Herra oli Mooseksen kautta antanut.

10 Kun ruubenilaiset, gaadilaiset ja toinen puoli Manassen sukukuntaa tulivat Jordanin kivitarhoille, jotka ovat Kanaanin maan puolella, rakensivat he sinne Jordanin partaalle alttarin, valtavan alttarin.

11 Niin israelilaiset kuulivat sanottavan: Katso, ruubenilaiset, gaadilaiset ja toinen puoli Manassen sukukuntaa ovat rakentaneet alttarin, päin Kanaanin maata, Jordanin kivitarhojen luo, israelilaisten puolelle.

12 Kun israelilaiset sen kuulivat, kokoontui kaikki israelilaisten seurakunta Siiloon, lähteäkseen sotaan heitä vastaan.

13 Ja israelilaiset lähettivät ruubenilaisten ja gaadilaisten luo ja Manassen sukukunnan toisen puolen luo Gileadin maahan pappi Piinehaan, Eleasarin pojan,

14 ja hänen kanssaan kymmenen ruhtinasta, yhden

hälften av Manasse stam tillbaka, och gingo bort ifrån de övriga israeliterna, bort ifrån Silo i Kanaans land, för att begiva sig till Gileads land, det land de hade fått till besittning, och där de skulle hava sina besittningar, efter HERRENS befallning genom Mose.

10 När så Rubens barn och Gads barn och ena hälften av Manasse stam kommo till stenkretsarna vid Jordan i Kanaans land, byggde de där ett altare vid Jordan, ett ansenligt altare.

11 Och de övriga israeliterna fingo höra sägas: »Se, Rubens barn och Gads barn och ena hälften av Manasse stam hava byggt ett altare mitt emot Kanaans land, i stenkretsarna vid Jordan, på andra sidan om de övriga israeliternas område.»

12 När Israels barn hörde detta, församlade sig deras hela menighet i Silo för att draga upp till strid mot dem.

13 Därefter sände Israels barn Pinehas till Rubens barn och Gads barn och ena hälften av Manasse stam, i Gileads land, Pinehas, prästen Eleasars son,

14 och med honom tio hövdingar, en hövding för

the half tribe of Manasseh. returned and departed from the sons of Israel, from Shiloh, which was in the land of Canaan,—to go unto the land of Gilead, unto the land of their possession, wherein they had received their possessions, at the bidding of Yahweh by the hand of Moses.

10 And, when they came into the circles of the Jordan, which were in the land of Canaan,—then did the sons of Reuben and the sons of Gad and the half tribe of Manasseh build there an altar by the Jordan, an altar of large dimensions,

11 And the sons of Israel heard say,—Lo! the sons of Reuben and the sons of Gad and the half tribe of Manasseh have built an altar in front of the land of Canaan, in the circles of the Jordan, in the region opposite the sons of Israel.

12 And, when the sons of Israel heard, all the assembly of the sons of Israel gathered themselves together at Shiloh, to go up against them to war.

13 And the sons of Israel sent unto the sons of Reuben and unto the sons of Gad and unto the half tribe of Manasseh, within the land of Gilead,—Phinehas, son of Eleazar the priest;

14 and ten princes with him, one prince of an ancestral

ruhtinaan kustakin perhekunnasta, kaikista Israelin sukukunnista; kukin heistä oli perhekunta-päämies Israelin heimojen joukossa.

var stamfamilj inom Israels alla stammar; var och en av dem var huvudman för sin familj inom Israels ätter.

house for each of the tribes of Israel,—they being, severally heads of their ancestral houses, among the thousands of Israel.

15 Ja he tulivat ruubenilaisten ja gaadilaisten luo ja Manassen sukukunnan toisen puolen luo Gileadin maahan, puhuivat heille ja sanoivat:

15 Och när dessa kommo till Rubens barn och Gads barn och ena hälften av Manasse stam, i Gileads land, talade de till dem och sade:

15 So they came in unto the sons of Reuben and unto the sons of Gad and unto the half tribe of Manasseh, within the land of Gilead,—and spake with them, saying:

16 Näin sanoo koko Herran seurakunta: Kuinka te menettelette näin uskottomasti Israelin Jumalaa kohtaan, että nyt käännytte pois Herrasta rakentamalla itsellenne alttarin ja niin nyt kapinoitte Herraa vastaan?

16 »Så säger hela HERRENS menighet: Vad är detta för en otrohet som I haven begått mot Israels Gud, då I haven vänt eder bort ifrån HERREN, därigenom att I haven byggt eder ett altare och sålunda nu satt eder upp mot HERREN?

16 Thus, say all the assembly of Yahweh—What is this act of treachery which ye have committed against the God of Israel, that ye should turn back, today, from following Yahweh,—in that ye have builded you an altar, that ye might rebel, today, against Yahweh?

17 Eikö meille jo riitä Peorin vuoksi tehty rikos, josta emme ole päässeet puhdistumaan vielä tänäkään päivänä ja josta rangaistus kohtasi Herran seurakuntaa?

17 Är det icke nog att vi hava begått missgärningen med Peor, från vilken vi ännu i dag icke hava blivit renade, och för vilken en hemsökelse drabbade HERRENS menighet?

17 Too little for us, was the iniquity of Peor, from which we have not cleansed ourselves, unto this day,—although the plague came upon the assembly of Yahweh;

18 Ja kuitenkin te nytkin käännytte pois Herrasta! Kun te tänä päivänä kapinoitte Herraa vastaan, niin hän huomenna vihastuu koko Israelin seurakuntaan.

18 Viljen I nu ytterligare vända eder bort ifrån HERREN? Om I i dag sätten eder upp mot HERREN, så skall förvisso i morgon hans förtörnelse drabba Israels hela menighet.

18 but that, ye, must turn back today from following Yahweh,—though it must needs be that, if, ye, rebel today against Yahweh, then, tomorrow, with all the assembly of Israel, will he be wroth?

19 Mutta jos teidän perintömaanne on saastainen, niin tulkaa Herran perintömaahan, jossa on Herran asumus, ja asettukaa meidän keskellemme. Älkää

19 Men om det land I haven fått till besittning tyckes eder vara orent, så dragen över till det land HERREN har tagit till besittning, där HERRENS tabernakel har sin plats, och

19 Howbeit, if, unclean, be the land of your possession, do ye on your part come over into the land of the possession of Yahweh, where abideth the habitation of Yahweh, and take your

kapinoiko Herraa vastaan älkääkä kapinoiko meitä vastaan rakentamalla itsellenne alttaria, toista kuin Herran, meidän Jumalamme, alttari.

haven edra besittningar där bland oss. Sätten eder icke upp mot HERREN och sätten eder icke upp mot oss genom att bygga eder ett altare, ett annat än HERRENS, vår Guds, altare.

possession in our midst,—but, against Yahweh, do not rebel, nor, against us, rebel, by building yourselves an altar apart from the altar of Yahweh our God.

20 Eikö silloin, kun Aakan, Serahin poika, oli ollut uskoton ja anastanut itselleen sitä, mikä oli vihitty tuhon omaksi, viha kohdannut koko Israelin seurakuntaa, vaikka hän olikin vain yksi mies? Eikö hänen täytynyt hukkua rikoksensa tähden?

20 När Akan, Seras son, hade trolöst förgripit sig på det tillspillogivna, kom icke då förtörnelse över Israels hela menighet, så att han själv icke blev den ende som förgicks genom den missgärningen?

20 Did not, Achan son of Zerah, commit an act of treachery, with a devoted thing, and, upon all the assembly of Israel, came wrath,—so that not, he—one man alone, died in his iniquity.

21 Silloin ruubenilaiset, gaadilaiset ja toinen puoli Manassen sukukuntaa vastasivat ja puhuivat Israelin heimojen päämiehille:

21 Då svarade Rubens barn och Gads barn och ena hälften av Manasse stam och talade till huvudmännen för Israels ätter:

21 Then responded the sons of Reuben and the sons of Gad and the half tribe of Manasseh,—and spake unto the heads of the thousands of Israel:

22 Jumala, Herra Jumala, Jumala, Herra Jumala, hän tietää sen, ja Israel myöskin tietäköön sen: jos me olemme kapinamielessä tai uskottomuudesta Herraa kohtaan - älä meitä silloin tänä päivänä auta -

22 »Gud, HERREN Gud, ja, Gud, HERREN Gud, han vet det, och Israel må ock veta det: Sannerligen, om detta har skett i upproriskhet och otrohet mot HERREN -- du må då i dag undandraga oss din hjälp! --

22 El–Elohim–Yahweh, El–Elohim–Yahweh, he knoweth, and, Israel, he, shall know,—if in rebellion, or if in treachery, against Yahweh, do not save us this day:

23 rakentaneet alttarin kääntyäksemme pois Herrasta, uhrataksemme sen päällä polttouhria ja ruokauhria tai toimittaaksemme sen päällä yhteysuhreja, niin kostakoon Herra itse sen.

23 om vi hava byggt altaret åt oss, därför att vi vilja vända oss bort ifrån HERREN, och om vi vilja offra därpå brännoffer eller spisoffer eller frambära tackoffer därpå, då må HERREN själv utkräva vad vi hava förskyllt.

23 that we should build for ourselves an altar, to turn back from following Yahweh,—or, if that we might cause to go up thereon ascending–sacrifice or meal–offering, or if that we might offer thereon peace–offerings, let Yahweh himself require it;

24 Totisesti, me olemme tehneet sen vain yhdestä huolestuneina, siitä, että teidän lapsenne vastaisuudessa voivat sanoa

24 Nej, vi hava sannerligen gjort så av fruktan för vad som kunde hända, i det att vi tänkte att edra barn i framtiden skulle kunna säga

24 if, indeed, we have not, rather, out of anxiety and of purpose, done this thing, saying,—. In time to come, your sons might speak to

meidän lapsillemme näin: 'Mitä teillä on tekemistä Herran, Israelin Jumalan, kanssa?
25 Onhan Herra pannut Jordanin välirajaksi meille ja teille, te ruubenilaiset ja gaadilaiset; teillä ei ole mitään osuutta Herraan.' Ja niin teidän lapsenne voivat saada aikaan, että meidän lapsemme lakkaavat pelkäämästä Herraa.
26 Sentähden me sanoimme: Tehkäämme itsellemme alttari, rakentakaamme se, ei polttouhria eikä teurasuhria varten,
27 vaan olemaan meidän ja teidän sekä myös meidän jälkeläistemme välillä meidän jälkeemme todistajana siitä, että me tahdomme toimittaa Herran palvelusta hänen edessänsä, polttouhreja, teurasuhreja ja yhteysuhreja, etteivät teidän lapsenne vastaisuudessa sanoisi meidän lapsillemme: 'Teillä ei ole mitään osuutta Herraan.'
28 Ja me ajattelimme: Jos he vastaisuudessa sanovat näin meille ja meidän jälkeläisillemme, niin me voimme vastata: 'Katsokaa Herran alttarin kuvaa, jonka meidän esi-isämme ovat tehneet, ei polttouhria eikä teurasuhria varten, vaan olemaan todistajana meidän välillämme ja teidän.'
29 Pois se, että me kapinoisimme Herraa vastaan ja kääntyisimme

till våra barn: 'Vad haven I att göra med HERREN, Israels Gud?

25 HERREN har ju satt Jordan till gräns mellan oss och eder, I Rubens barn och Gads barn; alltså haven I ingen del i HERREN.' Och så skulle edra barn kunna hindra våra barn från att frukta HERREN.

26 Därför sade vi: Må vi gripa oss an och bygga detta altare, men icke till brännoffer eller till slaktoffer,

27 utan till att vara ett vittne mellan oss och eder, och mellan bådas efterkommande efter oss, att vi vilja förrätta HERRENS tjänst inför hans ansikte med våra brännoffer och slaktoffer och tackoffer, så att edra barn i framtiden icke kunna säga till våra barn: 'I haven ingen del i HERREN.'

28 Och vi tänkte: Om det i framtiden händer att de så säga till oss och våra efterkommande, då kunna vi svara: 'Sen på den bild av HERRENS altare, som våra fäder hava gjort, men icke till brännoffer eller till slaktoffer, utan till att vara ett vittne mellan oss och eder.'
29 Bort det, att vi skulle sätta oss upp mot HERREN och nu vända oss bort ifrån

our sons, saying, What have ye to do with Yahweh, God of Israel;

25 seeing that, a boundary, hath Yahweh put between us and you, ye sons of Reuben and ye sons of Gad—even the Jordan, ye have no portion in Yahweh,—so might your sons cause our sons, to cease from revering Yahweh.
26 We said, therefore, Let us prepare, we pray you, to build us an altar,—not for ascending-offering, nor for sacrifice;

27 but that, a witness, it may be between us and you, and between our generations after us, that we are to do the service of Yahweh, before him, with our ascending-offerings and with our sacrifices, and with our peace-offerings,—that your sons may not say, in time to come, to our sons, Ye have no portion in Yahweh.
28 Therefore said we, And it shall be, when they [so] say to us, or to our generations, in time to come,—that we will say—Behold ye the pattern of the altar of Yahweh, which our fathers made, not for ascending-offerings nor for sacrifice, but that, a witness, it might be between us and you.
29 Far be it from us—that we should rebel against Yahweh, or turn back, today,

tänä päivänä pois Herrasta rakentamalla alttarin polttouhria, ruokauhria ja teurasuhria varten, toisen kuin Herran, meidän Jumalamme, alttari, joka on hänen asumuksensa edessä!

30 Kun pappi Piinehas ja kansan ruhtinaat, Israelin heimojen päämiehet, jotka olivat hänen kanssaan, kuulivat, mitä ruubenilaiset, gaadilaiset ja manasselaiset puhuivat, oli se heille mieleen.

31 Ja pappi Piinehas, Eleasarin poika, sanoi ruubenilaisille, gaadilaisille ja manasselaisille: Nyt me tiedämme, että Herra on meidän keskellämme, koska ette olekaan menetelleet uskottomasti Herraa kohtaan; näin te pelastitte israelilaiset joutumasta Herran käsiin.

32 Sen jälkeen pappi Piinehas, Eleasarin poika, ja ruhtinaat palasivat Gileadin maasta, ruubenilaisten ja gaadilaisten luota, takaisin Kanaanin maahan israelilaisten luo ja antoivat heille nämä tiedot.

33 Ja ne olivat israelilaisille mieleen, ja israelilaiset ylistivät Jumalaa; eivätkä he enää ajatelleet lähteä sotaan heitä vastaan, hävittämään sitä maata, jossa ruubenilaiset ja

HERREN genom att bygga ett altare till brännoffer eller till spisoffer eller slaktoffer, ett annat än HERRENS, vår Guds, altare, som står framför hans tabernakel.»

30 Då nu prästen Pinehas och menighetens hövdingar, nämligen huvudmännen för Israels ätter, som voro med honom, hörde vad Rubens barn, Gads barn och Manasse barn talade, behagade det dem.

31 Och Pinehas, prästen Eleasars son, sade till Rubens barn, Gads barn och Manasse barn: »Nu hava vi förnummit att HERREN är mitt ibland oss, därav nämligen, att I icke haven velat begå en sådan otrohet mot HERREN. Därmed haven I ock räddat Israels barn undan HERRENS hand.»

32 Därefter vände Pinehas, prästen Eleasars son, jämte hövdingarna tillbaka från Rubens barn och Gads barn, i Gileads land, in i Kanaans land till de övriga israeliterna och avgåvo sin berättelse härom inför dem.

33 Denna behagade Israels barn, och Israels barn lovade Gud; och de tänkte icke mer på att draga upp till strid mot dem, för att fördärva det land där Rubens barn och Gads barn

from following Yahweh, by building an altar, for ascending–offering, or meal–offering or for sacrifice,—other than the altar of Yahweh our God, which is before his habitation.

30 And, when Phinehas the priest, and the princes of the assembly, even the heads of the thousands of Israel who were with him, heard the words which the sons of Reuben and the sons of Gad and the sons of Manasseh spake, then was it well–pleasing in their eyes.

31 And Phinehas son of Eleazar the priest said unto the sons of Reuben and unto the sons of Gad and unto the sons of Manasseh––Today, we know that, in our midst, is Yahweh, in that ye have not committed, against Yahweh, this act of treachery,—now, have ye rescued the sons of Israel out of the hand of Yahweh.

32 So Phinehas son of Eleazar the priest and the princes returned from the sons of Reuben and from the sons of Gad, out of the land of Gilead, unto the land of Canaan, unto the sons of Israel,—and brought them back word.

33 And the thing was well–pleasing in the eyes of the sons of Israel, and the sons of Israel blessed God,—and spake not of going up against them, to war, to lay waste the land, wherein the

gaadilaiset asuivat.

34 Ja ruubenilaiset ja gaadilaiset antoivat alttarille nimen, sanoen: Se on todistaja meidän välillämme siitä, että Herra on Jumala.

bodde.

34 Och Rubens barn och Gads barn gåvo namn åt altaret; de sade: »Ett vittne är det mellan oss, att HERREN är Gud.»

sons of Reuben and the sons of Gad dwelt.

34 So the sons of Reuben and the sons of Gad named the altar [a Witness]: A witness, it is between us, That, Yahweh, is God.

23 luku

1 Pitkän ajan kuluttua, sitten kuin Herra oli suonut Israelin päästä rauhaan kaikilta sen ympärillä asuvilta vihollisilta, ja kun Joosua oli käynyt vanhaksi ja iäkkääksi,
2 kutsui Joosua kaiken Israelin, sen vanhimmat, päämiehet, tuomarit ja päällysmiehet ja sanoi heille: Minä olen käynyt vanhaksi ja iäkkääksi.

3 Ja te olette itse nähneet kaiken, mitä Herra, teidän Jumalanne, on tehnyt kaikille näille kansoille, jotka hän on karkoittanut teidän tieltänne; sillä Herra, teidän Jumalanne, on itse sotinut teidän puolestanne.
4 Katsokaa, minä olen arponut teille, teidän sukukunnillenne, perintöosaksi nämä kansat, jotka vielä ovat jäljellä, ja kaikki kansat, jotka minä hävitin Jordanista Suureen mereen asti, auringonlaskuun päin.
5 Ja Herra, teidän Jumalanne, työntää itse ne pois teidän edestänne ja karkoittaa ne teidän tieltänne, niin että te otatte

1 En lång tid härefter, när HERREN hade låtit Israel få ro för alla dess fiender runt omkring, och då Josua var gammal och kommen till hög ålder,

2 kallade han till sig hela Israel, dess äldste, dess huvudmän, dess domare och tillsyningsmän och sade till dem: »Jag är nu gammal och kommen till hög ålder.

3 Och I haven själva sett allt vad HERREN, eder Gud, gjorde med alla dessa folk, när I drogen härin, ty HERREN eder Gud, stridde själv för eder.

4 Se, dessa folk som ännu äro kvar har jag genom lottkastning fördelat åt eder till arvedel, efter edra stammar, allt ifrån Jordan intill Stora havet västerut, för att icke nämna alla de folk jag har utrotat.

5 Och HERREN, eder Gud, skall själv driva dem undan för eder och förjaga dem för eder, så att I skolen taga deras land i besittning,

1 And it came to pass, after many days, when Yahweh had given rest unto Israel, from all their enemies round about,—and, Joshua, had become old, advanced in days,
2 that Joshua called for all Israel, for their elders, and for their heads, and for their judges, and for their officers,—and said unto them, I, am old, advanced in days;
3 but, ye, have seen—all that Yahweh your God hath done unto all those nations, because of you,—for, Yahweh your God, is he that hath fought for you.

4 Behold, I have allotted to you these nations which remain, as an inheritance, for your tribes,—from the Jordan, and all the nations which I have cut off, even unto the great sea, at the going in of the sun.

5 But, Yahweh your God—he, will thrust them out from before you, and drive them away out of your sight,—so shall ye possess their land,

omaksenne heidän maansa, niinkuin Herra, teidän Jumalanne, on teille puhunut.

6 Olkaa siis aivan lujat ja noudattakaa tarkoin kaikkea, mitä Mooseksen lain kirjaan on kirjoitettu, poikkeamatta siitä oikealle tai vasemmalle,

7 niin ettette yhdy näihin teidän keskuuteenne jääneisiin kansoihin, ette mainitse heidän jumaliensa nimiä ettekä vanno niiden nimeen, ette palvele niitä ettekä kumarra niitä,

8 vaan että riiputte kiinni Herrassa, Jumalassanne, niinkuin olette tehneet aina tähän päivään asti.

9 Sentähden Herra on karkoittanut teidän tieltänne suuret ja mahtavat kansat, eikä ainoakaan ole kestänyt teidän edessänne aina tähän päivään asti.

10 Yksi ainoa mies teistä ajoi pakoon tuhat, sillä Herra, teidän Jumalanne, soti itse teidän puolestanne, niinkuin hän on teille puhunut.

11 Ottakaa siis henkenne tähden tarkka vaari siitä, että rakastatte Herraa, teidän Jumalaanne.

12 Sillä jos te käännytte hänestä pois ja liitytte näiden teidän keskuuteenne jääneiden kansojen tähteisiin ja lankoudutte heidän kanssansa ja yhdytte heihin ja he teihin,

såsom HERREN, eder Gud, har lovat eder.

6 Men varen I nu ståndaktiga i att hålla och göra allt vad som är föreskrivet i Moses lagbok, så att I icke viken av därifrån vare sig till höger eller till vänster,

7 och icke träden i gemenskap med dessa folk som ännu äro kvar här jämte eder, ej heller nämnen deras gudars namn eller svärjen vid dem eller tjänen och tillbedjen dem.

8 Nej, till HERREN, eder Gud, skolen I hålla eder, såsom I haven gjort ända till denna dag,

9 varför ock HERREN har fördrivit för eder stora och mäktiga folk, så att ingen har kunnat stå eder emot ända till denna dag.

10 En enda man bland eder jagade tusen framför sig, ty HERREN, eder Gud, stridde själv för eder, såsom han hade lovat eder.

11 Så haven nu noga akt på eder själva, så att I älsken HERREN, eder Gud.

12 Ty om I vänden eder bort ifrån honom, och hållen eder till återstoden av dessa folk som ännu äro kvar här jämte eder, och befrynden eder med dem, så att I träden i gemenskap med

as Yahweh your God spoke unto you.

6 Therefore must ye be very firm to observe and to do all that is written in the scroll of the law of Moses,—so as not to turn aside therefrom, to the right hand or to the left;

7 so as not to go in among these nations, these which remain with you,—and, with the name of their gods, shall ye neither make memorial nor put on oath, and neither serve them,—nor bow down to them.

8 But, unto Yahweh your God, must ye cleave,—as, ye have done until this day;

9 therefore hath Yahweh dispossessed, from before you, nations great and strong,—but, as for you, not a man hath stood before you, until this day.

10 One man of you, can chase a thousand,—for, Yahweh your God, is he that fighteth for you, as he spake to you.

11 Take diligent heed, therefore, unto your souls,—to love Yahweh your God.

12 But, if ye, do in any wise turn back, and cleave unto the remnant of these nations, these which remain with you,—and intermarry with them, and go in with them, and, they, with you;

dem och de med eder,

13 niin tietäkää, ettei Herra, teidän Jumalanne, enää karkoita näitä kansoja teidän tieltänne, vaan ne tulevat teille paulaksi ja ansaksi, kylkienne ruoskaksi ja okaiksi silmiinne, kunnes te häviätte tästä hyvästä maasta, jonka Herra, teidän Jumalanne, on teille antanut.

13 då mån I förvisso veta att HERREN, eder Gud, icke mer skall fördriva dessa folk undan för eder, utan de skola bliva eder till en snara och ett giller och bliva ett gissel för edra sidor och taggar i edra ögon, till dess I bliven utrotade ur detta goda land, som HERREN, eder Gud, har givit eder.

13 know, that Yahweh your God will no further drive out these nations from before you,—but they will become unto you a snare and a hook, and a goad in your sides, and thorns in your eyes, until ye have perished from off this goodly soil, which Yahweh your God hath given unto you.

14 Katso, minä menen nyt kaiken maailman tietä. Koko sydämenne ja koko sielunne tietäköön, ettei ainoakaan kaikista niistä teitä koskevista lupauksista, jotka Herra, teidän Jumalanne, on antanut, ole jäänyt täyttämättä; kaikki ovat toteutuneet teille, ei ainoakaan niistä ole jäänyt täyttämättä.

14 Se, jag går nu all världens väg. Så besinnen då av allt edert hjärta och av all eder själ att intet har uteblivit av allt det goda som HERREN, eder Gud, har lovat angående eder; det har allt gått i fullbordan för eder, intet därav har uteblivit.

14 But lo! I am going today, in the way of all the earth,—ye must acknowledge, therefore, with all your heart and with all your soul, that there hath not failed a single thing, out of all the good things which Yahweh your God spake concerning you, the whole, hath come to pass to you, there hath not failed thereof, a single thing.

15 Ja niinkuin kaikki teitä koskevat lupaukset, jotka Herra, teidän Jumalanne, on antanut, ovat toteutuneet teille, niin Herra myöskin antaa kaikkien uhkauksiensa toteutua teille, kunnes hän on hävittänyt teidät tästä hyvästä maasta, jonka Herra, teidän Jumalanne, on teille antanut:

15 Men likasom allt det goda som HERREN, eder Gud, lovade eder har kommit över eder, så skall ock HERREN låta allt det onda komma över eder, till dess han har förgjort eder ur detta goda land, som HERREN, eder Gud, har givit eder.

15 But it shall be that, as all the good things have come unto you, which Yahweh your God spake unto you, so, will Yahweh bring upon you all the evil things, until he hath destroyed you from off this goodly soil, which Yahweh your God hath given unto you.

16 jos te rikotte Herran, teidän Jumalanne, liiton, jonka hän on teille säätänyt, ja menette ja palvelette muita jumalia ja niitä kumarratte, niin Herran viha syttyy teitä kohtaan, ja te häviätte pian siitä hyvästä maasta, jonka hän on teille antanut.

16 Om I nämligen överträden HERRENS, eder Guds, förbund, det som han har stadgat för eder, och gån åstad och tjänen andra gudar och tillbedjen dem, så skall HERRENS vrede upptändas mot eder, och I skolen med hast bliva utrotade ur det goda land

16 When ye transgress the covenant of Yahweh your God which he hath commanded you, and go and serve other gods, and bow yourselves down unto them, then will the anger of Yahweh kindle upon you, and ye will perish quickly, from off the good land

som han har givit eder.»

which he hath given unto you.

24 luku

1 Sitten Joosua kokosi kaikki Israelin sukukunnat Sikemiin ja kutsui Israelin vanhimmat, sen päämiehet, tuomarit ja päällysmiehet, ja he asettuivat Jumalan eteen.

1 Och Josua församlade alla Israels stammar till Sikem; och han kallade till sig de äldste i Israel, dess huvudmän, dess domare och dess tillsyningsmän, och de trädde fram inför Gud.

1 And Joshua gathered together all the tribes of Israel, unto Shechem,—and called for the elders of Israel, and for their heads, and for their judges, and for their officers, and they presented themselves before God.

2 Ja Joosua sanoi koko kansalle: Näin sanoo Herra, Israelin Jumala: Tuolla puolella Eufrat-virran asuivat muinoin teidän isänne, myös Terah, Aabrahamin ja Naahorin isä, ja he palvelivat muita jumalia.

2 Och Josua sade till allt folket: »Så säger HERREN, Israels Gud: På andra sidan floden bodde edra fäder i forna tider; så gjorde ock Tera, Abrahams och Nahors fader. Och de tjänade där andra gudar.

2 Then said Joshua unto all the people—Thus, saith Yahweh, God of Israel, Beyond the River, dwelt your fathers from age–past times, [unto] Terah, father of Abraham, and father of Nahor,—and they served other gods.

3 Mutta minä otin teidän isänne Aabrahamin tuolta puolelta virran ja kuljetin häntä kautta koko Kanaanin maan ja tein hänen jälkeläisensä lukuisiksi ja annoin hänelle Iisakin.

3 Men jag hämtade eder fader Abraham från andra sidan floden och lät honom vandra omkring i hela Kanaans land. Och jag gjorde hans säd talrik; jag gav honom Isak,

3 So I took your father, Abraham, from beyond the River, and led him through all the land of Canaan,—and multiplied his seed, and gave unto him, Isaac;

4 Ja Iisakille minä annoin Jaakobin ja Eesaun. Ja Eesaulle minä annoin Seirin vuoriston omaksi, mutta Jaakob ja hänen poikansa menivät Egyptiin.

4 och åt Isak gav jag Jakob och Esau. Och jag gav Seirs bergsbygd till besittning åt Esau; men Jakob och hans söner drogo ned till Egypten.

4 and gave unto Isaac Jacob and Esau,—and gave unto Esau, Mount Seir, to possess it, but, Jacob and his sons, went down into Egypt.

5 Sitten minä lähetin Mooseksen ja Aaronin ja rankaisin Egyptiä sillä, mitä minä siellä tein, ja sen jälkeen minä vein teidät sieltä pois.

5 Sedan sände jag Mose och Aron och hemsökte Egypten med de gärningar jag där gjorde, och därefter förde jag eder ut.

5 Then sent I Moses and Aaron, and plagued Egypt, according to that which I did in their midst, and, afterwards, brought you forth.

6 Ja kun minä vein teidän isänne pois Egyptistä ja te olitte saapuneet meren rannalle, ajoivat egyptiläiset

6 Och när jag förde edra fäder ut ur Egypten och I haden kommit till havet, förföljde egyptierna edra

6 Yea I brought forth your fathers, out of Egypt, and ye came unto the sea, and the Egyptians pursued after your

teidän isiänne takaa sotavaunuilla ja ratsumiehillä Kaislamereen saakka.
7 Niin he huusivat Herraa, ja hän pani pimeyden teidän ja egyptiläisten välille ja antoi meren tulla heidän ylitsensä, ja se peitti heidät; omin silmin te näitte, mitä minä tein egyptiläisille. Kun te sitten olitte asuneet kauan aikaa erämaassa,

8 toin minä teidät amorilaisten maahan, jotka asuivat tuolla puolella Jordanin, ja he taistelivat teitä vastaan; mutta minä annoin heidät teidän käsiinne, ja te otitte omaksenne heidän maansa, ja minä tuhosin heidät teidän tieltänne.
9 Silloin nousi Baalak, Sipporin poika, Mooabin kuningas ja taisteli Israelia vastaan; ja hän lähetti kutsumaan Bileamin, Beorin pojan, että hän kiroaisi teidät.
10 Mutta minä en tahtonut kuulla Bileamia, vaan hänen täytyi siunata teidät, ja minä pelastin teidät hänen käsistään.
11 Ja kun te olitte menneet Jordanin yli ja tulleet Jerikoon, niin Jerikon miehet ja amorilaiset, perissiläiset, kanaanilaiset, heettiläiset, girgasilaiset, hivviläiset ja jebusilaiset taistelivat teitä vastaan, mutta minä annoin heidät teidän käsiinne.

fäder med vagnar och ryttare ned i Röda havet.

7 Då ropade de till HERREN, och han satte ett tjockt mörker mellan eder och egyptierna och lät havet komma över dem, så att det övertäckte dem; ja, I sågen med egna ögon vad jag gjorde med egyptierna. Sedan bodden I i öknen en lång tid.
8 Därefter förde jag eder in i amoréernas land, vilka bodde på andra sidan Jordan, och de inläto sig i strid med eder; men jag gav dem i eder hand, så att I intogen deras land, och jag förgjorde dem för eder.

9 Då uppreste sig Balak, Sippors son, konungen i Moab, och gav sig i strid med Israel. Och han sände och lät kalla till sig Bileam, Beors son, för att denne skulle förbanna eder.
10 Men jag ville icke höra på Bileam, utan han måste välsigna eder, och jag räddade eder ur hans hand.

11 Och när I haden gått över Jordan och kommit till Jeriko, gåvo sig Jerikos borgare i strid med eder, så och amoréerna, perisséerna, kananéerna, hetiterna och girgaséerna, hivéerna och jebuséerna; men jag gav dem i eder hand.

fathers, with chariots and with horsemen, unto the Red Sea.
7 So they made outcry unto Yahweh, and he put darkness between you and the Egyptians, and brought in upon them the sea, and covered them,—and your eyes beheld what I did with the Egyptians. And, when ye had remained in the desert many days,
8 then I brought you into the land of the Amorites, who were dwelling over the Jordan, and they fought with you,—then delivered I them into your hand, and ye took possession of their land, so I destroyed them from before you.

9 Then rose up Balak, son of Zippor, king of Moab, and made war with Israel,—and sent and called for Balaam son of Beor, to curse you;

10 but I was not willing to hearken unto Balaam,—so, he kept on blessing, you, and I rescued you out of his hand.
11 Then passed ye over the Jordan, and came in unto Jericho, and, when they would have made war with you—even the lords of Jericho—the Amorite and the Perizzite and the Canaanite and the Hittite and the Girgashite, the Hivite and the Jebusite, then delivered I them into your

hand.

12 Ja minä lähetin herhiläisiä teidän edellänne, ja ne karkoittivat heidät teidän tieltänne, ne kaksi amorilaisten kuningasta; sinä miekallasi ja jousellasi et sitä tehnyt.

12 Och jag sände getingar framför eder, och genom dessa förjagades amoréernas två konungar för eder, icke genom ditt svärd eller din båge.

12 And I sent before you the hornet, which drave them out from before you, the two kings of the Amorites,—not with thy sword, nor with thy bow.

13 Ja minä annoin teille maan, josta sinä et ollut vaivaa nähnyt, ja kaupunkeja, joita te ette olleet rakentaneet, mutta joihin saitte asettua; viinitarhoista ja öljypuista, joita te ette olleet istuttaneet, te saitte syödä.

13 Och jag gav eder ett land varpå du icke hade nedlagt något arbete, så ock städer som I icke haden byggt, och i dem fingen I bo; och av vingårdar och olivplanteringar som I icke haden planterat fingen I äta.

13 Thus I gave unto you a land on which thou hadst not laboured, and cities which ye had not built, and ye proceeded to dwell therein,—of vineyards and oliveyards, which ye planted not, ye are eating.

14 Niin peljätkää nyt Herraa, palvelkaa häntä nuhteettomasti ja uskollisesti ja poistakaa ne jumalat, joita teidän isänne palvelivat tuolla puolella virran ja Egyptissä, ja palvelkaa Herraa.

14 Så frukten nu HERREN och tjänen honom ostraffligt och troget; skaffen bort de gudar som edra fäder tjänade på andra sidan floden och i Egypten, och tjänen HERREN.

14 Now, therefore, revere ye Yahweh, and serve him, in sincerity and in truth,—and put away the gods which your fathers served beyond the River, and in Egypt, and serve ye Yahweh.

15 Mutta jos pidätte pahana palvella Herraa, niin valitkaa tänä päivänä, ketä tahdotte palvella, niitäkö jumalia, joita teidän isänne palvelivat tuolla puolella virran, vai amorilaisten jumalia, niiden, joiden maassa te asutte. Mutta minä ja minun perheeni palvelemme Herraa.

15 Men om det misshagar eder att tjäna HERREN, så utväljen åt eder i dag vem I viljen tjäna, antingen de gudar som edra fäder tjänade, när de bodde på andra sidan floden, eller de gudar som dyrkas av amoréerna, i vilkas land I själva bon. Men jag och mitt hus, vi vilja tjäna HERREN.»

15 But, if it be, a vexation, in your eyes, to serve Yahweh, choose ye for yourselves, today, whom ye will serve, whether the gods which your fathers served, that were beyond the River, or the gods of the Amorites, in whose land ye are dwelling,—but, I and my house, will serve Yahweh.

16 Silloin kansa vastasi ja sanoi: Pois se, että me hylkäisimme Herran ja palvelisimme muita jumalia!

16 Då svarade folket och sade: »Bort det, att vi skulle övergiva HERREN och tjäna andra gudar!

16 Then responded the people, and said, Far be it from us, that we should forsake Yahweh,—to serve other gods;

17 Sillä Herra on meidän Jumalamme, hän, joka johdatti meidät ja meidän isämme pois Egyptin maasta,

17 Nej, HERREN är vår Gud, han är den som har fört oss och våra fäder upp ur Egyptens land, ur

17 for, as for Yahweh our God, he, brought up both us and our fathers, out of the land of Egypt, out of the

orjuuden pesästä, ja joka teki meidän silmiemme edessä suuret tunnusteot ja aina varjeli meitä sillä tiellä, jota me vaelsimme, ja kaikkien niiden kansojen keskellä, joiden kautta me kuljimme.
18 Ja Herra karkoitti meidän tieltämme kaikki ne kansat, myös amorilaiset, jotka asuivat tässä maassa. Sentähden me palvelemme Herraa, sillä hän on meidän Jumalamme.
19 Niin Joosua sanoi kansalle: Te ette voi palvella Herraa, sillä hän on pyhä Jumala; hän on kiivas Jumala, hän ei anna anteeksi teidän rikoksianne ja syntejänne.
20 Jos te hylkäätte Herran ja palvelette vieraita jumalia, niin hän kääntyy pois ja antaa teille käydä pahoin ja tekee lopun teistä, sen sijaan että hän on ennen antanut teille käydä hyvin.
21 Mutta kansa sanoi Joosualle: Ei niin, vaan me palvelemme Herraa.
22 Silloin Joosua sanoi kansalle: Te olette itse todistajina itseänne vastaan, että olette valinneet itsellenne Herran palvellaksenne häntä. He vastasivat: Olemme.
23 Hän sanoi: Niin poistakaa nyt vieraat jumalat, joita on teidän keskuudessanne, ja taivuttakaa sydämenne Herran, Israelin Jumalan, puoleen.
24 Kansa vastasi Joosualle:

träldomshuset, och som inför våra ögon har gjort dessa stora under, och bevarat oss på hela den väg vi hava vandrat och bland alla de folk genom vilkas land vi hava dragit fram.

18 HERREN har förjagat för oss alla dessa folk, så ock amoréerna som bodde i landet. Därför vilja vi ock tjäna HERREN; ty an är vår Gud.»

19 Josua sade till folket: »I kunnen icke tjäna HERREN, ty han är en helig Gud; han är en nitälskande Gud, han skall icke hava fördrag med edra överträdelser och synder.
20 Om I övergiven HERREN och tjänen främmande gudar, så skall han vända sig bort och låta det gå eder illa och förgöra eder, i stället för att han hittills har låtit det gå eder väl.»
21 Men folket sade till Josua: »Icke så, utan vi vilja tjäna HERREN.»
22 Då sade Josua till folket: »I ären nu själva vittnen mot eder, att I haven utvalt HERREN åt eder, för att tjäna honom.» De svarade: »Ja.»

23 Han sade: »Så skaffen nu bort de främmande gudar som I haven bland eder, och böjen edra hjärtan till HERREN, Israels Gud.»

24 Folket svarade Josua:

house of servants,—and who did before our eyes, these great signs, and preserved us throughout all the way wherein we journeyed, and among all the peoples through the midst of whom we passed;
18 then did Yahweh drive out all the peoples, even the Amorites were dwelling in the land, from before us,—we too, will serve Yahweh, for, he, is our God.

19 Then said Joshua unto the people—Ye cannot serve Yahweh, for, a holy God, he is, a jealous GOD, he is, he will not forgive your transgression, nor your sins.

20 When ye forsake Yahweh, and serve the gods of a stranger, then will he turn, and inflict on you calamity, and consume you, after that he hath dealt well with you.
21 But the people said unto Joshua,—Nay! but, Yahweh, will we serve.
22 Then said Joshua unto the people—Witnesses, are ye, against yourselves, that, ye yourselves, have chosen you Yahweh, to serve him. And they said: Witnesses!

23 Now, therefore, put ye away the gods of the stranger, that are in your midst,—and incline your heart unto Yahweh, God of Israel.
24 And the people said

Herraa, meidän Jumalaamme, me palvelemme, ja hänen ääntänsä me kuulemme.

25 Niin Joosua teki sinä päivänä liiton kansan kanssa ja antoi heille Sikemissä käskyt ja oikeudet.

26 Ja Joosua kirjoitti nämä puheet Jumalan lain kirjaan, ja hän otti suuren kiven ja pystytti sen sinne, tammen alle, joka oli Herran pyhäkössä.

27 Ja Joosua sanoi kaikelle kansalle: Katso, tämä kivi on oleva todistajana meitä vastaan, sillä se on kuullut kaikki Herran sanat, jotka hän on meille puhunut, ja se on oleva todistajana teitä vastaan, ettette kieltäisi Jumalaanne.

28 Sitten Joosua päästi kansan menemään, kunkin perintöosalleen.

29 Näiden tapausten jälkeen Herran palvelija Joosua, Nuunin poika, kuoli sadan kymmenen vuoden vanhana.

30 Ja he hautasivat hänet hänen perintöosansa alueelle, Timnat-Serahiin, joka on Efraimin vuoristossa, pohjoispuolelle Gaas-vuorta.

31 Ja Israel palveli Herraa Joosuan koko elinajan ja niiden vanhinten koko elinajan, jotka elivät vielä kauan Joosuan jälkeen ja

»HERREN, vår Gud, vilja vi tjäna, och hans röst vilja vi höra.»

25 Så slöt då Josua på den dagen ett förbund med folket och förelade dem lag och rätt i Sikem.

26 Och Josua tecknade upp allt detta i Guds lagbok. Och han tog en stor sten och reste den där, under eken som stod vid HERRENS helgedom.

27 Och Josua sade till allt folket: »Se, denna sten skall vara vittne mot oss, ty den har hört alla de ord som HERREN har talat med oss; den skall vara vittne mot eder, så att I icke förneken eder Gud.»

28 Sedan lät Josua folket gå, var och en till sin arvedel.

29 En tid härefter dog HERRENS tjänare Josua, Nuns son, ett hundra tio år gammal.

30 Och man begrov honom på hans arvedels område, i Timnat-Sera i Efraims bergsbygd, norr om berget Gaas.

31 Och Israel tjänade HERREN, så länge Josua levde, och så länge de äldste levde, de som voro kvar efter Josua, och som

unto Joshua,—Yahweh our God, will we serve, and, unto his voice, will we hearken.

25 So then Joshua solemnised a covenant for the people, on that day,—and set for them a statute and a regulation, in Shechem.

26 And Joshua wrote these words in the scroll of the law of God,—and took a great stone, and set it up there, under the oak that was by the sanctuary of Yahweh.

27 And Joshua said unto all the people—Lo! this stone, shall serve against us as a witness, for, it, hath heard all the sayings of Yahweh, which he hath spoken with us,—so shall it serve against you as a witness, lest ye should act deceptively against your God.

28 And Joshua sent the people away, every man unto his inheritance.

29 And it came to pass, after these things, that Joshua son of Nun, servant of Yahweh, died, being a hundred and ten years old.

30 And they buried him within the bounds of his own inheritance, in Timnath–serah, which is in the hill country of Ephraim, on the north of Mount Gaash.

31 So then Israel served Yahweh all the days of Joshua,—and all the days of the elders who prolonged their days after Joshua, and

tunsivat kaikki ne teot, jotka Herra oli Israelille tehnyt.

32 Ja Joosefin luut, jotka israelilaiset olivat tuoneet Egyptistä, he hautasivat Sikemiin, siihen maapalstaan, jonka Jaakob oli ostanut Hamorin, Sikemin isän, pojilta sadalla kesitalla ja jonka joosefilaiset olivat saaneet perintöosaksensa.

33 Ja Eleasar, Aaronin poika, kuoli, ja he hautasivat hänet Gibeaan, hänen poikansa Piinehaan kaupunkiin, joka oli annettu hänelle Efraimin vuoristosta.

visste av alla de gärningar HERREN hade gjort för Israel.

32 Och Josefs ben, som Israels barn hade fört upp ur Egypten, begrovo de i Sikem, på det jordstycke som Jakob hade köpt av Hamors, Sikems faders, barn för hundra kesitor; Josefs barn fingo detta till arvedel.

33 Och Eleasar, Arons son, dog, och man begrov honom i hans son Pinehas' stad, Gibea, som hade blivit denne given i Efraims bergsbygd.

who had known all the work of Yahweh, which he had wrought for Israel.

32 And, the bones of Joseph—which the sons of Israel had brought up out of Egypt, buried they in Shechem, in the portion of field, which Jacob bought of the sons of Hamor, father of Shechem, for a hundred pieces of money,—and they belonged unto the sons of Joseph, as an inheritance.

33 And, Eleazar son of Aaron, died,—and they buried him in the hill of Phinehas his son, which was given to him, in the hill country of Ephraim.

TUOMARIEN KIRJA

1 luku

1 Joosuan kuoleman jälkeen israelilaiset kysyivät Herralta ja sanoivat: Kenen meistä on ensiksi lähdettävä kanaanilaisia vastaan, sotimaan heitä vastaan? Herra vastasi:
2 Juuda lähteköön; katso, minä annan maan hänen käsiinsä.

3 Niin Juuda sanoi veljellensä Simeonille: Lähde minun kanssani minun arpaosaani, ja sotikaamme kanaanilaisia vastaan, niin minäkin tulen sinun kanssasi sinun arpaosaasi. Niin Simeon lähti hänen kanssaan.
4 Ja Juuda lähti, ja Herra

1 Efter Josuas död frågade Israels barn HERREN och sade: »Vem bland oss skall först draga upp mot kananéerna och strida mot dem?»

2 HERREN sade: »Juda skall göra det; se, jag har givit landet i hans hand.»

3 Då sade Juda till sin broder Simeon: »Drag upp med mig in i min arvslott, och låt oss strida mot kananéerna, så skall jag sedan tåga med dig in i din arvslott.» Så tågade då Simeon med honom.

4 När nu Juda drog ditupp,

1 And it came to pass, after the death of Joshua, that the sons of Israel asked of Yahweh, saying,—Who shall go up for us against the Canaanites, first, to make war upon them?
2 And Yahweh said—Judah, shall go,—lo! I have delivered the land into his power.

3 Then said Judah, unto Simeon his brother—Come up with me into the territory allotted me, and let us make war on the Canaanites, then will, I also, go with thee, into thy territory. So Simeon went with him.
4 And Judah went up, and

antoi kanaanilaiset ja perissiläiset heidän käsiinsä; ja he voittivat heidät Besekissä - kymmenentuhatta miestä.
5 Ja he kohtasivat Adoni-Besekin Besekissä ja taistelivat häntä vastaan ja voittivat kanaanilaiset ja perissiläiset.
6 Ja Adoni-Besek pakeni, mutta he ajoivat häntä takaa ja ottivat hänet kiinni ja hakkasivat häneltä peukalot ja isotvarpaat.
7 Silloin Adoni-Besek sanoi: Seitsemänkymmentä kuningasta, joilta oli hakattu peukalot ja isotvarpaat, kokosi muruja minun pöytäni alta; niinkuin minä olen tehnyt, niin on Jumala minulle maksanut. Ja he veivät hänet Jerusalemiin, ja siellä hän kuoli.
8 Ja Juudan miehet ryhtyivät taisteluun Jerusalemia vastaan ja valloittivat sen ja surmasivat miekan terällä sen asukkaat ja pistivät kaupungin tuleen.
9 Sen jälkeen Juudan miehet laskeutuivat sotimaan niitä kanaanilaisia vastaan, jotka asuivat Vuoristossa, Etelämaassa ja Alankomaassa.
10 Niin Juuda meni niitä kanaanilaisia vastaan, jotka asuivat Hebronissa - Hebronin nimi oli muinoin Kirjat-Arba - ja he voittivat Seesain, Ahimanin ja Talmain.
11 Sieltä hän meni Debirin asukkaita vastaan - Debirin

gav HERREN kananéerna och perisséerna i deras hand, så att de slogo dem vid Besek, tio tusen man.

5 Ty vid Besek träffade de på Adoni-Besek och stridde mot honom och slogo så kananéerna och perisséerna.

6 Och Adoni-Besek flydde, men de förföljde honom och grepo honom och höggo av honom hans tummar och stortår.
7 Då sade Adoni-Besek: »Sjuttio konungar med avhuggna tummar och stortår hämtade upp smulorna under mitt bord; efter mina gärningar har Gud nu vedergällt mig.» Sedan förde de honom till Jerusalem, och där dog han.

8 Men Juda barn belägrade Jerusalem och intogo det och slogo dess invånare med svärdsegg; därefter satte de eld på staden.

9 Sedan drogo Juda barn ned för att strida mot de kananéer som bodde i Bergsbygden, i Sydlandet och i Låglandet.

10 Och Juda tågade åstad mot de kananéer som bodde i Hebron -- vilket fordom hette Kirjat-Arba -- och de slogo Sesai, Ahiman och Talmai.

11 Därifrån tågade de åstad mot Debirs invånare. Men

Yahweh delivered the Canaanites and the Perizzites into their hand,—and they smote them in Bezek, ten thousand men.
5 And they found Adoni–bezek in Bezek, and fought with him,—and smote the Canaanites and the Perizzites.
6 But Adoni–bezek fled, and they pursued him,—and took him, and cut off his thumbs, and his great toes.

7 Then said Adoni–bezek—Seventy kings, with their thumbs and great toes cut off, have been picking up crumbs under my table, as I have done, so, hath God requited me. And they brought him into Jerusalem, and he died there.

8 And the sons of Judah made war upon Jerusalem, and captured it, and smote it with the edge of the sword,—and, the city, they set on fire.
9 And, afterwards, the sons of Judah went down to make war upon the Canaanites,—dwelling in the hill country, and in the south, and in the lowland.
10 And Judah went against the Canaanites who were dwelling in Hebron, now, the name of Hebron, formerly, was Kiriath–arba,—and they smote Sheshai and Ahiman, and Talmai.
11 And he went from thence, against the

nimi oli muinoin Kirjat-Seefer -

Debir hette fordom Kirjat-Sefer.

inhabitants of Debir,—now, the name of Debir, formerly, was Kiriath–sepher.

12 ja Kaaleb sanoi: Joka voittaa ja valloittaa Kirjat-Seeferin, sille minä annan tyttäreni Aksan vaimoksi.

12 Och Kaleb sade: »Åt den som angriper Kirjat-Sefer och intager det vill jag giva min dotter Aksa till hustru.»

12 And Caleb said, He that smiteth Kiriath–sepher, and captureth it, I will give unto him Achsah my daughter, to wife.

13 Niin Otniel, Kenaan, Kaalebin nuoremman veljen, poika, valloitti sen; ja hän antoi tälle tyttärensä Aksan vaimoksi.

13 När då Otniel, son till Kenas, Kalebs yngre broder, intog det, gav han honom sin dotter Aksa till hustru.

13 Then Othniel, son of Kenaz, Caleb's younger brother, captured it,—and he gave him Achsah his daughter, to wife.

14 Ja kun Aksa tuli, niin hän yllytti miestänsä, että tämä pyytäisi hänen isältänsä peltomaata; ja Aksa pudottautui aasin selästä maahan. Silloin Kaaleb sanoi hänelle: Mikä sinun on?

14 Och när hon kom till honom, intalade hon honom att begära ett stycke åkermark av hennes fader; och hon steg hastigt ned från åsnan. Då sade Kaleb till henne: »Vad önskar du?»

14 And it came pass, when she came, that she moved him to ask of her father a field, and, when she alighted from off the ass, Caleb said unto her—What aileth thee?

15 Niin hän vastasi hänelle: Anna minulle jäähyväislahja, sillä sinä olet naittanut minut kuivaan maahan, anna siis minulle vesilähteitä. Silloin Kaaleb antoi hänelle Ylälähteet ja Alalähteet.

15 Hon sade till honom: »Låt mig få en avskedsskänk; eftersom du har gift bort mig till det torra Sydlandet, må du giva mig vattenkällor.» Då gav Kaleb henne Illitkällorna och Tatitkällorna.

15 And she said unto him—Give me a present; for, south land, hast thou given me, give me therefore pools of water. So Caleb gave her Upper–pools, and Lower–pools.

16 Ja keeniläisen, Mooseksen apen, jälkeläiset olivat lähteneet Palmukaupungista Juudan jälkeläisten kanssa Juudan erämaahan, eteläpuolelle Aradia; he menivät ja asettuivat sikäläisen kansan sekaan.

16 Och kainéens, Moses svärfaders, barn hade dragit upp från Palmstaden med Juda barn till Juda öken, söder om Arad; de gingo åstad och bosatte sig bland folket där.

16 Now, the sons of the Kenite, father–in–law of Moses, had come up from the city of palm–trees, with the sons of Judah, into the wilderness of Judah, which is in the south of Arad,—so they went and dwelt with the people.

17 Mutta Juuda meni veljensä Simeonin kanssa, ja he voittivat kanaanilaiset, jotka asuivat Sefatissa, ja he vihkivät kaupungin tuhon omaksi ja kutsuivat sen Hormaksi.

17 Men Juda tågade åstad med sin broder Simeon, och de slogo de kananéer som bodde i Sefat; och de gåvo staden till spillo; så fick den namnet Horma.

17 Then went Judah, with Simeon his brother, and they smote the Canaanites dwelling in Zephath,—and devoted it to destruction, and the name of the city was called Hormah.

18 Ja Juuda valloitti Gassan

18 Därefter intog Juda Gasa

18 And Judah captured

alueineen, Askelonin alueineen ja Ekronin alueineen.

med dess område, Askelon med dess område och Ekron med dess område.

Gaza with the boundaries thereof, and Ashkelon, with the boundaries thereof,—and Ekron, with the boundaries thereof.

19 Ja Herra oli Juudan kanssa, niin että hän sai haltuunsa vuoriston; sillä hän ei kyennyt karkoittamaan niitä, jotka asuivat tasangolla, koska heillä oli raudoitettuja sotavaunuja.

19 Och HERREN var med Juda, så att de intogo bergsbygden; men de kunde icke fördriva dem som bodde i dalbygden, därför att dessa hade stridsvagnar av järn.

19 And it same to pass that Yahweh was with Judah, and he took possession of the hill country,—but did not dispossess the inhabitants of the vale, because they had, chariots of iron.

20 Ja he antoivat Kaalebille Hebronin, niinkuin Mooses oli puhunut; ja hän karkoitti sieltä ne kolme anakilaista.

20 Och de gåvo Hebron åt Kaleb, såsom Mose hade föreskrivit; och han fördrev därifrån Anaks tre söner.

20 So they gave unto Caleb Hebron, as spake Moses,—and he drave out from thence the three sons of Anak.

21 Mutta benjaminilaiset eivät karkoittaneet jebusilaisia, jotka asuivat Jerusalemissa, ja niin jebusilaiset jäivät asumaan benjaminilaisten sekaan, Jerusalemiin, aina tähän päivään asti.

21 Men jebuséerna, som bodde i Jerusalem, blevo icke fördrivna av Benjamins barn; därför bodde ock jebuséerna kvar bland Benjamins barn i Jerusalem, såsom de göra ännu dag.

21 But, the Jebusites dwelling in Jerusalem, the sons of Benjamin did not drive out,—but the Jebusites have dwelt with the sons of Benjamin, in Jerusalem, unto this day.

22 Myöskin Joosefin heimo lähti liikkeelle; se lähti Beeteliin, ja Herra oli heidän kanssansa.

22 Så drogo ock männen av Josefs hus upp till Betel, och HERREN var med dem.

22 Then went up the house of Joseph—they also,—unto Bethel,—and, Yahweh, was with them.

23 Ja Joosefin heimo vakoilutti Beeteliä - kaupungin nimi oli muinoin Luus -

23 Och männen av Josefs hus läto bespeja Betel, samma stad som fordom hette Lus.

23 And the house of Joseph sent to spy out Bethel,—now, the name of the city, formerly, was, Luz.

24 ja vakoilijat näkivät miehen tulevan kaupungista ja sanoivat hänelle: Näytä meille, mistä päästään kaupunkiin, niin me teemme sinulle laupeuden.

24 Då fingo deras kunskapare se en man gå ut ur staden, och de sade till honom: »Visa oss var vi kunna komma in i staden, så vilja vi sedan göra barmhärtighet med dig.»

24 So the watchers saw a man, coming forth from the city,—and they said unto him—Shew us, we pray thee, the way to get into the city, and we will deal with thee, in lovingkindness.

25 Niin hän näytti heille, mistä päästiin kaupunkiin, ja he surmasivat miekan terällä kaupungin asukkaat, mutta sen miehen ja koko hänen

25 När han sedan hade visat dem var de kunde komma in i staden, slog de stadens invånare med svärdsegg; men den mannen

25 And he shewed them the way to get into the city, and they smote the city, with the edge of the sword,—but, the man and all his

sukunsa he päästivät menemään.
26 Ja se mies meni heettiläisten maahan ja rakensi kaupungin ja antoi sille nimen Luus, ja se nimi sillä on vielä tänäkin päivänä.
27 Mutta Manasse ei saanut haltuunsa Beet-Seania ja sen tytärkaupunkeja, ei Taanakia ja sen tytärkaupunkeja, ei Doorin asukkaita ja sen tytärkaupunkeja, ei Jibleamin asukkaita ja sen tytärkaupunkeja eikä Megiddon asukkaita ja sen tytärkaupunkeja, vaan kanaanilaisten onnistui jäädä asumaan siihen maahan.

28 Kun Israel sitten voimistui, saattoi se kanaanilaiset työveron alaisiksi, mutta ei karkoittanut heitä.
29 Efraim ei karkoittanut kanaanilaisia, jotka asuivat Geserissä, ja niin kanaanilaiset jäivät asumaan sen keskeen, Geseriin.

30 Sebulon ei karkoittanut Kidronin asukkaita eikä Nahalolin asukkaita, ja niin kanaanilaiset jäivät asumaan sen keskeen, mutta joutuivat työveron alaisiksi.

31 Asser ei karkoittanut Akkon asukkaita eikä Siidonin asukkaita eikä myöskään Ahlabin, Aksibin, Helban, Afekin ja Rehobin asukkaita.
32 Ja niin asserilaiset

och hela hans släkt läto de gå.
26 Och mannen begav sig till hetiternas land; där byggde han en stad och gav den namnet Lus, såsom den heter ännu i dag.

27 Men Manasse intog icke Bet-Sean med underlydande orter, ej heller Taanak med underlydande orter; och ej heller fördrevo de invånarna i Dor och underlydande orter, ej heller invånarna i Jibleam och underlydande orter, ej heller invånarna i Megiddo och underlydande orter, utan kananéerna förmådde hålla sig kvar där i landet.
28 När sedan israeliterna blevo de starkare, läto de kananéerna bliva arbetspliktiga under sig; de fördrevo dem icke heller då.
29 Icke heller fördrev Efraim de kananéer som bodde i Geser, utan kananéerna bodde kvar bland dem där i Geser.

30 Sebulon fördrev icke invånarna i Kitron och invånarna i Nahalol, utan kananéerna bodde kvar bland dem, men blevo arbetspliktiga under dem.

31 Aser fördrev icke invånarna i Acko eller invånarna i Sidon, ej heller dem i Alab, Aksib, Helba, Afik och Rehob.

32 Alltså bodde aseriterna

family, they let go.

26 And the man went into the land of the Hittites,—and built a city, and called the name thereof, Luz, that, is the name thereof, unto this day.
27 But Manasseh took not possession of Beth–shean and her towns, nor of Taanach and her towns, nor dispossessed the inhabitants of Dor and her towns, nor the inhabitants of Ibleam, and her towns, nor the inhabitants of Megiddo, and her towns,—but the Canaanites were determined to remain in this land;

28 when Israel, however, had waxed strong, they put the Canaanites under tribute,—though they, dispossessed, them not.
29 And, Ephraim, dispossessed not the Canaanites who were dwelling in Gezer,—so the Canaanites remained in their midst, in Gezer.
30 Zebulun, dispossessed not the inhabitants of Kitron, nor the inhabitants of Nahalol,—but the Canaanites remained in their midst, and came under tribute.
31 Asher, dispossessed not the inhabitants of Acco, nor the inhabitants of Zidon,—nor of Ahlab, nor of Achzib, nor of Helbah, nor of Aphik, nor of Rehob;
32 but the Asherites dwelt

joutuivat asumaan maan asukkaiden, kanaanilaisten, keskeen, koska eivät karkoittaneet heitä.
33 Naftali ei karkoittanut Beet-Semeksen asukkaita eikä Beet-Anatin asukkaita ja joutui niin asumaan maan asukkaiden, kanaanilaisten, keskeen; mutta Beet-Semeksen ja Beet-Anatin asukkaat joutuivat heille työveron alaisiksi.

34 Amorilaiset tunkivat daanilaiset vuoristoon, sillä he eivät sallineet heidän laskeutua tasangolle.

35 Ja amorilaisten onnistui jäädä asumaan Har-Herekseen, Aijaloniin ja Saalbimiin; mutta Joosefin heimon käsi kävi heille raskaaksi, ja he joutuivat työveron alaisiksi.

36 Ja amorilaisten alue ulottui Skorpionisolasta, Seelasta, ylöspäin.

bland kananéerna, landets gamla inbyggare; ty de fördrevo dem icke.

33 Naftali fördrev icke invånarna i Bet-Semes, ej heller invånarna i Bet-Anat, utan bodde ibland kananéerna, landets gamla inbyggare; men invånarna i Bet-Semes och Bet-Anat blevo arbetspliktiga åt dem.

34 Men amoréerna trängde undan Dans barn till bergsbygden, ty de tillstadde dem icke att komma ned till dalbygden.
35 Och amoréerna förmådde hålla sig kvar i Har-Heres, Ajalon och Saalbim; men Josefs barns hand blev tung över dem, så att de blevo arbetspliktiga under dessa.

36 Och amoréernas område sträckte sig från Skorpionhöjden, från Sela vidare uppåt.

in the midst of the Canaanites, the inhabitants of the land,—for they dispossessed them not.
33 Naphtali, dispossessed not the inhabitants of Beth–shemesh nor the inhabitants of Beth–anath, but they dwelt in the midst of the Canaanites, the inhabitants of the land,—and, the inhabitants of Beth–shemesh, and of Beth–anath, became theirs, under tribute.
34 And the Amorites forced the sons of Dan into the hill country,—for they suffered them not to come down into the vale;
35 and, though the Amorites were determined to remain in the hill country of Heres, in Aijalon, and in Shaalbim, yet was the hand of the house of Joseph heavy, so that they came under tribute.
36 And, the boundary of the Amorites, was from the ascent of Akrabbim, from Sela and upwards.

2 luku

1 Ja Herran enkeli tuli Gilgalista ylös Bookimiin. Ja hän sanoi: Minä johdatin teidät Egyptistä ja toin teidät maahan, jonka minä valalla vannoen olin luvannut teidän isillenne, ja sanoin: 'Minä en riko liittoani teidän kanssanne ikinä.

2 Te taas älkää tehkö liittoa tämän maan asukasten

1 Och HERRENS ängel kom från Gilgal upp till Bokim. Och han sade: »Jag förde eder upp ur Egypten och lät eder komma in i det land som jag med ed hade lovat åt edra fäder; och jag sade: 'Jag skall icke bryta mitt förbund med eder till evig tid.
2 I åter skolen icke sluta förbund med detta lands

1 And the messenger of Yahweh came up from Gilgal, unto Bochim. And he said—I led you up out of Egypt, and brought you into the land, which I had sworn unto your fathers, And I said, I will not break my covenant with you, to times age–abiding;
2 But, ye, must not solemnise a covenant with

kanssa, vaan kukistakaa heidän alttarinsa.' Mutta te ette ole kuulleet minun ääntäni. Mitä olettekaan tehneet!

inbyggare; I skolen bryta ned deras altaren.' Men I haven icke velat höra min röst. Vad haven I gjort! --

the inhabitants of this land, Their altars, must ye tear down,—But ye have not hearkened unto my voice, what is this ye have done?

3 Niinpä minä nyt sanon teille: Minä en karkoita heitä teidän tieltänne, vaan heistä tulee teille ahdistajat, ja heidän jumalansa tulevat teille ansaksi.

3 Därför säger jag nu ock: 'Jag vill icke förjaga dem för eder, utan de skola tränga eder i sidorna, och deras gudar skola bliva eder till en snara.'»

3 Wherefore also I said, I will not drive them out from before you,—but they shall be your adversaries, and, their gods, shall become unto you a snare.

4 Ja kun Herran enkeli oli puhunut nämä sanat kaikille israelilaisille, korotti kansa äänensä ja itki.

4 När HERRENS ängel hade talat dessa ord till alla Israels barn, brast folket ut i gråt.

4 And it came to pass, when the messenger of Yahweh had spoken these words unto all the sons of Israel, that the people lifted up their voice, and wept.

5 Ja he antoivat sille paikalle nimen Bookim; ja he uhrasivat siinä Herralle.

5 Och de gåvo den platsen namnet Bokim; och de offrade där åt HERREN.

5 So they called the name of that place, Bochim, and offered sacrifice there, unto Yahweh.

6 Kun Joosua oli päästänyt kansan menemään, menivät israelilaiset kukin perintöosallensa, ottaakseen maan omaksensa.

6 Sedan Josua hade låtit folket gå, drogo Israels barn åstad var och en till sin arvedel, för att taga landet i besittning.

6 Now, when Joshua had let the people go, the sons of Israel went their way, every man to his inheritance, to take possession of the land.

7 Ja kansa palveli Herraa Joosuan koko elinajan ja niiden vanhinten koko elinajan, jotka elivät vielä kauan Joosuan jälkeen ja jotka olivat nähneet kaikki ne suuret teot, jotka Herra oli Israelille tehnyt.

7 Och folket tjänade HERREN, så länge Josua levde, och så länge de äldste levde, de som voro kvar efter Josua, dessa som hade sett alla de stora gärningar HERREN hade gjort för Israel.

7 And the people served Yahweh all the days of Joshua,—and all the days of the elders who outlived Joshua, who had seen all the great work of Yahweh which he had wrought for Israel.

8 Mutta Herran palvelija Joosua, Nuunin poika, kuoli sadan kymmenen vuoden vanhana.

8 Men HERRENS tjänare Josua, Nuns son, dog, när han var ett hundra tio år gammal.

8 So then Joshua, the son of Nun, the servant of Yahweh, died,—being a hundred and ten years old.

9 Ja he hautasivat hänet hänen perintöosansa alueelle Timnat-Herekseen, Efraimin vuoristoon, pohjoispuolelle Gaas-vuorta.

9 Och man begrov honom på hans arvedels område i Timna-Heres i Efraims bergsbygd, norr om berget Gaas.

9 And they buried him within the bounds of his inheritance, in Timnath-heres, in the hill country of Ephraim,—on the north of Mount Gaash.

10 Ja kun koko sekin sukupolvi oli tullut kootuksi

10 När sedan också hela det släktet hade blivit

10 All that generation also, were gathered unto their

isiensä tykö, nousi heidän jälkeensä toinen sukupolvi, joka ei tuntenut Herraa eikä niitä tekoja, jotka hän oli Israelille tehnyt.

11 Niin israelilaiset tekivät sitä, mikä oli pahaa Herran silmissä, ja palvelivat baaleja

12 ja hylkäsivät Herran, isiensä Jumalan, joka oli vienyt heidät pois Egyptin maasta, ja lähtivät kulkemaan muiden jumalien jäljessä, niiden kansojen jumalien, jotka asuivat heidän ympärillänsä, kumarsivat niitä ja vihoittivat Herran.

13 Mutta kun he hylkäsivät Herran ja palvelivat baalia ja astarteja,

14 niin Herran viha syttyi Israelia kohtaan, ja hän antoi heidät ryöstäjien käsiin, jotka ryöstivät heitä, ja myi heidät heidän ympärillään asuvien vihollisten käsiin, niin etteivät he enää voineet kestää vihollistensa edessä.

15 Mihin ikinä he lähtivätkin, oli Herran käsi heitä vastaan, tuottaen onnettomuutta, niinkuin Herra oli puhunut ja niinkuin Herra oli heille vannonut; ja niin he joutuivat suureen ahdinkoon.

16 Silloin Herra herätti tuomareita, jotka pelastivat heidät heidän ryöstäjäinsä käsistä.

samlat till sina fäder, kom ett annat släkte upp efter dem, ett som icke visste av HERREN eller de gärningar som han hade gjort för Israel.

11 Då gjorde Israels barn vad ont var i HERRENS ögon och tjänade Baalerna.

12 De övergåvo HERREN, sina fäders Gud, som hade fört dem ut ur Egyptens land, och följde efter andra gudar, de folks gudar, som bodde omkring dem, och dessa tillbådo de; därmed förtörnade de HERREN.

13 Ty när de övergåvo HERREN och tjänade Baal och Astarterna,

14 upptändes HERRENS vrede mot i Israel, och han gav dem i plundrares hand, och dessa utplundrade dem; han sålde dem i deras fienders hand där runt omkring, så att de icke mer kunde stå emot sina fiender.

15 Varthelst de drogo ut var HERRENS hand emot dem, så att de kommo i olycka, såsom HERREN hade hotat, och såsom HERREN hade svurit att det skulle gå dem, och de kommo i stor nöd.

16 Då lät HERREN domare uppstå, som frälste dem ur deras plundrares hand.

fathers,—and there arose another generation, after them, who had not known Yahweh, nor even the work which he had wrought for Israel.

11 So the sons of Israel did the thing that was wicked in the sight of Yahweh,—and served the Baals;

12 and forsook Yahweh, the God of their fathers, who brought them up out of the land of Egypt, and went after other gods, from among the gods of the peoples who were round about them, and bowed themselves down unto them,—and angered Yahweh.

13 Yea, they forsook Yahweh,—and did service unto the Baal and unto Ashtaroth.

14 Then kindled the anger of Yahweh upon Israel, and he delivered them into the hand of spoilers, who plundered them,—and he sold them into the hand of their enemies round about, so that they could no longer stand before their enemies.

15 Whithersoever they went out, the hand of Yahweh was found to be against them for misfortune, as spake Yahweh, and as sware Yahweh unto them,—and they were distressed exceedingly.

16 And, though Yahweh raised up judges,—who saved them out of the hand of them that plundered

17 Mutta he eivät totelleet tuomareitansakaan, vaan kulkivat haureudessa muiden jumalien jäljessä ja kumarsivat niitä. Pian he poikkesivat siltä tieltä, jota heidän isänsä, Herran käskyjä totellen, olivat kulkeneet; he eivät tehneet niin.

18 Kun siis Herra herätti heille tuomareita, niin Herra oli tuomarin kanssa ja pelasti heidät heidän vihollistensa käsistä niin kauaksi aikaa, kuin tuomari eli; sillä Herran tuli sääli, kun he voihkivat sortajainsa ja vaivaajainsa käsissä.

19 Mutta kun tuomari kuoli, vaelsivat he jälleen kelvottomasti, vielä pahemmin kuin heidän isänsä, kulkien muiden jumalien jäljessä, palvellen ja kumartaen niitä. He eivät lakanneet teoistansa eivätkä paatuneesta vaelluksestansa.
20 Niin Herran viha syttyi Israelia kohtaan, ja hän sanoi: Koska tämä kansa on rikkonut minun liittoni, jonka minä sääsin heidän isillensä, eivätkä he ole kuulleet minun ääntäni,

21 niin en minäkään enää karkoita heidän tieltänsä ainoatakaan niistä kansoista, jotka Joosua kuollessaan jätti jäljelle.
22 Minä tahdon näin heidän kauttansa koetella Israelia,

17 Men de hörde icke heller på sina domare, utan lupo i trolös avfällighet efter andra gudar och tillbådo dem; de veko med hast av ifrån den väg som deras fäder hade vandrat, i lydnad för HERRENS bud, och gjorde icke såsom de.

18 När HERREN alltså lät någon domare uppstå bland dem, var han med domaren och frälste dem ur deras fienders hand, så länge domaren levde; ty då de jämrade sig över sina förtryckare och plågare, förbarmade sig HERREN.

19 Men när domaren dog, vände de tillbaka och togo sig till vad fördärvligt var, ännu mer än deras fäder, så att de följde efter andra gudar och tjänade och tillbådo dem; de avstodo icke från sina gärningar och sin hårdnackenhet.
20 Därför upptändes HERRENS vrede mot Israel, så att han sade: »Eftersom detta folk har överträtt det förbund som jag stadgade för deras fäder, och icke har velat höra min röst,

21 därför skall icke heller jag hädanefter fördriva för dem en enda man av de folk som Josua lämnade efter sig, när han dog;
22 ty jag skall med dem sätta Israel på prov, om de

them,
17 yet, even unto their judges, did thy not hearken, for they went unchastely astray after other gods, and bowed themselves down to them,—they turned aside speedily out of the way wherein their fathers who hearkened unto the commandments of Yahweh, walked, they did not so.
18 And, when Yahweh raised them up judges, then was Yahweh with the judges, and saved them out of the hand of their enemies, all the days of the judge,—for Yahweh was grieved at their outcry, because of them who oppressed them, and ill-treated them.
19 But, when the judge was dead, they again broke faith more than their fathers, by going their way after other gods, by serving them, and bowing themselves down to them,—they ceased not from their doings nor from their stubborn way.
20 So then the anger of Yahweh kindled upon Israel, and he said—Forasmuch as this nation have transgressed my covenant, which I commanded their fathers, and have not hearkened unto my voice,
21 I also, will no further dispossess a man from before them,—from among the nations which Joshua left remaining, when he died;
22 that I may, by them, put Israel to the proof,—whether

noudattavatko he Herran tietä ja vaeltavatko sitä, niinkuin heidän isänsä tekivät, vai eivätkö.

23 Niin Herra jätti nämä kansat paikoilleen, karkoittamatta niitä heti kohta; hän ei antanut niitä Joosuan käsiin.

vilja hålla HERRENS väg och vandra därpå, såsom deras fäder hava hållit den, eller om de icke vilja det.»

23 Alltså lät HERREN dessa folk bliva kvar och fördrev dem icke med hast; han gav dem icke i Josuas hand.

they are going to be observant of the way of Yahweh, to walk therein as their fathers observed it, or not.

23 Thus then Yahweh left these nations, not dispossessing them speedily,—neither had he delivered them into the hand of Joshua

3 luku

1 Nämä ovat ne kansat, jotka Herra jätti paikoilleen koetellakseen niiden kautta Israelia, kaikkia niitä, jotka eivät olleet kokeneet mitään kaikista Kanaanin sodista

2 hän jätti ne ainoastaan sitä varten, että israelilaisten sukupolvet saisivat kokea sotaa, hänen opettaessaan heitä sotimaan, kuitenkin ainoastaan niitä, jotka eivät ennen olleet sotaa kokeneet -:

3 filistealaisten viisi ruhtinasta ja kaikki kanaanilaiset ja siidonilaiset ja hivviläiset, jotka asuivat Libanonin vuoristossa, Baal-Hermonin vuoresta siihen saakka, mistä mennään Hamatiin.

4 Nämä jäivät, että hän niiden kautta koettelisi Israelia saadakseen tietää, tottelisivatko he Herran käskyjä, jotka hän Mooseksen kautta oli antanut heidän isillensä.

5 Israelilaiset asuivat siis

1 Dessa voro de folk som HERREN lät bliva kvar, för att genom dem sätta Israel på prov, alla de israeliter nämligen, som icke hade varit med om alla krigen i Kanaan

2 -- allenast på det att dessa Israels barns efterkommande skulle få vara med om sådana, för att han så skulle lära dem att föra krig, dock allenast dem som förut icke hade varit med om sådana --:

3 filistéernas fem hövdingar och alla kananéer och sidonier, samt de hivéer som bodde i Libanons bergsbygd, från berget Baal-Hermon ända dit där vägen går till Hamat.

4 Med dessa ville HERREN sätta Israel på prov, för att förnimma om de ville hörsamma de bud som han hade givit deras fäder.

5 Då nu Israels barn bodde:

1 Now, these, are the nations which Yahweh left, that he might, by them, put Israel to the proof,—all who had not known any of the wars of Canaan;

2 that the generations of the sons of Israel might certainly get to know, by being taught to make war,—such, at least, as aforetime knew nothing thereof:—

3 five lords of the Philistines, and all the Canaanites, and the Zidonians, and the Hivites dwelling in Mount Lebanon,—from Mount Baal–hermon as far as the entering in of Hamath.

4 So then [these] were [left], that, by them, he might put Israel to the proof,—to know whether they would hearken unto the commandments of Yahweh which he commanded their fathers by the hand of Moses.

5 And thus, the sons of

kanaanilaisten, heettiläisten, amorilaisten, perissiläisten, hivviläisten ja jebusilaisten keskellä,

6 ja he ottivat heidän tyttäriänsä vaimoikseen ja antoivat omia tyttäriänsä heidän pojillensa ja palvelivat heidän jumaliansa.
7 Näin israelilaiset tekivät sitä, mikä oli pahaa Herran silmissä, ja unhottivat Herran, Jumalansa, ja palvelivat baaleja ja aseroita.

8 Silloin Herran viha syttyi Israelia kohtaan, ja hän myi heidät Kuusan-Risataimin, Mesopotamian kuninkaan, käsiin; ja israelilaiset palvelivat Kuusan-Risataimia kahdeksan vuotta.
9 Mutta israelilaiset huusivat Herraa, ja Herra herätti israelilaisille vapauttajan, joka heidät vapautti, Otnielin, Kenaan, Kaalebin nuoremman veljen, pojan.

10 Ja Herran henki tuli häneen, ja hän oli tuomarina Israelissa; hän lähti sotaan, ja Herra antoi Kuusan-Risataimin, Aramin kuninkaan, hänen käsiinsä, ja Kuusan-Risataim sai tuntea hänen kätensä voimaa.
11 Ja maassa oli rauha neljäkymmentä vuotta; sitten Otniel, Kenaan poika, kuoli.
12 Mutta israelilaiset tekivät jälleen sitä, mikä oli pahaa Herran silmissä. Silloin Herra vahvisti Eglonin, Mooabin

ibland kananéerna, hetiterna, amoréerna, perisséerna, hivéerna och jebuséerna,

6 togo de deras döttrar till hustrur åt sig och gåvo sina döttrar åt deras söner och tjänade deras gudar.

7 Så gjorde Israels barn vad ont var i HERRENS ögon och glömde HERREN, sin Gud, och tjänade Baalerna och Aserorna.

8 Då upptändes HERRENS vrede mot Israel, och han sålde dem i Kusan-Risataims hand, konungens i Aram-Naharaim; och Israels barn måste tjäna Kusan-Risataim i åtta år.
9 Men Israels barn ropade till HERREN, och HERREN lät då bland Israels barn en frälsare uppstå, som frälste dem, nämligen Otniel, son till Kenas, Kalebs yngre broder.
10 HERRENS Ande kom över honom, och han blev domare i Israel, och när han drog ut till strid, gav HERREN Kusan-Risataim, konungen i Aram, i hans hand, så att hans hand blev Kusan-Risataim övermäktig.

11 Och landet hade nu ro i fyrtio år; så dog Otniel, Kenas' son.
12 Men Israels barn gjorde åter vad ont var i HERRENS ögon, då gav HERREN Eglon, konungen i Moab, makt över

Israel, dwelt in the midst of the Canaanites,—the Hittites, and the Amorites, and the Perizzites, and the Hivites, and the Jebusites;
6 and took their daughters to be their wives, their own daughters moreover, gave they unto their sons, and they served their gods.
7 Thus did the sons of Israel the thing that was wicked in the sight of Yahweh, and forgat Yahweh their God,—and served the Baals and the Asherahs.
8 Then kindled the anger of Yahweh upon Israel, and he sold them into the hand of Chushan–rishathaim, king of Mesopotamia,—and the sons of Israel served Chushan–rishathaim, eight years.
9 And the sons of Israel made outcry unto Yahweh, so Yahweh raised up a saviour unto the sons of Israel, who saved them,—even Othniel son of Kenaz, Caleb's younger brother.
10 And the Spirit of Yahweh came upon him, and he judged Israel, and went out to war, and Yahweh delivered into his hand, Chushan–rishathaim, king of Syria,—and his hand prevailed over Chushan–rishathaim.
11 And the land had rest forty years,—and Othniel son of Kenaz, died.
12 And the sons of Israel again did the thing that was wicked, in the sight of Yahweh,—and Yahweh

kuninkaan, Israelia väkevämmäksi, koska he tekivät sitä, mikä oli pahaa Herran silmissä.

13 Ja tämä kokosi luoksensa ammonilaiset ja amalekilaiset, lähti liikkeelle ja voitti Israelin, ja he valtasivat Palmukaupungin.

14 Ja israelilaiset palvelivat Eglonia, mooabilaisten kuningasta, kahdeksantoista vuotta.

15 Ja israelilaiset huusivat Herraa, ja Herra herätti heille vapauttajan, benjaminilaisen Eehudin, Geeran pojan, vasenkätisen miehen. Kun israelilaiset lähettivät hänet viemään veroa Eglonille, Mooabin kuninkaalle,

16 niin Eehud teki itsellensä kaksiteräisen miekan, jalan pituisen, ja sitoi sen takkinsa alle oikealle kupeelleen.

17 Ja hän toi veron Eglonille, Mooabin kuninkaalle. Mutta Eglon oli hyvin lihava mies.

18 Kun hän oli saanut tuoduksi veron, saattoi hän väen, joka oli verolahjoja kantanut, matkalle.

19 Mutta itse hän kääntyi takaisin Gilgalin luona olevilta jumalankuvilta ja käski sanoa: Minulla on salaista asiaa sinulle, kuningas. Niin tämä sanoi:

Israel, eftersom de gjorde vad ont var i HERRENS ögon.

13 Denne förenade med sig Ammons barn och Amalek; sedan tågade han åstad och slog Israel, varefter de intogo Palmstaden.

14 Och Israels barn måste nu tjäna: Eglon, konungen i Moab, i aderton år.

15 Men Israels barn ropade till HERREN, och HERREN lät då bland dem en frälsare uppstå, benjaminiten Ehud, Geras son, en vänsterhänt man. När Israels barn genom honom skulle sända sina skänker till Eglon, konungen i Moab,

16 gjorde sig Ehud ett tveeggat svärd, en fot långt; och han band detta under sina kläder vid sin högra länd.

17 Så överlämnade han skänkerna till Eglon, konungen i Moab. Men Eglon var en mycket fet man.

18 När han nu hade överlämnat skänkerna, lät han folket som hade burit dem gå sin väg.

19 Men själv vände han tillbaka från Belätesplatsen vid Gilgal och lät säga: »Jag har ett hemligt ärende till dig, o konung.» När denne då sade: »Lämnen oss i

emboldened Eglon, king of Moab, against Israel, because they did the thing that was wicked in the sight of Yahweh;

13 and he gathered unto him, the sons of Ammon, and Amalek,—and came and smote Israel, and took possession of the city of palm–trees.

14 So the sons of Israel served Eglon king of Moab, eighteen years.

15 And the sons of Israel made outcry unto Yahweh, and Yahweh raised up unto them a saviour, Ehud son of Gera, a Benjamite, a man left–handed,—and the sons of Israel sent, by his hand, a present, unto Eglon king of Moab.

16 So Ehud made himself a sword which had two edges, a cubit in length,—and girded it under his raiment, upon his right thigh.

17 So he offered the present unto Eglon, king of Moab,—now, Eglon, was an exceedingly fat man.

18 And so it was, when he had made an end of offering the present, that he sent away the people who had been bearing the present;

19 but, he himself, turned back from the images that were by Gilgal, and said, A secret word, have I, unto thee, O king! And he said—Silence! Thereupon went out

Hiljaa! Ja kaikki, jotka seisoivat hänen luonaan, menivät hänen luotaan ulos.
20 Kun Eehud oli tullut hänen luoksensa, hänen istuessaan yksin viileässä yläsalissaan, sanoi Eehud: Minulla on sinulle sana Jumalalta. Silloin hän nousi istuimeltaan,

21 mutta Eehud ojensi vasemman kätensä ja tempasi miekan oikealta kupeeltaan ja pisti sen hänen vatsaansa,
22 niin että kahvakin meni sisään terän mukana ja terä upposi kokonaan ihraan, sillä hän ei vetänyt ulos miekkaa hänen vatsastaan. Sitten hän meni ulos laakealle katolle.
23 Kun Eehud oli tullut pylväskäytävään, sulki hän yläsalin ovet jälkeensä ja lukitsi ne.

24 Hänen mentyään tulivat kuninkaan palvelijat, ja kun he näkivät, että yläsalin ovet olivat lukitut, niin he ajattelivat: Varmaankin hän on tarpeellaan viileässä kammiossa.

25 Sitten he odottivat kyllästyksiin asti, mutta kun hän ei sittenkään avannut yläsalin ovia, ottivat he avaimen ja avasivat itse. Ja katso, heidän herransa makasi kuolleena lattialla.
26 Mutta Eehud oli paennut heidän vitkastellessaan; hän oli jo päässyt jumalankuvien

ro», gingo alla de som stodo omkring honom ut därifrån.
20 Men sedan Ehud hade kommit in till honom, där han satt i sommarsalen, som han hade för sig allena, sade Ehud: »Jag har ett ord från Gud att säga dig.» Då stod han upp från sin stol.
21 Men Ehud räckte ut sin vänstra hand och tog svärdet från sin högra länd och stötte det i hans buk,

22 så att ock fästet följde med in efter klingan, och klingan omslöts av fettet, ty han drog icke ut svärdet ur hans buk. Därefter gick Ehud ut i försalen;

23 och när han hade kommit ditut, i förhallen, stängde han igen dörrarna till salen efter sig och riglade dem.
24 Sedan, då han hade gått sin väg, kommo Eglons tjänare, och när de fingo se att dörrarna till salen voro riglade, tänkte de: »Förvisso har han något avsides bestyr i sin sommarkammare.»
25 Men sedan de hade väntat länge och väl, och han ändå icke öppnade dörrarna till salen, togo de nyckeln och öppnade själva, och se, då låg deras herre död där på golvet.
26 Men Ehud hade flytt undan, medan de dröjde; han hade redan hunnit förbi

from his presence all who had been standing near him.

20 And, Ehud, came in unto him, he, having been sitting in a summer parlour, which he had for himself, alone, and Ehud said, A divine word, have I, unto thee. So he arose from off his seat.

21 And Ehud put forth his left hand, and took the sword from off his right thigh,—and thrust it into his body;
22 and, the handle also, went in after the blade, and the flesh closed upon the blade, for he withdrew not the sword out of his body,—and he came out into the ante-chamber.
23 And, when Ehud came out into the porch, he closed the doors of the parlour upon him, and bolted them.
24 When, he, had come out, his servants, went in, and looked, and lo! the doors of the parlour were bolted,—so they said, Surely he covereth his feet, in the summer chamber.

25 But, though they tarried a long time, yet lo! he opened not the doors of the parlour,—so they took the key, and opened [them], when lo! their lord, fallen to the ground dead.
26 But, Ehud, escaped while they delayed,—yea, he, passed the images, and

ohi ja pakeni Seiraan.

27 Ja sinne tultuaan hän puhalsi pasunaan Efraimin vuoristossa. Silloin israelilaiset laskeutuivat hänen kanssaan vuoristosta, ja hän heidän etunenässään.

28 Ja hän sanoi heille: Seuratkaa minua, sillä Herra antaa teidän vihollisenne, mooabilaiset, teidän käsiinne. Silloin he laskeutuivat hänen jäljessään alas, valtasivat mooabilaisten tieltä Jordanin kahlauspaikat eivätkä päästäneet ketään yli.

29 Ja he voittivat silloin Mooabin, lähes kymmenen tuhatta miestä, kaikki voimakkaita ja sotakuntoisia miehiä; eikä ainoakaan päässyt pakoon.

30 Niin täytyi Mooabin silloin nöyrtyä Israelin käden alle. Ja maassa oli rauha kahdeksankymmentä vuotta.

31 Hänen jälkeensä tuli Samgar, Anatin poika. Hän surmasi filistealaisia kuusisataa miestä häränpistimellä; hänkin vapautti Israelin.

Belätesplatsen och flydde sedan undan till Seira.

27 Och så snart han hade kommit hem, lät han stöta i basun Efraims bergsbygd; då drogo Israels barn ned från bergsbygden med honom i spetsen för sig.

28 Och han sade till dem: »Följen efter mig, ty HERREN har givit edra fiender, moabiterna, i eder hand.» Då drogo de efter honom längre ned och besatte vadställena över Jordan för moabiterna och läto ingen komma över.

29 Där slogo de då moabiterna, vid pass tio tusen man, allasammans ansenligt och tappert folk; icke en enda kom undan.

30 Så blev Moab då kuvat under Israels hand. Och landet hade nu ro i åttio år.

31 Efter honom kom Samgar, Anats son; han slog filistéerna, sex hundra man, med en oxpik. Också han frälste Israel.

escaped into Seirah.

27 And so it was, when he came, that he blew with a horn, throughout the hill country of Ephraim,—and the sons of Israel came down with him, out of the hill country, he, being before them.

28 And he said unto them—Come down after me, for Yahweh hath delivered your enemies, the Moabites, into your hand. So they came down after him, and captured the fords of the Jordan, towards Moab, and suffered not a man to pass over.

29 And they smote of Moab, at that time, about ten thousand men, every one a mighty man, and every one a man of valour,—and, there escaped not a man.

30 And Moab was subdued on that day, under the hand of Israel. And the land had rest eighty years, and Ehud judged them until his death.

31 And, after him, was Shamgar, son of Anath, who smote of the Philistines, six hundred men, with an ox-goad,—and, he also, saved Israel.

4 luku

1 Mutta Eehudin kuoltua israelilaiset tekivät jälleen sitä, mikä oli pahaa Herran silmissä.

1 Men Israels barn gjorde åter vad ont var i HERRENS ögon, när Ehud var död.

1 And the sons of Israel again did the thing that was wicked in the sight of Yahweh,—when, Ehud, was dead.

2 Silloin Herra myi heidät Jaabinin, Kanaanin kuninkaan, käsiin, joka hallitsi Haasorissa. Hänen sotapäällikkönsä oli Siisera, joka asui Haroset-Goojimissa.

2 Då sålde HERREN dem i Jabins hand, den kananeiske konungens, som regerade i Hasor. Hans härhövitsman var Sisera, och denne bodde i Haroset-Haggoim.

2 So Yahweh sold them into the hand of Jabin king of Canaan, who reigned in Hazor,—now, the prince of his host, was Sisera, and, he, dwelt in Harosheth of the nations.

3 Ja israelilaiset huusivat Herraa, sillä Siiseralla oli yhdeksätsadat raudoitetut sotavaunut, ja hän sorti ankarasti israelilaisia kaksikymmentä vuotta.

3 Och Israels barn ropade till HERREN; ty han hade nio hundra stridsvagnar av järn, och han förtryckte Israels barn våldsamt i tjugu år.

3 And the sons of Israel made outcry unto Yahweh,—for he had, nine hundred chariots of iron, and, he, oppressed the sons of Israel heavily, twenty years.

4 Mutta Debora, naisprofeetta, Lappidotin vaimo, oli siihen aikaan tuomarina Israelissa.

4 Men Debora, en profetissa, Lappidots hustru, var på den tiden domarinna i Israel.

4 And, Deborah, a woman who was a prophetess, wife of Lapidoth, she, was judging Israel, at that time:

5 Hänen oli tapana istua Deboran-palmun alla, Raaman ja Beetelin välillä, Efraimin vuoristossa, ja israelilaiset menivät hänen luoksensa oikeutta saamaan.

5 Hon plägade sitta under Deborapalmen, mellan Rama och Betel i Efraims bergsbygd, och Israels barn drogo ditupp till henne, for att hon skulle skipa rätt.

5 she used to sit, therefore, under the palm–tree of Deborah, between Ramah and Bethel, in the hill country of Ephraim,—and the sons of Israel came up to her, for justice.

6 Hän lähetti kutsumaan Baarakin, Abinoamin pojan, Naftalin Kedeksestä, ja hän sanoi hänelle: Näin käskee Herra, Israelin Jumala: Lähde ja mene Taaborin vuorelle ja ota mukaasi kymmenentuhatta miestä naftalilaisia ja sebulonilaisia.

6 Hon sände nu och lät kalla till sig Barak, Abinoams son, från Kedes i Naftali, och sade till honom: »Se, HERREN, Israels Gud, bjuder: Drag åstad upp på berget Tabor och tag med dig tio tusen man av Naftali barn och Sebulons barn.

6 And she sent and called for Barak son of Abinoam, out of Kadesh–naphtali,—and said unto him—Hath not Yahweh God of Israel, commanded,—Come and draw towards Mount Tabor, and bring with thee—ten thousand men, of the sons of Naphtali, and of the sons of Zebulun;

7 Ja minä tuon sinun luoksesi Kiisonin purolle Siiseran, Jaabinin sotapäällikön, sotavaunuineen ja laumoineen ja annan hänet sinun käsiisi.

7 Ty jag vill draga Sisera, Jabins härhövitsman, med hans vagnar och skaror, till dig vid bäcken Kison och giva honom i din hand.»

7 and I will draw unto thee, unto the torrent of Kishon, Sisera, prince of the host of Jabin, with his chariots, and with his multitude,—and will deliver him into thy hand?

8 Niin Baarak sanoi hänelle: Jos sinä lähdet minun kanssani, niin minäkin lähden; mutta jos sinä et

8 Barak sade till henne: »Om du går med mig, så går jag, men om du icke går med mig, så går icke

8 And Barak said unto her, If thou wilt go with me, then will I go—but, if thou wilt not go with me, I will not

lähde minun kanssani, niin en minäkään lähde.
9 Hän vastasi: Minä lähden sinun kanssasi; mutta kunnia siitä retkestä, jolle lähdet, ei tule sinulle, vaan Herra on myyvä Siiseran naisen käsiin. Niin Debora nousi ja lähti Baarakin kanssa Kedekseen.

10 Silloin Baarak kutsui Sebulonin ja Naftalin koolle Kedekseen; kymmenentuhatta miestä seurasi häntä, ja Debora lähti hänen kanssaan.

11 Mutta keeniläinen Heber oli eronnut keeniläisistä, Hoobabin, Mooseksen apen, jälkeläisistä; ja hän oli telttaansa pystytellen tullut aina Saanaimin tammelle asti, joka on Kedeksen luona.
12 Kun Siiseralle ilmoitettiin, että Baarak, Abinoamin poika, oli noussut Taaborin vuorelle,
13 niin Siisera kutsui koolle kaikki sotavaununsa, yhdeksätsadat raudoitetut sotavaunut, ja kaiken väen, mikä hänellä oli, Haroset-Goojimista Kiisonin purolle.

14 Silloin Debora sanoi Baarakille: Nouse, sillä tämä on se päivä, jona Herra antaa Siiseran sinun käsiisi; onhan Herra lähtenyt sinun edelläsi. Niin Baarak laskeutui Taaborin vuorelta, ja kymmenentuhatta miestä

heller jag.»

9 Då svarade hon: »Ja, jag skall gå med dig; dock skall äran då icke bliva din på den väg du nu går, utan HERREN skall sälja Sisera i en kvinnas hand.» Så stod Debora upp och gick med Barak till Kedes.

10 Då bådade Barak upp Sebulon och Naftali till Kedes, och tio tusen man följde honom ditupp; Debora gick ock ditupp med honom.

11 Men kainéen Heber hade skilt sig från de övriga kainéerna, Hobabs, Moses svärfaders, barn; och han hade sina tältplatser ända till terebinten i Saannim vid Kedes.

12 Och man berättade för Sisera att Barak, Abinoams son, hade dragit upp på berget Tabor.
13 Då bådade Sisera upp alla sina stridsvagnar, nio hundra vagnar av järn, därtill ock allt folk han hade, att draga från Haroset-Haggoim till bäcken Kison.
14 Men Debora sade till Barak: »Stå upp, ty detta är den dag på vilken HERREN har givit Sisera i din hand; se, HERREN har dragit ut framför dig.» Så drog då Barak ned från berget Tabor, och tio tusen man

go.

9 And she said—I will, go, with thee; only, it shall not be, thine own honour, that shall arise from the journey which thou art about to take, for, into the hand of a woman, will Yahweh sell Sisera. So Deborah arose, and went with Barak, towards Kadesh.
10 And Barak called together Zebulun and Naphtali, towards Kadesh, and there went up at his feet—ten thousand men,—and Deborah, went up with him.
11 Now, Heber the Kenite, had separated himself from the Kenites, even from the sons of Hobab, father–in–law of Moses,—and moved his tent as far as the oak of Zaanaim, which is near Kadesh.
12 And they told Sisera that Barak, son of Abinoam, had gone up to Mount Tabor.

13 So Sisera called together all his chariots—nine hundred chariots of iron, and all the people that were with him,—from Harosheth of the nations, unto the torrent of Kishon.
14 Then said Deborah unto Barak—Up! for, this, is the day on which Yahweh hath delivered Sisera into thy hand, hath not, Yahweh, gone forth before thee? So Barak went down from Mount Tabor, with ten

hänen jäljessään.
15 Ja Herra saattoi Baarakin miekan terän edessä hämminkiin Siiseran ja kaikki hänen sotavaununsa ja koko hänen joukkonsa; ja Siisera astui alas vaunuistaan ja pakeni jalkaisin.
16 Mutta Baarak ajoi takaa sotavaunuja ja sotajoukkoa Haroset-Goojimiin saakka. Ja koko Siiseran joukko kaatui miekan teräänsä; ei ainoakaan pelastunut.

17 Mutta Siisera oli paennut jalkaisin Jaaelin, keeniläisen Heberin vaimon, teltalle; sillä Jaabinin, Haasorin kuninkaan, ja keeniläisen Heberin perheen välillä oli rauha.
18 Ja Jaael meni Siiseraa vastaan ja sanoi hänelle: Poikkea, herrani, poikkea minun luokseni, älä pelkää. Ja hän poikkesi hänen luoksensa telttaan, ja hän peitti hänet peitteellä.

19 Ja hän sanoi hänelle: Anna minulle vähän vettä juodakseni, sillä minun on jano. Niin hän avasi maitoleilin ja antoi hänen juoda ja peitti hänet.

20 Ja hän sanoi hänelle: Asetu teltan ovelle; ja jos joku tulee ja kysyy sinulta ja sanoo: 'Onko täällä ketään?' niin vastaa: 'Ei ole'.

21 Mutta Jaael, Heberin

följde honom.
15 Och HERREN sände förvirring över Sisera och alla hans vagnar och hela hans här, så att de veko tillbaka för Baraks svärd; och Sisera steg ned från sin vagn och flydde till fots.

16 Och Barak jagade efter vagnarna och hären ända till Haroset-Haggoim. Och hela Siseras här föll för svärdsegg; icke en enda kom undan.

17 Men Sisera hade under flykten styrt sina steg till Jaels, kainéen Hebers hustrus, tält; ty vänskap rådde mellan Jabin, konungen i Hasor, och kainéen Hebers hus.
18 Då gick Jael ut emot Sisera och sade till honom: »Kom in, min herre, kom in till mig, frukta intet.» Så gick han då in till henne i tältet, och hon höljde över honom med ett täcke.

19 Och han sade till henne: »Giv mig litet vatten att dricka, ty jag är törstig.» Då öppnade hon mjölk-kärlet och gav honom att dricka och höljde sedan åter över honom.
20 Och han sade till henne: »Ställ dig vid ingången till tältet; och kommer någon och frågar dig om någon är här, så svara nej.»

21 Men Jael, Hebers hustru,

thousand men after him.
15 And Yahweh put to flight Sisera and all the chariots and all the host, with the edge of the sword, before Barak,—so Sisera alighted from his chariot, and fled on foot.

16 Now, Barak, pursued the chariots, and the host, as far as Harosheth of the nations,—and all the host of Sisera fell by the edge of the sword, there was not left so much as one.
17 Now, Sisera, had fled on foot, unto the tent of Jael, wife of Heber the Kenite, for there was peace between Jabin, king of Hazer, and the house of Heber the Kenite.
18 And Jael went out to meet Sisera, and said unto him: Turn aside, my lord, turn aside with me, do not fear. So he turned aside with her into the tent, and she threw over him a coverlet.
19 And he said unto her—Let me drink, I pray thee, a little water, for I am thirsty. So she opened the bottle of milk, and gave him to drink, and spread over him the coverlet.
20 And he said unto her, Stand at the entrance of the tent,—and it shall be, if any man come and ask thee and say—Is there here a man? that thou shalt say, There is not.
21 Then took Jael, wife of

vaimo, tempasi telttavaarnan, otti vasaran käteensä, hiipi hänen luoksensa ja löi vaarnan hänen ohimoonsa, niin että se tunkeutui aina maahan asti; hän oli näet väsymyksestä vaipunut sikeään uneen, ja hän kuoli.

22 Ja katso, silloin Baarak tuli ajaen Siiseraa takaa; ja Jaael meni häntä vastaan ja sanoi hänelle: Tule, minä näytän sinulle miehen, jota etsit. Ja hän tuli hänen luoksensa, ja katso, Siisera makasi kuolleena, vaarna ohimossaan.

23 Näin Jumala sinä päivänä nöyryytti Jaabinin, Kanaanin kuninkaan, israelilaisten edessä.
24 Ja israelilaisten käsi painoi yhä raskaammin Jaabinia, Kanaanin kuningasta, kunnes he tuhosivat Jaabinin, Kanaanin kuninkaan.

grep en tältplugg och tog en hammare i sin hand, gick därefter sakta in till honom och slog pluggen genom tinningen på honom, så att den gick ned i marken. Så dödades han, där han låg försänkt i tung sömn, medtagen av trötthet.
22 I samma stund kom Barak jagande efter Sisera; då gick Jael ut emot honom och sade till honom: »Kom hit, så skall jag visa dig den man som du söker.» När han då gick in till henne, fick han se Sisera ligga död där, med tältpluggen genom tinningen.
23 Så lät Gud på den dagen Jabin, konungen i Kanaan, bliva kuvad av Israels barn.
24 Och Israels barns hand vilade allt tyngre på Jabin, konungen i Kanaan; och till slut förgjorde de Jabin, konungen i Kanaan.

Heber, the tent–pin, and put the mallet in her hand, and went in unto him, softly, and smote the tent–pin into his temples, and it pierced through into the ground,—he being fast asleep and shrouded in darkness, and he died.
22 And lo! Barak—in pursuit of Sisera! So Jael went forth to meet him, and said unto him, Come and let me shew thee—the man whom thou art seeking. And he came in with her, and lo! Sisera—lying dead, with the tent–pin in his temples.

23 Thus God subdued, on that day, Jabin king of Canaan,—before the sons of Israel.
24 And the hand of the sons of Israel went on, waxing more and more heavy upon Jabin king of Canaan,—until they had cut off Jabin king of Canaan.

5 luku

1 Sinä päivänä Debora ja Baarak, Abinoamin poika, lauloivat näin:
2 Johtajat johtivat Israelia, kansa oli altis - siitä te kiittäkää Herraa.

3 Kuulkaa, te kuninkaat, kuunnelkaa, te ruhtinaat. Herran kiitosta minä laulan, minä veisaan Herran, Israelin Jumalan, ylistystä.
4 Kun sinä, Herra, lähdit liikkeelle Seiristä, kun sinä

1 De sjöngo Debora och Barak, Abinoams son, denna sång:
2 Att härförare förde an i Israel, att folket villigt följde dem -- loven HERREN därför!

3 Hören, I konungar; lyssnen, I furstar. Till HERRENS ära vill jag, vill jag sjunga, lovsäga HERREN, Israels Gud.
4 HERRE, när du drog ut från Seir, när du gick fram

1 Then sang Deborah, and Barak, son of Abinoam,—on that day, saying:—
2 For the leadership of leaders in Israel, For the volunteering of the people,—Bless ye Yahweh!
3 Hear, ye kings! Give ear, ye princes! I, unto Yahweh,—I, will sing, Will make melody to Yahweh, God of Israel.

4 O Yahweh! When thou didst come forth out of Seir,

tulit astuen Edomin maasta, niin maa järisi, ja taivaat vuotivat, pilvet vuotivat vettä.

ifrån Edoms mark, då bävade jorden, då strömmade det från himmelen, då strömmade vatten ned ifrån molnen;

When thou didst march along out of the field of Edom, Earth, trembled, Heaven also, poured forth,—Yea, dark clouds, poured forth waters;

5 Vuoret järkkyivät Herran edessä, itse Siinai Herran, Israelin Jumalan, edessä.

5 bergen skälvde inför HERRENS ansikte, ja, Sinai inför HERRENS, Israels Guds, ansikte.

5 From, mountains, came down streams In presence of Yahweh,—From this Sinai, In presence of Yahweh, God of Israel.

6 Samgarin, Anatin pojan, päivinä, Jaaelin päivinä tiet olivat tyhjinä, matkamiehet kiertelivät syrjäisiä polkuja.

6 I Samgars dagar, Anats sons, i Jaels dagar lågo vägarna öde; vandrarna måste färdas svåra omvägar.

6 In the days of Shamgar son of Anath, in the days of Jael, the roads were forsaken,—and, the frequenters of highways, betook them to roundabout paths:

7 Israel oli johtoa vailla, peräti vailla, kunnes sinä, Debora, nousit, sinä, Israelin äiti.

7 Inga styresmän funnos, inga funnos mer i Israel, förrän du stod upp, Debora, stod upp såsom en moder i Israel.

7 There was a failure of rulers, in Israel, a failure,—until I arose, a Deborah, arose, a mother in Israel:—

8 He valitsivat uusia jumalia; silloin oli sota porteilla asti, mutta ei näkynyt kilpeä, ei keihästä Israelin neljänkymmenen tuhannen joukossa.

8 Man valde sig nya gudar; då nådde striden fram till portarna. Men ingen sköld, intet spjut var att se hos de fyrtio tusen i Israel.

8 They chose gods that were new, Then,—war at the gates! Was there, a shield, to be seen? or a spear? among forty thousand in Israel?

9 Minun sydämeni on kiintynyt Israelin johtomiehiin. Te kansan joukossa alttiit, kiittäkää Herraa.

9 Mitt hjärta tillhör Israels hövdingar och dem bland folket, som villigt följde;

9 My heart [saith]—for the governors of Israel, for the volunteers among the people, Bless ye Yahweh!

10 Te, jotka ratsastatte valkoisilla aasintammoilla, te, jotka istutte matoilla, ja te, jotka kuljette teillä, puhukaa.

10 ja, loven HERREN. I som riden på vita åsninnor, I som sitten hemma på mattor, och I som vandren på vägen, talen härom.

10 Ye that ride on white asses, ye that sit on carpets, and ye that walk upon the road, speak!

11 Laulu kuuluu juotto-ojilta, siellä ylistetään Herran vanhurskaita tekoja, hänen johdatuksensa vanhurskautta Israelissa. Silloin Herran kansa laskeutui porteille.

11 När man under rop skiftar byte mellan vattenhoarna, då lovprisar man där HERRENS rättfärdiga gärningar, att han i rättfärdighet regerar i Israel. Då drog HERRENS folk ned till portarna.

11 In the place of the noise of bowmen among the wells, there, laud ye—the righteous acts of Yahweh, the righteous acts of his rule over Israel. Then, had come down to the gates the people of Yahweh.

12 Heräjä, heräjä, Debora! Heräjä, heräjä, laula laulu! Nouse, Baarak! Ota vankeja saaliiksesi, sinä Abinoamin poika!
13 Silloin pakolaiset laskeutuivat näiden jalojen luo, Herran kansa laskeutui minun luokseni, sankarien joukko.
14 Efraimista tulivat ne, jotka olivat juurtuneet Amalekiin, he seurasivat sinun joukkojesi mukana, Benjamin. Maakirista laskeutuivat johtomiehet, Sebulonista ne, jotka kantoivat päällikönsauvaa.
15 Ja Isaskarin ruhtinaat tulivat Deboran kanssa, ja niinkuin Baarak, niin Isaskar: hän kiiti tasangolle hänen jäljessänsä. Ruubenin suvuissa oli suuria neuvotteluja.

16 Miksi sinä jäit istumaan karjatarhojen välille, kuuntelemaan paimenpillin soittoa? Ruubenin suvuissa oli suuria neuvonpitoja.

17 Gilead pysyi alallaan tuolla puolella Jordanin, ja Daan - miksi hän viipyi vierailla laivoilla? Asser jäi istumaan meren rannalle ja pysyi alallaan lahtiensa luona.
18 Sebulon on kansa, joka antaa henkensä alttiiksi kuolemaan, samoin Naftali kedon kummuilla.
19 Kuninkaat tulivat ja taistelivat, silloin taistelivat Kanaanin kuninkaat

12 Upp, upp, Debora! Upp, upp, sjung din sång! Stå upp, Barak; tag dig fångar, du Abinoams son.

13 Då satte folkets kvarleva de tappre till anförare, HERREN satte mig till anförare över hjältarna.

14 Från Efraim kommo män som hade rotfäst sig i Amalek; Benjamin följde dig och blandade sig med dina skaror. Ned ifrån Makir drogo hövdingar åstad, och från Sebulon män som buro anförarstav.
15 Furstarna i Isaskar slöto sig till Debora; och likasom Isaskar, så gjorde ock Barak; ned i dalen skyndade man i dennes spår. Bland Rubens ätter höllos stora rådslag.

16 Men varför satt du kvar ibland dina fållor och lyssnade till flöjtspel vid hjordarna? Ja, av Rubens ätter fördes stora överläggningar.
17 Gilead stannade på andra sidan Jordan. Och Dan varför -- dröjer han ännu vid skeppen? Aser satt kvar vid havets strand, vid sina vikar stannade han.

18 Men Sebulon var ett folk som prisgav sitt liv åt döden, Naftali likaså, på stridsfältets höjder.
19 Konungar drogo fram och stridde ja, då stridde Kanaans konungar vid

12 Awake! awake! Deborah, Awake! awake! utter words of song,—Arise! Barak, and bind fast thy captives, O son of Abinoam!
13 Then, came down a remnant to the nobles—a people,—Yahweh, came down with me against the mighty.

14 Out of Ephraim, [came down] they whose root was in Amalek, After thee, Benjamin, among thy tribes,—Out of Machir, had come down governors, And, out of Zebulun, such as bear aloft the staff of the marshal;
15 And, my princes in Issachar, were with Deborah, yea, Issachar, was the support of Barak, Into the vale rushed they forth at his feet. Among the divisions of Reuben, great were the resolves of the heart:
16 Wherefore abodes thou among the folds? To hear the mocking of the flocks? The divisions of Reuben, had great counsellings of heart.
17 Gilead, beyond the Jordan, took his rest, but, Dan, wherefore remained he with the ships? Asher, abode by the shore of the seas, and, by his creeks, must needs rest.
18 Zebulun—a people that scorned their souls unto death; and, Naphtali,—upon the heights of the field.
19 On came kings, they fought, Then, fought the kings of Canaan, In

Taanakissa, Megiddon vesien varsilla; mutta hopeata he eivät saaneet saaliiksensa.
20 Tähdet taivaalta kävivät sotaa, radoiltaan ne sotivat Siiseraa vastaan.

21 Kiisonin puro tempasi heidät mukaansa, taistelujen puro, Kiisonin puro. Astu esiin, minun sieluni, voimallisesti!

22 Silloin hevosten kaviot tömistivät maata, kun urhot laskivat, laskivat laukkaa.

23 Kirotkaa Meeros, sanoo Herran enkeli, kiroamalla kirotkaa sen asukkaat, koska eivät tulleet Herran avuksi, Herran avuksi sankarien joukkoon.

24 Siunattu olkoon vaimojen joukossa Jaael, keeniläisen Heberin vaimo, siunattu vaimojen joukossa, jotka teltoissa asuvat.
25 Vettä toinen pyysi, maitoa hän antoi, toi juhlamaljassa kermaa.

26 Hän ojensi kätensä ottamaan vaarnaa, oikean kätensä työvasaraa; ja hän iski Siiseraa, löi murskaksi hänen päänsä, musersi ja lävisti hänen ohimonsa.

27 Hänen jalkainsa juureen hän vaipui, kaatui, jäi siihen, hänen jalkainsa juureen hän vaipui, kaatui; jäi kuolleena

Taanak, invid Megiddos vatten; men byte av silver vunno de icke.
20 Från himmelen fördes strid, stjärnorna stridde från sina banor mot Sisera.

21 Bäcken Kison ryckte dem bort, urtidsbäcken, bäcken Kison. Gå fram, min själ, med makt!

22 Då stampade hästarnas hovar, när deras tappra ryttare jagade framåt, framåt.
23 Förbannen Meros, säger HERRENS ängel, ja, förbannen dess inbyggare, därför att de ej kommo HERREN till hjälp, HERREN till hjälp bland hjältarna.

24 Välsignad vare Jael framför andra kvinnor, Hebers hustru, kainéens, välsignad framför alla kvinnor som bo i tält!
25 Vatten begärde han; då gav hon honom mjölk, gräddmjölk bar hon fram i högtidsskålen.

26 Sin hand räckte hon ut efter tältpluggen, sin högra hand efter arbetshammaren med den slog hon Sisera och krossade hans huvud, spräckte hans tinning och genomborrade den.

27 Vid hennes fötter sjönk han ihop, föll omkull och blev liggande; ja, vid hennes fötter sjönk han ihop och

Taanach, by the waters of Megiddo,—Plunder of silver, they took not away!
20 From heaven, was the battle fought,—The stars in their courses, fought against Sisera.

21 The torrent of Kishon, swept them away, the torrent of olden times, the torrent of Kishon! Let my soul march along, with victorious strength!

22 Then, stamped hoofs of horses, With the gallopings, gallopings of his mighty steeds.

23 Curse ye Meroz, saith the messenger of Yahweh, Curse ye with a curse, the inhabitants thereof,—because they came not in to the help of Yahweh, to the help of Yahweh, against the mighty.

24 Blessed above women, shall be Jael, wife of Heber the Kenite,—Above women in the tent, be blessed:

25 Water, he asked, Milk, she gave,—In a bowl for nobles, presented cream:

26 Her hand, to the tent-pin, put she forth, and, her right hand, to the toilers' mallet,—Then smote she Sisera, She shattered his head, Yea she split open and pierced through his temples:

27 Between her feet, he bowed—he fell, he lay,—Between her feet, he bowed--he fell, Where he bowed,

makaamaan siihen, mihin vaipui.

28 Siiseran äiti katselee ikkunasta ja huutaa ristikon läpi: 'Miksi viipyvät hänen sotavaununsa tulemasta? Miksi ovat hänen valjakkonsa askeleet niin hitaat?'

29 Viisain hänen ruhtinattaristaan vastaa hänelle, ja hän kertaa itselleen hänen sanansa:
30 'Varmaankin he ovat saaneet saalista ja jakavat sitä: tytön, kaksikin mieheen, kirjavaa kangasta saaliiksi Siiseralle, kirjavaa kangasta, kirjaeltua vaatetta saaliiksi, kaksi kirjaeltua, kirjavaa huivia saatujen saalisten kaulaan.'

31 Niin häviävät kaikki sinun vihollisesi, Herra. Mutta ne, jotka häntä rakastavat, ovat niinkuin aurinko, kun se nousee voimassansa. Ja maassa oli rauha neljäkymmentä vuotta.

föll omkull; där han sjönk ihop, där föll han dödsslagen.
28 Ut genom fönstret skådade hon och ropade, Siseras moder, ut genom gallret: »Varför dröjer väl hans vagn att komma? Varför äro de så senfärdiga, hans vagnshästars fötter?»
29 Då svara de klokaste av hennes hovtärnor, och själv giver hon sig detsamma svaret:
30 »Förvisso vunno de byte, som de nu utskifta: en flicka, ja, två åt envar av männen, byte av praktvävnader för Siseras räkning, byte av praktvävnader, brokiga tyger; en präktig duk, ja, två brokiga dukar för de fångnas halsar.»

31 Så må alla dina fiender förgås, o HERRE. Men de som älska honom må likna solen, när den går upp i hjältekraft. Och landet hade nu ro i fyrtio år.

There, he fell—destroyed!

28 Through the window, looked out and shrilly cried, The mother of Sisera, through the lattice,—Why is his chariot ashamed to come? Why delay the wheels of his chariot?
29 The wise ladies, her princesses, responded,—Nay! she, returned answer to, herself:—
30 Is it not They keep finding—dividing spoil, One damsel, two damsels, to every several hero, Spoil, of divers coloured raiment for Sisera, Spoil, of divers coloured raiment, embroidered, Coloured raiment richly embroidered, on the necks of them who are taken as spoil?
31 So, perish all thine enemies, O Yahweh, But be, they who love him, as the going forth of the sun, in his might! And the land had rest forty years.

6 luku

1 Mutta israelilaiset tekivät sitä, mikä oli pahaa Herran silmissä, ja Herra antoi heidät Midianin käsiin seitsemäksi vuodeksi.

2 Ja Israel sai tuntea Midianin käden voimaa, ja israelilaiset tekivät suojakseen midianilaisia vastaan ne onkalot, joita on

1 Men när Israels barn gjorde vad ont var i HERRENS ögon, gav HERREN dem i Midjans hand, i sju år.

2 Och Midjans hand blev Israel så övermäktig, att Israels barn till skydd mot Midjan gjorde sig de hålor som nu äro att se i bergen,

1 And the sons of Israel did the thing that was wicked, in the sight of Yahweh,—so Yahweh delivered them into the hand of Midian seven years;
2 and the hand of Midian prevailed against Israel,—because of Midian, did the sons of Israel prepare for themselves the hollows

vuorissa, ja luolat ja vuorilinnat.

3 Ja joka kerta kun israelilaiset olivat kylväneet, tulivat midianilaiset, amalekilaiset ja Idän miehet ja hyökkäsivät heidän kimppuunsa.
4 He leiriytyivät heitä vastaan ja hävittivät maan sadon aina Gassaa myöten eivätkä jättäneet mitään elintarpeita Israeliin, eivät myöskään lampaita, nautakarjaa eivätkä aaseja.
5 Sillä he lähtivät liikkeelle laumoineen ja telttoineen, he tulivat monilukuisina kuin heinäsirkat, heillä ja heidän kameleillaan ei ollut määrää, ja he tulivat maahan sitä hävittämään.

6 Niin Israel joutui suureen kurjuuteen midianilaisten tähden; ja israelilaiset huusivat Herraa.

7 Ja kun israelilaiset huusivat Herraa Midianin tähden,

8 lähetti Herra israelilaisten luo profeetan, joka sanoi heille: Näin sanoo Herra, Israelin Jumala: Minä johdatin teidät Egyptistä ja vein teidät pois orjuuden pesästä;

9 minä pelastin teidät egyptiläisten käsistä ja kaikkien teidän sortajainne käsistä; minä karkoitin heidät teidän tieltänne ja

så ock grottorna och bergfästena.

3 Så ofta israeliterna hade sått, drogo midjaniterna, amalekiterna och österlänningarna upp emot dem

4 och lägrade sig där och överföllo dem och fördärvade landets gröda ända fram emot Gasa; de lämnade inga livsmedel kvar i Israel, inga får, oxar eller åsnor.
5 Ty de drogo ditupp med sin boskap och sina tält och kommo så talrika som gräshoppor; de själva och deras kameler voro oräkneliga. Och de föllo in i landet för att fördärva det.

6 Så kom Israel i stort elände genom Midjan; då ropade Israels barn till HERREN.

7 Och när Israels barn ropade till HERREN för Midjans skull,

8 sände HERREN en profet till Israels barn. Denne sade till dem: »Så säger HERREN, Israels Gud: Jag själv har fört eder upp ur Egypten och hämtat eder ut ur trädomshuset.

9 Jag har räddat eder från egyptiernas hand och från alla edra förtryckares hand; jag har förjagat dem för eder och givit eder deras

which were in the mountains, and the caves, and the strongholds.
3 And so it used to be, if Israel had sown, then came up Midian and Amalek and the sons of the east, yea came up against them,

4 and encamped against them, and destroyed the increase of the land, until thou comest unto Gaza,—neither left they sustenance in Israel, nor sheep nor ox, nor ass;
5 for, they with their cattle, used to come up, with their tents—yea they used to come like locusts, for multitude, both they and their cattle, were without number,—so they came into the land, to lay it waste.
6 Thus was Israel greatly impoverished, because of Midian,—and the sons of Israel made outcry unto Yahweh.
7 And it came to pass, when the sons of Israel cried unto Yahweh,—on account of Midian,
8 then sent Yahweh a prophet unto the sons of Israel,—who said unto them—Thus, saith Yahweh, God of Israel, I, led you up out of Egypt, and brought you forth out of the house of servants;
9 Yea I rescued you out of the hand of Egypt, and out of the hand of all who oppressed you,—that I might drive them out from before

annoin teille heidän maansa.

10 Ja minä sanoin teille: Minä olen Herra, teidän Jumalanne, älkää peljätkö amorilaisten jumalia, joiden maassa te asutte. Mutta te ette kuulleet minun ääntäni.

11 Ja Herran enkeli tuli ja istui Ofran tammen alle, joka oli abieserilaisen Jooaan oma, juuri kun tämän poika Gideon oli puimassa nisuja viinikuurnassa, korjatakseen ne talteen midianilaisilta.

12 Ja Herran enkeli ilmestyi hänelle ja sanoi hänelle: Herra olkoon sinun kanssasi, sinä sotaurho!

13 Niin Gideon vastasi hänelle: Oi, Herrani, jos Herra on meidän kanssamme, miksi sitten kaikki tämä on meitä kohdannut? Ja missä ovat kaikki hänen ihmeelliset tekonsa, joista isämme ovat meille kertoneet sanoen: 'Herra on johdattanut meidät tänne Egyptistä'? Mutta nyt Herra on hyljännyt meidät ja antanut meidät Midianin kouriin.

14 Silloin Herra kääntyi häneen ja sanoi: Mene tässä voimassasi ja vapauta Israel Midianin kourista; minä lähetän sinut.

15 Hän vastasi hänelle: Oi, Herra, millä minä vapautan Israelin? Minun sukunihan on

land.

10 Och jag sade till eder: Jag är HERREN, eder Gud; I skolen icke frukta de gudar som dyrkas av amoréerna, i vilkas land I bon. Men I villen icke höra min röst.

11 Och HERRENS ängel kom och satte sig under terebinten vid Ofra, som tillhörde abiesriten Joas; dennes son Gideon höll då på att klappa ut vete i vinpressen, för att bärga det undan Midjan.

12 För honom uppenbarade sig nu HERRENS ängel och sade till honom: »HERREN är med dig, du tappre stridsman.»

13 Gideon svarade honom: »Ack min herre, om HERREN är med oss, varför har då allt detta kommit över oss? Och var äro alla hans under, om vilka våra fäder hava förtäljt för oss och sagt: 'Se, HERREN har fört oss upp ur Egypten'? Nu har ju HERREN förskjutit oss och givit oss i Midjans våld.»

14 Då vände sig HERREN till honom och sade: »Gå åstad i denna din kraft och fräls Israel ur Midjans våld; se, jag har sänt dig.»

15 Han svarade honom: »Ack Herre, varmed kan jag frälsa Israel? Min ätt är ju

you, and I gave unto you their land;

10 Yea and I said to you,—I, Yahweh, am your God, Ye must not fear the gods of the Amorites, in whose land ye are about to dwell,—But ye have not hearkened unto my voice.

11 Then came the messenger of Yahweh, and sat down under the oak which was in Ophrah, which belonged to Joash, the Abiezrite; and, Gideon his son, was beating out wheat in the winepress, to escape the notice of the Midianites;

12 so the messenger of Yahweh appeared unto him,—and said unto him, Yahweh, is with thee, thou mighty man of valour!

13 And Gideon said unto him—Pardon, my lord! if Yahweh be with us, then wherefore hath all this befallen us? and where are all his wonders, which our fathers have recounted to us—saying, Was it not, out of Egypt, that Yahweh brought us up? But, now, hath Yahweh abandoned us, and delivered us into the hand of Midian.

14 And Yahweh, turned unto him, and said—Go in this thy might, and thou shalt save Israel, out of the hand of Midian,—have I not sent thee?

15 And he said unto him—Pardon, O my Lord! How, shall I save Israel? Lo! my

heikoin Manassessa, ja minä itse olen kaikkein vähäisin isäni perheessä.

16 Herra sanoi hänelle: Minä olen sinun kanssasi, ja sinä voitat midianilaiset niinkuin yhden ainoan miehen.

17 Mutta hän sanoi hänelle: Jos olen saanut armon sinun silmiesi edessä, niin osoita minulle tunnusteolla, että sinä itse puhut minun kanssani.
18 Älä poistu täältä, ennenkuin minä tulen takaisin sinun luoksesi ja tuon uhrilahjani ja panen sen eteesi. Hän sanoi: Minä jään, kunnes sinä tulet takaisin.
19 Gideon meni ja valmisti vohlan, ja eefa-mitan jauhoja happamattomiksi leiviksi, pani lihan koriin ja liemen pataan ja vei ne hänen luoksensa tammen alle ja pani ne tarjolle.

20 Mutta Jumalan enkeli sanoi hänelle: Ota liha ja happamattomat leivät ja pane ne tälle kalliolle ja vuodata liemi. Ja hän teki niin.
21 Ja Herran enkeli ojensi sauvan, joka hänellä oli kädessään, ja kosketti sen kärjellä lihaa ja happamattomia leipiä; niin kalliosta nousi tuli, ja se kulutti lihan ja happamattomat leivät. Ja Herran enkeli katosi hänen

den oansenligaste i Manasse, och jag själv den ringaste i min faders hus.»

16 HERREN sade till honom: »Jag vill vara med dig, så att du skall slå Midjan, såsom voro det en enda man.»
17 Men han svarade honom: »Om jag har funnit nåd för dina ögon, så låt mig få ett tecken att det är du som talar med mig.

18 Gå icke bort härifrån, förrän jag har kommit tillbaka till dig och hämtat ut min offergåva och lagt fram den för dig.» Han sade: »Jag vill stanna, till dess du kommer igen.»
19 Då gick Gideon in och tillredde en killing, så ock osyrat bröd av en efa mjöl; därefter lade han köttet i en korg och hällde spadet i en kruka; sedan bar han ut det till honom under terebinten och satte fram det.

20 Men Guds ängel sade till honom: Tag köttet och det osyrade brödet, och lägg det på berghällen där, och gjut spadet däröver.» Och han gjorde så.
21 Och HERRENS ängel räckte ut staven som han hade i sin hand och rörde med dess ända vid köttet och det osyrade brödet; då kom eld ut ur klippan och förtärde köttet och det osyrade brödet; och därvid försvann HERRENS ängel ur

thousand, is the poorest in Manasseh, and, I, am the youngest in the house of my father.
16 And Yahweh said unto him—I will be with thee,—so shalt thou smite the Midianites, as one man.

17 And he said unto him, If, I beseech thee, I have found favour in thine eyes, then wilt thou work for me a sign, that it is, thou, who art speaking with me.
18 Do not, I beseech thee, withdraw from hence, until I come unto thee, and bring forth my present, and set it before thee. And he said: I, will tarry until thou return.

19 So, Gideon, went in, and made ready a kid of the goats, and, of an ephah of meal, unleavened cakes, the flesh, he put in a basket, and, the broth, he put in a pot,—and brought them forth unto him, under the oak, and presented them.
20 And the messenger of God said unto him—Take the flesh and the cakes, and set them on this crag, and, the broth, do thou pour out. And he did so.
21 Then the messenger of Yahweh put forth the end of the staff, that was in his hand, and touched the flesh, and the cakes,—and there came up fire out of the rock, and consumed the flesh, and the cakes, and, the messenger of Yahweh,

silmistänsä.

22 Kun Gideon näki, että se oli Herran enkeli, sanoi Gideon: Voi minua, Herra, Herra, kun olen nähnyt Herran enkelin kasvoista kasvoihin!

23 Mutta Herra sanoi hänelle: Rauha sinulle! Älä pelkää, sinä et kuole.

24 Silloin Gideon rakensi siihen Herralle alttarin ja pani sen nimeksi: Herra on rauha. Se on vielä tänäkin päivänä abieserilaisten Ofrassa.

25 Ja sinä yönä Herra sanoi hänelle: Ota härkä, joka isälläsi on, ja toinen seitsenvuotias härkä ja hajota Baalin alttari, joka isälläsi on, ja hakkaa maahan asera-karsikko, joka on sen vieressä.

26 Ja rakenna ladotuista kivistä alttari Herralle, Jumalallesi, tämän vuorenkukkulan laelle; ota sitten se toinen härkä ja uhraa se polttouhriksi halkojen päällä, jotka saat hakkaamastasi asera-karsikosta.

27 Niin Gideon otti palvelijoitaan kymmenen miestä ja teki, niinkuin Herra oli hänelle puhunut. Mutta kun hän isänsä perhettä ja kaupungin miehiä peljäten ei uskaltanut tehdä sitä

hans åsyn.

22 Då såg Gideon att det var HERRENS ängel. Och Gideon sade: »Ve mig, Herre, HERRE, eftersom jag nu har sett HERRENS ängel ansikte mot ansikte!»

23 Men HERREN sade till honom: »Frid vare med dig, frukta icke; du skall icke dö.»

24 Då byggde Gideon där ett altare åt HERREN och kallade det HERREN är frid; det finnes kvar ännu i dag i det abiesritiska Ofra.

25 Den natten sade HERREN till honom: »Tag den tjur som tillhör din fader och den andra sjuåriga tjuren. Riv sedan ned det Baalsaltare som tillhör din fader, och hugg sönder Aseran som står därinvid.

26 Bygg därefter upp ett altare åt HERREN, din Gud, överst på denna fasta plats, och uppför det på övligt sätt; tag så den andra tjuren och offra den till brännoffer på styckena av Aseran som du har huggit sönder.»

27 Då tog Gideon tio av sina tjänare med sig och gjorde såsom HERREN sade sagt till honom. Men eftersom han fruktade att göra det om dagen, av rädsla för sin faders hus

had departed out of his sight.

22 Then saw Gideon that, the messenger of Yahweh, it was,—so Gideon said—Alas, My Lord Yahweh! forasmuch as I have seen the messenger of Yahweh, face to face!

23 And Yahweh said unto him—Peace be unto thee! Do not fear,—thou shalt not die.

24 So Gideon built there an altar unto Yahweh, and called it, Yahweh–shalom. Unto this day, it remaineth, in Ophrah of the Abiezrites.

25 And it came to pass, on that night, that Yahweh said unto him—Take the young bullock that belongeth to thy father, even the second bullock of seven years,—and throw thou down the altar of Baal, that belongeth to thy father, and, the sacred stem that is by it, shalt thou cut down.

26 Then shalt thou build an altar, unto Yahweh thy God, on the top of this fort, with the pile,—and shalt take the second bullock, and cause it to go up as an ascending–sacrifice, with the wood of the sacred stem which thou shalt cut down.

27 So Gideon took ten men from among his servants, and did as Yahweh had spoken unto him,—and so it was that, as he too much feared the house of his father, and the men of the

päivällä, teki hän sen yöllä.

28 Kun kaupungin miehet varhain seuraavana aamuna nousivat, niin katso, Baalin alttari oli kukistettu ja asera-karsikko sen vieressä hakattu maahan, ja se toinen härkä oli uhrattu polttouhriksi vastarakennetulla alttarilla.

29 Niin he sanoivat toinen toiselleen: Kuka on tämän tehnyt? Ja kun he tutkivat ja tiedustelivat, niin sanottiin: Gideon, Jooaan poika, on sen tehnyt.
30 Silloin kaupungin miehet sanoivat Jooaalle: Tuo tänne poikasi, hänen täytyy kuolla, sillä hän on kukistanut Baalin alttarin ja hakannut maahan asera-karsikon sen vierestä.

31 Mutta Jooas vastasi kaikille, jotka seisoivat hänen ympärillään: Tekö ajatte Baalin asiaa, tekö autatte häntä? Se, joka ajaa hänen asiaansa, rangaistakoon kuolemalla ennen huomisaamua. Jos hän on jumala, ajakoon itse asiansa, koska kukistettu alttari oli hänen.
32 Sinä päivänä Gideon sai nimekseen Jerubbaal, sillä sanottiin: Baal ajakoon itse asiansa häntä vastaan, koska hän on kukistanut hänen alttarinsa.
33 Kaikki midianilaiset, amalekilaiset ja Idän miehet olivat kokoontuneet yhteen,

och för männen i staden, gjorde han det om natten.
28 Bittida följande morgon fingo mannen i staden se att Baals altare låg nedbrutet, att Aseran därinvid var sönderhuggen, och att den andra tjuren hade blivit offrad såsom brännoffer på det nyuppbyggda altaret.

29 Då sade de till varandra: »Vem har gjort detta?» Och när de frågade och gjorde efterforskningar, fingo de veta att Gideon, Joas' son, hade gjort det.
30 Då sade männen i staden till Joas: »För din son hitut, han måste dö; ty han har brutit ned Baals altare, och han har ock huggit sönder Aseran som stod därinvid.»

31 Men Joas svarade alla som stodo omkring honom: »Viljen I utföra Baals sak, viljen I komma honom till hjälp? Den som vill utföra hans sak, han skall bliva dödad innan nästa morgon. Är han Gud, så utföre han själv sin sak, eftersom denne har brutit ned hans altare.
32 Härav kallade man honom då Jerubbaal, i det man sade: »Baal utföre sin sak mot honom, eftersom han har brutit ned hans altare.»
33 Och midjaniterna, amalekiterna och österlänningarna hade alla

city, to do it by day, he did it by night.
28 And the men of the city rose up early in the morning, and lo! the altar of Baal, had been overthrown, and, the sacred stem that was by it, had been cut down, and the second bullock had been caused to ascend upon the altar that had been built.
29 So they said, one to another, Who hath done this thing? And they inquired, and made search, and it was said, Gideon son of Joash, hath done this thing.
30 So the men of the city said unto Joash, Bring forth thy son, that he may die,—because he hath overthrown the altar of Baal, and because he hath cut down the sacred stem that was by it.
31 And Joash said unto all who stood by him—Will, ye, plead for Baal, or will, ye, save him? Whoso pleadeth for him, let him be put to death while it is yet morning,—if, a god, he be let him plead for himself, because one hath overthrown his altar.

32 So he was called on that day, Jerubbaal, saying,––Let Baal, plead against him. Because he had overthrown his altar.

33 Now, all the Midianites and the Amalekites and the sons of the east, were

tulleet virran yli ja leiriytyneet Jisreelin tasangolle.
34 Silloin Herran henki täytti Gideonin; hän puhalsi pasunaan, ja niin abieserilaiset kutsuttiin koolle seuraamaan häntä.

35 Ja hän lähetti sanansaattajia koko Manasseen, niin että heidätkin kutsuttiin koolle seuraamaan häntä; samoin hän lähetti sanansaattajat Asseriin, Sebuloniin ja Naftaliin, ja nämä lähtivät vihollisia vastaan.
36 Silloin Gideon sanoi Jumalalle: Jos sinä aiot vapauttaa Israelin minun kädelläni, niinkuin olet puhunut,
37 niin katso, minä panen nämä kerityt villat puimatantereelle: jos kastetta tulee ainoastaan villoihin ja kaikki maa muuten jää kuivaksi, niin minä siitä tiedän, että sinä minun kädelläni vapautat Israelin, niinkuin olet puhunut.
38 Ja tapahtui niin. Sillä kun hän varhain seuraavana päivänä nousi ja puristi villoja, pusersi hän kastetta villoista koko vesimaljan täyden.

39 Ja Gideon sanoi Jumalalle: Älköön vihasi syttykö minua kohtaan, jos minä vielä kerran puhun. Anna minun vielä kerta tehdä koetus villoilla. Anna

tillhopa församlat sig och gått över floden och lägrat sig i Jisreels dal.
34 Men Gideon hade blivit beklädd med HERRENS Andes kraft; han stötte i basun, och abiesriterna församlade sig och följde efter honom.
35 Och han sände omkring budbärare i hela Manasse, så att ock de övriga församlade sig och följde efter honom; likaledes sände han budbärare till Aser, Sebulon och Naftali, och dessa drogo då också upp, de andra till mötes.
36 Och Gideon sade till Gud: »Om du verkligen vill genom min hand frälsa Israel, såsom du har lovat,

37 så se nu här: jag lägger denna avklippta ull på tröskplatsen; ifall dagg kommer allenast på ullen, under det att marken eljest överallt förbliver torr, då vet jag att du genom min hand skall frälsa Israel, såsom du har lovat.»

38 Och det skedde så, ty när han bittida dagen därefter kramade ur ullen, kunde han av den pressa ut så mycket dagg, att en hel skål blev full med vatten.

39 Men Gideon sade till Gud: »Må din vrede icke upptändas mot mig, därför att jag talar ännu en enda gång. Låt mig få försöka blott en gång till med ullen:

gathered together,—and they crossed over and pitched in the vale of Jezreel.
34 But, the spirit of Yahweh, clothed Gideon,—so he blew with a horn, and Abiezer was gathered after him.

35 Messengers also, sent he throughout all Manasseh, and, they also, were gathered after him,—messengers also, sent he throughout Asher, and throughout Zebulun, and throughout Naphtali, and they came up to meet them.
36 And Gideon said unto God,—If thou art about to bring salvation, by my hand, unto Israel, as thou hast spoken,
37 lo! I am placing a woollen fleece, on the threshing-floor,—if, dew, be on the fleece alone and, on all the ground, it be dry, then shall I know that thou wilt bring salvation, by my hand, unto Israel, as thou hast spoken.

38 And it was so, and he rose up early, on the morrow, and pressed together the fleece,—and wrung out the dew from the fleece, a small bowl full of water.
39 Then said Gideon unto God, Let not thine anger kindle upon me, but let me speak, only this once,—Let me, I pray thee, put to the proof, only this once, with

ainoastaan villojen jäädä kuiviksi ja kastetta tulla kaikkialle muualle maahan.

40 Ja Jumala teki niin sinä yönä; ainoastaan villat jäivät kuiviksi, ja kastetta tuli kaikkialle muualle maahan.

gör nu så, att allenast ullen förbliver torr, under det att dagg kommer eljest överallt på marken.»
40 Och Gud gjorde så den natten; allenast ullen var torr, men eljest hade dagg kommit överallt på marken.

the fleece, I pray thee, let it be dry on the fleece alone, while, on all the ground, there be dew.
40 And God did so on that night,—and it was dry on the fleece alone, while, on all the ground, there was dew.

7 luku

1 Varhain seuraavana aamuna Jerubbaal, se on Gideon, ynnä kaikki väki, joka oli hänen kanssaan, leiriytyi Harodin lähteelle. Midianilaisten leiri taas oli siitä, Mooren kukkulasta, pohjoiseen päin, tasangolla.

2 Mutta Herra sanoi Gideonille: Sinulla on kanssasi liian paljon väkeä, antaakseni Midianin heidän käsiinsä; muuten Israel voisi kerskua minua vastaan ja sanoa: 'Oma käteni vapautti minut.'
3 Julista siis kansan kuullen näin: 'Se, joka pelkää ja on arka, palatkoon takaisin ja väistyköön Gileadin vuorilta.' Niin kansasta palasi takaisin kaksikymmentäkaksi tuhatta, ja kymmenentuhatta jäi.

4 Ja Herra sanoi Gideonille: Vielä on väkeä liian paljon; vie heidät alas veden ääreen, niin minä siellä heidät sinulle tutkin. Se, josta minä sinulle sanon: 'Tämä lähteköön sinun kanssasi', se lähteköön

1 Bittida följande morgon drog Jerubbaal, det är Gideon, åstad med allt folket som följde honom, och de lägrade sig vid Harodskällan; han hade då midjaniternas läger norr om sig, från Morehöjden ned i dalen.
2 Men HERREN sade till Gideon: »Folket som har följt dig är för talrikt för att jag skulle vilja giva Midjan i deras hand; ty Israel kunde då berömma sig mot mig och säga: 'Min egen hand har frälst mig.'
3 Låt därför nu utropa för folket och säga: Om någon fruktar och är rädd, så må han vända tillbaka hem och skynda bort ifrån Gileads berg.» Då vände tjugutvå tusen man av folket tillbaka, så att allenast tio tusen man stannade kvar.
4 Men HERREN sade till Gideon: »Folket är ännu för talrikt; för dem ned till vattnet, så skall jag där göra ett urval av dem åt dig. Den om vilken jag då säger till dig: 'Denne skall gå med dig', han får gå

1 Then Jerubbaal, the same, is Gideon, and all the people that were with him, rose up early, and encamped by the fountain of Harod,—and, the camp of Midian, was on the north of them, by the hill of Moreh, in the vale.
2 And Yahweh said unto Gideon, Too many, are the people that are with thee, for me to deliver the Midianites into their hand,—lest Israel vaunt themselves against me, saying, Mine own hand, hath saved me.
3 Now, therefore, proclaim, I pray thee, in the ears of the people, saying, Whoso feareth and trembleth—let him turn and go back from Mount Gilead. And there returned of the people twenty–two thousand, and, ten thousand, remained.
4 Then said Yahweh unto Gideon—Yet, are the people too many, take them down unto the waters, that I may prove them for thee, there,—and it shall be, that, he of whom I say unto thee, This one, shall go with thee, the

kanssasi; mutta jokainen, josta minä sinulle sanon: 'Tämä älköön lähtekö sinun kanssasi', se älköön lähtekö.

5 Niin hän vei väen alas veden ääreen. Ja Herra sanoi Gideonille: Aseta erikseen jokainen, joka latkii vettä kielellään, niinkuin koira latkii, ja samoin jokainen, joka laskeutuu polvilleen juodaksensa.

6 Niiden luku, jotka latkivat kädestä suuhunsa, oli kolmesataa miestä; kaikki muu väki oli laskeutunut polvilleen juomaan vettä.

7 Silloin Herra sanoi Gideonille: Niillä kolmellasadalla miehellä, jotka latkivat, minä vapautan teidät ja annan Midianin sinun käsiisi; kaikki muu väki menköön kukin kotiinsa.

8 Sitten väki otti mukaansa eväät ja pasunansa, ja hän päästi kaikki Israelin miehet menemään kunkin majalleen, pidättäen ainoastaan ne kolmesataa miestä. Ja midianilaisten leiri oli hänen alapuolellaan tasangolla.

9 Sinä yönä Herra sanoi hänelle: Nouse ja käy leirin kimppuun, sillä minä annan sen sinun käsiisi.

med dig, men var och en om vilken jag säger till dig: 'Denne skall icke gå med dig', han får icke gå med.»

5 Så förde han då folket ned till vattnet. Och HERREN sade till Gideon: »Alla som läppja av vattnet, såsom hunden gör, dem skall du ställa för sig, och likaså alla som falla ned på knä för att dricka.»

6 Då befanns antalet av dem som hade läppjat av vattnet, genom att med handen föra det till munnen, vara tre hundra man; allt det övriga folket hade fallit ned på knä för att dricka vatten.

7 Och HERREN sade till Gideon: »Med de tre hundra män som hava läppjat av vattnet skall jag frälsa eder och giva Midjan i din hand; allt det andra folket må begiva sig hem, var och en till sitt.»

8 Då tog hans folk till sig sitt munförråd och sina basuner, därefter lät han alla de andra israeliterna gå hem, var och en till sin hydda; han behöll allenast de tre hundra männen. Och midjaniternas läger hade han nedanför sig i dalen.

9 Och HERREN sade den natten till honom: »Stå upp och drag ned i lägret, ty jag har givit det i din hand.

same, shall go with thee, and, every one of whom I say unto thee, This one, shall not go with thee, the same, shall not go.

5 So he took down the people unto the waters,—and Yahweh said unto Gideon—Every one that lappeth with his tongue of the water, as a dog lappeth, thou shalt set him by himself, likewise, every one that boweth down upon his knees, to drink.

6 And so it was, that, the number of them that lapped with their hand to their mouth, was three hundred men,—but, all the rest of the people, bowed down on their knees, to drink water.

7 Then said Yahweh unto Gideon—By the three hundred men that lapped, will I save you, and deliver the Midianites into thy hand; and let, all [the rest of] the people, go every man to his own place.

8 So the people took provisions in their hand, and their horns, but, every man of Israel besides, sent he away every man to his home, whereas, the three hundred men, he retained. Now, the camp of Midian, was beneath him in the vale.

9 And it came to pass, on that night, that Yahweh said unto him, Arise! go down against the camp,—for I have delivered it into thy

hand.

10 Mutta jos sinä pelkäät käydä sen kimppuun, niin mene palvelijasi Puuran kanssa alas leiriin
11 ja kuuntele, mitä siellä puhutaan. Sitten saat rohkeutta käydä leirin kimppuun. Niin hän meni palvelijansa Puuran kanssa alas aina leirin etuvartijoiden luo.

10 Men om du fruktar för att draga ditned, så må du gå förut med din tjänare Pura ned till lägret
11 och höra efter, vad man där talar; sedan skall du få mod till att draga ditned och bryta in i lägret.» Så gick han då med sin tjänare Pura ned till förposterna i lägret.

10 Or, if, thou, art afraid to go down, go down—thou and Purah thy young man, unto the camp;
11 so shalt thou hear what they shall say,—and, afterward, shall thy hands grow strong, and thou shalt go down against the camp. Then went he down, he and Purah his young man, unto the outmost part of the armed men that were in the camp.

12 Midianilaisia, amalekilaisia ja kaikkia Idän miehiä oli asettunut tasangolle niin paljon kuin heinäsirkkoja; ja heidän kameleillaan ei ollut määrää, niitä oli niin paljon kuin hiekkaa meren rannalla.

12 Och midjaniterna, amalekiterna och alla österlänningarna lågo där i dalen, talrika såsom gräshoppor; och deras kameler voro oräkneliga, talrika såsom sanden på havets strand.

12 Now, the Midianites and the Amalekites and all the sons of the east, were lying along in the vale, like locusts for multitude,—their camels also, were without number, as the sand that is by the sea side, for multitude.

13 Kun Gideon tuli, niin muuan mies kertoi untansa toiselle. Hän sanoi: Minä näin unta ja katso, ohraleipäkakku tuli pyörien midianilaisten leiriin. Se tuli teltalle saakka, iski siihen niin, että se kaatui, ja käänsi sen ylösalaisin, ja teltta jäi kumoon.

13 Då nu Gideon kom dit, höll en man just på att förtälja en dröm för en annan. Han sade: »Jag har nyss haft en dröm. Jag tyckte att en kornbrödskaka kom rullande in i midjaniternas läger. Den kom ända fram till tältet och slog emot det, så att det föll, och vände upp och ned på det, och tältet blev så liggande.»

13 And Gideon came in, and lo! a man relating to his neighbour a dream,—and he said—Lo! a dream, have I dreamt, and lo! a round cake of barley bread tumbling into the camp of Midian, and it came as far as the tent—and smote it that it fell, and turned it upside down, and the tent lay along.

14 Niin toinen vastasi ja sanoi: Se ei ole mikään muu kuin israelilaisen Gideonin, Jooaan pojan, miekka; Jumala antaa hänen käsiinsä Midianin ja koko leirin.

14 Då svarade den andre och sade: »Detta betyder intet annat än israeliten Gideons, Joas' sons, svärd; Gud har givit Midjan och hela lägret i hans hand.»

14 Then responded his neighbour and said:—Nothing else, is this, than the sword of Gideon son of Joash, a man of Israel,—God hath delivered into his hand, both Midian and all the host.

15 Kun Gideon oli kuullut kertomuksen unesta ja sen

15 När Gideon hörde denna dröm förtäljas och hörde

15 And it was so, when Gideon heard the story of

selityksen, niin hän kumartaen rukoili, palasi sitten takaisin Israelin leiriin ja sanoi: Nouskaa, sillä Herra antaa midianilaisten leirin teidän käsiinne.

dess uttydning, föll han ned och tillbad. Därefter vände han tillbaka till Israels läger och sade: »Stån upp, ty HERREN har givit midjaniternas läger i eder hand.

the dream, and the interpretation thereof, that he bowed himself down,—and returned unto the camp of Israel, and said—Arise! for Yahweh hath delivered into your hand the host of Midian.

16 Ja hän jakoi ne kolmesataa miestä kolmeen joukkoon ja antoi heille kullekin käteen pasunan ja tyhjän saviruukun, tulisoihtu ruukussa.

16 Och han delade sina tre hundra män i tre hopar och gav allasammans basuner i händerna, så ock tomma krukor, med facklor inne i krukorna.

16 And he divided the three hundred men, into three companies,—and put horns into the hands of them all, with empty pitchers, and torches inside the pitchers.

17 Ja hän sanoi heille: Tarkatkaa minua ja tehkää niinkuin minä; kun minä olen tullut leirin laitaan, niin tehkää, niinkuin minä teen.

17 Och han sade till dem: »Sen på mig och gören såsom jag; så snart jag har kommit till utkanten av lägret, skolen I göra såsom jag gör.

17 Then he said unto them, On me, shall ye look, and, in like manner, shall ye do,—and lo! when I am coming unto the outermost part of the camp, then shall it be, that, as I do, so, shall ye do.

18 Kun minä ja kaikki, jotka ovat minun kanssani, puhallamme pasunoihin, niin puhaltakaa tekin pasunoihin kaikkialla leirin ympärillä ja huutakaa: 'Herran ja Gideonin puolesta!'

18 När nämligen jag och alla som jag har med mig stöta i basunerna, skolen ock I stöta i basunerna runt omkring hela lägret och ropa: 'För HERREN och för Gideon!'»

18 When I shall blow with the horn, I and all who are with me, then shall, ye also, round about all the camp, blow with your horns, and shall say, For Yahweh and for Gideon!

19 Niin Gideon ja ne sata miestä, jotka olivat hänen kanssansa, tulivat leirin laitaan keskimmäisen yövartion alussa; vartijat olivat juuri asetetut paikoilleen. Silloin he puhalsivat pasunoihin ja särkivät saviruukut, jotka heillä oli käsissään.

19 Så kommo nu Gideon och de hundra män, som han hade med sig, till utkanten av lägret, när den mellersta nattväkten ingick; och man hade just ställt ut vakterna. Då stötte de i basunerna och krossade krukorna som de hade i sina händer.

19 So Gideon came, and the hundred men that were with him, unto the outermost part of the camp, at the beginning of the middle watch, they had but, newly set, the watchers,—and they blew with the horns, and brake in pieces the pitchers, that were in their hand.

20 Niin ne kolme joukkoa puhalsivat pasunoihin, murskasivat saviruukut, tempasivat vasempaan käteensä tulisoihdut ja oikeaan pasunat, puhalsivat

20 De tre hoparna stötte i basunerna och slogo sönder krukorna; de fattade med vänstra handen i facklorna och med högra handen i basunerna och stötte i dem;

20 Yea the three companies blew with the horns, and shivered the pitchers, and caught hold—with their left hands—of the torches, while, in their right hands, were

niihin ja huusivat: Herran ja Gideonin miekka!

21 Ja he seisoivat kukin paikallaan leirin ympärillä. Mutta leirissä kaikki juoksivat sekaisin, kirkuivat ja pakenivat.
22 Ja kun he puhalsivat noihin kolmeensataan pasunaan, niin Herra käänsi toisen miekan toista vastaan koko leirissä, ja leiri pakeni Beet-Sittaan asti Sereraan päin, Tabbatin luona olevan Aabel-Meholan rantaan saakka.

23 Ja Israelin miehet kutsuttiin koolle Naftalista, Asserista ja koko Manassesta, ja he ajoivat midianilaisia takaa.
24 Ja Gideon oli lähettänyt sanansaattajia koko Efraimin vuoristoon, sanomaan: Tulkaa alas midianilaisia vastaan ja vallatkaa heidän tieltään vedet aina Beet-Baaraan asti sekä Jordan. Niin kaikki Efraimin miehet kutsuttiin koolle, ja he valtasivat vedet aina Beet-Baaraan asti sekä Jordanin.

25 Ja he ottivat vangiksi kaksi midianilaisten ruhtinasta, Oorebin ja Seebin; Oorebin he surmasivat Oorebin kalliolla, ja Seebin he surmasivat Seebin viinikuurnan luona, ja he ajoivat midianilaisia takaa. Mutta Oorebin ja Seebin päät he toivat Gideonille tuolta puolelta

och de ropade: »HERRENS och Gideons svärd!»

21 Men de stodo stilla, var och en på sin plats, runt omkring lägret. Då begynte alla i lägret att löpa hit och dit och skria och fly.
22 Och när de stötte i de tre hundra basunerna, vände HERREN den enes svärd mot den andre i hela lägret; och de som voro i lägret flydde ända till Bet-Hasitta, åt Serera till, ända till stranden vid Abel-Mehola, förbi Tabbat.

23 Och åter församlade sig israeliterna, från Naftali och Aser och från hela Manasse, och förföljde midjaniterna.

24 Och Gideon hade sänt omkring budbärare i hela Efraims bergsbygd och låtit säga: »Dragen ned mot Midjan och besätten i deras väg vattendragen ända till Bet-Bara, ävensom Jordan.» Så församlade sig alla Efraims män och besatte vattendragen ända till Bet-Bara, ävensom Jordan.

25 Och de togo två midjanitiska hövdingar, Oreb och Seeb, till fånga, och dräpte Oreb vid Orebsklippan, och Seeb dräpte de vid Seebspressen, och förföljde så midjaniterna. Men Orebs och Seebs huvuden förde de över till Gideon på andra sidan Jordan.

the horns, to blow with,—and they cried, A sword for Yahweh, and for Gideon!
21 And they stood still, every man in his place, round about the camp,—and all the host ran and shouted, and fled.
22 When the three hundred blew the horns, Yahweh set the sword of every man, against his neighbour, and against all the host,—and the host fled, as far as the Place of Acacias, towards Zererath, as far as the border of Abel–meholah, by Tabbath.
23 And the men of Israel were called together, out of Naphtali and out of Asher, and out of all Manasseh,—and pursued Midian.
24 And, messengers, did Gideon send through all the hill country of Ephraim, saying—Go down to meet Midian, and capture, before them, the waters, as far as Beth–barah, and the Jordan. So all the men of Ephraim were called out, and captured the waters, as far as Beth–barah, and the Jordan.
25 And they captured the two princes of Midian, Oreb and Zeeb, and slew Oreb at Oreb's Rock, and, Zeeb, they slew at Zeeb's Winepress, and pursued Midian,—and, the heads of Oreb and Zeeb, brought they in unto Gideon at the ford of the Jordan.

Jordanin.

8 luku

1 Mutta Efraimin miehet sanoivat hänelle: Miksi teit meille sen, ettet kutsunut meitä, kun menit taistelemaan midianilaisia vastaan? Ja he riitelivät kovasti häntä vastaan.
2 Niin hän sanoi heille: Mitä minä sitten olen tehnyt teihin verraten? Eikö Efraimin jälkikorjuu ole parempi kuin Abieserin viininkorjuu?

3 Teidän käsiinnehän Jumala antoi midianilaisten ruhtinaat Oorebin ja Seebin. Mitä minä olen voinut tehdä teihin verraten? Kun hän puhui näin, asettui heidän suuttumuksensa häneen.

4 Kun Gideon tuli Jordanille, meni hän sen yli, hän ja ne kolmesataa miestä, jotka olivat hänen kanssaan. He olivat uuvuksissa takaa-ajamisesta.
5 Ja hän sanoi Sukkotin miehille: Antakaa joitakin leipäkakkuja väelle, joka seuraa minua, sillä he ovat uuvuksissa; minä olen ajamassa takaa midianilaisten kuninkaita Sebahia ja Salmunnaa.
6 Mutta Sukkotin päämiehet sanoivat: Onko sinulla sitten jo Sebahin ja Salmunnan nyrkki kädessäsi, että me antaisimme leipää sinun sotajoukollesi?
7 Gideon vastasi: Hyvä! Kun

1 Men Efraims män sade till honom: »Huru har du kunnat handla så mot oss? Varför bådade du icke upp oss, när du drog ut till strid mot Midjan?» Och de foro häftigt ut mot honom.
2 Han svarade dem: »Vad har jag då uträttat i jämförelse med eder? Är icke Efraims efterskörd bättre än Abiesers vinbärgning?
3 I eder hand var det som Gud gav de midjanitiska hövdingarna Oreb och Seeb. Vad har jag kunnat uträtta i jämförelse med eder?» Då han så talade, stillades deras vrede mot honom.

4 När sedan Gideon kom till Jordan, gick han över jämte de tre hundra män som han hade med sig; och de voro trötta av förföljandet.

5 Han sade därför till männen i Suckot: »Given några kakor bröd åt folket som följer mig, ty de äro trötta; se, jag är nu i färd med att förfölja Seba och Salmunna, de midjanitiska konungarna.»
6 Men de överste i Suckot svarade: »Har du då redan Seba och Salmunna i ditt våld, eftersom du fordrar att vi skola giva bröd åt din här?»
7 Gideon sade »Nåväl; när

1 And the men of Ephraim said unto him—What is this thing thou hast done to us, in not calling us, when thou wentest to fight with Midian? And they did chide with him, sharply.
2 And he said unto them, What have I done, now, in comparison with you? Is not the grape-gleaning of Ephraim better than the vintage of Abiezer?
3 Into your hand, hath God delivered the princes of Midian—Oreb and Zeeb, what then had I been able to do in comparison with you? Then, was their spirit softened toward him, when he had spoken this word.
4 And Gideon came towards the Jordan, being about to pass over—he, and the three hundred men who were with him, faint yet pursuing.

5 So he said unto the men of Succoth, Give, I pray you, loaves of bread to the people that are following me; for, faint, they are, and, I, am in pursuit of Zebah and Zalmunna, kings of Midian.
6 And the princes of Succoth said, Are the palms of the hands of Zebah and Zalmunna already in thy power,—that we should give to thine army bread?
7 And Gideon said,

Herra antaa Sebahin ja Salmunnan minun käsiini, puin minä teidän lihanne rikki erämaan orjantappuroilla ja orjanruoskilla.

8 Ja hän nousi sieltä Penueliin ja puhui heille samalla tavalla. Ja Penuelin miehet vastasivat hänelle samoin, kuin Sukkotin miehet olivat vastanneet.

9 Niin hän sanoi myös Penuelin miehille: Jahka palaan voittajana, kukistan minä tämän tornin.

10 Mutta Sebah ja Salmunna olivat Karkorissa ja heidän joukkonsa heidän kanssansa, noin viisitoista tuhatta miestä, kaikki, mitä oli jäljellä Idän miesten koko joukosta; kaatunut oli sata kaksikymmentä tuhatta miekkamiestä.

11 Ja Gideon kulki teltoissa-eläjien tietä Noobahin ja Jogbehan itäpuolitse ja voitti joukon, kun se oli huoletonna leirissään.

12 Ja Sebah ja Salmunna pakenivat, mutta hän ajoi heitä takaa; ja hän otti molemmat midianilaisten kuninkaat, Sebahin ja Salmunnan, vangiksi, saatettuaan koko leirin pakokauhun valtaan.

13 Ja Gideon, Jooaan poika, palasi taistelusta, Hereksen solalta.

HERREN, giver Seba och Salmunna i min hand, skall jag söndertröska edert kött med ökentörnen och tistlar.»

8 Så drog han vidare därifrån upp till Penuel och talade på samma sätt till dem som voro där; och männen i Penuel gåvo honom samma svar som männen i Suckot hade givit.

9 Då sade han ock till männen i Penuel: »När jag kommer välbehållen tillbaka, skall jag riva ned detta torn.»

10 Men Seba och Salmunna befunno sig i Karkor och hade sin här hos sig, vid pass femton tusen man, allt som var kvar av österlänningarnas hela här; ty de stupade utgjorde ett hundra tjugu tusen svärdbeväpnade män.

11 Och Gideon drog upp på karavanvägen, öster om Noba och Jogbeha, och överföll hären, där den låg sorglös i sitt läger.

12 Och Seba och Salmunna flydde, men han satte efter dem; och han tog de två midjanitiska konungarna Seba och Salmunna till fånga och skingrade hela hären.

13 När därefter Gideon, Joas' son, vände tillbaka från striden, ned från

Therefore, when Yahweh hath delivered Zebah and Zalmunna into my power, then will I tear your flesh with the thorns of the wilderness, and with the nettles.

8 So he went up from thence, to Penuel, and spake unto them in like manner,—and the men of Penuel answered him, as had answered the men of Succoth.

9 So he spake to the men of Penuel also, saying,—When I return with success, I will break down this tower.

10 Now, Zebah and Zalmunna, were in Karkor, and their hosts with them, about fifteen thousand, all that were left out of all the host of the sons of the east,—and, the fallen, were a hundred and twenty thousand men, who had drawn the sword.

11 So Gideon went up by the way of the tent-dwellers, on the east of Nobah and Jogbehah, and smote the host, when, the host, had become secure.

12 And when Zebah and Zalmunna fled, then he pursued them, and captured the two kings of Midian—Zebah and Zalmunna, and, all the host, put he in terror.

13 And Gideon son of Joash returned from the battle,—from the ascent of

Hereshöjden,
Heres;

14 Ja hän otti kiinni erään nuorukaisen, joka oli Sukkotin miehiä, ja kyseli häneltä, ja tämä kirjoitti hänelle Sukkotin päämiehet ja vanhimmat, seitsemänkymmentä seitsemän miestä.
14 fick han fatt på en ung man, en av invånarna i Suckot, och utfrågade denne, och han måste skriva upp åt honom de överste i Suckot och de äldste där, sjuttiosju män.
14 and caught a young man, of the men of Succoth, and enquired of him,—so he wrote down for him the princes of Succoth, and the elders thereof, seventy–seven men.

15 Kun hän sitten tuli Sukkotin miesten luo, sanoi hän: Tässä ovat nyt Sebah ja Salmunna, joilla te pilkkasitte minua sanoen: 'Onko sinulla sitten jo Sebahin ja Salmunnan nyrkki kädessäsi, että me antaisimme leipää sinun uupuneille miehillesi?'
15 När han sedan kom till männen i Suckot, sade han: »Se här äro nu Seba och Salmunna, om vilka I hånfullt saden till mig: 'Har du redan Seba och Salmunna i ditt våld, eftersom du fordrar att vi skola giva bröd åt dina trötta män?'»
15 Then came he in unto the men of Succoth, and said, Lo! Zebah and Zalmunna,—concerning whom ye did taunt me, saying—Are the palms of the hands of Zebah and Zalmunna already in thy power, that we should give to thy weary men bread?

16 Ja hän otti kiinni kaupungin vanhimmat; ja hän otti erämaan orjantappuroita ja orjanruoskia ja antoi Sukkotin miesten maistaa niitä.
16 Därefter lät han gripa de äldste i staden och tog ökentörnen och tistlar och lät männen i Suckot få känna dem.
16 So he took the elders of the city, and the thorns of the wilderness and the nettles, and taught therewith the men of Succoth:

17 Ja hän kukisti Penuelin tornin ja surmasi kaupungin miehet.
17 Och tornet i Penuel rev han ned och dräpte männen i staden.
17 the tower of Penuel also, brake he down,—and slew the men of the city.

18 Sitten hän sanoi Sebahille ja Salmunnalle: Minkä näköisiä ne miehet olivat, jotka te tapoitte Taaborilla? He vastasivat: Ne olivat niinkuin sinä; jokainen oli varreltaan kuin kuninkaan poika.
18 Och till Seba och Salmunna sade han: »Hurudana voro de män som I dräpten på Tabor?» De svarade: »De voro lika dig; var och en såg ut såsom en konungason.»
18 Then said he unto Zebah and unto Zalmunna, What manner of men were they, whom ye slew at Tabor? And they said, As thou art, so were they, each one, as handsome as the sons of a king.

19 Hän sanoi: He olivat minun veljiäni, minun äitini poikia. Niin totta kuin Herra elää: jos te olisitte jättäneet heidät henkiin, en minä surmaisi teitä.
19 Han sade: »Då var det mina bröder, min moders söner. Så sant HERREN lever: om I haden låtit dem leva, skulle jag icke hava dräpt eder.»
19 And he said: My brethren, sons of my mother, they were! As Yahweh liveth, if ye had saved them alive, I would not have slain you.

20 Ja hän sanoi Jeterille, esikoiselleen: Nouse ja surmaa heidät. Mutta
20 Sedan sade han till Jeter, sin förstfödde: »Stå upp och dräp dem.» Men
20 So he said to Jether his firstborn, Up! slay them. But the youth drew not his

nuorukainen ei paljastanut miekkaansa, sillä hän pelkäsi, koska oli vielä nuori.

gossen drog icke ut sitt svärd, ty han var försagd, eftersom han ännu var allenast en gosse.

sword, for he feared, because he was yet a youth.

21 Silloin sanoivat Sebah ja Salmunna: Nouse sinä ja pistä meidät kuoliaaksi, sillä miehellä on miehen voima. Niin Gideon nousi ja surmasi Sebahin ja Salmunnan. Ja hän otti heidän kameliensa kaulasta puolikuukorut.

21 Då sade Seba och Salmunna: »Stå upp, du själv, och stöt ned oss; ty sådan mannen är, sådan är ock hans styrka.» Så stod då Gideon upp och dräpte Seba och Salmunna. Och han tog för sin räkning de prydnader som sutto på deras kamelers halsar.

21 Then said Zebah and Zalmunna—Up! thou, and fall upon us, for, like the man, is his might. So Gideon arose, and slew Zebah and Zalmunna, and took the crescents that were on the necks of their camels.

22 Niin Israelin miehet sanoivat Gideonille: Hallitse sinä meitä, sekä sinä itse että sinun poikasi ja poikasi poika; sillä sinä olet vapauttanut meidät Midianin käsistä.

22 Och israeliterna sade till Gideon: »Råd du över oss, och såsom du så ock sedan din son och din sonson; ty du har frälst oss ur Midjans hand.»

22 Then said the men of Israel, unto Gideon, Rule over us—even thou, and thy son, and thy son's son,—for thou hast saved us out of the power of Midian.

23 Mutta Gideon vastasi heille: En minä hallitse teitä, eikä minun poikani ole hallitseva teitä; Herra on teitä hallitseva.

23 Men Gideon svarade dem: »Jag vill icke råda över eder, och min son skall icke heller råda över eder, utan HERREN skall råda över eder.»

23 And Gideon said unto them, I, will not rule over you, neither shall my son rule over you,—Yahweh, shall rule over you.

24 Ja Gideon sanoi heille: Yhtä minä pyydän teiltä: antakoon kukin minulle heiltä saaliiksi saamansa nenärenkaan. Heikäläisillä näet on kultaiset nenärenkaat, koska ovat ismaelilaisia.

24 Och Gideon sade ytterligare till dem: »Ett vill jag dock begära av eder: var och en av eder må giva mig den näsring han har fått såsom byte.» Ty midjaniterna buro näsringar av guld, eftersom de voro ismaeliter.

24 And Gideon said unto them—I would make to you a request, Give me, then, every man the nose-ring of his spoil. For they had, nose-rings of gold, for, Ishmaelites, they were.

25 Niin he vastasivat: Annamme mielellämme. Ja he levittivät vaipan ja heittivät siihen kukin saaliiksi saamansa nenärenkaan.

25 De svarade: »Ja, vi vilja giva dig dem.» Och de bredde ut ett kläde, och var och en kastade på detta den näsring han hade fått såsom byte.

25 And they said, We will, freely give. So they spread out a mantle, and cast therein, every man the nose-ring of his spoil.

26 Ja hänen pyytämänsä kultaiset nenärenkaat painoivat tuhat seitsemänsataa kultasekeliä,

26 Och guldringarna, som han hade begärt, befunnos väga ett tusen sju hundra siklar i guld -- detta förutom

26 And so it was, that the weight of the nose-rings of gold which he requested, was a thousand and seven

lukuunottamatta niitä puolikuukoruja, korvarenkaita ja purppuravaatteita, joita midianilaisten kuninkaat olivat kantaneet, ja heidän kameliensa kaulavitjoja.

de halsprydnader, de örhängen och de purpurröda kläder som de midjanitiska konungarna hade burit, och förutom de kedjor som hade suttit på deras kamelers halsar.

hundred [shekels] of gold,—besides the crescents, and the pendants, and the raiment of purple that were upon the kings of Midian, and besides the ornaments that were on the necks of their camels.

27 Ja Gideon valmisti niistä kasukan, jonka hän sijoitti kaupunkiinsa Ofraan, ja koko Israel kulki haureudessa siellä sen jäljessä. Ja se tuli ansaksi Gideonille ja hänen perheellensä.

27 Och Gideon lät därav göra en efod och satte upp den i sin stad, Ofra; och hela Israel lopp där i trolös avfällighet efter den. Och den blev för Gideon och hans hus till en snara.

27 And Gideon made thereof an Ephod, and set it up in his own city, in Ophrah, and all Israel went unchastely astray after it there,—so it became, to Gideon and to his house, a snare.

28 Niin täytyi Midianin nöyrtyä israelilaisten edessä, eikä se enää nostanut päätänsä. Ja maassa oli rauha neljäkymmentä vuotta, niin kauan kuin Gideon eli.

28 Så blev nu Midjan kuvat under Israels barn och upplyfte icke mer sitt huvud. Och landet hade ro i fyrtio år, så länge Gideon levde.

28 Thus was Midian subdued, before the sons of Israel, neither did they again lift up their head,—and the land had rest forty years, in the days of Gideon.

29 Ja Jerubbaal, Jooaan poika, meni ja jäi asumaan taloonsa.

29 Men Jerubbaal, Joas' son, gick hem och stannade sedan i sitt hus.

29 So then Jerubbaal, son of Joash, went and dwelt in his own house.

30 Ja Gideonilla oli seitsemänkymmentä poikaa, jotka olivat lähteneet hänen kupeistansa; sillä hänellä oli monta vaimoa.

30 Och Gideon hade sjuttio söner, som hade utgått från hans länd, ty han ägde många hustrur.

30 And, Gideon, had seventy sons, sprung from his own loins,—for, many wives, had he.

31 Ja myös hänen sivuvaimonsa, joka hänellä oli Sikemissä, synnytti hänelle pojan, ja hän antoi tälle nimen Abimelek.

31 En bihustru som han hade i Sikem födde honom ock en son; denne gav han namnet Abimelek.

31 And, his concubine who was in Shechem, she also, bare him a son,—and he gave him the name of Abimelech.

32 Ja Gideon, Jooaan poika, kuoli päästyään korkeaan ikään, ja hänet haudattiin isänsä Jooaan hautaan abieserilaisten Ofraan.

32 Och Gideon, Joas' son, dog i en god ålder och blev begraven i sin fader Joas' grav i det abiesritiska Ofra

32 And Gideon, son of Joash, died in a good old age,—and was buried in the grave of Joash his father, in Ophrah, of the Abiezrites.

33 Mutta kun Gideon oli kuollut, niin israelilaiset lähtivät haureudessa kulkemaan baalien jäljessä ja ottivat Baal-Beritin jumalaksensa.

33 Men när Gideon var död, begynte Israels barn åter i trolös avfällighet löpa efter Baalerna; och de gjorde Baal-Berit till gud åt sig.

33 And it came to pass that, as soon as Gideon was dead, the sons of Israel turned back, and went unchastely astray after the Baals,—and appointed them

Baal–berith, to be god:

34 Eivätkä israelilaiset enää muistaneet Herraa, Jumalaansa, joka oli pelastanut heidät kaikkien heidän vihollistensa käsistä, jotka asuivat heidän ympärillään.

34 Israels barn tänkte icke på HERREN, sin Gud, som hade räddat dem från alla deras fienders hand runt omkring.

34 so the sons of Israel remembered not Yahweh, their own God,—who had rescued them out of the hand of all their enemies, on every side;

35 Eivät he myöskään tehneet Jerubbaalin, Gideonin, perheelle laupeutta kaiken sen hyvän tähden, mitä hän oli tehnyt Israelille.

35 Ej heller visade de Jerubbaals, Gideons, hus någon kärlek, till gengäld för allt det goda som han hade gjort mot Israel.

35 neither dealt they in lovingkindness with the house of Jerubbaal [namely] Gideon,—according to all the goodness wherewith he had dealt with Israel.

9 luku

1 Mutta Abimelek, Jerubbaalin poika, meni Sikemiin äitinsä veljien luo ja puhui heille sekä kaikille, jotka olivat sukua hänen äitinsä isän perheelle, ja sanoi:

1 Men Abimelek, Jerubbaals son, gick bort till sin moders bröder i Sikem och talade till dem och till alla som voro besläktade med hans morfaders hus, och sade:

1 Then went Abimelech son of Jerubbaal, to Shechem, unto the brethren of his mother,—and spake unto them, and unto all the family of the house of his mother's father, saying;

2 Puhukaa kaikkien Sikemin miesten kuullen: Kumpi teille on parempi, sekö, että teitä hallitsee seitsemänkymmentä miestä, kaikki Jerubbaalin pojat, vai että teitä hallitsee yksi mies? Ja muistakaa, että minä olen teidän luutanne ja lihaanne.

2 »Talen så till alla Sikems borgare: Vilket är bäst för eder: att sjuttio män, alla Jerubbaals söner, råda över eder, eller att en enda man råder över eder? Kommen därjämte ihåg att jag är edert kött och ben.»

2 Speak, I pray you, in the ears of all the owners of Shechem—Which is better for you, that there should rule over you, seventy men, all sons of Jerubbaal, or that there should rule over you, one man? And remember that, your bone and your flesh, am I.

3 Niin hänen äitinsä veljet puhuivat hänen puolestaan kaikkien Sikemin miesten kuullen kaiken tämän. Ja heidän sydämensä taipui Abimelekin puolelle, sillä he sanoivat: Hän on meidän veljemme.

3 Då talade hans moders bröder till hans förmån allt detta inför alla Sikems borgare. Och dessa blevo vunna för Abimelek, ty de tänkte: »Han är ju vår broder.»

3 So the brethren of his mother spake for him, in the ears of all the owners of Shechem, all these words,—and their heart inclined after Abimelech, for they said—Our own brother, is he.

4 Ja he antoivat hänelle seitsemänkymmentä hopeasekeliä Baal-Beritin temppelistä. Niillä Abimelek

4 Och de gåvo honom sjuttio siklar silver ur Baal-Berits tempel; för dessa lejde Abimelek löst folk och

4 So they gave him seventy pieces of silver, out of the house of Baal–berith,—and Abimelech hired therewith,

palkkasi tyhjäntoimittajia ja huikentelijoita, ja ne seurasivat häntä.
5 Sitten hän lähti isänsä taloon Ofraan ja surmasi veljensä, Jerubbaalin pojat, seitsemänkymmentä miestä, saman kiven päällä; mutta Jootam, Jerubbaalin nuorin poika, jäi henkiin, sillä hän oli piiloutunut.

6 Sen jälkeen kokoontuivat kaikki Sikemin miehet ja koko Millon väki, ja he menivät ja tekivät Abimelekin kuninkaaksi Muistomerkkitammen luona, joka on Sikemissä.
7 Kun se kerrottiin Jootamille, niin hän meni, asettui seisomaan Garissimin vuoren laelle ja korotti äänensä, huusi ja sanoi heille: Kuulkaa minua, te Sikemin miehet, että Jumalakin kuulisi teitä.

8 Puut lähtivät voitelemaan itsellensä kuningasta. Ja he sanoivat öljypuulle: 'Ole sinä meidän kuninkaamme.'

9 Mutta öljypuu vastasi heille: 'Jättäisinkö lihavuuteni, josta jumalat ja ihmiset minua ylistävät, mennäkseni huojumaan ylempänä muita puita!'
10 Niin puut sanoivat viikunapuulle: 'Tule sinä ja ole meidän kuninkaamme.'
11 Mutta viikunapuu vastasi heille: 'Jättäisinkö makeuteni ja hyvät antimeni, mennäkseni huojumaan

äventyrare, vilkas anförare han blev.

5 Därefter begav han sig till sin faders hus i Ofra och dräpte där sina bröder, Jerubbaals söner, sjuttio män, och detta på en och samma sten; dock blev Jotam, Jerubbaals yngste son, vid liv, ty han hade gömt sig.
6 Sedan församlade sig alla Sikems borgare och alla som bodde i Millo och gingo åstad och gjorde Abimelek till konung vid Vård-terebinten invid Sikem.

7 När man berättade detta far Jotam, gick han åstad och ställde sig på toppen av berget Gerissim och hov upp sin röst och ropade och sade till dem: »Hören mig, I Sikems borgare, för att Gud ock må höra eder.

8 Träden gingo en gång åstad för att smörja en konung över sig. Och de sade till olivträdet: 'Bliv du konung över oss'
9 Men olivträdet svarade dem: 'Skulle jag avstå från min fetma, som både gudar och människor ära mig för, och gå bort för att svaja över de andra träden?'
10 Då sade träden till fikonträdet: 'Kom du och bliv konung över oss.'
11 Men fikonträdet svarade dem: 'Skulle jag avstå från min sötma och min goda frukt och gå bort för att

loose and unstable men, and they followed him.

5 And he entered the house of his father, at Ophrah, and slew his brethren, sons of Jerubbaal, seventy men, upon one stone,—but there remained Jotham, the youngest son of Jerubbaal, for he had hidden himself.

6 Then were gathered together all the owners of Shechem, and all the house of Millo, and they went and made Abimelech king,—by the oak of the pillar, that was in Shechem.
7 And, when it was told Jotham, he went and stood on the top of Mount Gerizim, and lifted up his voice, and cried aloud,—and said unto them—Hearken unto me, ye owners of Shechem, and may God, hearken unto you.
8 The trees, went their way, to anoint over them, a king,—and they said unto the olive tree—Reign thou over us.
9 But the olive tree said unto them, Should I leave my fatness, which, in me, gods and men do honour,—and go to wave to and fro, over the trees?
10 Then said the trees unto the fig-tree,—Come! thou reign over us.
11 But the fig-tree said unto them, Should I leave my sweetness, and mine excellent increase,—and go

ylempänä muita puita!'

12 Niin puut sanoivat viinipuulle: 'Tule sinä ja ole meidän kuninkaamme.'
13 Mutta viinipuu vastasi heille: 'Jättäisinkö mehuni, joka saa jumalat ja ihmiset iloisiksi, mennäkseni huojumaan ylempänä muita puita!'
14 Niin kaikki puut sanoivat orjantappuralle: 'Tule sinä ja ole meidän kuninkaamme.'
15 Ja orjantappura vastasi puille: 'Jos todella aiotte voidella minut kuninkaaksenne, niin tulkaa ja etsikää suojaa minun varjossani; mutta ellette, niin tuli lähtee orjantappurasta ja kuluttaa Libanonin setrit.'

16 Jos te nyt olette menetelleet uskollisesti ja rehellisesti tehdessänne Abimelekin kuninkaaksi ja jos olette kohdelleet hyvin Jerubbaalia ja hänen perhettänsä ja jos olette palkinneet häntä siitä, mitä hänen kätensä ovat hyvää tehneet -
17 sillä sotihan minun isäni teidän puolestanne ja pani alttiiksi henkensä ja pelasti teidät Midianin käsistä,

18 mutta te olette tänä päivänä nousseet minun isäni perhettä vastaan ja surmanneet hänen poikansa, seitsemänkymmentä miestä, saman kiven päällä ja tehneet Abimelekin, hänen orjattarensa pojan, Sikemin

svaja över de andra träden?'

12 Då sade träden till vinträdet: 'Kom du och bliv konung över oss.'
13 Men vinträdet svarade dem: 'Skulle jag avstå från min vinmust, som gör både gudar och människor glada, och gå bort för att svaja över de andra träden?'
14 Då sade alla träden till törnbusken: 'Kom du och bliv konung över oss.'
15 Törnbusken svarade träden: 'Om det är eder uppriktiga mening att smörja mig till konung över eder, så kommen och tagen eder tillflykt under min skugga; varom icke, så skall eld gå ut ur törnbusken och förtära cedrarna på Libanon.'
16 Så hören nu: om I haven förfarit riktigt och redligt däri att I haven gjort Abimelek till konung, och om I haven förfarit väl mot Jerubbaal och hans hus, och haven vedergällt honom efter hans gärningar --

17 ty I veten att min fader stridde för eder och vågade sitt liv för att rädda eder från Midjans hand,

18 under det att I däremot i dag haven rest eder upp mot min faders hus och dräpt hans söner, sjuttio män, på en och samma sten, och gjort Abimelek, hans tjänstekvinnas son, till konung över Sikems borgare,

to wave to and fro, over the trees?

12 Then said the trees unto the vine,—Come! thou, reign over us.
13 But the vine said unto them, Should I leave my new wine, that rejoiceth gods and men,—and go to wave to and fro, over the trees?
14 Then said all the trees, unto the bramble,—Come, thou, to reign over us.
15 And the bramble said unto the trees, If, in truth, ye are about to anoint me to be king over you, come, take refuge in my shade,—but, if not, there shall come forth fire out of the bramble, and devour the cedars of Lebanon.
16 Now, therefore, if, in truth and sincerity, ye have acted, in making Abimelech king,—and if ye have dealt, well, with Jerubbaal and with his house, and if, according to the deserving of his hands, ye have done unto him;

17 in that my father fought for you, and cast his soul away from before him, and rescued you out of the hand of Midian; —
18 yet have, ye, risen up against the house of my father, today, and slain his sons—seventy men, upon one stone,—and made Abimelech, son of his maidservant, king over the owners of Shechem,

miesten kuninkaaksi, koska hän on teidän veljenne -
19 jos te siis olette tänä päivänä menetelleet uskollisesti ja rehellisesti Jerubbaalia ja hänen perhettänsä kohtaan, niin olkoon teillä iloa Abimelekista ja myöskin hänellä olkoon iloa teistä;
20 mutta ellette ole, niin lähteköön tuli Abimelekista ja kuluttakoon Sikemin miehet sekä Millon väen; ja samoin lähteköön tuli Sikemin miehistä ja Millon väestä ja kuluttakoon Abimelekin.

21 Sitten Jootam lähti pakoon ja pääsi pakenemaan Beeriin; hän asettui sinne suojaan veljeltään Abimelekilta.
22 Kun Abimelek oli hallinnut Israelia kolme vuotta,
23 lähetti Jumala pahan hengen Abimelekin ja Sikemin miesten väliin, niin että Sikemin miehet luopuivat Abimelekista,

24 jotta Jerubbaalin seitsemällekymmenelle pojalle tehty väkivalta tulisi kostetuksi ja heidän verensä tulisi Abimelekin, heidän veljensä, päälle, joka oli heidät surmannut, ja Sikemin miesten päälle, jotka olivat auttaneet häntä surmaamaan veljensä.

25 Ja Sikemin miehet

eftersom han är eder broder --
19 om I alltså denna dag haven förfarit riktigt och redligt mot Jerubbaal och hans hus, då mån I glädja eder över Abimelek, och han må ock glädja sig över eder;

20 varom icke, så må eld gå ut från Abimelek och förtära Sikems borgare och dem som bo i Millo, och från Sikems borgare och från dem som bo i Millo må eld gå ut och förtära Abimelek.»

21 Och Jotam skyndade sig undan och flydde bort till Beer, och där bosatte han sig för att vara i säkerhet för sin broder Abimelek.
22 När Abimelek hade härskat över Israel i tre år,

23 sände Gud en tvedräktsande mellan Abimelek och Sikems borgare, så att Sikems borgare avföllo från Abimelek.

24 Detta skedde, för att våldet mot Jerubbaals sjuttio söner skulle bliva hämnat, och för att deras blod skulle komma över deras broder Abimelek som dräpte dem, så ock över Sikems borgare, som lämnade honom understöd, så att han kunde dräpa sina bröder.
25 För att skada honom

because he is, your brother;

19 if then, in truth and in sincerity, ye have dealt with Jerubbaal and with his house, this day, rejoice ye in Abimelech, and let, him also, rejoice in you;

20 but, if not, let fire come out from Abimelech, and devour the owners of Shechem, and the house of Millo,—and let fire come out from the owners of Shechem, and from the house of Millo, and devour Abimelech!
21 And Jotham hasted away, and fled, and went to Beer,—and dwelt there, away from the face of Abimelech his brother.
22 And Abimelech ruled over Israel three years.

23 Then God let go a spirit of mischief between Abimelech and the owners of Shechem,—and the owners of Shechem dealt treacherously with Abimelech:
24 that the cruel wrong to the seventy sons of Jerubbaal might [come upon them], —and that their blood might be laid upon Abimelech their brother, who slew them, and upon the owners of Shechem who strengthened his hands, to slay his brethren.

25 So the owners of

asettivat vuorten kukkuloille väijyjiä, ja nämä ryöstivät jokaisen, joka kulki sitä tietä heidän ohitsensa. Se kerrottiin Abimelekille.

26 Mutta Gaal, Ebedin poika, tuli veljineen, ja he poikkesivat Sikemiin; ja Sikemin miehet luottivat häneen.

27 Ja he menivät kedolle ja korjasivat sadon viinitarhoistaan, polkivat rypäleet ja pitivät ilojuhlan; he menivät jumalansa huoneeseen ja söivät ja joivat ja kirosivat Abimelekia.

28 Ja Gaal, Ebedin poika, sanoi: Mikä on Abimelek, ja mikä on Sikem, että me häntä palvelisimme? Eikö hän ole Jerubbaalin poika, eikö Sebul ole hänen käskynhaltijansa? Palvelkaa Hamorin, Sikemin isän, miehiä. Miksi me palvelisimme häntä?
29 Olisipa minulla tuo kansa vallassani, niin minä toimittaisin pois Abimelekin; ja Abimelekista hän sanoi: 'Lisää sotajoukkoasi ja tule!'

30 Mutta kun Sebul, kaupungin päällikkö, kuuli Gaalin, Ebedin pojan, sanat, syttyi hänen vihansa.

31 Ja hän lähetti salaa sanansaattajia Abimelekin luo sanomaan: Katso, Gaal,

lade Sikems borgare nu folk i försåt på bergshöjderna, och dessa plundrade alla som drogo vägen fram därförbi. Detta blev berättat för Abimelek.
26 Men Gaal, Ebeds son, kom nu dit med sina bröder, och de drogo in i Sikem. Och Sikems borgare fattade förtroende för honom.
27 Så hände sig en gång att de gingo ut på fältet och avbärgade sina vingårdar och pressade druvorna och höllo en glädjefest, och de gingo därvid in i sin guds hus och åto och drucko, och uttalade förbannelser över Abimelek.

28 Och Gaal, Ebeds son, sade: »Vad är Abimelek, och vad är Sikem, eftersom vi skola tjäna honom? Han är ju Jerubbaals son, och Sebul är hans tillsyningsman. Nej, tjänen män som härstamma från Hamor, Sikems fader. Varför skulle vi tjäna denne?
29 Ack om jag hade detta folk under min vård! Då skulle jag driva bort Abimelek.» Och i fråga om Abimelek sade han: »Föröka din här och drag ut.»
30 Men när Sebul, hövitsmannen i staden, fick höra vad Gaal, Ebeds son, hade sagt, upptändes hans vrede.
31 Och han sände listeligen bud till Abimelek och lät säga: »Se, Gaal, Ebeds son,

Shechem set for him liers in wait, upon the tops of the mountains, and they robbed all who crossed over them by the road,—and it was told Abimelech.
26 And Gaal son of Ebed came, with his brethren, and they passed through to Shechem,—and the owners of Shechem put their trust in him.
27 Then went they out into the fields, and gathered the fruit of their vineyards and trode [the grapes], and held a vintage festival,—and entered the house of their god, and did eat and drink, and poured contempt on Abimelech.

28 And Gaal son of Ebed said: Who is Abimelech—and who is the son of Shechem, that we should serve him? Is he not the son of Jerubbaal? and Zebul his officer? Serve ye the men of Hamor, Shechem's father, but why should, we, serve him?
29 Would, then, this people were in my hand! that I might set aside Abimelech,—and say to Abimelech, Increase thine army, and come out!
30 And, when Zubul, governor of the city, heard the words of Gaal the son of Ebed, then was kindled his anger.
31 And he sent messengers unto Abimelech, by deceit, saying,—Lo! Gaal son of

Ebedin poika, ja hänen veljensä ovat tulleet Sikemiin, ja nyt he yllyttävät kaupunkia sinua vastaan.
32 Nouse siis yöllä, sinä ja väki, joka on sinun kanssasi, ja asetu kedolle väijyksiin.

33 Ja karkaa aamulla varhain, auringon noustessa, kaupungin kimppuun. Kun hän ja väki, joka on hänen kanssaan, silloin lähtee sinua vastaan, niin tee hänelle, minkä voit.

34 Silloin Abimelek ja kaikki väki, joka oli hänen kanssaan, lähti liikkeelle yöllä, ja he asettuivat väijyksiin Sikemiä vastaan neljässä joukossa.
35 Ja Gaal, Ebedin poika, tuli ulos ja asettui kaupungin portin ovelle; niin Abimelek ja väki, joka oli hänen kanssaan, nousi väijytyspaikasta.

36 Kun Gaal näki väen, sanoi hän Sebulille: Katso, väkeä tulee alas vuorten kukkuloilta. Mutta Sebul vastasi hänelle: Vuorten varjot näyttävät sinusta miehiltä.

37 Gaal puhui taas ja sanoi: Katso, väkeä tulee alas Maannavalta; ja toinen joukko tulee Tietäjätammelta päin.

och hans bröder hava kommit till Sikem, och de hålla just nu på att uppvigla staden mot dig.
32 Bryt därför nu upp om natten, du med ditt folk, och lägg dig i bakhåll på fältet.
33 Sedan må du i morgon bittida, när solen går upp, störta fram mot staden. När han då med sitt folk drager ut mot dig, må du göra med honom vad tillfället giver vid handen.»

34 Då bröt Abimelek med allt sitt folk upp om natten, och de lade sig i bakhåll mot Sikem, i fyra hopar.

35 Och Gaal, Ebeds son, kom ut och ställde sig vid ingången till stadsporten; och i detsamma bröt Abimelek med sitt folk fram ifrån bakhållet.

36 När då Gaal såg folket, sade han till Sebul: »Se, där kommer folk ned från bergshöjderna.» Men Sebul svarade honom: »Det är skuggan av bergen, som för dina ögon ser ut såsom människor.»
37 Gaal tog åter till orda och sade: »Jo, där kommer folk ned från Mittelhöjden, och en annan hop kommer på vägen från Teckentydarterebinten.»

Ebed, and his brethren, are coming into Shechem; and lo! are fortifying the city against thee.
32 Now, therefore, up by night, thou and the people that are with thee, and lie in wait in the field;
33 and it shall be, in the morning, about sunrise, thou shalt get up early, and spread thyself out against the city,—when lo! he and the people that are with him coming out against thee, so shalt thou do unto him as thy hand shall find opportunity.
34 So Abimelech rose up,, and all the people that were with him, by night,—and they lay in wait above Shechem, in four companies.

35 Then came forth Gaal son of Ebed, and took his stand at the opening of the gate of the city,—so Abimelech rose up, and the people that were with him, from the place of ambush.
36 And, when Gaal saw the people, he said unto Zebul, Lo! people coming down from the tops of the mountains. And Zebul said unto him, The shadow of the mountains, thou seest, like men.
37 Then did Gaal yet further speak, and say—Lo! people coming down from the highest part of the land,—and one company, coming in by way of the Conjurers' Terebinth.

38 Silloin Sebul sanoi hänelle: Missä on nyt sinun suuri suusi, kun sanoit: 'Mikä on Abimelek, että me häntä palvelisimme?' Siinä on nyt se väki, jota halveksit. Mene nyt ja taistele heitä vastaan.

39 Niin Gaal lähti Sikemin miesten etunenässä ja taisteli Abimelekia vastaan.

40 Mutta Abimelek ajoi hänet pakoon, ja hän pääsi pakenemaan häntä; ja heitä kaatui paljon, aina portin ovelle asti.
41 Ja Abimelek jäi Arumaan; mutta Sebul karkoitti Gaalin ja hänen veljensä pois Sikemistä.

42 Seuraavana päivänä kansa lähti ulos kedolle, ja siitä ilmoitettiin Abimelekille.

43 Silloin hän otti väkensä ja jakoi sen kolmeen joukkoon ja asettui väijyksiin kedolle. Ja kun hän näki kansan lähtevän kaupungista, hyökkäsi hän heidän kimppuunsa ja surmasi heidät.
44 Abimelek ja ne joukot, jotka olivat hänen kanssaan, karkasivat näet esiin ja asettuivat kaupungin portin ovelle, samalla kuin muut kaksi joukkoa karkasivat kaikkien niiden kimppuun, jotka olivat kedolla, ja surmasivat heidät.

38 Då sade Sebul till honom: »Var är nu din stortalighet, du som sade: 'Vad är Abimelek, eftersom vi skola tjäna honom?' Se, här kommer det folk som du så föraktade. Drag nu ut och strid mot dem.

39 Så drog då Gaal ut i spetsen för Sikems borgare och gav sig i strid med Abimelek.
40 Men Abimelek jagade honom på flykten, och han flydde undan för honom; och många föllo slagna ända fram till stadsporten.
41 Och Abimelek stannade i Aruma; men Sebul drev bort Gaal och hans bröder och lät dem icke längre stanna i Sikem.
42 Dagen därefter gick folket ut på fältet; och man berättade detta för Abimelek.
43 Då tog han sitt folk och delade dem i tre hopar och lade sig i bakhåll på fältet. Och när han fick se att folket gick ut ur staden, bröt han upp och anföll dem och nedgjorde dem.

44 Abimelek och de hopar han hade med sig störtade nämligen fram och ställde sig vid ingången till stadsporten; men de båda andra hoparna störtade fram mot alla som voro på fältet och nedgjorde dem.

38 So then Zebul said unto him—Where, then, is thy mouth that kept on saying, Who is Abimelech, that we should serve him? Is not, this, the people which thou didst despise? Go forth, I pray thee, now, and fight with them!
39 And Gaal went forth before the owners of Shechem,—and fought against Abimelech.
40 And Abimelech chased him, and he fled before him,—and there fell a multitude of slain as far as the entering of the gate.
41 Then dwelt Abimelech in Arumah,—and Zebul thrust out Gaal and his brethren, that they should not dwell in Shechem.
42 And it came to pass, on the morrow, that the people went forth into the field,—and they told Abimelech.
43 So he took the people and divided them into three companies, and lay in wait in the field,—and he looked, and lo! the people coming forth out of the city, so he rose up against them, and smote them.
44 And, Abimelech, and the companies that were with him, spread themselves out, and [one of the companies] took their stand at the opening of the gate of the city,—while, the two companies, spread themselves out against all that were in the field, and smote them.

45 Sitten Abimelek taisteli kaupunkia vastaan koko sen päivän, valloitti kaupungin ja surmasi kansan, joka siellä oli. Ja hän hävitti kaupungin ja kylvi suolaa sen paikalle.

46 Kun kaikki Sikemin tornin miehet sen kuulivat, menivät he Eel-Beritin temppelin holviin.

47 Mutta kun Abimelekille kerrottiin, että kaikki Sikemin tornin miehet olivat kokoontuneet sinne,

48 niin Abimelek nousi Salmonin vuorelle, hän ja kaikki väki, joka oli hänen kanssaan. Ja Abimelek otti kirveen käteensä ja löi poikki puunoksan, nosti ja pani sen olalleen ja sanoi väelle, joka oli hänen kanssaan: Mitä näitte minun tekevän, se tehkää tekin joutuin.

49 Niin väestäkin löi poikki oksansa kukin; sitten he seurasivat Abimelekia, panivat oksat holvin päälle ja sytyttivät holvin heidän päällään palamaan. Niin saivat surmansa myöskin kaikki Sikemin tornin asukkaat, noin tuhat miestä ja naista.

50 Sitten Abimelek meni Teebekseen, asettui leiriin Teebestä vastaan ja valloitti sen.

51 Mutta kaupungin keskellä oli luja torni, ja kaikki

45 När så Abimelek hade ansatt staden hela den dagen, intog han den och dräpte det folk som fanns därinne Sedan rev han ned staden och beströdde platsen med salt.

46 När besättningen i Sikems torn hörde detta, begåvo de sig alla till det fasta valvet i El-Berits tempelbyggnad.

47 Och när det blev berättat for Abimelek att hela besättningen i Sikems torn hade församlat sig där,

48 gick han med allt sitt folk upp till berget Salmon; och Abimelek tog en yxa i sin hand och högg av en trädgren och lyfte upp den och lade den på axeln; och han sade till sitt folk: »Gören med hast detsamma som I haven sett mig göra.»

49 Då högg också allt folket av var sin gren och följde efter Abimelek, och de lade grenarna intill det fasta valvet och tände upp eld till att förbränna valvet jämte dem som voro där. Så omkommo ock alla de människor som bodde i Sikems torn, vid pass tusen män och kvinnor.

50 Och Abimelek drog åstad till Tebes och belägrade Tebes och intog det.

51 Men mitt i staden var ett starkt torn, och dit flydde

45 And, Abimelech, fought against the city, all that day, and captured the city, the people also that were therein, he slew,—and brake down the city, and sowed it with salt.

46 And, when all the owners of the tower of Shechem heard, they entered into the basement of the house of El–berith.

47 And it was told Abimelech, that all the owners of the tower of Shechem had gathered themselves together.

48 So Abimelech went up Mount Zalmon, he and all the people that were with him, and Abimelech took an axe in his hand, and cut down a bough from the trees, and lifted it, and laid it on his shoulder,—and said unto the people that were with him—What ye have seen me do, haste! do likewise.

49 So, even all the people cut down every man his bough, and followed Abimelech, and laid them over the basement, and set it on fire over them who were therein,—even all the men of the tower of Shechem died about a thousand men and women.

50 Then went Abimelech unto Thebez,—and encamped against Thebez, and captured it.

51 Now, a strong tower, was in the midst of the city, and

miehet ja naiset, kaikki kaupungin asukkaat, pakenivat siihen. He sulkivat jälkeensä oven ja nousivat tornin katolle.

alla män och kvinnor, alla borgare i staden, och stängde igen om sig; sedan stego de upp på tornets tak.

there fled thither all the men and the women, and all the owners of the city, and shut themselves in,—and went up on the roof of the tower.

52 Niin Abimelek tuli tornin ääreen ja ryhtyi taisteluun sitä vastaan; ja hän astui tornin ovelle polttaakseen sen tulella.

52 Och Abimelek kom till tornet och angrep det; och han gick fram till porten på tornet för att bränna upp den i eld.

52 And Abimelech came in as far as the tower, and fought against it,—and so came near, as far as the entrance of the tower, to burn it with fire.

53 Mutta eräs nainen heitti jauhinkiven Abimelekin päähän ja murskasi hänen pääkallonsa.

53 Men en kvinna kastade en kvarnsten ned på Abimeleks huvud och bräckte så hans huvudskål.

53 And a certain woman cast an upper millstone upon the head of Abimelech,—and brake in pieces his skull.

54 Silloin hän heti huusi palvelijalle, joka kantoi hänen aseitansa, ja sanoi hänelle: Paljasta miekkasi ja surmaa minut, ettei minusta sanottaisi: 'Nainen tappoi hänet'. Ja hänen palvelijansa lävisti hänet, ja hän kuoli.

54 Då ropade han med hast på sin vapendragare och sade till honom: »Drag ut ditt svärd och döda mig, för att man icke må säga om mig: En kvinna dräpte honom.» Då genomborrade hans tjänare honom, så att han dog.

54 Then called he hastily unto the young man bearing his armour, and said unto him—Draw thy sword, and put me to death, lest they say of me, A woman, slew him! So his young man thrust him through, and he died.

55 Kun Israelin miehet näkivät, että Abimelek oli kuollut, menivät he kukin kotiinsa.

55 När nu israeliterna sågo att Abimelek var död, gingo de hem, var och en till sitt.

55 And, when the men of Israel saw that Abimelech was, dead, they went their way every man to his own place.

56 Näin Jumala kosti Abimelekille sen pahan, minkä hän oli tehnyt isäänsä kohtaan surmatessaan seitsemänkymmentä veljeään;

56 Alltså lät Gud det onda som Abimelek hade gjort mot sin fader, då han dräpte sina sjuttio bröder, komma tillbaka över honom.

56 Thus did God requite the wickedness of Abimelech, which he had done to his father, in slaying his seventy brethren;

57 ja kaiken Sikemin miesten tekemän pahan Jumala käänsi heidän omaan päähänsä. Niin heidät saavutti Jootamin, Jerubbaalin pojan, kirous.

57 Och allt det onda som Sikems män hade gjort lät Gud ock komma tillbaka över deras huvuden. Så gick Jotams, Jerubbaals sons, förbannelse i fullbordan på dem.

57 all the wickedness also, of the men of Shechem, did God requite upon their own head,—and so brought in upon, them the curse of Jotham, son of Jerubbaal.

10 luku

1 Abimelekin jälkeen nousi Israelia vapauttamaan isaskarilainen Toola, Doodon pojan Puuan poika, joka asui Saamirissa, Efraimin vuoristossa.

1 Efter Abimelek uppstod till Israels frälsning Tola, son till Pua, son till Dodo, en man från Isaskar; och han bodde i Samir, i Efraims bergsbygd.

1 And there arose, after Abimelech, to save Israel—Tola son of Puah son of Dodo, a man of Issachar,—and, he, used to sit in Shamir, in the hill country of Ephraim;

2 Hän oli tuomarina Israelissa kaksikymmentä kolme vuotta; sitten hän kuoli, ja hänet haudattiin Saamiriin.

2 Han var domare i Israel i tjugutre år; sedan dog han och blev begraven i Samir.

2 and he judged Israel, twenty–three years,—and died, and was buried in Shamir.

3 Hänen jälkeensä nousi gileadilainen Jaair ja oli tuomarina Israelissa kaksikymmentä kaksi vuotta.

3 Efter honom uppstod gileaditen Jair. Han var domare i Israel i tjugutvå år.

3 And there arose, after him, Jair the Gileadite,—and judged Israel twenty–two years.

4 Ja hänellä oli kolmekymmentä poikaa, jotka ratsastivat kolmellakymmenellä aasilla; ja heillä oli kolmekymmentä kaupunkia, joita vielä tänäkin päivänä kutsutaan Jaairin leirikyliksi ja jotka ovat Gileadin maassa.

4 Han hade trettio söner, som plägade rida på trettio åsnor; och de hade trettio städer. Dessa kallar man ännu i dag Jairs byar, och de ligga i Gileads land.

4 Now he had thirty sons, that rode on thirty ass colts, and they had, thirty cities,—they are called Havvoth–jair, until this day, which are in the land of Gilead.

5 Ja Jaair kuoli, ja hänet haudattiin Kaamoniin.

5 Och Jair dog och blev begraven i Kamon.

5 And Jair died, and was buried in Kamon.

6 Mutta israelilaiset tekivät jälleen sitä, mikä oli pahaa Herran silmissä, ja palvelivat baaleja ja astarteja ja Aramin jumalia, Siidonin jumalia, Mooabin jumalia, ammonilaisten jumalia ja filistealaisten jumalia, ja he hylkäsivät Herran eivätkä palvelleet häntä.

6 Men Israels barn gjorde åter vad ont var i HERRENS ögon och tjänade Baalerna och Astarterna, så ock Arams, Sidons, Moabs, Ammons barns och filistéernas gudar och övergåvo HERREN och tjänade honom icke.

6 And the sons of Israel again did the thing that was wicked in the sight of Yahweh, and served the Baals and the Ashtoreths, and the gods of Syria, and the gods of Zidon, and the gods of Moab, and the gods of the sons of Ammon, and the gods of the Philistines,—and forsook Yahweh, and served him not.

7 Niin Herran viha syttyi Israelia kohtaan, ja hän myi heidät filistealaisten ja ammonilaisten käsiin.

7 Då upptändes HERRENS vrede mot Israel, och han sålde dem i filistéernas och Ammons barns hand.

7 So the anger of Yahweh kindled upon Israel,—and he sold them into the hand of the Philistines, and into the hand of the sons of

8 Nämä riistivät ja raastivat israelilaisia sen vuoden ja vielä kahdeksantoista vuotta, kaikkia israelilaisia, jotka asuivat tuolla puolella Jordanin amorilaisten maassa, Gileadissa.

8 Och dessa plågade Israels barn och förforo våldsamt mot dem det året; i aderton år gjorde de så mot alla de israeliter som bodde på andra sidan Jordan, i amoréernas land, i Gilead.

8 and they enfeebled and oppressed the sons of Israel in that year,—eighteen years, did they this unto all the sons of Israel who were beyond the Jordan, in the land of the Amorites, that was in Gilead.

9 Ja ammonilaiset menivät Jordanin yli taistelemaan myöskin Juudaa, Benjaminia ja Efraimin heimoa vastaan, ja niin Israel joutui suureen ahdinkoon.

9 Därtill gingo Ammons barn över Jordan och gåvo sig i strid också med Juda, Benjamin och Efraims hus, så att Israel kom i stor nöd.

9 And the sons of Ammon crossed the Jordan, to fight, even against Judah and against Benjamin, and against the house of Ephraim,—so that Israel was sore distressed.

10 Silloin israelilaiset huusivat Herraa sanoen: Me olemme tehneet syntiä sinua vastaan, sillä me olemme hyljänneet oman Jumalamme ja palvelleet baaleja.

10 Då ropade Israels barn till HERREN och sade: »Vi hava syndat mot dig, ty vi hava övergivit vår Gud och tjänat Baalerna.»

10 Then did the sons of Israel make outcry unto Yahweh, saying,—We have sinned against thee, because we have forsaken our God, and have served the Baals.

11 Ja Herra vastasi israelilaisille: Eivätkö egyptiläiset, amorilaiset, ammonilaiset, filistealaiset,

11 Men HERREN sade till Israels barn: »Har jag icke frälst eder från egyptierna, amoréerna, Ammons barn och filistéerna?

11 Then said Yahweh unto the sons of Israel,—Was it not, from the Egyptians, and from the Amorites, and from the sons of Ammon, and from the Philistines, [that I saved you]?

12 siidonilaiset, amalekilaiset ja maaonilaiset sortaneet teitä, ja kun te huusitte minua, enkö minä pelastanut teitä heidän käsistänsä.

12 Likaledes bleven I förtryckta av sidonierna, amalekiterna och maoniterna; och när I ropaden till mig, frälste jag eder från deras hand.

12 The Zidonians also, and the Amalekites, and the Maonites, oppressed you,—and ye made outcry unto me, and I saved you out of their hand.

13 Mutta te hylkäsitte minut ja palvelitte muita jumalia; sentähden en minä enää teitä pelasta.

13 Men I haven nu övergivit mig och tjänat andra gudar; därför vill jag icke mer frälsa eder.

13 Yet have, ye, forsaken me, and served other gods,—therefore will I not again save you.

14 Menkää ja huutakaa avuksenne niitä jumalia, jotka olette valinneet; pelastakoot ne teidät ahdinkonne aikana.

14 Gån bort och ropen till de gudar som I haven utvalt; må de frälsa eder, om I nu ären i nöd.

14 Go and make outcry unto the gods whom ye have chosen,—they, must save you, in the time of your tribulation.

15 Niin israelilaiset sanoivat Herralle: Me olemme syntiä

15 Då sade Israels barn till HERREN: »Vi hava syndat;

15 And the sons of Israel said unto Yahweh—We have

tehneet; tee sinä meille aivan niinkuin hyväksi näet, kunhan vain tänä päivänä autat meitä.

16 Ja he poistivat vieraat jumalat keskuudestaan ja palvelivat Herraa. Silloin hän ei enää kärsinyt, että Israelia vaivattiin.

17 Ja ammonilaiset kutsuttiin koolle, ja he leiriytyivät Gileadiin; mutta israelilaiset kokoontuivat ja leiriytyivät Mispaan.

18 Silloin kansa, Gileadin ruhtinaat, sanoivat toisillensa: Kuka on se mies, joka alkaa taistelun ammonilaisia vastaan? Hän on oleva kaikkien Gileadin asukasten päämies.

11 luku

1 Gileadilainen Jefta oli sotaurho, mutta hän oli porton poika; Jeftan isä oli Gilead.

2 Mutta Gileadin vaimo synnytti hänelle poikia, ja kun tämän vaimon pojat kasvoivat suuriksi, niin he karkoittivat Jeftan ja sanoivat hänelle: Et sinä saa perintöosaa meidän isämme talossa, sillä sinä olet toisen naisen poika.

3 Niin Jefta lähti pakoon veljiänsä ja asettui Toobin maahan. Ja Jeftan luo kerääntyi tyhjäntoimittajia, ja

gör du med oss alldeles såsom dig täckes. Allenast rädda oss nu denna gång.»

16 Därefter skaffade de bort ifrån sig de främmande gudarna och tjänade HERREN. Då kunde han icke längre lida att se Israels vedermöda.

17 Och Ammons barn blevo uppbådade och lägrade sig i Gilead; men Israels barn församlade sig och lägrade sig i Mispa.

18 Då sade folket, nämligen de överste i Gilead, till varandra: »Vem vill begynna striden mot Ammons barn? Den som det vill skall bliva hövding över alla Gileads inbyggare.»

1 Gileaditen Jefta var en tapper stridsman, men han var son till en sköka; och Jeftas fader var Gilead.

2 Nu födde ock Gileads hustru honom söner; och när dessa hans hustrus söner hade växt upp, drevo de ut Jefta och sade till honom: »Du skall icke taga arv i vår faders hus, ty du är son till en kvinna som icke är hans hustru.»

3 Då flydde Jefta bort ifrån sina bröder och bosatte sig i landet Tob; där sällade sig löst folk till Jefta och gjorde

sinned, do, thou, with us, according to all that is fitting in thine eyes,—only rescue us, we beseech thee this day.

16 And they put away the gods of the stranger out of their midst, and served Yahweh,—and his soul was impatient of the misery of Israel.

17 Now the sons of Ammon were called out, and they encamped in Gilead,—and the sons of Israel assembled themselves together, and encamped in Mizpah.

18 Then said the people, the princes of Gilead, one to another, Who is the man that will begin to fight against the sons of Ammon? he shall become head to all the inhabitants of Gilead.

1 Now, Jephthah the Gileadite, was a mighty man of valour, but, he, was the son of an unchaste woman,—yet Gilead was the father of Jephthah.

2 And the wife of Gilead bare him sons,—and, when the wife's sons grew up, they thrust out Jephthah, and said unto him—Thou shalt not inherit with the house of our father, for, son of an alien woman, art thou.

3 So Jephthah fled from the face of his brethren, and dwelt in the land of Tob,—and there gathered about

ne retkeilivät yhdessä hänen kanssaan.
4 Jonkun ajan kuluttua ammonilaiset aloittivat sodan Israelia vastaan.

5 Kun nyt ammonilaiset alottivat sodan Israelia vastaan, niin Gileadin vanhimmat lähtivät noutamaan Jeftaa Toobin maasta.

6 Ja he sanoivat Jeftalle: Tule ja rupea meidän päälliköksemme, sotiaksemme ammonilaisia vastaan.
7 Mutta Jefta vastasi Gileadin vanhimmille: Ettekö te vihanneet minua ja karkoittaneet minua isäni talosta? Minkätähden tulette minun luokseni nyt, kun teillä on hätä?
8 Gileadin vanhimmat sanoivat Jeftalle: Juuri sentähden olemme nyt tulleet jälleen sinun luoksesi; ja jos sinä tulet meidän kanssamme ja ryhdyt taistelemaan ammonilaisia vastaan, niin sinä olet oleva meidän, kaikkien Gileadin asukasten, päämies.
9 Jefta vastasi Gileadin vanhimmille: Jos te viette minut takaisin, taistelemaan ammonilaisia vastaan, ja Herra antaa heidät minun valtaani, niin minä rupean teidän päämieheksenne.
10 Silloin Gileadin vanhimmat sanoivat Jeftalle: Herra kuulee meidän välipuheemme; totisesti, me

strövtåg med honom.

4 Någon tid därefter gåvo Ammons barn sig i strid med Israel.

5 Men när Ammons barn gåvo sig i strid med Israel, gingo de äldste i Gilead åstad för att hämta Jefta från landet Tob.

6 Och de sade till Jefta: »Kom och bliv vår anförare, så vilja vi strida mot Ammons barn.»

7 Men Jefta svarade de äldste i Gilead: »I haven ju hatat mig och drivit mig ut ur min faders hus. Huru kunnen I då nu, när I ären i nöd, komma till mig?»

8 De äldste i Gilead sade till Jefta: »Just därför hava vi nu kommit tillbaka till dig, och du måste gå med oss och strida mot Ammons barn; ty du skall bliva hövding över oss, alla Gileads inbyggare.»

9 Jefta svarade de äldste i Gilead: »Om I nu fören mig tillbaka för att strida mot Ammons barn och HERREN giver dem i mitt våld, så vill jag ock sedan vara eder hövding.»
10 Då sade de äldste i Gilead till Jefta: »HERREN höre vårt avtal. Förvisso skola vi låta det bliva så

Jephthah unemployed men, who went forth with him.
4 And so it came to pass, after a time,—that the sons of Ammon made war with Israel.
5 When, therefore, it came to pass that the sons of Ammon made war with Israel, then went the elders of Gilead, to summon Jephthah out of the land of Tob.
6 And they said to Jephthah, Oh! come and be our commander,—that we may do battle with the sons of Ammon.
7 But Jephthah said to the elders of Gilead, Have not, ye, hated me, and thrust me out from the house of my father? Wherefore then, are ye come unto me, now, when ye are in distress?
8 And the elders of Gilead said unto Jephthah—Therefore, have we, now, returned unto thee, that, if thou go with us, and do battle with the sons of Ammon, then shalt thou become our head, for all the inhabitants of Gilead.

9 And Jephthah said unto the elders of Gilead—If ye do bring me back to do battle with the sons of Ammon, and Yahweh deliver them up before me, shall, I myself, become your head?
10 And the elders of Gilead said unto Jephthah—Yahweh himself, will be hearkening between us, if, according to

teemme kaiken, mitä sinä sanoit.

11 Niin Jefta lähti Gileadin vanhinten kanssa, ja kansa asetti hänet päämiehekseen ja päällikökseen. Ja Jefta lausui Herran edessä Mispassa kaiken, mitä oli puhunut.

12 Sitten Jefta lähetti ammonilaisten kuninkaan luo sanansaattajia sanomaan: Mitä sinulla on minun kanssani tekemistä, kun tulet minua vastaan, sotimaan minun maatani vastaan?

13 Niin ammonilaisten kuningas vastasi Jeftan sanansaattajille: Ottihan Israel tullessaan Egyptistä minun maani Arnonista Jabbokiin ja Jordaniin asti; anna se nyt hyvällä takaisin.

14 Jefta lähetti taas sanansaattajia ammonilaisten kuninkaan luo

15 ja käski sanoa hänelle: Näin sanoo Jefta: Ei Israel ole ottanut Mooabin maata eikä ammonilaisten maata.

16 Sillä tullessaan Egyptistä Israel kulki erämaan kautta Kaislamerelle saakka ja tuli Kaadekseen.

17 Ja Israel lähetti sanansaattajia Edomin kuninkaan luo sanomaan: 'Salli minun kulkea maasi

om du har sagt.»

11 Så gick då Jefta med de äldste i Gilead, och folket satte honom till hövding och anförare över sig. Och Jefta uttalade inför HERREN i Mispa allt vad han hade sagt.

12 Och Jefta skickade sändebud till Ammons barns konung och lät säga: »Vad har du med mig att göra, eftersom du har kommit emot mig och angripit mitt land?»

13 Då svarade Ammons barns konung Jeftas sändebud: »När Israel drog upp från Egypten, togo de ju mitt land från Arnon ända till Jabbok och till Jordan; så giv mig nu detta tillbaka i godo.»

14 Åter skickade Jefta sändebud till Ammons barns konung

15 och lät säga till honom: »Så säger Jefta: Israel har icke tagit något land vare sig från Moab eller från Ammons barn.

16 Ty när de drogo upp från Egypten och Israel hade tågat genom öknen ända till Röda havet och sedan kommit till Kades,

17 skickade Israel sändebud till konungen i Edom och lät säga: 'Låt mig tåga genom ditt land.' Men konungen i

thy word, so, we do not.

11 Then went Jephthah with the elders of Gilead, and the people set him over them, as head and commander,—and Jephthah spake all his words before Yahweh, in Mizpah.

12 So then Jephthah sent messengers unto the king of the sons of Ammon, saying,—What occasion is there between us, that thou shouldst have come unto me, to fight against my land?

13 And the king of the sons of Ammon said unto the messengers of Jephthah—Because Israel took away my land, when they came up out of Egypt, from Arnon even unto the Jabbok, and unto the Jordan,—now, therefore, restore them in peace.

14 And Jephthah yet once more sent messengers unto the king of the sons of Ammon;

15 and said unto him, Thus, saith Jephthah,—Israel took not away the land of Moab, or the land of the sons of Ammon;

16 for, when they came up out of Egypt, and Israel journeyed through the desert as far as the Red Sea, and came in unto Kadesh,

17 then did Israel send messengers unto the king of Edom, saying—Let me pass, I pray thee, through thy

läpi.' Mutta Edomin kuningas ei kuullut heitä. Ja he lähettivät sanan myöskin Mooabin kuninkaalle, mutta ei hänkään suostunut. Niin Israel asettui Kaadekseen.

Edom hörde icke därpå. De skickade ock till konungen i Moab, men denne ville icke heller Då stannade Israel i Kades.

land, but the king of Edom hearkened not, unto the king of Moab also, sent they, but he would not consent,—so Israel abode in Kadesh.

18 Sitten he kulkivat erämaan kautta ja kiersivät Edomin maan ja Mooabin maan ja tulivat itäpuolelle Mooabin maata ja leiriytyivät Arnonin toiselle puolelle; he eivät tulleet Mooabin alueelle, sillä Arnon on Mooabin raja.

18 Därefter tågade de genom öknen och gingo omkring Edoms land och Moabs land och kommo öster om Moabs land och lägrade sig på andra sidan Arnon; de kommo icke in på Moabs område, ty Arnon är Moabs gräns.

18 Then journeyed they through the desert, and went round the land of Edom, and the land of Moab, and so came, from the rising of the sun, to the land of Moab, but encamped beyond Arnon,—and entered not within the boundary of Moab, for, Arnon, is the boundary of Moab.

19 Silloin Israel lähetti sanansaattajia Siihonin, amorilaisten kuninkaan, Hesbonin kuninkaan, luo, ja Israel käski sanoa hänelle: 'Salli meidän kulkea maasi läpi määräpaikkaamme.'

19 Sedan skickade Israel sändebud till Sihon, amoréernas konung, konungen i Hesbon; och Israel lät säga till honom: 'Låt oss genom ditt land tåga dit vi skola.'

19 Then did Israel send messengers unto Sihon king of the Amorites, king of Heshbon,—and Israel said unto him, Let us pass, we pray thee, through thy land as far as my own place.

20 Mutta Siihon ei uskonut Israelia, niin että olisi sallinut sen kulkea alueensa läpi, vaan Siihon kokosi kaiken väkensä, ja he leiriytyivät Jahaaseen, ja hän ryhtyi taisteluun Israelia vastaan.

20 Men Sihon litade icke på Israel och lät dem icke tåga genom sitt land, utan församlade allt sitt folk, och de lägrade sig i Jahas; där in- lät han sig i strid med Israel.

20 But Sihon trusted not Israel, to pass through his boundary, so Sihon gathered together all his people, and encamped in Jahaz,—and fought against Israel.

21 Mutta Herra, Israelin Jumala, antoi Siihonin ja kaiken hänen väkensä Israelin käsiin, niin että nämä voittivat heidät. Ja Israel valloitti koko amorilaisten maan, niiden, jotka asuivat siinä maassa.

21 Men HERREN, Israels Gud, gav Sihon och allt hans folk i Israels hand, så att de slogo dem; och Israel intog hela amoréernas land, ty dessa bodde då i detta land.

21 Then did Yahweh, God of Israel, deliver up Sihon, and all his people, into the hand of Israel, and they smote them,—so Israel took possession of all the land of the Amorites, the inhabitants of that land.

22 Ja he ottivat omakseen koko amorilaisten alueen Arnonista Jabbokiin asti ja erämaasta Jordaniin saakka.

22 De intogo hela amoréernas område, från Arnon ända till Jabbok, och från öknen ända till Jordan.

22 Yea they took possession of all the territory of the Amorites,—from Arnon, even as far as the Jabbok, and from the

23 Näin siis Herra, Israelin Jumala, karkoitti amorilaiset kansansa Israelin tieltä. Ja nyt sinä ottaisit omaksesi heidän maansa!

24 Eikö ole niin: minkä sinun jumalasi Kemos antaa sinun omaksesi, sen sinä otat omaksesi; ja kenen hyvänsä Herra, meidän Jumalamme, karkoittaa meidän tieltämme, sen maan me otamme omaksemme?
25 Vai oletko sinä parempi kuin Baalak, Sipporin poika, Mooabin kuningas? Rakensiko hän riitaa Israelin kanssa, tahi ryhtyikö hän sotaan heitä vastaan?

26 Israel on nyt asunut Hesbonissa ja sen tytärkaupungeissa, Aroerissa ja sen tytärkaupungeissa ja kaikissa Arnonin varrella olevissa kaupungeissa kolmesataa vuotta. Miksi te ette sen ajan kuluessa ole ottaneet niitä pois?

27 Minä en ole rikkonut sinua vastaan, mutta sinä teet pahasti minua kohtaan, kun ryhdyt sotimaan minua vastaan. Herra, joka on tuomari, tuomitkoon tänä päivänä israelilaisten ja ammonilaisten välillä.
28 Mutta ammonilaisten kuningas ei ottanut kuuloonsa, mitä Jefta lähetti hänelle sanomaan.
29 Silloin Herran henki tuli

23 Och nu, då HERREN, Israels Gud, har fördrivit amoréerna för sitt folk Israel, skulle du taga deras land i besittning!

24 Är det icke så: vad din gud Kemos giver dig till besittning, det tager du i besittning? Så taga ock vi, närhelst HERREN, vår Gud, fördriver ett folk för oss, deras land i besittning.

25 Menar du att du är så mycket förmer än Balak, Sippors sons konungen i Moab? Han dristade ju icke att inlåta sig i tvist med Israel eller giva sig i strid med dem.
26 När Israel nu i tre hundra år har bott i Hesbon och underlydande orter, i Aror och underlydande orter och i alla städer på båda sidor om Arnon, varför haven I då under hela den tiden icke tagit detta ifrån oss?

27 Jag har icke försyndat mig mot dig, men du gör illa mot mig, då du nu överfaller mig. HERREN, domaren, må i dag döma mellan Israels barn och Ammons barn.»

28 Men Ammons barns konung hörde icke på vad Jefta lät säga honom genom sändebuden.
29 Då kom HERRENS Ande

desert, even as far as the Jordan.
23 Now, therefore, it was, Yahweh God of Israel, that dispossessed the Amorites from before his people Israel,—and shalt, thou, possess it?
24 What Chemosh thy god giveth thee to possess, that, wilt thou not possess? and, whatsoever Yahweh our God hath set before us to possess, that, shall we not possess?

25 Now, therefore, art thou, really better, than Balak son of Zippor, king of Moab? Hath there been any, striving at all, with Israel, or any, fighting at all, with them,
26 all the time that Israel hath been dwelling in Heshbon and in her towns, and in Aroer and in her towns, and in all the cities that are on the banks of Arnon,—for three hundred years? Wherefore, then, have ye not made a rescue within that time?
27 I, therefore, have not sinned against thee; but, thou, art doing me a wrong, in fighting against me,—Let Yahweh, the Judge, give judgment today, between the sons of Israel, and the sons of Ammon!
28 But the king of the sons of Ammon hearkened not unto the words of Jephthah, which he sent unto him.
29 Then came upon

Jeftaan, ja hän kulki Gileadin ja Manassen läpi ja kulki edelleen Gileadin Mispeen, ja Gileadin Mispestä hän lähti ammonilaisia vastaan.

30 Ja Jefta teki lupauksen Herralle ja sanoi: Jos sinä annat ammonilaiset minun käsiini,

31 niin tulkoon kuka tulkoonkin minua vastaan taloni ovesta, kun minä voittajana palaan ammonilaisten luota, hän on oleva Herran, ja minä uhraan hänet polttouhriksi.

32 Sitten Jefta lähti ammonilaisia vastaan, sotimaan heitä vastaan, ja Herra antoi heidät hänen käsiinsä.
33 Ja hän tuotti heille hyvin suuren tappion, valloittaen maan Aroerista Minnitiin ja Aabel-Keramimiin asti, kaksikymmentä kaupunkia. Niin täytyi ammonilaisten nöyrtyä israelilaisten edessä.

34 Kun Jefta sitten tuli kotiinsa Mispaan, niin katso, hänen tyttärensä tuli ulos häntä vastaan vaskirumpua lyöden ja karkeloiden. Ja hän oli hänen ainoa lapsensa; paitsi tätä ei hänellä ollut poikaa eikä tytärtä.
35 Nähdessään hänet hän

över Jefta; och han tågade genom Gilead och Manasse och tågade så genom Mispe i Gilead, och från Mispe i Gilead tågade han fram mot Ammons barn.

30 Och Jefta gjorde ett löfte åt HERREN och sade: »Om du giver Ammons barn i min hand,

31 så lovar jag att vadhelst som ur dörrarna till mitt hus går ut emot mig, när jag välbehållen kommer tillbaka från Ammons barn, det skall höra HERREN till, och det skall jag offra till brännoffer.»

32 Så drog nu Jefta åstad mot Ammons barn för att strida mot dem; och HERREN gav dem i hans hand.
33 Och han tillfogade dem ett mycket stort nederlag och intog landet från Aroer ända till fram emot Minnit, tjugu städer, och ända till Abel-Keramim. Alltså blevo Ammons barn kuvade under Israels barn.

34 När sedan Jefta kom hem till sitt hus i Mispa, då gick hans dotter ut emot honom med pukor och dans. Och hon var hans enda barn, han hade utom henne varken son eller dotter.

35 I detsamma han nu fick

Jephthah the spirit of Yahweh, and he passed through Gilead and Manasseh,—and passed through Mizpeh of Gilead, and, from Mizpeh of Gilead, he passed through [unto] the sons of Ammon.
30 And Jephthah vowed a vow unto Yahweh, and said,—If thou wilt, deliver, the sons of Ammon into my hand,
31 then shall it be, that, whosoever cometh forth out of the doors of my house, to meet me, when I return successful, from the sons of Ammon, shall belong unto Yahweh, and I will offer him up, as an ascending-sacrifice.
32 So then Jephthah passed over unto the sons of Ammon, to fight against them,—and Yahweh delivered them into his hand;
33 and he smote them, from Aroer even till thou enterest in to Minnith, even twenty cities, and as far as Abel-keramim, with an exceeding great smiting,—and thus were the sons of Ammon subdued before the sons of Israel.
34 Then came Jephthah towards Mizpah, unto his own house, and lo! his daughter, coming forth to meet him, with timbrels, and with dances,—and, she, was none other than his only child, he had not, besides her, either son or daughter.
35 And it came to pass,

repäisi vaatteensa ja sanoi: Voi, tyttäreni, nyt sinä masennat minut maahan, nyt sinä syökset minut onnettomuuteen! Sillä minä avasin suuni Herralle enkä voi sanaani peruuttaa.

se henne, rev han sönder sina kläder och ropade: »Ve mig, min dotter, du kommer mig att sjunka till jorden, du drager olycka över mig! Ty jag har öppnat min mun inför HERREN till ett löfte och kan icke taga mitt ord tillbaka.»

when he saw her, that he rent his clothes, and said—Alas! my daughter, Thou hast, brought me low, Even, thou, hast come to be among them who trouble me,—Yet, I, opened wide my mouth unto Yahweh, and cannot go back.

36 Niin hän vastasi hänelle: Isäni, jos sinä avasit suusi Herralle, niin tee minulle, niinkuin suusi on puhunut, koska Herra on antanut sinun kostaa vihollisillesi, ammonilaisille.

36 Hon svarade honom: »Min fader, har du öppnat din mun inför HERREN, så gör med mig enligt din muns tal, eftersom HERREN nu har skaffat dig hämnd på dina fiender, Ammons barn.»

36 And she said unto him—My father! Thou hast opened wide thy mouth unto Yahweh, Do with me, according to that which hath gone forth out of thy mouth,—after that Yahweh hath exacted for thee an avenging from thine enemies, from the sons of Ammon.

37 Sitten hän sanoi isällensä: Myönnettäköön minulle kuitenkin tämä: jätä minut vapauteeni kahdeksi kuukaudeksi, että minä yhdessä ystävättärieni kanssa menen vuorille itkemään neitsyyttäni.

37 Och hon sade ytterligare till sin fader: »Uppfyll dock denna min begäran: unna mig två månader, så att jag får gå åstad ned på bergen och begråta min jungfrudom med mina väninnor.

37 And she said unto her father, Let this thing, be done for me,—Let me alone two months, that I may depart, and go down upon the mountains, and bewail my virginity, I and my companions.

38 Niin hän sanoi: Mene! ja päästi hänet menemään kahdeksi kuukaudeksi. Ja hän meni ystävättärineen ja itki neitsyyttänsä vuorilla.

38 Han svarade: »Du får gå åstad.» Och han tillstadde henne att vara borta i två månader. Då gick hon åstad med sina väninnor och begrät sin jungfrudom på bergen.

38 And he said—Depart. So he let her go, for two months,—and she departed, she and her companions, and bewailed her virginity, upon the mountains.

39 Mutta kahden kuukauden kuluttua hän palasi isänsä luo, ja tämä pani hänessä täytäntöön lupauksensa, jonka oli tehnyt. Eikä hän miehestä tietänyt. Ja tuli tavaksi Israelissa,

39 Men efter två månader vände hon tillbaka till sin fader, och han förfor då med henne efter det löfte han hade gjort. Och hon hade icke känt någon man.

39 And it came to pass, at the end of two months, that she returned unto her father, and he fulfilled on her his vow which he had vowed,—she not having known man. And it became a statute, in Israel:—

40 että Israelin tyttäret joka vuosi menivät lauluin ylistämään gileadilaisen

40 Sedan blev det en sedvänja i Israel att Israels döttrar år efter år gingo

40 From year to year, departed the daughters of Israel, to lament aloud for

Jeftan tytärtä - neljän päivän ajaksi joka vuosi.

åstad för att lovprisa gileaditen Jeftas dotter, under fyra dagar vart år.

the daughter of Jephthah, the Gileadite, four days in the year.

12 luku

Jefta voittaa efraimilaiset. Jeftan kuolema. Ibsan, Eelon ja Abdon.

1 Ja Efraimin miehet kutsuttiin koolle, ja he lähtivät pohjoiseen päin ja sanoivat Jeftalle: Miksi lähdit sotimaan ammonilaisia vastaan kutsumatta meitä tulemaan kanssasi? Me poltamme tulella sinun talosi pääsi päältä.

1 Men Efraims män församlade sig och drogo till Safon; och de sade till Jefta: »Varför drog du åstad till strid mot Ammons barn utan att kalla på oss till att tåga med dig? Nu vilja vi bränna upp ditt hus jämte dig själv i eld.

1 And the men of Ephraim were called together, and passed over northward,—and said unto Jephthah—Wherefore didst thou pass over to do battle with the sons of Ammon, and, for us, didst not call, to go with thee? Thy house, will we consume over thee with fire.

2 Jefta vastasi heille: Minulla ja minun kansallani oli kova taistelu ammonilaisten kanssa; silloin minä kutsuin teitä, mutta te ette tulleet auttamaan minua heidän käsistään.

2 Jefta svarade dem: »Jag och mitt folk lågo i svår fejd med Ammons barn; då manade jag eder att komma, men I villen icke frälsa mig ur deras hand.

2 And Jephthah said unto them, Great strife, had, I and my people, even with the sons of Ammon; but, when I cried unto you for help, ye saved me not out of their hand.

3 Ja kun minä näin, ettette tulleet auttamaan minua, panin minä henkeni kämmenelleni ja lähdin ammonilaisia vastaan, ja Herra antoi heidät minun käsiini. Miksi te olette nyt lähteneet minua vastaan, sotimaan minua vastaan?

3 Och när jag såg att I icke villen frälsa mig, tog jag min själ i min hand och drog åstad mot Ammons barn, och HERREN gav dem i min hand. Varför haven I då nu dragit upp emot mig till att strida emot mig?»

3 So, when I saw that thou wast not going to save, then put I my life in my hand, and passed over against the sons of Ammon, and Yahweh delivered them into my hand. Wherefore, then, have ye come up against me this day, to fight against me?

4 Ja Jefta kokosi kaikki Gileadin miehet ja ryhtyi taisteluun Efraimia vastaan; ja Gileadin miehet voittivat efraimilaiset, jotka olivat sanoneet: Te olette karkureita Efraimista; Gilead on Efraimin ja Manassen keskessä.

4 Och Jefta församlade alla Gileads män och gav sig i strid med Efraim. Och Gileads män slogo efraimiterna; dessa hade nämligen sagt: »Flyktingar ifrån Efraim ären I; Gilead är ett mellanting, varken Efraim eller Manasse.»

4 And Jephthah gathered together all the men of Gilead, and fought with Ephraim,—and the men of Gilead smote Ephraim, because they said—Fugitives of Ephraim, are, ye, O ye Gileadites, in the midst of Ephraim, in the midst of

5 Ja gileadilaiset valtasivat efraimilaisten tieltä Jordanin kahlauspaikat. Kun sitten Efraimin pakolaiset sanoivat: Antakaa minun mennä yli, kysyivät Gileadin miehet kultakin: Oletko efraimilainen? Jos hän vastasi: En,
6 niin he sanoivat hänelle: Sano 'shibbolet'. Jos hän sanoi sibbolet, kun ei osannut ääntää oikein, ottivat he hänet kiinni ja tappoivat Jordanin kahlauspaikoilla. Niin kaatui silloin Efraimista neljäkymmentä kaksi tuhatta.

7 Ja Jefta oli tuomarina Israelissa kuusi vuotta; sitten gileadilainen Jefta kuoli, ja hänet haudattiin erääseen Gileadin kaupunkiin.
8 Hänen jälkeensä oli Ibsan, Beetlehemistä, tuomarina Israelissa.
9 Hänellä oli kolmekymmentä poikaa, ja hän naitti kolmekymmentä tytärtänsä muualle ja toi muualta kolmekymmentä tyttöä pojilleen vaimoiksi. Ja hän oli tuomarina Israelissa seitsemän vuotta.
10 Sitten Ibsan kuoli, ja hänet haudattiin Beetlehemiin.
11 Hänen jälkeensä oli sebulonilainen Eelon tuomarina Israelissa; hän oli tuomarina Israelissa kymmenen vuotta.
12 Sitten sebulonilainen

5 Och gileaditerna besatte vadställena över Jordan för efraimiterna. Då nu någon av de efraimitiska flyktingarna sade: »Låt mig komma över», frågade Gileads män honom: »Är du en efraimit?» Om han då svarade nej,
6 så sade de till honom: »Säg 'schibbolet'.» Sade han då »sibbolet», därför att han icke nog lade sig vinn om att uttala ordet rätt, så grepo de honom och höggo ned honom där vid vadställena över Jordan. På detta sätt föllo vid det tillfället fyrtiotvå tusen efraimiter.
7 Och Jefta var domare i Israel i sex år. Sedan dog gileaditen Jefta och blev begraven i en av Gileads städer.
8 Efter honom var Ibsan från Bet-Lehem domare i Israel.
9 Han hade trettio söner, och trettio döttrar gifte han bort; han fick ock trettio döttrar genom att skaffa hustrur åt sina söner utifrån. Och han var domare i Israel i sju år.

10 Sedan dog Ibsan och blev begraven i Bet-Lehem.

11 Efter honom var sebuloniten Elon domare i Israel; i tio år var han domare i Israel.

12 Sedan dog sebuloniten

Manasseh.
5 And the Gileadites captured the fords of the Jordan, against the Ephraimites,—and so it was, that, when the fugitives of Ephraim said, Let me pass over, the men of Gilead said to him, An Ephraimite, art thou? and, if he said—Nay!
6 they said to him, Come now, say Shibboleth, and, if he said Sibboleth, and he could not take heed to speak in that manner, then laid they hold on him, and slew him at the fords of the Jordan,—and there fell, at that time, of the Ephraimites, forty–two thousand.
7 And, when Jephthah had judged Israel six years, then Jephthah the Gileadite died, and was buried in [one of] the cities of Gilead.
8 And there judged Israel, after him, Ibzan of Bethlehem.
9 And so it was, he had thirty sons, and, thirty daughters, sent he abroad, while, thirty daughters, brought he from abroad for his sons. And he judged Israel seven years.

10 And Ibzan died, and was buried in Bethlehem.

11 And, after him, did Elon the Zebulunite judge Israel,—and he judged Israel, ten years.

12 And Elon the Zebulunite

Eelon kuoli, ja hänet haudattiin Aijaloniin, Sebulonin maahan.
13 Hänen jälkeensä oli piratonilainen Abdon, Hillelin poika, tuomarina Israelissa.
14 Hänellä oli neljäkymmentä poikaa ja kolmekymmentä pojanpoikaa, jotka ratsastivat seitsemälläkymmenellä aasilla; hän oli tuomarina Israelissa kahdeksan vuotta.
15 Sitten piratonilainen Abdon, Hillelin poika, kuoli, ja hänet haudattiin Piratoniin, Efraimin maahan, amalekilaisten vuoristoon.

Elon och blev begraven i Ajalon, i Sebulons land.

13 Efter honom var pirgatoniten Abdon, Hillels son, domare i Israel.
14 Han hade fyrtio söner och trettio sonsöner, vilka plägade rida på sjuttio åsnor. Och han var domare i Israel i åtta år.

15 Sedan dog pirgatoniten Abdon, Hillels son, och blev begraven i Pirgaton i Efraims land, i amalekiternas bergsbygd.

died, and was buried in Aijalon, in the land of Zebulun.
13 And there judged Israel, after him, Abdon son of Hillel, the Pirathonite.
14 And so it was, he had forty sons and thirty grandsons, who rode on seventy ass colts,—and he judged Israel eight years.

15 And Abdon son of Hillel, the Pirathonite died,—and was buried in Pirathon, in the land of Ephraim, in the hill country of the Amalekites.

13 luku

1 Kun israelilaiset taas tekivät sitä, mikä oli pahaa Herran silmissä, niin Herra antoi heidät filistealaisten käsiin neljäksikymmeneksi vuodeksi.

2 Sorassa oli mies, Daanin sukukuntaa, nimeltä Maanoah; hänen vaimonsa oli hedelmätön eikä ollut synnyttänyt.

3 Silloin ilmestyi Herran enkeli vaimolle ja sanoi hänelle: Katso, sinä olet hedelmätön etkä ole synnyttänyt, mutta sinä tulet raskaaksi ja synnytät pojan.

4 Varo siis, ettet juo viiniä ja väkijuomaa etkä syö mitään saastaista.

1 Men Israels barn gjorde åter vad ont var i HERRENS ögon; då gav HERREN dem i filistéernas hand, i fyrtio år.

2 I Sorga levde nu en man av daniternas släkt, vid namn Manoa; hans hustru var ofruktsam och hade icke fött några barn.

3 Men HERRENS ängel uppenbarade sig för hustrun och sade till henne: »Se, du är ofruktsam och har icke fött några barn, men du skall bliva havande och föda en son.

4 Tag dig nu till vara, så att du icke dricker vin eller starka drycker ej heller äter

1 And the sons of Israel again did the thing that was wicked in the sight of Yahweh,—so Yahweh delivered them up into the hand of the Philistines, forty years.

2 And there was a certain man of Zorah, of the family of the Danites, and, his name, was Manoah; and, his wife, was barren, and had borne no child.

3 And the messenger of Yahweh appeared unto the woman,—and said unto her—Lo! I pray thee, thou, art barren, and hast borne no child, but thou shalt conceive, and shalt bear a son.

4 Now, therefore, beware, I pray thee, and do not drink wine or strong drink,—nor

något orent.
5 Sillä katso, sinä tulet raskaaksi ja synnytät pojan; partaveitsi älköön koskettako hänen päätänsä, sillä poika on oleva Jumalan nasiiri äitinsä kohdusta asti, ja hän on alottava Israelin vapauttamisen filistealaisten käsistä.
5 Ty se, du skall bliva havande och föda en son, på vilkens huvud ingen rakkniv skall komma, ty gossen skall vara en Guds nasir allt ifrån moderlivet; och han skall göra begynnelse till att frälsa Israel ur filistéernas hand.»
eat anything unclean;
5 for lo! thou, art about to conceive and bear a son, and no, razor, shall come on his head, for, one separate unto God, shall the boy be from his birth,—and, he, shall begin to save Israel out of the hand of the Philistines.
6 Niin vaimo meni ja sanoi miehelleen näin: Jumalan mies tuli minun luokseni; hän oli näöltään niinkuin Jumalan enkeli, hyvin peljättävä. En kysynyt häneltä, mistä hän oli, eikä hän ilmaissut minulle nimeänsä.
6 Då gick hustrun in och omtalade detta för sin man och sade: »En gudsman kom till mig; han såg ut såsom en Guds ängel, mycket fruktansvärd. Jag frågade honom icke varifrån han var, och sitt namn lät han mig icke veta.
6 So the woman came in, and told her husband, saying, A man of God, came unto me, and, his, appearance, was as the appearance of the messenger of God, reverend exceedingly,—and I asked him not whence he was, and, his name, he told me not.
7 Ja hän sanoi minulle: 'Katso, sinä tulet raskaaksi ja synnytät pojan; älä siis juo viiniä ja väkijuomaa äläkä syö mitään saastaista, sillä poika on oleva Jumalan nasiiri äitinsä kohdusta aina kuolinpäiväänsä asti.'
7 Och han sade till mig: 'Se, du skall bliva havande och föda en son; drick nu icke vin eller starka drycker och ät icke något orent, ty gossen skall vara en Guds nasir, från moderlivet ända till sin död.'»
7 But he said unto me, Lo! thou art about to conceive, and bear a son,—now, therefore, do not drink wine or strong drink, nor eat anything unclean, for, one separate unto God, shall the boy be, from his birth until the day of his death.
8 Silloin Maanoah rukoili Herraa ja sanoi: Oi Herra, salli Jumalan miehen, jonka lähetit, vielä tulla luoksemme opettamaan meille, mitä meidän on tehtävä pojalle, joka on syntyvä.
8 Och Manoa bad till HERREN och sade: »Ack Herre, låt gudsmannen som du sände hit åter komma till oss, för att han må lära oss huru vi skola göra med gossen som skall födas.»
8 Then Manoah made entreaty unto Yahweh, and said: Pardon, O My Lord! the man of God whom thou didst send, I pray thee, let him come again unto us, that he may teach us what we are to do, unto the boy that is to be born.
9 Ja Jumala kuuli Maanoahin rukouksen, ja Jumalan enkeli tuli jälleen vaimon tykö, kun tämä istui kedolla; ja Maanoah, hänen miehensä, ei ollut hänen kanssaan.
9 Och Gud hörde Manoas röst; Guds ängel kom åter till hans hustru, när hon en gång satt ute på marken och hennes man Manoa icke var hos henne.
9 And God hearkened unto the voice of Manoah,—and the messenger of God came again unto the woman, as, she, was sitting in the field, Manoah her husband, not being with her.

10 Niin vaimo juoksi nopeasti ilmoittamaan miehellensä ja sanoi hänelle: Katso, sama mies, joka äsken kävi luonani, ilmestyi minulle.

10 Då skyndade hustrun strax åstad och berättade det för sin man; hon sade till honom: »Mannen som kom till mig häromdagen har uppenbarat sig för mig.»

10 So the woman made haste, and ran, and told her husband,—and said unto him, Lo! the man, hath appeared unto me, who came the other day unto me.

11 Niin Maanoah nousi ja seurasi vaimoaan. Ja kun hän tuli miehen luo, sanoi hän tälle: Sinäkö olet se mies, joka puhuttelit tätä vaimoa? Hän vastasi: Minä.

11 Manoa stod upp och följde sin hustru; och när han kom till mannen, frågade han honom: »Är du den man som förut talade med min hustru?» Han svarade: »Ja.»

11 Then Manoah arose, and followed his wife,—and came unto the man, and said unto him—Art, thou, the man that spake unto the wife? And he said—I am.

12 Silloin Maanoah sanoi: Kun sanasi käy toteen, miten sitten on meneteltävä pojan kanssa ja mitä hänelle on tehtävä?

12 Då sade Manoa: »När det som du har sagt går i fullbordan, vad är då att iakttaga med gossen? Hur skall man göra med honom?»

12 And Manoah said, Now, let thy words come to pass,—What shall be the rule for the boy, and his work?

13 Herran enkeli sanoi Maanoahille: Varokoon vaimo kaikkea, mistä minä olen hänelle puhunut:

13 HERRENS ängel svarade Manoa »Din hustru skall taga sig till vara för allt varom jag har talat med henne.

13 And the messenger of Yahweh said unto Manoah,—Of all that I said unto the woman, let her beware.

14 älköön syökö mitään, mikä viiniköynnöksestä tulee, viiniä ja väkijuomaa hän älköön juoko älköönkä syökö mitään saastaista. Noudattakoon hän kaikkea, mitä minä olen käskenyt hänen noudattaa.

14 Hon skall icke äta något som ha vuxit på vinträd, och vin eller starka drycker får hon icke dricka, ej heller får hon äta något orent. Allt vad jag har bjudit henne skall hon hålla.»

14 Of nothing that cometh of the vine, may she eat, nor wine nor strong drink, let her drink, nor, anything unclean, let her eat,—all that I commanded her, let her observe.

15 Ja Maanoah sanoi Herran enkelille: Salli meidän pidättää sinua valmistaaksemme sinulle vohlan.

15 Och Manoa sade till HERRENS ängel: »Låt oss få hålla dig kvar, så vilja vi tillreda en killing och sätta fram för dig.»

15 And Manoah said unto the messenger of Yahweh,—I pray thee, let us detain thee, that we may make ready for thy presence, a kid.

16 Mutta Herran enkeli vastasi Maanoahille: Vaikka sinä pidättäisitkin minut, en minä kuitenkaan söisi sinun ruokaasi; mutta jos tahdot valmistaa polttouhrin, niin uhraa se Herralle. Sillä

16 Men HERRENS ängel svarade Manoa: »Om du ock håller mig kvar, skall jag dock icke äta av din mat; men om du vill tillreda ett brännoffer, så offra detta åt HERREN.» Ty Manoa

16 But the messenger of Yahweh said unto Manoah—Though thou detain me, yet will I not eat of thy food, and, though thou make ready an ascending-sacrifice, unto Yahweh, must thou

Maanoah ei tiennyt häntä Herran enkeliksi.

förstod icke att det var HERRENS ängel.

cause it to ascend. For Manoah had not discerned that, the angel of Yahweh, he was.

17 Niin Maanoah sanoi Herran enkelille: Mikä on sinun nimesi, kunnioittaaksemme sinua, kun sinun sanasi käy toteen?

17 Och Manoa sade till HERRENS ängel: »Vad är ditt namn? Säg oss det, för att vi må kunna ära dig, när det som du har sagt går i fullbordan.»

17 Then said Manoah unto the messenger of Yahweh, What is thy name,—that, when thy word cometh to pass, we may do thee honour?

18 Herran enkeli vastasi hänelle: Minkätähden kysyt minun nimeäni? Se on ihmeellinen.

18 HERRENS ängel sade till honom: »Varför frågar du efter mitt namn? Det är alltför underbart.»

18 And the messenger of Yahweh said unto him, Wherefore is it, that thou shouldst ask after my name,—seeing that, it, is Wonderful?

19 Niin Maanoah otti vohlan ja ruokauhrin ja uhrasi sen kalliolla Herralle. Ja Herra teki ihmeen Maanoahin ja hänen vaimonsa nähden:

19 Och Manoa tog killingen med tillhörande spisoffer och lade upp den på klippan åt HERREN. Då lät han något underbart ske i Manoas och hans hustrus åsyn.

19 So Manoah took the kid, and the meal–offering, and caused them to ascend upon the rock unto Yahweh, who was about to do, wondrously, while Manoah and his wife were looking on.

20 liekin kohotessa alttarilta taivasta kohti kohosi Herran enkeli alttarin liekissä ylös Maanoahin ja hänen vaimonsa nähden, ja he heittäytyivät kasvoilleen maahan;

20 När lågan steg upp från altaret mot himmelen, for nämligen HERRENS ängel upp, i lågan från altaret. Då Manoa och hans hustru sågo detta, föllo de ned till jorden på sitt ansikte

20 And it came to pass, when the flame ascended from off the altar, towards the heavens, that the messenger of Yahweh ascended in the flame of the altar,—while Manoah and his wife were looking on. Then fell they on their faces, to the earth.

21 eikä Herran enkeli enää ilmestynyt Maanoahille ja hänen vaimollensa. Nyt Maanoah tiesi hänet Herran enkeliksi.

21 Sedan visade sig HERRENS ängel icke mer för Manoa och hans hustru. Då förstod Manoa att det hade varit HERRENS ängel.

21 And the messenger of Yahweh did no more appear unto Manoah or unto his wife. Then, Manoah knew that, the messenger of Yahweh, he was.

22 Niin Maanoah sanoi vaimolleen: Me olemme kuoleman omat, sillä olemme nähneet Jumalan.

22 Och Manoa sade till sin hustru: »Nu måste vi dö, eftersom vi hava sett Gud.»

22 And Manoah said unto his wife, We shall, die,—for, upon God, have we looked.

23 Mutta hänen vaimonsa vastasi hänelle: Jos Herra

23 Men hans hustru svarade honom: »Om HERREN hade

23 But his wife said unto him, If Yahweh had been

tahtoisi surmata meidät, ei hän olisi ottanut meiltä vastaan polttouhria ja ruokauhria eikä antanut meidän nähdä tätä kaikkea eikä antanut meidän juuri nyt tätä kuulla.

24 Ja vaimo synnytti pojan ja antoi hänelle nimen Simson; ja poika kasvoi, ja Herra siunasi häntä.

25 Ja Herran henki alkoi hänessä vaikuttaa Daanin leirissä, Soran ja Estaolin välillä.

velat döda oss, så hade han icke tagit emot något brännoffer och spisoffer av vår hand, och icke låtit oss se allt detta, ej heller hade han nu låtit oss höra sådant.»

24 Därefter födde hans hustru en son och gav honom namnet Simson; och gossen växte upp, och HERREN välsignade honom.
25 Och HERRENS Ande begynte att verka på honom, medan han var i Dans läger, mellan Sorga och Estaol.

pleased to put us to death, he would not have received at our hand, an ascending-sacrifice and a meal-offering, nor would he have shewed us all these things,—and, at such a time, have let us hear the like of this!
24 So the woman bare a son, and called his name Samson,—and the boy grew, and Yahweh blessed him.

25 And the spirit of Yahweh began to urge him to and fro, in the camp of Dan,—between Zorah and Eshtaol.

14 luku

1 Ja Simson meni alas Timnaan ja näki Timnassa naisen, filistealaisten tyttäriä.

2 Niin hän tuli sieltä ja kertoi sen isälleen ja äidilleen ja sanoi: Minä näin Timnassa naisen, filistealaisten tyttäriä; ottakaa hänet nyt minulle vaimoksi.
3 Hänen isänsä ja äitinsä sanoivat hänelle: Eikö ole yhtään naista veljiesi tyttärien joukossa ja minun koko kansassani, kun aiot mennä ottamaan vaimon ympärileikkaamattomien filistealaisten joukosta? Mutta Simson sanoi isälleen: Ota hänet minulle, sillä hän on mieluinen minun silmissäni.
4 Mutta hänen isänsä ja äitinsä eivät tienneet, että

1 När Simson en gång gick ned till Timna, fick han där i Timna se en kvinna, en av filistéernas döttrar.
2 Och när han kom upp därifrån, omtalade han det för sin fader och moder och sade: »Jag har i Timna sett en kvinna, en av filistéernas döttrar; henne mån I nu skaffa mig till hustru.»
3 Hans fader och moder sade till honom: »Finnes då ingen kvinna bland dina bröders döttrar och i hela mitt folk, eftersom du vill gå bort för att skaffa dig en hustru från de oomskurna filistéerna?» Simson sade till sin fader: »Skaffa mig denna, ty hon behagar mig.»

4 Men hans fader och moder visste icke att detta

1 And Samson went down to Timnath,—and saw a woman in Timnath, of the daughters of the Philistines.
2 So he came up, and told his father and his mother, and said—A woman, have I seen in Timnath, of the daughters of the Philistines,—now, therefore, take her for me, to wife.
3 And his father and his mother said to him—Is there not, among the daughters of thy brethren, or among all my people, a woman, that thou art going away to take a woman from among the uncircumcised Philistines? But Samson said unto his father—Take, her, for me, for, she, is pleasant in mine eyes.
4 Now, his father and his mother, knew not, that, from

se tuli Herralta, sillä hän etsi tilaisuutta filistealaisia vastaan. Filistealaiset näet hallitsivat siihen aikaan Israelia.

kom från HERREN, som sökte sak med filistéerna. På den tiden rådde nämligen filistéerna över Israel.

Yahweh, it was, that, an occasion, he was seeking of the Philistines,—at that time, the Philistines having dominion over Israel.

5 Niin Simson meni isänsä ja äitinsä kanssa alas Timnaan. Mutta kun he saapuivat Timnan viinitarhoille, niin katso, nuori leijona tuli kiljuen häntä vastaan.

5 Och Simson gick med sin fader och moder ned till Timna; men just som de hade hunnit fram till vingårdarna vid Timna, kom ett ungt lejon rytande emot honom.

5 So Samson went down, and his father and his mother, to Timnath,—and they came as far as the vineyards of Timnath, when lo! a young lion, roaring to meet him.

6 Silloin Herran henki tuli häneen, niin että hän repäisi sen, niinkuin olisi reväissyt vohlan, sulin käsin. Eikä hän ilmoittanut isälleen eikä äidilleen, mitä oli tehnyt.

6 Då föll HERRENS Ande över honom, och han slet sönder lejonet, såsom hade han slitit sönder en killing, fastän han icke hade någonting i sin hand; men han talade icke om för sin fader och moder vad han hade gjort.

6 And the Spirit of Yahweh, came suddenly over him, and he tore it in pieces as if he had torn in pieces a kid, there being, nothing at all, in his hand,—but he told not his father or his mother what he had done.

7 Sitten hän meni sinne ja puhutteli naista, ja tämä oli mieluinen Simsonin silmissä.

7 När han så kom ditned, talade han med kvinnan; och hon behagade Simson.

7 So he went down, and spake unto the woman,—and she was pleasant in the eyes of Samson.

8 Ja kun hän jonkun ajan kuluttua palasi sinne ottaakseen hänet, poikkesi hän katsomaan leijonan raatoa, ja katso, leijonan ruumiissa oli mehiläisparvi ja hunajaa.

8 En tid därefter vände han tillbaka för att hämta henne och vek då av vägen för att se på det döda lejonet; då fick han i lejonets kropp se en bisvärm med honung.

8 And he returned, after a time, to take her, and went aside to see the carcass of the lion,—and lo! a swarm of bees, in the body of the lion, and, honey,

9 Ja hän kaapi hunajan kouriinsa ja kulki edelleen ja söi sitä. Niin hän tuli isänsä ja äitinsä luo ja antoi heille, ja he söivät. Mutta hän ei sanonut heille, että oli kaapinut hunajan leijonan ruumiista.

9 Och han skrapade ut honungen i sina händer och åt därav, medan han gick, han kom så till sin fader och moder och gav dem, och de åto. Men han talade icke om för dem att det var ur lejonets kropp han hade skrapat honungen.

9 which he took into his hands, and went on—eating as he went, and came unto his father and unto his mother, and gave unto them, and they did eat,—but he told them not that, out of the carcass of the lion, he had taken the honey.

10 Sitten hänen isänsä meni naisen luo, ja Simson laittoi siellä pidot, sillä niin oli nuorten miesten tapa.

10 När nu hans fader kom ned till kvinnan, gjorde Simson där ett gästabud, ty så plägade de unga männen göra.

10 And his father went down unto the woman,—and Samson made there a banquet, for, so, used the young men, to do.

11 Mutta kun he näkivät hänet, valitsivat he kolmekymmentä sulhaspoikaa olemaan hänen kanssaan.
12 Niin Simson sanoi heille: Minä panen teille arvoituksen; jos selitätte sen minulle seitsemän pitopäivän kuluessa ja arvaatte oikein, niin minä annan teille kolmekymmentä aivinapaitaa ja kolmekymmentä juhlapukua.
13 Mutta ellette voi sitä minulle selittää, niin te annatte minulle kolmekymmentä aivinapaitaa ja kolmekymmentä juhlapukua. Ja he sanoivat hänelle: Lausu arvoituksesi, että saamme sen kuulla.
14 Silloin hän sanoi heille: Lähti syötävä syömäristä, lähti väkevästä makea. Mutta he eivät voineet kolmeen päivään selittää arvoitusta.

15 Seitsemäntenä päivänä he sanoivat Simsonin vaimolle: Viekoittele miehesi selittämään meille arvoitus, muuten me poltamme sinut ja sinun isäsi talon tulella. Oletteko kutsuneet meidät tänne köyhdyttääksenne meitä, vai kuinka?
16 Niin Simsonin vaimo ahdisti häntä itkullaan ja sanoi: Sinähän vihaat minua etkä rakasta; sinä olet pannut arvoituksen minun kansalaisilleni etkä selitä sitä minulle. Mutta hän vastasi hänelle: En ole selittänyt sitä

11 Och när de fingo se honom, skaffade de trettio bröllopssvenner, som skulle vara hos honom.

12 Till dem sade Simson: »Jag vill förelägga eder en gåta; om I under de sju gästabudsdagarna sägen mig lösningen på den och gissen rätt, så skall jag giva eder trettio fina linneskjortor och trettio högtidsdräkter.

13 Men om I icke kunnen säga mig lösningen, så skolen I giva mig trettio fina linneskjortor och trettio högtidsdräkter.» De sade till honom: »Förelägg oss din gåta, låt oss höra den.»

14 Då sade han till dem: »Från storätaren utgick ätbart, från den grymme kom sötma.» Men under tre dagar kunde de icke lösa gåtan.

15 På sjunde dagen sade de då till Simsons hustru: »Locka din man till att säga oss lösningen på gåtan; eljest skola vi bränna upp dig och din faders hus i eld. Icke haven I väl bjudit oss hit för att utarma oss?»

16 Då låg Simsons hustru över honom med gråt och sade: »Du hatar mig allenast och älskar mig alls icke; du har förelagt mina landsmän en gåta, men mig har du icke sagt lösningen på den.» Han svarade

11 And it came to pass, because they feared him, that they took thirty companions, who remained with him.
12 And Samson said unto them, I pray you let me put you forth a riddle,—if ye, tell, it me, within the seven days of the banquet, and find it out, then will I give you thirty linen wraps and thirty changes of raiment;

13 but, if ye cannot tell me, then shall, ye, give me thirty linen wraps, and thirty changes of raiment. And they said unto him, Put forth thy riddle, that we may hear it.

14 And he said to them—
Out of the eater, came forth food, And, out of the strong, came forth sweetness. But they could not tell the riddle, in three days.
15 And it came to pass, on the fourth day, that they said to Samson's wife, Entice thy husband, that he may tell us the riddle, lest we burn thee and the house of thy father, with fire. Was it not, to impoverish us, that ye invited us—was it not?
16 And the wife of Samson wept upon him, and said—
Thou dost, altogether hate me, and dost not love me, a riddle, hast thou put forth to the sons of my people, and, unto me, thou hast not told it! And he said to her,

edes isälleni enkä äidilleni, sinulleko sen selittäisin!

henne: »Icke ens åt min fader eller min moder har jag sagt lösningen; skulle jag då säga den åt dig?»

Lo! to my own father and mother, have I not told it, and, to thee, shall I tell it?

17 Niin hän ahdisti häntä itkullaan ne seitsemän päivää, jotka heidän pitonsa kestivät. Mutta seitsemäntenä päivänä Simson selitti hänelle, koska vaimo häntä ahdisti. Ja vaimo selitti arvoituksen kansalaisilleen.

17 Men hon låg över honom med gråt under de sju dagar de höllo gästabudet. Och på sjunde dagen sade han henne lösningen, eftersom hon så hårt ansatte honom; sedan sade hon lösningen på gåtan åt sina landsmän.

17 So she wept upon him the seven days,—while their banquet lasted,—and it came to pass, on the seventh day, that he told her, because she urged him, and she told the riddle unto the sons of her people.

18 Niin kaupungin miehet sanoivat hänelle seitsemäntenä päivänä, ennenkuin aurinko laski: Mikä on makeampaa kuin hunaja, ja mikä leijonaa väkevämpi? Hän vastasi heille: Ellette olisi kyntäneet minun vasikallani, ette olisi arvoitustani arvanneet.

18 Innan solen gick ned på sjunde dagen, gåvo honom alltså männen i staden det svaret: »Vad är sötare än honung, och vad är grymmare än ett lejon?» Men han sade till dem: »Haden I icke plöjt med min kviga, så haden I icke gissat min gåta.»

18 And the men of the city said to him, on the seventh day—ere yet the sun went in, What is sweeter than honey? And what is stronger than a lion? And he said to them: If ye had not ploughed with my heifer, Ye had not found out my riddle!

19 Silloin Herran henki tuli häneen, ja hän meni Askeloniin, löi siellä kuoliaaksi kolmekymmentä miestä, otti heiltä vaatteet ja antoi juhlapuvut arvoituksen selittäjille. Ja hänen vihansa syttyi, ja hän meni isänsä kotiin.

19 Och HERRENS Ande kom över honom, och han gick ned till Askelon och slog där ihjäl trettio män och tog deras kläder och gav högtidsdräkterna åt dem som hade sagt lösningen på gåtan. Och hans vrede upptändes, och han vände tillbaka upp till sin faders hus.

19 And the Spirit of Yahweh, came suddenly over him, and he went down to Ashkelon, and smote of them thirty men, and took their garments, and gave the changes [of raiment] to them who had told the riddle,—and his anger was kindled, and he went up to his father's house.

20 Mutta Simsonin vaimo joutui sille sulhaspojista, joka oli ollut yljän ystävänä.

20 Då blev Simsons hustru given åt den av hans bröllopssvenner, som han hade haft till sin särskilda följesven.

20 And the wife of Samson was given unto his companion who had served him as his friend.

15 luku

1 Jonkun ajan kuluttua, nisunleikkuuaikana, tuli Simson katsomaan vaimoansa, tuomisinaan

1 En tid därefter, medan veteskörden pågick, ville Simson besöka sin hustru, och förde med sig en killing.

1 And it came to pass, after a time, in the days of wheat–harvest, that Samson went to visit his wife, with a

vohla, ja sanoi: Minä menen vaimoni luo sisähuoneeseen. Mutta tämän isä ei sallinut hänen mennä,

2 vaan sanoi: Minä tosiaankin luulin, että olit ruvennut vihaamaan häntä, ja annoin hänet sinun sulhaspojallesi. Mutta onhan hänen nuorempi sisarensa häntä kauniimpi, sinä saat hänet toisen sijaan.
3 Mutta Simson vastasi heille: Nyt minä en tule syynalaiseksi filistealaisista, vaikka teenkin heille pahaa.

4 Niin Simson meni ja pyydysti kolmesataa kettua. Ja hän otti tulisoihtuja, sitoi aina kaksi häntää yhteen ja asetti tulisoihdun kunkin häntäparin väliin.

5 Sitten hän sytytti tulisoihdut ja päästi ketut menemään filistealaisten viljapeltoihin; näin hän sytytti palamaan sekä kuhilaat että kasvavan viljan, viinitarhat ja öljypuut.

6 Niin filistealaiset kysyivät: Kuka tämän on tehnyt? Vastattiin: Simson, timnalaisen vävy, koska tämä otti hänen vaimonsa ja antoi sen hänen sulhaspojalleen. Niin filistealaiset menivät ja polttivat sekä vaimon että hänen isänsä tulessa.
7 Mutta Simson sanoi heille: Koska te näin teette, niin totisesti minä en lakkaa,

Och han sade: »Låt mig gå in till min hustru i kammaren.» Men hennes fader ville icke tillstädja honom att gå in;
2 hennes fader sade: »Jag höll för säkert att du hade fattat hat till henne, och därför gav jag henne åt din bröllopssven. Men hon har ju en yngre syster, som är fagrare än hon; tag denna i stället för den andra.»
3 Men Simson svarade dem: »Denna gång är jag utan skuld gent emot filistéerna, om jag gör dem något ont.»

4 Och Simson gick bort och fångade tre hundra rävar; sedan tog han facklor, band så ihop två och två rävar med svansarna och satte in en fackla mitt emellan de två svansarna.
5 Därefter tände han eld på facklorna och släppte djuren in på filistéernas sädesfält och antände så både sädesskylar och oskuren säd, vingårdar och olivplanteringar.

6 Då nu filistéerna frågade efter vem som hade gjort detta, fingo de det svaret: »Det har Simson, timnitens måg, därför att denne tog hans hustru och gav henne åt hans bröllopssven.» Då drogo filistéerna åstad och brände upp både henne och hennes fader i eld.
7 Men Simson sade till dem: »Om I beten eder så, skall jag sannerligen icke vila,

kid, and he said—I will go in unto my wife, in the chamber. But her father would not suffer him to go in.
2 And her father said—I, thought, that thou didst, hate, her, so I gave her to thy companion,—Is not, her younger sister, fairer than she? Pray let her be thine, in her stead.

3 And Samson said of them, I shall be more blameless, this time, than the Philistines,—though I should do them a mischief.
4 So Samson went, and caught three hundred jackals,—and took torches, and turned tail to tail, and put one torch between the two tails, in the midst.

5 And, when he had set fire to the torches, he let them go into the standing corn of the Philistines,—and set fire, both to the stack of sheaves and to the standing corn, and besides to the olive plantation.
6 Then said the Philistines—Who hath done this? And they said—Samson, son-in-law of the Timnite, because he hath taken his wife, and given her to his companion. So the Philistines went up and burned her and her father, with fire.

7 And Samson said to them, Though ye do the like of this, yet will I be avenged

ennenkuin olen kostanut teille.
8 Ja hän pieksi heitä pahasti kupeisiin jos kinttuihinkin. Sitten hän meni ja asettui asumaan Eetamin kallioluolaan.

9 Silloin filistealaiset lähtivät liikkeelle, leiriytyivät Juudaan ja levittäytyivät Lehin tienoille.
10 Ja Juudan miehet kysyivät: Miksi te olette tulleet meitä vastaan? He vastasivat: Me olemme tulleet sitomaan Simsonin tehdäksemme hänelle, niinkuin hän teki meille.
11 Niin kolmetuhatta miestä Juudasta meni Eetamin kallioluolalle, ja he sanoivat Simsonille: Etkä tiedä, että filistealaiset hallitsevat meitä; mitä oletkaan meille tehnyt! Hän vastasi heille: Niinkuin he tekivät minulle, niin minäkin tein heille.

12 He sanoivat hänelle: Me tulimme sitomaan sinut antaaksemme sinut filistealaisten käsiin. Mutta Simson sanoi heille: Vannokaa minulle, ettette itse lyö minua kuoliaaksi.

13 Niin he vastasivat hänelle sanoen: Emme lyö; me ainoastaan sidomme sinut ja annamme sinut heidän käsiinsä, mutta emme sinua surmaa. Ja he sitoivat hänet kahdella uudella köydellä ja

förrän jag har tagit hämnd på eder.»
8 Och han for våldsamt fram med dem, så att de varken kunde gå eller stå. Sedan gick han ned därifrån och bodde i bergsklyftan vid Etam.

9 Då drogo filistéerna upp och lägrade sig i Juda; och de spridde sig i Lehi.

10 Och Juda män sade: »Varför haven I dragit hitupp mot oss?» De svarade: »Vi hava dragit hitupp för att binda Simson och för att göra mot honom såsom han har gjort mot oss.»
11 Då drogo tre tusen män från Juda ned till bergsklyftan vid Etam och sade till Simson: »Du vet ju att filistéerna råda över oss; huru har du då kunnat göra så mot oss?» Han svarade dem: »Såsom de hava gjort mot mig, så har jag gjort mot dem.»

12 De sade till honom: »Vi hava kommit hitned för att binda dig och sedan lämna dig i filistéernas hand.» Simson sade till dem: »Så given mig nu eder ed på att I icke själva viljen stöta ned mig.»
13 De svarade honom: »Nej, vi vilja allenast binda dig och sedan lämna dig i deras hand, men vi skola icke döda dig.» Så bundo de honom med två nya tåg och förde honom upp, bort

upon you, and, afterwards, will I cease.
8 So he smote them, leg on thigh, with a great smiting,—and went down and dwelt in a cleft of the crag Etam.

9 Then went up the Philistines, and encamped in Judah,—and were spread abroad in Lehi.
10 And the men of Judah said, Wherefore have ye come up against us? And they said—To bind Samson, are we come up, to do unto him as he hath done unto us.
11 Then went down three thousand men out of Judah, unto the cleft of the crag Etam, and said unto Samson—Knowest thou not that the Philistines are lording it over us? What, then, is this thou hast done to us? And he said unto them, As they have done to me, so, have I done to them.

12 And they said to him—To bind thee, are we come down, to deliver thee into the hand of the Philistines. And Samson said to them, Swear to me, that ye will not fall upon me, yourselves.

13 And they answered him, saying—Nay; but we will, bind, thee, and deliver thee into their hand, but we will not, put thee to death. So they bound him with two new ropes, and took him up

veivät hänet pois kalliolta.
14 Kun hän saapui Lehiin, niin filistealaiset riensivät riemuhuudoin häntä vastaan. Silloin Herran henki tuli häneen, ja samalla köydet hänen käsivarsissaan olivat kuin tulen polttamat aivinalangat, ja hänen siteensä sulivat pois hänen käsistänsä.

15 Ja hän huomasi tuoreen aasinleukaluun, ojensi kätensä, otti sen ja löi sillä kuoliaaksi tuhat miestä.

16 Ja Simson sanoi: Aasinleukaluulla minä löin heitä läjään, löin kahteen, aasinleukaluulla löin heitä tuhannen miestä.

17 Sen sanottuaan hän heitti leukaluun kädestänsä. Niin sen paikan nimeksi tuli Raamat-Lehi.

18 Mutta kun hän oli kovin janoissaan, niin hän huusi Herraa ja sanoi: Sinä annoit palvelijasi käden kautta tämän suuren voiton; ja nyt minä kuolen janoon ja joudun ympärileikkaamattomien käsiin.
19 Silloin Jumala avasi hampaankolon leukaluussa, ja siitä vuoti vettä; hän joi, ja hänen henkensä elpyi, ja hän virkistyi. Siitä lähde sai nimekseen Een-Hakkore; se on vielä tänäkin päivänä

ifrån klippan.
14 När han nu kom till Lehi, skriade filistéerna och sprungo emot honom. Då kom HERRENS Ande över honom, och tågen omkring hans armar blevo såsom lintrådar, när de antändas av eld, och banden likasom smälte bort ifrån hans händer.

15 Och han fick fatt i en åsnekäke som ännu var frisk; och han räckte ut sin hand och tog den, och med den slog han ihjäl tusen män.
16 Sedan sade Simson: »Med åsnekäken slog jag en skara, ja, två; med åsnekäken slog jag tusen man.»

17 När han hade sagt detta, kastade han käken ifrån sig. Och man kallade den platsen <spärr>Ramat-Lehi</spärr>.

18 Men då han därefter blev mycket törstig, ropade han till HERREN och sade: »Du själv har genom din tjänare givit denna stora seger; och nu måste jag dö av törst, och så falla i de oomskurnas hand!»

19 Då lät Gud fördjupningen i Lehi öppna sig, och därur gick ut vatten, så att han kunde dricka; och hans ande kom tillbaka, och han fick liv igen. Därav kallades källan <spärr>Den ropandes

from the crag.
14 He, was coming in as far as Lehi, and, the Philistines, came shouting to meet him,—when the Spirit of Yahweh came suddenly over him, and the ropes that were upon his arms became as threads of flax which have been ignited with fire, so that his bonds melted from off his hands.
15 Then found he the jawbone of an ass newly–slain,—so he thrust forth his hand, and took it, and smote therewith, a thousand men.
16 And Samson said, With the jawbone of an ass,—have I piled them up in heaps! With the jawbone of an ass, have I smitten a thousand men!
17 And it came to pass, when he had made an end of speaking, that he cast away the jawbone out of his hand,—and called the name of that place, Ramath–lehi.
18 And he was sore athirst, so he cried unto Yahweh, and said, Thou thyself, hast given, into the hand of thy servant, this great salvation,––and, now, must I die of thirst, and fall into the hand of the uncircumcised?

19 So then God clave open the hollow that is in Lehi, and there came therefrom water, and he drank, and his spirit came back, and he revived,—for this cause, called he the name thereof–

Lehissä.

20 Ja hän oli filistealaisten aikana tuomarina Israelissa kaksikymmentä vuotta.

16 luku

1 Niin Simson meni Gassaan, ja hän näki siellä porton ja meni sen luo.

2 Kun gassalaisille kerrottiin, että Simson oli tullut sinne, niin he piirittivät hänet ja väijyivät häntä koko yön kaupungin portilla. Mutta he olivat hiljaa koko yön, ajatellen: Kun aamu valkenee, surmaamme hänet.

3 Ja Simson makasi siellä puoliyöhön asti. Mutta puoliyön aikana hän nousi, tarttui kaupungin portin oviin ja molempiin pihtipieliin, nosti ne salpoineen paikaltansa, asetti hartioilleen ja vei ne sen vuoren laelle, joka on vastapäätä Hebronia.

4 Sen jälkeen hän rakastui erääseen Soorekin laaksossa asuvaan naiseen, jonka nimi oli Delila.
5 Niin filistealaisten ruhtinaat tulivat naisen luo ja sanoivat hänelle: Viekoittele hänet ja ota selko, missä hänen suuri voimansa on ja miten voisimme voittaa hänet, että saisimme hänet sidotuksi ja

källa i Lehi</spärr>, såsom den heter ännu i dag.
20 Och han var domare i Israel under filistéernas tid, i tjugu år.

1 Och Simson gick till Gasa; där fick han se en sköka och gick in till henne.

2 När då gasiterna fingo höra att Simson hade kommit dit, omringade de platsen och lågo i försåt för honom hela natten vid stadsporten. Men hela natten höllo de sig stilla; de tänkte: »Vi vilja vänta till i morgon, när det bliver dager; då skola vi dräpa honom.»

3 Och Simson låg där intill midnatt; men vid midnattstiden stod han upp och grep tag i stadsportens dörrar och i de båda dörrposterna och ryckte loss dem jämte bommen, och lade alltsammans på sina axlar och bar upp det till toppen på det berg som ligger gent emot Hebron.
4 Därefter fattade han kärlek till en kvinna som hette Delila, vid bäcken Sorek.
5 Då kommo filistéernas hövdingar upp till henne och sade till henne: »Locka honom till att uppenbara för dig varav det beror att han är så stark, och huru vi skola bliva honom övermäktiga, så att vi kunna

–Ain–hakkore, which is in Lehi, until this day.
20 And he judged Israel, in the days of the Philistines, twenty years.

1 Then went Samson unto Gaza,—and saw there an unchaste woman, and went in unto her.
2 And it was told the Gazites, saying—Samson hath come in hither. So they came round, and lay in wait for him, all the night, in the gate of the city,—but kept themselves quiet all the night, saying, Until the light of the morning, then will we slay him.

3 And Samson lay till midnight, and arose at midnight, and took hold of the doors of the gate of the city, and of the two doorposts, and tare them away, with the bar, and put them on his shoulders,—and carried them up to the top of the hill that faceth Hebron.
4 And it came to pass, after this, that he loved a woman in the ravine of Shorek, whose, name, was Delilah.
5 So the lords of the Philistines came up unto her, and said to her—Entice him, and see wherein lieth his great strength, and wherewith we may prevail against him, and bind him, to humble him,—and, we,

masennetuksi; niin me annamme sinulle kukin tuhat ja sata hopeasekeliä.

6 Silloin Delila sanoi Simsonille: Ilmaise minulle, missä sinun suuri voimasi on ja miten sinut voidaan sitoa ja masentaa.

7 Simson vastasi hänelle: Jos minut sidotaan seitsemällä tuoreella jänteellä, jotka eivät ole kuivuneet, niin minä tulen heikoksi ja olen niinkuin muutkin ihmiset.

8 Niin filistealaisten ruhtinaat toivat naiselle seitsemän tuoretta jännettä, jotka eivät olleet kuivuneet, ja hän sitoi hänet niillä.

9 Mutta sisähuoneessa hänellä istui väijyjiä. Ja hän sanoi hänelle: Filistealaiset ovat kimpussasi, Simson! Silloin tämä katkaisi jänteet, niinkuin katkeaa tulen kärventämä rohdinlanka. Ei siis päästy hänen voimansa perille.

10 Ja Delila sanoi Simsonille: Katso, sinä olet pettänyt minut ja valhetellut minulle. Ilmaise nyt minulle, miten sinut voidaan sitoa.

11 Niin hän sanoi hänelle: Jos minut sidotaan uusilla köysillä, joilla ei ole tehty työtä, niin minä tulen heikoksi ja olen niinkuin muutkin ihmiset.

binda honom och kuva honom; vi vilja då giva dig ett tusen ett hundra siklar silver var.»

6 Då sade Delila till Simson: »Säg mig varav det beror att du är så stark, och huru man skulle kunna binda och kuva dig.»

7 Simson svarade henne: »Om man bunde mig med sju friska sensträngar, som icke hade hunnit torka, så bleve jag svag och vore såsom en vanlig människa.»

8 Då buro filistéernas hövdingar till henne sju friska sensträngar, som icke hade hunnit torka; och hon band honom med dem.

9 Men hon hade lagt folk i försåt i den inre kammaren. Sedan ropade hon till honom: »Filistéerna äro över dig, Simson!» Då slet han sönder sensträngarna så lätt som en blångarnssnodd slites sönder, när den kommer intill elden. Alltså hade man ingenting fått veta om hans styrka.

10 Då sade Delila till Simson: »Du har ju bedragit mig och ljugit för mig. Men säg mig nu huru man skulle kunna binda dig.»

11 Han svarade henne: »Om man bunde mig med nya tåg, som ännu icke hade blivit begagnade till något, så bleve jag svag och vore såsom en vanlig människa.»

will give thee, every man, eleven hundred pieces of silver.

6 So Delilah said unto Samson, Do tell me, I pray thee, wherein lieth thy great strength,—and wherewith thou mightest be bound, to humble thee.

7 And Samson said unto her, If they bind me with seven green cords, that have not been dried, then shall I become weak, and be as any other man.

8 So the lords of the Philistines brought up to her seven green cords, that had not been dried,—and she bound him therewith.

9 Now, the liers in wait, were tarrying for her, in an inner chamber,—and she said unto him,—The Philistines, are upon thee, Samson! And he snapped the cords as a thread of tow is broken, when fire bloweth thereon, so his strength was not discovered.

10 And Delilah said unto Samson, Lo! thou hast been laughing at me, and speaking unto me falsehoods,—Now, do tell me, I pray thee, wherewith thou mightest be bound.

11 And he said unto her, If they, bind me fast, with new ropes, wherewith work was never done, then shall I become weak, and be as any other man.

12 Niin Delila otti uudet köydet, sitoi hänet niillä ja sanoi hänelle: Filistealaiset ovat kimpussasi, Simson! Ja sisähuoneessa istui väijyjiä. Mutta hän katkaisi ne käsivarsistaan niinkuin langan.

12 Då tog Delila nya tåg och band honom med dem och ropade så till honom: »Filistéerna äro över dig, Simson!»; och folk låg i försåt i den inre kammaren. Men han slet tågen av sina armar, såsom hade det varit trådar.

12 So Delilah took new ropes, and bound him therewith, and said unto him—The Philistines, are upon thee, Samson! Now, the liers in wait, were tarrying in an inner chamber. And he snapped them off his arms like a thread.

13 Niin Delila sanoi Simsonille: Sinä olet tähän asti minua pettänyt ja valhetellut minulle; ilmaise minulle, miten sinut voidaan sitoa. Niin hän vastasi hänelle: Jos kudot minun pääni seitsemän palmikkoa kankaan loimiin.

13 Då sade Delila till Simson: »Hittills har du bedragit mig och ljugit för mig; säg mig nu huru man skulle kunna binda dig.» Han svarade henne: »Jo, om du vävde in de sju flätorna på mitt huvud i ränningen till din väv.»

13 And Delilah said unto Samson—Hitherto, hast thou been laughing at me, and speaking unto me falsehoods, do tell me, wherewith thou mightest be bound. And he said unto her, If thou weave the seven braids of my head with the warp.

14 Ja hän löi ne lujaan iskulastalla. Sitten hän sanoi hänelle: Filistealaiset ovat kimpussasi, Simson! Kun hän heräsi unestansa, repäisi hän irti iskulastan ja loimet.

14 Hon slog alltså fast dem med pluggen och ropade sedan till honom: »Filistéerna äro över dig, Simson!» När han då vaknade upp ur sömnen, ryckte han loss vävpluggen jämte ränningen till väven.

14 So she beat them up with the pin, and said unto him, The Philistines, are upon thee, Samson! And he awaked out of his sleep, and pulled out the pin of the loom, and the warp.

15 Niin nainen sanoi hänelle: Kuinka sinä saatat sanoa: 'Minä rakastan sinua', vaikka sydämesi ei ole minun kanssani? Jo kolme kertaa olet pettänyt minut etkä ole minulle ilmaissut, missä sinun suuri voimasi on.

15 Då sade hon till honom: »Huru kan du säga att du har mig kär, du som icke är uppriktig mot mig? Tre gånger har du nu bedragit mig och icke velat säga mig varpå det beror att du är så stark.»

15 And she said unto him—How canst thou say, I love thee, when, thy heart, is not with me? These three times, hast thou laughed at me, and hast not told me wherein lieth thy great strength.

16 Ja kun hän joka päivä ahdisti häntä sanoillansa ja vaivasi häntä, niin hän kiusautui kuollakseen

16 Då hon nu dag efter dag hårt ansatte honom med denna sin begäran och plågade honom därmed, blev han så otålig att han kunde dö,

16 And it came to pass, when she urged him with her words continually, and pressed him, that his soul became impatient, unto death;

17 ja paljasti hänelle koko sydämensä ja sanoi hänelle: Ei ole partaveitsi minun

17 och yppade så för henne hela sin hemlighet och sade till henne: »Ingen rakkniv

17 so he told her all his heart, and said to her—No, razor, hath come on my

päätäni koskettanut, sillä minä olen Jumalan nasiiri äitini kohdusta asti; jos minun hiukseni ajetaan, niin voimani poistuu minusta, ja minä tulen heikoksi ja olen niinkuin kaikki muutkin ihmiset.

har kommit på mitt huvud, ty jag är en Guds nasir allt ifrån min moders liv. Därför, om man rakar håret av mig, viker min styrka ifrån mig, så att jag bliver svag och är såsom alla andra människor.»

head, for, one separate unto God, have I been, from my birth,—if I were shaven, then would depart from me my strength, and I should become weak, and be as any other man.

18 Kun Delila huomasi, että hän oli paljastanut hänelle koko sydämensä, niin hän lähetti kutsumaan filistealaisten ruhtinaat sanoen: Nyt tulkaa, sillä hän on paljastanut minulle koko sydämensä. Niin filistealaisten ruhtinaat tulivat hänen luoksensa tuoden mukanaan rahat.

18 Då nu Delila insåg att han hade yppat för henne hela sin hemlighet, sände hon bud och kallade till sig filistéernas hövdingar; hon lät säga: »Kommen hitupp ännu en gång, ty han har nu yppat för mig hela sin hemlighet.» Då kommo filistéernas hövdingar ditupp till henne och förde med sig penningarna.

18 And, when Delilah saw that he had told her all his heart, she sent and called for the lords of the Philistines, saying—Come up this once, for he hath told me all his heart. And the lords of the Philistines came up unto her, and brought up the silver in their hand.

19 Ja hän nukutti hänet polvilleen ja kutsui miehen, joka leikkasi hänen päänsä seitsemän palmikkoa. Niin hän alkoi saada hänet masennetuksi, ja hänen voimansa poistui hänestä.

19 Nu lagade hon så, att han somnade in på hennes knän; och sedan hon hade kallat till sig en man som på hennes befallning skar av de sju flätorna på hans huvud, begynte hon att få makt över honom, och hans styrka vek ifrån honom.

19 And she made him sleep upon her knees, and called for a man, and caused him to shave off the seven braids of his head,—and she began to humble him, and his strength departed from him.

20 Ja Delila sanoi: Filistealaiset ovat kimpussasi, Simson! Kun hän heräsi unestaan, niin hän ajatteli: Kyllä minä selviydyn niinkuin aina ennenkin ja pudistan itseni vapaaksi. Eikä hän tiennyt, että Herra oli poistunut hänestä.

20 Därefter ropade hon: »Filistéerna äro över dig, Simson!» När han då vaknade upp ur sömnen, tänkte han: »Jag gör mig väl fri, nu såsom de förra gångerna, och skakar mig lös»; ty han visste icke att HERREN hade vikit ifrån honom.

20 And she said—The Philistines, are upon thee, Samson! And he awoke out of his sleep, and said—I will go out now, as time after time, and shake myself free: he, not knowing, that, Yahweh, had departed from him.

21 Silloin filistealaiset ottivat hänet kiinni ja puhkaisivat hänen silmänsä. Ja he veivät hänet Gassaan ja kytkivät hänet vaskikahleisiin, ja hänen täytyi jauhaa vankilassa.

21 Men filistéerna grepo honom och stucko ut ögonen på honom. Därefter förde de honom ned till Gasa och bundo honom med kopparfjättrar, och han måste mala i fängelset.

21 And the Philistines seized him, and put out his eyes,—and took him down to Gaza, and bound him with fetters of bronze, and it came to pass that he used to grind in the prison.

22 Mutta hiukset rupesivat jälleen kasvamaan hänen päähänsä sen jälkeen, kuin ne olivat ajetut.

22 Men hans huvudhår begynte åter växa ut, sedan det hade blivit avrakat.

22 And the hair of his head began to grow, after he had been shaven.

23 Niin filistealaisten ruhtinaat kokoontuivat uhraamaan suurta uhria jumalalleen Daagonille ja iloa pitämään, sillä he sanoivat: Meidän jumalamme on antanut vihollisemme Simsonin meidän käsiimme.

23 Och filistéernas hövdingar församlade sig för att anställa en stor offerfest åt sin gud Dagon och göra sig glada, ty de sade: »Vår gud har givit vår fiende Simson i vår hand.»

23 Now, the lords of the Philistines, had gathered themselves together to offer a great sacrifice unto Dagon their god, and to rejoice,—and they said, Our god hath delivered into our hand, Samson our enemy.

24 Kun kansa näki hänet, niin he ylistivät jumalaansa, sillä he sanoivat: Meidän jumalamme on antanut käsiimme vihollisemme, maamme hävittäjän, sen, joka surmasi meistä niin monta.

24 Och när folket såg honom, lovade de likaledes sin gud och sade: »Vår gud har givit vår fiende i vår hand honom som förödde vårt land och slog så många av oss ihjäl.»

24 And, when the people saw him, they praised their god,—for they said—Our god hath delivered into our hand our enemy, even him who laid waste our land, and who multiplied our slain.

25 Ja kun heidän sydämensä olivat tulleet iloisiksi, niin he sanoivat: Noutakaa Simson huvittamaan meitä. Niin Simson noudettiin vankilasta huvittamaan heitä. Ja he asettivat hänet seisomaan pylvästen väliin.

25 Då nu deras hjärtan hade blivit glada, sade de: »Låt hämta Simson, för att han må förlusta oss.» Och Simson blev hämtad ur fängelset och måste vara dem till förlustelse. Och de hade ställt honom mellan pelarna.

25 And it came to pass, when their heart was merry, that they said, Call for Samson, that he may make sport for us. So they called for Samson out of the prison, and he made sport before them, and they stationed him between the pillars.

26 Silloin Simson sanoi palvelijalle, joka piti kiinni hänen kädestään: Päästä minut tunnustelemaan pylväitä, joiden varassa rakennus on, nojatakseni niihin.

26 Men Simson sade till den gosse som höll honom vid handen: »Släpp mig och låt mig komma intill pelarna som huset vilar på, så att jag får luta mig mot dem.»

26 And Samson said unto the youth that held him by his hand, Place me where I may feel the pillars whereon the house resteth, that I may lean upon them.

27 Mutta huone oli täynnä miehiä ja naisia; myöskin kaikki filistealaisten ruhtinaat olivat siellä, ja katolla oli noin kolmetuhatta miestä ja naista katselemassa, kuinka Simson heitä huvitti.

27 Och huset var fullt med män och kvinnor, och filistéernas alla hövdingar voro där; och på taket voro vid pass tre tusen män och kvinnor, som sågo på, huru Simson förlustade dem.

27 Now, the house, was full of men and women, there, also were all the lords of the Philistines,—and, on the roof, were about three thousand men and women, looking on while Samson made sport.

28 Silloin Simson huusi

28 Men Simson ropade till

28 So then Samson cried

Herraa ja sanoi: Herra, Herra, muista minua ja vahvista minua ainoastaan tämä kerta, oi Jumala, niin että saisin filistealaisille yhdellä kertaa kostetuksi molemmat silmäni!

HERREN och sade: »Herre, HERRE, tänk på mig och styrk mig allenast denna gång, o Gud, så att jag får taga hämnd på filistéerna för ett av mina båda ögon.»

unto Yahweh, and said,—My Lord Yahweh! remember me, I pray thee,—and strengthen me, I pray thee, only this once, O God, that I may be avenged, with one avenging, for my two eyes, upon the Philistines.

29 Sitten Simson kiersi käsivartensa molempien keskipylväiden ympäri, joiden varassa rakennus oli, toisen ympäri oikean ja toisen ympäri vasemman käsivartensa, ja painautui niitä vastaan.

29 Därefter fattade Simson i de båda mittelpelare som huset vilade på, och tog fast tag mot dem; han fattade i den ena med högra handen och i den andra med vänstra.

29 Then did Samson grasp the two middle pillars, whereon the house rested, and whereon it was upheld, and he braced himself against them,—the one with his right hand, and the other with his left.

30 Ja Simson sanoi: Menköön oma henkeni yhdessä filistealaisten kanssa! Ja hän taivuttautui eteenpäin niin rajusti, että rakennus luhistui ruhtinasten ja kaiken siinä olevan kansan päälle. Ja kuolleita, jotka hän surmasi kuollessaan, oli enemmän kuin niitä, jotka hän oli surmannut eläessään.

30 Och Simson sade: »Må jag nu själv dö med filistéerna.» Sedan böjde han sig framåt med sådan kraft, att huset föll omkull över hövdingarna och allt folket som fanns där. Och de som han så dödade vid sin död voro flera än de som han hade dödat, medan han levde.

30 And Samson said—Let my soul die with the Philistines! And he bowed mightily, and the house fell upon the lords, and upon all the people that were therein. So the dead, whom he slew at his death, were more than they whom he slew in his life.

31 Niin hänen veljensä ja koko hänen isänsä perhe menivät ja ottivat hänet ja veivät ja hautasivat hänet Soran ja Estaolin välille, hänen isänsä Maanoahin hautaan. Hän oli ollut tuomarina Israelissa kaksikymmentä vuotta.

31 Och hans bröder och hela hans familj kommo ditned och togo honom upp med sig och begrovo honom mellan Sorga och Estaol, i hans fader Manoas grav. Han hade då i tjugu år varit domare i Israel.

31 Then came down his brethren, and all the house of his father, and lifted him, and carried him up, and buried him, between Zorah and Eshtaol, in the buryingplace of Manoah his father,—he, having judged Israel twenty years.

17 luku

1 Efraimin vuoristossa oli mies, nimeltä Miika.

1 I Efraims bergsbygd levde en man som hette Mika.

1 And there was a man of the hill country of Ephraim, whose, name, was Micah.

2 Hän sanoi äidillensä: Ne tuhat ja sata hopeasekeliä, jotka sinulta otettiin ja

2 Denne sade till sin moder: »De ett tusen ett hundra silversiklar som blevo dig

2 And he said unto his mother—The eleven hundred pieces of silver that were

joiden tähden sinä lausuit vannotuksen minunkin kuulteni, katso, ne rahat ovat minulla; minä ne otin. Silloin sanoi hänen äitinsä: Herra siunatkoon sinua, poikani!

fråntagna, och för vilkas skull du uttalade en förbannelse, som jag själv hörde, se, de penningarna finnas hos mig. Det var jag som tog dem.» Då sade hans moder: »Välsignad vare du, min son, av HERREN!»

taken by thee, when, thou, didst utter a curse, and didst also say in my hearing, Lo! the silver, is with me! I took it. Then said his mother, Blessed, be my son by Yahweh.

3 Niin hän antoi takaisin äidilleen ne tuhat ja sata hopeasekeliä. Mutta hänen äitinsä sanoi: Minä pyhitän nämä rahat Herralle ja luovutan ne pojalleni veistetyn ja valetun jumalankuvan teettämistä varten. Nyt minä annan ne sinulle takaisin.

3 Så gav han de ett tusen ett hundra silversiklarna tillbaka åt sin moder. Men hans moder sade: »Härmed helgar jag dessa penningar åt HERREN och lämnar dem åt min son, för att han må låta göra en skuren och en gjuten gudabild. Här lämnar jag dem nu tillbaka åt dig.»

3 And, when he had restored the eleven hundred shekels of silver to his mother, his mother said—I had, hallowed, the silver unto Yahweh out of mine own hand, for my son, to make a graved (molten) image, now, therefore, I will restore it unto thee.

4 Mutta hän antoi rahat takaisin äidilleen. Ja hänen äitinsä otti kaksisataa hopeasekeliä ja antoi ne kultasepälle, joka niistä teki veistetyn ja valetun jumalankuvan. Se oli sitten Miikan talossa.

4 Men han gav penningarna tillbaka åt sin moder. Då tog hans moder två hundra siklar silver och gav dem åt en guldsmed, och denne gjorde därav en skuren och en gjuten gudabild, vilka sedan ställdes in i Mikas hus.

4 But he restored the silver to his mother,—so his mother took two hundred pieces of silver, and gave it to the silversmith, who made thereof a graved (molten) image, and it was in the house of Micah.

5 Sillä miehellä, Miikalla, oli siis jumalanhuone, ja hän teetti kasukan ja kotijumalien kuvia ja asetti yhden pojistaan itsellensä papiksi.

5 Mannen Mika hade så ett gudahus; han lät ock göra en efod och husgudar och insatte genom handfyllning en av sina söner till präst åt sig.

5 Now, the man Micah, had a house of gods,—and he made an ephod, and teraphim, and installed one of his sons, who became his priest.

6 Siihen aikaan ei ollut kuningasta Israelissa, ja jokainen teki sitä, mikä hänen omasta mielestään oli oikein.

6 På den tiden fanns ingen konung i Israel; var och en gjorde vad honom behagade.

6 In those days, there was no king in Israel,—every man did, that which was right in his own eyes.

7 Juudan Beetlehemissä oli nuori mies, Juudan sukukuntaa; hän oli leeviläinen ja asui siellä muukalaisena.

7 I Bet-Lehem i Juda levde då en ung man av Juda släkt; han var levit och bodde där såsom främling.

7 And there was a young man out of Bethlehem–judah, of the family of Judah,—he, being a Levite, and, he, being a sojourner there.

8 Tämä mies lähti siitä kaupungista, Juudan

8 Denne man vandrade bort ifrån sin stad, Bet-Lehem i

8 So the man took his journey out of the city, out

Beetlehemistä, asuaksensa muukalaisena, missä vain sopisi; ja vaeltaessaan tietänsä hän tuli Efraimin vuoristoon, Miikan talolle asti.

9 Miika kysyi häneltä: Mistä sinä tulet? Hän vastasi: Minä olen leeviläinen Juudan Beetlehemistä ja vaellan asuakseni muukalaisena, missä vain sopii.

10 Miika sanoi hänelle: Asetu minun luokseni ja tule minun isäkseni ja papikseni, niin minä annan sinulle vuosittain kymmenen hopeasekeliä ja vaatetuksen ja elatuksesi. Niin leeviläinen tuli.
11 Ja leeviläinen suostui asettumaan sen miehen luo, ja tämä piti sitä nuorta miestä kuin omaa poikaansa.

12 Miika asetti leeviläisen virkaan, ja nuoresta miehestä tuli hänen pappinsa, ja hän jäi Miikan taloon.
13 Ja Miika sanoi: Nyt minä tiedän, että Herra tekee minulle hyvää, sillä minulla on pappina leeviläinen.

18 luku

1 Siihen aikaan ei ollut kuningasta Israelissa; ja siihen aikaan daanilaisten sukukunta etsi itsellensä perintöosaa asuttavaksensa, sillä siihen päivään asti se

Juda, för att se om han funne någon annan ort där han kunde bo; och under sin färd kom han till Efraims bergsbygd, fram till Mikas hus.

9 Då frågade Mika honom: »Varifrån kommer du?» Han svarade honom: »Jag är en levit från Bet-Lehem i Juda, och jag är nu stadd på vandring, för att se om jag finner någon annan ort där jag kan bo.»
10 Mika sade till honom: »Stanna kvar hos mig, och bliv fader och präst åt mig, så skall jag årligen giva dig tio siklar silver och vad kläder du behöver, och därtill din föda.» Då följde leviten med honom.
11 Och leviten gick in på att stanna hos mannen, och denne behandlade den unge mannen såsom sin son.

12 Och Mika insatte leviten genom handfyllning, så att den unge mannen blev präst åt honom; och han var sedan kvar i Mikas hus.
13 Och Mika sade: »Nu vet jag att HERREN skall göra mig gott, eftersom jag har fått leviten till präst.»

1 På den tiden fanns ingen konung i Israel. Och på den tiden sökte sig daniternas stam en arvedel till att bo i, ty ända dittills hade icke något område

of Bethlehem–judah, to sojourn, wheresoever he could find [a home], —and he came into the hill country of Ephraim, as far as the house of Micah, in pursuing his journey.
9 And Micah said unto him, Whence comest thou? And he said unto him—A Levite, am I, from Bethlehem–judah, and, I, am taking my journey to sojourn, wheresoever I can find [a home].

10 And Micah said unto him—Dwell with me, and be to me a father and a priest, and, I, will give thee ten pieces of silver by the year, and a suit of apparel, and thy sustenance. So the Levite went.
11 And the Levite was content to dwell with the man,—and the young man became to him, as one of his sons.
12 And Micah installed the Levite, and the young man became his priest,—and remained in the house of Micah.
13 Then said Micah—Now, I know that Yahweh will do me good,—seeing I have a Levite as my priest.

1 In those days, there was no king in Israel,—and, in those days, the tribe of the Danites was seeking for itself an inheritance to dwell in for there had not fallen

ei ollut saanut perintöosaa Israelin sukukuntien kesken.

tillfallit den såsom arvedel bland Israels övriga stammar.

to them, unto that day, in the midst of the tribes of Israel, enough for an inheritance.

2 Ja daanilaiset lähettivät sukukuntansa keskuudesta viisi miestä, sotakuntoisia miehiä Sorasta ja Estaolista, vakoilemaan maata ja tutkimaan sitä; he sanoivat heille: Menkää tutkimaan maata. Ja nämä tulivat Efraimin vuoristoon, Miikan talolle asti, ja yöpyivät sinne.

2 Så sände då Dans barn ur sin släkt fem män, uttagna bland dem, tappra män, från Sorga och Estaol, till att bespeja landet och undersöka det; och de sade till dem: »Gån åstad och undersöken landet.» Så kommo de till Efraims bergsbygd, fram till Mikas hus; där stannade de över natten.

2 So then the sons of Dan sent, out of their family, five men out of their bounds—men who were sons of valour—out of Zorah and out of Eshtaol—to spy out the land, and to explore it, and they said unto them, Go! explore the land. And they came into the hill country of Ephraim, as far as the house of Micah, and lodged there.

3 Ollessaan Miikan talon luona he tunsivat nuoren miehen hänen äänestään leeviläiseksi; niin he poikkesivat sinne ja kysyivät häneltä: Kuka on tuonut sinut tänne? Mitä sinä täällä toimitat, ja mitä sinulla on täällä tekemistä?

3 När de nu voro vid Mikas hus och kände igen den unge levitens sätt att tala, gingo de fram till honom och frågade honom: »Vem har fört dig hit? Och vad gör du på detta ställe, och huru har du det här?»

3 They, being by the house of Micah, knew the voice of the young man, the Levite,—so they turned aside there, and said to him—Who brought thee in hither? and what art thou doing in this place, and what hast thou here?

4 Hän vastasi heille: Niin ja niin teki Miika minulle ja palkkasi minut papiksensa.

4 Han omtalade då för dem: »Så och så gjorde Mika med mig; han gav mig lön, och jag blev präst åt honom.»

4 And he said unto them, Thus and so, hath Micah dealt with me, and hath hired me, and I am become his priest.

5 Ja he sanoivat hänelle: Kysy Jumalalta, että saisimme tietää, onnistuuko matka, jolla me olemme.

5 Då sade de till honom: »Fråga då Gud, så att vi få veta om den resa som vi äro stadda på skall bliva lyckosam.»

5 So they said unto him—Ask of God, we pray thee,—that we may know whether the journey on which we are going shall have good success.

6 Pappi vastasi heille: Menkää rauhassa. Matka, jolla olette, tapahtuu Herran edessä.

6 Prästen svarade dem: »Gån i frid. Den resa som I ären stadda på står under HERRENS beskydd.»

6 And the priest said unto them—Go! and prosper,—before Yahweh, is your journey on which ye go.

7 Niin ne viisi miestä jatkoivat matkaansa ja tulivat Laikseen; ja he näkivät, että sikäläinen kansa asui huoleti

7 Då gingo de fem männen vidare och kommo till Lais; och de sågo huru folket därinne bodde i trygghet, på sidoniernas sätt, stilla och

7 So the five men went their way, and entered Laish,—and saw the people who were therein, dwelling securely, after the manner

siidonilaisten tavoin, rauhassa ja huoletonna; eikä kukaan tehnyt vahinkoa siinä maassa rikkauksia anastamalla. Myöskin olivat he kaukana siidonilaisista eivätkä olleet tekemisissä muitten ihmisten kanssa.

8 Ja he tulivat veljiensä luo Soraan ja Estaoliin, ja heidän veljensä kysyivät heiltä: Mitä kuuluu?

9 He sanoivat: Nouskaa, lähtekäämme heitä vastaan. Sillä me olemme katselleet maata, ja katso, se on hyvin hyvä. Ja tekö jäisitte toimettomiksi! Älkää viivytelkö, lähtekää liikkeelle, menkää sinne ja ottakaa omaksenne se maa.
10 Kun tulette sinne, tulette huoletonna elävän kansan luo, ja maa on tilava joka suuntaan. Niin, Jumala antaa sen teidän käsiinne, paikan, jossa ei ole puutetta mistään, mitä maan päällä on.
11 Niin lähti sieltä liikkeelle, daanilaisten sukukunnasta, Sorasta ja Estaolista, kuusisataa sota-aseilla varustettua miestä.

12 He nousivat Juudan Kirjat-Jearimiin ja leiriytyivät sinne. Sentähden kutsutaan sitä paikkaa vielä tänäkin päivänä Daanin leiriksi; se on Kirjat-Jearimin takana.
13 Sieltä he kulkivat Efraimin vuoristoon ja tulivat Miikan talolle asti.

trygga, och att ingen gjorde någon skada i landet genom att tillvälla sig makten; och de bodde långt ifrån sidonierna och hade intet att skaffa med andra människor.

8 När de sedan kommo åter till sina bröder i Sorga och Estaol, frågade deras bröder dem: »Vad haven I att säga?»
9 De svarade: »Upp, låt oss draga åstad mot dem! Ty vi hava besett landet och funnit det mycket gott. Skolen då I sitta stilla? Nej, varen ej sena till att tåga åstad, så att I kommen dit och intagen landet.

10 När I kommen dit, kommen I till ett folk som känner sig tryggt, och landet har utrymme nog. Ja, Gud har givit det i eder hand -- en ort där ingen brist är på något som jorden kan bära.»
11 Så bröto sex hundra man av daniternas släkt, omgjordade med vapen, upp därifrån, nämligen från Sorga och Estaol.

12 De drogo upp och lägrade sig vid Kirjat-Jearim i Juda. Därför kallar man ännu i dag det stället för Dans läger; det ligger bakom Kirjat-Jearim.
13 Därifrån drogo de vidare till Efraims bergsbygd och kommo så fram till Mikas

of the Zidonians, quietly and securely, and there was no one to reproach them with anything in the land, none to possess himself of dominion, they being, far away, from the Zidonians, and having no dealings with any one.
8 So they came unto their brethren, in Zorah and Eshtaol,—and their brethren said unto them—Why are ye minded to do nothing?
9 And they said—Arise! and let us go up against them, for we have seen the land, and lo! it is very good,—are, ye, then, minded to do nothing? do not be too slothful to go, and enter, and take possession of the land.
10 When ye do enter, ye will enter amongst a people secure, and, the land, is of ample bounds,—yea God hath delivered it into your hands,—a place where there is no lack of anything that is in the earth.
11 So there brake up from thence, out of the family of the Danites, out of Zorah and out of Eshtaol, six hundred men, begirt with weapons of war.
12 And they went up and encamped in Kiriath–jearim, in Judah,—wherefore they have called that place, Mahaneh–dan—unto this day, lo! it is behind Kiriath–jearim.
13 And they passed on from thence unto the hill country of Ephraim,—and

hus.

14 Niin ne viisi miestä, jotka olivat käyneet vakoilemassa Laiksen maata, rupesivat puhumaan ja sanoivat veljillensä: Tiedättekö, että noissa huoneissa on kasukka ja kotijumalia sekä veistetty ja valettu jumalankuva? Miettikää siis, mitä teidän on tehtävä.

14 De fem män som hade varit åstad för att bespeja Lais' land togo då till orda och sade till sina bröder: »I mån veta att här i husen finnas en efod och husgudar och en skuren och en gjuten Gudabild. Så betänken nu vad I bören göra.»

14 Then responded the five men who had been to spy out the land of Laish, and said unto their brethren, Know ye that there are in these houses, an ephod, and teraphim, and a graven image, and a molten image,—now, therefore, know what ye will do!

15 Niin he poikkesivat sinne ja tulivat sen nuoren leeviläisen miehen asunnolle, Miikan taloon, ja tervehtivät häntä.

15 Då drogo de ditfram och kommo till den unge levitens hus, till Mikas hus, och hälsade honom.

15 So they turned aside thither, and entered into the house of the young man the Levite, the house of Micah,—and asked him of his welfare.

16 Ja ne kuusisataa sota-aseilla varustettua daanilaista asettuivat portin oven eteen.

16 Men de sex hundra männen av Dans barn ställde sig vid ingången till porten, omgjordade med sina vapen som de voro.

16 Now, the six hundred men, begirt with weapons of war, were standing at the entrance of the gate,—they being of the sons of Dan.

17 Ja ne viisi miestä, jotka olivat käyneet vakoilemassa maata, nousivat taloon, menivät sisään ja ottivat veistetyn jumalankuvan ja kasukan ja kotijumalat ja valetun jumalankuvan, mutta pappi ja ne kuusisataa sota-aseilla varustettua miestä seisoivat portin oven edessä.

17 Och de fem män som hade varit åstad för att bespeja landet gingo upp och kommo ditin och togo den skurna gudabilden och efoden, så ock husgudarna och den gjutna gudabilden, under det att prästen stod vid ingången till porten jämte de sex hundra vapenomgjordade männen.

17 Then went up the five men who had been to spy out the land, they came in thither, they took the graven image, and the ephod, and the teraphim, and the molten image,—now, the priest, was standing at the entrance of the gate, with the six hundred men who were begirt with weapons of war.

18 Kun he menivät Miikan taloon ja ottivat veistetyn jumalankuvan ja kasukan ja kotijumalat ja valetun jumalankuvan, niin pappi kysyi heiltä: Mitä te teette?

18 När nu de fem männen hade gått in i Mikas hus och tagit den skurna gudabilden med efoden och husgudarna och den gjutna gudabilden, sade prästen till dem: »Vad är det I gören!»

18 But, when, these, had entered the house of Micah, and taken the graven image and the ephod, and the teraphim, and the molten image, the priest said unto them, What are ye doing?

19 He vastasivat hänelle: Vaikene, pidä suusi kiinni ja lähde meidän kanssamme ja tule meidän isäksemme ja

19 De svarade honom: »Tig, lägg handen på din mun, och gå med oss och bliv fader och präst åt oss.

19 And they said unto him––Hold thy peace, lay thy hand upon thy mouth, and go with us, and become to

papiksemme. Onko parempi ollaksesi pappina yhden miehen talossa kuin Israelin heimon ja sukukunnan pappina?

Vilket är bäst för dig: att vara präst för en enskild mans hus eller att vara präst för en hel stam och släkt i Israel?»

us a father and a priest,—is it better that thou be priest to the house of one man, or that thou be priest to a tribe and to a family in Israel?

20 Silloin pappi tuli hyville mielin, ja hän otti kasukan ja kotijumalat ja veistetyn jumalankuvan ja meni väen keskeen.

20 Då blev prästens hjärta glatt, och han tog emot efoden och husgudarna och den skurna gudabilden och slöt sig till folket.

20 Then was the heart of the priest glad, and he took the ephod, and the teraphim, and the graven image,—and came into the midst of the people.

21 Sitten he kääntyivät jatkamaan matkaansa ja panivat vaimot ja lapset sekä karjan ja kuormaston kulkemaan edellänsä.

21 Sedan vände de sig åt annat håll och gingo vidare, och läto därvid kvinnor och barn och boskapen och det dyrbaraste godset föras främst i tåget.

21 So they turned, and went their way,—and put the little ones, and the cattle, and the goods, before them.

22 He olivat ehtineet vähän matkaa Miikan talosta, kun Miikan talon lähitalojen miehet kutsuttiin koolle, ja he pääsivät daanilaisten kintereille.

22 Men när Dans barn hade kommit ett långt stycke väg från Mikas hus, upphunnos de av de män som voro bosatta i närheten av Mikas hus, och som under tiden hade samlat sig.

22 They, had gone a good way from the house of Micah, when, the men that were in the houses near to the house of Micah, were called out and overtook the sons of Dan.

23 Ja he huusivat daanilaisille; nämä kääntyivät ja kysyivät Miikalta: Mikä sinun on, kun väkesi on noin kutsuttu koolle?

23 Vid dessas tillrop vände sig nu Dans barn om och frågade Mika: »Vad fattas dig, eftersom du kommer med en sådan hop?»

23 And they called unto the sons of Dan, who turned their faces,—and said unto Micah, What aileth thee, that thou hast called out thy neighbours?

24 Hän vastasi: Te olette ottaneet minun jumalani, jotka minä olen teettänyt, ja papin, ja menette matkoihinne. Mitä on minulla enää jäljellä? Ja kuinka te vielä kysytte minulta: 'Mikä sinun on'?

24 Han svarade: »I haven tagit de gudar som jag har gjort åt mig, därtill ock prästen, och så gån I eder väg. Vad har jag nu mer kvar? Och ändå frågen I mig: 'Vad fattas dig?'!»

24 And he said—My gods which I had made, ye have taken away, and the priest, and have departed, and what have I more? How then is it that ye can say unto me, What aileth thee?

25 Mutta daanilaiset sanoivat hänelle: Herkeä huutamasta meille, muuten miehet ärtyvät ja käyvät kimppuunne, ja te menetätte henkenne, sekä sinä että sinun perheesi.

25 Men Dans barn sade till honom: »Låt oss icke höra ett ord mer från dig. Eljest kan det hända att några män i förbittring hugga ned eder, och då bliver du orsak till att I förloren livet, både

25 And the sons of Dan said unto him, Do not let thy voice be heard among us,—lest men embittered in soul fall upon you, and thou gather in thy life and the lives of thy household.

du själv och ditt husfolk.»

26 Niin daanilaiset jatkoivat matkaansa, ja kun Miika näki, että he olivat häntä voimakkaammat, kääntyi hän ja palasi kotiinsa.

26 Därefter fortsatte Dans barn sin väg; och när Mika såg att de voro starkare än han, vände han om och drog tillbaka hem igen.

26 And the sons of Dan went on their journey,—and, when Micah saw that they were, too strong, for him, he turned and went back unto his house.

27 Otettuaan siis sen, minkä Miika oli teettänyt, sekä hänen pappinsa, hyökkäsivät he Laiksen rauhassa ja huoletonna elävän kansan kimppuun ja surmasivat heidät miekan terällä ja polttivat kaupungin tulella.

27 Sedan de så hade tagit både vad Mika hade låtit förfärdiga och därtill hans präst, föllo de över folket i Lais, som levde stilla och i trygghet, och slogo dem med svärdsegg; men staden brände de upp i eld.

27 They, therefore, took what Micah had made, and the priest that he had, and came upon Laish, upon a people quiet and secure, and smote them with the edge of the sword,—the city also, burned they with fire.

28 Eikä kukaan tullut avuksi, sillä se oli kaukana Siidonista eivätkä he olleet tekemisissä muitten ihmisten kanssa; se oli Beet-Rehobin tasangolla. Daanilaiset rakensivat kaupungin uudestaan ja asettuivat siihen.

28 Och ingen kunde komma den till hjälp, ty den låg långt ifrån Sidon, och folket däri hade intet att skaffa med andra människor; den låg i Bet-Rehobs dal. Sedan byggde de åter upp staden och bosatte sig där.

28 And there was no one to rescue, because it was, far, from Zidon, and they had no, dealings, with any one, it, being in the vale that pertaineth to Beth–rehob. Then built they the city, and dwelt therein,

29 Ja he antoivat kaupungille nimen Daan, isänsä Daanin nimen mukaan, hänen, joka oli Israelille syntynyt; mutta ennen oli kaupungin nimi ollut Lais.

29 Och de gåvo staden namnet Dan efter sin fader Dan, som var son till Israel; förut hade staden hetat Lais.

29 and called the name of the city, Dan, by the name of Dan their father, who was born to Israel,—howbeit, Laish, was the name of the city, at the first.

30 Sitten daanilaiset pystyttivät itsellensä sen veistetyn jumalankuvan; ja Joonatan, Manassen pojan Geersomin poika, ja hänen poikansa olivat daanilaisten sukukunnan pappeina, kunnes maan väestö vietiin pakkosiirtolaisuuteen.

30 Och Dans barn ställde där upp åt sig den skurna gudabilden; och Jonatan, son till Gersom, Manasses son, och hans söner voro präster åt daniternas stam, ända till dess att landets folk fördes bort i fångenskap.

30 And the sons of Dan set up for themselves the graven image,—and, Jonathan, son of Gershom, son of Moses, he and his sons, became priests to the tribe of the Danites, until the day of the captivity of the land.

31 He pystyttivät itsellensä sen veistetyn jumalankuvan, jonka Miika oli teettänyt, ja se oli siinä koko ajan, minkä Jumalan huone oli Siilossa.

31 De ställde upp åt sig den skurna gudabild som Mika hade gjort, och de hade denna kvar under hela den tid Guds hus var i Silo.

31 So they set up for themselves the graven image of Micah, which he had made,—[and let it remain] all the days that the house of God was in Shiloh.

19 luku

1 Siihen aikaan, kun ei ollut kuningasta Israelissa, asui eräs leeviläinen mies muukalaisena Efraimin vuoriston perukoilla, ja hän otti itselleen sivuvaimon Juudan Beetlehemistä.

1 På den tiden, då ännu ingen konung fanns i Israel, bodde en levitisk man längst uppe i Efraims bergsbygd. Denne tog till bihustru åt sig en kvinna från Bet-Lehem i Juda.

1 And it came to pass in those days, when, king, there was none in Israel, that there was a certain Levite sojourning on the farther side of the hill country of Ephraim, who took to him a concubine out of Bethlehem–judah.

2 Mutta hänen sivuvaimonsa oli hänelle uskoton ja meni hänen luotansa isänsä kotiin Juudan Beetlehemiin, ja hän oli siellä jonkun aikaa, neljä kuukautta.

2 Men hans bihustru blev honom otrogen och gick ifrån honom till sin faders hus i Bet-Lehem i Juda; där uppehöll hon sig en tid av fyra månader.

2 And his concubine went astray against him, and departed from him, unto the house of her father, in Bethlehem–judah,—and remained there, the space of four months.

3 Sitten hänen miehensä nousi ja lähti hänen jälkeensä viihdytelläkseen häntä ja palauttaakseen hänet luokseen; ja hänellä oli mukanaan palvelija ja aasipari. Ja nainen vei hänet isänsä kotiin; ja kun naisen isä näki hänet, riensi hän iloisena häntä vastaan.

3 Då stod hennes man upp och begav sig åstad efter henne, för att tala vänligt med henne och så föra henne tillbaka; och han hade med sig sin tjänare och ett par åsnor. Hon förde honom då in i sin faders hus, och när kvinnans fader fick se honom, gick han glad emot honom.

3 Then arose her husband, and went after her, to speak unto her heart, that he might bring her back again, having his young man with him, and a couple of asses,—and she brought him into the house of her father, and, when the father of the damsel saw him, he rejoiced to meet him.

4 Ja hänen appensa, naisen isä, pidätteli häntä, niin että hän viipyi hänen luonaan kolme päivää; he söivät ja joivat ja olivat siellä yötä.

4 Och hans svärfader, kvinnans fader, höll honom kvar, så att han stannade hos honom i tre dagar; de åto och drucko och voro där nätterna över.

4 And his father–in–law, the father of the damsel, constrained him, and he abode with him three days,––and they did eat and drink, and lodged there.

5 Neljäntenä päivänä hän varhain aamulla nousi lähteäkseen; mutta naisen isä sanoi vävyllensä: Vahvista itseäsi leipäpalalla; sitten saatte lähteä.

5 När de nu på fjärde dagen stodo upp bittida om morgonen och han gjorde sig redo att resa, sade kvinnans fader till sin måg: »Vederkvick dig med ett stycke bröd; sedan mån I resa.»

5 And it came to pass, on the fourth day, when they arose early in the morning, and gat up to go, that the father of the damsel said unto his son–in–law,—Stay thy heart with a morsel of bread, and, afterwards, ye shall go your way.

6 Niin he istuivat, söivät ja

6 Då satte de sig ned och

6 So they both of them sat

joivat molemmat yhdessä. Sitten naisen isä sanoi miehelle: Suostu jäämään yöksi, ja olkoon sydämesi iloinen.

7 Mutta mies nousi lähteäksensä; silloin hänen appensa pyysi häntä pyytämällä, ja hän jäi sinne vielä yöksi.

8 Viidentenä päivänä hän varhain aamulla nousi lähteäksensä, mutta naisen isä sanoi hänelle: Vahvista itseäsi, ja viipykää iltapäivään asti. Niin he söivät toistensa kanssa.

9 Ja mies nousi lähteäkseen sivuvaimonsa ja palvelijansa kanssa, mutta hänen appensa, naisen isä, sanoi hänelle: Katso, päivä kallistuu iltaan, jääkää yöksi; päivä on menemässä mailleen, jää tänne yöksi, ja olkoon sydämesi iloinen. Nouskaa huomenna varhain matkallenne, ja lähde sitten majallesi.

10 Mutta mies ei tahtonut jäädä yöksi, vaan nousi ja lähti ja tuli Jebuksen, se on Jerusalemin, kohdalle, mukanaan satuloitu aasipari ja sivuvaimonsa.

11 Kun he olivat Jebuksen luona ja päivä oli kohta

åto båda tillsammans och drucko. Därefter sade kvinnans fader till mannen: »Beslut dig för att stanna här över natten, och låt ditt hjärta vara glatt.»

7 Och när mannen ändå gjorde sig redo att resa, bad hans svärfader honom så enträget, att han ännu en gång stannade kvar där över natten.

8 På femte dagen stod han åter upp bittida om morgonen för att resa; då sade kvinnans fader: »Vederkvick dig först, och dröjen så till eftermiddagen.» Därefter åto de båda tillsammans.

9 När sedan mannen gjorde sig redo att resa med sin bihustru och sin tjänare, sade hans svärfader, kvinnans fader, till honom: »Se, det lider mot aftonen; stannen kvar över natten, dagen nalkas ju sitt slut; ja, stanna kvar här över natten, och låt ditt hjärta vara glatt. Sedan kunnen I i morgon bittida företaga eder färd, så att du får komma hem till din hydda.»

10 Men mannen ville icke stanna över natten, utan gjorde sig redo och reste sin väg, och kom så fram till platsen mitt emot Jebus, det är Jerusalem. Och han hade med sig ett par sadlade åsnor; och hans bihustru följde honom.

11 Då de nu voro vid Jebus och dagen var långt

down and did eat together, and drink. Then said the father of the damsel unto the man, Be content, I pray thee, and tarry the night, and let thy heart be glad.

7 And, when the man rose up to go, his father–in–law pressed him, so he turned back and tarried the night there.

8 And, when he arose early on the morning of the fifth day, to go, the father of the damsel said—Come now, stay thy heart, and tarry ye until the decline of the day. And they did eat, both of them.

9 And, when the man rose up to go—he and his concubine and his young man,—his father–in–law, the father of the damsel, said to him, Come now, see! the day hath sunk down towards evening, come now! tarry the night; lo! the day goeth down, tarry the night here, and let thy heart be glad, so shall ye rise early tomorrow for your journey, and thou shalt go thy way to thine own home.

10 But the man would not tarry the night, but rose up and went his way, and came as far as over against Jebus, the same, is Jerusalem,—and, with him, were a couple of asses, saddled, his concubine also, was with him.

11 They being by Jebus, and, the day, having gone

laskemassa, sanoi palvelija isännälleen: Tule, poiketkaamme tuohon jebusilaisten kaupunkiin ja yöpykäämme sinne.

12 Mutta hänen isäntänsä vastasi hänelle: Emme poikkea vieraitten kaupunkiin, jotka eivät ole israelilaisia, vaan menemme edelleen Gibeaan asti.
13 Ja hän sanoi palvelijallensa: Tule, pyrkikäämme toiseen paikkaan, yöpykäämme Gibeaan tai Raamaan.

14 Niin he jatkoivat matkaansa, ja aurinko laski heiltä lähellä Gibeaa, joka on Benjaminissa.

15 Ja he poikkesivat Gibeaan yöpyäkseen sinne. Hän tuli sinne ja istuutui kaupungin torille, mutta ei kukaan ottanut heitä yöksi huoneeseen.

16 Ja katso, illalla tuli vanha mies työstään kedolta; hän oli Efraimin vuoristosta ja asui muukalaisena Gibeassa. Mutta sen paikkakunnan miehet olivat benjaminilaisia.

17 Ja kun hän nosti silmänsä, näki hän matkamiehen kaupungin torilla. Silloin vanha mies sanoi: Minne olet matkalla ja mistä tulet?

framliden, sade tjänaren till sin herre: »Kom, låt oss taga in i denna jebuséstad och stanna där över natten.»

12 Men hans herre svarade honom: »Vi skola icke taga in i en främmande stad, där inga israeliter bo; låt oss draga vidare, fram till Gibea.»
13 Och han sade ytterligare till sin tjänare: »Kom, låt oss försöka hinna fram till en av orterna här och stanna över natten i Gibea eller Rama.»
14 Så drogo de vidare; och när de voro invid Gibea i Benjamin, gick solen ned.

15 Då togo de in där och kommo för att stanna över natten i Gibea. Och när mannen kom ditin, satte han sig på den öppna platsen i staden, men ingen ville taga emot dem i sitt hus över natten.
16 Men då, om aftonen, kom en gammal man från sitt arbete på fältet, och denne man var från Efraims bergsbygd och bodde såsom främling i Gibea; ty folket där på orten voro benjaminiter.

17 När denne nu lyfte upp sina ögon, fick han se den vägfarande mannen på den öppna platsen i staden. Då sade den gamle mannen: »Vart skall du resa, och

far down, the young man said unto his lord—Do come, I pray thee, and let us turn aside into this city of the Jebusites, and tarry the night therein.
12 And his lord said unto him, We will not turn aside into a city of aliens, who are, not of the sons of Israel,—but will pass on as far as Gibeah.
13 And he said to his young man, Come and let us draw near unto one of the places,—and tarry the night in Gibeah, or in Ramah.
14 So they passed on, and went their way,—and the sun went in upon them beside Gibeah, which belongeth to Benjamin.
15 Then turned they aside there, to go in and tarry the night in Gibeah,—so he went in and abode in the broadway of the city; and there was no one minded to take them into a house, to tarry the night.
16 But lo! an old man, coming in from his work, out of the field, in the evening, and, the man, was from the hill country of Ephraim, he himself, being a sojourner in Gibeah,—but, the men of the place, were Benjamites.
17 So he lifted up his eyes, and saw a wayfaring man in the broadway of the city,—and the old man said—Whither goest thou? and from whence hast thou

varifrån kommer du?»
18 Hän vastasi hänelle sanoen: Me olemme matkalla Juudan Beetlehemistä Efraimin vuoriston perukoille; sieltä minä olen kotoisin ja olen käynyt Juudan Beetlehemissä asti. Olen matkalla Herran huoneeseen, mutta ei kukaan ota minua huoneeseen.
18 Han svarade honom: »Vi äro på genomresa från Bet-Lehem i Juda till den del av Efraims bergsbygd, som ligger längst uppe; därifrån är jag, och jag har gjort en resa till Bet-Lehem i Juda. Nu är jag på väg till HERRENS hus, men ingen vill här taga emot mig i sitt hus.
19 Meillä on sekä olkia että muuta rehua aaseillemme, niin myös leipää ja viiniä minulle itselleni ja palvelijattarellesi ja nuorelle miehelle, joka on palvelijasi kanssa, niin ettei meiltä mitään puutu.
19 Jag har både halm och foder åt våra åsnor, så ock bröd och vin åt mig själv och åt din tjänarinna och åt mannen som åtföljer oss, dina tjänare, så att intet fattas oss.»
20 Vanha mies sanoi: Rauha sinulle! Minun asiani on, jos sinulta jotakin puuttuisi. Älä vain jää yöksi tähän torille.
20 Då sade den gamle mannen: »Frid vare med dig! Men låt mig få sörja för allt som kan fattas dig. Härute på den öppna platsen må du icke stanna över natten.»
21 Ja hän vei hänet taloonsa ja teki aaseille appeen. Ja he pesivät jalkansa ja söivät ja joivat.
21 Därefter förde han honom till sitt hus och fodrade åsnorna. Och sedan de hade tvått sina fötter, åto de och drucko.
22 Ja kun he olivat ilahduttamassa sydäntänsä, niin katso, kaupungin miehet, kelvottomat miehet, piirittivät talon, kolkuttivat ovelle ja sanoivat vanhalle miehelle, talon isännälle, näin: Tuo tänne se mies, joka tuli sinun taloosi, ryhtyäksemme häneen.
22 Under det att de så gjorde sina hjärtan glada, omringades plötsligt huset av männen i staden, onda män, som bultade på dörren; och de sade till den gamle mannen, som rådde om huset: »För hitut den man som har kommit till ditt hus, så att vi få känna honom.»
23 Mutta mies, talon isäntä, meni ulos heidän luokseen ja sanoi heille: Älkää, veljeni,
23 Då gick mannen som rådde om huset ut till dem och sade till dem: »Nej,

come?
18 And he said unto him—We, are passing along, from Bethlehem–judah, unto the farther side of the hill country of Ephraim, whence I am, but I have been as far as Bethlehem–judah, and now, unto the house of Yahweh, am I going, and there is no one minded to take me into a house.
19 Nevertheless, straw and fodder too, is there for our asses, yea moreover, bread and wine, there are for me, and for thy handmaid, and for the young man that is with thy servants,—there is lack, of nothing.
20 And the old man said—Thou art welcome! only, all thy wants, be on me,—by no means, in the broadway, mayest thou lodge.
21 So he brought him into his house, and gave provender to the asses,—and they bathed their feet, and did eat and drink.
22 They, were gladdening their heart, when lo! men of the city, men of the sons of the Abandoned One, beset the house round about, beating violently against the door,—and they spake unto the old man the owner of the house, saying, Bring forth the man that hath entered into thy house, that we may know him.
23 And the man, the owner of the house, went forth unto them, and said unto

älkää tehkö niin pahoin! Kun kerran tämä mies on tullut minun talooni, älkää tehkö sellaista häpeällistä tekoa.

24 Katso, täällä on minun tyttäreni, joka on neitsyt, ja tämän miehen sivuvaimo. Minä tuon heidät tänne; tehkää heille väkivaltaa, tehkää heille, mitä tahdotte, mutta tälle miehelle älkää tehkö sellaista häpeällistä tekoa.
25 Mutta miehet eivät tahtoneet häntä kuulla. Silloin mies tarttui sivuvaimoonsa ja vei hänet heidän luoksensa kadulle, ja he yhtyivät häneen ja pitelivät häntä pahoin koko yön aina aamuun asti, ja vasta aamun sarastaessa he hänet päästivät.
26 Ja päivän koittaessa vaimo tuli ja kaatui sen miehen talon oven eteen, jonka talossa hänen isäntänsä oli, ja makasi siinä, kunnes päivä valkeni.

27 Kun hänen isäntänsä aamulla nousi ja avasi talon oven ja tuli ulos lähteäksensä matkalle, niin katso, hänen sivuvaimonsa makasi talon oven edessä, kädet kynnyksellä.

28 Hän sanoi hänelle: Nouse ja lähtekäämme! Mutta vastausta ei tullut. Silloin mies nosti hänet aasin selkään, nousi ja lähti kotiinsa.

mina bröder, gören icke så illa. Eftersom nu denne man har kommit in i mitt hus, mån I icke göra en sådan galenskap.
24 Se, jag har en dotter som är jungfru, och han har själv en bihustru. Dem vill jag föra hitut, så kunnen I kränka dem och göra med dem vad I finnen för gott. Men med denne man mån I icke göra någon sådan galenskap.
25 Men männen ville icke höra på honom; då tog mannen sin bihustru och förde henne ut till dem. Och de kände henne och hanterade henne skändligt hela natten ända till morgonen; först när morgonrodnaden gick upp, läto de henne gå.
26 Då kom kvinnan mot morgonen och föll ned vid ingången till mannens hus, där hennes herre var, och låg så, till dess det blev dager.

27 När nu hennes herre stod upp om morgonen och öppnade dörren till huset och gick ut för att fortsätta sin färd, fick han se sin bihustru ligga vid ingången till huset med händerna på tröskeln.

28 Han sade till henne: »Stå upp och låt oss gå.» Men hon gav intet svar. Då tog han och lade henne på åsnan; sedan gjorde mannen sig redo och reste hem till

them, Do not, my brethren, do not act vilely, I pray you,—after this man hath entered into my house, do not commit this impiety.
24 Lo, my virgin daughter, and his concubine, I must needs now bring, them, forth, and ye must humble, them, and do, unto them, what seemeth good in your own eyes,—but, unto this man, must ye not do this impious thing!
25 But the men would not hearken unto him, so the man laid hold on his concubine, and brought her forth unto them, outside,—and they knew, her, and abused her all the night, until the morning, and let her go at the uprisings of the dawn.
26 So the woman came in at the turnings of the morning,—and fell down at the entrance of the man's house where her lord was, and [lay there] till it was light.
27 So then her lord rose up in the morning, and opened the doors of the house, and went forth, to go on his journey,—when lo! the woman, his concubine, fallen at the entrance of the house, with her hands upon the threshold.
28 And he said unto her—Up! and let us be going. But there was no answer. So he took her up on the ass, and the man rose up, and went his way to his own place.

sitt.

29 Mutta kotiin tultuaan hän otti veitsen, tarttui sivuvaimoonsa ja paloitteli hänet luineen kaikkineen kahdeksitoista kappaleeksi ja lähetti ne kaikkialle Israelin alueelle.

29 Men när han hade kommit hem, fattade han en kniv och tog sin bi- hustru och styckade henne, efter benen i hennes kropp, i tolv stycken och sände styckena omkring över hela Israels land.

29 And, when he was come into his house, he took a knife, and laid hold on his concubine, and divided her, limb by limb, into twelve pieces,—and sent her throughout all the bounds of Israel.

30 Ja jokainen, joka sen näki, sanoi: Mitään sellaista ei ole tapahtunut eikä nähty siitä päivästä lähtien, jona israelilaiset tulivat Egyptin maasta, aina tähän päivään saakka. Harkitkaa tätä, neuvotelkaa ja puhukaa.

30 Och var och en som såg detta sade: »Något sådant har icke hänt eller blivit sett allt ifrån den dag då Israels barn drogo upp ur Egyptens land ända till denna dag. Övervägen detta, rådslån och sägen edert ord.»

30 And so it was, that every one who beheld said—There hath not happened, nor been seen the like of this, from the day when the sons of Israel came up out of the land of Egypt, until this day: Put it to yourselves contemning it, take counsel and speak!

20 luku

1 Ja kaikki israelilaiset lähtivät liikkeelle, ja kansa kokoontui yhtenä miehenä Daanista aina Beersebaan saakka, niin myös Gileadin maasta, Herran eteen Mispaan.

1 Då drogo alla Israels barn ut, och menigheten församlade sig såsom en man, från Dan ända till Beer-Seba, så ock från Gileads land, inför HERREN i Mispa.

1 Then went forth all the sons of Israel, and the assembly came together as one man, from Dan even to Beersheba with the land of Gilead,—unto Yahweh at Mizpah.

2 Ja koko kansan päämiehet ja kaikki Israelin sukukunnat astuivat esiin Jumalan kansan seurakunnassa: neljäsataa tuhatta miekalla varustettua jalkamiestä.

2 Och de förnämsta i hela folket alla Israels stammar, trädde fram i Guds folks församling: fyra hundra tusen svärdbeväpnade mån till fots.

2 And the chiefs of all the people—all the tribes of Israel—presented themselves in the convocation of the people of God,—four hundred thousand footmen, that drew the sword.

3 Ja benjaminilaiset saivat kuulla, että israelilaiset olivat menneet Mispaan. Ja israelilaiset sanoivat: Kertokaa, kuinka tämä pahateko tapahtui.

3 Men Benjamins barn fingo höra att de övriga israeliterna hade dragit upp till Mispa. Och Israels barn sade: »Omtalen huru denna ogärning har tillgått.»

3 And the sons of Benjamin heard that the sons of Israel had gone up to Mizpah. Then said the sons of Israel, Tell [us], In what manner was brought to pass this vileness?

4 Niin se leeviläinen mies, murhatun vaimon mies, vastasi ja sanoi: Minä ja

4 Då tog den levitiske mannen, den mördade kvinnans man, till orda och

4 And the Levite, husband of the woman that was cut in pieces, responded and

minun sivuvaimoni olimme tulleet Benjaminin Gibeaan yöpyäksemme sinne.

5 Silloin Gibean miehet nousivat minua vastaan ja piirittivät yöllä talon, jossa minä olin. Minut he aikoivat tappaa, minun sivuvaimolleni he tekivät väkivaltaa, niin että hän kuoli.
6 Sitten minä tartuin sivuvaimooni ja paloittelin hänet ja lähetin kappaleet kaikkialle Israelin perintömaahan, koska he olivat tehneet ilkityön ja häpeällisen teon Israelissa.

7 Katso, nyt olette kaikki tässä, te israelilaiset. Keskustelkaa ja neuvotelkaa tässä paikassa.
8 Silloin nousi kaikki kansa yhtenä miehenä ja sanoi: Älköön meistä kukaan menkö majallensa, älköön kukaan poistuko kotiinsa.
9 Tämän me nyt teemme Gibealle: me menemme sitä vastaan arvan mukaan.

10 Ja me otamme kymmenen miestä sadasta, Israelin kaikista sukukunnista, ja sata tuhannesta ja tuhat kymmenestätuhannesta, hankkimaan muonaa kansalle, kun se menee kostamaan Benjaminin Gibealle sen häpeällisen teon, minkä se on tehnyt Israelissa.
11 Niin kokoontuivat kaikki

sade: »Jag och min bihustru kommo till Gibea i Benjamin för att stanna där över natten.

5 Då blev jag överfallen av Gibeas borgare; de omringade huset om natten för att våldföra sig på mig. Mig tänkte de dräpa, och min bihustru kränkte de, så att hon dog.
6 Då tog jag min bihustru och styckade henne och sände styckena omkring över Israels arvedels hela område, eftersom de hade gjort en sådan skändlighet och galenskap i Israel.

7 Se, nu ären I allasammans här, I Israels barn. Läggen nu fram förslag och råd här på stället.»
8 Då stod allt folket upp såsom en man och sade: »Ingen av oss må gå hem till sin hydda, ingen må begiva sig hem till sitt hus.
9 Detta är vad vi nu vilja göra med Gibea: vi skola låta lotten gå över det.

10 På vart hundratal i alla Israels stammar må vi taga ut tio män, och på vart tusental hundra, och på vart tiotusental tusen, för att dessa må skaffa munförråd åt folket, så att folket, när det kommer till Geba i Benjamin, kan göra med staden såsom tillbörligt är för all den galenskap som den har gjort i Israel.»
11 Så församlade sig vid

said,—Into Gibeah that pertaineth to Benjamin, I entered, I and my concubine, to tarry the night.
5 And the owners of Gibeah rose up against me, and beset the house, for my sake, by night,—me, they thought to slay, and, my concubine, they so humbled, that she died.
6 So I laid hold on my concubine, and cut her in pieces, and sent her throughout all the country of the inheritance of Israel,—because they had wrought lewdness and impiety, in Israel.
7 Lo! ye all, are sons of Israel,—give your word and counsel, here.

8 Then arose all the people, as one man, saying,—No man of us will go to his tent, and no man of us will turn aside to his house.
9 Now, therefore, this is the thing, that we will do to Gibeah,—[Go] against it by lot;
10 and we will take ten men of a hundred, of all the tribes of Israel, and a hundred of a thousand, and a thousand of ten thousand, to fetch provisions for the people,—that they may do, when they come to Gibeah of Benjamin, according to all the impiety that it hath wrought in Israel.

11 So all the men of Israel

Israelin miehet kaupunkia vastaan, kuin yhdeksi mieheksi yhtyneinä.

staden alla män i Israel, endräktigt såsom en man.

were gathered together against the city, as one man knit together.

12 Ja Israelin sukukunnat lähettivät miehiä kaikkiin Benjaminin sukuihin sanomaan: Mikä pahateko onkaan teidän keskuudessanne tehty!

12 Och Israels stammar sände åstad män till alla Benjamins stammar och läto säga; »Vad är det för en ogärning som har blivit begången ibland eder!

12 And the tribes of Israel sent men throughout all the divisions of Benjamin, saying,—What is this vile thing that hath been brought to pass, among you?

13 Luovuttakaa nyt ne Gibean kelvottomat miehet, surmataksemme heidät ja poistaaksemme pahan Israelista. Mutta benjaminilaiset eivät tahtoneet kuulla veljiänsä, israelilaisia.

13 Lämnen nu ut de onda män som bo i Gibea, så att vi få döda dem och skaffa bort ifrån Israel vad ont är.» Men benjaminiterna ville icke lyssna till sina bröders, de övriga israeliternas, ord.

13 Now, therefore, deliver up the men—the sons of the Abandoned One—who are in Gibeah, that we may put them to death, and vileness be consumed out of Israel. But [the sons of] Benjamin would not hearken unto the voice of their brethren, the sons of Israel.

14 Niin benjaminilaiset kokoontuivat kaupungeistaan Gibeaan lähteäksensä sotaan israelilaisia vastaan.

14 I stället församlade sig Benjamins barn från sina städer till Gibea, för att draga ut till strid mot de övriga israeliterna.

14 Then did the sons of Benjamin gather themselves together out of the cities, unto Gibeah,—to go forth to battle against the sons of Israel.

15 Sinä päivänä pidettiin benjaminilaisten katselmus, ja heitä oli muista kaupungeista kaksikymmentäkuusi tuhatta miekkamiestä, paitsi Gibean asukkaita, joita katselmuksessa oli seitsemänsataa valiomiestä.

15 På den dagen mönstrades Benjamins barn, de utgjorde från dessa städer tjugusex tusen svärdbeväpnade män; vid denna mönstring medräknades icke de som bodde i Gibea, vilka utgjorde sju hundra utvalda män.

15 And the sons of Benjamin were numbered on that day, out of the cities, twenty–six thousand men, that drew the sword,—besides, of the inhabitants of Gibeah, were numbered seven hundred chosen men.

16 Kaikesta tästä väestä oli seitsemänsataa valiomiestä vasenkätistä; jokainen näistä osasi lingota kiven hiuskarvalleen, hairahtumatta.

16 Bland allt detta folk funnos sju hundra utvalda män som voro vänsterhänta; alla dessa kunde med slungstenen träffa på håret, utan att fela.

16 Out of all this people, were seven hundred chosen men, left–handed,—any one of whom could sling with a stone to a hair's–breadth, and not miss.

17 Myös pidettiin Israelin miesten katselmus, ja heitä oli, paitsi benjaminilaisia, neljäsataa tuhatta miekkamiestä, kaikki sotilaita.

17 Och när Israels män -- Benjamin frånräknad -- mönstrades, utgjorde de fyra hundra tusen svärdbeväpnade män; alla

17 And, the men of Israel, were numbered, apart from Benjamin, four hundred thousand men, that drew the sword,—every one of

dessa voro krigsmän.
18 Ja he nousivat ja lähtivät Beeteliin ja kysyivät Jumalalta. Israelilaiset sanoivat: Kenen meistä on ensiksi lähdettävä taistelemaan benjaminilaisia vastaan? Herra vastasi: Juuda ensiksi.
18 Dessa bröto nu upp och drogo åstad till Betel och frågade Gud. Israels barn sade: »Vem bland oss skall först draga ut i striden mot Benjamins barn?» HERREN svarade: »Juda först.»
18 And they arose, and went up to Bethel, and asked of God, and the sons of Israel said, Who shall go up for us first, to fight against the sons of Benjamin? And Yahweh said––Judah, first.
19 Ja israelilaiset lähtivät liikkeelle seuraavana aamuna ja asettuivat leiriin Gibean edustalle.
19 Då bröto Israels barn upp följande morgon och lägrade sig framför Gibea.
19 And the sons of Israel arose in the morning,—and encamped against Gibeah.
20 Ja Israelin miehet lähtivät taistelemaan Benjaminia vastaan, ja Israelin miehet asettuivat sotarintaan heitä vastaan Gibean edustalle.
20 Därefter drogo Israels män ut till strid mot Benjamin; Israels män ställde upp sig till strid mot dem vid Gibea.
20 And the men of Israel went forth, to fight against Benjamin,—so the men of Israel set themselves in array against them, to fight against Gibeah.
21 Mutta benjaminilaiset ryntäsivät ulos Gibeasta ja kaatoivat sinä päivänä Israelista kaksikymmentäkaksi tuhatta miestä.
21 Men Benjamins barn drogo ut ur Gibea och nedgjorde på den dagen tjugutvå tusen man av Israel.
21 Then came forth the sons of Benjamin out of Gibeah,—and laid low of Israel, on that day, twenty–two thousand men, to the ground.
22 Mutta kansa, Israelin miehet, rohkaisivat mielensä ja asettuivat jälleen sotarintaan samalle paikalle, mihin olivat asettuneet ensimmäisenä päivänä.
22 Folket, Israels män, tog dock åter mod till sig och ställde upp sig ännu en gång till strid på samma plats där de hade ställt upp sig första dagen.
22 And the people, the men of Israel, encouraged themselves,—and again set themselves in array for battle in the place where they had set themselves in array on the first day.
23 Sillä kun israelilaiset menivät ja itkivät Herran edessä iltaan asti ja kysyivät Herralta sanoen: Onko minun vielä ryhdyttävä taisteluun veljiäni, benjaminilaisia, vastaan? niin Herra vastasi: Menkää heitä vastaan.
23 Israels barn gingo nämligen upp och gräto inför HERRENS ansikte ända till aftonen; och de frågade HERREN: »Skall jag ännu en gång inlåta mig i strid med min broder Benjamins barn?» Och HERREN svarade: »Dragen ut mot honom.»
23 Now the sons of Israel had gone up, and wept before Yahweh, until the evening, and asked of Yahweh, saying, Shall I again draw near to battle against the sons of Benjamin, my brother? And Yahweh said, Go up against him.
24 Ja toisena päivänä israelilaiset lähenivät benjaminilaisia;
24 När så Israels barn dagen därefter ryckte fram mot Benjamins barn,
24 So the sons of Israel came near against the sons of Benjamin, on the second day.

25 niin benjaminilaiset toisena päivänä ryntäsivät Gibeasta heitä vastaan ja kaatoivat israelilaisia vielä kahdeksantoista tuhatta miestä, kaikki miekkamiehiä.

26 Silloin kaikki israelilaiset, koko kansa, lähtivät ja tulivat Beeteliin ja itkivät ja istuivat siellä Herran edessä ja paastosivat sen päivän aina iltaan asti; ja he uhrasivat polttouhreja ja yhteysuhreja Herran edessä.

27 Ja israelilaiset kysyivät Herralta - sillä Jumalan liitonarkki oli siihen aikaan siellä,

28 ja Piinehas, Aaronin pojan Eleasarin poika, seisoi siihen aikaan sen edessä - ja sanoivat: Onko minun vielä lähdettävä taisteluun veljiäni, benjaminilaisia, vastaan, vai onko minun siitä luovuttava? Herra vastasi: Lähtekää; sillä huomenna minä annan heidät sinun käsiisi.
29 Silloin Israel asetti väijytyksiä Gibean ympärille.

30 Ja israelilaiset menivät kolmantena päivänä benjaminilaisia vastaan ja asettuivat sotarintaan Gibeaa vastaan niinkuin edellisilläkin kerroilla.
31 Ja benjaminilaiset ryntäsivät ulos kansaa vastaan, mutta tulivat eristetyiksi kaupungista; ja

25 drog ock Benjamin på andra dagen ut från Gibea mot Israels barn och nedgjorde av dem ytterligare aderton tusen man, allasammans svärdbeväpnade män.
26 Då drogo alla Israels barn upp, allt folket, och kommo till Betel och gräto och stannade där inför HERRENS ansikte och fastade på den dagen ända till aftonen; och de offrade brännoffer och tackoffer inför HERRENS ansikte.

27 Och Israels barn frågade HERREN (ty Guds förbundsark stod på den tiden där,

28 och Pinehas, son till Eleasar, Arons son, gjorde tjänst inför den på den tiden); de sade: »Skall jag ännu en gång draga ut till strid mot min broder Benjamins barn, eller skall jag avstå därifrån?» HERREN svarade: »Dragen upp; ty i morgon skall jag giva honom i din hand.»
29 Då lade Israel manskap i bakhåll mot Gibea, runt omkring det.
30 Och därefter drogo Israels barn upp mot Benjamins barn, på tredje dagen, och ställde upp sig i slagordning mot Gibea likasom de förra gångerna.
31 Och Benjamins barn drogo ut mot folket och blevo lockade långt bort ifrån staden; och likasom

25 And Benjamin came forth to meet them out of Gibeah, on the second day, and laid low, of the sons of Israel, yet eighteen thousand men, to the ground,—all these, drew the sword.
26 Then went up all the sons of Israel, and all the people, and came to Bethel, and wept, and tarried there before Yahweh, and fasted on that day, until the evening,—and caused to go up ascending–sacrifices and peace–offerings, before Yahweh.
27 And the sons of Israel asked of Yahweh,—there, being the ark of the covenant of God, in those days;
28 and Phinehas, son of Eleazar, son of Aaron, was standing before it in those days, saying: Shall I yet again go forth to battle, against the sons of Benjamin, my brother, or shall I forbear? And Yahweh said—Go up, for, tomorrow, will I deliver him into thy hand.
29 And Israel set liers in wait against Gibeah, round about.
30 So the sons of Israel went up against the sons of Benjamin, on the third day,––and set themselves in array against Gibeah, as time after time.
31 And the sons of Benjamin came forth against the people, they were drawn away from the city,—and

niinkuin edellisilläkin kerroilla he aluksi saivat lyödyksi kansaa kuoliaaksi niillä valtateillä, joista toinen vie Beeteliin, toinen kedon yli Gibeaan, noin kolmekymmentä Israelin miestä.
32 Ja benjaminilaiset sanoivat: Me voitimme heidät nyt niinkuin ennenkin; mutta israelilaiset sanoivat: Paetkaamme ja eristäkäämme heidät kaupungista valtateille.
33 Niin kaikki Israelin miehet nousivat, kukin paikaltaan, ja asettuivat sotarintaan Baal-Taamariin; ja väijyksissä oleva Israelin joukko syöksyi esiin paikaltaan Geban aukealta.

34 Niin tuli kymmenentuhatta valiomiestä koko Israelista Gibean edustalle, ja syntyi ankara taistelu; eivätkä he huomanneet, että onnettomuus oli kohtaamassa heitä.
35 Ja Herra antoi Israelin voittaa Benjaminin, ja israelilaiset kaatoivat sinä päivänä Benjaminista kaksikymmentäviisi tuhatta ja sata miestä, kaikki miekkamiehiä.

36 Nyt benjaminilaiset näkivät olevansa voitetut. Mutta Israelin miehet väistyivät benjaminilaisten tieltä, sillä he luottivat väijytykseen, jonka olivat asettaneet Gibeaa vastaan.

det hade skett de förra gångerna, fingo de i början slå ihjäl några av folket på vägarna (både på den som går upp till Betel och på den som går till Gibea över fältet), kanhända ett trettiotal av Israels män.
32 Då tänkte Benjamins barn: »De äro slagna av oss, nu likasom förut.» Men Israels barn hade träffat det avtalet: »Vi vilja fly och så locka dem långt bort ifrån staden, ut på vägarna.
33 Och alla Israels män hade brutit upp från platsen där de voro, och hade ställt upp sig i slagordning vid Baal-Tamar, under det att de israeliter som lågo i bakhåll bröto fram ifrån sin plats vid Maare-Geba.
34 Så kommo då tio tusen man, utvalda ur hela Israel, fram gent emot Gibea, och striden blev hård, utan att någon visste att olyckan var dem så nära.

35 Och HERREN lät Benjamin bliva slagen av Israel, och Israels barn nedgjorde av Benjamin på den dagen tjugufem tusen ett hundra man, allasammans svärdbeväpnade män.
36 Nu sågo Benjamins barn att de voro slagna. Israels män gåvo nämligen plats åt Benjamin, ty de förlitade sig på bakhållet som de hade lagt mot Gibea.

began to smite of the people, slaying as time after time, in the highways, whereof, one, goeth up to Bethel, and, the other, to Gibeah in the field, about thirty men in Israel.

32 Then said the sons of Benjamin, They are, being smitten, before us, as at the first. But the sons of Israel had said—Let us flee, and draw them away from the city, into the highways.
33 And, all the men of Israel, rose up out of their place, and set themselves in array in Baal–tamar,—and, the liers in wait of Israel, began to break forth out of their place, out of the forest of Gibeah.
34 And there came over against Gibeah ten thousand chosen men, out of all Israel, and the battle was severe,—they, not knowing that disaster was overtaking them.

35 Thus Yahweh smote Benjamin before Israel, and the sons of Israel destroyed in Benjamin, that day, twenty–five thousand and one hundred men,—all these, drew the sword.

36 So the sons of Benjamin saw that they were smitten,––and that the men of Israel had given place to Benjamin, because they trusted to the liers in wait, whom they had set near

37 Silloin väijyksissä ollut joukko riensi ja karkasi Gibeaan; väijyksissä ollut joukko meni ja surmasi kaikki kaupungin asukkaat miekan terällä.
38 Ja Israelin miehet olivat sopineet väijyksissä olevan joukon kanssa, että se panisi sakean savupilven nousemaan kaupungista.

39 Kun siis Israelin miehet olivat kääntyneet pakosalle taistelussa, ja kun Benjaminin miehet aluksi olivat lyöneet kuoliaaksi Israelin miehiä noin kolmekymmentä miestä ja sanoneet: Varmasti me voitamme heidät niinkuin ensimmäisessäkin taistelussa,
40 niin alkoi pilvi, savupatsas, nousta kaupungista. Ja kun benjaminilaiset kääntyivät taaksepäin, niin katso, koko kaupunki nousi savuna taivasta kohti.

41 Israelin miehet kääntyivät takaisin, mutta Benjaminin miehet kauhistuivat, sillä he näkivät, että onnettomuus oli kohdannut heitä.
42 Ja he kääntyivät pakoon Israelin miesten edestä erämaan tielle, mutta sota seurasi heitä kintereillä; ja sikäläisten kaupunkien asukkaat kaatoivat heitä heidän keskeltänsä.

43 He saartoivat Benjaminin, ajoivat heitä takaa ja

37 Då skyndade sig de som lågo i bakhåll att falla in i Gibea; de som lågo i bakhåll drogo åstad och slogo alla invånarna i staden med svärdsegg.
38 Men de övriga israeliterna hade träffat det avtalet med dem som lågo i bakhåll, att dessa skulle låta en tjock rök såsom tecken stiga upp från staden.
39 Israels män vände alltså ryggen i striden. Men sedan Benjamin i början hade fått slå ihjäl några av Israels man, kanhända ett trettiotal, och därvid hade tänkt: »Förvisso äro de slagna av oss, nu likasom i den förra striden»,

40 då kommo de att vända sig om, vid det att rökpelaren, det avtalade tecknet, begynte stiga upp från staden. Och de fingo nu se hela staden förvandlad i lågor som slogo upp mot himmelen.
41 När då Israels män åter vände om, blevo Benjamins män förskräckta, ty nu sågo de att olyckan var dem nära.
42 Och de vände om för Israels män, bort åt öknen till, men fienderna hunno upp dem; och de som bodde i städerna där nedgjorde dem som hade kommit mitt emellan.

43 De omringade benjaminiterna, de satte

Gibeah.
37 And, the liers in wait, hasted, and rushed upon Gibeah,—and the liers in wait marched forward, and smote all the city with the edge of the sword.
38 Now, the appointed sign, between the men of Israel and the liers in wait, had been,—to cause a great cloud of smoke to ascend out of the city.
39 So, when the men of Israel turned in the battle,—and, the Benjamites, began to smite and slay of the sons of Israel, about thirty men, for they said, Yea! they are, smitten, before us, as in the first battle,

40 then, the cloud, began to ascend out of the city, a pillar of smoke,—and the Benjamites looked behind them, and lo! the whole city flamed up towards the heavens.

41 And, when, the men of Israel, turned, then were the men of Benjamin dismayed,—for they saw that disaster had overtaken them.
42 And, when they turned before the men of Israel unto the way of the desert, the battle, over took them,—while, as for them that came out of the cities, they began to destroy them in their midst:—
43 they hemmed in the Benjamites, they pursued

tallasivat heitä maahan levähdyspaikassa ja aina Gibean kohdalle asti, auringonnousuun päin.
44 Niin kaatui Benjaminista kahdeksantoistatuhatta miestä, kaikki sotakuntoisia miehiä.
45 He kääntyivät ja pakenivat erämaahan päin, Rimmonin kalliolle; mutta israelilaiset tekivät heistä valtateillä vielä jälkikorjuun, surmaten viisituhatta miestä, ja seurasivat heitä kintereillä aina Gideomiin asti ja surmasivat heitä kaksituhatta miestä.
46 Kaikkiaan oli niitä, jotka sinä päivänä kaatuivat Benjaminista, kaksikymmentäviisi tuhatta miekkamiestä, kaikki sotakuntoisia miehiä.
47 Ja heitä kääntyi pakoon erämaahan päin, Rimmonin kalliolle, kuusisataa miestä. Ja he jäivät Rimmonin kalliolle neljäksi kuukaudeksi.

48 Mutta Israelin miehet palasivat takaisin benjaminilaisten luo ja surmasivat heidät miekan terällä, kaupungin sekä vahingoittumatta jääneet ihmiset että eläimet, kaiken, minkä tapasivat; myöskin pistivät he tuleen kaikki kaupungit, joihin tulivat.

21 luku

1 Israelin miehet olivat vannoneet Mispassa ja

efter dem och trampade ned dem på deras viloplats, ända fram emot Gibea, österut.
44 Så föllo av Benjamin aderton tusen man, allasammans tappert folk.

45 Då vände de övriga sig mot öknen och flydde dit, till Rimmons klippa; men de andra gjorde en efterskörd bland dem på vägarna, fem tusen man, och satte så efter dem ända till Gideom och slogo av dem två tusen man.

46 Alltså utgjorde de som på den dagen föllo av Benjamin tillsammans tjugufem tusen svärdbeväpnade män; alla dessa voro tappert folk.
47 Men av dem som vände sig mot öknen och flydde dit, till Rimmons klippa, hunno sex hundra man ditfram; dessa stannade på Rimmons klippa i fyra månader.

48 Emellertid vände Israels män tillbaka till Benjamins barn och slogo dem med svärdsegg, både dem av stadens befolkning, som ännu voro oskadda, och jämväl boskapen, korteligen, allt vad de träffade på; därtill satte de eld på alla städer som de träffade på.

1 Men Israels män hade svurit i Mispa och sagt:

them, with ease, trode they them down,—as far as over against Gibeah, towards sunrise.
44 So there fell of Benjamin, eighteen thousand men,—all these being men of valour.
45 And, when they turned and fled towards the desert unto the cliff Rimmon, then gleaned they of them, in the highways, five thousand men,—and they followed hard after them as far as Gidom, and smote of them, two thousand men.

46 So then it came to pass that, all the fallen of Benjamin, were twenty-five thousand men, that drew the sword, on that day,—all these being men of valour.
47 But there turned and fled, towards the desert, unto the cliff Rimmon, six hundred men,—who abode in the cliff Rimmon, four months.

48 Thus, the men of Israel, turned against the sons of Benjamin, and smote them with the edge of the sword, beginning with the city, each and every one down to the beast, even to every one that was met with,—moreover, all the cities they came to, they set on fire.

1 Now, the men of Israel, had sworn in Mizpah,

sanoneet: Ei kukaan meistä anna tytärtään benjaminilaiselle vaimoksi.

2 Ja kansa tuli Beeteliin, ja he istuivat siellä aina iltaan asti Jumalan edessä, korottivat äänensä ja itkivät katkerasti
3 ja sanoivat: Miksi, oi Herra, Israelin Jumala, on Israelissa käynyt niin, että Israelista nyt puuttuu yksi sukukunta?

4 Varhain seuraavana päivänä kansa nousi ja rakensi sinne alttarin ja uhrasi polttouhreja ja yhteysuhreja.

5 Ja israelilaiset sanoivat: Onko yhdessäkään Israelin sukukunnassa ketään, joka ei ole tullut seurakunnan kanssa tänne Herran eteen? Sillä siitä, joka ei tulisi Herran luo Mispaan, oli vannottu ankara vala: Hän on kuolemalla rangaistava.

6 Ja israelilaisten tuli sääli veljeänsä Benjaminia, ja he sanoivat: Tänä päivänä on yksi sukukunta hakattu pois Israelista.
7 Mitä meidän on tehtävä, että jäljelle jääneet saavat vaimoja? Sillä itse me olemme vannoneet Herran kautta, ettemme anna heille tyttäriämme vaimoiksi.
8 Ja he kysyivät: Onko Israelin sukukunnissa ainoatakaan, joka ei ole tullut Herran eteen Mispaan?

»Ingen av oss skall giva sin dotter till hustru åt någon benjaminit.»

2 Och nu kom folket till Betel och stannade där ända till aftonen inför Guds ansikte; och de brusto ut i bitter gråt
3 och sade: »Varför, o HERRE, Israels Gud, har sådant fått ske i Israel, att i dag en hel stam fattas i Israel?»

4 Dagen därefter stod folket bittida upp och byggde där ett altare och offrade brännoffer och tackoffer.

5 och Israels barn sade: »Finnes någon bland Israels alla stammar, som icke kom upp till HERREN med den övriga församlingen?» Ty man hade svurit en dyr ed, att den som icke komme upp till HERREN i Mispa skulle straffas med döden.

6 Och Israels barn ömkade sig över sin broder Benjamin och sade: »Nu har en hel stam blivit borthuggen från Israel.
7 Vad skola vi göra för dem som äro kvar, så att de kunna få hustrur? Ty själva hava vi ju svurit vid HERREN att icke åt dem giva hustrur av våra döttrar.»
8 Och då frågade åter: »Finnes bland Israels stammar någon som icke kom upp till HERREN i

saying,—Not a man from among us, shall give his daughter unto Benjamin, to wife.
2 So then the people came to Bethel, and abode there, until the evening, before God,—and lifted up their voice, and wept bitterly,
3 and said, Wherefore, O Yahweh, God of Israel, hath this come about in Israel,—that there should be lacking, today, out of Israel, one tribe?
4 And it came to pass, on the morrow, that the people rose early, and built there, an altar,—and offered ascending–sacrifices, and peace–offerings.
5 And the sons of Israel said, Who was there that came not up, in the convocation, out of all the tribes of Israel, unto Yahweh? For, the great oath, had been taken, as to any who came not up unto Yahweh at Mizpah, saying—He shall be, put to death.
6 And the sons of Israel grieved for Benjamin, their brother,—and they said, There is cut off, today, one tribe out of Israel.
7 What are we to do for them who remain, for wives,––seeing that, we ourselves, have sworn by Yahweh, not to give them of our daughters, for wives?
8 So they said, What one of the tribes of Israel is there, that hath not come up unto Yahweh at Mizpah? And lo!

Ja katso, Gileadin Jaabeksesta ei ollut ketään tullut leiriin, seurakuntakokoukseen.
9 Sillä kun kansasta pidettiin katselmus, niin katso, siellä ei ollut ketään Gileadin Jaabeksen asukkaista.
10 Niin kansa lähetti sinne kaksitoista tuhatta sotakuntoista miestä ja käski heitä sanoen: Menkää ja surmatkaa miekan terällä Gileadin Jaabeksen asukkaat vaimoineen ja lapsineen.

11 Tehkää näin: kaikki miehenpuolet ja kaikki naiset, jotka ovat yhtyneet mieheen, vihkikää tuhon omiksi.

12 Ja Gileadin Jaabeksen asukkaista he löysivät neljäsataa nuorta naista, jotka olivat neitsyitä eivätkä olleet yhtyneet mieheen; ja he veivät nämä leiriin Siiloon, joka on Kanaanin maassa.
13 Sitten koko kansa lähetti sanansaattajia puhumaan benjaminilaisten kanssa, jotka olivat Rimmonin kalliolla, ja tarjosi heille rauhaa.
14 Silloin benjaminilaiset palasivat takaisin, ja heille annettiin ne naiset, jotka oli jätetty henkiin Gileadin Jaabeksen naisista. Mutta ne eivät riittäneet heille.

15 Niin kansan tuli sääli Benjaminia, koska Herra oli

Mispa?» Och se, från Jabes i Gilead hade ingen kommit till lägret, till församlingen där.
9 Ty när folket mönstrades, befanns det att ingen av invånarna i Jabes i Gilead var där.
10 Då sände menigheten dit tolv tusen av de tappraste männen och bjöd dessa och sade: »Gån åstad och slån invånarna i Jabes i Gilead med svärdsegg, också kvinnor och barn.

11 Ja, detta är vad I skolen göra: allt mankön och alla de kvinnor som hava haft med mankön att skaffa skolen I giva till spillo.

12 Men bland invånarna i Jabes i Gilead funno de fyra hundra unga kvinnor som voro jungfrur och icke hade haft med män, med mankön, att skaffa. Dessa förde de då till lägret i Silo i Kanaans land.
13 Sedan sände hela menigheten åstad och underhandlade med de benjaminiter som befunno sig på Rimmons klippa, och tillbjöd dem fred.
14 Så vände nu Benjamin tillbaka; och man gav dem till hustrur de kvinnor från Jabes i Gilead, som man hade låtit leva. Men dessa räckte ingalunda till för dem.

15 Och folket ömkade sig över Benjamin, eftersom

no man had come into the camp, out of Jabesh-gilead, unto the convocation:

9 When the people were numbered, lo! there was not there a man of the inhabitants of Jabesh-gilead.
10 So the assembly sent thither twelve thousand men, of the sons of valour,—and commanded them, saying:—Go and smite the inhabitants of Jabesh-gilead, with the edge of the sword, with the women, and the little ones.
11 And, this, is the thing that ye shall do,—Every male, and every woman that hath cohabited with man, shall ye devote to destruction.
12 And they found—of the inhabitants of Jabesh-gilead—four hundred young women, virgins, who had not cohabited with man,—so they brought them into the camp, at Shiloh, which is in the land of Canaan.
13 Then the whole assembly sent, and spake unto the sons of Benjamin, who were in the cliff Rimmon,—and proclaimed to them, peace.

14 So Benjamin returned at that time, and they gave them the women whom they had saved alive of the women of Jabesh-gilead,—but they found not for them [to suffice], even so.
15 Now, the assembly, had grieved for Benjamin,—

tehnyt aukon Israelin sukukuntiin.

16 Ja kansan vanhimmat sanoivat: Mitä meidän on tehtävä, että jäljelle jääneet saisivat vaimoja? Sillä ovathan naiset hävitetyt Benjaminista.
17 Ja he sanoivat: Pelastuneiden perintöomaisuus on jäävä Benjaminille, ettei yksikään sukukunta häviäisi Israelista.
18 Mutta itse me emme voi antaa heille tyttäriämme vaimoiksi, sillä israelilaiset ovat vannoneet ja sanoneet: kirottu olkoon se, joka antaa vaimon benjaminilaiselle.
19 Niin he sanoivat: Katso, joka vuosi vietetään Herran juhla Siilossa, joka on pohjoiseen päin Beetelistä, auringonnousuun päin siitä valtatiestä, joka vie Beetelistä Sikemiin, ja etelään päin Lebonasta.

20 Ja he käskivät benjaminilaisia sanoen: Menkää ja asettukaa väijyksiin viinitarhoihin.
21 Kun näette Siilon tyttärien tulevan ulos karkeloimaan, niin rynnätkää viinitarhoista ja ryöstäkää jokainen itsellenne vaimo Siilon tyttäristä ja lähtekää Benjaminin maahan.

22 Ja kun heidän isänsä tai veljensä tulevat valittamaan meille, niin me sanomme

HERREN hade gjort en rämna bland Israels stammar.
16 Och de äldste i menigheten sade: »Vad skola vi göra med dem som äro kvar, så att de kunna få hustrur? Ty alla kvinnor äro ju utrotade ur Benjamin.»
17 Och de sade ytterligare: »De undkomna av Benjamin måste få en besittning, så att icke en stam bliver utplånad ur Israel.
18 Men själva kunna vi icke åt dem giva hustrur av våra döttrar, ty Israels barn hava svurit och sagt: Förbannad vare den som giver en hustru åt Benjamin.»
19 Och de sade vidare: »En HERREN högtid plägar ju hållas år efter år i Silo, som ligger norr om Betel, öster om den väg som går från Betel upp till Sikem, och söder om Lebona.»

20 Och de bjödo Benjamins barn och sade: »Gån åstad och läggen eder i försåt i vingårdarna.
21 När I då fån se Silos döttrar komma ut för att uppföra sina dansar, skolen I komma fram ur vingårdarna, och var och en av eder skall bland Silos döttrar rycka till sig en som kan bliva hans hustru; därefter skolen I begiva eder hem till Benjamins land.
22 Om sedan deras fäder eller deras bröder komma och beklaga sig för oss, vilja

because Yahweh had made a breach, in the tribes of Israel.
16 So then, the elders of the assembly said, What are we to do for them who remain, for wives,—for womankind, hath been destroyed out of Benjamin?
17 And they said, There is an inheritance for the escaped of Benjamin,—and there must not be wiped out, a tribe, out of Israel.
18 Yet, we, may not give them wives, of our own daughters, For the sons of Israel had sworn, saying, Cursed, be he that giveth a wife to Benjamin.
19 Then said they—Lo! the festival of Yahweh in Shiloh, from year to year, Which [Shiloh] is on the north of Bethel, towards sunrise, by the highway that goeth up from Bethel, towards Shechem, and on the south of Lebonah.
20 And they commanded the sons of Benjamin, saying,—Go and lie in wait in the vineyards;
21 and look, and lo! if the daughters of Shiloh come out to dance in the dances, then shall ye come forth out of the vineyards, and catch you every man his wife, of the daughters of Shiloh,—and go your way to the land of Benjamin.

22 And it shall be, when their fathers, or their brethren, come in to

heille: 'Lahjoittakaa heidät meille, sillä ei kukaan meistä ole ottanut sodassa vaimoa. Ettehän te ole itse antaneet niitä heille; muuten olisitte joutuneet vikapäiksi.'

vi säga till dem: 'Förunnen oss dem; ty ingen av oss har tagit sig någon hustru i kriget. I haven ju då icke själva givit dem åt dessa; ty i sådant fall haden I ådragit eder skuld.'»

complain to us, that we will say unto them—As a favour to us, grant them, because we took not for each man his wife in the battle,—for, ye yourselves, gave them not unto them, so as, now, to be guilty.

23 Benjaminilaiset tekivät niin ja ottivat lukumääränsä mukaan itselleen vaimoja karkeloivien joukosta, ryöstäen heidät. Sitten he palasivat perintöosaansa ja rakensivat uudestaan kaupungit ja asettuivat niihin.

23 Och Benjamins barn gjorde så och skaffade sig hustrur, lika många som de själva voro, bland de dansande kvinnor som de rövade. Sedan begåvo de sig tillbaka till sin arvedel och byggde åter upp städerna och bosatte sig i dem.

23 And the sons of Benjamin did so, and carried off wives, according to their number, of them who were dancing, whom they seized,—and they went their way, and returned unto their inheritance, and built the cities, and dwelt therein.

24 Silloin israelilaisetkin vaelsivat sieltä, kukin sukukuntaansa ja sukuunsa, ja menivät sieltä kukin perintöosallensa.

24 Också de övriga israeliterna begåvo sig bort därifrån, var och en till sin stam och sin släkt, och drogo ut därifrån, var och en till sin arvedel.

24 And the sons of Israel at that time went their several ways from thence, every man to his own tribe, and to his own family,—yea they went forth from thence, every man to his own inheritance.

25 Siihen aikaan ei ollut kuningasta Israelissa; jokainen teki sitä, mikä hänen omasta mielestään oli oikein.

25 På den tiden fanns ingen konung i Israel; var och en gjorde vad honom behagade.

25 In those days, there was no king in Israel,—every man did, that which was right in his own eyes.

RUUT

1 luku

1 Siihen aikaan kun tuomarit hallitsivat, tuli nälänhätä maahan. Silloin muuan Juudan Beetlehemin mies lähti sieltä ja asettui vaimonsa ja kahden poikansa kanssa muukalaisena asumaan Mooabin maahan.

1 På den tid då domarna regerade uppstod hungersnöd i landet. Då drog en man från Bet-Lehem i Juda åstad med sin hustru och sina båda söner för att bosätta sig i Moabs land under någon tid.

1 And it came to pass, in the days when the Judges administered justice, that there was a famine in the land,—and so a certain man went his way, out of Bethlehem-judah to sojourn in the country of Moab, he, and his wife, and his two sons.

2. Miehen nimi oli Elimelek, hänen vaimonsa nimi Noomi ja hänen kahden poikansa nimet Mahlon ja Kiljon; he olivat efratilaisia Juudan Beetlehemistä. Niin he tulivat Mooabin maahan ja oleskelivat siellä.

2 Mannen hette Elimelek, hans hustru Noomi, och hans båda söner Mahelon och Kiljon; och de voro efratiter, från Bet-Lehem i Juda. Så kommo de nu till Moabs land och vistades där.

2 And, the name of the man, was Elimelech, and, the name of his wife, Naomi, and, the name of his two sons, Mahlon and Chilion—Ephrathites out of Bethlehem–judah,—so they came into the country of Moab, and remained there.

3. Ja Elimelek, Noomin mies, kuoli, ja Noomi jäi jälkeen kahden poikansa kanssa.

3 Och Elimelek, Noomis man, dog; men hon levde kvar med sina båda söner.

3 And Elimelech, husband of Naomi, died,—and she was left, she and her two sons.

4. Nämä ottivat itselleen mooabilaiset vaimot; toisen nimi oli Orpa ja toisen nimi Ruut. Ja he asuivat siellä noin kymmenen vuotta.

4 Dessa skaffade sig moabitiska hustrur; den ena hette Orpa och den andra Rut.

4 And they took them wives, of the women of Moab, the name of the one, was Orpah, and, the name of the other, Ruth,—and they dwelt there, about ten years.

5. Ja myös nuo molemmat, Mahlon ja Kiljon, kuolivat, niin että vaimo jäi yksin jälkeen kahdesta pojastaan ja miehestään.

5 Och sedan de hade bott där vid pass tio år, dogo också de båda, Mahelon och Kiljon; men kvinnan levde kvar efter sina båda söner och sin man.

5 And, they also, both, died, Mahlon and Chilion,—so the woman was bereft of her two sons, and of her husband.

6. Silloin hän nousi miniöineen palataksensa takaisin Mooabin maasta, sillä hän oli kuullut Mooabin maassa, että Herra oli pitänyt kansastansa huolen ja antanut sille leipää.

6 Då stod hon upp med sina sonhustrur för att vända tillbaka från Moabs land; ty hon hade hört i Moabs land att HERREN hade sett till sitt folk och givit det bröd.

6 Then she arose, she and her daughters–in–law, and returned out of the country of Moab,—for she had heard, in the country of Moab, how that Yahweh had visited his people, in giving unto them, bread.

7. Niin hän lähti yhdessä molempien miniäinsä kanssa siitä paikasta, jossa oli oleskellut. Ja heidän tietä käydessään matkalla Juudan maahan

7 Så begav hon sig, jämte sina båda sonhustrur, från det ställe där hon hade vistats. Men när de nu gingo sin väg fram, för att komma tillbaka till Juda land,

7 So she went forth out of the dwelling–place where she had remained, and her two daughters–in–law with her,—and they went on the way, to return unto the land of Judah.

8. sanoi Noomi molemmille miniöillensä: "Menkää, palatkaa kumpikin äitinne kotiin. Herra tehköön teille laupeuden, niinkuin te olette vainajille ja minulle tehneet.

8 sade Noomi till sina båda sonhustrur: »Vänden om och gå hem igen, var och en till sin moder.

8 Then said Naomi to her two daughters–in– law: Go return, each one to the house of her mother,—Yahweh deal with you in lovingkindness, as ye have dealt with the dead, and

with me.

9. Herra suokoon, että saisitte turvan kumpikin miehenne kodissa." Ja hän suuteli heitä. Mutta he korottivat äänensä ja itkivät

9 HERREN bevise godhet mot eder, såsom I haven gjort mot de båda döda och mot mig. HERREN give eder att I mån finna ro, var i sin mans hus.» Därefter kysste hon dem. Men de brusto ut i gråt

9 Yahweh grant you, that ye may find a place of rest, each one in the house of her husband,—And she kissed them, and they lifted up their voice, and wept.

10. ja sanoivat hänelle: "Me seuraamme sinua sinun kansasi luo."

10 och sade till henne: »Nej, vi vilja följa med dig tillbaka till ditt folk.»

10 And they said to her,—With thee, will we return, unto thy people.

11. Mutta Noomi vastasi: "Kääntykää takaisin, tyttäreni; miksi te lähtisitte minun kanssani? Voinko minä enää saada poikia miehiksi teille?

11 Men Noomi svarade: »Vänden om, mina döttrar. Varför skullen I gå med mig? Kan väl jag ännu en gång få söner i mitt liv, vilka kunna bliva män åt eder?

11 Then said Naomi—Go back, my daughters! wherefore should ye journey with me? Have I, yet, sons in my womb, that they should become your, husbands?

12. Kääntykää takaisin, tyttäreni, menkää, sillä minä olen liian vanha joutuakseni miehelään. Vaikka ajattelisinkin: 'Minulla on vielä toivoa', ja vaikka vielä tänä yönä joutuisin miehelään ja synnyttäisin poikia,

12 Vänden om, mina döttrar, och gån hem, ty jag är nu för gammal att överlämna mig åt en man. Och om jag än kunde tänka: 'Jag har ännu hopp', ja, om jag ock redan i natt överlämnade mig åt en man och så verkligen födde söner,

12 Go back, my daughters, go your way, for I am too old to have a husband,—If I should say, I have, hope, if I should, even to-night have a husband, and should, even bear sons,

13. ette kai te kuitenkaan odottaisi, kunnes he kasvaisivat suuriksi, ette kai te kuitenkaan sulkeutuisi huoneeseen ja olisi miehelään menemättä. Ei, tyttäreni; minä olen hyvin murheissani teidän tähtenne, sillä Herran käsi on sattunut minuun."

13 icke skullen I därför vänta, till dess att de hade blivit fullvuxna, icke skullen I därför stänga eder inne och förbliva utan män? Bort det, mina döttrar! Jag känner redan bedrövelse nog för eder skull, eftersom HERRENS hand så har drabbat mig.»

13 would ye, therefore, tarry until they were grown? would ye, therefore, shut yourselves up from having husbands? Nay! my daughters, for it is far more bitter for me than for you, that forth hath gone against me, the hand of Yahweh.

14. Niin he korottivat vielä äänensä ja itkivät. Silloin Orpa suuteli anoppiaan jäähyväisiksi, mutta Ruut riippui kiinni hänessä.

14 Då brusto de åter ut i gråt. Och Orpa kysste sin svärmoder till avsked, men Rut höll sig alltjämt intill henne.

14 And they lifted up their voice and wept, yet more. Then Orpah kissed her mother-in- law, but, Ruth, clave unto her.

15. Ja Noomi sanoi: "Katso, kälysi on kääntynyt takaisin

15 Då sade hon: »Se, din svägerska har vänt tillbaka

15 And she said—Lo! thy sister-in-law hath gone back,

oman kansansa ja jumalansa luo, käänny sinäkin kälysi kanssa."
16. Mutta Ruut vastasi: "Älä vaadi minua jättämään sinua ja kääntymään takaisin, pois sinun tyköäsi. Sillä mihin sinä menet, sinne minäkin menen, ja mihin sinä jäät, sinne minäkin jään; sinun kansasi on minun kansani, sinun Jumalasi on minun Jumalani.
17. Missä sinä kuolet, siellä minäkin tahdon kuolla ja sinne tulla haudatuksi. Herra rangaiskoon minua nyt ja vasta, jos muu kuin kuolema erottaa meidät."

18. Kun Noomi näki, että hän oli lujasti päättänyt seurata häntä, ei hän enää puhunut siitä hänen kanssansa.
19. Niin he kulkivat molemmat yhdessä, kunnes tulivat Beetlehemiin. Ja kun he tulivat Beetlehemiin, joutui koko kaupunki liikkeelle heidän tähtensä, ja vaimot sanoivat: "Onko tämä Noomi?"
20. Mutta hän vastasi heille: "Älkää kutsuko minua Noomiksi*, kutsukaa minua Maaraksi*, sillä Kaikkivaltias on antanut minulle paljon katkerata murhetta.
21. Rikkaana minä lähdin, mutta tyhjänä Herra antaa minun palata. Miksi siis kutsutte minua Noomiksi, kun Herra on minua vastaan todistanut ja Kaikkivaltias on tuottanut minulle

till sitt folk och till sin gud; vänd ock du tillbaka och följ din svägerska.»
16 Men Rut svarade: »Sök icke intala mig att övergiva dig och vända tillbaka ifrån dig. Ty dit du går vill ock jag gå, och där du stannar vill ock jag stanna. Ditt folk är mitt folk, och din Gud är min Gud.

17 Där du dör vill ock jag dö, och där vill jag bliva begraven. HERREN straffe mig nu och framgent, om något annat än döden kommer att skilja mig från dig.»

18 Då hon nu såg att denna stod fast i sitt beslut att gå med henne, upphörde hon att tala därom med henne.
19 Så gingo de båda med varandra, till dess att de kommo till Bet-Lehem. Och när de kommo till Bet-Lehem, kom hela staden i rörelse för deras skull, och kvinnorna sade: »Detta är ju Noomi!»
20 Men hon sade till dem: »Kallen mig icke Noomi, utan kallen mig Mara, ty den Allsmäktige har låtit mycken bedrövelse komma över mig.
21 Rik drog jag härifrån, och tomhänt har HERREN låtit mig komma tillbaka. Varför kallen I mig då Noomi, när HERREN har vittnat emot mig, när den Allsmäktige har låtit det gå

unto her people, and unto her gods,—go thou back, after thy sister-in-law.
16 And Ruth said—Do not urge me to leave thee, to go back from following thee,—for, whither thou goest, I will go, and, where thou lodgest, I will lodge, thy people, shall be my people, and, thy God, my God;

17 where thou diest, I will die, and, there, will I be buried: So, let Yahweh do to me, and, so, let him add, if, death itself, part me and thee.

18 And, when she saw that, bravely determined, was she to go with her, she ceased entreating her.

19 So, they two, went their way, until they entered Bethlehem. And it came to pass, when they entered Bethlehem, that all the city was moved concerning them, and the women said—Is this Naomi?
20 And she said unto them, Do not call me Naomi[=" Sweet"], —call me Mara[=" Bitter"], for the Almighty hath dealt very bitterly with me:
21 I was full when I departed, but, empty, am I brought back of Yahweh,—wherefore should ye call me Naomi, when, Yahweh, hath given answer against me, and, the Almighty, hath

onnettomuutta?"
22. Niin Noomi palasi miniänsä, mooabilaisen Ruutin, kanssa, joka tuli Mooabin maasta; ja he saapuivat Beetlehemiin ohranleikkuun alussa.

mig så illa?»
22 Så kom då Noomi tillbaka med sin sonhustru, moabitiskan Rut, i det hon vände tillbaka från Moabs land. Och de kommo till Bet-Lehem, när kornskörden begynte.

crushed me?
22 So Naomi returned, and Ruth the Moabitess, her daughter–in–law, with her, who returned out of the country of Moab,—and, they, entered Bethlehem in the beginning of barley harvest.

2 luku

1. Noomilla oli miehensä puolelta sukulainen, hyvin varakas mies, Elimelekin sukua, nimeltä Booas.

1 Men Noomi hade en frände på sin mans sida, en rik man av Elimeleks släkt, vid namn Boas.

1 Now, Naomi, had an acquaintance of her husband's, a man of great integrity, of the family of Elimelech,—whose name, was Boaz.

2. Ja mooabilainen Ruut sanoi Noomille: "Anna minun mennä pellolle poimimaan tähkiä jonkun jäljessä, jonka silmien edessä saan armon." Noomi vastasi hänelle: "Mene, tyttäreni!"

2 Och moabitiskan Rut sade till Noomi: »Låt mig gå ut på åkern och plocka ax efter någon inför vilkens ögon jag finner nåd.» Hon svarade henne: »Ja, gå, min dotter.»

2 And Ruth the Moabitess said unto Naomi—Let me go, I pray thee, to the field, and glean ears of corn after him in whose eyes I may find favour. And she said to her—Go, my daughter.

3. Niin hän lähti ja meni poimimaan eräälle pellolle leikkuuväen jäljessä; ja hänelle sattui niin, että se peltopalsta oli Booaan, joka oli Elimelekin sukua.

3 Då gick hon åstad och kom till en åker och plockade där ax efter skördemännen; och det hände sig så för henne att åkerstycket tillhörde Boas, som var av Elimeleks släkt.

3 So she went her way, and came, and gleaned in the field, after the reapers,—and it happened to her, to light upon the portion of field–land belonging to Boaz, who was of the family of Elimelech.

4. Ja katso, Booas tuli Beetlehemistä, ja hän sanoi leikkuuväelle: "Herra olkoon teidän kanssanne!" He vastasivat hänelle: "Herra siunatkoon sinua!"

4 Och Boas kom just då dit från Bet-Lehem; och han sade till skördemännen: »HERREN vare med eder.» De svarade honom: »HERREN välsigne dig.»

4 And lo! Boaz coming from Bethlehem, and he said to the reapers, Yahweh, be with you! and they said to him, Yahweh bless thee!

5. Sitten Booas sanoi palvelijallensa, joka oli leikkuuväen päällysmiehenä: "Kenen tuo nuori nainen on?"

5 Och Boas frågade den bland tjänarna, som hade uppsikt över skördemännen: »Vem tillhör den unga kvinnan där?»

5 Then said Boaz to his young man, that was set over the reapers,—Whose is this maiden?

6. Palvelija, joka oli leikkuuväen päällysmiehenä, vastasi ja sanoi: "Se on se

6 Tjänaren som hade uppsikt över skördemännen svarade och sade: »Det är

6 And the young man that was set over the reapers answered and said,—The

nuori mooabitar, joka tuli Noomin mukana Mooabin maasta.
7. Hän sanoi: 'Salli minun poimia ja koota tähkiä lyhteiden väliltä leikkuuväen jäljessä.' Niin hän tuli ja on ahertanut aamusta varhain tähän saakka; vasta äsken hän hiukan levähti tuolla majassa."

8. Niin Booas sanoi Ruutille: "Kuules, tyttäreni! Älä mene muiden pelloille poimimaan äläkä lähde pois täältä, vaan pysyttele täällä minun palvelijattarieni mukana.

9. Pidä silmällä, millä pellolla leikataan, ja kulje heidän jäljessään. Minä olen kieltänyt palvelijoitani koskemasta sinuun. Jos sinun tulee jano, niin mene astioille ja juo vettä, jota palvelijat ammentavat."

10. Silloin Ruut heittäytyi kasvoilleen, kumartui maahan ja sanoi hänelle: "Miten olen saanut armon sinun silmiesi edessä, niin että huolehdit minusta, vaikka olen vieras?"

11. Booas vastasi ja sanoi hänelle: "Minulle on kerrottu kaikki, mitä sinä olet tehnyt anopillesi miehesi kuoltua, kuinka jätit isäsi ja äitisi ja synnyinmaasi ja lähdit kansan luo, jota et ennen tuntenut.

en moabitisk kvinna, den kvinna som med Noomi har kommit hit från Moabs land.
7 Hon bad att hon skulle få plocka och hopsamla ax bland kärvarna, efter skördemännen; och så kom hon, och hon har hållit på allt sedan i morse ända till denna stund, utom att hon nyss har vilat något litet därinne.»
8 Då sade Boas till Rut: »Hör, min dotter: du skall icke gå bort och plocka ax på någon annan åker, ej heller gå härifrån, utan du skall hålla dig till mina tjänarinnor här.

9 Se efter, var skördemännen arbeta på åkern, och gå efter dem; jag har förbjudit mina tjänare att göra dig något för när. Och om du bliver törstig, så gå till kärlen och drick av det som mina tjänare hämta.»
10 Då föll hon ned på sitt ansikte och bugade sig mot jorden och sade till honom: »Varför har jag funnit sådan nåd för dina ögon, att du tager dig an mig, fastän jag är en främling?»

11 Boas svarade och sade till henne: »För mig har blivit berättat allt vad du har gjort mot din svärmoder efter din mans död, huru du har övergivit din fader och din moder och ditt fädernesland, och vandrat åstad till ett folk som du

Moabitish maiden, is she who came back with Naomi, out of the country of Moab;
7 and she said—Let me glean, I pray thee, and gather among the sheaves, after the reapers; so she came in, and hath continued from that time, all the morning until just now, and hath not rested in the house, for a little.
8 And Boaz said unto Ruth––Hearest thou not, my daughter? Do not go to glean in any other field, neither indeed shalt thou pass on, from hence,—but, here, shalt thou keep fast by my maidens:
9 thine eyes, be on the field which they shall reap, and go thou after them, Have I not commanded the young men, that they touch thee not? And, when thou art athirst, then go unto the vessels, and drink of what the young men shall draw.
10 Then she fell upon her face, and bowed herself to the ground,—and said unto him—Wherefore have I found favour in thine eyes, that thou shouldest take notice of me, seeing that, I, am, a stranger?
11 And Boaz answered, and said to her, It hath been, told, me—all that thou hast done unto thy mother–in–law, since the death of thy husband,—and how thou hast left thy father and thy mother, and the land of thy nativity, and come unto a

förut icke kände.

12. Herra palkitkoon sinulle tekosi; tulkoon sinulle täysi palkka Herralta, Israelin Jumalalta, jonka siipien alta olet tullut turvaa etsimään."

12 HERREN vedergälle dig för vad du har gjort; ja, må full lön tillfalla dig från HERREN, Israels Gud, till vilken du har kommit, för att finna tillflykt under hans vingar.»

12 Yahweh recompense thy deed,—and let thy reward be full from Yahweh, the God of Israel, unto whom thou hast come to take refuge under his wings.

13. Ruut sanoi: "Minä olen saanut armon sinun silmiesi edessä, herrani, sillä sinä olet lohduttanut minua ja puhutellut palvelijatartasi ystävällisesti, vaikka en ole yhdenkään sinun palvelijattaresi vertainen."

13 Hon sade: »Så må jag då finna nåd för dina ögon, min herre; ty du har tröstat mig och talat vänligt med din tjänarinna, fastän jag icke är såsom någon av dina tjänarinnor.»

13 And she said—Let me find favour in thine eyes, my lord, for that thou hast comforted me, and for that thou hast spoken unto the heart of thy handmaid,—though, I, be not as, one of thine own handmaidens.

14. Ruoka-ajan tultua Booas sanoi hänelle: "Käy tänne ruualle ja kasta palasesi hapanviiniin." Niin Ruut istui leikkuuväen viereen; ja Booas pani hänen eteensä paahdettuja jyviä, niin että hän söi tarpeeksensa ja jäi tähteeksikin.

14 Och när måltidsstunden var inne, sade Boas till henne: »Kom hitfram och ät av brödet och doppa ditt brödstycke i vinet.» Då satte hon sig vid sidan av skördemännen; och han lade för henne rostade ax, och hon åt och blev mätt och fick därtill över.

14 And Boaz said to her at mealtime—Draw nigh hither, and eat of the bread, and dip thy morsel in the vinegar. So she sat beside the reapers, and there was reached to her parched corn, and she did eat and was satisfied, and left thereof remaining.

15. Kun hän sitten nousi poimimaan, käski Booas palvelijoitaan sanoen: "Hän saa poimia myöskin lyhteiden väliltä; ja te ette saa loukata häntä.

15 Och när hon därefter stod upp för att plocka ax, bjöd Boas sina tjänare och sade: »Låten henne ock få plocka ax mellan kärvarna, och förfördelen henne icke.

15 And, when she rose up to glean, Boaz commanded his young men, saying—Even between the sheaves, let her glean, and reproach her not;

16. Voittepa vetää sitomistakin joitakin tähkiä ja jättää ne hänen poimittavikseen; ja te ette saa nuhdella häntä."

16 Ja, I mån till och med draga ut strån ur knipporna åt henne och låta dem ligga, så att hon får plocka upp dem, och ingen må banna henne därför.»

16 yea moreover, draw out, for her, from the bundles,—and leave behind that she may glean it, and rebuke her not.

17. Niin Ruut poimi pellolla iltaan asti; sitten hän pui, mitä oli saanut poimituksi, ja siitä tuli noin eefa-mitan verta ohria.

17 Så plockade hon ax på åkern ända till aftonen; och när hon klappade ut det som hon hade plockat, var det vid pass en efa korn.

17 So she gleaned in the field, until the evening,—and beat out that which she had gleaned, and there was about an ephah of barley.

18. Ja hän otti ne ja tuli kaupunkiin ja näytti

18 Och hon tog sin börda och gick in i staden, och

18 And she took it up, and came into the city, and,

anopillensa, mitä oli poiminut. Sen jälkeen Ruut otti esille tähteet ruuasta, josta oli syönyt tarpeekseen, ja antoi ne hänelle.

hennes svärmoder fick se vad hon hade plockat. Därefter tog hon fram och gav henne vad hon hade fått över, sedan hon hade ätit sig mätt.

when her mother–in–law had seen what she had gleaned, she brought forth and gave her what had been left remaining, after that she was satisfied.

19. Silloin hänen anoppinsa sanoi hänelle: "Missä olet tänään poiminut ja missä olet tehnyt työtä? Siunattu olkoon se, joka on sinusta huolehtinut." Sitten hän ilmoitti anopillensa, kenen luona hän oli ollut työssä, sanoen: "Se mies, jonka luona olin tänä päivänä työssä, on nimeltään Booas."

19 Då sade hennes svärmoder till henne: »Var har du i dag plockat ax, och var har du arbetat? Välsignad vare han som har tagit sig an dig!» Då berättade hon för sin svärmoder hos vem hon hade arbetat; hon sade: »Den man som jag i dag har arbetat hos heter Boas.»

19 And her mother–in–law said to her—In what place hast thou gleaned, today? and where hast thou wrought? May he that took notice of thee, be blessed! So she told her mother–in–law, with whom she had wrought, and said—The name of the man with whom I wrought today, is Boaz.

20. Noomi sanoi miniällensä: "Siunatkoon häntä Herra, joka on osoittanut laupeutta eläviä ja kuolleita kohtaan." Ja Noomi sanoi vielä: "Hän on sukulaisemme ja meidän sukulunastajiamme."

20 Då sade Noomi till sin sonhustru: »Välsignad vare han av HERREN, därför att han icke har undandragit sig att bevisa godhet både mot de levande och mot de döda!» Och Noomi sade ytterligare till henne: »Den mannen är vår nära frände, en av våra bördemän.»

20 Then said Naomi, to her daughter–in–law—Blessed, be he of Yahweh, who hath not left off his lovingkindness to the living, and to the dead. And Naomi said to her—Near to us, is the man, of our own kinsmen, is he!

21. Silloin mooabilainen Ruut sanoi: "Vielä hän sanoi minulle: 'Pysyttele vain minun palvelijaini mukana siihen asti, että he saavat kaiken minun leikkuuni lopetetuksi'."

21 Moabitiskan Rut sade: »Han sade ock till mig: 'Håll dig till mina tjänare, ända till dess att de hava inbärgat hela min skörd.'»

21 And Ruth the Moabitess said,—Yea for he said unto me—By my young men, shalt thou keep fast, until they have ended all my harvest.

22. Niin Noomi sanoi miniällensä Ruutille: "Hyvä on, tyttäreni, lähde hänen palvelijattariensa mukana, niin et joudu sysittäväksi muiden pelloilla."

22 Då sade Noomi till sin sonhustru Rut: »Ja, det är bäst, min dotter, att du går med hans tjänarinnor, så att man icke behandlar dig illa, såsom det kunde ske på en annan åker.»

22 And Naomi said unto Ruth her daughter–in–law,—Good, is it, my daughter, that thou go forth with his maidens, and that they meet thee not, in any other field.

23. Ja hän pysytteli Booaan palvelijattarien seurassa poimien tähkiä, kunnes ohran- ja nisunleikkuu oli

23 Så höll hon sig då till Boas' tjänarinnor och plockade ax där, till dess både korn- och veteskörden

23 So she kept fast by the maidens of Boaz, to glean, until the end of the barley harvest, and the wheat

lopussa. Sitten hän jäi olemaan anoppinsa luo.

voro avslutade. Men hon bodde hos sin svärmoder.

harvest,—and dwelt with her mother–in–law.

3 luku

1. Niin Noomi, hänen anoppinsa, sanoi hänelle: "Tyttäreni, minäpä hankin sinulle turvapaikan, että sinun kävisi hyvin.

1 Och hennes svärmoder Noomi sade till henne: »Min dotter, jag vill söka skaffa dig ro, för att det må gå dig väl.

1 Then Naomi her mother–in–law said to her,—My daughter! shall I not seek for thee a place of rest, in which it may be well with thee?

2. Onhan Booas, jonka palvelijattarien kanssa olit, sukulaisemme; katso, hän viskaa tänä yönä ohria puimatantereella.

2 Så hör då: Boas, med vilkens tjänarinnor du har varit tillsammans, är ju vår frände. Och just i natt kastar han korn på sin tröskplats.

2 Now, therefore, is not, Boaz, of our kindred, with whose maidens thou hast been? Lo! he is winnowing the barley threshing–floor, to–night!

3. Niin peseydy nyt ja voitele itsesi ja pukeudu ja mene puimatantereelle; mutta älä näyttäydy hänelle, ennenkuin hän on syönyt ja juonut.

3 Så två dig nu och smörj dig och kläd dig, och gå ned till tröskplatsen. Men laga så, att mannen icke får se dig, förrän han har ätit och druckit.

3 Thou wilt, therefore, bathe thee, and anoint thee, and put thine apparel upon thee, and go down to the threshing–floor,—do not make thyself known to the man, until he have done eating and drinking.

4. Kun hän panee maata, niin katso, mihin paikkaan hän panee maata, ja mene ja nosta peitettä hänen jalkojensa kohdalta ja pane siihen maata; hän sanoo sitten sinulle, mitä sinun on tehtävä."

4 När han då lägger sig, så se efter, var han lägger sig, och gå dit och lyft upp täcket vid hans fötter och lägg dig där; han skall då själv säga dig vad du bör göra.»

4 And it shall be, when he lieth down, that thou shalt mark the place where he doth lie, and shalt go in and turn aside the covering of his feet, and lay thee down,—and, he, will tell thee what thou shalt do.

5. Ruut vastasi hänelle: "Minä teen kaiken, mitä sanot."

5 Hon svarade: »Allt vad du säger vill jag göra.»

5 And she said unto her,—All that thou sayest, will I do.

6. Niin hän meni alas puimatantereelle ja teki aivan niin, kuin hänen anoppinsa oli häntä käskenyt.

6 Och hon gick ned till tröskplatsen och gjorde alldeles såsom hennes svärmoder hade bjudit henne.

6 So she went down to the threshing–floor,—and did according to all that her mother–in–law had commanded her.

7. Ja kun Booas oli syönyt ja juonut, tuli hänen sydämensä iloiseksi, ja hän meni maata viljakasan ääreen. Ja Ruut tuli hiljaa ja

7 Ty när Boas hade ätit och druckit, så att hans hjärta blev glatt, och sedan han hade gått åstad och lagt sig invid sädeshögen,

7 And, when Boaz had eaten, and drunk, and his heart was glad, he went in to lie down at the end of the heap of corn. Then

nosti peitettä hänen jalkojensa kohdalta ja pani siihen maata.
8. Puoliyön aikana mies säikähti ja kumartui eteenpäin; ja katso, nainen makasi hänen jalkapohjissaan.
9. Ja hän kysyi: "Kuka sinä olet?" Hän vastasi: "Minä olen Ruut, palvelijattaresi. Levitä liepeesi palvelijattaresi yli, sillä sinä olet minun sukulunastajani."
10. Hän sanoi: "Herra siunatkoon sinua, tyttäreni! Sinä olet osoittanut sukurakkauttasi nyt viimeksi vielä kauniimmin kuin aikaisemmin, kun et ole kulkenut nuorten miesten jäljessä, et köyhien etkä rikkaitten.
11. Ja nyt, tyttäreni, älä pelkää; kaiken, mitä sanot, teen minä sinulle. Sillä minun kansani portissa jokainen tietää sinut kunnialliseksi naiseksi.

12. Totta on, että minä olen sinun sukulunastajasi, mutta on vielä toinen sukulunastaja, joka on läheisempi kuin minä.
13. Jää tähän yöksi; jos hän huomenna lunastaa sinut, niin hyvä; lunastakoon. Mutta jollei hän halua lunastaa sinua, niin minä lunastan sinut, niin totta kuin Herra elää. Lepää siinä aamuun asti."

14. Niin hän lepäsi hänen jalkapohjissaan aamuun asti,

kom hon oförmärkt och lyfte upp täcket vid hans fötter och lade sig där.
8 Vid midnattstiden blev mannen uppskrämd och böjde sig framåt och fick då se en kvinna ligga vid hans fötter.
9 Och han sade: »Vem är du?» Hon svarade: »Jag är Rut, din tjänarinna. Bred ut din mantelflik över din tjänarinna, ty du är min bördeman.»
10 Då sade han: »Välsignad vare du av HERREN, min dotter! Du har nu givit ett större bevis på din kärlek än förut, därigenom att du icke har lupit efter unga män, vare sig fattiga eller rika.

11 Så frukta nu icke, min dotter; allt vad du säger vill jag göra dig. Ty allt folket i min stad vet att du är en rättskaffens kvinna.

12 Nu är det visserligen sant att jag är din bördeman; men en annan bördeman finnes, som är närmare än jag.
13 Stanna nu kvar i natt; om han i morgon vill taga dig efter bördesrätt, gott, må han då göra det, så sant HERREN lever. Ligg nu kvar ända till morgonen.»

14 Så låg hon vid hans fötter ända till morgonen,

came she in softly, and turned aside the covering of his feet, and laid her down.
8 And it came to pass, in the middle of the night, that the man started up, and turned,—and lo! a woman, lying at his feet.
9 And he said, Who art, thou? And she said, I, am Ruth, thy handmaid, spread, therefore, thy wing over thy handmaid, for, a kinsman, thou art.
10 And he said—Blessed, be thou of Yahweh, my daughter, for thou hast made thy last lovingkindness better than the first,—in not following after young men, whether poor, or rich.

11 Now, therefore, my daughter, do not fear, whatsoever thou shalt say, I will do for thee,—for all the gate of my people doth know, that, a virtuous woman, thou art.
12 And, now, although it is true that, a kinsman, am I, yet is there a kinsman nearer than I.

13 Tarry the night, and it shall be, in the morning, if he will act as kinsman to thee, well, let him so act, but, if he inclineth not to act as kinsman to thee, then will, I, so act to thee—by the life of Yahweh,—Lie still, until the morning.
14 So she lay at his feet, until the morning, and rose

mutta nousi, ennenkuin kukaan vielä voi tuntea toisensa. Ja Booas ajatteli: "Älköön tulko tunnetuksi, että tuo nainen on tullut tänne puimatantereelle."

men hon fick stå upp, innan ännu någon kunde känna igen den andre; ty han tänkte: »Det får icke bliva känt att kvinnan har kommit hit till tröskplatsen.»

up before one could know his neighbour. And he said—Do not let it be known that a woman came into the threshing-floor.

15. Ja hän sanoi: "Anna tänne vaippa, joka on ylläsi, ja pidä sitä." Ja Ruut piti sitä. Silloin hän mittasi siihen kuusi mittaa ohria ja pani ne hänen selkäänsä. Ja hän meni kaupunkiin.

15 Och han sade: »Räck hit manteln som du har på dig, och håll fram den.» Och hon höll fram den. Då mätte han upp sex mått korn och gav henne att bära; därefter gick hon in i staden.

15 And he said—Bring the cloak that is upon thee, and hold it. So she held it,—and he measured six measures of barley, and laid it upon her, and he went into the city.

16. Ja Ruut tuli anoppinsa luo, joka sanoi: "Kuinka kävi, tyttäreni?" Niin hän kertoi hänelle kaikki, mitä mies oli hänelle tehnyt;

16 Och när hon kom till sin svärmoder, sade denna: »Huru har det gått för dig, min dotter?» Då berättade hon för henne allt vad mannen hade gjort mot henne;

16 And, when she came unto her mother-in- law, she said—Who art, thou, my daughter? And she told her all that the man had done for her.

17. ja hän sanoi: "Nämä kuusi mittaa ohria hän antoi minulle, sanoen: 'Et saa mennä tyhjin käsin anoppisi luo'."

17 och hon sade: »Dessa sex mått korn gav han mig, i det han sade: 'Du skall icke komma tomhänt hem till din svärmoder.'»

17 And she said—These six measures of barley, gave he unto me,—for he said, Do not go in empty, unto thy mother-in- law.

18. Silloin Noomi sanoi: "Pysy alallasi, tyttäreni, kunnes saat tietää, kuinka asia päättyy; sillä mies ei suo itselleen lepoa, ennenkuin hän tänä päivänä saattaa asian päätökseen."

18 Då svarade hon: »Bida, min dotter, till dess du får se huru saken avlöper; ty mannen skall icke giva sig till ro, med mindre han i dag för saken till sitt slut.»

18 And she said—Abide, my daughter, until that thou get to know, how the matter will fall out,—for the man will not rest, except he have finished the thing today.

4 luku

1. Mutta Booas meni kaupungin porttiin ja istuutui sinne. Ja katso, sukulunastaja, josta Booas oli puhunut, kulki siitä ohitse; ja Booas sanoi: "Sinä siellä, poikkea tänne istumaan." Hän poikkesi ja istui siihen.

1 Och Boas hade gått upp till stadsporten och satt sig där. Då hände sig att den bördeman som Boas hade talat om gick där fram; då nämnde han honom vid namn och sade: »Kom hit och sätt dig här.» Och han kom och satte sig.

1 Now, Boaz, went up to the gate, and sat him down there, and lo! the kinsman, passing by, of whom Boaz had spoken, so he said—Turn aside! and sit down here, such a one! And he turned aside, and sat down.

2. Senjälkeen Booas otti

2 Därefter tog Boas till sig

2 Then fetched he ten men

kaupungin vanhimpia kymmenen miestä ja sanoi: "Istukaa tähän." Ja he istuivat.

tio män av de äldste i staden och sade: »Sätten eder här.» Och de satte sig.

of the elders of the city, and said—Sit ye down here. And they sat down.

3. Sitten Booas sanoi sukulunastajalle: "Sen peltopalstan, joka oli veljellämme Elimelekillä, on Noomi, joka on palannut Mooabin maasta, myynyt.

3 Sedan sade han till bördemannen: »Det åkerstycke som tillhörde vår broder Elimelek har Noomi sålt, hon som kom tillbaka från Moabs land.

3 Then said he to the kinsman, The parcel of land that was our brother Elimelech's, is to be disposed of by Naomi, who hath returned out of the country of Moab;

4. Sentähden ajattelin: minä ilmoitan siitä sinulle ja sanon: osta se tässä saapuvilla olevien ja minun kansani vanhimpien läsnäollessa. Jos tahdot sen lunastaa sukuun, niin lunasta. Mutta ellet tahdo sitä lunastaa, niin ilmoita minulle, että saan sen tietää; sillä ei ole ketään muuta sukulunastajaa kuin sinä, ja sinun jälkeesi minä." Hän sanoi: "Minä lunastan sen."

4 Därefter tänkte jag att jag skulle underrätta dig därom och säga: Köp det inför dem som här sitta och inför mitt folks äldste. Om du vill taga det efter bördesrätt, så säg mig det, så att jag får veta det, ty ingen annan äger bördesrätt än du och, näst dig, jag själv.» Han sade: »Jag vill taga det efter bördesrätt.»

4 and, I, thought, I would unveil thine ear, saying—Take it over in presence of such as are here seated, and in presence of the elders of my people. If thou wilt act as kinsman, act as kinsman, but, if thou wilt not so act, only tell me—that I may know, for there is none who can set thee aside as kinsman, but, I, am after thee. And he said, I, will act as kinsman.

5. Niin Booas sanoi: "Ostaessasi pellon Noomilta ostat sen myöskin mooabilaiselta Ruutilta, vainajan leskeltä, ja sinun on pysytettävä vainajan nimi hänen perintöosassaan."

5 Då sade Boas: »När du köper åkern av Noomis hand, då köper du den ock av moabitiskan Rut, den dödes hustru, med skyldighet att uppväcka den dödes namn och fästa det vid hans arvedel.»

5 Then said Boaz, What day thou takest over the land from the hand of Naomi, also, of Ruth the Moabitess, wife of the dead, dost thou take [it], to raise up the name of the dead upon his inheritance.

6. Silloin sanoi sukulunastaja: "En voi lunastaa sitä itselleni, sillä siten minä turmelisin oman perintöosani. Lunasta sinä itsellesi, mitä minun olisi lunastettava; minä en voi sitä tehdä."

6 Bördemannen svarade: »Då kan jag icke begagna mig av min bördesrätt, ty jag skulle därmed fördärva min egen arvedel. Börda du åt dig vad jag skulle hava bördat, ty jag kan icke göra det.»

6 Then said the kinsman—I cannot act as kinsman for myself, lest I mar my own inheritance,—do, thou, for thyself act as kinsman in my right, for I cannot so redeem.

7. Muinoin oli Israelissa lunastus- ja vaihtokauppoja vahvistettaessa tapa tällainen: riisuttiin kenkä ja

7 Men när någon bördade något eller avtalade ett byte, var det fordom sed i Israel att han, till

7 Now, this aforetime, [was the way] in Israel, at a redeeming, and at an exchanging, to confirm every

annettiin toiselle; tätä käytettiin Israelissa todistuksena.

8. Niin sukulunastaja sanoi Booaalle: "Osta sinä se itsellesi." Ja hän veti kengän jalastaan.
9. Silloin sanoi Booas vanhimmille ja kaikelle kansalle: "Te olette tänään todistajina, että minä ostan Noomilta kaiken Elimelekin ja kaiken Kiljonin ja Mahlonin omaisuuden.

10. Samalla minä olen ostanut myös mooabilaisen Ruutin, Mahlonin lesken, vaimokseni, pysyttääkseni vainajan nimen hänen perintöosassaan, ettei vainajan nimi häviäisi hänen veljiensä keskuudesta eikä hänen kotipaikkansa portista; sen todistajat te olette tänä päivänä."
11. Niin kaikki kansa, joka oli portissa saapuvilla, ja vanhimmat sanoivat: "Me olemme sen todistajat. Suokoon Herra, että vaimo, joka tulee taloosi, tulisi Raakelin ja Leean kaltaiseksi, jotka molemmat rakensivat Israelin huoneen. Tee väkeviä tekoja Efratassa ja saata nimesi kuuluisaksi Beetlehemissä.
12. Ja tulkoon niistä jälkeläisistä, jotka Herra antaa sinulle tästä nuoresta naisesta, sinulle suku, Pereksen suvun kaltainen, hänen, jonka Taamar

stadfästelse av ett sådant avtal, drog av sig sin sko och gav den åt den andre; och detta gällde såsom ett vittnesbörd i Israel.
8 Så sade nu bördemannen till Boas: »Köp du det»; och han drog därvid av sig sin sko.
9 Då sade Boas till de äldste och till allt folket: »I ären i dag vittnen till att jag nu har köpt av Noomis hand allt vad som har tillhört Kiljon och Mahelon.

10 Därjämte har jag ock köpt moabitiskan Rut, Mahelons hustru, till hustru åt mig, för att uppväcka den dödes namn och fästa det vid hans arvedel, på det att den dödes namn icke må bliva utrotat bland hans bröder eller ur porten till hans stad. I ären i dag vittnen härtill.»
11 Och allt folket i stadsporten, så ock de äldste, svarade: »Ja, och HERREN låte den kvinna som nu går in i ditt hus bliva lik Rakel och Lea, de båda som hava byggt upp Israels hus. Och må du förkovra dig storligen i Efrata och göra dig ett namn i Bet-Lehem.

12 Och blive ditt hus såsom Peres' hus, hans som Tamar födde åt Juda, genom de avkomlingar som HERREN skall giva dig med denna unga kvinna.»

word: A man drew off his shoe, and gave it to his neighbour,—yea, this, was the way of taking to witness, in Israel.
8 So the kinsman said unto Boaz, Take it over for thyself,—and he drew off his shoe.
9 Then said Boaz to the elders, and all the people—Witnesses, are ye today, that I have taken over all that was Elimelech's, and all that was Chilion's, and Mahlon's,—from the hand of Naomi:
10 Moreover, Ruth the Moabitess, wife of Mahlon, have I taken over, to be my wife, to raise up the name of the dead upon his inheritance, that the name of the dead be not cut off—from among his brethren, and from the gate of his dwelling- place,—Witnesses, are ye today!
11 Then said all the people who were in the gate, and the elders—Witnesses!, — Yahweh grant the woman who is coming into thy house, to be as Rachel, and as Leah, which two of them did build the house of Israel. Do thou bravely, then, in Ephrathah, and proclaim thou a name in Bethlehem,

12 And let thy house be like the house of Perez, whom Tamar bare to Judah,—of the seed which—may Yahweh give thee, of this young woman.

synnytti Juudalle."

13. Niin Booas otti Ruutin, ja tämä tuli hänen vaimokseen. Ja hän yhtyi häneen; ja Herra antoi hänen tulla raskaaksi, ja hän synnytti pojan.

13 Så tog då Boas Rut till sig, och hon blev hans hustru, och han gick in till henne; och HERREN gav henne livsfrukt, och hon födde en son.

13 So Boaz took Ruth, and she became his wife, and he went in unto her,—and Yahweh granted her conception, and she bare a son.

14. Silloin vaimot sanoivat Noomille: "Kiitetty olkoon Herra, joka tänä päivänä salli sinun saada sukulunastajan. Hänen nimensä tulee kuuluisaksi Israelissa.

14 Då sade kvinnorna till Noomi: »Lovad vare HERREN, som i dag har så gjort, att det icke fattas dig en bördeman som skall få ett namn i Israel!

14 Then said the women unto Naomi, Blessed, be Yahweh! who hath not let thee fail of a kinsman today,—and may his name, be proclaimed, in Israel;

15. Hän on virvoittava sinua, ja hänestä on tuleva sinun vanhuutesi tuki, sillä miniäsi, joka rakastaa sinua, on hänet synnyttänyt, hän, joka on sinulle parempi kuin seitsemän poikaa."

15 Han skall bliva dig en tröstare och en försörjare på din ålderdom; ty din sonhustru, som har dig kär, har fött honom, hon som är mer för dig än sju söner.»

15 So shall he become a restorer of thy life, and a nourisher of thine old age,—for, thy daughter–in–law who loveth thee, hath borne him, even, she, who is better to thee than seven sons.

16. Niin Noomi otti lapsen, pani sen helmaansa ja rupesi sen hoitajaksi.

16 Och Noomi tog barnet och lade det i sin famn och blev dess sköterska.

16 So Naomi took the boy, and laid him in her bosom, and she became his nurse.

17. Ja naapurivaimot antoivat lapselle nimen, sanoen: "Noomille on syntynyt poika." Ja he panivat hänen nimekseen Oobed. Hänestä tuli Iisain, Daavidin isän, isä.

17 Och grannkvinnorna sade: »Noomi har fått en son»; och de gåvo honom namn, de kallade honom Obed. Han blev fader till Isai, Davids fader.

17 And the women, her neighbours, gave him a name, saying, There is born a son to Naomi,—So they called his name Obed, he, was, the father of Jesse, the father of David.

18. Tämä on Pereksen sukuluettelo: Perekselle syntyi Hesron.

18 Och detta är Peres' släktregister: Peres födde Hesron;

18 These, then, are the generations of Perez: Perez, begat, Hezron;

19. Hesronille syntyi Raam, ja Raamille syntyi Amminadab.

19 Hesron födde Ram; Ram födde Amminadab;

19 And, Hezron, begat, Ram, and, Ram, begat, Amminadab;

20. Amminadabille syntyi Nahson, ja Nahsonille syntyi Salma.

20 Amminadab födde Naheson; Naheson födde Salma;

20 And, Amminadab, begat Nahshon, and, Nahshon, begat, Salmon,

21. Salmalle syntyi Booas, ja Booaalle syntyi Oobed.

21 Salmon födde Boas; Boas födde Obed;

21 And, Salmon, begat, Boaz, and, Boaz, begat, Obed;

22. Oobedille syntyi Iisai, ja Iisaille syntyi Daavid.

22 Obed födde Isai, och Isai födde David.

22 And, Obed, begat, Jesse, and, Jesse, begat, David.

ENSIMMÄINEN SAMUELIN KIRJA

1 luku

1 Raamataim-Soofimissa, Efraimin vuoristossa, oli mies, nimeltä Elkana, Jerohamin poika, joka oli Elihun poika, joka Toohun poika, joka Suufin poika, efratilainen.
2 Hänellä oli kaksi vaimoa; toisen nimi oli Hanna, ja toisen nimi oli Peninna. Ja Peninnalla oli lapsia, mutta Hanna oli lapseton.

3 Tämä mies meni joka vuosi kaupungistansa Siiloon rukoilemaan Herraa Sebaotia ja uhraamaan hänelle. Ja siellä oli kaksi Eelin poikaa, Hofni ja Piinehas, Herran pappeina.

4 Niin Elkana eräänä päivänä uhrasi. Ja hänellä oli tapana antaa vaimollensa Peninnalle ja kaikille tämän pojille ja tyttärille määräosat.
5 Mutta Hannalle hän antoi kahdenkertaisen osan, sillä hän rakasti Hannaa, vaikka Herra oli sulkenut hänen kohtunsa.

6 Ja hänen kilpailijattarensa kiusasi häntä kiusaamistaan suututtaaksensa häntä, koska Herra oli sulkenut hänen kohtunsa.

7 Ja näin tapahtui joka vuosi, niin usein kuin hän meni Herran huoneeseen.

1 I Ramataim-Sofim, i Efraims bergsbygd, levde en man som hette Elkana, son till Jeroham, son till Elihu, son till Tohu, son till Suf, en efraimit.

2 Han hade två hustrur; den ena hette Hanna, den andra Peninna. Och Peninna hade barn, men Hanna var barnlös.

3 Den mannen begav sig år efter år upp från sin stad för att tillbedja och offra åt HERREN Sebaot i Silo, där Elis båda söner, Hofni och Pinehas, då voro HERRENS präster.

4 En dag offrade nu Elkana. Och han plägade giva sin hustru Peninna och alla hennes söner och döttrar var sin andel av offret;
5 men åt Hanna gav han då en dubbelt så stor andel, ty han hade Hanna kär, fastän HERREN hade gjort henne ofruktsam.

6 Men hennes medtävlerska plägade, för att väcka hennes vrede, mycket retas med henne, därför att HERREN hade gjort henne ofruktsam.
7 För vart år, så ofta hon hade kommit upp till HERRENS hus, gjorde han på

1 And there was a certain man, of Ramathaim–zuphi, of the hill country of Ephraim,––whose name, was Elkanah, son of Jeroham, son of Elihu, son of Tohu, son of Zuph, an Ephraimite;
2 and, he, had two wives, the name of the one, Hannah, and, the name of the other, Peninnah,—and Peninnah had children, but, Hannah, had no children.
3 So then that man went up, out of his city, from time to time, to worship and to sacrifice unto Yahweh of hosts, in Shiloh,—and, there, were the two sons of Eli, Hophni and Phinehas, priests unto Yahweh.
4 And, when the day came for Elkanah to sacrifice, he used to give, to Peninnah his wife, and to all her sons and her daughters, portions;
5 and, unto Hannah, used he to give one portion,—howbeit, Hannah, he loved, although, Yahweh, had restrained her from having children.
6 And her rival used even to cause her great vexation, for the sake of provoking her,—because Yahweh had restrained her from having children.
7 And, thus, used she to do, year by year, whenever she went up to the house

Niinpä Peninna nytkin kiusasi häntä, ja hän itki eikä syönyt mitään.

8 Silloin hänen miehensä Elkana sanoi hänelle: Hanna, mitä itket, miksi et syö ja miksi olet noin apealla mielellä? Enkö minä ole sinulle enempi kuin kymmenen poikaa?

9 Kun he sitten olivat syöneet ja juoneet Siilossa ja pappi Eeli istui istuimellaan Herran temppelin ovenpielessä, nousi Hanna

10 ja rukoili Herraa mieli murheellisena, itki katkerasti

11 ja teki lupauksen sanoen: Herra Sebaot, jos sinä katsot palvelijattaresi kurjuutta, muistat minua etkä unhota palvelijatartasi, vaan annat palvelijattarellesi miehisen perillisen, niin minä annan hänet Herralle koko hänen elinajaksensa, eikä partaveitsi ole koskettava hänen päätänsä.

12 Ja kun hän kauan rukoili Herran edessä, tarkkasi Eeli hänen suutansa,

13 sillä Hanna puhui sydämessänsä ja ainoastaan hänen huulensa liikkuivat, mutta ääntä häneltä ei kuulunut; niin Eeli luuli, että hän oli juovuksissa.

14 Ja Eeli sanoi hänelle:

samma sätt, och den andra retades då med henne på samma sätt. Och nu grät hon och åt intet.

8 Då sade hennes man Elkana till henne: »Hanna, varför gråter du? Varför äter du icke? Varför är du så sorgsen? Är jag icke mer för dig än tio söner?

9 En gång när de hade ätit och druckit i Silo hände sig, medan prästen Eli satt på sin stol vid dörren till HERRENS tempel, att Hanna stod upp

10 och i sin djupa bedrövelse begynte bedja till HERREN under bitter gråt.

11 Och hon gjorde ett löfte och sade: HERRE Sebaot, om du vill se till din tjänarinnas lidande och tänka på mig och icke förgäta din tjänarinna, utan giva din tjänarinna en manlig avkomling, så vill jag giva denne åt HERREN för hela hans liv, och ingen rakkniv skall komma på hans huvud.»

12 När hon nu länge så bad inför HERREN och Eli därvid gav akt på hennes mun

13 -- Hanna talade nämligen i sitt hjärta; allenast hennes läppar rörde sig, men hennes röst hördes icke -- då trodde Eli att hon var drucken.

14 Därför sade Eli till henne:

of Yahweh, thus, used she to vex her,—and she wept, and would not eat.

8 So Elkanah her husband said to her—Hannah! wherefore shouldst thou weep? and wherefore wilt thou not eat? and wherefore should thy heart be sad? Am, I, not better to thee, than ten sons?

9 And Hannah rose up, after she had eaten in Shiloh, and after she had drunk,—and, Eli the priest, was sitting upon his chair, by the door–post of the temple of Yahweh;

10 and, she being in bitterness of soul, prayed unto Yahweh, and, wept sore.

11 And she vowed a vow, and said—Yahweh of hosts! If thou wilt, look, upon the humiliation of thy handmaid, and remember me, and not forget thy handmaid, but wilt give unto thy handmaid a man–child, then will I give him unto Yahweh, all the days of his life, and no, razor, shall come upon his head.

12 And so it was, as she continued praying before Yahweh, that Eli was watching her mouth.

13 But as for, Hannah, she, was speaking in her heart, only her lips, were moving, but, her voice, could not be heard,—so Eli thought she had been drunken.

14 And Eli said unto her,

Kuinka kauan sinä siinä olet juovuksissa? Haihduta humalasi.

15 Mutta Hanna vastasi ja sanoi: Ei, herrani, minä olen murheen raskauttama vaimo; viiniä ja väkijuomaa en ole juonut, vaan minä vuodatin sydämeni Herran eteen.

16 Älä pidä palvelijatartasi kelvottomana naisena, sillä tuskani ja suruni suuruuden tähden minä olen näin kauan puhunut.

17 Eeli vastasi ja sanoi: Mene rauhaan, Israelin Jumala antakoon sinulle, mitä olet häneltä pyytänyt.

18 Hän sanoi: Salli palvelijattaresi saada armo sinun silmiesi edessä. Niin vaimo meni pois ja söi eikä enää näyttänyt murheelliselta.

19 Varhain seuraavana aamuna he nousivat ja kumartaen rukoilivat Herran edessä; sitten he palasivat ja tulivat kotiinsa Raamaan. Ja Elkana yhtyi vaimoonsa Hannaan, ja Herra muisti tätä.

20 Ja Hanna tuli raskaaksi ja synnytti vuoden vaihteessa pojan ja antoi hänelle nimen Samuel, sanoen: Herralta olen minä hänet pyytänyt.

21 Sitten se mies, Elkana, ja koko hänen perheensä lähti

»Huru länge skall du bete dig såsom en drucken? Laga så, att ruset går av dig.»

15 Men Hanna svarade och sade: »Nej, min herre, jag är en hårt prövad kvinna; vin och starka drycker har jag icke druckit, men jag utgöt nu min själ för HERREN.

16 Anse icke din tjänarinna för en ond kvinna, ty det är mitt myckna bekymmer och min myckna sorg som har drivit mig att tala ända till denna stund.»

17 Då svarade Eli och sade: »Gå i frid. Israels Gud skall giva dig vad du har utbett dig av honom.»

18 Hon sade: »Låt din tjänarinna finna nåd för dina ögon.» Så gick kvinnan sin väg och fick sig mat, och hon såg sedan icke mer så sorgsen ut.

19 Bittida följande morgon, sedan de hade tillbett inför HERREN, vände de tillbaka och kommo hem igen till Rama. Och Elkana kände sin hustru Hanna, och HERREN tänkte på henne,

20 Och Hanna blev havande och födde en son, när tiden hade gått om; denne gav hon namnet Samuel, »ty», sade hon, »av HERREN har jag utbett mig honom.»

21 När sedan mannen Elkana med hela sitt hus

How long, wilt thou be, drunken? Put away thy wine from thee.

15 And Hannah responded and said—Nay! my lord; A woman depressed in spirit, am I: neither wine nor strong drink, have I drunk,—but I poured out my soul, before Yahweh.

16 Do not count thy handmaid for an abandoned woman,—for, out of the abundance of my grief and my vexation, have I spoken, hitherto.

17 Then responded Eli, and said—Go and prosper! And the, God of Israel, grant thy petition which thou hast asked of him!

18 And she said: Let thy serving-woman find favour, in thine eyes. So the woman went her way, and did eat, and, her countenance, was sad no longer.

19 And they rose up early in the morning, and worshipped before Yahweh, and returned, and entered their own house, in Ramah,—and Elkanah knew Hannah his wife, and Yahweh remembered her.

20 And so it was, when the days had come round during which Hannah was with child, that she bare a son,—and called his name Samuel[=" Heard of God"], Because, of Yahweh, I asked him.

21 And the man Elkanah, and all his house, went up,

uhraamaan Herralle jokavuotista teurasuhria ja lupausuhriaan,
22 mutta Hanna ei lähtenyt, vaan sanoi miehellensä: Kun poika on vieroitettu, vien minä hänet sinne, niin että hän tulee Herran kasvojen eteen ja saa jäädä sinne ainiaaksi.

23 Hänen miehensä Elkana sanoi hänelle: Tee, niinkuin hyväksi näet, jää kotiin, kunnes olet hänet vieroittanut; kunhan Herra vain täyttää sanansa. Niin vaimo jäi kotiin ja imetti poikaansa, kunnes hän vieroitti tämän.
24 Mutta kun hän oli hänet vieroittanut, vei hän hänet kanssansa ottaen mukaansa kolme härkää, yhden eefa-mitan jauhoja ja leilin viiniä; niin hän toi hänet Herran huoneeseen Siiloon. Mutta poika oli vielä pieni.

25 Ja teurastettuaan härän he toivat pojan Eelin tykö.

26 Ja Hanna sanoi: Oi, herrani, niin totta kuin sinä elät, herrani, minä olen se vaimo, joka seisoin tässä sinun luonasi rukoillen Herraa.
27 Tätä poikaa minä rukoilin; Herra antoi minulle, mitä häneltä pyysin.

28 Sentähden myös minä suostun antamaan hänet Herralle: kaikiksi

begav sig upp för att offra åt HERREN sitt årliga slaktoffer och sitt löftesoffer,
22 gick Hanna icke med ditupp, utan sade till sin man: »Jag vill vänta, till dess att gossen har blivit avvand, då skall jag föra honom med mig, för att han må ställas fram inför HERRENS ansikte och sedan stanna där för alltid.»
23 Hennes man Elkana sade till henne: »Gör vad du finner för gott; stanna, till dess du har avvant honom; må HERREN allenast uppfylla sitt ord.» Så stannade då hustrun hemma och gav sin son di, till dess hon skulle avvänja honom.
24 Men sedan hon hade avvant honom, tog hon honom med sig ditupp, jämte tre tjurar, en efa mjöl och en vinlägel; så förde hon honom in i HERRENS hus i Silo. Men gossen var ännu helt ung.

25 Och de slaktade tjuren och förde så gossen fram till Eli.
26 Och hon sade: »Hör mig, min herre; så sant du lever, min herre, jag är den kvinna som stod här bredvid dig och bad till HERREN.

27 Om denne gosse bad jag; nu har HERREN givit mig vad jag utbad mig av honom.
28 Därför vill ock jag nu giva honom tillbaka åt HERREN; så länge han lever,

to offer unto Yahweh the yearly sacrifice, and [each] his own vow.
22 But, Hannah, went not up,—for she said to her husband—[Not] till the boy is weaned, then will I take him, and he shall appear before Yahweh, and abide there evermore.

23 And Elkanah her husband said to her—Do what is good in thine own eyes, tarry until thou have weaned him, only may Yahweh establish his word! So the woman tarried, and nursed her son, until she weaned him.
24 Then took she him up with her, when she had weaned him, with a bullock of three years old, and one ephah of meal, and a skin of wine, and took him to the house of Yahweh, at Shiloh,—the boy yet being young.
25 So they slew the bullock,—and took the boy in, unto Eli.
26 And she said—Pardon, my lord! By the life of thy soul, my lord,—I, am the woman who was standing near thee here, praying unto Yahweh:
27 For this boy, I prayed,—And Yahweh hath given me my petition which I asked of him.
28 Hence, I also, have loaned him unto Yahweh, all the days that he liveth. He,

elinpäiviksensä hän olkoon Herralle annettu. Ja Samuel rukoili siellä Herraa.

skall han vara given åt HERREN.» Och de tillbådo där HERREN.

is lent unto Yahweh. And he bowed down there, unto Yahweh.

2 luku

1 Ja Hanna rukoili ja sanoi: Minun sydämeni riemuitsee Herrassa; minun sarveni kohoaa korkealle Herrassa. Minun suuni on avartunut vihollisiani vastaan, sillä minä iloitsen sinun avustasi.
2 Ei kukaan ole pyhä niinkuin Herra; paitsi sinua ei ole yhtäkään, eikä ole kalliota meidän Jumalamme vertaista.
3 Älkää yhä ylpeitä puhuko, älköön suustanne lähtekö julkeita sanoja; sillä Herra on kaikkitietävä Jumala, hänen edessänsä punnitaan teot.

4 Urhojen jouset ovat särjetyt, voipuneet vyöttäytyvät voimalla.

5 Kylläisinä olleet käyvät palvelukseen leipäpalkoilla, nälkää nähneet eivät enää nälkää näe. Hedelmätön synnyttää seitsemän lasta, lapsirikas kuihtuu.

6 Herra antaa kuoleman ja antaa elämän, hän vie alas tuonelaan ja tuo ylös jälleen.
7 Herra köyhdyttää ja rikastuttaa, hän alentaa ja ylentää.
8 Hän tomusta nostaa halvan, hän loasta korottaa köyhän, pannaksensa heidät

1 Och Hanna bad och sade: »Mitt hjärta fröjdar sig i HERREN; mitt horn är upphöjt genom HERREN. Min mun är vitt upplåten mot mina fiender; ty jag gläder mig över din frälsning.
2 Ingen är helig såsom HERREN ty ingen finnes förutom dig; ingen klippa är såsom vår Gud.

3 Fören icke beständigt så mycket högmodigt tal; vad fräckt är gånge icke ut ur eder mun. Ty HERREN är en Gud som vet allt, och hos honom vägas gärningarna.

4 Hjältarnas bågar äro sönderbrutna, men de stapplande omgjorda sig med kraft.
5 De som voro mätta måste taga lega för bröd, men de som ledo hunger hungra icke mer. Ja, den ofruktsamma föder sju barn, men den moder som fick många barn vissnar bort.
6 HERREN dödar och gör levande, han för ned i dödsriket och upp därifrån.

7 HERREN gör fattig, han gör ock rik; han ödmjukar, men han upphöjer ock.
8 Han upprättar den ringe ur stoftet, ur dyn lyfter han den fattige upp, ty han vill

1 Then prayed Hannah, and said, My heart hath leaped for joy in Yahweh, My horn is exalted in Yahweh, My mouth is opened wide, over my foes, Because I rejoice in thy salvation.
2 There is none holy like Yahweh, Nay! there, is none, except Thee, Nor, is, there a rock, like our God.

3 Do not multiply words, so loftily—loftily, Nor let arrogance proceed from your mouth,—For, a GOD of knowledge, is Yahweh, And, for himself, are great doings made firm.
4 The bow of the mighty, is dismayed,—While, the fainting, are girded with strength;
5 The sated, have, for bread, taken hire, But, the famished, have left off their toil,—So that, the barren, hath given birth unto seven, While, she that hath many sons, languisheth:
6 Yahweh, doth kill, and make alive,—Taketh down to hades, and bringeth up:

7 Yahweh, maketh poor, and enricheth,—Layeth low, yea exalteth;
8 Raiseth, from the dust, the poor, From the dunghill, uplifteth the needy, To give

ruhtinasten rinnalle ja antaaksensa heidän periä kunniasijat. Sillä maan tukipylväät ovat Herran, hän on asettanut niiden päälle maanpiirin.
9 Hän varjelee hurskastensa jalat, mutta jumalattomat hukkuvat pimeyteen; sillä mies ei omalla voimallaan mitään voi.

10 Jotka taistelevat Herraa vastaan, ne joutuvat kauhun valtaan; hän jylisee taivaasta heidän ylitsensä. Herra tuomitsee maan ääret; hän antaa vallan kuninkaallensa ja korottaa korkealle voideltunsa sarven.

11 Sitten Elkana meni kotiinsa Raamaan; mutta poikanen palveli Herraa pappi Eelin johdolla.

12 Mutta Eelin pojat olivat kelvottomia miehiä; he eivät välittäneet Herrasta
13 eivätkä siitä, mitä papeilla oli oikeus kansalta saada. Niin usein kuin joku uhrasi teurasuhria, tuli papin palvelija lihan kiehuessa, kolmihaarainen haarukka kädessänsä,

14 ja pisti sen kattilaan tai ruukkuun tai pannuun tai pataan, ja kaikki, minkä haarukka toi mukanaan, sen pappi otti itselleen. Niin he tekivät kaikille israelilaisille, jotka tulivat sinne Siiloon.

låta dem sitta bredvid furstar, och en härlig tron giver han dem till arvedel. Ty jordens grundfästen äro HERRENS, och jordkretsen har han ställt på dem.
9 Sina frommas fötter bevarar han, men de ogudaktiga förgöras i mörkret, ty ingen förmår något genom egen kraft.

10 De som strida mot HERREN bliva krossade, ovan dem dundrar han i himmelen; ja, HERREN dömer jordens ändar. Men han giver makt åt sin konung, han upphöjer sin smordes horn.

11 Och Elkana gick hem igen till Rama; gossen däremot gjorde tjänst inför HERREN under prästen Eli.

12 Men Elis söner voro onda män, de ville icke veta av HERREN.
13 På följande sätt plägade nämligen prästerna gå till väga med folket: så ofta någon offrade ett slaktoffer, kom prästens tjänare, medan köttet koktes, och hade en treuddig gaffel i sin hand;
14 den stack han ned i kitteln eller pannan eller krukan eller grytan, och allt vad han så fick upp med gaffeln, det tog prästen. Så gjorde de mot alla israeliter som kommo dit till Silo.

them a dwelling with nobles, And, a throne of glory, to make them inherit. For, to Yahweh, belong the pillars of the earth, And he setteth thereon the habitable world.
9 The feet of his loving ones, he doth guard, But, the lawless, in darkness shall be silent,—For, by strength, shall no man prevail.
10 As for Yahweh,—they shall be shattered who contend with him, Over him, in the heavens will he thunder, Yahweh, will judge the ends of the earth,—That he may give strength to his King, And exalt the horn of his Anointed One.
11 Then went Elkanah to Ramah, unto his own house,—but, the boy, remained ministering unto Yahweh, before Eli the priest.
12 Now, the sons of Eli, were abandoned men,—they knew not Yahweh.
13 And, the custom of the priests with the people, was—when any man offered a sacrifice, then would come the priests young man, as the flesh was boiling, with a three-pronged fork in his hand;
14 and would strike it into the boiler, or into the trough, or into the kettle, or into the pot, all that the fork would bring up, the priest took for himself. Thus and thus, used they to do unto all Israel, who came

15 Jo ennenkuin rasva oli poltettu, tuli papin palvelija ja sanoi miehelle, joka uhrasi: Anna liha paistettavaksi papille, sillä hän ei ota sinulta keitettyä lihaa, vaan raakaa.

16 Kun mies sanoi hänelle: Ensin poltettakoon rasva; ota sitten itsellesi, mitä haluat, niin hän sanoi: Ei niin, vaan anna se nyt heti, muutoin minä otan väkisin.

17 Ja nuorten miesten synti oli kovin suuri Herran edessä, koska he pitivät Herran uhrilahjan halpana.

18 Mutta Samuel palveli Herran edessä, puettuna, vaikka oli poikanen, pellavakasukkaan.
19 Ja hänen äitinsä teki hänelle joka vuosi pienen viitan ja toi sen hänelle, kun miehensä kanssa tuli uhraamaan vuotuista teurasuhria.

20 Silloin Eeli aina siunasi Elkanan ja hänen vaimonsa ja sanoi: Herra antakoon sinulle lapsen tästä vaimosta sen sijaan, jonka hän on suostunut antamaan Herralle; sitten he menivät kotiinsa.
21 Ja Herra piti Hannasta huolen, niin että hän tuli raskaaksi ja synnytti vielä kolme poikaa ja kaksi

15 Ja, till och med innan man hade förbränt det feta, kom prästens tjänare och sade till den som offrade: »Giv hit kött, så att jag kan steka det åt prästen, ty han vill icke hava kokt kött av dig, utan rått.»

16 Om då mannen svarade honom: »Först skall man nu förbränna det feta; tag sedan vad dig lyster», så sade han: »Nej, nu strax skall du lämna det, eljest tager jag det med våld.»

17 Och de unga männens synd var så mycket större inför HERREN som folket därigenom lärde sig att förakta HERRENS offer.
18 Men Samuel gjorde tjänst inför HERRENS ansikte, och var redan såsom gosse iklädd linne-efod.
19 Därtill plägade hans moder vart år göra åt honom en liten kåpa, som hon hade med sig till honom, när hon jämte sin man begav sig upp för att offra det årliga slaktoffret.
20 Då plägade Eli välsigna Elkana jämte hans hustru och säga: »HERREN skänke dig ytterligare avkomma med denna kvinna, i stället för den som hon utbad sig genom sin bön till HERREN.» Och så gingo de hem igen.
21 Och HERREN såg till Hanna, och hon blev havande och födde tre söner och två döttrar. Men

thither, in Shiloh.
15 Also, before any could make perfume with the fat, the priests young man would come in and say to the person who was sacrificing, Come! give flesh for the priest's roastings,—for he will not take of thee boiled flesh—only raw.
16 And, if the man said to him, Let them at least, make incense, at once with the fat, then take thou as much as thy soul craveth, Then said he to him, But, at once, shalt thou give it; or else, I will take it by force.
17 And so it was, that, the sin of the young men, was exceeding great, before Yahweh,—for men scorned the offerings of Yahweh.
18 But, as for Samuel, he was ministering before Yahweh,—a boy girded with an ephod of linen.
19 Also, a little robe, used his mother to make for him, and bring it up to him, from year to year,—when she came up with her husband, to offer the sacrifice of the year.
20 And Eli used to bless Elkanah and his wife, and to say—Yahweh give thee seed of this woman, instead of the loan that hath been lent unto Yahweh. So they went their way to his own place.

21 And Yahweh visited Hannah, and she conceived, and bare three sons, and two daughters. Thus did the

tytärtä. Mutta poikanen Samuel kasvoi Herran edessä.

gossen Samuel växte upp i HERRENS hus.

boy Samuel grow up with Yahweh.

22 Mutta Eeli oli käynyt hyvin vanhaksi; ja kun hän sai kuulla, mitä hänen poikansa tekivät kaikelle Israelille, ja että he makasivat niiden naisten kanssa, jotka toimittivat palvelusta ilmestysmajan ovella,

22 Då nu Eli, som var mycket gammal, fick höra allt vad hans söner gjorde mot hela Israel, och att de lågo hos de kvinnor som hade tjänstgöring vid ingången till uppenbarelsetältet,

22 Now, Eli, was very old,—but he used to hear all that his sons did unto all Israel, and how they even lay with the women who did service, at the opening of the tent of meeting.

23 sanoi hän heille: Miksi te sellaista pahaa teette, mitä minä teistä kuulen kaikelta tältä kansalta?

23 sade han till dem: »Varför gören sådant, allt detta onda som jag hör allt folket här tala om eder?

23 So he said to them, Wherefore should ye do such things as these? for I keep hearing of your wicked doings, from all these people.

24 Ei niin, poikani! Ei ole hyvä se huhu, jonka minä kuulen kulkevan Herran kansan seassa.

24 Icke så, mina söner! Det rykte jag hör vara gängse bland HERRENS folk är icke gott.

24 Nay, my sons! for it is no good report that I do hear: leading into transgression the people of Yahweh.

25 Jos ihminen rikkoo ihmistä vastaan, niin Jumala voi olla hänellä välittäjänä; mutta jos ihminen rikkoo Herraa vastaan, niin kuka voi ruveta hänelle välittäjäksi? Mutta he eivät kuulleet isäänsä, sillä Herra tahtoi surmata heidät.

25 Om en människa försyndar sig mot en annan, så kan Gud medla för henne; men om en människa försyndar sig mot HERREN, vem kan då göra sig till medlare för henne?» Men de lyssnade icke till sin faders ord, ty HERREN ville döda dem.

25 If one man sin against another, God will interpose, but, if, against Yahweh, a man sin, who will intercede, for him? But they hearkened not unto the voice of their father, for Yahweh was pleased to put them to death.

26 Mutta poikanen Samuel kasvoi kasvamistaan ja oli sekä Herralle että ihmisille otollinen.

26 Gossen Samuel däremot växte till i ålder och välbehag både för HERREN och för människor.

26 But, the boy Samuel, went on growing in stature, and in favour,—both with Yahweh, and also with men.

27 Ja Eelin luo tuli Jumalan mies ja sanoi hänelle: Näin sanoo Herra: Enkö minä ilmestynyt sinun isäsi suvulle, kun he olivat Egyptissä faraon huoneen vallassa?

27 Och en gudsman kom till Eli och sade till honom: »Så säger HERREN: Har jag icke uppenbarat mig för din faders hus, när de ännu voro i Egypten och tjänade Faraos hus?

27 And there came a man of God, unto Eli,—and said unto him—Thus, saith Yahweh, I, did indeed reveal myself, unto the house of thy father, when they were in Egypt, as servants unto the house of Pharaoh;

28 Ja minä valitsin heidät

28 Och har jag icke utvalt

28 choosing him out of all

kaikista Israelin sukukunnista olemaan pappeinani, nousemaan minun alttarilleni, polttamaan suitsuketta ja kantamaan kasukkaa minun edessäni; ja minä annoin sinun isäsi suvulle kaikki israelilaisten uhrit.

29 Miksi te häpäisette minun teurasuhrini ja ruokauhrini, jotka minä olen säätänyt asuntooni? Ja miksi sinä kunnioitat poikiasi enemmän kuin minua, niin että te lihotatte itseänne parhaalla osalla jokaisesta minun kansani Israelin uhrilahjasta?

30 Sentähden Herra, Israelin Jumala, sanoo: Minä olen tosin sanonut: sinun sukusi ja sinun isäsi suku saavat vaeltaa minun edessäni iäti. Mutta nyt Herra sanoo: Pois se! Sillä minä kunnioitan niitä, jotka minua kunnioittavat; mutta jotka minut ylenkatsovat, ne tulevat halveksituiksi.

31 Katso, päivät tulevat, jolloin minä katkaisen sinun käsivartesi ja sinun isäsi suvun käsivarren, niin ettei kukaan sinun suvussasi elä vanhaksi.
32 Ja sinä saat nähdä minun asuntoni olevan puutteessa huolimatta kaikesta siitä hyvästä, mikä tulee Israelille. Eikä kukaan sinun suvussasi ole koskaan elävä vanhaksi.
33 Kuitenkaan minä en hävitä kaikkia sinun

honom bland alla Israels stammar till präst åt mig, till att offra på mitt altare och antända rökelse och bära efod inför mitt ansikte? Och gav jag icke åt din faders hus Israels barns alla eldsoffer?

29 Varför förtrampen I då de slaktoffer och spisoffer som jag har påbjudit i min boning? Och huru kan du ära dina söner mer än mig, så att I göden eder med det bästa av var offergåva som mitt folk Israel bär fram?

30 Därför säger HERREN, Israels Gud: Väl har jag sagt att ditt och din faders hus skulle få göra tjänst inför mig evärdligen. Men nu säger HERREN: Bort det! Ty dem som ära mig vill jag ock ära, men de som förakta mig skola komma på skam.

31 Se, dagar skola komma, då jag skall avhugga din arm och din faders hus' arm, så att ingen skall bliva gammal i ditt hus.

32 Och du skall få se min boning lida nöd, trots allt det goda som vederfares Israel. Och ingen skall någonsin bliva gammal i ditt eget hus.

33 Dock vill jag icke från mitt altare utrota var man

the tribes of Israel unto myself, to minister as priest, to offer upon mine altar, to perfume with incense to bear an ephod before me,—Therefore gave I unto the house of thy father all the altar-flames of the sons of Israel.
29 Wherefore have ye been kicking at my sacrifices, and my presents, which I commanded, to serve for a home,—and shouldest have honoured thy sons more than me: fattening yourselves, with the first of every present of Israel, before me?
30 Hence, the oracle of Yahweh God of Israel, I, said, that, thy house, and the house of thy father, should go to and fro in my presence, unto times age-abiding: But, now, (is the oracle of Yahweh)—Be it far from me! For, them who honour me, will I honour, but, they who despise me, shall be lightly esteemed.
31 Lo! days are coming, when I will hew off thine arm, and the arm of the house of thy father,—that there shall be no elder in thy house;
32 But thou shalt descry distress at home, in all that shall gladden Israel,—and there shall not be an elder in thine own house, all the days.

33 But, any man of thine whom I may not cut off

omaisiasi alttariltani, niin että sammuttaisin sinun silmäsi ja näännyttäisin sielusi; mutta kaikki sinun suvussasi kasvaneet kuolevat miehiksi tultuaan.

34 Ja merkkinä tästä on sinulla oleva se, mitä kahdelle pojallesi, Hofnille ja Piinehaalle, tapahtuu: he kuolevat molemmat samana päivänä.
35 Mutta minä herätän itselleni uskollisen papin, joka tekee minun sydämeni ja mieleni mukaan. Hänelle minä rakennan pysyväisen huoneen, ja hän on vaeltava minun voideltuni edessä kaiken elinaikansa.

36 Ja jokainen, joka jää jäljelle sinun suvustasi, on tuleva kumartamaan häntä saadaksensa hopearahan ja leipäkakun ja sanova: 'Päästä minutkin johonkin papintehtävään, että saisin palan leipää syödäkseni.'

av din slakt, så att jag kommer dina ögon att förtvina och din själ att försmäkta; men alla som växa upp i ditt hus skola dö, när de hava hunnit till manlig ålder.
34 Och tecknet härtill skall för dig vara det som skall övergå dina båda söner Hofni och Pinehas: på en och samma dag skola de båda dö.
35 Men jag skall låta en präst uppstå åt mig, som bliver beståndande, en som gör efter vad i mitt hjärta och min själ är; åt honom skall jag bygga ett hus som bliver beståndande, och han skall göra tjänst inför min smorde beständigt.
36 Och var och en som bliver kvar: av ditt hus skall komma och falla ned för honom, för att få en silverpenning eller en kaka bröd; han skall säga: 'Anställ mig vid någon prästsyssla, så att jag får en bit bröd att äta.'»

from mine altar, it shall be—to consume his eyes, and grieve his soul; Howbeit, all the multitude of thy house, shall die, by the sword of men.

34 And, this, for thee is the sign, which shall come upon thy two sons, upon Hophni and Phinehas,—In one day, shall they, both of them, die;
35 And I will raise me up a faithful priest, According to that which is in my heart and in my soul, will he do; Therefore will I build for him an assured house, and he shall go to and fro in presence of mine Anointed, all the days.
36 And it shall be, that, any that is left in thy house, shall come bowing down to him for a small coin of silver, and for a cake of bread, and shall say: Appoint me, I pray thee, to one of the priestly offices, that I may eat a morsel of bread.

3 luku

1 Ja poikanen Samuel palveli Herraa Eelin johdolla; mutta Herran sana oli harvinainen siihen aikaan, eivätkä näyt olleet tavallisia.

2 Siihen aikaan tapahtui kerran, kun Eeli, jonka silmiä alkoi hämärtää, niin ettei hän voinut nähdä, makasi sijallansa

1 Så gjorde nu den unge Samuel tjänst inför HERREN under Eli. Och HERRENS ord var sällsynt på den tiden, profetsyner voro icke vanliga.
2 Då nu en gång Eli, vilkens ögon hade begynt att bliva skumma, så att han icke kunde se, låg och sov på sin plats,

1 Now, the boy Samuel, was ministering unto Yahweh, before Eli,—and, the word of Yahweh, had become rare in those days, there was no well-known vision.
2 But it came to pass, at that time, when Eli was lying down in his place, his eyes, having begun to be dim, he could not see,

3 eikä Jumalan lamppu ollut vielä sammunut ja Samuel makasi Herran temppelissä, jossa Jumalan arkki oli,

4 että Herra kutsui Samuelia. Hän vastasi: Tässä olen.

5 Ja hän riensi Eelin tykö ja sanoi: Tässä olen, sinä kutsuit minua. Mutta hän vastasi: En minä kutsunut; pane jälleen maata. Ja hän meni ja pani maata.

6 Mutta Herra kutsui taas Samuelia; ja Samuel nousi ja meni Eelin tykö ja sanoi: Tässä olen, sinä kutsuit minua. Mutta tämä vastasi: En minä kutsunut, poikani; pane jälleen maata.

7 Mutta Samuel ei silloin vielä tuntenut Herraa, eikä Herran sana ollut vielä ilmestynyt hänelle.

8 Ja Herra kutsui Samuelia vielä kolmannen kerran; niin hän nousi ja meni Eelin tykö ja sanoi: Tässä olen, sinä kutsuit minua. Silloin Eeli ymmärsi, että Herra oli kutsunut poikasta.

9 Ja Eeli sanoi Samuelille: Mene ja pane maata; ja jos sinua vielä kutsutaan, niin sano: 'Puhu, Herra; palvelijasi kuulee'. Samuel meni ja pani maata sijallensa.

10 Niin Herra tuli ja seisoi ja huusi niinkuin edellisilläkin

3 innan ännu Guds lampa hade slocknat, och medan också Samuel låg och sov, då hände sig i HERRENS tempel, där Guds ark stod,

4 att HERREN ropade på Samuel Denne svarade: »Här är jag.»

5 Därefter skyndade han till Eli och sade: »Här är jag; du ropade ju på mig.» Men han svarade: »Jag har icke ropat; gå tillbaka och lägg dig.» Och han gick och lade sig.

6 Men HERREN ropade ännu en gång på Samuel; och Samuel stod upp och gick till Eli och sade: »Här är jag; du ropade ju på mig.» Men han svarade: »Jag har icke ropat, min son; gå tillbaka och lägg dig.»

7 Samuel hade nämligen ännu icke lärt att känna igen HERREN, och ännu hade icke något HERRENS ord blivit uppenbarat för honom.

8 Men HERREN ropade åter på Samuel, för tredje gången; och han stod upp och gick till Eli och sade: »Här är jag; du ropade ju på mig. Då förstod Eli att det var HERREN som ropade på ynglingen.

9 Därför sade Eli till Samuel: »Gå och lägg dig; och om han vidare ropar på dig, så säg: 'Tala, HERRE; din tjänare hör.» Och Samuel gick och lade sig på sin plats.

10 Då kom HERREN och ställde sig där och ropade

3 though, the lamp of God, was not yet to be put out, and, Samuel, was lying down in the temple of Yahweh, where was the ark of God,

4 that Yahweh called unto Samuel, and he said—Behold me!

5 So he ran unto Eli and said—Behold me! for thou calledst me. And he said—I called not, return—lts down. So he went, and lie down.

6 And again Yahweh called once there—Samuel! Then rose Samuel, and went unto Eli, and said—Behold me! for thou calledst me. And he said—I called not, my son, return—lie down.

7 Now, Samuel, as yet knew not Yahweh,—nor, as yet, had been revealed unto him, the word of Yahweh.

8 And again Yahweh called––Samuel! a third time. Then he arose, and went unto Eli, and said—Behold me! for thou calledst me. Then did Eli perceive, that, Yahweh, was calling the boy.

9 So Eli said to Samuel—Go, lie down, and it shall be, if he call unto thee, that thou shalt say—Speak, Yahweh, for thy servant is listening. And Samuel went, and lay down in his place.

10 Then came Yahweh, and stood, and called as time

kerroilla: Samuel, Samuel! Samuel vastasi: Puhu, palvelijasi kuulee.

11 Ja Herra sanoi Samuelille: Katso, minä teen Israelissa sellaisen teon, että joka sen kuulee, sen molemmat korvat soivat.

12 Sinä päivänä minä annan toteutua Eelille kaiken, mitä olen hänen sukuansa vastaan puhunut, alusta loppuun asti.

13 Minä ilmoitan hänelle, että minä tuomitsen hänen sukunsa ikuisiksi ajoiksi sen rikoksen tähden, kun hän tiesi poikiensa pilkkaavan Jumalaa eikä pitänyt heitä kurissa.

14 Sentähden minä olen vannonut Eelin suvusta: 'Totisesti, Eelin suvun rikosta ei koskaan soviteta, ei teurasuhrilla eikä ruokauhrilla.'

15 Ja Samuel makasi aamuun asti ja avasi sitten Herran huoneen ovet. Eikä Samuel uskaltanut kertoa Eelille sitä ilmestystä.

16 Mutta Eeli kutsui Samuelin ja sanoi: Samuel, poikani! Hän vastasi: Tässä olen.

17 Hän sanoi: Mikä oli asia, josta hän sinulle puhui? Älä salaa sitä minulta. Jumala rangaiskoon sinua nyt ja

såsom de förra gångerna: »Samuel! Samuel!» Samuel svarade: »Tala, din tjänare hör.»

11 Då sade HERREN till Samuel: »Se, jag skall i Israel göra något som kommer att genljuda i båda öronen på var och en som får höra det.

12 På den dagen skall jag låta komma över Eli allt vad jag har uttalat över hans hus, det första till det sista.

13 Ty jag har förkunnat för honom att jag skall vara domare över hans hus till evig tid, därför att han har syndat, i det han visste huru hans söner drogo förbannelse över sig och dock icke höll dem tillbaka.

14 Därför har jag ock med ed betygat om Elis hus: Sannerligen, Elis hus' missgärning skall icke någonsin kunna försonas, vare sig med slaktoffer eller med någon annat offergåva.»

15 Och Samuel låg kvar ända tills morgonen, då han öppnade dörrarna till HERRENS hus. Och Samuel fruktade för att omtala synen for Eli.

16 Men Eli ropade på Samuel och sade: »Samuel, min son! Denne svarade: »Här är jag.»

17 Han sade: »Vad var det han ta lade till dig? Dölj det icke för mig. Gud straffe dig nu och framgent,

after time—Samuel! Samuel! And Samuel said, Speak, for thy servant is listening.

11 And Yahweh said unto Samuel, Lo! I am doing a thing, in Israel,—at which both ears of everyone that heareth it shall tingle.

12 In that day, will I confirm against Eli, all that I have spoken against his house,—beginning and finishing.

13 Therefore do I tell him, that I am about to judge his house unto times age-abiding, for the iniquity which he knoweth, in that his sons are cursing God, and he hath not rebuked them.

14 And therefore have I sworn, respecting the house of Eli,—that the iniquity of the house of Eli shall receive no propitiatory-covering, by sacrifice or by present, unto times age-abiding.

15 And Samuel lay until the morning, and rose early in the morning, and opened the doors of the house of Yahweh,—but, Samuel, feared to tell the appearing, unto Eli.

16 So Eli called Samuel, and said—Samuel! my son. And he said—Behold me!

17 And he said—What is the word, which he spake unto thee? I pray thee, do not hide it from me. So, let God

vasta, jos salaat minulta mitään siitä, mitä hän sinulle puhui.

18 Niin Samuel kertoi hänelle kaiken eikä salannut häneltä mitään. Mutta hän sanoi: Hän on Herra; hän tehköön, minkä hyväksi näkee.

19 Ja Samuel kasvoi, ja Herra oli hänen kanssansa eikä antanut yhdenkään sanoistansa varista maahan.

20 Ja koko Israel Daanista Beersebaan asti tiesi, että Samuelille oli uskottu Herran profeetan tehtävä.

21 Ja Herra ilmestyi edelleenkin Siilossa; sillä Herra ilmestyi Samuelille Siilossa Herran sanan kautta. Ja Samuelin sana tuli koko Israelille.

4 luku

1 Israel lähti sotaan filistealaisia vastaan ja leiriytyi Eben-Eserin luo, mutta filistealaiset olivat leiriytyneet Afekiin.

2 Ja filistealaiset asettuivat sotarintaan Israelia vastaan, ja taistelu levisi laajalle, ja filistealaiset voittivat Israelin ja surmasivat taistelukentällä noin neljätuhatta miestä.

3 Kun kansa tuli leiriin,

om du döljer for mig något enda ord av det han talade till dig.»

18 Då omtalade Samuel för honom alltsammans och dolde intet för honom. Och han sade: »Han är HERREN; han göre vad honom täckes.

19 Men Samuel växte upp, och HERREN var med honom och lät intet av allt vad han hade talat falla till jorden.

20 Och hela Israel, från Dan ända till Beer-Seba, förstod att Samuel var betrodd att vara HERRENS profet.

21 Och HERREN fortfor att låta se sig i Silo; ty HERREN uppenbarade sig för Samuel i Silo genom HERRENS ord.

22 Och Samuels ord kom till hela Israel.

1 Och Israel drog ut till strid mot filistéerna och lägrade sig vid Eben-Haeser, under det filistéerna hade lägrat sig vid Afek.

2 Filistéerna ställde då upp sig i slagordning mot Israel, och striden utbredde sig, och israeliterna blevo slagna av filistéerna; dessa nedgjorde på slagfältet vid pass fyra tusen man.

3 När folket kom tillbaka till

do to thee, and, so, let him add, if thou hide from me a word, out of anything which he hath spoken unto thee.

18 So Samuel told him all the words, and hid nothing from him. And he said, Yahweh, he is; what is good in his own eyes, let him do.

19 And Samuel grew,—and, Yahweh, proved to he with him, and let none of all his words fall to the ground.

20 So all Israel, from Dan even to Beersheba, came to know,—that Samuel had become confirmed as a prophet unto Yahweh.

21 Thus did Yahweh again appear in Shiloh,—for Yahweh had revealed himself unto Samuel in Shiloh, in the word of Yahweh.

1 And so it was, when the word of Samuel had reached all Israel, that Israel went forth to meet the Philistines in battle, and they encamped near Eben–ezer, while, the Philistines, encamped in Aphek.

2 And the Philistines set themselves in array to meet Israel, and, when the battle spread, then was Israel smitten before the Philistines,—and there were slain of the army in the field about four thousand men.

3 And, when the people

sanoivat Israelin vanhimmat: Minkätähden Herra antoi tänä päivänä filistealaisten voittaa meidät? Ottakaamme Herran liitonarkki Siilosta luoksemme, tulkoon se keskellemme pelastamaan meidät vihollistemme käsistä.

lägret sade de äldste i Israel: »Varför har HERREN i dag låtit oss bliva slagna av filistéerna? Låt oss hämta hit till oss från Silo HERRENS förbundsark, för att den må komma och vara ibland oss och frälsa oss från våra fienders hand.»

came into the camp, the elders of Israel said, Wherefore hath Yahweh smitten us today, before the Philistines? Let us fetch unto us, out of Shiloh, the ark of the covenant of Yahweh, that, when it cometh into our midst, it may save us out of the hand of our enemies.

4 Ja kansa lähetti sanan Siiloon, ja sieltä tuotiin Herran Sebaotin liitonarkki, hänen, jonka valtaistuinta kerubit kannattavat; ja Eelin kaksi poikaa, Hofni ja Piinehas, seurasivat sieltä Jumalan liitonarkkia.

4 Så sände då folket till Silo, och de buro därifrån HERREN Sebaots förbundsark, hans som tronar på keruberna; och Elis båda söner, Hofni och Pinehas, följde därvid med Guds förbundsark.

4 So the people sent to Shiloh, and bare from thence the ark of the covenant of Yahweh of hosts, who inhabiteth the cherubim,—and, there, were the two sons of Eli, with the ark of the covenant of God, namely, Hophni and Phinehas.

5 Ja kun Herran liitonarkki tuli leiriin, nosti koko Israel suuren riemuhuudon, niin että maa jymisi.

5 Då nu HERRENS förbundsark kom in i lägret, hov hela Israel upp ett stort jubelrop, så att det dånade i marken.

5 And so it was, when the ark of the covenant of Yahweh came into the camp, that all Israel brake out into a loud shout of joy,—so that the earth rang again.

6 Kun filistealaiset kuulivat sen riemuhuudon, sanoivat he: Mitä tuo suuri riemuhuuto on hebrealaisten leirissä? Ja he saivat tietää, että leiriin oli tullut Herran arkki.

6 När då filistéerna hörde jubelropet, sade de: »Vad betyder detta stora jubelrop i hebréernas läger?» Och de fingo veta att HERRENS ark hade kommit in i lägret.

6 And, when the Philistines heard the noise of the shout, they said—What meaneth the noise of this loud shout of joy in the camp of the Hebrews? And they learned that, the ark of Yahweh, had come into the camp.

7 Silloin filistealaiset peljästyivät, sillä he ajattelivat: Jumala on tullut leiriin. Ja he sanoivat: Voi meitä! Tällaista ei ole milloinkaan ennen tapahtunut.

7 Då blevo filistéerna förskräckta, ty de tänkte: »Gud har kommit in i lägret.» Och de sade: »Ve oss! Något sådant har förut icke hänt.

7 And the Philistines were afraid, for they said—God hath come into the camp. And they said—Woe to us! for there hath not happened the like of this, heretofore.

8 Voi meitä! Kuka pelastaa meidät tämän voimallisen

8 Ve oss! Vem kan rädda oss från denne väldige Guds

8 Woe to us! Who shall rescue us out of the hand

jumalan kädestä? Tämähän on se jumala, joka löi egyptiläisiä kaikkinaisilla vaivoilla erämaassa.

9 Rohkaiskaa mielenne ja olkaa miehiä, filistealaiset, ettette te joutuisi palvelemaan hebrealaisia, niinkuin he ovat palvelleet teitä. Olkaa miehiä ja taistelkaa.

10 Ja filistealaiset ryhtyivät taisteluun; ja Israel voitettiin, niin että he pakenivat kukin majallensa, ja tappio oli sangen suuri: Israelista kaatui kolmekymmentä tuhatta jalkamiestä.
11 Ja Jumalan arkki ryöstettiin, ja Eelin kaksi poikaa, Hofni ja Piinehas, saivat surmansa.
12 Eräs benjaminilainen mies juoksi sotarinnasta ja tuli samana päivänä Siiloon, takki reväistynä ja multaa pään päällä.

13 Ja kun hän tuli sinne, istui Eeli istuimellaan tien vieressä tähystellen, sillä hänen sydämensä oli levoton Jumalan arkin tähden. Ja kun mies tuli ja kertoi kaupungissa tapahtumasta, puhkesi koko kaupunki valittamaan.
14 Kun Eeli kuuli valitushuudon, kysyi hän: Mikä meteli tämä on? Niin mies tuli rientäen sinne ja kertoi sen Eelille.

15 Mutta Eeli oli

hand? Det var denne Gud som slog egyptierna med alla slags plågor i öknen.

9 Men fatten dock mod och varen män, I filistéer, så att I icke bliven trälar åt hebréerna, såsom de hava varit trälar åt eder. Ja, varen män och striden.»

10 Så stridde nu filistéerna, och israeliterna blevo slagna och flydde var och en till sin hydda, och nederlaget blev mycket stort: av Israel föllo trettio tusen man fotfolk.
11 Därtill blev Guds ark tagen, och Elis båda söner, Hofni och Pinehas, blevo dödade.
12 Och en benjaminit sprang från slagfältet och kom till Silo samma dag, med sönderrivna kläder och med jord på sitt huvud.

13 Och när han kom dit, satt Eli på sin stol vid sidan av vägen och såg utåt, ty hans hjärta bävade av oro för Guds ark. Då nu mannen kom in i staden med budskapet, höjde hela staden upp klagorop.

14 Och när Eli hörde klagoropet, sade han: »Vad betyder detta larm?» Då kom mannen skyndsamt dit och berättade det för Eli.

15 Men Eli var nittioåtta år

of these majestic gods? These, are the gods, who smote the Egyptians with all manner of smiting in the desert!
9 Take courage, and quit yourselves like men, ye Philistines, lest ye come into bondage to the Hebrews, as they have been in bondage unto you,—therefore must ye quit yourselves like men, and fight.
10 So the Philistines fought, and Israel was smitten, and they fled every man to his home; and the slaughter became exceeding great,—and there fell of Israel—thirty thousand footmen.
11 And, the ark of God, was taken,—and, the two sons of Eli, were slain, Hophni and Phinehas.
12 And there ran a man of Benjamin out of the army, and entered Shiloh on the same day,—with his clothes rent, and with earth upon his head.
13 And, when he entered, lo! Eli was sitting upon his chair, by the wayside, watching, for his heart was trembling for the ark of God,—and, the man, entered to tell the news in the city, and all the city made outcry.
14 And, when Eli heard the noise of the outcry, he said—What meaneth the noise of this tumult? And, the man, hasted, and came, and told Eli.
15 Now, Eli, was ninety–eight

yhdeksänkymmenen kahdeksan vuoden vanha, ja hänen silmissään oli kaihi, niin ettei hän voinut nähdä.

16 Ja mies sanoi Eelille: Minä tulen sotarinnasta; olen tänä päivänä paennut sotarinnasta. Niin hän kysyi: Miten on asiat, poikani?

17 Sanansaattaja vastasi ja sanoi: Israel on paennut filistealaisia, ja kansan mieshukka on suuri; myöskin sinun molemmat poikasi, Hofni ja Piinehas, ovat saaneet surmansa, ja Jumalan arkki on ryöstetty.

18 Kun hän mainitsi Jumalan arkin, kaatui Eeli istuimeltaan taapäin portin viereen, taittoi niskansa ja kuoli; sillä hän oli vanha ja raskas mies. Ja hän oli ollut tuomarina Israelissa neljäkymmentä vuotta.

19 Ja hänen miniänsä, Piinehaan vaimo, oli viimeisillänsä raskaana. Kun hän kuuli sanoman Jumalan arkin ryöstöstä ja appensa ja miehensä kuolemasta, vaipui hän maahan ja synnytti, sillä poltot yllättivät hänet.

20 Ja kun hän silloin oli kuolemaisillansa, sanoivat vaimot, jotka seisoivat hänen luonaan: Älä pelkää, sillä sinä olet synnyttänyt pojan.

gammal och hans ögon voro starrblinda, så att han icke kunde se.

16 Och mannen sade till Eli: »Jag är den som har kommit från slagfältet; jag har i dag flytt ifrån slagfältet.» Då sade han: »Huru har det gått, min son?»

17 Budbäraren svarade och sade: »Israel har flytt för filistéerna, mycket folk har också stupat; dina båda söner, Hofni och Pinehas, äro ock döda, och därtill har Guds ark blivit tagen.»

18 När han nämnde om Guds ark, föll Eli baklänges av stolen vid sidan av porten och bröt nacken av sig och dog; ty mannen var gammal och tung. Han hade då varit domare i Israel i fyrtio år.

19 Och när hans sonhustru, Pinehas' hustru, som var havande och nära att föda, fick höra ryktet om att Guds ark var tagen, och att hennes svärfader och hennes man voro döda, sjönk hon ned och födde sitt barn, ty födslovåndorna kommo över henne.

20 Och när hon då höll på att dö, sade kvinnorna som stodo omkring henne: »Frukta icke; du har fött en son.» Men hon svarade

years old; and his eyes were fixed, that he could not see.

16 So the man said unto Eli, I, am he that came in from the army, yea, I, from the army, fled today. And he said—What is the thing that hath happened, my son?

17 And the bearer of tidings answered, and said—Israel hath fled before the Philistines, Moreover also, a great smiting, hath taken place among the people,—Moreover also, thy two sons, are slain, Hophni and Phinehas, And, the ark of God, is taken.

18 And it came to pass, when he mentioned the ark of God, that he fell from off his seat backwards, at the side of the gate, and his neck brake, and he died, for, old, was the man, and, heavy,—and, he had judged Israel forty years.

19 Now, his daughter–in–law, wife of Phinehas, was with child, ready to give birth, and, when she heard the tidings, as to the taking of the ark of God, and the death of her father–in–law, and her husband, she bowed herself and gave birth, for her pains had seized her.

20 And, about the time of her death, the women that stood by her said: Do not fear, for, to a son, hast thou given birth. But she

Mutta hän ei vastannut mitään eikä välittänyt siitä,
21 vaan nimitti pojan Ikabodiksi ja sanoi: Kunnia on mennyt Israelilta - hän tarkoitti Jumalan arkin ryöstöä ja appeansa ja miestänsä.

22 Hän sanoi: Kunnia on mennyt Israelilta, koska Jumalan arkki oli ryöstetty.

intet och aktade icke därpå.

21 Och hon kallade gossen I-Kabod, och sade: »Härligheten är borta från Israel.» Därmed syftade hon på att Guds ark var tagen, så ock på sin svärfader och sin man.
22 Hon sade: »Härligheten är borta från Israel», eftersom Guds ark var tagen.

neither answered nor regarded.
21 And she called the boy I–chabod! [=Where's the glory?] saying, Exiled is the glory from Israel,—In regard to the taking of the ark of God, and to her father–in–law, and to her husband.
22 So she said—Exiled is the glory from Israel,—For the ark of God hath been taken.

5 luku

1 Kun filistealaiset olivat ryöstäneet Jumalan arkin, veivät he sen Eben-Eseristä Asdodiin.
2 Ja filistealaiset ottivat Jumalan arkin ja veivät sen Daagonin temppeliin ja asettivat sen Daagonin rinnalle.
3 Kun asdodilaiset nousivat varhain seuraavana päivänä, niin katso: Daagon makasi kasvoillaan maassa Herran arkin edessä. Mutta he ottivat Daagonin ja asettivat sen takaisin paikoillensa.

1 När filistéerna hade tagit Guds ark, förde de den från Eben-Haeser till Asdod.

2 Där togo filistéerna Guds ark och förde in den i Dagons tempel och ställde den bredvid Dagon.

3 Men när asdoditerna bittida dagen därefter kommo dit, fingo de se Dagon ligga framstupa på jorden framför HERRENS ark. Då togo de Dagon och satte honom upp igen på hans plats.

1 Now, the Philistines, having taken the ark of God,—brought it in from Eben–ezer, unto Ashdod.
2 And, when the Philistines took the ark of God, they brought it into the house of Dagon,—and placed it by the side of Dagon.
3 And, when they of Ashdod rose early on the morrow and entered into the house of Dagon, they looked and lo! Dagon, was lying prostrate on his face to the earth, before the ark of Yahweh,—so they took Dagon and restored him to his place.

4 Kun he taas nousivat varhain seuraavana aamuna, niin katso: Daagon makasi kasvoillaan maassa Herran arkin edessä, mutta Daagonin pää ja molemmat kädet olivat katkaistuina kynnyksellä, ja ainoastaan muu ruumis oli jäljellä.

4 Men när de dagen därefter åter kommo dit bittida om morgonen, fingo de ånyo se Dagon ligga framstupa på jorden framför HERRENS ark; och Dagons huvud och hans båda händer lågo avslagna på tröskeln, allenast fiskdelen satt kvar på honom.

4 And, when they rose up early in the morning of the morrow, lo! Dagon, was lying prostrate on his face to the earth, before the ark of Yahweh—and, the head of Dagon, and both the palms of his hands, had been cut off against the threshold, only, Dagon himself, was left to him.

5 Sentähden eivät Daagonin papit eikä kukaan, joka menee Daagonin temppeliin, astu Daagonin kynnykselle Asdodissa vielä tänäkään päivänä.

5 I Asdod trampar därför ännu i dag ingen på Dagons tröskel, varken någon av Dagons präster, ej heller någon annan som går in i Dagons tempel.

5 For this cause, do not the priests of Dagon, nor any that enter into the house of Dagon, tread upon the threshold of Dagon, in Ashdod,—until this day.

6 Mutta Herran käsi painoi asdodilaisia, ja hän tuhosi heitä: hän löi heitä ajoksilla, sekä Asdodia että sen aluetta.

6 Och HERRENS hand var tung över asdoditerna; han anställde förödelse bland dem, i det han slog dem med bölder, såväl i Asdod som inom tillhörande områden.

6 Then was the hand of Yahweh heavy against them of Ashdod, and he astounded them,—and smote with tumours Ashdod and her bounds.

7 Kun Asdodin miehet näkivät, miten oli, sanoivat he: Älköön Israelin Jumalan arkki jääkö meidän luoksemme, sillä hänen kätensä on käynyt raskaaksi meille ja meidän jumalallemme Daagonille.

7 Då nu invånarna i Asdod sågo att så skedde, sade de: »Israels Guds ark får icke stanna hos oss, ty hans hand vilar hårt på oss och på vår gud Dagon.»

7 And, when the men of Ashdod saw that, so, it was, then kept they saying, Let not the ark of the God of Israel abide with us, for, hard, is his hand upon us, and upon Dagon our god.

8 Ja he lähettivät sanan ja kokosivat kaikki filistealaiset ruhtinaat luoksensa ja sanoivat: Mitä me teemme Israelin Jumalan arkille? He vastasivat: Israelin Jumalan arkki siirtyköön Gatiin. Ja he siirsivät Israelin Jumalan arkin sinne.

8 Och de sände bud och läto församla till sig alla filistéernas hövdingar och sade: »Vad skola vi göra med Israels Guds ark?» De svarade: »Israels Guds ark må flyttas till Gat.» Då flyttade de Israels Guds ark dit.

8 So they sent and gathered together all the lords of the Philistines unto them, and said—What shall we do with the ark of the God of Israel? And they said: To Gath, let the ark of the God of Israel go round. So they took round the ark of the God of Israel.

9 Mutta kun he olivat siirtäneet sen sinne, kohtasi Herran käsi kaupunkia ja sai aikaan suuren hämmingin: hän löi kaupungin asukkaita, sekä pieniä että suuria, niin että heihin puhkesi ajoksia.

9 Men sedan de hade flyttat den dit, kom genom HERRENS hand en mycket stor förvirring i staden; han slog invånarna i staden, både små och stora, så att bölder slogo upp på dem.

9 And so it was, after they had taken it round, then was the hand of Yahweh against the city, with an exceeding great consternation, and he smote the men of the city, from the least, even unto the greatest,—and they brake out with tumours.

10 Silloin he lähettivät Jumalan arkin Ekroniin. Mutta kun Jumalan arkki tuli Ekroniin, huusivat ekronilaiset sanoen: He ovat

10 Då sände de Guds ark till Ekron. Men när Guds ark kom till Ekron, ropade ekroniterna: »De hava flyttat Israels Guds ark till oss för

10 Then sent they the ark of God to Ekron,—and so it was, when the ark of God entered Ekron, that the Ekronites made outcry,

siirtäneet Israelin Jumalan arkin tänne minun luokseni, surmaamaan minut ja minun kansani.

11 Ja he lähettivät sanan ja kokosivat kaikki filistealaisten ruhtinaat ja sanoivat: Lähettäkää Israelin Jumalan arkki pois, ja palatkoon se kotiinsa älköönkä enää surmatko minua ja minun kansaani. Sillä surma oli saattanut koko kaupungin hämminkiin; Jumalan käsi painoi sitä kovasti.

12 Ne asukkaat, jotka eivät kuolleet, olivat ajoksilla lyödyt, ja huuto nousi kaupungista ylös taivaaseen.

att döda oss och vårt folk.»

11 Och de sände bud och läto för samla alla filistéernas hövdingar och sade: »Sänden bort Israels Guds ark, så att den får komma tillbaka till sin plats igen och icke dödar oss och vårt folk.» Ty en dödlig förvirring hade uppstått i hela staden; Guds hand låg mycket tung på den.

12 De av invånarna som icke dogo blevo slagna med bölder; och ropet från staden steg upp mot himmelen.

saying—They have brought round unto me the ark of the God of Israel, to slay me, and my people!

11 So they sent and gathered together all the lords of the Philistines, and said—Send away the ark of the God of Israel, and restore it to its own place, that it slay not me, and my people. For there had come a deadly consternation, throughout all the city, heavy exceedingly, was the hand of God there.

12 And, the men who died not, were smitten with the tumours,—so the cry of the city for help, ascended the heavens.

6 luku

1 Herran arkki oli filistealaisten maassa seitsemän kuukautta.

2 Ja filistealaiset kutsuivat papit ja tietäjät ja sanoivat: Mitä me teemme Herran arkille? Antakaa meidän tietää, millä tavalla me lähettäisimme sen kotiinsa.

3 He vastasivat: Jos te lähetätte Israelin Jumalan arkin pois, niin älkää lähettäkö häntä tyhjin käsin, vaan antakaa hänelle hyvitys. Silloin te tulette terveiksi ja saatte tietää, minkätähden hänen kätensä ei heltiä teistä.

4 Mutta he kysyivät:

1 Sedan nu HERRENS ark hade varit i filistéernas land i sju månader,

2 tillkallade filistéerna sina präster och spåmän och sade: »Vad skola vi göra med HERRENS ark? Låten oss veta på vilket sätt vi skola sända den till dess plats igen.»

3 De svarade: »Om I viljen sända bort Israels Guds ark, skolen I icke sända bort den utan skänker; I måsten giva åt honom ett skuldoffer. Då skolen I bliva botade, och det skall då också bliva eder kunnigt varför hans hand icke drager sig tillbaka från eder.»

4 Då frågade de: »Vad för

1 And it came to pass, that the ark of Yahweh was in the country of the Philistines, seven months.

2 Then called the Philistines for the priests and for the diviners, saying, What shall we do with the ark of Yahweh? Let us know, wherewith we shall send it to its own place.

3 And they said—If ye are going to send away the ark of the God of Israel, do not send it away, empty, but ye must, surely return, to him, a guilt-offering,—then, shall ye be healed, and it shall be known to you, wherefore his hand would not turn away from you.

4 And they said—What shall

Minkälainen hyvitys meidän on annettava hänelle? He vastasivat: Viisi kulta-ajosta ja viisi kultahiirtä, yhtä monta, kuin on filistealaisten ruhtinasta; sillä sama vitsaus on kohdannut kaikkia, myöskin teidän ruhtinaitanne.
5 Tehkää siis ajoksistanne kuvat, samoin hiiristänne, jotka hävittävät maata, ja antakaa kunnia Israelin Jumalalle. Kenties hän silloin hellittää kätensä teistä, teidän jumalistanne ja maastanne.

6 Miksi te paadutatte sydämenne, niinkuin egyptiläiset ja farao paaduttivat sydämensä? Eivätkö he, sittenkuin hän oli näyttänyt heille voimansa, päästäneet israelilaisia menemään?
7 Niin tehkää nyt uudet vaunut ja ottakaa kaksi imettävää lehmää, joiden niskassa ei ole iestä ollut, ja valjastakaa lehmät vaunujen eteen, mutta ajakaa vasikat kotiin, pois niiden jäljestä.

8 Ja ottakaa Herran arkki ja asettakaa se vaunuihin ja pankaa ne kultakalut, jotka annatte hänelle hyvitykseksi, lippaaseen sen viereen, ja lähettäkää se menemään.

9 Ja sitten katsokaa: jos hän menee omaa aluettaan kohti, ylös Beet-Semekseen,

ett skuldoffer skola vi giva åt honom?» De svarade: »Fem bölder av guld och fem jordråttor av guld, lika många som filistéernas hövdingar; ty en och samma hemsökelse har träffat alla, också edra hövdingar.
5 I skolen göra avbildningar av edra bölder och avbildningar av jordråttorna som fördärva edert land; given så ära åt Israels Gud. Kanhända tager han då bort sin tunga hand från eder, så ock från eder gud och från edert land.

6 Varför tillsluten I edra hjärtan, såsom egyptierna och Farao tillslöto sina hjärtan? Måste icke dessa, sedan han hade utfört stora gärningar bland dem, släppa israeliterna, så att de fingo gå?
7 Så gören eder nu en ny vagn, och tagen två kor som giva di, och som icke hava burit något ok, och spännen korna för vagnen, men skiljen deras kalvar ifrån dem och låten dem stanna hemma.
8 Tagen så HERRENS ark och sätten den på vagnen, och läggen de gyllene klenoder I given honom såsom skuldoffer ned i ett skrin vid sidan av den, och låten den så gå åstad.

9 Sedan skolen I se efter: om den tager vägen till sitt land, upp mot Bet-Semes, så

be the guilt-offering, that we shall return to him? And they said—By the number of the lords of the Philistines, five tumours of gold, and five mice of gold,—for, one plague, was on you all, and on your lords.
5 Wherefore ye shall make likenesses of your turnouts, and likenesses of your mice that are laying waste the land, and shall, give unto the, God of Israel, glory,—Peradventure he will lighten his hand from off you, and from off your god, and from off your land.
6 Wherefore, then, should ye make your heart dull, as the Egyptians and Pharaoh made their heart dull! When he had done his great doings upon them, did they not let them go, and they departed?
7 Now, therefore, take and get ready, one new waggon, and two milch kine, whereon hath never come yoke,—then shall ye fasten the kine in the waggon, and withdraw their calves from them, into the shed;
8 and ye shall take the ark of Yahweh, and place it in the waggon, also, the jewels of gold which ye send back to him as a guilt-offering, shall ye put into a coffer, at the side thereof,—so shall ye let it go, and it shall depart.
9 Then shall ye look—if, by the way of its own boundary, it goeth up to

niin on hän tuottanut meille tämän suuren onnettomuuden; mutta jos ei, niin tiedämme, ettei hänen kätensä ole meihin koskenut. Se on silloin tapahtunut meille sattumalta.

var det han som gjorde oss allt detta stora onda; men om så icke sker, då veta vi att det icke var hans hand som hemsökte oss. Detta har då träffat oss allenast av en händelse.»

Beth–shemesh, he, it was who caused us this great affliction,—but, if not, then shall we know that it was not, his hand, that smote us, a chance, it was, that befell us.

10 Miehet tekivät niin; he ottivat kaksi imettävää lehmää ja valjastivat ne vaunujen eteen, mutta niiden vasikat he jättivät kotiin.

10 Männen gjorde så; de togo två kor som gåvo di och spände dem för vagnen; men deras kalvar behöllo de hemma.

10 The men, therefore, did so, and took two milch kine, and fastened them in the waggon,—but, their calves, shut they up in the shed.

11 Ja he panivat Herran arkin vaunuihin ynnä lippaan, kultahiiret ja paiseittensa kuvat.

11 Och de satte HERRENS ark på vagnen, därtill ock skrinet med jordråttorna av guld och med avbildningarna av svulsterna.

11 And they put the ark of Yahweh, into the waggon,—also the coffer, with the mice of gold, and the likenesses of their tumours.

12 Ja lehmät menivät suoraan Beet-Semestä kohti; ne kulkivat koko ajan samaa tietä, poikkeamatta oikealle tai vasemmalle, ja ammuivat lakkaamatta. Ja filistealaisten ruhtinaat seurasivat niitä Beet-Semeksen alueelle asti.

12 Och korna gingo raka vägen fram åt Bet-Semes till; de höllo alltjämt samma stråt och gingo där råmande, utan att vika av vare sig till höger eller till vänster. Och filistéernas hövdingar gingo efter dem ända till Bet-Semes' område.

12 And the kine went straight along the road, on the way to Beth–shemesh, yea, along the main highway, they went, lowing as they went, turning not aside, to the right hand or to the left. And, the lords of the Philistines, went along after them, as far as the bounds of Beth–shemesh.

13 Mutta Beet-Semeksessä oltiin leikkaamassa nisua laaksossa. Kun he nostivat silmänsä, näkivät he arkin; ja he ilostuivat nähdessään sen.

13 Men betsemesiterna höllo på med veteskörd i dalen. När de nu lyfte upp sina ögon, fingo de se arken; och de blevo glada, då de sågo den.

13 Now, they of Beth–shemesh, were reaping their wheat–harvest in the vale,—so they lifted up their eyes, and saw the ark, and rejoiced to meet it.

14 Vaunut tulivat beet-semekseläisen Joosuan pellolle ja pysähtyivät sinne; ja siellä oli suuri kivi. Ja he hakkasivat vaunut haloiksi ja uhrasivat lehmät polttouhriksi Herralle.

14 Men när vagnen kom till betsemesiten Josuas åker, stannade den där; och där låg en stor sten. Då höggo de sönder trävirket på vagnen och offrade korna till brännoffer åt HERREN.

14 And, the waggon, entered into the field of Joshua, a man of Beth–shemesh, and stood still, there, where also, was a great stone,—so they clave into pieces the planks of the waggon, and, the kine, offered they up as an ascending–sacrifice, unto Yahweh.

15 Ja leeviläiset nostivat

15 Leviterna hade nämligen

15 And, the Levites, took

maahan Herran arkin ja sen vieressä olevan lippaan, jossa kultakalut olivat, ja panivat ne sille suurelle kivelle. Ja Beet-Semeksen miehet uhrasivat sinä päivänä Herralle polttouhreja ja teurasuhreja.

lyft ned HERRENS ark jämte skrinet som stod därbredvid, det vari de gyllene klenoderna funnos, och hade satt detta på den stora stenen. Sedan offrade invånarna i Bet-Semes på den dagen brännoffer och slaktoffer åt HERREN.

down the ark of Yahweh, and the coffer that was with it, wherein were the jewels of gold, and put them upon the great stone,—and, the men of Beth–shemesh, caused to go up ascending–offerings and offered sacrifices, that day, unto Yahweh.

16 Katseltuaan tätä ne filistealaisten viisi ruhtinasta palasivat samana päivänä Ekroniin.

16 Och när filistéernas fem hövdingar hade sett detta, vände de samma dag tillbaka till Ekron.

16 And, the five lords of the Philistines, saw it,—and returned unto Ekron, the same day.

17 Nämä ovat ne kultapaiseet, jotka filistealaiset antoivat Herralle hyvitykseksi: yksi Asdodin puolesta, yksi Gassan puolesta, yksi Askelonin puolesta, yksi Gatin puolesta ja yksi Ekronin puolesta.

17 De svulster av guld som filistéerna gåvo såsom skuldoffer åt HERREN utgjorde: för Asdod en, för Gasa en, för Askelon en, för Gat en, för Ekron en.

17 Now, these, are the golden boils which, the Philistines returned as a guilt–offering unto Yahweh,—For Ashdod, one, for Gaza, one, for Ashkelon, one, for Gath, one, for Ekron, one;

18 Mutta kultahiiriä oli yhtä monta, kuin oli kaikkiaan filistealaisten kaupunkeja viidellä ruhtinaalla, niin hyvin varustettuja kaupunkeja kuin linnoittamattomia kyliä, suureen Aabel-kiveen asti, jolle he laskivat Herran arkin ja joka on vielä tänäkin päivänä beet-semekseläisen Joosuan pellolla.

18 Men jordråttorna av guld voro lika många som filistéernas alla städer under de fem hövdingarna, varvid medräknas både befästa städer och landsbygdens byar, intill den stora Sorgestenen, på vilken de satte ned HERRENS ark, och som finnes kvar ännu i dag, på betsemesiten Josuas åker.

18 And the golden mice, by the number of all the cities of the Philistines, pertaining to the five lords, both fortified cities, and country villages,—yea, even the great meadow whereon they rested the ark of Yahweh, until this day, is in the field–land of Joshua, the man of Beth–shemesh.

19 Mutta Herra surmasi Beet-Semeksen miehiä sentähden, että he olivat katsoneet Herran arkkia; hän surmasi kansasta seitsemänkymmentä miestä, viisikymmentä tuhatta miestä; ja kansa suri sitä, että Herra oli surmannut niin paljon kansaa.

19 Av invånarna i Bet-Semes blevo ock många slagna, därför att de hade sett på HERRENS ark; han slog sjuttio man bland folket, femtio tusen man. Och folket sörjde däröver att HERREN hade slagit så många bland folket.

19 And, when he smote the men of Beth–shemesh, because they looked into the ark of Yahweh, yea smote of the people seventy men [and] fifty thousand men, the people mourned, for that Yahweh had smitten the people with a great smiting.

20 Ja Beet-Semeksen miehet sanoivat: Kuka voi kestää

20 Och invånarna i Bet-Semes sade: »Vem kan

20 Then said the men of Beth–shemesh, Who is able

Herran, tämän pyhän Jumalan, edessä? Ja kenen luo hän menee meidän luotamme?

21 Ja he lähettivät sanansaattajat Kirjat-Jearimin asukasten luo sanomaan: Filistealaiset ovat tuoneet Herran arkin takaisin; tulkaa tänne ja viekää se luoksenne.

7 luku

1 Niin Kirjat-Jearimin miehet tulivat ja veivät Herran arkin sinne ja toivat sen Abinadabin taloon mäelle. Ja hänen poikansa Eleasarin he pyhittivät pitämään huolta Herran arkista.

2 Ja siitä päivästä, jona arkki oli asettunut Kirjat-Jearimiin, kului pitkä aika, kului kaksikymmentä vuotta; ja koko Israelin heimo huokaili Herran puoleen.

3 Mutta Samuel sanoi koko Israelin heimolle näin: Jos te kaikesta sydämestänne käännytte Herran puoleen, niin poistakaa keskuudestanne vieraat jumalat ja astartet ja kiinnittäkää sydämenne Herraan ja palvelkaa ainoastaan häntä, niin hän pelastaa teidät filistealaisten käsistä.

4 Niin israelilaiset poistivat baalit ja astartet ja palvelivat ainoastaan Herraa.

5 Ja Samuel sanoi: Kootkaa

bestå inför HERREN, denne helige Gud? Och till vem skall han draga bort ifrån oss?»

21 Och de skickade sändebud till dem som bodde i Kirjat-Jearim och läto säga: »Filistéerna hava sänt tillbaka HERRENS ark; kommen hitned och hämten den upp till eder.

1 Då kommo Kirjat-Jearims män och hämtade HERRENS ark ditupp och förde den in i Abinadabs hus på höjden. Och hans son Eleasar helgade de till att hava vården om HERRENS ark.

2 Och från den dag då arken fick sin plats i Kirjat-Jearim förflöt en lång tid: tjugu år förgingo; och hela Israels hus suckade nu efter HERREN.

3 Men Samuel sade till hela Israels hus: »Om I av allt edert hjärta viljen vända om till HERREN, så skaffen bort ifrån eder de främmande gudarna och Astarterna, och rikten edra hjärtan till HERREN och tjänen honom allena, så skall han rädda eder ifrån filistéernas hand.»

4 Då skaffade Israels barn bort Baalerna och Astarterna och tjänade HERREN allena.

5 Och Samuel sade:

to stand before Yahweh, this holy God? and, unto whom, shall he go up from us?

21 And they sent messengers unto the inhabitants of Kiriath–jearim, saying,—The Philistines have returned the ark of Yahweh, come down, fetch it up unto you.

1 Then came the men of Kiriath–jearim and fetched up the ark of Yahweh, and brought it into the house of Abinadab, in the hill,—and, Eleazar his son, hallowed they, to guard the ark of Yahweh.

2 And so it was, that, from the day the ark came to dwell in Kiriath–jearim, the days multiplied, and became twenty years,—and all the house of Israel went mourning after Yahweh.

3 And Samuel spake unto all the house of Israel, saying, If, with all your heart, ye are returning unto Yahweh, then put away the gods of the foreigner out of your midst, and the Ashtoreths—and firmly set your heart towards Yahweh, and serve him, alone, that he may deliver you out of the hand of the Philistines.

4 So the sons of Israel put away the Baals, and the Ashtoreths,—and served Yahweh, alone.

5 And Samuel said, Gather

koko Israel Mispaan, ja minä rukoilen teidän puolestanne Herraa.
6 Niin he kokoontuivat Mispaan, ammensivat vettä ja vuodattivat sitä Herran eteen sekä paastosivat sen päivän; ja he sanoivat siellä: Me olemme tehneet syntiä Herraa vastaan. Ja Samuel jakoi israelilaisille oikeutta Mispassa.
7 Kun filistealaiset kuulivat israelilaisten kokoontuneen Mispaan, lähtivät filistealaisten ruhtinaat Israelia vastaan. Kun israelilaiset kuulivat sen, pelkäsivät he filistealaisia.

8 Ja israelilaiset sanoivat Samuelille: Älä kieltäydy huutamasta meidän puolestamme Herraa, meidän Jumalaamme, että hän pelastaisi meidät filistealaisten käsistä.
9 Niin Samuel otti imevän karitsan ja uhrasi sen polttouhriksi, kokonaisuhriksi, Herralle; ja Samuel huusi Herraa Israelin puolesta, ja Herra kuuli häntä.

10 Sillä kun Samuelin uhratessa polttouhria filistealaiset lähestyivät käydäkseen taisteluun Israelia vastaan, niin sinä päivänä Herra jylisi kovalla ukkosen jylinällä filistealaisia vastaan ja saattoi heidät hämminkiin, niin että Israel voitti heidät.

»Församlen hela Israel i Mispa, så vill jag där bedja till HERREN för eder.»
6 Då församlade de sig i Mispa och öste upp vatten och göto ut det in. för HERREN och fastade den dagen; och de sade där: »Vi hava syndat mot HERREN.» Och Samuel dömde Israels barn i Mispa.

7 Men när filistéerna hörde att Israels barn hade församlat sig i Mispa, drogo filistéernas hövdingar ditupp mot Israel. Då Israels barn hörde detta, blevo de förskräckta för filistéerna.

8 Och Israels barn sade till Samuel: »Hör icke upp att ropa för oss till HERREN, vår Gud, att han må frälsa oss ifrån filistéernas hand.»

9 Då tog Samuel ett dilamm och offrade det såsom ett heloffer, till brännoffer åt HERREN; och Samuel ropade till HERREN för Israel, och HERREN bönhörde honom.

10 Under det att Samuel offrade brännoffret, ryckte nämligen filistéerna fram till strid mot Israel; men HERREN lät ett starkt tordön dundra över filistéerna på den dagen och förvirrade dem, så att de blevo slagna av Israel.

all Israel unto Mizpah,—that I may pray for you, unto Yahweh.
6 So they gathered themselves unto Mizpah, and drew water, and poured it out before Yahweh, and fasted on that day, and said, there, We have sinned against Yahweh. And Samuel judged the sons of Israel in Mizpah.
7 And, when the Philistines heard that the sons of Israel had gathered themselves together unto Mizpah, the lords of the Philistines went up against Israel,—and, when the sons of Israel heard it, they shrank with fear, from the face of the Philistines.
8 And the sons of Israel said unto Samuel, Do not turn in silence from us, from making outcry unto Yahweh our God,—that he would save us out of the hand of the Philistines.
9 So Samuel took one sucking lamb, and offered it up, as an entire ascending–sacrifice unto Yahweh,—and Samuel made outcry unto Yahweh, for Israel, and Yahweh answered him.
10 And, when Samuel was offering up the ascending–sacrifice, the Philistines, drew near to fight against Israel,—but Yahweh thundered with a great noise throughout that day, over the Philistines, and confused them, and they were smitten before Israel.

11 Ja Israelin miehet lähtivät Mispasta ja ajoivat filistealaisia takaa, surmaten heitä aina Beet-Kaarin alapuolelle asti.

11 Och Israels män drogo ut från Mispa och förföljde filistéerna och nedgjorde dem, under det att de förföljde dem ända till trakten nedanför Bet-Kar.

11 And the men of Israel went forth out of Mizpah, and pursued the Philistines,––and smote them as far as under Beth–car.

12 Ja Samuel otti kiven ja pani sen Mispan ja Seenin välille ja antoi sille nimen Eben-Eser ja sanoi: Tähän asti on Herra meitä auttanut.

12 Då tog Samuel en sten och reste den mellan Mispa och Sen och gav den namnet Eben-Haeser, i det han sade: »Allt härintill har HERREN hjälpt oss.»

12 And Samuel took a certain stone, and set it between Mizpah and Yeshanah, and called the name thereof Eben–ezer,—and said, Hitherto, hath Yahweh helped us.

13 Niin filistealaiset lannistettiin, eivätkä he enää tulleet Israelin alueelle. Ja Herran käsi oli filistealaisia vastaan Samuelin koko elinajan.

13 Så blevo filistéerna kuvade och kommo icke mer in i Israels land Och HERRENS hand var emot filistéerna, så länge Samuel levde.

13 So the Philistines were subdued, and, no more, came within the boundary of Israel,—and the hand of Yahweh was against the Philistines, all the days of Samuel.

14 Ja ne kaupungit, jotka filistealaiset olivat ottaneet Israelilta, joutuivat takaisin Israelille, Ekronista Gatiin saakka; ja myös niiden alueet Israel vapautti filistealaisten käsistä. Myöskin Israelin ja amorilaisten välillä oli rauha.

14 Och de städer som filistéerna hade tagit från Israel kommo tillbaka till Israel, allasammans, från Ekron ända till Gat; och det tillhörande området tog Israel också igen ifrån filistéerna. Och mellan Israel och amoréerna blev fred.

14 And the cities which the Philistines had taken from Israel were restored to Israel, from Ekron even as far as Gath; even the boundaries thereof, did Israel rescue out of the hand of the Philistines,—thus came there to be peace between Israel and the Amorites.

15 Samuel oli tuomarina Israelissa koko elinaikansa.

15 Och Samuel var domare i Israel, så länge han levde.

15 And Samuel judged Israel, all the days of his life.

16 Ja hän teki joka vuosi kiertomatkoja Beeteliin, Gilgaliin ja Mispaan, ja hän jakoi Israelille oikeutta kaikissa näissä paikoissa.

16 Vart år färdades han omkring till Betel, Gilgal och Mispa; och han dömde Israel på alla dessa platser.

16 And he used to take his journey, from year to year, and go round to Bethel, and Gilgal, and Mizpah,—and used to judge Israel, at all these places.

17 Sitten hän palasi jälleen Raamaan, sillä siellä oli hänen kotinsa ja siellä hän jakoi oikeutta Israelille. Ja hän rakensi sinne alttarin Herralle.

17 Sedan plägade han vända tillbaka till Rama, ty där var hans hem, och där dömde han eljest Israel där byggde han ock ett altare åt HERREN.

17 And, his returning, was to Ramah, for, there, was his house, and, there, judged he Israel,—so he built there an altar unto Yahweh.

8 luku

1 Kun Samuel oli käynyt vanhaksi, pani hän poikansa Israelin tuomareiksi.

2 Hänen esikoisensa nimi oli Jooel, ja hänen toisen poikansa nimi oli Abia; nämä olivat tuomareina Beersebassa.
3 Mutta hänen poikansa eivät vaeltaneet hänen teitänsä, vaan olivat väärän voiton pyytäjiä, ottivat lahjuksia ja vääristivät oikeutta.
4 Niin kaikki Israelin vanhimmat kokoontuivat ja tulivat Samuelin tykö Raamaan
5 ja sanoivat hänelle: Katso, sinä olet käynyt vanhaksi, eivätkä poikasi vaella sinun teitäsi. Niin aseta nyt meille oikeutta jakamaan kuningas, jollainen kaikilla muillakin kansoilla on.
6 Mutta Samuel pahastui siitä, että he sanoivat: Anna meille kuningas jakamaan meille oikeutta. Ja Samuel rukoili Herraa.

7 Niin Herra sanoi Samuelille: Kuule kansan ääntä kaikessa, mitä he sinulle sanovat; sillä sinua he eivät ole pitäneet halpana, vaan minut he ovat pitäneet halpana olemaan heidän kuninkaanansa.
8 Niinkuin he aina siitä päivästä, jona minä johdatin heidät tänne Egyptistä, tähän päivään asti ovat

1 Men när Samuel blev gammal, satte han sina söner till domare över Israel

2 Hans förstfödde son hette Joel, och hans andre son Abia; de hade sitt domarsäte i Beer-Seba.

3 Men hans söner vandrade icke på hans väg, utan veko av därifrån och sökte orätt vinning; de togo mutor och vrängde rätten.

4 Då församlade sig alla de äldste i Israel och kommo till Samuel i Rama.

5 Och de sade till honom: »Du är ju nu gammal, och dina söner vandra icke på dina vägar. Så sätt nu en konung över oss till att döma oss, såsom alla andra folk hava.»
6 Men det misshagade Samuel, detta att de sade då: »Giv oss en konung, for att han må döma oss.» Och Samuel bad till HERREN.
7 Då sade HERREN till Samuel »Lyssna till folkets ord, och gör allt vad de begära av dig; ty det är icke dig de hava förkastat, nej, mig hava de förkastat, i det de icke vilja att jag skall vara konung över dem.
8 Såsom de alltid hava gjort, från den dag då jag förde dem upp ur Egypten ända till denna dag, i det

1 And it came to pass, when Samuel was old, that he appointed his sons judges to Israel;
2 and the name of his firstborn son was, Joel, and the name of his second, Abijah,—they were judges in Beer–sheba.
3 Howbeit his sons walked not in his ways, but stooped to extortion,—and took bribes, and perverted judgment.

4 So then all the elders of Israel gathered themselves together,—and came unto Samuel, to Ramah;
5 and said unto him—Lo! thou, art old, and, thy sons, walk not in thy ways: Now, appoint for us a king to judge us, like all the nations.

6 But the thing was displeasing in the eyes of Samuel, when they said, Give unto us a king to judge us. So Samuel prayed unto Yahweh.
7 And Yahweh said unto Samuel, Hearken unto the voice of the people, in all that they shall say unto thee,—for, not thee, have they rejected, but, me, have they rejected, from being king over them.
8 According to all the doings which they have done, from the day I brought them up out of

tehneet, kun ovat hyljänneet minut ja palvelleet muita jumalia, aivan niin he tekevät nyt sinullekin.

9 Kuule siis heidän ääntänsä. Kuitenkin varoita heitä vakavasti ja ilmoita heille, mitkä oikeudet on kuninkaalla, joka on heitä hallitseva.
10 Niin Samuel puhui kaikki Herran sanat kansalle, joka häneltä pyysi kuningasta.

11 Hän sanoi: Nämä oikeudet on kuninkaalla, joka on teitä hallitseva: Teidän poikanne hän ottaa ja panee heidät vaunumiehikseen ja ratsumiehikseen ja vaunujensa edelläjuoksijoiksi.

12 Myöskin hän panee heitä tuhannen- ja viidenkymmenenpäämiehiksi ja kyntämään hänen kyntöjänsä ja leikkaamaan hänen viljaansa sekä tekemään hänelle sotatarpeita ja vaunutarpeita.
13 Ja teidän tyttärenne hän ottaa voiteiden tekijöiksi, keittäjiksi ja leipojiksi.
14 Hän ottaa teidän parhaat peltonne, viinitarhanne ja öljypuunne ja antaa ne palvelijoillensa;

15 ja hän ottaa kymmenykset teidän kylvöstänne ja viinitarhojenne sadosta ja antaa ne hoviherroillensa ja palvelijoillensa.

att de hava övergivit mig och tjänat andra gudar, så göra de nu ock mot dig.

9 Så lyssna nu till deras ord. Dock må du högtidligt varna dem och förkunna för dem den konungs rätt, som kommer att regera över dem.»
10 Och Samuel sade till folket, som hade begärt en konung av honom, allt vad HERREN hade talat.
11 Han sade: »Detta bliver den konungs rätt, som kommer att regera över eder: Edra söner skall han taga och skall sätta dem på sina vagnar och hästar, till sin tjänst, eller ock skola de nödgas löpa framför hans vagnar.
12 Andra av dem skall han taga och sätta till sina över- och underhövitsmän, och andra skola nödgas plöja hans åkerjord och inbärga hans skörd och förfärdiga hans krigsredskap och hans vagnsredskap.
13 Edra döttrar skall han taga till salvoberederskor, kokerskor och bagerskor.
14 Edra bästa åkrar, vingårdar och olivplanteringar skall han taga och skall giva dem åt sina tjänare;
15 och han skall taga tionde av edra sädesfält och edra vingårdar och giva åt sina hovmän och tjänare.

Egypt, even until this day, in that they have forsaken me, and served other gods, so, are they doing even unto thee.
9 Now, therefore, hearken to their voice,—save that thou, enter protest, against them, and tell them the manner of the king who will reign over them.
10 So then Samuel spake all the words of Yahweh unto the people, who were asking of him, a king.
11 And he said, This, will be the manner of the king who will reign over you,—Your sons, will he take and appoint for himself, as his charioteers and as his horsemen, and they shall run before his chariots;

12 and he will appoint for himself, princes of thousands, and princes of fifties,—and to plough his fields, and to reap his harvest, and to make his weapons of war, and the instruments of his chariots;
13 And, your daughters, will he take,—as perfumers and as cooks, and as bakers;
14 And, your fields, and your vineyards, and your oliveyards, the best of them, will he take, and give to his servants;
15 And, your seed, and your vineyards, will he tithe, and give to his courtiers and to his servants;

16 Hän ottaa myös teidän palvelijanne ja palvelijattarenne ja parhaat nuoret miehenne sekä aasinne ja teettää niillä työnsä;
17 ja hän ottaa kymmenykset teidän lampaistanne, ja te tulette hänen palvelijoiksensa.
18 Silloin te huudatte Herraa kuninkaanne tähden, jonka olette itsellenne valinneet, mutta hän ei silloin teitä kuule.

19 Mutta kansa ei tahtonut kuulla Samuelin puhetta, vaan sanoi: Ei, kuningas meillä pitää olla.

20 Mekin tahdomme olla niinkuin kaikki muut kansat: kuningas jakakoon meille oikeutta ja johtakoon meitä ja käyköön sotiamme.
21 Kun Samuel kuuli kaikki kansan puheet, puhui hän ne Herralle.

22 Ja Herra sanoi Samuelille: Kuule heidän ääntänsä ja aseta heille kuningas. Niin Samuel sanoi Israelin miehille: Menkää kukin kaupunkiinne.

16 Därtill skall han taga edra tjänare och edra tjänarinnor och edra bästa ynglingar, så ock edra åsnor, och bruka dem för sitt behov.
17 Av eder småboskap skall han taga tionde, och I skolen vara hans trälar.

18 När I då ropen om hjälp för dem konungs skull som I själva haven utvalt åt eder, då skall HERREN icke svara eder.

19 Men folket ville icke lyssna till Samuels ord, utan sade: »Nej, en konung måste vi hava över oss.»

20 Vi vilja bliva lika alla andra folk; vi vilja hava en konung som dömer oss, och som drager ut i spetsen för oss till att föra våra krig.»
21 Då nu Samuel hörde allt detta som folket sade, framförde han det till HERREN.
22 Men HERREN sade till Samuel: »Lyssna till deras ord, och sätt en konung över dem.» Då sade Samuel till Israels män: »Gån hem, var och en till sin stad.»

16 And, your men-servants, and your maidservants, and your oxen, even the goodliest, and your asses, will he take,—and put them to his work;
17 Your flocks, will he tithe,—and, ye yourselves, shall become his servants.

18 Then will ye make outcry, in that day, because of your king whom ye have chosen for yourselves,—and Yahweh will not answer you, in that day.
19 But the people refused to hearken unto the voice of Samuel,—and they said—Nay! but, a king, shall be over us:
20 so shall, even we, become like all the nations,—and our king shall judge us, and go forth before us, and fight our battles.
21 And Samuel heard all the words of the people,—and spake them in the ears of Yahweh.
22 And Yahweh said unto Samuel, Hearken unto their voice, and make them a king. And Samuel said unto the men of Israel: Go ye, every man to his own city.

9 luku

1 Benjaminissa oli mies, hyvin varakas, nimeltä Kiis, Abielin poika, joka oli Serorin poika, joka Bekoratin poika, joka Afiahin poika, joka erään benjaminilaisen

1 I Benjamin levde en man som hette Kis, son till Abiel, son till Seror, son till Bekorat, son till Afia, son till en benjaminit; och han var en rik man.

1 Now there was a man of Benjamin, whose name, was Kish—son of Abiel, son of Zeror, son of Becorath, son of Aphiah, son of a Benjamite,—a mighty man of

miehen poika.
2 Hänellä oli poika, nimeltä Saul, nuori, kaunis mies. Israelilaisten joukossa ei ollut kauniimpaa miestä kuin hän: hän oli päätänsä pitempi kaikkea kansaa.

2 Han hade en son som hette Saul, en ståtlig och fager man; bland Israels barn fanns ingen man som var fagrare än han; han var huvudet högre än allt folket.

valour;
2 and, he, had a son, whose name, was Saul, a choice young man and of noble appearance, and there was not a man of the sons of Israel, more noble than he,—from his shoulders and upwards, was he taller than any of the people.

3 Ja Kiisiltä, Saulin isältä, olivat aasintammat joutuneet kateisiin, ja Kiis sanoi pojallensa Saulille: Ota palvelijoista joku mukaasi, nouse ja mene etsimään aasintammoja.
4 Niin hän kulki Efraimin vuoriston halki, ja hän kulki Salisan maan halki; mutta he eivät löytäneet niitä. Ja he kulkivat Saalimin maan halki, eikä niitä ollut sielläkään; sitten he kulkivat Benjaminin maan halki eivätkä löytäneet niitä.

3 Nu hade Kis', Sauls faders, åsninnor kommit bort för honom; därför sade Kis till sin son Saul: »Tag med dig en av tjänarna och stå upp och gå åstad och sök efter åsninnorna.»
4 Då gick han genom Efraims bergsbygd och därefter genom Salisalandet; men de funno dem icke. Så gingo de genom Saalimslandet, men där voro de icke; sedan gick han genom Benjamins land, men de funno dem icke heller där.

3 Now there had gone astray asses belonging to Kish, Saul's father,—so Kish said unto Saul his son—I pray thee, take with thee one of the young men, and arise—go, seek the asses.
4 And he passed through the hill country of Ephraim, and passed through the land of Shalishah, but they found them not,—then passed they through the land of Shaalim, and they were not there, then passed he through the land of the Benjamites, but they found them not.

5 Kun he olivat tulleet Suufin maahan, sanoi Saul palvelijallensa, joka hänellä oli mukanaan: Tule, palatkaamme kotiin; muutoin isäni käy levottomaksi meidän tähtemme ja jättää mielestään aasintammat.
6 Mutta palvelija sanoi hänelle: Katso, tässä kaupungissa on Jumalan mies, arvossa pidetty mies; kaikki, mitä hän sanoo, se varmasti toteutuu. Menkäämme nyt sinne; kenties hän ilmaisee meille jotakin matkasta, jolla olemme.

5 När de så hade kommit in i Sufs land, sade Saul till tjänaren som han hade med sig: »Kom, låt oss gå hem igen; min fader kunde eljest, stället för att tänka på åsninnorna, bliva orolig för vår skull.»
6 Men han svarade honom: »Se, i denna stad finnes en gudsman; han är en ansedd man; allt vad han säger, det sker. Låt oss nu gå dit; måhända kan han säga oss något om den färd vi hava företagit oss.»

5 They, had come into the land of Zuph when, Saul, said to his young man who was with him, Come! and let us return; lest my father leave off [caring] for the asses, and be concerned for us.
6 And he said to him: Lo! I pray thee, a man of God, [liveth] in this city, and, the man, is held in honour, all that he saith, surely cometh to pass. Now, let us go thither; peradventure he may tell us our way, whereon we should have gone.

7 Niin Saul sanoi palvelijallensa: Jos menemme sinne, niin mitä me viemme sille miehelle? Sillä leipä on loppunut repuistamme, eikä meillä ole muutakaan lahjaa vietäväksi Jumalan miehelle. Vai onko meillä mitään?
8 Palvelija vastasi vielä Saulille ja sanoi: Katso, tässä on minulla neljännes sekeliä hopeata; minä annan sen Jumalan miehelle, että hän ilmaisisi meille jotakin matkastamme.

9 - Muinoin sanottiin Israelissa, kun mentiin kysymään Jumalalta, näin: Tulkaa, menkäämme näkijän luo. Sillä sitä, jota nyt sanotaan profeetaksi, kutsuttiin muinoin näkijäksi. -
10 Saul vastasi palvelijallensa: Puheesi on hyvä; tule, menkäämme. Ja he menivät kaupunkiin, jossa Jumalan mies oli.
11 Kun he nousivat rinnettä ylös kaupunkiin, kohtasivat he tyttöjä, jotka olivat menossa vettä ammentamaan. Näiltä he kysyivät: Onko näkijä täällä?
12 Nämä vastasivat heille ja sanoivat: On, katso, hän on tuolla edessäpäin. Riennä, sillä hän on juuri nyt tullut kaupunkiin, koska kansalla tänä päivänä on teurasuhrit uhrikukkulalla.
13 Kun tulette kaupunkiin, tapaatte hänet, ennenkuin hän menee uhrikukkulalle aterioimaan; sillä kansa ei

7 Då sade Saul till sin tjänare: »Men om vi gå dit, vad skola vi då taga med oss åt mannen? Brödet är ju slut i våra ränslar, och vi hava icke heller någon annan gåva att taga med oss åt gudsmannen. Eller vad hava vi väl?»
8 Tjänaren svarade Saul ännu en gång och sade: »Se, här har jag i min ägo en fjärdedels sikel silver; den vill jag giva åt gudsmannen, för att han må säga oss vilken väg vi böra gå.»
9 (Fordom sade man så i Israel, när man gick för att fråga Gud: »Kom, låt oss gå till siaren.» Ty den som man nu kallar profet kallade man fordom siare.)

10 Saul sade till sin tjänare: »Ditt förslag är gott; kom, låt oss gå.» Så gingo de till staden där gudsmannen fanns.
11 När de nu gingo uppför höjden där staden låg, träffade de några flickor som hade gått ut för att hämta vatten; dem frågade de: »Är siaren här?»
12 De svarade dem och sade: »Ja, helt nära. Skynda dig nu, ty han har i dag kommit till staden; folket firar nämligen i dag en offerfest på offerhöjden.

13 Om I nu gån in i staden, träffen I honom, innan han går upp på höjden till måltiden, ty folket äter icke,

7 Then said Saul to his young man: Behold, if we go, what shall we bring the man, for, the bread, hath failed from our sacks, and, present, there is none to bring to the man of God,—what is there with us?

8 And the young man again answered Saul, and said—Lo! there is found in my hand, the fourth part of a shekel of silver,—which thou canst give to the man of God, and he will tell us our way.
9 Beforetime, in Israel, thus, said a man when he went to enquire of God, Come and let us go as far as the seer,—for, the prophet of today, used to be called, beforetime, the seer.
10 And Saul said unto his young man, Good, is thy word, come! let us go! So they went unto the city, where the man of God was.
11 They were going up the ascent of the city, when they found young women, coming out to draw water,—so they said unto these, Is, the seer, in this place?
12 And the young women answered them and said: He is, lo! before you now, even as, today, hath he entered the city, for the people have a sacrifice, today, in the high place.
13 As ye enter the city, so, shall ye surely find him, ere yet he shall go up to the high place to eat, for the

aterioi, ennenkuin hän tulee. Kun hän on siunannut uhrin, sitten vasta kutsuvieraat aterioivat. Menkää siis sinne, sillä juuri nyt te hänet tapaatte.

förrän han kommer. Han skall välsigna offret; först sedan begynna de inbjudna att äta. Gån därför nu ditupp, ty just nu kunnen I träffa honom.»

people will not eat until he hath come, for, he, doth bless the sacrifice, after that, will they eat who have been bidden. Now, therefore, go up, for, about this very time, shall ye surely find him.

14 Ja he menivät kaupunkiin. Kun he tulivat kaupunkiin, niin katso, Samuel tuli heitä vastaan menossa uhrikukkulalle.

14 Så gingo de upp till staden. Och just när de kommo in i staden, mötte de Samuel, som var stadd på väg upp till offerhöjden.

14 So they went up into the city. As they were entering into the midst of the city, lo! Samuel, coming out over against them, to ascend the high place.

15 Mutta päivää ennen Saulin tuloa oli Herra ilmoittanut ja sanonut Samuelille:

15 Men dagen innan Saul kom hade HERREN uppenbarat för Samuel och sagt:

15 Now, Yahweh, had unveiled the ear of Samuel,––one day before Saul came, saying:

16 Huomenna tähän aikaan minä lähetän sinun tykösi miehen Benjaminin maasta. Voitele hänet minun kansani Israelin ruhtinaaksi. Hän on vapauttava minun kansani filistealaisten käsistä. Sillä minä olen katsonut kansani puoleen, sen huuto on tullut minun eteeni.

16 »I morgon vid denna tid skall jag sända till dig en man från Benjamins land, och honom skall du smörja till furste över mitt folk Israel; han skall frälsa mitt folk ifrån filistéernas hand. Ty jag har sett till mitt folk, eftersom deras rop har kommit till mig.»

16 About this time tomorrow, will I send unto thee, a man out of the land of Benjamin, whom thou shalt anoint, to be leader over my people Israel, and he shall save my people, out of the hand of the Philistines,—for I have looked upon the oppression, because their outcry hath come in unto me.

17 Kun Samuel näki Saulin, ilmoitti Herra hänelle: Katso, tässä on mies, josta minä olen sinulle sanonut: 'Tämä on vallitseva minun kansaani'.

17 När nu Samuel fick se Saul, gav HERREN honom den uppenbarelsen: »Se där är den man om vilken jag sade till dig: Denne skall styra mitt folk.»

17 And, when, Samuel, beheld Saul, Yahweh, answered him, Lo! the man, of whom I said unto thee, Here, is one shall control my people.

18 Saul meni Samuelin tykö keskelle porttia ja sanoi: Sano minulle, missä on näkijän asunto?

18 Men Saul gick fram till Samuel i porten och sade: »Säg mig var siaren bor.»

18 And Saul drew near unto Samuel, in the midst of the gate,—and said—I pray thee, do tell me, where is the house of the seer?

19 Samuel vastasi Saulille ja sanoi: Minä olen näkijä. Mene minun edelläni uhrikukkulalle. Aterioikaa tänä päivänä minun

19 Samuel svarade Saul och sade: »Jag är siaren. Gå före mig upp på offerhöjden, ty I skolen äta där med mig i dag. Men i morgon vill jag

19 And Samuel answered Saul, and said—I, am, the seer! Go up before me, to the high place, so shall ye eat with me, today,—and I

kanssani; huomenaamuna minä päästän sinut menemään, ja kaikki, mitä sinulla on sydämelläsi, minä selvitän sinulle.

låta dig gå; och om allt vad du har på hjärtat vill jag giva dig besked.

will let thee go in the morning, and, all that is in thy heart, will I tell thee.

20 Äläkä enää ole huolissasi aasintammoista, jotka ovat olleet sinulta kateissa kolme päivää, sillä ne ovat löytyneet. Ja kenen on kaikki, mitä kallisarvoisinta Israelissa on, jollei sinun ja kaiken sinun isäsi perheen?

20 Och vad angår åsninnorna, som nu i tre dagar hava varit borta för dig, skall du icke bekymra dig för dem, ty de äro återfunna. Vem tillhör för övrigt allt vad härligt är i Israel, om icke dig och hela din faders hus?»

20 And, as for the asses that went astray from thee three days ago, do not regard them, for they are found,—but to whom belongeth all that is desirable in Israel? is it not to thee, and to all the house of thy father?

21 Saul vastasi ja sanoi: Minähän olen benjaminilainen, olen sukukunnasta, joka on Israelin pienimpiä, ja minun sukuni on vähäisin kaikista Benjaminin sukukunnan suvuista. Miksi puhut minulle näin?

21 Saul svarade och sade: »Jag är ju en benjaminit, från en av de minsta stammarna i Israel, och min släkt är ju den ringaste bland alla släkter i Benjamins stammar. Varför talar du då till mig på det sättet?»

21 Then answered Saul, and said—Am not I, a man of Benjamin, of the smallest of the tribes of Israel, and [is not], my family, the poorest of all the families of the tribe of Benjamin? Wherefore, then, hast thou spoken unto me of such a thing as this?

22 Mutta Samuel otti Saulin palvelijoinensa ja vei heidät ruokailuhuoneeseen ja antoi heille ylimmän sijan kutsuvierasten joukossa, joita oli noin kolmekymmentä miestä.

22 Men Samuel tog Saul och hans tjänare och förde dem upp i salen och gav dem plats överst bland de inbjudna, vilka voro vid pass trettio män.

22 And Samuel took Saul and his young man, and brought them into the guest-chamber,—and gave them a place at the head of them who were bidden, they being about thirty persons.

23 Ja Samuel sanoi keittäjälle: Tuo tänne se kappale, jonka minä sinulle annoin ja josta minä sinulle sanoin: 'Pane se syrjään'.

23 Och Samuel sade till kocken: »Giv hit det stycke som jag gav dig, och som jag sade att du skulle förvara hos dig.»

23 And Samuel said to the cook, Set on the portion that I gave thee,—of which I said unto thee, Put it by thee.

24 Niin keittäjä otti reiden, ja mitä siihen kuului, ja pani sen Saulin eteen. Ja Samuel sanoi: Katso, tässä pannaan sinun eteesi se, mikä on varattu; syö siitä. Sillä juuri täksi hetkeksi se säästettiin sinua varten, kun minä sanoin: 'Minä olen kutsunut kansan.' Niin Saul aterioi

24 Då tog kocken fram lårstycket med vad därtill hörde, och satte det fram för Saul; och Samuel sade: »Se, här sättes nu fram för dig det som har blivit sparat; ät därav. Ty just för denna stund blev det undanlagt åt dig, då när jag sade att jag hade inbjudit

24 And the cook took up the shoulder, and that which was upon it, and placed it before Saul, and said—Lo! the part reserved! Set it before thee [and] eat, for, unto the time appointed, hath it been kept for thee, since the time that I said, The people, have I bidden.

Samuelin kanssa sinä päivänä.
25 Kun he sitten olivat tulleet uhrikukkulalta alas kaupunkiin, puhui hän Saulin kanssa katolla. Ja he nousivat varhain.

26 Niin Samuel aamun sarastaessa kutsui Saulia katolta ja sanoi: Nouse, minä lähden saattamaan sinua. Saul nousi, ja hän ja Samuel menivät yhdessä ulos.

27 Kun he tulivat alas kaupungin laitaan, sanoi Samuel Saulille: Sano palvelijalle, että hän menee meidän edellämme - ja tämä meni edelle - mutta pysähdy sinä hetkeksi tähän, niin minä julistan sinulle Jumalan sanan.

folket.» Så åt Saul den dagen med Samuel.
25 Därefter gingo de ned från offerhöjden och in i staden. Sedan samtalade han med Saul uppe på taket.

26 Men bittida följande dag, när morgonrodnaden gick upp, ropade Samuel uppåt taket till Saul och sade: »Stå upp, så vill jag ledsaga dig till vägs.» Då stod Saul upp, och de gingo båda åstad, han och Samuel.
27 När de så voro på väg ned mot ändan av staden, sade Samuel till Saul: »Säg till tjänaren att han skall gå före oss» -- och han fick gå -- »men du själv må nu stanna här, så vill jag låta dig höra vad Gud har talat.»

So Saul did eat with Samuel, on that day.
25 And, when they had come down from the high place into the city, he spread a couch for Saul upon the house–top, and he lay down.
26 And it came to pass, at the uprisings of the dawn, that Samuel called unto Saul on the house–top, saying, Arise! that I may send thee away. So Saul arose, and they two, he and Samuel, went forth abroad.
27 As they were going down the end of the city, Samuel, said unto Saul—Bid the young man, that he pass on before us, (and he passed on) but, thou, stand still where thou art, that I may let thee hear the word of God.

10 luku

1 Silloin Samuel otti öljyastian, vuodatti öljyä hänen päähänsä, suuteli häntä ja sanoi: Katso, Herra on voidellut sinut perintöosansa ruhtinaaksi.

2 Kun sinä tänä päivänä lähdet minun luotani, kohtaat sinä Raakelin haudan luona Selsahissa Benjaminin rajalla kaksi miestä; ne sanovat sinulle: 'Aasintammat, joita olet lähtenyt etsimään, ovat löytyneet; katso, isäsi on heittänyt mielestään aasintammat, kun on levoton

1 Och Samuel tog sin oljeflaska och göt olja på hans huvud och kysste honom och sade: »Se, HERREN har smort dig till furste över sin arvedel.

2 När du nu går ifrån mig, skall du invid Rakels grav, vid Benjamins gräns, vid Selsa, träffa två män; dessa skola säga till dig: 'Åsninnorna som du gick åstad att söka äro återfunna; din fader tänker därför icke mer på åsninnorna, men han är orolig för eder skull och

1 Then took Samuel a flask of oil, and poured out upon his head, and kissed him,—and said—Is it not, that Yahweh hath anointed thee over his inheritance, as leader?
2 When thou departest, today, from me, then shalt thou find two men by the grave of Rachel, within the boundary of Benjamin, in Zelzah,—and they will say unto thee, The asses are found, which thou wentest to seek, and lo! thy father hath abandoned caring for the asses, and is concerned

teidän tähtenne ja sanoo: Mitä minä voisin tehdä poikani avuksi?'

säger: Vad skall jag göra för att finna min son?'

for you, saying, What shall I do for my son?

3 Ja kun menet siitä edemmäksi ja tulet Taaborin tammelle, tulee siellä sinua vastaan kolme miestä menossa Jumalan eteen Beeteliin. Yksi kantaa kolmea vohlaa, toinen kantaa kolmea leipäkakkua, ja kolmas kantaa viinileiliä.

3 Och när du har gått därifrån ett stycke fram och kommit till Tabors terebint skall du där möta tre män som äro på väg upp till Gud i Betel. En bär tre killingar, en bar tre brödkakor, och en bär en vinlägel.

3 Then shalt thou pass on quickly from thence onwards, and come as far as the oak of Tabor, and there shall find thee there, three men going up unto God, at Bethel,—one, carrying three kids, and, another, carrying three cakes of bread, and, another, carrying a skin of wine;

4 Ne tervehtivät sinua ja antavat sinulle kaksi leipää; ota ne heiltä.

4 Dessa skola hälsa dig och giv dig två bröd, och du skall taga emot vad de giva.

4 then will they ask thee, of thy welfare,—and give thee two cakes of bread, which thou shalt receive at their hand.

5 Senjälkeen sinä tulet Jumalan Gibeaan, jossa filistealaisten maaherrat ovat. Ja tullessasi sinne kaupunkiin sinä kohtaat joukon profeettoja, jotka tulevat alas uhrikukkulalta hurmoksissaan, harppu, vaskirumpu, huilu ja kannel edellänsä.

5 Sedan kommer du till Guds Gibea, där filistéernas fogdar äro. Och när du kommer dit in i staden, skall du träffa på en skara profeter, som komma ned från offerhöjden där, med psaltare, puka, flöjt och harpa före sig, under det att de själva äro i profetisk hänryckning.

5 After that, shalt thou come unto the hill of God, where is the garrison of the Philistines,—and it shall be, as thou comest in thither into the city, thou shalt light upon a band of prophets, coming down from the high place, and, before them, a harp, and a timbrel, and a flute, and a lyre, they having been moved to prophesy.

6 Ja Herran henki tulee sinuun, ja sinäkin joudut hurmoksiin niinkuin hekin; ja sinä muutut toiseksi mieheksi.

6 Och HERRENS Ande skall komma över dig, så att också du fattas av hänryckning likasom de; och du skall då bliva förvandlad till en annan människa.

6 Then will come suddenly upon thee, the Spirit of Yahweh, and thou shalt be moved to prophesy with them,—and shalt be changed into another man.

7 Ja kun nämä ennusmerkit käyvät toteen, niin tee, mikä tehtäväksesi tulee, sillä Jumala on sinun kanssasi.

7 När du nu ser att dessa tecken inträffa, då må du göra vad tillfället giver vid handen, ty Gud är med dig.

7 And it shall be, when these signs shall come unto thee, then act thou for thyself, as thou shalt find occasion, for, God, is with thee.

8 Mene sitten minun

8 Sedan må du gå ned före

8 And thou shalt go down

edelläni Gilgaliin, niin minä tulen sinne sinun luoksesi uhraamaan polttouhreja ja yhteysuhreja; odota seitsemän päivää, kunnes minä tulen sinun luoksesi ja ilmoitan sinulle, mitä sinun on tehtävä.

mig till Gilgal, så skall jag komma ditned till dig, för att offra brännoffer och tackoffer; sju dagar skall du vänta till dess jag kommer till dig och förkunnar för dig vad du skall göra.

before me to Gilgal, for lo! I am coming down unto thee, to offer up ascending–offerings, to sacrifice peace–offerings,—seven days, shalt thou tarry, until I come unto thee, then will I let thee know what thou shalt do.

9 Ja kun hän käänsi selkänsä lähteäksensä Samuelin luota, muutti Jumala hänen sydämensä; ja kaikki nämä ennusmerkit kävivät sinä päivänä toteen.

9 I det han nu vände sig om för att gå ifrån Samuel, förvandlade Gud hans sinne och gav honom ett annat hjärta; och alla dessa tecken inträffade samma dag.

9 And so it was, that, when he turned away to depart from Samuel, God gave him another heart,—and all these signs came to pass that day.

10 Ja kun he tulivat sinne, Gibeaan, niin katso, joukko profeettoja tuli häntä vastaan. Silloin Jumalan henki tuli häneen, ja hänkin joutui hurmoksiin heidän keskellänsä.

10 När de kommo till Gibea, mötte honom där en skara profeter; då kom Guds Ande över honom, så att han, mitt ibland dem, själv fattades av profetisk hänryckning.

10 And, when they came thither to the hill, lo! a band of prophets coming to meet him,—then came suddenly upon him, the Spirit of God, and he was moved to prophesy in their midst.

11 Kun kaikki, jotka ennestään tunsivat hänet, näkivät hänet hurmoksissa niinkuin profeetatkin, sanoivat he toisillensa: Mikä Kiisin pojalle on tullut? Onko Saulkin profeettain joukossa?

11 Då nu alla som förut kände honom fingo se honom vara i hänryckning likasom profeterna, sade folket sinsemellan: »Vad har skett med Kis' son? Är ock Saul bland profeterna?»

11 And it came to pass, that, all who knew him aforetime, looked, and lo! with the prophets, he did prophesy. So the people said, one to another—What, now, hath befallen the son of Kish? Is, even Saul, among the prophets?

12 Mutta eräs sikäläisistä miehistä vastasi ja sanoi: Kuka sitten heidän isänsä on? - Niin tuli sananlaskuksi: Onko Saulkin profeettain joukossa?

12 Men en av männen därifrån svarade och sade: »Vem är då dessas fader?» -- Härav uppkom ordspråket: »Är ock Saul bland profeterna?»

12 Then responded one of that place, and said, But who is, their father? For this cause, it became a proverb, Is, even Saul, among the prophets?

13 Päästyään hurmoksista hän meni uhrikukkulalle.

13 Men när hans profetiska hänryckning hade upphört, gick han upp på offerhöjden.

13 And, when he had made an end of prophesying, he came to the high place.

14 Ja Saulin setä kysyi häneltä ja hänen palvelijaltansa: Missä te olette käyneet? Hän vastasi: Aasintammoja etsimässä. Mutta kun emme niitä

14 Då frågade Sauls farbroder honom och hans tjänare: »Var haven I varit?» Han svarade: »Borta för att söka åsninnorna. Men när vi sågo att de ingenstädes

14 Then said Saul's uncle unto him, and unto his young man—Whither have ye been? And he said, To seek the asses, and, when they were nowhere, to be seen,

missään nähneet, menimme Samuelin tykö.
15 Silloin Saulin setä sanoi: Kerro minulle, mitä Samuel teille sanoi.
16 Saul vastasi sedällensä: Hän ilmoitti meille aasintammain löytyneen. Mutta mitä Samuel oli sanonut kuninkuudesta, sitä hän ei hänelle kertonut.

17 Sitten Samuel kutsui kansan koolle Herran eteen Mispaan.
18 Hän sanoi israelilaisille: Näin sanoo Herra, Israelin Jumala: Minä johdatin Israelin Egyptistä, ja minä vapautin teidät egyptiläisten käsistä sekä kaikkien niiden valtakuntien käsistä, jotka teitä sortivat.

19 Mutta nyt te olette pitäneet halpana Jumalanne, joka on auttanut teidät kaikista onnettomuuksistanne ja ahdingoistanne, ja olette sanoneet hänelle: 'Aseta meille kuningas.' Asettukaa siis Herran eteen sukukunnittain ja suvuittain.

20 Niin Samuel antoi kaikkien Israelin sukukuntien astua esiin; ja arpa osui Benjaminin sukukuntaan.
21 Kun hän sitten antoi Benjaminin sukukunnan astua esiin suvuittain, osui arpa Matrin sukuun; sen jälkeen osui arpa Sauliin, Kiisin poikaan. Mutta kun häntä etsittiin, ei häntä

voro att finna, gingo vi till Samuel.»
15 Då sade Sauls farbroder: »Tala om for mig vad Samuel sade till eder.»
16 Saul svarade sin farbroder: »Han omtalade för oss att åsninnorna voro återfunna.» Men vad Samuel hade sagt om konungadömet omtalade han icke för honom.
17 Därefter kallade Samuel folket tillsammans till HERREN, i Mispa.
18 Och han sade till Israels barn: »Så säger HERREN, Israels Gud: Jag har fört Israel upp ur Egypten, och jag räddade eder icke allenast undan Egypten, utan ock undan alla andra konungadömen som förtryckte eder.
19 Men nu haven I förkastat eder Gud, som själv frälste eder ur alla edra olyckor och trångmål, och haven sagt till honom: 'Sätt en konung över oss.' Så träden nu fram inför HERREN efter edra stammar och edra ätter.»

20 Därpå lät Samuel alla Israels stammar gå fram; då träffades Benjamin stam av lotten.
21 När han sedan lät Benjamins stam gå fram efter dess släkter, träffade Matris släkt av lotten; därpå träffades Saul, Kis' son, av lotten, men när de då sökte efter honom, stod han icke

we came unto Samuel.

15 And Saul's uncle said,—Do tell me, I pray thee, what Samuel said to you.
16 And Saul said unto his uncle, He, told, us that the asses were found,—but, as to the matter of the kingdom, he told him not what Samuel had said.

17 Then Samuel called out the people, unto Yahweh, at Mizpah,
18 and said unto the sons of Israel—Thus, saith Yahweh, God of Israel: I myself, brought up Israel, out of Egypt,—and rescued you out of the hand of the Egyptians, and out of the hand of all the kingdoms that distressed you.
19 Yet, ye, today, have rejected your God, who, himself, hath been giving you salvation from all your calamities and your distresses, and ye have said to him: A king, shalt thou set over us,—Now, therefore, present yourselves before Yahweh, by your tribes, and by your thousands.
20 And, when Samuel had brought near all the tribes of Israel, then was taken the tribe of Benjamin.
21 And, when he had brought near the tribe of Benjamin, by their families, then was taken the family of Matri,—and, when he had brought near the family of Matri, man by man, then

löydetty.

att finna.

was taken Saul the son of Kish; so they sought him, but he was not to be found.

22 Silloin he kysyivät vielä kerran Herralta: Onko ketään muuta vielä tullut tänne? Herra vastasi: Katso, hän on piiloutunut kuormastoon.

22 Då frågade de HERREN ännu en gång: »Har någon mer kommit hit? HERREN svarade: »Han har gömt sig bland trossen.»

22 Then asked they again of Yahweh, Hath there yet to come in hither a man? And Yahweh said, Lo! he, hath hid himself among the stores.

23 Niin he juoksivat ja toivat hänet sieltä, ja kun hän asettui kansan keskelle, niin hän oli päätänsä pitempi kaikkea kansaa.

23 Då skyndade de dit och hämtad honom därifrån, och när han nu trädde fram bland folket, var han huvudet högre än allt folket.

23 So they ran, and fetched him thence, and, when he presented himself in the midst of the people, then was he [seen to be] taller than any of the people, from his shoulders and upwards.

24 Ja Samuel sanoi kaikelle kansalle: Näettekö, kenen Herra on valinnut; sillä ei ole hänen vertaistansa koko kansan joukossa. Niin koko kansa riemuitsi huutaen: Eläköön kuningas!

24 Och Samuel sade till allt folket: »Här sen I nu den som HERREN har utvalt; ingen är honom lik bland allt folket.» Då jublade allt folket och ropade: »Leve konungen!»

24 And Samuel said unto all the people—Have ye seen him whom Yahweh hath chosen, that there is none like him, among all the people? And all the people shouted, and said—Let the king live!

25 Ja Samuel julisti kansalle kuninkuuden oikeudet, kirjoitti ne kirjaan ja asetti sen Herran eteen. Sitten Samuel päästi kaiken kansan menemään, kunkin kotiinsa.

25 Och Samuel kungjorde för folket konungadömets rätt och tecknade upp den i en bok och lade ned den inför HERREN. Sedan lät Samuel allt folket gå hem, var och en till sitt.

25 Then Samuel declared unto the people the manner of the kingdom, and wrote it in a scroll, and laid it up before Yahweh. And Samuel sent away all the people, every man to his own house.

26 Ja myöskin Saul meni kotiinsa Gibeaan, ja hänen kanssaan meni sotaväki, ne, joiden sydämiä Jumala oli koskettanut.

26 Också Saul gick hem till Gibea; och honom följde en härskara av män vilkas hjärtan Gud hade rört.

26 Yea, even Saul, went to his own house, at Gibeah,—and the valiant men whose heart God had moved went with him.

27 Mutta kelvottomat miehet sanoivat: Mitä apua meillä tästä on? Ja nämä halveksivat häntä eivätkä tuoneet hänelle mitään lahjoja; mutta hän ei virkkanut mitään.

27 Men några onda män sade: »Vad hjälp skulle denne kunna giva oss?» Och de föraktade honom och buro icke fram skänker till honom. Men han låtsade som om han icke märkte det.

27 But, abandoned men, said—How can this one save us? So they treated him with contempt, and brought him no present,—but he was as one that was deaf.

11 luku

1 Ammonilainen Naahas lähti piirittämään Gileadin Jaabesta. Niin kaikki Jaabeksen miehet sanoivat Naahaalle: Tee liitto meidän kanssamme, niin me palvelemme sinua.
2 Mutta ammonilainen Naahas vastasi heille: Sillä ehdolla minä teen liiton teidän kanssanne, että saan puhkaista jokaiselta teiltä oikean silmän; niin minä häpäisen koko Israelin.
3 Jaabeksen vanhimmat sanoivat hänelle: Jätä meidät rauhaan seitsemäksi päiväksi, niin me lähetämme sanansaattajia kaikkialle Israelin alueelle; jollei kukaan meitä auta, niin me antaudumme sinulle.
4 Niin sanansaattajat tulivat Saulin Gibeaan ja puhuivat asian kansalle. Silloin kaikki kansa korotti äänensä ja itki.

5 Ja katso, Saul tuli käyden härkäin jäljessä pellolta. Ja Saul kysyi: Mikä kansalla on, kun he itkevät? Niin he kertoivat hänelle Jaabeksen miesten asian.

6 Kun Saul kuuli tämän asian, tuli Jumalan henki häneen, ja hän vihastui kovin.

7 Ja hän otti härkäparin, paloitteli härät ja lähetti kappaleet kaikkialle Israelin

1 Och ammoniten Nahas drog upp och belägrade Jabes i Gilead. Då sade alla män i Jabes till Nahas: »Slut fördrag med oss, så vilja vi bliva dig underdåniga.»
2 Men ammoniten Nahas svarade dem: »På det villkoret vill jag sluta fördrag med eder, att jag får sticka ut högra ögat på eder alla och därmed tillfoga hela Israel smälek.»
3 De äldste i Jabes sade till honom: »Giv oss sju dagars uppskov, så att vi kunna skicka sändebud över hela Israels land; om då ingen vill hjälpa oss, så skola vi giva oss åt dig.»

4 Så kommo nu sändebuden till Sauls Gibea och omtalade detta för folket. Då brast allt folket ut i gråt.

5 Men just då kom Saul gående bakom sina oxar från åkern. Och Saul frågade: »Vad fattas folket, eftersom de gråta?» Och de förtäljde för honom vad mannen från Jabes hade sagt.
6 Då kom Guds Ande över Saul, när han hörde detta, och hans vrede upptändes högeligen.

7 Och han tog ett par oxar och styckade dem och sände styckena omkring

1 Then came up Nahash the Ammonite, and encamped against Jabesh-gilead,—and all the man of Jabesh said unto Nahash, Solemnise with us a covenant, that we may serve thee.
2 And Nahash the Ammonite said unto them, Hereby, will I solemnise [a covenant] with you by digging out for you, every one's right eye,—and laying it for a reproach, upon all Israel.
3 And the elders of Jabesh said unto him—Give us a respite of seven days, that we may send messengers throughout all the bounds of Israel,—and then, if there is none to save us, we will come out unto thee.
4 And, when the messengers came to Gibeah of Saul, and spake the words in the ears of the people, all the people lifted up their voice, and wept.
5 But lo! Saul, came in, following the oxen, out of the field, and Saul said, What aileth the people, that they should weep? Then were recounted to him the words of the men of Jabesh.
6 And the Spirit of God came suddenly upon Saul, when he heard these words,—and his anger raged furiously.
7 So he took a yoke of oxen, and cut them in pieces, and sent throughout

alueelle sanansaattajain mukana ja käski sanoa: Näin tehdään jokaisen härjille, joka ei seuraa Saulia ja Samuelia. Ja Herran kauhu valtasi kansan, niin että he lähtivät niinkuin yksi mies.

8 Ja hän piti katselmuksen heistä Besekissä; ja israelilaisia oli kolmesataa tuhatta ja Juudan miehiä kolmekymmentä tuhatta.

9 Ja he sanoivat sanansaattajille, jotka olivat tulleet: Sanokaa näin Gileadin Jaabeksen miehille: 'Huomenna, auringon ollessa polttavimmillaan, te saatte apua'. Niin sanansaattajat tulivat ja ilmoittivat sen Jaabeksen miehille; ja nämä ilostuivat.

10 Niin Jaabeksen miehet sanoivat: Huomenna me antaudumme teille, ja te saatte tehdä meille, mitä tahdotte.

11 Seuraavana päivänä Saul jakoi kansan kolmeen joukkoon; ja he tunkeutuivat leiriin aamuvartion aikana ja voittivat ammonilaiset, surmaten heitä, kunnes päivä tuli palavimmilleen. Ja jäljelle jääneet hajaantuivat, niin ettei heistä kahta yhteen jäänyt.

12 Silloin kansa sanoi Samuelille: Ketkä ne olivat,

över hela Israels land med sändebuden och lät säga: »Den som icke drager ut efter Saul och Samuel, med hans oxar skall så göras.» Då föll en förskräckelse ifrån HERREN över folket, så att de drogo ut såsom en man.

8 Och han mönstrade dem i Besek, och Israels barn utgjorde då tre hundra tusen, och Juda män trettio tusen.

9 Och de sade till sändebuden som hade kommit: »Så skolen I säga till männen i Jabes i Gilead: I morgon skolen I få hjälp, när solen bränner som hetast.» Och sändebuden kommo och förkunnade detta för männen i Jabes; och dessa blevo glada däröver.

10 Nu läto männen i Jabes säga: »I morgon vilja vi giva oss åt eder, och I mån då göra med oss vadhelst I finnen för gott.»

11 Dagen därefter fördelade Saul folket i tre hopar; och de trängde in i lägret vid morgonväkten och nedgjorde ammoniterna, och upphörde först när det var som hetast på dagen. Och de som kommo undan blevo så kringspridda, att icke två av dem kommo undan tillsammans.

12 Då sade folket till Samuel: »Vilka voro de som

all the bounds of Israel by the hand of messengers—saying, Whosoever cometh not forth after Saul, and after Samuel, so, shall it be done unto his oxen. Then felt the dread of Yahweh, upon the people, and they came forth, as one man.

8 And, when he numbered them in Bezek, the sons of Israel were found to be—three hundred thousand, and the men of Judah thirty thousand.

9 So they said unto the messengers who had come—Thus, shall ye surely say to the men of Jabesh-gilead, Tomorrow, shall ye have deliverance, about the time the son is hot. And, when the messengers came and told the men of Jabesh, they rejoiced.

10 So the men of Jabesh said, Tomorrow, will we come out unto you,—Then shall ye do with us, according to all that is good in your eyes.

11 And it came to pass on the morrow, that Saul set the people in three companies, and they entered into the midst of the host, during the morning watch, and smote Ammon until the day was hot. And it came to pass that, they who were left, were scattered, so that there were not left among them, two together.

12 Then said the people unto Samuel, Who is he that

jotka sanoivat: 'Saulko tulisi meidän kuninkaaksemme?' Antakaa tänne ne miehet, surmataksemme heidät.
13 Mutta Saul sanoi: Tänä päivänä ei ketään surmata, sillä tänä päivänä on Herra antanut voiton Israelille.

14 Ja Samuel sanoi kansalle: Tulkaa, menkäämme Gilgaliin ja uudistakaamme siellä kuninkuus.
15 Niin kaikki kansa meni Gilgaliin ja teki Saulin kuninkaaksi siellä, Herran edessä Gilgalissa; ja he uhrasivat siellä yhteysuhreja Herran edessä. Ja Saul ja kaikki Israelin miehet iloitsivat siellä suuresti.

12 luku

1 Samuel sanoi kaikelle Israelille: Katso, minä olen kuullut teidän ääntänne kaikessa, mitä te olette minulta pyytäneet; minä olen asettanut kuninkaan teitä hallitsemaan.
2 Ja nyt on teidän kuninkaanne käyvä teidän edellänne, kun minä olen tullut vanhaksi ja harmaaksi - ovathan jo minun poikani teidän keskellänne. Mutta minä olen käynyt teidän edellänne nuoruudestani tähän päivään asti.
3 Tässä minä olen; todistakaa minua vastaan Herran ja hänen voideltunsa edessä. Keneltä minä olen vienyt härän tai keneltä

sade: 'Skulle Saul bliva konung över oss!' Given hit dessa män, så att vi få döda dem.»
13 Men Saul sade: »På denna dag skall ingen dödas, ty i dag har HERREN givit seger åt Israel.»

14 Och Samuel sade till folket: »Kom, låt oss gå till Gilgal och där förnya konungadömet.»

15 Då gick allt folket till Gilgal och gjorde Saul till konung där, inför HERRENS ansikte, i Gilgal; och de offrade där tackoffer inför HERRENS ansikte. Och Saul och alla Israels män voro där uppfyllda av glädje.

1 Och Samuel sade till hela Israel: »Se, jag har lyssnat till edra ord och gjort allt vad I haven begärt av mig; jag har satt en konung över eder.

2 Nu är det eder konung som skall vara eder ledare, nu då jag är gammal och grå; I haven ju redan mina söner ibland eder. Hittills är det jag som har varit eder ledare, från min ungdom ända till denna dag.

3 Se har står jag, vittnen nu mot mig inför HERREN och inför hans smorde. Har jag tagit någons oxe, eller har jag tagit någons åsna? Har

was saying, Shall, Saul, reign over us? Give up the men, that we may put them to death.
13 But Saul said, There shall not be put to death a man, this day,—for, today, hath Yahweh wrought deliverance in Israel.
14 Then said Samuel unto the people, Come and let us go to Gilgal,—and let us there renew the kingdom.

15 So all the people went to Gilgal, and made Saul king there, before Yahweh, in Gilgal, and offered there sacrifices of peace-offerings before Yahweh,—and Saul and all the men of Israel rejoiced there, exceedingly.

1 And Samuel said unto all Israel, Lo! I have hearkened unto your voice, in all that ye said to me,—and have set over you a king.

2 Now, therefore, lo! the king going to and fro before you, But, I, am old and grey-headed, and, my sons, lo! they are with you,—But, I, have gone to and fro before you from my youth until this day.

3 Behold me! testify against me, before Yahweh, and before his Anointed—Whose, ox, have I taken? or whose, ass, have I taken? or whom

aasin? Kenelle minä olen tehnyt vääryyttä, kenelle väkivaltaa? Keneltä minä olen lahjuksia ottanut ummistaakseni silmäni hänen hyväksensä? Todistakaa, niin minä korvaan sen teille.

jag förtryckt någon eller övat våld mot någon? Har jag tagit mutor av någon, för att jag skulle se genom fingrarna med honom? Jag vill då giva eder ersättning därför.»

have I oppressed? Whom have I crushed? or at whose, hands, have I taken a bribe, to cover up mine eyes therewith? and I will restore it unto you.

4 He vastasivat: Et ole tehnyt meille vääryyttä etkä väkivaltaa, et myös ole keneltäkään mitään ottanut.

4 De svarade: »Du har icke förtryckt oss, du har icke övat våld mot oss; och från ingen människa har du tagit något.»

4 And they said, Thou hast not oppressed us, neither hast thou crushed us,—neither hast thou taken, at the hand of any man, any thing.

5 Silloin hän sanoi heille: Herra on todistaja teitä vastaan, ja hänen voideltunsa on todistaja tänä päivänä, että te ette ole löytäneet mitään minun kädestäni. He vastasivat: Hän on todistaja.

5 Då sade han till dem: »HERREN vare vittne mot -- eder, och hans smorde vare ock vittne denna dag, att I icke haven funnit något i min hand.» De svarade: »Ja, vare det så.»

5 And he said unto them—Witness, is Yahweh against you, and, witness, is his Anointed, this day, that ye have not found in my hand, any thing! And they said: Witness!

6 Samuel sanoi kansalle: Todistaja on Herra, joka kutsui Mooseksen ja Aaronin ja johdatti teidän isänne Egyptin maasta.

6 Samuel sade till folket: »Ja, HERREN vare vittne, han som lät Mose och Aron uppstå och förde edra fäder upp ur Egyptens land.

6 And Samuel said unto the people: Witness, is Yahweh, who wrought with Moses and with Aaron, and who brought up your fathers out of the land of Egypt.

7 Astukaa nyt esiin, minä haastan teidät tuomiolle Herran edessä kaikista Herran vanhurskaista teoista, jotka hän on teille ja teidän isillenne tehnyt.

7 Så träden nu fram, för att jag må gå till rätta med eder inför HERREN angående allt gott som HERREN i sin rättfärdighet har gjort mot eder och mot edra fäder.

7 Now, therefore, take your stand and let me plead with you, before Yahweh,—and tell you all the righteous acts of Yahweh, which he wrought with you, and with your fathers:

8 Kun Jaakob oli tullut Egyptiin, huusivat teidän isänne Herraa, ja Herra lähetti Mooseksen ja Aaronin viemään teidän isänne pois Egyptistä ja sijoittamaan heidät tähän paikkaan.

8 När Jakob hade kommit fram till Egypten, ropade edra fäder till HERREN, och HERREN sände Mose och Aron, som förde edra fäder ut ur Egypten och läto dem bosätta sig här i landet.

8 How that, when Jacob had come into Egypt,—and your fathers had made outcry unto Yahweh, then Yahweh sent Moses and Aaron, and they brought forth your fathers out of Egypt, and he caused them to dwell in this place;

9 Mutta he unhottivat Herran, Jumalansa. Silloin hän myi heidät Siiseran,

9 Men när de glömde HERREN, sin Gud, sålde han dem i Siseras hand,

9 And, when they forgat Yahweh their God, he sold them into the hand of

Haasorin sotapäällikön, käsiin ja filistealaisten käsiin ja Mooabin kuninkaan käsiin, ja nämä sotivat heitä vastaan.

10 Niin he huusivat Herraa ja sanoivat: 'Me olemme syntiä tehneet, kun hylkäsimme Herran ja palvelimme baaleja ja astarteja; mutta vapauta nyt meidät vihollistemme käsistä, niin me palvelemme sinua.'

11 Ja Herra lähetti Jerubbaalin, Bedanin, Jeftan ja Samuelin ja vapautti teidät ympärillä asuvain vihollistenne käsistä, niin että saitte asua turvassa.

12 Mutta kun te näitte Naahaan, ammonilaisten kuninkaan, hyökkäävän teitä vastaan, sanoitte te minulle: 'Ei, vaan kuningas hallitkoon meitä', vaikka Herra, teidän Jumalanne, on kuninkaanne.

13 Tässä on nyt kuningas, jonka te valitsitte ja jota anoitte: katso, Herra on antanut teille kuninkaan.

14 Jos te pelkäätte Herraa ja palvelette häntä, kuulette hänen ääntänsä ettekä niskoittele hänen käskyjänsä vastaan, niin te seuraatte Herraa, Jumalaanne, sekä te että kuningas, joka teitä hallitsee.

15 Mutta jollette kuule

härhövitsmannens i Hasor, och i filistéernas hand och i Moabs konungs hand, och dessa stridde mot dem.

10 Men då ropade till HERREN och sade: 'Vi hava syndat, ty vi hava övergivit HERREN och tjänat Baalerna och Astarterna; men rädda oss nu från våra fienders hand, så vilja vi tjäna dig.'

11 Då sände HERREN Jerubbaal och Bedan och Jefta och Samuel och räddade eder från edra fienders hand runt omkring, så att I fingen bo i trygghet.

12 Men när I sågen att Nahas, Ammons barns konung, kom emot eder, saden I till mig: 'Nej, en konung måste regera över oss', fastän det är HERREN, eder Gud, som är eder konung.

13 Och se, här är nu den konung I haven utvalt, den som I haven begärt; se, HERREN har satt en konung över eder.

14 Allenast man I nu frukta HERREN och tjäna honom och höra hans röst och icke vara genssträviga mot HERRENS befallning. Ja, både I och den konung som regerar över eder mån följa HERREN, eder Gud.

15 Men om I icke hören

Sisera, prince of the host of Jabin, king of Hazor, and into the hand of the Philistines, and into the hand of the king of Moab, and they fought against them;

10 But, when they made outcry unto Yahweh and said—We have sinned, in that we have forsaken Yahweh, and have served the Baals and the Ashtoreths,—now, therefore, deliver us out of the hand of our enemies, that we may serve thee,

11 then Yahweh sent Jerubbaal and Bedan, and Jephthah, and Samuel,—and delivered you out of the hand of your enemies, on every side, and ye dwelt in safety.

12 But, when ye saw that, Nahash king of the sons of Ammon, came upon you, then said ye unto me, Nay! but, a king, shall reign over us, when, Yahweh your God, was your king!

13 Now, therefore, lo! the king whom ye have chosen, for whom ye have asked,—lo! therefore, Yahweh hath set over you a king.

14 If ye will revere Yahweh, and serve him, and hearken unto his voice, and not rebel against the bidding of Yahweh, then shall, both ye and your king that reigneth over you, continue to follow after Yahweh your God.

15 But, if ye hearken not

Herran ääntä, vaan niskoittelette hänen käskyjänsä vastaan, niin Herran käsi on oleva teitä vastaan, niinkuin oli myös teidän isiänne vastaan.
16 Astukaa nyt esiin ja katsokaa tätä suurta tekoa, jonka Herra tekee teidän silmienne edessä.
17 Nythän on nisunleikkuun aika; mutta minä huudan Herraa, että hän antaa ukkosenjylinän ja sateen, että ymmärtäisitte ja näkisitte, kuinka paha Herran silmissä on se, minkä olette tehneet anoessanne itsellenne kuningasta.
18 Ja Samuel huusi Herraa, ja Herra antoi ukkosenjylinän ja sateen sinä päivänä. Ja kaikki kansa pelkäsi suuresti Herraa ja Samuelia.

19 Ja kaikki kansa sanoi Samuelille: Rukoile palvelijaisi puolesta Herraa, Jumalaasi, ettemme kuolisi; sillä me olemme tehneet kaikkien muiden syntiemme lisäksi senkin pahan, että anoimme itsellemme kuningasta.
20 Samuel sanoi kansalle: Älkää peljätkö. Te olette tosin tehneet kaiken tämän pahan, mutta älkää kuitenkaan poiketko pois seuraamasta Herraa, vaan palvelkaa Herraa kaikesta sydämestänne.
21 Älkää poiketko seuraamaan turhia jumalia, joista ei ole hyötyä eikä apua, sillä turhia ne ovat.

HERRENS röst, utan ären gensträviga mot HERRENS befallning, då skall HERRENS hand drabba eder likasom edra fäder.

16 Träden nu ock fram och sen det stora under som HERREN skall göra inför edra ögon.
17 Nu är ju tiden för veteskörden; men jag vill ropa till HERREN att han må låta det dundra och regna. Så skolen I märka och se huru mycket ont I haven gjort i HERRENS ögon genom eder begäran att få en konung.»
18 Och Samuel ropade till HERREN, och HERREN lät det dundra och regna på den dagen. Då betogs allt folket av stor fruktan för HERREN och för Samuel.
19 Och allt folket sade till Samuel: »Bed för dina tjänare till HERREN, din Gud, att vi icke må dö, eftersom vi till alla våra andra synder ock hava lagt det onda att vi hava begärt att få en konung.»
20 Samuel sade till folket: »Frukten icke. Väl haven I gjort allt detta onda; men viken nu blott icke av ifrån HERREN, utan tjänen HERREN av allt edert hjärta.

21 Viken icke av; ty då följen I tomma avgudar, som varken kunna hjälpa eller rädda, eftersom de äro allenast tomhet.

unto the voice of Yahweh, but rebel against the bidding of Yahweh, then will the hand of Yahweh continue to be against you, and against your fathers.
16 Even now, stand still and see this great thing,—which Yahweh is about to do before your eyes:
17 Is it not wheat harvest, today? I will cry unto Yahweh, that he may give forth thunderings and rain,—know ye then and see, that, your wrong, is great which ye have done in the sight of Yahweh, in asking for yourselves, a king.
18 So Samuel cried unto Yahweh, and Yahweh gave forth thunderings and rain, on that day,—and all the people greatly feared Yahweh, and Samuel.
19 And all the people said unto Samuel—Pray for thy servants, unto Yahweh thy God, and let it not be that we die,—For we have added, to all our sins, a wrong, in asking for ourselves a king.

20 Then said Samuel unto the people—Do not fear, ye, have done all this wrong,—nevertheless, do not turn aside from following Yahweh, but serve Yahweh, with all your heart;

21 and turn not aside after vanities, that can neither profit nor deliver, because, vanities, they are.

22 Suuren nimensä tähden Herra ei hylkää kansaansa, koska Herra on tahtonut tehdä teidät omaksi kansaksensa.
23 Ja pois se minusta, että tekisin sen synnin Herraa vastaan, että lakkaisin rukoilemasta teidän puolestanne ja opettamasta teille hyvää ja oikeata tietä.
24 Peljätkää vain Herraa ja palvelkaa häntä uskollisesti kaikesta sydämestänne. Sillä katsokaa, kuinka suuria hän on teille tehnyt.
25 Mutta jos teette pahaa, niin hukutte, sekä te itse että teidän kuninkaanne.

22 Ty HERREN skall icke förskjuta sitt folk, för sitt stora namns skull, eftersom HERREN har behagat att göra eder till sitt folk.
23 Vare det ock fjärran ifrån mig att jag skulle så synda mot HERREN, att jag upphörde att bedja för eder! Jag vill fastmer lära eder den goda och rätta vägen.
24 Allenast frukten HERREN och tjänen honom troget av allt edert hjärta. Ty sen vilka stora ting han har gjort med eder!
25 Men om I gören vad ont är, så skolen både I och eder konung förgås.»

22 For Yahweh will not give up his people, because of his great name, for Yahweh was minded to make you his people.
23 As for me also, far be it from me, that I should sin against Yahweh, by ceasing to pray for you,—but I will direct you, in the good and right way.
24 Only, revere Yahweh, and serve him in truth, with all your heart,—for see, what great things he hath done with you.
25 But, if ye, will do wrong, both ye and your king shall be swept away.

13 luku

1 Saul oli ollut vuoden kuninkaana ja hallitsi Israelia toista vuotta,

2 kun Saul valitsi itsellensä kolmetuhatta miestä Israelista, ja näistä oli kaksituhatta Saulin kanssa Mikmaassa ja Beetelin vuoristossa, ja tuhat Joonatanin kanssa Benjaminin Gibeassa. Mutta muun väen hän oli päästänyt menemään, kunkin majallensa.
3 Mutta Joonatan, Saulin poika, löi kuoliaaksi filistealaisten maaherran, joka asui Gebassa, ja filistealaiset saivat sen kuulla. Silloin Saul puhallutti pasunaan kaikkialla maassa ja käski sanoa: Hebrealaiset kuulkoot tämän.

1 Saul hade varit konung ett år, och när han nu regerade över Israel på andra året,
2 utvalde han åt sig tre tusen män ur Israel. Av dessa hade Saul själv hos sig två tusen i Mikmas och i Betels bergsbygd, och ett tusen hade Jonatan hos sig i Gibea i Benjamin. Men det övriga folket hade han låtit gå hem, var och en till sin hydda.

3 Och Jonatan dräpte filistéernas fogde i Geba; och filistéerna fingo höra det. Men Saul lät stöta i basun över hela landet och säga: »Detta må hebréerna höra.»

1 Saul was [thirty] years old when he began to reign; and, when he had reigned two years over Israel,
2 Saul chose him three thousand men out of Israel, of whom there were with Saul, two thousand in Michmash and in the hill-country of Bethel, and, a thousand, were with Jonathan, in Gibeah of Benjamin,—but, the rest of the people, he let go, every man to his own home.
3 Then did Jonathan smite the garrison of Philistines that was in Geba, and the Philistines heard of it,—and, Saul, blew with a horn throughout all the land saying, Let the Hebrews hear!

4 Ja koko Israel kuuli sen sanoman, että Saul oli lyönyt kuoliaaksi filistealaisten maaherran ja että Israel oli joutunut filistealaisten vihoihin. Niin kansa kutsuttiin koolle Gilgaliin, seuraamaan Saulia.

4 Så fick hela Israel höra omtalas att Saul hade dräpt filistéernas fogde, och att Israel därigenom hade blivit förhatligt för filistéerna. Och folket bådades upp att följa Saul till Gilgal.

4 And, all Israel, heard say–
–Saul hath smitten the garrison of the Philistines, Moreover, also, Israel have made themselves odious among the Philistines,—so the people were called together to follow Saul, to Gilgal.

5 Sillä filistealaiset olivat kokoontuneet sotimaan Israelia vastaan: kolmetkymmenet tuhannet sotavaunut, kuusituhatta ratsumiestä ja muuta väkeä niin paljon kuin hiekkaa meren rannalla; ja he tulivat ylös ja leiriytyivät Mikmaaseen, vastapäätä Beet-Aavenia.

5 Under tiden hade filistéerna församlat sig för att strida mot Israel: trettio tusen vagnar och sex tusen ryttare, och fotfolk så talrikt som sanden på havets strand; och de drogo upp och lägrade sig vid Mikmas, öster om Bet-Aven.

5 And, the Philistines, gathered themselves together to fight with Israel, thirty thousand chariots, and six thousand horsemen, a people also like the sand that is on the sea–shore for multitude,—and they came up, and encamped in Michmash, east of Beth–aven.

6 Kun Israelin miehet näkivät joutuneensa hätään ja kansaa ahdistettavan, piiloutuivat he luoliin, onkaloihin, kallionrotkoihin, hautoihin ja kaivoihin.

6 Då nu israeliterna sågo sig vara i nöd, i det att folket svårt ansattes, gömde sig folket i grottor, i skogssnår och bland klippor, i fasta valv och i gropar.

6 So, the men of Israel, saw they were in a strait, for the people had been harassed,—and the people had hidden themselves in caves, and in thickets, and among cliffs, and in holes, and in pits.

7 Hebrealaisia meni myös Jordanin yli Gaadiin ja Gileadin maahan. Mutta Saul oli vielä Gilgalissa, ja kaikki sotaväki seurasi häntä peloissaan.

7 Och somliga av hebréerna gingo över Jordan in i Gads och Gileads land. Men Saul var ännu kvar i Gilgal; och allt folket följde honom med bävan.

7 And, Hebrews, had passed over the Jordan, to the land of Gad, and Gilead,—but, Saul, was yet in Gilgal, and all the people, trembled after him.

8 Kun hän oli odottanut seitsemän päivää, sen ajan, jonka Samuel oli määrännyt, eikä Samuel tullutkaan Gilgaliin, alkoi kansa hajaantua pois hänen luotaan.

8 När han nu hade väntat sju dagar, intill den tid Samuel hade bestämt men Samuel likväl icke kom till Gilgal, begynte folket skingra sig och gå ifrån honom.

8 And he waited seven days, by the set time that Samuel had named, but Samuel came not to Gilgal,–
–and the people were scattered from him.

9 Silloin Saul sanoi: Tuokaa minulle polttouhri ja yhteysuhri. Ja hän uhrasi polttouhrin.

9 Då sade Saul: »Fören fram till mig brännoffers- och tackoffersdjuren.» Därpå frambar han brännoffret.

9 Then said Saul, Bring near unto me, the ascending–sacrifice and the peace–offerings. And he offered up the ascending–sacrifice.

10 Mutta juuri kun hän oli

10 Men just när han hade

10 And it came to pass, as

saanut polttouhrin uhratuksi, niin katso, Samuel tuli. Ja Saul meni häntä vastaan tervehtimään häntä.

slutat att frambära brännoffret, kom Samuel. Då gick Saul honom till mötes för att hälsa honom.

he had made an end of offering up the ascending–sacrifice, lo! Samuel, had come,—and Saul went out to meet him, that he might bless him.

11 Mutta Samuel sanoi: Mitä olet tehnyt? Saul vastasi: Kun näin, että kansa hajaantui pois minun luotani etkä sinä tullut määrättynä aikana, vaikka filistealaiset olivat kokoontuneet Mikmaaseen,

11 Men Samuel sade: »Vad har du gjort!» Saul svarade: »När jag såg att folket skingrade sig och gick ifrån mig, under det att du icke kom inom den bestämda tiden, fastän filistéerna voro församlade vid Mikmas,

11 Then said Samuel—What hast thou done? And Saul said—Because I saw that the people had been scattered from me, and, thou, hadst not come within the appointed days, and, the Philistines, had gathered themselves together to Michmash,

12 niin minä ajattelin: nyt filistealaiset hyökkäävät minua vastaan alas Gilgaliin, enkä minä ole etsinyt Herran mielisuosiota; ja minä rohkaisin itseni ja uhrasin polttouhrin.

12 då tänkte jag: Nu komma filistéerna hitned mot mig i Gilgal, och jag har ännu icke bönfallit inför HERREN. Då tog jag mod till mig och offrade brännoffret.»

12 therefore I said—Now, will the Philistines come down against me, at Gilgal, but, the face of Yahweh, have I not appeased: So I forced myself, and offered up the ascending–sacrifice.

13 Samuel sanoi Saulille: Sinä olet tehnyt tyhmästi. Et ole noudattanut Herran, Jumalasi, käskyä, jonka hän antoi sinulle; muutoin olisi Herra vahvistanut sinun kuninkuutesi Israelissa ikuisiksi ajoiksi.

13 Samuel sade till Saul: »Du har handlat dåraktigt. Du har icke hållit det bud HERREN, din Gud, har givit dig; eljest skulle HERREN hava befäst ditt konungadöme över Israel för evig tid.

13 And Samuel said unto Saul—Thou hast shewn thyself foolish,—thou hast not kept the commandment of Yahweh thy God, which he commanded thee, for, now, would Yahweh have established thy kingdom unto Israel until times age–abiding;

14 Mutta nyt sinun kuninkuutesi ei ole pysyvä. Herra on etsinyt itselleen mielensä mukaisen miehen, ja hänet on Herra määrännyt kansansa ruhtinaaksi, koska sinä et noudattanut käskyä, minkä Herra sinulle antoi.

14 Men nu skall ditt konungadöme icke bliva beståndande. HERREN har sökt sig en man efter sitt hjärta, och honom har HERREN förordnat till furste över sitt folk, eftersom du icke har hållit vad HERREN bjöd dig.»

14 Whereas, now, shall thy kingdom not be established,—Yahweh hath sought out for him a man after his own heart, and Yahweh hath commanded him to be leader over his people, because thou hast not kept that which Yahweh commanded thee.

15 Sitten Samuel nousi ja meni Gilgalista Benjaminin Gibeaan. Ja Saul piti

15 Därefter stod Samuel upp och gick från Gilgal till Gibea i Benjamin. Men Saul

15 And Samuel arose, and ascended from Gilgal unto Gibeah of Benjamin. And

mukanansa olevan väen katselmuksen: noin kuusisataa miestä.
16 Ja Saul ja hänen poikansa Joonatan ynnä väki, joka oli heidän kanssansa, jäivät Benjaminin Gebaan, mutta filistealaiset olivat leiriytyneet Mikmaaseen.
17 Ja filistealaisten leiristä lähti ryöstöosasto kolmena joukkona: yksi joukko kääntyi Ofran tielle Suualin maahan päin,

18 toinen joukko kääntyi Beet-Hooronin tielle, ja kolmas joukko kääntyi sille tielle, joka vie Seboimin laakson yli kohoavalle alueelle, erämaahan päin.

19 Mutta ei yhtään seppää ollut löydettävissä koko Israelin maasta, sillä filistealaiset ajattelivat, että hebrealaiset muutoin teettäisivät miekkoja tai keihäitä.
20 Ja koko Israelin, joka miehen, oli mentävä filistealaisten luo teroituttamaan vannastansa, kuokkaansa, kirvestänsä tai muuta teräkaluansa,
21 kun vannasten, kuokkien, tadikkojen tai kirvesten terät olivat tylsyneet, tahi kun häränpistimen tutkain oli oikaistava.

22 Niinpä ei taistelupäivänä ollut yhtään miekkaa eikä

mönstrade det folk som fanns hos honom: vid pass sex hundra man.
16 Och Saul och hans son Jonatan stannade i Geba i Benjamin med det folk som fanns hos dem, under det att filistéerna hade lägrat sig vid Mikmas.

17 Och en härskara, delad i tre hopar, drog ut ur filistéernas läger för att härja: en hop tog vägen till Ofra i Sualslandet,

18 en hop tog vägen till Bet-Horon, och en hop tog vägen till det område som vetter åt Seboimsdalen, åt öknen till.

19 Ingen smed fanns då i hela Israels land, ty filistéerna fruktade att hebréerna skulle låta göra sig svärd eller spjut.

20 Och så måste en israelit alltid begiva sig ned till filistéerna, om han ville låta vässa sin lie eller sin plogbill eller sin yxa eller sin skära,
21 när det hade blivit något fel med eggen på skärorna eller plogbillarna, eller med gafflarna eller yxorna, eller när oxpikarnas uddar behövde rätas.
22 Härav kom sig, att när striden skulle stå, ingen

Saul numbered the people who were found with him, about six hundred men.
16 Now, Saul, and Jonathan his son, and the people that were found with him, were abiding in Geba of Benjamin,—but, the Philistines, had encamped in Michmash.
17 And the spoilers came forth out of the camp of the Philistines, in three companies, the first company, turned unto the way of Ophrah, unto the land of Shual;
18 and, the second company, turned unto the way of Beth-horon,—and, the third company, turned unto the way of the boundary that overlooketh the valley of Zeboim, towards the wilderness.
19 Now, a smith, could not be found, throughout all the land of Israel—for the Philistines had said, Lest the Hebrews make sword or spear.

20 So all Israel went down to the Philistines,—to sharpen every man his share, and his mattock, and his axe, and his sickle.

21 Howbeit they had a file for the sickles, and the mattocks, and the three-pronged forks, and the axes,—and for setting the goads.
22 Thus would it come to pass, in the day of battle,

keihästä kenelläkään siitä väestä, joka oli Saulin ja Joonatanin kanssa; ainoastaan Saulilla ja hänen pojallansa Joonatanilla oli.

enda av Sauls och Jonatans folk hade ett svärd eller ett spjut; allenast Saul själv och hans son Jonatan hade sådana.

that there was found—neither sword nor spear, in the hand of any of the people, that were with Saul and Jonathan, but such were found belonging to Saul and to Jonathan his son.

23 Mutta filistealaisten vartiosto lähti Mikmaan solatielle.

23 Men filistéerna läto en utpost rycka fram till passet vid Mikmas.

23 Now the garrison of the Philistines had come out to the pass of Michmash.

14 luku

1 Ja tapahtui eräänä päivänä, että Joonatan, Saulin poika, sanoi palvelijalle, joka kantoi hänen aseitansa: Tule, menkäämme lähelle filistealaisten vartiostoa, joka on tuolla toisella puolella. Mutta hän ei ilmoittanut sitä isällensä.

1 Så hände sig nu en dag att Jonatan, Sauls son, sade till sin vapendragare: »Kom, låt oss gå över till filistéernas utpost där på andra sidan.» Men han omtalade det icke för sin fader.

1 And it came about, on a certain day, that Jonathan son of Saul said unto the young man bearing his armour: Come! and let us pass over unto the garrison of the Philistines, that is on the other side, yonder! but, to his father, he told it not.

2 Saul istui silloin granaattiomenapuun juurella Migronissa Gibean rajalla, ja väkeä oli hänellä kanssansa noin kuusisataa miestä.

2 Saul vistades då vid Gibeas gräns, under granatträdet i Migron, och folket som han hade hos sig utgjorde vid pass sex hundra man;

2 Now, Saul, was tarrying in the uttermost part of Gibeah, under the pomegranate tree that is in Migron,—and, the people that were with him, were about six hundred men;

3 Ja kasukankantajana oli Ahia, Ahitubin, Iikabodin veljen, poika, joka oli Piinehaan poika, joka Eelin poika, sen, joka oli ollut Herran pappina Siilossa. Mutta kansa ei tiennyt, että Joonatan oli lähtenyt.

3 och Ahia, son till Ahitub, som var broder till I-Kabod, son till Pinehas, son till Eli, HERRENS präst i Silo, har då efoden. Och folket visste icke om, att Jonatan hade gått bort.

3 and, Ahijah, son of Ahitub, brother of Ichabod, son of Phinehas, son of Eli, was priest of Yahweh in Shiloh, wearing an ephod,—and, the people, knew not that Jonathan had departed.

4 Mutta kummallakin puolen solatietä, jota Joonatan koetti mennä lähelle filistealaisten vartiostoa, oli jyrkkä kallionkieleke; toisen nimi on Booses, toisen Sene.

4 Men i passet, där Jonatan sökte gå över för att komma till filistéernas utpost, låg på vardera sidan en brant klippa; den ena hette Boses och den andra Sene.

4 And, between the passes by which Jonathan sought to cross over up to the garrison of the Philistines, there was a crag of rock on the one side, and a crag of rock on the other side; and,

the name of the one, was Bozez, and the name of the other, Seneh.

5 Toinen kallionkieleke on kuin pylväs, pohjoisen puolella, Mikmaaseen päin, toinen on etelän puolella, Gebaan päin.

5 Den ena klippan reste sig i norr, mitt emot Mikmas, den andra i söder, mitt emot Geba.

5 The one crag, was a pillar on the north, over against Michmash,—and, the other, on the south, over against Geba.

6 Ja Joonatan sanoi palvelijalle, joka kantoi hänen aseitansa: Tule, menkäämme lähelle noiden ympärileikkaamattomain vartiostoa; ehkä Herra on tekevä jotakin meidän puolestamme, sillä ei mikään estä Herraa antamasta voittoa harvojen kautta yhtä hyvin kuin monien.

6 Och Jonatan sade till sin vapendragare: »Kom, låt oss gå över till dessa oomskurnas utpost, kanhända skall HERREN göra något för oss. Ty intet hindrar HERREN att giva seger genom få likaväl som genom många.»

6 So Jonathan said unto the young man bearing his armour—Come! and let us cross over unto the garrison of these uncircumcised, peradventure, Yahweh may work by us,—for there is no restraint with Yahweh, to save by many, or by few.

7 Hänen aseenkantajansa vastasi hänelle: Tee, mitä mielessäsi on. Lähde, minä seuraan sinua mielesi mukaan.

7 Hans vapendragare svarade honom: »Gör allt vad du har i sinnet. Gå du åstad; jag följer dig vart du vill.»

7 And his armour–bearer said to him, Do all that is in thy heart,—decide for thyself (lo! I am with thee!), according to thine own heart.

8 Niin Joonatan sanoi: Katso, me menemme tuonne, lähelle noita miehiä, ja näyttäydymme heille.

8 Då sade Jonatan: »Välan, vi skola gå över till männen där och laga så, att de få se oss.

8 Then said Jonathan, Lo! we, are crossing over unto the men,—and will discover ourselves unto them.

9 Jos he sanovat meille näin: 'Olkaa hiljaa, kunnes me tulemme teidän luoksenne', niin me seisomme alallamme emmekä lähde nousemaan heidän luoksensa.

9 Om de då säga till oss så: 'Stån stilla, till dess vi komma fram till eder', då skola vi stanna där vi äro och icke stiga upp till dem.

9 If, thus, they say unto us, Keep quiet until we get to you, then will we stand still where we are, and will not go up unto them;

10 Mutta jos he sanovat näin: 'Nouskaa tänne meidän luoksemme', niin me nousemme, sillä silloin Herra on antanut heidät meidän käsiimme; tämä olkoon meillä merkkinä.

10 Om de däremot säga så: 'Kommen hitupp till oss', då skola vi stiga ditupp, ty då har HERREN givit dem i vår hand; detta skall för oss vara tecknet härtill.»

10 but, if thus, they say, Come up unto us, then will we go up; for Yahweh hath delivered them into our hand,—This, then, is our sign.

11 Kun he sitten molemmat tulivat filistealaisten vartioston näkyviin, sanoivat

11 När nu de två hade blivit synliga för filistéernas utpost, sade filistéerna: »Se,

11 So they two discovered themselves unto the garrison of the Philistines,—and the

filistealaiset: Katso, hebrealaiset tulevat esiin koloistansa, joihin ovat piiloutuneet.

hebréerna krypa ut ur hålen där de hava gömt sig.»

Philistines said—Lo! Hebrews, coming forth out of the holes, wherein they had hidden themselves.

12 Ja vartioston miehet huusivat Joonatanille ja hänen aseenkantajalleen ja sanoivat: Nouskaa tänne meidän luoksemme, niin me ilmoitamme teille jotakin. Silloin sanoi Joonatan aseenkantajallensa: Nouse minun perässäni, sillä Herra on antanut heidät Israelin käsiin.

12 Därpå ropade utpostens manskap till Jonatan och hans vapendragare och sade: »Kommen hitupp till oss, så skola vi väl lära eder!» Då sade Jonatan till sin vapendragare: »Följ mig ditupp, ty HERREN har givit dem i Israels hand.»

12 And the men of the garrison responded to Jonathan and his armour–bearer, and said—Come up unto us, and we will let you know a thing. Then said Jonathan unto his armour–bearer—Come up after me, for Yahweh hath delivered them into the hand of Israel.

13 Ja Joonatan kiipesi käsin ja jaloin ylöspäin, ja aseenkantaja hänen perässään. Ja he kaatuivat Joonatanin edessä, ja aseenkantaja löi heidät kuoliaaksi hänen jäljessänsä.

13 Och Jonatan klättrade på händer och fötter uppför, och hans vapendragare följde honom. Och de föllo för Jonatan; och hans vapendragare gick efter honom och gav dem dödsstöten.

13 So Jonathan went up on his hands and on his feet, and, his armour–bearer, followed him,—and they fell before Jonathan, and, his armour–bearer, was slaying after him.

14 Tässä ensimmäisessä kahakassa surmasivat Joonatan ja hänen aseenkantajansa noin kaksikymmentä miestä, noin puolen auranalan suuruisella maa-alalla.

14 I det första anfallet nedgjorde så Jonatan och hans vapendragare vid pass tjugu män, på en sträcka av vid pass ett halvt plogland.

14 And the first smiting wherewith Jonathan and his armour–bearer smote, was about twenty men,—within, as it were, half a furrow's length of a yoke of land.

15 Silloin syntyi kauhu leirissä ja sen ulkopuolella, koko sotaväessä; myös vartiosto ja ryöstöosasto joutuivat kauhun valtaan. Maakin järisi, ja niin syntyi Jumalan kauhu.

15 Då uppstod förskräckelse i lägret på fältet och bland allt folket; utposterna och de som hade gått ut för att härja grepos ock av förskräckelse. Och marken darrade, så att en förskräckelse ifrån Gud uppstod.

15 And there came to be a trembling in the camp, in the field, and among all the people, the outposts and the spoilers, they too, trembled,—and the earth quaked, so it became a preternatural trembling.

16 Ja Saulin tähystäjät Benjaminin Gibeassa huomasivat lauman hajoavan ja menevän sinne tänne.

16 Och Sauls väktare i Gibea i Benjamin fingo se att hopen var i upplösning, och att man sprang hit och dit.

16 And the scouts of Saul in Gibeah of Benjamin looked, and lo! the camp, melted away, hither and thither.

17 Niin Saul sanoi väelle, joka oli hänen kanssansa:

17 Då sade Saul till folket som han hade hos sig:

17 Then said Saul unto the people who were with him:

Pitäkää katselmus ja katsokaa, kuka on mennyt pois meidän luotamme. Ja kun katselmus pidettiin, huomattiin, etteivät Joonatan ja hänen aseenkantajansa olleet läsnä.

»Hållen mönstring och sen efter, vem som har gått ifrån oss.» När de då höllo mönstring, funno de att Jonatan och hans vapendragare icke voro där.

Number, I pray you, and see who hath departed from us. So they numbered; and lo! Jonathan and his armour-bearer were missing.

18 Ja Saul sanoi Ahialle: Tuo tänne Jumalan arkki. Sillä Jumalan arkki oli siihen aikaan israelilaisten hallussa.

18 Då sade Saul till Ahia: »För hit Guds ark.» Ty Guds ark fanns på den tiden bland Israels barn.

18 Then said Saul unto Ahijah, Bring near the ark of God; for the ark of God was, on that day, in the midst of the sons of Israel.

19 Mutta Saulin vielä puhutellessa pappia kävi meteli filistealaisten leirissä yhä suuremmaksi. Niin Saul sanoi papille: Jätä sikseen.

19 Medan Saul ännu talade med prästen, tilltog larmet i filistéernas läger allt mer och mer. Då sade Saul till prästen: »Låt det vara.»

19 And it came to pass, as soon as Saul had spoken unto the priest, that, the tumultuous noise that was in the camp of the Philistines, went on and on, increasing. Then said Saul unto the priest,—Withdraw thy hand.

20 Silloin Saul kutsutti koolle kaiken väen, joka oli hänen kanssaan, ja he tulivat taistelupaikalle, ja katso, toisen miekka oli toista vastaan, ja oli mitä suurin hämminki.

20 Och Saul och allt det folk som han hade hos sig församlade sig och drogo till stridsplatsen; där fingo de se att den ene hade lyft sitt svärd mot den andre, så att en mycket stor förvirring hade uppstått.

20 And Saul and all the people that were with him gathered themselves together, and came as far as the host,—and lo! the sword of every man was against his fellow, an exceeding great confusion.

21 Myös ne hebrealaiset, jotka ennestään olivat filistealaisten vallassa ja jotka olivat tulleet heidän kanssaan ja olivat leirissä, menivät niiden israelilaisten puolelle, jotka olivat Saulin ja Joonatanin kanssa.

21 Och de hebréer som sedan gammalt lydde under filistéerna, och som hade dragit hitupp med dem och voro här och där i lägret, dessa slöto sig nu ock till de israeliter som anfördes av Saul och Jonatan.

21 And, the Hebrews who had aforetime belonged to the Philistines, who had come up with them in the host, even they, turned round so as to be with Israel who were with Saul and Jonathan.

22 Ja kun ne Israelin miehet, jotka olivat piiloutuneet Efraimin vuoristoon, kuulivat filistealaisten pakenevan, yhtyivät hekin kaikki ajamaan heitä takaa taistelussa.

22 Och när de israeliter som hade gömt sig i Efraims bergsbygd hörde att filistéerna flydde, satte alla dessa också efter dem och deltogo i striden.

22 And, all the men of Israel who had hidden themselves throughout the hill country of Ephraim, heard that the Philistines had fled, and, they also, followed hard after them in the battle.

23 Niin Herra antoi Israelille

23 Så gav HERREN Israel

23 Thus did Yahweh, on

voiton sinä päivänä, ja taistelu levisi Beet-Aavenin toiselle puolelle.
24 Israelin miehet olivat sinä päivänä ylen rasitetut, mutta Saul vannotti kansan ja sanoi: Kirottu olkoon se mies, joka syö mitään ennen iltaa ja ennen kuin minä olen kostanut vihollisilleni. Ja koko kansa oli ruokaa maistamatta.

25 Ja kun he kaikki tulivat metsään, oli maassa hunajata.

26 Kun kansa tuli kennokakkujen ääreen, niin katso, niistä vuoti hunajata, mutta ei kukaan vienyt kättään suuhun, sillä kansa pelkäsi valaa.

27 Mutta Joonatan ei ollut kuulemassa, kun hänen isänsä vannotti kansan; niin hän ojensi sauvan, joka oli hänen kädessään, pisti sen kärjen kennokakkuun ja vei sitten kätensä suuhunsa, ja silloin hänen silmänsä kirkastuivat.

28 Mutta eräs mies väestä puhkesi puhumaan ja sanoi: Sinun isäsi vannotti väen ja sanoi: 'Kirottu olkoon se mies, joka tänä päivänä syö mitään'. Ja väki oli näännyksissä.

29 Joonatan vastasi: Isäni on syössyt maan onnettomuuteen. Katsokaa, kuinka minun silmäni

seger på den dagen, och striden fortsattes ända bortom Bet-Aven.
24 När nu Israels män på den dagen voro hårt ansträngda, band Saul folket med följande ed: »Förbannad vare den man som förtär någon föda före aftonen, och innan jag har tagit hämnd på mina fiender.» Så smakade då ingen av folket någon föda.
25 Och när de allasammans kommo in i skogsbygden, låg honung på marken.

26 Men när folket hade kommit in i skogsbygden och fått se den utflutna honungen, vågade dock ingen föra handen upp till munnen, ty folket fruktade för eden.
27 Jonatan däremot hade icke hört, när hans fader band folket med eden; därför räckte han ut staven som han hade i sin hand och doppade dess ända i honungskakan, och förde så handen till munnen; då kunde hans ögon åter se klart.
28 Men en man bland folket tog till orda och sade: »Din fader har bundit folket med en dyr ed och sagt: 'Förbannad vare den man som dag förtär någon föda.'» Och folket var uttröttat.
29 Jonatan svarade: »Min fader har därmed dragit olycka över landet. Sen huru klara mina ögon hava

that day, save Israel,—and, the battle, passed over by Beth–aven.
24 Now, the men of Israel, were tired out on that day,––yet had Saul bound the people by an oath, saying—Cursed, be the man that eateth food until the evening, and I be avenged upon mine enemies. So none of the people had tasted food.
25 And, all the land, had entered into the forest,—and there was honey upon the face of the ground.
26 So the people came into the forest, and lo! there were streams of honey,—but no man reached his hand to his mouth, because the people revered the oath.

27 But, Jonathan, heard not his father putting the people on oath, so he reached forth the end of the staff that was in his hand, and dipped it in the honey–copse,—and brought back his hand to his mouth, and his eyes were brightened.

28 Then responded one from among the people, and said—With an oath, did thy father charge the people, saying—Cursed, be the man that eateth food today! And so the people were faint.

29 Then said Jonathan: My father hath afflicted the land,—See, I pray you, how my own eyes have been

kirkastuivat, kun vähän maistoin tätä hunajata.
30 Jos myös väki olisi tänä päivänä saanut syödä vihollisiltaan ottamaansa saalista, niin eiköhän filistealaisten tappio olisi ollut vieläkin suurempi?

31 Ja he voittivat sinä päivänä filistealaiset ja ajoivat heitä takaa Mikmaasta Aijaloniin asti; ja väki oli kovin näännyksissä.
32 Sentähden väki syöksyi saaliin kimppuun ja otti lampaita, raavaita ja vasikoita ja teurasti niitä paljaan maan päällä; ja väki söi lihan verinensä.
33 Niin Saulille ilmoitettiin tämä: Katso, väki tekee syntiä Herraa vastaan, kun syö lihaa verinensä. Hän sanoi: Te olette menetelleet uskottomasti; vierittäkää nyt tänne minun eteeni suuri kivi.
34 Ja Saul sanoi: Menkää väen sekaan ja sanokaa heille: 'Tuokaa jokainen härkänne ja lampaanne minun luokseni ja teurastakaa ne täällä. Sitten syökää; älkääkä tehkö syntiä Herraa vastaan syömällä lihaa verinensä.' Niin väestä jokainen silloin yöllä toi omin käsin härkänsä ja teurasti sen siellä.

35 Ja Saul rakensi alttarin Herralle; tämä oli ensimmäinen alttari, jonka hän Herralle rakensi.
36 Ja Saul sanoi:

blivit, därför att jag smakade något litet av honungen här.
30 Huru mycket mer, om folket i dag hade fått äta sig mätta av bytet som de hade tagit från sina fiender -- huru mycket större skulle icke då filistéernas nederlag hava blivit!»
31 Emellertid slogo de filistéerna på den dagen och förföljde dem från Mikmas till Ajalon. Och folket var mycket uttröttat.
32 Därför kastade sig folket över bytet och tog får, oxar och kalvar och slaktade dem på marken; och folket åt sedan köttet med blodet i.
33 När man berättade detta för Saul och sade: »Se, folket syndar mot HERREN genom att äta kött med blodet i», utropade han: »I haven handlat brottsligt. Vältren nu fram till mig en stor sten.»
34 Och Saul sade vidare: »Gån ut bland folket och sägen till dem 'Var och en före fram till mig sin oxe och sitt får, och slakten dem här och äten; synden icke mot HERREN genom att äta köttet med blodet i.'» Då förde allt folket, var och en med egen hand, om natten fram sina oxar och slaktade dem där.

35 Och Saul byggde ett altare åt HERREN; detta var det första altare som han byggde åt HERREN.
36 Och Saul sade: »Låt oss

brightened, because I tasted a little of this honey.
30 How much more if haply the people had, eaten freely, today of the spoil of their enemies, which they found? for, now, would not the smiting of the Philistines have been, mighty?
31 Howbeit they smote the Philistines on that day from Michmash to Aijalon,—but the people became exceeding faint.
32 And the people darted greedily upon the spoil, and took sheep, and oxen, and calves, and felled them to the ground,—and the people did eat, with the blood.
33 And they told Saul, saying, Lo! the people, are sinning against Yahweh, by eating with the blood. And he said—Ye have dealt treacherously, roll unto me, here, a great stone.

34 And Saul said—Disperse yourselves among the people, and say unto them—Bring near unto me every man his ox,, and every man his lamb, and slay them here, and then eat, so shall ye not sin against Yahweh, by eating with the blood. And all the people brought near—every man that which was in his hand, that night, and they slew them there.
35 And Saul built an altar unto Yahweh,—the same, was the first altar that he built unto Yahweh.
36 Then said Saul—Let us

Lähtekäämme tänä yönä filistealaisten jälkeen ja ryöstäkäämme heitä, kunnes aamu valkenee, ja älkäämme jättäkö heistä jäljelle ainoatakaan. He vastasivat: Tee kaikki, mitä hyväksi näet. Mutta pappi sanoi: Astukaamme tänne Jumalan eteen.

i natt draga ned och förfölja filistéerna och anställa plundring bland dem, ända till dess det bliver dager i morgon, och låt oss laga så, att ingen av dem bliver kvar.» De svarade: »Gör allt vad dig täckes.» Men prästen sade: »Låt oss träda fram hit till Gud.»

go down after the Philistines by night, and make of them a prey until the morning light, and let us not leave of them, a man. And they said, All that is good in thine eyes, do! Then said the priest, Let us draw near hither unto God.

37 Silloin Saul kysyi Jumalalta: Lähdenkö minä filistealaisten jälkeen? Annatko sinä heidät Israelin käsiin? Mutta hän ei vastannut hänelle sinä päivänä.

37 Då frågade Saul Gud: »Skall jag draga ned och förfölja filistéerna? Vill du då giva dem i Israels hand?» Men han gav honom intet svar den dagen.

37 So Saul asked of God, Shall I go down after the Philistines? wilt thou deliver them into the hand of Israel? But he answered him not, that day.

38 Niin Saul sanoi: Tulkaa tänne, kaikki kansan päämiehet, saadaksenne tietää ja nähdä, mikä synti nyt on tähän syynä.

38 Då sade Saul: »Kommen hitfram, alla I folkets förnämsta män, för att I mån få veta och se vari den synd består, som i dag har blivit begången.

38 Then said Saul, Come near hither, all ye chiefs of the people,—and get to know and see, wherein, hath been this sin, today.

39 Sillä niin totta kuin Herra elää, hän, joka on antanut Israelille voiton: vaikka syy olisi minun poikani Joonatanin, niin hänen on kuoltava. Mutta ei kukaan koko kansasta vastannut hänelle.

39 Ty så sant HERREN lever, han som har givit Israel seger: om den ock vore begången av min son Jonatan, skall han döden dö.» Men ingen bland allt folket svarade honom.

39 For, by the life of Yahweh, who saveth Israel, though it be in Jonathan my son, yet shall he, die. But there was none ready to answer him, of all the people.

40 Silloin hän sanoi koko Israelille: Olkaa te toisella puolella, niin minä ja minun poikani Joonatan olemme toisella puolella. Kansa vastasi Saulille: Tee, niinkuin hyväksi näet.

40 Då sade han till hela Israel: »Ställen I eder på ena sidan, så vill jag med min son Jonatan ställa mig på andra sidan.» Folket svarade Saul: »Gör vad dig täckes.»

40 Then said he unto all Israel—Ye, shall be on one side, and, I and Jonathan my son, will be on the other side. And the people said unto Saul, What is good in thine eyes, do!

41 Ja Saul sanoi Herralle, Israelin Jumalalle: Anna oikea arpa. Niin arpa osui Joonataniin ja Sauliin, ja kansa pääsi vapaaksi.

41 Och Saul sade till HERREN, »Israels Gud: »Låt sanningen komma i dagen.» Då träffades Jonatan och Saul av lotten, och folket gick fritt.

41 And Saul said unto Yahweh—O God of Israel! now set forth the truth. Then were, Jonathan and Saul, taken, and, the people, escaped.

42 Saul sanoi: Heittäkää arpaa minun ja minun

42 Saul sade: »Kasten lott mellan mig och min son

42 And Saul said, Cast lots between me, and Jonathan

poikani Joonatanin välillä. Niin arpa osui Joonataniin.
43 Ja Saul sanoi Joonatanille: Ilmaise minulle, mitä olet tehnyt. Joonatan ilmaisi sen hänelle ja sanoi: Minä maistoin vähän hunajata sauvan kärjellä, joka oli kädessäni; katso, minä olen valmis kuolemaan.

44 Ja Saul sanoi: Jumala rangaiskoon minua nyt ja vasta: sinun on kuolemalla kuoltava, Joonatan.
45 Mutta kansa sanoi Saulille: Onko Joonatanin kuoltava, hänen, joka on hankkinut tämän suuren voiton Israelille? Pois se! Niin totta kuin Herra elää: ei saa hiuskarvakaan pudota maahan hänen päästänsä; sillä Jumalan avulla hän on sen tänä päivänä tehnyt. Näin kansa vapahti Joonatanin kuolemasta.
46 Sitten Saul meni eikä ajanut filistealaisia takaa; ja filistealaiset menivät kotiinsa.

47 Kun nyt Saul oli saanut kuninkuuden Israelissa, soti hän kaikkia vihollisiansa vastaan joka taholla: mooabilaisia, ammonilaisia, edomilaisia, Sooban kuninkaita ja filistealaisia vastaan; ja minne tahansa hän kääntyi, siellä hän rankaisi.

48 Ja hän teki väkeviä tekoja ja voitti amalekilaiset ja vapautti Israelin sen ryöstäjäin käsistä.

Jonatan.» Då träffades Jonatan av lotten.
43 Saul sade till Jonatan: »Omtala för mig vad du har gjort.» Då omtalade Jonatan det för honom och sade: »Med ändan av staven som jag hade i min hand tog jag litet honung och smakade därpå -- och så skall jag nu dö!»
44 Saul svarade: »Ja, Gud straffe mig nu och framgent: du måste döden dö, Jonatan.»
45 Men folket sade till Saul: »Skulle Jonatan dö, han som har förskaffat Israel denna stora seger? Bort det! Så sant HERREN lever, icke ett hår från hans huvud skall falla till jorden; ty med Guds hjälp har han i dag utfört detta.» Och folket köpte Jonatan fri ifrån döden.

46 Och Saul drog hem, utan att vidare förfölja filistéerna; filistéerna begåvo sig ock hem till sitt.
47 När Saul nu hade tagit konungadömet över Israel i besittning, förde han krig mot alla sina fiender runt omkring: mot Moab, mot Ammons barn, mot Edom, mot konungarna i Soba och mot filistéerna; och vart han vände sig tuktade han dem.

48 Han gjorde mäktiga ting och slog Amalek och räddade så Israel från dess plundrares hand.

my son. Then was, Jonathan, taken.
43 And Saul said unto Jonathan, Come tell me, what thou hast done. So Jonathan told him, and said, I, just tasted, with the end of the staff that was in my hand, a little honey, here I am—I must die!

44 Then said Saul: So, may God do, and, so, may he add, surely thou must, die, Jonathan!
45 But the people said unto Saul—Shall, Jonathan, die, who hath wrought this great salvation in Israel? Far be it! By the life of Yahweh, there shall not fall a hair of his head to the ground, for, with God, hath he wrought this day. So the people delivered Jonathan, that he died not.

46 Then Saul went up from following the Philistines,—and, the Philistines, departed unto their own place.
47 And, Saul, took possession of the kingdom over Israel,—and made war round about against all his enemies—against Moab, and against the sons of Ammon, and against Edom, and against the kings of Zobah, and against the Philistines, and, whomsoever he turned against, he was victorious.
48 Then made he ready a force, and smote the Amalekites,—and delivered Israel out of the hand of

such as plundered them.

49 Saulin pojat olivat Joonatan, Jisvi ja Malkisua; ja hänen kahden tyttärensä nimet olivat: vanhemman nimi Meerab ja nuoremman nimi Miikal.

49 Sauls söner voro Jonatan, Jisvi och Malki-Sua; och av hans båda döttrar hette den äldre Merab och den yngre Mikal.

49 And the sons of Saul were Jonathan, and Ishvi, and Malchishua,—and, the names of his two daughters, were, the name of the firstborn, Merab, and, the name of the younger, Michal,—

50 Ja Saulin vaimon nimi oli Ahinoam, Ahimaan tytär. Ja hänen sotapäällikkönsä nimi oli Abner, Neerin, Saulin sedän, poika.

50 Sauls hustru hette Ahinoam, Ahimaas' dotter. Hans härhövitsman hette Abiner, son till Ner, som var Sauls farbroder.

50 and, the name of Saul's wife, was Ahinoam, daughter of Ahimaaz,—and the name of the prince of his host, Abner, son of Ner, Saul's uncle.

51 Sillä Kiis, Saulin isä, ja Neer, Abnerin isä, olivat Abielin poikia.

51 Ty Kis, Sauls fader, och Ner, Abners fader, voro söner till Abiel.

51 And, Kish, was Saul's father, and, Ner, Abner's father, was son of Abiel.

52 Mutta filistealaisia vastaan käytiin kiivaasti sotaa, niin kauan kuin Saul eli. Ja kenen vain Saul tapasi urhoollisen ja sotakuntoisen miehen, sen hän otti luoksensa.

52 Men kriget mot filistéerna pågick häftigt, så länge Saul levde. Och varhelst Saul såg någon rask och krigsduglig man tog han honom i sin tjänst.

52 And the war was severe against the Philistines all the days of Saul,—and, whensoever Saul saw any mighty man, or any son of valour, he drew him unto himself.

15 luku

1 Mutta Samuel sanoi Saulille: Minut Herra lähetti voitelemaan sinut kansansa Israelin kuninkaaksi. Kuule siis Herran ääntä.

1 Men Samuel sade till Saul: »Det var mig HERREN sände att smörja dig till konung över sitt folk Israel. Så hör nu HERRENS ord.

1 And Samuel said unto Saul, It was, me, Yahweh sent to anoint thee to be king over his people, over Israel,—now, therefore, hearken thou to the voice of Yahweh's words.

2 Näin sanoo Herra Sebaot: Minä kostan Amalekille sen, mitä hän teki Israelille asettumalla hänen tielleen, kun hän tuli Egyptistä.

2 Så säger HERREN Sebaot: Jag vill hemsöka Amalek för det som han gjorde mot Israel, att han lade sig i vägen för honom, när han drog upp ur Egypten.

2 Thus, saith Yahweh of hosts, I have well considered what Amalek did unto Israel––how he lay in wait for him in the way, when he came up out of Egypt.

3 Mene siis ja voita amalekilaiset, ja vihkikää tuhon omaksi kaikki, mitä heillä on; äläkä säästä heitä, vaan surmaa miehet ja

3 Så drag nu åstad och slå amalekiterna och giv dem till spillo, med allt vad de hava, och skona dem icke, utan döda både män och

3 Now, go and smite Amalek, and devote ye to destruction all that he hath, and spare him not,—but thou shalt slay both man

naiset, lapset ja imeväiset, raavaat ja lampaat, kamelit ja aasit.

4 Saul kuulutti kansan kokoon ja piti heistä katselmuksen Telaimissa: kaksisataa tuhatta jalkamiestä ynnä kymmenentuhatta Juudan miestä.

5 Kun Saul tuli lähelle amalekilaisten kaupunkia, asettui hän laaksoon väijyksiin.

6 Ja Saul sanoi keeniläisille: Tulkaa, erotkaa ja siirtykää pois amalekilaisten joukosta, etten minä hukuttaisi teitä heidän kanssansa; sillä te teitte laupeuden kaikille israelilaisille, kun he tulivat Egyptistä. Niin keeniläiset erosivat amalekilaisista.

7 Ja Saul voitti amalekilaiset ja ajoi heitä takaa Havilasta Suuriin päin, joka on Egyptistä itään päin.

8 Ja hän otti Agagin, Amalekin kuninkaan, elävänä vangiksi, mutta kaiken kansan hän vihki tuhon omaksi miekan terällä.

9 Mutta Saul ja väki säästivät Agagin sekä parhaimmat lampaat, lihavimmat raavaat ja karitsat, kaiken, mikä oli arvokasta; sitä he eivät tahtoneet vihkiä tuhon omaksi. Mutta kaiken karjan, mikä oli halpaa ja arvotonta, he vihkivät tuhon omaksi.

kvinnor, både barn och spenabarn, både fäkreatur och får, både kameler och åsnor.»

4 Då bådade Saul upp folket och mönstrade dem i Telaim: två hundra tusen man fotfolk, och dessutom tio tusen man från Juda.

5 När Saul sedan kom till Amaleks stad, lade han ett bakhåll i dalen.

6 Men till kainéerna lät Saul säga: »Skiljen eder från amalekiterna och dragen ned, för att jag icke må utrota eder tillsammans med dem. I bevisaden ju barmhärtighet mot alla Israels barn, när de drogo ut ur Egypten.» Då skilde sig kainéerna från amalekiterna.

7 Och Saul slog amalekiterna och förföljde dem från Havila fram emot Sur, som ligger öster om Egypten.

8 Och han tog Agag, Amaleks konung, levande till fånga, och allt folket gav han till spillo, och han slog dem med svärdsegg.

9 Men Saul och folket skonade Agag, så ock det bästa och det näst bästa av får och fäkreatur jämte lammen, korteligen, allt som var av värde; sådant ville de icke giva till spillo. All boskap däremot, som var dålig och mager, gåvo de till spillo.

and woman, both child and suckling, both ox and sheep, both camel and ass.

4 So then Saul called together the people, and numbered them in Telaim, two hundred thousand footmen,—and ten thousand men of Judah.

5 And Saul came as far as the city of Amalek,—and stirred up strife in the ravine.

6 Then said Saul unto the Kenites—Go, depart, get you down out of the midst of the Amalekites, lest I destroy you with them, yet, ye, dealt in lovingkindness, with all the sons of Israel, when they came up out of Egypt. So the Kenites departed out of the midst of the Amalekites.

7 And Saul smote Amalek,—from Havilah, till thou enterest Shur, which is over against Egypt.

8 And he took Agag, king of Amalek, alive,—but, all the people, devoted he to destruction at the edge of the sword.

9 But Saul and the people spared Agag, and the best of the sheep and the oxen and the lambs, also the fatlings, and all that was good, and would not devote them to destruction,—but, all the cattle that was contemptible and diseased, that, devoted they to

10 Silloin Samuelille tuli tämä Herran sana:

11 Minä kadun, että tein Saulin kuninkaaksi, sillä hän on kääntynyt pois minusta eikä ole täyttänyt minun käskyjäni. Samuel pahastui, ja hän huusi Herraa kaiken sen yön.

12 Varhain seuraavana aamuna Samuel lähti tapaamaan Saulia. Mutta Samuelille ilmoitettiin: Saul on mennyt Karmeliin ja pystyttänyt sinne itsellensä muistomerkin; sitten hän on palannut sieltä ja mennyt alas Gilgaliin.

13 Kun Samuel tuli Saulin luo, sanoi Saul hänelle: Herra siunatkoon sinua! Minä olen täyttänyt Herran käskyn.

14 Mutta Samuel sanoi: Mitä tämä lammasten määkiminen sitten on, joka kuuluu minun korviini, ja tämä raavaiden ammuminen, jonka kuulen?
15 Saul vastasi: Amalekilaisilta ne on tuotu; sillä kansa säästi parhaat lampaat ja raavaat uhrataksensa ne Herralle, sinun Jumalallesi; mutta muut me olemme vihkineet tuhon omiksi.
16 Silloin Samuel sanoi Saulille: Lopeta; minä ilmoitan sinulle, mitä Herra on minulle tänä yönä puhunut. Hän sanoi hänelle:

10 Då kom HERRENS ord till Samuel; han sade:

11 »Jag ångrar att jag har gjort Saul till konung, ty han har vänt sig bort ifrån mig och icke fullgjort mina befallningar.» Detta gick Samuel hårt till sinnes, och han ropade till HERREN hela den natten.
12 Och bittida om morgonen stod Samuel upp och gick för att möta Saul. Då blev det berättat för Samuel att Saul hade kommit till Karmel och där rest åt sig en minnesstod, och att han sedan hade vänt om och dragit därifrån ned till Gilgal.
13 När nu Samuel kom till Saul, sade Saul till honom: »Välsignad vare du av HERREN. Jag har nu fullgjort HERRENS befallning.»
14 Men Samuel sade: »Vad är det då för ett läte av får som ljuder i mina öron, och vad är det för ett läte av fäkreatur som jag hör?»
15 Saul svarade: »Från amalekiterna hava de fört dem med sig, ty folket skonade det bästa av fåren och fäkreaturen för att offra det åt HERREN, din Gud; men det övriga hava vi givit till spillo.»
16 Då sade Samuel till Saul: »Håll nu upp, så vill jag förkunna för dig vad HERREN i natt har talat till mig. Han sade till honom:

destruction.
10 Then came the word of Yahweh unto Samuel, saying—
11 I am grieved that I made Saul to be king, for he hath turned back from following me, and, my words, hath he not established. And it was vexing to Samuel, so that he made outcry unto Yahweh, all the night.
12 And Samuel rose early to meet Saul, in the morning, and it was told Samuel, saying—Saul having come to Carmel, and lo! having set him up a sign, hath gone round, and passed over, and descended to Gilgal.

13 And Samuel came unto Saul,—and Saul said unto him—Blessed, be thou by Yahweh: I have established the word of Yahweh.

14 And Samuel said, What then is this bleating of sheep, in mine ears,—and the lowing of oxen, which I can hear?
15 Then said Saul—From the Amalekites, have they brought them in; in that the people spared the best of the sheep, and of the oxen, to sacrifice unto Yahweh thy God,—but, the rest, have we devoted to destruction.
16 Then said Samuel unto Saul, Stay, and let me tell thee, that which Yahweh hath spoken unto me, this night. And he said to him—

Puhu.
17 Samuel sanoi: Sinä olet Israelin sukukuntien päämies, vaikka oletkin vähäinen omissa silmissäsi: Herra on voidellut sinut Israelin kuninkaaksi.

18 Ja Herra lähetti sinut matkaan ja sanoi: 'Mene ja vihi tuhon omiksi nämä syntiset, amalekilaiset, ja sodi heitä vastaan, kunnes olet tehnyt heistä lopun.'

19 Miksi et kuullut Herran ääntä, vaan syöksyit saaliin kimppuun ja teit sitä, mikä on pahaa Herran silmissä?

20 Saul vastasi Samuelille: Minähän olen kuullut Herran ääntä ja tehnyt sen matkan, jolle Herra minut lähetti. Minä olen tuonut tänne Agagin, Amalekin kuninkaan, ja vihkinyt tuhon omiksi amalekilaiset.

21 Mutta väki on ottanut saaliista lampaita ja raavaita, parhaan osan siitä, mikä oli vihitty tuhon omaksi, uhrataksensa ne Herralle, sinun Jumalallesi, Gilgalissa.
22 Silloin Samuel sanoi: Haluaako Herra polttouhreja ja teurasuhreja yhtä hyvin kuin kuuliaisuutta Herran äänelle? Katso, kuuliaisuus on parempi kuin uhri ja tottelevaisuus parempi kuin oinasten rasva.

»Tala.»
17 Samuel sade: »Se, fastän du var ringa i dina egna ögon, har du blivit ett huvud för Israels stammar, ty HERREN smorde dig till konung över Israel.

18 Och HERREN sände dig åstad och sade: 'Gå och giv till spillo amalekiterna, de syndarna, och strid mot dem, till dess att du har förgjort dem.'

19 Varför har du då icke hört HERRENS röst, utan kastat dig över bytet och gjort vad ont är i HERRENS ögon?»

20 Saul svarade Samuel: »Jag har ju hört HERRENS röst och gått den väg på vilken HERREN har sänt mig. Jag har fört hit Agag, Amaleks konung, och givit Amalek till spillo.

21 Men folket tog av bytet får och fäkreatur, det bästa av det tillspillogivna, för att offra det åt HERREN din Gud, i Gilgal.»

22 Då sade Samuel: »Menar du att HERREN har samma behag till brännoffer och slaktoffer som därtill att man hör HERRENS röst? Nej, lydnad är bättre än offer, och hörsamhet bättre än det feta av vädurar.

Speak.
17 And Samuel said, Was it not, when, little, thou wast in thine own eyes, that thou wast made, head of the tribes of Israel,—and that Yahweh anointed thee to be king over Israel?
18 So then Yahweh sent thee on a journey,—and said—Go, and devastate to destruction, the sinners—the Amalekites, and make war against them, until they have consumed them.
19 Wherefore, then, didst thou not hearken unto the voice of Yahweh,—but didst rush upon the spoil, and do that which was wrong in the sight of Yahweh?
20 And Saul said unto Samuel—As indeed I have hearkened unto the voice of Yahweh, and have been on the journey on which Yahweh sent me,—and have brought in Agag, king of Amalek, and, the Amalekites, have I devoted to destruction.
21 And the people took, of the spoil, sheep and oxen, the chief of the things so devoted,—to sacrifice unto Yahweh thy God, in Gilgal.

22 Then said Samuel—Doth that which is pleasing unto Yahweh consist in ascending–offerings and sacrifices, So much as in hearkening unto the voice of Yahweh? Lo! to hearken, is, better, than, sacrifice. And,

23 Sillä tottelemattomuus on taikuuden syntiä, ja niskoittelu on valhetta ja kuin kotijumalain palvelusta. Koska sinä olet hyljännyt Herran sanan, on myös hän hyljännyt sinut, etkä sinä enää saa olla kuninkaana.

24 Saul sanoi Samuelille: Minä olen tehnyt syntiä, kun olen rikkonut Herran käskyn ja sinun sanasi; sillä minä pelkäsin kansaa ja kuulin heidän ääntänsä.

25 Anna nyt minulle syntini anteeksi ja palaja minun kanssani, niin minä kumartaen rukoilen Herraa.

26 Samuel sanoi Saulille: Minä en palaja sinun kanssasi; sillä sinä olet hyljännyt Herran sanan, ja Herra on myös hyljännyt sinut, niin että et enää saa olla Israelin kuninkaana.
27 Kun sitten Samuel kääntyi menemään pois, tarttui Saul hänen viittansa liepeeseen, niin että se repesi.
28 Ja Samuel sanoi hänelle: Herra on tänä päivänä reväissyt Israelin kuninkuuden sinulta ja antanut sen toiselle, joka on sinua parempi.
29 Ja hän, joka on Israelin kunnia, ei valhettele eikä kadu; sillä hän ei ole ihminen, että hän katuisi.

23 Ty genströvighet är trolldomssynd, och motspänstighet är avguderi och husgudsdyrkan. Eftersom du har förkastat HERRENS ord, har han ock förkastat dig, och du skall icke längre vara konung.»

24 Saul sade till Samuel: »Jag har syndat därmed att jag har överträtt HERRENS befallning och handlat emot dina ord; ty jag fruktade för folket och lyssnade till deras ord.
25 Men förlåt mig nu min synd, och vänd tillbaka med mig, så att jag får tillbedja HERREN.»

26 Samuel sade till Saul: »Jag vänder icke tillbaka med dig; ty då du har förkastat HERRENS ord, har HERREN ock förkastat dig, så att du icke längre får vara konung över Israel.»
27 När nu Samuel vände sig om för att gå, fattade han i hörnet på hans mantel, och den rycktes sönder.

28 Och Samuel sade till honom: »HERREN har i dag ryckt Israels konungarike från dig och givit det åt en annan, som är bättre än du.

29 Och den Härlige i Israel ljuger icke och ångrar sig icke; ty han är icke en människa, så att han skulle kunna ångra sig.»

to give heed, than, the fat of rams;
23 For, as the sin of divination, is, rebelliousness,—and, as transgression with household gods, is, stubbornness,—Because thou hast rejected the word of Yahweh, therefore hath he rejected thee from being king.
24 Then said Saul unto Samuel—I have sinned; for I have transgressed the bidding of Yahweh, and thy words,—for I feared the people, and hearkened unto their voice.
25 Now, therefore, I pray thee, pardon my sin,—and turn again with me, that I may bow down unto Yahweh.
26 And Samuel said unto Saul, I will not turn again with thee,—Because thou hast rejected the word of Yahweh, therefore hath Yahweh rejected thee from being king over Israel.
27 And, when Samuel turned about to go away, then laid he hold of the skirt of his robe, and it was rent.
28 And Samuel said unto him, Yahweh hath rent the kingdom of Israel from off thee, today,—and will give it unto a neighbour of thine, who is better than thou.
29 Moreover also, the Eminence of Israel, will not lie, neither will he repent,—For no, iron of earth, is, he, to repent!

30 Hän vastasi: Minä olen syntiä tehnyt; mutta osoita minulle kuitenkin se kunnia kansani vanhimpien edessä ja Israelin edessä, että palajat minun kanssani, niin minä kumartaen rukoilisin Herraa, sinun Jumalaasi.
31 Niin Samuel palasi Saulin jäljessä; ja Saul kumartaen rukoili Herraa.
32 Ja Samuel sanoi: Tuokaa minun eteeni Agag, Amalekin kuningas. Ja Agag tuli iloisesti hänen eteensä; ja Agag sanoi: Totisesti on katkera kuolema väistynyt pois.
33 Mutta Samuel sanoi: Niinkuin sinun miekkasi on tehnyt vaimoja lapsettomiksi, niin on myös sinun äitisi tuleva lapsettomaksi ennen muita vaimoja. Ja Samuel hakkasi Agagin kappaleiksi Herran edessä Gilgalissa.
34 Sitten Samuel lähti Raamaan, mutta Saul meni kotiinsa Saulin Gibeaan.

35 Eikä Samuel enää nähnyt Saulia kuolinpäiväänsä asti, ja Samuel suri Saulia. Mutta Herra katui, että oli tehnyt Saulin Israelin kuninkaaksi.

30 Han svarade: »Jag har syndat; men bevisa mig dock nu den äran inför de äldste i mitt folk och inför Israel, att du vänder tillbaka med mig, så att jag får tillbedja HERREN, din Gud.»

31 Då vände Samuel tillbaka och följde med Saul; och Saul tillbad HERREN.
32 Och Samuel sade: »Fören fram till mig Agag, Amaleks konung.» Då gick Agag med glatt mod fram till honom. Och Agag sade: »Välan, snart är dödens bitterhet överstånden.»
33 Men Samuel sade: »Såsom ditt svärd har gjort kvinnor barnlösa så skall ock din moder bliva barnlös framför andra kvinnor.» Därpå högg Samuel Agag i stycken inför HERREN, i Gilgal.
34 Sedan begav sig Samuel till Rama; men Saul drog upp till sitt hem i Sauls Gibea.
35 Och Samuel ville icke mer se Saul så länge han levde, ty Samuel sörjde över Saul, eftersom HERREN ångrade att han hade gjort Saul till konung över Israel.

30 Then he said: I have sinned, Now, honour me, I pray thee, before the elders of my people, and before Israel,—and turn again with me, then will I bow down unto Yahweh thy God.

31 So then Samuel turned again, after Saul—and Saul bowed down unto Yahweh.
32 Then said Samuel—Bring ye near unto me—Agag, king of Amalek, And Agag came unto him, in fetters. Then said Agag, Surely, terrible, is the bitterness of death!

33 And Samuel said, As women have been made childless by thy sword, So, childless among women, shall be, thine own mother. And Samuel cut Agag asunder before Yahweh, in Gilgal.
34 Then Samuel departed unto Ramah,—but, Saul, went up unto his own house, at Gibeah of Saul.
35 And Samuel did no more see Saul, until the day of his death, for Samuel pined for Saul,—but, Yahweh, was grieved that he had made Saul king over Israel.

16 luku

1 Ja Herra sanoi Samuelille: Kuinka kauan sinä suret Saulia? Minähän olen hyljännyt hänet, niin ettei hän enää saa olla Israelin kuninkaana. Täytä sarvesi öljyllä ja mene; minä lähetän

1 Och HERREN sade till Samuel: »Huru länge tänker du sörja över Saul? Jag har ju förkastat honom, ty jag vill icke längre att han skall vara konung över Israel. Fyll ditt horn med

1 And Yahweh said unto Samuel—How long, art thou going to pine for Saul, seeing that, I, have rejected him from being king over Israel? Fill thy horn with oil, and come! let me send thee

sinut beetlehemiläisen Iisain luo, sillä hänen pojistansa minä olen katsonut itselleni kuninkaan.

2 Mutta Samuel sanoi: Kuinka minä voisin mennä sinne? Jos Saul saa sen kuulla, tappaa hän minut. Herra vastasi: Ota mukaasi vasikka ja sano: 'Minä tulin uhraamaan Herralle.'
3 Kutsu sitten Iisai uhrille, niin minä ilmoitan sinulle, mitä sinun on tehtävä; ja voitele minulle se, jonka minä sinulle osoitan.

4 Samuel teki, niinkuin Herra oli puhunut. Mutta kun hän tuli Beetlehemiin, tulivat kaupungin vanhimmat vavisten häntä vastaan ja kysyivät: Tietääkö tulosi rauhaa?
5 Hän vastasi: Rauhaa. Minä olen tullut uhraamaan Herralle. Pyhittäytykää ja tulkaa minun kanssani uhrille. Ja hän pyhitti Iisain ja hänen poikansa ja kutsui heidät uhrille.

6 Kun he sitten tulivat ja hän näki Eliabin, ajatteli hän: Varmaan on nyt tässä Herran edessä hänen voideltunsa.
7 Mutta Herra sanoi Samuelille: Älä katso hänen näköänsä äläkä kookasta vartaloansa, sillä minä olen hänet hyljännyt. Sillä ei ole, niinkuin ihminen näkee: ihminen näkee ulkomuodon, mutta Herra näkee sydämen.

olja och gå åstad jag vill sända dig till betlehemiten Isai, ty en av hans söner har jag utsett åt mig till konung.»
2 Men Samuel sade: »Huru skall jag kunna gå dit? Om Saul får höra det, så dräper han mig.» HERREN svarade: »Tag en kviga med dig och säg: 'Jag har kommit för att offra åt HERREN.'
3 Sedan skall du inbjuda Isai till offret, och jag skall då själv låta dig veta vad du bör göra, och du skall smörja åt mig den jag säger dig.»
4 Samuel gjorde vad HERREN hade sagt, och kom så till Bet-Lehem Men när de äldste i staden fingo se honom, blevo de förskräckta och frågade: »Allt står väl rätt till?»
5 Han svarade: »Ja. Jag har kommit för att offra åt HERREN. Helgen eder och kommen med mig tid offret.» Och han helgade Isai och hans söner och inbjöd dem till offret.

6 När de nu kommo dit och han fick se Eliab, tänkte han: »Förvisso står HERRENS smorde här inför honom.»

7 Men HERREN sade till Samuel »Skåda icke på hans utseende och på hans högväxta gestalt, ty jag har förkastat honom. Ty det är icke såsom en människa ser; en människa ser på det som är för ögonen men

unto Jesse the Bethlehemite, for I have provided me, among his sons, a king.

2 And Samuel said, How can I go? As soon as Saul heareth, he will slay me. Then said Yahweh, A heifer, take thou with thee, and say, To sacrifice unto Yahweh, am I come.
3 Then shall thou bid Jesse to the sacrifice,—when, I, will let thee know what thou must do, so shalt thou anoint for me him whom I shall name unto thee.
4 And Samuel did that which Yahweh had spoken, and went to Bethlehem. And the elders of the city came trembling to meet him, and one said—Peaceably, comest thou?
5 And he said—Peaceably: to sacrifice unto Yahweh, am I come. Hallow yourselves, and come with me to the sacrifice. And he hallowed Jesse and his sons, and bade them to the sacrifice.
6 And it came to pass, when they entered, that he looked upon Eliab,—and said to himself, Surely, before Yahweh, is his Anointed.
7 But Yahweh said unto Samuel—Do not regard his countenance, or the height of his stature, for I have rejected him,—for it is not what man looketh to but what God looketh to. For, man, looketh to the outward

HERREN ser till hjärtat.»

8 Niin Iisai kutsui Abinadabin ja toi hänet Samuelin eteen. Mutta hän sanoi: Ei ole Herra tätäkään valinnut.
8 Då kallade Isai på Abinadab och lät honom gå fram för Samuel. Men han sade: »Icke heller denne har HERREN utvalt.»
8 Then Jesse called Abinadab, and made him pass before Samuel,—and he said, Neither of this one, hath Yahweh made choice.

9 Silloin Iisai toi Samman esille. Mutta hän sanoi: Ei ole Herra tätäkään valinnut.
9 Då lät Isai Samma gå fram. Men han sade: »Icke heller denne har HERREN utvalt.»
9 Then Jesse made Shammah pass by,—and he said—Nor of this one, hath Yahweh made choice.

10 Niin toi Iisai seitsemän poikaansa Samuelin eteen. Mutta Samuel sanoi Iisaille: Herra ei ole valinnut ketään näistä.
10 På detta sätt lät Isai sju av sina söner gå fram för Samuel; men Samuel sade till Isai: »HERREN har icke utvalt någon av dessa.»
10 So Jesse made seven of his sons pass before Samuel,—and Samuel said unto Jesse, Yahweh hath not made choice of these.

11 Ja Samuel kysyi Iisailta: Siinäkö olivat kaikki nuorukaiset? Hän vastasi: Vielä on nuorin jäljellä, mutta hän on kaitsemassa lampaita. Niin Samuel sanoi Iisaille: Lähetä noutamaan hänet, sillä me emme istu ruualle, ennenkuin hän tulee tänne.
11 Och Samuel frågade Isai: »Är detta alla ynglingarna?» Han svarade: »Ännu återstår den yngste, men han går nu i vall med fåren.» Då sade Samuel till Isai: »Sänd åstad och hämta hit honom, ty vi skola icke sätta oss till bords, förrän han kommer hit.»
11 Then said Samuel unto Jesse—Are these all the young men? And he said—There yet remaineth, the youngest, but lo! he is tending the sheep. Then said Samuel unto Jesse—Do, send, and summon him, for we cannot sit round, until he cometh in hither.

12 Silloin tämä noudatti hänet; ja hän oli verevä, kaunissilmäinen ja sorea nähdä. Ja Herra sanoi: Nouse ja voitele tämä, sillä hän se on.
12 Då sände han åstad och lät hämta honom, och han var ljuslätt och hade sköna ögon och ett fagert utseende. Och HERREN sade: »Stå upp och smörj honom, ty denne är det.»
12 So he sent, and brought him in. Now, he, was ruddy, a stripling with handsome eyes, and noble mien. Then said Yahweh—Rise—anoint him, for, this, is, he.

13 Niin Samuel otti öljysarven ja voiteli hänet hänen veljiensä keskellä. Ja Herran henki tuli Daavidiin, siitä päivästä ja yhä edelleen. Sitten Samuel nousi ja meni Raamaan.
13 Då tog Samuel sitt oljehorn och smorde honom mitt ibland hans bröder; och HERRENS Ande kom över David, från den dagen och allt framgent. Sedan stod Samuel upp och gick till Rama.
13 And Samuel took the horn of oil, and anointed him in the midst of his brethren. And the Spirit of Yahweh came mightily upon David, from that day forward. Then arose Samuel, and went his way unto Ramah.

14 Mutta Herran henki poistui Saulista, ja Herran lähettämä paha henki vaivasi häntä.
14 Men sedan HERRENS Ande hade vikit ifrån Saul, kvaldes han av en ond ande från HERREN.
14 But, the spirit of Yahweh, departed from Saul,—and there terrified him a sad spirit, from Yahweh.

15 Niin Saulin palvelijat sanoivat hänelle: Katso, Jumalan lähettämä paha henki vaivaa sinua.

16 Käskeköön vain herramme, niin palvelijasi, jotka ovat edessäsi, etsivät miehen, joka taitaa soittaa kannelta, että hän, kun Jumalan lähettämä paha henki tulee sinuun, soittaisi sitä, ja sinun olisi parempi olla.
17 Silloin Saul sanoi palvelijoillensa: Katsokaa minulle mies, joka on taitava soittaja, ja tuokaa hänet minun luokseni.

18 Niin eräs nuorista miehistä vastasi ja sanoi: Katso, minä olen nähnyt beetlehemiläisellä Iisailla pojan, joka taitaa soittaa ja joka on kelpo mies ja sotilas sekä ymmärtäväinen puheiltaan ja komea mies, ja Herra on hänen kanssaan.

19 Niin Saul lähetti sanansaattajat Iisain luo ja käski sanoa: Lähetä minun luokseni poikasi Daavid, joka kaitsee lampaita.
20 Ja Iisai otti aasin sekä leipää, viinileilin ja vohlan ja lähetti ne poikansa Daavidin mukana Saulille.

21 Ja Daavid tuli Saulin luo ja rupesi palvelemaan häntä; ja hän tuli hänelle hyvin rakkaaksi ja pääsi hänen aseenkantajakseen.
22 Ja Saul lähetti sanan

15 Då sade Sauls tjänare till honom: »Eftersom en ond ande från Gud kväljer dig,

16 må du, vår herre, tillsäga dina tjänare, som stå inför dig, att de söka upp en man som är kunnig i harpospel, på det att han må spela på harpan, när den onde anden från Gud kommer över dig; så skall det bliva bättre med dig.»
17 Då sade Saul till sina tjänare: »Sen eder för min räkning om efter en man som är skicklig i strängaspel, och fören honom till mig.»
18 En av männen svarade då och sade: »Betlehemiten Isai har en son som jag har funnit vara kunnig i strängaspel, en käck stridsman och en förståndig man, därtill en fager man; och HERREN är med honom.»

19 Så sände då Saul bud till Isai och lät säga: »Sänd till mig din son David, som vaktar fåren.»

20 Då tog Isai en åsna, som han lastade med bröd, vidare en vinlägel och en killing, och sände detta med sin son David till Saul.
21 Så kom David till Saul och trädde i hans tjänst och blev honom mycket kär, så att han fick bliva hans vapendragare.
22 Och Saul sände till Isai

15 Then said the servants of Saul unto him,—Lo! we pray thee, a sad superhuman spirit, doth terrify thee:
16 Pray let our lord bid thy servants before thee, seek out a man, skilled in playing on the lyre,—so shall it be, when a sad superhuman spirit cometh on thee, then shall he play with his hand, and thou shalt be joyful.

17 And Saul said unto his servants,—I pray you, look out for me a man that excelleth in playing, and bring him in unto me.

18 Then responded one of the young men and said—Lo! I have seen—a son of Jesse, the Bethlehemite, skilled in playing, and a mighty man of valour, and a man of war, and of intelligent speech, and a handsome man, and, Yahweh, is with him.
19 So Saul sent messengers unto Jesse,—and said, Send, unto me—David thy son, who is with the sheep.

20 Then took Jesse an ass laden with bread, and a skin of wine, and one kid,—and sent by the hand of David his son, unto Saul.
21 And David came in unto Saul,—and stood before him,—and he loved him greatly, and he became his armour-bearer.
22 And Saul sent unto

lisaille ja käski sanoa: Anna Daavidin jäädä minua palvelemaan, sillä hän on saanut armon minun silmieni edessä.
23 Niin usein kuin Jumalan lähettämä henki tuli Sauliin, otti Daavid kanteleen ja soitti sitä; silloin Saulin oli helpompi ja parempi olla, ja paha henki väistyi hänestä.

och lät säga: »Låt David stanna kvar i min tjänst, ty han har funnit nåd för mina ögon.»

23 När nu anden från Gud kom över Saul, tog David harpan och spelade; då kände Saul lindring, och det blev bättre med honom, och den onde anden vek ifrån honom.

Jesse, saying,—I pray thee, let David stand before me, for he hath found favour in mine eyes.

23 And so it used to be, when a superhuman spirit came unto Saul, then would David take the lyre, and play with his hand,—and Saul would be refreshed, and be joyful, and, the sad spirit, would depart from him.

17 luku

1 Mutta filistealaiset kokosivat joukkonsa sotaan, ja he kokoontuivat lähelle Sookoa, joka on Juudassa. Ja he leiriytyivät Sookon ja Asekan välille, Efes-Dammimiin.

1 Men filistéerna församlade sina härar till strid; de församlade sig vid det Soko som hör till Juda. Och de lägrade sig mellan Soko och Aseka, vid Efes-Dammim.

1 And the Philistines gathered together their hosts, unto battle, and they were gathered together unto Socoh, which belongeth unto Judah,—and they encamped between Socoh and Azekah in Ephes-dammim;

2 Saul ja Israelin miehet olivat myös kokoontuneet ja leiriytyneet Tammilaaksoon; ja he asettuivat sotarintaan filistealaisia vastaan.

2 Saul och Israels män hade ock församlat sig och lägrat sig i Terebintdalen; och de ställde upp sig till strid mot filistéerna.

2 and, Saul and the men of Israel, gathered themselves together, and encamped in the vale of Elah, and set the army in array against the Philistines.

3 Filistealaiset olivat vuorella, joka oli toisella puolella, ja israelilaiset olivat vuorella, joka oli toisella puolella, ja laakso oli heidän välillänsä.

3 Filistéerna stodo vid berget på ena sidan, och israeliterna stodo vid berget på andra sidan, så att de hade dalen emellan sig.

3 And, the Philistines, were standing near the hill on one side, and, the Israelites, were standing near the hill on the other side,—while, the valley, was between them.

4 Niin filistealaisten joukoista tuli kaksintaistelija nimeltä Goljat, kotoisin Gatista. Hän oli kuuden kyynärän ja vaaksan pituinen.
5 Hänellä oli vaskikypäri päässänsä ja

4 Då framträdde ur filistéernas skaror en envigeskämpe vid namn Goljat, från Gat; han var sex alnar och ett kvarter lång.

5 Han hade en kopparhjälm på sitt huvud och var klädd

4 And there came forth a champion out of the camp of the Philistines, Goliath, his name, from Gath,—his height, six cubits and a span;
5 with a helmet of bronze on his head, and, with a

suomuspanssari yllänsä, ja rintahaarniska, joka painoi viisituhatta sekeliä, oli vaskea.
6 Ja hänellä oli säärissään vaskivarukset ja selässään vaskikeihäs.

7 Hänen peitsensä varsi oli niinkuin kangastukki, ja hänen peitsensä kärki, joka painoi kuusisataa sekeliä, oli rautaa. Ja kilvenkantaja kävi hänen edellänsä.

8 Hän astui esiin ja huusi Israelin taisteluriveille sanoen: Miksi te lähditte sotaan ja asetuitte sotarintaan? Minä olen filistealainen, ja te olette Saulin palvelijoita; valitkaa joukostanne mies, joka tulee tänne minun luokseni.

9 Jos hän kykenee taistelemaan minua vastaan ja surmaa minut, niin me olemme teidän palvelijanne; mutta jos minä voitan ja surmaan hänet, niin te olette meidän palvelijamme ja palvelette meitä.
10 Ja filistealainen sanoi vielä: Minä olen tänä päivänä häväissyt Israelin taistelurivit. Antakaa tänne mies, niin me taistelemme keskenämme.
11 Kun Saul ja koko Israel kuuli nämä filistealaisen puheet, valtasi heidät kauhu, ja he pelkäsivät suuresti.

12 Mutta Daavid oli sen efratilaisen miehen poika

i ett fjällpansar, och hans pansar hade en vikt av fem tusen siklar koppar.

6 Och han hade benskenor av koppar och bar en lans av koppar på sin rygg.

7 Skaftet på hans spjut liknade en vävbom, och spetsen på spjutet höll sex hundra siklar järn. Och hans sköldbärare gick framför honom.

8 Han trädde nu fram och ropade till Israels här och sade till dem: »Varför dragen I ut och ställen upp eder till strid? Jag står här på filistéernas vägnar, och I ären Sauls tjänare; väljen nu ut åt eder en man som må komma hitned till mig.

9 Om han förmår strida mot mig och slår ned mig, så skola vi vara eder underdåniga; men om jag bliver hans överman och slår ned honom, så skolen I vara oss underdåniga och tjäna oss.»
10 Och filistéen sade ytterligare: »Jag har i dag smädat Israels här. Skaffen nu hit någon, så att vi få strida med varandra!

11 Då Saul och hela Israel hörde dessa filistéens ord, blevo de gripna av förfäran och stor fruktan.

12 Men David var son till den omtalade efratiten från

scaly coat of mail, was he clad,—the weight of the coat, being five thousand shekels of bronze;
6 and, greaves of bronze, on his feet,—and, a javelin of bronze, between his shoulders;
7 and, the shaft of his spear, was like a weaver's beam, and, the flashing head of his spear, was six hundred shekels of iron,—and, his shield-bearer, was coming on before him.
8 And he took his stand, and cried unto the ranks of Israel, and said unto them, Wherefore should ye come out, to set in array for battle? Am not, I, a Philistine, while, ye, are servants unto Saul? Choose you a man, and let him come down unto me:
9 If he prevail in fighting with me, and smite me, then will we become your servants,—but, if, I, prevail over him, and smite him, then shall ye become our servants, and serve, us.

10 And the Philistine said—I, reproach the ranks of Israel, this day,—give me a man, that we may fight together.

11 When Saul and all Israel heard these words of the Philistine, they were dismayed, and feared exceedingly.
12 Now, David, was the son of that Ephrathite of

Juudan Beetlehemistä, jonka nimi oli Iisai, ja tällä oli kahdeksan poikaa; hän oli Saulin aikana jo vanha, iäkäs mies.
13 Ja Iisain kolme vanhinta poikaa oli seurannut Saulia sotaan; ja näiden hänen kolmen sotaan lähteneen poikansa nimet olivat: esikoisen Eliab, toisen Abinadab ja kolmannen Samma.
14 Daavid oli nuorin. Ja nuo kolme vanhinta olivat seuranneet Saulia.
15 Mutta Daavid lähti tuontuostakin Saulin luota Beetlehemiin kaitsemaan isänsä lampaita.
16 Ja filistealainen astui esiin haastaen taisteluun joka aamu ja ilta, neljänäkymmenenä päivänä.
17 Ja Iisai sanoi pojallensa Daavidille: Ota veljillesi eefa-mitta näitä paahdettuja jyviä ja nämä kymmenen leipää, ja vie ne kiiruusti leiriin veljillesi.

18 Ja vie nämä kymmenen juustoa tuhannenpäämiehelle. Tiedustele veljiesi vointia ja hanki varmuus, että lähetys on heille saapunut.

19 Saul ja he ynnä kaikki Israelin miehet ovat Tammilaaksossa sotimassa filistealaisia vastaan.
20 Varhain seuraavana aamuna Daavid jätti lampaat vartijan haltuun, otti kantamuksensa ja lähti

Bet-Lehem i Juda, som hette Isai och hade åtta söner; denne var på Sauls tid en gammal man vid framskriden ålder.
13 Nu hade Isais tre äldsta söner dragit åstad och följt med Saul ut i kriget. Av dessa hans tre söner, som hade dragit ut i kriget, hette den förstfödde Eliab, hans andre son Abinadab och den tredje Samma.
14 David var den yngste. De tre äldsta hade nu följt med Saul.
15 Men David lämnade understundom Saul och gick hem för att vakta sin faders får i Bet-Lehem.
16 Och filistéen kom fram både bittida och sent; i fyrtio dagar kom han och ställde sig där.
17 Nu sade Isai en gång till sin son David: »Tag för dina bröders räkning en efa av dessa rostade ax jämte dessa tio bröd, och skaffa detta skyndsamt till dina bröder i lägret.
18 Och dessa tio ostar skall du föra till deras överhövitsman. Du skall se efter, om det står väl till med dina bröder, och begära av dem en mottagningspant.
19 Saul och de och alla Israels män äro nämligen i Terebintdalen och strida mot filistéerna.»
20 Bittida följande morgon överlämnade David fåren åt en vaktare, tog med sig vad han skulle och begav sig

Bethlehem–judah, whose, name, was Jesse, and, who, had eight sons,—and, the man, in the days of Saul was old, advanced in years.
13 And the three eldest sons of Jesse had followed Saul to the battle,—and, the names of his three sons who went into the battle, were Eliab the firstborn, and, the next to him, Abinadab, and, the third, Shammah.
14 But, as for David, he, was the youngest,—and, the three eldest, followed Saul;
15 whereas, David, kept going and returning from Saul,—to tend his father's sheep at Bethlehem.
16 And the Philistine drew near morning and evening,—and presented himself forty days.
17 And Jesse said unto David his son, Take, I pray thee, unto thy brethren—this ephah of parched corn, and these ten loaves,—and run to the camp unto thy brethren;
18 also these ten slices of soft cheese, shalt thou take to the captain of their thousand,—and, as for thy brethren, give good heed to their welfare, their pledge, also shalt thou receive.
19 Now, Saul, and they, and all the men of Israel, were in the vale of Elah, ready to fight with the Philistines.
20 So then David rose up early in the morning, and entrusted the sheep to a keeper, and took up [the

matkalle, niinkuin Isai oli häntä käskenyt. Kun hän tuli leiriin, lähti sotaväki taistelurintaan ja nosti sotahuudon.

21 Ja Israel ja filistealaiset asettuivat sotarintaan toisiansa vastaan.
22 Niin Daavid heitti tavarat selästänsä kuormaston vartijalle ja riensi sotarintaan; ja sinne tultuaan hän tervehti veljiänsä.

23 Kun hän puhutteli heitä, niin katso, kaksintaistelija, Goljat niminen filistealainen, kotoisin Gatista, tuli filistealaisten taisteluriveistä ja puhui niinkuin ennenkin; ja Daavid kuuli sen.

24 Ja kun israelilaiset näkivät tuon miehen, pakenivat he häntä kaikki ja pelkäsivät suuresti.
25 Ja Israelin miehet sanoivat: Katsokaa miestä, joka tuolla tulee! Hän tulee häpäisemään Israelia. Mutta sen miehen, joka surmaa hänet, kuningas tekee hyvin rikkaaksi ja antaa hänelle tyttärensä ja tekee hänen isänsä perheen veroista vapaaksi Israelissa.

26 Niin Daavid sanoi miehille, jotka seisoivat siinä hänen kanssaan: Mitä saa se mies, joka surmaa tuon

åstad, såsom Isai hade bjudit honom. När han kom fram till vagnborgen, hov hären, som då skulle draga ut i slagordning, upp sitt härskri.

21 Och Israel och filistéerna ställde upp sig i slagordning mot varandra.
22 Då lämnade David ifrån sig sakerna åt trossvaktaren och skyndade bort till hären; och när han kom dit, hälsade han sina bröder.

23 Under det att han talade med dem, trädde nu envigeskämpen, han som hette Goljat, filistéen ifrån Gat, fram ur filistéernas här och talade såsom förut; och David hörde det.

24 Och alla Israels män flydde för mannen, när de fingo se honom och fruktade storligen.
25 Och Israels män sade: »Sen I mannen där, som nu träder upp? Han träder upp för att smäda Israel. Men den man som slår ned honom vill konungen begåva med stor rikedom, och åt honom vill han giva sin dotter, och hans faders hus vill han göra skattefritt i Israel.»

26 Och David sade till de man som stodo bredvid honom: »Vad får den man som slår ned denne filisté

provisions] and went his way, as Jesse had commanded him,—and came into the circular rampart, as, the force, was going forth into the ranks, and shouted for the fight.
21 So Israel and the Philistines set in array for battle, army against army.
22 Then David entrusted the provisions that were upon him to the care of the keeper of the stores, and ran unto the ranks,—and came and asked for the welfare of his brethren.
23 Now, as he was speaking with them, lo! the champion coming up, Goliath the Philistine, by name, of Gath, [coming up] out of the ranks of the Philistines, and he spake according to these words,—and David heard [them].
24 Now, all the men of Israel, when they saw the man, fled from before him, and feared exceedingly.
25 And the men of Israel said—Have ye seen this man that is coming up? For, to reproach Israel, is he coming. So then it shall be, that, the man that shall smite him, the same, will the king enrich with great riches, and, his own daughter, will give him, and, his father's house, will he make free in Israel.
26 Then spake David unto the men that were standing by him, saying, What shall be done to the man that

filistealaisen ja poistaa häväistyksen Israelista? Sillä mikä tuo ympärileikkaamaton filistealainen on häpäisemään elävän Jumalan taistelurivejä?

och därmed tager bort sådan smälek från Israel? Ty vem är denne oomskurne filisté, som vågar smäda den levande Gudens här?»

shall smite yonder Philistine, and so shall take away reproach from off Israel? For who is this uncircumcised Philistine that he hath reproached the ranks of a Living God?

27 Väki sanoi hänelle saman, minkä ennenkin: sen ja sen saa se mies, joka surmaa hänet.

27 Folket upprepade då för honom det som nyss hade blivit sagt; de sade: »Detta får den man som slår ned honom.»

27 And the people answered him, according to this word saying,—So, shall it be done to the man that shall smite him.

28 Mutta kun hänen vanhin veljensä Eliab kuuli hänen puhuvan miesten kanssa, vihastui Eliab Daavidiin ja sanoi: Miksi sinä olet tullut tänne, ja kenelle olet jättänyt sen pienen lammaslauman siellä erämaassa? Minä tunnen sinun julkeutesi ja pahan sisusi; sinä olet tullut tänne katsomaan sotaa.

28 Men Eliab, hans äldste broder, hörde huru han talade med männen; då upptändes Eliabs vrede mot David, och han sade: »Varför har du kommit hitned, och åt vem har du överlämnat den lilla fårhjorden där i öknen? Jag känner ditt övermod och ditt hjärtas ondska; för att se på striden är det som du har kommit hitned.»

28 Now Eliab his eldest brother heard when he spake unto the men,—then was kindled the anger of Eliab against David, and he said—Wherefore is it that thou hast come down? and to whom hast thou entrusted those few sheep in the wilderness? I, know thy pride, and the foolishness of thy heart, for, to see the battle, hast thou come down.

29 Daavid vastasi: Mitä minä sitten olen tehnyt? Saaneehan tuon verran kysyä.

29 David svarade: »Vad har jag då gjort? Det var ju allenast en fråga.»

29 And David said, What have I done, now? Was there not, a cause?

30 Ja hän kääntyi hänen luotansa toisen puoleen ja kysyi niinkuin ennenkin; ja väki vastasi hänelle samoin kuin äsken.

30 Sedan vände han sig ifrån honom till en annan och upprepade sin fråga, och folket gav honom samma svar som förut.

30 Then turned he from him unto another, and said—according to this word,—and the people returned him an answer, like the first.

31 Mutta tuli tunnetuksi, mitä Daavid oli puhunut; ja se kerrottiin Saulille, ja tämä noudatti hänet luoksensa.

31 Men vad David hade talat blev bekant; och man berättade det för Saul, och denne lät hämta honom.

31 And the words which David spake were overheard,—and, when they told them before Saul, he summoned him.

32 Ja Daavid sanoi Saulille: Älköön kenenkään mieli masentuko hänen tähtensä. Palvelijasi käy taistelemaan tuota filistealaista vastaan.

32 Och David sade till Saul: »Må ingen låta sitt mod falla. Din tjänare vill gå åstad och strida mot denne filisté.»

32 And David said unto Saul, Let not the heart of my lord fail, because of him,—thy servant, will go, and fight with this Philistine.

33 Saul sanoi Daavidille: Et

33 Saul sade till David:

33 And Saul said unto

sinä voi mennä tuota filistealaista vastaan etkä taistella hänen kanssaan, sillä sinä olet nuorukainen, mutta hän on sotilas nuoruudestansa saakka.
34 Mutta Daavid sanoi Saulille: Palvelijasi on ollut kaitsemassa isänsä lampaita. Jos leijona tai karhu tuli ja vei lampaan laumasta,

35 niin minä hyökkäsin sen jälkeen, löin sen maahan ja tempasin saaliin sen suusta; ja jos se karkasi minua vastaan, niin minä tartuin sen partaan, löin sen maahan ja tapoin sen.

36 Kun palvelijasi on lyönyt maahan sekä leijonan että karhun, niin tuolle ympärileikkaamattomalle filistealaiselle käy niinkuin niille; sillä hän on häväissyt elävän Jumalan taistelurivejä.
37 Ja Daavid sanoi: Herra, joka on pelastanut minut leijonan ja karhun kynsistä, pelastaa minut myös tämän filistealaisen käsistä. Silloin Saul sanoi Daavidille: Mene; Herra olkoon sinun kanssasi.

38 Ja Saul puki takkinsa Daavidin ylle ja pani vaskikypärin hänen päähänsä sekä panssarin hänen yllensä.
39 Ja Daavid sitoi hänen miekkansa vyölleen takin päälle ja yritti käydä, sillä hän ei ollut koskaan sellaisia koettanut. Niin

»Icke kan du gå åstad mot denne filisté och strida mot honom; du är du ju allenast en yngling, och han är en stridsman allt ifrån ungdomen.»
34 Men David svarade Saul: »Din tjänare har gått i vall med sin faders får; om då ett lejon eller en björn kom och tog bort ett får av hjorden,
35 så följde jag efter vilddjuret och slog ned det och ryckte rovet ur munnen på det; och om det då reste sig upp mot mig, så fattade jag det i skägget och slog ned det och dödade det.
36 Har nu din tjänare slagit ned både lejon och björn, så skall det gå denne oomskurne filisté såsom det gick vart och ett av dessa djur, ty han har smädat den levande Gudens här.»
37 Och David sade ytterligare: »HERREN, som räddade mig undan lejon och björn, han skall ock rädda mig undan denne filisté.» Då sade Saul till David: »Gå då åstad; HERREN skall vara med dig.»

38 Och Saul klädde på David sina egna kläder och satte en kopparhjälm på hans huvud och klädde på honom ett pansar.
39 Och David omgjordade sig med hans svärd utanpå kläderna och prövade på att gå därmed, ty han hade aldrig försökt något sådant.

David—Thou art not able to go against this Philistine, to fight with him,—for, a youth, art, thou, but, he, a man of war, from his youth.

34 Then said David unto Saul, Thy servant used to tend his father's sheep,—and there would come a lion, or a bear, and carry off a lamb out of the flock;
35 and I would go out after him, and smite him, and rescue it out of his mouth,—and, if he rose against me, I would catch him by his beard, and smite him, and slay him.

36 Thy servant could slay, either a lion or a bear,—and, this uncircumcised Philistine, shall become, as one of them, for he hath reproached the ranks of a Living God.
37 And David said, Yahweh, who hath rescued me out of the power of the lion, and out of the power of the bear, he, will rescue us out of the hand of this Philistine. Then said Saul unto David—Go! and, Yahweh, will be with thee.
38 And Saul clad David with his own military coat, and set a helmet of bronze upon his head,—and clad him with a coat of mail.
39 And David girded his sword above his military coat, but was reluctant to go, for he had not proved them,—so David said unto

Daavid sanoi Saulille: En minä voi näissä käydä, sillä en ole koskaan tällaisia koettanut. Ja Daavid riisui ne päältänsä.

Och David sade till Saul: »Jag kan icke gå så klädd, ty jag har aldrig försökt sådant.» Därpå lade David det av sig.

Saul—I cannot go in these, for I have not proved them. And David put them off him.

40 Ja hän otti sauvansa käteensä, valitsi purosta viisi sileätä kiveä, pani ne paimenlaukkuun, joka hänellä oli linkokivisäiliönä, otti lingon käteensä ja meni filistealaista vastaan.

40 Och han tog sin stav i handen och valde ut åt sig fem släta stenar ur bäcken och lade dem i sin herdeväska och i barmen, och tog sin slunga i handen; därefter gick han fram mot filistéen.

40 Then took he his stick in his hand, and chose him five smooth stones out of the torrent-bed, and put them in the shepherd's-pouch which he had—even in the wallet, and had his sling in his hand,—and so drew near unto the Philistine.

41 Ja filistealainen tuli yhä lähemmäksi Daavidia, ja kilvenkantaja kulki hänen edellänsä.

41 Och filistéen gick framåt och kom David allt närmare, och hans sköld bärare gick framför honom.

41 And the Philistine came on and on, and drew near unto David,—and the man carrying the shield was before him.

42 Kun filistealainen katsahti ja näki Daavidin, halveksi hän häntä; sillä hän oli vielä nuorukainen, verevä ja kaunis näöltään.

42 Då nu filistéen såg upp och fick se David, föraktade han honom; ty denne var ännu en yngling, ljuslätt och skön.

42 And, when the Philistine looked about, and saw David, he disdained him,—for he was a youth, and ruddy, a stripling of fair countenance.

43 Niin filistealainen sanoi Daavidille: Olenko minä koira, kun tulet sauva kädessä minua vastaan? Ja filistealainen kiroili Daavidia vannoen jumaliensa kautta.

43 Och filistéen sade till David: »Menar du att jag är en hund, eftersom du kommer emot mig med käppar?» Och filistéen förbannade David, i det han svor vid sina gudar.

43 Then said the Philistine unto David, A dog, am, I, that thou art coming unto me, with sticks? And the Philistine cursed David, by his god.

44 Sitten filistealainen sanoi Daavidille: Tule tänne minun luokseni, niin minä annan sinun lihasi taivaan linnuille ja metsän eläimille.

44 Sedan sade filistéen till David: »Kom hit till mig, så skall jag giva ditt kött åt himmelens fåglar och åt markens djur.»

44 And the Philistine said unto David,—Come, unto me, that I may give thy flesh to the birds of heaven, and to the beasts of the field.

45 Mutta Daavid sanoi filistealaiselle: Sinä tulet minua vastaan miekan, peitsen ja keihään voimalla, mutta minä tulen sinua vastaan Herran Sebaotin nimeen, Israelin sotajoukon Jumalan, jota sinä olet

45 David svarade filistéen: »Du kommer mot mig med svärd och spjut och lans, men jag kommer mot dig i HERREN Sebaots namn, hans som är Israels härs Gud, den härs som du har smädat.

45 Then said David unto the Philistine—Thou, art coming unto me with sword, and with spear, and with javelin,—but, I, am coming unto thee in the name of Yahweh of hosts, God of the ranks of Israel which thou hast

häväissyt.
46 Tänä päivänä Herra antaa sinut minun käsiini, ja minä surmaan sinut, katkaisen sinulta pään ja annan filistealaisten sotajoukon ruumiit tänä päivänä taivaan linnuille ja metsän pedoille; ja kaikki maat tulevat tietämään, että Israelilla on Jumala.

47 Ja koko tämä suuri joukko tulee tietämään, ettei Herra anna voittoa miekan eikä keihään voimalla; sillä sota on Herran, ja hän antaa teidät meidän käsiimme.

48 Kun filistealainen lähti tulemaan ja lähestyi Daavidia, niin Daavid juoksi nopeasti sotarintaan filistealaista vastaan.

49 Ja Daavid pisti kätensä reppuunsa ja otti sieltä kiven, linkosi ja satutti filistealaista otsaan, niin että kivi upposi hänen otsaansa, ja hän kaatui maahan kasvoillensa.

50 Niin sai Daavid voiton filistealaisesta lingolla ja kivellä ja löi filistealaisen kuoliaaksi, eikä Daavidilla ollut miekkaa kädessään.

51 Sitten Daavid juoksi ja asettui filistealaisen ääreen, tarttui hänen miekkaansa, veti sen tupesta ja tappoi

46 HERREN skall denna dag överlämna dig i min hand, så att jag skall slå ned dig och taga ditt huvud av dig, och jag skall denna dag giva de filisteiska krigarnas döda kroppar åt himmelens fåglar och åt jordens vilda djur; så skola alla länder förnimma att Israel har en Gud.

47 Och hela denna hop skall förnimma att det icke är genom svärd och spjut som HERREN giver seger; ty striden är HERRENS, och han skall giva eder i vår hand.»

48 När då filistéen gjorde sig redo och gick framåt och närmade sig David, sprang David med hast fram mot hären, filistéen till mötes.
49 Och David stack sin hand i väskan och tog därur en sten och slungade och träffade filistéen i pannan; och stenen trängde in i pannan, så att han föll omkull med ansiktet mot jorden.
50 Så övervann David filistéen med slunga och sten och slog filistéen till döds,

51 utan att David därvid hade något svärd i sin hand. Sedan sprang David fram och ställde sig invid

reproached.
46 This day, will Yahweh deliver thee into my hand, and I will smite thee, and take thy head from off thee, and will give thy dead body and the dead bodies of the host of Philistines, this day, unto the birds of heaven, and unto the wild beasts of the earth,—that all the earth may know that Israel hath a God;
47 and that all this gathered host may know that, not with sword and with spear, doth Yahweh save,—for, unto Yahweh, belongeth the battle, and he will deliver you into our hand.
48 And it came to pass, when the Philistine arose, and came and drew near to meet David, that David hasted, and ran toward the ranks to meet the Philistine.
49 And David thrust his hand into his pouch, and took from thence a stone, and slang it, and smote the Philistine, in his forehead,—that the stone sank into his forehead, and he fell upon his face, to the earth.
50 Thus David prevailed over the Philistine, with the sling and with the stone, and smote the Philistine, and slew him,—but, sword, was there none in the hand of David.
51 So David ran, and stood by the Philistine, and took his sword and drew it out of the sheath thereof, and

hänet ja löi sillä häneltä pään poikki. Kun filistealaiset näkivät, että heidän sankarinsa oli kuollut, pakenivat he.

filistéen och fattade i hans svärd; och när han hade dragit det ut ur skidan, gav han honom dödsstöten och högg av hans huvud därmed. När filistéerna nu sågo att deras kämpe var död, flydde de.

slew him, and cut off, therewith, his head,—and, when the Philistines saw that their hero was slain, they fled.

52 Mutta Israelin ja Juudan miehet nousivat, nostivat sotahuudon ja ajoivat filistealaisia takaa laakson suulle ja Ekronin porteille saakka; ja filistealaisia kaatui surmattuina Saaraimin tiellä, aina Gatiin ja Ekroniin saakka.

52 Men Israels och Juda man stodo upp och höjde ett härskri och förföljde filistéerna ända dit där vägen går till Gai, och ända intill Ekrons portar; och filistéer föllo och lågo slagna på vägen till Saaraim, och sedan ända till Gat och ända till Ekron.

52 Then arose the men of Israel and Judah, and shouted, and pursued the Philistines, as far as the entrance into Gath, and as far as the gates of Ekron,—and the slain of the Philistines fell in the way to the two gates, even as far as Gath and as far as Ekron.

53 Sitten israelilaiset palasivat ajamasta filistealaisia takaa ja ryöstivät heidän leirinsä.

53 Sedan Israels barn sålunda häftigt hade förföljt filistéerna, vände de tillbaka och plundrade deras läger.

53 And the sons of Israel returned from hotly pursuing the Philistines,—and plundered their camps.

54 Ja Daavid otti filistealaisen pään ja vei sen Jerusalemiin, mutta hänen aseensa hän asetti majaansa.

54 Och David tog filistéens huvud och förde det till Jerusalem, men hans vapen lade han i sitt tält.

54 And David took the head of the Philistine, and brought it into Jerusalem,—but, his armour, put he into his tent.

55 Kun Saul näki Daavidin menevän filistealaista vastaan, kysyi hän sotapäälliköltään Abnerilta: Kenen poika tuo nuorukainen on, Abner? Abner vastasi: Niin totta kuin sinä, kuningas, elät, minä en sitä tiedä.

55 När Saul såg David gå ut mot filistéen, frågade han härhövitsmannen Abner: »Vems son är denne yngling, Abner?» Abner svarade: »Så sant du lever, konung, jag vet det icke.»

55 And, when Saul saw David going forth to meet the Philistine, he said unto Abner, prince of the host, Whose son is the young man, Abner? And Abner said, By the life of thy soul, O king! I know not.

56 Niin kuningas sanoi: Kysele sitten, kenen poika tuo nuori mies on.

56 Då sade konungen: »Hör då efter, vems son den unge mannen är.»

56 Then said the king,—Ask, thou, whose son the stripling is?

57 Ja kun Daavid palasi takaisin surmattuaan filistealaisen, otti Abner hänet ja vei hänet Saulin eteen, ja hänellä oli kädessään filistealaisen pää.

57 När sedan David vände tillbaka, efter att hava slagit ihjäl filistéen, tog Abner honom med sig och förde honom inför Saul, medan han ännu hade filistéens

57 And, when David returned from smiting the Philistine, Abner took him, and brought him before Saul,—with the head of the Philistine in his hand.

huvud i sin hand.

58 Niin Saul kysyi häneltä: Kenen poika sinä olet, nuorukainen? Daavid vastasi: Palvelijasi beetlehemiläisen Iisain poika.

58 Då sade Saul till honom: »Vems son är du, yngling» David svarade: »Din tjänare Isais, betlehemitens, son.»

58 And Saul said unto him, Whose son art, thou, O young man? And David said, Son of thy servant Jesse, the Bethlehemite.

18 luku

1 Kun hän oli lakannut puhumasta Saulin kanssa, kiintyi Joonatan kaikesta sielustaan Daavidiin, ja Joonatan rakasti häntä niinkuin omaa sieluansa.

1 Sedan, efter det att David hade talat ut med Saul, fäste sig Jonatans hjärta så vid Davids hjärta, att Jonatan hade honom lika kär som sitt eget liv.

1 And it came to pass, when he had made an end of speaking unto Saul, that, the soul of Jonathan, was knit with, the soul of David, so that Jonathan loved him, as his own soul.

2 Ja Saul otti hänet sinä päivänä luoksensa eikä sallinut hänen enää palata isänsä kotiin.

2 Och Saul tog honom till sig på den dagen och lät honom icke mer vända tillbaka till sin faders hus.

2 And Saul took him, that day,—and suffered him not to return unto the house of his father.

3 Ja Joonatan teki liiton Daavidin kanssa, sillä hän rakasti häntä niinkuin omaa sieluansa.

3 Och Jonatan slöt ett förbund med David, då han nu hade honom lika kär som sitt eget liv.

3 And Jonathan and David solemnised a covenant,—because he loved him as his own soul.

4 Ja Joonatan riisui viitan, joka hänellä oli yllänsä, ja antoi sen Daavidille, ja samoin takkinsa, vieläpä miekkansa, jousensa ja vyönsä.

4 Och Jonatan tog av sig manteln som han hade på sig och gav den åt David, så ock sina övriga kläder, ända till sitt svärd, sin båge och sitt bälte

4 And Jonathan stripped himself of the robe which was upon him, and gave it to David,—and his equipments, even to his sword, and to his bow, and to his girdle.

5 Daavid lähti, minne vain Saul hänet lähetti, ja hän menestyi. Niin Saul asetti hänet sotamiesten päälliköksi, ja se oli mieleen kaikelle kansalle ja myös Saulin palvelijoille.

5 Och när David drog ut, hade han framgång överallt dit Saul sände honom; Saul satte honom därför över krigsfolket. Och allt folket fann behag i honom, också de som voro Sauls tjänare.

5 And David went forth—whithersoever Saul sent him, he behaved himself prudently, so Saul set him over the men of war,—and he became a favourite in the eyes of all the people, yea even in the eyes of the servants of Saul.

6 Ja kun he olivat tulossa, silloin kun Daavid palasi takaisin surmattuansa filistealaisen, menivät naiset kaikista Israelin kaupungeista laulaen ja karkeloiden

6 Och när de kommo hem, då David vände tillbaka, efter att hava slagit ned filistéen, gingo kvinnorna ut från alla Israels städer, under sång och dans, för

6 But so it was, when they came in on the return of David from the smiting of the Philistine, that the women went forth out of all the cities of Israel, singing

kuningas Saulia vastaan, riemuiten, vaskirumpuja ja kymbaaleja lyöden.

7 Ja karkeloivat naiset virittivät laulun ja sanoivat: Saul voitti tuhat, mutta Daavid kymmenentuhatta.

8 Silloin Saul vihastui kovin, sillä hän pani sen puheen pahakseen, ja hän sanoi: Daavidille he antavat kymmenen tuhatta, ja minulle he antavat tuhat; nyt puuttuu häneltä enää vain kuninkuus.

9 Ja Saul katsoi karsain silmin Daavidia siitä päivästä alkaen.

10 Seuraavana päivänä Jumalan lähettämä paha henki valtasi Saulin, niin että hän raivosi kotonansa; mutta Daavid soitteli, niinkuin muulloinkin joka päivä, ja Saulilla oli kädessänsä keihäs.

11 Niin Saul heitti keihään ja ajatteli: Minä keihästän Daavidin seinään. Mutta Daavid väisti häntä kaksi kertaa.

12 Ja Saul pelkäsi Daavidia, koska Herra oli hänen kanssansa, mutta oli poistunut Saulista.

13 Sentähden Saul toimitti hänet pois luotansa ja teki hänet tuhannenpäämieheksi;

att möta konung Saul med jubel, med pukor och trianglar.

7 Och kvinnorna sjöngo med fröjd sålunda: »Saul har slagit sina tusen, men David sina tio tusen.»

8 Då blev Saul mycket vred, ty det talet misshagade honom, och han sade: »Åt David hava de givit tio tusen, och åt mig hava de givit tusen; nu fattas honom allenast konungadömet.»

9 Och Saul såg med ont öga på David från den dagen och allt framgent.

10 Dagen därefter kom en ond ande från Gud över Saul, så att han rasade i sitt hus; men David spelade på harpan, såsom han dagligen plägade. Och Saul hade sitt spjut i handen.

11 Och Saul svängde spjutet och tänkte: »Jag skall spetsa David fast vid väggen.» Men David böjde sig undan för honom, två gånger.

12 Och Saul fruktade för David, eftersom HERREN var med honom, sedan han hade vikit ifrån Saul.

13 Därför avlägsnade Saul honom ifrån sig, i det att han gjorde honom till

and dancing, to meet Saul the king,—with timbrels, with rejoicing, and with instruments of three strings.

7 And the women that made merry responded to each other in song, and said,—Saul, hath smitten, his thousands, but, David, his, tens of thousands.

8 Then was Saul exceeding angry, and this saying was offensive in his eyes, and he said,—They have ascribed, to David, ten thousands, but, to me, have they ascribed thousands,—What, more, then, can he have but, the kingdom?

9 And Saul was eyeing David from that day forward.

10 And, when it came to pass, on the morrow, that a superhuman spirit of sadness came suddenly upon Saul, and he was moved to raving in the midst of the house,—and, David, began playing with his hand, as he had done day by day, that a spear being in Saul's hand,

11 Saul hurled the spear, and said to himself—I will smite David, even to the wall! But David moved round from before him, twice.

12 And Saul feared because of David,—for Yahweh was with him, whereas, from Saul, he had departed.

13 So Saul removed him from him, and appointed him to be for him the

ja hän lähti ja tuli väen edellä.

14 Ja Daavid menestyi kaikilla teillään, ja Herra oli hänen kanssansa.

15 Kun Saul näki, että hänellä oli niin suuri menestys, rupesi hän häntä kammomaan.

16 Mutta koko Israel ja Juuda rakasti Daavidia, koska hän lähti ja tuli heidän edellänsä.

17 Ja Saul sanoi Daavidille: Katso, vanhimman tyttäreni, Meerabin, minä annan sinulle vaimoksi; ole vain urhoollinen ja käy Herran sotia. Sillä Saul ajatteli: Minun käteni älköön sattuko häneen, vaan sattukoon häneen filistealaisten käsi.

18 Mutta Daavid vastasi Saulille: Mikä minä olen, mikä on minun elämäni ja mikä on isäni suku Israelissa, että minä tulisin kuninkaan vävyksi?

19 Kun aika tuli, että Saulin tytär Meerab oli annettava Daavidille, annettiinkin hänet vaimoksi meholalaiselle Adrielille.

20 Mutta Saulin tytär Miikal rakasti Daavidia. Ja kun se ilmoitettiin Saulille, oli se hänelle mieleen.

21 Sillä Saul ajatteli: Minä annan hänet Daavidille, että

överhövitsman i sin här; han blev så folkets ledare och anförare.

14 Och David hade framgång på alla sina vägar, och HERREN var med honom.

15 Då nu Saul såg att han hade så stor framgång, fruktade han honom än mer.

16 Men hela Israel och Juda hade David kär, eftersom han var deras ledare och anförare.

17 Och Saul sade till David: »Se, min äldsta dotter, Merab, vill jag giva dig till hustru; skicka dig allenast såsom en tapper man i min tjänst, och för HERRENS krig.» Ty Saul tänkte: »Min hand må icke drabba honom, filistéernas hand må drabba honom.»

18 Men David svarade Saul: »Vem är jag, vilka hava mina levnadsförhållanden varit, och vad är min faders släkt i Israel, eftersom jag skulle bliva konungens måg?»

19 När tiden kom att Sauls dotter Merab skulle hava givits åt David, blev hon emellertid given till hustru åt meholatiten Adriel. --

20 Men Sauls dotter Mikal hade David kär. Och när man omtalade detta för Saul, behagade det honom.

21 Saul tänkte nämligen: »Jag skall giva henne åt

captain of a thousand,—and he went out and came in before the people.

14 And it came to pass that David, in all his ways, acted prudently,—and, Yahweh, was with him.

15 And, when Saul saw that, he, was acting very prudently, he was afraid of him.

16 But, all Israel and Judah, were in love with David,—for he was going out and coming in before them.

17 So then Saul said unto David—Lo! my elder daughter Merab, her, will I give thee to wife, only, approve thyself unto me as a son of valour and fight the battles of Yahweh. Saul, however, had said to himself—Let not, my own hand, be upon him, but let, the hand of the Philistines, be upon him.

18 And David said unto Saul—Who am, I, or who are my kinsfolk, the family of my father, in Israel,—that I should become son-in-law, to the king?

19 But it came to pass, within the time for giving Merab daughter of Saul to David, that, she, was given to Adriel the Meholathite, to wife.

20 Then did Michal, Saul's daughter, love David,—and it was told Saul, and the thing was right in his eyes.

21 And Saul said to himself—I will give her unto

hän tulisi hänelle ansaksi ja filistealaisten käsi sattuisi häneen. Niin Saul sanoi Daavidille: Nyt voit toisen kerran tulla minun vävykseni.

22 Ja Saul käski palvelijoitansa: Puhukaa salaa Daavidille näin: 'Katso, kuningas on mieltynyt sinuun, ja kaikki hänen palvelijansa rakastavat sinua; sinun on nyt tultava kuninkaan vävyksi'.
23 Niin Saulin palvelijat puhuivat nämä sanat Daavidille. Mutta Daavid sanoi: Onko teidän mielestänne niin pieni asia tulla kuninkaan vävyksi? Minähän olen köyhä ja halpa mies.

24 Saulin palvelijat ilmoittivat hänelle tämän, sanoen: Näin on Daavid puhunut.
25 Niin Saul sanoi: Sanokaa Daavidille näin: 'Kuningas ei halua muuta morsiamenhintaa kuin sata filistealaisten esinahkaa, että kuninkaan vihollisille kostettaisiin'. Sillä Saul ajatteli kaataa Daavidin filistealaisten käden kautta.

26 Kun hänen palvelijansa ilmoittivat tämän Daavidille, miellytti Daavidia tulla näin kuninkaan vävyksi; ja ennenkuin määräaika oli kulunut umpeen,
27 nousi Daavid ja lähti

honom, för att hon må bliva honom en snara, så att filistéernas hand drabbar honom.» Och Saul sade till David: »För andra gången kan du nu bliva min måg.»

22 Och Saul bjöd sina tjänare att de hemligen skulle tala så med David: »Se, konungen har behag till dig, och alla hans tjänare hava dig kär; du hör nu bliva konungens måg.»

23 Och Sauls tjänare talade dessa ord i Davids öron. Men David sade: »Tyckes det eder vara en så ringa sak att bliva konungens måg? Jag är ju en fattig och ringa man.»

24 Detta omtalade Sauls tjänare för honom och sade: »Så har David sagt.»

25 Då tillsade Saul dem att de skulle säga så till David: »Konungen begär ingen annan brudgåva än förhudarna av ett hundra filistéer, för att hämnd så må tagas på konungens fiender.» Saul hoppades nämligen att han skulle få David fälld genom filistéernas hand.

26 När så hans tjänare omtalade för David vad han hade sagt, ville David gärna på det villkoret bliva konungens måg; och innan tiden ännu var förlupen,
27 stod David upp och drog

him, that she may prove to him a snare, and that, the hand of the Philistines, may be upon him. So then Saul said unto David, A second time, mayest thou become my son–in–law today.

22 And Saul commanded his servants—Speak ye unto David quietly saying, Lo! the king delighteth in thee, and, all his servants, love thee,—now, therefore, become thou son–in–law to the king.

23 And the servants of Saul spake, in the ears of David, these words. And David said—Seemeth it a light thing, in your eyes, to become son–in–law to the king, seeing that, I, am a poor man and lightly esteemed?

24 So the servants of Saul told him, saying,—According to these words, spake David,

25 Then said Saul—Thus, shall ye say unto David—The king hath no delight in purchase–price, but rather in a hundred foreskins of Philistines, by avenging himself on the enemies of the king. But, Saul, thought to let David fall by the hand of the Philistines.

26 So, when his servants told David these words, the thing was right in the eyes of David, to become son–in–law unto the king,—and the days had not expired.
27 Wherefore David arose,

miehineen ja kaatoi filistealaisia kaksisataa miestä. Ja Daavid toi heidän esinahkansa, täyden määrän, kuninkaalle, tullaksensa kuninkaan vävyksi. Silloin Saul antoi tyttärensä Miikalin hänelle vaimoksi.

åstad med sina män och slog av filistéerna två hundra man. Och David tog deras förhudar med sig, och fulla antalet blev överlämnat åt konungen, för att han skulle bliva konungens måg. Och Saul gav honom så sin dotter Mikal till hustru.

and went—he and his men, and smote among the Philistines two hundred men, and David brought in their foreskins, and gave them in full tale unto the king, that he might become son–in–law unto the king, and Saul gave him Michal his daughter, to wife.

28 Ja Saul näki ja ymmärsi, että Herra oli Daavidin kanssa, ja Saulin tytär Miikal rakasti häntä.

28 Men Saul såg och förstod att HERREN var med David; Och Sauls dotter Mikal hade honom kär.

28 And Saul saw and knew that, Yahweh, was with David, and that, all Israel, loved him.

29 Niin Saul pelkäsi vielä enemmän Daavidia, ja Saulista tuli koko elinajakseen Daavidin vihamies.

29 Då fruktade Saul ännu mer för David, och så blev Saul Davids fiende för hela livet.

29 So then Saul went on to fear because of David, yet more,—and it came to pass that Saul was hostile to David, all the days.

30 Mutta filistealaisten ruhtinaat lähtivät sotaan; ja niin usein kuin he lähtivät sotaan, oli Daavidilla suurempi menestys kuin kaikilla muilla Saulin palvelijoilla, niin että hänen nimensä tuli sangen kuuluisaksi.

30 Men filistéernas furstar drogo i fält; och så ofta de drogo ut, hade David större framgång än någon annan av Sauls tjänare, så att hans namn blev mycket berömt.

30 And, when the princes of the Philistines came forth, so it was, that, as often as they came forth, David was more circumspect than any of the servants of Saul, so that his name was, precious exceedingly.

19 luku

1 Ja Saul puhui pojallensa Joonatanille ja kaikille palvelijoillensa, että Daavid olisi surmattava. Mutta Saulin poika Joonatan oli suuresti mieltynyt Daavidiin.

1 Och Saul talade med sin son Jonatan och med alla sina tjänare om att döda David; men Sauls son Jonatan var David mycket tillgiven.

1 Then spake Saul unto Jonathan his son, and unto all his servants, that they should put David to death;

2 Sentähden Joonatan ilmaisi sen Daavidille ja sanoi: Minun isäni Saul koettaa saada sinut surmatuksi. Ole siis varuillasi huomenaamuna, kätkeydy ja pysy piilossa.

2 Därför omtalade Jonatan detta för David och sade: »Min fader Saul söker att döda dig. Tag dig alltså till vara i morgon och håll dig gömd på någon plats där du kan vara dold.

2 but, Jonathan, Saul's son, delighted in David, exceedingly,—so Jonathan told David, saying, Saul, my father, is seeking to put thee to death,—now, therefore, take heed to thyself I pray thee, in the morning, and abide thou in

3 Mutta minä menen ja asetun isäni viereen kedolle, sinne, missä sinä olet, ja puhun sinusta isälleni; ja jos jotakin huomaan, niin minä ilmaisen sen sinulle.

4 Niin Joonatan puhui hyvää Daavidista isällensä Saulille ja sanoi hänelle: Älköön kuningas rikkoko palvelijaansa Daavidia vastaan, sillä hän ei ole rikkonut sinua vastaan, vaan 'ô?ª?ô?ª?4 Och Jonatan

5 Hänhän pani henkensä kämmenelleen ja surmasi sen filistealaisen, ja niin Herra antoi suuren voiton koko Israelille; sinä olet itse nähnyt sen ja iloinnut. Miksi siis rikkoisit viatonta verta vastaan surmaamalla Daavidin syyttömästi?

6 Saul kuuli Joonatanin ääntä; ja Saul vannoi: Niin totta kuin Herra elää, häntä ei surmata.

7 Niin Joonatan kutsui Daavidin, ja Joonatan ilmoitti hänelle kaiken tämän. Ja sitten Joonatan vei Daavidin Saulin tykö, ja hän palveli häntä niinkuin ennenkin.

8 Kun sitten sota alkoi uudestaan, lähti Daavid taistelemaan filistealaisia vastaan ja tuotti heille suuren tappion, niin että he

3 Men själv vill jag gå ut och ställa mig bredvid min fader på marken, där du är, och jag vill tala om dig med min fader; om jag då märker något, skall jag sedan omtala det för dig.
4 Och Jonatan talade till Davids bästa med sin fader Saul och sade till honom: »Konungen må icke försynda sig på sin tjänare David ty han har icke försyndat sig mot dig, utan vad han har gjort har varit till stort gagn för dig.

5 Han tog ju sin själ i sin hand och slog ned filistéen, och HERREN gav så hela Israel en stor seger; du har själv sett det och glatt dig däråt. Varför skulle du då försynda dig på oskyldigt blod genom att döda David utan sak?»

6 Och Saul lyssnade till Jonatans ord; och Saul svor: »Så sant HERREN lever, han skall icke dödas.»

7 Sedan kallade Jonatan David till sig; och Jonatan omtalade för honom allt som hade blivit sagt. Därefter förde Jonatan David till Saul, och han var i hans tjänst såsom förut.
8 När så kriget åter begynte, drog David ut och stridde mot filistéerna och tillfogade dem ett stort nederlag, så att de flydde

concealment, and hide thyself;
3 and, I, will come out and stand beside my father, in the field where, thou, art, and, I, will speak of thee unto my father,—and, if I see aught, I will tell thee.

4 So then Jonathan spake of David things that were good, unto Saul his father,—and said unto him—May the king not sin against his servant—against David; for he hath not sinned against, thee, nay, indeed, his doings have been good to theeward exceedingly.
5 And, when he put his life in his hand, and smote the Philistine, and Yahweh wrought a great victory for all Israel, thou sawest, and didst rejoice. Wherefore, then, shouldst thou sin against innocent blood by putting David to death, without cause?
6 And Saul hearkened unto the voice of Jonathan,—and Saul sware, By the life of Yahweh, he shall not be put to death!
7 And Jonathan called for David, and Jonathan told him all these things,—and Jonathan brought in David unto Saul, and so he was in his presence, as aforetime.

8 But, when the war again brake out,—and David went forth and fought with the Philistines, and smote them with a great smiting, and

pakenivat hänen edestään.
9 Mutta Herran lähettämä paha henki tuli Sauliin, kun hän istui kotonaan keihäs kädessä ja Daavid soitteli.

10 Niin Saul koetti keihästää Daavidin seinään; mutta hän väisti Saulia, ja tämä iski keihään seinään. Daavid pakeni ja pelastui sinä yönä.

11 Niin Saul lähetti miehiä Daavidin kotiin vartioimaan häntä ja surmaamaan hänet aamulla. Mutta Daavidin vaimo Miikal ilmaisi sen hänelle ja sanoi: Jollet tänä yönä pelasta henkeäsi, niin sinä huomenna olet surman oma.

12 Ja Miikal laski Daavidin alas ikkunasta; ja hän lähti pakoon ja pelastui.

13 Sitten Miikal otti kotijumalan ja asetti sen vuoteeseen, ja levitettyään vuohenkarvoista tehdyn kärpäsverkon sen pään yli hän peitti sen vaatteella.
14 Ja kun Saul lähetti miehiä ottamaan Daavidia, sanoi hän: Hän on sairas.

15 Niin Saul lähetti miehiä katsomaan Daavidia, sanoen: Tuokaa hänet vuoteessa tänne minun luokseni surmattavaksi.

16 Mutta kun miehet tulivat

för honom.
9 Men en ond ande från HERREN kom över Saul, där han satt i sitt hus med spjutet i handen, under det att David spelade på harpan.

10 Då sökte Saul att med spjutet spetsa David fast vid väggen; men denne vek undan för Saul, så att han allenast stötte spjutet in i väggen. Och David flydde och kom undan samma natt.
11 Emellertid sände Saul till Davids hus några män med uppdrag att vakta på honom och att sedan om morgonen döda honom. Men Mikal, Davids hustru, omtalade detta för honom och sade: »Om du icke i natt räddar ditt liv, så är du i morgon dödens man.»

12 Därefter släppte Mikal ned David genom fönstret; och han begav sig på flykten och kom så undan.
13 Sedan tog Mikal husguden och lade honom i sängen och satte myggnätet av gethår över huvudgärden och höljde täcket över honom.
14 När sedan Saul sände sina män med uppdrag att hämta David, sade hon: »Han är sjuk.»

15 Då sände Saul dit männen med uppdrag att skaffa sig tillträde till David själv och sade: »Bären honom i sängen hitupp till mig, så att jag får döda honom.»

16 Men när männen kommo

they fled before him,
9 then came there a sad spirit of Yahweh unto Saul, he being in his house, seated, with his spear in his hand,—while, David, played with his hand,
10 Saul sought to smite David with the spear, even to the wall, but he slipped away from before Saul, who smote the spear into the wall,—whereas, David, fled and escaped, that night.
11 And Saul sent messengers unto David's house, to watch him, and to put him to death, in the morning! And Michal his wife told David, saying, If thou do not deliver thyself to-night, tomorrow, art thou to be put to death.

12 So Michal let down David, through the window, and he departed and fled, and escaped.
13 And Michal took the household god, and put it in the bed, and, a fly-net of goat's-hair, put she at its head,—and covered it with the clothes.
14 And, when Saul sent messengers to take David, she said—He is, sick.

15 So Saul sent messengers to see David, saying,—Bring him up in the bed unto me, that I may put him to death.

16 And, when the

sisälle, niin katso, vuoteessa olikin kotijumala, vuohenkarvoista tehty kärpäsverkko pään päällä.
17 Niin Saul sanoi Miikalille: Miksi sinä olet minut näin pettänyt ja olet päästänyt minun vihamieheni pelastumaan? Miikal vastasi Saulille: Hän sanoi minulle: 'Päästä minut, muutoin minä surmaan sinut'.

18 Kun Daavid oli paennut ja pelastunut, meni hän Samuelin luo Raamaan ja kertoi hänelle kaikki, mitä Saul oli hänelle tehnyt. Ja hän ja Samuel menivät Naajotiin ja jäivät sinne.
19 Ja Saulille ilmoitettiin: Katso, Daavid on Raaman Naajotissa.
20 Niin Saul lähetti miehiä ottamaan Daavidia. Mutta kun he näkivät profeettain joukon hurmoksissa ja Samuelin seisovan johtamassa heitä, tuli Jumalan henki Saulin miehiin, niin että hekin joutuivat hurmoksiin.

21 Kun se ilmoitettiin Saulille, lähetti hän toiset miehet; mutta hekin joutuivat hurmoksiin. Ja Saul lähetti vielä kolmannet miehet, mutta hekin joutuivat hurmoksiin.

22 Silloin hän itse lähti Raamaan. Ja kun hän tuli sen suuren vesisäiliön luo, joka on Seekussa, kysyi hän:

in, fingo de se att det var husguden som låg i sängen, med myggnätet över huvudgärden.
17 Då sade Saul till Mikal: »Varför har du så bedragit mig och släppt min fiende, så att han har kommit undan?» Mikal svarade Saul: »Han sade till mig: 'Släpp mig; eljest dödar jag dig.'»

18 När David nu hade flytt och kommit undan, begav han sig till Samuel i Rama och omtalade för denne allt vad Saul hade gjort honom. Och han och Samuel gingo till Najot och stannade där.
19 Och det blev berättat för Saul att David var i Najot vid Rama.
20 Då sände Saul dit några män med uppdrag att hämta David. Men när Sauls utskickade fingo se skaran av profeterna i profetisk hänryckning, och fingo se Samuel stå där såsom deras anförare, kom Guds Ande över dem, så att också de fattades av hänryckning.
21 När man omtalade detta för Saul, sände han dit andra män; men också de fattades av hänryckning. Och när han då ytterligare, för tredje gången, sände dit män med samma uppdrag, fattades också dessa av hänryckning.
22 Då begav han sig själv till Rama; och när han kom till den stora brunnen i Seku, frågade han: »Var äro

messengers entered, lo! the household god in the bed,—with a fly–net of goat's–hair at its head.
17 And Saul said unto Michal—Wherefore, in this way, hast thou deceived me, and let go mine enemy, that he hath escaped? Then said Michal unto Saul, He, himself, said unto me—Let me go, wherefore should I put thee to death?
18 So, David, fled, and escaped, and came in unto Samuel in Ramah, and told him all that Saul had done to him,—and he and Samuel departed, and dwelt in Naioth.
19 And it was told Saul, saying,—Lo! David, is in Naioth, in Ramah.
20 So Saul sent messengers to take David, but, when they saw the assembly of prophets prophesying, and Samuel standing as head over them, then came the Spirit of God upon the messengers of Saul, and, they also, were, moved to prophesy.
21 And, when they told Saul, and he sent other messengers, then were, they also, moved to prophesy. And, when Saul again sent messengers a third time, then were, they also, moved to prophesy.

22 Then went, he also himself, to Ramah, and came in as far as the well of the threshing–floor which

Missä ovat Samuel ja Daavid? Hänelle vastattiin: He ovat Raaman Naajotissa.

Samuel och David?» Man svarade: »De äro i Najot vid Rama.»

is in Sephi, and asked and said, Where are Samuel and David? And one said—Lo! in Naioth, in Ramah.

23 Mutta kun hän oli menossa sinne, Raaman Naajotiin, tuli Jumalan henki häneenkin, niin että hän kulki hurmoksissa, kunnes tuli Raaman Naajotiin.

23 Då begav han sig dit, till Najot vid Rama. Men Guds Ande kom också över honom, så att han hela vägen gick i profetisk hänryckning, ända till dess att han kom fram till Najot vid Rama.

23 And, when he departed from thence towards Naioth in Ramah, then came upon, him also, the Spirit of God, and he went on and on, and was moved to prophesy, until he entered Naioth in Ramah.

24 Silloin hänkin riisui vaatteensa ja joutui hurmoksiin Samuelin edessä; ja hän kaatui maahan ja makasi alastonna koko sen päivän ja koko sen yön. Sentähden on tapana sanoa: Onko Saulkin profeettain joukossa?

24 Då kastade också han av sig sina kläder, i det att också han blev fattad av hänryckning inför Samuel; och han föll ned och låg där naken hela den dagen och hela natten. Därför plägar man säga: »Är ock Saul bland profeterna?»

24 And, even he, stripped off his upper garments, and, even he, was moved to prophesy before Samuel, and lay prostrate, disrobed, all that day, and all the night. For this cause, do they say, Is, even Saul, among the prophets?

20 luku

1 Mutta Daavid pakeni Raaman Naajotista, tuli ja puhui Joonatanille: Mitä minä olen tehnyt? Mitä vääryyttä, mitä syntiä minä olen tehnyt sinun isääsi vastaan, kun hän väijyy henkeäni?

1 Men David flydde från Najot vid Rama och kom till Jonatan och sade: »Vad har jag gjort? Vilken missgärning, vilken synd har jag begått mot dig fader, eftersom han står efter mitt liv?»

1 And David fled from Naioth, in Ramah,—and came in, and said before Jonathan—What have I done? What is my transgression, and what my sin, before thy father, that he seeketh my life?

2 Tämä vastasi hänelle: Pois se! Et sinä kuole. Katso, isäni ei tee mitään, suurta eikä pientä, ilmoittamatta minulle. Miksi sitten isäni salaisi minulta tämän? Ei ole niin.

2 Han svarade honom: »Bort det! Du skall icke dö. Min fader gör ju intet, varken något viktigt eller något oviktigt, utan att uppenbara det för mig. Varför skulle då min fader dölja detta för mig? Nej, så skall icke ske.»

2 And he said unto him—Far be it! thou shalt not die. Lo! my father doeth nothing, great or small, without unveiling mine ear,—wherefore, then, should my father hide from me, this thing? There is, nothing, in this.

3 Mutta Daavid vielä vakuutti vannoen ja sanoi: Isäsi tietää, että minä olen saanut armon sinun silmiesi edessä; sentähden hän

3 Men David betygade ytterligare med ed och sade: »Din fader vet väl att jag har funnit nåd för dina ögon; därför tänker han:

3 But David sware yet further, and said—Thy father, doth know, that I have found favour in thine eyes, therefore saith he,—Do

ajattelee: 'Älköön Joonatan saako tietää tätä, ettei hän tulisi murheelliseksi.' Mutta niin totta kuin Herra elää ja niin totta kuin sinä itse elät: on vain askel minun ja kuoleman välillä.
4 Niin Joonatan sanoi Daavidille: Mitä sinä vain lausut toivovasi, sen minä sinulle teen.
5 Daavid sanoi Joonatanille: Katso, huomenna on uusikuu, ja minun pitäisi istua aterioimassa kuninkaan kanssa; mutta salli minun mennä ja kätkeytyä ulos kedolle ylihuomeniltaan asti.
6 Jos isäsi kaipaa minua, niin sano: 'Daavid pyysi minulta, että saisi käväistä kaupungissaan Beetlehemissä, sillä koko suvulla on siellä jokavuotiset teurasuhrit.'
7 Ja jos hän sanoo: 'Hyvä on', niin voi palvelijasi olla rauhassa. Mutta jos hän vihastuu, niin tiedä, että hänellä on paha mielessä.

8 Tee siis laupeus palvelijallesi, koska olet ottanut palvelijasi Herran liittoon kanssasi. Mutta jos minussa on vääryys, niin surmaa sinä minut; sillä miksi sinä veisit minut isäsi eteen?

9 Joonatan sanoi: Pois se! Jos huomaan, että minun isälläni on paha mielessä sinua vastaan, niin minä sen varmasti sinulle ilmoitan.

'Jonatan skall icke få veta detta, på det att han icke må bliva bedrövad.' Men så sant HERREN lever, och så sant du själv lever: det är icke mer än ett steg mellan mig och döden.»
4 Då sade Jonatan till David: »Vadhelst du önskar skall jag göra för dig.»

5 David sade till Jonatan: »I morgon är ju nymånad, och jag skulle då rätteligen sitta till bords med konungen; men låt mig nu gå och gömma mig ute på marken till i övermorgon afton.
6 Om då din fader saknar mig, så säg: 'David utbad sig tillstånd av mig att få göra ett hastigt besök i sin stad, Bet-Lehem, där hela släkten nu firar sin årliga offerfest.'
7 Om han då säger: 'Gott!', så kan din tjänare vara trygg. Men om han bliver vred, så märker du därav att han har beslutit min ofärd.
8 Visa så din nåd mot din tjänare, eftersom du har låtit din tjänare ingå ett HERRENS förbund med dig. Men om det finnes någon missgärning hos mig, så döda mig du, ty varför skulle du föra mig till din fader?»

9 Då sade Jonatan: »Bort det! Om jag märker att min fader har beslutit att låta ofärd komma över dig, skall jag förvisso omtala det för

not let Jonathan know this, lest he grieve; but, indeed, by the life of Yahweh, and by the life of thine own soul, surely there is but as it were a step betwixt me and death!
4 And Jonathan said unto David,—Whatsoever thy soul shall desire, I will do for thee.
5 And David said unto Jonathan—Lo! the new moon, is tomorrow, and, I, must not sit with the king, to eat,—let me go then, and hide myself in the field, until the evening.
6 If thy father, enquire, for me, then shalt thou say—David, did ask leave, of me, to run to Bethlehem, his own city, for, a yearly sacrifice, [is to be held] there for all the family.
7 If, thus, he say—It is well,—thy servant shall have, peace,—but, if it, anger, him, know that harm hath been determined by him.

8 Thus shalt thou do a lovingkindness for thy servant, for, into a covenant of Yahweh, hast thou brought thy servant, with thee,—But, if there is in me transgression, put me to death, thyself, for, unto thy father, wherefore shouldst thou bring me in?
9 And Jonathan said—Far be it from thee! but, if I, get to know, that harm is determined by my father, to bring it upon thee, is not,

dig.»

10 Mutta Daavid sanoi Joonatanille: Kunpa sitten joku ilmoittaisi minulle, antaako isäsi sinulle kovan vastauksen.

10 Men David sade till Jonatan: »Vem skall omtala för mig detta, eller säga mig om din fader giver dig ett hårt svar?»

10 Then said David unto Jonathan, Who shall tell me,—if thy father answer thee aught that is, harsh?

11 Joonatan sanoi Daavidille: Tule, menkäämme ulos kedolle. Niin he menivät molemmat ulos kedolle.

11 Jonatan sade till David: »Kom, låt oss gå ut på marken.» Och de gingo båda ut på marken.

11 And Jonathan said unto David, Come! and let us go out into the field. And they two went out into the field.

12 Ja Joonatan sanoi Daavidille: Minä vakuutan Herran, Israelin Jumalan, kautta, että koetan huomenna tai ylihuomenna tähän aikaan päästä selville isästäni; ja jos Daavidin asiat ovat hyvin, niin minä varmasti lähetän siitä tiedon ja ilmoitan sen sinulle.

12 Och Jonatan sade till David: »Vid HERREN» Israels Gud: om jag finner att det låter gott för David, när jag i morgon eller i övermorgon vid denna tid utforskar min fader, så skall jag förvisso sända bud till dig och uppenbara det för dig.

12 Then said Jonathan unto David—Witness [be] Yahweh God of Israel, that I will sound my father about this time tomorrow or the third day, and lo! if there he good towards David, will I not, then, send unto thee, and unveil thine ear?

13 Herra rangaiskoon Joonatania nyt ja vasta, jollen minä, jos isäni mielii tehdä sinulle pahaa, ilmoita sitä sinulle ja päästä sinua menemään rauhassa. Herra olkoon sinun kanssasi, niinkuin hän on ollut minun isäni kanssa.

13 HERREN straffe Jonatan nu och framgent, om jag, såframt min fader åstundar din ofärd, icke uppenbarar det för dig och låter dig komma undan, så att du får gå dina färde i trygghet. Och HERREN vare då med dig, såsom han har varit med min fader.

13 So, let Yahweh do unto Jonathan, and, so, let him add—when harm against thee seemeth good unto my father, then will I unveil thine ear, and let thee go, and thou shall depart in peace,—then Yahweh be with thee, as he hath been with my father.

14 Etkö sinäkin, jos minä silloin vielä elän, etkö sinäkin tee Herran laupeutta minulle, niin ettei minun tarvitse kuolla?

14 Och nog skall du väl, om jag då ännu är i livet, ja, nog skall du väl bevisa barmhärtighet mot mig, såsom HERREN är barmhärtig, så att jag slipper att dö?

14 And, not only while I yet live, shalt thou deal with me in the lovingkindness of Yahweh, that I die not:

15 Ethän koskaan kiellä laupeuttasi minun suvultani, et silloinkaan, kun Herra hävittää Daavidin vihamiehet kaikki tyynni maan päältä?

15 Icke skall du väl någonsin taga bort din barmhärtighet från mitt hus, icke ens då när HERREN har tagit bort alla Davids fiender ifrån jorden?»

15 but thou shalt not cut off thy lovingkindness from my house, unto times age-abiding,—no! not when Yahweh hath cut off the enemies of David, every one from off the face of the ground.

16 Niin Joonatan teki liiton Daavidin suvun kanssa. Ja Herra vaati koston Daavidin vihamiehiltä.

16 Jonatan slöt då ett förbund med Davids hus; och HERREN utkrävde sedan av Davids fiender vad de hade förskyllt.

16 Thus Jonathan solemnised a covenant with the house of David [saying], —So let Yahweh require it, at the hand of the enemies of David.

17 Ja Joonatan vannotti vielä Daavidin heidän keskinäisen rakkautensa kautta, sillä hän rakasti häntä niinkuin omaa sieluansa.

17 Och Jonatan besvor David ytterligare vid sin kärlek till honom, ty han hade honom lika kär som han hade sitt eget liv;

17 And again Jonathan sware unto David, by his love to him,—for, as he loved his own soul, so loved he him.

18 Ja Joonatan sanoi hänelle: Huomenna on uusikuu, ja sinua kaivataan, kun paikkasi on tyhjä.

18 Jonatan sade till honom: »I morgon är nymånad, och du skall då saknas, ty din plats kommer ju att stå tom.

18 Then said Jonathan unto him—Tomorrow, is the new moon, and thou wilt be missed, for thy seat will be empty;

19 Mutta ylihuomenna mene nopeasti siihen paikkaan, johon kätkeydyit sinä päivänä, jona se teko tapahtui, ja istuudu Eselin kiven ääreen.

19 Men gå i övermorgon skyndsamt ned till den plats där du gömde dig den dag då ogärningen skulle hava skett, och uppehåll dig bredvid Eselstenen.

19 and, when thou hast tarried three days, thou shalt come down quickly and enter the place, where thou didst hide thyself on the day of the deed, and shall remain by the side of this mound.

20 Niin minä ammun kolme nuolta sen laitaa kohti, niinkuin ampuisin maaliin.

20 Jag vill då själv i dess närhet avskjuta mina tre pilar, såsom sköte jag till måls.

20 And, as for me—three arrows to the side, will I shoot,—as though I shot at a mark.

21 Sitten minä lähetän palvelijan sanoen: 'Mene ja hae nuolet.' Jos minä silloin sanon palvelijalle: 'Katso, nuolet ovat takanasi, tännempänä, ota ne', niin tule kotiin, sillä silloin voit olla rauhassa eikä mitään ole tekeillä, niin totta kuin Herra elää.

21 Sedan skall jag skicka min tjänare att gå och söka upp pilarna. Om jag då säger till tjänaren: »Se, pilarna ligga bakom dig, närmare hitåt', så tag du upp dem och kom fram, ty då kan du vara trygg och ingenting är på färde, så sant HERREN lever.

21 And lo! I will send the boy [saying], Go, find the arrow! If I, say, to the boy—Lo! the arrows, are on this side of thee—take them, then come, for there is peace for thee, and no cause [for fear], by the life of Yahweh.

22 Mutta jos minä sanon sille nuorelle miehelle näin: 'Katso, nuolet ovat edessäsi, sinnempänä', niin lähde, sillä Herra lähettää sinut pois.

22 Men om jag säger så till den unge mannen: 'Se, pilarna ligga framför dig, längre bort', så gå dina färde, ty då sänder HERREN dig bort.

22 But, if, thus, I say to the youth, Lo! the arrows are beyond thee, depart, for Yahweh hath sent thee away.

23 Ja mitä minä ja sinä

23 Och i fråga om det som

23 But, as touching the

olemme keskenämme puhuneet, sen todistaja meidän välillämme, minun ja sinun, on Herra iankaikkisesti.

jag och du nu hava talat, är HERREN vittne mellan mig och dig till evig tid.»

matter whereof we spake—I and thou, lo! Yahweh, be betwixt me and thee, unto times age-abiding.

24 Niin Daavid kätkeytyi kedolle. Ja kun uusikuu tuli, istuutui kuningas aterialle.

24 Och David gömde sig ute på marken. Och när nymånaden var inne, satte konungen sig till bords för att äta.

24 So David hid himself in the field—and, when the new moon had come, the king sat down to eat, food,

25 Kuningas istui tavallisella istuimellansa, istuimella seinän vieressä. Ja Joonatan nousi seisomaan, ja Abner istuutui Saulin viereen. Mutta Daavidin paikka oli tyhjä.

25 Konungen satte sig på sin vanliga sittplats, platsen vid väggen; och Jonatan stod upp, och Abner satte sig vid Sauls sida. Men Davids plats stod tom.

25 yea the king sat down on his seat, as at other times, by the seat against the wall, and, when Jonathan arose, Abner seated himself by the side of Saul,—but David's place was empty.

26 Saul ei kuitenkaan sanonut mitään sinä päivänä, sillä hän ajatteli: Jotakin on hänelle tapahtunut: hän ei liene puhdas; varmaankaan hän ei ole puhdas.

26 Saul sade dock intet den dagen, ty han tänkte: »Något har hänt honom; han är nog icke ren, säkerligen är han icke ren.»

26 Saul, however, spake nothing that day,—for he said to himself—It is, an accident, he is, not clean, because he hath not been cleansed.

27 Mutta kun Daavidin paikka oli tyhjä seuraavanakin päivänä, toisena uudenkuun päivänä, sanoi Saul pojallensa Joonatanille: Miksi ei Isain poika ole eilen eikä tänään tullut aterialle?

27 Men när Davids plats stod tom också dagen efter nymånadsdagen, dagen därefter, sade Saul till sin son Jonatan: »Varför har Isais son varken i går eller i dag kommit till måltiden?»

27 And it came to pass, on the morrow, the second of the month, that David's place was empty,—and Saul said unto Jonathan his son, Wherefore hath not the son of Jesse come in, either yesterday or today, to meat?

28 Joonatan vastasi Saulille: Daavid pyysi minulta, että saisi mennä Beetlehemiin;

28 Jonatan svarade Saul: »David utbad sig tillstånd av mig att få gå till Bet-Lehem;

28 And Jonathan answered Saul,—David, asked leave, of me, [to go] as far as Bethlehem;

29 hän sanoi: 'Salli minun mennä, sillä meillä on suvun teurasuhrit kaupungissa, ja veljeni itse on käskenyt minut sinne; jos minä siis olen saanut armon sinun silmiesi edessä, niin päästä minut katsomaan veljiäni.'

29 han sade: 'Låt mig gå, ty vi fira en släktofferfest i staden, och min broder har själv bjudit mig att komma; om jag har funnit nåd för dina ögon, så låt mig nu slippa härifrån för att besöka mina bröder.' Därför

29 and said—Let me go, I pray thee, for, a family sacrifice, have we in the city, and my brethren have commanded me, now, therefore, if I have found favour in thine eyes, let me slip away, I pray thee, that I

Sentähden hän ei ole tullut kuninkaan pöytään.

har han icke kommit till konungens bord.»

may see my brethren. For this cause, hath he not come in unto the table of the king.

30 Silloin Saul vihastui Joonataniin ja sanoi hänelle: Sinä säädyttömän naisen poika! Tiesinhän minä, että sinä olet mieltynyt Isain poikaan, häpeäksi itsellesi ja häpeäksi äitisi hävylle.

30 Då upptändes Sauls vrede mot Jonatan, och han sade till honom: »Du son till en otuktig kvinna! Visste jag då icke att du hade funnit behag i Isais son, till skam för dig själv och till skam för din moders blygd!

30 Then was Saul's anger kindled against Jonathan, and he said unto him, Thou son of rebellious perversity! do I not know that thou art, confederate, with the son of Jesse to thine own confusion, and to the confusion of the shame of thy mother?

31 Sillä niin kauan kuin Isain poika elää maan päällä, et sinä eikä sinun kuninkuutesi ole turvassa. Lähetä nyt noutamaan hänet minun luokseni, sillä hän on kuoleman oma.

31 Ty så länge Isais son lever på jorden, är varken du eller din konungamakt säker. Sänd därför nu åstad och låt hämta honom hit till mig, ty han är dödens barn.»

31 For, as long as, the son of Jesse, liveth on the ground, thou wilt not be established, thou nor thy kingdom, Now, therefore, send and fetch him unto me, for, doomed to death, is he!

32 Joonatan vastasi isälleen Saulille ja sanoi hänelle: Miksi hänet on surmattava? Mitä hän on tehnyt?

32 Jonatan svarade sin fader Saul och sade till honom: »Varför skall han dödas? Vad har han gjort?»

32 And Jonathan responded to Saul his father,—and said unto him—Wherefore must he be put to death, What hath he done?

33 Silloin Saul heitti keihään häntä kohti surmataksensa hänet. Niin Joonatan ymmärsi, että hänen isänsä oli päättänyt tappaa Daavidin.

33 Då svängde Saul spjutet mot honom för att genomborra honom; och nu märkte Jonatan att hans fader hade beslutit att döda David.

33 And Saul hurled his spear at him, to smite him. So Jonathan knew that it was, determined, of his father, to put David to death.

34 Ja Joonatan nousi pöydästä, vihasta hehkuen, eikä syönyt mitään toisena uudenkuun päivänä, sillä hän oli murheissaan Daavidin tähden, koska hänen isänsä oli häväissyt tätä.

34 Och Jonatan stod upp från bordet i vredesmod och åt intet på den andra nymånadsdagen, ty han var bedrövad för Davids skull, därför att hans fader hade gjort sådan orätt mot denne.

34 Jonathan therefore rose up from the table, in a glow of anger,—and did eat no food on the second day of the month, for he was grieved for David, because his father had reviled him.

35 Seuraavana aamuna Joonatan lähti ulos kedolle, niinkuin hän oli sopinut Daavidin kanssa, ja hänellä oli mukanaan pieni poikanen.

35 Följande morgon gick Jonatan ut på marken, vid den tid han hade utsatt för David; och han hade en liten gosse med sig.

35 And it came to pass in the morning, that Jonathan went forth into the field, to the place appointed with David,—a little lad, being

36 Ja hän sanoi pojalle: Juokse noutamaan nuolet, jotka minä ammun. Ja pojan juostessa hän ampui nuolen hänen ylitsensä.

36 Och han sade till gossen: »Spring och sök reda på pilarna som jag skjuter av.» Medan nu gossen sprang, sköt han pilen över honom.

with him.
36 And he said to his lad—Run, find, I pray thee, the arrows which I am about to shoot. The boy, ran, but, he, shot the arrow beyond him.

37 Ja kun poika oli tulemassa siihen paikkaan, missä Joonatanin ampuma nuoli oli, huusi Joonatan pojalle ja sanoi: Nuoli on edessäsi, sinnempänä.

37 Och när gossen kom till det ställe dit Jonatan hade avskjutit pilen, ropade Jonatan efter gossen och sade: »Pilen ligger ju framför dig, längre bort.»

37 And, when the lad came as far as the place of the arrow which Jonathan had shot, Jonathan cried after the lad, and said, Is not the arrow, beyond, thee?

38 Ja Joonatan huusi vielä pojalle: Riennä nopeasti, älä seisahtele! Niin Joonatanin poikanen otti nuolen ja tuli herransa luo.

38 Och Jonatan ropade ytterligare efter gossen: »Fort, skynda dig, stanna icke!» Och gossen som Jonatan hade med sig tog upp pilen och kom till sin herre.

38 And Jonathan cried after the lad, Haste thee—be quick, do not stay! so Jonathan's lad picked up the arrows and brought [them] unto his master.

39 Eikä poika tiennyt asiasta mitään; ainoastaan Joonatan ja Daavid tiesivät sen.

39 Men gossen visste icke varom fråga var; allenast Jonatan och David visste det.

39 But, the lad, knew, nothing, only Jonathan and David, knew the matter.

40 Ja Joonatan antoi aseensa pojalle, joka hänellä oli mukanaan, ja sanoi hänelle: Mene ja vie nämä kaupunkiin.

40 Och Jonatan lämnade sina vapen åt gossen som han hade med sig och sade till honom: »Gå och bär dem in i staden.»

40 So Jonathan gave his weapons unto his lad, and said to him, Go carry them into the city.

41 Ja kun poika oli mennyt, nousi Daavid ylös etelän puolelta; ja hän lankesi kasvoilleen maahan ja kumartui kolme kertaa; ja he suutelivat toisiansa ja itkivät yhdessä; Daavid itki hillittömästi.

41 Men sedan gossen hade gått, reste David sig upp på södra sidan; och han föll ned till jorden på sitt ansikte och bugade sig tre gånger; och de kysste varandra och gräto med varandra, och David grät överljutt.

41 As soon as, the lad, was gone, David, arose from beside the South, and fell on his face to the earth, and bowed himself down three times,—and they kissed each other, and wept over each other, until, David, exceeded.

42 Ja Joonatan sanoi Daavidille: Mene rauhassa. Niin on, kuin me molemmat olemme vannoneet Herran nimeen ja sanoneet: 'Herra on todistaja meidän välillämme, minun ja sinun, ja minun jälkeläisteni ja

42 Och Jonatan sade till David: »Gå i frid. Blive det såsom vi båda svuro vid HERRENS namn, när vi sade: 'HERREN vare vittne mellan mig och dig, mellan mina efterkommande och dina, till evig tid.'»

42 Then said Jonathan unto David—Go in peace,—[remembering] that, we, have both sworn in the name of Yahweh, saying, Yahweh shall be between me and thee, and between my seed and thy seed, unto times

sinun jälkeläistesi välillä iankaikkisesti.'

age–abiding. And he arose, and departed,—and, Jonathan, entered the city.

43 Sitten Daavid nousi ja lähti, mutta Joonatan palasi kaupunkiin.

43 Sedan stod han upp och gick sina färde, men Jonatan gick in i staden igen.

21 luku

1 Ja Daavid tuli pappi Ahimelekin luo Noobiin. Mutta Ahimelek tuli vavisten Daavidia vastaan ja kysyi häneltä: Miksi sinä tulet yksin, eikä ole ketään sinun kanssasi?

1 Och David kom till prästen Ahimelek i Nob. Men Ahimelek blev förskräckt, när han fick se David, och frågade honom: »Varför kommer du ensam och har ingen med dig?»

1 Then came David to Nob, unto Ahimelech, the priest,—and Ahimelech trembled when he met David, and said unto him—Why art thou, alone, and, no man, with thee?

2 Daavid vastasi pappi Ahimelekille: Kuningas on käskenyt minut asialle ja sanoi minulle: 'Älköön kukaan saako tietää mitään siitä asiasta, jolle minä sinut lähetän, ja siitä käskystä, jonka minä olen sinulle antanut.' Ja palvelijat minä olen määrännyt siihen ja siihen paikkaan.

2 David svarade prästen Ahimelek: »Konungen har givit mig ett uppdrag, men han sade till mig: 'Ingen får veta något om det uppdrag vari jag sänder dig, och som jag har givit dig.' Och mina män har jag visat till det och det stället.

2 And David said unto Ahimelech the priest—The king, hath charged me with a matter, and hath said unto me—Let, no man, know aught of the business on which I am sending thee, and with which I have charged thee,—But, unto the young men, have I appointed, such and such a place.

3 Anna nyt minulle, mitä sinulla on, viisi leipää, tahi mitä muuta löytyy.

3 Giv mig nu vad du har till hands, fem bröd eller vad som kan finnas.»

3 Now, therefore, what is there under thy hand? Five loaves, give thou into my hand,—or, whatever can be found.

4 Pappi vastasi Daavidille ja sanoi: Tavallista leipää minulla ei ole; ainoastaan pyhää leipää on, jos vain palvelijat ovat karttaneet naisia.

4 Prästen svarade David och sade »Vanligt bröd har jag icke till hands; allenast heligt bröd finnes -- om eljest dina män hava avhållit sig från kvinnor.»

4 And the priest answered David, and said, There is no common bread under my hand,—but, hallowed bread, there is, if the young men have kept themselves, at least from women.

5 Daavid vastasi papille ja sanoi hänelle: Totisesti olivat naiset eristettyinä meistä niinkuin ennenkin, milloin minä olen retkelle lähtenyt; ovatpa palvelijain reputkin

5 David svarade prästen och sade till honom: »Ja, sannerligen, kvinnor hava på sista tiden varit skilda från oss; när jag drog åstad, voro ock mina mäns

5 And David answered the priest and said to him—Of a truth, women, have been withheld from us, of late, through my coming out, and the wallets of the young

aina olleet pyhät, vaikka retki on ollutkin tavallinen retki. Sitä enemmän leipä repuissa nyt pysyy pyhänä.

tillhörigheter heliga. Därför, om också vårt förehavande är av helt vanligt slag, är det dock i dag heligt, vad våra tillhörigheter angår.»

men have become hallowed,—while [the bread], itself, is in a manner common, and the more so since, today, [there are other loaves] to be hallowed, in the vessel.

6 Niin pappi antoi hänelle pyhää leipää; sillä siellä ei ollut muuta leipää kuin näkyleipiä, jotka oli siirretty pois Herran edestä, että sinne samana päivänä, jona ne oli otettu pois, pantaisiin tuoreet leivät.

6 Då gav prästen honom av det heliga; ty där fanns icke något annat bröd än skådebröden, som hade legat inför HERRENS ansikte, men som man hade burit undan, för att lägga fram nybakat bröd samma dag det gamla togs bort.

6 So the priest gave him hallowed [bread], —because there was there no bread, save the Presence–Bread, which had to be removed from before Yahweh, to put hot bread, on the day when it should be taken away.

7 Mutta siellä oli sinä päivänä eristettynä Herran edessä eräs Saulin palvelija, nimeltä Dooeg, edomilainen, Saulin paimenten päämies.

7 Men där befann sig den dagen en av Sauls tjänare, som var satt i förvar inför HERREN, en edomé vid namn Doeg, den förnämste av Sauls herdar.

7 Now, in that very place, was a man of the servants of Saul, on that day, detained before Yahweh, whose name, was Doeg the Edomite,—chief of the shepherds that belonged unto Saul.

8 Ja Daavid kysyi vielä Ahimelekilta: Eikö sinulla ole täällä yhtään keihästä tai miekkaa? Sillä minä en ottanut mukaani, en miekkaani enkä muita aseitani, koska kuninkaan asia oli niin kiireellinen.

8 Och David frågade Ahimelek ytterligare: »Har du icke här till hands något spjut eller något svärd? Ty varken mitt svärd eller mina andra vapen tog jag med mig, eftersom konungens uppdrag krävde så stor skyndsamhet.»

8 Then said David to Ahimelech, See whether there is here, under thy hand, a spear or a sword? for, neither my sword, nor my other weapons, did I take in my hand, for, the king's business, was, urgent.

9 Pappi vastasi: On, sen filistealaisen Goljatin miekka, jonka sinä surmasit Tammilaaksossa; katso, se on vaippaan käärittynä tuolla kasukan takana. Jos tahdot ottaa itsellesi sen, niin ota; sillä muuta kuin se ei täällä ole. Daavid sanoi: Ei ole toista sen vertaista; anna se minulle.

9 Prästen svarade: »Jo, det svärd som har tillhört filistéen Goljat, honom som du slog ned i Terebintdalen; det finnes, inhöljt i ett kläde, där bakom efoden. Vill du taga det med dig, så tag det; ty något annat än det har jag icke.» David sade: »Dess like finnes icke; giv mig det.»

9 And the priest said: The sword of Goliath the Philistine, whom thou didst smite in the vale of Elah, lo! that, is wrapped up in a cloth, behind the ephod, if, that, thou wilt take to thee, take it, for there is no other, save that, here. And David said—There is none, like it, give it me.

10 Sitten Daavid nousi ja pakeni sinä päivänä Saulia

10 Och David stod upp och flydde samma dag för Saul

10 Then arose David, and fled, that day, from the face

ja tuli Aakiin, Gatin kuninkaan, luo.
11 Mutta Aakiin palvelijat sanoivat hänelle: Eikö tämä ole Daavid, sen maan kuningas? Eivätkö he karkeloiden virittäneet hänelle tätä laulua: 'Saul voitti tuhat, mutta Daavid kymmenentuhatta'?

12 Daavid pani mieleensä nämä sanat ja pelkäsi suuresti Aakista, Gatin kuningasta.
13 Niin hän tekeytyi mielipuoleksi heidän silmiensä edessä ja raivosi heidän käsissään ja piirusteli portin oviin ja valutti sylkeä partaansa.

14 Silloin Aakis sanoi palvelijoilleen: Näettehän, että mies on hullu. Miksi toitte hänet minun luokseni?

15 Puuttuuko minulta hulluja, kun toitte tämän hulluttelemaan minun eteeni? Tällainenko saisi tulla minun hoviini?

och kom till Akis, konungen i Gat.
11 Men Akis' tjänare sade till honom: »Detta är ju David, landets konung! Det är ju till dennes ära man sjunger så under dansen: 'Saul har slagit sina tusen, men David sina tio tusen.'

12 David lade märke till dessa ord, och han begynte storligen frukta för Akis, konungen i Gat.
13 Därför ställde han sig vansinnig inför deras ögon och betedde sig såsom en ursinnig, när de ville fasthålla honom, och ritade på dörrarna i porten och lät spotten rinna ned i sitt skägg.

14 Då sade Akis till sina tjänare: »I sen ju huru vanvettigt mannen beter sig. Varför fören I honom till mig?

15 Har jag då sådan brist på vanvettiga människor, att I behövden föra denne hit, för att han skulle bete sig vanvettigt inför mig? Skulle en sådan få komma in i mitt hus?»

of Saul,—and came in unto Achish, king of Gath.
11 And the servants of Achish said unto him, Is not, this, David, king of the land? Was it not, of this man, that they kept responding in the dances, saying, Saul, hath smitten his, thousands, but, David, his, tens of thousands?

12 And David laid up these words in his heart,—and feared greatly, because of Achish king of Gath.
13 So he feigned himself mad, in their sight, and raged in their hand,—and struck against the doors of the gate, and let his spittle run down upon his beard.

14 Then said Achish unto his servants,—Lo! ye can see, a madman playing his pranks, wherefore should ye bring him in, unto me?

15 Lacking of madmen, am I that ye should bring in this one to play his mad pranks, unto me? Shall, this, one enter my household?

22 luku

1 Niin Daavid lähti sieltä ja pääsi pakoon Adullamin luolaan. Ja kun hänen veljensä ja koko hänen isänsä perhe kuulivat sen, tulivat he sinne hänen luoksensa.
2 Ja hänen luoksensa

1 Då begav sig David därifrån och flydde undan till Adullams grotta. Och när hans bröder och hela hans faders hus fingo höra detta, kommo de ditned till honom.
2 Och till honom församlade

1 David therefore departed thence, and escaped, into the cave of Adullam,—and, when his brethren and all the household of his father heard it, they went down unto him, thither.
2 And there gathered

kokoontui kaikenlaista ahdingossa olevaa, velkaantunutta ja katkeroitunutta väkeä, ja hän rupesi heidän päämiehekseen. Näin liittyi häneen noin neljäsataa miestä.

3 Sieltä Daavid meni Mooabin Mispeen. Ja hän sanoi Mooabin kuninkaalle: Salli minun isäni ja äitini tulla asumaan teidän luoksenne, kunnes saan tietää, mitä Jumala minulle tekee.
4 Ja hän vei heidät Mooabin kuninkaan eteen; ja he jäivät tämän luo kaikeksi aikaa, minkä Daavid oli vuorilinnassa.
5 Mutta profeetta Gaad sanoi Daavidille: Älä jää vuorilinnaan; lähde täältä ja mene Juudan maahan. Niin Daavid lähti ja tuli Jaar-Heretiin.

6 Ja Saul kuuli, että oli saatu vihiä Daavidista ja niistä miehistä, jotka olivat hänen kanssaan; ja Saul istui Gibeassa tamariskipuun alla kummulla, keihäs kädessä, ja kaikki hänen palvelijansa seisoivat hänen luonaan.
7 Niin Saul sanoi palvelijoilleen, jotka seisoivat hänen luonaan: Kuulkaa, benjaminilaiset! Antaako Isain poika teillekin kaikille pellot ja viinitarhat, ja tekeekö hän teidät kaikki tuhannen- ja

sig alla slags män som voro i något trångmål, alla som ansattes av fordringsägare och alla missnöjda, och han blev deras hövding; vid pass fyra hundra man slöto sig så till honom.

3 Därifrån begav sig David till Mispe i Moab. Och han sade till konungen i Moab: »Låt min fader och min moder få komma hitöver och vara hos eder till dess jag får veta vad Gud vill göra med mig.»
4 Och han förde dem fram inför konungen i Moab; och de fingo stanna hos denne, så länge David var på borgen.
5 Men profeten Gad sade till David: »Du skall icke stanna här på borgen; drag bort härifrån och begiv dig in i Juda land.» Då drog David bort därifrån och kom till Heretskogen.
6 Och Saul fick höra att man hade fått spaning på David och de män som voro med honom. Då nu Saul en dag satt i Gibea under tamarisken på höjden, med sitt spjut i handen, under det att alla hans tjänare stodo omkring honom,
7 sade han till sina tjänare, där de stodo omkring honom: »Hören, I benjaminiter. Skall då också Isais son åt eder alla giva åkrar och vingårdar och göra eder alla till över- och underhövitsmän?

themselves unto him—every one that was in distress, and every one that had a creditor, and every one embittered in soul, and he came to be over them as a prince,—and there were with him, about four hundred men.
3 And David departed thence, to Mizpah of Moab,—and said unto the king of Moab, I pray thee, let my father and my mother dwell with you, until that I know what God will do for me.

4 So he set them before the king of Moab,—and they dwelt with him, all the days that David was in the fortress.
5 Then said Gad the prophet unto David—Thou must not abide in the fortress, go and get thee into the land of Judah. So David departed, and entered the forest of Hereth.
6 And, when Saul heard that David was discovered, and the men that were with him—Saul, being seated in Gibeah under the tamarisk-tree in Ramah, with his spear in his hand, and all his servants stationed by him,—
7 then said Saul unto his servants who were stationed by him—Hear, I pray you, ye Benjamites! What! even to all of you, will the son of Jesse give fields and vineyards? All of you, will he appoint to be princes of

sadanpäämiehiksi?

8 Tehän olette kaikki salaliitossa minua vastaan, eikä kukaan ole ilmaissut minulle, että oma poikani on tehnyt liiton Isain pojan kanssa. Ei kukaan teistä välitä niin paljoa minusta, että olisi ilmaissut sen minulle. Sillä minun poikani on yllyttänyt palvelijani väijymään minua, niinkuin nyt tapahtuu.

9 Niin edomilainen Dooeg, joka seisoi siinä Saulin palvelijain kanssa, vastasi ja sanoi: Minä näin Isain pojan tulevan Noobiin, Ahimelekin, Ahitubin pojan, luo.
10 Tämä kysyi hänelle neuvoa Herralta ja evästi hänet ja antoi hänelle filistealaisen Goljatin miekan.

11 Silloin kuningas lähetti kutsumaan pappi Ahimelekin, Ahitubin pojan, ja koko hänen isänsä suvun, Noobin papit. Ja he tulivat kaikki kuninkaan luo.

12 Niin Saul sanoi: Kuule, Ahitubin poika! Hän vastasi: Tässä olen, Herrani.

13 Saul sanoi hänelle: Miksi te olette salaliitossa minua vastaan, sinä ja Isain poika, koska sinä olet antanut hänelle leipää ja miekan ja kysynyt hänelle Herralta neuvoa, että hän ryhtyisi väijymään minua, niinkuin

8 Ty I haven ju alla sammansvurit eder mot mig, och ingen har uppenbarat för mig att min son har slutit förbund med Isais son. Ingen av eder bekymrar sig så mycket om mig, att han har uppenbarat det för mig. Min son har ju uppeggat min tjänare till att stämpla mot mig, såsom nu sker.»

9 Edoméen Doeg, som ock stod där bland Sauls tjänare, svarade då och sade: »Jag har sett Isais son komma till Ahimelek, Ahitubs son, i Nob.
10 Denne frågade då HERREN för honom och gav honom reskost; han gav honom ock filistéen Goljats svärd.»

11 Då sände konungen och lät kalla till sig prästen Ahimelek, Ahitubs son, och hela hans faders hus, prästerna i Nob. Och de kommo alla till konungen.

12 Då sade Saul: »Hör mig, du Ahitubs son.» Han svarade: »Jag hör dig, min herre.»
13 Saul sade till honom: »Varför haven I sammansvurit eder mot mig, du och Isais son, i det att du har givit honom bröd och svärd och frågat Gud för honom, så att han skulle kunna sätta sig upp mot

thousands, and princes of hundreds?
8 That ye have conspired, all of you, against me, and there is none to uncover mine ear as to the covenanting of my son with the son of Jesse? And none from among you that taketh pity upon me, and that uncovereth mine ear [to this], —that, mine own son, hath stirred up, my servants, against me, to lie in wait, as at this day?
9 Then answered Doeg the Edomite—he, being stationed near the servants of Saul—and said,—I saw the son of Jesse coming into Nob, unto Ahimelech son of Ahitub;
10 Then enquired he for him of Yahweh, Provisions also, gave he unto him,—and, the sword of Goliath the Philistine, gave he unto him.
11 Then the king sent to call Ahimelech, son of Ahitub, the priest, and all the house of his father—the priests, who were in Nob,—and they came, all of them, unto the king.
12 And Saul said, Hear, I pray thee, thou son of Ahitub! And he said—Behold me! my lord.
13 And Saul said unto him, Wherefore have ye conspired against me, thou, and the son of Jesse,—in that thou gavest him bread and a sword, and didst enquire for him of God, that he might rise up against me,

nyt tapahtuu?

14 Ahimelek vastasi kuninkaalle ja sanoi: Kuka on kaikkien sinun palvelijaisi joukossa niin uskottu kuin Daavid, joka on kuninkaan vävy ja sinun henkivartiostosi päällikkö ja on korkeassa arvossa sinun hovissasi?
15 Enhän minä nyt ensi kertaa kysynyt hänelle Jumalalta neuvoa. Pois se! Älköön kuningas lukeko mitään viaksi minulle, palvelijalleen, älköönkä kaikelle minun isäni suvulle, sillä palvelijasi ei tietänyt kaikesta tästä vähän vähääkään.
16 Mutta kuningas sanoi: Sinun on kuolemalla kuoltava, Ahimelek, sinun ja koko sinun isäsi suvun.
17 Ja kuningas sanoi henkivartijoille, jotka seisoivat hänen luonaan: Käykää tänne ja surmatkaa Herran papit, sillä hekin pitävät Daavidin puolta; ja vaikka tiesivät hänen paenneen, eivät he ilmoittaneet sitä minulle. Mutta kuninkaan palvelijat eivät tahtoneet ojentaa kättään lyömään kuoliaaksi Herran pappeja.
18 Niin kuningas sanoi Dooegille: Käy sinä tänne ja lyö papit kuoliaaksi. Ja edomilainen Dooeg astui esiin ja löi papit kuoliaaksi; ja hän tappoi sinä päivänä kahdeksankymmentä viisi pellavakasukkaa kantavaa

mig och stämpla mot mig, såsom nu sker?»
14 Ahimelek svarade konungen och sade: »Vem bland alla dina tjänare är väl så betrodd som David, han som därtill är konungens måg och hövding för din livvakt och högt ärad i ditt hus?

15 Är det då nu för första gången som jag har frågat Gud för honom? Bort det! Icke må konungen lägga mig, sin tjänare, och hela min faders hus något till last, ty din tjänare visste alls intet om allt detta.»

16 Men konungen sade: »Du måste döden dö, Ahimelek, du själv och hela din faders hus.»
17 Och konungen sade till drabanterna som stodo där omkring honom: »Träden fram och döden HERRENS präster; ty också de hålla med David; och fastän de visste att han flydde, uppenbarade de det icke för mig.» Men konungens tjänare ville icke uträcka sina händer till att stöta ned HERRENS präster.

18 Då sade konungen till Doeg: »Träd du fram och stöt ned prästerna.» Edoméen Doeg trädde då fram och stötte ned prästerna och dödade på den dagen åttiofem män som buro linne-efod.

that he might lie in wait, as at this day?
14 Then Ahimelech answered the king, and said,—But who, among all thy servants, like David, is, faithful, being son–in–law to the king, and, cometh near to have audience with thee, and is, honoured in thy household?
15 Did I, that day, begin to enquire for him of God? Far from me! Let not the king impute to his servant such a thing, nor to any of the household of my father, for thy servant knoweth nothing of all this, less or more.

16 And the king said: Thou shalt, die, Ahimelech,—thou and all the household of thy father.
17 And the king said unto the runners that were stationed by him—Turn ye round and put to death the priests of Yahweh, because, their hand also, is with David, and because they knew that he was, in flight, and unveiled not mine ear. But the servants of the king were not willing to thrust forth their hand, to fall upon the priests of Yahweh.
18 Then said the king to Doeg, Turn, thou, and fall upon the priests. So Doeg the Edomite turned, and, himself, fell upon the priests, and put to death, that day, four score and five men bearing an ephod of linen;

miestä.
19 Myös pappiskaupungin Noobin asukkaat hän surmasi miekan terällä, sekä miehet että naiset, sekä lapset että imeväiset; jopa raavaat, aasit ja lampaatkin hän tappoi miekan terällä.
20 Ainoastaan yksi Ahimelekin, Ahitubin pojan, poika, nimeltä Ebjatar, pelastui ja pakeni Daavidin luo.
21 Ja Ebjatar kertoi Daavidille, että Saul oli tappanut Herran papit.
22 Niin Daavid sanoi Ebjatarille: Minä ymmärsin jo silloin, että edomilainen Dooeg, kun hän oli siellä, oli ilmaiseva sen Saulille. Minä olen syypää koko sinun isäsi suvun, joka hengen, kuolemaan.
23 Jää minun luokseni, älä pelkää; sillä joka väijyy sinun henkeäsi, se väijyy minun henkeäni. Minun luonani sinä olet turvassa.

19 Och invånarna i präststaden Nob blevo slagna med svärdsegg, både män och kvinnor, både barn och spenabarn; också fäkreatur, åsnor och får blevo slagna med svärdsegg.
20 Allenast en son till Ahimelek, Ahitubs son, vid namn Ebjatar, kom undan, och denne flydde bort till David.
21 Och Ebjatar omtalade för David att Saul hade dräpt HERRENS präster.
22 Då sade David till Ebjatar: »Jag förstod redan då att edoméen Doeg, eftersom han var där, skulle omtala allt för Saul. Det är jag som är orsaken till att hela din faders hus har förgåtts.
23 Bliv kvar hos mig, frukta intet; ty den som står efter mitt liv, han står ock efter ditt liv. Hos mig är du i gott förvar.»

19 Nob also, the city of the priests, smote he with the edge of the sword, both men and women, children and sucklings,—and oxen and asses and sheep, with the edge of the sword.
20 But there escaped one son of Ahimelech, son of Ahitub, whose, name, was Abiathar,—and he fled after David.
21 So Abiathar told David,—that Saul had slain the priests of Yahweh.
22 Then said David to Abiathar—I knew, that day, when Doeg the Edomite was, there, that he would, surely tell, Saul. I, am chargeable with all the lives of the house of thy father.

23 Abide with me! do not fear, for, whoso seeketh my life, seeketh thy life,—for, in safeguard, shall thou be, with me.

23 luku

1 Daavidille ilmoitettiin: Katso, filistealaiset ovat taistelemassa Kegilaa vastaan ja ryöstävät puimatantereita.
2 Niin Daavid kysyi Herralta: Menenkö minä ja lyönkö nämä filistealaiset maahan? Herra vastasi Daavidille: Mene, lyö filistealaiset maahan ja pelasta Kegila.
3 Mutta Daavidin miehet sanoivat hänelle: Mehän elämme pelossa jo täällä

1 Och man berättade för David: »Filistéerna hålla nu på att belägra Kegila, och de plundra logarna.»

2 Då frågade David HERREN: »Skall jag draga åstad och slå dessa filistéer?» HERREN svarade David: »Drag åstad och slå filistéerna och fräls Kegila.»
3 Men Davids män sade till honom: »Vi leva ju i fruktan redan här i Juda. Och nu

1 Then told they David, saying,—Lo! the Philistines are fighting against Keilah, and they are plundering the threshing-floors.
2 So David enquired of Yahweh, saying, Shall I go and smite these Philistines? And Yahweh said unto David—Go, and smite the Philistines, and save Keilah.
3 But the men of David said unto him, Lo! we, here, in Judah, are afraid,—how

Juudassa. Menisimmekö vielä Kegilaan filistealaisten taistelurivejä vastaan?

4 Niin Daavid kysyi taas Herralta, ja Herra vastasi hänelle ja sanoi: Nouse ja mene alas Kegilaan; sillä minä annan filistealaiset sinun käsiisi.

5 Ja Daavid meni miehinensä Kegilaan ja ryhtyi taisteluun filistealaisia vastaan ja kuljetti heidän karjansa pois ja tuotti heille suuren tappion. Näin Daavid pelasti Kegilan asukkaat.

6 Ja kun Ebjatar, Ahimelekin poika, pakeni Daavidin luo Kegilaan, seurasi kasukka hänen mukanaan.

7 Saulille ilmoitettiin, että Daavid oli mennyt Kegilaan. Niin Saul sanoi: Jumala on jättänyt hänet minun käsiini, sillä hän on itse sulkenut itsensä sisälle, kun on mennyt kaupunkiin, jossa on ovet ja salvat.

8 Sitten Saul kuulutti kaiken kansan sotaan, menemään alas Kegilaan, piirittämään Daavidia ja hänen miehiänsä.

9 Kun Daavid sai tietää, että Saul hankki hänelle tuhoa, sanoi hän pappi Ebjatarille: Tuo tänne kasukka.

10 Ja Daavid sanoi: Herra, Israelin Jumala! Sinun

skulla vi därtill draga åstad till Kegila, mot filistéernas här!»

4 Då frågade David HERREN ännu en gång, och HERREN svarade honom och sade: »Stå upp och drag ned till Kegila; ty jag vill giva filistéerna i din hand.»

5 Då drog David med sina män till Kegila och stridde mot filistéerna och förde bort deras boskap och tillfogade dem ett stort nederlag. Så frälste David invånarna i Kegila.

6 När Ebjatar, Ahimeleks son, flydde till David i Kegila, förde han efoden med sig ditned.

7 Och det blev berättat för Saul att David hade dragit in i Kegila. Då sade Saul: »Gud har förkastat honom och givit honom i min hand, ty han har själv stängt in sig genom att gå in i en stad med portar och bommar.»

8 Därefter bådade Saul upp allt folket till strid, för att draga ned till Kegila och där innesluta David och hans man.

9 Men när David fick veta att Saul stämplade ont mot honom, sade han till prästen Ebjatar: »Bär hit efoden.»

10 Och David sade: »HERRE, Israels Gud, din tjänare har

much more, then, if we go to Keilah, against the ranks of the Philistines?

4 So David yet again enquired if Yahweh, and Yahweh answered him,—and said—Arise, go down to Keilah, for I am about to deliver the Philistines into thy hand.

5 David therefore went, with his men, to Keilah, and fought with the Philistines, and drave forth their cattle, and smote them, with a great smiting, so David saved the inhabitants of Keilah.

6 Now it came to pass, when Abiathar, son of Ahimelech, fled unto David to Keilah, that he came down with, an ephod, in his hand.

7 And, when it was told Saul that David had entered Keilah, Saul said—God hath given him over into my hand, for he hath shut himself in by entering into a city with folding doors and bar.

8 So Saul summoned all the people to war,—to go down to Keilah, to besiege David, and his men.

9 And David ascertained that, against him, Saul was contriving mischief,—so he said unto Abiathar the priest, Bring hither the ephod.

10 Then said David: O Yahweh, God of Israel, thy

palvelijasi on kuullut, että Saul aikoo tulla Kegilaan hävittämään kaupungin minun tähteni.
11 Luovuttavatko Kegilan miehet minut hänen käsiinsä? Tuleeko Saul, niinkuin palvelijasi on kuullut? Herra, Israelin Jumala, ilmoita se palvelijallesi. Herra vastasi: Tulee.
12 Ja Daavid kysyi vielä: Luovuttavatko Kegilan miehet minut ja minun mieheni Saulin käsiin? Herra vastasi: Luovuttavat.
13 Niin Daavid nousi miehinensä, joita oli noin kuusisataa miestä, ja he lähtivät Kegilasta ja kuljeskelivat paikasta toiseen. Mutta kun Saulille kerrottiin, että Daavid oli päässyt pakoon Kegilasta, luopui hän retkestänsä.
14 Ja Daavid oleskeli erämaassa vuorten huipuilla; hän oleskeli Siifin erämaan vuoristossa. Ja Saul etsi häntä kaiken aikaa, mutta Jumala ei antanut häntä tämän käsiin.

15 Daavid huomasi, että Saul oli lähtenyt väijymään hänen henkeänsä, ja Daavid oli Hooreksessa, Siifin erämaassa.
16 Silloin Saulin poika Joonatan nousi ja meni Daavidin luo Hoorekseen ja rohkaisi häntä Jumalassa.

17 Hän sanoi hänelle: Älä pelkää; sillä minun isäni

hört att Saul har i sinnet att komma mot Kegila och fördärva staden för min skull.
11 Skola Kegilas borgare då utlämna mig åt honom? Skall Saul komma hitned, såsom din tjänare har hört? HERRE, Israels Gud, förkunna det för din tjänare.» HERREN svarade: »Han skall komma hitned.»
12 David frågade ytterligare: »Skola Kegilas borgare då utlämna mig och mina man åt Saul?» HERREN svarade: »De skola utlämna eder.»
13 Då bröt David upp med sitt folk, som utgjorde vid pass sex hundra man, och de drogo ut från Kegila och vandrade vart de kunde. När det då blev berättat för Saul att David hade flytt undan från Kegila avstod han från att draga ut.
14 Så uppehöll sig nu David i öknen på bergfästena; han uppehöll sig bland bergen i öknen Sif. Och Saul sökte alltjämt efter honom, men Gud gav honom icke i hans hand.

15 Och medan David var i Hores i öknen Sif, förnam han att Saul hade dragit ut för att söka döda honom.

16 Men Jonatan, Sauls son, stod upp och gick till David i Hores och styrkte hans mod i Gud.

17 Han sade till honom: »Frukta icke; ty min fader

servant, hath heard, that Saul is seeking to come unto Keilah,—to destroy the city, for my sake:
11 Will the owners of Keilah surrender me into his hand? Will Saul come down, as thy servant hath heard? O Yahweh, God of Israel, I pray thee, tell thy servant. And Yahweh said—He will come down.
12 Then said David, Will the owners of Keilah surrender me and my men, into the hand of Saul? And Yahweh said—They will surrender.
13 Then arose David and his men, about six hundred, and went forth out of Keilah, and went to and fro, whithersoever they could,—and, unto Saul, it was told that David had escaped out of Keilah, so he forbare to go forth.
14 Then David abode in the wilderness, in the fortresses, and he abode in the hill country, in the wilderness of Ziph. And Saul sought him continually, but God delivered him not into his hand.
15 Then David saw that Saul had come out to seek his life, David, being in the wilderness of Ziph, in the thicket.
16 So Jonathan, Saul's son, arose and went unto David in the thicket,—and strengthened his hand in God;
17 and said unto him,—Do not fear, for the hand of

Saulin käsi ei ole tapaava sinua, vaan sinusta tulee Israelin kuningas, ja minä tulen olemaan lähinnä sinua. Myös minun isäni Saul tietää kyllä sen.
18 Sitten he molemmat tekivät liiton Herran edessä. Ja Daavid jäi Hoorekseen, mutta Joonatan palasi kotiinsa.
19 Mutta siifiläisiä meni Saulin luo Gibeaan, ja he sanoivat: Daavid piileksii meillä päin, vuorten huipuilla Hooreksessa, Gibeat-Hakilassa, joka on kallioerämaasta etelään.
20 Niin tule nyt sinne, kuningas, milloin vain haluat tulla; me kyllä luovutamme hänet kuninkaan käsiin.

21 Saul sanoi: Herra siunatkoon teitä, kun te säälitte minua.

22 Menkää, pitäkää häntä vielä silmällä, tiedustelkaa ja katsokaa, missä paikassa hänen jalkansa liikkuu ja kuka hänet on siellä nähnyt; sillä minulle on sanottu, että hän on hyvin kavala.

23 Katsokaa ja tiedustelkaa kaikki piilopaikat, joihin hän voi piiloutua. Palatkaa sitten minun luokseni ja tuokaa varmat tiedot, niin minä lähden teidän kanssanne. Ja jos hän on tässä maassa, niin minä etsin hänet kaikkien Juudan sukujen seasta.

Sauls hand skall icke träffa dig, utan du skall bliva konung över Israel, och jag skall då hava andra platsen, näst efter dig. Detta vet ock min fader Saul.»
18 Sedan slöto de båda ett förbund inför HERREN. Och David stannade kvar i Hores, men Jonatan gick hem igen.

19 Men några sifiter drogo upp till Saul i Gibea och sade: »David håller sig nu gömd hos oss på bergfästena i Hores, på Hakilahöjden, som ligger söder om ödemarken.
20 Så drag nu ditned, o konung, så snart det lyster dig att göra det. står sak bliver det då att utlämna honom åt konungen.»

21 Då sade Saul: »Varen välsignade av HERREN, därför att I haven velat spara mig bekymmer.
22 Men gån nu och skaffen eder ytterligare visshet, och tagen reda på och sen efter, på vilket ställe han nu vistas, och vem som har sett honom där; ty man har sagt mig att han är mycket listig.
23 Och sen efter och tagen reda på alla gömställen där han kan gömma sig; och kommen så igen till mig, när I haven fått visshet, så vill jag sedan gå med eder. Ty finnes han i landet, skall jag veta att söka upp honom, om jag än måste söka bland alla Juda ätter.»

Saul my father shall not find thee, but, thou, shalt become king over Israel, and, I, shall be, next, unto thee, yea and, Saul my father, knoweth this.
18 And they two solemnised a covenant before Yahweh,—and David remained in the thicket, but, Jonathan, departed to his own house.
19 Then came up the Ziphites unto Saul in Gibeah, saying,—Is not David hiding himself with us, in the strongholds in the thicket, in the hill of Hachilah, which is on the right of Jeshimon?
20 Now, therefore, according to all the desire of thy soul O king, to come down, come! and, ours, [will it be] to surrender him into the hand of the king.
21 Then said Saul, Blessed, be ye, of Yahweh,—because ye have taken pity upon me.

22 Go, I pray you, make ready yet further, and get to know and see his place, where may be his track, who hath seen him there,—for it hath been said unto me, Cunning indeed, is, he!

23 See, then, and get to know—of all the hiding places, where he hideth himself, and return unto me, for certainty, then will I go with you,—and it shall be, if he is in the land, that I will search him out, through all the thousands of Judah.

24 Ja he nousivat ja menivät Siifiin Saulin edellä. Mutta Daavid miehineen oli Maaonin erämaassa, aromaassa, kallioerämaasta etelään.
25 Kun Saul miehineen meni etsimään Daavidia, ilmoitettiin se tälle, ja hän laskeutui eräälle kalliolle ja jäi Maaonin erämaahan. Kun Saul kuuli sen, lähti hän ajamaan Daavidia takaa Maaonin erämaahan.

26 Ja Saul kulki vuoren toista puolta ja Daavid miehineen vuoren toista puolta. Ja kun Daavid riensi pakoon Saulin tieltä ja Saul miehinensä oli kiertämässä Daavidia ja hänen miehiänsä, ottaaksensa heidät kiinni,

27 tuli sanansaattaja Saulin luo ja sanoi: Tule kiiruusti, sillä filistealaiset ovat hyökänneet maahan.

28 Silloin Saul lakkasi ajamasta takaa Daavidia ja lähti filistealaisia vastaan. Siitä se paikka sai nimekseen Mahlekotkallio.

24 Då stodo de upp och gingo till Sif före Saul. Men David och hans män voro i öknen Maon, på hedmarken, söder om ödemarken.

25 När nu Saul drog åstad med sina män för att söka efter David, om talade man det för denne, och han drog då ned till klippan och stannade så i öknen Maon. När Saul hörde detta, satte han efter David in i öknen Maon.
26 Och Saul gick på ena sidan om berget, och David med sina män på andra sidan. Men just som David var stadd på flykt för att komma undan Saul, under det att Saul och hans män sökte kringränna David och hans män för att taga dem till fånga
27 kom en budbärare till Saul och sade: »Skynda dig och kom, ty filistéerna hava fallit in i landet.»

28 Då upphörde Saul att förfölja David och drog mot filistéerna. Därav fick det stället namnet Sela-Hammalekot.

24 So they arose and departed to Ziph, before Saul,—but, David and his men, were in the wilderness of Maon, in the Arabah, to the right of Jeshimon.
25 Then Saul and his men departed, to seek [him]; but it had been told David, and he had gone down the cliff, and taken up his abode in the wilderness of Maon,—and when Saul had, heard it, he pursued David in the wilderness of Maon.
26 And Saul went on this side of the mountain, and, David and his men, on that side of the mountain,—wherefore David became hurried, to get away from the presence of Saul, but, Saul and his men, were surrounding David and his men, to capture then:
27 when, a messenger, came unto Saul, saying,—Haste thee and come! for the Philistines have spread over the land.
28 Then returned Saul from pursuing David, and departed to meet the Philistines,—for which cause, they called that place Sela–hammahlekoth ["the Cliff of Separation"].

24 luku

1 Mutta Daavid lähti sieltä ja oleskeli Een-Gedin vuorten huipuilla.

2 Ja kun Saul palasi ajamasta filistealaisia takaa,

1 Men David drog upp därifrån och uppehöll sig sedan på En-Gedis bergfästen.
2 Och när Saul kom tillbaka från tåget mot filistéerna,

29 And David went up from thence,—and abode in the strongholds of En–gedi.

1 And it came to pass, when Saul had returned

ilmoitettiin hänelle: Katso, Daavid on Een-Gedin erämaassa.

3 Niin Saul otti kolmetuhatta valiomiestä koko Israelista ja meni etsimään Daavidia ja hänen miehiään Kauriskallioiden itäpuolelta.

4 Ja kun hän tuli tien varrella oleville karjatarhoille, oli siellä luola; ja Saul meni luolaan tarpeelleen. Mutta Daavid ja hänen miehensä istuivat luolan perällä.

5 Niin Daavidin miehet sanoivat hänelle: Katso, tämä on se päivä, josta Herra on sanonut sinulle: 'Minä annan vihamiehesi sinun käsiisi, tehdäksesi hänelle, mitä hyväksi näet'. Ja Daavid nousi ja leikkasi salaa kappaleen Saulin viitan liepeestä.

6 Mutta sen jälkeen Daavidin omatunto soimasi häntä siitä, että hän oli leikannut Saulin viitan lievettä.

7 Ja hän sanoi miehillensä: Pois se! Herra varjelkoon minua tekemästä sitä herralleni, Herran voidellulle, että satuttaisin käteni häneen; sillä hän on Herran voideltu.

8 Ja Daavid kovisti miehiänsä eikä sallinut heidän hyökätä Saulin kimppuun. Niin Saul nousi

omtalade man för honom att David var i En-Gedis öken.

3 Då tog Saul tre tusen män, utvalda ur hela Israel, och drog åstad för att söka efter David och hans män på Stenbocksklipporna.

4 Och när han kom till boskapsgårdarna vid vägen, fanns där en grotta; då gick han ditin för något avsides bestyr. Men David och hans män sutto längst inne i grottan.

5 Då sade Davids män till honom: »Se, detta är den dag om vilken HERREN har sagt till dig: Jag vill nu giva din fiende i din hand, så att du far göra med honom vad du finner för gott.» Då stod David upp och skar oförmärkt av en flik på Sauls mantel.

6 Men därefter slog Davids samvete honom, därför att han hade skurit av fliken på Sauls mantel.

7 Och han sade till sina män: »HERREN låte det vara fjärran ifrån mig att jag skulle göra detta mot min herre, mot HERRENS smorde, att jag skulle uträcka min hand mot honom; han är ju HERRENS Smorde.»

8 Och David höll sina män tillbaka med stränga ord och tillstadde dem icke att överfalla Saul. Men när

from following the Philistines, that it was told him, saying: Lo! David is in the wilderness of En–gedi.

2 Then Saul took three thousand chosen men, out of all Israel,—and went to seek David and his men, over the face of the rocks of the mountain–goats.

3 And he came into the sheep–folds by the way, there, being a cave, which Saul entered, to cover his feet,—David and his men, in the hinder part of the cave, having taken up their abode.

4 So David's men said unto him—Lo! the day of which Yahweh said unto thee—Lo! I am about to deliver up thine enemy, into thy hand: therefore shall thou do unto him, as shall be good in thine eyes. And David arose, and cut off the corner of the robe which belonged to Saul, by stealth.

5 And it came to pass afterwards that David's heart smote him,—because he had cut off the corner [of the robe] which belonged to Saul.

6 And he said unto his men—Far be it from me, of Yahweh, that I should do this thing unto my lord, unto the Anointed of Yahweh, to thrust forth my hand against him,—for, the Anointed of Yahweh, is he!

.7 So David did chide his men with the words, and did not suffer them to rise up against Saul. And, Saul, rose

luolasta ja meni matkaansa.

9 Senjälkeen Daavid myös nousi, lähti luolasta ja huusi Saulin jälkeen: Minun herrani, kuningas! Kun Saul katsahti taaksensa, kumartui Daavid kasvoilleen maahan ja osoitti kunnioitusta.

10 Ja Daavid sanoi Saulille: Miksi sinä kuuntelet ihmisten puhetta, jotka sanovat: 'Daavid hankkii sinulle onnettomuutta'?

11 Katso, näethän nyt omin silmin, kuinka Herra tänä päivänä antoi sinut minun käsiini luolassa, mutta minä säästin sinut, vaikka minua neuvottiin tappamaan sinut; sillä minä ajattelin: 'Minä en satuta kättäni herraani; sillä hän on Herran voideltu.'

12 Katso itse, isäni, katso tätä viittasi liepeen kappaletta, joka on minun kädessäni. Kun minä leikkasin sen sinun viittasi liepeestä enkä sinua tappanut, niin ymmärrä siitä ja näe, ettei minulla ole tekeillä mitään pahaa tai rikollista ja etten minä ole sinua vastaan rikkonut, vaikka sinä vainoat minua ottaaksesi minulta hengen.

13 Herra tuomitkoon meidän välillämme, minun ja sinun, ja Herra kostakoon sinulle minun puolestani, mutta

Saul hade stått upp och gått ut ur grottan och fortsatt sin färd,

9 då stod ock David upp och gick ut ur grottan och ropade efter Saul: »Min herre konung!» När då Saul såg sig tillbaka, böjde David sig ned, med ansiktet mot jorden, och bugade sig.

10 Och David sade till Saul: »Varför hör du på sådana människors ord, som säga att David söker din ofärd?

11 Du har ju i dag med egna ögon sett hurusom jag skonade dig, när HERREN i dag hade givit dig i min hand i grottan Och man uppmanade mig att dräpa dig; jag tänkte: 'Jag vill icke uträcka min hand mot min herre; han är ju HERRENS Smorde.

12 Se själv, min fader, ja, se här fliken av din mantel i min hand. Ty därav att jag skar av fliken på din mantel, men icke dräpte dig, må du märka och se att jag icke har velat göra något ont eller begå någon förbrytelse, och att jag icke har försyndat mig mot dig, fastän du traktar efter att taga mitt liv.

13 HERREN skall döma mellan mig och dig, och HERREN skall hämnas mig på dig, men min hand skall

up out of the cave, and went on his way.

8 Then David rose up, afterwards, and went forth out of the cave, and cried out after Saul, saying—My lord, O king! And, when Saul looked about behind him, David inclined his face to the earth, and bowed himself down

9 Then said David to Saul, Wherefore shouldst thou hearken unto the words of the sons of earth, saying,—Lo! David is seeking thy hurt?

10 Lo! this day, have thine own eyes seen, how Yahweh had delivered thee up, today, into my hand in the cave, and, when one bade me slay thee, I looked with compassion upon thee,—and I said—I will not thrust forth my hand against my lord, for, the Anointed of Yahweh, is he!

11 But, my father, see, yea, see, the corner of thy robe in my hand,—for, in that I cut off the corner of thy robe, and yet did not slay thee, know thou, and see, that there is not in my hand either wrong or transgression, neither have I sinned against thee, yet art thou hunting my life, to take it.

12 Let Yahweh do justice betwixt me and thee, and let Yahweh avenge me of thee,—but, mine own hand,

minun käteni ei sinuun satu.
14 On, niinkuin vanha sananlasku sanoo: 'Jumalattomuus tulee jumalattomista'; mutta minun käteni ei sinuun satu.

15 Kenen jälkeen Israelin kuningas on lähtenyt? Ketä sinä ajat takaa? Koiranraatoa, yhtä kirppua!

16 Herra olkoon tuomari ja tuomitkoon meidän välillämme, minun ja sinun; hän nähköön ja ajakoon minun asiani ja auttakoon minut sinun käsistäsi oikeuteeni.
17 Kun Daavid oli päättänyt tämän puheensa Saulille, sanoi Saul: Eikö se ole sinun äänesi, poikani Daavid? Ja Saul korotti äänensä ja itki.

18 Ja hän sanoi Daavidille: Sinä olet minua vanhurskaampi, sillä sinä olet tehnyt minulle hyvää, vaikka minä olen tehnyt sinulle pahaa.
19 Sinä olet tänä päivänä osoittanut hyvyyttäsi minua kohtaan, kun et tappanut minua, vaikka Herra oli antanut minut sinun käsiisi.

20 Sillä kun joku kohtaa vihollisensa, päästääkö hän hänet menemään rauhassa? Herra palkitkoon sinulle runsaasti sen, mitä olet tänä päivänä tehnyt minulle.
21 Ja katso, nyt minä

icke röra dig.
14 Det är såsom det gamla ordspråket säger: 'Från de ogudaktiga kommer vad ogudaktigt är'; därför skall hand icke röra dig.»

15 Efter vem har Israels konung dragit ut? Efter vem är det du jagar? Efter en död hund, efter en enda liten loppa!
16 Så vare då HERREN domare och döme mellan mig och dig; må han se härtill och utföra min sak, ja, må han döma mig fri ifrån din hand.»

17 När David hade talat dessa ord till Saul, sade Saul: »De är ju din röst, min son David.» Och Saul brast ut i gråt.

18 Och han sade till David: »Du är rättfärdigare än jag, ty du har bevisat mig gott, under det jag har bevisat dig ont.

19 Du har i dag låtit mig se din godhet mot mig, därigenom att du icke har dräpt mig, fastän HERREN hade överlämnat mig i din hand.

20 Ty när någon träffar på sin fiende, plägar han då låta honom gå sin väg i ro? HERREN vedergälle dig med sitt goda för vad du denna dag har gjort mig.
21 Och nu vet jag väl att

shall not be upon thee.
13 As saith the proverb of the ancients, From the lawless, proceedeth lawlessness,—mine own hand, therefore shall not be upon thee.
14 After whom, hath the king of Israel come forth? After whom, art thou in pursuit? After a dead dog! after a single flea!
15 Therefore shall, Yahweh, become, judge, and do justice betwixt me and thee,—that he may see, and plead my cause, and justly deliver me out of thy hand.

16 And it came to pass, when David had made an end of speaking these words unto Saul, that Saul said, Thy voice, is this, my son David? And Saul lifted up his voice, and wept.
17 And he said unto David, More righteous, art thou than I, for, thou, hast requited me, good, but, I, have requited thee, evil.

18 Thou, then, hast told today, how thou hast dealt with me, for good,—how, when Yahweh had surrendered me into thy hand, thou didst not slay me.
19 Yet, when a man findeth his enemy, will he let him get easily away? Yahweh, then, give thee, good, reward for what, this day, thou hast done unto me.
20 Now, therefore, lo! I

tiedän, että sinä tulet kuninkaaksi ja että Israelin kuninkuus on pysyvä sinun kädessäsi.
22 Niin vanno nyt minulle Herran kautta, ettet hukuta minun jälkeläisiäni etkä hävitä minun nimeäni isäni suvusta.

23 Ja Daavid vannoi Saulille. Sitten Saul meni kotiinsa; mutta Daavid ja hänen miehensä nousivat vuorilinnaan.

25 luku

1 Ja Samuel kuoli, ja koko Israel kokoontui pitämään hänen valittajaisiaan, ja he hautasivat hänet hänen kotipaikkaansa Raamaan. Ja Daavid nousi ja meni Paaranin erämaahan.

2 Ja Maaonissa oli mies, jolla oli karjataloutensa Karmelissa, ja se mies oli hyvin rikas: hänellä oli kolmetuhatta lammasta ja tuhat vuohta. Ja hän oli keritsemässä lampaitansa Karmelissa.

3 Miehen nimi oli Naabal, ja hänen vaimonsa nimi oli Abigail. Vaimo oli hyvin ymmärtäväinen ja vartaloltaan kaunis, mutta mies oli tyly ja menoissaan raaka; hän oli kaalebilainen.

4 Ja kun Daavid kuuli erämaassa, että Naabal

du skall bliva konung, och att Israels konungadöme skall förbliva i din hand.

22 Men lova mig nu med ed vid HERREN att du icke utrotar mina avkomlingar efter mig och icke utplånar mitt namn ur min faders hus.»
23 Då svor David Saul denna ed. Därefter drog Saul hem; men David och hans män drogo upp till borgen.

1 Och Samuel dog, och hela Israel församlade sig och höll dödsklagan efter honom; och de begrovo honom där han bodde i Rama. Och David stod upp och drog ned till öknen Paran.
2 I Maon fanns då en man som hade sin boskapsskötsel i Karmel, och den mannen var mycket rik; han ägde tre tusen får och ett tusen getter. Och han höll just då på att klippa sina får i Karmel.

3 Mannen hette Nabal, och hans hustru hette Abigail. Hustrun hade ett gott förstånd och ett skönt utseende; men mannen var hård och ondskefull; och han var en avkomling av Kaleb.

4 När nu David i öknen fick höra att Nabal klippte sina

know that thou, shalt indeed become king,—and that the kingdom of Israel, shall be established in thy hand.
21 Now, therefore, swear unto me by Yahweh, that thou wilt not eat off my seed, after me,—and wilt not destroy my name out of the house my father.
22 So David sware unto Saul,—and Saul departed unto his own house, but, David and his men, went up on the stronghold.

1 And Samuel died, and all Israel were gathered together, and made lamentation for him, and buried him within his own house, in Ramah,—and David arose and went down into the wilderness of Maon.
2 Now there was, a man, in Maon, whose cattle were in Carmel, and, the man, was exceeding great, and, he, had three thousand sheep, and a thousand goats,—and so it was, that he was shearing his sheep in Carmel.
3 Now, the name of the man, was Nabal, and, the name of his wife, Abigail,—and, the woman, was of good understanding, and of beautiful figure,—but, the man, was unfeeling and of evil practices, and he was a Calebite.
4 So then David heard in the wilderness,—that Nabal

keritsi lampaitansa,
5 lähetti hän sinne kymmenen nuorta miestä, ja Daavid sanoi nuorille miehille: Menkää Karmeliin, ja kun tulette Naabalin luo, niin tervehtikää häntä minun nimessäni
6 ja sanokaa sille eläjälle: 'Sinä elät rauhassa; rauhassa elää myös sinun perheesi ja kaikki, mitä sinulla on.
7 Minä olen nyt kuullut, että sinulla on lammasten keritsiäiset. Sinun paimenesi ovat olleet meidän läheisyydessämme; me emme ole heitä loukanneet, eikä heiltä ole mitään hävinnyt koko sinä aikana, minkä ovat olleet Karmelissa.
8 Kysy nuorilta miehiltäsi, niin he sanovat sen sinulle. Saakoot siis nämä miehet armon sinun silmiesi edessä, sillä mehän olemme tulleet juhlapäivänä. Anna sentähden palvelijoillesi ja pojallesi Daavidille sitä, mitä sinulla on käsillä.'
9 Kun Daavidin miehet tulivat sinne, puhuivat he Daavidin nimessä Naabalille tämän kaiken ja jäivät hiljaa odottamaan.

10 Mutta Naabal vastasi Daavidin palvelijoille ja sanoi: Kuka Daavid on, kuka on Isain poika? Tätä nykyä on paljon orjia, jotka karkaavat isäntäinsä luota.

får,
5 sände han dit tio unga män; och David sade till männen: »Gån upp till Karmel och begiven eder till Nabal och hälsen honom från mig.

6 Och I skolen säga till mina bröder där: »Frid vare med dig själv frid vare med ditt hus, och frid vare med allt vad du har.
7 Jag har nu hört att du håller på med fårklippning. Nu är det så att dina herdar hava vistats i vårt grannskap, utan att vi hava gjort dem något förfång, och utan att något har kommit bort för dem under hela den tid de hava varit i Karmel.
8 Fråga dina tjänare därom, så skola de själva säga dig det. Låt nu våra män finna nåd för dina ögon. Vi hava ju kommit hit på en glad dag. Giv därför åt dina tjänare och åt din son David vad du kan hava till hands.»

9 När nu Davids män kommo dit, talade de på Davids vägnar till Nabal alldeles såsom det var dem befallt, och sedan väntade de stilla.
10 Men Nabal svarade Davids tjänare och sade: »Vem är David, vem är Isais son? I denna tid är det många tjänare som rymma från sina herrar.

was shearing his sheep.
5 David, therefore, sent ten young men,—and David said unto the young men,—Go up to Carmel, and enter in unto Nabal, and ye shall ask him, in my name, of his welfare;
6 and say thus—Long life to thee! Mayest, thou, prosper, And, thy household, prosper, And, all that thou hast, prosper!
7 Now, therefore, have I heard that thou hast shearers,—Well, the shepherds that thou hast, have been with us, we reproached them not, neither missed they, anything, all the days they were in Carmel.

8 Ask thy young men, that they may tell thee, that so my young men may find favour in thine eyes, for, on a good day, have we come! Give, I pray thee, what thy hand findeth, to thy servants, and to thy son, to David!
9 So David's young men came, and spake unto Nabal, according to all these words, in the name of David,—and waited.

10 Then Nabal answered the servants of David, and said, Who is David? And who is the son of Jesse? Nowadays, many are the servants that have broken away, every one from the presence of his lord:

11 Ottaisinko minä ruokani ja juomani ja teuraani, jotka olen teurastanut keritsiäisiini, ja antaisin ne miehille, jotka ovat kotoisin ties mistä?

11 Skulle jag taga min mat och min dryck och slaktdjuren, som jag har slaktat åt mina fårklippare, och giva detta åt män om vilka jag icke ens vet varifrån de äro?»

11 Shall I, then, take my bread, and my wine, and my slain beasts, that I have slaughtered for my shearers,—and give unto men of whom I know not whence they are?

12 Niin Daavidin miehet kääntyivät ja menivät pois, ja tultuaan takaisin he kertoivat hänelle tämän kaiken.

12 Då vände Davids män om och gingo sin väg; och när de hade kommit tillbaka, berättade de for honom allt, såsom det hade tillgått.

12 So the young men of David turned away for their journey,—and came back, and drew near, and told him, according to all these words.

13 Niin Daavid sanoi miehillensä: Jokainen sitokoon miekkansa vyölleen. Ja jokainen sitoi miekkansa vyölleen; ja Daavid itsekin sitoi miekkansa vyölleen. Ja noin neljäsataa miestä lähti seuraamaan Daavidia, mutta kaksisataa jäi kuormaston luo.

13 Då sade David till sina män: »Var och en omgjorde sig med sitt svärd.» Och var och en omgjordade sig med sitt svärd; jämväl David själv omgjordade sig med sitt svärd. Och vid pass fyra hundra man följde med David ditupp, men två hundra stannade vid trossen.

13 Then said David unto his men—Gird on you every man his sword. And they girded on them, every man his sword, and, David also, girded on his sword,—and there went up after David—about four hundred men, and, two hundred, abode by the stores.

14 Mutta eräs nuori mies toi sanan Abigailille, Naabalin vaimolle, ja sanoi: Katso, Daavid on lähettänyt sanansaattajia erämaasta tervehtimään meidän isäntäämme, mutta hän vain haukkui heitä.

14 Men en av tjänarna berättade för Abigail, Nabals hustru, och sade: »David har skickat sändebud hit från öknen och låtit hälsa vår herre, men han visade av dem.

14 But a certain one of her young men told, Abigail, Nabal's wife, saying,—Lo! David sent messengers out of the wilderness to bless our lord, and he treated them with contempt.

15 Ne miehet ovat kuitenkin olleet meille varsin hyviä: he eivät loukanneet meitä, eikä meiltä mitään hävinnyt koko sinä aikana, minkä kuljeskelimme heidän läheisyydessään ollessamme kedolla.

15 Dessa män hava likväl varit oss mycket nyttiga; vi hava aldrig lidit något förfång, och aldrig har något kommit bort för oss under hela den tid vi drogo omkring i deras närhet, medan vi voro därute på marken.

15 But, the men, were exceeding good to us,—and we were not harmed, neither missed we, anything, all the days we went to and fro with them, while we were in the fields:

16 He olivat muurina meidän ympärillämme yöllä ja päivällä koko sen ajan, minkä oleskelimme heidän läheisyydessään paimentaessamme lampaita.

16 De voro en mur för oss både dag och natt under hela den tid vi vistades i deras grannskap, medan vi vaktade hjorden.

16 A wall, became they unto us, both by night and by day, all the days we were with them, tending the flock.

17 Niin ajattele nyt sinä ja katso, mitä voit tehdä, sillä onnettomuus uhkaa meidän isäntäämme ja koko hänen taloansa. Hän itse on kelvoton mies, niin ettei hänelle auta puhua.

18 Niin Abigail otti joutuin kaksisataa leipää, kaksi leiliä viiniä, viisi lampaanpaistia, viisi sea-mittaa paahdettuja jyviä, sata rusinakakkua ja kaksisataa viikunakakkua ja pani ne aasien selkään.

19 Ja hän sanoi palvelijoillensa: Menkää minun edelläni, minä tulen jäljessänne. Mutta miehellensä Naabalille hän ei sitä ilmoittanut.

20 Kun hän sitten ratsasti aasilla alasmäkeä vuoren suojassa, niin katso, Daavid miehinensä tuli toista mäkeä alas häntä vastaan, niin että hän joutui kohtaamaan heidät.

21 Mutta Daavid oli sanonut: Mitään saamatta minä olen suojellut kaikkea, mitä tällä miehellä oli erämaassa, niin ettei mitään ole hävinnyt kaikesta, mitä hänellä oli. Hän on palkinnut minulle hyvän pahalla.

22 Jumala rangaiskoon Daavidin vihamiehiä nyt ja vasta: totisesti, minä en jätä kaikesta hänen väestänsä huomenaamuksi henkiin yhtään miehenpuolta.

23 Mutta kun Abigail näki

17 Så betänk nu och se till, vad du bör göra, ty något ont är nog beslutet mot vår herre och över hela hans hus; och han är ju en ond man, så att ingen vågar säga något åt honom.»

18 Då gick Abigail strax och tog två hundra bröd, två vinläglar, fem tillredda får, fem sea-mått rostade ax, ett hundra russinkakor och två hundra fikonkakor, och lastade detta på åsnor.

19 Och hon sade till sina tjänare: »Gån framför mig, jag vill komma efter eder.» Men för sin man Nabal sade hon intet härom.

20 När hon nu red på sin åsna och kom ned i en hålväg i berget, fick hon se David och hans män komma ned från motsatta sidan, så att hon måste möta dem.

21 Men David hade sagt: »Förgäves har jag skyddat allt vad den mannen hade i öknen, så att intet av allt vad han ägde har kommit bort; men har har vedergällt mig med ont för gott.

22 Så sant Gud må straffa Davids fiender nu och framgent, jag skall av allt som tillhör honom icke låta någon av mankön leva kvar till i morgon.»

23 Då nu Abigail fick se

17 Now, therefore, know thou, and see, what thou canst do, for mischief is determined against our lord, and against all his household,—but, he, is such an abandoned man, that one cannot speak unto him.

18 Then Abigail hastened—and took two hundred loaves, and two skins of wine, and five sheep made ready, and five measures of parched corn, and a hundred cakes of raisins, and two hundred cakes of figs,—and put them on the asses.

19 And she said to her young men—Pass on before me, behold me coming after you; but, to her husband, Nabal, told she nothing.

20 And so it was, as she was riding on her ass, and descending within the covert of the hill, lo! David and his men, descending over against her,—so she met them.

21 Now, David, had said—Surely, in vain, did I guard all that pertained to this man in the wilderness, so that there was, nothing, missed of all that he had,—seeing he hath returned to me evil for good.

22 So may God do to David and so may he add, if I leave remaining, of all that he hath, until the morning,—so much as a little boy.

23 And, when Abigail saw

Daavidin, laskeutui hän kiiruusti aasin selästä maahan, lankesi kasvoilleen Daavidin eteen ja kumartui maahan.

David, steg hon strax ned från åsnan och föll ned inför David på sitt ansikte och bugade sig mot jorden.

David, she hastened, and alighted from off her ass,—and fell down before David upon her face, and prostrated herself on the ground;

24 Ja kun hän oli langennut hänen jalkainsa juureen, sanoi hän: Minun on syy, herrani. Mutta salli palvelijattaresi puhua sinulle ja kuule palvelijattaresi sanoja.

24 Hon föll till hans fötter och sade: »På mig vilar denna missgärning, herre. Men låt din tjänarinna få tala inför dig, och hör på din tjänarinnas ord.

24 yea she fell at his feet, and said—On me, even me, my lord, be the transgression,—But, I pray thee, let thy handmaid speak in thine ears, and hear thou the words of thy handmaid.

25 Älköön herrani välittäkö mitään tuosta kelvottomasta miehestä, Naabalista, sillä nimi on miestä myöten. Naabal on hänen nimensä, ja houkkamainen hän on. Mutta minä, sinun palvelijattaresi, en ole nähnyt niitä miehiä, jotka sinä, herrani, lähetit.

25 Icke må min herre fästa något avseende vid Nabal, den onde mannen, ty vad hans namn betyder, det är han; Nabal heter han, och dårskap bor i honom. Men jag, din tjänarinna, har icke sett de män som du, min herre, sände.

25 Let it not be, I pray thee, that my lord regard this abandoned man—Nabal; For, as his name is, so, is he. Nabal[=Base], is his name, and, baseness, is with him,—But, I, thy handmaid, saw not the young men of my lord, whom thou didst send.

26 Ja nyt, herrani, niin totta kuin Herra elää ja niin totta kuin sinä itse elät, jonka Herra on estänyt joutumasta verivelan alaiseksi ja auttamasta itseäsi omalla kädelläsi: käyköön nyt sinun vihamiehillesi ja kaikille, jotka hankkivat onnettomuutta minun herralleni, niinkuin Naabalille.

26 Och nu, min herre, så sant HERREN lever, och så sant du själv lever, du som av HERREN har avhållits från att ådraga dig blodskuld och skaffa dig rätt med egen hand: må det nu gå dina fiender och dem som söka bereda min herre ofärd såsom det må gå Nabal.

26 Now, therefore, my lord—By the life of Yahweh, and by the life of thine own soul,—seeing Yahweh hath withholden thee from coming in with bloodshed, and from saving thyself, with thine own hand, now, therefore, like Nabal, be thine enemies, and they who are making search for my lord, wrongfully.

27 Ja nyt annettakoon tämä tervehdyslahja, jonka palvelijattaresi on herralleni tuonut, niille miehille, jotka seuraavat herraani.

27 Och låt nu dessa hälsningsskänker, som din trälinna har medfört till min herre, givas åt de män som följa min herre.

27 Now, therefore, this blessing which thy maid-servant hath brought to my lord, let it even be given unto the young men who are going to and fro at the feet of my lord.

28 Anna palvelijattaresi rikkomus anteeksi. Sillä Herra on rakentava minun

28 Förlåt din tjänarinna vad hon har brutit. Ty HERREN skall förvisso åt min herre

28 Forgive, I pray thee, the trespass of thy handmaid,—for Yahweh, will certainly

herralleni pysyväisen huoneen, koska minun herrani käy Herran sotia; eikä mitään pahaa löydetä sinussa koko elinaikanasi.

29 Ja jos joku nousee vainoamaan sinua ja väijymään sinun henkeäsi, niin herrani henki on tallella elävien kukkarossa Herran, sinun Jumalasi, tykönä; mutta sinun vihollistesi hengen hän lingolla linkoaa pois.

30 Ja kun Herra tekee minun herralleni kaiken hyvän, josta hän on sinulle puhunut, ja määrää sinut Israelin ruhtinaaksi,

31 niin ei sinua kaada eikä herrani tuntoa vaivaa se, että olisit aiheettomasti vuodattanut verta ja että herrani olisi itse auttanut itseänsä. Mutta kun Herra on tekevä hyvää minun herralleni, niin muista palvelijatartasi.

32 Niin Daavid sanoi Abigailille: Kiitetty olkoon Herra, Israelin Jumala, joka tänä päivänä lähetti sinut minua vastaan.

33 Ja siunattu olkoon sinun ymmärtäväisyytesi, ja siunattu ole sinä itse, joka tänä päivänä estit minut joutumasta verivelan alaiseksi ja auttamasta

uppbygga ett hus som bliver beståndande, eftersom min herre för HERRENS krig; och du skall icke bliva skyldig till något ont, så länge du lever.

29 Och om någon står upp för att förfölja dig och söka döda dig, så må min herres liv vara inknutet i de levandes pung hos HERREN, din Gud; men dina fienders liv må han lägga i sin slunga och slunga det bort.

30 När nu HERREN gör med min herre allt det goda varom han har talat till dig, och förordnar dig till furste över Israel,

31 skall alltså detta icke bliva dig en stötesten eller vara till hjärteångest för min herre, att du har utgjutit blod utan sak, och att min herre själv har skaffat sig rätt. Men när HERREN gör min herre gott, så tänk på din tjänarinna.»

32 Då sade David till Abigal: »Välsignad vare HERREN, Israels Gud som i dag har sänt dig mig till mötes!

33 Och välsignat vare ditt förstånd, och välsignad vare du själv, som i dag har hindrat mig från att ådraga mig blodskuld och skaffa mig rätt med egen hand!

make, for my lord an assured house, for, the battles of Yahweh, is my lord fighting, and, wrong, shall not be found in thee, all thy days;

29 yea, though there hath arisen a sun of earth to pursue thee, and to seek thy life, yet shall the life of my lord be bound up in the bundle of the living, with Yahweh thy God, but, as for the life of thine enemies, he shall sling it out with the middle of the hollow of the sling.

30 And it shall be, when Yahweh shall do for my lord, according to all the good that he hath spoken concerning thee,—and shall put thee in charge as leader over Israel,

31 then shall this not become to thee a staggering and stumbling of heart, unto my lord—that thou didst either shed blood without need, or that the hand of my lord saved himself. And, when Yahweh hath dealt well with my lord, then remember thou thy handmaid.

32 Then said David unto Abigail,—Blessed, be Yahweh, the God of Israel, who hath sent thee this day, to meet me;

33 and, blessed, be thy discreet judgment, and, blessed, be thou thyself,—who hast kept me, this day, from coming in with bloodshed, and from saving

itseäni omalla kädelläni.
34 Mutta niin totta kuin Herra, Israelin Jumala, elää, hän, joka on pidättänyt minut tekemästä sinulle pahaa: jollet sinä joutuin olisi tullut minua vastaan, niin totisesti ei Naabalin väestä olisi huomenna aamun valjetessa ollut jäljellä yhtään miehenpuolta.
35 Sitten Daavid otti häneltä, mitä hän oli hänelle tuonut, ja sanoi hänelle: Mene rauhassa kotiisi. Katso, minä olen kuullut sinua ja tehnyt sinulle mieliksi.

36 Kun Abigail sitten tuli Naabalin luo, oli tällä talossansa pidot, niinkuin kuninkaan pidot; ja Naabalin sydän oli iloinen, ja hän oli kovin juovuksissa. Niin hän ei kertonut Naabalille mitään, ennenkuin aamu valkeni.

37 Mutta seuraavana aamuna, kun Naabalista humala oli haihtunut, kertoi hänen vaimonsa hänelle, mitä oli tapahtunut. Silloin hänen sydämensä kuoleutui hänen povessaan, ja hän ikäänkuin kivettyi.
38 Ja noin kymmenen päivän kuluttua Herra löi Naabalia, niin että hän kuoli.
39 Kun Daavid kuuli, että Naabal oli kuollut, sanoi hän: Kiitetty olkoon Herra, joka on kostanut Naabalille minun häväistykseni ja pidättänyt palvelijansa

34 Men så sant HERREN, Israels Gud, lever, han som har avhållit mig från att göra dig något ont: om du icke strax hade kommit mig till mötes, så skulle i morgon, när det hade blivit dager, ingen av mankön hava funnits kvar av Nabals hus.»
35 Därefter tog David emot av henne vad hon hade medfört åt honom; och han sade till henne: »Far i frid hem igen. Se, jag har lyssnat till dina ord och gjort dig till viljes.»

36 När sedan Abigail kom hem till Nabal, höll denne just i sitt hus ett gästabud, som var såsom en konungs gästabud; och Nabals hjärta var glatt i honom, och han var mycket drucken. Därför omtalade hon alls intet för honom förrän om morgonen, när det blev dager.
37 Men om morgonen, när ruset hade gått av Nabal, omtalade hans hustru för honom vad som hade hänt. Då blev hans hjärta såsom dött i hans bröst, och han blev såsom en sten.

38 Och vid pass tio dagar därefter slog HERREN Nabal, så att han dog.
39 När David hörde att Nabal var död, sade han: »Lovad vare HERREN, som på Nabal har hämnats den smälek han tillfogade mig, och som har bevarat sin

myself, with mine own hand.
34 Nevertheless, by the life of Yahweh, God of Israel, who hath restrained me from harming, thee, surely, except thou hadst hastened and come to meet me, there had not been left unto Nabal, by the light of the morning, so much as a little boy.
35 So David received at her hand, that which she had brought him,—and, unto herself, he said—Go up, in peace, unto thy house, see! I have hearkened unto thy voice, and accepted thy person.
36 And, when Abigail came unto Nabal, lo! he, had a banquet in his house, like the banquet of a king, and, the heart of Nabal, was glad accordingly, he having drunk deeply,—so she told him nothing—less or more, until the light of the morning.

37 And it came to pass, in the morning, when the wine had gone out of Nabal, and his wife told him these things, that his heart died within him, and he became like a stone.

38 And it came to pass, in about ten days, that Yahweh smote Nabal, that he died.
39 And, when David heard that Nabal was dead, he said—Blessed, be Yahweh, who hath maintained the plea of my reproach, at the hand of Nabal, and hath

pahasta ja kääntänyt Naabalin pahuuden hänen oman päänsä päälle. Senjälkeen Daavid lähetti sanomaan Abigailille, että hän halusi ottaa hänet vaimokseen.

tjänare från att göra vad ont var, under det att HERREN lät Nabals ondska komma tillbaka över hans eget huvud!» Och David sände åstad och lät säga Abigail att han önskade få henne till sin hustru.

restrained, his servant, from wrong, yea, the wrong of Nabal, hath Yahweh turned back on his own head. Then sent David, and spake with Abigail, to take her to himself wife.

40 Ja kun Daavidin palvelijat tulivat Abigailin luo Karmeliin, puhuivat he hänelle ja sanoivat: Daavid lähetti meidät sinun luoksesi ottamaan sinut hänelle vaimoksi.

40 När så Davids tjänare kommo till Abigail i Karmel, talade de till henne och sade: »David har sänt oss till dig för att få dig till hustru åt sig.»

40 And the servants of David came unto Abigail the Carmelitess,—and spake unto her, saying, David, hath sent us unto thee, to take thee to himself to wife.

41 Niin hän nousi ylös, kumartui kasvoilleen maahan ja sanoi: Katso, palvelijattaresi on valmis rupeamaan orjattareksi ja pesemään herrani palvelijain jalat.

41 Då stod hon upp och föll ned till jorden på sitt ansikte och sade: »Må din tjänarinna bliva en trälinna, som tvår min herres tjänares fötter.»

41 And she arose, and bowed herself down with her face to the earth,—and said—Lo! thy handmaid, as serving–woman to bathe the feet of the servants of my lord.

42 Sitten Abigail nousi kiiruusti ylös ja istuutui aasin selkään, samoin hänen viisi palvelijatartansa, jotka olivat hänellä seuralaisina. Ja niin hän seurasi Daavidin sanansaattajia ja tuli hänen vaimoksensa.

42 Därefter stod Abigail upp med hast och satte sig på sin åsna, likaledes de fem tärnor som utgjorde hennes följe. Och hon följde med dem som David hade sänt till henne och blev hans hustru.

42 And Abigail hastened, and mounted, and rode upon her ass, with her five damsels that used to journey at her feet,—and she went her way after the messengers of David, and became his wife.

43 Daavid oli nainut myös Ahinoamin Jisreelistä, niin että he molemmat tulivat hänen vaimoikseen.

43 David hade ock tagit till hustru Ahinoam från Jisreel, så att dessa båda blevo hans hustrur.

43 David took, Ahinoam also, out of Jezreel,—and, they two, became his wives.

44 Mutta Saul oli antanut tyttärensä Miikalin, Daavidin vaimon, Paltille, Laiksen pojalle, joka oli kotoisin Gallimista.

44 Men Saul hade givit sin dotter Mikal, Davids hustru, åt Palti, Lais' son, från Gallim.

44 Saul, indeed, had given his daughter Michal, David's wife,—to Palti, sun of Laish, who was of Gallim.

26 luku

1 Siifiläiset tulivat Saulin luo Gibeaan ja sanoivat: Daavid piileksii Gibeat-Hakilassa, kallioerämaan puolella.

1 Och sifiterna kommo till Saul i Gibea och sade: »David håller sig nu gömd på Hakilahöjden, gent emot

1 And the Ziphites came unto Saul in Gibeah, saying,––Is not David hiding himself in the hill of Hachilah,

ödemarken.»
2 Niin Saul nousi ja meni Siifin erämaahan, ja hänen kanssansa kolmetuhatta Israelin valiomiestä, etsimään Daavidia Siifin erämaasta.
2 Då bröt Saul upp och drog ned till öknen Sif med tre tusen män utvalda ur Israel, för att söka efter David i öknen Sif.
overlooking Jeshimon?
2 Then Saul arose, and went down into the wilderness of Ziph, and, with him, three thousand chosen men of Israel,—to seek David in the wilderness of Zip.

3 Ja Saul leiriytyi Gibeat-Hakilaan, joka on kallioerämaan puolella tien varrella. Mutta Daavid oleskeli erämaassa. Ja kun Daavid huomasi, että Saul oli tullut hänen jäljessään erämaahan,
3 Och Saul lägrade sig på Hakilahöjden, som ligger gent emot ödemarken, vid vägen. Men David uppehöll sig då i öknen. Och när David förnam att Saul hade kommit efter honom in i öknen,
3 And Saul encamped in the hill of Hachilah, which overlooketh Jeshimon, by the way,—but, David, was staying in the wilderness, so he saw that Saul was coming after him into the wilderness.

4 lähetti hän vakoojia ja sai varman tiedon Saulin tulosta.
4 sände han ut spejare och fick så full visshet om att Saul hade kommit.
4 David therefore sent runners,—and took knowledge that Saul had come, for a certainty.

5 Niin Daavid nousi ja meni siihen paikkaan, johon Saul oli leiriytynyt; ja Daavid näki, missä paikassa Saul ja hänen sotapäällikkönsä Abner, Neerin poika, makasivat. Saul näet makasi leirissä, ja väki oli asettunut hänen ympärilleen.
5 Då bröt David upp och begav sig till det ställe där Saul hade lägrat sig; och David såg platsen där Saul låg med sin härhövitsman Abner, Ners son. Saul låg nämligen i vagnborgen, och folket var lägrat runt
5 So then David arose, and came to the place where Saul had encamped, and David saw the place where Saul was lying, with Abner, son of Ner, prince of his host,—and, Saul, was lying within the circular trench, with, the people, encamped round about him.

6 Ja Daavid puhui heettiläiselle Ahimelekille ja Abisaille, Serujan pojalle, Jooabin veljelle, ja sanoi: Kuka lähtee minun kanssani Saulin tykö leiriin? Abisai vastasi: Minä lähden sinun kanssasi.
6 Och David tog till orda och sade I till hetiten Ahimelek och till Abisai, Serujas son, Joabs broder: »Vem vill gå med mig ned till Saul i lägret?» Då svarade Abisai: »Jag vill gå med dig ditned.»
6 And David responded, and said unto Ahimelech the Hittite, and unto Abishai son of Zeruiah, brother of Joab, saying, Who will go down with me unto Saul, within the camp? And Abishai said, I, will go down with thee.

7 Niin Daavid ja Abisai menivät yöllä väen luo ja näkivät, että Saul makasi ja nukkui leirissä, ja hänen keihäänsä oli pistettynä maahan hänen päänpohjiinsa; mutta Abner ja väki makasivat hänen
7 Så kommo då David och Abisai om natten till folket där, och sågo Saul ligga och sova i vagnborgen, med spjutet nedstött i jorden invid huvudgärden; och Abner och folket lågo runt omkring honom.
7 So David came, with Abishai, unto the people by night, and lo! Saul lying asleep, within the trench, and his spear stuck in the ground, at his head,—and Abner and the people lying round about him.

ympärillänsä.

8 Ja Abisai sanoi Daavidille: Jumala on tänä päivänä antanut vihamiehesi sinun käsiisi. Salli nyt minun keihästää hänet maahan; yksi isku vain, toista ei tarvita.

8 Då sade Abisai till David: »Gud har i dag överlämnat din fiende i din hand; så låt mig nu få spetsa honom fast i jorden med spjutet; det skall ske genom en enda stöt, jag skall icke behöva giva honom mer än den.»

8 Then said Abishai unto David, God hath surrendered, today, thine enemy, into thy hand: Now, therefore, let me smite him, I pray thee, with the spear to the earth, at one stroke, I, will not do it twice.

9 Mutta Daavid vastasi Abisaille: Älä surmaa häntä; sillä kuka on rankaisematta satuttanut kätensä Herran voideltuun?

9 Men David svarade Abisai: »Du får icke förgöra honom; ty vem har uträckt sin hand mot HERRENS smorde och förblivit ostraffad?»

9 But David said unto Abishai, Do not destroy him,—for who that hath thrust forth his hand against the Anointed of Yahweh, shall be guiltless?

10 Ja Daavid sanoi vielä: Niin totta kuin Herra elää: Herra itse lyö hänet, tahi hänen kuolinpäivänsä tulee, tahi hän menee sotaan ja tuhoutuu siellä.

10 Och David sade ytterligare: »Så sant HERREN lever, HERREN må själv slå honom, eller ock må hans dödsdag komma i vanlig ordning, eller må han draga ut i strid och så få sin bane;

10 And David said—By the life of Yahweh, surely, Yahweh himself, must smite him,—or, his day, must come that he die, or, into battle, must he go down, and be swept away.

11 Mutta minä en satuta kättäni Herran voideltuun. Pois se, Herra varjelkoon! Vaan ota nyt keihäs hänen päänpohjistaan ja vesiastia, ja sitten menkäämme.

11 men HERREN låte det vara fjärran ifrån mig att jag skulle uträcka min hand mot HERRENS smorde. Tag nu likväl spjutet som står vid hans huvudgärd och vattenkruset; och låt oss sedan gå vår väg.

11 Far be it from me, of Yahweh, that I should thrust forth my hand against the anointed of Yahweh! Now, therefore, take, I pray thee, the spear that is at his head, and the cruse of water, and let us go our way.

12 Ja Daavid otti keihään ja vesiastian Saulin päänpohjista, ja sitten he menivät tiehensä. Eikä kukaan nähnyt tai huomannut sitä, eikä kukaan herännyt, vaan he nukkuivat kaikki; sillä Herran lähettämä raskas uni oli vallannut heidät.

12 Och David tog spjutet och vattenkruset från Sauls huvudgärd, och sedan gingo de sin väg. Men ingen såg eller märkte det eller ens vaknade, utan allasammans sovo; ty HERREN hade låtit en tung sömn falla över dem.

12 So David took the spear, and the cruse of water, from near the head of Saul, and they went their way,—and no man saw, and no man knew, and no man awoke, for all of them were sleeping, for, a deep sleep from Yahweh, had fallen upon them.

13 Kun sitten Daavid oli tullut toiselle puolelle, asettui hän kauas vuoren

13 Sedan, när David hade kommit över på andra sidan, ställde han sig på toppen av

13 Then David crossed over to the other side, and took his stand on the top of the

laelle, pitkän välimatkan päähän.

berget, långt ifrån så att avståndet var stort mellan dem.

mountain, afar off,—a great space, being between them.

14 Ja Daavid huusi väelle ja Abnerille, Neerin pojalle, ja sanoi: Etkö vastaa, Abner? Abner vastasi ja sanoi: Kuka sinä olet, joka niin huudat kuninkaalle?

14 Och David ropade till folket och till Abner, Ners son, och sade: »Vill du icke svara, Abner?» Abner svarade och sade: »Vem är du som så ropar till konungen?»

14 And David cried aloud unto the people, and unto Abner son of Ner, saying, Wilt thou not answer, Abner? Then answered Abner, and said, Who art thou, that hast cried aloud unto the king?

15 Daavid sanoi Abnerille: Sinähän olet mies, eikä sinun vertaistasi ole Israelissa. Miksi et sitten vartioinut herraasi, kuningasta? Sillä joku kansasta tuli surmaamaan kuningasta, sinun herraasi.

15 David sade till Abner: »Du är ju en man som icke har sin like i Israel. Varför har du då icke vakat över din herre, konungen? En av folket har ju kommit in för att förgöra konungen, din herre.

15 And David said unto Abner—Art not thou, a man? Who indeed is like thee, in Israel? Wherefore, then, hast thou not kept watch over thy lord, the king? For one of the people hath entered, to destroy the king—thy lord.

16 Ei ole hyvin tehty, mitä sinä olet tehnyt. Niin totta kuin Herra elää: te olette kuoleman omat, koska ette vartioineet herraanne, Herran voideltua. Katsohan nyt: missä ovat kuninkaan keihäs ja vesiastia, jotka olivat hänen päänpohjissaan?

16 Vad du har gjort är icke väl gjort. Så sant HERREN lever, I haden förtjänat att dö, därför att I icke haven vakat över eder herre, HERRENS smorde. Se nu efter: var äro konungens spjut och vattenkruset som stodo vid hans huvudgärd?»

16 Not good, is this thing which thou hast done, by the life of Yahweh, verily, worthy of death, ye are, in that ye have not kept watch over your lord, over, the Anointed of Yahweh. Now, therefore, see where the spear of the king is, and the cruse of water, that was at his head?

17 Niin Saul tunsi Daavidin äänen ja sanoi: Sehän on sinun äänesi, poikani Daavid. Daavid vastasi: Niin on, herrani, kuningas.

17 Då kände Saul igen Davids röst och sade: »Det är ju din röst, min son David.» David svarade: »Ja, min herre konung.»

17 And Saul knew the voice of David, and said—Thy voice, is this, my son David? And David said, My voice, my lord O king!

18 Ja hän sanoi vielä: Miksi herrani vainoaa palvelijaansa? Mitä minä olen tehnyt, tahi mitä pahaa minulla on tekeillä?

18 Och han sade ytterligare: »Varför jagar min herre så efter sin tjänare? Vad har jag då gjort, och vad för ont är i min hand?

18 And he said, Wherefore is it, that my lord is in pursuit of his servant? For what have I done? or what is in my hand that is wrong?

19 Kuulkoon nyt herrani, kuningas, mitä hänen palvelijansa sanoo. Jos Herra on yllyttänyt sinut

19 Må nu min herre konungen höra sin tjänares ord: Om det är HERREN som har uppeggat dig emot

19 Now, therefore, I pray thee, let my lord the king hear the words of his servant,—If, Yahweh, have

minua vastaan, niin saakoon hän tuntea ruokauhrin hajua; mutta jos sen ovat tehneet ihmiset, niin olkoot he kirotut Herran edessä, koska tänä päivänä karkoittavat minut pois Herran perintöosasta, sanoen: 'Mene ja palvele muita jumalia.'

mig, så låt honom få känna lukten av en offergåva; men om det är människor, så vare de förbannade inför HERREN, därför att de nu hava drivit mig bort, så att jag icke får uppehålla mig i HERRENS arvedel. De säga ju: 'Gå bort och tjäna andra gudar.'

goaded thee on against me, let him accept the sweet smell of a gift, but, if the sons of men, accursed, they are before Yahweh, for they have driven me out, today, from joining myself with the inheritance of Yahweh, saying—Go, serve other gods!

20 Älköön kuitenkaan minun vereni vuotako maahan siellä kaukana Herran kasvoista. Niin, Israelin kuningas on lähtenyt liikkeelle etsimään yhtä kirppua, niinkuin ajetaan peltokanaa vuorilla.

20 Och må nu icke mitt blod falla på jorden fjärran ifrån HERRENS ansikte, då Israels konung har dragit ut för att söka efter en enda liten loppa, såsom man jagar rapphöns på bergen.»

20 Now, therefore, let not my blood fall to the earth, away from the presence of Yahweh,—for the king of Israel hath come out to hunt for a single flea, as when one pursueth a partridge among the mountains.

21 Niin Saul sanoi: Minä olen tehnyt syntiä. Tule takaisin, poikani Daavid; sillä minä en enää tee sinulle pahaa, koska minun henkeni tänä päivänä on ollut kallis sinun silmissäsi. Katso, minä olen tehnyt tyhmästi ja erehtynyt kovin pahoin.

21 Då sade Saul: »Jag har syndat. Kom tillbaka, min son David; ty jag vill icke mer göra dig något ont, eftersom mitt liv i dag har varit dyrt aktat i dina ögon. Se, ja har handlat i mycket stor dårskap och förvillelse.»

21 Then said Saul—I have sinned, Return, my son David, for I will harm thee no more, because my life was precious in thine eyes, this day,—lo! I have acted foolishly and, greatly, erred.

22 Daavid vastasi ja sanoi: Tässä on kuninkaan keihäs; tulkoon joku miehistä tänne ottamaan sen.

22 David svarade och sade: »Se här är spjutet, o konung; låt nu en av dina män komma hitöver och hämta det.

22 And David responded, and said, Lo! the spear of the king! Let, therefore, one of the young men come over, and fetch it.

23 Herra palkitsee jokaiselle hänen vanhurskautensa ja uskollisuutensa. Sillä Herra antoi sinut tänä päivänä minun käsiini, mutta minä en tahtonut satuttaa kättäni Herran voideltuun.

23 Och HERREN skall vedergälla var och en för hans rättfärdighet och trofasthet. HERREN gav dig ju dag i min hand, men jag ville icke uträcka min hand mot HERRENS smorde.

23 And let, Yahweh, give back to each man, his righteousness, and his faithfulness,—in that Yahweh delivered thee, today, into my hand, but I would not thrust forth my hand against the Anointed of Yahweh.

24 Katso, niinkuin sinun henkesi tänä päivänä on ollut suuriarvoinen minun silmissäni, niin on myös minun henkeni oleva

24 Och likasom ditt liv i dag har varit högt aktat i mina ögon, så så ock mitt liv vara högt aktat i HERRENS ögon, så att han

24 Lo! then, as thy life was much set by this day in mine eyes, so, let my life be much set by in the eyes of Yahweh, and let him rescue

suuriarvoinen Herran silmissä, ja hän on pelastava minut kaikesta hädästä.

räddar mig ur all nöd.»

me out of all tribulation.

25 Saul sanoi Daavidille: Siunattu ole sinä, poikani Daavid! Mihin sinä ryhdyt, siihen sinä pystyt. Sitten Daavid meni pois, ja Saul palasi kotiinsa.

25 Saul sade till David: »Välsignad vare du, min son David! Vad du företager dig, det skall du ock förmå utföra.» Därefter gick David sin väg, och Saul vände tillbaka hem igen.

25 Then said Saul unto David—Blessed, be thou, my son David, thou shalt both, do, and shalt, prevail. And David went on his way, but, Saul, returned unto his own place.

27 luku

1 Mutta Daavid ajatteli mielessään: Kerran Saulin käsi kuitenkin tuhoaa minut. Minulla ei ole muuta neuvoa kuin pelastautua filistealaisten maahan. Silloin Saul huomaa turhaksi enää etsiä minua kaikkialta Israelin alueelta, ja niin minä pelastun hänen käsistänsä.

1 Men David sade till sig själv: »En dag skall jag nu i alla fall omkomma genom Sauls hand. Ingen annan räddning finnes för mig än att fly undan till filistéernas land; då måste Saul avstå ifrån att vidare söka efter mig över hela Israels område, och så undkommer jag hans hand.»

1 And David said, unto his own heart, Now, shall I be swept off, in a single day, by the hand of Saul,—there is nothing for me better than that I, escape, into the land of the Philistines, so shall Saul give up seeking for me any more, in any of the bounds of Israel, so shall I escape out of his hand.

2 Niin Daavid nousi ja meni, hän ja ne kuusisataa miestä, jotka olivat hänen kanssaan, Aakiin, Maaokin pojan, Gatin kuninkaan, luo.

2 Och David bröt upp och drog med sina sex hundra man över till Akis, Maoks son, konungen i Gat.

2 And David arose, and he and the six hundred men that were with him passed over, unto Achish son of Maoch, king of Gath.

3 Ja Daavid asettui miehinensä Aakiin luo Gatiin. Jokaisella oli perheensä mukanaan, Daavidilla molemmat vaimonsa, jisreeliläinen Ahinoam ja karmelilainen Abigail, Naabalin vaimo.

3 Och David stannade hos Akis i Gat med sina män, var och en med sitt husfolk, David med sina båda hustrur, Ahinoam från Jisreel och Abigail, karmeliten Nabals hustru.

3 And David abode with Achish in Gath, he and his men, each man with his household,—David with his two wives, Ahinoam the Jezreelitess, and Abigail wife of Nabal, the Carmelite.

4 Kun sitten Saulille ilmoitettiin, että Daavid oli paennut Gatiin, ei hän enää etsinyt häntä.

4 Och när det blev berättat för Saul att David hade flytt till Gat, sökte han icke vidare efter honom.

4 And, when it was told Saul, that David had fled to Gath, he added no more, to seek him.

5 Ja Daavid sanoi Aakiille: Jos minä olen saanut armon sinun silmiesi edessä, niin annettakoon minulle paikka

5 Men David sade till Akis: »Om jag har funnit nåd för dina ögon, så låt mig få min bostad i någon av

5 Then said David unto Achish—If, I pray thee, I have found favour in thine eyes, let them give me a

jossakin maaseutukaupungissa, asuakseni siellä. Sillä miksi sinun palvelijasi asuisi kuninkaan kaupungissa sinun luonasi?

landsortsstäderna, så att jag får vistas där. Varför skulle din tjänare bo i huvudstaden hos dig?»

place in one of the cities in the country, that I may dwell there,—for why should thy servant dwell in the royal city, with thee?

6 Niin Aakis antoi hänelle sinä päivänä Siklagin. Sentähden on Siklag Juudan kuningasten oma vielä tänä päivänä.

6 Då gav Akis honom samma dag Siklag. Därför hör Siklag ännu i dag under Juda konungar.

6 So Achish gave him, on that day, Ziklag,—wherefore Ziklag hath pertained unto the kings of Judah, unto this day.

7 Aika, jonka Daavid asui filistealaisten maassa, oli vuosi ja neljä kuukautta.

7 Den tid David bodde i filistéernas land var sammanräknat ett år och fyra månader.

7 And the number of the days that David dwelt in the country of the Philistines became a year and four months.

8 Daavid lähti miehinensä, ja he tekivät ryöstöretkiä gesurilaisten, geresiläisten ja amalekilaisten maahan. Sillä nämä asuivat siinä maassa, joka muinoin ulottui Suuriin päin ja Egyptin maahan asti.

8 Men David drog upp med sina män, och de företogo plundringståg i gesuréernas, girsiternas och amalekiternas land. Ty dessa stammar bodde sedan gammalt där i landet, fram emot Sur och ända intill Egyptens land.

8 And David and his men went up, and made a raid against the Geshurites and the Gizrites and the Amalekites,—for, they, were the inhabitants of the land who had been from age–past times, as thou enterest Shur, even as far as the land of Egypt.

9 Ja hävittäessään maata Daavid ei jättänyt yhtään miestä eikä naista henkiin, otti lampaat, raavaat, aasit, kamelit ja vaatteet ja palasi sitten takaisin ja tuli Aakiin luo.

9 Och så ofta David härjade i landet, lät han varken män eller kvinnor bliva vid liv; men får och fäkreatur och åsnor och kameler och kläder tog han med sig och vände så tillbaka och kom till Akis.

9 Now, when David would smite a land, he used to save alive neither man nor woman,—but took sheep and oxen, and asses and camels, and apparel, and returned, and came in unto Achish.

10 Ja kun Aakis kysyi: Ette kai ole tänään tehneet ryöstöretkeä? vastasi Daavid: Kyllä, Juudan Etelämaahan, tahi: Jerahmeelilaisten Etelämaahan, tahi: Keeniläisten Etelämaahan.

10 När då Akis sade: »Haven I väl i dag företagit något plundringståg?», svarade David: »Ja, i den del av Sydlandet, som tillhör Juda», eller: »I den del av Sydlandet, som tillhör jerameeliterna», eller: »I den del av Sydlandet, som tillhör kainéerna.»

10 Then said Achish, Whither have ye made a raid, today? And David said––Against the South of Judah, or against the South of the Jerahmeelites, or as far as the South of the Kenites.

11 Daavid ei jättänyt yhtään miestä eikä naista henkiin,

11 Men att David lät varken män eller kvinnor bliva vid

11 But, neither man nor woman, used David to save

vietäväksi Gatiin, sillä hän ajatteli: Ne voisivat kertoa meistä ja sanoa: 'Näin on Daavid tehnyt, tämä on ollut hänen tapansa kaiken aikaa, minkä hän asui filistealaisten maassa'.

liv och komma till Gat, det skedde därför att han tänkte: »De kunde eljest förråda oss och säga: 'Så och så har David gjort, så har han betett sig under hela den tid han har bott i filistéernas land.'»

alive, to bring into Gath, for he said, Lest they tell of us, saying,—So, hath David done, and, such, his manner, all the days that he hath dwelt in the country of the Philistines.

12 Ja Aakis luotti Daavidiin ja ajatteli: Hän on saattanut itsensä kansansa Israelin vihoihin ja tulee olemaan minun palvelijani ainiaan.

12 Därför trodde Akis David och tänkte: »Han har nu gjort sig förhatlig för sitt folk Israel och kommer att bliva min tjänare för alltid.

12 And Achish believed in David, saying,—He hath made himself, odious, unto his own people, unto Israel, therefore shall he be my servant all his life long.

28 luku

1 Siihen aikaan filistealaiset kokosivat joukkonsa sotaretkelle Israelia vastaan. Ja Aakis sanoi Daavidille: Tiedä, että sinun on miehinesi lähdettävä minun kanssani sotajoukon mukana.

1 Vid den tiden församlade filistéerna sina krigshärar för att strida mot Israel. Och Akis sade till David: »Du må veta att du med dina män nu måste draga ut med mig i härnad.»

1 And it came to pass, in those days, when the Philistines gathered together their hosts for war, to fight with Israel, that Achish said unto David, Thou must, know, that, with me, shalt thou go forth in the host, thou and thy men.

2 Daavid vastasi Aakiille: Hyvä! Sinä tulet tietämään, mitä palvelijasi saa aikaan. Aakis sanoi Daavidille: Siispä minä asetan sinut oman pääni vartijaksi koko täksi aikaa.

2 David svarade Akis: »Välan, då skall du ock få märka vad din tjänare kan uträtta.» Akis sade till David »Välan, jag sätter dig alltså till väktare över mitt huvud för beständigt.»

2 And David said unto Achish, Therefore, now, shalt thou know what thy servant can do. And Achish said unto David, Therefore, keeper of my head, will I appoint thee, all the days.

3 Samuel oli kuollut, ja koko Israel oli pitänyt hänelle valittajaiset; ja he olivat haudanneet hänet hänen kaupunkiinsa Raamaan. Ja Saul oli toimittanut pois maasta vainaja- ja tietäjähenkien manaajat.

3 Samuel var nu död, och hela Israel hade hållit dödsklagan efter honom; och de hade begravit honom i hans stad, i Rama. Och Saul hade utdrivit andebesvärjare och spåmän ur landet.

3 Now, Samuel, was dead, and all Israel had lamented him, and buried him in Ramah, even in his own city,—Saul, moreover had put away them who had familiar spirits and them who were oracles, out of the land.

4 Ja filistealaiset kokoontuivat, ja he tulivat ja leiriytyivät Suunemiin. Niin Saulkin kokosi koko Israelin,

4 Så församlade sig nu filistéerna och kommo och lägrade sig vid Sunem. Då församlade ock Saul hela

4 So then the Philistines gathered themselves together, and came in, and encamped in Shunem,—and

ja he leiriytyivät Gilboaan.

5 Mutta kun Saul näki filistealaisten leirin, peljästyi hän, ja hänen sydämensä vapisi kovin.
6 Ja Saul kysyi Herralta, mutta Herra ei vastannut hänelle, ei unissa, ei uurimin eikä profeettain kautta.

7 Niin Saul sanoi palvelijoillensa: Etsikää minulle joku vaimo, jolla on vallassaan vainajahenki, niin minä menen hänen luoksensa ja kysyn häneltä. Hänen palvelijansa vastasivat hänelle: Katso, Een-Doorissa on vaimo, jolla on vallassaan vainajahenki.
8 Silloin Saul teki itsensä tuntemattomaksi, pukeutui toisiin vaatteisiin ja lähti matkalle, mukanansa kaksi miestä. He tulivat yöllä vaimon luo, ja hän sanoi: Ennusta minulle vainajahengen avulla ja nostata minulle se, jonka minä sinulle sanon.
9 Mutta vaimo vastasi hänelle: Sinä tiedät kyllä, mitä Saul on tehnyt, kuinka hän on hävittänyt vainaja- ja tietäjähenkien manaajat maasta. Miksi virität minulle ansan tuottaaksesi minulle kuoleman?

10 Niin Saul vannoi hänelle Herran kautta ja sanoi: Niin totta kuin Herra elää: tästä asiasta ei sinulle tule mitään syytä.

Israel, och de lägrade sig vid Gilboa.

5 Men när Saul såg filistéernas läger, fruktade han och förskräcktes högeligen i sitt hjärta.
6 Och Saul frågade HERREN, men HERREN svarade honom icke, varken genom drömmar eller genom urim eller genom profeter.
7 Då sade Saul till sina tjänare: »Söken upp åt mig någon andebesvärjerska, så vill jag gå till henne och fråga henne.» Hans tjänare svarade honom: »I En-Dor finnes en andebesvärjerska.»

8 Då gjorde Saul sig oigenkännlig och tog på sig andra kläder och gick åstad med två män; och de kommo till kvinnan om natten. Och han sade: »Spå åt mig genom anden, och mana upp åt mig den jag säger dig.»

9 Men kvinnan svarade honom: »Du vet ju själv vad Saul har gjort, huru han har utrotat andebesvärjare och spåmän ur landet. Varför lägger du då ut en snara för mitt liv och vill döda mig?»

10 Då svor Saul henne en ed vid HERREN och sade: »Så sant HERREN lever, i denna sak skall intet tillräknas dig såsom

Saul gathered together all Israel, and they encamped in Gilboa.
5 And, when Saul saw the host of the Philistines, he was afraid, and his heart trembled exceedingly.
6 Then Saul enquired of Yahweh, but Yahweh answered him not,—neither by Dreams, nor by the Lights, nor by prophets.
7 Then said Saul unto his servants—Seek me out a woman that owneth a familiar spirit, that I may even go unto her, and enquire of her. And his servants said unto him, Lo! there is a woman that owneth a familiar spirit in En-dor.
8 Saul therefore disguised himself, and put on other raiment, and departed—he and two men with him, and they came to the woman by night,—and he said—Divine for me, I pray thee, by the familiar spirit, and bring up for me—whomsoever I shall name unto thee.
9 And the woman said unto him—Lo! thou, knowest what Saul hath done, how he hath cut off them who have familiar spirits and him who is an oracle, out of the land,—wherefore, then, art thou striking at my life, to put me to death?
10 So then Saul sware unto her by Yahweh, saying,—By the life of Yahweh, there shall no punishment befall thee for this thing.

missgärning.»

11 Vaimo kysyi: Kenen minä nostatan sinulle? Hän vastasi: Nostata minulle Samuel.
11 Kvinnan frågade: »Vem skall jag då mana upp åt dig?» Han svarade: »Mana upp Samuel åt mig.»
11 Then said the woman, Whom shall I bring up for thee? And he said, Samuel, bring thou up for me.

12 Mutta kun vaimo näki Samuelin, huudahti hän kovalla äänellä. Ja vaimo sanoi Saulille: Miksi olet pettänyt minut? Sinähän olet Saul.
12 Men när kvinnan fick se Samuel, gav hon till ett högt rop. Och kvinnan sade till Saul: »Varför har du bedragit mig? Du är ju Saul.»
12 And, when the woman saw Samuel, she made outcry with a loud voice,—and the woman spake unto Saul, saying—Wherefore hast thou deceived me, thou thyself being Saul?

13 Kuningas sanoi hänelle: Älä pelkää. Mitä sinä näet? Vaimo vastasi Saulille: Minä näen jumal'olennon nousevan maasta.
13 Konungen sade till henne: »Frukta icke. Vad är det då du ser?» Kvinnan svarade Saul: »Jag ser ett gudaväsen komma upp ur jorden.»
13 And the king said unto her—Be not afraid, but what sawest thou? And the woman said unto Saul, A god, saw I, coming up out of the earth.

14 Hän kysyi häneltä: Minkä näköinen hän on? Vaimo vastasi: Vanha mies nousee ylös, viittaan verhoutuneena. Niin Saul ymmärsi, että se oli Samuel, ja kumartui kasvoilleen maahan ja osoitti kunnioitusta.
14 Han frågade henne: »Huru ser han ut?» Hon svarade: »Det är en gammal man som kommer upp, höljd i en kåpa.» Då förstod Saul att det var Samuel, och böjde sig ned med ansiktet mot jorden och bugade sig.
14 And he said to her—What was his form? And she said—An old man, coming up, he being wrapped about with a robe. Then Saul knew, that it was, Samuel, so he inclined his face to the earth, and bowed himself down.

15 Ja Samuel sanoi Saulille: Miksi sinä olet häirinnyt minua ja nostattanut minut? Saul vastasi: Minä olen suuressa hädässä: filistealaiset sotivat minua vastaan, ja Jumala on poistunut minusta eikä vastaa minulle enää, ei profeettain kautta eikä unissa. Niin minä kutsutin sinut, että ilmoittaisit minulle, mitä minun on tehtävä.
15 Och Samuel sade till Saul: »Varför har du stört min ro och manat mig upp?» Saul svarade: »Jag är i stor nöd: filistéerna hava begynt krig mot mig, och Gud har vikit ifrån mig och svarar mig icke mer, varken genom profeter eller genom drömmar. Därför har jag kallat dig upp, på det att du må låta mig veta vad jag skall göra.»
15 And Samuel said unto Saul, Wherefore hast thou disquieted me, by bringing me up? And Saul said—I am in sore distress, for, the Philistines, are making war against me, and, God, hath turned away from me, and answereth me no more—either by means of the prophets, or by dreams, therefore have I even called for thee, to let me know, what I am to do.

16 Mutta Samuel vastasi: Miksi sinä minulta kysyt, kun Herra on poistunut sinusta ja tullut vihamieheksesi?
16 Men Samuel svarade: »Varför frågar du mig, då nu HERREN har vikit ifrån dig och blivit din fiende?
16 Then said Samuel, Wherefore, then, shouldst thou ask me,—when, Yahweh, hath turned away from thee, and hath come

to be with thy neighbour?

17 Herra on tehnyt sen, minkä hän on minun kauttani puhunut: Herra on reväissyt kuninkuuden sinun kädestäsi ja on antanut sen toiselle, Daavidille.

17 HERREN har efter sitt behag gjort vad han hade sagt genom mig: HERREN har ryckt riket ur din hand och givit det åt en annan, åt David.

17 Therefore hath Yahweh done for him, as he spake by me,—yea Yahweh hath rent the kingdom out of thy hand, and given it to a neighbour of thine—to David.

18 Kun sinä et kuullut Herran ääntä etkä tehnyt Amalekille, mitä hänen hehkuva vihansa vaati, sentähden Herra on tänä päivänä tehnyt sinulle tämän.

18 Eftersom du icke hörde HERRENS röst och icke lät Amalek känna hans vredes glöd, därför har HERREN nu gjort dig detta.

18 As thou didst not hearken unto the voice of Yahweh, neither didst execute the glow of his anger upon Amalek, therefore, this thing, hath Yahweh done unto thee this day;

19 Herra antaa myöskin Israelin yhdessä sinun kanssasi filistealaisten käsiin, ja huomenna olet sinä poikinesi minun tykönäni; myös Israelin leirin Herra antaa filistealaisten käsiin.

19 HERREN skall giva både dig och Israel i filistéernas hand, och i morgon skall du med dina söner vara hos mig; ja, också Israels läger skall HERREN giva i filistéernas hand.»

19 that Yahweh may deliver, Israel also, with thee, into the hand of the Philistines, and, tomorrow, thou and thy sons with thee are about to fall,—the host of Israel also, will Yahweh deliver, into the hand of the Philistines.

20 Niin Saul siinä tuokiossa kaatui pitkin koko pituuttaan maahan, sillä hän peljästyi kovin Samuelin puheesta; myös olivat häneltä voimat lopussa, sillä vuorokauteen hän ei ollut syönyt mitään.

20 Då föll Saul strax raklång till jorden; så förfärad blev han över Samuels ord. Också voro hans krafter uttömda, ty på ett helt dygn hade han ingenting ätit.

20 Then Saul hastened, and fell prostrate—the whole length of him—to the earth, and was sore afraid, at the words of Samuel, and indeed, no, strength, was left in him, for he had not eaten food all the day and all the night.

21 Mutta vaimo meni Saulin luo, ja kun hän näki, että tämä oli kauhun vallassa, sanoi hän hänelle: Katso, palvelijattaresi kuuli sinua, minä panin henkeni kämmenelleni ja tottelin käskyä, jonka sinä minulle lausuit.

21 Men kvinnan gick fram till Saul, och när hon såg huru högeligen förskräckt han var, sade hon till honom: »Se, din tjänarinna lyssnade till din begäran; Jag tog min själ i min hand och hörsammade den önskan du uttalade till mig.

21 And the woman came unto Saul, and, when she saw that he was greatly terrified, she said unto him—Lo! thy handmaid hearkened unto thy voice, and I put my life into my hand, and heard thy words which thou didst speak unto me.

22 Niin kuule nyt sinäkin palvelijatartasi ja salli minun asettaa sinun eteesi palanen leipää, ja syö, että olisit

22 Så lyssna nu också du till dina tjänarinnas ord och låt mig sätta fram litet mat för dig, och ät, så att du

22 Now, therefore, I pray thee, hearken, thou also, unto the voice of thy handmaid, and let me set

voimissasi, kun lähdet matkalle.

hämtar krafter, innan du går dina färde.»

before thee a morsel of food, and eat thou,—that there may be in thee strength, when thou goest on thy journey.

23 Hän epäsi ja sanoi: Minä en syö. Mutta kun hänen palvelijansa yhdessä vaimon kanssa pyytämällä pyysivät häntä, kuuli hän heitä; ja hän nousi maasta ja istui vuoteelle.

23 Men han vägrade och sade: »Jag vill icke äta.» Då bådo honom hans tjänare jämte kvinnan så enträget, att han lyssnade till deras ord; han stod upp från jorden och satte sig på vilobädden.

23 But he refused, and said—I will not eat. But, when his servants, and the woman also, strongly urged him, then hearkened he unto their voice,—and rose up from the earth, and sat on the bed.

24 Ja vaimolla oli juottovasikka kotonaan; sen hän teurasti joutuin. Sitten hän otti jauhoja, sotki ne ja leipoi niistä happamattomia leipiä.

24 Och kvinnan hade en gödd kalv i huset; den slaktade hon nu i hast. Därpå tog hon mjöl och knådade det och bakade därav osyrat bröd.

24 Now, the woman, had a calf fattening, in the shed. So she hastened, and sacrificed it,—and took meal, and kneaded, and baked thereof, unleavened cakes;

25 Ja hän toi ruuan Saulin ja hänen palvelijainsa eteen, ja he söivät. Sitten he nousivat ja lähtivät samana yönä.

25 Sedan satte hon fram det för Saul: och hans tjänare, och de åto. Därefter stodo de upp och gingo samma natt sina färde.

25 and brought near before Saul and before his servants, and they did eat. Then rose they up and departed, the same night.

29 luku

1 Filistealaiset kokosivat kaikki joukkonsa Afekiin, ja israelilaiset olivat leiriytyneet lähteelle, joka on Jisreelissä.

1 Filistéerna församlade nu alla sina härar i Afek, medan israeliterna voro lägrade vid källan i Jisreel.

1 Now the Philistines gathered together all their hosts, towards Aphek,—and, the Israelites, were encamping by the fountain, that is in Jezreel.

2 Ja kun filistealaisten ruhtinaat tulivat satoineen ja tuhansineen, ja Daavid miehineen tuli viimeiseksi Aakiin kanssa,

2 Då nu filistéernas hövdingar tågade fram med avdelningar på hundra och tusen, och David och hans män därvid tågade sist fram, tillika med Akis,

2 And, the lords of the Philistines, were passing on by hundreds, and by thousands,—but, David and his men, were passing on in the rear, with Achish.

3 sanoivat filistealaisten päälliköt: Mitä nuo hebrealaiset täällä tekevät? Aakis vastasi filistealaisten päälliköille: Tämähän on Daavid, Saulin, Israelin

3 sade filistéernas furstar: »Vad hava dessa hebréer här att göra?» Men Akis svarade filistéernas furstar: »Denne David är ju Sauls, Israels konungs, tjänare, som

3 Then said the princes of the Philistines, What are these Hebrews [doing]? And Achish said unto the princes of the Philistines—Is not this David, servant of Saul king

kuninkaan, palvelija, joka on ollut minun luonani toista vuotta, enkä minä ole havainnut hänessä mitään siitä päivästä alkaen, jona hän siirtyi minun luokseni, tähän päivään asti.
4 Niin filistealaisten päälliköt vihastuivat häneen; ja filistealaisten päälliköt sanoivat hänelle: Toimita tämä mies takaisin; palatkoon hän siihen paikkaan, jonka sinä olet hänelle määrännyt. Älköön hän tulko meidän kanssamme taisteluun, ettei hän taistelussa tulisi meidän vastustajaksemme. Sillä miten hän voisi hankkia itselleen Herransa suosion paremmin kuin näiden miesten päillä?
5 Eikö tämä ole se Daavid, jolle he karkeloiden virittivät tämän laulun: 'Saul voitti tuhat, mutta Daavid kymmenentuhatta'?

6 Niin Aakis kutsui Daavidin ja sanoi hänelle: Niin totta kuin Herra elää: sinä olet rehellinen, ja minulle olisi mieleen, että olisit täällä leirissä, lähtisit ja tulisit minun kanssani; sillä minä en ole havainnut mitään pahaa sinussa siitä päivästä alkaen, jona tulit minun luokseni, tähän päivään asti. Mutta ruhtinaille sinä et ole mieluinen.
7 Lähde siis takaisin ja mene rauhassa, ettet tekisi mitään, joka ei olisi filistealaisten ruhtinaille

nu har varit hos mig över år och dag, och jag har icke funnit något ont hos honom, från den dag han gick över till mig ända till denna dag.

4 Då blevo filistéernas furstar förtörnade på honom; och filistéernas furstar sade till honom: »Låt mannen vända om och gå tillbaka till den ort du har anvisat honom; han får icke draga med med oss till strid, för att han icke under striden må bliva vår motståndare. Ty varigenom skulle han väl bättre kunna göra sig behaglig för sin herre än genom dessa mäns huvuden?

5 Han är ju den David till vilkens ära man sjunger så under dansen: 'Saul har slagit sina tusen, men David sina tio tusen.'»

6 Då kallade Akis David till sig och sade till honom: »Så sant HERREN lever, du är en redlig man, och att du går ut och in här hos mig i lägret är mig välbehagligt, ty jag har icke funnit något ont hos dig, från den dag du kom till mig ända till denna dag; men för hövdingarna är du icke välbehaglig.

7 Så vänd nu tillbaka och gå i frid, för att du icke må göra något som misshagar filistéernas hövdingar.»

of Israel, who hath been with me this year, or two, and I have found in him nothing, from the day of his coming over unto me unto this day?

4 But the princes of the Philistines raged against him, and the princes of the Philistines said unto him—Let the man go back, that he may return unto the place which thou didst appoint him, and let him not go down with us, into battle, so shall he not become to us a traitor, in the battle,—for, wherewith, should this fellow gain favour with his lord? Would it not be with the heads of those men?

5 Is not this David, of whom they made responses in the dances, saying,—Saul, hath smitten, his thousands, But, David, his, tens of thousands?
6 So Achish called for David, and said unto him—By the life of Yahweh, surely, upright, thou art, and, pleasing in mine eyes, have been thy going out and thy coming in with me, in the host, for I have found in thee no wrong, from the day of thy coming in unto me, until this day,—but, in the eyes of the lords, displeasing, thou art.
7 Now, therefore, return, and go in peace,—so shalt thou not do wrong in the eyes of the lords of the

mieleen.
8 Daavid sanoi Aakiille: Mitä minä olen tehnyt, ja mitä olet havainnut palvelijassasi siitä päivästä alkaen, jona minä tulin sinun palvelukseesi, tähän päivään asti, koska en saa tulla taistelemaan herrani, kuninkaan, vihollisia vastaan?
9 Aakis vastasi ja sanoi Daavidille: Minä tiedän, että sinä olet minulle mieluinen niinkuin Jumalan enkeli; mutta filistealaisten päälliköt sanovat: 'Hän ei saa lähteä meidän kanssamme taisteluun.'

10 Nouse siis huomenaamuna varhain, sinä ja sinun herrasi palvelijat, jotka ovat tulleet kanssasi, ja lähtekää matkaan huomenaamuna varhain, kun päivä valkenee.
11 Niin Daavid miehinensä lähti varhain seuraavana aamuna matkalle palatakseen filistealaisten maahan. Mutta filistealaiset menivät Jisreeliin.

8 David sade till Akis: »Vad har jag då gjort, och vad har du funnit hos din tjänare, från den dag jag kom i din tjänst ända till denna dag, eftersom jag icke får gå åstad och strida mot min herre konungens fiender?»
9 Akis svarade och sade till David: »Jag vet bäst att du är mig välbehaglig såsom en Guds ängel; men filistéernas furstar säga: 'Han får icke draga upp med oss i striden.'

10 Så stå nu upp bittida i morgon, jämte din herres tjänare som hava kommit hit med dig; och när morgon haven stått bittida upp, mån I draga edra färde, så snart det har blivit dager.»
11 Då stod David bittida upp med sina män för att om morgonen drag tillbaka till filistéernas land. Men filistéerna drogo upp till Jisreel.

Philistines.
8 Then said David unto Achish—But what have I done? and what hast thou found in thy servant, from the day that I came before thee, unto this day,—that I may not go in and fight, with the enemies of my lord the king.
9 Then answered Achish, and said unto David, I acknowledge that, pleasing, thou art in mine eyes, as a messenger of God,—notwithstanding, the princes of the Philistines, have said, He shall not go up with us, into the battle.
10 Now, therefore, rise up early in the morning, thou and the servants of thy lord who have come with thee,—yea, as soon as ye have risen early in the morning, and have light, then depart.
11 So David rose up early, he and his men, to depart in the morning, to return into the land of the Philistines,—but, the Philistines, went up to Jezreel.

30 luku

1 Kun Daavid miehinensä kolmantena päivänä tuli Siklagiin, olivat amalekilaiset tehneet ryöstöretken Etelämaahan ja Siklagiin, ja he olivat vallanneet Siklagin ja polttaneet sen tulella.

2 Naiset, mitä siellä oli, sekä pienet että suuret, he

1 När David med sina män på tredje dagen kom till Siklag, hade amalekiterna infallit i Sydlandet och i Siklag; och de hade intagit Siklag och bränt upp det i eld.

2 Och kvinnorna som voro därinne, både små och

1 And it came to pass, when David and his men came to Ziklag on the third day, that, the Amalekites, had made a raid into the South, and into Ziklag, and had smitten Ziklag, and burned it with fire;
2 and had taken captive the women and all who were

olivat ottaneet vangiksi, surmaamatta ketään; he olivat vieneet ne pois ja menneet matkoihinsa.

3 Kun Daavid miehinensä tuli kaupunkiin, niin katso, se oli tulella poltettu, ja heidän vaimonsa, poikansa ja tyttärensä oli otettu vangiksi.

4 Silloin Daavid ja väki, joka oli hänen kanssaan, korottivat äänensä ja itkivät, kunnes eivät enää jaksaneet itkeä.
5 Vangiksi oli otettu myös Daavidin molemmat vaimot, jisreeliläinen Ahinoam ja Abigail, karmelilaisen Naabalin vaimo.
6 Ja Daavid joutui suureen hätään, sillä kansa aikoi kivittää hänet: niin katkeroitunut oli koko kansa, kukin poikiensa ja tyttäriensä tähden. Mutta Daavid rohkaisi mielensä Herrassa, Jumalassansa.

7 Ja Daavid sanoi pappi Ebjatarille, Ahimelekin pojalle: Tuo minulle kasukka. Niin Ebjatar toi kasukan Daavidille.

8 Ja Daavid kysyi Herralta: Ajanko takaa tuota rosvojoukkoa? Saavutanko minä sen? Hän vastasi hänelle: Aja, sillä sinä saavutat sen ja pelastat pelastettavat.

9 Niin Daavid lähti, hän ja

stora, hade de fört bort såsom fångar, utan att döda någon; de hade allenast fört bort dem och gått sin väg.

3 När nu David med sina män kom till staden och fick se att den var uppbränd i eld, och att deras hustrur jämte deras söner och döttrar voro bortförda såsom fångar,
4 brast han ut i gråt, så ock hans folk; och de gräto, till dess att de icke förmådde gråta mer.

5 Davids båda hustrur, Ahinoam från Jisreel och Abigail, karmeliten Nabals hustru, voro också fångna.

6 Och David kom i stor nöd, ty folket tänkte stena honom; så förbittrat var allt folket, var och en för sina söners och döttrars skull. Men David hämtade styrka hos HERREN, sin Gud.

7 Och David sade till prästen Ebjatar, Ahimeleks son: »Bär hit till mig efoden.» Då bar Ebjatar fram efoden till David.

8 David frågade nu HERREN: »Skall jag sätta efter denna rövarskara? Kan jag då hinna upp den?» Han svarade honom: »Sätt efter dem; ty du skall förvisso hinna upp dem och skaffa räddning.»
9 Då begav sig David åstad

therein, from small even unto great, they had not put one to death,—but had driven them forth, and gone their way.
3 So, when David and his men came to the city, lo! it was burnt with fire,—and, their wives, and their sons, and their daughters, had been taken captive.

4 Then David and the people that were with him lifted up their voice, and wept,—until they had no more strength to weep.
5 And, the two wives of David, had been taken captive,—Ahinoam, the Jezreelitess, and Abigail, wife of Nabal the Carmelite.
6 And David was in sore distress, for the people had spoken of stoning him, because the souls of all the people were embittered, every man for his own sons and for his own daughters,—but David emboldened himself in Yahweh his God.
7 Then said David to Abiathar the priest, son of Ahimelech, Do bring near me, I pray thee, the ephod. So Abiathar brought near the ephod, unto David.
8 And David enquired of Yahweh, saying, Shall I pursue this troop? shall I overtake it? And he said unto him: Pursue, for thou shalt, overtake, and thou shalt, rescue.

9 So David went, he, and

ne kuusisataa miestä, jotka olivat hänen kanssaan, ja he tulivat Besorin purolle; siihen pysähtyivät ne, jotka olivat jääneet muista jälkeen.

10 Mutta Daavid jatkoi takaa-ajoa neljänsadan miehen kanssa; sillä niitä, jotka väsyneinä pysähtyivät eivätkä menneet Besorin puron poikki, oli kaksisataa miestä.

11 Ja he tapasivat kedolla egyptiläisen miehen ja toivat hänet Daavidin luo. He antoivat hänelle leipää syödä ja vettä juoda,

12 ja he antoivat vielä hänelle viikunakakun ja kaksi rusinakakkua syödä. Silloin hän virkosi henkiin; sillä hän ei ollut syönyt eikä juonut kolmeen vuorokauteen.

13 Ja Daavid kysyi häneltä: Kenen olet miehiä ja mistä tulet? Hän vastasi: Minä olen egyptiläinen nuorukainen, erään amalekilaisen miehen palvelija; mutta minun herrani jätti minut, sillä minä sairastuin kolme päivää sitten.

14 Me teimme ryöstöretken kreettien, Juudan ja Kaalebin Etelämaahan ja poltimme Siklagin tulella.

15 Daavid sanoi hänelle: Vietkö minut tuon

med sina sex hundra man, och de kommo till bäcken Besor; där stannade de som nödgades bliva efter.

10 Men David fortsatte förföljelsen med fyra hundra man; ty de som sade blivit för trötta, och som därför stannade, utan att gå över bäcken Besor, utgjorde två hundra man.

11 Sedan träffade de på fältet en egyptisk man; honom togo de med sig till David. Och när de hade givit honom bröd att äta och vatten att dricka

12 och när de ytterligare hade givit honom ett stycke fikonkaka och två russinkakor att äta, kom livskraften tillbaka i honom igen. På tre dygn hade han nämligen varken ätit eller druckit.

13 Och David frågade honom: »Vem tillhör du, och varifrån är du?» Han svarade: »Jag är en egyptisk yngling, tjänare åt en amalekitisk man; men min herre övergav mig för tre dagar sedan, därför att jag blev sjuk.

14 Vi hade nämligen infallit i den del av Sydlandet, som tillhör keretéerna, och i det område som tillhör Juda, och i den del av Sydlandet, som tillhör Kaleb, och vi hade bränt upp Siklag i eld.»

15 David sade till honom: »Vill du föra mig ned till

the six hundred men, who were with him, and they came in as far as the ravine of Besor,—where, they who had to be left behind, stayed.

10 But David pursued, he. and four hundred men,—but the two hundred men stayed, because they were too wearied to cross over the ravine of Besor.

11 And they found an Egyptian in the field, and took him unto David,—and gave him food, and he did eat, and they gave him water to drink;

12 and they gave him a piece of a cake of figs, and two cakes of raisins, and, when he had eaten, his spirit came back unto him,—for he had neither eaten food, nor drunk water, three days and three nights.

13 Then David said to him—Whose art thou? and whence art thou? And he said, A young man of Egypt, am I, servant to an Amalekite, and my lord left me behind, because I fell sick, three days ago.

14 As for us, we invaded the South of the Cherithites, and against that which pertaineth unto Judah, and against the South of Caleb,—and, Ziklag, burned we with fire.

15 And David said unto him, Wilt thou bring me down

rosvojoukon luo? Hän vastasi: Vanno minulle Jumalan kautta, ettet surmaa minua etkä luovuta minua herrani käsiin, niin minä vien sinut sen rosvojoukon luo.

16 Ja hän vei hänet sinne; ja katso, heitä oli hajallaan maassa kaikkialla syömässä, juomassa ja juhlimassa kaikella sillä suurella saaliilla, jonka olivat ottaneet filistealaisten maasta ja Juudan maasta.

17 Niin Daavid kaatoi heitä aamuhämärästä iltaan asti; eikä heistä pelastunut kuin neljäsataa nuorta miestä, jotka nousivat kamelien selkään ja pakenivat.

18 Ja Daavid pelasti kaikki, mitä amalekilaiset olivat ottaneet; myös molemmat vaimonsa Daavid pelasti.
19 Ei ketään puuttunut, ei pientä eikä suurta, ei kenenkään poikaa eikä kenenkään tytärtä eikä saalista tai muuta, mitä he olivat ottaneet itsellensä; kaiken Daavid toi takaisin.
20 Daavid otti myös kaikki lampaat ja raavaat, ja niitä ajettiin muun karjan edellä ja huudettiin: Tämä on Daavidin saalis!
21 Ja kun Daavid tuli niiden kahdensadan miehen luo, jotka olivat väsyneet, jaksamatta seurata Daavidia,

den rövarskaran?» Han svarade: »Lova mig med ed vid Gud att du icke dödar mig eller utlämnar mig åt min herre, så vill jag föra dig ned till den rövarskaran.»

16 Så förde han honom ditned, och de lågo då kringspridda överallt på marken och åto och drucko och förlustade sig med allt det stora byte som de hade tagit ur filistéernas land och ur Juda land.

17 Och ända från skymningen intill nästa dags afton höll David på med att nedgöra dem; och ingen enda av dem kom undan, utom fyra hundra tjänare som satte sig upp på kamelerna och flydde.
18 Och David räddade allt vad amalekiterna hade tagit; sina båda hustrur räddade David också.
19 Ingen saknades, varken liten eller stor, ingens son och ingens dotter, ej heller något av bytet eller något av det som de hade tagit med sig; David förde alltsammans tillbaka.
20 David tog ock alla får och fäkreatur, och man drev dessa framför den övriga boskapen och ropade: »Detta är Davids byte.»
21 Och när David kom tillbaka till de två hundra man som hade varit för trötta att följa honom, och

unto this troop? And he said—Swear unto me by God, that thou wilt not put me to death, neither wilt thou surrender me into the hand of my lord, and I will bring thee down unto this troop.
16 So he brought him down, and lo! they were left to themselves over the face of all the land,—eating, and drinking, and dancing around, for all the great spoil which they had taken out of the land of the Philistines, and out of the land of Judah.
17 And David smote them, from the closing twilight even unto the evening of the next day,—and there escaped not of them a man, save four hundred young men who rode upon camels, and fled.
18 And David rescued all whom the Amalekites had taken,—his two wives also, did David rescue;
19 and there was nothing missing to them—whether small or great, whether spoil, or sons or daughters, or, any thing which they had taken unto themselves,—the whole, did David recover.
20 And David took all the flocks and the herds,—they drave them before those other cattle, and they said, This, is David's spoil.
21 And David came unto the two hundred men, who had been too wearied to follow David, and whom they

ja jotka oli jätetty Besorin purolle, tulivat he Daavidia vastaan ja sitä väkeä, joka oli hänen kanssansa; ja kun Daavid väkineen lähestyi, tervehti hän heitä.

som därför hade fått stanna kvar vid bäcken Besor, gingo dessa åstad för att möta David och det folk som han hade med sig; då gick David fram till folket och hälsade dem.

had suffered to remain at the ravine of Besor,—and they came forth to meet David, and to meet the people who were with him, and when David came near unto the people, they enquired of his success.

22 Mutta kaikenlaiset huonot ja kelvottomat miehet niiden joukosta, jotka olivat kulkeneet Daavidin mukana, rupesivat sanomaan: Koska nämä eivät ole kulkeneet meidän mukanamme, emme me anna heille mitään saaliista, jonka pelastimme, paitsi kunkin vaimon ja lapset; vieköötne ja menköötmatkoihinsa.

22 Men allahanda onda och illasinnade män, bland dem som hade följt med David, togo till orda och sade: »Eftersom dessa icke följde med oss, skola vi icke giva dem något av bytet som vi hava räddat; var och en av dem må allenast taga sin hustru och sina barn med sig och gå hem.»

22 Then responded every man who was bad and abandoned, from among the men who had been with David, and said—Because they went not with me there shall not be given them of the spoil that we have rescued,—save, to every man, his wife and his children, let them put them forth, then, and go.

23 Mutta Daavid sanoi: Älkää tehkö niin, veljeni, sen jälkeen, mitä Herra on meille suonut, kun hän varjeli meidät ja antoi meidän käsiimme rosvojoukon, joka hyökkäsi meidän kimppuumme.

23 Men David svarade: »Så skolen I icke göra, mina bröder, med det som HERREN har givit oss, då han bevarade oss och gav i vår hand denna rövarskara, som kom över oss.

23 Then said David, Ye shall not do so, my brethren,—with that which Yahweh hath given to us, who hath preserved us, and delivered the troop that came against us into our hand.

24 Ja kukapa teitä kuulisi tässä asiassa? Sillä taisteluun menevällä ja kuormaston luo jäävällä on oleva yhtäläinen osuus; heidän on jaettava tasan.

24 Och vem skulle för övrigt härutinnan vilja lyssna till eder? Nej, sådan deras lott är, som draga med i striden, sådan skall deras lott vara, som stanna vid trossen; de skola dela jämnt med varandra.»

24 Who indeed, could hearken unto you, in this mutter? Surely, like the share of him that went down into the battle, even, so, shall be the share of him that remained by the stores—alike, shall they share.

25 Ja sillensä asia jäi silloin ja sen jälkeenkin: hän teki sen säännöksi ja tavaksi Israelissa, aina tähän päivään asti.

25 Och därvid blev det, från den dagen och allt framgent; ty han gjorde detta till lag och rätt i Israel, såsom det är ännu i dag.

25 And so it came to pass, from that day forward, that he appointed it, for a statute and for a custom unto Israel, until this day.

26 Kun Daavid tuli Siklagiin, lähetti hän osan saaliista Juudan vanhimmille,

26 När sedan David kom till Siklag, sände han en del av bytet till de äldste i Juda,

26 And, when David came to Ziklag, he sent of the spoil, unto the elders of

ystävillensä, sanoen: Tässä on teille tervehdyslahja siitä saaliista, joka otettiin Herran vihollisilta -

sina vänner, i det han lät säga: »Detta är en skänk till eder av bytet från HERRENS fiender.»

Judah, unto his friends, saying,—Lo! for you, a blessing, out of the spoil of the enemies of Yahweh:

27 lahja niille, jotka olivat Beetelissä, Etelämaan Raamotissa, Jattirissa,

27 Han sände till de äldste i Betel, de äldste i Ramot i Sydlandet och de äldste i Jattir;

27 to them who were in Bethel, and to them who were in Ramoth of the South, and to them who were in Jattir,

28 Aroerissa, Sifmotissa, Estemoassa,

28 till de äldste i Aroer, de äldste i Sifamot och de äldste i Estemoa;

28 and to them who were in Aroer, and to them who were in Siphmoth, and to them who were in Eshtemoa,

29 Raakalissa, jerahmeelilaisten kaupungeissa, keeniläisten kaupungeissa,

29 till de äldste i Rakal, de äldste i jerameeliternas städer och de äldste i kainéernas städer;

29 and to them who were in Racal, and to them who were in the cities of the Jerameelites, and to them who were in the cities of the Kenites,

30 Hormassa, Boor-Aasanissa, Atakissa

30 till de äldste i Horma, de äldste i Bor-Asan och de äldste i Atak;

30 and to them who were in Hormah, and to them who were in Cor–ashan, and to them who were in Athach,

31 ja Hebronissa, ja samoin lahja kaikille muille paikkakunnille, joissa Daavid miehinensä oli kulkenut.

31 till de äldste i Hebron och till alla de orter där David hade vandrat omkring med sina män.

31 and to them who were in Hebron,—and to all the places where David had been to and fro, he and his men.

31 luku

1 Mutta filistealaiset taistelivat Israelia vastaan. Ja Israelin miehet pakenivat filistealaisia, ja heitä kaatui surmattuina Gilboan vuorella.

1 Och filistéerna stridde mot Israel; och Israels män flydde för filistéerna och föllo slagna på berget Gilboa.

1 Now, as, the Philistines, were fighting against Israel, the men of Israel fled from before the Philistines, and fell slain, in Mount Gilboa.

2 Ja filistealaiset pääsivät Saulin ja hänen poikiensa kintereille, ja filistealaiset surmasivat Joonatanin, Abinadabin ja Malkisuan, Saulin pojat.

2 Och filistéerna ansatte ivrigt Saul och hans söner. Och filistéerna dödade Jonatan, Abinadab och Malki-Sua, Sauls söner.

2 And the Philistines followed hard after Saul, and after his sons,—and the Philistines smote Jonathan and Abinadab and Malchishua, sons of Saul.

3 Ja kun taistelu kiihtyi ankaraksi Saulia vastaan ja jousimiehet keksivät hänet,

3 När då Saul själv blev häftigt anfallen och bågskyttarna kommo över

3 And the battle went sore against Saul, and the archers discovered him,—

joutui hän suureen hätään jousimiesten ahdistaessa.
4 Ja Saul sanoi aseenkantajallensa: Paljasta miekkasi ja lävistä sillä minut, etteivät nuo ympärileikkaamattomat tulisi lävistämään minua ja pitämään minua pilkkanaan. Mutta hänen aseenkantajansa ei tahtonut, sillä hän pelkäsi kovin. Niin Saul itse otti miekan ja heittäytyi siihen.
5 Mutta kun hänen aseenkantajansa näki, että Saul oli kuollut, heittäytyi hänkin miekkaansa ja kuoli hänen kanssansa.
6 Niin kuolivat sinä päivänä yhdessä Saul, hänen kolme poikaansa ja hänen aseenkantajansa ynnä kaikki hänen miehensä.
7 Ja kun Israelin miehet, jotka asuivat tuolla puolella laakson ja tuolla puolella Jordanin, huomasivat, että Israelin miehet olivat paenneet ja että Saul poikinensa oli kuollut, jättivät he kaupungit ja pakenivat, ja filistealaiset tulivat ja asettuivat niihin.
8 Seuraavana päivänä filistealaiset tulivat ryöstämään surmattuja ja löysivät Saulin ja hänen kolme poikaansa kaatuneina Gilboan vuorella.
9 Niin he löivät häneltä pään poikki, ryöstivät häneltä aseet ja lähettivät ne ympäri filistealaisten maata, julistaaksensa voitonsanomaa

honom, greps han av stor förskräckelse för skyttarna.
4 Och Saul sade till sin vapendragare: »Drag ut ditt svärd och genomborra mig därmed, så att icke dessa oomskurna komma och genomborra mig och hantera mig skändligt.» Men hans vapendragare ville det icke, ty han fruktade storligen. Då tog Saul själv svärdet och störtade sig därpå.
5 Men när vapendragaren såg att Saul var död, störtade han sig ock på sitt svärd och följde honom i döden.
6 Så dogo då med varandra på den dagen Saul och hans tre söner och hans vapendragare, och därjämte alla hans män.
7 Och när israeliterna på andra sidan dalen och på andra sidan Jordan förnummo att Israels män hade flytt, och att Saul och hans söner voro döda, övergåvo de städerna och flydde; sedan kommo filistéerna och bosatte sig i dem.
8 Dagen därefter kommo filistéerna för att plundra de slagna och funno då Saul och hans tre söner, där de lågo fallna på berget Gilboa.

9 Då höggo de av hans huvud och drogo av honom hans vapen och sände dem omkring i filistéernas land och läto förkunna det glada budskapet i sitt avgudahus

and he was terrified at the archers.
4 Then said Saul to his armour–bearer—Draw thy sword and pierce me through therewith, lest these uncircumcised come, and pierce me through, and abuse me. But his armour–bearer was not willing, for he was sore afraid. So Saul took his sword and fell thereon.

5 And, when his armour–bearer saw that Saul was dead, he also, fell upon his sword, and died with him.

6 Thus died Saul, and his three sons, and his armour–bearer, yea all his men, on that day, together.

7 And, when the men of Israel who were across the vale, and who were across the Jordan, saw that the men of Israel had fled, and that Saul and his sons were dead, they forsook the cities, and fled, and the Philistines entered, and took up their abode therein.
8 And it came to pass on the morrow, when the Philistines came to strip the slain, that they found Saul, and his three sons, lying prostrate in Mount Gilboa.
9 So they cut off his head, and stripped off his armour,—and sent throughout the land of the Philistines round about, to publish it in the house of

epäjumaliensa temppeleissä ja kansan seassa.
10 Ja he asettivat hänen aseensa Astarten temppeliin, mutta hänen ruumiinsa he kiinnittivät Beet-Seanin muurille.
11 Kun Gileadin Jaabeksen asukkaat kuulivat, mitä filistealaiset olivat tehneet Saulille,

12 nousivat he, kaikki sotakuntoiset miehet, kulkivat kaiken yötä ja ottivat Saulin ja hänen poikiensa ruumiit alas Beet-Seanin muurilta, menivät Jaabekseen ja polttivat ne siellä.
13 Sitten he ottivat heidän luunsa, hautasivat ne tamariskipuun alle Jaabekseen ja paastosivat seitsemän päivää.

och bland folket.

10 Och de lade hans vapen i Astartetemplet, men hans kropp hängde de upp på Bet-Sans mur.

11 Men när invånarna i Jabes i Gilead hörde vad filistéerna hade gjort med Saul,

12 stodo de upp, alla stridbara män, och gingo hela natten och togo Sauls och hans söners kroppar ned från Bet-Sans mur, och begåvo sig därefter till Jabes och förbrände dem där.
13 Sedan togo de deras ben och begrovo dem under tamarisken i Jabes och fastade så i sju dagar.

their idols, and unto the people.
10 And they put his armour in a house of Ashtoreths,—and, his dead body, fastened they on the wall of Beth–shan.
11 And, when the inhabitants of Jabesh–gilead heard concerning him, what the Philistines had done unto Saul,
12 then arose all the men of valour, and journeyed all the night, and took the body of Saul, and the bodies of his sons, from the wall of Beth–shan,—and came to Jabesh, and burned them there;
13 and took their bones, and buried them under the tamarisk–tree in Jabesh,—and fasted seven days.

TOINEN SAMUELIN KIRJA

1 luku

1 Saulin kuoleman jälkeen, kun Daavid, voitettuaan amalekilaiset, oli palannut takaisin ja ollut Siklagissa pari päivää,

2 tuli kolmantena päivänä eräs mies leiristä Saulin luota, vaatteet reväistyinä ja multaa pään päällä. Ja tullessaan Daavidin luo hän heittäytyi maahan ja osoitti kunnioitusta.

3 Daavid kysyi häneltä:

1 Efter Sauls död, när David hade kommit tillbaka från segern över Amalek, och när David sedan i två dagar hade uppehållit sig i Siklag,

2 då hände sig på tredje dagen att en man kom från Sauls läger, med sönderrivna kläder och med jord på sitt huvud. Och när han kom in till David, föll han ned till jorden och bugade sig.

3 David frågade honom:

1 And so it was, after the death of Saul, when David had returned from the smiting of the Amalekites, and David had abode in Ziklag two days,
2 yea so it was, on the third day, that lo! a man came out of the camp, from Saul, with his clothes rent, and earth upon his head,—and so it was, when he came in unto David, that he fell to the earth, and did homage.
3 And David said unto him,

Mistä tulet? Hän vastasi hänelle: Minä olen päässyt pakoon Israelin leiristä.

»Varifrån kommer du?» Han svarade honom: »Jag kommer såsom flykting ifrån Israels läger.»

From whence comest thou? And he said unto him, Out of the camp of Israel, am I escaped.

4 Niin Daavid sanoi hänelle: Miten on asiat? Kerro minulle. Hän vastasi: Väki on paennut taistelusta, paljon väkeä on kaatunut ja kuollut; myöskin Saul ja hänen poikansa Joonatan ovat kuolleet.

4 Då sade David till honom: »Huru har det gått? Säg mig det.» Han svarade: »Folket har flytt ur striden, många av folket hava också fallit och dött; Saul och hans son Jonatan äro ock döda.»

4 And David said unto him—How turned out the matter? tell me, I pray thee. And he said—The people have fled from the battle, yea moreover, many, of the people have fallen, and died, Yea moreover, Saul, and Jonathan his son, are dead.

5 Daavid kysyi nuorelta mieheltä, joka kertoi tämän hänelle: Mistä tiedät, että Saul ja hänen poikansa Joonatan ovat kuolleet?

5 David frågade den unge mannen som berättade detta för honom: »Huru vet du att Saul och hans son Jonatan äro döda?»

5 Then said David unto the young man who was telling him,—How knowest thou that Saul and Jonathan his son are dead?

6 Nuori mies, joka oli kertonut hänelle tämän, vastasi: Minä tulin sattumalta Gilboan vuorelle, ja katso, Saul nojasi keihääseensä, ja sotavaunut ja ratsumiehet ahdistivat häntä.

6 Den unge mannen som hade framfört underrättelsen till honom svarade: »Jag kom av en händelse upp på berget Gilboa, och där fick jag se Saul stödja sig mot sitt spjut, under det att vagnar och ryttare ansatte honom.

6 And the young man who was telling him said, It, so happened, that I was on Mount Gilboa, when lo! Saul, leaning upon his spear, and lo! the chariots and horsemen, hotly pursued him;

7 Hän kääntyi taakseen ja nähdessään minut hän huusi minua; minä vastasin: 'Tässä olen.'

7 När han då vände sig om och fick se mig, ropade han på mig, och jag svarade: 'Här är jag.'

7 so he turned behind him, and saw me,—and cried out unto me, and I said, Behold me!

8 Niin hän kysyi minulta: 'Kuka olet?' Minä vastasin hänelle: 'Olen amalekilainen.'

8 Då frågade han mig vem jag var, och jag svarade honom att jag var en amalekit.

8 And he said unto me, Who art thou? And I said unto him, An Amalekite, am I.

9 Sitten hän sanoi minulle: 'Astu luokseni ja surmaa minut, sillä minä olen kangistumassa, vaikka olenkin vielä täysin hengissä.'

9 Sedan sade han till mig: 'Träd fram hit till mig och giv mig dödsstöten, ty jag är gripen av dödens vanmakt, om ock livet ännu alltjämt är kvar i mig.'

9 And he said unto me, I pray thee, take thy stand by me, and put me to death, for the cramp hath seized me,—even for as long as my life shall be in me.

10 Niin minä astuin hänen luoksensa ja surmasin hänet, sillä minä käsitin, ettei hän sortumisensa jälkeen jäisi

10 Då trädde jag fram till honom och dödade honom, ty jag visste ju att han icke skulle kunna överleva sitt

10 So I took my stand by him, and put him to death, for I perceived that he could not survive his fall,—so I

henkiin. Ja minä otin kruunun, joka oli hänen päässänsä, ja rannerenkaan, joka oli hänen käsivarressaan, ja toin ne tänne herralleni.

fall. Och jag tog diademet som satt på hans huvud, och ett armband som satt på hans arm, och jag bar nu detta hit till min herre.»

took the crown that was on his head, and the bracelet that was on his arm, and have brought them in unto my lord, here.

11 Niin Daavid tarttui vaatteisiinsa ja repäisi ne; samoin tekivät kaikki miehet, jotka olivat hänen kanssansa.

11 Då fattade David i sina kläder och rev sönder dem; så gjorde ock alla de män som voro där med honom.

11 Then David took hold of his clothes, and rent them,—yea moreover, [so did] all the men who were with him.

12 Ja he pitivät valittajaisia ja itkivät ja paastosivat iltaan asti Saulin ja hänen poikansa Joonatanin tähden ja Herran kansan tähden ja Israelin heimon tähden, koska he olivat kaatuneet miekkaan.

12 Och de höllo dödsklagan och gräto och fastade ända till aftonen för Sauls och hans son Jonatans skull, och för HERRENS folks och för Israels hus' skull, därför att de hade fallit för svärd.

12 And they lamented aloud, and wept, and fasted until the evening,—for Saul, and for Jonathan his son, and for the people of Yahweh, and for the house of Israel, because they had fallen by the sword.

13 Ja Daavid kysyi nuorelta mieheltä, joka oli hänelle kertonut tämän: Mistä sinä olet? Hän vastasi: Minä olen täällä muukalaisena elävän amalekilaisen miehen poika.

13 Och David frågade den unge mannen som hade framfört underrättelsen till honom: »Varifrån är du?» Han svarade: »Jag är son till en amalekit som lever här såsom främling.»

13 And David said unto the young man who was telling him, Whence art thou? And he said, Son of a sojourner––an Amalekite, am I.

14 Daavid sanoi hänelle: Kuinka et peljännyt ojentaa kättäsi tuhotaksesi Herran voidellun?

14 David sade till honom: »Kände du då ingen fruktan för att uträcka din hand till att förgöra HERRENS smorde?»

14 And David said unto him,—How wast thou not afraid to thrust forth thy hand, to destroy the Anointed of Yahweh?

15 Ja Daavid kutsui yhden palvelijoistaan ja sanoi: Käy tänne, lyö hänet kuoliaaksi. Ja hän iski hänet kuoliaaksi.

15 Och David kallade på en av sina män och sade: »Kom hit och stöt ned honom.» Och han slog honom till döds.

15 So David called one of the young men, and said,—Go near—fall upon him. And he smote him, that he died.

16 Mutta Daavid sanoi hänelle: Sinun veresi tulkoon oman pääsi päälle, sillä oma suusi on todistanut sinua vastaan, kun sanoit: 'Minä olen surmannut Herran voidellun'.

16 Och David sade till honom: »Ditt blod komme över ditt huvud, ty din egen mun har vittnat mot dig, i det att du sade: 'Jag har dödat HERRENS smorde.'»

16 And David said unto him, Thy blood, be upon thine own head,—for, thine own mouth, hath testified against thee, saying, I myself, put to death the Anointed of Yahweh.

17 Ja Daavid viritti tämän itkuvirren Saulista ja hänen pojastaan Joonatanista

17 Och David sjöng följande klagosång över Saul och hans son Jonatan,

17 Then chanted David this dirge,—over Saul and over Jonathan his son;

18 ja käski opettaa sen, Jousilaulun, Juudan pojille: katso, se on kirjoitettuna Oikeamielisen kirjassa:

19 Sinun kaunistuksesi, Israel, on surmattuna kukkuloillasi. Kuinka ovatkaan sankarit kaatuneet!
20 Älkää ilmoittako sitä Gatissa, älkää julistako voitonsanomaa Askelonin kaduilla, etteivät filistealaisten tyttäret iloitsisi, etteivät ympärileikkaamattomain tyttäret riemuitsisi.
21 Te Gilboan vuoret, älköön teille kastetta tulko, älköön sadetta, älköön peltoja, joista anteja uhrataan. Sillä siellä on poisviskattuna sankarien kilpi, Saulin kilpi, öljyllä voitelematonna.
22 Kaatuneitten verta, sankarien ytimiä ei Joonatanin jousi väistänyt, eikä tyhjänä palannut Saulin miekka.

23 Saul ja Joonatan, rakkaat ja armaat, olivat elämässä ja kuolemassa erottamattomat, olivat nopeammat kuin kotkat, leijonia väkevämmät.

24 Te Israelin tyttäret, itkekää Saulia, häntä, joka puetti teidät purppuraan ja koristeihin, joka kiinnitti pukuunne kultahelyjä.

25 Kuinka ovat sankarit taistelussa kaatuneet!

18 och han befallde att man skulle lära Juda barn »Bågsången»; den är upptecknad i »Den redliges bok»:
19 »Din härlighet, Israel, ligger slagen på dina höjder. Huru hava icke hjältarna fallit!
20 Förkunnen det icke i Gat, bebåden det ej på Askelons gator, för att filistéernas döttrar icke må glädja sig, de oomskurnas döttrar ej fröjda sig.

21 I Gilboa berg, på eder må ej falla dagg eller regn, ej ses offergärdsskördar. Ty hjältarnas sköld blev där till smälek, Sauls sköld, ej sedan smord med olja.

22 Från slagnas blod, från hjältars hull vek Jonatans båge icke tillbaka, vände Sauls svärd ej omättat åter.

23 Saul och Jonatan, så kära och ljuvliga för varandra i livet, de blevo ej heller skilda i döden, de två, som voro snabbare än örnar, starka mer än lejon.

24 Israels döttrar, gråten över Saul, över honom som klädde eder i scharlakan och praktskrud och prydde edra kläder med gyllene smycken.
25 Huru hava icke hjältarna fallit i striden! Jonatan ligger

18 and he thought to teach the sons of Judah [the song of] the Bow,—lo! it is written in the Book of the Upright:—
19 The beauty of Israel! on thy high plumes—slain! How have fallen—the mighty!

20 Do not tell it in Gath, Do not publish it in the streets of Ashkelon,—lest the daughters of the Philistines rejoice, lest the daughters of the Uncircumcised triumph.

21 Ye mountains in Gilboa! Be there neither dew nor rain upon you, nor fields of offerings,—for, there, were cast away, the shields of the mighty, The shield of Saul, unanointed with oil.

22 From the blood of the slain, from the fat of the mighty, the bow of Jonathan ne'er drew back,—and, the sword of Saul, ne'er returned, empty.
23 Saul and Jonathan, delightfully loving in their lives, even, in their death, were not divided,—Beyond eagles, were they swift, beyond lions, were they strong!
24 Ye daughters of Israel! For Saul, weep ye,—who clothed you in crimson, [decked] with lovely things, who hung ornaments of gold on your apparel!
25 How have fallen the mighty, in the midst of the

Joonatan on surmattuna kukkuloillasi.
26 Minä suren sinua, veljeni Joonatan; sinä olit minulle ylen rakas. Rakkautesi oli minulle ihmeellisempi kuin naisen rakkaus.

27 Kuinka ovatkaan sankarit kaatuneet, kuinka ovat hukkuneet taisteluaseet!

slagen på dina höjder.

26 Jag sörjer över dig, du min broder Jonatan; mycket ljuvlig var du mig. Dyrbar var mig din kärlek, mer än kvinnokärlek.

27 Huru hava icke hjältarna fallit, de båda stridssvärden förgåtts!»

battle! Jonathan, on thy high places, slain!
26 I am distressed for thee, my brother, Jonathan! Delightful to me, exceedingly,—Wonderful, was thy love to me, passing the love of women.
27 How have fallen the mighty, and perished the weapons of war!

2 luku

1 Sen jälkeen Daavid kysyi Herralta: Menenkö minä johonkin Juudan kaupunkiin? Herra vastasi hänelle: Mene. Ja Daavid kysyi: Mihinkä minä menen? Hän vastasi: Hebroniin.

2 Niin Daavid meni sinne, mukanaan molemmat vaimonsa, jisreeliläinen Ahinoam ja Abigail, karmelilaisen Naabalin vaimo.
3 Ja Daavid vei sinne myös miehet, jotka olivat hänen kanssaan, kunkin perheinensä; ja he asettuivat Hebronin ympärillä oleviin kaupunkeihin.
4 Ja Juudan miehet tulivat ja voitelivat siellä Daavidin Juudan heimon kuninkaaksi. Kun Daavidille ilmoitettiin, että Gileadin Jaabeksen miehet olivat haudanneet Saulin,
5 lähetti Daavid lähettiläät Gileadin Jaabeksen miesten luo sanomaan heille: Herra siunatkoon teitä, koska olette osoittaneet

1 Därefter frågade David HERREN: »Skall jag draga upp till någon av Juda städer?» HERREN svarade honom: »Drag upp.» Då frågade David: »Vart skall jag draga upp?», Han svarade: »Till Hebron.»
2 Så drog då David ditupp jämte sina båda hustrur, Ahinoam från Jisreel och Abigail, karmeliten Nabals hustru.

3 David lät ock sina män draga ditupp, var och en med sitt husfolk; och de bosatte sig i Hebrons städer.

4 Dit kommo nu Juda män och smorde David till konung över Juda hus. När man berättade för David att det var männen i Jabes i Gilead som hade begravit Saul,
5 skickade David sändebud till männen i Jabes i Gilead och lät säga till dem: »Varen välsignade av HERREN, därför att I haven

1 And it came to pass, after this, that David enquired of Yahweh, saying—Shall I go up into one of the cities of Judah? And Yahweh said unto him, Go up. And David said—Whither shall I go up? And he said—Unto Hebron.
2 So David went up thither, and his two wives also,—Ahinoam, the Jezreelitess, and Abigail, wife of Nabal the Carmelite.

3 His men also who were with him, did David bring up, every man with his household,—and they dwelt in the cities of Hebron.

4 Then came the men of Judah, and anointed David there, to be king over the house of Judah. And they told David, saying, Men of Jabesh-gilead, were they who buried Saul.
5 So David sent messengers unto the men of Jabesh-gilead,—and said unto them—Blessed, be ye of Yahweh, that ye did this

herrallenne Saulille laupeutta hautaamalla hänet.

6 Osoittakoon nyt Herra laupeutta ja uskollisuutta teitä kohtaan. Minäkin teen teille hyvää, koska tämän teitte.

7 Rohkaiskaa siis itsenne ja olkaa urhoolliset; teidän herranne Saul tosin on kuollut, mutta Juudan heimo on voidellut kuninkaaksensa minut.

8 Mutta Abner, Neerin poika, Saulin sotapäällikkö, otti Saulin pojan Iisbosetin ja vei hänet Mahanaimiin

9 ja asetti hänet Gileadin, Asurin, Jisreelin, Efraimin, Benjaminin ja koko Israelin kuninkaaksi.

10 Saulin poika Iisboset oli neljänkymmenen vuoden vanha tullessaan Israelin kuninkaaksi ja hallitsi kaksi vuotta. Ainoastaan Juudan heimo seurasi Daavidia.

11 Ja aika, minkä Daavid oli Juudan heimon kuninkaana Hebronissa, oli seitsemän vuotta ja kuusi kuukautta.

12 Abner, Neerin poika, ja Saulin pojan Iisbosetin palvelijat lähtivät Mahanaimista Gibeoniin.

13 Ja Jooab, Serujan poika,

bevisat eder herre Saul den barmhärtighetstjänsten att begrava honom!

6 Så må nu ock HERREN bevisa barmhärtighet och trofasthet mot eder. Själv vill jag också göra eder gott, därför att I haven gjort detta.

7 Varen alltså nu vid gott mod och oförskräckta, fastän eder herre Saul är död; det är nu jag som av Juda hus har blivit smord till konung över dem.»

8 Men Abner, Ners son, Sauls härhövitsman, tog Sauls son Is-Boset och förde honom över till Mahanaim

9 och gjorde honom till konung i Gilead och asuréernas land och Jisreel, så ock över Efraim, Benjamin och hela det övriga Israel.

10 Sauls son Is-Boset var fyrtio år gammal, när han blev konung över Israel, och han regerade i två år. Allenast Juda hus höll sig till David.

11 Den tid David var konung i Hebron över Juda hus utgjorde sammanräknat sju år och sex månader.

12 Och Abner, Ners son, drog ut med Sauls son Is-Bosets folk ifrån Mahanaim till Gibeon.

13 Joab, Serujas son, och

lovingkindness unto your lord, unto Saul, and buried him.

6 Now, therefore, Yahweh requite you with lovingkindness and truth,—moreover also, I, will requite you, for this noble deed, in that ye did this thing.

7 Now, therefore, let your hands be made firm, and become ye sons of valour, for your lord Saul is dead,—and, me, moreover have the house of Judah anointed, to be king over them.

8 But, Abner son of Ner, prince of the host that pertained unto Saul, took Ish–bosheth, son of Saul, and brought him over to Mahanaim;

9 and made him king for Gilead, and for the Ashurites, and for Jezreel,—and over Ephraim, and over Benjamin, and over, all Israel.

10 Forty years old, was Ish–bosheth son of Saul, when he began to reign over Israel, and, two years, reigned he,—but, the house of Judah, followed David.

11 And it came to pass, that, the number of the days that David was king in Hebron, over the house of Judah, was seven years and six months.

12 And Abner son of Ner, and the servants of Ish–bosheth, son of Saul, came out from Mahanaim to Gibeon.

13 And, Joab son of

ja Daavidin palvelijat lähtivät hekin liikkeelle, ja he kohtasivat toisensa Gibeonin lammikolla; he asettuivat toiset tälle, toiset tuolle puolelle lammikon.

Davids folk drogo också ut; och de mötte varandra vid Gibeons damm. Där stannade de på var sin sida om dammen.

Zeruiah, and the servants of David, went out from Hebron and met, by the pool of Gibeon, together, —and they sat down, these, by the pool, on the one side, and, those, by the pool, on the other side.

14 Ja Abner sanoi Jooabille: Nouskoon nuoria miehiä pitämään taistelukisaa meidän edessämme. Jooab sanoi: Nouskoon vain.

14 Och Abner sade till Joab: »Må vi låta några unga män stå upp och utföra en krigslek i vår åsyn.» Joab svarade: »Må så ske.»

14 Then said Abner unto Joab, Let the young men arise, I pray thee, and make sport before us. And Joab said—Let them arise.

15 Niin heitä nousi ja astui esiin sama määrä: kaksitoista Benjaminin ja Saulin pojan Iisbosetin puolelta sekä kaksitoista Daavidin palvelijaa.

15 Då stodo de upp och gingo fram i lika antal: tolv för Benjamin och för Sauls son Is-Boset, och tolv av Davids folk.

15 Then there arose, and went over by number,—twelve of Benjamin, pertaining to Ish-bosheth, son of Saul, and twelve, of the servants of David.

16 Ja he tarttuivat kukin vastustajaansa päähän ja pistivät miekkansa toinen toisensa kylkeen ja kaatuivat yhdessä. Niin sen paikan nimeksi tuli Helkat-Suurim, ja se on Gibeonin luona.

16 Och de fattade varandra i huvudet och stötte svärdet i sidan på varandra och föllo så allasammans därför blev detta ställe kallat Helkat-Hassurim vid Gibeon.

16 And they caught every one his fellow by the head, with his sword in his fellow's side, so they fell, together,—and that place was called Helkath-hazzadim[=" Field of Plotters"], which is in Gideon.

17 Ja sinä päivänä syntyi hyvin kova taistelu; mutta Daavidin palvelijat voittivat Abnerin ja Israelin miehet.

17 Sedan begynte en mycket hård strid på den dagen; men Abner och Israels män blevo slagna av Davids folk.

17 So the battle became exceeding obstinate, on that day,—and Abner and the men of Israel were defeated before the servants of David.

18 Ja siellä oli kolme Serujan poikaa: Jooab, Abisai ja Asael. Ja Asael oli nopeajalkainen kuin gaselli kedolla.

18 Nu funnos där tre söner till Seruja: Joab, Abisai och Asael. Och Asael var snabbfotad såsom en gasell på fältet.

18 Now there were there, three sons of Zeruiah, Joab, and Abishai, and Asahel,—and, Asahel, was light of foot as a wild gazelle.

19 Ja Asael ajoi takaa Abneria eikä poikennut oikealle eikä vasemmalle Abnerin jäljestä.

19 Och Asael förföljde Abner, utan att vika undan vare sig till höger eller till vänster från Abner.

19 And Asahel pursued Abner,—and turned not, in going, to the right hand or to the left, from pursuing Abner.

20 Niin Abner käännähti taaksensa ja sanoi: Sinäkö se olet, Asael? Hän vastasi:

20 Då vände Abner sig om och sade: »Är det du, Asael?» Han svarade: »Ja.»

20 Then Abner looked behind him, and said—Art thou Asahel? And he said—I

Minä.
21 Ja Abner sanoi hänelle: Käänny oikealle tai vasemmalle ja ota joku noista nuorista miehistä kiinni ja riistä siltä sota-asu. Mutta Asael ei tahtonut luopua hänestä.

22 Niin Abner vielä kerran sanoi Asaelille: Luovu minusta, muutoin lyön sinut maahan. Mutta kuinka minä sitten voisin katsoa sinun veljeäsi Jooabia silmiin?

23 Mutta kun hän ei tahtonut luopua hänestä, pisti Abner häntä keihään varsipuolella vatsaan, niin että keihäs tuli takaapäin ulos; ja hän kaatui ja kuoli siihen paikkaan. Ja jokainen, joka tuli siihen paikkaan, mihin Asael oli kaatunut ja kuollut, pysähtyi siihen.

24 Mutta Jooab ja Abisai ajoivat Abneria takaa ja tulivat, kun aurinko oli laskenut, Amman kukkulalle, joka on vastapäätä Giiahia, Gibeonin erämaahan päin.

25 Silloin benjaminilaiset kokoontuivat Abnerin taakse yhteen joukkoon ja asettuivat kukkulan laelle.

26 Ja Abner huusi Jooabille ja sanoi: Pitääkö miekan syödä ainiaan? Etkö sinä ymmärrä, että siitä tulee vain katkeruutta jäljestäpäin?

21 Då sade Abner till honom: »Vänd dig åt annat håll, åt höger eller åt vänster. Angrip någon av de yngre och försök att taga hans rustning.» Men Asael ville icke låta honom vara.
22 Då sade Abner ännu en gång till Asael: »Låt mig vara. Du vill väl icke att jag skall slå dig till jorden? Huru skulle jag sedan kunna se din broder Joab i ansiktet?»
23 När han ändå icke ville låta honom vara, gav Abner honom med bakändan av sitt spjut en stöt i underlivet, så att spjutet gick ut baktill; och han föll ned där och dog på stället. Och var och en som kom till platsen där Asael hade fallit ned och dött stannade där.
24 Och Joab och Abisai förföljde Abner. Men när solen hade gått ned och de hade kommit till Ammahöjden, som ligger gent emot Gia, åt Gibeons öken till,
25 då samlade sig Benjamins barn tillhopa bakom Abner, så att de utgjorde en sluten skara, och intogo en ställning på toppen av en och samma höjd.
26 Och Abner ropade till Joab och sade: »Skall då svärdet få oavlåtligen frossa? Förstår du icke att detta måste leda till ett

am.
21 Then Abner said to him––Turn thee aside, to thy right hand, or to thy left, and lay thee hold on one of the young men, and take thee his armour. But Asahel would not turn aside from pursuing him.
22 And Abner said, yet again, unto Asahel, Turn thee aside from pursuing me,—wherefore should I smite thee to the earth? how then should I lift up my face unto Joab, thy brother?
23 Howbeit he refused to turn aside, wherefore Abner smote him with the hinder end of the spear, in the belly, that the spear came out behind him, and he fell there, and died on the spot,—and so it was, that, as many as came up to the place where Asahel fell and died, stood still.
24 Then Joab and Abishai pursued Abner,—but, the sun, had gone in by the time, they, had come as far as the hill of Ammah, that overlooketh Giah, by way of the wilderness of Gibeon.
25 And, when the sons of Benjamin had gathered themselves together after Abner, and become one band,—and had taken their stand on the top of a certain hill,
26 then Abner cried aloud unto Joab, and said—To the uttermost, must the sword devour? Dost thou not well know that, bitter, shall it be,

Etkö jo käske väen lakata ajamasta takaa veljiänsä?

bittert slut?» Huru länge tänker du dröja, innan du befaller ditt folk att upphöra med att förfölja sina bröder?»

in the latter end? How long, then, wilt thou not bid the people turn back from pursuing their own brethren?

27 Jooab vastasi: Niin totta kuin Jumala elää: jos sinä et olisi puhunut, niin varmasti väki vasta huomenaamuna olisi lähtenyt pois ajamasta takaa veljiänsä.

27 Joab svarade: »Så sant Gud lever: om du ingenting hade sagt, då hade folket först i morgon fått draga sig tillbaka och upphöra att förfölja sina bröder.»

27 Then said Joab—As God liveth, surely, if thou hadst not spoken, then in the morning, the people would of themselves have gone up, every man from pursuing his brother.

28 Ja Jooab puhalsi pasunaan; niin kaikki väki pysähtyi eikä enää ajanut takaa Israelia. Ja he eivät enää taistelleet.

28 Därefter lät Joab stöta i basunen; då stannade allt folket och förföljde icke mer Israel. Och sedan stridde de icke vidare.

28 So Joab blew with the horn, and all the people stood still, and they neither pursued Israel further,—nor fought any more.

29 Mutta Abner ja hänen miehensä kulkivat koko sen yön Aromaata ja menivät Jordanin yli, kulkivat koko Bitronin läpi ja tulivat Mahanaimiin.

29 Men Abner och hans män tågade genom Hedmarken hela den natten; därefter gingo de över Jordan och tågade vidare hela förmiddagen och kommo så till Mahanaim.

29 And, Abner and his men, journeyed through the waste plain all that night,—and crossed the Jordan, and went through all the Bithron, and entered Mahanaim.

30 Ja Jooab kokosi kaiken kansan, palattuaan ajamasta takaa Abneria. Ja Daavidin palvelijoista puuttui yhdeksäntoista miestä ja Asael.

30 Joab åter samlade tillhopa allt folket, sedan han hade upphört att förfölja Abner; då fattades av Davids folk nitton man utom Asael.

30 And, Joab, returned from pursuing Abner, and, when he had gathered together all the people, there were missing of the servants of David—nineteen men, and Asahel;

31 Mutta Daavidin palvelijat olivat lyöneet benjaminilaisia ja Abnerin miehiä kuoliaaksi kolmesataa kuusikymmentä miestä.

31 Davids folk hade däremot slagit till döds tre hundra sextio man av Benjamin och av Abners folk.

31 but, the servants of David, had smitten of Benjamin, of the men of Abner, —[so that] three hundred and sixty men, had died.

32 Ja he ottivat Asaelin ja hautasivat hänet hänen isänsä hautaan Beetlehemiin. Ja Jooab ja hänen miehensä kulkivat koko sen yön ja tulivat päivän valjetessa Hebroniin.

32 Och de togo upp Asael och begrovo honom i hans faders grav i Bet-Lehem. Därefter tågade Joab och hans män hela natten och kommo i dagningen till Hebron.

32 And they carried Asahel, and buried him in the grave of his father, which was in Bethlehem,—and Joab and his men journeyed all the night, and had daylight in Hebron.

3 luku

1 Sota Saulin suvun ja Daavidin suvun välillä tuli pitkälliseksi. Mutta Daavid vahvistui vahvistumistaan, Saulin suku heikontui heikontumistaan.

1 Kriget mellan Sauls hus och Davids hus blev långvarigt. Därunder blev David allt starkare och starkare, men Sauls hus allt svagare och svagare.

1 And the war between the house of Saul and the house of David was prolonged,—and, David, waxed stronger and stronger, and, the house of Saul, became weaker and weaker.

2 Ja Daavidille syntyi poikia Hebronissa. Hänen esikoisensa oli Amnon, jonka äiti oli jisreeliläinen Ahinoam.

2 I Hebron föddes söner åt David. hans förstfödde var Amnon, som han fick med Ahinoam från Jisreel.

2 And there were born unto David, sons, in Hebron,—and it came to press that—His firstborn was Amnon, by Ahinoam, the Jezreelitess;

3 Hänen toinen poikansa oli Kilab, jonka äiti oli Abigail, karmelilaisen Naabalin vaimo; kolmas oli Absalom, Gesurin kuninkaan Talmain tyttären, Maakan, poika.

3 Hans andre son var Kilab, som han fick med Abigal, karmeliten Nabals hustru, och den tredje var Absalom, son till Maaka, som var dotter till Talmai, konungen i Gesur.

3 And his second Chileab, by Abigail, wife of Nabal the Carmelite, And the third Absolom, son of Maachah, daughter of Talmai, king of Geshur;

4 Neljäs oli Adonia, Haggitin poika, ja viides Sefatja, Abitalin poika.

4 Den fjärde var Adonia, Haggits son, och den femte var Sefatja, Abitals son.

4 And the fourth Adonijah, son of Higgith,—And the fifth Shephatiah, son of Abital;

5 Kuudes oli Jitream, Daavidin vaimon Eglan poika. Nämä syntyivät Daavidille Hebronissa.

5 Den sjätte var Jitream, som David fick med sin hustru Egla. Dessa föddes åt David i Hebron.

5 And the sixth Ithream, by Eglah wife of David. These, were born unto David, in Hebron.

6 Niin kauan kuin oli sota Saulin suvun ja Daavidin suvun välillä, piti Abner voimakkaasti Saulin suvun puolta.

6 Så länge kriget varade mellan Sauls hus och Davids hus, bistod Abner kraftigt Sauls hus.

6 And it came to pass, while the war continued between the house of Saul and the house of David, that, Abner, shewed himself courageous for the house of Saul.

7 Saulilla oli ollut sivuvaimo, nimeltä Rispa, Aijan tytär. Ja Iisboset sanoi Abnerille: Miksi olet mennyt minun isäni sivuvaimon tykö?

7 Men Saul hade haft en bihustru vid namn Rispa, Ajas dotter; och Is-Boset sade till Abner: »Varför har du gått in till min faders bihustru?»

7 Now, Saul, had a concubine, whose name, was Rizpah daughter of Aiah,—and [Ish–bosheth] said unto Abner, Why, wentest thou in, unto my father's concubine?

8 Abner vihastui kovin Iisbosetin sanoista ja sanoi: Olenko minä koiranpää, Juudasta kotoisin? Kun minä

8 För dessa hans ord blev Abner mycket vred och sade: »Är jag då ett hundhuvud från Juda land?

8 And it provoked Abner greatly, on account of the words of Ish–bosheth, and he said—Am I, the head of

nytkin osoitan laupeutta isäsi Saulin suvulle, hänen veljilleen ja ystävilleen enkä ole antanut sinun joutua Daavidin käsiin, niin sinä kuitenkin nyt syytät minua rikoksen teosta naiselle.

Just då jag bevisar barmhärtighet mot din fader Sauls hus, mot hans bröder och hans vänner, och icke har låtit dig falla i Davids hand, just då tillvitar du mig att hava begått en missgärning med denna kvinna.

the dogs, that pertain unto Judah? Today, would I deal in lovingkindness with the house of Saul thy father, towards his brethren, and towards his friends, and have not delivered thee into the hand of David,—and yet thou hast charged upon me the transgression of the woman, today.

9 Jumala rangaiskoon Abneria nyt ja vasta, jos minä en tee Daavidille, niinkuin Herra on hänelle vannonut:
10 minä otan pois kuninkuuden Saulin suvulta ja pystytän Daavidille valtaistuimen Israeliin ja Juudaan, Daanista aina Beersebaan asti.

9 Gud straffe Abner nu och framgent, om jag icke hädanefter handlar så mot David som HERREN med ed har lovat honom:
10 jag vill göra så, att konungadömet tages ifrån Sauls hus, och att i stället Davids tron bliver upprest över både Israel och Juda, från Dan ända till Beer-Seba.»

9 So, may God do unto Abner, and, so, may he add to him,—if, as Yahweh hath sworn unto David, even so, I deal not with him;
10 by turning over the kingdom from the house of Saul,—and establishing the throne of David, over Israel and over Judah, from Dan, even unto Beer-sheba.

11 Eikä hän enää voinut vastata Abnerille sanaakaan, sillä hän pelkäsi häntä.

11 Då tordes han icke säga ett ord mer åt Abner, av fruktan för honom.

11 And he could no further answer Abner, a word,—because he feared him.

12 Mutta Abner lähetti paikalla sanansaattajat Daavidin luo sanomaan: Kenenkä on maa? ja vielä näin: Tee liitto minun kanssani; ja katso, minun käteni on oleva sinun kanssasi ja on kääntävä koko Israelin sinun puolellesi.

12 Men Abner skickade strax sändebud till David och lät säga: »Vem tillhör landet?», och lät vidare säga: »Slut förbund med mig, så skall jag bistå dig och göra så, att hela Israel går över till dig.»

12 So Abner sent messengers unto David, on the spot, saying—Whose, is the land? Saying [also]—Solemnise thy covenant with me; and lo! my hand, shall be with thee, to bring round unto thee, all Israel.

13 Hän vastasi: Hyvä, minä teen liiton sinun kanssasi. Yhtä minä kuitenkin vaadin sinulta: älä astu minun kasvojeni eteen tuomatta Miikalia, Saulin tytärtä, kun tulet astuaksesi minun kasvojeni eteen.

13 Han svarade: »Gott! Jag vill sluta förbund med dig. Men en sak fordrar jag av dig, nämligen att du icke träder fram inför mitt ansikte utan att hit medföra Mikal, Sauls dotter, när du kommer för att träda fram inför mitt ansikte.»

13 And he said—Good! I, will solemnise with thee a covenant,—but, one thing, must I ask of thee, saying—Thou shalt not see my face, except thou have brought in Michal, Saul's daughter, when thou comest to see my face.

14 Sitten Daavid lähetti

14 Därefter skickade David

14 And David sent

sanansaattajat Iisbosetin, Saulin pojan, luo sanomaan: Anna minulle vaimoni Miikal, jonka minä olen kihlannut itselleni sadalla filistealaisten esinahalla.

15 Iisboset lähetti ottamaan hänet hänen mieheltään Paltielilta, Laiksen pojalta.

16 Ja hänen miehensä lähti hänen mukanaan ja seurasi häntä aina Bahurimiin asti, itkien lakkaamatta. Niin Abner sanoi hänelle: Mene tiehesi, palaja takaisin. Ja hän palasi takaisin.

17 Abner oli neuvotellut Israelin vanhinten kanssa sanoen: Jo kauan olette halunneet saada Daavidin kuninkaaksenne.

18 Niin pankaa se nyt toimeen, sillä Herra on sanonut Daavidille näin: 'Palvelijani Daavidin kädellä minä vapautan kansani Israelin filistealaisten käsistä ja kaikkien heidän vihollistensa käsistä.'

19 Abner puhui tämän myös benjaminilaisille, ja Abner meni ja puhui Daavidillekin Hebronissa, mitä mieltä Israel ja koko Benjaminin heimo olivat.

20 Kun Abner tuli Daavidin luo Hebroniin, mukanaan kaksikymmentä miestä, laittoi Daavid pidot Abnerille ja miehille, jotka olivat hänen kanssaan.

21 Ja Abner sanoi

sändebud till Is-Boset, Sauls son, och lät säga: »Giv mig åter min hustru Mikal, som jag förvärvade mig för ett hundra filistéers förhudar.»

15 Då sände Is-Boset åstad och lät taga henne ifrån hennes man, Paltiel, Lais' son.

16 Men hennes man gick med henne och följde henne under beständig gråt ända till Bahurim. Här sade Abner till honom: »Vänd om och gå dina färde.» Då vände han om.

17 Och Abner hade underhandlat med de äldste i Israel och sagt: »Sedan lång tid tillbaka haven I sökt att få David till konung över eder.

18 Fullborden nu edert uppsåt, ty så har HERREN sagt om David: Genom min tjänare Davids hand skall jag frälsa mitt folk Israel ifrån filistéernas hand och ifrån alla dess fienders hand.»

19 Likaledes talade Abner härom med benjaminiterna. Därefter gick Abner ock åstad for att tala med David i Hebron om allt vad Israel och hela Benjamins hus hade funnit lämpligt att svara.

20 När då Abner, åtföljd av tjugu man, kom till David i Hebron, gjorde David ett gästabud för Abner och hans män.

21 Och Abner sade till

messengers unto Ish–bosheth son of Saul, saying,—Give up my wife, Michal, whom I espoused to myself, for a hundred foreskins of Philistines.

15 So Ish–bosheth sent and took her from her husband,––from Paltiel, son of Laish.

16 And her husband went along with her, weeping as he went behind her, as far as Behurim,—when Abner said unto him—Go, return. And he returned.

17 Then had Abner, speech, with the elders of Israel, saying,—In times past, ye were seeking David, to be king over you.

18 Now, therefore, act,—for Yahweh, spake unto David, saying, By the hand of David my servant, will I save my people Israel, out of the hand of the Philistines, and out of the hand of all their enemies.

19 And Abner also spake in the ears of Benjamin, —and Abner also went to speak in the ears of David, in Hebron, all that was pleasing in the eyes of Israel, and in the eyes of all the house of Benjamin.

20 So, when Abner came in unto David, in Hebron, and, with him, twenty men, David made, for Abner, and for the men who were with him, a banquet.

21 Then said Abner unto

Daavidille: Minä nousen ja menen kokoamaan kaiken Israelin herrani, kuninkaan, luo, että he tekisivät liiton sinun kanssasi ja sinä saisit hallittaviksesi kaikki, joita haluat. Niin Daavid päästi Abnerin menemään, ja hän lähti rauhassa.

David: »Jag vill stå upp och gå åstad och församla hela Israel till min herre konungen, för att de må sluta förbund med dig, så att du bliver konung på vad villkor dig lyster.» Sedan lät David Abner gå, och han drog bort i frid.

David—I will verily arise and go, and gather together unto my lord the king, all Israel—that they may solemnise with thee a covenant, so shalt thou reign over all that thy soul desireth. And David let Abner go, and he departed in peace.

22 Katso, silloin Daavidin palvelijat ja Jooab tulivat ryöstöretkeltä ja toivat mukanaan paljon saalista; mutta Abner ei ollut enää Daavidin luona Hebronissa, sillä tämä oli päästänyt hänet menemään, ja hän oli lähtenyt rauhassa.

22 Just då kommo Davids folk och Joab hem från ett strövtåg och förde med sig ett stort byte; men Abner var nu icke längre kvar hos David i Hebron, ty denne hade låtit honom gå, och han hade dragit bort i frid.

22 And lo! the servants of David, and Joab, came in from a raid, and, great spoil, brought they in with them; but, Abner, was not with David in Hebron, for he had let him go, and he had departed in peace.

23 Kun Jooab ja kaikki sotaväki, joka oli hänen kanssaan, tulivat, kerrottiin Jooabille: Abner, Neerin poika, tuli kuninkaan luo, ja hän päästi hänet menemään, ja hän lähti rauhassa.

23 Men när Joab och hela hans här kom hem, berättade man för honom och sade: »Abner, Ners son, kom till konungen, och denne lät honom gå, och han drog bort i frid.»

23 When, Joab, and all the host that was with him, had come in, then told they Joab, saying, Abner son of Ner hath been in unto the king, and he hath let him go, and he hath departed in peace.

24 Silloin Jooab meni kuninkaan luo ja sanoi: Mitä olet tehnyt? Katso, Abner tuli sinun luoksesi; miksi päästit hänet menemään menojansa?

24 Då gick Joab in till konungen och sade: »Vad har du gjort! Då nu Abner hade kommit till dig, varför lät du då honom gå, så att han fritt kunde draga sina färde?

24 Then Joab came in unto the king, and said—What hast thou done? Lo! Abner came in unto thee. Wherefore is it that thou didst let him go, so that he is clean departed?

25 Etkö ymmärrä, että Abner, Neerin poika, tuli pettämään sinua ja urkkimaan lähtöäsi ja tuloasi ja kaikkea, mitä teet?

25 Du känner väl Abner, Ners son? Han kom hit för att bedraga dig. Han ville utforska ditt görande och låtande, och utforska allt vad du förehar.

25 Thou knowest Abner son of Ner, that, to deceive thee, he came,—and to take knowledge of thy going out, and thy coming in, and to take knowledge of all that thou art doing.

26 Sitten Jooab lähti Daavidin luota ja lähetti sanansaattajat Abnerin jälkeen, ja he palauttivat hänet takaisin Boor-Siirasta;

26 Sedan, när Joab hade gått ut från David, sände han bud efter Abner, och sändebuden förde denne tillbaka från Bor-Hassira.

26 And, when Joab had come out from David, he sent messengers after Abner, and brought him back from the well of Sirah,–

eikä Daavid tiennyt siitä mitään.

27 Kun Abner tuli takaisin Hebroniin, vei Jooab hänet syrjään porttiholvin keskelle, muka puhutellakseen häntä kahden kesken, ja pisti häntä siellä vatsaan, niin että hän kuoli - hänen veljensä Asaelin veren kostoksi.

28 Kun Daavid sitten sai sen kuulla, sanoi hän: Abnerin, Neerin pojan, vereen olen viaton minä ja minun kuninkuuteni Herran edessä iankaikkisesti.

29 Tulkoon se Jooabin pään päälle ja kaiken hänen isänsä perheen päälle, älköötkä Jooabin suvusta loppuko vuotoa tai pitalia sairastavat, kainalosauvoilla kulkijat, miekkaan kaatuvat ja leivän puutteessa olijat.

30 Näin Jooab ja hänen veljensä Abisai tappoivat Abnerin, sentähden että tämä oli surmannut heidän veljensä Asaelin taistelussa Gibeonin luona.

31 Mutta Daavid sanoi Jooabille ja kaikelle väelle, joka oli hänen kanssaan: Reväiskää vaatteenne ja kääriytykää säkkeihin ja pitäkää valittajaiset Abnerille. Ja kuningas Daavid kulki paarien perässä.

32 Ja he hautasivat Abnerin Hebroniin; ja kuningas korotti äänensä ja itki

Men David visste intet därom.

27 När Abner så hade kommit tillbaka till Hebron, förde Joab honom avsides till mitten av porten, under förevändning att tala enskilt med honom; där sårade han honom till döds med en stöt i underlivet -- detta för att hämnas sin broder Asaels blod.

28 När David sedan fick höra detta, sade han: »Jag och mitt konungadöme äro oskyldiga inför HERREN evinnerligen till Abners, Ners sons blod.

29 Må det komma över Joabs huvud och över hela hans faders hus; och må i Joabs hus aldrig fattas män som hava flytning, eller som äro spetälska, eller som stödja sig på krycka, eller som falla för svärd, eller som lida brist på bröd.»

30 Så hade nu Joab och hans broder Abisai dräpt Abner, därför att denne hade dödat deras broder Asael vid Gibeon, under striden.

31 Och David sade till Joab och allt folket som var med honom: »Riven sönder edra kläder och höljen eder i sorgdräkt och hållen dödsklagan efter Abner.» Och konung David gick själv bakom båren.

32 Så begrovo; de Abner i Hebron; och konungen brast ut i gråt vid Abners grav,

–but, David, knew it not.

27 So Abner returned to Hebron, and Joab took him aside into the midst of the gate, to speak with him quietly,—and then smote him there, in the belly, that he died, for the blood of Asahel the brother of Joab.

28 And, when David heard of it, after that, he said—Guiltless, am I and my kingdom before Yahweh, unto times age–abiding,—of the blood of Abner son of Ner.

29 Let it be hurled upon the head of Joab, and against all his father's house,—and let there not fail from the house of Joab––one that hath an issue, or a leper, or one that leaneth on a crutch, or that falleth by the sword, or that lacketh bread.

30 Thus, Joab and Abishai his brother, slew Abner,—because he had caused the death of Asahel their brother, in Gibeon, in the battle.

31 And David said unto Joab, and unto all the people who were with him,—Rend your clothes, and gird you with sackcloth, and lament aloud before Abner. And, King David himself, was following the bier.

32 And they buried Abner in Hebron,—and the king lifted up his voice and wept, at

Abnerin haudalla, ja kaikki kansa itki.
33 Ja kuningas viritti itkuvirren Abnerista ja sanoi: Pitikö Abnerin kuolla, niinkuin kuolee houkka?
34 Eivät olleet sinun kätesi sidotut eivätkä jalkasi vaskikahleisiin pannut. Sinä kaaduit, niinkuin kaadutaan vilpillisten käden kautta. Niin kaikki kansa itki häntä vielä enemmän.
35 Ja kaikki kansa tuli, kun vielä oli päivä, vaatimaan, että Daavid söisi jotakin; mutta Daavid vannoi ja sanoi: Jumala rangaiskoon minua nyt ja vasta, jos minä maistan leipää tai muuta, ennenkuin aurinko laskee.

36 Kun kaikki kansa sai kuulla sen, miellytti se heitä, samoinkuin kaikki muu, mitä kuningas teki, oli kaikelle kansalle mieleen.

37 Ja kaikki kansa ja koko Israel ymmärsivät sinä päivänä, että Abnerin, Neerin pojan, surma ei ollut lähtenyt kuninkaasta.
38 Ja kuningas sanoi palvelijoilleen: Ettekö tiedä, että ruhtinas ja suuri mies on tänä päivänä kaatunut Israelissa?
39 Mutta minä olen vielä heikko, vaikka olen voideltu kuninkaaksi, ja nuo miehet, Serujan pojat, ovat liian väkivaltaiset minun hillitä. Herra maksakoon sille, joka tekee pahaa, hänen pahuutensa mukaan.

och allt folket grät.

33 Och konungen sjöng följande klagosång över Abner: »Måste då Abner dö en gudlös dåres död?
34 Dina händer voro ju ej bundna, dina fötter ej slagna i fjättrar. Du föll såsom man faller för ogärningsmän.» Då begrät allt folket honom ännu mer.»
35 Och allt folket kom för att förmå David att äta något under dagens lopp; men David betygade med ed och sade: »Gud straffe mig nu och framgent, om jag smakar bröd eller något annat, förrän solen har gått ned.»
36 När folket hörde detta, behagade det dem alla väl, likasom allt annat som konungen gjorde behagade allt folket väl.

37 Och allt folket och hela Israel insåg då att konungen ingen del hade haft i att Abner, Ners son, hade blivit dödad.
38 Och konungen sade till sina tjänare: »I veten nogsamt att en furste och en stor man i dag har fallit i Israel.
39 Men jag är ännu svag, fastän jag är smord till konung, och dessa män, Serujas söner, äro starkare än jag. HERREN vedergälle den som ont gör, efter hans ondska.»

the grave of Abner, and all the people wept.
33 And the king addressed his dirge unto Abner, and said,—As a base man dieth, should Abner have died?
34 Thy hands, were not bound, And, thy feet, near to fetters, were not brought, As one falleth before assassins, so didst thou fall! And again all the people wept over him.
35 And, when all the people came near to get David to eat bread, while yet it was day, David sware, saying—So, let God do to me, and, so, let him add, if, before the sun go in, I taste bread, or anything else.

36 And, all the people, took note of it, and it was noble in their eyes,—as, all that the king did, was, in the eyes of all the people, noble.
37 So then all the people, and all Israel, took note, that day, that it was not of the king, to cause the death of Abner son of Ner.
38 And the king said unto his servants,—Will ye not take note that, a prince and a great man, hath fallen this day, in Israel?
39 And, I myself, this day, am weak, though anointed king, but, these men, the sons of Zeruiah, are more severe than I: Yahweh repay, the doer of wickedness, according to his wickedness.

4 luku

1 Kun Saulin poika kuuli Abnerin kuolleen Hebronissa, herposivat hänen kätensä, ja koko Israel peljästyi.

1 Då nu Sauls son hörde att Abner var död i Hebron, sjönk allt hans mod, och hela Israel var förskräckt.

1 Now, when Ish-bosheth son of Saul heard that Abner had died in Hebron, his hands became feeble,—and, all Israel, were dismayed.

2 Ja Saulin pojalla oli partiojoukkojen päämiehinä kaksi miestä, toisen nimi oli Baana ja toisen Reekab, beerotilaisen Rimmonin poikia, benjaminilaisia; sillä Beerotkin luetaan kuuluvaksi Benjaminiin.

2 Men Sauls son hade till hövitsmän för sina strövskaror två män, av vilka den ene hette Baana och den andre Rekab, söner till Rimmon från Beerot, av Benjamins barn. Ty också Beerot räknas till Benjamin;

2 And two men, captains of bands, pertained to Ish-bosheth son of Saul—the name of the one, was Baanah, and, the name of the other, Rechab—sons of Rimmon the Beerothite, of the sons of Benjamin,—for, even Beeroth, used to be reckoned unto Benjamin;

3 Mutta beerotilaiset olivat paenneet Gittaimiin ja asuivat siellä muukalaisina, niinkuin asuvat vielä tänäkin päivänä.

3 men beerotiterna flydde till Gittaim och bodde där sedan såsom främlingar, vilket de göra ännu i dag.

3 and the Beerothites fled to Gittaim,—and have been sojourners there, until this day.

4 Joonatanilla, Saulin pojalla, oli poika, joka oli rampa jaloistaan. Hän oli viiden vuoden vanha, kun sanoma Saulista ja Joonatanista tuli Jisreelistä; ja hänen hoitajansa otti hänet ja pakeni. Mutta kun tämä hätääntyneenä pakeni, putosi poika ja tuli ontuvaksi; ja hänen nimensä oli Mefiboset.

4 (Också Jonatan, Sauls son, hade lämnat efter sig en son, som nu var ofärdig i fötterna. Han var nämligen fem år gammal, när budskapet om Saul och Jonatan kom från Jisreel, och då tog hans sköterska honom och flydde; men under hennes bråda flykt föll han omkull och blev därefter halt; och han hette Mefiboset.)

4 And, Jonathan, son of Saul, had a son, lame of his feet,—five years old, was he, when tidings came in of Saul and Jonathan from Jezreel, so his nurse took him up, and fled, and it came to pass, when she started up to flee, that he fell and was lamed, and, his name, was, Mephibosheth.

5 Beerotilaisen Rimmonin pojat Reekab ja Baana lähtivät matkaan ja tulivat päivän ollessa palavimmillaan Iisbosetin taloon, kun hän oli puolipäivälevollansa.

5 Nu gingo beerotiten Rimmons söner Rekab och Baana åstad och kommo till Is-Bosets hus, då det var som hetast på dagen, medan han låg i sin middagssömn.

5 So then the sons of Rimmon the Beerothite, Rechab and Baanah, took their journey and came in, about the heat of the day, unto the house of Ish-bosheth,—when, he, was lying on his noonday couch;

6 Ja katso, he tulivat sisälle taloon muka ottamaan

6 När de så, under förevändning att hämta vete,

6 and, thither, entered they as fro as the middle of the

nisuja, mutta pistivät häntä vatsaan. Ja Reekab ja hänen veljensä Baana pääsivät pakoon.

7 He tulivat niinmuodoin taloon, kun hän lepäsi vuoteellansa makuuhuoneessaan, pistivät hänet kuoliaaksi, löivät häneltä pään poikki ja ottivat sen mukaansa. He kulkivat sitten Aromaan tietä koko yön,
8 toivat Iisbosetin pään Daavidille Hebroniin ja sanoivat kuninkaalle: Katso, tässä on Iisbosetin, Saulin pojan, sinun vihamiehesi, pää, hänen, joka väijyi sinun henkeäsi. Herra on tänä päivänä kostanut Saulille ja hänen jälkeläisillensä herrani, kuninkaan, puolesta.
9 Niin Daavid vastasi Reekabille ja hänen veljellensä Baanalle, beerotilaisen Rimmonin pojille, ja sanoi heille: Niin totta kuin Herra elää, joka on vapahtanut minut kaikesta hädästä:
10 sen, joka ilmoitti minulle ja sanoi: 'Katso, Saul on kuollut', luullen tuovansa ilosanoman, minä otatin kiinni ja surmautin Siklagissa antaakseni hänelle sanansaattajan palkan;

11 eikö minun paljoa enemmän nyt, kun jumalattomat miehet ovat murhanneet syyttömän miehen hänen omassa

hade kommit in i det inre av huset, sårade de honom med en stöt i underlivet; därefter flydde Rekab och hans broder Baana undan.
7 De kommo alltså in i huset, när han låg på sin vilobädd i sovkammaren, och sårade honom till döds och höggo huvudet av honom; därpå togo de hans huvud och färdades genom Hedmarken hela natten.

8 Och de förde så Is-Bosets huvud till David i Hebron och sade till konungen: »Se här är Is-Bosets, Sauls sons, din fiendes, huvud, hans som stod efter ditt liv. HERREN har i dag givit min herre konungen hämnd på Saul och hans efterkommande.»
9 Då svarade David Rekab och hans broder Baana, beerotiten Rimmons söner, och sade till dem: »Så sant HERREN lever, han som har förlossat mig från all nöd:

10 den som förkunnade för mig och sade: 'Nu är Saul död', och som menade sig vara en glädjebudbärare, honom lät jag gripa och dräpa i Siklag, honom som jag eljest skulle hava givit budbärarlön;

11 huru mycket mer skall jag icke då nu, när ogudaktiga män hava dräpt en oskyldig man i hans eget hus, på hans säng, utkräva

house, to fetch wheat, and they smote him in the belly,—and, Rechab and Baanah his brother, escaped.

7 Thus they entered the house when, he, was lying on his bed, in his sleeping–chamber, and smote him, and slew him, and beheaded him,—and took his head, and journeyed by way of the waste plain all the night;

8 and brought in the head of Ish–bosheth unto David, at Hebron, and said unto the king, Lo! the head of Ish–bosheth son of Saul, thine enemy, who sought thy life: so hath Yahweh given to my lord the king, avengement this day, on Saul and on his seed.
9 Then David responded to Rechab and Baanah his brother, sons of Rimmon the Beerothite, and said unto them,—By the life of Yahweh, who hath redeemed my soul out of all distress,

10 when he that brought tidings to me, saying, Lo! Saul is dead, though, he, was as one that bringeth good tidings, in his own eyes, yet I seized him, and slew him in Ziklag,—which was how I gave him reward for his tidings:
11 how much more, when, lawless men, have slain a righteous person, in his own house, upon his bed? . . . Now, therefore, must I not

kodissaan, hänen vuoteeseensa, ole vaadittava hänen verensä teidän kädestänne ja hävitettävä teidät maan päältä?

hans blod av eder hand och utrota eder från jorden!»

require his blood at your hands, and so consume you, out of the earth?

12 Ja Daavid käski nuorten miesten surmata heidät. Niin he hakkasivat poikki heidän kätensä ja jalkansa ja hirttivät heidät Hebronin lammikon rannalle. Mutta Iisbosetin pään he ottivat ja hautasivat sen Abnerin hautaan Hebroniin.

12 På Davids befallning dräpte hans män dem sedan och höggo av deras händer och fötter och hängde upp dem vid dammen i Hebron. Men Is-Bosets huvud togo de, och de begrovo det i Abners grav i Hebron.

12 David therefore commanded the young men, and they slew them, and cut off their hands, and their feet, and hanged them up over the pool, in Hebron,—but, the head of Ish–bosheth, took they, and buried in the grave of Abner, in Hebron.

5 luku

1 Sitten kaikki Israelin sukukunnat tulivat Daavidin luo Hebroniin ja sanoivat näin: Katso, me olemme sinun luutasi ja lihaasi.

1 Sedan; kommo alla Israels stammar till David i Hebron och sade så: »Vi äro ju ditt kött och ben.

1 Then came all the tribes of Israel unto David, in Hebron,—and spake, saying––Behold us! thy bone and thy flesh, we are.

2 Jo kauan sitten, Saulin vielä ollessa kuninkaanamme, sinä saatoit Israelin lähtemään ja tulemaan. Ja sinulle on Herra sanonut: 'Sinä olet kaitseva minun kansaani Israelia, ja sinä olet oleva Israelin ruhtinas.'

2 Redan för länge sedan, då Saul ännu var konung över oss, var det du som var ledare och anförare för Israel. Och till dig har HERREN sagt: Du skall vara en herde för mitt folk Israel, ja, du skall vara en furste över Israel.»

2 Also, in time past, when Saul was king over us, thou, wast he that led out and brought in, Israel,—and Yahweh said to thee—Thou, shalt be shepherd unto my people, Israel, and, thou, shalt become leader over Israel.

3 Ja kaikki Israelin vanhimmat tulivat kuninkaan tykö Hebroniin, ja kuningas Daavid teki heidän kanssaan liiton Hebronissa, Herran edessä; ja sitten he voitelivat Daavidin Israelin kuninkaaksi.

3 När så alla de äldste i Israel kommo till konungen i Hebron, slöt konung David ett förbund med dem där i Hebron, inför HERREN; och sedan smorde de David till konung över Israel.

3 So all the elders of Israel came unto the king, in Hebron, and King David solemnised to them a covenant in Hebron, before Yahweh, —and they anointed David to be king over Israel.

4 Daavid oli kolmenkymmenen vuoden vanha tullessaan kuninkaaksi ja hallitsi neljäkymmentä vuotta.

4 David var trettio år gammal, när han blev konung, och han regerade i fyrtio år.

4 Thirty years old, was David when he began to reign,—forty years, he reigned:

5 Hebronissa hän hallitsi

5 I Hebron regerade han

5 in Hebron, reigned he

Juudaa seitsemän vuotta ja kuusi kuukautta, ja Jerusalemissa hän hallitsi koko Israelia ja Juudaa kolmekymmentä kolme vuotta.

över Juda i sju år och sex månader, och i Jerusalem regerade han i trettiotre år över hela Israel och Juda.

over Judah, seven years, and six months,—and, in Jerusalem, reigned he thirty and three years, over all Israel and Judah.

6 Ja kuningas meni miehinensä Jerusalemiin jebusilaisia vastaan, jotka asuivat siinä maassa. He sanoivat Daavidille näin: Tänne sinä et tule, vaan sokeat ja ontuvat karkoittavat sinut sanomalla: 'Ei tule Daavid tänne'.

6 Och konungen drog med sina män till Jerusalem, mot jebuséerna, som bodde där i landet. De sade då till David: »Hitin kommer du icke; blinda och halta skola driva dig bort, de mena att David icke skall komma hitin.»

6 Then went the king and his men, to Jerusalem, against the Jebusites, inhabiting the land,—and they spake to David, saying–—Thou canst not come in hither, unless thou take away the blind and lame—Thinking, David will not come in hither.

7 Mutta Daavid valloitti Siionin vuorilinnan, se on Daavidin kaupungin.

7 Men David intog likväl Sions borg, det är Davids stad.

7 So then David captured the citadel of Zion,—the same, is the city of David.

8 Ja Daavid sanoi sinä päivänä: Jokainen, joka surmaa jebusilaisen ja tunkeutuu vesijohdolle asti, hän voittaa ne sokeat ja ontuvat, joita Daavid vihaa. Sentähden on tapana sanoa: Sokea ja ontuva älköön tulko taloon.

8 Och David sade på den dagen: »Vemhelst som slår ihjäl en jebusé och tränger fram till vattenledningen, han slår ihjäl just dessa halta och blinda, som David hatar.» Därför plägar man säga: »Ingen blind och halt må komma in i huset.»

8 And David said, on that day—Whosoever is smiting the Jebusites, then let him reach as far as the aqueduct. But, as for the lame and the blind, they were the hated of David's soul,—for which cause, they kept on saying, Blind and lame! he will not enter the place.

9 Sitten Daavid asettui vuorilinnaan ja kutsui sen Daavidin kaupungiksi. Ja Daavid rakenteli sitä yltympäri, Millosta sisälle päin.

9 Sedan tog David sin boning på borgen och kallade den Davids stad. Där uppförde David byggnader runt omkring, från Millo och vidare inåt.

9 So then David dwelt in the citadel, and called it, The City of David,—and David built round about, from Millo and inwards.

10 Ja Daavid tuli yhä mahtavammaksi, ja Herra, Jumala Sebaot, oli hänen kanssansa.

10 Och David blev allt mäktigare och mäktigare, och HERREN, härskarornas Gud, var med honom.

10 And David went on and on waxing great,—Yahweh, God of hosts, being with him.

11 Hiiram, Tyyron kuningas, lähetti sanansaattajat Daavidin luo sekä setripuita, puuseppiä ja kivenhakkaajia; ja nämä rakensivat Daavidille palatsin.

11 Och Hiram, konungen i Tyrus, skickade sändebud till David med cederträ, därjämte ock timmermän och stenhuggare; och de byggde ett hus åt David.

11 Then Hiram, king of Tyre, sent messengers unto David, with cedar–wood, and carpenters, and masons, and they built a house for David.

12 Ja Daavid ymmärsi, että Herra oli vahvistanut hänet Israelin kuninkaaksi ja korottanut hänen kuninkuutensa kansansa Israelin tähden.
13 Ja Hebronista tultuaan Daavid otti Jerusalemista vielä useampia sivuvaimoja ja vaimoja. Ja Daavidille syntyi vielä poikia ja tyttäriä.

14 Ja nämä ovat niiden poikien nimet, jotka syntyivät hänelle Jerusalemissa: Sammua, Soobab, Naatan, Salomo,

15 Jibhar, Elisua, Nefeg, Jaafia,
16 Elisama, Eljada ja Elifelet.

17 Mutta kun filistealaiset kuulivat, että Daavid oli voideltu Israelin kuninkaaksi, lähtivät kaikki filistealaiset etsimään Daavidia. Kun Daavid sen kuuli, meni hän alas vuorilinnaan.

18 Kun filistealaiset olivat tulleet ja levittäytyneet Refaimin tasangolle,

19 kysyi Daavid Herralta: Menenkö minä filistealaisia vastaan? Annatko sinä heidät minun käsiini? Ja Herra sanoi Daavidille: Mene, sillä minä annan filistealaiset sinun käsiisi.

20 Niin Daavid tuli Baal-Perasimiin. Ja siellä Daavid voitti heidät ja sanoi: Herra

12 Och David märkte att HERREN hade befäst honom såsom konung över Israel, och att han hade upphöjt hans konungadöme, för sitt folk Israels skull.
13 Och David tog sig ännu flera bihustrur och hustrur från Jerusalem, sedan han hade kommit från Hebron; och åt David föddes ännu flera söner och döttrar.

14 Dessa äro namnen på de söner som föddes åt honom i Jerusalem: Sammua, Sobab, Natan, Salomo,

15 Jibhar, Elisua, Nefeg, Jafia,
16 Elisama, Eljada och Elifelet.

17 Men när filistéerna hörde att David hade blivit smord till konung över Israel, drogo de allasammans upp för att fånga David. När David hörde detta, drog han ned till borgen.

18 Och sedan filistéerna hade kommit fram, spridde de sig i Refaimsdalen.

19 Då frågade David HERREN: »Skall jag draga upp mot filistéerna? Vill du då giva dem i min hand?» HERREN svarade David: »Drag upp; ty jag skall giva filistéerna i din hand.

20 Och David kom till Baal-Perasim, och där slog David dem. Då sade han:

12 So David perceived that Yahweh had established him to be king over Israel,—and that he had exalted his kingdom, for the sake of his people Israel.
13 And David took him yet more concubines and wives, out of Jerusalem, after he had come from Hebron, and there were, yet further, born unto David, sons and daughters.
14 Now, these, are the names of the sons who were born unto him in Jerusalem,—Shammua and Shobab, and Nathan, and Solomon;
15 and Ibhar and Elishua and Nepheg and Yaphia;
16 and Elishama and Eliada, and Eliphalet.
17 And, when the Philistine heard that they had anointed David to be king over Israel, then came up all the Philistines to seek to secure David, and David heard of it, and went down into the citadel.
18 Now, the Philistines, had come,—and had spread themselves out in the vale of Rephaim.
19 So then David enquired of Yahweh, saying,—Shall I go up against the Philistines? Wilt thou deliver them into my hand? And Yahweh said unto David—Go up; for I, will surely deliver, the Philistines into thy hand.
20 And David entered Baal-perazim, and David smote them there, and said—

on murtanut viholliseni minun edessäni, niinkuin vedet murtavat. Siitä sen paikan nimeksi tuli Baal-Perasim.

»HERREN har brutit ned mina fiender inför mig, likasom en vattenflod bryter ned.» Därav fick det stället namnet Baal-Perasim.

Yahweh hath broken forth upon mine enemies, before me, like a breaking forth of waters. For this cause, called he the name of that place, Baal–perazim.

21 He jättivät siihen epäjumalankuvansa, ja Daavid ja hänen miehensä veivät ne pois.

21 De lämnade där efter sig sina avgudabilder, och David och hans män togo dessa med sig.

21 And they left their images there,—and David and his men took them away.

22 Mutta filistealaiset tulivat vielä kerran ja levittäytyivät Refaimin tasangolle.

22 Men filistéerna drogo upp ännu en gång och spridde sig i Refaimsdalen.

22 And, yet again, did the Philistines come up, —and they spread themselves out in the vale of Rephaim.

23 Niin Daavid kysyi Herralta, ja hän vastasi: Älä mene heitä vastaan, vaan kierrä heidät takaapäin ja hyökkää heidän kimppuunsa balsamipuiden puolelta.

23 När David då frågade HERREN, svarade han: »Du skall icke draga ditupp; du må kringgå dem bakifrån, så att du kommer över dem från det håll där bakaträden stå.

23 So David enquired of Yahweh, and he said—Thou shalt not go up,—Get round behind them, and come in upon them, over against the mulberry–trees.

24 Ja kun kuulet astunnan kahinan balsamipuiden latvoista, niin ryntää nopeasti, sillä silloin Herra on käynyt sinun edelläsi tuhotakseen filistealaisten leirin. Daavid teki, niinkuin Herra oli häntä käskenyt; ja hän voitti filistealaiset ja ajoi heitä takaa Gebasta aina Geseriin saakka.

24 Så snart du sedan hör ljudet av steg i bakaträdens toppar, skynda då raskt fram, ty då har HERREN dragit ut framför dig till att slå filistéernas här.»

24 And it shall be, when thou shalt hear a sound of marching in the tops of the mulberry–trees, then, shalt thou act with decision,—for, then, will Yahweh have gone forth before thee, to smite the host of the Philistines.

25 David gjorde såsom HERREN hade bjudit honom; och han slog filistéerna och förföljde dem från Geba ända fram emot Geser.

25 And David did so, as Yahweh had commanded him,—and smote the Philistines, from Gibeon until thou enterest Gezer.

6 luku

1 Daavid kokosi jälleen kaikki valiomiehet Israelista, kolmekymmentä tuhatta miestä.

1 Åter församlade David allt utvalt manskap i Israel, trettio tusen man.

1 And David, once more, gathered together all the choice young men in Israel, thirty thousand.

2 Ja Daavid ja kaikki väki, joka oli hänen kanssaan,

2 Och David bröt upp och drog åstad med allt sitt folk

2 Then David, and all the people that were with him,

nousi ja lähti Juudan Baalasta, tuomaan sieltä Jumalan arkkia, jonka Herra Sebaot oli ottanut nimiinsä, hän, jonka istuinta kerubit kannattavat.

3 Ja he panivat Jumalan arkin uusiin vaunuihin ja veivät sen pois Abinadabin talosta, joka oli mäellä; ja Ussa ja Ahjo, Abinadabin pojat, ohjasivat niitä uusia vaunuja.

4 Niin he veivät Jumalan arkin pois Abinadabin talosta, joka oli mäellä, kulkien Jumalan arkin mukana, ja Ahjo kulki arkin edellä.

5 Ja Daavid ynnä koko Israelin heimo karkeloi kaikin voimin Herran edessä soittaen kaikenkaltaisilla kypressipuisilla soittimilla, kanteleilla, harpuilla, vaskirummuilla, helistimillä ja kymbaaleilla.

6 Mutta kun he tulivat Naakonin puimatantereen luo, ojensi Ussa kätensä Jumalan arkkiin ja tarttui siihen, sillä härät kompastuivat.

7 Silloin Herran viha syttyi Ussaa kohtaan, ja Jumala löi hänet siinä hänen hairahduksensa tähden, niin että hän kuoli siihen, Jumalan arkin ääreen.

8 Mutta Daavid pahastui siitä, että Herra niin oli murtanut Ussan. Siitä se paikka sai nimekseen Peres-Ussa, aina tähän päivään

ifrån Baale-Juda, för att därifrån föra upp Guds ark, som hade fått sitt namn efter HERREN Sebaot, honom som tronar på keruberna.

3 Och de satte Guds ark på en ny vagn och förde den bort ifrån Abinadabs hus på höjden; och Ussa och Ajo, Abinadabs söner, körde den nya vagnen.

4 Så förde de Guds ark bort ifrån Abinadabs hus på höjden, och följde själva med, och Ajo gick därvid framför arken.

5 Och David och hela Israels hus fröjdade sig inför HERREN, med allahanda instrumenter av cypresströ, med harpor, psaltare, pukor, skallror och cymbaler.

6 Men när de kommo till Nakonslogen, räckte Ussa ut sin hand mot Guds ark och fattade i den, ty oxarna snavade.

7 Då upptändes HERRENS vrede mot Ussa, och Gud slog honom där för hans förseelse, så att han föll ned död där vid Guds ark.

8 Men det gick David hårt till sinne att HERREN så hade brutit ned Ussa; och han kallade det ställe Peres-Ussa, såsom det heter ännu

arose and went beyond Baale Judah,—to bring up from thence, the ark of God, the name whereof is called by the name of Yahweh of hosts, who inhabiteth the cherubim thereupon.

3 So they carried the ark of God in a new waggon, and brought it out of the house of Abinadab, who was in Gibeah,—and, Uzza and Ahio, sons of Abinadab, were driving the new waggon.

4 So they brought it out of the house of Abinadab, which was in Gibeah, with the ark of God,—and, Ahio, was going before the ark.

5 And, David and all the house of Israel, were dancing for joy before Yahweh, with all boldness and with songs,—and with lyres, and with harps, and with timbrels, and with sistrums, and with cymbals.

6 And, when they came as far as the threshing-floor of Nachon, Uzzah thrust forth his hand unto the ark of God, and took hold of it, for the oxen were restive.

7 Then was kindled the anger of Yahweh, against Uzzah, and God smote him there, for the error,—so that he died there, by the ark of God.

8 And it was a sadness unto David, for that Yahweh had broken in with a breach against Uzzah,—therefore called he that place, Perez-

saakka.

9 Ja Daavid pelkäsi sinä päivänä Herraa, niin että hän sanoi: Kuinka Herran arkki voi tulla minun tyköni?

10 Eikä Daavid tahtonut siirtää Herran arkkia tykönsä Daavidin kaupunkiin, vaan Daavid toimitti sen syrjään, gatilaisen Oobed-Edomin taloon.

11 Ja Herran arkki jäi kolmeksi kuukaudeksi gatilaisen Oobed-Edomin taloon. Ja Herra siunasi Oobed-Edomia ja koko hänen taloansa.

12 Kun kuningas Daavidille kerrottiin, että Herra oli Jumalan arkin tähden siunannut Oobed-Edomin taloa ja kaikkea, mitä hänellä oli, niin Daavid meni ja toi riemuiten Jumalan arkin Oobed-Edomin talosta Daavidin kaupunkiin.

13 Kun Herran arkin kantajat olivat astuneet kuusi askelta, uhrasi hän härän ja juottovasikan.

14 Ja Daavid hyppi kaikin voimin Herran edessä, ja Daavid oli puettu pellavakasukkaan.

15 Niin Daavid ja koko Israelin heimo toivat Herran arkin riemun raikuessa ja pasunain pauhatessa.

16 Kun Herran arkki tuli

i dag.

9 Och David betogs av sådan fruktan för HERREN på den dagen, att han sade: »Huru skulle jag töras låta HERRENS ark komma till mig?»

10 Därför ville David icke låta flytta in HERRENS ark till sig i David stad, utan lät sätta in den i gatiten Obed-Edoms hus.

11 Sedan blev HERRES ark kvar i gatiten Obed-Edoms hus i tre månader; men HERREN välsignade Obed-Edom och hela hans hus.

12 När det nu blev berättat för konung David att HERREN hade välsignat Obed-Edoms hus och allt vad han hade, för Guds arks skull, då gick David åstad och hämtade Guds ark ur Obed-Edoms hus upp till Davids stad under jubel.

13 Och när de som buro HERRENS ark hade gått sex steg framåt, offrade han en tjur och en gödkalv.

14 Själv dansade David med all makt inför HERREN, och därvid var David iklädd en linne-efod.

15 Så hämtade David och hela Israel HERRENS ark ditupp under jubel och basuners ljud.

16 När då HERRENS ark

uzzah [as it is called] until this day.

9 And David was afraid of Yahweh, on that day,—and said, How can the ark of Yahweh come unto me?

10 So David would not remove unto him the ark of Yahweh, unto the city of David,—but David took it aside to the house of Obed–edom, the Gittite.

11 And the ark of Yahweh abode in the house of Obed–edom the Gittite, three months,—and Yahweh blessed Obed –edom, and all his household.

12 And it was told King David, saying, Yahweh hath blessed the household of Obed–edom, and all that he hath, because of the ark of God. David therefore went and brought up the ark of God, out of the house of Obed–edom, unto the city of David, with rejoicing.

13 And so it was that, when they who bare the ark of Yahweh had stepped forward six paces, he sacrificed an ox and a heifer.

14 And, David, was dancing with all boldness before Yahweh,—David, being girt with an ephod of linen.

15 So, David and all the house of Israel, were bringing up the ark of Yahweh,—with triumphant shoutings, and with the sound of a horn.

16 Now it so came about

Daavidin kaupunkiin, katseli Miikal, Saulin tytär, ikkunasta; ja nähdessään kuningas Daavidin karkeloivan ja hyppivän Herran edessä halveksi hän häntä sydämessänsä.

kom in i Davids stad, blickade Mikal, Sauls dotter, ut genom fönstret, och när hon såg konung David hoppa och dansa inför HERREN fick hon förakt för honom i sitt hjärta.

that, when the ark of Yahweh entered the city of David, Michal Saul's daughter, looked out through the window, and saw King David, leaping and dancing before Yahweh, and she despised him, in her heart.

17 Ja kun he olivat tuoneet Herran arkin ja asettaneet sen paikalleen majaan, jonka Daavid oli sille pystyttänyt, uhrasi Daavid polttouhreja ja yhteysuhreja Herran edessä.

17 Sedan de hade fört HERRENS ark ditin, ställde de den på dess plats i tältet som David hade slagit upp åt den; och därefter offrade David brännoffer inför HERREN, så ock tackoffer.

17 So they brought in the ark of Yahweh, and set it in its place, in the midst of the tent which David had stretched out for it,—and David caused to go up ascending–sacrifices before Yahweh, and peace–offerings.

18 Ja kun Daavid oli uhrannut polttouhrin ja yhteysuhrit, siunasi hän kansan Herran Sebaotin nimeen.

18 När David hade offrat brännoffret och tackoffret välsignade han folket i HERREN Sebaots namn.

18 And, when David had finished offering up the ascending–sacrifice and the peace–offerings, he blessed the people in the name of Yahweh of hosts.

19 Ja hän jakoi koko kansalle, kaikelle Israelin joukolle, sekä miehille että naisille, kullekin kakun, kappaleen lihaa ja rypälekakun. Sitten kaikki kansa lähti, kukin kotiinsa.

19 Och åt allt folket, åt var och en i hela hopen av israeliter, både man och kvinna, gav han en kaka bröd, ett stycke kött och en druvkaka. Sedan gick allt folket hem, var och en till sitt.

19 And he apportioned to all the people, to all the multitude of Israel, both to men and to women—to every one, a loaf of bread, and a sweet drink, and a raisin–cake,—and all the people went their way, every one unto his own house;

20 Mutta kun Daavid palasi takaisin tervehtimään perhettänsä, meni Miikal, Saulin tytär, ulos Daavidia vastaan ja sanoi: Kuinka arvokkaana onkaan Israelin kuningas nyt esiintynyt, kun on tänä päivänä paljastanut itsensä palvelijainsa palvelijattarien silmien edessä, niinkuin kevytmielinen ihminen paljastautuu!

20 Men när David kom tillbaka för att hälsa sitt husfolk, gick Mikal, Sauls dotter, ut emot honom och sade: »Huru härlig har icke Israels konung visat sig i dag, då han i dag har blottat sig för sina tjänares tjänstekvinnors ögon, såsom löst folk plägar göra!»

20 and David returned, to bless his household. Then came forth Michal Saul's daughter to meet David, and said—How honoured, today, was the king of Israel in disrobing himself today, in the sight of the handmaids of his servants, as one of the low people, might disrobe himself?

21 Niin Daavid sanoi

21 Då sade David till Mikal:

21 And David said unto

Miikalille: Herran edessä, joka on valinnut minut, sivu sinun isäsi ja koko hänen sukunsa, ja asettanut minut Herran kansan, Israelin, ruhtinaaksi - Herran edessä minä karkeloin;

»Inför HERREN, som har utvalt mig framför din fader och hela hans hus, och som har förordnat mig till furste över HERRENS folk, över Israel -- inför HERREN fröjdade jag mig.

Michal, Before Yahweh, I will dance,—blessed, be Yahweh, who made choice of me above thy father, and above all his house, putting me in charge as leader over the people of Yahweh, over Israel,—therefore will I dance before Yahweh;

22 ja tähänkin minä pidän itseni liian vähäisenä ja olen omissa silmissäni halpa; mutta ne palvelijattaret, joista sinä puhuit, tulevat minua kunnioittamaan.

22 Dock kände jag mig rätteligen för ringa till detta, ja, jag var i mina ögon allt för låg därtill. Skulle jag då söka ära hos tjänstekvinnorna, om vilka du talade?»

22 and will make myself, yet more, lightly esteemed that this, and become lowly in mine own eyes,—nevertheless, with the handmaids of whom thou hast spoken, with them, shall I be honoured.

23 Ja Miikal, Saulin tytär, ei saanut lasta kuolinpäiväänsä asti.

23 Och Mikal, Sauls dotter, fick inga barn, så länge hon levde.

23 Therefore, Michal Saul's daughter, had no child,—unto the day of her death.

7 luku

1 Kerran, kun kuningas istui linnassaan, sittenkuin Herra oli suonut hänen päästä rauhaan kaikilta hänen ympärillään olevilta vihollisilta,

1 Då nu konungen satt i sitt hus, sedan HERREN hade låtit honom få ro runt omkring för alla hans fiender,

1 And it came to pass, when the king had taken up his abode in his house,—and Yahweh had given him rest round about, from all his enemies,

2 sanoi kuningas profeetta Naatanille: Katso, minä asun setripuisessa linnassa, mutta Jumalan arkki asuu telttakankaan suojassa.

2 sade han till profeten Natan: »Se, jag bor i ett hus av cederträ, under det att Guds ark bor i ett tält.

2 that the king said unto Nathan the prophet, See, I pray thee—I, have my abode in a house, of cedar, but, the ark of God, abideth in, the midst, of curtains.

3 Naatan sanoi kuninkaalle: Tee vain kaikki, mitä mielessäsi on, sillä Herra on sinun kanssasi.

3 Natan sade till konungen: »Välan, gör allt vad du har i sinnet; ty HERREN är med dig.»

3 And Nathan said unto the king, All that is in thy heart, go—do,—for Yahweh is with thee.

4 Mutta sinä yönä tapahtui, että Naatanille tuli tämä Herran sana:

4 Men om natten kom HERRENS ord till Natan; han sade:

4 But so it was, in that night, that the word of Yahweh came unto Nathan, saying:

5 Mene ja sano minun palvelijalleni Daavidille: Näin sanoo Herra: Sinäkö

5 »Gå och säg till min tjänare David: Så säger HERREN: Skulle du bygga

5 Go and say unto my servant—unto David: Thus, saith Yahweh,—Shalt, thou,

rakentaisit minulle huoneen asuakseni?
6 Enhän minä ole asunut huoneessa siitä päivästä asti, jona johdatin israelilaiset Egyptistä, tähän päivään saakka, vaan minä olen vaeltanut asuen teltta-asumuksessa.
7 Olenko minä koskaan, missä olenkin vaeltanut kaikkien israelilaisten keskuudessa, millekään Israelin sukukunnalle, jonka olen asettanut kaitsemaan kansaani Israelia, sanonut näin: Miksi te ette ole rakentaneet minulle setripuista huonetta?
8 Sano siis minun palvelijalleni Daavidille: Näin sanoo Herra Sebaot: Minä olen ottanut sinut laitumelta, lammasten jäljestä, kansani Israelin ruhtinaaksi.

9 Ja minä olen ollut sinun kanssasi kaikkialla, missä sinä vaelsit, ja olen hävittänyt kaikki vihollisesi sinun tieltäsi. Ja minä teen sinulle suuren nimen, suurimpien nimien vertaisen maan päällä.
10 Ja minä valmistan sijan kansalleni Israelille ja istutan sen niin, että se asuu paikallansa eikä enää ole levoton, eivätkä vääryyden tekijät sitä enää sorra niinkuin ennen,

11 siitä ajasta saakka, jolloin minä asetin tuomareita kansalleni

mig ett hus att bo i?

6 Jag har ju icke bott i något hus, allt ifrån den dag då jag förde Israels barn upp ur Egypten ända till denna dag, utan jag har flyttat omkring i ett tält, i ett tabernakel.
7 Har jag då någonsin, varhelst jag flyttade omkring med alla Israels barn, talat och sagt så till någon enda av Israels stammar, som jag har förordnat till herde för mitt folk Israel: 'Varför haven I icke byggt mig ett hus av cederträ?'

8 Och nu skall du säga så till min tjänare David: Så säger HERREN Sebaot: Från betesmarken, där du följde fåren, har jag hämtat dig, för att du skulle bliva en furste över mitt folk Israel.

9 Och jag har varit med dig på alla dina vägar och utrotat alla dina fiender för dig. Och jag vill göra dig ett namn, så stort som de störstes namn på jorden.

10 Jag skall bereda en plats åt mitt folk Israel och plantera det, så att det får bo kvar där, utan att vidare bliva oroat. Orättfärdiga människor skola icke mer förtrycka det, såsom fordom skedde,
11 och såsom det har varit allt ifrån den tid då jag förordnade domare över

build me a house, for me to dwell in;
6 seeing that I have not dwelt in a house, since the day that I brought up the sons of Israel out of Egypt, even unto this day,—but have been wandering in a tent as my habitation?
7 Wheresoever I have wandered with any of the sons of Israel, spake I ever, a word, with any one of the tribes of Israel, whom I charged to shepherd my people Israel, saying,—Wherefore have ye not built me a house, of cedar?

8 Now, therefore, thus, shalt thou say unto my servant, unto David: Thus, saith Yahweh of hosts, I myself, took thee away from the pasture, from after the flock,—to become leader over my people, over Israel;
9 and was with thee, whithersoever thou didst go, and have cut off all thine enemies, from before thee,—and will make thee a name, like the name of the great ones who are in the earth;

10 and will appoint a place for my people, for Israel, and will plant them, and they shall inhabit their place, and be unsettled no more,—neither shall the sons of perversity again humiliate them, as at first;
11 even from the day when I put judges in charge over my people Israel, thus will I

Israelille; minä annan sinun päästä rauhaan kaikista vihollisistasi. Ja Herra ilmoittaa sinulle, että Herra on tekevä sinulle huoneen.

mitt folk Israel; och jag skall låta dig få ro för alla dina fiender. Så förkunnar nu HERREN för dig att HERREN skall uppbygga ett hus åt dig.

give thee rest from all thine enemies. And Yahweh must tell thee that, a house, will Yahweh make for thee.

12 Kun sinun päiväsi ovat päättyneet ja sinä lepäät isiesi tykönä, korotan minä sinun seuraajaksesi jälkeläisesi, joka lähtee sinun ruumiistasi; ja minä vahvistan hänen kuninkuutensa.

12 När din tid är ute och du vilar hos dina fäder, skall jag efter dig upphöja den son som skall utgå ur ditt liv; och jag skall befästa hans konungadöme.

12 And it shall be that, when thy days shall be fulfilled, and thou shalt sleep with thy fathers, then will I raise up thy seed after thee, which proceedeth from thine own body,—and I will establish his kingdom.

13 Hän on rakentava huoneen minun nimelleni, ja minä vahvistan hänen valtaistuimensa ikuisiksi ajoiksi.

13 Han skall bygga ett hus åt mitt namn, och jag skall befästa hans konungatron för evig tid.

13 He, shall build a house for my name,—and I will establish his kingly throne unto times age–abiding:

14 Minä olen oleva hänen isänsä ja hän minun poikani, niin että, jos hän tekee väärin, minä rankaisen häntä ihmisvitsalla ja niinkuin ihmislapsia lyödään;

14 Jag skall vara hans fader, och han skall vara min son, så att jag visserligen, om han gör något illa, skall straffa honom med ris, såsom människor pläga tuktas, och med plågor, sådana som hemsöka människors barn;

14 I, will become his father, And, he, shall become my son: If he commit iniquity, then will I correct him, with the rod of men, and with the stripes of the sons of men;

15 mutta minun armoni ei poistu hänestä, niinkuin minä poistin sen Saulista, jonka minä poistin sinun tieltäsi.

15 men min nåd skall icke vika ifrån honom, såsom jag lät den vika ifrån Saul, vilken jag lät vika undan för dig.

15 But, my lovingkindness, shall not depart from him,—as I caused it to depart from Saul, whom I caused to depart from before thee.

16 Ja sinun sukusi ja kuninkuutesi pysyvät sinun edessäsi iäti, ja sinun valtaistuimesi on oleva iäti vahva.

16 Ditt hus och ditt konungadöme skola bliva beståndande inför dig till evig tid; ja, din tron skall vara befäst för evig tid.»

16 So shall thy house and thy kingdom be made steadfast unto times age–abiding, before thee,—thy throne, shall be established unto times age–abiding.

17 Aivan näillä sanoilla ja tämän näyn mukaan Naatan puhui Daavidille.

17 Alldeles i överensstämmelse med dessa ord och med denna syn talade nu Natan till David.

17 According to all these words, and according to all this vision, so, spake Nathan unto David.

18 Niin kuningas Daavid meni ja asettui Herran eteen

18 Då gick konung David in och satte sig ned inför

18 Then entered King David, and tarried before Yahweh,—

ja sanoi: Mikä olen minä, Herra, Herra, ja mikä on minun sukuni, että olet saattanut minut tähän asti?

19 Mutta tämäkin on ollut vähän sinun silmissäsi, Herra, Herra, ja niin olet sinä puhunut palvelijasi suvulle myöskin kaukaisista asioista, näin opettaen ihmisten tavalla, Herra, Herra.

20 Mitä Daavid enää sinulle puhuisi? Sinähän tunnet palvelijasi, Herra, Herra.

21 Oman sanasi tähden ja mielesi mukaan sinä olet tehnyt sen, että ilmoitit palvelijallesi kaikki nämä suuret asiat.

22 Sentähden olet sinä, Herra Jumala, suuri; sillä kaiken sen mukaan, mitä me olemme korvillamme kuulleet, ei ole sinun vertaistasi, eikä muuta jumalaa ole kuin sinä.

23 Ja missä on maan päällä toista kansaa sinun kansasi Israelin vertaista, jota Jumala itse on käynyt lunastamaan kansaksensa, tehdäkseen sen nimen kuuluisaksi ja tehdäkseen teille, sinun maallesi, suuria ja peljättäviä tekoja kansasi edessä, jonka sinä lunastit itsellesi Egyptistä, pakanain ja heidän jumaliensa vallasta?

HERRENS ansikte och sade: »Vem är jag, Herre, HERRE, och vad är mitt hus, eftersom du har låtit mig komma härtill?

19 Och detta har ändå synts dig vara för litet, Herre, HERRE; du har ock talat angående din tjänares hus om det som ligger långt fram i tiden. och härom har du talat på människosätt, Herre, HERRE!

20 Vad skall nu David vidare tala till dig? Du känner ju din tjänare, Herre, HERRE.

21 För ditt ords skull och efter ditt hjärta har du gjort allt detta stora och förkunnat det för din tjänare.

22 Därför är du ock stor HERRE Gud, ty ingen är dig lik, och ingen Gud finnes utom dig, efter allt vad vi hava hört med våra öron.

23 Och var finnes på jorden något enda folk likt ditt folk Israel, något folk som en Gud själv har gått åstad att förlossa åt sig till ett folk, för att så göra sig ett namn -- ja, för att göra dessa stora ting med eder och dessa fruktansvärda gärningar med ditt land, inför ditt folk, det som du förlossade åt dig från Egypten, från hedningarna och deras gudar.

and said—Who am, I, My Lord, Yahweh, and what is my house, that thou hast brought me, hitherto;

19 and hast yet further made this seem little in thine eyes, My Lord, Yahweh, in that thou hast spoken, even of the house, of thy servant, for a great while to come? This, then is the law of manhood, O My Lord, Yahweh!

20 What more, then, can David yet further speak unto thee,—seeing that, thou thyself knowest thy servant, O My Lord Yahweh?

21 For the sake of thine own word, and according to thine own heart, hast thou done all this great thing,—making it known unto thy servant.

22 For this cause, hast thou magnified thyself, O Yahweh Elohim,—for there is none like unto, thee, yea there is no God besides thee, according to all that we have heard with our ears.

23 Who, then, is like thy people, like Israel, a nation alone in the earth? whom God went to redeem for himself as a people, so to make himself a name, and to do for you the great deed, fearful things also for thy land, to make way for thy people, whom thou hadst redeemed for thyself, out of Egypt, [dealing with] nations and their god's;

24 Ja sinä olet valmistanut itsellesi kansasi Israelin, omaksi kansaksesi ikuisiksi ajoiksi; ja sinä, Herra, olet tullut heidän Jumalaksensa.

25 Niin täytä nyt, Herra Jumala, ikuisiksi ajoiksi se, mitä olet puhunut palvelijastasi ja hänen suvustansa; tee, niinkuin olet puhunut.

26 Niin sinun nimesi tulee suureksi iankaikkisesti, ja se on oleva: Herra Sebaot, Israelin Jumala. Ja palvelijasi Daavidin suku on pysyvä sinun edessäsi.

27 Sillä sinä, Herra Sebaot, Israelin Jumala, olet ilmoittanut palvelijallesi ja sanonut: 'Minä rakennan sinulle huoneen.' Siitä sinun palvelijasi on saanut rohkeuden rukoilla tämän rukouksen sinun kuullaksesi.

28 Ja nyt, Herra, Herra, sinä olet Jumala, ja sinun sanasi ovat todet; ja kun olet luvannut palvelijallesi tämän hyvän,

29 niin suvaitse nyt siunata palvelijasi sukua, että se pysyisi iäti sinun edessäsi. Sillä sinä, Herra, Herra, olet sen luvannut, ja sinun palvelijasi suku on oleva siunattu sinun siunauksellasi iankaikkisesti.

24 Och du har berett åt dig ditt folk Israel, dig till ett folk för evig tid, och du, HERRE, har blivit deras Gud.

25 Så uppfyll nu, HERRE Gud, för evig tid vad du har talat om din tjänare och om hans hus; gör såsom du har talat.

26 Då skall ditt namn bliva stort till evig tid, så att man skall säga: 'HERREN Sebaot är Gud över Israel.' Och så skall din tjänare Davids hus bestå inför dig.

27 Ty du, HERRE Sebaot, Israels Gud, har uppenbarat för din tjänare och sagt: 'Jag vill bygga dig ett hus.' Därför har din tjänare fått frimodighet att bedja till dig denna bön.

28 Och nu, Herre, HERRE, du är Gud, och dina ord äro sanning; och du du har lovat din tjänare detta goda,

29 så värdes nu välsigna din tjänares hus, så att det förbliver evinnerligen inför dig. Ja, du, Herre, HERRE, har lovat det, och genom din välsignelse skall din tjänares hus bliva välsignat evinnerligen.»

24 and hast established for thyself thy people Israel—for thyself as a people, unto times age-abiding,—thou thyself, also, O Yahweh, becoming their God.

25 Now, therefore, O Yahweh Elohim, the word which thou hast spoken concerning thy servant, and concerning his house, confirm thou, unto times age-abiding,—and do, as thou hast spoken:

26 that thy name may be age-abidingly magnified, saying, Yahweh of hosts, is God over Israel, and so, the house of thy servant David, be established before thee.

27 For, thou, O Yahweh of hosts, God of Israel, hast unveiled the ear of thy servant, saying—A house, will I build for thee. For this cause, hath thy servant found in his heart, to pray unto thee, this prayer.

28 Now, therefore, O My Lord, Yahweh, thou, art God, and, thy words, shall prove true,—therefore hast thou spoken unto thy servant this goodness.

29 Now, therefore, be pleased to bless the house of thy servant, that it may continue age-abidingly before thee,—for, thou, O My Lord, Yahweh, hast spoken, therefore, with thine own blessing, shall the house of thy servant be age-abidingly blessed.

8 luku

1 Sen jälkeen Daavid voitti filistealaiset ja nöyryytti heidät; ja Daavid otti vallan ohjat filistealaisten käsistä.

1 En tid härefter slog David filistéerna och kuvade dem. Därvid bemäktigade sig David huvudstaden och tog den ur filistéernas hand.

1 And it came to pass, after this, that David smote the Philistines, and subdued them,—and David took the bridle of the metropolis, out of the hand of the Philistines.

2 Hän voitti myös mooabilaiset ja mittasi heitä nuoralla, pantuaan heidät makaamaan maahan: aina kaksi nuoranpituutta hän mittasi surmattavaksi ja yhden nuoranpituuden henkiin jätettäväksi. Niin tulivat mooabilaiset Daavidin veronalaisiksi palvelijoiksi.

2 Han slog ock moabiterna och mätte dem med snöre, i det att han lät dem lägga sig ned på jorden: med två snörlängder mätte han ut den del av dem, som skulle dödas, och med en full snörlängd den del som han låt leva. Så blevo moabiterna David underdåniga och förde till honom skänker.

2 And he smote Moab, and measured them with the line casting, them down to the ground, and be measured with two lines to put to death, and with one full line to keep alive,—so the Moabites became David's, as servants, bringing gifts.

3 Samoin Daavid voitti Hadadeserin, Rehobin pojan, Sooban kuninkaan, kun tämä oli menossa ulottamaan valtaansa Eufrat-virtaan.

3 Likaledes slog David Hadadeser, Rehobs son, konungen i Soba, när denne hade dragit åstad för att utsträcka sitt välde till floden.

3 And David smote Hadadezer son of Rehob, king of Zobah,—when he went to lay his hand on the River Euphrates.

4 Ja Daavid otti häneltä vangiksi tuhat seitsemänsataa ratsumiestä ja kaksikymmentä tuhatta jalkamiestä ja katkoi kaikilta vaunuhevosilta vuohisjänteet; ainoastaan sata vaunuhevosta hän niistä säästi.

4 Och David tog till fånga av han folk ett tusen sju hundra ryttare och tjugu tusen man fotfolk; och David lät avskära fotsenorna på alla vagnshästarna, utom på ett hundra hästar, som han skonade.

4 And David captured from him, a thousand and seven hundred horsemen, and twenty thousand footmen,—and David destroyed all the chariots, but reserved of them, a hundred chariots.

5 Ja kun Damaskon aramilaiset tulivat auttamaan Hadadeseria, Sooban kuningasta, voitti Daavid kaksikymmentä kaksi tuhatta aramilaista.

5 När sedan araméerna från Damaskus kommo för att hjälpa Hadadeser, konungen i Soba, nedgjorde David tjugutvå tusen man av dem.

5 And, when the Syrians of Damascus came to help Hadadezer, king of Zobah, David smote of the Syrians, twenty–two thousand men.

6 Ja Daavid asetti maaherroja Damaskon Aramiin; ja aramilaiset tulivat Daavidin veronalaisiksi

6 Och David insatte fogdar bland araméerna i Damaskus, och araméerna blevo David underdåniga

6 Then David put garrisons in Syria of Damascus, and the Syrians became David's, as servants bringing gifts,—

palvelijoiksi. Näin Herra antoi Daavidille voiton, mihin tahansa hän meni.

7 Ja Daavid otti ne kultavarustukset, jotka Hadadeserin palvelijoilla oli, ja vei ne Jerusalemiin.

8 Mutta Hadadeserin kaupungeista, Betahista ja Beerotaista, kuningas Daavid otti sangen paljon vaskea.

9 Kun Tooi, Hamatin kuningas, kuuli, että Daavid oli voittanut Hadadeserin koko sotajoukon,
10 lähetti Tooi poikansa Jooramin kuningas Daavidin luo tervehtimään häntä ja onnittelemaan häntä siitä, että hän oli taistellut Hadadeserin kanssa ja voittanut hänet; sillä Hadadeser oli ollut Tooin vastustaja. Ja hänellä oli mukanaan hopea-, kulta- ja vaskikaluja.
11 Nekin kuningas Daavid pyhitti Herralle, samoin kuin oli pyhittänyt sen hopean ja kullan, minkä oli ottanut kaikilta kukistamiltaan kansoilta:
12 Aramilta, Mooabilta, ammonilaisilta, filistealaisilta ja Amalekilta, sekä sen saaliin, minkä hän oli ottanut Hadadeserilta, Rehobin pojalta, Sooban kuninkaalta.
13 Ja Daavid teki nimensä kuuluisaksi, kun hän palasi takaisin, voitettuaan Suolalaaksossa edomilaiset,

och förde till honom skänker. Så gav HERREN seger åt David, varhelst han drog fram.
7 Och David tog de gyllene sköldar som Hadadesers tjänare hade burit och förde dem till Jerusalem.

8 Och från Hadadesers städer Beta och Berotai tog konung David koppar i stor myckenhet.

9 Då nu Toi, konungen i Hamat, hörde att David hade slagit Hadadesers hela här,
10 sände han sin son Joram till konung David för att hälsa honom och lyckönska honom, därför att han hade givit sig i strid med Hadadeser och slagit honom; ty Hadadeser hade varit Tois fiende. Och han hade med sig kärl av silver, av guld och av koppar.

11 Också dessa helgade konung David åt HERREN, likasom han hade gjort med det silver och guld han hade tagit från alla de folk som han hade underlagt sig:
12 från araméerna, moabiterna, Ammons barn, filistéerna och amalekiterna, så ock med det byte han hade tagit från Hadadeser, Rehobs son, konungen i Soba.
13 Och när David kom tillbaka från sin seger över araméerna, gjorde han sig ytterligare ett namn i

and so Yahweh gave victory unto David, whithersoever he went.

7 And David took the shields of gold which had come to the servants of Hadadezer,—and brought them to Jerusalem;
8 also, from Betah and from Berothai, cities of Hadadezer, did King David take bronze, exceeding much.
9 And, when Tou king of Hamath heard that David had smitten all the forces of Hadadezer,
10 then Tou sent Hadoram his son unto King David, to ask after his welfare, and to bless him, because he had fought against Hadadezer and had smitten him, for Hadadezer had had wars with Tou,—and, in his hand, were vessels of silver, and vessels of gold, and vessels of bronze.
11 Them also, did King David hallow unto Yahweh,—with the silver and the gold which he had hallowed from all the nations which he had subdued:
12 from Syria, and from Moab, and from the sons of Ammon, and from the Philistines, and from Amalek,—and from the spoil of Hadadezer son of Rehob, king of Zobah.
13 And David made a name, when he returned from his smiting of the Syrians in the valley of salt,—eighteen

kahdeksantoista tuhatta miestä.
14 Sen jälkeen hän asetti maaherroja Edomiin, koko Edomiin hän asetti maaherrat, ja kaikki edomilaiset tulivat Daavidin palvelijoiksi. Näin Herra antoi Daavidille voiton, mihin tahansa tämä meni.
15 Ja Daavid hallitsi koko Israelia, ja Daavid teki kaikelle kansallensa sitä, mikä oikeus ja vanhurskaus on.
16 Jooab, Serujan poika, oli sotajoukon ylipäällikkönä, ja Joosafat, Ahiludin poika, oli kanslerina.
17 Saadok, Ahitubin poika, ja Ahimelek, Ebjatarin poika, olivat pappeina, ja Seraja oli kirjurina.
18 Benaja, Joojadan poika, oli kreettien ja pleettien päällikkönä; Daavidin pojat olivat myös pappeina.

Saltdalen, där han slog aderton tusen man.
14 Och han insatte fogdar i Edom, i hela Edom insatte han fogdar; och alla edoméer blevo David underdåniga. Så gav HERREN seger åt David, varhelst han drog fram.

15 David regerade nu över hela Israel; och David skipade lag och rätt åt allt sitt folk.

16 Joab, Serujas son, hade befälet över krigshären, och Josafat Ahiluds son, var kansler.
17 Sadok, Ahitubs son, och Ahimelek, Ebjatars son, voro präster, och Seraja var sekreterare.
18 Benaja, Jojadas son, hade befälet över keretéerna och peletéerna; dessutom voro Davids söner präster.

thousand.

14 And he put, in Edom, garrisons, throughout all Edom, put be garrisons, and so it was that all Edom became servants unto David,—and Yahweh gave victory unto David, whithersoever he went.
15 And David reigned over all Israel,—and so it was that David used to execute justice and righteousness for all his people;
16 and, Joab, son of Zeruiah, was over the army,—and, Jehoshaphat, son of Ahilud, was remembrancer.
17 And, Zadok, son of Ahitub, and Abimelech, son of Abiathar, were priests,—and, Seraiah, was scribe;
18 and, Benaiah, son of Jehoiadah, was over the Cherethites and the Pelethites,—and, the sons of David, became, chief rulers.

9 luku

1 Daavid kysyi: Onko Saulin suvusta enää jäljellä ketään, jolle minä voisin tehdä laupeuden Joonatanin tähden?
2 Saulin perheessä oli ollut palvelija nimeltä Siiba, ja hänet he kutsuivat Daavidin eteen. Ja kuningas sanoi hänelle: Oletko sinä Siiba? Hän vastasi: Palvelijasi on.

3 Kuningas kysyi: Eikö Saulin suvusta ole enää jäljellä ketään, jolle minä voisin tehdä Jumalan laupeuden?

1 Och David sade: »Finnes ännu någon kvar av Sauls hus, mot vilken jag kan bevisa barmhärtighet för Jonatans skull?»
2 Nu hade Sauls hus haft en tjänare vid namn Siba; honom hämtade man till David. Då sade konungen till honom: »Är du Siba?» Han svarade: »Ja, din tjänare.»
3 Konungen frågade: »Finnes ingen kvar av Sauls hus, mot vilken jag kan bevisa barmhärtighet, såsom

1 And David said, Is there yet one left unto the house of Saul,—that I may show him lovingkindness, for the sake of, Jonathan?
2 Now, unto the house of Saul, belonged a servant, whose name, was Ziba, and, when they had called him unto David, the king said unto him—Art, thou, Ziba? And he said—Thy servant!
3 Then said the king—Is there never a man remaining unto the house of Saul, that I may show him

Siiba vastasi kuninkaalle: Vielä on Joonatanin poika, joka on rampa jaloistaan.

4 Kuningas kysyi häneltä: Missä hän on? Siiba vastasi kuninkaalle: Hän on Maakirin, Ammielin pojan, talossa Loodebarissa.
5 Niin kuningas Daavid lähetti noutamaan hänet Maakirin, Ammielin pojan, talosta Loodebarista.
6 Kun Mefiboset, Saulin pojan Joonatanin poika, tuli Daavidin tykö, lankesi hän kasvoillensa ja osoitti kunnioitusta. Niin Daavid sanoi: Mefiboset! Hän vastasi: Tässä on palvelijasi.
7 Daavid sanoi hänelle: Älä pelkää, sillä minä teen sinulle laupeuden isäsi Joonatanin tähden, ja minä palautan sinulle isoisäsi Saulin kaiken maaomaisuuden, ja sinä saat aina aterioida minun pöydässäni.
8 Niin tämä kumarsi ja sanoi: Mikä on palvelijasi, että sinä käännyt minunlaiseni koiranraadon puoleen?
9 Sitten kuningas kutsui Siiban, Saulin palvelijan, ja sanoi hänelle: Kaiken, mikä on ollut Saulin ja koko hänen sukunsa omaa, minä annan sinun herrasi pojalle.

10 Ja sinä poikinesi ja palvelijoinesi viljele hänelle sitä maata ja korjaa sato, että sinun herrasi pojalla

Gud är barmhärtig?» Siba svarade konungen: »Ännu finnes kvar en son till Jonatan, en som är ofärdig i fötterna.»
4 Konungen frågade honom »Var är han?» Siba svarade konungen: »Han är nu i Makirs, Ammiels sons, hus i Lo-Debar.»
5 Då sände konung David och lät hämta honom från Makirs, Ammiels sons, hus i Lo-Debar.
6 När så Mefiboset, Sauls son Jonatans son, kom in till David, föll han ned på sitt ansikte och bugade sig. Då sade David: »Mefiboset!» Han svarade: »Ja, din tjänare hör.»
7 David sade till honom: »Frukta icke, ty jag vill bevisa barmhärtighet mot dig för din fader Jonatans skull, och jag vill giva dig allt din faders Sauls jordagods tillbaka, och du skall äta vid mitt bord beständigt.»
8 Då bugade han sig och sade: »Vad är jag, din tjänare, eftersom du vänder dig till en sådan död hund som jag är?»
9 Därefter tillkallade konungen Siba, Sauls tjänare, och sade till honom; »Allt som Saul och hela hans hus har ägt giver jag åt din herres son.

10 Och du med dina söner och dina tjänare skall bruka jorden åt honom och inbärga skörden, för att din

the lovingkindness of God? And Ziba said unto the king, There remaineth a son unto Jonathan, lame in his feet.

4 And the king said to him, Where is he? And Ziba said unto the king, Lo! he, is in the house of Machir son of Ammiel, in Lo–debar.
5 Then sent King David,—and fetched him out of the house of Machir son of Ammiel, from Lo–debar.
6 Now, when Mephibosheth, son of Jonathan, son of Saul, came in unto David, he fell on his face and did homage. And David said, Mephibosheth? And he said, Lo! thy servant.
7 And David said to him—Do not fear, for I will, indeed shew, thee lovingkindness, for the sake of Jonathan thy father, and will restore unto thee all the land of Saul thy father,—but, thou thyself, shall eat bread at my table, continually.
8 And he did homage, and said—What is thy servant,—that thou hast turned towards such a dead dog as I?
9 Then the king called for Ziba, Saul's servant, and said unto him,—All that pertained unto Saul and unto all his house, have I given unto the son of thy lord:
10 therefore shalt thou till for him the ground, thou, and thy sons, and thy servants, and shalt bring in,

olisi leipää syödä; kuitenkin saa Mefiboset, sinun herrasi poika, aina aterioida minun pöydässäni. Ja Siiballa oli viisitoista poikaa ja kaksikymmentä palvelijaa.

11 Siiba sanoi kuninkaalle: Aivan niinkuin herrani, kuningas, käskee palvelijaansa, on palvelijasi tekevä. - Niin Mefiboset on syövä minun pöydässäni, niinkuin hän olisi kuninkaan poikia.
12 Ja Mefibosetilla oli pieni poika nimeltä Miika. Ja koko Siiban talonväki oli Mefibosetin palvelijoita.

13 Ja Mefiboset asui Jerusalemissa, koska hän aina söi kuninkaan pöydässä. Ja hän ontui kumpaakin jalkaansa.

herres son må hava bröd att äta, dock skall Mefiboset, din herres son, beständigt äta vid mitt bord.» Siba hade nämligen femton söner och tjugu tjänare.
11 Då sade Siba till konungen: »Din tjänare skall i alla stycken göra såsom min herre konungen bjuder sin tjänare.» »Ja», svarade han, »Mefiboset skall äta vid mitt bord, såsom vore han en av konungens söner.»
12 Mefiboset hade en liten son, som hette Mika. Och alla som bodde i Sibas hus blevo Mefibosets tjänare.

13 Själv bodde Mefiboset i Jerusalem, eftersom han beständigt skulle äta vid konungens bord. Och han var halt på båda fötterna.

so that thy lord's son may have bread to eat, but, Mephibosheth, thy lord's son, shall continually eat bread at my table. Now, Ziba, had fifteen sons, and twenty servants.
11 Then said Ziba unto the king, According to all that my lord the king shall command his servant, so, will thy servant do,—but, Mephibosheth, is to eat at the table of David, as one of the sons of the king.
12 Now, Mephibosheth, had a little son, whose name, was Micha. And, all that dwelt in the house of Ziba, were servants unto Mephibosheth.
13 So, Mephibosheth, dwelt in Jerusalem, for, at the table of the king, continually, had he to eat,—he being lame, in both his feet.

10 luku

1 Senjälkeen ammonilaisten kuningas kuoli, ja hänen poikansa Haanun tuli kuninkaaksi hänen sijaansa.

2 Niin Daavid sanoi: Minä osoitan laupeutta Haanunille, Naahaan pojalle, niinkuin hänen isänsä osoitti laupeutta minulle. Ja Daavid lähetti palvelijoitaan lohduttamaan häntä hänen isänsä kuoleman johdosta. Kun Daavidin palvelijat tulivat ammonilaisten maahan,

1 En tid härefter dog Ammons barns konung, och hans son Hanun blev konung efter honom.

2 Då sade David: »Jag vill bevisa Hanun, Nahas' son, vänskap, likasom hans fader bevisade mig vänskap.» Och David sände några av sina tjänare för att trösta honom i hans sorg efter fadern. När så Davids tjänare kommo till Ammons barns land,

1 And it came to pass, after this, that the king of the sons of Ammon died,—and that Hanun his son reigned in his stead.
2 Then said David—I will shew lovingkindness unto Hanun son of Nahash, as his father shewed, unto me, lovingkindness. So David sent to comfort him, by the hand of his servants, as to his father,—and the servants of David came into the land of the sons of Ammon.

3 sanoivat ammonilaisten päämiehet herrallensa Haanunille: Luuletko sinä, että Daavid tahtoo kunnioittaa sinun isääsi, kun hän lähettää lohduttajia sinun luoksesi? Varmasti on Daavid lähettänyt palvelijansa sinun luoksesi tutkimaan kaupunkia ja vakoilemaan ja hävittämään sitä.

3 sade Ammons barns furstar till sin herre Hanun: »Menar du att David därmed att han sänder tröstare till dig vill visa dig att han ärar din fader? Nej, för att undersöka staden, för att bespeja och sedan fördärva den har David sänt sina tjänare till dig.»

3 Then said the rulers of the sons of Ammon unto Hanun their lord—Is David honouring thy father, in thine eyes, that he hath sent unto thee comforters? Is it not, for the sake of exploring the city, and spying it out, and overthrowing it, that David hath sent his servants unto thee?

4 Niin Haanun otatti kiinni Daavidin palvelijat, ajatti toisen puolen heidän partaansa ja leikkautti toisen puolen heidän vaatteistaan, peräpuolia myöten, ja päästi heidät sitten menemään.

4 Då tog Hanun Davids tjänare och lät raka av dem halva skägget och skära av deras kläder mitt på, ända uppe vid sätet, och lät dem så gå.

4 Wherefore Hanun took David's servants, and shaved off half their beards, and cut off their upper garments in the middle, as far as their buttocks,—and let them go.

5 Ja kun se ilmoitettiin Daavidille, lähetti hän sanan heitä vastaan, sillä miehiä oli pahasti häväisty. Ja kuningas käski sanoa: Jääkää Jerikoon, kunnes partanne on kasvanut, ja tulkaa sitten takaisin.

5 När man berättade detta för David, sände han bud emot dem; ty männen voro ju mycket vanärade. Och konungen lät säga: »Stannen i Jeriko, till dess edert skägg hinner växa ut, och kommen så tillbaka.»

5 And, when they told David, he sent to meet them, because the men were greatly ashamed,—and the king said—Tarry at Jericho, until your beards be grown, then shall ye return.

6 Kun ammonilaiset näkivät joutuneensa Daavidin vihoihin, lähettivät ammonilaiset lähettiläitä ja palkkasivat Beet-Rehobin ja Sooban aramilaisia, kaksikymmentä tuhatta jalkamiestä, ja Maakan kuninkaalta tuhat miestä ja Toobin miehiä kaksitoista tuhatta.

6 Då nu Ammons barn insågo att de hade gjort sig förhatliga för David, sände de bort och lejde från Aram-Bet-Rehob och Aram-Soba tjugu tusen man fotfolk, av konungen i Maaka ett tusen man och av Tobs män tolv tusen.

6 And, when the sons of Ammon saw that they had made themselves odious with David, the sons of Ammon sent and hired the Syrians of Beth-rehob, and the Syrians of Zoba—twenty thousand footmen, and of king Maacah—a thousand men, and men of Tob—twelve thousand men.

7 Kun Daavid sen kuuli, lähetti hän Jooabin ja koko sotajoukon, kaikki urhot.

7 När David hörde detta, sände han åstad Joab med hela hären, de tappraste krigarna.

7 And, when David heard of it, he sent Joab and all the army of heroes,

8 Niin ammonilaiset lähtivät ja asettuivat sotarintaan portin oven edustalle, mutta Sooban ja Rehobin

8 Och Ammons barn drogo ut och ställde upp sig till strid framför stadsporten; men de från Aram-Soba och

8 And the sons of Ammon came out, and set in array for battle, at the entrance of the gate,—whereas, the

aramilaiset ja Toobin ja Maakan miehet olivat eri joukkona kedolla.

9 Kun Jooab näki, että häntä uhkasi hyökkäys edestä ja takaa, valitsi hän miehiä kaikista Israelin valiomiehistä ja asettui sotarintaan aramilaisia vastaan.
10 Mutta muun väen hän antoi veljensä Abisain johtoon, ja tämä asettui sotarintaan ammonilaisia vastaan.
11 Ja hän sanoi: Jos aramilaiset tulevat minulle ylivoimaisiksi, niin tule sinä minun avukseni; jos taas ammonilaiset tulevat sinulle ylivoimaisiksi, niin minä tulen sinua auttamaan.

12 Ole luja, ja pysykäämme lujina kansamme puolesta ja meidän Jumalamme kaupunkien puolesta. Tehköön sitten Herra, minkä hyväksi näkee.
13 Sitten Jooab ja väki, joka oli hänen kanssaan, ryhtyi taisteluun aramilaisia vastaan, ja nämä pakenivat häntä.
14 Ja kun ammonilaiset näkivät aramilaisten pakenevan, pakenivat hekin Abisaita ja menivät kaupunkiin. Sitten Jooab palasi ahdistamasta ammonilaisia ja tuli Jerusalemiin.
15 Kun aramilaiset näkivät, että Israel oli voittanut heidät, kokoontuivat he

Rehob, ävensom Tobs män och maakatéerna, ställde upp sig för sig själva på fältet.
9 Då Joab nu såg att han hade fiender både framför sig och bakom sig, gjorde han ett urval bland allt Israels utvalda manskap och ställde sedan upp sig mot araméerna.
10 Men det övriga folket överlämnade han åt sin broder Absai, vilken med dem ställde upp sig mot Ammons barn.
11 Och han sade: »Om araméerna bliva mig övermäktiga, så skall du komma mig till hjälp; och om Ammons barn bliva dig övermäktiga, så vill jag tåga till din hjälp.

12 Var nu vid gott mod; ja, låt oss visa mod i striden för vårt folk och för vår Guds städer. Sedan må HERREN göra vad honom täckes.»
13 Därefter ryckte Joab fram med sitt folk till strid mot araméerna och de flydde för honom.

14 Men när Ammons barn sågo att araméerna flydde, flydde också de för Abisai och begåvo sig in i staden. Då drog Joab bort ifrån Ammons barn och begav sig tillbaka till Jerusalem.

15 Då alltså araméerna sågo att de hade blivit slagna av Israel, församlade

Syrians of Zoba, and of Rehob, and the men of Tob and of Maacah, were by themselves, in the field.
9 And, when Joab saw that the front of the battle was towards him, before and behind, he chose out of all the chosen men of Israel, and set them in array against the Syrians;
10 while, the rest of the people, he delivered into the hand of Abishai his brother,––and set [them] in array against the sons of Ammon.
11 And he said—If the Syrians be too strong for me, then shalt thou become my deliverance,—but, if, the sons of Ammon, be too strong for thee, then will I come with deliverance to thee.
12 Be strong, and let us put forth our strength, for the sake of our people, and for the sake of the cities of our God,—and, Yahweh, do what is good in his own eyes.
13 And Joab drew nigh, and the people that were with him, to fight against the Syrians,—and they fled before him.
14 And, when, the sons of Ammon, saw that the Syrians had fled, then fled they before Abishai, and entered the city,—so Joab returned from the sons of Ammon, and entered Jerusalem.
15 And, when the Syrians saw that they were defeated before Israel, they gathered

kaikki,
16 ja Hadareser lähetti nostattamaan niitä aramilaisia, jotka asuivat tuolla puolella Eufrat-virran; ja he tulivat Heelamiin, ja Soobak, Hadareserin sotapäällikkö, johti heitä.
17 Kun se ilmoitettiin Daavidille, kokosi hän kaiken Israelin ja meni Jordanin yli ja tuli Heelamiin; ja aramilaiset asettuivat sotarintaan Daavidia vastaan ja taistelivat hänen kanssaan.
18 Mutta aramilaiset pakenivat Israelia, ja Daavid tappoi aramilaisilta seitsemän sataa vaunuhevosta ja neljäkymmentä tuhatta ratsumiestä, ja heidän sotapäällikkönsä Soobakin hän siellä löi kuoliaaksi.
19 Kun kaikki Hadareserin alaiset kuninkaat näkivät, että Israel oli voittanut heidät, tekivät he Israelin kanssa rauhan ja palvelivat heitä. Sitten aramilaiset eivät enää uskaltaneet auttaa ammonilaisia.

de sig allasammans.
16 Och Hadadeser sände bud att de araméer som bodde på andra sidan floden skulle rycka ut; dessa kommo då till Helam, anförda av Sobak, Hadadesers härhövitsman.
17 När detta blev berättat för David, församlade han hela Israel och gick över Jordan och kom till Helam; och araméerna ställde upp sig i slagordning mot David och gåvo sig i strid med honom.
18 Men araméerna flydde för Israel, och David dräpte av araméerna manskapet på sju hundra vagnar, så ock fyrtio tusen ryttare; deras härhövitsman Sobak slog han ock där till döds.

19 Då alltså Hadadesers alla lydkonungar sågo att de hade blivit slagna av israeliterna, ingingo de fred med dem och blevo dem underdåniga. Efter detta fruktade araméerna för att vidare hjälpa Ammons barn.

themselves together;
16 and Hadadezer sent and brought out the Syrians that were beyond the River, and they entered Helam,—Shobach the prince of the host of Hadadezer being before them.
17 And, when it was told David, he gathered together all Israel, and passed over the Jordan, and entered Helam,—and the Syrians set themselves in array to meet David, and fought with him.

18 Then fled the Syrians before Israel, and David slew of the Syrians seven hundred chariots, and forty thousand horsemen,—Shobach also, prince of their host, smote he, that he died, there.

19 And, when all the kings who were servants to Hadadezer saw that they were defeated before Israel, they made peace with Israel, and served them,—and the Syrians feared to give help any more unto the sons of Ammon.

11 luku

1 Vuoden vaihteessa, kuningasten sotaanlähtöaikana, lähetti Daavid Jooabin ja hänen kanssaan palvelijansa ja koko Israelin sotaretkelle; ja he hävittivät ammonilaisten maata ja piirittivät Rabbaa. Mutta Daavid itse jäi

1 Följande år, vid den tid då konungarna plägade draga i fält, sände David åstad Joab och med honom sina tjänare och hela Israel; och de härjade Ammons barns land och belägrade Rabba, medan David stannade kvar i Jerusalem.

1 And it came to pass, at the return of the year, at the time of the going forth of kings, that David sent Joab, and his servants with him, and all Israel, and they destroyed the sons of Ammon, and laid siege to Rabbah,—but, David, was

Jerusalemiin.
2 Niin tapahtui eräänä iltana, kun Daavid oli noussut vuoteeltansa ja käveli kuninkaan linnan katolla, että hän katolta näki naisen peseytymässä; ja nainen oli näöltään hyvin ihana.

3 Daavid lähetti hankkimaan tietoja naisesta; ja sanottiin: Se on Batseba, Eliamin tytär, heettiläisen Uurian vaimo.

4 Niin Daavid lähetti sanansaattajat häntä noutamaan, ja hän tuli hänen luoksensa. Ja Daavid makasi naisen kanssa, joka juuri oli puhdistautunut saastaisuudestaan. Sitten tämä palasi kotiinsa.
5 Ja vaimo tuli raskaaksi; ja hän lähetti ilmoittamaan Daavidille: Minä olen raskaana.

6 Silloin Daavid lähetti Jooabille sanan: Lähetä minun luokseni heettiläinen Uuria. Ja Jooab lähetti Uurian Daavidin luo.
7 Ja kun Uuria tuli Daavidin luo, kysyi tämä, kuinka Jooab ja väki voivat ja kuinka sota menestyi.

8 Ja Daavid sanoi Uurialle: Mene kotiisi ja pese jalkasi. Uuria lähti kuninkaan linnasta, ja kuninkaan lahja seurasi häntä.

2 Då hände sig en afton, när David hade stått upp från sitt läger och gick omkring på konungshusets tak, att han från taket fick se en kvinna som badade; och kvinnan var mycket fager att skåda.

3 David sände då åstad och förfrågade sig om kvinnan, och man sade: »Det är Bat-Seba, Eliams dotter, hetiten Urias hustru.»

4 Då sände David några män med uppdrag att hämta henne, och hon kom till honom, och han låg hos henne, när hon hade helgat sig från sin orenhet. Sedan återvände hon hem.

5 Men kvinnan blev havande; hon sände då åstad och lät underrätta David därom och säga: »Jag är havande.»

6 Då sände David till Joab detta bud: »Sänd till mig hetiten Uria.» Så sände då Joab Uria till David.

7 Och när Uria kom till David, frågade denne om det stod väl till med Joab och med folket, och huru kriget gick.

8 Därefter sade David till Uria: »Gå nu ned till ditt hus och två dina fötter.» När då Uria gick ut ur konungens hus, sändes en gåva från konungen efter

remaining in Jerusalem.
2 And it came to pass that, at eventide, David arose from his couch, and walked to and fro on the roof of the king's house, when, from the roof, he saw a woman bathing herself,—the woman being exceeding beautiful to look upon.
3 And David sent and enquired after the woman,—and one said—Is not, this, Bath-sheba, daughter of Eliam, wife of Uriah the Hittite?
4 And David sent messengers, and fetched her, and she came in unto him, and he lay with her, she having purified herself from her uncleanness,—and she returned unto her own house.
5 And the woman, having conceived, sent and told David, and said, I am with child.

6 Then sent David unto Joab, Send unto me Uriah the Hittite. So Joab sent Uriah unto David.

7 And, when Uriah had come in unto him, David asked—how Joab prospered, and how the people prospered, and how the war prospered.
8 Then said David unto Uriah, Go down unto thy house, and bathe thy feet. And, when Uriah went out of the house of the king, there followed him, a present from

honom.
9 Mutta Uuria panikin maata kuninkaan linnan oven eteen kaikkien muiden herransa palvelijain joukkoon eikä mennyt kotiinsa.
9 Men Uria lade sig till vila vid ingången till konungshuset, jämte hans herres alla andra tjänare, och gick icke ned till sitt eget hus.
9 But Uriah slept at the entrance of the king's house, with all the servants of his lord,—and went not down unto his own house.

10 Kun Daavidille ilmoitettiin: Uuria ei ole mennytkään kotiinsa, sanoi Daavid Uurialle: Tulethan sinä matkalta, mikset mennyt kotiisi?
10 Detta berättade man för David och sade: »Uria har icke gått ned till sitt hus.» Då sade David till Uria: »Du kommer ju från resan; varför har du då icke gått ned till ditt hus?»
10 And it was told David, saying, Uriah went not down, unto his own house. So David said unto Uriah—Was it not, from a journey, thou didst come? why, then, hast thou not been down unto thine own house?

11 Mutta Uuria sanoi Daavidille: Arkki ja Israel ja Juuda asuvat lehtimajoissa, minun herrani Jooab ja herrani palvelijat ovat leiriytyneinä kedolla; menisinkö minä kotiin syömään, juomaan ja makaamaan vaimoni kanssa? Niin totta kuin sinä elät ja sinun sielusi elää: sitä minä en tee.
11 Uria svarade David: »Arken och Israel och Juda bo nu i lägerhyddor, och min herre Joab och min herres tjänare äro lägrade ute på marken: skulle jag då gå in i mitt hus för att äta och dricka och ligga hos min hustru? Så sant du lever, så sant din själ lever: jag vill icke göra så.»
11 And Uriah said unto David—The ark, and Israel and Judah, are dwelling in huts and, my lord Joab, and the servants of my lord, on the face of the field, are encamped, Was, I, then, to enter my own house, to eat and to drink and to lie with my wife? By thy life, yea by the life of thy soul, I could not do this thing.

12 Niin Daavid sanoi Uurialle: Jää tänne vielä täksi päiväksi, niin minä huomenna päästän sinut menemään. Niin Uuria jäi Jerusalemiin vielä siksi päiväksi. Seuraavana päivänä
12 Då sade David till Uria: »Stanna här också i dag, så vill jag i morgon sända dig åstad.» Så stannade då Uria i Jerusalem den dagen och den följande.
12 Then said David unto Uriah—Abide here today also, and, tomorrow, will I let thee go. So Uriah abode in Jerusalem that day, and the morrow.

13 Daavid kutsui hänet luoksensa syömään ja juomaan ja juotti hänet juovuksiin. Mutta illalla hän meni maata vuoteelleen herransa palvelijain joukkoon eikä mennyt kotiinsa.
13 Och David inbjöd honom till sig och lät honom äta och dricka med sig och gjorde honom drucken. Men om aftonen gick han ut och lade sig på sitt läger tillsammans med sin herres tjänare, och gick icke ned till sitt hus.
13 And David called him, and he did eat before him, and drank, and he made him drunk,—and he went forth in the evening to lie down on his bed, with the servants of his lord, but, unto his own house, went he not down.

14 Seuraavana aamuna Daavid kirjoitti kirjeen Jooabille ja lähetti sen
14 Följande morgon skrev David ett brev till Joab och sände det med Uria.
14 And so it was, in the morning, that David wrote a letter unto Joab,—and sent

Uurian mukana.
15 Ja kirjeessä hän kirjoitti näin: Pankaa Uuria eturintaan, kiivaimpaan taisteluun, ja vetäytykää takaisin hänen luotaan, että hänet lyötäisiin kuoliaaksi.
16 Piirittäessään kaupunkia Jooab asetti Uurian siihen paikkaan, missä tiesi urhoollisimpien miesten olevan.

17 Kun sitten kaupungin miehet ryntäsivät ulos ja ryhtyivät taisteluun Jooabin kanssa, niin väkeä, Daavidin palvelijoita, kaatui, ja myöskin heettiläinen Uuria kuoli.
18 Sitten Jooab lähetti ilmoittamaan Daavidille kaikki, mitä taistelussa oli tapahtunut.
19 Ja hän käski sanansaattajaa sanoen: Kun olet kertonut kuninkaalle kaikki, mitä sodassa on tapahtunut,
20 niin kuningas ehkä kiivastuu ja sanoo sinulle: 'Miksi menitte niin lähelle kaupunkia taistelemaan? Ettekö tienneet, että ne ampuvat muurilta?

21 Kuka surmasi Abimelekin, Jerubbesetin pojan? Eikö nainen heittänyt muurilta jauhinkiveä hänen päällensä, niin että hän kuoli Teebeksessä? Miksi menitte niin lähelle muuria?' Sano silloin: 'Myöskin sinun palvelijasi heettiläinen Uuria on kuollut.'

15 I brevet skrev han så: »Ställen Uria längst fram, där striden är som häftigast, och dragen eder sedan tillbaka från honom, så att han bliver slagen till döds.»
16 Under belägringen av staden skickade då Joab Uria till den plats där han visste att de tappraste männen funnos.

17 Och männen i staden gjorde ett utfall och gåvo sig i strid med Joab, och flera av folket, av Davids tjänare, föllo; också hetiten Uria dödades.

18 Då sände Joab och lät berätta för David allt vad som hade hänt under striden.
19 Och han bjöd budbäraren och sade: »När du har omtalat för konungen allt vad som har hänt under striden,
20 då upptändes kanske konungens vrede, och han säger till dig: 'Varför gingen I under striden så nära intill staden? Visste I icke att de skulle skjuta uppifrån muren?
21 Vem var det som slog ihjäl Abimelek, Jerubbesets son? Var det icke en kvinna som kastade en kvarnsten ned på honom från muren, så att han dödades, där i Tebes? Varför gingen I då så nära intill muren?' Men då skall du säga: 'Din tjänare Uria,

it by the hand of Uriah;
15 and he wrote in the letter, saying,—Set ye Uriah in the forefront of the hottest battle, and retire ye from him, that he be smitten and die.
16 So it came to pass, when Joab was laying siege to the city, that he put Uriah in the place where he knew that the men of valour, were.
17 And forth sallied the men of the city, and fought with Joab, and there fell some of the people, of the servants of David,—then died also, Uriah the Hittite.

18 So Joab sent and told David all the news of the battle;

19 and he charged the messenger saying,—When thou hast ended all the news of the battle, in speaking unto the king,
20 then shall it be, if the king's anger arise, and he say unto thee, Why came ye near unto the city, to fight? Knew ye not, that they would shoot from off the wall?
21 Who smote Abimelech son of Jerubbaal? Did not, a woman, cast on him an upper millstone from off the wall, that he died, in Thebez? Wherefore came ye near unto the wall? Then shalt thou say—Moreover, thy servant, Uriah the Hittite, died.

hetiten, är ock död.'»

22 Sanansaattaja lähti, ja tultuaan hän ilmoitti Daavidille kaiken, mitä Jooab oli lähettänyt hänet ilmoittamaan.

22 Budbäraren gick åstad och kom och berättade för David allt vad Joab hade sänt honom att säga;

22 And the messenger went his way,—and came in, and told David, all that Joab had sent him [to tell].

23 Ja sanansaattaja sanoi Daavidille: Ne miehet olivat meille ylivoimaiset ja ryntäsivät meitä vastaan ulos kedolle, mutta me työnsimme heidät takaisin portin ovelle saakka.

23 budbäraren sade till David: »Männen blevo oss övermäktiga och drogo ut mot oss på fältet, men vi slogo dem tillbaka ända till stadsporten.

23 And the messenger said unto David, The men were too strong for us, and sallied forth against us, in the field,—so we were drawn against them as far as the opening of the gate.

24 Silloin ampujat ampuivat muurilta sinun palvelijoitasi, ja kuninkaan palvelijoita kuoli; myöskin palvelijasi heettiläinen Uuria kuoli.

24 Då sköto skyttarna uppifrån muren på dina tjänare, så att flera av konungens tjänare dödades; din tjänare Uria, hetiten, är ock död.»

24 Then did the archers shoot upon thy servants, from off the wall, and there died some of the servants of the king,—moreover also, thy servant, Uriah the Hittite, died.

25 Silloin Daavid sanoi sanansaattajalle: Sano näin Jooabille: 'Älä pane sitä pahaksesi, sillä miekka syö milloin yhden, milloin toisen; taistele urheasti kaupunkia vastaan ja hävitä se.' Rohkaise häntä näin.

25 Då sade David till budbäraren: »Så skall du säga till Joab: 'Låt icke detta förtryta dig, ty svärdet förtär än den ene, än den andre; fortsatt med kraft stadens belägring och förstör den.' Och intala honom så mod.»

25 Then said David unto the messenger—Thus, shalt thou say unto Joab,—Let not this thing be grievous in thine eyes, for, now this one, and then that one, doth the sword devour,—make hot thy battle against the city, and overthrow it; Thus embolden thou him.

26 Kun Uurian vaimo kuuli, että hänen miehensä Uuria oli kuollut, piti hän puolisolleen valittajaiset.

26 Då nu Urias hustru hörde att hennes man Uria var död, höll hon dödsklagan efter sin man.

26 And, when Uriah's wife heard that Uriah her husband was dead, she made loud lamentation over her lord.

27 Mutta kun suruaika oli ohitse, lähetti Daavid ottamaan hänet linnaansa, ja hän tuli hänen vaimoksensa. Sitten hän synnytti hänelle pojan. Mutta se, minkä Daavid oli tehnyt, oli paha Herran silmissä.

27 Och när sorgetiden var förbi, sände David och lät hämta henne hem till sig, och hon blev hans hustru; därefter födde hon honom en son. Men vad David hade gjort misshagade HERREN.

27 And, when the time of mourning had passed, David sent and received her into his house, and she became his wife, and bare him a son. But the thing which David had done was wicked in the eyes of Yahweh.

12 luku

1 Ja Herra lähetti Naatanin Daavidin tykö. Kun hän tuli hänen tykönsä, sanoi hän hänelle: Kaksi miestä oli samassa kaupungissa, toinen rikas ja toinen köyhä.

2 Rikkaalla oli lampaita ja raavaita hyvin paljon.
3 Mutta köyhällä ei ollut muuta kuin yksi ainoa pieni karitsa, jonka hän oli ostanut. Hän elätti sitä, ja se kasvoi hänen luonansa yhdessä hänen lastensa kanssa: se söi hänen leipäpalastansa, joi hänen maljastansa, makasi hänen sylissään ja oli hänelle niinkuin tytär.

4 Niin rikkaalle miehelle tuli vieras. Mutta hän ei raskinut ottaa omia lampaitansa eikä raavaitansa valmistaakseen ruokaa matkamiehelle, joka oli tullut hänen luoksensa; vaan hän otti köyhän miehen karitsan ja valmisti sen miehelle, joka oli tullut hänen luoksensa.

5 Niin Daavid vihastui kovin siihen mieheen ja sanoi Naatanille: Niin totta kuin Herra elää: mies, joka tämän on tehnyt, on kuoleman oma.

6 Ja karitsa hänen on korvattava nelinkertaisesti, koska hän teki näin ja koska hän ei sääliä tuntenut.

1 Och HERREN sände Natan till David. När han kom in till honom, sade han till honom: »Två män bodde i samma stad; den ene var rik och den andre fattig.

2 Den rike hade får och fäkreatur i stor myckenhet.
3 Men den fattige hade icke mer än ett enda litet lamm, som han hade köpt; han uppfödde det, och det växte upp hos honom och hans söner, tillsammans med dem: det åt av hans brödstycke och drack ur hans bägare och låg i hans famn och var för honom såsom en dotter.

4 Så kom en vägfarande till den rike mannen; då nändes han icke taga av sina får och fäkreatur för att tillreda åt den resande som hade kommit till honom, utan han tog den fattige mannens lamm och tillredde det åt mannen som hade kommit till honom.»

5 Då upptändes Davids vrede storligen mot den mannen, och han sade till Natan: »Så sant HERREN lever: dödens barn är den man som har gjort detta.

6 Och lammet skall han ersätta fyradubbelt, därför att han gjorde sådant, och eftersom han var så obarmhärtig.»

1 So then Yahweh sent Nathan the prophet unto David,—who therefore came unto him and said to him—Two men, there were in a certain city, the one, rich, and, the other, poor.
2 The, rich, man had flocks and herds exceeding many;
3 whereas the, poor, man had, nothing,—save one little lamb, which he had made his own, and sustained, and it had grown up with him and with his children, all together,—of his own morsel, used it to eat, and, out of his own cup, used it to drink, and, in his own bosom, used it to lie, and it was to him, as a daughter.
4 Now there came a traveller to the rich man, but he thought it a pity to take of his own flock, or his own herd, to make ready for the wayfarer who had come to him,—so he took the lamb of his poor neighbour, and made ready for the man who had come to him.
5 Then was kindled the anger of David against the man, fiercely,—and he said unto Nathan, By the life of Yahweh, doomed to death, is the man that hath done this;
6 and, the lamb, shall he pay back sevenfold,—because he did this thing, and, for that he had no pity.

7 Mutta Naatan sanoi Daavidille: Sinä olet se mies. Näin sanoo Herra, Israelin Jumala: 'Minä olen voidellut sinut Israelin kuninkaaksi ja pelastanut sinut Saulin käsistä.
8 Minä olen antanut sinulle herrasi linnan ja antanut herrasi vaimot sinun syliisi; ja minä olen antanut sinulle Israelin ja Juudan heimot. Ja jos tämä olisi vähän, niin minä antaisin sinulle vielä sekä sitä että tätä.

9 Miksi sinä olet pitänyt halpana Herran sanan ja tehnyt sitä, mikä on pahaa hänen silmissään? Heettiläisen Uurian sinä olet surmannut miekalla, olet tappanut hänet ammonilaisten miekalla, ja hänen vaimonsa sinä olet ottanut vaimoksesi.

10 Sentähden ei miekka ole milloinkaan väistyvä sinun suvustasi, koska olet pitänyt halpana minut ja ottanut vaimoksesi heettiläisen Uurian vaimon.

11 Näin sanoo Herra: Katso, minä nostatan sinulle onnettomuuden sinun omasta perheestäsi, ja silmiesi edessä minä otan sinun vaimosi ja annan heidät toiselle, ja hän on makaava sinun vaimojesi kanssa tämän auringon nähden.
12 Sillä sinä olet tehnyt tekosi salassa, mutta minä

7 Men Natan sade till David: »Du är den mannen. Så säger HERREN, Israels Gud: Jag har smort dig till konung över Israel, och jag har räddat dig ur Sauls hand.
8 Jag har givit dig din herres hus och lagt din herres hustrur i din famn; ja jag har givit dig Israels hus och Juda. Och om detta skulle vara för litet, så vore jag villig att ytterligare giva dig både ett och annat.

9 Varför har du då föraktat HERRENS ord och gjort vad ont är i hans ögon? Hetiten Uria har du låtit slå ihjäl med svärd, och hans hustru har du tagit till hustru åt dig själv; ja, honom har du dräpt med Ammons barns svärd.

10 Så skall nu icke heller svärdet vika ifrån ditt hus till evig tid, därför att du har föraktat mig och tagit hetiten Urias hustru till hustru åt dig.

11 Så säger HERREN: Se, jag skall låta olyckor komma över dig från ditt eget hus, och jag skall taga dina hustrur inför dina ögon och giva dem åt en annan, och han skall ligga hos dina hustrur mitt på ljusa dagen.

12 Ty väl har du gjort sådant i hemlighet, men jag

7 Then said Nathan unto David: Thou, art the man! Thus, saith Yahweh, God of Israel—I, anointed thee to be king over Israel, and, I, delivered thee out of the hand of Saul;
8 and gave unto thee the household of thy lord, and the wives of thy lord, into thy bosom, and gave unto thee the house of Israel and Judah. And, if this had been too little, I could have further given thee more and more of such things.
9 Wherefore, hast thou despised the word of Yahweh, by doing that which is wicked in mine eyes? Uriah the Hittite, hast thou smitten with the sword, and, his wife, hast thou taken to thyself to wife, yea, him, hast thou slain with the sword of the sons of Ammon!
10 Now, therefore, the sword shall not depart from thy house, unto age-abiding times,—because thou hast despised me, and taken the wife of Uriah the Hittite to be thy wife.
11 Thus, saith Yahweh,—Behold me! raising up over thee calamity out of thine own household, and I will take thy wives, before thine eyes, and give unto thy neighbour, and he will lie with thy wives, in the eyes of this sun.

12 For, thou, didst it, in secret,—but, I, will do this

teen tämän koko Israelin ja auringon nähden.'

13 Niin Daavid sanoi Naatanille: Minä olen tehnyt syntiä Herraa vastaan. Naatan sanoi Daavidille: Niin on myös Herra antanut sinun syntisi anteeksi; sinä et kuole.

14 Mutta koska sinä tällä teolla olet saattanut Herran viholliset pilkkaamaan häntä, niin se poika, joka sinulle on syntynyt, on kuoleva.

15 Sitten Naatan meni kotiinsa. Ja Herra löi lasta, jonka Uurian vaimo oli Daavidille synnyttänyt, niin että se sairastui vaikeasti.

16 Silloin Daavid etsi Jumalaa pojan tähden, ja Daavid paastosi; ja aina kun hän tuli kotiinsa, makasi hän yötä paljaalla maalla.

17 Niin hänen hovinsa vanhimmat menivät hänen luokseen saadaksensa hänet nousemaan ylös maasta, mutta hän ei tahtonut; eikä hän syönyt mitään heidän kanssansa.

18 Seitsemäntenä päivänä lapsi kuoli. Mutta Daavidin palvelijat eivät uskaltaneet ilmoittaa hänelle, että lapsi oli kuollut, sillä he ajattelivat: Katso, kun me puhuimme hänelle lapsen vielä eläessä, ei hän kuullut meitä. Kuinka voisimme sitten sanoa hänelle, että lapsi on kuollut? Hän voisi

vill låta detta ske inför hela Israel, och det på ljusa dagen.»

13 Då sade David till Natan: »Jag har syndat mot HERREN.» Natan sade till David: »Så har ock HERREN tillgivit dig din synd; du skall icke dö.

14 Men eftersom du genom denna gärning har kommit HERRENS fiender att förakta honom, skall ock den son som har blivit född åt dig döden dö.»

15 Sedan gick Natan hem igen. Och HERREN slog barnet som Urias hustru hade fött åt David, han slog det, så att det blev dödssjukt.

16 Då sökte David Gud för gossens skull; och David höll fasta, och när han kom hem, låg han på bara marken över natten.

17 Då stodo de äldste i hans hus upp och gingo till honom, för att förmå honom att stiga upp från marken; men han ville icke, och han åt icke heller något med dem.

18 Men på sjunde dagen dog barnet. Då fruktade Davids tjänare att om tala för honom att barnet hade dött, ty de tänkte: »När vi talade till honom, medan barnet ännu levde, ville han ju icke lyssna till våra ord. Huru skulle vi då kunna säga till honom att barnet har dött? Han kunde göra

thing, before all Israel, and before the sun.

13 And David said unto Nathan, I have sinned against Yahweh. Then said Nathan unto David,—Yahweh also, hath put away thy sin, thou shalt not die!

14 Nevertheless, because thou hast greatly blasphemed Yahweh, by this thing, the very son that is born to thee, shall, die.

15 And Nathan departed unto his own house,—and Yahweh struck the child that the wife of Uriah had borne unto David, and it fell sick.

16 David therefore earnestly sought God in behalf of the boy,—and David kept a fast, and used to go in and pass the night, and lie upon the ground.

17 And the elders of his house stood up over him, to raise him from the ground,—but he would not, neither would he eat food with them.

18 And it came to pass, on the seventh day, that the child died,—but the servants of David feared to tell him that the child was dead, for said they—Lo! while the child was living, we spake unto him, and he hearkened not unto our voice, how then can we say unto him, The child is dead, and so

tehdä itselleen pahaa.
19 Mutta kun Daavid näki, että hänen palvelijansa kuiskailivat keskenänsä, ymmärsi hän, että lapsi oli kuollut. Ja Daavid kysyi palvelijoiltansa: Onko lapsi kuollut? He vastasivat: On.

20 Niin Daavid nousi maasta, peseytyi ja voiteli itsensä, muutti vaatteensa, meni Herran huoneeseen ja rukoili. Ja kun hän tuli kotiinsa, pyysi hän ruokaa; ja he tarjosivat, ja hän söi.

21 Mutta hänen palvelijansa sanoivat hänelle: Miksi teet näin? Lapsen eläessä sinä paastosit ja itkit, mutta lapsen kuoltua sinä nouset ja syöt.

22 Hän vastasi: Kun lapsi vielä eli, paastosin minä ja itkin, sillä minä ajattelin: Kenties Herra on minulle armollinen, niin että lapsi jää eloon.
23 Mutta kun hän nyt on kuollut, niin mitä minä enää paastoaisin? Enhän minä enää voi palauttaa häntä. Minä menen hänen tykönsä, mutta hän ei enää palaja minun tyköni.
24 Daavid lohdutti vaimoansa Batsebaa ja meni hänen luoksensa ja makasi hänen kanssansa. Ja tämä synnytti pojan, ja hän antoi tälle nimen Salomo, ja Herra rakasti häntä.

något ont.»
19 Men när David såg att hans tjänare viskade med varandra, förstod han att barnet hade dött. Då frågade David sina tjänare: »Har barnet dött?» De svarade: »Ja.»

20 Då stod David upp från marken och tvådde sig och smorde sig och bytte om kläder och gick in i HERRENS hus och tillbad. Och när han kom hem igen, begärde han att man skulle sätta fram mat åt honom, och han åt.
21 Då sade hans tjänare till honom: »Varför gör du på detta sätt? Medan barnet levde, fastade du och grät för dess skull; men så snart barnet har dött, står du upp och äter!»

22 Han svarade: så länge barnet ännu levde, fastade och grät jag, ty jag tänkte: 'Vem vet, kanhända bliver HERREN mig nådig och låter barnet få leva.'
23 Men nu, när det har dött, varför skulle jag då fasta? Kan jag väl skaffa honom tillbaka igen? Jag går bort till honom, men han kommer icke tillbaka till mig.»
24 Och David tröstade sin hustru Bat-Seba och gick in till henne och låg hos henne. Och hon födde en son, åt vilken han gav namnet Salomo. Och HERREN älskade honom

he do [himself] harm?
19 But, when David saw that his servants were whispering among themselves, then understood David that the child was dead,—and David said unto his servants—Is the child, dead? And they answered—Dead!
20 Then David arose from the ground, and bathed and anointed, and changed his apparel, and, entering into the house of Yahweh, bowed himself down,—then came he into his own house, and asked, and they set before him food, and he did eat.
21 Then said his servants unto him, What is this thing that thou hast done? For the child's sake, while living, thou didst fast and weep, but, as soon as the child was dead, thou didst arise and eat food.
22 And he said,—While yet the child lived, I fasted, and wept,—for I said—Who knoweth whether Yahweh may not grant me favour, and the child live?
23 But, now, that he is dead, wherefore should I go on fasting? can I bring him back again? I am going unto him, but, he, will not come back unto me.

24 And David consoled Bath–sheba his wife, and went in unto her, and lay with her,—and she bare a son, and called his name, Solomon, and Yahweh loved him.

25 Ja Daavid laittoi hänet profeetta Naatanin hoitoon, ja tämä kutsui häntä Jedidjaksi Herran tähden.

26 Mutta Jooab ryhtyi taistelemaan ammonilaisten Rabbaa vastaan ja valloitti kuninkaan kaupungin.
27 Ja Jooab lähetti sanansaattajat Daavidin luo ja käski sanoa: Minä olen ryhtynyt taisteluun Rabbaa vastaan ja olen jo valloittanut vesikaupungin.
28 Niin kokoa nyt jäljellä oleva väki ja asetu leiriin kaupungin edustalle ja valloita se, etten minä sitä valloittaisi ja ottaisi sitä nimiini.

29 Silloin Daavid kokosi kaiken väen ja lähti Rabbaan, ryhtyi taisteluun sitä vastaan ja valloitti sen.
30 Ja hän otti heidän kuninkaansa kruunun hänen päästänsä - se painoi talentin kultaa, ja siinä oli kallis kivi - ja se pantiin Daavidin päähän. Ja hän vei sangen paljon saalista kaupungista.

31 Ja kansan, mitä siellä oli, hän vei pois ja asetti heitä kivisahojen ja rautahakkujen ja rautakirveiden ääreen ja pani heitä tiilentekoon. Näin hän teki kaikille ammonilaisten kaupungeille. Sitten Daavid ja kaikki väki palasi Jerusalemiin.

25 och sände ett budskap med profeten Natan, och denne gav honom namnet Jedidja, för HERRENS skull.

26 Och Joab angrep Rabba i Ammons barns land och intog konungastaden.

27 Sedan sände Joab bud till David och lät säga honom: »Jag har angripit Rabba och har redan intagit Vattenstaden.

28 Så församla du nu det övriga folket och belägra staden och intag den, så att det icke bliver jag som intager staden och får bära namnet därför.»

29 Då församlade David allt folket och tågade till Rabba och angrep det och intog det.
30 Och han tog deras konungs krona från hans huvud; den vägde en talent guld och var prydd med en dyrbar sten. Den sattes nu på Davids huvud. Och han förde ut byte från staden i stor myckenhet.

31 Och folket därinne förde han ut och lade dem under sågar och tröskvagnar av järn och bilor av järn och överlämnade dem åt Molok. Så gjorde han mot Ammons barns alla städer. Sedan vände David med allt folket tillbaka till Jerusalem.

25 And he sent by the hand of Nathan the prophet, and called his name Jedidiah[=Beloved of Yah], for Yahweh's sake.
26 And Joab fought against Rabbah, of the sons of Ammon,—and captured the royal city.
27 Then Joab sent messengers unto David,—and said—I have fought against Rabbah, I have also captured the city of the waters.
28 Now, therefore, gather thou together the rest of the people, and encamp against the city, and capture it,—lest, I, capture the city, and it be called by my name.
29 So David gathered together all the people, and went to Rabbah,—and fought against it, and captured it.
30 Then took he the crown of Milcom from off his head, the weight thereof, being a talent of gold, with the precious stones, and it remained on the head of David,—the spoil of the city also, brought he forth in great abundance;
31 the people also that were therein, brought he forth, and put them to the saw, and to threshing sledges of iron, and to axes of iron, and made them pass through the brickkiln, and thus used he to do unto all the cities of the sons of Ammon. And David and all the people returned

unto Jerusalem.

13 luku

1 Sen jälkeen tapahtui tämä. Daavidin pojalla Absalomilla oli kaunis sisar nimeltä Taamar, ja Daavidin poika Amnon rakastui häneen.

2 Ja Amnon tuli aivan sairaaksi tuskasta sisarensa Taamarin tähden; sillä kun tämä oli neitsyt, näytti Amnonista mahdottomalta tehdä hänelle mitään.

3 Mutta Amnonilla oli ystävä, nimeltä Joonadab, Daavidin veljen Simean poika; ja Joonadab oli hyvin ovela mies.
4 Tämä sanoi hänelle: Miksi sinä kuihdut noin päivä päivältä, kuninkaan poika? Etkö ilmaise minulle sitä? Amnon vastasi hänelle: Minä olen rakastunut veljeni Absalomin sisareen Taamariin.

5 Joonadab sanoi hänelle: Paneudu vuoteeseesi ja tekeydy sairaaksi. Ja kun isäsi tulee katsomaan sinua, niin sano hänelle: 'Salli minun sisareni Taamarin tulla antamaan minulle jotakin syötävää; jos hän valmistaisi ruuan minun silmieni edessä, että minä näkisin sen, niin minä söisin hänen kädestään.'

6 Niin Amnon paneutui maata ja tekeytyi sairaaksi.

1 Därefter tilldrog sig följande Davids son Absalom hade en skön syster som hette Tamar, och Davids son Amnon fattade kärlek till henne.
2 Ja, Amnon kom för sin syster Tamars skull i en sådan vånda att han blev sjuk; ty hon var jungfru, och det syntes Amnon icke vara möjligt att göra henne något.
3 Men Amnon hade en vän, som hette Jonadab, en son till Davids broder Simea; och Jonadab var en mycket klok man.
4 Denne sade nu till honom: »Varför ser du var morgon så avtärd ut, du konungens son? Vill du icke säga mig det?» Amnon svarade honom: »Jag har fattat kärlek till min broder Absaloms syster Tamar.»

5 Jonadab sade till honom: »Lägg dig på din säng och gör dig sjuk. När då din fader kommer för att besöka dig, så säg till honom: 'Låt min syster Tamar komma och giva mig något att äta, men låt henne tillreda maten inför mina ögon; så att jag ser det och kan få den ur hennes hand att äta.'»

6 Då lade Amnon sig och gjorde sig sjuk. När nu

1 And it came to pass, after this, that, Absolom, son of David, having a beautiful sister, whose name, was Tamar, Amnon son of David loved her.
2 And it so troubled Amnon, that he made himself ill on account of Tamar his sister, for, a virgin, was she, and it was monstrous in Amnon's own eyes, to do, anything, unto her.
3 But, Amnon, had a friend, whose name, was Jonadab, son of Shimeah, David's brother,—and, Jonadab, was a very cunning man.
4 So he said to him,—Why art thou looking so wretched—a king's son too—morning by morning? Wilt thou not tell me? And Amnon said to him, With Tamar, my brother Absolom's sister, am I in love.
5 And Jonadab said unto him: Take to thy bed, and feign thyself ill,—and, when thy father cometh in to see thee, then shalt thou say unto him—I pray thee, let Tamar my sister come, that she may give me food, and let her prepare, before mine eyes, some delicacy, to the end that I may see [it made], and so eat at her hand.
6 So Amnon took to his bed, and feigned himself ill,–

Kun kuningas tuli katsomaan häntä, sanoi Amnon kuninkaalle: Salli minun sisareni Taamarin tulla tekemään kaksi kakkua minun silmieni edessä, niin minä syön hänen kädestään.

konungen kom för att besöka honom, sade Amnon till konungen: »Låt min syster Tamar komma hit och tillaga två kakor inför mina ögon, så att jag kan få dem ur hennes hand att äta.»

–and, when the king came in to see him, Amnon said unto the king—I pray thee, let Tamar my sister come, and make ready before mine eyes a couple of cakes, that I may eat at her hand.

7 Silloin Daavid lähetti sanan Taamarille linnaan ja käski sanoa hänelle: Mene veljesi Amnonin taloon ja valmista hänelle ruokaa.

7 Då sände David bud in i huset till Tamar och lät säga: »Gå till din broder Amnons hus och red till åt honom något att äta.»

7 So David sent unto Tamar, in the house—saying,—Come, I pray thee, to the house of Amnon thy brother, and prepare him enticing food.

8 Niin Taamar meni veljensä Amnonin taloon, jossa tämä makasi. Ja hän otti taikinaa, sotki ja teki kakkuja hänen silmiensä edessä ja paistoi kakut,

8 Tamar gick då åstad till sin broder Amnons hus, där denne låg till sängs. Och hon tog deg och knådade den och gjorde därav kakor inför hans ögon och gräddade kakorna.

8 And Tamar went to the house of Amnon her brother, he having taken to his bed,—and took dough and kneaded it, and folded it before his eyes, and baked the cakes.

9 otti pannun ja kaatoi hänen eteensä; mutta tämä ei tahtonut syödä. Ja Amnon sanoi: Toimittakaa kaikki minun luotani ulos. Niin menivät kaikki hänen luotaan ulos.

9 Därefter tog hon pannan och lade upp dem därur inför hans ögon; men han ville icke äta. Och Amnon sade: »Låt alla gå ut härifrån. Då gingo alla ut därifrån.

9 Then took she the pan and put them out before him, but he refused to eat. And Amnon said—Have forth every one from me. And they went out every one from him.

10 Sitten Amnon sanoi Taamarille: Tuo ruoka tänne sisähuoneeseen, syödäkseni sinun kädestäsi. Niin Taamar otti tekemänsä kakut ja toi ne sisähuoneeseen veljellensä Amnonille.

10 Sedan sade Amnon till Tamar: »Bär maten hitin i kammaren, så att jag får den ur din hand att äta.» Då tog Tamar kakorna som hon hade tillrett och bar dem in i kammaren till sin broder Amnon.

10 Then said Amnon unto Tamar—Bring the food into the chamber, that I may eat out of thine own hand. So Tamar took the cakes which she had made, and brought them in to Amnon her brother, in the chamber.

11 Mutta kun hän tarjosi niitä tälle syödä, tarttui tämä häneen ja sanoi hänelle: Tule, makaa minun kanssani, sisareni!

11 Men när hon kom fram med dem till honom, för att han skulle äta, fattade han i henne och sade till henne: »Kom hit och ligg hos mig, min syster.»

11 And, when she brought them unto him to eat, he took hold of her, and said to her, Come lie with me, my sister!

12 Mutta hän sanoi: Pois se, veljeni, älä tee minulle väkivaltaa; sillä semmoista ei saa tehdä Israelissa. Älä tee

12 Hon sade till honom: »Ack nej, min broder, kränk mig icke; ty sådant får icke ske i Israel. Gör icke en

12 But she said to him—Nay! my brother, do not force me, for it should not be done so in Israel,—do

sellaista häpeällistä tekoa.
13 Mihin minä joutuisin häpeäni kanssa? Ja sinua pidettäisiin Israelissa houkkana. Puhu nyt kuninkaan kanssa; hän ei minua sinulta kiellä.

14 Mutta tämä ei tahtonut kuulla häntä, vaan voitti hänet, teki hänelle väkivaltaa ja makasi hänet.

15 Mutta sitten valtasi Amnonin ylen suuri vastenmielisyys häntä kohtaan: vastenmielisyys häntä kohtaan oli suurempi kuin rakkaus, jolla hän oli häntä rakastanut. Ja Amnon sanoi hänelle: Nouse, mene tiehesi.
16 Silloin hän sanoi hänelle: Eikö tämä rikos, että ajat minut pois, ole vielä suurempi kuin se toinen, jonka olet minulle tehnyt? Mutta hän ei tahtonut kuulla häntä,
17 vaan huusi nuoren miehen, joka häntä palveli, ja sanoi: Ajakaa ulos minun luotani tämä, ja lukitse ovi hänen jälkeensä.

18 Ja tytöllä oli yllään pitkäliepeinen, hihallinen ihokas; sillä sellaisiin viittoihin olivat kuninkaan tyttäret puetut neitsyenä ollessaan. Ja kun palvelija oli vienyt hänet ulos ja lukinnut oven hänen jälkeensä,

sådan galenskap.
13 Vart skulle jag då taga vägen med min skam? Och du själv skulle ju sedan i Israel hållas för en dåre. Tala nu med konungen; han vägrar nog icke att giva mig åt dig.»

14 Men han ville icke lyssna till hennes ord och blev henne övermäktig och kränkte henne och låg hos henne.
15 Men därefter fick Amnon en mycket stor motvilja mot henne; ja, den motvilja han fick mot henne var större än den kärlek han hade haft till henne. Och Amnon sade till henne: »Stå upp och gå din väg.»

16 Då sade hon till honom: »Gör dig icke skyldig till ett så svårt brott som att driva bort mig; det vore värre än det andra som du har gjort med mig.»

17 Men han ville icke höra på henne, utan ropade på den unge man som han hade till tjänare och sade: »Driven denna kvinna ut härifrån, och rigla du dörren efter henne.»

18 Och hon hade en fotsid livklädnad på sig; ty i sådana kåpor voro konungens döttrar klädda, så länge de voro jungfrur. När tjänaren nu hade fört ut Tamar och riglat dörren efter henne,

not commit this vileness.
13 And, I,—whither could I take my reproach? Thou, too, wouldest be as one of the vile fellows, in Israel. Now, therefore, speak, I pray thee, unto the king, for he would not withhold me from thee.
14 But he would not hearken unto her voice,—and, being stronger than she, forced her, and lay with her.
15 Then did Amnon hate her with a very great hatred, for, greater, was the hatred wherewith he hated her, than the love wherewith he had loved her,—so Amnon said to her—Rise—begone!

16 But she said to him—No occasion for this greater wrong, after what thou hast done with me, to put me away! Nevertheless he would not hearken unto her;

17 but called his young man who waited on him, and said—I pray you, put forth this woman from me, outside,—and bolt the door after her.

18 Now she had upon her a long tunic, for, so, used king's daughters to apparel themselves, when they were virgins, in robes. And his attendant took her forth, outside, and bolted the door, after her.

19 sirotteli Taamar tuhkaa päähänsä ja repäisi pitkäliepeisen, hihallisen ihokkaan, joka hänellä oli yllänsä, pani kätensä päänsä päälle ja meni huutaen lakkaamatta.

19 tog hon aska och strödde på sitt huvud, och den fotsida livklädnaden som hon hade på sig rev hon sönder; och hon lade handen på sitt huvud och gick där ropande och klagande.

19 And Tamar put ashes upon her head, and, the long tunic that was upon her, she rent,—and put her hand upon her head, and went her way, crying out as she went.

20 Hänen veljensä Absalom sanoi hänelle: Onko veljesi Amnon ollut sinun kanssasi? Vaikene nyt, sisareni, onhan hän veljesi. Älä pane tätä asiaa niin sydämellesi. Niin Taamar jäi hyljättynä veljensä Absalomin taloon.

20 Då sade hennes broder Absalom till henne: »Har din broder Aminon varit hos dig? Tig nu stilla, min syster; han är ju din broder. Lägg denna sak icke så på sinnet.» Så stannade då Tamar i sin broder Absaloms hus i svår sorg.

20 And Absolom her brother said unto her—Hath, Amnon thy brother, been with thee? Now, therefore, my sister, hold thy peace—thy brother, he is, do not lay to thy heart, this thing. But Tamar remained, and was desolate in the house of Absolom her brother.

21 Kun kuningas Daavid kuuli kaiken tämän, vihastui hän kovin.

21 Men när konung David fick höra allt detta, blev han mycket vred.

21 And, King David, heard all these things,—and it angered him greatly.

22 Mutta Absalom ei puhunut Amnonille sanaakaan, ei pahaa eikä hyvää, sillä Absalom vihasi Amnonia, sentähden että tämä oli tehnyt väkivaltaa hänen sisarellensa Taamarille.

22 Och Absalom talade intet med Amnon, varken gott eller ont, ty Absalom hatade Amnon, därför att denne hade kränkt hans syster Tamar.

22 And Absolom spake not with Amnon, either bad or good,—though Absolom hated Amnon, because he had forced Tamar his sister.

23 Kahden vuoden kuluttua tapahtui, että Absalomilla oli lammasten keritsiäiset Baal-Haasorissa, joka on Efraimin luona. Ja Absalom kutsui sinne kaikki kuninkaan pojat.

23 Två år därefter hade Absalom fårklippning i Baal-Hasor, som ligger vid Efraim. Och Absalom inbjöd då alla konungens söner.

23 And it came to pass, after two years of days, that Absolom had, sheepshearers in Baal-hazor, which is beside Ephron,—and Absolom invited all the king's sons.

24 Ja Absalom tuli kuninkaan tykö ja sanoi: Katso, palvelijallasi on lammasten keritsiäiset; jospa kuningaskin palvelijoineen tulisi palvelijansa luo.

24 Absalom kom till konungen och sade: »Din tjänare skall nu hava fårklippning; jag beder att konungen ville jämte sina tjänare gå med din tjänare.»

24 Absolom came also unto the king, and said, See, I pray thee, thy servant hath, sheepshearers,—I pray thee, let the king and his servants go with thy servant.

25 Mutta kuningas vastasi Absalomille: Ei niin, poikani, älkäämme tulko kaikki, ettemme olisi sinulle

25 Men konungen svarade Absalom »Nej, min son, vi må icke allasammans gå med, ty vi vilja icke vara dig

25 And the king said unto Absolom—Nay! my son, do not, I pray thee, let us all go, lest we be burdensome

vaivaksi. Ja vaikka hän pyytämällä pyysi häntä, ei hän kuitenkaan tahtonut mennä, vaan hyvästeli hänet.
26 Silloin Absalom sanoi: Jollet itse tulekaan, salli kuitenkin veljeni Amnonin tulla meidän kanssamme. Kuningas sanoi hänelle: Miksi juuri hänen olisi mentävä sinun kanssasi?
27 Mutta kun Absalom pyytämällä pyysi häntä, päästi hän Amnonin ja kaikki muut kuninkaan pojat menemään hänen kanssansa.
28 Ja Absalom käski palvelijoitaan ja sanoi: Pitäkää silmällä, milloin Amnonin sydän tulee iloiseksi viinistä, ja kun minä sanon teille: 'Surmatkaa Amnon', niin tappakaa hänet älkääkä peljätkö; sillä minähän olen teitä käskenyt. Olkaa lujat ja urhoolliset.

29 Absalomin palvelijat tekivät Amnonille, niinkuin Absalom oli käskenyt. Silloin kaikki kuninkaan pojat nousivat, istuivat kukin muulinsa selkään ja pakenivat.
30 Heidän vielä ollessaan matkalla tuli Daavidille sanoma: Absalom on surmannut kaikki kuninkaan pojat, niin ettei heistä ole jäänyt jäljelle ainoatakaan.

31 Silloin kuningas nousi, repäisi vaatteensa ja paneutui maahan maata; ja kaikki hänen palvelijansa

till besvär.» Och fastän han bad honom enträget, ville han icke gå, utan gav honom sin avskedshälsning.
26 Då sade Absalom: »Om du icke vill, så låt dock min broder Amnon gå med oss.» Konungen frågade honom: »Varför skall just han gå med dig?»

27 Men Absalom bad honom så enträget, att han lät Amnon och alla de övriga konungasönerna gå med honom.
28 Och Absalom bjöd sina tjänare och sade: »Sen efter, när Amnons hjärta bliver glatt av vinet; och när jag då säger till eder: 'Huggen ned Amnon', så döden honom utan fruktan. Det är ju jag som bjuder eder det, varen frimodiga och skicken eder såsom käcka män.»

29 Och Absaloms tjänare gjorde med Amnon såsom Absalom hade bjudit. Då stodo alla konungens söner upp och satte sig var och en på sin mulåsna och flydde.
30 Medan de ännu voro på väg, kom till David ett rykte om att Absalom hade huggit ned alla konungens söner, så att icke en enda av dem fanns kvar.

31 Då stod konungen upp och rev sönder sina kläder och lade sig på marken, under det att alla hans

upon thee. And, though he urged him, he would not go, but blessed him.

26 Then said Absolom, If not, then, I pray thee, let Amnon my brother go with us. And the king said unto him, Wherefore should he go with thee?

27 And Absolom urged him,—so he let Amnon and all the king's sons go with him.

28 Now Absolom had commanded his young men, saying—Mark, I pray you, when the heart of Amnon is merry with wine, and I say unto you—Smite ye Amnon, then shall ye put him to death, do not fear,—have not, I myself, commanded you? Be bold, and show yourselves to be sons of valour.
29 So Absolom's young men did to Amnon as Absolom had commanded. Then arose all the king's sons, and rode away—each man on his mule, and fled.

30 And it came to pass, while, they, were yet on the road, that, the report, reached David, saying,—Absolom hath smitten all the king's sons, and there is not left of them, one.
31 And the king arose, and rent his garments, and lay on the ground,—and all his servants who stood by rent

seisoivat siinä reväistyin vaattein.
32 Niin Joonadab, Daavidin veljen Simean poika, puhkesi puhumaan ja sanoi: Älköön herrani luulko, että kaikki nuoret miehet, kuninkaan pojat, ovat tapetut; ainoastaan Amnon on kuollut. Sillä ilme Absalomin kasvoilla on tiennyt pahaa siitä päivästä lähtien, jona Amnon teki väkivaltaa hänen sisarellensa Taamarille.
33 Älköön siis herrani, kuningas, panko sydämelleen sitä puhetta, että muka kaikki kuninkaan pojat olisivat kuolleet; sillä ainoastaan Amnon on kuollut.
34 Mutta Absalom pakeni. Kun palvelija, joka oli tähystäjänä, nosti silmänsä ja katseli, niin katso, paljon väkeä tuli tietä, joka oli hänen takanansa, vuoren kuvetta.
35 Silloin Joonadab sanoi kuninkaalle: Katso, kuninkaan pojat tulevat. On tapahtunut, niinkuin palvelijasi sanoi.

36 Juuri kun hän oli saanut sen sanotuksi, niin katso, kuninkaan pojat tulivat; ja he korottivat äänensä ja itkivät. Myöskin kuningas ja kaikki hänen palvelijansa itkivät hyvin katkerasti.

37 Mutta Absalom oli paennut ja mennyt Gesurin kuninkaan Talmain, Ammihudin pojan, luo. Ja Daavid suri poikaansa kaiken

tjänare stodo där med sönderrivna kläder.
32 Men Jonadab, som var son till Davids broder Simea, tog till orda och sade: »Min herre må icke tänka att de hava dödat alla de unga männen, konungens söner, det är Amnon allena som är död. Ty Absaloms uppsyn har bådat olycka ända ifrån den dag då denne kränkte hans syster Tamar.

33 Så må nu min herre konungen icke akta på detta som har blivit sagt, att alla konungens söner äro döda; nej, Amnon allena är död.»

34 Emellertid flydde Absalom. -- När nu mannen som stod på vakt lyfte upp sina ögon, fick han se mycket folk komma från vägen bakom honom, vid sidan av berget.
35 Då sade Jonadab till konungen: »Se, där komma konungens söner. Såsom din tjänare sade, så har det gått till.»
36 Just när han hade sagt detta, kommo konungens söner; och de brusto ut i gråt. Också konungen och alla hans tjänare gräto häftigt och bitterligen.

37 Men Absalom hade flytt och begivit sig till Talmai, Ammihurs son, konungen i Gesur. Och David sörjde hela tiden sin son.

their garments.

32 Then responded Jonadab son of Shimeah David's brother, and said—Let not my lord say that they have put, all the young men—the king's sons, to death; for, Amnon alone, is dead; for, by the bidding of Absolom, was it appointed, from the day that he forced Tamar his sister.

33 Now, therefore, let not my lord the king lay to his heart such a thing—to say, All the king's sons, are dead,—but, Amnon alone, is dead.

34 Now Absolom had fled. And the young man that was watching lifted up his eyes and looked, and lo! much people, coming on the road behind him, on the mountain-side.
35 So Jonadab said unto the king, Lo! the king's sons, are come,—according to the word of thy servant, so hath it come to pass.
36 And so it was, as he made an end of speaking, that lo! the king's sons, came, and lifted up their voice and wept,—the king also, and all his servants, wept with an exceeding great weeping.
37 But, Absolom, had fled, and had taken his journey unto Talmai son of Ammihud, king of Geshur. And David the king mourned

aikaa.
38 Kun Absalom oli paennut ja tullut Gesuriin, jäi hän sinne kolmeksi vuodeksi.

39 Ja kuningas Daavid ikävöi päästä Absalomin luo, sillä hän oli lohduttautunut Amnonin kuolemasta.

for his son continually,
38 But, Absolom, had fled, and had taken his journey to Geshur,—and it came to pass that he was there three years.

39 And the spirit of the king pined to go forth unto Absolom,—for he had consoled himself over Amnon, in that he was dead.

14 luku

1 Kun Jooab, Serujan poika, huomasi, että kuninkaan sydän oli kääntynyt Absalomin puoleen,
2 lähetti Jooab noutamaan Tekoasta taitavan vaimon ja sanoi hänelle: Ole surevinasi ja pukeudu suruvaatteisiin äläkä voitele itseäsi öljyllä, vaan ole niinkuin vaimo, joka jo kauan on surrut vainajaa.

3 Mene sitten kuninkaan eteen ja puhu hänelle näin. Ja Jooab pani sanat hänen suuhunsa.

4 Niin tekoalainen vaimo meni kuninkaan eteen, lankesi kasvoillensa maahan ja osoitti kunnioitusta ja sanoi: Auta, kuningas!

5 Kuningas sanoi hänelle: Mikä sinun on? Hän vastasi: Totisesti, minä olen leskivaimo; mieheni on kuollut.

1 Men Joab, Serujas son, märkte att konungens hjärta var vänt mot Absalom.

2 Då sände Joab till Tekoa och lät därifrån hämta en klok kvinna och sade till henne: »Låtsa att du har sorg, och kläd dig i sorgkläder och smörj dig icke med olja, utan skicka dig såsom en kvinna som i lång tid har haft sorg efter en död.

3 Gå så in till konungen och tala till honom såsom jag säger dig.» Joab lade nu orden i hennes mun.

4 Och kvinnan från Tekoa talade med konungen; hon föll ned till jorden på sitt ansikte och bugade sig och sade: »Hjälp, o konung!»

5 Konungen sade till henne: »Vad fattas dig?» Hon svarade: »Ack, jag är änka; min man är död.

1 And Joab, son of Zeruiah, perceived that the heart of the king was towards Absolom.
2 So Joab sent to Tekoa, and fetched from thence, a wise woman,—and said unto her—I pray thee, feign thyself a mourner, and put on, I pray thee, mourning apparel, and do not anoint thyself with oil, but be as a woman that hath, these many days, been mourning for the dead;
3 so shalt thou come in unto the king, and speak unto him, after this manner. And Joab put the words in her mouth.
4 And, when the woman of Tekoa came in unto the king, she fell on her face to the ground, and did homage,—and said—Save, O king!
5 And the king said to her—What aileth thee? And she said—Of a truth, a widow woman, am I, for my husband is dead.

6 Ja sinun palvelijattarellasi oli kaksi poikaa; he tulivat riitaan keskenänsä kedolla, eikä siellä ollut ketään, joka olisi sovittanut heidän välinsä, ja niin toinen löi toisen kuoliaaksi.

6 Och din tjänarinna hade två söner; dessa båda kommo i träta med varandra ute på marken, där ingen fanns, som kunde träda emellan och hindra dem; den ene slog då ned den andre och dödade honom.

6 Now, thy maidservant, had two sons, and they two strove together in the field, with none to tear them apart,—so the one smote the other, and slew him.

7 Ja katso, koko suku on noussut palvelijatartasi vastaan, ja he sanovat: 'Anna tänne veljensä surmaaja, että me otamme häneltä hengen hänen tapetun veljensä hengestä ja niin hävitämme perillisenkin.' Niin he sammuttaisivat kipinänkin, joka minulla vielä on jäljellä, ettei miehestäni jäisi nimeä eikä jälkeläistä maan päälle.

7 Och nu har hela släkten rest sig upp mot din tjänarinna, och de säga: 'Giv hit honom som slog ned sin broder, så att vi få döda honom, därför att han har tagit sin broders liv och dräpt honom; på det sättet förgöra vi ock arvingen.' På det att efter min man varken namn eller efterkommande må finnas på jorden, vilja de utsläcka den gnista av mig, som ännu är kvar.»

7 Lo! therefore, all the family hath risen up against thy maidservant, and have said: Give up him that hath smitten his brother, that we may put him to death, for the life of his brother, whom he hath slain, that we may destroy, the heir also. So will they quench my ember that is left, and make my husband without name or remainder, on the face of the ground.

8 Kuningas sanoi vaimolle: Mene kotiisi, minä annan käskyn sinusta.

8 Då sade konungen till kvinnan: »Gå hem igen; jag vill giva befallning om dig.»

8 And the king said unto the woman—Go to thy house, and, I, will give command concerning thee.

9 Mutta tekoalainen vaimo sanoi kuninkaalle: Herrani, kuningas, tulkoon tämä rikos minun ja minun isäni perheen kannettavaksi, mutta kuningas ja hänen valtaistuimensa olkoon siitä vapaa.

9 Kvinnan från Tekoa sade till konungen: »På mig, o min herre konung, och på min faders hus vile missgärningen, men konungen och hans tron vare utan skuld.»

9 Then said the woman of Tekoa unto the king, Upon me, my lord, O king, be the iniquity, and upon the house of my father, —but, the king and his throne, be guiltless.

10 Kuningas sanoi: Tuo minun eteeni se, joka puhuu sinulle niin, ja hän ei enää sinuun koske.

10 Konungen sade: »Om någon säger något åt dig, så för honom till mig; han skall sedan icke mer antasta dig.

10 And the king said,—He that speaketh unto thee, bring him in unto me, and he shall, no more, annoy thee.

11 Vaimo sanoi: Muistakoon kuningas Herraa Jumalaansa, ettei verenkostaja saisi tuottaa vielä suurempaa turmiota, ja ettei minun poikaani

11 Hon sade: »Ja, må konungen tänka på HERREN, sin Gud, så att blodshämnaren icke får göra olyckan större, och så att de icke förgöra min son.»

11 Then said she: Let the king, I pray thee, remember Yahweh thy God; so that the blood-redeemer may not make utter ruin, and that they destroy not my son.

tuhottaisi. Silloin hän sanoi: Niin totta kuin Herra elää: ei hiuskarvaakaan sinun poikasi päästä ole putoava maahan.

Då sade han: »Så sant HERREN lever, icke ett hår av din son skall falla på jorden.»

And he said—By the life of Yahweh, not one hair of thy son shall fall to the earth.

12 Mutta vaimo sanoi: Salli palvelijattaresi puhua vielä sananen herralleni, kuninkaalle. Hän vastasi: Puhu.

12 Men kvinnan sade: »Låt din tjänarinna tala ännu ett ord till min herre konungen.» Han sade: »Tala.»

12 Then said the woman, Pray let thy maidservant speak unto my lord the king, a word. And he said—Speak.

13 Vaimo sanoi: Miksi sinä ajattelet tehdä juuri samoin Jumalan kansaa vastaan, koskapa kuningas ei salli oman hylkäämänsä tulla takaisin? Noin puhuessaanhan kuningas itse joutuu ikäänkuin syylliseksi.

13 Då sade kvinnan: »Varför är du då så sinnad mot Guds folk? När konungen talar så, då ligger ju däri att han själv bär på skuld, eftersom konungen icke låter sin förskjutne son komma tillbaka.

13 And the woman said, Wherefore, then, hast thou devised the like of this, for the people of God; and yet the king, in speaking this word, is verily guilty, unless the king, bring back his fugitive?

14 Mehän kuolemme ja olemme niinkuin maahan kaadettu vesi, jota ei voi koota takaisin. Mutta Jumala ei ota pois elämää, vaan sitä hän ajattelee, ettei vain hyljätty joutuisi hänestä erotetuksi.

14 Vi måste ju alla dö och äro då såsom vatten som spilles på jorden, vilket icke kan samlas upp igen. Men Gud tager icke livet bort, utan han tänker ut vad göras kan, för att den förskjutne icke må förbliva förskjuten och skild från honom.

14 For, when we, die, we become as water poured on the ground, which cannot be gathered up again,—therefore doth God not take away the life, but deviseth plans so as not to thrust out from him, a fugitive.

15 Sentähden minä tulin nyt puhumaan tätä herralleni, kuninkaalle, kun kansa sai minut pelkäämään; silloin ajatteli palvelijattaresi: minä puhun kuninkaalle, ehkä kuningas tekee palvelijattarensa sanan mukaan.

15 Och att jag nu har kommit för att tala detta till min herre konungen, det har skett därför att folket förskräckte mig. Då tänkte din tjänarinna: Jag vill dock tala med konungen; kanhända skall konungen uppfylla sin trälinnas önskan.

15 Now, therefore, [is it] that I have come to speak unto the king my lord this word, because the people kept putting me in fear,—so thy maidservant said—Do let me, I pray you, speak unto the king! peradventure the king will fulfill the request of his handmaid.

16 Niin, kuningas on kuuleva ja pelastava palvelijattarensa sen miehen kourista, joka tahtoo hävittää sekä minut että minun poikani Jumalan perintöosasta.

16 Ja, konungen skall lyssna till sin trälinna och rädda mig från den mans hand, som vill förgöra både mig och min son från Guds arvedel.

16 For the king can hearken, to rescue his handmaid out of the power of the man who would seek to destroy both me and my son together, out of the inheritance of God.

17 Ja palvelijattaresi ajatteli: minun herrani, kuninkaan,

17 Och din tjänarinna tänkte: Min herre konungens

17 So thy maidservant said, Pray let the word of my

sana on rauhoittava minut. Sillä herrani, kuningas, on Jumalan enkelin kaltainen, niin että hän kuulee, mikä hyvää on ja mikä pahaa. Ja Herra, sinun Jumalasi, olkoon sinun kanssasi.

ord skall giva mig ro. Ty min herre konungen är lik Guds ängel däri att han hör allt, både gott och ont. Och nu vare HERREN, din Gud, med dig.

lord the king be comforting,––for, as the messenger of God, so is my lord the king, in hearing the good and the bad, Yahweh thy God, then, be with thee.

18 Kuningas vastasi ja sanoi vaimolle: Älä salaa minulta mitään, mitä minä sinulta kysyn. Vaimo sanoi: Herrani, kuningas, puhukoon.

18 Då svarade konungen och sade till kvinnan: »Dölj icke för mig något av det varom jag nu vill fråga dig.» Kvinnan sade: »Min herre konungen tale.»

18 Then responded the king, and said unto the woman, Nay, now! do not hide from me, the thing which I am about to ask thee. And the woman said, Pray let my lord the king speak.

19 Kuningas kysyi: Eikö Jooabin käsi ole mukanasi kaikessa tässä? Vaimo vastasi ja sanoi: Niin totta kuin sinun sielusi, minun herrani, kuningas, elää: ei pääse oikeaan eikä vasempaan siitä, mitä herrani, kuningas, puhuu. Niin, sinun palvelijasi Jooab on käskenyt minua tähän ja pannut kaikki nämä sanat palvelijattaresi suuhun.

19 Då sade konungen: »Har icke Joab sin hand med i allt detta?» Kvinnan svarade och sade: »Så sant du lever, min herre konung: om min Herre konungen talar något, så kan ingen komma undan det, vare sig åt höger eller åt vänster. Ja, det är din tjänare Joab som har bjudit mig detta, och han har lagt i din tjänarinnas mun allt vad jag har sagt.

19 Then said the king, Is, the hand of Joab, with thee, in all this? And the woman answered and said—By the life of thy soul, my lord, O king, there is no way to the right or to the left, of anything that my lord the king hath spoken, for, thy servant Joab himself, charged me, and, himself, put, in the mouth of thy maidservant, all these words:

20 Antaakseen asialle toisen muodon on palvelijasi Jooab näin tehnyt; mutta herrani on viisas niinkuin Jumalan enkeli ja tietää kaiken, mitä maan päällä tapahtuu.

20 För att giva saken ett annat utseende har din tjänare Joab handlat på detta sätt; men min herre liknar i vishet Guds ängel och vet allt som sker på jorden.»

20 for the purpose of turning round the face of the matter, hath thy servant Joab done this thing,—my lord being wise, as with the wisdom of a messenger of God, in knowing all that is [done] in the land.

21 Silloin kuningas sanoi Jooabille: Katso, tämän minä teen: mene ja tuo takaisin nuorukainen Absalom.

21 Så sade då konungen till Joab: »Välan, jag vill göra såsom du önskar. Gå nu och för tillbaka den unge mannen Absalom.»

21 Then said the king unto Joab, See, I pray thee, I a have done this thing,—go then—bring back the young man, Absolom.

22 Niin Jooab lankesi kasvoilleen maahan, osoitti kunnioitusta ja siunasi kuningasta. Ja Jooab sanoi: Nyt palvelijasi tietää, että minä olen saanut armon

22 Då föll Joab ned till jorden på sitt ansikte och bugade sig och välsignade konungen; och Joab sade: »I dag märker din tjänare att jag har funnit nåd för

22 So Joab fell with his face to the earth, and did homage, and blessed the king,—and Joab said—Today, doth thy servant know, that I have found favour in thine

sinun silmiesi edessä, herrani, kuningas, koska kuningas tekee palvelijansa sanan mukaan.

23 Sitten Jooab nousi ja meni Gesuriin ja toi Absalomin Jerusalemiin.

24 Mutta kuningas sanoi: Hän siirtyköön omaan taloonsa, mutta älköön tulko minun kasvojeni eteen. Niin Absalom siirtyi omaan taloonsa, mutta ei tullut kuninkaan kasvojen eteen.

25 Mutta koko Israelissa ei ollut yhtään niin kaunista miestä kuin Absalom, eikä ketään niin ylisteltyä: kantapäästä kiireeseen asti ei ollut hänessä yhtään virheä.

26 Ja kun hän ajatti hiuksensa - aina vuoden kuluttua hän ajatti ne, sillä ne tulivat hänelle niin raskaiksi, että hänen täytyi ne ajattaa - niin painoivat hänen hiuksensa kaksisataa sekeliä kuninkaan painoa.

27 Ja Absalomille syntyi kolme poikaa ja tytär, jonka nimi oli Taamar; hän oli kaunis nainen.

28 Absalom asui kaksi vuotta Jerusalemissa, tulematta kuninkaan kasvojen eteen.

29 Ja Absalom lähetti sanan Jooabille lähettääkseen hänet kuninkaan luo; mutta

dina ögon, min herre konung, eftersom konungen uppfyller sin tjänares önskan.»

23 Och Joab stod upp och begav sig till Gesur och förde Absalom till Jerusalem.

24 Men konungen sade: »Han får begiva sig till sitt hus, men han får icke komma inför mitt ansikte. Då begav sig Absalom till sitt hus, och kom icke inför konungens ansikte.

25 Men i hela Israel fanns ingen så skön man som Absalom, ingen som man så mycket prisade: från hans fotblad upp till hans hjässa fanns icke något fel på honom

26 Och när han lät klippa håret på sitt huvud -- vid slutet av vart år lät han klippa det, ty det blev honom då så tungt att han måste låta klippa det -- så befanns det, att när man vägde håret från hans huvud, då vägde det två hundra siklar, efter konungsvikt.

27 Och åt Absalom föddes tre söner och en dotter, som fick namnet Tamar; hon var en skön kvinna.

28 När Absalom hade bott två hela år i Jerusalem utan att få komma inför konungens ansikte,

29 sände han bud efter Joab, i avsikt att skicka denne till konungen; men

eyes, my lord O king, in that the king hath fulfilled the request of thy servant.

23 And Joab arose, and went to Geshur,—and brought Absolom to Jerusalem.

24 And the king said—Let him go round to his own house, and, my face, let him not see. So Absolom went round, unto his own house, and, the face of the king, saw he not.

25 Now, like unto Absolom, was there no man handsome in all Israel, to be greatly praised,—from the sole of his foot, even unto the crown of his head, there was not, in him, a blemish.

26 And when he polled his head—and it was at every year's end that he used to poll it, because it was heavy upon him, therefore he used to poll it—he would weigh the hair of his head, two hundred shekels, by the royal standard.

27 And there were born to Absolom three sons, and one daughter, whose name, was Tamar,—she, was a woman beautiful to look upon.

28 So Absolom dwelt in Jerusalem two years of days,—and, the face of the king, had he not seen.

29 Then sent Absolom unto Joab, to send him unto the king, but he would not

tämä ei tahtonut tulla hänen luokseen. Ja hän lähetti vielä toisen kerran, mutta hän ei tahtonut tulla.
30 Silloin hän sanoi palvelijoillensa: Katsokaa, Jooabin maapalsta on minun maapalstani vieressä, ja hänellä on siinä ohraa; menkää ja sytyttäkää se palamaan. Ja Absalomin palvelijat sytyttivät maapalstan palamaan.
31 Niin Jooab nousi ja meni Absalomin luo taloon ja sanoi hänelle: Miksi sinun palvelijasi ovat sytyttäneet palamaan maapalstan, joka on minun omani?
32 Absalom vastasi Jooabille: Katso, minä lähetin sinulle sanan: Tule tänne, niin minä lähetän sinut kuninkaan luo sanomaan: Mitä varten minä olen tullut kotiin Gesurista? Olisi parempi, jos vielä olisin siellä. Nyt minä tahdon tulla kuninkaan kasvojen eteen; ja jos minussa on vääryys, niin surmatkoon hän minut.

33 Silloin Jooab meni kuninkaan tykö ja kertoi hänelle tämän. Ja hän kutsui Absalomin, ja tämä tuli kuninkaan tykö ja kumartui kasvoilleen maahan kuninkaan eteen. Ja kuningas suuteli Absalomia.

han ville icke komma till honom. Och han sände bud ännu en gång, men han ville ändå icke komma.
30 Då sade han till sina tjänare: »I sen att Joab där har ett åkerstycke vid sidan av mitt, och på det har han korn; gån nu dit och tänden eld därpå.» Så tände då Absaloms tjänare eld på åkerstycket.

31 Då stod Joab upp och gick hem till Absalom och sade till honom: »Varför hava dina tjänare tänt eld på mitt åkerstycke?»

32 Absalom svarade Joab: »Jag sände ju till dig och lät säga: Kom hit, så att jag kan skicka dig till konungen och låta säga: 'Varför fick jag komma hem från Gesur? Det hade varit bättre för mig, om jag ännu vore kvar där.' Nu vill jag komma inför konungens ansikte; och finnes någon missgärning hos mig, så må han döda mig.
33 Då gick Joab till konungen och sade honom detta. Denne kallade då till sig Absalom, och han kom till konungen; och han föll ned för honom på sitt ansikte och bugade sig till jorden inför konungen. Och konungen kysste Absalom.

come to him,—so he sent yet a second time, but he would not come.

30 Then said he unto his servants—See, the allotted portion of Joab, adjoineth me, and, he, hath barley there, go, and set it on fire. So the servants of Absolom set the portion on fire.

31 Then rose Joab, and went unto Absolom, in his house,—and said unto him, Wherefore, have thy servants set the portion that pertaineth to me, on fire?
32 And Absolom said unto Joab—Lo! I sent unto thee, saying—Come hither, that I may send thee unto the king, saying—Wherefore, am I come from Geshur? I, might as well have yet been there. Now, therefore, let me see the face of the king, and, if there is in me iniquity, then let him put me to death.

33 So Joab came unto the king, and told him, and the king called for Absolom, and he came in unto the king, and bowed himself down with his face to the ground, before the king,—and the king kissed Absolom.

15 luku

1 Mutta sitten tapahtui, että Absalom hankki itsellensä

1 En tid härefter skaffade Absalom sig vagn och

1 And it came to pass, after this, that Absolom prepared

vaunut ja hevoset sekä viisikymmentä miestä, jotka juoksivat hänen edellänsä.
2 Ja Absalomilla oli tapana asettua varhain aamulla sen tien viereen, joka vei portille; ja kun joku oli tulossa kuninkaan eteen saamaan oikeutta riita-asiassaan, kutsui Absalom hänet ja kysyi: Mistä kaupungista sinä olet? Kun tämä vastasi: Palvelijasi on siitä tai siitä Israelin sukukunnasta,

3 sanoi Absalom hänelle: Asiasi on kyllä hyvä ja oikea, mutta kuninkaan luona ei ole ketään, joka sinua kuulisi.
4 Ja Absalom sanoi vielä: Jospa minut asetettaisiin tuomariksi maahan! Silloin tulisi minun eteeni jokainen, jolla on riita- tai oikeusasia, ja minä antaisin hänelle oikeuden.
5 Ja kun joku lähestyi kumartaaksensa häntä, ojensi hän kätensä, tarttui häneen ja suuteli häntä.

6 Näin Absalom teki kaikille israelilaisille, jotka tulivat kuninkaan eteen saamaan oikeutta. Ja niin Absalom varasti Israelin miesten sydämet.
7 Neljän vuoden kuluttua sanoi Absalom kerran kuninkaalle: Salli minun mennä Hebroniin täyttämään lupaus, jonka olen Herralle tehnyt.

hästar, därtill ock femtio man som löpte framför honom.
2 Och Absalom plägade bittida om morgonen ställa sig vid sidan av vägen som ledde till porten, och så ofta någon då var på väg till konungen med en rättssak som han ville hava avdömd, kallade Absalom honom till sig och frågade: »Från vilken stad är du?» När han då svarade: »Din tjänare är från den och den av Israels stammar»,
3 sade Absalom till honom: »Din sak är visserligen god och rätt, men du har ingen som hör på dig hos konungen.»
4 Och Absalom tillade: »Ack om jag bleve satt till domare i landet! Om då var och en som hade någon rätts- och domssak komme till mig, så skulle jag skaffa honom rättvisa.»
5 Och när någon gick fram för att buga sig för honom, räckte han ut sin hand och fattade i honom och kysste honom.

6 På detta sätt gjorde Absalom med alla israeliter som kommo för att få någon sak avdömd hos konungen. Så förledde Absalom Israels män.
7 Fyrtio år voro nu förlidna, då Absalom en gång sade till konungen: »Låt mig begiva mig till Hebron för att där infria det löfte som jag har gjort åt HERREN.

him chariots and horses,—and fifty men, to run before him.
2 And Absolom used to rise up early, and take his stand beside the way of the gate,—and so it was—when any man who had a controversy would come unto the king for judgment, then Absalom called unto him, and said: Of what city, art, thou? And he said, Of one of the tribes of Israel, is thy servant. And Absolom said unto him,
3 See! thy cause, is good and right,—but, to hear it, thou hast no one, from the king.

4 And Absalom said, Oh would that I were appointed to judge in the land! that, unto me, might come every man having a complaint or a defence, then would I see him righted.
5 Moreover, so it used to be, that, when any man came near to do him homage, he would put forth his hand, and lay hold of him, and kiss him.
6 And Absolom did, after this manner, to all Israel who came for judgment, unto the king,—so Absolom stole away the heart of the men of Israel.
7 And it came to pass, at the end of forty years, that Absolom said unto the king—Let me go, I pray thee, that I may pay my vow which I have vowed unto

8 Sillä asuessani Gesurissa, Aramissa, sinun palvelijasi teki lupauksen ja sanoi: 'Jos Herra antaa minun tulla takaisin Jerusalemiin, niin minä palvelen Herraa.'

8 Ty din tjänare gjorde ett löfte, när jag bodde i Gesur i Aram; jag sade: 'Om HERREN låter mig komma tillbaka till Jerusalem, så vill jag hålla en gudstjänst åt HERREN.'»

Yahweh, in Hebron;
8 for thy servant vowed, a vow, while I abode in Geshur in Syria, saying,—If Yahweh, will but bring me back, unto Jerusalem, then will I serve Yahweh,

9 Kuningas sanoi hänelle: Mene rauhassa. Niin hän nousi ja meni Hebroniin.

9 Konungen sade till honom: »Gå i frid.» Då stod han upp och begav sig till Hebron.

9 And the king said unto him—Go and prosper! So he arose and went to Hebron.

10 Mutta Absalom lähetti vakoojia kaikkiin Israelin sukukuntiin ja sanoi: Kun kuulette pasunan äänen, niin sanokaa: 'Absalom on tullut kuninkaaksi Hebronissa'.

10 Men Absalom sände ut hemliga budbärare till alla Israels stammar och lät säga: »När I hören basunen ljuda, så sägen: 'Nu har Absalom blivit konung i Hebron.'»

10 And Absolom sent spies throughout all the tribes of Israel, saying,—When ye hear the sound of the horn, then shall ye say, Absolom hath become king in Hebron!

11 Ja Absalomin kanssa oli Jerusalemista kutsuvieraina mennyt kaksisataa miestä, jotka menivät sinne aivan viattomina, tietämättä mitään koko asiasta.

11 Och med Absalom hade följt två hundra män från Jerusalem, som voro inbjudna och följde med i all oskuld, utan att veta om någonting.

11 And, with Absolom, went two hundred men, out of Jerusalem, who, having been bidden, were going in their simplicity,—neither knew they anything.

12 Ja Absalom lähetti myös, sillä aikaa kun uhrasi teurasuhrejaan, noutamaan giilolaisen Ahitofelin, Daavidin neuvonantajan, hänen kaupungistaan Giilosta. Ja salaliitto vahvistui, ja yhä enemmän kansaa meni Absalomin puolelle.

12 Medan Absalom offrade slaktoffren, sände han också och lät hämta giloniten Ahitofel, Davids rådgivare, från hans stad Gilo. Och sammansvärjningen växte i styrka, och i allt större myckenhet gick folket över till Absalom.

12 And Absalom sent and called Ahithophel the Gilonite, David's counselor, out of his city, out of Gilo, when he was offering sacrifices,—and so it was that the conspiracy was strong, and, the people, went on multiplying with Absolom.

13 Niin tultiin Daavidin luo ja ilmoitettiin: Israelin miesten sydämet ovat kääntyneet Absalomin puolelle.

13 Men en budbärare kom till David och sade: »Israels män hava vänt sina hjärtan till Absalom.»

13 Then came one bearing tidings unto David, saying,—It hath come about, that the heart of the men of Israel goeth after Absolom.

14 Silloin Daavid sanoi kaikille palvelijoillensa, jotka olivat hänen luonaan Jerusalemissa: Nouskaa, paetkaamme, sillä meillä ei ole muuta pelastusta

14 Då sade David till alla sina tjänare, dem som han hade hos sig i Jerusalem: »Upp, låt oss fly, ty ingen annan räddning finnes för oss undan Absalom.

14 Then said David, to all his servants who were with him in Jerusalem—Arise and let us flee, or we shall have no way of escape from the face of Absolom,—make

Absalomin käsistä. Lähtekää kiiruusti, ettei hän äkkiä saavuttaisi meitä ja saattaisi onnettomuutta meille ja surmaisi kaupungin asukkaita miekan terällä.
15 Kuninkaan palvelijat vastasivat kuninkaalle: Tehtäköön aivan niinkuin herrani, kuningas, harkitsee parhaaksi. Me olemme sinun palvelijoitasi.
16 Ja kuningas lähti, ja koko hänen hovinsa seurasi häntä; kuitenkin jätti kuningas kymmenen sivuvaimoaan jäljelle vartioimaan linnaa.
17 Niin kuningas lähti, ja kaikki väki seurasi häntä. He pysähtyivät kaukaisimman talon kohdalle

18 kaikkien hänen palvelijainsa kulkiessa hänen ohitsensa. Myös kaikki kreetit ja pleetit sekä kaikki gatilaiset, kuusisataa miestä, jotka olivat tulleet hänen jäljessään Gatista, kulkivat kuninkaan ohitse.

19 Niin kuningas sanoi gatilaiselle Ittaille: Miksi sinäkin tulet meidän kanssamme? Käänny takaisin ja jää kuninkaan luo, sillä sinä olet vieras, vieläpä maanpaossa kotoasi.

20 Eilen sinä tulit; ottaisinko minä jo tänä päivänä sinut harhailemaan meidän kanssamme matkallamme, kun minä itsekin menen, minne menenkin? Käänny

Skynden eder åstad, så att han icke med hast kommer över oss och för olycka över oss och slår stadens invånare med svärdsegg.»

15 Konungens tjänare svarade konungen: »Till allt vad min herre konungen behagar äro dina tjänare redo.

16 Då drog konungen ut, och allt hans husfolk följde honom; dock lämnade konungen kvar tio av sina bihustrur för att vakta huset.

17 Så drog då konungen ut, och allt folket följde honom; men de stannade vid Bet-Hammerhak.

18 Och alla hans tjänare tågade förbi på sidan om honom, så ock alla keretéerna och peletéerna; och alla gatiterna, sex hundra man, som hade följt med honom från Gat, tågade likaledes förbi framför konungen.
19 Då sade konungen till gatiten Ittai: »Varför går också du med oss? Vänd om och stanna hos den som nu är konung; du är ju en främling och därtill landsflyktig från ditt hem.

20 I går kom du; skulle jag då i dag låta dig irra omkring med oss på var färd, nu då jag själv går jag vet icke vart? Vänd tillbaka och för dina bröder tillbaka

speed to depart, lest he make speed, and so overtake us, and bring down misfortune upon us, and smite the city with the edge of the sword.
15 And the king's servants said unto the king,—According to all that my lord the king shall choose, here are thy servants.

16 So the king went forth, with all his household attending him,—but the king left ten women who were concubines, to keep the house.
17 Thus then the king went forth, with all the people attending him,—and they came to a stand at a place that was far off.
18 And, all his servants, were passing on beside him, and all the Cherethites, and all the Pelethites, —and, all the Gittites—six hundred men, who had accompanied him from Gath,—were passing on before the king.

19 Then said the king, unto Ittai the Gittite, Wherefore shouldest, thou also, go with us? return and abide with the king, for, a stranger, art thou, moreover also, an exile, art thou from thine own country.
20 Only yesterday, camest thou, and, today, shall I let thee wander with us, on our journey, seeing that, I, am going, whithersoever I may? Return and take back thy

takaisin ja vie veljesi mukanasi. Armo ja uskollisuus sinulle!

med dig; må nåd och trofasthet bevisas eder.»

brethren with thee, and may Yahweh deal with thee in lovingkindness and faithfulness.

21 Mutta Ittai vastasi kuninkaalle ja sanoi: Niin totta kuin Herra elää, ja niin totta kuin herrani, kuningas, elää: missä paikassa herrani, kuningas, on, siellä tahtoo myös palvelijasi olla, olkoonpa se elämäksi tai kuolemaksi.

21 Men Ittai svarade konungen och sade: »Så sant HERREN lever, och så sant min herre konungen lever: på den plats där min herre konungen är, där vill ock din tjänare vara, det må gälla liv eller död.»

21 But Ittai answered the king, and said,—By the life of Yahweh, and by the life of my lord the king, surely, in whatsoever place, my lord the king, may be, whether for death or for life, there will, thy servant, be.

22 Daavid sanoi Ittaille: Tule sitten ja kulje minun ohitseni. Niin gatilainen Ittai kulki ohitse ja kaikki hänen miehensä ja kaikki vaimot ja lapset, jotka olivat hänen kanssaan.

22 Då sade David till Ittai: »Kom då och drag med.» Och gatiten Ittai drog med jämte alla sina män och alla kvinnor och barn som han hade med sig.

22 Then said David unto Ittai—Go, and pass on. So Ittai the Gittite passed on, with all his men, and all the little ones that were with him.

23 Ja koko maa itki ääneen, kun kaikki väki kulki ohitse. Ja kun kuningas oli kulkemassa Kidronin laakson poikki, kaiken väen kulkiessa erämaan tielle päin,

23 Och hela landet grät högljutt, när allt folket drog fram. Och då nu konungen gick över bäcken Kidron, gick ock allt folket över och tog vägen åt öknen.

23 And, fall the land, was weeping, with a loud voice, and, all the people, were passing on,—the king also, was passing on, through the torrent–bed of Kidron, and all the people were passing on over the face of the way leading to the wilderness.

24 niin katso, siinä oli myös Saadok ynnä hänen kanssaan kaikki leeviläiset, jotka kantoivat Jumalan liitonarkkia. Mutta he laskivat Jumalan arkin maahan, ja Ebjatar uhrasi, kunnes kaikki väki kaupungista oli ehtinyt kulkea ohitse.

24 Bland de andra såg man ock Sadok jämte alla leviterna, och de buro med sig Guds förbundsark; men de satte ned Guds ark -- varvid också Ebjatar kom ditupp -- till dess att allt folket hade hunnit draga fram ur staden.

24 And lo! Zadok also, and all the Levites with him, were bearing the ark of the covenant of God, and they set down the ark of God, and Abiathar went up, until all the people had made an end of passing over out of the city.

25 Niin kuningas sanoi Saadokille: Vie Jumalan arkki takaisin kaupunkiin. Jos minä saan armon Herran silmien edessä, tuo hän minut takaisin ja antaa minun vielä nähdä hänet ja hänen asumuksensa.

25 Då sade konungen till Sadok: »För Guds ark tillbaka in i staden. Om jag finner nåd för HERRENS ögon, låter han mig komma tillbaka, så att jag åter får se honom och hans boning.

25 Then said the king unto Zadok, Take back the ark of God into the city,—if I find favour in the eyes of Yahweh, then will he bring me back, and let me see both him and his habitation,

26 Mutta jos hän sanoo näin: 'Minä en ole mielistynyt sinuun', niin katso, hän tehköön minulle, minkä hyväksi näkee.
27 Ja kuningas sanoi pappi Saadokille: Sinähän olet näkijä; palaa rauhassa kaupunkiin, sinä ja sinun poikasi Ahimaas ja Ebjatarin poika Joonatan, molemmat poikanne, teidän kanssanne.
28 Katsokaa, minä viivyn kahlauspaikoissa erämaassa, kunnes teiltä tulee sana minun tiedokseni.

29 Niin Saadok ja Ebjatar veivät Jumalan arkin takaisin Jerusalemiin ja jäivät sinne.

30 Mutta Daavid kulki itkien Öljymäkeä ylös, pää peitettynä ja paljain jaloin. Ja kaikki väki, mikä oli hänen kanssansa, oli myös peittänyt päänsä, ja he kulkivat itkien lakkaamatta.

31 Ja kun Daavidille kerrottiin, että myös Ahitofel oli salaliittolaisten joukossa Absalomin puolella, sanoi Daavid: Herra, käännä Ahitofelin neuvo hulluudeksi.

32 Kun sitten Daavid oli tullut vuoren laelle, jossa Jumalaa rukoiltiin, tuli arkilainen Huusai häntä vastaan, ihokas reväistynä ja multaa pään päällä.

33 Daavid sanoi hänelle: Jos sinä tulet minun kanssani,

26 Men om han säger så: 'Jag har icke behag till dig' -- se, då är jag redo; han göre då med mig såsom honom täckes.»
27 Och konungen sade till prästen Sadok: »Du är ju siare; vänd tillbaka till staden i frid. Och din son Ahimaas och Ebjatars son Jonatan, båda edra söner, må följa med eder.
28 Se, jag vill dröja vid färjställena i öknen, till dess att ett budskap kommer från eder med underrättelser till mig.

29 Då förde Sadok och Ebjatar Guds ark tillbaka till Jerusalem och stannade där.

30 Men David gick gråtande uppför Oljeberget med överhöljt huvud ock bara fötter; och allt folket som följde med honom hade ock höljt över sina huvuden och gingo ditupp under gråt.

31 Och när man berättade för David att Ahitofel var med bland dem som hade sammansvurit sig med Absalom, sade David: »HERRE, gör Ahitofels råd till dårskap.»

32 När sedan David hade kommit upp på bergstoppen, där man plägade tillbedja Gud, då kom arkiten Husai emot honom, med sönderriven livklädnad och med jord på sitt huvud.
33 David sade till honom: »Om du går med mig, så

26 but, if thus, he say, I have no delight in thee, here I am, let him do unto me as may be good in his eyes.
27 And the king said, unto Zadok the priest, Art thou not, a seer? return into the city, in peace,—and Ahimaaz thine own son, and Jonathan son of Abiathar—your two sons, with you.
28 See! I, am tarrying in the waste plains of the wilderness—until there come word from you, to tell me.

29 So Zadok and Abiathar took back the ark of God to Jerusalem,—and abode there.

30 Now, David, was going up by the ascent of Olivet, weeping as he went up, with his head covered, himself, passing on barefoot,—and all the people who were with him, covered every man his head, and went up, weeping as they went.

31 And, unto David, it was told, saying, Ahithophel, is among the conspirators with Absolom. And David said, Turn to foolishness, I pray thee, the counsel of Ahithophel, O Yahweh.

32 And it came to pass, when David reached the summit, where he bowed himself down unto God, that lo! there met him, Hushai the Archite, his tunic rent, and earth upon his head.
33 And David said unto him,—If thou pass over with

niin olet minulle vain kuormaksi.
34 Mutta jos palaat kaupunkiin ja sanot Absalomille: 'Minä tahdon olla sinun palvelijasi, kuningas. Minä olen ennen ollut sinun isäsi palvelija, mutta nyt tahdon olla sinun palvelijasi', niin voit olla minulle avuksi tekemällä Ahitofelin neuvon tyhjäksi.
35 Siellähän ovat sinun kanssasi myöskin papit, Saadok ja Ebjatar; kaikki, mitä kuulet kuninkaan linnasta, ilmoita papeille, Saadokille ja Ebjatarille.

36 Katso, heillä on siellä mukanaan myös molemmat poikansa, Saadokilla Ahimaas ja Ebjatarilla Joonatan; näiden kautta voitte lähettää minulle tiedon kaikesta, mitä kuulette.
37 Niin Huusai, Daavidin ystävä, meni kaupunkiin, juuri kun Absalom tuli Jerusalemiin.

16 luku

1 Kun Daavid oli kulkenut vähän matkaa vuoren laelta, tuli häntä vastaan Siiba, Mefibosetin palvelija, mukanaan satuloitu aasipari, jonka selässä oli kaksisataa leipää, sata rusinakakkua, sata hedelmää ja leili viiniä.

bliver du mig till besvär.

34 Men om du vänder tillbaka till staden och säger till Absalom: 'Din tjänare vill jag vara, o konung; jag har förut varit din faders tjänare, men nu vill jag vara din tjänare', så kan du gagna mig med att göra Ahitofels råd om intet.

35 Där har du ju ock prästerna Sadok och Ebjatar; allt vad du får höra från konungens hus må du meddela prästerna Sadok och Ebjatar.

36 De hava ju ock där sina båda söner hos sig: Sadok har Ahimaas, och Ebjatar Jonatan; genom dem kunnen I sända mig bud om allt vad I fån höra.»

37 Så gick då Husai, Davids vän, in i staden. Och jämväl Absalom drog in i Jerusalem.

1 När David hade gått framåt ett litet stycke från bergstoppen, då mötte honom Siba, Mefibosets tjänare, med ett par lastade åsnor, som buro två hundra bröd, ett hundra russinkakor, ett hundra fruktkakor och en vinlägel.

me, then shalt thou become unto me, a burden;
34 but, if, to the city, thou return, then canst thou say unto Absolom—Thy servant, I, O king, will be, as, the servant of thy father, I was formerly, so will I, now, be thy servant: thus shalt thou frustrate for me the counsel of Ahithophel.

35 And hast thou not, with thee, there Zadok and Abiathar the priests? so then it shall be, that, what thing soever thou shalt hear out of the house of the king, thou shalt tell to Zadok and to Abiathar, the priests.

36 Lo! they have there with them, their two sons, Ahimaaz for Zadok, and Jonathan for Abiathar,—so shall ye send, by their hand, unto me, everything which ye shall hear.

37 So Hushai, David’s friend, went into the city,—when, Absolom, was about to enter Jerusalem.

1 Now, David, had passed on but a little from the summit, when lo! Ziba, servant of Mephibosheth, met him,—with a couple of asses saddled, and, upon them, two hundred cakes of bread, and one hundred cakes of raisins, and one hundred summer fruits, and

2 Niin kuningas sanoi Siiballe: Mitä sinä näillä teet? Siiba vastasi: Aasit ovat kuninkaan perheelle ratsastettaviksi, leipä ja hedelmät palvelijoille syötäviksi ja viini uupuneiden juotavaksi erämaassa.

2 Då sade konungen till Siba: »Vad vill du med detta?» Siba svarade: »Åsnorna skola vara för konungens husfolk till att rida på, brödet och fruktkakorna skola tjänarna hava att äta, och vinet skola de törstande hava att dricka i öknen.»

2 And the king said unto Ziba, What meanest thou, by these? And Ziba said—The asses, are for the king's household, to ride on, and, the bread and the summer fruits, are for the young men to eat, and, the wine, is for drink to such as are faint in the wilderness.

3 Kuningas sanoi: Mutta missä sinun herrasi poika on? Siiba vastasi kuninkaalle: Hän jäi Jerusalemiin; sillä hän ajatteli: 'Nyt Israelin heimo antaa minulle takaisin isäni kuninkuuden'.

3 Konungen sade: »Men var är din herres son?» Siba svarade konungen: »Han är kvar i Jerusalem; ty han tänkte: 'Nu skall Israels hus giva mig tillbaka min faders rike.'»

3 Then said the king, And where is thy lord's son? And Ziba said unto the king—Lo! abiding in Jerusalem, for he said, Today, will the house of Israel, restore unto me, the kingdom of my father.

4 Niin kuningas sanoi Siiballe: Katso, kaikki, mitä Mefibosetilla on, tulee sinun omaksesi. Siiba vastasi: Minä kumarran; suo minun saada armo sinun silmiesi edessä, herrani, kuningas.

4 Då sade konungen till Siba: »Se, allt vad Mefiboset äger skall vara ditt.» Siba svarade: »Jag faller ned för dig; låt mig finna nåd för dina ögon, min herre konung.»

4 Then said the king unto Ziba, Lo! thine, is all that pertained to Mephibosheth. And Ziba said—I have done homage, that I might find favour in thine eyes, my lord O king.

5 Kun kuningas Daavid tuli Bahurimiin, niin katso, sieltä tuli mies, joka oli sukua Saulin perheelle, nimeltä Siimei, Geeran poika; hän tuli ja kiroili tullessaan.

5 När sedan konung David hade kommit till Bahurim, då trädde därifrån ut en man som var besläktad med Sauls hus och hette Simei, Geras son; han trädde fram och for ut i förbannelser.

5 And, when King David had come as far as Bahurim, lo! from thence a man coming out, of the family of the house of Saul, whose name, was Shimei son of Gera, coming out and cursing as he came.

6 Ja hän viskeli kivillä Daavidia ja kaikkia kuningas Daavidin palvelijoita, vaikka kaikki väki ja kaikki urhot olivat hänen oikealla ja vasemmalla puolellaan.

6 Och han kastade stenar på David och på alla konung Davids tjänare, fastän allt folket och alla hjältarna omgåvo denne, både till höger och till vänster.

6 And he pelted, with stones, David and all the servants of King David,—all the people, and all the mighty men, being on his right hand and on his left.

7 Ja kiroillessaan häntä Siimei sanoi näin: Pois, pois, sinä murhamies, sinä kelvoton!

7 Och Simeis ord, när han förbannade honom, voro dessa: »Bort, bort, du blodsman, du ogärningsman!

7 And, thus, said Shimei, when he cursed,—Out! Out! thou man of bloodshed, and man of the Abandoned One!

8 Herra kostaa sinulle kaiken Saulin perheen veren,

8 HERREN låter nu allt Sauls hus' blod komma tillbaka

8 Yahweh, hath brought back upon thee, all the

hänen, jonka sijaan sinä olet tullut kuninkaaksi. Ja Herra antaa nyt kuninkuuden sinun poikasi Absalomin käteen. Ja katso, sinä olet itse joutunut onnettomuuteen, sillä murhamies sinä olet.

9 Niin Abisai, Serujan poika, sanoi kuninkaalle: Miksi tuo koiranraato saa kiroilla herraani, kuningasta? Anna minun mennä ja lyödä häneltä pää poikki.

10 Mutta kuningas vastasi: Mitä teillä on minun kanssani tekemistä, te Serujan pojat? Jos hän kiroilee ja jos Herra on käskenyt häntä: 'Kiroile Daavidia', niin kuka voi sanoa: 'Miksi teet niin?'

11 Ja Daavid sanoi vielä Abisaille ja kaikille palvelijoillensa: Katso, oma poikani, joka on lähtenyt minun ruumiistani, väijyy henkeäni; miksi ei sitten tämä benjaminilainen? Antakaa hänen olla, kiroilkoon vain; sillä Herra on häntä käskenyt.

12 Ehkä Herra vielä näkee minun kurjuuteni, ja ehkä Herra maksaa minulle hyvällä sen kirouksen, joka tänä päivänä kohtaa minua.

13 Ja Daavid kulki miehinensä tietä myöten, ja Siimei kulki pitkin vuoren kuvetta rinnan hänen kanssansa, kiroili kulkiessaan ja viskeli kiviä ja heitteli

över dig, du som har blivit konung i hans ställe; HERREN giver nu konungadömet åt din son Absalom. Se, nu har du kommit i den olycka du förtjänade, ty en blodsman är du.»

9 Då sade Abisai, Serujas son, till konungen: »Varför skall den döda hunden där få förbanna min herre konungen? Låt mig gå dit och hugga huvudet av honom.»

10 Men konungen svarade: »Vad haven I med mig att göra, I Serujas söner? Om han förbannar, och om det är HERREN som har bjudit honom att förbanna David, vem törs då fråga: 'Varför gör du så?'

11 Och David sade ytterligare till Abisai och till alla sina tjänare: »Min son, han som har utgått från mitt eget liv, står mig ju efter livet; med huru mycket mer skäl då denne benjaminit! Låten honom vara, må han förbanna; ty HERREN har befallt honom det.

12 Kanhända skall HERREN se till den orätt mig sker, så att HERREN åter giver mig lycka, till gengäld för den förbannelse som i dag uttalas över mig.»

13 Och David gick med sina män vägen fram, under det att Simei gick längs utmed berget, jämsides med honom, och for ut i förbannelser och kastade

shed–blood of the house of Saul, in whose stead thou hast reigned, and Yahweh hath delivered the kingdom into the hand of Absolom thy son,—and, here thou art, in thy ruin, for that, a man of bloodshed, thou art.

9 Then said Abishai, son of Zeruiah, unto the king—Wherefore should this dead dog curse my lord the king? I pray thee, let me cross over and take off his head.

10 But the king said, What have I in common with you, ye sons of Zeruiah? thus, he curseth, because, Yahweh, hath said unto him—Curse David. Who then can say, Why hast thou done thus?

11 Then said David unto Abishai, and unto all his servants, Lo! my own son who sprang from my body, is seeking my life,—then how much more, now, a Benjamite? Let him alone, and let him curse, for, Yahweh, hath permitted him.

12 It may be, that Yahweh will behold with his eye,—and that Yahweh will return me good, for his cursing this day.

13 And, when David and his men went along in the way, Shimei, was going along on the side of the hill over against him, cursing as he went, pelting him with

soraa.

14 Kun kuningas ja kaikki väki, joka oli hänen kanssansa, oli tullut Ajefimiin, hengähti hän siellä.
15 Mutta Absalom ja kaikki kansa, Israelin miehet, olivat tulleet Jerusalemiin; ja Ahitofel oli hänen kanssansa.
16 Kun arkilainen Huusai, Daavidin ystävä, tuli Absalomin luo, sanoi Huusai Absalomille: Eläköön kuningas! Eläköön kuningas!

17 Absalom sanoi Huusaille: Tälläinenkö on rakkautesi ystävääsi kohtaan? Miksi et mennyt ystäväsi kanssa?

18 Huusai vastasi Absalomille: Ei, vaan kenen Herra ja tämä kansa ja kaikki Israelin miehet ovat valinneet, sen puolella minä olen, ja sen luokse minä jään.
19 Ja toisekseen: ketä minä palvelisin? Enkö hänen poikaansa? Niinkuin olen palvellut sinun isääsi, niin tahdon palvella sinuakin.

20 Sitten Absalom sanoi Ahitofelille: Antakaa nyt neuvo, mitä meidän on tehtävä.
21 Ahitofel vastasi Absalomille: Mene isäsi sivuvaimojen tykö, jotka hän on jättänyt linnaa vartioimaan. Silloin koko Israel saa kuulla, että sinä

stenar och grus, där han gick jämsides med honom.
14 När så konungen, med allt folket som följde honom, hade kommit till Ajefim, rastade han där.
15 Men Absalom hade med allt sitt folk, Israels män, kommit till Jerusalem; han hade då också Ahitofel med sig.
16 När nu arkiten Husai, Davids vän, kom till Absalom, ropade Husai till Absalom: »Leve konungen! Leve konungen!»

17 Absalom sade till Husai: »Är det så du visar din kärlek mot din vän? Varför har du icke följt med din vän?»
18 Husai svarade Absalom: »Nej, den som HERREN och detta folk och alla Israels män hava utvalt, honom vill jag tillhöra, och hos honom vill jag stanna.

19 Och dessutom, vilken bör jag tjäna? Bör jag icke tjäna inför hans son? Jo, såsom jag har tjänat inför din fader, så vill jag ock göra det inför dig.»
20 Och Absalom sade till Ahitofel: »Given nu ett råd om vad vi skola göra.»

21 Ahitofel sade till Absalom: »Gå in till din faders bihustrur, som han har lämnat kvar för att vakta huset. Då får hela Israel höra att du har gjort

stones, and throwing dust.

14 And the king and all the people that were with him arrived, weary,—and they refreshed themselves there.
15 And, Absolom and all the men of Israel, entered Jerusalem,—and Ahithophel with him.
16 And it came to pass, when Hushai the Archite, the friend of David, came in unto Absolom, that Hushai said unto Absolom: Long live the king! Long live the king!

17 Then said Absolom unto Hushai, Is, this, thy lovingkindness unto thy friend? Wherefore wentest thou not with thy friend?
18 And Hushai said unto Absolom, Nay! but, whom Yahweh, and all this people, and the men of Israel have chosen, his, will I be, and, with him, will I dwell.

19 And, again, whom, should, I serve? Should it not be in presence of his son? as I served in presence of thy father, so, will I continue thy presence.
20 Then said Absolom unto Ahithophel,—Give ye your counsel, what we shall do.

21 And Ahithophel said unto Absolom, Go in unto thy father's concubines, whom he hath left to keep the house,—so shall all Israel hear that thou hast made

olet saattanut itsesi isäsi vihoihin, ja kaikki, jotka ovat sinun kanssasi, saavat rohkeutta.
22 Niin Absalomille pystytettiin teltta katolle; ja Absalom meni isänsä sivuvaimojen tykö koko Israelin nähden.

23 Ahitofelin antama neuvo oli siihen aikaan niinkuin Jumalalta saatu vastaus: sen arvoinen oli jokainen Ahitofelin neuvo sekä Daavidille että Absalomille.

dig förhatlig för din fader, och så styrkes modet hos alla dem som hålla med dig.

22 Därefter slog man upp ett tält åt Absalom ovanpå taket, och så gick Absalom in till sin faders bihustrur inför hela Israels ögon.

23 Den tiden gällde nämligen ett råd som Ahitofel gav lika mycket som om man hade frågat Gud till råds; så mycket gällde vart råd av Ahitofel både för David och för Absalom.

thyself odious unto thy father, and the hands of all that are with thee, shall be strengthened.
22 And they stretched out for Absolom a tent, upon the house-top,—and Absolom went in unto his father's concubines, in the sight of all Israel.
23 Now, the counsel of Ahithophel which he counselled in those days, was as if a man had enquired at the oracle of God,—so, was all the counsel of Ahithophel, both to David, and also to Absolom.

17 luku

1 Ja Ahitofel sanoi Absalomille: Salli minun valita kaksitoista tuhatta miestä ja nousta tänä yönä ajamaan takaa Daavidia,
2 niin minä karkaan hänen kimppuunsa, kun hän on väsynyt ja hänen kätensä ovat herpoutuneet, ja saatan hänet kauhun valtaan, niin että kaikki väki, mitä hänen kanssansa on, pakenee. Sitten minä surmaan kuninkaan yksinänsä.
3 Ja minä palautan kaiken kansan sinun luoksesi. Kaikkien palaaminen riippuu siitä miehestä, jota sinä etsit; kaikki kansa saa rauhan.
4 Tämä miellytti Absalomia ja kaikkia Israelin vanhimpia.

1 Och Ahitofel sade till Absalom: »Låt mig utvälja tolv tusen män, så vill jag bryta upp och förfölja David i natt.
2 Då kan jag komma över honom och förskräcka honom, medan han är utmattad och modlös, och allt hans folk skall då taga till flykten; sedan kan jag döda konungen, när han står där övergiven.

3 Därefter skall jag föra allt folket tillbaka till dig. Ty om det så går den man du söker, så är detta som om alla vände tillbaka; allt folket får då frid.»
4 Detta behagade Absalom och alla de äldste i Israel.

1 Then said Ahithophel unto Absolom: I pray thee, let me choose for myself, twelve thousand men, and arise, and pursue David to-night;
2 and let me come upon him, when, he, is weary, and weak-handed, so shall I strike him with terror, and all the people who are with him shall flee,—then will I smite the king alone:

3 that I may bring back all the people unto thee,—when all return—[save] the man whom thou art seeking, all the people, will be at peace.

4 And the saying was right in the eyes of Absolom, — and in the eyes of all the elders of Israel.

5 Kuitenkin sanoi Absalom: Kutsukaa myös arkilainen Huusai, kuullaksemme, mitä hänellä on sanottavana.

6 Ja kun Huusai tuli Absalomin tykö, sanoi Absalom hänelle: Niin ja niin puhui Ahitofel. Onko meidän tehtävä hänen sanansa mukaan? Jollei, niin puhu sinä.
7 Huusai vastasi Absalomille: Ei ole hyvä se neuvo, jonka Ahitofel tällä kertaa on antanut.
8 Ja Huusai sanoi vielä: Sinä tiedät, että isäsi ja hänen miehensä ovat urhoja ja julmistuneita niinkuin karhu kedolla, jolta poikaset on riistetty; myöskin on isäsi sotilas, joka väkineen ei lepää yöllä.

9 Katso, hän on nyt piiloutunut johonkin onkaloon tai muuhun paikkaan. Jos jo alussa meikäläisiä kaatuisi ja se saataisiin kuulla, niin sanottaisiin: 'Väelle, joka seurasi Absalomia, on tullut tappio.'

10 Silloin urhoollisinkin, jolla on sydän kuin leijonalla, menettäisi rohkeutensa; sillä koko Israel tietää, että sinun isäsi on sankari ja että ne, jotka ovat hänen kanssansa, ovat urhoollisia miehiä.

11 Sentähden on minun neuvoni tämä: Koottakoon

5 Likväl sade Absalom: »Kalla ock arkiten Husai hit, så att vi också få höra vad han har att säga.

6 När då Husai kom in till Absalom, sade Absalom till honom: »Så och så har Ahitofel talat. »Skola vi göra såsom han har sagt? Varom icke, så tala du.»

7 Husai svarade Absalom: Det råd som Ahitofel denna gång har givit är icke gott.»

8 Och Husai sade ytterligare: »Du känner din fader och hans män, och vet att de äro hjältar och bistra såsom en björninna från vilken man har tagit ungarna ute på marken. Och din fader är ju en krigsman som icke vilar med sitt folk under natten.
9 Nu har han säkerligen gömt sig i någon håla eller på något annat ställe. Om nu redan i början några av folket här fölle, så skulle var och en som finge höra talas därom säga att det folk som följer Absalom har lidit ett nederlag;

10 och då skulle till och med den tappraste, den som hade mod såsom ett lejon, bliva högeligen förfärad; ty hela Israel vet att din fader är en hjälte, och att de som följa honom äro tappra män.
11 Därför är nu mitt råd: Låt hela Israel från Dan

5 Then said Absolom, I pray you, call ye Hushai the Archite also,—and let us hear what is in, his, mouth, also.
6 And, when Hushai came in unto Absolom, Absolom spake unto him, saying—After this manner, hath Ahithophel spoken, shall we do what he saith? if not, thou, speak.
7 Then said Hushai unto Absolom,—Not good, is the counsel that Ahithophel hath given—at this time.
8 And Hushai said—Thou, knowest thy father and his men—that, men of might, they are, and, embittered in soul, they are, like a bear bereaved of her young, in the field,—thy father also, is a man of war, and will not lodge with the people.

9 Lo! by this time, hath, he, hidden himself in some pit, or other place,—and it shall be, as soon as he falleth upon them at the first, that he that hearkeneth for tidings will hear [of it], and will say—There is a defeat among the people that are following Absolom:
10 then will, even the son of valour himself, whose heart is as the heart of a lion, utterly melt,—for all Israel do know that, a man of might, is thy father, and that, sons of valour, are they who are with him.
11 Therefore I counsel—that there be a general gathering

sinun luoksesi koko Israel Daanista aina Beersebaan asti, että niitä tulee niin paljon kuin hiekkaa meren rannalla; ja lähde sinä itsekin taisteluun.

ända till Beer-Seba församla sig till dig, så talrikt som sanden vid havet; och själv må du draga med i striden.

together unto thee of all Israel, from Dan even unto Beer–sheba, as the sand that is by the sea for multitude,—and that, thine own presence, be going on in their midst.

12 Kun me sitten karkaamme hänen kimppuunsa, missä ikinä hänet tavataan, niin me painumme hänen päällensä, niinkuin kaste laskeutuu maahan. Eikä hänestä ja kaikista niistä miehistä, jotka ovat hänen kanssaan, jää jäljelle ainoatakaan.

12 När vi så drabba ihop med honom, varhelst han må påträffas, skola vi slå ned på honom, såsom daggen faller över marken; och då skall intet bliva kvar av honom och alla de män som äro med honom

12 So shall we come upon him in some place where he hath been found, yea, we, shall be upon him, as when the dew falleth upon the ground,—and there shall not be left of him, or of the men that are with him, so much as one.

13 Ja jos hän vetäytyisi johonkin kaupunkiin, niin koko Israel asettaisi köydet sen kaupungin ympärille, ja me kiskoisimme sen alas laaksoon, kunnes siitä ei löytyisi kiveäkään.

13 Ja, om han också droge sig tillbaka in i någon stad, så skulle hela Israel kasta linor omkring den staden, och vi skulle draga den ned i dalen, till dess att icke minsta sten vore att finna därav.

13 But, if, into a city, he withdraw, then will all Israel bring up unto that city, ropes,—and we will drag it down unto the ravine, until there be not found in that place, so much as a small stone.

14 Silloin sanoivat Absalom ja kaikki Israelin miehet: Arkilaisen Huusain neuvo on parempi kuin Ahitofelin neuvo. Sillä Herra oli säätänyt sen näin, tehdäkseen tyhjäksi Ahitofelin hyvän neuvon, että Herra saattaisi Absalomin onnettomuuteen.

14 Då sade Absalom och alla Israels män: »Arkiten Husais råd är bättre än Ahitofels råd.» HERREN hade nämligen skickat det så, att Ahitofels goda råd gjordes om intet, för att HERREN skulle låta olycka komma över Absalom.

14 Then said Absolom and all the men of Israel, Better, is the counsel of Hushai the Archite, than the counsel of Ahithophel. Yahweh, indeed, had given charge to frustrate the wise counsel of Ahithophel, to the intent that Yahweh might bring upon Absolom, ruin.

15 Ja Huusai sanoi papeille, Saadokille ja Ebjatarille: Sen ja sen neuvon on Ahitofel antanut Absalomille ja Israelin vanhimmille, ja sen ja sen neuvon olen minä antanut.

15 Och Husai sade till prästerna Sadok och Ebjatar: »Det och det rådet har Ahitofel givit Absalom och de äldste i Israel, men jag har givit det och det rådet.

15 So Hushai said unto Zadok and unto Abiathar the priests, Thus and thus, did Ahithophel counsel Absolom and the elders of Israel,—and, thus and thus, have, I, counselled.

16 Niin lähettäkää nyt pian ja ilmoittakaa Daavidille tämä sana: 'Älä jää yöksi kahlauspaikkoihin

16 Så sänden nu med hast bud och låten säga David: 'Stanna icke över natten vid färjställena i öknen, utan gå

16 Now, therefore, send quickly, and tell David, saying,—Do not lodge to–night in the waste plains of

erämaahan, vaan mene joen yli, ettei kuningas ja kaikki väki, joka on hänen kanssaan, joutuisi perikatoon.'

17 Ja Joonatan ja Ahimaas olivat asettuneet Roogelin lähteelle, ja eräs palvelijatar kuljetti heille sinne sanaa; sitten he aina menivät ja veivät sanan kuningas Daavidille. Sillä he eivät uskaltaneet näyttäytyä menemällä kaupunkiin.

18 Mutta eräs poikanen näki heidät ja ilmoitti Absalomille. Silloin he molemmat menivät kiiruusti pois ja tulivat erään miehen taloon Bahurimiin. Hänellä oli kaivo pihallaan, ja he laskeutuivat siihen.

19 Ja hänen vaimonsa otti peitteen ja levitti sen kaivon suulle ja sirotti jyviä sen päälle, niin ettei voitu huomata mitään.

20 Kun Absalomin palvelijat tulivat vaimon luo taloon, kysyivät he: Missä ovat Ahimaas ja Joonatan? Vaimo vastasi heille: Tuosta he menivät vesilätäkön yli. He etsivät, ja kun eivät heitä löytäneet, palasivat he takaisin Jerusalemiin.

21 Ja niin pian kuin he olivat menneet, nousivat toiset kaivosta, menivät ja veivät sanan kuningas Daavidille; he sanoivat Daavidille: Nouskaa ja menkää joutuin veden yli, sillä sen ja sen neuvon on

hellre över, för att icke konungen och allt hans folk må drabbas av fördärv.'»

17 Nu hade Jonatan och Ahimaas sitt tillhåll vid Rogelskällan, och en tjänstekvinna gick dit med budskap; sedan plägade de själva gå med budskapet till konung David. Ty de tordes icke gå in i staden och visa sig där.

18 Men en gosse fick se dem och berättade det för Absalom. Då gingo båda med hast sin väg och kommo in i en mans hus i Bahurim, som på sin gård hade en brunn; i den stego de ned.

19 Och hans hustru tog ett skynke och bredde ut det över brunnshålet och strödde gryn därpå, så att man icke kunde märka något.

20 Då nu Absaloms tjänare kommo in i huset till hustrun och frågade var Ahimaas och Jonatan voro, svarade hon dem: »De gingo över bäcken där.» Då sökte de, men utan att finna, och vände så tillbaka till Jerusalem.

21 Men sedan de hade gått sin väg, stego de andra upp ur brunnen och gingo med sitt budskap till konung David; de sade till David: »Bryten upp och gån med hast över vattnet, ty det och det rådet har Ahitofel givit,

the wilderness, thou must, even pass over, lest the king be swallowed up, and all the people who are with him.

17 Now, Jonathan and Ahimaaz, were staying by En–rogel, and a maidservant was to go and tell them, and, they, were to go and tell King David,—for they might not be seen to enter the city.

18 And, though a young man did see them, and told Absolom, yet they both departed quickly, and entered the house of a man in Bahurim, and, he, had a well in his court, into which they went down;

19 and the woman took and spread the cover over the face of the well, and spread thereon her pounded corn,—so nothing was known.

20 Then came the servants of Absolom unto the woman in the house, and said—Where are Ahimaaz and Jonathan? And the woman said to them—They have passed over the stream of water. And, when they had searched and not found, they returned to Jerusalem.

21 And it came to pass, after those had gone, that these came up out of the well, and went, and told King David,—and said unto David,—Arise ye and pass quickly over the water, for, thus and thus, hath

Ahitofel antanut teidän turmioksenne.
22 Silloin Daavid ja kaikki väki, mikä oli hänen kanssaan, nousi, ja he menivät Jordanin yli. Ja kun aamu valkeni, ei ollut ainoatakaan, joka ei olisi tullut Jordanin yli.

23 Mutta kun Ahitofel näki, ettei hänen neuvoansa noudatettu, satuloi hän aasinsa, nousi ja lähti kotiinsa omaan kaupunkiinsa, ja kun hän oli toimittanut talonsa, hirttäytyi hän; niin hän kuoli, ja hänet haudattiin isänsä hautaan.

24 Daavid oli tullut Mahanaimiin, kun Absalom ja kaikki Israelin miehet hänen kanssaan menivät Jordanin yli.
25 Mutta Absalom oli asettanut Amasan Jooabin sijaan sotajoukon ylipäälliköksi. Ja Amasa oli Jitra nimisen jisreeliläisen miehen poika; tämä mies oli yhtynyt Abigailiin, Naahaan tyttäreen, Jooabin äidin Serujan sisareen.
26 Ja Israel ja Absalom leiriytyivät Gileadin maahan.

27 Kun Daavid tuli Mahanaimiin, niin Soobi, Naahaan poika, ammonilaisten Rabbasta, ja Maakir, Ammielin poika, Loodebarista, ja gileadilainen Barsillai, Roogelimista,

28 toivat sinne vuoteita,

till eder ofärd.»

22 Då bröt David upp med allt det folk han hade hos sig, och de gingo över Jordan; och om morgonen, när det blev dager, saknades ingen enda, utan alla hade kommit över Jordan.
23 Men när Ahitofel såg att man icke följde hans råd, sadlade han sin åsna och stod upp och for hem till sin stad, och sedan han hade beställt om sitt hus, hängde han sig. Och när han var död, blev han begraven i sin faders grav.

24 Så hade nu David kommit till Mahanaim, när Absalom med alla Israels män gick över Jordan.

25 Men Absalom hade satt Amasa i Joabs ställe över hären. Och Amasa var son till en man vid namn Jitra, en israelit, som hade gått in till Abigal, Nahas' dotter och Serujas, Joabs moders, syster.

26 Och Israel och Absalom lägrade sig i Gileads land.

27 Men när David kom till Mahanaim, hade Sobi, Nahas' son, från Rabba i Ammons barns land, och Makir, Ammiels son, från Lo-Debar, och Barsillai, en gileadit från Rogelim,

28 låtit föra dit sängar,

Ahithophel counselled against you.
22 So David arose, and all the people who were with him, and passed over the Jordan, by the morning light, so much as one, was not lacking, who had not passed over the Jordan.

23 Now, when, Ahithophel, saw that his counsel was not followed, he saddled his ass, and arose and went unto his own house, unto his own city, and gave charge unto his household, and hanged himself, and died, and was buried in the grave of his father.
24 When, David, had come to Mahanaim, Absolom, had passed over the Jordan, he and all the men of Israel with him.
25 Now Absolom had appointed, Amasa, instead of Joab, over the army,—Amasa, being the son of a man whose name was Ithra the Ishmaelite, who went in unto Abigail, daughter of Nahash, sister of Zeruiah, mother of Joab.
26 And Israel and Absolom encamped in the land of Gilead.

27 And it came to pass, when David entered Mahanaim, that Shobi son of Nahash of Rabbah of the sons of Ammon and Machir son of Ammiel of Lo–debar, and Barzillai the Gileadite, of Rogelim,
28 brought, sleeping rugs,

vateja ja saviastioita, nisuja, ohria, jauhoja ja paahdettuja jyviä, papuja, herneitä

skålar, lerkärl, så ock vete, korn, mjöl och rostade ax, ävensom bönor, linsärter och annat rostat,

and basins, and earthen vessels, and wheat and barley, and meal and roasted corn,—and beans and lentils, and parched pulse;

29 sekä hunajaa, voita, lampaita ja juustoja ruuaksi Daavidille ja väelle, mikä oli hänen kanssansa; sillä he ajattelivat: Väki on nälissään, uuvuksissa ja janoissaan erämaassa.

29 därjämte honung, gräddmjölk, får och nötostar till mat åt David och hans folk; ty de tänkte: »Folket är hungrigt, trött och törstigt i öknen.

29 and honey and cream, and sheep, and cheese of kine, for David, and for the people that were with him, to eat,—for they said, The people, are hungry and weary and thirsty, in the wilderness.

18 luku

1 Ja Daavid piti mukanaan olevan väen katselmuksen, ja asetti sille tuhannen- ja sadanpäämiehet.

1 Och David mönstrade sitt folk och satte över- och underhövitsmän över dem.

1 Then David mustered the people that were with him,—and set over them, captains of thousands, and captains of hundreds.

2 Sitten Daavid lähetti väen liikkeelle: yhden kolmanneksen Jooabin johdolla, toisen kolmanneksen Abisain, Serujan pojan, Jooabin veljen, johdolla ja kolmannen kolmanneksen gatilaisen Ittain johdolla. Ja kuningas sanoi kansalle: Minä lähden myös itse teidän kanssanne.

2 Därefter lät David folket tåga åstad: en tredjedel under Joabs befäl, en tredjedel under Abisais, Serujas sons, Joabs broders, befäl, och en tredjedel under gatiten Ittais befäl. Och konungen sade till folket: »Jag vill ock själv draga ut med eder.»

2 And David sent forth the people—a third part, under the hand of Joab, and, a third part, under the hand of Abishai son of Zeruiah, brother of Joab, and, a third part, under the hand of Ittai the Gittite. Then said the king, unto the people, I myself, will, surely go forth, with you.

3 Mutta kansa vastasi: Älä lähde; sillä jos me pakenemme, ei meistä välitetä, ja jos puolet meistä saa surmansa, ei meistä silloinkaan välitetä, mutta sinä olet niinkuin kymmenen tuhatta meistä. Sentähden on nyt parempi, että sinä olet valmiina tulemaan meille avuksi kaupungista.

3 Men folket svarade: »Du får icke draga ut; ty om vi måste fly, aktar ingen på oss, och om hälften av oss bliver dödad, aktar man icke heller på oss, men du är nu så god som tio tusen av oss. Därför är det nu bättre att du står redo att komma oss till hjälp från staden.

3 But the people said—Thou must not go forth, for, if we, flee, they will not regard us, neither, if half of us die, will they regard us, for, thou, compared with us, [art worth] ten thousand,—now, therefore, it will be better that thou come to us out of the city, with succour.

4 Niin kuningas sanoi heille: Minä teen, minkä te hyväksi

4 Då sade konungen till dem: »Vad I ansen vara

4 And the king said unto them, Whatever is best in

näette. Ja kuningas asettui portin pieleen, ja kaikki väki lähti liikkeelle sadan ja tuhannen joukkoina.

5 Mutta kuningas käski Jooabia, Abisaita ja Ittaita ja sanoi: Pidelkää minulle mieliksi hellävaroen nuorukaista Absalomia. Ja kaikki kansa kuuli, kuinka kuningas antoi kaikille päälliköille käskyn Absalomista.

6 Niin väki lähti kentälle Israelia vastaan, ja taistelu tapahtui Efraimin metsässä.

7 Siellä Daavidin palvelijat voittivat Israelin väen, ja siellä oli sinä päivänä suuri mieshukka: kaksikymmentä tuhatta miestä.

8 Ja taistelu levisi koko siihen seutuun; ja metsä söi sinä päivänä enemmän väkeä kuin miekka.

9 Ja Absalom sattui yhteen Daavidin palvelijain kanssa. Absalom ratsasti muulilla; ja kun muuli tuli suuren, tiheäoksaisen tammen alle, tarttui hän päästään tammeen, niin että hän jäi riippumaan taivaan ja maan välille, kun muuli juoksi pois hänen altansa.

10 Sen näki eräs mies ja ilmoitti sen Jooabille ja sanoi: Katso, minä näin Absalomin riippuvan

bäst vill jag göra.» Och konungen ställde sig vid sidan av porten, under det att allt folket drog ut i avdelningar på hundra och tusen.

5 Men konungen bjöd Joab, Abisai och Ittai och sade: »Faren nu varligt med den unge mannen Absalom.» Och allt folket hörde huru konungen så bjöd alla hövitsmännen angående Absalom.

6 Så drog då folket ut på fältet mot Israel, och striden stod i Efraims skog.

7 Där blev Israels folk slaget av Davids tjänare, och många stupade där på den dagen: tjugu tusen man.

8 Och striden utbredde sig över hela den trakten; och skogen förgjorde mer folk, än svärdet förgjorde på den dagen.

9 Och Absalom kom i Davids tjänares väg. Absalom red då på sin mulåsna; och när mulåsnan kom under en stor terebint med täta grenar, fastnade hans huvud i terebinten, så att han blev hängande mellan himmel och jord, ty mulåsnan som han satt på sprang sin väg.

10 Och en man fick se det och berättade för Joab och sade: »Jag såg där borta Absalom hänga i en

your eyes, I will do. And the king stood beside the gate, while, all the people, came out by hundreds and by thousands.

5 And the king charged Joab and Abishai and Ittai, saying, Deal gently, for my sake, with the young man, even Absolom. And, all the people, heard when the king charged all the captains, for the sake of Absolom.

6 So the people went forth into the field against Israel,––and the battle took place in the forest of Ephraim.

7 Then were the people of Israel defeated there, before he servants of David,—and the slaughter there was great, on that day—twenty thousand.

8 And the battle there was spread out over the face of all the land,—and the forest devoured more of the people than the sword devoured on that day.

9 Now, when Absolom met the servants of David, Absolom, was riding upon a mule, and the mule came under the thick branches of a large oak, and his head caught hold of the oak, and he was suspended between heaven and earth, the mule that was under him passing on.

10 And a certain man saw it, and told Joab,—and said––Lo! I saw Absolom suspended in an oak.

tammessa.

11 Niin Jooab sanoi miehelle, joka ilmoitti hänelle tämän: Jos näit sen, miksi et lyönyt häntä siinä maahan? Minun olisi ollut annettava sinulle kymmenen hopeasekeliä ja vyö.

12 Mutta mies vastasi Jooabille: Vaikka käsiini punnittaisiin tuhat hopeasekeliä, en sittenkään kävisi käsiksi kuninkaan poikaan, sillä kuningas käski meidän kuultemme sinua, Abisaita ja Ittaita sanoen: 'Pitäkää vaari nuorukaisesta Absalomista.'

13 Vai kavaltaisinko minä oman henkeni? Sillä eihän mikään pysy salassa kuninkaalta, ja sinä pysyisit kyllä syrjässä.

14 Niin Jooab sanoi: Minä en enää kuluta aikaa sinun kanssasi. Sitten hän otti kolme keihästä käteensä ja pisti ne Absalomin rintaan, kun hän vielä eli tammessa.

15 Ja kymmenen nuorta miestä, Jooabin aseenkantajaa, astui Absalomin luo, ja he löivät hänet kuoliaaksi.

16 Sitten Jooab puhalsi pasunaan; ja väki palasi ajamasta takaa Israelia, kun Jooab pysähdytti väen.

terebint.»

11 Då sade Joab till mannen som berättade detta för honom: »Om du såg det, varför slog du honom då icke strax till jorden? Jag skulle då gärna hava givit dig tio siklar silver och ett bälte.»

12 Men mannen svarade Joab: »Om jag ock finge väga upp tusen siklar silver i mina händer, skulle jag dock icke vilja uträcka min hand mot konungens son, ty konungen bjöd ju dig och Abisai och Ittai, så att vi hörde det: 'Tagen vara, I alla, på den unge mannen Absalom.'

13 Dessutom, om jag lömskt hade förgripit mig på hans liv, så hade du säkerligen lämnat mig i sticket, eftersom intet kan förbliva dolt för konungen.»

14 Joab sade: »Jag vill icke på detta sätt förhala tiden med dig.» Därefter tog han tre spjut i sin hand och stötte dem i Absaloms bröst, medan denne ännu var vid liv, där han hängde under terebinten.

15 Sedan kommo tio unga män, Joabs vapendragare, ditfram, och av dem blev Absalom till fullo dödad.

16 Och Joab lät stöta i basunen, och folket upphörde att förfölja Israel, ty Joab ville skona folket.

11 Then said Joab to the man that was telling him, Lo! since thou sawest him, why didst thou not smite him there, to the ground? then should I have been bound to give thee ten pieces of silver, and a girdle.

12 And the man said unto Joab, Though I were weighing upon my palm a thousand pieces of silver, yet would I not put forth my hand against the son of the king,—for, in our hearing, the king Charged thee and Abishai and Ittai, saying, Watch any man who [would touch] the young man Absolom.

13 Otherwise, had I dealt with my life falsely (and nothing can be hid from the king), then, thou thyself, wouldst have stood aloof.

14 And Joab said, Not thus, may I tarry before thee. And he took three darts in his hand, and thrust them into the heart of Absolom, while he was yet alive in the midst of the oak.

15 Then came round ten young men who bare Joab's armour,—and smote Absolom, and slew him.

16 Then Joab blew with a horn, and the people returned from pursuing Israel,—for Joab had restrained the people.

17 Ja he ottivat Absalomin ja heittivät hänet metsässä suureen kuoppaan ja pystyttivät sangen suuren kiviroukkion hänen päällensä. Mutta koko Israel pakeni, kukin majallensa.
18 Mutta Absalom oli eläessään hankkinut ja pystyttänyt itsellensä patsaan, joka on Kuninkaanlaaksossa; sillä hän sanoi: Minulla ei ole poikaa, joka säilyttäisi minun nimeni muiston. Patsaan hän oli kutsunut nimensä mukaan, ja sen nimi on vielä tänäkin päivänä Absalomin muistomerkki.
19 Ja Ahimaas, Saadokin poika, sanoi: Minä juoksen saattamaan kuninkaalle sen ilosanoman, että Herra on auttanut hänet hänen vihollistensa käsistä oikeuteensa.
20 Mutta Jooab sanoi hänelle: Tänä päivänä et ole ilosanoman saattaja; jonakin muuna päivänä saattanet ilosanoman, mutta tänä päivänä et saata ilosanomaa, sillä onhan kuninkaan poika kuollut.
21 Sitten Jooab sanoi eräälle etiopialaiselle: Mene ja ilmoita kuninkaalle, mitä olet nähnyt. Niin etiopialainen kumarsi Jooabille ja lähti juoksemaan.
22 Mutta Ahimaas, Saadokin poika, sanoi taas Jooabille: Tulkoon mitä tahansa, mutta minä juoksen etiopialaisen jälkeen. Jooab sanoi: Miksi

17 Och de togo Absalom och kastade honom i en stor grop i skogen och staplade upp ett mycket stort stenröse över honom. Men hela Israel flydde, var och en till sin hydda.
18 Och Absalom hade, medan han ännu levde, låtit resa åt sig en stod som står i Konungsdalen; ty han tänkte: »Jag har ingen son som kan bevara mitt namns åminnelse. Den stoden hade han uppkallat efter sitt namn, och den heter ännu i dag Absaloms minnesvård.

19 Och Ahimaas, Sadoks son, sade: »Låt mig skynda åstad och förkunna för konungen glädjebudskapet att HERREN har dömt honom fri ifrån hans fienders hand.»
20 Men Joab svarade honom: »I dag bliver du ingen glädjebudbärare; en annan dag må du förkunna glädjebudskap, men denna dag förkunnar du icke något glädjebudskap, eftersom nu konungens son är död.»
21 Därefter sade Joab till en etiopier: »Gå och berätta för konungen vad du har sett.» Då föll etiopiern ned för Joab och skyndade därpå åstad.

22 Men Ahimaas, Sadoks son; sade ännu en gång till Joab: »Låt också mig, vad än må ske, få skynda åstad, efter etiopiern.» Joab sade:

17 And they took Absolom, and cast him, in the forest, into a large pit, and raised up over him a very great heap of stones,—and, all Israel, fled, every man to his home.
18 But, Absolom, had taken, and raised up for himself, in his lifetime, the pillar that is in the king's vale, for he said, I have no son, to keep in remembrance my name, so he called the pillar after his own name, and it is called Absolom's monument unto this day.

19 Then, Ahimaaz, son of Zadok, said, Let me run, I pray thee, and carry tidings unto the king,—how that Yahweh hath vindicated him, at the hand of his enemies.

20 And Joab said to him—Not a man to bear tidings, art thou this day, but thou shalt bear tidings another day,—but, this day, shalt thou not bear tidings, for this cause, that, the king's son, is dead.
21 Then said Joab to a Cushite, Go tell the king, what thou hast seen. And the Cushite bowed himself down to Joab, and ran.

22 Then, yet again, said Ahimaaz son of Zadok unto Joab. But, be what may, do, I pray thee, let, me also, run, after the Cushite. And

sinä juoksisit, poikani, eihän sinulle siitä ilosanomansaattajan palkkaa tule?
23 Tulkoon mitä tahansa, mutta minä juoksen. Silloin hän sanoi hänelle: Juokse sitten. Niin Ahimaas lähti juoksemaan Lakeuden tietä ja sivuutti etiopialaisen.

»Varför vill du skynda åstad, min son, då detta ju icke kan vara ett glädjebudskap som skaffar dig någon lön?»
23 Han svarade: »Vad än må ske vill jag skynda åstad.» Då sade han till honom: »Så skynda då.» Och Ahimaas skyndade åstad och tog vägen över Jordanslätten och hann om etiopiern.

Joab said—Wherefore is it that, thou, wouldst run, my son, when, thou, hast no tidings of, any profit?
23 But, be what may, I will run. So he said to him—Run. Then ran Ahimaaz by the way of the plain, and got beyond the Cushite.

24 Daavid istui molempien porttien välissä. Ja tähystäjä meni portin katolle muurin päälle; kun hän nosti silmänsä ja katseli, niin katso: mies tuli juosten yksinänsä.
25 Tähystäjä huusi ja ilmoitti sen kuninkaalle. Niin kuningas sanoi: Jos hän on yksin, niin hänellä on ilosanoma. Ja hän tuli yhä lähemmäksi.

24 Under tiden satt David inne i porten. Och väktaren gick upp på porttaket invid muren; när han där lyfte upp sina ögon, fick han se en man komma ensam springande.
25 Väktaren ropade och förkunnade det för konungen. Då sade konungen: »Är han ensam, så har han ett glädjebudskap att kungöra.» Och han kom allt närmare.

24 Now, David, was sitting between the two gates,—and the watchman went on to the top of the gate–house, upon the wall, and lifted up his eyes, and looked, and lo! a man, running alone.
25 So the watchman called out, and told the king. And the king said, If he is alone, there are tidings in his mouth. And he came on nearer and nearer.

26 Sitten tähystäjä näki toisen miehen tulevan juosten; ja hän huusi porttiin sanoen: Minä näen vielä toisen miehen tulevan juosten yksinänsä. Kuningas sanoi: Sekin saattaa ilosanomaa.

26 Därefter fick väktaren se en annan man komma springande; då ropade väktaren till portvaktaren och sade: »Nu ser jag åter en man komma ensam springande.» Konungen sade: »Denne är ock en glädjebudbärare.»

26 Then saw the watchman another man, running, so he called out unto the porter, Lo! a man, running alone. And the king said. This one also, beareth tidings.

27 Ja tähystäjä sanoi: Sen ensimmäisen juoksu näyttää minusta Ahimaasin, Saadokin pojan, juoksulta. Niin kuningas sanoi: Se on hyvä mies; hän tulee hyviä sanomia tuoden.

27 Och väktaren sade: »Efter sitt sätt att springa tyckes mig den förste vara Ahimaas, Sadoks son.» Då sade konungen: »Det är en god man; han kommer säkerligen med ett gott glädjebudskap.»

27 Then said the watchman, It seemeth, to me, that, the running of the foremost, is like the running of Ahimaaz son of Zadok. And the king said, A good man, is he, and, with good tidings, he cometh.

28 Ja Ahimaas huusi ja sanoi kuninkaalle: Rauha! Sitten hän kumartui

28 Och Ahimaas ropade och sade till konungen: »Allt väl!» Därefter föll han ned

28 Then called out Ahimaaz, and said unto the king, Peace! And he bowed

kasvoillensa maahan kuninkaan eteen ja sanoi: Kiitetty olkoon Herra, sinun Jumalasi, joka on antanut sinun käsiisi ne miehet, jotka nostivat kätensä herraani, kuningasta, vastaan.
29 Niin kuningas kysyi: Voiko nuorukainen Absalom hyvin? Ahimaas vastasi: Minä näin suuren väkijoukon, kun kuninkaan palvelija Jooab lähetti minut, palvelijasi; mutta en tiedä, mitä se oli.

30 Kuningas sanoi: Astu syrjään ja asetu sinne. Niin hän astui syrjään ja jäi seisomaan sinne.
31 Ja katso, etiopialainen tuli perille, ja etiopialainen sanoi: Ilosanoma herralleni, kuninkaalle: Herra on tänä päivänä auttanut sinut oikeuteesi kaikkien niiden käsistä, jotka ovat nousseet sinua vastaan.
32 Kuningas kysyi etiopialaiselta: Voiko nuorukainen Absalom hyvin? Etiopialainen vastasi: Käyköön herrani kuninkaan vihollisille ja kaikille, jotka nousevat sinua vastaan tehdäksensä sinulle pahaa, niinkuin on käynyt sille nuorukaiselle.
33 Kuningas tuli kovin järkytetyksi, nousi portin päällä olevaan yläsaliin ja itki. Ja mennessänsä hän huusi näin: Poikani Absalom, minun poikani, oma poikani Absalom! Jospa minä olisin kuollut sinun sijastasi!

till Jorden på sitt ansikte inför konungen och sade: »Lovad vare HERREN, din Gud, som har prisgivit de människor som hade upplyft sin hand mot min herre konungen!»
29 Då frågade konungen: »Står det väl till med den unge mannen Absalom?» Ahimaas svarade: »Jag såg en stor hop folk, när Joab avsände konungens andre tjänare och mig, din tjänare; men jag vet icke vad det var.»

30 Konungen sade: »Gå åt sidan och ställ dig där.» Då gick han åt sidan och blev stående där
31 Just då kom etiopiern. Och etiopiern sade: »Mottag, min herre konung, det glädjebudskapet att HERREN i dag har dömt dig fri ifrån alla de mäns hand, som hava rest sig upp mot dig.»

32 Konungen frågade etiopiern: »Står det väl till med den unge mannen Absalom?» Etiopiern svarade: »Må det så gå med min herre konungens fiender och med alla som resa sig upp mot dig för att göra dig ont, såsom det har gått med den unge mannen.
33 Då blev konungen häftigt upprörd och gick upp i salen över porten och grät. Och under det att han gick, ropade han så: »Min son Absalom, min son, min son Absalom! Ack, att jag hade fått dö i ditt ställe!

himself down to the king, with his face to the earth,—and said—Blessed, be Yahweh thy God, who hath surrendered the men who were lifting up their hand, against my lord the king.
29 And the king said, Is it, well, with the young man—Absolom? Then said Ahimaaz—I saw a great crowd, when Joab sent the king's servant and [me] thy servant, but I knew not what [it meant].

30 And the king said, Aside! stand, here. So he turned aside, and stood.

31 Then lo! the Cushite, coming in,—and the Cushite said—Tidings, getteth my lord the king, how that Yahweh hath vindicated thee today, at the hand of all them who had risen up against thee.
32 And the king said unto the Cushite—Is it, well, with the young man—Absolom? Then said the Cushite—Be, like the young man, the enemies of my lord the king, and all who have risen up against thee, for harm.

33 Then was the king deeply moved, and went up to the chamber over the gate, and wept,—and, thus, he said as he went—O my son Absolom, my son—my son—Absolom! could, I, but have died in thy stead, O

Absalom, poikani, oma poikani!

Absalom, min son, min son!»

Absolom, my son—my son!

19 luku

1 Jooabille ilmoitettiin: Katso, kuningas itkee ja suree Absalomia.
2 Ja voitto muuttui sinä päivänä suruksi kaikelle kansalle, koska kansa sinä päivänä kuuli sanottavan, että kuningas oli murheissaan poikansa tähden.
3 Ja kansa tuli sinä päivänä kaupunkiin ikäänkuin varkain, niinkuin tulee varkain väki, joka on häväissyt itsensä pakenemalla taistelusta.

4 Mutta kuningas oli peittänyt kasvonsa, ja hän huusi kovalla äänellä: Poikani Absalom! Absalom, poikani, oma poikani!
5 Niin Jooab meni sisälle kuninkaan luo ja sanoi: Sinä olet tänä päivänä nostanut häpeän kaikkien palvelijaisi kasvoille, vaikka he tänä päivänä ovat pelastaneet sekä sinun oman henkesi että sinun poikiesi, tyttäriesi, vaimojesi ja sivuvaimojesi hengen.
6 Sinähän rakastat niitä, jotka sinua vihaavat, ja vihaat niitä, jotka sinua rakastavat. Sillä nyt sinä olet antanut tietää, ettei sinulla olekaan päälliköitä eikä palvelijoita; - niin, nyt minä tiedän, että jos Absalom olisi elossa ja me kaikki olisimme tänään kuolleet, se

1 Och det blev berättat för Joab att konungen grät och sörjde Absalom.
2 Och segern blev på den dagen förbytt till sorg för allt folket, eftersom folket på den dagen fick höra sägas att konungen var bedrövad för sin sons skull.

3 Och folket smög sig på den dagen in i staden, såsom människor pläga göra, vilka hava vanärat sig, därigenom att de hava flytt under striden.
4 Men konungen hade skylt sitt ansikte; och konungen klagade med hög röst: »Min son Absalom! Absalom, min son, min son!»
5 Då gick Joab in i huset till konungen och sade: »Du kommer i dag alla dina tjänares ansikten att rodna av skam, fastän de i dag hava räddat både ditt eget liv och dina söners och döttrars liv och dina hustrurs liv och dina bihustrurs liv.
6 Ty du älskar ju dem som hata dig, och hatar dem som älska dig. I dag har du nämligen gjort kunnigt att dina hövitsmän och tjänare äro intet för dig, ty i dag märker jag, att om Absalom vore vid liv, men alla vi andra i dag hade omkommit, så skulle detta

1 And it was told Joab,—Lo! the king, is weeping and mourning over Absolom.
2 So the victory, on that day, was turned into mourning, with all the people,—for the people heard, on that day, saying, The king is distressed for his son.
3 And the people stole away, on that day, to go into the city,—as people steal away who are put to shame, when they flee in battle.
4 But, the king, muffled his face, and the king made outcry, with a loud voice,—O my son Absolom, O Absolom, my son, my son!
5 Then came Joab unto the king, in the house,—and said—Thou hast, today, covered with shame the faces of all thy servants, who have rescued thy life today, and the lives of thy sons and thy daughters, and the lives of thy wives, and the lives of thy concubines;
6 by loving them who hated thee, and hating them who loved thee,—for thou hast declared, today, that, nothing to thee, are princes or servants, for I perceive, today, that, if, Absolom, had lived, and, all we, today had died, that, then, it had been right in thine eyes.

olisi sinulle mieleen.
7 Mutta nouse nyt ylös ja mene ulos ja puhuttele ystävällisesti palvelijoitasi. Sillä minä vannon Herran kautta: jollet mene ulos, niin ei totisesti yhtä ainoatakaan miestä jää luoksesi tänä yönä; ja tämä on oleva sinulle suurempi onnettomuus kuin mikään muu, joka on kohdannut sinua nuoruudestasi tähän päivään saakka.
8 Silloin kuningas nousi ja asettui istumaan porttiin. Ja kaikelle kansalle ilmoitettiin ja sanottiin: Kuningas istuu nyt portissa. Silloin kaikki kansa tuli kuninkaan eteen. Mutta kun Israel oli paennut, kukin majallensa,
9 alkoi kaikki kansa kaikkien Israelin heimojen keskuudessa riidellä ja sanoa: Kuningas on pelastanut meidät vihollistemme kourista, hän on vapauttanut meidät filistealaisten kourista, ja nyt hän on Absalomia paossa, maasta poissa.

10 Mutta Absalom, jonka me olemme voidelleet kuninkaaksemme, on kuollut taistelussa. Miksi ette nyt ryhdy tuomaan kuningasta takaisin?
11 Mutta kuningas Daavid lähetti sanan papeille Saadokille ja Ebjatarille ja käski sanoa: Puhukaa Juudan vanhimmille ja sanokaa: 'Miksi te olette viimeiset tuomaan

hava varit dig mer till behag.
7 Men stå nu upp, och gå ut och tala vänligt med dina tjänare; ty jag svär vid HERREN, att om du icke gör det, så skall icke en enda man stanna kvar hos dig över denna natt, och detta skall för dig bliva en större olycka än alla de olyckor som hava övergått dig från din ungdom ända till nu.»

8 Då stod konungen upp och satte sig i porten. Och man gjorde kunnigt för allt folket och sade: »Konungen sitter nu i porten.» Då kom allt folket inför konungen. Men Israel hade flytt, var och en till sin hydda.
9 Och allt folket i alla Israels stammar begynte därefter förebrå varandra och säga: »Konungen har räddat oss från vara fienders hand och hjälpt oss ifrån filistéernas hand, och nu har han måst fly ur landet för Absalom.

10 Men Absalom, som vi hade smort till konung över oss, har blivit dödad i striden. Varför sägen I då icke ett ord om att föra konungen tillbaka?»
11 Under tiden hade konung David sänt bud till prästerna Sadok och Ebjatar och låtit säga: »Talen så till de äldste i Juda: 'Varför skolen I vara de sista att hämta konungen tillbaka

7 Now, therefore, rise—go forth, and speak unto the heart of thy servants,—for, by Yahweh, have I sworn, that, if thou do not go forth, not a man shall tarry with thee to–night, and this will be to thee, a greater misfortune, than all the misfortune that hath come upon thee from thy youth until now.

8 So the king arose, and took his seat in the gate,—and, to all the people, was it told, saying—Lo! the king, is sitting in the gate. Then came all the people before the king, but, Israel, had fled every man to his home.
9 And it came to pass that all the people were reproaching one another, throughout all the tribes of Israel, saying,—the king, delivered us out of the hand of our enemies, and, he, rescued us out of the hand of the Philistines, but, now, he hath fled out of the land, away from Absolom;
10 and, Absolom, whom we anointed over us, hath died in the battle. Now, therefore, why are, ye, silent as to bringing back the king?

11 And, King David, sent unto Zadok and unto Abiathar the priests, saying, Speak ye unto the elders of Judah, saying, Wherefore should ye be behindhand, in bringing back the king unto

kuningasta takaisin hänen linnaansa? Sillä se, mitä koko Israel puhuu, on tullut kuninkaan tietoon hänen olinpaikkaansa.

hem? Ty vad hela Israel talar har redan kommit för konungen, där han bor.

his home,—seeing that, the speech of all Israel, hath come unto the king, regarding his home?

12 Te olette minun veljiäni, minun luutani ja lihaani. Miksi te olisitte viimeiset tuomaan kuningasta takaisin?'

12 I ären ju mina bröder, I ären ju mitt kött och ben. Varför skolen I då vara de sista att hämta konungen tillbaka?'

12 Mine own brethren, are ye, my bone and my flesh, are ye,—wherefore then should ye be behindhand in bringing back the king?

13 Ja Amasalle sanokaa: 'Olethan sinä minun luutani ja lihaani. Jumala rangaiskoon minua nyt ja vasta, jollet sinä kaikkea elinaikaasi ole minun sotapäällikköni Jooabin sijassa.'

13 Och till Amasa skolen I säga: 'Är du icke mitt kött och ben? Gud straffe mig nu och framgent, om du icke för all din tid skall bliva härhövitsman hos mig i Joabs ställe.'»

13 And, unto Amasa, shall ye say, Art not, thou, my bone and my flesh? So, let God do to me, and, so, let him add, if thou become not, prince of the army, before me continually, instead of Joab.

14 Näin hän taivutti kaikkien Juudan miesten sydämet, niin että he yhtenä miehenä lähettivät sanomaan kuninkaalle: Palaa takaisin, sinä ja kaikki sinun palvelijasi.

14 Härigenom vann han alla Juda mäns hjärtan utan undantag, så att de sände detta budskap till konungen: »Vänd tillbaka, du själv med alla dina tjänare.»

14 Thus bowed he the heart of all the men of Judah, as one man,—and they sent unto the king, Return, thou, and all thy servants.

15 Niin kuningas palasi takaisin ja tuli Jordanille; mutta Juuda oli tullut Gilgaliin mennäkseen kuningasta vastaan ja tuodakseen kuninkaan Jordanin yli.

15 Då vände konungen tillbaka och kom till Jordan; men Juda hade kommit till Gilgal för att möta konungen och föra konungen över Jordan.

15 Then the king returned, and came as far as the Jordan,—and, Judah, came to Gilgal, to go and meet the king, to escort the king over the Jordan.

16 Myöskin Siimei, Geeran poika, benjaminilainen Bahurimista, lähti kiiruusti Juudan miesten kanssa kuningas Daavidia vastaan.

16 Också Simei, Geras son, benjaminiten, som var från Bahurim, skyndade sig och drog ned med Juda män for att möta konung David.

16 Then hastened Shimei, son of Gera, the Benjamite, who was of Bahurim,—and came down, with the men of Judah, to meet King David.

17 Ja hänen kanssansa oli tuhat miestä Benjaminista sekä Siiba, Saulin perheen palvelija, viidentoista poikansa ja kahdenkymmenen palvelijansa kanssa. Nämä olivat rientäneet Jordanille ennen kuningasta

17 Och med honom följde tusen man från Benjamin, ävensom Siba, vilken hade varit tjänare i Sauls hus, jämte hans femton söner och tjugu tjänare. Dessa hade nu hastat ned till Jordan före konungen.

17 And, a thousand men, were with him, out of Benjamin, Ziba also, servant of the house of Saul, and his fifteen sons and twenty servants, with him,—and they went through the Jordan, before the king.

18 ja menneet yli kahlauspaikasta tuomaan kuninkaan perhettä ja toimittamaan, mitä hän näkisi hyväksi määrätä. Mutta Siimei, Geeran poika, heittäytyi kuninkaan eteen, kun hän oli lähtemässä Jordanin yli,

19 ja sanoi kuninkaalle: Älköön herrani lukeko minulle pahaa tekoani älköönkä muistelko, kuinka väärin palvelijasi teki sinä päivänä, jona herrani, kuningas, lähti Jerusalemista; älköön kuningas panko sitä sydämellensä.

20 Sillä palvelijasi tuntee, että olen tehnyt synnin; sentähden minä olen tänä päivänä ensimmäisenä koko Joosefin heimosta tullut tänne herraani, kuningasta, vastaan.

21 Niin Abisai, Serujan poika, puuttui puheeseen ja sanoi: Eikö Siimei ole rangaistava kuolemalla siitä, että hän on kiroillut Herran voideltua?

22 Mutta Daavid vastasi: Mitä teillä on minun kanssani tekemistä, te Serujan pojat, kun tulette minulle tänä päivänä kiusaajaksi? Olisiko ketään Israelissa tänä päivänä kuolemalla rangaistava? Minä tiedän tulleeni tänä päivänä Israelin kuninkaaksi.

23 Ja kuningas sanoi Siimeille: Sinä et kuole. Ja kuningas vannoi sen hänelle.

18 Och färjan gick över för att överföra konungens familj, och för att användas efter hans gottfinnande. Men Simei, Geras son, föll ned inför konungen, när han skulle fara över Jordan,

19 och sade till konungen: »Må min herre icke tillräkna mig min missgärning, och icke tänka på huru illa din tjänare gjorde på den dag då min herre konungen drog ut från Jerusalem; må konungen icke akta därpå.

20 Ty din tjänare inser att jag då försyndade mig; därför har jag nu i dag först av hela Josefs hus kommit hitned för att möta min herre konungen.

21 Då tog Abisai, Serujas son, till orda och sade: »Skulle icke Simei dödas för detta? Han har ju förbannat HERRENS smorde.»

22 Men David svarade: »Vad haven I med mig att göra, I Serujas söner, eftersom I i dag ären mig till hinders? Skulle väl i dag någon dödas i Israel? Vet jag då icke att jag i dag har blivit konung över Israel?»

23 Därefter sade konungen till Simei: »Du skall icke dö.» Och konungen gav honom sin ed därpå.

18 But the ferry-boat kept crossing, to bring over the household of the king, and to do what was good in his eyes. And, Shimei, son of Gera, fell down before the king, when he had passed over the Jordan;

19 and he said unto the king—Let not my lord impute to me iniquity, neither do thou remember the perverseness of thy servant, on the day that thou wentest out, my lord O king, from Jerusalem, that the king should lay it upon his heart.

20 For thy servant doth know, that, I, sinned, —lo! therefore, I have arrived today, as the first of all the house of Joseph, to come down to meet my lord the king.

21 Then responded Abishai, son of Zeruiah, and said, For this, shall not Shimei be put to death, for that he cursed the Anointed of Yahweh?

22 But David said, What have I in common with you, ye sons of Zeruiah, for ye would become to me, today, a very traitor! Shall there, today, be put to death a man in Israel? for do I not know, that, today, I, am king over Israel?

23 Then said the king unto Shimei—Thou shalt not die. And the king sware to him.

24 Mefiboset, Saulin pojanpoika, oli myös tullut kuningasta vastaan. Hän ei ollut siistinyt jalkojansa, ei siistinyt partaansa eikä pesettänyt vaatteitansa siitä päivästä, jona kuningas lähti, siihen päivään asti, jona hän rauhassa tuli takaisin.

25 Kun hän nyt tuli Jerusalemista kuningasta vastaan, sanoi kuningas hänelle: Miksi sinä et tullut minun kanssani, Mefiboset?

26 Hän vastasi: Herrani, kuningas, palvelijani petti minut. Sillä sinun palvelijasi sanoi hänelle: 'Satuloi minun aasini, ratsastaakseni sillä ja mennäkseni kuninkaan kanssa' - sillä palvelijasihan on ontuva -
27 mutta hän on panetellut palvelijaasi herralle kuninkaalle. Herrani, kuningas, on kuitenkin niinkuin Jumalan enkeli; tee siis, mitä hyväksi näet.
28 Sillä koko minun isäni suku oli herrani, kuninkaan, edessä kuoleman oma, ja kuitenkin sinä asetit palvelijasi niiden joukkoon, jotka syövät sinun pöydässäsi. Mitäpä minulla on enää muuta oikeutta ja mitä valittamista kuninkaalle?

29 Kuningas sanoi hänelle: Mitäs tuosta enää puhut? Minä sanon, että sinä ja Siiba saatte jakaa keskenänne maaomaisuuden.

24 Mefiboset, Sauls son, hade ock kommit ned för att möta konungen. Han hade varken ansat sina fötter eller sitt skägg, ej heller hade han låtit två sina kläder allt ifrån den dag då konungen drog bort, ända till den dag då han kom igen i frid.
25 När han nu kom till Jerusalem för att möta konungen, sade konungen till honom: »Varför följde du icke med mig, Mefiboset?»

26 Han svarade: »Min herre konung, min tjänare bedrog mig. Ty din tjänare sade: 'Jag vill sadla min åsna och sätta mig på den och så begiva mig till konungen'; din tjänare är ju halt.

27 Men han har förtalat din tjänare hos min herre konungen. Min herre konungen är ju dock såsom Guds ängel; så gör nu vad dig täckes.
28 Ty hela min faders hus förtjänade intet annat än döden av min herre konungen, och likväl lät du din tjänare sitta bland dem som få äta vid ditt bord. Vad har jag då rätt att ytterligare begära, och varom kan jag väl ytterligare ropa till konungen?»
29 Konungen sade till honom: »Varför ordar du ytterligare härom? Jag säger att du och Siba skolen dela jordagodset.»

24 And, Mephibosheth, son of Saul, came down to meet the king,—he had neither dressed his feet, nor trimmed his beard, nor, his clothes, had he washed, from the day the king departed, until the day that he entered in peace.

25 And it came to pass, when he entered Jerusalem to meet the king, that the king said unto him, Wherefore wentest thou not with me, Mephibosheth.
26 And he said, My lord, O king, my servant, betrayed me, —for thy servant said—I will even saddle me mine ass, that I may ride thereon, and go with the king, for, lame, is thy servant.

27 And he hath slandered thy servant, unto my lord the king,—but, my lord the king, is as a messenger of God, do therefore what is good in thine own eyes.
28 For, when all the house of my father were nothing better than dead men, unto my lord the king, then didst thou set thy servant among them that used to eat at thy table,—what then have I further, by way of right, or to cry out any further unto the king?
29 Then the king said unto him, Wherefore shouldst thou speak any further of thine affairs? I have said—Thou and Ziba, shall share the land.

30 Niin Mefiboset sanoi kuninkaalle: Ottakoon hän sen vaikka kokonaan, kun kerran herrani, kuningas, on palannut rauhassa kotiinsa.

31 Gileadilainen Barsillai oli myös tullut Roogelimista ja meni kuninkaan kanssa Jordanille saattamaan häntä Jordanin yli.

32 Barsillai oli hyvin vanha, kahdeksankymmenen vuoden vanha. Hän oli elättänyt kuningasta tämän ollessa Mahanaimissa, sillä hän oli hyvin rikas mies.

33 Kuningas sanoi nyt Barsillaille: Tule sinä minun mukanani, niin minä elätän sinut luonani Jerusalemissa.

34 Mutta Barsillai vastasi kuninkaalle: Montakopa ikävuotta minulla enää lienee, että menisin kuninkaan kanssa Jerusalemiin:
35 minä olen nyt kahdeksankymmenen vuoden vanha; osaisinko minä enää erottaa hyvää pahasta, tahi maistuisiko palvelijastasi miltään se, mitä hän syö ja mitä juo? Tahi kuuluisiko minusta enää miltään laulajain ja laulajattarien laulu? Miksi palvelijasi vielä tulisi herralleni, kuninkaalle, kuormaksi?
36 Ainoastaan vähän matkaa seuraa palvelijasi kuningasta tuolle puolelle Jordanin. Miksi kuningas

30 Då sade Mefiboset till konungen: »Han må gärna taga alltsammans, sedan nu min herre konungen har kommit hem igen i frid.»

31 Gileaditen Barsillai hade ock farit ned från Rogelim och drog sedan med konungen till Jordan, för att få ledsaga honom över Jordan.
32 Barsillai var då mycket gammal: åttio år. Han hade sörjt för konungens behov, medan denne uppehöll sig i Mahanaim, ty han var en mycket rik man.

33 Konungen sade nu till Barsillai: »Du skall draga med mig, så skall jag sörja för dina behov hemma hos mig i Jerusalem.»
34 Men Barsillai svarade konungen: »Huru många år kan jag väl ännu hava att leva, eftersom jag skulle följa med konungen upp till Jerusalem?
35 Jag är nu åttio år gammal; kan jag då känna skillnad mellan bättre och sämre, eller har väl din tjänare någon smak för vad jag äter eller för vad jag dricker? Eller kan jag ännu njuta av att höra sångare och sångerskor sjunga? Varför skulle din tjänare då ytterligare bliva min herre konungen till besvär?
36 Allenast för en stund vill din tjänare fara med konungen över Jordan. Varför skulle väl konungen

30 And Mephibosheth said unto the king, Even the whole, let him take,—now that my lord the king hath entered, in peace, into his own house.
31 And, Barzillai the Gileadite, came down from Rogelim,—and passed, with the king, over the Jordan, to escort him over the Jordan.
32 Now, Barzillai, was very aged, eighty years old,—and, he himself, had sustained the king, throughout his sojourn in Mahanaim, for he was, an exceeding great man.
33 So then the king said unto Barzillai,—Thou, come over with me, and I will sustain thee with me, in Jerusalem.
34 But Barzillai said unto the king,—Like unto what, are the days of the years of my life, that I should come up with the king, to Jerusalem.
35 Eighty years old, am I today—could I discern between good and bad? or could thy servant taste what I might eat, and what I might drink? or could I hearken any more to the voice of singing men and singing women? Wherefore, then, should thy servant yet be a burden unto my lord the king?
36 Just a little way, will thy servant pass over the Jordan with the king,—but wherefore should the king

antaisi minulle sellaisen korvauksen?
37 Salli palvelijasi palata takaisin, saadakseni kuolla omassa kaupungissani isäni ja äitini haudan ääressä. Mutta katso, tässä on palvelijasi Kimham, menköön hän herrani, kuninkaan, kanssa; ja tee hänelle, mitä hyväksi näet.

38 Niin kuningas sanoi: Kimham tulkoon minun kanssani, ja minä teen hänelle, mitä sinä hyväksi näet. Ja kaiken, mitä sinä minulta toivot, minä sinulle teen.

39 Sitten kaikki kansa meni Jordanin yli, ja myös kuningas itse meni. Ja kuningas suuteli Barsillaita ja hyvästeli hänet. Sitten tämä palasi takaisin kotiinsa.

40 Kuningas meni Gilgaliin, ja Kimham meni hänen mukanansa, samoin myös kaikki Juudan kansa. Ja he ja puolet Israelin kansasta veivät kuninkaan yli sinne.

41 Ja katso, silloin kaikki muut Israelin miehet tulivat kuninkaan tykö ja sanoivat kuninkaalle: Miksi ovat meidän veljemme, Juudan miehet, varkain tuoneet Jordanin yli kuninkaan ja hänen perheensä ynnä kaikki Daavidin miehet hänen kanssaan?
42 Mutta kaikki Juudan miehet vastasivat Israelin

giva mig en sådan vedergällning?
37 Låt din tjänare vända tillbaka, så att jag får dö i min stad, där jag har min faders och min moders grav. Men se här är din tjänare Kimham, låt honom få draga med min herre konungen; och gör för honom vad dig täckes.»

38 Då sade konungen: »Så må då Kimham draga med mig, och jag skall göra för honom vad du vill. Och allt vad du begär av mig skall jag göra dig.»

39 Därefter gick allt folket över Jordan, och konungen själv gick också över. Och konungen kysste Barsillai och tog avsked av honom. Sedan vände denne tillbaka hem igen.
40 Så drog nu konungen till Gilgal, och Kimham följde med honom, så ock allt Juda folk. Och de, jämte hälften av Israels folk, förde konungen ditöver.

41 Men då kommo alla de övriga israeliterna till konungen och sade till honom: »Varför hava våra bröder, Juda män, fått hemligen bemäktiga sig dig och föra konungen och hans familj, tillika med alla Davids män, över Jordan?»

42 Alla Juda män svarade Israels män: »Konungen står

recompense me with this reward?
37 Let thy servant, I pray thee, turn back again, that I may die in mine own city, by the grave of my father, and my mother. But here is thy servant Chimham—let him pass over with my lord the king, and do unto him that which may be good in thine eyes.
38 Then said the king, With me, shall Chimham pass over, and, I, will do unto him that which shall be good in thine eyes,—and, whatsoever thou shalt choose to lay upon me, I will do for thee.
39 And, when all the people had passed over the Jordan, then, the king, passed over, —and the king kissed Barzillai, and blessed him, and he returned unto his own place.
40 And the king passed over to Gilgal, and, Chimham, passed over with him,—and, all the people of Judah, escorted the king, yea moreover, half the people of Israel.
41 Then lo! all the men of Israel, were coming unto the king,—and they said unto the king—Why did our brethren the men of Judah steal thee away, and escort the king and his household over the Jordan, and all the men of David with him?

42 And all the men of Judah made answer unto

miehille: Onhan kuningas meille läheisempi; miksi vihastut siitä? Olemmeko me syöneet kuningasta, tahi olemmeko vieneet hänet itsellemme?

ju oss närmast; varför vredgens I då häröver? Hava vi levat på konungen eller skaffat oss någon vinning genom honom?»

the men of Israel—Because the king is, near of kin, unto us, wherefore, then, is it, that ye are angry over this matter? Have we, eaten, at the king's cost? or hath he, bestowed any gifts, on us?

43 Israelin miehet vastasivat Juudan miehille ja sanoivat: Minulla on kymmenen kertaa suurempi osa kuninkaaseen, myös Daavidiin, kuin sinulla. Miksi olet siis ylenkatsonut minua? Ja enkö minä ensin puhunut kuninkaani takaisintuomisesta? Mutta Juudan miesten sanat olivat vielä ankarammat kuin Israelin miesten sanat.

43 Då svarade Israels män Juda män och sade: »Tio gånger större del än I hava vi i den som är konung, alltså ock i David. Varför haven I då ringaktat oss? Och voro icke vi de som först talade om att hämta vår konung tillbaka?» Men Juda män läto ännu hårdare ord falla än Israels män.

43 And the men of Israel answered the men of Judah, and said—Ten parts, have we in the king, therefore, even in David, have we more right than ye. Why, then, made ye light of us, so that our word was not heard first as to bringing back our king? And, the words of the men of Judah, were fiercer than, the words of the men of Israel.

20 luku

1 Ja siellä oli sattumalta kelvoton mies, nimeltä Seba, Bikrin poika, benjaminilainen. Hän puhalsi pasunaan ja sanoi: Meillä ei ole mitään osaa Daavidiin eikä perintöosaa Isain poikaan. Kukin majallensa, Israel!

1 Nu hände sig att där fanns en illasinnad man vid namn Seba, Bikris son, en benjaminit. Denne stötte i basun och sade: »Vi hava ingen del i David och ingen arvslott i Isais son. Israel drage hem, var och en till sin hydda.»

1 Now, in that place, there happened to be an abandoned man, whose name, was Sheba son of Bichri, a man of Benjamin,—so he blew a horn, and said—We have no share in David, Nor inheritance have we in the son of Jesse, Every man to his home, O Israel!

2 Silloin kaikki Israelin miehet luopuivat Daavidista ja seurasivat Sebaa, Bikrin poikaa; mutta Juudan miehet riippuivat kiinni kuninkaassansa ja seurasivat häntä Jordanilta aina Jerusalemiin.

2 Då övergåvo alla Israels män David och följde Seba, Bikris son; men Juda män höllo sig till sin konung och följde honom från Jordan ända till Jerusalem.

2 Then went up all the men of Israel from following David, to follow Sheba son of Bichri,—but, the men of Judah, clave unto their king, from the Jordan, even as far as Jerusalem.

3 Niin Daavid tuli linnaansa Jerusalemiin. Ja kuningas otti ne kymmenen sivuvaimoa, jotka hän oli

3 Så kom David hem igen till Jerusalem. Och konungen tog då de tio bihustrur som han hade

3 And David entered into his own house, in Jerusalem, and the king took the ten women, the concubines

jättänyt palatsia vartioimaan, ja panetti heidät vartioituun taloon; ja hän elätti heitä, mutta ei mennyt heidän luoksensa. Siellä he olivat eristettyinä kuolinpäiväänsä asti, elävän miehen leskinä.

lämnat kvar för att vakta huset, och satte in dem i ett särskilt hus till att där förvaras; och han gav dem underhåll, men gick icke in till dem. Där förblevo de nu instängda till sin dödsdag och levde redan under hans livstid såsom änkor.

whom he had left to keep the house, and put them in ward, and sustained them, but, unto them, went he not in,—so they were shut up until the day of their death, in lifelong widowhood.

4 Ja kuningas sanoi Amasalle: Kutsu koolle Juudan miehet kolmen päivän kuluessa ja ole silloin itse paikallasi täällä.

4 Och konungen sade till Amasa: »Båda upp åt mig Juda män inom tre dagar, och inställ dig sedan själv här.»

4 Then said the king unto Amasa, Assemble me the men of Judah, within three days,—and, thou, here, take thy stand!

5 Niin Amasa meni kutsumaan koolle Juudaa; mutta hän viipyi ohi sen ajan, jonka hän oli määrännyt.

5 Amasa begav sig då åstad för att uppbåda Juda; men när han dröjde utöver den tid som hade blivit honom förelagd,

5 So Amasa went, to assemble Judah,—but he tarried beyond the fixed time, which he had appointed him.

6 Silloin sanoi Daavid Abisaille: Nyt Seba, Bikrin poika, tekee meille enemmän pahaa kuin Absalom. Ota sinä herrasi palvelijat ja aja häntä takaa, ettei hän saisi haltuunsa varustettuja kaupunkeja ja repisi meiltä silmiä.

6 sade David till Abisai: »Nu kommer Seba, Bikris son, att bliva farligare för oss än Absalom. Tag du din herres tjänare och sätt efter honom, så att han icke bemäktigar sig några befästa städer och tillfogar oss för stor skada.»

6 Then said David unto Abishai, Now, shall Sheba son of Bichri, do us more harm than Absolom,—thou, take the servants of thy lord, and pursue him, lest he have got him into fortified cities, and so have escaped our eye.

7 Niin Jooabin miehet sekä kreetit ja pleetit ja kaikki urhot lähtivät liikkeelle hänen jäljessään; he lähtivät Jerusalemista ajamaan takaa Sebaa, Bikrin poikaa.

7 Alltså drogo Joabs män tillika med keretéerna och peletéerna och alla hjältarna ut efter honom; de drogo ut från Jerusalem för att sätta efter Seba, Bikris son.

7 Then went out after him—the men of Joab, and the Cherethites and the Pelethites, and all the mighty men,—and they went out from Jerusalem, to pursue Sheba son of Bichri.

8 Mutta kun he olivat suuren kiven luona, joka on Gibeonissa, tuli Amasa heitä vastaan. Ja Jooab oli puettu takkiinsa, ja sen päällä oli miekanvyö, kiinnitettynä vyötäisille; miekka oli tupessaan, mutta kun hän lähti liikkeelle, niin se putosi.

8 Men när de hade hunnit till den stora stenen vid Gibeon, kom Amasa emot dem. Joab var då klädd i livrocken som plägade utgöra hans dräkt, och ovanpå den hade han ett bälte, med ett svärd i skidan, bundet över sina länder; men när han gick fram, föll det ut.

8 When, they, were by the great stone which is in Gibeon, Amasa, had arrived before them. Now, Joab, was girded about with his war–coat as his upper garment, and, over it, a girdle with a sword, fastened upon his loins, in the sheath thereof, and, it, came out and fell.

9 Ja Jooab sanoi Amasalle: Voitko hyvin, veljeni? Ja Jooab tarttui oikealla kädellään Amasaa partaan, muka suudellakseen häntä.

9 Och Joab sade till Amasa: »Står det väl till med dig, min broder?» Därvid fattade Joab Amasa i skägget med högra handen såsom för att kyssa honom.

9 Then said Joab unto Amasa, Art thou, well, my brother? And Joab took Amasa by the beard with his right hand, to kiss him.

10 Ja kun Amasa ei varonut miekkaa, joka Jooabilla oli kädessään, pisti tämä häntä sillä vatsaan, niin että hänen sisälmyksensä valuivat maahan; toista pistoa ei tarvittu: hän kuoli. Sitten Jooab ja hänen veljensä Abisai ajoivat takaa Sebaa, Bikrin poikaa.

10 Och då Amasa icke tog sig till vara för det svärd som Joab hade i sin andra hand, gav denne honom därmed en stöt i underlivet, så att hans inälvor runno ut på jorden. Så dog han, utan att den andre behövde giva honom någon ytterligare stöt. Därefter fortsatte Joab och hans broder Abisai att förfölja Seba, Bikris son.

10 Amasa not heeding the sword that was in the hand of Joab, he smote him therewith in the belly, and shed out his bowels to the ground, and [struck] him not again, and he died. So, Joab and Abishai his brother, pursued Sheba son of Bichri.

11 Mutta eräs Jooabin palvelijoista jäi seisomaan Amasan ääreen ja huusi: Jokainen, joka on Jooabille myötämielinen ja joka on Daavidin puolella, seuratkoon Jooabia!

11 Men en av Joabs tjänare stod kvar därbredvid och ropade: »Var och en som är Joabs vän och håller med David, han följe efter Joab.»

11 Now, a man, stood over him, of the young men of Joab,—and said—Whosoever is well pleased with Joab, and whosoever pertaineth to David, let him follow Joab.

12 Ja Amasa virui verissään keskellä tietä; mutta kun se mies näki, että kaikki väki pysähtyi siihen, vei hän Amasan tieltä syrjään pellolle ja heitti vaatteen hänen päällensä, nähdessään, että kaikki ohikulkijat pysähtyivät.

12 Nu låg Amasa sölad i sitt blod mitt på vägen; och mannen såg allt folket stannade. Då förde han Amasa undan från vägen in på åkern och kastade ett kläde över honom, eftersom han såg huru alla de som kommo därförbi stannade.

12 But, Amasa, was wallowing in blood, in the midst of the highway,—and, when the man saw that all the people stood still, he moved Amasa, out of the highway into the field, and cast over him a garment, as soon as he saw that every man that came up to him stood still.

13 Ja kun hänet oli toimitettu pois tieltä, kulkivat kaikki ohi ja seurasivat Jooabia ajaakseen takaa Sebaa, Bikrin poikaa.

13 Så snart han var bortskaffad från vägen, drogo alla förbi och följde Joab för att sätta efter Seba, Bikris son.

13 When he had removed him out of the highway, every man passed on, after Joab, to pursue Sheba son of Bichri.

14 Tämä kulki kaikkien Israelin sukukuntien kautta Aabeliin ja Beet-Maakaan, ja kaikki beeriläiset

14 Denne drog emellertid genom alla Israels stammar till Abel och Bet-Maaka och genom hela Habberim; och

14 And he passed on throughout all the tribes of Israel, unto Abel and unto Beth–maachah, and all the

kokoontuivat ja seurasivat häntä sinne saakka.

15 Mutta he tulivat ja piirittivät häntä Aabel-Beet-Maakassa ja loivat kaupunkia vastaan vallin, joka ulottui ulkomuuriin. Ja kaikki Jooabin väki teki hävitystyötä kukistaakseen muurin.

16 Silloin huusi viisas vaimo kaupungista: Kuulkaa! Kuulkaa! Sanokaa Jooabille, että hän tulee tänne lähelle puhutellakseni häntä.

17 Ja kun tämä tuli häntä lähelle, sanoi vaimo: Oletko Jooab? Hän vastasi: Olen. Vaimo sanoi hänelle: Kuule palvelijattaresi sanoja. Hän vastasi: Minä kuulen.

18 Silloin vaimo sanoi: Muinoin oli tapana sanoa: 'On kysyttävä neuvoa Aabelista', ja niin tuli valmista.
19 Minä olen rauhallisimpia ja uskollisimpia Israelissa, ja sinä koetat ottaa hengen kaupungilta, joka on äiti Israelissa. Miksi sinä tahdot hävittää Herran perintöosan?

20 Jooab vastasi ja sanoi: Pois se, pois se! En minä tahdo hävittää enkä tuhota.

21 Niin ei ole asia, vaan eräs mies Efraimin vuoristosta, nimeltä Seba, Bikrin poika, on nostanut kätensä kuningas Daavidia

folk samlade sig och följde honom ända ditin.

15 Men de kommo och belägrade honom där i Abel vid Bet-Hammaaka och kastade upp mot staden en vall, som reste sig inemot yttermuren. Och allt Joabs folk arbetade på att förstöra muren och kullstöta den.

16 Då ropade en klok kvinna från staden: »Hören! Hören! Sägen till Joab att han kommer hit, så att jag får tala med honom.»

17 När han då kom fram till kvinnan, frågade hon: »Är du Joab?» Han svarade: »Ja.» Hon sade till honom: »Hör din tjänarinnas ord.» Han svarade: »Jag hör.»

18 Då sade hon: »Fordom plägade man säga så: 'I Abel skall man fråga till råds'; sedan kunde man utföra sina planer.
19 Vi äro de fridsammaste och trognaste i Israel, och du söker att förgöra en stad som är en moder i Israel. Varför vill du förstöra HERRENS arvedel?»

20 Joab svarade och sade: »Bort det, bort det, att jag skulle vilja förstöra och fördärva!
21 Det är icke så, utan en man från Efraims bergsbygd vid namn Seba, Bikris son, har rest sig upp mot konung David; utlämnen allenast

Berites,—and they were called together, and came in, yea and followed him.
15 So they came, and laid siege against him, in Abel, Beth–maachah, and they cast up a mound against the city, so that it stood within a rampart, —and, all the people who were with Joab, were battering the wall to throw it down.
16 Then cried a wise woman out of the city,—Hear ye! hear ye! I pray you, say unto Joab, Come near hither, and let me speak unto thee.
17 So he came near unto her, and the woman said,—Art thou Joab? And he said,—I am. And she said unto him,—Hear thou the words of thy handmaid. And he said, I do hear.
18 Then spake she, saying,––They, used to speak, in former times, saying, Enquire, in Abel! And, so, they ended it.
19 I, am of the peaceable among the faithful in Israel,––thou, art seeking to put to death a city, and a mother in Israel, wherefore wouldst thou swallow up the inheritance of Yahweh?
20 Then answered Joab and said,—Far be it! far be it from me! I will neither swallow up nor lay waste.
21 Not so, is the matter! but, a man of the hill country of Ephraim, Sheba son of Bichri, his name, hath lifted up his hand

vastaan; luovuttakaa hänet yksin, niin minä lähden pois kaupungin edustalta. Vaimo vastasi Jooabille: Katso, hänen päänsä heitetään sinulle muurin yli.

22 Sitten vaimo viisaudessaan meni kaiken kansan luo; niin he löivät Sebalta, Bikrin pojalta, pään poikki ja heittivät sen Jooabille. Silloin tämä puhalsi pasunaan, ja he hajaantuivat kaupungin edustalta, kukin majallensa. Mutta Jooab palasi kuninkaan luo Jerusalemiin.
23 Jooab oli Israelin koko sotajoukon ylipäällikkönä, ja Benaja, Joojadan poika, oli kreettien ja pleettien päällikkönä.

24 Adoram oli verotöiden valvojana, ja Joosafat, Ahiludin poika, oli kanslerina.

25 Seja oli kirjurina, ja Saadok ja Ebjatar olivat pappeina.
26 Myöskin jaairilainen Ira oli Daavidilla pappina.

honom, så vill jag draga bort ifrån staden.» Kvinnan svarade Joab: »Hans huvud skall strax bliva utkastat till dig över muren.»

22 Sedan vände sig kvinnan med sitt kloka råd till allt folket, och de höggo huvudet av Seba, Bikris son, och kastade ut det till Joab. Då stötte denne i basunen, och krigsfolket skingrade sig och drog bort ifrån staden, var och en till sin hydda. Och Joab vände tillbaka till konungen i Jerusalem.
23 Joab hade nu befälet över hela krigshären i Israel, och Benaja, Jojadas son, hade befälet över keretéerna och peletéerna.

24 Adoram hade uppsikten över de allmänna arbetena, och Josafat, Ahiluds son, var kansler.
25 Seja var sekreterare, och Sadok och Ebjatar voro präster.
26 Dessutom var ock jairiten Ira präst hos David.

against the king, even against David, give up him alone, and I will depart from the city. And the woman said unto Joab, Lo! his head, shall be cast unto thee, through the wall.
22 So the woman came unto all the people in her wisdom, and they cut off the head of Sheba son of Bichri, and cast it out unto Joab. And he blew with a horn, and they dispersed themselves from the city, every man to his home; but, Joab, returned to Jerusalem unto the king.
23 And, Joab, was [restored] unto all the army of Israel,—And, Benaiah, son of Jehoiada, was over the Cherethites and over the Pelethites,
24 And, Adoniram, was over the tribute,—And, Jehoshaphat, son of Ahilud, was the remembrancer;
25 And, Sheva, was scribe,—And, Zadok and Abiathar, were priests;
26 Moreover also, Ira the Jairite, was chief ruler unto David.

21 luku

1 Daavidin aikana oli nälänhätä, jota kesti kolme vuotta peräkkäin; silloin Daavid etsi Herran kasvoja. Herra vastasi: Saulin tähden, verivelan alaisen suvun tähden, koska hän surmasi gibeonilaiset.

1 Men under Davids tid uppstod en hungersnöd, som varade oavbrutet i tre år; då sökte David HERRENS ansikte. HERREN svarade: »För Sauls och hans blodbefläckade hus' skull sker detta, därför att han dödade gibeoniterna.

1 And there came to be a famine, in the days of David, for three years, year after year, so then David sought the face of Yahweh,—and Yahweh said—It respecteth Saul and his house, as to bloodshed, in that he put to death the

Gibeonites.

2 Niin kuningas kutsui gibeonilaiset ja puhutteli heitä. Mutta gibeonilaiset eivät olleet israelilaisia, vaan amorilaisten jätteitä, ja israelilaiset olivat vannoneet heille valan, mutta Saul oli kiivaillessaan israelilaisten ja Juudan puolesta koettanut hävittää heidät.

2 Då kallade konungen till sig gibeoniterna och talade med dem. Men gibeoniterna voro icke israeliter, utan en kvarleva av amoréerna och fastän Israels barn hade givit dem sin ed, hade Saul, i sin nitälskan för Israels barn och för Juda, försökt att nedgöra dem.

2 The king therefore called the Gibeonites, and said unto them (now, the Gibeonites, were, not of the sons of Israel, but of the remnant of the Amorites, with whom, the sons of Israel, had entered into an oath, and Saul had sought to smite them, in his jealousy for the sons of Israel and Judah)—

3 Daavid sanoi gibeonilaisille: Mitä minun on tehtävä teidän hyväksenne, ja millä minun on teidät sovitettava, että siunaisitte Herran perintöosaa?

3 David sade nu till gibeoniterna: »Vad skall jag göra för eder, och varmed skall jag bringa försoning, så att I välsignen HERRENS arvedel?»

3 wherefore David said unto the Gibeonites—What shall I do for you, and wherewith shall I make propitiation, so that ye may bless the inheritance of Yahweh?

4 Gibeonilaiset vastasivat hänelle: Ei ole meidän ja Saulin sekä hänen sukunsa välillä kysymys hopeasta eikä kullasta, eikä meillä ole valtaa surmata ketään Israelissa. Hän sanoi: Mitä sitten vaaditte minua tekemään teidän hyväksenne?

4 Gibeoniterna svarade honom: »Vi fordra icke silver och guld av Saul och hans hus, ej heller hava vi rätt att döda någon man i Israel.» Han frågade: »Vad begären I då att jag skall göra för eder?»

4 And the Gibeonites said unto him—It is not a matter with us of silver or gold, with Saul or with his house, neither would we have a man put to death in Israel. And he said,—What do ye say I should do for you?

5 He vastasivat kuninkaalle: Sen miehen, joka tahtoi meidät lopettaa ja joka aikoi hävittää meidät, niin ettei meillä olisi missä olla koko Israelin alueella,

5 De svarade konungen: »Den man som ville förgöra oss, och som stämplade mot oss, för att vi skulle bliva utrotade och icke mer hava bestånd någonstädes inom Israels land,

5 Then said they unto the king, The man who consumed us, and who thought to have destroyed us from taking a place within any of the bounds of Israel,

6 sen miehen jälkeläisistä luovutettakoon meille seitsemän miestä lävistääksemme heidät paaluihin Herralle Saulin, Herran valitun, Gibeassa. Kuningas sanoi: Minä luovutan.

6 av hans söner må sju utlämnas till oss, så att vi få upphänga dem för HERREN i Sauls, HERRENS utvaldes, Gibea.» Konungen sade: »Jag skall utlämna dem.»

6 let there be delivered up to us—seven men of his sons, and we will crucify them unto Yahweh in Gibeah of Saul, the chosen of Yahweh. And the king said, I, will deliver them up.

7 Mefibosetin, Saulin pojan Joonatanin pojan, kuningas

7 Men konungen skonade Mefiboset, Sauls son

7 But the king had pity upon Mephibosheth, son of

kuitenkin säästi Herran valan tähden, joka oli heidän välillänsä, Daavidin ja Joonatanin, Saulin pojan, välillä.

Jonatans son, för den ed vid HERREN, som de, David och Jonatan, Sauls son, hade svurit varandra.

Jonathan, Saul's son,—because of the oath of Yahweh that was between them, between David and Jonathan, Saul's son.

8 Mutta kuningas otti Rispan, Aijan tyttären, kaksi poikaa, Armonin ja Mefibosetin, jotka tämä oli synnyttänyt Saulille, sekä Meerabin, Saulin tyttären, viisi poikaa, jotka tämä oli synnyttänyt Adrielille, meholalaisen Barsillain pojalle,

8 Däremot tog konungen de två söner, Armoni och Mefiboset, som Rispa, Ajas dotter, hade fött åt Saul, och de fem söner som Mikal, Sauls dotter, hade fött åt meholatiten Adriel, Barsillais son

8 So the king took the two sons of Rizpah daughter of Aiah, whom she had borne to Saul, even Armoni and Mephibosheth,—and the five sons of Michal daughter of Saul, whom she had borne to Adriel son of Barzillai, the Meholathite;

9 ja luovutti heidät gibeonilaisten käsiin; ja nämä lävistivät heidät paaluihin vuorella Herran edessä, niin että ne seitsemän sortuivat kaikki yhdessä. Näin heidät surmattiin elonleikkuun ensimmäisinä päivinä, ohranleikkuun alussa.

9 och överlämnade dem åt gibeoniterna, och dessa upphängde dem på berget inför HERREN, så att de omkommo, alla sju på en gång. Och det var under de första skördedagarna, när kornskörden begynte, som de blevo dödade.

9 and delivered them up into the hand of the Gibeonites, and they crucified them in the mountain, before Yahweh, so they seven fell together,—they being put to death in the first days of harvest, in the beginning of the barley harvest.

10 Silloin Rispa, Aijan tytär, otti säkin ja levitti sen kalliolle, ja se oli hänen vuoteenaan elonleikkuun alusta siihen asti, kunnes sade taivaasta vuoti heidän päällensä, eikä hän sallinut taivaan lintujen päivällä eikä metsän eläinten yöllä tulla heidän päällensä.

10 Då tog Rispa, Ajas dotter, sin sorgdräkt och hade den till sitt läger ovanpå klippan från det att skörden begynte, ända till dess att vattnet strömmade ned över dem från himmelen; och hon tillstadde icke himmelens fåglar att slå ned på dem om dagen, ej heller markens vilda djur att göra det om natten.

10 Then Rizpah daughter of Aiah, took sackcloth, and spread it out for herself, on the rock, from the beginning of harvest, until water poured out upon them from the heavens,—and suffered neither the birds of the heavens to rest on them by day, nor the wild beasts of the field, [to devour them] by night.

11 Kun Daavidille kerrottiin, mitä Rispa, Aijan tytär, Saulin sivuvaimo, oli tehnyt,

11 När det blev berättat för David vad Rispa, Ajas dotter, Sauls bihustru, hade gjort

11 And it was told David,—what Rizpah daughter of Aiah, Saul's concubine, had done.

12 meni Daavid ja otti Saulin ja hänen poikansa Joonatanin luut Gileadin Jaabeksen miehiltä, jotka olivat varkain ottaneet ne

12 begav sig David åstad och hämtade Sauls och hans son Jonatans ben från borgarna i Jabes i Gilead. Dessa hade nämligen i

12 So David went and fetched the bones of Saul, and the bones of Jonathan his son, from the owners of Jabesh-gilead,—who stole

siltä torilta Beet-Seanista, jolle filistealaiset olivat heidät ripustaneet silloin, kun filistealaiset surmasivat Saulin Gilboassa.

13 Ja hän toi sieltä Saulin ja hänen poikansa Joonatanin luut. Myös paaluihin lävistettyjen luut koottiin

14 ja haudattiin yhdessä Saulin ja hänen poikansa Joonatanin luiden kanssa Benjaminin maahan Seelaan, Saulin isän, Kiisin, hautaan. Tehtiin kaikki, mitä kuningas oli käskenyt. Niin Jumala leppyi maalle.

15 Taas syttyi sota filistealaisten ja Israelin välillä. Ja Daavid lähti palvelijoineen sotimaan filistealaisia vastaan. Ja Daavid väsyi.

16 Niin Jisbi-Benob, Raafan jälkeläisiä, jonka keihäs painoi kolmesataa sekeliä vaskea ja joka oli puettu uusiin tamineihin, aikoi surmata Daavidin.

17 Mutta Abisai, Serujan poika, tuli hänen avukseen ja löi filistealaisen kuoliaaksi. Silloin Daavidin miehet vannottivat hänellä valan sanoen: Sinä et saa enää lähteä meidän kanssamme taisteluun, ettet sammuttaisi Israelin lamppua.

18 Sen jälkeen oli taas taistelu filistealaisten kanssa

hemlighet tagit deras kroppar bort ifrån den öppna platsen i Bet-San, där filistéerna hade hängt upp dem, när filistéerna slogo Saul på Gilboa.

13 Och då han hade fört Sauls och hans son Jonatans ben upp därifrån, samlade man ock ihop de upphängdas ben.

14 Sedan begrov man Sauls och hans son Jonatans ben i Benjamins land, i Sela, i hans fader Kis' grav; man gjorde allt vad konungen hade bjudit. Och därefter hörde Gud landets bön.

15 Åter uppstod krig mellan filistéerna och Israel. Och David drog ned med sina tjänare, och de stridde mot filistéerna. Men David blev trött;

16 och Jisbo-Benob, en av rafaéernas avkomlingar, vilkens lans vägde tre hundra siklar koppar, och som var iklädd en ny rustning, tänkte då döda David.

17 Men Abisai, Serujas son, kom honom till hjälp och slog filistéen till döds. Då besvuro Davids män honom att han icke mer skulle draga ut med dem i striden, så att han icke utsläckte Israels lampa.

18 Därefter stod åter en strid med filistéerna vid Gob;

them from the broadway of Beth–shan, where the Philistines had hanged them, on the day when the Philistines had smitten Saul in Gilboa;

13 and he brought up from thence the bones of Saul, and the bones of Jonathan his son,—and they gathered together the bones of them who had been crucified;

14 so they buried the bones of Saul and Jonathan his son in the land of Benjamin, in Zelah, in the grave of Kish his father, thus did they all that the king commanded,—and God suffered himself to be entreated for the land, after this.

15 And the Philistines had yet again a war with Israel,––so David went down, and his servants with him, and fought the Philistines, and David became faint.

16 So, Ishbi–benob, who was of the descendants of the giant, the weight of whose spear–head, was three hundred shekels of bronze, he also being newly armed, thought to smite David;

17 but Abishai son of Zeruiah, came to his help, and smote the Philistine, and slew him. Then, sware the men of David unto him, saying—Thou must not go forth any more with us, to battle, that thou quench not the lamp of Israel.

18 And it came to pass, after this, that there was yet

Goobissa: silloin huusailainen Sibbekai surmasi Safin, joka myös oli Raafan jälkeläisiä.

husatiten Sibbekai slog då ned Saf, en av rafaéernas avkomlingar.

again a battle in Gob, with the Philistines,—then, Sibbekai the Hushathite smote Saph, who was of the descendants of the giant.

19 Taas oli taistelu filistealaisia vastaan Goobissa, Elhanan, Jare-Ooregimin poika, beetlehemiläinen, surmasi gatilaisen Goljatin, jonka peitsen varsi oli niinkuin kangastukki.

19 Åter stod en strid med filistéerna vid Gob; Elhanan, Jaare-Oregims son, betlehemiten, slog då ned gatiten Goljat, som hade ett spjut vars skaft liknade en vävbom.

19 And there was yet again a battle in Gob with the Philistines,—when Elhanan son of Jaare–oregim of Bethlehem, smote Goliath the Gittite, the shaft of whose spear was like a weaver's beam.

20 Taas oli taistelu Gatissa. Siellä oli kookas mies, jolla oli kuusi sormea kummassakin kädessä ja kuusi varvasta kummassakin jalassa, yhteensä kaksikymmentä neljä; hänkin polveutui Raafasta.

20 Åter stod en strid vid Gat. Där var en reslig man som hade sex fingrar på var hand och sex tår på var fot, eller tillsammans tjugufyra; han var ock en avkomling av rafaéerna.

20 And there was yet again a battle in Gath; when there was a man of stature, with six fingers on each hand, and six toes on each foot, twenty–four in number; he also, having been born to the giant;

21 Ja kun hän häpäisi Israelia, surmasi hänet Joonatan, Daavidin veljen Simean poika.

21 Denne smädade Israel; då blev han nedgjord av Jonatan, son till Simeai, Davids broder.

21 but, when he reproached Israel, Jonathan son of Shimeah David's brother, smote, him.

22 Nämä neljä polveutuivat gatilaisesta Raafasta; he kaatuivat Daavidin ja hänen palvelijainsa käden kautta.

22 Dessa fyra voro avkomlingar av rafaéerna i Gat; och de föllo för Davids och hans tjänares hand.

22 These four, had been born to the giant in Gath,—but they fell by the hand of David, and by the hand of his servants.

22 luku

1 Ja Daavid puhui Herralle tämän laulun sanat sinä päivänä, jona Herra oli pelastanut hänet kaikkien hänen vihollistensa ja Saulin vallasta. Hän sanoi:

1 Och David talade till HERREN denna sångs ord, när HERREN hade räddat honom från alla hans fienders hand och från Sauls hand.

1 And David spake unto Yahweh, the words of this song, in the day when Yahweh had rescued him, out of the hand of all his enemies, and out of the hand of Saul;

2 Herra, minun kallioni, linnani ja pelastajani!

2 Han sade: HERRE, du mitt bergfäste, min borg och min räddare,

2 and he said,—Yahweh, was my mountain crag and my stronghold, and my deliverer—mine;

3 Jumala, minun vuoreni, jonka turviin minä pakenen, minun kilpeni, autuuteni

3 Gud, du min klippa, till vilken jag tager min tillflykt, min sköld och min frälsnings

3 My God, was my rock, I sought refuge in him,—My shield, and my horn of

sarvi, varustukseni ja pakopaikkani, sinä pelastajani, joka pelastat minut väkivallasta!
4 'Ylistetty olkoon Herra' - niin minä huudan, ja vihollisistani minä pelastun.

5 Sillä kuoleman aallot piirittivät minut, turmion virrat peljästyttivät minut.

6 Tuonelan paulat kietoivat minut, kuoleman ansat yllättivät minut.

7 Ahdistuksessani minä rukoilin Herraa, Jumalaani minä rukoilin; ja hän kuuli minun ääneni temppelistänsä, minun huutoni kohosi hänen korviinsa.
8 Silloin maa huojui ja järisi, taivaan perustukset järkkyivät; ne horjuivat, sillä hänen vihansa syttyi.

9 Savu suitsusi hänen sieramistaan, kuluttava tuli hänen suustansa, palavat hiilet hehkuivat hänestä.
10 Hän notkisti taivaan ja astui alas, synkkä pilvi jalkojensa alla.

11 Hän ajoi kerubin kannattamana ja lensi, hän näkyi tuulen siipien päältä.

12 Ja hän pani pimeyden majaksi ympärillensä, synkät vedet, paksut pilvet.

13 Hohteesta, joka kävi hänen edellänsä, hehkuivat

horn, mitt värn och min tillflykt, min frälsare, du som frälsar mig från våldet!

4 HERREN, den högtlovade, åkallar jag, och från mina fiender bliver jag frälst.

5 Ty dödens bränningar omvärvde mig, fördärvets strömmar förskräckte mig,

6 dödsrikets band omslöto mig, dödens snaror föllo över mig.

7 Men jag åkallade HERREN i min nöd, ja, jag gick med min åkallan till min Gud. Och han hörde från sin himmelska boning min röst, och mitt rop kom till hans öron.
8 Då skalv jorden och bävade, himmelens grundvalar darrade; de skakades, ty hans vrede var upptänd.
9 Rök steg upp från hans näsa och förtärande eld från hans mun, eldsglöd ljungade från honom.
10 Och han sänkte himmelen och for ned och töcken var under hans fötter.
11 Han for på keruben och flög, han sågs komma på vindens vingar

12 Och han gjorde mörker till en hydda som omslöt honom: vattenhopar, tjocka moln.
13 Ur glansen framför honom ljungade eldsglöd.

salvation, my high tower, and my refuge, My Saviour! from violence, thou didst save me.
4 As one worthy to be praised, called I on Yahweh,—And, from my foes, was I saved.
5 When the breakers of death had encompassed me,—the torrents of perdition, made me afraid,—
6 the meshes of hades, had surrounded me,—the snares of death had confronted me,
7 In my distress, called I on Yahweh, Yea, unto my God, did I call,—and he hearkened, out of his temple, unto my voice, and, my cry for help, was in his ears!
8 Then did the earth shake and quake, the foundations of the heavens, were deeply moved,—yea they did shake, because he was angry,
9 There went up a smoke in his nostrils, and, a fire out of his mouth, devoured,—live coals, were kindled from it:
10 Then he stretched out the heavens, and came down,—and, thick gloom, was under his feet;
11 Then he rode on a cherub, and flew,—and was seen on the wings of the wind;
12 And made of the darkness around him, pavilions,—gathering of waters, clouds of vapours.
13 Out of the brightness before him, were kindled live

palavat hiilet.
14 Herra jylisi taivaasta, Korkein antoi äänensä kaikua.

15 Hän lennätti nuolia ja hajotti heidät, salamoita, ja kauhistutti heidät.

16 Silloin meren syvyydet tulivat näkyviin, maanpiirin perustukset paljastuivat Herran nuhtelusta, hänen vihansa hengen puuskauksesta.
17 Hän ojensi kätensä korkeudesta ja tarttui minuun, veti minut ylös suurista vesistä.
18 Hän pelasti minut voimallisesta vihollisestani, minun vihamiehistäni, sillä he olivat minua väkevämmät.
19 He hyökkäsivät minun kimppuuni hätäni päivänä, mutta Herra tuli minun tuekseni.
20 Hän toi minut avaraan paikkaan, hän vapautti minut, sillä hän oli mielistynyt minuun.
21 Herra tekee minulle minun vanhurskauteni mukaan; minun kätteni puhtauden mukaan hän minulle maksaa.
22 Sillä minä olen noudattanut Herran teitä enkä ole luopunut pois Jumalastani, jumalattomuuteen.
23 Kaikki hänen oikeutensa ovat minun silmieni edessä, enkä minä poikkea hänen käskyistänsä.
24 Minä olen vilpitön häntä

14 HERREN dundrade från himmelen den Högste lät höra sin röst.

15 Han sköt pilar och förskingrade dem, ljungeld och förvirrade dem.

16 Havets bäddar kommo i dagen, jordens grundvalar blottades, för HERRENS näpst, för hans vredes stormvind.

17 Han räckte ut sin hand från höjden och fattade mig, han drog mig upp ur de stora vattnen.
18 Han räddade mig från min starke fiende, från mina ovänner, ty de voro mig övermäktiga.
19 De överföllo mig på min olyckas dag, men HERREN blev mitt stöd.

20 Han förde mig ut på rymlig plats han räddade mig, ty han hade behag till mig.
21 HERREN lönar mig efter min rättfärdighet; efter mina händers renhet vedergäller han mig.

22 Ty jag höll mig på HERRENS vägar och avföll icke från min Gud i ogudaktighet;

23 nej, alla hans rätter hade jag för ögonen, och från hans stadgar vek jag icke av.
24 Så var jag ostrafflig för

coals of fire;
14 Thunder from the heavens, did Yahweh give forth,—yea, the Highest, uttered his voice;
15 And he sent forth arrows, and scattered them,—lightning, and confused them;
16 Then appeared the channels of the sea, were uncovered the foundations of the world,—at the rebuke of Yahweh, the blast of the breath of his nostrils;
17 He sent from on high, he took me,—he drew me out of many waters;

18 He rescued me from my foe, in his might,—from them who hated me, because they were too strong for me:
19 They confronted me, in the day of my necessity,—then became Yahweh my stay:
20 And brought out, into a large place, even me,—he delivered me, because he delighted in me:
21 Yahweh rewarded me, according to my righteousness—according to the cleanness of my hands, he repaid me:
22 For I had kept the ways of Yahweh,—and not broken away from my God;

23 For, all his regulations, were before me,—and, as for his statutes, I turned not from them.
24 So became I blameless

kohtaan ja varon itseni pahoista teoista.
25 Sentähden Herra palkitsee minulle vanhurskauteni mukaan, sen mukaan kuin olen puhdas hänen silmiensä edessä.
26 Hurskasta kohtaan sinä olet hurskas, nuhteetonta sankaria kohtaan nuhteeton;

27 puhdasta kohtaan sinä olet puhdas, mutta kieroa kohtaan nurja.

28 Ja sinä pelastat nöyrän kansan, mutta sinun silmäsi ovat ylpeitä vastaan, sinä alennat heidät.
29 Sillä sinä, Herra, olet minun lamppuni; Herra valaisee minun pimeyteni.
30 Sinun avullasi minä hyökkään rosvojoukkoa vastaan, Jumalani avulla minä ryntään ylitse muurin.
31 Jumalan tie on nuhteeton, Herran sana tulessa koeteltu. Hän on kaikkien kilpi, jotka häneen turvaavat.
32 Sillä kuka muu on Jumala paitsi Herra, ja kuka muu on pelastuksen kallio paitsi meidän Jumalamme?
33 Se Jumala, joka on minun vahva turvani ja johdattaa nuhteetonta hänen tiellänsä,
34 tekee hänen jalkansa nopeiksi niinkuin peurat ja asettaa minut kukkuloilleni,

35 joka opettaa minun

honom och tog mig till vara för missgärning.
25 Därför vedergällde mig HERREN efter min rättfärdighet, efter min renhet inför hans ögon.

26 Mot den fromme bevisar du dig from, mot en ostrafflig hjälte bevisar du dig ostrafflig.

27 Mot den rene bevisar du dig ren, men mot den vrånge bevisar du dig avog.

28 och du frälsar ett betryckt folk, men dina ögon äro emot de stolta, till att ödmjuka dem.
29 Ja, du, HERRE, är min lampa; ty HERREN gör mitt mörker ljust.
30 Ja, med dig kan jag nedslå härskaror, med min Gud stormar jag murar.

31 Guds väg är ostrafflig, HERRENS tal är luttrat. En sköld är han för alla som taga sin tillflykt till honom.

32 Ty vem är Gud förutom HERREN, och vem är en klippa förutom vår Gud?

33 Gud, du som var mitt starka värn och ledde den ostrafflige på hans väg,

34 du som gjorde hans fötter såsom hindens och ställde mig på mina höjder,

35 du som lärde mina

towards him,—and kept myself from mine iniquity:
25 Yahweh therefore repaid me, according to my righteousness,—according to my pureness before his eyes.
26 With the loving, thou didst show thyself loving,—with the blameless hero, thou didst show thyself blameless;
27 With the pure, thou didst show thyself pure,—but, with the perverse, thou didst shew thyself ready to contend:
28 And, a patient people, thou didst save,—but, thine eyes, were on the lofty—thou layedst them low;
29 For, thou, wast my lamp, O Yahweh,—and, Yahweh, enlightened my darkness;
30 For, by thee, I ran through a troop,—by my God, I leapt over a wall.

31 As for God, blameless is his way,—the speech of Yahweh, hath been proved, a shield, he is to all who seek refuge in him.
32 For who is a GOD, save Yahweh? and who a Rock, save our God?

33 GOD, is my fortress of strength,—and shewed to the blameless his way;

34 Planting my feet like the hinds', —yea, on my high places, he caused me to stand;
35 Teaching my hands, to

käteni sotimaan ja käsivarteni vaskijousta jännittämään.
36 Sinä annat minulle pelastuksen kilven; ja kun sinä kuulet minun rukoukseni, teet sinä minut suureksi.
37 Sinä annat minun askeleilleni avaran tilan, ja minun jalkani eivät horju.

38 Minä ajan vihollisiani takaa ja tuhoan heidät enkä palaja, ennenkuin teen heistä lopun.

39 Minä lopetan heidät ja murskaan heidät, niin etteivät enää nouse; he sortuvat minun jalkojeni alle.
40 Sinä vyötät minut voimalla sotaan, sinä painat vastustajani minun alleni.

41 Sinä ajat minun viholliseni pakoon, vihamieheni minä hukutan.

42 He katselevat, mutta pelastajaa ei ole, katsovat Herran puoleen, mutta hän ei heille vastaa.
43 Minä survon heidät maan tomuksi, kadun loaksi minä heidät poljen ja tallaan.

44 Sinä pelastat minut kansani riidoista, sinä varjelet minua, niin että tulen pakanain pääksi; kansat, joita minä en tunne, palvelevat minua.
45 Muukalaiset minua

händer att strida och mina armar att spänna kopparbågen!
36 Du gav mig din frälsnings sköld och din bönhörelse gjorde mig stor,

37 du skaffade rum för mina steg, där jag gick, och mina fötter vacklade icke.

38 Jag förföljde mina fiender och förgjorde dem; jag vände icke tillbaka, förrän jag hade gjort ände på dem.
39 Ja, jag gjorde ände på dem och slog dem, så att de icke mer reste sig; de föllo under mina fötter.
40 Du omgjordade mig med kraft till striden, du böjde mina motståndare under mig.
41 Mina fiender drev du på flykten för mig, dem som hatade mig förgjorde jag.

42 De sågo sig omkring, men det fanns ingen som frälste; efter HERREN, men han svarade dem icke.
43 Och jag stötte dem sönder till stoft på jorden, jag krossade och förtrampade dem såsom orenlighet på gatan.
44 Du räddade mig ur mitt folks strider, du bevarade mig till ett huvud över hedningar; folkslag som jag ej kände blevo mina tjänare.

45 Främlingar visade mig

war,—so that a bow of bronze was bent by mine arms;
36 Thus didst thou grant me, as a shield, thy salvation,—and, thy condescension, made me great.
37 Thou didst widen my stepping-places, under me,—so that mine ankles faltered not:

38 I pursued my foes, and destroyed them,—and returned not, till they were consumed;

39 So I consumed them, and crushed them, and they rose not again,—thus fell they under my feet:
40 Thus didst thou gird me with strength, for the battle,—thou subduedst mine assailants under me:
41 And, as for my foes, thou didst give me their neck,—yea, them who hated me, that I might destroy them:

42 They cried out, but there was none to save,—unto Yahweh, but he answered them not.
43 Then did I beat them in pieces, like the dust of the earth,—like the clay of the lanes, did I crush them, stamp them down.
44 Thus didst thou rescue me from the contentions of my people, didst keep me to be the head of nations:—a people whom I had not known, served me;
45 The sons of the

mielistelevät; jo korvan kuulemalta he tottelevat minua.

46 Muukalaiset masentuvat; he tulevat vyöttäytyneinä varustuksistansa.

47 Herra elää! Kiitetty olkoon minun kallioni, ja ylistetty Jumala, minun pelastukseni kallio,
48 Jumala, joka hankkii minulle koston ja laskee kansat minun valtani alle;
49 sinä, joka vapahdat minut vihollisistani ja korotat minut vastustajaini ylitse ja päästät minut väkivaltaisesta miehestä.

50 Sentähden minä ylistän sinua, Herra, kansojen keskuudessa ja veisaan sinun nimesi kiitosta;

51 sinun, joka annat kuninkaallesi suuren avun ja osoitat armoa voidellullesi, Daavidille, ja hänen jälkeläisilleen, iankaikkisesti.

underdånighet; vid blotta ryktet hörsammade de mig.

46 Ja, främlingarnas mod vissnade bort; de omgjordade sig och övergåvo sina borgar.
47 HERREN lever! Lovad vare min klippa, upphöjd vare Gud, min frälsnings klippa!
48 Gud, som har givit mig hämnd och lagt folken under mig;
49 du som har fört mig ut från mina fiender och upphöjt mig över mina motståndare, räddat mig från våldets man!

50 Fördenskull vill jag tacka dig, HERRE, bland hedningarna, och lovsjunga ditt namn.

51 Ty du giver din konung stor seger och gör nåd mot din smorde, mot David och hans säd till evig tid.

foreigner, came cringing unto me,—at the hearing of the ear, they submitted to me,—
46 The sons of the foreigner, were disheartened, and came quaking, out of their fortresses.
47 Yahweh liveth, and blessed be my rock,—and exalted be the God (of the rock) of my salvation:—
48 The GOD who hath avenged me, and brought down peoples under me;
49 And brought me forth from among my foes,—yea, from mine assailants, hast thou set me on high, from the man of violence, hast thou delivered me.
50 For this cause, will I praise thee, O Yahweh, among the nations,—and, to thy name, will I touch the strings:—
51 Who hath made great the victories of his King,—and shown lovingkindness to his Anointed One, to David and to his Seed, unto times age-abiding.

23 luku

1 Nämä olivat Daavidin viimeiset sanat: Näin puhuu Daavid, Iisain poika, näin puhuu korkealle korotettu mies, Jaakobin Jumalan voideltu, ihana Israelin ylistysvirsissä:

2 Herran Henki on puhunut minulle, ja hänen sanansa on minun kielelläni;

1 Dessa voro Davids sista ord: Så säger David, Isais son, så säger den man som blev högt upphöjd, Jakobs Guds smorde, Israels ljuvlige sångare:

2 HERRENS Ande har talat genom mig, och hans ord är på min tunga;

1 Now, these, are the last words of David,—The oracle of David, son of Jesse, Yea the oracle of The man raised up on high, The Anointed of the God of Jacob, the Delight of the Songs of Israel:
2 The Spirit of Yahweh, spake in me,—And, his word, was on my tongue;

3 Israelin Jumala on sanonut, Israelin kallio on puhunut minulle: 'Joka hallitsee ihmisiä vanhurskaasti, joka hallitsee Jumalan pelossa,
4 hän on niinkuin huomenhohde auringon noustessa pilvettömänä aamuna, kun maa kirkkaassa valossa vihannoi sateen jälkeen.'
5 Eikö minun sukuni ole näin Jumalan edessä? Sillä hän on tehnyt minun kanssani iankaikkisen liiton, kaikin puolin taatun ja vakaan. Hän antaa versoa minulle kaiken autuuden ja kaiken ilon.
6 Mutta kaikki kelvottomat ovat niinkuin poisviskatut orjantappurat, joihin ei käsin tartuta.

7 Ja jos jonkun on koskettava niihin, varustautuu hän raudalla ja keihäänvarrella; sitten ne tulella poltetaan, siinä missä ovat.
8 Nämä ovat Daavidin sankarien nimet: Jooseb-Bassebet, tahkemonilainen, vaunusoturien päällikkö, hän, joka heilutti keihästään kahdeksansadan kaatuneen yli yhdellä kertaa.

9 Hänen jälkeensä Eleasar, Doodin poika, joka oli erään aholilaisen poika. Hän oli yksi niistä kolmesta urhosta, jotka olivat Daavidin kanssa silloin, kun he häpäisivät filistealaisia, jotka olivat

3 Israels Gud har så sagt, Israels klippa har så talat till mig: »Den som råder över människorna rätt, den som råder i Guds fruktan,

4 han är lik morgonens ljus, när solen går upp, en morgon utan moln, då jorden grönskar genom solsken efter regn.

5 Ja, är det icke så med mitt hus inför Gud? Han har ju upprättat med mig ett evigt förbund, i allo stadgat och betryggat. Ja, visst skall han låta all frälsning och glädje växa upp åt mig.

6 Men de onda äro allasammans lika bortkastade törnen, som man ej vill taga i med handen.
7 Och måste man röra vid dem, så rustar man sig med järn och med spjutskaft, och bränner sedan upp dem i eld på stället.

8 Dessa äro namnen på Davids hjältar: Joseb-Bassebet, en takemonit, den förnämste bland kämparna, han som svängde sitt spjut över åtta hundra som hade blivit slagna på en gång.

9 Och näst honom kom Eleasar, son till Dodi, son till en ahoait. Han var en av de tre hjältar som voro med David, när de blevo smädade av filistéerna, som där hade församlat sig till

3 Said the God of Israel, Unto me, spake the Rock of Israel:—One Ruling over Men, A Righteous One, ruling in the reverence of God,

4 Is even as the light of the morning when ariseth the sun,—A morning, without clouds, [As] from brightness, [and] from rain, the fresh shoots out of the earth.
5 When, not so, was my house with GOD, Then, a covenant age–abiding, he appointed me, Ordered in all things and guarded, Now that it is all my salvation and all my desire, Will he not make it shoot forth?
6 But, as for the abandoned, like thorns to be tossed away are they all,—For, not with the hand, can they be taken;
7 But, the man that would touch them, Must fence himself with iron, and the shaft of a spear,—Then, with fire, shall they be, consumed, on the spot!
8 These, are the names of the mighty men, who belonged to David,—The president a Tachmonite head of the charioteers, the same, was Adino the Eznite, for eight hundred, slain at one time.
9 And, after him, Eleazar son of Dodo, son of Ahohi,––in the hero–class of mighty men, with David, when they reproached the Philistines, they were gathered together there to battle, but the men

kokoontuneet sinne sotimaan. Israelin miehet vetäytyivät silloin takaisin,
10 mutta hän jäi paikalleen ja surmasi filistealaisia, kunnes hänen kätensä uupui niin, että se kouristui kiinni miekkaan. Ja Herra antoi suuren voiton sinä päivänä; väki kääntyi vain hänen jälkeensä ryöstämään.

11 Hänen jälkeensä Samma, Aagen poika, hararilainen. Kerran olivat filistealaiset kokoontuneet yhteen joukkoon, ja siellä oli peltopalsta, kokonaan hernettä kasvamassa. Ja väki pakeni filistealaisia,

12 mutta hän asettui keskelle palstaa, sai sen pelastetuksi ja voitti filistealaiset; ja niin Herra antoi suuren voiton.

13 Kerran lähti kolme niistä kolmestakymmenestä päälliköstä liikkeelle, ja he tulivat elonleikkuun aikana Daavidin luo Adullamin luolalle. Ja filistealaisten joukko oli leiriytynyt Refaimin tasangolle.
14 Mutta Daavid oli silloin vuorilinnassa, ja filistealaisten vartiosto oli Beetlehemissä.
15 Ja Daavidin rupesi tekemään mieli vettä, ja hän sanoi: Jospa joku toisi minulle vettä juodakseni Beetlehemin kaivosta, joka on portin edustalla!

strid; Israels män drogo sig då tillbaka.

10 Men han höll stånd och högg in på filistéerna, till dess att hans hand blev så trött att den var såsom fastställnad vid svärdet; och HERREN beredde så en stor seger på den dagen. Sedan hade folket allenast att vända om och följa med honom för att plundra.
11 Och efter honom kom Samma, son till Age, en hararit. En gång hade filistéerna församlat sig, så att de utgjorde en hel skara. Och där var ett åkerstycke, fullt med linsärter. Och folket flydde för filistéerna.

12 Då ställde han sig mitt på åkerstycket och försvarade det och slog filistéerna; och HERREN beredde så en stor seger.

13 En gång drogo tre av de trettio förnämsta männen ned och kommo vid skördetiden till David vid Adullams grotta, medan en skara filistéer var lägrad i Refaimsdalen.

14 Men David var då på borgen, under det att en filisteisk utpost fanns i Bet-Lehem.
15 Och David greps av lystnad och sade: »Ack att någon ville giva mig vatten att dricka från brunnen vid Bet-Lehems stadsport!»

of Israel had gone up;

10 he, however, arose and smote among the Philistines until his hand was weary, and his hand clave unto his sword, so Yahweh wrought a great victory on that day,—the people, coming back after him, only to strip the slain.

11 And, after him, Shammah son of Agee, the Hararite,—and, when the Philistines were gathered together into a troop, there being at hand an allotment of field-land full of lentils, but, the people, having fled from the face of the Philistines,
12 then took he his stand in the midst of the allotment, and defended it, and smote the Philistines,—and Yahweh wrought a great victory.
13 And three of the thirty chiefs descended, and came in, towards harvest, unto David, unto the cave of Adullam,—although, a troop of Philistines, were encamped in the vale of Rephaim;
14 and, David, then was in a stronghold,—and, a garrison of Philistines, was then in Bethlehem.
15 And David longed, and said,—Who will give me to drink water out of the well of Bethlehem, that is within the gate?

16 Silloin murtautuivat ne kolme urhoa filistealaisten leirin läpi ja ammensivat vettä Beetlehemin kaivosta portin edustalta, kantoivat ja toivat sen Daavidille. Mutta hän ei tahtonut sitä juoda, vaan vuodatti sen juomauhriksi Herralle

17 ja sanoi: Pois se! Herra varjelkoon minut sitä tekemästä. Onhan se niiden miesten veri, jotka menivät sinne oman henkensä uhalla. Eikä hän tahtonut juoda sitä. Tämän tekivät ne kolme urhoa.

18 Abisai, Jooabin veli, Serujan poika, oli niiden kolmen päällikkö; hän heilutti keihästään kolmensadan kaatuneen yli. Ja hän oli kuulu niiden kolmen joukossa.
19 Hän oli arvossa pidetty niiden kolmen joukossa ja oli heidän päämiehensä, mutta ei hän vetänyt vertoja niille kolmelle.

20 Benaja, Joojadan poika, joka oli urhoollisen ja suurista teoistaan kuuluisan miehen poika, oli kotoisin Kabseelista. Hän surmasi ne kaksi mooabilaista sankaria, ja hän laskeutui alas ja tappoi lumituiskun aikana leijonan kaivoon.
21 Myöskin surmasi hän egyptiläisen miehen, sen uhkean miehen. Egyptiläisellä oli keihäs kädessä, mutta hän meni häntä vastaan

16 Då bröto de tre hjältarna sig igenom filistéernas läger och hämtade vatten ur brunnen vid Bet-Lehems stadsport och togo det och buro det till David. Men han ville icke dricka det, utan göt ut det såsom ett drickoffer åt HERREN.

17 Han sade nämligen: »Bort det, HERRE, att jag skulle göra detta! Skulle jag dricka de mäns blod, som gingo åstad med fara för sina liv?» Och han ville icke dricka det. Sådana ting hade de tre hjältarna gjort.
18 Abisai, broder till Joab, Serujas son, var den förnämste av tre andra; han svängde en gång sitt spjut över tre hundra som hade blivit slagna. Och han hade ett stort namn bland de tre.
19 Han var visserligen mer ansedd än någon annan i detta tretal, och han var de andras hövitsman, men upp till de tre första kom han dock icke.
20 Och Benaja, son till Jojada, som var son till en tapper, segerrik man från Kabseel; han slog ned de två Arielerna i Moab, och det var han som en snövädersdag steg ned och slog ihjäl lejonet i brunnen.

21 Han slog ock ned den egyptiske mannen som var så ansenlig att skåda. Fastän egyptiern hade ett spjut i handen, gick han ned

16 And the three mighty men brake through the camp of Philistines, and drew water out of the well of Bethlehem, that was within the gate, and bare it, and brought it in unto David,—yet would he not drink, but poured it out unto Yahweh,
17 and said—Be it far from me, O Yahweh, that I should do this! is it not the blood of the men who went with their lives [in their hands]? So he would not drink it. These things, did the three mighty men.

18 And. Abishai brother of Joab son of Zeruiah, he, was chief of three, in that he brandished his spear against three hundred whom he slew; and, he, had a name among three.
19 Was he not most honourable, of the three, and so became their captain? Nevertheless, unto the three, he attained not.

20 Benaiah also, son of Jehoiadah, son of an active man, hero of many a deed, a man of Kabzeel, he, smote the two sons of Ariel of Moab, he, also went down and smote a lion in the midst of a pit, on a day of snow;
21 he, also smote an Egyptian, who was of valiant bearing, and, in the hand of the Egyptian, was a spear, but he went down unto him

ainoastaan sauva kädessä. Ja hän tempasi keihään egyptiläisen kädestä ja tappoi hänet hänen omalla keihäällään.

mot honom, väpnad allenast med sin stav. Och han ryckte spjutet ur egyptierns hand och dräpte honom med hans eget spjut.

with a staff,—and wrested the spear out of the hand of the Egyptian, and slew him with his own spear.

22 Tälläisiä teki Benaja, Joojadan poika. Ja hän oli kuulu niiden kolmen urhon joukossa.

22 Sådana ting hade Benaja, Jojadas son, gjort. Och han hade ett stort namn bland de tre hjältarna.

22 These things, did Benaiah son of Jehoiada, and, he, had a name among three mighty men.

23 Hän oli arvossa pidetty niiden kolmenkymmenen joukossa, mutta ei hän vetänyt vertoja niille kolmelle. Ja Daavid asetti hänet henkivartiostonsa päälliköksi.

23 Han var mer ansedd än någon av de trettio, men upp till de tre första kom han icke. Och David insatte honom i sin livvakt.

23 He was the most honourable, of thirty, although, unto the three, he attained no,—so David added him to his council.

24 Niiden kolmenkymmenen joukossa oli Asael, Jooabin veli; Elhanan, Doodon poika, Beetlehemistä;

24 Till de trettio hörde: Asael, Joabs broder; Elhanan, Dodos son, från Bet-Lehem;

24 Asahel, brother of Joab, was among the thirty,—Elhanan, son of Dodo, of Bethlehem;

25 harodilainen Samma; harodilainen Elika;

25 haroditen Samma; haroditen Elika;

25 Shammah, the Harodite; Elika, the Harodite;

26 pleettiläinen Heles; tekoalainen Iira, Ikkeksen poika;

26 peletiten Heles; tekoaiten Ira, Ickes' son;

26 Helez, the Paltite, Ira, son of Ikkesh, the Tekoite;

27 anatotilainen Abieser; huusalainen Mebunnai;

27 anatotiten Abieser; husatiten Mebunnai;

27 Abiezer, the Anathothite, Mebunnai, the Hushathite;

28 ahohilainen Salmon; netofalainen Maharai;

28 ahoaiten Salmon; netofatiten Maherai;

28 Zalmon, the Ahohite, Maharai, the Netophathite;

29 netofalainen Heeleb, Baanan poika; Ittai, Riibain poika, benjaminilaisten Gibeasta;

29 netofatiten Heleb, Baanas son; Ittai, Ribais son, från Gibea i Benjamins barns stam;

29 Heleb, son of Baanah, the Netophathite,—Ittai, son of Ribai, of Gibeah, of the sons of Benjamin;

30 piratonilainen Benaja; Hiddai Nahale-Gaasista;

30 Benaja, en pirgatonit; Hiddai från Gaas' dalar;

30 Benaiah, a Pirathonite, Hiddai, of the torrents of Gaash;

31 arabilainen Abi-Albon; barhumilainen Asmavet;

31 arabatiten Abi-Albon; barhumiten Asmavet;

31 Abi–albon, the Arbathite, Azmaveth, the Barhumite;

32 saalbonilainen Eljahba; Bene-Jaasen; Joonatan;

32 saalboniten Eljaba; Bene-Jasen; Jonatan;

32 Eliahba, the Shaalbonite, (Of) the sons of Jashen, Jonathan;

33 hararilainen Samma; ararilainen Ahiam, Sararin poika;

33 harariten Samma; arariten Ahiam, Sarars son;

33 Shammah, the Hararite, Ahiam, son of Sharar, the Ararite;

34 Elifelet, Ahasbain poika, joka oli erään maakatilaisen

34 Elifelet, son till Ahasbai, maakatitens son; giloniten

34 Eliphelet, son of Ahasbai, son of the Maacathite.

poika; giilolainen Eliam, Ahitofelin poika;
35 karmelilainen Hesrai; arabilainen Paarai;
36 Jigal, Naatanin poika, Soobasta; gaadilainen Vaani;
37 ammonilainen Selek; beerotilainen Naharai, Jooabin, Serujan pojan, aseenkantaja;
38 jeteriläinen Ira; jeteriläinen Gaareb;
39 heettiläinen Uuria. Kaikkiaan kolmekymmentä seitsemän.

Eliam, Ahitofels son;

35 Hesro från Karmel; arabiten Paarai;
36 Jigeal, Natans son, från Soba; gaditen Bani;
37 ammoniten Selek; beerotiten Naharai, vapendragare åt Joab, Serujas son;
38 jeteriten Ira; jeteriten Gareb;
39 hetiten Uria. Tillsammans utgjorde de trettiosju.

Eliam, son of Ahithophel, the Gilonite.
35 Hezro, the Carmelite, Paarai, the Arbite;
36 Igal, son of Nathan, of Zobah, Bani, the Gadite;
37 Zelek, the Ammonite,—Naharai, the Beerothite, armour bearers to Joab son of Zeruiah;
38 Ira, the Ithrite, Gareb, the Ithrite;
39 Uriah, the Hittite, In all, thirty and seven.

24 luku

1 Mutta Herran viha syttyi taas Israelia kohtaan, niin että hän yllytti Daavidin heitä vastaan, sanoen: Mene ja laske Israel ja Juuda.

2 Niin kuningas sanoi Jooabille, sotajoukon päällikölle, joka oli hänen luonaan: Kiertele kaikki Israelin sukukunnat Daanista Beersebaan asti, ja pitäkää kansan katselmus, että minä saisin tietää kansan lukumäärän.
3 Jooab vastasi kuninkaalle: Herra, sinun Jumalasi, lisätköön kansan, olkoon se kuinka suuri tahansa, satakertaiseksi, ja saakoon herrani, kuningas, nähdä sen omin silmin. Mutta miksi herrani, kuningas, haluaa sellaista?
4 Kuitenkin kuninkaan sana velvoitti Jooabia ja sotapäällikköjä; niin Jooab ja sotapäälliköt lähtivät

1 Men HERRENS vrede upptändes åter mot Israel, så att han uppeggade David mot dem och sade: »Gå åstad och räkna Israel och Juda.»
2 Då sade konungen till Joab, hövitsmannen för hans här: »Far igenom alla Israels stammar, från Dan ända till Beer-Seba, och anställen en folkräkning, så att jag får veta huru stor folkmängden är.»

3 Joab svarade konungen: »Må HERREN, din Gud, föröka detta folk hundrafalt, huru talrikt det än är, och må min herre konungen få se detta med egna ögon. Men varför har min herre konungen fått lust till sådant?»
4 Likväl blev konungens befallning gällande, trots Joab och härens andra hövitsmän; alltså drog Joab

1 And again was the anger of Yahweh kindled against Israel,—so that he suffered David to be moved against them, saying, Go, count Israel and Judah.
2 The king, therefore, said unto Joab, captain of the force, who was with him—Go to and fro, I pray thee, throughout all the tribes of Israel, from Dan even unto Beer –sheba, and number ye the people,—so shall I know the sum of the people.
3 Then said Joab unto the king—Yea, Yahweh thy God add unto the people, how many soever they be, a hundredfold, and [suffer] the eyes of my lord the king, to see it,—but, my lord the king, wherefore doth he find pleasure in this thing?
4 Notwithstanding, the word of the king prevailed against Joab, and over the captains of the force,—so Joab went

kuninkaan luota pitämään Israelin kansan katselmusta.

5 Ja he menivät Jordanin yli ja leiriytyivät Aroeriin, oikealle puolelle jokilaakson keskikohdalla olevaa kaupunkia, Gaadiin ja Jaeseriin päin.
6 Sitten he tulivat Gileadiin ja Tahtim-Hodsin maahan; sitten he tulivat Daan-Jaaniin ja sieltä ympäri Siidoniin.
7 Sitten he tulivat Tyyron linnoitukseen ja kaikkiin hivviläisten ja kanaanilaisten kaupunkeihin ja menivät sieltä Juudan Etelämaahan Beersebaan asti.
8 Ja kun he olivat kierrelleet koko maan, tulivat he yhdeksän kuukauden ja kahdenkymmenen päivän kuluttua takaisin Jerusalemiin.
9 Ja Jooab ilmoitti kuninkaalle kansan lasketun lukumäärän: Israelissa oli kahdeksansataa tuhatta sotakuntoista miekkamiestä, ja Juudassa oli viisisataa tuhatta miestä.

10 Mutta Daavidin omatunto soimasi häntä, sittenkuin hän oli laskenut kansan, ja Daavid sanoi Herralle: Minä olen tehnyt suuren synnin tehdessäni tämän; mutta anna nyt, Herra, anteeksi palvelijasi rikos, sillä minä olen menetellyt ylen tyhmästi.

jämte härens andra hövitsmän ut i konungens tjänst för att anställa folkräkning i Israel.
5 Och de gingo över Jordan och lägrade sig vid Aroer, på högra sidan om staden i Gads dal, och åt Jaeser till.
6 Därifrån kommo de till Gilead och Tatim-Hodsis land; sedan kommo de till Dan-Jaan och så runt omkring till Sidon.
7 Därefter kommo de till Tyrus' befästningar och till hivéernas och kananéernas alla städer; slutligen drogo de till Beer-Seba i Juda sydland.
8 Och sedan de så hade farit igenom hela landet, kommo de efter nio månader och tjugu dagar hem till Jerusalem.

9 Och Joab uppgav för konungen vilken slutsumma folkräkningen utvisade: i Israel funnos åtta hundra tusen stridbara, svärdbeväpnade män, och Juda män voro fem hundra tusen.

10 Men Davids samvete slog honom, sedan han hade låtit räkna folket, och David sade till HERREN: »Jag har syndat storligen i vad jag har gjort; men tillgiv nu, HERRE, din tjänares missgärning, ty jag har handlat mycket dåraktigt.»

forth, with the captains of the force, before the king, to number the people—Israel.
5 And they passed over the Jordan,—and encamped in Aroer, on the right side of the city, that is in the midst of the ravine of Gad, even towards Jazer.
6 Thus came they to Gilead, and unto the land of Tahtim–hodshi,—and came to Dan–jaan, and round about Zidon;
7 and entered the fortress of Tyre, and all the cities of the Hivites, and of the Canaanites,—and they went out to the South of Judah, even to Beer–sheba.
8 So, when they had gone to and fro throughout all the land, they came, at the end of nine months and twenty days, unto Jerusalem.

9 And Joab delivered up the sum of the number of the people, unto the king,—and there were found to be, in Israel, eight hundred thousand men of valour, drawing the sword,—and, the men of Judah, five hundred thousand men.
10 And the heart of David smote him, after he had reckoned up the people,—and David said unto Yahweh—I have sinned greatly, in what I have done, Now, therefore, O Yahweh, take away, I beseech thee, the iniquity of thy servant, for I have done very

foolishly.

11 Ja kun Daavid aamulla nousi, oli profeetta Gaadille, Daavidin näkijälle, tullut tämä Herran sana:

11 Då nu David stod upp om morgonen, hade HERRENS ord kommit till profeten Gad, Davids siare; han hade sagt:

11 And, when David arose in the morning, the word of Yahweh, had come unto Gad the prophet, the seer of David, saying:

12 Mene ja puhu Daavidille: Näin sanoo Herra: Kolme ehtoa minä asetan sinun eteesi; valitse yksi niistä, niin minä teen sen sinulle.

12 »Gå och tala till David: Så säger HERREN: Tre ting förelägger jag dig; välj bland dem ut åt dig ett som du vill att jag skall göra dig.»

12 Go and speak unto David—Thus, saith Yahweh, Three things, do I offer thee,—choose thee one of them, that I may do it unto thee.

13 Niin Gaad meni Daavidin tykö, ilmoitti ja sanoi hänelle: Tuleeko nälkä seitsemäksi vuodeksi sinun maahasi, vai pakenetko sinä kolme kuukautta vihollisiasi, jotka ajavat sinua takaa, vai tuleeko rutto sinun maahasi kolmeksi päiväksi? Mieti nyt ja katso, mitä minä vastaan hänelle, joka minut lähetti.

13 Då gick Gad in till David och förkunnade detta för honom. Han sade till honom: »Vill du att hungersnöd under sju år skall komma i ditt land? Eller att du i tre månader skall nödgas fly för dina ovänner, medan de förfölja dig? Eller att pest i tre dagar skall hemsöka ditt land? Betänk nu och eftersinna vilket svar jag skall giva honom som har sänt mig.»

13 So Gad came in unto David, and told him,—and said to him: Shall there come unto thee seven years of famine in thy land? Or, for three months, wilt thou flee before thine enemies while, they, pursue thee? Or shall there be, for three days, pestilence in thy land? Now, consider and see, what, answer, I shall return to him that sent me.

14 Daavid vastasi Gaadille: Minä olen suuressa hädässä. Me tahdomme langeta Herran käsiin, sillä hänen laupeutensa on suuri; ihmisten käsiin minä en tahdo langeta.

14 David svarade Gad: »Jag är i stor vånda. Men låt oss då falla i HERRENS hand, ty hans barmhärtighet är stor; i människohand vill jag icke falla.»

14 And David said unto Gad—I am in a great strait,—let us fall, I pray thee, into the hand of Yahweh, for, manifold, are, his compassions, but, into the hand of man, let me not fall.

15 Niin Herra antoi ruton tulla Israeliin, aamusta alkaen määrättyyn aikaan asti; ja kansaa kuoli Daanista Beersebaan asti seitsemänkymmentä tuhatta miestä.

15 Så lät då HERREN pest komma i Israel, från morgonen intill den bestämda tiden; därunder dogo av folket, ifrån Dan ända till Beer-Seba, sjuttio tusen män.

15 So Yahweh sent forth a pestilence throughout Israel, from the morning even unto the time appointed,—and there died of the people, from Dan even unto Beer-sheba, seventy thousand men.

16 Mutta kun enkeli ojensi kätensä Jerusalemia kohti tuhotaksensa sen, katui

16 Men när ängeln räckte ut sin hand över Jerusalem för att fördärva det, ångrade

16 But, when the messenger stretched out his hand towards Jerusalem, to

Herra sitä pahaa ja sanoi enkelille, joka kansaa tuhosi: Jo riittää; laske kätesi alas. Ja Herran enkeli oli silloin jebusilaisen Araunan puimatantereen luona.

HERREN det onda, och han sade till ängeln, folkets fördärvare: »Det är nog; drag nu din hand tillbaka.» Och HERRENS ängel var då vid jebuséen Araunas tröskplats.

destroy it, then relented Yahweh as to the evil, and he said to the messenger who was destroying the people—Enough! now, stay thy hand. And, the messenger of Yahweh, was by the threshing-floor of Araunah the Jebusite.

17 Mutta nähdessään enkelin surmaavan kansaa sanoi Daavid Herralle: Katso, minä olen tehnyt syntiä, minä olen tehnyt väärin; mutta nämä minun lampaani, mitä he ovat tehneet? Sattukoon sinun kätesi minuun ja minun isäni perheeseen.

17 Men när David fick se ängeln som slog folket, sade han till HERREN så: »Det är ju jag som har syndat, det är jag som har gjort illa; men dessa, min hjord, vad hava de gjort? Må din hand vända sig mot mig och min faders hus.»

17 Then said David unto Yahweh, when he saw the messenger who was smiting the people, yea he said—Lo! I, have sinned, and, I, have done perversely, but what have, these sheep, done? Let thy hand, I pray thee, be against me, and against the house of my father!

18 Ja Gaad tuli Daavidin tykö samana päivänä ja sanoi hänelle: Mene ja pystytä Herralle alttari jebusilaisen Araunan puimatantereelle.

18 Och Gad kom till David samma dag och sade till honom: »Gå åstad och res ett altare åt HERREN på jebuséen Araunas tröskplats.»

18 And Gad came unto David, on that day,—and said unto him—Go up, rear thou unto Yahweh an altar, in the threshing-floor of Araunah the Jebusite.

19 Niin Daavid meni, Gaadin sanan ja Herran käskyn mukaan.

19 Och David gick åstad efter Gads ord, såsom HERREN hade bjudit.

19 So David went up, according to the word of Gad, as Yahweh had commanded.

20 Mutta kun Arauna katsahti ulos ja näki kuninkaan palvelijoineen tulevan luoksensa, meni hän ulos ja kumartui kasvoillensa maahan kuninkaan eteen.

20 När Arauna nu blickade ut och fick se att konungen och hans tjänare kommo till honom, gick han ut och föll ned till jorden på sitt ansikte för konungen.

20 And Araunah looked out, and saw the king, and his servants, passing over unto him—so Araunah went forth, and did homage unto the king, with his face to the ground.

21 Ja Arauna sanoi: Miksi herrani, kuningas, tulee palvelijansa luo? Daavid vastasi: Ostamaan sinulta puimatantereen, rakentaakseni Herralle alttarin, että vitsaus taukoaisi kansasta.

21 Och Arauna sade: »Varför kommer min herre konungen till sin tjänare?» David svarade: »För att köpa tröskplatsen av dig och där bygga ett altare åt HERREN; och må så hemsökelsen upphöra bland folket.»

21 Then said Araunah, Wherefore, hath my lord the king come unto his servant? And David said—To buy of thee the threshing-floor, to build an altar unto Yahweh, that the plague may be stayed from off the people.

22 Arauna sanoi Daavidille:

22 Då sade Arauna till

22 Then said Araunah unto

Herrani, kuningas, ottakoon ja uhratkoon, mitä hyväksi näkee. Katso, tässä on härät polttouhriksi ja puimaäkeet sekä härkien valjaat haloiksi.

David: »Min herre konungen tage till sitt offer vad honom täckes. Se här äro fäkreaturen till brännoffer, och här äro tröskvagnarna, jämte fäkreaturens ok, till ved.

David, Let my lord the king accept it and cause to ascend what is good in his own eyes,—see! the oxen for the ascending–sacrifice, and the threshing–sledges and ox–yokes for wood.

23 Tämän kaiken, kuningas, Arauna antaa kuninkaalle. Ja Arauna sanoi kuninkaalle: Olkoon Herra, sinun Jumalasi, sinulle suosiollinen.

23 Alltsammans, o konung, giver Arauna åt konungen.» Och Arauna sade ytterligare till konungen: »Må HERREN, din Gud, vara dig nådig.»

23 The whole, did Araunah give, as a king to a king. And Araunah said unto the king, Yahweh thy God, accept thee!

24 Mutta kuningas sanoi Araunalle: Ei niin, vaan minä ostan ne sinulta täydestä hinnasta, sillä minä en uhraa Herralleni, Jumalalleni, ilmaiseksi saatuja polttouhreja. Niin Daavid osti puimatantereen ja härät viidelläkymmenellä hopeasekelillä.

24 Men konungen svarade Arauna: »Nej, jag vill köpa det av dig för ett bestämt pris; ty jag vill icke offra åt HERREN, min Gud, brännoffer som jag har fått för intet.» Och David köpte tröskplatsen och fäkreaturen för femtio siklar silver.

24 But the king said unto Araunah—Nay! but I will, buy, it of thee, for a price, and will not cause to ascend unto Yahweh my God, offerings that have cost me nothing. So David bought the threshing–floor, and the oxen, for fifty shekels of silver;

25 Ja Daavid rakensi sinne alttarin Herralle ja uhrasi polttouhreja ja yhteysuhreja. Niin Herra leppyi maalle, ja vitsaus taukosi Israelista.

25 Och David byggde där ett altare åt HERREN och offrade brännoffer och tackoffer. Och HERREN lyssnade till landets bön, och hemsökelsen upphörde bland Israel.

25 and David built there an altar unto Yahweh, and caused to go up ascending–sacrifices and peace–offerings,—then was Yahweh entreated for the land, and the plague was stayed from Israel.

ENSIMMÄINEN KUNINGASTEN KIRJA

1 luku

1 Kun kuningas Daavid oli käynyt vanhaksi ja iäkkääksi, ei hän enää voinut pysyä lämpimänä, vaikka häntä peitettiin peitteillä.

1 Konung David var nu gammal och kommen till hög ålder; och ehuru man höljde täcken över honom, kunde han dock icke hålla sig varm.

1 Now, King David, was old, advanced in days,—and they covered him with clothes, but he gat no heat.

2 Silloin hänen palvelijansa sanoivat hänelle: Etsittäköön herralleni, kuninkaalle, tyttö, neitsyt, palvelemaan

2 Då sade hans tjänare till honom: »Må man för min herre konungens räkning söka upp en ung kvinna, en

2 Wherefore his servants said unto him—Let there be sought for my lord the king, a young woman—a virgin, so

kuningasta ja olemaan hänen hoitajattarenaan. Jos hän makaa sinun sylissäsi, niin herrani, kuningas, pysyy lämpimänä.

3 Ja he etsivät koko Israelin alueelta kaunista tyttöä ja löysivät suunemilaisen Abisagin ja veivät hänet kuninkaan tykö.

4 Hän oli hyvin kaunis tyttö ja tuli kuninkaan hoitajattareksi ja palveli häntä. Mutta kuningas ei yhtynyt häneen.

5 Mutta Adonia, Haggitin poika, korotti itsensä ja sanoi: Minä tahdon tulla kuninkaaksi. Ja hän hankki itselleen sotavaunuja ja ratsumiehiä ja viisikymmentä miestä, jotka juoksivat hänen edellään.

6 Hänen isänsä ei koskaan elämässään ollut pahoittanut hänen mieltään sanomalla: Kuinka sinä noin teet? Hän oli myöskin hyvin kaunis mies; ja äiti oli synnyttänyt hänet Absalomin jälkeen.

7 Hän neuvotteli Jooabin, Serujan pojan, ja pappi Ebjatarin kanssa; ja he kannattivat Adonian puoluetta.

8 Mutta pappi Saadok ja Benaja, Joojadan poika, sekä profeetta Naatan, Siimei, Rei ja Daavidin urhot eivät olleet Adonian puolella.

jungfru, som kan bliva konungens tjänarinna och sköta honom. Om hon får ligga i din famn, så bliver min herre konungen varm»

3 Så sökte de då över hela Israels land efter en skön flicka; och de funno Abisag från Sunem och förde henne till konungen.

4 Hon var en mycket skön flicka, och hon skötte nu konungen och betjänade honom, men konungen hade intet umgänge med henne.

5 Men Adonia, Haggits son, hov sig upp och sade: »Det är jag som skall bliva konung.» Och han skaffade sig vagnar och ryttare, därtill ock femtio man som löpte framför honom.

6 Hans fader hade aldrig velat bedröva honom med att säga: »Varför gör du så?» Han var ock mycket fager; och hans moder hade fött honom näst efter Absalom.

7 Och han begynte underhandla med Joab, Serujas son, och med prästens Ebjatar, och dessa slöto sig till Adonia och understödde honom.

8 Men prästen Sadok och Benaja, Jojadas son, samt profeten Natan, Simei, Rei och Davids hjältar höllo icke med Adonia.

shall she stand before the king, that she may become his companion,—and she shall lie in thy bosom, and my lord the king shall get, heat.

3 So they sought a fair young woman, throughout all the bounds of Israel,—and found Abishag, the Shunammite, and brought her in, unto the king.

4 Now, the young woman, was exceeding fair,—so she became unto the king a companion, and ministered unto him, but, the king, knew her not.

5 And, Adonijah son of Haggith, exalted himself, saying—I, will be king. Therefore prepared he for himself chariots and horsemen, and fifty men to run before him.

6 Now his father had not displeased him all his days, by saying—Why, thus, hast thou done? Moreover also, he, was of exceeding handsome appearance, and, him, did his mother bear, after Absolom.

7 So then he had speech with Joab, son of Zeruiah, and with Abiathar the priest,—and they gave help, following Adonijah.

8 But, Zadok the priest, and Benaiah son of Jehoiada, and Nathan the prophet, and Shimei, and Rei, and the mighty men who belonged to David, were not

9 Ja Adonia teurasti lampaita, raavaita ja juottovasikoita Soohelet-kiven luona, joka on Roogelin lähteen ääressä. Ja hän kutsui kaikki veljensä, kuninkaan pojat, ja kaikki Juudan miehet, kuninkaan palvelijat;

9 Och Adonia slaktade får och fäkreatur och gödkalvar vid Soheletstenen, som ligger vid Rogelskällan; och han inbjöd dit alla sina bröder, konungens söner, och alla de Juda män som voro i konungens tjänst.

9 And Adonijah sacrificed sheep and oxen and heifers, near the stone of Zoheleth, which is beside En-rogel,—and invited all his brethren, sons of the king, and all the men of Judah, servants of the king;

10 mutta profeetta Naatanin, Benajan, urhot ja veljensä Salomon hän jätti kutsumatta.

10 Men profeten Natan, Benaja, hjältarna och sin broder Salomo inbjöd han icke.

10 but, Nathan the prophet, and Benaiah, and the mighty men, and Solomon his brother, he invited not.

11 Silloin Naatan sanoi Batseballe, Salomon äidille, näin: Etkö ole kuullut, että Adonia, Haggitin poika, on tullut kuninkaaksi, herramme Daavidin siitä mitään tietämättä?

11 Då sade Natan så till Bat-Seba, Salomos moder: »Du har väl hört att Adonia, Haggits son, har blivit konung, utan att vår herre David vet därom?

11 Then spake Nathan unto Bath-sheba mother of Solomon, saying—Hast thou not heard that Adonijah son of Haggith hath become king, and, our lord David, knoweth it not?

12 Niin tule nyt, minä annan sinulle neuvon, että pelastat oman henkesi ja poikasi Salomon hengen.

12 Men jag vill nu giva dig ett råd, för att du må kunna rädda ditt liv och din son Salomos liv.

12 Now, therefore, come; let me give thee counsel, I pray thee,—so shalt thou rescue thine own life, and the life of thy son, Solomon.

13 Mene kuningas Daavidin tykö ja sano hänelle: Herrani, kuningas, etkö sinä itse ole vannonut palvelijattarellesi ja sanonut: Sinun poikasi Salomo on tuleva kuninkaaksi minun jälkeeni; hän on istuva minun valtaistuimellani? Miksi siis Adonia on tullut kuninkaaksi?

13 Gå in till konung David och säg till honom: 'Har du icke, min herre konung, själv med ed lovat din tjänarinna och sagt: Din son Salomo skall bliva konung efter mig; han skall sitta på min tron? Varför har då Adonia blivit konung?'

13 Go, and get thee in unto King David, and thou shalt say unto him—Didst not, thou thyself, my lord O king, swear unto thy handmaid, saying—Solomon thy son, shall become king after me, yea, he, shall sit upon my throne? Why, then, hath, Adonijah, become king?

14 Ja katso, sinun vielä puhutellessasi kuningasta siellä, tulen minä sinun jälkeesi sisään ja vahvistan sinun sanasi.

14 Och medan du ännu är där och talar med konungen, skall jag efter dig komma in och bekräfta dina ord.»

14 Lo! while thou art yet speaking there with the king, I also, will come in after thee, and confirm thy words.

15 Niin Batseba meni kuninkaan tykö makuuhuoneeseen. Kuningas oli hyvin vanha; ja

15 Så gick då Bat-Seba in till konungen, i kammaren. Konungen var nu mycket gammal; och Abisag från

15 So Bath-sheba went in unto the king, into the chamber, now, the king, was very old,—and Abishag the

suunemilainen Abisag palveli kuningasta.
16 Ja Batseba kumarsi ja osoitti kuninkaalle kunnioitusta. Kuningas sanoi: Mikä sinun on?
17 Hän vastasi hänelle: Herrani, sinä olet itse vannonut palvelijattarellesi Herran, Jumalasi, kautta: 'Sinun poikasi Salomo on tuleva kuninkaaksi minun jälkeeni; hän on istuva minun valtaistuimellani.'
18 Mutta katso, nyt on Adonia tullut kuninkaaksi, ja sinä, herrani, kuningas, et tiedä siitä mitään.
19 Hän on teurastanut paljon härkiä, juottovasikoita ja lampaita ja kutsunut kaikki kuninkaan pojat, pappi Ebjatarin ja sotapäällikkö Jooabin; mutta palvelijasi Salomon hän on jättänyt kutsumatta.
20 Sinua kohti, herrani, kuningas, ovat nyt koko Israelin silmät tähdätyt, että ilmoittaisit heille, kuka on istuva herrani, kuninkaan, valtaistuimella hänen jälkeensä.
21 Muuten käy niin, että kun herrani, kuningas, on mennyt lepoon isiensä tykö, minua ja minun poikaani Salomoa pidetään rikollisina.

22 Ja katso, hänen vielä puhutellessaan kuningasta tuli profeetta Naatan.

23 Ja kuninkaalle ilmoitettiin: Katso, profeetta Naatan on täällä. Ja tämä

Sunem betjänade konungen.

16 Och Bat-Seba bugade sig och föll ned för konungen. Då frågade konungen: »Vad önskar du?»
17 Hon sade till honom: »Min herre, du har ju själv lovat din tjänarinna med en ed vid HERREN, din Gud: 'Din son Salomo skall bliva konung efter mig; han skall sitta på min tron.'

18 Men se, nu har Adonia blivit konung, fastän du, min herre konung, ännu icke har fått veta det.
19 Och han har slaktat tjurar och gödkalvar och får i myckenhet, och han har inbjudit alla konungens söner och prästen Ebjatar och härhövitsmannen Joab; men din tjänare Salomo har han icke inbjudit.
20 På dig, min herre konung, äro nu hela Israels ögon riktade, i förväntan att du skall kungöra för dem vem som skall sitta på min herre konungens tron efter honom.
21 Eljest torde hända, att när min herre konungen har gått till vila hos sina fäder, då bliva jag och min son Salomo hållna såsom brottslingar.»
22 Medan hon ännu höll på att tala med konungen, kom profeten Natan.

23 Och man anmälde det för konungen och sade: »Profeten Natan är här.»

Shunammite, was ministering unto the king.
16 And Bath-sheba bowed, and did homage unto the king,—and the king said—What aileth thee?
17 And she said unto him—My lord, thou thyself, didst swear by Yahweh thy God, unto thy handmaid, Assuredly, Solomon thy son, shall become king after me,—yea, he, shall sit upon my throne.
18 But, now, lo! Adonijah, hath become king; now, therefore, my lord, O king, thou knowest it not:
19 and he hath sacrificed oxen and heifers and sheep, in abundance, and hath invited all the sons of the king, and Abiathar the priest, and Joab general of the army,—but, Solomon thy servant, hath he not invited.
20 Thou, therefore, my lord, O king, the eyes of all Israel, are upon thee,—to tell them, who shall sit upon the throne of my lord the king, after him.

21 Otherwise it shall come to pass, when my lord the king shall sleep with his fathers, then shall I and my son Solomon be counted, offenders.
22 And lo! while yet she was speaking with the king, Nathan the prophet, came in.
23 So they told the king, saying, Lo! Nathan the prophet! And, when he had

tuli kuninkaan eteen ja kumartui kasvoillensa maahan kuninkaan eteen.

24 Ja Naatan sanoi: Herrani, kuningas, sinäkö olet sanonut: 'Adonia on tuleva kuninkaaksi minun jälkeeni; hän on istuva minun valtaistuimellani'?
25 Sillä hän on tänä päivänä mennyt ja teurastanut paljon härkiä, juottovasikoita ja lampaita ja kutsunut kaikki kuninkaan pojat, sotapäälliköt ja pappi Ebjatarin; ja katso, he syövät ja juovat hänen edessään, ja he huutavat: 'Eläköön kuningas Adonia!'

26 Mutta minut, sinun palvelijasi, pappi Saadokin, Benajan, Joojadan pojan, ja sinun palvelijasi Salomon hän on jättänyt kutsumatta.
27 Onko tämä lähtenyt herrastani, kuninkaasta, sinun antamatta palvelijasi tietää, kuka on istuva herrani, kuninkaan, valtaistuimella hänen jälkeensä?
28 Kuningas Daavid vastasi ja sanoi: Kutsukaa minun luokseni Batseba. Kun hän tuli kuninkaan eteen ja seisoi kuninkaan edessä,
29 vannoi kuningas ja sanoi: Niin totta kuin Herra elää, joka on pelastanut minut kaikesta hädästä:
30 niinkuin minä vannoin sinulle Herran, Israelin Jumalan, kautta ja sanoin: 'Sinun poikasi Salomo on

När han så kom inför konungen, föll han ned till jorden på sitt ansikte för konungen.
24 Och Natan sade: »Min herre konung, är det väl du som har sagt att Adonia skall bliva konung efter dig, och att han skall sitta på din tron?
25 Ty han har i dag gått ned och slaktat tjurar och gödkalvar och får i myckenhet, och har inbjudit alla konungens söner och härhövitsmännen och prästen Ebjatar, och de hålla nu på med att äta och dricka hos honom; och de ropa: 'Leve konung Adonia!'

26 Men mig, din tjänare, och prästen Sadok och Benaja, Jojadas son, och din tjänare Salomo har han icke inbjudit.
27 Kan väl detta hava utgått från min herre konungen, utan att du har låtit dina tjänare vet vem som skall sitta på min herre konungens tron efter honom?»
28 Då svarade konung David och sade: »Kallen hit till mig Bat-Seba.» När hon nu kom inför konungen och stod inför konungen,
29 betygade konungen med ed och sade: »Så sant HERREN lever, han som har förlossat mig från all nöd:
30 såsom jag lovade dig med ed vid HERREN, Israels Gud, då jag sade: 'Din son Salomo skall bliva konung

come in before the king, he bowed himself down to the king with his face to the ground.
24 Then said Nathan—My lord, O king, hast, thou, said, Adonijah, shall become king after me,—yea, he, shall sit upon my throne?

25 For he hath gone down today, and hath sacrificed oxen and heifers and sheep, in abundance, and hath invited all the sons of the king, and the generals of the army, and Abiathar the priest, and, there they are—eating and drinking before him,—and they have said—Long live King Adonijah!
26 But, me, even me thy servant, and Zadok the priest, and Benaiah son of Jehoiada, and Solomon thy servant, hath he not invited.
27 If, of my lord the king, this thing had been brought to pass, then wouldest thou not have made known unto thy servant, who should sit upon the throne of my lord the king, after him?
28 Then responded King David, and said, Call me Bath-sheba. So she came in before the king, and stood before the king.
29 And the king sware, and said,—By the life of Yahweh, who hath redeemed my life out of every strait,
30 even as I sware unto thee by Yahweh, God of Israel, saying, Assuredly, Solomon thy son, shall

tuleva kuninkaaksi minun jälkeeni, hän on istuva minun valtaistuimellani minun sijassani', niin minä tänä päivänä teen.
31 Silloin Batseba kumartui kasvoillensa maahan ja osoitti kuninkaalle kunnioitusta ja sanoi: Herrani, kuningas Daavid, eläköön iankaikkisesti!
32 Ja kuningas Daavid sanoi: Kutsukaa minun luokseni pappi Saadok, profeetta Naatan ja Benaja, Joojadan poika. Niin he tulivat kuninkaan eteen.
33 Ja kuningas sanoi heille: Ottakaa mukaanne herranne palvelijat ja pankaa poikani Salomo minun oman muulini selkään ja viekää hänet alas Giihonille.

34 Siellä pappi Saadok ja profeetta Naatan voidelkoot hänet Israelin kuninkaaksi. Ja puhaltakaa pasunaan ja huutakaa: 'Eläköön kuningas Salomo!'

35 Seuratkaa sitten häntä tänne, että hän tulisi ja istuisi minun valtaistuimelleni ja olisi kuninkaana minun sijassani. Sillä hänet minä olen määrännyt Israelin ja Juudan ruhtinaaksi.

36 Silloin Benaja, Joojadan poika, vastasi kuninkaalle ja sanoi: Amen! Niin sanokoon Herra, minun herrani, kuninkaan, Jumala.
37 Niinkuin Herra on ollut minun herrani, kuninkaan,

efter mig; han skall sitta på min tron i mitt ställe', så vill jag denna dag göra.»

31 Då bugade sig Bat-Seba, med ansiktet mot jorden, och föll ned för konungen och sade: »Må min herre, konung David, leva evinnerligen!»
32 Och konung David sade: »Kallen till mig prästen Sadok och profeten Natan och Benaja, Jojadas son. När dessa kommo inför konungen,
33 sade konungen till dem: »Tagen eder herres tjänare med eder och sätten min son Salomo på min egen mulåsna och fören honom med till Gihon.

34 Där må prästen Sadok och profeten Natan smörja honom till konung över Israel; sedan skolen I stöta i basun och ropa: 'Leve konung Salomo!'

35 Därefter skolen I följa honom hitupp, och när han kommer hit, skall han sätta sig på min tron, och så skall han vara konung i mitt ställe. Ty det är honom jag har förordnat att vara furste över Israel och Juda.»
36 Då svarade Benaja, Jojadas son, konungen och sade: »Amen. Så bjude ock HERREN, min herre konungens Gud.
37 Såsom HERREN har varit med min herre konungen, så

become king after me, yea, he, shall sit upon my throne, in my stead, even so, will I do this day.

31 Then Bath-sheba bowed with her face to the ground, and did homage unto the king,—and said—Let my lord, King David, live to times age-abiding!
32 Then said King David—Call me Zadok the priest, and Nathan the prophet, and Benaiah son of Jehoiada. And they came in before the king.
33 Then said the king unto them—Take ye with you the servants of your lord, and cause Solomon my son to ride upon the mule which pertaineth unto myself,—and bring him down unto Gihon;
34 then shall Zadok the priest and Nathan the prophet anoint him there as king over Israel,—and ye shall blow with the horn, and say—Long live King Solomon!
35 Then shall ye come up after him, and he shall enter, and sit upon my throne, yea, he, shall become king in my stead; even, him, have I charged to become leader, over Israel, and over Judah.
36 Then did Benaiah son of Jehoiada make response unto the king, and say—Amen! so, say Yahweh, God of my lord the king.
37 As Yahweh hath been with my lord the king, so,

kanssa, niin olkoon hän Salomon kanssa ja tehköön hänen valtaistuimensa vielä suuremmaksi kuin on herrani, kuningas Daavidin, valtaistuin.

vare han ock med Salomo. Ja, må han göra hans tron ännu mäktigare än min herres, konung Davids, tron.»

let him he with Solomon,—and make his throne greater than the throne of my lord, King David.

38 Niin pappi Saadok, profeetta Naatan ja Benaja, Joojadan poika, sekä kreetit ja pleetit menivät sinne. He panivat Salomon kuningas Daavidin muulin selkään ja saattoivat hänet Giihonille.

38 Så gingo nu prästen Sadok och profeten Natan och Benaja, Jojadas son, ditned, jämte keretéerna och peletéerna, och satte Salomo på konung Davids mulåsna och förde honom till Gihon.

38 So Zadok the priest, and Nathan the prophet, and Benaiah son of Jehoiada, with the Cherethites and the Pelethites, went down, and caused Solomon to ride upon the mule of King David,—and they escorted him to Gihon.

39 Ja pappi Saadok otti öljysarven majasta ja voiteli Salomon. Ja he puhalsivat pasunaan, ja kaikki kansa huusi: Eläköön kuningas Salomo!

39 Och prästen Sadok tog oljehornet ur tältet och smorde Salomo. Därefter stötte de i basun, och allt folket ropade: »Leve konung Salomo!»

39 Then took Zadok the priest, the horn of oil out of the Tent, and anointed Solomon,—and they blew with a [ram's] horn, and all the people said, Long live King Solomon!

40 Ja kaikki kansa seurasi häntä, ja kansa soitti huiluilla ja ratkesi niin suureen riemuun, että maa oli haljeta heidän huudostansa.

40 Sedan följde allt folket honom upp, under det att de blåste på flöjter och visade sin glädje med ett så stort jubel, att jorden kunde rämna av deras rop.

40 And all the people came up after him, the people themselves also, playing with flutes, and rejoicing with great joy,—so that the earth rent with the sound of them.

41 Mutta Adonia ja kaikki kutsuvieraat, jotka olivat hänen kanssaan, kuulivat sen, juuri kun olivat lopettaneet syöntinsä. Ja kun Jooab kuuli pasunan äänen, sanoi hän: Mitä tuo huuto ja pauhu kaupungissa tietää?

41 Men Adonia och alla de inbjudna som han hade hos sig hörde detta, just då de hade slutat att äta. När Joab nu hörde basunljudet, sade han: »Varför höres detta larm från staden?»

41 And Adonijah, and all the guests who were with him, heard it, just as, they, had made an end of eating,—and, when Joab heard the sound of a horn, he said—Wherefore the noise of the city, in tumult?

42 Hänen vielä puhuessaan tuli Joonatan, pappi Ebjatarin poika; ja Adonia sanoi: Tule tänne, sillä sinä olet kunnon mies ja tuot hyviä sanomia.

42 Medan han ännu talade, kom Jonatan, prästen Ebjatars son; och Adonia sade: »Kom hit, ty du är en rättskaffens man och har nog ett gott glädjebudskap att förkunna.»

42 While yet he was speaking, lo! Jonathan son of Abiathar the priest, came in,—and Adonijah said—Come in, for, a worthy man, thou art, and, good tidings, dost thou bring.

43 Joonatan vastasi ja sanoi Adonialle: Päinvastoin!

43 Jonatan svarade och sade till Adonia: »Nej, vår

43 But Jonathan responded and said to Adonijah,—Of a

Herramme, kuningas Daavid, on tehnyt Salomon kuninkaaksi.

herre, konung David, har gjort Salomo till konung.

truth, our lord, King David, hath made, Solomon, king.

44 Kuningas lähetti hänen kanssaan pappi Saadokin, profeetta Naatanin ja Benajan, Joojadan pojan, sekä kreetit ja pleetit, ja he panivat hänet kuninkaan muulin selkään.

44 Och konungen har med honom sänt åstad prästen Sadok och profeten Natan och Benaja, Jojadas son, jämte keretéerna och peletéerna, och de hava satt honom på konungens mulåsna.

44 And the king hath sent with him—Zadok the priest, and Nathan the prophet, and Benaiah son of Jehoiada, with the Cherethites, and the Pelethites,—and they have caused him to ride upon the mule of the king;

45 Ja pappi Saadok ja profeetta Naatan voitelivat hänet Giihonilla kuninkaaksi, ja he tulivat sieltä riemuiten, ja koko kaupunki joutui liikkeelle. Sitä oli se huuto, jonka te kuulitte.

45 Därefter hava prästen Sadok och profeten Natan i Gihon smort honom till konung, och sedan hava de dragit upp därifrån under jubel, och hela staden har kommit i rörelse. Härav kommer det buller som I haven hört.

45 and Zadok the priest and Nathan the prophet have anointed him king, in Gihon, and they went up from thence rejoicing, so that the city rang again,—That, is the noise ye have heard.

46 Onpa Salomo jo istunut kuninkaan valtaistuimellakin.

46 Salomo sitter nu ock på konungatronen.

46 Moreover also, Solomon hath taken his seat upon the throne of the kingdom.

47 ja kuninkaan palvelijat ovat tulleet onnittelemaan meidän herraamme, kuningas Daavidia, ja sanoneet: 'Antakoon sinun Jumalasi Salomon nimen tulla vielä mainehikkaammaksi kuin sinun nimesi ja tehköön hänen valtaistuimensa vielä suuremmaksi kuin on sinun valtaistuimesi.' Ja kuningas on rukoillut vuoteessansa.

47 Vidare hava konungens tjänare kommit och lyckönskat vår herre konung David, och sagt: 'Din Gud låte Salomos namn bliva ännu större än ditt namn, och hans tron ännu mäktigare än din tron.' Och konungen har tillbett, nedböjd på sin säng;

47 Moreover also, the servants of the king have been in, to bless our lord King David, saying—Thy God make the name of Solomon better than thy name, and make his throne greater than thy throne,—And the king bowed himself upon his bed.

48 Ja vielä on kuningas puhunut näin: 'Kiitetty olkoon Herra, Israelin Jumala, joka tänä päivänä on asettanut jälkeläisen istumaan minun valtaistuimellani, niin että minä olen sen omin silmin nähnyt.'

48 ja, konungen har sagt så: 'Lovas vare HERREN, Israels Gud, som i dag har satt en efterträdare på min tron, så att jag med egna ögon har fått se det!»

48 Moreover also, thus and thus, hath said the king,—Blessed be Yahweh, God of Israel, who hath given, today, one to sit upon my throne, mine own eyes also beholding it.

49 Silloin kaikki Adonian

49 Då blevo alla de

49 Then trembled and rose

kutsuvieraat joutuivat kauhun valtaan ja nousivat ja menivät kukin tiehensä.

50 Mutta Adonia pelkäsi Salomoa, nousi, meni ja tarttui alttarin sarviin.

51 Ja Salomolle ilmoitettiin: Katso, Adonia on peläten kuningas Salomoa tarttunut alttarin sarviin ja sanonut: 'Kuningas Salomo vannokoon minulle tänä päivänä, ettei hän miekalla surmaa palvelijaansa'.

52 Silloin Salomo sanoi: Jos hän osoittautuu kunnon mieheksi, ei hiuskarvaakaan hänen päästään ole putoava maahan; mutta jos hänessä huomataan jotakin pahaa, on hänen kuoltava.
53 Ja kuningas Salomo lähetti tuomaan hänet pois alttarilta; niin hän tuli ja kumarsi kuningas Salomoa. Ja Salomo sanoi hänelle: Mene kotiisi.

inbjudna som voro hos Adonia förskräckta och stodo upp och gingo bort, var och en sin väg.
50 Men Adonia fruktade så för Salomo, att han stod upp och gick bort och fattade i hornen på altaret.

51 Och det blev berättat för Salomo: »Se, Adonia fruktar för konung Salomo; därför har han fattat i hornen på altaret och sagt: 'Konung Salomo måste lova mig i dag med ed att han icke skall döda sin tjänare med svärd.'»
52 Då sade Salomo: »Om han vill vara en rättskaffens man, så skall icke ett hår av hans huvud falla till jorden; men om något ont bliver funnet hos honom, så skall han dö.»
53 Därefter sände konung Salomo åstad och lät hämta honom från altaret; och han kom och föll ned för konung Salomo. Då sade Salomo till honom: »Gå hem till ditt.»

up, all Adonijah's guests,—and departed, every man his own way.

50 Adonijah also, feared because of Solomon,—and rose and went, and caught hold of the horns of the altar.
51 And it was told Solomon, saying, Lo! Adonijah, feareth King Solomon,—lo! therefore, he hath laid hold of the horns of the altar, saying, Let King Solomon swear unto me at once that he will not put his servant to death with the sword.
52 Then said Solomon, If he will be a man of worth, there shall not one hair of him fall to the earth,—but, if mischief be found in him, then shall he die.

53 So King Solomon sent, and brought him down from the altar, and he came in, and bowed himself down to King Solomon,—and Solomon said unto him—Go to thine own house.

2 luku

1 Kun lähestyi aika, jolloin Daavidin oli kuoltava, käski hän poikaansa Salomoa sanoen:
2 Minä menen kaiken maailman tietä; ole luja ja ole mies.

3 Ja noudata Herran, Jumalasi, määräyksiä, niin että vaellat hänen teitänsä

1 Då nu tiden tillstundade att David skulle dö, bjöd han sin son Salomo och sade:
2 »Jag går nu all världens väg; så var då frimodig och visa dig såsom en man.

3 Och håll vad HERREN, din Gud, bjuder dig hålla, så att du vandrar på hans vägar

1 And, when the days of David drew near that he must die, he charged Solomon his son, saying:—
2 I, am going the way of all the earth,—thou must be strong, therefore, and show thyself a man;
3 and keep the observances of Yahweh thy God, by walking in his ways, by

ja noudatat hänen säädöksiänsä, käskyjänsä, oikeuksiansa ja todistuksiansa, niinkuin on kirjoitettuna Mooseksen laissa, että menestyisit kaikessa, mitä teet, ja kaikkialla, minne käännyt;

och håller hans stadgar, hans bud och rätter och vittnesbörd, såsom det är skrivet i Moses lag, på det att du må hava framgång i allt vad du gör, och överallt dit du vänder dig;

keeping his statutes, his commandments, and his regulations and his testimonies, as written in the law of Moses,—to the end thou mayest prosper in all that thou doest, and whithersoever thou turnest thyself;

4 että Herra täyttäisi tämän sanansa, jonka hän minusta puhui: 'Jos sinun poikasi pitävät vaarin teistänsä, niin että vaeltavat minun edessäni uskollisesti, kaikesta sydämestänsä ja kaikesta sielustansa, niin on mies sinun suvustasi aina oleva Israelin valtaistuimella.'

4 så att HERREN får uppfylla det ord som han talade om mig, då han sade: 'Om dina barn hava akt på sin väg, så att de vandra inför mig i trohet och av allt sitt hjärta och av all sin själ, då' -- sade han -- 'skall på Israels tron aldrig saknas en avkomling av dig.'

4 to the end that Yahweh may establish his word which he spake concerning me, saying, If thy sons will take heed to their way, by walking before me, in truth, with all their heart, and with all their soul, (then, said he) there shall not be cut off to thee a man, from off the throne of Israel.

5 Sinä tiedät myöskin, mitä Jooab, Serujan poika, on tehnyt minulle - tiedät, mitä hän teki kahdelle Israelin sotapäällikölle, Abnerille, Neerin pojalle, ja Amasalle, Jeterin pojalle: kuinka hän tappoi heidät, vuodattaen sotaverta rauhan aikana ja tahraten sotaverellä vyönsä, joka hänellä oli vyötäisillään, ja kenkänsä, jotka hänellä oli jalassaan.

5 Vidare: du vet väl vad Joab, Serujas son, har gjort mot mig, huru han gjorde mot de två härhövitsmännen i Israel, Abner, Ners son, och Amasa, Jeters son, huru han dräpte dem, så att han i fredstid utgöt blod, likasom hade det varit krig, och, likasom hade det varit krig, lät blod komma på bältet som han hade omkring sina länder, och på skorna som han hade på sina fötter.

5 Moreover also, thou, knowest what Joab son of Zeruiah did to me, how he dealt with two generals of the armies of Israel—with Abner son of Ner, and with Amasa son of Jether—both of whom he slew, shedding the blood of war in peace,—and putting the blood of war upon his girdle that was on his loins, and upon his sandals, that were on his feet.

6 Niin tee nyt viisautesi mukaan äläkä anna hänen harmaiden hapsiensa rauhassa mennä alas tuonelaan.

6 Så gör nu efter din vishet, och låt icke hans grå hår få med frid fara ned i dödsriket.

6 Thou, therefore, must do according to thy wisdom,—but will not let his grey hair go down in peace, to hades.

7 Mutta gileadilaisen Barsillain pojille osoita laupeutta, niin että he pääsevät niiden joukkoon, jotka syövät sinun pöydästäsi, sillä hekin tulivat minun avukseni, kun minä

7 Men mot gileaditen Barsillais söner skall du bevisa godhet, så att de få vara med bland dem som äta vid ditt bord; ty på sådant sätt bemötte de mig, när jag flydde för din

7 But, with the sons of Barzillai the Gileadite, thou wilt deal in lovingkindness, and they will be among them who eat at thy table,—for, so, drew they near unto me, when I fled from

pakenin sinun veljeäsi Absalomia.

broder Absalom.

Absolom thy brother.

8 Ja katso, vielä on sinun luonasi Siimei, Geeran poika, benjaminilainen Bahurimista, joka hirveillä kirouksilla kiroili minua, kun minä menin Mahanaimiin. Kun hän tuli minua vastaan alas Jordanille, vannoin minä hänelle Herran kautta ja sanoin: 'Minä en surmaa sinua miekalla.'

8 Vidare har du hos dig Simei, Geras son, benjaminiten från Bahurim, som for ut mot mig i gruvliga förbannelser på den dag då jag gick till Mahanaim, men som sedan kom ned till Jordan mig till mötes, varvid jag med en ed vid HERREN lovade honom och sade: 'Jag skall icke döda dig med svärd.'

8 Lo! also, there is with thee—Shimei son of Gera a Benjamite, of Behurim, well, he, it was who cursed me with a grievous curse; on the day I journeyed to Mahanaim,—but he, came down to meet me, at the Jordan, and so I sware to him by Yahweh, saying—I will not put thee to death, with the sword.

9 Mutta älä sinä jätä häntä rankaisematta, sillä sinä olet viisas mies ja tiedät, mitä sinun on hänelle tehtävä, saattaaksesi hänen harmaat hapsensa verisinä alas tuonelaan.

9 Men nu må du icke låta honom bliva ostraffad, ty du är en vis man och vet väl vad du bör göra med honom, så att du låter hans grå hår med blod fara ned i dödsriket.»

9 Now, therefore do not hold him guiltless, for, a wise man, thou art, and wilt know how thou oughtest to deal with him, and wilt suffer his grey hairs to go down with blood, to hades.

10 Sitten Daavid meni lepoon isiensä tykö, ja hänet haudattiin Daavidin kaupunkiin.

10 och David gick till vila hos sina fäder och blev begraven i Davids stad.

10 So then David slept with his fathers,—and was buried in the city of David.

11 Ja aika, jonka Daavid hallitsi Israelia, oli neljäkymmentä vuotta: Hebronissa hän hallitsi seitsemän vuotta, ja Jerusalemissa hän hallitsi kolmekymmentä kolme vuotta.

11 Den tid David regerade över Israel var fyrtio år; i Hebron regerade han i sju år, och i Jerusalem regerade han i trettiotre år.

11 Now, the days that David reigned over Israel, were forty years,—in Hebron, reigned he seven years, and, in Jerusalem, reigned he thirty and three years.

12 Ja Salomo istui isänsä Daavidin valtaistuimelle, ja hänen kuninkuutensa tuli hyvin vahvaksi.

12 Och Salomo satte sig på sin fader Davids tron, och han konungamakt blev starkt befäst.

12 But, when, Solomon, took his seat upon the throne of David his father, then was the kingdom firmly established.

13 Mutta Adonia, Haggitin poika, tuli Batseban, Salomon äidin, luo. Tämä sanoi: Rauhaako sinun tulosi tietää? Hän vastasi: Rauhaa.

13 Men Adonia, Haggits son, kom till Bat-Seba, Salomos moder. Hon frågade då: »Har du gott att meddela?» Han svarade: »Ja.»

13 And Adonijah son of Haggith came in unto Bath-sheba, mother of Solomon: And she said—Peaceably, comest thou? And he said—Peaceably.

14 Sitten hän sanoi: Minulla on asiaa sinulle. Batseba

14 Därefter sade han: »Jag har något att tala med dig

14 Then said he—I have somewhat to say unto thee.

sanoi: Puhu.
15 Silloin hän sanoi: Sinä tiedät, että kuninkuus oli minun, ja että koko Israel oli kääntänyt katseensa minuun, että minusta tulisi kuningas. Mutta sitten kuninkuus meni minulta pois ja joutui minun veljelleni, sillä Herralta se hänelle tuli.

16 Yhtä minä nyt sinulta pyydän; älä sitä minulta kiellä. Hän sanoi hänelle: Puhu.
17 Hän sanoi: Puhu kuningas Salomolle - sillä sinulta hän ei sitä kiellä - että hän antaisi minulle suunemilaisen Abisagin vaimoksi.

18 Batseba vastasi: Hyvä. Minä puhun kuninkaalle sinun puolestasi.
19 Silloin Batseba meni kuningas Salomon tykö puhumaan hänelle Adonian puolesta. Niin kuningas nousi ja meni häntä vastaan ja kumarsi häntä ja istui valtaistuimelleen. Ja myös kuninkaan äidille asetettiin istuin, ja hän istui hänen oikealle puolellensa.

20 Sitten hän sanoi: Minulla on sinulle pieni pyyntö, älä sitä minulta kiellä. Kuningas sanoi hänelle: Pyydä, äiti, minä en sinulta kiellä.

21 Silloin hän sanoi: Annettakoon suunemilainen Abisag sinun veljellesi

om.» Hon svarade: »Tala.»
15 Då sade han: »Du vet själv att konungadömet tillhörde mig, och att hela Israel fäste sina blickar på mig, i förväntan att jag skulle bliva konung. Men så gick konungadömet ifrån mig och blev min broders; genom HERRENS skickelse blev det hans.
16 Nu har jag en enda bön till dig. Visa icke bort mig.» Hon svarade honom: »Tala.»

17 Då sade han: »Säg till konung Salomo -- dig visar han ju icke bort -- att han giver mig Abisag från Sunem till hustru.»

18 Bat-Seba svarade: »Gott! Jag skall själv tala med konungen om dig.»
19 Så gick då Bat-Seba in till konung Salomo för att tala med honom om Adonia. Då stod konungen upp och gick emot henne och bugade sig för henne och satte sig därefter på sin stol; man ställde ock fram en stol åt konungens moder, och hon satte sig på hans högra sida.
20 Därefter sade hon: »Jag har en enda liten bön till dig. Visa icke bort mig.» Konungen svarade henne: »Framställ din bön, min moder; jag vill ingalunda visa bort dig.»
21 Då sade hon: »Låt giva Abisag från Sunem åt din broder Adonia till hustru.»

And she said—Say on.
15 And he said—Thou, knowest that, mine, was the kingdom, and, on me, had all Israel set their faces, that I should become king,—howbeit the kingdom, hath turned about, and become my brother's, for, from Yahweh, became it, his.

16 Now, therefore, one request, have I to ask of thee, do not turn away my face.
17 And she said unto him—Say on. And he said—Speak, I pray thee, unto Solomon the king, for he will not turn away thy face,—that he give me Abishag the Shunammite, to wife.
18 And Bath-sheba said: Good! I myself, will speak for thee, unto the king.
19 So Bath-sheba went in unto King Solomon, to speak to him for Adonijah,—and the king rose up to meet her, and bowed himself down to her, and sat down upon his throne, and caused a throne to be set for the mother of the king, and she sat on his right hand.
20 Then said she—One small request, am I asking of thee, do not turn away my face. And the king said to her—Ask on, my mother, for I will not turn away thy face.
21 And she said, Let Abishag the Shunammite be given to Adonijah thy

Adonialle vaimoksi.
22 Mutta kuningas Salomo vastasi ja sanoi äidillensä: Miksi pyydät vain suunemilaista Abisagia Adonialle? Pyydä myös kuninkuutta hänelle - hänhän on minun vanhin veljeni - hänelle ja pappi Ebjatarille ja Jooabille, Serujan pojalle.

23 Ja kuningas Salomo vannoi Herran kautta, sanoen: Jumala rangaiskoon minua nyt ja vasta, jollei Adonia saa hengellään maksaa sitä, että on puhunut näin.
24 Ja nyt, niin totta kuin Herra elää, joka on minut vahvistanut ja on asettanut minut isäni Daavidin valtaistuimelle ja joka lupauksensa mukaan on perustanut minun sukuni: Adonia on tänä päivänä kuolemalla rangaistava.
25 Ja kuningas Salomo lähetti Benajan, Joojadan pojan, lyömään hänet kuoliaaksi; ja hän kuoli.

26 Ja pappi Ebjatarille kuningas sanoi: Mene maatilallesi Anatotiin, sillä sinä olet kuoleman oma. En minä sinua nyt surmaa, koska sinä olet kantanut Herran Jumalan arkkia minun isäni Daavidin edessä ja koska olet kärsinyt kaikkea, mitä isäni on kärsinyt.

27 Niin Salomo karkoitti

22 Men konung Salomo svarade och sade till sin moder: »Varför begär du endast Abisag från Sunem åt Adonia? Du kunde lika gärna begära konungadömet åt honom -- han är ju min äldste broder -- ja, åt honom och åt prästen Ebjatar och åt Joab, Serujas son.»
23 Och konung Salomo betygade med ed vid HERREN och sade: »Gud straffe mig nu och framgent, om icke Adonia med sitt liv skall få umgälla att han har talat detta.
24 Och nu, så sant HERREN lever, han som har utsett mig och uppsatt mig på min fader Davids tron, och som, enligt sitt löfte, har uppbyggt åt mig ett hus: i dag skall Adonia dödas.»

25 Därefter sände konung Salomo åstad och lät utföra detta genom Benaja, Jojadas son; denne stötte ned honom, så att han dog.
26 Och till prästen Ebjatar sade konungen: »Gå bort till ditt jordagods i Anatot, ty du har förtjänat döden; men i dag vill jag icke döda dig, eftersom du har burit Herrens, HERRENS ark framför min fader David, och eftersom du med min fader har lidit allt vad han har fått lida.

27 Så drev Salomo bort

brother, to wife.
22 Then answered King Solomon, and said to his mother—Wherefore, then, art thou asking Abishag the Shunammite, for Adonijah? ask, then, for him the kingdom, because he is mine elder brother,—even for him, and for Abiathar the priest, and for Joab, son of Zeruiah.
23 Then swore King Solomon by Yahweh, saying,—So, let God do to me, and, so, let him add, if, at the cost of his life, Adonijah hath not spoken this word.
24 Now, therefore, by the life of Yahweh, who hath established me, and seated me upon the throne of David my father, and who hath made for me a household, as he had spoken, surely, today, shall Adonijah be put to death!
25 So King Solomon sent by the hand of Benaiah son of Jehoiada,—and he fell upon him, that he died.

26 Also, unto Abiathar the priest, said the king—To Anathoth, get thee unto thine own fields, for, death-doomed, thou art,—but, this day, will I not put thee to death, because thou didst bear the ark of My Lord, Yahweh, before David my father, and because thou wast afflicted in all wherein my father was afflicted.
27 So Solomon thrust out

Ebjatarin olemasta Herran pappina ja täytti sen sanan, minkä Herra oli Siilossa puhunut Eelin suvusta.

28 Ja kun sanoma tästä tuli Jooabille - sillä Jooab oli liittynyt Adoniaan, vaikka hän ei ollut liittynyt Absalomiin - pakeni Jooab Herran majaan ja tarttui alttarin sarviin.

29 Mutta kun kuningas Salomolle ilmoitettiin: Jooab on paennut Herran majaan ja on alttarin ääressä, lähetti Salomo Benajan, Joojadan pojan, sanoen: Mene ja lyö hänet kuoliaaksi.
30 Benaja meni Herran majaan ja sanoi hänelle: Näin käskee kuningas: 'Tule ulos'. Mutta hän vastasi: En, tässä minä kuolen. Silloin Benaja palasi kertomaan sitä kuninkaalle ja sanoi: Näin Jooab puhui, ja näin hän vastasi minulle.

31 Kuningas sanoi hänelle: Tee, niinkuin hän on puhunut, lyö hänet kuoliaaksi ja hautaa hänet, että poistaisit minusta ja minun isäni perheestä sen viattoman veren, jonka Jooab on vuodattanut.
32 Ja Herra antakoon hänen verensä tulla hänen oman päänsä päälle, koska hän löi kuoliaaksi kaksi miestä, jotka olivat häntä hurskaammat ja paremmat, ja tappoi heidät miekalla,

Ebjatar och lät honom icke längre vara HERRENS präst, för att HERRENS ord skulle uppfyllas, det som han hade talat i Silo över Elis hus.
28 Då nu ryktet härom kom till Joab -- som ju hade slutit sig till Adonia, om han ock icke hade slutit sig till Absalom -- flydde han till HERRENS tält och fattade i hornen på altaret.

29 Men när det blev berättat för konung Salomo att Joab hade flytt till HERRENS tält, och att han stod invid altaret, sände Salomo åstad Benaja, Jojadas son, och sade: »Gå och stöt ned honom.»
30 När Benaja så kom till HERRENS tält, sade han till honom: »Så säger konungen: Gå bort härifrån.» Men han svarade: »Nej; här vill jag dö.» När Benaja framförde detta till konungen och sade: »Så och så har Joab sagt, så har han svarat mig»,
31 sade konungen till honom: »Gör såsom han har sagt, stöt ned honom och begrav honom, så att du befriar mig och min faders hus från skulden för det blod som Joab utan sak har utgjutit.
32 Och må HERREN låta hans blod komma tillbaka över hans eget huvud, därför att han stötte ned två män som voro rättfärdigare och bättre än han själv, och dräpte dem

Abiathar from being priest unto Yahweh,—to fulfill the word of Yahweh which he spake concerning the household of Eli, in Shiloh.
28 And, the report, came unto Joab, for, Joab, had inclined after Adonijah, although, after Solomon, he had not inclined,—so then Joab fled into the Tent of Yahweh, and laid hold of the horns of the altar.
29 And it was told King Solomon—Joab hath fled into the Tent of Yahweh, and, there he is, beside the altar. So Solomon sent Benaiah son of Jehoiada, saying—Go fall upon him!

30 And Benaiah came into the Tent of Yahweh, and said unto him—Thus, saith the king, Come forth! And he said—Nay! but, here, will I die! So Benaiah brought the king word again, saying, Thus, spake Joab, and, thus, he answered me.

31 And the king said to him—Do as he hath spoken, fall, then, upon him, and bury him,—and so put away the innocent blood, which Joab shed, from off me, and from off the house of my father;
32 thus will Yahweh bring back his blood upon his own head, in that he fell upon two men more righteous and better than he, and slew them with the sword, my father David not

minun isäni Daavidin siitä mitään tietämättä: Abnerin, Neerin pojan, Israelin sotapäällikön, ja Amasan, Jeterin pojan, Juudan sotapäällikön.
33 Heidän verensä tulkoon Jooabin pään päälle ja hänen jälkeläistensä pään päälle, iankaikkisesti. Mutta Daavidilla ja hänen jälkeläisillään, hänen suvullansa ja hänen valtaistuimellansa olkoon rauha Herralta iankaikkisesti.
34 Niin Benaja, Joojadan poika, meni ja löi hänet kuoliaaksi; ja hänet haudattiin omaan taloonsa erämaahan.

35 Ja kuningas asetti Benajan, Joojadan pojan, hänen sijaansa sotaväen päälliköksi; ja pappi Saadokin kuningas asetti Ebjatarin sijalle.
36 Sen jälkeen kuningas lähetti kutsumaan Siimein ja sanoi hänelle: Rakenna itsellesi talo Jerusalemiin ja asu siellä, menemättä sieltä sinne tai tänne.

37 Sillä jona päivänä sinä lähdet sieltä ja menet Kidronin laakson poikki, sinä päivänä on sinun, tiedä se, kuolemalla kuoltava; sinun veresi on tuleva oman pääsi päälle.
38 Siimei sanoi kuninkaalle: Hyvä on; niinkuin herrani, kuningas, on puhunut, niin on sinun palvelijasi tekevä. Ja Siimei asui Jerusalemissa

med svärd, utan att min fader David visste det, nämligen Abner, Ners son, härhövitsmannen i Israel, och Amasa, Jeters son, härhövitsmannen i Juda.
33 Ja, deras blod skall komma tillbaka över Joabs och hans efterkommandes huvud för evigt. Men åt David och hans efterkommande, hans hus och hans tron skall HERREN giva frid till evig tid.

34 Så gick då Benaja, Jojadas son, ditupp och stötte ned honom och dödade honom; och han blev begraven där han bodde i öknen.
35 Och konungen satte Benaja, Jojadas son, i hans ställe över hären; och prästen Sadok hade konungen satt i Ebjatars ställe.
36 Därefter sände konungen och lät kalla till sig Simei och sade till honom: »Bygg dig ett hus i Jerusalem och bo där, och därifrån får du icke gå ut, varken hit eller dit.
37 Ty det må du veta, att på den dag du går ut och går över bäcken Kidron skall du döden dö. Ditt blod kommer då över ditt eget huvud.»

38 Simei sade till konungen: »Vad du har talat är gott; såsom min herre konungen har sagt, så skall din tjänare göra.» Och Simei bodde i

knowing it,—even Abner son of Ner, general of the army of Israel, and Amasa son of Jether, general of the army of Judah;

33 thus shall their blood come back upon the head of Joab, and upon the head of his seed unto times age-abiding,—but, David and his seed, and his house, and his throne, shall have peace, unto times age-abiding, from Yahweh.
34 So Benaiah son of Jehoiada went up, and fell upon him, and put him to death,—and he was buried in his own house, in the wilderness.
35 And the king put Benaiah son of Jehoiada, in his stead, over the army,—and, Zadok the priest, did the king put in the stead of Abiathar.
36 And the king sent, and called for Shimei, and said to him—Build thee a house, in Jerusalem, so shalt thou dwell there,—and shalt not go forth from thence, hither or thither;
37 but it shall be that, on the day thou goest forth, and passest over the Kidron ravine, know, that thou shalt, die,—thy blood, shall be, upon thine own head.

38 And Shimei said to the king—Good, is the word, as my lord the king hath spoken, so, will thy servant do. And Shimei dwelt in

kauan aikaa.
39 Mutta kolmen vuoden kuluttua tapahtui, että Siimeiltä karkasi kaksi palvelijaa Aakiin, Maakan pojan, Gatin kuninkaan, luo. Ja Siimeille ilmoitettiin: Katso, sinun palvelijasi ovat Gatissa.
40 Niin Siimei nousi ja satuloi aasinsa ja lähti Aakiin luo Gatiin etsimään palvelijoitaan; ja Siimei meni ja toi palvelijansa Gatista.

41 Ja kun Salomolle ilmoitettiin, että Siimei oli mennyt Jerusalemista Gatiin ja palannut takaisin,

42 lähetti kuningas kutsumaan Siimein ja sanoi hänelle: Enkö minä ole vannottanut sinua Herran kautta ja varoittanut sinua sanoen: 'Jona päivänä sinä lähdet ja menet sinne tai tänne, sinä päivänä on sinun, tiedä se, kuolemalla kuoltava'? Ja sinä sanoit minulle: 'Hyvä on; minä olen kuullut.'
43 Miksi et ole pitänyt Herran valaa etkä sitä käskyä, jonka minä sinulle annoin?
44 Ja kuningas sanoi vielä Siimeille: Sinä tiedät, tunnossasi tiedät, kaiken pahan, minkä olet tehnyt minun isälleni Daavidille; Herra kääntää tekemäsi pahan omaan päähäsi.

45 Mutta kuningas Salomo

Jerusalem en lång tid.
39 Men tre år därefter hände sig att två tjänare flydde ifrån Simei till Akis, Maakas son, konungen i Gat. Och man berättade för Simei och sade: »Dina tjänare äro i Gat.»

40 Då stod Simei upp och sadlade sin åsna och begav sig till Akis i Gat för att söka efter sina tjänare. Simei begav sig alltså åstad och hämtade sina tjänare från Gat.
41 Men när det blev berättat för Salomo att Simei hade begivit sig från Jerusalem till Gat och kommit tillbaka,
42 sände konungen och lät kalla till sig Simei och sade till honom: »Har jag icke bundit dig med ed vid HERREN och varnat dig och sagt till dig: 'Det må du veta, att på den dag du går ut och begiver dig hit eller dit skall du döden dö'? Och du svarade mig: 'Vad du har sagt är gott, och jag har hört det.'
43 Varför har du då icke aktat på din ed vid HERREN och på det bud som jag har givit dig?»
44 Och konungen sade ytterligare till Simei: »Du känner själv allt det onda som ditt hjärta vet med sig att du har gjort min fader David. HERREN skall nu låta din ondska komma tillbaka över ditt eget huvud.
45 Men konung Salomo

Jerusalem many days.
39 But it came to pass, at the end of three years, that two of the servants of Shimei fled unto Achish son of Maachah king of Gath,—and they told Shimei, saying—Lo! thy servants are in Gath.
40 So Shimei arose, and saddled his ass, and went to Gath, unto Achish, to seek his servants—and Shimei went and brought in his servants, from Gath.

41 And it was told Solomon—Shimei hath been out of Jerusalem to Gath, and returned.

42 Then sent the king and called for Shimei, and said unto him—Did I not put thee on oath by Yahweh, and adjure thee, saying—On the day thou goest forth and takest thy journey hither or thither, know, that thou shalt, die. Then saidst thou unto me—Good, is the word I have heard.

43 Why then, hast thou not kept the oath of Yahweh,—and the charge which I laid upon thee?
44 Then said the king unto Shimei—Thou, knowest all the wickedness which thy heart is privy to, which thou didst unto David my father,—therefore shall Yahweh bring back thy wickedness, upon thine own head.
45 But, King Solomon, shall

on oleva siunattu, ja Daavidin valtaistuin on oleva iäti vahva Herran edessä.

46 Ja kuningas käski Benajaa, Joojadan poikaa; niin tämä meni ja löi hänet kuoliaaksi, ja hän kuoli. Niin kuninkuus vahvistui Salomon käsissä.

skall bliva välsignad, och Davids tron skall bliva befäst inför HERREN till evig tid.»

46 På konungens befallning gick därefter Benaja, Jojadas son, fram och stötte ned honom, så att han dog. Och konungadömet blev befäst i Salomos hand.

be blessed,—and, the throne of David, shall be established before Yahweh, unto times age-abiding.
46 So the king charged Benaiah son of Jehoiada, and he went out and fell upon him, that he died,—and, the kingdom, was established in the hand of Solomon.

3 luku

1 Ja Salomo tuli faraon, Egyptin kuninkaan, vävyksi: hän otti faraon tyttären vaimokseen. Ja hän vei hänet Daavidin kaupunkiin, kunnes oli saanut rakennetuksi oman linnansa, Herran temppelin ja Jerusalemin ympärysmuurin.

2 Mutta kansa uhrasi uhrikukkuloilla, koska niihin aikoihin ei vielä oltu rakennettu temppeliä Herran nimelle.

3 Ja Salomo rakasti Herraa ja vaelsi isänsä Daavidin käskyjen mukaan; kuitenkin hän uhrasi ja suitsutti uhrikukkuloilla.

4 Niin kuningas meni Gibeoniin, uhraamaan siellä, sillä se oli suurin uhrikukkula. Tuhat polttouhria Salomo uhrasi sillä alttarilla.

5 Gibeonissa Herra ilmestyi Salomolle yöllä unessa, ja Jumala sanoi: Ano, mitä

1 Och Salomo befryndade sig med Farao, konungen i Egypten; han tog Faraos dotter till hustru och förde henne in i Davids stad, och där fick hon bo, till dess han hade byggt sitt hus färdigt, så ock HERRENS hus och muren runt omkring Jerusalem.
2 Emellertid offrade folket på höjderna, eftersom ännu vid denna tid intet hus hade blivit byggt åt HERRENS namn.

3 Och Salomo älskade HERREN och vandrade efter sin fader Davids stadgar, utom att han frambar offer på höjderna och tände offereld där.
4 Och konungen begav sig till Gibeon för att offra där, ty detta var den förnämsta offerhöjden; tusen brännoffer offrade Salomo på altaret där.

5 I Gibeon uppenbarade sig nu HERREN för Salomo i en dröm om natten; Gud sade:

1 And Solomon contracted an alliance with Pharaoh king of Egypt,—and took the daughter of Pharaoh, and brought her into the city of David, until he had made an end of building his own house, and the house of Yahweh, and the wall of Jerusalem, round about.
2 Save only, that the people were sacrificing in the high places,—because there had not been built a house unto the Name of Yahweh, until those days,
3 Solomon loved Yahweh, by walking in the statutes of David his father,—save only, that, in the high places, he himself, was sacrificing and offering incense.
4 So then the king went to Gibeon, to sacrifice there, for, that, was the great high place,—a thousand ascending-sacrifices, did Solomon offer up on that altar.
5 In Gibeon, Yahweh appeared unto Solomon, in a dream by night,—and God

tahdot, että minä sinulle antaisin.
6 Salomo vastasi: Sinä olet tehnyt suuren laupeuden palvelijallesi, minun isälleni Daavidille, koska hän vaelsi sinun edessäsi totuudessa ja vanhurskaudessa sekä vilpittömällä sydämellä sinua kohtaan. Ja sinä olet säilyttänyt hänelle tämän suuren laupeuden ja antanut hänelle pojan, joka istuu hänen valtaistuimellansa, niinkuin on laita tänä päivänä.
7 Ja nyt, Herra, minun Jumalani, sinä olet tehnyt palvelijasi kuninkaaksi minun isäni Daavidin sijaan; mutta minä olen kuin pieni poikanen: en osaa lähteä enkä tulla.
8 Ja palvelijasi on keskellä sinun kansaasi, jonka olet valinnut, niin monilukuista kansaa, että sitä ei voi laskea eikä lukea sen paljouden tähden.
9 Anna sentähden palvelijallesi kuuliainen sydän tuomitakseni sinun kansaasi ja erottaakseni hyvän pahasta; sillä kuka voi muuten tätä sinun suurta kansaasi tuomita?
10 Herralle oli otollista, että Salomo tätä anoi.

11 Ja Jumala sanoi hänelle: Koska sinä anoit tätä etkä anonut itsellesi pitkää ikää, et rikkautta etkä vihamiestesi henkeä, vaan anoit itsellesi ymmärrystä

»Bed mig om vad du vill att jag skall giva dig.»
6 Salomo svarade: »Du har gjort stor nåd med din tjänare, min fader David, eftersom han vandrade inför dig i trohet, rättfärdighet och rättsinnighet mot dig. Och du bevarade åt honom denna stora nåd och gav honom en son till efterträdare på hans tron, såsom ju nu har skett.

7 Ja, nu har du, HERRE, min Gud, gjort din tjänare till konung efter min fader David; men jag är en helt ung man, som icke rätt förstår att vara ledare och anförare.
8 Och din tjänare är här bland ditt folk, det som du har utvalt, ett folk som är så talrikt att det icke kan räknas eller täljas för sin myckenhets skull.
9 Så giv nu din tjänare ett hörsamt hjärta, så att han kan vara domare för ditt folk och skilja mellan gott och ont; ty vem förmår väl eljest att vara domare för detta ditt stora folk?»
10 Detta, att Salomo bad om sådant, täcktes Herren.

11 Och Gud sade till honom: »Eftersom du har bett om sådant och icke bett om ett långt liv, ej heller bett om rikedom eller bett om dina fienders liv,

said, Ask, what I shall give thee.
6 Then said Solomon—Thou, didst deal, with thy servant David my father, in great lovingkindness, according as he walked before thee, in truth and in righteousness and in uprightness of heart, with thee,—and thou hast kept, for him, this great lovingkindness, that thou hast given unto him a son, to sit upon his throne, as it is this day.

7 Now, therefore, O Yahweh my God, thou, hast made thy servant king, instead of David my father,—and, I, am but a little child, I know not how to go out and come in.

8 And, thy servant, is in the midst of thy people, whom thou hast chosen,—a numerous people, that cannot be numbered or summed up, for multitude.
9 Wilt thou, then, give unto thy servant, a heart that hearkeneth, to judge thy people, to discern between good and bad,—for who is able to judge this thine honoured people?
10 And the thing was good in the eyes of the Lord,—that Solomon had asked this thing;
11 And God said unto him—Because thou hast asked this thing, and hast not asked for thyself many days, nor asked for thyself riches, nor asked the lives of thine

kuullaksesi, mikä oikein on,

12 niin katso, minä teen, niinkuin sanot: katso, minä annan sinulle viisaan ja ymmärtäväisen sydämen, niin ettei sinun vertaistasi ole ollut ennen sinua eikä tule sinun jälkeesi.

13 Ja lisäksi minä annan sinulle, mitä et anonutkaan: sekä rikkautta että kunniaa, niin ettei koko elinaikanasi ole kuningasten joukossa oleva sinun vertaistasi.
14 Ja jos sinä vaellat minun teitäni, noudattaen minun säädöksiäni ja käskyjäni, niinkuin sinun isäsi Daavid vaelsi, niin minä suon sinulle pitkän iän.
15 Siihen Salomo heräsi; ja katso, se oli unta. Ja kun hän tuli Jerusalemiin, astui hän Herran liitonarkin eteen, uhrasi polttouhreja ja toimitti yhteysuhrin ja laittoi pidot kaikille palvelijoillensa.

16 Siihen aikaan tuli kaksi porttoa kuninkaan luo, ja he astuivat hänen eteensä.
17 Ja toinen nainen sanoi: Oi herrani, minä ja tämä nainen asumme samassa huoneessa. Ja minä synnytin hänen luonansa siinä huoneessa.
18 Ja kolmantena päivänä sen jälkeen, kuin minä olin synnyttänyt, synnytti myös tämä nainen. Me olimme

utan har bett om att få förstånd till att akta på vad rätt är,
12 se, därför vill jag göra såsom du önskar; se, jag giver dig ett så vist och förståndigt hjärta, att din like icke har funnits före dig, och att din like ej heller skall uppstå efter dig.

13 Därtill giver jag dig ock vad du icke har bett om, nämligen både rikedom och ära, så att i all din tid ingen konung skall vara din like.
14 Och om du vandrar på mina vägar, så att du håller mina stadgar och bud, såsom din fader David gjorde, då skall jag låta dig länge leva.»
15 Därefter vaknade Salomo och fann att det var en dröm. Och när han kom till Jerusalem, trädde han fram inför Herrens förbundsark och offrade brännoffer och frambar tackoffer; och därefter gjorde han ett gästabud för alla sina tjänare.

16 Vid den tiden kommo två skökor till konungen och trädde fram inför honom.
17 Och den ena kvinnan sade: »Hör mig, herre. Jag och denna kvinna bo i samma hus. Och jag födde barn där i huset hos henne.

18 Sedan, på tredje dagen efter det jag hade fött mitt barn, födde ock denna kvinna ett barn. Och vi

enemies,—but hast asked for thyself discernment, in hearing a cause,
12 lo! I have done according to thy word,—lo! I have given unto thee a wise and discerning heart, so that, like thee, hath been none, before thee, and, after thee, shall rise up none, like thee.
13 Moreover also, what thou hast not asked, have I given unto thee, both riches and honour,—so that there hath been none, like thee, among the kings, all thy days.
14 And, if thou wilt walk in my ways, by keeping my statutes, and my commandments, as, David thy father, walked, then will I lengthen out thy days.
15 And Solomon awoke, and lo! it was a dream. So he entered into Jerusalem, and stood before the ark of the covenant of the Lord, and caused to go up ascending–sacrifices and offered peace–offerings, and made a banquet for all his servants.

16 Then, came there in two unchaste women, unto the king,—and stood before him.
17 And the one woman said—Pardon, my lord! I and this woman, dwell in one house,—and I gave birth to a child near her, in the house.
18 And it came to pass, the third day after I bare, that, this woman also, gave birth to a child,—we two, being

yhdessä, eikä ketään vierasta ollut meidän kanssamme huoneessa; ainoastaan me kahden olimme huoneessa.
19 Mutta tämän naisen poika kuoli yöllä, sillä hän oli maannut sen.
20 Niin hän nousi keskellä yötä ja otti minun poikani vierestäni palvelijattaresi nukkuessa ja pani sen povellensa, mutta oman kuolleen poikansa hän pani minun povelleni.
21 Kun minä aamulla nousin imettämään poikaani, niin katso, se oli kuollut. Mutta kun minä tarkastin sitä aamulla, niin katso, se ei ollutkaan minun poikani, jonka minä olin synnyttänyt.

22 Niin toinen nainen sanoi: Ei ole niin; vaan tuo elossa oleva on minun poikani, ja tämä kuollut on sinun poikasi. Mutta edellinen vastasi: Ei ole niin; tuo kuollut on sinun poikasi, ja tämä elossa oleva on minun poikani. Näin he riitelivät kuninkaan edessä.
23 Niin kuningas sanoi: Toinen sanoo: 'Elossa oleva on minun poikani, ja kuollut on sinun poikasi.' Ja toinen sanoo: 'Ei ole niin; vaan kuollut on sinun poikasi, ja elossa oleva on minun poikani.'
24 Sitten kuningas sanoi: Antakaa minulle miekka. Ja kuninkaan eteen tuotiin miekka.

voro tillsammans, utan att någon främmande var hos oss i huset; allenast vi båda voro i huset.

19 Men en natt dog denna kvinnas son, ty hon hade legat ihjäl honom.
20 Då stod hon upp om natten och tog min son från min sida, under det att din tjänarinna sov, och lade honom i sin famn, men sin döde son lade hon i min famn.
21 När jag då om morgonen reste mig upp för att giva min son di, fick jag se att han var död. Men när jag såg nogare på honom om morgonen, fick jag se att det icke var min son, den som jag hade fött.»

22 Då sade den andra kvinnan: »Det är icke så. Min son är den som lever, och din son är den som är död.» Men den första svarade: »Det är icke så. Din son är den som är död, och min son är den som lever.» Så tvistade de inför konungen.
23 Då sade konungen: »Den ena säger: 'Denne, den som lever, är min son, och din son är den som är död.' Och den andra säger: 'Det är icke så. Din son är den som är död, och min son är den som lever.'»
24 Därefter sade konungen: »Tagen hit ett svärd.» Och när man hade burit svärdet fram till konungen,

together, there was no stranger with us in the house, none but we two in the house.

19 And this woman's son died in the night,—because she overlaid it.
20 Then arose she, in the middle of the night, and took my son from beside me, while thy handmaid was sleeping, and laid it in her own besom,—but, her dead son, laid she in, my, bosom.
21 And, when I arose in the morning, to give suck unto my child, lo! it was dead! but, when I looked at it narrowly in the morning, lo! it was not, my son that I had borne.

22 Then said the other woman—Nay! but, my son, is the, living, and, thy son, the, dead. But, this, one kept on saying—Nay, verily! but, thy son, is the, dead, and, my son, the, living. Thus spake they before the king.

23 Then said the king, The one woman, is saying, This, is, my son, the one that liveth, and, thy son, is, the one that is dead,—and, the other, is saying, Nay! but, thy son, is, the dead one, and, my son, the, living.
24 And the king said—Bring me a sword! So they brought a sword before the king.

25 Ja kuningas sanoi: Viiltäkää elossa oleva lapsi kahtia, ja antakaa toinen puoli toiselle ja toinen puoli toiselle.

26 Mutta silloin sanoi kuninkaalle se nainen, jonka oma elossa oleva poika oli, sillä hänen sydämensä tuli liikutetuksi hänen poikansa tähden - hän sanoi: Oi herrani, antakaa tuolle elossa oleva lapsi; älkää surmatko sitä. Mutta toinen sanoi: Ei minulle eikä sinulle; viiltäkää!

27 Niin kuningas vastasi ja sanoi: Antakaa tälle elossa oleva lapsi; älkää surmatko sitä. Hän on sen äiti.

28 Ja koko Israel kuuli tästä tuomiosta, jonka kuningas oli antanut, ja he pelkäsivät kuningasta; sillä he näkivät, että hänessä oli Jumalan viisaus oikeuden jakamiseen.

25 sade konungen: »Huggen det levande barnet i två delar, och given den ena hälften åt den ena och den andra hälften åt den andra.»

26 Men då sade den kvinna vilkens son det levande barnet var till konungen -- ty hennes hjärta upprördes av kärlek till sonen -- hon sade: »Hör mig, herre; given henne det levande barnet; döden det icke.» Men den andra sade: »Må det vara varken mitt eller ditt; huggen det itu.»

27 Då tog konungen till orda och sade: »Given henne det levande barnet; döden det icke. Hon är dess moder.»

28 När nu hela Israel fick höra talas om den dom som konungen hade fällt, häpnade de över konungen, ty de sågo att Guds vishet var i honom till att skipa rätt.

25 Then said the king, Divide the living child, in twain,—and give half to the one, and half to the other.

26 Then spake the woman, whose was the living child, unto the king—for tender became her compassions over her son—so she said—Pardon, my lord! Give, her, the living child, and do not, kill, it. But the other kept on saying—Neither mine, nor thine, shall it be, divide it.

27 Then responded the king, and said—Give, her, the living child, ye shall not, kill, it,—she, is its mother.

28 And all Israel heard of the judgment which the king had delivered, and they stood in awe before the king,—for they saw, that, the wisdom of God, was in him, to execute justice.

4 luku

1 Salomo oli koko Israelin kuningas.

2 Ja nämä olivat hänen ylimmät virkamiehensä: Asarja, Saadokin poika, oli ylipappina;
3 Elihoref ja Ahia, Siisan pojat, olivat kirjureina; Joosafat, Ahiludin poika, oli kanslerina;
4 Benaja, Joojadan poika, oli sotaväen ylipäällikkönä; Saadok ja Ebjatar olivat

1 Konung Salomo var nu konung över hela Israel.

2 Och dessa voro hans förnämsta män: Asarja, Sadoks son, var präst;

3 Elihoref och Ahia, Sisas söner, voro sekreterare; Josafat, Ahiluds son, var kansler;
4 Benaja, Jojadas son, var överbefälhavare; Sadok och Ebjatar voro präster;

1 And so it came to pass, that, King Solomon, was king, over all Israel.
2 Now, these, were his chief officers of state,—Azariah son of Zadok, the priest;

3 Elihoreph and Ahijah, sons of Shisha, scribes,—Jehoshaphat son of Ahilud, the recorder;
4 And Benaiah son of Jehoiada, over the army,—and Zadok and Abiathar

pappeina.
5 Asarja, Naatanin poika, oli ylimaaherrana; Saabud, Naatanin poika, pappi, oli kuninkaan ystävänä.
6 Ahisar oli linnanpäällikkönä; Adoniram, Abdan poika, oli verotöiden valvojana.
7 Ja Salomolla oli kaksitoista maaherraa, yli koko Israelin, joiden oli hankittava kuninkaan ja hänen hovinsa elintarpeet; yhtenä kuukautena vuodessa oli kunkin hankittava elintarpeet.
8 Nämä olivat heidän nimensä: Huurin poika Efraimin vuoristossa;
9 Dekerin poika Maakaassa, Saalbimissa, Beet-Semeksessä, Eelonissa ja Beet-Haananissa;
10 Hesedin poika Arubbotissa; hänellä oli Sooko ja koko Heeferin maa;
11 Abinadabin poika koko Doorin kukkula-alueella; hänellä oli vaimona Taafat, Salomon tytär;
12 Baana, Ahiludin poika, Taanakissa ja Megiddossa ja koko Beet-Seanissa, joka on Saaretanin sivulla Jisreelin alapuolella, Beet-Seanista aina Aabel-Meholaan, tuolle puolelle Jokmeamin;

13 Geberin poika Gileadin Raamotissa; hänellä oli Jaairin, Manassen pojan, leirikylät, jotka ovat Gileadissa; hänellä oli siis Argobin seutu, joka on

5 Asarja, Natans son, var överfogde; Sabud, Natans son, en präst, var konungens vän;
6 Ahisar var överhovmästare; Adoniram, Abdas son, hade uppsikten över de allmänna arbetena.
7 Och Salomo hade satt över hela Israel tolv fogdar, som skulle sörja för vad konungen och hans hus behövde; var och en hade årligen sin månad, då han skulle sörja för dessa behov.

8 Och följande voro deras namn: Ben-Hur i Efraims bergsbygd;
9 Ben-Deker i Makas, Saalbim, Bet-Semes, Elon, Bet-Hanan;

10 Ben-Hesed i Arubbot, vilken hade Soko och hela Heferlandet;

11 Ben-Abinadab i hela Nafat-Dor -- denne fick Salomos dotter Tafat till hustru --;
12 Baana, Ahiluds son, i Taanak och Megiddo och i hela den del av Bet-Sean, som ligger på sidan om Saretan, nedanför Jisreel, från Bet-Sean ända till Abel-Mehola och bortom Jokmeam;
13 Ben-Geber i Ramot i Gilead; han hade Manasses son Jairs byar, som ligga i Gilead; han hade ock landsträckan Argob, som ligger i Basan, sextio stora

priests;
5 And Azariah son of Nathan, over the governors,––and Zabud son of Nathan, minister, king's friend;
6 And Ahishar, over the household,—and Adoniram son of Abda, over the tribute.
7 And, Solomon, had twelve governors over all Israel, who used to sustain the king and his household,—for a month in the year, was it appointed unto each one, to find sustenance.

8 And, these, are their names, Ben–hur, in the hill country of Ephraim;
9 Ben–deker, in Makaz and in Shaalbim and Beth–shemesh,—and Elon–beth–hanan;
10 Ben–hesed, in Arubboth,––to him, pertaineth Socoh, and all the land of Hepher;

11 Ben–abinadab, all the height of Dor,—Taphath daughter of Solomon, had he to wife;
12 Baana son of Ahilud, in Taanach, and Megiddo,—and all Beth–shean which is beside Zarethan, beneath Jezreel, from Beth–shean as far as Abel–meholah, as far as over against Jokmeam;

13 Ben–geber, in Ramoth–gilead,—to him, belonged the towns of Jair, son of Manasseh, which are in Gilead, his, was the region of Argob which is in Bashan,

Baasanissa, kuusikymmentä suurta, muureilla ja vaskisalvoilla varustettua kaupunkia;
14 Ahinadab, Iddon poika, Mahanaimissa;
15 Ahimaas Naftalissa; hänkin oli ottanut vaimokseen Salomon tyttären, Baasematin;
16 Baana, Huusain poika, Asserissa ja Bealotissa;
17 Joosafat, Paaruahin poika, Isaskarissa;
18 Siimei, Eelan poika, Benjaminissa;
19 Geber, Uurin poika, Gileadin maassa, Siihonin, amorilaisten kuninkaan, ja Oogin, Baasanin kuninkaan, maassa; sillä siinä maassa oli yksi maaherra.

20 Juudaa ja Israelia oli paljon, niin paljon kuin hiekkaa meren rannalla; he söivät ja joivat ja olivat iloisia.
21 Ja Salomo hallitsi kaikkia valtakuntia Eufrat-virrasta aina filistealaisten maahan ja Egyptin rajaan asti. He toivat lahjoja ja palvelivat Salomoa, niin kauan kuin hän eli.

22 Ja Salomon jokapäiväinen muona oli: kolmekymmentä koor-mittaa lestyjä jauhoja ja kuusikymmentä koor-mittaa muita jauhoja,
23 kymmenen syöttöraavasta, kaksikymmentä laitumella

städer med murar och kopparbommar;

14 Ahinadab, Iddos son, i Mahanaim;
15 Ahimaas i Naftali; också han hade tagit en dotter av Salomo, Basemat, till hustru;

16 Baana, Husais son, i Aser och Alot;
17 Josafat, Paruas son, i Isaskar;
18 Simei, Elas son, i Benjamin;
19 Geber, Uris son, i Gileads land, det land som hade tillhört Sihon, amoréernas konung, och Og, konungen i Basan; ty allenast en enda fogde fanns i det landet.

20 Juda och Israel voro då talrika, så talrika som sanden vid havet; och man åt och drack och var glad.

21 Så var nu Salomo herre över alla riken ifrån floden till filistéernas land och ända ned till Egyptens gräns; de förde skänker till Salomo och voro honom underdåniga, så länge han levde.

22 Och vad Salomo för var dag behövde av livsmedel var: trettio korer fint mjöl och sextio korer vanligt mjöl,

23 tio gödda oxar, tjugu valloxar och hundra far, förutom hjortar, gaseller,

sixty great cities, with walls and with bars of bronze;

14 Ahinadab son of Iddo, towards Mahanaim;
15 Ahimaaz, in Naphtali,—moreover, he, took Basemath daughter of Solomon, to wife;
16 Banna son of Hushai, in Asher and in Aloth;
17 Jehoshaphat son of Paruah, in Issachar;
18 Shimei son of Ela, in Benjamin;
19 Geber son of Uri, in the land of Gilead,—the land of Sihon king of the Amorites, and Og king of Bashan, being, the one governor, that was in the land.

20 Judah and Israel, were many, as the sand that is by the sea, for multitude,—eating and drinking, and rejoicing.
21 And, Solomon, became ruler over all the kingdoms, from the River [even unto] the land of the Philistines, and as far as the boundary of Egypt,—and these were bringing presents, and serving Solomon, all the days of his life.
22 And it came to pass, that Solomon's provision for one day was,—thirty measures of fine flour, and sixty measures of meal;

23 ten fat oxen, and twenty oxen out of the pastures, and a hundred sheep,—

käyvää raavasta ja sata lammasta; näitten lisäksi peuroja, gaselleja, metsäkauriita ja syötettyjä hanhia.

dovhjortar och gödda fåglar.

besides harts, and gazelles, and roebucks, and fatted fowl.

24 Sillä hän vallitsi kaikkea Eufrat-virran senpuoleista maata, Tifsahista aina Gassaan saakka, kaikkia Eufrat-virran senpuoleisia kuninkaita; ja hänellä oli rauha joka puolelta yltympäri,

24 Ty han rådde över hela landet på andra sidan floden, ifrån Tifsa ända till Gasa, över alla konungar på andra sidan floden; och han hade fred på alla sidor, runt omkring,

24 For, he, had dominion over all on this side the River, from Tiphsah even as far as Gaza, over all the kings on this side the River,––and he had, peace, on all sides of him, round about.

25 niin että Juuda ja Israel asuivat turvallisesti, itsekukin viinipuunsa ja viikunapuunsa alla, Daanista Beersebaan asti, niin kauan kuin Salomo eli.

25 Så att Juda och Israel sutto i trygghet, var och en under sitt vinträd och sitt fikonträd, ifrån Dan ända till Beer-Seba, så länge Salomo levde.

25 And Judah and Israel dwelt securely, every man under his own vine, and under his own fig–tree, from Dan even unto Beer–sheba,––all the days of Solomon.

26 Ja Salomolla oli neljäkymmentä tuhatta hevosvaljakkoa vaunujaan varten ja kaksitoista tuhatta ratsuhevosta.

26 Och Salomo hade fyrtio tusen spann vagnshästar och tolv tusen ridhästar.

26 And it came to pass that, Solomon, had forty thousand stalls of horses, for his chariots,—and twelve thousand horsemen.

27 Ja maaherrat hankkivat, kukin kuukautenaan, elintarpeet kuningas Salomolle ja kaikille, joilla oli pääsy kuningas Salomon pöytään, antamatta minkään puuttua.

27 Och de nämnda fogdarna sörjde var sin månad för konung Salomos behov, och för allas som hade tillträde till konung Salomos bord; de läto intet fattas.

27 And these governors provided sustenance for King Solomon, and for all that drew near unto the table of King Solomon, every man in his month,—they let, nought, be lacking.

28 Myöskin ohrat ja oljet hevosille ja juoksijoille he toivat, kukin vuorollaan, siihen paikkaan, missä hän oleskeli.

28 Och kornet och halmen för hästarna och travarna förde de, var och en i sin ordning, till det ställe där han uppehöll sig.

28 Barley also and crushed straw, for the horses and for the swift beasts, brought they in unto the place where it should be, every man according to his charge.

29 Ja Jumala antoi Salomolle viisautta ja ymmärrystä ylen runsaasti ja älyä niin laajalti, kuin on hiekkaa meren rannalla,

29 Och Gud gav Salomo vishet och förstånd i mycket rikt mått och så mycken insikt, att den kunde liknas vid sanden på havets strand,

29 And God gave wisdom unto Solomon, and discernment, and very great largeness of heart,—like the sand that is on the shore of the sea:

30 niin että Salomon viisaus oli suurempi kuin kaikkien

30 så att Salomos vishet var större än alla

30 so that, the wisdom of Solomon, excelled, the

Idän miesten ja kaikkien egyptiläisten viisaus.

31 Hän oli viisaampi kaikkia ihmisiä, viisaampi kuin esrahilainen Eetan ja Heeman, Kalkol ja Darda, Maaholin pojat; ja hänen nimensä tuli kuuluksi kaikkien ympärillä olevien kansojen keskuudessa.
32 Ja Salomo sepitti kolmetuhatta sananlaskua, ja hänen laulujansa oli tuhatviisi.

33 Hän puhui puista, Libanonin setripuusta alkaen isoppiin asti, joka kasvaa seinän vieressä. Hän puhui myös karjaeläimistä, linnuista, matelijoista ja kaloista.

34 Ja Salomon viisautta tultiin kuulemaan kaikista kansoista, kaikkien maan kuninkaiden luota, jotka olivat kuulleet hänen viisaudestansa.

österlänningars vishet och all Egyptens vishet.

31 Han var visare än alla andra människor, visare än esraiten Etan och Heman och Kalkol och Darda, Mahols söner; och ryktet om honom gick ut bland alla folk runt omkring.

32 Han diktade tre tusen ordspråk, och hans sånger voro ett tusen fem.

33 Han talade om träden, från cedern på Libanon ända till isopen, som växer fram ur väggen. Han talade ock om fyrfotadjuren, om fåglarna, om kräldjuren och om fiskarna.

34 Och från alla folk kom man för att höra Salomos visdom, från alla konungar på jorden, som hade hört talas om hans visdom.

wisdom of all the sons of the East,—and all the wisdom of the Egyptians,
31 so that he was wiser than any man—than Ethan the Ezrahite, and Heman and Calcol and Darda, sons of Mahol,—and it came to pass that, his name, was throughout all the nations round about.
32 And he spake three thousand proverbs,—and it came to pass that, his songs, were a thousand and five.
33 And he discoursed of trees—from the cedar that is in Lebanon, even unto the hyssop, that springeth out in the wall,—and he discoursed of beasts and of birds, and of creeping things, and of fishes.
34 And there came in, of all the peoples, to hear the wisdom of Solomon—of all the kings of the earth, who heard his wisdom.

5 luku

1 Hiiram, Tyyron kuningas, lähetti palvelijoitansa Salomon luo, kuultuaan, että hänet oli voideltu kuninkaaksi isänsä sijaan; sillä Hiiram oli aina ollut Daavidin likeinen ystävä.
2 Ja Salomo lähetti Hiiramille tämän sanan:
3 Sinä tiedät, ettei minun isäni Daavid voinut rakentaa temppeliä Herran, Jumalansa, nimelle niiden

1 Och Hiram, konungen i Tyrus, sände sina tjänare till Salomo, sedan han hade fått höra att denne hade blivit smord till konung efter sin fader; ty Hiram hade alltid varit Davids vän.
2 Och Salomo sände till Hiram och lät säga:
3 »Du vet själv att min fader David icke kunde bygga något hus åt HERRENS, sin Guds, namn,

1 And Hiram King of Tyre sent his servants unto Solomon, for he had heard that, him, had they anointed king, in the room of his father,—for, Hiram, was, a lover, of, David continually.
2 So Solomon sent unto Hiram, saying:—
3 Thou, knewest David my father, how that he could not build a house unto the Name of Yahweh his God,

sotien tähden, joilla häntä joka puolelta ahdistettiin, kunnes Herra oli laskenut viholliset hänen jalkojensa alle.
4 Mutta nyt Herra, minun Jumalani, on suonut minun päästä rauhaan joka taholla; ei ole vastustajaa eikä vaaran uhkaa.
5 Sentähden minä aion rakentaa temppelin Herran, Jumalani, nimelle, niinkuin Herra puhui minun isälleni Daavidille, sanoen: 'Sinun poikasi, jonka minä asetan valtaistuimellesi sinun sijaasi, on rakentava minun nimelleni temppelin.'
6 Niin käske nyt hakata minulle setripuita Libanonilta. Ja minun palvelijani olkoot sinun palvelijaisi kanssa. Ja minä annan sinulle palvelijaisi palkan, aivan niinkuin sinä määräät. Sillä sinä tiedät, ettei meillä ole ketään, joka osaisi niin hakata puita kuin siidonilaiset.

7 Kun Hiiram kuuli Salomon sanat, tuli hän hyvin iloiseksi ja sanoi: Kiitetty olkoon tänä päivänä Herra, joka on antanut Daavidille viisaan pojan hallitsemaan tuota monilukuista kansaa.
8 Ja Hiiram lähetti Salomolle tämän sanan: Minä olen kuullut sanan, jonka sinä minulle lähetit. Minä olen täyttävä kaikessa sinun toivomuksesi, mitä tulee setripuihin ja kypressipuihin.

för de krigs skull med vilka fienderna runt omkring ansatte honom, till dess att HERREN lade dem under hans fötter
4 Men nu har HERREN, min Gud, låtit mig få ro på alla sidor; ingen motståndare finnes, och ingen olycka är på färde.
5 Därför tänker jag nu på att bygga ett hus åt HERRENS, min Guds, namn, såsom HERREN talade till min fader David, i det han sade: 'Din son, den som jag skall sätta på din tron efter dig, han skall bygga huset åt mitt namn.'
6 Så bjud nu att man hugger åt mig cedrar på Libanon. Härvid skola mina tjänare vara dina tjänare behjälpliga; och jag vill giva dig betalning för dina tjänares arbete, alldeles såsom du själv begär. Ty du vet själv att bland oss icke finnes någon som är så skicklig att hugga virke som sidonierna.»
7 Då nu Hiram hörde Salomos ord, blev han mycket glad; och han sade: »Lovad vare HERREN i dag, han som har givit David en så vis son till att regera över detta talrika folk!»
8 Och Hiram sände till Salomo och lät säga: »Jag har hört det budskap du har sänt till mig. Jag vill göra allt vad du begär i fråga om cederträ och cypresträ.

because of the wars that were about him on every side,—until Yahweh should put them under the soles of his feet;
4 but, now, Yahweh my God hath given me rest on every side,—there is neither adversary nor incident of evil.
5 Behold me! then, purposing to build a house for the Name of Yahweh my God—even as Yahweh spake unto David my father, saying—Thy son, whom I will set in thy stead, upon thy throne, he, shall build the house for my Name.
6 Now, therefore, command thou that they fell me cedars, out of Lebanon, and, my servants, shall be, with thy servants, and, the hire of thy servants, will I give thee, according to all that thou shalt say,—for, thou, knowest, that, none amongst us, hath skill to fell timber, like the Zidonians.

7 And it came to pass, when Hiram heard the words of Solomon, that he rejoiced greatly,—and said: Blessed, be Yahweh, today, who hath given unto David a wise son, over this great people!
8 And Hiram sent unto Solomon, saying, I have heard that which thou hast sent unto me,—I, will do all thy desire, as to timber of cedar, and timber of fir.

9 Minun palvelijani vetäköötne Libanonilta alas mereen, ja minä panetan ne meressä lauttoihin kuljetettaviksi paikkaan, minkä sinä minulle määräät, ja hajotan ne siellä; sinä saat noutaa ne sieltä. Mutta täytä sinä minun toivomukseni ja anna minun hovilleni muonaa.

9 Mina tjänare skola föra virket från Libanon ned till havet, och jag skall låta lägga det i flottar på havet och föra det till det ställe som du anvisar mig, och lossa det där; men du må själv avhämta det. Du åter skall göra vad jag begär, nämligen förse mitt hus med livsmedel.»

9 My servants, shall bring them down out of Lebanon unto the sea, and, I, will put them in rafts on the sea, unto the place of which thou shalt send me word, and will cause them to be discharged there, and, thou, shalt receive them, and, thou, shalt do my desire, by giving food for my household.

10 Niin Hiiram antoi Salomolle setripuita ja kypressipuita niin paljon, kuin tämä toivoi.

10 Så gav då Hirom åt Salomo cederträ och cypresträ, så mycket han begärde.

10 So then Hiram began giving unto Solomon timber of cedar, and timber of fir, even all his desire,

11 Mutta Salomo antoi Hiiramille kaksikymmentä tuhatta koor-mittaa nisuja, ravinnoksi hänen hovillensa, ja kaksikymmentä koor-mittaa survomalla saatua öljyä. Tämän Salomo antoi Hiiramille joka vuosi.

11 Men Salomo gav åt Hiram tjugu tusen korer vete, till föda för hans hus, och tjugu korer olja av stötta oliver. Detta gav Salomo åt Hiram för vart år.

11 and, Solomon, gave unto Hiram, twenty thousand measures of wheat, as food for his household, and twenty measures of beaten oil,—thus, used Solomon on to give unto Hiram, year by year.

12 Ja Herra oli antanut Salomolle viisautta, niinkuin hän oli hänelle luvannut. Ja rauha vallitsi Hiiramin ja Salomon välillä, ja he tekivät liiton keskenänsä.

12 Och HERREN hade givit Salomo vishet, såsom han hade lovat honom. Och vänskap rådde mellan Hiram och Salomo; och de slöto förbund med varandra.

12 And, Yahweh, gave wisdom unto Solomon, as he promised him,—and it came to pass that there was peace between Hiram and Solomon, and, they two, solemnised a covenant.

13 Ja kuningas Salomo otti verotyöläisiä koko Israelista, ja verotyöläisiä oli kolmekymmentä tuhatta miestä.

13 Och konung Salomo bådade upp arbetsfolk ur hela Israel, och arbetsfolket utgjorde trettio tusen man.

13 And King Solomon raised a labour–band, out of all Israel,—and it came to pass that, the labour–band, was thirty thousand men.

14 Nämä hän lähetti Libanonille vuorotellen, kymmenentuhatta kunakin kuukautena, niin että he olivat yhden kuukauden Libanonilla ja kaksi kuukautta kotonansa; ja Adoniram oli verotöiden valvojana.

14 Dessa sände han till Libanon, tio tusen i vår månad, skiftevis, så att de voro en månad på Libanon och två månader hemma; och Adoniram hade uppsikten över de allmänna arbetena.

14 And he sent them to Lebanon, ten thousand a month, by courses, a month, were they in Lebanon, two months, at home,—and, Adoniram, was over the levy.

15 Ja Salomolla oli

15 Och Salomo hade sjuttio

15 And it came to pass

seitsemänkymmentä tuhatta taakankantajaa ja kahdeksankymmentä tuhatta kivenhakkaajaa vuoristossa;

16 sen lisäksi Salomon maaherrojen virkamiehiä, jotka valvoivat töitä, kolmetuhatta kolmesataa miestä, vallitsemassa väkeä, joka teki työtä.

17 Ja kuningas käski louhia suuria kiviä, kallisarvoisia kiviä, laskeakseen temppelin perustuksen hakatuista kivistä.
18 Niin Salomon ja Hiiramin rakentajat ja gebalilaiset hakkasivat niitä ja valmistivat puut ja kivet temppelin rakentamiseksi.

tusen män som buro bördor, och åttio tusen som höggo sten i bergen,

16 förutom de överfogdar som av Salomo voro anställda över arbetet, tre tusen tre hundra, vilka hade befälet över folket som utförde arbetet.

17 Och på konungens befallning bröto de stora och dyrbara stenar, för att husets grund skulle kunna läggas med huggen sten,
18 Och Salomos byggningsmän och Hiroms byggningsmän och männen från Gebal höggo och tillredde både det trävirke och de stenar som behövdes till att bygga huset.

that, Solomon, had seventy thousand bearers of burdens,—and eighty thousand hewers in the mountain;
16 besides the chiefs of Solomon's officers, who were over the work, three thousand and three hundred,—who ruled over the people that wrought in the work.
17 And the king commanded, and they quarried great stones, costly stones, to found the house with hewn stones.
18 And Solomon's builders and Hiram's builders with the Gebalites wrought them,—thus made they ready the timber and the stones, for building the house.

6 luku

1 Neljäntenäsadantena kahdeksantenakymmenentenä vuotena siitä, kun israelilaiset olivat lähteneet Egyptin maasta, neljäntenä vuotena siitä, kun Salomo oli tullut Israelin kuninkaaksi, alkoi hän siiv-kuussa, joka on toinen kuukausi, rakentaa temppeliä Herralle.

2 Temppeli, jonka kuningas Salomo Herralle rakensi, oli kuuttakymmentä kyynärää pitkä, kahtakymmentä kyynärää leveä ja kolmeakymmentä kyynärää

1 I det fyra hundra åttionde året efter Israels barns uttåg ur Egyptens land, i det fjärde året av Salomos regering över Israel, i månaden Siv, det är den andra månaden, begynte han bygga huset åt HERREN.

2 Huset som konung Salomo byggde åt HERREN var sextio alnar långt, tjugu alnar brett och trettio alnar högt.

1 And so it came to pass, in the four hundred and eightieth year, by the coming forth of the sons of Israel out of the land of Egypt, in the fourth year (in the month of Zif, the same, being the second month) of the reign of Solomon over Israel, that he began to build the house unto Yahweh.
2 Now, the house which King Solomon built unto Yahweh, was sixty cubits in length, and twenty in breadth,—and thirty cubits in height.

korkea.

3 Temppelisalin eteinen, joka oli temppelin itäpäässä, oli kahtakymmentä kyynärää pitkä, ja sen leveys, temppelin itäiseen suuntaan, oli kymmenen kyynärää.

3 Förhuset framför tempelsalen var tjugu alnar långt, framför husets kortsida, och tio alnar brett, där det låg framför huset.

3 And, the porch in front of the temple of the house, was twenty cubits in length, according to the breadth of the house,—ten cubits in breadth, in front of the house.

4 Ja hän teki temppeliin sisäänpäin avartuvat ikkuna-aukot.

4 Och han gjorde fönster på huset, slutna fönster, med bjälkramar.

4 And he made to the house windows, with closed bars.

5 Ja hän rakensi temppelin seinään kiinni kylkirakennuksen, ympäri temppelin seinien, sekä temppelisalin että kaikkeinpyhimmän ympäri, ja teki siihen sivukammioita yltympäri.

5 Och runt omkring huset, utmed dess vägg, uppförde han en ytterbyggnad, som gick runt omkring husets väggar, både utmed tempelsalen och utmed koret; och han gjorde däri sidokamrar runt omkring.

5 And he built—by the wall of the house—a gallery, round about, against the walls of the house, round about, both to the temple, and to the shrine,—and he made side chambers round about.

6 Kylkirakennuksen alin kerros oli viittä kyynärää leveä, keskimmäinen kuutta kyynärää leveä, keskimmäinen kuutta kyynärää leveä ja kolmas seitsemää kyynärää leveä; sillä hän teki temppelin ulkomuurin ympärinsä penkerellisen, ettei vuoliaisia tarvinnut upottaa temppelin seiniin.

6 Den nedersta våningen i ytterbyggnaden var fem alnar bred, den mellersta sex alnar bred och den tredje sju alnar bred; ty han hade gjort avsatser på huset runt omkring utvändigt, för att icke behöva göra fästhål i husets väggar.

6 The, lowest gallery, was five cubits broad, and, the middle, six cubits broad, and, the third, seven cubits broad,—for he put, ledges, against the house round about, on the outer side, so as not to make fastenings in the walls of the house.

7 Ja kun temppeli rakennettiin, tehtiin se kivistä, jotka tulivat valmiina louhimosta, niin ettei kuulunut vasaran, ei minkään rauta-aseen kalketta temppeliä rakennettaessa.

7 Och när huset uppfördes, byggdes det av sten som hade blivit färdighuggen vid stenbrottet; alltså hördes varken hammare eller yxa eller andra järnverktyg vid huset, när det byggdes.

7 Now, the house, when it was in building, with whole quarry–stones, was built,—neither hammer, nor axe, nor any tools of iron, was heard in the house, when it was in building.

8 Alimman kerroksen ovi oli temppelin eteläsivussa; portaita myöten noustiin keskimmäiseen kerrokseen ja keskimmäisestä kolmanteen.

8 Dörren till mellersta sidokammaren hade sin plats på husets södra sida, och genom en trappgång kom man upp till den mellersta våningen, och från den mellersta våningen upp

8 The entrance of the lowest story, was on the right side of the house,—and, by winding stairs, went they up unto the middle [story], and, out of the middle, into, the third.

till den tredje.

9 Rakennettuaan temppelin valmiiksi hän laudoitti sen sisältä setripuisilla parruilla ja laudoilla.

9 Så byggde han huset och fullbordade det. Och han panelade huset med inläggningar och med cederplankor i rader.

9 So he built the house, and finished it,—and ceiled the house with planks and beams of cedar;

10 Ja hän rakensi kauttaaltaan kiinni temppeliin kylkirakennuksen, jonka kerrokset olivat viiden kyynärän korkuiset ja joka oli kiinnitetty temppeliin setripalkeilla.

10 Och i ytterbyggnaden utmed hela huset byggde han våningarna fem alnar höga; och den var fäst vid huset med cederbjälkar.

10 and built the gallery against all the house, five cubits in height,—and so fastened the house, with timber of cedar.

11 Ja Salomolle tuli tämä Herran sana:

11 Och HERRENS ord kom till Salomo; han sade:

11 Then came the word of Yahweh unto Solomon, saying:

12 Tälle temppelille, jota sinä rakennat, on käyvä näin: jos sinä vaellat minun säädöksieni mukaan ja noudatat minun oikeuksiani, otat vaarin kaikista minun käskyistäni ja vaellat niiden mukaan, niin minä täytän sinulle sanani, jonka olen puhunut sinun isällesi Daavidille:

12 »Med detta hus som du nu bygger skall så ske: om du vandrar efter mina stadgar och gör efter mina rätter och håller alla mina bud och vandrar efter dem, så skall jag på dig uppfylla mitt ord, det som jag talade till din fader David:

12 Concerning this house, which thou art building, If thou wilt walk in my statutes, and, my regulations, wilt practise, and so observe all my commandments, by walking in them, Then will I establish my word with thee, which I spake unto David thy father;

13 minä asun israelilaisten keskellä enkä hylkää kansaani Israelia.

13 jag skall bo mitt ibland Israels barn och skall icke övergiva mitt folk Israel.»

13 and will make my habitation in the midst of the sons of Israel,—and will not forsake my people Israel.

14 Niin Salomo rakensi temppelin valmiiksi.

14 Så byggde nu Salomo huset och fullbordade det.

14 Thus Solomon built the house, and finished it;

15 Hän laudoitti temppelin seinät sisäpuolelta setrilaudoilla; temppelin lattiasta kattopalkkeihin asti hän päällysti sen puulla sisäpuolelta. Temppelin lattian hän päällysti kypressilaudoilla.

15 Han täckte husets väggar invändigt med bräder av cederträ. Från husets golv ända upp till takbjälkarna överklädde han det med trä invändigt; husets golv överklädde han med bräder av cypresträ.

15 and he built the walls of the house on the inside, with boards of cedar, from the floor of the house, unto the cross-beams of the ceiling, he overlaid it with wood, on the inside,—and he overlaid the floor of the house with boards of fir.

16 Ja temppelin peräosan, kaksikymmentä kyynärää, hän laudoitti erilleen

16 Och han täckte de tjugu alnarna i det innersta av huset med bräder av

16 And he built twenty cubits, at the hinder part of the house, with boards of

setrilaudoilla lattiasta kattopalkkeihin asti; niin hän rakensi siihen sisälle kuorin, kaikkeinpyhimmän.

17 Ja temppeli, se on temppelisali kaikkeinpyhimmän edessä, oli neljääkymmentä kyynärää pitkä.
18 Ja temppeli oli sisäpuolelta setripuuta, koristettu metsäkurpitsi- ja kukkakiehkura-leikkauksilla; kaikki oli setripuuta, kiveä ei näkynyt.

19 Temppelin sisään hän laittoi kaikkeinpyhimmän, pannakseen sinne Herran liitonarkin.

20 Kaikkeinpyhin oli kahtakymmentä kyynärää pitkä, kahtakymmentä kyynärää leveä ja kahtakymmentä kyynärää korkea; ja hän päällysti sen sisältä puhtaalla kullalla, ja hän teki alttarin setripuusta.
21 Ja Salomo päällysti temppelin sisäpuolelta puhtaalla kullalla. Ja hän sulki kultavitjoilla kaikkeinpyhimmän, jonka oli päällystänyt kullalla.
22 Koko temppelin hän päällysti sisältä kullalla, koko temppelin yltyleensä. Myöskin koko sen alttarin, joka oli kaikkeinpyhimmän edessä, hän päällysti kullalla.

23 Ja hän teki kaikkeinpyhimpään kaksi kerubia öljypuusta,

cederträ, från golvet ända upp till bjälkarna; så inrättade han rummet därinne åt sig till ett kor: det allraheligaste.
17 Och fyrtio alnar mätte den del av huset, som utgjorde tempelsalen därframför.

18 Och innantill hade huset en beläggning av cederträ med utsirningar i form av gurkfrukter och blomsterband; alltsammans var där av cederträ, ingen sten syntes.
19 Och ett kor inredde han i det inre av huset för att där ställa HERRENS förbundsark.

20 Och framför koret, som var tjugu alnar långt, tjugu alnar brett och tjugu alnar högt, och som han överdrog med fint guld, satte han ett altare, överklätt med cederträ.

21 Och Salomo överdrog det inre av huset med fint guld. Och med kedjor av guld stängde han för koret; och jämväl detta överdrog han med guld.
22 Alltså överdrog han hela huset med guld, till dess att hela huset var helt och hållet överdraget med guld. Han överdrog ock med guld hela det altare som hörde till koret.
23 Och till koret gjorde han två keruber av olivträ. Den ena av dem var tio alnar

cedar, from the floor as far as the cross-beams,—and he built it within, for a shrine, even for the holy of holies;
17 but, forty cubits, was the house itself,—the same, was the temple, before the oracle.

18 And, the cedar for the house within, was carved with colocynths, and with festoons of flowers,—the whole, was cedar, there was no stone to be seen.

19 And, the shrine in the midst of the house within, made he ready,—for placing there, the ark of the covenant of Yahweh.
20 And, the interior of the shrine, was twenty cubits in length, and twenty cubits in breadth, and twenty cubits in height, and he overlaid it, with pure gold,—and overlaid the altar with cedar.

21 Thus then did Solomon overlay the house within, with pure gold,—and he drew chains of gold across the front of the shrine, and overlaid it with gold;
22 yea, all the house, overlaid he with gold, until he had made all the house into one whole,—even all the altar that was by the shrine, overlaid he with gold.

23 And he made, within the shrine, two cherubim of wild olive wood,—ten cubits in

kymmenen kyynärän korkuista;
24 ja kerubin toinen siipi oli viisikyynäräinen, ja kerubin toinen siipi oli myöskin viisikyynäräinen, niin että oli kymmenen kyynärää toisen siiven kärjestä toisen kärkeen.
25 Toinen kerubi oli myöskin kymmenkyynäräinen. Molemmat kerubit olivat yhtä suuret ja yhdenmuotoiset:
26 toinen kerubi oli kymmentä kyynärää korkea ja samoin myöskin toinen kerubi.
27 Ja hän pani kerubit temppelin sisimpään osaan, ja kerubit levittivät siipensä niin, että toisen siipi kosketti toista seinää ja toisen kerubin siipi kosketti toista seinää; ja temppelin keskikohdalla koskettivat niiden toiset siivet toisiaan.

28 Ja hän päällysti kerubit kullalla.
29 Ja kaikkiin temppelin seiniin yltympäri hän leikkautti veistoksia, kerubeja, palmuja ja kukkakiehkuroita sekä perä- että etuosaan.
30 Ja temppelin lattian hän päällysti kullalla, sekä perä- että etuosan lattian.

31 Ja kaikkeinpyhimmän oviaukkoon hän teki ovet öljypuusta; kamana ja pielet muodostivat viisikulmion.

hög;

24 och den kerubens ena vinge var fem alnar, och kerubens andra vinge var ock fem alnar, så att det var tio alnar från den ena vingspetsen till den andra.

25 Den andra keruben var ock tio alnar. Båda keruberna hade samma mått och samma form:
26 den ena keruben var tio alnar hög och likaså den andra keruben.

27 Och han ställde keruberna i de innersta av huset, och keruberna bredde ut sina vingar, så att den enas ena vinge rörde vid den ena väggen och den andra kerubens ena vinge rörde vid den andra väggen; och mitt i huset rörde deras båda andra vingar vid varandra.

28 Och han överdrog keruberna med guld.
29 Och alla husets väggar runt omkring utsirade han med snidverk i form av keruber, palmer och blomsterband; så både i det inre rummet och i det yttre.
30 Och husets golv överdrog han med guld; så både i det inre rummet och i det yttre.
31 För ingången till koret gjorde han dörrar av olivträ. Dörrinfattningen hade formen av en femkant.

height;

24 and, five cubits, was the one wing of the cherub, and, five cubits, the second wing of the cherub,—ten cubits, from the one end of his wings unto the other end of his wings.
25 Ten cubits, also was the second cherub,—of one size and one shape, were the two cherubim.
26 The height of the one cherub, was ten cubits,—and, so, of the second cherub.
27 And he placed the cherubim in the midst of the inner house, and the cherubim stretched forth their wings,—so that the wing of the one touched the [one] wall, and the wing of the other cherub, was touching the other wall,—and, their wings in the midst of the house, were touching, wing to wing.
28 And he overlaid the cherubim with gold.
29 And, all the walls of the house round about, carved he with figures of cherubim, and palm–trees, and festoons of flowers,—within and without.
30 Even the floor of the house, overlaid he with gold,—within and without.

31 And, the entrance of the shrine, made he with doors, of wild olive–wood, the pillars and posts being a fifth.

32 Ja molempiin öljypuusta tehtyihin oviin hän leikkautti kerubeja, palmuja ja kukkakiehkuroita, ja päällysti ne kullalla; hän levitti kultaa kerubien ja palmujen päälle.

32 Och de båda dörrarna av olivträ prydde han med utsirningar i form av keruber, palmer och blomsterband, och överdrog dem med guld; han lade ut guldet över keruberna och palmerna.

32 The two doors, also were of olive–wood, and he carved upon them carvings of cherubim, and palm–trees, and festoons of flowers, and overlaid them with gold,—yea he spread out, over the cherubim and over the palm–trees, the gold.

33 Niin hän teki myös temppelisalin oviaukkoon öljypuusta pielet, nelikulmion muotoiset,

33 Likaså gjorde han för ingången till tempelsalen dörrposter av olivträ, i fyrkant,

33 So, also, made he for the entrance of the temple, with posts of wild olive–wood,—a fourth part.

34 ja kypressipuusta kaksi ovea; toisen oven molemmat laudat olivat kääntyviä, ja toisen oven molemmat laudat olivat kääntyviä.

34 och två dörrar av cypresträ, var dörr bestående av två dörrhalvor som kunde vridas.

34 And, the two doors, were of fir wood,—the two leaves of the one door, were folding, and, the two leaves of the other door, were folding.

35 Ja hän leikkautti niihin kerubeja, palmuja ja kukkakiehkuroita ja päällysti ne kullalla, joka levitettiin veistosten päälle.

35 Och han utsirade dem med keruber, palmer och blomsterband, och överdrog dem med guld, som lades jämnt över snidverken.

35 And he carved cherubim, and palm–trees, and festoons of flowers, and overlaid them with gold, smoothed out on the carved work.

36 Sitten hän rakensi sisemmän esipihan muurin, jossa oli aina rinnakkain kolme kivikertaa hakattuja kiviä ja yksi hirsikerta veistettyjä setrihirsiä.

36 Vidare byggde han den inre förgårdsmuren av tre varv huggna stenar och ett varv huggna bjälkar av cederträ.

36 And he built the inner court, with three rows of hewn stone,—and a row of beams of cedar.

37 Neljäntenä vuotena, siiv-kuussa, laskettiin Herran temppelin perustus.

37 I det fjärde året blev grunden lagd till HERRENS hus, i månaden Siv.

37 In the fourth year, was laid the foundation of the house of Yahweh,—in the month Zif;

38 Ja yhdentenätoista vuotena, buul-kuussa, joka on kahdeksas kuukausi, temppeli oli kokonaan ja kaikkineen valmis. Hän rakensi sitä seitsemän vuotta.

38 Och i det elfte året, månaden Bul, det är den åttonde månaden, var huset färdigt till alla sina delar alldeles såsom det skulle vara. Han byggde alltså därpå i sju år.

38 and, in the eleventh year, in the month Bul—the same, is the eighth month, was the house finished, as to all the particulars thereof, and as to all the appointments thereof,—so then he built it in seven years.

7 luku

1 Mutta omaa linnaansa Salomo rakensi kolmetoista vuotta ja sai niin koko linnansa valmiiksi.
2 Hän rakensi Libanoninmetsä-talon, sataa kyynärää pitkän, viittäkymmentä kyynärää leveän ja kolmeakymmentä kyynärää korkean, kolmen setripylväsrivin varaan, ja pylväiden päällä oli veistetyt setriansaat.
3 Ja siinä oli setripuukatto sivukammioiden päällä, jotka olivat pylväiden varassa; pylväitä oli yhteensä neljäkymmentä viisi, viisitoista kussakin rivissä.
4 Ja siinä oli ikkunoita kolmessa rivissä, ja valoaukot olivat vastakkain, aina kolme ja kolme.

5 Kaikki oviaukot ja valoaukot olivat nelikulmaiset; ja oviaukot olivat vastakkain, aina kolme ja kolme.

6 Vielä hän teki pylvässalin, viittäkymmentä kyynärää pitkän ja kolmeakymmentä kyynärää leveän, ja sen eteen eteisen pylväineen sekä pylväiden eteen porraskatoksen.

7 Sitten hän teki valtaistuinsalin, jossa hän jakoi oikeutta, oikeussalin; se oli laudoitettu sisältä setripuulla lattiasta kattoon asti.

1 Men på sitt eget hus byggde Salomo i tretton år, innan han fick hela sitt hus färdigt.
2 Han byggde Libanonskogshuset, hundra alnar långt, femtio alnar brett och trettio alnar högt, med fyra rader pelare av cederträ och med huggna bjälkar av cederträ ovanpå pelarna.

3 Det hade ock ett tak av cederträ över sidokamrarna, vilka vilade på pelarna, som tillsammans voro fyrtiofem, femton i var rad.

4 Och det hade bjälklag i tre rader; och fönsteröppningarna sutto mitt emot varandra i tre omgångar.
5 Alla dörröppningar och dörrposter voro fyrkantiga, av bjälkar; och fönsteröppningarna sutto alldeles mitt emot varandra i tre omgångar.
6 Vidare gjorde han pelarförhuset, femtio alnar långt och trettio alnar brett, och framför detta också ett förhus med pelare, och med ett trapphus framför dessa.

7 Och han gjorde tronförhuset, där han skulle skipa rätt, domsförhuset; det var belagt med cederträ från golv till tak.

1 But, his own house, was Solomon thirteen years in building,—so he finished all his house.
2 Yea he built the house of the forest of Lebanon, a hundred cubits, the length thereof, and, fifty cubits, the breadth thereof, and, thirty cubits, the height thereof,—upon four rows of pillars of cedar, with beams of cedar, upon the pillars;
3 and it was covered with cedar above upon the joists, that were on forty–five pillars,—fifteen in a row.

4 And there were, window spaces, in three rows,—and light over against light, three times.

5 And, all the openings and the posts, were square in their frame,—and light was over against light, three times.

6 And, a porch of pillars, made he, fifty cubits, in length, and, thirty cubits, in breadth,—and, a porch, was on the one front of them, and pillars and threshold, were on the other front of them.
7 And, a porch for the throne, where he should judge, even the porch of judgment, made he, and it was wainscotted with cedar, from floor to ceiling.

8 Ja hänen linnansa, jossa hän itse asui, oli toisella esipihalla, salin takana, ja oli rakennettu samalla tavalla. Salomo teki myöskin faraon tyttärelle, jonka hän oli nainut, palatsin, samanlaisen kuin sali.

8 Och hans eget hus, där han själv skulle bo, på den andra gården, innanför förhuset, var byggt på samma sätt. Salomo byggde ock ett hus, likadant som detta förhus, åt Faraos dotter, som han hade tagit till hustru.

8 And, his own house where he should dwell, in the other court within the porch, was, of like workmanship unto this,—a house also, made he, for the daughter of Pharaoh, whom Solomon had taken [to wife], in a similar porch.

9 Kaikki nämä olivat rakennetut kallisarvoisista, mitan mukaan hakatuista ja sisältä ja ulkoa sahalla sahatuista kivistä, perustuksesta räystäisiin asti; samoin ulkopuolella suureen esipihaan saakka.

9 Allt detta var av dyrbara stenar, avmätta såsom byggnadsblock och sågade med såg invändigt och utvändigt, alltsammans, ända ifrån grunden upp till taklisterna; och likaså allt därutanför, ända till den stora förgårdsmuren.

9 All these, were of costly stones, after the dimensions of hewn stones, sawn with saws, within and without,—even from the foundation, unto the coping, and without as far as the great court.

10 Ja perustus oli laskettu kallisarvoisista kivistä, suurista kivistä, kymmenkyynäräisistä ja kahdeksankyynäräisistä kivistä.

10 Och grunden var lagd med dyrbara och stora stenar, stenar av tio alnars längd och av åtta alnars längd.

10 And, the foundation, was of costly stones, large stones, stones of ten cubits, and stones of eight cubits.

11 Ja sen päällä oli kallisarvoisia, mitan mukaan hakattuja kiviä sekä setripuuta.

11 Därovanpå lågo dyrbara stenar, avmätta såsom byggnadsblock, ävensom cederbjälkar.

11 And, above, were costly stones, after the dimensions of hewn stone, and cedar.

12 Ja suuren esipihan muurissa oli yltympäri, aina rinnakkain, kolme kivikertaa hakattuja kiviä ja yksi hirsikerta veistettyjä setrihirsiä. Samoin oli Herran temppelin sisemmän esipihan muuri ja myöskin palatsin eteisen esipihan muuri rakennettu.

12 Och den stora förgårdsmuren där runt omkring var uppförd av tre varv huggna stenar och ett varv huggna bjälkar av cederträ. Så var det ock med den inre förgårdsmuren till HERRENS hus, så jämväl med husets förhus.

12 And, the great court round about, was of three rows of hewn stone, and a row of beams of cedar,—both to the inner court of the house of Yahweh, and to the porch of the house.

13 Ja kuningas Salomo lähetti noutamaan Hiiramin Tyyrosta.

13 Och konung Salomo sände och lät hämta Hiram från Tyrus.

13 And King Solomon sent and fetched Hiram, out of Tyre:

14 Hän oli leskivaimon poika Naftalin sukukunnasta, ja hänen isänsä oli ollut tyyrolainen, vaskiseppä. Hän oli täynnä taidollisuutta,

14 Denne var son till en änka av Naftali stam, och hans fader var en tyrisk man, en kopparsmed; han hade konstskicklighet och

14 son of a widow woman, was he of the tribe of Naphtali, but, his father, was a man of Tyre, a worker in bronze, and he was filled

ymmärrystä ja tietoa, niin että hän kykeni valmistamaan kaikkinaisia vaskitöitä. Ja hän tuli kuningas Salomon luo ja valmisti kaikki hänen työnsä.
15 Hän teki vaskesta kaksi pylvästä. Toinen pylväs oli kahdeksantoista kyynärän korkuinen, ja kahdentoista kyynärän pituinen nauha ulottui toisen pylvään ympäri.
16 Hän teki myös kaksi pylväänpäätä, vaskesta valettua, pylväiden päähän pantavaksi. Kummankin pylväänpään korkeus oli viisi kyynärää.

17 Verkon kaltaisia ristikkokoristeita, vitjan kaltaisia riippukoristeita, oli pylväänpäissä, jotka olivat pylväiden päässä, seitsemän kummassakin pylväänpäässä.

18 Ja hän teki granaattiomenia kahteen riviin toisen ristikkokoristeen päälle yltympäri, peittämään pylväänpäät, jotka olivat pylväiden päässä; ja samoin hän teki niitä toiseen pylväänpäähän.

19 Ja pylväänpäät, jotka olivat pylväiden päässä eteisessä, olivat liljan muotoiset, nelikyynäräiset.
20 Pylväänpäissä, ylhäällä kahden pylvään päässä, oli kupevat alaosat, joihin ristikkokoriste ei ulottunut. Ja granaattiomenia oli kaksisataa, rivittäin yltympäri

förstånd och kunskap i fullt mått till att utföra alla slags arbeten av koppar. Han kom nu till konung Salomo och utförde alla hans arbeten.
15 Han förfärdigade de båda pelarna av koppar. Aderton alnar hög var den ena pelaren, och en tolv alnar lång tråd mätte omfånget av den andra pelaren.
16 Han gjorde ock två pelarhuvuden, gjutna av koppar, till att sätta ovanpå pelarna; vart pelarhuvud var fem alnar högt.

17 Nätlika utsirningar, som bildade ett nätverk, hängprydnader i form av kedjor funnos på pelarhuvudena som sutto ovanpå pelarna, sju på vart pelarhuvud.
18 Och han gjorde pelarna så, att två rader gingo runt omkring över det ena av de nätverk som tjänade till att betäcka pelarhuvudena, vilka höjde sig över granatäpplena; och likadant gjorde han på det andra pelarhuvudet.
19 Och pelarhuvudena som sutto ovanpå pelarna inne i förhuset voro utformade till liljor, och mätte fyra alnar.
20 På båda pelarna funnos pelarhuvuden, också ovantill invid den bukformiga delen inemot nätverket. Och granatäpplena voro två hundra, i rader runt

with wisdom, and discernment, and knowledge, for executing all manner of work in bronze,—so he came unto King Solomon, and executed all his work.
15 And he cast two pillars of bronze,—eighteen cubits, the height of each pillar, and, a line of twelve cubits, would surround the second pillar.

16 And, two capitals, made he, to set upon the tops of the pillars, of molten bronze,—five cubits, was the height of the one capital, and, five cubits, the height of the other capital;
17 with a frame of checker work, wreaths of chain work, for the capitals which were upon the top of the pillars,—seven for the one capital, and seven for the other capital.
18 So he made the pillars,—and, two rows round about, upon the one frame of checker work, covering the capitals which were upon the top with pomegranates, thus also, did he for the other capital.

19 And, the capitals which were upon the top of the pillars, were of lily work, in span, four cubits.
20 And there were capitals upon the two pillars, above also, close by the belly, which was beside the checker work,—and there were two hundred

toisen pylväänpään päällä.

21 Ja hän pystytti pylväät temppelin eteisen eteen. Pylväälle, jonka hän pystytti oikealle puolelle, hän antoi nimen Jaakin, ja pylväälle, jonka hän pystytti vasemmalle puolelle, hän antoi nimen Booas.
22 Ylinnä pylväiden päällä oli liljan muotoinen laite. Ja niin päättyi pylväiden valmistus.
23 Hän teki myös meren, valetun, kymmentä kyynärää leveän reunasta reunaan, ympärinsä pyöreän ja viittä kyynärää korkean; ja kolmenkymmenen kyynärän pituinen mittanuora ulottui sen ympäri.
24 Sen reunan alla oli metsäkurpitsikoristeita, jotka kulkivat sen ympäri. Ne ympäröivät merta yltympäri, kymmenen jokaisella kyynärällä.
Metsäkurpitsikoristeet olivat kahdessa rivissä, valettuina meren kanssa yhteen.
25 Ja se seisoi kahdentoista raavaan varassa, joista kolme oli käännettynä pohjoiseen, kolme länteen, kolme etelään ja kolme itään päin; meri oli niiden yläpuolella, niiden varassa, ja kaikkien niiden takapuolet olivat sisäänpäin.
26 Se oli kämmenen paksuinen, ja sen reuna oli maljan reunan kaltainen, puhjenneen liljan muotoinen; se veti kaksituhatta bat-

omkring, över det andra pelarhuvudet.

21 Pelarna ställde han upp vid förhuset till tempelsalen. Åt den pelare han ställde upp på högra sidan gav han namnet Jakin, och åt den han ställde upp på vänstra sidan gav han namnet Boas.

22 Överst voro pelarna utformade till liljor. Så blev då arbetet med pelarna fullbordat.
23 Han gjorde ock havet, i gjutet arbete. Det var tio alnar från den ena kanten till den andra, runt allt omkring, och fem alnar högt; och ett trettio alnar långt snöre mätte dess omfång.
24 Och under kanten voro gurklika sirater, som omgåvo det runt omkring -- tio alnar brett som det var -- så att de gingo runt omkring havet. De gurklika siraterna sutto i två rader, och de voro gjutna i ett stycke med det övriga.
25 Det stod på tolv oxar, tre vända mot norr, tre vända mot väster, tre vända mot söder och tre vända mot öster; havet stod ovanpå dessa, och deras bakdelar voro alla vända inåt.

26 Dess tjocklek var en handsbredd; och dess kant var gjord såsom kanten på en bägare, i form av en utslagen lilja. Det rymde

pomegranates, in rows round about, upon either capital.
21 So he reared the pillars for the porch of the temple,—yea he reared the right pillar, and called the name thereof Jachin, and reared the left pillar, and called the name thereof, Boaz.
22 And, upon the top of the pillars, was lily work,—which gave finish to the work of the pillars.
23 And he made a molten sea,—ten cubits from the one brim to the other, it was round all about, and, five cubits, was the height thereof, and, a line of thirty cubits, would encompass it round about.
24 And, colocynths, were under the brim thereof round about, encompassing it, ten in a cubit, encircling the sea, round about,—two rows of colocynths, made in the casting thereof:

25 standing upon twelve oxen, three looking northward, and three looking westward, and three looking southward, and three looking eastward, the sea, being upon them above,—all their hinder parts, being, inward.
26 And, the thickness thereof, was a hand breadth, and, the brim thereof, was like the brim–work of a cup, of lily–

mittaa.

27 Hän teki myös kymmenen telinettä vaskesta. Kukin teline oli neljää kyynärää pitkä, neljää kyynärää leveä ja kolmea kyynärää korkea.

28 Ja telineet olivat rakenteeltaan tällaiset: niissä oli kehäpienat, ja myös poikkitankojen välissä oli kehäpienat.

29 Kehäpienain päällä, jotka olivat poikkitankojen välissä, oli leijonia, raavaita ja kerubeja, ja samoin poikkitankojen päällä, sekä ylhäällä että alhaalla. Leijonissa ja raavaissa oli takomalla tehtyjä punonnaiskoristeita.

30 Kussakin telineessä oli neljä vaskipyörää ja vaskiakselit; ja niiden neljässä jalkapylväässä oli olkapää. Olkapäät olivat valetut altaan alle; kunkin ulkopuolella oli punonnaiskoristeita.

31 Telineen aukko oli olkapäiden sisäpuolella, ja sen reuna oli kyynärän korkuinen; aukko oli pyöreä, jalustan tapaan tehty, puolitoistakyynäräinen. Myöskin aukon reunassa oli leikkauksia. Kehäpienat olivat nelikulmaiset eivätkä pyöreät.

32 Ja ne neljä pyörää olivat kehäpienain alla, ja pyöräin pitimet olivat telineessä

två tusen bat.

27 Vidare gjorde han de tio bäckenställen, av koppar. Vart ställ var fyra alnar långt, fyra alnar brett och tre alnar högt.

28 Och på följande sätt voro dessa ställ gjorda. De voro försedda med sidolister, vilka sidolister hade sin plats mellan hörnlisterna.

29 På dessa sidolister mellan hörnlisterna funnos avbildade lejon, tjurar och keruber, och likaså på hörnlisterna upptill. Under lejonen och tjurarna sutto nedhängande blomsterslingor.

30 Vart ställ hade fyra hjul av koppar med axlar av koppar; och dess fyra fötter voro försedda med bärarmar. Dessa bärarmar voro gjutna till att sitta under bäckenet, och mitt för var och en sutto blomsterslingor.

31 Sin öppning hade det inom kransstycket, som höjde sig en aln uppåt. öppningen i detta var rund; det var så gjort, att det kunde tjäna såsom underlag, och det mätte en och en halv aln. Också på dess öppning funnos utsirningar. Men sidolisterna därtill voro fyrkantiga, icke runda.

32 De fyra hjulen sutto under sidolisterna, och hjulens hållare voro fästa

blossoms,—two thousand baths, did it contain.

27 And he made ten stands of bronze,—four cubits, the length of each stand, and, four cubits, the breadth thereof, and, three cubits, the height thereof.

28 And, this, was the work of the stand, there were, side walls, to them,—and, the side-walls, were between joining ledges;

29 and, upon the side-walls which were between the ledges, were lions, oxen, and cherubim, and, upon the ledges, was a pedestal above, and, beneath the lions and oxen, a wreath of hanging work.

30 And, four wheels of bronze, had each stand, with axles of bronze, and, the four steps thereof, had shoulder pieces,—under the laver, were the molten shoulder-pieces, over against each wreath.

31 And, the mouth thereof, within the capital and upwards, was a cubit, and, the mouth thereof, was round, of pedestal work, a cubit and a half,—moreover also, upon the mouth thereof, were gravings, with their side-walls four-square, not round.

32 And, four wheels, were beneath the side-walls, the axletrees of the wheels,

kiinni. Kukin pyörä oli puoltatoista kyynärää korkea.

33 Pyörät olivat tehdyt niinkuin vaunupyörät; ja niiden pitimet, kehät, puolat ja navat olivat kaikki valetut.

34 Neljä olkapäätä oli kussakin telineessä, sen neljässä kulmassa; olkapäät olivat yhtä telineen kanssa.

35 Ylinnä telineen päällä oli puolen kyynärän korkuinen laite, ympärinsä pyöreä; ja telineen pitimet ja kehäpienat olivat yhtä sen kanssa.

36 Ja sen kehäpienojen pintoihin hän kaiversi kerubeja, leijonia ja palmuja, niin paljon kuin kussakin oli tilaa, sekä punonnaiskoristeita yltympäri.

37 Näin hän teki ne kymmenen telinettä; ne olivat kaikki valetut samalla tavalla, yhtä suuret ja yhdenmuotoiset.

38 Hän teki myös kymmenen vaskiallasta; kukin allas veti neljäkymmentä bat-mittaa, ja kukin allas oli neljää kyynärää läpimitaten. Kullakin kymmenellä telineellä oli altaansa.

39 Ja hän asetti viisi telinettä temppelin oikealle sivulle ja viisi temppelin vasemmalle sivulle; meren

vid bäckenstället. Vart hjul mätte en och en halv aln.

33 Hjulen voro gjorda såsom vagnshjul; och deras hållare, deras ringar, deras ekrar och deras navar voro allasammans gjutna.

34 Fyra bärarmar funnos på vart ställ, i de fyra hörnen; bärarmarna voro gjorda i ett stycke med sitt ställ.

35 Överst på vart ställ var en helt och hållet rund uppsats, en halv aln hög; och ovantill på vart ställ sutto dess hållare, så ock dess sidolister gjorda i ett stycke därmed.

36 Och på hållarnas ytor och på sidolisterna inristade han keruber, lejon och palmer, alltefter som utrymme fanns på var och en, så ock blomsterslingor runt omkring.

37 På detta sätt gjorde han de tio bäckenställen; de voro alla gjutna på samma sätt och hade samma mått och samma form

38 Han gjorde ock tio bäcken, av koppar. Fyrtio bat rymde vart bäcken, och vart bäcken mätte fyra alnar; till vart och ett av de tio bäckenställen gjordes ett bäcken.

39 Och han ställde fem av bäckenställen på högra sidan om huset och fem på vänstra sidan om huset.

being in the stands,—and, the height of each wheel, was a cubit and a half:

33 and, the work of the wheels, was like the work of a chariot–wheel; and, their axletrees, and their felloes, and their spokes, and their naves, the whole, were molten.

34 And there were, four shoulder–pieces, at the four corners of each stand, of the stand itself, were the shoulder–pieces thereof.

35 And, in the top of the stand, half a cubit in height, was a circular piece round about,—and, on the top of the stand, the tenons thereof, and, the side–walls thereof, were of the same.

36 Then carved he, upon the plates of the tenons thereof, and upon the side–walls thereof, cherubim, lions, and palm–trees,—according to the open space of each with a wreath round about.

37 Thus, made he the ten stands,—one mould, one measure, one shape, had they, all.

38 Then made he ten lavers of bronze,—forty baths, would each laver contain, four cubits, was each laver, one laver, was on each of, the ten stands.

39 And he set the stands, five on the right side of the house, and five on the left side of the house,—but, the

hän asetti temppelin oikealle sivulle, kaakkoa kohti.

40 Hiiram teki myös kattilat, lapiot ja maljat. Ja niin Hiiram sai suoritetuksi kaiken työn, mikä hänen oli tehtävä kuningas Salomolle Herran temppeliin:

41 kaksi pylvästä ja ne kaksi pallonmuotoista pylväänpäätä, jotka olivat pylväiden päässä, ja ne kaksi ristikkokoristetta peittämään niitä kahta pallonmuotoista pylväänpäätä, jotka olivat pylväiden päässä;
42 ja ne neljäsataa granaattiomenaa kahteen ristikkokoristeeseen, kaksi riviä granaattiomenia kumpaankin ristikkokoristeeseen, peittämään niitä kahta pallonmuotoista pylväänpäätä, jotka olivat pylväiden päässä;
43 ja ne kymmenen telinettä ja ne kymmenen allasta telineiden päälle;
44 ja sen yhden meren, ja ne kaksitoista raavasta meren alle; ja kattilat, lapiot ja maljat.
45 Kaikki nämä kalut, jotka Hiiram teki kuningas Salomolle Herran temppeliin, olivat kiilloitetusta vaskesta.

46 Jordanin lakeudella kuningas ne valatti savimuotteihin, Sukkotin ja

Och havet ställde han på högra sidan om huset, åt sydost.
40 Hirom gjorde dessa bäcken, så ock skovlarna och skålarna. Så förde Hiram allt det arbete till slut, som han fick utföra åt konung Salomo för HERRENS hus:
41 nämligen två pelare, och de två klotformiga pelarhuvuden som sutto ovanpå pelarna, och de två nätverk som skulle betäcka de båda klotformiga pelarhuvuden som sutto ovanpå pelarna,

42 därjämte de fyra hundra granatäpplena till de båda nätverken, två rader granatäpplen till vart nätverk, för att de båda klotformiga pelarhuvuden som sutto uppe på pelarna så skulle bliva betäckta,

43 Vidare de tio bäckenställen och de tio bäckenen på bäckenställen,
44 så ock havet, som var allenast ett, och de tolv oxarna under havet,

45 vidare askkärlen, skovlarna och skålarna, korteligen, alla redan nämnda föremål som Hiram gjorde åt konung Salomo för HERRENS hus. Allt var av polerad koppar.
46 På Jordanslätten lät konungen gjuta det i lerformar, mellan Suckot och

sea, he set on the right side of the house eastward, over against the south.
40 And Hiram made lavers, and shovels, and bowls,—and Hiram ended the doing of all the work which he wrought for King Solomon, for the house of Yahweh:

41 two pillars,—and the bowls of the capitals which were upon the top of the two pillars,—and the two frames of checker-work, covering the two bowls of the capitals, which were upon the top of the pillars;

42 and the four hundred pomegranates, for the two frames of checker-work,—two rows of pomegranates to each frame, for covering the two bowls of the capitals, which were on the face of the pillars;

43 and the ten stands,—with the ten lavers upon the stands;
44 and the one sea,—with the twelve oxen under the sea;

45 and the pans, and the shovels, and the tossing bowls, and, all these vessels which Hiram made King Solomon, for the house of Yahweh, were of burnished bronze.
46 In the circuit of the Jordan, did the king cast them, in the clay ground,—

Saaretanin välillä.

47 Ja Salomo jätti kaikki kalut punnitsematta, koska niitä oli ylen paljon; vasken painoa ei määrätty.

48 Salomo teetti myös kaikki muut kalut, mitä Herran temppelissä on: kulta-alttarin, pöydän, jolla näkyleivät ovat, kullasta,

49 lampunjalat, viisi oikealle puolelle ja viisi vasemmalle puolelle kaikkeinpyhimmän eteen, puhtaasta kullasta, kultaisine kukkalehtineen, lamppuineen ja lamppusaksineen,
50 vadit, veitset, maljat, kupit ja hiilipannut, puhtaasta kullasta, sekä kultasaranat niihin temppelin sisäosan oviin, jotka vievät kaikkeinpyhimpään, ja niihin temppelin oviin, jotka vievät temppelisaliin.

51 Kun kaikki työ, minkä kuningas Salomo teetti Herran temppeliin, oli valmis, vei Salomo sinne isänsä Daavidin pyhät lahjat; hopean, kullan ja kalut hän pani Herran temppelin aarrekammioihin.

Saretan.

47 Och för den övermåttan stora myckenhetens skull lämnade Salomo alla föremålen ovägda, så att kopparens vikt icke blev utrönt.

48 Salomo gjorde ock alla övriga föremål som skulle finnas i HERRENS hus: det gyllene altaret, det gyllene bordet som skådebröden skulle ligga på,

49 så ock ljusstakarna, fem på högra sidan och fem på vänstra framför koret, av fint guld, med blomverket, lamporna och lamptängerna av guld,

50 vidare faten, knivarna, de båda slagen av skålar och fyrfaten, av fint guld, äntligen de gyllene gångjärnen till de dörrar som ledde till det innersta av huset, det allraheligaste, och till de dörrar i huset, som ledde till tempelsalen.

51 Sedan allt det arbete som konung Salomo lät utföra på HERRENS hus var färdigt, förde Salomo ditin vad hans fader David hade helgat åt HERREN: silvret, guldet och kärlen; detta lade han in i skattkamrarna i HERRENS hus.

between Succoth and Zarethan.

47 And Solomon let all the vessels be, because of their exceeding great multitude,—the weight of the bronze was not found out.

48 And Solomon made all the vessels that were in the house of Yahweh,—the altar of gold, and the table of gold, whereon was the presence–bread;

49 and the lamp–holders—five on the right and five on the left, before the shrine, of pure gold,—with the blossoms, and the lamps, and the tongs, of gold;

50 and the bowls, and the snuffers, and the tossing bowls, and the spoons, and the censers, of pure gold,—and the hinge–holes, for the doors of the inner house, the holy of holies, and for the doors of the house itself, the temple, of, gold.

51 So was completed all the work which King Solomon made for the house of Yahweh, and Solomon brought in the hallowed things of David his father—the silver, and the gold, and the vessels, did he put in the treasuries of the house of Yahweh.

8 luku

1 Sitten Salomo kokosi Israelin vanhimmat ja kaikki sukukuntien johtomiehet,

1 Därefter församlade Salomo de äldste i Israel, alla huvudmännen för

1 Then, did Solomon call together the elders of Israel, and all the heads of the

israelilaisten perhekunta-päämiehet, kuningas Salomon luo Jerusalemiin, tuomaan Herran liitonarkkia Daavidin kaupungista, se on Siionista.

2 Niin kokoontuivat kuningas Salomon luo kaikki Israelin miehet juhlapäivänä eetanim-kuussa, joka on seitsemäs kuukausi.

3 Ja kun kaikki Israelin vanhimmat olivat tulleet saapuville, nostivat papit arkin,
4 ja he veivät Herran arkin ja ilmestysmajan sinne, sekä kaiken pyhän kaluston, joka oli majassa; papit ja leeviläiset veivät ne sinne.

5 Ja kuningas Salomo seisoi arkin edessä ja hänen kanssaan koko Israelin kansa, joka oli kokoontunut hänen luoksensa; ja he uhrasivat lampaita ja raavaita niin paljon, että niitä ei voitu lukea, ei laskea.
6 Ja papit toivat Herran liitonarkin paikoilleen temppelin kuoriin, kaikkeinpyhimpään, kerubien siipien alle.

7 Sillä kerubit levittivät siipensä sen paikan yli, missä arkki oli, ja kerubit suojasivat ylhäältä päin arkkia ja sen korentoja.

stammarna, Israels barns familjehövdingar, till konung Salomo i Jerusalem, för att hämta HERRENS förbundsark upp från Davids stad, det är Sion.

2 Så församlade sig då till konung Salomo alla Israels män under högtiden i månaden Etanim, det är den sjunde månaden.

3 När då alla de äldste i Israel hade kommit tillstädes, lyfte prästerna upp arken.
4 Och de hämtade HERRENS ark och uppenbarelsetältet ditupp, jämte alla heliga föremål som funnos i tältet; prästerna och leviterna hämtade det ditupp.

5 Och konung Salomo stod framför arken jämte Israels hela menighet, som hade församlats till honom; och de offrade därvid småboskap och fäkreatur i sådan myckenhet, att de icke kunde täljas eller räknas.
6 Och prästerna buro in HERRENS förbundsark till dess plats i husets kor, i det allraheligaste, till platsen under kerubernas vingar.

7 Ty keruberna bredde ut sina vingar fram över den plats där arken stod, så att arken och dess stänger ovantill betäcktes av keruberna.

tribes, chiefs of the fathers of the sons of Israel, unto King Solomon in Jerusalem,—that they might bring up the ark of the covenant of Yahweh, out of the city of David, the same is Zion.
2 So all the men of Israel came together unto King Solomon, in the month of steady flowings, at the festival,—the same is the seventh month.
3 And all the elders of Israel came in,—and the priests took up the ark;

4 and they brought up the ark of Yahweh, and the Tent of Meeting, and all the hallowed vessels that were in the tent,—yea, the priests and the Levites, did bring them up.
5 And, King Solomon, and all the assembly of Israel who had assembled themselves unto him, were with him, before the ark,—sacrificing sheep and oxen, which could neither be recorded nor counted, for multitude.
6 So the priests brought in the ark of the covenant of Yahweh into its place, into the shrine of the house, into the holy of holies,—under the wings of the cherubim.
7 For, the cherubim, were spreading forth their two wings, over the place of the ark,—and the cherubim made a covering over the ark and over the staves thereof, above.

8 Ja korennot olivat niin pitkät, että niiden päät voi nähdä kaikkeinpyhimmästä, kuorin edestä; mutta ulkoa niitä ei voinut nähdä. Ja ne jäivät sinne, tähän päivään asti.

8 Och stängerna voro så långa, att deras ändar väl kunde ses från helgedomen framför koret, men däremot icke voro synliga längre ute. Och de hava blivit kvar där ända till denna dag.

8 And they drew out the staves, and the heads of the staves were seen from the holy place, in front of the shrine, although they were not seen on the outside,—and they have remained there until this day.

9 Arkissa ei ollut muuta kuin ne kaksi kivitaulua, jotka Mooses oli pannut sinne Hoorebilla, kun Herra teki liiton israelilaisten kanssa, heidän lähdettyänsä Egyptin maasta.

9 I arken fanns intet annat än de två stentavlor som Mose hade lagt ned däri vid Horeb, när HERREN slöt förbund med Israels barn, sedan de hade dragit ut ur Egyptens land.

9 There was nothing in the ark, save the two tables of stone, which Moses deposited there in Horeb,—the tables of the covenant which Yahweh solemnised with the sons of Israel, when they came forth out of the land of Egypt.

10 Ja kun papit lähtivät pyhäköstä, täytti pilvi Herran temppelin,

10 Men när prästerna gingo ut ur helgedomen, uppfyllde molnskyn HERRENS hus,

10 And so it was, when the priests came forth out of the holy place, that, a cloud, filled the house of Yahweh;

11 niin että papit eivät voineet astua toimittamaan virkaansa pilven tähden; sillä Herran kirkkaus täytti Herran temppelin.

11 så att prästerna för molnskyns skull icke kunde stå där och göra tjänst; ty HERRENS härlighet uppfyllde HERRENS hus.

11 so that the priests could not stand to minister, because of the cloud,—for, the glory of Yahweh, filled, the house of Yahweh.

12 Silloin Salomo sanoi: Herra on sanonut tahtovansa asua pimeässä.

12 Då sade Salomo: »HERREN har sagt att han vill bo i töcknet.

12 Then, said Solomon,—Yahweh, said, that he would make his habitation in thick gloom:

13 Minä olen rakentanut huoneen sinulle asunnoksi, asuinsijan, asuaksesi siinä iäti.

13 Jag har nu byggt ett hus till boning åt dig, berett en plats där du må förbliva till evig tid.»

13 I have, built, a house as a high abode for thee,—A settled place for thee to abide in, for ages.

14 Sitten kuningas käänsi kasvonsa ja siunasi koko Israelin seurakunnan; ja koko Israelin seurakunta seisoi.

14 Sedan vände konungen sig om och välsignade Israels hela församling, under det att Israels hela församling förblev stående.

14 And the king turned about his face, and blessed all the convocation of Israel,—while all the convocation of Israel was standing;

15 Hän sanoi: Kiitetty olkoon Herra, Israelin Jumala, joka kädellänsä on täyttänyt sen, mitä hän

15 Han sade: »Lovad vare HERREN, Israels Gud, som med sin hand har fullbordat vad han med sin mun

15 and he said—Blessed, be Yahweh, God of Israel, who spake with his mouth, unto David my father,—that which

suullansa puhui minun isälleni Daavidille, sanoen:
16 'Siitä päivästä saakka, jona minä vein kansani Israelin pois Egyptistä, en ole mistään Israelin sukukunnasta valinnut yhtään kaupunkia, että siihen rakennettaisiin temppeli, missä minun nimeni asuisi; mutta minä olen valinnut Daavidin vallitsemaan kansaani Israelia.'
17 Ja minun isäni Daavid aikoi rakentaa temppelin Herran, Israelin Jumalan, nimelle.

18 Mutta Herra sanoi minun isälleni Daavidille: 'Kun sinä aiot rakentaa temppelin minun nimelleni, niin tosin teet siinä hyvin, että sitä aiot;
19 kuitenkaan et sinä ole sitä temppeliä rakentava, vaan sinun poikasi, joka lähtee sinun kupeistasi, hän on rakentava temppelin minun nimelleni.'
20 Ja Herra on täyttänyt sanansa, jonka hän puhui: minä olen noussut isäni Daavidin sijalle ja istun Israelin valtaistuimella, niinkuin Herra puhui, ja minä olen rakentanut temppelin Herran, Israelin Jumalan, nimelle.

21 Ja minä olen valmistanut siihen sijan arkille, jossa on se Herran liitto, minkä hän teki meidän isiemme kanssa viedessään heidät pois

lovade min fader David, i det han sade:
16 'Från den dag då jag förde mitt folk Israel ut ur Egypten har jag icke i någon av Israels stammar utvalt en stad, till att i den bygga ett hus där mitt namn skulle vara; men David har jag utvalt till att råda över mitt folk Israel.'

17 Och min fader David hade väl i sinnet att bygga ett hus åt HERRENS, Israels Guds, namn;

18 men HERREN sade till min fader David: 'Då du nu har i sinnet att bygga ett hus åt mitt namn, så gör du visserligen väl däri att du har detta i sinnet;
19 dock skall icke du få bygga detta hus, utan din son, den som har utgått från din länd, han skall bygga huset åt mitt namn.'

20 Och HERREN har uppfyllt det löfte han gav; ty jag har kommit upp min fader Davids ställe och sitter nu på Israels tron, såsom HERREN lovade, och jag har byggt huset åt HERRENS, Israels Guds, namn.

21 Och där har jag tillrett ett rum för arken, i vilken förvaras det förbund som HERREN slöt med våra fäder, när han förde dem ut

with his hand he hath fulfilled, saying:—
16 Since the day that I brought forth my people Israel, out of Egypt, I had chosen no city, out of all the tribes of Israel, for building a house, where my Name might be,—but I have chosen Jerusalem, that my Name should be there, and I have chosen David, to be over my people Israel:

17 And so it came to pass, that it was near the heart of David my father,—to build a house for the Name of Yahweh, God of Israel.
18 Then said Yahweh unto David my father, Because it was near thy heart to build a house for my Name, thou didst well that it was near thy heart;
19 Only, thou thyself, must not build the house,—but, thine own son who hath proceeded out of thy loins, he, shall build the house, for my Name.
20 So then Yahweh hath established his word which he spake,—and I have been raised up in the room of David my father, and have taken my seat upon the throne of Israel, as spake Yahweh, and have built the house for the Name of Yahweh, God of Israel;
21 and have appointed there a place for the ark, wherein is the covenant of Yahweh,—which he solemnised with our fathers,

Egyptin maasta.

22 Sitten Salomo astui Herran alttarin eteen koko Israelin seurakunnan nähden, ojensi kätensä taivasta kohti

23 ja sanoi: Herra, Israelin Jumala, ei ole sinun vertaistasi jumalaa, ei ylhäällä taivaassa eikä alhaalla maan päällä, sinun, joka pidät liiton ja säilytät laupeuden palvelijoitasi kohtaan, jotka vaeltavat sinun edessäsi kaikesta sydämestänsä,
24 sinun, joka olet pitänyt, mitä puhuit palvelijallesi Daavidille, minun isälleni. Mitä suullasi puhuit, sen sinä kädelläsi täytit, niinkuin nyt on tapahtunut.

25 Niin pidä nytkin, Herra, Israelin Jumala, mitä puhuit palvelijallesi Daavidille, minun isälleni, sanoen: 'Aina on mies sinun suvustasi istuva minun edessäni Israelin valtaistuimella, jos vain sinun poikasi pitävät vaarin tiestänsä, niin että he vaeltavat minun edessäni, niinkuin sinä olet minun edessäni vaeltanut.'
26 Niin toteutukoot nyt, Israelin Jumala, sinun sanasi, jotka puhuit palvelijallesi Daavidille, minun isälleni.
27 Mutta asuuko todella Jumala maan päällä? Katso, taivaisiin ja taivasten

ur Egyptens land.»

22 Därefter trädde Salomo fram för HERRENS altare inför Israels hela församling, och uträckte sina händer mot himmelen

23 och sade: »HERRE, Israels Gud, ingen gud är dig lik, uppe i himmelen eller nere på jorden, du som håller förbund och bevarar nåd mot dina tjänare, när de vandra inför dig av allt sitt hjärta,

24 du som har hållit vad du lovade din tjänare David, min fader; ty vad du med din mun lovade, det fullbordade du med din hand, såsom nu har skett.

25 Så håll nu ock, HERRE, Israels Gud, vad du lovade din tjänare David, min fader, i det att du sade: 'Aldrig skall den tid komma, då på Israels tron icke inför mig sitter en avkomling av dig, om allenast dina barn hava akt på sin väg, så att de vandra inför mig, såsom du har vandrat inför mig.'

26 Så låt nu, o Israels Gud, de ord som du har talat till din tjänare David, min fader, bliva sanna.

27 Men kan då Gud verkligen bo på jorden? Himlarna och himlarnas

when he brought them forth out of the land of Egypt.
22 And Solomon stood before the altar of Yahweh, in the presence of all the convocation of Israel,—and spread forth his hands towards the heavens;
23 and said—O Yahweh, God of Israel! Not like thee, is there a God, in the heavens above, or upon the earth beneath,—keeping Covenant and Lovingkindness for thy servants who are walking before thee, with all their heart;
24 who hast kept for thy servant David my father, that which thou didst promise him,—in that thou didst promise with thy mouth, and, with thy hand, hast fulfilled, as it is this day.
25 Now, therefore, O Yahweh, God of Israel, keep thou for thy servant David my father, that which thou didst promise him, saying, There shall not be cut off to thee a man from before me, to sit upon the throne of Israel,—if only, thy sons take heed to their way, by walking before me, as thou hast walked before me.
26 Now, therefore, O God of Israel,—verified be thy word, I pray thee, which thou didst speak to thy servant, David my father.
27 But, in very deed, will God dwell, upon the earth? Lo! the heaven, yea the

taivaisiin sinä et mahdu; kuinka sitten tähän temppeliin, jonka minä olen rakentanut!

28 Käänny kuitenkin palvelijasi rukouksen ja anomisen puoleen, Herra, minun Jumalani, niin että kuulet huudon ja rukouksen, jonka palvelijasi tänä päivänä rukoilee sinun edessäsi,

29 ja että silmäsi ovat yöt ja päivät avoinna tätä temppeliä kohti, tätä paikkaa kohti, josta sinä olet sanonut: 'Minun nimeni on asuva siellä', niin että kuulet rukouksen, jonka palvelijasi tähän paikkaan päin kääntyneenä rukoilee.

30 Kuule palvelijasi ja kansasi Israelin rukous, jonka he rukoilevat tähän paikkaan päin kääntyneinä; kuule asuinpaikastasi, taivaasta, ja kun kuulet, niin anna anteeksi.

31 Jos joku rikkoo lähimmäistänsä vastaan ja hänet pannaan valalle ja vannotetaan, ja jos hän tulee ja vannoo sinun alttarisi edessä tässä temppelissä,

32 niin kuule taivaasta ja auta palvelijasi oikeuteensa; tee niin, että tuomitset syyllisen syylliseksi ja annat hänen tekojensa tulla hänen päänsä päälle, mutta julistat syyttömän syyttömäksi ja

himmel rymma dig ju icke; huru mycket mindre då detta hus som jag har byggt!

28 Men vänd dig ändå till din tjänares bön och åkallan, HERRE, min Gud, så att du hör på det rop och den bön som din tjänare nu uppsänder till dig,

29 och låter dina ögon natt och dag vara öppna och vända mot detta hus -- den plats varom du har sagt: 'Mitt namn skall vara där' -- så att du ock hör den bön som din tjänare beder, vänd mot denna plats.

30 Ja, hör på den åkallan som din tjänare och ditt folk Israel uppsända, vända mot denna plats. Må du höra den och låta den komma upp till himmelen, där du bor; och när du hör, så må du förlåta.

31 Om någon försyndar sig mot sin nästa och man ålägger honom en ed och låter honom svärja, och han så kommer och svär inför ditt altare i detta hus,

32 må du då höra det i himmelen och utföra ditt verk och skaffa dina tjänare rätt, i det att du dömer den skyldige skyldig och låter hans gärningar komma över hans huvud, men skaffar rätt

heaven of heavens, cannot contain thee, how much less this house which I have built?

28 Yet wilt thou turn unto the prayer of thy servant, and unto his supplication, O Yahweh my God,—to hearken unto the cry, and unto the prayer, wherewith thy servant doth pray before thee today;

29 that thine eye may be opened toward this house, night and day, toward the place of which thou hast said, My Name shall be, there; hearkening unto the prayer which thy servant shall offer toward this place.

30 Wilt, thou, therefore, hearken unto the supplication of thy servant, and of thy people Israel, whensoever they shall pray toward this place,—yea wilt, thou thyself, hear, in thine own dwelling-place, in the heavens, and, when thou hearest, then wilt thou forgive?

31 When a man shall sin against his neighbour, and there shall be taken up against him an oath, to put him on oath,—and he shall come in and swear before thine altar, in this house,

32 then wilt, thou thyself, hear in the heavens, and act, and judge thy servants, condemning the lawless, by setting his way upon his own head,—and justifying the righteous, by giving to

annat hänelle hänen vanhurskautensa mukaan.

33 Jos vihollinen voittaa sinun kansasi Israelin, sentähden että he ovat tehneet syntiä sinua vastaan, mutta he palajavat sinun tykösi, kiittävät sinun nimeäsi, rukoilevat sinua ja anovat sinulta armoa tässä temppelissä,

34 niin kuule taivaasta ja anna anteeksi kansasi Israelin synti ja tuo heidät takaisin tähän maahan, jonka olet antanut heidän isillensä.

35 Jos taivas suljetaan, niin ettei tule sadetta, koska he ovat tehneet syntiä sinua vastaan, mutta he rukoilevat kääntyneinä tähän paikkaan päin, ja kiittävät sinun nimeäsi ja kääntyvät synnistään, koska sinä kuulet heitä,

36 niin kuule taivaasta ja anna anteeksi palvelijaisi ja kansasi Israelin synti - sillä sinä osoitat heille hyvän tien, jota heidän on vaeltaminen - ja suo sade maallesi, jonka olet antanut kansallesi perintöosaksi.

37 Jos maahan tulee nälänhätä, rutto, jos tulee nokitähkä ja viljanruoste, jos tulevat heinäsirkat ja tuhosirkat, jos vihollinen ahdistaa sitä maassa, jossa sen portit ovat, jos tulee mikä tahansa vitsaus tai

åt den som har rätt och låter honom få efter hans rättfärdighet.

33 Om ditt folk Israel bliver slaget av en fiende, därför att de hava syndat mot dig, men de omvända sig till dig och prisa ditt namn och bedja och åkalla dig i detta hus,

34 må du då höra det i himmelen och förlåta ditt folk Israels synd och låta dem komma tillbaka till det land som du har givit åt deras fäder.

35 Om himmelen bliver tillsluten, så att regn icke faller, därför att de hava syndat mot dig, men de då bedja, vända mot denna plats, och prisa ditt namn och omvända sig från sin synd, när du bönhör dem,

36 må du då höra det i himmelen och förlåta dina tjänares och ditt folk Israels synd, i det att du lär dem den goda väg som de skola vandra; och må du låta det regna över ditt land, det som du har givit åt ditt folk till arvedel.

37 Om hungersnöd uppstår i landet, om pest uppstår, om sot eller rost, om gräshoppor eller gräsmaskar komma, om fienden tränger folket i det land där deras städer stå, eller om någon annan plåga eller sjukdom

him, according to his righteousness?

33 When thy people Israel are smitten before an enemy, because they have been sinning against thee,—and they turn again unto thee, and confess thy Name, and pray and make supplication unto thee, in this house,

34 then wilt, thou thyself, hear in the heavens, and forgive the sin of thy people Israel, and bring them back unto the soil, which thou gavest unto their fathers?

35 When the heavens are shut up, and there is no rain, because they have been sinning against thee,—and they shall pray toward this place, and confess thy Name, and, from their sin, shall return, because thou hast been afflicting them,

36 then wilt, thou thyself, hear in the heavens and forgive the sin of thy servants, and of thy people Israel, that thou mayest teach them the good way, wherein they should walk,—and give rain upon thy land, which thou hast given unto thy people, for an inheritance?

37 When there shall be, famine, in the land, when there shall be, pestilence, when there shall be, blasting, mildew locust, caterpillar, when their enemy shall besiege them in one of their own gates,—whatsoever

vaiva,
38 ja jos silloin joku ihminen, kuka hyvänsä, tai koko sinun kansasi Israel rukoilee ja anoo armoa, kun he kukin tuntevat omantunnon vaivoja ja ojentavat kätensä tähän temppeliin päin,

39 niin kuule silloin taivaasta, asuinpaikastasi, ja anna anteeksi ja tee niin, että annat jokaiselle aivan hänen tekojensa mukaan, koska sinä tunnet hänen sydämensä - sillä sinä yksin tunnet kaikkien ihmislasten sydämet -

40 jotta he sinua pelkäisivät niin kauan kuin he elävät tässä maassa, jonka sinä olet meidän isillemme antanut.
41 Myös jos joku muukalainen, joka ei ole sinun kansaasi Israelia, tulee kaukaisesta maasta sinun nimesi tähden -

42 sillä sielläkin kuullaan sinun suuresta nimestäsi, väkevästä kädestäsi ja ojennetusta käsivarrestasi - jos hän tulee ja rukoilee kääntyneenä tähän temppeliin päin,
43 niin kuule taivaasta, asuinpaikastasi, häntä ja tee kaikki, mitä muukalainen sinulta rukoilee, että kaikki maan kansat tuntisivat sinun nimesi ja pelkäisivät sinua, samoin kuin sinun kansasi Israel, ja tulisivat tietämään,

kommer, vilken det vara må,
38 och om då någon bön och åkallan höjes från någon människa, vilken det vara må, eller från hela ditt folk Israel, när de var för sig känna plågan därav i sitt hjärta och så uträcka sina händer mot detta hus,

39 må du då höra det i himmelen, där du bor, och förlåta och utföra ditt verk, i det att du giver var och en efter alla hans gärningar, eftersom du känner hans hjärta -- ty du allena känner alla människors hjärtan --

40 på det att de alltid må frukta dig, så länge de leva i det land som du har givit åt våra fäder.

41 Också om en främling, en som icke är av ditt folk Israel, kommer ifrån fjärran land för ditt namns skull

42 -- ty man skall ock där höra talas om ditt stora namn och din starka hand och din uträckta arm -- om någon sådan kommer och beder, vänd mot detta hus,

43 må du då i himmelen, där du bor, höra det och göra allt varom främlingen ropar till dig, på det att alla jordens folk må känna ditt namn och frukta dig, likasom ditt folk Israel gör, och förnimma att detta hus

plague, whatsoever sickness;
38 any prayer, any supplication which, any son of earth, may have, of all thy people Israel,—who will certainly know every man the plague of his own heart, and so he shall spread abroad his hands towards this house,
39 then wilt, thou thyself, hear in the heavens, in the settled place of thine abode, and forgive and act, and give unto every man according to all his ways, whose heart thou wilt know,—for, thou thyself alone, knowest the heart of all the sons of men;
40 to the end they may revere thee, all the days which they do live, upon the face of the soil,—which thou gavest unto our fathers?
41 Moreover also, unto the stranger, who is, not of thy people Israel,—but hath come in out of a far country, for the sake of thy Name,—
42 (for they will certainly hear of thy great Name, and of thy strong hand, and of thy stretched-out arm,—and so will come in and pray towards this house),

43 wilt, thou thyself, hear in the heavens, the settled place of thine abode, and act, according to all for which, the stranger, shall cry unto thee,—to the end that all the peoples of the earth may truly know thy Name,

että sinä olet ottanut nimiisi tämän temppelin, jonka minä olen rakentanut.

som jag har byggt är uppkallat efter ditt namn.

so as to revere thee, like thy people Israel, and to know that, thine own Name, hath been given unto this house, which I have built?

44 Jos sinun kansasi lähtee sotaan vihollistansa vastaan sitä tietä, jota sinä heidät lähetät, ja he rukoilevat Herraa kääntyneinä tähän kaupunkiin päin, jonka sinä olet valinnut, ja tähän temppeliin päin, jonka minä olen sinun nimellesi rakentanut,

44 Om ditt folk drager ut i strid mot sin fiende, på den väg du sänder dem, och de då bedja till HERREN, vända i riktning mot den stad som du har utvalt, och mot det hus som jag har byggt åt ditt namn,

44 When thy people go forth to war against their enemy, whithersoever thou mayest send them,—and shall pray unto Yahweh, in the direction of the city which thou hast chosen, and the house which I have built for thy Name,

45 niin kuule taivaasta heidän rukouksensa ja anomisensa ja hanki heille oikeus.

45 må du då i himmelen höra deras bön och åkallan och skaffa dem rätt.

45 then wilt thou hear, in the heavens, their prayer and their supplication,—and maintain their cause?

46 Jos he tekevät syntiä sinua vastaan - sillä ei ole ihmistä, joka ei syntiä tee - ja sinä vihastut heihin ja annat heidät vihollisen valtaan, niin että heidän vangitsijansa vievät heidät vangeiksi vihollismaahan, kaukaiseen tai läheiseen,

46 Om de synda mot dig -- eftersom ingen människa finnes, som icke syndar -- och du bliver vred på dem och giver dem i fiendens våld, så att man tager dem till fånga och för dem bort till fiendens land, fjärran eller nära,

46 When they sin against thee—for there is, no son of earth, that sinneth not, and thou shalt be angry with them, and deliver them up before an enemy,—who shall carry them away as their captives, into the land of the enemy, far or near;

47 mutta jos he sitten menevät itseensä siinä maassa, johon heidät on vangeiksi viety, kääntyvät ja anovat sinulta armoa vangitsijainsa maassa, sanoen: 'Me olemme tehneet syntiä, tehneet väärin ja olleet jumalattomat',

47 men de då besinna sig i det land där de äro i fångenskap, och omvända sig och åkalla dig i landet där man håller dem fångna och säga: 'Vi hava syndat och gjort illa, vi hava varit ogudaktiga',

47 and they come back to their right mind, in the land whither they have been taken captive,—and so turn and make supplication unto thee, in the land of their captors, saying, We have sinned and done perversely, we have been lawless;

48 ja palajavat sinun tykösi kaikesta sydämestään ja kaikesta sielustaan vihollistensa maassa, jotka veivät heidät vangeiksi, ja rukoilevat sinua kääntyneinä tähän maahan päin, jonka sinä olet antanut heidän isillensä, tähän kaupunkiin

48 om de så omvända sig till dig av allt sitt hjärta och av all sin själ, i sina fienders land -- deras som hava fört dem i fångenskap -- och bedja till dig, vända i riktning mot sitt land, det som du har givit åt deras fäder, och mot den stad

48 and so they turn unto thee with all their heart, and with all their soul, in the land of their enemies, who have carried them away captive,—and pray unto thee in the direction of their own land, which thou gavest unto their fathers, the city

päin, jonka olet valinnut, ja tähän temppeliin päin, jonka minä olen sinun nimellesi rakentanut,

49 niin kuule taivaasta, asuinsijastasi, heidän rukouksensa ja anomisensa, hanki heille oikeus

50 ja anna anteeksi kansallesi, mitä he ovat rikkoneet sinua vastaan, ja kaikki heidän syntinsä, jotka he ovat tehneet sinua vastaan; ja suo, että heidän vangitsijansa olisivat laupiaat heitä kohtaan ja armahtaisivat heitä.

51 Sillä ovathan he sinun kansasi ja sinun perintöosasi, jonka olet vienyt pois Egyptistä, rautapätsistä.

52 Olkoot siis sinun silmäsi avoinna palvelijasi ja sinun kansasi Israelin anomisen puoleen, niin että kuulet heitä kaikessa, mitä he sinulta rukoilevat.

53 Sillä sinä olet erottanut heidät perintöosaksesi kaikista maan kansoista, niinkuin sinä puhuit palvelijasi Mooseksen kautta, viedessäsi isämme pois Egyptistä, Herra, Herra.

54 Ja kun Salomo oli lakannut rukoilemasta ja anomasta Herralta kaikkea

som du har utvalt, och mot det hus som jag har byggt åt ditt namn,

49 må du då i himmelen, där du bor, höra deras bön och åkallan och skaffa dem rätt

50 och förlåta ditt folk vad de hava syndat mot dig, och alla de överträdelser som de hava begått mot dig, och låta dem finna barmhärtighet inför dem som hålla dem fångna, så att dessa förbarma sig över dem.

51 Ty de äro ju ditt folk och din arvedel, som du har fört ut ur Egypten, den smältugnen.

52 Ja, låt dina ögon vara öppna och vända till din tjänares och ditt folk Israels åkallan, så att du hör på dem, så ofta de ropa till dig.

53 Ty du har själv avskilt dem åt dig till arvedel bland alla folk på Jorden, såsom du talade genom din tjänare Mose, när du förde våra fäder ut ur Egypten, o Herre, HERRE.»

54 När Salomo hade slutat att med dessa ord bedja och åkalla HERREN, stod

which thou hast chosen, and the house which I have built for thy Name,

49 then wilt thou hearken in the heavens, the settled place of thine abode, unto their prayer, and unto their supplication,—and maintain their cause;

50 and grant forgiveness to thy people, who have sinned against thee, even as to all their transgressions wherein they have transgressed against thee,—and grant them compassion before their captors, so that they may have compassion upon them;

51 because, thy people and thine inheritance, they are,—whom thou didst bring forth out of Egypt, out of the midst of the smelting-pot of iron;

52 that thine eyes may be open unto the supplication of thy servant, and unto the supplication of thy people Israel,—to hearken unto them, in all their crying unto thee;

53 because, thou thyself, didst separate them unto thee, for an inheritance, out of all the peoples of the earth,—as thou spakest by the hand of Moses thy servant, when thou broughtest forth our fathers out of Egypt, O Lord Yahweh.

54 And it came to pass, when Solomon had made an end of praying unto Yahweh

tätä, nousi hän Herran alttarin edestä, jossa hän oli ollut polvillaan kädet ojennettuina taivasta kohti,

han upp från HERRENS altare, där han hade legat på sina knän med händerna uträckta mot himmelen,

all this prayer and supplication, that he arose from before the altar of Yahweh, from kneeling on his knees, with his hands outspread to the heavens;

55 astui esille ja siunasi koko Israelin seurakunnan suurella äänellä, sanoen:

55 och trädde fram och välsignade Israels hela församling med hög röst och sade:

55 and stood and blessed all the convocation of Israel,—with a loud voice, saying:

56 Kiitetty olkoon Herra, joka on antanut levon kansallensa Israelille, aivan niinkuin hän on puhunut. Ei ole jäänyt täyttämättä ainoakaan kaikista lupauksista, jotka Herra on antanut palvelijansa Mooseksen kautta.

56 »Lovad vare HERREN, som har givit sitt folk Israel ro, alldeles såsom han har sagt! Alls intet har uteblivit av allt det goda som han lovade genom sin tjänare Mose.

56 Blessed, be Yahweh, who hath given rest unto his people Israel, according to all that he promised,—there hath not failed one word of all his good promise, which he promised by the hand of Moses his servant.

57 Olkoon Herra, meidän Jumalamme, meidän kanssamme, niinkuin hän on ollut meidän isiemme kanssa. Älköön hän meitä jättäkö älköönkä hyljätkö,

57 Så vare då HERREN, vår Gud, med oss, såsom han har varit med våra fäder. Han må icke övergiva oss och förskjuta oss,

57 Yahweh our God be with us, as he was with our fathers,—let him not leave us, nor forsake us;

58 vaan kääntäköön meidän sydämemme puoleensa, niin että aina vaellamme hänen teitänsä ja noudatamme hänen käskyjänsä, säädöksiänsä ja oikeuksiansa, jotka hän on antanut meidän isillemme.

58 utan böja våra hjärtan till sig, så att vi alltid vandra på hans vägar och hålla hans bud och stadgar och rätter, dem som han har givit våra fäder.

58 but bow our heart unto himself,—to walk in all his ways, and to keep his commandments, and his statutes, and his regulations, which he commanded our fathers.

59 Ja olkoot nämä minun sanani, joilla minä olen armoa anonut Herran edessä, päivät ja yöt likellä Herraa, meidän Jumalaamme, että hän hankkisi oikeuden palvelijallensa ja kansallensa Israelille, kunkin päivän tarpeen mukaan,

59 Och må dessa mina ord, med vilka jag har bönfallit inför HERRENS ansikte, vara nära HERREN, vår Gud, dag och natt, så att han skaffar rätt åt sin tjänare och rätt åt sitt folk Israel, efter var dags behov;

59 And let these my words, wherewith I have made supplication before Yahweh, be near unto Yahweh our God, day and night,—that he may maintain the cause of his servant, and the cause of his people Israel, as any need ariseth:

60 niin että kaikki maan kansat tulisivat tietämään, että Herra on Jumala eikä

60 på det att alla folk på jorden må förnimma att HERREN är Gud, och ingen

60 To the end that all the peoples of the earth may know, that, Yahweh, is God,–

muuta jumalaa ole.
61 Ja antautukaa te ehyin sydämin Herralle, Jumalallenne, niin että vaellatte hänen säädöksiensä mukaan ja noudatatte hänen käskyjänsä samoin kuin nytkin.
62 Sitten kuningas ja koko Israel hänen kanssansa uhrasivat teurasuhrin Herran edessä.
63 Ja Salomo uhrasi yhteysuhrina, jonka hän Herralle uhrasi, kaksikymmentäkaksi tuhatta raavasta ja satakaksikymmentä tuhatta lammasta. Niin he, kuningas ja kaikki israelilaiset, vihkivät Herran temppelin.

64 Sinä päivänä kuningas pyhitti Herran temppelin edessä olevan esipihan keskiosan, sillä hänen oli siellä uhrattava polttouhri, ruokauhri ja yhteysuhrin rasvat. Vaskialttari, joka oli Herran edessä, oli näet liian pieni, että polttouhri, ruokauhri ja yhteysuhrin rasvat olisivat siihen mahtuneet.

65 Näin Salomo siihen aikaan vietti juhlaa, ja koko Israel hänen kanssansa, Herran, meidän Jumalamme, edessä seitsemän päivää ja vielä toiset seitsemän päivää, yhteensä neljätoista päivää. Se oli suuri kokous,

annan.
61 Och må edra hjärtan vara hängivna åt HERREN, vår Gud, så att I alltjämt vandren efter hans stadgar och hållen hans bud, såsom I nu gören.»

62 Och konungen jämte hela Israel offrade slaktoffer inför HERRENS ansikte.

63 Till det tackoffer som Salomo offrade åt HERREN tog han tjugutvå tusen tjurar och ett hundra tjugu tusen av småboskapen. Så invigdes HERRENS hus av konungen och alla Israels barn.

64 På samma dag helgade konungen den mellersta delen av förgården framför HERRENS hus, ty där offrade han brännoffret, spisoffret och fettstyckena av tackoffret, eftersom kopparaltaret, som stod inför HERRENS ansikte, var för litet för att brännoffret, spisoffret och fettstyckena av tackoffret skulle kunna rymmas där.

65 Vid detta tillfälle firade Salomo högtiden, och med honom hela Israel -- en stor församling ifrån hela landet, allt ifrån det ställe där vägen går till Hamat ända till Egyptens bäck -- inför HERRENS, vår Guds, ansikte

–there is none else.
61 So shall your heart be sound with Yahweh our God,—to walk in his statutes, and to keep his commandments, as at this day.

62 And, the king, and all Israel with him, were offering sacrifice before Yahweh.

63 So Solomon offered as a sacrifice of peace–offerings, which he offered unto Yahweh—Oxen, two and twenty thousand, and Sheep, a hundred and twenty thousand,—Thus did, the king and all the sons of Israel, dedicate the house of Yahweh.
64 On that day, did the king hallow the middle of the court, that was before the house of Yahweh,—for he offered there the ascending–sacrifice, and the meal–offering, and the fat portions of the peace–offerings, because, the altar of bronze that was before Yahweh, was too small to receive the ascending–sacrifice and the meal–offering, and the fat portions of the peace–offerings.
65 And Solomon made, at that time, a festival—and all Israel with him—a great convocation, from the entering in of Hamath unto the ravine of Egypt, before Yahweh our God, seven days, and seven days,—

johon kokoonnuttiin aina sieltä, mistä mennään Hamatiin, ja aina Egyptin purolta asti.

i sju dagar och åter sju dagar, tillsammans fjorton dagar.

fourteen days.

66 Kahdeksantena päivänä hän päästi kansan menemään, ja he hyvästelivät kuninkaan. Sitten he menivät majoillensa iloiten ja hyvillä mielin kaikesta hyvästä, mitä Herra oli tehnyt palvelijallensa Daavidille ja kansallensa Israelille.

66 På åttonde dagen lät han folket gå, och de togo avsked av konungen. Sedan gingo de till sina hyddor, fulla av glädje och fröjd över allt det goda som HERREN hade gjort mot sin tjänare David och sitt folk Israel.

66 And on the eighth day, he sent the people away, and they blessed the king,—and departed to their homes, rejoicing and glad of heart, over all the goodness which Yahweh had done for David his servant, and for Israel his people.

9 luku

1 Kun Salomo oli saanut rakennetuksi Herran temppelin ja kuninkaan linnan ja kaiken, mitä Salomo oli halunnut tehdä,

1 Då nu Salomo hade byggt HERRENS hus färdigt, så ock konungshuset, ävensom allt annat som han hade känt åstundan och lust att utföra,

1 And it came to pass, when Solomon had made an end of building the house of Yahweh, and the house of the king, and everything that Solomon desired, which he was pleased to make,

2 ilmestyi Herra Salomolle toisen kerran,

2 uppenbarade sig HERREN för andra gången för Salomo, likasom han förut hade uppenbarat sig för honom i Gibeon.

2 then appeared Yahweh unto Solomon, a second time,—as he appeared unto him, in Gibeon.

3 niinkuin hän oli ilmestynyt hänelle Gibeonissa. Ja Herra sanoi hänelle: Minä olen kuullut sinun rukouksesi ja anomisesi, kun sinä anoit armoa minun edessäni. Minä olen pyhittänyt tämän temppelin, jonka sinä olet rakentanut sitä varten, että minä sijoittaisin nimeni siihen ainiaaksi; ja minun silmäni ja sydämeni tulevat alati olemaan siellä.

3 Och HERREN sade till honom »Jag har hört den bön och åkallan som du har uppsänt till mig; detta hus som du har byggt har jag helgat, till att där fästa mitt namn för evig tid. Och mina ögon och mitt hjärta skola vara där alltid.

3 And Yahweh said unto him—I have heard thy prayer and thy supplication, wherewith thou hast made supplication before me, I have hallowed this house, which thou hast built, to put my Name there unto times age-abiding,—and mine eyes and my heart shall be there, continually:

4 Ja jos sinä vaellat minun edessäni, niinkuin sinun isäsi Daavid vaelsi, vilpittömällä sydämellä ja oikeamielisesti,

4 Om du nu vandrar inför mig, såsom din fader David vandrade, med ostraffligt hjärta och i redlighet, så att

4 As for thee, therefore, if thou wilt walk before me, as David thy father walked, with a whole heart and with

niin että teet kaiken, mitä minä olen käskenyt sinun tehdä, ja noudatat minun käskyjäni ja oikeuksiani,

du gör allt vad jag har bjudit dig och håller mina stadgar och rätter

uprightness, to do according to all that I have commanded thee,—and, my statutes and my regulations, wilt keep,

5 niin minä pidän pystyssä sinun kuninkaallisen valtaistuimesi Israelissa ikuisesti, niinkuin minä puhuin isällesi Daavidille sanoen: 'Aina on mies sinun suvustasi oleva Israelin valtaistuimella.'

5 då skall jag upprätthålla din konungatron över Israel evinnerligen, såsom jag lovade angående din fader David, när jag sade: 'Aldrig skall på Israels tron saknas en avkomling av dig.'

5 then will I establish the throne of thy kingdom over Israel, unto times age-abiding,—as I promised unto David thy father, saying, There shall not be cut off to thee a man, from off the throne of Israel.

6 Mutta jos te käännytte pois minusta, te ja teidän lapsenne, ettekä noudata minun käskyjäni ja säädöksiäni, jotka minä olen teille antanut, vaan menette ja palvelette muita jumalia ja kumarratte niitä,

6 Men om I och edra barn vänden om och övergiven mig, och icke hållen de bud och stadgar som jag har förelagt eder, utan gån bort och tjänen andra gudar och tillbedjen dem,

6 If ye, turn back, ye or your sons, from following me, and keep not my commandments, my statutes, which I have set before you,—but depart and serve other gods, and bow yourselves down to them,

7 niin minä hävitän Israelin siitä maasta, jonka olen antanut heille, ja temppelin, jonka minä olen pyhittänyt nimelleni, minä heitän pois kasvojeni edestä; ja Israel tulee sananparreksi ja pistopuheeksi kaikille kansoille.

7 då skall jag utrota Israel ur det land som jag har givit dem; och det hus som jag har helgat åt mitt namn skall jag förkasta ifrån mitt ansikte; och Israel skall bliva ett ordspråk och en visa bland alla folk.

7 then will I cut off Israel, from the face of the soil, which I have given unto them, and, the house which I have hallowed for my Name, will I suffer to be carried away from before me,—and Israel shall become a byword and a mockery, among all the peoples;

8 Ja tämä temppeli on tosin korkein, mutta jokainen, joka kulkee siitä ohi, on tyrmistyvä ja viheltävä; ja kun kysytään: 'Miksi on Herra tehnyt näin tälle maalle ja tälle temppelille?'

8 Och huru upphöjt detta hus nu än må vara, skall då var och en som går därförbi bliva häpen och vissla. Och när man frågar: 'Varför har HERREN gjort så mot detta land och detta hus?',

8 and, this house which had been renowned, shall be desolate, every one that passeth by it, shall be astonished and shall whistle,—and men shall say--For what cause, hath Yahweh done, thus, unto this land, and unto this house?

9 niin vastataan: 'Siksi, että he hylkäsivät Herran, Jumalansa, joka oli vienyt heidän isänsä pois Egyptin

9 då skall man svara: 'Därför att de övergåvo HERREN, sin Gud, som hade fört deras fäder ut ur

9 And men will answer—Because they forsook Yahweh their God, who brought forth their fathers

maasta, ja liittyivät muihin jumaliin ja kumarsivat niitä ja palvelivat niitä; sentähden Herra on antanut kaiken tämän pahan kohdata heitä.'

Egyptens land, och höllo sig till andra gudar och tillbådo dem och tjänade dem, därför har HERREN låtit allt detta onda komma över dem.'»

out of the land of Egypt, and laid hold of other gods, and bowed themselves down to them, and served them, for this cause, hath Yahweh brought in upon them all this ruin.

10 Kun olivat loppuun kuluneet ne kaksikymmentä vuotta, joiden kuluessa Salomo oli rakentanut ne kaksi rakennusta, Herran temppelin ja kuninkaan linnan,

10 När de tjugu år voro förlidna, under vilka Salomo byggde på de två husen, HERRENS hus och konungshuset,

10 And it came to pass, at the end of twenty years, when Solomon had built the two houses,—the house of Yahweh, and the house of the king;

11 Hiiramin, Tyyron kuninkaan, avustaessa Salomoa setripuilla, kypressipuilla ja kullalla, niin paljolla kuin tämä halusi, silloin kuningas Salomo antoi Hiiramille kaksikymmentä kaupunkia Galilean maakunnasta.

11 gav konung Salomo tjugu städer i Galileen åt Hiram, konungen i Tyrus, som hade försett honom med cederträ, cypresträ och guld, så mycket han begärde.

11 Hiram king of Tyre having supplied Solomon with timber of cedar, and with timber of fir, and with gold, according to all his desire, that, then, King Solomon gave unto Hiram twenty cities, in the land of Galilee.

12 Niin Hiiram lähti Tyyrosta katsomaan niitä kaupunkeja, jotka Salomo oli antanut hänelle, mutta ne eivät miellyttäneet häntä.

12 Men när Hiram från Tyrus begav sig ut för att bese de städer som Salomo hade givit honom, behagade de honom icke,

12 And Hiram came out from Tyre to view the cities which, Solomon, had given him,—and they were not pleasing in his eyes.

13 Hän sanoi: Mitä kaupunkeja nämä ovat, jotka sinä olet antanut minulle, veljeni! Ja niin kutsutaan niitä Kaabulin maaksi vielä tänäkin päivänä.

13 utan han sade: »Vad är detta för städer som du har givit mig, min broder?» Och han kallade dem Kabuls land, såsom de heta ännu i dag.

13 So he said—What cities are these which thou hast given me, my brother? And he called them, Unfruitful Land, [as they are called] unto this day.

14 Mutta Hiiram lähetti kuninkaalle sata kaksikymmentä talenttia kultaa.

14 Men Hiram sände till konungen ett hundra tjugu talenter guld.

14 Now Hiram had sent to the king,—a hundred and twenty talents of gold.

15 Ja näin on sen työveron laita, jonka kuningas Salomo otatti rakentaaksensa Herran temppeliä, omaa linnaansa, Milloa ja Jerusalemin muuria sekä Haasoria, Megiddoa ja Geseriä.

15 Och på följande sätt förhöll det sig med det arbetsfolk som konung Salomo bådade upp för att bygga HERRENS hus och hans eget hus och Millo, ävensom Jerusalems murar, så ock Hasor, Megiddo och

15 Now, the following, is an account of the tax which King Solomon raised, for building the house of Yahweh and his own house, and Millo, and the wall of Jerusalem,—and Hazor and Megiddo, and Gezer.

Geser.

16 Farao, Egyptin kuningas, oli näet tullut ja valloittanut Geserin, polttanut sen tulella ja surmannut kanaanilaiset, jotka asuivat kaupungissa, ja antanut sen myötäjäisiksi tyttärellensä, Salomon puolisolle.

16 (Farao, konungen i Egypten, hade nämligen dragit upp och intagit Geser och bränt upp det i eld och dräpt de kananéer som bodde i staden, varefter han hade givit den till hemgift åt sin dotter, Salomos hustru.

16 Pharaoh king of Egypt, had gone up and captured Gezer, and burned it with fire, the Canaanites also who were dwelling in the city, had he slain,—and had given it as a dowry, to his daughter, wife of Solomon.

17 Ja Salomo linnoitti Geserin, alisen Beet-Hooronin,

17 Men Salomo byggde upp Geser, ävensom Nedre Bet-Horon,

17 So then Solomon built Gezer, and Beth–horon, the nether,

18 Baalatin ja Taamarin sen maan erämaassa

18 så ock Baalat och Tamar i öknen där i landet,

18 and Baalath and Tadmor in the wilderness, in the land;

19 ja kaikki varastokaupungit, jotka hänellä oli, ja kaikki vaunukaupungit ja ratsumiesten kaupungit ja mitä muuta Salomo oli tahtonut linnoittaa Jerusalemissa ja Libanonilla ja koko hallitsemassaan maassa.

19 vidare alla Salomos förrådsstäder, vagnsstäderna och hästställerna, och vad annat Salomo kände åstundan att bygga i Jerusalem, på Libanon och eljest i hela det land som lydde under hans välde.)

19 also all the store cities, which Solomon had, and the cities for chariots, and the cities for horsemen,—and the desire of Solomon that he was pleased to build in Jerusalem, and in Lebanon, and in all the land that he ruled over.

20 Kaiken kansan, mitä oli jäänyt jäljelle amorilaisista, heettiläisistä, perissiläisistä, hivviläisistä ja jebusilaisista, kaikki, jotka eivät olleet israelilaisia,

20 Allt det folk som fanns kvar av amoréerna, hetiterna, perisséerna hivéerna och jebuséerna, korteligen, alla de som icke voro av Israels barn --

20 All the people that were left, of the Amorites, the Hittites, the Perizzites, the Hivites and the Jebusites, who were, not of the sons of Israel;

21 ne niiden jälkeläiset, jotka vielä olivat jäljellä maassa ja joita israelilaiset eivät olleet kyenneet vihkimään tuhon omiksi, ne Salomo saattoi työveron alaisiksi, aina tähän päivään asti.

21 deras avkomlingar, så många som funnos kvar i landet efter dem, i det Israels barn icke hade förmått giva dem till spillo, dessa pålade Salomo att vara arbetspliktiga tjänare, såsom de äro ännu i dag.

21 their sons, who were left after them in the land, whom the sons of Israel were not able to devote to destruction, Solomon levied them for a toiling labour–band [which remaineth] unto this day.

22 Mutta israelilaisista Salomo ei tehnyt ketään orjaksi, vaan heitä oli sotilaina, hänen palvelijoinaan, päällikköinään, vaunusotureinaan ja hänen sotavaunujensa ja

22 Men av Israels barn gjorde Salomo ingen till träl, utan de blevo krigare och blevo hans tjänare och hövitsman och kämpar, eller uppsyningsmän över hans vagnar och ridhästar.

22 But, of the sons of Israel, Solomon devoted none to bond–service,—but, they, were men of war, and his servants, and his generals, and his heroes, and captains of his chariots,

ratsumiestensä päällikköinä.
23 Maaherrojen virkamiehiä, jotka valvoivat Salomon töitä, oli viisisataa viisikymmentä miestä, vallitsemassa väkeä, joka teki työtä.
24 Heti kun faraon tytär oli muuttanut Daavidin kaupungista omaan linnaansa, jonka hän oli hänelle rakentanut, rakensi hän Millon.
25 Ja Salomo uhrasi kolme kertaa vuodessa polttouhreja ja yhteysuhreja alttarilla, jonka hän oli rakentanut Herralle, ja suitsutti alttarin ääressä, joka oli Herran edessä. Ja niin hän oli saanut temppelin valmiiksi.

26 Kuningas Salomo rakensi myös laivaston Esjon-Geberissä, joka on lähellä Eelatia Kaislameren rannalla Edomin maassa.
27 Tähän laivastoon Hiiram lähetti palvelijoitaan, meritaitoisia laivamiehiä, Salomon palvelijain mukaan.

28 He menivät Oofiriin ja noutivat sieltä kultaa neljäsataa kaksikymmentä talenttia ja toivat sen kuningas Salomolle.

23 Överfogdarna över Salomos arbeten voro fem hundra femtio; dessa hade befälet över folket som utförde arbetet.

24 Men så snart Faraos dotter hade flyttat upp från Davids stad till det hus som han hade byggt åt henne, byggde han ock Millo.

25 Och Salomo offrade tre gånger om året brännoffer och tackoffer på det altare som han hade byggt åt HERREN, och tände därjämte rökelsen inför HERRENS ansikte. Så hade han då gjort huset färdigt.

26 Konung Salomo byggde ock en flotta i Esjon-Geber, som ligger vid Elot, på stranden av Röda havet, i Edoms land.
27 På denna flotta sände Hiram av sitt folk sjökunnigt skeppsmanskap, som åtföljde Salomos folk.

28 De foro till Ofir och hämtade därifrån guld, fyra hundra tjugu talenter, som de förde till konung Salomo.

23 These, were the chiefs of the officers, who were over the work, for Solomon, five hundred and fifty,—who ruled over the people that wrought in the work.
24 Scarcely had Pharaoh's daughter come up out of the city of David, into her own house, which he had built for her, when he built Millo.
25 And Solomon used to offer, three times a year, ascending–sacrifices and peace–offerings, upon the altar which he had built unto Yahweh, and to offer incense at the altar which was before Yahweh,—thus Solomon gave completeness unto the house.

26 A fleet also, did King Solomon build in Ezion–geber, which is beside Eloth on the shore of the Red Sea, in the land of Edom.
27 And Hiram sent in the fleet his servants, seamen, having knowledge of the sea,—with the servants of Solomon;
28 and they came to Ophir, and fetched from thence, gold, four hundred and twenty talents,—and brought it to King Solomon.

10 luku

1 Kun Saban kuningatar kuuli, mitä Salomosta kerrottiin Herran nimen kunniaksi, tuli hän koettelemaan häntä

1 När drottningen av Saba fick höra ryktet om Salomo och vad han hade gjort för HERRENS namn, kom hon för att sätta honom på prov

1 And, when, the queen of Sheba, heard the report of Solomon, as pertaining to the Name of Yahweh, she came to prove him, with

arvoituksilla.
2 Hän tuli Jerusalemiin sangen suuren seurueen kanssa, mukanaan kameleja, jotka kantoivat hajuaineita, kultaa ylen paljon ja kalliita kiviä. Ja kun hän tuli Salomon luo, puhui hän tälle kaikki, mitä hänellä oli mielessänsä.

3 Mutta Salomo selitti hänelle kaikki hänen kysymyksensä; kuninkaalle ei mikään jäänyt ongelmaksi, jota hän ei olisi hänelle selittänyt.
4 Kun Saban kuningatar näki kaiken Salomon viisauden, linnan, jonka hän oli rakentanut,

5 ruuat hänen pöydällänsä, kuinka hänen palvelijansa asuivat ja hänen palvelusväkensä palveli ja kuinka he olivat puetut, ja näki hänen juomanlaskijansa ja hänen polttouhrinsa, jotka hän uhrasi Herran temppelissä, meni hän miltei hengettömäksi.

6 Sitten hän sanoi kuninkaalle: Totta oli se puhe, jonka minä kotimaahani sinusta ja sinun viisaudestasi kuulin.

7 Minä en uskonut, mitä sanottiin, ennenkuin itse tulin ja sain omin silmin nähdä; ja katso, ei puoltakaan oltu minulle kerrottu. Sinulla on paljon enemmän viisautta ja

med svåra frågor.
2 Hon kom till Jerusalem med ett mycket stort följe, med kameler, som buro välluktande kryddor och guld i stor myckenhet, så ock ädla stenar. Och när hon kom inför Salomo, förelade hon honom allt vad hon hade i tankarna.

3 Men Salomo gav henne svar på alla hennes frågor; intet var förborgat för konungen, utan han kunde giva henne svar på allt.

4 När nu drottningen av Saba såg all Salomos vishet, och såg huset som han hade byggt,

5 och såg rätterna på hans bord, och såg huru hans tjänare sutto där, och huru de som betjänade honom utförde sina åligganden, och huru de voro klädda, och vidare såg hans munskänkar, och när hon såg brännoffren som han offrade i HERRENS hus, då blev hon utom sig av förundran.
6 Och hon sade till konungen: »Sant var det tal som jag hörde i mitt land om dig och om din vishet.

7 Jag ville icke tro vad man sade, förrän jag själv kom och med egna ögon fick se det; men nu finner jag att det icke ens till hälften har blivit omtalat för mig. Du har långt mer vishet och

abstruse questions.
2 Yea she came to Jerusalem with a very heavily-laden train, of camels bearing spices, and gold in great abundance, and precious stones,—and, when she was come to Solomon, she spake unto him all that was near her heart;
3 and Solomon answered her all her questions,—there was nothing hidden from the king, which he told her not.

4 And, when the queen of Sheba had seen all the wisdom of Solomon,—and the house which he had built;
5 and the food of his table, and the seated assembly of his servants, and the attendance of his ministers with their apparel, and his cupbearers, and his ascent by which he ascended unto the house of Yahweh, there was in her no more spirit.

6 And she said unto the king, True, was the word which I heard in mine own land,—concerning thine affairs, and concerning thy wisdom.
7 Howbeit I believed not the words, until that I had come and mine own eyes had seen, and lo! there had not been told me, the half,—thou dost exceed, in wisdom and prosperity, even the

rikkautta, kuin minä olin kuullut huhuttavan.
8 Onnellisia ovat sinun miehesi, onnellisia nämä palvelijasi, jotka aina saavat olla sinun edessäsi ja kuulla sinun viisauttasi.
9 Kiitetty olkoon Herra, sinun Jumalasi, joka sinuun on niin mielistynyt, että on asettanut sinut Israelin valtaistuimelle. Sentähden, että Herra rakastaa Israelia ainiaan, hän on pannut sinut kuninkaaksi, tekemään sitä, mikä oikeus ja vanhurskaus on.
10 Ja hän antoi kuninkaalle sata kaksikymmentä talenttia kultaa, hyvin paljon hajuaineita ja kalliita kiviä. Niin paljon hajuaineita, kuin mitä Saban kuningatar antoi kuningas Salomolle, ei sinne ole sen jälkeen tullut.

11 Myöskin Hiiramin laivat, jotka kuljettivat kultaa Oofirista, toivat Oofirista hyvin paljon santelipuuta ja kalliita kiviä.

12 Ja kuningas teetti santelipuusta kalustoa Herran temppeliin ja kuninkaan linnaan ja kanteleita ja harppuja laulajille. Sellaista santelipuumäärää ei ole tuotu eikä nähty tähän päivään asti.
13 Kuningas Salomo taas antoi Saban kuningattarelle kaiken, mitä tämä halusi ja pyysi, ja sen lisäksi hän

rikedom, än jag genom ryktet hade hört.
8 Sälla äro dina män, sälla äro dessa dina tjänare, som beständigt få stå inför dig och höra din visdom.

9 Lovad vare HERREN, din Gud, som har funnit sådant behag i dig, att han har satt dig på Israels tron! Ja, därför att HERREN älskar Israel evinnerligen, därför har han satt dig till konung, för att du skall skipa lag och rätt.»

10 Och hon gav åt konungen ett hundra tjugu talenter guld, så ock välluktande kryddor i stor myckenhet, därtill ädla stenar; en så stor myckenhet av välluktande kryddor, som drottningen av Saba gav åt konung Salomo, har aldrig mer blivit införd.
11 När Hirams flotta hämtade guld från Ofir, hemförde också den från Ofir almugträ i stor myckenhet, ävensom ädla stenar.
12 Av almugträet lät konungen göra tillbehör till HERRENS hus och till konungshuset, så ock harpor och psaltare för sångarna. Så mycket almugträ har sedan intill denna dag icke införts eller blivit sett i landet.
13 Konung Salomo åter gav åt drottningen av Saba allt vad hon åstundade och begärde, och skänkte henne

report which I heard!

8 How happy, are thy wives, how happy, are these thy servants,—who do stand before thee continually, who hear thy wisdom!
9 Yahweh thy God be blessed, who delighted in thee, to set thee upon the throne of Israel,—because Yahweh loveth Israel unto times age-abiding, therefore hath he appointed thee to be king, to execute justice and righteousness.

10 And she gave unto the king a hundred and twenty talents of gold, and spices in great abundance, and precious stones,—there came in no more, such spice for abundance, as that which the queen of Sheba gave unto King Solomon.

11 Moreover also, the fleet of Hiram, which brought gold from Ophir, brought in, from Ophir sandal-wood in great abundance, and precious stones.
12 So the king made of the sandal-wood a footpath to the house of Yahweh, and to the house of the king, lyres also and harps, for the singers,—there hath neither come in such sandal-wood, nor been seen, unto this day.
13 And, when, King Solomon, had given unto the queen of Sheba, all her desire, which she asked,

antoi muutakin kuninkaallisella anteliaisuudella. Sitten tämä lähti ja meni palvelijoineen omaan maahansa.

14 Sen kullan paino, mikä yhtenä vuotena tuli Salomolle, oli kuusisataa kuusikymmentä kuusi talenttia kultaa,

15 paitsi mitä tuli kauppamiehiltä ja kaupustelijain kaupanteosta ja kaikilta Erebin kuninkailta ja maan käskynhaltijoilta.

16 Ja kuningas Salomo teetti pakotetusta kullasta kaksisataa suurta kilpeä ja käytti jokaiseen kilpeen kuusisataa sekeliä kultaa;

17 ja pakotetusta kullasta kolmesataa pienempää kilpeä, ja käytti jokaiseen kilpeen kolme miinaa kultaa. Ja kuningas asetti ne Libanoninmetsä-taloon.

18 Vielä kuningas teetti suuren norsunluisen valtaistuimen ja päällysti sen puhdistetulla kullalla.

19 Valtaistuimessa oli kuusi porrasta, ja valtaistuimen selusta oli ylhäältä pyöreä. Istuimen kummallakin puolella oli käsinoja, ja kaksi leijonaa seisoi käsinojain vieressä.

20 Ja kaksitoista leijonaa seisoi siinä kuudella portaalla, kummallakin

i sin konungsliga frikostighet också annat därutöver.

Sedan vände hon om och for till sitt land igen med sina tjänare.

14 Det guld som årligen inkom till Salomo vägde sex hundra sextiosex talenter,

15 förutom det som inkom genom kringresande handelsmän och genom krämares köpenskap, så ock från Erebs alla konungar och från ståthållarna i landet.

16 Och konung Salomo lät göra två hundra stora sköldar av uthamrat guld och använde till var sådan sköld sex hundra siklar guld;

17 likaledes tre hundra mindre sköldar av uthamrat guld och använde till var sådan sköld tre minor guld; och konungen satte upp dem i Libanonskogshuset.

18 Vidare lät konungen göra en stor tron av elfenben och överdrog den med fint guld.

19 Tronen hade sex trappsteg, och tronens ryggstycke var ovantill avrundat; på båda sidor om sitsen voro armstöd, och två lejon stodo utmed armstöden;

20 och tolv lejon stodo där på de sex trappstegen, på båda sidor. Något sådant

besides that which he gave her as the bounty of King Solomon, she turned, and went to her own land, she and her servants.

14 And it came to pass that, the weight of the gold which came in unto Solomon in one year, was six hundred and sixty–six talents of gold;

15 besides the tribute of the subjugated, and of the travelling merchants,—and of all the kings of Arabia, and the pashas of the land.

16 And King Solomon made two hundred shields, of beaten gold, six hundred [shekels] of gold, laid he upon one shield;

17 and three hundred bucklers, of beaten gold, one hundred and fifty shekels of gold, laid he upon one buckler,—and the king put them in the house of the forest of Lebanon.

18 And the king made a great throne of ivory,—and overlaid it with gold from Uphaz.

19 There were, six steps, to the throne, and there was, a circular top, to the throne, behind it, and there were supports on this side and on that, unto the place of the seat,—with two lions standing beside the supports;

20 and, twelve lions, were standing there, upon the six steps, on this side and on

puolella. Senkaltaista ei ole tehty missään muussa valtakunnassa.
21 Ja kaikki kuningas Salomon juoma-astiat olivat kultaa, ja kaikki Libanoninmetsä-talon astiat olivat puhdasta kultaa. Hopeata ei siellä ollut, eikä sitä Salomon päivinä pidetty minkään arvoisena.

22 Kuninkaalla oli Tarsiin-laivasto merellä Hiiramin laivaston kanssa. Kerran kolmessa vuodessa Tarsiin-laivasto tuli ja toi kultaa ja hopeata, norsunluuta, apinoita ja riikinkukkoja.
23 Ja kuningas Salomo oli kaikkia maan kuninkaita suurempi rikkaudessa ja viisaudessa.
24 Ja kaikki maa pyrki näkemään Salomoa kuullakseen hänen viisauttaan, jonka Jumala oli antanut hänen sydämeensä.
25 Ja he toivat kukin lahjansa: hopea- ja kultakaluja, vaatteita, aseita, hajuaineita, hevosia ja muuleja, joka vuosi vuoden tarpeen.

26 Salomo kokosi sotavaunuja ja ratsumiehiä, niin että hänellä oli tuhannet neljätsadat sotavaunut ja kaksitoista tuhatta ratsumiestä; ne hän sijoitti vaunukaupunkeihin ja Jerusalemiin kuninkaan luo.

27 Ja kuningas toimitti niin, että Jerusalemissa oli

har aldrig blivit förfärdigat i något annat rike.

21 Och alla konung Salomos dryckeskärl voro av guld, och alla kärl i Libanonskogshuset voro av fint guld; av silver fanns intet, det aktades icke för något i Salomos tid.

22 Ty konungen hade en egen Tarsisflotta på havet jämte Hirams flotta; en gång vart tredje år kom Tarsisflottan hem och förde med sig guld och silver, elfenben, apor och påfåglar.
23 Och konung Salomo blev större än någon annan konung på jorden, både i rikedom och i vishet.
24 Från alla länder kom man för att besöka Salomo och höra den vishet som Gud hade nedlagt i hans hjärta.
25 Och var och en förde med sig skänker: föremål av silver och av guld, kläder, vapen, välluktande kryddor, hästar och mulåsnor. Så skedde år efter år.

26 Salomo samlade ock vagnar och ridhästar, så att han hade ett tusen fyra hundra vagnar och tolv tusen ridhästar; dem förlade han dels i vagnsstäderna, dels i Jerusalem, hos konungen själv.

27 Och konungen styrde så, att silver blev lika vanligt i

that,—there had never been made the like, for any of the kingdoms.
21 And, all the drinking vessels of King Solomon, were of gold, and, all the vessels of the house of the forest of Lebanon, were of pure gold,—none was of silver, it was accounted in the days of Solomon, as nothing.
22 For, a fleet of Tarshish, had the king, at sea, with the fleet of Hiram,—once in three years, came in the fleet of Tarshish, bringing gold and silver, ivory and apes, and peacocks.
23 So King Solomon became greater than any of the kings of the earth,—for riches and for wisdom.
24 And, all the earth, did seek the face of Solomon,—to hear his wisdom, which God had put in his heart.

25 And, they, did bring every man his present—vessels of silver, and vessels of gold, and garments, and armour, and spices, horses and mules,—a rate of a year in a year.
26 And Solomon gathered together chariots and horsemen, and so it was that he had a thousand and four hundred chariots, and twelve thousand horsemen,—for whom he found place in the chariot cities, and near the king, in Jerusalem.
27 And the king caused silver in Jerusalem to be as

hopeata kuin kiviä, ja setripuuta niin paljon kuin metsäviikunapuita Alankomaassa.
28 Ja hevoset, mitä Salomolla oli, tuotiin Egyptistä ja Kuvesta. Kuninkaan kauppiaat noutivat niitä Kuvesta maksua vastaan.
29 Egyptistä tuodut vaunut maksoivat kuusisataa hopeasekeliä ja hevonen sata viisikymmentä. Samoin tuotiin niitä heidän välityksellään kaikille heettiläisten ja aramilaisten kuninkaille.

Jerusalem som stenar, och cederträ lika vanligt som mullbärsfikonträ i Låglandet.

28 Och hästarna som Salomo lät anskaffa infördes från Egypten; ett antal kungliga uppköpare hämtade ett visst antal av dem till bestämt pris.
29 Var vagn som hämtades upp från Egypten och infördes kostade sex hundra siklar silver, och var häst ett hundra femtio. Sammalunda infördes ock genom deras försorg sådana till hetiternas alla konungar och till konungarna i Aram.

stones,—cedars also, caused he to be as the sycamores that are in the lowlands, for abundance.
28 And the horses that Solomon had were, an export, out of Egypt,—and, a company of the merchants of the king, used to fetch, a drove, at a price,
29 And a chariot came up and forth out of Egypt, for six hundred shekels of silver and a horse for a hundred and fifty,—and, so, for all the kings of the Hittites, and for the kings of Syria, by their means, came they forth.

11 luku

1 Mutta kuningas Salomolla oli paitsi faraon tytärtä monta muuta muukalaista vaimoa, joita hän rakasti: mooabilaisia, ammonilaisia, edomilaisia, siidonilaisia ja heettiläisiä,
2 niiden kansain naisia, joista Herra oli sanonut israelilaisille: Älkää yhtykö heihin, älköötkä hekään yhtykö teihin; he varmasti taivuttavat teidän sydämenne seuraamaan heidän jumaliansa. Näihin Salomo kiintyi rakkaudella.

3 Hänellä oli seitsemänsataa ruhtinaallista puolisoa ja kolmesataa sivuvaimoa; ja hänen vaimonsa taivuttivat hänen sydämensä.

4 Ja kun Salomo vanheni,

1 Men konung Salomo hade utom Faraos dotter många andra utländska kvinnor som han älskade: moabitiskor, ammonitiskor, edomeiskor, sidoniskor och hetitiskor,

2 kvinnor av de folk om vilka HERREN hade lagt till Israels barn: »I skolen icke inlåta eder med dem, och de få icke inlåta sig med eder; de skola förvisso eljest förleda edra hjärtan att avfalla till deras gudar.» Till dessa höll sig Salomo och älskade dem.
3 Han hade sju hundra furstliga gemåler och tre hundra bihustrur. Dessa kvinnor förledde hans hjärta till avfall.

4 Ja, när Salomo blev

1 But, King Solomon, loved many foreign women, together with the daughter of Pharaoh,—women of the Moabites, Ammonites, Edomites, Zidonians, Hittites:

2 out of the nations concerning whom Yahweh had said unto the sons of Israel—Ye shall not go in unto them, and, they, shall not come in unto you, surely they will turn aside your heart after their gods. Unto these, did Solomon cleave in love.
3 So it came to pass that he had seven hundred wives who were princesses, and three hundred concubines,—and, his wives, turned aside, his heart.
4 Yea it came to pass, in

taivuttivat hänen vaimonsa hänen sydämensä seuraamaan muita jumalia, niin ettei hän antautunut ehyin sydämin Herralle, Jumalallensa, niinkuin hänen isänsä Daavidin sydän oli ollut.

5 Niin Salomo lähti seuraamaan Astartea, siidonilaisten jumalatarta, ja Milkomia, ammonilais-iljetystä.

6 Ja Salomo teki sitä, mikä on pahaa Herran silmissä, eikä uskollisesti seurannut Herraa niinkuin hänen isänsä Daavid.

7 Silloin Salomo rakensi Kemokselle, mooabilais-iljetykselle, uhrikukkulan sille vuorelle, joka on itään päin Jerusalemista, ja samoin Moolokille, ammonilais-iljetykselle.

8 Näin hän teki kaikkien muukalaisten vaimojensa mieliksi, jotka suitsuttivat ja uhrasivat jumalilleen.

9 Niin Herra vihastui Salomoon, koska hänen sydämensä oli kääntynyt pois Herrasta, Israelin Jumalasta, joka kahdesti oli ilmestynyt hänelle

10 ja nimenomaan kieltänyt häntä seuraamasta muita jumalia, ja koska hän ei ollut noudattanut Herran kieltoa.

11 Sentähden Herra sanoi Salomolle: Koska sinun on

gammal, förledde kvinnorna hans hjärta att avfalla till andra gudar, så att hans hjärta icke förblev hängivet åt HERREN, hans Gud, såsom hans fader Davids hjärta hade varit.

5 Så kom Salomo att följa efter Astarte, sidoniernas gudinna, och Milkom, ammoniternas styggelse.

6 Och Salomo gjorde vad ont var i HERRENS ögon och följde icke i allt efter HERREN, såsom hans fader David hade gjort.

7 Salomo byggde nämligen då en offerhöjd åt Kemos, moabiternas styggelse, på berget öster om Jerusalem, och likaså en åt Molok, Ammons barns styggelse.

8 På samma sätt gjorde han för alla sina utländska kvinnor, så att de fingo tända offereld och frambära offer åt sina gudar.

9 Och HERREN blev vred på Salomo, därför att hans hjärta hade avfallit från HERREN, Israels Gud, som dock två gånger hade uppenbarat sig för honom,

10 och som hade givit honom ett särskilt bud angående denna sak, att han icke skulle följa efter andra gudar, ett HERRENS bud som han icke hade hållit.

11 Därför sade HERREN till Salomo: »Eftersom det är så

the old age of Solomon, that, his wives, turned aside his heart after other gods,—his heart therefore was not sound with Yahweh his God, as was the heart of David his father.

5 And Solomon went after Ashtoreth, goddess of the Zidonians, and after Milcom, the abomination of the Ammonites.

6 Thus Solomon did the thing that was wicked in the eyes of Yahweh,—and went not fully after Yahweh, as did David his father.

7 Then, did Solomon build a high place for Chemosh, the abomination of Moab, in the hill that is before Jerusalem,—and for Molech, the abomination of the sons of Ammon;

8 and, thus, did he for all his foreign wives,—who burned incense and offered sacrifices unto their gods.

9 Therefore did Yahweh shew himself angry with Solomon,—because his heart had turned aside from Yahweh God of Israel, who had appeared unto him twice;

10 and had been giving command to him concerning this thing, that he should not go away after other gods,—but he had not taken heed unto that which Yahweh had commanded.

11 Wherefore Yahweh said unto Solomon—Forasmuch

käynyt näin, ja koska et ole pitänyt minun liittoani etkä noudattanut minun käskyjäni, jotka minä sinulle annoin, niin minä repäisen valtakunnan sinulta ja annan sen sinun palvelijallesi.

12 Mutta isäsi Daavidin tähden minä en tee tätä sinun päivinäsi; sinun poikasi kädestä minä sen repäisen.

13 Kuitenkaan en minä repäise koko valtakuntaa: yhden sukukunnan minä annan sinun pojallesi palvelijani Daavidin tähden ja Jerusalemin tähden, jonka minä olen valinnut.
14 Niin Herra nostatti Salomolle vastustajaksi edomilaisen Hadadin; tämä oli edomilaista kuningassukua.
15 Kun Daavid oli sodassa Edomin kanssa ja sotapäällikkö Jooab meni hautaamaan kaatuneita ja surmasi kaikki miehenpuolet Edomissa -
16 sillä Jooab ja koko Israel viipyi siellä kuusi kuukautta, kunnes olivat hävittäneet kaikki miehenpuolet Edomista -
17 pakeni Hadad ja hänen kanssaan muutamat edomilaiset miehet, hänen isänsä palvelijat, Egyptiin päin; Hadad oli vielä pieni poikanen.
18 He lähtivät liikkeelle Midianista ja tulivat Paaraniin. Ja he ottivat mukaansa miehiä Paaranista

med dig, och eftersom du icke har hållit det förbund och de stadgar som jag har givit dig, skall jag rycka riket ifrån dig och giva det åt din tjänare.

12 Men för din fader Davids skull vill jag icke göra detta i din tid; först ur din sons hand skall jag rycka det.

13 Dock skall jag icke rycka hela riket ifrån honom, utan en stam skall jag giva åt din son, för min tjänare Davids skull och för Jerusalems skull, som jag har utvalt.»
14 Och HERREN lät en motståndare till Salomo uppstå i edoméen Hadad. Denne var av konungasläkten i Edom.
15 Ty när David var i strid med Edom, och härhövitsmannen Joab drog upp för att begrava de slagna och därvid förgjorde allt mankön i Edom
16 -- ty Joab och hela Israel stannade där i sex månader, till dess att han hade utrotat allt mankön i Edom --
17 då flydde Adad jämte några edomeiska män som hade varit i hans faders tjänst, och de togo vägen till Egypten; Hadad var då en ung gosse.
18 De begav sig åstad från Midjan och kommo till Paran; och de togo folk med sig från Paran och

as this hath come to pass with thee, and thou hast not heeded my covenant and my statutes, which I charged upon thee, I will, rend, the kingdom away from thee, and will give it unto a servant of thine.
12 Notwithstanding, in thine own days, will I not do it, for the sake of David thy father,—out of the hand of thy son, will I rend it.
13 Howbeit, all the kingdom, will I not rend away, one tribe, will I give unto thy son,—for the sake of David my servant, and for the sake of Jerusalem, which I have chosen.
14 And Yahweh raised up an adversary against Solomon, Hadad the Edomite,—of the seed of the king, was he, in Edom.
15 And it came to pass, when David was dealing with Edom, and Joab general of the army went up to bury the slain,—and had smitten every male in Edom,—
16 for, six months, did Joab remain there, with all Israel,—until he had cut off every male in Edom,

17 that Hadad fled, he and certain men of Edom of the servants of his father, with him, to go into Egypt,—Hadad being a little boy.

18 So they arose out of Midian, and came into Paran,—and took certain men with them out of Paran,

ja tulivat Egyptiin faraon, Egyptin kuninkaan, luo. Tämä antoi hänelle talon ja määräsi hänelle elatuksen ja antoi hänelle myös maata.
19 Ja Hadad pääsi faraon suureen suosioon, niin että hän antoi hänelle vaimoksi kälynsä, kuningatar Tahpeneen sisaren.

20 Tahpeneen sisar synnytti hänelle hänen poikansa Genubatin, ja Tahpenes vieroitti hänet faraon palatsissa; ja niin jäi Genubat faraon palatsiin, faraon lasten joukkoon.

21 Kun Hadad Egyptissä kuuli, että Daavid oli mennyt lepoon isiensä tykö ja että sotapäällikkö Jooab oli kuollut, sanoi Hadad faraolle: Päästä minut menemään omaan maahani.

22 Mutta farao sanoi hänelle: Mitä sinulta puuttuu minun luonani, koska haluat mennä omaan maahasi? Hän vastasi: Ei mitään, mutta päästä minut.

23 Ja Jumala nostatti Salomolle vastustajaksi Resonin, Eljadan pojan, joka oli paennut herransa Hadadeserin, Sooban kuninkaan, luota.
24 Tämä kokosi miehiä ympärilleen ja oli partiojoukon päällikkönä silloin, kun Daavid surmasi heitä. He menivät sitten

kommo så till Egypten, till Farao, konungen i Egypten. Denne gav honom ett hus och anslog ett underhåll åt honom och gav honom land.
19 Och Hadad fann mycken nåd för Faraos ögon, så att denne gav honom till hustru en syster till sin gemål, en syster till drottning Tapenes.

20 Denna syster till Tapenes födde åt honom sonen Genubat, och Tapenes lät avvänja honom i Faraos hus; sedan vistades Genubat i Faraos hus bland Faraos söner.

21 Då nu Hadad i Egypten hörde att David hade gått till vila hos sina fäder, och att härhövitsmannen Joab var död, sade han till Farao: »Låt mig fara hem till mitt land.»

22 Men Farao sade till honom: »Vad fattas dig här hos mig, eftersom du vill fara till ditt land?» Han svarade: »Hindra mig icke, utan låt mig gå.

23 Och Gud lät ännu en motståndare till honom uppstå i Reson, Eljadas son, som hade flytt ifrån sin herre, Hadadeser, konungen i Soba.
24 När David sedan anställde blodbadet ibland dem, samlade denne folk omkring sig och blev hövitsman för en strövskara;

and came into Egypt, unto Pharaoh king of Egypt, who gave him a house, and, food, appointed him, and, land, did give unto him.
19 And Hadad found great favour in the eyes of Pharaoh,—so that he gave him to wife, the sister of his own wife, the sister of Tahpenes the queen.
20 And the sister of Tahpenes bare to him Genubath his son, and Tahpenes weaned him, in the house of Pharaoh,—and so it came about, that Genubath was of the household of Pharaoh, among the sons of Pharaoh.
21 And, when, Hadad, heard in Egypt, that David slept with his fathers, and that Joab general of the army was dead, Hadad said unto Pharaoh, Let me go, that I may take my journey unto mine own land.
22 Then said Pharaoh unto him—But what hast thou been lacking with me, that lo! thou art seeking to take thy journey unto thine own land? And he said—Nothing, howbeit, let me go.
23 And God raised up against him an adversary, Rezon son of Eliada,—who had fled from Hadadezer king of Zobah, his lord;

24 and he gathered unto him men, and became captain of a band when David slew them [of Zobah], —then went they to

Damaskoon, asettuivat sinne ja hallitsivat Damaskossa.

25 Ja hän oli Israelin vastustaja, niin kauan kuin Salomo eli, ja teki sille pahaa samoin kuin Hadadkin. Hän inhosi Israelia; ja hänestä tuli Aramin kuningas.
26 Myöskin Salomon palvelija Jerobeam, Nebatin poika, efraimilainen Seredasta, jonka äiti oli nimeltään Serua ja oli leskivaimo, kohotti kätensä kuningasta vastaan.
27 Hän joutui kohottamaan kätensä kuningasta vastaan seuraavalla tavalla. Salomo rakensi Milloa ja sulki siten aukon isänsä Daavidin kaupungissa.
28 Ja Jerobeam oli kelpo mies; ja kun Salomo näki, kuinka tämä nuori mies teki työtä, asetti hän hänet kaiken sen pakkotyön valvojaksi, mikä oli Joosefin heimon osalla.

29 Siihen aikaan tapahtui, kun Jerobeam kerran oli lähtenyt Jerusalemista, että siilolainen Ahia, profeetta, kohtasi hänet tiellä. Tämä oli puettuna uuteen vaippaan, ja he olivat kahdenkesken kedolla.

30 Silloin Ahia tarttui siihen uuteen vaippaan, joka hänellä oli yllään, ja repäisi sen kahdeksitoista kappaleeksi

dessa drogo därefter till Damaskus och slogo sig ned där och gjorde sig till herrar i Damaskus.
25 Denne var nu under Salomos hela livstid Israels motståndare och gjorde det skada, han såväl som Hadad. Han avskydde Israel; och han blev konung över Aram.
26 Och en av Salomos tjänare hette Jerobeam; han var son till Nebat, en efraimit, från Sereda, och hans moder hette Seruga och var änka. Denne reste sig upp mot konungen.
27 Orsaken varför han reste sig upp mot konungen var följande. Salomo byggde då på Millo; han ville befästa det blottade stället på sin fader Davids stad.
28 Nu var Jerobeam en dugande man; och då Salomo såg att den unge mannen var driftig i sitt arbete, satte han honom över allt det arbete som ålåg Josefs hus.

29 Vid den tiden hände sig en gång att Jerobeam hade begivit sig ut ur Jerusalem; då kom profeten Ahia från Silo emot honom på vägen, där han gick klädd i en ny mantel; och de båda voro ensamma på fältet.

30 Och Ahia fattade i den nya manteln som han hade på sig och ryckte sönder den i tolv stycken.

Damascus, and dwelt therein, and reigned in Damascus.

25 Thus became he an adversary unto Israel, all the days of Solomon, this, is the mischief which Hadad did,—so then, he abhorred Israel, when he reigned over Syria.
26 Jeroboam also, son of Nebat, an Ephrathite from Zeredah, whose, mother's name, was Zeruah, a widow woman, he being servant to Solomon, lifted up a hand against the king.
27 And, this, was the cause that he lifted up a hand against the king,—Solomon, built Millo, he closed up of the of David his father. the breach city
28 Now, the man Jeroboam, being an able Solomon observed his servant, that he man, was, one to execute a work, so he gave him oversight of all the charge of the house of Joseph.
29 And it came to pass, at that time, when, Jeroboam, went forth out of Jerusalem, that there met him Ahijah the Shilonite, the prophet, in the way, he having wrapped himself about with a new mantle; and, they two, were by themselves, in the field.
30 Then Ahijah laid hold of the new mantle, that was upon him,—and rent it into twelve pieces;

31 ja sanoi Jerobeamille: Ota itsellesi kymmenen kappaletta, sillä näin sanoo Herra, Israelin Jumala: Katso, minä repäisen valtakunnan Salomon kädestä ja annan kymmenen sukukuntaa sinulle.

31 Därefter sade han till Jerobeam: »Tag här tio stycken för dig. Ty så säger HERREN, Israels Gud: Se, jag vill rycka riket ur Salomos hand och giva tio av stammarna åt dig;

31 and said to Jeroboam, Take thee ten places,—for Thus, saith Yahweh, God of Israel—Behold me! about to rend the kingdom, out of the hand of Solomon, and I will give unto thee ten tribes:

32 Yksi sukukunta jääköön hänelle minun palvelijani Daavidin tähden ja Jerusalemin kaupungin tähden, jonka minä olen valinnut kaikista Israelin sukukunnista.

32 den ena stammen skall han få behålla för min tjänare Davids skull och för Jerusalems skull, den stads som jag har utvalt ur alla Israels stammar.

32 Howbeit, one tribe, shall he retain,—for the sake of my servant David, and for the sake of Jerusalem, the city that I have chosen, out of all the tribes of Israel:

33 Näin on tapahtuva, koska he ovat hyljänneet minut ja kumartaneet Astartea, siidonilaisten jumalatarta, ja Kemosta, Mooabin jumalaa, ja Milkomia, ammonilaisten jumalaa, eivätkä ole vaeltaneet minun teitäni eivätkä tehneet sitä, mikä on oikein minun silmissäni, eivätkä noudattaneet minun käskyjäni ja oikeuksiani niinkuin Salomon isä Daavid.

33 Så skall ske, därför att de hava övergivit mig och tillbett Astarte, sidoniernas gudinna, och Kemos, Moabs gud, och Milkom, Ammons barns gud, och icke vandrat på mina vägar och icke gjort vad rätt är i mina ögon, efter mina stadgar och rätter, såsom hans fader David gjorde.

33 Because they have forsaken me, and bowed themselves down to Ashtoreth, goddess of the Zidonians, to Chemosh, god of the Moabites, and to Milcom, god of the sons of Ammon,—and have not walked in my ways, by doing what is right in mine eyes, even my statutes and my regulations, like David his father.

34 Kuitenkaan en minä ota hänen kädestään koko valtakuntaa, vaan annan hänen olla ruhtinaana koko elinaikansa palvelijani Daavidin tähden, jonka minä valitsin, koska hän noudatti minun käskyjäni ja säädöksiäni.

34 Dock skall jag icke taga ifrån honom själv det samlade riket, utan jag vill låta honom förbliva furste, så länge han lever, för min tjänare Davids skull, som jag utvalde, därför att han höll mina bud och stadgar.

34 Yet will I not take all the kingdom out of his hand,—but will suffer him to be, leader, all the days of his life, for the sake of David my servant, whom I chose,—who kept my commandments and my statutes.

35 Mutta hänen poikansa kädestä minä otan kuninkuuden ja annan sen sinulle, nimittäin ne kymmenen sukukuntaa,

35 Men från hans son skall jag taga konungadömet och giva det åt dig, nämligen de tio stammarna.

35 But I will take the kingdom out of the hand of his son, and will give it to thee, even the ten tribes.

36 ja hänen pojallensa minä annan yhden sukukunnan, että minun palvelijallani Daavidilla aina olisi lamppu

36 En stam skall jag giva åt hans son, så att min tjänare David alltid har en lampa inför mitt ansikte i

36 Nevertheless, go his son, will I give one tribe,—to the end there may remain a lamp unto David my servant

palamassa minun edessäni Jerusalemissa, siinä kaupungissa, jonka minä olen itselleni valinnut, asettaakseni nimeni siihen.

Jerusalem, den stad som jag har utvalt åt mig, till att där fästa mitt namn.

always before me, in Jerusalem, the city that I have chosen for myself, to put my Name there.

37 Mutta sinut minä otan, ja sinä saat hallittavaksesi kaikki, joita haluat; sinusta tulee Israelin kuningas.

37 Dig vill jag alltså taga och vill låta dig regera över allt vad dig lyster; du skall bliva konung över Israel.

37 But, thee, will I take, and thou shalt reign over all that thy soul could desire,—and thou shalt be king over Israel.

38 Jos sinä olet kuuliainen kaikessa, mitä minä käsken sinun tehdä, ja vaellat minun tietäni ja teet sitä, mikä on oikein minun silmissäni, ja noudatat minun säädöksiäni ja käskyjäni, niinkuin minun palvelijani Daavid teki, niin minä olen sinun kanssasi ja rakennan sinulle pysyväisen huoneen, niinkuin minä Daavidille rakensin, ja annan Israelin sinulle.

38 Om du nu hörsammar allt vad jag bjuder dig och vandrar på mina vägar och gör vad rätt är i mina ögon, så att du håller mina stadgar och bud, såsom min tjänare David gjorde, så skall jag vara med dig och bygga åt dig ett hus som bliver beståndande, såsom jag byggde ett hus åt David, och jag skall giva Israel åt dig. --

38 So shall it be, if thou wilt hearken unto all that I shall command thee, and wilt walk in my ways, and do that which is right in mine eyes, by keeping my statutes and my commandments, as did David my servant, then will I be with thee, and will build thee an assured house, as I have built for David, and will give unto thee, Israel.

39 Siitä syystä minä nöyryytän Daavidin jälkeläiset, en kuitenkaan ainiaaksi.

39 Ja, för den sakens skull skall jag ödmjuka Davids säd, dock icke för alltid.»

39 Thus will I humiliate the seed of David, because of this; yet not for ever.

40 Salomo koetti saada surmatuksi Jerobeamin; mutta Jerobeam lähti ja pakeni Egyptiin, Suusakin, Egyptin kuninkaan, luo. Ja hän oli Egyptissä Salomon kuolemaan asti.

40 Och Salomo sökte tillfälle att döda Jerobeam; men Jerobeam stod upp och flydde till Egypten, till Sisak, konungen i Egypten. Och han stannade i Egypten till Salomos död.

40 When therefore Solomon sought to put, Jeroboam, to death, Jeroboam arose and fled into Egypt, unto Shishak king of Egypt,—and remained in Egypt, until the death of Solomon.

41 Mitä muuta Salomosta on kerrottavaa, kaikesta, mitä hän teki, ja hänen viisaudestansa, se on kirjoitettuna Salomon historiassa.

41 Vad nu mer är att säga om Salomo, om allt vad han gjorde och om hans vishet, det finnes upptecknat i Salomos krönika.

41 Now, the rest of the story of Solomon, and all that he did, and his wisdom, are, they, not written in the book of the records of Solomon?

42 Ja aika, minkä Salomo hallitsi Jerusalemissa koko Israelia, oli neljäkymmentä vuotta.

42 Den tid Salomo regerade i Jerusalem över hela Israel var fyrtio år.

42 Now, the days which Solomon reigned in Jerusalem, over all Israel, were forty years.

43 Sitten Salomo meni lepoon isiensä tykö ja hänet

43 Och Salomo gick till vila hos sina fäder och blev

43 So then Solomon slept with his fathers, and was

haudattiin isänsä Daavidin kaupunkiin. Ja hänen poikansa Rehabeam tuli kuninkaaksi hänen sijaansa.

begraven i sin fader Davids stad. Och hans son Rehabeam blev konung efter honom.

buried in the city of David his father,—and Rehoboam his son reigned in his stead.

12 luku

1 Rehabeam meni Sikemiin, sillä koko Israel oli tullut Sikemiin tekemään häntä kuninkaaksi.
2 Kun Jerobeam, Nebatin poika, kuuli sen - hän oli vielä Egyptissä, jonne hän oli paennut kuningas Salomoa, ja Jerobeam asui Egyptissä,

1 Och Rehabeam drog till Sikem, ty hela Israel hade kommit till Sikem för att göra honom till konung.
2 När Jerobeam, Nebats son, hörde detta -- han var då ännu kvar i Egypten, dit han hade flytt för konung Salomo; Jerobeam bodde alltså i Egypten,

1 And Rehoboam went to Shechem,—for, to Shechem, had all Israel come to make him king.
2 And it came to pass, when Jeroboam son of Nebat heard of it—he being yet in Egypt, whither he had fled from the face of Solomon the king, that Jeroboam returned from Egypt;

3 mutta he lähettivät kutsumaan hänet - niin Jerobeam ja koko Israelin seurakunta tuli saapuville, ja he puhuivat Rehabeamille sanoen:
4 Sinun isäsi teki meidän ikeemme raskaaksi; mutta huojenna sinä nyt se kova työ, jota isäsi teetti, ja se raskas ies, jonka hän pani meidän niskaamme, niin me palvelemme sinua.
5 Hän vastasi heille: Menkää ja odottakaa kolme päivää ja tulkaa sitten takaisin minun tyköni. Ja kansa meni.
6 Kuningas Rehabeam neuvotteli vanhain kanssa, jotka olivat palvelleet hänen isäänsä Salomoa, kun tämä vielä eli, ja kysyi: Kuinka te neuvotte vastaamaan tälle kansalle?
7 He vastasivat hänelle ja sanoivat: Jos sinä tänä

3 men de sände ditbort och läto kalla honom åter -- då kom han tillstädes jämte Israels hela församling och talade till Rehabeam och sade:
4 »Din fader gjorde vårt ok för svårt; men lätta nu du det svåra arbete och det tunga ok som din fader lade på oss, så vilja vi tjäna dig.»

5 Han svarade dem: »Gån bort och vänten ännu tre dagar, och kommen så tillbaka till mig.» Och folket gick.
6 Då rådförde sig konung Rehabeam med de gamle som hade varit i tjänst hos hans fader Salomo, medan denne ännu levde; han sade: »Vilket svar råden I mig att giva detta folk?»
7 De svarade honom och sade: »Om du i dag

3 yes they sent, and called him, and Jeroboam and all the convocation of Israel came,—and spake unto Rehoboam, saying:

4 Thy father, made our yoke, grievous,—now, therefore do, thou, lighten the grievous service of thy father, and his heavy yoke which he put upon us, that we may serve thee.
5 And he said unto them—Depart ye for yet three days, and then come again unto me. And the people departed.
6 Then King Rehoboam consulted the elders who used to stand before Solomon his father, while he yet lived, saying,—How do, ye, advise, that I answer this people?
7 And they spake unto him, saying—If, today, thou wilt

päivänä rupeat tämän kansan palvelijaksi ja palvelet heitä, jos kuulet heitä ja puhut heille hyviä sanoja, niin he ovat sinun palvelijoitasi kaiken elinaikasi.
8 Mutta hän hylkäsi tämän neuvon, jonka vanhat hänelle antoivat, ja neuvotteli nuorten miesten kanssa, jotka olivat kasvaneet hänen kanssaan ja jotka palvelivat häntä.
9 Hän kysyi heiltä: Kuinka te neuvotte meitä vastaamaan tälle kansalle, joka on puhunut minulle sanoen: 'Huojenna se ies, jonka sinun isäsi on pannut meidän niskaamme'?
10 Niin nuoret miehet, jotka olivat kasvaneet hänen kanssaan, vastasivat hänelle sanoen: Sano näin tälle kansalle, joka on puhunut sinulle sanoen: 'Sinun isäsi teki meidän ikeemme raskaaksi, mutta huojenna sinä sitä meiltä' - puhu heille näin: 'Minun pikkusormeni on paksumpi kuin minun isäni lantio.
11 Jos siis isäni on sälyttänyt teidän selkäänne raskaan ikeen, niin minä teen teidän ikeenne vielä raskaammaksi; jos isäni on kurittanut teitä raipoilla, niin minä kuritan teitä piikkiruoskilla.'
12 Niin Jerobeam ja kaikki kansa tuli Rehabeamin tykö kolmantena päivänä, niinkuin kuningas oli käskenyt sanoen: Tulkaa takaisin

underkastar dig detta folk och bliver dem till tjänst, om du lyssnar till deras bön och talar goda ord till dem, så skola de för alltid bliva dina tjänare.»

8 Men han aktade icke på det råd som de gamle hade givit honom, utan rådförde sig med de unga män som hade vuxit upp med honom, och som nu voro i hans tjänst.
9 Han sade till dem: »Vilket svar råden I oss att giva detta folk som har talat till mig och sagt: 'Lätta det ok som din fader har lagt på oss'?»

10 De unga männen som hade vuxit upp med honom svarade honom då och sade: »Så bör du säga till detta folk som har talat till dig och sagt: 'Din fader gjorde vårt ok tungt, men lätta du det för oss' -- så bör du tala till dem: 'Mitt minsta finger är tjockare än min faders länd.

11 Så veten nu, att om min fader har belastat eder med ett tungt ok, så skall jag göra edert ok ännu tyngre; har min fader tuktat eder med ris, så skall jag tukta eder med skorpiongissel.'»

12 Så kom nu Jerobeam med allt folket till Rehabeam på tredje dagen, såsom konungen hade befallt, i det han sade: »Kommen tillbaka

be servant unto this people, and wilt serve them,—and answer them kindly, and speak unto them good words, then will they be, thy, servants, always.

8 But he declined the counsel of the elders which they gave him, and consulted with the young men, who had grown up with him, who were standing before himself;
9 and said unto them—What counsel do, ye, give as to how we shall answer this people who have spoken unto me, saying—Make a lightening of the yoke which thy father put upon us?
10 Then spake unto him the young men who had grown up with him, saying, Thus, shalt thou say to this people that have spoken unto thee, saying—Thy father, made our yoke heavy, thou, therefore lighten it upon us, Thus, shalt thou speak unto them, My little finger, is thicker than my father’s loins;
11 Now, therefore, whereas, my father, laid upon you a heavy yoke, I, will add to your yoke,—My father, did chastise you with whips, but, I, will chastise you with scorpions.

12 So Jeroboam and all the people came in unto Rehoboam, on the third day,—as the king had bidden, saying—Come again

minun tyköni kolmantena päivänä.

13 Ja kuningas antoi kansalle kovan vastauksen, hyljäten sen neuvon, jonka vanhat olivat hänelle antaneet.

14 Ja hän puhui heille nuorten miesten neuvon mukaan, sanoen: Jos minun isäni on tehnyt teidän ikeenne raskaaksi, niin minä teen ikeenne vielä raskaammaksi; jos minun isäni on kurittanut teitä raipoilla, niin minä kuritan teitä piikkiruoskilla.

15 Kuningas ei siis kuullut kansaa; sillä Herra sen niin salli täyttääkseen sanansa, jonka Herra oli puhunut Jerobeamille, Nebatin pojalle, siilolaisen Ahian kautta.

16 Kun koko Israel huomasi, ettei kuningas heitä kuullut, vastasi kansa kuninkaalle näin: Mitä osaa meillä on Daavidiin? Ei meillä ole perintöosaa Isain poikaan. Majoillesi, Israel! Valvo nyt huonettasi, Daavid! Ja Israel meni majoillensa.

17 Niin Rehabeam tuli ainoastaan niiden israelilaisten kuninkaaksi, jotka asuivat Juudan kaupungeissa.

18 Ja kun kuningas Rehabeam lähetti matkaan verotöiden valvojan Adoramin, kivitti koko Israel hänet kuoliaaksi. Silloin

till mig på tredje dagen.»

13 Då gav konungen folket ett hårt svar; ty han aktade icke på det råd som de gamle hade givit honom.

14 Han talade till dem efter de unga männens råd och sade: »Har min fader gjort edert ok tungt, så skall jag göra edert ok ännu tyngre; har min fader tuktat eder med ris, så skall jag tukta eder med skorpiongissel.»

15 Alltså hörde konungen icke på folket; ty det var så skickat av HERREN, för att hans ord skulle uppfyllas, det som HERREN hade talat till Jerobeam, Nebats son, genom Ahia från Silo.

16 Då nu hela Israel förnam att konungen icke ville höra på dem, gav folket konungen detta svar: »Vad del hava vi i David? Ingen arvslott hava vi i Isais son. Drag hem till dina hyddor, Israel. Se nu själv om ditt hus, du David.» Därefter drog Israel hem till sina hyddor.

17 Allenast över de israeliter som bodde i Juda städer förblev Rehabeam konung.

18 Och när konung Rehabeam sände åstad Adoram, som hade uppsikten över de allmänna arbetena, stenade hela Israel

unto me, on the third day.

13 And the king answered the people, harshly,—and declined the counsel of the elders wherewith they had counselled him;

14 and spake unto them after the counsel of the young men, saying, My father, made your yoke heavy, but, I, will add unto your yoke,—My father, chastised you, with whips, but, I, will chastise you, with scorpions.

15 Thus the king hearkened not unto the people,—for there had come about a turn from Yahweh, that he might establish his word, which Yahweh had spoken by Ahijah the Shilonite, unto Jeroboam, son of Nebat.

16 So when all Israel saw that the king hearkened not unto them, the people answered the king, saying—What portion have, we, in, David. Or inheritance in the son of Jesse? To your homes O Israel! Now, see to thine own house, O David! And Israel departed to their homes.

17 But, as for the sons of Israel who were dwelling in the cities of Judah, Rehoboam reigned over them.

18 Then King Rehoboam sent Adoniram who was over the tribute, but all Israel stoned him with stones, that he died,—King Rehoboam,

kuningas Rehabeam nousi nopeasti vaunuihinsa ja pakeni Jerusalemiin.

19 Näin Israel luopui Daavidin suvusta, aina tähän päivään asti.

20 Mutta kun koko Israel kuuli, että Jerobeam oli tullut takaisin, lähettivät he kutsumaan hänet kansankokoukseen ja tekivät hänet koko Israelin kuninkaaksi. Daavidin sukua ei seurannut kukaan muu kuin Juudan sukukunta yksin.

21 Ja kun Rehabeam tuli Jerusalemiin, kokosi hän koko Juudan heimon ja Benjaminin sukukunnan, satakahdeksankymmentä tuhatta sotakuntoista valiomiestä, sotimaan Israelin heimoa vastaan ja palauttamaan kuninkuutta Rehabeamille, Salomon pojalle.

22 Mutta Jumalan miehelle Semajalle tuli tämä Jumalan sana:

23 Sano Rehabeamille, Salomon pojalle, Juudan kuninkaalle, ja koko Juudan ja Benjaminin heimoille sekä muulle kansalle näin:

24 'Näin sanoo Herra: Älkää menkö sotimaan veljiänne, israelilaisia, vastaan. Palatkaa kukin kotiinne, sillä minä olen sallinut tämän tapahtua.' Niin he kuulivat Herran sanaa, kääntyivät takaisin ja menivät pois

denne till döds; och konung Rehabeam själv måste med hast stiga upp i sin vagn och fly till Jerusalem.

19 Så avföll Israel från Davids hus och har varit skilt därifrån ända till denna dag.

20 Men när hela Israel hörde att Jerobeam hade kommit tillbaka, sände de och läto kalla honom till folkförsamlingen och gjorde honom till konung över hela Israel; ingen höll sig till Davids hus, utom Juda stam allena.

21 Och när Rehabeam kom till Jerusalem, församlade han hela Juda hus och Benjamins stam, ett hundra åttio tusen utvalda krigare, för att de skulle strida mot Israels hus och återvinna konungadömet åt Rehabeam, Salomos son.

22 Men Guds ord kom till gudsmannen Semaja;

23 han sade: »Säg till Rehabeam, Salomos son, Juda konung, och till hela Juda hus och Benjamin och till det övriga folket:

24 Så säger HERREN: I skolen icke draga upp och strida mot edra bröder, Israels barn. Vänden tillbaka hem, var och en till sitt, ty vad som har skett har kommit från mig.» Och de lyssnade till HERRENS

therefore, hastily mounted his chariot, to flee unto Jerusalem.

19 So Israel rebelled against the house of David,—unto this day.

20 And it came to pass, when all Israel heard that Jeroboam had returned, that they sent and called him into the assembly, and made him king over all Israel,—there were none that followed the house of David, saving the tribe of Judah only.

21 And, when Rehoboam entered Jerusalem, he called together all the house of Judah and the tribe of Benjamin—a hundred and eighty thousand chosen men, able to make war,—to fight against the house of Israel, to bring back the kingdom to Rehoboam, son of Solomon.

22 Then came the word of God unto Shemaiah, the man of God, saying:

23 Speak unto Rehoboam, son of Solomon, king of Judah, and unto all the house of Judah, and Benjamin,—and the remnant of the people, saying:

24 Thus, saith Yahweh—Ye shall not go up, neither shall ye fight with your brethren the sons of Israel,—return ye every man to his own house, for, from me, hath this thing been brought about. So they hearkened

Herran sanan mukaan.

ord och vände om och gingo sin väg, såsom HERREN hade befallt.

unto the word of Yahweh, and turned back to depart, according to the word of Yahweh.

25 Mutta Jerobeam linnoitti Sikemin Efraimin vuoristossa ja asettui sinne. Sitten hän lähti sieltä ja linnoitti Penuelin.

25 Men Jerobeam befäste Sikem i Efraims bergsbygd och bosatte sig där. Därifrån drog han åstad och befäste Penuel.

25 Then Jeroboam built Shechem, in the hill country of Ephraim, and dwelt therein,—and went forth from thence, and built Penuel.

26 Ja Jerobeam ajatteli sydämessänsä: Nyt valtakunta joutuu takaisin Daavidin suvulle.

26 Och Jerobeam sade vid sig själv: »Såsom nu är, kan riket komma tillbaka till Davids hus.

26 And Jeroboam said in his heart,—Now, shall the kingdom return to the house of David:

27 Jos tämä kansa menee ja uhraa teurasuhreja Herran temppelissä Jerusalemissa, niin tämän kansan sydän kääntyy jälleen heidän herransa Rehabeamin, Juudan kuninkaan, puolelle; ja he tappavat minut ja palaavat takaisin Rehabeamin, Juudan kuninkaan, luo.

27 Ty om folket här får draga upp och anställa slaktoffer i HERRENS hus i Jerusalem, så kan folkets hjärta vända tillbaka till deras herre Rehabeam, Juda konung; ja, då kunna de dräpa mig och vända tillbaka till Rehabeam, Juda konung.»

27 If this people go up to offer sacrifices in the house of Yahweh, in Jerusalem, then will the heart of this people return unto their lord, unto Rehoboam, king of Judah,—and they will slay me, and return unto Rehoboam, king of Judah.

28 Mietittyään asiaa kuningas teetti kaksi kultaista vasikkaa ja sanoi heille: Te olette jo tarpeeksi kauan kulkeneet Jerusalemissa. Katso, Israel, tässä on sinun Jumalasi, joka on johdattanut sinut Egyptin maasta.

28 Sedan nu konungen hade överlagt härom, lät han göra två kalvar av guld. Därefter sade han till folket: »Nu må det vara nog med edra färder upp till Jerusalem. Se, här är din Gud, Israel, han som har fört dig upp ur Egyptens land.»

28 Whereupon the king took counsel, and made two calves of gold,—and said unto them—It is, too much for you, to go up to Jerusalem, Lo! thy gods, O Israel, that brought thee up out of the land of Egypt;

29 Ja hän pystytti toisen Beeteliin, ja toisen hän asetti Daaniin.

29 Och han ställde upp den ena i Betel, och den andra satte han upp i Dan.

29 And he set the one in Bethel,—and, the other, put he in Dan.

30 Ja tämä koitui synniksi. Ja kansa kulki sen toisen kuvan luo Daaniin saakka.

30 Detta blev en orsak till synd; folket gick ända till Dan för att träda fram inför den ena av dem.

30 And this thing became a sin,—and the people went before the one, as far as Dan.

31 Hän rakensi myös uhrikukkulatemppeleitä ja teki kansan keskuudesta papeiksi kaikenkaltaisia

31 Han byggde också upp offerhöjdshus och gjorde till präster allahanda män ur folket, sådana som icke

31 And he made a house of high-places,—and made priests from the whole compass of the people, who

miehiä, jotka eivät olleet leeviläisiä.
32 Ja Jerobeam laittoi juhlan kahdeksannessa kuussa, kuukauden viidentenätoista päivänä, sen juhlan kaltaisen, jota vietetään Juudassa, ja nousi silloin itse alttarille; niin hän teki Beetelissä ja uhrasi niille vasikoille, jotka hän oli teettänyt. Ja tekemiänsä uhrikukkulapappeja hän asetti virkaan Beeteliin.

33 Hän nousi sille alttarille, jonka oli teettänyt Beeteliin, viidentenätoista päivänä kahdeksatta kuuta, jonka kuukauden hän oli omasta päästään keksinyt. Hän laittoi silloin juhlan israelilaisille ja nousi alttarille polttamaan uhreja.

voro av Levi barn.

32 Och Jerobeam anordnade en högtid i åttonde månaden, på femtonde dagen i månaden, lik högtiden Juda, och steg då upp till altaret; så gjorde han i Betel för att offra åt de kalvar som han hade låtit göra. Och de män som han hade gjort till offerhöjdspräster lät han göra tjänst i Betel.

33 Till det altare som han hade gjort i Betel steg han alltså upp på femtonde dagen i åttonde månaden, den månad som han av eget påfund hade valt. Han anordnade nämligen då en högtid för Israels barn och steg upp till altaret för att där tända offereld.

were not of the sons of Levi.
32 And Jeroboam made a festival in the eight month, on the fifteenth day of the month, like the festival which [was held] in Judah, and offered up on the altar, likewise, did he in Bethel, sacrificing to the calves which he had made,—and he kept in attendance in Bethel, the priests of the high-places which he had made.
33 And he offered up on the altar which he had made in Bethel, on the fifteenth day in the eighth month, in the month which he had devised out of his own heart,—thus made he a festival for the sons of Israel, and offered up on the altar, to make a perfume.

13 luku

1 Ja katso, Juudasta Beeteliin tuli Herran käskystä Jumalan mies, juuri kun Jerobeam seisoi alttarin ääressä polttamassa uhreja.

2 Ja hän huusi alttaria kohti Herran käskystä ja sanoi: Alttari, alttari, näin sanoo Herra: Katso, Daavidin suvusta on syntyvä poika, nimeltä Joosia. Hän on teurastava sinun päälläsi uhrikukkulapapit, jotka polttavat uhreja sinun päälläsi, ja sinun päälläsi tullaan polttamaan ihmisten

1 Men då kom på HERRENS befallning en gudsman från Juda till Betel, just när Jerobeam stod vid altaret för att där tända offereld.

2 Och mannen ropade mot altaret på HERRENS befallning och sade: »Altare! Altare! Så säger HERREN: Se, åt Davids hus skall födas en son vid namn Josia, han skall på dig slakta offerhöjdsprästerna som antända offereld på dig, och människoben skall man då bränna upp på

1 And lo! a man of God, came in out of Judah, by the word of Yahweh, unto Bethel,—as Jeroboam was standing by the altar, to make a perfume.
2 And he made proclamation against the altar, by the word of Yahweh, and said, O altar! altar! Thus, saith Yahweh,—Lo! a son to be born unto the house of David, Josiah his name, who shall sacrifice upon thee the priests of the high-places, who are making a perfume upon thee, and,

luita.

3 Ja hän antoi sinä päivänä ennusmerkin, sanoen: Ennusmerkki siitä, että Herra on puhunut, on tämä: alttari halkeaa, ja tuhka, joka on sen päällä, hajoaa.

4 Kun kuningas Jerobeam kuuli Jumalan miehen sanan, jonka hän huusi alttaria kohti Beetelissä, ojensi hän kätensä alttarilta ja sanoi: Ottakaa hänet kiinni. Silloin hänen kätensä, jonka hän oli ojentanut häntä vastaan, kuivettui, eikä hän enää voinut vetää sitä takaisin.

5 Ja alttari halkesi ja tuhka hajosi alttarilta, niinkuin Jumalan mies Herran käskystä oli ennusmerkin antanut.

6 Silloin kuningas puhkesi puhumaan ja sanoi Jumalan miehelle: Lepytä Herraa, Jumalaasi, ja rukoile minun puolestani, että minä voisin vetää käteni takaisin. Ja Jumalan mies lepytti Herraa; niin kuningas voi vetää kätensä takaisin, ja se tuli entiselleen.

7 Ja kuningas puhui Jumalan miehelle: Tule minun kanssani kotiini virkistämään itseäsi; minä annan sinulle lahjan.
8 Mutta Jumalan mies sanoi kuninkaalle: Vaikka antaisit

dig.»

3 På samma gång angav han ett tecken, i det han sade: »Detta är tecknet på att det är HERREN som har talat: se, altaret skall rämna, och askan därpå skall spillas ut.»
4 När konung Jerobeam hörde dessa ord, som gudsmannen ropade mot altaret i Betel, räckte han ut sin hand från altaret och sade: »Gripen honom.» Men handen som han hade räckt ut mot honom förvissnade, och han kunde icke draga den tillbaka till sig igen.

5 Och altaret rämnade, och askan på altaret spilldes ut; det var det tecken som gudsmannen på HERRENS befallning hade angivit.

6 Då tog konungen till orda och sade till gudsmannen: »Bönfall inför HERREN, din Gud, och bed för mig att jag må kunna draga min hand tillbaka till mig igen.» Och gudsmannen bönföll inför HERREN; och konungen kunde då draga sin hand tillbaka till sig igen, och den var likadan som förut.

7 Då talade konungen till gudsmannen: »Kom hem med mig och vederkvick dig; sedan vill jag giva dig en gåva.»
8 Men gudsmannen svarade konungen: »Om du än vill

human bones, shall be burned upon thee;
3 and he shall give, on that day, a sign, saying, This, is the sign of which Yahweh hath spoken,—Lo! the altar, is to be rent, and the ashes that are upon thee shall be, poured out!
4 And it came to pass, when the king heard the word of the man of God which he proclaimed against the altar in Bethel, Jeroboam thrust forth his hand, from off the altar, saying—Lay hold of him! and his hand which he had thrust forth against him was dried up, that he could not draw it back to him.
5 Moreover, the altar, was rent, and the ashes poured out from the altar,—according to the sign which the man of God had given, by the word of Yahweh.
6 Then responded the king and said unto the man of God—Appease, I pray thee, the face of Yahweh thy God, and pray for me, that my hand may be restored unto me. So the man of God appeased the face of Yahweh, and the hand of the king was restored unto him, and became as aforetime.
7 Then spake the king unto the man of God, Come home with me, and refresh thyself,—and let me give thee a present.
8 But the man of God said unto the king—If thou

minulle puolet linnastasi, en minä tulisi sinun kanssasi. Tässä paikassa en minä syö leipää enkä juo vettä.

9 Sillä niin käski minua Herra sanallansa, sanoen: Älä syö leipää, älä juo vettä äläkä palaa samaa tietä, jota olet tullut.

10 Ja hän meni toista tietä eikä palannut samaa tietä, jota oli tullut Beeteliin.

11 Mutta Beetelissä asui vanha profeetta; ja hänen poikansa tuli ja kertoi hänelle kaiken, mitä Jumalan mies sinä päivänä oli tehnyt Beetelissä ja mitä hän oli puhunut kuninkaalle. Kun he olivat kertoneet sen isällensä,

12 kysyi heidän isänsä heiltä, mitä tietä hän oli mennyt. Ja hänen poikansa olivat nähneet, mitä tietä Juudasta tullut Jumalan mies oli lähtenyt.
13 Silloin hän sanoi pojilleen: Satuloikaa minulle aasi. Ja kun he olivat satuloineet hänelle aasin, istui hän sen selkään
14 ja lähti Jumalan miehen jälkeen ja tapasi hänet istumassa tammen alla. Ja hän kysyi häneltä: Sinäkö olet se Juudasta tullut Jumalan mies? Hän vastasi: Minä.

giva mig hälften av vad som finnes i ditt hus, så kommer jag dock icke med dig; här på orten vill jag varken äta eller dricka.
9 Ty så har HERREN genom sitt ord bjudit mig och sagt: Du skall varken äta eller dricka, och ej heller vända tillbaka samma väg du har gått hit.»

10 Därefter gick han sina färde en annan väg och vände icke tillbaka samma väg han hade kommit till Betel.

11 Men i Betel bodde en gammal profet. Dennes son kom och förtäljde för honom allt vad gudsmannen den dagen hade gjort i Betel, huru han hade talat till konungen. När de hade förtäljt detta för sin fader,

12 frågade deras fader dem vilken väg han hade gått. Och hans söner visste vilken väg gudsmannen som kom från Juda hade gått.

13 Då sade han till sina söner: »Sadlen åsnan åt mig.» När de då hade sadlat åsnan åt honom, satte han sig på den
14 och begav dig åstad efter gudsmannen och fann honom sittande under terebinten; och han frågade honom: »Är du den gudsman som har kommit från Juda?» Han svarade: »Ja.»

wouldst give me the half of thy house, I would not go in with thee,—neither would I eat bread or drink water, in this place;
9 for, so, he charged me, by the word of Yahweh, saying, Thou shalt not eat bread, nor shalt thou drink water,—neither shalt thou come back by the way thou wentest.
10 So he departed another way,—and went not back by the way by which he came unto Bethel.

11 But, a certain aged prophet, was dwelling in Bethel,—whose sons came in and related to him all the deeds which the man of God had done that day in Bethel—and the words which he had spoken unto the king, and they related them to their father.
12 And their father said unto them, Which way then went he? Now his sons had seen the way which the man of God went who had come in out of Judah.
13 So he said unto his sons, Saddle for me, the ass. And they saddled for him the ass, and he rode thereon;
14 and went after the man of God, and found him, sitting under an oak. And he said unto him—Art, thou, the man of God who came in out of Judah? And he said—I am.

15 Hän sanoi hänelle: Tule kanssani minun kotiini syömään.
16 Hän vastasi: En voi palata enkä tulla sinun kanssasi, en voi syödä leipää enkä juoda vettä sinun kanssasi tässä paikassa,
17 sillä minulle on tullut sana, Herran sana: 'Älä syö leipää äläkä juo vettä siellä, älä myöskään tule takaisin samaa tietä, jota olet mennyt'.

18 Hän sanoi hänelle: Minäkin olen profeetta niinkuin sinä, ja enkeli on puhunut minulle Herran käskystä, sanoen: 'Vie hänet kanssasi takaisin kotiisi syömään leipää ja juomaan vettä'. Mutta sen hän valhetteli hänelle.

19 Niin tämä palasi hänen kanssansa ja söi leipää ja joi vettä hänen kodissaan.
20 Mutta heidän istuessaan pöydässä tuli Herran sana profeetalle, joka oli tuonut hänet takaisin.

21 Ja hän huusi Juudasta tulleelle Jumalan miehelle, sanoen: Näin sanoo Herra: Koska sinä olet niskoitellut Herran käskyä vastaan etkä ole noudattanut sitä määräystä, jonka Herra, sinun Jumalasi, sinulle antoi,

22 vaan olet palannut

15 Då sade han till honom: »Kom med mig hem och ät med mig.»
16 Men han svarade: »Jag kan icke vända om med dig och följa dig, och jag vill icke äta eller dricka med dig här på orten;

17 ty så har blivit mig sagt genom HERRENS ord: Du skall varken äta eller dricka där; du skall icke heller gå tillbaka samma väg du har gått dit.»

18 Han sade till honom: »Jag är ock en profet såsom du, och en ängel har talat till mig på HERRENS befallning och sagt: 'För honom tillbaka med dig hem och giv honom att äta och dricka.'» Men häri ljög han för honom.

19 Då vände han tillbaka med honom och åt i hans hus och drack.
20 Men under det att de sutto till bords, kom HERRENS ord till profeten som hade fört honom tillbaka.

21 Och han ropade till gudsmannen som hade kommit från Juda och sade: »Så säger HERREN: Därför att du har varit gensträvig mot HERRENS ord och icke hållit det bud som HERREN, din Gud, har givit dig,

22 utan vänt tillbaka och

15 Then said he unto him, Come home with me,—and eat bread.
16 And he said—I may not return with thee, nor go in with thee,—neither will I eat bread or drink water with thee, in this place;

17 for there came a message unto me by the word of Yahweh, Thou shalt neither eat bread, nor drink water there,—thou shalt not turn back to come by the way by which thou wentest.
18 And he said to him–I also, am a prophet, like unto thee, and, a messenger, hath spoken unto me, by the word of Yahweh, saying—Bring him back with thee, into thy house, that he may eat bread, and drink water. He deceived him.
19 So he went back with him, and did eat bread in his house, and drank water.
20 And so it was, as, they, were sitting at the table, yea, so it was, that the word of Yahweh came unto the prophet who had brought him back;
21 and he cried out unto the man of God who had come in out of Judah, saying, Thus, saith Yahweh,––Forasmuch as thou hast rebelled against the bidding of Yahweh, and hast not kept the commandment which Yahweh thy God commanded thee;
22 but hast returned, and

syömään leipää ja juomaan vettä siinä paikassa, josta sinulle oli sanottu: 'Älä siellä syö leipää äläkä juo vettä', niin älköön sinun ruumiisi tulko isiesi hautaan.

ätit och druckit på den ort där han hade förbjudit, dig att äta och dricka, därför skall din döda kropp icke komma i dina fäders grav.

eaten bread and drunk water, in the place of which he said unto thee, Thou mayest neither eat bread nor drink water: thy dead body shall not enter the burying-place of thy fathers.

23 Ja kun hän oli syönyt leipää ja juonut, satuloi hän aasin profeetalle, jonka hän oli tuonut takaisin.

23 Sedan han nu hade ätit och druckit, sadlade han åsnan åt honom, åt profeten som han hade fört tillbaka.

23 And it came to pass, after he had eaten bread, and after he had drunk, that he saddled for him the ass, for the prophet whom he had brought back.

24 Kun tämä oli lähtenyt, kohtasi hänet leijona tiellä ja tappoi hänet. Ja hänen ruumiinsa oli pitkänään tiellä, ja aasi seisoi hänen vieressään, ja leijona seisoi ruumiin ääressä.

24 Och denne begav sig åstad; men ett lejon kom emot honom på vägen och dödade honom. Sedan låg hans döda kropp utsträckt där på vägen, under det att åsnan stod bredvid den; och lejonet stod också bredvid den döda kroppen.

24 And, when he had gone, there met him a lion by the way, and slew him,—and his dead body was cast out in the way, and, the ass, was standing near it, and, the lion, was standing near the dead body.

25 Ja katso, siitä kulki ohitse miehiä, ja he näkivät ruumiin pitkänään tiellä ja leijonan seisomassa ruumiin ääressä. He menivät ja puhuivat siitä kaupungissa, jossa vanha profeetta asui.

25 Då nu folk som gick därförbi fick se den döda kroppen ligga utsträckt på vägen och lejonet stå bredvid den döda kroppen, gingo de in i staden där den gamle profeten bodde och omtalade det där.

25 And lo! certain men, passing by, saw the dead body, cast out in the way, and the lion standing near the dead body,—so they came in, and spake [of it] in the city, wherein, the aged prophet, dwelt.

26 Kun profeetta, joka oli palauttanut hänet tieltä, kuuli sen, sanoi hän: Se on se Jumalan mies, joka niskoitteli Herran käskyä vastaan. Sentähden Herra on antanut hänet leijonalle, ja se on ruhjonut ja tappanut hänet sen Herran sanan mukaan, jonka hän oli hänelle puhunut.

26 När profeten, som hade fört honom tillbaka från hans väg, hörde det, sade han: »Det är gudsmannen, han som var genssträvig mot HERRENS ord; därför har HERREN givit honom i lejonets våld, och det har krossat och dödat honom, i enlighet med det ord som HERREN hade talat till honom.»

26 And, when the prophet who had brought him back from the way heard of it, he said—The man of God, it is, who rebelled against the bidding of Yahweh,—therefore did Yahweh deliver him unto the lion, and it hath torn him and slain him, according to the word of Yahweh which he spake unto him.

27 Ja hän puhui pojilleen, sanoen: Satuloikaa minulle aasi. Ja he satuloivat.

27 Därefter tillsade han sina söner att de skulle sadla åsnan åt honom; och de sadlade den.

27 And he spake unto his sons, saying, Saddle for me the ass. And they saddled it.

28 Ja hän lähti ja löysi hänen ruumiinsa, joka oli pitkänään tiellä, ja aasin ja leijonan seisomasta ruumiin ääressä; leijona ei ollut syönyt ruumista eikä myöskään ruhjonut aasia.

29 Niin profeetta otti Jumalan miehen ruumiin, pani sen aasin selkään ja vei sen takaisin; ja vanha profeetta tuli kaupunkiin pitämään valittajaisia ja hautaamaan häntä.

30 Ja hän pani ruumiin omaan hautaansa; ja he pitivät valittajaiset hänelle ja huusivat: Voi, minun veljeni!

31 Ja kun hän oli haudannut hänet, sanoi hän pojilleen näin: Kun minä kuolen, niin haudatkaa minut siihen hautaan, johon Jumalan mies on haudattu, ja pankaa minun luuni hänen luittensa viereen.
32 Sillä toteutuva on sana, jonka hän Herran käskystä huusi Beetelissä olevaa alttaria vastaan ja kaikkia Samarian kaupungeissa olevia uhrikukkulatemppeleitä vastaan.

33 Ei tämänkään jälkeen Jerobeam kääntynyt pahalta tieltään, vaan teki taas uhrikukkulapapeiksi kaikenkaltaisia miehiä kansan keskuudesta. Kuka vain halusi, sen hän vihki papin virkaan, ja niin siitä tuli uhrikukkulapappi.

28 Så begav han sig åstad och fann den döda kroppen liggande utsträckt på vägen och åsnan och lejonet stående bredvid den döda kroppen; lejonet hade icke ätit av den döda kroppen och ej heller krossat åsnan.
29 Då tog profeten upp gudsmannens döda kropp och lade den på åsnan och förde den tillbaka; och den gamle profeten begav sig in i sin stad för att hålla dödsklagan och begrava honom.
30 Och han lade hans döda kropp i sin egen grav; och de höllo dödsklagan efter honom och ropade: »Ack ve, min broder!»
31 Då han nu hade begravit honom, sade han till sina söner: »När jag dör, så begraven mig i den grav där gudsmannen ligger begraven; läggen mina ben vid sidan av hans ben.

32 Ty förvisso skall det ord gå i fullbordan, som han på HERRENS befallning ropade mot altaret i Betel och mot alla offerhöjdshus i Samariens städer.»

33 Dock vände Jerobeam efter detta icke om från sin onda väg, utan gjorde åter allahanda man ur folket till offerhöjdspräster; vem som hade lust därtill fick av honom mottaga handfyllning till att vara offerhöjdspräst.

28 So he went and found his dead body, cast out in the way, with, the ass and the lion, standing near the dead body,—the lion had neither eaten the dead body, nor had it torn the ass.
29 And the prophet took up the dead body of the man of God, and laid it upon the ass, and brought it back,—and the aged prophet came into the city, to make lamentation, and to bury him.
30 And he laid his dead body in his own grave,—and they lamented over him, [saying]—Alas, my brother!

31 And it came to pass, after he had buried him, that he spake unto his sons, saying, When I die, then shall ye bury me in the grave wherein the man of God is buried; beside his bones, lay my bones;
32 For the message which he proclaimed, by the ward of Yahweh, against the altar which is in Bethel,—and against all the houses of the high places which are in the cities of Samaria, shall surely come to pass.
33 After this thing, Jeroboam turned not from his wicked way,—but again made, from the whole compass of the people, priests of high places, whomsoever he would, he installed, and he became priest of high places.

34 Ja tällä tavalla tämä tuli synniksi Jerobeamin suvulle ja syyksi siihen, että se hävitettiin ja hukutettiin maan päältä.

34 På detta sätt blev han för Jerobeams hus en orsak till synd, och en orsak till att det blev utplånat och utrotat från jorden.

34 And so this thing became the sin of the house of Jeroboam,—that it should be both taken away and destroyed, from off the face of the ground.

14 luku

1 Siihen aikaan sairastui Abia, Jerobeamin poika.
2 Niin Jerobeam sanoi vaimollensa: Nouse ja pukeudu niin, ettei sinua tunneta Jerobeamin vaimoksi, ja mene Siiloon. Katso, siellä on profeetta Ahia, joka ilmoitti, että minusta on tuleva tämän kansan kuningas.

1 Vid den tiden blev Abia, Jerobeams son, sjuk.
2 Då sade Jerobeam till sin hustru: »Stå upp och förkläd dig, så att ingen kan märka att du är Jerobeams hustru, och gå till Silo, ty där bor profeten Ahia, han som förkunnade om mig att jag skulle bliva konung över detta folk.

1 At that time, fell sick, Abijah son of Jeroboam.
2 Then said Jeroboam to his wife—Arise, I pray thee, and feign thyself another, that it be not known, that, thou, art the wife of Jeroboam,—and thou shalt go thy way to Shiloh, lo! there, is Ahijah the prophet, who promised I should be king over this people;

3 Ja ota mukaasi kymmenen leipää sekä pieniä leivoksia ja ruukullinen hunajaa ja mene hänen luoksensa. Hän ilmaisee sinulle, kuinka pojan käy.
4 Jerobeamin vaimo teki niin: hän nousi ja meni Siiloon ja tuli Ahian taloon. Ja Ahia ei voinut nähdä, sillä hänellä oli vanhuuttaan kaihi silmissä.

3 Och tag med dig tio bröd, därtill smått bakverk och en kruka honung, och gå in till honom; han skall då förkunna för dig huru det skall gå med gossen.»
4 Jerobeams hustru gjorde så; hon stod upp och gick till Silo och kom till Ahias hus. Och Ahia kunde icke se, ty hans ögon voro starrblinda av ålderdom.

3 and thou shall take with thee ten loaves, and cracknels, and a bottle of honey, and shalt go unto him,—he, will tell thee what shall befall the young man.
4 And the wife of Jeroboam, did so, and arose, and went to Shiloh, and entered the house of Ahijah,—now, Ahijah, could not see, for his eyes were fixed, by reason of his old age.

5 Mutta Herra oli sanonut Ahialle: Katso, Jerobeamin vaimo tulee sinulta kysymään pojastaan, sillä hän on sairaana. Niin ja niin on sinun puhuttava hänelle. Ja kun hän tuli tekeytyen tuntemattomaksi,

5 Men HERREN hade sagt till Ahia: »Just nu kommer Jerobeams hustru för att förfråga sig hos dig om sin son, ty han är sjuk; så och så skall du tala till henne. Men när hon kommer, skall hon ställa sig främmande.

5 But, Yahweh, had said unto Ahijah—Lo! the wife of Jeroboam, coming to enquire something of thee, concerning her son, for he is sick, thus and so, shalt thou speak unto her,—though, when she cometh in, she feign to be a stranger–woman.

6 ja kun Ahia kuuli hänen askeleensa hänen tullessaan

6 Då nu Ahia hörde ljudet av hennes steg, när hon

6 So it came to pass, when Ahijah heard the sound of

ovessa, sanoi hän: Tule sisään, Jerobeamin vaimo; miksi sinä tekeydyt tuntemattomaksi? Minä olen saanut ilmoittaakseni sinulle kovan sanoman.

kom i dörren, sade han: »Kom in, du Jerobeams hustru. Varför ställer du dig främmande? Jag har ju fått uppdrag att giva dig ett hårt budskap.

her feet, as she entered the doorway, that he said—Come in, thou wife of Jeroboam,—wherefore, is it that thou art feigning to be a stranger–woman, seeing that, I, am sent unto thee, with something hard to bear?

7 Mene ja sano Jerobeamille: 'Näin sanoo Herra, Israelin Jumala: Minä olen korottanut sinut kansan seasta ja asettanut sinut kansani Israelin ruhtinaaksi

7 Gå och säg Jerobeam: Så säger HERREN, Israels Gud: Se, jag har upphöjt dig ur folket och satt dig till furste över mitt folk Israel

7 Go, say to Jeroboam—Thus, saith Yahweh, God of Israel, Forasmuch as I exalted thee out of the midst of the people,—and gave thee to be leader over my people Israel;

8 ja reväissyt valtakunnan Daavidin suvulta ja antanut sen sinulle. Mutta sinä et ole ollut niinkuin minun palvelijani Daavid, joka noudatti minun käskyjäni ja seurasi minua kaikesta sydämestänsä, niin että hän teki ainoastaan sitä, mikä oli oikeata minun silmissäni.

8 och har ryckt riket från Davids hus och givit det åt dig. Men du har icke varit sådan som min tjänare David, som höll mina bud och följde efter mig av allt sitt hjärta, så att han gjorde allenast vad rätt var i mina ögon;

8 and rent the kingdom away from the house of David, and gave it to thee,—and yet thou hast not been like my servant David, who kept my commandments, and who followed me, with all his heart, to do only that which was right in mine eyes;

9 Vaan sinä olet tehnyt enemmän pahaa kuin kaikki sinun edeltäjäsi: sinä olet mennyt ja tehnyt itsellesi muita jumalia, valettuja kuvia, ja olet vihoittanut minut ja heittänyt minut selkäsi taakse.

9 utan du har gjort mer ont än alla som hava varit före dig och har gått bort och gjort dig andra gudar, nämligen gjutna beläten, för att förtörna mig, och har kastat mig bakom din rygg.

9 but hast made wicked thy doings beyond any who were before thee,—and hast gone and made thee ether gods, even molten images, to provoke me to anger, and hast cast, me, behind thy back,

10 Katso, sentähden minä annan onnettomuuden kohdata Jerobeamin sukua ja hävitän Israelista Jerobeamin miespuoliset jälkeläiset, kaikki tyynni, ja minä lakaisen pois Jerobeamin suvun, niinkuin saasta lakaistaan, kunnes siitä on tullut loppu.

10 Därför skall jag låta olycka komma över Jerobeams hus och utrota allt mankön av Jerobeams hus, både små och stora i Israel; och jag skall bortsopa Jerobeams hus, såsom man sopar bort orenlighet, till dess det bliver en ände därpå.

10 therefore, behold me! bringing misfortune against the house of Jeroboam, and I will cut off the meanest pertaining to Jeroboam, whether shut up or left at large, in Israel,—and will consume after the house of Jeroboam, as one consumeth dung, till it be all gone:

11 Joka Jerobeamin

11 Den av Jerobeams hus,

11 Him that dieth of

jälkeläisistä kuolee kaupungissa, sen koirat syövät, ja joka kuolee kedolle, sen syövät taivaan linnut. Sillä Herra on puhunut.'

12 Niin nouse nyt ja mene kotiisi. Kun sinun jalkasi astuu kaupunkiin, kuolee lapsi.

13 Ja koko Israel on pitävä valittajaiset hänelle, ja hänet haudataan. Sillä Jerobeamin jälkeläisistä on hän yksin tuleva hautaan, koska Jerobeamin suvussa on vain hänessä havaittu jotakin Herralle, Israelin Jumalalle, otollista.

14 Mutta Herra on herättävä itsellensä Israeliin kuninkaan, joka hävittää Jerobeamin suvun. Se on se päivä; ja mitä sitten?

15 Herra on lyövä Israelia, niin että se tulee ruovon kaltaiseksi, joka häilyy vedessä. Ja hän kiskaisee Israelin irti tästä hyvästä maasta, jonka hän on antanut heidän isillensä, ja hajottaa heidät tuolle puolelle Eufrat-virran, koska he ovat tehneet itsellensä asera-karsikkoja ja siten vihoittaneet Herran.

16 Ja hän antaa alttiiksi Israelin niiden syntien tähden, jotka Jerobeam on tehnyt ja joilla hän on saattanut Israelin tekemään syntiä.

17 Niin Jerobeamin vaimo nousi, meni matkaansa ja

som dör i staden, skola hundarna äta upp, och den som dör ute på marken, skola himmelens fåglar äta upp. Ty så har HERREN talat.

12 Så stå du nu upp och gå hem igen. När din fot träder in i staden, skall barnet dö.

13 Och hela Israel skall hålla dödsklagan efter honom, och man skall begrava honom; ty av Jerobeams hus skall allenast han komma i en grav, därför att i Jerobeams hus dock hos honom blev funnet något som var gott inför HERREN, Israels Gud.

14 Men HERREN skall låta en konung över Israel uppstå åt sig, en konung som skall utrota Jerobeams hus. Detta är den dagen; och vad skall icke nu ske!

15 HERREN skall slå Israel, så att det bliver likt vassen, som vaggar hit och dit i vattnet. Och han skall rycka upp Israel ur detta goda land, som han har givit åt deras fäder, och skall förströ dem på andra sidan floden, därför att de hava gjort sig Aseror och därmed förtörnat HERREN.

16 Och han skall prisgiva Israel för de synders skull som Jerobeam har begått, och genom vilka han har kommit Israel att synda.»

17 Då stod Jerobeams hustru upp och gick sin väg

Jeroboam in the city, shall, the dogs, eat, and, him that dieth in the field, shall, the birds of heaven, eat,—For, Yahweh, hath spoken.

12 Thou, therefore, arise, go to thine own house,—as thy feet are entering the city, the young man shall die.

13 Then shall all Israel lament for him, and bury him, for, this one, pertaining to Jeroboam, shall reach a burying-place,—because there hath been found in him something good toward Yahweh, God of Israel, in the house of Jeroboam.

14 Therefore will Yahweh raise up for himself a king over Israel, who will cut off the house of Jeroboam, this day, but why, even now?

15 Therefore will Yahweh smite Israel, as a reed shaketh in water, and will root out Israel, from off this goodly soil, which he gave unto their fathers, and will scatter them beyond the River[=Euphrates], —because they have made their Sacred Stems, provoking Yahweh to anger:

16 That he may deliver up Israel,—on account of the sin of Jeroboam, which he committed, and which he caused, Israel, to commit.

17 Then arose the wife of Jeroboam, and went her

tuli Tirsaan. Juuri kun hän tuli huoneen kynnykselle, kuoli poika.

och kom till Tirsa; och just som hon beträdde husets tröskel, gav gossen upp andan.

way and entered Tirzah,—as, she, was coming into the entrance hall, the young man died.

18 Ja hänet haudattiin, ja koko Israel piti valittajaiset hänelle, sen sanan mukaan, jonka Herra oli puhunut palvelijansa, profeetta Ahian, kautta.

18 Och man begrov honom, och hela Israel höll dödsklagan efter honom, i enlighet med det ord som HERREN hade talat genom sin tjänare, profeten Ahia.

18 And, when they buried him, all Israel lamented him,—according to the word of Yahweh, which he spake through his servant Ahijah the prophet.

19 Mitä muuta on kerrottavaa Jerobeamista, kuinka hän soti ja kuinka hän hallitsi, katso, se on kirjoitettuna Israelin kuningasten aikakirjassa.

19 Vad nu mer är att säga om Jerobeam, om hans krig och om hans regering, det finnes upptecknat i Israels konungars krönika.

19 Now, the rest of the story of Jeroboam, how he warred, and how he reigned, behold them! written in the book of the Chronicles of the Kings of Israel.

20 Ja aika, minkä Jerobeam hallitsi, oli kaksikymmentä kaksi vuotta. Sitten hän meni lepoon isiensä tykö. Ja hänen poikansa Naadab tuli kuninkaaksi hänen sijaansa.

20 Den tid Jerobeam regerade var tjugutvå år. Så gick han till vila hos sina fäder; och hans son Nadab blev konung efter honom.

20 And, the days which Jeroboam reigned, were twenty–two years,—and he slept with his fathers, and, Nadab his son, reigned, in his stead.

21 Mutta Rehabeam, Salomon poika, tuli Juudan kuninkaaksi. Neljänkymmenen yhden vuoden vanha oli Rehabeam tullessaan kuninkaaksi, ja hän hallitsi seitsemäntoista vuotta Jerusalemissa, siinä kaupungissa, jonka Herra oli valinnut kaikista Israelin sukukunnista, asettaakseen nimensä siihen. Hänen äitinsä oli nimeltään Naema, ammonilainen.

21 Men Rehabeam, Salomos son, var konung i Juda. Fyrtioett år gammal var Rehabeam, när han blev konung, och han regerade sjutton år i Jerusalem, den stad som HERREN hade utvalt ur alla Israels stammar, till att där fästa sitt namn. Hans moder hette Naama, ammonitiskan.

21 And, Rehoboam, son of Solomon, reigned in Judah,––forty–one years old, was Rehoboam when he began to reign, and seventeen years, reigned he in Jerusalem, the city which Yahweh had chosen to put his Name there, out of all the tribes of Israel, and, his mother's name, was Naamah, the Ammonitess.

22 Ja Juuda teki sitä, mikä oli pahaa Herran silmissä. Synneillänsä, joita he tekivät, he vihoittivat Herraa paljon enemmän, kuin heidän isänsä olivat tehneet.

22 Och Juda gjorde vad ont var i HERRENS ögon; med de synder som de begingo retade de honom långt mer, än deras fäder hade gjort.

22 And Judah did the thing that was wicked in the eyes of Yahweh,—and provoked him to jealousy, above all that their fathers had done, with their sins which they committed.

23 Hekin tekivät itsellensä uhrikukkuloita, patsaita ja asera-karsikkoja kaikille

23 Ty också de byggde sig offerhöjder och reste stoder och Aseror på alla höga

23 And, they also, built for themselves high places and pillars, and Sacred Stems,—

korkeille kukkuloille ja jokaisen viheriän puun alle.
24 Ja maassa oli myöskin haureellisia pyhäkköpoikia. He jäljittelivät niiden kansojen kaikkia kauhistavia tekoja, jotka Herra oli karkoittanut israelilaisten tieltä.
25 Mutta kuningas Rehabeamin viidentenä hallitusvuotena hyökkäsi Suusak, Egyptin kuningas, Jerusalemin kimppuun.
26 Ja hän otti Herran temppelin aarteet ja kuninkaan palatsin aarteet; otti kaikki tyynni. Hän otti myös kaikki ne kultakilvet, jotka Salomo oli teettänyt.

27 Kuningas Rehabeam teetti niiden sijaan vaskikilvet ja jätti ne henkivartijain päälliköiden haltuun, jotka vartioivat kuninkaan linnan ovella.

28 Ja niin usein kuin kuningas meni Herran temppeliin, kantoivat henkivartijat niitä ja veivät ne sitten takaisin henkivartijain huoneeseen.
29 Mitä muuta on kerrottavaa Rehabeamista ja kaikesta, mitä hän teki, se on kirjoitettuna Juudan kuningasten aikakirjassa.

30 Mutta Rehabeam ja Jerobeam olivat kaiken aikaa sodassa keskenään.
31 Sitten Rehabeam meni

kullar och under alla gröna träd;
24 ja, också tempelbolare funnos i landet. De gjorde efter alla styggelser hos de folk som HERREN hade fördrivit för Israels barn.

25 Men i konung Rehabeams femte regeringsår drog Sosak, konungen i Egypten, upp mot Jerusalem.
26 Och han tog skatterna i HERRENS hus och skatterna i konungshuset; alltsammans tog han. Han tog ock alla de gyllene sköldar som Salomo hade låtit göra.

27 I deras ställe lät konung Rehabeam göra sköldar av koppar, och dessa lämnade han i förvar åt hövitsmännen för drabanterna som höllo vakt vid ingången till konungshuset.
28 Och så ofta konungen gick till HERRENS hus, buro drabanterna dem; sedan förde de dem tillbaka till drabantsalen.

29 Vad nu mer är att säga om Rehabeam och om allt vad han gjorde, det finnes upptecknat i Juda konungars krönika.

30 Men Rehabeam och Jerobeam lågo i krig med varandra, så länge de levde.
31 Och Rehabeam gick till

upon every high hill, and under every green tree.
24 Moreover also, there were, male devotees, in the land,—they did according to all the abominable practices of the nations, which Yahweh dispossessed from before the sons of Israel.
25 And it came to pass, in the fifth year of King Rehoboam, that Shishak king of Egypt, came up against Jerusalem;
26 and took away the treasures of the house of Yahweh, and the treasures of the house of the king, yea, the whole, took he away,—and took away all the bucklers of gold, which, Solomon, had made.
27 So King Rehoboam made, in their stead, bucklers of bronze,—and committed them unto the hand of the captains of the runners, who kept guard at the entrance of the house of the king.
28 And so it was, whensoever the king went into the house of Yahweh, the runners bare them, and then brought them back into the chamber of the runners.
29 Now, the rest of the story of Rehoboam, and all that he did, are, they, not written in the book of the Chronicles of the Kings of Judah?
30 And there was, war, between Rehoboam and Jeroboam, continually.
31 So then Rehoboam slept

lepoon isiensä tykö, ja hänet haudattiin isiensä viereen Daavidin kaupunkiin. Hänen äitinsä oli nimeltään Naema, ammonilainen. Ja hänen poikansa Abiam tuli kuninkaaksi hänen sijaansa.

vila hos sina fäder och blev begraven hos sina fäder i Davids stad. Hans moder hette Naama, ammonitiskan. Och hans son Abiam blev konung efter honom.

with his fathers, and was buried with his fathers in the city of David, and, the name of his mother, was Naamah the Ammonitess,—and, Abijah his son, reigned, in his stead.

15 luku

1 Ja kuningas Jerobeamin, Nebatin pojan, kahdeksantenatoista hallitusvuotena tuli Abiam Juudan kuninkaaksi.
2 Hän hallitsi kolme vuotta Jerusalemissa. Hänen äitinsä oli nimeltään Maaka, Abisalomin tytär.
3 Ja hän vaelsi kaikissa isänsä synneissä, joita tämä oli tehnyt ennen häntä, eikä hänen sydämensä ollut ehyesti antautunut Herralle, hänen Jumalallensa, niinkuin hänen isänsä Daavidin sydän oli ollut.
4 Mutta Daavidin tähden Herra, hänen Jumalansa, antoi hänen lamppunsa palaa Jerusalemissa, korottamalla hänen jälkeläisekseen hänen poikansa ja pitämällä Jerusalemia pystyssä -
5 koska Daavid oli tehnyt sitä, mikä on oikein Herran silmissä, eikä koko elinaikanaan ollut poikennut mistään, mitä hän on käskenyt, paitsi heettiläisen Uurian asiassa.

6 Ja Abiam oli koko elinaikansa sodassa Jerobeamin kanssa.

1 I konung Jerobeams, Nebats sons, adertonde regeringsår blev Abiam konung över Juda.

2 Han regerade tre år i Jerusalem. Hans moder hette Maaka, Abisaloms dotter.
3 Och han vandrade i alla de synder som hans fader hade begått före honom, och hans hjärta var icke hängivet åt HERREN, hans Gud, såsom hans fader Davids hjärta hade varit.

4 Allenast för Davids skull lät HERREN, hans Gud, honom få en lampa i Jerusalem, i det att han uppsatte hans son efter honom och lät Jerusalem hava bestånd --

5 detta därför att David gjorde vad rätt var i HERRENS ögon och icke vek ifrån något som han bjöd honom, så länge han levde, utom i saken med hetiten Uria.

6 Men Rehabeam och Jerobeam lågo i krig med varandra, så länge den förre

1 Now, in the eighteenth year of King Jeroboam son of Nebat, began Abijah to reign over Judah.

2 Three years, reigned he in Jerusalem,—and, the name of his mother, was Maachah, daughter of Abishalom.
3 And he walked in all the sins of his father which he had done before him,—and his heart was not blameless with Yahweh his God, like the heart of David his father.

4 But, for the sake of David, did Yahweh his God give him a lamp, in Jerusalem,—by raising up a son of his after him, and by suffering Jerusalem to stand;

5 because David did that which was right in the eyes of Yahweh,—and turned not aside from anything that he commanded him, all the days of his life, save only in the matter of Uriah the Hittite.
6 And there was, war, between Rehoboam and Jeroboam, all the days of

levde.
7 Mitä muuta on kerrottavaa Abiamista ja kaikesta, mitä hän teki, se on kirjoitettuna Juudan kuningasten aikakirjassa. Mutta Abiam ja Jerobeam olivat sodassa keskenään.
7 Vad nu mer är att säga om Abiam och om allt vad han gjorde, det finnes upptecknat i Juda konungars krönika. Men Abiam och Jerobeam lågo i krig med varandra.
7 Now, the rest of the story of Abijah and all that he did, are, they, not written in the book of Chronicles of the Kings of Judah? And there was, war, between Abijah and Jeroboam.
8 Ja Abiam meni lepoon isiensä tykö, ja hänet haudattiin Daavidin kaupunkiin. Ja Aasa, hänen poikansa, tuli kuninkaaksi hänen sijaansa.
8 Och Abiam gick till vila hos sina fäder, och man begrov honom i Davids stad. Och hans son Asa blev konung efter honom.
8 So then Abijah slept with his fathers, and they buried him in the city of David,—and, Asa his son, reigned, in his stead.
9 Israelin kuninkaan Jerobeamin kahdentenakymmenentenä hallitusvuotena tuli Aasa Juudan kuninkaaksi.
9 I Jerobeams, Israels konungs, tjugonde regeringsår blev Asa konung över Juda.
9 Now, in the twentieth year of Jeroboam king of Israel, began Asa to reign as king of Judah;
10 Hän hallitsi neljäkymmentä yksi vuotta Jerusalemissa. Hänen äitinsä oli nimeltään Maaka, Abisalomin tytär.
10 Han regerade fyrtioett år i Jerusalem. Hans moder hette Maaka, Abisaloms dotter.
10 and, forty–one years, reigned he in Jerusalem,—and, the name of his mother, was Maachah, daughter of Abishalom.
11 Ja Aasa teki sitä, mikä oli oikein Herran silmissä, niinkuin hänen isänsä Daavid,
11 Och Asa gjorde vad rätt var i HERRENS ögon, såsom hans fader David hade gjort
11 And Asa did that which was right in the eyes of Yahweh,—like David his father;
12 ja toimitti haureelliset pyhäkköpojat pois maasta ja hävitti kaikki ne kivijumalat, jotka hänen isänsä olivat tehneet.
12 Han drev ut tempelbolarna ur landet och skaffade bort alla de eländiga avgudabeläten som hans fader hade låtit göra.
12 and he put away the male devotees out of the land,—and removed all the idols that his fathers had made.
13 Jopa hän erotti äitinsä Maakan kuningattaren arvosta, koska tämä oli pystyttänyt inhotuksen Aseralle; ja Aasa kukisti inhotuksen ja poltti sen Kidronin laaksossa.
13 Ja, sin moder Maaka avsatte han från hennes drottningsvärdighet, därför att hon hade satt upp en styggelse åt Aseran; Asa högg nu ned styggelsen och brände upp den i Kidrons dal.
13 Moreover also, even Maachah his mother, he removed from being queen, because she had made a monstrous thing to the Sacred Stem,—and Asa cut down her monstrous thing and burned it in the Kidron ravine.
14 Mutta uhrikukkulat eivät hävinneet. Kuitenkin oli Aasan sydän ehyesti antautunut Herralle, niin
14 Men offerhöjderna blevo icke avskaffade; dock var Asas hjärta hängivet åt HERREN, så länge han levde.
14 But, the high places, removed he not,—nevertheless, the heart of Asa, was blameless with

kauan kuin hän eli.
15 Ja hän vei Herran temppeliin isänsä pyhät lahjat ja omat pyhät lahjansa: hopeata, kultaa ja kaluja.

16 Mutta Aasa ja Israelin kuningas Baesa olivat kaiken aikansa sodassa keskenään.

17 Baesa, Israelin kuningas, lähti Juudaa vastaan ja linnoitti Raaman, estääkseen ketään pääsemästä Aasan, Juudan kuninkaan, luota tai hänen luokseen.
18 Ja Aasa otti kaiken hopean ja kullan, mikä vielä oli jäljellä Herran temppelin ja kuninkaan linnan aarrekammioissa, ja antoi sen palvelijainsa haltuun; ja kuningas Aasa lähetti heidät Benhadadin, Tabrimmonin pojan, Hesjonin pojanpojan, Aramin kuninkaan, luo, joka asui Damaskossa, ja käski sanoa hänelle:
19 Onhan liitto meidän välillämme, minun ja sinun, niinkuin oli minun isäni ja sinun isäsi välillä. Katso, minä lähetän sinulle hopeata ja kultaa lahjaksi; mene ja riko Baesan, Israelin kuninkaan, kanssa tekemäsi liitto, että hän lähtisi pois minun kimpustani.
20 Niin Benhadad kuuli kuningas Aasaa ja lähetti sotajoukkojensa päälliköt Israelin kaupunkeja vastaan ja valtasi Ijonin, Daanin, Aabel-Beet-Maakan ja koko Kinnerotin ynnä koko

15 Och han förde in i HERRENS hus både vad hans fader och vad han själv hade helgat åt HERREN: silver, guld och kärl.

16 Men Asa och Baesa, Israels konung, lågo i krig med varandra, så länge de levde.
17 Baesa, Israels konung, drog upp mot Juda och begynte befästa Rama, för att hindra att någon komme vare sig till eller ifrån Asa, Juda konung.
18 Då tog Asa allt silver och guld som fanns kvar i skattkamrarna i HERRENS hus, ävensom skatterna i konungshuset, och lämnade detta åt sina tjänare; därefter sände konung Asa dem till Ben-Hadad, son till Tabrimmon, son till Hesjon, konungen i Aram, som bodde i Damaskus, och lät säga:
19 »Ett förbund består ju mellan mig och dig, såsom det var mellan min fader och din fader. Se, här sänder jag dig skänker av silver och guld, så bryt då nu ditt förbund med Baesa, Israels konung, för att han må lämna mig i fred.»

20 Och Ben-Hadad lyssnade till konung Asa och sände sina krigshövitsmän mot Israels städer och förhärjade Ijon, Dan, Abel-Bet-Maaka och hela Kinarot jämte hela Naftali land.

Yahweh, all his days.
15 And he brought in the hallowed things of his father, and his own hallowed things, into the house of Yahweh,—silver and gold, and vessels.
16 And there was, war, between Asa and Baasha king of Israel, all their days.

17 And Baasha king of Israel came up against Judah, and built Ramah,—so as not to suffer any one to come out or go in unto Asa king of Judah.
18 So Asa took all the silver and the gold, that were left in the treasuries of the house of Yahweh, and the treasures of the house of the king, and delivered them into the hand of his servants,—and King Asa sent them unto Ben–hadad, son of Tabrimmon, son of Hezion, king of Syria, who dwelt in Damascus, saying:
19 [Let there be a] covenant between me and thee, [as] between my father and thy father: Lo! I have sent thee a gift, silver and gold, Come break thy covenant with Baasha, king of Israel, that he may go up from against me.

20 So Ben–hadad hearkened unto King Asa, and sent the generals of the forces which he had, against the cities of Israel, and smote Iyyohn [Ijon], and Dan, and Abel–beth–maacah,—and all

Naftalin maan.

21 Kun Baesa kuuli sen, lakkasi hän linnoittamasta Raamaa ja jäi Tirsaan.

22 Mutta kuningas Aasa kutsui kokoon kaiken Juudan, vapauttamatta ketään. Ja he veivät pois kivet ja puut, joilla Baesa oli linnoittanut Raamaa. Niillä kuningas Aasa linnoitti Geban, joka on Benjaminissa, ja Mispan.

23 Mitä muuta kaikkea on kerrottavaa Aasasta, kaikista hänen urotöistään, kaikesta, mitä hän teki, ja kaupungeista, jotka hän rakensi, se on kirjoitettuna Juudan kuningasten aikakirjassa. Mutta vanhuutensa päivinä hän oli sairas jaloistaan.

24 Sitten Aasa meni lepoon isiensä tykö, ja hänet haudattiin isiensä viereen hänen isänsä Daavidin kaupunkiin. Ja hänen poikansa Joosafat tuli kuninkaaksi hänen sijaansa.

25 Ja Naadab, Jerobeamin poika, tuli Israelin kuninkaaksi Aasan, Juudan kuninkaan, toisena hallitusvuotena, ja hän hallitsi Israelia kaksi vuotta.

26 Hän teki sitä, mikä on pahaa Herran silmissä, ja vaelsi isänsä teitä ja hänen synnissänsä, jolla hän oli saattanut Israelin tekemään syntiä.

27 Mutta Baesa, Ahian poika, Isaskarin sukua, teki

21 När Baesa hörde detta, avstod han från att befästa Rama och höll sig sedan stilla i Tirsa.

22 Men konung Asa bådade upp hela Juda, ingen fritagen; och de förde bort stenar och trävirke som Baesa använde till att befästa Rama. Därmed befäste nu konung Asa Geba i Benjamin, så ock Mispa.

23 Allt vad mer är att säga om Asa, om alla hans bedrifter, om allt vad han gjorde och om de städer han byggde, det finnes upptecknat i Juda konungars krönika. Men på sin ålderdom fick han en sjukdom i sina fötter.

24 Och Asa gick till vila hos sina fäder och blev begraven hos sina fäder i sin fader Davids stad. Och hans son Josafat blev konung efter honom.

25 Men Nadab, Jerobeams son, blev konung över Israel i Asas, Juda konungs, andra regeringsår, och han regerade över Israel i två år.

26 Han gjorde vad ont var i HERRENS ögon och vandrade på sin faders väg och i den synd genom vilken denne hade kommit Israel att synda.

27 Men Baesa, Ahias son, av Isaskar hus, anstiftade en

Chinneroth, against all the land of Naphtali.

21 And it came to pass, when Baasha heard thereof, he left off building Ramah,—and returned to Tirzah.

22 And, King Asa, published it unto all Judah, none was exempted, so they carried away the stones of Ramah, and the beams thereof, wherewith Baasha had built,—and King Asa built therewith Geba of Benjamin, and Mizpah.

23 Now, the rest of all the story of Asa, and all his might, and all that he did and the cities which he built, are, they, not written in the book of the Chronicles of the Kings of Judah? Howbeit, in the time of his old age, he was diseased in his feet.

24 So then Asa slept with his fathers, and was buried with his fathers, in the city of David his father,—and, Jehoshaphat his son, reigned, in his stead.

25 Now, Nadab son of Jeroboam, began to reign over Israel, in the second year of Asa king of Judah,—and he reigned over Israel, two years.

26 And he did the thing that was wicked in the eyes of Yahweh,—and walked in the way of his father, and in his sin, wherewith he caused, Israel, to sin.

27 And Baasha son of Ahijah, of the house of

salaliiton häntä vastaan, ja Baesa surmasi hänet Gibbetonin luona, joka oli filistealaisilla; sillä Naadab ja koko Israel piirittivät Gibbetonia.

sammansvärjning mot honom, och Baesa dräpte honom vid Gibbeton, som tillhörde filistéerna; Nadab med hela Israel höll nämligen på med att belägra Gibbeton.

Issachar, conspired against him, and Baasha smote him in Gibbethon, which belonged to the Philistines,—Nadab and all Israel being in siege against Gibbethon.

28 Baesa tappoi hänet Juudan kuninkaan Aasan kolmantena hallitusvuotena ja tuli kuninkaaksi hänen sijaansa.

28 I Asas, Juda konungs, tredje regeringsår var det som Baesa dödade honom, och han blev så själv konung i hans ställe.

28 And Baasha slew him, in the third year of Asa king of Judah,—and reigned in his stead.

29 Kuninkaaksi tultuaan hän surmasi koko Jerobeamin suvun jättämättä Jerobeamin jälkeläisistä eloon ainoatakaan henkeä: hän hävitti heidät Herran sanan mukaan, jonka hän oli puhunut palvelijansa, siilolaisen Ahian, kautta -

29 Och när han hade blivit konung förgjorde han hela Jerobeams hus; han lät intet som anda hade bliva kvar av Jerobeams hus, utan utrotade det, i enighet med det ord som HERREN hade talat genom sin tjänare Ahia från Silo --

29 And it came to pass, when he became king, that he smote all the house of Jeroboam, he left not remaining any breathing thing pertaining to Jeroboam, until he had destroyed him,—according to the word of Yahweh, which he spake by the hand of his servant Ahijah the Shilonite:

30 niiden syntien tähden, jotka Jerobeam oli tehnyt ja joilla hän oli saattanut Israelin tekemään syntiä, siten vihoittaen Herran, Israelin Jumalan.

30 detta för de synders skull som Jerobeam hade begått, och genom vilka han kom Israel att synda, så att han därmed förtörnade HERREN, Israels Gud.

30 for the sins of Jeroboam which he committed, and which he caused, Israel, to commit,—by his provocation wherewith he provoked to anger Yahweh God of Israel.

31 Mitä muuta on kerrottavaa Naadabista ja kaikesta, mitä hän teki, se on kirjoitettuna Israelin kuningasten aikakirjassa.

31 Vad nu mer är att säga om Nadab och om allt vad han gjorde det finnes upptecknat i Israels konungars krönika.

31 Now, the rest of the story of Nadab, and all that he did, are, they, not written in the book of the Chronicles of the kings of Israel?

32 Mutta Aasa ja Israelin kuningas Baesa olivat kaiken aikansa sodassa keskenään.

32 Men Asa och Baesa, Israels konung, lågo i krig med varandra, länge de levde.

32 And there was, war, between Asa and Baasha king of Israel, all their days.

33 Aasan, Juudan kuninkaan, kolmantena hallitusvuotena tuli Baesa, Ahian poika, koko Israelin kuninkaaksi Tirsassa, ja hän hallitsi kaksikymmentä neljä vuotta.

33 I Asas, Juda konungs, tredje regeringsår blev Baesa, Ahias son, konung över hela Israel i Tirsa och regerade i tjugufyra år.

33 In the third year of Asa king of Judah, began Baasha, son of Ahijah, to reign over all Israel, in Tirzah, [and he reigned] twenty-four years.

34 Hän teki sitä, mikä on pahaa Herran silmissä, ja vaelsi Jerobeamin teitä ja hänen synneissänsä, joilla hän oli saattanut Israelin tekemään syntiä.

34 Han gjorde vad ont var i HERRENS ögon och vandrade på Jerobeams väg och i den synd genom vilken denne hade kommit Israel att synda.

34 And he did that which was wicked in the eyes of Yahweh,—and walked in the way of Jeroboam, and in his sin wherewith he caused, Israel, to sin.

16 luku

1 Ja Jeehulle, Hananin pojalle, tuli tämä Herran sana Baesaa vastaan:

1 Och HERRENS ord kom till Jehu, Hananis son, mot Baesa; han sade:

1 Then came the word of Yahweh unto Jehu

2 Sentähden, että sinä, vaikka minä olen korottanut sinut tomusta ja pannut sinut kansani Israelin ruhtinaaksi, olet vaeltanut Jerobeamin teitä ja saattanut minun kansani Israelin tekemään syntiä, niin että he ovat vihoittaneet minut synneillänsä,

2 »Se, jag har lyft dig upp ur stoftet och satt dig till furste över mitt folk Israel. Men du har vandrat på Jerobeams väg och kommit mitt folk Israel att synda, så att de hava förtörnat mig genom sina synder.

2 son of Hanani, against Baasha, saying: Forasmuch as I exalted thee out of the dust, and gave thee to be leader over my people Israel,—and yet thou hast walked in the way of Jeroboam, and caused, my people Israel, to sin, provoking me to anger with their sins,

3 katso, minä lakaisen pois Baesan ja hänen sukunsa. Minä teen sinun suvullesi, niinkuin minä tein Jerobeamin, Nebatin pojan, suvulle.

3 Därför vill jag bortsopa Baesa och hans hus; ja, jag vill göra med ditt hus såsom jag gjorde med Jerobeams, Nebats sons, hus.

3 Behold me! consuming after Baasha, and after his house,—and I will deliver up thy house, like the house of Jeroboam son of Nebat:

4 Joka Baesan jälkeläisistä kuolee kaupungissa, sen koirat syövät, ja joka kuolee kedolla, sen syövät taivaan linnut.

4 Den av Baesas hus, som dör i staden, skola hundarna äta upp, och den av hans hus, som dör ute på marken, skola himmelens fåglar äta upp.»

4 Him that dieth of Baasha in the city, shall, the dogs, eat, and, him that dieth of his in the field, shall, the birds of heaven, eat.

5 Mitä muuta on kerrottavaa Baesasta, siitä, mitä hän teki, ja hänen urotöistänsä, se on kirjoitettuna Israelin kuningasten aikakirjassa.

5 Vad nu mer är att säga om Baesa, om vad han gjorde och om hans bedrifter, det finnes upptecknat i Israels konungars krönika.

5 Now, the rest of the story of Baasha, and what he did, and his might, are, they, not written in the book of the Chronicles of the Kings of Israel?

6 Ja Baesa meni lepoon isiensä tykö, ja hänet haudattiin Tirsaan. Ja hänen poikansa Eela tuli kuninkaaksi hänen sijaansa.

6 Och Baesa gick till vila hos sina fäder och blev begraven i Tirsa. Och hans son Ela blev konung efter honom.

6 So Baasha slept with his fathers, and was buried in Tirzah,—and, Elah his son, reigned, in his stead.

7 Mutta profeetta Jeehun, Hananin pojan, kautta oli tullut Herran sana Baesaa ja hänen sukuansa vastaan kaiken sen tähden, mitä hän oli tehnyt ja mikä oli pahaa Herran silmissä, hänen kättensä tekojen tähden, joilla hän oli vihoittanut Herran, niin että hänen kävi niinkuin Jerobeamin suvun, kuin myöskin sen tähden, että hän oli surmannut tämän suvun.

7 Men genom profeten Jehu, Hananis son, hade HERRENS ord kommit till Baesa och hans hus, icke allenast för allt det onda som han hade gjort i HERRENS ögon, då han förtörnade honom genom sina händers verk, så att det måste gå honom såsom det gick Jerobeams hus, utan ock därför att han hade förgjort detta.

7 Moreover also, through Jehu son of Hanani the prophet, the word of Yahweh, came against Baasha and against his house, even because of all the wickedness that he had done in the eyes of Yahweh, provoking him to anger with the work of his hands, becoming like the house of Jeroboam,—notwithstanding that he smote him.

8 Aasan, Juudan kuninkaan, kahdentenakymmenentenä kuudentena hallitusvuotena tuli Eela, Baesan poika, Israelin kuninkaaksi Tirsassa, ja hän hallitsi kaksi vuotta.

8 I Asas, Juda konungs, tjugusjätte regeringsår blev Ela, Baesas son, konung över Israel i Tirsa och regerade i två år.

8 In the twenty–sixth year of Asa king of Judah, began Elah son of Baasha to reign over Israel, in Tirzah, [and he reigned] two years.

9 Mutta hänen palvelijansa Simri, jolla oli johdossaan puolet sotavaunuista, teki salaliiton häntä vastaan. Ja kun hän Tirsassa kerran oli juonut itsensä juovuksiin Tirsassa olevan linnan päällikön Arsan talossa,

9 Men hans tjänare Simri, som var hövitsman för den ena hälften av stridsvagnarna, anstiftade en sammansvärjning mot honom. Och en gång, då han i Tirsa hade druckit sig drucken i Arsas hus, överhovmästarens i Tirsa,

9 Then conspired against him his servant Zimri, captain of half the chariots,––as he was in Tirzah drinking himself drunk, in the house of Arza, who was over the household in Tirzah.

10 tuli Simri sinne ja löi hänet kuoliaaksi Juudan kuninkaan Aasan kahdentenakymmenentenä seitsemäntenä hallitusvuotena; ja hän tuli kuninkaaksi hänen sijaansa.

10 kom Simri dit och slog honom till döds -- det var i Asas, Juda konungs, tjugusjunde regeringsår -- och han själv blev så konung i hans ställe.

10 And Zimri went in, and smote him and slew him, in the twenty–seventh year of Asa king of Judah,—and reigned in his stead.

11 Ja kun hän oli tullut kuninkaaksi ja istunut valtaistuimelleen, surmasi hän koko Baesan suvun eikä jättänyt hänen jälkeläisistään eloon ainoatakaan miehenpuolta, ei sukulunastajaa eikä ystävää.

11 Och när han hade blivit konung och intagit sin tron, förgjorde han hela Baesas hus, utan att låta någon av mankön bliva kvar, varken hans blodsförvanter eller hans vänner.

11 And it came to pass, when he began to reign, as soon as he sat on his throne, that he smote all the house of Baasha, he left him not even the meanest,—neither of his kinsfolks, nor of his friends.

12 Ja niin tuhosi Simri koko Baesan suvun, Herran sanan

12 Så utrotade Simri hela Baesas hus, i enlighet med

12 Thus did Zimri destroy all the house of Baasha,—

mukaan, jonka hän oli puhunut Baesaa vastaan profeetta Jeehun kautta,

13 kaikkien Baesan ja hänen poikansa Eelan syntien tähden, jotka nämä olivat tehneet ja joilla he olivat saattaneet Israelin tekemään syntiä; he olivat vihoittaneet Herran, Israelin Jumalan, turhilla jumalilla, joita he palvelivat.

14 Mitä muuta on kerrottavaa Eelasta ja kaikesta, mitä hän teki, se on kirjoitettuna Israelin kuningasten aikakirjassa.

15 Juudan kuninkaan Aasan kahdentenakymmenentenä seitsemäntenä hallitusvuotena tuli Simri kuninkaaksi, ja hän hallitsi Tirsassa seitsemän päivää. Väki oli silloin asettuneena leiriin Gibbetonin edustalle, joka oli filistealaisilla.

16 Kun leiriin asettunut väki kuuli sanottavan: Simri on tehnyt salaliiton ja on myös surmannut kuninkaan, niin koko Israel teki sinä päivänä leirissä Omrin, Israelin sotapäällikön, kuninkaaksi.

17 Ja Omri ja koko Israel hänen kanssaan lähti Gibbetonista, ja he saarsivat Tirsan.

18 Ja kun Simri näki, että kaupunki oli valloitettu, meni hän kuninkaan linnan palatsiin ja poltti kuninkaan

det ord som HERREN hade talat till Baesa genom profeten Jehu --

13 detta för alla de synders skull som Baesa och hans son Ela hade begått, och genom vilka de hade kommit Israel att synda, så att de förtörnade HERREN, Israels Gud, med de fåfängliga avgudar som de dyrkade.

14 Vad nu mer är att säga om Ela och om allt vad han gjorde, det finnes upptecknat i Israels konungars krönika.

15 I Asas, Juda konungs, tjugusjunde regeringsår blev Simri konung och regerade i sju dagar, i Tirsa. Folket höll då på att belägra Gibbeton, som tillhörde filistéerna.

16 Medan nu folket höll på med belägringen, fingo de höra sägas »Simri har anstiftat en sammansvärjning; han har ock dräpt konungen.» Då gjorde hela Israel samma dag Omri, den israelitiske härhövitsmannen, till konung, i lägret.

17 Därefter drog Omri med hela Israel upp från Gibbeton, och de angrepo Tirsa.

18 Men när Simri såg att staden var intagen, gick han in i konungshusets palatsbyggnad och brände

according to the word of Yahweh which he spake unto Baasha, through Jehu the prophet;

13 as to all the sins of Baasha, and the sins of Elah his son,—wherewith they sinned, and wherewith they caused, Israel, to sin, provoking to anger Yahweh God of Israel, with their vanities.

14 Now, the rest of the story of Elah, and all that he did, are, they, not written in the book of the Chronicles of the Kings of Israel?

15 In the twenty–seventh year of Asa king of Judah, did Zimri reign, seven days in Tirzah,—but, the people, were encamped against Gibbethon, which belonged to the Philistine.

16 When therefore the people who were encamped, heard say, Zimri hath conspired, moreover also, he hath smitten the king, all Israel made Omri, general of the army, king over Israel, on that day, in the camp.

17 So Omri, and all Israel with him, went up from Gibbethon,—and laid siege against Tirzah.

18 And it came to pass, when Zimri saw that the city was captured, that he entered into the citadel of

linnan päänsä päältä tulella, ja niin hän kuoli,

upp konungshuset jämte sig själv i eld och omkom så --

the house of the king,—and burned over him the house of the king, with fire, and died:

19 syntiensä tähden, jotka hän oli tehnyt, kun oli tehnyt sitä, mikä on pahaa Herran silmissä, vaeltamalla Jerobeamin teitä ja hänen synnissään, jota tämä oli tehnyt ja jolla hän oli saattanut Israelin tekemään syntiä.

19 detta för de synders skull som han hade begått, i det att han gjorde vad ont var i HERRENS ögon och vandrade på Jerobeams väg och i den synd som denne hade gjort, och genom vilken han hade kommit Israel att synda.

19 because of his sins which he committed by doing the thing that was wicked in the eyes of Yahweh,—by walking in the way of Jeroboam, and in his sin which he committed, by causing, Israel, to sin.

20 Mitä muuta on kerrottavaa Simristä ja salaliitosta, jonka hän teki, se on kirjoitettuna Israelin kuningasten aikakirjassa.

20 Vad nu mer är att säga om Simri och om den sammansvärjning som han anstiftade, det finnes upptecknat i Israels konungars krönika.

20 Now, the rest of the story of Zimri, and his conspiracy wherein he conspired, are, they, not written in the book of the Chronicles of the Kings of Israel?

21 Silloin Israelin kansa jakaantui kahtia. Toinen puoli kansaa seurasi Tibniä, Giinatin poikaa, tehdäkseen hänet kuninkaaksi, toinen puoli seurasi Omria.

21 Nu delade sig Israels folk i två hälfter; den ena hälften av folket höll sig till Tibni, Ginats son, och ville göra honom till konung, och den andra hälften höll sig till Omri.

21 Then, were the people of Israel divided,—half the people, were following Tibni son of Ginath, to make him king, and, half, following Omri.

22 Mutta se osa kansaa, joka seurasi Omria, sai voiton siitä osasta kansaa, joka seurasi Tibniä, Giinatin poikaa. Ja Tibni kuoli, ja Omri tuli kuninkaaksi.

22 Men den del av folket som höll sig till Omri, fick överhanden över den del som höll sig till Tibni, Ginats son. Och när Tibni var död, blev Omri konung.

22 But, the people that followed Omri, prevailed against, the people that followed Tibni son of Ginath; so that, Tibni, died, and, Omri, reigned.

23 Juudan kuninkaan Aasan kolmantenakymmenentenä ensimmäisenä hallitusvuotena tuli Omri Israelin kuninkaaksi, ja hän hallitsi kaksitoista vuotta; Tirsassa hän hallitsi kuusi vuotta.

23 I Asas, Juda konungs, trettioförsta regeringsår blev Omri konung över Israel och regerade i tolv år; i Tirsa regerade han i sex år.

23 In the thirty-first year of Asa king of Judah, began Omri to reign over Israel [and he reigned] twelve years: in Tirzah, reigned he six years.

24 Hän osti Samarian vuoren Semeriltä kahdella talentilla hopeata ja rakensi vuorelle kaupungin ja kutsui rakentamansa kaupungin

24 Han köpte berget Samaria av Semer för två talenter silver; och han bebyggde berget och kallade staden som han byggde där

24 And he bought the hill Samaria, of Shemer, for two talents of silver,—and built on the hill, and called the name of the city which he

Samariaksi Semerin, vuoren omistajan, nimen mukaan.

25 Ja Omri teki sitä, mikä on pahaa Herran silmissä, teki enemmän pahaa kuin kaikki hänen edeltäjänsä.

26 Ja hän vaelsi kaikessa Jerobeamin, Nebatin pojan, tietä ja hänen synneissänsä, joilla hän oli saattanut Israelin tekemään syntiä, niin että he vihoittivat Herran, Israelin Jumalan, turhilla jumalillaan.

27 Mitä muuta on kerrottavaa Omrista, siitä, mitä hän teki, ja hänen tekemistään urotöistä, se on kirjoitettuna Israelin kuningasten aikakirjassa.

28 Ja Omri meni lepoon isiensä tykö, ja hänet haudattiin Samariaan. Ja hänen poikansa Ahab tuli kuninkaaksi hänen sijaansa.

29 Ahab, Omrin poika, tuli Israelin kuninkaaksi Aasan, Juudan kuninkaan, kolmantenakymmenentenä kahdeksantena hallitusvuotena; sitten Ahab, Omrin poika, hallitsi Israelia Samariassa kaksikymmentä kaksi vuotta.

30 Mutta Ahab, Omrin poika, teki sitä, mikä on pahaa Herran silmissä, enemmän kuin kaikki hänen edeltäjänsä.

31 Ei ollut siinä kylliksi, että hän vaelsi Jerobeamin, Nebatin pojan, synneissä,

Samaria, efter Semer, den man som hade varit bergets ägare.

25 Men Omri gjorde vad ont var i HERRENS ögon; han gjorde mer ont än någon av dem som hade varit före honom.

26 Han vandrade i allt på Jerobeams, Nebats sons, väg och i de synder genom vilka denne hade kommit Israel att synda, så att de förtörnade HERREN, Israels Gud, med de fåfängliga avgudar de dyrkade.

27 Vad nu mer är att säga om Omri, om vad han gjorde och om de bedrifter han utförde, det finnes upptecknat i Israels konungars krönika.

28 Och Omri gick till vila hos sina fäder och blev begraven i Samaria. Och hans son Ahab blev konung efter honom.

29 Ahab, Omris son, blev konung över Israel i Asas, Juda konungs, trettioåttonde regeringsår; sedan regerade Ahab, Omris son, i tjugutvå år över Israel i Samaria.

30 Men Ahab, Omris son, gjorde vad ont var i HERRENS ögon, mer än någon av dem som hade varit före honom.

31 Det var honom icke nog att vandra i Jerobeams, Nebats sons, synder; han

built, after the name of Shemer lord of the hill—Samaria.

25 And Omri did the thing that was wicked in the eyes of Yahweh,—and did more wickedly than all who were before him;

26 yea he walked in all the way of Jeroboam son of Nebat, and in his sin wherewith he caused, Israel, to sin,—provoking to anger Yahweh, God of Israel, with their vanities.

27 Now, the rest of the story of Omri, what he did, and his might that he shewed, are, they, not written in the book of the Chronicles of the Kings of Israel?

28 So Omri slept with his fathers, and was buried in Samaria,—and, Ahab his son, reigned, in his stead.

29 Now, Ahab son of Omri, began to reign over Israel, in the thirty–eighth year of Asa king of Judah,—and Ahab son of Omri reigned over Israel, in Samaria, twenty–two years.

30 And Ahab son of Omri did the thing that was wicked in the eyes of Yahweh,—and did more wickedly than all that were before him.

31 And it come to pass, as though it had been too light a thing that he should walk

vaan hän otti myös vaimokseen Iisebelin, siidonilaisten kuninkaan Etbaalin tyttären, ja rupesi palvelemaan Baalia ja kumartamaan sitä.

32 Ja hän pystytti alttarin Baalille Baalin temppeliin, jonka hän oli rakentanut Samariaan.
33 Ahab teki myös aseran. Ja Ahab teki vielä paljon muuta ja vihoitti Herraa, Israelin Jumalaa, enemmän kuin kukaan niistä Israelin kuninkaista, jotka olivat olleet ennen häntä.
34 Hänen aikanansa beeteliläinen Hiiel rakensi uudelleen Jerikon. Sen perustuksen laskemisesta hän menetti esikoisensa Abiramin, ja sen ovien pystyttämisestä hän menetti nuorimpansa Segubin, Herran sanan mukaan, jonka hän oli puhunut Joosuan, Nuunin pojan, kautta.

17 luku

1 Tisbeläinen Elia, eräs Gileadiin asettuneita siirtolaisia, sanoi Ahabille: Niin totta kuin Herra, Israelin Jumala, elää, jonka edessä minä seison: näinä vuosina ei tule kastetta eikä sadetta muutoin kuin minun sanani kautta.
2 Ja hänelle tuli tämä Herran sana:
3 Mene pois täältä ja käänny itään päin ja kätkeydy Keritin purolle, joka

tog ock till hustru Isebel, dotter till Etbaal, sidoniernas konung, och gick så åstad och tjänade Baal och tillbad honom.

32 Och han reste ett altare åt Baal i Baalstemplet som han hade byggt i Samaria.

33 Därtill lät Ahab göra Aseran. Så gjorde Ahab mer till att förtörna HERREN, Israels Gud, än någon av de Israels konungar som hade varit före honom.

34 Under hans tid byggde beteliten Hiel åter upp Jeriko. Men när han lade dess grund, kostade det honom hans äldste son Abiram, och när han satte upp dess portar, kostade det honom hans yngste son Segib -- i enlighet med det ord som HERREN hade talat genom Josua, Nuns son.

1 Och tisbiten Elia, en man som förut hade uppehållit sig i Gilead, sade till Ahab: »Så sant HERREN, Israels Gud, lever, han vilkens tjänare jag är, under dessa år skall varken dagg eller regn falla, med mindre jag säger det.»
2 Och HERRENS ord kom till honom; han sade:
3 »Gå bort härifrån och begiv dig österut, och göm dig vid bäcken Kerit, som

in the sins of Jeroboam son of Nebat, that he took to wife Jezebel, daughter of Ethbaal, king of the Zidonians, and went and served Baal, and bowed down to him.
32 And he reared an altar unto Baal,—in the house of Baal, which he built in Samaria.
33 And Ahab made the Sacred Stem,—and Ahab did yet more to provoke to anger Yahweh God of Israel than all the kings of Israel who were before him.

34 In his days, did Hiel the Bethelite build Jericho,—At the price of Abiram his firstborn, he laid its foundation, and, at the price of Segub his youngest, he set up its doors, according to the word of Yahweh which he spake through Joshua son of Nun.

1 Then said Elijah the Tishbite, of Tishbe in Gilead, unto Ahab, By the life of Yahweh, God of Israel, before whom I stand, there shall not, these two years, be either dew or rain,—save at the bidding of my word.

2 Then came the word of Yahweh unto him, saying:
3 Get thee hence, and turn thee eastward,—and hide thyself in the ravine of

on Jordanin itäpuolella.

4 Sinä saat juoda purosta, ja minä olen käskenyt kaarneiden elättää sinua siellä.

5 Niin hän meni ja teki Herran sanan mukaan: hän meni ja asettui Keritin purolle, joka on Jordanin itäpuolella.

6 Ja kaarneet toivat hänelle leipää ja lihaa aamuin sekä leipää ja lihaa illoin, ja hän joi purosta.

7 Mutta jonkun ajan kuluttua puro kuivui, koska siinä maassa ei ollut satanut.

8 Ja hänelle tuli tämä Herran sana:
9 Nouse ja mene Sarpatiin, joka on Siidonin aluetta, ja asetu sinne. Katso, minä olen käskenyt leskivaimon elättää sinua siellä.

10 Niin hän nousi ja meni Sarpatiin. Ja kun hän tuli kaupungin portille, niin katso, siellä oli leskivaimo keräilemässä puita. Hän huusi tälle ja sanoi: Tuo minulle vähän vettä astiassa juodakseni.

11 Kun hän meni hakemaan, huusi hän hänelle ja sanoi: Tuo minulle myös palanen leipää kädessäsi.

österifrån rinner ut i Jordan.

4 Din dryck skall du få ur bäcken, och korparna har jag bjudit att där förse dig med föda.»

5 Då gick han bort och gjorde såsom HERREN hade befallt; han gick bort och uppehöll sig vid bäcken Kerit, som österifrån rinner ut i Jordan.
6 Och korparna förde till honom bröd och kött om morgonen, och bröd och kött om aftonen, och sin dryck fick han ur bäcken.

7 Men efter någon tid torkade bäcken ut, därför att det icke regnade i landet.

8 Då kom HERRENS ord till honom; han sade:
9 »Stå upp och gå till Sarefat, som hör till Sidon, och uppehåll dig där. Se, jag har där bjudit en änka att förse dig med föda.»

10 Han stod upp och gick till Sarefat. Och när han kom till stadsporten, fick han där se en änka som samlade ved. Då ropade han till henne och sade: »Hämta litet vatten åt mig i kärlet, så att jag får dricka.»

11 När hon nu gick för att hämta det, ropade han efter henne och sade: »Tag ock med dig ett stycke bröd åt mig.»

Cherith, which faceth the Jordan;
4 and it shall be that, of the torrent, shalt thou drink,—and, the ravens, have I commanded to sustain thee, there.
5 So he went and did, according to the word of Yahweh,—yea he went and dwelt in the ravine of Cherith, which faceth the Jordan.
6 And, the ravens, used to bring him bread and flesh, in the morning, and bread and flesh, in the evening,—and, of the torrent, used he to drink.
7 But it came to pass, at the end of [certain] days, that the torrent dried up,—because there had been no rain in the land.
8 Then came the word of Yahweh unto him, saying—
9 Arise, get thee to Zarephath, which belongeth to Zidon, and dwell there,—Lo! I have commanded, there, a widow woman, to sustain thee.
10 So he arose and went to Zarephath, and, when he came to the entrance of the city, lo! there, a widow woman gathering sticks,—and he called to her, and said, Fetch me, I pray thee, a little water in a vessel, that I may drink.
11 And, as she went to fetch it, he called to her and said, Bring me, I pray thee, a morsel of bread, in thy hand.

12 Mutta hän vastasi: Niin totta kuin Herra, sinun Jumalasi, elää, minulla ei ole leipäkakkuakaan, vaan ainoastaan kourallinen jauhoja ruukussa ja vähän öljyä astiassa. Ja katso, kerättyäni pari puuta minä menen leipomaan itselleni ja pojalleni, syödäksemme ja sitten kuollaksemme.

13 Niin Elia sanoi hänelle: Älä pelkää; mene ja tee, niinkuin olet sanonut. Mutta leivo minulle ensin pieni kaltiainen ja tuo se minulle. Leivo sitten itsellesi ja pojallesi.

14 Sillä näin sanoo Herra, Israelin Jumala: Jauhot eivät lopu ruukusta, eikä öljyä ole puuttuva astiasta siihen päivään asti, jona Herra antaa sateen maan päälle.

15 Niin hän meni ja teki, niinkuin Elia oli sanonut. Ja hänellä sekä myös Elialla ja vaimon perheellä oli syötävää pitkäksi aikaa.

16 Jauhot eivät loppuneet ruukusta, eikä öljyä puuttunut astiasta, sen Herran sanan mukaan, jonka hän oli Elian kautta puhunut.

17 Sen jälkeen vaimon, talon emännän, poika sairastui; ja hänen tautinsa kävi hyvin kovaksi, niin ettei hänessä enää ollut henkeä.

12 Men hon svarade: »Så sant HERREN, din Gud, lever, jag äger icke en kaka bröd, utan allenast en hand full mjöl i krukan och litet olja i kruset. Och se, här har jag samlat ihop ett par vedpinnar, och jag går nu hem och tillreder det åt mig och min son, för att vi må äta det och sedan dö.»

13 Då sade Elia till henne: »Frukta icke; gå och gör såsom du har sagt. Men red först till en liten kaka därav åt mig, och bär ut den till mig; red sedan till åt dig och din son.

14 Ty så säger HERREN, Israels Gud: Mjölet i krukan skall icke taga slut, och oljan i kruset skall icke tryta, intill den dag då HERREN låter det regna på jorden.»

15 Då gick hon åstad och gjorde såsom Elia hade sagt. Och hon hade sedan att äta, hon själv och han och hennes husfolk, en lång tid.

16 Mjölet i krukan tog icke slut, och oljan i kruset tröt icke, i enlighet med det ord som HERREN hade talat genom Elia.

17 Men härefter hände sig, att kvinnans, hans värdinnas, son blev sjuk; hans sjukdom blev mycket svår, så att han till slut icke mer andades.

12 And she said—By the life of Yahweh, thy God, verily I have not a cake, only a handful of meal in the jar, and a little oil in the cruse,—and lo! I have been gathering a couple of sticks, so I shall go in and make it ready for me and for my son, that we may eat it—and die!

13 And Elijah said unto her—Do not fear, go in—make ready according to thy word,—howbeit, make me thereof a little cake, first, and bring it out to me, and, for thyself and thy son, make ready, afterwards.

14 For, thus, saith Yahweh, God of Israel, The jar of meal, shall not waste, and, the cruse of oil, shall not fail,—until the day that Yahweh giveth rain upon the face of the ground.

15 So she went and made ready, according to the word of Elijah,—and did eat, she, and he, and her house, [certain] days:

16 The jar of meal, did not waste,—and, the cruse of oil, did not fail,—according to the word of Yahweh, which he spake through Elijah.

17 And it came to pass, after these things, that the son of the woman, owner of the house, fell sick,—yea it came to pass that his sickness was very severe, until no, breath, was left in him.

18 Silloin vaimo sanoi Elialle: Mitä minulla on tekemistä sinun kanssasi, Jumalan mies? Sinä olet tullut minun luokseni saattamaan minun pahat tekoni muistoon ja tuottamaan kuoleman minun pojalleni.

19 Mutta hän sanoi hänelle: Anna poikasi minulle. Ja hän otti tämän hänen sylistään ja vei hänet yliskammioon, jossa asui, ja pani hänet vuoteellensa.

20 Ja hän huusi Herraa ja sanoi: Herra, minun Jumalani, oletko tehnyt niin pahoin tätä leskeä kohtaan, jonka vieraana minä olen, että olet surmannut hänen poikansa?

21 Sitten hän ojentautui pojan yli kolme kertaa, huusi Herraa ja sanoi: Herra, minun Jumalani, anna tämän pojan sielun tulla häneen takaisin.

22 Ja Herra kuuli Eliaa, ja pojan sielu tuli häneen takaisin, ja hän virkosi henkiin.

23 Ja Elia otti pojan ja toi hänet yliskammiosta alas huoneeseen ja antoi hänet hänen äidillensä. Ja Elia sanoi: Katso, poikasi elää.

24 Niin vaimo sanoi Elialle: Nyt minä tiedän, että sinä olet Jumalan mies ja että Herran sana sinun suussasi

18 Då sade hon till Elia: »Vad har du med mig att göra, du gudsman? Du har kommit till mig, för att min missgärning skulle bliva ihågkommen, så att min son måste dö.»

19 Men han sade till henne: »Giv mig din son.» Och han tog honom ur hennes famn och bar honom upp i salen där han bodde och lade honom på sin säng.

20 Och han ropade till HERREN och sade: »HERRE, min Gud, har du väl kunnat göra så illa mot denna änka, vilkens gäst jag är, att du har dödat hennes son?»

21 Därefter sträckte han sig ut över gossen tre gånger och ropade till HERREN och sade: »HERRE, min Gud, låt denna gosses själ komma tillbaka in i honom.»

22 Och HERREN hörde Elias röst, och gossens själ kom tillbaka in i honom, och han fick liv igen.

23 Och Elia tog gossen och bar honom från salen ned i huset och gav honom åt hans moder. Och Elia sade: »Se, din son lever.»

24 Då sade kvinnan till Elia: »Nu vet jag att du är en gudsman, och att HERRENS ord i din mun är sanning.»

18 Then said she unto Elijah, What have I in common with thee, O man of God? Hast thou come unto me, to call to remembrance mine iniquity, and to cause the death of my son?

19 And he said unto her—Give me thy son. And he took him out of her bosom, and carried him unto the upper room, where, he, was staying, and laid him upon his own bed.

20 Then cried he unto Yahweh, and said,—O Yahweh, my God! Even upon the widow with whom I am sojourning, hast thou brought misfortune by causing the death of her son?

21 And he stretched himself out upon the boy, three times, and cried unto Yahweh, and said,—O Yahweh, my God! Let the life of this boy, I pray thee, come again within him.

22 And Yahweh hearkened unto the voice of Elijah,—and the life of the boy came again within him, and he lived.

23 Then Elijah took the boy, and carried him down out of the upper room, into the house, and gave him to his mother,—and Elijah said, See! thy son liveth.

24 And the woman said unto Elijah, Now, then I know, that, a man of God, thou art,—and that, the

on tosi.

word of Yahweh, is in thy mouth, of a truth.

18 luku

1 Pitkän ajan kuluttua, kolmantena vuotena, tuli Elialle tämä Herran sana: Mene ja näyttäydy Ahabille, niin minä annan sateen maan päälle.

1 En lång tid härefter, på tredje året, kom HERRENS ord till Elia; han sade: »Gå åstad och träd fram för Ahab, så skall jag sedan låta det regna på jorden.»

1 And it came to pass, after many days, that, the word of Yahweh, came unto Elijah, in the third year, saying,—Go, shew thyself unto Ahab, that I may send rain upon the face of the ground.

2 Niin Elia meni näyttäytymään Ahabille. Mutta Samariassa oli kova nälänhätä.

2 Då gick Elia åstad för att träda fram för Ahab. Men hungersnöden var då stor i Samaria.

2 And Elijah went, to show himself unto Ahab. Now, the famine, was severe in Samaria.

3 Ja Ahab kutsui Obadjan, joka oli palatsin päällikkönä. Mutta Obadja oli hyvin Herraa pelkääväinen mies;

3 Och Ahab kallade till sig Obadja, sin överhovmästare; men Obadja dyrkade HERREN med stor iver.

3 And Ahab had called for Obadiah, who was over his house. Now, Obadiah, was one who revered Yahweh, exceedingly.

4 niinpä Obadja oli silloin, kun Isebel hävitti Herran profeetat, ottanut sata profeettaa ja piilottanut heidät luolaan, viisikymmentä kerrallaan, ja elättänyt heitä leivällä ja vedellä.

4 Och när Isebel utrotade HERRENS profeter, hade Obadja tagit ett hundra profeter och gömt dem, femtio man åt gången, i en grotta och försett dem med mat och dryck.

4 And so it came to pass, when Jezebel was cutting off the prophets of Yahweh, that Obadiah took a hundred prophets, and hid them by fifties in caves, and sustained them, with bread and water.

5 Ahab sanoi Obadjalle: Kulje maa, kaikki vesilähteet ja kaikki purot. Kenties me löydämme ruohoa pitääksemme hevoset ja muulit hengissä, niin ettei meidän tarvitse hävittää elukoita.

5 Ahab sade nu till Obadja: »Far igenom landet till alla vattenkällor och alla bäckar. Kanhända skola vi finna gräs, så att vi kunna behålla hästar och mulåsnor vid liv och slippa att slakta ned någon boskap.»

5 So then Ahab said unto Obadiah, Go, and let us pass throughout the land, unto all the fountains of water, and unto all the ravines, peradventure we may find grass, and save alive horse and mule, and not have more of the beasts cut off.

6 Ja he jakoivat keskenään kuljettavansa maan. Ahab kulki toista tietä yksinänsä, ja Obadja kulki toista tietä yksinänsä.

6 Och de fördelade mellan sig landet som de skulle draga i genom. Ahab for en väg för sig, och Obadja for en annan väg för sig.

6 So they divided to them the land, to pass through it,—Ahab, went one way, by himself, and, Obadiah, went another way, by himself.

7 Kun nyt Obadja oli matkalla, niin katso, Elia tuli

7 När nu Obadja färdades sin väg fram, fick han se

7 And so it was, as Obadiah was on the road,

häntä vastaan. Tuntiessaan tämän hän heittäytyi kasvoillensa ja sanoi: Sinäkö se olet, herrani Elia?

Elia komma emot sig. Och han kände igen denne och föll ned på Sitt ansikte och sade: »Är du här, min herre Elia?»

that lo! Elijah, met him,—and he recognised him, and fell upon his face, and said—Now art, thou, my lord Elijah?

8 Tämä vastasi hänelle: Minä. Mene ja sano herrallesi: 'Katso, Elia on täällä.'

8 Han svarade honom: »Ja. Gå och säg till din herre: 'Elia är här.'»

8 And he said to him—I, am! Go, say to thy lord: Here, is, Elijah!

9 Niin hän sanoi: Mitä minä olen rikkonut, koska annat palvelijasi Ahabin käsiin, hänen surmattavakseen?

9 Då sade han: »Varmed har jag försyndat mig, eftersom du vill giva din tjänare i Ahabs hand och låta honom döda mig?

9 And he said—How have I sinned,—that, thou, art delivering thy servant into the hand of Ahab, to put me to death?

10 Niin totta kuin Herra, sinun Jumalasi, elää, ei ole sitä kansaa eikä sitä valtakuntaa, josta minun herrani ei olisi lähettänyt etsimään sinua, mutta kun on vastattu: 'Ei hän ole täällä', on hän vannottanut sillä valtakunnalla ja sillä kansalla valan, ettei sinua ole löydetty.

10 Så sant HERREN, din Gud, lever, det finnes icke något folk eller något rike dit min herre icke har sänt för att söka efter dig; och om man har svarat: 'Han är icke här', så har han av det riket eller det folket tagit en ed, att man icke har funnit dig.

10 By the life of Yahweh thy God, there is no nation or kingdom, whither my lord hath not sent to seek thee, and, when they have said—Nay! he hath taken an oath of the kingdom or the nation, that no one could find thee;

11 Ja nyt sinä sanot: 'Mene ja sano herrallesi: Katso, Elia on täällä.'

11 Och nu säger du: 'Gå och säg till din herre: Elia är här!'

11 and, now, thou, art saying,—Go say to thy lord, Here, is, Elijah;

12 Kun minä lähden pois luotasi, niin Herran Henki kuljettaa sinut, en tiedä minne, ja kun minä menen ilmoittamaan Ahabille eikä hän löydä sinua, niin hän tappaa minut. Ja kuitenkin palvelijasi on peljännyt Herraa nuoruudestaan asti.

12 Om nu, när jag går ifrån dig, HERRENS Ande skulle rycka bort dig, jag vet icke vart, och jag likväl komme med ditt budskap till Ahab, så skulle han dräpa mig, när han icke funne dig. Och dock har ju jag, din tjänare, fruktat HERREN allt ifrån min ungdom.

12 so shall it come to pass, as soon as, I, go from thee, that, the spirit of Yahweh, shall carry thee away—whither I know not, and so, when I go in to tell Ahab, and he cannot find thee, then will he slay me,—and yet, thy servant, hath revered Yahweh, from my youth.

13 Eikö herralleni ole kerrottu, mitä minä tein, kun Iisebel tappoi Herran profeetat: kuinka minä piilotin luolaan sata Herran profeettaa, viisikymmentä kerrallaan, ja elätin heitä

13 Har det icke blivit berättat för min herre vad jag gjorde, när Isebel dräpte HERRENS profeter, huru jag gömde ett hundra av HERRENS profeter, femtio man och åter femtio, i en

13 Was it not told my lord, what I did when Jezebel was slaying the prophets of Yahweh,—how I hid, of the prophets of Yahweh, a hundred men—by fifties—in caves, and sustained them

leivällä ja vedellä?

14 Ja nyt sinä sanot: 'Mene ja sano herrallesi: Katso, Elia on täällä', ja niin hän tappaa minut.
15 Mutta Elia sanoi: Niin totta kuin Herra Sebaot elää, jonka edessä minä seison, minä näyttäydyn tänä päivänä hänelle.
16 Niin Obadja meni Ahabia vastaan ja ilmoitti hänelle tämän. Ahab meni silloin Eliaa vastaan.
17 Ja nähdessään Elian Ahab sanoi hänelle: Siinäkö sinä olet, sinä, joka syökset Israelin onnettomuuteen?
18 Tämä vastasi: En minä syökse Israelia onnettomuuteen, vaan sinä ja sinun isäsi suku, koska te hylkäätte Herran käskyt ja koska sinä seuraat baaleja.

19 Mutta lähetä nyt kokoamaan kaikki Israel minun luokseni Karmel-vuorelle, sekä neljäsataa viisikymmentä Baalin profeettaa ja neljäsataa Aseran profeettaa, jotka syövät Isebelin pöydästä.
20 Niin Ahab lähetti sanan kaikille israelilaisille ja kokosi profeetat Karmel-vuorelle.

21 Ja Elia astui kaiken kansan eteen ja sanoi: Kuinka kauan te onnutte molemmille puolille? Jos Herra on Jumala, seuratkaa häntä; mutta jos Baal on Jumala, seuratkaa häntä. Eikä kansa vastannut hänelle

grotta och försåg dem med mat och dryck?
14 Och nu säger du: 'Gå och säg till din herre: Elia är här!' -- för att han skall dräpa mig.»
15 Men Elia svarade: »Så sant HERREN Sebaot lever, han vilkens tjänare jag är, redan i dag skall jag träda fram för honom.»
16 Då gick Obadja Ahab till mötes och förkunnade detta för honom; och Ahab begav sig åstad för att möta Elia.
17 Och när Ahab fick se Elia, sade Ahab till honom: »Är du här, du som drager olycka över Israel?»
18 Han svarade: »Det är icke jag, som drager olycka över Israel, utan du och din faders hus, därmed att I övergiven HERRENS bud, och därmed att du följer efter Baalerna.
19 Men sänd nu bort och församla hela Israel till mig på berget Karmel, jämte Baals fyra hundra femtio profeter och Aserans fyra hundra profeter, som äta vid Isebels bord.»

20 Då sände Ahab omkring bland Israels barn och lät församla profeterna på berget Karmel.
21 Och Elia trädde fram för allt folket och sade: »Huru länge viljen I halta på båda sidor? Är det HERREN som är Gud, så följen efter honom; men om Baal är det, så följen efter honom.» Och folket svarade honom

with bread and water?

14 and yet, now, thou, art saying, Go, tell thy lord—Here, is, Elijah; and so he will slay me!
15 Then said Elijah—By the life of Yahweh of hosts, before whom I stand, today, will I show myself unto him.

16 So Obadiah went to meet Ahab, and told him,—and, Ahab, went to meet, Elijah.
17 And it came to pass, when Ahab saw Elijah, that Ahab said unto him, Now, art, thou, troubling Israel?
18 And he said—I have not troubled Israel, but, thou and the house of thy father,—in that ye have forsaken the commandments of Yahweh, and followed Baal.
19 Now, therefore, send, gather unto me all Israel, unto Mount Carmel,—and the prophets of Baal, four hundred and fifty, and the prophets of the Sacred Stem, four hundred, who do eat at the table of Jezebel.
20 So Ahab sent among all the sons of Israel,—and gathered the prophets unto Mount Carmel.
21 And Elijah drew near unto all the people, and said—How long are ye limping on the two divided opinions? If, Yahweh, be GOD, follow, him, but, if, Baal, follow, him. But the people answered him, not a

mitään.
22 Niin Elia sanoi kansalle: Minä olen ainoa jäljelle jäänyt Herran profeetta, mutta Baalin profeettoja on neljäsataa viisikymmentä.
23 Antakaa meille kaksi mullikkaa, ja valitkoot he itselleen toisen mullikan, paloitelkoot sen ja pankoot kappaleet puiden päälle, mutta älköötpanko tulta; ja minä valmistan toisen mullikan ja asetan sen puiden päälle, mutta en pane tulta.

24 Sitten huutakaa te jumalanne nimeä, ja minä huudan Herran nimeä. Se jumala, joka vastaa tulella, on Jumala. Kaikki kansa vastasi ja sanoi: Niin on hyvä.

25 Ja Elia sanoi Baalin profeetoille: Valitkaa itsellenne toinen mullikka ja valmistakaa se ensin, sillä teitä on enemmän. Huutakaa sitten jumalanne nimeä, mutta älkää panko tulta.

26 Niin he ottivat sen mullikan, jonka hän antoi heille, ja valmistivat sen. Sitten he huusivat Baalin nimeä aamusta puolipäivään asti, sanoen: Baal, vastaa meille! Mutta ei ääntä, ei vastausta! Ja he hyppelivät alttarin ääressä, joka oli tehty.

27 Puolipäivän aikana Elia pilkkasi heitä ja sanoi:

icke ett ord.
22 Då sade Elia till folket: »Jag allena är kvar såsom HERRENS Profet, och Baals profeter äro fyra hundra femtio man.
23 Må man nu giva oss två tjurar, och må de välja ut åt sig den ena tjuren och stycka den och lägga den på veden, utan att tända eld därpå, så vill jag reda till den andra tjuren och lägga den på veden, utan att tända eld därpå.

24 Därefter mån I åkalla eder guds namn, men själv vill jag åkalla HERRENS namn. »Den gud som då svarar med eld, han vare Gud.» Allt folket svarade och sade. »Ditt förslag är gott.»
25 Då sade Elia till Baals profeter: »Väljen ut åt eder den ena tjuren och reden till den, I först, ty I ären flertalet; åkallen därefter eder guds namn, men eld fån I icke tända.»

26 Då togo de den tjur som han gav dem och redde till den; sedan åkallade de Baals namn från morgonen ända till middagen och ropade: »Baal, svara oss.» Men icke ett ljud hördes, och ingen svarade. Och alltjämt haltade de åstad kring altaret som man hade gjort.
27 När det så blev middag, gäckades Elia med dem och

word.
22 Then said Elijah unto the people—I, am left, Yahweh's, only, prophet,—but, the prophets of Baal, are four hundred and fifty men.
23 Let there be given us, therefore, two bullocks, and let them choose for themselves one bullock, and cut it in pieces, and lay it upon the wood, but, fire, shall they not put,—then, I, will make ready the other bullock, and place upon the wood, but, fire, will I not put.
24 Then shall ye call on the name of your god, and, I, will call on the name of Yahweh, and it shall be, the God that respondeth by fire, he, is GOD. And all the people responded—Well spoken!
25 Then said Elijah to the prophets of Baal—Choose for yourselves one bullock, and make ye ready, first, for, ye, are many,—and call ye on the name of your god, but, fire, shall ye not put.
26 So they took the bullock which was given them, and made ready, and called on the name of Baal—from the morning even until the noon, saying—O Baal! answer us. But them was no voice, nor any that answered. And they leaped about by the altar which had been made.

27 And it came to pass, at noon, that Elijah mocked

Huutakaa kovemmin; hän on tosin jumala, mutta hänellä voi olla jotakin toimittamista, tahi hän on poistunut johonkin, tahi on matkalla; kenties hän nukkuu, mutta kyllä hän herää.

sade: »Ropen ännu högre, ty visserligen är han en gud, men han har väl något att begrunda, eller ock har han gått avsides, eller är han på resa; kanhända sover han, men då skall han väl vakna.»

them, and said—Cry with a loud voice, for, a god, he is, either he hath, a meditation, or an occasion to retire, or he hath, a journey,—peradventure, he, sleepeth, and must be awaked.

28 Niin he huusivat vielä kovemmin ja viileksivät itseään tapansa mukaan miekoilla ja keihäillä, niin että heistä vuoti verta.

28 Då ropade de ännu högre och ristade sig, såsom deras sed var, med svärd och spjut, så att blodet kom ut på dem.

28 And they cried, with a loud voice, and cut themselves, after their custom, with swords, and with lances,—until the blood gushed out upon them.

29 Kun puolipäivä oli kulunut, joutuivat he hurmoksiin, aina siihen hetkeen asti, jolloin ruokauhri uhrataan. Mutta ei ääntä, ei vastausta, ei vaarinottoa!

29 När det sedan hade blivit eftermiddag, fattades de av profetiskt raseri, och höllo så på ända till den tid då spisoffret frambäres. Men icke ett ljud hördes, ingen svarade, och ingen tycktes heller akta på dem.

29 And so it was, when noon was passed, that although they prophesied until the offering up of the evening gift, yet was there no voice nor any that answered, nor any that hearkened.

30 Niin Elia sanoi kaikelle kansalle: Astukaa minun luokseni. Ja kaikki kansa astui hänen luoksensa. Niin hän korjasi Herran alttarin, joka oli hajotettu.

30 Och Elia sade till allt folket: »Träden hitfram till mig.» Så trädde nu allt folket fram till honom. Då satte han åter i stånd HERRENS altare, som hade blivit nedrivet.

30 Then said Elijah unto all the people: Draw near unto, me. And all the people drew near unto, him. Then repaired he the broken–down altar of Yahweh; yea Elijah took twelve stones, according to the number of the tribes of the sons of Jacob,—

31 Ja Elia otti kaksitoista kiveä, yhtä monta kuin oli Jaakobin poikien sukukuntia, hänen, jolle oli tullut tämä Herran sana: Israel on oleva sinun nimesi.

31 Elia tog tolv stenar, lika många som Jakobs söners stammar -- den mans, till vilken detta HERRENS ord hade kommit: »Israel skall vara ditt namn.»

31 unto whom the word of Yahweh came, saying—Israel, shall be thy name;

32 Ja hän rakensi kivistä alttarin Herran nimeen ja teki alttarin ympärille ojan, johon olisi mahtunut kaksi sea-mittaa jyviä.

32 Och han byggde av stenarna ett altare i HERRENS namn och gjorde omkring altaret en grav, stor nog för ett utsäde av två sea-mått.

32 and built, with the stones, an altar, in the name of Yahweh,—and he made a trench, as large as would contain two measures of seed, round about the altar;

33 Sitten hän latoi puut,

33 Därefter lade han upp

33 and he put in order the

paloitteli mullikan ja pani kappaleet puiden päälle.

veden, styckade tjuren och lade den på veden.

wood,—and cut in pieces the bullock, and laid upon the wood. Then said he—Fill four pitchers with water, and pour out upon the ascending–sacrifice, and upon the wood. And they did so.

34 Ja hän sanoi: Täyttäkää neljä ruukkua vedellä ja vuodattakaa se polttouhrin ja puiden päälle. Ja hän sanoi: Tehkää se toinen kerta. Ja he tekivät niin toisen kerran. Vielä hän sanoi: Tehkää se kolmas kerta. Ja he tekivät niin kolmannen kerran.

34 Sedan sade han: »Fyllen fyra krukor med vatten, och gjuten ut vattnet över brännoffret och veden.» Han sade ytterligare: »Gören så ännu en gång.» Och de gjorde så för andra gången. Därefter sade han: »Gören så för tredje gången.» Och de gjorde så för tredje gången.

34 And he said—Do it the second time. And they did it the second time. And he said—Do it the third time. And they did it the third time.

35 Niin vesi juoksi ympäri alttarin; ojankin hän täytti vedellä.

35 Och vattnet flöt runt omkring altaret; och han lät fylla också graven med vatten.

35 And the water ran round about the altar,—moreover also, the trench, filled he with water.

36 Ja kun oli tullut hetki, jolloin ruokauhri uhrataan, astui profeetta Elia esille ja sanoi: Herra, Aabrahamin, Iisakin ja Israelin Jumala, tulkoon tänä päivänä tiettäväksi, että sinä olet Jumala Israelissa ja että minä olen sinun palvelijasi ja että minä olen sinun käskystäsi tehnyt kaiken tämän.

36 Då nu tiden var inne att frambära spisoffret, trädde profeten Elia fram och sade: »HERRE, Abrahams, Isaks och Israels Gud, låt det i dag bliva kunnigt att du är Gud i Israel, och att jag är din tjänare, och att det är på din befallning jag har gjort allt detta.»

36 And it came to pass, at the time of the offering of the gift, that Elijah the prophet drew near, and said, O Yahweh, God of Abraham, Isaac and Israel! Today, let it be known—That, thou, art God in Israel, and that, I, am thy servant,––and that, by thy word, have I done all these things.

37 Vastaa minulle, Herra, vastaa minulle, että tämä kansa tulisi näkemään, että sinä, Herra, olet Jumala ja että sinä käännät heidän sydämensä takaisin.

37 Svara mig, HERRE, svara mig, så att detta folk förnimmer att det är du, HERRE, som är Gud, i det att du vänder om deras hjärtan.»

37 Answer me, O Yahweh! answer me, That this people may know, that, thou—Yahweh, art GOD,—so shalt, thou thyself, have turned their heart back again.

38 Silloin Herran tuli iski alas ja kulutti polttouhrin, puut, kivet ja mullan sekä nuoli veden, joka oli ojassa.

38 »Då föll HERRENS ed ned och förtärde brännoffret, veden, stenarna och jorden, och uppslickade vattnet som var i graven.

38 Then fell fire from Yahweh, and consumed the ascending–sacrifice, and the wood, and the stones, and the dust,—even the water

that was in the trench, it licked up.

39 Kun kaikki kansa näki tämän, lankesivat he kasvoillensa ja sanoivat: Herra on Jumala! Herra on Jumala!

39 När allt folket såg detta, föllo de ned på sina ansikten och sade: »HERREN är det som är Gud! HERREN är det som är Gud!»

39 And, when all the people saw it, they fell upon their faces,—and said, Yahweh, he, is GOD, Yahweh, he, is GOD.

40 Mutta Elia sanoi heille: Ottakaa Baalin profeetat kiinni; älköön yksikään heistä pääskö pakoon. Ja he ottivat heidät kiinni. Ja Elia vei heidät Kiisonin purolle ja tappoi heidät siellä.

40 Men Elia sade till dem: »Gripen Baals profeter; låten ingen av dem komma undan.» Och de grepo dem. Och Elia lät föra dem ned till bäcken Kison och slakta dem där.

40 And Elijah said unto them—Seize ye the prophets of Baal—let not, a man, of them escape. So they seized them. And Elijah took them down unto the ravine of Kishon, and slaughtered them there.

41 Ja Elia sanoi Ahabille: Nouse, syö ja juo, sillä sateen kohina kuuluu.

41 Och Elia sade till Ahab: »Begiv dig ditupp, ät och drick, ty jag hör bruset av regn.»

41 Then said Elijah unto Ahab, Go up, eat and drink,—for there is a sound of a downpour of rain.

42 Niin Ahab nousi syömään ja juomaan. Mutta Elia nousi Karmelin huipulle, kumartui maahan ja painoi kasvonsa polviensa väliin.

42 Då begav sig Ahab ditupp för att äta och dricka. Men Elia steg upp på Karmels topp, hukade sig ned mot jorden och sänkte sitt ansikte mellan sina knän.

42 So Ahab went up, to eat and to drink,—but, Elijah, went up to the top of Carmel, and bowed himself to the earth, and put his face between his knees.

43 Ja hän sanoi palvelijallensa: Nouse ja katso merelle päin. Tämä nousi ja katsoi, mutta sanoi: Ei näy mitään. Hän sanoi: Mene takaisin. Näin seitsemän kertaa.

43 Och han sade till sin tjänare »Gå upp och skåda ut åt havet.» Denne gick då upp och skådade ut, men sade: »Jag ser ingenting.» Så tillsade han honom sju gånger att gå tillbaka.

43 Then said he unto his young man—Go up, I pray thee, and look about in the direction of the sea. So he went up, and looked about, and said—There is, nothing whatever. Then said he—Go again, seven times.

44 Seitsemännellä kerralla palvelija sanoi: Katso, pieni pilvi, miehen kämmenen kokoinen, nousee merestä. Niin Elia sanoi: Nouse ja sano Ahabille: 'Valjasta ja lähde alas, ettei sade sinua pidättäisi'.

44 När han då kom dit sjunde gången sade han: »Nu ser jag ett litet moln, icke större än en mans hand, stiga upp ur havet.» Då sade han: »Gå upp och säg till Ahab: Spänn för och far ned, så att regnet icke håller dig kvar.»

44 And it came to pass, at the seventh time, that he said, Lo! a little cloud, like a man's hand coming up from the sea. Then he said—Go up, say unto Ahab—Harness, and get thee down, lest the rain shut thee in.

45 Ja tuossa tuokiossa taivas kävi mustaksi pilvistä

45 Och i ett ögonblick förmörkades himmelen av

45 And it came to pass, meanwhile, that, the

ja myrskytuulesta, ja tuli ankara sade. Mutta Ahab nousi vaunuihinsa ja lähti Jisreeliin.

46 Ja Herran käsi tuli Elian päälle, ja niin hän vyötti kupeensa ja juoksi Ahabin edellä Jisreeliin saakka.

moln och storm, och ett starkt regn föll. Och Ahab steg upp i sin vagn och for till Jisreel.

46 Men HERRENS hand hade kommit över Elia, så att han omgjorde sina länder och sprang framför Ahab ända inemot Jisreel.

heavens, had enshrouded themselves with clouds and wind, and there came a great rain, and Ahab rode, and went to Jezreel;
46 but, the hand of Yahweh, came upon Elijah, so he girded his loins,—and ran before Ahab, until thou enterest Jezreel.

19 luku

1 Mutta kun Ahab kertoi Isebelille kaiken, mitä Elia oli tehnyt ja kuinka hän oli tappanut miekalla kaikki profeetat,
2 lähetti Isebel sanansaattajan Elian luo ja käski sanoa: Jumalat rangaiskoot minua nyt ja vasta, jollen minä huomenna tähän aikaan tee sinulle samaa, mikä jokaiselle näistä on tehty.
3 Kun tämä näki sen, nousi hän ja lähti matkaan pelastaakseen henkensä ja tuli Beersebaan, joka on Juudan aluetta.

4 Sinne hän jätti palvelijansa, mutta meni itse erämaahan päivänmatkan päähän. Hän tuli ja istuutui kinsteripensaan juureen. Ja hän toivotti itsellensä kuolemaa ja sanoi: Jo riittää, Herra; ota minun henkeni, sillä minä en ole isiäni parempi.
5 Ja hän paneutui maata ja nukkui kinsteripensaan juurelle. Mutta katso, enkeli

1 Men när Ahab berättade för Isebel allt vad Elia hade gjort, och huru han hade dräpt alla profeterna med svärd,
2 Sände Isebel en budbärare till Elia och lät säga: »Gudarna straffe mig nu och framgent om jag icke i morgon vid denna tid låter det gå med ditt liv såsom det gick med alla dessas liv.»
3 När han förnam detta, stod han upp och begav sig i väg för att rädda sitt liv, och han kom så till Beer-Seba, som hör till Juda; där lämnade han kvar sin tjänare.
4 Men själv gick han ut i öknen en dagsresa. Där satte han sig under en ginstbuske; och han önskade sig döden och sade: »Det är nog; tag nu mitt liv, HERRE, ty jag är icke förmer än mina fäder.»

5 Därefter lade han sig att sova under en ginstbuske. Men se, då rörde en ängel

1 And Ahab told Jezebel, all that Elijah had done,—and withal, how he had slain all the prophets with the sword.

2 Then sent Jezebel a messenger unto Elijah, saying,—So, let the gods do, and, so, let them add, if, by this time tomorrow, I make not thy life as the life of one of them.

3 And, when he saw [that], he arose, and went for his life, and came to Beer-sheba, which belongeth to Judah,—and left his servant there.

4 But, he himself, went into the wilderness a day's journey, and came and sat down under a certain shrub,—and asked for his life, that he might die, and said—Enough, now, O Yahweh! take away my life, for, no better, am, I, than, my fathers.
5 And, as he lay, and slept, under a certain shrub, lo! a messenger, touching him,

kosketti häntä ja sanoi hänelle: Nouse ja syö.
6 Ja kun hän katsahti, niin katso, hänen päänsä pohjissa oli kuumennetuilla kivillä paistettu kaltiainen ja vesiastia. Niin hän söi ja joi ja paneutui jälleen maata.

7 Mutta Herran enkeli kosketti häntä vielä toisen kerran ja sanoi: Nouse ja syö, sillä muutoin käy matka sinulle liian pitkäksi.

8 Niin hän nousi ja söi ja joi. Ja hän kulki sen ruuan voimalla neljäkymmentä päivää ja neljäkymmentä yötä Jumalan vuorelle, Hoorebille, asti.
9 Siellä hän meni luolaan ja oli siinä yötä. Ja katso, Herran sana tuli hänelle: hän kysyi häneltä: Mitä sinä täällä teet, Elia?

10 Hän vastasi: Minä olen kiivailemalla kiivaillut Herran, Jumalan Sebaotin, puolesta. Sillä israelilaiset ovat hyljänneet sinun liittosi, hajottaneet sinun alttarisi ja tappaneet miekalla sinun profeettasi. Minä yksin olen jäänyt jäljelle, mutta minunkin henkeäni he väijyvät, ottaaksensa sen.
11 Hän sanoi: Mene ulos ja asetu vuorelle Herran eteen. Ja katso, Herra kulki ohitse, ja suuri ja raju myrsky, joka halkoi vuoret ja särki kalliot, kävi Herran edellä; mutta ei Herra ollut myrskyssä. Myrskyn jälkeen tuli

vid honom och sade till honom: »Stå upp och ät.»
6 När han då såg upp, fick han vid sin huvudgärd se ett bröd, sådant som bakas på glödande stenar, och ett krus med vatten. Och han åt och drack och lade sig åter ned.
7 Men HERRENS ängel rörde åter vid honom, för andra gången, och sade: »Stå upp och ät, ty eljest bliver vägen dig för lång.»

8 Då stod han upp och åt och drack, och gick så, styrkt av den maten, i fyrtio dagar och fyrtio nätter, ända till Guds berg Horeb.

9 Där gick han in i en grotta, och i den stannade han över natten. Då kom HERRENS ord till honom; han sade till honom: »Vad vill du här, Elia?»
10 Han svarade: »Jag har nitälskat för HERREN, härskarornas Gud. Ty Israels barn hava övergivit ditt förbund, rivit ned dina altaren och dräpt dina profeter med svärd; jag allena är kvar, och de stå efter att taga mitt liv.»

11 Han sade: »Gå ut och ställ dig på berget inför HERREN.» Då gick HERREN fram där, och en stor och stark storm, som ryckte loss berg och bröt sönder klippor, gick före HERREN; men icke var HERREN i

who said to him—Rise, eat.

6 So he looked about, and lo! at his head, a cake baked on hot stones, and a cruse of water,—and he did eat and drink, and then went back and lay down.

7 And the messenger of Yahweh came again a second time, and touched him, and said—Rise, eat,—because, too much for thee, is the journey.
8 So he arose, and did eat and drink,—and journeyed, in the strength of that eating, forty days and forty nights, as far as the mountain of God—Horeb.
9 And he entered, there, into a cave, and lodged there,—and lo! the word of Yahweh [came] unto him, and said to him, What doest thou here, Elijah?
10 And he said—Very jealous, have I been, for Yahweh, God of hosts, because the sons of Israel have forsaken thy covenant, thine altars, have they thrown down, thy prophets, also have they slain with the sword,—and, I alone, am left, and they have sought my life, to take it.
11 And he said—Go forth tomorrow, and stand in the mountain, before Yahweh. And lo! Yahweh, passing by, and a great and strong wind—rending the mountains, and breaking in pieces the crags, before Yahweh, Not,

maanjäristys; mutta ei Herra ollut maanjäristyksessä.

stormen. Efter stormen kom en jordbävning; men icke var HERREN i jordbävningen.

in the wind, was, Yahweh,—And, after the wind, an, earthquake, Not, in the earthquake, was, Yahweh;

12 Maanjäristyksen jälkeen tuli tulta; mutta ei Herra ollut tulessa. Tulen jälkeen tuli hiljainen tuulen hyminä.

12 Efter jordbävningen kom en eld; men icke var HERREN i elden. Efter elden kom ljudet av en sakta susning.

12 And, after the earthquake, a, fire, Not, in the fire, was, Yahweh,—And, after the fire, the voice of a gentle whisper.

13 Kun Elia sen kuuli, peitti hän kasvonsa vaipallansa, meni ulos ja asettui luolan suulle. Ja katso, hänelle puhui ääni ja sanoi: Mitä sinä täällä teet, Elia?

13 Så snart Elia hörde detta, skylde han sitt ansikte med manteln och gick ut och ställde sig vid ingången till grottan. Då kom en röst till honom och sade: »Vad vill du här, Elia?»

13 And it came to pass, when Elijah heard it, he wrapped his face in his mantle, and went forth, and stood at the entrance of the cave,—and lo! unto him, a voice; and it said—What doest thou here, Elijah?

14 Hän vastasi: Minä olen kiivailemalla kiivaillut Herran, Jumalan Sebaotin, puolesta. Sillä israelilaiset ovat hyljänneet sinun liittosi, hajottaneet sinun alttarisi ja tappaneet miekalla sinun profeettasi. Minä yksin olen jäänyt jäljelle, mutta minunkin henkeäni he väijyvät, ottaaksensa sen.

14 Han svarade: »Jag har nitälskat för HERREN, härskarornas Gud. Ty Israels barn hava övergivit ditt förbund, rivit ned dina altaren och dräpt dina profeter med svärd; jag allena är kvar, och de stå efter att taga mitt liv.»

14 And he said—Very jealous, have I been, for Yahweh, God of hosts, because the sons of Israel have forsaken thy covenant, thine altars, have they thrown down, thy prophets also, have they slain with the sword,—and, I alone, am left, and they rove sought my life, to take it.

15 Herra sanoi hänelle: Lähde takaisin samaa tietä, jota tulit, erämaan kautta Damaskoon. Mene ja voitele Hasael Aramin kuninkaaksi.

15 HERREN sade till honom: »Gå nu tillbaka igen, och tag vägen till Damaskus' öken, och gå in och smörj Hasael till konung över Aram.

15 And Yahweh said unto him, Go, return to thy way, towards the wilderness of Damascus,—and, when thou enterest, then shalt thou anoint Hazael to be king over Syria;

16 Ja voitele Jeehu, Nimsin poika, Israelin kuninkaaksi. Ja voitele sijaasi profeetaksi Elisa, Saafatin poika, Aabel-Meholasta.

16 Och Jehu, Nimsis son, skall du smörja till konung över Israel. Och till profet i ditt ställe skall du smörja Elisa, Safats son, från Abel-Mehola.

16 And, Jehu son of Minshi, shalt thou anoint to be king over Israel,—and, Elisha son of Shaphat of Abel-meholah, shalt thou anoint to be prophet in thy stead:

17 Ja on tapahtuva näin: joka välttää Hasaelin miekan, sen surmaa Jeehu, ja joka välttää Jeehun miekan, sen surmaa Elisa.

17 Och så skall ske: den som kommer undan Hasaels svärd, honom skall Jehu döda, och den som kommer undan Jehus svärd, honom

17 Then shall it come to pass, that—him that escapeth the sword of Hazael, shall, Jehu, slay,—and, him that escapeth the

skall Elisa döda.

18 Men jag skall låta sju tusen män bliva kvar i Israel, alla de knän som icke hava böjt sig för Baal, och var mun som icke har givit honom hyllningskyss.»
19 När han sedan gick därifrån, träffade han på Elisa, Safats son, som höll på att plöja; tolv par oxar gingo framför honom, och själv körde han det tolfte paret. Och Elia gick fram till honom och kastade sin mantel över honom.
20 Då släppte han oxarna och skyndade efter Elia och sade: »Låt mig först få kyssa min fader och min moder, så vill jag sedan följa dig.» Han sade till honom: »Välan, du må gå tillbaka igen; du vet ju vad jag har gjort med dig.»
21 Då lämnade han honom och gick tillbaka och tog sina båda oxar och slaktade dem, och med oxarnas ok kokade han deras kött; detta gav han åt folket, och de åto. Därefter stod han upp och följde Elia och blev hans tjänare.

sword of Jehu, shall, Elisha, slay;
18 Yet will I leave remaining in Israel, seven thousand,—all knees which have not bowed to Baal, and all mouths which have not kissed to him.
19 So he departed from thence, and found Elisha son of Shaphat, as he was plowing, with twelve yoke of oxen before him, he being with the twelfth,—so Elijah crossed over unto him, and cast his mantle towards him;

20 and he left the oxen, and ran after Elijah, and said—Let me, I pray thee, kiss my father and my mother, that I may follow thee. And he said unto him,—Go, turn back, for what have I done to thee?

21 So he turned back from following him, and took the yoke of oxen, and sacrificed them, and, with the implements of the oxen, boiled their flesh, and gave unto the people, and they did eat,—then he arose, and followed Elijah, and ministered unto him.

20 luku

1 Ja Benhadad, Aramin kuningas, kokosi kaiken sotajoukkonsa. Hänellä oli mukanaan kolmekymmentä kaksi kuningasta sekä hevosia ja sotavaunuja. Ja hän meni ja piiritti Samariaa

1 Och Ben-Hadad, konungen i Aram, samlade hela sin här; han hade med sig trettiotvå konungar jämte hästar och vagnar. Han drog upp och belägrade Samaria och ansatte det.

1 Now, Ben–hadad, king of Syria, had gathered together all his forces, and, thirty–two kings, were with him, and horses and chariots,—then came he up, and laid siege to Samaria, and made war

ja ryhtyi taisteluun sitä vastaan.

2 Ja hän lähetti sanansaattajat kaupunkiin Ahabin, Israelin kuninkaan, luo

3 ja käski sanoa hänelle: Näin sanoo Benhadad: 'Sinun hopeasi ja kultasi ovat minun, ja sinun kauneimmat vaimosi ja lapsesi ovat myöskin minun'.

4 Israelin kuningas vastasi ja sanoi: Niinkuin sinä olet sanonut, herrani, kuningas, minä olen sinun, minä ja kaikki, mitä minulla on.

5 Mutta sanansaattajat tulivat takaisin ja sanoivat: Näin sanoo Benhadad: 'Minä olen lähettänyt sinulle tämän sanan: Anna minulle hopeasi ja kultasi, vaimosi ja lapsesi.

6 Totisesti minä lähetän huomenna tähän aikaan palvelijani sinun luoksesi tutkimaan sinun taloasi ja sinun palvelijaisi taloja; ja kaiken, mikä on sinun silmiesi ihastus, he ottavat haltuunsa ja vievät.'

7 Silloin Israelin kuningas kutsui kaikki maan vanhimmat ja sanoi: Ymmärtäkää ja nähkää, että hän hankkii meille onnettomuutta; sillä kun hän lähetti vaatimaan minulta vaimojani ja lapsiani, hopeatani ja kultaani, en minä niitä häneltä kieltänyt.

8 Kaikki vanhimmat ja kaikki kansa sanoivat hänelle: Älä

2 Och han skickade sändebud in i staden till Ahab, Israels konung,

3 och lät säga honom: »Så säger Ben-Hadad: Ditt silver och ditt guld tillhör mig, och det bästa du har av kvinnor och barn tillhör mig ock.»

4 Israels konung svarade och sade: »Såsom du har sagt, min herre konung: jag själv och allt vad jag har tillhör dig.»

5 Men sändebuden kommo tillbaka och sade: »Så säger Ben-Hadad: Jag har ju sänt till dig och låtit säga: 'Ditt silver och ditt guld, dina kvinnor och dina barn skall du giva mig.'

6 Och nu skall jag sannerligen i morgon vid denna tid sända mina tjänare till dig, för att de må genomsöka ditt hus och dina tjänares hus; och allt som är dina ögons lust skola de taga med sig och föra bort.»

7 Då kallade Israels konung till sig alla de äldste i landet och sade: »Märken och sen huru denne står efter vårt fördärv. Ty när han sände till mig och begärde mina kvinnor och mina barn, mitt silver och mitt guld, vägrade jag ju icke att giva honom det.»

8 Alla de äldste och allt folket sade till honom: »Hör

against it.

2 And he sent messengers unto Ahab king of Israel, into the city, and said to him,—Thus, saith Ben–hadad,

3 Thy silver and thy gold, are, mine, and, thy wives and thy sons, the goodliest, are, mine.

4 Then responded the king of Israel, and said, According to thy word, my lord O king! thine, am I, and all that I have.

5 And the messengers came back again, and said, Thus, speaketh Ben–hadad, saying,—Because I sent unto thee, saying, Thy silver and thy gold and thy wives and thy sons, to me, shalt thou give,

6 Therefore, about this time tomorrow, will I send my servants unto thee, and they shall search thy house, and the houses of thy servants,––and it shall be, that, all the delight of thine eyes, shall they put in their hand, and take away.

7 Then called the king of Israel, for all the elders of the land, and said—Mark, I pray you, and see, how this man is seeking, mischief,—for he had sent unto me, for my wives, and for my sons, and for my silver, and for my gold, and I refused him not.

8 And all the elders and all the people said unto him,—

kuule häntä äläkä suostu.

9 Niin hän sanoi Benhadadin sanansaattajille: Sanokaa herralleni, kuninkaalle: 'Kaiken, mitä sinä ensi kerralla käskit palvelijasi tehdä, minä teen; mutta tätä minä en voi tehdä'. Ja sanansaattajat menivät ja veivät tämän vastauksen hänelle.
10 Niin Benhadad lähetti hänelle sanan: Jumalat rangaiskoot minua nyt ja vasta, jos Samarian tomu riittää täyttämään kaiken sen väen kourat, joka minua seuraa.
11 Mutta Israelin kuningas vastasi ja sanoi: Sanokaa hänelle: 'Älköön se, joka vyöttäytyy miekkaan, kerskatko niinkuin se, joka sen riisuu'.
12 Kun hän, juodessaan kuninkaitten kanssa lehtimajoissa, kuuli tämän vastauksen, sanoi hän palvelijoilleen: Piiritys käyntiin! Ja he panivat piirityksen käyntiin kaupunkia vastaan.
13 Ja katso, eräs profeetta astui Ahabin, Israelin kuninkaan, eteen ja sanoi: Näin sanoo Herra: Näetkö kaiken tuon suuren lauman? Katso, minä annan sen tänä päivänä sinun käsiisi, että sinä tulisit tietämään, että minä olen Herra.
14 Ahab kysyi: Kenen avulla? Hän vastasi: Näin sanoo Herra: Maaherrain palvelijoitten avulla. Ahab

icke på honom och gör honom icke till viljes.»
9 Så svarade han då Ben-Hadads sändebud: »Sägen till min herre konungen: Allt, varom du förra gången sände bud till din tjänare, det vill jag foga mig i; men detta kan jag icke foga mig i.» Och sändebuden vände tillbaka med detta svar.

10 Då sände Ben-Hadad till honom och lät säga: »Gudarna straffe mig nu och framgent, om Samarias grus skall räcka till att fylla händerna på allt det folk som följer mig.»
11 Men Israels konung svarade och sade: »Sägen så: Icke må den som omgjordar sig med svärdet berömma sig likt den som spänner det av sig.»
12 Så snart Ben-Hadad hörde detta svar, där han satt och drack med konungarna i lägerhyddorna, sade han till sina tjänare: »Gören eder redo.» Och de gjorde sig redo till att angripa staden.
13 Då trädde en profet fram till Ahab, Israels konung, och sade: »Så säger HERREN: Ser du hela denna stor hop? Se, jag vill i dag giva den i din hand, på det att du må förnimma att jag är HERREN.»

14 Då frågade Ahab: »Genom vem? Han svarade: »Så säger HERREN: Genom landshövdingarnas män.»

Do not thou hearken, neither do thou consent.
9 So he said unto the messengers of Ben–hadad—Say ye to my lord the king,––All that thou didst send for, to thy servant at the first, will I do, but, this thing, I cannot do. And the messengers departed, and took him back word.

10 Then Ben–hadad sent unto him and said,—So, let the gods do to me, and, so, let them add,—if the dust of Samaria suffice by handfuls, for all the people who are at my feet.
11 And the king of Israel responded and said: Tell him,—Let not, him that girdeth, boast himself like him, that looseneth.

12 And it came to pass, when he heard this message, as, he, was drinking, he and the kings in the pavilions, that he said unto his servants—Make ready! So they made ready, against the city.
13 And lo! a certain prophet, drew near unto Ahab king of Israel, and said,—Thus, saith Yahweh, Hast thou seen all this great multitude? Behold me! delivering it into thy hand, today, so shalt thou know that, I, am, Yahweh.
14 And Ahab said—By whom? And he said—Thus, saith Yahweh, By the young men of the princes of the

kysyi vielä: Kuka aloittaa taistelun? Hän vastasi: Sinä.

Han frågade ytterligare: »Vem skall begynna striden?» Han svarade: »Du själv.»

provinces. Then said he—Who shall begin the war? And he said—Thou!

15 Niin hän katsasti herrain palvelijat, ja niitä oli kaksisataa kolmekymmentä kaksi. Niitten jälkeen hän katsasti kaiken väen, kaikki israelilaiset, joita oli seitsemäntuhatta.

15 Så mönstrade han då landshövdingarnas män, och de voro två hundra trettiotvå, därefter mönstrade han allt folket, alla Israels barn, sju tusen man.

15 Then numbered he the young men of the princes of the provinces, and they were found to be, two hundred and thirty–two,—and, after them, he numbered all the people all the sons of Israel, seven thousand.

16 Ja he tekivät hyökkäyksen puolenpäivän aikana, kun Benhadad oli juovuksissa ja joi lehtimajoissa, hän ja ne kolmekymmentä kaksi kuningasta, jotka olivat tulleet hänen avuksensa.

16 Och vid middagstiden gjorde de ett utfall, just när Ben-Hadad höll på att dricka sig drucken i lägerhyddorna, tillsammans med de trettiotvå konungar som sade kommit honom till hjälp.

16 And they went forth at noon. Now, Ben–hadad, was drinking himself drunk, in the pavilions, he and the thirty–two kings helping him.

17 Maaherrain palvelijat hyökkäsivät ensimmäisinä. Silloin Benhadad lähetti tiedustelemaan, ja hänelle ilmoitettiin: Miehiä on lähtenyt liikkeelle Samariasta.

17 Landshövdingarnas män drogo först ut. Och de kunskapare som Ben-Hadad sände ut underrättade honom om att folk kom ut från Samaria.

17 Then went forth the young men of the princes of the provinces, first,—and, when Ben–hadad sent, they told him, saying—Men, have come forth, out of Samaria.

18 Hän sanoi: Jos he ovat lähteneet liikkeelle rauha mielessä, niin ottakaa heidät kiinni elävinä; ja jos he ovat lähteneet taistellakseen, ottakaa heidät silloinkin kiinni elävinä.

18 Då sade han: »Om de hava dragit ut i fredlig avsikt, så gripen dem levande; och om de hava dragit ut till strid, så gripen dem ock levande.»

18 And he said—If, peaceably, they have come, take them alive,—or, if, fighting, they have come, alive, take ye them.

19 Mutta kun maaherrain palvelijat ja sotajoukko, joka seurasi heitä, olivat hyökänneet kaupungista,

19 Men när dessa -- landshövdingarnas män och hären som följde dem -- hade kommit ut ur staden,

19 Now, when, these, had come forth out of the city, even the young men of the princes of the provinces,—with the force which was following them,

20 surmasivat he miehen kukin. Niin aramilaiset pakenivat, ja Israel ajoi heitä takaa. Mutta Benhadad, Aramin kuningas, pääsi

20 höggo de ned var och en sin man, och araméerna flydde, och Israel förföljde dem. Och Ben-Hadad, konungen i Aram, kom

20 then smote they every one his man, and the Syrians fled, and Israel pursued them,—but Ben–hadad king of Syria escaped

muutamien ratsumiesten kanssa pakoon hevosen selässä.
21 Mutta Israelin kuningas lähti liikkeelle ja valtasi hevoset ja sotavaunut; ja niin hän tuotti aramilaisille suuren tappion.
22 Ja profeetta astui Israelin kuninkaan eteen ja sanoi hänelle: Vahvista itsesi, ymmärrä ja katso, mitä sinun on tehtävä, sillä vuoden vaihteessa hyökkää Aramin kuningas sinun kimppuusi.

23 Aramin kuninkaan palvelijat sanoivat tälle: Heidän jumalansa on vuorijumala; sentähden he saivat meistä voiton. Mutta taistelkaamme heitä vastaan tasangolla, silloin me varmasti saamme heistä voiton.
24 Ja tee näin: Pane pois kuninkaat, kukin paikaltaan, ja aseta käskynhaltijat heidän sijaansa.

25 Hanki sitten itsellesi sotajoukko, yhtä suuri kuin menettämäsi oli, yhtä monta hevosta ja yhtä monet sotavaunut; ja taistelkaamme heitä vastaan tasangolla, niin me varmasti saamme heistä voiton. Niin hän kuuli heitä ja teki niin.

26 Vuoden vaihteessa Benhadad katsasti aramilaiset ja lähti Afekiin taistelemaan Israelia vastaan.

undan på en häst, jämte några ryttare.

21 Och Israels konung drog ut och slog både ryttarhären och vagnshären och tillfogade araméerna ett stort nederlag.
22 Men profeten trädde fram till Israels konung och sade till honom: »Grip dig nu an; och betänk och se till, vad du bör göra, ty nästa år kommer konungen i Aram att åter draga upp mot dig.»

23 Men den arameiske konungens tjänare sade till honom: »Deras gud är en bergsgud; därför hava de blivit oss övermäktiga. Låt oss nu strida mot dem på slätten, så skola vi förvisso bliva dem övermäktiga.

24 Och vidare måste du göra så: avsätt var och en av konungarna från hans plats, och insätt ståthållare i deras ställe.
25 Skaffa dig sedan själv en här, lika stor som den du har förlorat, med lika många hästar och lika många vagnar, och låt oss sedan strida mot dem på slätten, så skola vi förvisso bliva dem övermäktiga.» Och han lyssnade till deras ord och gjorde så.
26 Följande år mönstrade Ben-Hadad araméerna och drog så upp till Afek för att strida mot Israel.

on horse, with horsemen.

21 And the king of Israel went forth, and took the horses and the chariots,—and he went on smiting the Syrians, with a great smiting.
22 Then drew near the prophet, unto the king of Israel, and said unto him—Go strengthen thyself, and mark and see, what thou wilt do,—for, at the return of the year, is, the king of Syria, coming up against thee.
23 And, the servants of the king of Syria, said unto him,—Gods of the mountains, are their gods, for this cause, prevailed they against us,—but, only let us fight with them in the plain, and verily we shall prevail against them.
24 But, this thing, do,—set aside the kings, every man out of his place, and put governors in their stead;

25 and, thou, must number thee a force, like the force which thou hast lost, both horse for horse and chariot for chariot, and, if we fight with them in the plain, verily we shall prevail against them. And he hearkened unto their voice, and did so.

26 And so it came to pass at the return of the year, that Ben–hadad numbered the Syrians,—and came up to Aphek, to fight with

27 Ja israelilaiset katsastettiin ja muonitettiin, ja he lähtivät heitä vastaan. Israelilaiset leiriytyivät heidän eteensä niinkuin kaksi pientä vuohilaumaa, mutta aramilaiset täyttivät maan.

27 Israels barn hade ock blivit mönstrade och försedda med livsmedel och tågade därefter emot dem. Och Israels barn lägrade sig gent emot dem, lika två små gethjordar, under det att araméerna uppfyllde landet.

Israel;
27 and, the sons of Israel, were numbered, and provisioned, and went to meet them,—and the sons of Israel encamped before them like two little flocks of goats, whereas, the Syrians, filled the land.

28 Silloin Jumalan mies astui Israelin kuninkaan eteen ja sanoi: Näin sanoo Herra: Sentähden, että aramilaiset ovat sanoneet: 'Herra on vuorijumala eikä laaksojumala', annan minä koko tämän suuren lauman sinun käsiisi, tullaksenne tietämään, että minä olen Herra.

28 Då trädde gudsmannen fram och sade till Israels konung: »Så säger HERREN: Därför att araméerna hava sagt: 'HERREN är en bergsgud och icke en dalgud', därför giver jag hela denna stora hop i din hand, på det att I mån förnimma att jag är HERREN.»

28 Then approached the man of God, and spake unto the king of Israel, and said—Thus, saith Yahweh—Because the Syrians have said—A god of the mountains, is Yahweh, but, not a god of the vales, is he, therefore will I deliver all this great multitude, into thy hand, so shalt thou know, that, I, am Yahweh.

29 Ja he olivat leiriytyneinä vastakkain seitsemän päivää. Seitsemäntenä päivänä sukeutui taistelu, ja israelilaiset surmasivat aramilaisia satatuhatta jalkamiestä yhtenä päivänä.

29 Och de voro lägrade mitt emot varandra i sju dagar. På sjunde dagen kom det till strid, och Israels barn slogo då av araméerna hundra tusen man fotfolk, detta på en enda dag.

29 So they encamped, these, over against, those, seven days,—and it came to pass, on the seventh day, that the battle was joined, and the sons of Israel smote the Syrians, a hundred thousand footmen, in one day.

30 Jäljellejääneet pakenivat Afekiin, kaupunkiin. Ja muuri kaatui kahdenkymmenen seitsemän tuhannen jäljellejääneen miehen päälle. Mutta Benhadad pakeni, tuli kaupunkiin ja juoksi huoneesta huoneeseen.

30 De återstående flydde in i staden Afek; men stadsmuren föll ned över tjugusju tusen man, dem som återstodo. Ben-Hadad flydde också och kom in i staden och sprang från kammare till kammare.

30 And they who were left fled to Aphek, into the city, and the wall fell upon twenty–seven thousand men who were left,—and, Ben–hadad, fled, and came into the city, into a chamber within a chamber.

31 Silloin hänen palvelijansa sanoivat hänelle: Katso, me olemme kuulleet, että Israelin heimon kuninkaat ovat laupiaita kuninkaita. Pankaamme säkit lanteillemme ja nuorat

31 Då sade hans tjänare till honom: »Vi hava hört att konungarna av Israels hus äro nådiga konungar. Låt oss därför sätta säcktyg om våra länder och rep om våra huvuden och giva oss

31 And his servants said unto him, Lo! we pray thee, we have heard, of the kings of the house of Israel, that, kings known for lovingkindness, they are. Let us, we pray thee, put

päämme ympärille ja antautukaamme Israelin kuninkaalle; ehkä hän jättää sinut henkiin.

32 Ja he käärivät säkit lanteilleen ja panivat nuorat päänsä ympärille ja tulivat Israelin kuninkaan luo ja sanoivat: Palvelijasi Benhadad sanoo: 'Salli minun elää.' Hän sanoi: Vieläkö hän elää? Hän on minun veljeni.
33 Niin miehet katsoivat sen hyväksi enteeksi, tarttuivat kiiruusti hänen sanaansa ja sanoivat: Benhadad on sinun veljesi. Hän sanoi: Menkää ja noutakaa hänet. Silloin Benhadad antautui hänelle, ja hän antoi hänen nousta vaunuihinsa.

34 Ja Benhadad sanoi hänelle: Kaupungit, jotka minun isäni otti sinun isältäsi, minä annan takaisin. Laita itsellesi katumyymälöitä Damaskoon, niinkuin minun isäni laittoi Samariaan. Ahab vastasi: Minä päästän sinut menemään sillä välipuheella. Ja hän teki liiton hänen kanssaan ja päästi hänet menemään.

35 Silloin eräs profeetanoppilaista sanoi Herran käskystä toverilleen: Lyö minua. Mutta mies ei tahtonut lyödä häntä.

36 Niin hän sanoi tälle: Koska et kuullut Herran ääntä, niin katso, leijona

åt Israels konung; kanhända låter han dig då få leva.»

32 Och de bundo säcktyg omkring sina länder och rep omkring sina huvuden och kommo så till Israels konung och sade: »Din tjänare Ben-Hadad beder: 'Låt mig få leva.'» Han svarade: »Är han ännu vid liv, han min broder?»
33 Männen, som i detta hans ord sågo ett gott varsel, skyndade att taga fasta därpå och sade: »Ja, din broder är Ben-Hadad.» Han sade: »Gån och hämten honom hit.» Då gav sig Ben-Hadad åt honom, och han lät honom stiga upp i sin vagn.
34 Och Ben-Hadad sade till honom: »De städer som min fader tog från din fader vill jag giva tillbaka, och du skall för din räkning få inrätta handelskvarter i Damaskus, såsom min fader fick göra i Samaria.» »Välan», sade Ahab, »på sådana villkor vill jag giva dig fri.» Och han slöt ett fördrag med honom och gav honom fri.
35 Och en av profetlärjungarna sade på HERRENS befallning till en annan: »Slå till mig.» Men mannen vägrade att slå honom.
36 Då sade han till honom: »Eftersom du icke har lyssnat till HERRENS röst,

sackcloth upon our loins, and ropes about our head, and let us go forth unto the king of Israel, peradventure he will save alive thy soul.
32 So they girded sackcloth upon their loins, and [put] ropes about their heads, and came in unto the king of Israel, and said, Thy servant, Ben-hadad, saith,—Let my soul live, I pray thee. And he said,—Is he yet alive? My brother, he is.
33 Now, the men, could divine, so they hastened to let him confirm the word of his own accord, and they said,—Thy brother, is Ben-hadad! He said therefore,—Go fetch him. So Ben-hadad came forth unto him, and he made him come up unto him on his chariot.
34 And he said unto him—The cities which my father took from thy father, will I restore, and, bazaars, shalt thou make thee in Damascus, as my father made in Samaria. So then, I, with this covenant, will let thee go. So he solemnised with him a covenant, and let him go.

35 And, a certain man of the sons of the prophets, said unto his neighbour, by the word of Yahweh—Smite me, I pray thee. But the man refused to smite him.
36 So he said to him—Because thou hast not hearkened unto the voice of

surmaa sinut, kun lähdet minun luotani. Ja kun hän lähti hänen luotansa, kohtasi leijona hänet ja surmasi hänet.

37 Sitten hän tapasi toisen miehen ja sanoi: Lyö minua. Ja mies löi hänet haavoille.

38 Niin profeetta meni ja asettui tielle, jota kuninkaan oli kuljettava, ja teki itsensä tuntemattomaksi panemalla siteen silmilleen.
39 Kun kuningas kulki ohitse, huusi hän kuninkaalle ja sanoi: Palvelijasi oli lähtenyt keskelle taistelua; ja katso, sieltä tuli mies ja toi toisen miehen minun luokseni ja sanoi: 'Vartioitse tätä miestä. Jos hän katoaa, menee sinun henkesi hänen hengestään, tahi sinä maksat talentin hopeata.'

40 Palvelijallasi oli tehtävää siellä ja täällä, ja sitten ei miestä enää ollut. Israelin kuningas sanoi hänelle: Tuomiosi on siis se; sinä olet itse julistanut sen.

41 Silloin hän nopeasti poisti siteen silmiltään, ja Israelin kuningas tunsi hänet, että hän oli profeettoja.

42 Ja tämä sanoi hänelle: Näin sanoo Herra: Koska sinä päästit käsistäsi menemään minulle tuhon omaksi vihityn miehen,

därför skall ett lejon slå ned dig, när du går ifrån mig.» Och när han gick sin väg ifrån honom, kom ett lejon emot honom och slog ned honom.
37 Sedan träffade han en annan man och sade: »Slå till mig.» Och mannen slog honom så hårt, att sår uppstod därav.
38 Därefter gick profeten och ställde sig i konungens väg, sedan han hade gjort sig oigenkännlig genom att sätta en bindel över ögonen.
39 När nu konungen kom därfram, ropade han till konungen och sade: »Din tjänare hade givit sig ut i striden, då i detsamma en man kom därifrån och förde till mig en annan man och sade: 'Vakta denne man; om han kommer bort, skall det gå dig såsom det skulle hava gått honom, eller ock måste du betala en talent silver.'
40 Nu hände sig, under det din tjänare hade att syssla än här än där, att mannen kom undan.» Israels konung sade till honom: »Din dom är given; du har ju själv avkunnat den.»
41 Då tog han skyndsamt bort bindeln från sina ögon, och Israels konung kände igen honom och såg att han var en av profeterna.
42 Och han sade till konungen: »Så säger HERREN: Därför att du har släppt ur din hand den man som av mig var given till

Yahweh, lo! when thou art departing from me, there shall smite thee a lion. And when he departed from beside him, a lion found him, and smote him.
37 Then found he another man, and said,—Smite me, I pray thee. So the man smote him—kept on smiting and wounding.
38 Then the prophet departed, and waited for the king, by the way,—and disguised himself with his turban over his eyes.
39 And so it was, when, the king, was passing, he, cried out unto the king,—and said—Thy servant, went out in the midst of the battle, and lo! a man, turned aside and brought unto me a man, and said—Keep this man, if he be, missing, then shall, thy life, go for, his life, or, a talent of silver, shalt thou weigh out.

40 And so it was, as thy servant was busy here and there, that, he, was gone. And the king of Israel said unto him—Such, is thy judgment, thou thyself, hast decided it.
41 Then hastened he, and removed the turban from over his eyes,—and the king of Israel knew him, that, of the prophets, was, he.
42 And he said unto him—Thus, saith Yahweh, Because thou hast let go the man whom I had devoted, out of thy hand, therefore shall,

menee sinun henkesi hänen hengestänsä ja sinun kansasi hänen kansastaan.

43 Niin Israelin kuningas meni kotiinsa pahastuneena ja alakuloisena ja tuli Samariaan.

21 luku

1 Näiden tapausten jälkeen tapahtui tämä. Jisreeliläisellä Naabotilla oli viinitarha, joka oli Jisreelissä Samarian kuninkaan Ahabin palatsin vieressä.
2 Ja Ahab puhui Naabotille sanoen: Anna minulle viinitarhasi vihannestarhaksi, koska se on niin likellä minun linnaani; minä annan sinulle sen sijaan paremman viinitarhan, tahi, jos niin tahdot, minä annan sinulle sen hinnan rahana.

3 Mutta Naabot vastasi Ahabille: Pois se, Herra varjelkoon minua antamasta sinulle isieni perintöosaa.

4 Niin Ahab tuli kotiinsa pahastuneena ja alakuloisena vastauksesta, jonka jisreeliläinen Naabot oli hänelle antanut, kun tämä oli sanonut: En minä anna sinulle isieni perintöosaa. Ja hän pani maata vuoteellensa, käänsi kasvonsa pois eikä syönyt mitään.
5 Niin hänen vaimonsa lisebel tuli hänen luokseen

spillo, skall det gå dig såsom det skulle hava gått honom, och ditt folk såsom det har gått hans folk.»
43 Och Israels konung begav sig hem, missmodig och vred, och kom till Samaria.

1 Därefter hände sig följande. Jisreeliten Nabot hade en vingård i Jisreel bredvid Ahabs palats, konungens i Samaria.

2 Och Ahab talade till Nabot och sade: »Låt mig få din vingård för att därav göra mig en kökträdgård, eftersom den ligger så nära intill mitt hus; jag vill giva dig en bättre vingård i stället, eller om dig så behagar, vill jag giva dig penningar såsom betalning för den.»
3 Men Nabot svarade Ahab: »HERREN låte det vara fjärran ifrån mig att jag skulle låta dig få mina fäders arvedel.»
4 Då gick Ahab hem till sitt, missmodig och vred för det svars skull som jisreeliten Nabot hade givit honom, när denne sade: »Jag vill icke låta dig få mina fäders arvedel.» Och han lade sig på sin säng och vände bort sitt ansikte och åt intet.

5 Då kom hans hustru Isebel in till honom och

thy life, be instead of, his life, and, thy people, instead of, his people.

43 And the king of Israel departed unto his house, sullen and disturbed,—and entered Samaria.

1 And it came to pass, after these things, that Naboth the Jezreelite had, a vineyard, which was in Jezreel,—hard by the palace of Ahab, king of Samaria.
2 Ahab, therefore, spake unto Naboth, saying—Come! give me thy vineyard, that I may have it for a garden of herbs, for, the same, is near by my house, and let me give thee, instead thereof, a vineyard better than it,—if it be good in thine eyes, I will give thee silver to the value of this.
3 And Naboth said unto Ahab,—Far be it from me, of Yahweh! that I should give up the inheritance of my fathers, unto thee!
4 So Ahab came into his house, sullen and disturbed, because of the word which Naboth the Jezreelite had spoken unto him, that he should have said, I will not give thee the inheritance of my fathers. So he laid him down upon his bed, and turned away his face, and did eat no food.
5 Then came unto him Jezebel his wife,—and said

ja puhui hänelle: Miksi olet niin pahoilla mielin ja miksi et syö mitään?
6 Ahab vastasi hänelle: Siksi, että puhuttelin jisreeliläistä Naabotia ja sanoin hänelle: 'Anna minulle viinitarhasi rahasta, tahi jos haluat, annan minä sinulle toisen viinitarhan sen sijaan', mutta hän vastasi: 'En minä anna sinulle viinitarhaani'.
7 Niin hänen vaimonsa Iisebel sanoi hänelle: Sinäkö olet käyttävinäsi kuninkaanvaltaa Israelissa? Nouse ja syö, ja olkoon sydämesi iloinen; minä kyllä toimitan sinulle jisreeliläisen Naabotin viinitarhan.
8 Ja hän kirjoitti kirjeen Ahabin nimessä, sinetöi sen hänen sinetillään ja lähetti kirjeen vanhimmille ja ylimyksille, jotka olivat Naabotin kaupungissa ja asuivat siellä hänen kanssaan.
9 Ja kirjeessä hän kirjoitti näin: Kuuluttakaa paasto ja asettakaa Naabot istumaan etumaiseksi kansan joukkoon.
10 Ja asettakaa kaksi kelvotonta miestä istumaan häntä vastapäätä, että he todistaisivat hänestä näin: 'Sinä olet kironnut Jumalaa ja kuningasta.' Viekää hänet sitten ulos ja kivittäkää hänet kuoliaaksi.
11 Ja kaupungin miehet, vanhimmat ja ylimykset, jotka asuivat hänen kaupungissansa, tekivät,

frågade honom: »Varför är du så missmodig, och varför äter du intet?»
6 Han svarade henne: »Därför att när jag talade till jisreeliten Nabot och sade till honom: 'Låt mig få din vingård för penningar, eller om du så önskar, vill jag giva dig en annan vingård i stället', då svarade han: 'Jag vill icke låta dig få min vingård.'
7 Då sade hans hustru Isebel honom: »Är det du som nu regerar över Israel? Stå upp och ät och var vid gott mod; jag skall skaffa dig jisreeliten Nabot vingård.

8 Därefter skrev hon ett brev i Ahabs namn och satte sigill under det med hans signetring, och sände så brevet till de äldste och förnämsta i Nabots stad, de som bodde där jämte honom.
9 Och hon skrev i brevet så: »Lysen ut en fasta, och låten Nabot sitta längst fram bland folket.

10 Och låten så två onda män sätta sig mitt emot honom, och låten dem vittna emot honom och säga: 'Du har talat förgripligt mot Gud och konungen.' Fören så ut honom och stenen honom till döds.»
11 Och de äldsta och förnämsta männen i staden, de som bodde där i hans stad, handlade i enlighet

unto him—Why is it, that thy spirit is sullen, that thou art, not eating food?
6 And he said unto her—Because I spake unto Naboth, the Jezreelite, and said unto him—Come! give me thy vineyard for silver, or, if thou wouldst prefer, I will give thee a vineyard, in its stead; and he said—I will not give thee my vineyard.

7 Then Jezebel his wife said unto him: Art, thou, still, going to carry on the kingdom over Israel? Rise! eat food, and let thy heart be merry, I, will give thee the vineyard of Naboth the Jezreelite!
8 So she wrote letters, in the name of Ahab, and sealed them with his signet–ring,—and sent the letters unto the elders, and unto the nobles who were in his city, dwelling with Naboth.

9 Now she wrote in the letters, saying,—Proclaim ye a fast, and cause Naboth to sit at the head of the people;
10 then let two reckless men take their seats before him, that they may bear witness against him, saying, Thou hast reviled God and king! then shall ye carry him forth and stone him, that he die.
11 So the men of his city, the elders and the nobles who dwelt in his city, did just as Jezebel had sent

niinkuin Iisebel oli käskenyt heitä ja niinkuin oli kirjoitettu kirjeessä, jonka hän oli heille lähettänyt.
12 He kuuluttivat paaston ja asettivat Naabotin istumaan etumaiseksi kansan joukkoon.
13 Ja kaksi kelvotonta miestä tuli ja istui häntä vastapäätä. Ja ne kelvottomat miehet todistivat Naabotista kansan edessä sanoen: Naabot on kironnut Jumalaa ja kuningasta. Silloin he veivät hänet kaupungin ulkopuolelle ja kivittivät hänet kuoliaaksi.

14 Sitten he lähettivät Iisebelille tämän sanan: Naabot on kivitetty kuoliaaksi.
15 Kun Iisebel kuuli, että Naabot oli kivitetty kuoliaaksi, sanoi Iisebel Ahabille: Nouse ja ota haltuusi jisreeliläisen Naabotin viinitarha, jota hän ei tahtonut antaa sinulle rahasta; sillä Naabot ei ole enää elossa, vaan on kuollut.
16 Kun Ahab kuuli, että Naabot oli kuollut, nousi hän ja lähti jisreeliläisen Naabotin viinitarhalle ottaakseen sen haltuunsa.

17 Mutta tisbeläiselle Elialle tuli tämä Herran sana:

18 Nouse ja mene tapaamaan Ahabia, Israelin kuningasta, joka asuu

med det bud som Isebel hade sänt dem, och såsom det var skrivet i brevet som hon hade sänt till dem.
12 De lyste ut en fasta och läto Nabot sitta längst fram bland folket.

13 Och de två onda männen kommo och satte sig mitt emot honom; och de onda männen vittnade mot Nabot inför folket och sade: Nabot har talat förgripligt mot Gud och konungen.» Då förde man honom utanför staden och stenade honom till döds.

14 Därefter sände de bud till Isebel och läto säga: »Nabot har blivit stenad till döds.»
15 Så snart Isebel hörde att Nabot var stenad till döds, sade hon till Ahab: »Stå upp och tag jisreeliten Nabots vingård i besittning, den som han vägrade att låta dig få för penningar; ty Nabot är icke längre vid liv, utan han är död.»

16 Så snart Ahab hörde att Nabot var död, stod han upp och begav sig åstad ned till jisreeliten Nabots vingård för att taga den i besittning.

17 Men HERRENS ord kom till tisbiten Elia; han sade:

18 »Stå upp, gå åstad och möt Ahab, Israels konung, som bor i Samaria. Du

unto them,—as it was written in the letters which she had sent unto them:

12 they proclaimed a fast,—and caused Naboth to sit at the head of the people.

13 Then came in the two reckless men, and sat before him, and the men bare witness against him, even against Naboth, before the people, saying, Naboth hath reviled God and king! So they carried him forth, outside the city, and stoned him with stones, that he died.
14 Then sent they unto Jezebel, saying,—Naboth is stoned and is dead.

15 And it came to pass, when Jezebel heard that Naboth was stoned and was dead, that Jezebel said unto Ahab—Rise! take possession of the vineyard of Naboth the Jezreelite, which he refused to give thee for silver, for Naboth is not alive, but dead!
16 And it came to pass, when Ahab heard that Naboth was dead, that Ahab arose, to go down unto the vineyard of Naboth the Jezreelite, to take possession thereof.
17 Then came the word of Yahweh unto Elijah the Tishbite, saying:
18 Arise! go down to meet Ahab king of Israel, who is in Samaria,—lo! he is in the

Samariassa. Katso, hän on Naabotin viinitarhassa, jota hän on mennyt ottamaan haltuunsa.
19 Ja puhu hänelle ja sano: 'Näin sanoo Herra: Oletko sinä sekä tappanut että anastanut perinnön?' Ja puhu sitten hänelle ja sano: 'Näin sanoo Herra: Siinä paikassa, missä koirat nuoleskelivat Naabotin veren, tulevat koirat nuoleskelemaan sinunkin veresi.'
20 Ahab sanoi Elialle: Joko löysit minut, sinä vihamieheni? Hän vastasi: Jo löysin. Koska sinä olet myynyt itsesi tekemään sitä, mikä on pahaa Herran silmissä,

21 niin katso, minä annan onnettomuuden kohdata sinua ja lakaisen sinut pois ja hävitän Israelista Ahabin miespuoliset jälkeläiset, kaikki tyynni.

22 Ja minä teen sinun suvullesi niinkuin Jerobeamin, Nebatin pojan, suvulle ja niinkuin Baesan, Ahian pojan, suvulle, koska sinä olet vihoittanut minut ja saattanut Israelin tekemään syntiä.
23 Myöskin Iisebelistä on Herra puhunut sanoen: Koirat syövät Iisebelin Jisreelin muurin luona.

24 Joka Ahabin jälkeläisistä kuolee kaupungissa, sen koirat syövät, ja joka kuolee

träffar honom i Nabots vingård, dit han har gått ned för att taga den i besittning.
19 Och du skall tala till honom och säga: 'Så säger HERREN: Har du till redan hunnit att både dräpa och tillträda arvet?' Därefter skall du tala till honom och säga: 'Så säger HERREN: På samma ställe där hundarna hava slickat Nabots blod skola hundarna slicka också ditt blod.'»
20 Ahab sade till Elia: »Har du äntligen funnit mig, du min fiende?» Han svarade: »Ja, jag har funnit dig. Eftersom du har sålt dig till att göra vad ont är i HERRENS ögon,

21 därför skall jag ock låta vad ont är komma över dig och skall bortsopa dig, och av Ahabs hus skall jag utrota allt mankön, både små och stora i Israel.

22 Och jag skall göra med ditt hus såsom jag gjorde med Jerobeams, Nebats sons, hus, och såsom jag gjorde med Baesas, Ahias sons, hus, därför att du har förtörnat mig och kommit Israel att synda.
23 Också om Isebel har HERREN talat och sagt: Hundarna skola äta upp Isebel invid Jisreels murar.

24 Ja, den av Ahabs hus, som dör i staden, skola hundarna äta upp, och den

vineyard of Naboth, whither he hath gone down, to take possession thereof.

19 Then shalt thou speak unto him, saying—Thus, saith Yahweh, Hast thou committed murder, and also taken possession? Then shalt thou speak unto him, saying: Thus, saith Yahweh, In the place where the dogs have lapped up the blood of Naboth, shall the dogs lap up thy blood, even thine.
20 Then said Ahab unto Elijah, Hast thou found me, O mine enemy? And he said: I have found [thee]! Because thou hast sold thyself to do the thing that is wicked in the eyes of Yahweh,
21 Behold me! [saith he] bringing in upon thee, calamity, and I will consume after thee,—and cut off of Ahab, even the meanest, whether shut up or left at large in Israel;
22 and will deliver up thy house—Like the house of Jeroboam son of Nebat, and like the house of Baasha son of Ahijah,—for the provocation wherewith thou hast provoked, and caused, Israel, to sin.
23 Moreover also, concerning Jezebel, hath Yahweh spoken, saying,—The dogs, shall eat Jezebel, in the town-land of Jezreel:
24 Him that dieth, of Ahab, in the city, shall, the dogs, eat,—and, him that dieth in

kedolle, sen syövät taivaan linnut.

25 Totisesti ei ole ollut ketään, joka olisi niin myynyt itsensä tekemään sitä, mikä on pahaa Herran silmissä, kuin Ahab, kun hänen vaimonsa Isebel vietteli häntä.
26 Hän teki ylen kauhistavasti, kun lähti seuraamaan kivijumalia, aivan niinkuin amorilaiset tekivät, jotka Herra karkoitti israelilaisten tieltä.

27 Mutta kun Ahab kuuli nämä sanat, repäisi hän vaatteensa, pani paljaalle iholleen säkin ja paastosi. Ja hän makasi säkki yllänsä ja liikkui hiljaa.

28 Niin tisbeläiselle Elialle tuli tämä Herran sana:

29 Oletko nähnyt, kuinka Ahab on nöyrtynyt minun edessäni? Koska hän on nöyrtynyt minun edessäni, en minä anna onnettomuuden tulla hänen aikanansa: hänen poikansa aikana minä annan onnettomuuden kohdata hänen sukuansa.

22 luku

1 He olivat alallaan kolme vuotta: ei ollut sotaa Aramin ja Israelin välillä.
2 Mutta kolmantena vuotena tuli Joosafat, Juudan kuningas, Israelin kuninkaan

som dör ute på marken skola himmelens fåglar äta upp.»
25 (Också har ingen varit såsom Ahab, han som sålde sig till att göra vad ont var i HERRENS ögon, när hans hustru Isebel uppeggade honom därtill.

26 Mycken styggelse förövade han, i det han följde efter de eländiga avgudarna, alldeles såsom amoréerna hade gjort, vilka HERREN fördrev för Israels barn.)
27 Men när Ahab hörde de orden, rev han sönder sina kläder och svepte säcktyg om sin kropp och fastade; och han låg höljd i säcktyg och gick tyst omkring.

28 Då kom HERRENS ord till tisbiten Elia; han sade:

29 »Har du sett huru Ahab ödmjukar sig inför mig? Därför att han så ödmjukar sig inför mig, skall jag icke låta olyckan komma i hans tid; först i hans sons tid skall jag låta olyckan komma över hans hus.»

1 Och de sutto i ro i tre år, under vilka intet krig var mellan Aram och Israel.
2 Men i det tredje året for Josafat, Juda konung, ned till Israels konung.

the field, shall, the birds of heaven, eat.

25 But indeed, there was none like Ahab, who sold himself to do the thing that was wicked in the eyes of Yahweh,—whom Jezebel his wife goaded on;

26 so that he did very abominably, in going after the manufactured gods,—according to all which the Amorites had done, whom Yahweh dispossessed from before the sons of Israel.
27 And it came to pass, when Ahab heard these words, that he rent his clothes, and put sackcloth upon his flesh, and fasted,—and lay in sackcloth, and went softly.
28 Then came the word of Yahweh unto Elijah the Tishbite, saying:
29 Hast thou seen that Allah hath humbled himself, before me? Because he hath humbled himself before me, I will not bring in the calamity in his days, In the days of his son, will I bring in the calamity upon his house.

1 And there continued three years without war between Syria and Israel.
2 But it came to pass, in the third year, that Jehoshaphat king of Judah

luo.

went down unto the king of Israel.

3 Ja Israelin kuningas sanoi palvelijoillensa: Tiedättehän, että Gileadin Raamot on meidän. Ja kuitenkin me olemme toimettomat emmekä ota sitä pois Aramin kuninkaan käsistä.

3 Och Israels konung sade till sina tjänare: »I veten ju att Ramot i Gilead tillhör oss. Och likväl sitta vi stilla och taga det icke ifrån konungen i Aram.»

3 And the king of Israel said unto his servants, Know ye that, ours, is Ramoth–gilead,—yet, we, are too idle to take it out of the hand of the king of Syria?

4 Ja hän sanoi Joosafatille: Lähdetkö sinä minun kanssani sotaan Gileadin Raamotiin? Joosafat vastasi Israelin kuninkaalle: Minä niinkuin sinä, minun kansani niinkuin sinun kansasi, minun hevoseni niinkuin sinun hevosesi!

4 Och han frågade Josafat: Vill du draga med mig för att belägra Ramot i Gilead?» Josafat svarade Israels konung: »Jag såsom du, mitt folk såsom ditt folk, mina hästar såsom dina hästar!»

4 And he said unto Jehoshaphat, Wilt thou go with me to make war upon Ramoth–gilead?

5 Mutta Joosafat sanoi Israelin kuninkaalle: Kysy kuitenkin ensin, mitä Herra sanoo.

5 Men Josafat sade ytterligare till Israels konung: »Fråga dock först HERREN härom.»

5 And Jehoshaphat said unto the king of Israel, I am as thou art, my people are us thy people, my horses as thy horses.

6 Niin Israelin kuningas kokosi profeetat, noin neljäsataa miestä, ja sanoi heille: Onko minun lähdettävä sotaan Gileadin Raamotia vastaan vai oltava lähtemättä? He vastasivat: Lähde; Herra antaa sen kuninkaan käsiin.

6 Då församlade Israels konung profeterna, vid pass fyra hundra män, och frågade dem: »Skall jag draga åstad mot Ramot i Gilead för att belägra det, eller skall jag avstå därifrån?» De svarade: »Drag ditupp; Herren skall giva det i konungens hand.»

6 Then said Jehoshaphat unto the king of Israel,—Seek, I pray thee, at once, the word of Yahweh. So the king of Israel gathered together the prophets, about four hundred men, and said unto them—Shall I go against Ramoth–gilead, to battle, or shall I forbear? And they said—Go up, that the Lord may deliver it into the hand of the king.

7 Mutta Joosafat sanoi: Eikö täällä ole enää ketään muuta Herran profeettaa, jolta voisimme kysyä?

7 Men Josafat sade: »Finnes här ingen annan HERRENS profet, så att vi kunna fråga genom honom?»

7 Then said Jehoshaphat, Is there not here a prophet of Yahweh, besides,—that we may seek, from him?

8 Israelin kuningas vastasi Joosafatille: On täällä vielä mies, jolta voisimme kysyä Herran mieltä, mutta minä vihaan häntä, sillä hän ei koskaan ennusta minulle

8 Israels konung svarade Josafat: »Här finnes ännu en man, Mika, Jimlas son, genom vilken vi kunna fråga HERREN; men han är mig förhatlig, ty han profeterar

8 And the king of Israel said unto Jehoshaphat, Besides, is a certain man, by whom we might seek Yahweh, but, I, hate him, for he is never moved to

hyvää, vaan aina pahaa; se on Miika, Jimlan poika. Joosafat sanoi: Älköön kuningas niin puhuko.

9 Niin Israelin kuningas kutsui erään hoviherran ja sanoi: Nouda kiiruusti Miika, Jimlan poika.
10 Mutta Israelin kuningas ja Joosafat, Juudan kuningas, istuivat kumpikin valtaistuimellansa, puettuina kuninkaallisiin pukuihinsa, puimatantereella Samarian portin ovella; ja kaikki profeetat olivat hurmoksissa heidän edessänsä.

11 Ja Sidkia, Kenaanan poika, teki itsellensä rautasarvet ja sanoi: Näin sanoo Herra: Näillä sinä pusket aramilaisia, kunnes teet heistä lopun.

12 Ja kaikki profeetat ennustivat samalla tavalla, sanoen: Mene Gileadin Raamotiin, niin sinä saat voiton; Herra antaa sen kuninkaan käsiin.

13 Ja sanansaattaja, joka oli mennyt kutsumaan Miikaa, puhui hänelle sanoen: Katso, kaikki profeetat ovat yhdestä suusta luvanneet kuninkaalle hyvää; olkoon sinun sanasi heidän sanansa kaltainen, ja lupaa sinäkin hyvää.

14 Mutta Miika vastasi: Niin totta kuin Herra elää, sen

aldrig lycka åt mig, utan allenast olycka.» Josafat sade: »Konungen säge icke så.»

9 Då kallade Israels konung till sig en hovman och sade: »Skaffa skyndsamt hit Mika, Jimlas son.»
10 Israels konung och Josafat, Juda konung, sutto nu var och en på sin tron, iklädda sina skrudar, på en tröskplats vid Samarias port, under det att alla profeterna profeterade inför dem.

11 Då gjorde sig Sidkia, Kenaanas son, horn av järn och sade: »Så säger HERREN: Med dessa skall du stånga araméerna, så att de förgöras.»

12 Och alla profeterna profeterade på samma sätt och sade: »Drag upp mot Ramot i Gilead, så skall du bliva lyckosam; HERREN skall giva det i konungens hand.»

13 Och budet som hade gått för att tillkalla Mika talade till honom och sade: »Det är så, att profeterna med en mun lova konungen lycka; låt nu dina ord stämma överens med vad de hava talat, och lova också du lycka.»

14 Men Mika svarade: »Så sant HERREN lever, jag skall

prophesy concerning me anything good, only evil, Micaiah, son of Imlah. And Jehoshaphat said, Let not the king say so.
9 Then the king of Israel called a certain courtier,—and said, Hasten Micaiah son of Imlah.
10 Now, the king of Israel, and Jehoshaphat king of Judah, were sitting—each man upon his throne, having put on robes, in a level place, at the entrance of the gate of Samaria,—and, all the prophets, were being moved to prophesy before them;
11 when Zedekiah son of Chenaanah made himself horns of iron,—and said—Thus, saith Yahweh,—With these, shalt thou push down the Syrians, until thou hast consumed them.
12 And, all the prophets, were being moved to prophesy, in like manner, saying,—Go up to Ramoth-gilead, and thou shalt prosper, and Yahweh will deliver it, into the hand of the king.
13 Now, the messenger who went to call Micaiah, spake unto him, saying, Behold, I pray thee, the words of the prophets, with one mouth, are good, as touching the king, let thy word, I pray thee, be as the word of one of them, so wilt thou speak that which is good.
14 And Micaiah said,—By the life of Yahweh, what

minä puhun, minkä Herra minulle sanoo.
15 Kun hän tuli kuninkaan eteen, sanoi kuningas hänelle: Miika, onko meidän lähdettävä sotaan Gileadin Raamotiin vai oltava lähtemättä? Hän vastasi hänelle: Lähde, niin saat voiton; Herra antaa sen kuninkaan käsiin.

16 Mutta kuningas sanoi hänelle: Kuinka monta kertaa minun on vannotettava sinua, ettet puhu minulle muuta kuin totuutta Herran nimessä?
17 Silloin hän sanoi: Minä näin koko Israelin hajallaan vuorilla niinkuin lampaat, joilla ei ole paimenta. Ja Herra sanoi: 'Näillä ei ole isäntää; palatkoot he kukin rauhassa kotiinsa.'

18 Niin Israelin kuningas sanoi Joosafatille: Enkö minä sanonut sinulle, ettei tämä koskaan ennusta minulle hyvää, vaan aina pahaa?

19 Mutta hän sanoi: Kuule siis Herran sana: Minä näin Herran istuvan istuimellansa ja kaiken taivaan joukon seisovan hänen edessään, hänen oikealla ja vasemmalla puolellansa.
20 Ja Herra sanoi: 'Kuka viekoittelisi Ahabin lähtemään sotaan, että hän kaatuisi Gileadin Raamotissa?' Mikä vastasi

allenast tala det som HERREN säger till mig.»
15 När han sedan kom till konungen, frågade konungen honom: »Mika, skola vi draga åstad till Ramot i Gilead för att belägra det, eller skola vi avstå därifrån?» Han svarade honom: »Drag ditupp, så skall du bliva lyckosam; HERREN skall giva det i konungens hand.»
16 Men konungen sade till honom: »Huru många gånger skall jag besvärja dig att icke tala till mig annat än sanning i HERRENS namn?»
17 Då sade han: »Jag såg hela Israel förskingrat på bergen, likt får som icke hava någon herde. Och HERREN sade: 'Dessa hava icke någon herre; må de vända tillbaka hem i frid, var och en till sitt.'»
18 Då sade Israels konung till Josafat: »Sade jag dig icke att denne aldrig profeterar lycka åt mig, utan allenast olycka?»

19 Men han sade: »Hör alltså HERRENS ord. Jag såg HERREN sitta på sin tron och himmelens hela härskara stå där hos honom, på hans högra sida och på hans vänstra.
20 Och HERREN sade: 'Vem vill locka Ahab att draga upp mot Ramot i Gilead, för att han må falla där?' Då sade den ene så och den

Yahweh saith unto me, that, will I, speak.
15 So he came unto the king, and the king said unto him, Micaiah, shall we go against Ramoth-gilead to battle, or shall we forbear? And he said unto him—Go up and prosper, and Yahweh will deliver it into the hand of the king.

16 And the king said unto him, How many times must, I, adjure thee,—that thou speak unto me nothing but truth, in the name of Yahweh?
17 And he said—I saw all Israel, scattered among the mountains, like sheep that have no shepherd,—so Yahweh said, These have, no masters, let them return every man unto his own house, in peace.
18 Then said the king of Israel, unto Jehoshaphat,—Did I not say unto thee, He will not be moved to prophesy concerning me anything good, only calamity.
19 Then he said, Therefore, hear thou the word of Yahweh,—I saw Yahweh, sitting upon his throne, and all the host of the heavens, standing by him, on his right hand, and on his left.
20 And Yahweh said, Who will persuade Ahab, that he may go up and fall, at Ramoth-gilead? And, one, said in this manner, and,

niin, mikä näin.

21 Silloin tuli henki ja asettui Herran eteen ja sanoi: 'Minä viekoittelen hänet.' Herra kysyi häneltä: 'Miten?'

22 Hän vastasi: 'Minä menen valheen hengeksi kaikkien hänen profeettainsa suuhun.' Silloin Herra sanoi: 'Saat viekoitella, siihen sinä pystyt; mene ja tee niin.'

23 Katso, nyt Herra on pannut valheen hengen kaikkien näiden sinun profeettaisi suuhun, sillä Herra on päättänyt sinun osaksesi onnettomuuden.

24 Silloin astui esille Sidkia, Kenaanan poika, löi Miikaa poskelle ja sanoi: Mitä tietä Herran henki on poistunut minusta puhuakseen sinun kanssasi?

25 Miika vastasi: Sen saat nähdä sinä päivänä, jona kuljet huoneesta huoneeseen piiloutuaksesi.

26 Mutta Israelin kuningas sanoi: Ota Miika ja vie hänet takaisin Aamonin, kaupungin päällikön, ja Jooaan, kuninkaan pojan, luo.

27 Ja sano: 'Näin sanoo kuningas: Pankaa tämä vankilaan ja elättäkää häntä vaivaisella vedellä ja leivällä, kunnes minä palaan

andre så.

21 Slutligen kom anden fram och ställde sig inför HERREN och sade: 'Jag vill locka honom därtill.' HERREN frågade honom: 'På vad sätt?'

22 Han svarade: 'Jag vill gå ut och bliva en lögnens ande i alla hans profeters mun.' Då sade han: 'Du må försöka att locka honom därtill, och du skall också lyckas; gå ut och gör så.'

23 Och se, nu har HERREN lagt en lögnens ande i alla dessa dina profeters mun, medan HERREN ändå har beslutit att olycka skall komma över dig.»

24 Då trädde Sidkia, Kenaanas son, fram och gav Mika ett slag på kinden och sade: »På vilken väg har då HERRENS Ande gått bort ifrån mig för att tala med dig?»

25 Mika svarade: »Du skall få se det på den dag då du nödgas springa från kammare till kammare för att gömma dig.»

26 Men Israels konung sade: »Tag Mika och för honom tillbaka till Amon, hövitsmannen i staden, och till Joas, konungasonen.

27 Och säg: Så säger konungen: Sätten denne i fängelse och bespisen honom med fångkost, till dess jag kommer välbehållen

another, said in that manner.

21 Then came forth a spirit, and stood before Yahweh, and said—I, will persuade him.

22 And Yahweh said unto him—Wherewith? And he said—I will go forth, and become a spirit of falsehood in the mouth of all his prophets,—So he said,—Thou mayest persuade, yea and prevail, go forth, and do so.

23 Now, therefore, lo! Yahweh hath suffered a spirit of falsehood to be put into the mouth of all these thy prophets. But, Yahweh himself, hath spoken concerning thee, calamity.

24 Then drew near Zedekiah, son of Chenaanah, and smote Micaiah on the cheek,—and said—Where then passed the Spirit of Yahweh, from me, to speak unto thee?

25 Then said Micaiah, Lo! thou art about to see, on that day,—when thou enterest a chamber within a chamber, to hide thyself.

26 And the king of Israel said, Take Micaiah, and carry him back unto Amon captain of the city,—and unto Joash son of the king;

27 and thou shalt say—Thus, saith the king, Put this man into the prison,—and let him eat the bread of oppression, with the water

voittajana takaisin.'

28 Miika vastasi: Jos sinä palaat voittajana takaisin, niin ei Herra ole puhunut minun kauttani. Ja hän sanoi vielä: Kuulkaa tämä, kaikki kansat.
29 Niin Israelin kuningas ja Joosafat, Juudan kuningas, menivät Gileadin Raamotiin.

30 Ja Israelin kuningas sanoi Joosafatille: Täytyypä pukeutua tuntemattomaksi, kun käy taisteluun, mutta ole sinä omissa vaatteissasi. Ja Israelin kuningas pukeutui tuntemattomaksi ja kävi taisteluun.
31 Mutta Aramin kuningas oli käskenyt sotavaunujen päälliköitä, joita hänellä oli kolmekymmentä kaksi, sanoen: Älkää ryhtykö taisteluun kenenkään muun kanssa, olkoon alempi tai ylempi, kuin ainoastaan Israelin kuninkaan kanssa.
32 Kun sotavaunujen päälliköt näkivät Joosafatin, ajattelivat he: Tuo on varmaankin Israelin kuningas, ja kääntyivät hyökkäämään häntä vastaan. Silloin Joosafat huusi.
33 Kun sotavaunujen päälliköt näkivät, ettei se ollutkaan Israelin kuningas, vetäytyivät he hänestä pois.

34 Mutta eräs mies, joka oli jännittänyt jousensa ja ampui umpimähkään, satutti Israelin kuningasta

hem.»

28 Mika svarade: »Om du kommer välbehållen tillbaka, så har HERREN icke talat genom mig.» Och han sade ytterligare: »Hören detta, I folk, allasammans.»
29 Så drog nu Israels konung jämte Josafat, Juda konung, upp till Ramot i Gilead.
30 Och Israels konung sade till Josafat: »Jag vill förkläda mig, när jag drager ut i striden, men du må vara klädd i dina egna kläder.» Så förklädde sig Israels konung, när han drog ut i striden.
31 Men konungen i Aram hade bjudit och sagt till sina trettiotvå vagnshövitsmän: »I skolen icke giva eder i strid med någon, vare sig liten eller stor, utom med Israels konung allena.»

32 När då hövitsmännen över vagnarna fingo se Josafat, tänkte de: »Förvisso är detta Israels konung», och vände sig därför till anfall mot honom. Då gav Josafat upp ett rop.
33 Så snart nu hövitsmännen över vagnarna märkte att det icke var Israels konung, vände de om och läto honom vara.

34 Men en man som spände sin båge och sköt på måfå träffade Israels konung i en fog på

of oppression, until I enter in peace.
28 Then said Micaiah, If thou, return, in peace, Yahweh hath not spoken by me. And he said, Hear, ye peoples, all of you!

29 So the king of Israel went up, with Jehoshaphat king of Judah, unto Ramoth–gilead.
30 And the king of Israel said unto Jehoshaphat—I am about to disguise myself, and enter into the battle, thou, therefore, put on thy robes. So the king of Israel disguised himself, and entered into the battle.
31 Now, the king of Syria, had commanded the captains of chariots which he had, thirty and two, saying, Ye shall not fight with small or great,—save with the king of Israel alone.

32 And it came to pass, when the chariot–captains saw Jehoshaphat, that, they, said: Surely it is, the king of Israel! But, when they turned aside against him to fight, Jehoshaphat cried out.
33 And it came to pass, when the chariot–captains saw that it was, not the king of Israel, that they turned back, from pursuing him.
34 But, a certain man, drawing a bow in his innocence, smote the king of Israel, between the

vyöpanssarin ja rintahaarniskan väliin. Niin tämä sanoi vaunujensa ohjaajalle: Käännä vaunut ja vie minut pois sotarinnasta, sillä minä olen haavoittunut.

35 Mutta kun taistelu sinä päivänä yltyi yltymistään, jäi kuningas seisomaan vaunuihinsa, päin aramilaisia. Illalla hän kuoli; ja verta oli vuotanut haavasta vaununpohjaan.

36 Ja auringon laskiessa kaikui kautta sotajoukon huuto: Joka mies kaupunkiinsa! Joka mies maahansa!

37 Näin kuoli kuningas, ja hänet vietiin Samariaan; ja kuningas haudattiin Samariaan.

38 Ja kun vaunut huuhdottiin Samarian lammikolla, nuoleskelivat koirat hänen vertansa, ja portot peseytyivät siinä, sen sanan mukaan, jonka Herra oli puhunut.

39 Mitä muuta on kerrottavaa Ahabista ja kaikesta, mitä hän teki, siitä norsunluisesta palatsista, jonka hän rakensi, ja kaikista kaupungeista, jotka hän linnoitti, se on kirjoitettuna Israelin kuningasten aikakirjassa.

40 Ja niin Ahab meni lepoon isiensä tykö. Ja hänen poikansa Ahasja tuli kuninkaaksi hänen sijaansa.

41 Joosafat, Aasan poika,

rustningen. Då sade denne till sin körsven: »Sväng om vagnen och för mig ut ur hären, ty jag är sårad.»

35 Och striden blev på den dagen allt häftigare, och konungen stod upprätt i sin vagn, vänd mot araméerna; men om aftonen gav han upp andan. Och blodet från såret hade runnit ned i vagnen.

36 Och vid solnedgången gick ett rop genom hären: »Var och en till sin stad igen! Var och en till sitt land igen!»

37 Så dödades då konungen och blev förd till Samaria; och man begrov konungen där i Samaria.

38 Och när man sköljde vagnen i dammen i Samaria, slickade hundarna hans blod, och skökorna badade sig däri -- såsom HERREN hade sagt.

39 Vad nu mer är att säga om Ahab och om allt vad han gjorde, om elfenbenshuset som han byggde, och om alla de städer som han byggde, det finnes upptecknat i Israels konungars krönika.

40 Och Ahab gick till vila hos sina fäder. Och hans son Ahasja blev konung efter honom.

41 Men Josafat, Asas sons

shoulder-joints and the coat of mail,—wherefore he said to his charioteer—Turn thy hand, and convey me out of the host, for I am sore wounded.

35 But the battle increased that day, and, the king, was propped up in the chariot, before the Syrians,—and died in the evening, and so the blood of the wound ran out into the hollow of the chariot.

36 And a loud cry went through the host, at the going in of the sun, saying—Every man to his own city! and every man to his own land!

37 So the king died, and was brought into Samaria,—and they buried the king, in Samaria.

38 And, when the chariot was washed out at the pool of Samaria, the dogs lapped up his blood, also, the harlots, bathed [there], —according to the word of Yahweh which he had spoken.

39 Now, the rest of the story of Ahab, and all that he did, and the house of ivory that he built, and all the cities that he built, are, they, not written in the book of the Chronicles of the kings of Israel?

40 So Ahab slept with his fathers,—and, Ahaziah his son, reigned, in his stead.

41 Now, Jehoshaphat son of

tuli Juudan kuninkaaksi Ahabin, Israelin kuninkaan, neljäntenä hallitusvuotena.
42 Joosafat oli kolmenkymmenen viiden vuoden vanha tullessaan kuninkaaksi, ja hän hallitsi kaksikymmentä viisi vuotta Jerusalemissa. Hänen äitinsä oli nimeltään Asuba, Silhin tytär.
43 Ja hän vaelsi kaikessa isänsä Aasan tietä, siltä poikkeamatta, ja teki sitä, mikä oli oikein Herran silmissä.
44 Mutta uhrikukkulat eivät hävinneet, vaan kansa uhrasi ja suitsutti yhä edelleen uhrikukkuloilla.

45 Ja Joosafat teki rauhan Israelin kuninkaan kanssa.

46 Mitä muuta on kerrottavaa Joosafatista, hänen urotöistään ja hänen sodistaan, se on kirjoitettuna Juudan kuningasten aikakirjassa.

47 Hän hävitti maasta viimeiset niistä haureellisista pyhäkköpojista, jotka olivat jääneet jäljelle hänen isänsä Aasan ajoilta.
48 Edomissa ei siihen aikaan ollut kuningasta; maaherra oli kuninkaana.
49 Ja Joosafat oli teettänyt Tarsiin-laivoja, joiden oli määrä kulkea Oofiriin kultaa noutamaan; mutta laivat eivät päässeet lähtemään, sillä ne särkyivät Esjon-

blev konung över Juda i Ahabs, Israels konungs, fjärde regeringsår.
42 Trettiofem år gammal var Josafat, när han blev konung, och han regerade tjugufem år i Jerusalem. Hans moder hette Asuba, Silhis dotter.

43 Och han vandrade i allt på sin fader Asas väg, utan att vika av ifrån den; han gjorde nämligen vad rätt var i HERRENS ögon.
44 Dock blevo offerhöjderna icke avskaffade, utan folket fortfor att frambära offer och tända offereld på höjderna.

45 Och Josafat höll fred med Israels konung.

46 Vad nu mer är att säga om Josafat och om de bedrifter han utförde och om hans krig, det finnes upptecknat i Juda konungars krönika.

47 Han utrotade ock ur landet de tempelbolare som ännu funnos där, vilka hade lämnats kvar i hans fader Asas tid.
48 I Edom fanns då ingen konung, utan en ståthållare regerade där.
49 Och Josafat hade låtit bygga Tarsis-skepp, som skulle gå till Ofir för att hämta guld; men de kommo aldrig åstad, ty de ledo skeppsbrott vid Esjon-Geber.

Asa, began to reign over Judah,—in the fourth year of Ahab, king of Israel.
42 Jehoshaphat, was thirty–five years old when he began to reign, and, twenty–five years, reigned he in Jerusalem,—and, the name of his mother, was Azubah, daughter of Shilhi.

43 And he walked in all the way of Asa his father, he turned not aside therefrom,––doing that which was right in the eyes of Yahweh: nevertheless, the high places, were not taken away,—still were the people offering sacrifices and burning incense in the high places.
44 And Jehoshaphat made peace with the king of Israel.
45 Now, the rest of the story of Jehoshaphat, and his might that he shewed, and how he warred, are, they, not written in the book of the Chronicles of the kings of Judah?
46 Moreover, the rest of the male devotees who remained in the days of Asa his father, he consumed out of the land.
47 And, king, was there none in Edom, a prefect, was king.
48 Jehoshaphat, made ships of Tarshish, to go to Ophir, for gold; but they went not,––for ships had been broken to pieces in Ezion–geber.

Geberissä.
50 Silloin Ahasja, Ahabin poika, sanoi Joosafatille: Anna minun palvelijaini kulkea sinun palvelijaisi kanssa laivoissa. Mutta Joosafat ei tahtonut.
51 Ja Joosafat meni lepoon isiensä tykö, ja hänet haudattiin isiensä viereen hänen isänsä Daavidin kaupunkiin. Ja hänen poikansa Jooram tuli kuninkaaksi hänen sijaansa.
52 Ahasja, Ahabin poika, tuli Israelin kuninkaaksi Samariassa Joosafatin, Juudan kuninkaan, seitsemäntenätoista hallitusvuotena, ja hän hallitsi Israelia kaksi vuotta.
53 Hän teki sitä, mikä on pahaa Herran silmissä, ja vaelsi isänsä ja äitinsä tietä ja Jerobeamin, Nebatin pojan, tietä, hänen, joka oli saattanut Israelin tekemään syntiä.

54 Hän palveli Baalia ja kumarsi häntä ja vihoitti Herran, Israelin Jumalan, aivan niinkuin hänen isänsä oli tehnyt.

50 Då sade Ahasja, Ahabs son, till Josafat: »Låt mitt folk fara med ditt folk på skeppen.» Men Josafat ville icke.

51 Och Josafat gick till vila hos sina fäder och blev begraven hos sina fäder i sin fader Davids stad. Och hans son Joram blev konung efter honom.

52 Ahasja, Ahabs son, blev konung över Israel i Samaria i Josafats, Juda konungs, sjuttonde regeringsår, och han regerade över Israel i två år.

53 Han gjorde vad ont var i HERRENS ögon och vandrade på sin faders och sin moders väg och på Jerobeams, Nebats sons, väg, hans som hade kommit Israel att synda.

54 Och han tjänade Baal och tillbad honom och förtörnade HERREN, Israels Gud, alldeles såsom hans fader hade gjort.

49 Then, said Ahaziah son of Ahab, unto Jehoshaphat, Let, my servants, go with, thy servants, in the ships,—but Jehoshaphat did not consent.
50 So Jehoshaphat slept with his fathers, and was buried with his fathers, in the city of David his father,—and, Jehoram his son, reigned, in his stead.

51 Ahaziah son of Ahab, began to reign over Israel, in Samaria, in the seventeenth year of Jehoshaphat king of Judah,—and reigned over Israel, two years.
52 And he did the thing that was wicked in the eyes of Yahweh,—and went in the way of his father, and in the way of his mother, and in the way of Jeroboam son of Nebat, who caused, Israel, to sin.
53 Yea he served Baal, and bowed down to him,—and provoked to anger Yahweh, God of Israel, according to all that his father had done.

TOINEN KUNINGASTEN KIRJA

1 luku

1 Ahabin kuoleman jälkeen Mooab luopui Israelista.

2 Ahasja putosi Samariassa yläsalinsa ristikon läpi ja makasi sairaana. Ja hän

1 Efter Ahabs död avföll Moab från Israel.

2 Och Ahasja störtade ned genom gallret i sin Övre sal i Samaria och skadade sig,

1 Then Moab revolted against Israel, after the death of Ahab.
2 And Ahaziah fell through the lattice in his upper chamber, which was in

lähetti sanansaattajia ja sanoi heille: Menkää ja kysykää Baal-Sebubilta, Ekronin jumalalta, toivunko minä tästä taudista.

så att han blev sjuk. Då skickade han åstad sändebud och sade till dem: »Gån och frågen Baal-Sebub, guden i Ekron, om jag skall tillfriskna från denna sjukdom.»

Samaria, and became sick,—so he sent messengers, and said unto them—Go enquire of Baalzebub, god of Ekron, whether I shall recover from this sickness.

3 Mutta Herran enkeli oli sanonut tisbeläiselle Elialle: Nouse ja mene Samarian kuninkaan sanansaattajia vastaan ja sano heille: 'Eikö ole Jumalaa Israelissa, koska menette kysymään neuvoa Baal-Sebubilta, Ekronin jumalalalta?'

3 Men HERRENS ängel hade talat så till tisbiten Elia: »Stå upp och gå emot konungens i Samaria sändebud och tala så till dem: 'Är det därför att ingen Gud finnes i Israel som I gån åstad och frågen Baal-Sebub, guden i Ekron?

3 But, the messenger of Yahweh, spake unto Elijah the Tishbite, Rise, go up to meet the messengers of the king of Samaria,—and say unto them—Is it, because there is no God in Israel, that, ye, are going to enquire of Baalzebub, god of Ekron?

4 Sentähden sanoo Herra näin: 'Vuoteesta, johon olet noussut, et sinä enää astu alas, sillä sinun on kuoltava.' Ja Elia lähti tiehensä.

4 Därför att I gören detta, säger HERREN så: Du skall icke komma upp ur den säng i vilken du har lagt dig, ty du skall döden dö.'» Och Elia gick.

4 Wherefore, Thus, saith Yahweh, From the bed whereunto thou hast gone up, shalt thou not come down, for thou shalt, surely die. And Elijah departed.

5 Kun sanansaattajat sitten palasivat kuninkaan luo, kysyi hän heiltä: Minkätähden te tulette takaisin?

5 När sedan sändebuden kommo tillbaka till konungen, frågade han dem: »Varför kommen I tillbaka?»

5 And, when the messengers returned unto him, he said unto them—How is it that ye have returned?

6 He vastasivat hänelle: Meitä vastaan tuli mies, joka sanoi meille: 'Menkää takaisin kuninkaan luo, joka on teidät lähettänyt, ja sanokaa hänelle: Näin sanoo Herra: Eikö ole Jumalaa Israelissa, koska sinä lähetät kysymään neuvoa Baal-Sebubilta, Ekronin jumalalta? Sentähden sinä et enää astu alas vuoteesta, johon olet noussut, sillä sinun on kuoltava.'

6 De svarade honom: »En man kom emot oss och sade till oss: 'Gån tillbaka till konungen, som har sänt eder, och talen så till honom: Så säger HERREN: Är det därför att ingen Gud finnes i Israel som du sänder bud för att fråga Baal-Sebub, guden i Ekron? Därför att du så gör skall du icke komma upp ur den säng i vilken du har lagt dig, ty du skall döden dö.'»

6 And they said unto him—A man, came up to meet us, and said unto us—Go, return unto the king who sent you, and ye shall say unto him, Thus, saith Yahweh—Is it, because there is no God in Israel, that, thou, art sending to enquire of Baalzebub, god of Ekron? Therefore, from the bed whereunto thou hast gone up, shalt thou not come down, for thou shalt, surely die.

7 Hän kysyi heiltä: Minkä näköinen oli mies, joka tuli teitä vastaan ja puhui teille

7 Då frågade han dem: »Huru såg den mannen ut, som kom emot eder och

7 And he said unto them, What was the manner of the man who came up to meet

näitä?

8 He vastasivat hänelle: Hänellä oli yllään karvanahka ja nahkavyö vyötäisillä. Silloin hän sanoi: Se oli tisbeläinen Elia.

9 Ja hän lähetti hänen luokseen viidenkymmenenpäämiehen ja hänen viisikymmentä miestänsä. Ja kun tämä tuli hänen luoksensa, hänen istuessaan vuoren kukkulalla, sanoi hän hänelle: Sinä Jumalan mies, kuningas käskee: Tule alas.

10 Mutta Elia vastasi ja sanoi viidenkymmenenpäämiehelle: Jos minä olen Jumalan mies, niin tulkoon tuli taivaasta ja kuluttakoon sinut ja sinun viisikymmentä miestäsi. Silloin tuli taivaasta tuli ja kulutti hänet ja hänen viisikymmentä miestänsä.

11 Hän lähetti taas hänen luoksensa toisen viidenkymmenenpäämiehen ja hänen viisikymmentä miestänsä. Tämä lausui ja sanoi hänelle: Sinä Jumalan mies, näin käskee kuningas: Tule kiiruusti alas.

12 Mutta Elia vastasi ja sanoi heille: Jos minä olen Jumalan mies, niin tulkoon tuli taivaasta ja kuluttakoon sinut ja sinun viisikymmentä miestäsi. Silloin tuli taivaasta Jumalan tuli ja kulutti hänet ja hänen viisikymmentä miestänsä.

13 Hän lähetti vielä

talade till eder på detta sätt?»

8 De svarade honom: »Mannen bar en hårmantel och var omgjordad med en lädergördel om sina länder.» Då sade han: »Det var tisbiten Elia.»

9 Och han sände till honom en underhövitsman med femtio man. Och när denne kom upp till honom, där han satt på toppen av berget, sade han till honom: »Du gudsman, konungen befaller dig att komma ned.»

10 Men Elia svarade och sade till underhövitsmannen: »Om jag är en gudsman, så komme eld ned från himmelen och förtäre dig och dina femtio.» Då kom eld ned från himmelen och förtärde honom och hans femtio.

11 Och han sände åter till honom en annan underhövitsman med femtio man. Denne tog till orda och sade till honom: »Du gudsman, så säger konungen: Kom strax ned.»

12 Men Elia svarade och sade till dem: »Om jag är en gudsman, så komme eld ned från himmelen och förtäre dig och dina femtio.» Då kom Guds eld ned från himmelen och förtärde honom och hans femtio.

13 Åter sände han åstad en

you,—and spake unto you these words?

8 And they said unto him—A hairy man, with a leathern girdle girt about his loins. And he said—Elijah the Tishbite, it was.

9 Then sent he unto him a captain of fifty, with his fifty, and he went up unto him, and lo! he abode on the top of the mountain, and he said unto him, O man of God! the king, hath said, Come down!

10 And Elijah responded and said unto the captain of fifty, If, then, a man of God, I am, let fire come down out of the heavens, and devour thee and thy fifty. So there came down fire out of the heavens, and devoured him and his fifty.

11 Then he again sent unto him another captain of fifty, with his fifty. And he also spake and said unto him, O man of God! thus, saith the king, Haste thee, come down!

12 And Elijah responded and said unto them—If, a man of God, I am, let fire come down out of the heavens, and devour thee and thy fifty. And there came down a fire of God, out of the heavens, and devoured him and his fifty.

13 Then he again sent a

kolmannen viidenkymmenenpäämiehen ja hänen viisikymmentä miestänsä. Ja tämä kolmas viidenkymmenenpäämies meni sinne, ja kun hän tuli perille, polvistui hän Elian eteen ja anoi häneltä armoa ja sanoi hänelle: Sinä Jumalan mies, olkoon minun henkeni ja näiden viidenkymmenen palvelijasi henki kallis sinun silmissäsi.

tredje underhövitsman med femtio man Och denne tredje underhövitsman drog ditupp, och när han kom fram, föll han ned på sina knän för Elia och bad honom och sade till honom: »Du gudsman, låt mitt liv och dessa dina femtio tjänares liv vara något aktat i dina ögon.

third captain of fifty, with his fifty,—and the third captain of fifty ascended and came near, and bowed down upon his knees before Elijah, and made supplication unto him, and said unto him, O man of God! let my life, I pray thee, and the lives of these thy fifty servants, be precious in thine eyes.

14 Katso, tuli on tullut taivaasta ja kuluttanut ne kaksi ensimmäistä viidenkymmenenpäämiestä ja heidän viisikymmentä miestänsä, mutta olkoon minun henkeni kallis sinun silmissäsi.

14 Se, eld har kommit ned från himmelen och förtärt de första två underhövitsmännen med deras femtio man; men låt nu mitt liv vara något aktat i dina ögon.

14 Lo! there hath come down fire out of the heavens, and devoured the captains of the former fifties, with their fifties,—now, therefore, let my life be precious in thine eyes.

15 Ja Herran enkeli sanoi Elialle: Mene alas hänen kanssaan, älä pelkää häntä. Niin hän nousi ja meni hänen kanssaan kuninkaan tykö.

15 Och HERRENS ängel sade till Elia: »Gå ned med honom, frukta icke för honom.» Då stod han upp och gick med honom ned till konungen

15 And the messenger of Yahweh said unto Elijah, Go down with him, do not fear because of him, So he arose, and went down with him, unto the king;

16 Ja hän sanoi hänelle: Näin sanoo Herra: Koska lähetit sanansaattajia kysymään neuvoa Baal-Sebubilta, Ekronin jumalalta, ikäänkuin Israelissa ei olisi Jumalaa, jolta voisi kysyä neuvoa, sentähden sinä et astu alas vuoteesta, johon olet noussut, sillä sinun on kuoltava.

16 Och han sade till denne: »Så säger HERREN: Eftersom du skickade sändebud för att fråga Baal-Sebub, guden i Ekron -- likasom om i Israel icke funnes någon Gud, som du kunde fråga härom -- fördenskull skall du icke få komma upp ur den säng i vilken du har lagt dig, ty du skall döden dö.»

16 and said unto him—Thus, saith Yahweh—For that thou didst send messengers to enquire of Baalzebub, god of Ekron, was it because there was no God in Israel, for whose word thou couldst enquire? Therefore, from the bed whereunto thou hast gone up, shalt thou not come down, for thou shalt, surely die.

17 Niin hän kuoli, Herran sanan mukaan, jonka Elia oli puhunut. Ja Jooram tuli kuninkaaksi hänen sijaansa Jooramin, Joosafatin pojan, Juudan kuninkaan, toisena hallitusvuotena, sillä

17 Och han dog, i enlighet med det HERRENS ord som Elia hade talat; och Joram blev konung efter honom, i Jorams, Josafats sons, Juda konungs, andra regeringsår. Han hade nämligen ingen

17 And he died, according to the word of Yahweh which, Elijah, had spoken, and Jehoram reigned in his stead, in the second year of Jehoram son of Jehoshaphat king of Judah,–

Ahasjalla ei ollut poikaa.
18 Mitä muuta on kerrottavaa Ahasjasta, siitä, mitä hän teki, se on kirjoitettuna Israelin kuningasten aikakirjassa.

son.
18 Vad nu mer är att säga om Ahasja, om vad han gjorde, det finnes upptecknat i Israels konungars krönika.

–because he had no son.
18 Now, the rest of the story of Ahaziah, the things that he did, are, they, not written in the book of the Chronicles of the Kings of Israel?

2 luku

1 Silloin, kun Herra oli vievä Elian tuulispäässä taivaaseen, kulkivat Elia ja Elisa Gilgalista.

1 Vid den tid då HERREN ville upptaga Elia till himmelen i en stormvind gingo Elia och Elisa från Gilgal.

1 And it came to pass, when Yahweh was about to take up Elijah in a storm into the heavens, that Elijah departed, with Elisha, from Gilgal.

2 Ja Elia sanoi Elisalle: Jää tähän, sillä Herra on lähettänyt minut Beeteliin asti. Mutta Elisa vastasi: Niin totta kuin Herra elää, ja niin totta kuin sinun sielusi elää: minä en jätä sinua. Ja he menivät Beeteliin.

2 Och Elia sade till Elisa: »Stanna här, ty HERREN har sänt mig till Betel.» Men Elisa svarade: »Så sant HERREN lever, och så sant du själv lever, jag lämnar dig icke. Och de gingo ned till Betel.

2 Then said Elijah unto Elisha—Tarry here, I pray thee, for, Yahweh, hath sent me as far as Bethel. And Elisha said, By the life of Yahweh and by the life of thine own soul, I will not leave thee. So they went down to Bethel.

3 Niin Beetelissä olevat profeetanoppilaat tulivat Elisan tykö ja sanoivat hänelle: Tiedätkö, että Herra tänä päivänä ottaa sinun herrasi pois sinun pääsi ylitse? Hän vastasi: Tiedän kyllä; olkaa vaiti.

3 Då kommo profetlärjungarna i Betel ut till Elisa och sade till honom: »Vet du att HERREN i dag vill taga din herre ifrån dig, upp över ditt huvud?» Han svarade: »Ja, jag vet det; tigen stilla.»

3 And the sons of the prophets who were in Bethel came forth unto Elisha, and said unto him, Knowest thou that, today, Yahweh is taking away thy lord, from thy head? And he said—I also, know, be silent.

4 Ja Elia sanoi hänelle: Elisa, jää tähän, sillä Herra on lähettänyt minut Jerikoon. Mutta hän vastasi: Niin totta kuin Herra elää, ja niin totta kuin sinun sielusi elää: minä en jätä sinua. Ja he tulivat Jerikoon.

4 Och Elia sade till honom: »Elisa, stanna här, ty HERREN har sänt mig till Jeriko.» Men han svarade: »Så sant HERREN lever, och så sant du själv lever, jag lämnar dig icke.» Och de kommo till Jeriko.

4 Then Elijah said to him—Elisha, I pray thee, tarry here, for, Yahweh, hath sent me to Jericho. And he said––By the life of Yahweh and by the life of thine own soul, I will not leave thee. So they came to Jericho.

5 Niin Jerikossa olevat profeetanoppilaat astuivat Elisan tykö ja sanoivat hänelle: Tiedätkö, että Herra tänä päivänä ottaa herrasi

5 Då gingo profetlärjungarna i Jeriko fram till Elisa och sade till honom: »Vet du att HERREN i dag vill taga din herre ifrån dig, upp över ditt

5 Then drew near the sons of the prophets who were in Jericho, unto Elisha, and said unto him, Knowest thou that, today, Yahweh is

pois sinun pääsi ylitse? Hän vastasi: Tiedän kyllä; olkaa vaiti.
6 Ja Elia sanoi hänelle: Jää tähän, sillä Herra on lähettänyt minut Jordanille. Mutta hän vastasi: Niin totta kuin Herra elää, ja niin totta kuin sinun sielusi elää: minä en jätä sinua. Niin he kulkivat molemmat yhdessä.
7 Mutta myös profeetanoppilaita lähti matkaan viisikymmentä miestä, ja he asettuivat syrjään jonkun matkan päähän näiden kahden pysähtyessä Jordanille.
8 Niin Elia otti vaippansa, kääri sen kokoon ja löi veteen; ja vesi jakaantui kummallekin puolelle, ja he kävivät molemmat virran yli kuivaa myöten.

9 Kun he olivat tulleet yli, sanoi Elia Elisalle: Pyydä minua tekemään hyväksesi jotakin, ennenkuin minut otetaan pois sinun tyköäsi. Elisa sanoi: Tulkoon minuun sinun hengestäsi kaksinkertainen osa.
10 Hän vastasi: Pyyntösi on vaikea täyttää. Mutta jos näet, kuinka minut otetaan pois sinun tyköäsi, niin se täytetään; jollet, niin se jää täyttämättä.

11 Kun he niin kulkivat ja puhelivat, niin katso, äkkiä ilmestyivät tuliset vaunut ja tuliset hevoset, ja ne erottivat heidät toisistansa, ja Elia nousi tuulispäässä

huvud?» Han svarade: »Ja, jag vet det; tigen stilla.»

6 Och Elia sade till honom: »Stanna här, ty HERREN har sänt mig till Jordan.» Men han svarade: »Så sant HERREN lever, och så sant du själv lever, jag lämnar dig icke.» Och de gingo båda åstad.
7 Men femtio män av profetlärjungarna gingo ock åstad och ställde sig på något avstånd, längre bort, under det att de båda stodo vid Jordan.

8 Och Elia tog sin mantel och vek ihop den och slog på vattnet; då delade sig detta åt två sidor. Och de gingo så båda på torr mark därigenom.

9 När de hade kommit över, sade Elia till Elisa: »Bed mig om vad jag skall göra för dig, innan jag bliver tagen ifrån dig.» Elisa sade »Må en dubbel arvslott av din ande falla mig till.»

10 Han svarade: »Du har bett om något svårt. Men om du ser mig, när jag bliver tagen ifrån dig, då kommer det dock att så ske dig; varom icke, så sker det ej.»
11 Under det att de nu gingo och talade, syntes plötsligt en vagn eld, med hästar av eld, och skilde de båda från varandra; och Elia for i stormvinden upp till

taking away thy lord from thy head? And he said—I also, know; be silent.
6 And Elijah said to him—Tarry here, I pray thee, for, Yahweh, hath sent me to the Jordan. And he said—By the life of Yahweh and by the life of thine own soul, I will not leave thee. So they two, went on.
7 But, fifty men of the sons of the prophets, came, and stood over against them, afar off,—and, they two, stood by the Jordan.

8 Then Elijah took his mantle, and wrapped it together, and smote the waters, and they were divided, hither and thither,—so that they two, passed over, on dry ground.
9 And it came to pass, as they went over, that, Elijah, said unto Elisha—Ask, what I shall do for thee, ere yet I be taken from thee. And Elisha said, Let there be, I pray thee, a double portion of thy spirit upon me.
10 And he said—Thou hast asked a hard thing,—if thou see me when taken from thee, thou shall have it, so, but, if not, thou shalt not have it.

11 And it came to pass, as they were going on and on and talking, that lo! there was a chariot of fire, with horses of fire, which parted, those two, asunder,—and

taivaaseen.

12 Kun Elisa sen näki, huusi hän: Isäni, isäni! Israelin sotavaunut ja ratsumiehet! Sitten hän ei enää nähnyt häntä. Ja hän tarttui vaatteisiinsa ja repäisi ne kahdeksi kappaleeksi.

13 Sitten hän otti maasta Elian vaipan, joka oli pudonnut hänen päältään, palasi takaisin ja pysähtyi Jordanin rannalle.
14 Ja hän otti Elian vaipan, joka oli pudonnut tämän päältä, löi veteen ja sanoi: Missä on Herra, Elian Jumala? Kun hän siis löi veteen, jakaantui se kummallekin puolelle, ja Elisa kävi virran yli.

15 Kun Jerikosta tulleet profeetanoppilaat syrjästä näkivät sen, sanoivat he: Elian henki on laskeutunut Elisaan. Niin he tulivat häntä vastaan ja kumartuivat hänen edessään maahan.

16 Ja he sanoivat hänelle: Katso, palvelijaisi joukossa on viisikymmentä urhoollista miestä; menkööt he etsimään sinun isäntääsi. Ehkä Herran Henki on vienyt hänet ja heittänyt jollekin vuorelle tai johonkin laaksoon. Hän vastasi: Älkää lähettäkö.

17 Mutta he pyysivät häntä

himmelen.

12 Och Elisa såg det och ropade: »Min fader, min fader! Du som för Israel är både vagnar och ryttare!» Sedan såg han honom icke mer. Och han fattade i sina kläder och rev sönder dem i två stycken.

13 Därefter tog han upp Elias mantel, som hade fallit av denne, och vände så om och ställde sig vid Jordans strand.
14 Och han tog Elias mantel, som hade fallit av denne, och slog på vattnet och sade: »Var är HERREN, Elias Gud?» Då nu också Elisa slog på vattnet, delade det sig åt två sidor, och han gick över.

15 När profetlärjungarna, som voro vid Jeriko på något avstånd, sågo detta, sade de: »Elias ande vilar på Elisa.» Och de kommo honom till mötes och bugade sig ned till jorden för honom.

16 Och de sade till honom: »Se, bland dina tjänare finnas femtio raska män; låt dessa gå och söka efter din herre. Kanhända har HERRENS Ande lyft upp honom och kastat honom på något berg eller i någon dal.» Men han svarade: »Sänden ingen åstad.

17 Men när de länge och

Elijah went up in a storm, into the heavens.
12 And, as soon as Elisha saw it, he, began crying out—My father! my father! The chariots of Israel, and the horsemen thereof! But, when he could see him no longer, he took hold of his clothes, and rent them in two pieces.
13 Then took he up the mantle of Elijah, which had fallen from him,—and returned and stood, on the brink of the Jordan;
14 and took the mantle of Elijah which had fallen from him, and smote the waters, and said, Where is Yahweh, the God of Elijah? And, when, he also, smote the waters, they were divided, hither and thither, and Elisha, passed over.
15 And, when the sons of the prophets who were in Jericho, over against him, saw him, they said, The spirit of Elijah, resteth, on Elisha. So they came to meet him, and bowed themselves down to him, to the ground.
16 Then said they unto him—Lo! we pray thee, there are with thy servants fifty men, sons of valour—let them go, we pray thee, and seek thy lord, lest the Spirit of Yahweh have borne him away, and cast him on one of the mountains, or into one of the valleys. And he said—Ye shall not send.
17 But, when they urged

pyytämällä, kyllästyksiin asti, kunnes hän sanoi: Lähettäkää sitten. Niin he lähettivät viisikymmentä miestä; ja nämä etsivät kolme päivää, mutta eivät löytäneet häntä.

väl enträget hade bett honom därom, sade han: »Så sänden då åstad.» Då sände de åstad femtio män; och dessa sökte efter honom i tre dagar, men funno honom icke.

him until he was ashamed, he said—Send. So they sent fifty men, and made search three days, but found him not.

18 Kun he tulivat takaisin hänen luoksensa, hänen ollessaan Jerikossa, sanoi hän heille: Enkö minä kieltänyt teitä menemästä?

18 När de sedan kommo tillbaka till honom, medan han ännu vistades i Jeriko, sade han till dem: »Sade jag icke till eder att I icke skullen gå?»

18 And, when they came back unto him, he, having tarried at Jericho, he said unto them, Did I not say unto you, Do not go?

19 Ja kaupungin miehet sanoivat Elisalle: Katso, kaupungin asema on hyvä, niinkuin herrani näkee, mutta vesi on huonoa, ja maassa syntyy keskoisia.

19 Och männen i staden sade till Elisa: »Stadens läge är ju gott, såsom min herre ser, men vattnet är dåligt, och därav komma missfall i landet.»

19 And the men of the city said unto Elisha, Lo! we pray thee, the situation of the city, is good, as, my lord, seeth,—but, the waters, are bad, and, the land, apt to miscarry.

20 Hän sanoi: Tuokaa minulle uusi malja ja pankaa siihen suoloja. Ja he toivat sen hänelle.

20 Han sade: »Hämten hit åt mig en ny skål och läggen salt däri.» Och de hämtade en åt honom.

20 And he said—Bring me a new bowl, and put therein, salt. So they brought it unto him;

21 Niin hän meni vesien lähteelle ja heitti siihen suolat, sanoen: Näin sanoo Herra: Minä olen parantanut tämän veden; siitä ei enää tule kuolemaa eikä keskenmenoa.

21 Därefter gick han ut till vattenkällan och kastade salt däri och sade: »Så säger HERREN: Jag har nu gjort detta vatten sunt; död och missfall skola icke mer komma därav.

21 and he went forth unto the spring of the waters, and cast therein, saith,—and said—Thus, saith Yahweh, I have healed these waters; there shall come from thence, no longer, death or aptness to miscarry.

22 Niin vesi tuli terveelliseksi, aina tähän päivään asti, Elisan sanan mukaan, jonka hän puhui.

22 Och vattnet blev sunt, och har förblivit så ända till denna dag, i enlighet med det ord Elisa talade.

22 So the waters were healed, [as they remain] unto this day,—according to the word of Elisha which he spake.

23 Sieltä hän meni Beeteliin, ja hänen käydessään tietä tuli pieniä poikasia kaupungista, ja ne pilkkasivat häntä ja sanoivat hänelle: Tule ylös, kaljupää, tule ylös, kaljupää!

23 Därifrån begav han sig upp till Betel. Och under det han var på väg ditupp, kom en skara gossar ut ur staden; och de begynte driva gäck med honom och ropade till honom: »Upp med dig, du flintskalle! Upp med dig, du flintskalle!»

23 And he went up from thence, to Bethel,—and, as he was going up on the way, some lads, came forth, out of the city, and made mockery of him, and said to him, Go up, bald head! Go up, bald head!

24 Ja kun hän kääntyi ja näki heidät, kirosi hän heidät Herran nimeen. Silloin tuli metsästä kaksi karhua ja raateli neljäkymmentä kaksi poikaa kuoliaaksi.

25 Sieltä hän meni Karmel-vuorelle ja palasi sieltä Samariaan.

24 När han då vände sig om och fick se dem, uttalade han en förbannelse över dem i HERRENS namn. Då kommo två björninnor ut ur skogen och sleto sönder fyrtiotvå av barnen.
25 Därifrån gick han till berget Karmel och vände sedan därifrån tillbaka till Samaria.

24 And, when he turned round and saw them, he cursed them, in the name of Yahweh,—and there came forth two she-bears out of the wood, and tare, of them, forty-two youths.
25 And he went from thence, unto Mount Carmel,—and, from thence, he returned, to Samaria.

3 luku

1 Jooram, Ahabin poika, tuli Israelin kuninkaaksi Samariassa Joosafatin, Juudan kuninkaan, kahdeksantenatoista hallitusvuotena, ja hän hallitsi kaksitoista vuotta.
2 Hän teki sitä, mikä on pahaa Herran silmissä, ei kuitenkaan niinkuin hänen isänsä ja äitinsä, sillä hän poisti Baalin patsaan, jonka hänen isänsä oli teettänyt.

3 Kuitenkin hän riippui kiinni Jerobeamin, Nebatin pojan, synnissä, jolla tämä oli saattanut Israelin tekemään syntiä; siitä hän ei luopunut.

4 Meesa, Mooabin kuningas, omisti lammaslaumoja ja maksoi verona Israelin kuninkaalle satatuhatta karitsaa ja sadantuhannen oinaan villat.

5 Mutta Ahabin kuoltua Mooabin kuningas luopui Israelin kuninkaasta.

6 Siihen aikaan lähti

1 Joram, Ahabs son, blev konung över Israel i Samaria i Josafats, Juda konungs, adertonde regeringsår, och han regerade i tolv år.
2 Han gjorde vad ont var i HERRENS ögon; dock icke såsom hans fader och moder, ty han skaffade bort den Baalsstod som hans fader hade låtit göra.

3 Dock höll han fast vid de Jerobeams, Nebats sons, synder genom vilka denne hade kommit Israel att synda; från dessa avstod han icke.

4 Mesa, konungen i Moab, som ägde mycken boskap, hade i skatt till konungen i Israel erlagt hundra tusen lamm och ull av hundra tusen vädurar.

5 Men när Ahab var död, avföll konungen i Moab från konungen i Israel.

6 Då drog konung Joram ut

1 Now, Jehoram son of Ahab, began to reign over Israel, in Samaria, in the eighteenth year of Jehoshaphat, king of Judah,—and he reigned twelve years.
2 And he did the thing that was wicked in the eyes of Yahweh, only, not like his father, nor like his mother,—but he put away the pillars of Baal which, his father, had made;
3 nevertheless, unto the sins of Jeroboam son of Nebat which he caused Israel to commit, he did cleave,—he turned not away therefrom

4 Now, Mesha king of Moab, was a sheep-master,—and used to render to the king of Israel, the wool of hundred thousand fat sheep, and of a hundred thousand rams.

5 And it came to pass, when Ahab died, that the king of Moab revolted against the king of Israel.

6 So King Jehoram went

kuningas Jooram Samariasta ja katsasti kaiken Israelin.

7 Ja hän meni ja lähetti Joosafatille Juudan kuninkaalle sanan: Mooabin kuningas on luopunut minusta. Lähdetkö minun kanssani sotaan Mooabia vastaan? Hän vastasi: Lähden; minä niinkuin sinä, minun kansani niinkuin sinun kansasi, minun hevoseni niinkuin sinun hevosesi!
8 Ja Joosafat kysyi: Mitä tietä meidän on sinne mentävä? Hän vastasi: Edomin erämaan tietä.
9 Niin Israelin kuningas, Juudan kuningas ja Edomin kuningas lähtivät liikkeelle. Mutta kun he olivat kierrellen kulkeneet seitsemän päivän matkan eikä ollut vettä sotajoukolle eikä juhdille, jotka seurasivat heitä,
10 sanoi Israelin kuningas: Voi, Herra on kutsunut nämä kolme kuningasta kokoon antaakseen heidät Mooabin käsiin!
11 Mutta Joosafat sanoi: Eikö täällä ole ketään Herran profeettaa, kysyäksemme hänen kauttaan neuvoa Herralta? Silloin eräs Israelin kuninkaan palvelijoista vastasi ja sanoi: Täällä on Elisa, Saafatin poika, joka vuodatti vettä Elian käsille.
12 Joosafat sanoi: Hänellä on Herran sana. Niin Israelin kuningas, Joosafat ja Edomin kuningas menivät

från Samaria och mönstrade hela Israel.

7 Därefter sände han åstad bud till Josafat, konungen i Juda, och lät säga honom: »Konungen i Moab har avfallit från mig. Vill du draga med mig för att strida mot Moab?» Han svarade: »Ja, jag vill draga ditupp -- jag såsom du, mitt folk såsom ditt folk, mina hästar såsom dina hästar!»
8 Och han frågade: »Vilken väg skola vi draga ditupp?» Han svarade »Vägen genom Edoms öken.»
9 Så drogo då konungen i Israel konungen i Juda och konungen i Edom åstad; men när de hade färdats sju dagsresor, fanns intet vatten för hären och för djuren som de hade med sig.

10 Då sade Israels konung: »Ack att HERREN skulle kalla tillhopa dessa tre konungar för att giva dem i Moabs hand!»
11 Men Josafat sade: »Finnes här ingen HERRENS profet, så att vi kunna fråga HERREN genom honom?» Då svarade en av Israels konungs tjänare och sade: »Elisa, Safats son, finnes här, han som plägade gjuta vatten på Elias händer.»

12 Josafat sade: »Hos honom är HERRENS ord.» Israels konung och Josafat och Edoms konung gingo då

forth, on that day, out of Samaria, and numbered all Israel.
7 And he departed, and sent unto Jehoshaphat king of Judah, saying—The king of Moab, hath revolted against me, wilt thou go with me against Moab to battle? And he said—I will go up, I am as thou art, my people are as thy people, my horses as thy horses.

8 And he said—Which way, then, shall we go up? And he said—The way of the wilderness of Edom.
9 Then departed the king of Israel, and the king of Judah, and the king of Edom, and went round, a journey of seven days,—and there was no water for the host, nor for the cattle that went with them.

10 Then said the king of Israel—Alas! for Yahweh hath called these three kings, to deliver them into the hand of Moab.
11 So Jehoshaphat said—Is there not, here, a prophet of Yahweh, that we may enquire of Yahweh, from him? Then answered one of the servants of the king of Israel, and said, Here, is Elisha son of Shaphat, who poured water on the hands of Elijah.
12 Then said Jehoshaphat, The word of Yahweh, is with him. So the king of Israel, and Jehoshaphat, and the

hänen tykönsä.

13 Ja Elisa sanoi Israelin kuninkaalle: Mitä minulla on tekemistä sinun kanssasi? Mene isäsi ja äitisi profeettain tykö. Israelin kuningas sanoi hänelle: Ei niin! Sillä Herra on kutsunut nämä kolme kuningasta kokoon antaakseen heidät Mooabin käsiin.

14 Elisa sanoi: Niin totta kuin Herra Sebaot elää, jonka edessä minä seison: jollen tahtoisi tehdä Joosafatille, Juudan kuninkaalle, mieliksi, niin minä tosiaankaan en katsoisi sinuun enkä huomaisi sinua.
15 Mutta tuokaa minulle nyt kanteleensoittaja. Ja kun kanteleensoittaja soitti, niin Herran käsi laskeutui hänen päällensä,

16 ja hän sanoi: Näin sanoo Herra: Tehkää tämä laakso kuoppia täyteen.
17 Sillä näin sanoo Herra: Te ette tule näkemään tuulta ettekä sadetta, ja kuitenkin tämä laakso tulee vettä täyteen; ja te saatte juoda, sekä te että teidän karjanne ja juhtanne.

18 Mutta tämä on Herran silmissä pieni asia: hän antaa Mooabin teidän käsiinne,
19 ja niin te valloitatte kaikki varustetut kaupungit ja kaikki valitut kaupungit, kaadatte kaikki hedelmäpuut,

ned till honom.

13 Men Elisa sade till Israels konung: »Vad har du med mig att göra? Gå du till din faders profeter och till din moders profeter.» Israels konung svarade honom: »Bort det, att HERREN skulle hava kallat tillhopa dessa tre konungar för att giva dem i Moabs hand!»

14 Då sade Elisa: »Så sant HERREN Sebaot lever, han vilkens tjänare jag är: om jag icke hade undseende för Josafat, Juda konung, så skulle jag icke akta på dig eller se till dig.

15 Men hämten nu hit åt mig en harpospelare.» Så ofta harpospelaren spelade, kom nämligen HERRENS hand över honom.

16 Och han sade: »Så säger HERREN: Gräven i denna dal grop vid grop.
17 Ty så säger HERREN: I skolen icke märka någon vind, ej heller se något regn, men likväl skall denna dal bliva full med vatten, så att både I själva skolen hava att dricka och eder boskap och edra övriga djur.
18 Dock anser HERREN icke ens detta vara nog, utan han vill ock giva Moab i eder hand.
19 Och I skolen intaga alla befästa städer och alla andra ansenliga städer, I skolen fälla alla nyttiga träd

king of Edom, went down unto him.
13 And Elisha said unto the king of Israel—What have I and thou in common? get thee unto the prophets of thy father, and unto the prophets of thy mother. But the king of Israel said to him—Nay! for Yahweh hath called together these three kings, to deliver them into the hand of Moab.
14 Then said Elisha—By the life of Yahweh of hosts, before whom I stand, were it not that, the countenance of Jehoshaphat king of Judah, I would lift up, I would neither look at thee, nor see thee.
15 But, now, bring me one that can touch the strings. For it used to be, when the player touched the strings, then would, the hand of Yahweh, be upon him.
16 Then said he, Thus, saith Yahweh, Make, in this torrent–bed, pits, pits!
17 For, thus, saith Yahweh—Ye shall not see wind, and ye shall not see rain, yet, that torrent–bed, shall be filled with water,—And ye shall drink, ye, and your cattle, and your beasts;

18 And, this being a small thing in the eyes of Yahweh, he will deliver Moab into your hand;
19 And ye shall smite every strong city, and every choice city, and, every goodly tree, shall ye fell,

tukitte kaikki vesilähteet ja turmelette kivillä kaikki hyvät peltopalstat.

20 Ja katso, seuraavana aamuna, sinä hetkenä, jona ruokauhri uhrataan, tuli vettä Edomista päin, niin että maa tuli vettä täyteen.

21 Kun kaikki mooabilaiset kuulivat, että kuninkaat olivat lähteneet sotaan heitä vastaan, kutsuttiin koolle kaikki miekkaan vyöttäytyvät ja myös vanhemmat miehet, ja he asettuivat rajalle.

22 Mutta varhain aamulla, kun aurinko nousi ja paistoi veteen, näkivät mooabilaiset, että vesi heidän edessään oli punaista kuin veri.

23 Ja he sanoivat: Se on verta; varmaan kuninkaat ovat joutuneet taisteluun keskenään ja surmanneet toisensa. Ja nyt saaliin ryöstöön, Mooab!

24 Mutta kun he tulivat Israelin leiriin, nousivat israelilaiset ja voittivat mooabilaiset, niin että nämä pakenivat heitä. Ja he hyökkäsivät maahan ja voittivat uudelleen mooabilaiset.

25 Ja he hävittivät kaupungit, kaikille hyville peltopalstoille heitti kukin heistä kiven, täyttäen ne; he tukkivat kaikki vesilähteet ja

och kasta igen alla vattenkällor, och alla bördiga åkerstycken skolen I fördärva med stenar.»

20 Och se, om morgonen, vid den tid då spisoffret frambäres, strömmade vatten till från Edomssidan, så att landet fylldes med vatten.

21 Moabiterna hade nu allasammans hört att konungarna hade dragit upp för att strida mot dem, och alla de som voro vid vapenför ålder eller därutöver blevo uppbådade och stodo nu vid gränsen.

22 Men bittida om morgonen, när solen gick upp och lyste på vattnet, sågo moabiterna vattnet framför sig rött såsom blod.

23 Då sade de: »Det är blod! Konungarna hava helt visst råkat i strid och därvid dräpt varandra. Nu till plundring, Moab!»

24 Men när de kommo till Israels läger, bröto israeliterna fram och slogo moabiterna, så att de flydde för dem. Och de drogo in i landet och slogo ytterligare moabiterna.

25 Och städerna förstörde de, och på alla bördiga åkerstycken kastade de var och en sin sten, till dess de hade överhöljt dem, och alla

and, all fountains water, shall ye close up,—and, every goodly heritage, shall ye mar with stones.

20 And it came to pass, in the morning, when the offering ascended, that lo! waters, were coming in from the way of Edom,—and the land was filled with the water.

21 Now, all Moab, had heard that the kings had come up to fight against them,—so they came together, from all who could gird on a girdle and upwards, and took their stand at the border.

22 And, when they rose early in the morning, the sun, shone forth upon the waters,—and so the Moabites beheld over against them, the waters, red as blood.

23 They said therefore—Blood,—this! Destroyed! The kings have destroyed each other! Yea they have smitten every man his neighbour,—Now, then, to the spoil, O Moab!

24 And, when they came into the camp of Israel, Israel arose and smote Moab, and they fled from before them,—so they entered thereinto, yea still farther entered Moab;

25 And, the cities, they pulled down, and, on every goodly heritage, they cast every man his stone, and filled it, and, all fountains of

kaatoivat kaikki hedelmäpuut, niin että ainoastaan Kiir-Haresetissa jäivät kivet paikoilleen. Ja linkomiehet piirittivät kaupungin ja ampuivat sitä.

vattenkällor täppte de till, och alla nyttiga träd fällde de, så att de till slut lämnade kvar allenast stenarna av Kir-Hareset. Men när slungkastarna omringade staden och besköto den

waters, they closed up, and, every goodly tree, they felled, and, though they left the stones thereof in Kir–haraseth, yet the slingers surrounded and smote it.

26 Kun Mooabin kuningas näki joutuvansa tappiolle taistelussa, otti hän mukaansa seitsemänsataa miekkamiestä murtautuakseen Edomin kuninkaan luo; mutta he eivät voineet.

26 och Moabs konung såg att han icke kunde hålla stånd i striden, tog han med sig sju hundra svärdbeväpnade män för att slå sig igenom till Edoms konung; men de kunde det icke.

26 And, when the king of Moab saw that, the battle, prevailed against him, he took with him seven hundred men that drew swords, to break through against the king of Edom, but they could not.

27 Niin hän otti poikansa, esikoisensa, joka oli tuleva kuninkaaksi hänen sijaansa, ja uhrasi hänet polttouhriksi muurilla. Silloin suuri viha kohtasi Israelia, niin että he lähtivät sieltä ja palasivat omaan maahansa.

27 Då tog han sin förstfödde son, den som skulle bliva konung efter honom, och offrade denne på muren till ett brännoffer. Då drabbades Israel av svår hemsökelse, så att de måste bryta upp och lämna honom i fred och vända tillbaka till sitt land igen.

27 So he took his firstborn son who was to have reigned in his stead, and offered him up as an ascending–sacrifice upon the wall. And so it came to pass that there was great indignation against Israel. And they brake up from against him, and returned to their own land.

4 luku

1 Eräs nainen, profeetanoppilaan vaimo, huusi Elisalle sanoen: Minun mieheni, sinun palvelijasi, kuoli, ja sinä tiedät, että palvelijasi oli herraapelkääväinen mies. Nyt velkoja tulee ottamaan minun molemmat poikani orjikseen.

1 Och en kvinna som var hustru till en av profetlärjungarna ropade till Elisa och sade: »Min man, din tjänare, har dött, och du vet att din tjänare fruktade HERREN; nu kommer hans fordringsägare och vill taga mina båda söner till trälar.

1 Now, a certain woman of the wives of the sons of the prophets, made outcry unto Elisha, saying—Thy servant, my husband, is dead, and, thou, knowest that, thy servant, was one who revered Yahweh,—now, the creditor, hath come to take my two boys to himself as bondmen.

2 Elisa sanoi hänelle: Mitä minä voin tehdä sinun hyväksesi? Sano minulle, mitä sinulla on talossasi. Hän vastasi: Palvelijattarellasi

2 Elisa sade till henne: »Vad kan jag göra för dig? Säg mig, vad har du i huset?» Hon svarade: »Din tjänarinna har intet annat i huset än

2 And Elisha said unto her—What shall I do for thee? tell me what thou, hast, in the house. And she said—Thy maid–servant hath,

ei ole talossa muuta kuin öljyä sen verran, kuin minä tarvitsen voidellakseni itseäni.

3 Silloin hän sanoi: Mene ja lainaa itsellesi astioita kylästä, kaikilta naapureiltasi, tyhjiä astioita, tarpeeksi paljon.

4 Mene sitten sisään, sulje ovi jälkeesi ja poikiesi jälkeen ja kaada kaikkiin niihin astioihin. Ja aina kun astia on täysi, nosta se syrjään.

5 Niin hän meni pois hänen tyköänsä ja sulki oven jälkeensä ja poikiensa jälkeen. Nämä toivat sitten hänelle astiat, ja hän kaatoi niihin.

6 Ja kun astiat olivat täynnä, sanoi hän pojallensa: Tuo minulle vielä yksi astia. Mutta hän vastasi hänelle: Ei ole enää astiata. Silloin öljy tyrehtyi.

7 Ja hän meni ja kertoi sen Jumalan miehelle. Tämä sanoi: Mene ja myy öljy ja maksa velkasi. Sinä ja poikasi elätte siitä, mikä jää jäljelle.

8 Eräänä päivänä Elisa meni Suunemiin, ja siellä oli arvossa pidetty vaimo, joka vaati häntä aterioimaan. Ja niin usein kuin hän kulki sen kautta, poikkesi hän sinne aterioimaan.

en flaska smörjelseolja.»

3 Då sade han: »Gå och låna dig kärl utifrån av alla dina grannar, tomma kärl, men icke för få.

4 Gå så in, och stäng igen dörren om dig och dina söner, och gjut i alla dessa kärl; och när ett kärl är fullt, så flytta undan det.»

5 Då gick hon ifrån honom. Och sedan hon hade stängt igen dörren om sig och sina söner, buro de fram kärlen till henne, och hon göt i.

6 Och när kärlen voro fulla, sade hon till sin son: »Bär fram åt mig ännu ett kärl.» Men han svarade henne: »Här finnes intet kärl mer. Då stannade oljan av.

7 Och hon kom och berättade detta för gudsmannen. Då sade han: »Gå och sälj oljan, och betala din skuld. Sedan må du med dina söner leva av det som bliver över.»

8 En dag kom Elisa över till Sunem. Där bodde en rik kvinna, som nödgade honom att äta hos sig; och så ofta han sedan kom ditöver, tog han in där och åt.

nothing at all, in the house, save a flask of oil.

3 And he said—Go, ask thee vessels, from without, of all thy neighbours,—empty vessels, let them not be few.

4 And, when thou hast come in, then shalt thou shut the door behind thee and behind thy sons, and shalt pour out into all these vessels,—and, that which is full, shalt thou set aside.

5 So she went out from his presence, and shut the door behind her, and behind her sons,—they bringing near to her, and she pouring out.

6 And it came to pass, when the vessels were full, that she said unto her son—Bring me a vessel more. And he said unto her—There is not a vessel more. And the oil stayed.

7 Then came she in, and told the man of God, and he said—Go, sell the oil, and pay thy creditor,—and, thou and thy sons, shall live of the rest.

8 And so it was, on a day, that Elisha passed over unto Shunem, where was a woman of position, and she constrained him to eat bread,—and so it came about, whensoever he passed that way, that he turned aside thither, to eat bread.

9 Niin vaimo sanoi miehellensä: Katso, minä olen huomannut, että hän, joka aina kulkee meidän kauttamme, on pyhä Jumalan mies.

9 Då sade hon en gång till sin man: »Se, jag har förnummit att han som beständigt kommer hitöver är en helig gudsman.

9 Then said she unto her husband, Lo! I pray thee—I perceive that, a holy man of God, he is,—passing our way continually.

10 Muurauttakaamme pieni yliskammio ja pankaamme hänelle sinne vuode, pöytä, tuoli ja lamppu, niin että hän tullessaan meidän luoksemme voi vetäytyä sinne.

10 Så låt oss nu mura upp ett litet rum på taket och där sätta in åt honom en säng, ett bord, en stol och en ljusstake, så att han kan få taga in där, när han kommer till oss.»

10 I pray thee, let us make a little upper chamber on the wall and set for him there—a bed, and a table, and a seat, and a lampstand,—so shall it be, when he cometh to us, that he can turn in thither.

11 Eräänä päivänä hän sitten tuli sinne, poikkesi yliskammioon ja pani sinne maata.

11 Så kom han dit en dag och fick då taga in i rummet och ligga där.

11 And it came to pass, on a day, that he came thither,—so he turned aside into the upper chamber, and slept there.

12 Ja hän sanoi palvelijallensa Geehasille: Kutsu se suunemilainen vaimo. Ja hän kutsui tämän, ja hän astui hänen eteensä.

12 Och han sade till sin tjänare Gehasi: »Kalla hit sunemitiskan.» Då kallade han dit henne, och hon infann sig där hos tjänaren.

12 Then said he unto Gehazi, his young man, Call this Shunammitess. And he called her, and she stood before him.

13 Niin hän sanoi palvelijalle: Sano hänelle: 'Katso, sinä olet nähnyt kaiken tämän vaivan meidän tähtemme. Voisinko minä tehdä jotakin sinun hyväksesi? Onko sinulla jotakin esitettävää kuninkaalle tai sotapäällikölle?' Mutta hän vastasi: Minähän asun heimoni keskellä.

13 Ytterligare tillsade han honom: »Säg till henne: 'Se, du har haft allt detta besvär för oss. Vad kan nu jag göra för dig? Har du något att andraga hos konungen eller hos härhövitsmannen?'» Men hon svarade: »Nej; jag bor ju här mitt ibland mitt folk.»

13 And he said to him—I pray thee, say unto her—Lo! thou hast cared for us with all this anxious care, what can be done for thee? Is it, that we should speak for thee, unto the king, or unto the general of the army? But she said, In the midst of mine own people, do, I, dwell.

14 Niin hän kysyi: Eikö siis voi tehdä mitään hänen hyväksensä? Geehasi vastasi: Voi kyllä: hänellä ei ole poikaa, ja hänen miehensä on vanha.

14 Sedan frågade han: »Vad kan jag då göra för henne?» Gehasi svarade: »Jo, hon har ingen son, och hennes man är gammal.»

14 So he said, What then can be done for thee? And Gehazi said, Verily, she hath no, son, and, her husband, is, old.

15 Hän sanoi: Kutsu hänet. Niin tämä kutsui hänet, ja hän astui ovelle.

15 Så sade han då: »Kalla henne hitin.» Då kallade han dit henne, och hon stannade i dörren.

15 And he said—Call her. So he called her, and she stood in the doorway.

16 Ja Elisa sanoi: Tähän aikaan tulevana vuonna on sinulla poika sylissäsi. Hän vastasi: Ei, herrani; sinä Jumalan mies, älä petä palvelijatartasi.

17 Mutta vaimo tuli raskaaksi ja synnytti pojan seuraavana vuonna juuri sinä aikana, jonka Elisa oli hänelle sanonut.

18 Kun poika oli kasvanut isoksi, meni hän eräänä päivänä isänsä tykö, joka oli leikkuuväen luona.

19 Ja hän valitti isällensä: Voi minun päätäni, voi minun päätäni! Tämä sanoi palvelijalle: Kanna hänet äitinsä luo.

20 Niin palvelija otti hänet ja vei hänen äitinsä luo. Ja poika istui hänen polvillansa puolipäivään asti; sitten hän kuoli.

21 Ja äiti meni ylös ja laski hänet Jumalan miehen vuoteeseen, sulki oven, niin että poika jäi yksin, ja lähti pois.

22 Sitten hän kutsui miehensä ja sanoi: Lähetä minulle palvelija ja aasintamma, niin minä riennän Jumalan miehen tykö ja tulen heti takaisin.

23 Hän sanoi: Miksi menet hänen tykönsä tänä päivänä? Eihän nyt ole uusikuu eikä sapatti. Hän vastasi: Ole huoleti.

16 Och han sade: »Nästa år vid just denna tid skall du hava en son i famnen.» Hon svarade: »Nej, min herre, du gudsman, inbilla icke din tjänarinna något sådant.»

17 Men kvinnan blev havande och födde en son följande år, just vid den tid som Elisa hade sagt henne.

18 Och när gossen blev större, hände sig en dag att han gick ut till sin fader hos skördemännen.

19 Då begynte han klaga för sin fader: »Mitt huvud! Mitt huvud!» Denne sade till sin tjänare: »Tag honom och bär honom till hans moder.

20 Han tog honom då och förde honom till hans moder. Och han satt i hennes knä till middagstiden; då gav han upp andan.

21 Men hon gick upp och lade honom på gudsmannens säng och stängde igen om honom och gick ut.

22 Därefter kallade hon på sin man och sade: »Sänd till mig en av tjänarna med en åsninna, så vill jag skynda till gudsmannen; sedan kommer jag strax tillbaka.»

23 Han sade: »Varför vill du i dag fara till honom? Det är ju varken nymånad eller sabbat.» Hon svarade: »Oroa dig icke!»

16 Then said he—At this season, about the time of spring, thou, shalt be embracing a son. And she said—Nay! my lord, thou man of God, do not delude thy maid-servant.

17 And the woman conceived, and bare a son, at this season, about the time of spring, when Elisha, had spoken unto her.

18 And, when the child was grown, it came to pass, on a certain day, that he went out unto his father, unto the reapers;

19 and he said unto his father—My head! my head! So he said unto the young man, Carry him to his mother.

20 And, when he had carried him, and brought him in unto his mother, he sat on her knees until noon, and then died.

21 And she went up and laid him on the bed of the man of God,—and shut him in, and then went out.

22 And she called unto her husband, and said—Send me, I pray thee, one of the young men, and one of the asses,—that I may run unto the man of God, and return!

23 And he said—Wherefore art thou going unto him, today, neither new moon nor sabbath? And she said—Peace!

24 Ja hän satuloi aasintamman ja sanoi palvelijallensa: Aja yhä eteenpäin äläkä keskeytä minun matkaani, ennenkuin sanon sinulle.
25 Niin hän lähti ja tuli Jumalan miehen tykö Karmel-vuorelle. Kun Jumalan mies näki hänet kaukaa, sanoi hän palvelijalleen Geehasille: Katso, se on suunemilainen vaimo.
26 Riennä nyt häntä vastaan ja kysy häneltä: 'Voitko sinä hyvin, voivatko miehesi ja poikasi hyvin?' Hän vastasi: Hyvin.

27 Tultuaan vuorelle Jumalan miehen tykö hän tarttui hänen jalkoihinsa. Niin Geehasi astui esiin työntääkseen hänet pois. Mutta Jumalan mies sanoi: Jätä hänet rauhaan, sillä hänen sielunsa on murheellinen, ja Herra on salannut sen minulta eikä ole ilmoittanut sitä minulle.
28 Hän sanoi: Pyysinkö minä poikaa herraltani? Enkö sanonut: 'Älä uskottele minulle'?

29 Silloin Elisa sanoi Geehasille: Vyötä kupeesi ja ota minun sauvani käteesi ja mene. Jos kohtaat jonkun, älä tervehdi häntä, ja jos joku tervehtii sinua, älä vastaa. Ja pane minun sauvani pojan kasvoille.

24 Sedan lät hon sadla åsninnan och sade till sin tjänare: »Driv på framåt, och gör icke något uppehåll i min färd, förrän jag säger dig till.»
25 Så begav hon sig åstad och kom till gudsmannen på berget Karmel. Då nu gudsmannen fick se henne på något avstånd, sade han till sin tjänare Gehasi: »Se, där är sunemitiskan.

26 Skynda nu emot henne och fråga henne: 'Allt står väl rätt till med dig och med din man och med gossen?'» Hon svarade: »Ja.»
27 Men när hon kom upp till gudsmannen på berget, fattade hon om hans fötter. Då gick Gehasi fram och ville driva henne undan; men gudsmannen sade: »Låt henne vara, ty hennes själ är bedrövad; men HERREN hade fördolt detta för mig och icke låtit mig få veta det.»
28 Och hon sade: »Hade jag väl bett min herre om en son? Sade jag icke fastmer att du icke skulle inbilla mig något?»
29 Då sade han till Gehasi: »Omgjorda dina länder och tag min stav i din hand och gå åstad; om du möter någon, så hälsa icke på honom, och om någon hälsar på dig, så besvara icke hans hälsning. Och lägg sedan min stav på gossens ansikte.»

24 Then saddled she the ass, and said unto her young man—Lead on, and go forward,—do not slacken, for my sake, the riding, except I have bidden thee.
25 So she went her way, and came unto the man of God, unto Mount Carmel. And it came to pass, when the man of God saw her, opposite, that he said unto Gehazi young man, Lo! this Shunammitess!
26 Now, run, I pray thee, to meet her, and say to her—Is it well with thee? is it well with thy husband? is it well with the child? And she said, Well!
27 But, when she came unto the man of God, on the mount, she caught hold of his feet,—and Gehazi drew near to thrust her away, when the man of God said—Let her alone! for, her life, is embittered to her, howbeit, Yahweh, hath hidden it from me, and hath not told me.
28 Then said she, Did I ask a son, of my lord? Said I not, Thou must not mislead me?

29 And he said to Gehazi—Gird thy loins, and take my staff in thy hand, and go thy way, if thou meet with any man, thou must not bless him, and, if any man bless thee, thou must not respond to him,—then shalt thou lay my staff upon the face of the boy.

30 Mutta pojan äiti sanoi: Niin totta kuin Herra elää, ja niin totta kuin sinun sielusi elää: minä en jätä sinua. Ja Elisa nousi ja seurasi häntä.

30 Men gossens moder sade: »Så sant HERREN lever, och så sant du själv lever, jag släpper dig icke.» Då stod han upp och följde med henne.

30 But the mother of the boy said, By the life of Yahweh and by the life of thine own soul, I will not leave thee. So he arose and followed her.

31 Mutta Geehasi oli mennyt heidän edellänsä ja pannut sauvan pojan kasvoille, mutta tämä ei ääntänyt eikä kuullut. Niin hän tuli takaisin häntä vastaan ja kertoi hänelle sanoen: Poika ei herännyt.

31 Men Gehasi hade redan gått före dem och lagt staven på gossens ansikte; dock hördes icke ett ljud, och intet spår av förnimmelse kunde märkas. Då vände han om och gick honom till mötes och berättade det för honom och sade: »Gossen har icke vaknat upp.»

31 Now, Gehazi, had passed on before them, and laid the staff on the face of the boy, but there was neither voice, nor attention,—so he returned to meet him, and told him, saying—The boy hath not awaked.

32 Ja kun Elisa tuli huoneeseen, niin katso, poika makasi hänen vuoteessaan kuolleena.

32 Och när Elisa kom in i huset, fick han se att gossen låg död på hans säng.

32 And, when Elisha had come into the house, lo! the boy, was dead, laid upon his bed.

33 Tultuaan sisään hän sulki oven, niin että he jäivät kahden, ja rukoili Herraa.

33 Då gick han in och stängde igen dörren om dem båda och bad till HERREN.

33 So he went in, and shut the door upon them two,—and prayed unto Yahweh.

34 Senjälkeen hän nousi vuoteelle ja laskeutui pojan yli, pannen suunsa hänen suunsa päälle, silmänsä hänen silmiensä päälle ja kätensä hänen kättensä päälle. Ja kun hän näin kumartui hänen ylitsensä, lämpeni pojan ruumis.

34 Och han steg upp i sängen och lade sig över gossen, så att han hade sin mun på hans mun, sina ögon på hans ögon och sina händer på hans händer. När han så lutade sig ned över gossen, blev kroppen varm.

34 Then gat he up, and lay upon the child, and put his own mouth upon his mouth, and his own eyes upon his eyes, and his own hands upon his hands, and bowed himself upon him,—and the flesh of the child, waxed warm.

35 Sitten hän kulki huoneessa kerran edestakaisin ja nousi ja kumartui hänen ylitsensä. Silloin poika aivasti seitsemän kertaa, ja senjälkeen poika avasi silmänsä.

35 Därefter gick han åter fram och tillbaka i rummet och steg så åter upp i sängen och lutade sig ned över honom. Då nös gossen, ända till sju gånger. Och därpå slog gossen upp ögonen.

35 Then retraced he, and walked in the house—once to and fro, and then went up and bowed himself upon him,—and the boy sneezed as many as seven times, and the boy opened his eyes.

36 Hän kutsui Geehasin ja sanoi: Kutsu se suunemilainen vaimo. Niin hän kutsui vaimon, ja tämä

36 Sedan ropade han på Gehasi och sade: »Kalla hit sunemitiskan.» Då kallade han in henne, och när hon

36 Then called he Gehazi, and said—Call this Shunammitess. So he called her, and, when she was

tuli hänen luokseen. Hän sanoi: Ota poikasi.
37 Ja vaimo tuli ja lankesi hänen jalkainsa juureen, kumartui maahan ja otti poikansa ja meni ulos.

38 Elisa palasi Gilgaliin, ja maassa oli nälänhätä. Ja kun profeetanoppilaat istuivat hänen edessänsä, sanoi hän palvelijallensa: Pane suuri pata liedelle ja keitä keitto profeetanoppilaille.

39 Niin muuan heistä meni kedolle poimimaan yrttejä ja löysi villin köynnöskasvin ja poimi siitä villikurkkuja viittansa täyden. Tultuaan hän leikkeli ne keittopataan, sillä he eivät tunteneet niitä.

40 Ja he kaatoivat miesten syödä, mutta kun nämä maistoivat keittoa, huusivat he ja sanoivat: Jumalan mies, padassa on kuolema! Eivätkä he voineet syödä.

41 Silloin hän sanoi: Tuokaa jauhoja. Ja hän heitti ne pataan. Sitten hän sanoi: Kaatakaa väen syödä. Eikä padassa ollut mitään vahingollista.

42 Ja eräs mies tuli Baal-Saalisasta ja toi Jumalan miehelle uutisleipää, kaksikymmentä ohraleipää ja

kom in till honom, sade han: »Tag din son.»
37 Då kom hon fram och föll ned för hans fötter och bugade sig mot jorden. Därefter tog hon sin son och gick ut.
38 Och Elisa kom åter till Gilgal, medan hungersnöden var i landet. När då profetlärjungarna sutto där inför honom, sade han till sin tjänare »Sätt på den stora grytan och koka något till soppa åt profetlärjungarna.»
39 Och en av dem gick ut på marken för att plocka något grönt; då fick han se en vild slingerväxt, och av den plockade han något som liknade gurkor, sin mantel full. När han sedan kom in, skar han sönder dem och lade dem i soppgrytan; ty de kände icke till dem.
40 Och de öste upp åt männen, för att de skulle äta. Men så snart de hade begynt äta av soppan, gåvo de upp ett rop och sade: »Döden är i grytan, du gudsman!» Och de kunde icke äta.
41 Då sade han: »Skaffen hit mjöl.» Detta kastade han i grytan. Därefter sade han: »Ös upp åt folket och låt dem äta.» Och intet skadligt fanns nu mer i grytan.
42 Och en man kom från Baal-Salisa och förde med sig åt gudsmannen förstlingsbröd; tjugu

come in unto him, he said—Take up thy son.
37 So she came in, and fell at his feet, and bowed herself to the ground,—and took up her son, and went forth.
38 Now, Elisha, returned to Gilgal, and there was, a famine, in the land, and, the sons of the prophets, being seated before him, he said to his young man—Put on the large pot, and boil a mess of food, for the sons of the prophets.
39 And one went out into the field, to gather herbs, and found a vine in the field, and gathered thereof wild gourds, his lap full, and came in, and sliced them into the pot; for they knew them not.

40 So they poured out for the men to eat,—and it came so pass, as they were eating of the mess, that, they, made outcry and said—Death in the pot, O man of God! And they could not eat.
41 And he said—Then fetch meal. And he cast it into the pot,—and then said—Pour out for the people, that they may eat. And there was no harm in the pot.
42 And, a man, came in from Baal-Shalisha, and brought for the man of God firstfruit bread, twenty barley

tuleentumatonta viljaa repussansa. Silloin Elisa sanoi: Anna väelle syödä.

43 Mutta hänen palvelijansa sanoi: Kuinka minä voin tarjota siitä sadalle miehelle? Hän sanoi: Anna väelle syödä; sillä näin sanoo Herra: He syövät, ja jää tähteeksikin.

44 Ja hän tarjosi heille; ja he söivät, ja jäi tähteeksikin, Herran sanan mukaan.

kornbröd, och ax av grönskuren säd i sin påse. Då sade han: »Giv det åt folket att äta.»
43 Men hans tjänare sade: »Huru skall jag kunna sätta fram detta för hundra män?» Han sade: »Giv det åt folket att äta; ty så säger HERREN: De skola äta och få över.

44 Då satte han fram det för dem. Och de åto och fingo över, såsom HERREN hade sagt.

loaves, and garden grain in the husk thereof. And he said—Give to the people, that they may eat.
43 But his attendant said—How can I set this before a hundred men? And he said—Give to the people, that they may eat, for, Thus, saith Yahweh, They are about to eat and to leave remaining.
44 So he set before them, and they did eat and left remaining, according to the word of Yahweh.

5 luku

1 Naeman, Aramin kuninkaan sotapäällikkö, oli herransa hyvin arvossa pitämä ja suurta kunnioitusta nauttiva mies, sillä hänen kauttansa Herra oli antanut Aramille voiton; ja hän oli sotaurho, mutta pitalitautinen.
2 Kerran olivat aramilaiset menneet ryöstöretkelle ja tuoneet Israelin maasta vankina pienen tytön, joka joutui palvelukseen Naemanin puolisolle.

3 Tyttö sanoi emännällensä: Oi, jospa herrani kävisi profeetan luona Samariassa! Hän kyllä päästäisi hänet hänen pitalistansa.

4 Niin Naeman meni ja kertoi tämän herrallensa, sanoen: Niin ja niin on tyttö, joka on Israelin maasta, puhunut.

1 Naaman, den arameiske konungens härhövitsman, hade stort anseende hos sin herre och var högt aktad, ty genom honom hade HERREN givit seger åt Aram; och han var en tapper stridsman, men spetälsk.

2 Nu hade araméerna, en gång då de drogo ut på strövtåg, fört med sig såsom fånge ur Israels land en ung flicka, som kom i tjänst hos Naamans hustru.

3 Denna sade till sin fru: »Ack att min herre vore hos profeten i Samaria, så skulle denne nog befria honom från hans spetälska!»

4 Då gick hon åstad och berättade detta för sin herre och sade: »Så och så har flickan ifrån Israels land sagt.

1 Now, Naaman, general of the army of the king of Syria, was a great man in presence of his lord, and held in honour, because, by him, had Yahweh given deliverance to Syria,—and, the man, was a hero of valour—[but], a leper.
2 Now, the Syrians, had gone out in companies, and had brought back out of the land of Israel, a little maiden,—who became an attendant on the wife of Naaman.
3 And she said unto her mistress, Ah! would that my lord were before the prophet, who is in Samaria! then, would he set him free from his leprosy.
4 And he went in and told his lord, saying,—Thus and thus, hath spoken the maiden who is of the land of Israel!

5 Aramin kuningas vastasi: Mene vain sinne; minä lähetän kirjeen Israelin kuninkaalle. Niin Naeman lähti sinne ja otti mukaansa kymmenen talenttia hopeata, kuusituhatta sekeliä kultaa ja kymmenen juhlapukua.
6 Ja hän vei Israelin kuninkaalle kirjeen, joka kuului näin: Kun tämä kirje tulee sinulle, niin katso, minä olen lähettänyt luoksesi palvelijani Naemanin, että sinä päästäisit hänet hänen pitalistansa.
7 Kun Israelin kuningas oli lukenut kirjeen, repäisi hän vaatteensa ja sanoi: Olenko minä Jumala, joka ottaa elämän ja antaa elämän, koska hän käskee minua päästämään miehen hänen pitalistansa? Ymmärtäkää ja nähkää, että hän etsii aihetta minua vastaan.

8 Mutta kun Jumalan mies Elisa kuuli, että Israelin kuningas oli reväissyt vaatteensa, lähetti hän kuninkaalle sanan: Miksi olet reväissyt vaatteesi? Anna hänen tulla minun luokseni, niin hän tulee tietämään, että Israelissa on profeetta.

9 Niin Naeman tuli hevosineen ja vaunuineen ja pysähtyi Elisan talon oven eteen.

10 Ja Elisa lähetti hänen luokseen sanansaattajan ja

5 Konungen i Aram svarade: »Far dit, så skall jag sända brev till konungen i Israel.» Så for han då och tog med sig tio talenter silver och sex tusen siklar guld, så ock tio högtidsdräkter.

6 Och han överlämnade brevet till Israels konung, och däri stod det: »Nu, när detta brev kommer dig till handa, må du veta att jag har sänt till dig min tjänare Naaman, för att du må befria honom från hans spetälska.»
7 När Israels konung hade läst brevet, rev han sönder sina kläder och sade: »Är jag då Gud, så att jag skulle kunna döda och göra levande, eftersom denne sänder bud till mig att jag skall befria en man från hans spetälska? Märken nu och sen huru han söker sak med mig.»

8 Men när gudsmannen Elisa hörde att Israels konung hade rivit sönder sina kläder, sände han till konungen och lät säga: »Varför har du rivit sönder dina kläder? Låt honom komma till mig, så skall han förnimma att en profet finnes i Israel.»
9 Så kom då Naaman med sina hästar och vagnar och stannade vid dörren till Elisas hus.

10 Då sände Elisa ett bud ut till honom och lät säga:

5 And the king of Syria said—Go, get in, that I may send a letter unto the king of Israel. So he went, and took in his hand ten talents of silver, and six thousand pieces of gold, and ten changes of raiment.
6 And he brought in the letter unto the king of Israel, saying, Now, therefore, when this letter cometh in unto thee, lo! I have sent unto thee, Naaman my servant, and thou shalt set him free from his leprosy.

7 And it came to pass, when the king of Israel had read the letter, that he rent his clothes, and said, Am, I, God, to kill and to make alive, that, this, man is sending unto me, to set one free from his leprosy,—but, of a truth, just mark, I pray you, and see, that he, is seeking an occasion, against me.
8 And it was so, when Elisha the man of God heard that the king of Israel had rent his clothes, that he sent unto the king, saying—Wherefore hast thou rent thy clothes? let him come, I pray thee, unto me, that he may get to know that there is a prophet in Israel.
9 So Naaman came, with his horses and with his chariot, and stood at the entrance of the house of Elisha;
10 and Elisha sent a messenger unto him,

käski sanoa: Mene ja peseydy seitsemän kertaa Jordanissa, niin lihasi tulee entisellensä, ja sinä tulet puhtaaksi.
11 Mutta Naeman vihastui ja meni matkaansa sanoen: Katso, minä luulin hänen edes tulevan ja astuvan esiin ja rukoilevan Herran, Jumalansa, nimeä, heiluttavan kättänsä sen paikan yli ja niin poistavan pitalin.
12 Eivätkö Damaskon virrat, Abana ja Parpar, ole kaikkia Israelin vesiä paremmat? Voisinhan minä yhtä hyvin peseytyä niissä tullakseni puhtaaksi. Ja hän kääntyi ja meni tiehensä kiukustuneena.
13 Mutta hänen palvelijansa astuivat esiin ja puhuttelivat häntä ja sanoivat: Isäni, jos profeetta olisi määrännyt sinulle jotakin erinomaista, etkö tekisi sitä? Saati sitten, kun hän sanoi sinulle ainoastaan: 'Peseydy, niin tulet puhtaaksi.'

14 Niin hän meni ja sukelsi Jordaniin seitsemän kertaa, niinkuin Jumalan mies oli sanonut; ja hänen lihansa tuli entisellensä, pienen pojan lihan kaltaiseksi, ja hän tuli puhtaaksi.

15 Sitten hän palasi Jumalan miehen luo, hän ja koko hänen joukkonsa, meni sisälle, astui hänen eteensä ja sanoi: Katso, nyt minä tiedän, ettei Jumalaa ole missään muualla maan

»Gå bort och bada dig sju gånger i Jordan, så skall ditt kött åter bliva sig likt, och du skall bliva ren.»

11 Men Naaman blev vred och for sin väg, i det han sade: »Jag tänkte att han skulle gå ut till mig och träda fram och åkalla HERRENS, sin Guds, namn och föra sin hand fram och åter över stället och så taga bort spetälskan.
12 Äro icke Damaskus' floder, Abana och Parpar, bättre än alla vatten Israel? Då kunde jag ju lika gärna bada mig i dem för att bliva ren.» Så vände han om och for sin väg i vrede.
13 Men hans tjänare gingo fram och talade till honom och sade: »Min fader, om profeten hade förelagt dig något svårt, skulle du då icke hava gjort det? Huru mycket mer nu, då han allenast har sagt till dig: 'Bada dig, så bliver du ren'!

14 Då for han ned och doppade sig i Jordan sju gånger, såsom gudsmannen hade sagt; och hans kött blev då åter sig likt, friskt såsom en ung gosses kött, och han blev ren.

15 Därefter vände han tillbaka till gudsmannen med hela sin skara och gick in och trädde fram för honom och sade: »Se, nu vet jag att ingen Gud finnes på hela jorden utom i Israel. Så tag

saying,—Go and bathe seven times in the Jordan, so shall thy flesh come back to thee, and be thou clean.

11 But Naaman was wroth, and went away,—and said—Lo! I thought, Unto me, will he, come right out, and take his stand, and call on the name of Yahweh his God, and wave his hand towards the spot, and so set free the leper.
12 Are not, Abanah and Pharpar, rivers of Damascus, better than all the waters of Israel? may I not bathe, in them, and be clean? So he turned, and went away in a rage.
13 Then drew near his servants, and spake unto him, and said—My father! if, some great thing, the prophet had commanded thee, wouldst thou not have done it? then, how much rather, when he hath said unto thee, Bathe and be clean?
14 Then went he down, and dipped himself in the Jordan, seven times, according to the word of the man of God: and his flesh came back, as the flesh of a little child, and he was clean.
15 And he returned unto the man of God, he and all his company; and came, and took his stand before him, and said—Lo! I pray thee—I know that there is no God in all the earth,

päällä kuin Israelissa. Ota siis vastaan jäähyväislahja palvelijaltasi.

16 Mutta hän vastasi: Niin totta kuin Herra elää, jonka edessä minä seison, en minä sitä ota. Ja Naeman pyytämällä pyysi häntä ottamaan, mutta hän epäsi.

17 Niin Naeman sanoi: Jos et tätä otakaan, salli kuitenkin palvelijasi saada sen verran maata, kuin muulipari voi kantaa. Sillä palvelijasi ei enää uhraa polttouhria eikä teurasuhria muille jumalille kuin Herralle.

18 Tämän antakoon kuitenkin Herra anteeksi palvelijallesi: kun minun herrani menee Rimmonin temppeliin rukoilemaan, nojaten minun käteeni, ja minäkin kumartaen rukoilen Rimmonin temppelissä, niin antakoon Herra palvelijallesi anteeksi sen, että minä kumartaen rukoilen Rimmonin temppelissä.
19 Elisa sanoi hänelle: Mene rauhassa. Kun hän oli kulkenut hänen luotansa jonkun matkaa,
20 ajatteli Geehasi, Jumalan miehen Elisan palvelija: Katso, minun herrani säästi tuota aramilaista Naemania, niin ettei ottanut häneltä, mitä hän oli tuonut. Niin totta kuin Herra elää, minä riennän hänen jälkeensä ja otan häneltä jotakin.

nu emot en tacksamhetsskänk av din tjänare.»

16 Men han svarade: »Så sant HERREN lever, han vilkens tjänare jag är, jag vill icke taga emot den.» Och fastän han enträget bad honom att taga emot den, ville han icke.
17 Då sade Naaman: »Om du icke vill detta, så låt då din tjänare få så mycket jord som ett par mulåsnor kunna bära. Ty din tjänare vill icke mer offra brännoffer och slaktoffer åt andra gudar, utan allenast åt HERREN.
18 Detta må dock HERREN förlåta din tjänare: när min herre går in i Rimmons tempel för att där böja knä, och han då stöder sig vid min hand, och jag också böjer knä där i Rimmons tempel, må då HERREN förlåta din tjänare, när jag så böjer knä i Rimmons tempel.

19 Han sade till honom: »Far i frid.» Men när hän hade lämnat honom och farit ett stycke väg framåt,
20 tänkte Gehasi, gudsmannen Elisas tjänare: »Se, min herre har släppt denne Naaman från Aram, utan att taga emot av honom vad han hade fört med sig. Så sant HERREN lever, jag vill skynda efter honom och söka få något av honom.»

save in Israel,—now, therefore, I pray thee, accept a blessing from thy servant.
16 But he said—By the life of Yahweh, before whom I stand, I will not accept one. And, though he urged him to accept it, yet did he refuse.

17 Then said Naaman, Shall there not, then, I pray thee, be given to thy servant, two mules' burden of earth? For thy servant will henceforth offer neither ascending-offering nor sacrifice to other gods, save only to Yahweh.
18 In this thing, Yahweh grant forgiveness to thy servant,—When my lord entereth the house of Rimmon, to bow down therein, he leaning upon my hand, and so I bow down in the house of Rimmon, when he boweth down in the house of Rimmon, Yahweh, I pray, grant forgiveness to thy servant, in this thing.
19 And he said unto him—Go and prosper! But, when he had gone from him some distance,
20 Gehazi, the servant of Elisha the man of God, said—Lo! my lord, hath restrained, this Naaman the Syrian, by not taking at his hand that which he brought! By the life of Yahweh, verily, I will runs after him, and accept of him, something.

21 Niin Geehasi juoksi Naemanin jälkeen. Kun Naeman näki hänen rientävän jäljessänsä, hyppäsi hän alas vaunuistaan, meni häntä vastaan ja kysyi: Onko kaikki hyvin?

21 Så gav sig då Gehasi åstad efter Naaman. Men när Naaman såg någon skynda efter sig, steg han med hast ned från vagnen och gick emot honom och sade: »Allt står väl rätt till?»

21 So Gehazi hastened after Naaman. And, when Naaman saw one running after him, he alighted from his chariot to meet him, and said,—Is all well?

22 Hän vastasi: Hyvin on; mutta herrani on lähettänyt minut ja käskee sanoa: 'Nyt juuri tuli luokseni Efraimin vuoristosta kaksi nuorta miestä, profeetanoppilaita. Anna heille talentti hopeata ja kaksi juhlapukua.'

22 Han svarade: »Ja; men min herre har sänt mig och låter säga: 'Just nu hava två unga män, profetlärjungar, kommit till mig från Efraims bergsbygd; giv dem en talent silver och två högtidsdräkter.'»

22 And he said, All is well. My lord, hath sent me to say, Lo! just now, have come unto me, two young men out of the hill country of Ephraim, of the sons of the prophets,—give for them, I pray thee, a talent, of silver, and two changes of raiment.

23 Naeman vastasi: Suvaitse ottaa kaksi talenttia. Ja hän pyytämällä pyysi häntä. Niin hän sitoi kaksi talenttia hopeata kahteen kukkaroon ja antoi ne ynnä kaksi juhlapukua kahdelle palvelijallensa, ja he kantoivat niitä hänen edellänsä.

23 Naaman svarade: »Värdes taga två talenter.» Och han bad honom enträget och knöt så in två talenter silver i två pungar och tog fram två högtidsdräkter, och lämnade detta åt två av sina tjänare, och dessa buro det framför honom.

23 And Naaman said, Be content, accept two talents. So he urged him, and bound up two talents of silver in two bags, and two changes of raiment, and laid them upon two of his young men, and they bare them before him.

24 Mutta kun hän tuli kummulle, otti hän ne heidän käsistänsä ja kätki ne taloon; sitten hän päästi miehet menemään.

24 Men när han kom till kullen, tog han det ur deras hand och lade det i förvar i huset; sedan lät han männen gå sin väg.

24 And, when he came to the hill–tower, he took them from their hand, and put them in charge within,—and let the men go, and they departed.

25 Ja hän meni sisälle ja astui herransa luo. Niin Elisa kysyi häneltä: Mistä tulet, Geehasi? Hän vastasi: Palvelijasi ei ole käynyt missään.

25 Därefter gick han in och trädde fram för sin herre. Då frågade Elisa honom: »Varifrån kommer du, Gehasi?» Han svarade: »Din tjänare har ingenstädes varit.»

25 Now, when, he, came in and stood before his lord, Elisha said unto him, Whence comest thou, Gehazi? And he said,—Thy servant hath been neither hither nor thither.

26 Elisa sanoi hänelle: Eikö minun henkeni kulkenut sinun kanssasi, kun eräs mies kääntyi vaunuissansa sinua vastaan? Oliko nyt

26 Då sade han till honom: »Menar du att jag icke i min ande var med, när en man vände om från sin vagn och gick emot dig? Är

26 Then he said unto him—My heart, had not gone with thee, when someone turned again from off his chariot, to meet thee! Is it a time to

aika ottaa hopeata ja hankkia vaatteita, öljytarhoja, viinitarhoja, lampaita, raavaita, palvelijoita ja palvelijattaria?
27 Naemanin pitalitauti tarttuu sinuun ja sinun jälkeläisiisi ikiajoiksi. Ja Geehasi lähti hänen luotansa lumivalkeana pitalista.

det nu tid att du skaffar dig silver och skaffar dig kläder, så ock olivplanteringar, vingårdar, får och fäkreatur, tjänare och tjänarinnor,
27 nu då Naamans spetälska kommer att låda vid dig och vid dina efterkommande för evigt?» Så gick denne ut ifrån honom, vit såsom snö av spetälska.

accept silver, or to accept raiment, or oliveyards, or vineyards, or flocks or herds, or men–servants, or maid–servants?
27 The leprosy of Naaman, therefore, shall cleave unto thee, and unto thy seed, to times age–abiding. And he went forth from before him––a leper—like snow.

6 luku

1 Ja profeetanoppilaat sanoivat Elisalle: Katso, huone, jossa me istumme sinun edessäsi, on meille liian ahdas.
2 Menkäämme siis Jordanille, ja tuokaamme sieltä kukin yksi hirsi ja rakentakaamme sinne huone istuaksemme. Hän sanoi: Menkää.

3 Eräs heistä sanoi: Suvaitse tulla palvelijasi kanssa. Hän sanoi: Minä tulen.

4 Niin hän meni heidän kanssaan. Ja Jordanille tultuaan he hakkasivat puita.

5 Mutta erään heistä kaataessa hirttä kirposi kirves veteen. Niin hän huusi ja sanoi: Voi, herrani, se oli vielä lainattu!

6 Jumalan mies kysyi: Mihin se kirposi? Ja hän näytti hänelle paikan. Silloin hän veisti puukappaleen ja heitti sen siihen ja sai kirveen

1 Profetlärjungarna sade till Elisa: »Se, rummet där vi sitta inför dig är för trångt för oss.»

2 Låt oss därför gå till Jordan och därifrån hämta var sin timmerstock, så att vi där kunna bygga oss ett annat hus att sitta i.» Han svarade: »Gån åstad.»

3 Men en av dem sade: »Värdes själv gå med dina tjänaren.» Han varade: »Ja, jag skall gå med.»
4 Så gick han med dem. Och när de kommo till Jordan, begynte de hugga ned träd.
5 Men under det att en av dem höll på att fälla en stock, föll yxjärnet i vattnet. Då gav han upp ett rop och sade: »Ack, min herre, yxan var ju lånad.»
6 Gudsmannen frågade: »Var föll den i?» Och han visade honom stället. Då högg han av ett stycke trä och kastade det i där och

1 And the sons of the prophets said unto Elisha,—See, we pray thee, the place wherein we sit before thee, is too strait for us.
2 Let us go, we pray thee, as far as the Jordan, and fetch from thence every man a single beam, and let us make us a place wherein we may sit. And he said—Go ye.
3 Then said one—Be content, we pray thee, and go with thy servants. And he said—I myself, will go.
4 So he went with them,—and, when they came to the Jordan, they cut down wood.
5 And it came to pass, as one was felling a branch, that, the axe–head, fell into the water, so he made outcry and said—Alas! my lord, for, it, was borrowed!
6 And the man of God said—Where fell it? And he shewed him the place. And he cut down a piece of wood and cast it in thither,

nousemaan pinnalle.
7 Sitten hän sanoi: Nosta se ylös. Ja mies ojensi kätensä ja otti sen.

8 Kun Aramin kuningas oli sodassa Israelia vastaan, neuvotteli hän palvelijainsa kanssa ja sanoi: Siihen ja siihen paikkaan minä asetun leiriin.
9 Mutta Jumalan mies lähetti Israelin kuninkaalle sanan: Varo, ettet mene siihen paikkaan, sillä aramilaiset ovat asettuneet sinne.
10 Niin Israelin kuningas lähetti sanan siihen paikkaan, jonka Jumalan mies oli hänelle sanonut. Näin tämä varoitti häntä, ja hän oli siellä varuillaan. Eikä se tapahtunut ainoastaan kerran tai kahdesti.
11 Aramin kuninkaan sydän tuli tästä levottomaksi, ja hän kutsui palvelijansa ja sanoi heille: Ettekö voi ilmaista minulle, kuka meikäläisistä pitää Israelin kuninkaan puolta?
12 Silloin eräs hänen palvelijoistaan sanoi: Ei niin, herrani, kuningas, vaan profeetta Elisa, joka on Israelissa, ilmaisee Israelin kuninkaalle nekin sanat, jotka sinä puhut makuuhuoneessasi.
13 Hän sanoi: Menkää ja katsokaa, missä hän on, niin minä lähetän ottamaan hänet kiinni. Ja hänelle ilmoitettiin: Katso, hän on Dootanissa.

fick så järnet att flyta upp.
7 Sedan sade han: »Tag nu upp det.» Då räckte mannen ut sin hand och tog det.

8 Och konungen i Aram låg i krig med Israel. Men när han rådförde sig med sina tjänare och sade: »På det och det stället vill jag lägra mig»,
9 då sände gudsmannen bud till Israels konung och lät säga: »Tag dig till vara för att tåga fram vid det stället, ty araméerna ligga där.»
10 Då sände Israels konung till det ställe som gudsmannen hade angivit för honom och varnat honom för; och han tog sig till vara där. Detta skedde icke allenast en gång eller två gånger.
11 Häröver blev konungen i Aram mycket orolig; och han kallade till sig sina tjänare och sade till dem: »Kunnen I icke säga mig vem av de våra det är som håller med Israels konung?»
12 Då svarade en av hans tjänare: »Icke så, min herre konung; men Elisa, profeten i Israel, kungör för Israels konung vart ord som du talar i din sovkammare.»

13 Han sade: »Gån och sen till, var han finnes, så att jag kan sända åstad och gripa honom.» Och man berättade för honom att han var i Dotan.

and the iron did swim.
7 And he said—Take it up to thee. So he put forth his hand, and took it.

8 Now, the king of Syria, was making war against Israel,—so he took counsel with his servants, saying—In such and such a place, shall be my encampment.
9 The man of God, therefore, sent unto the king of Israel, saying—Beware of passing by this place,—for, thither, are the Syrians coming down.
10 So the king of Israel sent unto the place whereof the man of God had spoken to him and warned him, and was on his guard there,—not once nor twice

11 Then was the heart of the king of Syria disquieted concerning this thing,—and he called his servants, and said unto them, Will ye not tell me, who of our men are for the king of Israel?
12 Then said one of his servants, None, my lord O king,—but, Elisha, the prophet, who is in Israel, telleth the king of Israel the words which thou speakest in thy bed-chamber.

13 And he said—Go, and see where he is, that I may send and take him. And it was told him, saying—Lo! in Dothan.

14 Niin hän lähetti sinne hevosia ja sotavaunuja ja suuren sotajoukon. He tulivat sinne yöllä ja ympäröivät kaupungin.
15 Kun Jumalan miehen palvelija nousi aamulla varhain ja meni ulos, niin katso, sotajoukko, hevoset ja sotavaunut piirittivät kaupunkia. Ja hänen palvelijansa sanoi hänelle: Voi, herrani, mitä me nyt teemme?
16 Hän sanoi: Älä pelkää, sillä niitä, jotka ovat meidän kanssamme, on enemmän kuin niitä, jotka ovat heidän kanssansa.
17 Ja Elisa rukoili ja sanoi: Herra, avaa hänen silmänsä, että hän näkisi. Ja Herra avasi palvelijan silmät, ja hän näki, ja katso: vuori oli täynnä tulisia hevosia ja tulisia vaunuja Elisan ympärillä.

18 Kun viholliset sitten tulivat häntä vastaan, rukoili Elisa Herraa ja sanoi: Sokaise tämä väki. Silloin hän sokaisi heidät Elisan pyynnön mukaan.

19 Ja Elisa sanoi heille: Ei tämä ole oikea tie, eikä tämä ole oikea kaupunki. Seuratkaa minua, niin minä vien teidät sen miehen luo, jota te etsitte. Ja hän vei heidät Samariaan.
20 Mutta kun he tulivat Samariaan, sanoi Elisa:

14 Då sände han dit hästar och vagnar och en stor här; och de kommo dit om natten och omringade staden.
15 När nu gudsmannens tjänare bittida om morgonen stod upp och gick ut, fick han se att en här hade lägrat sig runt omkring staden med hästar och vagnar. Då sade tjänaren till honom: »Ack, min herre, huru skola vi nu göra?»
16 Han svarade: »Frukta icke; ty de som äro med oss äro flera än de som äro med dem.»

17 Och Elisa bad och sade: »HERRE, öppna hans ögon, så att han ser.» Då öppnade HERREN tjänarens ögon, och han fick se att berget var fullt med hästar och vagnar av eld, runt omkring Elisa.

18 När de nu drogo ned mot honom, bad Elisa till HERREN och sade: »Slå detta folk med blindhet.» Då slog han dem med blindhet, såsom Elisa bad.

19 Och Elisa sade till dem: »Detta är icke den rätta vägen eller den rätta staden. Följen mig, så skall jag föra eder till den man som I söken.» Därefter förde han dem till Samaria.
20 Men när de kommo till Samaria, sade Elisa: »HERRE,

14 Therefore sent he thither—horses and chariots, and a strong force,—and they came in by night, and encompassed the city.
15 And, when the attendant of the man of God arose early and went forth, lo! a force surrounding the city, with horses and chariots. Then said his young man unto him—Alas! my lord, what shall we do?

16 And he said—Do not fear,—for, more, are, they who are with us, than, they who are with them.

17 Then prayed Elisha, and said, O Yahweh! open, I beseech thee, his eyes, that he may see. And Yahweh opened the eyes of the young man, and he saw, and lo! the mountain was full of horses and chariots of fire, round about Elisha.
18 And, when they came down to him, Elisha prayed unto Yahweh, and said—Smite, I beseech thee, this people, with sudden blindness. And he smote them with sudden blindness, according to the word of Elisha.
19 Then Elisha said unto them—This, is not the way, neither is, this, the city, follow me, that I may lead you unto the man, whom ye would secure! So he led them to Samaria.
20 And it came to pass, when they had entered

Herra, avaa näiden silmät, että he näkisivät. Silloin Herra avasi heidän silmänsä, ja he näkivät; ja katso: he olivat keskellä Samariaa.

öppna dessas ögon, så att de se.» Då öppnade HERREN deras ögon, och de fingo se att de voro mitt i Samaria.

Samaria, that Elisha said, O Yahweh! open the eyes of these men, that they may see! And Yahweh opened their eyes, and they saw, and lo! they were in the midst of Samaria!

21 Ja kun Israelin kuningas näki heidät, sanoi hän Elisalle: Surmaanko minä heidät, isäni, surmaanko heidät?

21 När då Israels konung såg dem, sade han till Elisa: »Skall jag hugga ned dem, min fader, skall jag hugga ned dem?»

21 Then said the king of Israel unto Elisha, when he saw them,—Shall I smite—shall I smite, my father?

22 Hän sanoi: Älä surmaa. Surmaatko sinä ne, jotka otat vangiksi miekallasi ja jousellasi? Pane heidän eteensä ruokaa ja juomaa heidän syödä ja juoda; menköötsitten takaisin herransa luo.

22 Han svarade: »Du skall icke hugga ned dem. Du plägar ju icke ens hugga ned dem som du har tagit till fånga med svärd och båge. Sätt fram för dem mat och dryck och låt dem äta och dricka, och låt dem sedan gå till sin herre igen»

22 And he said—Thou shalt not smite. Them whom thou hadst taken captive with thy sword and with thy bow, wouldst, thou, have been smiting? Set bread and water before them, that they may eat and drink, and go their way unto their lord.

23 Niin tämä valmisti heille suuren aterian, ja kun he olivat syöneet ja juoneet, päästi hän heidät menemään; ja he menivät herransa luo. Eikä aramilaisia partiojoukkoja sitten enää tullut Israelin maahan.

23 Då tillredde han åt dem en stor måltid, och när de hade ätit och druckit, lät han dem gå; och de gingo till sin herre igen. Sedan kommo icke vidare några arameiska strövskaror in i Israels land.

23 And he made for them a great feast, and, when they had eaten and drunk, he let them go, and they went their way unto their lord. So then, troops of Syrians came again, no more, into the land of Israel.

24 Sen jälkeen Benhadad, Aramin kuningas, kokosi kaiken sotajoukkonsa ja tuli ja piiritti Samarian.

24 Därefter hände sig att Ben-Hadad, konungen i Aram, samlade hela sin här och drog upp och belägrade Samaria.

24 But it came to pass, after this, that Ben–hadad king of Syria gathered together all his host,—and came up and laid siege against Samaria.

25 Silloin syntyi Samariassa, heidän piirittäessään sitä, suuri nälänhätä, niin että aasinpää maksoi kahdeksankymmentä hopeasekeliä ja neljännes kab-mittaa kyyhkysensontaa viisi hopeasekeliä.

25 Och medan de belägrade Samaria, uppstod där en så stor hungersnöd, att man betalade åttio siklar silver för ett åsnehuvud och fem siklar silver för en fjärdedels kab duvoträck.

25 And there came to be, a great famine, in Samaria, and lo! they continued the siege against it,—until an ass's head was sold for eighty pieces of silver, and one pint of dove's dung for five pieces of silver.

26 Ja kun Israelin kuningas käveli muurin päällä, huusi

26 Och en gång då Israels konung gick omkring på

26 And so it was that, as the king of Israel was

muuan vaimo hänelle ja sanoi: Auta, herrani, kuningas.

27 Hän vastasi: Jollei Herra auta sinua, niin mistä minä hankin sinulle apua? Puimatantereeltako vai viinikuurnasta?
28 Ja kuningas sanoi hänelle: Mikä sinun on? Hän vastasi: Tämä vaimo sanoi minulle: 'Anna tänne poikasi, syödäksemme hänet tänä päivänä, niin syömme huomenna minun poikani.'
29 Ja me keitimme minun poikani ja söimme hänet. Ja minä sanoin toisena päivänä hänelle: 'Anna tänne poikasi, syödäksemme hänet.' Mutta hän piilotti poikansa.
30 Kun kuningas kuuli vaimon sanat, repäisi hän vaatteensa, kävellessään muurin päällä. Niin kansa näki, että hänellä oli vaatteiden alla säkki, paljaalla iholla.

31 Ja hän sanoi: Jumala rangaiskoon minua nyt ja vasta, jos Elisan, Saafatin pojan, pää tänä päivänä jää hänen hartioilleen.
32 Elisa istui talossaan, ja vanhimmat istuivat hänen tykönänsä. Ja kuningas oli lähettänyt miehen edellänsä. Mutta ennenkuin sanansaattaja tuli hänen luokseen, sanoi hän vanhimmille: Näettekö, kuinka se murhamiehen poika lähettää hakkaamaan minulta päätä poikki? Mutta

muren ropade en kvinna till honom och sade: »Hjälp, min herre konung!»

27 Han svarade: »Hjälper icke HERREN dig, varifrån skall då jag kunna skaffa hjälp åt dig? Från logen eller från vinpressen?»
28 Och konungen frågade henne: »Vad fattas dig?» Hon svarade: »Kvinnan där sade till mig: 'Giv hit din son, så att vi få äta honom i dag, så skola vi äta min son i morgon.'
29 Så kokade vi min son och åto upp honom. Nästa dag sade jag till henne: 'Giv nu hit din son, så att vi få äta honom.' Men då gömde hon undan sin son.»
30 När konungen hörde kvinnans ord, rev han sönder sina kläder, där han gick på muren. Då fick folket se att han hade säcktyg inunder, närmast kroppen.

31 Och han sade: »Gud straffe mig nu och framgent, om Elisas, Safats sons, huvud i dag får sitta kvar på honom.»
32 Så sände han då dit en man före sig, under det att Elisa satt i sitt hus och de äldste sutto där hos honom. Men innan den utskickade hann fram till honom, sade han till de äldste: »Sen I huru denne mördarson sänder hit en man för att taga mitt huvud? Men sen nu till, att I stängen igen

passing by on the wall, a woman, made outcry unto him, saying—Save, my lord, O king!
27 And he said—If Yahweh do not save thee, whence should I save thee? out of the threshing-floor or out of the wine-press?
28 And the king said to her—What aileth thee? And she said—This woman, said unto me—Give thy son, that we may eat him, today, and, my son, will we eat tomorrow.
29 So we cooked my son, and did eat him,—and I said unto her, on the next day, Give thy son, that we may eat him; But she had hid her son.
30 And it came to pass, when the king heard the words of the woman, that he rent his clothes, while yet he was passing by upon the wall,—so the people looked, and lo! sackcloth upon his flesh, within.
31 And he said—So, let God do to me, and, so, let him add,—if the head of Elisha son of Shaphat remain on him, today!
32 Now, Elisha, being seated in his house, and, the elders, seated with him,—when he had sent a man from before him, ere yet the messenger could come in unto him, he himself, said unto the elders—Do ye see how this son of a murderer hath sent to take away my head? See! when the

kun sanansaattaja tulee, katsokaa, että suljette oven ja pidätte oven kiinni häneltä. Eivätkö jo kuulu hänen herransa askeleet hänen jäljessään?
33 Hänen vielä puhuessaan heidän kanssansa, tuli sanansaattaja hänen luokseen ja sanoi: Katso, tämä onnettomuus tulee Herralta; mitä minä enää odottaisin Herraa?

dörren, när den utskickade kommer; och spärren så vägen för honom med den. Jag hör nu ock ljudet av hans herres steg efter honom.»
33 Medan han ännu talade med dem, kom den utskickade ned till honom. Och denne sade: »Se, detta är en olycka som kommer från HERREN; huru skall jag då längre kunna hoppas på HERREN?»

messenger is coming in, close ye the door, and press him back with the door, is not the sound of his lord's feet behind him?

33 While yet he was speaking with them, lo! the messenger, coming down unto him,—and he said,—Lo! this, is a calamity from Yahweh, why should I wait for Yahweh, any longer?

7 luku

1 Mutta Elisa vastasi: Kuulkaa Herran sana; näin sanoo Herra: Huomenna tähän aikaan maksaa Samarian portissa sea-mitta lestyjä jauhoja sekelin ja kaksi sea-mittaa ohria sekelin.
2 Niin vaunusoturi, jonka käsivarteen kuningas nojasi, vastasi Jumalan miehelle ja sanoi: Katso, vaikka Herra tekisi akkunat taivaaseen, kuinka voisi tämä tapahtua? Hän sanoi: Sinä olet näkevä sen omin silmin, mutta syödä siitä et saa.

1 Men Elisa svarade: »Hören HERRENS ord. Så säger HERREN: I morgon vid denna tid skall man få ett sea-mått fint mjöl för en sikel, så ock två sea-mått korn för en sikel, i Samarias port.»

2 Den kämpe vid vilkens hand konungen stödde sig svarade då gudsmannen och sade: »Om HERREN också gjorde fönster på himmelen, huru skulle väl detta kunna ske?» Han sade: »Du skall få se det med egna ögon, men du skall icke få äta därav.»

1 Then said Elisha—Hear ye the word of Yahweh,—Thus, saith Yahweh—About this time tomorrow, a measure of fine meal for a shekel, and two measures of barley for a shekel, in the gate of Samaria.
2 Then the officer on whose hand the king leaned responded to the man of God, and said, Even if Yahweh were making windows in the heavens, could this thing, come to pass? And he said—Lo! thou, art about to see it with thine own eyes, but, thereof, shalt thou not eat!

3 Ja kaupungin portin oven edustalla oleskeli neljä pitalitautista miestä. He sanoivat toisillensa: Mitä me istumme tässä, kunnes kuolemme?
4 Jos päätämme mennä kaupunkiin, jossa on nälänhätä, niin me kuolemme. Jos jäämme

3 Utanför stadsporten uppehöllo sig då fyra spetälska män. Dessa sade till varandra: »Varför skola vi stanna kvar här, till dess vi dö?»
4 Om vi besluta oss för att gå in i staden nu då hungersnöd är i staden, så skola vi dö där, och om vi

3 Now there were, four men, lepers, at the entrance of the gate,—and they said one to another—Why are, we, sitting here until we are dead?
4 If we say—Let us enter into the city, Then, the famine, is in the city, and we shall die there, and, if

tähän, niin me kuolemme. Tulkaa, siirtykäämme nyt aramilaisten leiriin. Jos he jättävät meidät eloon, niin me jäämme eloon; jos he surmaavat meidät, niin me kuolemme.

stanna här, skola vi ock dö. Välan då, låt oss gå över till araméernas läger; låta de oss leva, så få vi leva, och döda de oss, så må vi dö.»

we remain here, then shall we die. Now, therefore, let us fall away unto the camp of the Syrians, if they save us alive, we shall live, and, if they put us to death, we shall die.

5 Niin he nousivat hämärissä mennäkseen aramilaisten leiriin. Kun he tulivat aramilaisten leirin laitaan, niin katso: siellä ei ollut ketään.

5 Så stodo de då upp i skymningen för att gå in i araméernas läger. Men när de kommo till utkanten av araméernas läger, se, då fanns ingen människa där.

5 So they rose up in the twilight, to enter into the camp of the Syrians,—and, when they entered the outskirts of the camp of the Syrians, lo! there was not there, a man.

6 Sillä Herra oli antanut aramilaisten sotajoukon kuulla sotavaunujen, hevosten ja suuren sotajoukon töminää; ja niin he olivat sanoneet toisilleen: Katso, Israelin kuningas on palkannut meitä vastaan heettiläisten kuninkaat ja egyptiläisten kuninkaat, että nämä hyökkäisivät meidän kimppuumme.

6 Ty Herren hade låtit ett dån av vagnar och hästar höras i araméernas läger, ett dån såsom av en stor här, så att de hade sagt till varandra: »Förvisso har Israels konung lejt hjälp mot oss av hetiternas och egyptiernas konungar, för att dessa skola komma över oss.»

6 Now, the Lord, had caused the camp of the Syrians to hear a noise of chariots, noise of horses, a noise of a great host,—and they said one to another—Lo! the king of Israel hath hired against us—the kings of the Hittites, and the kings of the Egyptians, to come against us.

7 Niin he olivat lähteneet liikkeelle ja paenneet hämärissä ja jättäneet telttansa, hevosensa, aasinsa ja leirinsä, niinkuin se oli; he olivat paenneet pelastaakseen henkensä.

7 Därför hade de brutit upp och flytt i skymningen och hade övergivit sina tält, sina hästar och åsnor, lägret sådant det stod; de hade flytt för att rädda sina liv.

7 So they arose, and fled in the twilight, and left their tents, and their horses, and their asses,—the camp, just as it was,—and fled for their lives.

8 Tultuaan leirin laitaan pitalitautiset menivät erääseen telttaan, söivät ja joivat, ottivat sieltä hopeata ja kultaa ja vaatteita, menivät pois ja kätkivät ne. Sitten he tulivat takaisin ja menivät toiseen telttaan ja ottivat sieltä saalista ja menivät pois ja kätkivät sen.

8 När de spetälska nu kommo till utkanten av lägret, gingo de in i ett tält och åto och drucko, och togo därur silver och guld och kläder, och gingo så bort och gömde det. Sedan vände de tillbaka och gingo in i ett annat tält och togo vad där fanns, och gingo så bort och gömde det.

8 When, therefore, these lepers came in as far as the outskirts of the camp, they entered into one tent, and did eat and drink, and carried from thence silver, and gold, and raiment, and went away and hid them,—and came again, and entered into another tent, and carried from thence—and went and hid them.

9 Mutta sitten he sanoivat

9 Men därefter sade de till

9 Then said they one to

toisilleen: Emme tee oikein. Tämä päivä on hyvän sanoman päivä. Jos olemme vaiti ja odotamme aamun valkenemiseen asti, niin me joudumme syyllisiksi. Tulkaa, menkäämme nyt ilmoittamaan tämä kuninkaan linnaan.

10 Niin he tulivat ja kutsuivat kaupungin portinvartijat ja ilmoittivat heille sanoen: Me tulimme aramilaisten leiriin, ja katso, siellä ei ollut ketään eikä kuulunut ihmisääntä; siellä oli vain hevosia ja aaseja kytkettyinä kiinni, ja teltat olivat, niinkuin olivat olleet.

11 Portinvartijat huusivat ja ilmoittivat tämän kuninkaan linnaan.

12 Silloin kuningas nousi yöllä ja sanoi palvelijoilleen: Minä sanon teille, minkä aramilaiset meille tekevät. He tietävät meidän kärsivän nälkää, ja sentähden he ovat poistuneet leiristä ja piiloutuneet kedolle, ajatellen: kun ne lähtevät kaupungista, niin me otamme heidät elävinä kiinni ja menemme kaupunkiin.

13 Mutta eräs hänen palvelijoistaan vastasi ja sanoi: Otettakoon viisi tähteeksi jääneistä hevosista, jotka ovat vielä täällä jäljellä - niidenhän käy kuitenkin samoin kuin kaiken Israelin

varandra: »Vi bete oss icke rätt. I dag kunna vi frambära ett glädjebudskap. Men om vi nu tiga och vänta till i morgon, när det bliver dager, så skall det tillräknas oss såsom missgärning. Välan då, låt oss gå och berätta detta i konungens hus.
10 Så gingo de åstad och ropade an vakten vid stadsporten och berättade för dem och sade: »Vi kommo till araméernas läger, men där fanns ingen människa, och icke ett ljud av någon människa hördes; där stodo allenast hästarna och åsnorna bundna och tälten såsom de pläga stå.»
11 Detta ropades sedan ut av dem som höllo vakt vid porten, och man förkunnade det också inne i konungens hus.
12 Konungen stod då upp om natten och sade till sina tjänare: »Jag vill säga eder vad araméerna hava för händer mot oss. De veta att vi lida hungersnöd, därför hava de gått ut ur lägret och gömt sig ute på marken, i det de tänka att de skola gripa oss levande, när vi nu gå ut ur staden, och att de så skola komma in i staden.»
13 Men en av hans tjänare svarade och sade: »Låt oss taga fem av de återstående hästarna, dem som ännu finnas kvar härinne -- det skall ju eljest gå dem såsom det går hela hopen av

another—Not a right thing, are, we, doing. This day, is, a day of good tidings, and, we, are holding our peace, if we tarry until the light of the morning, there will come upon us, some misfortune,—Now, therefore, come and let us go in, and tell the household of the king.
10 So they came in and called unto the gate of the city, and told them, saying, We entered into the camp of the Syrians, and lo! there was not there, a man, nor sound of human being,—only horses tied, and asses tied, and their tents, just as they were!

11 And the watchers of the gate called and told it to the household of the king, within.

12 Then arose the king by night, and said unto his servants, Let me tell you, I pray you, what the Syrians have done to us,—they knew that we were, famished, so they have gone forth out of the camp, to hide in the field, saying, When they come forth out of the city, then shall we take them alive, and, into the city, will we enter.
13 Then responded one of his servants, and said—Let there be taken, I pray thee, five of the horses that remain, which have been left therein, there they are, according to all the

joukon, joka on täällä jäljellä, ja samoin kuin kaiken Israelin joukon, joka on hukkunut - ja lähettäkäämme katsomaan.

14 Niin he ottivat kahdet sotavaunut hevosineen, ja kuningas lähetti ne aramilaisten sotajoukon jälkeen, sanoen: Menkää ja katsokaa.

15 He menivät heidän jälkeensä aina Jordanille asti; ja katso: koko tie oli täynnä vaatteita ja aseita, jotka aramilaiset olivat heittäneet pois rientäessään pakoon. Niin sanansaattajat tulivat takaisin ja ilmoittivat sen kuninkaalle.

16 Silloin kansa lähti ja ryösti aramilaisten leirin. Ja niin sea-mitta lestyjä jauhoja maksoi sekelin ja kaksi sea-mittaa ohria sekelin, Herran sanan mukaan.

17 Kuningas oli asettanut sen vaunusoturin, jonka käsivarteen hän nojasi, porttiin valvomaan järjestystä. Mutta kansa tallasi hänet kuoliaaksi portissa, niinkuin Jumalan mies oli puhunut, silloin kun kuningas tuli hänen luoksensa.

18 Sillä kun Jumalan mies oli puhunut kuninkaalle näin: Huomenna tähän aikaan maksaa kaksi sea-mittaa

israeliter som ännu äro kvar härinne, eller såsom det har gått hela hopen av israeliter som redan hava omkommit -- och låt oss sända åstad och se efter.»

14 Så tog man då två vagnar med hästar för, och konungen sände dem åstad efter araméernas här och sade: »Faren åstad och sen efter.»

15 Dessa foro nu efter dem ända till Jordan; och se, hela vägen var full med kläder och andra saker som araméerna hade kastat ifrån sig, när de hastade bort. Och de utskickade kommo tillbaka och berättade detta för konungen.

16 Då drog folket ut och plundrade Araméernas läger; och nu fick man ett sea-mått fint mjöl för en sikel och likaså två sea-mått korn för en sikel, såsom HERREN hade sagt.

17 Och den kämpe vid vilkens hand konungen plägade stödja sig hade av honom blivit satt till att hålla ordning vid stadsporten; men folket trampade honom till döds i porten, detta i enlighet med gudsmannens ord, vad denne hade sagt, när konungen kom ned till honom.

18 Ty när gudsmannen sade till konungen: »I morgon vid denna tid skall man i Samarias port få två sea-

multitude of Israel who have been left therein, there they are, according to all the multitude of Israel, who have been consumed,—and let us send and see!

14 So they took two chariots and horses,—and the king sent after the host of the Syrians, saying, Go and see!

15 And they followed them as far as the Jordan, and lo! all the way, was full of garments, and utensils, which the Syrians had cast away in their fright,—and the messengers returned, and told the king.

16 Then went the people forth and spoiled the camp of the Syrians,—and so there came to be—a measure of fine meal for a shekel, and two measures of barley for a shekel, according to the word of Yahweh.

17 Now, the king, had set the officer on whose hand he leaned, in charge over the gate, and the people trode upon him in the gate, that he died,—as spake the man of God, who said it when the messenger came down to him.

18 Yea it came to pass, as the man of God had spoken unto the messenger, saying,—Two measures of barley for

ohria Samarian portissa sekelin ja sea-mitta lestyjä jauhoja sekelin,

mått korn för en sikel och likaså ett sea-mått fint mjöl för en sikel»,

a shekel, and a measure of fine meal for a shekel, shall there be about this time tomorrow, in the gate of Samaria:

19 oli vaunusoturi vastannut Jumalan miehelle ja sanonut: Katso, vaikka Herra tekisi akkunat taivaaseen, kuinka tämä voisi tapahtua? Silloin hän oli sanonut: Sinä olet näkevä sen omin silmin, mutta syödä siitä et saa.

19 då svarade kämpen gudsmannen och sade: »Om HERREN också gjorde fönster på himmelen, huru skulle väl något sådant kunna ske?» Då sade han: »Du skall få se det med egna ögon, men du skall icke få äta därav.»

19 And when the officer responded to the man of God, and said, Lo! then, if Yahweh were making windows in the heavens, could it be according to this word? And he said,—Lo! thou art about to see it with thine own eyes, but, thereof, shalt thou not eat.

20 Ja niin hänen myös kävi: kansa tallasi hänet kuoliaaksi portissa.

20 Så gick det honom ock, ty folket trampade honom till döds i porten.

20 Yea it fell out to him, thus,—and the people trode upon him in the gate, that he died.

8 luku

1 Ja Elisa puhui vaimolle, jonka pojan hän oli palauttanut henkiin, ja sanoi: Nouse ja lähde, sinä ja sinun perheesi, asumaan muukalaisena, missä vain voit asua, sillä Herra on käskenyt nälänhädän tulla, ja se myös tulee maahan seitsemäksi vuodeksi.

1 Och Elisa talade till den kvinna vilkens son han hade gjort levande, han sade: »Stå upp och drag bort med ditt husfolk och vistas var du kan, ty HERREN har bjudit hungersnöden komma, och den har redan kommit in i landet och skall räcka i sju år.»

1 Now, Elisha, had spoken unto the woman whose son he had restored to life, saying—Arise, and take thy journey, thou and thy household, and sojourn wheresoever thou canst sojourn, for Yahweh hath called for a famine, moreover also, it is coming upon the land seven years.

2 Niin vaimo nousi ja teki Jumalan miehen sanan mukaan: hän lähti ja asui perheinensä muukalaisena filistealaisten maassa seitsemän vuotta.

2 Då stod kvinnan upp och gjorde såsom gudsmannen sade; hon drog bort med sitt husfolk och vistades i filistéernas land i sju år.

2 So the woman arose, and did according to the word of the man of God,—and took her journey, she and her household, and she sojourned in the land of the Philistines, seven years.

3 Mutta niiden seitsemän vuoden kuluttua vaimo palasi filistealaisten maasta; ja hän tuli anomaan kuninkaalta taloansa ja

3 Men när de sju åren voro förlidna, kom kvinnan tillbaka ifrån filistéernas land; och hon gick åstad för att anropa konungen om att

3 And it came to pass, at the end of seven years, that the woman returned out of the land of the Philistines,—and she went forth to make

peltoansa.

4 Ja kuningas puhutteli juuri Geehasia, Jumalan miehen palvelijaa, ja sanoi: Kerro minulle kaikki ne suuret teot, jotka Elisa on tehnyt.

5 Juuri kun hän kertoi kuninkaalle, kuinka Elisa oli palauttanut kuolleen henkiin, tuli vaimo, jonka pojan hän oli palauttanut henkiin, anomaan kuninkaalta taloansa ja peltoansa. Silloin Geehasi sanoi: Herrani, kuningas, tämä on se vaimo; ja tämä on se poika, jonka Elisa palautti henkiin.

6 Ja kuningas kyseli vaimolta, ja tämä kertoi sen hänelle. Niin kuningas antoi hänen mukaansa hoviherran ja sanoi: Toimita tälle takaisin kaikki, mikä on hänen omaansa, ja lisäksi kaikki pellon sadot siitä päivästä alkaen, jona hän jätti maan, aina tähän asti.

7 Ja Elisa tuli Damaskoon. Ja Aramin kuningas Benhadad oli sairaana. Kun hänelle ilmoitettiin: Jumalan mies on tullut tänne,

8 sanoi kuningas Hasaelille: Ota mukaasi lahja ja mene Jumalan miestä vastaan ja kysy hänen kauttansa Herralta: 'Toivunko minä tästä taudista?'

9 Ja Hasael meni häntä

återfå sitt hus och sin åker.

4 Och konungen höll då på att tala med Gehasi, gudsmannens tjänare, och sade: »Förtälj för mig alla de stora ting som Elisa har gjort.»

5 Och just som han förtäljde för konungen huru han hade gjort en död levande, då kom den kvinna vilkens son han hade gjort levande och anropade konungen om att återfå sitt hus och sin åker. Då sade Gehasi: »Min herre konung, detta är kvinnan, och detta är hennes son, den som Elisa har gjort levande.»

6 Då frågade konungen kvinnan, och hon förtäljde allt för honom. Sedan lät konungen henne få en hovman med sig och sade: »Skaffa tillbaka allt vad som tillhör henne, och därtill all avkastning av åkern, från den dag då hon lämnade landet ända till nu.»

7 Och Elisa kom till Damaskus, under det att Ben-Hadad, konungen i Aram, låg sjuk. När man nu berättade för denne att gudsmannen hade kommit dit,

8 sade konungen till Hasael: »Tag skänker med dig och gå gudsmannen till mötes, och fråga HERREN genom honom om jag skall tillfriskna från denna sjukdom.

9 Så gick då Hasael honom

outcry unto the king, concerning her house and concerning her field.

4 Now, the king, was speaking unto Gehazi, servant of the man of God, saying, Do recount unto me, I pray thee, all the great things that Elisha hath done.

5 And so it was, just as he was recounting to the king how he had restored the dead to life, lo! the woman whose son he had restored to life, began making outcry unto the king, for her house and for her field. Then said Gehazi, My lord, O king! this, is the woman, and, this, her son, whom, Elisha, restored to life.

6 So the king asked the woman, and she recounted it to him,—the king, therefore, appointed her a certain officer, saying—Restore all that was hers, and all the increase of the field, from the day she left the land, even until now.

7 And Elisha came into Damascus, when Ben-hadad king of Syria, was sick,—and it was told him, saying, The man of God hath come as far as this place.

8 So the king said unto Hazael—Take in thy hand a present, and go to meet the man of God,—so shalt thou enquire of Yahweh, from him, saying, Shall I recover from this sickness?

9 So Hazael went to meet

vastaan ja otti mukaansa lahjaksi kaikkea, mitä Damaskossa oli parasta, neljäkymmentä kamelinkuormaa. Ja hän tuli ja astui hänen eteensä ja sanoi: Poikasi Benhadad, Aramin kuningas, lähetti minut sinun luoksesi ja käski kysyä: 'Toivunko minä tästä taudista?'

till mötes och tog med sig skänker, allt det bästa som fanns i Damaskus, så mycket som fyrtio kameler kunde bära. Och han kom och trädde fram för honom och sade: »Din son Ben-Hadad, konungen i Aram, har sänt mig till dig och låter fråga: 'Skall jag tillfriskna från denna sjukdom?'»

him, and took a present in his hand, even every good thing of Damascus, forty camels' burden,—and came, and stood before him, and said—Thy son, Ben-hadad king of Syria, hath sent me unto thee, saying, Shall I recover from this sickness?

10 Elisa sanoi: Mene ja sano hänelle: 'Toivut.' Mutta Herra on ilmoittanut minulle, että hänen on kuoltava.

10 Elisa svarade honom: »Gå och säg till honom: 'Du skall tillfriskna.' Men HERREN har uppenbarat för mig att han likväl skall dö.»

10 And Elisha said unto him, Go, say to him, Thou shalt, recover; And yet Yahweh hath shown me, that he will, die.

11 Ja hän tuijotti eteensä kauan ja liikahtamatta; sitten Jumalan mies alkoi itkeä.

11 Och gudsmannen stirrade framför sig och betraktade honom länge och väl; därefter begynte han gråta.

11 And he settled his countenance, and fixed it until he turned pale,—and the man of God, wept.

12 Niin Hasael sanoi: Minkätähden herrani itkee? Hän vastasi: Sentähden, että minä tiedän, kuinka paljon pahaa sinä olet tekevä israelilaisille: sinä pistät heidän varustetut kaupunkinsa tuleen, sinä surmaat miekalla heidän valiomiehensä, sinä murskaat heidän pienet lapsensa ja halkaiset heidän raskaat vaimonsa.

12 Då sade Hasael: »Varför gråter min herre?» Han svarade: »Därför att jag vet huru mycket ont du skall göra Israels barn: du skall sätta eld på deras fästen, deras unga män skall du dräpa med svärd, deras späda barn skall du krossa, och deras havande kvinnor skall du upprista.»

12 Then said Hazael, Why, is my lord, weeping? And he said—Because I know what thou wilt do to the sons of Israel, by way of harm—Their fortresses, thou wilt set on fire, and, their choice young men, with the sword, thou wilt slay, and, their children, thou wilt dash in pieces, and, their women with child, thou wilt rip up.

13 Hasael sanoi: Mikä on palvelijasi, tällainen koira, tekemään näitä suuria asioita? Elisa vastasi: Herra on ilmoittanut minulle, että sinusta on tuleva Aramin kuningas.

13 Hasael sade: »Vad är väl din tjänare, den hunden, eftersom han skulle kunna göra så stora ting?» Elisa svarade: »HERREN har uppenbarat för mig att du skall bliva konung över Aram.»

13 And Hazael said, But what is thy servant—the dog—that he should do this great thing? And Elisha said, Yahweh hath shown thee unto me, as king over Syria.

14 Niin hän meni Elisan tyköä, ja kun hän tuli herransa tykö, kysyi tämä

14 Och han gick ifrån Elisa och kom till sin herre. Då frågade denne honom: »Vad

14 So he departed from Elisha, and came in unto his lord, who said to him, What

häneltä: Mitä Elisa sanoi sinulle? Hän vastasi: Hän sanoi minulle, että sinä toivut.

15 Mutta seuraavana päivänä hän otti peitteen ja kastoi sen veteen ja levitti sen hänen kasvoillensa; niin hän kuoli. Ja Hasael tuli kuninkaaksi hänen sijaansa.

16 Israelin kuninkaan Jooramin, Ahabin pojan, viidentenä hallitusvuotena tuli Jooram, Juudan kuninkaan Joosafatin poika, kuninkaaksi.

17 Hän oli kolmenkymmenen kahden vuoden vanha tullessaan kuninkaaksi, ja hän hallitsi Jerusalemissa kahdeksan vuotta.

18 Mutta hän vaelsi Israelin kuningasten tietä, niinkuin Ahabin suku oli tehnyt, sillä hänellä oli puolisona Ahabin tytär. Ja niin hän teki sitä, mikä on pahaa Herran silmissä.

19 Mutta palvelijansa Daavidin tähden Herra ei tahtonut tuhota Juudaa, koska hän oli luvannut antaa hänelle ja hänen pojilleen lampun ainiaaksi.

20 Hänen aikanaan edomilaiset luopuivat Juudan vallanalaisuudesta ja asettivat itsellensä kuninkaan.

21 Ja Jooram lähti Saairiin kaikkine sotavaunuinensa. Ja hän nousi yöllä ja voitti edomilaiset, jotka olivat

sade Elisa till dig?» Han svarade: »Han sade till mig att du skall tillfriskna.»

15 Men dagen därefter tog han täcket och doppade det i vatten och bredde ut det över hans ansikte; detta blev hans död. Och Hasael blev konung efter honom.

16 I Jorams, Ahabs sons, Israels konungs, femte regeringsår, medan Josafat var konung i Juda, blev Joram, Josafats son, konung i Juda.

17 Han var trettiotvå år gammal, när han blev konung, och han regerade åtta år i Jerusalem.

18 Men han vandrade på Israels konungars väg, såsom Ahabs hus hade gjort, ty en dotter till Ahab var hans hustru; han gjorde vad ont var i HERRENS ögon.

19 Dock ville HERREN icke fördärva Juda, för sin tjänare Davids skull, enligt sitt löfte till honom, att han skulle låta honom och hans söner hava en lampa för alltid.

20 I hans tid avföll Edom från Juda välde och satte en egen konung över sig.

21 Då drog Joram över till Sair med alla sina stridsvagnar. Och om natten gjorde han ett anfall

said, Elisha, unto thee? And he said. He told me thou wouldst, recover.

15 But it came to pass on the morrow, that he took the coverlet, and dipped it in water, and spread it over his face, that he died,—and, Hazael, reigned, in his stead.

16 Now, in the fifth year of Joram son of Ahab, king of Israel, Jehoshaphat, having been king of Judah, Jehoram, son of Jehoshaphat king of Judah, began to reign.

17 Thirty–two years old, was he when he began to reign, and, eight years, reigned, he in Jerusalem.

18 And he walked in the way of the kings of Israel, just as did the house of Ahab, for, a daughter of Ahab, became his wife,—and he did the thing that was wicked in the eyes of Yahweh.

19 Yet was not Yahweh willing to destroy Judah, for the sake of David his servant,—even as he promised him to give him a lamp for his sons all the days.

20 In his days, did Edom revolt from under the hand of Judah,—and they set over them a king.

21 So Joram passed over to Zair, and all the chariots with him,—and it came to pass that, he, arising by

saartaneet hänet, sekä sotavaunujen päälliköt. Mutta väki pakeni majoillensa;

22 ja edomilaiset luopuivat Juudan vallanalaisuudesta; niin aina tähän päivään asti. Siihen aikaan luopui myös Libna.

23 Mitä muuta on kerrottavaa Jooramista ja kaikesta, mitä hän teki, se on kirjoitettuna Juudan kuningasten aikakirjassa.

24 Sitten Jooram meni lepoon isiensä tykö, ja hänet haudattiin isiensä viereen Daavidin kaupunkiin. Ja hänen poikansa Ahasja tuli kuninkaaksi hänen sijaansa.

25 Israelin kuninkaan Jooramin, Ahabin pojan, kahdentenatoista hallitusvuotena tuli Ahasja, Juudan kuninkaan Jooramin poika, kuninkaaksi.

26 Ja Ahasja oli kahdenkymmenen kahden vuoden vanha tullessaan kuninkaaksi, ja hän hallitsi Jerusalemissa vuoden. Hänen äitinsä oli nimeltään Atalja, Israelin kuninkaan Omrin tytär.

27 Ahasja vaelsi Ahabin suvun tietä ja teki sitä, mikä on pahaa Herran silmissä, samoin kuin Ahabin suku; sillä hän oli lankoutunut Ahabin suvun kanssa.

28 Ja hän lähti Jooramin, Ahabin pojan, kanssa sotimaan Hasaelia, Aramin

på edoméerna, som hade omringat honom, och slog dem och hövitsmannen över deras vagnar, men folket flydde till sina hyddor.

22 Så avföll Edom från Juda välde, och det har varit skilt därifrån ända till denna dag. Vid just samma tid avföll ock Libna.

23 Vad nu mer är att säga om Joram och om allt vad han gjorde, det finnes upptecknat i Juda konungars krönika.

24 Och Joram gick till vila hos sina fäder och blev begraven hos sina fäder i Davids stad. Och hans son Ahasja blev konung efter honom.

25 I Jorams, Ahabs sons, Israels konungs, tolfte regeringsår blev Ahasja, Jorams son, konung i Juda.

26 Tjugutvå år gammal var Ahasja, när han blev konung, och han regerade ett år i Jerusalem. Hans moder hette Atalja, dotter till Omri, Israels konung.

27 Han vandrade på Ahabs hus' väg och gjorde vad ont var i HERRENS ögon likasom Ahabs hus; han var ju nära besläktad med Ahabs hus.

28 Och han drog åstad med Joram, Ahabs son, och stridde mot Hasael,

night, smote the Edomites that were round about unto him, and the captains of the chariots, and the people fled to their homes,

22 Yet did Edom revolt from under the hand of Judah, unto this day,—then, revolted Libnah, at the same time.

23 Now, the rest of the story of Joram, and all that he did, are, they, not written in the book of the Chronicles of the Kings of Judah?

24 And Joram slept with his fathers, and was buried with his fathers, in the city of David,—and, Ahaziah his son, reigned, in his stead.

25 In the twelfth year of Joram son of Ahab king of Israel, did Ahaziah son of Jehoram king of Judah, begin to reign.

26 Two and twenty years old, was Ahaziah when he began to reign,—and, one year, reigned he in Jerusalem,—and, his mother's name, was Athaliah, daughter of Omri, king of Israel;

27 And he walked in the way of the house of Ahab, and did the thing that was wicked in the eyes of Yahweh, like the house of Ahab,—for, son-in-law of the house of Ahab, was, he.

28 And he went with Joram son of Ahab, to make war against Hazael king of Syria,

kuningasta, vastaan Gileadin Raamotiin; mutta aramilaiset haavoittivat Jooramin.
29 Niin kuningas Jooram tuli takaisin parantuakseen Jisreelissä haavoista, joita aramilaiset olivat iskeneet häneen Raamassa hänen taistellessaan Hasaelia, Aramin kuningasta, vastaan. Ja Ahasja, Jooramin poika, Juudan kuningas, tuli Jisreeliin katsomaan Jooramia, Ahabin poikaa, koska tämä oli sairas.

konungen i Aram, vid Ramot Gilead. Men Joram blev sårad av araméerna.
29 Då vände konung Joram tillbaka, för att i Jisreel låta hela sig från de sår som araméerna hade tillfogat honom vid Rama, i striden mot Hasael, konungen i Aram. Och Ahasja, Jorams son, Juda konung, for ned för att besöka Joram, Ahabs son, i Jisreel, eftersom denne låg sjuk.

in Ramoth–gilead,—and the Syrians wounded Joram.

29 So Joram the king returned to get healed in Jezreel, from the wounds wherewith the Syrians had wounded him in Ramah, when he fought with Hazael king of Syria,—and, Ahaziah son of Jehoram king of Judah, went down to see Joram son of Ahab in Jezreel, because he, was sick.

9 luku

1 Profeetta Elisa kutsui erään profeetanoppilaan ja sanoi hänelle: Vyötä kupeesi ja ota tämä öljyastia mukaasi ja mene Gileadin Raamotiin.

2 Ja tultuasi sinne hae sieltä käsiisi Jeehu, Joosafatin poika, Nimsin pojanpoika; mene sisään, käske hänen nousta toveriensa keskeltä ja vie hänet sisimpään huoneeseen.

3 Ota sitten öljyastia, vuodata öljyä hänen päähänsä ja sano: 'Näin sanoo Herra: Minä olen voidellut sinut Israelin kuninkaaksi.' Avaa sitten ovi ja pakene viivyttelemättä.

4 Niin nuorukainen, profeetan palvelija, meni Gileadin Raamotiin.

1 Profeten Elisa kallade till sig en av profetlärjungarna och sade till honom: »Omgjorda dina länder och tag denna oljeflaska med dig, och gå till Ramot i Gilead.
2 Och när du har kommit dit, så sök upp Jehu, son till Josafat, son till Nimsi, och gå in och bed honom stå upp, där han sitter bland sina bröder, och för honom in i den innersta kammaren.

3 Tag så oljeflaskan och gjut olja på hans huvud och säg: 'Så säger HERREN: Jag har smort dig till konung över Israel.' Öppna sedan dörren och fly, utan att dröja.»

4 Så gick då den unge mannen, profetens tjänare, åstad till Ramot i Gilead.

1 Now, Elisha the prophet, called one of the sons of the prophets,—and said to him—Gird up thy loins, and take this flask of oil in thy hand, and go to Ramoth–gilead;
2 and, when thou art come in thither, then look thee out, there, Jehu son of Jehoshaphat, son of Nimshi; and thou shalt enter and get him to rise up out of the midst of his brethren, and take him into an inner chamber;
3 then shalt thou take the flask of oil, and pour out upon his head, and say—Thus, saith Yahweh, I have anointed thee to be king unto Israel! Then shalt thou open the door and flee, and not tarry.
4 So the young man went his way—the young man the prophet—unto Ramoth–gilead.

5 Ja kun hän tuli sinne, niin katso: sotaväen päälliköt istuivat siellä. Niin hän sanoi: Minulla on asiaa sinulle, päällikkö. Jeehu kysyi: Kenelle meistä kaikista? Hän vastasi: Sinulle itsellesi, päällikkö.

5 Och när han kom dit, fick han se härens hövitsmän sitta där. Då sade han: »Jag har ett ärende till dig, hövitsman.» Jehu frågade: »Till vem av oss alla här?» Han svarade: »Till dig själv, hövitsman.»

5 And, when he came up, lo! the captains of the force, sitting, and he said—A word, have I, for thee, O captain! And Jehu said—For which, of us all? And he said,—For thee, O captain!

6 Silloin tämä nousi ja meni sisälle huoneeseen; ja hän vuodatti öljyä tämän päähän ja sanoi hänelle: Näin sanoo Herra, Israelin Jumala: Minä olen voidellut sinut Herran kansan, Israelin, kuninkaaksi.

6 Då stod han upp och gick in i huset; och han göt oljan på hans huvud och sade till honom: »Så säger HERREN Israels Gud: Jag har smort dig till konung över HERRENS folk, över Israel.

6 Then rose he up and went inside, and poured out the oil upon his head, and said unto him—Thus, saith Yahweh, God of Israel, I have anointed thee to be king unto the people of Yahweh, unto Israel;

7 Ja sinä olet surmaava herrasi Ahabin suvun; sillä minä kostan Iisebelille palvelijaini, profeettain, veren ja kaikkien Herran palvelijain veren.

7 Och du skall förgöra Ahabs, din herres, hus; ty jag vill på Isebel hämnas mina tjänare profeterna blod, ja, alla HERRENS tjänares blod.

7 and thou shalt smite the house of Ahab thy lord,—so will I avenge the blood of my servants the prophets, and the blood of all the servants of Yahweh, at the hand of Jezebel;

8 Ja koko Ahabin suku on hukkuva: minä hävitän Israelista Ahabin miespuoliset jälkeläiset, kaikki tyynni.

8 Och Ahabs hela hus skall förgås jag skall utrota allt mankön av Ahab hus, både små och stora i Israel.

8 so shall perish all the house of Ahab,—and I will cut off to Ahab the meanest, both him that is shut up and him that is left at large, in Israel.

9 Ja minä teen Ahabin suvulle saman, minkä Jerobeamin, Nebatin pojan, suvulle ja saman, minkä Baesan, Ahian pojan, suvulle.

9 Och jag skall göra med Ahab hus såsom jag gjorde med Jerobeams, Nebats sons, hus, och såsom jag gjorde med Baesas, Ahias sons, hus.

9 Yea I will deliver up the house of Ahab, like the house of Jeroboam son of Nebat,—and like the house of Baasha son of Ahijah:

10 Ja koirat syövät Iisebelin Jisreelin vainiolla, eikä kukaan ole hautaava häntä. Sitten hän avasi oven ja pakeni.

10 Och hundarna skola äta upp Isebel på Jisreels åkerfält, och ingen skall begrava henne.» Därefter öppnade han dörren och flydde.

10 And, as for Jezebel, the dogs shall eat [her], in the town-land of Jezreel, there being none to bury her. And he opened the door, and fled.

11 Kun Jeehu tuli ulos herransa palvelijain luo, kysyttiin häneltä: Onko kaikki hyvin? Miksi tuo hullu kävi sinun luonasi? Hän

11 När sedan Jehu åter kom ut till sin herres tjänare, frågade man honom: »Allt står väl rätt till? Varför kom denne vanvetting

11 Then, Jehu, came forth unto the servants of his lord, and one said to him—Is all well? why came this madman unto thee? And he

vastasi heille: Tehän tunnette sen miehen ja hänen puheensa.
12 Mutta he sanoivat: Valhetta! Sano meille totuus. Hän sanoi: Niin ja niin hän puhui minulle ja sanoi: 'Näin sanoo Herra: Minä olen voidellut sinut Israelin kuninkaaksi'.
13 Silloin he ottivat kiiruusti kukin vaatteensa ja panivat ne hänen allensa paljaille portaille; ja he puhalsivat pasunaan ja huusivat: Jeehu on tullut kuninkaaksi.
14 Niin Jeehu, Joosafatin poika, Nimsin pojanpoika, teki salaliiton Jooramia vastaan. Jooram oli ollut kaiken Israelin kanssa puolustamassa Gileadin Raamotia Hasaelia, Aramin kuningasta, vastaan.

15 Mutta kuningas Jooram oli tullut takaisin parantuakseen Jisreelissä haavoista, joita aramilaiset olivat iskeneet häneen hänen taistellessaan Hasaelia, Aramin kuningasta, vastaan. Ja Jeehu sanoi: Jos se teille kelpaa, niin älkää päästäkö pakoon kaupungista ketään, joka menisi ilmoittamaan tätä Jisreeliin.
16 Sitten Jeehu nousi vaunuihinsa ja lähti Jisreeliin, sillä Jooram makasi siellä; ja Ahasja, Juudan kuningas, oli tullut sinne katsomaan Jooramia.
17 Mutta tähystäjä seisoi Jisreelin tornissa, ja kun hän

till dig?» Han svarade dem: »I känner ju den mannen och hans tal.»
12 Men de sade: »Du vill bedraga oss; säg oss sanningen.» Då sade han: »Så och så talade han till mig och sade: 'Så säger HERREN: Jag har smort dig till konung över Israel.'»
13 Strax tog då var och en av dem sin mantel och lade den under honom på själva trappan; och de stötte i basun och ropade: »Jehu har blivit konung.»
14 Och Jehu, son till Josafat, son till Nimsi, anstiftade nu en sammansvärjning mot Joram. (Joram hade då med hela Israel legat vid Ramot i Gilead för att försvara det mot Hasael, konungen i Aram;
15 men själv hade konung Joram vänt tillbaka, för att i Jisreel låta hela sig från de sår som araméerna hade tillfogat honom under hans strid mot Hasael, konungen i Aram.) Och Jehu sade: »Om I så viljen, så låten ingen slippa ut ur staden, som kan gå åstad och berätta detta i Jisreel.»

16 Och Jehu steg upp i sin vagn och for till Jisreel, ty Joram låg sjuk där; och Ahasja, Juda konung, hade farit ditned för att besöka Joram.
17 När nu väktaren som stod på tornet i Jisreel fick

said unto them, Ye, know, the man and his message.

12 And they said—False! pray tell, us. And he said,—Thus and thus, spake he unto me, saying, Thus, saith Yahweh, I have anointed thee to be king unto Israel.

13 Then hasted they, and took, every man his garment, and put it under him, upon the very steps,—and blew with a horn, and said, Jehu, is king!
14 Thus did Jehu son of Jehoshaphat son of Nimshi conspire against Joram,—when, Joram, was watching Ramoth-gilead, he and all Israel, because of Hazael king of Syria.

15 But Jehoram the king had returned to get himself healed in Jezreel, of the wounds wherewith the Syrians had wounded him, when he fought with Hazael king of Syria. Then said Jehu—If such is your mind, let no fugitive get forth out of the city, to go and tell it in Jezreel.

16 So Jehu rode in a chariot, and went towards Jezreel, for, Joram, was lying there,—and, Ahaziah king of Judah, had come down to see Joram.
17 Now, the watchman, was standing upon the tower, in

näki Jeehun joukon tulevan, sanoi hän: Minä näen väkijoukon. Niin Jooram sanoi: Otettakoon ratsumies ja lähetettäköön heitä vastaan kysymään, onko kaikki hyvin.

18 Ja ratsumies lähti häntä vastaan ja sanoi: Näin kysyy kuningas: 'Onko kaikki hyvin?' Jeehu vastasi: Mitä se sinua liikuttaa, onko hyvin? Käänny ja seuraa minua. Niin tähystäjä ilmoitti sanoen: Sanansaattaja on tullut heidän luoksensa, mutta ei palaa.

19 Silloin hän lähetti toisen ratsumiehen. Kun tämä oli tullut heidän luoksensa, sanoi hän: Näin kysyy kuningas: 'Onko kaikki hyvin?' Jeehu vastasi: Mitä se sinua liikuttaa, onko hyvin? Käänny ja seuraa minua.

20 Niin tähystäjä ilmoitti sanoen: Hän on tullut heidän luoksensa, mutta ei palaa. Ja ajo on aivan kuin Jeehun, Nimsin pojan, ajoa; sillä hän ajaa niinkuin hurja.

21 Silloin Jooram sanoi: Valjastettakoon! Ja he valjastivat hänen sotavaununsa. Niin Jooram, Israelin kuningas, ja Ahasja, Juudan kuningas, lähtivät kumpikin sotavaunuissansa ja menivät Jeehua vastaan. He kohtasivat hänet jisreeliläisen Naabotin

se Jehus skara, då han kom, sade han: »Jag ser en skara.» Då bjöd Joram att man skulle taga en ryttare och sända honom dem till mötes och låta honom fråga om allt stode rätt till.

18 Ryttaren red honom då till mötes och sade: »Konungen låter fråga 'Allt står väl rätt till?'» Då svarade Jehu: »Vad kommer den saken dig vid? Vänd, och följ efter mig.» Och väktaren berättade och sade: »Den utskickade har hunnit fram till dem, men han kommer icke tillbaka.»

19 Då sände han en annan ryttare. när denne hade hunnit fram till dem, sade han: »Konungen låter fråga: 'Allt står väl rätt till?'» Jehu svarade: »Vad kommer den saken dig vid? Vänd, och följ efter mig.»

20 Väktaren berättade åter och sade: »Han har hunnit fram till dem men han kommer icke tillbaka. På deras sätt att fara fram ser det ut som vore det Jehu, Nimsis son, ty han far fram såsom en vanvetting.»

21 Då sade Joram: »Spänn för.» Och man spände för hans vagn. Och Joram, Israels konung, for nu ut med Ahasja, Juda konung, var och en i sin vagn; de foro ut för att möta Jehu. Och de träffade tillsammans med honom på jisreeliten Nabots åkerstycke.

Jezreel, so he saw the great company of Jehu, when he came, and said—A great company, can I see! Then said Jehoram—Take a horseman and send to meet them, that he may say—Is it peace?

18 So the horseman went to meet him, and said—Thus, saith the king, Is it peace? And Jehu said—What hast thou to do with peace? turn thee behind me. And the watchman told, saying, The messenger came up to them, but hath not turned back.

19 Then sent he a second horseman, and he came up to them and said, Thus, saith the king, Is it peace? And Jehu said—What hast thou to do with peace? turn thee behind me.

20 And the watchman told, saying, He came up to them, but hath not turned back,—and, the driving, is like the driving of Jehu son of Nimshi; for, with mad haste, doth he drive.

21 Then said Jehoram, Harness! So one harnessed his chariot,—and Jehoram king of Israel and Ahaziah king of Judah went forth, each man in his chariot, yea they went forth to meet Jehu, and came upon him in the heritage of Naboth the Jezreelite.

maapalstalla.
22 Kun Jooram näki Jeehun, kysyi hän: Onko kaikki hyvin, Jeehu? Tämä vastasi: Kuinka kaikki voisi olla hyvin, kun sinun äitisi Isebelin haureus ja hänen monet velhoutensa yhä vielä jatkuvat?

22 När Joram nu fick se Jehu, sade han: »Allt står väl rätt till, Jehu?» Denne svarade: »Huru skulle det kunna stå rätt till, så länge som du tål din moder Isebels avgudiska väsen och hennes många trolldomskonster?»

22 And it came to pass, when Jehoram saw Jehu, that he said—Is it peace, Jehu? And he said—What can be the peace, while thy mother Jezebel's harlotries and her incantations do so abound?

23 Silloin Jooram käänsi vaununsa ja pakeni, huutaen Ahasjalle: Kavallus, Ahasja!

23 Då svängde Joram om vagnen och flydde, i det han ropade till Ahasja: »Förräderi, Ahasja!»

23 Then Jehoram turned his hands, and fled,—and said unto Ahaziah—Treachery! O Ahaziah!

24 Mutta Jeehu sieppasi jousen käteensä ja ampui Jooramia hartioiden väliin, niin että nuoli meni sydämen lävitse, ja hän vaipui vaunuihinsa.

24 Men Jehu hade fattat bågen i sin hand och sköt Joram i ryggen, att pilen gick ut genom hjärtat, och han sjönk ned i sin vagn.

24 And, Jehu, bent his bow, and smote Jehoram, between his arms,—and the arrow came out at his heart,—and he sank down in his chariot.

25 Sitten hän sanoi Bidkarille, vaunusoturille: Ota hänet ja heitä jisreeliläisen Naabotin maapalstalle; sillä muistathan, että Herra meidän ratsastaessamme rinnakkain hänen isänsä Ahabin jäljessä lausui hänestä tämän ennustuksen:

25 Därefter sade han till sin livkämpe Bidkar: »Tag honom och kasta ut honom på jisreeliten Nabots åkerstycke; kom ihåg huru HERREN, när jag och du bredvid varandra redo bakom hans fader Ahab, om denne uttalade den utsagan:

25 Then said he unto Bidkar his officer, Take [him] up, [and] cast him forth, into the field-portion of Naboth the Jezreelite,—for remember, when I and thou were riding as a couple together after Ahab his father, that, Yahweh, laid upon him this doom:

26 'Totisesti, minä näin eilen Naabotin ja hänen poikiensa veren, sanoo Herra; ja minä olen juuri tällä maapalstalla kostava sinulle, sanoo Herra.' Ota siis hänet ja heitä tälle maapalstalle, Herran sanan mukaan.

26 'Sannerligen, så visst som jag i går såg Nabots och hans söners blod, säger HERREN, skall jag just på detta åkerstycke vedergälla dig, säger HERREN.' Tag därför honom nu och kasta ut honom här på åkerstycket, i enlighet med HERRENS ord.»

26 Surely, the blood of Naboth and the blood of his sons, have I lately seen, declareth Yahweh, therefore will I requite thee in this portion, declareth Yahweh. Now, therefore, take [him] up, [and] cast him forth into the portion, according to the word of Yahweh.

27 Kun Ahasja, Juudan kuningas, sen näki, pakeni hän Beet-Gaaniin päin. Mutta Jeehu ajoi häntä takaa ja sanoi: Ampukaa hänetkin vaunuihinsa. Ja he ampuivat

27 När Ahasja, Juda konung, såg detta, flydde han åt Trädgårdshuset till. Men Jehu jagade efter honom och ropade: »Skjuten ned också honom i

27 And, Ahaziah king of Judah, saw it, and fled by the way of the garden house,—and Jehu pursued him, and said—Him also! smite him in the chariot! It

häntä Guurin solassa, joka on Jibleamin luona; mutta hän pakeni Megiddoon ja kuoli siellä.
28 Ja hänen palvelijansa veivät hänet vaunuissa Jerusalemiin ja hautasivat hänet hänen omaan hautaansa, hänen isiensä viereen, Daavidin kaupunkiin.
29 Ahasja oli tullut Juudan kuninkaaksi Jooramin, Ahabin pojan, yhdentenätoista hallitusvuotena.
30 Sitten Jeehu tuli Jisreeliin. Kun Isebel kuuli sen, maalasi hän ihomaalilla silmäluomensa, koristeli päänsä ja katseli ulos akkunasta.
31 Ja kun Jeehu tuli portista sisään, kysyi Isebel: Kävikö hyvin Simrille, herransa murhaajalle?

32 Hän käänsi kasvonsa akkunaa kohti ja sanoi: Kuka on minun puolellani? Kuka? Niin pari kolme hoviherraa katsoi alas häneen.

33 Jeehu sanoi: Syöskää hänet alas. Ja he syöksivät hänet alas, niin että hänen vertansa pirskui seinään ja hevosiin; ja nämä tallasivat hänet jalkoihinsa.

34 Sitten Jeehu meni sisään, söi ja joi. Ja hän sanoi: Korjatkaa se kirottu ja haudatkaa hänet, sillä onhan hän kuninkaan tytär.

vagnen.» Så skedde ock på Gurhöjden vid Jibleam; men han flydde vidare till Megiddo och dog där.
28 Sedan förde hans tjänare honom i vagnen till Jerusalem; och man begrov honom i hans grav hos hans fäder, i Davids stad.

29 Ahasja hade blivit konung över Juda i Jorams, Ahabs sons, elfte regeringsår.

30 Så kom nu Jehu till Jisreel. När Isebel fick höra detta, sminkade hon sig kring ögonen och smyckade sitt huvud och såg ut genom fönstret.
31 Och när Jehu kom in genom porten, ropade hon: »Allt står väl rätt till, du, Simri, som har dräpt din herre?»

32 Han lyfte sitt ansikte upp mot fönstret och sade: »Vem håller med mig? Vem?» Då sågo två eller tre hovmän ut, ned på honom.
33 Han sade: »Störten ned henne.» Och de störtade ned henne, så att hennes blod stänkte på väggen och på hästarna; och han körde över henne.

34 Därefter gick han in och åt och drack. Sedan sade han: »Tagen vara på henne, den förbannade, och begraven henne, ty hon är dock en konungadotter.»

was in the ascent of Gur, which is by Ibleam. And he fled to Mepidgo, and died there.
28 And his servants conveyed him in a chariot and brought him into Jerusalem,—and buried him in his sepulchre, with his fathers, in the city of David.
29 Now it was, in the eleventh year of Joram son of Ahab, that Ahaziah began to reign over Judah.

30 Now, when Jehu entered Jezreel and, Jezebel, heard of it, she set her eyes in stibium, and ornamented her head, and looked forth through the lattice.
31 So, when, Jehu, had entered in at the gate, she said, Was it peace, when Zimri slew his lord?

32 And he lifted up his face unto the lattice, and said—Who, is with me? Who? And there looked out unto him, two or three eunuchs.

33 And he said—Hurl her down. And they hurled her down,—and there was sprinkled of her blood—upon the wall, and upon the horses, and they trode upon her.
34 And, when he had entered and eaten and drunk, he said—Look, I pray you, after this accursed woman, and bury her, for the daughter of a king, she is.

35 Mutta kun he menivät hautaamaan häntä, eivät he löytäneet hänestä muuta kuin pääkallon, jalat ja kädet.
36 Ja he tulivat takaisin ja ilmoittivat sen Jeehulle. Niin hän sanoi: Tässä on toteutunut Herran sana, jonka hän puhui palvelijansa tisbeläisen Elian kautta: 'Jisreelin vainiolla koirat syövät Isebelin lihan;

37 ja Isebelin ruumis on oleva niinkuin pellon lanta Jisreelin vainiolla, niin ettei voida sanoa: Tämä on Isebel'.

35 Men när de då gingo åstad för att begrava henne, funno de av henne intet annat än huvudskålen, fötterna och händerna.
36 och de vände tillbaka och berättade detta för honom. Då sade han: »Detta är vad HERREN talade genom sin tjänare tisbiten Elia, i det han sade: 'På Jisreels åkerfält skola hundarna äta upp Isebels kött;
37 och Isebels döda kropp skall ligga såsom gödsel på marken på Jisreels åkerfält, så att ingen skall kunna säga: Detta är Isebel.'»

35 So they went to bury her,—but found not of her—save the skull, and the feet, and the palms of the hands.

36 Then came they back, and told him, and he said—The word of Yahweh, it is, which he spake by the hand of his servant, Elijah the Tishbite, saying—In the town-land of Jezreel, shall dogs eat the flesh of Jezebel!
37 So shall the carcass of Jezebel become like heaps of dung on the face of the field, in the town-land of Jezreel: So that they cannot say, This, is Jezebel!

10 luku

1 Mutta Ahabilla oli seitsemänkymmentä poikaa Samariassa. Ja Jeehu kirjoitti kirjeet ja lähetti ne Samariaan, Jisreelin päämiehille, vanhimmille ja Ahabin poikien holhoojille; hän kirjoitti näin:
2 Kun tämä kirje tulee teille, joiden hallussa herranne pojat ovat ja joiden hallussa ovat sotavaunut, hevoset, varustettu kaupunki ja aseet,

3 niin valitkaa herranne pojista paras ja oikeamielisin ja asettakaa hänet isänsä valtaistuimelle ja sotikaa herranne suvun puolesta.

4 Mutta he peljästyivät kovin

1 Men Ahab hade sjuttio söner i Samaria. Och Jehu skrev brev och sände till Samaria, till de överste i Jisreel, de äldste, och till de fostrare som Ahab hade utsett;

2 han skrev: »Nu, när detta brev kommer eder till handa, I som haven eder herres söner hos eder, och som haven vagnarna och hästarna hos eder, och därtill en befäst stad och vapen,
3 mån I utse den som är bäst och lämpligast av eder herres söner och sätta honom på hans faders tron och strida för eder herres hus.»
4 Men de blevo övermåttan

1 Now, Ahab, had seventy sons in Samaria,—so Jehu wrote letters, and sent to Samaria, unto the rulers of Jezreel—the elders, and unto them who had been foster-parents for Ahab, saying:
2 Now, therefore, when this letter cometh in unto you, there being, with you, the sons of your lord,—and, with you, the chariots and the homes, and a fortified city, and the armour,

3 ye shall look out the goodliest and fittest of the sons of your lord, and set on the throne of his father, and ye shall do battle for the house of your lord.
4 Then feared they very

ja sanoivat: Katso, ne kaksi kuningasta eivät kestäneet hänen edessään, kuinka me kestäisimme?

5 Niin linnan päällikkö ja kaupungin päällikkö sekä vanhimmat ja holhoojat lähettivät Jeehulle sanan: Me olemme sinun palvelijoitasi; me teemme kaiken, mitä sinä meille määräät. Emme me tee ketään kuninkaaksi; tee, mitä tahdot.

6 Silloin hän kirjoitti heille toisen kirjeen, näin kuuluvan: Jos te olette minun puolellani ja kuulette minua, niin ottakaa herranne poikien päät ja tulkaa huomenna tähän aikaan minun luokseni Jisreeliin. Ne seitsemänkymmentä kuninkaan poikaa asuivat näet kaupungin ylimysten luona, jotka heitä kasvattivat.

7 Kun kirje tuli heille, ottivat he kuninkaan pojat ja tappoivat heidät, seitsemänkymmentä miestä, panivat heidän päänsä koreihin ja lähettivät ne Jeehulle Jisreeliin.

8 Ja sanansaattaja tuli ja ilmoitti hänelle sanoen: He ovat tuoneet kuninkaan poikien päät. Hän sanoi: Pankaa ne kahteen roukkioon portin oven edustalle huomiseen saakka.

9 Ja aamulla hän meni ulos, asettui siihen ja sanoi

förskräckta och sade: »De två konungarna hava ju icke kunnat hålla stånd mot honom; huru skulle då vi kunna hålla stånd!»

5 Och överhovmästaren och hövdingen över staden och de äldste och konungasönernas fostrare sände till Jehu och läto säga: »Vi äro dina tjänare; allt vad du säger oss villa vi göra. Vi vilja icke göra någon till konung; gör vad dig täckes.»

6 Då skrev han ett annat brev till dem, vari det stod: »Om I hållen med mig och viljen lyssna till mina ord, så tagen huvudena av eder herres söner och kommen i morgon vid denna tid till mig i Jisreel.» De sjuttio konungasönerna bodde nämligen hos de store i staden, vilka fostrade dem.

7 Då nu brevet kom dem till handa, togo de konungasönerna och slaktade dem, alla sjuttio, och lade deras huvuden i korgar och sände dem till honom i Jisreel.

8 När då ett bud kom och berättade för honom att de hade fört dit konungasönernas huvuden, sade han: »Läggen dem till i morgon i två högar vid ingången till porten.»

9 Och om morgonen gick han ut och ställde sig där

greatly, and said, Lo! two kings, stood not before him; how then, should, we, stand?

5 So he that was over the house, and he that was over the city, and the elders, and the foster–parents sent unto Jehu, saying—Thy servants, we are! and, all that thou shalt say unto us, will we do,—we will make no man king, whatsoever is good in thine own eyes, do!

6 Then wrote he unto them a second letter, saying—If, mine, ye are, and, unto my voice, ye intend to hearken, take ye the heads of the men who are sons of your lord, and come in unto me about this time tomorrow, in Jezreel. Now, the sons of the king, seventy persons, were with the great men of the city, who had been bringing them up.

7 And it came to pass, when the letter reached them, that they took the sons of the king, and slew them, seventy persons,—and put their heads in baskets, and sent unto him to Jezreel.

8 And there came in a messenger and told him, saying, They have brought in the heads of the sons of the king. And he said—Lay ye them in two heaps, at the entrance of the gate, until the morning.

9 And it came to pass, in the morning, that he went

kaikelle kansalle: Te olette syyttömät. Katso, minä olen tehnyt salaliiton herraani vastaan ja tappanut hänet; mutta kuka on surmannut kaikki nämä?

och sade till allt folket: »I ären utan skuld. Det är jag som har anstiftat sammansvärjningen mot min herre och dräpt honom; men vem har slagit ihjäl alla dessa?

out and took his stand, and said unto all the people, Righteous, are, ye! Lo! I, conspired against my lord, and slew him, but, who, smote, all these?

10 Tietäkää siis, ettei ainoakaan Herran sana, jonka Herra on puhunut Ahabin sukua vastaan, varise maahan. Herra on tehnyt, minkä hän on puhunut palvelijansa Elian kautta.

10 Märken nu huru intet av HERRENS ord faller till jorden, intet som HERREN har talat mot Ahabs hus. Ja, HERREN har gjort vad han har sagt genom sin tjänare Elia.»

10 Know ye, then, that there shall fall nought of the word of Yahweh, to the ground, which Yahweh spake concerning the house of Ahab,—but, Yahweh, hath done that which he spake through his servant Elijah.

11 Sitten Jeehu surmasi kaikki, jotka olivat Ahabin suvusta jäljellä Jisreelissä, sekä kaikki hänen ylimyksensä, uskottunsa ja pappinsa, päästämättä pakoon ainoatakaan.

11 Sedan, dräpte Jehu alla som voro kvar av Ahabs hus i Jisreel, så ock alla hans store och hans förtrogne och hans präster; han lät ingen slippa undan.

11 Then Jehu smote all that were left remaining unto the house of Ahab, in Jezreel, and all his great men, and his acquaintances and his priests,—until there was not left remaining to him, a survivor.

12 Sitten hän nousi ja lähti Samariaan; mutta tullessaan paimenten Beet-Eekediin, joka on tien varrella,

12 Därefter stod han upp och begav sig åstad till Samaria; men under vägen, när Jehu kom till Bet-Eked-Haroim,

12 Then arose he, and came in, and departed for Samaria,—the sheep-shearing house itself being on the road;

13 Jeehu kohtasi Ahasjan, Juudan kuninkaan, veljet ja kysyi: Keitä te olette? He vastasivat: Me olemme Ahasjan veljiä ja menemme tervehtimään kuninkaan poikia ja kuninkaan äidin poikia.

13 träffade han på Ahasjas, Juda konungs, bröder. Han frågade dem: »Vilka ären I?» De svarade: »Vi äro Ahasjas bröder, och vi äro på väg ned för att hälsa på konungasönerna och konungamoderns söner.»

13 so, Jehu, lighted upon the brethren of Ahaziah king of Judah, and said, Who are, ye? And they said—Brethren of Ahaziah, are, we; so we came down to salute the sons of the king, and the sons of the queen.

14 Hän sanoi: Ottakaa nämä elävinä kiinni. Ja he ottivat heidät elävinä kiinni ja tappoivat heidät ja heittivät Beet-Eekedin vesisäiliöön, neljäkymmentä kaksi miestä. Hän ei jättänyt heistä eloon ainoatakaan.

14 Han sade: »Gripen dem levande.» Då grepo de dem levande och slaktade dem och kastade dem i Bet-Ekeds brunn, alla fyrtiotvå; han lät ingen av dem bliva kvar.

14 Then said he,—Take them alive. So they took them alive, and slew them [casting them] into the pit of the shearing house,—forty-two men, neither left he remaining a man of them.

15 Kun hän sitten lähti sieltä, kohtasi hän

15 När han sedan begav sig därifrån, träffade han

15 Then departed he from thence, and lighted on

Joonadabin, Reekabin pojan, joka tuli häntä vastaan. Ja hän tervehti häntä ja sanoi hänelle: Onko sinun sydämesi yhtä vilpitön minua kohtaan, kuin minun sydämeni on sinua kohtaan? Joonadab vastasi: On. - Jos niin on, niin lyö kättä minun kanssani. Ja hän löi kättä, ja hän otti hänet vaunuihinsa.

Jonadab, Rekabs son, som kom honom till mötes; och han hälsade på honom och sade till honom: »Är du lika redligt sinnad mot mig som jag är mot dig?» Jonadab svarade: »Ja.» »Är det så», sade han, »så räck mig din hand.» Då räckte han honom sin hand; och han lät honom stiga upp till sig i vagnen.

Jehonadab son of Rechab coming to meet him, and he blessed him, and said unto him—Is thy heart, right, as my heart is with thy heart? And Jehonadab said—It is. Then, if it is, give me thy hand. So he gave him his hand. And he took him up to him, into the chariot;

16 Ja hän sanoi: Tule minun kanssani katsomaan minun kiivailuani Herran puolesta. Niin hän sai ajaa hänen vaunuissansa.

16 Och han sade: »Far med mig och se huru jag nitälskar för HERREN.» Så körde man åstad med honom i hans vagn.

16 and said—Do come with me, and see my jealousy for Yahweh. So he made him ride in his chariot.

17 Tultuaan Samariaan hän surmasi kaikki, jotka olivat Ahabin jälkeläisistä jäljellä Samariassa, kunnes hän oli hävittänyt hänen sukunsa, Herran sanan mukaan, jonka Herra oli puhunut Elialle.

17 Och när han kom till Samaria, dräpte han alla som voro kvar av Ahabs hus i Samaria och förgjorde det så, i enlighet med det ord som HERREN hade talat till Elia.

17 And, when he came into Samaria, he smote all that were left remaining unto Ahab, in Samaria, until he had destroyed him,—according to the word of Yahweh, which he had spoken unto Elijah.

18 Sitten Jeehu kokosi kaiken kansan ja sanoi heille: Ahab on palvellut Baalia vähän; Jeehu on palveleva häntä paljon.

18 Och Jehu församlade allt folket och sade till dem: »Ahab har tjänat Baal litet; Jehu skall tjäna honom mycket.

18 Then Jehu gathered together all the people, and said unto them,—Ahab, served Baal, a little,—Jehu, will serve him, much.

19 Kutsukaa nyt minun luokseni kaikki Baalin profeetat, kaikki hänen palvelijansa ja kaikki hänen pappinsa, älköönkä kukaan jääkö pois; sillä minä aion uhrata suuret uhrit Baalille. Eloon ei jää kukaan, joka jää pois. Mutta Jeehu menetteli kavalasti, tuhotakseen Baalin palvelijat.

19 Så kallen nu hit till mig alla Baals profeter, alla hans tjänare och alla hans präster -- ingen får saknas -- ty jag har ett stort offer åt Baal i sinnet; var och en som saknas skall mista livet.» Men Jehu gjorde så med led list, i avsikt att utrota Baals tjänare.

19 Now, therefore, all the prophets of Baal, all his servants and all his priests, call ye for me; do not let, a man, be missing; for, a great sacrifice, have I, to Baal, no one that is missing, shall live. But, Jehu, acted, craftily, to the end he might destroy the servants of Baal.

20 Niin Jeehu sanoi: Kuuluttakaa pyhä juhlakokous Baalin kunniaksi. Ja se kutsuttiin koolle.

20 Därefter sade Jehu: »Pålysen en helig högtidsförsamling åt Baal.» Då lyste man ut en sådan.

20 And Jehu said—Hallow ye a solemn festival unto Baal. And they made proclamation.

21 Ja Jeehu lähetti sanan

21 Och Jehu sände bud

21 And Jehu sent

kaikkeen Israeliin, ja kaikki Baalin palvelijat tulivat; ei yksikään jäänyt tulematta. Niin he menivät Baalin temppeliin, ja Baalin temppeli täyttyi ääriään myöten.

22 Ja hän sanoi vaatekammion hoitajalle: Tuo puvut kaikille Baalin palvelijoille. Ja tämä toi heille puvut.

23 Kun Jeehu Joonadabin, Reekabin pojan, kanssa tuli Baalin temppeliin, sanoi hän Baalin palvelijoille: Tutkikaa ja katsokaa, ettei täällä teidän joukossanne ole ketään Herran palvelijaa, vaan ainoastaan Baalin palvelijoita.
24 Sitten he menivät uhraamaan teurasuhreja ja polttouhreja. Mutta Jeehu oli asettanut ulkopuolelle kahdeksankymmentä miestä ja sanonut: Jos kuka päästää pakoon yhdenkään niistä miehistä, jotka minä tuon teidän käsiinne, menee henki hengestä.
25 Ja päätettyänsä polttouhrin uhraamisen sanoi Jeehu henkivartijoille ja vaunusotureille: Menkää sisään ja surmatkaa heidät; älköön yksikään pääskö ulos. Niin he surmasivat heidät miekan terällä, ja henkivartijat ja vaunusoturit heittivät ulos heidän ruumiinsa. Sitten he menivät Baalin temppelilinnaan

över hela Israel, och alla Baals tjänare kommo; Ingen underlät att komma. Och de gingo in i Baals tempel, och Baals tempel blev fullt, ifrån den ena ändan till den andra.

22 Sedan sade han till föreståndaren för klädkammaren: »Tag fram kläder åt alla Baals tjänare.» Och han tog fram kläderna åt dem.

23 Därefter gick Jehu in i Baals tempel med Jonadab, Rekabs son. Och han sade till Baals tjänare: »Sen nu noga efter, att här bland eder icke finnes någon HERRENS tjänare, utan allenast sådana som tjäna Baal.
24 De gingo alltså in för att offra slaktoffer och brännoffer. Men Jehu hade därutanför ställt åttio man och sagt: »Om någon slipper undan av de män som jag nu överlämnar i edra händer, så skall liv givas för liv.»

25 Och när man hade offrat brännoffret, sade Jehu till drabanterna och kämparna: »Gån in och slån ned dem; låten ingen komma ut.» Och de slogo dem med svärdsegg, och drabanterna och kämparna kastade undan deras kroppar. Därefter gingo de in i det inre av Baals tempel

throughout all Israel, and all the servants of Baal came in, so that there was not left remaining a man, who had not come in,—and they entered the house of Baal, and the house of Baal was filled, from door to door.
22 Then said he to him who was over the wardrobe chamber, Bring forth vestments for all the servants of Baal. And he brought forth for them the vestments.
23 Then entered Jehu, with Jehonadab son of Rechab, into the house of Baal,—and he said unto the servants of Baal—Search ye and see, that there be not here, with you, any of the servants of Yahweh, none but the servants of Baal, alone.
24 And, when they entered to offer sacrifices and ascending-offerings, Jehu, set him, outside, eighty men, and said—The man who shall escape, of the men whom I am bringing into your power, his own life, shall be for, his life.

25 And it came to pass, as soon as he had made an end of offering the ascending-sacrifice, that Jehu said to the runners and to the officers—Enter, smite them, let not, a man, get out. So they smote them, with the edge of the sword,—and the runners and the officers cast them out, and then went as far as the

26 ja toivat ulos Baalin temppelin patsaat ja polttivat ne,

27 ja he kukistivat Baalin patsaan. He hävittivät Baalin temppelin ja tekivät siitä käymälöitä; niin aina tähän päivään asti.
28 Näin Jeehu hävitti Baalin Israelista.
29 Mutta Jerobeamin, Nebatin pojan, synneistä, joilla hän oli saattanut Israelin tekemään syntiä, Beetelissä ja Daanissa olevista kultavasikoista, Jeehu ei luopunut.

30 Niin Herra sanoi Jeehulle: Koska olet hyvin toimittanut sen, mikä oli oikein minun silmissäni, ja koska teit Ahabin suvulle aivan minun mieleni mukaan, niin istukoot sinun poikasi Israelin valtaistuimella neljänteen polveen.

31 Mutta Jeehu ei vaeltanut tarkoin, kaikesta sydämestänsä, Herran, Israelin Jumalan, lain mukaan; hän ei luopunut Jerobeamin synneistä, joilla tämä oli saattanut Israelin tekemään syntiä.
32 Niihin aikoihin Herra rupesi lohkomaan Israelia, sillä Hasael voitti heidät kaikkialla Israelin raja-alueella
33 ja valloitti Jordanista auringonnousuun päin koko Gileadin maan, gaadilaiset,

26 och kastade ut stoderna ur Baals tempel och brände upp dem.

27 Och själva Baalsstoden bröto de ned; de bröto ock ned Baals tempel och gjorde därav avträden, som finnas kvar ännu i dag.
28 Så utrotade Jehu Baal ur Israel.
29 Men från de Jerobeams, Nebats sons, synder genom vilka denne hade kommit Israel att synda, från dem avstod icke Jehu, icke från guldkalvarna i Betel och Dan.

30 Och HERREN sade till Jehu: »Därför att du har väl utfört vad rätt var i mina ögon, och gjort mot Ahabs hus allt vad jag hade i sinnet, därför skola dina söner till fjärde led sitta på Israels tron.

31 Men Jehu tog dock icke i akt att vandra efter HERRENS, Israels Guds, lag av allt sitt hjärta; han avstod icke från de Jerobeams synder genom vilka denne hade kommit Israel att synda.
32 Vid denna tid begynte HERREN skära bort stycken från Israel, ty Hasael slog israeliterna utefter hela deras gräns
33 och intog östra sidan om Jordan hela landet Gilead, gaditernas,

city of the house of Baal,
26 and brought forth the idolatrous pillars that were in the house of Baal, and then burned it;
27 and they brake down the pillars of Baal,—and brake down the house of Baal, and appointed it for a sewer–house—until this day.
28 Thus Jehu destroyed Baal out of Israel.
29 Nevertheless, as for the sins of Jeroboam son of Nebat, which he caused, Israel, to commit, Jehu turned not away from following them,—the calves of gold, one being in Bethel, and the other in Dan.
30 And Yahweh said unto Jehu: Because thou hast done well, by doing that which was right in mine eyes—according to all that was in my heart, hast done to the house of Ahab, sons, of thine, unto the fourth generation, shall sit upon the throne of Israel.
31 But, Jehu, took not heed to walk in the law of Yahweh God of Israel, with all his heart,—he turned not away from the sins of Jeroboam, which he caused, Israel, to commit.

32 In those days, began Yahweh to make inroads in Israel,—and Hazael smote them in all the boundaries of Israel;
33 from the Jordan, towards sunrise, all the land of Gilead, the Gadites, and the

ruubenilaiset ja manasselaiset, alkaen Aroerista, joka on Arnon-joen rannalla - sekä Gileadin että Baasanin.
34 Mitä muuta on kerrottavaa Jeehusta ja kaikesta, mitä hän teki, ja kaikista hänen urotöistänsä, se on kirjoitettuna Israelin kuningasten aikakirjassa.
35 Sitten Jeehu meni lepoon isiensä tykö, ja hänet haudattiin Samariaan. Ja hänen poikansa Jooahas tuli kuninkaaksi hänen sijaansa.
36 Ja aika, jonka Jeehu hallitsi Israelia Samariassa, oli kaksikymmentä kahdeksan vuotta.

rubeniternas och manassiternas land, området från Aroer vid bäcken Arnon, både Gilead och Basan.

34 Vad nu mer är att säga om Jehu, om allt vad han gjorde och om alla hans bedrifter, det finnes upptecknat i Israels konungars krönika.
35 Och Jehu gick till vila hos sina fäder, och man begrov honom i Samaria. Och hans son Joahas blev konung efter honom.
36 Den tid Jehu regerade över Israel Samaria var tjuguåtta år.

Reubenites, and the Manassites,—from Aroer, which is by the torrent of Arnon, both Gilead and Bashan.
34 Now, the rest of the story of Jehu, and all that he did, and all his might, are they not written in the book of the Chronicles of the Kings of Israel?
35 And Jehu slept with his fathers, and they buried him in Samaria,—and, Jehoahaz his son, reigned, in his stead.
36 Now, the days that Jehu reigned over Israel, were twenty–eight years, in Samaria.

11 luku

1 Kun Atalja, Ahasjan äiti, näki, että hänen poikansa oli kuollut, nousi hän ja tuhosi koko kuningassuvun.

2 Mutta kuningas Jooramin tytär Jooseba, Ahasjan sisar, otti surmattavien kuninkaan poikien joukosta Ahasjan pojan Jooaan ja vei hänet ja hänen imettäjänsä salaa makuuhuoneeseen. Täällä pidettiin Jooasta kätkettynä Ataljalta, niin ettei hän tullut surmatuksi.

3 Sitten poika oli Jooseban luona Herran temppeliin piilotettuna kuusi vuotta, Ataljan hallitessa maata.

4 Mutta seitsemäntenä vuotena Joojada lähetti

1 När Atalja, Ahasjas moder, förnam att hennes son var död, stod hon upp och förgjorde hela konungasläkten.
2 Men just när konungabarnen skulle dödas, tog Joseba, konung Jorams dotter, Ahasjas syster, Joas, Ahasjas son, och skaffade honom jämte hans amma hemligen undan, in i sovkammaren; där höll man honom dold för Atalja, så att han icke blev dödad.

3 Sedan var han hos henne i HERRENS hus, där han förblev gömd i sex år, medan Atalja regerade i landet.
4 Men i det sjunde året sände Jojada åstad och lät

1 Now, when, Athaliah, mother of Ahaziah, saw that her son was dead, she arose and destroyed all the seed royal.
2 But Jehosheba daughter of King Joram, sister of Ahaziah, took Joash son of Ahaziah, and stole him from among the king's sons that were being slain—him and his nurse, into the bedchamber,—so she hid him from the face of Athaliah, that he was not slain.
3 And he was with her, in the house of Yahweh, hiding himself, six years,—while, Athaliah, was reigning over the land.
4 But, in the seventh year, Jehoiada sent and took the

hakemaan kaarilaisten ja henkivartijain sadanpäämiehiä ja tuotti heidät luoksensa Herran temppeliin. Ja sittenkuin hän oli tehnyt liiton heidän kanssansa ja vannottanut heidät siellä Herran temppelissä, näytti hän heille kuninkaan pojan.

hämta karéernas och drabanternas underhövitsmän och förde dem in till sig i HERRENS hus; och sedan han hade gjort en överenskommelse med dem och tagit en ed av dem i HERRENS hus visade han dem konungens son.

captains over hundreds, of the Carian body-guard, and of the runners, and brought them unto him, in the house of Yahweh,—and, when he had solemnised a Covenant with them, and put them on oath, in the house of Yahweh, then shewed he them the king's son;

5 Sitten hän käski heitä sanoen: Tehkää näin: kolmas osa teistä, joiden on mentävä vartionpitoon sapattina, vartioikoon kuninkaan palatsia,

5 Därefter bjöd han dem och sade: »Detta är vad I skolen göra: en tredjedel av eder, I som haven att inträda i vakthållningen på sabbaten, skall hålla vakt i konungshuset

5 and commanded them, saying—This, is the thing which ye must do,—A third part of you, will be coming in on the sabbath, and keeping the watch of the house of the king;

6 kolmas osa olkoon sivuportilla ja kolmas osa henkivartijain takana olevalla portilla; vartioikaa palatsia, kukin vuorollanne.

6 och en tredjedel vid Surporten och en tredjedel vid porten bakom drabanterna; så skolen hålla vakt vid huset var i sin ordning.

6 and, a third, in the side-gate; and, a third, in the gate behind the runners,—so shall ye keep the watch of the house, by turns.

7 Mutta kaksi muuta teidän osastoanne, kaikki, jotka pääsevät vartionpidosta sapattina, vartioikoot Herran temppeliä, kuninkaan luona.

7 Men de båda andra avdelningarna av eder, nämligen alla som hava att avgå från vakthållningen på sabbaten, de skola hålla vakt i HERRENS hus hos konungen.

7 And, two parts of you, are all that are going out on the sabbath,—so shall ye keep the watch of the house of Yahweh, as touching the king.

8 Asettukaa kuninkaan ympärille, kullakin ase kädessä; ja joka tunkeutuu rivien läpi, se surmattakoon. Näin olkaa kuninkaan luona, menköön hän ulos tai sisään.

8 I skolen ställa eder runt omkring; konungen, var och en med sina vapen i handen; och om någon vill tränga sig inom leden, skall han dödas. Och I skolen följa konungen, vare sig han går ut eller in.

8 Thus shall ye encompass the king round about, every man with his weapons in his hand, and, he that cometh within the ranks, let him be slain,—so be ye with the king, when he cometh out and when he goeth in.

9 Sadanpäämiehet tekivät, aivan niinkuin pappi Joojada oli heitä käskenyt: kukin heistä otti miehensä, sekä ne, joiden oli mentävä vartionpitoon sapattina, että ne, jotka pääsivät vartionpidosta sapattina, ja

9 Underhövitsmännen gjorde allt vad prästen Jojada hade bjudit dem; var och en av dem tog sina män, både de som skulle inträda i vakthållningen på sabbaten och de som skulle avgå därifrån på sabbaten, och

9 And the captains of hundreds did according to all that Jehoiada the priest commanded, and they took every man his men who were coming in on the sabbath, with them who were going out on the

he tulivat pappi Joojadan luo.
10 Ja pappi antoi sadanpäämiehille keihäät ja varustukset, jotka olivat olleet kuningas Daavidin omat ja olivat Herran temppelissä.
11 Ja henkivartijat asettuivat, kullakin ase kädessä, temppelin eteläsivulta aina sen pohjoissivulle saakka, päin alttaria ja temppeliä, kuninkaan ympärille.

12 Sitten hän toi kuninkaan pojan esille, pani hänen päähänsä kruunun ja antoi hänelle lain kirjan, ja he tekivät hänet kuninkaaksi ja voitelivat hänet; ja he paukuttivat käsiänsä ja huusivat: Eläköön kuningas!
13 Kun Atalja kuuli henkivartijain ja kansan huudon, meni hän kansan luo Herran temppeliin.

14 Hän näki kuninkaan seisovan pylvään vieressä, niinkuin tapa oli, ja päälliköt ja torvensoittajat kuninkaan luona, ja kaiken maan kansan, joka riemuitsi ja puhalsi torviin. Silloin Atalja repäisi vaatteensa ja huusi: Kapina! Kapina!

15 Mutta pappi Joojada käski sadanpäämiehiä, sotajoukon johtajia, ja sanoi heille: Viekää hänet pois

de kommo så till prästen Jojada.
10 Och prästen gav åt underhövitsmännen det spjut och de sköldar som hade tillhört konung David, och som funnos i HERRENS hus.

11 Och drabanterna ställde upp sig, var och en med sina vapen i handen, från husets södra sida till husets norra sida, mot altaret och mot huset, runt omkring konungen.

12 Därefter förde han ut konungasonen och satte på honom kronan och gav honom vittnesbördet; och de gjorde honom till konung och smorde honom. Och de klappade i händerna och ropade: »Leve konungen!»
13 När Atalja nu hörde drabanternas och folkets rop, gick hon in i HERRENS hus till folket.

14 Där fick hon då se konungen stå vid pelaren, såsom övligt var, och hövitsmännen och trumpetblåsarna bredvid konungen, och fick höra huru hela folkmängden jublade och stötte i trumpeterna. Då rev Atalja sönder sina kläder och utropade: »Sammansvärjning! Sammansvärjning!»
15 Men prästen Jojada gav underhövitsmännen som anförde skaran denna befallning: »Fören henne ut

sabbath,—and came unto Jehoiada the priest.
10 And the priest gave unto the captains of hundreds the spears and the shields which belonged to King David,—which were in the house of Yahweh.
11 And the runners stood, every man with his weapons in his hand, from the right corner of the house, as far as the left corner of the house, by the altar and the house,—near the king, round about.
12 Then brought he forth the king's son, and set upon him the crown, and the testimony, and they made him king, and anointed him,—and clapped their hands, and said—May the king live!

13 And, when Athaliah heard the noise of the runners, the people, then came she in unto the people, in the house of Yahweh,
14 and looked, and lo! the king, standing by the pillar, as the custom was, and the captains and the trumpeters, by the king, and, all the people of the land, rejoicing, and blowing with trumpets,—so Athaliah rent her garments, and cried out—Conspiracy! conspiracy!

15 And Jehoiada the priest commanded the captains of hundreds—officers of the force, and said unto them—

rivien välitse, ja joka yrittää seurata häntä, se surmatkaa miekalla. Sillä pappi oli sanonut: Älköön häntä surmattako Herran temppelissä.

16 Niin he kävivät häneen käsiksi, ja kun hän oli tullut tielle, jota myöten hevosia kuljetettiin kuninkaan palatsiin, surmattiin hänet siellä.

17 Ja Joojada teki liiton Herran, kuninkaan ja kansan kesken, että he olisivat Herran kansa; niin myös kuninkaan ja kansan kesken.

18 Sitten kaikki maan kansa meni Baalin temppeliin, ja he hävittivät sen. Sen alttarit ja kuvat he löivät aivan murskaksi ja tappoivat alttarien edessä Mattanin, Baalin papin. Sitten pappi asetti vartijat vartioimaan Herran temppeliä.

19 Ja hän otti mukaansa sadanpäämiehet sekä kaarilaiset ja henkivartijat ja kaiken maan kansan, ja he veivät kuninkaan Herran temppelistä ja tulivat henkivartijain portin kautta kuninkaan linnaan, ja hän istui kuninkaalliselle valtaistuimelle.

20 Ja kaikki maan kansa iloitsi, ja kaupunki pysyi rauhallisena. Mutta Ataljan he surmasivat miekalla

mellan leden, och om någon följer henne, så må han dödas med svärd.» Prästen ville nämligen förhindra att hon dödades i HERRENS hus.

16 Alltså grepo de henne, och när hon hade kommit till den plats där hästarna plägade föras in i konungshuset, dödades hon där.

17 Och Jojada slöt det förbundet mellan HERREN, konungen och folket, att de skulle vara ett HERRENS folk; han slöt ock ett förbund mellan konungen och folket.

18 Och hela folkmängden begav sig till Baals tempel och rev ned det och förstörde i grund dess altaren och dess bilder; och Mattan, Baals präst, dräpte de framför altarna. Därefter ställde prästen ut vakter vid HERRENS hus.

19 Och han tog med sig underhövitsmännen jämte karéerna och drabanterna och hela folkmängden, och de förde konungen ned från HERRENS hus och gingo in i konungshuset genom Drabantporten; och han satte sig på konungatronen.

20 Och hela folkmängden gladde sig, och staden förblev lugn. Men Atalja hade de dödat med svärd i

Take her forth into the inside of the ranks, and, he that cometh in after her, [ye are] to slay with the sword. For the priest said, Let her not be slain, in the house of Yahweh.

16 So they made way for her, and she entered the road by which the horses approached the house of the king, and was slain there.

17 And Jehoiada solemnised a covenant between Yahweh, and the king, and the people, that they should become a people unto Yahweh,—also between the king and the people.

18 And all the people of the land entered the house of Baal, and brake it down, his altars and his images, brake they in pieces, utterly, and, Mattan the priest of Baal, they slew before the altars,—and the priest appointed officers over the house of Yahweh.

19 And he took the captains of hundreds and the Carian bodyguard, and the runners, and all the people of the land, and they brought down the king out of the house of Yahweh, and they came, by way of the gate of the runners, into the house of the king,—and he took his seat on the throne of the kings;

20 and all the people of the land rejoiced, and, the city, had rest,—when they had put, Athaliah, to death with

kuninkaan linnassa.

21 Jooas oli seitsemän vuoden vanha tullessaan kuninkaaksi.

konungshuset.

21 Joas var sju år gammal, när han blev konung.

the sword, in the house of the king.

21 Seven years old, was Jehoash, when he began to reign.

12 luku

1 Jeehun seitsemäntenä hallitusvuotena tuli Jooas kuninkaaksi, ja hän hallitsi Jerusalemissa neljäkymmentä vuotta. Hänen äitinsä oli nimeltään Sibja Beersebasta.

1 I Jehus sjunde regeringsår blev Joas konung, och han regerade fyrtio år i Jerusalem. Hans moder hette Sibja, från Beer-Seba.

1 In the seventh year of Jehu, began Jehoash to reign, and, forty years, reigned he in Jerusalem,—and, the name of his mother, was Zibiah of Beer–sheba.

2 Ja Jooas teki sitä, mikä on oikein Herran silmissä, niin kauan kuin hän eli, sillä pappi Joojada oli opettanut häntä.

2 Och Joas gjorde vad rätt var HERRENS ögon, så länge han levde, prästen Jojada hade varit hans lärare.

2 And Jehoash did that which was right in the eyes of Yahweh all his days,—whereunto, Jehoiada the priest, instructed him:

3 Kuitenkaan eivät uhrikukkulat hävinneet, vaan kansa uhrasi ja suitsutti yhä edelleen uhrikukkuloilla.

3 Dock blevo offerhöjderna icke avskaffade, utan folket fortfor att frambära offer och tända offereld på höjderna.

3 save only, that, the high places, took they not away,––still were the people sacrificing and burning incense in the high places.

4 Ja Jooas sanoi papeille: Kaiken rahan, joka pyhinä lahjoina tuodaan Herran temppeliin, käyvän rahan, kaiken arvion mukaan suoritettavan henkilörahan ja kaiken rahan, jonka joku sydämensä vaatimuksesta tuo Herran temppeliin,

4 Och Joas sade till prästerna: »Alla penningar vilka såsom heliga gåvor inflyta till HERRENS hus, gångbara penningar, sådana som utgöra lösen för personer, efter det värde som för var och en bestämmes, och alla penningar som någon av sitt hjärta manas att bära till HERRENS hus,

4 And Jehoash said unto the priests,—All the silver of the hallowed things, that is brought into the house of Yahweh—the silver of one who transgresseth, the silver of [their] persons by the estimate of, each one,—all the silver which it cometh into any man's heart to bring into the house of Yahweh,

5 sen ottakoot papit itselleen, kukin tuttavaltaan; mutta heidän on niillä korjattava, mitä on rappeutunutta Herran temppelissä, missä vain jotakin rappeutunutta on.

5 dem skola prästerna taga emot, var och en av sina bekanta, och de skola därmed sätta i stånd vad som är förfallet på HERRENS hus, överallt där något förfallet finnes.»

5 let the priests take to them, every one from his acquaintance,—and let, them, repair the breaches of the house, wheresoever there may be found a breach.

6 Mutta vielä kuningas Jooaan

6 Men i konung Joas' tjugutredje regeringsår hade

6 But it came to pass, that, in the twenty–third year of

kahdentenakymmenentenä kolmantena hallitusvuotena eivät papit olleet korjanneet mitään, mikä temppelissä oli rappeutunutta.

7 Silloin kuningas Jooas kutsui pappi Joojadan ja muut papit ja sanoi heille: Miksi te ette ole korjanneet mitään, mikä temppelissä on rappeutunutta? Nyt te ette enää saa ottaa rahaa tuttaviltanne, vaan teidän on annettava se siihen, mikä temppelissä on rappeutunutta.

8 Ja papit suostuivat siihen, etteivät ottaisi rahaa kansalta, mutta eivät myöskään korjaisi sitä, mikä temppelissä oli rappeutunutta.

9 Mutta pappi Joojada otti arkun ja kaivoi reiän sen kanteen ja asetti sen alttarin ääreen, oikealle puolelle, kun mennään Herran temppeliin. Ja papit, jotka vartioivat ovea, panivat siihen kaiken rahan, mikä Herran temppeliin tuotiin.

10 Kun he näkivät, että arkussa oli paljon rahaa, meni kuninkaan kirjuri sinne ylimmäisen papin kanssa, ja he sitoivat yhteen ja laskivat rahat, jotka olivat Herran temppelissä.

11 Sitten annettiin punnitut rahat työnteettäjille, jotka oli pantu valvomaan töitä Herran temppelissä; ja he

prästerna ännu icke satt i stånd vad som var förfallet på huset.

7 Då kallade konung Joas till sig prästen Jojada och de övriga prästerna och sade till dem: »Varför sätten I icke i stånd vad som är förfallet på huset? Nu fån I icke längre taga emot penningar av edra bekanta, utan I skolen lämna dem ifrån eder till det som är förfallet på huset.»

8 Och prästerna samtyckte till att icke taga emot penningar av folket, och ej heller befatta sig med att sätta i stånd vad som var förfallet på huset.

9 Då tog prästen Jojada en kista och borrade ett hål på locket och ställde den bredvid altaret, på högra sidan, när man går in i HERRENS hus. Och prästerna som höllo vakt vid tröskeln lade dit alla penningar som inflöto till HERRENS hus.

10 Men så snart de då märkte att mycket penningar fanns i kistan, gick konungens sekreterare ditupp jämte översteprästen, och de knöto in och räknade sedan de penningar som funnos i HERRENS hus.

11 Därefter överlämnades de uppvägda penningarna åt de män som förrättade arbete såsom tillsyningsmän

King Jehoash, the priests had not repaired the breaches of the house.

7 So King Jehoash called for Jehoiada the priest, and for the other priests, and said unto them—Why are ye not repairing the breaches of the house? Now, therefore, do not take silver from your acquaintances, for, to [repair] the breaches of the house, ought ye to have given it?

8 The priests therefore consented, not to take silver from the people, and not to repair the breaches of the house.

9 Then took Jehoiada a certain chest, and bored a hole in the door thereof,—and set it beside the altar, on the right as one entereth into the house of Yahweh, and the priests that kept the entrance-hall, used to put therein—all the silver that was brought into the house of Yahweh.

10 And it came to pass, when they saw that there was much silver in the chest, that the king's scribe and the high priest came up, and brought together and counted the silver that was found in the house of Yahweh;

11 then used they to give the silver that had been weighed out, into the hands of the doers of the work,

maksoivat niillä puusepät ja rakentajat, jotka tekivät työtä Herran temppelissä,

vid HERRENS hus, och dessa betalade ut dem åt de timmermän och byggningsmän som arbetade på HERRENS hus,

who had oversight of the house of Yahweh,—and they brought it forth, to the carpenters, and to the builders, who were working upon the house of Yahweh;

12 ynnä muurarit ja kivenhakkaajat, niin myös puutavarat ja hakatut kivet, jotka oli ostettava sen korjaamiseksi, mikä Herran temppelissä oli rappeutunutta, kaikki temppelin korjausmenot.

12 och åt murarna och stenhuggarna, så ock till inköp av trävirke och huggen sten för att sätta i stånd vad som var förfallet på HERRENS hus, korteligen, till alla utgifter för att sätta huset i stånd.

12 and to the masons, and to the hewers of stone, and to buy timber, and hewn stone, for repairing the breaches of the house of Yahweh,—and to every one that went out upon the house, to repair it.

13 Ei kuitenkaan teetetty Herran temppeliin hopeavateja, veitsiä, maljoja, torvia, ei mitään kulta- tai hopeakaluja, rahalla, joka tuotiin Herran temppeliin,

13 Men man gjorde inga silverfat för HERRENS hus, ej heller knivar, skålar, trumpeter eller andra föremål av guld eller av silver, för de penningar som inflöto till HERRENS hus,

13 Howbeit there were not made for the house of Yahweh, bowls of silver, snuffers, dashing basins, trumpets, any vessel of gold, or any vessel of silver,—out of the silver that was brought into the house of Yahweh;

14 vaan se annettiin työmiehille, että he sillä korjaisivat Herran temppeliä.

14 utan man gav dem åt arbetarna, och dessa satte därför HERRENS hus i stånd.

14 for, to the doers of the work, used they to give it; and so they repaired, therewith, the house of Yahweh.

15 Eikä miehiltä, joille rahat luovutettiin työmiehille annettaviksi, vaadittu tilintekoa, vaan he toimivat luottamusmiehinä.

15 Och man höll icke någon räkenskap med de män åt vilka penningarna överlämnades, för att de skulle giva dem åt arbetarna, utan de fingo handla på heder och tro.

15 And they used not to reckon with the men into whose hands they gave the silver, to give it to the doers of the work, because, with faithfulness, were, they, dealing.

16 Vikauhri- ja syntiuhrirahoja ei tuotu Herran temppeliin; ne tulivat papeille.

16 Men skuldoffers- och syndofferspenningarna gingo icke till HERRENS hus utan tillföllo prästerna.

16 Silver for guilt–offerings and silver for sin–offerings, was not brought into the house of Yahweh,—to the priests, they belonged.

17 Siihen aikaan Hasael, Aramin kuningas, tuli ja ryhtyi sotimaan Gatia vastaan, ja hän valloitti sen. Sitten Hasael kävi hyökkäämään Jerusalemia

17 På den tiden drog Hasael, konungen i Aram, upp och belägrade Gat och intog det, därefter ställde Hasael sitt tåg upp mot Jerusalem.

17 Then, came up Hazael, king of Syria, and fought against Gath, and captured it,—so Hazael set his face to go up against Jerusalem.

vastaan.

18 Silloin Jooas, Juudan kuningas, otti kaikki pyhät lahjat, jotka hänen isänsä, Juudan kuninkaat Joosafat, Jooram ja Ahasja, olivat pyhittäneet, ja omat pyhät lahjansa sekä kaiken kullan, mitä oli Herran temppelin aarrekammioissa ja kuninkaan linnassa, ja lähetti ne Hasaelille, Aramin kuninkaalle. Niin tämä lähti pois Jerusalemin kimpusta.

18 Då tog Joas, Juda konung, allt vad hans fäder Josafat, Joram och Ahasja, Juda konungar, hade helgat åt HERREN, och vad han själv hade helgat åt HERREN, och allt guld som fanns i skattkamrarna i HERRENS hus och i konungshuset, och sände det till Hasael, konungen i Aram, och då lämnade denne Jerusalem i fred.

18 Therefore did Jehoash, king of Judah, take all the hallowed things which Jehoshaphat and Jehoram and Ahaziah, his fathers, kings of Judah, had hallowed, and his own hallowed things, and all the gold that was found in the treasuries of the house of Yahweh and the house of the king,—and sent to Hazael king of Syria, so he went up from against Jerusalem.

19 Mitä muuta on kerrottavaa Jooaasta ja kaikesta, mitä hän teki, se on kirjoitettuna Juudan kuningasten aikakirjassa.

19 Vad nu mer är att säga om Joas och om allt vad han gjorde, det finnes upptecknat i Juda konungars krönika.

19 Now, the rest of the story of Joash, and all that he did, are, they, not written in the book of the Chronicles of the Kings of Judah?

20 Mutta hänen palvelijansa nousivat ja tekivät salaliiton ja surmasivat Jooaan Millo-rakennuksessa, siinä, mistä mennään alas Sillaan.

20 Och hans tjänare uppreste sig och sammansvuro sig och dräpte Joas i Millobyggnaden, som sträcker sig ned mot Silla.

20 And his servants arose and made a conspiracy, and smote Joash, in the house of Millo which teeth down to Silla.

21 Hänen palvelijansa Joosakar, Simeatin poika, ja Joosabad, Soomerin poika, löivät hänet kuoliaaksi, ja hänet haudattiin isiensä viereen Daavidin kaupunkiin. Ja hänen poikansa Amasja tuli kuninkaaksi hänen sijaansa.

21 Det var hans tjänare Josakar, Simeats son, och Josabad, Somers son, som slogo honom till döds. Och man begrov honom hos hans fäder i Davids stad. Och hans son Amasja blev konung efter honom

21 Yea, Jozabar son of Shimeath and Jehozabad son of Shomer, his servants, smote him, that he died, and he was buried with his fathers, in the city of David,—and, Amaziah his son, reigned in his stead.

13 luku

1 Juudan kuninkaan Jooaan, Ahasjan pojan, kahdentenakymmenentenä kolmantena hallitusvuotena tuli Jooahas, Jeehun poika, Israelin kuninkaaksi, ja hän hallitsi Samariassa

1 I Joas', Ahasjas sons, Juda konungs, tjugutredje regeringsår blev Joahas, Jehus son, konung över Israel i Samaria och regerade i sjutton år.

1 In the twenty–third year of Joash son of Ahaziah king of Judah, began Jehoahaz, son of Jehu, to reign over Israel, in Samaria, [and he reigned] seventeen years.

seitsemäntoista vuotta.
2 Ja hän teki sitä, mikä on pahaa Herran silmissä, ja vaelsi Jerobeamin, Nebatin pojan, synneissä, joilla tämä oli saattanut Israelin tekemään syntiä; hän ei luopunut niistä.
3 Niin Herran viha syttyi Israelia kohtaan, ja hän antoi heidät Hasaelin, Aramin kuninkaan, ja Benhadadin, Hasaelin pojan, käsiin koko siksi ajaksi.

4 Mutta Jooahas lepytti Herraa, ja Herra kuuli häntä, sillä hän näki Israelin sorron, kun Aramin kuningas sorti heitä.

5 Ja Herra antoi Israelille vapauttajan, ja he pääsivät aramilaisten käsistä. Ja israelilaiset asuivat majoissansa niinkuin ennenkin.
6 Eivät he kuitenkaan luopuneet Jerobeamin suvun synneistä, joilla hän oli saattanut Israelin tekemään syntiä, vaan he vaelsivat niissä; aserakin jäi paikoilleen Samariaan.
7 Niin ei Herra jättänyt Jooahaalle väkeä enempää kuin viisikymmentä ratsumiestä, kymmenet sotavaunut ja kymmenentuhatta jalkamiestä; sillä Aramin kuningas oli hävittänyt ne ja pannut ne tomuksi, niinkuin puitaessa tulee tomua.
8 Mitä muuta on kerrottavaa

2 Han gjorde vad ont var i HERRENS ögon och följde efter de Jerobeams, Nebats sons, synder genom vilka denne hade kommit Israel att synda; från dem avstod han icke.
3 Då upptändes HERRENS vrede mot Israel, och han gav dem i Hasaels, den arameiske konungens, hand och i Ben-Hadads, Hasaels sons, hand hela denna tid.

4 (Men Joahas bönföll inför HERREN, och HERREN hörde honom, eftersom han såg Israels betryck, då nu konungen i Aram förtryckte dem.

5 Och HERREN gav åt Israel en frälsare, så att de blevo räddade ur araméernas hand; sedan bodde Israels barn i sina hyddor såsom förut.
6 Dock avstodo de icke från de Jerobeams hus' synder genom vilka denne hade kommit Israel att synda, utan vandrade i dem. Aseran fick också stå kvar i Samaria.)
7 Ty han hade icke låtit Joahas behålla mer folk än femtio ryttare, tio vagnar och tio tusen man fotfolk; så illa förgjorde dem konungen i Aram; han slog dem, så att de blevo såsom stoft, när man tröskar.

8 Vad nu mer är att säga

2 And he did the thing that was wicked in the eyes of Yahweh,—and went after the sins of Jeroboam son of Nebat which he caused, Israel, to commit, he departed not therefrom.
3 Then was kindled the anger of Yahweh against Israel—and he delivered them into the hand of Hazael king of Syria, and into the hand of Ben–hadad son of Hazael, continually.
4 And Jehoahaz appeased the face of Yahweh,—and Yahweh hearkened unto him, because he had seen the oppression of Israel, for that, the king of Syria, oppressed them.
5 So Yahweh gave unto Israel a saviour, and they went forth from under the hand of Syria,—and the sons of Israel dwelt in their own homes, as aforetime.
6 Howbeit they departed not from the sins of the house of Jeroboam which he caused, Israel, to commit, therein, they walked,—moreover also, the Sacred Stem, still stood in Samaria.
7 For he had not left remaining unto Jehoahaz a people, save only fifty horsemen, and ten chariots, and ten thousand footmen,––for the king of Syria had destroyed them, and had made them like dust in threshing.

8 Now, the rest of the story

Jooahaasta, kaikesta, mitä hän teki, ja hänen urotöistänsä, se on kirjoitettuna Israelin kuningasten aikakirjassa.
9 Ja Jooahas meni lepoon isiensä tykö, ja hänet haudattiin Samariaan. Ja hänen poikansa Jooas tuli kuninkaaksi hänen sijaansa.
10 Juudan kuninkaan Jooaan kolmantenakymmenentenä seitsemäntenä hallitusvuotena tuli Jooas, Jooahaan poika, Israelin kuninkaaksi, ja hän hallitsi Samariassa kuusitoista vuotta.
11 Hän teki sitä, mikä on pahaa Herran silmissä: hän ei luopunut mistään Jerobeamin, Nebatin pojan, synneistä, joilla tämä oli saattanut Israelin tekemään syntiä, vaan vaelsi niissä.
12 Mitä muuta on kerrottavaa Jooaasta, kaikesta, mitä hän teki, ja hänen urotöistään, kuinka hän soti Juudan kuningasta Amasjaa vastaan, se on kirjoitettuna Israelin kuningasten aikakirjassa.
13 Ja Jooas meni lepoon isiensä tykö, ja Jerobeam istui hänen valtaistuimellensa. Ja Jooas haudattiin Samariaan Israelin kuningasten viereen.
14 Mutta kun Elisa sairasti kuolintautiansa, tuli Jooas, Israelin kuningas, hänen tykönsä. Ja kumartuneena hänen kasvojensa yli hän itki ja sanoi: Isäni, isäni! Israelin

om Joahas, om allt vad han gjorde och om hans bedrifter, det finnes upptecknat i Israels konungars krönika.
9 Och Joahas gick till vila hos sina fäder, och man begrov honom i Samaria. Och hans son Joas blev konung efter honom.
10 I Joas', Juda konungs, trettiosjunde regeringsår blev Joas, Joahas' son, konung över Israel i Samaria och regerade i sexton år.
11 Han gjorde vad ont var i HERRENS ögon; han avstod icke från någon av de Jerobeams, Nebats sons, synder genom vilka denne hade kommit Israel att synda, utan vandrade i dem.
12 Vad nu mer är att säga om Joas, om allt vad han gjorde och om hans bedrifter, om hans krig mot Amasja, Juda konung, det finnes upptecknat i Israels konungars krönika.
13 Och Joas gick till vila hos sina fäder, och Jerobeam besteg hans tron. Och Joas blev begraven i Samaria, hos Israels konungar.
14 Men när Elisa låg sjuk i den sjukdom varav han dog, kom Joas, Israels konung, ned till honom. Och han satt hos honom gråtande och sade: »Min fader, min

of Jehoahaz, and all that he did, and his might, are, they, not written in the book of the Chronicles of the Kings of Israel?
9 So then Jehoahaz slept with his fathers, and they buried him in Samaria,—and, Joash his son, reigned, in his stead.
10 In the thirty–seventh year of Joash king of Judah, began Jehoash son of Jehoahaz to reign over Israel, in Samaria, [and he reigned] sixteen years.
11 And he did that which was wicked in the eyes of Yahweh,—he turned not away from all the sins of Jeroboam son of Nebat, which he caused, Israel, to commit, therein, he walked.
12 Now, the rest of the story of Joash, and all that he did, and his might, wherewith he fought against Amaziah king of Judah, are, they, not written in the book of the Chronicles of the Kings of Israel?
13 So then Joash slept with his fathers, and, Jeroboam, took his seat on his throne,—and Joash was buried in Samaria, with the kings of Israel.
14 Now, Elisha, had fallen sick of his sickness whereof he was about to die,—so then Joash king of Israel came down unto him, and wept upon his face, and

sotavaunut ja ratsumiehet!

15 Niin Elisa sanoi hänelle: Nouda jousi ja nuolia. Ja hän nouti hänelle jousen ja nuolia.
16 Sitten hän sanoi Israelin kuninkaalle: Laske kätesi jouselle. Ja kun hän oli laskenut kätensä, pani Elisa kätensä kuninkaan kätten päälle.

17 Ja hän sanoi: Avaa ikkuna itään päin. Ja kun tämä oli avannut sen, sanoi Elisa: Ammu. Ja hän ampui. Niin hän sanoi: Herran voitonnuoli, voitonnuoli Aramia vastaan! Sinä olet voittava aramilaiset Afekissa perinpohjin.

18 Sitten hän sanoi: Ota nuolet. Ja kun hän oli ne ottanut, sanoi hän Israelin kuninkaalle: Lyö maahan. Niin hän löi kolme kertaa ja lakkasi sitten.

19 Mutta Jumalan mies vihastui häneen ja sanoi: Sinun olisi pitänyt lyödä viisi tai kuusi kertaa: silloin olisit voittanut aramilaiset perinpohjin. Mutta nyt olet voittava aramilaiset ainoastaan kolme kertaa.

20 Sitten Elisa kuoli, ja hänet haudattiin. Ja mooabilaisten partiojoukkoja tuli maahan vuosi vuodelta.

21 Ja kerran, kun he

fader! Du som för Israel är både vagnar och ryttare!»

15 Då sade Elisa till honom: »Hämta en båge och pilar.» Och han hämtade åt honom en båge och pilar.
16 Då sade han till Israels konung: »Fatta i bågen med din hand.» Och när han hade gjort detta, lade Elisa sina händer på konungens händer.

17 Därefter sade han: »Öppna fönstret mot öster.» Och när han hade öppnat det, sade Elisa: »Skjut.» Och han sköt. Då sade han: »En HERRENS segerpil, en segerpil mot Aram! Du skall slå araméerna vid Afek, så att de förgöras.»

18 Därefter sade han: »Tag pilarna.» Och när han hade tagit dem, sade han till Israels konung: »Slå på jorden.» Då slog han tre gånger och sedan höll han upp.
19 Då blev gudsmannen vred på honom och sade: »Du skulle slagit fem eller sex gånger, ty då skulle du hava slagit araméerna så, att de hade blivit förgjorda; men nu kommer du att slå araméerna allenast tre gånger.»
20 Så dog då Elisa, och man begrov honom. Men moabitiska strövskaror plägade falla in i landet, vid årets ingång.
21 Så hände sig, att just

said, My father! my father! The chariots of Israel and the horsemen thereof!
15 And Elisha said unto him, Take bow and arrows. So he took unto him bow and arrows.
16 Then said he unto the king of Israel, Let thy hand rest upon the bow. So he let his hand rest thereon. Then Elisha put his own hands upon the hands of the king;
17 and said—Open the lattice eastward. And he opened it. Then said Elisha––Shoot! And he shot. Then he said,—The arrow of victory by Yahweh, yea the arrow of victory over Syria, therefore shalt thou smite Syria in Aphek, till it be consumed.
18 And he said—Take the arrows. So he took them. Then said he unto the king of Israel—Smite unto the ground. So he smote three times, and then stayed.

19 Then was the man of God wroth against him, and said—Thou shouldest have smitten five or six times, then, hadst thou smitten Syria, until it had been consumed; But, now, three times, shalt thou smite Syria.
20 And Elisha died, and they buried him,—now, troops of Moabites, used to enter the land, at the coming in of the year;
21 and it came to pass, as,

haudatessaan erästä miestä näkivät partiojoukon, heittivät he miehen Elisan hautaan ja menivät matkoihinsa. Kun mies kosketti Elisan luita, virkosi hän ja nousi jaloilleen.

22 Hasael, Aramin kuningas, sorti Israelia, niin kauan kuin Jooahas eli.
23 Mutta Herra oli heille laupias, armahti heitä ja kääntyi heidän puoleensa liiton tähden, jonka hän oli tehnyt Aabrahamin, Isakin ja Jaakobin kanssa. Sillä hän ei tahtonut tuhota heitä, eikä hän ollut vielä heittänyt heitä pois kasvojensa edestä.
24 Ja Hasael, Aramin kuningas, kuoli, ja hänen poikansa Benhadad tuli kuninkaaksi hänen sijaansa.
25 Ja Jooas, Jooahaan poika, otti Benhadadilta, Hasaelin pojalta, takaisin ne kaupungit, jotka tämä oli asevoimalla ottanut hänen isältänsä Jooahaalta. Kolme kertaa Jooas voitti hänet ja otti takaisin Israelin kaupungit.

när några höllo på att begrava en man, fingo de se en strövskara; då kastade de mannen i Elisas grav. När då mannen kom i beröring med Elisas ben, fick han liv igen och reste sig upp på sina fötter.
22 Och Hasael, konungen i Aram, hade förtryckt Israel, så länge Joahas levde.
23 Men HERREN blev dem nådig och förbarmade sig över dem och vände sig till dem, för det förbunds skull som han hade slutit med Abraham, Isak och Jakob; ty han ville icke fördärva dem, och han hade ännu icke kastat dem bort ifrån sitt ansikte.
24 Och Hasael, konungen i Aram, dog, och hans son Ben-Hadad blev konung efter honom.
25 Då tog Joas, Joahas' son, tillbaka från Ben-Hadad, Hasaels son, de städer som denne i krig hade tagit ifrån hans fader Joahas. Tre gånger slog Joas honom och återtog så Israels städer.

they, were burying a man, that, lo! they saw a troop, so they cast the man into the sepulchre of Elisha,—and, as soon as the man touched the bones of Elisha, he came to life again, and rose up on his feet.
22 And, Hazael king of Syria, had oppressed Israel all the days of Jehoahaz.
23 Then was Yahweh gracious unto them, and had compassion upon them, and turned unto them, for the sake of his covenant with Abraham, Isaac, and Jacob,—and was not willing to destroy them, nor to cast them off from his presence, as yet.
24 So then Hazael king of Syria died; and, Ben–hadad his son, reigned, in his stead.
25 And Jehoash son of Jehoahaz again took the cities out of the hand of Ben–hadad son of Hazael, which he had taken out of the hand of Jehoahaz his father, in war,—three times, did Joash smite him, and recover the cities of Israel.

14 luku

1 Israelin kuninkaan Jooaan, Jooahaan pojan, toisena hallitusvuotena tuli Amasja, Jooaan poika, Juudan kuninkaaksi.
2 Hän oli kahdenkymmenen viiden vuoden vanha tullessaan kuninkaaksi, ja hän hallitsi Jerusalemissa

1 I Joas', Joahas' sons, Israels konungs, andra regeringsår blev Amasja, Joas' son, konung i Juda.

2 Han var tjugufem år gammal, när han blev konung, och han regerade tjugunio år i Jerusalem.

1 In the second year of Joash son of Joahaz king of Israel, began Amaziah son of Joash king of Judah to reign.
2 Twenty–five years old, was he when he began to reign, and twenty–nine years, reigned he in Jerusalem,—

kaksikymmentä yhdeksän vuotta. Hänen äitinsä oli nimeltään Jooaddin, Jerusalemista.

Hans moder hette Joaddin, från Jerusalem.

and, his mother's name, was Jehoaddan of Jerusalem.

3 Hän teki sitä, mikä on oikein Herran silmissä, ei kuitenkaan niinkuin hänen isänsä Daavid. Kaikessa hän teki, niinkuin hänen isänsä Jooas oli tehnyt.

3 Han gjorde vad rätt var i HERRENS ögon, dock icke såsom hans fader David; men han gjorde i allt såsom hans fader Joas hade gjort.

3 And he did that which was right in the eyes of Yahweh, only, not like David his father: according to all that Joash his father did, so he did;

4 Kuitenkaan eivät uhrikukkulat hävinneet, vaan kansa uhrasi ja suitsutti yhä edelleen uhrikukkuloilla.

4 Offerhöjderna blevo likväl icke avskaffade, utan folket fortfor att frambära offer och tända offereld på höjderna.

4 only, the high places, took they not away,—still were the people sacrificing and burning incense in the high places.

5 Ja kun kuninkuus oli vahvistunut hänen käsissään, surmautti hän ne palvelijansa, jotka olivat murhanneet kuninkaan, hänen isänsä.

5 Och sedan konungadömet hade blivit befäst i hans hand, lät han dräpa dem av sina tjänare, som hade dräpt hans fader, konungen.

5 And it came to pass that, as soon as the kingdom was confirmed in his hand, he smote his servants who smote the king his father;

6 Mutta murhaajain lapset hän jätti surmaamatta, niinkuin on kirjoitettu Mooseksen lain kirjaan, jossa Herra on käskenyt: Älköön isiä rangaistako kuolemalla lasten tähden älköönkä lapsia isien tähden; kukin rangaistakoon kuolemalla oman syntinsä tähden.

6 Men mördarnas barn dödade han icke, i enlighet med vad föreskrivet var i Moses lagbok, där HERREN hade bjudit och sagt: »Föräldrarna skola icke dödas för sina barns skull, och barnen skola icke dödas för sina föräldrars skull, utan var och en skall dö genom sin egen synd.»

6 but, the sons of them that smote him, slew he not,—as it is written in the book of the law of Moses, which Yahweh commanded, saying—Fathers, shall not be put to death, for sons, nor shall, sons, be put to death, for fathers, but every man, for his own sin, shall be put to death.

7 Hän voitti edomilaiset Suolalaaksossa, kymmenentuhatta miestä, ja valloitti Seelan asevoimalla ja antoi sille nimen Jokteel, joka sillä tänäkin päivänä on.

7 Han slog edoméerna i Saltdalen, tio tusen man, och intog Sela med strid och gav det namnet Jokteel, såsom det heter ännu i dag.

7 He, smote Edom, in the valley of salt, ten thousand, and seized Sela, in the war,—and called the name thereof Joktheel, [as it is] until this day.

8 Silloin Amasja lähetti sanansaattajat Israelin kuninkaan Jooaan, Jooahaan pojan, Jeehun pojanpojan luo ja käski sanoa hänelle: Tule, otelkaamme keskenämme.

8 Därefter skickade Amasja sändebud till Joas, son till Joahas, son till Jehu, Israels konung, och lät säga: »Kom, låt oss drabba samman med varandra.»

8 Then, sent Amaziah messengers unto Jehoash son of Jehoahaz son of Jehu, king of Israel, saying,—Come now, let us look one another in the face.

9 Mutta Jooas, Israelin kuningas, lähetti Amasjalle, Juudan kuninkaalle tämän sanan: Libanonilla kasvava ohdake lähetti setripuulle, joka kasvoi Libanonilla, sanan: 'Anna tyttäresi vaimoksi minun pojalleni.' Mutta metsän eläimet Libanonilla kulkivat ohdakkeen ylitse ja tallasivat sen maahan.
10 Sinä olet voittanut Edomin, ja siitä olet käynyt ylpeäksi. Tyydy siihen kunniaan ja pysy kotonasi. Minkätähden tuotat onnettomuuden? Sinä kukistut itse ynnä Juuda sinun kanssasi.
11 Mutta Amasja ei totellut. Niin Jooas, Israelin kuningas, lähti liikkeelle, ja he, hän ja Amasja, Juudan kuningas, ottelivat keskenään Beet-Semeksessä, joka on Juudan aluetta.

12 Ja israelilaiset voittivat Juudan miehet, ja nämä pakenivat kukin majallensa.

13 Ja Jooas, Israelin kuningas, otti Juudan kuninkaan Amasjan, Jooaan pojan, Ahasjan pojanpojan, Beet-Semeksessä vangiksi. Kun hän tuli Jerusalemiin, revitti hän Jerusalemin muuria Efraimin portista Kulmaporttiin saakka, neljäsataa kyynärää.

14 Ja hän otti kaiken kullan ja hopean sekä kaikki kalut, mitä Herran temppelissä ja

9 Men Joas, Israels konung, sände då till Amasja, Juda konung, och lät svara: »Törnbusken på Libanon sände en gång bud till cedern på Libanon och lät säga: 'Giv din dotter åt min son till hustru.' Men sedan gingo markens djur på Libanon fram över törnbusken och trampade ned den.
10 Du har slagit Edom, och däröver förhäver du dig i ditt hjärta. Men låt dig nöja med den äran, och stanna hemma. Varför utmanar du olyckan, dig själv och Juda med dig till fall?»

11 Men Amasja ville icke höra härpå, och Joas, Israels konung, drog då upp, och de drabbade samman med varandra, han och Amasja, Juda konung, vid det Bet-Semes som hör till Juda.

12 Och Juda män blevo slagna av Israels män och flydde, var och en till sin hydda.
13 Och Amasja, Juda konung, son till Joas, son till Ahasja, blev tagen till fånga i Bet-Semes av Joas, Israels konung. Och när de kommo till Jerusalem, bröt han ned ett stycke av Jerusalems mur vid Efraimsporten, och därifrån ända till Hörnporten, fyra hundra alnar.
14 Och han tog allt guld och silver och alla kärl som funnos i HERRENS hus och i

9 And Jehoash king of Israel sent unto Amaziah king of Judah, saying, A thistle that was in Lebanon, sent unto a cedar that was in Lebanon, saying—Give thy daughter to my son to wife,—and there passed by a beast of the field that was in Lebanon, and trampled down the thistle:

10 Thou hast, smitten, Edom, and, thy heart, would lift thee up,—Glory, and stay at home! Wherefore, then, shouldest thou contend with misfortune, and fall, thou, and Judah with thee?

11 But Amaziah hearkened not. So then Jehoash king of Israel came up, and they looked one another in the face, he and Amaziah king of Judah,—in Beth-shemesh, which belongeth unto Judah.

12 Then was Judah defeated before Israel,—and they fled, every man to his own home;
13 and, upon Amaziah, king of Judah, son of Jehoash son of Ahaziah, did Jehoash king of Israel, seize, in Beth-shemesh,—and entered Jerusalem, and brake down the wall of Jerusalem, at the gate of Ephraim, as far as the corner gate, four hundred cubits;

14 and took all the gold and the silver and all the vessels that were found in

kuninkaan linnan aarrekammioissa oli, ynnä panttivankeja, ja palasi Samariaan.

konungshusets skattkamrar, därtill ock gisslan, och vände så tillbaka till Samaria.

the house of Yahweh, and in the treasuries of the house of the king, and hostages,—and returned to Samaria.

15 Mitä muuta on kerrottavaa Jooaasta, siitä, mitä hän teki, ja hänen urotöistään, kuinka hän soti Amasjaa, Juudan kuningasta, vastaan, se on kirjoitettuna Israelin kuningasten aikakirjassa.

15 Vad nu mer är att säga om Joas, om vad han gjorde och om hans bedrifter och om hans krig mot Amasja, Juda konung, det finnes upptecknat i Israels konungars krönika.

15 Now, the rest of the story of Jehoash, what he did, and his might and how he fought with Amaziah king of Judah, are, they, not written in the book of the Chronicles of the Kings of Israel?

16 Ja Jooas meni lepoon isiensä tykö, ja hänet haudattiin Samariaan Israelin kuningasten viereen. Ja hänen poikansa Jerobeam tuli kuninkaaksi hänen sijaansa.

16 Och Joas gick till vila hos sina fäder och blev begraven i Samaria, hos Israels konungar. Och hans son Jerobeam blev konung efter honom.

16 And Jehoash slept with his fathers, and was buried in Samaria, with the kings of Israel,—and, Jeroboam his son, reigned, in his stead.

17 Mutta Juudan kuningas Amasja, Jooaan poika, eli Israelin kuninkaan Jooaan, Jooahaan pojan, kuoleman jälkeen viisitoista vuotta.

17 Men Amasja, Joas' son, Juda konung, levde i femton år efter Joas', Joahas' sons, Israels konungs, död.

17 And Amaziah son of Joash king of Judah, lived, after the death of Jehoash son of Jehoahaz king of Israel, fifteen years.

18 Mitä muuta on kerrottavaa Amasjasta, se on kirjoitettuna Juudan kuningasten aikakirjassa.

18 Vad nu mer är att säga om Amasja, det finnes upptecknat i Juda konungars krönika.

18 Now, the rest of the story of Amaziah, is, it, not written in the book of the Chronicles of the Kings of Judah?

19 Ja häntä vastaan tehtiin Jerusalemissa salaliitto. Hän pakeni Laakiiseen, mutta Laakiiseen lähetettiin miehiä hänen jälkeensä, ja ne surmasivat hänet siellä.

19 Och en sammansvärjning anstiftades mot honom i Jerusalem, så att han måste fly till Lakis. Då sändes män efter honom till Lakis, och dessa dödade honom där.

19 And, when they made against him a conspiracy in Jerusalem, he fled to Lachish,—but they sent after him to Lachish, and slew him, there.

20 Hänet nostettiin hevosten selkään ja haudattiin Jerusalemiin isiensä viereen Daavidin kaupunkiin.

20 Sedan förde man honom därifrån på hästar; och han blev begraven i Jerusalem hos sina fäder i Davids stad.

20 And they bare him on horses,—and he was buried in Jerusalem, with his fathers, in the city of David.

21 Mutta koko Juudan kansa otti Asarjan, joka oli kuudentoista vuoden vanha, ja teki hänet kuninkaaksi hänen isänsä Amasjan

21 Och allt folket i Juda tog Asarja som då var sexton år gammal, och gjorde honom till konung i hans fader Amasjas ställe.

21 And all the people of Judah took Azariah, he, being sixteen yearn old,—and made, him, king instead of his father Amaziah.

sijaan.
22 Hän linnoitti Eelatin ja palautti sen Juudalle, sittenkuin kuningas oli mennyt lepoon isiensä tykö.

22 Det var han som befäste Elat; ock han lade det åter under Juda, sedan konungen hade gått till vila hos sina fäder.

22 He, built Elath, and restored it to Judah,—after the king slept with his fathers.

23 Juudan kuninkaan Amasjan, Jooaan pojan, viidentenätoista hallitusvuotena tuli Jerobeam, Jooaan poika, Israelin kuninkaaksi, ja hän hallitsi Samariassa neljäkymmentä yksi vuotta.

23 I Amasjas, Joas' sons, Juda konungs, femtonde regeringsår blev Jerobeam, Joas' son, konung över Israel i Samaria och regerade i fyrtioett år.

23 In the fifteenth year of Amaziah, son of Joash, king of Judah, began Jeroboam, son of Joash, king of Israel, to reign in Samaria, [and he reigned] forty-one years.

24 Hän teki sitä, mikä on pahaa Herran silmissä; hän ei luopunut mistään Jerobeamin, Nebatin pojan, synneistä, joilla tämä oli saattanut Israelin tekemään syntiä.

24 Han gjorde vad ont var i HERRENS ögon; han avstod icke från någon av de Jerobeams, Nebats sons, synder genom vilka denne hade kommit Israel att synda.

24 And he did the thing that was wicked in the eyes of Yahweh,—he turned not away from any of the sins of Jeroboam son of Nebat, which he caused, Israel, to commit.

25 Hän palautti entiselleen Israelin alueen, siitä, mistä mennään Hamatiin, aina Aromaan mereen saakka, sen sanan mukaan, jonka Herra, Israelin Jumala, oli puhunut palvelijansa, profeetta Joonan, Amittain pojan, kautta, joka oli kotoisin Gat-Heeferistä.

25 Han återvann Israels område, från det ställe där vägen går till Hamat ända till Hedmarkshavet, i enlighet med det ord som HERREN, Israels Gud, hade talat genom sin tjänare profeten Jona, Amittais son, från Gat-Hahefer.

25 He, restored the boundary of Israel, from the entering in of Hamath, unto the sea of the waste plain,—according to the word of Yahweh, God of Israel, which he spake by the hand of his servant Jonah, son of Amittai, the prophet, who was of Gath-hepher.

26 Sillä Herra oli nähnyt Israelin ylen katkeran kurjuuden, kuinka kaikki tyynni menehtyivät eikä Israelilla ollut auttajaa.

26 Ty HERREN såg att Israels betryck var mycket svårt, och att det var ute med alla och envar, och att Israel icke hade någon hjälpare.

26 For Yahweh saw the humiliation of Israel, that it was bitter, indeed,—and that there was no one shut up, nor any one left at large, no one indeed to help Israel.

27 Herra ei ollut vielä sanonut, että hän oli pyyhkivä Israelin nimen pois taivaan alta, ja niin hän vapautti heidät Jerobeamin, Jooaan pojan, kautta.

27 Och HERREN hade ännu icke beslutit att utplåna Israels namn under himmelen; därför frälste han dem genom Jerobeam, Joas' son.

27 Neither had Yahweh spoken, to wipe out the name of Israel from under the heavens,—so he saved them, by the hand of Jeroboam son of Joash.

28 Mitä muuta on kerrottavaa Jerobeamista,

28 Vad nu mer är att säga om Jerobeam, om allt vad

28 Now, the rest of the story of Jeroboam, and all

kaikesta, mitä hän teki, ja hänen urotöistänsä, kuinka hän kävi sotaa ja kuinka hän palautti Israelille Damaskosta ja Hamatista sen, mikä oli ollut Juudan, se on kirjoitettuna Israelin kuningasten aikakirjassa.
29 Ja Jerobeam meni lepoon isiensä, Israelin kuningasten, tykö. Ja hänen poikansa Sakarja tuli kuninkaaksi hänen sijaansa.

han gjorde och om hans bedrifter och hans krig, så ock om huru han åt Israel återvann den del av Damaskus och Hamat, som en gång hade tillhört Juda, det finnes upptecknat i Israels konungars krönika.
29 Och Jerobeam gick till vila hos sina fäder, Israels konungar. Och hans son Sakarja blev konung efter honom.

that he did, and his might when he warred, and how he restored Damascus and Hamath to Judah in Israel, are, they, not written in the book of the Chronicles of the Kings of Israel?

29 And Jeroboam slept with his fathers, with the kings of Israel,—and, Zechariah his son, reigned, in his stead.

15 luku

1 Jerobeamin, Israelin kuninkaan, kahdentenakymmenentenä seitsemäntenä hallitusvuotena tuli Asarja, Amasjan poika, Juudan kuninkaaksi.

1 I Jerobeams, Israels konungs, tjugusjunde regeringsår blev Asarja, Amasjas son, konung i Juda.

1 In the twenty–seventh year of Jeroboam king of Israel, began Azariah son of Amaziah king of Judah to reign.

2 Hän oli kuudentoista vuoden vanha tullessaan kuninkaaksi ja hallitsi Jerusalemissa viisikymmentä kaksi vuotta. Hänen äitinsä oli nimeltään Jekolja, Jerusalemista.

2 Han var sexton år gammal, när han blev konung, och han regerade femtiotvå år i Jerusalem. Hans moder hette Jekolja, från Jerusalem.

2 Sixteen years old, was he when he began to reign, and, fifty–two years, reigned he in Jerusalem,—and, the name of his mother, was Jecholiah, of Jerusalem.

3 Ja hän teki sitä, mikä on oikein Herran silmissä, aivan niinkuin hänen isänsä Amasja oli tehnyt.

3 Han gjorde vad rätt var i HERRENS ögon, alldeles såsom hans fader Amasja hade gjort.

3 And he did that which was right in the eyes of Yahweh,—according to all that, Amaziah his father, had done.

4 Kuitenkaan eivät uhrikukkulat hävinneet, vaan kansa uhrasi ja suitsutti yhä edelleen uhrikukkuloilla.

4 Dock blevo offerhöjderna icke avskaffade, utan folket fortfor att frambära offer och tända offereld på höjderna.

4 Only, the high places, took they not away,—still were the people sacrificing and burning incense in the high places.

5 Ja Herra löi kuningasta, niin että hän oli pitalitautinen kuolinpäiväänsä saakka. Hän asui eri talossa, mutta Jootam, kuninkaan poika, oli linnan päällikkönä

5 Men HERREN hemsökte konungen, så att han blev spetälsk för hela sitt liv; och han bodde sedan i ett särskilt hus. Jotam, konungens son, förestod då

5 And Yahweh smote the king, so that he became a leper, until the day of his death, and dwelt in a lazar–house,—and, Jotham, son of the king, was over the

ja tuomitsi maan kansaa.

6 Mitä muuta on kerrottavaa Asarjasta ja kaikesta, mitä hän teki, se on kirjoitettuna Juudan kuningasten aikakirjassa.
7 Ja Asarja meni lepoon isiensä tykö, ja hänet haudattiin isiensä viereen Daavidin kaupunkiin. Ja hänen poikansa Jootam tuli kuninkaaksi hänen sijaansa.
8 Asarjan, Juudan kuninkaan, kolmantenakymmenentenä kahdeksantena hallitusvuotena tuli Sakarja, Jerobeamin poika, Israelin kuninkaaksi, ja hän hallitsi Samariassa kuusi kuukautta.
9 Ja hän teki sitä, mikä on pahaa Herran silmissä, niinkuin hänen isänsäkin olivat tehneet; hän ei luopunut Jerobeamin, Nebatin pojan, synneistä, joilla tämä oli saattanut Israelin tekemään syntiä.
10 Ja Sallum, Jaabeksen poika, teki salaliiton häntä vastaan ja löi hänet kuoliaaksi kansan nähden ja tuli kuninkaaksi hänen sijaansa.
11 Mitä muuta on kerrottavaa Sakarjasta, katso, se on kirjoitettuna Israelin kuningasten aikakirjassa.
12 Näin toteutui Herran sana, jonka hän oli puhunut Jeehulle sanoen: Sinun poikasi istukoot Israelin valtaistuimella neljänteen polveen: niin tapahtui.

hans hus och dömde folket i landet.
6 Vad nu mer är att säga om Asarja och om allt vad han gjorde, det finnes upptecknat i Juda konungars krönika.
7 Och Asarja gick till vila hos sina fäder, och man begrov honom hos hans fäder i Davids stad. Och hans son Jotam blev konung efter honom.
8 I Asarjas, Juda konungs, trettioåttonde regeringsår blev Sakarja, Jerobeams son, konung över Israel i Samaria och regerade i sex månader.

9 Han gjorde vad ont var i HERRENS ögon, såsom hans fäder hade gjort; han avstod icke från de Jerobeams, Nebats sons, synder genom vilka denne hade kommit Israel att synda.

10 Och Sallum, Jabes' son, anstiftade en sammansvärjning mot honom och slog honom till döds i folkets åsyn, och blev så konung i hans ställe
11 Vad nu mer är att säga om Sakarja, det finnes upptecknat i Israels konungars krönika.

12 Så, uppfylldes det ord som HERREN, hade talat till Jehu, när han sade: »Dina söner till fjärde led skola sitta på Israels tron.» Det skedde så.

house, judging the people of the land.
6 Now, the rest of the story of Azariah, and all that he did, are, they, not written in the book of the Chronicles of the Kings of Judah.
7 And Azariah slept with his fathers, and they buried him with his fathers, in the city of David,—and, Jotham his son, reigned, in his stead.

8 In the thirty–eighth year of Azariah king of Judah, began Zechariah son of Jeroboam to reign over Israel, in Samaria, [and he reigned] six months.

9 And he did the thing that was wicked in the eyes of Yahweh, as did his fathers,—he turned not away from the sins of Jeroboam son of Nebat, which he caused, Israel, to commit.

10 Then conspired against him, Shallum son of Jabesh, and smote him before the people, and slew him,—and reigned in his stead.

11 Now, the rest of the story of Zechariah, behold it! written in the book of the Chronicles of the Kings of Israel.
12 That, was the word of Yahweh, which he spake unto Jehu, saying, Thy sons, to four generations, shall sit on the throne of Israel. And it was so!

13 Sallum, Jaabeksen poika, tuli kuninkaaksi Ussian, Juudan kuninkaan, kolmantenakymmenentenä yhdeksäntenä hallitusvuotena, ja hän hallitsi Samariassa kuukauden päivät.

13 Sallum, Jabes' son, blev konung i Ussias, Juda konungs, trettionionde regeringsår, och han regerade en månads tid i Samaria.

13 Shallum the son of Jabesh, began to reign, in the thirty–ninth year of Uzziah, king of Judah,—for the space of a month in Samaria.

14 Mutta silloin Menahem, Gaadin poika, lähti liikkeelle Tirsasta, tuli Samariaan ja löi Sallumin, Jaabeksen pojan, kuoliaaksi Samariassa. Ja hän tuli kuninkaaksi tämän sijaan.

14 Men då drog Menahem, Gadis son, upp från Tirsa och kom till Samaria och slog Sallum, Jabes' son, till döds i Samaria, och blev så konung i hans ställe

14 Then came up Menahem son of Gadi, from Tirzah, and entered Samaria, and smote Shallum son of Jabesh in Samaria,—and slew him, and reigned in his stead.

15 Mitä muuta on kerrottavaa Sallumista ja salaliitosta, jonka hän teki, katso, se on kirjoitettuna Israelin kuningasten aikakirjassa.

15 Vad nu mer är att säga om Sallum och om den sammansvärjning han anstiftade, det finnes upptecknat i Israels konungars krönika.

15 Now, the rest of the story of Shallum, and his conspiracy which he made, behold them! written in the book of the Chronicles of the Kings of Israel!

16 Siihen aikaan Menahem hävitti Tifsahin ja kaiken, mitä siellä oli, niin myös sen alueen Tirsasta lähtien, koska he eivät avanneet hänelle portteja; hän hävitti sen ja halkaisi kaikki raskaat vaimot.

16 Vid den tiden förhärjade Menahem Tifsa med allt vad därinne var, så ock hela dess område, från Tirsa; ty staden hade icke öppnat portarna, därför härjade han den, och alla dess havande kvinnor lät han upprista.

16 Then, Menahem smote Tiphsah, and all that were therein, and the boundaries thereof, from Tirzah, because they opened not, therefore he smote them,—all the women therein that were with child, he ripped up.

17 Juudan kuninkaan Asarjan kolmantenakymmenentenä yhdeksäntenä hallitusvuotena tuli Menahem, Gaadin poika, Israelin kuninkaaksi, ja hän hallitsi Samariassa kymmenen vuotta.

17 I Asarjas, Juda konungs, trettionionde regeringsår blev Menahem, Gadis son, konung över Israel och regerade i tio år, i Samaria.

17 In the thirty–ninth year of Azariah king of Judah, began Menahem son of Gadi to reign over Israel, ten years [reigned he], in Samaria.

18 Hän teki sitä, mikä on pahaa Herran edessä; hän ei luopunut koko elinaikanaan mistään Jerobeamin, Nebatin pojan, synneistä, joilla tämä oli saattanut Israelin tekemään syntiä.

18 Han gjorde vad ont var i HERRENS ögon; han avstod icke, så länge han levde, från de Jerobeams Nebats sons, synder genom vilka denne hade kommit Israel att synda.

18 And he did the thing that was wicked in the eyes of Yahweh,—he turned not away from the sins of Jeroboam son of Nebat, which he caused, Israel, to commit, all his days.

19 Puul, Assurin kuningas, hyökkäsi maahan; ja Menahem antoi Puulille tuhat talenttia hopeata, että tämä auttaisi häntä ja vahvistaisi kuninkuuden hänen käsiinsä.

20 Ja Menahem otti rahat verona Israelilta, kaikilta varakkailta miehiltä, niin että jokainen joutui maksamaan Assurin kuninkaalle viisikymmentä sekeliä hopeata.

21 Niin Assurin kuningas palasi takaisin eikä jäänyt siihen maahan. Mitä muuta on kerrottavaa Menahemista ja kaikesta, mitä hän teki, se on kirjoitettuna Israelin kuningasten aikakirjassa.

22 Ja Menahem meni lepoon isiensä tykö. Ja hänen poikansa Pekahja tuli kuninkaaksi hänen sijaansa.

23 Juudan kuninkaan Asarjan viidentenäkymmenentenä hallitusvuotena tuli Pekahja, Menahemin poika, Israelin kuninkaaksi, ja hän hallitsi Samariassa kaksi vuotta.

24 Hän teki sitä, mikä on pahaa Herran silmissä; hän ei luopunut Jerobeamin, Nebatin pojan, synneistä, joilla tämä oli saattanut Israelin tekemään syntiä.

25 Ja Pekah, Remaljan poika, hänen vaunusoturinsa, teki salaliiton häntä vastaan ja tappoi hänet Samariassa

19 Och Pul, konungen i Assyrien, föll in i landet; då gav Menahem åt Pul tusen talenter silver, för att han skulle understödja honom och befästa konungadömet i hans hand.

20 Och de penningar som Menahem skulle giva åt konungen i Assyrien tog han ut genom att lägga skatt på alla rika män i Israel, en skatt av femtio siklar silver på var och en. Så vände då konungen i Assyrien tillbaka och stannade icke där i landet.

21 Vad nu mer är att säga om Menahem och om allt vad han gjorde, det finnes upptecknat i Israels konungars krönika.

22 Och Menahem gick till vila hos sina fäder. Och hans son Pekaja blev konung efter honom.

23 I Asarjas, Juda konungs, femtionde regeringsår blev Pekaja, Menahems son, konung över Israel i Samaria och regerade i två år.

24 Han gjorde vad ont var i HERRENS ögon; han avstod icke från de Jerobeams, Nebats sons, synder genom vilka denne hade kommit Israel att synda.

25 Och Peka, Remaljas son, hans livkämpe, anstiftade en sammansvärjning mot honom och dräpte honom i

19 Pul the king of Assyria came against the land, so Menahem gave unto Pul, a thousand talents of silver,—that his hands might be with him, to confirm the kingdom, in his hand.

20 And Menahem exacted the silver of Israel, of all the mighty men of wealth, to give to the king of Assyria, fifty shekels of silver, of each man,—so the king of Assyria turned back, and stayed not there, in the land.

21 Now, the rest of the story of Menahem, and all that he did, are, they, not written in the book of the Chronicles of the Kings of Israel?

22 And Menahem slept with his fathers,—and, Pekahiah his son, reigned in his stead.

23 In the fiftieth year of Azariah king of Judah, began Pekahiah son of Menahem to reign over Israel, in Samaria, [and he reigned] two years.

24 And he did the thing that was wicked in the eyes of Yahweh,—he turned not away from the sins of Jeroboam son of Nebat, which he caused, Israel, to commit.

25 And there conspired against him—Pekah son of Remaliah, a hero of his, and smote him in Samaria, in

kuninkaan linnan palatsissa, sekä hänet että Argobin ja Arjen, jolloin Pekahilla oli mukanaan viisikymmentä Gileadin miestä. Näin tämä surmasi hänet ja tuli kuninkaaksi hänen sijaansa.

Samaria, i konungshusets palatsbyggnad, han tillika med Argob och Arje; därvid hade han med sig femtio gileaditer. Så dödade han honom och blev konung i hans ställe.

the citadel of the house of a king, with Argob and with Arieh, and, with him, fifty men of the sons of the Gileadites,—and he slew him, and reigned in his stead.

26 Mitä muuta on kerrottavaa Pekahjasta ja kaikesta, mitä hän teki, katso, se on kirjoitettuna Israelin kuningasten aikakirjassa.

26 Vad nu mer är att säga om Pekaja och om allt vad han gjorde, det finnes upptecknat i Israels konungars krönika.

26 Now, the rest of the story of Pekahiah, and all that he did, behold them! written in the book of the Chronicles of the Kings of Israel!

27 Juudan kuninkaan Asarjan viidentenäkymmenentenä toisena hallitusvuotena tuli Pekah, Remaljan poika, Israelin kuninkaaksi, ja hän hallitsi Samariassa kaksikymmentä vuotta.

27 I Asarjas, Juda konungs, femtioandra regeringsår blev Peka, Remaljas son, konung över Israel i Samaria och regerade i tjugu år.

27 In the fifty–second year of Azariah king of Judah, began Pekah son of Remaliah to reign over Israel, in Samaria, [and he reigned] twenty years.

28 Hän teki sitä, mikä on pahaa Herran silmissä; hän ei luopunut Jerobeamin, Nebatin pojan, synneistä, joilla tämä oli saattanut Israelin tekemään syntiä.

28 Han gjorde vad ont var i HERRENS Ögon; han avstod icke från de Jerobeams; Nebats sons, synder genom vilka denne hade kommit Israel att synda.

28 And he did the thing that was wicked in the eyes of Yahweh,—he turned not away from the sins of Jeroboam son of Nebat, which he caused, Israel, to commit.

29 Israelin kuninkaan Pekahin aikana tuli Tiglat-Pileser, Assurin kuningas, ja valloitti Ijonin, Aabel-Beet-Maakan, Jaanoahin, Kedeksen, Haasorin, Gileadin ja Galilean, koko Naftalin maan, ja vei asukkaat pakkosiirtolaisuuteen Assuriin.

29 I Pekas, Israels konungs, tid kom Tiglat-Pileser, konungen i Assyrien, och intog Ijon, Abel-Bet-Maaka, Janoa, Kedes, Hasor, Gilead och Galileen, hela Naftali land, och förde folket bort till Assyrien.

29 In the days of Pekah king of Israel, came Tiglath–pileser, king of Assyria, and took Ijon, and Abel–beth–maachah, and Janoah, and Kedesh, and Hazor, and Gilead, and Galilee, all the land of Naphtali—and carried them away captive to Assyria.

30 Mutta Hoosea, Eelan poika, teki salaliiton Pekahia, Remaljan poikaa, vastaan ja löi hänet kuoliaaksi ja tuli kuninkaaksi hänen sijaansa Jootamin, Ussian pojan, kahdentenakymmenentenä hallitusvuotena.

30 Och Hosea, Elas son, anstiftade en sammansvärjning mot Peka, Remaljas son, och slog honom till döds och blev så konung i hans ställe, i Jotams, Ussias sons, tjugonde regeringsår.

30 And Hoshea son of Elah made a conspiracy against Pekah, son of Remaliah, and smote him, and slew him, and reigned in his stead,—in the twentieth year of Jotham, son of Uzziah.

31 Mitä muuta on kerrottavaa Pekahista ja kaikesta, mitä hän teki, katso, se on kirjoitettuna Israelin kuningasten aikakirjassa.
32 Israelin kuninkaan Pekahin, Remaljan pojan, toisena hallitusvuotena tuli Jootam, Juudan kuninkaan Ussian poika, kuninkaaksi.
33 Hän oli kahdenkymmenen viiden vuoden vanha tullessaan kuninkaaksi ja hallitsi Jerusalemissa kuusitoista vuotta. Hänen äitinsä oli nimeltään Jerusa, Saadokin tytär.
34 Hän teki sitä, mikä on oikein Herran silmissä, aivan niinkuin hänen isänsä Ussia oli tehnyt.

35 Kuitenkaan uhrikukkulat eivät hävinneet, vaan kansa uhrasi ja suitsutti yhä edelleen uhrikukkuloilla. Hän rakennutti Yläportin Herran temppeliin.

36 Mitä muuta on kerrottavaa Jootamista ja kaikesta, mitä hän teki, se on kirjoitettuna Juudan kuningasten aikakirjassa.
37 Niihin aikoihin alkoivat Resin, Aramin kuningas, ja Pekah, Remaljan poika, Herran lähettäminä käydä Juudan kimppuun.
38 Ja Jootam meni lepoon isiensä tykö, ja hänet haudattiin isiensä viereen, isänsä Daavidin kaupunkiin. Ja hänen poikansa Aahas tuli kuninkaaksi hänen

31 Vad nu mer är att säga om Peka och om allt vad han gjorde, det finnes upptecknat i Israels konungars krönika.

32 I Pekas, Remaljas sons, Israels konungs, andra regeringsår blev Jotam, Ussias son, konung i Juda.

33 Han var tjugufem år gammal, när han blev konung, och han regerade sexton år i Jerusalem. Hans moder hette Jerusa, Sadoks dotter.

34 Han gjorde vad rätt var i HERRENS ögon; han gjorde alldeles såsom hans fader Ussia hade gjort.

35 Dock blevo offerhöjderna icke avskaffade, utan folket fortfor att frambära offer och tända offereld på höjderna. Han byggde Övre porten till HERRENS hus.

36 Vad nu mer är att säga om Jotam, om vad han gjorde, det finnes upptecknat i Juda konungars krönika.
37 Vid den tiden begynte HERREN att låta Juda hemsökas av Resin, konungen i Aram, och av Peka, Remaljas son.
38 Och Jotam gick till vila hos sina fäder och blev begraven hos sina fäder i sin fader Davids stad. Och hans son Ahas blev konung efter honom.

31 Now, the rest of the story of Pekah, and all that he did, behold them! written in the book of the Chronicles of the Kings of Israel!
32 In the second year of Pekah son of Remaliah king of Israel, began Jotham son of Uzziah king of Judah to reign.
33 Twenty–five years old, was he, when he began to reign, and, sixteen years, reigned he, in Jerusalem,—and, the name of his mother, was Jerusha, daughter of Zadok.
34 And he did that which was right in the eyes of Yahweh,—according to all that Uzziah his father had done.
35 Only, the high places, took they not away, still were the people offering sacrifice and burning incense in the high places,—he, built the upper gate of the house of Yahweh.
36 Now, the rest of the story of Jotham, what he did, is, it, not written in the book of the Chronicles of the Kings of Judah?
37 In those days, began Yahweh to send against Judah, Rezin, king of Syria,––and Pekah son of Remaliah.

38 And Jotham slept with his fathers, and was buried with his fathers, in the city of David his father,—and, Ahaz his son, reigned, in his stead.

sijaansa.

16 luku

1 Pekahin, Remaljan pojan, seitsemäntenätoista hallitusvuotena tuli Aahas, Juudan kuninkaan Jootamin poika, kuninkaaksi.

1 I Pekas, Remaljas sons, sjuttonde regeringsår blev Ahas, Jotams son, konung i Juda.

1 In the seventeenth year of Pekah son of Remaliah, began Ahaz son of Jotham king of Judah to reign.

2 Aahas oli kahdenkymmenen vuoden vanha tullessansa kuninkaaksi ja hallitsi Jerusalemissa kuusitoista vuotta. Hän ei tehnyt sitä, mikä oli oikein Herran, hänen Jumalansa, silmissä, niinkuin hänen isänsä Daavid,

2 Tjugu år gammal var Ahas, när han blev konung, och han regerade sexton år i Jerusalem. Han gjorde icke vad rätt var i HERRENS, sin Guds, ögon, såsom hans fader David,

2 Twenty years old, was Ahaz when he began to reign, and, sixteen years, reigned he in Jerusalem. And he did not that which was right in the eyes of Yahweh his God, like David his father;

3 vaan vaelsi Israelin kuningasten tietä; jopa hän pani poikansakin kulkemaan tulen läpi, niiden kansain kauhistavien tekojen mukaan, jotka Herra oli karkoittanut israelilaisten tieltä.

3 utan vandrade på Israels konungars väg; ja, han lät ock sin son gå genom eld, efter den styggeliga seden hos de folk som HERREN hade fördrivit för Israels barn.

3 but walked in the way of the kings of Israel,—moreover also, me made, his son, pass through the fire, according to the abominable practices of the nations, whom Yahweh dispossessed from before the sons of Israel;

4 Ja hän uhrasi ja suitsutti uhrikukkuloilla ja kummuilla ja jokaisen viheriän puun alla.

4 Och han frambar offer och tände offereld på höjderna och kullarna och under alla gröna träd.

4 and he offered sacrifice and burned incense in the high places, and on the hills,—and under every green tree.

5 Siihen aikaan Resin, Aramin kuningas, ja Pekah, Remaljan poika, Israelin kuningas, lähtivät Jerusalemiin sotimaan. Ja he saartoivat Aahaan, mutta eivät voineet valloittaa kaupunkia.

5 På den tiden drogo Resin, konungen i Aram, och Peka, Remaljas son, Israels konung, upp för att erövra Jerusalem; och de inneslöto Ahas, men kunde icke erövra staden.

5 then, came up Rezin king of Syria, and Pekah son of Remaliah king of Israel, unto Jerusalem, to make war,—and they laid siege against Ahaz, but could not overcome [him].

6 Samaan aikaan Resin, Aramin kuningas, palautti Eelatin Aramille ja karkoitti Juudan miehet Eelatista. Niin tulivat aramilaiset Eelatiin ja

6 Vid samma tid återvann Resin, konungen i Aram, Elat åt Aram och jagade Juda män bort ifrån Elot. Därefter kommo araméerna

6 At that time, Rezin king of Syria recovered Elath, to Syria, and wholly cleared out the Jews from Eloth,—and, the Syrians, entered

asettuivat sinne, ja siellä heitä on tänäkin päivänä.
7 Mutta Aahas lähetti sanansaattajat Assurin kuninkaan Tiglat-Pileserin luo ja käski sanoa hänelle: Minä olen sinun palvelijasi ja sinun poikasi. Tule ja pelasta minut Aramin kuninkaan ja Israelin kuninkaan käsistä; he ovat hyökänneet minun kimppuuni.
8 Ja Aahas otti hopean ja kullan, mitä Herran temppelissä ja kuninkaan palatsin aarrekammioissa oli, ja lähetti sen lahjaksi Assurin kuninkaalle.

9 Ja Assurin kuningas kuuli häntä. Niin Assurin kuningas lähti Damaskoa vastaan ja valloitti sen, vei asukkaat pakkosiirtolaisuuteen Kiiriin ja surmasi Resinin.

10 Silloin kuningas Aahas lähti Damaskoon kohtaamaan Assurin kuningasta Tiglat-Pileseriä. Ja kun kuningas Aahas näki Damaskossa olevan alttarin, lähetti hän pappi Uurialle kuvan alttarista ja sen mukaan tehdyn tarkan mallin.
11 Ja pappi Uuria rakensi alttarin; aivan sen määräyksen mukaan, jonka kuningas Aahas oli hänelle lähettänyt Damaskosta; aivan sen mukaan pappi Uuria teki, jo ennenkuin kuningas Aahas oli palannut

till Elat och bosatte sig där, och där bo de ännu i dag.
7 Men Ahas skickade sändebud till Tiglat-Pileser, konungen i Assyrien, och lät säga: »Jag är din tjänare och din son. Drag hitupp och fräls mig från Arams konung och från Israels konung, ty de hava överfallit mig.»

8 Och Ahas tog det silver och guld som fanns i HERRENS hus och i konungshusets skattkamrar, och sände det såsom skänk till konungen i Assyrien.

9 Och konungen i Assyrien lyssnade till honom: konungen i Assyrien drog upp mot Damaskus och intog det och förde bort folket till Kir och dödade Resin.

10 Sedan for konung Ahas till Damaskus för att där möta Tiglat-Pileser, konungen i Assyrien. Och när konung Ahas fick se altaret i Damaskus, sände han till prästen Uria en avteckning av altaret och en mönsterbild till ett sådant, alldeles såsom det var gjort.
11 Sedan byggde prästen Uria altaret; alldeles efter den föreskrift som konung Ahas hade sänt till honom från Damaskus gjorde prästen Uria det färdigt, till dess konung Ahas kom tillbaka från Damaskus.

Elath, and have dwelt there, unto this day.
7 So Ahaz sent messengers unto Tiglath–pileser king of Assyria, saying, Thy servant and thy son, I am,—Come up and save me, out of the hand of the king of Syria, and out of the hand of the king of Israel, who are rising up against me.

8 And Ahaz took the silver and the gold that was found in the house of Yahweh, and in the treasuries of the house of the king,—and sent them to the king of Assyria, as a bribe.
9 So the king of Assyria hearkened unto him, and the king of Assyria came up unto Damascus, and seized it, and carried away the people thereof captive to Kir,—and put Rezin, to death.
10 So then King Ahaz went to meet Tiglath–pileser king of Assyria, in Damascus, and saw the altar which was in Damascus,—and King Ahaz, sent unto Urijah the priest, a likeness of the altar, and a model thereof, according to all the workmanship thereof;
11 and Urijah the priest built an altar,—according to all that King Ahaz sent from Damascus, so, did Urijah the priest make it, by the time King Ahaz came from Damascus.

Damaskosta.

12 Ja kun kuningas palasi Damaskosta ja näki alttarin, astui hän alttarin ääreen ja nousi sen päälle,

12 När så konungen efter sin hemkomst från Damaskus fick se altaret, trädde han fram till altaret och steg upp till det.

12 And, when the king came from Damascus, then the king saw the altar,—so the king drew near unto the altar, and caused offerings to ascend thereupon.

13 poltti polttouhrinsa ja ruokauhrinsa, vuodatti juomauhrinsa ja vihmoi uhraamansa uhrin veren alttarille.

13 Därefter förbrände han sitt brännoffer och sitt spisoffer och utgöt sitt drickoffer; och blodet av det tackoffer som han offrade stänkte han på altaret.

13 And he made perfume with his ascending–sacrifice, and with his meal–offering, and poured out his drink–offering,—and dashed the blood of the peace–offerings which he had, upon the altar.

14 Mutta vaskialttarin, joka oli Herran edessä, hän siirsi pois temppelin edustalta, alttarin ja Herran temppelin väliltä, ja pani sen alttarin pohjoissivulle.

14 Men kopparaltaret, som stod inför HERRENS ansikte, flyttade han undan från husets framsida, från platsen mellan det nya altaret och HERRENS hus, och ställde det på norra sidan om detta altare.

14 And, the altar of bronze which was before Yahweh, he brought away from the forefront of the house, from between the altar, and the house of Yahweh,—and put it at the side of the altar northward.

15 Ja kuningas Aahas käski pappi Uuriaa ja sanoi: Polta suuremmalla alttarilla aamu-polttouhri ja ehtoo-ruokauhri ja kuninkaan polttouhri sekä hänen ruokauhrinsa, niin myös koko maan kansan polttouhri sekä heidän ruoka- ja juomauhrinsa; ja vihmo kaikki sekä polttouhrin että teurasuhrin veri sen päälle. Mutta vaskialttarin käyttämistä minä vielä mietin.

15 Och konung Ahas bjöd prästen Uria och sade: »På det stora altaret skall du förbränna morgonens brännoffer och aftonens spisoffer, ävensom konungens brännoffer jämte hans spisoffer, så ock brännoffer, spisoffer och drickoffer för allt folket i landet; och allt blodet, såväl av brännoffer som av slaktoffer, skall du stänka därpå. Men vad Jag skall göra med kopparaltaret, det vill jag närmare betänka.»

15 And King Ahaz commanded Urijah the priest, saying—Upon the great altar, make thou perfume with the ascending–sacrifice of the morning, and with the meal–offering of the evening, and with the ascending–sacrifice of the king and with his meal–offering, and with the ascending–sacrifice of all the people of the land, and their meal–offering and their drink–offering, and, all the blood of the ascending–offering, and all the blood of the [peace] offering, thereupon, shalt thou dash,––but, the altar of bronze, shall be for me to inquire [into].

16 Ja pappi Uuria teki

16 Och prästen Uria gjorde

16 So Urijah the priest did

kaiken, mitä kuningas Aahas oli käskenyt.
17 Kuningas Aahas leikkautti irti telineiden kehäpienat ja otti pois altaat niiden päältä; ja meren hän nostatti pois vaskiraavasten päältä, jotka olivat sen alla, ja panetti sen kivialustalle.

18 Ja katetun sapattikäytävän, joka oli rakennettu temppeliin, ja kuninkaan ulkopuolisen sisäänkäytävän hän muutti Herran temppelin sisään Assurin kuninkaan vuoksi.
19 Mitä muuta on vielä kerrottavaa Aahaasta, siitä, mitä hän teki, se on kirjoitettuna Juudan kuningasten aikakirjassa.
20 Ja Aahas meni lepoon isiensä tykö, ja hänet haudattiin isiensä viereen Daavidin kaupunkiin. Ja hänen poikansa Hiskia tuli kuninkaaksi hänen sijaansa.

alldeles såsom konung Ahas bjöd honom.
17 Konung Ahas lösbröt ock sidolisterna på bäckenställen och tog bort bäckenet från dem; och havet lyfte han ned från kopparoxarna som stodo därunder och ställde det på ett stengolv.

18 Och den täckta sabbatsgången som man hade byggt vid huset, så ock konungens yttre ingångsväg, förlade han inom HERRENS hus, för den assyriske konungens skull.
19 Vad nu mer är att säga om Ahas, om vad han gjorde, det finnes upptecknat i Juda konungars krönika.
20 Och Ahab gick till vila hos sina fäder och blev begraven hos sina fäder i Davids stad. Och hans son Hiskia blev konung efter honom.

according to all that King Ahaz commanded.
17 And King Ahaz cut off the side walls of the stands, and took away from off them the laver, and, the sea, took he down from off the oxen of bronze, which were under it,—and set it on a pavement of stones.
18 Also, the covered walk for the Sabbath, which they had built in the house, and the outer entrance for the king, he changed in the house of Yahweh,—because of the king of Assyria.
19 Now, the rest of the story of Ahaz, what he did, is, it, not written in the book of the Chronicles of the Kings of Judah?
20 And Ahaz slept with his fathers, and was buried with his fathers, in the city of David,—and, Hezekiah his son, reigned, in his stead.

17 luku

1 Juudan kuninkaan Aahaan kahdentenatoista hallitusvuotena tuli Hoosea, Eelan poika, Israelin kuninkaaksi Samariaan, ja hän hallitsi yhdeksän vuotta.
2 Hän teki sitä, mikä on pahaa Herran silmissä, ei kuitenkaan niinkuin ne Israelin kuninkaat, jotka olivat olleet ennen häntä.
3 Hänen kimppuunsa hyökkäsi Salmaneser, Assurin kuningas; ja Hoosea tuli hänen palvelijakseen ja

1 I Ahas', Juda konungs, tolfte regeringsår blev Hosea, Elas son, konung i Samaria över Israel och regerade i nio år.

2 Han gjorde vad ont var i HERRENS; ögon, dock icke såsom de israelitiska konungar som hade varit före honom
3 Mot honom drog den assyriske konungen Salmaneser upp; och Hosea måste bliva honom

1 In the twelfth year of Ahaz king of Judah, began Hosea son of Elah to reign in Samaria, over Israel, [and he reigned] nine years.

2 And he did the thing that was wicked in the eyes of Yahweh,—only, not like the kings of Israel who were before him.
3 Against him, came up Shalmaneser king of Assyria,—and Hoshea became his servant, and

maksoi hänelle veroa.

4 Mutta Assurin kuningas huomasi Hoosean olevan salahankkeissa, koska tämä lähetti sanansaattajat Soon, Egyptin kuninkaan, luo eikä suorittanut enää niinkuin ennen vuotuista veroa Assurin kuninkaalle. Niin Assurin kuningas vangitutti hänet ja piti häntä sidottuna vankilassa.
5 Ja Assurin kuningas hyökkäsi koko maan kimppuun ja meni Samariaan ja piiritti sitä kolme vuotta.

6 Hoosean yhdeksäntenä hallitusvuotena Assurin kuningas valloitti Samarian ja vei Israelin pakkosiirtolaisuuteen Assuriin ja asetti heidät asumaan Halahiin ja Haaborin, Goosanin joen, rannoille sekä Meedian kaupunkeihin.
7 Näin tapahtui, koska israelilaiset olivat tehneet syntiä Herraa, Jumalaansa, vastaan, joka oli johdattanut heidät Egyptin maasta, pois faraon, Egyptin kuninkaan, käsistä, ja koska he olivat peljänneet muita jumalia.
8 He olivat myös vaeltaneet niiden kansain säädösten mukaan, jotka Herra oli karkoittanut israelilaisten tieltä, ja tehneet sitä, mitä Israelin kuninkaatkin.

9 Israelilaiset olivat tehneet Herraa, Jumalaansa, vastaan sellaista, mikä ei ole oikein: he olivat rakentaneet

underdånig och giva honom skänker.
4 Men sedan märkte konungen i Assyrien att Hosea förehade stämplingar, i det att han skickade sändebud till So, konungen i Egypten och icke, såsom förut, vart år sände skänker till konungen i Assyrien Då lät konungen i Assyrien spärra in honom och hålla honom bunden i fängelse.
5 Ty konungen i Assyrien drog upp och angrep hela landet, och drog upp mot Samaria och belägrade det i tre år.
6 I Hoseas nionde regeringsår intog konungen i Assyrien Samaria och förde Israel bort till Assyrien och lät dem bo i Hala och vid Habor -- en ström i Gosan -- och i Mediens städer.

7 Israels barn hade ju syndat mot HERREN, sin Gud, honom som hade fört dem upp ur Egyptens land, undan Faraos, den egyptiske konungens, hand, och de hade fruktat andra gudar.

8 De hade ock vandrat efter de folks stadgar, som HERREN hade fördrivit för Israels barn, och efter de stadgar som Israels konungar hade uppgjort.

9 Ja, Israels barn hade bedrivit otillbörliga ting mot HERREN, sin Gud; de hade byggt sig offerhöjder på alla

rendered him a present.

4 Then found the king of Assyria, in Hosea, a conspiracy, in that he had sent messengers unto So king of Egypt, and had not brought up a present to the king of Assyria, as [he had done] year by year,—therefore the king of Assyria shut him up, and bound him in prison.
5 And the king of Assyria came up throughout all the land,—yea he came up to Samaria, and besieged it three years.
6 In the ninth year of Hoshea, did the king of Assyria capture Samaria, and carried Israel away captive to Assyria,—and settled them in Halah, and in Habor by the river of Gozan, and the mountains of Media.
7 And thus it came to pass that Israel sinned against Yahweh their God, who brought them up out of the land of Egypt, from under the hand of Pharaoh king of Egypt,—yea they did reverence to other gods;
8 and walked in the statutes of the nations, whom Yahweh had dispossessed from before the sons of Israel,—and [in the statutes] of the kings of Israel, which they had made.
9 And the sons of Israel did, secretly, things which were not right, against Yahweh their God,—and built

itsellensä uhrikukkuloita kaikkiin kaupunkeihinsa, sekä vartiotornien luo että varustettuihin kaupunkeihin.
10 He olivat pystyttäneet itsellensä patsaita ja asera-karsikkoja jokaiselle korkealle kummulle ja jokaisen viheriän puun alle.
11 He olivat polttaneet uhreja kaikilla uhrikukkuloilla, niinkuin ne kansat, jotka Herra oli karkoittanut heidän tieltänsä, olivat harjoittaneet pahuutta ja vihoittaneet Herran.
12 He olivat palvelleet kivijumalia, vaikka Herra oli heille sanonut: Älkää tehkö sitä.

13 Ja Herra oli varoittanut sekä Israelia että Juudaa kaikkien profeettainsa, kaikkien näkijäin, kautta ja sanonut: Palatkaa pahoilta teiltänne ja noudattakaa minun käskyjäni ja säädöksiäni, kaiken sen lain mukaan, jonka minä annoin teidän isillenne ja jonka minä olen teille ilmoittanut palvelijaini, profeettain, kautta.
14 Mutta he eivät kuulleet, vaan olivat niskureita niinkuin heidän isänsäkin, jotka eivät uskoneet Herraan, Jumalaansa.
15 He hylkäsivät hänen käskynsä ja hänen liittonsa, jonka hän oli tehnyt heidän isiensä kanssa, ja todistukset, jotka hän oli heille antanut. He seurasivat turhia jumalia, ja

sina boningsorter, vid väktartornen såväl som i de befästa städerna.

10 De hade rest stoder och Aseror åt sig på alla höga kullar och under alla gröna träd.

11 Där hade de på alla offerhöjder tänt offereld, likasom de folk som HERREN hade drivit bort för dem, och hade gjort onda ting, så att de förtörnade HERREN.
12 De hade tjänat de eländiga avgudarna, fastän HERREN hade sagt till dem: »I skolen icke göra så.

13 Och HERREN hade varnat både Israel och Juda genom alla sina profeter och siare och sagt: »Vänden om från edra onda vägar och hållen mina bud och stadgar -- efter hela den lag som jag gav edra fäder -- så ock vad jag har låtit säga eder genom mina tjänare profeterna.»

14 Men de ville icke höra, utan voro hårdnackade såsom deras fäder, vilka icke trodde på HERREN, sin Gud.
15 De förkastade hans stadgar och det förbund som han hade slutit med deras fäder, och de förordningar som han hade givit dem, och följde efter fåfängliga avgudar och

for themselves high places in all their cities, from the watchmen's tower, to the fortified city.
10 And they set up for themselves pillars and Sacred Stems, upon every high hill, and under every green tree;
11 and burned incense there, in all the high places, like the nations whom Yahweh drave out from before them,—and did things that were wicked, so as to provoke Yahweh to anger;
12 and they served the manufactured gods, as to which Yahweh had said to them, Ye shall not do this thing.
13 And Yahweh testified against Israel and against Judah, through all his prophets—every one who had a vision, saying—Turn ye from your wicked ways, and keep my commandments, my statutes, according to all the law which I commanded your fathers; and which I sent unto you through my servants the prophets.
14 Howbeit they hearkened not,—but stiffened their neck, like the neck of their fathers, who trusted not in Yahweh their God;
15 but rejected his statutes, and his covenant, which he solemnised with their fathers, and his testimonies wherewith he testified against them,—and followed vanity, and became vain,

turhanpäiväisiksi he tulivat, kun seurasivat pakanakansoja, jotka asuivat heidän ympärillänsä, vaikka Herra oli kieltänyt heitä tekemästä niinkuin ne.

bedrevo fåfänglighet, likasom de folk som voro omkring dem, fastän HERREN hade förbjudit dem att göra såsom dessa.

and followed the nations that were round about them, as to whom Yahweh charged them, so that they should not do like them.

16 He hylkäsivät Herran, Jumalansa, kaikki käskyt ja tekivät itsellensä valettuja kuvia, kaksi vasikkaa. Ja he tekivät itsellensä myös asera-karsikkoja ja kumarsivat kaikkea taivaan joukkoa ja palvelivat Baalia.

16 De övergåvo HERRENS, sin Guds, alla bud och gjorde sig gjutna beläten, två kalvar; de gjorde sig ock Aseror och tillbådo himmelens hela härskara och tjänade Baal.

16 But they forsook all the commandments of Yahweh their God, and made for themselves something molten—two calves, and made a Sacred Stem, and bowed themselves down to all the army of the heavens, and served Baal;

17 Ja he panivat poikansa ja tyttärensä kulkemaan tulen läpi ja tekivät taikoja ja harjoittivat noituutta. He myivät itsensä tekemään sitä, mikä on pahaa Herran silmissä, ja vihoittivat hänet.

17 Och de läto sina söner och döttrar gå genom eld och befattade sig med spådom och övade trolldom de sålde sig till att göra vad ont var i HERRENS ögon och förtörnade honom därmed.

17 and made their sons and their daughters pass through the fire, and used divinations and enchantments, and sold themselves to do the thing that was wicked in the eyes of Yahweh, provoking him to wrath.

18 Niin Herra vihastui suuresti Israeliin ja poisti heidät kasvojensa edestä, niin ettei muuta jäänyt jäljelle kuin Juudan sukukunta yksin.

18 Därför blev ock HERREN mycket vred på Israel och försköt dem från sitt ansikte, så att icke något annat blev kvar än Juda stam allena.

18 So Yahweh shewed himself exceeding angry with Israel, and removed them from his presence,—there was none left, save the tribe of Judah, alone.

19 Ei myöskään Juuda pitänyt Herran, Jumalansa, käskyjä, vaan he vaelsivat niiden säädösten mukaan, jotka Israel itse oli tehnyt.

19 Dock höll icke heller Juda HERRENS, sin Guds, bud, utan vandrade efter de stadgar som Israel hade uppgjort.

19 Even Judah, kept not the commandments of Yahweh their God,—but walked in the statutes of Israel, which they had made.

20 Niin Herra hylkäsi koko Israelin heimon, nöyryytti heitä ja antoi heidät ryöstäjien käsiin ja heitti viimein heidät pois kasvojensa edestä.

20 Så förkastade då HERREN all Israels säd och tuktade dem och gav dem i plundrares hand, till dess att han kastade dem bort ifrån sitt ansikte.

20 So Yahweh rejected all the seed of Israel, and humiliated them, and delivered them into the hand of spoilers,—until he had cast them out from his presence;

21 Sillä kun hän oli reväissyt Israelin Daavidin suvulta ja he olivat tehneet kuninkaaksi Jerobeamin,

21 Ty när han hade ryckt Israel från Davids hus och de hade gjort Jerobeam, Nebats son, till konung,

21 for he rent Israel away from the house of David, and they made Jeroboam son of Nebat, king,—and

Nebatin pojan, käänsi Jerobeam Israelin pois Herrasta ja saattoi heidät tekemään suuren synnin.
22 Ja israelilaiset vaelsivat kaikissa synneissä, joita Jerobeam oli tehnyt; he eivät luopuneet niistä.

23 Ja niin Herra viimein poisti Israelin kasvojensa edestä, niinkuin hän oli puhunut kaikkien palvelijainsa, profeettain, kautta. Ja Israel vietiin pois maastansa pakkosiirtolaisuuteen Assuriin, jossa he ovat tänäkin päivänä.
24 Sen jälkeen Assurin kuningas antoi tuoda kansaa Baabelista, Kuutasta, Avvasta, Hamatista ja Sefarvaimista ja asetti heidät asumaan Samarian kaupunkeihin israelilaisten sijaan. Ja he ottivat Samarian omaksensa ja asettuivat sen kaupunkeihin.

25 Ja kun he sielläolonsa ensi aikoina eivät peljänneet Herraa, lähetti Herra heidän sekaansa leijonia, jotka tappoivat heitä.

26 Se ilmoitettiin Assurin kuninkaalle näin: Kansat, jotka sinä veit pakkosiirtolaisuuteen ja asetit asumaan Samarian kaupunkeihin, eivät tiedä, millä tavalla sen maan Jumalaa on palveltava. Sentähden hän on lähettänyt leijonia heidän sekaansa, ja

förförde Jerobeam Israel till att avfalla från HERREN och kom dem att begå en stor synd.
22 Och Israels barn vandrade i alla de synder son Jerobeam hade gjort; de avstodo icke från dem.

23 Men till slut försköt HERREN Israel från sitt ansikte, såsom har hade hotat genom alla sina tjänare profeterna. Så blev Israel; bortfört från sitt land till Assyrien, där de äro ännu i dag.

24 Och konungen i Assyrien lät folk komma från Babel, Kuta, Ava, Hamat och Sefarvaim och bosätta sig i Samariens städer, i Israels barns ställe. Så togo då dessa Samarien i besittning och bosatte sig i dess städer.

25 Men då de under den första tiden av sin vistelse där icke fruktade HERREN, sände HERREN bland dem lejon, som anställde förödelse bland dem.
26 Och man omtalade detta för konungen i Assyrien och sade: »De folk som du har fört bort och låtit bosätta sig i Samariens städer veta icke huru landets Gud skall dyrkas därför har han sänt lejon ibland dem, och dessa döda dem nu, eftersom de icke veta huru landets Gud

Jeroboam thrust away Israel from following Yahweh, and caused them to commit a great sin.
22 And the sons of Israel walked in all the sins of Jeroboam which he had committed,—they turned not away therefrom;
23 until that Yahweh removed Israel from his presence, according as he spake through all his servants the prophets,—and so Israel was driven away from off their own soil, to Assyria, until this day.

24 And the king of Assyria brought [men] from Babylon, and from Cuthah, and from Avvah, and from Hamath, and [from] Sepharvaim, and caused them to dwell in the cities of Samaria, instead of the sons of Israel,—so they took possession of Samaria, and dwelt in the cities thereof.
25 And so it was, that, when they first dwelt there, they revered not Yahweh,—therefore Yahweh sent among them, lions, which were slaying them.
26 Therefore spake they unto the king of Assyria, saying, The nations whom thou hast removed and settled in the cities of Samaria, know not the custom of the God of the land,—and he hath sent among them lions, and lo! they are slaying them,

katso, ne surmaavat heitä, koska he eivät tiedä, millä tavalla sen maan Jumalaa on palveltava.

skall dyrkas.»

because they know not the custom of the God of the land.

27 Silloin Assurin kuningas käski sanoen: Viekää sinne joku niistä papeista, jotka toitte sieltä pakkosiirtolaisuuteen; joku heistä menköön sinne ja asukoon siellä ja opettakoon heille, millä tavalla sen maan Jumalaa on palveltava.

27 Då bjöd konungen i Assyrien och sade: »Låten en av de präster som I haven fört bort därifrån fara dit; må de fara dit och bosätta sig där. Och må han lära dem huru landets Gud skall dyrkas.»

27 So the king of Assyria commanded, saying—Carry thither, one of the priests, whom ye brought away captive from thence, that they may go, and dwell there,—and teach them the custom of the God of the land.

28 Ja niin eräs niistä papeista, jotka he olivat vieneet Samariasta pakkosiirtolaisuuteen, tuli ja asettui Beeteliin; ja hän opetti heille, kuinka heidän oli peljättävä Herraa.

28 Så kom då en av de präster som: de hade fört bort ifrån Samarien och bosatte sig i Betel; och han lärde dem huru de skulle frukta HERREN.

28 Then came one of the priests whom they had carried away captive from Samaria, and dwelt in Bethel,—and he began teaching them how they should do reverence unto Yahweh.

29 Mutta kukin kansa teki itselleen omat jumalansa, ja he panivat ne samarialaisten rakentamiin uhrikukkula-temppeleihin, kukin kansa niissä kaupungeissa, joissa se asui.

29 Väl gjorde sig vart folk sin egen gud och ställde upp denne i de offerhöjdshus som samariterna hade uppbyggt, vart folk för sig, i de städer där det bodde.

29 Howbeit the nations severally were making their own gods,—and did put them in the houses of the high places, which, the Samaritans, had made, each several nation, in their cities wherein, they, were dwelling.

30 Baabelin miehet tekivät itselleen Sukkot-Benotin, Kuutin miehet tekivät Neergalin, Hamatin miehet Asiman,

30 Folket ifrån Babel gjorde sig en Suckot-Benot, folket ifrån Kut gjorde sig en Nergal, och folket ifrån Hamat gjorde sig en Asima;

30 So then, the men of Babylon, made Succoth–benoth, and, the men of Cuth, made Nergal, and, the men of Hamath, made Ashima:

31 avvalaiset tekivät Nibhaan ja Tartakin, sefarvaimilaiset polttivat poikiansa tulessa Adrammelekille ja Annammelekille, Sefarvaimin jumalille.

31 aviterna gjorde sig en Nibhas och en Tartak, och sefarviterna brände upp sina barn i eld åt Adrammelek och Anammelek, Sefarvaims gudar.

31 and, the Avvites, made Nibhaz and Tartak, and, the Sepharvites, did consume their sons in the fire, to Adrammelech and Anammelech gods of Sepharvaim.

32 Mutta he pelkäsivät myöskin Herraa. Ja he asettivat itsellensä

32 Men de fruktade också HERREN. Och de gjorde män ur sin egen krets till

32 Thus became they reverers of Yahweh,—and yet made for themselves, from

uhrikukkula-pappeja omasta keskuudestaan, ja nämä uhrasivat heidän puolestaan uhrikukkula-temppeleissä.

33 He pelkäsivät tosin Herraa, mutta palvelivat myös omia jumaliansa samalla tavalla kuin ne kansat, joiden keskuudesta heidät oli tuotu.

34 Ja vielä tänäkin päivänä he tekevät vanhan tapansa mukaan: he eivät pelkää Herraa eivätkä tee saamiensa säädösten ja oikeuksien mukaan, eivät sen lain ja niiden käskyjen mukaan, jotka Herra on antanut Jaakobin pojille, hänen, jolle hän antoi nimen Israel.

35 Herra teki liiton näiden kanssa ja käski heitä sanoen: Älkää peljätkö muita jumalia, älkää kumartako ja palvelko niitä älkääkä uhratko niille,

36 vaan Herraa, joka johdatti teidät Egyptin maasta suurella voimalla ja ojennetulla käsivarrella, häntä te peljätkää, häntä kumartakaa ja hänelle uhratkaa.

37 Ja niitä säädöksiä ja oikeuksia, sitä lakia ja niitä käskyjä, jotka hän on teille kirjoittanut, te alati tarkoin noudattakaa, mutta älkää peljätkö muita jumalia.

38 Liittoa, jonka minä tein

offerhöjdspräster åt sig, och dessa offrade åt dem i offerhöjdshusen.

33 Så fruktade de visserligen HERREN, men de tjänade därjämte sina egna gudar, på samma sätt som de folk ifrån vilka man hade fört bort dem.

34 Ännu i dag göra de likasom förut: de frukta icke HERREN och göra icke efter de stadgar och den rätt som de hava fått, icke efter den lag och de bud som HERREN har givit Jakobs barn, den mans åt vilken han gav namnet Israel.

35 Ty HERREN slöt ett förbund med dem och bjöd dem och sade: »I skolen icke frukta andra gudar, ej heller tillbedja dem eller tjäna dem eller offra åt dem.

36 Nej, HERREN allena, som förde eder upp ur Egyptens land med stor makt och uträckt arm, honom skolen I frukta, honom skolen I tillbedja och åt honom skolen I offra.

37 Och de stadgar och rätter, den lag och de bud som han har föreskrivit eder, dem skolen I hålla och göra i all tid; men I skolen icke frukta andra gudar.

38 Det förbund som jag har

the whole compass of them, priests of high places, who became offerers for them in the house of the high places.

33 Yahweh, were they revering,—and yet, their own gods, were they serving, according to the custom of the nations from whence they had brought them away captive.

34 Unto this day, are they offering according to the former customs,—they are not revering Yahweh, neither are they offering after their own statutes, or their own custom, nor yet after the law and the commandment which Yahweh commanded the sons of Jacob, whose name he made to be Israel:

35 With, whom, Yahweh solemnised a covenant, and commanded them saying—Ye shall not revere other gods,—nor bow down to them, nor serve them, nor sacrifice to them;

36 But, Yahweh—who brought you up out of the land of Egypt, with great might, and with arm outstretched, him, shall ye revere,—and to him, shall ye bow down, and to him, shall ye sacrifice;

37 And, the statutes and the regulations, and the law and the commandment, which he wrote for you, shall ye surely observe to do, continually,—So shall ye not revere other gods;

38 But, the covenant which I

teidän kanssanne, älkää unhottako. Älkääkä peljätkö muita jumalia,
39 vaan peljätkää ainoastaan Herraa, teidän Jumalaanne, niin hän pelastaa teidät kaikkien vihollistenne käsistä.
40 Mutta he eivät totelleet, vaan tekivät vanhan tapansa mukaan.

41 Niin nämä kansat pelkäsivät Herraa, mutta palvelivat samalla omia jumalankuviansa. Myöskin heidän lapsensa ja heidän lastensa lapset tekevät vielä tänä päivänä samoin, kuin heidän isänsä ovat tehneet.

slutit med eder skolen I icke förgäta; I skolen icke frukta andra gudar.
39 Allenast HERREN, eder Gud, skolen I frukta, så skall han rädda eder ur alla edra fienders hand.»

40 Men de ville icke höra härpå, utan gjorde likasom förut.

41 Så fruktade då dessa folk HERREN, men tjänade därjämte sina beläten. Också deras barn och deras barnbarn göra ännu i dag såsom deras fäder gjorde.

have solemnised with you, shall ye not forget,—So shall ye not revere other gods;
39 But, Yahweh your God, shall ye revere,—then will, he, deliver you out of the hand of all your enemies.

40 Howbeit they hearkened not,—but, according to their own former custom, were they offering.
41 Thus were these nations doing reverence unto Yahweh, and yet, unto their own carved images, were they rendering service,—yea, their sons and their son's sons, as the fathers offered, so are, they, offering until this day.

18 luku

1 Israelin kuninkaan Hoosean, Eelan pojan, kolmantena hallitusvuotena tuli Hiskia, Juudan kuninkaan Aahaan poika, kuninkaaksi.
2 Hän oli kahdenkymmenen viiden vuoden vanha tullessansa kuninkaaksi, ja hän hallitsi Jerusalemissa kaksikymmentä yhdeksän vuotta. Hänen äitinsä oli nimeltään Abi, Sakarjan tytär.
3 Hän teki sitä, mikä on oikein Herran silmissä, aivan niinkuin hänen isänsä Daavid oli tehnyt.
4 Hän poisti uhrikukkulat, murskasi patsaat, hakkasi maahan asera-karsikon ja löi palasiksi vaskikäärmeen, jonka Mooses oli tehnyt;

1 I Hoseas, Elas sons, Israels konungs, tredje regeringsår blev Hiskia, Ahas' son, konung i Juda.

2 Han var tjugufem år gammal, när han blev konung, och han regerade tjugunio år i Jerusalem. Hans moder hette Abi, Sakarjas dotter.

3 Han gjorde vad rätt var i HERRENS ögon, alldeles såsom hans fader David hade gjort.
4 Han avskaffade offerhöjderna, slog sönder stoderna och högg ned Aseran. Han krossade ock den kopparorm som Mose

1 And it came to pass, in the third year of Hoshea son of Elah king of Israel, that Hezekiah son of Ahaz king of Judah began to reign.
2 Twenty–five years old, was he when he began to reign, and, twenty–nine years, reigned he in Jerusalem,—and, his mother's name, was Abi, daughter of Zachariah.

3 And he did that which was right in the eyes of Yahweh,—according to all that, David his father, did.
4 He, removed the high places, and brake in pieces the pillars, and cut down the Sacred Stem,—and beat in pieces the serpent of

sillä niihin aikoihin asti israelilaiset olivat polttaneet uhreja sille; sitä kutsuttiin nimellä Nehustan.

hade gjort; ty ända till denna tid hade Israels barn tänt offereld åt denne. Man kallade honom Nehustan.

bronze that, Moses, had made, because, until those days, had the sons of Israel been burning incense thereunto, so he called it Nehushtan.

5 Hän turvasi Herraan, Israelin Jumalaan, niin ettei kukaan ollut hänen kaltaisensa kaikista hänen jälkeisistään Juudan kuninkaista eikä niistä, jotka olivat olleet ennen häntä.

5 På HERREN, Israels Gud, förtröstade han, så att ingen var honom lik bland alla Juda konungar efter honom, ej heller bland dem som hade varit före honom.

5 In Yahweh, God of Israel, did he trust,—so that, after him, was none like him, among all the kings of Judah, nor that were before him;

6 Hän riippui Herrassa kiinni eikä luopunut hänestä, vaan noudatti hänen käskyjänsä, jotka Herra oli antanut Moosekselle.

6 Han höll sig till HERREN och vek icke av ifrån honom, utan höll hans bud, dem som HERREN hade givit Mose.

6 and he did cleave unto Yahweh, he turned not away from following him,—but kept his commandments, which, Yahweh, commanded, Moses.

7 Niin Herra oli hänen kanssansa; hän menestyi kaikessa, mihin ryhtyi. Hän kapinoi Assurin kuningasta vastaan eikä enää palvellut häntä.

7 Och HERREN var med honom, så att han hade framgång i allt vad han företog sig. Han avföll från konungen i Assyrien och upphörde att vara honom underdånig.

7 So Yahweh was with him, whithersoever he went forth, he prospered,—and he rebelled against the king of Assyria, and served him not.

8 Hän voitti filistealaiset ja valtasi heidän alueensa aina Gassaan asti, sekä vartiotornit että varustetut kaupungit.

8 Han slog ock filistéerna och intog deras land ända till Gasa med dess område, såväl väktartorn som befästa städer.

8 He, smote the Philistines, as far as Gazah, and her boundaries,—from the watchmen's tower even to the fortified city.

9 Mutta kuningas Hiskian neljäntenä hallitusvuotena, joka oli Israelin kuninkaan Hoosean, Eelan pojan, seitsemäs hallitusvuosi, hyökkäsi Salmaneser, Assurin kuningas, Samarian kimppuun ja piiritti sitä.

9 I konung Hiskias fjärde regeringsår, som var Hoseas, Elas sons, Israels konungs, sjunde regeringsår, drog Salmaneser, konungen i Assyrien, upp mot Samaria och belägrade det.

9 And it came to pass, in the fourth year of King Hezekiah—the same, was the seventh year of Hosea son of Elah king of Israel, that Shalmaneser king of Assyria came up against Samaria, and laid siege against it;

10 Ja hän valloitti sen kolmen vuoden kuluttua. Hiskian kuudentena hallitusvuotena, joka oli Israelin kuninkaan Hoosean yhdeksäs hallitusvuosi, valloitettiin Samaria.

10 Och de intogo det efter tre år, i Hiskias sjätte regeringsår; under detta år, som var Hoseas, Israels konungs, nionde regeringsår, blev Samaria intaget.

10 and he captured it at the end of three years, in the sixth year of Hezekiah,—the same, is the ninth year of Hoshea king of Israel, was Samaria captured.

11 Ja Assurin kuningas vei

11 Och konungen i Assyrien

11 So the king of Assyria

Israelin pakkosiirtolaisuuteen Assuriin ja sijoitti heidät Halahiin ja Haaborin, Goosanin joen, rannoille ja Meedian kaupunkeihin,

förde Israel bort till Assyrien och förflyttade dem till Hala och till Habor, en ström i Gosan, och till Mediens städer --

drave away Israel to Assyria,—and settled them in Halah, and in Habor, by the river of Gozan, and the mountains of Media:

12 sentähden että he eivät olleet kuulleet Herran, Jumalansa, ääntä, vaan olivat rikkoneet hänen liittonsa, kaiken, mitä Mooses, Herran palvelija, oli käskenyt; he eivät olleet kuulleet sitä eivätkä tehneet sen mukaan.

12 detta därför att de icke hörde HERRENS, sin Guds, röst, utan överträdde hans förbund, allt vad HERRENS tjänare Mose hade bjudit; de ville varken höra eller göra det.

12 because they hearkened not unto the voice of Yahweh their God, but transgressed his covenant, all that Moses the servant of Yahweh commanded,—they neither hearkened nor performed.

13 Kuningas Hiskian neljäntenätoista hallitusvuotena hyökkäsi Sanherib, Assurin kuningas, kaikkien Juudan varustettujen kaupunkien kimppuun ja valloitti ne.

13 Och i konung Hiskias fjortonde regeringsår drog Sanherib, konungen i Assyrien, upp och angrep alla befästa städer i Juda och intog dem.

13 And, in the fourteenth year of King Hezekiah, came up Sennacherib king of Assyria, against all the fortified cities of Judah, and took them.

14 Niin Hiskia, Juudan kuningas, lähetti Assurin kuninkaalle Laakiiseen sanan: Minä olen rikkonut, käänny pois minun kimpustani. Minä kannan, mitä panet kannettavakseni. Niin Assurin kuningas määräsi Hiskian, Juudan kuninkaan, maksettavaksi kolmesataa talenttia hopeata ja kolmekymmentä talenttia kultaa.

14 Då sände Hiskia, Juda konung, till Assyriens konung i Lakis och lät säga: »Jag har försyndat mig; vänd om och lämna mig i fred. Vad du lägger på mig vill jag bära.» Då ålade konungen i Assyrien Hiskia, Juda konung, att betala tre hundra talenter silver och trettio talenter guld.

14 Then sent Hezekiah king of Judah unto the king of Assyria, to Lachish, saying—I have sinned, Return from me, What thou shalt lay upon me, I will bear. So the king of Assyria appointed unto Hezekiah king of Judah, three hundred talents of silver, and thirty talents of gold.

15 Ja Hiskia antoi kaikki rahat, mitä Herran temppelissä ja kuninkaan linnan aarrekammioissa oli.

15 Och Hiskia gav ut alla de penningar som funnos i HERRENS hus och i konungshusets skattkamrar.

15 And Hezekiah delivered up all the silver that was found in the house of Yahweh, and in the treasuries of the house of the king.

16 Siihen aikaan Hiskia leikkautti irti Herran temppelin ovista ja pihtipielistä sen päällystyksen, jolla Hiskia, Juudan kuningas, oli

16 Vid detta tillfälle lösbröt ock Hiskia från dörrarna till HERRENS tempel och från dörrposterna den beläggning som Hiskia, Juda konung, hade överdragit dem med,

16 At that time, Hezekiah cut off the doors of the temple of Yahweh, and the columns, which Hezekiah king of Judah had overlaid,—and gave them unto the

päällystänyt ne, ja antoi sen Assurin kuninkaalle.
17 Mutta Assurin kuningas lähetti Laakiista Tartanin ja ylimmäisen hoviherran ja Rabsaken suuren sotajoukon kanssa kuningas Hiskiaa vastaan Jerusalemiin. Ja nämä lähtivät liikkeelle ja tulivat Jerusalemiin; ja lähdettyänsä liikkeelle ja tultuansa he pysähtyivät Ylälammikon vesijohdolle, joka on Vanuttajankedon tien varrella.
18 Kun he sitten kutsuivat kuningasta, menivät Eljakim, Hilkian poika, joka oli linnan päällikkönä, ja kirjuri Sebna ja kansleri Jooah, Aasafin poika, heidän luoksensa.

19 Ja Rabsake sanoi heille: Sanokaa Hiskialle: Näin sanoo suurkuningas, Assurin kuningas: 'Mitä on tuo luottamus, mikä sinulla on?

20 Arvelet kai, että pelkästä huulten puheesta tulee neuvo ja voima sodankäyntiin. Keneen sinä oikein luotat, kun kapinoit minua vastaan?

21 Katso, sinä luotat nyt Egyptiin, tuohon särkyneeseen ruokosauvaan, joka tunkeutuu sen käteen, joka siihen nojaa, ja lävistää sen. Sellainen on farao, Egyptin kuningas, kaikille, jotka häneen luottavat.

22 Vai sanotteko te ehkä minulle: Me luotamme

och gav detta åt konungen i Assyrien.
17 Men konungen i Assyrien sände från Lakis åstad Tartan, Rab-Saris och Rab-Sake med en stor här mot konung Hiskia i Jerusalem. Dessa drogo då upp och kommo till Jerusalem; och när de hade dragit ditupp och kommit fram, stannade de vid Övre dammens vattenledning, på vägen till Valkarfältet.

18 Och de begärde att få tala med konungen. Då gingo överhovmästaren Eljakim, Hilkias son, och sekreteraren Sebna och kansleren Joa, Asafs son, ut till dem.
19 Och Rab-Sake sade till dem: »Sägen till Hiskia: Så säger den store konungen, konungen i Assyrien: Vad är det för en förtröstan som du nu har hängivit dig åt?
20 Du menar väl att allenast munväder behövs för att veta råd och hava makt att föra krig. På vem förtröstar du då, eftersom du har satt dig upp mot mig?
21 Du förtröstar val nu på den bräckta rörstaven Egypten, men se, när någon stöder sig på den, går den in i hans hand och genomborrar den. Ty sådan är Farao, konungen i Egypten, för alla som förtrösta på honom.
22 Eller sägen I kanhända till mig: 'Vi förtrösta på

king of Assyria.

17 And the king of Assyria sent Tartan and Rab–saris and Rab–shakeh, from Lachish unto King Hezekiah, with a heavy force to Jerusalem,—so they came up and drew near to Jerusalem, and took their stand by the upper channel of the pool, which is in the highway of the fuller's field.

18 Then called they for the king, and there went out unto them Eliakim son of Hilkiah, who was over the household,—and Shebnah, the scribe, and Joah son of Asaph, the recorder.
19 And Rab–shakeh said unto them—Pray you, say unto Hezekiah,—Thus, saith the great king, the king of Assyria, What trust is this wherewith thou dost trust?
20 Thou hast said—they are only words of the lips!—Counsel and might [have I] for the war. Now, in whom dost thou trust, that thou hast rebelled against me?

21 Now, lo! thou dost trust thyself on the support of this bruised cane, on Egypt, whereon, if a man lean, it will enter his hand and lay it open,—so, is Pharaoh king of Egypt, to all who trust upon him.

22 But, if ye should say unto me, In Yahweh our

Herraan, meidän Jumalaamme? Mutta eikö hän ole se, jonka uhrikukkulat ja alttarit Hiskia poisti, kun hän sanoi Juudalle ja Jerusalemille: Tämän alttarin edessä on teidän kumartaen rukoiltava, täällä Jerusalemissa?'

HERREN, vår Gud'? Var det då icke hans offerhöjder och altaren Hiskia avskaffade, när han sade till Juda och Jerusalem: 'Inför detta altare skolen I tillbedja, har i Jerusalem'?

God, do we trust, Then is that not he whose high places and whose altars Hezekiah hath removed, and said unto Judah, and unto Jerusalem—Before this altar, shall ye bow down, in Jerusalem?

23 Mutta lyö nyt vetoa minun herrani, Assurin kuninkaan, kanssa: minä annan sinulle kaksi tuhatta hevosta, jos sinä voit hankkia niille ratsastajat.

23 Men ingå nu ett vad med min herre, konungen i Assyrien: jag vill giva dig två tusen hästar, om du kan skaffa dig ryttare till dem.

23 Now, therefore, pledge thyself, I pray thee, with my lord, the king of Assyria,—that I supply thee with two thousand horses, if thou, on thy part, be able to set riders upon them.

24 Kuinka sinä sitten voisit torjua ainoankaan käskynhaltijan, ainoankaan minun herrani vähimmän palvelijan, hyökkäyksen? Ja sinä vain luotat Egyptiin, sen vaunuihin ja ratsumiehiin.

24 Huru skulle du då kunna slå tillbaka en enda ståthållare, en av min herres ringaste tjänare? Och du sätter din förtröstan till Egypten, i hopp om att så få vagnar och ryttare!

24 How then wilt thou turn back the face of one pasha of the least of my lord's servants? Or hast thou, on thy part, trusted to Egypt for chariots and for horsemen?

25 Olenko minä siis Herran sallimatta hyökännyt tämän paikan kimppuun hävittämään sitä? Herra itse on sanonut minulle: 'Hyökkää tähän maahan ja hävitä se.'

25 Menar du då att jag utan HERRENS vilja har dragit upp till detta ställe för att fördärva det? Nej, det är HERREN som har sagt till mig: Drag upp mot detta land och fördärva det.»

25 Now, is it, without Yahweh, that I have come up against this place, to destroy it? Yahweh himself, said unto me, Go thou up against this land, and destroy it.

26 Niin Eljakim, Hilkian poika, ja Sebna ja Jooah sanoivat Rabsakelle: Puhu palvelijoillesi araminkieltä, sillä me ymmärrämme sitä; älä puhu meidän kanssamme juudankieltä kansan kuullen, jota on muurilla.

26 Då sade Eljakim, Hilkias son, och Sebna och Joa till Rab-Sake: »Tala till dina tjänare på arameiska, ty vi förstå det språket, och tala icke med oss på judiska inför folket som står på muren.»

26 Then said Eliakim son of Hilkiah, and Shebnah, and Joah, unto Rab–shakeh: Speak, we pray thee, unto thy servants in the, Syrian, language, for, we, can, understand, it,—and do not speak with us in, the Jews', language, in the ears of the people who are upon the wall.

27 Mutta Rabsake vastasi heille: Onko minun herrani lähettänyt minut puhumaan näitä sanoja sinun herrallesi

27 Men Rab-Sake svarade dem: »Är det då till din herre och till dig som min herre har sänt mig att tala

27 But Rab–shakeh said unto them—Is it, concerning thy lord, and concerning thee, that my lord hath sent

ja sinulle? Eikö juuri niille miehille, jotka istuvat muurilla ja joutuvat teidän kanssanne syömään omaa likaansa ja juomaan omaa vettänsä?
28 Sitten Rabsake astui esiin, huusi kovalla äänellä juudankielellä, puhui ja sanoi: Kuulkaa suurkuninkaan, Assurin kuninkaan, sana.

29 Näin sanoo kuningas: 'Älkää antako Hiskian pettää itseänne, sillä hän ei voi pelastaa teitä minun käsistäni.
30 Älköön Hiskia saako teitä luottamaan Herraan, kun hän sanoo: Herra on varmasti pelastava meidät, eikä tätä kaupunkia anneta Assurin kuninkaan käsiin.

31 Älkää kuulko Hiskiaa.' Sillä Assurin kuningas sanoo näin: 'Tehkää sovinto minun kanssani ja antautukaa minulle, niin te saatte syödä kukin omasta viinipuustanne ja viikunapuustanne ja juoda kukin omasta kaivostanne,

32 kunnes minä tulen ja vien teidät maahan, joka on teidän maanne kaltainen, vilja-, viini- ja leipämaahan, viinitarhojen, jalon öljypuun ja hunajan maahan; ja niin te saatte elää ettekä kuole. Mutta älkää kuulko Hiskiaa; sillä hän viettelee teidät, kun sanoo: Herra pelastaa meidät.

dessa ord? Är det icke fastmer till de män som sitta på muren, och som jämte eder skola nödgas äta sin egen träck och dricka sitt eget vatten?»
28 Därefter trädde Rab-Sake närmare och ropade med hög röst på judiska och talade och sade: »Hören den store konungens, den assyriske konungens, ord.

29 Så säger konungen: Låten icke Hiskia bedraga eder, ty han förmår icke rädda eder ur min hand

30 Och låten icke Hiskia förleda eder att förtrösta på HERREN, därmed att han säger: 'HERREN skall förvisso rädda oss, och denna stad skall icke bliva given i den assyriske konungens hand.'
31 Hören icke på Hiskia. Ty så säger konungen i Assyrien: Gören upp i godo med mig och given eder åt mig, så skolen I få äta var och en av sitt vinträd och av sitt fikonträd och dricka var och en ur sin brunn,

32 till dess jag kommer och hämtar eder till ett land som är likt edert eget land, ett land med säd och vin, ett land med bröd och vingårdar, ett land med ädla olivträd och honung; så skolen I få leva och icke dö. Men hören icke på Hiskia; ty han vill förleda eder, när han säger: 'HERREN skall

me to speak these things? Is it not concerning the men who are tarrying upon the wall, that they may eat their own dung and drink their own water with you?
28 So then Rab–shakeh took his stand, and cried out with a loud voice, in, the Jews', language,—and spake, and said, Hear ye the message of the great king, the king of Assyria:—
29 Thus, saith the king: Let not Hezekiah deceive you, for he shall not he able to deliver you out of his hand;

30 Neither let Hezekiah cause you to trust in Yahweh, saying, Yahweh, will, certainly deliver, us,—this city, therefore, shall not be given over into the hand of the king of Assyria.
31 Do not hearken unto Hezekiah,—for, thus, saith the king of Assyria, Deal with me thankfully, and come out unto me, then shall ye eat—every one of his own vine, and every one of his own fig–tree, and drink every one the waters of his own cistern;
32 Until I come and take you, into a land like your own land—A land of corn and new wine, a land of bread and vineyards, a land of oil olive and honey, so shall ye live, and not die,—But do not hearken unto Hezekiah, for he would persuade you, saying, Yahweh, will deliver us!

rädda oss.'

33 Onko muidenkaan kansojen jumalista yksikään pelastanut maatansa Assurin kuninkaan käsistä?

33 Har väl någon av de andra folkens gudar någonsin räddat sitt land ur den assyriske konungens hand?

33 Have, the gods of the nations, at all delivered, any one of them, his country, out of the hand of the king of Assyria?

34 Missä ovat Hamatin ja Arpadin jumalat? Missä ovat Sefarvaimin, Heenan ja Ivvan jumalat? Ovatko ne pelastaneet Samariaa minun käsistäni?

34 Var äro Hamats och Arpads gudar? Var äro Sefarvaims, Henas och Ivas gudar? Eller hava de räddat Samaria ur min hand?

34 Where are the gods of Hamath, and Arpad? Where are the gods of Sepharvaim, Hena and Ivvah? Yea, did they deliver Samaria out of my hand?

35 Onko muiden maiden kaikista jumalista ainoakaan pelastanut maatansa minun käsistäni? Kuinka sitten Herra pelastaisi Jerusalemin minun käsistäni?'

35 Vilken bland andra länders alla gudar har väl räddat sitt land ur min hand, eftersom I menen att HERREN skall rädda Jerusalem ur min hand?»

35 Who are they, among all the gods of the countries, that have delivered their country, out of my hand,—that, Yahweh, should deliver, Jerusalem, out of my hand?

36 Mutta kansa oli vaiti, eivätkä he vastanneet hänelle mitään; sillä kuningas oli käskenyt niin ja sanonut: Älkää vastatko hänelle.

36 Men folket teg och svarade honom icke ett ord, ty konungen hade så bjudit och sagt: »Svaren honom icke.»

36 But the people held their peace, and answered him not a word,—for, the command of the king, it was, saying—Ye must not answer him.

37 Sitten palatsin päällikkö Eljakim, Hilkian poika, ja kirjuri Sebna ja kansleri Jooah, Aasafin poika, tulivat Hiskian luo vaatteet reväistyinä ja kertoivat hänelle, mitä Rabsake oli sanonut.

37 Och överhovmästaren Eljakim, Hilkias son, och sekreteraren Sebna och kansleren Joa, Asafs son, kommo till Hiskia med sönderrivna kläder och berättade för honom vad Rab-Sake hade sagt.

37 Then came in Eliakim son of Hilkiah who was over the household, and Shebna the scribe, and Joah son of Asaph the recorder, unto Hezekiah, with rent clothes,—and they told him the words of Rab-shakeh.

19 luku

1 Kun kuningas Hiskia sen kuuli, repäisi hän vaatteensa, pukeutui säkkiin ja meni Herran temppeliin.

1 Då nu konung Hiskia hörde detta, rev han sönder sina kläder och höljde sig i sorgdräkt och gick in i HERRENS hus.

1 And it came to pass, when King Hezekiah heard, that he rent his clothes,—and covered himself with sackcloth, and entered the house of Yahweh;

2 Ja hän lähetti palatsin päällikön Eljakimin ja kirjuri Sebnan sekä pappien vanhimmat, säkkeihin puettuina, profeetta Jesajan,

2 Och överhovmästaren Eljakim och sekreteraren Sebna och de äldste bland prästerna sände han, höljda i sorgdräkt, till profeten

2 and sent Eliakim who was over the household, and Shebna the scribe, and the elders of the priests, covered with sackcloth,—

Aamoksen pojan, tykö.

3 Ja he sanoivat hänelle: Näin sanoo Hiskia: 'Hädän, kurituksen ja häväistyksen päivä on tämä päivä, sillä lapset ovat tulleet kohdun suulle saakka, mutta ei ole voimaa synnyttää.

4 Ehkä Herra, sinun Jumalasi, kuulee kaikki Rabsaken sanat, joilla hänen herransa, Assurin kuningas, on lähettänyt hänet herjaamaan elävää Jumalaa, ja rankaisee häntä näistä sanoista, jotka Herra, sinun Jumalasi, on kuullut. Niin kohota nyt rukous jäännöksen puolesta, joka vielä on olemassa.'

5 Kun kuningas Hiskian palvelijat tulivat Jesajan tykö,

6 sanoi Jesaja heille: Sanokaa näin herrallenne: 'Näin sanoo Herra: Älä pelkää niitä sanoja, jotka olet kuullut ja joilla Assurin kuninkaan poikaset ovat häväisseet minua.

7 Katso, minä annan häneen mennä sellaisen hengen, että hän kuultuaan sanoman palaa omaan maahansa. Ja minä annan hänen kaatua miekkaan omassa maassansa.'

8 Ja Rabsake kääntyi takaisin ja tapasi Assurin kuninkaan sotimassa Libnaa vastaan; sillä hän oli kuullut, että tämä oli lähtenyt

Jesaja, Amos' son.

3 Och de sade till denne: »Så säger Hiskia: En nödens, tuktans och smälekens dag är denna dag, ty fostren hava väl kommit fram till födseln, men kraft att föda finnes icke.

4 Kanhända skall HERREN, din Gud, höra alla Rab-Sakes ord, med vilka hans herre, konungen i Assyrien, har sänt honom till att smäda den levande Guden, så att han straffar honom för dessa ord, som han, HERREN, din Gud, har hört. Så bed nu en bön för den kvarleva som ännu finnes.»

5 När nu konung Hiskias tjänare kommo till Jesaja,

6 sade Jesaja till dem: »Så skolen I säga till eder herre: Så säger HERREN: Frukta icke för de ord som du har hört, dem med vilka den assyriske konungens tjänare hava hädat mig.

7 Se, jag skall låta en sådan ande komma in i honom, att han, på grund av ett rykte som han skall få höra, vänder tillbaka till sitt land; och jag skall låta honom falla för svärd i hans eget land.

8 Och Rab-Sake vände tillbaka och fann den assyriske konungen upptagen med att belägra Libna; ty han hade hört att

unto Isaiah the prophet, son of Amoz;

3 and they said unto him—Thus, saith Hezekiah, A day of trouble, and rebuke, and reviling, is this day,—for children are come to the birth, and, strength, is there none to bring forth!

4 It may be that Yahweh thy God will hear all the words of Rab–shakeh, whom the king of Assyria his lord hath sent, to reproach a Living God, and will rebuke the words, which Yahweh thy God hath heard,—Wherefore lift thou up a prayer, for the remnant that remaineth.

5 So the servants of King Hezekiah came unto Isaiah.

6 And Isaiah said unto them, Thus, shall ye, say, unto your lord,—Thus, saith Yahweh—Be not thou afraid, because of the words which thou hast heard, wherewith the servants of the king of Assyria have reviled, me:

7 Behold me! about to let go against him, a blast, and, when he heareth the report, then will he return to his own country,—and I will cause him to fall by the sword, in his own land.

8 So Rab–shakeh returned, and found the king of Assyria warring against Libnah,—for he had heard that he had broken up from

Laakiista pois.

9 Mutta kun Sanherib kuuli Tirhakasta, Etiopian kuninkaasta, sanottavan: Katso, hän on lähtenyt liikkeelle sotiakseen sinua vastaan, lähetti hän taas sanansaattajat Hiskian tykö ja käski sanoa:

10 Sanokaa näin Hiskialle, Juudan kuninkaalle: 'Älä anna Jumalasi, johon sinä luotat, pettää itseäsi äläkä ajattele: Jerusalem ei joudu Assurin kuninkaan käsiin.

11 Olethan kuullut, mitä Assurin kuninkaat ovat tehneet kaikille maille, kuinka he ovat vihkineet ne tuhon omiksi. Ja sinäkö pelastuisit!

12 Ovatko kansain jumalat pelastaneet niitä, jotka minun isäni ovat tuhonneet: Goosania, Harrania, Resefiä ja Telassarin edeniläisiä?

13 Missä on Hamatin kuningas ja Arpadin kuningas, Sefarvaimin kaupungin, Heenan ja Ivvan kuningas?'

14 Kun Hiskia oli ottanut kirjeen sanansaattajilta ja lukenut sen, meni hän Herran temppeliin; ja Hiskia levitti sen Herran eteen.

15 Ja Hiskia rukoili Herran edessä ja sanoi: Herra, Israelin Jumala, jonka valtaistuinta kerubit

han hade brutit upp från Lakis.

9 Men när Sanherib fick höra säga om Tirhaka, konungen i Etiopien, att denne hade dragit ut för att strida mot honom, skickade han åter sändebud till Hiskia och sade:

10 »Så skolen I säga till Hiskia, Juda konung: Låt icke din Gud, som du förtröstar på, bedraga dig, i det att du tänker: 'Jerusalem skall icke bliva givet i den assyriske konungens hand.'

11 Du har nu hört vad konungarna i Assyrien hava gjort med alla andra länder, huru de hava givit dem till spillo. Och du skulle nu bliva räddad!

12 Hava väl de folk som mina fäder fördärvade, Gosan, Haran, Resef och Edens barn i Telassar, blivit räddade av sina gudar?

13 Var är Hamats konung och Arpads konung och konungen över Sefarvaims stad, över Hena och Iva?»

14 När Hiskia hade mottagit brevet av sändebuden och läst det, gick han upp i HERRENS hus, och där bredde Hiskia ut det inför HERRENS ansikte.

15 Och Hiskia bad inför HERRENS ansikte och sade: »HERRE, Israels Gud, du som tronar på keruberna, du

Lachish.

9 And when he heard say of Tirhakah, king of Ethiopia, saying, Lo! he hath come forth to fight with thee,—then he again sent messengers unto Hezekiah, saying—

10 Thus, shall ye, speak, unto Hezekiah king of Judah, saying—Let not thy God in whom thou art trusting beguile thee, saying,—Jerusalem shall not be given over, into the hand of the king of Assyria.

11 Lo! thou thyself, hast heard, what the kings of Assyria have done to all the lands, in devoting them to destruction,—and shalt, thou, be delivered?

12 Did the gods of the nations, deliver them, whom my fathers destroyed, Gozan, and Haran,—and Rezeph, and the sons of Eden, who were in Telassar?

13 Where are the king of Hamath, and the king of Arpad, and the king of the city of Sepharvaim,—of Hena, and Ivvah?

14 And, when Hezekiah had received the letter at the hand of the messengers, and had read it, then went he up to the house of Yahweh, and Hezekiah spread it out before Yahweh.

15 And Hezekiah prayed before Yahweh, and said, O Yahweh, God of Israel, inhabiting the cherubim,

kannattavat, sinä yksin olet maan kaikkien valtakuntain Jumala; sinä olet tehnyt taivaan ja maan.
16 Herra, kallista korvasi ja kuule; Herra, avaa silmäsi ja katso. Kuule Sanheribin sanat, kuinka hän lähetti tuon miehen herjaamaan elävää Jumalaa.

17 Se on totta, Herra, että Assurin kuninkaat ovat hävittäneet kansat ja heidän maansa.
18 Ja he ovat heittäneet heidän jumalansa tuleen; sillä ne eivät olleet jumalia, vaan ihmiskätten tekoa, puuta ja kiveä, ja sentähden he voivat hävittää ne.
19 Mutta pelasta nyt meidät, Herra, meidän Jumalamme, hänen käsistänsä, että kaikki maan valtakunnat tulisivat tietämään, että sinä, Herra, yksin olet Jumala.

20 Niin Jesaja, Aamoksen poika, lähetti Hiskialle tämän sanan: Näin sanoo Herra, Israelin Jumala: Mitä sinä olet minulta Sanheribin, Assurin kuninkaan, tähden rukoillut, sen minä olen kuullut.
21 Ja tämä on sana, jonka Herra on puhunut hänestä: Neitsyt, tytär Siion, halveksii ja pilkkaa sinua; tytär Jerusalem nyökyttää ilkkuen päätänsä sinun jälkeesi.

22 Ketä olet herjannut ja häväissyt, ja ketä vastaan

allena är Gud, den som råder över alla riken på jorden; du har gjort himmel och jord.
16 HERRE, böj ditt öra härtill och hör; HERRE, öppna dina ögon och se. Ja, hör Sanheribs ord, det budskap varmed han har smädat den levande Guden.

17 Det är sant, HERRE, att konungarna i Assyrien hava förött folken och deras land.

18 Och de hava kastat deras gudar i elden; ty dessa voro inga gudar, utan verk av människohänder, trä och sten; därför kunde de förgöra dem.
19 Men fräls oss nu, HERRE, vår Gud, ur hans hand, så att alla riken på jorden förnimma att du, HERRE, allena är Gud.»

20 Då sände Jesaja, Amos' son, bud till Hiskia och låt säga: »Så säger HERREN, Israels Gud: Det varom du har bett mig angående Sanherib, konungen i Assyrien, det har jag hört.

21 Så är nu detta det ord som HERREN har talat om honom: Hon föraktar dig och bespottar dig, jungfrun dottern Sion; hon skakar huvudet efter dig, dottern Jerusalem.

22 vem har du smädat och hädat, och mot vem har du

thou thyself, art GOD, alone, for all the kingdoms of the earth,—thou, didst make the heavens and the earth.
16 Bow down, O Yahweh, thine ear, and hear, Open, O Yahweh, thine eyes, and see,—yea hear thou the words of Sennacherib, who hath sent—To reproach a Living God!
17 Of a truth, O Yahweh,—the kings of Assyria have devoted to destruction the nations and their lands;
18 and have put their gods in the fire,—for, no-gods, were, they, but the work of the hands of men—wood and stone, and so they destroyed them.
19 Now, therefore, O Yahweh our God, save us we pray thee, out of his hand, that all the kingdoms of the earth may know, that, thou, Yahweh, art God, alone!
20 Then Isaiah son of Amoz sent unto Hezekiah, saying,—Thus, saith Yahweh, God of Israel, What thou hast prayed unto me concerning Sennacherib king of Assyria, I have heard.

21 This, is the word that Yahweh hath spoken concerning him,—The virgin daughter of Zion, laugheth thee to scorn, mocketh thee, The daughter of Jerusalem, after thee, doth wag her head.
22 Whom, hast thou reproached, and insulted?

olet korottanut äänesi? Korkealle olet kohottanut silmäsi Israelin Pyhää vastaan.

23 Sanansaattajaisi kautta sinä herjasit Herraa ja sanoit: 'Monilla vaunuillani minä nousin vuorten harjalle, Libanonin ääriin saakka; minä hakkasin maahan sen korkeat setrit, sen parhaat kypressit, ja tunkeuduin sen etäisimpään yöpaikkaan, sen rehevimpään metsään;

24 minä kaivoin kaivoja ja join kuiviin muukalaisten vedet, ja jalkapohjallani minä kuivasin kaikki Egyptin virrat.'

25 Etkö ole kuullut: kauan sitten minä olen tätä valmistanut, muinaisuudesta saakka tätä aivoitellut! Nyt minä olen sen toteuttanut, ja niin sinä sait hävittää varustetut kaupungit autioiksi kiviroukkioiksi,
26 ja niiden asukkaat olivat voimattomat, he kauhistuivat ja joutuivat häpeään; heidän kävi niinkuin kedon ruohon ja niinkuin vihannan heinän, niinkuin katolla kasvavain kortten ja niinkuin laihon, joka kuivettuu ennen oljelle tulemistaan.
27 Istuitpa sinä tai lähdit tai tulit, minä sen tiedän, niinkuin senkin, että sinä raivoat minua vastaan.
28 Koska sinä minua vastaan raivoat ja koska sinun ylpeytesi on tullut

upphävt din röst? Alltför högt har du upplyft dina ögon -- Ja, mot Israels Helige.

23 Genom dina sändebud smädade du Herren, när du sade: 'Med mina många vagnar drog jag upp på bergens höjder, längst upp på Libanon; jag högg ned dess höga cedrar och väldiga cypresser; jag trängde fram till dess innersta gömslen, dess frodigaste skog;

24 jag grävde brunnar och drack ut främmande vatten, och med min fot uttorkade jag alla Egyptens strömmar.'

25 Har du icke hört att jag för länge sedan beredde detta? Av ålder bestämde jag ju så; och nu har jag fört det fram: du fick makt att ödelägga befästa städer till grusade stenhopar.

26 Deras invånare blevo maktlösa, de förfärades och stodo med skam. Det gick dem såsom gräset på marken och gröna örter, såsom det som växer på taken, och säd som förbrännes, förrän strået har vuxit upp.
27 Om du sitter eller går ut eller går in, så vet jag det, och huru du rasar mot mig.

28 Men då du nu så rasar mot mig, och då ditt övermod har nått till mina

and, against whom, hast thou lifted high thy voice? yea thou hast proudly raised thine eyes, against the Holy One of Israel.
23 Through thy messengers, thou hast reproached My Lord, and hast said—With my multitude of chariots, have I ascended the height of the mountains, the recesses of Lebanon,—and have cut down its tallest cedars, its choicest firs, and have entered the shelter of its summit, its thick garden forests.
24 I, have digged, and have drunk foreign waters,—and have dried up, with the soles of my feet, all the streams of besieged places.
25 Hast thou not heard—that, long ago, that, is what I appointed, and, from days of old, devised it? Now, have I brought it to pass, that thou mightest serve to lay waste, in desolate ruins, fortified cities;
26 And, their inhabitants, being powerless, were overthrown and put to shame,—they became grass of the field, and young herbage, grass on housetops, and seed withered before it came up.

27 Howbeit, thine abode, and thy coming out and thy going in, I know,—and thy raging against me.
28 Because, thy raging against me, and thy contempt, have come up

minun korviini, niin minä panen koukkuni sinun nenääsi ja suitseni sinun suuhusi ja vien sinut takaisin samaa tietä, jota tulitkin.
29 Ja tämä on oleva sinulle merkkinä: tänä vuonna syödään jälkikasvua ja toisena vuonna kesanto-aaluvaa, mutta kolmantena vuonna te kylväkää ja leikatkaa, istuttakaa viinitarhoja ja syökää niiden hedelmää.
30 Ja Juudan heimon pelastuneet, jotka ovat jäljelle jääneet, tekevät taas juurta alaspäin ja hedelmää ylöspäin.
31 Sillä Jerusalemista lähtee kasvamaan jäännös, pelastunut joukko Siionin vuorelta. Herran kiivaus on sen tekevä.

32 Sentähden, näin sanoo Herra Assurin kuninkaasta: Hän ei tule tähän kaupunkiin eikä siihen nuolta ammu, ei tuo sitä vastaan kilpeä eikä luo sitä vastaan vallia.

33 Samaa tietä, jota hän tuli, hän palajaa, ja tähän kaupunkiin hän ei tule, sanoo Herra.

34 Sillä minä varjelen tämän kaupungin ja pelastan sen itseni tähden ja palvelijani Daavidin tähden.

35 Ja sinä yönä Herran enkeli lähti ja löi Assurin

öron, skall jag sätta min krok i din näsa och mitt betsel i din mun och föra dig tillbaka samma väg som du har kommit på.
29 Och detta skall för dig vara tecknet: man skall detta år äta vad som växer upp av spillsäd, och nästa år självvuxen säd; men det tredje året skolen I få så och skörda och plantera vingårdar och äta deras frukt.
30 Och den räddade skara av Juda hus, som bliver kvar, skall åter skjuta rot nedtill och bära frukt upptill.

31 Ty från Jerusalem skall utgå en kvarleva, en räddad skara från Sions berg. HERRENS nitälskan skall göra detta.

32 Därför säger HERREN så om konungen i Assyrien: Han skall icke komma in i denna stad och icke skjuta någon pil ditin; han skall icke mot den föra fram någon sköld eller kasta upp någon vall mot den.
33 Samma väg han kom skall han vända tillbaka, och in i denna stad skall han icke komma, säger HERREN.

34 Ty jag skall beskärma och frälsa denna stad för min och min tjänare Davids skull.»

35 Och samma natt gick HERRENS ängel ut och slog

into mine ears, therefore will I put my ring in thy nose, and my bit in thy lips, and will turn thee back by the way by which thou camest.
29 And, this unto thee, is the sign—Eating, this year, the growth of scattered seeds, and, in the second year, that which groweth after,—then, in the third year, sow ye and reap, plant ye vineyards, and eat the fruit thereof;
30 Then shall the escaped of the house of Judah that remain, again—take root downward, and bear fruit upward;
31 For, out of Jerusalem, shall go forth a remnant, and that which hath escaped—out of Mount Zion,—the jealousy of Yahweh of hosts, will perform this.
32 Therefore—Thus, saith Yahweh, concerning the king of Assyria, He shall not enter this city, nor shoot there, an arrow,—nor attack it with shield, nor cast up against it, a mound;

33 By the way that he cometh in, by the same, shall he return,—and, into this city, shall he not enter, declareth Yahweh!
34 Thus will I throw a covering over this city, to save it,—for mine own sake, and for the sake of David my servant.
35 And it came to pass, during that night, that the

leirissä sata kahdeksankymmentä viisi tuhatta miestä, ja kun noustiin aamulla varhain, niin katso, ne olivat kaikki kuolleina ruumiina.

i assyriernas läger ett hundra åttiofem tusen man; och när man bittida följande morgon kom ut, fick man se döda kroppar ligga där överallt

messenger of Yahweh went forth, and smote, in the camp of the Assyrians, a hundred and eighty–five thousand. And, when men arose early in the morning, lo! they were all, dead bodies!

36 Silloin Sanherib, Assurin kuningas, lähti liikkeelle ja meni pois; hän palasi takaisin ja jäi Niiniveen.

36 Då bröt Sanherib, konungen i Assyrien, upp och tågade tillbaka; och han stannade sedan i Nineve.

36 So Sennacherib king of Assyria brake up, and went his way, and returned,—and remained in Nineveh.

37 Mutta kun hän oli kerran rukoilemassa jumalansa Nisrokin temppelissä, surmasivat Adrammelek ja Sareser hänet miekalla; sitten he pakenivat Araratin maahan. Ja hänen poikansa Eesarhaddon tuli kuninkaaksi hänen sijaansa.

37 Men när han en gång tillbad i sin gud Nisroks tempel, blev han dräpt med svärd av Adrammelek och Sareser; därefter flydde dessa undan till Ararats land. Och hans son Esarhaddon blev konung efter honom.

37 And it came to pass, as he was bowing down in the house of Nisroch his god, that, Adrammelech and Sharezer [his sons], smote him with the sword, howbeit, they, escaped into the land of Ararat,—and Esarhaddon his son, reigned, in his stead.

20 luku

1 Niihin aikoihin Hiskia sairastui ja oli kuolemaisillansa; ja profeetta Jesaja, Aamoksen poika, tuli hänen tykönsä ja sanoi hänelle: Näin sanoo Herra: Toimita talosi; sillä sinä kuolet etkä enää parane.

1 Vid den tiden blev Hiskia dödssjuk; och profeten Jesaja, Amos' son, kom till honom och sade till honom: »Så säger HERREN: Beställ om ditt hus; ty du måste dö och skall icke tillfriskna.»

1 In those days, was Hezekiah sick, unto death,—and Isaiah son of Amoz, the prophet, came unto him, and said unto him—Thus, saith Yahweh Set in order thy house, for, about to die, thou, art, and shalt not recover.

2 Niin hän käänsi kasvonsa seinään päin ja rukoili Herraa sanoen:

2 Då vände han sitt ansikte mot väggen och bad till HERREN och sade:

2 Then he turned his face unto the wall,—and prayed unto Yahweh, saying:

3 Oi Herra, muista, kuinka minä olen vaeltanut sinun edessäsi uskollisesti ja ehyellä sydämellä ja tehnyt sitä, mikä on hyvää sinun silmissäsi! Ja Hiskia itki katkerasti.

3 »Ack HERRE, tänk dock på huru jag har vandrat inför dig i trohet och med hängivet hjärta och gjort vad gott är i dina ögon.» Och Hiskia grät bitterligen.

3 I beseech thee, O Yahweh, remember, I pray thee, how I have walked before thee, in truth, and with a whole heart, and, that which is good in thine eyes, have I done! And Hezekiah wept aloud.

4 Mutta Jesaja ei ollut vielä

4 Men innan Jesaja hade

4 And it came to pass that

lähtenyt keskimmäiseltä esipihalta, kun hänelle tuli tämä Herran sana:

5 Palaja takaisin ja sano Hiskialle, minun kansani ruhtinaalle: 'Näin sanoo Herra, sinun isäsi Daavidin Jumala: Minä olen kuullut sinun rukouksesi, olen nähnyt sinun kyyneleesi. Katso, minä parannan sinut: jo kolmantena päivänä sinä menet Herran temppeliin.
6 Ja minä lisään sinulle ikää viisitoista vuotta. Ja minä pelastan sinut ja tämän kaupungin Assurin kuninkaan käsistä. Minä varjelen tätä kaupunkia itseni tähden ja palvelijani Daavidin tähden.'

7 Ja Jesaja sanoi: Toimittakaa tänne viikunakakkua. Niin he toivat sitä ja panivat paiseen päälle; ja hän parani.
8 Ja Hiskia sanoi Jesajalle: Mikä on merkkinä siitä, että Herra on parantava minut, niin että minä kolmantena päivänä voin mennä Herran temppeliin?
9 Jesaja sanoi: Tämä on oleva sinulle merkkinä Herralta siitä, että Herra tekee, mitä hän on sanonut: varjo kulkee kymmenen astetta eteenpäin tahi siirtyy kymmenen astetta takaisin.
10 Hiskia sanoi: Varjon on helppo pidetä kymmenen astetta. Ei, vaan siirtyköön varjo takaisin kymmenen astetta.
11 Silloin profeetta Jesaja

hunnit ut ur den inre staden, kom HERRENS ord till honom; han sade:

5 »Vänd om och säg till Hiskia, fursten över mitt folk: Så säger HERREN, din fader Davids Gud: Jag har hört din bön, jag har sett dina tårar. Se, jag vill göra dig frisk; i övermorgon skall du få gå upp i HERRENS hus.

6 Och jag skall föröka din livstid med femton år; jag skall ock rädda dig och denna stad ur den assyriske konungens hand. Ja, jag skall beskärma denna stad, för min skull och för min tjänare Davids skull.
7 Och Jesaja sade: »Hämten hit en fikonkaka.» Då hämtade man en sådan och lade den på bulnaden. Och han tillfrisknade.
8 Och Hiskia sade till Jesaja: »Vad för ett tecken gives mig därpå att HERREN skall göra mig frisk, så att jag i övermorgon får gå upp i HERRENS hus?»
9 Jesaja svarade: »Detta skall för dig vara tecknet från HERREN därpå att HERREN skall göra vad han har lovat: skuggan har gått tio steg framåt; skall den nu gå tio steg tillbaka?»
10 Hiskia sade: »Det är lätt för skuggan att sträcka sig tio steg framåt. Nej, låt skuggan gå tio steg tillbaka.»
11 Då ropade profeten

Isaiah, had not gone out into the middle court, when the word of Yahweh came unto him, saying:
5 Return, and thou shalt say unto Hezekiah the leader of my people—Thus, saith Yahweh, God of David thy father, I have heard thy prayer, I have seen thy tears,—Behold me! about to heal thee, On the third day, shalt thou go up unto the house of Yahweh;
6 And I will add unto thy days, fifteen years, and, out of the hand of the king of Assyria, will I deliver thee, and this city,—and will throw a covering over this city, for my own sake, and for the sake of David my servant.
7 And Isaiah said—Take ye a cake of figs. So they took and laid it upon the boil, and he recovered,

8 Now Hezekiah had said unto Isaiah, What sign is there, that Yahweh will heal me,—and that I shall go up on the third day, to the house of Yahweh?
9 And Isaiah said,—This unto thee, is the sign from Yahweh, that Yahweh will do the thing which he hath spoken, The shadow hath gone forward ten steps, shall it return ten steps?
10 And Hezekiah said—It is, a light thing, for the shadow, to decline ten steps,—Nay, but let the shadow go back ten steps.
11 And Isaiah the prophet

huusi Herraa, ja hän antoi varjon Aahaan aurinkokellossa siirtyä takaisin kymmenen astetta, jotka se oli jo laskeutunut.
12 Siihen aikaan Merodak-Baladan, Baladanin poika, Baabelin kuningas, lähetti kirjeen ja lahjoja Hiskialle, sillä hän oli kuullut, että Hiskia oli ollut sairaana.
13 Ja kuultuansa heitä Hiskia näytti heille koko varastohuoneensa, hopean ja kullan, hajuaineet ja kalliin öljyn ja koko asehuoneensa ja kaikki, mitä hänen aarrekammioissansa oli. Ei ollut mitään Hiskian talossa eikä koko hänen valtakunnassaan, mitä hän ei olisi heille näyttänyt.

14 Mutta profeetta Jesaja tuli kuningas Hiskian tykö ja sanoi hänelle: Mitä nämä miehet ovat sanoneet, ja mistä he ovat tulleet sinun tykösi? Hiskia vastasi: He ovat tulleet kaukaisesta maasta, Baabelista.
15 Hän sanoi: Mitä he ovat nähneet sinun talossasi? Hiskia vastasi: Kaiken, mitä talossani on, he ovat nähneet; minun aarrekammioissani ei ole mitään, mitä en olisi heille näyttänyt.
16 Niin Jesaja sanoi Hiskialle: Kuule Herran sana:

17 Katso, päivät tulevat, jolloin kaikki, mitä sinun talossasi on ja mitä sinun isäsi ovat koonneet tähän

Jesaja till HERREN, och han lät skuggan på Ahas' solvisare gå tillbaka de tio steg som den redan hade lagt till rygga.
12 Vid samma tid sände Berodak-Baladan, Baladans son, konungen i Babel, brev och skänker till Hiskia, ty han hade sport att Hiskia hade varit sjuk.
13 Och när Hiskia hade hört på dem, visade han dem hela sitt förrådshus, sitt silver och guld, sina välluktande kryddor och sina dyrbara oljor, och hela sitt tyghus och allt vad som fanns i hans skattkamrar. Intet fanns i Hiskias hus eller eljest i hans ägo, som han icke visade dem.

14 Men profeten Jesaja kom till konung Hiskia och sade till honom: »Vad hava dessa män sagt, och varifrån hava de kommit till dig?» Hiskia svarade: »De hava kommit ifrån fjärran land, ifrån Babel.»
15 Han sade vidare: »Vad hava de sett i ditt hus?» Hiskia svarade: »Allt som är i mitt hus hava de sett; intet finnes i mina skattkamrar, som jag icke har visat dem.»

16 Då sade Jesaja till Hiskia: »Hör HERRENS ord:

17 Se, dagar skola komma, då allt som finnes i ditt hus, och som dina fäder hava samlat ända till denna dag

cried unto Yahweh, and he caused the shadow on the steps by which it had gone down on the steps of Ahaz to go back, ten steps.
12 At that time, Berodach–baladan son of Baladan, king of Babylon, sent letters and a present, unto Hezekiah,—for he had heard that Hezekiah had been sick.
13 And Hezekiah hearkened unto them, and shewed them all his house of precious things—the silver, and the gold, and the spices, and the precious ointment, and his armoury, and all that was found among his treasures,—there was, nothing, that Hezekiah shewed them not, in his house or in all his dominion.
14 Then came Isaiah the prophet unto King Hezekiah,—and said unto him—What said these men, and from whence came they unto thee? And Hezekiah said, From a land far off, came they—from Babylon.
15 And he said—What have they seen in thy house? Then said Hezekiah—All that is in my house, have they seen, there was, nothing, that I shewed them not, among my treasures.

16 Then said Isaiah unto Hezekiah,—Hear thou the word of Yahweh:
17 Lo! days are coming, when all that is in thine house, and that thy fathers have treasured up, unto this

päivään asti, viedään pois Baabeliin; ei mitään jää jäljelle, sanoo Herra.
18 Ja sinun omia poikiasi, jotka sinusta polveutuvat, jotka sinulle syntyvät, viedään hovipalvelijoiksi Baabelin kuninkaan palatsiin.

19 Hiskia sanoi Jesajalle: Herran sana, jonka olet puhunut, on hyvä. Sillä hän ajatteli: Onpahan rauha ja turvallisuus minun päivinäni.

20 Mitä muuta on kerrottavaa Hiskiasta ja kaikista hänen urotöistään, ja kuinka hän rakensi lammikon ja vesijohdon ja johti veden kaupunkiin, se on kirjoitettuna Juudan kuningasten aikakirjassa.
21 Ja Hiskia meni lepoon isiensä tykö. Ja hänen poikansa Manasse tuli kuninkaaksi hänen sijaansa.

21 luku

1 Manasse oli kahdentoista vuoden vanha tullessansa kuninkaaksi, ja hän hallitsi Jerusalemissa viisikymmentä viisi vuotta. Hänen äitinsä oli nimeltään Hefsibah.
2 Hän teki sitä, mikä on pahaa Herran silmissä, niiden kansain kauhistavien tekojen mukaan, jotka Herra oli karkoittanut israelilaisten tieltä.

3 Hän rakensi jälleen

skall föras bort till Babel; intet skall bliva kvar, säger HERREN.
18 Och söner till dig, de som skola utgå av dig, och som du skall föda, dem skall man taga, och de skola bliva hovtjänare i den babyloniske konungens palats.»
19 Hiskia sade till Jesaja: »Gott är det HERRENS ord som du har talat.» Och han sade ytterligare: »Ja, om nu blott frid och trygghet få råda i min tid.»

20 Vad nu mer är att säga om Hiskia och om alla hans bedrifter, och om huru han anlade dammen och vattenledningen och ledde vatten in i staden, det finnes upptecknat Juda konungars krönika.
21 Och Hiskia gick till vila hos sina fäder. Och hans son Manasse blev konung efter honom.

1 Manasse var tolv år gammal, när han blev konung, och han regerade femtiofem år i Jerusalem. Hans moder hette Hefsi-Ba.

2 Han gjorde vad ont var i HERRENS ögon, efter den styggeliga seden hos de folk som HERREN hade fördrivit för Israels barn.

3 Han byggde åter upp de

day, shall be carried into Babylon,—nothing shall be left, saith Yahweh;
18 and, of thy sons who shall issue from thee, whom thou shalt beget, shall they take away,—and they shall become eunuchs, in the palace of the king of Babylon.
19 And Hezekiah said unto Isaiah—Good, is the word of Yahweh, which thou hast spoken. And he said—Is it not, that, peace and stability, there shall be in my days?
20 Now, the rest of the story of Hezekiah, and all his might, and how he made a pool and an aqueduct, and brought water into the city, are, they, not written in the book of the Chronicles of the Kings of Judah?
21 So Hezekiah slept with his fathers, and, Manasseh his son, reigned, in his stead.

1 Twelve years old, was Manasseh when he began to reign, and, fifty-five years, reigned he in Jerusalem,—and the name of his mother was Hephzibah.
2 And he did the thing that was wicked in the eyes of Yahweh,—after the abominable practices of the nations, whom Yahweh had dispossessed from before the sons of Israel.
3 He again built the high

uhrikukkulat, jotka hänen isänsä Hiskia oli hävittänyt, ja pystytti alttareja Baalille ja teki aseran, niinkuin Israelin kuningas Ahab oli tehnyt, kumarsi ja palveli kaikkea taivaan joukkoa.

4 Hän rakensi alttareja myös Herran temppeliin, josta paikasta Herra oli sanonut: Jerusalemiin minä asetan nimeni.

5 Hän rakensi alttareja kaikelle taivaan joukolle Herran temppelin molempiin esipihoihin.
6 Myös pani hän poikansa kulkemaan tulen läpi, ennusteli merkeistä, harjoitti noituutta ja hankki itsellensä vainaja- ja tietäjähenkien manaajia; hän teki paljon sitä, mikä on pahaa Herran silmissä, ja vihoitti hänet.

7 Ja teettämänsä Aseran kuvan hän asetti temppeliin, josta Herra oli sanonut Daavidille ja hänen pojallensa Salomolle: Tähän temppeliin ja Jerusalemiin, jonka minä olen valinnut kaikista Israelin sukukunnista, minä asetan nimeni ikiajoiksi.

8 Enkä minä anna enää Israelin jalkojen harhailla pois siitä maasta, jonka minä olen antanut heidän isillensä, jos he vain kaikessa noudattavat sitä, mitä minä olen käskenyt

offerhöjder som hans fader Hiskia hade förstört, och reste altaren åt Baal och gjorde en Asera, likasom Ahab, Israels konung, hade gjort, och tillbad och tjänade himmelens hela härskara.
4 Ja, han byggde altaren i HERRENS hus, det om vilket HERREN hade sagt: »Vid Jerusalem vill jag fästa mitt namn.»

5 Han byggde altaren åt himmelens hela härskara på de båda förgårdarna till HERRENS hus.
6 Han lät ock sin son gå genom eld och övade teckentyderi och svartkonst och skaffade sig andebesvärjare och spåmän och gjorde mycket som var ont i HERRENS ögon, så att han förtörnade honom.

7 Och Aserabelätet som han hade låtit göra satte han i det hus om vilket HERREN hade sagt till David och till hans son Salomo: »Vid detta hus och vid Jerusalem som jag har utvalt bland alla Israels stammar, vill jag fästa mitt namn för evig tid

8 Och jag skall icke mer låta Israel vandra flyktig bort ifrån det land som jag har givit åt deras fäder, om de allenast hålla och göra allt vad jag har bjudit dem, och det alldeles efter den lag

places, which Hezekiah his father had destroyed,—and reared altars to Baal, and made a Sacred Stem, as did Ahab, king of Israel, and bowed down to all the army of the heavens, and served them.
4 And he used to build altars in the house of Yahweh,—concerning which Yahweh had said,—In Jerusalem, will I put my Name.
5 And he built altars to all the army of the heavens,—in the two courts of the house of Yahweh;
6 and caused his son to pass through the fire, and practiced hidden arts and used divination, and dealt with a familiar spirit and wizards,—he exceeded in doing the thing that was wicked in the eyes of Yahweh, provoking [him] to anger;
7 and he set the image of the Sacred Stem which he had made,—in the house, of which Yahweh had said unto David, and unto Solomon his son, In this house, and in Jerusalem which I have chosen out of all the tribes of Israel, will I put my Name, unto times age-abiding;
8 and I will not again let the foot of Israel wander away from the soil which I gave unto their fathers. Only if they take heed to do according to all that I have commanded them, even to

heidän noudattaa - koko sitä lakia, jonka minun palvelijani Mooses on heille antanut.
9 Mutta he eivät totelleet, ja Manasse eksytti heidät tekemään pahaa enemmän kuin ne kansat, jotka Herra oli hävittänyt israelilaisten tieltä.

10 Niin Herra puhui palvelijainsa, profeettain, kautta ja sanoi:
11 Koska Manasse, Juudan kuningas, on tehnyt nämä kauhistavat teot ja siten tehnyt pahaa enemmän kuin amorilaiset, jotka olivat ennen häntä, ja on saattanut kivijumalillansa myös Juudan tekemään syntiä,
12 sentähden sanoo Herra, Israelin Jumala, näin: Katso, minä annan sellaisen onnettomuuden kohdata Jerusalemia ja Juudaa, että joka sen kuulee, sen molemmat korvat soivat.
13 Ja minä mittaan Jerusalemin samalla mittanuoralla kuin Samarian ja punnitsen sen samalla vaa'alla kuin Ahabin suvun. Ja minä huuhdon Jerusalemin, niinkuin vati huuhdotaan: se huuhdotaan ja käännetään kumollensa.

14 Minä hylkään perintöosani jäännöksen ja annan heidät vihollistensa käsiin, niin että he joutuvat kaikkien vihollistensa saaliiksi ja ryöstettäviksi,

som min tjänare Mose har givit dem.»

9 Men de lyssnade icke härtill, och Manasse förförde dem, så att de gjorde mer ont än de folk som HERREN hade förgjort för Israels barn.

10 Då talade HERREN genom sina tjänare profeterna och sade:
11 »Eftersom Manasse, Juda konung, har bedrivit dessa styggelser och så gjort mer ont, än allt vad amoréerna som voro före honom hava gjort, så att han med sina eländiga avgudar har kommit också Juda att synda,
12 därför säger HERREN, Israels Gud, så: 'Se, jag skall låta en sådan olycka komma över Jerusalem och Juda, att det skall genljuda i båda öronen på var och en som får höra det.
13 Och mot Jerusalem skall jag bruka det mätsnöre som jag brukade mot Samaria, och det sänklod som jag brukade mot Ahabs hus; och jag skall skölja Jerusalem tomt, såsom man sköljer ett fat och, sedan man har sköljt det, vänder det upp och ned.
14 Och jag skall förskjuta kvarlevan av min arvedel och giva dem i deras fienders hand, så att de skola bliva ett rov och ett byte för alla sina fiender --

the extent of all the law which, my servant Moses, commanded them.

9 But they hearkened not,—and Manasseh led them astray to do the thing that was wicked, more than the nations which Yahweh destroyed from before the sons of Israel.
10 Yahweh therefore spake through his servants the prophets saying—
11 Because Manasseh king of Judah hath made these abominations—hath done that which is wicked, more than all which the Amorites did who were before him, and hath caused, even Judah, to sin with his manufactured gods,
12 therefore—Thus, saith Yahweh, God of Israel, Behold me! bringing in calamity upon Jerusalem and Judah,—that, whosoever heareth thereof, both his ears, will tingle;
13 And I will stretch over Jerusalem, the line of Samaria, and the plummet of the house of Ahab,—and will wipe out Jerusalem, as one wipeth out a dish, wiping it and turning it upside down;

14 And will abandon the remnant of mine inheritance, and deliver them into the hand of their enemies,—and they shall become a prey and a plunder, to all their

15 koska ovat tehneet sitä, mikä on pahaa minun silmissäni, ja vihoittaneet minua siitä päivästä asti, jona heidän isänsä lähtivät Egyptin maasta, tähän päivään saakka.

15 detta därför att de hava gjort vad ont är i mina ögon och beständigt förtörnat mig, från den dag då deras fader drogo ut ur Egypten ända till denna dag.'»

15 Because they have done the thing that is wicked in mine eyes, and have become such as to provoke me to anger,—from the day when their fathers came forth out of Egypt, even until this day.

16 Manasse vuodatti myös sangen paljon viatonta verta, niin että hän sillä täytti Jerusalemin ääriään myöten, sen syntinsä lisäksi, jolla hän saattoi Juudan tekemään syntiä, tekemään sitä, mikä on pahaa Herran silmissä.

16 Därtill utgöt ock Manasse oskyldigt blod i så stor myckenhet, att han därmed uppfyllde Jerusalem från den ena ändan till den andra -- detta förutom den särskilda syns genom vilken han kom Juda att synda och göra vad ont var i HERRENS ögon.

16 Moreover also, innocent blood, did Manasseh shed in great abundance, till he had filled Jerusalem, from one end to the other, besides his committing the sins which he caused, Judah, to commit, in doing the thing that was wicked in the eyes of Yahweh.

17 Mitä muuta on kerrottavaa Manassesta ja kaikesta, mitä hän teki, ja synnistä, minkä hän teki, se on kirjoitettuna Juudan kuningasten aikakirjassa.

17 Vad nu mer är att säga om Manasse och om allt vad han gjorde så ock om den synd han begick det finnes upptecknat i Juda konungars krönika.

17 Now, the rest of the story of Manasseh, and all that he did, and his sin that he committed, are, they, not written in the book of the Chronicles of the Kings of Judah?

18 Ja Manasse meni lepoon isiensä tykö, ja hänet haudattiin linnansa puutarhaan, Ussan puutarhaan. Ja hänen poikansa Aamon tuli kuninkaaksi hänen sijaansa.

18 Och Manasse gick till vila hos sina fäder och blev begraven i trädgården till sitt hus, i Ussas trädgård. Och hans son Amon blev konung efter honom.

18 And Manasseh slept with his fathers, and was buried in the garden of his own house, in the garden of Uzza,—and, Amon his son, reigned, in his stead.

19 Aamon oli kahdenkymmenen kahden vuoden vanha tullessaan kuninkaaksi, ja hän hallitsi Jerusalemissa kaksi vuotta. Hänen äitinsä oli nimeltään Mesullemet, Haaruksen tytär, Jotbasta.

19 Amon var tjugutvå år gammal när han blev konung, och han regerade två år i Jerusalem. Hans moder hette Mesullemet, Harus' dotter, från Jotba.

19 Twenty-two years old, was Amon when he began to reign, and, two years, reigned he in Jerusalem,—and, his mother's name, was Meshullemeth daughter of Haruz, of Jotbah.

20 Hän teki sitä, mikä on pahaa Herran silmissä, niinkuin hänen isänsä Manasse oli tehnyt.

20 Han gjorde vad ont var i HERRENS ögon, såsom hans fader Manasse hade gjort.

20 And he did the thing that was wicked in the eyes of Yahweh,—as did Manasseh his father;

21 Hän vaelsi kaikessa

21 Han vandrade i allt på

21 yea he walked in all the

samaa tietä, mitä hänen isänsä oli vaeltanut: hän palveli niitä kivijumalia, joita hänen isänsä oli palvellut, ja kumarsi niitä;
22 hän hylkäsi Herran, isiensä Jumalan, eikä vaeltanut Herran tietä.

23 Ja Aamonin palvelijat tekivät salaliiton häntä vastaan ja tappoivat kuninkaan hänen linnassansa.
24 Mutta maan kansa surmasi kaikki, jotka olivat tehneet salaliiton kuningas Aamonia vastaan. Ja maan kansa teki hänen poikansa Joosian kuninkaaksi hänen sijaansa.
25 Mitä muuta on kerrottavaa Aamonista, siitä, mitä hän teki, se on kirjoitettuna Juudan kuningasten aikakirjassa.
26 Ja hänet haudattiin omaan hautaansa Ussan puutarhaan. Ja hänen poikansa Joosia tuli kuninkaaksi hänen sijaansa.

22 luku

1 Joosia oli kahdeksan vuoden vanha tullessaan kuninkaaksi, ja hän hallitsi Jerusalemissa kolmekymmentä yksi vuotta. Hänen äitinsä oli nimeltään Jedida, Adajan tytär, Boskatista.
2 Hän teki sitä, mikä on oikein Herran silmissä, ja vaelsi kaikessa isänsä Daavidin tietä, poikkeamatta

samma väg som hans fader hade vandrat, och tjänade och tillbad de eländiga avgudar som hans fader hade tjänat.
22 Han övergav HERREN, sina fäders Gud, och vandrade icke på HERRENS väg.
23 Och Amons tjänare sammansvuro sig mot honom och dödade konungen hemma i hans hus.
24 Men folket i landet dräpte alla som hade sammansvurit sig mot konung Amon. Därefter gjorde folket i landet hans son Josia till konung efter honom.
25 Vad nu mer är att säga om Amon, om vad han gjorde, det finnes upptecknat i Juda konungars krönika.
26 Och man begrov honom i hans grav i Ussas trädgård. Och hans son Josia blev konung efter honom.

1 Josia var åtta år gammal, när han blev konung, och han regerade trettioett år i Jerusalem. Hans moder hette Jedida, Adajas dotter, från Boskat.

2 Han gjorde vad rätt var i HERRENS ögon och vandrade i allt på sin fader Davids väg och vek icke av

way wherein, his father, had walked,—and served the manufactured gods that, his father, had served, and bowed down to them;
22 and forsook Yahweh the God of his fathers,—and walked not in the way of Yahweh.
23 And the servants of Amon, conspired against him,—and slew the king in his own house.

24 Then the people of the land smote all who had conspired against King Amon,—and the people of the land made, Josiah his son, king, in his stead.

25 Now, the rest of the story of Amon, what he did, is, it, not written in the book of the Chronicles of the Kings of Judah?
26 And he was buried in his grave, in the garden of Uzza,—and, Josiah his son, reigned, in his stead.

1 Eight years old, was Josiah when he began to reign, and, thirty-one years, reigned he in Jerusalem,—and, this mother's name, was Jedidah daughter of Adaiah, of Bozkath.

2 And he did that which was right in the eyes of Yahweh,—and walked in all the way of David his father,

oikealle tai vasemmalle.

3 Kahdeksantenatoista hallitusvuotenaan kuningas Joosia lähetti kirjuri Saafanin, Asaljan pojan, Mesullamin pojanpojan, Herran temppeliin ja sanoi:

4 Mene ylimmäisen papin Hilkian luo, että hän lukisi valmiiksi Herran temppeliin tuodut rahat, joita ovenvartijat ovat koonneet kansalta.

5 Ja hän antakoon ne työnteettäjille, jotka on pantu valvomaan töitä Herran temppelissä, ja nämä maksakoot niillä työmiehet, jotka ovat Herran temppelissä korjaamassa sitä, mikä temppelissä on rappeutunutta,
6 puusepät, rakentajat ja muurarit, sekä temppelin korjaamista varten ostettavat puutavarat ja hakatut kivet.

7 Älköön heiltä kuitenkaan vaadittako tilintekoa rahoista, jotka heille luovutetaan, vaan toimikoot he luottamusmiehinä.

8 Ja ylimmäinen pappi Hilkia sanoi kirjuri Saafanille: Minä löysin Herran temppelistä lain kirjan. Ja Hilkia antoi kirjan Saafanille, ja tämä luki sen.

vare sig till höger eller till vänster.
3 I sitt adertonde regeringsår sände konung Josia sekreteraren Safan, son till Asalja, Mesullams son, åstad till HERRENS hus och sade:

4 »Gå upp till översteprästen Hilkia, och bjud honom att göra i ordning de penningar som hava influtit till HERRENS hus, sedan de hava blivit insamlade ifrån folket av dem som hålla vakt vid tröskeln.

5 Och han skall överlämna dem åt de män som förrätta arbete såsom tillsyningsmän vid HERRENS hus, och dessa skola giva dem åt de män som arbeta vid HERRENS hus, för att sätta i stånd vad som är förfallet på huset,
6 nämligen åt timmermännen, byggningsmännen och murarna, så ock till att inköpa trävirke och huggen sten för att sätta huset i stånd.

7 Dock skall man icke hålla någon räkenskap med dem angående de penningar som överlämnas åt dem, utan de skola få handla på heder och tro.»

8 Och översteprästen Hilkia sade till sekreteraren Safan: »Jag har funnit lagboken i HERRENS hus.» Och Hilkia gav boken åt Safan, och han läste den.

and turned not aside, to the right hand or to the left.
3 And it came to pass, in the eighteenth year of King Josiah, that the king sent Shaphan son of Azaliah son of Meshullam, the scribe, to the house of Yahweh, saying—

4 Go up unto Hilkiah, the high priest, that he pour out the silver that hath been brought into the house of Yahweh,—which the keepers of the entrance–hall have gathered from the people,

5 that they may give it into the hand of the doers of the work, who have oversight of the house of Yahweh, that they may give it to the doers of the work, who are in the house of Yahweh, to repair the breaches of the house;
6 to the carpenters, and to the builders, and to the masons,—and to buy timber, and hewn stones, for repairing the house.

7 Howbeit there used to be no reckoning made with them, as to the silver that was given into their hand,—because, with faithfulness, were they dealing.

8 Then said Hilkiah the high priest, unto Shaphan the scribe—The book of the law, have I found, in the house of Yahweh. So Hilkiah delivered the book unto

9 Sitten kirjuri Saafan meni kuninkaan tykö ja teki kuninkaalle selon asiasta, sanoen: Palvelijasi ovat ottaneet esille rahat, mitä temppelissä oli, ja ovat antaneet ne työnteettäjille, jotka on pantu valvomaan töitä Herran temppelissä.

9 Därefter gick sekreteraren Safan in till konungen och avgav sin berättelse inför konungen; han sade: »Dina tjänare hava tömt ut de penningar som funnos i templet, och hava överlämnat dem åt de män som förrätta arbete såsom tillsyningsmän vid HERRENS hus.»

9 Then came Shaphan the scribe unto the king, and brought the king word again,—and said—Thy servants have poured out the silver that was found in the house, and have delivered it unto the hand of the doers of the work, who have oversight of the house of Yahweh.

10 Ja kirjuri Saafan kertoi kuninkaalle sanoen: Pappi Hilkia antoi minulle erään kirjan. Ja Saafan luki sen kuninkaalle.

10 Vidare berättade sekreteraren Safan för konungen och sade: »Prästen Hilkia har givit mig en bok.» Och Safan föreläste den för konungen.

10 Then Shaphan the scribe told the king, saying—A book, hath Hilkiah the priest delivered unto me. And Shaphan read it before the king.

11 Kun kuningas kuuli lain kirjan sanat, repäisi hän vaatteensa.

11 När konungen nu hörde lagbokens ord, rev han sönder sina kläder.

11 And it came to pass, when the king heard the words of the book of the law, that he rent his clothes.

12 Ja kuningas käski pappi Hilkiaa, Ahikamia, Saafanin poikaa, Akboria, Miikajan poikaa, kirjuri Saafania ja Asajaa, kuninkaan palvelijaa, sanoen:

12 Och konungen bjöd prästen Hilkia och Ahikam, Safans son, och Akbor, Mikajas son, och sekreteraren Safan och Asaja, konungens tjänare, och sade:

12 And the king commanded Hilkiah the priest, and Ahikam son of Shaphan, and Achbor son of Micaiah, and Shaphan the scribe, and Asaiah the king's servant, saying:

13 Menkää ja kysykää minun ja kansan ja koko Juudan puolesta neuvoa Herralta tästä löydetystä kirjasta. Sillä suuri on Herran viha, joka on syttynyt meitä vastaan, koska meidän isämme eivät ole totelleet tämän kirjan sanoja eivätkä tehneet mitään kaikesta siitä, mitä siinä on meille kirjoitettuna.

13 »Gån och frågen HERREN för mig och för folket, ja, för hela Juda, angående det som står i denna bok som nu har blivit funnen. Ty stor är HERRENS vrede, den som är upptänd mot oss, därför att våra fäder icke hava velat lyssna till denna boks ord och icke hava gjort allt som är oss föreskrivet.

13 Go ye—enquire of Yahweh, for me and for the people, and for all Judah, concerning the words of this book which hath been found,—for, great, is the wrath of Yahweh, in that it hath fired up against us, because our fathers have not hearkened unto the words of this book, to do according to all which is written concerning us.

14 Niin pappi Hilkia, Ahikam, Akbor, Saafan ja Asaja menivät naisprofeetta Huldan tykö, joka oli vaatevaraston

14 Då gingo prästen Hilkia och Ahikam, Akbor, Safan och Asaja till profetissan Hulda, hustru åt Sallum,

14 So Hilkiah the priest, and Ahikam, and Achbor, and Shaphan, and Asaiah, went unto Huldah the prophetess,

hoitajan Sallumin, Tikvan pojan, Harhaan pojanpojan, vaimo ja asui Jerusalemissa, toisessa kaupunginosassa. He puhuivat hänen kanssaan.

klädkammarvaktaren, som var son till Tikva, Harhas' son; hon bodde i Jerusalem, i Nya staden. Och de talade med henne.

wife of Shallum son of Tikvah, son of Harhas keeper of the vestments, she having her dwelling in Jerusalem, in the new city,—and they spake unto her.

15 Niin hän sanoi heille: Näin sanoo Herra, Israelin Jumala: Sanokaa sille miehelle, joka lähetti teidät minun tyköni:

15 Då sade hon till dem: »Så säger HERREN, Israels Gud: Sägen till den man som har sänt eder till mig:

15 And she said unto them, Thus, saith Yahweh, God of Israel, Say ye unto the man who hath sent you unto me:

16 'Näin sanoo Herra: Katso, minä annan tätä paikkaa ja sen asukkaita kohdata onnettomuuden, kaiken, mitä sanotaan siinä kirjassa, jonka Juudan kuningas on lukenut,

16 Så säger HERREN: Se, över denna plats och över dess invånare skall jag låta olycka komma, allt vad som står i den bok som Juda konung har läst --

16 Thus, saith Yahweh, Behold me! about to bring calamity upon this place, and upon the inhabitants thereof,—all the words of the book, which, the king of Judah, hath read:

17 sillä he ovat hyljänneet minut ja polttaneet uhreja muille jumalille ja vihoittaneet minut kaikilla kättensä teoilla; ja minussa on syttynyt viha tätä paikkaa kohtaan, eikä se sammu.

17 detta därför att de hava övergivit mig och tänt offereld åt andra gudar, och så hava förtörnat mig med alla sina händers verk. Min vrede skall upptändas mot denna plats och skall icke bliva utsläckt.

17 Because they have forsaken me, and burned incense unto other gods, that they might provoke me to anger, with all the workmanship of their hands; and so my wrath shall fire up against this place, and shall not be quenched:

18 Mutta Juudan kuninkaalle, joka on lähettänyt teidät kysymään neuvoa Herralta, sanokaa näin: Näin sanoo Herra, Israelin Jumala, niistä sanoista, jotka sinä olet kuullut:

18 Men till Juda konung, som har sänt eder för att fråga HERREN, till honom skolen I säga så: Så säger HERRES, Israels Gud,

18 But, unto the king of Judah, who hath sent you to enquire of Yahweh, thus, shall ye say unto him,—Thus, saith Yahweh, God of Israel, As touching the words which thou hast heard:

19 Koska sinun sydämesi on pehminnyt ja sinä olet nöyrtynyt Herran edessä, kuullessasi, mitä minä olen puhunut tätä paikkaa ja sen asukkaita vastaan, että he tulevat kauhistukseksi ja kiroussanaksi, ja koska sinä olet reväissyt vaatteesi ja itkenyt minun edessäni, niin minäkin olen kuullut sinua,

19 angående de ord som du har hört: Eftersom ditt hjärta blev bevekt och du ödmjukade dig inför HERREN, när du hörde vad jag har talat mot denna plats och mot dess invånare, nämligen att de skola bliva ett föremål för häpnad och ett exempel som man nämner, när man

19 Because, tender, was thy heart, and thou didst humble thyself before Yahweh when thou heardest what I had spoken against this place and against the inhabitants thereof—that they should become a desolation and a curse, and didst rend thy clothes, and weep before me, therefore

sanoo Herra.

förbannar, och eftersom du rev sönder dina kläder och grät inför mig, fördenskull har jag ock hört dig, säger HERREN.

also, I, have hearkened—declareth Yahweh.

20 Sentähden minä korjaan sinut isiesi tykö, ja sinä saat rauhassa siirtyä hautaasi, ja sinun silmäsi pääsevät näkemästä kaikkea sitä onnettomuutta, minkä minä annan kohdata tätä paikkaa.' Ja he toivat kuninkaalle tämän vastauksen.

20 Därför vill jag samla dig till dina fäder, så att du får samlas till dem i din grav med frid; och dina ögon skola slippa att se all den olycka som jag skall låta komma över denna plats.» Och de vände till baka till konungen med detta svar.

20 For this cause, behold me! about to gather thee unto thy fathers, and thou shalt be gathered unto thy graves, in peace, and so thine eyes shall not look upon all the misfortune which I am about to bring upon this place. And they brought the king word again.

23 luku

1 Niin kuningas lähetti kokoamaan luoksensa kaikki Juudan ja Jerusalemin vanhimmat.

1 Då sände konungen åstad män som församlade till honom alla de äldste i Juda och Jerusalem.

1 Then the king sent,—and there were gathered unto him, all the elders of Judah, and Jerusalem;

2 Ja kuningas meni Herran temppeliin, ja hänen kanssaan kaikki Juudan miehet ja kaikki Jerusalemin asukkaat, myöskin papit ja profeetat, koko kansa pienimmästä suurimpaan. Ja hän luki heidän kuultensa kaikki Herran temppelistä löydetyn liitonkirjan sanat.

2 Och konungen gick upp i HERRENS hus, och alla Juda män och alla Jerusalems invånare följde honom, också prästerna och profeterna, ja, allt folket, ifrån den minste till den störste. Och han läste upp för dem allt vad som stod i förbundsboken, som hade blivit funnen i HERRENS hus

2 and the king went up to the house of Yahweh, and all the men of Judah and all the inhabitants of Jerusalem with him, and the priests, and the prophets, and all the people, both small and great,—and he read in their ears, all the words of the book of the covenant, which had been found in the house of Yahweh.

3 Ja kuningas asettui pylvään viereen ja teki Herran edessä liiton, että heidän tuli seurata Herraa, noudattaa hänen käskyjänsä, todistuksiansa ja säädöksiänsä kaikesta sydämestään ja kaikesta sielustaan ja pitää liiton sanat, jotka olivat kirjoitettuina siinä kirjassa.

3 Och konungen trädde fram till pelaren och slöt inför HERRENS ansikte det förbundet, att de skulle följa efter HERREN och hålla hans bud, hans vittnesbörd och hans stadgar, av allt hjärta och av all själ, och upprätthålla detta förbunds ord, dem som voro skrivna i denna bok. Och allt folket

3 And the king took his stand by the pillar, and solemnised a covenant before Yahweh—to follow Yahweh, and to keep his commandments and his testimonies and his statutes, with all [their] heart and with all [their] soul, to confirm the words of this covenant, written in this

Ja kaikki kansa yhtyi siihen liittoon.

4 Sitten kuningas käski ylimmäistä pappia Hilkiaa ja häntä lähimpiä pappeja sekä ovenvartijoita viemään Herran temppelistä pois kaikki kalut, mitä oli tehty Baalille, Aseralle ja kaikelle taivaan joukolle. Ja hän poltatti ne Jerusalemin ulkopuolella Kidronin kedoilla, mutta vei niiden tuhan Beeteliin.

5 Hän pani myös viralta epäjumalain papit, jotka Juudan kuninkaat olivat asettaneet polttamaan uhreja uhrikukkuloilla Juudan kaupungeissa ja Jerusalemin ympäristössä ja jotka polttivat uhreja Baalille, auringolle, kuulle, eläinradan tähdille ja kaikelle taivaan joukolle.

6 Hän vei aseran pois Herran temppelistä Jerusalemin ulkopuolelle Kidronin laaksoon ja poltti sen Kidronin laaksossa, rouhensi sen tomuksi ja heitti tomun yhteiselle hautausmaalle.

7 Ja hän kukisti haureellisten pyhäkköpoikien huoneet, jotka olivat Herran temppelissä ja joissa naiset kutoivat verhoja Aseralle.

8 Hän toi pois kaikki papit

trädde in i förbundet.

4 Därefter bjöd konungen översteprästen Hilkia och prästerna näst under honom, så ock dem som höllo vakt vid tröskeln, att de skulle föra bort ur HERRENS tempel alla de redskap som voro gjorda åt Baal och Aseran och åt himmelens hela härskara. Och han lät bränna upp dem utanför Jerusalem på Kidrons fält, men askan efter dem lät han föra till Betel.

5 Han avsatte ock de avgudapräster som Juda konungar hade tillsatt, för att tända offereld på offerhöjderna i Juda städer och runt omkring Jerusalem, så ock dem som tände offereld åt Baal, åt solen, åt månen, åt stjärnbilderna och åt himmelens hela härskara.

6 Och han tog Aseran ur HERRENS hus och förde bort den utanför Jerusalem till Kidrons dal, och brände upp den där i Kidrons dal, han stötte sönder den till stoft och kastade stoftet på den allmänna begravningsplatsen.

7 Vidare rev han ned tempelbolarhusen som funnos i HERRENS hus, dem i vilka kvinnor vävde tyg till tält åt Aseran.

8 Och han lät föra alla

book. And all the people took their stand in the covenant.

4 Then the king commanded Hilkiah the high priest, and the priests of the second order, and the keepers of the entrance–hall, to bring forth, out of the temple of Yahweh, all the vessels that had been made for Baal and for the Sacred Stem, and for all the army of the heavens,—and he burned them up outside Jerusalem, in the fields of Kidron, and carried the ashes of them to Bethel;

5 and he put down the idol–priests, whom the kings of Judah had appointed, so that incense might be burned in the high places, in the cities of Judah, and round about Jerusalem,—them also that burned incense to Baal, to the sun, and to the moon, and to the constellations, and to all the army of the heavens;

6 and he brought forth the Sacred Stem out of the house of Yahweh, outside Jerusalem, into the Kidron ravine, and burned it in the Kidron ravine, and crushed it to powder,—and cast the powder upon the graves of the sons of the people;

7 and he brake down the houses of the male devotees, which were in the house of Yahweh,—where the women did weave houses to the Sacred Stem;

8 and be brought in all the

Juudan kaupungeista ja saastutti uhrikukkulat, joilla papit olivat polttaneet uhreja, Gebasta Beersebaan asti. Ja hän kukisti porteilla olevat uhrikukkulat, joita oli kaupungin päällikön Joosuan portin oven edustalla, vasemmalla puolella mentäessä sisään kaupungin portista.

prästerna bort ifrån Juda städer och orenade de offerhöjder där prästerna hade tänt offereld, från Geba ända till Beer-Seba; och han bröt ned offerhöjderna vid stadsportarna, både den som låg vid ingången till stadshövitsmannen Josuas port och den som låg till vänster, när man gick in genom stadsporten.

priests out of the cities of Judah, and defiled the high places where, the priests, had burned incense, from Geba unto Beer–sheba,—and brake down the high places of the gates, that were at the entrance of the gate of Joshua, the governor of the city, which were on one's left hand, in the gate of the city;

9 Uhrikukkulapapit eivät kuitenkaan saaneet nousta Herran alttarille Jerusalemissa; he saivat vain syödä happamatonta leipää veljiensä kanssa.

9 Dock fingo offerhöjdsprästerna icke stiga upp till HERRENS altare i Jerusalem; de fingo allenast äta osyrat bröd ibland sina bröder.

9 howbeit, the priests of the high places came not up unto the altar of Yahweh, in Jerusalem, save only that they did eat unleavened bread in the midst of their brethren;

10 Hän saastutti myöskin polttopaikan Ben-Hinnomin laaksossa, ettei kukaan voisi panna poikaansa tai tytärtänsä kulkemaan tulen läpi Molokin kunniaksi.

10 Han orenade ock Tofet i Hinnoms barns dal, för att ingen skulle låta sin son eller dotter gå genom eld, till offer åt Molok.

10 and he defiled Topheth, which was in the valley of the son of Hinnom,—so that no man might cause his son or his daughter to pass through the fire unto Molech;

11 Ja hän poisti ne hevoset, jotka Juudan kuninkaat olivat auringon kunniaksi asettaneet, siitä, mistä mennään Herran temppeliin, hoviherra Netan-Melekin kammion vierestä, joka oli Parvarimissa, ja poltti auringonvaunut tulessa.

11 Och han skaffade bort de hästar som Juda konungar hade invigt åt solen och ställt upp så, att man icke kunde gå in i HERRENS hus, vid hovmannen Netan-Meleks kammare i Parvarim; och solens vagnar brände han upp i eld.

11 and he did away with the horses, which the kings of Judah had devoted to the sun, at the entrance of the house of Yahweh, near the chamber of Nathan–melech the courtier, which was in the suburbs, also, the chariots of the sun, burned he with fire;

12 Ja Aahaan yläsalin katolla olevat alttarit, jotka Juudan kuninkaat olivat teettäneet, ja ne alttarit, jotka Manasse oli teettänyt Herran temppelin molempiin esipihoihin, kuningas kukisti; sitten hän riensi sieltä ja heitti niiden tomun Kidronin

12 Och altarna på taket över Ahas' sal, vilka Juda konungar hade låtit göra, och de altaren som Manasse hade låtit göra på de båda förgårdarna till HERRENS hus, dem bröt konungen ned; sedan skyndade han bort därifrån

12 and, the altars which were on the roof of the upper chamber of Ahaz, which the kings of Judah had made, also the altars which Manasseh had made, in the two courts of the house of Yahweh, did the king break down,—and

laaksoon.

13 Ja ne uhrikukkulat, jotka olivat itään päin Jerusalemista, etelään päin Turmiovuoresta, ja jotka Salomo, Israelin kuningas, oli rakentanut Astartelle, siidonilais-iljetykselle, ja Kemokselle, Mooabin iljetykselle, ja Milkomille, ammonilais-kauhistukselle, ne kuningas saastutti.

14 Hän murskasi patsaat ja hakkasi maahan asera-karsikot ja täytti niiden sijan ihmisten luilla.

15 Myöskin Beetelissä olevan alttarin, sen uhrikukkulan, jonka oli teettänyt Jerobeam, Nebatin poika, joka saattoi Israelin tekemään syntiä, senkin alttarin uhrikukkuloineen hän kukisti; sitten hän poltti uhrikukkulan ja rouhensi sen tomuksi sekä poltti asera-karsikon.

16 Kun Joosia sitten kääntyi ja näki haudat, jotka olivat vuorella, lähetti hän ottamaan luut haudoista, poltti ne alttarilla ja saastutti näin alttarin, Herran sanan mukaan, jonka oli julistanut se Jumalan mies, joka nämä julisti.

17 Ja hän kysyi: Mikä tuo hautamerkki on, jonka minä

och kastade stoftet av dem i Kidrons dal.

13 Och offerhöjderna öster om Jerusalem och söder om Fördärvets berg, vilka Salomo, Israels konung, hade byggt åt Astarte, sidoniernas styggelse, åt Kemos, Moabs styggelse, och åt Milkom, Ammons barns skändlighet, dem orenade konungen.

14 Han slog sönder stoderna och högg ned Aserorna; och platsen där de hade stått fyllde han med människoben.

15 Också altaret i Betel, den offerhöjd som Jerobeam, Nebats son, hade byggt upp, han som kom Israel att synda, också detta altare med offerhöjden bröt han ned; därefter brände han upp offerhöjden och stötte sönder den till stoft och brände tillika upp Aseran.

16 När då Josia såg sig om och fick se gravarna som voro där på berget, sände han åstad och lät hämta benen ur gravarna och brände upp dem på altaret och orenade det så -- i enlighet med det HERRENS ord som hade blivit förkunnat av gudsmannen som förkunnade att detta skulle ske.

17 Och han frågade: »Vad är det för en vård som jag

hurried away from thence, and cast out the powder of them into the Kidron ravine;

13 and, the high places that were before Jerusalem, which were on the right hand of the mount of destruction, which Solomon king of Israel had built unto Ashtoreth—the abomination of the Zidonians, and unto Chemosh—the abomination of the Moabites, and unto Milcom—the disgusting thing of the sons of Ammon, did the king defile;

14 and he brake in pieces the pillars, and cut down the Sacred Stems,—and filled their place with human bones:

15 moreover also, the altar that was in Bethel, the high place which Jeroboam son of Nebat made, wherewith he caused, Israel, to sin,—even that altar, and the high place, brake he down,—and burned the high place, crushing it to powder, and burned a Sacred Stem.

16 And, when Josiah turned, and saw the graves which were there, in the mount, he sent and took the bones out of the graves, and burned upon the altar, and defiled it,—according to the word of Yahweh, which the man of God proclaimed, who proclaimed these things.

17 Then said he—What is yonder erection, which I do

näen? Kaupungin miehet vastasivat hänelle: Se on sen Jumalan miehen hauta, joka tuli Juudasta ja julisti sen, minkä sinä nyt olet tehnyt Beetelin alttarille.

ser där?» Folket i staden svarade honom: »Det är den gudsmans grav, som kom från Juda och ropade mot altaret i Betel att det skulle ske, som du nu har gjort.»

see? And the men of the city said unto him—The grave of the man of God, who came in out of Judah, and proclaimed these things, which thou hast done, concerning the altar of Bethel.

18 Hän sanoi: Antakaa hänen olla; älköön kukaan koskeko hänen luihinsa. Niin he jättivät hänen luunsa rauhaan ja samoin sen profeetan luut, joka oli tullut Samariasta.

18 Då sade han: »Låten honom vara; ingen må röra hans ben.» Så lämnade man då hans ben i fred, och tillika benen av den profet som hade kommit dit från Samarien.

18 And he said—Let him rest, let, no man, disturb his bones. So they let his bones rest, with the bones of the prophet who came in out of Samaria.

19 Myöskin Samarian kaupungeista Joosia poisti kaikki uhrikukkulatemppelit, jotka Israelin kuninkaat olivat rakentaneet ja niin vihoittaneet Herran; ja hän teki niille saman, minkä oli tehnyt Beetelissä.

19 Därjämte skaffade Josia bort alla de offerhöjdshus i Samariens städer, som Israels konungar hade byggt upp, och med vilka de hade kommit förtörnelse åstad; och han gjorde med dem alldeles på samma sätt som han hade gjort i Betel.

19 Moreover also, all the houses of the high places which were in the cities of Samaria, which the kings of Israel had made, so as to provoke Yahweh to anger, did Josiah remove,—and he did to them according to all the doings which he had done in Bethel;

20 Ja kaikki siellä olevat uhrikukkulapapit hän teurasti alttareilla ja poltti ihmisten luita niiden päällä. Sitten hän palasi takaisin Jerusalemiin.

20 Och alla offerhöjdspräster som funnos där slaktade han på altarna och brände människoben ovanpå dem. Därefter vände han tillbaka till Jerusalem.

20 and he sacrificed all the priests of the high places, who were there, by the altars, and burned human bones thereupon,—and returned to Jerusalem.

21 Ja kuningas käski kaikkea kansaa sanoen: Viettäkää pääsiäistä Herran, teidän Jumalanne, kunniaksi, niinkuin on kirjoitettuna tässä liitonkirjassa.

21 Och konungen bjöd allt folket och sade: »Hållen HERRENS, eder Guds, påskhögtid, såsom det är föreskrivet i denna förbundsbok.»

21 Then did the king command all the people, saying, Keep ye a passover unto Yahweh, your God,—such as is written in this book of the covenant.

22 Sillä sellaista pääsiäistä ei oltu vietetty sen ajan jälkeen, jona tuomarit tuomitsivat Israelia, ei Israelin kuningasten eikä Juudan kuningasten koko aikana.

22 Ty en sådan påskhögtid hade icke blivit hållen sedan den tid då domarna dömde Israel, icke under Israels konungars och Juda konungars hela tid.

22 Surely there had not been held such a passover as this, from the days of the Judges who judged Israel,—nor all the days of the kings of Israel, and the kings of Judah;

23 Vasta kuningas Joosian

23 Först i konung Josias

23 save only, in the

kahdeksantenatoista hallitusvuotena vietettiin sellainen pääsiäinen Jerusalemissa Herran kunniaksi.

adertonde regeringsår hölls en sådan HERRENS påskhögtid i Jerusalem.

eighteenth year of King Josiah, when this passover was held unto Yahweh, in Jerusalem.

24 Myöskin vainaja- ja tietäjähenkien manaajat, kotijumalat ja kivijumalat ja kaikki iljetykset, joita oli nähty Juudan maassa ja Jerusalemissa, Joosia hävitti, täyttääkseen lain sanat, jotka olivat kirjoitettuina siinä kirjassa, minkä pappi Hilkia oli löytänyt Herran temppelistä.

24 Därjämte skaffade Josia bort andebesvärjarna och spåmännen, husgudarna och de eländiga avgudarna, och alla styggelser som voro att se i Juda land och i Jerusalem, på det att han skulle upprätthålla lagens ord, dem som voro skrivna i den bok som prästen Hilkia hade funnit i HERRENS hus.

24 Moreover also, them who had familiar spirits, and the wizards, and the household gods, and the manufactured gods, and the abominations which were to be seen in the land of Judah, and in Jerusalem, did Josiah consume,—that he might confirm the words of the law which were written in the book that Hilkiah the priest had found in the house of Yahweh.

25 Ei ollut ennen häntä ollut hänen vertaistansa kuningasta, joka niin kaikesta sydämestänsä, kaikesta sielustansa ja kaikesta voimastansa olisi kääntynyt Herran puoleen, kaiken Mooseksen lain mukaan; eikä hänen jälkeensä tullut hänen vertaistansa.

25 Ingen konung lik honom hade funnits före honom, ingen som så av allt sitt hjärta och av all sin själ och av all sin kraft hade vänt sig till HERREN, i enlighet med Moses hela lag; och efter honom uppstod ej heller någon som var honom lik.

25 And, like him, was no king, before him, who turned unto Yahweh with all his heart, and with all his soul, and with all his might, according to all the law of Moses,—neither, after him, arose one, like him.

26 Kuitenkaan ei Herra kääntynyt suuren vihansa hehkusta, kun kerran hänen vihansa oli syttynyt Juudaa vastaan kaikesta siitä, millä Manasse oli vihoittanut hänet.

26 Dock vände HERREN sig icke ifrån sin stora vredes glöd, då nu hans vrede hade blivit upptänd mot Juda, för allt det varmed Manasse hade förtörnat honom.

26 Howbeit, Yahweh turned not away from the glow of his great anger, wherewith his anger glowed against Judah—because of all the provocations wherewith, Manasseh, had provoked him.

27 Ja Herra sanoi: Minä toimitan myöskin Juudan pois kasvojeni edestä, niinkuin minä olen toimittanut pois Israelin; ja minä hylkään Jerusalemin, tämän kaupungin, jonka minä olin valinnut, ja

27 Och HERREN sade: »Också Juda vill jag förskjuta ifrån mitt ansikte, likasom jag har förskjutit Israel; ja, jag vill förkasta Jerusalem, denna stad som jag hade utvalt, så ock det hus varom jag hade sagt:

27 So Yahweh said: Even Judah, will I remove from my presence, as I have removed Israel,—and will reject this city, which I had chosen, even Jerusalem, and the house as to which I had said, My Name, shall be,

temppelin, josta minä olin sanonut: 'Minun nimeni on oleva siinä'.

Mitt namn skall vara där.»

there.

28 Mitä muuta on kerrottavaa Joosiasta ja kaikesta, mitä hän teki, se on kirjoitettuna Juudan kuningasten aikakirjassa.

28 Vad nu mer är att säga om Josia och om allt vad han gjorde, det finnes upptecknat i Juda konungars krönika.

28 Now, the rest of the story of Josiah, and all that he did, are, they, not written in the book of the Chronicles of the Kings of Judah?

29 Hänen aikanansa farao Neko, Egyptin kuningas, lähti Assurin kuningasta vastaan Eufrat-virralle. Niin kuningas Joosia meni häntä vastaan, mutta farao surmasi hänet Megiddossa heti, kun näki hänet.

29 I hans tid drog Farao Neko, konungen i Egypten, upp mot konungen i Assyrien, till floden Frat. Då tågade konung Josia emot honom, men blev dödad av honom vid Megiddo, under första sammandrabbningen.

29 In his days, came up Pharaoh–necoh king of Egypt, against the king of Assyria, unto the river Euphrates,—and, when King Josiah went against him, he slew him at Megiddo, as soon as he saw him.

30 Ja hänen palvelijansa veivät hänet kuolleena vaunuissa Megiddosta, toivat hänet Jerusalemiin ja hautasivat hänet hänen omaan hautaansa. Mutta maan kansa otti Joosian pojan Jooahaan, voiteli hänet ja teki hänet kuninkaaksi hänen isänsä sijaan.

30 Och hans tjänare förde hans döda kropp i en vagn bort ifrån Megiddo till Jerusalem och begrovo honom i hans grav. Men folket i landet tog Josias son Joahas och smorde honom och gjorde honom till konung efter hans fader.

30 And his servants conveyed him in a chariot, dead, from Megiddo, and brought him to Jerusalem, and buried him in his own sepulchre,—and the people of the land took Jehoahaz, son of Josiah, and anointed him, and made, him, king, in his father's stead.

31 Jooahas oli kahdenkymmenen kolmen vuoden vanha tullessaan kuninkaaksi, ja hän hallitsi kolme kuukautta Jerusalemissa. Hänen äitinsä oli nimeltään Hamutal, Jeremian tytär, Libnasta.

31 Joahas var tjugutre år gammal, när han blev konung, och han regerade tre månader i Jerusalem. Hans moder hette Hamutal, Jeremias dotter, från Libna.

31 Twenty–three years old, was Jehoahaz when he began to reign, and, three months, reigned he in Jerusalem,—and, his mother's name, was Hamutal daughter of Jeremiah, of Libnah.

32 Ja hän teki sitä, mikä on pahaa Herran silmissä, aivan niinkuin hänen isänsä olivat tehneet.

32 Han gjorde vad ont var i HERRENS ögon, alldeles såsom hans fäder hade gjort.

32 And he did the thing that was wicked in the eyes of Yahweh, according to all that his, fathers, had done.

33 Mutta farao Neko vangitutti hänet Riblassa, Hamatin maassa, ettei hän hallitsisi Jerusalemissa, ja määräsi maan maksettavaksi pakkoveron: sata talenttia

33 Och Farao Neko lät sätta honom i fängelse i Ribla i Hamats land och gjorde så slut på hans regering i Jerusalem; och han pålade landet en skatt

33 And Pharaoh–necoh put him in bonds at Riblah, in the land of Hamath, that he might not reign in Jerusalem,—and he laid a fine upon the land, a

hopeata ja kymmenen talenttia kultaa.
34 Ja farao Neko teki Eljakimin, Joosian pojan, kuninkaaksi hänen isänsä Joosian sijaan ja muutti hänen nimensä Joojakimiksi. Mutta Jooahaan hän otti vangiksi, ja tämä joutui Egyptiin; siellä hän kuoli.
35 Hopean ja kullan Joojakim maksoi faraolle; mutta voidakseen maksaa rahat faraon käskyn mukaan hän verotti maata, ottaen maan kansalta, sen mukaan kuin kukin oli verotettu, hopeata ja kultaa, antaakseen farao Nekolle.

36 Joojakim oli kahdenkymmenen viiden vuoden vanha tullessaan kuninkaaksi, ja hän hallitsi Jerusalemissa yksitoista vuotta. Hänen äitinsä oli nimeltään Sebida, Pedajan tytär, Ruumasta.
37 Hän teki sitä, mikä on pahaa Herran silmissä, aivan niinkuin hänen isänsä olivat tehneet.

av ett hundra talenter silver och en talent guld.
34 Och Farao Neko gjorde Josias son Eljakim till konung i hans fader Josias ställe och förändrade hans namn till Jojakim. Men Joahas tog han med sig, och denne kom så till Egypten och dog där.
35 Och Jojakim betalade ut silvret och guldet åt Farao; men han måste skattlägga landet för att kunna utbetala dessa penningar enligt Faraos befallning. Efter som var och en av folket i landet blev uppskattad, indrevs från dem silvret och guldet, för att sedan utbetalas åt Farao Neko.

36 Jojakim var tjugufem år gammal, när han blev konung; och han regerade elva år i Jerusalem. Hans moder hette Sebida, Pedajas dotter, från Ruma.

37 Han gjorde vad ont var i HERRENS ögon, alldeles såsom hans fäder hade gjort.

hundred talents of silver, and a talent of gold.
34 And Pharaoh-necoh made Eliakim son of Josiah king, instead of Josiah his father, and turned his name to Jehoiakim,—and, Jehoahaz, took he away, so he entered Egypt, and died there.
35 And, the silver and the gold, did Jehoiakim give unto Pharaoh, howbeit he assessed the land, that he might give the silver at the bidding of Pharaoh,—every man, according to his assessment, exacted the silver and the gold of the people of the land, that he might give it to Pharaoh-necoh.

36 Twenty-five years old, was Jehoiakim when he began to reign, and, eleven years, reigned he in Jerusalem,—and, his mother's name, was Zebudah daughter of Pedaiah, of Rumah.
37 And he did the thing that was wicked in the eyes of Yahweh,—according to all that, his fathers, had done.

24 luku

1 Hänen aikanaan Nebukadnessar, Baabelin kuningas, lähti liikkeelle, ja Joojakim tuli hänen palvelijakseen. Kolmen vuoden kuluttua tämä jälleen kapinoi häntä vastaan.
2 Ja Herra lähetti hänen kimppuunsa kaldealaisten,

1 I hans tid drog Nebukadnessar, konungen i Babel, upp, och Jojakim blev honom underdånig och förblev så i tre år; men sedan avföll han från honom.
2 Då sände HERREN över honom kaldéernas;

1 In his days, came up Nebuchadnezzar king of Babylon,—and Jehoiakim became his servant three years, then turned he and rebelled against him.

2 And Yahweh sent against him troops of Chaldeans,

aramilaisten, mooabilaisten ja ammonilaisten partiojoukkoja; hän lähetti ne Juudan kimppuun sitä tuhoamaan, Herran sanan mukaan, jonka hän oli puhunut palvelijainsa, profeettain, kautta.

3 Mutta tämä tapahtui Juudalle Herran käskystä; ja näin hän toimitti heidät pois kasvojensa edestä Manassen syntien tähden, kaiken tähden, mitä hän oli tehnyt,

4 ja myöskin viattoman veren tähden, minkä hän oli vuodattanut täyttäessään Jerusalemin viattomalla verellä; sitä ei Herra tahtonut antaa anteeksi.
5 Mitä muuta on kerrottavaa Joojakimista ja kaikesta, mitä hän teki, se on kirjoitettuna Juudan kuningasten aikakirjassa.

6 Ja Joojakim meni lepoon isiensä tykö. Ja hänen poikansa Joojakin tuli kuninkaaksi hänen sijaansa.
7 Egyptin kuningas ei enää lähtenyt maastansa, sillä Baabelin kuningas oli vallannut kaiken, mikä oli Egyptin kuninkaan omaa, Egyptin purosta aina Eufrat-virtaan saakka.

8 Joojakin oli kahdeksantoista vuoden vanha tullessansa kuninkaaksi, ja hän hallitsi Jerusalemissa kolme kuukautta. Hänen äitinsä oli

araméernas, moabiternas och Ammons barns härskaror; han sände dem över Juda för att förgöra det -- i enlighet med det ord som HERREN hade talat genom sina tjänare profeterna.

3 Ja, det var efter HERRENS ord som detta kom över Juda, i det att han försköt det från sitt ansikte för de synder Manasse hade begått och för allt vad denne hade förövat,
4 jämväl för det oskyldiga blod som han utgöt, ty han uppfyllde Jerusalem med oskyldigt blod; det ville HERREN icke förlåta.

5 Vad nu mer är att säga om Jojakim och om allt vad han gjorde, det finnes upptecknat i Juda konungars krönika.

6 Och Jojakim gick till vila hos sina fäder. Och hans son Jojakin blev konung efter honom.
7 Därefter drog konungen i Egypten icke vidare ut ur sitt land, ty konungen i Babel hade intagit allt som tillhörde konungen i Egypten, från Egyptens bäck ända till floden Frat.»

8 Jojakin var aderton år gammal, när han blev konung, och han regerade tre månader i Jerusalem. Hans moder hette Nehusta, Elnatans dotter, från

and troops of Syrians, and troops of Moabites, and troops of the sons of Ammon, yea he sent them against Judah, to destroy him,—according to the word of Yahweh, which he spake through his servants the prophets.
3 Surely, it was, because of the anger of Yahweh, that this came upon Judah, to remove them from his presence,—for the sins of Manasseh, according to all that he had done:
4 moreover also, for the innocent blood that he had shed, so that he had filled Jerusalem with innocent blood,—which Yahweh was not willing to pardon.
5 Now, the rest of the story of Jehoiakim, and all that he did, are they not written in the book of the Chronicles of the Kings of Judah?
6 So Jehoiakim slept with his fathers,—and, Jehoiachin his son, reigned, in his stead.
7 And the king of Egypt came no more again out of his land,—for the king of Babylon had taken—from the ravine of Egypt, unto the river Euphrates, all that had belonged to the king of Egypt.
8 Eighteen years old, was Jehoiachin when he began to reign, and, three months, reigned he in Jerusalem,—and, his mother's name, was Nehushta daughter of

nimeltään Nehusta, Elnatanin tytär, Jerusalemista.
9 Hän teki sitä, mikä on pahaa Herran silmissä, aivan niinkuin hänen isänsä oli tehnyt.
10 Siihen aikaan Baabelin kuninkaan Nebukadnessarin palvelijat tulivat Jerusalemiin, ja kaupunki saarrettiin.

11 Ja Nebukadnessar, Baabelin kuningas, ryntäsi kaupunkiin, hänen palvelijainsa saartaessa sitä.

12 Niin Joojakin, Juudan kuningas, antautui Baabelin kuninkaalle äitineen ja palvelijoineen, päällikköineen ja hoviherroineen. Ja Baabelin kuningas otti hänet vangiksi kahdeksantena hallitusvuotenaan.
13 Ja hän vei pois sieltä kaikki Herran temppelin ja kuninkaan linnan aarteet, ja hän rikkoi kaikki kultakalut, jotka Israelin kuningas Salomo oli teettänyt Herran temppeliin. Tapahtui, niinkuin Herra oli puhunut.

14 Ja hän vei pakkosiirtolaisuuteen koko Jerusalemin, kaikki päälliköt ja kaikki sotaurhot, kymmenentuhatta pakkosiirtolaista, ja kaikki sepät ja lukkosepät; ei jäänyt jäljelle muita kuin maakansan köyhät.
15 Hän siirsi Joojakinin

Jerusalem.

9 Han gjorde vad ont var i HERRENS ögon, alldeles såsom hans fader hade gjort.
10 På den tiden drogo den babyloniske konungen Nebukadnessars tjänare upp till Jerusalem, och staden blev belägrad.

11 Och Nebukadnessar, konungen i Babel, kom till staden, medan hans tjänare belägrade den.

12 Då gav sig Jojakin, Juda konung, åt konungen i Babel, med sin moder och med sina tjänare, sina hövitsmän och hovmän; och konungen i Babel tog honom så till fånga i sitt åttonde regeringsår.
13 Och han förde bort därifrån alla skatter i HERRENS hus och skatterna i konungshuset, han lösbröt ock beläggningen från alla gyllene föremål som Salomo, Israels konung, hade låtit göra för HERRENS tempel, detta i enlighet med vad HERREN hade hotat.

14 Och han förde bort i fångenskap hela Jerusalem, alla hövitsmän och alla tappra stridsmän; tio tusen förde han bort, jämväl alla timmermän och smeder. Inga andra lämnades kvar än de ringaste av folket i landet.
15 Han förde Jojakin bort

Elnathan, of Jerusalem.

9 And he did the thing that was wicked in the eyes of Yahweh,—according to all that, his father, had done.
10 At that time, came up the servants of Nebuchadnezzar king of Babylon, unto Jerusalem,—and the city came into the siege.
11 And Nebuchadnezzar king of Babylon came against the city, and his servants were about to besiege it.
12 Then came out Jehoiachin king of Judah, unto the king of Babylon, he and his mother, and his servants, and his generals, and his courtiers,—and the king of Babylon took him, in the eighth year of his reign.
13 And he carried forth from thence, all the treasures of the house of Yahweh, and the treasures of the house of the king,—and he cut off all the fittings of gold, which Solomon king of Israel had made in the temple of Yahweh, according to all that, Yahweh, had spoken.
14 And he carried away all Jerusalem, and all the generals, and all the mighty men of valour, ten thousand becoming captives, and all the artificers and the smiths,—none remained save the poorest of the people of the land.
15 And he carried away

vankina Baabeliin; samoin hän vei kuninkaan äidin, kuninkaan puolisot ja hänen hoviherransa sekä muut maan mahtavat pakkosiirtolaisina Jerusalemista Baabeliin,

till Babel; därjämte förde han konungens moder, konungens hustrur och hans hovmän samt de mäktige i landet såsom fångar bort ifrån Jerusalem till Babel,

captive Jehoiachin, to Babylon,—and, the king's mother, and the king's wives, and his courtiers, and the nobles of the land, took he away captive, from Jerusalem to Babylon.

16 niin myös kaikki sotilaat, luvultaan seitsemäntuhatta, sepät ja lukkosepät, luvultaan tuhat, kaikki sotaan harjaantuneita urhoja. Ne Baabelin kuningas vei pakkosiirtolaisina Baabeliin.

16 så ock alla stridsmännen, sju tusen, och timmermännen och smederna, ett tusen, allasammans raska och krigsdugliga män. Dessa fördes nu av den babyloniske konungen i fångenskap till Babel.

16 And, all the men of might—seven thousand, and artificers and smiths—a thousand, all who were valiant and ready to make war, the king of Babylon brought them captive to Babylon.

17 Mutta Baabelin kuningas asetti hänen setänsä Mattanjan kuninkaaksi hänen sijaansa ja muutti hänen nimensä Sidkiaksi.

17 Men konungen i Babel gjorde hans farbroder Mattanja till konung i hans ställe och förändrade dennes namn till Sidkia.

17 And the king of Babylon made Mattaniah, his relative, king in his stead,—and changed his name to Zedekiah.

18 Sidkia oli kahdenkymmenen yhden vuoden vanha tullessaan kuninkaaksi, ja hän hallitsi Jerusalemissa yksitoista vuotta. Hänen äitinsä oli nimeltään Hamutal, Jeremian tytär, Libnasta.

18 Sidkia var tjuguett år gammal, när han blev konung, och han regerade elva år i Jerusalem. Hans moder hette Hamital, Jeremias dotter, från Libna.

18 Twenty-one years old, was Zedekiah when he began to reign, and, eleven years, reigned he in Jerusalem,—and, his mother's name, was Hamutal, daughter of Jeremiah of Libnah.

19 Hän teki sitä, mikä on pahaa Herran silmissä, aivan samoin kuin Joojakim oli tehnyt.

19 Han gjorde vad ont var i HERRENS ögon, alldeles såsom Jojakim hade gjort.

19 And he did the thing that was wicked in the eyes of Yahweh,—according to all that, Jehoiakim, had done.

20 Sillä Herran vihan tähden kävi näin Jerusalemille ja Juudalle, kunnes hän vihdoin heitti heidät pois kasvojensa edestä.

20 Ty på grund av HERRENS vrede skedde vad som skedde med Jerusalem och Juda, till dess att han kastade dem bort ifrån sitt ansikte.

20 For, it was because the anger of Yahweh had come against Jerusalem, and against Judah, until he had cast them out from his presence, that Zedekiah rebelled, against the king of Babylon.

25 luku

1 Sidkia kapinoi Baabelin kuningasta vastaan. Hänen

1 Då, i hans nionde regeringsår, i tionde

1 And it came to pass, in the ninth year of his reign,

yhdeksäntenä hallitusvuotenaan, sen kymmenennessä kuussa, kuukauden kymmenentenä päivänä, kävi Nebukadnessar, Baabelin kuningas, hän ja koko hänen sotajoukkonsa, Jerusalemin kimppuun ja asettui leiriin sitä vastaan. Ja he rakensivat saartovarusteet sitä vastaan yltympäri.

månaden; på tionde dagen i månaden, kom Nebukadnessar, konungen i Babel, med hela sin här till Jerusalem och belägrade det; och de byggde en belägringsmur runt omkring det.

in the tenth month, on the tenth day of the month, that Nebuchadnezzar king of Babylon came—he and all his force, against Jerusalem, and encamped against it,—and they built against it a siege wall, round about.

2 Näin kaupunkia piiritettiin kuningas Sidkian yhdenteentoista hallitusvuoteen asti.

2 Så blev staden belägrad och förblev så ända till konung Sidkias elfte regeringsår.

2 And the city came into the siege,—until the eleventh year of King Zedekiah.

3 Mutta neljännen kuukauden yhdeksäntenä päivänä, kun nälänhätä ahdisti kaupunkia eikä ollut leipää maan kansalle,

3 Men på nionde dagen i månaden var hungersnöden så stor i staden, att mängden av folket icke hade något att äta.

3 On the ninth of the month, when the famine had become severe in the city,—and there had come to be no bread for the people of the land,

4 valloitettiin kaupunki, ja kaikki sotilaat pakenivat yöllä molempien muurien välistä porttitietä, joka oli kuninkaan puutarhan puolella, kaldealaisten ollessa kaupungin ympärillä, ja he kulkivat Aromaahan päin.

4 Och staden stormades, och allt krigsfolket flydde om natten genom porten mellan de båda murarna (den port som ledde till den kungliga trädgården), medan kaldéerna lågo runt omkring staden; och folket tog vägen åt Hedmarken till.

4 then was the city broken up, and all the men of war [fled] by night by way of the gate between the two walls, which is by the garden of the king, the Chaldeans being near the city round about,—and he went the way of the Waste Plain;

5 Mutta kaldealaisten sotajoukko ajoi kuningasta takaa, ja he saavuttivat hänet Jerikon aroilla; ja kaikki hänen sotaväkensä oli jättänyt hänet ja hajaantunut.

5 Men kaldéernas här förföljde konungen, och de hunno upp honom på Jerikos hedmarker, sedan hela hans här hade övergivit honom och skingrat sig.

5 and the force of the Chaldeans, pursued, the king, and overtook him in the Waste Plains of Jericho,—and, all his force, was scattered from him.

6 Ja he ottivat kuninkaan kiinni ja veivät hänet Baabelin kuninkaan eteen Riblaan; ja hänelle julistettiin tuomio:

6 Och de grepo konungen och förde honom till den babyloniske konungen i Ribla; där höll man rannsakning och dom med honom.

6 So they seized the king, and brought him up unto the king of Babylon, at Riblah,—and they pronounced upon him sentence of judgment.

7 Sidkian pojat teurastettiin hänen silmiensä edessä, ja

7 Och Sidkias barn slaktade man inför hans ögon, och

7 And, the sons of Zedekiah, they slew before

Sidkialta itseltään hän sokaisutti silmät ja kytketti hänet vaskikahleisiin, ja hänet vietiin Baabeliin.

8 Viidennessä kuussa, kuukauden seitsemäntenä päivänä, Baabelin kuninkaan Nebukadnessarin yhdeksäntenätoista hallitusvuotena, tuli Baabelin kuninkaan palvelija Nebusaradan, henkivartijain päällikkö, Jerusalemiin.

9 Hän poltti Herran temppelin ja kuninkaan linnan ja kaikki Jerusalemin talot; kaikki ylhäisten talot hän poltti tulella.

10 Ja koko kaldealaisten sotajoukko, joka henkivartijain päälliköllä oli mukanaan, repi maahan Jerusalemin muurit, yltympäri.
11 Ja Nebusaradan, henkivartijain päällikkö, vei pakkosiirtolaisuuteen kansan tähteet, mitä oli jäljellä kaupungissa, sekä ne, jotka olivat menneet Baabelin kuninkaan puolelle, ja muun rahvaan.

12 Mutta osan maan köyhiä henkivartijain päällikkö jätti jäljelle viinitarhureiksi ja peltomiehiksi.

13 Vaskipylväät, jotka olivat Herran temppelissä, altaiden telineet ja vaskimeren, jotka olivat Herran temppelissä, kaldealaiset särkivät ja

på Sidkia själv stack man ut ögonen; och man fängslade honom med kopparfjättrar och förde honom till Babel.

8 I femte månaden, på sjunde dagen i månaden, detta i den babyloniske konungen Nebukadnessars nittonde regeringsår, kom den babyloniske konungens tjänare Nebusaradan, översten för drabanterna, till Jerusalem.

9 Denne brände upp HERRENS hus och konungshuset: ja, alla hus i Jerusalem, i synnerhet alla de förnämas hus, brände han upp i eld.
10 Och murarna runt omkring Jerusalem brötos ned av hela den här av kaldéer, som översten för drabanterna hade med sig,

11 och återstoden av folket, dem som voro kvar i staden, och de överlöpare som hade gått över till konungen i Babel, så ock den övriga hopen, dem förde Nebusaradan, översten för drabanterna, bort i fångenskap.
12 Men av de ringaste i landet lämnade översten för drabanterna några kvar till vingårdsmän och åkermän.

13 Kopparpelarna i HERRENS hus, bäckenställen och kopparhavet i HERRENS hus slogo kaldéerna sönder och förde kopparen till Babel.

his eyes,—and, the eyes of Zedekiah, put they out, and then bound him with fetters of bronze, and brought him into Babylon.
8 And, in the fifth month, on the seventh of the month, the same, was the nineteenth year of King Nebuchadnezzar king of Babylon, came Nebuzaradan, chief of the royal executioners, servant of the king of Babylon, to Jerusalem;
9 and burned the house of Yahweh, and the house of the king,—yea, all the houses of Jerusalem, even every great man's house, burned he with fire.
10 And, the walls of Jerusalem round about, did all the force of the Chaldeans who were with the chief of the royal executioners, break down.
11 And, the residue of the people who were left in the city, and the disheartened who fell away unto the king of Babylon, and the residue of the multitude, did Nebuzaradan, chief of the royal executioners, carry away captive.
12 But, of the poorest of the land, did the chief of the royal executioners, leave, for vine–dressers and for husbandmen.
13 And, the pillars of bronze that were in the house of Yahweh, and the stands, and the sea of bronze which was in the

veivät vasken Baabeliin.

house of Yahweh, the Chaldeans brake in pieces, and they carried away the bronze of them to Babylon;

14 Ja kattilat, lapiot, veitset, kupit ja kaikki vaskikalut, joita oli käytetty jumalanpalveluksessa, he ottivat pois.

14 Och askkärlen, skovlarna, knivarna, skålarna och alla kopparkärl som hade begagnats vid gudstjänsten togo de bort.

14 and, the caldrons, and the shovels, and the snuffers, and the spoons, even all the utensils of bronze wherewith ministration used to be made, did they take away;

15 Samoin otti henkivartijain päällikkö hiilipannut ja maljat, jotka olivat läpeensä kultaa tai hopeata.

15 Likaledes tog översten för drabanterna bort fyrfaten och offerskålarna, allt som var av rent guld eller av rent silver.

15 and, the sprinkling pans and the dashing bowls which were of gold, in gold, and which were of silver, in silver, did, the chief of the royal executions, take away.

16 Molempien pylväiden, meren ja telineiden, jotka Salomo oli teettänyt Herran temppeliin - näiden kaikkien esineiden vaski ei ollut punnittavissa.

16 Vad angår de två pelarna, havet, som var allenast ett, och bäckenställen, som Salomo hade låtit göra till HERRENS hus, så kunde kopparen i alla dessa föremål icke vägas.

16 As for the two pillars the one sea and the stands which Solomon made for the house of Yahweh, without weight, was the bronze of all these things.

17 Toisen pylvään korkeus oli kahdeksantoista kyynärää, ja sen päässä oli pylväänpää vaskesta; pylväänpään korkeus oli kolme kyynärää, ja pylväänpään päällä oli ristikkokoriste ja granaattiomenia yltympäri, kaikki vaskea; ja samanlaiset oli toisessa pylväässä ristikkokoristeen päällä.

17 Aderton alnar hög var den ena pelaren, och ovanpå den var ett pelarhuvud av koppar, och pelarhuvudet var tre alnar högt, och ett nätverk och granatäpplen funnos på pelarhuvudet runt omkring, alltsammans av koppar; och likadant var det på den andra pelaren, över nätverket.

17 Eighteen cubits, was the height of each pillar, and, the capital thereupon was of bronze, and, the height of the capital, was three cubits, and, the lattice–work and pomegranates upon the capital round about, the whole, was of bronze; and, like these, had the second pillar, upon the lattice–work.

18 Henkivartijain päällikkö otti ylimmäisen papin Serajan ja häntä lähimmän papin Sefanjan sekä kolme ovenvartijaa,

18 Och översten för drabanterna tog översteprästen Seraja jämte Sefanja, prästen näst under honom, så ock de tre som höllo vakt vid tröskeln,

18 And the chief of the royal executioners took Seraiah the head priest, and Zephaniah the second priest,—and the three keepers of the entrance hall;

19 ja kaupungista hän otti yhden hoviherran, joka oli sotaväen tarkastaja, ja viisi

19 och från staden tog han en hovman, den som var anförare för krigsfolket, och

19 and, out of the city, took he one courtier who himself was set over the

kuninkaan lähintä miestä, jotka tavattiin kaupungista, sekä sotapäällikön kirjurin, jonka tehtävänä oli ottaa maan kansaa sotapalvelukseen, ja kuusikymmentä miestä maan kansasta, jotka tavattiin kaupungista.

20 Nämä otti Nebusaradan, henkivartijain päällikkö, ja vei heidät Baabelin kuninkaan eteen Riblaan.

21 Ja Baabelin kuningas antoi lyödä heidät kuoliaaksi Riblassa Hamatin maassa. Ja niin Juuda vietiin pois maastansa pakkosiirtolaisuuteen.

22 Mutta sen väen käskynhaltijaksi, joka jäi Juudan maahan, sen, jonka Nebukadnessar, Baabelin kuningas, jätti sinne, hän asetti Gedaljan, Ahikamin pojan, Saafanin pojanpojan.

23 Kun kaikki sotaväen päälliköt, he ja heidän miehensä, kuulivat, että Baabelin kuningas oli asettanut Gedaljan käskynhaltijaksi, tulivat he miehinensä Gedaljan luo Mispaan, nimittäin Ismael, Netanjan poika, Joohanan, Kaareahin poika, netofalainen Seraja, Tanhumetin poika, ja Jaasanja, maakatilaisen poika.

24 Ja Gedalja vannoi heille ja heidän miehillensä ja sanoi heille: Älkää peljätkö kaldealaisten palvelijoita.

fem av konungens närmaste män, som påträffades i staden, så ock sekreteraren, den härhövitsman som plägade utskriva folket i landet till krigstjänst, och sextio andra män av landets folk, som påträffades i staden --

20 dessa tog Nebusaradan, översten för drabanterna, och förde dem till den babyloniske konungen i Ribla.

21 Och konungen i Babel lät avliva dem där, i Ribla i Hamats land. blev Juda bortfört från sitt land.

22 Men över det folk som blev kvar i Juda land, det folk som Nebukadnessar, konungen i Babel, lät bliva kvar där, satte han Gedalja, son till Ahikam, son till Safan.

23 När då alla krigshövitsmännen jämte sina män fingo höra att konungen i Babel hade satt Gedalja över landet, kommo de till Gedalja i Mispa, nämligen Ismael, Netanjas son, Johanan, Kareas son, netofatiten Seraja, Tanhumets son, och Jaasanja, maakatitens son, med sina män.

24 Och Gedalja gav dem och deras män sin ed och sade till dem: »Frukten icke för kaldéernas tjänare.

men of war, and five men of them who were wont to see the face of the king, who were found in the city, and the scribe—general of the army, who used to muster the people of the land,—and sixty men of the people of the land, who were found in the city;

20 and Nebuzaradan, chief of the royal executioners, took them,—and brought them unto the king of Babylon, at Riblah;

21 and the king of Babylon smote them and slew them in Riblah, in the land of Hamath,—and thus Judah disappeared from off their own soil.

22 But, as for the people who were left in the land of Judah, whom Nebuchadnezzar king of Babylon left remaining, he set over them Gedaliah, son of Ahikam son of Shaphan.

23 And, when all the generals of the forces, they and the men, heard that the king of Babylon had given oversight unto Gedaliah, then came they in unto Gedaliah, at Mizpah,—even Ishmael son of Nethaniah, and Johanan son of Kareah, and Seraiah son of Tanhumeth the Netophathite, and Jaazaniah son of a Maacathite, they and their men.

24 And Gedaliah sware unto them, and to their men, and said to them, Do not fear because of the servants of

Jääkää maahan ja palvelkaa Baabelin kuningasta, niin te menestytte.

Stannen kvar i landet, och tjänen konungen i Babel, så skall det gå eder väl.»

the Chaldeans,—dwell in the land, and serve the king of Babylon, and it shall be well with you.

25 Mutta seitsemännessä kuussa tuli Ismael, Netanjan poika, Elisaman pojanpoika, joka oli kuninkaallista sukua, mukanaan kymmenen miestä, ja he löivät kuoliaaksi Gedaljan ja ne Juudan miehet ja kaldealaiset, jotka olivat hänen kanssansa Mispassa.

25 Men i sjunde månaden kom Ismael, son till Netanja, son till Elisama, av konungslig börd, och hade med sig tio män, och de slogo ihjäl Gedalja, så ock de judar och kaldéer som voro hos honom i Mispa.

25 And it came to pass, in the seventh month, that Ishmael son of Nethaniah a son of Elishama, of the seed royal, came, and ten men with him, and smote Gedaliah, that he died,—and the Jews and the Chaldeans who were with him at Mizpah.

26 Silloin nousi kaikki kansa, pienimmästä suurimpaan, ja samoin sotaväen päälliköt, ja he menivät Egyptiin, sillä he pelkäsivät kaldealaisia.

26 Då bröt allt folket upp, från den minste till den störste, tillika med krigshövitsmännen, och begav sig till Egypten; ty de fruktade för kaldéerna.

26 Then arose all the people, both small and great, and the generals of the forces, and came into Egypt,—for they were afraid of the Chaldeans.

27 Mutta kolmantenakymmenentenä seitsemäntenä vuotena siitä, kun Joojakin, Juudan kuningas, oli viety pakkosiirtolaisuuteen, kahdennessatoista kuussa, kuukauden kahdentenakymmenentenä seitsemäntenä päivänä, korotti Evil-Merodak, Baabelin kuningas, samana vuonna, jona hän tuli kuninkaaksi, Juudan kuninkaan Joojakinin pään, vapauttaen hänet vankilasta.

27 Men i det trettiosjunde året sedan Jojakin, Juda konung, hade blivit bortförd i fångenskap, i tolfte månaden, på tjugusjunde dagen i månaden, tog Evil-Merodak, konungen i Babel -- samma år han blev konung -- Jojakin, Juda konung, till nåder och befriade honom ur fängelset;

27 And it came to pass, in the thirty–seventh year of the captivity of Jehoiachin king of Judah, in the twelfth month, on the twenty–seventh day of the month,—that Evil–merodach king of Babylon, in the year that he began to reign, did lift up the head of Jehoiachin king of Judah, out of prison;

28 Ja hän puhutteli häntä ystävällisesti ja asetti hänen istuimensa ylemmäksi muitten kuningasten istuimia, jotka olivat hänen tykönänsä Baabelissa.

28 Och han talade vänligt med honom och gav honom främsta platsen bland de konungar som voro hos honom i Babel.

28 and he spake with him kind words,—and set his throne above the throne of the kings who were with him in Babylon;

29 Hän sai panna pois vangin puvun ja aina aterioida hänen luonaan, niin kauan kuin eli.

29 Han fick lägga av sin fångdräkt och beständigt äta vid hans bord, så länge han levde.

29 and changed his prison garments,—and he did eat bread continually before him, all the days of his life.

30 Ja hän sai kuninkaalta elatuksensa, mitä kunakin päivänä tarvitsi, vakinaisen elatuksen, niin kauan kuin eli.

30 Och ett ständigt underhåll gavs honom från konungen, visst för var dag, så länge han levde.

30 And, as his allowance, a continual portion, was given him, from the king, the provision of a day upon its own day,—all the days of his life.

ENSIMMÄINEN AIKAKIRJA

1 luku

1 Aadam, Seet, Enos,	1 Adam, Set, Enos,	1 Adam, Seth, Enosh:
2 Keenan, Mahalalel, Jered,	2 Kenan, Mahalalel, Jered,	2 Kenan, Mahalalel, Jared:
3 Hanok, Metusalah, Lemek,	3 Hanok, Metusela, Lemek,	3 Enoch, Methuselah, Lamech:
4 Nooa, Seem, Haam ja Jaafet.	4 Noa, Sem, Ham och Jafet.	4 Noah, Shem, Ham, and Japheth.
5 Jaafetin pojat olivat Goomer, Maagog, Maadai, Jaavan, Tuubal, Mesek ja Tiiras.	5 Jafets söner voro Gomer, Magog, Madai, Javan, Tubal, Mesek och Tiras.	5 The sons of Japheth, Gomer, and Magog, and Madai, and Javan, and Tubal, and Meshech and Tiras.
6 Ja Goomerin pojat olivat Askenas, Diifat ja Toogarma.	6 Gomers söner voro Askenas, Difat och Togarma.	6 And, the sons of Gomer, Ashkenaz, and Diphath, and Togarmah.
7 Ja Jaavanin pojat olivat Elisa ja Tarsisa, kittiläiset ja roodanilaiset.	7 Javans söner voro Elisa och Tarsisa, kittéerna och rodanéerna.	7 And, the sons of Javan, Elishah, and Tarshish,—Kittim, and Rodanim.
8 Haamin pojat olivat Kuus, Misraim, Puut ja Kanaan.	8 Hams söner voro Kus, Misraim, Put och Kanaan.	8 The sons of Ham, Cush, and Mizraim, Put, and Canaan.
9 Ja Kuusin pojat olivat Seba, Havila, Sabta, Raema ja Sabteka. Ja Raeman pojat olivat Saba ja Dedan.	9 Kus' söner voro Seba, Havila, Sabta, Raema och Sabteka. Raemas söner voro Saba och Dedan.	9 And, the sons of Cush, Seba, and Havilah, and Sabta, and Raama, and Sabteca. And, the sons of Raamah, Sheba, and Dedan.
10 Ja Kuusille syntyi Nimrod; hän oli ensimmäinen valtias maan päällä.	10 Men Kus födde Nimrod; han var den förste som upprättade ett välde på jorden.	10 And, Cush, begat Nimrod,—he, began to be a mighty one in the earth.
11 Ja Misraimille syntyivät luudilaiset, anamilaiset, lehabilaiset, naftuhilaiset,	11 Och Misraim födde ludéerna, anaméerna, lehabéerna, naftuhéerna,	11 And, Mizraim, begat Ludim, and Anamim, and Lehabim, and Naphtuhim,
12 patrokselaiset ja kasluhilaiset, joista filistealaiset ovat lähteneet, sekä kaftorilaiset.	12 patroséerna, kasluhéerna, från vilka filistéerna hava utgått, och kaftoréerna.	12 and Pathrusim, and Casluhim—whence went forth the Philistines, and Caphtorim.
13 Ja Kanaanille syntyivät Siidon, hänen esikoisensa, ja Heet,	13 Och Kanaan födde Sidon, som var hans förstfödde, och Het,	13 And, Canaan, begat Zidon his firstborn, and Heth;
14 sekä jebusilaiset, amorilaiset, girgasilaiset,	14 så ock jebuséerna, amoréerna och girgaséerna,	14 and the Jebusite, and the Amorite, and the Girgashite;

15 hivviläiset, arkilaiset, siiniläiset,
16 arvadilaiset, semarilaiset ja hamatilaiset.

17 Seemin pojat olivat Eelam, Assur, Arpaksad, Luud, Aram, Uus, Huul, Geter ja Mesek.

18 Ja Arpaksadille syntyi Selah, ja Selahille syntyi Eeber.
19 Ja Eeberille syntyi kaksi poikaa; toisen nimi oli Peleg, sillä hänen aikanansa jakaantuivat maan asukkaat, ja hänen veljensä nimi oli Joktan.
20 Ja Joktanille syntyivät Almodad, Selef, Hasarmavet, Jerah,
21 Hadoram, Uusal, Dikla,

22 Eebal, Abimael, Saba,

23 Oofir, Havila ja Joobab. Kaikki nämä olivat Joktanin poikia.
24 Seem, Arpaksad, Selah,

25 Eeber, Peleg, Regu,
26 Serug, Naahor, Terah,
27 Abram, se on Aabraham.

28 Aabrahamin pojat olivat Isak ja Ismael.
29 Tämä on heidän sukuluettelonsa: Nebajot, Ismaelin esikoinen, Keedar, Adbeel, Mibsam,

30 Misma, Duuma, Massa, Hadad, Teema,
31 Jetur, Naafis ja Keedma. Nämä olivat Ismaelin pojat.

15 hivéerna, arkéerna, sinéerna,
16 arvadéerna, semaréerna och hamatéerna.

17 Sems söner voro Elam, Assur, Arpaksad, Lud och Aram, så ock Us, Hul, Geter och Mesek.

18 Arpaksad födde Sela, och Sela födde Eber.

19 Men åt Eber föddes två söner; den ene hette Peleg, ty i hans tid blev jorden fördelad; och hans broder hette Joktan.

20 Och Joktan födde Almodad, Selef, Hasarmavet, Jera,
21 Hadoram, Usal, Dikla,

22 Ebal, Abimael, Saba,

23 Ofir, Havila och Jobab; alla dessa voro Joktans söner.
24 Sem, Arpaksad, Sela,

25 Eber, Peleg, Regu,
26 Serug, Nahor, Tera,
27 Abram, det är Abraham

28 Abrahams söner voro Isak och Ismael.
29 Detta är deras släkttavla: Nebajot, Ismaels förstfödde, vidare Kedar, Adbeel och Mibsam,

30 Misma och Duma, Massa, Hadad och Tema,
31 Jetur, Nafis och Kedma. Dessa voro Ismaels söner.

15 and the Hivite, and the Arkite, and the Sinite;
16 and the Arvadite, and the Zemarite, and the Hamathite.
17 The sons of Shem, Elam, and Asshur, and Arpachshad, and Lud, and Aram,—and Uz, and Hul, and Gethur, and Meshech.
18 And, Arpachshad, begat Shelah,—and, Shelah, begat Eber.
19 And, unto Eber, were born two sons,—the name of the one, was Peleg, for, in his days, was the earth divided, and, the name of his brother, was Joktan.
20 And, Joktan, begat Almodad, and Sheleph,—and Hazarmaveth, and Jerah;
21 and Hadoram, and Uzal, and Diklah;
22 and Ebal, and Abimael, and Sheba;
23 and Ophir, and Havilah, and Jobab. All these, were the sons of Joktan.
24 Shem, Arpachshad, Shelah;
25 Eber, Peleg, Reu;
26 Serug, Nahor, Terah;
27 Abram—the same, is Abraham.
28 The sons of Abraham, Isaac and Ishmael.
29 These, are their generations,—the firstborn of Ishmael, Nebaioth, then Kedar, and Adbeel, and Mibsam;
30 Mishma, and Dumah, Massa, Hadad, and Tema;
31 Jetur, Naphish, and Kedemah. These, are the

sons of Ishmael.

32 Ja Keturan, Aabrahamin sivuvaimon, pojat, jotka tämä synnytti, olivat Simran, Joksan, Medan, Midian, Jisbak ja Suuah. Joksanin pojat olivat Saba ja Dedan.

32 Och de söner som Ketura, Abrahams bihustru, födde voro Simran, Joksan, Medan, Midjan, Jisbak och Sua. Joksans söner voro Saba och Dedan.

32 And, the sons of Keturah, the concubine of Abraham, she bare Zimran, and Jokshan, and Medan, and Midian, and Ishbak, and Shuah,—and, the sons of Jokshan, Sheba, and Dedan;

33 Ja Midianin pojat olivat Eefa, Eefer, Hanok, Abida ja Eldaa. Kaikki nämä olivat Keturan jälkeläisiä.

33 Och Midjans söner voro Efa, Efer, Hanok, Abida och Eldaa. Alla dessa voro Keturas söner.

33 and, the sons of Midian, Ephah, and Epher, and Hanoch, and Abida, and Eldaah. All these, were the sons of Keturah.

34 Ja Aabrahamille syntyi Iisak. Iisakin pojat olivat Eesau ja Israel.

34 Och Abraham födde Isak. Isaks söner voro Esau och Israel.

34 So then Abraham begat Isaac,—the sons of Isaac, were Esau and Israel.

35 Eesaun pojat olivat Elifas, Reguel, Jeus, Jaelam ja Koorah.

35 Esaus söner voro Elifas, Reguel, Jeus, Jaelam och Kora.

35 the sons of Esau, Eliphaz, Reuel, and Jeush, and Jalam, and Korah.

36 Elifaan pojat olivat Teeman, Oomar, Sefi, Gaetam, Kenas, Timna ja Amalek.

36 Elifas' söner voro Teman och Omar, Sefi och Gaetam, Kenas, Timna och Amalek

36 The sons of Eliphaz, Teman, and Omar, Zephi, and Gatam, Kenaz, and Timna, and Amalek.

37 Reguelin pojat olivat Nahat, Serah, Samma ja Missa.

37 Reguels söner voro Nahat, Sera, Samma och Missa.

37 The sons of Reuel, Nahath, Zerah, Shammah, and Mizzah.

38 Seirin pojat olivat Lootan, Soobal, Sibon, Ana, Diison, Eeser ja Diisan.

38 Men Seirs söner voro Lotan, Sobal, Sibeon, Ana, Dison, Eser och Disan.

38 And, the sons of Seir, Lotan, and Shobal, and Zibeon, and Anah,—and Dishon, and Ezer, and Dishan.

39 Lootanin pojat olivat Hoori ja Hoomam; ja Lootanin sisar oli Timna.

39 Lotans söner voro Hori och Homam; och Lotans syster var Timna.

39 And, the sons of Lotan, Hori, and Homam,—and, Lotan’s sister, was Timna.

40 Soobalin pojat olivat Aljan, Maanahat, Eebal, Sefi ja Oonan. Ja Sibonin pojat olivat Aija ja Ana.

40 Sobals söner voro Aljan, Manahat och Ebal, Sefi och Onam. Och Sibeons söner voro Aja och Ana.

40 The sons of Shobal, Alian, and Manahath, and Ebal, Shephi and Onam. And, the sons of Zibeon, Aiah and Anah.

41 Anan pojat olivat Diison. Ja Diisonin pojat olivat Hamran, Esban, Jitran ja Keran.

41 Anas söner voro Dison. Och Disons söner voro Hamran, Esban, Jitran och Keran.

41 The sons of Anah, Dishon,—and, the sons of Dishon, Hamran, and Eshban, and Ithran, and Cheran.

42 Eeserin pojat olivat Bilhan, Saavan ja Jaakan.

42 Esers söner voro Bilhan, Saavan, Jaakan. Disans

42 The sons of Ezer, Bilhan, and Zaavan, Jaakan. The

Diisanin pojat olivat Uus ja Aran.
43 Ja nämä olivat ne kuninkaat, jotka hallitsivat Edomin maassa, ennenkuin mikään kuningas oli hallinnut israelilaisia: Bela, Beorin poika; ja hänen kaupunkinsa nimi oli Dinhaba.
44 Ja kun Bela kuoli, tuli Joobab, Serahin poika, Bosrasta, kuninkaaksi hänen sijaansa.
45 Kun Joobab kuoli, tuli Huusam, teemanilaisten maasta, kuninkaaksi hänen sijaansa.
46 Kun Huusam kuoli, tuli Hadad, Bedadin poika, kuninkaaksi hänen sijaansa, hän, joka voitti midianilaiset Mooabin maassa; ja hänen kaupunkinsa nimi oli Avit.
47 Kun Hadad kuoli, tuli Samla, Masrekasta, kuninkaaksi hänen sijaansa.
48 Kun Samla kuoli, tuli Saul, virran rannalla olevasta Rehobotista, kuninkaaksi hänen sijaansa.
49 Kun Saul kuoli, tuli Baal-Haanan, Akborin poika, kuninkaaksi hänen sijaansa.

50 Kun Baal-Haanan kuoli, tuli Hadad kuninkaaksi hänen sijaansa, ja hänen kaupunkinsa nimi oli Paagi; ja hänen vaimonsa nimi oli Mehetabel, Matredin tytär, joka oli Mee-Saahabin tytär.

51 Ja Hadad kuoli; ja Edomin sukuruhtinaat olivat: ruhtinas Timna, ruhtinas Alva, ruhtinas Jetet,

söner voro Us och Aran.

43 Och dessa voro de konungar som regerade i Edoms land, innan ännu någon israelitisk konung var konung där: Bela, Beors son, och hans stad hette Dinhaba.
44 När Bela dog, blev Jobab, Seras son, från Bosra, konung efter honom.

45 När Jobab dog, blev Husam från temanéernas land konung efter honom.

46 När Husam dog, blev Hadad, Bedads son, konung efter honom, han som slog midjaniterna på Moabs mark; och hans stad hette Avit.
47 När Hadad dog, blev Samla från Masreka konung efter honom.
48 När Samla dog, blev Saul, från Rehobot vid floden, konung efter honom.

49 När Saul dog, blev Baal-Hanan, Akbors son, konung efter honom

50 När Baal-Hanan dog, blev Hadad konung efter honom; och hans stad hette Pagi, och hans hustru hette Mehetabel, dotter till Matred, var dotter till Me-Sahab.

51 Men när Hadad hade dött, voro dessa Edoms stamfurstar: fursten Timna, fursten Alja, fursten Jetet,

sons of Dishan, Uz and Aran.
43 Now, these, are the kings, who reigned in the land of Edom, before there reigned a king of the sons of Israel,—Bela the son of Beor, and, the name of his city, was Dinhabah.
44 And Bela died,—and there reigned in his stead, Jobab son of Zerah, of Bozrah.
45 And Jobab died,—and there reigned in his stead, Husham, of the land of the Temanites.
46 And Husham died,—and there reigned in his stead, Hadad the son of Bedad, who smote Midian in the field of Moab, and, the name of his city, was Avith.
47 And Hadad died,—and there reigned in his stead, Samlah of Masrekah.
48 And Samlah died,—and there reigned in his stead, Shaul, of Rehoboth by the River.
49 And Shaul died,—and there reigned in his stead, Baal–hanan, the son of Achbor.
50 And Baal–hanan died,—and there reigned in his stead, Hadad, and, the name of his city, was Pai,—and, the name of his wife, was Mehetabel, daughter of Matred, daughter of Mezahab.
51 And Hadad died. And there were chiefs of Edom: chief Timna, chief Aliah, chief Jetheth;

52 ruhtinas Oholibama, ruhtinas Eela, ruhtinas Piinon,
53 ruhtinas Kenas, ruhtinas Teeman, ruhtinas Mibsar,
54 ruhtinas Magdiel, ruhtinas Iiram. Nämä olivat Edomin sukuruhtinaat.

52 fursten Oholibama, fursten Ela, fursten Pinon,
53 fursten Kenas, fursten Teman, fursten Mibsar,
54 fursten Magdiel, fursten Iram. Dessa voro Edoms stamfurstar.

52 chief Oholibamah, chief Elah, chief Pinon;
53 chief Kenaz, chief Teman, chief Mibzar;
54 chief Magdiel, chief Iram. These, were the chiefs of Edom.

2 luku

1 Nämä olivat Israelin pojat: Ruuben, Simeon, Leevi ja Juuda, Isaskar ja Sebulon,

2 Daan, Joosef ja Benjamin, Naftali, Gaad ja Asser.

3 Juudan pojat olivat Eer, Oonan ja Seela; nämä kolme synnytti hänelle Suuahin tytär, kanaanilainen. Mutta Eer, Juudan esikoinen, ei ollut otollinen Herran silmissä; sentähden hän antoi hänen kuolla.
4 Ja Taamar, Juudan miniä, synnytti hänelle Pereksen ja Serahin. Juudan poikia oli kaikkiaan viisi.

5 Pereksen pojat olivat Hesron ja Haamul.
6 Ja Serahin pojat olivat Simri, Eetan, Heeman, Kalkol ja Daara; heitä oli kaikkiaan viisi.
7 Ja Karmin pojat olivat Aakar, joka syöksi Israelin onnettomuuteen, kun oli uskoton ja anasti tuhon omaksi vihittyä.
8 Ja Eetanin poika oli Asarja.

9 Ja Hesronin pojat, jotka hänelle syntyivät, olivat Jerahmeel, Raam ja Kelubai.

1 Dessa voro Israels söner: Ruben, Simeon, Levi och Juda, Isaskar och Sebulon,

2 Dan, Josef och Benjamin, Naftali, Gad och Aser.

3 Judas söner voro Er, Onan och Sela; dessa tre föddes åt honom av Suas dotter, kananeiskan. Men Er, Judas förstfödde, misshagade HERREN; därför dödade han honom.

4 Och Tamar, hans sonhustru, födde åt honom Peres och Sera, så att Judas söner voro tillsammans fem.
5 Peres' söner voro Hesron och Hamul.
6 Seras söner voro Simri, Etan, Heman, Kalkol och Dara, tillsammans fem.

7 Men Karmis söner voro Akar, som drog olycka över Israel, när han trolöst förgrep sig på det tillspillogivna.
8 Och Etans söner voro Asarja.

9 Och de söner som föddes åt Hesron voro Jerameel, Ram och Kelubai.

1 These, are the sons of Israel,—Reuben, Simeon, Levi, and Judah, Issachar, and Zebulun;
2 Dan, Joseph, and Benjamin, Naphtali, Gad, and Asher,
3 the sons of Judah, Er, and Onan, and Shelah, the three born to him of the daughter of Shua the Canaanitess,—but Er the firstborn of Judah became wicked in the eyes of Yahweh, and he slew him.
4 And, Tamar his daughter–in–law, bare him, Perez and Zerah. All the sons of Judah, were five.

5 The sons of Perez, Hezron and Hamul.
6 And, the sons of Zerah, Zimri and Ethan, and Heman and Calcol and Dara, all of them, five.
7 And, the sons of Carmi, Achar, the troubler of Israel, who transgressed in a thing devoted.

8 And, the sons of Ethan, Azariah.

9 And, the sons of Hezron, who were born to him, Jerahmeel, and Ram, and

10 Ja Raamille syntyi Amminadab, ja Amminadabille syntyi Nahson, Juudan jälkeläisten ruhtinas.

11 Ja Nahsonille syntyi Salma, ja Salmalle syntyi Booas.
12 Ja Booaalle syntyi Oobed, ja Oobedille syntyi Iisai.
13 Ja Iisaille syntyi esikoisena Eliab, toisena Abinadab, kolmantena Simea,

14 neljäntenä Netanel, viidentenä Raddai,
15 kuudentena Oosem ja seitsemäntenä Daavid.
16 Ja heidän sisarensa olivat Seruja ja Abigail. Ja Serujan pojat olivat Abisai, Jooab ja Asael, kaikkiaan kolme.

17 Ja Abigail synnytti Amasan; ja Amasan isä oli ismaelilainen Jeter.

18 Ja Kaalebille, Hesronin pojalle, syntyi lapsia Asubasta, hänen vaimostaan, ja Jeriotista; ja nämä olivat Asuban pojat: Jeeser, Soobab ja Ardon.
19 Ja kun Asuba kuoli, nai Kaaleb Efratin, ja tämä synnytti hänelle Huurin.

20 Ja Huurille syntyi Uuri, ja Uurille syntyi Besalel.
21 Senjälkeen meni Hesron Maakirin, Gileadin isän, tyttären tykö; ja hän nai tämän ollessaan kuudenkymmenen vuoden

10 Och Ram födde Amminadab, och Amminadab födde Naheson, hövding för Juda barn.

11 Naheson födde Salma, och Salma födde Boas.
12 Boas födde Obed, och Obed födde Isai.
13 Isai födde Eliab, som var hans förstfödde, Abinadab, den andre, och Simea, den tredje,

14 Netanel, den fjärde, Raddai, den femte,
15 Osem, den sjätte, David, den sjunde.
16 Och deras systrar voro Seruja och Abigail. Och Serujas söner voro Absai, Joab och Asael, tillsammans tre.

17 Och Abigail födde Amasa, och Amasas fader var ismaeliten Jeter.

18 Och Kaleb, Hesrons son, födde ett barn av kvinnkön, Asuba, därtill ock Jeriot; och dessa voro henne söner: Jeser, Sobab och Ardon.
19 Och när Asuba dog, tog Kaleb Efrat till hustru åt sig, och hon födde åt honom Hur.

20 Och Hur födde Uri, och Uri födde Besalel.
21 Därefter gick Hesron in till Makirs, Gileads faders, dotter; henne tog han till hustru, när han var sextio år gammal. Och hon födde

Calubai.
10 And, Ram, begat Amminadab,—and, Amminadab, begat Nahshon, leader of the sons of Judah.
11 And, Nahshon, begat Salma, and, Salma, begat Boaz;
12 and, Boaz, begat Obed, and, Obed, begat Jesse;
13 and, Jesse, begat—his firstborn, Eliab,—and Abinadab, the second, and Shimea, the third;
14 Nethanel, the fourth, Raddai, the fifth;
15 Ozem, the sixth, David, the seventh.
16 And, their sisters, were Zeruiah and Abigail,—and, the sons of Zeruiah, Abishai and Joab and Asahel, three,

17 And, Abigail, bare Amasa,—and, the father of Amasa, was Jether the Ishmaelite.
18 And, Caleb son of Hezron, begat children of Azubah his wife, and of Jerioth,—and, these, were her sons, Jesher and Shobab and Ardon.
19 And Azubah died,—and Caleb took unto him Ephrath, and she bare to him Hur.
20 And, Hur, begat Uri, and, Uri, begat Bezalel.
21 And, afterward, Hezron went in unto the daughter of Machir, father of Gilead, and he took her when he was sixty years old,—and

vanha. Ja tämä synnytti hänelle Segubin.
22 Ja Segubille syntyi Jaair; tällä oli kaksikymmentä kolme kaupunkia Gileadin maassa.
23 Mutta gesurilaiset ja aramilaiset ottivat heiltä Jaairin leirikylät ja Kenatin ynnä sen tytärkaupungit, kuusikymmentä kaupunkia. Kaikki nämä olivat Maakirin, Gileadin isän, poikia.
24 Kun Hesron oli kuollut Kaaleb-Efratassa, synnytti Abia - hän oli Hesronin vaimo - hänelle Ashurin, Tekoan isän.

25 Ja Jerahmeelin, Hesronin esikoisen, pojat olivat Raam, esikoinen, ja Buuna, Ooren, Oosem ja Ahia.

26 Ja Jerahmeelilla oli vielä toinen vaimo, jonka nimi oli Atara; hän oli Oonamin äiti.

27 Ja Raamin, Jerahmeelin esikoisen, pojat olivat Maas, Jaamin ja Eeker.

28 Ja Oonamin pojat olivat Sammai ja Jaada; ja Sammain pojat olivat Naadab ja Abisur.
29 Ja Abisurin vaimon nimi oli Abihail, ja tämä synnytti hänelle Ahbanin ja Moolidin.

30 Ja Naadabin pojat olivat Seled ja Appaim. Ja Seled kuoli lapsetonna.
31 Ja Appaimin poika oli Jisi; ja Jisin poika oli Seesan; ja Seesanin poika oli Ahlai.

åt honom Segub.

22 Och Segub födde Jair; denne hade tjugutre städer i Gileads land.

23 Men gesuréerna och araméerna togo ifrån dem Jairs byar jämte Kenat med underlydande orter, sextio städer. Alla dessa voro söner till Makir, Gileads fader.
24 Och sedan Hesron hade dött i Kaleb-Efrata, födde Hesrons hustru Abia åt honom Ashur, Tekoas fader.

25 Och Jerameels, Hesrons förstföddes, söner voro Ram, den förstfödde, vidare Buna, Oren och Osem samt Ahia.

26 Men Jerameel hade en annan hustru som hette Atara; hon var moder till Onam.

27 Och Rams, Jerameels förstföddes, söner voro Maas, Jamin och Eker.

28 Onams söner voro Sammai och Jada; och Sammais söner voro Nadab och Abisur.
29 Och Abisurs hustru hette Abihail; hon födde åt honom Aban och Molid.

30 Nadabs söner voro Seled och Appaim. Seled dog barnlös.
31 Men Appaims söner voro Jisei; Jiseis söner voro Sesan; Sesans söner voro

she bare him Segub.

22 And, Segub, begat Jair,—who came to have twenty–three cities, in the land of Gilead;
23 but Geshur and Aram took the towns of Jair from them, with Kenath and the villages thereof, sixty cities. All these, were the sons of Machir, father of Gilead.

24 And, after the death of Hezron, Caleb entered Ephrathah,—and, the wife of Hezron, was Abiah, who bare him Ashur, father of Tekoa.

25 And the sons of Jerahmeel firstborn of Hezron were, the firstborn, Ram,—and Bunah, and Oren, and Ozem [of] Ahijah.

26 And Jerahmeel had another wife, whose name, was Atarah,—the same, was the mother of Onam.

27 And the sons of Ram, the firstborn of Jerameel, were,—Maaz and Jamin, and Eker.

28 And the sons of Onam were, Shammai and Jada,—and, the sons of Shammai, Nadab and Abishur.
29 And, the name of the wife of Abishur, was Abihail,—and she bare him Ahban, and Molid.

30 And, the sons of Nadab, Seled and Appaim,—but Seled died without sons.
31 And, the sons of Appaim, Ishi, and, the sons of Ishi, Sheshan, and, the

Alai.

32 Ja Jaadan, Sammain veljen, pojat olivat Jeter ja Joonatan. Jeter kuoli lapsetonna.

32 Jadas, Sammais broders, söner voro Jeter och Jonatan. Jeter dog barnlös.

32 And, the sons of Jada, brother of Shammai, Jether, and Jonathan,—but Jether died without sons.

33 Ja Joonatanin pojat olivat Pelet ja Saasa. Nämä olivat Jerahmeelin jälkeläisiä.

33 Men Jonatans söner voro Pelet och Sasa. Dessa voro Jerameels söner.

33 And the sons of Jonathan, Peleth and Zaza. These, were the sons of Jerahmeel.

34 Mutta Seesanilla ei ollut poikia, vaan ainoastaan tyttäriä. Ja Seesanilla oli egyptiläinen palvelija, jonka nimi oli Jarha.

34 Men Sesan hade inga söner, utan allenast döttrar. Nu hade Sesan en egyptisk tjänare som hette Jarha.

34 Now Sheshan had, no sons, but, daughters,—and, Sheshan, had a servant, an Egyptian, whose name was Jarha;

35 Ja Seesan antoi tyttärensä vaimoksi palvelijallensa Jarhalle, ja hän synnytti tälle Attain.

35 Och Sesan gav sin dotter till hustru åt sin tjänare Jarha, och hon födde åt honom Attai.

35 so Sheshan gave his daughter to Jarha his servant, to wife,—and she bare him Attai.

36 Ja Attaille syntyi Naatan, ja Naatanille syntyi Saabad.

36 Attai födde Natan, och Natan födde Sabad.

36 And, Attai, begat Nathan, and, Nathan, begat Zabad;

37 Ja Saabadille syntyi Eflal, ja Eflalille syntyi Oobed.

37 Sabad födde Eflal, och Eflal födde Obed.

37 and, Zabad, begat Ephlal, and, Ephlal, begat Obed;

38 Ja Oobedille syntyi Jeehu, ja Jeehulle syntyi Asarja.

38 Obed födde Jehu, och Jehu födde Asarja.

38 and, Obed, begat Jehu, and, Jehu, begat Azariah;

39 Ja Asarjalle syntyi Heles, ja Helekselle syntyi Eleasa.

39 Asarja födde Heles, och Heles födde Eleasa.

39 and, Azariah, begat Helez, and, Helez, begat Eleasah;

40 Ja Eleasalle syntyi Sismai, ja Sismaille syntyi Sallum.

40 Eleasa födde Sisamai, och Sisamai födde Sallum.

40 and, Eleasah, begat Sismai, and, Sismai, begat Shallum;

41 Ja Sallumille syntyi Jekamja, ja Jekamjalle syntyi Elisama.

41 Sallum födde Jekamja, och Jekamja födde Elisama.

41 and, Shallum, begat Jekamiah, and, Jekamiah, begat Elishama.

42 Ja Kaalebin, Jerahmeelin veljen, pojat olivat Meesa, hänen esikoisensa, joka oli Siifin isä, ja Maaresan, Hebronin isän, pojat.

42 Och Kalebs, Jerameels broders, söner voro Mesa, hans förstfödde, som var Sifs fader, och Maresas, Hebrons faders, söner.

42 Now, the sons of Caleb, brother of Jerahmeel, were, Mesha his firstborn, the same, was the father of Ziph,—and the sons of Mareshah the father of Hebron.

43 Ja Hebronin pojat olivat Koorah, Tappuuah, Rekem ja Sema.

43 Men Hebrons söner voro Kora, Tappua, Rekem och Sema.

43 And, the sons of Hebron, Korah and Tappuah, and Rekem and Shema.

44 Ja Semalle syntyi Raham, Jorkeamin isä, ja Rekemille syntyi Sammai.

45 Ja Sammain poika oli Maaon, ja Maaon oli Beet-Suurin isä.

46 Ja Eefa, Kaalebin sivuvaimo, synnytti Haaranin, Moosan ja Gaaseksen; ja Haaranille syntyi Gaases.

47 Ja Jahdain pojat olivat Regem, Jootam, Geesan, Pelet, Eefa ja Saaf.

48 Maaka, Kaalebin sivuvaimo, synnytti Seberin ja Tirhanan.
49 Hän synnytti myös Saafin, Madmannan isän, Sevan, Makbenan isän ja Gibean isän. Ja Kaalebin tytär oli Aksa.

50 Nämä olivat Kaalebin jälkeläisiä. Huurin, Efratan esikoisen, pojat olivat Soobal, Kirjat-Jearimin isä,
51 Salma, Beetlehemin isä, ja Haaref, Beet-Gaaderin isä.

52 Soobalin, Kirjat-Jearimin isän, jälkeläiset olivat Rooe ja toinen puoli Menuhotia.

53 Kirjat-Jearimin suvut olivat jeteriläiset, puutilaiset, suumatilaiset ja misrailaiset. Heistä ovat soratilaiset ja estaolilaiset lähteneet.

54 Ja Salman jälkeläiset olivat Beetlehem ja

44 Sema födde Raham, Jorkeams fader. Men Rekem födde Sammai.

45 Sammais son var Maon, och Maon var Bet-Surs fader.

46 Och Efa, Kalebs bihustru, födde Haran, Mosa och Gases; och Haran födde Gases.

47 Och Jadais söner voro Regem, Jotam, Gesan, Pelet, Efa och Saaf.

48 Kalebs bihustru Maaka födde Seber och Tirhana.

49 Hon födde ock Saaf, Madmannas fader, Seva, Makbenas fader och Gibeas fader. Och Kalebs dotter var Aksa.

50 Dessa voro Kalebs söner: Hurs, Efratas förstföddes, son var Sobal Kirjat-Jearims fader,
51 vidare Salma, Bet-Lehems fader, och Haref, Bet-Gaders fader.

52 Söner till Sobal, Kirjat-Jearims fader, voro Haroe och hälften av Hammenuhot-släkten.

53 Men Kirjat-Jearims släkter voro jeteriterna, putiterna, sumatiterna och misraiterna. Från dem utgingo sorgatiterna och estaoliterna.

54 Salmas söner voro Bet-Lehem och netofatiterna,

44 And, Shema, begat Raham, the father of Jorkeam,—and, Rekem, begat Shammai.

45 And, the son of Shammai, was Maon,—and, Maon, was the father of Beth–zur.

46 And, Ephah, the concubine of Caleb, bare Haran and Moza, and Gazez,—and, Haran, begat Gazez.

47 And, the sons of Jahdai, Regem and Jotham and Geshan and Pelet, and Ephah and Shaaph.

48 A concubine of Caleb, Maacah, bare Sheber, and Tirhanah;
49 she also bare Shaaph, father of Madmannah, Sheva, father of Machbena, and father of Gibea,—and, the daughter of Caleb, was Achsah.

50 These, were the sons of Caleb, sons of Hur, firstborn of Ephrathah,—Shobal, the father of Kiriath–jearim;
51 Salma, the father of Bethlehem, Hareph, the father of Beth–gader.

52 And Shobal, the father of Kiriath–jearim had sons,—Haroeh, half of the Menuhoth.

53 And, the families of Kiriath–jearim, were the Ithrites, and the Puthites, and the Shumathites, and the Mishraites,—from these, came the Zorathites, and the Eshtaolites.

54 The sons of Salma, were Bethlehem, and the

netofalaiset, Atrot, Beet-Jooab ja toinen puoli manahtilaisia, sorilaiset.
55 Ja kirjanoppineiden suvut, jotka asuivat Jaebeksessa, olivat tiratilaiset, simatilaiset ja sukatilaiset. Nämä olivat ne keeniläiset, jotka polveutuvat Hammatista, Reekabin suvun isästä.

Atrot-Bet-Joab, så ock hälften av manahatiterna, sorgiterna.
55 Och de skriftlärdes släkter, deras som bodde i Jaebes, voro tireatiterna, simeatiterna, sukatiterna. Dessa voro de kainéer som härstammade från Hammat, fader till Rekabs släkt.

Netophathites, Atrothbeth–joab,—and half of the Manahathites, the Zorites;
55 and the families of scribes who dwelt at Jabez, the Tirathites, the Shimeathites, the Sucathites. The same, are the Kenites who came in from Hammath, father of the house of Rechab.

3 luku

1 Nämä ovat ne Daavidin pojat, jotka syntyivät hänelle Hebronissa: esikoinen Amnon, jisreeliläisestä Ahinoamista; toinen Daniel, karmelilaisesta Abigailista;

1 Dessa voro de söner som föddes åt David i Hebron: Amnon, den förstfödde, av Ahinoam från Jisreel; Daniel, den andre, av Abigail från Karmel;

1 Now, these, were the sons of David, who were born to him in Hebron,—the firstborn, Amnon, by Ahinoam the Jezreelitess, the second, Daniel, by Abigail the Carmelitess;

2 kolmas Absalom, Maakan, Gesurin kuninkaan Talmain tyttären, poika; neljäs Adonia, Haggitin poika;

2 Absalom, den tredje, son till Maaka, som var dotter till Talmai, konungen i Gesur; Adonia, den fjärde, Haggits son;

2 the third, Absalom, son of Maacah, daughter of Talmai, king of Geshur,—the fourth, Adonijah, son of Haggith;

3 viides Sefatja, Abitalista; kuudes Jitream, hänen vaimostaan Eglasta.

3 Sefatja, den femte, av Abital; Jitream, den sjätte, av hans hustru Egla.

3 the fifth, Shephatiah, by Abital,—the sixth, Ithream, by Eglah his wife:

4 Nämä kuusi syntyivät hänelle Hebronissa, jossa hän hallitsi seitsemän vuotta ja kuusi kuukautta. Mutta Jerusalemissa hän hallitsi kolmekymmentä kolme vuotta.

4 Dessa sex föddes åt honom i Hebron, där han regerade i sju år och sex månader. I Jerusalem åter regerade han i trettiotre år.

4 six born to him in Hebron, and he reigned there, seven years and six months. And, thirty and three years, reigned he, in Jerusalem.

5 Ja nämä syntyivät hänelle Jerusalemissa: Simea, Soobab, Naatan ja Salomo, kaikkiaan neljä, Bat-Suuasta, Ammielin tyttärestä;

5 Och dessa söner föddes åt honom i Jerusalem: Simea, Sobab, Natan och Salomo, tillsammans fyra, av Bat-Sua, Ammiels dotter;

5 And, these, were born to him in Jerusalem, Shimea, and Shobab, and Nathan, and Solomon—four, by Bathshua, daughter of Ammiel;

6 sitten Jibhar, Elisama, Elifelet,

6 vidare Jibhar, Elisama, Elifelet,

6 and Ibhar, and Elishama, and Eliphelet,

7 Noogah, Nefeg, Jaafia,

7 Noga, Nefeg, Jafia,

7 and Nogah, and Nepheg, and Japhia,

8 Elisama, Eljada ja Elifelet; kaikkiaan yhdeksän.
9 Tässä ovat kaikki Daavidin pojat, lukuunottamatta sivuvaimojen poikia. Ja Taamar oli heidän sisarensa.
10 Ja Salomon poika oli Rehabeam; tämän poika Abia; tämän poika Aasa; tämän poika Joosafat;
11 tämän poika Jooram; tämän poika Ahasja; tämän poika Jooas;
12 tämän poika Amasja; tämän poika Asarja; tämän poika Jootam;
13 tämän poika Aahas; tämän poika Hiskia; tämän poika Manasse;
14 tämän poika Aamon; tämän poika Joosia.
15 Ja Joosian pojat olivat esikoinen Joohanan, toinen Joojakim, kolmas Sidkia, neljäs Sallum.

16 Ja Joojakimin pojat olivat hänen poikansa Jekonja ja tämän poika Sidkia.
17 Ja vangitun Jekonjan pojat olivat: hänen poikansa Sealtiel,
18 Malkiram, Pedaja, Senassar, Jekamja, Hoosama ja Nebadja.

19 Ja Pedajan pojat olivat Serubbaabel ja Siimei. Ja Serubbaabelin pojat olivat Mesullam ja Hananja, ja heidän sisarensa oli Selomit;

20 vielä Hasuba, Oohel, Berekja, Hasadja ja Juusab-Hesed, kaikkiaan viisi.

8 Elisama, Eljada och Elifelet, tillsammans nio.
9 Detta var alla Davids söner, förutom sönerna med bihustrurna; och Tamar var deras syster.
10 Salomos son var Rehabeam. Hans son var Abia; hans son var Asa; hans son var Josafat.
11 Hans son var Joram; hans son var Ahasja; hans son var Joas.
12 Hans son var Amasja; hans son var Asarja; hans son var Jotam.
13 Hans son var Ahas; hans son var Hiskia; hans son var Manasse.
14 Hans son var Amon; hans son var Josia.
15 Josias söner voro Johanan den förstfödde, Jojakim, den andre, Sidkia, den tredje, Sallum, den fjärde.
16 Jojakims söner voro hans son Jekonja och dennes son Sidkia.
17 Jekonjas söner voro Assir och dennes son Sealtiel,
18 vidare Malkiram, Pedaja, Senassar, Jekamja, Hosama och Nedabja.

19 Pedajas söner voro Serubbabel och Simei. Serubbabels söner voro Mesullam och Hananja, och deras syster var Selomit,

20 vidare Hasuba, Ohel, Berekja, Hasadja och Jusab-Hesed, tillsammans fem.

8 and Elishama, and Eliada, and Eliphelet—nine.
9 All, sons of David,—besides sons of concubines, and, Tamar, their sister.

10 And, the son of Solomon, was Rehoboam,—Abijah his son, Asa his son, Jehoshaphat his son;
11 Joram his son, Ahaziah his son, Joash his son;

12 Amaziah his son, Azariah his son, Jotham his son;

13 Ahaz his son, Hezekiah his son, Manasseh his son;

14 Amon his son, Josiah his son.
15 And, the sons of Josiah, the firstborn, Johanan, the second, Jehoiakim,—the third, Zedekiah, the fourth, Shallum.
16 And, the sons of Jehoiakim,—Jeconiah his son, Zedekiah his son.
17 And, the sons of Jeconiah the captive, Shealtiel his son;
18 and Malchiram, and Pedaiah, and Shenazzar,—Jekamiah, Hoshama, and Nedabiah.
19 And, the sons of Pedaiah, Zerubbabel, and Shimei,—and, the sons of Zerubbabel, Meshullam, and Hananiah, and, Shelomith, was their sister;
20 and Hashubah, and Ohel, and Berechiah, and Hasadiah, Jushab–hesed—five.

21 Ja Hananjan pojat olivat Pelatja ja Jesaja, Refajan pojat, Arnanin pojat, Obadjan pojat ja Sekanjan pojat.

21 Hananjas söner voro Pelatja och Jesaja, vidare Refajas söner, Arnans söner, Obadjas söner och Sekanjas söner.

21 And, the sons of Hananiah, Pelatiah, and Jeshaiah,—the sons of Rephaiah, the sons of Arnan, the sons of Obadiah, the sons of Shecaniah;

22 Ja Sekanjan poika oli Semaja; ja Semajan pojat olivat Hattus, Jigal, Baariah, Nearja ja Saafat, kaikkiaan kuusi.

22 Sekanjas söner voro Semaja, Semajas söner voro Hattus, Jigeal, Baria, Nearja och Safat, tillsammans sex.

22 and, the sons of Shecaniah, Shemaiah,—and, the sons of Shemaiah, Hattush, and Igal, and Bariah, and Neariah, and Shaphat—six;

23 Ja Nearjan pojat olivat Eljoenai, Hiskia, Asrikam, kaikkiaan kolme.

23 Nearjas söner voro Eljoenai, Hiskia och Asrikam, tillsammans tre.

23 and, the son of Neariah, Elioenai, and Hizkiah, and Azrikam—three;

24 Ja Eljoenain pojat olivat Hoodavja, Eljasib, Pelaja, Akkub, Joohanan, Delaja ja Anani, kaikkiaan seitsemän.

24 Eljoenais söner voro Hodauja, Eljasib, Pelaja, Ackub, Johanan, Delaja och Anani, tillsammans sju.

24 and, the sons of Elioenai, Hodaviah, and Eliashib, and Pelaiah, and Akkub, and Johanan, and Delaiah, and Anani—seven.

4 luku

1 Juudan pojat olivat Peres, Hesron, Karmi, Huur ja Soobal.

1 Judas söner voro Peres, Hesron, Karmi, Hur och Sobal.

1 the sons of Judah, Perez, Hezron, and Carmi, and Hur, and Shobal.

2 Ja Reajalle, Soobalin pojalle, syntyi Jahat, ja Jahatille syntyivät Ahumai ja Lahad. Nämä ovat soratilaisten suvut.

2 Och Reaja, Sobals son, födde Jahat, och Jahat födde Ahumai och Lahad. Dessa voro sorgatiternas släkter.

2 And, Reaiah son of Shobal, begat Jahath, and, Jahath, begat Ahumai, and Lahad. These, are the families of the Zorathites.

3 Ja nämä olivat Eetamin isän pojat: Jisreel, Jisma ja Jidbas; ja heidän sisarensa nimi oli Haslelponi;

3 Och dessa voro Abi-Etams söner: Jisreel, Jisma och Jidbas, och deras syster hette Hasselelponi,

3 And, these, were the sons of Etam, Jezreel and Ishma, and Idbash,—and, the name of their sister, was Hazzelelponi;

4 vielä Penuel, Gedorin isä, ja Eeser, Huusan isä. Nämä olivat Huurin, Efratan esikoisen, Beetlehemin isän, pojat.

4 vidare Penuel, Gedors fader, och Eser, Husas fader. Dessa voro söner till Hur, Efratas förstfödde, Bet-Lehems fader.

4 and Penuel the father of Gedor, and Ezer, the father of Hushah. These, are the sons of Hur, the firstborn of Ephrathah, the father of Bethlehem.

5 Ja Ashurilla, Tekoan isällä, oli kaksi vaimoa, Hela ja Naara.

5 Och Ashur, Tekoas fader, hade två hustrur, Helea och Naara.

5 And, Ashhur the father of Tekoa, had two wives,—Helah, and Naarah.

6 Ja Naara synnytti hänelle

6 Naara födde åt honom

6 And Naarah bare him

Ahussamin, Heeferin, Teemenin ja ahastarilaiset. Nämä olivat Naaran pojat.

7 Ja Helan pojat olivat Seret, Soohar ja Etnan.

8 Ja Koosille syntyivät Aanub ja Soobeba sekä Aharhelin, Haarumin pojan, suvut.

9 Mutta Jabes oli suuremmassa arvossa pidetty kuin hänen veljensä; ja hänen äitinsä oli antanut hänelle nimen Jabes sanoen: Olen synnyttänyt hänet kipuja kärsien.

10 Ja Jabes huusi Israelin Jumalaa, sanoen: Jospa sinä siunaisit minua ja laajentaisit minun alueeni; jospa sinun kätesi olisi minun kanssani ja sinä varjelisit pahasta, niin että minä pääsisin kipuja kärsimästä! Ja Jumala antoi hänen pyyntönsä toteutua.

11 Ja Kelubille, Suuhan veljelle, syntyi Mehir; hän oli Estonin isä.

12 Ja Estonille syntyivät Beet-Raafa, Paaseah ja Tehinna, Naahaan kaupungin isä. Nämä olivat Reekan miehet.

13 Ja Kenaan pojat olivat Otniel ja Seraja. Ja Otnielin pojat olivat: Hatat.

14 Ja Meonotaille syntyi Ofra. Ja Serajalle syntyi Jooab, Seppäinlaakson isä; sillä he olivat seppiä.

Ahussam, Hefer, Timeni och ahastariterna. Dessa voro Naaras söner.

7 Och Heleas söner voro Seret, Jishar och Etnan.

8 Och Kos födde Anub och Hassobeba, så ock Aharhels, Harums sons, släkter.

9 Men Jaebes var mer ansedd än sina bröder; hans moder hade givit honom namnet Jaebes, i det hon sade: »Jag har fött honom med smärta.»

10 Och Jaebes åkallade Israels Gud och sade: »O att du ville välsigna mig och utvidga mitt område och låta din hand vara med mig! O att du ville avvända vad ont är, så att jag sluppe att känna någon smärta!» Och Gud lät det ske, som han begärde.

11 Och Kelub, Suhas broder, födde Mehir; han var Estons fader.

12 Och Eston födde Bet-Rafa, Pasea och Tehinna, Ir-Nahas' fader. Dessa voro männen från Reka.

13 Och Kenas söner voro Otniel och Seraja. Otniels söner voro Hatat.

14 Och Meonotai födde Ofra. Och Seraja födde Joab, fader till Timmermansdalens släkt, ty

Ahuzzam and Hepher, and Temeni, and Haahashtari. These, were the sons of Naarah.

7 And, the sons of Helah, were Zereth, Izhar, and Ethnan.

8 And, Koz, begat Anub, and Zobebah,—and the families of Aharhel, the son of Harum.

9 Now it came to pass that Jabez was more honourable than his brethren,—but, his mother, had called his name Jabez, [=" he causes pain"] saying, Because I bare him with pain.

10 So then Jabez called on the God of Israel, saying, Oh that thou wouldst, indeed bless, me, and enlarge my boundary, and that thy hand might be with me,—and that thou wouldst work [to deliver me] from evil, that it be not my pain. And God brought about that which he asked.

11 And, Chelub the brother of Shuhah, begat Mehir, the same, was the father of Eshton.

12 And, Eshton, begat Beth-rapha, and Paseah, and Tehinnah, the father of Ir-nahash. These, are the men of Recah.

13 And, the sons of Kenaz, were Othniel, and Seraiah,—and, the sons of Othniel, Hathath.

14 And, Meonothai, begat Ophrah,—and, Seraiah, begat Joab, the father of Ge-harashim, for they were,

dessa voro timmermän.

15 Ja Kaalebin, Jefunnen pojan, pojat olivat Iiru, Eela ja Naam sekä Eelan pojat ja Kenas.

15 Och Kalebs, Jefunnes sons, söner voro Iru, Ela och Naam, så ock Elas söner och Kenas.

15 And, the sons of Caleb son of Jephunneh, were Iru, Elah, and Naam,—and the sons of Elah and Kenaz.

16 Ja Jehallelelin pojat olivat Siif, Siifa, Tiireja ja Asarel.

16 Och Jehallelels söner voro Sif och Sifa, Tirja och Asarel.

16 And, the sons of Jehallelel, Ziph and Ziphah, Tiria, and Asarel.

17 Ja Esran pojat olivat Jeter, Mered, Eefer ja Jaalon. Ja vaimo tuli raskaaksi ja synnytti Mirjamin, Sammain ja Jisbahin, Estemoan isän.

17 Och Esras son var Jeter, vidare Mered, Efer och Jalon. Och kvinnan blev havande och födde Mirjam, Sammai och Jisba, Estemoas fader.

17 And, the sons of Ezrah, Jether and Mered, and Epher and Jalon. And, these, are the sons of Bithia, daughter of Pharaoh, whom Mered took,—and she conceived and bare Miriam and Shammai, and Ishbah, the father of Eshtemoa.

18 Ja hänen juudansukuinen vaimonsa synnytti Jeredin, Gedorin isän, Heberin, Sookon isän, ja Jekutielin, Saanoahin isän. Ja nämä olivat Bitjan, faraon tyttären, poikia, jonka Mered oli ottanut vaimokseen.

18 Och hans judiska hustru födde Jered, Gedors fader, och Heber, Sokos fader, och Jekutiel, Sanoas fader. Men de andra voro söner till Bitja, Faraos dotter, som Mered hade tagit till hustru.

18 And, his wife, the Jewess, bare Jered the father of Gedor, and Heber the father of Soco, and Jekuthiel, the father of Zanoah.

19 Ja Hoodian vaimon, Nahamin sisaren, pojat olivat Kegilan isä, garmilainen, ja maakatilainen Estemoa.

19 Och söner till Hodias hustru, Nahams syster, voro Kegilas fader, garmiten, och maakatiten Estemoa.

19 And, the sons of the wife of Hodiah, the sister of Naham, were the father of Keilah, the Garmite,—and Eshtemoa, the Maacathite.

20 Ja Siimonin pojat olivat Amnon ja Rinna, Ben-Haanan ja Tiilon. Ja Jisin pojat olivat Soohet ja Soohetin poika.

20 Och Simons söner voro Amnon och Rinna, Ben-Hanan och Tilon. Och Jiseis söner voro Sohet och Sohets son.

20 And, the sons of Shimon, Amnon, and Rinnah, Ben–hanan and Tilon. And, the sons of Ishi, Zoheth, and Ben–zoheth.

21 Seelan, Juudan pojan, pojat olivat Eer, Leekan isä, Lada, Maaresan isä, ja pellavakankaiden kutojain suvut Beet-Asbeasta;

21 Söner till Sela, Judas son, voro Er, Lekas fader, och Laeda, Maresas fader, och de släkter som tillhörde linnearbetarnas hus, av Asbeas hus,

21 the sons of Shelah, the son of Judah, Er, the father of Lecah, and Laadah, the father of Mareshah,—and the families of the house of them that wrought fine linen, of the house of Ashbea;

22 vielä Jookim ja Kooseban miehet sekä Jooas ja Saaraf, jotka hallitsivat Mooabia, ja

22 vidare Jokim och männen i Koseba samt Joas och Saraf, som blevo herrar

22 and Jokim, and the men of Cozeba, and Joash, and Saraph who ruled for Moab,

Jaasubi-Lehem. Mutta nämä ovat vanhoja asioita.

23 He olivat niitä savenvalajia, jotka asuvat Netaimissa ja Gederassa; he asuivat siellä kuninkaan luona ja olivat hänen työssään.
24 Simeonin pojat olivat Nemuel ja Jaamin, Jaarib, Serah ja Saul;
25 tämän poika oli Sallum, tämän poika Mibsam, tämän poika Misma.
26 Ja Misman pojat olivat: hänen poikansa Hammuel, tämän poika Sakkur ja tämän poika Siimei.
27 Ja Siimeillä oli kuusitoista poikaa ja kuusi tytärtä; mutta hänen veljillään ei ollut monta lasta, eikä koko heidän sukunsa lisääntynyt Juudan lasten määrään.

28 Ja he asuivat Beersebassa, Mooladassa ja Hasar-Suualissa,
29 Bilhassa, Esemissä ja Tooladissa,
30 Betuelissa, Hormassa ja Siklagissa,
31 Beet-Markabotissa, Hasar-Suusimissa, Beet-Birissä ja Saaraimissa. Nämä olivat heidän kaupunkinsa Daavidin hallitukseen asti.
32 Ja heidän kylänsä olivat Eetam, Ain, Rimmon, Tooken ja Aasan - viisi kaupunkia;

33 siihen lisäksi kaikki heidän kylänsä, jotka olivat näiden kaupunkien ympärillä, aina Baaliin asti. Nämä olivat

över Moab, så ock Jasubi-Lehem. Men detta tillhör en avlägsen tid.
23 Dessa voro krukmakarna och invånarna i Netaim och Gedera; de bodde där hos konungen och voro i hans arbete.

24 Simeons söner voro Nemuel och Jamin, Jarib, Sera och Saul.
25 Hans son var Sallum; hans son var Mibsam; hans son var Misma.
26 Mismas söner voro hans son Hammuel, dennes son Sackur och dennes son Simei.
27 Och Simei hade sexton söner och sex döttrar; men hans bröder hade icke många barn. Och deras släkt i sin helhet förökade sig icke så mycket som Juda barn.
28 Och de bodde i Beer-Seba, Molada och Hasar-Sual,
29 i Bilha, i Esem och i Tolad,
30 i Betuel, i Horma och i Siklag,
31 i Bet-Markabot, i Hasar-Susim, i Bet-Birei och i Saaraim. Dessa voro deras städer, till dess att David blev konung.
32 Och deras byar voro Etam och Ain, Rimmon, Token och Asan -- fem städer;
33 därtill alla deras byar, som lågo runt omkring dessa städer, ända till Baal. Dessa voro deras

and Jashubi–lehem,—but, the records, are ancient.

23 They, were the potters and the inhabitants of Netaim, and Gederah,—with the king in his work, dwelt they there.

24 The sons of Simeon, Nemuel, and Jamin, Jarib, Zerah, Shaul:
25 Shallum his son, Mibsam his son, Mishma his son.

26 And, the sons of Mishma, Hammuel his son, Zaccur his son, Shimei his son.
27 And, Shimei, had sixteen sons, and six daughters, but, his brethren, had not many children,—nor did, any of their family, multiply so much as the sons of Judah.

28 And they dwelt in Beer–sheba, and Moladah, and Hazar–shual;
29 and in Bilhah, and in Ezem, and in Tolad;
30 and in Bethuel, and in Hormah, and in Ziklag;
31 and in Beth–marcaboth, and in Hazar–susim, and in Beth–biri, and in Shaaraim. These, were their cities unto the reign of David.
32 And, their villages, were Etam, and Ain, Rimmon, and Tochen, and Ashan,—five cities;
33 and all their villages that were round about these cities, as far as Baal. These, were their habitations, and

heidän asuinsijansa; ja heillä oli omat sukuluettelonsa.
34 Vielä: Mesobab, Jamlek, Joosa, Amasjan poika,

35 Jooel, Jeehu, Joosibjan poika, joka oli Serajan poika, joka Asielin poika;
36 Eljoenai, Jaakoba, Jesohaja, Asaja, Adiel, Jesimiel, Benaja

37 ja Siisa, Sifin poika, joka oli Allonin poika, joka Jedajan poika, joka Simrin poika, joka Semajan poika.
38 Nämä nimeltä mainitut olivat sukujensa ruhtinaita, ja heidän perhekuntansa olivat levinneet ja lisääntyneet.

39 Ja he kulkivat Gedoriin päin, aina laakson itäiseen osaan saakka, hakeakseen laidunta lampailleen.

40 Ja he löysivät lihavan ja hyvän laitumen, ja maa oli tilava joka suuntaan sekä rauhallinen ja levollinen, sillä ne, jotka olivat asuneet siellä ennen, olivat haamilaisia.
41 Mutta nämä nimeltä luetellut tulivat Hiskian, Juudan kuninkaan, päivinä ja valtasivat heidän telttansa ja voittivat meunilaiset, jotka olivat siellä, ja vihkivät heidät tuhon omiksi, aina tähän päivään asti, ja asettuivat heidän sijaansa, sillä siellä oli laidunta heidän lampaillensa.
42 Ja heistä, simeonilaisista, meni viisisataa miestä Seirin vuoristoon, ja heidän

boningsorter; och de hade sitt särskilda släktregister.
34 Vidare: Mesobab, Jamlek och Josa, Amasjas son,

35 och Joel och Jehu, son till Josibja, son till Seraja, son till Asiel,
36 och Eljoenai, Jaakoba, Jesohaja, Asaja, Adiel, Jesimiel och Benaja,

37 så ock Sisa, son till Sifei, son till Allon, son till Jedaja, son till Simri son till Semaja.
38 Dessa nu nämnda voro hövdingar i sina släkter, och deras familjer utbredde sig och blevo talrika.

39 Och de drogo fram mot Gedor, ända till östra sidan av dalen, för att söka bete för sin boskap.

40 Och de funno fett och gott bete, och landet hade utrymme nog, och där var stilla och lugnt, ty de som förut bodde där voro hamiter.
41 Men dessa som här hava blivit upptecknade vid namn kommo i Hiskias, Juda konungs, tid och förstörde deras tält och slogo de meiniter som funnos där och gåvo dem till spillo, så att de nu icke mer äro till, och bosatte sig i deras land; ty där fanns bete för deras boskap.
42 Och av dem, av Simeons barn, drogo fem hundra man till Seirs

they had their own genealogical register.
34 And Meshobab, and Jamlech, and Joshah, the son of Amaziah;
35 and Joel,—and Jehu, the son of Joshibiah, the son of Seraiah, the son of Asiel:
36 and Elioenai, and Jaakobah, and Jeshohaiah, and Asaiah, and Adiel, and Jesimiel, and Benaiah:
37 and Ziza, son of Shiphi, son of Allon, son of Jedaiah, son of Shimri, son of Shemaiah.
38 These, introduced by their names, were leading men in their families. And, their ancestral house, brake forth exceedingly;
39 so they went to the entering in of Gerar, unto the east of the valley,—to seek pasture for their flocks;
40 and they found pasture, fat and good, and, the land, was broad on both hands, and quiet, and secure,—for, of Ham, were the dwellers there aforetime.
41 But these written by name came in the days of Hezekiah king of Judah, and smote their tents, and the Meunim who were found there, and devoted them, until this day, and dwelt in their stead,—for there was pasture for their flocks, there.

42 And, some of them, of the sons of Simeon, went to Mount Seir, five hundred

etunenässään olivat Pelatja, Nearja, Refaja ja Ussiel, Jisin pojat.

43 Ja he surmasivat ne, jotka olivat jäljellä pelastuneista amalekilaisista, ja jäivät sinne asumaan aina tähän päivään asti.

bergsbygd; och Pelatja, Nearja, Refaja och Ussiel, Jiseis söner, stodo i spetsen för dem.
43 Och de slogo den sista kvarlevan av amalekiterna; sedan bosatte de sig där och bo där ännu i dag.

men,—with Pelatiah, and Neariah, and Rephaiah, and Uzziel, sons of Ishi, at their head;
43 and they smote the remainder that had escaped, of the Amalekites,—and dwelt there—[as they have] unto this day.

5 luku

1 Ruubenin, Israelin esikoisen, pojat olivat - hän oli näet esikoinen, mutta koska hän saastutti isänsä vuoteen, annettiin hänen esikoisuutensa Joosefin, Israelin pojan, pojille, kuitenkin niin, ettei heitä merkitty sukuluetteloon esikoisina,

1 Och Rubens söner, Israels förstföddes -- han var nämligen den förstfödde, men därför att han oskärade sin faders bädd, blev hans förstfödslorätt given åt Josefs, Israels sons, söner, dock icke så, att denne skulle upptagas i släktregistret såsom den förstfödde;

1 And the sons of Reuben the firstborn of Israel, for, he, was the firstborn, but because he defiled the couch of his father, his birthright was given to the sons of Joseph son of Israel,—and he is not to be enrolled in the place of firstborn,

2 sillä Juuda tuli voimallisimmaksi veljiensä joukossa, ja yhdestä hänen jälkeläisistään tuli ruhtinas, mutta esikoisuus joutui Joosefille -

2 ty väl var Juda den mäktigaste bland sina bröder, och furste blev en av hans avkomlingar, men förstfödslorätten blev dock Josefs --

2 for, Judah, prevailed over his brethren, so that, even the prince, is from him,—although, the birthright, pertaineth to Joseph;

3 Ruubenin, Israelin esikoisen, pojat olivat Hanok ja Pallu, Hesron ja Karmi.

3 Rubens, Israels förstföddes, söner voro Hanok och Pallu, Hesron och Karmi.

3 the sons of Reuben the firstborn of Israel, Hanoch and Pallu, Hezron and Carmi.

4 Jooelin pojat olivat: hänen poikansa Semaja, tämän poika Goog, tämän poika Siimei,

4 Joels söner voro hans son Semaja, dennes son Gog, dennes son Simei,

4 The sons of Joel, Shemaiah his son, Gog his son, Shimei his son;

5 tämän poika Miika, tämän poika Reaja, tämän poika Baal

5 dennes son Mika, dennes son Reaja, dennes son Baal,

5 Micah his son, Reaiah his son, Baal his son;

6 ja tämän poika Beera, jonka Assurin kuningas Tillegat-Pilneser vei pakkosiirtolaisuuteen; hän oli ruubenilaisten ruhtinas.

6 så ock dennes son Beera, som Tillegat-Pilneeser, konungen i Assyrien, förde bort i fångenskap; han var hövding för rubeniterna.

6 Beerah his son, whom Tilgath-pilneser king of Assyria carried away captive,—he, was a leader to the Reubenites;

7 Ja hänen veljensä olivat

7 Och hans bröder voro,

7 and his brethren, by his

sukujensa mukaan, kun heidät merkittiin sukuluetteloon heidän polveutumisensa mukaan: Jegiel, päämies, Sakarja,

8 Bela, Aasaan poika, joka oli Seman poika, joka Jooelin poika; hän asui Aroerissa ja aina Neboon ja Baal-Meoniin asti.

9 Ja idässä hän asui erämaahan saakka, joka alkaa Eufrat-virrasta; sillä heillä oli suuria karjalaumoja Gileadin maassa.

10 Mutta Saulin päivinä he kävivät sotaa hagrilaisia vastaan, ja kun nämä olivat joutuneet heidän käsiinsä, asettuivat he heidän telttoihinsa Gileadin koko itäistä rajaseutua myöten.

11 Gaadilaiset asuivat heidän kanssaan rajakkain Baasanin maassa Salkaan saakka:

12 Jooel päämiehenä ja Saafam toisena, sitten Janai ja Saafat Baasanissa.

13 Ja heidän veljensä olivat, perhekuntiensa mukaan: Miikael, Mesullam, Seba, Joorai, Jakan, Siia ja Eeber, kaikkiaan seitsemän.

14 Nämä olivat Abihailin pojat, joka oli Huurin poika, joka Jaaroahin poika, joka Gileadin poika, joka Miikaelin poika, joka Jesisain poika, joka Jahdon poika, joka Buusin poika.

15 Ahi, Abdielin poika, joka oli Guunin poika, oli heidän

efter sina släkter, när de upptecknades i släktregistret efter sin ättföljd: Jegiel, huvudmannen, Sakarja

8 och Bela, son till Asas, son till Sema, son till Joel; han bodde i Aroer, och hans boningsplatser nådde ända till Nebo och Baal-Meon.

9 Och österut nådde hans boningsplatser ända fram till öknen som sträcker sig ifrån floden Frat; ty de hade stora boskapshjordar i Gileads land.

10 Men i Sauls tid förde de krig mot hagariterna, och dessa föllo för deras hand; då bosatte de sig i deras hyddor utefter hela östra sidan av Gilead.

11 Och Gads barn hade sina boningsplatser gent emot dem i landet Basan ända till Salka:

12 Joel, huvudmannen, och Safam därnäst, och vidare Jaanai och Safat i Basan.

13 Och deras bröder voro, efter sina familjer, Mikael, Mesullam, Seba, Jorai, Jaekan, Sia och Eber, tillsammans sju.

14 Dessa voro söner till Abihail, son till Huri, son till Jaroa, son till Gilead, son till Mikael, son till Jesisai, son till Jado, son till Bus.

15 Men Ahi, son till Abdiel, son till Guni, var huvudman

families, in the genealogical registering, by their generations,—the chief Jeiel, and Zechariah;

8 and Bela, the son of Azaz, the son of Shema, the son of Joel,—he, dwelt in Aroer, even as far as Nebo, and Baal–meon;

9 and, eastward, dwelt he as far as the entering in of the desert, from the river Euphrates,—because, their cattle, were multiplied in the land of Gilead;

10 and, in the days of Saul, they made war with the Hagrites, who fell by their hand,—so they dwelt in their tents, over all the face of the land east of Gilead.

11 And, the sons of Gad, over against them, dwelt, in the land of Bashan, as far as Salecah:

12 Joel the chief, and Shapham, the second,—and Janai and Shaphat, in Bashan;

13 and their brethren of their ancestral house, Michael and Meshullam and Sheba and Jorai and Jacan and Zia and Eber, seven.

14 These, were the sons of Abihail, son of Huri, son of Jaroah, son of Gilead, son of Michael, son of Jehishai, son of Jahdo, son of Buz,

15 Ahi son of Abdiel, son of Guni, chief of their

perhekuntiensa päämies.
16 Ja he asuivat Gileadissa, Baasanissa ja sen tytärkaupungeissa sekä kaikilla Saaronin laidunmailla, niin kauas kuin ne ulottuivat.
17 Kaikki nämä merkittiin sukuluetteloon Juudan kuninkaan Jootamin ja Israelin kuninkaan Jerobeamin päivinä.
18 Ruubenilaiset, gaadilaiset ja toinen puoli Manassen sukukuntaa - sotakuntoisia miehiä, jotka kantoivat kilpeä ja miekkaa ja jännittivät jousta ja olivat taisteluun harjaantuneita, neljäkymmentäneljä tuhatta seitsemänsataa kuusikymmentä sotakelpoista miestä -
19 kävivät sotaa hagrilaisia, Jeturia, Naafista ja Noodabia vastaan.
20 Ja he saivat apua näitä vastaan, niin että hagrilaiset ja kaikki, jotka olivat heidän kanssaan, joutuivat heidän käsiinsä; sillä he huusivat taistelussa Jumalan puoleen, ja hän kuuli heidän rukouksensa, koska he turvasivat häneen.
21 Ja he veivät saaliinaan heidän karjansa, viisikymmentä tuhatta kamelia, kaksisataa viisikymmentä tuhatta lammasta ja kaksituhatta aasia, sekä satatuhatta ihmistä.
22 Paljon oli surmattuina kaatuneita, sillä sota oli Jumalan sota. Ja he asettuivat asumaan heidän

för deras familjer.
16 Och de bodde i Gilead i Basan och underlydande orter, så ock på alla Sarons utmarker, så långt de sträckte sig.
17 Alla dessa blevo upptecknade i släktregistret i Jotams, Juda konungs, och i Jerobeams, Israels konungs, tid.
18 Rubens barn och gaditerna och ena hälften av Manasse stam, de av dem, som voro krigsdugliga och buro sköld och svärd och spände båge och voro stridskunniga, utgjorde fyrtiofyra tusen sju hundra sextio stridbara män.

19 Och de förde krig mot hagariterna och mot Jetur, Nafis och Nodab.
20 Och seger beskärdes dem i striden mot dessa, så att hagariterna och alla som voro med dem blevo givna i deras hand; ty de ropade till Gud under striden, och han bönhörde dem, därför att de förtröstade på honom.
21 Och såsom byte förde de bort deras boskapshjordar, femtio tusen kameler, två hundra femtio tusen får och två tusen åsnor, så ock ett hundra tusen människor.

22 Ty många hade fallit slagna, eftersom striden var av Gud. Sedan bosatte de sig i deras land och bodde

ancestral house;
16 and they dwelt in Gilead—in Bashan, and in her villages,—and in all the pasture-lands of Sharon, up to their outgoings.
17 All of them, were genealogically registered in the days of Jotham king of Judah,—and in the days of Jeroboam king of Israel.
18 the sons of Reuben and Gad, and half tribe of Manasseh, of the sons of valour, men bearing shield and sword and bending the bow, and instructed in war, were forty-four thousand and seven hundred and sixty, ready to go forth in the host.

19 So they made war with the Hagrites,—and Jetur and Naphish, and Nodab;
20 and were helped against them, and the Hagrites and all that were with them were delivered into their hand,—for, unto God, made they outcry, in the war, and he suffered himself to be entreated by them, because they put their trust in him;
21 and they captured their cattle—their camels, fifty thousand, and, flocks, two hundred and fifty thousand, and, asses, two thousand,—and, persons of men, a hundred thousand;

22 for, many slain, fell, for, of God, was the war,—and they dwelt in their stead, until the captivity.

sijaansa aina pakkosiirtolaisuuteen saakka.

23 Toinen puoli Manassen sukukuntaa asui siinä maassa, Baasanista aina Baal-Hermoniin ja Seniriin ja Hermon-vuoreen saakka; heitä oli paljon.

24 Ja nämä olivat heidän perhekuntiensa päämiehet: Eefer, Jisi, Eliel, Asriel, Jeremia, Hoodavja ja Jahdiel, sotaurhoja, kuuluisia miehiä, perhekuntiensa päämiehiä.

25 Mutta he tulivat uskottomiksi isiensä Jumalaa kohtaan ja juoksivat haureudessa maan kansojen jumalain jäljessä, niiden kansojen, jotka Jumala oli hävittänyt heidän edestänsä.

26 Niin Israelin Jumala herätti Puulin, Assurin kuninkaan, hengen ja Tillegat-Pilneserin, Assurin kuninkaan, hengen ja kuljetutti heidät, ruubenilaiset, gaadilaiset ja toisen puolen Manassen sukukuntaa, pakkosiirtolaisuuteen ja antoi viedä heidät Halahiin, Haaboriin, Haaraan ja Goosanin joen rannoille, missä he tänäkin päivänä ovat.

6 luku

1 Leevin pojat olivat Geerson, Kehat ja Merari.

2 Ja Kehatin pojat olivat

där ända till fångenskapen.

23 Halva Manasse stams barn bodde ock där i landet, från Basan ända till Baal-Hermon och Senir och Hermons berg, och de voro talrika.

24 Och dessa voro huvudmän för sina familjer: Efer, Jisei, Eliel, Asriel, Jeremia, Hodauja och Jadiel, tappra stridsmän, namnkunniga män, huvudmän för sina familjer.

25 Men de blevo otrogna mot sina fäders Gud, i det att de i trolös avfällighet lupo efter de gudar som dyrkades av de folk där i landet, som Gud hade förgjort för dem.

26 Då uppväckte Israels Gud den assyriske konungen Puls ande och den assyriske konungen Tillegat-Pilnesers ande och lät folket föras bort i fångenskap, såväl rubeniterna och gaditerna som ena hälften av Manasse stam, och lät dem komma till Hala, Habor, Hara och Gosans ström, där de äro ännu i dag.

1 Levis söner voro Gerson, Kehat och Merari.

2 Kehats söner voro

23 And, the sons of the half tribe of Manasseh, dwelt in the land,—from Bashan, as far as to Baal–hermon and Senir and Mount Hermon, they, were multiplied.

24 And, these, were the heads of their ancestral house,—Epher and Ishi and Eliel and Azriel and Jeremiah and Hodaviah and Jahdiel, men who were heroes of valour, men of renown, chiefs to their ancestral house.

25 But they dealt unfaithfully with the God of their fathers,—and went unchastely after the gods of the peoples of the land, whom God destroyed from before them;

26 so the God of Israel stirred up the spirit of Pul king of Assyria, and the spirit of Tilgath–pilneser king of Assyria, and he took them away captive, even the Reubenites and the Gadites and the half tribe of Manasseh,—and brought them in unto Halah, and Habor, and Hara, and to the river of Gozan, unto this day.

1 The sons of Levi, Gershon, Kohath, and Merari.

2 And, the sons of Kohath,

Amram, Jishar, Hebron ja Ussiel.
3 Ja Amramin lapset olivat Aaron, Mooses ja Mirjam. Ja Aaronin pojat olivat Naadab, Abihu, Eleasar ja Itamar.

4 Eleasarille syntyi Piinehas; Piinehaalle syntyi Abisua.
5 Ja Abisualle syntyi Bukki, ja Bukille syntyi Ussi.
6 Ja Ussille syntyi Serahja, ja Serahjalle syntyi Merajot.

7 Merajotille syntyi Amarja, ja Amarjalle syntyi Ahitub.
8 Ja Ahitubille syntyi Saadok, ja Saadokille syntyi Ahimaas.
9 Ja Ahimaasille syntyi Asarja, ja Asarjalle syntyi Joohanan.
10 Ja Joohananille syntyi Asarja, hän joka toimitti papinvirkaa temppelissä, jonka Salomo rakennutti Jerusalemiin.
11 Ja Asarjalle syntyi Amarja, ja Amarjalle syntyi Ahitub.

12 Ja Ahitubille syntyi Saadok, ja Saadokille syntyi Sallum.
13 Ja Sallumille syntyi Hilkia, ja Hilkialle syntyi Asarja.

14 Ja Asarjalle syntyi Seraja, ja Serajalle syntyi Jehosadak.

15 Mutta Jehosadakin oli lähdettävä mukaan silloin, kun Herra antoi Nebukadnessarin viedä Juudan ja Jerusalemin pakkosiirtolaisuuteen.
16 Leevin pojat olivat Geersom, Kehat ja Merari.

Amram, Jishar, Hebron och Ussiel.
3 Amrams barn voro Aron, Mose och Mirjam. Arons söner voro Nadab och Abihu, Eleasar och Itamar.

4 Eleasar födde Pinehas, Pinehas födde Abisua.
5 Abisua födde Bucki, och Bucki födde Ussi.
6 Ussi födde Seraja, och Seraja födde Merajot.

7 Merajot födde Amarja, och Amarja födde Ahitub.
8 Ahitub födde Sadok, och Sadok födde Ahimaas.
9 Ahimaas födde Asarja, och Asarja födde Johanan.

10 Johanan födde Asarja; det var han som var präst i det tempel som Salomo byggde i Jerusalem.

11 Asarja födde Amarja, och Amarja födde Ahitub.

12 Ahitub födde Sadok, och Sadok födde Sallum.

13 Sallum födde Hilkia, och Hilkia födde Asarja.

14 Asarja födde Seraja, och Seraja födde Josadak.

15 Men Josadak måste gå med i fångenskap, när HERREN lät Juda och Jerusalem föras bort genom Nebukadnessar.

16 Levis söner voro Gersom, Kehat och Merari.

Amram, Izhar, and Hebron, and Uzziel.
3 And, the children of Amram, Aaron, and Moses, and Miriam,—and, the sons of Aaron, Nadab, and Abihu, Eleazar, and Ithamar.
4 Eleazar, begat Phinehas, Phinehas, begat Abishua;
5 and, Abishua, begat Bukki, and, Bukki, begat Uzzi;
6 and, Uzzi, begat Zerahiah, and, Zerahiah, begat Meraioth;
7 Meraioth, begat Amariah, and, Amariah, begat Ahitub;
8 and, Ahitub, begat Zadok, and, Zadok, begat Ahimaaz;
9 and, Ahimaaz, begat Azariah, and, Azariah, begat Johanan,
10 and, Johanan, begat Azariah,—he, it was who ministered as priest, in the house which Solomon built in Jerusalem;
11 and Azariah begat Amariah,—and, Amariah, begat Ahitub;
12 and, Ahitub, begat Zadok, and, Zadok, begat Shallum;
13 and, Shallum, begat Hilkiah, and Hilkiah, begat Azariah;
14 and, Azariah, begat Seraiah, and, Seraiah, begat Jehozadak;
15 and, Jehozadak, departed, when Yahweh carried away Judah and Jerusalem into captivity,—by the hand of Nebuchadnezzar.
16 The sons of Levi, Gershom, Kohath, and

17 Ja nämä ovat Geersomin poikien nimet: Libni ja Siimei.

18 Ja Kehatin pojat olivat Amram, Jishar, Hebron ja Ussiel.
19 Merarin pojat olivat Mahli ja Muusi. Nämä olivat leeviläisten suvut heidän isiensä mukaan.
20 Geersomista polveutuivat hänen poikansa Libni, tämän poika Jahat, tämän poika Simma,
21 tämän poika Jooah, tämän poika Iddo, tämän Serah ja tämän poika Jeatrai.
22 Kehatin pojat olivat: hänen poikansa Amminadab, tämän poika Koorah, tämän poika Assir,
23 tämän poika Elkana, tämän poika Ebjasaf, tämän poika Assir,
24 tämän poika Tahat, tämän poika Uuriel, tämän poika Ussia ja tämän poika Saul.
25 Ja Elkanan pojat olivat Amasai ja Ahimot.

26 Elkana: Elkanan pojat, Suufai, tämän poika Nahat,

27 tämän poika Eliab, tämän poika Jeroham, tämän poika Elkana.
28 Ja Samuelin pojat olivat esikoinen Vasni ja Abia.

29 Merarin pojat olivat: Mahli, tämän poika Libni, tämän poika Siimei, tämän poika Ussa,
30 tämän poika Simea,

17 Och dessa voro namnen på Gersoms söner: Libni och Simei.
18 Och Kehats söner voro Amram, Jishar, Hebron och Ussiel.
19 Meraris söner voro Maheli och Musi. Dessa voro leviternas släkter, efter deras fäder.
20 Från Gersom härstammade hans son Libni, dennes son Jahat, dennes son Simma,
21 dennes son Joa, dennes son Iddo, dennes son Sera, dennes son Jeaterai.
22 Kehats söner voro hans son Amminadab, dennes son Kora, dennes son Assir,

23 dennes son Elkana, dennes son Ebjasaf, dennes son Assir,
24 dennes son Tahat, dennes son Uriel, dennes son Ussia och dennes son Saul.
25 Elkanas söner voro Amasai och Ahimot.

26 Hans son var Elkana; hans son var Elkana-Sofai; hans son var Nahat.
27 Hans son var Eliab; hans son var Jeroham; hans son var Elkana.
28 Och Samuels söner voro Vasni, den förstfödde, och Abia.
29 Meraris söner voro Maheli, dennes son Libni, dennes son Simei, dennes son Ussa,
30 dennes son Simea,

Merari.
17 And, these, are the names of the sons of Gershom, Libni and Shimei.
18 And, the sons of Kohath, were Amram, and Izhar, and Hebron, and Uzziel.
19 The sons of Merari, Mahli and Mushi. And, these, are the families of Levi by their fathers:
20 To Gershom, pertained Libni his son, Jahath his son, Zimmah his son,

21 Joah his son, Iddo his son, Zerah his son, Jeatherai his son.
22 The sons of Kohath, Amminadab his son, Korah his son, Assir his son;

23 Elkanah his son, and Ebiasaph his son, and Assir his son;
24 Tahath his son, Uriel his son, Uzziah his son, and Shaul his son.

25 And, the sons of Elkanah, Amasai, and Ahimoth.

26 As for Elkanah, the sons of Elkanah, Zophai his son, and Nahath his son;
27 Eliab his son, Jeroham his son, Elkanah his son.

28 And, the sons of Samuel, the firstborn, [Joel], and, the second, Abiah.
29 the sons of Merari, Mahli,—Libni his son, Shimei his son, Uzzah his son;

30 Shimea his son, Haggiah

tämän poika Haggia ja tämän poika Asaja.

31 Ja nämä ovat ne, jotka Daavid asetti pitämään huolta laulusta Herran temppelissä, senjälkeen kuin arkki oli saanut leposijan.

32 He palvelivat veisaajina ilmestysmajan asumuksen edessä, kunnes Salomo rakensi Herran temppelin Jerusalemiin; he toimittivat virkaansa, niinkuin heille oli säädetty.

33 Ja nämä ovat ne, jotka palvelivat, ja nämä heidän poikansa: Kehatilaisia: Heeman, veisaaja, Jooelin poika, joka oli Samuelin poika,

34 joka Elkanan poika, joka Jerohamin poika, joka Elielin poika, joka Tooahin poika,

35 joka Suufin poika, joka Elkanan poika, joka Mahatin poika, joka Amasain poika,

36 joka Elkanan poika, joka Jooelin poika, joka Asarjan poika, joka Sefanjan poika,

37 joka Tahatin poika, joka Assirin poika, joka Ebjasafin poika, joka Koorahin poika,

38 joka Jisharin poika, joka Kehatin poika, joka Leevin poika, joka Israelin poika.

39 Vielä hänen veljensä Aasaf, joka seisoi hänen oikealla puolellansa, Aasaf, Berekjan poika, joka oli Simean poika,

40 joka Miikaelin poika, joka Baasejan poika, joka Malkian

dennes son Haggia, dennes son Asaja.

31 Och dessa voro de som David anställde för att ombesörja sången i HERRENS hus, sedan arken hade fått en vilostad.

32 De gjorde tjänst inför uppenbarelsetältets tabernakel såsom sångare, till dess att Salomo byggde HERRENS hus i Jerusalem; de stodo där och förrättade sin tjänst, såsom det var föreskrivet för dem.

33 Dessa voro de som så tjänstgjorde, och dessa voro deras söner: Av kehatiternas barn: Heman, sångaren, son till Joel, son till Samuel,

34 son till Elkana, son till Jeroham, son till Eliel, son till Toa,

35 son till Sif, son till Elkana, son till Mahat, son till Amasai,

36 son till Elkana, son till Joel, son till Asarja, son till Sefanja,

37 son till Tahat, son till Assir, son till Ebjasaf, son till Kora,

38 son till Jishar, son till Kehat, son till Levi, son till Israel;

39 vidare hans broder Asaf, som hade sin plats på hans högra sida, Asaf, son till Berekja, son till Simea,

40 son till Mikael, son till Baaseja, son till Malkia,

his son, Asaiah his son.

31 And, these, are they whom David caused to stand, as the servants of song, in the house of Yahweh, when he had given rest unto the ark;

32 so they became attendants before the habitation of the tent of meeting, with song, until Solomon built the house of Yahweh, in Jerusalem,—and they took their stand according to their prescribed manner over their work.

33 Yea, these, are they who stood, with their sons. Of the sons of the Kohathites, Heman the singer, son of Joel, son of Samuel,

34 son of Elkanah, son of Jeroham, son of Eliel, son of Toah,—

35 son of Zuph, son of Elkanah, son of Mahath, son of Amasai:—

36 son of Elkanah, son of Joel, son of Azariah, son of Zephaniah,—

37 son of Tahath, son of Assir, son of Ebiasaph, son of Korah; —

38 son of Izhar, son of Kohath, son of Levi, son of Israel.

39 And, his brother Asaph who stood on his right hand, Asaph son of Berechiah, son of Shimea,—

40 son of Michael, son of Baaseiah, son of Malchijah,–

poika,
41 joka Etnin poika, joka Serahin poika, joka Adajan poika,
42 joka Eetanin poika, joka Simman poika, joka Siimein poika,
43 joka Jahatin poika, joka Geersomin poika, joka Leevin poika.
44 Ja heidän veljensä, Merarin pojat, vasemmalla puolella: Eetan, Kiisin poika, joka oli Abdin poika, joka Mallukin poika,
45 joka Hasabjan poika, joka Amasjan poika, joka Hilkian poika,
46 joka Amsin poika, joka Baanin poika, joka Semerin poika,
47 joka Mahlin poika, joka Muusin poika, joka Merarin poika, joka Leevin poika.
48 Ja heidän veljensä, leeviläiset, olivat annetut toimittamaan kaikkinaista palvelusta Jumalan temppeli-asumuksessa.
49 Mutta Aaron ja hänen poikansa polttivat uhreja polttouhrialttarilla ja suitsutusalttarilla, toimittivat kaikki askareet kaikkeinpyhimmässä ja Israelin sovituksen, aivan niinkuin Jumalan palvelija Mooses oli käskenyt.

50 Ja nämä olivat Aaronin pojat: hänen poikansa Eleasar, tämän poika Piinehas, tämän poika Abisua,
51 tämän poika Bukki, tämän poika Ussi, tämän poika

41 son till Etni, son till Sera, son till Adaja,
42 son till Etan, son till Simma, son till Simei,
43 son till Jahat, son till Gersom, son till Levi.
44 Och deras bröder, Meraris barn stodo på den vänstra sidan: Etan son till Kisi, son till Abdi, son till Malluk,
45 son till Hasabja, son till Amasja, son till Hilkia,
46 son till Amsi, son till Bani, son till Semer,
47 son till Maheli, son till Musi, son till Merari, son till Levi.
48 Och deras bröder, de övriga leviterna, hade blivit givna till allt slags tjänstgöring vid tabernaklet, Guds hus.
49 Men Aron och hans söner ombesörjde offren på brännoffersaltaret och på rökelsealtaret, och skulle utföra all förrättning i det allraheligaste och bringa försoning för Israel, alldeles såsom Mose, Guds tjänare, hade bjudit.

50 Och dessa voro Arons söner: hans son Eleasar, dennes son Pinehas, dennes son Abisua,
51 dennes son Bucki, dennes son Ussi, dennes

41 son of Ethni, son of Zerah, son of Adaiah; —
42 son of Ethan, son of Zimmah, son of Shimei,—
43 son of Jahath, son of Gershom, son of Levi.
44 And, the sons of Merari, their brethren, on the left hand, Ethan son of Kishi, son of Abdi, son of Malluch; —
45 son of Hashabiah, son of Amaziah, son of Hilkiah,—
46 son of Amzi, son of Bani, son of Shemer; —
47 son of Mahli, son of Mushi, son of Merari, son of Levi.
48 Howbeit, their brethren, the Levites, were given, for all the work of the habitation, of the house of God.
49 But, Aaron and his sons, were to make perfume upon the altar of ascending–sacrifice, and upon the altar of incense, according to all the service of the holy of holies,—even for putting a propitiatory–covering over Israel, according go all that, Moses, the servant of God, commanded.

50 And, these, are the sons of Aaron,—Eleazar his son, Phinehas his son, Abishua his son,—
51 Bukki his son, Uzzi his son, Zerahiah his son,—

Serahja,
52 tämän poika Merajot, tämän poika Amarja, tämän poika Ahitub,
53 tämän poika Saadok, tämän poika Ahimaas.
54 Ja nämä olivat heidän asuinsijansa, heidän leiripaikkojensa mukaan, heidän alueellaan: Niille Aaronin jälkeläisille, jotka olivat kehatilaisten sukua, sillä he saivat arpaosan,

55 annettiin Hebron Juudan maasta, ympärillä olevine laidunmaineen.

56 Mutta kaupungin peltomaat kylineen annettiin Kaalebille, Jefunnen pojalle.

57 Aaronin jälkeläisille annettiin turvakaupungit Hebron, Libna laidunmaineen, Jattir, Estemoa laidunmaineen,

58 Hiilen laidunmaineen, Debir laidunmaineen,

59 Aasan laidunmaineen ja Beet-Semes laidunmaineen.

60 Ja Benjaminin sukukunnasta Geba laidunmaineen, Aalemet laidunmaineen ja Anatot laidunmaineen. Heidän kaupunkejaan oli kaikkiaan kolmetoista kaupunkia, heidän sukujensa mukaan.
61 Ja muut kehatilaiset

son Seraja,
52 dennes son Merajot, dennes son Amarja, dennes son Ahitub,
53 dennes son Sadok, dennes son Ahimaas.
54 Och dessa voro deras boningsorter, efter deras tältläger inom deras område: Åt Arons söner av kehatiternas släkt -- ty dem träffade nu lotten --

55 åt dem gav man Hebron i Juda land med dess utmarker runt omkring.

56 Men åkerjorden och byarna som hörde till staden gav man åt Kaleb, Jefunnes son.
57 Åt Arons söner gav man alltså fristäderna Hebron och Libna med dess utmarker, vidare Jattir och Estemoa med dess utmarker.

58 Hilen med dess utmarker, Debir med dess utmarker,
59 Asan med dess utmarker och Bet-Semes med dess utmarker;

60 och ur Benjamins stam Geba med dess utmarker, Alemet med dess utmarker och Anatot med dess utmarker, så att deras städer tillsammans utgjorde tretton städer, efter deras släkter.
61 Och Kehats övriga barn

52 Meraioth his son, Amariah his son, Ahitub his son,—
53 Zadok his son, Ahimaaz his son.
54 And, these, are their dwelling–places, according to their encampments, in their boundary,—pertaining to the sons of Aaron, of the families of the Kohathites, for, theirs, was the lot:
55 so they gave them Hebron, in the land of Judah, and the pasture lands thereof, round about it;
56 but, the field–land of the city, and the villages thereof, gave they to Caleb son of Jephunneh.
57 And, to the sons of Aaron, gave they, the cities of refuge—Hebron, and Libnah, with her pasture lands,—and Jattir and Eshtemoa, with her pasture lands;
58 and Hilen with her pasture lands, Debir, with her pasture lands;
59 and Ashan, with her pasture lands, and Bethshemesh, with her pasture lands;
60 and, out of the tribe of Benjamin, Geba, with her pasture lands, and Allemeth, with her pasture lands,—and Anathoth, with her pasture lands; —all their cities, were thirteen cities, throughout their families.
61 And, unto the rest of

saivat arvalla sukujensa mukaan Efraimin sukukunnalta, Daanin sukukunnalta ja toiselta puolelta Manassen sukukuntaa kymmenen kaupunkia.

fingo ur en stamsläkt, nämligen den stamhalva som utgjorde ena hälften av Manasse stam, genom lottkastning tio städer.

the sons of Kohath—of the families of the tribe of Ephraim and of the tribe of Dan, and of the half-tribe of Manasseh, by lot ten cities.

62 Ja geersomilaiset saivat sukujensa mukaan Isaskarin sukukunnalta, Asserin sukukunnalta, Naftalin sukukunnalta ja Manassen sukukunnalta Baasanista kolmetoista kaupunkia.

62 Gersoms barn åter fingo, efter sina släkter, ur Isaskars stam, ur Asers stam, ur Naftali stam och ur Manasse stam i Basan tretton städer.

62 And, to the sons of Gershom, by their families—out of the tribe of Issachar, and out of the tribe of Asher, and of the tribe of Naphtali, and out of the tribe of Manasseh in Bashan, thirteen cities.

63 Merarilaiset saivat arvalla sukujensa mukaan Ruubenin sukukunnalta, Gaadin sukukunnalta ja Sebulonin sukukunnalta kaksitoista kaupunkia.

63 Meraris barn fingo, efter sina släkter, ur Rubens stam, ur Gads stam och ur Sebulons stam genom lottkastning tolv städer.

63 And, unto sons of Merari, by their families—out of the tribe of Reuben, and out of the tribe of Gad, and out of the tribe of Zebulun, by lot twelve cities.

64 Näin israelilaiset antoivat leeviläisille nämä kaupungit laidunmaineen.

64 Så gåvo Israels barn åt leviterna dessa städer med deras utmarker.

64 So then the sons of Israel gave, to the Levites,—the cities and the pasture lands thereof;

65 He antoivat arvalla Juudan lasten sukukunnasta, simeonilaisten sukukunnasta ja benjaminilaisten sukukunnasta nämä nimeltä mainitut kaupungit.

65 Genom lottkastning gåvo de åt dem ur Juda barns stam, ur Simeons barns stam och ur Benjamins barns stam dessa städer, som de namngåvo.

65 yea they gave, by lot, out of the tribe of the sons of Judah, and out of the tribe of the sons of Simeon, and out of the tribe of the sons of Benjamin, these cities which are mentioned by name.

66 Kehatilaisten suvuista muutamat saivat arvalla Efraimin sukukunnalta alueekseen seuraavat kaupungit:

66 Och bland Kehats barns släkter fingo några följande städer ur Efraims stam såsom sitt område:

66 But, as for some of the families of the sons of Kohath, they had the cities of their lot, out of the tribe of Ephraim;

67 heille annettiin turvakaupungit Sikem laidunmaineen Efraimin vuoristosta, Geser laidunmaineen,

67 Man gav dem fristäderna Sikem med dess utmarker i Efraims bergsbygd, Geser med dess utmarker,

67 and they gave unto them the cities of refuge—Shechem and her pasture lands, in the hill country of Ephraim,—and Gezer, with her pasture lands;

68 Jokmeam laidunmaineen, Beet-Hooron laidunmaineen,

68 Jokmeam med dess utmarker, Bet-Horon med

68 and Jokmeam, with her pasture lands, and Beth-

	dess utmarker;	heron, with her pasture lands;
69 Aijalon laidunmaineen ja Gat-Rimmon laidunmaineen;	69 vidare Ajalon med dess utmarker och Gat-Rimmon med dess utmarker;	69 and Aijalon, with her pasture lands, and Gath-rimmon, with her pasture lands;
70 ja toisesta puolesta Manassen sukukuntaa Aaner laidunmaineen ja Bileam laidunmaineen. Nämä tulivat muitten kehatilaisten suvuille.	70 och ur ena hälften av Manasse stam Aner med dess utmarker och Bileam med dess utmarker. Detta tillföll Kehats övriga barns släkt.	70 and, out of the half-tribe of Manasseh, Aner, with her pasture lands, and Bileam, with her pasture lands,—for the rest of the family of the sons of Kohath.
71 Geersomilaiset saivat sukujensa mukaan toiselta puolelta Manassen sukukuntaa Goolanin laidunmaineen Baasanista ja Astarotin laidunmaineen;	71 Gersoms barn fingo ur den släkt som utgjorde ena hälften av Manasse stam Golan i Basan med dess utmarker och Astarot med dess utmarker;	71 Unto the sons of Gershom—out of the family of the half tribe of Manasseh, Golan in Bashan, with her pasture lands,—and Ashtaroth, with her pasture lands.
72 ja Isaskarin sukukunnalta Kedeksen laidunmaineen, Dobratin laidunmaineen,	72 och ur Isaskars stam Kedes med dess utmarker, Dobrat med dess utmarker,	72 And, out of the tribe of Issachar, Kedesh, with her pasture lands,—Daberath, with her pasture lands;
73 Raamotin laidunmaineen ja Aanemin laidunmaineen;	73 Ramot med dess utmarker och Anem med dess utmarker;	73 and Ramoth, with her pasture lands, and Anem, with her pasture lands.
74 ja Asserin sukukunnalta Maasalin laidunmaineen, Abdonin laidunmaineen,	74 och ur Asers stam Masal med dess utmarker, Abdon med dess utmarker,	74 And, out of the tribe of Asher, Mashal, with her pasture lands,—and Abdon, with her pasture lands;
75 Huukokin laidunmaineen ja Rehobin laidunmaineen;	75 Hukok med dess utmarker och Rehob med dess utmarker;	75 and Hukok, with her pasture lands,—and Rehob, with her pasture lands.
76 ja Naftalin sukukunnalta Kedeksen laidunmaineen Galileasta, Hammonin laidunmaineen ja Kirjataimin laidunmaineen.	76 och ur Naftali stam Kedes i Galileen med dess utmarker, Hammon med dess utmarker och Kirjataim med dess utmarker.	76 And, out of the tribe of Naphtali, Kedesh in Galilee, with her pasture lands, and Hammon, with her pasture lands,—and Kiryathaim, with her pasture lands.
77 Muut merarilaiset saivat Sebulonin sukukunnalta Rimmonin laidunmaineen ja Taaborin laidunmaineen;	77 Meraris övriga barn fingo ur Sebulons stam Rimmono med dess utmarker och Tabor med dess utmarker,	77 Unto the rest of the sons of Merari—out of the tribe of Zebulun, Rimmono, with her pasture lands,—Tabor, with her pasture lands.
78 ja tuolta puolelta Jerikon	78 och på andra sidan	78 And, beyond the Jordan

Jordanin, Jordanista auringonnousuun päin, Ruubenin sukukunnalta Beserin laidunmaineen erämaasta, Jahaan laidunmaineen,

Jordan mitt emot Jeriko, öster om Jordan, ur Rubens stam Beser i öknen med dess utmarker, Jahas med dess utmarker,

at Jericho, on the east of the Jordan—out of the tribe of Reuben, Bezer in the wilderness, with her pasture lands,—and Jahzah, with her pasture lands;

79 Kedemotin laidunmaineen, Meefatin laidunmaineen;

79 Kedemot med dess utmarker och Mefaat med dess utmarker;

79 and Kedemoth, with her pasture lands, and Mephaath, with her pasture lands.

80 ja Gaadin sukukunnalta Raamotin laidunmaineen Gileadista, Mahanaimin laidunmaineen,

80 och ur Gads stam Ramot i Gilead med dess utmarker, Mahanaim med dess utmarker,

80 And, out of the tribe of Gad, Ramoth in Gilead, with her pasture lands,—and Mahanaim, with her pasture lands;

81 Hesbonin laidunmaineen ja Jaeserin laidunmaineen.

81 Hesbon med dess utmarker och Jaeser med dess utmarker.

81 and Heshbon, with her pasture lands, and Jazer, with her pasture lands.

7 luku

1 Isaskarin pojat olivat Toola, Puua, Jaasub ja Simron, kaikkiaan neljä.

1 Och Isaskars söner voro Tola och Pua, Jasib och Simron, tillsammans fyra.

1 And, to the sons of Issachar, belonged, Tola and Push, Jashib and Shimron, four.

2 Ja Toolan pojat olivat Ussi, Refaja, Jeriel, Jahmai, Jibsam ja Samuel, jotka olivat perhekuntiensa päämiehiä, Toolan jälkeläisiä, sotaurhoja, polveutumisensa mukaan. Daavidin aikana oli heidän lukumääränsä kaksikymmentäkaksi tuhatta kuusisataa.

2 Tolas söner voro Ussi, Refaja, Jeriel, Jamai, Jibsam och Samuel, huvudmän för sina familjer, ättlingar av Tola, tappra stridsmän, upptecknade efter sin ättföljd. I Davids tid var deras antal tjugutvå tusen sex hundra.

2 And, the sons of Tola, were Uzzi and Rephaiah and Jeriel and Jahmai and Ibsam and Shemuel, chiefs of their ancestral house, pertaining to Tola, heroes of valour, in their generations,—their number, in the days of David, twenty-two thousand and six hundred.

3 Ja Ussin poika oli Jisrahja, ja Jisrahjan pojat olivat Miikael, Obadja, Jooel ja Jissia, kaikkiaan viisi, kaikki päämiehiä.

3 Ussis söner voro Jisraja, och Jisrajas söner voro Mikael, Obadja och Joel samt Jissia, tillhopa fem, allasammans huvudmän.

3 And, the sons of Uzzi, Izrahiah,—and, the sons of Izrahiah, Michael and Obadiah and Joel, Isshiah—five, chiefs, all of them;

4 Heitä seurasi polveutumisensa ja perhekuntiensa mukaan taisteluun valmiina sotajoukkoina

4 Och med dem följde stridbara härskaror, trettiosex tusen man, efter sin ättföljd och sina familjer; ty de hade många hustrur

4 and, with them by their generations, pertaining to their ancestral house, were bands of a host for war, thirty-six thousand,—for they

kolmekymmentäkuusi tuhatta miestä, sillä heillä oli paljon vaimoja ja lapsia.

och barn.

had many wives and sons;

5 Ja heidän veljensä, kaikissa Isaskarin suvuissa, olivat sotaurhoja. Sukuluetteloihin merkittyjä oli kaikkiaan kahdeksankymmentäseitsemän tuhatta.

5 Och deras bröder i alla Isaskars släkter voro tappra stridsmän; åttiosju tusen utgjorde tillsammans de som voro upptecknade i deras släktregister.

5 and, their brethren, of all the families of Issachar, heroes of great valour, were eighty–seven thousand, when they had, all, registered themselves.

6 Benjaminia oli: Bela, Beker ja Jediael, kaikkiaan kolme.

6 Benjamins söner voro Bela, Beker och Jediael, tillsammans tre.

6 Benjamin, Bela and Becher and Jediael, three.

7 Ja Belan pojat olivat Esbon, Ussi, Ussiel, Jerimot ja Iiri, kaikkiaan viisi, perhekunta-päämiehiä, sotaurhoja. Ja sukuluetteloihin merkittyjä oli heitä kaksikymmentäkaksi tuhatta kolmekymmentä neljä.

7 Belas söner voro Esbon, Ussi, Ussiel, Jerimot och Iri, tillsammans fem, huvudmän för sina familjer, tappra stridsmän; de som voro upptecknade i deras släktregister utgjorde tjugutvå tusen trettiofyra.

7 And, the sons of Bela, Ezbon and Uzzi and Uzziel and Jerimoth and Iri, five, chiefs of the ancestral house, heroes of great valour,—who, when they had registered themselves, were twenty–two thousand and thirty–four,

8 Ja Bekerin pojat olivat Semira, Jooas, Elieser, Eljoenai, Omri, Jeremot, Abia, Anatot ja Aalemet; kaikki nämä olivat Bekerin poikia.

8 Bekers söner voro Semira, Joas, Elieser, Eljoenai, Omri, Jeremot, Abia, Anatot och Alemet. Alla dessa voro Bekers söner.

8 And, the sons of Becher, Zemirah and Joash and Eliezer and Elioenai and Omri, and Jeremoth and Abijah, and Anathoth, and Alemeth. All these, were sons of Becher.

9 Ja sukuluetteloihin merkittyjä oli heitä polveutumisensa mukaan, perhekuntapäämiestensä, sotaurhojen, mukaan, kaksikymmentä tuhatta kaksisataa.

9 De som voro upptecknade i deras släktregister, efter sin ättföljd, efter huvudmannen för sina familjer, tappra stridsmän, utgjorde tjugu tusen två hundra.

9 And, when they had registered themselves by their generations, the chiefs of their ancestral house, the heroes of valour, were twenty thousand and two hundred.

10 Ja Jediaelin poika oli Bilhan, ja Bilhanin pojat olivat Jeus, Benjamin, Eehud, Kenaana, Seetan, Tarsis ja Ahisahar.

10 Jediaels söner voro Bilhan; Bilhans söner voro Jeus, Benjamin, Ehud, Kenaana, Setan, Tarsis och Ahisahar.

10 And, the sons of Jediael, Bilhan,—and, the sons of Bilhan, Jeish and Benjamin and Ehud and Chenaanah, and Zethan, and Tarshish, and Ahishahah.

11 Kaikki nämä olivat Jediaelin poikia perhekunta-päämiesten, sotaurhojen, mukaan; seitsemäntoista

11 Alla dessa voro Jediaels söner, upptecknade efter huvudmännen för sina familjer, tappra stridsmän,

11 All these—sons of Jediael, by ancestral chiefs, heroes of great valour, were seventeen thousand and

tuhatta kaksisataa sotakelpoista miestä.
12 Ja Suppim ja Huppim olivat Iirin poikia; Huusim oli Aherin poika.
13 Naftalin pojat olivat Jahasiel, Guuni, Jeeser ja Sallum, Bilhan jälkeläisiä.
14 Manassen poika oli Asriel, jonka hänen aramilainen sivuvaimonsa synnytti; tämä synnytti Maakirin, Gileadin isän.
15 Ja Maakir otti vaimon Huppimille ja Suppimille, ja hänen sisarensa nimi oli Maaka. Ja toisen nimi oli Selofhad; ja Selofhadilla oli tyttäriä.

16 Ja Maaka, Maakirin vaimo, synnytti pojan, jolle hän antoi nimen Peres; hänen veljensä nimi oli Seres, ja hänen poikansa olivat Uulam ja Rekem.

17 Uulamin poika oli Bedan. Nämä olivat Gileadin pojat, joka oli Maakirin poika, joka Manassen poika.
18 Ja hänen sisarensa Mooleket synnytti Iishodin, Abieserin ja Mahlan.
19 Ja Semidan pojat olivat Ahjan, Sekem, Likhi ja Aniam.

20 Efraimin pojat olivat: Suutelah, tämän poika Bered, tämän poika Tahat, tämän poika Elada, tämän poika Tahat,
21 tämän poika Saabad, tämän poika Suutelah, sekä Eser ja Elead. Ja Gatin

sjutton tusen två hundra stridbara krigsmän.
12 Och Suppim och Huppim voro Irs söner. -- Men Husim voro Ahers söner.
13 Naftalis söner voro Jahasiel, Guni, Jeser och Sallum, Bilhas söner.
14 Manasses söner voro Asriel, som kvinnan födde; hans arameiska bihustru födde Makir, Gileads fader.

15 Och Makir tog hustru åt Huppim och Suppim. Hans syster hette Maaka. Och den andre hette Selofhad. Och Selofhad hade döttrar.

16 Och Maaka, Makirs hustru, födde en son och gav honom namnet Peres, men hans broder hette Seres. Hans söner voro Ulam och Rekem.

17 Ulams söner voro Bedan. Dessa voro söner till Gilead, son till Makir, son till Manasse.
18 Och hans syster var Hammoleket; hon födde Is-Hod, Abieser och Mahela.
19 Och Semidas söner voro Ajan, Sekem, Likhi och Aniam.

20 Och Efraims söner voro Sutela, dennes son Bered, dennes son Tahat, dennes son Eleada, dennes son Tahat,
21 dennes son Sabad och dennes son Sutela, så ock Eser och Elead. Och män

two hundred, ready to go forth as a host to war:—
12 Shuppim also and Huppim, sons of Ir, Hushim sons of Aher.
13 the sons of Naphtali, Jahziel and Guni, and Jezer and Shallum, sons of Bilhah.
14 The sons of Manasseh, Asriel, whom, [his wife] bare,—his concubine, the Syrian, bare Machir the father of Gilead;
15 and, Machir, took a wife pertaining to Huppim and Shuppim, and, the name of his sister, was Maacah, and, the name of the second, Zelophehad,—and, Zelophehad, had, daughters.
16 So then Maacah, wife of Machir, bare a son, and called his name Peresh, and, the name of his brother, was Sheresh,—and, his sons, were Ulam and Rakem;
17 and, the sons of Ulam, Bedan. These, were the sons of Gilead, son of Machir, son of Manasseh.
18 And, his sister, Hammolecheth, bare Ishhod, and Abiezer, and Mahlah.
19 And, the sons of Shemida, were Ahian and Shechem, and Likhi, and Aniam.
20 And, the sons of Ephraim, Shuthelah,—and Bered his son, and Tahath his son, and Eleadah his son, and Tahath his son;
21 and Zabad his son and Shuthelah his son, and Ezer and Elead,—but the men of

miehet, siinä maassa syntyneet, tappoivat heidät, koska he olivat lähteneet ottamaan heidän karjaansa.

22 Ja heidän isänsä Efraim suri pitkät ajat, ja hänen veljensä tulivat lohduttamaan häntä.
23 Sitten hän yhtyi vaimoonsa, ja tämä tuli raskaaksi ja synnytti pojan; ja hän antoi tälle nimen Beria, koska se oli tapahtunut hänen perheensä onnettomuuden aikana.

24 Ja hänen tyttärensä oli Seera; tämä rakensi Ala- ja Ylä-Beet-Hooronin sekä Ussen-Seeran.
25 Ja Berian poika oli Refah, samoin Resef, tämän poika Telah, tämän poika Tahan,

26 tämän poika Ladan, tämän poika Ammihud, tämän poika Elisama,
27 tämän poika Nuun ja tämän poika Joosua.
28 Ja heidän perintömaansa ja asuinsijansa olivat Beetel ja sen tytärkaupungit, itään päin Naaran ja länteen päin Geser ja sen tytärkaupungit, sekä Sikem ja sen tytärkaupungit, aina Aijaan ja sen tytärkaupunkeihin asti.

29 Ja manasselaisten hallussa olivat Beet-Sean ja sen tytärkaupungit, Taanak ja sen tytärkaupungit, Megiddo ja sen tytärkaupungit, Door

från Gat, som voro födda där i landet, dräpte dem, därför att de hade dragit ned för att taga deras boskapshjordar.
22 Då sörjde Efraim, deras fader, i lång tid, och hans bröder kommo för att trösta honom.
23 Och han gick in till sin hustru, och hon blev havande och födde en son; och han gav honom namnet <spärr>Beria</spärr>, därför att det hade skett <spärr>under en olyckstid</spärr> för hans hus.

24 Hans dotter var Seera; hon byggde Nedre och Övre Bet-Horon, så ock Ussen-Seera.
25 Och hans son var Refa; hans son var Resef, ävensom Tela; hans son var Tahan.

26 Hans son var Laedan; hans son var Ammihud; hans son var Elisama.
27 Hans son var Non; hans son var Josua.
28 Och deras besittning och deras boningsorter voro Betel med underlydande orter, österut Naaran och västerut Geser med underlydande orter, vidare Sikem med underlydande orter, ända till Aja med underlydande orter.

29 Men i Manasse barns ägo voro Bet-Sean med underlydande orter, Taanak med underlydande orter, Megiddo med underlydande

Gath who had been born in the land slew them, because they had come down to take away their cattle.
22 And Ephraim their father mourned many days,—and his brethren came to comfort him.
23 And he went in unto his wife, and she conceived, and bare a son,—and he called his name, Beriah, because, in misfortune, was she in his house.

24 And, his daughter, was Sheerah, who built Beth-horon the nether and the upper,—and Uzzen-sheerah.
25 And Rephah his son, and Resheph, and Telah his son, and Tahan his son,—

26 Ladan his son, Ammihud his son, Elishama his son,—
27 Non his son, Joshua his son.
28 And, their possessions, and their dwellings, were Bethel, and the villages thereof; and, eastward, Naaran, and, westward, Gezer, and the villages thereof, and Shechem, and the villages thereof,—as far as Aiyah, and the villages thereof; —
29 and, on the sides of the sons of Manasseh, Beth-shean and the villages thereof, Taanach and the villages thereof, Megiddo

ja sen tytärkaupungit. Näissä asuivat Joosefin, Israelin pojan, jälkeläiset.

orter, Dor med underlydande orter. Här bodde nu Josefs, Israels sons, barn.

and the villages thereof, Dor and the villages thereof. In these, dwelt the sons of Joseph, son of Israel.

30 Asserin pojat olivat Jimna, Jisva, Jisvi ja Beria; heidän sisarensa oli Serah.

30 Asers söner voro Jimna, Jisva, Jisvi och Beria; och deras syster var Sera.

30 The sons of Asher, Imnah, and Ishvah, and Ishvi and Beriah,—and Serah their sister.

31 Berian pojat olivat Heber ja Malkiel; tämä oli Birsaitin isä.

31 Berias söner voro Heber och Malkiel; han var Birsaits fader.

31 And, the sons of Beriah, Heber, and Malchiel,—the same, was the father of Birzaith.

32 Ja Heberille syntyi Jaflet, Soomer, Hootam ja heidän sisarensa Suua.

32 Och Heber födde Jaflet, Somer och Hotam, så ock Sua, deras syster.

32 And, Heber, begat Japhlet, and Shomer, and Hotham,—and, Shua, their sister.

33 Ja Jafletin pojat olivat Paasak, Bimhal ja Asva; nämä ovat Jafletin pojat.

33 Och Jaflets söner voro Pasak, Bimhal och Asvat. Dessa voro Jaflets söner.

33 And, the sons of Japhlet, Pasach, and Bimhal, and Ashvath. These, were the sons of Japhlet.

34 Ja Semerin pojat olivat Ahi, Rohga, Hubba ja Aram.

34 Semers söner voro Ahi och Rohaga, Jaba och Aram.

34 And, the sons of Shemer, Ahi, and Rohgah, Jahbah, and Aram.

35 Ja hänen veljensä Heelemin pojat olivat Soofah, Jimna, Seeles ja Aamal.

35 Hans broder Helems söner voro Sofa, Jimna, Seles och Amal.

35 And, the sons of Helem, his brother, Zophah, and Imna, and Shelesh and Amal.

36 Soofahin pojat olivat Suuah, Harnefer, Suual, Beeri, Jimra,

36 Sofas söner voro Sua, Harnefer, Sual, Beri och Jimra,

36 The sons of Zophah, Suah and Harnepher, and Shual and Beri, and Imrah,—

37 Beser, Hood, Samma, Silsa, Jitran ja Beera.

37 Beser, Hod, Samma, Silsa, Jitran och Beera.

37 Bezer and Hod, and Shamma and Shilshah, and Ithran and Beera.

38 Ja Jeterin pojat olivat Jefunne, Fispa ja Ara.

38 Jeters söner voro Jefunne, Pispa och Ara.

38 And, the sons of Jether, Jephunneh, and Pispa, and Ara.

39 Ja Ullan pojat olivat Aarah, Hanniel ja Risja.

39 Och Ullas söner voro Ara, Hanniel och Risja.

39 And, the sons of Ulla, Arah, and Hanniel, and Rizia.

40 Kaikki nämä olivat Asserin jälkeläisiä, perhekunta-päämiehiä, valittuja sotaurhoja, ruhtinasten päämiehiä. Ja heidän sukuluetteloihin merkittyjen sotakelpoisten miestensä

40 Alla dessa voro Asers söner, huvudmän för sina familjer, utvalda tappra stridsmän, huvudmän bland hövdingarna; och de som voro upptecknade i deras släktregister såsom dugliga

40 All these, were sons of Asher, chiefs of the ancestral house, choice men, heroes of great valour, chiefs of the leaders,—and, when they registered themselves, in host, for war,

lukumäärä oli kaksikymmentäkuusi tuhatta.

till krigstjänst utgjorde ett antal av tjugusex tusen man.

the number of the men, was twenty–six thousand.

8 luku

1 Benjaminille syntyi esikoisena Bela, toisena Asbel, kolmantena Ahrah,

1 Och Benjamin födde Bela, sin förstfödde, Asbel, den andre, och Ahara, den tredje,

1 And, Benjamin, begat Bela his firstborn,—Ashbel, the second, and Aharah, the third,—

2 neljäntenä Nooha ja viidentenä Raafa.

2 Noha, den fjärde, och Rafa, den femte.

2 Nohah, the fourth, and Rapha, the fifth.

3 Ja Belalla oli pojat: Addar, Geera, Abihud,

3 Bela hade följande söner: Addar, Gera, Abihud,

3 And Bela had sons—Addar, and Gera, and Abihud,—

4 Abisua, Naaman, Ahoah,

4 Abisua, Naaman, Ahoa,

4 and Abishua, and Naaman, and Ahoah,—

5 Geera, Sefufan ja Huuram.

5 Gera, Sefufan och Huram.

5 and Gera, and Shephuphan, and Huram.

6 Ja nämä olivat Eehudin pojat - nämä olivat Geban asukkaiden perhekunta-päämiehet. Heidät siirrettiin pois Manahatiin,

6 Och dessa voro Ehuds söner, och de voro familjehuvudmän för dem som bodde i Geba, och som blevo bortförda till Manahat,

6 And, these, are the sons of Ehud,—these, are the ancestral chiefs to the inhabitants of Geba, but they were carried away captive, unto Manahath;

7 niin myös Naaman, Ahia ja Geera; hän siirsi heidät pois. Hänelle syntyi Ussa ja Ahihud.

7 dit Gera jämte Naaman och Ahia förde bort dem: han födde Ussa och Ahihud.

7 and, as for Naaman and Ahijah and Gera, the same, carried them captive,—and he begat Uzza and Ahihud.

8 Ja Saharaimille syntyi Mooabin maassa, sittenkuin hän oli hyljännyt vaimonsa Huusimin ja Baaran,

8 Och Saharaim födde barn i Moabs land, sedan han hade skilt sig från sina hustrur, Husim och Baara;

8 And, Shaharaim, begat children in the field of Moab, after he had sent away Hushim and Baara his wives.

9 hänelle syntyi hänen vaimostaan Hoodeksesta Joobab, Sibja, Meesa, Malkam,

9 med sin hustru Hodes födde han där Jobab, Sibja, Mesa, Malkam,

9 Then begat he, of Hodesh his wife,—Jobab, and Zibia, and Mesha, and Malcam;

10 Jeus, Sokja ja Mirma; nämä olivat hänen poikiansa, perhekunta-päämiehiä.

10 Jeus, Sakeja och Mirma. Dessa voro hans söner, huvudmän för familjer.

10 and Jeuz, and Sachia, and Mirmah,—these, were his sons, ancestral chiefs.

11 Ja Huusimista oli hänelle syntynyt Abitub ja Elpaal.

11 Med Husim hade han fött Abitub och Elpaal.

11 And, of Hushim, he begat Abitub, and Elpaal.

12 Ja Elpaalin pojat olivat Eeber, Misam ja Semed. Tämä rakensi Oonon ja

12 Och Elpaals söner voro Eber, Miseam och Semed. Han var den som byggde

12 And, the sons of Elpaal, Eber, and Misham, and Shemed,—he, built Ono, and

Loodin ynnä sen tytärkaupungit.
13 Beria ja Sema olivat Aijalonin asukasten perhekunta-päämiehiä; ja he karkoittivat Gatin asukkaat,

14 he ja Ahjo, Saasak ja Jeremot.
15 Ja Sebadja, Arad, Eder,

16 Miikael, Jispa ja Jooha olivat Berian poikia.
17 Ja Sebadja, Mesullam, Hiski, Heber,

18 Jismerai, Jislia ja Joobab olivat Elpaalin poikia.

19 Ja Jaakim, Sikri, Sabdi,

20 Elienai, Silletai, Eliel,

21 Adaja, Beraja ja Simrat olivat Siimein poikia.

22 Ja Jispan, Eder, Eliel,

23 Abdon, Sikri, Haanan,

24 Hananja, Eelam, Antotia,

25 Jifdeja ja Penuel olivat Saasakin poikia.
26 Ja Samserai, Seharja, Atalja,
27 Jaaresja, Elia ja Sikri olivat Jerohamin poikia.

28 Nämä olivat perhekunta-päämiehiä, päämiehiä polveutumisensa mukaan; he asuivat Jerusalemissa.
29 Gibeonissa asui Gibeonin isä, jonka vaimon nimi oli Maaka.

Ono och Lod med underlydande orter.
13 Beria och Sema -- vilka voro familjehuvudmän för Ajalons invånare och förjagade Gats invånare --

14 så ock Ajo, Sasak och Jeremot.
15 Och Sebadja, Arad, Eder,

16 Mikael, Jispa och Joha voro Berias söner.
17 Och Sebadja, Mesullam, Hiski, Heber,

18 Jismerai, Jislia och Jobab voro Elpaals söner.

19 Och Jakim, Sikri, Sabdi,

20 Elienai, Silletai, Eliel,

21 Adaja, Beraja och Simrat voro Simeis söner.

22 Och Jispan, Eber, Eliel,

23 Abdon, Sikri, Hanan,

24 Hananja, Elam, Antotja,

25 Jifdeja och Peniel voro Sasaks söner.
26 Och Samserai, Seharja, Atalja,
27 Jaaresja, Elia och Sikri voro Jerohams söner.

28 Dessa vore huvudman för familjer, huvudmän efter sin ättföljd; de bodde i Jerusalem.
29 I Gibeon bodde Gibeons fader, vilkens hustru hette Maaka.

Lod, and the villages thereof.
13 And, as for Beriah and Shema, they, were ancestral chiefs to the inhabitants of Aijalon,—they, put to flight the inhabitants of Gath;

14 and Ahio, Shashak, and Jeremoth,—
15 and Zebadiah, and Arad, and Eder,—

16 and Michael, and Ishpah, and Joha, sons of Beriah,—
17 and Zebadiah, and Meshullam, and Hizki, and Heber,—

18 and Ishmerai, and Izliah, and Jobab, sons of Elpaal,—

19 and Jakim, and Zichri, and Zabdi—

20 and Elienai, and Zillethai, and Eliel,—

21 and Adaiah, and Beraiah, and Shimrath, sons of Shimei,—

22 and Ishpan, and Eber, and Eliel,—

23 and Abdon, and Zichri, and Hanan,—

24 and Hananiah, and Elam, and Anthothijah,—

25 and Iphdeiah, and Penuel, sons of Shashak,—
26 and Shamsherai, and Shehariah, and Athaliah,—
27 and Jaareshiah, and Elijah, and Zichri, sons of Jeroham:

28 these, were ancestral chiefs to their generations, chief men,—these, dwelt in Jerusalem;
29 And, in Gibeon, dwelt the father of Gibeon [Jeiel], the name of whose wife,

was Maacah,—

30 Ja hänen esikoispoikansa oli Abdon, sitten Suur, Kiis, Baal, Naadab,

30 Och hans förstfödde son var Abdon; vidare Sur, Kis, Baal, Nadab,

30 and his firstborn son, Abdon, and Zur and Kish, and Baal and Ner and Nadab,—

31 Gedor, Ahjo ja Seker.

31 Gedor, Ajo och Seker.

31 and Gedor, and Ahio, and Zecher.

32 Ja Miklotille syntyi Simea. Hekin asuivat veljinensä Jerusalemissa, rajakkain veljiensä kanssa.

32 Men Miklot födde Simea. Också dessa bodde jämte sina bröder i Jerusalem, gent emot sina bröder.

32 And, Mikloth, begat Shimeah,—moreover also, they, over against their brethren, did dwell in Jerusalem, with their own brethren.

33 Ja Neerille syntyi Kiis, Kiisille syntyi Saul, ja Saulille syntyi Joonatan, Malkisua, Abinadab ja Esbaal.

33 Och Ner födde Kis, Kis födde Saul, och Saul födde Jonatan, Malki-Sua, Abinadab och Esbaal.

33 So then, Ner, begat Kish, and, Kish, begat Saul,—and, Saul, begat Jonathan, and Malchishua, and Abinadab, and Eshbaal.

34 Ja Joonatanin poika oli Meribbaal, ja Meribbaalille syntyi Miika.

34 Jonatans son var Merib-Baal, och Merib-Baal födde Mika.

34 And, the son of Jonathan, was Merib–baal,—and, Merib–baal, begat Micah.

35 Ja Miikan pojat olivat Piiton, Melek, Tarea ja Aahas.

35 Mikas söner voro Piton, Melek, Taarea och Ahas.

35 And, the sons of Micah, were Pithon, and Melech, and Tarea, and Ahaz.

36 Ja Aahaalle syntyi Jooadda, Jooaddalle syntyi Aalemet, Asmavet ja Simri. Ja Simrille syntyi Moosa,

36 Ahas födde Joadda, Joadda födde Alemet, Asmavet och Simri, och Simri födde Mosa.

36 And, Ahaz, begat Jehoaddah, and, Jehoaddah, begat Alemeth, and Azmaveth, and Zimri,—and, Zimri, begat Moza;

37 ja Moosalle syntyi Binea; hänen poikansa oli Raafa, tämän poika Elasa ja tämän poika Aasel.

37 Mosa födde Binea. Hans son var Rafa; hans son var Eleasa; hans son var Asel.

37 and, Moza, begat Binea,––Raphah was his son, Eleasah his son, Azel his son.

38 Ja Aaselilla oli kuusi poikaa, ja nämä ovat heidän nimensä: Asrikam, Bookeru, Jismael, Searja, Obadja ja Haanan. Nämä kaikki olivat Aaselin poikia.

38 Och Asel hade sex söner, och dessa hette Asrikam, Bokeru, Ismael, Searja, Obadja och Hanan. Alla dessa voro Asels söner.

38 And, Azel, had six sons, and, these, were their names—Azrikam, Bocheru, and Ishmael, and Sheariah, and Obediah, and Hanan and Asah,—all these, were sons of Azel.

39 Ja Eesekin, hänen veljensä, pojat olivat: hänen esikoisensa Uulam, toinen Jeus ja kolmas Elifelet.

39 Och hans broder Eseks söner voro Ulam, hans förstfödde, Jeus, den andre, och Elifelet, den tredje.

39 And, the sons of Eshek his brother, were Ulam his firstborn, Jeush the second, and Eliphelet the third.

40 Ja Uulamin pojat olivat

40 Och Ulams söner voro

40 And the sons of Ulam

sotaurhoja, jousen jännittäjiä, ja heillä oli paljon poikia ja poikien poikia, sataviisikymmentä. Nämä kaikki ovat benjaminilaisia.

tappra stridsmän, som voro skickliga i att spänna båge; och de hade många söner och sonsöner: ett hundra femtio. Alla dessa voro av Benjamins barn

became men that were heroes of valour, archers, with many sons, and sons' sons, a hundred and fifty. All these, were of the sons of Benjamin.

9 luku

1 Koko Israel merkittiin sukuluetteloon, ja katso, he ovat kirjoitetut Israelin kuningasten kirjaan. Ja Juuda vietiin Baabeliin pakkosiirtolaisuuteen uskottomuutensa tähden.

1 Och hela Israel blev upptecknat i släktregister, och de finnas uppskrivna i boken om Israels konungar. Och Juda fördes i fångenskap bort till Babel för sin otrohets skull.

1 And, all Israel, registered themselves, and lo! they are written, in the Book of the Kings of Israel, and, Judah, was carried away captive to Babylon, for their faithlessness.

2 Entiset asukkaat, jotka elivät perintömaillaan, kaupungeissaan, olivat israelilaisia, pappeja, leeviläisiä ja temppelipalvelijoita.

2 Men de förra invånarna som bodde där de hade sin arvsbesittning, i sina städer, utgjordes av vanliga israeliter, präster, leviter och tempelträlar.

2 Now, the first inhabitants, who were in their possessions, in their cities, were Israel, the priests, the Levites, and the Nethinim.

3 Jerusalemissa asui Juudan lapsia, benjaminilaisia, efraimilaisia ja manasselaisia, nimittäin:

3 I Jerusalem bodde en del av Juda barn, av Benjamins barn och av Efraims och Manasse barn, nämligen:

3 And, in Jerusalem, there dwelt, of the sons of Judah, and of the sons of Benjamin,—and of the sons of Ephraim, and Manasseh:

4 Uutai, Ammihudin poika, joka oli Omrin poika, joka Imrin poika, joka Baanin poika, Pereksen, Juudan pojan, jälkeläisiä;

4 Utai, son till Ammihud, son till Omri, son till Imri, son till Bani, av Peres', Judas sons, barn;

4 Uthai son of Ammihud, son of Omri, son of Imri, son of Bani, of the sons of Perez, son of Judah.

5 ja seelalaisia: Asaja, esikoinen, ja hänen poikansa;

5 av siloniterna Asaja, den förstfödde, och hans söner;

5 And, of the Shilonites, Asaiah the firstborn, and his sons.

6 serahilaisia: Jeguel ja hänen veljensä, kuusisataa yhdeksänkymmentä;

6 av Seras barn Jeguel och deras broder, sex hundra nittio;

6 And, of the sons of Zerah, Jeuel,—and their brethren, six hundred and ninety.

7 benjaminilaisia: Sallu, Mesullamin poika, joka oli Hoodavjan poika, joka Senuan poika,

7 av Benjamins barn Sallu, son till Mesullam, son till Hodauja, son till Hassenua,

7 And, of the sons of Benjamin, Sallu, son of Meshullam, son of Hodaviah, son of Hassenuah;

8 Jibneja, Jerohamin poika, Eela, Ussin poika, joka oli Mikrin poika, ja Mesullam,

8 vidare Jibneja, Jerohams son, och Ela, son till Ussi, son till Mikri, och Mesullam,

8 and Ibneiah, son of Jeroham, and Elah, son of Uzzi, son of Michri,—and

Sefatjan poika, joka oli Reguelin poika, joka Jibnean poika,
9 sekä heidän veljensä, heidän polveutumisensa mukaan, yhdeksänsataa viisikymmentä kuusi. Kaikki nämä olivat perhekunta-päämiehiä perhekunnissaan.
10 Ja pappeja: Jedaja, Joojarib, Jaakin,

11 Asarja, Hilkian poika, joka oli Mesullamin poika, joka Saadokin poika, joka Merajotin poika, joka Ahitubin poika, Jumalan temppelin esimies;
12 Adaja, Jerohamin poika, joka oli Pashurin poika, joka Malkian poika, ja Maesai, Adielin poika, joka oli Jahseran poika, joka Mesullamin poika, joka Mesillemitin poika, joka Immerin poika;
13 sekä heidän veljensä, heidän perhekuntiensa päämiehet, tuhat seitsemänsataa kuusikymmentä miestä, kelvollisia toimittamaan palvelusta Jumalan temppelissä.
14 Ja leeviläisiä: Semaja, Hassubin poika, joka oli Asrikamin poika, joka Hasabjan poika, merarilaisia;

15 Bakbakkar, Heres, Gaalal, Mattanja, Miikan poika, joka oli Sikrin poika, joka Aasafin poika;
16 Obadja, Semajan poika, joka oli Gaalalin poika, joka Jedutunin poika; ja Berekja,

son till Sefatja, son till Reguel, son till Jibneja,

9 så ock deras bröder, efter deras ättföljd, nio hundra femtiosex. Alla dessa män voro huvudmän för familjer, var och en för sin familj.
10 Och av prästerna: Jedaja, Jojarib och Jakin,

11 vidare Asarja, son till Hilkia, son till Mesullam, son till Sadok, son till Merajot, son till Ahitub, fursten i Guds hus,

12 vidare Adaja, son till Jeroham, son till Pashur, son till Malkia, vidare Maasai, son till Adiel, son till Jasera, son till Mesullam, son till Mesillemit, son till Immer,

13 så ock deras bröder, huvudmän för sina familjer, ett tusen sju hundra sextio, dugande män i de sysslor som hörde till tjänstgöringen i Guds hus.

14 Och av leviterna: Semaja, som till Hassub, son till Asrikam, son till Hasabja, av Meraris barn,

15 vidare Bakbackar, Heres och Galal, så ock Mattanja, son till Mika, son till Sikri, son till Asaf,
16 vidare Obadja, son till Semaja, son till Galal, son till Jedutun, så ock Berekja,

Meshullam, son of Shephatiah, son of Reuel, son of Ibnijah;
9 and their brethren, by their generations, nine hundred and fifty-six,—all these men, were ancestral chiefs, to their ancestral house.
10 And, of the priests, Jedaiah, and Jehoiarib, and Jachin,—
11 and Azariah son of Hilkiah, son of Meshullam, son of Zadok, son of Meraioth, son of Ahitub, chief ruler of the house of God;
12 and Adaiah, son of Jeroham, son of Pashhur, son of Malchijah,—and Maasai son of Adiel, son of Jahzerah, son of Meshullam, son of Meshillemith, son of Immer;

13 and their brethren, chief men of their ancestral house, a thousand and seven hundred and sixty,—able men, for the business of the service of the house of God.

14 And, of the Levites, Shemaiah, son of Hasshub, son of Azrikam, son of Hashabiah, of the sons of Merari;
15 and Bakbakkar, Heresh, and Galal,—and Mattaniah, son of Mica, son of Zichri, son of Asaph;
16 and Obadiah, son of Shemaiah, son of Galal, son of Jeduthun,—and Berechiah

Aasan poika, joka oli Elkanan poika, hänen, joka asui netofalaisten kylissä.
17 Ja ovenvartijat: Sallum, Akkub, Talmon ja Ahiman veljineen: Sallum oli päämies,

18 ja tähän saakka hän on ollut vartijana Kuninkaan portilla, idän puolella. Nämä olivat ovenvartijoina leeviläisten leirissä.

19 Mutta Sallumilla, Kooren pojalla, joka oli Ebjasafin poika, joka Koorahin poika, ja hänen veljillään, jotka olivat hänen perhekuntaansa - koorahilaisilla, oli palvelustehtävänä majan kynnyksien vartioiminen; heidän isänsä olivat näet vartioineet sisäänkäytävää Herran leirissä.
20 Ja Piinehas, Eleasarin poika, oli muinoin heidän esimiehenään - Herra olkoon hänen kanssaan! -
21 Sakarja, Meselemjan poika, oli ovenvartijana ilmestysmajan ovella.

22 Kaikkiaan oli kynnyksien ovenvartijoiksi valittuja kaksisataa kaksitoista; he olivat kylissään merkityt sukuluetteloon. Daavid ja Samuel, näkijä, olivat asettaneet heidät heidän luottamustoimeensa.

23 Niin he ja heidän poikansa olivat vartijoina Herran temppelin, telttapyhäkön, ovilla.

son till Asa, son till Elkana, som bodde i netofatiternas byar.
17 Och dörrvaktarna: Sallum, Ackub, Talmon och Ahiman med sina bröder; men Sallum var huvudmannen.
18 Och ända till nu göra de tjänst vid Konungsporten, på östra sidan. Dessa voro dörrvaktarna i Levi barns läger.

19 Men Sallum, son till Kore, son till Ebjasaf, son till Kora, hade jämte sina bröder, dem som voro av hans familj, koraiterna, till tjänstgöringssyssla att hålla vakt vid tältets trösklar; deras fäder hade nämligen i HERRENS läger hållit vakt vid ingången.

20 Och Pinehas, Eleasars son, hade förut varit furste över dem -- med honom vare HERREN!
21 Sakarja, Meselemjas son, var dörrvaktare vid ingången till uppenbarelsetältet.

22 Alla dessa voro utvalda till dörrvaktare vid trösklarna: två hundra tolv. De blevo i sina byar upptecknade i släktregistret. David och siaren Samuel hade tillsatt dem att tjäna på heder och tro.

23 De och deras söner stodo därför vid portarna till HERRENS hus, tälthuset, och höllo vakt.

son of Asa, son of Elkanah, who dwelt in the villages of the Netophathites.
17 And, the keepers of the gates, were Shallum, and Akkub, and Talmon, and Ahiman,—and their brethren––Shallum the chief;
18 and, hitherto, they were in the gate of the king, eastward,—the same, were the keepers of the gate, for the camps of the sons of Levi.
19 And, Shallum, son of Kore, son of Ebiasaph, son of Korah and his brethren of his ancestral house—the Korahites, were over the business of the service, watchers at the vestibule of the tent,—and, their fathers, had been over the camp of Yahweh, watchers at the entrance.
20 And, Phinehas son of Eleazar, was, chief ruler, over them aforetime, Yahweh, being with him.
21 Zechariah son of Meshelemiah, was door–keeper at the entrance of the tent of meeting.
22 All those who were chosen for door–keepers in the vestibule, were two hundred and twelve,—the same, in their villages, had registered themselves, the same, did David and Samuel the seer establish in their trust.
23 So, they and their sons, were over the gates of the house of Yahweh, of the house of the tent, by

watches.

24 Ovenvartijat olivat asetetut neljälle ilmansuunnalle: idän, lännen, pohjoisen ja etelän puolelle.

24 Efter de fyra väderstrecken hade dörrvaktarna sina platser: i öster, väster, norr och söder.

24 Towards the four winds, were the keepers of the gates,—eastward, westward, northward, and southward.

25 Ja heidän veljiensä, jotka asuivat kylissään, oli aina määräaikoina seitsemäksi päiväksi tultava toimittamaan palvelusta yhdessä heidän kanssaan;

25 Och deras bröder, de som fingo bo i sina byar, skulle var sjunde dag, alltid på samma timme, infinna sig hos dem.

25 And, their brethren in their villages, had to come in, every seven days, from time to time, along with these.

26 sillä ne neljä ylintä ovenvartijaa olivat pysyväisesti luottamustoimessaan. Nämä olivat leeviläiset. Heidän oli myöskin valvottava kammioita ja Jumalan temppelin aarteita,

26 Ty på heder och tro voro dessa fyra anställda såsom förmän för dörrvaktarna. Detta var nu leviterna. De hade ock uppsikten över kamrarna och förvaringsrummen i Guds hus.

26 For, in trust, were four mighty men of the keepers of the gates, the same, were Levites,—and they were over the chambers, and over the treasuries of the house of God.

27 ja he viettivät yönsä Jumalan temppelin ympärillä, sillä heidän tehtävänään oli vartioiminen ja heidän oli pidettävä huoli ovien avaamisesta joka aamu.

27 Och de vistades om natten runt omkring Guds hus, ty dem ålåg att hålla vakt, och de skulle öppna dörrarna var morgon.

27 And, round about the house of God, used they to lodge,—for, upon them, was the charge, and they were over the setting open, morning by morning.

28 Muutamien heistä oli pidettävä huoli jumalanpalveluksessa tarvittavasta kalustosta, sillä heidän oli tuotava se sisään täysilukuisena ja vietävä se ulos täysilukuisena.

28 Somliga av dem hade uppsikten över de kärl som användes vid tjänstgöringen. De buro nämligen in dem, efter att hava räknat dem, och buro sedan ut dem, efter att åter hava räknat dem.

28 And, some from among them, were over the utensils of the service,—for, by number, used they to bring them in, and, by number, used they to take them forth.

29 Ja muutamat heistä olivat määrätyt pitämään huolta kaluista, kaikista pyhistä kaluista, sekä lestyistä jauhoista, viinistä, öljystä, suitsukkeista ja hajuaineista.

29 Och somliga av dem voro förordnade till att hava uppsikten över de andra kärlen, över alla andra helgedomens kärl, så ock över det fina mjölet och vinet och oljan och rökelsen och de välluktande kryddorna.

29 And, some from among them, were appointed over the utensils, yea over all the vessels of the holy place,—and over the fine meal, and the wine, and the oil, and the frankincense, and the spices.

30 Ja muutamat pappien pojista valmistivat voiteita hajuaineista.

30 Men somliga av prästernas söner beredde salvan av de välluktande

30 And, some from among the sons of the priests, were compounders of

kryddorna.

31 Ja Mattitjalla, joka oli leeviläisiä ja oli koorahilaisen Sallumin esikoinen, oli luottamustoimena leivosten valmistaminen.

31 Och Mattitja, en av leviterna, koraiten Sallums förstfödde, hade på heder och tro uppsikten över bakverket.

32 Ja muutamien kehatilaisista, heidän veljistään, oli pidettävä huoli näkyleivistä, valmistettava ne joka sapatiksi.

32 Och somliga av deras bröder, kehatiternas söner, hade uppsikten över skådebröden och skulle tillreda dem för var sabbat.

33 Mutta veisaajat, leeviläisten perhekuntain päämiehet, oleskelivat kammioissa, muusta palveluksesta vapaina, sillä he olivat toimessa sekä päivällä että yöllä.

33 Men de andra, nämligen sångarna, huvudmän för levitiska familjer, vistades i kamrarna, fria ifrån annan tjänstgöring, ty dag och natt voro de upptagna av sina egna sysslor.

34 He olivat leeviläisten perhekuntain päämiehiä, päämiehiä polveutumisensa mukaan; he asuivat Jerusalemissa.

34 Dessa voro huvudmännen för de levitiska familjerna, huvudman efter sin ättföljd; de bodde i Jerusalem.

35 Gibeonissa asuivat Gibeonin isä, jonka vaimon nimi oli Maaka,

35 I Gibeon bodde Gibeons fader Jeguel, vilkens hustru hette Maaka.

36 hänen esikoispoikansa Abjon, sitten Suur, Kiis, Baal, Neer, Naadab,

36 Och hans förstfödde son var Abdon; vidare Sur, Kis, Baal, Ner, Nadab

37 Gedor, Ahjo, Sakarja ja Mikleot.

37 Gedor, Ajo, Sakarja och Miklot.

38 Ja Mikleotille syntyi Simeam. Hekin asuivat veljinensä Jerusalemissa, rajakkain veljiensä kanssa.

38 Men Miklot födde Simeam. Också de bodde jämte sina bröder i Jerusalem, gent emot sina bröder.

39 Ja Neerille syntyi Kiis, Kiisille syntyi Saul, ja Saulille syntyi Joonatan, Malkisua, Abinadab ja Esbaal.

39 Och Ner födde Kis, Kis födde Saul, och Saul födde Jonatan, Malki-Sua, Abinadab och Esbaal.

40 Ja Joonatanin poika oli

40 Jonatans son var Merib-

perfumes, with the spices.

31 And, Mattithiah, from among the Levites,—the same, was the firstborn of Shallum the Korahite—was in trust over the making of the flat cakes.

32 And, some from among the Kohathites, of their brethren, were over the Bread that was set in Array,—to place it sabbath by sabbath.

33 These, also were the singers, ancestral chiefs of the Levites, in the chambers, free,—for, by day and by night, was there [a charge] upon them, in the business.

34 These, were the ancestral chiefs, of the Levites, by their generations, chief men,—these, dwelt in Jerusalem.

35 And, in Gibeon, dwelt the father of Gibeon, Jeiel,—the name of whose wife, was Maacah:

36 and, his firstborn son, Abdon,—and Zur, and Kish, and Baal and Ner, and Nadab;

37 and Gedor, and Ahio, and Zechariah, and Mikloh.

38 And, Mikloth, begat Shimeam—and, they also, over against their brethren, did dwell in Jerusalem, along with their brethren.

39 And, Ner, begat Kith, and, Kish, begat Saul,—and, Saul, begat Jonathan, and Malchishua, and Abinadab, and Eshbaal;

40 and, the son of

Meribbaal, ja Meribbaalille syntyi Miika.

41 Ja Miikan pojat olivat Piiton, Melek ja Tahrea.

42 Ja Aahaalle syntyi Jaera, Jaeralle syntyi Aalemet, Asmavet ja Simri. Ja Simrille syntyi Moosa,
43 ja Moosalle syntyi Binea; hänen poikansa oli Refaja, tämän poika Elasa ja tämän poika Aasel.
44 Ja Aaselilla oli kuusi poikaa, ja nämä ovat heidän nimensä: Asrikam, Bookeru, Jismael, Searja, Obadja ja Haanan. Nämä olivat Aaselin pojat.

Baal, och Merib-Baal födde Mika.

41 Mikas söner voro Piton, Melek och Taharea.

42 Ahas födde Jaera, Jaera födde Alemet, Asmavet och Simri, och Simri födde Mosa.
43 Mosa födde Binea. Hans son var Refaja; hans son var Eleasa; hans son var Asel.
44 Och Asel hade sex söner, och dessa hette Asrikam, Bokeru, Ismael, Searja, Obadja och Hanan. Dessa voro Asels söner

Jonathan, was Merib–baal,—and, Merib–baal, begat Micah;
41 and, the sons of Micah, were Pithon, and Melech, and Tahrea [and Ahaz];
42 and, Ahaz, begat Jarah, and, Jarah begat Alemeth, and Azmaveth, and Zimri,—and Zimri, begat Moza;
43 and, Moza, begat Binea,––and Raphaiah his son, Eleasah his son, Azel his son;
44 and, Azel, had six sons, and these are their names—Azrikam, [his firstborn], and Ishmael, and Sheariah and Obadiah, and Hanan, [and Asah]. These, were the sons of Azel.

10 luku

1 Mutta filistealaiset taistelivat Israelia vastaan; ja Israelin miehet pakenivat filistealaisia, ja heitä kaatui surmattuina Gilboan vuorella.

2 Ja filistealaiset pääsivät Saulin ja hänen poikiensa kintereille, ja filistealaiset surmasivat Joonatanin, Abinadabin ja Malkisuan, Saulin pojat.
3 Ja kun taistelu kiihtyi ankaraksi Saulia vastaan ja jousimiehet keksivät hänet, joutui hän hätään jousimiesten ahdistaessa.

4 Ja Saul sanoi aseenkantajallensa: Paljasta miekkasi ja lävistä sillä minut, etteivät nuo

1 Och filistéerna stridde mot Israel; och Israels män flydde för filistéerna och föllo slagna på berget Gilboa.

2 Och filistéerna ansatte ivrigt Saul och hans söner. Och filistéerna dödade Jonatan, Abinadab och Malki-Sua, Sauls söner.

3 När då Saul själv blev häftigt anfallen och bågskyttarna kommo över honom, greps han av förskräckelse för skyttarna.

4 Och Saul sade till sin vapendragare: »Drag ut ditt svärd och genomborra mig därmed, så att icke dessa

1 Now, the Philistines, fought against Israel,—and the men of Israel fled from before the Philistines, and the wounded fell in Mount Gilboa.
2 And the Philistines followed hard after Saul, and after his sons,—and the Philistines smote Jonathan, and Abinadab, and Malchishua, sons of Saul.
3 And the battle, went sore, against Saul, and the archers discovered him with the bow,—and he was terrified because of the archers.
4 Therefore said Saul unto his armour–bearer, Draw out thy sword and thrust me through therewith, lest these

ympärileikkaamattomat tulisi pitämään minua pilkkanaan. Mutta hänen aseenkantajansa ei tahtonut, sillä hän pelkäsi kovin. Niin Saul itse otti miekan ja heittäytyi siihen.

5 Mutta kun hänen aseenkantajansa näki, että Saul oli kuollut, heittäytyi hänkin miekkaansa ja kuoli.
6 Niin kuolivat Saul ja hänen kolme poikaansa ynnä koko hänen perheensä; he kuolivat yhdessä.
7 Ja kun kaikki Israelin miehet, jotka asuivat tasangolla, huomasivat, että he olivat paenneet ja että Saul poikinensa oli kuollut, jättivät he kaupunkinsa ja pakenivat, ja filistealaiset tulivat ja asettuivat niihin.
8 Seuraavana päivänä filistealaiset tulivat ryöstämään surmattuja ja löysivät Saulin ja hänen poikansa kaatuneina Gilboan vuorelta.
9 Niin he ryöstivät hänet ja ottivat hänen päänsä ja hänen aseensa ja lähettivät ne ympäri filistealaisten maata, julistaaksensa voitonsanomaa epäjumalillensa ja kansalle.

10 Ja he asettivat hänen aseensa jumalansa temppeliin, ja hänen pääkallonsa he kiinnittivät Daagonin temppeliin.
11 Kun koko Gileadin Jaabes kuuli, mitä kaikkea filistealaiset olivat tehneet Saulille,

oomskurna komma och hantera mig skändligt.»
Men hans vapendragare ville det icke, ty han fruktade storligen. Då tog Saul själv svärdet och störtade sig därpå.
5 Men när vapendragaren såg att Saul var död, störtade han sig ock på sitt svärd och dog.
6 Så dogo då Saul och hans tre söner; och alla som hörde till hans hus dogo på samma gång.
7 Och när alla israeliterna i dalen förnummo att deras här hade flytt, och att Saul och hans söner voro döda, övergåvo de sina städer och flydde; sedan kommo filistéerna och bosatte sig i dem.
8 Dagen därefter kommo filistéerna för att plundra de slagna och funno då Saul och hans söner, där de lågo fallna på berget Gilboa.

9 Och de plundrade honom och togo med sig hans huvud och hans vapen och sände dem omkring i filistéernas land och läto förkunna det glada budskapet för sina avgudar och för folket.
10 Och de lade hans vapen i sitt gudahus, men hans huvudskål hängde de upp i Dagons tempel.

11 Men när allt folket i Jabes i Gilead hörde allt vad filistéerna hade gjort med Saul,

uncircumcised come and abuse me. But his armour-bearer would not, for he feared greatly,—so then Saul took the sword, and fell upon it.

5 And, when his armour-bearer saw that Saul was dead, then, he also, fell upon the sword, and died.
6 So Saul died, and his three sons, and, all his house, together, died.

7 And, when all the men of Israel that were in the vale saw, that they had fled, and that Saul and his sons were dead, then forsook they their cities, and fled, and the Philistines came and dwelt in them.
8 And it came to pass, on the morrow, when the Philistines came to strip the slain,—that they found Saul, and his sons, lying prostrate in Mount Gilboa.
9 So they stript him, and took his head, and his armour,—and sent throughout the land of the Philistines round about, to publish it to their idols, and to the people.

10 And they put his armour, in the house of their gods,—but, his skull, fastened they up, in the house of Dagon.
11 And, when all Jabesh-Gilead heard all that the Philistines had done to Saul,

12 nousivat he, kaikki asekuntoiset miehet, ja ottivat Saulin ja hänen poikainsa ruumiit ja toivat ne Jaabekseen. Sitten he hautasivat heidän luunsa tammen alle Jaabekseen ja paastosivat seitsemän päivää.

12 stodo de upp, alla stridbara män, och togo Sauls och hans söners lik och förde dem till Jabes; och de begrovo deras ben under terebinten i Jabes och fastade så i sju dagar.

12 then rose up all the men of valour, and took away the corpse of Saul, and the corpses of his sons, and brought them to Jabesh,—and buried their bodies under the terebinth, in Jabesh, and fasted seven days.

13 Niin kuoli Saul, koska hän oli ollut uskoton Herraa kohtaan eikä ollut ottanut vaaria Herran sanasta, ja myös sentähden, että hän oli kysynyt vainajahengeltä neuvoa,

13 Detta blev Sauls död, därför att han hade begått otrohet mot HERREN, i det att han icke hade hållit HERRENS ord, så ock därför att han hade frågat en ande och sökt svar hos en sådan.

13 Thus died Saul, for his unfaithfulness wherewith he dealt unfaithfully against Yahweh, over the word of Yahweh, which he kept not,—and, also, in asking by necromancy when he desired to enquire;

14 mutta ei ollut kysynyt neuvoa Herralta. Sentähden Herra surmasi hänet ja siirsi kuninkuuden Daavidille, Iisain pojalle.

14 Han hade icke sökt svar hos HERREN; därför dödade HERREN honom. Och sedan överflyttade han konungadömet på David, Isais son.

14 and enquired not of Yahweh, wherefore he slew him,—and turned round the kingdom unto David, son of Jesse.

11 luku

1 Sitten koko Israel kokoontui Daavidin tykö Hebroniin, ja he sanoivat: Katso, me olemme sinun luutasi ja lihaasi.

1 Då församlade sig hela Israel till David i Hebron och sade: »Vi äro ju ditt kött och ben.

1 Then did all Israel gather themselves together to David, unto Hebron, saying,—Lo! thy bone and thy flesh, are we.

2 Jo kauan sitten, Saulin vielä ollessa kuninkaana, sinä saatoit Israelin lähtemään ja tulemaan. Ja sinulle on Herra, sinun Jumalasi, sanonut: 'Sinä olet kaitseva minun kansaani Israelia, ja sinä olet oleva minun kansani Israelin ruhtinas.'

2 Redan för länge sedan, redan då Saul ännu var konung, var det du som var ledare och anförare för Israel. Och till dig har HERREN, din Gud, sagt: Du skall vara en herde för mitt folk Israel, ja, du skall vara en furste över mitt folk Israel.»

2 Moreover also, in time past even when Saul was king, thou, wast he that led out and brought in Israel,—and Yahweh thy God said unto thee, Thou, shalt shepherd my people Israel, Yea, thou, shalt be chief ruler, over my people Israel.

3 Ja kaikki Israelin vanhimmat tulivat kuninkaan tykö Hebroniin, ja Daavid teki heidän kanssaan liiton Hebronissa Herran edessä.

3 När så alla de äldste i Israel kommo till konungen i Hebron, slöt David ett förbund med dem där i Hebron, inför HERREN; och

3 Thus came all the elders of Israel unto the king, to Hebron, and David solemnised to them a covenant in Hebron, before

Ja sitten he voitelivat Daavidin Israelin kuninkaaksi sen sanan mukaan, jonka Herra oli puhunut Samuelin kautta.

4 Ja Daavid ja koko Israel menivät Jerusalemiin, se on Jebukseen, ja siellä olivat jebusilaiset, jotka asuivat siinä maassa.

5 Jebuksen asukkaat sanoivat Daavidille: Tänne sinä et tule. Mutta Daavid valloitti Siionin vuorilinnan, se on Daavidin kaupungin.

6 Ja Daavid sanoi: Joka ensimmäisenä surmaa jebusilaisen, hän on oleva päämies ja päällikkö. Jooab, Serujan poika, tuli ensimmäisenä sinne ylös, ja niin hänestä tuli päämies.

7 Sitten Daavid asettui vuorilinnaan; sentähden kutsuttiin sitä Daavidin kaupungiksi.

8 Ja hän rakensi kaupunkia yltympäri, Millosta reunoihin asti; ja Jooab rakensi entiselleen muun osan kaupunkia.

9 Ja Daavid tuli yhä suuremmaksi, ja Herra Sebaot oli hänen kanssansa.

10 Nämä ovat ensimmäiset Daavidin urhoista, jotka voimakkaasti auttoivat häntä kuninkuuteen yhdessä koko Israelin kanssa, tehdäkseen hänet Israelin kuninkaaksi Herran sanan mukaan.

sedan smorde de David till konung över Israel, i enlighet med HERRENS ord genom Samuel.

4 Och David drog med hela Israel till Jerusalem, det är Jebus; där befunno sig jebuséerna, som ännu bodde kvar i landet.

5 Och invånarna i Jebus sade till David: »Hitin kommer du icke.» Men David intog likväl Sions borg, det är Davids stad

6 Och David sade: »Vemhelst som först slår ihjäl en jebusé, han skall bliva hövding och anförare.» Och Joab, Serujas son, kom först ditupp och blev så hövding.

7 Sedan tog David sin boning i bergfästet; därför kallade man det Davids stad.

8 Och han uppförde befästningsverk runt omkring staden, från Millo och allt omkring; och Joab återställde det övriga av staden.

9 Och David blev allt mäktigare och mäktigare, och HERREN Sebaot var med honom

10 Och dessa äro de förnämsta bland Davids hjältar, vilka gåvo honom kraftig hjälp att bliva konung, de jämte hela Israel, och så skaffade honom konungaväldet, enligt HERRENS ord angående Israel.

Yahweh,—and they anointed David to be king over Israel, according to the word of Yahweh, through Samuel.

4 Then went David and all Israel to Jerusalem, the same, was Jebus,—where were the Jebusites, the inhabitants of the land.

5 And the inhabitants of Jebus said unto David, Thou shalt not come in hither,—But David captured the citadel of Zion, the same, is the city of David.

6 And David said, Whosoever smiteth the Jebusites, first, shall become a chief, and a ruler,—So then Joab son of Zeruiah, went up first, and became a chief.

7 And David dwelt in the citadel,—for this cause, did they call it, The City of David.

8 And he built the city round about, from Millo even as far as the circuit,—but, Joab, suffered the remainder of the city to live.

9 Thus did David wax greater and yet greater,—and, Yahweh of Hosts, was with him.

10 Now, these, are the chiefs of the heroes, that pertained to David, who held strongly with him in his kingdom, with all Israel, to make him king,—according to the word of Yahweh, concerning Israel.

11 Tämä on Daavidin urhojen luettelo: Jaasobeam, hakmonilaisen poika, niiden kolmen päällikkö, hän, joka heilutti keihästään kolmensadan kaatuneen yli yhdellä kertaa.

12 Hänen jälkeensä Eleasar, Doodon poika, ahohilainen, yksi niistä kolmesta urhosta.

13 Hän oli Daavidin kanssa Pas-Dammimissa, kun filistealaiset olivat kokoontuneet sinne sotimaan. Ja siellä oli peltopalsta täynnä ohraa. Ja väki pakeni filistealaisia;

14 mutta he asettuivat keskelle palstaa, saivat sen pelastetuksi ja voittivat filistealaiset; ja niin Herra antoi suuren voiton.
15 Kerran lähti kolme niistä kolmestakymmenestä päälliköstä Daavidin luo kalliolinnaan, Adullamin luolalle. Ja filistealaisten joukko oli leiriytynyt Refaimin tasangolle.
16 Mutta Daavid oli silloin vuorilinnassa, ja filistealaisten vartiosto oli Beetlehemissä.

17 Ja Daavidin rupesi tekemään mieli vettä, ja hän sanoi: Jospa joku toisi minulle vettä juodakseni Beetlehemin kaivosta, joka on portin edustalla!
18 Silloin murtautuivat nämä kolme filistealaisten leirin läpi ja ammensivat vettä Beetlehemin kaivosta portin

11 Detta är förteckningen på Davids hjältar: Jasobeam, son till en hakmonit, den förnämste bland kämparna, han som svängde sitt spjut över tre hundra som hade blivit slagna på en gång.
12 Och efter honom kom ahoaiten Eleasar, son till Dodo; han var en av de tre hjältarna.
13 Han var med David vid Pas-Dammim, när filistéerna där hade församlat sig till strid. Och där var ett åkerstycke, fullt med korn. Och folket flydde för filistéerna.

14 Då ställde de sig mitt på åkerstycket och försvarade det och slogo filistéerna; och HERREN lät dem så vinna en stor seger.
15 En gång drogo tre av de trettio förnämsta männen ned över klippan till David vid Adullams grotta, medan en avdelning filistéer var lägrad i Refaimsdalen.

16 Men David var då på borgen, under det att en filisteisk utpost fanns i Bet-Lehem.
17 Och David greps av lystnad och sade: »Ack att någon ville giva mig vatten att dricka från brunnen vid Bet-Lehems stadsport!»

18 Då bröto de tre sig igenom filistéernas läger och hämtade vatten ur brunnen vid Bet-Lehems

11 And, this, is the number of the heroes who pertained to David,—Jashobeam son of a Hachmonite, chief of the thirty, the same, brandished his spear over three hundred—slain at one time.
12 And, after him, was Eleazar son of Dodai, the Ahohite,—he, was among the three heroes;
13 he, was with David in Pas-dammim, where, the Philistines, were gathered together to battle, and there was a field-plot full of barley,—and, the people, fled, from before the Philistines;
14 so they took their stand in the midst of the plot and rescued it, and smote the Philistines,—and Yahweh wrought a great victory.
15 And three of the thirty chiefs went down upon the rock, unto David, into the cave of Adullam,—a host of Philistines, being encamped in the vale of Rephaim.

16 Now, David, then was in the stronghold,—and, a garrison of Philistines, then was in Bethlehem.
17 And David longed, and said—Who will give me to drink of the water, out of the well of Bethlehem, that is within the gate?

18 And the three brake through the host of the Philistines, and drew water out of the well of

edustalta, kantoivat ja toivat sen Daavidille. Mutta Daavid ei tahtonut sitä juoda, vaan vuodatti sen juomauhriksi Herralle

19 ja sanoi: Pois se! Jumala varjelkoon minut sitä tekemästä. Joisinko minä näiden miesten verta, heidän henkeänsä, sillä henkensä uhalla he toivat sen. Eikä hän tahtonut juoda sitä. Tämän tekivät ne kolme urhoa.

20 Absai, Jooabin veli, oli niiden kolmen päällikkö; hän heilutti keihästään kolmensadan kaatuneen yli. Ja hän oli kuulu niiden kolmen joukossa.

21 Hän oli kahdenkertaisessa arvossa pidetty niiden kolmen joukossa ja oli heidän päämiehensä, mutta hän ei vetänyt vertoja niille kolmelle.
22 Benaja, Joojadan poika, joka oli urhoollisen ja suurista teoistaan kuuluisan miehen poika, oli kotoisin Kabseelista. Hän surmasi ne kaksi mooabilaista sankaria, ja hän laskeutui alas ja tappoi lumituiskun aikana leijonan kaivoon.
23 Myöskin surmasi hän egyptiläisen miehen, sen suurikasvuisen, viittä kyynärää pitkän miehen. Egyptiläisellä oli kädessä keihäs, joka oli niinkuin kangastukki, mutta hän meni häntä vastaan ainoastaan

stadsport och togo det och buro det till David. Men David ville icke dricka det, utan göt ut det såsom ett drickoffer åt HERREN.

19 Han sade nämligen: »Gud låte det vara fjärran ifrån mig att jag skulle göra detta! Skulle jag dricka dessa mäns blod, som hava vågat sina liv? Ty med fara för sina liv hava de burit det hit.» Och han ville icke dricka det. Sådana ting hade de tre hjältarna gjort.
20 Absai, Joabs broder, var den förnämste av tre andra; han svängde en gång sitt spjut över tre hundra som hade blivit slagna. Och han hade ett stort namn bland de tre.
21 Han var dubbelt mer ansedd än någon annan i detta tretal, och han var deras hövitsman, men upp till de tre första kom han dock icke.
22 Vidare Benaja, son till Jojada, som var son till en tapper, segerrik man från Kabseel; han slog ned de två Arielerna i Moab, och det var han som en snövädersdag steg ned och slog ihjäl lejonet i brunnen.

23 Han slog ock ned den egyptiske mannen som var så reslig: fem alnar lång. Fastän egyptiern i handen hade ett spjut som liknade en vävbom, gick han ned mot honom, väpnad allenast med sin stav. Och han

Bethlehem, that was within the gate, and bare it, and brought it in unto David,—yet would not David drink it, but poured it out unto Yahweh;
19 and said—Far be it from me, of my God, that I should do this! The blood of these men, shall I drink, with their lives? For, with their lives, have they brought it! So he would not drink it. These things, did the three heroes.

20 And, Abishai brother of Joab—he, was the chief of three, he, having brandished his spear against three hundred—who were slain,—and so, he, had a name among three.
21 Of the three in the second rank, was he honourable, therefore became he their captain,—though, unto the [first] three, did he not attain.
22 Benaiah, son of Jehoiada, son of a man of valour, hero of many a deed, from Kabziel—he, smote the two [sons] of Ariel of Moab, he, also went down and smote a lion in the midst of a pit, in time of snow;
23 he, also smote an Egyptian, a man of [great] stature, five cubits, and, in the hand of the Egyptian, was a spear like a weaver's beam, so he went down unto him with a staff,—and wrested the spear out of

sauva kädessä. Ja hän tempasi keihään egyptiläisen kädestä ja tappoi hänet hänen omalla keihäällään.

24 Tällaisia teki Benaja, Joojadan poika. Ja hän oli kuulu niiden kolmen urhon joukossa.

25 Hän oli arvossa pidetty niiden kolmenkymmenen joukossa, mutta hän ei vetänyt vertoja niille kolmelle. Ja Daavid asetti hänet henkivartiostonsa päälliköksi.

26 Sotaurhot olivat: Asael, Jooabin veli; Elhanan, Doodon poika, Beetlehemistä;

27 harorilainen Sammot; pelonilainen Heeles;

28 tekoalainen Iira, Ikkeksen poika; anatotilainen Abieser;

29 huusalainen Sibbekai; ahohilainen Iilai;

30 netofalainen Maharai; netofalainen Heeled, Baanan poika;

31 Iitai, Riibain poika, benjaminilaisten Gibeasta, piratonilainen Benaja;

32 Huurai Nahale-Gaasista; arabalainen Abiel;

33 baharumilainen Asmavet; saalbonilainen Eljahba;

34 gisonilainen Bene-Haasem; hararilainen Joonatan, Saagen poika;

35 hararilainen Abiam, Saakarin poika; Elifal, Uurin poika;

36 mekeralainen Heefer; pelonilainen Ahia;

ryckte spjutet ur egyptiern hand och dräpte honom med hans eget spjut.

24 Sådana ting hade Benaja, Jojadas son, gjort. Och han hade ett stort namn bland de tre hjältarna.

25 Ja, han var mer ansedd än någon av de trettio, men upp till de tre första kom han icke. Och David satte honom till anförare för sin livvakt.

26 De tappra hjältarna voro: Asael, Joabs broder, Elhanan, Dodos son, från Bet-Lehem;

27 haroriten Sammot; peloniten Heles;

28 tekoaiten Ira, Ickes' son; anatotiten Abieser;

29 husatiten Sibbekai; ahoaiten Ilai;

30 netofatiten Maherai; netofatiten Heled, Baanas son;

31 Itai, Ribais son, från Gibea i Benjamins barns stam; pirgatoniten Benaja;

32 Hurai från Gaas' dalar; arabatiten Abiel;

33 baharumiten Asmavet; saalboniten Eljaba;

34 gisoniten Bene-Hasem; harariten Jonatan, Sages son;

35 harariten Ahiam, Sakars son; Elifal, Urs son;

36 mekeratiten Hefer; peloniten Ahia;

the hand of the Egyptian, and slew him with his spear.

24 These things, did Benaiah son of Jehoiada, so, he, had a name among three heroes.

25 Among the thirty, lo! honourable, was he, but, unto the [first] three, did he not attain,—howbeit David set him over his council.

26 Now, the heroes of the forces, were,—Asahel, brother of Joab, Elhanan, son of Dodo, of Bethlehem;

27 Shammoth, the Harorite, Helez the Paltite;

28 Ira, son of Ikkesh, the Tekoite, Abiezer, the Anathothite;

29 Sibbecai, the Hushathite, Ilai, the Ahohite;

30 Maharai, the Netophathite, Heled, son of Baanah, the Netophathite;

31 Ithai, son of Ribai, of Gibeah, of the sons of Benjamin,—Benaiah, the Pirathonite;

32 Hurai, of the torrents of Gaash, Abiel the Arbathite;

33 Azmaveth, the Baharumite, Eliahba, the Shaalbonite;

34 the sons of Hashem, the Gizonite, Jonathan, son of Shageh, the Hararite;

35 Ahiam, son of Sacar, the Hararite, Eliphal, son of Ur;

36 Hepher, the Mecherathite, Ahijah the

37 karmelilainen Hesro; Naarai, Esbain poika;
38 Jooel, Naatanin veli; Mibhar, Hagrin poika;
39 ammonilainen Selek; beerotilainen Nahrai, Jooabin, Serujan pojan aseenkantaja;

40 jeteriläinen Ira; jeteriläinen Gaareb;
41 heettiläinen Uuria; Saabad, Ahlain poika;
42 ruubenilainen Adina, Siisan poika, ruubenilaisten päämies, ja hänen kanssaan kolmekymmentä muuta;
43 Haanan, Maakan poika, ja mitniläinen Joosafat;
44 astarotilainen Ussia; Saama ja Jegiel, aroerilaisen Hootamin pojat;
45 Jediael, Simrin poika, ja hänen veljensä Jooha, tiisiläinen;
46 Eliel-Mahavim sekä Jeribai ja Joosavja, Elnaamin pojat, ja mooabilainen Jitma;

47 Eliel, Oobed ja Jaasiel-Mesobaja.

37 Hesro från Karmel; Naarai, Esbais son;
38 Joel, broder till Natan; Mibhar, Hagris son;
39 ammoniten Selek; berotiten Naherai, vapendragare åt Joab, Serujas son;
40 jeteriten Ira; jeteriten Gareb;
41 hetiten Uria; Sabad, Alais son;
42 rubeniten Adina, Sisas son, en huvudman bland rubeniterna, och jämte honom trettio andra;
43 Hanan, Maakas son, och mitniten Josafat;
44 astarotiten Ussia; Sama och Jeguel, aroeriten Hotams söner;
45 Jediael, Simris son, och hans broder Joha, tisiten;

46 Eliel-Hammahavim samt Jeribai och Josauja, Elnaams söner, och moabiten Jitma;
47 slutligen Eliel, Obed och Jaasiel-Hammesobaja.

Pelonite;
37 Hezro, the Carmelite, Naarai, son of Ezbai;
38 Joel, brother of Nathan, Mibhar son of Hagri;
39 Zelek, the Ammonite,—Naharai, the Berothite, the armour–bearer of Joab son of Zeruiah;
40 Ira, the Ithrite, Gareb, the Ithrite;
41 Uriah, the Hittite, Zabad son of Ahlai;
42 Adina, son of Shiza, the Reubenite, a chief of the Reubenites and over the thirty;
43 Hanan, son of Maacah, and Joshaphat, the Mithnite;
44 Uzzia, the Ashterathite,—Shama, and Jeiel, sons of Hotham, the Aroerite;
45 Jediael, son of Shimri, and Joha, his brother, the Tizite;
46 Eliel, the Mahavite, and Jeribai and Joshaviah, sons of Elnaam,—and Ithmah the Moabite;
47 Eliel, and Obed, and Jaasiel, of Zobah.

12 luku

1 Ja nämä olivat ne, jotka tulivat Daavidin luo Siklagiin, kun hän vielä piileskeli Saulia, Kiisin poikaa; ja he olivat niitä urhoja, jotka auttoivat häntä sodassa.

2 He olivat aseistetut jousella ja taitavia sekä oikealla että vasemmalla kädellä linkoamaan kiviä ja ampumaan jousella nuolia.

1 Och dessa voro de som kommo till David i Siklag, medan han ännu höll sig undan för Saul, Kis' son; de hörde till de hjältar som bistodo honom under kriget.

2 De voro väpnade med båge och skickliga i att, både med höger och med vänster hand, slunga stenar och avskjuta pilar från

1 Now these, are they who came unto David, to Ziklag, he yet being shut up, because of Saul son of Kish,—and, they, were among the heroes, helpers in the war;
2 armed with the bow, using right hand or left with stones, and with arrows in the bow,—of the brethren of Saul, out of Benjamin:

Saulin heimolaisia, benjaminilaisia:

3 Ahieser, päämies, ja Jooas, gibealaisen Hassemaan pojat; Jesiel ja Pelet, Asmavetin pojat; Beraka; anatotilainen Jeehu;

4 gibeonilainen Jismaja, urho niiden kolmenkymmenen joukossa ja niiden kolmenkymmenen päällikkö; Jeremia; Jahasiel; Joohanan; gederalainen Joosabad;
5 Elusai; Jerimot; Bealja; Semarja; harufilainen Sefatja;

6 koorahilaiset Elkana, Jissia, Asarel, Jooeser ja Jaasobeam;
7 Jooela ja Sebadja, Jerohamin pojat, Gedorista.
8 Gaadilaisista meni Daavidin puolelle vuorilinnaan, erämaahan, sotaurhoja, sotakelpoisia miehiä, kilpeä ja keihästä käyttäviä, jotka olivat näöltään kuin leijonat ja nopeat kuin gasellit vuorilla:

9 Eeser, päämies Obadja toinen, Eliab kolmas,

10 Masmanna neljäs, Jeremia viides,
11 Attai kuudes, Eliel seitsemäs,
12 Joohanan kahdeksas, Elsabad yhdeksäs,
13 Jeremia kymmenes, Makbannai yhdestoista.

bågen. Av Sauls stamfränder, benjaminiterna, kommo:

3 Ahieser, den förnämste, och Joas, gibeatiten Hassemaas söner; Jesuel och Pelet, Asmavets söner; Beraka; anatotiten Jehu;

4 gibeoniten Jismaja, en av de trettio hjältarna, anförare för de trettio; Jeremia; Jahasiel; Johanan; gederatiten Josabad;

5 Eleusai; Jerimot; Bealja; Semarja; harufiten Sefatja;

6 koraiterna Elkana, Jissia, Asarel, Joeser och Jasobeam;
7 Joela och Sebadja, söner till Jeroham, av strövskaran.
8 Och av gaditerna avföllo några och gingo till David i bergfästet i öknen, tappra män, krigsmän skickliga att strida, rustade med sköld och spjut; de hade en uppsyn såsom lejon och voro snabba såsom gaseller på bergen:

9 Eser, den förnämste, Obadja, den andre, Eliab, den tredje,

10 Masmanna, den fjärde, Jeremia, den femte,
11 Attai, den sjätte, Eliel, den sjunde,
12 Johanan, den åttonde, Elsabad, den nionde,
13 Jeremia, den tionde, Makbannai, den elfte.

3 the chief, Ahiezer, and Joash, sons of Shemaah the Gibeathite, and Jeziel and Pelet, sons of Azmaveth,—and Beracah, and Jehu the Anathothite;
4 and Ishmaiah, the Gibeonite, a hero among the thirty, and over the thirty,—and Jeremiah and Jahaziel, and Johanan, and Jozabad, the Gederathite;
5 Eluzai and Jerimoth and Bealiah and Shemariah, and Shephatiah, the Haruphite;
6 Elkanah and Isshiah, and Azarel, and Joezer and Jashobeam, the Korahites;
7 and Joelah and Zebadiah, sons of Jeroham, of Gedor.
8 And, of the Gadites, there separated themselves unto David, to the stronghold towards the desert, heroes of valour, men of war, for battle, men that could handle shield and spear,—and, faces of lions, were their faces, and, like gazelles upon the mountains, were they, for swiftness:

9 Ezer, the chief, Obadiah, the second,—Eliab, the third;

10 Mashmannah, the fourth, Jeremiah, the fifth;
11 Attai, the sixth, Eliel the seventh;
12 Johanan, the eighth, Elzabad, the ninth;
13 Jeremiah, the tenth, Machbannai, the eleventh.

14 Nämä olivat gaadilaisia, sotajoukon päälliköitä, pienin sadan, suurin tuhannen miehen veroinen.

14 Dessa hörde till Gads barn och till de förnämsta i hären; den ringaste av dem var ensam så god som hundra, men den ypperste så god som tusen.

14 These, were of the sons of Gad, chiefs of the host,—one to a hundred, the least, and, the greatest, to a thousand.

15 Nämä olivat ne, jotka ensimmäisessä kuussa menivät Jordanin poikki, kun se tulvi yli kaikkien äyräittensä, ja jotka karkoittivat kaikki tasangoilla-asujat itään ja länteen.

15 Dessa voro de som i första månaden gingo över Jordan, när den var full över alla sina bräddar, och som förjagade alla dem som bodde i dalarna, åt öster och åt väster.

15 These, are they who passed over the Jordan, in the first month, when, it, was full, over all its banks,—and they put to flight all them of the vales, to the east and to the west.

16 Myöskin benjaminilaisia ja Juudan miehiä tuli Daavidin vuorilinnaan.

16 Av Benjamins och Juda barn kommo några män till David ända till bergfästet.

16 And there came, of the sons of Benjamin, and Judah, as far as the stronghold, unto David.

17 Silloin Daavid meni heitä vastaan, lausui ja sanoi heille: Jos te tulette minun luokseni rauha mielessä, auttaaksenne minua, niin minun sydämeni yhtyy teihin; mutta jos te tulette kavaltamaan minua vihollisilleni, vaikkei väkivalta minun käsiäni tahraa, niin nähköön meidän isiemme Jumala sen ja rangaiskoon.

17 Då gick David ut emot dem och tog till orda och sade till dem: »Om I kommen till mig i fredlig avsikt och viljen bistå mig, så är mitt hjärta redo till förening med eder; men om I kommen för att förråda mig åt mina ovänner, fastän ingen orätt är i mina händer, då må våra fäders Gud se därtill och straffa det.»

17 And David went forth to meet them, and responded, and said to them, If, peaceably, ye are come unto me, to help me, I shall have towards you, a heart for unity,—but, if to betray me to mine adversaries, there being no violence in my hands, may the God of our fathers see and rebuke!

18 Mutta henki täytti Amasain, niiden kolmenkymmenen päällikön, ja hän sanoi: Sinun me olemme, Daavid, ja sinun puolellasi olemme, sinä Isain poika. Rauha, rauha sinulle, ja rauha sinun auttajillesi, sillä sinun Jumalasi auttoi sinua! Niin Daavid otti heidät vastaan ja asetti heidät partiojoukon päälliköiksi.

18 Men Amasai, den förnämste bland de trettio, hade blivit beklädd med andekraft, och han sade: »Dina äro vi, David, och med dig stå vi, du Isais son. Frid vare med dig, frid, och frid vare med dem som bistå dig ty din Gud har bistått dig!» Och David tog emot dem och gav dem plats bland de förnämsta i sin skara.

18 Then, the spirit, clothed Amasai, chief of the thirty, Thine, O David, Yea, with, thee, O son of Jesse! Prosperity, prosperity to thee, And prosperity to thy helpers, For thy God, hath helped thee: So David accepted them, and set them among the chiefs of the band.

19 Manassesta siirtyi muutamia Daavidin puolelle, kun hän filistealaisten kanssa

19 Från Manasse gingo några över till David, när han med filistéerna drog ut

19 And, of Manasseh, there fell away unto David, when he came with the Philistines

meni taistelemaan Saulia vastaan, vaikkeivät he joutuneetkaan auttamaan näitä, sillä filistealaisten ruhtinaat neuvoteltuaan lähettivät hänet pois sanoen: Hän voisi meidän päämme menoksi siirtyä herransa Saulin puolelle.

i strid mot Saul, dock fingo de icke bistå dessa; ty när filistéernas hövdingar hade rådplägat, skickade de bort honom, i det de sade: »Det gäller huvudet för oss, om han går över till sin herre Saul.

against Saul to battle, but they helped them not,—for the lords of the Philistines advisedly sent him away, saying, At the price of our heads, he might fall away to his master, Saul.

20 Kun hän siis lähti Siklagiin, siirtyivät hänen puolelleen Manassesta: Adna, Joosabad, Jediael, Miikael, Joosabad, Elihu ja Silletai, tuhannenpäämiehet Manassesta.

20 När han då drog till Siklag, gingo dessa från Manasse över till honom: Adna, Josabad, Jediael, Mikael, Josabad, Elihu och Silletai, huvudmän för de ätter som tillhörde Manasse.

20 When he went into Ziklag, there fell away unto him, of Manasseh, Adnah and Jozabad, and Jediael and Michael and Jozabad, and Elihu and Zillethai,—chiefs of the thousands that pertained to Manasseh;

21 Ja nämä auttoivat Daavidia rosvojoukkoa vastaan, sillä he olivat kaikki sotaurhoja, ja heistä tuli sotajoukon päälliköitä.

21 Dessa bistodo David mot strövskaran, ty de voro allasammans tappra stridsmän och blevo hövitsmän i hären.

21 and, they, helped with David, against the [marauding] band, for, heroes of valour, were they all,—and they became captains in the host;

22 Sillä joka päivä tuli väkeä Daavidin luo auttamaan häntä, kunnes joukko oli suuri kuin Jumalan joukko.

22 Dag efter dag kommo nämligen allt flera till David för att bistå honom, så att hans läger blev övermåttan stort.

22 for, from day to day, there came unto David, to help him,—until it was a great camp, like a camp of God.

23 Ja tämä on sotaan varustetun aseväen lukumäärä, niitten, jotka tulivat Daavidin luo Hebroniin siirtääkseen Saulin kuninkuuden hänelle Herran käskyn mukaan:

23 Detta är de tal som angiva summorna av det väpnade krigsfolk som kom till David i Hebron, för att efter HERRENS befallning flytta Sauls konungamakt över på honom:

23 And, these, are the numbers of the chiefs armed for war, they came unto David, to Hebron,—to turn round the kingdom of Saul unto him, according to the bidding of Yahweh:

24 Juudan miehiä, jotka kantoivat kilpeä ja keihästä, kuusituhatta kahdeksansataa, sotaan varustettua;

24 Juda barn, som buro sköld och spjut, sex tusen åtta hundra, väpnade till strid;

24 Sons of Judah, bearers of shield and spear, six thousand and eight hundred, armed for war.

25 simeonilaisia, sotataitoisia urhoja, seitsemäntuhatta sata;

25 av Simeons barn tappra krigsmän, sju tusen ett hundra;

25 Of sons of Simeon, heroes of valour for the war, seven thousand, and one hundred.

26 leeviläisiä neljätuhatta kuusisataa,

26 av Levi barn fyra tusen sex hundra;

26 Of the sons of Levi, four thousand, and six hundred.

27 sekä Joojada, Aaronin

27 därtill Jojada, fursten

27 And Jehoiada, was chief

suvun ruhtinas, ynnä kolmetuhatta seitsemänsataa hänen kanssaan;
28 ja Saadok, nuorukainen, sotaurho, perhekuntinensa, kaksikymmentä kaksi päällikköä;
29 benjaminilaisia, Saulin veljiä, kolmetuhatta, sillä vielä siihen aikaan suurin osa heistä palveli uskollisesti Saulin sukua;
30 efraimilaisia kaksikymmentä tuhatta kahdeksansataa, sotaurhoja, kuuluisia miehiä perhekunnissaan;
31 toisesta puolesta Manassen sukukuntaa kahdeksantoista tuhatta, jotka olivat nimeltä mainitut menemään ja tekemään Daavidin kuninkaaksi;
32 isaskarilaisia, jotka ymmärsivät ajan ja käsittivät, mitä Israelin oli tehtävä, kaksisataa päämiestä, ja kaikki heidän veljensä heidän johdollansa;
33 Sebulonista sotakelpoisia miehiä, kaikkinaisilla sota-aseilla sotaan varustettuja, viisikymmentä tuhatta, yksimielisiä sotarintaan järjestymään;
34 Naftalista tuhat päällikköä, ja heidän kanssansa kolmekymmentäseitsemän tuhatta kilvellä ja keihäällä varustettua miestä;
35 daanilaisia

inom Arons släkt, och med honom tre tusen sju hundra;
28 så ock Sadok, en tapper yngling, med sin familj, tjugutvå hövitsmän;
29 av Benjamins barn, Sauls stamfränder, tre tusen (ty ännu vid den tiden höllo de flesta av dem troget med Sauls hus);
30 av Efraims barn tjugu tusen åtta hundra, tappra stridsmän, namnkunniga män i sina familjer;
31 av ena hälften av Manasse stam aderton tusen namngivna män, som kommo för att göra David till konung;
32 av Isaskars barn kommo män som väl förstodo tidstecknen och insågo vad Israel borde göra, två hundra huvudmän, därtill alla deras stamfränder under deras befäl;
33 av Sebulon stridbara män, rustade till krig med alla slags vapen, femtio tusen, som samlades endräktigt;
34 av Naftali ett tusen hövitsmän, och med dem trettiosju tusen, väpnade med sköld och spjut;
35 av daniterna krigsrustade

ruler for Aaron,—and, with him, three thousand and seven hundred;
28 and Zadok, a young man, a hero of valour,—and the house of his father, captains twenty and two.
29 And, of the sons of Benjamin, brethren of Saul, three thousand,—and, hitherto, the greater part of them, had been keeping the charge of the house of Saul.
30 And, of the sons of Ephraim, twenty thousand, and eight hundred,—heroes of valour, men of renown, to their ancestral house.
31 And, of the half tribe of Manasseh, eighteen thousand, who were distinguished by name, coming in to make David king.
32 And, of the sons of Issachar, such as were of good understanding of the times, to know what Israel, should do, their chiefs, were two hundred, and, all their brethren, were at their bidding.
33 Of Zebulun—such as were ready to go forth in host, expert for battle with all weapons of war, fifty thousand,—and for setting in array, not of two minds!
34 And, of Naphtali, a thousand captains,—and, with them, with shield and spear, thirty–seven thousand.
35 And, of the Danite,

kaksikymmentäkahdeksan tuhatta kuusisataa sotaan varustettua miestä;
36 Asserista sotakelpoisia miehiä, taisteluun valmiita, neljäkymmentä tuhatta;

37 tuolta puolelta Jordanin, ruubenilaisia, gaadilaisia ja manasselaisia sukukunnan toisesta puolesta, satakaksikymmentä tuhatta, kaikkinaisilla sota-aseilla varustettuja.
38 Kaikki nämä sotilaat, sotarintaan järjestyneinä, tulivat ehyellä sydämen halulla Hebroniin tehdäkseen Daavidin koko Israelin kuninkaaksi. Myöskin koko muu Israel oli yksimielinen tehdäkseen Daavidin kuninkaaksi.
39 Ja he olivat siellä Daavidin luona kolme päivää ja söivät ja joivat, sillä heidän heimolaisensa olivat evästäneet heidät.
40 Nekin, jotka asuivat lähellä heitä, aina Isaskariin, Sebuloniin ja Naftaliin saakka, toivat aasien, kamelien, muulien ja härkien selässä ruokatavaraa: jauhoja, viikunakakkuja ja rusinakakkuja, viiniä ja öljyä, raavaita ja pikkukarjaa viljalti; sillä Israelissa oli ilo.

män, tjuguåtta tusen sex hundra;

36 av Aser stridbara män, rustade till krig, fyrtio tusen;

37 och från andra sidan Jordan, av rubeniterna, gaditerna och andra hälften av Manasse stam, ett hundra tjugu tusen, väpnade med alla slags vapen som brukas vid krigföring.
38 Alla dessa krigsmän, ordnade till strid, kommo i sina hjärtans hängivenhet till Hebron för att göra David till konung över hela Israel. Också hela det övriga Israel var enigt i att göra David till konung.

39 Och de voro där hos David i tre dagar och åto och drucko, ty deras bröder hade försett dem med livsmedel.
40 De som bodde närmast dem, ända upp till Isaskar, Sebulon och Naftali, tillförde dem ock på åsnor, kameler, mulåsnor och oxar livsmedel i myckenhet till föda: mjöl, fikonkakor och russinkakor, vin och olja, fäkreatur och småboskap; ty glädje rådde i Israel.

expert for war, twenty–eight thousand, and six hundred.

36 And, of Asher, such as were ready to go forth in host to set in array for battle, forty thousand.
37 And, from over the Jordan, of the Reubenites and Gadites and half tribe of Manasseh, with all manner of weapons of war for battle, a hundred and twenty thousand.
38 All these, being men of war, expert in setting in battle–array, with a perfect heart, came to Hebron, to make David king over all Israel,—moreover also, all the rest of Israel, were of one heart to make David king.
39 So they were there, with David, three days, eating and drinking,—for their brethren had made preparation for them.
40 Moreover also, they who were near of kin unto them, as far as Issachar and Zebulun and Naphtali, were bringing bread, on asses and on camels and on mules and on oxen, meal–food, cakes of figs and cakes of raisins, and wine, and oil, and oxen, and sheep—in abundance,—for there was joy Israel.

13 luku

1 Ja Daavid neuvotteli tuhannen- ja sadanpäämiesten, kaikkien

1 Och David rådförde sig med över- och underhövitsmännen, med

1 And David consulted with the rulers of thousands and hundreds, even with every

ruhtinasten, kanssa.
2 Ja Daavid sanoi kaikelle Israelin seurakunnalle: Jos se on teistä hyvä ja jos se tulee Herralta, meidän Jumalaltamme, niin lähettäkäämme joka taholle sana veljillemme, jotka ovat jääneet kaikkiin Israelin maakuntiin, ja papeille ja leeviläisille, jotka asuvat heidän luonaan laidunmaittensa kaupungeissa, että he kokoontuvat meidän luoksemme,
3 ja siirtäkäämme Jumalamme arkki luoksemme, sillä Saulin päivinä emme siitä välittäneet.
4 Silloin koko seurakunta vastasi, että niin oli tehtävä, sillä se oli oikein koko kansan silmissä.

5 Niin Daavid kokosi kaiken Israelin, aina Egyptin Siihorista asti ja aina sieltä, mistä mennään Hamatiin, tuomaan Jumalan arkkia Kirjat-Jearimista.
6 Ja Daavid ja koko Israel meni Baalatiin, Kirjat-Jearimiin, joka on Juudassa, tuomaan sieltä Jumalan arkkia, jonka Herra oli ottanut nimiinsä, hän, jonka istuinta kerubit kannattavat.

7 Ja he panivat Jumalan arkin uusiin vaunuihin ja veivät sen pois Abinadabin talosta, ja Ussa ja Ahjo ohjasivat vaunuja.

8 Ja Daavid ynnä koko Israel

alla furstarna.
2 Sedan sade David till Israels hela församling: »Om I så finnen för gott, och om detta är från HERREN, vår Gud, så låt oss sända bud åt alla håll till våra övriga bröder i alla Israels landsändar, och därjämte till prästerna och leviterna i de städer kring vilka de hava sina utmarker, att de må församla sig till oss;

3 och låt oss flytta vår Guds ark till oss, ty i Sauls tid frågade vi icke efter den.»
4 Och hela församlingen svarade att man skulle göra så, ty förslaget behagade hela folket.

5 Så församlade då David hela Israel, från Sihor i Egypten ända dit där vägen går till Hamat, för att hämta Guds ark från Kirjat-Jearim.
6 Och David drog med hela Israel upp till Baala, det är Kirjat-Jearim, som hör till Juda, för att därifrån föra upp Guds, HERRENS, ark, hans som tronar på keruberna, och efter vilken den hade fått sitt namn.
7 Och de satte Guds ark på en ny vagn och förde den bort ifrån Abinadabs hus; och Ussa och Ajo körde vagnen.

8 Och David och hela Israel

chief ruler.
2 And David said to all the convocation of Israel, If, unto you, it seemeth to be good, and from Yahweh our God, we will urgently send unto our brethren who remain in all the lands of Israel, and, with them, the priests and the Levites in their pasture-land cities,—that they may gather together unto us;

3 and let us bring round the ark of our God, unto us,—For they sought it not, in the days of Saul.
4 Than said all the convocation, that it should be done thus,—for right was the thing, in the eyes of all the people.
5 So David convoked all Israel, from Shihor of Egypt, even unto the entering in of Hamath,—to bring the ark of God from Kiriath-jearim.

6 And David went up and all Israel to Baalah, unto Kiriath-jearim, which pertaineth to Judah,—to bring up from thence, the ark of God—Yahweh who inhabiteth the cherubim, on which is called the Name.
7 And they carried the ark of God, upon a new waggon, out of the house of Aminadab,—and, Uzza and Ahio, were driving the waggon.
8 And, David and all Israel,

karkeloi kaikin voimin Jumalan edessä laulaen sekä soittaen kanteleita, harppuja, vaskirumpuja, kymbaaleja ja torvia.

9 Mutta kun he tulivat Kiidonin puimatantereen luo, ojensi Ussa kätensä tarttuakseen arkkiin, sillä härät kompastuivat.
10 Silloin Herran viha syttyi Ussaa kohtaan, ja hän löi hänet sentähden, että hän oli ojentanut kätensä arkkiin, ja niin hän kuoli siihen, Jumalan eteen.
11 Mutta Daavid pahastui siitä, että Herra niin oli murtanut Ussan. Siitä sen paikan nimenä on Peres-Ussa vielä tänäkin päivänä.

12 Ja Daavid pelkäsi sinä päivänä Jumalaa, niin että hän sanoi: Kuinka minä voin tuoda Jumalan arkin tyköni?

13 Eikä Daavid siirtänyt arkkia luoksensa Daavidin kaupunkiin, vaan hän toimitti sen syrjään gatilaisen Oobed-Edomin taloon.
14 Ja Jumalan arkki jäi kolmeksi kuukaudeksi Oobed-Edomin talon luo omaan majaansa. Ja Herra siunasi Oobed-Edomin taloa ja kaikkea, mitä hänellä oli.

fröjdade sig inför Gud av all makt, med sånger och med harpor, psaltare, pukor, cymbaler och trumpeter.

9 Men när de kommo till Kidonslogen, räckte Ussa ut sin hand för att fatta I arken, ty oxarna snavade.

10 Då upptändes HERRENS vrede mot Ussa, och därför att han hade räckt ut sin hand mot arken, slog han honom, så att han föll ned död där inför Gud.
11 Men det gick David hårt till sinnes att HERREN så <spärr>hade brutit ned Ussa</spärr>; och han kallade det stället <spärr>Peres-Ussa</spärr>, såsom det heter ännu i dag.
12 Och David betogs av sådan fruktan för Gud på den dagen, att han sade: »Huru skulle jag töras låta föra Guds ark till mig?»
13 Därför lät David icke flytta in arken till sig i Davids stad, utan lät sätta in den i gatiten Obed-Edoms hus.
14 Sedan blev Guds ark kvar vid Obed-Edoms hus, där den stod i sitt eget hus, i tre månader; men HERREN välsignade Obed-Edoms hus och allt vad som hörde honom till.

were dancing for joy before God, with all boldness, and with songs and with lyres, and with harps and with timbrels, and with cymbals, and with trumpets.
9 And, when they came as far as the threshing–floor of Chidon, Uzza thrust forth his hand, to seize the ark, for the oxen were restive.
10 Then was kindled the anger of Yahweh against Uzza, and he smote him, because he thrust forth his hand unto the ark,—and he died there, before God.
11 And it was a sadness unto David, that Yahweh had broken in with a breach against Uzza,—and he called that place Perez–uzza, [as it is called] unto this day.

12 And David was afraid of God, on that day, saying,—How can I bring unto me, the ark of God?

13 So David removed not the ark unto him, into the city of David,—but took it aside into the house of Obed–edom, the Gittite.
14 And the ark of God remained with the household of Obed–edom, in his house, three months,—and Yahweh blessed the household of Obed–edom, and all that he had.

14 luku

1 Hiiram, Tyyron kuningas,

1 Och Hiram, konungen i

1 And Hiram king of Tyre

lähetti sanansaattajat Daavidin luo, sekä setripuita ja puuseppiä ja kivenhakkaajia rakentamaan hänelle linnaa.
2 Ja Daavid ymmärsi, että Herra oli vahvistanut hänet Israelin kuninkaaksi, koska hänen kuninkuutensa oli korotettu korkealle Herran kansan Israelin tähden.
3 Jerusalemissa Daavid vielä otti vaimoja, ja Daavidille syntyi vielä poikia ja tyttäriä.

4 Ja nämä ovat niiden poikien nimet, jotka syntyivät hänelle Jerusalemissa: Sammua, Soobab, Naatan, Salomo,

5 Jibhar, Elisua, Elpelet,

6 Noogah, Nefeg, Jaafia,

7 Elisama, Beeljada ja Elifelet.
8 Mutta kun filistealaiset kuulivat, että Daavid oli voideltu koko Israelin kuninkaaksi, lähtivät kaikki filistealaiset etsimään Daavidia. Kun Daavid sen kuuli, lähti hän heitä vastaan.
9 Kun filistealaiset olivat tulleet ja tehneet ryöstöretken Refaimin tasangolle,
10 kysyi Daavid Jumalalta: Menenkö minä filistealaisia vastaan, ja annatko sinä heidät minun käsiini? Ja Herra sanoi hänelle: Mene; minä annan heidät sinun käsiisi.
11 Niin he menivät Baal-

Tyrus, skickade sändebud till David med cederträ, därjämte ock murare och timmermän, för att de skulle bygga honom ett hus.
2 Och David märkte att HERREN hade befäst honom såsom konung över Israel; ty han hade låtit hans rike bliva övermåttan upphöjt, för sitt folk Israels skull.
3 Och David tog sig ännu flera hustrur i Jerusalem, och David födde ännu flera söner och döttrar.
4 Dessa äro namnen på de söner som han fick i Jerusalem: Sammua, Sobab, Natan, Salomo,

5 Jibhar, Elisua, Elpelet,

6 Noga, Nefeg, Jafia,

7 Elisama, Beeljada och Elifelet.
8 Men när filistéerna hörde att David hade blivit smord till konung över hela Israel, drogo de allasammans upp för att fånga David. När David hörde detta, drog han ut mot dem.
9 Då nu filistéerna hade fallit in i Refaimsdalen och där företogo plundringståg,

10 frågade David Gud: »Skall jag draga upp mot filistéerna? Vill du då giva dem i min hand?» HERREN svarade honom: »Drag upp; jag vill giva dem i din hand.»
11 Och de drogo upp till

sent messengers unto David, and timber of cedars, with masons and artificers, to build for him a house.

2 So David perceived, that Yahweh, had confirmed him, as king over Israel,—that his kingship was exalted, for the sake of his people Israel.

3 And David took more wives, in Jerusalem,—and David begat more sons and daughters.
4 Now, these, are the names of them who were born, whom he had in Jerusalem,—Shammua and Shobab, Nathan, and Solomon;
5 and Ibhar and Elishua, and Elpelet;
6 and Nogah and Nepheg, and Japhia;
7 and Elishama and Beeliada, and Eliphelet.
8 And, when the Philistines heard that David had been anointed king over all Israel, all the Philistines came up to seek to secure David,—and David, hearing, went out against them.
9 Now, the Philistines, had come and spread themselves out, in the vale of Rephaim.
10 Then David asked of God, saying, Shall I go up against the Philistines? and wilt thou deliver them into my hand? And Yahweh said to him, Go up, and I will deliver them into thy hand.
11 So they came up in

Perasimiin, ja siellä Daavid voitti heidät. Ja Daavid sanoi: Jumala on murtanut vihollisen minun kädelläni, niinkuin vedet murtavat. Siitä sen paikan nimeksi tuli Baal-Perasim.

Baal-Perasim, och där slog David dem. Då sade David: »Gud <spärr>har brutit ned</spärr> mina fiender genom min hand, likasom en vattenflod bryter ned.» Därav fick det stället namnet <spärr>Baal-Perasim</spärr>.

Baal–perazim, and David smote them there, and David said, God hath broken forth against mine enemies by my hand, like the breaking forth of waters,— For this cause, called they the name of that place, Baal–perazim.

12 He jättivät siihen jumalansa, ja Daavid käski polttaa ne tulessa.

12 De lämnade där efter sig sina gudar; och David befallde att dessa skulle brännas upp i eld.

12 And they left their gods there,—and David gave the word, and they were burned up in fire.

13 Mutta filistealaiset tekivät vielä kerran ryöstöretken tasangolle.

13 Men filistéerna företogo ännu en gång plundringståg i dalen.

13 And the Philistines yet again spread themselves out in the vale.

14 Niin Daavid kysyi taas Jumalalta, ja Jumala vastasi hänelle: Älä mene heidän jälkeensä, vaan kierrä heidät ja hyökkää heidän kimppuunsa balsamipuiden puolelta.

14 När David då åter frågade Gud, svarade Gud honom: »Du skall icke draga upp efter dem; du må kringgå dem på en omväg, så att du kommer över dem från det håll där bakaträden stå.

14 So David, asked again, of God, and God said to him, Thou shalt not go up after them,—get thee round, away from them, so shalt thou come in upon them, over against the mulberry–trees;

15 Ja kun kuulet astunnan kahinan balsamipuiden latvoista, niin käy taisteluun, sillä Jumala on käynyt sinun edelläsi tuhotakseen filistealaisten leirin.

15 Så snart du sedan hör ljudet av steg i bakaträdens toppar, drag då ut till strid, ty då har Gud dragit ut framför dig till att slå filistéernas här.»

15 and it shall be, when thou hearest a sound of marching in the tops of the mulberry–trees, then, shalt thou go forth into the battle,—for God will have gone forth before thee, to smite the host of the Philistines.

16 Daavid teki, niinkuin Jumala oli häntä käskenyt, ja niin he voittivat filistealaisten sotajoukon ja ajoivat heitä takaa Gibeonista aina Geseriin saakka.

16 David gjorde såsom Gud hade bjudit honom; och de slogo filistéernas här och förföljde dem från Gibeon ända till Geser.

16 So David did as God commanded him,—and they smote the host of the Philistines, from Gibeon even unto Gezer.

17 Niin Daavidin maine levisi kaikkiin maihin, ja Herra nosti kaikissa kansoissa pelon häntä kohtaan.

17 Och ryktet om David gick ut i alla länder, och HERREN lät fruktan för honom komma över alla folk.

17 And the name of David went forth, throughout all the lands,—and, Yahweh, put the dread of him upon all the nations.

15 luku

1 Ja hän rakensi itsellensä taloja Daavidin kaupunkiin ja valmisti paikan Jumalan arkille ja pystytti sille majan.

2 Silloin Daavid käski: Älköötmuut kuin leeviläiset kantako Jumalan arkkia; sillä heidät on Herra valinnut kantamaan Jumalan arkkia ja palvelemaan häntä ikuisesti.

3 Ja Daavid kokosi kaiken Israelin Jerusalemiin, tuomaan Herran arkkia siihen paikkaan, jonka hän oli sille valmistanut.

4 Daavid kokosi Aaronin jälkeläiset ja leeviläiset;

5 Kehatin jälkeläisistä: Uurielin, päämiehen, ja hänen veljensä, sata kaksikymmentä;

6 Merarin jälkeläisistä: Asajan, päämiehen, ja hänen veljensä, kaksisataa kaksikymmentä;
7 Geersomin jälkeläisistä: Jooelin, päämiehen, ja hänen veljensä, sata kolmekymmentä;
8 Elisafanin jälkeläisistä: Semajan, päämiehen, ja hänen veljensä, kaksisataa;
9 Hebronin jälkeläisistä: Elielin, päämiehen, ja hänen veljensä, kahdeksankymmentä;
10 Ussielin jälkeläisistä: Amminadabin, päämiehen, ja hänen veljensä, sata kaksitoista.

1 Och han uppförde åt sig hus i Davids stad; sedan beredde han en plats åt Guds ark och slog upp ett tält åt den.
2 Därvid befallde David: »Inga andra än leviterna må bära Guds ark; ty dem har HERREN utvalt till att bära Guds ark och till att göra tjänst inför honom för evärdlig tid.»
3 Och David församlade hela Israel till Jerusalem för att hämta HERRENS ark upp till den plats som han hade berett åt den.

4 Och David samlade tillhopa Arons barn och leviterna;
5 av Kehats barn: Uriel, deras överste, och hans bröder, ett hundra tjugu;

6 av Meraris barn: Asaja, deras överste, och hans bröder, två hundra tjugu;

7 av Gersoms barn: Joel, deras överste, och hans bröder, ett hundra trettio;

8 av Elisafans barn: Semaja, deras överste, och hans bröder, två hundra;
9 av Hebrons barn: Eliel, deras överste, och hans bröder, åttio;

10 av Ussiels barn: Amminadab, deras överste, och hans bröder, ett hundra tolv.

1 And he made him houses, in the city of David,—and prepared a place for the ark of God, and pitched for it a tent.
2 Then, said David, None must carry the ark of God, save the Levites,—for, of them, did Yahweh make choice, to bear the ark of Yahweh, and to attend it, unto times age-abiding.
3 So David convoked all Israel, unto Jerusalem,—to bring up the ark of Yahweh, unto the place thereof, which he had prepared for it.
4 And David gathered together the sons of Aaron, and the Levites:
5 Of the sons of Kohath, Uriel the chief, and his brethren, one hundred and twenty;
6 of the sons of Merari, Asaiah the chief, and his brethren, two hundred and twenty;
7 of the sons of Gershom, Joel the chief, and his brethren, one hundred and thirty;
8 of the sons of Elizaphan, Shemaiah the chief, and his brethren, two hundred;
9 of the sons of Hebron, Eliel the chief, and his brethren, eighty;

10 of the son of Uzziel, Amminadab the chief, and his brethren, a hundred and twelve.

11 Ja Daavid kutsui papit Saadokin ja Ebjatarin sekä leeviläiset Uurielin, Asajan, Jooelin, Semajan, Elielin ja Amminadabin

12 ja sanoi heille: Te olette leeviläisten perhekuntien päämiehet. Pyhittäkää itsenne ja veljenne ja tuokaa Herran, Israelin Jumalan, arkki siihen paikkaan, jonka minä olen sille valmistanut.

13 Sillä sentähden, ettette ensimmäisellä kerralla olleet läsnä, mursi Herra, meidän Jumalamme, meidät; sillä me emme etsineet häntä, niinkuin olisi pitänyt.

14 Silloin papit ja leeviläiset pyhittäytyivät tuomaan Herran, Israelin Jumalan, arkkia.

15 Ja leeviläiset kantoivat Jumalan arkkia korennoilla olallansa, niinkuin Mooses oli Herran sanan mukaan käskenyt.

16 Ja Daavid käski leeviläisten päämiesten asettaa veljensä, veisaajat, soittimilla, harpuilla, kanteleilla ja kymbaaleilla kaiuttamaan riemuvirsiä.

17 Niin leeviläiset asettivat soittamaan Heemanin, Jooelin pojan, ja hänen heimolaisistaan Aasafin,

11 Och David kallade till sig prästerna Sadok och Ebjatar jämte leviterna Uriel, Asaja, Joel, Semaja, Eliel och Amminadab.

12 Och han sade till dem: »I ären huvudmän för leviternas familjer. Helgen eder tillika med edra bröder, och hämten så HERRENS, Israels Guds, ark upp till den plats som jag har berett åt den.

13 Ty därför att I förra gången icke voren tillstädes var det som HERREN, vår Gud, bröt ned en av oss, till straff för att vi icke sökte honom så, som tillbörligt var.»

14 Då helgade prästerna och leviterna sig till att hämta upp HERRENS, Israels Guds, ark.

15 Och såsom Mose hade bjudit i enlighet med HERRENS ord, buro nu Levi barn Guds ark med stänger, som vilade på deras axlar.

16 Och David sade till de översta bland leviterna att de skulle förordna sina bröder sångarna till tjänstgöring med musikinstrumenter, psaltare, harpor och cymbaler, som de skulle låta ljuda, under det att de höjde glädjesången.

17 Leviterna förordnade då Heman, Joels son, och av hans bröder Asaf, Berekjas son, och av dessas bröder,

11 Then called David, for Zadok and for Abiathar, the priests,—and for the Levites, for Uriel, Asaiah and Joel, Shemaiah and Eliel, and Amminadab;

12 and said unto them, Ye, are the chiefs of the fathers of the Levites,—Hallow yourselves, ye and your brethren, so shall ye bring up the ark of Yahweh—God of Israel, into [the place] I have prepared for it.

13 Because, at the first, ye, did not [bring it], Yahweh our God brake forth against us, because we sought him not in the appointed way.

14 So the priests and the Levites hallowed themselves,—to bring up the ark of Yahweh, God of Israel.

15 And the sons of the Levites bare the ark of God, just as Moses commanded, according to the word of Yahweh,—on their shoulder, with the staves upon them.

16 And David spake to the chiefs of the Levites, to station their brethren the singers, with instruments of song, harps and lyres, and cymbals,—sounding aloud at the lifting up of the voice, for joy.

17 So the Levites caused to stand, Heman son of Joel, and, of his brethren, Asaph, son of Berechiah,—and, of

Berekjan pojan, ja heidän heimolaisistaan, Merarin jälkeläisistä, Eetanin, Kuusajan pojan,

18 ja heidän kanssaan heidän arvossa lähinnä olevista heimolaisistaan: Sakarjan, Benin ja Jaasielin, Semiramotin, Jehielin, Unnin, Eliabin, Benajan, Maasejan, Mattitjan, Elifelehun, Miknejan, Oobed-Edomin ja Jegielin, ovenvartijat.

19 Ja veisaajista oli Heemanin, Aasafin ja Eetanin soitettava vaskikymbaaleilla,

20 Sakarjan, Ussielin, Semiramotin, Jehielin, Unnin, Eliabin, Maasejan ja Benajan harpuilla korkeassa äänialassa,

21 Mattitjan, Elifelehun, Miknejan, Oobed-Edomin, Jegielin ja Asasjan kanteleilla matalassa äänialassa, veisuuta johtaaksensa.

22 Kenanja, leeviläisten johtaja kantajatehtävässä, valvoi kantamista, sillä hän oli taitava siihen.

23 Berekja ja Elkana olivat arkin ovenvartijat.

24 Ja papit Sebanja, Joosafat, Netanel, Amasai, Sakarja, Benaja ja Elieser puhalsivat torviin Jumalan arkin edellä, ja Oobed-Edom ja Jehia olivat arkin ovenvartijat.

Meraris barn, Etan, Kusajas son,

18 och jämte dem deras bröder av andra ordningen Sakarja, Ben, Jaasiel, Semiramot, Jehiel, Unni, Eliab, Benaja, Maaseja, Mattitja, Elifalehu, Mikneja, Obed-Edom och Jegiel, dörrvaktarna.

19 Och sångarna, Heman, Asaf och Etan, skulle slå kopparcymbaler.

20 Sakarja, Asiel, Semiramot, Jehiel, Unni, Eliab, Maaseja och Benaja skulle spela på psaltare, till Alamót.

21 Mattitja, Elifalehu, Mikneja, Obed-Edom, Jegiel och Asasja skulle leda sången med harpor, till Seminit.

22 Kenanja, leviternas anförare, när de buro, skulle undervisa i att bära, ty han var kunnig i sådant.

23 Berekja och Elkana skulle vara dörrvaktare vid arken.

24 Sebanja, Josafat, Netanel, Amasai, Sakarja, Benaja och Elieser, prästerna, skulle blåsa i trumpeter framför Guds ark. Slutligen skulle Obed-Edom och Jehia vara dörrvaktare

the sons of Merari their brethren, Ethan, son of Kushaiah;

18 and, with them, their brethren of the second degree,—Zechariah, Ben, and Jaaziel, and Shemiramoth, and Jehiel and Unni, Eliab, and Benaiah, and Maaseiah, and Mattithiah, and Eliphelehu, and Mickneiah, and Obed–edom and Jeiel, the door–keepers.

19 And, the singers, Heman, Asaph and Ethan, with cymbals of bronze, were to sound aloud;

20 and Zechariah, and Aziel, and Shemiramoth, and Jehiel, and Unni, and Eliab, and Maaseiah and Benaiah,––with harps, over the trebles;

21 and Mattithiah, Eliphelehu, and Mikneiah, and Obed–edom, and Jeiel and Azaziah,—with lyres over the bass, to take the lead.

22 And, Chenaniah the leader of the Levites, in the service, used to give instructions in the service, because skilful was he.

23 And, Berechiah and Elkanah, were door–keepers to the ark.

24 And, Shebaniah, and Joshaphat, and Nethanel, and Amasai, and Zechariah, and Benaiah, and Eliezer, the priests, were blowing with the trumpets, before the ark of God,—and,

vid arken.

Obed–edom and Jehiah, were door–keepers, to the ark.

25 Sitten Daavid, Israelin vanhimmat ja tuhannenpäämiehet menivät ja toivat riemuiten Herran liitonarkin Oobed-Edomin talosta.

25 Så gingo då David och de äldste i Israel och överhövitsmännen åstad för att hämta HERRENS förbundsark upp ur Obed-Edoms hus, under jubel.

25 Thus, it was, David and the elders of Israel, and the rulers of thousands, who were going, to bring up the ark of the covenant of Yahweh, out of the house of Obed–edom, with joy.

26 Ja kun Jumala auttoi leeviläisiä, jotka kantoivat Herran liitonarkkia, uhrattiin seitsemän härkää ja seitsemän oinasta.

26 Och då Gud skyddade leviterna som buro HERRENS förbundsark, offrade man sju tjurar och sju vädurar.

26 And so it was that, when God helped the Levites, who were bearing the ark of the covenant of Yahweh, they sacrificed seven bullocks and seven rams.

27 Daavid oli puettu hienosta pellavakankaasta tehtyyn viittaan ja samoin kaikki leeviläiset, jotka kantoivat arkkia, sekä veisaajat ja kantamisen johtaja Kenanja veisaajain kanssa; ja Daavidilla oli yllään pellavakasukka.

27 Därvid var David klädd i en kåpa av fint linne; så voro ock alla leviterna som buro arken, så ock sångarna och Kenanja, som anförde sångarna, när de buro. Och därjämte bar David en linne-efod.

27 Now, David, was wrapped about with a robe of byssus, with all the Levites who were bearing the ark, and the singers, and Chenaniah the leader of the service rendered by the singers,—but, upon David, was an ephod of white linen.

28 Niin koko Israel toi Herran liitonarkin riemun raikuessa ja pasunain pauhatessa, torvien, kymbaalien, harppujen ja kannelten soidessa.

28 Och hela Israel hämtade upp HERRENS förbundsark under jubel och basuners ljud; och man blåste i trumpeter och slog cymbaler och lät psaltare och harpor ljuda.

28 So, all Israel, were bringing up the ark of the covenant of Yahweh, with shouting, and with sound of the horn, and with trumpets, and with cymbals,—sounding aloud, with harps, and lyres.

29 Kun Herran liitonarkki tuli Daavidin kaupunkiin, katseli Miikal, Saulin tytär, ikkunasta, ja nähdessään kuningas Daavidin hyppivän ja karkeloivan halveksi hän häntä sydämessään.

29 När då HERRENS förbundsark kom till Davids stad, blickade Mikal, Sauls dotter, ut genom fönstret, och då hon såg konung David dansa och göra sig glad, fick hon förakt för honom i sitt hjärta.

29 And so it was that, when the ark of the covenant of Yahweh came in as far as the city of David,—and Michal daughter of Saul looked forth through the window, and

lfte månaden, det är månaden Adar, den dag då konungens be in her heart.

16 luku

1 Kun he olivat tuoneet Jumalan arkin ja asettaneet sen majaan, jonka Daavid oli sille pystyttänyt, uhrasivat he polttouhreja ja yhteysuhreja Jumalan edessä.

2 Ja kun Daavid oli uhrannut polttouhrin ja yhteysuhrit, siunasi hän kansan Herran nimeen.

3 Ja hän jakoi kaikille israelilaisille, sekä miehille että naisille, kullekin leipäkakun, kappaleen lihaa ja rypälekakun.

4 Ja hän asetti Herran arkin eteen leeviläisiä palvelemaan ja kunnioittamaan, kiittämään ja ylistämään Herraa, Israelin Jumalaa:

5 Aasafin johtajaksi, toiseksi Sakarjan, sitten Jegielin, Semiramotin, Jehielin, Mattitjan, Eliabin, Benajan, Oobed-Edomin ja Jegielin soittamaan harpuilla ja kanteleilla, Aasafin helistäessä kymbaaleja

6 ja pappien, Benajan ja Jahasielin, soittaessa yhtämittaa torvia Jumalan liitonarkin edessä.

7 Silloin, sinä päivänä, ensi kerran Daavid asetti Aasafin ja hänen veljensä kiittämään Herraa näin:

1 Sedan de hade fört Guds ark ditin, ställde de den i tältet som David hade slagit upp åt den, och framburo därefter brännoffer och tackoffer inför Guds ansikte.

2 När David hade offrat brännoffret och tackoffret, välsignade han folket i HERRENS namn.

3 Och åt var och en av alla israeliterna, både man och kvinna, gav han en kaka bröd, ett stycke kött och en druvkaka.

4 Och han förordnade vissa leviter till att göra tjänst inför HERRENS ark, för att de skulle prisa, tacka och lova HERREN, Israels Gud:

5 Asaf såsom anförare, näst efter honom Sakarja, och vidare Jegiel, Semiramot, Jehiel, Mattitja, Eliab, Benaja, Obed-Edom och Jegiel med psaltare och harpor; och Asaf skulle slå cymbaler.

6 Men prästerna Benaja och Jahasiel skulle beständigt stå med sina trumpeter framför Guds förbundsark.

7 På den dagen var det som David först fastställde den ordningen att man genom Asaf och hans bröder skulle tacka HERREN

1 So they brought in the ark of God, and placed it in the midst of the tent, which David had pitched for it,—and they brought near ascending–sacrifices and peace–offerings, before God.

2 And, when David had made an end of offering the ascending–sacrifices, and the peace–offerings, he blessed the people, in the name of Yahweh.

3 And he apportioned, to every one of Israel, both man and woman,—to every one, a loaf of bread, and a sweet drink, and a raisin cake.

4 And he placed before the ark of Yahweh certain of the Levites, as attendants,—and to celebrate, and to give thanks and render praise, unto Yahweh, God of Israel;

5 Asaph the chief, and, second to him, Zechariah,—Jeiel, and Shemiramoth, and Jehiel, and Mattithiah, and Eliab, and Benaiah, and Obed–edom, and Jeiel, with instruments of harps, and with lyres, and Asaph with cymbals, sounding aloud:

6 and Benaiah and Jahaziel, the priests,—with trumpets continually, before the ark of the covenant of God.

7 On that day, then, David gave [these songs] in chief, to give thanks unto Yahweh,—through Asaph, and his brethren:—

	på detta sätt:	
8 Kiittäkää Herraa, julistakaa hänen nimeänsä, tehkää hänen suuret tekonsa tiettäviksi kansojen keskuudessa.	8 »Tacken HERREN, åkallen hans namn, gören hans gärningar kunniga bland folken.	8 Give ye thanks to Yahweh, Call upon his name, Make known among the peoples, his doings;
9 Laulakaa hänelle, veisatkaa hänelle, puhukaa kaikista hänen ihmeistänsä.	9 Sjungen till hans ära, lovsägen honom, talen om alla hans under.	9 Sing ye to him, Make music unto him, Speak ye of all his wonders.
10 Hänen pyhä nimensä olkoon teidän kerskauksenne; iloitkoon niiden sydän, jotka etsivät Herraa.	10 Berömmen eder av hans heliga namn; glädje sig av hjärtat de som söka HERREN.	10 Boast yourselves in his holy name, Joyful be the heart of them who are seeking Yahweh.
11 Kysykää Herraa ja hänen voimaansa, etsikää alati hänen kasvojansa.	11 Frågen efter HERREN och hans makt, söken hans ansikte beständigt.	11 Search out Yahweh, and his power, Seek diligently his face, at all times.
12 Muistakaa hänen ihmetöitänsä, jotka hän on tehnyt, hänen ihmeitänsä ja hänen suunsa tuomioita,	12 Tänken på de underbara verk som han har gjort, på hans under och hans muns domar,	12 Remember his wonders which he hath done, His splendid deeds, and the just decisions of his mouth.
13 te Israelin, hänen palvelijansa, siemen, Jaakobin lapset, te hänen valittunsa.	13 I Israels, hans tjänares, säd, I Jakobs barn, hans utvalda.	13 O ye seed of Israel his servant, sons of Jacob his chosen ones:
14 Hän, Herra, on meidän Jumalamme; hänen tuomionsa käyvät yli kaiken maan.	14 Han är HERREN, vår Gud; över hela jorden gå hans domar.	14 Yahweh himself, is our God, through all the land, are his just decisions.
15 Muistakaa hänen liittonsa iankaikkisesti, hamaan tuhansiin polviin, sana, jonka hän on säätänyt,	15 Tänken evinnerligen på hans förbund, intill tusen släkten på vad han har stadgat,	15 Remember yea to times age–abiding, his covenant, the word he hath commanded, to a thousand generations;
16 liitto, jonka hän teki Aabrahamin kanssa, ja hänen lisakille vannomansa vala.	16 på det förbund han slöt med Abraham och på hans ed till Isak.	16 Which he solemnised with Abraham, and his oath, to Isaac;
17 Hän vahvisti sen käskyksi Jaakobille, Israelille iankaikkiseksi liitoksi.	17 Han fastställde det för Jakob till en stadga, för Israel till ett evigt förbund;	17 And confirmed it, unto Jacob, for a statute, unto Israel, as a covenant age–abiding:
18 Hän sanoi: 'Sinulle minä annan Kanaanin maan, se olkoon teidän perintöosanne.'	18 han sade: 'Åt dig vill jag giva Kanaans land, det skall bliva eder arvedels lott.'	18 Saying, To thee, will I give the land of Canaan, as your inherited portion:
19 Teitä oli vähäinen joukko, vain harvoja, ja te olitte muukalaisia siellä.	19 Då voren I ännu en liten hop, I voren ringa och främlingar därinne.	19 While, as yet, ye were men who could be counted, a very few, and sojourners therein:

20 Ja he vaelsivat kansasta kansaan ja yhdestä valtakunnasta toiseen kansaan.
21 Hän ei sallinut kenenkään heitä vahingoittaa, ja hän rankaisi kuninkaita heidän tähtensä:
22 'Älkää koskeko minun voideltuihini, älkää tehkö pahaa minun profeetoilleni.'

23 Veisatkaa Herralle, kaikki maa, julistakaa päivästä päivään hänen pelastustekojansa.
24 Ilmoittakaa pakanain seassa hänen kunniaansa, hänen ihmeitänsä kaikkien kansojen seassa.
25 Sillä Herra on suuri ja sangen ylistettävä, hän on peljättävä yli kaikkien jumalain.
26 Sillä kaikki kansojen jumalat ovat epäjumalia, mutta Herra on tehnyt taivaat.
27 Kirkkaus ja kunnia on hänen kasvojensa edessä, väkevyys ja riemu hänen asuinsijassaan.
28 Antakaa Herralle, te kansojen sukukunnat, antakaa Herralle kunnia ja väkevyys.
29 Antakaa Herralle hänen nimensä kunnia, tuokaa lahjoja ja tulkaa hänen kasvojensa eteen, kumartakaa Herraa pyhässä kaunistuksessa.
30 Vaviskaa hänen kasvojensa edessä, kaikki maa. Maan piiri pysyy lujana, se ei horju.

20 Och de vandrade åstad ifrån folk till folk ifrån ett rike bort till ett annat.

21 Han tillstadde ingen att göra dem skada, han straffade konungar för deras skull:
22 'Kommen icke vid mina smorda, och gören ej mina profeter något ont.'

23 Sjungen till HERRENS ära, alla länder, båden glädje var dag, förkunnen hans frälsning.
24 Förtäljen bland hedningarna hans ära, bland alla folk hans under.

25 Ty stor är HERREN och högt lovad, och fruktansvärd är han mer än alla gudar.

26 Ty folkens alla gudar äro avgudar, men HERREN är den som har gjort himmelen.
27 Majestät och härlighet äro inför hans ansikte, makt och fröjd i hans boning.

28 Given åt HERREN, I folkens släkter, given åt HERREN ära och makt;

29 given åt HERREN hans namns ära, bären fram skänker och kommen inför hans ansikte, tillbedjen HERREN i helig skrud.

30 Bäven för hans ansikte, alla länder; se, jordkretsen står fast och vacklar icke.

20 And they wandered from nation to nation, and from one kingdom, to another people:
21 He suffered no man to oppress them, And reproved—for their sakes—kings!
22 Ye may not touch mine Anointed ones, And, to my Prophets, may ye do no wrong.
23 Sing to Yahweh, all the earth, Tell the tidings, from day to day, of his salvation:

24 Recount, among the nations, his glory, among all the peoples, his wonders.

25 For great is Yahweh, and worthy to be mightily praised, and to be revered is he above all gods;
26 For, all the gods of the peoples, are things of nought, but, Yahweh, made, the heavens.
27 Praise and majesty, are before him, Strength and joy, are in his dwelling–place.
28 Give to Yahweh, ye families of the peoples, Give to Yahweh, glory and strength:
29 Give to Yahweh, the glory of his name,—Bring ye a present, and enter before him, Bow down to Yahweh, in the adornment of holiness:
30 Tremble at his presence, all the earth, But the world, shall be established, it shall not be shaken.

31 Iloitkoot taivaat, ja riemuitkoon maa; ja sanottakoon pakanain seassa: 'Herra on kuningas!'

32 Pauhatkoon meri ja kaikki, mitä siinä on; ihastukoot kedot ja kaikki, mitä niissä on,

33 riemuitkoot silloin metsän puut Herran edessä, sillä hän tulee tuomitsemaan maata.

34 Kiittäkää Herraa, sillä hän on hyvä, sillä hänen armonsa pysyy iankaikkisesti.

35 Ja sanokaa: 'Pelasta meidät, sinä pelastuksemme Jumala, kokoa ja vapahda meidät pakanain seasta, että me kiittäisimme sinun pyhää nimeäsi ja kerskaisimme sinun ylistyksestäsi.'

36 Ylistetty olkoon Herra, Israelin Jumala, iankaikkisesta iankaikkiseen. Ja kaikki kansa sanoi: Amen, ja ylisti Herraa.

37 Ja hän asetti Aasafin ja hänen veljensä sinne Herran liitonarkin eteen tekemään vakituista palvelusta arkin edessä, kunakin päivänä sen päivän palveluksen,

38 mutta Oobed-Edomin ja heidän veljensä, yhteensä kuusikymmentä kahdeksan, nimittäin Oobed-Edomin, Jeditunin pojan, ja Hoosan, ovenvartijoiksi.

39 Ja pappi Saadokin ja hänen veljensä, papit, hän

31 Himmelen vare glad, och jorden fröjde sig, och bland hedningarna säge man: 'HERREN är nu konung!'

32 Havet bruse och allt vad däri är, marken glädje sig och allt som är därpå;

33 ja, då juble skogens träd inför HERREN, ty han kommer för att döma jorden.

34 Tacken HERREN, ty han är god, ty hans nåd varar evinnerligen,

35 och sägen: 'Fräls oss, du vår frälsnings Gud, församla oss och rädda oss från hedningarna, så att vi få prisa ditt heliga namn och berömma oss av ditt lov.'

36 Lovad vare HERREN, Israels Gud, från evighet till evighet!» Och allt folket sade: »Amen», och lovade HERREN.

37 Och han gav där, inför HERRENS förbundsark, åt Asaf och hans bröder uppdraget att beständigt göra tjänst inför arken, var dag med de för den dagen bestämda sysslorna.

38 Men Obed-Edom och deras bröder voro sextioåtta; och Obed-Edom, Jedituns son, och Hosa gjorde han till dörrvaktare.

39 Och prästen Sadok och hans bröder, prästerna,

31 Let the heavens rejoice, and the earth exult, Let them say among the nations, Yahweh, hath become king!

32 Let the sea roar, and the fulness thereof, Let the field leap for joy, and all that is therein:

33 Then, shall shout in triumph, the trees of the forest, before Yahweh, for he is coming, to judge the earth.

34 Give ye thanks unto Yahweh, For he is good, For, age–abiding, is his lovingkindness.

35 And say ye, Save us, O God of our salvation, and gather us and deliver us, from among the nations,—that we may give thanks unto thy holy name, that we may triumph aloud in thy praise.

36 Blessed be Yahweh, God of Israel, from one age even to another age. Then said all the people, Amen, And gave praise to Yahweh.

37 So he left there, before the ark of the covenant of Yahweh, Asaph and his brethren,—to be in attendance before the ark continually, for the duty of a day on its day;

38 and Obed–edom with his brethren, sixty–eight,—and Obed–edom son of Jedithun and Hosah to be doorkeepers;

39 and Zadok the priest, and his brethren the priests,

asetti Herran asumuksen eteen, uhrikukkulalle, joka on Gibeonissa,
40 uhraamaan polttouhreja Herralle polttouhrialttarilla, aina aamuin ja illoin, kaikki niinkuin on kirjoitettuna Herran laissa, jonka hän on antanut Israelille.

anställde han inför HERRENS tabernakel, på offerhöjden i Gibeon,
40 för att de beständigt skulle offra åt HERREN brännoffer på brännoffersaltaret, morgon och afton, och göra allt vad som var föreskrivet i HERRENS lag, den som han hade givit åt Israel;

before the habitation of Yahweh,—in the high place that was in Gibeon:
40 to offer ascending-sacrifices unto Yahweh, upon the altar of ascending-sacrifice,—continually, morning and evening,—even according to all that is written in the law of Yahweh, which he commanded concerning Israel;

41 Ja heidän kanssaan olivat Heeman ja Jedutun ynnä muut valitut, nimeltä mainitut, kiittämässä Herraa siitä, että hänen armonsa pysyy iankaikkisesti.

41 och jämte dem Heman och Jedutun och de övriga namngivna utvalda, på det att de skulle tacka HERREN, därför att hans nåd varar evinnerligen.

41 and, with them, Heman and Jeduthun, and the rest of the chosen ones, who were distinguished by name,—to give thanks unto Yahweh, For, age-abiding, is his lovingkindness!

42 Näiden, Heemanin ja Jedutunin, hallussa oli torvet ja kymbaalit soittajia varten ynnä muut soittimet Jumalan virttä varten. Ja Jedutunin pojat vartioivat ovia.

42 Och hos dessa, nämligen Heman och Jedutun, förvarades trumpeter och cymbaler åt dem som skulle spela, så ock andra instrumenter som hörde till gudstjänsten. Och Jedutuns söner gjorde han till dörrvaktare.

42 And, with them, Heman and Jeduthun, [with] the trumpets, and the cymbals, for sounding aloud, and the instruments for the songs of God,—and the sons of Jeduthun, for the gate.

43 Sitten kaikki kansa lähti kukin kotiinsa, ja Daavid kääntyi takaisin tervehtimään perhettänsä.

43 Sedan gick allt folket hem, var och en till sitt; men David vände om för att hälsa sitt husfolk.

43 And all the people departed, every man to his house,—and David went round, to bless his own household.

17 luku

1 Kerran, kun Daavid istui linnassansa, sanoi Daavid profeetta Naatanille: Katso, minä asun setripuisessa palatsissa, mutta Herran liitonarkki on telttakankaan alla. Naatan sanoi Daavidille:

1 Då nu David satt i sitt hus, sade han till profeten Natan: »Se, jag bor i ett hus av cederträ, under det att HERRENS förbundsark står under ett tält.»

1 And it came to pass, when David had taken up his abode in his house, that David said unto Nathan the prophet, Lo! I, am dwelling in a house of cedars, but, the ark of the covenant of Yahweh, is under curtains.

2 Tee vain kaikki, mitä

2 Natan sade till David:

2 Then said Nathan unto

mielessäsi on, sillä Jumala on sinun kanssasi.

»Gör allt vad du har i sinnet; ty Gud är med dig.»

David, All that is in thy heart, do,—for, God, is with thee.

3 Mutta sinä yönä tapahtui, että Naatanille tuli tämä Jumalan sana:

3 Men om natten kom Guds ord till Natan; han sade:

3 But so it was that, in that night, the word of God came unto Nathan, saying:

4 Mene ja sano minun palvelijalleni Daavidille: Näin sanoo Herra: Et sinä ole rakentava minulle huonetta asuakseni.

4 »Gå och säg till min tjänare David: Så säger HERREN: Icke du skall bygga mig det hus som jag skall bo i.

4 Go and say unto David my servant, Thus, saith Yahweh,—Thou, shalt not build me a house, to dwell in;

5 Minä en ole asunut huoneessa siitä päivästä asti, jona johdatin Israelin tänne, tähän päivään saakka, vaan minä olen muuttanut teltasta telttaan ja asumuksesta asumukseen.

5 Jag har ju icke bott i något hus, från den dag då jag förde Israel hitupp ända till denna dag, utan jag har flyttat ifrån tält till tält, ifrån tabernakel till tabernakel.

5 seeing that I have not dwelt in a house, since the day that I brought up Israel, until this day,—but have been from tent to tent, and without a habitation.

6 Olenko minä koskaan, missä olenkin vaeltanut kaikessa Israelissa, kenellekään Israelin tuomareista, joita olen asettanut kaitsemaan kansaani, sanonut näin: Miksi ette ole rakentaneet minulle setripuista huonetta?

6 Har jag då någonsin, varhelst jag flyttade omkring med hela Israel, talat och sagt så till någon enda av Israels domare, som jag har förordnat till herde för mitt folk: 'Varför haven I icke byggt mig ett hus av cederträ?'

6 Wheresoever I have wandered with all Israel, spake I ever, a word, with one of the judges of Israel, whom I charged to shepherd my people, saying,—Wherefore have ye not built me a house of cedars?

7 Sano siis minun palvelijalleni Daavidille: Näin sanoo Herra Sebaot: Minä olen ottanut sinut laitumelta, lammasten jäljestä, kansani Israelin ruhtinaaksi.

7 Och nu skall du säga så till min tjänare David: Så säger HERREN Sebaot: Från betesmarken, där du följde fåren, har jag hämtat dig, för att du skulle bliva en furste över mitt folk Israel.

7 Now, therefore, thus, shalt thou say unto my servant David, Thus, saith Yahweh of hosts, I myself, took thee from the pasture, from after the flock,—to become leader over my people Israel;

8 Ja minä olen ollut sinun kanssasi kaikkialla, missä sinä vaelsit, ja olen hävittänyt kaikki vihollisesi sinun tieltäsi. Ja minä teen sinulle nimen, suurimpien nimien vertaisen maan päällä.

8 Och jag har varit med dig på alla dina vägar och utrotat alla dina fiender för dig. Och jag vill göra dig ett namn, sådant som de störstes namn på jorden.

8 and was with thee whithersoever thou didst go, and have cut off all thine enemies, from before thee,—and will make thee a name, like the name of the great ones, who are in the earth;

9 Ja minä valmistan sijan kansalleni Israelille ja istutan sen niin, että se asuu

9 Jag skall bereda en plats åt mitt folk Israel och plantera det, så att det får

9 and will appoint a place for my people Israel, and will plant them, and they

paikallansa eikä enää ole levoton eivätkä vääryyden tekijät sitä enää vaivaa niinkuin ennen,

10 siitä ajasta saakka, jolloin minä asetin tuomareita kansalleni Israelille. Ja minä nöyryytän kaikki sinun vihollisesi. Ja minä ilmoitan sinulle, että Herra on rakentava sinulle huoneen.

11 Kun sinun päiväsi ovat päättyneet ja sinä lähdet isiesi tykö, korotan minä sinun seuraajaksesi jälkeläisesi, joka on yksi sinun pojistasi; ja minä vahvistan hänen kuninkuutensa.

12 Hän on rakentava minulle huoneen, ja minä vahvistan hänen valtaistuimensa ikuisiksi ajoiksi.

13 Minä olen oleva hänen isänsä, ja hän on oleva minun poikani; ja armoani minä en ota häneltä pois, niinkuin otin siltä, joka oli sinun edelläsi.

14 Ja minä pidän hänet pystyssä huoneessani ja valtakunnassani iäti, ja hänen valtaistuimensa on oleva iäti vahva.

15 Aivan näillä sanoilla ja tämän näyn mukaan Naatan puhui Daavidille.

16 Niin kuningas Daavid meni ja asettui Herran eteen

bo kvar där, utan att vidare bliva oroat. Orättfärdiga människor skola icke mer föröda det, såsom fordom skedde,

10 och såsom det har varit allt ifrån den tid då jag förordnade domare över mitt folk Israel; och jag skall kuva alla dina fiender. Så förkunnar jag nu för dig att HERREN skall bygga ett hus åt dig.

11 Ty det skall ske, att när din tid är ute och du går till dina fäder skall jag efter dig upphöja din son, en av dina avkomlingar; och jag skall befästa hans konungamakt.

12 Han skall bygga ett hus åt mig, och jag skall befästa hans tron för evig tid.

13 Jag skall vara hans fader, och han skall vara min son; och min nåd skall jag icke låta vika ifrån honom, såsom jag lät den vika ifrån din företrädare.

14 Jag skall hålla honom vid makt i mitt hus och i mitt rike för evig tid, och hans tron skall vara befäst för evig tid.»

15 Alldeles i överensstämmelse med dessa ord och med denna syn talade nu Natan till David.

16 Då gick konung David in och satte sig ned inför

shall inhabit their place, and be unsettled no more,—neither shall the sons of perversity again wear them out, as at the first;

10 even from the days when I put judges in charge over my people Israel, and have subdued all thine enemies,—that I might make thee great, yea, a house, will Yahweh build for thee.

11 And it shall be that, when thy days are fulfilled, to sleep with thy fathers, then will I raise up thy seed after thee, who shall be of thy sons,—and I will establish his kingdom.

12 He, shall build me a house,—and I will establish his throne unto times age-abiding.

13 I, will become his father, and, he, shall become my son,—and, my lovingkindness, will I not cause to depart from him,—as I caused it to depart from him who was before thee;

14 but I will cause him to remain over my house and over my kingdom, unto times age-abiding,—and, his throne, shall be established, unto times age-abiding.

15 According to all these words, and according to all this vision, so, spake Nathan unto David.

16 Then entered King David, and tarried before Yahweh,-

ja sanoi: Mikä olen minä, Herra Jumala, ja mikä on minun sukuni, että olet saattanut minut tähän asti?

17 Mutta tämäkin on ollut vähän sinun silmissäsi, Jumala, ja niin sinä olet puhunut palvelijasi suvulle myöskin kaukaisista asioista ja olet nähnyt minut nousevina ihmispolvina, Herra Jumala.

18 Mitä Daavid enää sinulle puhuisi kunniasta, jota olet osoittanut palvelijallesi? Sinähän tunnet palvelijasi.

19 Herra, palvelijasi tähden ja oman mielesi mukaan sinä olet tehnyt kaiken tämän suuren ja ilmoittanut kaikki nämä suuret asiat.

20 Herra, kaiken sen mukaan, mitä me olemme korvillamme kuulleet, ei ole sinun vertaistasi, eikä ole muuta jumalaa kuin sinä.
21 Ja missä on maan päällä toista kansaa sinun kansasi Israelin vertaista, jota Jumala itse on käynyt lunastamaan kansaksensa, ja niin sinä olet tehnyt itsellesi suuren ja peljättävän nimen karkoittamalla pakanat kansasi tieltä, jonka sinä Egyptistä lunastit.

22 Ja sinä olet asettanut kansasi Israelin omaksi kansaksesi ikuisiksi ajoiksi, ja sinä, Herra, olet tullut heidän

HERRENS ansikte och sade:
»Vem är jag, HERRE Gud, och vad är mitt hus, eftersom du har låtit mig komma härtill?
17 Och detta har likväl synts dig vara för litet, o Gud; du har talat angående din tjänares hus om det som ligger långt fram i tiden. Ja, du har sett till mig på människosätt, for att upphöja mig, HERRE Gud.

18 Vad skall nu David vidare säga till dig om den ära du har bevisat din tjänare? Du känner ju din tjänare.
19 HERRE, för din tjänares skull och efter ditt hjärta har du gjort allt detta stora och förkunnat alla dessa stora ting.

20 HERRE, ingen är dig lik, och ingen Gud finnes utom dig, efter allt vad vi hava hört med våra öron.

21 Och var finnes på jorden något enda folk som är likt ditt folk Israel, vilket Gud själv har gått åstad att förlossa åt sig till ett folk -- för att så göra dig ett stort och fruktansvärt namn, i det att du förjagade hedningarna för ditt folk, det som du hade förlossat ifrån Egypten?
22 Och du har gjort ditt folk Israel till ett folk åt dig för evig tid, och du, HERRE, har blivit deras Gud

–and said, Who am, I, O Yahweh God, and what is my house, that thou hast brought me hitherto;

17 and hast made this seem little in thine eyes, O God, in that thou hast spoken concerning the house of thy servant, for a great while to come? Thus wilt thou provide for me, according to the rank of manhood, and hast exalted me, O Yahweh God!
18 What, yet further, can David say unto thee, [thus] to honour thy servant,—seeing that, thou thyself, knowest, thine own servant?
19 O Yahweh, for the sake of thy servant, and according to thine own heart, hast thou done all this great thing,—making known all the great things.
20 O Yahweh, there is none like unto thee, yea there is no God besides thee, according to all that we have heard with our ears.
21 Who then is like thy people Israel, a nation alone in the earth,—whom God went to redeem, to be his own people, to make for thyself a name for great and fearful things, to drive out, nations, from before thy people, whom thou didst redeem out of Egypt;

22 and didst appoint thy people Israel for thyself as a people, unto times age–abiding,—thou thyself, also,

Jumalaksensa.

O Yahweh, becoming their God?

23 Niin olkoon nyt, Herra, se sana, jonka sinä olet puhunut palvelijastasi ja hänen suvustansa, vahva ikuisiksi ajoiksi. Tee, niinkuin olet puhunut.

23 Så må nu, HERRE, vad du har talat om din tjänare och om hans hus bliva fast för evig tid; gör såsom du har talat.

23 Now, therefore, O Yahweh, the word which thou hast spoken concerning thy servant, and concerning his house, be it steadfast unto times age-abiding,—and do as thou hast spoken:

24 Silloin sinun nimesi on oleva vahva ja tuleva suureksi ikuisiksi ajoiksi, ja se on oleva: Herra Sebaot, Israelin Jumala, Jumala Israelissa. Ja palvelijasi Daavidin suku on pysyvä sinun edessäsi.

24 Då skall ditt namn anses fast och bliva stort till evig tid, så att man skall säga: 'HERREN Sebaot, Israels Gud, är Gud över Israel.' Och så skall din tjänare Davids hus bestå inför dig.

24 yea let it be steadfast, and so let thy Name be magnified unto times age-abiding, saying, Yahweh of hosts, the God of Israel, is a God to Israel! seeing that, the house of David thy servant, is established before thee.

25 Sillä sinä, minun Jumalani, olet ilmoittanut palvelijallesi rakentavasi hänelle huoneen. Siitä palvelijasi on saanut rohkeuden rukoilla sinun edessäsi.

25 Ty du, min Gud, har uppenbarat för din tjänare att du skall bygga honom ett hus; därför har din tjänare dristat att bedja inför dig.

25 For, thou, O my God, hast unveiled the ear of thy servant, that thou wilt build for him a house,—for this cause, hath thy servant found [it in his heart] to pray before thee.

26 Ja nyt, Herra, sinä olet Jumala; ja kun olet luvannut palvelijallesi tämän hyvän,

26 Och nu, HERRE, du är Gud; och då du har lovat din tjänare detta goda,

26 Now, therefore, O Yahweh, thou, art God,—therefore hast thou spoken concerning thy servant this goodness.

27 niin suvaitse nyt siunata palvelijasi sukua, että se pysyisi iäti sinun edessäsi. Sillä mitä sinä, Herra, siunaat, se on oleva siunattu iäti.

27 så må du nu ock värdigas välsigna din tjänares hus, så att det förbliver evinnerligen inför dig. Ty vad du, HERRE, välsignar, det är välsignat evinnerligen.»

27 Now, therefore, let it please thee to bless the house of thy servant, that it may be unto times age-abiding before thee,—for, thou O Yahweh, hast blessed, and it is to be blessed unto times age-abiding.

18 luku

1 Sen jälkeen Daavid voitti filistealaiset ja nöyryytti heidät; ja hän otti Gatin ja

1 En tid härefter slog David filistéerna och kuvade dem. Därvid tog han Gat med

1 And it canto to pass, after this, that David smote the Philistines, and subdued

sen tytärkaupungit filistealaisten käsistä.

2 Hän voitti myös mooabilaiset, ja niin mooabilaiset tulivat Daavidin veronalaisiksi palvelijoiksi.
3 Samoin Daavid voitti Hadareserin, Sooban kuninkaan, Hamatin suunnalla, kun tämä oli menossa lujittamaan valtaansa Eufrat-virran rannoille.
4 Ja Daavid otti häneltä tuhat vaunuhevosta, seitsemäntuhatta ratsumiestä ja kaksikymmentä tuhatta jalkamiestä, ja Daavid katkoi kaikilta vaunuhevosilta vuohisjänteet; ainoastaan sata vaunuhevosta hän niistä säästi.
5 Ja kun Damaskon aramilaiset tulivat auttamaan Hadareseria, Sooban kuningasta, voitti Daavid kaksikymmentäkaksi tuhatta aramilaista.
6 Ja Daavid asetti maaherroja Damaskon Aramiin; ja aramilaiset tulivat Daavidin veronalaisiksi palvelijoiksi. Näin Herra antoi Daavidille voiton, mihin tahansa tämä meni.

7 Ja Daavid otti ne kultavarustukset, jotka Hadareserin palvelijoilla oli yllään, ja vei ne Jerusalemiin.

8 Mutta Hadareserin kaupungeista, Tibhatista ja Kuunista, Daavid otti sangen paljon vaskea. Siitä Salomo

underlydande orter ur filistéernas hand.

2 Han slog ock moabiterna; så blevo moabiterna David underdåniga och förde till honom skänker.
3 Likaledes slog David Hadareser, konungen i Soba, vid Hamat, när denne hade dragit åstad för att befästa sitt välde vid floden Frat.

4 Och David tog ifrån honom ett tusen vagnar och tog till fånga sju tusen ryttare och tjugu tusen man fotfolk; och David lät avskära fotsenorna på alla vagnshästarna, utom på ett hundra hästar, som han skonade.
5 När sedan araméerna från Damaskus kommo för att hjälpa Hadareser, konungen i Soba, nedgjorde David tjugutvå tusen man av dem.
6 Och David insatte fogdar bland araméerna i Damaskus; och araméerna blevo David underdåniga och förde till honom skänker. Så gav HERREN seger åt David, varhelst han drog fram.
7 Och David tog de gyllene sköldar som Hadaresers tjänare hade burit och förde dem till Jerusalem.

8 Och från Hadaresers städer Tibhat och Kun tog David koppar i stor myckenhet; därav gjorde

them,—and took Gath and her villages, out of the hand of the Philistines.
2 And he smote Moab,—and the Moabites became servants to David, bearers of a present.
3 And David smote Hadarezer king of Zobah, towards Hamath,—as he went to establish his hold of the river Euphrates.

4 And David captured from him a thousand chariots, and seven thousand horsemen, and twenty thousand footmen,—and David destroyed all the chariots, saving that he reserved from them a hundred chariots.
5 And, when the Syrians of Damascus came to help Hadarezer king of Zobah, David smote of the Syrians, twenty–two thousand men.

6 And David put [garrisons] in Syria of Damascus, and so it was that the Syrians became, David's, servants, bearers of a present,—so Yahweh gave victory to David, whithersoever he went.
7 And David took the shields of gold, that were upon the servants of Hadarezer,—and brought them to Jerusalem;
8 also, from Tibhath and from Cun, cities of Hadarezer, David took very much bronze,—therewith, did

teetti vaskimeren, pylväät ja vaskikalut.

9 Kun Toou, Hamatin kuningas, kuuli, että Daavid oli voittanut Hadareserin, Sooban kuninkaan, koko sotajoukon,
10 lähetti hän poikansa Hadoramin kuningas Daavidin luo tervehtimään häntä ja onnittelemaan häntä siitä, että hän oli taistellut Hadareserin kanssa ja voittanut hänet; Hadareser oli näet ollut Tooun vastustaja. Ja hänellä oli mukanaan kaikkinaisia kulta-, hopea- ja vaskikaluja.
11 Nekin kuningas Daavid pyhitti Herralle samoin kuin hopean ja kullan, minkä hän oli ottanut kaikilta kansoilta: Edomilta, Mooabilta, ammonilaisilta, filistealaisilta ja Amalekilta.

12 Ja kun Abisai, Serujan poika, oli Suolalaaksossa voittanut edomilaiset, kahdeksantoista tuhatta miestä,
13 asetti hän maaherroja Edomiin, ja kaikki edomilaiset tulivat Daavidin palvelijoiksi. Näin Herra antoi Daavidille voiton, mihin tahansa tämä meni.
14 Ja Daavid hallitsi koko Israelia ja teki kaikelle kansallensa sitä, mikä oikeus ja vanhurskaus on.

15 Jooab, Serujan poika, oli sotajoukon ylipäällikkönä, ja

sedan Salomo kopparhavet, pelarna och kopparkärlen.

9 Då nu Tou, konungen i Hamat, hörde att David hade slagit Hadaresers, konungens i Soba, hela här,

10 sände han sin son Hadoram till konung David för att hälsa honom och lyckönska honom, därför att han hade givit sig i strid med Hadareser och slagit honom; ty Hadareser hade varit Tous fiende. Han sände ock alla slags kärl av guld, silver och koppar.

11 Också dessa helgade konung David åt HERREN, likasom han hade gjort med det silver och guld han hade hemfört från alla andra folk: från edoméerna, moabiterna, Ammons barn, filistéerna och amalekiterna.

12 Och sedan Absai, Serujas son, hade slagit edoméerna i Saltdalen, aderton tusen man,

13 insatte han fogdar i Edom; och alla edoméer blevo David underdåniga. Så gav HERREN seger åt David, varhelst han drog fram.
14 David regerade nu över hela Israel; och han skipade lag och rätt åt allt sitt folk.

15 Joab, Serujas son, hade befälet över krigshären, och

Solomon make the sea of bronze, and the pillars, and the vessels of bronze.
9 And, when Tou, king of Hamath, heard that David had smitten all the force of Hadarezer king of Zobah,

10 he sent Hadoram his son unto King David, to ask after his welfare, and to bless him, because he had made war against Hadarezer and had smitten him, for, a man making wars against Tou, had been Hadarezer,—and [he had with him] all manner of vessels of gold and silver and bronze;
11 them also, did King David hallow unto Yahweh, with the silver and the gold, that he bare away from all the nations,—from Edom, and from Moab, and from the sons of Ammon, and from the Philistines, and from Amalek.
12 Moreover, Abishai, son of Zeruiah, smote Edom, in the Valley of Salt,—eighteen thousand;

13 and set, in Edom, garrisons, and all Edom became servants unto David,—and Yahweh gave David the victory, whithersoever he went.
14 So David reigned over all Israel,—and he was executing justice and righteousness for all his people;
15 and, Joab, son of Zeruiah, was over the

Joosafat, Ahiludin poika, oli kanslerina.
16 Saadok, Ahitubin poika, ja Abimelek, Ebjatarin poika, olivat pappeina, ja Savsa oli kirjurina.
17 Benaja, Joojadan poika, oli kreettien ja pleettien päällikkönä; mutta Daavidin pojat olivat ensimmäiset kuninkaan rinnalla.

Josafat, Ahiluds son, var kansler.
16 Sadok, Ahitubs son, och Abimelek, Ebjatars son, voro präster, och Sausa var sekreterare.
17 Benaja, Jojadas son, hade befälet över keretéerna och peletéerna; men Davids söner voro de förnämste vid konungens sida.

army,—and, Jehoshaphat, son of Elihud, was recorder;
16 and, Zadok, son of Ahitub, and Abimelech son of Abiathar, were priests,—and, Shavsha, was scribe;
17 and, Benaiah, son of Jehoiada, was over the Cherethites, and the Pelethites,—and, the sons of David, were first, in attendance on the king.

19 luku

1 Sen jälkeen ammonilaisten kuningas Naahas kuoli, ja hänen poikansa tuli kuninkaaksi hänen sijaansa.

2 Niin Daavid sanoi: Minä osoitan laupeutta Haanunille, Naahaan pojalle, sillä hänen isänsä osoitti laupeutta minulle. Ja Daavid lähetti sanansaattajat lohduttamaan häntä hänen isänsä kuoleman johdosta. Kun Daavidin palvelijat tulivat ammonilaisten maahan Haanunin luo lohduttamaan häntä,
3 sanoivat ammonilaisten päämiehet Haanunille: Luuletko sinä, että Daavid tahtoo kunnioittaa sinun isääsi, kun hän lähettää lohduttajia sinun luoksesi? Varmaankin hänen palvelijansa ovat tulleet luoksesi tutkimaan ja hävittämään ja vakoilemaan maata.
4 Niin Haanun otatti kiinni Daavidin palvelijat, ajatti heidän partansa ja leikkautti

1 En tid härefter dog Nahas, Ammons barns konung, och hans son blev konung efter honom.

2 Då sade David: »Jag vill bevisa Hanun, Nahas' son, vänskap, eftersom hans fader bevisade mig vänskap.» Och David skickade sändebud för att trösta honom i hans sorg efter fadern. När så Davids tjänare kommo till Ammons barns land, till Hanun, för att trösta honom,

3 sade Ammons barns furstar till Hanun: »Menar du att David därmed att han sänder tröstare till dig vill visa dig att han ärar din fader? Nej, för att undersöka och fördärva och bespeja landet hava hans tjänare kommit till dig.»

4 Då tog Hanun Davids tjänare och lät raka dem och skära av deras kläder

1 And it came to pass, after this, that Nahash king of the sons of Ammon died,—and Hanun his son reigned in his stead.
2 Then said David—I will show lovingkindness unto Hanun, son of Nahash,—for his father shewed unto me lovingkindness. So David sent messengers to console him concerning his father,—and the servants of David came into the land of the sons of Ammon unto Hanun, to console him.

3 Then said the rulers of the sons of Ammon unto Hanun, Doth David honour thy father in thine eyes, that he hath sent to thee comforters? Is it not, for the sake of exploring and overthrowing, and spying out the land, that his servants have come to thee?
4 So Hanun took the servants of David, and shaved them, and cut off

toisen puolen heidän vaatteistaan, peräpuolia myöten, ja päästi heidät sitten menemään.

5 Kun tultiin kertomaan Daavidille miehistä, lähetti hän sanan heitä vastaan, sillä miehiä oli pahasti häväisty. Ja kuningas käski sanoa: Jääkää Jerikoon, kunnes partanne on kasvanut, ja tulkaa sitten takaisin.

6 Kun ammonilaiset huomasivat joutuneensa Daavidin vihoihin, lähettivät Haanun ja ammonilaiset tuhat talenttia hopeata palkatakseen itsellensä Mesopotamiasta, Maakan Aramista ja Soobasta sotavaunuja ja ratsumiehiä.

7 Niin he palkkasivat itselleen kolmekymmentäkaksi tuhatta sotavaunua sekä Maakan kuninkaan ja hänen väkensä; nämä tulivat ja leiriytyivät Meedeban edustalle. Ja ammonilaiset kokoontuivat kaupungeistaan ja lähtivät sotaan.

8 Kun Daavid sen kuuli, lähetti hän Jooabin ja koko sotajoukon, urhot.

9 Niin ammonilaiset lähtivät ja asettuivat sotarintaan kaupungin portin edustalle, mutta kuninkaat, jotka olivat tulleet sinne, olivat eri joukkona kedolla.

mitt på, ända uppe vid sätet, och lät dem så gå.

5 Och man kom och berättade för David vad som hade hänt männen; då sände han bud emot dem, ty männen voro ju mycket vanärade. Och konungen lät säga: »Stannen i Jeriko, till dess edert skägg hinner växa ut, och kommen så tillbaka.»

6 Då nu Ammons barn insågo att de hade gjort sig förhatliga för David, sände Hanun och Ammons barn ett tusen talenter silver för att leja sig vagnar och ryttare från Aram-Naharaim, från Aram-Maaka och från Soba.

7 De lejde sig trettiotvå tusen vagnar, ävensom hjälp av konungen i Maaka med hans folk; dessa kommo och lägrade sig framför Medeba. Ammons barn församlade sig ock från sina städer och kommo för att strida.

8 När David hörde detta, sände han åstad Joab med hela hären, de tappraste krigarna.

9 Och Ammons barn drogo ut och ställde upp sig till strid vid ingången till staden; men de konungar som hade kommit dit ställde upp sig för sig själva på fältet.

their upper garments in the middle, as far as their parts of shame,—and let them go.

5 And people went and told David, concerning the men, so he sent to meet them, because the men were greatly ashamed,—and the king said—Tarry at Jericho, until your beards be grown, and then return.

6 And, when the sons of Ammon saw, that they had made themselves odious with David, Hanun and the sons of Ammon sent a thousand talents of silver, to hire for themselves—out of Mesopotamia, and out of Aram-maacah, and out of Zobah,—chariots, and horsemen.

7 So they hired for themselves thirty-two thousand chariots, and the king of Maacah, and his people, who came and pitched before Medeba,—and the sons of Ammon gathered themselves together out of their cities, and entered into the war.

8 Now, when David heard, he sent Joab and all the army of heroes.

9 And the sons of Ammon came out, and set in array for the battle, at the opening of the city,—whereas, the kings who had come, were by themselves, in the field.

10 Kun Jooab näki, että häntä uhkasi hyökkäys edestä ja takaa, valitsi hän miehiä kaikista Israelin valiomiehistä ja asettui sotarintaan aramilaisia vastaan.
11 Mutta muun väen hän antoi veljensä Abisain johtoon, ja nämä asettuivat sotarintaan ammonilaisia vastaan.

12 Ja hän sanoi: Jos aramilaiset tulevat minulle ylivoimaisiksi, niin tule sinä minun avukseni: jos taas ammonilaiset tulevat sinulle ylivoimaisiksi, niin minä autan sinua.
13 Ole luja, ja pysykäämme lujina kansamme puolesta ja meidän Jumalamme kaupunkien puolesta. Tehköön sitten Herra, minkä hyväksi näkee.

14 Sitten Jooab ja väki, joka oli hänen kanssaan, ryhtyi taisteluun aramilaisia vastaan, ja nämä pakenivat häntä.

15 Ja kun ammonilaiset näkivät aramilaisten pakenevan, pakenivat hekin hänen veljeänsä Abisaita ja menivät kaupunkiin. Mutta Jooab lähti Jerusalemiin.

16 Kun aramilaiset näkivät, että Israel oli voittanut heidät, lähettivät he sanansaattajat nostattamaan niitä aramilaisia, jotka asuivat tuolla puolella Eufrat-virran ja

10 Då Joab nu såg att han hade fiender både framför sig och bakom sig, gjorde han ett urval bland allt Israels utvalda manskap och ställde sedan upp sig mot araméerna.
11 Men det övriga folket överlämnade han åt sin broder Absai, och dessa fingo ställa upp sig mot Ammons barn.

12 Och han sade: »Om araméerna bliva mig övermäktiga, så skall du komma mig till hjälp; och om Ammons barn bliva dig övermäktiga, så vill jag hjälpa dig.
13 Var nu vid gott mod; ja, låt oss visa mod i striden för vårt folk och för vår Guds städer. Sedan må HERREN göra vad honom täckes.

14 Därefter ryckte Joab fram med sitt folk till strid mot araméerna, och de flydde för honom.

15 Men när Ammons barn sågo att araméerna flydde, flydde också de för hans broder Absai och begåvo sig in i staden. Då begav sig Joab till Jerusalem.

16 Då alltså araméerna sågo att de hade blivit slagna av Israel, sände de bud att de araméer som bodde på andra sidan floden skulle rycka ut,

10 So, when Joab saw that the battle confronted him, before and behind,—he chose out of all the choice in Israel, and set in array to meet the Syrians;

11 and, the rest of the people, delivered he into the hand of Abishai his brother,—and they set in array, to meet the sons of Ammon.
12 And he said—If, too strong for me, be the Syrians, then shalt thou come to my help,—but, if, the sons of Ammon, be too strong for thee, then will I help thee.
13 Be strong, and let us put forth our strength, for the sake of our people, and for the sake of the cities of our God,—and let, Yahweh, do, what is good in his own eyes.
14 Then did Joab, and all the people who were with him, draw near before the Syrians unto the battle,—and they fled from before him.
15 And, when, the sons of Ammon, saw that the Syrians had fled, then fled, they also, from before Abishai his brother, and entered the city,—and Joab came to Jerusalem.
16 And when the Syrians saw that they had been defeated before Israel, then sent they messengers, and brought out the Syrians who were Beyond the River,—with

joita johti Soofak, Hadareserin sotapäällikkö.

17 Kun se ilmoitettiin Daavidille, kokosi hän kaiken Israelin ja meni Jordanin yli, ja tultuaan heitä lähelle hän asettui sotarintaan heitä vastaan. Ja kun Daavid oli asettunut sotarintaan aramilaisia vastaan, ryhtyivät nämä taisteluun hänen kanssaan.
18 Mutta aramilaiset pakenivat Israelia, ja Daavid tappoi aramilaisilta seitsemäntuhatta vaunuhevosta ja neljäkymmentä tuhatta jalkamiestä ja surmasi heidän sotapäällikkönsä Soofakin.
19 Kun Hadareserin palvelijat näkivät, että Israel oli voittanut heidät, tekivät he Daavidin kanssa rauhan ja palvelivat häntä. Sitten aramilaiset eivät enää tahtoneet auttaa ammonilaisia.

20 luku

1 Vuoden vaihteessa, kuningasten sotaanlähtöaikana, vei Jooab sotajoukon sotaretkelle; ja hän hävitti ammonilaisten maata ja piiritti Rabbaa. Mutta Daavid itse jäi Jerusalemiin. Sitten Jooab valtasi Rabban ja hävitti sen.

2 Ja Daavid otti heidän kuninkaansa kruunun hänen

anförda av Sofak, Hadaresers härhövitsman.

17 När detta blev berättat för David, församlade han hela Israel och gick över Jordan, och då han kom fram till dem, ställde han upp sig i slagordning mot dem; och när David hade ställt upp sig till strid mot araméerna, gåvo dessa sig i strid med honom.
18 Men araméerna flydde undan för Israel, och David dräpte av araméerna manskapet på sju tusen vagnar, så ock fyrtio tusen man fotfolk; härhövitsmannen Sofak dödade han ock.
19 Då, alltså Hadaresers tjänare sågo att de hade blivit slagna av israeliterna, ingingo de fred med David och blevo honom underdåniga. Efter detta ville araméerna icke vidare hjälpa Ammons barn.

1 Följande år, vid den tid då konungarna plägade draga i fält, tågade Joab ut med krigshären och härjade Ammons barns land, och kom så och belägrade Rabba, medan David stannade kvar i Jerusalem. Och Joab intog Rabba och förstörde det.

2 Och David tog deras konungs krona från hans

Shophach captain of the army of Hadarezer, before them.
17 And it was told David, and he gathered together all Israel, and crossed the Jordan, and came unto them, and set in array against them,—and, when David had set in array against the Syrians for battle, they fought with him.
18 And the Syrians fled from before Israel, and David slew of the Syrians [the men of] seven thousand chariots, and forty thousand footmen,—and, Shophach captain of the army, he put to death.
19 And, when the servants of Hadarezer saw that they were defeated before Israel, they made peace with David and served him,—neither would the Syrians help the sons of Ammon any more.

1 And it came to pass, at the time of the turn of the year, at the time of the going forth of kings, that Joab led forth the force of the army, and laid waste the land of the sons of Ammon, and came and besieged Rabbah, but, David, was tarrying in Jerusalem,—and Joab smote Rabbah, and overthrew it.
2 And David took the crown of their king from off his

päästänsä ja havaitsi sen painavan talentin kultaa, ja siinä oli kallis kivi; se pantiin Daavidin päähän. Ja hän vei kaupungista hyvin paljon saalista.

huvud, den befanns väga en talent guld och var prydd med en dyrbar sten. Den sattes nu på Davids huvud. Och han förde ut byte från staden i stor myckenhet.

head, and found it weighed a talent of gold, and, therein, were precious stones, and it was [set] on the head of David,—and, the spoil of the city, brought he forth, in great abundance;

3 Ja kansan, joka siellä oli, hän vei pois ja pani sahaamaan kiviä, pani rautahakkujen ja kivisahojen ääreen. Näin Daavid teki kaikille ammonilaisten kaupungeille. Sitten Daavid ja kaikki väki palasi Jerusalemiin.

3 Och folket därinne förde han ut och söndersargade dem med sågar och tröskvagnar av järn och med bilor. Så gjorde David mot Ammons barns alla städer. Sedan vände David med allt folket tillbaka till Jerusalem.

3 and, the people that were therein, brought he forth, and cut with the saw and with threshing sledges of iron and with axes, thus also, used David to do unto all the cities of the son of Ammon,—and David and all the people returned to Jerusalem.

4 Sen jälkeen syttyi taistelu filistealaisia vastaan Geserissä. Silloin huusalainen Sibbekai surmasi Sippain, joka oli Raafan jälkeläisiä, ja niin heidät nöyryytettiin.

4 Därefter uppstod en strid med filistéerna vid Geser; husatiten Sibbekai slog då ned Sippai, en av rafaéernas avkomlingar; så blevo de kuvade.

4 And it came to pass, after this, that there was yet again a battle in Gezer, with the Philistines,—then, Sibbecai the Hushathite smote Sippai of the children of the giants, and they were subdued.

5 Taas oli taistelu filistealaisia vastaan, ja Elhanan, Jaaorin poika, surmasi Lahmin, gatilaisen Goljatin veljen, jonka peitsen varsi oli niinkuin kangastukki.

5 Åter stod en strid med filistéerna; Elhanan, Jaurs son, slog då ned Lami, gatiten Goljats broder, som hade ett spjut vars skaft liknade en vävbom.

5 And there again came to be a battle with the Philistines,—and Elhanan son of Jair smote Lahmi, brother of Goliath the Gittite, the staff of whose spear, was like a weaver's beam.

6 Taas oli taistelu Gatissa. Siellä oli suurikasvuinen mies, jolla oli kuusi sormea ja kuusi varvasta, yhteensä kaksikymmentä neljä; hänkin polveutui Raafasta.

6 Åter stod en strid vid Gat. Där var en reslig man som hade sex fingrar och sex tår, tillsammans tjugufyra; han var ock en avkomling av rafaéerna.

6 And there again came to be war with Gath,—where was a man of great stature, whose fingers and toes, six on each hand and foot, were four and twenty, and, he also, had been born unto the giant.

7 Ja kun hän häpäisi Israelia, surmasi hänet Joonatan, Daavidin veljen Simean poika.

7 Denne smädade Israel; då blev han nedgjord av Jonatan, son till Simea, Davids broder.

7 But, when he reproached Israel, Jonathan, son of Shimea brother of David, smote him.

8 Nämä polveutuivat gatilaisesta Raafasta; he kaatuivat Daavidin ja hänen palvelijainsa käden kautta.

8 Dessa voro avkomlingar av rafaéerna i Gat; och de föllo för Davids och hans tjänares hand.

8 These, were born unto the giant in Gath,—but they fell by the hand of David, and by the hand of his servants.

21 luku

1 Mutta saatana nousi Israelia vastaan ja yllytti Daavidin laskemaan Israelin.

1 Men Satan trädde upp mot Israel och uppeggade David till att räkna Israel.

1 Then the accuser stood up, against Israel,—and moved David, to number Israel.

2 Niin Daavid sanoi Jooabille ja kansan päämiehille: Menkää ja laskekaa Israel Beersebasta Daaniin asti ja ilmoittakaa minulle, että saan tietää heidän lukumääränsä.

2 Då sade David till Joab och till folkets andra hövitsman: »Gån åstad och räknen Israel, från Beer-Seba ända till Dan, och given mig besked därom, så att jag får veta huru många de äro.»

2 And David said unto Joab and unto the rulers of the people, Go, number Israel, from Beer–sheba even unto Dan,—and bring [the report] unto me, that I may know the number of them.

3 Jooab vastasi: Herra lisätköön kansansa, olkoon se kuinka suuri tahansa, satakertaiseksi. Ovathan he, herrani, kuningas, kaikki herrani palvelijoita. Miksi herrani pyytää tätä? Miksi Israel näin joutuisi vikapääksi?

3 Joab svarade: »Må HERREN än vidare föröka sitt folk hundrafalt. Äro de då icke, min herre konung, allasammans min herres tjänare? Varför begär då min herre sådant? Varför skulle man därmed draga skuld över Israel?

3 Then said Joab, May Yahweh add unto his people, as many as they are, a hundred times, but are they not, my lord O king, all of them my lord's, as servants? wherefore should my lord seek this? wherefore should it become guilt to Israel?

4 Kuitenkin kuninkaan sana velvoitti Jooabia, ja niin Jooab lähti ja kierteli koko Israelin. Sitten hän tuli Jerusalemiin.

4 Likväl blev konungens befallning gällande, trots Joab. Alltså drog Joab ut och for omkring i hela Israel, och kom så hem igen till Jerusalem.

4 But, the word of the king, prevailed against Joab,—and Joab departed, and went to and fro throughout all Israel, and came to Jerusalem.

5 Ja Jooab ilmoitti Daavidille kansan lasketun lukumäärän: koko Israelissa oli yksitoistasataa tuhatta sotakuntoista miekkamiestä, ja Juudassa oli neljäsataa seitsemänkymmentä tuhatta miekkamiestä.

5 Och Joab uppgav för David vilken slutsumma folkräkningen utvisade: i Israel funnos tillsammans elva hundra tusen svärdbeväpnade män, och i Juda funnos fyra hundra sjuttio tusen svärdbeväpnade man.

5 And Joab delivered the sum of the number of the people, unto David,—and all Israel was found to be a thousand thousand and a hundred thousand men, who drew sword, and Judah, four hundred and seventy thousand men, who drew sword.

6 Mutta Leevistä ja Benjaminista hän ei pitänyt katselmusta yhdessä muiden kanssa, sillä kuninkaan käsky oli Jooabille kauhistus.
7 Mutta tämä asia oli Jumalan silmissä paha, ja hän löi Israelia.

8 Niin Daavid sanoi Jumalalle: Minä olen tehnyt suuren synnin tehdessäni tämän; mutta anna nyt anteeksi palvelijasi rikos, sillä minä olen menetellyt ylen tyhmästi.
9 Ja Herra puhui Gaadille, Daavidin näkijälle, näin: Mene ja puhu Daavidille:
10 Näin sanoo Herra: Kolme minä asetan sinun eteesi: valitse itsellesi yksi niistä, niin minä teen sen sinulle.

11 Niin Gaad meni Daavidin tykö ja sanoi hänelle: Näin sanoo Herra: Valitse itsellesi
12 joko kolme nälkävuotta tahi kolme kuukautta hävitystä ahdistajaisi vainotessa, vihollistesi miekka kintereilläsi, tahi kolmeksi päiväksi Herran miekka ja ruttotauti maahan, Herran enkeli tuottamaan tuhoa koko Israelin alueelle. Katso nyt, mitä minä vastaan hänelle, joka minut lähetti.

6 Men Levi och Benjamin hade han icke räknat jämte de andra, ty konungens befallning var en styggelse för Joab.
7 Vad som hade skett misshagade Gud, och han hemsökte Israel.

8 Då sade David till Gud: »Jag har syndat storligen däri att jag har gjort detta; men tillgiv nu din tjänares missgärning, ty jag har handlat mycket dåraktigt.»

9 Men HERREN talade till Gad, Davids siare, och sade:

10 »Gå och tala till David och säg: Så säger HERREN: Tre ting lägger jag fram för dig; välj bland dem ut åt dig ett som du vill att jag skall göra dig.»

11 Då gick Gad in till David och sade till honom: »Så säger HERREN:
12 Tag vilketdera du vill: antingen hungersnöd i tre år, eller förödelse i tre månader genom dina ovänners anfall, utan att du kan undkomma dina fienders svärd, eller HERRENS svärd och pest i landet under tre dagar, i det att HERRENS ängel sprider fördärv inom hela Israels område. Eftersinna nu vilket svar jag skall giva honom som har sänt mig.»

6 But, Levi and Benjamin, counted he not among them,—for detestable was the word of the king unto Joab.
7 And it was displeasing in the eyes of God, concerning this thing,—therefore smote he Israel.
8 And David said unto God, I have sinned greatly, in that I have done this thing,—but, now, I beseech thee, take away the iniquity of thy servant, for I have shown myself very foolish.
9 Then spake Yahweh unto Gad, the seer of David saying:
10 Go—and thou shalt speak unto David, saying, Thus, saith Yahweh, Three things, do I offer thee,—choose thee one from among them, that I may do it unto thee.
11 So Gad came unto David,—and said to him, Thus, saith Yahweh,
12 Choose thee:—Whether, for three years, [there be] famine, Or, for three months, that thou flee before thine adversaries, while the sword of thine enemies overtaketh thee, Or, for three days, the sword of Yahweh, and pestilence be in the land, with, the messenger of Yahweh, laying waste throughout all the boundary of Israel,—Now, therefore, see, what, answer, I shall return unto him that sent me.

13 Daavid vastasi Gaadille: Minä olen suuressa hädässä. Tahdon langeta Herran käsiin, sillä hänen laupeutensa on sangen suuri; ihmisten käsiin minä en tahdo langeta.

14 Niin Herra antoi ruton tulla Israeliin, ja Israelista kaatui seitsemänkymmentä tuhatta miestä.
15 Ja Jumala lähetti enkelin Jerusalemia vastaan tuhoamaan sitä; ja kun se sitä tuhosi, katsoi Herra siihen ja katui sitä pahaa ja sanoi tuhoojaenkelille: Jo riittää; laske kätesi alas. Ja Herran enkeli seisoi silloin jebusilaisen Ornanin puimatantereen luona.

16 Kun Daavid nosti silmänsä ja näki Herran enkelin seisovan maan ja taivaan välillä, kädessänsä paljastettu miekka ojennettuna Jerusalemin yli, lankesivat Daavid ja vanhimmat, säkkeihin verhottuina, kasvoillensa.

17 Ja Daavid sanoi Jumalalle: Minähän käskin laskea kansan, ja minä siis olen se, joka olen tehnyt syntiä ja menetellyt pahoin. Mutta nämä minun lampaani, mitä he ovat tehneet? Herra, minun Jumalani, sattukoon sinun kätesi minuun ja minun isäni perheeseen, mutta ei sinun kansaasi, sille

13 David svarade Gad: »Jag är i stor vånda. Men låt mig då falla i HERRENS hand, ty hans barmhärtighet är mycket stor; i människohand vill jag icke falla.»

14 Så lät då HERREN pest komma i Israel, så att sjuttio tusen män av Israel föllo.
15 Och Gud sände en ängel mot Jerusalem till att fördärva det. Men när denne höll på att fördärva, såg HERREN därtill och ångrade det onda, så att han sade till ängeln, Fördärvaren: »Det är nog; drag nu din hand tillbaka.» Och HERRENS ängel stod då vid jebuséen Ornans tröskplats.

16 När nu David lyfte upp sina ögon och fick se HERRENS ängel stående mellan jorden och himmelen med ett blottat svärd i sin hand, uträckt över Jerusalem, då föllo han och de äldste, höljda i sorgdräkt, ned på sina ansikten.
17 Och David sade till Gud: »Det var ju jag som befallde att folket skulle räknas. Det är då jag som har syndat och gjort vad ont är; men dessa, min hjord, vad hava de gjort? HERRE, min Gud, må din hand vända sig mot mig och min faders hus, men icke mot ditt folk, så att

13 And David said unto Gad, I am in a great strait,––Oh let me fall, I pray thee, into the hand of Yahweh, for abounding are his compassions, exceedingly, but, into the hand of man, let me not fall.
14 So Yahweh laid pestilence, upon Israel,—and there fell, of Israel, seventy thousand men.
15 And God sent a messenger to Jerusalem, to lay it waste, but, as he was laying it waste, Yahweh looked, and relented concerning the calamity, and said unto the messenger who was laying waste, Enough! now, stay thy hand. And, the messenger of Yahweh, was standing by the threshing–floor of Ornan the Jebusite.
16 And, when David lifted up his eyes, and saw the messenger of Yahweh, standing, between the earth and the heavens, and his sword drawn, in his hand, stretched out over Jerusalem, then fell David and the elders, clothed in sackcloth, upon their faces.
17 And David said unto God, Was it not, I, who gave word to number the people? Yea, I, it was who sinned and did the great wrong, what then had, these sheep, done? O Yahweh, my God, let thy hand, I beseech thee, be against me, and against the house of my father, but not against, thy

vitsaukseksi.

18 Silloin Herran enkeli käski Gaadin sanoa Daavidille, että Daavid menisi pystyttämään Herralle alttarin jebusilaisen Ornanin puimatantereelle.

19 Ja Daavid meni sen sanan mukaan, jonka Gaad oli Herran nimeen puhunut.

20 Ja kun Ornan kääntyi, näki hän enkelin, ja hänen neljä poikaansa piiloutui; sillä Ornan oli puimassa nisuja.

21 Mutta Daavid meni Ornanin luo, ja kun Ornan katsahti ylös ja näki Daavidin, lähti hän puimatantereelta ja kumartui Daavidin eteen kasvoilleen maahan.

22 Ja Daavid sanoi Ornanille: Anna minulle puimatantereen paikka, rakentaakseni siihen Herralle alttarin; täydestä hinnasta anna se minulle, että vitsaus taukoaisi kansasta.

23 Ornan vastasi Daavidille: Ota se itsellesi, ja herrani, kuningas, tehköön, mitä hyväksi näkee. Katso, minä annan härät polttouhriksi ja puimaäkeet haloiksi sekä nisut ruokauhriksi; kaikki minä annan.

24 Mutta kuningas Daavid

det bliver hemsökt.»

18 Men HERRENS ängel befallde Gad att säga till David att David skulle gå åstad och resa ett altare åt HERREN på jebuséen Ornans tröskplats.

19 Och David gick åstad på grund av det ord som Gad hade talat i HERRENS namn.

20 Då Ornan nu vände sig om, fick han se ängeln; och hans fyra söner som voro med honom, gömde sig. Men Ornan höll på att tröska vete.

21 Och David kom till Ornan; när då Ornan såg upp och fick se David, gick han fram ifrån tröskplatsen och föll ned till jorden på sitt ansikte för David.

22 Och David sade till Ornan: »Giv mig den plats där du tröskar din säd, så att jag där kan bygga ett altare åt HERREN; giv mig den för full betalning; och må så hemsökelsen upphöra bland folket.»

23 Då sade Ornan till David: »Tag den, och må sedan min herre konungen göra vad honom täckes. Se, här giver jag dig fäkreaturen till brännoffer och tröskvagnarna till ved och vetet till spisoffer; alltsammans giver jag.»

24 Men konung David

people, that they should be plagued!

18 And, the messenger of Yahweh, commanded Gad, to say unto David,—that David should go up, to rear an altar unto Yahweh, in the threshing–floor of Ornan the Jebusite.

19 So David went up, according to the word of Gad, which he spake in the name of Yahweh.

20 And Ornan turned, and saw the messenger, but, his four sons with him, were hiding themselves,—now, Ornan, had been threshing wheat.

21 Then came David unto Ornan,—and Ornan looked, and saw David, and went forth out of the threshing–floor, and bowed himself unto David, with his face to the ground.

22 And David said unto Ornan, Grant me the place of the threshing–floor, that I may build thereon an altar, unto Yahweh,—for silver in full, shalt thou grant it me, that the plague may be stayed from off the people.

23 And Ornan said unto David, Take it to thee, and let my lord the king do what is good in his own eyes,—see! I have given the oxen for ascending–sacrifices, and, the threshing implements for wood, and the wheat for a meal–offering,—the whole, have I given.

24 Then said King David to

sanoi Ornanille: Ei niin, vaan minä ostan ne sinulta täydestä hinnasta; sillä minä en ota Herralle sitä, mikä on sinun, enkä uhraa ilmaiseksi saatua polttouhria.
25 Niin Daavid antoi Ornanille siitä paikasta kuudensadan sekelin painon kultaa.
26 Ja Daavid rakensi sinne alttarin Herralle ja uhrasi polttouhreja ja yhteysuhreja, ja kun hän huusi Herraa, vastasi Herra tulella, jonka hän lähetti taivaasta polttouhrialttarille.

27 Ja Herra käski enkelin pistää miekkansa tuppeen.

28 Siihen aikaan kun Daavid näki, että Herra oli kuullut häntä jebusilaisen Ornanin puimatantereella, uhrasi hän siellä.

29 Mutta Herran asumus, jonka Mooses oli teettänyt erämaassa, ja polttouhrialttari olivat siihen aikaan Gibeonin uhrikukkulalla.

30 Eikä Daavid rohjennut mennä Jumalan eteen etsimään häntä, sillä hän oli peljästynyt Herran enkelin miekkaa.

svarade Ornan: »Nej, jag vill köpa det för full betalning; ty jag vill icke taga åt HERREN det som är ditt, och offra brännoffer som jag har fått för intet.»
25 Och David gav åt Ornan för platsen sex hundra siklar guld, i full vikt.

26 Och David byggde där ett altare åt HERREN och offrade brännoffer och tackoffer. Han ropade till HERREN, och han svarade honom med eld från himmelen på brännoffersaltaret.

27 Och på HERRENS befallning stack ängeln sitt svärd tillbaka i skidan.

28 Då, när David förnam att HERREN hade bönhört honom på jebuséen Ornans tröskplats, offrade han där.

29 Men HERRENS tabernakel, som Mose hade låtit göra i öknen, stod jämte brännoffersaltaret, vid den tiden på offerhöjden i Gibeon.
30 Dock vågade David icke komma inför Guds ansikte för att söka honom; så förskräckt var han för HERRENS ängels svärd.

Ornan, Nay! but I will, surely buy, it for silver in full,—for I will not take that which is thine for Yahweh, nor offer an ascending–sacrifice that hath cost me nothing.
25 So David gave to Ornan, for the place,—shekels of gold, by weight, six hundred.

26 And David built there an altar unto Yahweh, and caused to go up ascending–sacrifices, and peace–offerings,—and called unto Yahweh, and he responded to him, by fire, out of the heavens, upon the altar of ascending–sacrifice.
27 And Yahweh gave word to tile messenger, and he put back his sword into its sheath.
28 At that time, when David saw that Yahweh had answered him in the threshing–floor of Ornan the Jebusite, then he sacrificed there.
29 But, the habitation of Yahweh, which Moses made in the desert, and the altar of ascending–sacrifice, were, at that time, in the high place at Gibeon;
30 and David could not go before it, to seek God,—for he had been terrified, because of the sword of the messenger of Yahweh.

22 luku

1 Ja Daavid sanoi: Tässä olkoon Herran Jumalan temppeli ja tässä alttari

1 Och David sade: »Här skall HERREN Guds hus stå, och här altaret för Israels

1 Then said David, This, is the house of Yahweh God,—and, this, is the altar of

Israelin polttouhria varten.

2 Niin Daavid käski koota muukalaiset, jotka olivat Israelin maassa. Ja hän asetti kivenhakkaajia hakkaamaan kiviä Jumalan temppelin rakentamiseksi.

3 Ja Daavid hankki paljon rautaa portinovien nauloiksi ja sinkilöiksi ja niin paljon vaskea, ettei se ollut punnittavissa,

4 ja suunnattomat määrät setripuita, sillä siidonilaiset ja tyyrolaiset toivat paljon setripuita Daavidille.

5 Sillä Daavid ajatteli: Minun poikani Salomo on nuori ja hento, ja Herralle rakennettava temppeli on tehtävä ylen suuri, niin että sitä mainitaan ja kiitetään kaikissa maissa. Minä siis hankin hänelle varastot. Niin Daavid hankki ennen kuolemaansa suuret varastot.

6 Ja hän kutsui poikansa Salomon ja käski hänen rakentaa temppelin Herralle, Israelin Jumalalle.

7 Ja Daavid sanoi Salomolle: Poikani, minä aioin itse rakentaa temppelin Herran, Jumalani, nimelle.

8 Mutta minulle tuli tämä Herran sana: 'Sinä olet vuodattanut paljon verta ja käynyt suuria sotia. Sinä et ole rakentava temppeliä

brännoffer.»

2 Och David befallde att man skulle samla tillhopa de främlingar som funnos i Israels land; och han anställde hantverkare, som skulle hugga ut stenar för att därmed bygga Guds hus.
3 Och David anskaffade järn i myckenhet till spikar på dörrarna i portarna och till krampor, så ock koppar i sådan myckenhet att den icke kunde vägas,
4 och cederbjälkar i otalig mängd; ty sidonierna och tyrierna förde cederträ i myckenhet till David.

5 David tänkte nämligen: »Min son Salomo är ung och späd, men huset som skall byggas åt HERREN måste göras övermåttan stort, så att det bliver namnkunnigt och prisat i alla länder; jag vill därför skaffa förråd åt honom.» Så skaffade David förråd i myckenhet före sin död.
6 Och han kallade till sig sin son Salomo och bjöd honom att bygga ett hus åt HERREN, Israels Gud.

7 Och David sade till sin son Salomo: »Jag hade själv i sinnet att bygga ett hus åt HERRENS, min Guds, namn.
8 Men HERRENS ord kom till mig; han sade: Du har utgjutit blod i myckenhet och fört stora krig; du skall icke bygga ett hus åt mitt

ascending–sacrifice, for Israel.
2 And David gave word, to gather together the sojourners, who were in the land of Israel,—and he set hewers to hew squared stones, for building the house of God;
3 and, iron in abundance, for nails for the doors of the gates, and for hooks, did David prepare,—and bronze in abundance, without weight;
4 and cedar–trees, even without number,—for the Zidonians and the Tyreans brought cedar–trees in abundance, unto David.
5 And David said, Solomon my son, is young and tender, and, the house to be built, must be great and lofty and famous and beautiful, for all lands,—oh let me then prepare for it. So David prepared abundantly, before his death.

6 Then he called for Solomon his son,—and charged him, to build a house, for Yahweh, God of Israel.
7 And David said to Solomon his son,—As for me, it was, near my heart, to build a house for the Name of Yahweh my God;
8 but the word of Yahweh came unto me, saying, Blood in abundance, hast thou shed, and, great wars, hast thou made,—thou shalt

minun nimelleni, koska olet vuodattanut niin paljon verta maahan minun edessäni.

9 Katso, sinulle on syntyvä poika; hänestä on tuleva rauhan mies, ja minä annan hänen päästä rauhaan kaikilta hänen ympärillään asuvilta vihollisilta, sillä Salomo on oleva hänen nimensä ja minä annan rauhan ja levon Israelille hänen päivinänsä.

10 Hän on rakentava temppelin minun nimelleni. Hän on oleva minun poikani, ja minä olen oleva hänen isänsä. Ja minä vahvistan hänen kuninkuutensa valtaistuimen ikuisiksi ajoiksi.'
11 Olkoon siis Herra sinun kanssasi, poikani, että menestyisit ja saisit rakennetuksi temppelin Herralle, Jumalallesi, niinkuin hän on sinusta puhunut.

12 Antakoon vain Herra sinulle älyä ja ymmärrystä ja asettakoon sinut Israelia hallitsemaan ja noudattamaan Herran, Jumalasi, lakia.
13 Silloin sinä menestyt, jos tarkoin noudatat niitä käskyjä ja oikeuksia, jotka Herra antoi Moosekselle Israelia varten. Ole luja ja rohkea, älä pelkää äläkä arkaile.

14 Katso, vaivanalaisenakin minä olen hankkinut Herran temppeliä varten satatuhatta

namn, eftersom du har utgjutit så mycket blod på jorden, i min åsyn.

9 Men se, åt dig skall födas en son; han skall bliva en fridsäll man, och jag skall låta honom få fred med alla sina fiender runt omkring; ty <spärr>Salomo</spärr> skall han heta, och <spärr>frid</spärr> och ro skall jag låta vila över Israel i hans dagar.
10 Han skall bygga ett hus åt mitt namn; han skall vara min son, och jag skall vara hans fader. Och jag skall befästa hans konungatron över Israel för evig tid.

11 Så vare nu HERREN med dig, min son; må du bliva lyckosam och få bygga HERRENS, din Guds, hus, såsom han har lovat om dig.

12 Må HERREN allenast giva dig klokhet och förstånd, när han sätter dig till härskare över Israel, och förhjälpa dig till att hålla HERRENS, din Guds, lag.
13 Då skall du bliva lyckosam, om du håller och gör efter de stadgar och rätter som HERREN har bjudit Mose att ålägga Israel. Var frimodig och oförfärad; frukta icke och var icke försagd.
14 Och se, trots mitt betryck har jag nu anskaffat till HERRENS hus ett hundra

not build a house for my Name, because, much blood, hast thou shed upon the earth, before me.
9 Lo! a son, born to thee, He, shall be a man of rest, and I will give him rest from all his enemies, round about,—for, Solomon, shall be his Name, and, peace and quietness, will I bestow upon Israel, in his days;

10 He, shall build a house for my Name, and, he, shall be my son, and, I, will be his father,—therefore will I establish the throne of his kingdom over Israel, unto times age-abiding:
11 Now, my son, Yahweh be with thee,—so shalt thou be prosperous, and shalt build the house of Yahweh thy God, according as he hath spoken concerning thee.
12 Only Yahweh give thee discretion and understanding, and give thee charge over Israel,—so that thou take heed unto the law of Yahweh thy God.
13 Then, shalt thou prosper, if thou take heed to do the statutes and the regulations, which Yahweh commanded Moses, concerning Israel,—be strong and bold, thou mayst not be in fear, nor be dismayed.
14 Lo! then, in my humiliation, have I prepared for the house of Yahweh, of

talenttia kultaa ja tuhat kertaa tuhat talenttia hopeata sekä vaskea ja rautaa niin paljon, ettei se ole punnittavissa, sillä sitä on ylen paljon. Minä olen myös hankkinut hirsiä ja kiviä, ja sinä saat hankkia vielä lisää.

tusen talenter guld och tusen gånger tusen talenter silver, därtill av koppar och järn mer än som kan vägas, ty så mycket är det; trävirke och sten har jag ock anskaffat, och mer må du själv anskaffa.

gold a hundred thousand talents, and of silver a thousand thousand talents, and, as for bronze and iron, without weight, for, an abundance, hath it become,—timber also and stone, have I prepared, and, thereunto, thou canst add.

15 Paljon on sinulla myöskin työmiehiä, kivenhakkaajia, muurareita, puuseppiä ja kaikkinaisen työn taitajia.

15 Arbetare har du ock i myckenhet hantverkare, stenhuggare och timmermän, och därtill allahanda folk som är kunnigt i allt slags annat arbete.

15 And, with thee, in abundance, are workmen, hewers and carvers of stone and wood,—and every sort of wise man, in all manner of work:

16 Kullalla, hopealla, vaskella ja raudalla ei ole määrää. Nouse, ryhdy työhön, ja Herra olkoon sinun kanssasi!

16 På guldet, silvret, kopparen och järnet kan ingen räkning hållas. Upp då och gå till verket; och vare HERREN med dig!»

16 for gold and for silver and for bronze and for iron, without number. Arise and do, and Yahweh be with thee!

17 Ja Daavid käski kaikkia Israelin päämiehiä auttamaan poikaansa Salomoa, sanoen:

17 Därefter bjöd David alla Israels furstar att de skulle understödja hans son Salomo; han sade:

17 And David charged all the rulers of Israel, to help Solomon his son:—

18 Onhan Herra, teidän Jumalanne, ollut teidän kanssanne ja suonut teidän päästä joka taholla rauhaan; sillä hän on antanut maan asukkaat minun käsiini ja maa on tehty alamaiseksi Herralle ja hänen kansallensa.

18 »HERREN, eder Gud, är ju med eder och har låtit eder få ro på alla sidor; ty han har givit landets förra inbyggare i min hand, och landet har blivit HERREN och hans folk underdånigt.

18 Is not, Yahweh your God, with you? and hath he not given you rest on every side? for he hath given into my hand, the inhabitants of the land, and subdued is the land before Yahweh, and before his people.

19 Kääntäkää siis sydämenne ja sielunne etsimään Herraa, Jumalaanne; nouskaa ja rakentakaa Herran, Jumalan, pyhäkkö, että Herran liitonarkki ja Jumalan pyhät kalut voitaisiin viedä temppeliin, joka on rakennettava Herran nimelle.

19 Så vänden nu edert hjärta och eder själ till att söka HERREN, eder Gud; och stån upp och byggen HERREN Guds helgedom, så att man kan föra HERRENS förbundsark och vad annat som hör till Guds helgedom in i det hus som skall byggas åt HERRENS namn.»

19 Now, apply your heart and your soul, to seek unto Yahweh your God,—and then arise ye and build the sanctuary of Yahweh Elohim, that ye may bring the ark of the covenant of Yahweh, and the holy vessels of God, into the house which hath been built for the Name of Yahweh.

23 luku

1 Kun Daavid oli tullut vanhaksi ja saanut elämästä kyllänsä, teki hän poikansa Salomon Israelin kuninkaaksi.
2 Ja hän kutsui kokoon kaikki Israelin päämiehet, papit ja leeviläiset.
3 Ja leeviläiset luettiin, kolmikymmenvuotiset ja sitä vanhemmat, ja heidän lukumääränsä, pääluvun mukaan, oli kolmekymmentäkahdeksan tuhatta miestä.
4 Näistä olkoon kaksikymmentäneljä tuhatta johtamassa töitä Herran temppelissä ja kuusi tuhatta päällysmiehinä ja tuomareina;

5 ja neljä tuhatta olkoon ovenvartijoina, ja neljä tuhatta ylistäköön Herraa soittimilla, jotka minä olen teettänyt ylistämistä varten.

6 Ja Daavid jakoi heidät osastoihin Leevin poikien Geersonin, Kehatin ja Merarin mukaan.
7 Geersonilaisia olivat Ladan ja Siimei.
8 Ladanin pojat olivat Jehiel, päämies, Seetam ja Jooel, kaikkiaan kolme.
9 Siimein pojat olivat Selomit, Hasiel ja Haaran, kaikkiaan kolme. Nämä olivat Ladanin perhekuntien päämiehet.
10 Ja Siimein pojat olivat Jahat, Siina, Jeus ja Beria. Nämä olivat Siimein pojat,

1 Och när David blev gammal och levnadsmätt, gjorde han sin son Salomo till konung över Israel.
2 Och han församlade alla Israels furstar, så ock prästerna och leviterna.
3 Och leviterna blevo räknade, de nämligen som voro trettio år gamla eller därutöver; och deras antal, antalet av alla personer av mankön, utgjorde trettioåtta tusen.
4 »Av dessa», sade han, »skola tjugufyra tusen föreståå sysslorna vid HERRENS hus, och sex tusen vara tillsyningsmän och domare;
5 fyra tusen skola vara dörrvaktare och fyra tusen skola lovsjunga HERREN till de instrumenter som jag har låtit göra för lovsången.»

6 Och David delade dem i avdelningar efter Levis söner, Gerson Kehat och Merari.
7 Till gersoniterna hörde Laedan och Simei.
8 Laedans söner voro Jehiel, huvudmannen, Setam och Joel, tillsammans tre.
9 Simeis söner voro Selomot, Hasiel och Haran, tillsammans tre. Dessa voro huvudmän för Laedans familjer.
10 Och Simeis söner voro Jahat, Sina, Jeus och Beria. Dessa voro Simeis söner,

1 Now, David, was old, and satisfied with days,—so he made Solomon his son king, over Israel;
2 and gathered together all the rulers of Israel, with the priests, and the Levites.
3 Now the Levites were numbered, from thirty years old and upwards,—and their number by their polls, of mature men, was thirty-eight thousand.

4 Of these—to preside over the work of the house of Yahweh, were twenty-four thousand,—and officers and judges, six thousand;

5 and four thousand, were doorkeepers,—and, four thousand, were offerers of praise unto Yahweh, with instruments, which [said David] I made for offering praise.
6 And David divided them into courses,—pertaining to the sons of Levi, to Gershon, Kohath and Merari.
7 Of the Gershonites, Ladan and Shimei.
8 The sons of Ladan, the chief Jehiel, and Zetham and Joel, three.
9 The sons of Shimei, Shelomoth and Haziel and Haran, three,—these, were the ancestral chiefs of Ladan.
10 And, the sons of Shimei, Jahath, Zina, and Jeush, and Beriah,—these, were the

kaikkiaan neljä.
11 Jahat oli päämies, Siisa toinen; mutta Jeuksella ja Berialla ei ollut monta poikaa, niin että heistä tuli yksi perhekunta, yksi palvelusvuoro.
12 Kehatin pojat olivat Amram, Jishar, Hebron ja Ussiel, kaikkiaan neljä.
13 Amramin pojat olivat Aaron ja Mooses. Mutta Aaron poikinensa erotettiin olemaan ikuisesti pyhitetty, korkeasti-pyhä, ikuisesti suitsuttamaan Herran edessä, palvelemaan häntä ja siunaamaan hänen nimessään.

14 Jumalan miehen Mooseksen pojat luettiin Leevin sukukuntaan kuuluviksi.
15 Mooseksen pojat olivat Geersom ja Elieser.
16 Geersomin poika oli Sebuel, päämies.
17 Elieserin poika oli Rehabja, päämies; Elieserillä ei ollut muita poikia. Mutta Rehabjan poikia oli ylen paljon.
18 Jisharin poika oli Selomit, päämies.
19 Hebronin pojat olivat Jeria, päämies, Amarja toinen, Jahasiel kolmas ja Jekamam neljäs.

20 Ussielin pojat olivat Miika, päämies, ja Jissia toinen.

21 Merarin pojat olivat Mahli ja Muusi. Mahlin pojat olivat Eleasar ja Kiis.

tillsammans fyra.
11 Jahat var huvudmannen, och Sisa var den andre. Men Jeus och Beria hade icke många barn; därför fingo de utgöra allenast en familj, en ordning.
12 Kehats söner voro Amram, Jishar, Hebron och Ussiel, tillsammans fyra.
13 Amrams söner voro Aron och Mose. Och Aron blev jämte sina söner för evärdlig tid avskild till att helgas såsom höghelig, till att för evärdlig tid antända rökelse inför HERREN och göra tjänst inför honom och välsigna i hans namn.

14 Men gudsmannen Moses söner räknades till Levi stam.

15 Moses söner voro Gersom och Elieser.
16 Gersoms söner voro Sebuel, huvudmannen.
17 Och Eliesers söner voro Rehabja, huvudmannen. Elieser hade inga andra söner; men Rehabjas söner voro övermåttan talrika.
18 Jishars söner voro Selomit, huvudmannen.
19 Hebrons söner voro Jeria, huvudmannen, Amarja, den andre, Jahasiel, den tredje, och Jekameam, den fjärde.
20 Ussiels söner voro Mika, huvudmannen, och Jissia, den andre.
21 Meraris söner voro Maheli och Musi. Mahelis söner voro Eleasar och Kis.

sons of Shimei, four.
11 And Jahath was chief, and Zizah the second,—but, Jeush and Beriah, had not many sons, so they became an ancestral house, by one reckoning.
12 The sons of Kohath, Amram, Izhar, Hebron, and Uzziel, four.
13 The sons of Amram, Aaron and Moses,—and Aaron was separated, to hallow the holy of holies, he and his sons, unto times age–abiding, to make a perfume before Yahweh, to be in attendance upon him, and to bless in his name, unto times age–abiding;
14 and, as for Moses, the man of God, his sons, were called unto the tribe of Levi.
15 The sons of Moses, were Gershom, and Eliezer.
16 the sons of Gershom, were Shebuel the chief;
17 and the sons of Eliezer were Rehabiah the chief,—and Eliezer had no other sons, but, the sons of Rehabiah, were very many.
18 The sons of Izhar, Shelomith the chief.
19 The sons of Hebron, Jeriah the chief, Amariah the second, Jehaziel the third, and Jekameam the fourth.
20 The sons of Uzziel, Micah the chief, and Isshiah the second.
21 The sons of Merari, were Mahli and Mushi. The sons of Mahli, were Eleazar and

Kish.

22 Kun Eleasar kuoli, ei häneltä jäänyt poikia, vaan ainoastaan tyttäriä, jotka heidän serkkunsa, Kiisin pojat, ottivat vaimoiksensa.

22 När Eleasar dog, lämnade han inga söner efter sig, utan allenast döttrar; men Kis' söner, deras fränder, togo dessa till hustrur.

22 But Eleazar died, and had no sons, but daughters only,—and so the sons of Kish their brethren took them.

23 Muusin pojat olivat Mahli, Eeder ja Jeremot, kaikkiaan kolme.

23 Musis söner voro Maheli, Eder och Jeremot, tillsammans tre.

23 The sons of Mushi, were Mahli and Eder and Jeremoth, three.

24 Nämä olivat Leevin pojat, heidän perhekuntiensa mukaan, perhekunta-päämiehet, niin monta kuin heitä oli ollut katselmuksessa, nimien lukumäärän mukaan, pääluvun mukaan, ne, jotka toimittivat palvelustehtäviä Herran temppelissä, kaksikymmenvuotiaat ja sitä vanhemmat.

24 Dessa voro Levi barn, efter deras familjer, huvudmännen för familjerna, så många av dem som inmönstrades, vart namn räknat särskilt, var person för sig, de som kunde förrätta sysslor vid tjänstgöringen i HERRENS hus, nämligen de som voro tjugu år gamla eller därutöver.

24 These, were the sons of Levi by their ancestral house, the ancestral chiefs of them who were counted in the number of their names, by their polls, doing the work, for the service of the house of Yahweh,—from twenty years old, and upwards.

25 Sillä Daavid sanoi: Herra, Israelin Jumala, on suonut kansansa päästä lepoon ja on asuva Jerusalemissa ikuisesti.

25 Ty David sade: »HERREN, Israels Gud, har låtit sitt folk komma till ro, och han har nu sin boning i Jerusalem till evig tid;

25 For, said David, Yahweh the God of Israel hath given rest unto his people,—and hath taken up his habitation in Jerusalem, unto times age–abiding;

26 Niinpä ei leeviläistenkään tarvitse kantaa asumusta eikä mitään kaluja, joita tarvitaan siinä tehtävissä töissä.

26 därför behöva icke heller leviterna mer bära tabernaklet och alla redskap till tjänstgöringen därvid.»

26 moreover also, as for the Levites, they have no need to bear the habitation, nor any of its vessels in the laborious work thereof.

27 - Sillä Daavidin viimeisten määräysten mukaan laskettiin Leevin poikien lukuun kaksikymmenvuotiaat ja sitä vanhemmat. -

27 (Enligt berättelsen om Davids sista tid räknades nämligen av Levi barn de som voro tjugu år gamla eller därutöver.)

27 For, by the last words of David, the same, were the number of the sons of Levi,—from twenty years old, and upwards.

28 Heidän tehtäväkseen tuli: olla Aaronin poikien apuna Herran temppelin töissä; pitää huoli esikartanoista ja kammioista, kaiken pyhän puhtaana pitämisestä ja Jumalan temppelin töistä,

28 De fingo i stället sin plats vid Arons söners sida för tjänstgöringen i HERRENS hus, i vad som rörde förgårdarna och kamrarna och reningen av allt heligt och sysslorna vid tjänstgöringen i Guds hus,

28 For, their duty, was—to be in attendance upon the sons of Aaron, in the laborious work of the house of Yahweh, over the courts, and over the chambers, and over the purifying of everything holy,—and doing

the laborious work, of the house of God;

29 näkyleivistä, ruokauhriin tarvittavista lestyistä jauhoista, happamattomista ohukaisista, leivinlevystä ja jauhosekoituksesta sekä astia- ja pituusmitoista;

29 vare sig det gällde skådebröden eller det fina mjölet till spisoffret eller de osyrade tunnkakorna eller plåtarna eller det hopknådade mjölet, eller något mått och mål,

29 and for the bread set in array, and for the fine meal for the meal-offering, and for the unleavened cakes, even for that which is baked in a pan, for the moistened food,—even of every measure, and size;

30 seisoa joka aamu kiittämässä ja ylistämässä Herraa, ja samoin joka ilta;

30 eller att var morgon göra tjänst genom att tacka och lova HERREN, och likaledes var afton,

30 and to stand, morning by morning, to give thanks and offer praise unto Yahweh,—and, likewise, at even;

31 ja uhrata kaikki polttouhrit Herralle sapatteina, uudenkuun päivinä ja juhlina, niin paljon kuin niitä oli säädetty aina uhrattavaksi Herran edessä.

31 eller att offra alla brännoffer åt HERREN på sabbaterna, vid nymånaderna och vid högtiderna, till bestämt antal och såsom det var föreskrivet för dem, beständigt, inför HERRENS ansikte.

31 and for all the offering of ascending-sacrifices unto Yahweh, on the sabbaths, and on the new moons, and on the set feasts,—by number, according to the manner prescribed for them continually, before Yahweh;
—

32 Niin heidän oli hoidettava ilmestysmajan ja pyhäkön tehtävät sekä ne tehtävät, jotka heidän veljillään Aaronin pojilla oli palvellessaan Herran temppelissä.

32 De skulle iakttaga vad som var att iakttaga vid uppenbarelsetältet och vid det heliga, vad Arons söner, deras bröder, hade att iakttaga vid tjänstgöringen i HERRENS hus.

32 and they shall keep the charge of the tent of meeting, and the charge of the holy place, and the charge of the sons of Aaron, their brethren,—in the laborious work of the house of Yahweh.

24 luku

1 Nämä olivat Aaronin poikien osastot: Aaronin pojat olivat Naadab, Abihu, Eleasar ja Itamar.

1 Och Arons söner hade följande avdelningar: Arons söner voro Nadab och Abihu, Eleasar och Itamar.

1 Now, the sons of Aaron, had their courses,—the sons of Aaron, Nadab and Abihu, Eleazar and Ithamar;

2 Mutta Naadab ja Abihu kuolivat ennen isäänsä, eikä heillä ollut poikia. Niin palvelivat ainoastaan Eleasar ja Itamar pappeina.

2 Men Nadab och Abihu dogo före sin fader; och de hade inga söner. Så blevo allenast Eleasar och Itamar präster.

2 but Nadab and Abihu, died, before their father, and sons, had they none,—but Eleazar and Ithamar became priests;

3 Ja Daavid yhdessä Saadokin kanssa, joka oli

3 Och David jämte Sadok, av Eleasars söner, och

3 and David apportioned to them courses, both to

Eleasarin poikia, ja Ahimelekin kanssa, joka oli Itamarin poikia, jakoi heidät osastoihin heidän palvelusvuorojensa mukaan.

Ahimelek, av Itamars söner, indelade dem och bestämde den ordning i vilken de skulle göra tjänst.

Zadok of the sons of Eleazar, and to Ahimelech of the sons of Ithamar,—by their appointed place in their service.

4 Kun Eleasarin pojilla havaittiin olevan enemmän päämiehiä kuin Itamarin pojilla, jaettiin heidät niin, että Eleasarin pojat saivat kuusitoista päämiestä perhekunnilleen ja Itamarin pojat kahdeksan päämiestä perhekunnilleen.

4 Då nu Eleasars söner befunnos hava flera huvudmän än Itamars söner, indelade man dem så, att Eleasars söner fingo sexton huvudmän för sina familjer och Itamars söner åtta huvudmän för sina familjer.

4 But the sons of Eleazar were found to be more numerous, by the chiefs of their able men, than were the sons of Ithamar, so they divided them,—the sons of Eleazar, had chiefs, of the ancestral house, sixteen, whereas, the sons of Ithamar, had of their ancestral house, eight.

5 Heidät jaettiin arvalla, toiset niinkuin toisetkin, sillä pyhäkköruhtinaat ja Jumalan ruhtinaat otettiin sekä Eleasarin pojista että Itamarin pojista.

5 Man indelade dem genom lottkastning, de förra såväl som de senare, ty helgedomens furstar och Guds furstar togos både av Eleasars söner och av Itamars söner.

5 They divided them, therefore, by [casting] lots, these with those,—for there were princes of the sanctuary, and princes of God, from among the sons of Eleazar, and among the sons of Ithamar.

6 Ja Semaja, Netanelin poika, kirjuri, joka oli Leevin sukua, kirjoitti heidät muistiin kuninkaan, päämiesten, pappi Saadokin ja Ahimelekin, Ebjatarin pojan, sekä pappien ja leeviläisten perhekuntien päämiesten läsnäollessa. Yksi perhekunta otettiin vuorotellen Eleasarin ja Itamarin suvusta.

6 Och Semaja, Netanels son, sekreteraren, av Levi stam, tecknade upp dem i närvaro av konungen, furstarna och prästen Sadok och Ahimelek, Ebjatars son, och i närvaro av huvudmännen för prästernas och leviternas familjer. Lotterna drogos skiftevis för Eleasars och för Itamars familjer.

6 And Shemaiah son of Nethanel the scribe from among the Levites, wrote them down, before the king and the rulers and Zadok the priest, and Ahimelech son of Abiathar, and the ancestral chiefs, pertaining to the priests and to the Levites,—one ancestral house, was taken for Eleazar, and, was equally taken, for Ithamar.

7 Ensimmäinen arpa tuli Joojaribille, toinen Jedajalle,

7 Den första lotten föll ut för Jojarib, den andra för Jedaja,

7 So then the first lot came forth for Jehoiarib, for Jedaiah, the second;

8 kolmas Haarimille, neljäs Seoromille,

8 den tredje för Harim, den fjärde för Seorim,

8 for Harim, the third, for Seorim, the fourth;

9 viides Malkialle, kuudes Miijaminille,

9 den femte för Malkia, den sjätte för Mijamin,

9 for Malchijah, the fifth, for Mijamin, the sixth;

10 seitsemäs Koosille, kahdeksas Abialle,

10 den sjunde för Hackos, den åttonde för Abia,

10 for Hakkoz, the seventh, for Abijah, the eighth;

11 yhdeksäs Jeesualle, kymmenes Sekanjalle,
12 yhdestoista Eljasibille, kahdestoista Jaakimille,
13 kolmastoista Huppalle, neljästoista Jesebabille,

14 viidestoista Bilgalle, kuudestoista Immerille,
15 seitsemästoista Heesirille, kahdeksastoista Pissekselle,

16 yhdeksästoista Petahjalle, kahdeskymmenes Hesekielille,

17 kahdeskymmenes yhdes Jaakinille, kahdeskymmenes kahdes Gaamulille,
18 kahdeskymmenes kolmas Delajalle, kahdeskymmenes neljäs Maasjalle.
19 Nämä ovat heidän palvelusvuoronsa, kun he menevät Herran temppeliin, niinkuin heidän isänsä Aaron oli heille säätänyt, sen mukaan, kuin Herra, Israelin Jumala, oli häntä käskenyt.

20 Mitä tulee muihin Leevin jälkeläisiin, niin oli Amramin jälkeläisiä Suubael, Suubaelin jälkeläisiä Jehdeja,

21 Rehabjan jälkeläisiä päämies Jissia,

22 jisharilaisia Selomot, Selomotin jälkeläisiä Jahat.

23 Ja Jerian jälkeläisiä olivat: Amarja toinen, Jahasiel kolmas, Jekamam neljäs.

24 Ussielin jälkeläisiä oli Miika, Miikan jälkeläisiä

11 den nionde för Jesua, den tionde för Sekanja,
12 den elfte för Eljasib, den tolfte för Jakim,
13 den trettonde för Huppa, den fjortonde för Jesebab,

14 den femtonde för Bilga, den sextonde för Immer,
15 den sjuttonde för Hesir, den adertonde för Happisses,

16 den nittonde för Petaja, den tjugonde för Hesekiel,

17 den tjuguförsta för Jakin, den tjuguandra för Gamul,
18 den tjugutredje for Delaja, den tjugufjärde för Maasja.
19 Detta blev den ordning i vilken de skulle göra tjänst, när de gingo in i HERRENS hus, såsom det var föreskrivet för dem genom deras fader Aron, i enlighet med vad HERREN, Israels Gud, hade bjudit honom.
20 Vad angår de övriga Levi barn, så hörde till Amrams barn Subael, till Subaels barn Jedeja,

21 till Rehabja, det är till Rehabjas barn, huvudmannen Jissia,
22 till jishariterna Selomot, till Selomots barn Jahat.

23 Och benajiter voro Jeria, Amarja, den andre, Jahasiel, den tredje, och Jekameam, den fjärde.
24 Ussiels barn voro Mika; till Mikas barn hörde Samur.

11 for Jeshua, the ninth, for Shecaniah, the tenth;
12 for Eliashib, the eleventh, for Jakim, the twelfth;
13 for Huppah, the thirteenth, for Jeshebeab, the fourteenth;
14 for Bilgah, the fifteenth, for Immer, the sixteenth;
15 for Hezir, the seventeenth, for Happizzez, the eighteenth;
16 for Pethahiah, the nineteenth, for Jehezkel, the twentieth;
17 for Jachin, the twenty–first, for Gamul, the twenty–second;
18 for Delaiah, the twenty–third, for Maaziah, the twenty–fourth.
19 These, were their appointed places for their service, for entering the house of Yahweh, according to the regulation of them, by the hand of Aaron their father,—just as Yahweh God of Israel, commanded him.
20 Now, as for the sons of Levi who remained, of the sons of Amram, Shubael, of the sons of Shubael, Jehdeiah.
21 Of Rehabiah, of the sons of Rehabiah, the chief Isshiah;
22 of the Izharites, Shelomoth,—of the sons of Shelomoth, Jahath;
23 and, the sons [of Hebron], Jeriah,—Amariah, the second, Jehaziel, the third, Jekameam, the fourth;
24 the sons of Uzziel, Micah, of the sons of

Saamir.
25 Miikan veli oli Jissia; Jissian jälkeläisiä oli Sakarja.

26 Merarin jälkeläisiä olivat Mahli ja Muusi sekä hänen poikansa Jaasian jälkeläiset.
27 Merarilla oli jälkeläisiä pojastaan Jaasiasta ynnä Sooham, Sakkur ja Ibri.
28 Mahlista polveutui Eleasar, jolla ei ollut poikia.

29 Kiisistä polveutui Jerahmeel, joka oli Kiisin jälkeläisiä.
30 Ja Muusin jälkeläisiä olivat Mahli, Eeder ja Jerimot. Nämä olivat leeviläisten jälkeläiset heidän perhekuntiensa mukaan.

31 Myöskin nämä, niinhyvin perhekunta-päämiehet kuin heidän nuoremmat veljensä, heittivät arpaa samoin kuin heidän veljensä, Aaronin pojat, kuningas Daavidin, Saadokin ja Ahimelekin sekä pappien ja leeviläisten perhekuntien päämiesten läsnäollessa.

25 Mikas broder var Jissia; till Jissias barn hörde Sakarja.
26 Meraris barn voro Maheli och Musi, Jaasia-Benos söner.
27 Meraris barn voro dessa av Jaasia-Beno, och vidare Soham, Sackur och Ibri.
28 Mahelis son var Eleasar, men denne hade inga söner.
29 Till Kis, det är Kis' barn, hörde Jerameel.

30 Men Musis barn voro Maheli, Eder och Jerimot. Dessa voro leviternas barn, efter deras familjer.

31 Också dessa kastade lott likaväl som deras bröder, Arons söner, i närvaro av konung David, Sadok, Ahimelek och huvudmännen för prästernas och leviternas familjer, huvudmännen för familjerna likaväl som deras yngsta bröder.

Micah, Shamir;
25 the brother of Micah, Isshiah, of the sons of Isshiah, Zechariah.
26 The sons of Merari, Mahli and Mushi,—the sons of Jaaziah, Beno;
27 the sons of Merari, of Jaaziah, Beno, and Shoham and Zaccur and Ibri:
28 of Mahli, Eleazar, who had no sons;

29 of Kish—the sons of Kish, Jerameel;

30 and, the sons of Mushi, Mahli and Eder and Jerimoth. These, were the sons of the Levites, belonging to their ancestral house.

31 Moreover, they also, cast lots along with their brethren the sons of Aaron, before David the king and Zadok and Ahimelech, and the ancestral chiefs, pertaining to the priests and to the Levites, the ancestral chief along with his younger brethren.

25 luku

1 Ja Daavid ja sotapäälliköt erottivat palvelukseen Aasafin, Heemanin ja Jedutunin pojat, jotka hurmoksissa soittivat kanteleilla, harpuilla ja kymbaaleilla. Ja tämä on luettelo miehistä, jotka tätä palvelustaan toimittivat:

2 Aasafin poikia oli Sakkur,

1 Och David jämte härhövitsmännen avskilde till tjänstgöring Asafs, Hemans och Jedutuns söner, som hade profetisk anda till att spela på harpor, psaltare och cymbaler. Och detta är förteckningen på dem, på de män som fingo denna tjänstgöring till åliggande.
2 Av Asafs söner: Sackur,

1 And David and the captains of the host set apart for service, unto the sons of Asaph and Heman and Jeduthun, such as should prophesy, with lyres, with harps, and with cymbals,—and, the number of the workers, for their service, was:
2 Of the sons of Asaph,

Joosef, Netanja ja Asarela, Aasafin pojat, Aasafin johdolla, joka hurmoksissa soitti kuninkaan johdolla.

Josef, Netanja och Asarela, Asafs söner, under ledning av Asaf, som hade profetisk anda till att spela, under konungens ledning.

Zaccur and Joseph and Nethaniah and Asarelah, the sons of Asaph,—under the direction of Asaph, who prophesied under the direction of the king.

3 Jedutunista: Jedutunin pojat Gedalja, Seri, Jesaja, Hasabja ja Mattitja, kaikkiaan kuusi, isänsä Jedutunin johdolla, joka hurmoksissa soitti kanteleilla kiitosta ja ylistystä Herralle.

3 Av Jedutun: Jedutuns söner Gedalja, Seri, Jesaja, Hasabja och Mattitja, tillsammans sex, med harpor, under ledning av sin fader Jedutun, som hade profetisk anda till att spela tack- och lovsånger till HERREN.

3 Of Jeduthun, the sons of Jeduthun,—Gedaliah, and Zeri, and Jeshaiah, Hashabiah, and Mattithiah—six, under the direction of their father Jeduthun, with the lyre, as he prophesied, in giving thanks and offering praise unto Yahweh.

4 Heemanista: Heemanin pojat Bukkia, Mattanja, Ussiel, Sebuel ja Jerimot, Hananja, Hanani, Eliata, Giddalti ja Roomamti-Eser, Josbekasa, Malloti, Hootir ja Mahasiot;

4 Av Heman: Hemans söner Buckia, Mattanja, Ussiel, Sebuel och Jerimot, Hananja, Hanani, Eliata, Giddalti och Romamti-Eser, Josbekasa, Malloti, Hotir, Mahasiot.

4 Of Heman, the sons of Heman—Bukkiah, Mattaniah, Uzziel, Shebuel, and Jeremoth, Hananiah, Hanani, Eliathah, Giddalti, and Romamti–ezer, Joshbekashah, Mallothi, Hothir, Mahazioth.

5 nämä ovat kaikki Heemanin, kuninkaan näkijän, poikia, sen Jumalan sanan mukaan, että hän on korottava korkealle hänen sarvensa: Jumala oli antanut Heemanille neljätoista poikaa ja kolme tytärtä.

5 Alla dessa voro söner till Heman, som var konungens siare, enligt det löfte Gud hade givit, att han ville upphöja hans horn; därför gav Gud Heman fjorton söner och tre döttrar.

5 All these, were sons of Heman, the seer of the king in the things of God, at the lifting of the horn. And God gave to Heman, fourteen sons and three daughters,

6 Nämä kaikki isänsä johdon alaisina veisasivat Herran temppelissä kymbaalien, harppujen ja kanteleitten säestäessä, Jumalan temppelipalveluksessa, kuninkaan, Aasafin, Jedutunin ja Heemanin johdolla.

6 Alla dessa stodo var och en under sin faders ledning, när de utförde sången i HERRENS hus till cymbaler, psaltare och harpor och så gjorde tjänst i Guds hus; de stodo under konungens, Asafs, Jedutuns och Hemans ledning.

6 All these, were under the direction of their father, in the singing of the house of Yahweh, with cymbals, harps and lyres, for the service of the house of God,—Asaph and Jeduthun and Heman, under the direction of the king.

7 Ja heidän ja heidän veljiensä lukumäärä, jotka oli opetettu veisaamaan Herran kunniaksi, kaikkien taitajien, oli kaksisataa kahdeksankymmentä

7 Och antalet av dem jämte deras bröder, av dem som hade blivit undervisade i sången till HERREN ära, alla de däri kunniga, utgjorde två hundra åttioåtta.

7 And, the number of them––with their brethren, who were instructed in singing unto Yahweh,—even all the skilful, was two hundred and eighty–eight.

kahdeksan.

8 Ja he heittivät arpaa palvelusjärjestyksestä, nuoremmat niinkuin vanhemmatkin, taitajat yhdessä oppilasten kanssa.

8 Och de kastade lott om tjänstgöringen, alla, den minste likaväl som den störste, den kunnige jämte lärjungen.

8 So they cast lots for their charges, all alike, as the small so the great, the teacher with the learner.

9 Ensimmäinen arpa, Aasafin arpa, tuli Joosefille. Toinen Gedaljalle, hänelle itselleen sekä hänen veljilleen ja pojilleen, joita oli kaikkiaan kaksitoista.

9 Den första lotten kom ut för Asaf och föll på Josef; den andre blev Gedalja, han själv med sina bröder och söner, tillsammans tolv;

9 And the first lot came forth for Asaph, to Joseph,––Gedaliah, the second, he and his brethren and his sons, twelve.

10 Kolmas Sakkurille, hänen pojilleen ja veljilleen, joita oli kaikkiaan kaksitoista.

10 den tredje blev Sackur, med sin söner och bröder, tillsammans tolv

10 The third, Zaccur, his sons and his brethren, twelve.

11 Neljäs Jisrille, hänen pojilleen ja veljilleen, joita oli kaikkiaan kaksitoista.

11 den fjärde lotten kom ut för Jisri, med hans söner och bröder, tillsammans tolv;

11 The fourth, to Izri, his sons and his brethren, twelve.

12 Viides Netanjalle, hänen pojilleen ja veljilleen, joita oli kaikkiaan kaksitoista.

12 den femte blev Netanja, med sina söner och bröder, tillsammans tolv;

12 The fifth, Nethaniah, his sons and his brethren, twelve.

13 Kuudes Bukkialle, hänen pojilleen ja veljilleen, joita oli kaikkiaan kaksitoista.

13 den sjätte blev Buckia, med sina söner och bröder, tillsammans tolv;

13 The sixth, Bukkiah, his sons and his brethren, twelve.

14 Seitsemäs Jesarelalle, hänen pojilleen ja veljilleen, joita oli kaikkiaan kaksitoista.

14 den sjunde blev Jesarela, med sina söner och bröder, tillsammans tolv;

14 The seventh, Jesharelah, his sons and his brethren, twelve.

15 Kahdeksas Jesajalle, hänen pojilleen ja veljilleen, joita oli kaikkiaan kaksitoista.

15 den åttonde blev Jesaja, med sin söner och bröder, tillsammans tolv

15 The eighth, Jeshaiah, his sons and his brethren, twelve.

16 Yhdeksäs Mattanjalle, hänen pojilleen ja veljilleen, joita oli kaikkiaan kaksitoista.

16 den nionde blev Mattanja, med sina söner och bröder, tillsammans tolv;

16 The ninth, Mattaniah, his sons and his brethren, twelve.

17 Kymmenes Siimeille, hänen pojilleen ja veljilleen, joita oli kaikkiaan kaksitoista.

17 den tionde blev Simei, med sina söner och bröder, tillsammans tolv

17 The tenth, Shimei, his sons and his brethren, twelve.

18 Yhdestoista Asarelille, hänen pojilleen ja veljilleen, joita oli kaikkiaan kaksitoista.

18 den elfte blev Asarel, med sin söner och bröder, tillsammans tolv

18 The eleventh, Azarel, his sons and his brethren, twelve.

19 Kahdestoista Hasabjalle, hänen pojilleen ja veljilleen, joita oli kaikkiaan kaksitoista.

19 den tolfte lotten kom ut för Hasabja, med hans söner och bröder tillsammans tolv;

19 The twelfth, to Hashabiah, his sons and his brethren, twelve.

20 Kolmastoista Suubaelille, hänen pojilleen ja veljilleen, joita oli kaikkiaan kaksitoista.

20 den trettonde blev Subael, med sina söner och bröder, tillsammans tolv;

20 As the thirteenth, Shubael, his sons and his brethren, twelve.

21 Neljästoista Mattitjalle, hänen pojilleen ja veljilleen, joita oli kaikkiaan kaksitoista.

21 den fjortonde blev Mattitja, med sina söner och bröder, tillsammans tolv;

21 As the fourteenth, Mattithiah, his sons and his brethren, twelve.

22 Viidestoista Jeremotille, hänen pojilleen ja veljilleen, joita oli kaikkiaan kaksitoista.

22 den femtonde lotten kom ut för Jeremot, med hans söner och bröder, tillsammans tolv;

22 As the fifteenth, to Jeremoth, his sons and his brethren, twelve.

23 Kuudestoista Hananjalle, hänen pojilleen ja veljilleen, joita oli kaikkiaan kaksitoista.

23 den sextonde för Hananja, med hans söner och bröder, tillsammans tolv;

23 As the sixteenth, to Hananiah, his sons and his brethren, twelve.

24 Seitsemästoista Josbekasalle, hänen pojilleen ja veljilleen, joita oli kaikkiaan kaksitoista.

24 den sjuttonde för Josbekasa, med hans söner och bröder, tillsammans tolv;

24 As the seventeenth, to Joshbekashah, his sons and his brethren, twelve.

25 Kahdeksastoista Hananille, hänen pojilleen ja veljilleen, joita oli kaikkiaan kaksitoista.

25 den adertonde för Hanani, med hans söner och bröder, tillsammans tolv;

25 As the eighteenth, to Hanani, his sons and his brethren, twelve.

26 Yhdeksästoista Mallotille, hänen pojilleen ja veljilleen, joita oli kaikkiaan kaksitoista.

26 den nittonde för Malloti, med hans söner och bröder, tillsammans tolv;

26 As the nineteenth, to Mallothi, his sons and his brethren, twelve.

27 Kahdeskymmenes Elijjatalle, hänen pojilleen ja veljilleen, joita oli kaikkiaan kaksitoista.

27 den tjugonde för Elijata, med hans söner och bröder, tillsammans tolv;

27 As the twentieth, to Eliathah, his sons and his brethren, twelve.

28 Kahdeskymmenes yhdes Hootirille, hänen pojilleen ja veljilleen, joita oli kaikkiaan kaksitoista.

28 den tjugoförsta för Hotir, med hans söner och bröder, tillsammans tolv;

28 As the twenty–first, to Hothir, his sons and his brethren, twelve.

29 Kahdeskymmenes kahdes Giddaltille, hänen pojilleen ja veljilleen, joita oli kaikkiaan kaksitoista.

29 den tjuguandra för Giddalti, med hans söner och bröder, tillsammans tolv;

29 As the twenty–second, to Giddalti, his sons and his brethren, twelve.

30 Kahdeskymmenes kolmas Mahasiotille, hänen pojilleen ja veljilleen, joita oli kaikkiaan kaksitoista.

30 den tjugutredje för Mahasiot, med hans söner och bröder, tillsammans tolv;

30 As the twenty–third, to Mahazioth, his sons and his brethren, twelve.

31 Kahdeskymmenes neljäs Roomamti-Eserille, hänen pojilleen ja veljilleen, joita oli kaikkiaan kaksitoista.

31 den tjugufjärde för Romamti-Eser, med hans söner och bröder, tillsammans tolv.

31 As the twenty–fourth, to Romamti–ezer, his sons and his brethren, twelve.

26 luku

1 Mitä tulee ovenvartijain osastoihin, niin oli koorahilaisia Meselemja, Kooren poika, Aasafin jälkeläisiä.

1 Vad angår dörrvaktarnas avdelningar, så hörde till koraiterna Meselemja, Kores son, av Asafs barn.

1 To the courses of the door–keepers, pertained,—of the Korahites, Meshelemiah son of Kore, of the sons of Asaph;

2 Meselemjalla oli pojat: esikoinen Sakarja, toinen Jediael, kolmas Sebadja, neljäs Jatniel,

2 Och Meselemja hade söner: Sakarja var den förstfödde, Jediael den andre, Sebadja den tredje, Jatniel den fjärde,

2 and, Meshelemiah, had sons,—Zechariah the firstborn, Jediael the second, Zebadiah the third, Jathniel the fourth;

3 viides Eelam, kuudes Joohanan, seitsemäs Eljoenai.

3 Elam den femte, Johanan den sjätte, Eljoenai den sjunde.

3 Elam the fifth, Jehohanan the sixth, Eliehoenai the seventh.

4 Oobed-Edomilla oli pojat: esikoinen Semaja, toinen Joosabad, kolmas Jooah, neljäs Saakar, viides Netanel,

4 Och Obed-Edom hade söner: Semaja var den förstfödde, Josabad den andre, Joa den tredje, Sakar den fjärde, Netanel den femte,

4 And, Obed–edom, had sons,—Shemaiah the firstborn, Jehozabad the second, Josh the third, and Sacar the fourth, and Nethanel the fifth;

5 kuudes Ammiel, seitsemäs Isaskar, kahdeksas Peulletai; sillä Jumala oli siunannut häntä.

5 Ammiel den sjätte, Isaskar den sjunde, Peulletai den åttonde; ty Gud hade välsignat honom.

5 Ammiel the sixth, Issachar the seventh, Peullethai, the eighth,—for God had blessed him.

6 Ja hänen pojallensa Semajalle syntyi poikia, jotka hallitsivat isänsä sukua, sillä he olivat kykeneviä miehiä.

6 Åt hans son Semaja föddes ock söner, som blevo furstar inom sin familj, ty de voro dugande män.

6 And, to Shemaiah his son, were born sons, who bare rule to their ancestral house,—for, heroes of valour, were they.

7 Semajan pojat olivat Otni, Refael, Oobed ja Elsabad ja hänen veljensä, kykeneviä miehiä, Elihu ja Semakja.

7 Semajas söner voro Otni, Refael och Obed, Elsabad och hans bröder, dugliga män, Elihu och Semakja.

7 the sons of Shemaiah, were Othni and Rephael, and Obed, Elzabad, whose brethren were sons of valour,—Elihu, and Semachiah.

8 Kaikki nämä olivat Oobed-Edomin jälkeläisiä, he sekä heidän poikansa ja veljensä, kykeneviä miehiä, tarmokkaita palveluksessaan, kaikkiaan kuusikymmentä kaksi Oobed-Edomin jälkeläistä.

8 Alla dessa hörde till Obed-Edoms avkomlingar, de själva och deras söner och bröder, dugliga och kraftfulla män i tjänsten, tillsammans sextiotvå avkomlingar av Obed-Edom.

8 All these, were of the sons of Obed–edom, they and their sons and their brethren, able men in strength for the service,—sixty–two, pertaining to Obed–edom.

9 Meselemjalla oli poikia ja veljiä, kykeneviä miehiä, kaikkiaan kahdeksantoista.

9 Meselemja hade ock söner och bröder, dugliga män, tillsammans aderton.

9 And, Meshelemiah, had sons, and brethren, sons of valour, eighteen.

10 Ja Hoosalla, joka oli Merarin jälkeläisiä, oli poikia: päämies Simri, jonka hänen isänsä, kun ei ollut esikoista, asetti päämieheksi;

11 toinen Hilkia, kolmas Tebalja, neljäs Sakarja; Hoosan poikia ja veljiä oli kaikkiaan kolmetoista.

12 Näiden ovenvartijain osastojen, päämiesten, samoinkuin heidän veljiensä, tehtävänä oli vartiopalvelus; sillä heidän oli palveltava Herran temppelissä.

13 Ja he heittivät arpaa joka ovesta, nuoremmat niinkuin vanhemmatkin, perhekuntiensa mukaan.

14 Itäpuolen arpa lankesi Selemjalle; myöskin hänen pojallensa Sakarjalle, joka oli ymmärtäväinen neuvonantaja, heitettiin arpa, ja hänelle tuli pohjoispuolen arpa.

15 Oobed-Edomille määräsi arpa etelän ja hänen pojilleen varastohuoneen.

16 Suppimille ja Hoosalle lännen, jossa on Salleket-portti ylöspäin kohoavan tien kohdalla: vartiopaikan toisen vartiopaikan viereen.

17 Idän puolella oli kuusi leeviläistä, pohjoisen puolella neljä joka päivä, etelän puolella neljä joka päivä ja varastohuoneen luona kaksi ja kaksi.

18 Parparin luona, lännen

10 Och Hosa, av Meraris barn, hade söner: Simri var huvudmannen, ty visserligen var han icke förstfödd, men hans fader insatte honom till huvudman;

11 Hilkia var den andre, Tebalja den tredje, Sakarja den fjärde. Hosas söner och bröder voro tillsammans tretton.

12 Dessa avdelningar av dörrvaktarna, nämligen dessa deras huvudmän, fingo nu, likaväl som deras bröder, sina åligganden för att göra tjänst i HERRENS hus.

13 Och om var port kastade de lott, den minste såväl som den störste, efter sina familjer.

14 Den lott som angav öster föll då på Selemja; och för hans son Sakarja, en rådklok man, kastade man lott, och för honom kom ut den lott som angav norr;

15 för Obed-Edom den lott som angav söder, under det att hans söner fingo på sin del förrådshuset;

16 för Suppim och för Hosa den lott som angav platsen västerut, vid Salleketporten, där vägen höjer sig uppåt, det ena vaktstället invid det andra.

17 Österut voro sex leviter, norrut fyra för var dag, söderut fyra för var dag, och vid förrådshuset två i sänder;

18 vid Parbar västerut voro

10 And, Hosah of the sons of Merari, had sons,—Shimri the chief, for though he was not the firstborn, yet his father, made him, chief.

11 Hilkiah the second, Tebaliah the third, Zechariah the fourth,—all the sons and brethren of Hosah, were thirteen.

12 To these, belonged the courses of door-keepers, to the chiefs of the strong men, belonged charges, equally with their brethren,—to be in attendance in the house of Yahweh.

13 Yea they cast lots, as the small so the great, by their ancestral house, for every several gate.

14 And the lot eastward fell to Shelemiah. And, for Zechariah his son, a discreet counselor, they cast lots, and his lot came out, northward.

15 To Obed-edom, southward,—and, to his sons, the storehouse.

16 To Shuppim and to Hosah, westward, near the refuse-gate, in the causeway that goeth up,—one ward as well as another.

17 Eastward—daily, were six,—northward—daily, four, southward—daily, four, and, for the stores, two and two.

18 For the precinct—

puolella, oli neljä tiellä ja kaksi Parparin luona.

19 Nämä ovat ovenvartijain osastot, koorahilaisten jälkeläisten ja Merarin jälkeläisten.
20 Leeviläisistä hoiti Ahia Jumalan temppelin aarrekammioita ja pyhien lahjojen aarteita.

21 Ladanin pojat, geersonilaisten jälkeläiset, Ladanista polveutuvat geersonilaisen Ladanin perhekuntien päämiehet, jehieliläiset,
22 jehieliläisten jälkeläiset, olivat Seetam ja hänen veljensä Jooel; he hoitivat Herran temppelin aarrekammioita.
23 Mitä tulee amramilaisiin, jisharilaisiin, hebronilaisiin ja ossielilaisiin,

24 niin Sebuel, Geersomin poika, joka oli Mooseksen poika, oli aarrekammioiden esimies.
25 Ja hänen Elieseristä polveutuvat veljensä olivat: tämän poika Rehabja, tämän poika Jesaja, tämän poika Jooram, tämän poika Sikri ja tämän poika Selomot.

26 Tämä Selomot ja hänen veljensä hoitivat kaikkia niiden pyhien lahjojen aarteita, jotka kuningas Daavid, perhekunta-päämiehet, tuhannen- ja sadanpäämiehet ja

fyra vid vägen och två vid själva Parbar.

19 Dessa voro dörrvaktarnas avdelningar, av koraiternas barn och av Meraris barn.
20 Och av leviterna hade Ahia uppsikten över Guds hus skatter och vården om de förråd som utgjordes av vad som hade blivit helgat åt HERREN.
21 Laedans barn, nämligen gersoniternas barn av Laedans släkt, huvudmannen för gersoniten Laedans familj, jehieliterna,

22 det är jehieliternas barn, Setam och hans broder Joel, hade uppsikten över skatterna i HERRENS hus.

23 Vad angår amramiterna, jishariterna, hebroniterna och ossieliterna,

24 så var Sebuel, son till Gersom, son till Mose, överuppsyningsman över skatterna.
25 Och hans bröder av Eliesers släkt voro dennes son Rehabja, dennes son Jesaja, dennes son Joram, dennes son Sikri och dennes son Selomot.

26 Denne Selomot och hans bröder hade uppsikten över alla förråd som utgjordes av vad som hade blivit helgat åt HERREN av konung David, så ock av huvudmännen för familjerna, ävensom av över-

westward, four, at the causeway, two—by the precinct.
19 These, were the courses of the door-keepers, of the sons of the Korahites, and of the sons of Merari.
20 And, the Levites, their brethren, were over the treasuries of the house of God, even to the treasuries of hallowed things.

21 The sons of Ladan—the sons of the Gershonites belonging to Ladan—the ancestral chiefs belonging to Ladan the Gershonite, were Jehieli;
22 the sons of Jehieli, Zetham and Joel his brother who were over the treasuries of the house of Yahweh.
23 Then came certain of the Amramites, of the Izharites, of the Hebronites, of the Uzzielites.
24 And, Shebuel, son of Gershom, son of Moses, was chief ruler over the treasuries.
25 And, his brethren pertaining to Eliezer, were Rehabiah his son, and Jeshaiah his son, and Joram his son, and Zichri his son, and Shelomoth his son.
26 The same Shelomoth and his brethren, were over all the treasuries of the hallowed things, which David the king and the ancestral chiefs, with the captains of thousands and hundreds

sotapäälliköt olivat pyhittäneet.
27 Sodista ja saaliista he olivat ne pyhittäneet Herran temppelin voimassapitämiseksi.

28 Samoin kaikki, mitä Samuel, näkijä, Saul, Kiisin poika, Abner, Neerin poika, ja Jooab, Serujan poika, olivat pyhittäneet, kaikki, mikä pyhitettiin, jätettiin Selomitin ja hänen veljiensä hoitoon.

29 Jisharilaisista määrättiin Kenanja ja hänen poikansa maallisiin toimiin Israelissa, päällysmiehiksi ja tuomareiksi.

30 Hebronilaisista määrättiin Hasabja ja hänen veljensä, tuhat seitsemänsataa kykenevää miestä, Israelin hallinnon hoitoon Jordanin länsipuolella, kaikkinaisiin Herran toimiin ja kuninkaan palvelukseen.

31 Hebronilaisia oli Jeria, hebronilaisten päämies, heidän polveutumisensa ja isiensä mukaan - Daavidin neljäntenäkymmenentenä hallitusvuotena heidät tutkittiin ja heidän joukostaan tavattiin kykeneviä miehiä Gileadin Jaeserissa -

32 sekä hänen veljensä, kaksituhatta seitsemänsataa kykenevää miestä, perhekunta-päämiehiä. Heidät kuningas Daavid asetti johtamaan ruubenilaisia,

och underhövitsmännen och av härhövitsmännen.
27 Från krigen och av bytet hade de helgat detta för att hålla HERRENS hus vid makt;

28 likaledes allt vad siaren Samuel och Saul, Kis' son, och Abner, Ners son, och Joab, Serujas son, hade helgat -- korteligen, var och en som helgade något lämnade det under Selomits och hans bröders vård.

29 Av jishariterna togos Kenanja och hans söner till de världsliga sysslorna i Israel, till att vara tillsyningsmän och domare.
30 Av hebroniterna togos Hasabja och hans bröder, dugliga män, ett tusen sju hundra, till ämbetsförvaltningen i Israel på andra sidan Jordan, på västra sidan, till alla slags sysslor åt HERREN och till konungens tjänst.
31 För hebroniterna var Jeria huvudman, för hebroniterna efter deras ättföljd och familjer. (I Davids fyrtionde regeringsår anställdes undersökning rörande dem; och bland dem funnos då dugande män i Jaeser i Gilead.)

32 Hans bröder, dugliga män, vore två tusen sju hundra, huvudmän för familjer. Dem satte konung David över rubeniterna, gaditerna och ena hälften

and the captains of the army, had hallowed:
27 out of the battles and out of the spoil, had they hallowed [them], —to strengthen [the provision] for the house of Yahweh.
28 And, all that Samuel the seer, and Saul son of Kish, and Abner son of Ner, and Joab son of Zeruiah, had hallowed, whosoever had hallowed anything, it was under the direction of Shelomoth, and his brethren.
29 Of the Izharites, Chenaniah and his sons, were for the outward business over Israel,—as officers, and as judges.
30 Of the Hebronites, Hashabiah and his brethren, sons of valour, one thousand seven hundred, had the oversight of Israel, across the Jordan westward,—for all the business of Yahweh, and for the service of the king.
31 Of the Hebronites, Jerijah, was chief, [he was] of the Hebronites by his generations, by his fathers,—in the fortieth year of the reign of David, were they sought out, and there were found among them heroes of valour, in Jazer of Gilead;
32 and, his brethren that were heroes of valour, were two thousand and seven hundred, ancestral chiefs,—so David the king gave them oversight, over the

gaadilaisia ja toista puolta manasselaisten sukukuntaa kaikissa Jumalan ja kuninkaan asioissa.

av Manasse stam, för att ombesörja alla Guds och konungens angelägenheter.

Reubenites and the Gadites and the half tribe of Manassites, in all the affairs of God, and the affairs of the king.

27 luku

1 Israelilaisia, lukumääränsä mukaan, ynnä perhekunta-päämiehiä, tuhannen- ja sadanpäämiehiä ja heidän päällysmiehiänsä, jotka palvelivat kuningasta kaikessa, mikä koski osastoja, jotka tulivat ja lähtivät kuukausi kuukaudelta, vuoden kaikkina kuukausina, oli kussakin osastossa kaksikymmentäneljä tuhatta miestä:

1 Och detta är förteckningen på Israels barn, efter deras antal med huvudmännen för deras familjer och med över- och underhövitsmännen och med deras tillsyningsmän vilka tjänade konungen i allt som rörde krigsfolkets avdelningar, vilka avdelningar kommo och avgingo skiftevis för var och en av årets alla månader, var avdelning tjugufyra tusen man stark.

1 Now, the sons of Israel—as to the number of them, the ancestral chiefs—and rulers of thousands and hundreds, and their officers who waited upon the king as to any matter of the courses, who came in and went out month by month, for all the months of the year, in each course, were twenty–four thousand.

2 Ensimmäisen osaston, ensimmäisen kuukauden osaston, johtajana oli Jaasobeam, Sabdielin poika, ja hänen osastossaan oli kaksikymmentäneljä tuhatta;

2 Över den första avdelningen, den som tjänstgjorde under första månaden, hade Jasobeam, Sabdiels son, befälet. Och i hans avdelning voro tjugufyra tusen.

2 Over the first course, for the first month, was Jashobeam, son of Zabdiel,––and, in his course, were twenty–four thousand.

3 hän oli Pereksen jälkeläisiä ja oli kaikkien sotapäälliköitten ylipäällikkö, ensimmäisenä kuukautena.

3 Han hörde till Peres' barn och var huvudanförare för alla härhövitsmän som tjänstgjorde under första månaden.

3 Of the sons of Perez, was the chief for all the rulers of the hosts, for the first month.

4 Toisen kuukauden osaston johtajana oli ahohilainen Doodai; hänen osastonsa johdossa oli myös ruhtinas Miklot, ja hänen osastossaan oli kaksikymmentä neljä tuhatta.

4 Över den andra månadens avdelning hade ahoaiten Dodai befälet, det var hans avdelning; där var ock fursten Miklot. Och i hans avdelning voro tjugufyra tusen.

4 And, over the course for the second month, was Dodai an Ahohite, and, of his course, was Mikloth also a chief ruler,—and, in his course, were twenty–four thousand.

5 Kolmas sotapäällikkö, kolmantena kuukautena, oli Benaja, pappi Joojadan poika, ylipäällikkö; ja hänen

5 Den tredje härhövitsmannen, den som tjänstgjorde under tredje månaden, var Benaja,

5 The ruler of the third host, for the third month, was Benaiah, son of Jehoiada the priest—a

osastossaan oli kaksikymmentä neljä tuhatta.

prästen Jojadas son, såsom huvudanförare. Och i hans avdelning voro tjugufyra tusen.

chief,—and, in his course, were twenty–four thousand.

6 Tämä Benaja oli sankari niiden kolmenkymmenen joukossa ja niiden kolmenkymmenen johtaja; ja hänen osastossaan oli hänen poikansa Ammisabad.

6 Denne Benaja var en hjälte bland de trettio och hade befälet över de trettio. Och vid hans avdelning var hans son Ammisabad.

6 The same Benaiah, was a hero of thirty, and over the thirty,—and, over his course, was Ammizabad his son.

7 Neljäs, neljäntenä kuukautena, oli Asahel, Jooabin veli, ja hänen jälkeensä hänen poikansa Sebadja; ja hänen osastossaan oli kaksikymmentäneljä tuhatta.

7 Den fjärde, den som tjänstgjorde under fjärde månaden, var Asael, Joabs broder, och efter honom hans son Sebadja. Och i hans avdelning voro tjugufyra tusen

7 The fourth, for the fourth month, was Asahel, brother of Joab, and Zebadiah his son, after him,—and, in his course, were twenty–four thousand.

8 Viides, viidentenä kuukautena, oli päällikkö Samhut, jisrahilainen; ja hänen osastossaan oli kaksikymmentäneljä tuhatta.

8 Den femte, den som tjänstgjorde under femte månaden, var hövitsmannen Samhut, jisraiten. Och i hans avdelning voro tjugufyra tusen.

8 Of the fifth, for the fifth month, the ruler, was Shamhuth the Izrahite,—and, in his course, were twenty–four thousand.

9 Kuudes, kuudentena kuukautena, oli tekoalainen Ira, Ikkeksen poika; ja hänen osastossaan oli kaksikymmentäneljä tuhatta.

9 Den sjätte, den som tjänstgjorde under sjätte månaden, var tekoaiten Ira, Ickes' son. Och i hans avdelning voro tjugufyra tusen.

9 The sixth, for the sixth month, was Ira son of Ikkesh, the Tekoite,—and, in his course, were twenty–four thousand.

10 Seitsemäs, seitsemäntenä kuukautena, oli pelonilainen Heeles, efraimilaisia; ja hänen osastossaan oli kaksikymmentäneljä tuhatta.

10 Den sjunde, den som tjänstgjorde under sjunde månaden, var peloniten Heles, av Efraims barn. Och i hans avdelning voro tjugufyra tusen.

10 The seventh, for the seventh month, was Helez the Pelonite, of the sons of Ephraim,—and, in his course, were twenty–four thousand.

11 Kahdeksas, kahdeksantena kuukautena, oli huusalainen Sibbekai, serahilaisia; ja hänen osastossaan oli kaksikymmentäneljä tuhatta.

11 Den åttonde, den som tjänstgjorde under åttonde månaden, var husatiten Sibbekai, som hörde till seraiterna. Och i hans avdelning voro tjugufyra tusen.

11 The eighth, for the eighth month, was Sibbecai the Hushathite, of the Zerahites,—and, in his course, were twenty–four thousand.

12 Yhdeksäs, yhdeksäntenä kuukautena, oli anatotilainen Abieser, benjaminilaisia; ja hänen osastossaan oli

12 Den nionde, den som tjänstgjorde under nionde månaden, var anatotiten Abieser, som hörde till

12 The ninth, for the ninth month, was Abiezer the Anathothite, of the Benjamites,—and, in his

kaksikymmentäneljä tuhatta.

13 Kymmenes, kymmenentenä kuukautena, oli netofalainen Mahrai, serahilaisia; ja hänen osastossaan oli kaksikymmentäneljä tuhatta.

14 Yhdestoista, yhdentenätoista kuukautena, oli piratonilainen Benaja, efraimilaisia; ja hänen osastossaan oli kaksikymmentäneljä tuhatta.

15 Kahdestoista, kahdentenatoista kuukautena, oli netofalainen Heldai, Otnielista polveutuva; ja hänen osastossaan oli kaksikymmentäneljä tuhatta.

16 Israelin sukukuntien johtajat olivat: ruubenilaisten ruhtinas oli Elieser, Sikrin poika; simeonilaisten Sefatja, Maakan poika;

17 Leevin oli Hasabja, Kemuelin poika; Aaronin Saadok;

18 Juudan oli Elihu, Daavidin veljiä; Isaskarin Omri, Miikaelin poika;

19 Sebulonin oli Jismaja, Obadjan poika; Naftalin Jerimot, Asrielin poika;

20 efraimilaisten oli Hoosea, Asasjan poika; toisen puolen Manassen sukukuntaa Jooel, Pedajan poika;

21 toisen puolen Manassea, Gileadissa, oli Jiddo, Sakarjan

benjaminiterna. Och i hans avdelning voro tjugufyra tusen.

13 Den tionde, den som tjänstgjorde under tionde månaden, var netofatiten Maherai, som hörde till seraiterna. Och i hans avdelning voro tjugufyra tusen.

14 Den elfte, den som tjänstgjorde under elfte månaden, var pirgatoniten Benaja, av Efraims barn. Och i hans avdelning voro tjugufyra tusen.

15 Den tolfte, den som tjänstgjorde under tolfte månaden, var netofatiten Heldai, som hörde till Otniels släkt. Och i hans avdelning voro tjugufyra tusen.

16 Och Israels stamhövdingar voro dessa: furste för rubeniterna var Elieser, Sikris son; för simeoniterna Sefatja, Maakas son;

17 för Levi Hasabja, Kemuels son; för Arons släkt Sadok;

18 för Juda Elihu, en av Davids bröder; för Isaskar Omri, Mikaels son;

19 för Sebulon Jismaja, Obadjas son; för Naftali Jerimot, Asriels son;

20 för Efraims barn Hosea, Asasjas son; för ena hälften av Manasse stam Joel, Pedajas son;

21 för andra hälften av Manasse, den i Gilead,

course, were twenty–four thousand.

13 The tenth, for the tenth month, was Maharai the Netophathite, of the Zerahites,—and, in his course, were twenty–four thousand.

14 The eleventh, for the eleventh month, was Benaiah the Pirathonite, of the sons of Ephraim,—and, in his course, were twenty–four thousand.

15 The twelfth, for the twelfth month, was Heldai the Netophathite, of Othniel,—and, in his course, were twenty–four thousand.

16 Furthermore, over the tribes of Israel, the chief ruler of the Reubenites, was Eliezer, son of Zichri. Of the Simeonites, Shephatiah, son of Maacah.

17 Of Levi, Hashabiah, son of Kemuel. Of Aaron, Zadok.

18 Of Judah, Elihu, one of the brethren of David. Of Issachar, Omri, son of Michael.

19 Of Zebulun, Ishmaiah, son of Obadiah. Of Naphtali, Jeremoth, son of Azriel.

20 Of the sons of Ephraim, Hoshea son of Azaziah. Of the half tribe of Manasseh, Joel, son of Pedaiah.

21 Of the half of Manasseh, in Gilead, Iddo, son of

poika; Benjaminin Jaasiel, Abnerin poika;

22 Daanin Asarel, Jerohamin poika. Nämä olivat Israelin sukukuntien ruhtinaat.
23 Mutta Daavid ei ottanut luetteloon kaksikymmenvuotiaita ja sitä nuorempia, sillä Herra oli luvannut tehdä Israelin monilukuiseksi niinkuin taivaan tähdet.
24 Jooab, Serujan poika, oli aloittanut laskemisen, mutta ei sitä lopettanut, sillä siitä kohtasi viha Israelia; eikä se luku tullut kuningas Daavidin aikakirjaan.

25 Kuninkaan varastojen hoitaja oli Asmavet, Adielin poika. Kedolla, kaupungeissa, kylissä ja torneissa olevien varastojen hoitaja oli Joonatan, Ussian poika.

26 Maatöitä tekevien peltotyömiesten kaitsija oli Esri, Kelubin poika.

27 Viinitarhan hoitaja oli raamatilainen Siimei. Viinitarhoista koottujen viinivarastojen hoitaja oli sifmiläinen Sabdi.

28 Öljypuiden ja Alankomaassa kasvavien metsäviikunapuiden hoitaja oli gaderilainen Baal-Haanan. Öljyvarastojen hoitaja oli Jooas.
29 Saaronissa laitumella

Jiddo, Sakarjas son; för Benjamin Jaasiel, Abners son;
22 för Dan Asarel, Jerohams son. Dessa voro Israels stamhövdingar.
23 Men David tog i förteckningen icke upp dem som voro under tjugu år, ty HERREN hade lovat att han ville föröka Israel såsom stjärnorna på himmelen.

24 Joab, Serujas son, begynte räkningen, men fullbordade den icke, ty genom den kom förtörnelse över Israel; och antalet togs icke upp i någon förteckning i konung Davids krönika.

25 Uppsikten över konungens skatter hade Asmavet, Adiels son; över förråden på fälten, i städerna och byarna och fästningstornen Jonatan, Ussias son;
26 över dem som arbetade på fältet med jordbruket Esri, Kelubs son;

27 över vingårdarna ramatiten Simei; över de vinförråd som man hade samlat i vingårdarna sifmiten Sabdi;

28 över olivplanteringarna och mullbärsfikonträden i Låglandet gaderiten Baal-Hanan; över oljeförråden Joas.

29 Över de fäkreatur som

Zechariah. Of Benjamin, Jaasiel, son of Abner.

22 Of Dan, Azarel, son of Jeroham. These, were the rulers of the tribes of Israel.
23 But David took not the number of them, from twenty years old, and under,—because Yahweh had said, he would multiply Israel like the stars of the heavens.
24 Joab son of Zeruiah, began to number, but finished not, when there arose, on this account, indignation against Israel,—neither did the number come up into the account of the chronicles of King David.

25 And, over the treasuries of the king, was Azmaveth, son of Adiel. And, over the treasuries in the fields, in the cities, in the villages and in the castles, was Jonathan, son of Uzziah;
26 And, over the workers of the field, for the tillage of the ground, was Ezri, son of Chelub.

27 And, over the vineyards, was Shimei, the Ramathite. And, over that which was in the vineyards, for the treasuries of wine, was Zabdi, the Shiphmite.

28 And, over the olive–trees and the sycamore–trees that were in the lowland, was Baal–hanan the Gederite. And, over the treasuries of oil, was Joash.
29 And, over the herds that

käyvien raavasten kaitsija oli saaronilainen Sitrai, ja tasangoilla laitumella käyvien raavasten kaitsija Saafat, Adlain poika.

30 Kamelien kaitsija oli ismaelilainen Oobil; aasintammojen meeronotilainen Jehdeja.

31 Pikkukarjan kaitsija oli hagrilainen Jaasis. Nämä kaikki olivat kuningas Daavidin omaisuuden ylihoitajia.

32 Ja Joonatan, Daavidin setä, joka oli ymmärtäväinen mies ja kirjanoppinut, oli neuvonantaja. Jehiel, Hakmonin poika, oli kuninkaan lasten luona.

33 Ahitofel oli kuninkaan neuvonantaja, ja arkilainen Huusai oli kuninkaan ystävä.

34 Ahitofelin jälkeen tulivat Joojada, Benajan poika, ja Ebjatar. Kuninkaan sotapäällikkö oli Jooab.

betade i Saron saroniten Sitrai, och över fäkreaturen i dalarna Safat, Adlais son;

30 över kamelerna ismaeliten Obil; över åsninnorna meronotiten Jedeja;

31 över småboskapen hagariten Jasis. Alla dessa voro uppsyningsmän över konung Davids ägodelar.

32 Men Jonatan, Davids farbroder, var rådgivare; han var en förståndig och skriftlärd man. Jehiel, Hakmonis son, var anställd hos konungens söner.

33 Ahitofel var konungens rådgivare, och arkiten Husai var konungens vän.

34 Efter Ahitofel kom Jojada, Benajas son, och Ebjatar. Och Joab var konungens härhövitsman.

pastured in Sharon, was Shitrai, the Sharonite. And, over the herds in the vales, Shaphat, son of Adlai.

30 And, over the camels, was Obil, the Ishmaelite. And, over the asses, was Jehdeyahu the Meronothite.

31 And, over the flocks, was Jaziz, the Hagrite. All these, were rulers over the possessions that belonged to King David.

32 And, Jonathan the relative of David, was a counselor, a man of understanding and a scribe, was he. And, Jehiel son of Hachmoni, was with the sons of the king.

33 And, Ahitophel, was counselor to the king. And, Hushai the Archite, was the companion of the king.

34 And, after Ahitophel, was Jehoiada son of Benaiah—and Abiathar. And, the captain of the king's army, was Joab.

28 luku

1 Ja Daavid kokosi Jerusalemiin kaikki Israelin päämiehet, sukukuntien päämiehet, osastojen päälliköt, jotka palvelivat kuningasta, tuhannen- ja sadanpäämiehet, kuninkaan ja hänen poikiensa kaiken omaisuuden ja karjan ylihoitajat, hovimiehet, sankarit ja kaikki sotaurhot.

1 Och David församlade till Jerusalem alla Israels hövdingar, stamhövdingarna och häravdelningarnas hövitsmän, dem som voro i konungens tjänst, och över- och underhövitsmännen och uppsyningsmännen över alla konungens och hans söners ägodelar och boskap, så ock hovmännen och hjältarna och alla tappra stridsmän.

1 And David called together all the rulers of Israel, the rulers of tribes and the rulers of the courses who waited upon the king,—and the rulers of thousands and the rulers of hundreds, and the rulers over all the possessions and substance that belonged to the king and to his sons, with the courtiers and the heroes, even every hero of valour,

unto Jerusalem.

2 Ja kuningas Daavid nousi seisomaan ja sanoi: Kuulkaa minua, veljeni ja kansani. Minä olin aikonut rakentaa huoneen Herran liitonarkin leposijaksi ja meidän Jumalamme jalkojen astinlaudaksi ja olin valmistautunut rakentamaan.

2 Och konung David stod upp från sin plats och sade: »Hören mig, mina bröder och mitt folk. Jag hade själv i sinnet att bygga ett hus till vilostad för HERRENS förbundsark och för vår Guds fotapall, och jag hade skaffat förråd till byggnadsverket.

2 Then David the king rose up on his feet, and said, Hear me, my brethren and my people,—As for me, it was near my heart, to build a house of rest for the ark of the covenant of Yahweh, and for the footstool of our God, and I made ready to build.

3 Mutta Jumala sanoi minulle: 'Älä sinä rakenna temppeliä minun nimelleni, sillä sinä olet sotilas ja olet vuodattanut verta.'

3 Men Gud sade till mig: 'Du skall icke bygga ett hus åt mitt namn, ty du är en krigsman och har utgjutit blod.'

3 But, God, said to me, Thou shalt not build a house for my Name,—for, a man of war, thou art, and, blood, hast thou shed.

4 Kuitenkin valitsi Herra, Israelin Jumala, minut kaikesta isäni suvusta olemaan Israelin kuninkaana ikuisesti. Sillä Juudan hän valitsi ruhtinaaksi ja Juudan heimosta minun isäni suvun, ja isäni poikien joukossa olin minä hänelle otollinen, niin että hän teki minut koko Israelin kuninkaaksi.

4 Dock utvalde HERREN, Israels Gud mig ur hela min faders hus till att vara konung över Israel evärdligen. Ty Juda utvalde han till furste, och i Juda hus min faders hus, och bland min faders söner hade han behag till mig, så att han gjorde mig till konung över hela Israel.

4 Howbeit Yahweh, God of Israel, made choice of me, out of all of the house of my father, to become king over Israel unto times age–abiding, for, of Judah, had he made choice to be chief ruler, and, in the house of Judah, the house of my father,—and, among the sons of my father, with me, was he well–pleased, to make me king over all Israel;

5 Ja kaikkien minun poikieni joukosta, sillä Herra on antanut minulle monta poikaa, hän valitsi poikani Salomon istumaan Herran valtakunnan valtaistuimella ja hallitsemaan Israelia.

5 Och bland alla mina söner -- ty HERREN har givit mig många söner -- utvalde han min son Salomo till att sitta på HERRENS konungatron och härska över Israel.

5 and, from among all my sons,—for, many sons, hath Yahweh given me,—he hath made choice of Solomon my son, to sit upon the throne of the kingdom of Yahweh, over Israel.

6 Ja hän sanoi minulle: 'Sinun poikasi Salomo on rakentava minun temppelini ja esikartanoni; sillä minä olen valinnut hänet pojakseni ja minä olen oleva hänen isänsä.

6 Och han sade till mig: 'Din son Salomo är den som skall bygga mitt hus och mina förgårdar; ty honom har jag utvalt till min son, och jag skall vara hans fader.

6 And he said unto am, Solomon thy son—he, shall build my house, and my courts,—for I have made choice of him that he may be my son, and that, I, may be his father.

7 Ja minä vahvistan hänen kuninkuutensa iankaikkisesti,

7 Och jag skall befästa hans konungamakt för evigt,

7 So will I establish his kingdom, unto times age–

jos hän on luja ja pitää minun käskyni ja oikeuteni, niinkuin hän nyt tekee.'

8 Ja nyt minä sanon koko Israelin, Herran seurakunnan, läsnäollessa ja meidän Jumalamme kuullen: Noudattakaa ja tutkikaa kaikkia Herran, Jumalanne, käskyjä, että saisitte pitää omananne tämän hyvän maan ja jättäisitte sen perinnöksi lapsillenne teidän jälkeenne ikuisiksi ajoiksi.
9 Ja sinä, minun poikani Salomo, opi tuntemaan isäsi Jumala ja palvele häntä ehyellä sydämellä ja alttiilla mielellä, sillä Herra tutkii kaikki sydämet ja ymmärtää kaikki ajatukset ja aivoitukset. Jos häntä etsit, niin sinä löydät hänet, mutta jos luovut hänestä, niin hän hylkää sinut iankaikkisesti.

10 Katso siis eteesi, sillä Herra on valinnut sinut rakentamaan temppelipyhäkön. Ole luja ja ryhdy työhön.
11 Senjälkeen Daavid antoi pojallensa Salomolle temppelin eteisen, sen rakennusten, varastohuoneiden, yläsalien, sisähuoneiden ja armoistuimen huoneen mallin

12 sekä määräykset kaikesta, mitä hänellä oli mielessään: Herran temppelin esikartanoista ja kaikista

om han är ståndaktig i att göra efter mina bud och rätter, såsom han nu gör.'

8 Och nu säger jag inför hela Israel, HERRENS församling, och inför vår Gud, som hör det: Hållen och akten på alla HERRENS, eder Guds, bud, så att I fån besitta det goda landet och lämna det såsom arv åt edra barn efter eder till evärdlig tid.

9 Och du, min son Salomo, må lära känna din faders Gud och tjäna honom med hängivet hjärta och med villig själ; ty HERREN rannsakar alla hjärtan och förstår alla uppsåt och tankar. Om du söker honom, så låter han sig finnas av dig, men om du övergiver honom, då förkastar han dig evinnerligen.
10 Så se nu till; ty HERREN har utvalt dig att bygga ett hus till helgedomen. Var frimodig och gå till verket.»

11 Och David gav åt sin son Salomo en mönsterbild av förhuset och tempelbyggnaderna, och av förrådskamrarna, de övre salarna och de inre rummen, och av nådastolens boning;

12 vidare en mönsterbild av allt som han hade tänkt ut i sitt sinne rörande förgårdarna till HERRENS

abiding,—if he be strong, to do my commandments and my regulations, as at this day.
8 Now, therefore, in the eyes of all Israel—the convocation of Yahweh, and in the ears of our God, Observe and seek all the commandments of Yahweh your God,—to the end that ye may possess the good land,—and suffer your sons after you to inherit it, unto times age-abiding.
9 Thou, therefore, Solomon my son, Know thou the God of thy father, and serve him with a perfect heart and with a willing soul, for, all hearts, doth Yahweh search, and, every devised purpose, doth he understand,—If thou seek him, He will be found of thee, but, if thou forsake him, He will cast thee off for ever.

10 See! now, that, Yahweh, hath made choice of thee, to build a house for a sanctuary—be strong and do!
11 Then gave David unto Solomon his son, the plan of the porch, and the recesses thereof, and the treasuries thereof, and the upper rooms thereof, and the inner chambers thereof, and the recess for the propitiatory;
12 and the plan of all which had come by the spirit to be with him, for the courts of the house of

kammioista yltympäri, Jumalan temppelin ja pyhien lahjojen aarrekammioista,

hus, och rörande alla kamrarna runt omkring för Guds hus' skatter och för de förråd som utgjordes av vad som hade blivit helgat åt HERREN;

Yahweh, and for all the rooms round about,—for the treasuries of the house of God, and for the treasuries of hallowed things;

13 kuin myös pappien ja leeviläisten osastoista, kaikesta Herran temppelissä toimitettavasta palveluksesta ja kaikista Herran temppelin palveluksessa tarvittavista kaluista: kullasta,

13 vidare föreskrifter rörande prästernas och leviternas avdelningar och alla sysslor som skulle förekomma vid tjänstgöringen i HERRENS hus, och rörande alla kärl som skulle användas vid tjänstgöringen i HERRENS hus,

13 and for the courses of the priests and the Levites, and for all the work of the service of the house of Yahweh,—and for all the utensils of the service of the house of Yahweh:

14 jokaisen palveluksessa tarvittavan kultakalun painosta, kaikista hopeakaluista, jokaisen palveluksessa tarvittavan hopeakalun painosta;

14 och rörande guldet, med uppgift på den vikt i guld, som kom på vart särskilt kärl till tjänstgöringen, och rörande alla kärl av silver, med uppgift på den vikt som kom på vart särskilt kärl till tjänstgöringen.

14 of gold, by weight, for the gold, for all manner of utensils for each several service,—for all manner of utensils of silver, by weight, for all manner of utensils for each several service;

15 kullasta tehtävien lampunjalkojen ja niiden kunkin lampun kullan painosta, jokaisen lampunjalan ja sen lamppujen painosta; samoin hopeasta tehtävien lampunjalkojen painosta, jokaisen lampunjalan ja sen lamppujen painosta, jokaisen lampunjalan käytön mukaan;

15 Och han angav vikten på de gyllene ljusstakarna med tillhörande lampor av guld, med uppgift på vikten i var särskild ljusstake med dess lampor, så ock rörande silverljusstakarna, med uppgift på vikten i var ljusstake med dess lampor, alltefter beskaffenheten av den tjänstförrättning vid vilken ljusstaken skulle användas;

15 and a weight, for the lampstands of gold, and their lamps of gold, by the weight of each several lampstand, and the lamps thereof,—and for the lampstands of silver by weight, for each lampstand and the lamps thereof, according to the service of each several lampstand.

16 edelleen näkyleipäpöytien kullan painosta, kunkin pöydän erikseen, samoin hopeasta tehtävien pöytien hopeasta;

16 likaledes rörande vikten på guldet till skådebrödsborden, vart bord för sig, och rörande silvret till silverborden.

16 And the gold [gave he] by weight for the tables for setting in array, for each several table,—and silver, for the tables of silver;

17 haarukkain, maljojen ja kannujen puhtaasta kullasta, samoin kultapikareista, kunkin pikarin painosta, ja

17 Och han gav honom föreskrifter rörande gafflarna och skålarna och kannorna av rent guld, och rörande

17 and the flesh-hooks and the bowls and the cups, pure gold,—and for the goblets of gold, by weight

hopeapikareista, kunkin pikarin painosta;

de gyllene bägarna, med uppgift på vikten i var särskild bägare, och rörande silverbägarna, med uppgift på vikten i var särskild bägare;

for each several goblet, and for the goblets of silver, by weight for each several goblet;

18 myöskin suitsutusalttarin puhdistetun kullan painosta ja vaunujen mallista, kultakerubeista, joitten tuli levittää siipensä ja peittää Herran liitonarkki.

18 likaså rörande rökelsealtaret av rent guld, med uppgift på vikten; så ock en mönsterbild av vagnen, de gyllene keruberna, som skulle breda ut sina vingar och övertäcka HERRENS förbundsark.

18 and, for the altar of incense, refined gold, by weight,—and, for the pattern of the chariot of the cherubim, gold, for them that were spreading out, and covering the ark of the covenant of Yahweh:—

19 Tämä kaikki on kirjoituksessa, joka on lähtenyt Herran kädestä; hän on opettanut minulle kaikki tämän mallin mukaan tehtävät työt.

19 »Om alltsammans», sade han, »har HERREN undervisat mig genom en skrift av sin hand, om allt som skall utföras enligt mönsterbilden.»

19 the whole in writing, From the hand of Yahweh upon me, to give understanding,—all the works of the pattern.

20 Ja Daavid sanoi pojallensa Salomolle: Ole luja ja rohkea ja ryhdy työhön, älä pelkää äläkä arkaile, sillä Herra Jumala, minun Jumalani, on oleva sinun kanssasi. Hän ei jätä sinua eikä hylkää sinua, kunnes olet saanut valmiiksi kaikki Herran temppelissä tehtävät työt.

20 Och David sade till sin son Salomo: »Var frimodig och oförfärad och gå till verket; frukta icke och var icke försagd. Ty HERREN Gud, min Gud, skall vara med dig. Han skall icke lämna dig och icke övergiva dig, till dess att allt som skall utföras för tjänstgöringen i HERRENS hus har blivit fullbordat.

20 Then said David, unto Solomon his son, Be strong and bold, and act, thou mayest not fear nor be dismayed,—for, Yahweh, God, my God, will be with thee, he will not let thee go, neither will he forsake thee, until thou hast finished all the work of the service of the house of Yahweh.

21 Ja katso, pappien ja leeviläisten osastot ovat valmiit kaikkinaiseen palvelukseen Jumalan temppelissä, ja sinulla on kaikkiin töihin käytettävinäsi niitä, jotka alttiisti ja taidolla tekevät kaikkinaista palvelusta, niin myös päämiehet ja koko kansa kaikkiin tehtäviisi.

21 Och se, här äro prästernas och leviternas avdelningar, som skola förrätta allt slags tjänst i Guds hus. Och till allt som skall utföras har du hos dig allahanda villigt folk, utrustat med vishet till allt slags arbete; därjämte äro hövdingarna och allt folket redo till allt vad du befaller.»

21 And there are the courses of the priests and the Levites, for all the service of the house of God,—and, with thee, in all manner of work, is every willing, skilful man for any service, also the rulers and all the people, for all thine affairs.

29 luku

1 Sitten kuningas Daavid sanoi koko seurakunnalle: Minun poikani Salomo, ainoa Jumalan valittu, on nuori ja hento, ja työ on suuri, sillä tämä linna ei ole aiottu ihmiselle, vaan Herralle Jumalalle.

2 Sentähden minä olen kaikin voimin hankkinut Jumalani temppeliä varten kultaa kultaesineihin, hopeata hopeaesineihin, vaskea vaskiesineihin, rautaa rautaesineihin ja puuta puuesineihin, onykskiviä ja muita jalokiviä, mustankiiltävää ja kirjavaa kiveä, kaikkinaisia kalliita kiviä ja marmorikiveä suuret määrät.

3 Koska minun Jumalani temppeli on minulle rakas, minä vielä luovutan omistamani kullan ja hopean Jumalani temppeliä varten, kaiken lisäksi, minkä olen pyhäkköä varten hankkinut:

4 kolmetuhatta talenttia kultaa, Oofirin kultaa, ja seitsemäntuhatta talenttia puhdistettua hopeata huoneitten seinien silaamiseksi,
5 kultaa kultaesineihin ja hopeata hopeaesineihin ja kaikkinaisiin taitomiesten kätten töihin. Tahtooko

1 Och konung David sade till hela församlingen: »Min son Salomo den ende som Gud har utvalt, är ung och späd, och arbetet är stort, ty denna borg är icke avsedd för en människa, utan för HERREN Gud.

2 Därför har jag, så vitt jag har förmått, för min Guds hus anskaffat guld till det som skall vara av guld, silver till det som skall vara av silver, koppar till det som skall vara av koppar, järn till det som skall vara av järn, och trä till det som skall vara av trä, dessutom onyxstenar och andra infattningsstenar, svartglänsande och brokiga stenar, korteligen, alla slags dyrbara stenar, så ock marmor i myckenhet.
3 Och därjämte, eftersom jag har min Guds hus kärt, giver jag nu vad jag själv äger i guld och silver till min Guds hus, utöver allt vad jag förut har anskaffat för det heliga huset:

4 tre tusen talenter guld, guld från Ofir, och sju tusen talenter renat silver till att därmed överdraga byggnadernas väggar,

5 till att göra av guld vad som skall vara av guld, och till att göra av silver vad som skall vara av silver, ja,

1 Then said David the king unto all the convocation, Solomon my son, the one, of whom God hath made choice, is young and tender,—and, the work, is great, seeing that, not for man, is the palace, but for Yahweh Elohim.
2 And, with all my might, have I made preparation for the house of my God, the gold for the gold, and the silver for the silver, and the bronze for the bronze, the iron for the iron, and the wood for the wood,—and beryl stones and settings, stones coloured and particoloured, and all manner of precious stones and stones of white marble, in abundance.

3 And yet further, because of my delighting in the house of my God, having a treasure of mine own in gold and silver, I have given for the house of my God, above and beyond all that I have prepared for the holy house:
4 three thousand talents of gold, of the gold of Ophir,—and seven thousand talents of refined silver, for overlaying the walls of the recesses.
5 Of gold for the gold, and of silver for the silver, and for all manner of work in the hand of artificers,—Who

kukaan muu tänä päivänä tuoda vapaaehtoisesti, täysin käsin, lahjoja Herralle?

till allt slags arbete som utföres av konstnärer. Vill då någon annan nu i dag frivilligt fylla sin hand med gåvor åt HERREN?»

then is ready to offer willingly, by filling his hand today, unto Yahweh?

6 Silloin tulivat vapaaehtoisesti perhekunta-päämiehet, Israelin sukukuntien ruhtinaat, tuhannen- ja sadanpäämiehet ja kuninkaan töiden ylivalvojat.

6 Då kommo frivilligt familjehövdingarna och Israels stamhövdingar, så ock över- och underhövitsmännen och tillika uppsyningsmännen över konungens arbeten,

6 Then offered they willingly—the ancestral rulers and the rulers of the tribes of Israel, and the rulers of thousands and hundreds, even to the rulers of the work of the king;

7 Ja he antoivat Jumalan temppelissä tehtäviin töihin viisituhatta talenttia ja kymmenentuhatta dareikkia kultaa, kymmenentuhatta talenttia hopeata, kahdeksantoista tuhatta talenttia vaskea ja satatuhatta talenttia rautaa.

7 och de gåvo till arbetet på Guds hus fem tusen talenter guld, tio tusen dariker, tio tusen talenter silver, aderton tusen talenter koppar och ett hundra tusen talenter järn.

7 and gave for the service of the house of God, of gold, five thousand talents and ten thousand drams, and, of silver, ten thousand talents, and, of bronze, eighteen thousand talents,—and, of iron, one hundred thousand talents.

8 Ja jolla oli hallussaan jalokiviä, antoi ne Herran temppelin aarteisiin, geersonilaisen Jehielin huostaan.

8 Och var och en som hade ädla stenar i sin ägo gav dem till skatten i HERRENS hus, under gersoniten Jehiels vård.

8 And, every one with whom were found precious stones, gave to the treasure of the house of Yahweh,—unto the hand of Jehiel the Gershonite.

9 Ja kansa iloitsi heidän alttiudestaan, sillä he antoivat ehyellä sydämellä vapaaehtoiset lahjansa Herralle; ja kuningas Daavid oli myös suuresti iloissansa.

9 Då gladde sig folket över deras frivilliga gåvor, ty av hängivet hjärta buro de fram sina frivilliga gåvor åt HERREN; konung David gladde sig ock högeligen.

9 So the people rejoiced because they willingly offered, for, with a perfect heart, offered they willingly unto Yahweh,—moreover also, David the king, rejoiced with great joy.

10 Ja Daavid kiitti Herraa koko seurakunnan läsnäollessa; Daavid sanoi: Ole kiitetty, Herra, meidän isämme Israelin Jumala, iankaikkisesta iankaikkiseen.

10 Och David lovade HERREN inför hela församlingen; David sade: »Lovad vare du, HERRE, vår fader Israels Gud, från evighet till evighet!

10 Therefore did David bless Yahweh in the eyes of all the convocation,—and David said, Blessed art thou, O Yahweh, the God of Israel our father, from age even unto age.

11 Sinun, Herra, on suuruus ja väkevyys ja loisto ja kunnia ja kirkkaus, sillä sinun on kaikki taivaassa ja maan päällä. Sinun, Herra, on

11 Dig, HERRE, tillhör storhet och makt och härlighet och glans och majestät, ja, allt vad i himmelen och på jorden är.

11 Thine, O Yahweh, are Greatness, and Might, and Beauty, and Victory, and Majesty, nay! all in the heavens and in the earth,—

valtakunta, ja sinä olet korotettu kaiken pääksi.

12 Rikkaus ja kunnia tulevat sinulta, sinä hallitset kaikki, ja sinun kädessäsi on voima ja väkevyys. Sinun vallassasi on tehdä mikä tahansa suureksi ja väkeväksi.

13 Me siis kiitämme sinua, meidän Jumalaamme; me ylistämme sinun ihanaa nimeäsi.

14 Sillä mitä olen minä, ja mitä on minun kansani, kyetäksemme antamaan tällaisia vapaaehtoisia lahjoja? Vaan kaikki tulee sinulta, ja omasta kädestäsi olemme sen sinulle antaneet.
15 Sillä me olemme muukalaisia ja vieraita sinun edessäsi, niinkuin kaikki meidän isämmekin; niinkuin varjo ovat meidän päivämme maan päällä eikä ole, mihin toivonsa panna.
16 Herra, meidän Jumalamme, kaikki tämä runsaus, jonka me olemme hankkineet rakentaaksemme temppelin sinulle, sinun pyhälle nimellesi, on sinun kädestäsi, ja sinun on kaikki tyynni.
17 Ja minä tiedän, Jumalani, että sinä tutkit sydämen ja mielistyt vilpittömyyteen. Vilpittömällä sydämellä minä olen antanut kaikki nämä vapaaehtoiset lahjat, ja nyt minä olen ilolla nähnyt, kuinka sinun täällä oleva

Ditt, o HERRE, är riket, och du har upphöjt dig till ett huvud över allt.
12 Rikedom och ära komma från dig, du råder över allt, och i din hand är kraft och makt; det står i din hand att göra vad som helst stort och starkt.

13 Så tacka vi dig nu, vår Gud, och lova ditt härliga namn.

14 Ty vad är väl jag, och vad är mitt folk, att vi själva skulle förmå att giva sådana frivilliga gåvor? Nej, från dig kommer allt, och ur din hand hava vi givit det åt dig.
15 Ty vi äro främlingar hos dig och gäster såsom alla våra fäder; såsom en skugga äro våra dagar på jorden, och intet är här att lita på.

16 HERRE, vår Gud, alla dessa håvor som vi hava anskaffat för att bygga dig ett hus åt ditt heliga namn -- från din hand hava de kommit, och ditt är alltsammans.

17 Och jag vet, min Gud, att du prövar hjärtat och har behag till vad rätt är. Med rättsinnigt hjärta har jag burit fram alla dessa frivilliga gåvor; och nu har jag ock sett med glädje huru ditt folk, som står har,

thine, O Yahweh, is the kingdom, who art exalted above all,—as chief;
12 and, riches and honour, are from before thee, and, thou, art ruling over all, and, in thy hand, are power and might,—and, in thy hand, it is, to give greatness and strength unto any.

13 Now, therefore, O our God, we are giving thanks unto thee,—and offering praise, unto thy beautiful Name.

14 And yet, who am, I, and who are my people, that we should be able to offer willingly like this? for, from thee, is the whole, and, out of thine own hand, have we given unto thee;
15 for, sojourners, are we before thee, and strangers, like all our fathers,—like a shadow, are our days upon the earth, and there is no hope.

16 O Yahweh our God, all this abundance which we have prepared, to build thee a house for thy holy Name, out of thine own hand, it is, and, thine, is the whole.

17 But I know, O my God, that, thou, art proving the heart, and, with uprightness, wilt thou be pleased,—I, in the uprightness of my heart, have willingly offered all these things, now, therefore, thy people who are found

kansasi on antanut sinulle vapaaehtoiset lahjansa.
18 Herra, meidän isäimme Aabrahamin, Iisakin ja Israelin Jumala, säilytä tällaisina ainiaan kansasi sydämen ajatukset ja aivoitukset ja ohjaa heidän sydämensä puoleesi.

19 Ja anna minun pojalleni Salomolle ehyt sydän noudattamaan sinun käskyjäsi, todistuksiasi ja säädöksiäsi, toimittamaan kaikki tämä ja rakentamaan tämä linna, jota varten minä olen valmistuksia tehnyt.
20 Sitten Daavid sanoi kaikelle seurakunnalle: Kiittäkää Herraa, Jumalaanne. Ja kaikki seurakunta kiitti Herraa, isiensä Jumalaa, ja he kumartuivat maahan ja osoittivat kunniaa Herralle ja kuninkaalle.

21 Ja seuraavana päivänä he teurastivat teuraita Herralle ja uhrasivat polttouhreja Herralle: tuhat härkää, tuhat oinasta ja tuhat karitsaa ja niihin kuuluvat juomauhrit sekä teurasuhreja suuren joukon koko Israelin puolesta.

22 Niin he söivät ja joivat Herran edessä sinä päivänä suuresti iloiten ja tekivät toistamiseen Salomon, Daavidin pojan, kuninkaaksi ja voitelivat hänet Herralle ruhtinaaksi, ja Saadokin papiksi.

har burit fram åt dig sina frivilliga gåvor.
18 HERRE, Abrahams, Isaks och Israels, våra fäders, Gud, låt evinnerligen ditt folks hjärtas håg och tankar vara redo till sådant, och vänd deras hjärtan till dig.

19 Och giv min son Salomo ett hängivet hjärta, så att han håller dina bud, dina vittnesbörd och dina stadgar, och utför allt detta och bygger denna borg, vartill jag har skaffat förråd.»
20 Därefter sade David till hela församlingen: »Loven HERREN, eder Gud.» Då lovade hela församlingen HERREN, sina fäders Gud, och de bugade sig och föllo ned för HERREN och för konungen.

21 Och dagen efter denna dag slaktade de slaktoffer åt HERREN och offrade brännoffer åt HERREN: tusen tjurar, tusen vädurar och tusen lamm med tillhörande drickoffer, därtill slaktoffer i myckenhet för hela Israel.

22 Och de åto och drucko inför HERRENS ansikte på den dagen med stor glädje. Och de gjorde för andra gången Salomo, Davids son, till konung; de smorde honom till en HERRENS furste, och Sadok till präst.

here, have I seen with joy, offering willingly unto thee.
18 O Yahweh, God of Abraham, Isaac, and Israel, our fathers, oh guard this age–abidingly, as the devised purpose of the heart of thy people,—and establish thou their heart, unto thyself.
19 Also, unto Solomon my son, give thou an undivided heart, to keep thy commandments, thy testimonies, and thy statutes,—to do the whole, and to build the palace for which I have prepared.
20 Then said David, unto all the convocation, Bless, I beseech you, Yahweh your God. So all the convocation blessed Yahweh, the God of their fathers, and did bend their heads and bow themselves down unto Yahweh, and unto the king;
21 and sacrificed unto Yahweh sacrifices, and caused to go up ascending–offerings unto Yahweh, on the morrow of that day, a thousand bullocks, a thousand rams, a thousand young sheep, and the drink–offerings thereof,—and sacrifices in abundance, for all Israel.
22 And so they did eat and drink before Yahweh on that day, with great joy,—and they, the second time, made Solomon son of David king, and anointed him unto Yahweh to be chief ruler, and Zadok to be priest.

23 Ja Salomo istui Herran valtaistuimelle kuninkaaksi isänsä Daavidin sijaan, ja hän menestyi; ja koko Israel totteli häntä.

24 Samoin kaikki päämiehet, urhot ja myös kaikki kuningas Daavidin pojat kättä lyöden lupautuivat kuningas Salomon alamaisiksi.
25 Herra teki Salomon ylen suureksi koko Israelin silmissä ja antoi hänelle kuninkuuden loiston, jonka kaltaista ei ollut yhdelläkään kuninkaalla Israelissa ollut ennen häntä.
26 Daavid, Iisain poika, oli hallinnut koko Israelia.

27 Ja aika, jonka hän hallitsi Israelia, oli neljäkymmentä vuotta; Hebronissa hän hallitsi seitsemän vuotta, ja Jerusalemissa hän hallitsi kolmekymmentä kolme vuotta.
28 Ja hän kuoli päästyänsä korkeaan ikään, elämästä, rikkaudesta ja kunniasta kyllänsä saaneena, ja hänen poikansa Salomo tuli kuninkaaksi hänen sijaansa.
29 Daavidin vaiheet, sekä aikaisemmat että myöhemmät, ovat kirjoitettuina näkijä Samuelin historiassa, profeetta Naatanin historiassa ja tietäjä Gaadin historiassa;

30 samoin koko hänen hallituksensa ja hänen tekemänsä urotyöt sekä hänen, Israelin ja kaikkien

23 Och så satt Salomo på HERRENS tron såsom konung efter sin fader David, och han blev lyckosam; och hela Israel lydde honom.
24 Och alla hövdingarna och hjältarna och därjämte alla konung Davids söner underkastade sig konung Salomo.
25 Och HERREN gjorde Salomo övermåttan stor inför hela Israel, och lät hans konungsliga härlighet bliva större än någons som före honom hade varit konung över Israel.
26 Men David, Isais son, hade regerat över hela Israel.
27 Den tid han regerade över Israel var fyrtio år; i Hebron regerade han i sju år, och i Jerusalem regerade han i trettiotre år.

28 Och han dog i en god ålder, mätt på att leva och mätt på rikedom och ära. Och hans son Salomo blev konung efter honom.

29 Och vad som är att säga om konung David, om hans första tid såväl som om hans sista, det finnes upptecknat i siaren Samuels krönika, i profeten Natans krönika och i siaren Gads krönika,
30 tillika med hela hans regering och hans bedrifter och de skickelser som övergingo honom och Israel

23 So Solomon took his seat upon the throne of Yahweh, as king, instead of David his father, and prospered,—and all Israel, hearkened unto him.
24 And, all the rulers, and the heroes, yea moreover all the sons of King David, gave a hand, under Solomon the king.
25 And Yahweh magnified Solomon, exceedingly, before the eyes of all Israel,—and gave unto him a royal majesty, that had not been on any king before him, over Israel.
26 Thus, David son of Jesse, reigned over all Israel;
27 and, the days that he reigned over Israel, were forty years,—in Hebron reigned he seven years, and in Jerusalem, reigned he, thirty–three.

28 And he died in a good old age, satisfied with days, riches and honour,—and Solomon his son reigned in his stead.

29 Now, the acts of David the king, first and last, behold them! written in the records of Samuel the seer, and in the records of Nathan the prophet, and in the records of Gad the seer:
30 with all his reign, and his might,—and the times which passed over him, and over Israel, and over all the

maitten valtakuntain kohtalot.

och alla andra länder och riken.

kingdoms of the lands.

TOINEN AIKAKIRJA

1 luku

1 Salomo, Daavidin poika, vahvistui kuninkuudessansa, ja Herra, hänen Jumalansa, oli hänen kanssansa ja teki hänet ylen suureksi.

1 Salomo, Davids son, befäste sig nu i sin konungamakt, i det att HERREN, hans Gud, var med honom och gjorde honom övermåttan stor.

1 And Solomon, son of David, strengthened himself over his kingdom,—and, Yahweh, his God, was with him, and made him surpassingly great.

2 Ja Salomo antoi kutsun koko Israelille, tuhannen- ja sadanpäämiehille, tuomareille ja kaikille ruhtinaille koko Israelissa, perhekunta-päämiehille;

2 Och sedan Salomo hade låtit kallelse utgå till hela Israel, till över- och underhövitsmännen, till domarna och till alla hövdingar i hela Israel, huvudmännen för familjerna,

2 And Solomon gave word to all Israel—to the rulers of thousands, and hundreds, and to the judges, and to all the leaders of all Israel, ancestral chiefs;

3 ja niin Salomo ja koko seurakunta hänen kanssaan menivät uhrikukkulalle, joka oli Gibeonissa, sillä siellä oli Jumalan ilmestysmaja, jonka Herran palvelija Mooses oli tehnyt erämaassa.

3 begav han sig med hela denna församling till offerhöjden i Gibeon, ty där stod Guds uppenbarelsetält, som HERRENS tjänare Mose hade gjort i öknen.

3 and Solomon, and all the convocation with him, went to the high place that was in Gibeon,—for, there, was the tent of meeting of God, which Moses the servant of Yahweh made in the desert.

4 Mutta Jumalan arkin oli Daavid tuonut Kirjat-Jearimista siihen paikkaan, jonka Daavid oli sille valmistanut; sillä hän oli pystyttänyt sille majan Jerusalemiin.

4 Guds ark däremot hade David hämtat från Kirjat-Jearim upp till den plats som David hade berett åt den, ty han hade åt den slagit upp ett tält i Jerusalem.

4 Howbeit, the ark of God, had David brought up from Kiriath–jearim, into the place that David had prepared for it,—for he had pitched for it a tent, in Jerusalem.

5 Ja vaskialttari, jonka Besalel, Uurin poika, Huurin pojanpoika, oli rakentanut, oli siellä Herran asumuksen edessä; Salomo ja seurakunta etsivät häntä siellä.

5 Men kopparaltaret, som Besalel, son till Uri, son till Hur, hade gjort, det hade man ställt upp framför HERRENS tabernakel; och Salomo och församlingen gingo dit för att fråga honom.

5 Also, the altar of bronze that Bezalel son of Uri son of Hur had made, was there before the habitation of Yahweh,—so Solomon and the convocation sought it.

6 Ja Salomo uhrasi siellä Herran edessä ilmestysmajan vaskialttarilla; hän uhrasi sen päällä tuhat polttouhria.

6 Där offrade nu Salomo inför HERRENS ansikte på kopparaltaret, som stod vid uppenbarelsetältet; han

6 And Solomon went up thither, unto the altar of bronze before Yahweh, which belonged to the tent

offrade på det tusen brännoffer.

of meeting,—and caused to go up thereon a thousand ascending-sacrifices.

7 Sinä yönä Jumala ilmestyi Salomolle ja sanoi hänelle: Ano, mitä tahdot minun sinulle antavan.

7 Och om natten uppenbarade sig Gud för Salomo; han sade till honom: »Bed mig om vad du vill att jag skall giva dig.»

7 During that night, God appeared unto Solomon,—and said unto him, Ask what I shall give thee.

8 Salomo vastasi Jumalalle: Sinä olet tehnyt suuren laupeuden minun isälleni Daavidille ja tehnyt minut kuninkaaksi hänen sijaansa.

8 Salomo svarade Gud: »Du har gjort stor nåd med min fader David och har låtit mig bliva konung efter honom.

8 And Solomon said unto God, Thou thyself, didst deal with David my father in great lovingkindness,—and hast made me king in his stead.

9 Niin toteutukoon nyt, Herra Jumala, sinun isälleni Daavidille antamasi sana; sillä sinä olet pannut minut hallitsemaan kansaa, jota on paljon niinkuin tomua maassa.

9 Så låt nu, HERRE Gud, ditt ord till min fader David visa sig vara sant; ty du har själv gjort mig till konung över ett folk som är så talrikt som stoftet på jorden.

9 Now, O Yahweh Elohim, let thy word with David my father be brought to pass,-for, thou, hast made me king over a people, for multitude like the dust of the earth.

10 Anna siis minulle viisaus ja taito lähteä ja tulla tämän kansan edellä, sillä kuka voi muuten tätä sinun suurta kansaasi tuomita?

10 Giv mig nu vishet och förstånd till att vara detta folks ledare och anförare; ty vem skulle eljest kunna vara domare för detta ditt stora folk?»

10 Now, wisdom and knowledge, give thou unto me, that I may go out before this people, and may come in,—for who can judge this thy people, that is so great?

11 Ja Jumala sanoi Salomolle: Koska sinulla on tämä mieli etkä anonut rikkautta, tavaraa ja kunniaa, et vihamiestesi henkeä, etkä myöskään anonut pitkää ikää, vaan anoit itsellesi viisautta ja taitoa tuomitaksesi minun kansaani, jonka kuninkaaksi minä olen sinut tehnyt,

11 Då sade Gud till Salomo: »Eftersom du är så till sinnes, och icke har bett om rikedom, skatter och ära eller om dina ovänners liv, och ej heller bett om långt liv, utan har bett om vishet och förstånd, så att du kan vara domare för mitt folk, över vilket jag har gjort dig till konung,

11 And God said unto Solomon, Because this was near thy heart, and thou hast not asked riches, wealth, or honour, or the life of them that hate thee, nor even, many days, hast thou asked,—but hast asked for thyself, wisdom and knowledge, that thou mayest judge my people, over whom I have made thee king,

12 niin annetaan sinulle viisaus ja taito; ja lisäksi minä annan sinulle rikkautta, tavaraa ja kunniaa, niin ettei

12 därför vare vishet och förstånd dig givna; därtill vill jag ock giva dig rikedom och skatter och ära, så att

12 wisdom and knowledge, are granted unto thee,—moreover, riches and wealth and honour, will I give thee,

sitä ole ollut niin paljoa kenelläkään kuninkaalla ennen sinua eikä tule olemaan sinun jälkeesi.

13 Käytyään uhrikukkulalla, joka oli Gibeonissa, Salomo palasi ilmestysmajalta Jerusalemiin ja hallitsi Israelia.

14 Ja Salomo kokosi sotavaunuja ja ratsumiehiä, niin että hänellä oli tuhannet neljätsadat sotavaunut ja kaksitoista tuhatta ratsumiestä. Ne hän sijoitti vaunukaupunkeihin ja kuninkaan luo Jerusalemiin.
15 Ja kuningas toimitti niin, että Jerusalemissa oli hopeata ja kultaa kuin kiviä, ja setripuuta niin paljon kuin metsäviikunapuita Alankomaassa.
16 Ja hevoset, mitä Salomolla oli, tuotiin Egyptistä ja Kuvesta; kuninkaan kauppiaat noutivat niitä Kuvesta maksua vastaan.
17 Egyptistä tuodut vaunut maksoivat kuusisataa hopeasekeliä ja hevonen sata viisikymmentä. Samoin tuotiin niitä heidän välityksellään kaikille heettiläisten ja aramilaisten kuninkaille.

ingen konung före dig har haft och ej heller någon efter dig skall hava så mycket därav.»

13 Sedan nu Salomo hade varit vid offerhöjden i Gibeon, begav han sig från uppenbarelsetältet till Jerusalem och regerade där över Israel.
14 Och Salomo samlade vagnar och ridhästar, så att han hade ett tusen fyra hundra vagnar och tolv tusen ridhästar; dem förlade han dels i vagnsstäderna, dels i Jerusalem, hos konungen själv.
15 Och konungen styrde så, att silver och guld blev lika vanligt i Jerusalem som stenar, och cederträ lika vanligt som mullbärsfikonträ i Låglandet.
16 Och hästarna som Salomo lät anskaffa infördes från Egypten; ett antal kungliga uppköpare hämtade ett visst antal av dem till bestämt pris.
17 Var vagn som de hämtade upp från Egypten och införde kostade sex hundra siklar silver, och var häst ett hundra femtio. Sammalunda infördes ock genom deras försorg sådana till hetiternas alla konungar och till konungarna i Aram.

such as the kings who were before thee did not possess, neither shall they who come after thee possess the like.
13 And Solomon came from the high place that was in Gibeon unto Jerusalem, from before the tent of meeting,—and reigned over Israel.
14 And Solomon gathered chariots and horsemen, and came to have a thousand and four hundred chariots, and twelve thousand horsemen,—and he settled them in chariot cities, and with the king, in Jerusalem.
15 And the king made silver and gold in Jerusalem, like stones, and, cedars, made he like the sycomores that are in the lowland, for abundance.
16 And the horses which Solomon had were, an export, out of Egypt,—and a, company of royal merchants, used to fetch a drove, at a price;
17 and they built and brought forth out of Egypt a chariot, for six hundred [shekels] of silver, and a horse, for a hundred and fifty,–and, so, for all the kings of the Hittites and the kings of Syria, by their means, brought they them forth.

2 luku

1 Ja Salomo käski ryhtyä rakentamaan temppeliä

1 Och Salomo tänkte nu på att bygga ett hus åt

1 Then Solomon gave word to build a house for the

Herran nimelle ja kuninkaallista linnaa itsellensä.
2 Ja Salomo määräsi seitsemänkymmentä tuhatta miestä taakankantajiksi ja kahdeksankymmentä tuhatta miestä kivenhakkaajiksi vuoristoon ja niille kolmetuhatta kuusisataa työnjohtajaa.
3 Sitten Salomo lähetti Huuramille, Tyyron kuninkaalle, sanan: Tee minulle sama, minkä teit isälleni Daavidille, jolle lähetit setripuita, että hän rakentaisi itsellensä linnan asuaksensa siinä.
4 Katso, minä rakennan temppelin Herran, Jumalani, nimelle, pyhittääkseni sen hänelle, että siinä poltettaisiin hyvänhajuista suitsutusta hänen edessänsä, pidettäisiin aina esillä näkyleipiä ja uhrattaisiin polttouhreja aamuin ja illoin, sapatteina, uudenkuun päivinä ja Herran, meidän Jumalamme, juhlina; tämä on Israelin ikuinen velvollisuus.

5 Ja temppeli, jonka minä rakennan, on oleva suuri; sillä meidän Jumalamme on suurin kaikista jumalista.
6 Kuka kykenisi rakentamaan hänelle huoneen? Taivaisiin ja taivasten taivaisiin hän ei mahdu. Mikä siis olen minä rakentamaan hänelle temppeliä muuta varten kuin uhratakseni hänen edessänsä?

HERRENS namn och ett hus åt sig själv till konungaboning.
2 Därför avräknade Salomo sjuttio tusen män till att vara bärare, åttio tusen man till att hugga sten i bergen, och tre tusen sex hundra till att hava uppsikt över de andra.

3 Och Salomo sände till Huram, konungen i Tyrus, och lät säga: »Visa samma vänskap mot mig som mot min fader David, till vilken du sände cederträ, för att han skulle bygga sig ett hus att bo i.
4 Nu vill jag bygga ett hus åt HERRENS, min Guds, namn och helga det åt honom, för att man där må antända välluktande rökelse inför hans ansikte, och hava skådebröden beständigt upplagda, och offra brännoffer morgon och afton, på sabbaterna, vid nymånaderna och vid HERRENS, vår Guds, högtider; ty så är det för evärdlig tid stadgat för Israel.
5 Och det hus som jag vill bygga skall vara stort, ty vår Gud är större än alla andra gudar.
6 Vem förmår väl att bygga honom ett hus? Himlarna och himlarnas himmel rymma honom ju icke. Vem är då jag, att jag skulle kunna bygga honom ett hus, om icke för att antända rökelse inför hans

Name of Yahweh, and a house for his kingdom.

2 And Solomon numbered seventy thousand men to bear burdens, and eighty thousand men to hew in the mountain,—and, to oversee them, three thousand six hundred.

3 And Solomon sent unto Huram king of Tyre, saying,––As thou didst deal with David my father, and didst send him cedars to build him a house to dwell in,

4 lo! I, am about to build a house for the Name of Yahweh my God, to hallow unto him—to burn before him sweet incense, and for a continual setting in array, and to offer ascending–sacrifices morning and evening, on the sabbaths, and on the new moons, and on the appointed feasts of Yahweh our God,–age–abiding, is this [law] for Israel.

5 And, the house which I am about to build, [must be] great,—for great is our God, above all gods.
6 But who is able to build unto him a house? for, the heavens, even the heaven of heavens, cannot contain him,—who then am, I, that I should build unto him a house, though only to burn incense before him?

ansikte?

7 Niin lähetä nyt minulle mies, joka on taitava tekemään kulta-, hopea-, vaski- ja rautatöitä, niin myös töitä purppuranpunaisista, helakanpunaisista ja punasinisistä langoista, ja joka osaa veistää veistoksia, työskentelemään yhdessä niiden taitajien kanssa, joita minulla on Juudassa ja Jerusalemissa ja jotka minun isäni Daavid on hankkinut.

7 Så sänd mig nu en konstförfaren man som kan arbeta i guld, silver, koppar och järn, så ock i purpurrött, karmosinrött och mörkblått garn, och som är skicklig i att utföra snidverk, tillsammans med de konstförfarna män som jag har hos mig här i Juda och Jerusalem, och som min fader David har anställt.

7 Now, therefore, send me a wise man, to work in gold and in silver and in bronze and in iron, and in purple and crimson and blue, and skilful to execute gravings,—with the wise men who are with me, in Judah and in Jerusalem, whom my father David did provide.

8 Ja lähetä minulle setripuita, kypressipuita ja santelipuita Libanonilta, sillä minä tiedän, että sinun palvelijasi osaavat hakata Libanonin puita; ja katso, minun palvelijani olkoot sinun palvelijaisi kanssa.

8 Och sänd mig cederträ, cypresträ och algumträ från Libanon, ty jag vet att dina tjänare äro skickliga i att hugga virke på Libanon; och mina tjänare äro redo att vara dina tjänare behjälpliga.

8 And send me—timbers of cedar, cypress and sandal-wood, out of the Lebanon, for, I, know that, thy servants, are skilful, to cut the timbers of Lebanon,—and lo! my servants shall be with thy servants:

9 Minulle on hankittava paljon puuta, sillä temppeli, jonka minä rakennan, on oleva suuri ja ihmeellinen.

9 Må du skaffa mig virke i myckenhet, ty huset som jag vill bygga skall vara stort och härligt.

9 yea to prepare me timbers in abundance,—for, the house which I am about to build, [must be] great and most wonderful.

10 Ja katso, minä annan kirvesmiehille, puitten hakkaajille, kaksikymmentä tuhatta koor-mittaa nisuja, sinun palvelijaisi ravinnoksi, ja kaksikymmentä tuhatta koor-mittaa ohria, kaksikymmentä tuhatta bat-mittaa viiniä ja kaksikymmentä tuhatta bat-mittaa öljyä.

10 Och jag är villig att åt timmermännen som hugga virket giva, för dina tjänares räkning, tjugu tusen korer tröskat vete, tjugu tusen korer korn, tjugu tusen bat vin och tjugu tusen bat olja.»

10 And lo! for the hewers that cut the timbers, have I given wheat as food for thy servants, twenty thousand measures, and barley, twenty thousand measures, and wine, twenty thousand baths, and oil, twenty thousand baths.

11 Huuram, Tyyron kuningas, vastasi kirjeellä, jonka hän lähetti Salomolle: Sentähden, että Herra rakastaa kansaansa, on hän asettanut sinut heidän kuninkaakseen.

11 Härpå svarade Huram, konungen i Tyrus, i ett brev som han sände till Salomo: »Därför att HERREN älskar sitt folk, har han satt dig till konung över dem.»

11 Then answered Huram king of Tyre, in writing, which he sent unto Solomon,—Because Yahweh hath loved his people, hath he set thee over them as king.

12 Ja Huuram sanoi vielä: Kiitetty olkoon Herra, Israelin

12 Och Huram skrev ytterligare: »Lovad vare

12 And Huram said, Blessed be Yahweh, God of Israel,

Jumala, joka on tehnyt taivaan ja maan, siitä että hän on antanut kuningas Daavidille viisaan pojan, jolla on älyä ja ymmärrystä rakentaa temppeli Herralle ja kuninkaallinen linna itsellensä.

HERREN, Israels Gud, himmelens och jordens skapare, han som har givit konung David en vis son, så utrustad med klokhet och förstånd, att han kan bygga ett hus åt HERREN och ett hus åt sig själv till konungaboning!

who made the heavens and the earth,—who hath given, unto David the king, a wise son, skilled in prudence and understanding, who will build a house for Yahweh, and a house for his kingdom.

13 Ja nyt minä lähetän taitavan, ymmärtäväisen miehen, Huuram-Aabin,

13 Så sänder jag nu en konstförfaren och förståndig man, nämligen Huram-Abi.

13 Now, therefore, have I sent a wise man, skilled in understanding, pertaining to Huram my father:

14 joka on daanilaisen vaimon poika ja jonka isä on tyyrolainen. Hän osaa tehdä kulta- ja hopea-, vaski- ja rauta-, kivi- ja puutöitä, niin myös töitä purppuranpunaisista ja punasinisistä langoista, valkoisista pellavalangoista ja helakanpunaisista langoista. Hän osaa veistää veistoksia ja sommitella kaikkinaisia taideteoksia, joita hänen tehtäväkseen annetaan, yhdessä sinun taitomiestesi ja herrani, sinun isäsi Daavidin, taitomiesten kanssa.

14 Han är son till en av Dans döttrar, och hans fader är en tyrisk man; han är skicklig att arbeta i guld och silver, i koppar, järn, sten och trä, så ock i purpurrött, mörkblått, vitt och karmosinrött garn, och tillika att utföra alla slags snidverk och att väva alla slags konstvävnader; honom må du låta utföra arbetet tillsammans med dina och min herres, din fader Davids, konstförfarna män.

14 son of a woman of the daughters of Dan, whose father was a man of Tyre, skilled to work in gold and in silver, in bronze, in iron, in stones and in timber, in purple, in blue and in fine white linen, and in crimson, and to grave any manner of graving, and to devise any manner of device that may be given to him, with thy wise men, and the wise men of my lord David thy father.

15 Lähettäköön siis herrani palvelijoillensa nisut, ohrat, öljyn ja viinin, niinkuin on sanonut.

15 Må alltså nu min herre sända till sina tjänare vetet och kornet, oljan och vinet som han har talat om.

15 Now, therefore, the wheat and the barley, the oil and the wine, whereof my lord hath spoken, let him send unto his servants;

16 Silloin me hakkaamme puita Libanonilta niin paljon, kuin sinä tarvitset, ja me kuljetamme ne lautoissa meritse sinulle Jaafoon. Toimita sinä ne sitten ylös Jerusalemiin.

16 Då vilja vi hugga virke på Libanon, så mycket du behöver, och flotta det till dig på havet till Jafo; men därifrån må du själv låta föra det upp till Jerusalem.»

16 and, we, will cut down timbers out of the Lebanon, according to all thy need, and will bring them unto thee in floats, upon the sea to Joppa,—and, thou, shalt fetch them up to Jerusalem.

17 Ja Salomo luetti kaikki muukalaiset miehet Israelin maassa, senjälkeen kuin hänen isänsä Daavid oli

17 Och Salomo lät räkna alla främmande män i Israels land, likasom hans fader David förut hade

17 So Solomon numbered all the men that were sojourners, who were in the land of Israel, after the

heidät luettanut. Ja heitä huomattiin olevan sata viisikymmentäkolme tuhatta kuusisataa.

anställt en räkning av dem. Och de befunnos vara ett hundra femtiotre tusen sex hundra.

numbering, wherewith David his father had numbered them,—and they were found to be—a hundred and fifty-three thousand and six hundred.

18 Näistä hän teki seitsemänkymmentä tuhatta taakankantajiksi, kahdeksankymmentä tuhatta kivenhakkaajiksi vuoristoon ja kolmetuhatta kuusisataa työnjohtajiksi, joiden oli pidettävä väki työssä.

18 Av dem utsåg han sjuttio tusen till att vara bärare, åttio tusen till att hugga sten i bergen, och tre tusen sex hundra till att hava uppsikt över folket och hålla det till arbete.

18 And he made up from among them—seventy thousand, to bear burdens, and eighty thousand to hew in the mountain,—and three thousand and six hundred, as overseers, to keep the people at work.

3 luku

1 Sitten Salomo alkoi rakentaa Herran temppeliä Jerusalemiin, Moorian vuorelle, jossa Herra oli ilmestynyt hänen isällensä Daavidille, siihen paikkaan, jonka Daavid oli valmistanut, jebusilaisen Ornanin puimatantereelle.

1 Och Salomo begynte att bygga HERRENS hus i Jerusalem, på berget Moria, där hans fader David hade fått sin uppenbarelse, och där han nu själv hade berett rum, på det ställe som David hade utsett, nämligen på jebuséen Ornans tröskplats.

1 Then began Solomon, to build the house of Yahweh, in Jerusalem, in Mount Moriah, where he had appeared unto David his father,—in the place which David had prepared, in the threshing-floor of Ornan the Jebusite.

2 Hän alkoi rakentaa toisen kuun toisena päivänä, neljäntenä hallitusvuotenansa.

2 Han begynte att bygga på andra dagen i andra månaden, i sitt fjärde regeringsår.

2 And he began to build, in the second month, on the second, in the fourth year of his reign.

3 Tällaisen perustuksen Salomo laski rakennettavalle Jumalan temppelille: pituus oli, vanhan mitan mukaan, kuusikymmentä kyynärää, leveys kaksikymmentä kyynärää.

3 När Salomo då skulle bygga Guds hus, lade han grunden så, att det blev sextio alnar långt och tjugu alnar brett, efter det gamla alnmåttet.

3 And, these, are the things wherein Solomon was grounded for the building of the house of God,—The length, by cubits, in the first measure, was sixty cubits, and, the breadth, twenty cubits.

4 Eteinen, temppelin itäpäässä, oli yhtä pitkä kuin temppeli leveä, kahtakymmentä kyynärää, ja sen korkeus oli kaksikymmentä kyynärää; ja hän päällysti sen sisältä

4 Förhuset, som låg framför långhuset, framför husets kortsida, mätte tjugu alnar, och dess höjd var ett hundra tjugu, och han överdrog det innantill med rent guld.

4 And, the porch which was in front of the length, in front of the breadth of the house, was twenty cubits, and, the height thereof, was a hundred and twenty,—and he overlaid it, within, with

puhtaalla kullalla.
5 Suuren huoneen hän laudoitti sisältä kypressipuulla, jonka hän silasi parhaalla kullalla ja johon hän laittoi palmuja ja vitjoja.
6 Ja hän koristi huoneen kalliilla kivillä. Ja kulta oli Parvaimin kultaa.

7 Ja hän silasi huoneen, palkit, kynnykset, seinät ja ovet, kullalla ja kaiverrutti kerubeja seiniin.

8 Ja hän teki kaikkeinpyhimmän huoneen. Se oli yhtä pitkä kuin temppeli leveä, kahtakymmentä kyynärää, ja myös kahtakymmentä kyynärää leveä. Ja hän silasi sen parhaalla kullalla, joka painoi kuusisataa talenttia.

9 Ja kultanaulojen paino oli viisikymmentä sekeliä. Myöskin yläsalit hän silasi kullalla.

10 Kaikkein pyhimpään huoneeseen hän teki kaksi kerubia, taidollisesti tehtyä, ja päällysti ne kullalla.

11 Kerubien siipien pituus oli yhteensä kaksikymmentä kyynärää. Toisen kerubin toinen siipi oli viittä kyynärää pitkä ja kosketti huoneen toista seinää, ja sen toinen siipi oli viittä kyynärää pitkä ja ulottui toisen kerubin

5 Huvudbyggnaden beklädde han med cypresträ, detta åter beklädde han med bästa guld, och prydde det med palmer och kedjeverk.

6 Därjämte smyckade han huset med dyrbara stenar. Men guldet var från Parvaim.

7 Och han beklädde huset, bjälkarna, trösklarna, ävensom väggarna och dörrarna däri med guld, och lät inrista keruber på väggarna.

8 Vidare tillredde han det rum som skulle vara det allraheligaste; det låg utefter husets kortsida och var tjugu alnar långt och tjugu alnar brett. Och han beklädde det med bästa guld, sex hundra talenter i vikt.

9 Och spikarna däri vägde femtio siklar i guld. De övre salarna beklädde han ock med guld.

10 Och till det rum som var det allraheligaste gjorde han två keruber, i bildhuggeriarbete, och man överdrog dem med guld.
11 Längden på kerubernas vingar tillsammans var tjugu alnar. Den enas ena vinge, fem alnar lång, rörde vid husets ena vägg, och hans andra vinge, fem alnar lång, rörde vid den andra kerubens vinge.

pure gold.
5 And, the greater house, covered he with cypress wood, and overlaid it with fine gold,—and raised thereon palms, and wreathed garlands.
6 And he covered the house with precious stones, for beauty,—and, the gold, was gold of Parvaim.
7 And he covered the house, the beams, the entrance-hall, and the walls thereof and the doors thereof, with gold,—and he carved cherubim upon the walls.
8 And he made the most holy house, the length whereof, was, according to the breadth of the house, twenty cubits, and, the breadth thereof, twenty cubits,—and he covered it with fine gold, to [the number of] six hundred talents;
9 and, the weight of the nails, amounted to fifty shekels of gold,—and, the upper chambers, covered he with gold.
10 And he made, in the most holy house, two cherubim, of carved work,—and covered them with gold.

11 And, as for the wings of the cherubim, the length of them, was twenty cubits,—the one wing, by the cubit was five, reaching to the wall of the house, and, the other wing, five cubits, reaching to the wing of the

siipeen.
12 Ja toisen kerubin toinen siipi oli viittä kyynärää pitkä ja ulottui huoneen toiseen seinään, ja sen toinen siipi oli viittä kyynärää pitkä ja oli kiinni toisen kerubin siivessä.

13 Näin nämä kerubit levittivät siipensä kahtakymmentä kyynärää laajalti; ja ne seisoivat jaloillaan, kasvot käännettyinä huoneeseen päin.
14 Ja hän teki esiripun punasinisistä, purppuranpunaisista ja helakanpunaisista langoista ja valkoisista pellavalangoista ja laittoi siihen kerubeja.
15 Ja hän teki temppelin eteen kaksi pylvästä, kolmenkymmenen viiden kyynärän korkuista; ja pylväänpää, joka oli niiden päässä, oli viittä kyynärää korkea.
16 Ja hän teki vitjoja kaikkeinpyhimpään, ja hän pani niitä pylväitten päähän; ja hän teki sata granaattiomenaa ja asetti ne vitjoihin.
17 Ja hän pystytti pylväät temppelin eteen, toisen oikealle puolelle ja toisen vasemmalle puolelle: oikeanpuoliselle hän antoi nimen Jaakin ja vasemmanpuoliselle nimen Booas.

12 Och den andra kerubens ena vinge, fem alnar lång, rörde vid husets andra vägg, och hans andra vinge, fem alnar lång, nådde intill den första kerubens vinge.

13 Alltså bredde dessa keruber ut sina vingar tjugu alnar vitt, under det att de stodo på sina fötter, med ansiktena vända inåt.

14 Och han gjorde förlåten av mörkblått, purpurrött, karmosinrött och vitt garn och prydde den med keruber.

15 Och han gjorde två pelare till att stå framför huset, trettiofem alnar höga; och huvudet som satt ovanpå var och en av dem var fem alnar.

16 Och han gjorde kedjor till koret och satte ock sådana upptill på pelarna. Och vidare gjorde han hundra granatäpplen och satte dem på kedjorna.
17 Och pelarna ställde han upp framför tempelsalen, den ena på högra sidan och den andra på vänstra; åt den högra gav han namnet Jakin och åt den vänstra namnet Boas.

other cherub;
12 and, the wing of the other cherub, was five cubits, reaching to the wall of the house,—and, the other wing, was five cubits, cleaving to the wing of the other cherub:
13 the wings of these cherubim, outspread, were twenty cubits,—and, they themselves, were standing upon their feet, and, their faces, were inward.
14 And he made a vail, of blue and purple, and crimson and byssus cloth,—and raised thereon cherubim.

15 And he made, for the front of the house, two pillars, thirty five cubits in length,—and, the capital which was upon the top of each, was five cubits.

16 And he made wreathen chains in the shrine, and put them upon the top of the pillars,—and he made one hundred pomegranates, and put them in the chains,
17 And he reared up the pillars in front of the temple, one, on the right, and, one, on the left,—and called the name of that on the right hand, Jachin, and the name of that on the left, Boaz.

4 luku

1 Hän teki alttarin vaskesta, kahtakymmentä kyynärää

1 Och han gjorde ett altare av koppar, tjugu alnar långt,

1 And he made an altar of bronze, twenty cubits, the

pitkän, kahtakymmentä kyynärää leveän ja kymmentä kyynärää korkean.

tjugu alnar brett och tio alnar högt.

length thereof, and, twenty cubits, the breadth thereof,–
–and, ten cubits, the height thereof.

2 Hän teki myös meren, valetun, kymmentä kyynärää leveän reunasta reunaan, ympärinsä pyöreän, ja viittä kyynärää korkean; ja kolmenkymmenen kyynärän pituinen mittanuora ulottui sen ympäri.

2 Han gjorde ock havet, i gjutet arbete. Det var tio alnar från den ena kanten till den andra, runt allt omkring, och fem alnar högt; och ett trettio alnar långt snöre mätte dess omfång.

2 And he made a molten sea,—ten—by the cubit, from the one brim thereof into the other brim thereof, it was round all about, and, five—by the cubit, was the height thereof, and, a line—of thirty by the cubit, did compass it round about.

3 Ja sen alaosassa oli yltympäri raavaankuvia, jotka kulkivat sen ympäri; ne ympäröivät merta yltympäri, kymmenen kullakin kyynärällä. Raavaita oli kahdessa rivissä, valettuina meren kanssa yhteen.

3 Och runt omkring nedantill voro bilder som föreställde oxar, och omgåvo det runt omkring -- tio alnar brett som det var -- så att de omslöto havet runt omkring; oxarna bildade två rader och voro gjutna i ett stycke med det övriga.

3 And, the likeness of oxen, was under it round about on every side, encircling it, ten in a cubit, going round the sea, on every side,–two rows of oxen, made in the casting.

4 Ja se seisoi kahdentoista raavaan varassa, joista kolme oli käännettynä pohjoiseen, kolme länteen, kolme etelään ja kolme itään päin; meri oli niiden yläpuolella, niiden varassa, ja kaikkien niiden takapuolet olivat sisään päin.

4 Det stod ock på tolv oxar, tre vända mot norr, tre vända mot väster, tre vända mot söder och tre vända mot öster; havet stod ovanpå dessa, och deras bakdelar voro alla vända inåt.

4 It was standing on twelve oxen, three, looking toward the north, and, three, looking toward the west, and, three, looking toward the south, and, three, looking toward the east, the sea, being upon them above,—and, all their hinder parts, inward.

5 Se oli kämmenen paksuinen, ja sen reuna oli maljan reunan kaltainen, puhjenneen liljan muotoinen. Siihen mahtui, se veti kolmetuhatta bat-mittaa.

5 Dess tjocklek var en handsbredd; och dess kant var gjord såsom kanten på en bägare, i form av en utslagen lilja. Det rymde och höll tre tusen bat.

5 And, the thickness thereof, was a hand–breadth, and, the brim thereof, was like the brim–work of a cup, with blossoms of lilies,—it could hold [many] baths, three thousand, would it contain.

6 Hän teki myös kymmenen allasta ja asetti viisi oikealle puolelle ja viisi vasemmalle puolelle pesemistä varten; sillä niissä huuhdottiin se,

6 Vidare gjorde han tio bäcken och ställde fem på högra sidan och fem på vänstra, för att brukas vid tvagning; i dem skulle man

6 And he made ten lavers, and set five on the right hand—and five on the left, to bathe therein, what is offered as an ascending–

mikä kuului polttouhriin. Mutta meri oli pappien peseytymistä varten.

7 Hän teki myös kymmenen kultaista lampunjalkaa, niinkuin niistä oli säädetty, ja pani ne temppelisaliin, viisi oikealle puolelle ja viisi vasemmalle puolelle.
8 Hän teki myös kymmenen pöytää ja asetti ne temppelisaliin, viisi oikealle puolelle ja viisi vasemmalle puolelle. Hän teki myös sata kultamaljaa.
9 Ja hän teki pappien esipihan ja suuren esikartanon sekä esikartanon ovet; ja ovet hän päällysti vaskella.

10 Ja meren hän asetti oikealle sivulle, kaakkoa kohti.

11 Huuram teki myös kattilat, lapiot ja maljat. Ja niin Huuram sai suoritetuksi työn, mikä hänen oli tehtävä kuningas Salomolle Jumalan temppeliin:

12 kaksi pylvästä ja kaksi palloa, pylväänpäätä, pylväiden päähän, ja kaksi ristikkokoristetta peittämään kahta pallonmuotoista pylväänpäätä, jotka olivat pylväitten päässä,

13 ja neljäsataa granaattiomenaa kahteen ristikkokoristeeseen, kaksi riviä granaattiomenia kumpaankin

nämligen skölja vad som hörde till brännoffret. Men havet var för prästerna till att två sig i.
7 Vidare gjorde han de gyllene ljusstakarna, tio till antalet, sådana de skulle vara, och ställde dem i tempelsalen, fem på högra sidan och fem på vänstra.
8 Vidare gjorde han tio bord och satte dem i tempelsalen, fem på högra sidan och fem på vänstra. Han gjorde ock ett hundra skålar av guld.
9 Och han gjorde prästernas förgård och den stora yttre förgården, så ock dörrar till denna förgård; och dörrarna överdrog han med koppar.
10 Och havet ställde han på högra sidan, åt sydost.

11 Dessutom gjorde Huram askkärlen, skovlarna och skålarna. Så förde Hiram det arbete till slut, som han fick utföra åt konung Salomo för Guds hus:

12 nämligen två pelare, och de två kloten och pelarhuvudena ovanpå pelarna, och de två nätverk som skulle betäcka de båda klotformiga pelarhuvuden som sutto ovanpå pelarna,

13 och därjämte de fyra hundra granatäpplena till de båda nätverken, två rader granatäpplen till vart nätverk, för att de båda

sacrifice, do they rinse therein,—but, the sea, was, that the priests should bathe therein.
7 And he made ten lampstands of gold according to the regulation thereof,—and set in the temple, five, on the right hand, and, five, on the left.
8 And he made ten tables, and placed in the temple, five, on the right hand, and, five, on the left,—and he made a hundred tossing bowls of gold.
9 And he made the court of the priests, and the large enclosure,—and doors to the enclosure, and, the doors thereof, overlaid he with bronze.
10 And, the sea, he set on the right side of the house, eastward over against the south.
11 And Huram made—the pans, and the shovels, and the tossing bowls,—and Huram finished doing the work, which he did for King Solomon, in the house of God:—
12 two pillars, and the bowls and the capitals on the top of the two pillars, and the two frames of checker work, to cover the two bowls of the capitals, which were on the top of the pillars;
13 and four hundred pomegranates, for the two frames,–two rows of pomegranates, for each frame, for covering the two

ristikkokoristeeseen, peittämään kahta pallonmuotoista pylväänpäätä, jotka olivat pylväitten päällä.

klotformiga pelarhuvuden som sutto uppe på pelarna så skulle bliva betäckta.

bowls of the capitals, which were on the face of the pillars;

14 Ja hän teki telineet ja teki altaat telineitten päälle,

14 Vidare gjorde han bäckenställen och gjorde tillika bäckenen på bäckenställen,

14 and, the stands, made he,—and, the lavers, made he upon the stands;

15 ja yhden meren ja kaksitoista raavasta sen alle.

15 så ock havet, som var allenast ett, och de tolv oxarna därunder.

15 the one sea,—and the twelve oxen under it;

16 Ja kattilat, lapiot ja haarukat ynnä kaikki niihin kuuluvat kalut Huuram-Aabiv teki kuningas Salomolle Herran temppeliin kiilloitetusta vaskesta.

16 Och askkärlen, skovlarna och gafflarna och alla dithörande föremål gjorde Huram-Abiv åt konung Salomo till HERRENS hus. Allt var av blank koppar.

16 and, the pans and the shovels and the flesh-hooks, and all the vessels, made Huram his father for King Solomon, for the house of Yahweh,—of burnished bronze,

17 Jordanin lakeudella kuningas ne valatti savimuotteihin, Sukkotin ja Seredan välillä.

17 På Jordanslätten lät konungen gjuta det i lerformar, mellan Suckot och Sereda.

17 In the circuit of the Jordan, did the king cast them, in the clay ground between Succoth and Zeredah.

18 Ja Salomo teetti kaikkia näitä kaluja ylen paljon, sillä vasken painoa ei määrätty.

18 Och Salomo lät göra en så stor myckenhet av alla dessa föremål, att kopparens vikt icke kunde utrönas.

18 So Solomon made all these utensils, in great abundance,—for the weight of the bronze could not be searched out.

19 Salomo teetti myös kaikki kalut, joita tuli olla Herran temppelissä: kulta-alttarin, pöydät, joilla näkyleivät olivat,

19 Alltså gjorde Salomo alla föremål som skulle finnas i Guds hus: det gyllene altaret, borden som skådebröden skulle ligga på,

19 Yea Solomon made all the utensils which were for the house of God,—and the altar of gold, and the rubles, whereon was the Presence-bread;

20 lampunjalat lamppuineen, jotka oli sytytettävä säädetyllä tavalla kaikkeinpyhimmän eteen, puhtaasta kullasta,

20 så ock ljusstakarna med sina lampor, som skulle tändas på föreskrivet sätt, framför koret, av fint guld,

20 and the lamp-holders and their lamps, that they should burn according to the regulation before the shrine, of purified gold;

21 kultaisine kukkalehtineen, lamppuineen ja lamppusaksineen - puhtainta kultaa;

21 med blomverket, lamporna och lamptängerna av guld -- allt av yppersta guld;

21 and the blossom-work, and the lamps, and the tongs, of gold,—the same, was the purest gold;

22 veitset, maljat, kupit ja hiilipannut puhtaasta kullasta;

22 vidare knivarna, de båda slagen av skålar och

22 and the snuffers and the bowls and the spoons and

ja temppelin oviaukkojen sisemmät ovet, jotka veivät kaikkeinpyhimpään, sekä ne temppelin ovet, jotka veivät temppelisaliin, kullasta.

fyrfaten, av fint guld. Och vad angår ingångarna i huset, så voro både de dörrar i dess innersta, som ledde till det allraheligaste, och de dörrar i huset, som ledde till tempelsalen, gjorda av guld.

the censers, of purified gold,—and the entrance of the house, the inner doors thereof for the holy of holies, and the doors of the house of the temple, were of gold.

5 luku

1 Kun kaikki työ, minkä Salomo teetti Herran temppeliin, oli valmis, vei Salomo sinne isänsä Daavidin pyhät lahjat. Hopean, kullan ja kaikki kalut hän pani Jumalan temppelin aarrekammioihin.

1 Sedan allt det arbete som Salomo lät utföra för HERRENS hus var färdigt, förde Salomo ditin vad hans fader David hade helgat åt HERREN: silvret, guldet och alla kärlen; detta lade han in i skattkamrarna i Guds hus.

1 Thus was perfected, all the work, which Solomon made, for the house of Yahweh,—and Solomon brought in the hallowed things of David his father, the silver, and the gold, and all the utensils, placed he, in the treasuries of the house of God.

2 Sitten Salomo kokosi Israelin vanhimmat ja kaikki sukukuntien johtomiehet, israelilaisten perhekunta-päämiehet, Jerusalemiin, tuomaan Herran liitonarkkia Daavidin kaupungista, se on Siionista.

2 Därefter församlade Salomo de äldste i Israel, alla huvudmännen för stammarna, Israels barns familjehövdingar, till Jerusalem, för att hämta HERRENS förbundsark upp från Davids stad, det är Sion.

2 Then, Solomon called together the elders of Israel, and all the chiefs of the tribes, the ancestral leaders of the sons of Israel, unto Jerusalem,—to bring up the ark of the covenant of Yahweh out of the city of David, the same, is Zion.

3 Niin kokoontuivat kuninkaan luo kaikki Israelin miehet juhlapäivänä, joka on seitsemännessä kuussa.

3 Så församlade sig då till konungen alla Israels män under högtiden, den som firades i sjunde månaden.

3 And all the men of Israel came together unto the king, in the festival,—the same, was the seventh month.

4 Ja kun kaikki Israelin vanhimmat olivat tulleet saapuville, nostivat leeviläiset arkin,

4 När då alla de äldste i Israel hade kommit tillstädes, lyfte leviterna upp arken.

4 And all the elders of Israel came in,—and the Levites bare the ark;

5 ja he veivät arkin ja ilmestysmajan sinne, sekä kaiken pyhän kaluston, joka oli majassa; leeviläiset papit veivät ne sinne.

5 Och de hämtade arken och uppenbarelsetältet ditupp, jämte alla heliga föremål som funnos i tältet; de levitiska prästerna hämtade det ditupp.

5 and they brought up the ark, and the tent of meeting, and all the holy utensils, that were in the tent,—the priests the Levites did bring them up.

6 Ja kuningas Salomo seisoi

6 Och konung Salomo stod

6 And, King Solomon, and

arkin edessä ynnä koko Israelin kansa, joka oli kokoontunut hänen luoksensa; ja he uhrasivat lampaita ja raavaita niin paljon, että niitä ei voitu luetella eikä laskea.

framför arken jämte Israels hela menighet, som hade församlats till honom; och de offrade därvid småboskap och fäkreatur i sådan myckenhet, att de icke kunde täljas eller räknas.

all the assembly of Israel who assembled themselves unto him, before the ark, were sacrificing sheep and oxen, which could not be told nor could they be counted, for multitude.

7 Ja papit toivat Herran liitonarkin paikoilleen temppelin kuoriin, kaikkeinpyhimpään, kerubien siipien alle.

7 Och prästerna buro in HERRENS förbundsark till dess plats i husets kor, i det allraheligaste, till platsen under kerubernas vingar.

7 And the priests brought in the ark of the covenant of Yahweh into the place thereof, into the shrine of the house, into the holy of holies,—into [the place] beneath the wings of the cherubim; —

8 Sillä kerubit levittivät siipensä sen paikan ylitse, missä arkki oli, ja niin kerubit peittivät ylhäältä päin arkin ja sen korennot.

8 Keruberna höllo nämligen sina vingar utbredda över den plats där arken stod, så att arken och dess stänger ovantill övertäcktes av keruberna.

8 for the cherubim were spreading forth two wings, over the place of the ark,—so that the cherubim formed a covering over the ark and over the staves thereof, from above.

9 Ja korennot olivat niin pitkät, että niiden arkista ulkonevat päät voi nähdä kaikkeinpyhimmän edustalta, mutta ulkoa niitä ei voinut nähdä. Ja ne jäivät sinne tähän päivään asti.

9 Och stängerna voro så långa, att deras ändar, som sköto ut från arken, väl kunde ses framför koret, men däremot icke voro synliga längre ute. Och den har blivit kvar där ända till denna dag.

9 And they drew out the staves, and the heads of the staves could be seen out of the ark, in front of the shrine, although they could not be seen on the outside,—and it came to pass that they have remained there—unto this day.

10 Arkissa ei ollut muuta kuin ne kaksi taulua, jotka Mooses oli pannut sinne Hoorebilla, kun Herra oli tehnyt liiton israelilaisten kanssa, heidän lähdettyänsä Egyptistä.

10 I arken fanns intet annat än de två tavlor som Mose hade lagt dit vid Horeb, när HERREN slöt förbund med Israels barn, sedan de hade dragit ut ur Egypten.

10 There was, nothing in the ark, save only the two tables, which Moses placed [therein] in Horeb,—when Yahweh made a covenant with the sons of Israel, when they came forth out of Egypt.

11 Kun papit lähtivät pyhäköstä - sillä kaikki siellä olevat papit olivat pyhittäneet itsensä, osastoihin katsomatta;

11 Men när prästerna gingo ut ur helgedomen (ty alla präster som funnos där hade helgat sig, utan avseende på vilken

11 And it came to pass, when the priests, came forth, out of the holy place,—for, all the priests who were present, had

	avdelning de tillhörde;	hallowed themselves, they had no need to observe the courses;
12 ja kaikki leeviläiset veisaajat, Aasaf, Heeman ja Jedutun poikinensa ja veljinensä, seisoivat hienoihin pellavavaatteisiin puettuina kymbaaleineen, harppuineen ja kanteleineen itään päin alttarista, ja heidän kanssaan sata kaksikymmentä pappia, jotka puhalsivat torviin;	12 och leviterna, samtliga sångarna, Asaf, Heman och Jedutun med sina söner och bröder, stodo, klädda i vitt linne, med cymbaler, psaltare och harpor öster om altaret, och jämte dem ett hundra tjugu präster som blåste i trumpeter;	12 and, the Levites who were the singers, even all of them pertaining to Asaph, to Heman, to Jeduthun, and to their sons and to their brethren, arrayed in white linen, with cymbals and with harps and lyres, stood eastward of the altar,—and, with them, priests to the number of a hundred–and–twenty, blowing with trumpets,
13 ja puhaltajien ja veisaajien oli yhdyttävä yhtaikaa ja yhteen ääneen ylistämään ja kiittämään Herraa - ja kun torvet, kymbaalit ja muut soittokoneet soivat ja viritettiin Herran ylistys: Sillä hän on hyvä, sillä hänen armonsa pysyy iankaikkisesti, silloin pilvi täytti huoneen, Herran temppelin,	13 och trumpetblåsarna och sångarna stämde på en gång och enhälligt upp HERRENS lov och pris), och när man nu lät trumpeter och cymbaler och andra instrumenter ljuda och begynte lova HERREN, därför att han är god, och därför att hans nåd varar evinnerligen, då blev huset, HERRENS hus, uppfyllt av en molnsky,	13 then came it to pass, when the trumpeters and the singers were, as one, to make one sound to be heard in offering praise and giving thanks unto Yahweh—yea when they did lift on high the voice, with the trumpets and with the cymbals and with the instruments of song, yea in offering praise unto Yahweh—For he is good, For, age–abiding, is his lovingkindness, that, the house, was filled with the cloud of the glory of Yahweh;
14 niin että papit eivät voineet astua toimittamaan virkaansa pilven tähden; sillä Herran kirkkaus täytti Jumalan temppelin.	14 så att prästerna för molnskyns skull icke kunde stå där och göra tjänst; ty HERRENS härlighet uppfyllde Guds hus.	14 and the priests could not stand to minister, by reason of the cloud,–for, the glory of Yahweh, filled, the house of God.
6 luku		
1 Silloin Salomo sanoi: Herra on sanonut tahtovansa asua pimeässä.	1 Då sade Salomo: »HERREN har sagt att han vill bo i töcknet.	1 Then, said Solomon,—Yahweh, said, that he would make his habitation in thick gloom;

2 Mutta minä olen rakentanut huoneen sinulle asunnoksi, asuinsijan, asuaksesi siinä iäti.
3 Sitten kuningas käänsi kasvonsa ja siunasi koko Israelin seurakunnan; ja koko Israelin seurakunta seisoi.

4 Hän sanoi: Kiitetty olkoon Herra, Israelin Jumala, joka kädellänsä on täyttänyt sen, mitä hän suullansa puhui minun isälleni Daavidille, sanoen:
5 'Siitä päivästä saakka, jona minä vein kansani Egyptistä, en minä ole mistään Israelin sukukunnasta valinnut yhtään kaupunkia, että siihen rakennettaisiin temppeli, missä minun nimeni asuisi, enkä myöskään ole valinnut ketään olemaan kansani Israelin ruhtinaana.
6 Mutta Jerusalemin minä olen valinnut nimeni asuinsijaksi, ja Daavidin minä olen valinnut vallitsemaan kansaani Israelia.'

7 Ja minun isäni Daavid aikoi rakentaa temppelin Herran, Israelin Jumalan, nimelle.

8 Mutta Herra sanoi minun isälleni Daavidille: 'Kun sinä aiot rakentaa temppelin minun nimelleni, niin tosin teet siinä hyvin, että sitä aiot;
9 kuitenkaan et sinä ole sitä temppeliä rakentava, vaan sinun poikasi, joka lähtee

2 Men jag har byggt ett hus till boning åt dig och berett en plats där du må förbliva till evig tid.»
3 Sedan vände konungen sig om och välsignade Israels hela församling, under det att Israels hela församling förblev stående.

4 Han sade: »Lovad vare HERREN, Israels Gud, som med sina händer har fullbordat vad han med sin mun lovade min fader David, i det han sade:
5 'Från den dag då jag förde mitt folk ut ur Egyptens land har jag icke i någon av Israels stammar utvalt en stad, till att i den bygga ett hus där mitt namn skulle vara, ej heller har jag utvalt någon man till att vara en furste över mitt folk Israel;
6 men Jerusalem har jag nu utvalt, för att mitt namn skall vara där, och David har jag utvalt till att råda över mitt folk Israel.'

7 Och min fader David hade väl i sinnet att bygga ett hus åt HERRENS, Israels Guds, namn;

8 men HERREN sade till min fader David: 'Då du nu har i sinnet att bygga ett hus åt mitt namn, så gör du visserligen väl däri att du har detta i sinnet;
9 dock skall icke du få bygga detta hus, utan din son, den som har utgått

2 But, I, have built a house as a home for thee,—A settled place for thee to abide in, for ages.
3 And the king turned about his face, and blessed all the convocation of Israel,—while, all the convocation of Israel, was standing;
4 and he said, Blessed be Yahweh, God of Israel, who spake with his mouth, unto David my father,–and, with his hand, hath fulfilled, saying:
5 From the day I brought forth my people out of the land of Egypt, I made choice of no city, out of all the tribes of Israel, for building a house, where my Name might be,—neither made I choice of any man, to be chief ruler over my people Israel:
6 nevertheless I have made choice of Jerusalem, that my Name might be there,—and I have made choice of David, that he might be over my people Israel.
7 And so it came to pass, that it was near the heart of David my father,—to build a house, to the Name of Yahweh, God of Israel.
8 Then said Yahweh unto David my father, Because it was near thy heart to build a house for my Name, thou didst well that it was near thy heart:
9 Only, thou thyself, must not build the house,—but, thine own son, that

sinun kupeistasi, hän on rakentava temppelin minun nimelleni.'

10 Ja Herra on täyttänyt sanansa, minkä hän puhui: minä olen noussut isäni Daavidin sijalle ja istun Israelin valtaistuimella, niinkuin Herra puhui, ja minä olen rakentanut temppelin Herran, Israelin Jumalan, nimelle.

11 Ja minä olen sijoittanut siihen arkin, jossa on se Herran liitto, minkä hän teki israelilaisten kanssa.

12 Sitten hän astui Herran alttarin eteen koko Israelin seurakunnan nähden ja ojensi kätensä.

13 Salomo oli näet teettänyt lavan vaskesta, viittä kyynärää pitkän, viittä kyynärää leveän ja kolmea kyynärää korkean, ja asettanut sen esikartanon keskelle. Sille hän nousi, polvistui koko Israelin seurakunnan nähden, ojensi kätensä taivasta kohti

14 ja sanoi: Herra, Israelin Jumala, ei ole sinun vertaistasi Jumalaa, ei taivaassa eikä maan päällä, sinun, joka pidät liiton ja säilytät laupeuden palvelijoitasi kohtaan, jotka vaeltavat sinun edessäsi kaikesta sydämestänsä.

från din länd, han skall bygga huset åt mitt namn.'

10 Och HERREN har uppfyllt det löfte han gav; ty jag har kommit upp i min fader Davids ställe och sitter nu på Israels tron, såsom HERREN lovade, och jag har byggt huset åt HERRENS, Israels Guds, namn.

11 Och där har jag satt arken, i vilken förvaras det förbund som HERREN slöt med Israels barn.»

12 Därefter trädde han fram för HERRENS altare inför Israels hela församling och uträckte sina händer.

13 Ty Salomo hade gjort en talarstol av koppar, fem alnar lång, fem alnar bred och tre alnar hög, och ställt den mitt på den yttre förgården, på den stod han nu. Och han föll ned på sina knän inför Israels hela församling, och uträckte sina händer mot himmelen

14 och sade: »HERRE, Israels Gud, ingen gud är dig lik, i himmelen eller på jorden, du som håller förbund och bevarar nåd mot dina tjänare, när de vandra inför dig av allt sitt hjärta,

proceedeth out of thy loins––he, shall build the house for my Name.

10 So then Yahweh hath established his word, which he spake,—and I have been raised up instead of David my father, and have taken my seat upon the throne of Israel, as spake Yahweh, and have built the house to the Name of Yahweh, God of Israel;

11 and have put there, the ark,—wherein is the covenant of Yahweh,—which he solemnised with the sons of Israel.

12 Then stood he before the altar of Yahweh, in the presence of all the convocation of Israel,—and spread forth his hands;

13 for Solomon had made a platform of bronze, and had set it in the midst of the enclosure, five cubits, the length thereof, and, five cubits, the breadth thereof, and, three cubits, the height thereof,–and he stood thereon, and knelt upon his knees, in the presence of all the convocation of Israel, and spread forth his hands, heavenward;

14 and said, O Yahweh! God of Israel, Not like unto thee, is there a god, in the heavens, or throughout the earth,—who keepest Covenant and Lovingkindness for thy servants who are walking before thee with all their heart:

15 Sinä olet pitänyt, mitä puhuit palvelijallesi Daavidille, minun isälleni. Minkä sinä suullasi puhuit, sen sinä kädelläsi täytit, niinkuin nyt on tapahtunut.

15 du som har hållit vad du lovade din tjänare David, min fader; ty vad du med din mun lovade, det fullbordade du med din hand, så som nu har skett.

15 who hast kept, for thy servant David my father, that which thou didst promise him,—in that thou didst promise with thy mouth, and, with thy hand, hast fulfilled, as [it is] this day.

16 Niin pidä nytkin, Herra, Israelin Jumala, mitä puhuit palvelijallesi Daavidille, minun isälleni, sanoen: 'Aina on mies sinun suvustasi oleva minun edessäni, istumassa Israelin valtaistuimella, jos vain sinun poikasi pitävät vaarin teistänsä, niin että he vaeltavat minun lakini mukaan, niinkuin sinä olet minun edessäni vaeltanut.'

16 Så håll nu ock, HERRE, Israels Gud, vad du lovade din tjänare David, min fader, i det att du sade: 'Aldrig skall den tid komma, då på Israels tron icke inför mig sitter en avkomling av dig, om allenast dina barn hava akt på sin väg, så att de vandra efter min lag, såsom du har vandrat inför mig.'

16 Now, therefore, O Yahweh—God of Israel, keep thou, for thy servant David my father, that which thou didst promise him, saying, There shall not be cut off to thee a man, from before me, to sit upon the throne of Israel, if only, thy sons take heed to their way, to walk in my law, as thou hast walked before me.

17 Niin toteutukoon nyt, Herra, Israelin Jumala, sinun sanasi, jonka puhuit palvelijallesi Daavidille.

17 Så låt nu, HERRE, Israels Gud, det ord som du har talat till din tjänare David bliva sant.

17 Now, therefore, O Yahweh, God of Israel,– verified be thy promise, which thou didst make unto thy servant David.

18 Mutta asuuko todella Jumala maan päällä ihmisten seassa? Katso, taivaisiin ja taivasten taivaisiin sinä et mahdu; kuinka sitten tähän temppeliin, jonka minä olen rakentanut!

18 Men kan då Gud verkligen bo på jorden bland människorna? Himlarna och himlarnas himmel rymma dig ju icke; huru mycket mindre då detta hus som jag har byggt!

18 But, in very deed, will God dwell with man on the earth? Lo! the heavens, even the leaven of heavens, cannot contain thee, how much less this house which I have built!

19 Käänny kuitenkin palvelijasi rukouksen ja anomisen puoleen, Herra, minun Jumalani, niin että kuulet huudon ja rukouksen, jonka palvelijasi sinun edessäsi rukoilee,

19 Men vänd dig ändå till din tjänares bön och åkallan, HERRE, min Gud, så att du hör på det rop och den bön som din tjänare uppsänder till dig

19 Wilt thou then turn unto the prayer of thy servant and unto his supplication, O Yahweh my God,—to hearken unto the cry and unto the prayer, wherewith thy servant is praying before thee:

20 ja että silmäsi ovat päivät ja yöt avoinna tätä temppeliä kohti, tätä paikkaa kohti, johon sinä olet sanonut asettavasi nimesi, niin että

20 och låter dina ögon dag och natt vara öppna och vända mot detta hus -- den plats varom du har sagt att du där vill fästa ditt namn -

20 that thine eyes may be open toward this house, day and night, toward the place of which thou hast said thou wouldst set thy

kuulet rukouksen, jonka palvelijasi tähän paikkaan päin kääntyneenä rukoilee.

21 Kuule palvelijasi ja kansasi Israelin rukoukset, jotka he rukoilevat tähän paikkaan päin kääntyneinä; kuule asuinpaikastasi, taivaasta, ja kun kuulet, niin anna anteeksi.

22 Jos joku rikkoo lähimmäistänsä vastaan ja hänet pannaan valalle ja vannotetaan, ja jos hän tulee ja vannoo sinun alttarisi edessä tässä temppelissä,

23 niin kuule taivaasta ja auta palvelijasi oikeuteensa; tee niin, että kostat syylliselle ja annat hänen tekojensa tulla hänen päänsä päälle, mutta julistat syyttömän syyttömäksi ja annat hänelle hänen vanhurskautensa mukaan.

24 Jos vihollinen voittaa sinun kansasi Israelin, sentähden että he ovat tehneet syntiä sinua vastaan, mutta he kääntyvät ja kiittävät sinun nimeäsi, rukoilevat ja anovat armoa sinun kasvojesi edessä tässä temppelissä,

25 niin kuule taivaasta ja anna anteeksi kansasi Israelin synti ja tuo heidät takaisin tähän maahan, jonka olet antanut heille ja heidän

- så att du ock hör den bön som din tjänare beder, vänd mot denna plats.

21 Ja, hör på de böner som din tjänare och ditt folk Israel uppsända, vända mot denna plats. Må du höra dem från himmelen, där du bor; och när du hör, så må du förlåta.

22 Om någon försyndar sig mot sin nästa och man ålägger honom en ed och låter honom svärja, och han så kommer och svär inför ditt altare i detta hus,

23 må du då höra det från himmelen och utföra ditt verk och skaffa dina tjänare rätt, i det att du vedergäller den skyldige och låter hans gärningar komma över hans huvud, men skaffar rätt åt den som har rätt och låter honom få efter hans rättfärdighet.

24 Och om ditt folk Israel bliver slaget av en fiende, därför att de hava syndat mot dig, men de omvända sig och prisa ditt namn och bedja och åkalla inför ditt ansikte i detta hus

25 må du då höra det från himmelen och förlåta ditt folk Israels synd och låta dem komma tillbaka till det land som du har givit åt

Name there,—to hearken unto the prayer which thy servant may pray towards this place:

21 wilt thou therefore hearken unto the supplications of thy servant, and thy people Israel, when they shall pray toward this place,—yea wilt, thou thyself, hear, out of thine own dwelling–place, out of the heavens, and, when thou hearest, then wilt thou forgive?

22 If a man shall sin against his neighbour, and there shall be laid upon him an oath, to put him on oath,—and an oath shall come before thine altar in this house,

23 then wilt, thou thyself, hear out of the heavens, and act, and judge thy servants, bringing back unto the lawless, to set his way upon his own head,—and justifying the righteous, by giving to him, according to his righteousness?

24 Or, if thy people Israel be smitten before an enemy, because they have been sinning against thee,—and they turn, and confess thy Name, and pray and make supplication before thee, in this house,

25 then wilt, thou thyself, hear out of the heavens, and forgive the sin of thy people Israel,—and bring them back unto the soil,

isillensä.

26 Jos taivas suljetaan, niin ettei tule sadetta, koska he ovat tehneet syntiä sinua vastaan, mutta he rukoilevat kääntyneinä tähän paikkaan päin ja ylistävät sinun nimeäsi ja kääntyvät synnistänsä, koska sinä nöyryytät heitä,
27 niin kuule taivaasta ja anna anteeksi palvelijaisi ja kansasi Israelin synti - sillä sinä osoitat heille hyvän tien, jota heidän on vaeltaminen - ja suo sade maallesi, jonka olet antanut kansallesi perintöosaksi.

28 Jos maahan tulee nälänhätä, rutto, jos tulee nokitähkä ja viljanruoste, jos tulevat heinäsirkat ja tuhosirkat, jos sen viholliset ahdistavat sitä maassa, jossa sen portit ovat, jos tulee mikä tahansa vitsaus tai vaiva,

29 ja jos silloin joku ihminen, kuka hyvänsä, tai koko sinun kansasi Israel, rukoilee ja anoo armoa, kun he kukin tuntevat vitsauksen ja tuskan, joka on kohdannut heitä, ja ojentavat kätensä tähän temppeliin päin,

30 niin kuule silloin taivaasta, asuinpaikastasi, ja anna anteeksi ja anna jokaiselle

dem och deras fäder.

26 Om himmelen bliver tillsluten, så att regn icke faller, därför att de hava syndat mot dig, men de då bedja, vända mot denna plats, och prisa ditt namn och omvända sig från sin synd, när du bönhör dem,
27 må du då höra det i himmelen och förlåta dina tjänares och ditt folk Israels synd, i det att du lär dem den goda väg som de skola vandra; och må du låta det regna över ditt land, det som du har givit åt ditt folk till arvedel.

28 Om hungersnöd uppstår i landet, om pest uppstår, om sot och rost, om gräshoppor och gräsmaskar komma, om fienderna tränga folket i det land där deras städer stå, eller om någon annan plåga och sjukdom kommer, vilken det vara må,

29 och om då någon bön och åkallan höjes från någon människa, vilken det vara må, eller ock från hela ditt folk Israel, när de var för sig känna den plåga och smärta som har drabbat dem, och de så uträcka sina händer mot detta hus,
30 må du då höra det från himmelen, där du bor, och förlåta och giva var och en

which thou didst give to them and to their fathers?
26 When the heavens are shut up and there is no rain, because they have been sinning against thee,—and they shall pray towards this place, and shall confess thy Name, from their sin, shall return, because thou hast been afflicting them,
27 then wilt, thou thyself, hear [out of] the heavens and forgive the sin of thy servants, and thy people Israel, that thou mayest direct them into the good way, wherein they should walk,—and give rain, upon thy land, which thou hast given unto thy people, for an inheritance?

28 When there shall be, a famine, in the land, when there shall be, a pestilence,—when there shall be, blasting or mildew, locust or caterpillar,—when their enemy shall besiege them in the land at their own gates–whatsoever plague or whatsoever sickness; —

29 whatsoever prayer, whatsoever supplication, which any son of earth may have, or any of thy people Israel,—when any man shall come to know his plague, or his pain, and so he shall spread abroad his hands towards this house—

30 then wilt, thou thyself, hear out of the heavens, the settled place of thine

aivan hänen tekojensa mukaan, koska sinä tunnet hänen sydämensä - sillä sinä yksin tunnet ihmislasten sydämet -

efter alla hans gärningar, eftersom du känner hans hjärta -- ty du allena känner människornas hjärtan --

abode, and forgive, and grant to every man according to his ways, whose heart thou wilt know,—for, thou thyself alone, knowest the heart of the sons of men:

31 että he pelkäisivät sinua ja vaeltaisivat sinun teitäsi, niin kauan kuin he elävät tässä maassa, jonka sinä olet meidän isillemme antanut.

31 på det att de alltid må frukta dig och vandra på dina vägar, så länge de leva i det land som du har givit åt våra fäder.

31 to the end they may revere thee, to walk in thy ways, all the days which they shall be living upon the face of the soil,—which thou gavest unto their fathers?

32 Myös jos joku muukalainen, joka ei ole sinun kansaasi Israelia, tulee kaukaisesta maasta sinun suuren nimesi, väkevän kätesi ja ojennetun käsivartesi tähden - jos hän tulee ja rukoilee kääntyneenä tähän temppeliin päin,

32 Också om en främling, en som icke är av ditt folk Israel, kommer ifrån fjärran land, för ditt stora namns och din starka hands och din uträckta arms skull, om någon sådan kommer och beder, vänd mot detta hus,

32 Moreover also, unto the stranger who is not, of thy people Israel, but he shall come in out of a far country—for the sake of thy great Name, and of thy strong hand, and of thine outstretched arm,—and so they shall come in and pray towards this house,

33 niin kuule taivaasta, asuinpaikastasi, häntä ja tee kaikki, mitä muukalainen sinulta rukoilee, että kaikki maan kansat tuntisivat sinun nimesi ja pelkäisivät sinua, samoin kuin sinun kansasi Israel, ja tulisivat tietämään, että sinä olet ottanut nimiisi tämän temppelin, jonka minä olen rakentanut.

33 må du då från himmelen, där du bor, höra det och göra allt varom främlingen ropar till dig, på det att alla jordens folk må känna ditt namn och frukta dig, likasom ditt folk Israel gör, och förnimma att detta hus som jag har byggt är uppkallat efter ditt namn.

33 then wilt, thou thyself, hear out of the heavens, out of the settled place of thine abode, and do according to all for which the stranger shall cry unto thee,—to the end that all the peoples of the earth may know thy Name, so as to revere thee like thy people Israel, and know that, thy Name, hath been given unto this house, which I have built?

34 Jos sinun kansasi lähtee sotaan vihollisiansa vastaan sitä tietä, jota sinä heidät lähetät, ja he rukoilevat sinua kääntyneinä tähän kaupunkiin päin, jonka sinä olet valinnut, ja tähän temppeliin päin, jonka minä olen sinun

34 Om ditt folk drager ut till strid mot sina fiender, på den väg du sänder dem, och de då bedja till dig, vända i riktning mot denna stad som du har utvalt och mot det hus som jag har byggt åt ditt namn,

34 When thy people shall go forth to war against their enemies, whithersoever thou mayest send them,—and shall pray unto thee in the direction of this city which thou hast chosen, and the house which I have

nimellesi rakentanut,
35 niin kuule taivaasta heidän rukouksensa ja anomisensa ja hanki heille oikeus.
36 Jos he tekevät syntiä sinua vastaan - sillä ei ole ihmistä, joka ei syntiä tee - ja sinä vihastut heihin ja annat heidät vihollisen valtaan, niin että heidän vangitsijansa vievät heidät vangeiksi kaukaiseen tai läheiseen maahan,
37 mutta jos he sitten menevät itseensä siinä maassa, johon heidät on viety vangeiksi, kääntyvät ja anovat sinulta armoa vankeutensa maassa, sanoen: 'Me olemme tehneet syntiä, tehneet väärin ja olleet jumalattomat',

38 ja palajavat sinun tykösi kaikesta sydämestään ja kaikesta sielustaan vankeutensa maassa, johon heidät on vangeiksi viety, ja rukoilevat kääntyneinä tähän maahan päin, jonka sinä olet heidän isillensä antanut, tähän kaupunkiin päin, jonka sinä olet valinnut, ja tähän temppeliin päin, jonka minä olen sinun nimellesi rakentanut,
39 niin kuule taivaasta, asuinpaikastasi, heidän rukouksensa ja anomisensa, hanki heille oikeus ja anna anteeksi kansallesi, mitä he ovat rikkoneet sinua vastaan.

35 må du då från himmelen höra deras bön och åkallan och skaffa dem rätt.

36 Om de synda mot dig -- eftersom ingen människa finnes, som icke syndar -- och du bliver vred på dem och giver dem i fiendens våld, så att man tager dem till fånga och för dem bort till något annat land, fjärran eller nära,
37 men de då besinna sig i det land där de äro i fångenskap, och omvända sig och åkalla dig i fångenskapens land och säga: 'Vi hava syndat, vi hava gjort illa och varit ogudaktiga',

38 om de så omvända sig till dig av allt sitt hjärta och av all sin själ, i fångenskapens land, dit man har fört dem i fångenskap, och bedja, vända i riktning mot sitt land, det som du har givit åt deras fäder, och mot den stad som du har utvalt, och mot det hus som jag har byggt åt ditt namn,

39 må du då från himmelen, där du bor, höra deras bön och åkallan och skaffa dem rätt och förlåta ditt folk vad de hava syndat mot dig.

built for thy Name,
35 then wilt thou hear, out of the heavens, their prayer and their supplication,—and maintain their right.
36 When they sin against thee—for there is no son of earth who sinneth not—and thou shalt be angry with them, and deliver them up before an enemy,—who shall carry them away as their captives into a land—far away or near;
37 and they come back to their right mind, in the land whither they have been taken captive,—and so turn and make supplication unto thee in the land of their captivity, saying, We have sinned, we have done perversely, and been lawless; —

38 and so turn unto thee with all their heart, and with all their soul, in the land of their captivity, whither they have carried them captive,—and shall pray in the direction of their own land, which thou gavest unto their fathers, and the city which thou hast chosen, and unto the house which I have built for thy Name,

39 then wilt thou hear out of the heavens—out of the settled place of thine abode—their prayer and their supplications, and maintain their cause,—and forgive thy people, that wherein they sinned against thee?

40 Olkoot siis, minun Jumalani, sinun silmäsi avoinna, ja tarkatkoot sinun korvasi rukouksia tässä paikassa.

40 Ja, min Gud, låt nu dina ögon vara öppna och dina öron akta på vad som bedes på denna plats.

40 Now, O my God, let—I beseech thee—thine eyes be open, and thine ears attent,—unto the prayer of this place.

41 Ja nyt: Nouse, Herra Jumala, tule leposijaasi, sinä ja sinun voimasi arkki. Sinun pappisi, Herra Jumala, olkoot puetut autuuteen, ja sinun hurskaasi riemuitkoot siitä, mikä hyvä on.

41 Ja: Stå upp, HERRE Gud, och kom till din vilostad, du och din makts ark. Dina präster, HERRE Gud, vare klädda i frälsning, och dina fromma glädje sig över ditt goda.

41 Now, therefore, arise! O Yahweh God, unto thy rest, thou, and the ark of thy strength: Thy priests, O Yahweh God, let them be clothed with salvation, and, thy men of lovingkindness, let them rejoice in prosperity.

42 Herra Jumala, älä hylkää voideltuasi; muista armolupauksiasi, jotka annoit Daavidille, palvelijallesi.

42 HERRE Gud, visa icke tillbaka din smorde; tänk på den nåd du har lovat din tjänare David.

42 O Yahweh God! do not turn away thy face from thine Anointed One,—oh remember lovingkindness unto David thy servant.

7 luku

1 Kun Salomo oli lakannut rukoilemasta, tuli taivaasta tuli ja kulutti polttouhrin ja teurasuhrit, ja Herran kirkkaus täytti temppelin,

1 När Salomo hade slutat sin bön, kom eld ned från himmelen och förtärde brännoffret och slaktoffren, och HERRENS härlighet uppfyllde huset.

1 Now, when Solomon had made an end of praying, Fire, came down out of the heavens, and consumed the ascending-offering and the sacrifices,—and, the glory of Yahweh, filled the house;

2 niin että papit eivät voineet mennä Herran temppeliin; sillä Herran kirkkaus täytti Herran temppelin.

2 Och prästerna kunde icke gå in i HERRENS hus, eftersom HERRENS härlighet uppfyllde HERRENS hus.

2 so that the priests could not enter into the house of Yahweh,—because the glory of Yahweh filled the house of Yahweh;

3 Ja kun kaikki israelilaiset näkivät tulen tulevan alas ja näkivät temppelin päällä Herran kirkkauden, polvistuivat he kivillä lasketulla pihalla kasvoillensa maahan ja rukoilivat ja kiittivät Herraa siitä, että hän on hyvä, että hänen armonsa pysyy iankaikkisesti.

3 Då nu alla Israels barn sågo huru elden kom ned, och sågo HERRENS härlighet över huset, föllo de ned på den stenlagda gården, med ansiktena mot jorden, och tillbådo HERREN och tackade honom, därför att han är god, och därför att hans nåd varar evinnerligen.

3 and, all the sons of Israel, seeing the descending of the fire and the glory of Yahweh upon the house, then knelt they down with their faces toward the ground, upon the pavement, and bowed themselves in prostration, and gave thanks unto Yahweh, For he is good, For, age-abiding, is his

4 Sitten kuningas ja kaikki kansa uhrasivat teurasuhrin Herran edessä.
5 Ja kuningas Salomo uhrasi teurasuhrina kaksikymmentäkaksi tuhatta raavasta ja satakaksikymmentä tuhatta lammasta. Näin he, kuningas ja koko kansa, vihkivät Herran temppelin.
6 Papit seisoivat kukin virkatoimessaan. Ja leeviläiset, käsissään Herran soittimet, jotka kuningas Daavid oli teettänyt, seisoivat kiittämässä Herraa Daavidin ylistysvirsillä siitä, että hänen armonsa pysyy iankaikkisesti. Ja heitä vastapäätä papit soittivat torvia, kaiken Israelin seisoessa.

7 Ja Salomo pyhitti Herran temppelin edessä olevan esipihan keskiosan, sillä hänen oli siellä uhrattava polttouhri ja yhteysuhrin rasvat, koska polttouhri, ruokauhri ja rasvat eivät mahtuneet vaskialttarille, jonka Salomo oli teettänyt.

8 Näin Salomo siihen aikaan vietti juhlaa seitsemän päivää, ja koko Israel hänen kanssansa. Se oli sangen suuri kokous, johon kokoonnuttiin aina sieltä,

4 Och konungen och allt folket offrade slaktoffer inför HERRENS ansikte.
5 Konung Salomo offrade såsom slaktoffer tjugutvå tusen tjurar och ett hundra tjugu tusen av småboskapen. Så invigdes Guds hus av konungen och allt folket.

6 Och prästerna stodo där i sina tjänstförrättningar, och leviterna stodo med HERRENS musikinstrumenter, som konung David hade låtit göra, för att de med dem skulle tacka HERREN, därför att hans nåd varar evinnerligen; David lät nämligen dem utföra lovsången. Men prästerna stodo mitt emot dem och blåste i trumpeter, medan hela Israel förblev stående.
7 Och Salomo helgade den mellersta delen av förgården framför HERRENS hus; ty där offrade han brännoffren och fettstyckena av tackoffret eftersom kopparaltaret som Salomo hade låtit göra icke kunde rymma brännoffret, spisoffret och fettstyckena.

8 Tid detta tillfälle firade Salomo högtiden i sju dagar, och med honom hela Israel, en mycket stor församling ifrån hela landet, allt ifrån det ställe där

lovingkindness.
4 And, the king and all the people, were offering sacrifice before Yahweh.
5 And King Solomon offered a sacrifice—of oxen, twenty–two thousand, and of sheep, a hundred and twenty thousand,—and so the king and all the people, dedicated the house of God;
6 while, the priests, over their charges, were standing, the Levites also, with the instruments for the songs of Yahweh, which David the king had made, for giving thanks unto Yahweh, For, age–abiding, is his lovingkindness, when David offered praise by their means,—and, the priests, kept on blowing trumpets over against them, while, all Israel, were standing.
7 And Solomon hallowed the middle of the court that was before the house of Yahweh, for he offered there the ascending–sacrifices, and the fat portions of the peace–offerings,—because, the altar of bronze which Solomon had made, was not able to receive the ascending–sacrifice and the meal–offering and the fat portions.
8 And Solomon made a festival—at that time—for seven days, and all Israel with him, an exceeding great convocation,—from the entering in of Hamath, unto

mistä mennään Hamatiin, ja aina Egyptin purolta asti.
9 Kahdeksantena päivänä heillä oli juhlakokous. Sillä alttarin vihkimistä he viettivät seitsemän päivää ja juhlaa seitsemän päivää.

10 Mutta seitsemännen kuun kahdentenakymmenentenä kolmantena päivänä hän päästi kansan menemään majoillensa. He iloitsivat ja olivat hyvillä mielin siitä hyvästä, minkä Herra oli tehnyt Daavidille ja Salomolle ja kansallensa Israelille.
11 Kun Salomo oli saanut valmiiksi Herran temppelin ja kuninkaan linnan ja menestynyt kaikessa, mitä oli ajatellut tehdä Herran temppelissä ja omassa linnassaan,

12 ilmestyi Herra Salomolle yöllä ja sanoi hänelle: Minä olen kuullut sinun rukouksesi ja valinnut tämän paikan uhripaikakseni.

13 Jos minä suljen taivaan, niin ettei tule sadetta, jos minä käsken heinäsirkkain syödä maan tahi jos minä lähetän ruton kansaani,

14 mutta minun kansani, joka on otettu minun nimiini, nöyrtyy, ja he rukoilevat ja etsivät minun kasvojani ja palajavat pahoilta teiltänsä, niin minä kuulen taivaasta ja annan anteeksi heidän syntinsä ja teen heidän

vägen går till Hamat ända till Egyptens bäck.
9 Och på åttonde dagen höllo de högtidsförsamling. Ty altarets invigning firade de i sju dagar och högtiden i sju dagar.

10 Men på tjugutredje dagen i sjunde månaden lät han folket gå hem till sina hyddor; och de voro fulla av glädje och fröjd över det goda som HERREN hade gjort mot David och Salomo och mot sitt folk Israel.

11 Så fullbordade Salomo HERRENS hus och konungshuset; och allt vad Salomo hade haft i sinnet att utföra i HERRENS hus och i sitt eget hus hade lyckats honom väl.

12 Och HERREN uppenbarade sig för Salomo om natten och sade till honom: »Jag har hört din bön och utvalt denna plats åt mig till offerplats.

13 Om jag tillsluter himmelen, så att regn icke faller, om jag bjuder gräshoppor att fördärva landet, eller om jag sänder pest bland mitt folk,
14 men mitt folk, det som är uppkallat efter mitt namn, då ödmjukar sig och beder och söker mitt ansikte och omvänder sig från sina onda vägar, så vill jag höra det från himmelen och förlåta deras synd och

the ravine of Egypt.

9 And they made, on the eighth day, a closing feast,––because, the dedication of the altar, they had kept seven days and a festival seven days.
10 And, on the twenty–third of the seventh month, he sent the people away to their own homes,—rejoicing and glad in heart, over the goodness which Yahweh had performed unto David and unto Solomon, and unto Israel his people.
11 Thus Solomon finished the house of Yahweh, and the house of the king,—and, all that had come in upon the heart of Solomon, to do in the house of Yahweh and in his own house, he prosperously executed.
12 Then appeared Yahweh unto Solomon by night,—and said to him, I have heard thy prayer, and have made choice of this place for myself, as a house of sacrifice:—
13 If I shut up the heavens that there be no rain, or if I lay command on the locust, to devour the land,—or if I send pestilence, amongst my people:
14 if my people upon whom my Name is called shall humble themselves, and pray and seek my face, and turn from their wicked ways, then will, I myself, hear out of the heavens, and forgive their sin, and heal their

maansa jälleen terveeksi.
15 Nyt minun silmäni ovat avoinna, ja minun korvani tarkkaavat rukouksia tässä paikassa.
16 Ja nyt minä olen valinnut ja pyhittänyt tämän temppelin, että minun nimeni olisi siinä iäti; ja minun silmäni ja sydämeni tulevat aina olemaan siinä.

17 Ja jos sinä vaellat minun edessäni, niinkuin sinun isäsi Daavid vaelsi, ja teet kaiken, mitä minä olen käskenyt sinun tehdä, ja noudatat minun käskyjäni ja oikeuksiani,

18 niin minä pidän pystyssä sinun kuninkaallisen valtaistuimesi, niinkuin minä lupasin sinun isällesi Daavidille sanoen: 'Aina on mies sinun suvustasi hallitseva Israelia.'
19 Mutta jos te käännytte pois ja hylkäätte minun käskyni ja säädökseni, jotka minä olen teille antanut, ja menette ja palvelette muita jumalia ja kumarratte niitä,

20 niin minä kiskaisen sellaiset irti maastani, jonka minä olen heille antanut; ja tämän temppelin, jonka minä olen nimelleni pyhittänyt, minä heitän pois kasvojeni edestä, ja minä teen sen sananparreksi ja pistopuheeksi kaikille kansoille.
21 Ja tämän temppelin

skaffa bot åt deras land.
15 Så skola nu mina ögon vara öppna och mina öron akta på vad som bedes på denna plats.
16 Och nu har jag utvalt och helgat detta hus, för att mitt namn skall vara där till evig tid. Och mina ögon och mitt hjärta skola vara där alltid.

17 Om du nu vandrar inför mig, såsom din fader David vandrade, så att du gör allt vad jag har bjudit dig och håller mina stadgar och rätter,

18 då skall jag upprätthålla din konungatron, såsom jag lovade din fader David, när jag sade: 'Aldrig skall den tid komma, då en avkomling av dig icke råder över Israel.'
19 Men om I vänden om och övergiven de stadgar och bud som jag har förelagt eder, och gån bort och tjänen andra gudar och tillbedjen dem,

20 då skall jag rycka upp dem som så göra ur mitt land, det som jag har givit dem; och detta hus som jag har helgat åt mitt namn skall jag förkasta ifrån mitt ansikte; och jag skall göra det till ett ordspråk och en visa bland alla folk.

21 Och över detta hus,

land.
15 Now, mine eyes, shall be open, and, mine ears, attent,—to the prayer of this place.
16 Now, therefore, have I chosen and hallowed this house, that my Name may be there, unto times age-abiding,—and mine eyes and my heart shall he there, all the days.
17 Thou, therefore, if thou wilt walk before me, as David thy father walked, even to do according to all that I have commanded thee,—and, my statutes and regulations, thou wilt observe,
18 then will I establish the throne of thy kingdom,—according as I covenanted to David thy father, saying—There shall not fail thee a man, to rule over Israel.

19 But, if, ye yourselves, shall turn away, and forsake my statutes and my commandments, which I have set before you,—and shall go and serve other gods, and bow down to them,
20 then will I root you out from off the soil, which I have given to you, and, this house, which I have hallowed for my Name, will I cast off from before my face,—and will appoint it for a by-word and a mockery, among all the peoples;

21 and, this house which

tähden, joka ennen oli korkein, on jokainen ohikulkija tyrmistyvä. Ja kun hän kysyy: 'Miksi on Herra näin tehnyt tälle maalle ja tälle temppelille?',

22 niin vastataan: 'Siksi, että he hylkäsivät Herran, isiensä Jumalan, joka oli vienyt heidät pois Egyptin maasta, ja liittyivät muihin jumaliin, kumarsivat niitä ja palvelivat niitä; sentähden hän on antanut kaiken tämän pahan heitä kohdata.'

som har varit så upphöjt, skall då var och en som går därförbi bliva häpen. Och när någon frågar: 'Varför har HERREN gjort så mot detta land och detta hus?',

22 då skall man svara: 'Därför att de övergåvo HERREN, sina fäders Gud, som hade fört dem ut ur Egyptens land, och höllo sig till andra gudar och tillbådo dem och tjänade dem, därför har han låtit allt detta onda komma över dem.'»

hath been renowned, all that pass by near it, shall be astonished,—and say, Wherefore hath Yahweh done, thus and thus, to this land, and to this house?

22 And men shall say, Because they forsook Yahweh the God of their fathers, who brought them up out of the land of Egypt, and laid hold of other gods, and bowed down to them, and served them, for this cause, hath he brought upon them, all this calamity.

8 luku

1 Niiden kahdenkymmenen vuoden kuluttua, joina Salomo oli rakentanut Herran temppelin ja oman linnansa,

2 linnoitti Salomo ne kaupungit, jotka Huuram oli antanut hänelle, ja hän asetti israelilaisia niihin asumaan.

3 Ja Salomo meni Hamat-Soobaan ja valloitti sen.

4 Hän linnoitti myös Tadmorin erämaassa ja kaikki varastokaupungit, jotka hän oli rakentanut Hamatiin.
5 Vielä hän linnoitti Ylä-Beet-Hooronin ja Ala-Beet-Hooronin muureilla, porteilla ja salvoilla varustetuiksi kaupungeiksi;
6 samoin Baalatin ja kaikki varastokaupungit, jotka

1 När de tjugu år voro förlidna, under vilka Salomo byggde på HERRENS hus och på sitt eget hus,

2 byggde Salomo upp de städer som Huram hade givit honom och lät Israels barn bosätta sig i dem.

3 Och Salomo drog till Hamat-Soba och bemäktigade sig det.
4 Och han byggde upp Tadmor i öknen och alla de förrådsstäder som i Hamat äro byggda av honom.
5 Vidare byggde han upp Övre Bet-Horon och Nedre Bet-Horon och gjorde dem till fasta städer med murar, portar och bommar,
6 så ock Baalat och alla Salomos förrådsstäder,

1 And it came to pass, at the end of twenty years, wherein Solomon had built the house of Yahweh, and his own house,
2 that, the cities which Huram had given to Solomon, Solomon built them,—and caused, the sons of Israel, to dwell there.
3 And Solomon went to Hamath–zobah,—and prevailed against it;
4 and he built Tadmor, in the wilderness,—and all the store cities, which he built in Hamath;
5 and he built Beth–horon, the upper, and Beth–horon, the nether,—fortified cities, with walls, and doors and bars;
6 and Baalath, and all the store cities which pertained

hänellä oli, ja kaikki vaunukaupungit ja ratsumiesten kaupungit ja kaikki muut paikat, mitkä hän tahtoi linnoittaa Jerusalemissa ja Libanonilla ja kaikessa hallitsemassaan maassa.

ävensom alla vagnsstäderna och häststäderna, och allt annat som Salomo kände åstundan att bygga i Jerusalem, på Libanon och eljest i hela det land som lydde under hans välde.

to Solomon, and all the chariot cities, and the cities of the horsemen,—and every delight of Solomon which he delighted to build in Jerusalem, and in the Lebanon, and in all the land of his dominion.

7 Kaiken kansan, mitä oli jäänyt jäljelle heettiläisistä, amorilaisista, perissiläisistä, hivviläisistä ja jebusilaisista, kaikki, jotka eivät olleet israelilaisia,

7 Allt det folk som fanns kvar av hetiterna, amoréerna, perisséerna, hivéerna och jebuséerna, korteligen, alla de som icke voro av Israel --

7 As for all the people that were left, of the Hittites and the Amorites and the Perizzites and the Hivites and the Jebusites, who were not, of Israel; —

8 ne niiden jälkeläiset, jotka vielä olivat jäljellä maassa ja joita israelilaiset eivät olleet tuhonneet, ne Salomo saattoi työveron alaisiksi, aina tähän päivään asti.

8 deras avkomlingar, så många som funnos kvar i landet efter dem, i det att Israels barn icke hade utrotat dem, dessa pålade Salomo att vara arbetspliktiga, såsom de äro ännu i dag.

8 of their sons who were left after them in the land, whom the sons of Israel had not utterly destroyed, Solomon enrolled them as tributary—unto this day.

9 Mutta israelilaisista Salomo ei tehnyt ketään työorjakseen, vaan heitä oli sotilaina, hänen vaunusoturiensa päällikköinä ja hänen sotavaunujensa ja ratsumiestensä päällikköinä.

9 Men somliga av Israels barn gjorde Salomo icke till trälar vid de arbeten han utförde, utan de blevo krigare och hövitsmän för hans kämpar, eller uppsyningsmän över hans vagnar och ridhästar.

9 But, of the sons of Israel, were there none whom he delivered up as bondmen unto his work,—for, they, were men of war, and his captains and his heroes, and captains over his chariots, and his horsemen.

10 Maaherrojen virkamiehiä oli Salomolla kaksisataa viisikymmentä, jotka vallitsivat väkeä.

10 Och konung Salomos överfogdar voro två hundra femtio; dessa hade befälet över folket.

10 These, moreover, were the chiefs of his officers whom King Solomon had, two hundred and fifty,—who wielded dominion over the people.

11 Ja Salomo toi faraon tyttären Daavidin kaupungista linnaan, jonka hän oli tälle rakentanut; sillä hän sanoi: Älköön nainen asuko Daavidin, Israelin kuninkaan, linnassa; sillä se on pyhäkkö, koska Herran arkki on tullut sinne.

11 Och Salomo lät Faraos dotter flytta upp från Davids stad till det hus som han hade byggt åt henne; ty han sade: »Jag vill icke att någon kvinna skall bo i Davids, Israels konungs, hus, ty det är en helig plats, eftersom HERRENS ark har kommit dit.»

11 And, the daughter of Pharaoh, Solomon brought up, out of the city of David, unto the house which he had built for her,—for he said, A wife of mine must not dwell in the house of David king of Israel, for holy are those places whereinto the ark of Yahweh hath

come.

12 Siihen aikaan Salomo uhrasi polttouhreja Herralle Herran alttarilla, jonka hän oli rakentanut eteisen eteen.

12 Nu offrade Salomo brännoffer åt HERREN på HERRENS, altare, det som han hade byggt framför förhuset;

12 Then, Solomon offered up ascending–sacrifices, unto Yahweh,—upon the altar of Yahweh, which he had built before the porch:

13 Hän uhrasi kunakin päivänä sen päivän uhrit Mooseksen käskyn mukaan, sapatteina ja uudenkuun päivinä sekä juhlina kolme kertaa vuodessa: happamattoman leivän juhlana, viikkojuhlana ja lehtimajanjuhlana.

13 han offrade var dag de för den dagen bestämda offren, efter Moses bud, på sabbaterna, vid nymånaderna och vid högtiderna tre gånger om året, nämligen vid det osyrade brödets högtid, vid veckohögtiden och vid lövhyddohögtiden.

13 even according to the duty of each a day upon [its own] day, offering up according to the commandment of Moses, for the sabbaths, and for the new moons, and for the appointed feasts, three times in the year,—in the festival of unleavened cakes and in the festival of weeks, and in the festival of booths;

14 Ja hän asetti, niinkuin hänen isänsä Daavid oli säätänyt, pappien osastot toimittamaan virkaansa ja leeviläiset suorittamaan tehtäviänsä, veisaamaan ylistysvirsiä ja palvelemaan pappeja, kunakin päivänä sen päivän tehtävissä, sekä ovenvartijat osastoittain joka ovelle, sillä niin oli Jumalan mies Daavid käskenyt.

14 Och efter sin fader Davids anordning fastställde han de avdelningar i vilka prästerna skulle tjänstgöra, ävensom leviternas åligganden, att de skulle utföra lovsången och betjäna prästerna -- var dag de för den dagen bestämda åliggandena -- så ock huru dörrvaktarna, efter sina avdelningar, skulle hålla vakt vid de särskilda portarna; ty så hade gudsmannen David bjudit.

14 and he caused to stand, according to the regulation of David his father, the courses of the priests over their service and of the Levites over their charges, to offer praise and to minister before the priests, for the duty of each day upon its own day, and the gate–keepers in their courses, at every several gate,—for, such, was the commandment of David the man of God;

15 Eikä missään poikettu kuninkaan käskyistä, mitä tuli pappeihin, leeviläisiin ja aarrekammioihin.

15 Och man vek icke av ifrån vad konungen hade bjudit angående prästerna och leviterna, varken i fråga om någon annan angelägenhet eller i fråga om förråden.

15 neither departed they from the commandment of the king, concerning the priests and the Levites as to any duty, or as to the treasuries.

16 Ja niin suoritettiin Salomon kaikki työt, Herran temppelin perustamispäivään asti, sekä siihen saakka, kunnes se valmistui. Niin oli

16 Så utfördes allt Salomos arbete, först intill den dag då grunden lades till HERRENS hus, och sedan intill dess det blev

16 So all the work of Solomon was prepared, from the day of founding the house of Yahweh, even as far as the finishing

Herran temppeli valmis.

17 Siihen aikaan Salomo meni Esjon-Geberiin ja Elatiin, joka on meren rannalla Edomin maassa.
18 Ja Huuram lähetti palvelijansa tuomaan hänelle laivoja. Palvelijat olivat meritaitoisia ja menivät yhdessä Salomon palvelijain kanssa Oofiriin ja noutivat sieltä kultaa neljäsataa viisikymmentä talenttia ja toivat sen kuningas Salomolle.

fullbordat. Och så var då HERRENS hus färdigt.
17 Vid denna tid drog Salomo till Esjon-Geber och till Elot, på havsstranden, i Edoms land.
18 Och Huram sände till honom skepp genom sitt folk, och därjämte av sitt folk sjökunnigt manskap. De foro med Salomos folk till Ofir och hämtade därifrån fyra hundra femtio talenter guld, som de förde till konung Salomo.

thereof,—complete was the house of Yahweh.
17 Then, went Solomon to Ezion–geber, and unto Eloth on the seashore in the land of Edom.
18 And Huram sent him—by the hand of his servants—ships, and servants skilled in the sea, and they came, with the servants of Solomon, towards Ophir, and took from thence, four hundred and fifty talents of gold,—and brought unto King Solomon.

9 luku

1 Kun Saban kuningatar kuuli Salomon maineen, tuli hän Jerusalemiin koettelemaan Salomoa arvoituksilla. Hän tuli sangen suuren seurueen kanssa, mukanaan kameleja, jotka kantoivat hajuaineita, kultaa ylen paljon ja kalliita kiviä. Ja kun hän tuli Salomon luo, puhui hän tälle kaikki, mitä hänellä oli mielessänsä.

1 När drottningen av Saba fick höra ryktet om Salomo, kom hon för att i Jerusalem sätta Salomo på prov med svåra frågor. Hon kom med ett mycket stort följe och förde med sig kameler, som buro välluktande kryddor och guld i myckenhet, så ock ädla stenar. Och när hon kom inför konung Salomo, förelade hon honom allt vad hon hade i tankarna.

1 And, the queen of Sheba, heard the report of Solomon, so she came to prove Solomon with abstruse questions, in Jerusalem, with a very great train, and camels bearing spices, and gold in abundance, and precious stones,—and, when she was come to Solomon, she spake with him, as to all that was near her heart.

2 Mutta Salomo selitti hänelle kaikki hänen kysymyksensä; Salomolle ei mikään jäänyt ongelmaksi, jota hän ei olisi hänelle selittänyt.

2 Men Salomo gav henne svar på alla hennes frågor; intet var förborgat för Salomo, utan han kunde giva henne svar på allt.

2 And Solomon answered her all her questions,—and there was nothing hidden from Solomon, which he told her not.

3 Kun Saban kuningatar näki kaiken Salomon viisauden, linnan, jonka hän oli rakentanut,
4 ruuat hänen pöydällänsä, kuinka hänen palvelijansa asuivat ja hänen

3 När nu drottningen av Saba såg Salomos vishet, och såg huset som han hade byggt,
4 och såg rätterna på hans bord och såg huru hans tjänare sutto där, och huru

3 And, when the queen of Sheba had seen the wisdom of Solomon, and the house which he had built;
4 and the food of his table, and the seats of his servants, and the standing

palvelusväkensä palveli ja kuinka he olivat puetut, ja näki hänen juomanlaskijansa ja kuinka he olivat puetut, ja hänen yläsalinsa, josta hän nousi Herran temppeliin, meni hän miltei hengettömäksi.

de som betjänade honom utförde sina åligganden, och huru de voro klädda, och vidare såg hans munskänkar, och huru de voro klädda, och när hon såg den trappgång på vilken han gick upp till HERRENS hus, då blev hon utom sig av förundran.

of his attendants, with their apparel, and his cupbearers, and their apparel, and his ascent whereby he used to ascend the house of Yahweh, then was there in her no more spirit.

5 Sitten hän sanoi kuninkaalle: Totta oli se puhe, jonka minä kotimaahani sinusta ja sinun viisaudestasi kuulin.

5 Och hon sade till konungen: »Sant var det tal som jag hörde i mitt land om dig och om din vishet.

5 And she said unto the king, True was the word, which I heard in my own land,—concerning thine affairs, and concerning thy wisdom.

6 Minä en uskonut, mitä sanottiin, ennenkuin itse tulin ja sain omin silmin nähdä; ja katso, ei puoltakaan sinun suuresta viisaudestasi oltu minulle kerrottu. Sinä olet paljon suurempi, kuin minä olin kuullut huhuttavan.

6 Jag ville icke tro vad man sade förrän jag själv kom och med egna ögon fick se det; men nu finner jag att vidden av din vishet icke ens till hälften har blivit omtalad för mig. Du är vida förmer, än jag genom ryktet hade hört.

6 Howbeit I believed not their words, until I had come and mine own eyes had seen, when lo! there had not been told me, the half of the fulness of thy wisdom,—thou dost exceed the report which I heard.

7 Onnellisia ovat sinun miehesi, onnellisia nämä palvelijasi, jotka aina saavat olla sinun edessäsi ja kuulla sinun viisauttasi.

7 Sälla äro dina män, och sälla äro dessa dina tjänare, som beständigt få stå inför dig och höra din visdom.

7 How happy! are thy men, and how happy! are these thy servants,—who are standing before thee continually, and hearing thy wisdom.

8 Kiitetty olkoon Herra, sinun Jumalasi, joka sinuun on niin mielistynyt, että on asettanut sinut valtaistuimellensa olemaan kuninkaana Herran, sinun Jumalasi, kunniaksi. Sentähden, että sinun Jumalasi rakastaa Israelia ja tahtoo pitää sen pystyssä ainiaan, on hän antanut sinut heille kuninkaaksi, tekemään sitä, mikä oikeus ja vanhurskaus on.

8 Lovad vare HERREN, din Gud, som har funnit sådant behag i dig, att han har satt dig på sin tron till att vara konung inför HERREN, din Gud! Ja, därför att din Gud älskar Israel och vill hålla det vid makt evinnerligen, därför har han satt dig till konung över dem, för att du skall skipa lag och rätt.»

8 Yahweh thy God be blessed, who hath delighted in thee, to set thee upon his throne as king unto Yahweh thy God. Because of the love of thy God unto Israel, to establish them unto times age-abiding, therefore hath he set thee over them, as king, to execute justice and righteousness.

9 Ja hän antoi kuninkaalle sata kaksikymmentä talenttia

9 Och hon gav åt konungen ett hundra tjugu talenter

9 And she gave unto the king, a hundred and twenty

kultaa, sangen paljon hajuaineita ja kalliita kiviä. Ei milloinkaan ole ollut moisia hajuaineita kuin ne, jotka Saban kuningatar antoi kuningas Salomolle.

10 Huuramin palvelijat ja Salomon palvelijat, jotka toivat kultaa Oofirista, toivat myöskin santelipuuta ja kalliita kiviä.

11 Ja kuningas teetti santelipuusta portaat Herran temppeliin ja kuninkaan palatsiin ja kanteleita ja harppuja laulajille. Moisia ei oltu ennen nähty Juudan maassa.

12 Kuningas Salomo taas antoi Saban kuningattarelle kaikki, mitä tämä halusi ja pyysi, antoi vielä enemmän, kuin mitä tämä oli tuonut kuninkaalle. Sitten hän lähti paluumatkalle ja meni palvelijoineen omaan maahansa.
13 Kullan paino, mikä yhtenä vuotena tuli Salomolle, oli kuusisataa kuusikymmentä kuusi talenttia kultaa,
14 paitsi mitä kauppamiehet ja kaupustelijat toivat. Sen lisäksi kaikki Arabian kuninkaat ja maan käskynhaltijat toivat Salomolle kultaa ja hopeata.

15 Ja kuningas Salomo teetti kaksisataa suurta kilpeä pakotetusta kullasta ja käytti jokaiseen kilpeen kuusisataa

guld, så och välluktande kryddor i stor myckenhet, därtill ädla stenar; sådana välluktande kryddor som de vilka drottningen av Saba gav åt konung Salomo hava eljest icke funnits.
10 När Hirams folk och Salomos folk hämtade guld från Ofir, hemförde också de algumträ och ädla stenar.

11 Av algumträet lät konungen göra tillbehör till HERRENS hus och till konungshuset, så ock harpor och psaltare för sångarna. Sådant hade aldrig förut blivit sett i Juda land.
12 Konung Salomo åter gav åt drottningen av Saba allt vad hon åstundade och begärde, förutom vad som svarade emot det hon hade medfört åt konungen. Sedan vände hon om och for till sitt land igen med sina tjänare.
13 Det guld som årligen inkom till Salomo vägde sex hundra sextiosex talenter,

14 förutom det som infördes genom kringresande handelsmän och andra köpmän; också Arabiens alla konungar och ståthållarna i landet förde guld och silver till Salomo.

15 Och konung Salomo lät göra två hundra stora sköldar av uthamrat guld och använde till var sådan

talents of gold, and spices in great abundance and precious stones,—and there was none like that spice, which the queen of Sheba gave unto King Solomon.

10 Moreover also, the servants of Huram, and the servants of Solomon, who brought gold from Ophir, brought sandal–wood and precious stones.
11 And the king made of the sandal–wood, stairs unto the house of Yahweh, and unto the house of the king, also lyres and harps, for the singers,—and there were none seen like them before, in the land of Judah.
12 And, King Solomon, gave to the queen of Sheba all her desire, whatsoever she asked, besides [a return for] that which she had brought unto the king,—so she turned, and went away to her own land, she, and her servants.
13 Now, the weight of gold that came to Solomon in one year, was six hundred and sixty–six talents of gold;
14 besides what came in from the subjugated, and what the travelling merchants were bringing in,––and, all the kings of Arabia and the pashas of the land, were bringing gold and silver, unto Solomon.
15 And King Solomon made two hundred shields of beaten gold,—six hundred [shekels] of beaten gold,

sekeliä pakotettua kultaa;

16 samoin kolmesataa pienempää kilpeä pakotetusta kullasta, ja käytti jokaiseen kilpeen kolmesataa sekeliä kultaa. Ja kuningas asetti ne Libanoninmetsä-taloon.

17 Vielä kuningas teetti suuren norsunluisen valtaistuimen ja päällysti sen puhtaalla kullalla.
18 Valtaistuimessa oli kuusi porrasta ja astinlauta, kullalla kiinnitettyinä valtaistuimeen. Istuimen kummallakin puolella oli käsinoja, ja kaksi leijonaa seisoi käsinojan vieressä.

19 Ja kaksitoista leijonaa seisoi siinä kuudella portaalla, kummallakin puolella. Senkaltaista ei ole tehty missään muussa valtakunnassa.
20 Ja kaikki kuningas Salomon juoma-astiat olivat kultaa, ja kaikki Libanoninmetsä-talon astiat olivat puhdasta kultaa. Hopeata ei Salomon päivinä pidetty minkään arvoisena.

21 Kuninkaalla oli näet laivoja, jotka kulkivat Tarsiiseen Huuramin palvelijain kanssa; kerran kolmessa vuodessa Tarsiin-laivat tulivat ja toivat kultaa ja hopeata, norsunluuta, apinoita ja riikinkukkoja.
22 Ja kuningas Salomo oli kaikkia maan kuninkaita

sköld sex hundra siklar uthamrat guld;
16 likaledes tre hundra mindre sköldar av uthamrat guld och använde till var sådan sköld tre hundra siklar guld; och konungen satte upp dem i Libanonskogshuset.
17 Vidare lät konungen göra en stor tron av elfenben och överdrog den med rent guld.
18 Tronen hade sex trappsteg och en pall av guld, fastsatta vid tronen; på båda sidor om sitsen voro armstöd, och två lejon stodo utmed armstöden;

19 och tolv lejon stodo där på de sex trappstegen, på båda sidor. Något sådant har aldrig blivit förfärdigat i något annat rike.

20 Och alla konung Salomos dryckeskärl voro av guld, och alla kärl i Libanonskogshuset voro av fint guld; silver aktades icke för något i Salomos tid.

21 Ty konungen hade skepp som gingo till Tarsis med Hurams folk; en gång vart tredje år kommo Tarsis-skeppen hem och förde med sig guld och silver, elfenben, apor och påfåglar.

22 Och konung Salomo blev större än någon annan

overlay one shield;

16 also three hundred bucklers of beaten gold, three hundred [shekels] of gold, overlay one buckler,—and the king placed them in the house of the forest of Lebanon.
17 And the king made a great throne of ivory,—and overlaid it with pure gold;

18 and there were six steps to the throne, and a footstool in gold, unto the throne, made fast, and supports, on this side and on that, unto the seat,—and, two lions, standing by the supports;
19 and, twelve lions, standing there upon the six steps, on this side and on that,—there was never made the like, for any kingdom.

20 And, all the drinking vessels of King Solomon, were of gold, and, all the vessels of the house of the forest of Lebanon, were of purified gold,—there was no silver, it was esteemed, in the days of Solomon, as nothing.
21 For, the ships of the king, used to go to Tarshish, with the servants of Huram,—once in three years, came in the ships of Tarshish, bearing gold and silver, ivory and apes, and peacocks.
22 And so King Solomon became greater than all the

suurempi rikkaudessa ja viisaudessa.
23 Ja kaikki maan kuninkaat pyrkivät näkemään Salomoa kuullaksensa hänen viisauttaan, jonka Jumala oli antanut hänen sydämeensä.
24 Ja he toivat kukin lahjansa: hopea- ja kultakaluja, vaatteita, aseita, hajuaineita, hevosia ja muuleja, joka vuosi vuoden tarpeen.

25 Salomolla oli neljätuhatta hevosvaljakkoa vaunuineen ja kaksitoista tuhatta ratsumiestä; ne hän sijoitti vaunukaupunkeihin ja kuninkaan luo Jerusalemiin.

26 Ja hän vallitsi kaikkia kuninkaita Eufrat-virrasta aina filistealaisten maahan ja Egyptin rajaan asti.

27 Ja kuningas toimitti niin, että Jerusalemissa oli hopeata kuin kiviä, ja setripuuta niin paljon kuin metsäviikunapuita Alankomaassa.
28 Ja hevosia tuotiin Salomolle Egyptistä ja kaikista muista maista.

29 Mitä muuta Salomosta on kerrottavaa, hänen sekä aikaisemmista että myöhemmistä vaiheistaan, se on kirjoitettuna profeetta Naatanin historiassa, siilolaisen Ahian ennustuksessa ja näkijä Jeddon näyssä Jerobeamista,

konung på jorden, både i rikedom och i vishet.
23 Alla konungar på jorden kommo för att besöka Salomo och höra den vishet som Gud hade nedlagt i hans hjärta.
24 Och var och en av dem förde med sig skänker: föremål av silver och av guld, kläder, vapen, välluktande kryddor, hästar och mulåsnor. Så skedde år efter år.

25 Och Salomo hade fyra tusen spann hästar med vagnar och tolv tusen ridhästar; dem förlade han dels i vagnsstäderna, dels i Jerusalem, hos konungen själv.
26 Och han var herre över alla konungar ifrån floden ända till filistéernas land och sedan ända ned till Egyptens gräns.
27 Och konungen styrde så, att silver blev lika vanligt i Jerusalem som stenar, och cederträ lika vanligt som mullbärsfikonträ i Låglandet.

28 Och hästar infördes till Salomo från Egypten och från alla andra länder.

29 Vad nu vidare är att säga om Salomo, om hans första tid såväl som om hans sista, det finnes upptecknat i profeten Natans krönika, i siloniten Ahias profetia och i siaren Jedais syner om Jerobeam, Nebats son.

kings of the earth,—as to riches, and wisdom.
23 And, all the kings of the earth, were seeking the face of Solomon,—to hear his wisdom, which God had put in his heart;
24 and, they, were bringing in every man his present—utensils of silver, and utensils of gold, and mantles, armour, and spices, horses and mules,—the need of a year in a year.
25 And Solomon had four thousand stalls of horses, and chariots, and twelve thousand horsemen,—and he settled them in the chariot cities, and with the king in Jerusalem.
26 And he ruled over all the kings,—from the river [Euphrates], even up to the land of the Philistines, yea up to the bounds of Egypt.
27 And the king made the silver in Jerusalem like the stones,—and, the cedar trees, made he like the sycomores which are in the lowland, for abundance.
28 And they used to bring horses out of Egypt unto Solomon, and out of all lands.
29 Now, the rest of the acts of Solomon, first and last, are they not written in the records of Nathan the prophet, and in the prophecy of Ahijah the Shilonite, and in the visions of Iddo the seer, concerning Jeroboam son of Nebat?

Nebatin pojasta.
30 Salomo hallitsi Jerusalemissa koko Israelia neljäkymmentä vuotta.
31 Sitten Salomo meni lepoon isiensä tykö, ja hänet haudattiin isänsä Daavidin kaupunkiin. Ja hänen poikansa Rehabeam tuli kuninkaaksi hänen sijaansa.

30 Salomo regerade i Jerusalem över hela Israel i fyrtio år.
31 Och Salomo gick till vila hos sina fäder, och man begrov honom i hans fader Davids stad. Och hans son Rehabeam blev konung efter honom.

30 And Solomon reigned in Jerusalem over all Israel, forty years.
31 And Solomon slept with his fathers, and they buried him in the city of David his father,—and Rehoboam his son reigned in his stead.

10 luku

1 Rehabeam meni Sikemiin, sillä koko Israel oli tullut Sikemiin tekemään häntä kuninkaaksi.
2 Kun Jerobeam, Nebatin poika, kuuli sen - hän oli Egyptissä, jonne oli paennut kuningas Salomoa - palasi Jerobeam Egyptistä.

1 Och Rehabeam drog till Sikem, ty hela Israel hade kommit till Sikem för att göra honom till konung.
2 När Jerobeam, Nebats son, hörde detta, där han var i Egypten -- dit hade han nämligen flytt för konung Salomo -- vände han tillbaka från Egypten.

1 And Rehoboam went to Shechem,—for, to Shechem, had all Israel come, to make him king.
2 And it came to pass, when Jeroboam son of Nebat, who was in Egypt– whither he had fled from the face of Solomon the king—heard of it, then returned Jeroboam out of Egypt.

3 Ja he lähettivät kutsumaan hänet. Niin Jerobeam ja koko Israel tuli saapuville, ja he puhuivat Rehabeamille sanoen:
4 Sinun isäsi teki meidän ikeemme raskaaksi; mutta huojenna sinä nyt se kova työ, jota isäsi teetti, ja se raskas ies, jonka hän pani meidän niskaamme, niin me palvelemme sinua.

3 Och de sände bort och läto kalla honom åter. Då kom Jerobeam tillstädes jämte hela Israel och talade till Rehabeam och sade:
4 »Din fader gjorde vårt ok för svårt; men lätta nu du det svåra arbete och det tunga ok som din fader lade på oss, så vilja vi tjäna dig.»

3 And they sent, and called him, so Jeroboam and all Israel came,—and spake unto Rehoboam, saying:

4 Thy father, made our yoke oppressive,—now, therefore, lighten thou somewhat the oppressive servitude of thy father and his heavy yoke which he put upon us, and we will serve thee.

5 Hän vastasi heille: Odottakaa kolme päivää ja tulkaa sitten takaisin minun tyköni. Ja kansa meni.
6 Kuningas Rehabeam neuvotteli vanhain kanssa, jotka olivat palvelleet hänen isäänsä Salomoa, kun tämä

5 Han svarade dem: »Vänten ännu tre dagar, och kommen så tillbaka till mig.» Och folket gick.
6 Då rådförde sig konung Rehabeam med de gamle som hade varit i tjänst hos hans fader Salomo, medan

5 And he said unto them, Yet three days, and then return unto me,—and the people departed.
6 Then King Rehoboam took counsel with the old men who had been standing before Solomon his father,

vielä eli, ja kysyi: Kuinka te neuvotte vastaamaan tälle kansalle?

7 He vastasivat hänelle ja sanoivat: Jos sinä olet hyvä tätä kansaa kohtaan, olet armollinen heille ja puhut heille hyviä sanoja, niin he ovat sinun palvelijoitasi kaiken elinaikasi.

8 Mutta hän hylkäsi tämän neuvon, jonka vanhat hänelle antoivat, ja neuvotteli nuorten miesten kanssa, jotka olivat kasvaneet hänen kanssaan ja jotka palvelivat häntä.

9 Hän kysyi heiltä: Kuinka te neuvotte meitä vastaamaan tälle kansalle, joka on puhunut minulle sanoen: 'Huojenna se ies, jonka sinun isäsi on pannut meidän niskaamme'?

10 Niin nuoret miehet, jotka olivat kasvaneet hänen kanssaan, vastasivat hänelle sanoen: Sano näin tälle kansalle, joka on puhunut sinulle sanoen: 'Sinun isäsi teki meidän ikeemme raskaaksi, mutta huojenna sinä se meiltä' - sano heille näin: 'Minun pikkusormeni on paksumpi kuin minun isäni lantio.

11 Jos siis isäni on sälyttänyt teidän selkäänne raskaan ikeen, niin minä teen teidän ikeenne vielä raskaammaksi; jos isäni on kurittanut teitä raipoilla, niin minä kuritan teitä

denne ännu levde; han sade: »Vilket svar råden I mig att giva detta folk?»

7 De svarade honom och sade: »Om du visar dig god mot detta folk och är nådig mot dem och talar goda ord till dem, så skola de för alltid bliva dina tjänare.»

8 Men han aktade icke på det råd som de gamle hade givit honom, utan rådförde sig med de unga män som hade vuxit upp med honom, och som nu voro i hans tjänst.

9 Han sade till dem: »Vilket svar råden I oss att giva detta folk som har talat till mig och sagt: 'Lätta det ok som din fader har lagt på oss'?»

10 De unga männen som hade vuxit upp med honom svarade honom då och sade: »Så bör du säga till folket som har talat till dig och sagt: 'Din fader gjorde vårt ok tungt, men lätta du det för oss' -- så bör du säga till dem: 'Mitt minsta finger är tjockare än min faders länd.

11 Så veten nu, att om min fader har belastat eder med ett tungt ok, så skall jag göra edert ok ännu tyngre; har min fader tuktat eder med ris, så skall jag göra det med skorpiongissel.'»

while he yet lived, saying,—How do, ye, counsel to return answer unto this people?

7 And they spake unto him saying, If thou wilt be kind to this people, and please them, and speak unto them kind words, then will they be thy servants, all the days.

8 But he declined the counsel of the old men, which they gave him,—and took counsel with the young men who had grown up with him, who were standing before him.

9 And he said unto them, What do, ye, counsel that we should return as answer, unto this people,—who have spoken unto me saying, Lighten thou somewhat the yoke, which thy father put upon us?

10 Then spake with him the young men who had grown up with him, saying, Thus, shalt thou speak unto the people who have spoken unto thee saying, Thy father, made our yoke heavy, Thou, therefore, lighten somewhat our yoke,—Thus, shalt thou say unto them, My little finger, is thicker than my father's loins;

11 Now, therefore, my father, laid upon you a heavy yoke, but, I, will add to your yoke,—My father, chastised you with whips, but, I, with scorpions,

piikkiruoskilla.'
12 Niin Jerobeam ja koko kansa tuli Rehabeamin tykö kolmantena päivänä, niinkuin kuningas oli käskenyt, sanoen: Tulkaa takaisin minun tyköni kolmantena päivänä.
13 Ja kuningas antoi heille kovan vastauksen. Sillä kuningas Rehabeam hylkäsi vanhain neuvon
14 ja puhui heille nuorten miesten neuvon mukaan, sanoen: Jos minun isäni on tehnyt teidän ikeenne raskaaksi, niin minä teen sen vielä raskaammaksi; jos minun isäni on kurittanut teitä raipoilla, niin minä kuritan teitä piikkiruoskilla.
15 Kuningas ei siis kuullut kansaa; sillä Jumala sen niin salli täyttääkseen sanansa, jonka hän oli puhunut Jerobeamille, Nebatin pojalle, siilolaisen Ahian kautta.

16 Kun koko Israel huomasi, ettei kuningas heitä kuullut, vastasi kansa kuninkaalle näin: Mitä osaa meillä on Daavidiin? Ei meillä ole perintöosaa Isain poikaan. Majoillesi, Israel, joka mies! Valvo nyt huonettasi, Daavid! Ja koko Israel meni majoillensa.

17 Niin Rehabeam tuli ainoastaan niiden israelilaisten kuninkaaksi, jotka asuivat Juudan

12 Så kom nu Jerobeam med allt folket till Rehabeam på tredje dagen, såsom konungen hade befallt, i det han sade: »Kommen tillbaka till mig på tredje dagen.»
13 Då gav konungen dem ett hårt svar; ty konung Rehabeam aktade icke på de gamles råd.
14 Han talade till dem efter de unga männens råd och sade: »Jag skall göra edert ok tungt, ja, jag skall göra det ännu tyngre än förut; har min fader tuktat eder med ris, så skall jag göra det med skorpiongissel.»

15 Alltså hörde konungen icke på folket; ty det var så skickat av Gud, för att HERRENS ord skulle uppfyllas, det som han hade talat till Jerobeam, Nebats son, genom Ahia från Silo.

16 Då nu hela Israel förnam att konungen icke ville höra på dem, gav folket konungen detta svar: »Vad del hava vi i David? Ingen arvslott hava vi i Isais son. Israel drage hem, var och en till sin hydda. Se nu själv om ditt hus, du David.» Därefter drog hela Israel hem till sina hyddor.

17 Allenast över de israeliter som bodde i Juda städer förblev Rehabeam konung.

12 So Jeroboam and all the people came unto Rehoboam, on the third day,—as the king spake, saying, Return unto me on the third day.
13 And the king answered them harshly,—and King Rehoboam declined the counsel of the old men;
14 and spake unto them according to the counsel of the young men, saying, My father, made your yoke heavy, but, I, will add thereunto,—My father, chastised you with whips, But, I, with scorpions.
15 So the king hearkened not unto the people,—for there had come to be a turn from God, to the end Yahweh might establish his word which he had spoken by means of Ahijah the Shilonite, unto Jeroboam, son of Nebat.
16 And, when, all Israel, [saw] that the king hearkened not unto them, the people answered the king, saying—What portion have, we, in David, or inheritance in the son of Jesse? Every man, to your homes, O Israel! Now, see to thine own house, O David! And all Israel departed to their homes.
17 But, as for the sons of Israel who were dwelling in the cities of Judah, Rehoboam reigned over

kaupungeissa.
18 Ja kun kuningas Rehabeam lähetti matkaan verotöiden valvojan Hadoramin, kivittivät israelilaiset hänet kuoliaaksi. Silloin kuningas Rehabeam nousi nopeasti vaunuihinsa ja pakeni Jerusalemiin.

19 Näin Israel luopui Daavidin suvusta, aina tähän päivään asti.

18 Och när konung Rehabeam sände åstad Hadoram, som hade uppsikten över de allmänna arbetena, stenade Israels barn denne till döds; och konung Rehabeam själv måste med hast stiga upp i sin vagn och fly till Jerusalem.

19 Så avföll Israel från Davids hus och har varit skilt därifrån ända till denna dag.

them.
18 Then King Rehoboam sent Hadoram, who was over the tribute, and the sons of Israel stoned him with stones, that he died. So, King Rehoboam, hasted to mount his chariot, to flee to Jerusalem.

19 Thus Israel rebelled against the house of David––unto this day.

11 luku

1 Kun Rehabeam tuli Jerusalemiin, kokosi hän Juudan heimon ja Benjaminin, sata kahdeksankymmentä tuhatta sotakuntoista valiomiestä, sotimaan Israelia vastaan ja palauttamaan kuninkuutta Rehabeamille.
2 Mutta Jumalan miehelle Semajalle tuli tämä Herran sana:
3 Sano Rehabeamille, Salomon pojalle, Juudan kuninkaalle, ja koko Israelille Juudassa ja Benjaminissa näin:
4 'Näin sanoo Herra: Älkää menkö sotimaan veljiänne vastaan. Palatkaa kukin kotiinne, sillä minä olen sallinut tämän tapahtua.' Niin he kuulivat Herran sanoja, kääntyivät takaisin eivätkä menneet Jerobeamia vastaan.

1 Och när Rehabeam kom till Jerusalem, församlade han Juda hus och Benjamin, ett hundra åttio tusen utvalda krigare, för att de skulle strida mot Israel och återvinna konungadömet åt Rehabeam.

2 Men HERRENS ord kom till gudsmannen Semaja; han sade:
3 »Säg till Rehabeam, Salomos son, Juda konung, och till alla israeliter i Juda och Benjamin:

4 Så säger HERREN: I skolen icke draga upp och strida mot edra bröder. Vänden tillbaka hem, var och en till sitt, ty vad som har skett har kommit från mig.» Och de lyssnade till HERRENS ord och vände om och drogo icke mot Jerobeam.

1 And when Rehoboam had entered Jerusalem, he called together the house of Judah and Benjamin, a hundred and eighty thousand chosen men, warriors,—to fight against Israel, to bring back the kingdom to Rehoboam.
2 Then came the word of Yahweh, unto Shemaiah the man of God, saying:
3 Speak unto Rehoboam son of Solomon, king of Judah,—and unto all Israel in Judah and in Benjamin, saying:
4 Thus, saith Yahweh, Ye shall not go up neither shall ye fight against your brethren, return every man to his own house, for, from me, hath this thing been brought about. So they hearkened unto the words of Yahweh, and turned back from going against Jeroboam.

5 Mutta Rehabeam asui Jerusalemissa ja linnoitti lujasti Juudan kaupunkeja.

5 Men Rehabeam bodde i Jerusalem, och han befäste städer i Juda och gjorde dem till fasta platser.

5 And Rehoboam dwelt in Jerusalem,—and built cities for defence, in Judah;

6 Hän linnoitti Beetlehemin, Eetanin, Tekoan,

6 Han befäste Bet-Lehem, Etam, Tekoa,

6 yea he built Bethlehem and Etam, and Tekoa;

7 Beet-Suurin, Sookon, Adullamin,

7 Bet-Sur, Soko, Adullam

7 and Beth–zur and Soco, and Adullam;

8 Gatin, Maaresan, Siifin,

8 Gat, Maresa, Sif,

8 and Gath and Mareshah, and Ziph;

9 Adoraimin, Laakiin, Asekan,

9 Adoraim, Lakis, Aseka,

9 and Adoraim and Lachish, and Azekah;

10 Soran, Aijalonin ja Hebronin, jotka ovat Juudassa ja Benjaminissa; ne hän linnoitti lujiksi kaupungeiksi.

10 Sorga, Ajalon och Hebron, alla i Juda och Benjamin, och gjorde dem till fasta städer.

10 and Zorah, and Aijalon and Hebron, which are in Judah and Benjamin,—as fortified cities.

11 Hän varusti linnoitukset ja sijoitti niihin päämiehiä sekä muonavarastoja, öljyä ja viiniä

11 Och han gjorde deras befästningar starka och tillsatte hövdingar i dem och lade in i dem förråd av mat, olja och vin;

11 And he strengthened the fortified places,—and put therein captains, and stores of food, and oil and wine;

12 ja jokaiseen kaupunkiin kilpiä ja keihäitä; hän varusti ne hyvin lujasti. Ja Juuda ja Benjamin olivat hänen.

12 var och en särskild av dessa städer försåg han med sköldar och spjut; han befäste dem mycket starkt. Och Juda och Benjamin förblevo under hans välde.

12 and, in every several city, shields and spears, and made them exceedingly strong,—thus Judah and Benjamin remained his.

13 Ja papit ja leeviläiset, mitä koko Israelissa oli, tulivat kaikilta alueiltaan ja asettuivat palvelemaan häntä.

13 Och prästerna och leviterna i hela Israel gingo över till honom från alla sina områden;

13 And, the priests and Levites that were in all Israel, took their stand with him, out of all their boundaries.

14 Sillä leeviläiset jättivät laidunmaansa ja perintömaansa ja lähtivät Juudaan ja Jerusalemiin, koska Jerobeam ja hänen poikansa olivat hyljänneet heidät, niin etteivät he saaneet pappeina palvella Herraa,

14 ty leviterna övergåvo sina utmarker och sina andra besittningar och begåvo sig till Juda och Jerusalem, eftersom Jerobeam med sina söner drev dem bort ifrån deras tjänst såsom HERRENS präster,

14 For the Levites left their pasture lands, and their possessions, and came to Judah, and to Jerusalem,—for Jeroboam and his sons cast them off, from ministering as priests unto Yahweh;

15 Jerobeam kun oli asettanut itselleen pappeja uhrikukkuloita varten ja metsänpeikkoja varten ja

15 och anställde åt sig andra präster för offerhöjderna och för de onda andarna och för

15 and appointed for himself priests for the high places, and for the demons—and for the calves

vasikoita varten, jotka hän oli teettänyt.
16 Ja heitä seurasivat kaikista Israelin sukukunnista Jerusalemiin ne, jotka sydämestään antautuivat etsimään Herraa, Israelin Jumalaa, uhratakseen Herralle, isiensä Jumalalle.
17 Näin he vahvistivat Juudan valtakuntaa ja tukivat Rehabeamia, Salomon poikaa, kolme vuotta; sillä he vaelsivat Daavidin ja Salomon teitä kolme vuotta.

18 Ja Rehabeam otti vaimokseen Mahlatin, joka oli Daavidin pojan Jerimotin ja Iisain pojan Eliabin tyttären Abihailin tytär.
19 Tämä synnytti hänelle pojat Jeuksen, Semarjan ja Saahamin.
20 Hänen jälkeensä hän nai Maakan, Absalomin tyttären, joka synnytti hänelle Abian, Attain, Siisan ja Selomitin.

21 Ja Rehabeam rakasti Maakaa, Absalomin tytärtä, enemmän kuin kaikkia muita vaimojaan ja sivuvaimojaan. Sillä hän oli ottanut kahdeksantoista vaimoa ja kuusikymmentä sivuvaimoa; ja hänelle syntyi kaksikymmentä kahdeksan poikaa ja kuusikymmentä tytärtä.
22 Ja Rehabeam asetti Abian, Maakan pojan, päämieheksi, ruhtinaaksi hänen veljiensä joukossa, sillä hän aikoi tehdä hänet kuninkaaksi.
23 Ja viisaasti hän jakoi

kalvarna som han hade låtit göra.
16 Och dem följde ifrån alla Israels stammar de som vände sina hjärtan till att söka HERREN, Israels Gud; dessa kommo till Jerusalem för att offra åt HERREN, sina fäders Gud.
17 I tre år befäste de så konungamakten i Juda och gjorde Rehabeams, Salomos sons, välde starkt; ty i tre år vandrade de på Davids och Salomos väg.

18 Och Rehabeam tog till hustru åt sig Mahalat, dotter till Jerimot, Davids son, och till Abihail, Eliabs, Isais sons, dotter.
19 Hon födde åt honom sönerna Jeus, Semarja och Saham.
20 Och efter henne tog han till hustru Maaka, Absaloms dotter. Hon födde åt honom Abia, Attai, Sisa och Selomit.
21 Och Rehabeam hade Maaka, Absaloms dotter, kärare än alla sina andra hustrur och bihustrur -- ty han hade tagit aderton hustrur och sextio bihustrur -- och han födde tjuguåtta söner och sextio döttrar.

22 Och Rehabeam satte Abia, Maakas son, till huvud och furste bland sina bröder, ty han hade i sinnet att göra honom till konung.

23 Och på lämpligt sätt

which he had made.

16 And, after them—out of all the tribes of Israel, such as were setting their heart to seek Yahweh God of Israel, came to Jerusalem, to sacrifice unto Yahweh, God of their fathers.
17 So they strengthened the kingdom of Judah, and emboldened Rehoboam son of Solomon, for three years,—for they walked in the way of David and Solomon, for three years.
18 And Rehoboam took him to wife, Mahalath, daughter of Jerimoth, son of David,—and Abihail, daughter of Eliab, son of Jesse;
19 and she bare him sons,––Jeush and Shamariah and Zaham.
20 And, after her, he took Maacah, daughter of Absolom,—and she bare him Abijah, and Attai, and Ziza, and Shelomith.
21 And Rehoboam loved Maacah daughter of Absolom, above all his wives and his concubines, for, eighteen wives, took he, and sixty concubines,—and begat twenty–eight sons, and sixty daughters.

22 So then Rehoboam appointed Abijah son of Maacah as head, to be chief ruler among his brethren,—yea that he might make him king.
23 So he took heed, and

kaikki Juudan ja Benjaminin maakunnat ja kaikki varustetut kaupungit kaikkien poikiensa kesken ja antoi heille runsaasti elintarpeita ja hankki heille paljon vaimoja.

fördelade han alla Judas och Benjamins landskap och alla fasta städer mellan några av sina söner och gav dem rikligt underhåll; han skaffade dem ock hustrur i mängd.

dispersed all his sons throughout all the lands of Judah and Benjamin, unto all the fortified cities, and gave them food in abundance,—and asked a multitude of wives.

12 luku

1 Kun Rehabeamin kuninkuus oli vahvistunut ja hän oli voimistunut, hylkäsi hän Herran lain, hän ja koko Israel hänen kanssaan.

1 När Rehabeams konungamakt nu hade blivit befäst och han hade blivit mäktig, övergav han HERRENS lag, han jämte hela Israel.

1 And it came to pass, when Rehoboam had established the kingdom, and had strengthened himself, he forsook the law of Yahweh,—and all Israel with him.

2 Mutta kuningas Rehabeamin viidentenä hallitusvuotena hyökkäsi Siisak, Egyptin kuningas, Jerusalemin kimppuun, sillä he olivat tulleet uskottomiksi Herraa kohtaan.

2 Men i konung Rehabeams femte regeringsår drog Sisak, konungen i Egypten, upp mot Jerusalem, därför att de hade varit otrogna mot HERREN;

2 And so it came to pass, in the fifth year of King Rehoboam, that Shishak king of Egypt came up against Jerusalem,—because they had dealt treacherously against Yahweh; —

3 Hänellä oli mukanaan sotavaunuja tuhat kaksisataa ja ratsumiehiä kuusikymmentä tuhatta, ja lukematon oli väki, joka tuli hänen kanssaan Egyptistä: liibyalaisia, sukkilaisia ja etiopialaisia.

3 han kom med ett tusen två hundra vagnar och sextio tusen ryttare, och ingen kunde räkna det folk som följde honom från Egypten: libyer, suckéer och etiopier.

3 with twelve hundred chariots, and with sixty thousand horsemen,–and, without number, the people who came with him out of Egypt—Lybians, Sukkiim, and Ethiopians.

4 Ja hän valloitti Juudan varustetut kaupungit ja tuli aina Jerusalemiin saakka.

4 Och han intog de fasta städerna i Juda och kom ända till Jerusalem.

4 And he captured the cities of defence which belonged to Judah,—and came, as far as Jerusalem.

5 Niin profeetta Semaja tuli Rehabeamin ja Juudan päämiesten tykö, jotka olivat kokoontuneet Jerusalemiin Siisakia pakoon, ja hän sanoi heille: Näin sanoo Herra: Te olette hyljänneet minut, sentähden olen minäkin hyljännyt teidät Siisakin käsiin.

5 Och profeten Semaja hade kommit till Rehabeam och till Juda furstar, som hade församlat sig i Jerusalem av fruktan för Sisak; och han sade till dem: »Så säger HERREN: I haven övergivit mig, därför har ock jag övergivit eder och givit eder i Sisaks

5 And, Shemaiah the prophet, came unto Rehoboam, and the rulers of Judah, who had gathered themselves together unto Jerusalem because of Shishak,—and said unto them, Thus, saith Yahweh, Ye, have left, me, Therefore, I also, have left, you, in the

hand.»

6 Silloin Israelin päämiehet ja kuningas nöyrtyivät ja sanoivat: Herra on vanhurskas.

6 Då ödmjukade sig Israels furstar och konungen själv och sade: »HERREN är rättfärdig.»

hands of Shishak.

6 Then the rulers of Israel and the king humbled themselves,—and said, Righteous, is Yahweh!

7 Kun Herra näki heidän nöyrtyvän, tuli Semajalle tämä Herran sana: He ovat nöyrtyneet; minä en tuhoa heitä, vaan minä annan heidän hädin tuskin pelastua, eikä minun vihaani vuodateta Jerusalemin päälle Siisakin käden kautta.

7 När nu HERREN såg att de ödmjukade sig, kom HERRENS ord till Semaja; han sade: »Eftersom de hava ödmjukat sig, vill jag icke fördärva dem; jag skall låta dem med knapp nöd komma undan, och min vrede skall icke bliva utgjuten över Jerusalem genom Sisaks hand.

7 And, when Yahweh saw that they humbled themselves, the word of Yahweh came unto Shemaiah, saying—They have humbled themselves, I will not destroy them,—but will grant them, in a little while, to escape, and my wrath shall not be poured out upon Jerusalem, by the hand of Shishak.

8 Kuitenkin heidän on tultava hänen palvelijoikseen, että he tulisivat tietämään, mitä on palvella minua ja mitä on palvella vieraitten maitten valtakuntia.

8 Dock skola de nödgas bliva honom underdåniga, för att de må lära sig förstå vilken skillnad det är mellan att tjäna mig och att tjäna främmande konungadömen.»

8 Nevertheless they shall become his servants, that they may know my service, and the service of the kingdoms of the countries.

9 Niin Siisak, Egyptin kuningas, hyökkäsi Jerusalemin kimppuun ja otti Herran temppelin aarteet ja kuninkaan linnan aarteet, otti kaikki tyynni. Hän otti myös kaikki kultakilvet, jotka Salomo oli teettänyt.

9 Så drog nu Sisak, konungen i Egypten, upp mot Jerusalem. Och han tog skatterna i HERRENS hus och skatterna i konungshuset; alltsammans tog han. Han tog ock de gyllene sköldar som Salomo hade låtit göra.

9 So Shishak king of Egypt came up against Jerusalem, and took the treasures of the house of Yahweh, and the treasures of the house of the king, the whole, he took,—and he took the bucklers of gold, which Solomon had made.

10 Kuningas Rehabeam teetti niiden sijaan vaskikilvet ja jätti ne henkivartijain päälliköitten haltuun, jotka vartioivat kuninkaan linnan ovella.

10 I deras ställe lät konung Rehabeam göra sköldar av koppar, och dessa lämnade han i förvar åt hövitsmännen för drabanterna som höllo vakt vid ingången till konungshuset.

10 And King Rehoboam made, instead of them, bucklers of bronze,—and committed them unto the hand of the captains of the runners, who kept guard at the entrance of the house of the king.

11 Ja niin usein kuin kuningas meni Herran temppeliin, menivät myöskin henkivartijat ja kantoivat niitä ja veivät ne sitten takaisin

11 Och så ofta konungen gick till HERRENS hus, gingo ock drabanterna och buro dem; sedan förde de dem tillbaka till drabantsalen.

11 And so it was, whensoever the king came into the house of Yahweh, the runners came and bare them, and then returned

henkivartijain huoneeseen.

12 Sentähden, että Rehabeam nöyrtyi, kääntyi Herran viha hänestä pois, niin ettei tullut täydellistä tuhoa; ja olivathan asiat Juudassa vielä hyvin.

13 Niin kuningas Rehabeam vahvistui Jerusalemissa ja hallitsi edelleen. Sillä Rehabeam oli neljänkymmenen yhden vuoden vanha tullessaan kuninkaaksi, ja hän hallitsi seitsemäntoista vuotta Jerusalemissa, siinä kaupungissa, jonka Herra oli valinnut kaikista Israelin sukukunnista, sijoittaaksensa nimensä siihen. Hänen äitinsä oli nimeltään Naema, ammonilainen.

14 Ja hän teki sitä, mikä on pahaa, sillä hän ei kiinnittänyt sydäntänsä etsimään Herraa.

15 Rehabeamin vaiheet, sekä aikaisemmat että myöhemmät, ovat kirjoitetut profeetta Semajan ja näkijä Iddon historiaan, sukuluettelojen tapaan. Mutta Rehabeamin ja Jerobeamin väliset taistelut jatkuivat kaiken aikaa.

16 Sitten Rehabeam meni lepoon isiensä tykö, ja hänet haudattiin Daavidin kaupunkiin. Ja hänen poikansa Abia tuli kuninkaaksi hänen sijaansa.

12 Därför att nu Rehabeam ödmjukade sig, vände sig HERRENS vrede ifrån honom, så att han icke alldeles fördärvade honom. Också fanns ännu något gott i Juda.

13 Alltså befäste konung Rehabeam sitt välde i Jerusalem och fortsatte att regera. Rehabeam var nämligen fyrtioett år gammal, när han blev konung, och han regerade sjutton år i Jerusalem, den stad som HERREN hade utvalt ur alla Israel stammar, till att där fästa sitt namn. Hans moder hette Naama, ammonitiskan.

14 Och han gjorde vad ont var, ty han vände icke sitt hjärta till att söka HERREN.

15 Men vad som är att säga om Rehabeam, om hans första tid såväl som om hans sista, det finnes upptecknat i profeten Semajas och siaren Iddos krönikor, enligt släktregistrens sätt. Och Rehabeam och Jerobeam lågo i krig med varandra, så länge de levde.

16 Men Rehabeam gick till vila hos sina fäder och blev begraven i Davids stad. Och hans son Abia blev konung efter honom.

them into the chamber of the runners.

12 But, when he humbled himself, then turned from him the anger of Yahweh, that he would not destroy, to make an end,—moreover also, in Judah, there were some good things.

13 So King Rehoboam strengthened himself in Jerusalem, and reigned,—because, forty-one years old, was Rehoboam when he began to reign, and, seventeen years, reigned he in Jerusalem, the city which Yahweh had chosen, to set his Name there—from among all the tribes of Israel, and, the name of his mother, was Naamah, the Ammonitess.

14 But he did evil,—in that he did not fix his heart to seek Yahweh.

15 Now, the story of Rehoboam, first and last, is it not written in the story of Shemaiah the prophet and Iddo the seer, for enrolling,—also the wars of Rehoboam and Jeroboam, all the days?

16 And Rehoboam slept with his fathers, and was buried in the city of David,—and Abijah his son reigned in his stead.

13 luku

1 Jerobeamin kahdeksantenatoista hallitusvuotena tuli Abia Juudan kuninkaaksi.
2 Hän hallitsi kolme vuotta Jerusalemissa. Hänen äitinsä nimi oli Mikaja, Uurielin tytär, Gibeasta. Mutta Abia ja Jerobeam olivat sodassa keskenään.

3 Abia aloitti sodan urhoollisella sotajoukolla, neljälläsadalla tuhannella valiomiehellä, mutta Jerobeam asettui sotarintaan häntä vastaan kahdeksallasadalla tuhannella valiomiehellä, sotaurholla.

4 Ja Abia nousi Semaraimin vuoren laelle Efraimin vuoristossa ja sanoi: Kuulkaa minua, Jerobeam ja koko Israel!

5 Täytyyhän teidän tietää, että Herra, Israelin Jumala, on antanut Daavidille ja hänen pojillensa ikuisiksi ajoiksi Israelin kuninkuuden, lujan kuin suolaliitto.

6 Mutta Jerobeam, Nebatin poika, Daavidin pojan Salomon palvelija, nousi ja kapinoitsi herraansa vastaan.

7 Ja hänen luoksensa kokoontui tyhjäntoimittajia, kelvottomia miehiä, ja he pääsivät voitolle Rehabeamista, Salomon pojasta, sillä Rehabeam oli

1 I konung Jerobeams adertonde regeringsår blev Abia konung över Juda.

2 Han regerade tre år i Jerusalem. Hans moder hette Mikaja, Uriels dotter, från Gibea. Men Abia och Jerobeam lågo i krig med varandra.

3 Och Abia begynte kriget med en här av tappra krigsmän, fyra hundra tusen utvalda män; men Jerobeam ställde upp sig till strid mot honom med åtta hundra tusen utvalda tappra stridsmän.

4 Och Abia steg upp på berget Semaraim i Efraims bergsbygd och sade: »Hören mig, du, Jerobeam, och I, hela Israel.

5 Skullen I icke veta att det är HERREN, Israels Gud, som har givit åt David konungadömet över Israel för evig tid, åt honom själv och hans söner, genom ett saltförbund?
6 Men Jerobeam, Nebats son, Salomos, Davids sons, tjänare, uppreste sig och avföll från sin herre.

7 Och till honom församlade sig löst folk, onda män, och de blevo Rehabeam, Salomos son, för starka, eftersom Rehabeam ännu var ung och försagd

1 In the eighteenth year of King Jeroboam, began Abijah to reign over Judah:

2 three years, reigned he in Jerusalem, and, the name of his mother, was Maacah, daughter of Uriel of Gibeah,—and there was, war, between Abijah and Jeroboam.
3 And Abijah began the war with a force of heroes of war, four hundred thousand chosen men,—and, Jeroboam, set in array against him to battle, with eight hundred thousand chosen men, heroes of valour.
4 And Abijah stood up upon Mount Zemaraim, which is in the hill country of Ephraim,—and said, Hear me, O Jeroboam and all Israel!
5 Is it not yours to know, that, Yahweh God of Israel gave the kingdom to David, over Israel, unto times age-abiding,—to him and to his sons, by a covenant of salt?
6 Yet hath Jeroboam son of Nebat, servant of Solomon son of David, risen up,—and rebelled against his lord.
7 And there are gathered unto him vain men, sons of the Abandoned One, who emboldened themselves against Rehoboam son of Solomon,–when, Rehoboam,

nuori ja arka eikä voinut heitä vastustaa.

8 Ja nyt te luulette voivanne vastustaa Herran kuninkuutta, joka on Daavidin poikien käsissä, koska teitä on suuri joukko ja teillä on kultavasikat, jotka Jerobeam on teettänyt teille jumaliksi.

9 Ettekö te ole karkoittaneet Herran pappeja, Aaronin poikia, ja leeviläisiä, ja itse tehneet itsellenne pappeja, niinkuin muiden maiden kansat tekevät? Ken tahansa tuli papinvirkaan vihittäväksi, mukanaan mullikka ja seitsemän oinasta, hänestä tuli epäjumalan pappi.

10 Mutta meidän Jumalamme on Herra, ja häntä me emme ole hyljänneet. Ja pappeina palvelevat Herraa Aaronin pojat, ja leeviläiset toimittavat palvelustehtäviä.

11 He polttavat Herralle polttouhreja joka aamu ja joka ilta ja hyvänhajuista suitsutusta, ja he latovat leivät päälletysten aitokultaiselle pöydälle ja sytyttävät joka ilta kultaisen seitsenhaaraisen lampun lamppuineen; sillä me hoidamme Herran, meidän Jumalamme, meille antamat tehtävät, mutta te olette hänet hyljänneet.

och därför icke kunde stå dem emot.

8 Och nu menen I eder kunna stå emot HERRENS konungadöme, som tillhör Davids söner, eftersom I ären en stor hop och haven hos eder de guldkalvar som Jerobeam har låtit göra åt eder till gudar.

9 Haven I icke fördrivit HERRENS präster, Arons söner, och leviterna, och själva gjort eder präster, såsom de främmande folken göra? Vemhelst som kommer med en ungtjur och sju vädurar for att taga handfyllning, han får bliva präst åt dessa gudar, som icke äro gudar.

10 Men vi hava HERREN till vår Gud, och vi hava icke övergivit honom. Vi hava präster av Arons söner, som göra tjänst inför HERREN, och leviter, som sköta tempelsysslorna;

11 och de förbränna åt HERREN brännoffer var morgon och var afton och antända välluktande rökelse och lägga upp bröd på det gyllene bordet och tända var afton den gyllene ljusstaken med dess lampor. Ty vi hålla vad HERREN, vår Gud, har bjudit oss hålla, men I haven övergivit honom.

was young and tender of heart, and had not strengthened himself to meet them.

8 Now, therefore, ye, are thinking to strengthen yourselves against the kingdom of Yahweh, in the hand of the sons of David,—and, ye, are a great multitude, and, with you, are calves of gold, which Jeroboam hath made you for gods.

9 Have ye not driven out the priests of Yahweh, the sons of Aaron, and the Levites,—and made for yourselves priests like the peoples of the countries? Whosoever cometh to install himself with a young bullock, and seven rams, then becometh he a priest unto the, no-gods.

10 But, as for us, Yahweh, is our God, and we have not forsaken him,—and, the priests who are waiting upon Yahweh, are sons of Aaron, with Levites in the work;

11 and they are making a perfume unto Yahweh, with ascending-sacrifices morning by morning, and evening by evening and an incense of sweet spices, and are putting in order bread upon the pure table, and the lampstand of gold with the lamps thereof, for lighting up evening by evening, for, observant, are we of the charge of Yahweh our God,—whereas, ye, have forsaken

him.

12 Ja katso, meidän kanssamme, meidän edellämme on Jumala ja ovat hänen pappinsa, ja hälytystorvet toitottamassa teitä vastaan. Te israelilaiset, älkää sotiko Herraa, isienne Jumalaa, vastaan, sillä se ei teille onnistu.

12 Och se, vi hava Gud i spetsen för oss, och vi hava hans präster med larmtrumpeterna för att blåsa till strid mot eder. I Israels barn, striden icke mot HERREN, edra fäders Gud; ty då skall det icke gå eder väl.»

12 And lo! with us as Head, is God himself, and his priests, and the trumpets of alarm, to sound an alarm against you,—O sons of Israel! do not fight against Yahweh God of your fathers, for ye shall not prosper.

13 Mutta Jerobeam oli pannut väkeä kiertämään heidän taaksensa väijyksiin, niin että toiset olivat Juudan miesten edessä ja toiset väijyksissä heidän takanansa.

13 Men Jerobeam hade låtit kringgå dem och lagt ett bakhåll för att falla dem i ryggen; så stodo de nu mitt emot Juda män och hade sitt bakhåll bakom dem.

13 But, Jeroboam, sent round an ambush, to come up from behind them,—so they were before Judah and, the ambush, did come up from behind them.

14 Kun Juudan miehet kääntyivät, niin katso, heillä oli sota edessä ja takana. Silloin he huusivat Herraa, ja papit puhalsivat torviin.

14 När då Juda män vände sig om, fingo de se att de hade fiender både framför sig och bakom sig. Då ropade de till HERREN, och prästerna blåste i trumpeterna.

14 And, when Judah turned and lo! as for them, the battle was before and behind, then made they outcry unto Yahweh,—and, the priests, kept on blowing with the trumpets.

15 Ja Juudan miehet nostivat sotahuudon; ja kun Juudan miehet nostivat sotahuudon, antoi Jumala Abian ja Juudan voittaa Jerobeamin ja koko Israelin.

15 Därefter hovo Juda män upp ett härskri; och när Juda män hovo upp sitt härskri, lät Gud Jerobeam och hela Israel bliva slagna av Abia och Juda.

15 Then the men of Judah gave a shout,—and it came to pass, when the men of Judah shouted, then, God himself, smote Jeroboam and all Israel, before Abijah and Judah.

16 Ja israelilaiset kääntyivät Juudan miehiä pakoon, ja Jumala antoi heidät näiden käsiin.

16 Och Israels barn flydde för Juda, och Gud gav dem i deras hand.

16 And the sons of Israel fled from before Judah,—and God delivered them into their hand.

17 Ja Abia väkinensä tuotti heille suuren tappion, niin että israelilaisia kaatui viisisataa tuhatta valiomiestä.

17 Och Abia med sitt folk anställde ett stort nederlag bland dem, så att fem hundra tusen unga män av Israel föllo slagna.

17 And Abijah and his people smote among them with a great smiting,—and there fell down slain, of Israel, five hundred thousand chosen men.

18 Näin israelilaiset siihen aikaan nöyryytettiin; mutta Juudan miehet voimistuivat, sillä he turvautuivat Herraan, isiensä Jumalaan.

18 Alltså blevo Israels barn på den tiden kuvade; men Juda barn voro starka, ty de stödde sig på HERREN sina fäders Gud.

18 Thus were the sons of Israel subdued at that time,—and the sons of Judah prevailed, because they leaned upon Yahweh the God of their fathers.

19 Ja Abia ajoi Jerobeamia takaa ja valloitti häneltä muutamia kaupunkeja: Beetelin ja sen tytärkaupungit, Jesanan ja sen tytärkaupungit ja Efronin ja sen tytärkaupungit.

19 Och Abia förföljde Jerobeam och tog ifrån honom några städer: Betel med underlydande orter, Jesana med underlydande orter och Efron med underlydande orter.

19 And Abijah pursued after Jeroboam, and captured from him, cities, even Bethel, with the villages thereof, and Jeshanah, with the villages thereof,—and Ephron, with the villages thereof;

20 Eikä Jerobeam enää tullut voimiinsa Abian elinpäivinä, vaan Herra löi häntä, niin että hän kuoli.

20 Och Jerobeam förmådde ingenting mer, så länge Abia levde; och han blev hemsökt av HERREN, så att han dog.

20 neither was Jeroboam strong any more, in the days of Abijah,—and Yahweh smote him that he died.

21 Mutta Abia vahvistui. Ja hän otti itselleen neljätoista vaimoa, ja hänelle syntyi kaksikymmentä kaksi poikaa ja kuusitoista tytärtä.

21 Men Abia befäste sitt välde; och han tog sig fjorton hustrur och födde tjugutvå söner och sexton döttrar.

21 And Abijah strengthened himself, and took him, fourteen wives,—and begat twenty–two sons, and sixteen daughters.

22 Mitä muuta on kerrottavaa Abiasta, hänen vaelluksestaan ja hänen puheistaan, se on kirjoitettuna profeetta Iddon selityskirjassa.

22 Vad nu mer är att säga om Abia, om hans företag och om annat som rör honom, det finnes upptecknat i profeten Iddos »Utläggning».

22 And, the rest of the story of Abijah, both his ways and his words,—are written, in the commentary of the prophet Iddo.

14 luku

1 Sitten Abia meni lepoon isiensä tykö, ja hänet haudattiin Daavidin kaupunkiin. Ja hänen poikansa Aasa tuli kuninkaaksi hänen sijaansa. Hänen aikanansa oli maassa rauha kymmenen vuotta.

1 Och Abia gick till vila hos sina fäder, och man begrov honom i Davids stad. Och hans son Asa blev konung efter honom. Under hans tid hade landet ro i tio år.

1 So Abijah slept with his fathers, and they buried him in the city of David, and Asa his son reigned in his stead,—in his days, the land rested ten years.

2 Ja Aasa teki sitä, mikä oli hyvää ja oikeata Herran, hänen Jumalansa, silmissä.

2 Och Asa gjorde vad gott och rätt var i HERRENS, sin Guds, ögon.

2 And Asa did that which was good and that which was right, in the eyes of Yahweh his God;

3 Hän poisti vieraat alttarit ja uhrikukkulat, murskasi patsaat ja hakkasi maahan asera-karsikot.

3 Han skaffade bort de främmande altarna och offerhöjderna och slog sönder stoderna och högg ned Aserorna.

3 and took away the foreign altars, and the high places,—and brake in pieces the pillars, and cut in twain the Sacred Stems;

4 Ja hän kehoitti Juudaa etsimään Herraa, heidän

4 Och han uppmanade Juda att söka HERREN, sina

4 and bade Judah seek Yahweh, God of their

isiensä Jumalaa, ja noudattamaan lakia ja käskyjä.

5 Ja kaikista Juudan kaupungeista hän poisti uhrikukkulat ja auringonpatsaat, ja valtakunnassa oli rauha hänen aikanansa.

6 Ja hän rakensi varustettuja kaupunkeja Juudaan, koska maassa oli rauha eikä hänellä näinä vuosina ollut mitään sotaa; sillä Herra oli suonut hänen päästä rauhaan.

7 Hän sanoi Juudalle: Linnoittakaamme nämä kaupungit, ympäröikäämme ne muureilla ja torneilla, ovilla ja salvoilla. Vielä on maa meidän vallassamme, sentähden että me olemme etsineet Herraa, meidän Jumalaamme. Me olemme etsineet häntä, ja hän on suonut meidän päästä rauhaan joka taholla. Niin he rakensivat, ja se heille onnistui.

8 Ja Aasalla oli sotajoukko, joka oli varustettu kilvillä ja keihäillä: Juudasta oli kolmesataa tuhatta miestä ja Benjaminista kaksisataa kahdeksankymmentä tuhatta, jotka kantoivat kilpeä ja jännittivät jousta. Kaikki nämä olivat sotaurhoja.

9 Mutta etiopialainen Serah lähti heitä vastaan sotajoukolla, jossa oli miehiä tuhannen tuhatta ja

fäders Gud, och hålla lagen och budorden.

5 Ur alla Juda städer skaffade han bort offerhöjderna och solstoderna; och riket hade ro under honom.

6 Och han byggde fasta städer i Juda, eftersom landet hade ro och han under dessa år icke hade något krig; ty HERREN hade givit honom lugn.

7 Han sade nämligen till Juda: »Låt oss bygga dessa städer och förse dem runt omkring med murar och torn, med portar och bommar, medan vi ännu hava landet i vår makt, därför att vi hava sökt HERREN, vår Gud; ty vi hava sökt honom, och han har låtit oss få lugn på alla sidor.» Så byggde de då, och allt gick väl.

8 Och Asa hade en här som var väpnad med stora sköldar och med spjut, och som utgjordes av tre hundra tusen man från Juda, vartill kommo två hundra åttio tusen man från Benjamin, som voro väpnade med små sköldar och spände båge. Alla dessa voro tappra stridsmän.

9 Men Sera från Etiopien drog ut mot dem med en här av tusen gånger tusen man och tre hundra vagnar;

fathers,–and execute the law, and the commandment;

5 and removed from all the cities of Judah, the high places, and the sun–images,—and the kingdom became quiet before him.

6 And he built cities of defence, in Judah,—for the land had quiet, nor was there near him any war, in these years, because Yahweh had given him rest.

7 Therefore said he to Judah, Let us build these cities, and let us surround them with walls and towers, doors and bars, while the land is yet before us, for we have sought Yahweh our God, we have sought him, and he hath given us rest on every side. So they built, and prospered.

8 And it came to pass that, Asa, had a force bearing shield and spear, out of Judah, three hundred thousand, and, out of Benjamin, such as bare a buckler and trode a bow, two hundred and eighty thousand,—all these, were heroes of valour.

9 Then came out against them Zerah the Ethiopian, with a force of a thousand thousand, and three

sotavaunuja kolmesataa; ja hän tuli Maaresaan saakka.
10 Ja Aasa lähti häntä vastaan, ja he asettuivat sotarintaan Sefatan laaksoon, Maaresaan.

11 Ja Aasa huusi Herraa, Jumalaansa, ja sanoi: Herra, sinä yksin voit auttaa taistelussa voimallisen ja voimattoman välillä. Auta meitä, Herra, meidän Jumalamme, sillä sinuun me turvaudumme ja sinun nimessäsi me olemme tulleet tätä suurta joukkoa vastaan. Herra, sinä olet meidän Jumalamme; älä salli ihmisen päästä voitolle sinusta.
12 Niin Herra antoi Aasan ja Juudan voittaa etiopialaiset, ja etiopialaiset pakenivat.

13 Ja Aasa ja väki, joka oli hänen kanssaan, ajoivat heitä takaa Gerariin saakka. Ja etiopialaisia kaatui niin paljon, ettei heistä jäänyt ketään henkiin, sillä Herra ja hänen sotajoukkonsa tuhosivat heidät. Ja he ottivat paljon saalista,

14 valloittivat kaikki kaupungit Gerarin ympäriltä, sillä Herran kauhu oli vallannut nämä, ja ryöstivät kaikki kaupungit, sillä niissä oli paljon ryöstettävää.

15 Jopa karjamajatkin he valtasivat, veivät pois saaliinaan paljon lampaita ja kameleja ja palasivat Jerusalemiin.

och han kom till Maresa.

10 Och Asa drog ut mot honom, och de ställde upp sig till strid i Sefatas dal vid Maresa.

11 Och Asa ropade till HERREN, sin Gud, och sade: »HERRE, förutom dig finnes ingen som kan hjälpa i striden mellan den starke och den svage. Så hjälp oss, HERRE, vår Gud, ty på dig stödja vi oss, och i ditt namn hava vi kommit hit mot denna hop. HERRE, du är vår Gud; mot dig förmår ju ingen människa något.»

12 Och HERREN lät etiopierna bliva slagna av Asa och Juda, så att etiopierna flydde.
13 Och Asa och hans folk förföljde dem ända till Gerar; och av etiopierna föllo så många, att ingen av dem kom undan med livet, ty de blevo nedgjorda av HERREN och hans här. Och folket tog byte i stor myckenhet.

14 Och de intogo alla städer runt omkring Gerar, ty en förskräckelse ifrån HERREN hade kommit över dessa; och de plundrade alla städerna, ty i dem fanns mycket att plundra.
15 Till och med boskapsskjulen bröto de ned och förde bort småboskap i myckenhet och kameler, och vände så

hundred chariots,—and he came as far as Mareshah.
10 And Asa went out to meet him,—and they set in array for battle, in the valley of Zaphonah, at Mareshah.
11 Then Asa cried out unto Yahweh his God, and said, O Yahweh, it is, nothing with thee, to help whether with many or with such as have no strength. Help us, O Yahweh our God, for, on thee, do we lean, and, in thy name, have we come against this multitude,—O Yahweh! our God, thou art, let not, weak man, have power against thee.
12 So Yahweh smote the Ethiopians, before Asa, and before Judah,—and the Ethiopians fled.
13 And Asa and the people that were with him pursued as far as to Gerar, and the Ethiopians fell, so that there was no way for them to recover, for they were routed before Yahweh, and before him host,—and they carried away exceeding much spoil.
14 And they smote all the cities round shout Gerar, for the dread of Yahweh was upon them,—and they plundered all the cities, for, great plunder, was there in them.
15 Moreover also, the tents of the cattle, they smote,—and carried off sheep in abundance, and camels, and returned to Jerusalem.

tillbaka till Jerusalem.

15 luku

1 Niin Jumalan henki tuli Asarjaan, Oodedin poikaan.

2 Hän meni Aasaa vastaan ja sanoi hänelle: Kuulkaa minua, Aasa ja koko Juuda ja Benjamin. Herra on teidän kanssanne, kun te olette hänen kanssansa; ja jos häntä etsitte, niin te löydätte hänet, mutta jos hylkäätte hänet, niin hän hylkää teidät.

3 Kauan aikaa Israel oli ilman oikeata Jumalaa, ilman opetusta antavaa pappia ja ilman lakia.

4 Mutta kun he ahdistuksessansa palasivat Herran, Israelin Jumalan, tykö ja etsivät häntä, niin he löysivät hänet.

5 Niinä aikoina ei ollut turvallisuutta niillä, jotka lähtivät ja tulivat, vaan suuri hämminki vallitsi kaikkien maakuntain asukasten keskuudessa.

6 Ja kansa törmäsi kansaa vastaan ja kaupunki kaupunkia vastaan, sillä Jumala oli saattanut heidät hämminkiin lähettäen kaikkinaisia ahdistuksia.

7 Mutta te olkaa lujat älkääkä antako kättenne vaipua, sillä teidän työllänne on palkkansa.

8 Kun Aasa kuuli nämä profeetta Oodedin sanat ja

1 Och över Asarja, Odeds son, kom Guds Ande.

2 Han gick ut mot Asa och sade till honom: »Hören mig, du, Asa, och I, hela Juda och Benjamin. HERREN är med eder, när I ären med honom, och om I söken honom, så låter han sig finnas av eder; men om I övergiven honom, så övergiver han ock eder.

3 En lång tid var ju Israel utan den sanne Guden, utan präster som undervisade dem, och utan någon lag.

4 Men i sin nöd omvände de sig till HERREN, Israels Gud, och när de sökte honom, lät han sig finnas av dem.

5 Under de tiderna fanns ingen trygghet, när man gick ut eller in; utan stor förvirring rådde bland alla dem som bodde här i länderna,

6 och folk drabbade samman med folk och stad med stad; ty Gud förvirrade dem med allt slags nöd.

7 Men varen I frimodiga, låten icke modet falla, ty edert verk skall få sin lön.»

8 När Asa hörde dessa ord och denna profetia av

1 Now, as for Azariah son of Oded, there came upon him, the spirit of God.

2 So he went forth to meet Asa, and said unto him, Hear me, O Asa, and all Judah and Benjamin,—Yahweh, is with you, so long as ye are with him, and, if ye seek him, he will be found of you, but, if ye forsake him, he will forsake you.

3 Now, many days, had Israel been,—without the faithful God, and without a teaching priest, and without the law;

4 But they turned, in their distress, unto Yahweh God of Israel,—and sought him, and he was found of them.

5 And, in those times, there had been no prosperity, to him that went out nor to him that came in,—for, great consternations, were upon all the inhabitants of the lands;

6 and they were beaten in pieces–nation against nation, and city against city,—for, God, discomfited them with all manner of distress.

7 Ye, therefore, be strong, and let not your hands be slack,—for there is a reward for your work!

8 And, when Asa heard these words and the

ennustuksen, rohkaisi hän mielensä ja toimitti pois iljetykset koko Juudan ja Benjaminin maasta ja niistä kaupungeista, jotka hän oli valloittanut Efraimin vuoristosta, ja uudisti Herran alttarin, joka oli Herran eteisen edessä.

profeten Oded, tog han mod till sig och skaffade bort styggelserna ur Judas och Benjamins hela land och ur de städer som han hade tagit i Efraims bergsbygd, och upprättade åter HERRENS altare, det som stod framför HERRENS förhus.

prophecy of Oded the prophet, he strengthened himself, and put away the abominations out of all the land of Judah and Benjamin, and out of the cities which he had captured out of the hill country of Ephraim,—and renewed the altar of Yahweh, that was before the porch of Yahweh.

9 Ja hän kokosi koko Juudan ja Benjaminin ja myöskin heidän luonaan asuvat muukalaiset, jotka olivat tulleet Efraimista, Manassesta ja Simeonista, sillä monet olivat siirtyneet Israelista hänen luokseen nähtyänsä, että Herra, hänen Jumalansa, oli hänen kanssaan.

9 Och han församlade hela Juda och Benjamin, så ock de främlingar ifrån Efraim, Manasse och Simeon, som bodde ibland dem; ty många från Israel hade gått över till honom, när de sågo att HERREN, hans Gud, var med honom.

9 And he gathered together all Judah and Benjamin, and the sojourners with them, out of Ephraim and out of Manasseh, and out of Simeon,—for they fell unto him out of Israel, in great numbers, because they saw that, Yahweh his God, was with him.

10 Ja he kokoontuivat Jerusalemiin Aasan viidennentoista hallitusvuoden kolmannessa kuussa

10 Och de församlade sig till Jerusalem i tredje månaden av Asas femtonde regeringsår,

10 So they gathered themselves together unto Jerusalem, in the third month of the fifteenth year of the reign of Asa.

11 ja uhrasivat sinä päivänä Herralle saaliista, minkä he olivat tuoneet, seitsemänsataa raavasta ja seitsemäntuhatta lammasta.

11 och offrade på den dagen åt HERREN sju hundra tjurar och sju tusen djur av småboskapen, uttagna av det byte som de hade fört med sig.

11 And they sacrificed unto Yahweh, on that day, out of the spoil they had brought in,—oxen, seven hundred, and sheep, seven thousand.

12 Ja he tekivät liiton, että etsisivät Herraa, isiensä Jumalaa, kaikesta sydämestään ja kaikesta sielustaan,

12 Och de ingingo det förbundet att de skulle söka HERREN, sina fäders Gud, av allt sitt hjärta och av all sin själ,

12 And they entered into a covenant, to seek Yahweh, God of their fathers,—with all their heart, and with all their soul;

13 ja että jokainen, joka ei etsinyt Herraa, Israelin Jumalaa, oli surmattava, olipa hän pieni tai suuri, mies tai nainen.

13 och att var och en som icke sökte HERREN, Israels Gud, han skulle bliva dödad, liten eller stor, man eller kvinna.

13 and, whosoever would not seek unto Yahweh God of Israel, should be put to death,—whether small or great, whether man or woman.

14 Ja he vannoivat valan

14 Och de gåvo HERREN

14 So they bound

Herralle suurella äänellä riemun raikuessa ja torvien ja pasunain pauhatessa.

15 Ja koko Juuda iloitsi siitä valasta, sillä he olivat vannoneet sen kaikesta sydämestään, ja he etsivät Herraa kaikella halullansa ja löysivät hänet; niin Herra soi heidän päästä rauhaan joka taholla.

16 Kuningas Aasa erotti äitinsäkin Maakan kuningattaren arvosta, koska tämä oli pystyttänyt inhotuksen Aseralle; Aasa kukisti inhotuksen, rouhensi ja poltti sen Kidronin laaksossa.

17 Mutta uhrikukkulat eivät hävinneet Israelista. Kuitenkin Aasan sydän oli ehyesti Herralle antautunut, niin kauan kuin hän eli.

18 Ja hän vei Jumalan temppeliin isänsä pyhät lahjat ja omat pyhät lahjansa: hopeata, kultaa ja kalua.

19 Eikä ollut sotaa Aasan kolmanteenkymmenenteen viidenteen hallitusvuoteen asti.

16 luku

1 Aasan kolmantenakymmenentenä kuudentena hallitusvuotena lähti Baesa, Israelin kuningas, Juudaa vastaan ja linnoitti

sin ed med hög röst och under jubel, och under det att trumpeter och basuner ljödo.

15 Och hela Juda gladde sig över eden; ty de hade svurit den av allt sitt hjärta, och de sökte HERREN med hela sin vilja, och han lät sig finnas av dem, och han lät dem få ro på alla sidor.

16 Konung Asa avsatte ock sin moder Maaka från hennes drottningsvärdighet, därför att hon hade satt upp en styggelse åt Aseran; Asa högg nu ned styggelsen och krossade de och brände upp den i Kidrons dal.

17 Men offerhöjderna blevo icke avskaffade ur Israel; dock var Asas hjärta gudhängivet, så länge han levde.

18 Och han förde in i Guds hus både vad hans fader och vad han själv hade helgat åt HERREN: silver, guld och kärl.

19 Och intet krig uppstod förrän i Asas trettiofemte regeringsår.

1 I Asas trettiosjätte regeringsår drog Baesa, Israels konung, upp mot Juda och begynte befästa Rama, för att hindra att

themselves by oath unto Yahweh, with a loud voice, and with shouting,—and with trumpets and with horns.

15 And all Judah rejoiced over the oath, for, with all their heart, had they sworn, and, with all their good will, had they sought him, and he was found of them,—and Yahweh gave them rest round about.

16 Moreover also, as touching Maacah mother of Asa the king, he removed her from being queen, because she had made, unto the Sacred Stem, a monstrous thing,—so Asa cut down her monstrous thing, and reduced it to dust, and burnt it up, in the Kidron ravine.

17 But, the high places, were not taken away out of Israel,—only, the heart of Asa, was perfect, all his days.

18 And he brought the hallowed things of his father and his own hallowed things, into the house of God,—silver and gold, and utensils.

19 And, war, was there none,—until the thirty-fifth year of the reign of Asa.

1 In the thirty-sixth year of the reign of Asa, Baasha king of Israel came up against Judah, and built Ramah,—that he might let

Raaman, estääkseen ketään pääsemästä Aasan, Juudan kuninkaan luota tai hänen luokseen.

2 Ja Aasa toi hopeata ja kultaa Herran temppelin ja kuninkaan linnan aarrekammioista ja lähetti sen Benhadadille, Aramin kuninkaalle, joka asui Damaskossa, ja käski sanoa:

3 Onhan liitto meidän välillämme, minun ja sinun, niinkuin oli minun isäni ja sinun isäsi välillä. Katso, minä lähetän sinulle hopeata ja kultaa; mene ja riko liittosi Baesan, Israelin kuninkaan, kanssa, että hän lähtisi pois minun kimpustani.

4 Niin Benhadad kuuli kuningas Aasaa ja lähetti sotajoukkojensa päälliköt Israelin kaupunkeja vastaan, ja he valtasivat Ijonin, Daanin ja Aabel-Maimin sekä kaikki Naftalin kaupunkien varastohuoneet.

5 Kun Baesa kuuli sen, lakkasi hän linnoittamasta Raamaa ja keskeytti työnsä.

6 Mutta kuningas Aasa toi koko Juudan, ja he veivät pois Raamasta kivet ja puut, joilla Baesa oli sitä linnoittanut. Niillä hän linnoitti Geban ja Mispan.

7 Siihen aikaan tuli näkijä Hanani Aasan, Juudan kuninkaan, tykö ja sanoi hänelle: Koska sinä turvauduit Aramin

någon komme vare sig från eller till Asa, Juda konung.

2 Då tog Asa silver och guld ur skattkamrarna i HERRENS hus och i konungshuset, och sände det till Ben-Hadad, konungen i Aram, som bodde i Damaskus, och lät säga:

3 »Ett förbund består ju mellan mig och dig, såsom det var mellan min fader och din fader. Se, här sänder jag dig silver och guld; så bryt då ditt förbund med Baesa, Israels konung, för att han må lämna mig i fred.»

4 Och Ben-Hadad lyssnade till konung Asa och sände sina krigshövitsmän mot Israels städer, och de förhärjade Ijon, Dan och Abel-Maim samt alla förrådshus i Naftali städer.

5 När Baesa hörde detta, avstod han från att befästa Rama och lät sina arbeten där upphöra.

6 Men konung Asa tog med sig hela Juda, och de förde bort ifrån Rama stenar och trävirke som Baesa använde till att befästa det. Därmed befäste han så Geba och Mispa.

7 Vid samma tid kom siaren Hanani till Asa, Juda konung, och sade till honom: »Eftersom du stödde dig på konungen i

none come out or go in, unto Asa king of Judah.

2 So Asa brought forth silver and gold, out of the treasuries of the house of Yahweh, and the house of the king,—and sent unto Ben–hadad, king of Syria, who dwelt in Damascus, saying:

3 [Let there be] a covenant, between me and thee, as between my father and thy father.—Lo! I have sent thee silver and gold, go break thy covenant with Baasha king of Israel, that he may go up from me.

4 And Ben–hadad hearkened unto King Asa, and sent the chieftains of the forces which he had, against the cities of Israel, and smote Ijon and Dan, and Abel–maim,—and all the storehouses of the cities of Naphtali.

5 And it cams to pass, when Baasha heard it, he left off building Ramah,—and let his work cease.

6 And, Asa the king, took all Judah, and they carried away the stones of Ramah, and the timbers thereof, which Baasha had used in building,—and he built therewith, Geba and Mizpah.

7 And, at that time, came Hanani the seer, unto Asa the king of Judah,—and said unto him, Because thou hast leaned upon the

kuninkaaseen etkä turvautunut Herraan, Jumalaasi, sentähden on Aramin kuninkaan sotajoukko päässyt sinun käsistäsi.

Aram och icke stödde dig på HERREN, din Gud, därför har den arameiske konungens här sluppit undan din hand.

king of Syria, and hast not leaned upon Yahweh thy God, for this cause, hath the force of the king of Syria escaped out of thy hand.

8 Eikö etiopialaisia ja liibyalaisia ollut suuri sotajoukko, eikö heillä ollut hyvin paljon sotavaunuja ja ratsumiehiä? Mutta koska sinä turvauduit Herraan, antoi hän heidät sinun käsiisi.

8 Voro icke etiopierna och libyerna en väldig här, med vagnar och ryttare i stor myckenhet? Men därför att du då stödde dig på HERREN, gav han dem i din hand.

8 Were not, the Ethiopians and the Lybians, a huge host, with chariots and horsemen exceeding many? yet, because thou didst lean upon Yahweh, he delivered them into thy hand.

9 Sillä Herran silmät tarkkaavat kaikkea maata, että hän voimakkaasti auttaisi niitä, jotka ovat ehyellä sydämellä antautuneet hänelle. Tässä sinä teit tyhmästi, sillä tästä lähtien on sinulla yhä oleva sotia.

9 TY HERRENS ögon överfara hela jorden, för att han med sin kraft skall bistå dem som med sina hjärtan hängiva sig åt honom. Härutinnan har du handlat dåraktigt. Därför skall du hädanefter hava ständiga strider.»

9 For, as touching Yahweh, [seeing that], his eyes, are ever running to and fro throughout all the earth, to shew himself strong with them who are perfect toward himself, thou hast made thyself foolish over this,—for, from henceforth, there shall be with thee—wars.

10 Mutta Aasa vihastui näkijään ja panetti hänet vankilaan, sillä niin vihoissaan hän oli hänelle tästä. Myöskin muutamille muille kansasta Aasa siihen aikaan teki väkivaltaa.

10 Men Asa blev förtörnad på siaren och satte honom i stockhuset; så förbittrad var han på honom för vad han hade sagt. Vid samma tid förfor Asa ock våldsamt mot andra av folket.

10 Then was Asa angry with the seer, and put him in the house of the stocks, for he was in a rage with him, over this,—and Asa oppressed some of the people, at that time.

11 Aasan vaiheet, sekä aikaisemmat että myöhemmät, katso, ne ovat kirjoitettuina Juudan ja Israelin kuningasten kirjassa.

11 Men vad som är att säga om Asa, om hans första tid såväl som om hans sista, det finnes upptecknat i boken om Judas och Israels konungar.

11 But lo! the story of Asa, first and last, there it is, written in the book of the kings of Judah and Israel.

12 Ja kolmantenakymmenentenä yhdeksäntenä hallitusvuotenaan Aasa sairastui jaloistaan, ja hänen tautinsa yltyi hyvin kovaksi. Mutta taudissaankaan hän ei etsinyt Herraa, vaan

12 Och i sitt trettionionde regeringsår fick Asa en sjukdom i sina fötter, och sjukdomen blev övermåttan svår; men oaktat sin sjukdom sökte han icke HERREN, utan allenast läkares hjälp.

12 And Asa became diseased—in the thirty-ninth year of his reign—in his feet, exceedingly severe, was his disease,—yet, even in his disease, he sought not Yahweh, but unto physicians.

lääkäreitä. 16:13 Sitten Aasa meni lepoon isiensä tykö ja kuoli neljäntenäkymmenentenä yhdentenä hallitusvuotenaan.

13 Sitten Aasa meni lepoon isiensä tykö ja kuoli neljäntenäkymmenentenä yhdentenä hallitusvuotenaan.

13 Och Asa gick till vila hos sina fäder och dog i sitt fyrtioförsta regeringsår.

13 And Asa slept with his fathers,—yea he died in the forty–first year of his reign;

14 Ja hänet haudattiin omaan hautaansa, jonka hän oli hakkauttanut itsellensä Daavidin kaupunkiin; ja hänet laskettiin vuoteelle, joka oli täytetty hajuaineilla ja erilaisilla, voiteeksi sekoitetuilla höysteillä, ja hänen kunniakseen poltettiin ylen runsas kuolinsuitsutus.

14 Och man begrov honom i den grav som han hade låtit hugga ut åt sig i Davids stad; och man lade honom på en bädd som man hade fyllt med vällukter och kryddor av olika slag, konstmässigt beredda, och anställde till hans ära en mycket stor förbränning.

14 and they buried him in his own stately sepulchre, which he had hewn for himself in the city of David, and laid him on a couch which was full of sweet spices—yea of various kinds, made by the perfumer's art,—and they burned for him with an exceeding great burning.

17 luku

1 Hänen poikansa Joosafat tuli kuninkaaksi hänen sijaansa. Hän vahvistautui Israelia vastaan.

1 Och hans son Josafat blev konung; efter honom. Han befäste sitt välde mot Israel.

1 And Jehoshaphat his son reigned in his stead,—and strengthened himself against Israel;

2 Hän sijoitti sotaväkeä kaikkiin Juudan varustettuihin kaupunkeihin ja asetti maaherroja Juudan maahan ja Efraimin kaupunkeihin, jotka hänen isänsä Aasa oli valloittanut.

2 Han lade in krigsfolk i alla Juda fasta städer och lade in besättningar i Juda land och i de Efraims städer som hans fader Asa hade intagit.

2 and put forces in all the fortified cities of Judah,—and set garrisons in the land of Judah, and in the cities of Ephraim, which Asa his father had captured.

3 Ja Herra oli Joosafatin kanssa, sillä hän vaelsi isänsä Daavidin aikaisempia teitä eikä etsinyt baaleja;

3 Och HERREN var med Josafat, ty han vandrade på sin fader Davids första vägar och sökte icke Baalerna,

3 And it came to pass, that, Yahweh, was with Jehoshaphat,—because he walked in the first ways of David his father, and sought not unto the Baalim;

4 vaan hän etsi isänsä Jumalaa ja vaelsi hänen käskyjensä mukaan eikä tehnyt, niinkuin Israel teki.

4 utan sökte sin faders Gud och vandrade efter hans bud och gjorde icke såsom Israel.

4 for, unto the God of his father, he sought, and, in his commandments, he walked,—and not according to the doing of Israel.

5 Niin Herra vahvisti

5 Därför befäste HERREN

5 Therefore did Yahweh

kuninkuuden hänen käsissään, ja koko Juuda antoi lahjoja Joosafatille, niin että hänelle tuli paljon rikkautta ja kunniaa.

konungadömet i hans hand, och hela Juda gav skänker åt Josafat, så att hans rikedom och ära blev stor.

establish the kingdom in his hand, and all Judah gave a present unto Jehoshaphat,—and he came to have riches and honour, in abundance.

6 Ja kun hänen rohkeutensa kasvoi Herran teillä, poisti hän vielä uhrikukkulatkin ja asera-karsikot Juudasta.

6 Och då hans frimodighet växte på HERRENS vägar, skaffade han också bort offerhöjderna och Aserorna ur Juda.

6 And his heart was encouraged, in the ways of Yahweh,—and he, yet further, took away the high places and the Sacred Stems, out of Judah.

7 Ja kolmantena hallitusvuotenaan hän lähetti ylimmät virkamiehensä Benhailin, Obadjan, Sakarjan, Netanelin ja Miikajan Juudan kaupunkeihin antamaan opetusta,

7 Och i sitt tredje regeringsår sände han ut sina hövdingar Ben-Hail, Obadja, Sakarja, Netanel och Mikaja, till att undervisa i Juda städer,

7 And, in the third year of his reign, he sent to his rulers, even to Ben–hail and to Obadiah and to Zechariah, and to Nethanel, and to Micaiah,—that they were to teach throughout the cities of Judah;

8 ja heidän kanssansa leeviläiset Semajan, Netanjan, Sebadjan, Asahelin, Semiramotin, Joonatanin, Adonian, Tobian ja Toob-Adonian, leeviläiset; ja näillä oli kanssansa papit Elisama ja Jooram.

8 och med dem några leviter, nämligen leviterna Semaja, Netanja, Sebadja, Asael, Semiramot, Jonatan, Adonia, Tobia och Tob-Adonia; och de hade med sig prästerna Elisama och Joram.

8 and, with them, Levites, Shemaiah and Nethaniah and Zebadiah and Asahel and Shemiramoth and Jehonathan, and Adonijah and Tobijah and Tob–adonijah, Levites,—and, with them, Elishama and Jehoram, priests;

9 Nämä opettivat Juudassa, ja heillä oli mukanaan Herran lain kirja; he kiertelivät kaikissa Juudan kaupungeissa ja opettivat kansaa.

9 Dessa undervisade nu i Juda och hade HERRENS lagbok med sig; de foro omkring i alla Juda städer och undervisade bland folket.

9 and they taught throughout Judah, and, with them, was the book of the law of Yahweh,—so they went round throughout all the cities of Judah, and taught the people.

10 Ja Herran kauhu valtasi kaikki Juudaa ympäröivien maitten valtakunnat, niin etteivät ne sotineet Joosafatia vastaan.

10 Och en förskräckelse ifrån HERREN kom över alla riken i de länder som lågo omkring Juda, så att de icke vågade kriga mot Josafat.

10 And it came to pass, that, the dread of Yahweh, was upon all the kingdoms of the countries, that were round about Judah,—and they warred not against Jehoshaphat.

11 Ja osa filistealaisia toi Joosafatille lahjoja ja hopeata veroksi; myöskin arabialaiset toivat hänelle

11 Och en del av filistéerna förde skänker till Josafat och gåvo silver i skatt. Därtill förde ock araberna

11 And, from among the Philistines, were they bringing in unto Jehoshaphat a present, and

pikkukarjaa: seitsemäntuhatta seitsemänsataa oinasta ja seitsemäntuhatta seitsemänsataa pukkia.

till honom småboskap, sju tusen sju hundra vädurar och sju tusen sju undra bockar.

silver as tribute,—even the Arabians, were bringing in unto him flocks, seven thousand seven hundred rams, and seven thousand seven hundred he-goats.

12 Niin Joosafat tuli yhä mahtavammaksi, jopa ylen mahtavaksi, ja hän rakensi Juudaan linnoja ja varastokaupunkeja.

12 Så blev Josafat allt mäktigare och till slut övermåttan mäktig. Och han byggde borgar och förrådsstäder i Juda.

12 And so it came to pass that, Jehoshaphat, went on waxing surpassingly great,—and he built, throughout Judah, fortresses and cities for store;

13 Hänellä oli suuria varastoja Juudan kaupungeissa ja sotilaita, sotaurhoja, Jerusalemissa.

13 Han hade stora upplag i Juda städer; och krigsfolk, tappra stridsmän, hade han i Jerusalem.

13 and, much business, had he, throughout the cities of Judah,—but, the men of war, the heroes of valour, were in Jerusalem.

14 Ja tämä oli heidän palvelusvuoronsa heidän perhekuntiensa mukaan: Juudan tuhanten päämiehet olivat: päämies Adna ja hänen kanssaan kolmesataa tuhatta sotaurhoa;

14 Och detta var ordningen bland dem, efter deras familjer. Till Juda hörde följande överhövitsmän: hövitsmannen Adna och med honom tre hundra tusen tappra stridsmän;

14 And, these, are the numbers of them, by their ancestral house,—To Judah, pertained rulers of thousands, Adnah the chief, and, with him, mighty men of valour, three hundred thousand;

15 hänen rinnallaan päämies Joohanan ja hänen kanssaan kaksisataa kahdeksankymmentä tuhatta;

15 därnäst hövitsmannen Johanan och med honom två hundra åttio tusen;

15 and, under his direction, was Jehohanan the chief,—and, with him, two hundred and eighty thousand;

16 hänen rinnallaan Amasja, Sikrin poika, joka oli vapaaehtoisesti antautunut Herralle, ja hänen kanssaan kaksisataa tuhatta sotaurhoa.

16 därnäst Amasja, Sikris son, som frivilligt hade givit sig i HERRENS tjänst, och med honom två hundra tusen tappra stridsmän.

16 and, under his direction, Amasiah son of Zichri, who willingly offered himself unto Yahweh,—and, with him, two hundred thousand heroes of valour.

17 Benjaminista: Eljada, sotaurho, ja hänen kanssaan kaksisataa tuhatta jousella ja kilvellä asestettua;

17 Men från Benjamin voro: Eljada, en tapper stridsman, och med honom två hundra tusen, väpnade med båge och sköld;

17 And, out of Benjamin, a hero of valour, Eliada,—and, with him, armed with bow and buckler, two hundred thousand;

18 hänen rinnallaan Joosabad ja hänen kanssaan sata kahdeksankymmentä tuhatta sotaan varustettua.

18 därnäst Josabad och med honom ett hundra åttio tusen, rustade till strid.

18 and, under his direction, Jehozabad,—and, with him, a hundred and eighty thousand, equipped for war.

19 Nämä palvelivat kuningasta, ja lisäksi ne,

19 Dessa voro de som gjorde tjänst hos konungen;

19 These, were they who were waiting upon the king,-

jotka kuningas oli sijoittanut varustettuihin kaupunkeihin koko Juudaan.

därtill kommo de som konungen hade förlagt i de befästa städerna i hela Juda.

–besides those whom the king placed in the fortified cities, throughout all Judah.

18 luku

1 Niin Joosafatille tuli paljon rikkautta ja kunniaa, ja hän lankoutui Ahabin kanssa.

1 När Josafat nu hade kommit till stor rikedom och ära, befryndade han sig med Ahab.

1 And it came to pass, when Jehoshaphat had riches and honour, in abundance, that he contracted, by marriage, affinity with Ahab.

2 Ja muutamien vuosien kuluttua hän meni Ahabin luo Samariaan. Ahab teurastutti hänelle ja väelle, joka oli hänen kanssansa, paljon lampaita ja raavaita; ja Ahab yllytti häntä lähtemään sotaan Gileadin Raamotia vastaan.

2 Och efter några års förlopp for han ned till Ahab i Samaria. Och Ahab lät för honom och folket som han hade med sig slakta får och fäkreatur i myckenhet; och han sökte intala honom att draga upp mot Ramot i Gilead.

2 So he went down, at the end of some years, unto Ahab, to Samaria, Ahab therefore sacrificed for him, sheep and oxen, in abundance, also for the people whom he had with him,–and then persuaded him to go up against Ramoth–gilead.

3 Israelin kuningas Ahab sanoi Juudan kuninkaalle Joosafatille: Lähdetkö minun kanssani Gileadin Raamotiin? Hän vastasi hänelle: Minä niinkuin sinä, minun kansani niinkuin sinun kansasi; minä tulen sinun kanssasi sotaan.

3 Ahab, Israels konung, frågade alltså Josafat, Juda konung: »Vill du draga med mig mot Ramot i Gilead?» Han svarade honom: »Jag såsom du, och mitt folk såsom ditt folk! Jag vill följa med dig i striden.»

3 For Ahab king of Israel said unto Jehoshaphat king of Judah, Wilt thou go up with me to Ramoth–gilead? And he said unto him—So am I, even as thou, and, like thy people, are my people, and, with thee, in the war.

4 Mutta Joosafat sanoi Israelin kuninkaalle: Kysy kuitenkin ensin, mitä Herra sanoo.

4 Men Josafat sade ytterligare till Israels konung: »Fråga dock först HERREN härom.»

4 Then said Jehoshaphat, unto the king of Israel,—Seek, I pray thee, some time today, the word of Yahweh.

5 Niin Israelin kuningas kokosi profeetat, neljäsataa miestä, ja sanoi heille: Onko meidän lähdettävä sotaan Gileadin Raamotia vastaan, vai onko minun oltava lähtemättä? He vastasivat: Lähde; Jumala antaa sen kuninkaan käsiin.

5 Då församlade Israels konung profeterna, fyra hundra män, och frågade dem: »Skola vi draga åstad till Ramot i Gilead för att belägra det, eller skall jag avstå därifrån?» De svarade: »Drag ditupp; Gud skall giva det i konungens

5 So the king of Israel gathered together the prophets, four hundred men, and said unto them, Shall we go up against Ramoth–gilead to battle, or shall I forbear? And they said—Go up, and may God deliver it into the hand of the king!

hand.»

6 Mutta Joosafat sanoi: Eikö täällä ole enää ketään muuta Herran profeettaa, jolta voisimme kysyä?

6 Men Josafat sade: »Finnes här ingen annan HERRENS profet, så att vi kunna fråga genom honom?»

6 Then said Jehoshaphat, Is there not here a prophet of Yahweh, besides,—that we may seek, from him?

7 Israelin kuningas vastasi Joosafatille: On vielä mies, jolta voisimme kysyä Herran mieltä, mutta minä vihaan häntä, sillä hän ei koskaan ennusta minulle hyvää, vaan aina pahaa; se on Miika, Jimlan poika. Joosafat sanoi: Älköön kuningas niin puhuko.

7 Israels konung svarade Josafat: »Här finnes ännu en man, Mika, Jimlas son, genom vilken vi kunna fråga HERREN; men han är mig förhatlig, ty han profeterar aldrig lycka åt mig, utan beständigt allenast olycka.» Josafat sade: »Konungen säge icke så.»

7 Then said the king of Israel unto Jehoshaphat—There is yet one man, by whom to seek Yahweh, but, I, hate him, for he is never prophesying, concerning me, anything good—but—all his days—evil, the same, is Micaiah, son of Imla. Then said Jehoshaphat, Let not the king say, so!

8 Niin Israelin kuningas kutsui erään hoviherran ja sanoi: Nouda kiiruusti Miika, Jimlan poika.

8 Då kallade Israels konung till sig en hovman och sade: »Skaffa skyndsamt hit Mika, Jimlas son.»

8 And the king of Israel called for a certain officer,—and said, Haste, Micaiah son of Imla!

9 Mutta Israelin kuningas ja Joosafat, Juudan kuningas, istuivat kumpikin valtaistuimellansa puettuina kuninkaallisiin pukuihinsa; he istuivat puimatantereella Samarian portin ovella, ja kaikki profeetat olivat hurmoksissa heidän edessänsä.

9 Israels konung och Josafat, Juda konung, sutto nu var och en på sin tron, iklädda sina skrudar; de sutto på en tröskplats vid Samarias port, under det att alla profeterna profeterade inför dem.

9 Now, the king of Israel, and Jehoshaphat king of Judah, were sitting, each upon his throne, clothed in robes, and they were sitting in an open space, at the entrance of the gate of Samaria,—and, all the prophets, were prophesying before them.

10 Ja Sidkia, Kenaanan poika, teki itsellensä rautasarvet ja sanoi: Näin sanoo Herra: Näillä sinä pusket aramilaisia, kunnes teet heistä lopun.

10 Då gjorde sig Sidkia, Kenaanas son, horn av järn och sade: »Så säger HERREN: Med dessa skall du stånga araméerna, så att de förgöras.»

10 Then did Zedekiah son of Chenaanah make him horns of iron,—and said—Thus, saith Yahweh, With these, shalt thou push Syria, until they are consumed.

11 Ja kaikki profeetat ennustivat samalla tavalla, sanoen: Mene Gileadin Raamotiin, niin sinä saat voiton; Herra antaa sen kuninkaan käsiin.

11 Och alla profeterna profeterade på samma sätt och sade: »Drag upp mot Ramot i Gilead, så skall du bliva lyckosam; HERREN skall giva det i konungens hand.»

11 And, all the prophets, were prophesying, so, saying,–Go up to Ramoth–gilead, and prosper, and Yahweh will deliver [it] into the hand of the king.

12 Ja sanansaattaja, joka oli mennyt kutsumaan Miikaa,

12 Och budet som hade gått för att kalla på Mika

12 And, the messenger who went to call Micaiah, spake

puhui hänelle sanoen: Katso, kaikki profeetat ovat yhdestä suusta luvanneet kuninkaalle hyvää. Olkoon sinun sanasi heidän sanansa kaltainen, ja lupaa sinäkin hyvää.

13 Mutta Miika vastasi: Niin totta kuin Herra elää, sen minä puhun, minkä minun Jumalani sanoo.
14 Kun hän tuli kuninkaan eteen, sanoi kuningas hänelle: Miika, onko meidän lähdettävä sotaan Gileadin Raamotiin, vai onko minun oltava lähtemättä? Hän vastasi hänelle: Menkää, niin te saatte voiton; heidät annetaan teidän käsiinne.

15 Mutta kuningas sanoi hänelle: Kuinka monta kertaa minun on vannotettava sinua, ettet puhu minulle muuta kuin totuutta Herran nimessä?
16 Silloin hän sanoi: Minä näin koko Israelin hajallaan vuorilla, niinkuin lampaat, joilla ei ole paimenta. Ja Herra sanoi: 'Näillä ei ole isäntää; palatkoot he kukin rauhassa kotiinsa.'

17 Niin Israelin kuningas sanoi Joosafatille: Enkö minä sanonut sinulle, ettei tämä koskaan ennusta minulle hyvää, vaan aina pahaa?

18 Mutta hän sanoi: Kuulkaa siis Herran sana: Minä näin Herran istuvan istuimellansa ja kaiken taivaan joukon

talade till honom och sade: »Det är så, att profeterna med en mun lova konungen lycka; så låt nu ock ditt tal stämma överens med deras, och lova också du lycka.»

13 Men Mika svarade: »Så sant HERREN lever, jag skall allenast tala det som min Gud säger.»
14 När han sedan kom till konungen, frågade konungen honom: »Mika, skola vi draga åstad till Ramot i Gilead för att belägra det, eller skall jag avstå därifrån?» Han svarade: »Dragen ditupp, så skolen I bliva lyckosamma; de skola bliva givna i eder hand.»

15 Men konungen sade till honom: »Huru många gånger skall jag besvärja dig att icke tala till mig annat än sanning i HERRENS namn?»
16 Då sade han: »Jag såg hela Israel förskingrat på bergen, likt får som icke hava någon herde. Och HERREN sade: 'Dessa hava icke någon herre; må de vända tillbaka hem i frid, var och en till sitt.'»
17 Då sade Israels konung till Josafat: »Sade jag dig icke att denne aldrig profeterar lycka åt mig, utan allenast olycka?»

18 Men han sade: »Hören alltså HERRENS ord. Jag såg HERREN sitta på sin tron och himmelens hela

unto him, saying, Lo! the words of the prophets, with one mouth, are good for the king,—be thy word then, I pray thee, like one of theirs, so wilt thou speak good.
13 Then said Micaiah,—By the life of Yahweh, whatsoever my God shall say, that, must I speak.
14 Now, when he came unto the king, the king said unto him, Micah, shall we go against Ramoth–gilead to battle, or shall I forbear? And he said, Go ye up and prosper, and may they be delivered into your hand.

15 Then the king said unto him, How many times, must, I, be putting thee on oath,—that thou speak unto me nothing but the truth in the name of Yahweh?
16 So he said, I saw all Israel, scattered upon the mountains, like sheep that have no shepherd,–and Yahweh said, No masters, have these! let them return every man unto his own house, in peace.
17 Then said the king of Israel, unto Jehoshaphat,—Said I not unto thee, He wilt not prophesy concerning me anything good, but evil?

18 Then said he, Therefore, hear ye the word of Yahweh,—I saw Yahweh, sitting upon his throne, and,

seisovan hänen edessään, hänen oikealla ja vasemmalla puolellansa.

19 Ja Herra sanoi: 'Kuka viekoittelisi Ahabin, Israelin kuninkaan, lähtemään sotaan, että hän kaatuisi Gileadin Raamotissa?' Mikä vastasi niin, mikä näin.

20 Silloin tuli henki ja asettui Herran eteen ja sanoi: 'Minä viekoittelen hänet.' Herra kysyi häneltä: 'Miten?'

21 Hän vastasi: 'Minä menen valheen hengeksi kaikkien hänen profeettainsa suuhun.' Silloin Herra sanoi: 'Saat viekoitella, siihen sinä pystyt; mene ja tee niin.'

22 Katso, nyt Herra on pannut valheen hengen näiden sinun profeettaisi suuhun, sillä Herra on päättänyt sinun osaksesi onnettomuuden.

23 Silloin astui esille Sidkia, Kenaanan poika, löi Miikaa poskelle ja sanoi: Mitä tietä Herran Henki on poistunut minusta puhuakseen sinun kanssasi?

24 Miika vastasi: Sen saat nähdä sinä päivänä, jona kuljet huoneesta huoneeseen piiloutuaksesi.

25 Mutta Israelin kuningas sanoi: Ottakaa Miika ja viekää hänet takaisin

härskara stå på hans högra sida och på hans vänstra.

19 Och HERREN sade: 'Vem vill locka Ahab, Israels konung, att draga upp mot Ramot i Gilead, för att han må falla där?' Då sade den ene så och den andre så.

20 Slutligen kom anden fram och ställde sig inför HERREN och sade: 'Jag vill locka honom därtill.' HERREN frågade honom: 'På vad sätt?'

21 Han svarade: 'Jag vill gå ut och bliva en lögnens ande i alla hans profeters mun.» Då sade han: 'Du må försöka att locka honom därtill och du skall också lyckas; gå ut och gör så.'

22 Och se, nu har HERREN lagt en lögnens ande i dessa dina profeters mun, medan HERREN ändå har beslutit att olycka skall komma över dig.»

23 Då trädde Sidkia, Kenaanas son, fram och gav Mika ett slag på kinden och sade: »På vilken väg har då HERRENS Ande gått bort ifrån mig för att tala med dig?»

24 Mika svarade: »Du skall få se det på den dag då du nödgas springa från kammare till kammare för att gömma dig.»

25 Men Israels konung sade: »Tagen Mika och fören honom tillbaka till

all the host of the heavens, standing, on his right hand and his left.

19 Then said Yahweh, Who will persuade Ahab king of Israel, that he may go up and fall in Ramoth-gilead? And one spake, saying after this manner, and another, saying after that manner.

20 Then came there forth a spirit and stood before Yahweh, and said, I, will persuade him. And Yahweh said unto him, Wherewith?

21 And he said, I will go forth and become a spirit of falsehood, in the mouth of all his prophets. And he said—Thou mayest persuade, moreover also, thou shalt prevail, go forth, and do, so.

22 Now, therefore, lo! Yahweh hath suffered a spirit of falsehood to be put into the mouth of these thy prophets,—but, Yahweh, hath spoken concerning thee—evil.

23 Then drew near Zedekiah son of Chenaanah, and smote Micaiah upon the cheek,—and said, Which then is the way the spirit of Yahweh passed from me, to speak with thee?

24 Then said Micaiah, Lo! thou shalt see, on that day when thou shalt enter into a chamber within a chamber, to hide thyself.

25 Then said the king of Israel, Take ye Micaiah, and carry him back unto Amon

Aamonin, kaupungin päällikön, ja Jooaan, kuninkaan pojan, luo.
26 Ja sanokaa: 'Näin sanoo kuningas: Pankaa tämä vankilaan ja elättäkää häntä vaivaisella vedellä ja leivällä, kunnes minä palaan voittajana takaisin.'

27 Miika vastasi: Jos sinä palaat voittajana takaisin, niin ei Herra ole puhunut minun kauttani. Ja hän sanoi vielä: Kuulkaa tämä, kaikki kansat.

28 Niin Israelin kuningas ja Joosafat, Juudan kuningas, menivät Gileadin Raamotiin.

29 Ja Israelin kuningas sanoi Joosafatille: Täytyypä pukeutua tuntemattomaksi, kun käy taisteluun; mutta ole sinä omissa vaatteissasi. Ja Israelin kuningas pukeutui tuntemattomaksi ja kävi taisteluun.
30 Mutta Aramin kuningas oli käskenyt sotavaunujensa päälliköitä sanoen: Älkää ryhtykö taisteluun kenenkään muun kanssa, olkoon alempi tai ylempi, kuin ainoastaan Israelin kuninkaan kanssa.
31 Kun sotavaunujen päälliköt näkivät Joosafatin, ajattelivat he: Tuo on Israelin kuningas, ja ympäröivät hänet hyökätäkseen hänen kimppuunsa. Silloin Joosafat huusi, ja Herra auttoi häntä, ja Jumala houkutteli heidät pois hänestä.

32 Kun sotavaunujen

Amon, hövitsmannen i staden, och till Joas, konungasonen.
26 Och sägen: Så säger konungen: Sätten denne i fängelse och bespisen honom med fångkost, till dess jag kommer välbehållen tillbaka.»

27 Mika svarade: »Om du kommer välbehållen tillbaka, så har HERREN icke talat genom mig.» Och han sade ytterligare: »Hören detta, I folk, allasammans.»
28 Så drog nu Israels konung jämte Josafat, Juda konung, upp till Ramot i Gilead.
29 Och Israels konung sade till Josafat: »Jag vill förkläda mig, när jag drager ut i striden, men du må vara klädd i dina egna kläder.» Så förklädde sig Israels konung, när de drogo ut i striden.
30 Men konungen i Aram hade bjudit och sagt till sina vagnshövitsmän: »I skolen icke giva eder i strid med någon, vare sig liten eller stor, utom med Israels konung allena.»
31 När då hövitsmannen över vagnarna fingo se Josafat, tänkte de: »Detta är Israels konung», och omringade honom därför, i avsikt att anfalla honom.
Då gav Josafat upp ett rop, och HERREN hjälpte honom, Gud vände dem bort ifrån honom.
32 Så snart nämligen

ruler of the city, and unto Joash son of the king;

26 and ye shall say, Thus, saith the king, Put ye this one into the prison,—and feed him with the bread of oppression, and with the water of oppression, until I return in peace.
27 Then said Micaiah, If thou do, at all return, in peace, Yahweh hath not spoken by me. And he said, Hear! ye peoples, all!

28 Then went up the king of Israel, and Jehoshaphat king of Judah, against Ramothgilead.
29 And the king of Israel said unto Jehoshaphat, [I am about] to disguise myself, and enter into the battle, but, thou, put on thy robes. So the king of Israel disguised himself, and entered into the battle.
30 Now, the king of Syria, had commanded the captains of chariots which he had, saying, Ye shall not fight, with small [or] with great,—save with the king of Israel, alone.
31 So it came to pass, when the chariot-captains saw Jehoshaphat, that, they, said, The king of Israel, it is. And they compassed him about, to fight,—but Jehoshaphat made outcry, and, Yahweh, helped him, yea God allured them away from him.
32 And so it came to pass,

päälliköt näkivät, ettei se ollutkaan Israelin kuningas, vetäytyivät he hänestä pois.

33 Mutta eräs mies, joka oli jännittänyt jousensa ja ampui umpimähkään, satutti Israelin kuningasta vyöpanssarin ja rintahaarniskan väliin. Niin tämä sanoi vaunujensa ohjaajalle: Käännä vaunut ja vie minut pois sotarinnasta, sillä minä olen haavoittunut.

34 Mutta kun taistelu sinä päivänä yltyi yltymistään, jäi Israelin kuningas seisomaan vaunuihinsa, päin aramilaisia, iltaan asti; auringonlaskun aikaan hän kuoli.

hövitsmännen över vagnarna märkte att det icke var Israels konung, vände de om och läto honom vara.
33 Men en man som spände sin båge och sköt på måfå träffade Israels konung i en fog på rustningen. Då sade denne till sin körsven: »Sväng om vagnen och för mig ut ur hären, ty jag är sårad.»

34 Och striden blev på den dagen allt häftigare, och Israels konung höll sig ända till aftonen upprätt i sin vagn, vänd mot araméerna; men vid den tid då solen gick ned gav han upp andan.

when the chariot–captains saw that it was not the king of Israel, that they turned back from pursuing him;
33 but, a certain man, drawing a bow in his innocence, smote the king of Israel between the shoulder–joints and the coat of mail,—wherefore he said to the charioteer, Turn thy hand, and convey me out of the host, for I am sore wounded.
34 But the battle increased on that day, and, the king of Israel, was propping himself up in the chariot before the Syrians, until evening,—and died at the time of the going in of the sun.

19 luku

1 Mutta Joosafat, Juudan kuningas, palasi onnellisesti takaisin kotiinsa Jerusalemiin.

2 Silloin Jeehu, Hananin poika, näkijä, meni kuningas Joosafatia vastaan ja sanoi hänelle: Oliko sinun autettava jumalatonta, ja rakastatko sinä niitä, jotka vihaavat Herraa? Sentähden on sinun päälläsi Herran viha.

3 Kuitenkin on sinussa löydetty myös hyvää, sillä sinä olet hävittänyt aserat maasta ja kiinnittänyt sydämesi Jumalan etsimiseen.

1 Men Josafat, Juda konung, vände välbehållen hem igen till Jerusalem.

2 Då gick siaren Jehu, Hananis son, ut mot konung Josafat och sade till honom: »Skall man då hjälpa den ogudaktige? Skall du då älska dem som hata HERREN? För vad du har gjort vilar nu HERRENS förtörnelse över dig.

3 Dock har något gott blivit funnet hos dig, ty du har utrotat Aserorna ur landet och har vänt ditt hjärta till att söka Gud.»

1 And Jehoshaphat the king of Judah returned unto his own house in peace, to Jerusalem.
2 And there came out to meet him, Jehu son of Hanani, the seer, who said unto King Jehoshaphat, Unto the lawless, was it [right] to give help? and, on them who hate Yahweh, to bestow thy love? For this cause, therefore, is there wrath against thee, from before Yahweh;
3 howbeit, good things, are found with thee,–for that thou hast consumed the Sacred Stems out of the land, and hast fixed thy heart to seek God.

4 Niin Joosafat jäi Jerusalemiin. Sitten hän meni jälleen kansan keskeen, Beersebasta lähtien aina Efraimin vuoristoon saakka, ja palautti heidät takaisin Herran, heidän isiensä Jumalan, tykö.

4 Och Josafat stannade nu i Jerusalem, men sedan drog han åter ut bland folket, ifrån Beer-Seba ända till Efraims bergsbygd, och förde dem tillbaka till HERREN, deras fäders Gud.

4 So Jehoshaphat dwelt in Jerusalem,—and he again went forth among the people, from Beersheba as far as the hill country of Ephraim, and brought them back unto Yahweh, the God of their fathers.

5 Ja hän asetti tuomareita maahan, kaikkiin Juudan varustettuihin kaupunkeihin, kaupunki kaupungilta.

5 Och han anställde domare i landet, i alla Juda befästa städer, särskilda för var stad.

5 And he stationed judges in the land, throughout all the fortified cities of Judah, city by city;

6 Ja hän sanoi tuomareille: Katsokaa, mitä teette, sillä te ette ole tekemässä ihmisten tuomioita, vaan Herran tuomioita, ja hän on teidän kanssanne, kun te tuomitsette.

6 Och han sade till dessa domare: »Sen till, vad I gören; ty I dömen icke människodom, utan HERRENS dom, och han är närvarande, så ofta I dömen.

6 and said unto the judges, See what, ye, are doing, inasmuch as, not for man, must ye judge, but for Yahweh,—who will be with you, in the word of justice.

7 Hallitkoon siis teitä Herran pelko. Ottakaa vaari siitä, mitä teette, sillä Herrassa, meidän Jumalassamme, ei ole vääryyttä eikä puolueellisuutta, eikä hän ota lahjuksia.

7 Låten alltså nu fruktan för HERREN vara över eder. Given akt på vad I gören; ty hos HERREN, vår Gud, finnes ingen orätt, och han har icke anseende till personen, ej heller tager han mutor.»

7 Now, therefore, let the dread of Yahweh be upon you,—observe and do, for there is, with Yahweh our God, neither perversity nor respect of persons nor the taking of bribes.

8 Myöskin Jerusalemiin Joosafat asetti leeviläisiä, pappeja ja Israelin perhekunta-päämiehiä jakamaan Herran oikeutta ja ratkaisemaan riita-asioita. Ja he palasivat Jerusalemiin.

8 Också i Jerusalem hade Josafat anställt några av leviterna och prästerna och några av huvudmännen för Israels familjer till att döma HERRENS dom och avgöra rättstvister. När de sedan vände tillbaka till Jerusalem,

8 And, even in Jerusalem, did Jehoshaphat station some of the Levites and the priests, and of the ancestral chiefs of Israel, to pronounce the just sentence of Yahweh, and to settle disputes,—when they returned to Jerusalem.

9 Ja hän käski heitä sanoen: Tehkää Herraa peljäten, uskollisesti ja ehyellä sydämellä näin:

9 bjöd han dem och sade: »Så skolen I göra i HERRENS fruktan, redligt och med hängivet hjärta.

9 And he laid charge upon them, saying,—Thus, shall ye act, in the fear of Yahweh, faithfully and with an undivided heart.

10 Jokaisessa riita-asiassa, minkä veljenne, jotka asuvat kaupungeissansa, tuovat teidän eteenne, koskipa se murhaa tai lakia, käskyä,

10 Och så ofta någon rättssak drages inför eder av edra bröder, som bo i sina städer, det må gälla dom i en blodssak eller

10 Any dispute that shall come in unto you from among your brethren who are dwelling in their cities, between blood and blood,

säädöksiä tai oikeuksia, varoittakaa heitä, etteivät saattaisi itseänsä vikapäiksi Herran edessä ja ettei viha kohtaisi teitä ja teidän veljiänne. Näin tehkää, ettette tulisi vikapäiksi.

eljest tillämpning av lag och bud, stadgar och rätter, då skolen I varna dem, så att de icke ådraga sig skuld inför HERREN, varigenom förtörnelse kommer över eder och edra bröder. Så skolen I göra, för att I icke mån ådraga eder skuld.

between law and commandment and statutes and regulations, then shall ye warn them, that they may not become guilty against Yahweh, and so wrath come upon you and upon your brethren,—Thus, shall ye act, and not incur guilt.

11 Ja katso, ylimmäinen pappi Amarja olkoon teillä esimiehenä kaikissa Herran asioissa ja Sebadja, Ismaelin poika, Juudan heimoruhtinas, kaikissa kuninkaan asioissa, ja olkoot leeviläiset teillä virkamiehinä. Olkaa lujat ja ryhtykää työhön; ja Herra olkoon sen kanssa, joka hyvä on.

11 Och se, översteprästen Amarja skall vara eder förman i alla HERRENS saker, och Sebadja, Ismaels son, fursten för Juda hus, i alla konungens saker; och leviterna skola vara tillsyningsmän under eder. Varen nu ståndaktiga i vad I gören, och HERREN skall vara med den som är god.»

11 And lo! Amariah the chief priest, is over you as to every matter of Yahweh, and Zebadiah son of Ishmael the chief ruler for the house of Judah, as to every matter of the king, and, as officers, the Levites are before you,—Be strong and act, and Yahweh be with the good!

20 luku

1 Senjälkeen tulivat mooabilaiset ja ammonilaiset, ja heidän kanssaan myös muita paitsi ammonilaisia, sotimaan Joosafatia vastaan.

1 Därefter kommo Moabs barn och Ammons barn och med dem en del av ammoniterna för att strida mot Josafat.

1 And it came to pass, after this, that the sons of Moab and the sons of Ammon, and, with them, some of the Meunim, came against Jehoshaphat, to battle.

2 Niin tultiin ilmoittamaan tästä Joosafatille: Suuri joukko tulee sinua vastaan meren toiselta puolelta, Aramista, ja katso, he ovat jo Hasason-Taamarissa; se on Een-Gedissä.

2 Och man kom och berättade detta för Josafat och sade: »En stor hop kommer mot dig från landet på andra sidan havet, från Aram, och de äro redan i Hasason-Tamar (det är En-Gedi).»

2 And there came [some] and told Jehoshaphat, saying, There is coming against thee, a great multitude from beyond the sea, from Syria,—and lo! they are in Hazazon–tamar, the same, is Engedi.

3 Silloin Joosafat peljästyi ja kääntyi kysymään Herralta ja kuulutti paaston koko Juudaan.

3 Då blev Josafat förskräckt och vände sin håg till att söka HERREN; och han lät lysa ut en fasta över hela Juda.

3 And Jehoshaphat was afraid, and set his face to seek unto Yahweh,—and proclaimed a fast for all Judah.

4 Niin Juuda kokoontui etsimään apua Herralta;

4 Och Juda församlade sig för att söka hjälp hos

4 And Judah gathered themselves together, to

myös kaikista Juudan kaupungeista tultiin etsimään Herraa.

HERREN; ja, från alla Juda städer kom man för att söka HERREN.

enquire of Yahweh,—even, out of all the cities of Judah, came they in, to seek Yahweh.

5 Ja Joosafat astui esiin Juudan ja Jerusalemin seurakunnassa, Herran temppelissä, uuden esipihan edessä

5 Och Josafat trädde upp i Juda mäns och Jerusalems församling i HERRENS hus, framför den nya förgården,

5 And Jehoshaphat stood, in the convocation of Judah and Jerusalem in the house of Yahweh,—before the new court;

6 ja sanoi: Herra, meidän isiemme Jumala, sinä olet Jumala taivaassa, ja sinä hallitset kaikkia pakanakansain valtakuntia. Sinun kädessäsi on voima ja väkevyys, eikä kukaan kestä sinun edessäsi.

6 och sade: »HERRE, våra fäders Gud, är icke du Gud i himmelen och den som råder över alla hednafolkens riken? I din hand är kraft och makt; och ingen finnes, som kan stå dig emot.

6 and said, O Yahweh, God of our fathers, art not, thou, God in the heavens? and art, thou, not ruling throughout all the kingdoms of the nations? and, in thy hand, [are there not] strength and might? and is there any who, against thee, can stand?

7 Sinä, meidän Jumalamme, karkoitit tämän maan asukkaat kansasi Israelin tieltä ja annoit sen ystäväsi Aabrahamin jälkeläisille ikuisiksi ajoiksi.

7 Var det icke du, vår Gud, som fördrev detta lands inbyggare för ditt folk Israel och gav det åt Abrahams, din väns, säd för evig tid?

7 Art not, thou, our God, who didst dispossess the inhabitants of this land, from before thy people Israel,—and didst give it unto the seed of Abraham who loved thee, unto times age–abiding?

8 He asettuivat tänne ja rakensivat täällä sinulle, sinun nimellesi, pyhäkön sanoen:

8 De fingo bo där, och de byggde dig där en helgedom åt ditt namn, i det de sade:

8 and they have dwelt therein,—and have built for thee therein, a sanctuary for thy Name, saying:

9 'Jos meitä kohtaa joku onnettomuus, miekka, rangaistustuomio, rutto tai nälänhätä, niin me astumme tämän temppelin eteen ja sinun eteesi, sillä sinun nimesi on tässä temppelissä; ja me huudamme sinua hädässämme, ja sinä kuulet ja autat.'

9 'Om något ont kommer över oss, svärd, straffdom eller pest eller hungersnöd, så vilja vi träda upp inför detta hus och inför dig, ty ditt namn är i detta hus; och vi vilja ropa till dig i vår nöd, och du skall då höra och hjälpa.'

9 If there come upon us calamity, the sword of judgment or pestilence or famine, we will stand before this house and before thee, for, thy Name, is in this house,—that we may make outcry unto thee out of our distress, that thou mayest hear and save.

10 Ja katso, siinä ovat nyt ammonilaiset ja mooabilaiset ja Seirin vuoristolaiset, joiden alueen kautta sinä et antanut israelilaisten kulkea, kun he

10 Se därför nu huru Ammons barn och Moab och folket i Seirs bergsbygd -- genom vilkas område du icke tillstadde Israel att gå,

10 Now, therefore, lo! the sons of Ammon and Moab and Mount Seir, whom thou didst not suffer Israel to invade, when they came out

tulivat Egyptin maasta, vaan nämä kääntyivät heistä pois eivätkä tuhonneet heitä.

när de kommo från Egyptens land, varför de ock togo en omväg bort ifrån dem och icke förgjorde dem --

of the land of Egypt,—but they turned away from them and destroyed them not,

11 Katso, nyt he kostavat sen meille: he tulevat karkoittamaan meitä maasta, joka on sinun omasi ja jonka sinä olet antanut meidän omaksemme.

11 se huru dessa nu vedergälla oss, i det att de komma för att förjaga oss ur det land som är din besittning, och som du har givit oss till besittning.

11 yea lo! they, are requiting us,—by coming to drive us out, from thy possession, which thou didst cause us to possess.

12 Meidän Jumalamme, etkö tuomitse heitä? Sillä me emme mahda mitään tätä suurta joukkoa vastaan, joka hyökkää meidän kimppuumme, emmekä itse tiedä mitä tehdä, vaan sinuun meidän silmämme katsovat.

12 Du, vår Gud, skall du icke hålla dom över dem? Ty vi förmå intet mot denna stora hop som kommer emot oss, och själva veta vi icke vad vi skola göra, utan till dig se våra ögon.»

12 O our God, wilt thou not bring judgment upon them, seeing that there is, in us, no strength, before this great multitude, that is coming against us,—we, therefore, know not what we shall do, but, unto thee, are our eyes.

13 Kaikki Juudan miehet seisoivat siinä Herran edessä pikkulapsineen, vaimoineen ja poikineen.

13 Och hela Juda stod där inför HERREN med sina späda barn, sina hustrur och söner.

13 And, all Judah, were standing before Yahweh,—also their little ones, their wives and their children.

14 Ja Herran Henki tuli seurakunnan keskellä Jahasieliin, Sakarjan poikaan, joka oli Benajan poika, joka Jegielin poika, joka Mattanjan poika, leeviläisen, joka oli Aasafin jälkeläisiä,

14 Då kom HERRENS Ande mitt i församlingen över Jahasiel, son till Sakarja, son till Benaja, son till Jegiel, son till Mattanja, en levit, av Asafs söner,

14 Now, as for Jahaziel son of Zechariah son of Benaiah son of Jeiel son of Mattaniah a Levite, of the sons of Asaph, there came upon him the spirit of Yahweh, in the midst of the convocation:

15 ja hän sanoi: Kuunnelkaa, kaikki te Juudan miehet ja Jerusalemin asukkaat ja sinä kuningas Joosafat. Näin sanoo teille Herra: Älkää peljätkö älkääkä arkailko tätä suurta joukkoa, sillä sota ei ole teidän, vaan Jumalan.

15 och han sade: »Akten härpå, alla I av Juda, och I Jerusalems invånare, och du konung Josafat. Så säger HERREN till eder: Frukten icke och varen icke förfärade för denna stora hop, ty striden är icke eder, utan Guds.

15 and he said, Give ye heed, all Judah and ye inhabitants of Jerusalem, and King Jehoshaphat! Thus, saith Yahweh unto you. As for you, do not fear nor be dismayed, by reason of this great multitude, for, not yours, is the battle, but, God's.

16 Menkää huomenna heitä vastaan. Katso, he nousevat silloin Siisin solaa pitkin, ja te kohtaatte heidät laakson

16 Dragen i morgon ned mot dem. De draga då upp på Hassishöjden, och I skolen träffa dem vid andan

16 Tomorrow, go ye down against them, for lo! there they are coming up by the ascent of Ziz,—and ye shall

päässä, itäänpäin Jeruelin erämaasta.

17 Mutta silloin ei ole teidän asianne taistella. Astukaa esiin, seisokaa ja katsokaa, kuinka Herra pelastaa teidät, Juuda ja Jerusalem. Älkää peljätkö älkääkä arkailko; menkää huomenna heitä vastaan, ja Herra on oleva teidän kanssanne.

18 Silloin Joosafat kumartui kasvoillensa maahan, ja kaikki Juudan miehet ja Jerusalemin asukkaat lankesivat Herran eteen, rukoilemaan Herraa.

19 Ja ne leeviläiset, jotka olivat Kehatin ja Koorahin jälkeläisiä, nousivat ylistämään Herraa, Israelin Jumalaa, ylen korkealla äänellä.

20 Mutta varhain seuraavana aamuna he menivät Tekoan erämaahan. Ja heidän lähtiessänsä Joosafat astui esiin ja sanoi: Kuulkaa minua, te Juudan ja Jerusalemin asukkaat. Uskokaa Herraan, Jumalaanne, niin te olette hyvässä turvassa, ja uskokaa hänen profeettojansa, niin te menestytte.
21 Ja neuvoteltuaan kansan kanssa hän asetti veisaajat veisaamaan Herralle ylistysvirsiä pyhässä kaunistuksessa ja kulkemaan aseväen edellä sanoen: Kiittäkää Herraa, sillä hänen

av dalen, framför Jeruels öken.

17 Men därvid bliver det icke eder sak att strida. I skolen allenast träda fram och stå stilla och se på, huru HERREN frälsar eder, I av Juda och Jerusalem. Frukten icke och varen icke förfärade. Dragen i morgon ut mot dem, och HERREN skall vara med eder.»
18 Då böjde Josafat sig ned med ansiktet mot jorden, och alla Juda män och Jerusalems invånare föllo ned för HERREN och tillbådo HERREN.

19 Och de av leviterna, som tillhörde kehatiternas och koraiternas barn, stodo upp och lovade HERREN, Israels Gud, med hög och stark röst.

20 Men bittida följande morgon drogo de ut till Tekoas öken. Och när de drogo ut, trädde Josafat fram och sade: »Hören mig, I av Juda och I Jerusalems invånare. Haven tro på HERREN, eder Gud, så skolen I hava ro. Och tron på hans profeter, så skolen I bliva lyckosamma.»

21 Och sedan han hade rådfört sig med folket, ställde han upp män som skulle sjunga till HERRENS ära och lova honom i helig skrud, under det att de drogo ut framför den

find them at the end of the ravine, facing the wilderness of Jeruel.
17 It is not, for you, to fight in this matter,—take your station, stand still, and see the salvation of Yahweh with you, O Judah and Jerusalem, do not fear, nor be dismayed, tomorrow, go ye out to meet them, and, Yahweh, will be with you.

18 And Jehoshaphat bowed his head, with his face to the ground,—and, all Judah and the inhabitants of Jerusalem, fell down before Yahweh, prostrating themselves unto Yahweh.
19 And Levites—of the sons of the Kohathites and of the sons of the Korahites, stood up to offer praise unto Yahweh, God of Israel, with an exceedingly loud voice.
20 So they rose early in the morning, and went out to the wilderness of Tekoa,—and, as they went out, Jehoshaphat stood and said, Hear me, O Judah, and ye inhabitants of Jerusalem, Trust ye in Yahweh your God, and ye shall be trusted, Trust ye in his prophets, and ye shall prosper.
21 And, when he had given counsel unto the people, he appointed such as should sing unto Yahweh, and offer praise with holy adorning,—as they should be going forth before the armed men,

armonsa pysyy iankaikkisesti.

väpnade hären; de skulle sjunga: »Tacken HERREN, ty hans nåd varar evinnerligen.»

that they should be saying, O give thanks unto Yahweh, For, age–abiding, is his lovingkindness.

22 Ja juuri kun he aloittivat riemuhuudon ja ylistysvirren, antoi Herra väijyjiä tulla ammonilaisten, mooabilaisten ja Seirin vuoristolaisten selkään, jotka olivat hyökänneet Juudan kimppuun; ja heidät voitettiin.

22 Och just som de begynte med sången och lovet, lät HERREN ett angrepp ske bakifrån på Ammons barn och Moab och folket ifrån Seirs bergsbygd, dem som hade kommit mot Juda; och de blevo slagna.

22 And, when they began to sing and to praise, Yahweh had set liers–in–wait against the sons of Ammon, Moab and Mount Seir, who were coming against Judah, and they were smitten.

23 Sillä ammonilaiset ja mooabilaiset asettuivat Seirin vuoristolaisia vastaan tuhoamaan ja hävittämään heitä; ja kun he olivat lopettaneet Seirin asukkaat, auttoivat he toisiaan toistensa tuhoamisessa.

23 Och Ammons barn och Moab reste sig mot folket ifrån Seirs bergsbygd och gåvo dem till spillo och förgjorde dem; och när de hade gjort ände på folket ifrån Seir, hjälptes de åt att nedgöra varandra.

23 Then rose up the sons of Ammon and Moab against the inhabitants of Mount Seir, to devote and to destroy,—and when they had made an end of the inhabitants of Seir, they helped to cut off, every man his neighbour.

24 Kun Juudan miehet tulivat paikalle, josta voi tähystää erämaahan, ja kääntyivät joukkoon päin, niin katso, ruumiita makasi maassa, ei kukaan ollut pelastunut.

24 När sedan Juda män kommo upp på höjden, varifrån man kunde se ut över öknen, och vände sig mot fiendernas hop, fingo de se dessa ligga döda på jorden, och ingen hade undkommit.

24 So when, Judah, came near the watch–tower of the wilderness,—they turned towards the multitude, and lo! there they were, dead bodies fallen to the earth, with none to escape.

25 Niin Joosafat väkineen tuli ryöstämään heiltä saalista, ja he löysivät heidän seastaan paljon sekä tavaraa että ruumiita ja kalliita kaluja. Ja he ottivat itsellensä enemmän kuin saivat kannetuksi; he ryöstivät saalista kolme päivää, sillä sitä oli paljon.

25 Och när Josafat begav sig dit med sitt folk för att plundra och taga byte från dem, funno de där en myckenhet av gods och av döda kroppar och av dyrbara ting; och de togo för sig så mycket att de icke kunde bära det. Och de fortsatte plundringen i tre dagar; så stort var bytet.

25 And, when Jehoshaphat and his people came near to plunder the spoil of them, they found among them, in abundance, both riches and dead bodies and precious jewels, and they stripped off for themselves, beyond what they could carry away,—and they were three days plundering the spoil, for great it was.

26 Neljäntenä päivänä he kokoontuivat Beraka-laaksoon; sillä siellä he kiittivät Herraa. Siitä on sen

26 Men på fjärde dagen församlade de sig i Berakadalen; där <spärr>lovade de</spärr>

26 And, on the fourth day, they assembled themselves in the vale of Beracah, for there they blessed Yahweh,–

paikan nimenä Beraka-laakso vielä tänäkin päivänä.

HERREN, och därav fick det stället namnet <spärr>Berakadalen</spärr>, såsom det heter ännu i dag.

–on this account, was the name of that place called The Vale of Beracah—unto this day.

27 Senjälkeen kaikki Juudan ja Jerusalemin miehet, ja Joosafat heidän etunenässään, kääntyivät iloiten paluumatkalle Jerusalemiin, sillä Herra oli antanut heille ilon heidän vihollisistaan.

27 Därefter vände alla Judas och Jerusalems män, med Josafat i spetsen, glada tillbaka igen till Jerusalem; ty HERREN hade berett dem glädje genom vad som hade skett med deras fiender.

27 Then turned every man of Judah and Jerusalem, with, Jehoshaphat, at their head, to go again to Jerusalem with joy,—for Yahweh had caused them to rejoice over their enemies.

28 Ja he tulivat soittaen harpuilla, kanteleilla ja torvilla Jerusalemiin, Herran temppeliin.

28 Och de drogo in i Jerusalem med psaltare, harpor och trumpeter och tågade till HERRENS hus.

28 So they came to Jerusalem, with harps and with lyres, and with trumpets,—unto the house of Yahweh.

29 Ja Jumalan kauhu valtasi kaikkien maitten valtakunnat, kun he kuulivat Herran sotineen Israelin vihollisia vastaan.

29 Och en förskräckelse ifrån Gud kom över alla de främmande rikena, när de hörde att HERREN hade stritt mot Israels fiender.

29 And it came to pass that, the dread of God, was upon all the kingdoms of the countries,–when they heard, that Yahweh had fought against the enemies of Israel.

30 Sitten Joosafatin valtakunnalla oli rauha; hänen Jumalansa soi hänen päästä rauhaan joka taholla.

30 Och Josafats rike hade nu ro, ty hans Gud lät honom få lugn på alla sidor.

30 So the kingdom of Jehoshaphat was quiet,—for his God, gave him rest, round about.

31 Niin hallitsi Joosafat Juudaa. Hän oli kolmenkymmenen viiden vuoden vanha tullessaan kuninkaaksi, ja hän hallitsi Jerusalemissa kaksikymmentä viisi vuotta. Hänen äitinsä oli nimeltään Asuba, Silhin tytär.

31 Så regerade Josafat över Juda. han var trettiofem år gammal, när han blev konung, och han regerade tjugufem år i Jerusalem. Hans moder hette Asuba, Silhis dotter.

31 Thus Jehoshaphat reigned over Judah,—thirty–five years old, was he when he began to reign, and, twenty–five years, reigned he in Jerusalem, and the, name of his mother, was Azubah, daughter of Shilhi.

32 Ja hän vaelsi isänsä Aasan tietä, siltä poikkeamatta, ja teki sitä, mikä on oikein Herran silmissä.

32 Och han vandrade på sin fader Asas väg, utan att vika av ifrån den; han gjorde nämligen vad rätt var i HERRENS ögon.

32 And he walked in the way of his father Asa, and turned not from it,—doing that which was right, in the eyes of Yahweh.

33 Mutta uhrikukkulat eivät hävinneet, eikä kansa vielä ollut kiinnittänyt sydäntänsä isiensä Jumalaan.

33 Dock blevo offerhöjderna icke avskaffade, och ännu hade folket icke vänt sina hjärtan till sina fäders Gud.

33 Howbeit, the high places, were not taken away,—for as yet, the people, had not fixed their heart unto the

God of their fathers.

34 Mitä muuta on kerrottavaa Joosafatista, sekä hänen aikaisemmista että myöhemmistä vaiheistaan, katso, se on kirjoitettuna Jeehun, Hananin pojan, historiassa, joka on otettu Israelin kuningasten kirjaan.

34 Vad nu mer är att säga om Josafat, om hans första tid såväl som om hans sista, det finnes upptecknat i Jehus, Hananis sons, krönika, som är upptagen i boken om Israels konungar.

34 But, the rest of the story of Jehoshaphat, first and last, lo! there it is written in the story of Jehu son of Hanani, which hath been added to the book of the Kings of Israel.

35 Senjälkeen Joosafat, Juudan kuningas, liittoutui Ahasian, Israelin kuninkaan, kanssa, joka oli jumalaton menoissaan.

35 Men sedan förband sig Josafat, Juda konung, med Ahasja, Israels konung, fastän denne var ogudaktig i sina gärningar;

35 Yet, after this, did Jehoshaphat king of Judah join himself with Ahaziah king of Israel,—he, was lawless in his doings;

36 Hän liittoutui tämän kanssa rakentaakseen laivoja, joiden oli määrä kulkea Tarsiiseen; ja niin he rakensivat laivoja Esjon-Geberissä.

36 han förband sig med honom för att bygga skepp som skulle gå till Tarsis. Och de byggde skepp i Esjon-Geber.

36 and he joined with him, to make ships to go unto Tarshish,—and they made ships in Ezion–geber,

37 Mutta Elieser, Doodavahun poika, Maaresasta, ennusti Joosafatia vastaan sanoen: Koska olet liittoutunut Ahasjan kanssa, on Herra särkevä sinun työsi. Niin laivat rikkoutuivat eivätkä kyenneet menemään Tarsiiseen.

37 Då profeterade Elieser, Dodavahus son, från Maresa, mot Josafat; han sade: »Därför att du har förbundit dig med Ahasja, skall HERREN låta ditt företag bliva om intet.» Och somliga av skeppen ledo skeppsbrott, så att de icke kunde gå till Tarsis.

37 Then prophesied, Eliezer son of Dodavahu of Mareshah, against Jehoshaphat, saying,—Because thou hast joined thyself with Ahaziah, Yahweh hath broken in pieces thy works. So the ships were wrecked, and were not able to go unto Tarshish.

21 luku

1 Sitten Joosafat meni lepoon isiensä tykö, ja hänet haudattiin isiensä viereen Daavidin kaupunkiin. Ja hänen poikansa Jooram tuli kuninkaaksi hänen sijaansa.

1 Och Josafat gick till vila hos sina fäder och blev begraven hos sina fäder i Davids stad. Och hans son Joram blev konung efter honom.

1 And Jehoshaphat slept with his fathers, and was buried with his fathers, in the city of David,—and Jehoram his son reigned in his steed.

2 Ja hänellä oli veljiä: Joosafatin pojat Asarja, Jehiel, Sakarja, Asarjahu, Miikael ja Sefatja. Nämä kaikki olivat Joosafatin, Israelin kuninkaan, poikia.

2 Denne hade bröder, söner till Josafat: Asarja, Jehiel, Sakarja, Asarjahu, Mikael och Sefatja; alla dessa voro söner till Josafat, Israels konung.

2 Now, he, had brethren, sons of Jehoshaphat—Azariah and Jehiel and Zechariah and Azariah, and Michael and Shephatiah,—all these, were sons of Jehoshaphat king of Israel,

3 Ja heidän isänsä oli antanut heille suuria lahjoja, hopeata, kultaa ja kalleuksia, sekä varustettuja kaupunkeja Juudassa; mutta kuninkuuden hän oli antanut Jooramille, sillä tämä oli esikoinen.

4 Kun Jooram oli noussut isänsä valtaistuimelle ja vahvistunut, tappoi hän miekalla kaikki veljensä, niin myös muutamia Israelin päämiehiä.

5 Jooram oli kolmenkymmenen kahden vuoden vanha tullessaan kuninkaaksi, ja hän hallitsi Jerusalemissa kahdeksan vuotta.

6 Mutta hän vaelsi Israelin kuningasten tietä, niinkuin Ahabin suku oli tehnyt, sillä hänellä oli puolisona Ahabin tytär; ja niin hän teki sitä, mikä on pahaa Herran silmissä.

7 Mutta Herra ei tahtonut tuhota Daavidin sukua, koska hän oli tehnyt liiton Daavidin kanssa ja koska hän oli luvannut antaa hänelle ja hänen pojillensa lampun ainiaaksi.

8 Hänen aikanaan edomilaiset luopuivat Juudan vallanalaisuudesta ja asettivat itsellensä kuninkaan.

9 Niin Jooram lähti sinne päällikköineen ja kaikkine sotavaunuineen. Ja hän nousi yöllä ja voitti edomilaiset, jotka olivat saartaneet hänet, ja sotavaunujen päälliköt.

3 Och deras fader gav dem stora skänker i silver och guld och dyrbarheter, därtill ock fasta städer i Juda; men konungadömet hade han givit åt Joram, ty denne var den förstfödde.

4 När Joram nu hade övertagit sin faders konungadöme och befäst sig däri, dräpte han alla sina bröder med svärd, så ock några av Israels furstar,

5 Joram var trettiotvå år gammal, är han blev konung, och han regerade åtta år i Jerusalem.

6 Men han vandrade på Israels konungars väg, såsom Ahabs hus hade gjort, ty en dotter till Ahab var hans hustru; han gjorde vad ont var i HERRENS ögon.

7 Dock ville HERREN icke fördärva Davids hus, för det förbunds skull som han hade slutit med David, och enligt sitt löfte, att han skulle låta honom och hans söner hava en lampa för alltid.

8 I hans tid avföll Edom från Juda välde och satte en egen konung över sig.

9 Då drog Joram dit med sina hövitsmän och med alla sina stridsvagnar. Och om natten gjorde han ett anfall på edoméerna, som hade omringat honom, och

3 and their father gave them large presents—of silver and of gold and of precious things, with cities of defence, in Judah,—but, the kingdom, gave he unto Jehoram, for, he, was the firstborn.

4 But, when Jehoram had arisen over the kingdom of his father, he strengthened himself, and slew all his brethren, with the sword,—moreover also some of the rulers of Israel.

5 Thirty–two years old, was Jehoram when he began to reign,—and, eight years, reigned he in Jerusalem.

6 And he walked in the way of the kings of Israel, like as did the house of Ahab, for, the daughter of Ahab, had he, to wife,—so he wrought wickedness, in the eyes of Yahweh.

7 Howbeit Yahweh was not willing to destroy the house of David, because of the covenant which he had solemnised, unto David,—and as he had promised to give unto him a lamp, and unto his sons, all the days.

8 In his days, revolted the Edomites, from under the hand of Judah,—and set over themselves a king.

9 So Jehoram passed over, with his captains, and all his chariot, with him,–and it came to pass that he rose up by night, and smote the Edomites that were round

10 Niin edomilaiset luopuivat Juudan vallanalaisuudesta vapaiksi, aina tähän päivään asti. Siihen aikaan luopui hänen vallanalaisuudestaan myös Libna, koska hän oli hyljännyt Herran, isiensä Jumalan.
11 Hänkin teetti uhrikukkuloita Juudan vuoristoon ja saattoi Jerusalemin asukkaat haureuteen ja vietteli Juudan.

12 Mutta profeetta Elialta tuli hänelle tällainen kirjoitus: Näin sanoo Herra, sinun isäsi Daavidin Jumala: Koska et ole vaeltanut isäsi Joosafatin teitä etkä Aasan, Juudan kuninkaan, teitä,

13 vaan olet vaeltanut Israelin kuningasten tietä ja saattanut Juudan ja Jerusalemin asukkaat haureuteen, niinkuin Ahabin suku saattoi heidät haureuteen; ja koska myös olet tappanut veljesi, jotka olivat sinun isäsi perhekuntaa ja paremmat kuin sinä,

14 katso, sentähden Herra rankaisee sinun kansaasi, poikiasi, vaimojasi ja kaikkea, mitä sinulla on, kovalla vitsauksella;
15 ja sinä itse olet sairastava vaikeata tautia, sisusvaivaa, kunnes vuoden, parin kuluttua sisuksesi taudin voimasta tunkeutuvat

slog dem och hövitsmännen över deras vagnar.
10 Så avföll Edom från Juda välde, och det har varit skilt därifrån ända till denna dag. Vid samma tid avföll ock Libna från hans välde, därför att han hade övergivit HERREN, sina fäders Gud.
11 Också han uppförde offerhöjder på bergen i Juda och förledde så Jerusalems invånare till trolös avfällighet och förförde Juda.
12 Men en skrivelse kom honom till handa från profeten Elia, så lydande: »Så säger HERREN, din fader Davids Gud: Se, du har icke vandrat på din fader Josafats vägar eller på Asas, Juda konungs, vägar,
13 utan du har vandrat på Israels konungars väg och förlett Juda och Jerusalems invånare till trolös avfällighet, på samma sätt som Ahabs hus förledde till avfällighet; du har också dräpt dina bröder, dem som hörde till din faders hus, och som voro bättre än du.

14 Därför skall HERREN låta en stor hemsökelse drabba ditt folk, så ock dina barn och dina hustrur och allt vad du äger;
15 och själv skall du träffas av svår sjukdom, en sjukdom i dina inälvor, så svår att dina inälvor, efter år och dagar, skola falla ut

about unto him, and the chariot-captains.
10 So Edom revolted from under the hand of Judah—unto this day. Then, must Libnah needs revolt at the same time, from under his hand,—because he had forsaken Yahweh, the God of his fathers.
11 He too, made high places among the mountains of Judah,—and caused the inhabitants of Jerusalem to be unchaste, and seduced Judah.
12 Then came there unto him, a writing, from Elijah the prophet, saying,—Thus, saith Yahweh, God of David thy father, Because thou hast not walked in the ways of Jehoshaphat thy father, nor in the ways of Asa, king of Judah;
13 but hast walked in the way of the kings of Israel, and hast caused Judah and the inhabitants of Jerusalem to be unchaste, after the unchastities of the house of Ahab,—moreover also, thine own brethren of the house of thy father who were better than thou, hast thou slain,
14 lo! Yahweh, is about to plague, with a great plague, thy people,-and thy children and thy wives, and all thy possessions;
15 also, thyself, with sore diseases, with disease of thy bowels,-until thy bowels shall fall out, by reason of the disease, in a year

ulos.
16 Niin Herra herätti Jooramia vastaan filistealaisten hengen ja niiden arabialaisten hengen, jotka asuivat etiopialaisten naapureina,
17 ja he menivät Juudaa vastaan, valloittivat sen ja veivät saaliinaan kaiken tavaran, mitä oli kuninkaan linnassa, niin myöskin hänen poikansa ja vaimonsa, niin ettei hänelle jäänyt muuta poikaa kuin Jooahas, hänen nuorin poikansa.

18 Ja kaiken tämän jälkeen Herra rankaisi häntä parantumattomalla sisusvaivalla.
19 Parin vuoden kuluttua, toisen vuoden lopulla, hänen sisuksensa taudin voimasta tunkeutuivat ulos, ja hän kuoli koviin tuskiin. Mutta hänen kansansa ei polttanut hänen kunniakseen kuolinsuitsutusta, niinkuin oli poltettu hänen isiensä kunniaksi.
20 Hän oli kolmenkymmenen kahden vuoden vanha tullessaan kuninkaaksi, ja hän hallitsi Jerusalemissa kahdeksan vuotta. Ja hän meni pois kenenkään kaipaamatta, ja hänet haudattiin Daavidin kaupunkiin, mutta ei kuningasten hautoihin.

i följd av sjukdomen.»
16 Och HERREN uppväckte mot Joram filistéernas ande och de arabers som bodde närmast etiopierna;

17 och de drogo upp mot Juda och bröto in där och förde bort allt gods som fanns i konungens hus, därtill ock hans söner och hustrur, så att han icke hade kvar någon av sina söner förutom Joahas, sin yngste son.

18 Och efter allt detta hemsökte HERREN honom med en obotlig sjukdom i inälvorna.
19 Och efter år och dagar, när två år voro förlidna, föllo hans inälvor ut i följd av sjukdomen, och han dog i svåra plågor; men hans folk anställde ingen förbränning till hans ära, såsom de hade gjort efter hans fäder.

20 Han var trettiotvå år gammal, när han blev konung, och han regerade åtta år i Jerusalem. Och han gick bort utan att bliva saknad, och man begrov honom i Davids stad, men icke i konungagravarna.

added to a year.
16 And Yahweh stirred up against Jehoram the spirit of the Philistines, and the Arabians, who were under the direction of the Ethiopians;
17 and they came up against Judah, and forced their way into it, and carried off all the possessions that were found belonging to the house of the king, moreover also his sons and his wives,—so that there was left him never a son, save only Jehoahaz the youngest of his sons.
18 And, after all this, Yahweh plagued him in his bowels with an incurable disease.
19 And it came to pass, in a year beyond a year, even when the end of the days of two years had passed, that his bowels fell out by reason of his disease, so that he died, of, malignant disease,—and his people made him no burning, like the burning of his fathers.
20 Thirty–two years old, was he when he began to reign, and, eight years, reigned he in Jerusalem,—and went his way—unregretted, and, though they buried him in the city of David, yet, not in the sepulchres of the kings.

22 luku

1 Jerusalemin asukkaat

1 Och Jerusalems invånare

1 And the inhabitants of

tekivät Ahasjan, hänen nuorimman poikansa, kuninkaaksi hänen sijaansa; sillä kaikki vanhemmat oli tappanut se rosvojoukko, joka arabialaisten kanssa oli tullut leiriin. Niin tuli Ahasja, Jooramin poika, Juudan kuninkaaksi.

2 Ahasja oli kahdenkymmenen kahden vuoden vanha tullessaan kuninkaaksi, ja hän hallitsi Jerusalemissa vuoden. Hänen äitinsä oli nimeltään Atalja, Omrin tytär.

3 Hänkin vaelsi Ahabin suvun teitä, sillä hänen äitinsä oli häntä neuvomassa jumalattomuuteen.

4 Niin hän teki sitä, mikä on pahaa Herran silmissä, samoinkuin Ahabin suku; sillä he olivat hänen isänsä kuoleman jälkeen hänen neuvonantajiaan, hänen turmioksensa.

5 Heidän neuvostansa hän myös lähti Israelin kuninkaan Jooramin, Ahabin pojan, kanssa taistelemaan Hasaelia, Aramin kuningasta, vastaan Gileadin Raamotiin; mutta aramilaiset haavoittivat Jooramin.

6 Niin hän tuli takaisin Jisreeliin parantuakseen, sillä hänessä oli haavat, jotka häneen oli isketty Raamassa hänen taistellessaan Hasaelia, Aramin kuningasta, vastaan. Ja Juudan kuningas Ahasja, Jooramin poika, tuli Jisreeliin katsomaan Jooramia, Ahabin poikaa, koska tämä oli

gjorde Ahasja, hans yngste son, till konung efter honom; ty alla de äldre hade blivit dräpta av den rövarskara som med araberna hade kommit till lägret. Så blev då Ahasja, Jorams son, konung i Juda.

2 Fyrtiotvå år gammal var Ahasja, är han blev konung, ock han regerade ett år i Jerusalem. Hans moder hette Atalja, Omris dotter.

3 Också han vandrade på Ahabs hus' vägar, ty hans moder var hans rådgiverska i ogudaktighet.

4 Han gjorde vad ont var i HERRENS ögon likasom Ahabs hus; ty därifrån tog han, efter sin faders död, sina rådgivare, till sitt eget fördärv.

5 Det var ock deras råd han följde, när han drog åstad med Joram, Ahabs son, Israels konung, och stridde mot Hasael, konungen i Aram, vid Ramot i Gilead. Men Joram blev sårad av araméerna.

6 Då vände han tillbaka, för att i Jisreel låta hela sig från de sår som han hade fått vid Rama, i striden mot Hasael, konungen i Aram. Och Asarja, Jorams son, Juda konung, for ned för att besöka Joram, Ahabs son, i Jisreel, eftersom denne låg sjuk.

Jerusalem made Ahaziah his youngest son king, in his stead, for, all the elder sons, had the band of men slain who came in with the Arabians into the camp,—so Ahaziah son of Jehoram king of Judah reigned.

2 Forty–two years old, was Ahaziah when he began to reign, and, one year, reigned he in Jerusalem,—and, the name of his mother, was Athaliah, daughter of Omri.

3 He too, walked in the ways of the house of Ahab,—for, his mother, became his counselor, to work lawlessness.

4 Wherefore he did the thing that was wicked in the eyes of Yahweh, like the house of Ahab,—for, they, became his counselors, after the death of his father, to his destruction.

5 Even in their counsel, he walked, and went with Jehoram son of Ahab king of Israel, to war against Hazael king of Syria, in Ramoth–gilead,—and the Syrians smote Joram.

6 And he returned to be healed in Jezreel, because of the wounds wherewith they smote him in Ramah, when he fought with Hazael, king of Syria,—and, Azariah son of Jehoram king of Judah, went down to see Jehoram son of Ahab in Jezreel, because, sick, was

sairaana.
7 Mutta Jumalalta tuli Ahasjan tuhoksi se, että hän meni Jooramin luo. Sillä sinne tultuaan hän meni Jooramin kanssa Jeehua, Nimsin poikaa, vastaan, jonka Herra oli voidellut hävittämään Ahabin sukua.

8 Ja kun Jeehu oli toimeenpanemassa Ahabin suvun tuomiota, tapasi hän Juudan ruhtinaat ja Ahasjan veljenpojat, jotka palvelivat Ahasjaa, ja tappoi heidät.

9 Sitten hän etsi Ahasjaa; ja tämä saatiin kiinni Samariassa, jossa hän piileskeli. Niin hänet vietiin Jeehun eteen ja surmattiin. Ja he hautasivat hänet, sillä he sanoivat: Hän on Joosafatin poika, hänen, joka kaikesta sydämestänsä etsi Herraa. Eikä Ahasjan perheessä ollut ketään, joka olisi kyennyt hallitsemaan.

10 Kun Atalja, Ahasjan äiti, näki, että hänen poikansa oli kuollut, nousi hän ja tuhosi koko Juudan heimon kuningassuvun.

11 Mutta kuninkaan tytär Joosabat otti surmattavain kuninkaan poikien joukosta salaa Ahasjan pojan Jooaan ja pani hänet imettäjineen makuuhuoneeseen. Näin pappi Joojadan vaimo Joosabat, joka oli kuningas Jooramin tytär ja Ahasjan

7 Men till Ahasjas fördärv var det av Gud bestämt att han skulle komma till Joram. Ty när han hade kommit dit, for han med Joram för att möta Jehu, Nimsis son, som HERREN hade smort till att utrota Ahabs hus.
8 Så hände sig att Jehu, när han utförde straffdomen över Ahabs hus, träffade på de Juda furstar och de brorsöner till Ahasja, som voro i Ahasjas tjänst, och dräpte dem.

9 Sedan sökte han efter Ahasja; och man grep denne, där han höll sig gömd i Samaria, och förde honom till Jehu och dödade honom. Men därefter begrovo de honom, ty de sade: »Han var dock son till Josafat, som sökte HERREN av allt sitt hjärta.» Och av Ahasjas hus fanns sedan ingen dom förmådde övertaga konungadömet.
10 När nu Atalja, Ahasjas moder, förnam att hennes son var död, stod hon upp och förgjorde hela konungasläkten i Juda hus.

11 Men just när konungabarnen skulle dödas, tog konungadottern Josabeat Joas, Ahasjas son, och skaffade honom hemligen undan, i det att han förde honom jämte hans amma in i sovkammaren; där höll

he!
7 But, from God, came the downfall of Azariah, through his coming to Joram,—and because, through his coming, he went out with Jehoram against Jehu son of Nimshi, whom Yahweh had anointed to cut off the house of Ahab.
8 And so it came to pass, when Jehu was executing judgment upon the house of Ahab,—and found the rulers of Judah and the sons of the brethren of Ahaziah ministering to Ahaziah, that he slew them.
9 And he sought Ahaziah, and they captured him, he, having hid himself in Samaria, and they brought him unto Jehu, and he put him to death, and they buried him, because, said they, he is, the son of Jehoshaphat, who sought Yahweh with all his heart,—and, no one of the house of Ahaziah, had ability for the kingdom.
10 But, when, Athaliah mother of Ahaziah, saw that her son was dead, she rose up and destroyed all the seed royal of the house of Judah.
11 But Jehoshabeath, daughter of the king, took Joash son of Ahaziah, and stole him from among the sons of the king who were being slain, and put him and his nurse in a bedchamber,—so Jehoshabeath daughter of

sisar, sai hänet kätketyksi Ataljalta, niin ettei tämä voinut häntä surmauttaa.

Josabeat, konung Jorams dotter, prästen Jojadas hustru -- som ju ock var Ahasjas syster -- honom dold för Atalja, så att denna icke fick döda honom.

King Jehoram—wife of Jehoiada the priest, for, she, was the sister of Ahaziah—hid him from the face of Athaliah so that she slew him not.

12 Sitten poika oli heidän luonaan Jumalan temppeliin piilotettuna kuusi vuotta, Ataljan hallitessa maata.

12 Sedan var han hos dem i Guds hus, där han förblev gömd i sex år, medan Atalja regerade i landet.

12 And it came to pass that he was with them, in the house of God, hidden six years,–while, Athaliah, was reigning over the land.

23 luku

1 Mutta seitsemäntenä vuotena Joojada rohkaisi mielensä ja liittoutui sadanpäämiesten Asarjan, Jerohamin pojan, Ismaelin, Joohananin pojan, Asarjan, Oobedin pojan, Maasejan, Adajan pojan, ja Elisafatin, Sikrin pojan, kanssa.

1 Men i det sjunde året tog Jojada mod till sig och förband sig med underhövitsmännen Asarja, Jerohams son, Ismael, Johanans son, Asarja, Obeds son, Maaseja, Adajas son, och Elisafat, Sikris son.

1 And, in the seventh year, Jehoiada strengthened himself, and took the rulers of hundreds—even Azariah son of Jeroham, and Ishmael son of Jehohanan, and Azariah son of Obed, and Maaseiah son of Adaiah and Elishaphat son of Zichri—unto himself, in covenant.

2 Nämä kiertelivät Juudassa ja kokosivat leeviläiset kaikista Juudan kaupungeista sekä Israelin perhekunta-päämiehet; ja he tulivat Jerusalemiin.

2 Dessa foro därefter omkring i Juda och församlade leviterna ur alla Juda städer, så ock huvudmännen för Israels familjer. Och när de kommo till Jerusalem,

2 And they went round throughout Judah, and gathered together the Levites out of all the cities of Judah, and the ancestral chiefs of Israel,—and they came into Jerusalem.

3 Ja koko seurakunta teki Jumalan temppelissä liiton kuninkaan kanssa. Joojada sanoi heille: Katso, kuninkaan poika on tuleva kuninkaaksi, niinkuin Herra on puhunut Daavidin pojista.

3 Slöt hela församlingen i Guds hus ett förbund med konungen. Och Jojada sade till dem: »Konungens son skall nu vara konung, såsom HERREN har talat angående Davids söner.

3 And all the convocation solemnised a covenant in the house of God, with the king,—and he said to them, Lo! the king's son must reign, as spake Yahweh concerning the sons of David.

4 Tehkää näin: Kolmas osa teistä, papeista ja leeviläisistä, joiden on mentävä vartionpitoon sapattina, olkoon

4 Detta är alltså vad I skolen göra: en tredjedel av eder, nämligen de präster och leviter som hava att inträda i vakthållningen på

4 This, is the thing that ye shall do,—A third of you entering on the sabbath, both of the priests and of the Levites, as doorkeepers

ovenvartijoina kynnyksillä,

5 kolmas osa miehittäköön kuninkaan linnan ja kolmas osa Jesod-portin, ja koko kansa Herran temppelin esikartanot.

6 Älköön kukaan muu kuin papit ja palvelusta tekevät leeviläiset menkö Herran temppeliin. He saavat mennä sisään, sillä he ovat pyhät, mutta kaikki muu kansa noudattakoon Herran määräystä.
7 Leeviläiset asettukoot kuninkaan ympärille, kullakin ase kädessä; ja joka tunkeutuu temppeliin, se surmattakoon. Näin olkaa kuninkaan luona, menköön hän ulos tai sisään.

8 Leeviläiset ja koko Juuda tekivät kaiken, mitä pappi Joojada oli käskenyt heidän tehdä. Kukin heistä otti miehensä, sekä ne, joiden oli mentävä vartionpitoon sapattina, että ne, jotka pääsivät vartionpidosta sapattina, sillä pappi Joojada ei ollut vapauttanut osastoja palveluksesta.
9 Ja pappi Joojada antoi sadanpäämiehille keihäät, kilvet ja varustukset, jotka olivat olleet kuningas Daavidin omat ja olivat Jumalan temppelissä.

10 Ja hän asetti koko kansan, kullakin peitsi kädessä, temppelin

sabbaten, skall stå på vakt vid trösklarna
5 och en tredjedel vid konungshuset och en tredjedel vid Jesodporten; och allt folket skall vara på förgårdarna till HERRENS hus.
6 Dock må ingen annan än prästerna och de tjänstgörande leviterna gå in i HERRENS hus; dessa må gå in, ty de äro heliga. Men allt det övriga folket skall iakttaga vad HERREN har bjudit dem iakttaga.
7 Och leviterna skola ställa sig runt omkring konungen, var och en med sina vapen i handen; och om någon vill tränga sig in i huset, skall han dödas. Och I skolen följa konungen, vare sig han går in eller ut.»

8 Leviterna och hela Juda gjorde allt vad prästen Jojada hade bjudit dem, var och en av dem tog sina män, både de som skulle inträda i vakthållningen på sabbaten och de som skulle avgå därifrån på sabbaten, ty prästen Jojada lät ingen avdelning vara fri ifrån tjänstgöring.
9 Och prästen Jojada gav åt underhövitsmännen de spjut och de sköldar av olika slag, som hade tillhört konung David, och som funnos i Guds hus.

10 Och han ställde upp allt folket, var och en med sitt vapen i handen, från husets

of the porch;

5 and a third, being in the house of the king, and a third, at the foundation gate,—and all the people, being in the courts of the house of Yahweh,
6 then let no one enter the house of Yahweh, save only the priests, and they who are in attendance of the Levites, they, may enter, for, holy, they are,–but, all the people, shall keep the watch of Yahweh.
7 So shall the Levites encompass the king round about, every man with his weapons in his hand, and, he that entereth into the house, shall be put to death. Thus be ye with the king, when he cometh in and when he goeth out.
8 So the Levites and all Judah did according to all that Jehoiada the priest commanded, and they took every man his men, who were coming in on the sabbath, with them who were going out on the sabbath,—for Jehoiada the priest dismissed not the courses.
9 And Jehoiada the priest gave unto the captains of hundreds, the spears and the bucklers and the shields, which belonged to King David,—which were in the house of God.
10 And be caused all the people to stand, even every man with his weapon in his

eteläsivulta aina sen pohjoissivulle saakka, päin alttaria ja temppeliä, kuninkaan ympärille.

11 Sitten he toivat kuninkaan pojan esille, panivat hänen päähänsä kruunun ja antoivat hänelle lain kirjan ja tekivät hänet kuninkaaksi. Ja Joojada ja hänen poikansa voitelivat hänet ja huusivat: Eläköön kuningas!

12 Kun Atalja kuuli kansan huudon, sen juostessa ja huutaessa riemuhuutoja kuninkaalle, meni hän kansan luo Herran temppeliin.

13 Hän näki kuninkaan seisovan korkealla paikallansa sisäänkäytävän luona, ja päälliköt ja torvensoittajat kuninkaan luona, ja kaiken maan kansan, joka riemuitsi ja puhalsi torviin, ja veisaajat, jotka soittimillaan johtivat ylistyslaulua. Silloin Atalja repäisi vaatteensa ja huusi: Kapina, kapina!

14 Mutta pappi Joojada antoi sadanpäämiesten, sotajoukon johtajien, astua esiin ja sanoi heille: Viekää hänet pois rivien välitse, ja joka yrittää seurata häntä, se surmattakoon miekalla. Sillä pappi oli sanonut: Älkää surmatko häntä Herran temppelissä.

södra sida till husets norra sida, mot altaret och mot huset, runt omkring konungen.

11 Därefter förde de ut konungasonen och satte på honom kronan och gåvo honom vittnesbördet och gjorde honom till konung; och Jojada och hans söner smorde honom och ropade: »Leve konungen!»

12 När Atalja nu hörde folkets rop, då de skyndade fram och hyllade konungen, gick hon in i HERRENS hus till folket.

13 Där fick hon då se konungen stå vid sin pelare, nära ingången, och hövitsmännen och trumpetblåsarna bredvid konungen, och fick höra huru hela folkmängden jublade och stötte i trumpeterna, och huru sångarna med sina instrumenter ledde hyllningssången. Då rev Atalja sönder sina kläder och ropade: »Sammansvärjning! Sammansvärjning!»

14 Men prästen Jojada lät underhövitsmännen som anförde skaran träda fram, och han sade till dem: »Fören henne ut mellan leden, och om någon följer henne, så må han dödas med svärd.» Prästen förbjöd dem nämligen att döda henne i HERRENS hus.

hand, from the right corner of the house as far as the left corner of the house, by the altar and the house,—near the king round about.

11 Then brought they forth the king's son, and set upon him the crown and the testimony, and made him king,—and Jehoiada and his sons anointed him, and said, May the king live!

12 Now, when Athaliah heard the noise of the people who were running, and those who were praising the king,—then came she unto the people in the house of Yahweh;

13 and looked, and lo! the king, standing by his pillar at the entrance, and the captains and the trumpets by the king, and all the people of the land rejoicing, and blowing with trumpets, and the singers, with instruments of song, and such as led the offering of praise, then Athaliah rent her garments, and said, Conspiracy! conspiracy!

14 Then Jehoiada the priest commanded the captains of hundreds, officers of the force, and said unto them, Take her forth within the ranks, and he that cometh in after her let him be slain with the sword,—for, said the priest, Ye must not slay her in the house of Yahweh!

15 Niin he kävivät häneen käsiksi, ja kun hän oli tullut kuninkaan linnan Hevosportin sisäänkäytävän luo, surmasivat he hänet siinä.
16 Ja Joojada teki liiton hänen itsensä, koko kansan ja kuninkaan kesken, että he olisivat Herran kansa.

17 Sitten kaikki kansa meni Baalin temppeliin, ja he hävittivät sen. Sen alttarit ja kuvat he murskasivat, ja he tappoivat alttarien edessä Mattanin, Baalin papin.

18 Sitten Joojada asetti päällysmiehiä Herran temppeliin, leeviläisiä pappeja, jotka Daavid oli määrännyt Herran temppeliin, uhraamaan Herran polttouhreja, niinkuin on kirjoitettuna Mooseksen laissa, riemuhuudoin ja lauluin, Daavidin järjestelyn mukaan.

19 Ja hän asetti ovenvartijat Herran temppelin porteille, ettei pääsisi sisään kukaan, joka oli jollakin tavalla saastainen.

20 Ja hän otti mukaansa sadanpäämiehet, ylimykset ja kansan hallitusmiehet sekä kaiken maan kansan ja vei kuninkaan Herran temppelistä, ja he tulivat Yläportin kautta kuninkaan linnaan ja asettivat kuninkaan

15 Alltså grepo de henne, och när hon hade kommit fram dit där Hästporten för in i konungshuset, dödade de henne där.
16 Och Jojada slöt ett förbund mellan sig och allt folket och konungen, att de skulle vara ett HERRENS folk.

17 Och allt folket begav sig till Baals tempel och rev ned det och slog sönder dess altaren och bilder; och Mattan, Baals präst, dräpte de framför altarna.

18 Därefter ställde Jojada ut vakter vid HERRENS hus och betrodde detta värv åt de levitiska prästerna, dem som David hade indelat i klasser för tjänstgöringen i HERRENS hus, till att offra brännoffer åt HERREN, såsom det var föreskrivet i Moses lag, med jubel och sång, efter Davids anordning.

19 Och han ställde dörrvaktarna vid portarna till HERRENS hus, för att ingen skulle komma in, som på något sätt var oren.

20 Och han tog med sig underhövitsmännen och de förnämsta och mäktigaste bland folket och hela folkmängden och förde konungen ned från HERRENS hus, och de gingo in i konungshuset genom

15 So they made way for her, and she came into the entrance of the horse-gate of the house of the king,—and they slew her there.
16 And Jehoiada solemnised a covenant, between himself and all the people, and the king,—that they should become a people unto Yahweh.
17 Then all the people entered into the house of Baal and brake it down, and, his altars and his images, brake they in pieces,—and, Mattan the priest of Baal, they slew, before the altars.
18 And Jehoiada put the oversight of the house of Yahweh into the hand of the priests and the Levites, whom David set by courses over the house of Yahweh, that they might offer up the ascending-sacrifices of Yahweh, as it is written in the law of Moses, with rejoicing and with song,—under the direction of David.
19 And he caused gatekeepers to stand, at the gates of the house of Yahweh,—that no one who was unclean should, on any account, enter.
20 Then took he the captains of hundreds—and the nobles—and the rulers over the people—and all the people of the land, and brought down the king out of the house of Yahweh, and they entered, through

kuninkaalliselle valtaistuimelle.

Övre porten; och de satte konungen på konungatronen.

the midst of the upper gate, into the house of the king,––and they seated the king, upon the throne of the kingdom.

21 Ja kaikki maan kansa iloitsi, ja kaupunki pysyi rauhallisena. Mutta Ataljan he surmasivat miekalla.

21 Och hela folkmängden gladde sig, och staden förblev lugn. Men Atalja hade de dödat med svärd.

21 And all the people of the land rejoiced, and, the city, was quiet,—when, Athaliah, they had slain with the sword.

24 luku

1 Jooas oli seitsemän vuoden vanha tullessaan kuninkaaksi, ja hän hallitsi Jerusalemissa neljäkymmentä vuotta. Hänen äitinsä nimi oli Sibja, Beersebasta.

1 Joas var sju år gammal, när han blev konung, och han regerade fyrtio år i Jerusalem. Hans moder hette Sibja, från Beer-Seba.

1 Seven years old, was Joash when he began to reign, and, forty years, reigned he, in Jerusalem,—and, the name of his mother, was Zibiah, of Beersheba.

2 Ja Jooas teki sitä, mikä on oikein Herran silmissä, niin kauan kuin pappi Joojada eli.

2 Och Joas gjorde vad rätt var i HERRENS ögon, så länge prästen Jojada levde.

2 And Joash did that which was right, in the eyes of Yahweh,–all the days of Jehoiada the priest.

3 Ja Joojada otti hänelle kaksi vaimoa, ja hänelle syntyi poikia ja tyttäriä.

3 Och Jojada tog åt honom två hustrur, och han födde söner och döttrar.

3 And Jehoiada took for him two wives,—and he begat sons and daughters.

4 Senjälkeen Jooas aikoi uudistaa Herran temppelin.

4 Därefter blev Joas betänkt på att upphjälpa HERRENS hus.

4 And it came to pass, after this, that it was near the heart of Joash to renew the house of Yahweh.

5 Ja hän kutsui kokoon papit ja leeviläiset ja sanoi heille: Menkää Juudan kaupunkeihin ja kootkaa kaikesta Israelista rahaa Jumalanne temppelin korjaamiseksi, vuodesta vuoteen, ja jouduttakaa tätä asiaa. Mutta leeviläiset eivät jouduttaneet sitä.

5 Och han församlade prästerna och leviterna och sade till dem: »Faren vart år ut till Juda städer, och samlen från hela Israel in penningar till att sätta eder Guds hus i stånd; och I skolen bedriva denna sak med skyndsamhet.» Men leviterna skyndade sig icke.

5 So he gathered together the priests and the Levites, and said unto them—Go ye out unto the cities of Judah, and gather out of all Israel silver to repair the house of your God, year by year, and, ye, shall hasten the matter,—but the Levites hastened it not.

6 Silloin kuningas kutsui luokseen ylimmäisen papin Joojadan ja sanoi hänelle: Miksi et ole pitänyt huolta siitä, että leeviläiset toisivat

6 Då kallade konungen till sig översteprästen Jojada och sade till honom: »Varför har du icke tillhållit leviterna att från Juda och

6 Then the king called for Jehoiada the chief, and said unto him, Wherefore hast thou not required of the Levites, to bring in out of

Juudasta ja Jerusalemista Herran palvelijan Mooseksen määräämän Israelin seurakunnan veron lainmajaa varten?
7 Sillä jumalaton Atalja ja hänen poikansa ovat murtautuneet Jumalan temppeliin; he ovat myös käyttäneet baaleja varten kaikki Herran temppelin pyhät lahjat.
8 Sitten tehtiin kuninkaan käskystä arkku, ja se asetettiin Herran temppelin portin ulkopuolelle.

9 Ja Juudassa ja Jerusalemissa kuulutettiin, että vero, jonka Jumalan palvelija Mooses oli erämaassa määrännyt Israelille, oli tuotava Herralle.

10 Kaikki päämiehet ja kaikki kansa toivat iloiten rahaa ja heittivät arkkuun, kunnes se täyttyi.

11 Aina kun leeviläiset toivat arkun kuninkaan asettamien tarkastusmiesten luo, huomattuaan, että siinä oli paljon rahaa, tulivat kuninkaan kirjuri ja ylimmäisen papin käskyläinen tyhjentämään arkun, ja sitten he kantoivat sen takaisin paikoilleen. Niin he tekivät päivä päivältä ja kokosivat paljon rahaa.

12 Sitten kuningas ja

Jerusalem indriva den skatt som HERRENS tjänare Mose pålade, och som Israels församling skulle erlägga till vittnesbördets tabernakel?
7 Ty Ataljas, den ogudaktiga kvinnans, söner hava fördärvat Gud hus; ja, allt som var helgat till HERRENS hus hava de använt till Baalerna.»

8 På konungens befallning gjorde man därefter en kista och ställde den utanför porten till HERREN hus.
9 Och man lät utropa i Juda och Jerusalem att den skatt som Guds tjänare Mose hade pålagt Israel i öknen skulle erläggas åt HERREN.

10 Och alla furstarna och allt folket buro fram penningar med glädje och kastade dem i kistan, till dess att allt var insamlat.
11 Och när tid blev att genom leviternas försorg föra kistan till de granskningsmän som konungen hade förordnat, och dessa då märkte att mycket penningar fanns i den, då kommo konungens sekreterare och översteprästens tillsyningsman och tömde kistan och buro den sedan tillbaka till dess plats. Så gjorde de gång efter annan och samlade in penningar i myckenhet.
12 Därefter lämnade

Judah and out of Jerusalem the tribute of Moses the servant of Yahweh, and of the convocation of Israel,—for the tent of testimony?
7 For, as for Athaliah the Lawless, her sons, brake up the House of God,—moreover, all the hallowed things of the house of Yahweh, offered they unto the Baalim.
8 So the king bade [them], and they made a certain chest,—and set it in the gate of the house of Yahweh, outside.
9 And they made a proclamation, throughout Judah and Jerusalem, to bring in unto Yahweh the tribute of Moses the servant of God, laid upon Israel in the desert.
10 And all the rulers and all the people rejoiced,—and brought in and cast into the chest, until they had finished.
11 And it came to pass, what time the chest was brought into the office of the king by the hand of the Levites, and when they had seen that abundant was the silver, that the scribe of the king came in, and the officer of the chief priest, and they emptied the chest, and bare it, and put it back in its place,—thus, they did, day by day, and collected silver, in abundance;

12 and the king and

Joojada antoivat sen niille, jotka teettivät työt Herran temppelissä, ja nämä palkkasivat kivenhakkaajia ja puuseppiä uudistamaan Herran temppeliä, niin myös rauta- ja vaskiseppiä korjaamaan Herran temppeliä.

konungen och Jojada dessa åt den som skulle utföra arbetet på HERRENS hus, och lejde stenhuggare och timmermän till att upphjälpa HERRENS hus, så ock järn- och kopparsmeder till att sätta HERRENS hus i stånd.

Jehoiada gave it unto such as were doing the work of labouring upon the house of Yahweh, and they were hiring masons and carpenters, to renew the house of Yahweh,—moreover also, such as were fashioners of iron and bronze, to repair the house of Yahweh.

13 Ja työnteettäjät toimivat niin, että työ edistyi heidän käsissään, ja he asettivat Jumalan temppelin entiselleen sen määrämittojen mukaan ja panivat sen kuntoon.

13 Och de som utförde arbetet bedrevo det så, att arbetet gick framåt under deras händer, Och de återställde Guds hus i dess förra skick och satte det i gott stånd.

13 So the doers of the work wrought, and the work of restoration went forward, in their hand,—and they caused the house of God to stand forth according to its due proportions, and made it strong.

14 Ja kun he olivat päättäneet työnsä, veivät he rahan tähteet kuninkaalle ja Joojadalle; ja niillä teetettiin kaluja Herran temppeliin, jumalanpalvelus- ja uhraamiskaluja, kuppeja sekä kulta- ja hopeakaluja. Ja Herran temppelissä uhrattiin vakituisesti polttouhreja, niin kauan kuin Joojada eli.

14 Och när de hade slutat, buro de återstoden av penningarna till konungen och Jojada; och man gjorde därav kärl till HERRENS hus, kärl till gudstjänsten och offren, skålar och andra kärl av guld och silver Och man offrade brännoffer i HERRENS hus beständigt, så länge Jojada levde.

14 And, when they had finished, they brought in before the king and Jehoiada the rest of the silver, and he made it into utensils for the house of Yahweh, utensils of attendance, and bowls and spoons, even utensils of gold and silver. Then were they offering ascending–sacrifices in the house of Yahweh, continually, all the days of Jehoiada.

15 Mutta Joojada kävi vanhaksi ja sai elämästä kyllänsä, ja hän kuoli. Sadan kolmenkymmenen vuoden vanha hän oli kuollessaan.

15 Men Jojada blev gammal och mätt på att leva och dog så; ett hundra trettio år gammal var han vid sin död.

15 But Jehoiada waxed old and became satisfied with days, and died,—a hundred and thirty years old, when he died.

16 Ja hänet haudattiin Daavidin kaupunkiin kuningasten joukkoon, sillä hän oli tehnyt sitä, mikä hyvää on, Israelille ja Jumalalle ja hänen temppelilleen.

16 Och man begrov honom i Davids stad bland konungarna, därför att han hade gjort vad gott var mot Israel och mot Gud och hans hus.

16 And they buried him in the city of David, with the kings,—because he had done good in Israel, both toward God and his house.

17 Mutta Joojadan kuoleman

17 Men efter Jojadas död

17 Now, after the death of

jälkeen tulivat Juudan päämiehet ja kumarsivat kuningasta; ja kuningas kuuli heitä.

kommo Juda furstar och föllo ned för konungen; då lyssnade konungen till dem.

Jehoiada, came the rulers of Judah, and bowed themselves down unto the king,—then, hearkened the king unto them.

18 Ja he hylkäsivät Herran, isiensä Jumalan, temppelin ja palvelivat aseroita ja jumalankuvia. Niin viha kohtasi Juudaa ja Jerusalemia tämän heidän rikoksensa tähden.

18 Och de övergåvo HERRENS, sina fäders Guds, hus och tjänade Aserorna och avgudarna. Då kom förtörnelse över Juda och Jerusalem genom den skuld de så ådrogo sig.

18 And they forsook the house of Yahweh, God of their fathers, and served the Sacred Stems, and the images,—so there was wrath against Judah and Jerusalem, for this their guilt.

19 Hän lähetti heidän keskuuteensa profeettoja palauttamaan heitä Herran tykö, ja nämä varoittivat heitä, mutta he eivät kuulleet.

19 Och profeter sändes ibland dem för att omvända dem till HERREN; och dessa varnade dem, men de lyssnade icke därtill.

19 And he sent among them prophets, to bring them back unto Yahweh,—and they testified against them, but they would not give ear.

20 Niin Jumalan Henki täytti Sakarjan, pappi Joojadan pojan, ja hän astui kansan eteen ja sanoi heille: Näin sanoo Jumala: Miksi te rikotte Herran käskyt omaksi onnettomuudeksenne? Koska te olette hyljänneet Herran, hylkää hänkin teidät.

20 Men Sakarja, prästen Jojadas son, hade blivit beklädd med Guds Andes kraft, och han trädde fram inför folket och sade till dem: »Så säger Gud: Varför överträden I HERRENS bud, eder själva till ingen fromma? Eftersom I haven övergivit HERREN, har han ock övergivit eder.»

20 And, the spirit of God, clothed Zechariah son of Jehoiada the priest, and he took his stand above the people,—and said unto them, Thus, saith God, Wherefore are, ye, transgressing the commandments of Yahweh, so that ye cannot prosper, because ye have forsaken Yahweh, therefore hath he forsaken you.

21 Mutta he tekivät salaliiton häntä vastaan ja kivittivät hänet kuoliaaksi kuninkaan käskystä Herran temppelin esipihalla.

21 Då sammansvuro de sig mot honom och stenade honom, enligt konungens befallning, på förgården till HERRENS hus.

21 So they conspired against him, and stoned him with stones, by the commandment of the king,—in the court of the house of Yahweh.

22 Sillä kuningas Jooas ei muistanut rakkautta, jota hänen isänsä Joojada oli hänelle osoittanut, vaan tappoi Joojadan pojan. Ja tämä sanoi kuollessaan: Herra nähköön ja kostakoon.

22 Ty konung Joas tänkte icke på den kärlek som Jojada, dennes fader, hade bevisat honom, utan dräpte hans son. Men denne sade i sin dödsstund: »Må HERREN se detta och utkräva det.»

22 Thus Joash the king, remembered not, the lovingkindness which Jehoiada his father had done for him, but slew his son,—and, as he died, he said, Yahweh see and require!

23 Vuoden vaihteessa kävi aramilaisten sotajoukko Jooaan kimppuun, ja he tunkeutuivat Juudaan ja Jerusalemiin asti ja tuhosivat kansasta kaikki kansan päämiehet. Ja kaiken saaliinsa he lähettivät Damaskon kuninkaalle.

23 Och när året hade gått till ända, drog araméernas här upp mot honom, och de kommo till Juda och Jerusalem och utrotade ur folket alla folkets furstar. Och allt byte som de togo sände de till konungen i Damaskus.

23 And it came to pass, when the year had gone round, that the force of Syria came up against him, and they entered Judah, and Jerusalem, and destroyed all the rulers of the people, from among the people,—and, all the spoil of them, sent they unto the king of Damascus.

24 Sillä vaikka aramilaisten sotajoukko tuli vähälukuisena, antoi Herra näiden käsiin hyvin suuren sotajoukon, koska he olivat hyljänneet Herran, isiensä Jumalan. Ja niin nämä panivat toimeen rangaistustuomion Jooaalle.

24 Ty fastän araméernas här som då ryckte an utgjorde allenast en ringa skara, gav HERREN likväl i deras hand en mycket talrik här, därför att folket hade övergivit HERREN, sina fäders Gud. Så fingo de utföra straffdomen över Joas.

24 Although, with a comparatively few men, came the force of Syria, yet, Yahweh, delivered into their hand an exceeding large force,—because they had forsaken Yahweh, the God of their fathers,—and, upon Joash, executed they judgments.

25 Kun he sitten lähtivät häntä ahdistamasta - ja hän jäi heidän lähtiessään hyvin sairaaksi - tekivät hänen palvelijansa salaliiton häntä vastaan pappi Joojadan pojan murhan tähden ja tappoivat hänet hänen vuoteeseensa; ja niin hän kuoli. Ja hänet haudattiin Daavidin kaupunkiin; kuitenkaan ei häntä haudattu kuningasten hautoihin.

25 Och när dessa drogo bort ifrån honom -- ty de lämnade honom kvar illa sjuk -- sammansvuro sig hans tjänare mot honom, därför att han hade utgjutit prästen Jojadas söners blod, och dräpte honom på hans säng; detta blev hans död. Och man begrov honom i Davids stad; dock begrov man honom icke i konungagravarna.

25 And, when they had departed from him, for they left him with sore diseases, his own servants conspired against him, for the blood of the son of Jehoiada the priest, and slew him upon his bed, and he died,—and, though they buried him in the city of David, yet did they not bury him in the sepulchres of the kings.

26 Ne, jotka tekivät salaliiton häntä vastaan, olivat Saabad, ammonilaisen vaimon Simeatin poika, ja Joosabad, mooabilaisen vaimon Simritin poika.

26 Och de som sammansvuro sig mot honom voro Sabad, son till ammonitiskan Simeat, och Josabad, son till moabitiskan Simrit.

26 Now, these, are they that conspired against him,—Zabad son of Shimeath the Ammonitess, and Jehozabad son of Shimrith the Moabitess.

27 Hänen pojistaan, monista häntä vastaan lausutuista ennustuksista ja Jumalan temppelin uudestaanrakentamisesta, katso, niistä on kirjoitettu

27 Men om hans söner, och om de många profetior som förkunnades mot honom, och om huru Guds hus åter upprättades, härom är skrivet i »Utläggning av

27 But, as for his sons, and the greatness of the oracle on him, and the foundation of the house of God, lo! there they are written, in the commentary of the

Kuningasten kirjan selityskirjaan. Ja hänen poikansa Amasja tuli kuninkaaksi hänen sijaansa.

Konungaboken». Och hans son Amasja blev konung efter honom.

Book of Kings,—and Amaziah his son reigned in his stead.

25 luku

1 Amasja oli kahdenkymmenen viiden vuoden vanha tullessansa kuninkaaksi, ja hän hallitsi Jerusalemissa kaksikymmentä yhdeksän vuotta. Hänen äitinsä oli nimeltään Jooaddan, Jerusalemista.

1 Amasja var tjugufem år gammal, när han blev konung, och han regerade tjugunio år i Jerusalem. Hans moder hette Joaddan, från Jerusalem.

1 Twenty–five years old, was Amaziah, when he began to reign, and, twenty–nine years, reigned he in Jerusalem,—and, the name of his mother, was Jehoaddan, of Jerusalem.

2 Hän teki sitä, mikä on oikein Herran silmissä, ei kuitenkaan ehyellä sydämellä.

2 Han gjorde vad rätt var i HERRENS ögon, dock icke av fullt hängivet hjärta.

2 And he did that which was right in the eyes of Yahweh,—only not with a whole heart.

3 Ja kun hänen kuninkuutensa oli vahvistunut, tappoi hän ne palvelijansa, jotka olivat murhanneet kuninkaan, hänen isänsä.

3 Och sedan hans konungadöme hade blivit befäst, lät han dräpa dem av sina tjänare, som hade dödat hans fader, konungen.

3 And it came to pass, when the kingdom was confirmed unto him, that he slew his servants who had smitten the king his father;

4 Mutta heidän lapsensa hän jätti surmaamatta: hän teki, niinkuin on kirjoitettu laissa, Mooseksen kirjassa, jossa Herra on käskenyt sanoen: Älköötisät kuolko lasten tähden älköötkä lapset isien tähden; kukin kuolkoon oman syntinsä tähden.

4 Men deras barn dödade han icke, utan handlade i enlighet med vad föreskrivet var i Moses lagbok, där HERREN hade bjudit och sagt: »Föräldrarna skola icke dö för sina barns skull, och barnen skola icke dö för sina föräldrars skull, utan var och en skall dö genom sin egen synd.»

4 but, their sons, he put not to death,—but as it is written in the law—in the book of Moses—how that Yahweh commanded, saying–Fathers, shall not die for, sons, and Sons, shall not die, for, fathers, but Each man, for his own sin, shall die.

5 Sitten Amasja kokosi Juudan miehet ja asetti heidät perhekunnittain, tuhannen- ja sadanpäämiesten mukaan, koko Juudan ja Benjaminin. Ja hän piti katselmuksen heistä, kaksikymmenvuotiaista ja sitä vanhemmista, ja huomasi heitä olevan kolmesataa tuhatta

5 Och Amasja församlade Juda barn och lät dem ställa upp sig efter sina familjer, efter sina över- och under- hövitsmän, hela Juda och Benjamin. Därefter inmönstrade han dem som voro tjugu år gamla eller därutöver, och fann dem utgöra tre hundra tusen utvalda stridbara män, som

5 And Amaziah gathered Judah together, and appointed them by their ancestral houses, as rulers of thousands and as rulers of hundreds, for all Judah and Benjamin,—and he numbered them, from twenty years old and upwards, and found them three hundred thousand

sotakelpoista, keihästä ja kilpeä käyttävää valiomiestä.

6 Lisäksi hän palkkasi Israelista sadalla hopeatalentilla satatuhatta sotaurhoa.
7 Mutta Jumalan mies tuli hänen luoksensa ja sanoi: Kuningas! Älköön Israelin sotajoukko lähtekö sinun kanssasi, sillä Herra ei ole Israelin, kaikkien näiden efraimilaisten, kanssa.
8 Vaan lähde sinä yksin, käy rohkeasti taisteluun; muutoin Jumala kaataa sinut vihollistesi eteen, sillä Jumalalla on valta auttaa ja kaataa. Amasja sanoi Jumalan miehelle:
9 Mutta miten käy niiden sadan talentin, jotka minä olen antanut Israelin joukolle? Jumalan mies vastasi: Herra voi antaa sinulle paljon enemmän, kuin se on.

10 Silloin Amasja erotti sen joukon, joka oli tullut hänen luoksensa Efraimista, palaamaan kotiinsa. Siitä he vihastuivat kovin Juudaan ja menivät kotiinsa vihasta hehkuen.

11 Mutta Amasja rohkaisi mielensä, lähti ja vei väkensä Suolalaaksoon ja surmasi seiriläisiä kymmenen tuhatta.

kunde föra spjut och sköld.

6 Därtill lejde han för hundra talenter silver ett hundra tusen tappra stridsmän ur Israel.
7 Men en gudsman kom till honom och sade: »O konung, låt icke Israels här draga åstad med dig, ty HERREN är icke med Israel, icke med hela hopen av Efraims barn;
8 utan du själv må allena draga åstad. Grip verket an, gå frimodigt ut i striden. Gud skall eljest låta dig komma på fall genom fienden; ty Gud förmår både att hjälpa och att stjälpa.»
9 Amasja sade till gudsmannen: »Men huru skall det då gå med de hundra talenterna som jag har givit åt skaran från Israel?» Gudsmannen svarade: »HERREN kan väl giva dig mer än det.»

10 Då avskilde Amasja den skara som hade kommit till honom från Efraim och lät dem gå hem igen. Häröver blevo dessa högeligen förgrymmade på Juda och vände tillbaka hem i vredesmod.

11 Men Amasja tog mod till sig och tågade ut med sitt folk och drog till Saltdalen och nedgjorde där av Seirs barn tio tusen.

choice men, able to go forth to war, who could grasp spear and shield.
6 And he hired out of Israel, a hundred thousand heroes of valour, for a hundred talents of silver.
7 But, a man of God, came unto him, saying, O king! let not the host of Israel come with thee,—for Yahweh is not with Israel, [with] any of the sons of Ephraim.

8 But, if thou art going, do, be strong for the battle,—God will cause thee to fall before the enemy, for there is strength in God, to help or to cause to fall.

9 And Amaziah said unto the man of God, What then shall be done as to the hundred talents, which I have given to the company of Israel? Then said the man of God, Yahweh is able to give thee much more than this.
10 So Amaziah separated them, [appointing] unto the company which had come unto him out of Ephraim, to depart unto their own place,—wherefore their anger was greatly kindled against Judah, so they returned to their own place, in a heat of anger.
11 And, Amaziah, took courage, and led forth his people, and went to the valley of salt,—and smote of the sons of Seir, ten thousand;

12 Ja toiset kymmenen tuhatta Juudan miehet ottivat elävinä vangeiksi. Nämä he veivät kallion laelle ja syöksivät heidät kallion laelta alas, niin että he kaikki ruhjoutuivat.
13 Mutta ne, jotka kuuluivat Amasjan palauttamaan joukkoon ja jotka eivät olleet päässeet hänen kanssaan sotaan, hyökkäsivät Juudan kaupunkeihin, Samariaan ja aina Beet-Hooroniin saakka; ja he surmasivat asukkaista kolmetuhatta ja ottivat paljon saalista.
14 Kun Amasja, voitettuaan edomilaiset, tuli takaisin, toi hän mukanaan seiriläisten jumalat ja asetti ne itselleen jumaliksi, ja hän kumarsi niitä ja poltti niille uhreja.

15 Niin Herran viha syttyi Amasjaa kohtaan, ja hän lähetti hänen luokseen profeetan; tämä sanoi hänelle: Miksi sinä etsit tuon kansan jumalia, jotka eivät voineet pelastaa omaa kansaansa sinun käsistäsi?

16 Hänen näin hänelle puhuessaan Amasja sanoi hänelle: Olemmeko me asettaneet sinut kuninkaan neuvonantajaksi? Herkeä jo, muutoin sinut surmataan. Profeetta herkesi ja sanoi: Minä tiedän, että Jumala on päättänyt sinut tuhota, koska sinä teet näin etkä kuule

12 Och Juda barn togo andra tio tusen till fånga levande; dem förde de upp på spetsen av en klippa och störtade dem ned från klippspetsen, så att de alla krossades.
13 Men de som tillhörde den skara som Amasja hade sänt tillbaka, och som icke hade fått gå med honom ut i striden, företogo plundringståg i Juda städer, från Samaria ända till Bet-Horon; och de nedgjorde tre tusen av invånarna och togo stort byte.
14 När sedan Amasja kom tillbaka från sin seger över edoméerna, förde han med sig Seirs barns gudar och ställde upp dem till gudar åt sig; och han tillbad inför dem och tände offereld åt dem.

15 Då upptändes HERRENS vrede mot Amasja, och han sände till honom en profet; denne sade till honom: »Varför söker du detta folks gudar, som ju icke hava kunnat rädda sitt eget folk ur din hand?»

16 När denne så talade till honom, svarade han honom: »Hava vi satt dig till konungens rådgivare? Håll upp, om du icke vill att man skall dräpa dig.» Då höll profeten upp och sade: »Jag förstår nu att Gud har beslutit att fördärva dig, eftersom du gör på detta

12 and the sons of Judah took captive, ten thousand alive, and brought to the top of the crag,—and cast them down from the top of the crag, and, all of them, were torn asunder.
13 But, as for the sons of the company which Amaziah sent back from going with him to the war, they spread themselves out against the cities of Judah, from Samaria, even unto Beth-horon,—and smote of them three thousand, and took great plunder.
14 And so it was, after Amaziah came in from smiting the Edomites, that he brought in the gods of the sons of Seir, and set them up for himself, as gods,—and, before them, used he to bow himself down, and, unto them, used he to burn a perfume.
15 Then was kindled the anger of Yahweh, against Amaziah,—and he sent unto him a prophet, and said unto him, Wherefore hast thou sought the gods of the people, which delivered not their own people out of thy hand?
16 And it came to pass, as he spake unto him, that he said to him, To be, counselor to the king, have we appointed thee? forbear thou, wherefore should they smite thee? So the prophet forbare, and said—I know that God hath determined to destroy thee, because

minun neuvoani.

17 Amasja, Juudan kuningas, lähetti neuvoteltuaan asiasta Jooaalle, Jooahaan pojalle, Jeehun pojanpojalle, Israelin kuninkaalle, tämän sanan: Tule, otelkaamme keskenämme.

18 Mutta Jooas, Israelin kuningas, lähetti Amasjalle, Juudan kuninkaalle tämän sanan: Libanonilla kasvava ohdake lähetti setripuulle, joka kasvoi Libanonilla, tämän sanan: 'Anna tyttäresi vaimoksi minun pojalleni.' Mutta metsän eläimet Libanonilla kulkivat ohdakkeen ylitse ja tallasivat sen maahan.

19 Sinä sanot: 'Katso, minä olen voittanut edomilaiset', ja olet käynyt ylpeäksi saatuasi kunniaa. Mutta pysy kotonasi; minkätähden tahdot tuottaa onnettomuuden: sinä itse kukistut ja Juuda sinun kanssasi?

20 Mutta Amasja ei totellut; sillä tämä tuli Jumalalta: hän tahtoi antaa heidät alttiiksi, koska he olivat etsineet Edomin jumalia.

21 Niin Jooas, Israelin kuningas, lähti liikkeelle, ja he ottelivat keskenään, hän ja Amasja, Juudan kuningas, Beet-Semeksessä, joka on Juudan aluetta.

22 Ja israelilaiset voittivat

sätt och icke vill höra på mitt råd.»

17 Och sedan Amasja, Juda konung, hade hållit rådplägning, sände han till Joas, son till Joahas, son till Jehu, Israels konung, och lät säga: »Kom, låt oss drabba samman med varandra.»

18 Men Joas, Israels konung, sände då till Amasja, Juda konung, och lät svara: »Törnbusken på Libanon sände en gång bud till cedern på Libanon och lät säga: 'Giv din dotter åt min son till hustru.' Men sedan gingo markens djur på Libanon fram över törnbusken och trampade ned den.

19 Du tänker på huru du har slagit Edom, och däröver förhäver du dig ditt hjärta och vill vinna ännu mer ära. Men stanna nu hemma. Varför utmanar du olyckan, dig själv och Juda med dig till fall?»

20 Men Amasja ville icke höra härpå, ty Gud skickade det så, för att de skulle bliva givna i fiendehand, eftersom de hade sökt Edoms gudar.

21 Så drog då Joas, Israels konung, upp, och de drabbade samman med varandra, han och Amasja, Juda konung, vid det Bet-Semes som hör till Juda.

22 Och Juda män blevo

thou hast done this, and hast not hearkened unto my counsel.

17 Then Amaziah king of Judah took counsel, and sent unto Joash, son of Jehoahaz son of Jehu king of Israel, saying,—Come, let us look one another in the face!

18 And Joash king of Israel sent unto Amaziah king of Judah, saying, A thistle that was in Lebanon, sent unto a cedar that was in Lebanon, saying, Come! give thy daughter unto my son to wife,—but there passed by a beast of the field that was in Lebanon, and trampled down the thistle.

19 Thou hast said–Lo! thou hast smitten the Edomites, and thy heart hath lifted thee up to display honour,–Now, abide in thine own house, wherefore shouldst thou engage in strife with Misfortune, and fall, thou and Judah with thee?

20 But Amaziah hearkened not, because, from God, it was, to the end he might deliver them up into [their enemies'] hand,—because they had sought the gods of Edom.

21 So Joash king of Israel came up, and they looked one another in the face, he, and Amaziah king of Judah,—in Beth–shemesh, which belongeth unto Judah.

22 Then was Judah

Juudan miehet, ja nämä pakenivat kukin majallensa.

23 Ja Jooas, Israelin kuningas, otti Juudan kuninkaan Amasjan, Jooaan pojan, Jooahaan pojanpojan, Beet-Semeksessä vangiksi ja toi hänet Jerusalemiin. Sitten hän revitti Jerusalemin muuria Efraimin portista Kulmaporttiin saakka, neljäsataa kyynärää.

24 Ja hän otti kaiken kullan ja hopean sekä kalut, mitä Herran temppelissä, Oobed-Edomin huostassa oli, ja kuninkaan linnan aarteet ynnä panttivankeja ja palasi Samariaan.

25 Mutta Amasja, Jooaan poika, Juudan kuningas, eli Jooaan, Jooahaan pojan, Israelin kuninkaan, kuoleman jälkeen viisitoista vuotta.

26 Mitä muuta on kerrottavaa Amasjan aikaisemmista ja myöhemmistä vaiheista, se on kirjoitettuna Juudan ja Israelin kuningasten kirjassa.

27 Siitä ajasta alkaen, jolloin Amasja luopui Herrasta, punottiin Jerusalemissa salaliittoa häntä vastaan. Hän pakeni Laakiiseen, mutta Laakiiseen lähetettiin miehiä hänen jälkeensä, ja he surmasivat hänet siellä.

28 Hänet nostettiin hevosten selkään ja haudattiin isiensä viereen Juudan kaupunkiin.

slagna av Israels män och flydde, var och en till sin hydda.

23 Och Amasja, Juda konung, son till Joas, son till Joahas, blev tagen till fånga i Bet-Semes av Joas, Israels konung. Och när denne hade fört honom till Jerusalem, bröt han ned ett stycke av Jerusalems mur, från Efraimsporten ända till Poneporten, fyra hundra alnar.

24 Och han tog allt guld och silver och alla kärl som funnos i Guds hus, hos Obed-Edom, och konungshusets skatter, därtill ock gisslan, och vände så tillbaka till Samaria.

25 Men Amasja, Joas' son, Juda konung, levde i femton år efter Joas', Joahas' sons, Israels konungs, död.

26 Vad nu mer är att säga om Amasja, om hans första tid såväl som om hans sista, det finnes upptecknat i boken om Judas och Israels konungar.

27 Och från den tid då Amasja vek av ifrån HERREN begynte man anstifta en sammansvärjning mot honom i Jerusalem, så att han måste fly till Lakis. Då sändes män efter honom till Lakis, och dessa dödade honom där.

28 Sedan förde man honom därifrån på hästar och begrov honom hos hans

defeated, before Israel,—and they fled every man to his own home;

23 and, Amaziah king of Judah, son of Joash son of Jehoahaz, was taken by Joash king of Israel, in Beth–shemesh,—and he brought him to Jerusalem, and brake down the wall of Jerusalem, from the gate of Ephraim as far as the corner–gate, four hundred cubits;

24 and, all the gold and the silver and all the utensils that were found in the house of God with Obed–edom, and the treasures of the house of the king, and hostages, he took,–and returned to Samaria.

25 And Amaziah son of Joash king of Judah lived, after the death of Joash son of Jehoahaz king of Israel,—fifteen years.

26 Now, the rest of the story of Amaziah, first and last, lo! it is written in the book of the Kings of Judah and Israel.

27 And, after the time that Amaziah turned away from following Yahweh, they made against him a conspiracy in Jerusalem, and he fled to Lachish,—but they sent after him to Lachish, and slew him there.

28 And they brought him on horses,–and buried him with his fathers, in the city

fäder i Juda huvudstad.

of Judah.

26 luku

1 Mutta koko Juudan kansa otti Ussian, joka oli kuudentoista vuoden vanha, ja teki hänet kuninkaaksi hänen isänsä Amasjan sijaan.
2 Hän linnoitti Eelatin ja palautti sen Juudalle, sittenkuin kuningas oli mennyt lepoon isiensä tykö.

1 Och allt folket i Juda tog Ussia, som då var sexton år gammal, och gjorde honom till konung i hans fader Amasjas ställe.
2 Det var han som befäste Elot, och han lade det åter under Juda, sedan konungen hade gått till vila hos sina fäder.

1 Then all the people of Judah took Uzziah, when, he, was sixteen years old,—and made him king, instead of his father Amaziah.
2 He, built Eloth, and restored it to Judah,—after that the king slept with his fathers.

3 Ussia oli kuudentoista vuoden vanha tullessaan kuninkaaksi, ja hän hallitsi Jerusalemissa viisikymmentä kaksi vuotta. Hänen äitinsä oli nimeltään Jekolja, Jerusalemista.
4 Ja hän teki sitä, mikä on oikein Herran silmissä, aivan niinkuin hänen isänsä Amasja oli tehnyt.

3 Ussia var sexton år gammal, när han blev konung, och han regerade femtiotvå år i Jerusalem. Hans moder hette Jekilja, från Jerusalem.

4 Han gjorde vad rätt var i HERRENS ögon, alldeles såsom hans fader Amasja hade gjort.

3 Sixteen years old, was Uzziah, when he began to reign, and, fifty–two years, reigned he in Jerusalem,–and, the name of his mother, was Jechiliah, of Jerusalem.
4 And he did that which was right, in the eyes of Yahweh,—according to all that Amaziah his father had done.

5 Ja hän etsi Jumalaa, niin kauan kuin Sakarja eli, joka ymmärsi Jumalan näkyjä. Ja niin kauan kuin hän etsi Herraa, antoi Jumala hänen menestyä.

5 Och han sökte Gud, så länge Sakarja levde, han som aktade på Guds syner. Och så länge han sökte HERREN, lät Gud det gå honom väl.

5 And it came to pass that he set himself to seek God, in the days of Zechariah, who gave understanding in the seeing of God,—and, throughout the days of his seeking Yahweh, God, prospered him.

6 Hän lähti sotimaan filistealaisia vastaan ja revitti Gatin, Jabnen ja Asdodin muurit; ja hän rakennutti kaupunkeja Asdodin alueelle ja muualle filistealaisten maahan.

6 Han drog ut och stridde mot filistéerna och bröt ned Gats, Jabnes och Asdods murar; och han byggde städer på Asdods område och annorstädes i filistéernas land.

6 So he went forth and made war against the Philistines, and brake down the wall of Gath, and the wall of Jabneh, and the wall of Ashdod,—and built cities in Ashdod, and among the Philistines.

7 Ja Jumala auttoi häntä filistealaisia vastaan ja niitä arabialaisia vastaan, jotka asuivat Guur-Baalissa, sekä

7 Och Gud hjälpte honom mot filistéerna och mot de araber som bodde i Gur-Baal och mot maoniterna.

7 And God helped him against the Philistines and against the Arabians who dwelt in Gur–baal, and the

meunilaisia vastaan.
8 Ja ammonilaiset maksoivat veroa Ussialle, ja hänen maineensa levisi aina Egyptiin saakka, sillä hän tuli ylen mahtavaksi.

9 Ussia rakennutti Jerusalemiin tornit Kulmaportin ja Laaksoportin päälle ja Kulmauksen päälle ja varusti ne.

10 Hän rakennutti torneja myös erämaahan ja hakkautti paljon vesisäiliöitä, sillä hänellä oli paljon karjaa sekä Alankomaassa että ylätasangolla. Peltomiehiä ja viinitarhureita hänellä oli vuoristossa ja puutarhamailla, sillä hän harrasti maanviljelystä.
11 Ja Ussialla oli sotajoukko, joka teki sotapalvelusta ja lähti sotaan osastoittain, sen lukumäärän mukaan, mikä heitä oli katselmuksessa, jonka kirjuri Jegiel ja päällysmies Maaseja olivat toimittaneet Hananjan, kuninkaallisen päällikön, johdolla.

12 Perhekunta-päämiesten, sotaurhojen, koko lukumäärä oli kaksituhatta kuusisataa.

13 Heidän johdossaan oli kolmensadan seitsemän tuhannen viidensadan miehen suuruinen sotajoukko, joka teki väellä ja voimalla sotapalvelusta auttaakseen kuningasta vihollista vastaan.

8 Och ammoniterna måste giva skänker åt Ussia, och ryktet om honom sträckte sig ända till Egypten, ty han blev övermåttan mäktig.

9 Och Ussia byggde torn i Jerusalem över Hörnporten och över Dalporten och över Vinkeln och befäste dem.

10 Han byggde ock torn i öknen och högg ut många brunnar, ty han hade mycken boskap, både i låglandet och på slätten. Jordbruks- och vingårdsarbetare hade han i bergsbygden och på de bördiga fälten, ty han var en vän av åkerbruk.
11 Och Ussia hade en krigshär som drog ut till strid i avdelade skaror, med en mansstyrka som hade blivit fastställd vid mönstring genom sekreteraren Jeguel och tillsyningsmannen Maaseja, under överinseende av Hananja, en av konungens hövitsmän.

12 Hela antalet av de tappra stridsmän som voro huvudmän för familjerna var två tusen sex hundra.

13 Under deras befäl stod en krigshär av tre hundra sju tusen fem hundra män, som stridde med kraft och mod och voro konungens hjälp mot fienden.

Meunim.
8 And the Ammonites gave a present to Uzziah,—and his name went forth as far as the entering in of Egypt, for he shewed exceeding great strength.
9 And Uzziah built towers, in Jerusalem, over the corner–gate, and over the valley–gate, and over the angle,—and he made them strong.
10 And he built towers in the desert, and digged many wells, for, much cattle, had he, both in the lowland, and in the plain,—husbandmen and vinedressers, in the mountains and in the fruitful field, for, a lover of the soil, was he.
11 And it came to pass that Uzziah had a force ready to make war, to go forth as a host in company, by the number of their reckoning, under the direction of Jeiel the scribe, and Maaseiah the officer,—under the direction of Hananiah, from among the captains of the king.
12 The whole number of the ancestral chiefs pertaining to the heroes of valour, was two thousand and six hundred;
13 and, under their direction, was the force of a host, three hundred and seven thousand five hundred, ready to make war, with the strength of a force,—for helping the king

14 Ja Ussia varusti heidät, koko sotajoukon, kilvillä, keihäillä, kypäreillä, rintahaarniskoilla, jousilla ja linkokivillä.

14 Och Ussia försåg hela denna här med sköldar, spjut, hjälmar, pansar och bågar, så ock med slungstenar.

against an enemy.
14 And Uzziah prepared for them, for all the host, bucklers and spears and helmets, and coats of mail, and bows,—and yea even sling–stones.

15 Ja hän teetti Jerusalemiin taidokkaasti sommiteltuja sotakoneita, jotka asetettiin torneihin ja muurien kulmiin ja joilla ammuttiin nuolia ja suuria kiviä. Niin hänen maineensa levisi kauas, sillä hän sai ihmeteltävästi apua, kunnes hän tuli mahtavaksi.

15 Och han lät i Jerusalem göra krigsredskap, konstmässigt uttänkta, till att sätta upp på tornen och på murarnas hörn, för att med dem avskjuta pilar och stora stenar. Och ryktet om honom gick ut vida omkring, ty underbart hjälptes han fram till makt.

15 And he made in Jerusalem, inventions invented of the inventor, to be upon the towers and upon the turrets, for throwing with arrows, and with great stones,—so that his name went forth afar, for he was marvelously helped, until that he was strong.

16 Mutta kun hän oli tullut mahtavaksi, ylpistyi hänen sydämensä, niin että hän teki kelvottoman teon, hän tuli uskottomaksi Herraa, Jumalaansa, kohtaan ja meni Herran temppeliin, suitsutusalttarille, suitsuttamaan.

16 Men när han nu var så mäktig, blev hans hjärta högmodigt, så att han gjorde vad fördärvligt var; han förbröt sig trolöst mot HERREN, sin Gud, i det att han gick in i HERRENS tempel för att antända rökelse på rökelsealtaret.

16 But, when he became strong, uplifted was his heart, unto ruin, for he acted unfaithfully against Yahweh his God,—and entered into the temple of Yahweh, to burn incense upon the altar of incense.

17 Niin pappi Asarja meni hänen jälkeensä sinne, mukanaan kahdeksankymmentä Herran pappia, rohkeita miehiä.

17 Då gick prästen Asarja ditin efter honom, åtföljd av åttio HERRENS präster, oförskräckta män.

17 Then entered after him, Azariah the priest,—and with him eighty priests of Yahweh, sons of valour;

18 Nämä astuivat kuningas Ussiaa vastaan ja sanoivat hänelle: Ei ole sinun asiasi, Ussia, suitsuttaa Herralle, vaan pappien, Aaronin poikien, jotka ovat pyhitetyt suitsuttamaan. Mene ulos pyhäköstä, sillä sinä olet ollut uskoton, eikä siitä tule sinulle kunniaa Herralta Jumalalta.

18 Dessa trädde fram mot konung Ussia och sade till honom: »Det hör icke dig till, Ussia, att antända rökelse åt HERREN, utan det tillhör prästerna, Arons söner, som är helgade till att antända rökelse. Gå ut ur helgedomen, ty du har begått en förbrytelse, och HERREN Gud skall icke låta detta lända dig till ära.»

18 and they took their stand against Uzziah the king, and said unto him–It is not, for thee, O Uzziah, to burn incense unto Yahweh, but, for the priests, the sons of Aaron, who are hallowed, to burn incense. Go forth out of the sanctuary, for thou hast acted unfaithfully, and, not to thee, for an honour, [shall it be] from Yahweh Elohim.

19 Niin Ussia vihastui, ja hän piti juuri suitsutusastiaa kädessään suitsuttaaksensa. Mutta kun hän vihastui pappeihin, puhkesi hänen otsaansa pitali pappien läsnäollessa Herran temppelissä, suitsutusalttarin ääressä.

19 Då for Ussia ut i vrede, där han stod med ett rökelsekar i sin hand för att antända rökelse. Men just som han for ut mot prästerna, slog spetälska ut på hans panna, i prästernas närvaro, inne i HERRENS hus, bredvid rökelsealtaret.

19 Then was Uzziah wroth, and, in his hand, was a censer, to burn incense,—and, when he was wroth with the priests, a leprosy, shot forth in his forehead, before the priests, in the house of Yahweh, from off the altar of incense.

20 Ja kun ylimmäinen pappi Asarja ja kaikki muut papit kääntyivät hänen puoleensa, niin katso, hänellä oli pitali otsassa. Silloin he äkisti karkoittivat hänet sieltä, ja itsekin hän kiiruusti lähti pois, kun Herra oli häntä lyönyt.

20 Och när överstеprästen Asarja och alla prästerna vände sig till honom och fingo se att han var spetälsk i pannan, drevo de honom strax ut därifrån. Själv skyndade han också ut, eftersom HERREN så hemsökte honom.

20 When Azariah the chief priest and all the priests turned towards him, lo! he, was leprous, in his forehead, so they hastened him from thence,—yea, even he himself, hurried to go out, because Yahweh had smitten him.

21 Niin kuningas Ussia tuli pitalitautiseksi kuolinpäiväänsä saakka ja asui pitalitautisena eri talossa, sillä hän oli eristetty Herran temppelistä. Hänen poikansa Jootam hallitsi kuninkaan linnaa ja tuomitsi maan kansaa.

21 Sedan var konung Ussia spetälsk för hela sitt liv och bodde i ett särskilt hus såsom spetälsk, ty han var utesluten från HERRENS hus. Hans son Jotam förestod då konungens hus och dömde folket i landet.

21 And it came to pass that, Uzziah the king, was a leper until the day of his death, and dwelt in a house apart—a leper, for he was cut off from the house of Yahweh,—and, Jotham his son, was over the house of the king, judging the people of the land.

22 Mitä muuta on kerrottavaa Ussiasta, hänen aikaisemmista ja myöhemmistä vaiheistaan, sen on profeetta Jesaja, Aamoksen poika, pannut kirjaan.

22 Vad nu mer är att säga om Ussia, om hans första tid såväl som om hans sista, det har profeten Jesaja, Amos' son, tecknat upp.

22 Now, the rest of the story of Uzziah, first and last, hath Isaiah son of Amoz, the prophet, written.

23 Ja Ussia meni lepoon isiensä tykö, ja hänet haudattiin isiensä viereen vainioon, kuningasten hautojen ääreen; sanottiin näet: Hän on pitalitautinen. Ja hänen poikansa Jootam tuli kuninkaaksi hänen sijaansa.

23 Och Ussia gick till vila hos sina fäder, och man begrov honom hos hans fäder, ute på konungagravens mark, detta med tanke därpå att han hade varit spetälsk. Och hans son Jotam blev konung efter honom.

23 And Uzziah slept with his fathers, and they buried him with his fathers in the field of burial that pertained unto the kings, for they said, A leper, he is. And Jotham his son reigned in his stead.

27 luku

1 Jootam oli kahdenkymmenen viiden vuoden vanha tullessaan kuninkaaksi, ja hän hallitsi Jerusalemissa kuusitoista vuotta. Hänen äitinsä nimi oli Jerusa, Saadokin tytär.
2 Hän teki sitä, mikä on oikein Herran silmissä, aivan niinkuin hänen isänsä Ussia oli tehnyt, paitsi ettei hän tunkeutunut Herran temppeliin. Mutta kansa yhä vaelsi kelvottomasti.

3 Hän rakennutti Yläportin Herran temppeliin ja rakennutti paljon Oofelin muuria.
4 Hän rakennutti myös kaupunkeja Juudan vuoristoon, ja metsiin hän rakennutti linnoja ja torneja.

5 Hän kävi sotaa ammonilaisten kuningasta vastaan ja voitti heidät; ja ammonilaiset antoivat hänelle sinä vuonna sata talenttia hopeata, kymmenentuhatta koor-mittaa nisuja ja kymmenentuhatta koor-mittaa ohria. Tämän ammonilaiset suorittivat hänelle myöskin toisena ja kolmantena vuotena.
6 Niin Jootam tuli yhä mahtavammaksi, koska hän vaelsi vakaasti Herran, Jumalansa, edessä.
7 Mitä muuta on kerrottavaa Jootamista ja kaikista hänen sodistaan ja hänen vaelluksestansa, katso, se on

1 Jotam var tjugufem år gammal när han blev konung, och han regerade sexton år i Jerusalem. Hans moder hette Jerusa, Sadoks dotter.

2 Han gjorde vad rätt var i HERRENS ögon, alldeles såsom hans fader Ussia hade gjort, vartill kom att han icke trängde in i HERRENS tempel; men folket gjorde ännu vad fördärvligt var.
3 Han byggde Övre porten till HERRENS hus, och på Ofelmuren utförde han stora byggnadsarbeten.
4 Därtill byggde han städer i Juda bergsbygd, och i skogarna byggde han borgar och torn.

5 Och när han så kom i strid med Ammons barns konung, blev han dem övermäktig, så att Ammons barn det året måste giva honom ett hundra talenter silver, tio tusen korer vete och tio tusen korer korn. Lika mycket måste Ammons barn erlägga åt honom också nästa år och året därpå.
6 Så mäktig blev Jotam, därför att han vandrade ståndaktigt inför HERREN, sin Gud.
7 Vad nu mer är att säga om Jotam och om alla hans krig och andra företag, det finnes

1 twenty–five years old, was Jotham when he began to reign, and, sixteen years, reigned he in Jerusalem,—and, the name of his mother, was Jerushah, daughter of Zadok.
2 And he did that which was right in the eyes of Yahweh, according to all that Uzziah his father had done, only he entered not into the temple of Yahweh,––though still were the people acting corruptly.
3 He, built the upper gate of the house of Yahweh,–and, on the wall of Ophel, built he extensively.
4 Cities also, built he, in the hill country of Judah,—and, in the thick woods, built he fortresses and towers.
5 He, also made war against the king of the sons of Ammon, and prevailed against them, and the sons of Ammon gave him, during that year, a hundred talents of silver, and ten thousand measures of wheat, and, of barley, ten thousand,—this, did the sons of Ammon render him, both in the second year, and the third.
6 So Jotham strengthened himself,—for he fixed his ways before Yahweh his God.
7 But, the rest of the story of Jotham, and all his wars, and his ways, lo! there they are written in the book of

kirjoitettuna Israelin ja Juudan kuningasten kirjassa.
8 Hän oli kahdenkymmenen viiden vuoden vanha tullessaan kuninkaaksi, ja hän hallitsi Jerusalemissa kuusitoista vuotta.
9 Ja Jootam meni lepoon isiensä tykö, ja hänet haudattiin Daavidin kaupunkiin. Ja hänen poikansa Aahas tuli kuninkaaksi hänen sijaansa.

uppteckнat i boken om Israels och Juda konungar.
8 Han var tjugufem år gammal, när han blev konung, och han regerade sexton år i Jerusalem.

9 Och Jotam gick till vila hos sina fäder, och man begrov honom i Davids stad. Och hans son Ahas blev konung efter honom.

the Kings of Israel and Judah.
8 Twenty–five years old, was he when he began to reign,—and, sixteen years, reigned he in Jerusalem.

9 And Jotham slept with his fathers, and they buried him, in the city of David,—and Ahaz his son reigned in his stead.

28 luku

1 Aahas oli kahdenkymmenen vuoden vanha tullessaan kuninkaaksi, ja hän hallitsi Jerusalemissa kuusitoista vuotta. Hän ei tehnyt sitä, mikä on oikein Herran silmissä, niinkuin hänen isänsä Daavid,
2 vaan vaelsi Israelin kuningasten teitä; jopa hän teki valettuja kuvia baaleille.

3 Ja hän poltti uhreja Ben-Hinnomin laaksossa ja poltti poikansa tulessa, niiden kansain kauhistavien tekojen mukaan, jotka Herra oli karkoittanut israelilaisten tieltä.

4 Ja hän teurasti ja poltti uhreja uhrikukkuloilla ja kummuilla ja jokaisen viheriän puun alla.
5 Sentähden Herra, hänen Jumalansa, antoi hänet Aramin kuninkaan käsiin. He voittivat hänet ja ottivat hänen väestään suuren joukon vangiksi ja veivät

1 Ahas var tjugu år gammal när han blev konung, och han regerade sexton år i Jerusalem. Han gjorde icke vad rätt var i HERRENS ögon, såsom hans fader David,

2 utan vandrade på Israels konungars väg; ja, han lät ock göra gjutna beläten åt Baalerna.
3 Och själv tände han offereld i Hinnoms sons dal och brände upp sina barn i eld, efter den styggeliga seden hos de folk som HERREN hade fördrivit för Israels barn.

4 Och han frambar offer och tände offereld på höjderna och kullarna och under alla gröna träd.
5 Därför gav HERREN, hans Gud, honom i den arameiske konungens hand; de slogo honom och togo av hans folk en stor hop fångar och förde dem till

1 Twenty years old, was Ahaz when he began to reign, and, sixteen years, reigned he in Jerusalem,—but he did not that which was right in the eyes of Yahweh, like David his father;
2 but walked in the ways of the kings of Israel,—yea, even molten images, made he to the Baalim;
3 and, he, burned incense, in the valley of the son of Hinnom,–and burnt his sons, in the fire, according to the abominable ways of the nations, whom Yahweh dispossessed from before the sons of Israel.
4 And he sacrificed and burnt incense in the high places, and upon the hills,—and under every green tree.
5 Wherefore Yahweh his God delivered him into the hand of the king of Syria, who smote him, and carried away captive from him a large body of captives, and

Damaskoon. Hänet annettiin myöskin Israelin kuninkaan käsiin, ja tämä tuotti hänelle suuren tappion.

Damaskus. Han blev ock given i Israels konungs hand, så att denne tillfogade honom ett stort nederlag.

brought them into Damascus,—yea, even into the hand of the king of Israel, was he delivered, who smote him with a great smiting.

6 Pekah, Remaljan poika, surmasi Juudasta satakaksikymmentä tuhatta yhtenä päivänä, kaikki sotakuntoisia miehiä, koska he olivat hyljänneet Herran, isiensä Jumalan.

6 Ty Peka, Remaljas son, dräpte av Juda ett hundra tjugu tusen man på en enda dag, allasammans stridbara män. Detta skedde därför att de hade övergivit HERREN, sina fäders Gud.

6 And Pekah son of Remaliah slew, in Judah, a hundred and twenty thousand in one day, all, sons of valour,–because they had forsaken Yahweh, God of their fathers.

7 Ja Sikri, efraimilainen urho, tappoi kuninkaan pojan Maasejan, linnan esimiehen Asrikamin ja kuninkaan lähimmän miehen Elkanan.

7 Och Sikri, en tapper man från Efraim, dräpte Maaseja, konungasonen, och Asrikam, slottshövdingen, och Elkana, konungens närmaste man.

7 And Zichri a hero of Ephraim, slew Maaseiah son of the king, and Azrikam, chief ruler of the house,—and Elkanah, that was next unto the king.

8 Ja israelilaiset veivät veljiltään vangeiksi vaimoja, poikia ja tyttäriä kaksisataa tuhatta, ryöstivät heiltä myös paljon saalista ja veivät saaliin Samariaan.

8 Och Israels barn bortförde från sina bröder två hundra tusen fångar, nämligen deras hustrur, söner och döttrar, och togo därjämte mycket byte från dem och förde bytet till Samaria.

8 And the sons of Israel, carried away captive, from among their brethren two hundred thousand, wives, sons and daughters, moreover also, of much spoil, did they plunder them,—and brought the spoil to Samaria.

9 Siellä oli Herran profeetta nimeltä Ooded; tämä meni sotajoukkoa vastaan, kun se oli tulossa Samariaan, ja sanoi heille: Katso, Herra, teidän isienne Jumala, on vihastunut Juudaan ja antanut heidät teidän käsiinne, ja te olette tappaneet heitä raivossa, joka ulottuu taivaaseen asti.

9 Men där var en HERRENS profet som hette Oded; denne gick ut mot hären, när den kom till Samaria, och sade till dem: »Se, i sin vrede över Juda har HERREN, edra fäders Gud, givit dem i eder hand, men I haven dräpt dem med en hätskhet som har nått upp till himmelen.

9 But, in that place, was a prophet unto Yahweh, Oded his name, so he went out to meet the host that was coming unto Samaria, and said unto them, Lo! in the wrath of Yahweh, God of your fathers, against Judah, hath he delivered them into your hand,—and ye have slain them in a rage, until, to the heavens, it hath reached.

10 Ja nyt te ajattelette pakottaa tämän Juudan väen ja Jerusalemin orjiksenne ja orjattariksenne. Eikö teillä jo

10 Och nu tänken I göra Judas och Jerusalems barn till trälar och trälinnor åt eder. Därmed dragen I ju

10 Now, therefore, ye, are thinking to tread down, the children of Judah and Jerusalem, as servants and

ole tunnollanne kyllin rikkomuksia Herraa, Jumalaanne, vastaan?

11 Niin kuulkaa nyt minua ja palauttakaa vangit, jotka olette ottaneet veljienne joukosta; sillä Herran vihan hehku on teidän päällänne.

12 Silloin muutamat efraimilaisten päämiehistä, Asarja, Joohananin poika, Berekia, Mesillemotin poika, Hiskia, Sallumin poika, ja Amasa, Hadlain poika, nousivat sotaretkeltä tulevia vastaan

13 ja sanoivat heille: Älkää tuoko tänne noita vankeja, sillä te saatatte meidät syyllisiksi Herran edessä, kun ajattelette lisätä meidän syntejämme ja syyllisyyttämme. Onhan meidän syyllisyytemme jo suuri, ja vihan hehku on Israelin päällä.

14 Silloin aseväki luopui vangeista ja saaliista päämiesten ja koko seurakunnan edessä.

15 Ja nimeltä mainitut miehet nousivat ja ottivat huostaansa vangit ja antoivat saaliista vaatteita kaikille heidän joukossaan, jotka olivat alasti. He antoivat näille vaatteita ja kenkiä, ruokaa ja juomaa, voitelivat heitä ja toimittivat heille, kaikille uupuneille, aasit ja veivät heidät Jerikoon,

allenast skuld över eder själva inför HERREN, eder Gud.

11 Så hören mig nu: Sänden tillbaka fångarna som I haven tagit från edra bröder; ty HERRENS vrede är upptänd mot eder.»

12 Några av huvudmännen bland Efraims barn, nämligen Asarja, Johanans son, Berekja, Mesillemots son, Hiskia, Sallums son, och Amasa, Hadlais son, stodo då upp och gingo emot dem som kommo från kriget

13 och sade till dem: »I skolen icke föra dessa fångar hitin; ty I förehaven något som drager skuld över oss inför HERREN, och varigenom I ytterligare föröken våra synder och vår skuld. Vår skuld är ju redan stor nog, och vrede är upptänd mot Israel.»

14 Då lämnade krigsfolket ifrån sig fångarna och bytet inför de överste och hela församlingen.

15 Och de nämnda männen stodo upp och togo sig an fångarna. Alla som voro nakna bland dem klädde de upp med vad de hade tagit såsom byte; de gåvo dem kläder och skor, mat och dryck, och smorde dem med olja, och alla som icke orkade gå läto de sätta sig upp på åsnor, och förde

as handmaids for yourselves. But is it not so––that, ye yourselves, are altogether guilty against Yahweh your God?

11 Now, therefore, hearken unto me, and restore the captives whom ye have taken captive from among your brethren,—for, the glow of the anger of Yahweh, is over you.

12 Then rose up certain of the chiefs of the sons of Ephraim—Azariah son of Jehohanan, Berechiah son of Meshillemoth, and Jehizkiah son of Shallum, and Amasa son of Hadlai,—against them who were coming in from the army;

13 and said unto them, Ye shall not bring in the captives hither, for, with guilt against Yahweh already upon us, ye, are thinking to add unto our sins, and unto our guilt,—for great is the guilt we have, and fierce is the anger over Israel.

14 So the armed men left the captives, and tile plunder, before the rulers, and all the convocation.

15 Then rose up the men who have been expressed by name—and took the captives, and, all who were naked among them, clothed they out of the spoil, and arrayed them and sandalled them, and gave them to eat and to drink, and anointed them, and conducted them with asses for every one

Palmukaupunkiin, lähelle heidän veljiänsä. Sitten he palasivat Samariaan.

16 Siihen aikaan kuningas Aahas lähetti sanansaattajat Assurin kuningasten tykö saadaksensa apua.

17 Sillä vielä edomilaisetkin olivat tulleet ja voittaneet Juudan ja ottaneet vankeja.

18 Ja filistealaiset olivat tehneet ryöstöretken Alankomaan ja Juudan Etelämaan kaupunkeihin ja valloittaneet Beet-Semeksen, Aijalonin ja Gederotin, niin myös Sookon ja sen tytärkaupungit, Timran ja sen tytärkaupungit ja Gimson ja sen tytärkaupungit, ja he olivat asettuneet niihin.
19 Sillä Herra nöyryytti Juudaa Aahaan, Israelin kuninkaan, tähden, koska tämä oli harjoittanut kurittomuutta Juudassa ja ollut uskoton Herraa kohtaan.
20 Niin Tillegat-Pilneser, Assurin kuningas, lähti häntä vastaan ja ahdisti häntä eikä tukenut häntä.

21 Sillä vaikka Aahas ryösti Herran temppeliä ja kuninkaan ja päämiesten linnoja ja antoi kaiken Assurin kuninkaalle, ei hänellä ollut siitä apua.

22 Silloinkin kun häntä ahdistettiin, oli hän, kuningas Aahas, edelleen uskoton

dem så till Jeriko, Palmstaden, till deras bröder där. Sedan vände de tillbaka till Samaria.

16 Vid samma tid sände konung Ahas bud till konungarna i Assyrien, med begäran att de skulle hjälpa honom.
17 Ty förutom allt annat hade edoméerna kommit och slagit Juda och tagit fångar.
18 Och filistéerna hade fallit in i städerna i Juda lågland och sydland och hade intagit Bet-Semes, Ajalon och Gederot, så ock Soko med underlydande orter, Timna med underlydande orter och Gimso med underlydande orter, och hade bosatt sig i dem.
19 Ty HERREN ville förödmjuka Juda, för Ahas', den israelitiske konungens, skull, därför att denne hade vållat oordning i Juda och varit otrogen mot HERREN.
20 Men Tillegat-Pilneeser, konungen i Assyrien, drog emot honom och angrep honom, i stället för att understödja honom.
21 Ty fastän Ahas plundrade HERRENS hus och konungshuset och de överstes hus och gav allt åt konungen i Assyrien, så hjälpte det honom dock icke.
22 Och i sin nöd försyndade sig samme konung Ahas ännu mer

that was exhausted, and brought them to Jericho the city of palm–trees, near unto their brethren,—and then returned to Samaria.
16 At that time, sent King Ahaz unto the kings of Assyria to help him.

17 For again had, the Edomites, come and smitten Judah, and carried away captives;
18 and, the Philistines, had spread themselves out against the cities of the lowland and of the south, pertaining to Judah, and had captured Beth–shemesh and Aijalon and Gederoth, and Soco with its villages, and Timnah with its villages, and Gimzo, with its villages,––and dwelt there.
19 For Yahweh had brought Judah low, because of Ahaz king of Israel,—for he had given the rein in Judah, and, been grievously unfaithful, with Yahweh.
20 And Tilgath–pilneser king of Assyria, came against him,—and distressed him, but strengthened him not.

21 For Ahaz took away a portion out of the house of Yahweh, and out of the house of the king, and the rulers,—and gave unto the king of Assyria, but he helped him not.
22 And, in the time of his distress, he yet further acted unfaithfully with

Herraa kohtaan.
23 Sillä hän uhrasi Damaskon jumalille, jotka olivat voittaneet hänet; hän ajatteli: Koska Aramin kuningasten jumalat ovat auttaneet heitä, uhraan minäkin niille, että ne minuakin auttaisivat. Mutta ne tulivatkin hänelle ja koko Israelille lankeemukseksi.

24 Ja Aahas kokosi Jumalan temppelin kalut ja hakkasi Jumalan temppelin kalut kappaleiksi. Hän sulki Herran temppelin ovet ja teetti itselleen alttareita Jerusalemin joka kolkkaan.

25 Ja jokaiseen Juudan kaupunkiin hän teetti uhrikukkuloita polttaakseen uhreja muille jumalille; ja niin hän vihoitti Herran, isiensä Jumalan.
26 Mitä muuta on kerrottavaa hänestä ja kaikesta hänen vaelluksestaan, sekä aikaisemmasta että myöhemmästä, katso, se on kirjoitettuna Juudan ja Israelin kuningasten aikakirjassa.
27 Ja Aahas meni lepoon isiensä tykö, ja hänet haudattiin kaupunkiin, Jerusalemiin; sillä häntä ei viety Israelin kuningasten hautoihin. Ja hänen poikansa Hiskia tuli kuninkaaksi hänen sijaansa.

genom otrohet mot HERREN.
23 Han offrade nämligen åt gudarna i Damaskus, som hade slagit honom; ty han tänkte: »Eftersom de arameiska konungarnas gudar hava förmått hjälpa dem, vill jag offra åt dessa gudar, för att de ock må hjälpa mig.» Men i stället var det dessa som kommo honom och hela Israel på fall.
24 Ahas samlade ihop de kärl som funnos i Guds hus och bröt sönder kärlen i Guds hus och stängde igen dörrarna till HERRENS hus, och gjorde sig altaren i vart hörn i Jerusalem.

25 Och i var och en av Juda städer uppförde han offerhöjder för att där tända offereld åt andra gudar, och han förtörnade så HERREN, sina fäders Gud.
26 Vad nu mer är att säga om honom och om alla hans företag, under hans första tid såväl som under hans sista, det finnes upptecknat i boken om Judas och Israels konungar.

27 Och Ahas gick till vila hos sina fäder, och man begrov honom i Jerusalem, inne i själva staden; de lade honom nämligen icke i Israels konungars gravar. Och hans son Hiskia blev konung efter honom.

Yahweh,—he, King Ahaz!
23 For he sacrificed unto the gods of Damascus who had smitten him, and said, Because the gods of the kings of Syria are helping them, unto them, will I sacrifice, that they may help me. But, they, served to seduce him and all Israel.

24 And Ahaz gathered together the utensils of the house of God, and brake away the fittings of the house of God, and shut up the doors of the house of Yahweh,—and made for himself altars at every corner in Jerusalem;

25 and, in every several city of Judah, made he high places, for burning incense unto other gods,—and provoked Yahweh, God of his fathers.
26 But, the rest of his story, and all his ways, first and last, there they are, written the book of the Kings of Judah and Israel.

27 And Ahaz slept with his fathers, and they buried him in the city, in Jerusalem, but they brought him not into the sepulchres of the kings of Israel,—and Hezekiah his son reigned in his stead.

29 luku

1 Hiskia tuli kuninkaaksi kahdenkymmenen viiden vuoden vanhana, ja hän hallitsi Jerusalemissa kaksikymmentä yhdeksän vuotta. Hänen äitinsä oli nimeltään Abia, Sakarjan tytär.

1 Hiskia var tjugufem år gammal, när han blev konung, och han regerade tjugunio år i Jerusalem. Hans moder hette Abia, Sakarjas dotter.

1 And, Hezekiah, began to reign when he was twenty–five years old, and, twenty–nine years, reigned he in Jerusalem,—and, the name of his mother, was Abijah, daughter of Zechariah.

2 Hän teki sitä, mikä on oikein Herran silmissä, aivan niinkuin hänen isänsä Daavid oli tehnyt.

2 Han gjorde vad rätt var i HERRENS ögon, alldeles såsom hans fader David hade gjort.

2 And he did that which was right in the eyes of Yahweh,—according to all that, David his father, had done.

3 Ensimmäisenä hallitusvuotenansa, sen ensimmäisessä kuussa, hän avasi Herran temppelin ovet ja korjasi ne.

3 I sitt första regeringsår, i första månaden, öppnade han dörrarna till HERRENS hus och satte dem i stånd

3 He, in the first year of his reign, in the first month, opened the doors of the house of Yahweh, and repaired them.

4 Sitten hän tuotti papit ja leeviläiset ja kokosi ne idässäpäin olevalle aukealle.

4 Och han lät hämta prästerna och leviterna och församlade dem på den öppna platsen mot öster.

4 And he brought in the priests, and the Levites,—and gathered them together in the broadway on the east;

5 Ja hän sanoi heille: Kuulkaa minua, te leeviläiset! Pyhittäytykää nyt ja pyhittäkää Herran, isienne Jumalan, temppeli ja toimittakaa saastaisuus pois pyhäköstä.

5 Och han sade till dem: »Hören mig, I leviter. Helgen nu eder själva, och helgen HERRENS, edra fäders Guds, hus, och skaffen orenheten ut ur helgedomen.

5 and said unto them, Hear me, O Levites! Now, hallow yourselves, and hallow the house of Yahweh, God of your fathers, and take forth the impure thing out of the holy place.

6 Sillä meidän isämme ovat olleet uskottomia ja tehneet sitä, mikä on pahaa Herran, meidän Jumalamme, silmissä, ja hyljänneet hänet. He käänsivät kasvonsa pois Herran asumuksesta ja käänsivät sille selkänsä.

6 Ty våra fäder voro otrogna och gjorde vad ont var i HERRENS, vår Guds, ögon och övergåvo honom; de vände sitt ansikte bort ifrån HERRENS boning och vände honom ryggen.

6 For our fathers have acted unfaithfully and done the thing that was wicked in the eyes of Yahweh our God, and have forsaken him,–and have turned round their faces from the habitation of Yahweh, and have offered their backs.

7 He myöskin sulkivat eteisen ovet, sammuttivat lamput, eivät polttaneet suitsuketta eivätkä uhranneet polttouhreja pyhäkössä

7 De stängde ock igen dörrarna till förhuset, släckte ut lamporna, tände ingen rökelse och offrade inga brännoffer i

7 Moreover they have shut up the doors of the porch, and have quenched the lamps, and, incense, have they not burned,–and,

Israelin Jumalalle.

helgedomen åt Israels Gud.

ascending–sacrifice, have they not caused to go up in the holy place, unto the God of Israel.

8 Sentähden Herran viha on kohdannut Juudaa ja Jerusalemia, ja hän on tehnyt heidät kauhuksi, hämmästykseksi ja pilkaksi, niinkuin te omin silmin näette.

8 Därför har HERRENS förtörnelse kommit över Juda och Jerusalem, och han har gjort dem till en varnagel, till ett föremål för häpnad och begabberi, såsom I sen med egna ögon.

8 Thus hath it come to pass, that, the wrath of Yahweh, hath been upon Judah and Jerusalem,—and he hath delivered them up as a terror and as an astonishment and as hissing, even as, ye, can see with your own eyes.

9 Katso, meidän isämme ovat kaatuneet miekkaan, ja meidän poikamme, tyttäremme ja vaimomme ovat joutuneet vankeuteen tästä syystä.

9 Ja, därför hava ock våra fäder fallit för svärd, och våra söner och döttrar och hustrur hava fördenskull kommit i fångenskap.

9 And lo! our fathers have fallen by the sword, and, our sons and our daughters and our wives, are in captivity for this.

10 Nyt minä aion tehdä liiton Herran, Israelin Jumalan, kanssa, että hänen vihansa hehku kääntyisi meistä pois.

10 Men nu har jag i sinnet att sluta ett förbund med HERREN, Israels Gud, för att hans vredes glöd må vända sig ifrån oss.

10 Now, is it near my heart, to solemnise a covenant unto Yahweh, God of Israel,—that he may turn from him the glow of his anger.

11 Älkää siis, lapseni, olko leväperäisiä, sillä teidät Herra on valinnut seisomaan hänen edessänsä ja palvelemaan häntä, olemaan hänen palvelijansa ja suitsuttamaan hänelle.

11 Så varen nu icke försumliga, mina barn, ty eder har HERREN utvalt till att stå inför hans ansikte och göra tjänst inför honom, till att vara hans tjänare och antända rökelse åt honom.»

11 My sons! now, do not be faulty,—for, of you, hath Yahweh made choice, to stand before him, and to wait upon him, and to be his attendants and burners of incense.

12 Silloin nousivat leeviläiset: Mahat, Amasain poika, ja Jooel, Asarjan poika, Kehatin jälkeläisistä; Merarin jälkeläisistä Kiis, Abdin poika, ja Asarja, Jehallelelin poika; geersonilaisista Jooah, Simman poika, ja Eeden, Jooahin poika;

12 Då stodo leviterna upp: Mahat, Amasais son, och Joel, Asarjas son, av kehatiternas barn; av Meraris barn Kis, Abdis son, och Asarja, Jehallelels son; av gersoniterna Joa, Simmas son, och Eden, Joas son;

12 Then arose the Levites—Mahath son of Amasai, and Joel son of Azariah, of the sons of the Kohathites, and, of the sons of Merari, Kish son of Abdi, and Azariah son of Jehallelel,—and, of the Gershonites, Joah son of Zimmah, and Eden son of Joah;

13 Elisafanin jälkeläisistä Simri ja Jegiel; Aasafin jälkeläisistä Sakarja ja

13 av Elisafans barn Simri och Jeguel; av Asafs barn Sakarja och Mattanja;

13 and, of the sons of Elizaphan, Shimri and Jeiel,––and, of the sons of Asaph,

Mattanja;
14 Heemanin jälkeläisistä Jehiel ja Siimei; ja Jedutunin jälkeläisistä Semaja ja Ussiel.

15 Nämä kokosivat veljensä, pyhittäytyivät ja menivät, niinkuin kuningas oli Herran sanan mukaan käskenyt, puhdistamaan Herran temppeliä.

16 Mutta papit menivät sisälle Herran temppeliin puhdistamaan sitä, ja kaiken saastaisuuden, minkä löysivät Herran temppelistä, he veivät Herran temppelin esipihalle; sieltä leeviläiset ottivat sen ja veivät sen ulos Kidronin laaksoon.

17 He alkoivat pyhittämisen ensimmäisen kuun ensimmäisenä päivänä, ja kuukauden kahdeksantena päivänä he olivat ehtineet Herran eteiseen, ja he pyhittivät Herran temppeliä kahdeksan päivää; ensimmäisen kuun kuudentenatoista päivänä he lopettivat työnsä.
18 Silloin he menivät sisälle kuningas Hiskian tykö ja sanoivat: Me olemme puhdistaneet koko Herran temppelin, polttouhrialttarin ja kaikki sen kalut ja näkyleipäpöydän ja kaikki sen kalut.

19 Kaikki kalut, jotka

14 av Hemans barn Jehuel och Simei; av Jedutuns barn Semaja och Ussiel.

15 Dessa församlade nu sina bröder och helgade sig och gingo, såsom konungen hade bjudit i kraft av HERRENS ord, sedan in för att rena HERRENS hus.

16 Men prästerna gingo in i det inre av HERRENS hus för att rena det, och all orenhet som de funno i HERRENS tempel buro de ut på förgården till HERRENS hus; där togo leviterna emot den och buro ut den i Kidrons dal.

17 De begynte att helga templet på första dagen i första månaden, och på åttonde dagen i månaden hade de hunnit till HERRENS förhus och helgade sedan HERRENS hus under åtta dagar; och på sextonde dagen i första månaden hade de fullgjort sitt arbete.

18 Då gingo de in till konung Hiskia och sade: »Vi hava renat hela HERRENS hus och brännoffersaltaret med alla dess tillbehör och skådebrödsbordet med alla dess tillbehör.

19 Och alla de kärl som

Zechariah, and Mattaniah;
14 and, of the sons of Heman, Jehiel and Shimei,—and, of the sons of Jeduthun, Shemaiah, and Uzziel;

15 and they gathered together their brethren, who hallowed themselves, and came in according to the command of the king, in the things of Yahweh,—to purify the house of Yahweh.

16 So the priests entered into the inner part of the house of Yahweh, to make purification, and they brought out every unclean thing which they found in the temple of Yahweh, into the court of the house of Yahweh,—where the Levites received it, to carry it forth to the Kidron ravine outside.

17 And they began, on the first of the first month, to hallow,—and, on the eighth day of the month, they came to the porch of Yahweh, so they hallowed the house of Yahweh in eight days,—and, on the sixteenth day of the first month, they finished.

18 Then came they in unto Hezekiah the king, and said, We have purified all the house of Yahweh,—the altar of ascending-sacrifice, and all the utensils thereof, and the table for setting in array, and all the utensils thereof.

19 And, all the utensils

kuningas Aahas hallitusaikanansa uskottomuudessaan saastutti, me olemme panneet kuntoon ja pyhittäneet, ja katso, ne ovat Herran alttarin edessä.

20 Kuningas Hiskia kokosi varhain aamulla kaupungin päämiehet ja meni Herran temppeliin.

21 Ja he toivat seitsemän härkää, seitsemän oinasta ja seitsemän karitsaa sekä seitsemän kaurista syntiuhriksi valtakunnan puolesta, pyhäkön puolesta ja Juudan puolesta. Ja hän käski pappi Aaronin poikien, pappien, uhrata ne Herran alttarilla.

22 Sitten he teurastivat raavaat, ja papit ottivat veren ja vihmoivat sen alttarille; ja he teurastivat oinaat ja vihmoivat veren alttarille; sitten he teurastivat karitsat ja vihmoivat veren alttarille.

23 Senjälkeen he toivat syntiuhrikauriit kuninkaan ja seurakunnan eteen, ja nämä laskivat kätensä niiden päälle.

24 Ja papit teurastivat ne ja uhrasivat niiden veren syntiuhrina alttarilla, toimittaen koko Israelille sovituksen; sillä kuningas oli käskenyt uhrata polttouhrin ja syntiuhrin koko Israelin puolesta.

konung Ahas under sin regering i sin otrohet förkastade, dem hava vi återställt och helgat, och de stå nu framför HERRENS altare.»

20 Då lät konung Hiskia bittida om morgonen församla de överste i staden och gick upp i HERRENS hus.

21 Och man förde fram sju tjurar, sju vädurar och sju lamm, så ock sju bockar till syndoffer för riket och för helgedomen och för Juda; och han befallde Arons söner, prästerna, att offra detta på HERRENS altare.

22 Då slaktade de fäkreaturen, och prästerna togo upp blodet och stänkte det på altaret; därefter slaktade de vädurarna och stänkte blodet på altaret; sedan slaktade de lammen och stänkte blodet på altaret.

23 Därefter förde de syndoffersbockarna fram inför konungen och församlingen, och de lade sina händer på dem.

24 Och prästerna slaktade dem och läto deras blod såsom syndoffer komma på altaret, till försoning för hela Israel; ty konungen hade befallt att offra dessa brännoffer och syndoffer för hela Israel.

which King Ahaz in his reign rejected when he acted unfaithfully, have we made ready and hallowed,—and, there they are, before the altar of Yahweh.

20 So Hezekiah the king rose up early, and gathered together the rulers of the city,—and went up to the house of Yahweh.

21 And they brought in seven bullocks, and seven rams, and seven young sheep, and seven he-goats for bearing sin, for the kingdom and for the sanctuary and for Judah,—and he bade the sons of Aaron, the priests, cause them to ascend upon the altar of Yahweh.

22 So they slaughtered the bullocks, and the priests received the blood, and dashed it against the altar,—and they slaughtered the rams, and dashed the blood against the altar, and slaughtered the young sheep, and dashed the blood against the altar.

23 And they brought near the he-goats for bearing sin, before the king, and the convocation,—and they leaned their hands upon them;

24 and the priests slaughtered them, and sin-cleansed, with their blood, the altar, to put a propitiatory-covering over all Israel,-because, for all Israel, did the king appoint the ascending-sacrifice and

the offering for bearing sin.

25 Ja hän asetti leeviläiset Herran temppeliin, kymbaalit, harput ja kanteleet käsissä, niinkuin Daavid ja kuninkaan näkijä Gaad ja profeetta Naatan olivat käskeneet; sillä käsky oli Herran antama hänen profeettainsa kautta.

25 Och han lät leviterna ställa upp sig till tjänstgöring i HERRENS hus med cymbaler, psaltare och harpor, såsom David och Gad, konungens siare, och profeten Natan hade bjudit; ty budet härom var givet av HERREN genom hans profeter.

25 And he caused the Levites to stand in the house of Yahweh, with cymbals and with harps and with lyres, by the commandment of David, and of Gad the seer of the king, and of Nathan the prophet,—for, by the hand of Yahweh, came the commandment by the hand of his prophets.

26 Niin leeviläiset seisoivat siinä, Daavidin soittimet käsissä, ja papit, torvet käsissä.

26 Och leviterna ställde upp sig med Davids instrumenter, och prästerna med trumpeterna.

26 So the Levites took their stand, with the instruments of David, and the priests, with the trumpets.

27 Ja Hiskia käski uhrata alttarilla polttouhrin; ja kun uhraaminen alkoi, alkoi myöskin Herran veisu ja torvien soitto Daavidin, Israelin kuninkaan, soittimien johtaessa.

27 Och Hiskia befallde att man skulle offra brännoffret på altaret; och på samma gång som offret begynte, begynte ock HERRENS sång ljuda jämte trumpeterna, och detta under ledning av Davids, Israels konungs, instrumenter.

27 And Hezekiah gave word, to cause the ascending–sacrifice to go up on the altar,—and, when the ascending–sacrifice began, the singing unto Yahweh began, and the trumpets, even under the direction of the instruments of David, king of Israel.

28 Koko seurakunta kumartaen rukoili, veisu kaikui, ja torvet soivat - kaikkea tätä kesti, kunnes polttouhri oli uhrattu.

28 Och hela församlingen föll ned, under det att sången sjöngs och trumpeterna skallade -- allt detta ända till dess brännoffret var fullbordat.

28 And, all the convocation, were bowing themselves in prostration, and, the song, was resounding and the trumpets were blowing,–the whole, until the completing of the ascending–sacrifice.

29 Kun uhraaminen oli päättynyt, polvistuivat kuningas ja kaikki, jotka olivat hänen kanssaan saapuvilla, kumartaen rukoilemaan.

29 Och när de hade offrat brännoffret, knäböjde konungen och alla som voro där tillstädes med honom, och tillbådo.

29 And, when the offering was complete, the king knelt down and all who were present with him, and bowed themselves in prostration.

30 Ja kuningas Hiskia ja päämiehet käskivät leeviläisten ylistää Herraa Daavidin ja näkijä Aasafin sanoilla; ja nämä ylistivät häntä iloiten, polvistuivat ja

30 Och konung Hiskia och de överste befallde leviterna att lova HERREN med Davids och siaren Asafs ord; och de sjöngo hans lov med glädje och böjde sig

30 And Hezekiah the king and the rulers gave word to the Levites, to offer praise unto Yahweh, in the words of David, and of Asaph the seer,—so they offered praise

kumartaen rukoilivat.

ned och tillbådo.

right joyfully, and bent their heads and bowed themselves in prostration.

31 Sitten Hiskia lausui ja sanoi: Nyt te olette tuoneet täysin käsin lahjoja Herralle; astukaa esille ja tuokaa teurasuhreja ja kiitosuhreja Herran temppeliin. Silloin seurakunta toi teurasuhreja ja kiitosuhreja, ja jokainen, jonka sydän häntä siihen vaati, myöskin polttouhreja.

31 Och Hiskia tog till orda och sade: »I haven nu tagit handfyllning till HERRENS tjänst. Så träden nu hit och fören fram slaktoffer och lovoffer till HERRENS hus.» Då förde församlingen fram slaktoffer och lovoffer, och var och en som av sitt hjärta manades därtill offrade brännoffer.

31 Then responded Hezekiah and said—Now, have ye consecrated yourselves unto Yahweh. Draw near, and bring in sacrifices and thank–offerings unto the house of Yahweh,–So the convocation brought sacrifices and thank–offerings, and, everyone of a willing heart, [brought] ascending–sacrifices.

32 Ja seurakunnan tuomien polttouhrien lukumäärä oli seitsemänkymmentä raavasta, sata oinasta ja kaksisataa karitsaa, nämä kaikki polttouhriksi Herralle.

32 Antalet av de brännoffersdjur som församlingen förde fram var sjuttio tjurar, ett hundra vädurar och två hundra lamm, alla dessa till brännoffer åt HERREN.

32 And it came to pass that, the number of ascending–sacrifices which the convocation brought, was—seventy bullocks, and a hundred rams, and two hundred young sheep,—as an ascending–sacrifice unto Yahweh, all these.

33 Ja pyhiä lahjoja oli kuusisataa raavasta ja kolmetuhatta lammasta.

33 Och tackoffren utgjordes av sex hundra tjurar och tre tusen djur av småboskapen.

33 But, the hallowed beasts, were six hundred bullocks, and three thousand sheep.

34 Mutta pappeja oli niin vähän, etteivät he voineet nylkeä kaikkia polttouhriteuraita; sentähden heidän veljensä leeviläiset auttoivat heitä, kunnes tämä työ oli suoritettu ja kunnes papit olivat pyhittäytyneet, sillä leeviläiset pyrkivät vilpittömämmin kuin papit pyhittäytymään.

34 Men prästerna voro för få, så att de icke kunde draga av huden på alla brännoffersdjuren; därför understöddes de av sina bröder leviterna, till dess detta göromål var fullgjort, och till dess prästerna hade helgat sig. Ty i fråga om att helga sig hade leviterna visat sig mer rättsinniga än prästerna.

34 Only, the priests, were too few, and were unable to flay all the ascending–sacrifices,—so their brethren the Levites strengthened them, until the work was complete and until the priests had hallowed themselves, for, the Levites, were more upright in heart to hallow themselves, than the priests.

35 Myöskin polttouhreja oli paljon ynnä yhteysuhrirasvoja ja polttouhriin kuuluvia juomauhreja.

35 Också var antalet stort av brännoffer, vartill kommo fettstyckena från tackoffren, så ock de drickoffer som hörde till brännoffren. Så blev det ordnat med

35 Moreover also, the ascending–sacrifices, were in abundance, with the fat portions of the peace–offerings, and with the drink–offerings to every

tjänstgöringen i HERRENS hus.

ascending–sacrifice,–thus was established the service of the house of Yahweh.

36 Näin järjestettiin palvelus Herran temppelissä. Ja Hiskia ja kaikki kansa iloitsivat siitä, mitä Jumala oli kansalle valmistanut, sillä se oli tapahtunut äkisti.

36 Och Hiskia och allt folket gladde sig över vad Gud hade berett åt folket; ty helt oväntat hade detta kommit till stånd.

36 And Hezekiah rejoiced, and all the people, because God had established it for the people,—for, suddenly, had the thing come about.

30 luku

1 Hiskia lähetti sanansaattajat kaikkeen Israeliin ja Juudaan ja kirjoitti myös kirjeet Efraimiin ja Manasseen, että he tulisivat Herran temppeliin Jerusalemiin viettämään pääsiäistä Herran, Israelin Jumalan, kunniaksi.

1 Därefter sände Hiskia ut bud till hela Israel och Juda och skrev också brev till Efraim och Manasse, att de skulle komma till HERRENS hus i Jerusalem för att hålla HERRENS, Israels Guds, påskhögtid.

1 Then sent Hezekiah unto all Israel and Judah, moreover also, letters, wrote he unto Ephraim and Manasseh, that they should come unto the house of Yahweh, in Jerusalem,—to keep a passover unto Yahweh, God of Israel.

2 Ja kuningas, hänen päämiehensä ja kaikki Jerusalemin seurakunta päättivät viettää pääsiäistä toisessa kuussa,

2 Och konungen och hans förnämsta män och hela församlingen i Jerusalem enade sig om att hålla påskhögtiden i andra månaden;

2 Yea, the king and his rulers and all the convocation in Jerusalem, had taken counsel,—to keep the passover in the second month.

3 sillä he eivät voineet viettää sitä silloin heti, koska pappeja ei ollut pyhittäytynyt riittävää määrää eikä kansa ollut kokoontunut Jerusalemiin.

3 ty de kunde icke hålla den nu genast, eftersom prästerna ännu icke hade helgat sig i tillräckligt antal och folket icke hade hunnit församla sig till Jerusalem.

3 For they were unable to keep it at that time,—because, the priests, had not hallowed themselves in sufficient numbers, and, the people, had not gathered themselves unto Jerusalem.

4 Tämä kelpasi kuninkaalle ja kaikelle seurakunnalle,

4 Därför syntes det konungen och hela församlingen rätt att göra så.

4 And the thing was right, in the eyes of the king,—and in the eyes of all the convocation.

5 ja niin he päättivät kuuluttaa koko Israelissa Beersebasta Daaniin saakka, että oli tultava Jerusalemiin viettämään pääsiäistä Herran, Israelin Jumalan, kunniaksi. Sillä sitä ei oltu vietetty joukolla, niinkuin kirjoitettu

5 Och de beslöto att låta utropa i hela Israel, från Beer-Seba ända till Dan, att man skulle komma och hålla HERRENS, Israels Guds, påskhögtid i Jerusalem; ty man hade icke eljest hållit den samfällt, såsom

5 So they established a decree, to make proclamation throughout all Israel, from Beer–sheba even unto Dan, that they should come in to keep a passover unto Yahweh the God of Israel, in Jerusalem,—for,

oli.

6 Juoksijat kulkivat, mukanaan kuninkaan ja hänen päämiestensä kirjeet, halki koko Israelin ja Juudan ja julistivat kuninkaan käskystä: Te israelilaiset, palatkaa Herran, Aabrahamin, Isakin ja Israelin Jumalan, tykö, että hän palajaisi niiden tykö, jotka teistä ovat säilyneet ja pelastuneet Assurin kuningasten käsistä.

7 Älkää olko niinkuin teidän isänne ja veljenne, jotka olivat uskottomat Herralle, isiensä Jumalalle, niin että hän antoi teidät häviön omiksi, niinkuin te itse näette.

8 Älkää siis olko niskureita niinkuin teidän isänne; ojentakaa kätenne Herralle ja tulkaa hänen pyhäkköönsä, jonka hän on pyhittänyt ikuisiksi ajoiksi, ja palvelkaa Herraa, teidän Jumalaanne, että hänen vihansa hehku kääntyisi teistä pois.

9 Sillä jos te palajatte Herran tykö, saavat teidän veljenne ja poikanne osakseen laupeuden voittajiltaan ja voivat palata takaisin tähän maahan. Sillä Herra, teidän Jumalanne, on armollinen ja laupias, eikä hän käännä kasvojansa pois teistä, jos te palajatte hänen tykönsä.

föreskrivet var.

6 Så begåvo sig då ilbuden åstad med breven från konungen och hans förnämsta män och drogo genom hela Israel och Juda, enligt konungens befallning, och sade: »I Israels barn, vänden om till HERREN, Abrahams, Isaks och Israels Gud, på det att han må vända om till den kvarleva av eder, som har räddats undan de assyriska konungarnas hand.
7 Och varen icke såsom edra fäder och bröder, som voro otrogna mot HERREN, sina fäders Gud, så att han prisgav dem åt förödelse, såsom I själva haven sett.

8 Varen alltså nu icke hårdnackade såsom edra fäder, utan underkasten eder HERREN och kommen till hans helgedom, den som han har helgat för evig tid, och tjänen HERREN, eder Gud, på det att hans vredes glöd må vända sig ifrån eder.
9 Ty om I vänden om till HERREN, skola edra bröder och edra barn finna barmhärtighet inför dem som hålla dem fångna, så att de få vända tillbaka till detta land; ty HERREN, eder Gud, är nådig och barmhärtig, och han skall icke vända sitt ansikte ifrån eder, om I vänden om till honom.»

not for a long time, had they kept it as written.
6 The runners, therefore, went with letters from the hand of the king and his rulers, throughout all Israel and Judah, and according to the commandment of the king, saying,—Ye sons of Israel, return ye unto Yahweh, God of Abraham, Isaac and Israel, and he will return unto the remnant, that which is left to you, out of the hand of the kings of Assyria.
7 And be not ye like your fathers, or like your brethren, who acted unfaithfully with Yahweh, God of your fathers,—who therefore delivered them up for an astonishment, as, ye yourselves, can see.
8 Now, do not stiffen your neck, like your fathers,—stretch forth the hand unto Yahweh, and enter into his sanctuary which he hath hallowed unto times age-abiding, and serve Yahweh your God, that he may turn from you the glow of his anger.
9 For, by your returning unto Yahweh, your brethren and your children, shall find compassion before their captors, so as to return unto this land. For, gracious and compassionate, is Yahweh your God, and will not turn away his face from you, if ye will return unto him.

10 Ja juoksijat kulkivat kaupungista kaupunkiin Efraimin ja Manassen maassa ja aina Sebuloniin saakka. Mutta heille naurettiin ja heitä pilkattiin.

11 Kuitenkin Asserista, Manassesta ja Sebulonista muutamat nöyrtyivät ja tulivat Jerusalemiin.

12 Myöskin Juudassa vaikutti Jumalan käsi, ja hän antoi heille yksimielisen sydämen tekemään, mitä kuningas ja päämiehet olivat Herran sanan mukaan käskeneet.
13 Niin kokoontui paljon kansaa Jerusalemiin viettämään happamattoman leivän juhlaa toisessa kuussa. Se oli hyvin suuri kokous.

14 Ja he nousivat ja poistivat alttarit Jerusalemista. Myös kaikki suitsutusalttarit he poistivat ja heittivät Kidronin laaksoon.

15 Sitten he teurastivat pääsiäislampaan toisen kuun neljäntenätoista päivänä. Ja papit ja leeviläiset häpesivät ja pyhittäytyivät ja toivat polttouhreja Herran temppeliin.

16 Ja he asettuivat paikoilleen, niinkuin heidän velvollisuutensa oli Jumalan miehen Mooseksen lain mukaan. Papit vihmoivat veren, otettuaan sen

10 Och ilbuden foro ifrån stad till stad i Efraims och Manasse land och ända till Sebulon; men man gjorde spe av dem och bespottade dem.

11 Dock funnos några i Aser, Manasse och Sebulon, som ödmjukade sig och kommo till Jerusalem.

12 Också i Juda verkade Guds hand, så att han gav dem ett endräktigt hjärta till att göra efter vad konungen och de överste hade bjudit i kraft av HERRENS ord.
13 Och mycket folk kom tillhopa i Jerusalem för att hålla det osyrade brödets högtid i andra månaden, en mycket stor församling.

14 Och de stodo upp och skaffade bort de altaren som funnos i Jerusalem; också alla offereldsaltarna skaffade de bort och kastade dem i Kidrons dal.
15 Och de slaktade påskalammet på fjortonde dagen i andra månaden; prästerna och leviterna, som nu kände blygsel och därför hade helgat sig, förde därvid fram brännoffer till HERRENS hus.

16 Och de inställde sig till tjänstgöring på sina platser, såsom det var föreskrivet för dem, efter gudsmannen Moses lag; och prästerna stänkte med blodet, sedan

10 So the runners were passing from city to city throughout the land of Ephraim and Manasseh, even unto Zebulun,—but they were laughing them to scorn, and mocking them.
11 Howbeit, some, out of Asher and Manasseh and out of Zebulun, humbled themselves, and came to Jerusalem.
12 Also, upon Judah, came the hand of God, to give them one heart,—to keep the commandment of the king and the rulers, as the word of Yahweh.
13 And there gathered themselves unto Jerusalem much people, to keep the festival of unleavened cakes, in the second month,—an exceeding large convocation.

14 Then rose they up, and removed the altars, which were in Jerusalem,–and, all the censers, removed they, and cast them into the Kidron ravine.
15 Then slaughtered they the passover, on the fourteenth of the second month,—and, the priests and the Levites, were put to shame, and hallowed themselves, and brought in the ascending–sacrifices of the house of Yahweh.
16 And they stood in their place, according to their regulation, according to the law of Moses the man of God,—the priests, dashing the blood, [which they

leeviläisten käsistä.

17 Sillä seurakunnassa oli monta, jotka eivät olleet pyhittäytyneet; niin leeviläiset huolehtivat pääsiäislammasten teurastamisesta kaikille, jotka eivät olleet puhtaita, ja niiden pyhittämisestä Herralle.

18 Sillä suurin osa kansasta, monet Efraimista ja Manassesta, Isaskarista ja Sebulonista, eivät olleet puhdistautuneet, vaan söivät pääsiäislampaan toisin, kuin kirjoitettu oli. Hiskia oli näet rukoillut heidän puolestaan sanoen: Herra, joka on hyvä, antakoon anteeksi

19 jokaiselle, joka on kiinnittänyt sydämensä Jumalan, Herran, isiensä Jumalan, etsimiseen, vaikka onkin pyhäkköpuhtautta vailla.

20 Ja Herra kuuli Hiskiaa ja säästi kansaa.

21 Niin israelilaiset, jotka olivat Jerusalemissa, viettivät seitsemän päivää happamattoman leivän juhlaa iloiten suuresti. Ja leeviläiset ja papit ylistivät joka päivä Herraa voimakkailla soittimilla, Herran kunniaksi.

22 Ja Hiskia puhutteli ystävällisesti kaikkia leeviläisiä, jotka taitavasti suorittivat tehtävänsä Herran kunniaksi. Ja he söivät

de hade tagit emot det av leviterna.

17 Ty många funnos i församlingen, som icke hade helgat sig; därför måste leviterna slakta påskalammen för alla som icke voro rena, och så helga dem åt HERREN.

18 Det var nämligen en myckenhet av folket, många från Efraim och Manasse, Isaskar och Sebulon, som icke hade renat sig, utan åto påskalammet på annat sätt än föreskrivet var. Men Hiskia hade bett för dem och sagt: »HERREN, den gode, förlåte var och en

19 som har vänt sitt hjärta till att söka Gud, HERREN, sina fäders Gud, om han än icke är ren efter helgedomens ordning.»

20 Och HERREN hörde Hiskia och skonade folket.

21 Så höllo Israels barn, de som då voro tillstädes i Jerusalem, det osyrade brödets högtid i sju dagar med stor glädje; och leviterna och prästerna lovade HERREN var dag med kraftiga instrumenter, HERREN till ära.

22 Och Hiskia talade vänligt till alla de leviter som voro väl förfarna i HERRENS tjänst. Och de åto av högtidsoffren under de sju

received] at the hand of the Levites.

17 For there were many in the convocation, who had not hallowed themselves,—but, the Levites, were over the slaughtering of the passover–lambs, for every one who was, not pure, to hallow him unto Yahweh.

18 For, the multitude of the people, many out of Ephraim and Manasseh, Issachar and Zebulun, had not purified themselves, for they did eat the passover, otherwise than as was written,—for Hezekiah prayed for them, saying, May Yahweh the Good, put a propitiatory–covering about

19 every one who hath prepared, his heart, to seek God, even Yahweh, God of his fathers,—though not according to the purification of the sanctuary!

20 And Yahweh hearkened unto Hezekiah, and healed the people.

21 And so the sons of Israel who were found in Jerusalem kept the festival of unleavened cakes seven days, with great rejoicing,—and the Levites and the priests, were offering praise unto Yahweh day by day, with loud instruments, unto Yahweh.

22 And Hezekiah spake unto the heart of all the Levites who were giving good instruction respecting Yahweh,—and they did eat

seitsemän päivää juhlauhreja ja uhrasivat yhteysuhreja ja ylistivät Herraa, isiensä Jumalaa.

23 Ja koko seurakunta päätti viettää juhlaa vielä toiset seitsemän päivää; ja niin vietettiin ilojuhlaa vielä seitsemän päivää.

24 Sillä Hiskia, Juudan kuningas, oli antanut seurakunnalle anniksi tuhat härkää ja seitsemän tuhatta lammasta, ja päämiehet olivat antaneet seurakunnalle anniksi tuhat härkää ja kymmenen tuhatta lammasta. Ja paljon pappeja pyhittäytyi.

25 Niin koko Juudan seurakunta iloitsi ja samoin papit ja leeviläiset ja koko Israelista tullut seurakunta, niin myös muukalaiset, jotka olivat tulleet Israelin maasta tai asuivat Juudassa.

26 Ja Jerusalemissa oli ilo suuri, sillä Israelin kuninkaan Salomon, Daavidin pojan, ajoista asti ei sellaista ollut tapahtunut Jerusalemissa.

27 Ja leeviläiset papit nousivat ja siunasivat kansan; ja heidän äänensä tuli kuulluksi, ja heidän rukouksensa tuli Herran pyhään asumukseen, taivaaseen.

dagarna, i det att de offrade tackoffer och prisade HERREN, sina faders Gud.

23 Och hela församlingen enade sig om att hålla högtid under ännu sju dagar; och så höll man högtid med glädje också under de sju dagarna.

24 Ty Hiskia, Juda konung, hade såsom offergärd givit åt församlingen ett tusen tjurar och av småboskapen sju tusen djur, och de överste hade såsom offergärd givit åt församlingen ett tusen tjurar och av småboskapen tio tusen djur. Och ett stort antal präster helgade sig.

25 Och hela Juda församling gladde sig med prästerna och leviterna, så ock hela församlingen av dem som hade kommit från Israel, ävensom de främlingar som hade kommit från Israels land, eller som bodde i Juda.

26 Och i Jerusalem var stor glädje; ty alltsedan Salomos, Davids sons, Israels konungs, tid hade icke något sådant som detta skett i Jerusalem.

27 Och de levitiska prästerna stodo upp och välsignade folket, och deras röst blev hörd, och deras bön kom till himmelen, hans heliga boning.

the appointed feast seven days, sacrificing the peace–offerings, and offering praise unto Yahweh, God of their fathers.

23 Then all the convocation took counsel, to keep seven days more,—and they kept seven days, with rejoicing.

24 For, Hezekiah king of Judah, presented to the convocation, a thousand bullocks and seven thousand sheep, and, the rulers, presented to the convocation, a thousand bullocks and ten thousand sheep,–and, priests in great numbers, hallowed themselves.

25 So all the convocation of Judah, and the priests and the Levites, and all the convocation that came in out of Israel, rejoiced,—also the sojourners who were coming in out of the land of Israel, and the dwellers in Judah.

26 Thus was there great rejoicing, in Jerusalem,—for, since the days of Solomon son of David king of Israel, there had not been the like of this, in Jerusalem.

27 Then rose up the priests the Levites, and blessed the people, and there was a hearkening unto their voice,—and their prayer entered into his holy dwelling–place, even into the heavens.

31 luku

1 Kun kaikki tämä oli päättynyt, lähtivät kaikki saapuvilla olevat israelilaiset Juudan kaupunkeihin ja murskasivat patsaat, hakkasivat maahan asera-karsikot ja kukistivat uhrikukkulat ja alttarit perinpohjin koko Juudassa, Benjaminissa, Efraimissa ja Manassessa. Sitten kaikki israelilaiset palasivat kukin perintömaallensa, kaupunkeihinsa.

1 När nu allt detta var till ända, drogo alla israeliter som hade varit där tillstädes ut till Juda städer och slogo sönder stoderna, höggo ned Aserorna och bröto ned offerhöjderna och altarna i hela Juda och Benjamin och i Efraim och Manasse, till dess att de hade gjort ände på dem; sedan vände alla Israels barn tillbaka till sina städer, var och en till sin egendom.

1 Now, when all this was finished, all Israel who were present went forth unto the cities of Judah, and brake in pieces the pillars—and cut down the Sacred Stems—and threw down the high places and the altars, out of all Judah and Benjamin—and throughout Ephraim and Manasseh, until they had made an end,—then all the sons of Israel returned every man to his own possession, unto their own cities.

2 Ja Hiskia asetti pappien ja leeviläisten osastot, heidän osastojensa mukaan, kunkin hänen papillisen tai leeviläisen palvelustehtävänsä mukaan, polttouhreja ja yhteysuhreja toimitettaessa palvelemaan, kiittämään ja ylistämään Herran leirin porteissa.

2 Och Hiskia förordnade om prästernas och leviternas avdelningar, alltefter som de tillhörde den ena eller den andra avdelningen, så att var och en av såväl prästerna som leviterna fick sitt bestämda göromål, när brännoffer och tackoffer skulle offras, till att därvid göra tjänst och tacka och lovsjunga i portarna till HERRENS läger.

2 And Hezekiah appointed the courses of the priests, and the Levites, over their courses, every man according to the requirements of his service, both priests and Levites, for ascending-sacrifice and for peace-offerings,—to be in attendance and to give thanks and to offer praise, in the gates of the camps of Yahweh;

3 Minkä kuningas antoi omaisuudestaan, se käytettiin polttouhreiksi, aamu- ja ehtoopolttouhreiksi sekä sapatteina, uudenkuun päivinä ja juhlina uhrattaviksi polttouhreiksi, niinkuin on kirjoitettuna Herran laissa.

3 Och konungen anslog en del av sin egendom till brännoffren, nämligen till att offra brännoffer morgon och afton, och till att offra brännoffer på sabbaterna, vid nymånaderna och vid högtiderna, såsom det var föreskrivet i HERRENS lag.

3 also the portion of the king out of his own substance, for the ascending-sacrifices,—[even] for the ascending-sacrifices of the morning and of the evening, and the ascending-sacrifices for the sabbaths, and for the new moons and for the appointed feasts,—as written in the law of Yahweh.

4 Ja hän käski kansan, Jerusalemin asukasten, antaa papeille ja leeviläisille heidän

4 Och han befallde folket som bodde i Jerusalem att giva prästerna och leviterna

4 And he bade the people who were dwelling in Jerusalem give the portion

osuutensa, että nämä pitäisivät kiinni Herran laista.

5 Kun tämä sana levisi, antoivat israelilaiset runsaat uutiset jyvistä, viinistä, öljystä ja hunajasta ja kaikesta pellon sadosta; he toivat runsaat kymmenykset kaikesta.

6 Ja ne israelilaiset ja Juudan miehet, jotka asuivat Juudan kaupungeissa, toivat hekin kymmenykset raavaista ja pikkukarjasta sekä kymmenykset Herralle, Jumalallensa, pyhitetyistä pyhistä lahjoista, ja panivat ne eri kasoihin.

7 Kolmannessa kuussa he alkoivat panna kasoihin, ja seitsemännessä kuussa he sen lopettivat.
8 Kun Hiskia ja päämiehet tulivat ja näkivät kasat, kiittivät he Herraa ja hänen kansaansa Israelia.

9 Ja kun Hiskia kysyi papeilta ja leeviläisiltä näistä kasoista,

10 vastasi hänelle ylimmäinen pappi Asarja, joka oli Saadokin sukua, ja sanoi: Siitä alkaen, kun ruvettiin tuomaan antia Herran temppeliin, me olemme syöneet ja tulleet ravituiksi, ja kuitenkin on jäänyt paljon tähteeksi; sillä Herra on siunannut kansaansa, ja niin on tämä paljous jäänyt

deras del, för att de skulle kunna hålla fast vid HERRENS lag.

5 Och när denna befallning blev känd, gåvo Israels barn rikligen en förstling av säd, vin, olja och honung och av all markens avkastning; och tionde av allt förde de fram i myckenhet.

6 Och de av Israels och Juda barn, som bodde i Juda städer, förde ock fram tionde av fäkreatur och små boskap, så ock tionde av de heliga gåvor som helgades åt HERRENS, deras Gud, och lade upp dem i särskilda högar.

7 I tredje månaden begynte de att lägga upp högarna, och i sjunde månaden hade de slutat därmed.
8 När då Hiskia och de överste kommo och sågo högarna, prisade de HERREN och hans folk Israel.

9 Och Hiskia frågade prästerna och leviterna om högarna.

10 Då svarade honom översteprästen Asarja, av Sadoks hus, och sade; »Alltsedan man begynte föra fram offergärden till HERRENS hus, hava vi ätit och blivit mätta och dock fått mycket kvar; ty HERREN har välsignat sitt folk, och vad som är kvar är denna stora rikedom.»

of the priests and the Levites,—to the end they might persevere in the law of Yahweh.
5 And, as soon as the thing spread abroad, the sons of Israel caused to abound the firstfruit of corn, new wine, and oil, and honey, and all the increase of the field,– yea, the tithe of all—in abundance, brought they in.
6 And, as for the sons of Israel and Judah who were dwelling in the cities of Judah, even they, a tithe of oxen, and sheep, and a tithe of hallowed things, which had been hallowed unto Yahweh their God, did bring in and pile up—heaps, heaps.
7 In the third month, began they the heaps, at the foundation,—and, in the seventh, they finished.
8 And Hezekiah and the rulers came, and saw the heaps,—and blessed Yahweh, and his people Israel.
9 Then applied Hezekiah unto the priests and the Levites, concerning the heaps.
10 And Azariah, the chief priest of the house of Zadok, spake unto him,— and said—From the time of beginning to bring in, the heave–offering, into the house of Yahweh—to eat and to be full, there hath still been left, even to this abundance. For, Yahweh, hath blessed his people,

tähteeksi.

and, that which is left, is this great plenty.

11 Niin Hiskia käski laittaa kammioita Herran temppeliin. Ja kun ne oli laitettu,

11 Och Hiskia befallde att man skulle inreda förrådskamrar i HERRENS hus, och man inredde sådana.

11 Then Hezekiah gave word to prepare chambers, in the house of Yahweh, and they prepared them;

12 tuotiin niihin tunnollisesti anti, kymmenys ja pyhät lahjat. Ja niiden esimiehenä oli leeviläinen Koonanja, ja hänen veljensä Siimei oli häntä lähinnä.

12 Och i dem förde man in offergärden och tionden och de heliga gåvorna, allt på heder och tro. Och överuppsyningsman däröver var leviten Konanja, och hans närmaste man var hans broder Simei.

12 and brought in the heave–offering and the tithe and the hallowed things, faithfully,—and, over them, as chief ruler, was Cononiah the Levite, and Shimei his brother, next;

13 Ja Jehiel, Asasja, Nahat, Asael, Jerimot, Joosabat, Eliel, Jismakja, Mahat ja Benaja olivat Koonanjan ja hänen veljensä Siimein käskyläisinä kuningas Hiskian ja Asarjan, Jumalan temppelin esimiehen, määräyksestä.

13 Men Jehiel, Asasja, Nahat, Asael, Jerimot, Josabad, Eliel, Jismakja, Mahat och Benaja voro tillsyningsmän under Konanja och hans broder Simei, efter förordnande av konung Hiskia och Asarja, fursten i Guds hus.

13 and Jehiel and Azaziah and Nahath and Asahel and Jerimoth and Jozabad, and Eliel and Ismachiah, and Mahath, and Benaiah,—overseers under the direction of Cononiah and Shemei his brother, by the appointment of Hezekiah the king, and Azariah the chief ruler of the house of God.

14 Ja leeviläinen Koore, Jimnan poika, joka oli ovenvartijana idän puolella, hoiti Jumalalle annetut vapaaehtoiset lahjat ja Herralle tulevan annin ja korkeasti-pyhäin lahjain suorituksen.

14 Och leviten Kore, Jimnas son, som var dörrvaktare på östra sidan, hade uppsikten över de frivilliga gåvorna åt Gud och skulle fördela HERRENS offergärd och det högheliga av offren.

14 And, Kore, son of Imnah the Levite, the door–keeper on the east, was over the freewill offerings of God,—to give the heave–offering of Yahweh, and the most holy things.

15 Ja hänen johdossaan olivat Eedem, Minjamin, Jeesua, Semaja, Amarja ja Sekanja, joiden oli pappiskaupungeissa tunnollisesti suoritettava osuudet veljillensä, niin pienille kuin suurille, osastoittain,

15 Och under honom sattes Eden, Minjamin, Jesua, Semaja, Amarja och Sekanja till förtroendemän i präststäderna för att ombesörja utdelningen åt sina bröder, efter deras avdelningar, åt den minste såväl som åt den störste.

15 And, under his direction, were Eden and Miniamin and Jeshua and Shemaiah, Amariah and Shecaniah, in the cities of the priests, in trust to give unto their brethren by courses, as the great so the small;

16 paitsi sukuluetteloihin merkityille miehenpuolille,

16 Härifrån voro undantagna alla sådana i

16 besides registering them by males, from three years

kolmivuotiaille ja sitä vanhemmille, kaikille, jotka menivät Herran temppeliin tekemään palvelusta, kunakin päivänä sen päivän palveluksen, hoitamaan tehtäviään, osastoittain.

sina släktregister uppteckнade personer av mankön, från tre års ålder och därutöver, som skulle infinna sig i HERRENS hus, där var dag de för den dagen bestämda sysslorna skulle utföras genom dem som hade tjänstgöringen, med de särskilda åligganden de hade efter sina avdelningar.

old and upward, unto every one that entered into the house of Yahweh, in the need of a day upon its day,—by their service, in their watches, according to their courses:

17 Papit merkittiin sukuluetteloihin perhekunnittain ja leeviläisistä kaksikymmenvuotiaat ja sitä vanhemmat, palvelustehtäviensä mukaan, osastoittain,

17 Och vad angick prästernas släktregister, så var det uppgjort efter deras familjer; och av leviterna voro de upptagna, som voro tjugu år gamla eller därutöver, efter sina särskilda åligganden, alltefter sina avdelningar.

17 both the registering of the priests, by their ancestral houses, and the Levites, from twenty years old and upward,—in their watches, in their courses;

18 nimittäin niin, että sukuluetteloihin merkittiin kaikki heidän pienet lapsensa, vaimonsa, poikansa ja tyttärensä, koko heidän joukkonsa, sillä he hoitivat sitä, mikä pyhää oli, tunnollisesti.

18 Och i släktregistret skulle de vara uppteckнade jämte alla sina späda barn, hustrur, söner och döttrar, så många de voro. Ty på heder och tro skulle de förvalta det heliga såsom heligt.

18 even to the registering of all their little ones, their wives and their sons and their daughters, unto all the convocation,—for, in their trust, they hallowed themselves in holiness;

19 Aaronin pojilla, papeilla, jotka asuivat kaupunkiensa laidunmailla, oli joka kaupungissa nimeltä mainitut miehet, joiden oli suoritettava osuudet kaikille miehenpuolille pappien joukossa ja kaikille sukuluetteloihin merkityille leeviläisille.

19 Och för dem av Arons söner, prästerna, som bodde på sina städers utmarker, voro i var särskild stad namngivna män tillsatta, som åt allt mankön bland prästerna och åt alla de leviter som voro uppteckнade i släktregistret skulle utdela vad dem tillkom.

19 also unto the sons of Aaron the priests in the fields of the pasture land of their cities, in every several city, men who were expressed by name,—to give portions to every male among the priests, and to all registered among the Levites.

20 Näin Hiskia teki koko Juudassa; hän teki sitä, mikä oli hyvää, oikeata ja totta Herran, hänen Jumalansa, edessä.

20 Så förfor Hiskia i hela Juda, och han gjorde inför HERREN, sin Gud, vad gott och rätt och sant var.

20 And Hezekiah did thus, throughout all Judah,—and he did that which was good and right and faithful, before Yahweh his God.

21 Ja kaiken, mihin hän

21 Och allt som han

21 And, in all the work

ryhtyi etsiessään Jumalaansa, koskipa se palvelusta Jumalan temppelissä tai lakia ja käskyjä, sen hän teki kaikesta sydämestänsä, ja hän menestyi.

företog sig, när han nu sökte sin Gud, allt, vare sig det angick tjänstgöringen i Guds hus eller det angick lagen och budorden, det gjorde han av allt sitt hjärta, och det lyckades honom väl.

which he began in the service of the house of God—and in the law—and in the commandment, to seek unto his God, with all his heart, he wrought, and prospered.

32 luku

1 Näiden tapausten ja Hiskian vakaan vaelluksen jälkeen tuli Sanherib, Assurin kuningas, ja hyökkäsi Juudaan, piiritti sen varustettuja kaupunkeja ja aikoi valloittaa ne itsellensä.

1 Sedan han hade utfört detta och bevisat sådan trohet, kom Sanherib, konungen i Assyrien, och drog in i Juda och belägrade dess befästa städer och tänkte erövra dem åt sig.

1 After these things done in faithfulness, came Sennacherib king of Assyria,—and entered into Judah, and encamped against the fortified cities, and thought to break into them for himself.

2 Kun Hiskia näki Sanheribin tulevan ja olevan aikeessa sotia Jerusalemia vastaan,

2 Då nu Hiskia såg att Sanherib kom, i avsikt att belägra Jerusalem,

2 And, when Hezekiah saw that Sennacherib had come,—and that, his face, was—to war, against Jerusalem,

3 neuvotteli hän päämiestensä ja urhojensa kanssa tukkiaksensa vesilähteet, jotka olivat kaupungin ulkopuolella; ja he kannattivat häntä siinä.

3 rådförde han sig med sina förnämsta män och sina hjältar om att täppa för vattnet i de källor som lågo utom staden; och de hjälpte honom härmed.

3 he took counsel with his captains and his heroes, to stop the waters of the fountains, which were outside the city,—and they helped him.

4 Niin kokoontui paljon kansaa, ja he tukkivat kaikki lähteet ja puron, joka juoksee sen seudun läpi; sillä he sanoivat: Miksi Assurin kuninkaat tultuansa löytäisivät vettä viljalti?

4 Mycket folk församlades och täppte till alla källorna och dämde för bäcken som flöt mitt igenom trakten, ty de sade: »När de assyriska konungarna komma, böra de icke finna vatten i sådan myckenhet.»

4 And there were gathered together much people, so they stopped all the fountains, and the torrent that flowed through the midst of the land, saying,—Wherefore should the kings of Assyria come, and find many waters?

5 Ja hän rohkaisi mielensä, rakensi koko revityn osan muuria ja korotti torneja ja teki sen ulkopuolelle toisen muurin, varusti Millon Daavidin kaupungissa ja teetti paljon heittoaseita ja kilpiä.

5 Och han tog mod till sig och byggde upp muren överallt där den var nedbruten, och byggde tornen högre, och förde upp en annan mur därutanför, och befäste Millo i Davids

5 And he took courage, and built all the wall that was broken down and carried up thereon towers, and, on the outside, another wall, and strengthened Millo, the city

6 Ja hän asetti sotapäälliköitä kansalle ja kokosi heidät luoksensa aukealle kaupungin portin eteen ja puhui ystävällisesti heille ja sanoi:

7 Olkaa lujat ja rohkeat, älkää peljätkö älkääkä arkailko Assurin kuningasta ja kaikkea joukkoa, joka on hänen kanssansa; sillä se, joka on meidän kanssamme, on suurempi kuin se, joka on hänen kanssansa.
8 Hänen kanssansa on lihan käsivarsi, mutta meidän kanssamme on Herra, meidän Jumalamme, meitä auttamassa ja meidän sotiamme sotimassa. Ja kansa luotti Hiskian, Juudan kuninkaan, sanoihin.
9 Tämän jälkeen Sanherib, Assurin kuningas, ollessaan itse koko sotavoimansa kanssa Laakiin edustalla, lähetti palvelijoitansa Jerusalemiin Hiskian, Juudan kuninkaan, luo ja kaikkien Jerusalemissa olevien Juudan miesten luo ja käski sanoa:
10 Näin sanoo Sanherib, Assurin kuningas: Mihin te luotatte, kun jäätte Jerusalemiin saarroksiin?

11 Eikö Hiskia viettele teitä ja saata teitä kuolemaan nälkään ja janoon, kun hän sanoo: Herra, meidän Jumalamme, pelastaa meidät Assurin kuninkaan käsistä?

stad, och lät göra skjutvapen i myckenhet, så ock sköldar.
6 Och han tillsatte krigshövitsmän över folket och församlade dem till sig på den öppna platsen vid stadsporten, och talade uppmuntrande till dem och sade:
7 »Varen frimodiga och oförfärade, frukten icke och varen icke förskräckta för konungen i Assyrien och för hela den hop han har med sig; ty med oss är en som är större än den som är med honom.
8 Med honom är en arm av kött, men med oss är HERREN, vår Gud, och han skall hjälpa oss och föra våra krig. Och folket tryggade sig vid Hiskias, Juda konungs, ord.

9 Därefter sände Sanherib, konungen i Assyrien -- som nu med hela sin härsmakt låg framför Lakis -- sina tjänare till Jerusalem, till Hiskia, Juda konung, och till alla dem av Juda, som voro i Jerusalem, och lät säga:

10 »Så säger Sanherib, konungen i Assyrien: Varpå förtrösten I, eftersom I stannen kvar i det belägrade Jerusalem?
11 Se, Hiskia uppeggar eder, så att I kommen att dö genom hunger och törst; han säger: 'HERREN, vår Gud, skall rädda oss ur den assyriske konungens hand.'

of David,–and made weapons in abundance, and bucklers,
6 and set captains of war over the people,—and gathered them together unto him in the broadway of the gate of the city, and spake unto their heart, saying,—
7 Be strong and bold, do not fear neither be dismayed, because of the king of Assyria, nor because of all the multitude that is with him,—for, with us, is One greater than with him:

8 with him, is an arm of flesh, but, with us, is Yahweh our God, to help us, and to fight our battles. And the people leaned upon the words of Hezekiah king of Judah.

9 After this, Sennacherib king of Assyria sent his servants towards Jerusalem, himself, being near Lachish, and all his imperial might with him,—unto Hezekiah king of Judah, and unto all Judah that was in Jerusalem, saying:
10 Thus, saith Sennacherib, king of Assyria,–Upon what, are, ye, trusting, that ye are awaiting the siege in Jerusalem?
11 Is not, Hezekiah, persuading you, so as to deliver you up to die with hunger and with thirst, saying,—Yahweh our God, will deliver us out of the

hand of the king of Assyria?

12 Eikö tämä sama Hiskia ole poistanut hänen uhrikukkuloitansa ja alttareitansa ja sanonut Juudalle ja Jerusalemille näin: 'Yhden ainoan alttarin edessä on teidän kumartaen rukoiltava ja sillä uhreja poltettava'?

12 Har icke denne samme Hiskia avskaffat hans offerhöjder och altaren och sagt till Juda och Jerusalem: 'Inför ett enda altare skolen I tillbedja, och på detta skolen I tända offereld'?

12 Is it not, the same Hezekiah, who hath removed his high places, and his altars,—and hath given word to Judah and Jerusalem, saying, Before one altar, shall ye bow yourselves down, and, thereupon, shall ye burn incense?

13 Ettekö tiedä, mitä minä ja minun isäni olemme tehneet muiden maiden kaikille kansoille? Ovatko näiden maiden kansain jumalat voineet pelastaa maatansa minun käsistäni?

13 Veten I icke vad jag och mina fäder hava gjort med andra länders alla folk? Hava väl de gudar som dyrkas av folken i dessa andra länder någonsin förmått rädda sina länder ur min hand?

13 Will ye not take note, what I have done, I and my fathers, to all the peoples of the countries? Have the gods of the nations of the countries been, at all able, to deliver their country, out of my hand?

14 Onko kukaan minun isieni tuhoamien kansojen kaikista jumalista voinut pelastaa kansaansa minun käsistäni? Kuinka sitten teidän Jumalanne voisi pelastaa teidät minun käsistäni?

14 Ja, vilket bland alla dessa folk som mina fäder hava givit till spillo har väl haft någon gud som har förmått rädda sitt folk ur min hand eftersom I menen att eder Gud förmår rädda eder ur min hand!»

14 Who, among all the gods of these nations whom my fathers devoted to destruction, hath ever been able to deliver his people out of my hand,—that your god should be able to deliver you out of my hand?

15 Älkää siis antako Hiskian näin pettää ja vietellä itseänne älkääkä uskoko häntä, sillä ei minkään kansan eikä minkään valtakunnan jumala ole voinut pelastaa kansaansa minun käsistäni tai minun isieni käsistä, saati sitten teidän Jumalanne: ei hän pelasta teitä minun käsistäni.

15 Nej, låten nu icke Hiskia så bedraga och uppegga eder, och tron honom icke; ty ingen gud hos något folk eller i något rike har förmått rädda sitt folk ur min hand eller ur mina fäders hand. Huru mycket mindre skall då eder Gud kunna rädda eder ur min hand!»

15 Now, therefore, do not let Hezekiah beguile you nor persuade you thus, neither do ye believe him. For no, god, of any nation or kingdom hath ever been able to deliver his people out of my hand, or out of the hand of my fathers,–how much less shall, your gods, deliver you, out of my hand?

16 Ja hänen palvelijansa puhuivat vielä enemmän Herraa Jumalaa ja hänen palvelijaansa Hiskiaa vastaan.

16 Och hans tjänare talade ännu mer mot HERREN Gud och mot hans tjänare Hiskia.

16 And, yet more, spake his servants, against Yahweh, God,—and against Hezekiah his servant.

17 Hän kirjoitti myös kirjeen herjatakseen Herraa, Israelin

17 Han hade ock skrivit ett brev vari han smädade

17 Letters, also wrote he, to scoff at Yahweh God of

Jumalaa, ja puhuakseen häntä vastaan; siinä sanottiin näin: Niinkuin muiden maiden kansain jumalat eivät ole pelastaneet kansojansa minun käsistäni, niin ei Hiskiankaan Jumala ole pelastava kansaansa minun käsistäni.
18 Ja Jerusalemin kansalle, jota oli muurilla, he huusivat kovalla äänellä juudankielellä nostaakseen heissä pelon ja kauhun, että saisivat kaupungin valloitetuksi.

19 Ja he puhuivat Jerusalemin Jumalasta niinkuin muiden maiden kansain jumalista, jotka ovat ihmiskätten tekoa.
20 Mutta kuningas Hiskia ja profeetta Jesaja, Aamoksen poika, rukoilivat tämän tähden ja huusivat taivaan puoleen.
21 Silloin Herra lähetti enkelin, joka tuhosi kaikki sotaurhot, ruhtinaat ja päälliköt Assurin kuninkaan leirissä, niin että hän häpeä kasvoillaan palasi takaisin maahansa. Ja kun hän kerran meni jumalansa temppeliin, kaatoivat hänet siellä miekalla ne, jotka olivat lähteneet hänen omasta ruumiistansa.
22 Näin Herra vapahti Hiskian ja Jerusalemin asukkaat Sanheribin, Assurin kuninkaan, käsistä ja kaikkien käsistä, ja hän johdatti heitä joka taholla.

HERREN, Israels Gud, och talade mot honom så: »Lika litet som de gudar som dyrkas av folken i de andra länderna hava kunnat rädda sina folk ur min hand, lika litet skall Hiskias Gud kunna rädda sitt folk ur min hand.»
18 Och till Jerusalems folk, dem som stodo på muren, ropade de med hög röst på judiska för att göra dem modlösa och förskräckta, så att man sedan skulle kunna intaga staden.

19 Och de talade om Jerusalems Gud på samma sätt som om de främmande folkens gudar, vilka äro verk av människohänder.
20 Men vid allt detta bådo konung Hiskia och profeten Jesaja, Amos' son, och ropade till himmelen.

21 Då sände HERREN en ängel, som förgjorde alla de tappra stridsmännen och furstarna och hövitsmännen i den assyriske konungens läger, så att han med skam måste draga tillbaka till sitt land. Och när han en gång gick in i sin guds hus, blev han där nedhuggen med svärd av sina egna söner.

22 Så frälste HERREN Hiskia och Jerusalems invånare ur Sanheribs, den assyriske konungens, hand och ur alla andras hand; och han beskyddade dem på alla sidor.

Israel, and to speak against him, saying, Like the gods of the nations of the countries, who delivered not their people out of my hand, so, shall the god of Hezekiah not deliver his people out of my hand.

18 Then cried they out, with a loud voice, in the Jews' language, unto the people of Jerusalem who were upon the wall, to affright them, and to terrify them,—to the end they might capture the city.
19 And they spake against the God of Jerusalem,—as against the gods of the peoples of the earth, the work of the hands of men.
20 And Hezekiah the king and Isaiah son of Amoz, the prophet, prayed concerning this,–and made outcry unto the heavens,
21 So Yahweh sent a messenger, who cut off every hero of valour, and chief ruler and captain, in the camp of the king of Assyria,—and he returned with shame of face to his own land, and, when he entered the house of his god, then, the issue of his own body—there, caused him to fall by the sword.
22 Thus did Yahweh save Hezekiah and the inhabitants of Jerusalem out of the hand of Sennacherib king of Assyria, and out of the hand of every one,—and gave them rest on every

23 Ja monet toivat Herralle lahjoja Jerusalemiin ja Hiskialle, Juudan kuninkaalle, kalleuksia; ja hän kohosi sen jälkeen kaikkien kansojen silmissä.

23 Och många förde skänker till HERREN i Jerusalem och dyrbara gåvor till Hiskia, Juda konung; och han blev härefter högt aktad av alla folk.

23 And, many, were bringing in a present unto Yahweh, to Jerusalem, and precious things, unto Hezekiah king of Judah,—so that he was exalted in the eyes of all the nations, from thenceforth.

24 Niihin aikoihin Hiskia sairastui ja oli kuolemaisillaan. Niin hän rukoili Herraa, ja hän vastasi hänelle ja antoi hänelle tapahtua ihmeen.

24 Vid den tiden blev Hiskia dödssjuk. Då bad han till HERREN, och han svarade honom och gav honom ett undertecken.

24 In those days, was Hezekiah sick unto death,—and, when he prayed unto Yahweh, he was entreated of him and, a wonderful token, he gave him.

25 Mutta Hiskia ei palkinnut hyvää hyvällä, vaan hänen sydämensä ylpistyi; sentähden hänen ja Juudan ja Jerusalemin osaksi tuli viha.

25 Dock återgäldade Hiskia icke det goda som hade blivit honom bevisat, utan hans hjärta blev högmodigt; därför kom förtörnelse över honom och över Juda och Jerusalem.

25 But, not according to the benefit done unto him, did Hezekiah make return, for uplifted was his heart,—and so there came upon him, wrath, and upon Judah and Jerusalem.

26 Mutta kun Hiskia nöyrtyi sydämensä ylpeydestä, hän ja Jerusalemin asukkaat, ei Herran viha kohdannut heitä Hiskian päivinä.

26 Men då Hiskia ödmjukade sig, mitt i sitt hjärtas högmod, och Jerusalems invånare med honom, drabbade HERRENS förtörnelse dem icke, så länge Hiskia levde.

26 Then Hezekiah humbled himself, for the uplifting of his heart, he and the inhabitants of Jerusalem,—so that the wrath of Yahweh came not upon them, in the days of Hezekiah.

27 Hiskialle tuli ylen paljon rikkautta ja kunniaa; hän hankki itselleen aarrekammioita hopeata, kultaa, kalliita kiviä, hajuaineita, kilpiä ja kaikkinaisia kallisarvoisia kaluja varten,

27 Och Hiskias rikedom och härlighet var mycket stor; han hade byggt sig skattkamrar för silver och guld och ädla stenar, och för välluktande kryddor, och för sköldar och för allahanda dyrbara håvor av andra slag,

27 And it came to pass that, Hezekiah, had riches and honour in great abundance,—and, treasuries, made he for himself—for silver and for gold and for costly stones, and for spices and for precious things, and for all utensils to be coveted;

28 varastohuoneita jyvä-, viini- ja öljysatoa varten ja talleja kaikenlaisille juhdille ja karjalaumoja tarhoihin.

28 så ock förrådshus för vad som kom in av säd, vin och olja, ävensom stall för allt slags boskap; och hjordar hade han skaffat för sina fållor.

28 storehouses also, for the increase of corn, and new wine and oil,—and cribs for every kind of beast, and cribs for the flocks;

29 Myös rakennutti hän itsellensä kaupunkeja ja hankki suuret laumat pikkukarjaa ja raavaskarjaa, sillä Jumala oli antanut hänelle ylen suuren omaisuuden.
30 Hiskia myös tukki Giihonin veden yläjuoksun ja johti veden alas, länteenpäin, Daavidin kaupunkiin. Ja Hiskia menestyi kaikessa, mitä hän teki.

31 Niinpä Jumala ainoastaan koetellakseen häntä ja tullakseen tuntemaan kaiken, mitä hänen sydämessään oli, jätti hänet Baabelin ruhtinasten lähettiläiden valtaan, jotka olivat lähetetyt hänen luokseen tiedustelemaan ihmettä, joka oli tapahtunut maassa.
32 Mitä muuta on kerrottavaa Hiskiasta ja hänen hurskaista teoistansa, katso, se on kirjoitettuna profeetta Jesajan, Aamoksen pojan, näyssä, Juudan ja Israelin kuningasten kirjassa.
33 Ja Hiskia meni lepoon isiensä tykö, ja hänet haudattiin siihen, mistä noustaan Daavidin jälkeläisten haudoille. Ja koko Juuda ja Jerusalemin asukkaat osoittivat hänelle kunniaa, kun hän kuoli. Ja hänen poikansa Manasse tuli kuninkaaksi hänen sijaansa.

33 luku

1 Manasse oli kahdentoista vuoden vanha tullessansa

29 Och han hade byggt sig städer och förvärvat sig stor rikedom på får och fäkreatur; ty Gud hade givit honom mycket stora ägodelar.

30 Det var ock Hiskia som täppte till Gihonsvattnets övre källa och ledde vattnet nedåt, väster om Davids stad. Och Hiskia var lyckosam i allt vad han företog sig.
31 Jämväl när från Babels furstar de sändebud kommo, som voro skickade till honom för att fråga efter det under som hade skett i landet, övergav Gud honom allenast för att pröva honom, på det att han skulle förnimma allt vad som var i hans hjärta.
32 Vad nu mer är att säga om Hiskia och om hans fromma gärningar, det finnes upptecknat i »Profeten Jesajas, Amos' sons, syner», i boken om Judas och Israels konungar.
33 Och Hiskia gick till vila hos sina fäder, och han begrov honom på den plats där man går upp till Davids hus' gravar; och hela Juda och Jerusalems invånare bevisade honom ära vid hans död. Och hans son Manasse blev konung efter honom.

1 Manasse var tolv år gammal, när han blev

29 and, cities, made he for himself, and possessions of flocks and herds, in abundance,—for God had given him exceeding great wealth.

30 And, the same Hezekiah, stopped up the upper spring of the waters of Gihon, and brought them straight down the west side of the city of David,—and Hezekiah prospered in all his work.
31 Yet verily, with regard to the ambassadors of the rulers of Babylon, who sent unto him to enquire concerning the wonderful token which came to pass in the land, God left him,—to prove him, to take note of all that was in his heart.

32 But, the rest of the story of Hezekiah, and his lovingkindnesses, there they are, written in the visions of Isaiah son of Amoz, the prophet, in the book of the Kings of Judah and Israel.
33 And Hezekiah slept with his fathers, and they buried him in the ascent of the sepulchres of the sons of David, and all Judah and the inhabitants of Jerusalem did him, honour, in his death,—and Manasseh his son reigned in his stead.

1 Twelve years old, was Manasseh when he began

kuninkaaksi, ja hän hallitsi Jerusalemissa viisikymmentä viisi vuotta.

konung, och han regerade femtiofem år i Jerusalem.

to reign,—and, fifty–five years, reigned he in Jerusalem.

2 Hän teki sitä, mikä on pahaa Herran silmissä, niiden kansain kauhistavien tekojen mukaan, jotka Herra oli karkoittanut israelilaisten tieltä.

2 Han gjorde vad ont var i HERRENS ögon, efter den styggeliga seden hos de folk som HERREN hade fördrivit för Israels barn.

2 And he did the thing that was wicked in the eyes of Yahweh,–according to the abominable ways of the nations, whom Yahweh dispossessed from before the sons of Israel.

3 Hän rakensi jälleen uhrikukkulat, jotka hänen isänsä Hiskia oli kukistanut, pystytti alttareja baaleille, teki aseroja ja kumarsi ja palveli kaikkea taivaan joukkoa.

3 Han byggde åter upp de offerhöjder som hans fader Hiskia hade brutit ned, och reste altaren åt Baalerna och gjorde Aseror, och tillbad och tjänade himmelens hela härskara.

3 And he again built the high places, which Hezekiah his father had thrown down,—and set up altars to the Baalim, and made Sacred Stems, and bowed in prostration unto all the army of the heavens, and served them;

4 Hän rakensi alttareja myös Herran temppeliin, josta Herra oli sanonut: Jerusalemissa on minun nimeni oleva iankaikkisesti.

4 Ja, han byggde altaren i HERRENS hus, det om vilket HERREN hade sagt: »I Jerusalem skall mitt namn vara till evig tid.»

4 and built altars in the house of Yahweh,—as to which Yahweh had said, In Jerusalem, shall be my Name, unto times age–abiding.

5 Hän rakensi alttareja kaikelle taivaan joukolle Herran temppelin molempiin esipihoihin.

5 Han byggde altaren åt himmelens hela härskara på de båda förgårdarna till HERRENS hus.

5 Yea he built altars unto all the army of the heavens,—in the two courts of the house of Yahweh.

6 Myös pani hän poikansa kulkemaan tulen läpi Ben-Hinnomin laaksossa, ennusteli merkeistä, harjoitti noituutta ja velhoutta ja hankki itsellensä vainaja- ja tietäjähenkien manaajia; hän teki paljon sitä, mikä on pahaa Herran silmissä, ja vihoitti hänet.

6 Han lät ock sina barn gå genom eld i Hinnoms sons dal och övade teckentyderi, svartkonst och trolldom och skaffade sig andebesvärjare och spåmän och gjorde mycket som var ont i HERRENS ögon, så att han förtörnade honom.

6 And, he, caused his sons to pass through the fire, in the valley of the son of Hinnom, and practised hidden arts and used divination, and practised sorcery, and appointed a necromancer, and a wizard,––he exceeded in doing the thing that was wicked in the eyes of Yahweh, to provoke him to anger;

7 Ja teettämänsä veistetyn kuvapatsaan hän asetti Jumalan temppeliin, josta Jumala oli sanonut Daavidille ja hänen pojallensa

7 Och avgudabelätet som han hade låtit göra satte han i Guds hus, om vilket Gud hade sagt till David och till hans son Salomo:

7 and he set a resemblance–image which he had made,—in the house of God, as to which God had said unto David, and unto

Salomolle: Tähän temppeliin ja Jerusalemiin, jonka minä olen valinnut kaikista Israelin sukukunnista, minä asetan nimeni ikiajoiksi.

8 Enkä minä enää kuljeta Israelin jalkoja pois siitä maasta, jonka olen määrännyt teidän isillenne, jos Israel vain tarkoin noudattaa kaikkea, mitä minä olen käskenyt heidän noudattaa, koko lakia ja käskyjä ja oikeuksia, jotka ovat Mooseksen kautta annetut.

9 Mutta Manasse eksytti Juudan ja Jerusalemin asukkaat tekemään enemmän pahaa, kuin olivat tehneet ne kansat, jotka Herra oli hävittänyt israelilaisten tieltä.

10 Ja Herra puhui Manasselle ja hänen kansallensa, mutta he eivät kuunnelleet.

11 Niin Herra toi Assurin kuninkaan sotapäälliköt heidän kimppuunsa. He ottivat Manassen kiinni koukuilla, kytkivät hänet vaskikahleisiin ja veivät hänet Baabeliin.

12 Mutta ahdingossa ollessaan hän etsi Herran, Jumalansa, mielisuosiota ja nöyrtyi syvästi isiensä Jumalan edessä.

13 Ja kun hän näin rukoili häntä, niin Jumala taipui ja kuuli hänen rukouksensa ja

»Vid detta hus och vid Jerusalem, som jag har utvalt bland alla Israels stammar, vill jag fästa mitt namn för evig tid.

8 Och jag skall icke mer låta Israel vandra bort ifrån det land som jag har bestämt åt edra fäder, om de allenast hålla och göra allt vad jag har bjudit dem, alldeles efter den lag, de stadgar och rätter som de hava fått genom Mose.»

9 Men Manasse förförde Juda och Jerusalems invånare, så att de gjorde mer ont än de folk som HERREN hade förgjort för Israels barn.

10 Och HERREN talade till Manasse och hans folk, men de aktade icke därpå.

11 Då lät HERREN den assyriske konungens härhövitsmän komma över dem; de slogo Manasse i bojor och fängslade honom med kopparfjättrar och förde honom till Babel.

12 Men när han nu var i nöd, bön föll han inför HERREN, sin Gud, och ödmjukade sig storligen för sina fäders Gud.

13 Och när han så bad till honom, lät han beveka sig och hörde hans bön och lät

Solomon his son, In this house and in Jerusalem which I have chosen out of all the tribes of Israel, will I put my Name, unto times age–abiding.

8 So will I not again remove the foot of Israel away from the soil which I appointed for their fathers. Only they must observe to do all that I have commanded them, even all the law and the statutes and the regulations, by the hand of Moses.

9 And so Manasseh led astray Judah and the inhabitants of Jerusalem,—to commit wickedness beyond the nations which Yahweh had destroyed from before the sons of Israel.

10 And Yahweh spake unto Manasseh and unto his people, but they did not give ear.

11 So Yahweh brought in upon them, the captains of the army that belonged to the king of Assyria, and they captured Manasseh with hooks,—and bound him captive with a pair of bronze fetters, and took him away to Babylon.

12 But, in his distress, he appeased the face of Yahweh his God,—and humbled himself greatly, before the God of his fathers;

13 and, when he prayed unto him, then was he entreated of him, and

toi hänet takaisin Jerusalemiin, hänen valtakuntaansa. Silloin Manasse tuli tietämään, että Herra on Jumala.

honom komma tillbaka till Jerusalem såsom konung. Och då besinnade Manasse att HERREN är Gud.

hearkened unto his supplication, and brought him back to Jerusalem, unto his own kingdom, and so Manasseh came to know, that, Yahweh, is God.

14 Sen jälkeen hän rakennutti Daavidin kaupungin ulomman muurin, länteen päin Giihonista, laaksoon, aina Kalaporttiin saakka, niin että se ympäröi Oofelin, ja hän teki siitä hyvin korkean. Ja hän asetti sotapäälliköitä kaikkiin Juudan varustettuihin kaupunkeihin.

14 Därefter byggde han en yttre mur till Davids stad västerut mot Gihon i dalen, intill Fiskporten, och runt omkring Ofel, och gjorde den mycket hög. Och han insatte krigshövitsmän i alla befästa städer i Juda.

14 And, after this, he built an outer wall to the city of David on the west of the Gihon in the ravine, even to the entering in through the fish–gate, and went round to Ophel, and carried it up very high,—and put captains of valour in all the fortified cities, throughout Judah.

15 Ja hän poisti vieraat jumalat ja kuvapatsaan Herran temppelistä sekä kaikki alttarit, jotka hän oli rakennuttanut Herran temppelin vuorelle ja Jerusalemiin, ja heitätti ne kaupungin ulkopuolelle.

15 Och han skaffade bort de främmande gudarna och avgudabelätet ur HERRENS hus, så ock alla de altaren som han hade byggt på det berg där HERRENS hus stod och i Jerusalem, och kastade dem utanför staden.

15 And he removed the gods of the foreigner and the image, out of the house of Yahweh, and all the altars that he had built in the mountain of the house of Yahweh, and in Jerusalem,—and he cast them forth outside the city.

16 Ja hän pani kuntoon Herran alttarin ja uhrasi sillä yhteys- ja kiitosuhreja ja kehoitti Juudaa palvelemaan Herraa, Israelin Jumalaa.

16 Och han upprättade HERRENS altare och offrade tackoffer och lovoffer därpå, och uppmanade Juda att tjäna HERREN, Israels Gud.

16 And he built the altar of Yahweh, and sacrificed thereon peace–offerings, and thanksgiving sacrifices,–and gave word to Judah to serve Yahweh, God of Israel.

17 Mutta kansa uhrasi edelleen uhrikukkuloilla, kuitenkin ainoastaan Herralle, Jumalallensa.

17 Men folket offrade ännu på höjderna, dock allenast åt HERREN, sin Gud.

17 Howbeit, still were, the people, sacrificing in the high places,—only unto Yahweh their God.

18 Mitä muuta on kerrottavaa Manassesta, ja kuinka hän rukoili Jumalaansa, ja näkijäin puheista, jotka puhuivat hänelle Herran, Israelin Jumalan, nimessä, katso, se on Israelin kuningasten aikakirjassa.

18 Vad nu mer är att säga om Manasse och om hans bön till sin Gud och om de ord som siarna talade till honom i HERRENS, Israels Guds, namn, det står i Israels konungars krönika.

18 But, the rest of the story of Manasseh, and his prayer unto his God, and the story of the seers who spake unto him in the name of Yahweh God of Israel, there they are, in the story of the kings of Israel:

19 Ja hänen rukouksestaan ja kuinka hän tuli kuulluksi,

19 Och om hans bön och huru han blev bönhörd, och

19 both his prayer and how [God] was entreated of him–

ja kaikista hänen synneistään ja uskottomuudestaan ja niistä paikoista, joihin hän rakennutti uhrikukkuloita ja pystytti asera-karsikoita ja jumalankuvia, ennenkuin hän nöyrtyi, katso, niistä on kirjoitettu Hoosain aikakirjaan.

om all hans synd och otrohet, och om de platser på vilka han byggde offerhöjder och ställde upp sina Aseror och beläten, innan han ödmjukade sig, härom är skrivet i Hosais krönika.

–and all his sin and his treacherous act, and the sites whereon he built high places, and set up the Sacred Stems and the images, before he humbled himself, there they are, written in the story of the seers.

20 Ja Manasse meni lepoon isiensä tykö, ja hänet haudattiin linnaansa. Ja hänen poikansa Aamon tuli kuninkaaksi hänen sijaansa.

20 Och Manasse gick till vila hos sina fäder, och man begrov honom där han bodde. Och hans son Amon blev konung efter honom.

20 And Manasseh slept with his fathers, and they buried him in the garden off his own house,—and Amon his son reigned in his stead.

21 Aamon oli kahdenkymmenen kahden vuoden vanha tullessaan kuninkaaksi, ja hän hallitsi Jerusalemissa kaksi vuotta.

21 Amon var tjugutvå år gammal, när han blev konung, och han regerade två år i Jerusalem.

21 Twenty–two years old, was Amon when he began to reign,—and, two years, reigned he in Jerusalem.

22 Hän teki sitä, mikä on pahaa Herran silmissä, niinkuin hänen isänsä Manasse oli tehnyt. Ja Aamon uhrasi kaikille niille jumalankuville, jotka hänen isänsä Manasse oli teettänyt, ja palveli niitä.

22 Han gjorde vad ont var i HERRENS ögon, såsom hans fader Manasse hade gjort; åt alla de beläten som hans fader Manasse hade låtit göra offrade Amon, och han tjänade dem.

22 And he did the thing that was wicked in the eyes of Yahweh, as Manasseh his father had done,—and, unto all the images which Manasseh his father had made, Amon offered sacrifice, and did serve them.

23 Mutta hän ei nöyrtynyt Herran edessä, niinkuin hänen isänsä Manasse oli nöyrtynyt, vaan hän, Aamon, sälytti päällensä suuren syntivelan.

23 Men han ödmjukade sig icke för HERREN, såsom hans fader Manasse hade gjort, utan denne Amon hopade skuld på skuld.

23 But he did not humble himself before Yahweh as Manasseh his father humbled himself,—for, he, Amon, made guilt abound.

24 Niin hänen palvelijansa tekivät salaliiton häntä vastaan ja tappoivat hänet hänen linnassansa.

24 Och hans tjänare sammansvuro sig mot honom och dödade honom hemma i hans hus.

24 And his servants conspired against him, and put him to death, in his own house.

25 Mutta maan kansa surmasi kaikki ne, jotka olivat tehneet salaliiton kuningas Aamonia vastaan; ja maan kansa teki hänen poikansa Joosian kuninkaaksi hänen sijaansa.

25 Men folket i landet dräpte alla som hade sammansvurit sig mot konung Amon. Därefter gjorde folket i landet hans son Josia till konung efter honom.

25 But the people of the land smote all the conspirators against King Amon,—and the people of the land made Josiah his son king in his stead.

34 luku

1 Joosia oli kahdeksan vuoden vanha tullessaan kuninkaaksi, ja hän hallitsi Jerusalemissa kolmekymmentä yksi vuotta.
2 Hän teki sitä, mikä on oikein Herran silmissä, ja vaelsi isänsä Daavidin teitä, poikkeamatta oikealle tai vasemmalle.

3 Kahdeksantena hallitusvuotenaan, ollessansa vielä nuorukainen, hän alkoi etsiä isänsä Daavidin Jumalaa; ja kahdentenatoista vuotena hän alkoi puhdistaa Juudaa ja Jerusalemia uhrikukkuloista ja asera-karsikoista sekä veistetyistä ja valetuista jumalankuvista.

4 Baalin alttarit kukistettiin hänen läsnäollessaan, ja niiden yli kohoavat auringonpatsaat hän hakkasi maahan, ja asera-karsikot sekä veistetyt ja valetut jumalankuvat hän murskasi ja rouhensi ja sirotteli niiden haudoille, jotka olivat niille uhranneet.

5 Ja pappien luut hän poltti heidän alttareillaan. Niin hän puhdisti Juudan ja Jerusalemin.
6 Manassen, Efraimin ja Simeonin kaupungeissa aina Naftaliin asti, yltympäri, hän heidän miekoillaan

1 Josia var åtta år gammal, när han blev konung, och han regerade trettioett år i Jerusalem.

2 Han gjorde vad rätt var i HERRENS ögon och vandrade på sin fader Davids vägar och vek icke av vare sig till höger eller till vänster.

3 I sitt åttonde regeringsår, medan han ännu var en yngling, begynte han att söka sin fader Davids Gud; och i det tolfte året begynte han att rena Juda och Jerusalem från offerhöjderna och Aserorna och från de skurna och gjutna belätena.

4 Men Baalsaltarna brötos ned i hans åsyn, och solstoderna som voro uppställda på dem högg han ned, och Aserorna och de skurna och gjutna belätena slog han sönder och krossade dem till stoft och strödde ut stoftet på de mäns gravar, som hade offrat åt dem.

5 Och prästernas ben brände han upp på deras altaren. Så renade han Juda och Jerusalem.
6 Och i Manasses, Efraims och Simeons städer ända till Naftali genomsökte han överallt husen.

1 Eight years old, was Josiah when he begun to reign,—and, thirty-one years, reigned he in Jerusalem.

2 And he did that which was right, in the eyes of Yahweh,—and walked in the ways of David his father, and turned not aside, to the right hand or to the left.

3 And, in the eighth year of his reign, he, being yet a boy, he began to seek unto the God of David his father,-and, in the twelfth year, he began to purify Judah and Jerusalem, from the high places and the Sacred Stems, and the carved images and the molten images.

4 And they threw down before him, the altars of the Baalim, and, the sun-pillars which were on high above them, he hewed down,—and, the Sacred Stems and the carved images and the molten images, brake he in pieces and ground to dust, and tossed over the face of the graves, of them who had been sacrificing unto them.

5 And, the bones of the priests, burned he upon their altars,—and so purified Judah and Jerusalem:
6 also throughout the cities of Manasseh and Ephraim and Simeon, even as far as Naphtali,—searched he their

7 kukisti alttarit, löi palasiksi ja rouhensi asera-karsikot ja jumalankuvat, ja hän hakkasi maahan kaikki auringonpatsaat koko Israelin maasta. Sitten hän palasi Jerusalemiin.

7 Och sedan han hade brutit ned altarna och krossat Aserorna och belätena sönder till stoft och huggit ned alla solstoder i hela Israels land, vände han tillbaka till Jerusalem.

houses, round about.
7 And, when he had thrown down the altars and the Sacred Stems, and, the images, he had beaten to powder, and, the sun–pillars, he had hewn down throughout all the land of Israel, then returned he to Jerusalem.

8 Kahdeksantenatoista hallitusvuotenaan, puhdistaessaan maata ja temppeliä, hän lähetti Saafanin, Asaljan pojan, kaupungin päällikön Maasejan ja kansleri Jooahin, Jooahaan pojan, korjaamaan Herran, hänen Jumalansa, temppeliä.

8 Och i sitt adertonde regeringsår, medan han höll på med att rena landet och templet, sände han Safan, Asaljas son, och Maaseja, hövitsmannen i staden, och kansleren Joa, Joahas' son, för att sätta HERRENS, sin Guds, hus i stånd.

8 And, in the eighteenth year of his reign, when he had purified the land and the house, he sent Shaphan son of Azaliah and Maaseiah the ruler of the city and Joah son of Joahaz the recorder, to repair the house of Yahweh his God.

9 Ja he tulivat ylimmäisen papin Hilkian luo ja jättivät Jumalan temppeliin tuodut rahat, joita leeviläiset, ovenvartijat, olivat koonneet Manassesta, Efraimista ja koko muusta Israelista ja koko Juudasta, Benjaminista ja Jerusalemin asukkailta.

9 Och de gingo till översteprästen Hilkia och avlämnade de penningar som hade influtit till Guds hus, sedan de av de leviter som höllo vakt vid tröskeln hade blivit insamlade från Manasse, Efraim och hela det övriga Israel, så ock från hela Juda och Benjamin och från Jerusalems invånare;

9 So they went in unto Hilkiah the high priest, and delivered the silver that had been brought into the house of God, which the Levites who kept the entrance–hall had collected from the hand of Manasseh, and Ephraim, and from all the remnant of Israel, and from all Judah and Benjamin,—and returned to Jerusalem.

10 He antoivat ne työnteettäjille, jotka oli pantu valvomaan töitä Herran temppelissä, ja nämä maksoivat niillä työmiehet, jotka työskentelivät Herran temppelissä, laittoivat ja korjasivat temppeliä;

10 de överlämnade dem åt de män som förrättade arbete såsom tillsyningsmän vid HERRENS hus. Sedan gåvos penningarna av dessa män, som förrättade arbete och hade befattning vid HERRENS hus med att laga huset och sätta det i stånd,

10 And the overseers in the house of Yahweh, delivered it into the hand of the doer of the work,—yea they delivered it to the doers of the work, because they were working in the house of Yahweh, in searching and repairing the house:

11 niistä annettiin myös puusepille ja rakentajille, että nämä ostaisivat hakattuja kiviä ja puutavaraa

11 de gåvos åt timmermännen och byggningsmännen, till att inköpa huggen sten och

11 yea they delivered it to the artificers and to the builders, to buy carved stones and timbers for the

kiinnitysparruiksi ja kattohirsiksi niihin rakennuksiin, jotka Juudan kuninkaat olivat turmelleet.
12 Nämä miehet toimivat siinä työssä luottamusmiehinä. Ja leeviläiset Jahat ja Obadja, Merarin jälkeläiset, ja Sakarja ja Mesullam, Kehatin jälkeläiset, oli pantu valvomaan ja johtamaan heitä, ja myös kaikki leeviläiset, jotka ymmärsivät soittimia.

13 He myöskin valvoivat taakankantajia ja johtivat kaikkia työmiehiä eri töissä. Leeviläisiä oli kirjureina, virkamiehinä ja ovenvartijoina.

14 Kun he olivat viemässä ulos Herran temppeliin tuotuja rahoja, löysi pappi Hilkia Herran lain kirjan, joka oli annettu Mooseksen kautta.

15 Ja Hilkia lausui ja sanoi kirjuri Saafanille: Minä löysin Herran temppelistä lain kirjan. Ja Hilkia antoi kirjan Saafanille.

16 Saafan vei kirjan kuninkaalle ja teki lisäksi kuninkaalle selon asiasta, sanoen: Kaikki, mitä annettiin palvelijaisi tehtäväksi, he ovat tehneet:

trävirke till stockar, för att man därmed skulle timra upp de hus som Juda konungar hade förstört.
12 Och männen fingo vid sitt arbete handla på heder och tro; och tillsyningsmän över dem och föreståndare för arbetet voro Jahat och Obadja, leviter av Meraris barn, och Sakarja och Mesullam, av kehatiternas barn, så ock alla de leviter som voro kunniga på musikinstrumenter.

13 De hade ock tillsynen över bärarna, så att föreståndare funnos för alla arbetarna vid de särskilda göromålen. Av leviterna togos ock skrivare, uppsyningsmän och dörrvaktare.

14 När de nu togo ut penningarna som hade influtit till HERRENS hus, fann prästen Hilkia HERRENS lagbok, den som hade blivit given genom Mose

15 Då tog Hilkia till orda och sade till sekreteraren Safan: »Jag har funnit lagboken i HERRENS hus.» Och Hilkia gav boken åt Safan.

16 Och Safan bar boken till konungen och avgav därjämte sin berättelse inför konungen och sade: »Allt vad dina tjänare hava fått i uppdrag att göra, det göra de.

joinings,—and to build up the houses which the kings of Judah had destroyed.

12 Now, the men, were working faithfully in the work, and over them as overseers, were—Jahath and Obadiah, Levites, of the sons of Merari, and Zechariah and Meshullam, of the sons of the Kohathites, to preside,—and Levites, all who had understanding in instruments of song;
13 also over the burden-bearers, and such as took the lead, for everyone who was working in any manner of service,—and, of the Levites, were scribes and officers and doorkeepers.

14 Now, as they were taking out the silver which had been brought into the house of Yahweh, Hilkiah the priest found the Book of the Law of Yahweh, by the hand of Moses.
15 Then spake up Hilkiah, and said unto Shaphan the scribe, The Book of the Law, have I found, in the house of Yahweh,—and Hilkiah gave the book unto Shaphan.
16 Then Shaphan took in the book unto the king, and returned yet further unto the king a message, saying,—All that was delivered into the hand of thy servants, they are doing;

17 he ovat ottaneet esille rahat, jotka olivat Herran temppelissä, ja antaneet ne työnvalvojille ja työnteettäjille.

17 Och de hava tömt ut de penningar som funnos i HERRENS hus, och hava överlämnat dem åt tillsyningsmännen och åt arbetarna.»

17 and they have poured out the silver, that was found in the house of Yahweh, and have delivered it into the hand of the overseers, and into the hand of the doers of the work.

18 Ja kirjuri Saafan kertoi kuninkaalle sanoen: Pappi Hilkia antoi minulle erään kirjan. Ja Saafan luki siitä kuninkaalle.

18 Vidare berättade sekreteraren Safan för konungen och sade: »Prästen Hilkia har givit mig en bok.» Och Safan föreläste därur för konungen

18 Then Shaphan the scribe told the king, saying, A book, hath Hilkiah the priest given to me. And Shaphan, read therein, before the king.

19 Kun kuningas kuuli lain sanat, repäisi hän vaatteensa.

19 När konungen nu hörde lagens ord, rev han sönder sina kläder.

19 And it came to pass, when the king heard the words of the law, that he rent his clothes.

20 Ja kuningas käski Hilkiaa, Ahikamia, Saafanin poikaa, Abdonia, Miikan poikaa, kirjuri Saafania ja Asajaa, kuninkaan palvelijaa, sanoen:

20 Och konungen bjöd Hilkia och Ahikam, Safans son, och Abdon, Mikas son, och sekreteraren Safan och Asaja, konungens tjänare, och sade:

20 Then did the king command Hilkiah—and Ahikam son of Shaphan—and Abdon son of Micah—and Shaphan the scribe—and Asaiah servant of the king, saying:

21 Menkää ja kysykää minun puolestani ja niiden puolesta, joita on jäljellä Israelista ja Juudasta, neuvoa Herralta tästä löydetystä kirjasta. Sillä suuri on Herran viha, joka on vuodatettu meidän ylitsemme, sentähden että meidän isämme eivät ole noudattaneet Herran sanaa eivätkä tehneet mitään kaikesta siitä, mikä on kirjoitettuna tässä kirjassa.

21 »Gån och frågen HERREN för mig och för dem som äro kvar av Israel och Juda, angående det som står i den bok som nu har blivit funnen. Ty stor är HERRENS vrede, den som är utgjuten över oss, därför att våra fäder icke hava hållit HERRENS ord och icke hava gjort allt som är föreskrivet i denna bok.»

21 Go, enquire of Yahweh for me, and for the remnant in Israel and in Judah, concerning the words of the book which hath been found,—for great is the wrath of Yahweh, which hath been poured out upon us, because our fathers, kept not, the word of Yahweh, to do according to all that is written in this book.

22 Niin Hilkia ynnä ne muut, jotka kuningas määräsi, menivät naisprofeetta Huldan tykö, joka oli vaatevarastonhoitajan Sallumin, Tokhatin pojan, Hasran pojanpojan, vaimo ja

22 Då gick Hilkia, tillika med andra som konungen sände åstad, till profetissan Hulda, hustru åt Sallum, klädkammarvaktaren, som var son till Tokehat, Hasras son; hon bodde i

22 So Hilkiah and they whom the king had named went into Huldah the prophetess, wife of Shallum son of Tokhath son of Hasrah keeper of the wardrobe, she, having her

asui Jerusalemissa, toisessa kaupunginosassa. Ja he puhuivat hänelle, niinkuin edellä mainittiin.
23 Niin hän sanoi heille: Näin sanoo Herra, Israelin Jumala: Sanokaa sille miehelle, joka lähetti teidät minun tyköni:
24 'Näin sanoo Herra: Katso, minä annan onnettomuuden kohdata tätä paikkaa ja sen asukkaita, kaikkien kirousten, jotka on kirjoitettu siihen kirjaan, jota on luettu Juudan kuninkaalle,

25 koska he ovat hyljänneet minut ja polttaneet uhreja muille jumalille ja vihoittaneet minut kaikilla kättensä teoilla; sillä minun vihani on vuodatettu tämän paikan yli, eikä se ole sammuva.

26 Mutta Juudan kuninkaalle, joka on lähettänyt teidät kysymään neuvoa Herralta, sanokaa näin: Näin sanoo Herra, Israelin Jumala, niistä sanoista, jotka sinä olet kuullut:

27 Koska sydämesi on pehminnyt ja sinä olet nöyrtynyt Jumalan edessä, kuullessasi, mitä hän on puhunut tätä paikkaa ja sen asukkaita vastaan, koska sinä olet nöyrtynyt minun edessäni ja reväissyt vaatteesi ja itkenyt minun edessäni, niin minä myös olen kuullut sinua, sanoo Herra.

Jerusalem, i Nya staden. Och de talade med henne såsom dem bjudet var.

23 Då svarade hon dem: »Så säger HERREN, Israels Gud: Sägen till den man som har sänt eder till mig:

24 Så säger HERREN: Se, över denna plats och över dess invånare skall jag låta olycka komma, alla de förbannelser som äro skrivna i den bok som man har föreläst för Juda konung --
25 detta därför att de hava övergivit mig och tänt offereld åt andra gudar, och så hava förtörnat mig med alla sina händers verk. Min vrede skall utgjutas över denna plats och skall icke bliva utsläckt.

26 Men till Juda konung, som har sänt eder för att fråga HERREN, till honom skolen I säga så: Så säger HERREN, Israels Gud, angående de ord som du har hört:

27 Eftersom ditt hjärta blev bevekt och du ödmjukade dig inför Gud, när du hörde hans ord mot denna plats och mot dess invånare, ja, ödmjukade dig inför mig och rev sönder dina kläder och grät inför mig, fördenskull har jag ock hört dig, säger HERREN.

dwelling in Jerusalem, in the new city,—and they spake unto her accordingly.

23 And she said unto them, Thus, saith Yahweh God of Israel,—Say ye unto the man who hath sent you unto me:
24 Thus, saith Yahweh, Behold me bringing in calamity upon this place, and upon the inhabitants thereof,–even all the curses that are written in the book which they have read before the king of Judah:
25 Because they have forsaken me, and burned incense unto other gods, so as to provoke me to anger, with all the works of their hands, therefore hath my wrath been poured out upon this place, and shall not be quenched.
26 But, unto the king of Judah, who hath sent you to enquire of Yahweh, thus, shall ye say unto him,—Thus, saith Yahweh God of Israel, As touching the words which thou hast heard:
27 Because tender was thy heart, and thou didst humble thyself before God when thou heardest his words against this place and against the inhabitants thereof, and didst humble thyself before me, and didst rend thy clothes and weep before me, therefore, I also, have heard, is the declaration of Yahweh.

28 Katso, minä korjaan sinut isiesi tykö, ja sinä saat rauhassa siirtyä hautaasi, ja sinun silmäsi pääsevät näkemästä kaikkea onnettomuutta, minkä minä annan kohdata tätä paikkaa ja sen asukkaita.' Ja he toivat kuninkaalle tämän vastauksen.

28 Se, jag vill samla dig till dina fäder, så att du får samlas till dem i din grav med frid, och dina ögon skola slippa att se all den olycka som jag skall låta komma över denna plats och dess invånare.» Och de vände tillbaka till konungen med detta svar.

28 Behold me! gathering thee unto thy fathers, and thou shalt be gathered unto thy sepulchres in peace, and thine eyes shall not look upon all the calamity which, I, am bringing in upon this place, and upon the inhabitants thereof. And they returned, unto the king, the message.

29 Niin kuningas lähetti kokoamaan luoksensa kaikki Juudan ja Jerusalemin vanhimmat.

29 Då sände konungen åstad och lät församla alla de äldste i Juda och Jerusalem.

29 Then the king sent,—and gathered together all the elders of Judah and Jerusalem.

30 Ja kuningas meni Herran temppeliin, hän ja kaikki Juudan miehet ja Jerusalemin asukkaat, myöskin papit ja leeviläiset, kaikki kansa suurimmasta pienimpään asti, ja hän luki heidän kuultensa kaikki Herran temppelistä löydetyn liitonkirjan sanat.

30 Och konungen gick upp i HERRENS hus med alla Juda män och Jerusalems invånare, också prästerna och leviterna, ja, allt folket, ifrån den störste till den minste. Och han läste upp för dem allt vad som stod i förbundsboken, som hade blivit funnen i HERRENS hus.

30 And the king went up to the house of Yahweh—and all the men of Judah and the inhabitants of Jerusalem—and the priests and the Levites, and all the people, from the great even unto the small,—and he read in their ears, all the words of the book of the covenant, which had been found in the house of Yahweh.

31 Ja kuningas asettui paikallensa ja teki Herran edessä liiton, että heidän tuli seurata Herraa, noudattaa hänen käskyjänsä, todistuksiansa ja säädöksiänsä kaikesta sydämestään ja kaikesta sielustansa ja täyttää liiton sanat, jotka ovat kirjoitetut siihen kirjaan.

31 Och konungen trädde fram på sin plats och slöt inför HERRENS ansikte det förbundet, att de skulle följa efter HERREN och hålla hans bud, hans vittnesbörd och hans stadgar, av allt sitt hjärta och av all sin själ, och göra efter förbundets ord, dem som voro skrivna i denna bok.

31 And the king stood in his place, and solemnised the covenant before Yahweh, to walk after Yahweh, and to keep his commandments and his testimonies and his statutes, with all his heart and with all his soul,—to perform the words of the covenant that are written in this book.

32 Ja hän otti siihen liittoon kaikki, jotka olivat Jerusalemissa ja Benjaminissa. Ja Jerusalemin asukkaat tekivät, niinkuin Jumalan, heidän isiensä Jumalan, liitto vaati.

32 Och han lät alla som funnos i Jerusalem och Benjamin träda in i förbundet Och Jerusalems invånare gjorde efter Guds, sina fäders Guds, förbund.

32 And he caused to take a stand, all that were present in Jerusalem, and Benjamin,—and the inhabitants of Jerusalem did according to the covenant of God, the God of their

fathers.

33 Ja Joosia poisti kaikki kauhistukset israelilaisten kaikista maakunnista ja vaati jokaista, joka Israelissa oli, palvelemaan Herraa, heidän Jumalaansa. Niin kauan kuin hän eli, he eivät luopuneet pois Herrasta, isiensä Jumalasta.

33 Och Josia skaffade bort alla styggelser ur Israels barns alla landområden, och tillhöll alla dem som funnos i Israel att tjäna HERREN, sin Gud. Så länge han levde, veko de icke av ifrån HERREN, sina fäders Gud.

33 And Josiah removed all the abominations, out of all the lands which belonged to the sons of Israel, and caused all that were present in Jerusalem to serve, yea to serve, Yahweh their God,—all his days, turned they not aside from following Yahweh, God of their fathers.

35 luku

1 Sitten Joosia vietti Jerusalemissa pääsiäistä Herran kunniaksi. Pääsiäislammas teurastettiin ensimmäisen kuun neljäntenätoista päivänä.

1 Därefter höll Josia HERRENS påskhögtid i Jerusalem; man slaktade påskalammet på fjortonde dagen i första månaden.

1 And Josiah kept, in Jerusalem, a passover unto Yahweh,—and they slaughtered the passover, on the fourteenth of the first month.

2 Hän asetti papit heidän palvelustehtäviinsä ja rohkaisi heitä palvelemaan Herran temppelissä.

2 Och han fastställde prästernas åligganden och styrkte dem till tjänstgöringen i HERRENS hus.

2 And he set the priests over their charges,—and encouraged them unto the service of the house of Yahweh;

3 Ja hän sanoi leeviläisille, jotka opettivat kaikkea Israelia ja jotka olivat pyhitetyt Herralle: Pankaa pyhä arkki temppeliin, jonka Salomo, Daavidin poika, Israelin kuningas, on rakentanut; ei teidän enää tarvitse kantaa sitä olallanne. Palvelkaa nyt Herraa, Jumalaanne, ja hänen kansaansa Israelia.

3 Och han sade till leviterna som undervisade hela Israel, och som voro helgade åt HERREN: »Sätten den heliga arken i det hus som Salomo, Davids son, Israels konung, har byggt. Den skall icke mer vara en börda på edra axlar. Tjänen nu HERREN, eder Gud, och hans folk Israel.

3 and said to the Levites who gave instruction to all Israel as to the things which were hallowed unto Yahweh, Put the holy ark in the house which Solomon son of David king of Israel did build, it is not yours as a burden on the shoulder,—Now, serve ye Yahweh your God, and his people Israel;

4 Valmistautukaa perhekunnittain, osastojenne mukaan, Daavidin, Israelin kuninkaan, määräyksen ja hänen poikansa Salomon käskykirjan mukaan,

4 Gören eder redo efter edra familjer, i edra avdelningar, enligt vad David, Israels konung, har föreskrivit, och enligt hans son Salomos föreskrifter,

4 and prepare yourselves by your ancestral houses, according to your courses,—by the writing of David king of Israel, and by what hath been written by Solomon his son;

5 ja asettukaa pyhäkköön

5 och inställen eder i

5 and stand ye in the holy

veljienne, rahvaan, perhekuntaryhmien mukaan, niin että jokaista ryhmää kohden on yksi leeviläisten perhekuntaosasto.

helgedomen, ordnade efter edra bröders, det meniga folkets, familjeskiften, så att en avdelning av en levitisk familj kommer på vart skifte.

place, by the divisions of the ancestral house, for your brethren, the sons of the people, and the partitioning of an ancestral house, for the Levites.

6 Niin teurastakaa pääsiäislammas ja pyhittäytykää ja valmistakaa se veljillenne, tehdäksenne Herran sanan mukaan, joka on puhuttu Mooseksen kautta.

6 Och slakten påskalammet och helgen eder och reden till det för edra bröder, så att I gören efter HERRENS ord genom Mose.»

6 So slaughter ye the passover,—and hallow yourselves, and prepare for your brethren, that they may do according to the word of Yahweh, by the hand of Moses.

7 Ja Joosia antoi rahvaalle anniksi pikkukarjaa, karitsoita ja vohlia, kolmekymmentä tuhatta luvultaan, kaikki pääsiäisuhreiksi kaikille saapuvilla oleville, ja kolmetuhatta raavasta, kaikki nämä kuninkaan omaisuutta.

7 Och Josia gav åt det meniga folket såsom offergärd småboskap, dels lamm och dels killingar, till ett antal av trettio tusen, alltsammans till påskoffer, åt alla som voro där tillstädes, så ock tre tusen fäkreatur, detta allt av konungens enskilda egendom.

7 And Josiah presented to the sons of the people—of flocks, young sheep and the young of the goats, the whole for the passover offerings, for all present, to the number of thirty thousand, and, of bullocks, three thousand,—these, out of the substance of the king.

8 Ja hänen päämiehensä antoivat vapaaehtoisesti annin kansalle, papeille ja leeviläisille. Hilkia, Sakarja ja Jehiel, Jumalan temppelin esimiehet, antoivat papeille pääsiäisuhreiksi kaksituhatta kuusisataa karitsaa, niin myös kolmesataa raavasta.

8 Och hans förnämsta män gåvo efter sin fria vilja offergåvor åt folket, åt prästerna och leviterna. Hilkia, Sakarja och Jehiel, furstarna i Guds hus, gåvo åt prästerna två tusen sex hundra lamm och killingar till påskoffer, så ock tre hundra fäkreatur.

8 And, his rulers, willingly, to the people and to the priests and to the Levites, presented,—Hilkiah and Zechariah and Jehiel, chief rulers of the house of God, unto the priests, did give, for passover offerings, two thousand and six hundred, and, of bullocks, three hundred;

9 Ja Koonanja, Semaja ja hänen veljensä Netanel, sekä Hasabja, Jegiel ja Joosabad, leeviläisten päämiehet, antoivat antina leeviläisille pääsiäisuhreiksi viisituhatta karitsaa ja viisisataa raavasta.

9 Men Konanja och hans bröder, Semaja och Netanel, jämte Hasabja, Jegiel och Josabad, de översta bland leviterna, gåvo åt leviterna såsom offergärd fem tusen lamm och killingar till påskoffer, så ock fem hundra fäkreatur.

9 and, Conaniah, and Shemaiah and Nethanel his brethren, and Hashabiah and Jeiel and Jozabad, rulers of the Levites, presented to the Levites, for passover offerings, five thousand, and, of bullocks, five hundred.

10 Näin järjestettiin jumalanpalvelus. Ja papit

10 Så blev det då ordnat för gudstjänsten; och

10 Thus was the service prepared,—and the priests

asettuivat paikoilleen ja samoin leeviläiset osastoittain, niinkuin kuningas oli käskenyt.

11 Sitten teurastettiin pääsiäislammas, ja papit vihmoivat veren, jonka olivat ottaneet leeviläisten käsistä; ja leeviläiset nylkivät nahan.

12 Mutta he panivat syrjään polttouhrikappaleet, antaakseen ne rahvaalle perhekuntaryhmittäin, uhrattaviksi Herralle, niinkuin on kirjoitettuna Mooseksen kirjassa; samoin he tekivät myös raavaille.

13 Ja he paistoivat tulella pääsiäislampaan säädetyllä tavalla; mutta pyhät lahjat he keittivät padoissa, ruukuissa ja vadeissa ja veivät ne kiiruusti rahvaalle.

14 Sitten he valmistivat itsellensä ja papeille, sillä papit, Aaronin pojat, olivat yöhön saakka uhraamassa polttouhria ja rasvoja; sentähden leeviläiset valmistivat itsellensä ja papeille, Aaronin pojille.

15 Ja veisaajat, Aasafin pojat, olivat paikoillansa, niinkuin Daavid, Aasaf, Heeman ja Jedutun, kuninkaan näkijä, olivat

prästerna inställde sig till tjänstgöring på sina platser och likaledes leviterna, efter sina avdelningar, såsom konungen hade bjudit.

11 Därefter slaktade de påskalammet, och prästerna stänkte med blodet som de togo emot av leviterna; och dessa drogo av huden.

12 Och de avskilde brännoffersstyckena och delade ut dem åt det meniga folket, efter deras familjeskiften, för att de skulle offra dem åt HERREN, såsom det var föreskrivet i Moses bok. På samma sätt gjorde de ock med fäkreaturen.

13 Och de stekte påskalammet på eld, på föreskrivet sätt; men tackoffersköttet kokade de i grytor, pannor och kittlar och delade ut det med hast åt allt det meniga folket.

14 Sedan redde de till åt sig själva och åt prästerna; ty prästerna, Arons söner, voro upptagna ända till natten med att offra brännoffret och fettstyckena; därför måste leviterna reda till både åt sig och åt prästerna, Arons söner.

15 Och sångarna, Asafs barn, stodo på sin plats, såsom David och Asaf och Heman och konungens siare Jedutun hade bjudit, och

stood in their place, and the Levites in their courses, according to the commandment of the king.

11 So they slaughtered the passover, and the priests dashed [the blood received] at their hand, and the Levites were flaying [the offerings].

12 Then they removed the ascending-sacrifice, that they might give them—by the divisions of each ancestral house—unto the sons of the people, to offer unto Yahweh, as it is written in the Book of Moses,—and, in like manner, with the bullocks.

13 And they cooked the passover with fire, according to the regulation,—but, the hallowed things, cooked they in cauldrons and in pots and in bowls, and then took quickly, unto all the sons of the people.

14 And, afterwards, prepared they for themselves and for the priests, because, the priests, the sons of Aaron, had been engaged in offering up the ascending-sacrifice and the fat pieces, until night,—the Levites, therefore prepared for themselves, and for the priests, the sons of Aaron.

15 the singers also, the sons of Asaph, were in their place, according to the commandment of David, and Asaph, and Heman, and

määränneet, niin myös ovenvartijat jokaisella portilla; heidän ei ollut lupa lähteä palveluksestaan, vaan heidän leeviläiset veljensä valmistivat heille.

dörrvaktarna stodo var och en vid sin port; de behövde icke gå ifrån sin tjänstgöring, ty deras bröder, de andra leviterna, redde till åt dem.

Jeduthun the seer of the king, and, the doorkeepers, were at the several doors,—there was no need for them to remove from their service, for, their brethren the Levites, prepared for them.

16 Näin järjestettiin kaikki Herran palvelus sinä päivänä, pääsiäisen vietto ja polttouhrien uhraaminen Herran alttarilla, niinkuin kuningas Joosia oli käskenyt.

16 Så blev allt ordnat för HERRENS tjänst på den dagen, i det att man höll påskhögtid och offrade brännoffer på HERRENS altare, såsom konung Josia hade bjudit.

16 Thus was all the service of Yahweh prepared on that day; to keep the passover, and to offer up the ascending-sacrifice, upon the altar of Yahweh,—according to the commandment of King Josiah.

17 Näin viettivät saapuvilla olevat israelilaiset sinä aikana pääsiäistä ja happamattoman leivän juhlaa seitsemän päivää.

17 De israeliter som voro där tillstädes höllo nu påskhögtid och firade det osyrade brödets högtid i sju dagar.

17 So the sons of Israel who were present kept the passover at that time,—and the festival of unleavened cakes, seven days.

18 Sellaista pääsiäistä ei oltu vietetty Israelissa profeetta Samuelin ajoista asti; sillä ei kukaan Israelin kuninkaista ollut viettänyt semmoista pääsiäistä, kuin nyt viettivät Joosia, papit ja leeviläiset, koko Juuda ja saapuvilla olevat israelilaiset sekä Jerusalemin asukkaat.

18 En påskhögtid lik denna hade icke blivit hållen i Israel sedan profeten Samuels tid; ty ingen av Israels konungar hade hållit en sådan påskhögtid som den vilken nu hölls av Josia jämte prästerna och leviterna och hela Juda och dem av Israel, som voro där tillstädes, jämväl Jerusalems invånare.

18 And there had not been kept, a passover like it, in Israel, since the days of Samuel the prophet,—yea, none of the kings of Israel, had kept such a passover as was kept by Josiah and the priests and the Levites and all Judah and Israel that were present, and the inhabitants of Jerusalem.

19 Joosian kahdeksantenatoista hallitusvuotena vietettiin tämä pääsiäinen.

19 I Josias adertonde regeringsår hölls denna påskhögtid.

19 In the eighteenth year of the reign of Josiah, was kept this passover.

20 Kaiken tämän jälkeen, sittenkuin Joosia oli pannut kuntoon temppelin, lähti Neko, Egyptin kuningas, sotimaan Karkemista vastaan, joka on Eufratin varrella; ja Joosia meni häntä vastaan.

20 Efter allt detta, sedan Josia hade försatt templet i gott stånd, drog Neko, konungen i Egypten, upp för att strida vid Karkemis, som ligger vid Frat; och Josia drog ut mot honom.

20 After all this—when Josiah had prepared the house, Neco king of Egypt came up,-to fight against Carchemish, by Euphrates, and Josiah went forth against him.

21 Niin Neko lähetti

21 Då skickade denne

21 But he sent unto him

sanansaattajat hänen luokseen ja käski sanoa: Mitä sinulla on tekemistä minun kanssani, Juudan kuningas? Enhän minä nyt tule sinua vastaan, vaan sitä sukua vastaan, joka on sodassa minun kanssani, ja Jumala on käskenyt minua kiiruhtamaan. Jätä rauhaan Jumala, joka on minun kanssani, ettei hän tuhoaisi sinua.

sändebud till honom och lät säga: »Vad har du med mig att göra, du Juda konung? Det är icke mot dig jag nu kommer, utan mot min arvfiende, och Gud har befallt mig att skynda. Hör upp att trotsa Gud, som är med mig, och tag dig till vara, så att han icke fördärvar dig.»

messengers, saying—What have I to do with thee, O king of Judah? not against thee, [have I come] this day, but against the house wherewith I have war, and, God, hath given word to speed me,—cease thou from [provoking] God who is with me, lest he destroy thee.

22 Mutta Joosia ei väistänyt häntä, vaan pukeutui tuntemattomaksi taistellakseen häntä vastaan, eikä kuullut Nekon sanoja, jotka kuitenkin tulivat Jumalan suusta. Niin hän meni taistelemaan Megiddon tasangolle.

22 Men i stället för att vända om och lämna honom i fred förklädde Josia sig och gick att strida mot honom, utan att höra på Nekos ord, som dock kommo från Guds mun. Och det kom till strid på Megiddos slätt.

22 Howbeit Josiah turned not his face from him, for, to fight against him, he had disguised himself, and he hearkened not unto the words of Neco, from the mouth of God,—so he came to fight in the valley of Megiddo.

23 Mutta ampujat ampuivat kuningas Joosiaa; ja kuningas sanoi palvelijoillensa: Viekää minut pois, sillä minä olen pahasti haavoittunut.

23 Men skyttarnas skott träffade konung Josia; och konungen sade till sina tjänare: »Bären mig undan, ty jag är svårt sårad.»

23 And the archers shot at King Josiah,—and the king said unto his servants, Take me away, for I am sore wounded.

24 Niin hänen palvelijansa siirsivät hänet sotavaunuista ja panivat hänet hänen toisiin vaunuihinsa ja kuljettivat hänet Jerusalemiin. Ja hän kuoli, ja hänet haudattiin isiensä hautoihin. Ja koko Juuda ja Jerusalem surivat Joosiaa.

24 Då buro hans tjänare honom från stridsvagnen och satte honom i hans andra vagn och förde honom till Jerusalem; och han gav upp andan och blev begraven där hans fäder voro begravna. Och hela Juda och Jerusalem sörjde Josia.

24 So his servants took him away out of the war-chariot, and conveyed him in a second chariot which he had, and carried him to Jerusalem, and he died, and was buried in the sepulchres of his fathers,—and, all Judah and Jerusalem, were mourning over Josiah.

25 Ja Jeremia sepitti itkuvirren Joosiasta. Ja kaikki laulajat ja laulajattaret ovat itkuvirsissään puhuneet Joosiasta aina tähän päivään asti; ja nämä ovat tulleet yleisiksi Israelissa. Katso, ne

25 Och Jeremia sjöng en klagosång över Josia. Och alla sångare och sångerskor talade sedan i sina klagosånger om Josia, såsom man gör ännu i dag; och dessa sånger blevo

25 And Jeremiah chanted a dirge over Josiah, and all the singing men and singing women in their dirges have spoken concerning Josiah, until this day, and they appointed them by statute

ovat kirjoitettuina Itkuvirsissä.

allmänt gängse i Israel. De finnas upptecknade bland »Klagosångerna».

for Israel,—and, there they are, written among the dirges.

26 Mitä muuta on kerrottavaa Joosiasta ja hänen hurskaista teoistansa, joita hän teki sen mukaan, kuin on kirjoitettuna Herran laissa,

26 Vad nu mer är att säga om Josia och om de fromma gärningar han gjorde, efter vad föreskrivet var i HERRENS lag,

26 But, the rest of the story of Josiah, and his lovingkindness,—according to that which is written in the law of Yahweh:

27 hänen sekä aikaisemmista että myöhemmistä vaiheistaan, katso, se on kirjoitettuna Israelin ja Juudan kuningasten kirjassa.

27 och om annat som han företog sig under sin första tid såväl som under sin sista, det finnes upptecknat i boken om Israels och Juda konungar

27 even his story, first and last, there it is, written in the book of the Kings of Israel and Judah.

36 luku

1 Maan kansa otti Joosian pojan Jooahaan ja teki hänet kuninkaaksi Jerusalemiin hänen isänsä jälkeen.

1 Och folket i landet tog Josias son Joahas och gjorde honom till konung i Jerusalem efter hans fader.

1 And the people of the land took Jehoahaz, son of Josiah,—and made him king instead of his father, in Jerusalem.

2 Jooahas oli kahdenkymmenen kolmen vuoden vanha tullessaan kuninkaaksi, ja hän hallitsi Jerusalemissa kolme kuukautta.

2 Joahas var tjugutre år gammal, när han blev konung, och han regerade tre månader i Jerusalem.

2 Twenty–three years old, was Joahaz when he began to reign,—and, three months, reigned he in Jerusalem.

3 Mutta Egyptin kuningas pani hänet viralta Jerusalemissa ja otti maasta pakkoverona sata talenttia hopeata ja yhden talentin kultaa.

3 Konungen i Egypten avsatte honom i Jerusalem och pålade landet en skatt av ett hundra talenter silver och en talent guld.

3 And the king of Egypt deposed him in Jerusalem,––and condemned the land, in a hundred talents of silver, and a talent of gold.

4 Ja Egyptin kuningas teki hänen veljensä Eljakimin Juudan ja Jerusalemin kuninkaaksi ja muutti hänen nimensä Joojakimiksi. Mutta hänen veljensä Jooahaan Neko otti ja vei Egyptiin.

4 Och konungen i Egypten gjorde hans broder Eljakim till konung över Juda och Jerusalem och förändrade hans namn till Jojakim men hans broder Joahas, honom tog Neko med sig, och han förde honom till Egypten.

4 And the king of Egypt made Eliakim his brother king over Judah and Jerusalem, and changed his name to Jehoiakim,—but Neco took, Joahaz his brother, and carried him to Egypt.

5 Joojakim oli kahdenkymmenen viiden vuoden vanha tullessaan

5 Jojakim var tjugufem år gammal när han blev konung, och han regerade

5 Twenty–five years old, was Jehoiakim when he began to reign, and, eleven years,

kuninkaaksi, ja hän hallitsi Jerusalemissa yksitoista vuotta. Hän teki sitä, mikä oli pahaa Herran, hänen Jumalansa, silmissä.

elva år i Jerusalem. Han gjorde vad ont var i HERRENS, sin Guds, ögon.

reigned he in Jerusalem,—and he did the thing that was wicked in the eyes of Yahweh his God.

6 Ja Nebukadnessar, Baabelin kuningas, lähti häntä vastaan ja kytki hänet vaskikahleisiin viedäkseen hänet Baabeliin.

6 Och Nebukadnessar, konungen i Babel, drog upp mot honom och fängslade honom med kopparfjättrar och förde honom bort till Babel.

6 Against him, came up Nebuchadnezzar king of Babylon,—and bound him in fetters of bronze, to carry him to Babylon.

7 Nebukadnessar vei Herran temppelin kaluja Baabeliin ja pani ne temppeliinsä Baabelissa.

7 Och en del av kärlen i HERRENS hus förde Nebukadnessar till Babel, och han satte in dem i sitt tempel i Babel.

7 And, some of the utensils of the house of Yahweh, did Nebuchadnezzar carry to Babylon,—and put them in his own temple in Babylon.

8 Mitä muuta on kerrottavaa Joojakimista ja niistä kauhistuksista, joita hän teki, ja mitä hänessä havaittiin, katso, se on kirjoitettuna Israelin ja Juudan kuningasten kirjassa. Ja hänen poikansa Joojakin tuli kuninkaaksi hänen sijaansa.

8 Vad nu mer är att säga om Jojakim och om de styggelser som han gjorde, och om vad han eljest har befunnits vara skyldig till, det finnes upptecknat i boken om Israels och Juda konungar. Och hans son Jojakin blev konung efter honom.

8 But, the rest of the story of Jehoiakim, and his abominations which he made, and that which was found upon him, there they are, written in the book of the Kings of Israel and Judah,—and Jehoiachin his son reigned in his stead.

9 Joojakin oli kahdeksantoista vuoden vanha tullessaan kuninkaaksi, ja hän hallitsi Jerusalemissa kolme kuukautta ja kymmenen päivää. Hän teki sitä, mikä on pahaa Herran silmissä.

9 Jojakin var åtta år gammal, när han blev konung, och han regerade tre månader och tio dagar i Jerusalem. Han gjorde vad ont var i HERRENS ögon.

9 Eight years old, was Jehoiachin when he began to reign, and, three months and ten days, reigned he in Jerusalem, and he did the thing that was wicked in the eyes of Yahweh;

10 Vuoden vaihteessa kuningas Nebukadnessar lähetti noutamaan hänet Baabeliin, hänet ynnä Herran temppelin kallisarvoiset kalut. Ja hän teki hänen veljensä Sidkian Juudan ja Jerusalemin kuninkaaksi.

10 Och vid följande års början sände konung Nebukadnessar och lät hämta honom till Babel, tillika med de dyrbara kärlen i HERRENS hus; och han gjorde hans broder Sidkia till konung över Juda och Jerusalem.

10 and, when the year came round, King Nebuchadnezzar sent, and carried him to Babylon, with the precious utensils of the house of Yahweh,—and made Zedekiah his brother king over Judah and Jerusalem.

11 Sidkia oli kahdenkymmenen yhden

11 Sidkia var tjuguett år gammal, när han blev

11 Twenty–one years old, was Zedekiah when he

vuoden vanha tullessaan kuninkaaksi, ja hän hallitsi Jerusalemissa yksitoista vuotta.

konung, och han regerade elva år i Jerusalem.

began to reign,—and, eleven years, reigned he in Jerusalem.

12 Hän teki sitä, mikä oli pahaa Herran, hänen Jumalansa, silmissä: hän ei nöyrtynyt profeetta Jeremian edessä, jonka sana tuli Herran suusta.

12 Han gjorde vad ont var i HERRENS, sin Guds, ögon; han ödmjukade sig icke för profeten Jeremia, som talade HERRENS ord.

12 And he did the thing that was wicked in the eyes of Yahweh his God,–he humbled not himself before Jeremiah the prophet, from the mouth of Yahweh.

13 Myöskin hän kapinoi kuningas Nebukadnessaria vastaan, joka kuitenkin oli vannottanut hänet Jumalan kautta. Hän oli niskuri ja paadutti sydämensä, niin ettei hän kääntynyt Herran, Israelin Jumalan, puoleen.

13 Han avföll från konung Nebukadnessar, som hade tagit ed av honom vid Gud. Och han var hårdnackad och förstockade sitt hjärta, så att han icke omvände sig till HERREN, Israels Gud.

13 Moreover also—against King Nebuchadnezzar, he rebelled, who had made him swear by God,–and he stiffened his neck, and emboldened his heart, from turning unto Yahweh, God of Israel.

14 Myös kaikki pappien päämiehet ja kansa harjoittivat paljon uskottomuutta jäljittelemällä pakanain kaikkia kauhistuksia, ja he saastuttivat Herran temppelin, jonka hän oli pyhittänyt Jerusalemissa.

14 Alla de översta bland prästerna och folket försyndade sig ock storligen i otrohet mot Gud med hedningarnas alla styggelser och orenade HERRENS hus, som han hade helgat i Jerusalem.

14 Also, all the rulers of the priests and of the people, abounded in committing treachery, according to all the abominable ways of the nations,—and polluted the house of Yahweh, which he had hallowed in Jerusalem.

15 Ja Herra, heidän isiensä Jumala, lähetti, varhaisesta alkaen, vähän väliä heille varoituksia sanansaattajainsa kautta, sillä hän sääli kansaansa ja asumustansa.

15 Och HERREN, deras faders Gud, skickade sina budskap till dem titt och ofta genom sina sändebud, ty han ömkade sig över sitt folk och sin boning.

15 And, though Yahweh God of their fathers sent unto them through his messengers, zealously sending them,—because he had compassion upon his people and upon his habitation,

16 Mutta he pilkkasivat Jumalan sanansaattajia ja halveksivat hänen sanaansa ja häpäisivät hänen profeettojansa, kunnes Herran viha hänen kansaansa kohtaan oli kasvanut niin, ettei apua enää ollut.

16 Men de begabbade Guds sändebud och föraktade hans ord och bespottade hans profeter, till dess HERRENS vrede över hans folk växte så, att ingen bot mer fanns.

16 yet became they mockers of the messengers of God, and despisers of his words, and mimics of his prophets,—until the mounting up of the wrath of Yahweh against his people, until there was no healing.

17 Niin hän toi heidän kimppuunsa kaldealaisten kuninkaan ja surmautti

17 Då sände han emot dem kaldéernas konung, och denne dräpte deras unga

17 So he brought up against them the king of the Chaldeans, who slew

miekalla heidän nuoret miehensä heidän pyhäkössänsä eikä säästänyt nuorukaista eikä neitosta, ei vanhusta eikä harmaapäätä; kaikki hän antoi tämän käsiin.

18 Ja kaikki Jumalan temppelin kalut, sekä suuret että pienet, ja Herran temppelin aarteet sekä kuninkaan ja hänen päämiestensä aarteet, kaikki hän vei Baabeliin.

19 Jumalan temppeli poltettiin, Jerusalemin muurit revittiin, kaikki sen palatsit poltettiin tulella, ja kaikki sen kallisarvoiset esineet hävitettiin.

20 Ja jotka olivat säilyneet miekalta, ne vietiin pakkosiirtolaisuuteen Baabeliin. Ja he olivat hänen ja hänen poikiensa palvelijoina, kunnes Persian valtakunta sai vallan.

21 Ja niin toteutui Herran sana, jonka hän oli puhunut Jeremian suun kautta, kunnes maa oli saanut hyvityksen sapateistaan - niin kauan kuin se oli autiona, se lepäsi - kunnes seitsemänkymmentä vuotta oli kulunut.

22 Mutta Kooreksen, Persian kuninkaan, ensimmäisenä hallitusvuotena herätti Herra, että täyttyisi Herran sana, jonka hän oli puhunut Jeremian suun kautta, Kooreksen, Persian

män med svärd i deras helgedomshus och skonade varken ynglingar eller jungfrur, ej heller gamla och gråhårsmän; allt blev givet i hans hand.

18 Och alla kärl i Guds hus, både stora och små, och skatterna i HERRENS hus, så ock konungens och hans förnämsta mäns skatter, allt förde han till Babel.

19 Och man brände upp Guds hus och bröt ned Jerusalems mur, och alla dess palats brände man upp i eld och förstörde alla de dyrbara föremål som funnos där.

20 Och dem som hade undsluppit svärdet förde han bort i fångenskap till Babel, och de blevo tjänare åt honom och åt hans söner, till dess att perserna kommo till väldet --

21 för att HERRENS ord genom Jeremias mun skulle uppfyllas -- alltså till dess att landet hade fått gottgörelse för sina sabbater. Ty medan det låg öde, hade det sabbat -- till dess att sjuttio år hade gått till ända.

22 Men i den persiske konungens Kores' första regeringsår uppväckte HERREN -- för att HERRENS ord genom Jeremias mun skulle fullbordas -- den persiske konungen Kores'

their young men with the sword, in the house of their sanctuary, and had no compassion upon young man or virgin, elder or ancient,–all, delivered he into his hand.

18 And, all the utensils of the house of God, both great and small, and the treasures of the house of Yahweh, and the treasures of the king and of his rulers, the whole, carried he to Babylon;

19 and they burned the house of God, and threw down the wall of Jerusalem,—and, all the palaces thereof, burned they with fire, and, all the precious vessels thereof, he destroyed;

20 and he exiled the remnant left from the sword, into Babylon,—where they became his and his sons, as servants, until the reign of the kingdom of Persia:

21 to fulfill the word of God, by the mouth of Jeremiah, until the land had paid off her sabbaths,—all the days of her lying desolate, she kept sabbath, to fulfill seventy years.

22 But, in the first year of Cyrus king of Persia, to accomplish the word of God by the mouth of Jeremiah, Yahweh aroused the spirit of Cyrus king of Persia, so that he made proclamation

kuninkaan, hengen, niin että tämä koko valtakunnassansa kuulutti ja myös käskykirjassa julistutti näin:
23 Näin sanoo Koores, Persian kuningas: Kaikki maan valtakunnat on Herra, taivaan Jumala, antanut minulle, ja hän on käskenyt minun rakentaa itsellensä temppelin Jerusalemiin, joka on Juudassa. Kuka vain teidän joukossanne on hänen kansaansa, sen kanssa olkoon Herra, hänen Jumalansa, ja hän menköön sinne.

ande, så att denne lät utropa över hela sitt rike och tillika skriftligen kungöra följande:
23 »Så säger Kores, konungen i Persien: Alla riken på jorden har HERREN, himmelens Gud, givit mig; och han har anbefallt mig att bygga honom ett hus i Jerusalem i Juda. Vemhelst nu bland eder, som tillhör hans folk, med honom vare HERREN, hans Gud, och han drage ditupp.»

throughout all his kingdom, moreover also in writing, saying:

23 Thus, saith Cyrus king of Persia, All the kingdoms of the earth, hath Yahweh God of the heavens, given unto me, and, he himself, hath laid charge upon me, to build to him a house, in Jerusalem, which is in Judah. Who is there among you of all his people with whom is Yahweh his God? Then let him go up.

ESRAN KIRJA

1 luku

1 Kooreksen, Persian kuninkaan, ensimmäisenä hallitusvuotena herätti Herra, että täyttyisi Herran sana, jonka hän oli puhunut Jeremian suun kautta, Kooreksen, Persian kuninkaan, hengen, niin että tämä koko valtakunnassansa kuulutti ja myös käskykirjassa julistutti näin:
2 Näin sanoo Koores, Persian kuningas: Kaikki maan valtakunnat on Herra, taivaan Jumala, antanut minulle, ja hän on käskenyt minun rakentaa itsellensä temppelin Jerusalemiin, joka on Juudassa.

3 Kuka vain teidän joukossanne on hänen kansaansa, sen kanssa

1 Men i den persiske konungen Kores' första regeringsår uppväckte HERREN -- för att HERRENS ord från Jeremias mun skulle fullbordas -- den persiske konungen Kores' ande, så att denne lät utropa över hela sitt rike och tillika skriftligen kungöra följande:
2 »Så säger Kores, konungen i Persien: Alla riken på jorden har HERREN, himmelens Gud, givit mig; och han har anbefallt mig att bygga honom ett hus i Jerusalem i Juda.

3 Vemhelst nu bland eder, som tillhör hans folk, med honom vare hans Gud, och

1 In the first year of Cyrus, king of Persia, to fulfill the word of Yahweh from the mouth of Jeremiah, Yahweh aroused the spirit of Cyrus, king of Persia, and he made a proclamation throughout all his kingdom, moreover also in writing, saying:

2 Thus, saith Cyrus, king of Persia, All the kingdoms of the earth, hath Yahweh God of the heavens, given to me,—and, he himself, hath laid charge upon me, to build for him a house, in Jerusalem, which is in Judah.
3 Who is there among you of all his people? His God be with him, and let him go

olkoon hänen Jumalansa, ja hän menköön Jerusalemiin, joka on Juudassa, rakentamaan Herran, Israelin Jumalan, temppeliä. Hän on se Jumala, joka asuu Jerusalemissa.

han drage upp till Jerusalem i Juda för att bygga på HERRENS, Israels Guds, hus; han är den Gud som bor i Jerusalem.

up to Jerusalem, which is in Judah,—and build the house of Yahweh God of Israel, (he, is God!) which is in Jerusalem;

4 Kuka vain on jäljellä, se saakoon, missä asuukin muukalaisena, paikkakuntansa miehiltä kannatukseksi hopeata ja kultaa, tavaraa ja karjaa ynnä vapaaehtoisia lahjoja Jumalan temppelin rakentamiseksi Jerusalemiin.

4 Och varhelst någon ännu finnes kvar, må han av folket på den ort där han bor såsom främling få hjälp med silver och guld, med gods och boskap, detta jämte vad som frivilligt gives till Guds hus i Jerusalem.»

4 And, whosoever is left, of all the places where he doth sojourn, let the men of his place uphold him, with silver and with gold, and with goods and with beasts,—along with a voluntary offering for the house of God, which is in Jerusalem.

5 Silloin nousivat Juudan ja Benjaminin perhekunta-päämiehet sekä papit ja leeviläiset, kaikki, joiden hengen Jumala herätti menemään ja rakentamaan Herran temppeliä Jerusalemiin.

5 Då stodo huvudmännen för Judas och Benjamins familjer upp, ävensom prästerna och leviterna, alla de vilkas ande Gud uppväckte till att draga upp och bygga på HERRENS hus i Jerusalem.

5 Then arose the ancestral chiefs of Judah and Benjamin, and the priests, and the Levites,—even every one whose spirit God had aroused, to go up to build the house of Yahweh, which was in Jerusalem;

6 Ja kaikki, jotka asuivat heidän ympärillään, avustivat heitä hopeakaluilla, kullalla, tavaralla, karjalla ja kalleuksilla kaiken sen lisäksi, mitä annettiin vapaaehtoisina lahjoina.

6 Och alla de som bodde i deras grannskap understödde dem med silverkärl, med guld, med gods och boskap och med dyrbara skänker, detta förutom allt vad man eljest frivilligt gav.

6 and, all they who were round about them, strengthened their hands, with utensils of silver, with gold with goods and with beasts, and with precious things,—besides any thing he had volunteered.

7 Ja kuningas Koores tuotatti esiin Herran temppelin kalut, jotka Nebukadnessar oli vienyt pois Jerusalemista ja pannut oman jumalansa temppeliin.

7 Och konung Kores utlämnade de kärl till HERRENS hus, som Nebukadnessar hade fört bort ifrån Jerusalem och låtit sätta in i sin guds hus.

7 And, King Cyrus, brought forth the utensils of the house of Yahweh,—which Nebuchadnezzar had brought forth from Jerusalem, and put in the house of his gods:—

8 Ne Koores, Persian kuningas, tuotatti aarteistonvartijalle, Mitredatille, ja tämä laski niiden luvun Sesbassarille, Juudan ruhtinaalle.

8 Dem utlämnade nu Kores, konungen i Persien, åt skattmästaren Mitredat, och denne räknade upp den åt Sesbassar, hövdingen för Juda.

8 yea Cyrus king of Persia brought them forth, by the hand of Mithredath the treasurer,—and numbered them unto Sheshbazzar, a leader of Judah.

9 Ja tämä oli niiden luku: kolmekymmentä kultamaljaa, tuhat hopeamaljaa, kaksikymmentä yhdeksän uhriastiaa,
10 kolmekymmentä kultapikaria, niitä arvolta lähinnä neljäsataa kymmenen hopeapikaria, tuhat muuta kalua.
11 Kulta- ja hopeakaluja oli kaikkiaan viisituhatta neljäsataa. Kaikki nämä Sesbassar toi, silloin kun pakkosiirtolaiset tuotiin Baabelista Jerusalemiin.

9 Och detta var antalet av dem: trettio bäcken av guld, ett tusen bäcken av silver, tjugunio andra offerkärl,

10 trettio bägare av guld, fyra hundra tio silverbägare av ringare slag, därtill ett tusen andra kärl.

11 Kärlen av guld och silver utgjorde tillsammans fem tusen fyra hundra. Allt detta förde Sesbassar med sig, när de som hade varit i fångenskapen drogo upp från Babel till Jerusalem.

9 And, these, were the numbers of them,—basins of gold, thirty, basins of silver, a thousand, knives, twenty–nine;
10 bowls of gold, thirty, bowls of silver, of a secondary sort, four hundred and ten,—other utensils, a thousand.
11 All the utensils, in gold and silver, were five thousand and four hundred,—the whole, did Sheshbazzar bring up with the upbringing of the exile, out of Babylon unto Jerusalem.

2 luku

1 Ja nämä olivat ne tämän maakunnan asukkaat, jotka lähtivät pakkosiirtolaisten vankeudesta Baabelista, jonne Nebukadnessar, Baabelin kuningas, oli vienyt heidät pakkosiirtolaisuuteen, ja jotka palasivat Jerusalemiin ja Juudaan, kukin kaupunkiinsa,
2 ne, jotka tulivat Serubbaabelin, Jeesuan, Nehemian, Serajan, Reelajan, Mordekain, Bilsanin, Misparin, Bigvain, Rehumin ja Baanan kanssa. Israelin kansan miesten lukumäärä oli:
3 Paroksen jälkeläisiä kaksituhatta sata seitsemänkymmentä kaksi;
4 Sefatjan jälkeläisiä kolmesataa seitsemänkymmentä kaksi;
5 Aarahin jälkeläisiä seitsemänsataa

1 Och dessa voro de män från hövdingdömet, som drogo upp ur den landsflykt och fångenskap i Babel, till vilken de hade blivit bortförda av Nebukadnessar, konungen i Babel, och som vände tillbaka till Jerusalem och Juda, var och en till sin stad,
2 i det att de följde med Serubbabel, Jesua, Nehemja, Seraja, Reelaja, Mordokai, Bilsan, Mispar, Bigvai, Rehum och Baana. Detta var antalet män av Israels meniga folk:
3 Pareos' barn: två tusen ett hundra sjuttiotvå;

4 Sefatjas barn: tre hundra sjuttiotvå;

5 Aras barn: sju hundra sjuttiofem;

1 Now, these, are the sons of the province, who came up from among the captives of the exile, whom Nebuchadnezzar the king of Babylon exiled to Babylon,—who came back unto Jerusalem and Judah, every one unto his own city;

2 who came in with Zerubbabel, Jeshua, Nehemiah, Seraiah, Reelaiah, Mordecai, Bilshan, Mispar, Bigvai Rehum, Baanah,—the number of the men of the people of Israel:—
3 The sons of Parosh, two thousand one hundred and seventy–two;
4 The sons of Shephatiah, three hundred and seventy–two;
5 The sons of Arah, seven hundred and seventy–five;

seitsemänkymmentä viisi;
6 Pahat-Mooabin jälkeläisiä, nimittäin Jeesuan ja Jooabin jälkeläisiä, kaksituhatta kahdeksansataa kaksitoista;
6 Pahat-Moabs barn, av Jesuas och Joabs barn: två tusen åtta hundra tolv;
6 The sons of Pahath–moab, belonging to the sons of Jeshua, Joab, two thousand eight hundred and twelve;
7 Eelamin jälkeläisiä tuhat kaksisataa viisikymmentä neljä;
7 Elams barn: ett tusen två hundra femtiofyra;
7 The sons of Elam, a thousand two hundred and fifty–four;
8 Sattun jälkeläisiä yhdeksänsataa neljäkymmentä viisi;
8 Sattus barn: nio hundra fyrtiofem;
8 The sons of Zattu, nine hundred and forty–five;
9 Sakkain jälkeläisiä seitsemänsataa kuusikymmentä;
9 Sackais barn: sju hundra sextio;
9 The sons of Zaccai, seven hundred and sixty;
10 Baanin jälkeläisiä kuusisataa neljäkymmentä kaksi;
10 Banis barn: sex hundra fyrtiotvå;
10 The sons of Bani, six hundred and forty–two;
11 Beebain jälkeläisiä kuusisataa kaksikymmentä kolme;
11 Bebais barn: sex hundra tjugutre;
11 The sons of Bebai, six hundred and twenty–three;
12 Asgadin jälkeläisiä tuhat kaksisataa kaksikymmentä kaksi;
12 Asgads barn: ett tusen två hundra tjugutvå;
12 The sons of Azgad, a thousand two hundred and twenty–two;
13 Adonikamin jälkeläisiä kuusisataa kuusikymmentä kuusi;
13 Adonikams barn: sex hundra sextiosex;
13 The sons of Adonikam, six hundred and sixty–six;
14 Bigvain jälkeläisiä kaksituhatta viisikymmentä kuusi;
14 Bigvais barn: två tusen femtiosex;
14 The sons of Bigvai, two thousand and fifty–six;
15 Aadinin jälkeläisiä neljäsataa viisikymmentä neljä;
15 Adins barn: fyra hundra femtiofyra;
15 The sons of Adin, four hundred and fifty–four;
16 Aaterin, nimittäin Hiskian, jälkeläisiä yhdeksänkymmentä kahdeksan;
16 Aters barn av Hiskia: nittioåtta;
16 The sons of Ater pertaining to Hezekiah, ninety–eight;
17 Beesain jälkeläisiä kolmesataa kaksikymmentä kolme;
17 Besais barn: tre hundra tjugutre;
17 The sons of Bezai, three hundred and twenty–three;
18 Jooran jälkeläisiä sata kaksitoista;
18 Joras barn: ett hundra tolv;
18 The sons of Jorah, a hundred and twelve;
19 Haasumin jälkeläisiä kaksisataa kaksikymmentä kolme;
19 Hasums barn: två hundra tjugutre;
19 The sons of Hashum, two hundred and twenty–three:
20 Gibbarin jälkeläisiä yhdeksänkymmentä viisi;
20 Gibbars barn: nittiofem;
20 The sons of Gibbar, ninety–five;

21 beetlehemiläisiä sata kaksikymmentä kolme;
22 Netofan miehiä viisikymmentä kuusi;
23 Anatotin miehiä sata kaksikymmentä kahdeksan;
24 asmavetilaisia neljäkymmentä kaksi;
25 kirjat-aarimilaisia, kefiralaisia ja beerotilaisia seitsemänsataa neljäkymmentä kolme;
26 raamalaisia ja gebalaisia kuusisataa kaksikymmentä yksi;
27 Mikmaan miehiä sata kaksikymmentä kaksi;
28 Beetelin ja Ain miehiä kaksisataa kaksikymmentä kolme;
29 nebolaisia viisikymmentä kaksi;
30 Magbiin jälkeläisiä sata viisikymmentä kuusi;
31 toisen Eelamin jälkeläisiä tuhat kaksisataa viisikymmentä neljä;
32 Haarimin jälkeläisiä kolmesataa kaksikymmentä;
33 loodilaisia, haadidilaisia ja oonolaisia seitsemänsataa kaksikymmentä viisi;
34 jerikolaisia kolmesataa neljäkymmentä viisi;

35 senaalaisia kolmetuhatta kuusisataa kolmekymmentä.

36 Pappeja oli: Jedajan jälkeläisiä, nimittäin Jeesuan sukua, yhdeksänsataa seitsemänkymmentä kolme;
37 Immerin jälkeläisiä tuhat viisikymmentä kaksi;
38 Pashurin jälkeläisiä tuhat kaksisataa neljäkymmentä

21 Bet-Lehems barn: ett hundra tjugutre;
22 männen från Netofa: femtiosex;
23 männen från Anatot: ett hundra tjuguåtta;
24 Asmavets barn: fyrtiotvå;

25 Kirjat-Arims, Kefiras och Beerots barn: sju hundra fyrtiotre;

26 Ramas och Gebas barn: sex hundra tjuguen;

27 männen från Mikmas: ett hundra tjugutvå;
28 männen från Betel och Ai: två hundra tjugutre;

29 Nebos barn: femtiotvå;

30 Magbis' barn: ett hundra femtiosex;
31 den andre Elams barn: ett tusen två hundra femtiofyra;
32 Harims barn: tre hundra tjugu;
33 Lods, Hadids och Onos barn: sju hundra tjugufem;

34 Jerikos barn: tre hundra fyrtiofem;

35 Senaas barn: tre tusen sex hundra trettio.

36 Av prästerna: Jedajas barn av Jesuas hus: nio hundra sjuttiotre;

37 Immers barn: ett tusen femtiotvå;
38 Pashurs barn: ett tusen två hundra fyrtiosju;

21 The sons of Bethlehem, a hundred and twenty–three;
22 The men of Netophah, fifty–six;
23 The men of Anathoth, a hundred and twenty–eight;
24 The sons of Azmaveth, forty–two;
25 The sons of Kiriath–arim, Chephirah and Beeroth, seven hundred and forty–three;
26 The sons of Ramah and Geba, six hundred and twenty–one;
27 The men of Michmas, a hundred and twenty–two:
28 The men of Bethel and Ai, two hundred and twenty–three;
29 The sons of Nebo, fifty–two;
30 The sons of Magbish, a hundred and fifty–six;
31 The sons of the other Elam, a thousand two hundred and fifty–four;
32 The sons of Harim, three hundred and twenty;
33 The sons of Lod, Hadid and Ono, seven hundred and twenty–five;
34 The sons of Jericho, three hundred and forty–five;
35 The sons of Senaah, three thousand and six hundred and thirty!
36 The priests, The sons of Jedaiah of the house of Jeshua, nine hundred and seventy–three;
37 The sons of Immer, a thousand and fifty–two;
38 The sons of Pashhur, a thousand two hundred and

seitsemän;
39 Haarimin jälkeläisiä tuhat seitsemäntoista.
40 Leeviläisiä oli: Jeesuan ja Kadmielin jälkeläisiä, nimittäin Hoodavjan jälkeläisiä, seitsemänkymmentä neljä.
41 Veisaajia oli: Aasafin jälkeläisiä sata kaksikymmentä kahdeksan.
42 Ovenvartijain jälkeläisiä oli: Sallumin jälkeläisiä, Aaterin jälkeläisiä, Talmonin jälkeläisiä, Akkubin jälkeläisiä, Hatitan jälkeläisiä, Soobain jälkeläisiä, kaikkiaan sata kolmekymmentä yhdeksän.

43 Temppelipalvelijoita oli: Siihan jälkeläiset, Hasufan jälkeläiset, Tabbaotin jälkeläiset,
44 Keeroksen jälkeläiset, Siiahan jälkeläiset, Paadonin jälkeläiset,
45 Lebanan jälkeläiset, Hagaban jälkeläiset, Akkubin jälkeläiset,
46 Haagabin jälkeläiset, Samlain jälkeläiset, Haananin jälkeläiset,
47 Giddelin jälkeläiset, Gaharin jälkeläiset, Reajan jälkeläiset,
48 Resinin jälkeläiset, Nekodan jälkeläiset, Gassamin jälkeläiset,
49 Ussan jälkeläiset, Paaseahin jälkeläiset, Beesain jälkeläiset,
50 Asnan jälkeläiset, Meunimin jälkeläiset, Nefusimin jälkeläiset,
51 Bakbukin jälkeläiset, Hakufan jälkeläiset, Harhurin jälkeläiset,

39 Harims barn: ett tusen sjutton.
40 Av leviterna: Jesuas och Kadmiels barn, av Hodaujas barn: sjuttiofyra;

41 av sångarna: Asafs barn: ett hundra tjuguåtta;

42 av dörrvaktarnas barn: Sallums barn, Aters barn, Talmons barn, Ackubs barn, Hatitas barn, Sobais barn: alla tillsammans ett hundra trettionio.

43 Av tempelträlarna: Sihas barn, Hasufas barn, Tabbaots barn,

44 Keros' barn, Siahas barn, Padons barn,

45 Lebanas barn, Hagabas barn, Ackubs barn,

46 Hagabs barn, Samlais barn, Hanans barn,

47 Giddels barn, Gahars barn, Reajas barn,

48 Resins barn, Nekodas barn, Gassams barn,

49 Ussas barn, Paseas barn, Besais barn,

50 Asnas barn, Meunims barn, Nefisims barn,

51 Bakbuks barn, Hakufas barn, Harhurs barn,

forty–seven;
39 The sons of Harim, a thousand and seventeen,
40 The Levites, The sons of Jeshua, and Kadmiel of the sons of Hodaviah, seventy–four.
41 The singers, The sons of Asaph, a hundred and twenty–eight.
42 The sons of the door–keepers, The sons of Shallum, the sons of Ater, the sons of Talmon, the sons of Akkub, the sons of Hatita, the sons of Shobai,––in all, a hundred and thirty–nine.
43 The Nethinim, The sons of Ziha, the sons of Hasupha, the sons of Tabbaoth;
44 the sons of Keros, the sons of Siaha, the sons of Padon;
45 the sons of Lebanah, the sons of Hagabah, the sons of Akkub;
46 the sons of Hagab, the sons of Shamlai, the sons of Hanan;
47 the sons of Giddel, the sons of Gahar, the sons of Reaiah;
48 the sons of Rezin, the sons of Nekoda, the sons of Gazzam;
49 the sons of Uzza, the sons of Paseah, the sons of Besai;
50 the sons of Asnah, the sons of Meunim, the sons of Nephisim;
51 the sons of Bakbuk, the sons of Hakupha, the sons of Harhur;

52 Baslutin jälkeläiset, Mehidan jälkeläiset, Harsan jälkeläiset,
53 Barkoksen jälkeläiset, Siiseran jälkeläiset, Taamahin jälkeläiset,
54 Nesiahin jälkeläiset, Hatifan jälkeläiset.
55 Salomon palvelijain jälkeläisiä oli: Sootain jälkeläiset, Sooferetin jälkeläiset, Perudan jälkeläiset,
56 Jaalan jälkeläiset, Darkonin jälkeläiset, Giddelin jälkeläiset,
57 Sefatjan jälkeläiset, Hattilin jälkeläiset, Pookeret-Sebaimin jälkeläiset, Aamin jälkeläiset.
58 Temppelipalvelijoita ja Salomon palvelijain jälkeläisiä oli kaikkiaan kolmesataa yhdeksänkymmentä kaksi.
59 Nämä olivat ne, jotka lähtivät Teel-Melahista, Teel-Harsasta, Kerub-Addanista ja Immeristä, voimatta ilmoittaa perhekuntaansa ja syntyperäänsä, olivatko israelilaisia:

60 Delajan jälkeläisiä, Tobian jälkeläisiä, Nedokan jälkeläisiä, kuusisataa viisikymmentä kaksi.
61 Ja pappien poikain joukossa olivat Habaijan jälkeläiset, Koosin jälkeläiset ja Barsillain jälkeläiset, sen, joka oli ottanut vaimon gileadilaisen Barsillain tyttäristä ja jota kutsuttiin heidän nimellään.
62 Nämä etsivät sukuluetteloitaan, niitä

52 Basluts barn, Mehidas barn, Harsas barn,

53 Barkos' barn, Siseras barn, Temas barn,

54 Nesias barn, Hatifas barn.
55 Av Salomos tjänares barn: Sotais barn, Hassoferets barn, Perudas barn,

56 Jaalas barn, Darkons barn, Giddels barn,

57 Sefatjas barn, Hattils barn, Pokeret-Hassebaims barn, Amis barn.

58 Tempelträlarna och Salomos tjänares barn utgjorde tillsammans tre hundra nittiotvå.
59 Och dessa voro de som drogo åstad från Tel-Mela, Tel-Harsa, Kerub, Addan och Immer, men som icke kunde uppgiva sina familjer och sin släkt och huruvida de voro av Israel:

60 Delajas barn, Tobias barn, Nekodas barn, sex hundra femtiotvå.

61 Och av prästernas barn: Habajas barn, Hackos' barn, Barsillais barn, hans som tog en av gileaditen Barsillais döttrar till hustru och blev uppkallad efter deras namn.

62 Dessa sökte efter sina släktregister, men kunde

52 the sons of Bazluth, the sons of Mehida, the sons of Harsha;
53 the sons of Barkos, the sons of Sisera, the sons of Temah;
54 the sons of Neziah, the sons of Hatipha.
55 The Sons of the Servants of Solomon. The sons of Sotai, the sons of Hasso–phereth, the sons of Peruda;
56 the sons of Jaalah, the sons of Darkon, the sons of Giddel;
57 the sons of Shephatiah, the sons of Hattil, the sons of Pochereth–hazzebaim, the sons of Ami.
58 All the Nethinim, and the Sons of the Servants of Solomon, were three hundred and ninety–two.
59 And, these, were they who came up from Tel–melah, Tel–harsha, Cherub, Addan, Immer; but they could not tell their ancestral house, nor their seed, whether, of Israel, they were:
60 the sons of Delaiah, the sons of Tobiah, the sons of Nekoda,—six hundred and fifty–two.
61 And, of the sons of the priests, the sons of Habaiah, the sons of Hakkoz,—the sons of Barzillai, who took of the daughters of Barzillai the Gileadite to wife, and was called after their name.
62 These, sought their writing wherein they were

löytämättä, ja niin heidät julistettiin pappeuteen kelpaamattomiksi.

63 Maaherra kielsi heitä syömästä korkeasti-pyhää, ennenkuin nousisi pappi, joka voi hoitaa uurimia ja tummimia.

64 Koko seurakunta oli yhteensä neljäkymmentä kaksi tuhatta kolmesataa kuusikymmentä,
65 paitsi heidän palvelijoitansa ja palvelijattariansa, joita oli seitsemäntuhatta kolmesataa kolmekymmentä seitsemän. Lisäksi oli heillä kaksisataa mies- ja naisveisaajaa.

66 Hevosia heillä oli seitsemänsataa kolmekymmentä kuusi, muuleja kaksisataa neljäkymmentä viisi,
67 kameleja neljäsataa kolmekymmentä viisi, aaseja kuusituhatta seitsemänsataa kaksikymmentä.
68 Perhekunta-päämiehistä muutamat, tullessansa Herran temppelin sijalle, joka on Jerusalemissa, antoivat vapaaehtoisia lahjoja Jumalan temppelille, sen pystyttämiseksi paikallensa.

69 He antoivat sen mukaan, kuin voivat, rakennusrahastoon: kuusikymmentä yksi tuhatta dareikkia kultaa, viisituhatta miinaa hopeata ja sata

icke finna dem; därför blevo de såsom ovärdiga uteslutna från prästadömet.

63 Och ståthållaren tillsade dem att de icke skulle få äta av det högheliga, förrän en präst uppstode med urim och tummim.

64 Hela församlingen utgjorde sammanräknad fyrtiotvå tusen tre hundra sextio,
65 förutom deras tjänare och tjänarinnor, som voro sju tusen tre hundra trettiosju. Och till dem hörde två hundra sångare och sångerskor.

66 De hade sju hundra trettiosex hästar, två hundra fyrtiofem mulåsnor,

67 fyra hundra trettiofem kameler och sex tusen sju hundra tjugu åsnor.

68 Och somliga av huvudmännen för familjerna gåvo, när de kommo till HERRENS hus i Jerusalem, frivilliga gåvor till Guds hus, för att det åter skulle byggas upp på samma plats.
69 De gåvo, efter som var och en förmådde, till arbetskassan i guld sextioett tusen dariker och i silver fem tusen minor, så ock ett hundra prästerliga

registered, but they were not found,—so they were desecrated out of the priesthood;
63 and the governor told them, that they must not eat of the most holy things,—until there should stand up a priest, with Lights and Perfections.
64 All the gathered host together, was forty–two thousand three hundred and sixty;
65 besides, their men–servants and their maid–servants who were these, seven thousand three hundred and thirty–seven,—and there pertained to them, singing men and singing women, two hundred:
66 their horses, were seven hundred and thirty–six,—their mules, two hundred and forty–five;

67 their camels, four hundred and thirty–five,—asses, six thousand seven hundred and twenty.
68 And, a portion of the ancestral chiefs, when they came to the house of Yahweh which was in Jerusalem, offered voluntarily for the house of God, to set it up on its basis.
69 According to their ability, gave they unto the treasury of the work, of gold, sixty–one thousand drams, and, of silver, five thousand manehs,—and, tunics for

papinihokasta.
70 Sitten papit, leeviläiset ja osa kansaa sekä veisaajat, ovenvartijat ja temppelipalvelijat asettuivat kaupunkeihinsa, ja kaikki muut israelilaiset kaupunkeihinsa.

livklädnader.
70 Och prästerna, leviterna, en del av meniga folket, sångarna, dörrvaktarna och tempelträlarna bosatte sig i sina städer: hela Israel i sina städer.

priests, one hundred.
70 So the priests and the Levites, and some of the people, and the singers and the doorkeepers and the Nethinim, took up their abode, in their cities,—and, all Israel, in their cities.

3 luku

1 Kun seitsemäs kuukausi tuli ja israelilaiset jo olivat kaupungeissa, kokoontui kansa yhtenä miehenä Jerusalemiin.

1 När sjunde månaden nalkades och Israels barn nu voro bosatta i sina städer, församlade sig folket såsom en man till Jerusalem.

1 But, when the seventh month was come, and the sons of Israel were in cities, then did the people gather themselves together as one man, unto Jerusalem.

2 Ja Jeesua, Joosadakin poika, ja hänen veljensä, papit, ja Serubbaabel, Sealtielin poika, ja hänen veljensä nousivat rakentamaan Israelin Jumalan alttaria uhrataksensa sen päällä polttouhreja, niinkuin on kirjoitettuna Jumalan miehen Mooseksen laissa.
2 Och Jesua, Josadaks son, och hans bröder, prästerna, och Serubbabel, Sealtiels son, och hans bröder stodo upp och byggde Israels Guds altare för att offra brännoffer därpå, såsom det var föreskrivet i gudsmannen Moses lag.
2 Then arose—Jeshua son of Jozadak and his brethren the priests, and Zerubbabel son of Shealtiel and his brethren, and built the altar of the God of Israel,—to offer thereon ascending–sacrifices, as it was written in the law of Moses, the man of God.

3 He pystyttivät paikallensa alttarin, sillä he olivat kauhuissaan maan kansojen tähden; ja he uhrasivat alttarilla polttouhreja Herralle, polttouhreja aamuin ja illoin.

3 De uppförde altaret på dess plats, ty en förskräckelse hade kommit över dem för de främmande folken; och de offrade åt HERREN brännoffer därpå, morgonens och aftonens brännoffer.

3 So they settled the altar upon its stands, for, dread, was upon them, because of the peoples of the countries,—therefore caused they to go up thereon, ascending–sacrifices unto Yahweh, ascending–sacrifices for the morning and for the evening.

4 Ja he viettivät lehtimajanjuhlaa, niinkuin oli säädetty, ja uhrasivat polttouhreja joka päivä niin paljon, kuin oli säädetty, kunakin päivänä sen päivän uhrit,

4 Och de höllo lövhyddohögtiden, såsom det var föreskrivet, och offrade brännoffer för var dag till bestämt antal, på stadgat sätt, var dag det för den dagen bestämda antalet,

4 And they kept the festival of booths, as it was written,—and the ascending–offering of each day upon its own day, by number, according to regulation, the matter of a day upon its day;

5 ja sen jälkeen

5 och därefter det dagliga

5 and, afterwards, the

jokapäiväisen polttouhrin ja uudenkuun päivien ja kaikkien muiden Herran pyhien juhlien uhrit sekä kaikkien niiden uhrit, jotka toivat vapaaehtoisia lahjoja Herralle.

brännoffret och de offer som hörde till nymånaderna och till alla HERRENS övriga helgade högtider, så ock alla de offer som man frivilligt frambar åt HERREN.

continual ascending–sacrifice, and, on the new moons, and on all the appointed seasons of Yahweh, the hallowed things,—also for every one that volunteered a voluntary offering unto Yahweh.

6 Seitsemännen kuun ensimmäisestä päivästä alkaen he uhrasivat polttouhreja Herralle, vaikka temppelin perustusta ei oltu vielä laskettu.

6 På första dagen i sjunde månaden begynte de att offra brännoffer åt HERREN, innan grunden till HERRENS tempel ännu var lagd.

6 From the first day of the seventh month, began they to offer up ascending–sacrifices unto Yahweh,—but, the temple of Yahweh, had not had its foundation laid.

7 Ja he antoivat rahaa kivenhakkaajille ja puusepille sekä ruoka- ja juomatavaroita ja öljyä siidonilaisille ja tyyrolaisille, että nämä kuljettaisivat setripuita Libanonilta meritse Jaafoon, sen valtuuden nojalla, jonka Koores, Persian kuningas, oli heille antanut.

7 Och de gåvo penningar åt stenhuggare och timmermän, så ock matvaror, dryckesvaror och olja åt sidonierna och tyrierna, för att dessa sjöledes skulle föra cederträ från Libanon till Jafo, i enlighet med den tillåtelse som Kores, konungen i Persien, hade givit dem.

7 And they gave silver, unto the masons and carpenters,—and food and drink and oil, unto them of Zidon and unto them of Tyre, to bring in cedar–trees out of the Lebanon, unto the sea of Joppa, according to the grant of Cyrus king of Persia unto them.

8 Ja toisena vuotena siitä, kun he olivat tulleet Jumalan temppelin sijalle Jerusalemiin, sen toisessa kuussa, ryhtyivät Serubbaabel, Sealtielin poika, ja Jeesua, Joosadakin poika, ja heidän muut veljensä, papit ja leeviläiset, ja kaikki, jotka vankeudesta olivat tulleet Jerusalemiin, työhön ja panivat kaksikymmenvuotiset ja sitä vanhemmat leeviläiset johtamaan Herran temppelin rakennustyötä.

8 Och året näst efter det då de hade kommit till Guds hus i Jerusalem, i andra månaden, begyntes verket av Serubbabel, Sealtiels son, och Jesua, Josadaks son, och deras övriga bröder, prästerna och leviterna, och av alla dem som ur fångenskapen hade kommit till Jerusalem; det begyntes därmed att de anställde leviterna, dem som voro tjugu år gamla eller därutöver, till att föreslå arbetet på HERRENS hus.

8 Now, in the second year of their coming in unto the house of God, to Jerusalem, in the second month, began Zerubbabel son of Shealtiel and Jeshua son of Jozadak and the rest of their brethren—the priests and the Levites, and all that were come out of the captivity to Jerusalem, and stationed the Levites, of twenty years old and upwards, to preside over the work of the house of Yahweh.

9 Ja Jeesua poikineen ja veljineen ja Kadmiel poikineen, Juudan jälkeläiset, astuivat yhdessä johtamaan

9 Och Jesua med sina söner och bröder och Kadmiel med sina söner, Judas söner, allasammans,

9 So they took their station—even Jeshua, his sons and his brethren, Kadmiel and his sons, sons

niitä, jotka tekivät Herran temppelin rakennustyötä; samoin myöskin Heenadadin pojat poikineen ja veljineen, leeviläiset.

10 Ja kun rakentajat laskivat Herran temppelin perustusta, asetettiin papit virkapuvuissaan torvilla ja leeviläiset, Aasafin jälkeläiset, kymbaaleilla ylistämään Herraa, Israelin kuninkaan Daavidin järjestelyn mukaan.

11 Ja he virittivät ylistys- ja kiitosvirren Herralle: Sillä hän on hyvä, sillä hänen armonsa pysyy iankaikkisesti Israelia kohtaan. Ja kaikki kansa nosti suuren riemuhuudon ylistäen Herraa siitä, että Herran temppelin perustus oli laskettu.

12 Mutta monet papit, leeviläiset ja perhekunta-päämiehet, vanhukset, jotka olivat nähneet edellisen temppelin, itkivät suurella äänellä, kun tämän temppelin perustus laskettiin heidän nähtensä. Monet taas korottivat äänensä riemuiten ja iloiten.

13 Eikä voitu erottaa raikuvaa riemuhuutoa kansan äänekkäästä itkusta; sillä kansa nosti suuren huudon, niin että huuto kuului kauas.

blevo anställda till att hava uppsikt över dem som utförde arbetet på Guds hus, sammaledes ock Henadads söner med sina söner och bröder, leviterna.
10 Och när byggningsmännen lade grunden till HERRENS tempel, ställdes prästerna upp i ämbetsskrud med trumpeter, så ock leviterna, Asafs barn, med cymbaler, till att lova HERREN, efter Davids, Israels konungs, anordning.
11 Och de sjöngo, under lov och tack till HERREN, därför att han är god, och därför att hans nåd varar evinnerligen över Israel. Och allt folket jublade högt till HERRENS lov, därför att grunden till HERRENS hus var lagd.

12 Men många av prästerna och leviterna och huvudmännen för familjerna, de gamle som hade sett det förra huset, gräto högljutt, när de sågo grunden läggas till detta hus, många åter jublade och voro så glada att de ropade med hög röst.

13 Och man kunde icke skilja mellan det högljudda, glada jubelropet och folkets högljudda gråt; ty folket ropade så högt att ljudet därav hördes vida omkring.

of Judah, as one man to preside over the doer of the work in the house of God, the sons of Henadad, their sons and their brethren, the Levites.
10 And, when the builders laid the foundation of the temple of Yahweh, then the priests, enrobed, took their stand with trumpets, and the Levites the sons of Asaph with cymbals, to offer praise unto Yahweh, after the instructions of David king of Israel.
11 And, when they made responses in offering praise and in giving thanks unto Yahweh—For he is good, for, age–abiding, is his lovingkindness, upon Israel, then, all the people, shouted with a great shout, in offering praise unto Yahweh, over the laying of the foundation of the house of Yahweh.
12 But, many of the priests and the Levites and the ancestral chiefs, who were old men, that had seen the first house, when the foundation of this house was laid before their eyes, were weeping with a loud voice,—many, however, shouting and rejoicing, with voice raised on high;
13 so that the people could not distinguish the noise of the shout of joy, from the noise of the weeping of the people,—for, the people, did shout with a great shout, and, the noise, was heard

afar off.

4 luku

1 Mutta kun Juudan ja Benjaminin vastustajat kuulivat, että pakkosiirtolaiset rakensivat temppeliä Herralle, Israelin Jumalalle,

1 Men när ovännerna till Juda och Benjamin fingo höra att de som hade återkommit ifrån fångenskapen höllo på att bygga ett tempel åt HERREN, Israels Gud,

1 Now, when the adversaries of Judah and Benjamin heard—that, the Sons of the Exile, were building the temple, unto Yahweh, God of Israel,

2 astuivat he Serubbaabelin ja perhekunta-päämiesten luo ja sanoivat heille: Me tahdomme rakentaa yhdessä teidän kanssanne, sillä me etsimme teidän Jumalaanne, niinkuin tekin, ja hänelle me olemme uhranneet Eesarhaddonin, Assurin kuninkaan, päivistä asti, hänen, joka toi meidät tänne.

2 gingo de till Serubbabel och till huvudmännen för familjerna och sade till dem: »Vi vilja bygga tillsammans med eder, ty vi söka eder Gud, likasom I, och åt honom offra vi alltsedan den tid då den assyriske konungen Esarhaddon lät föra oss hit.»

2 then drew they near unto Zerubbabel, and unto the ancestral chiefs, and said unto them, Let us build with you, for, like you, we seek your God, and, unto him, have, we, been sacrificing since the days of Esar–haddon, king of Assyria, who brought us up hither.

3 Mutta Serubbaabel ja Jeesua ja muut Israelin perhekunta-päämiehet sanoivat heille: Ei sovi teidän ja meidän yhdessä rakentaa temppeliä meidän Jumalallemme, vaan me yksin rakennamme Herralle, Israelin Jumalalle, niinkuin kuningas Koores, Persian kuningas, on meitä käskenyt.

3 Men Serubbabel och Jesua och de övriga huvudmännen för Israels familjer sade till dem: »Det är icke tillbörligt att I tillsammans med oss byggen ett hus åt vår Gud, utan vi vilja för oss själva med varandra bygga huset åt HERREN, Israels Gud, såsom konung Kores, konungen i Persien, har bjudit oss.»

3 But Zerubbabel and Jeshua and the rest of the ancestral chiefs of Israel, said unto them, It pertaineth not to you and to us [in common], to build a house unto our God,—but, we ourselves together, will build unto Yahweh, God of Israel, even as King Cyrus, king of Persia, hath commanded us.

4 Mutta maan kansa sai Juudan kansan kädet herpoamaan ja pelotti heidät rakentamasta.

4 Men folket i landet bedrev det så, att judafolkets mod föll och de avskräcktes från att bygga vidare.

4 Then came it to pass, that, the people of the land, were weakening the hands of the people of Judah,—and troubling them in building;

5 Ja ne palkkasivat heitä vastaan neuvonantajia, jotka tekivät heidän hankkeensa tyhjäksi, niin kauan kuin Koores, Persian kuningas, eli,

5 Och de lejde mot dem män som genom sina råd gjorde deras rådslag om intet, så länge Kores, konungen i Persien, levde,

5 and hiring against them counselors, to overturn their purpose,—all the days of Cyrus, king of Persia, even until the reign of Darius,

ja aina Daarejaveksen, Persian kuninkaan, hallitusaikaan asti.

6 Ahasveroksen hallituksen aikana, hänen hallituksensa alussa, he kirjoittivat syytöskirjan Juudan ja Jerusalemin asukkaita vastaan.

7 Ja Artahsastan aikana kirjoittivat Bislam, Mitredat ja Taabeel ynnä näiden muut virkatoverit Artahsastalle, Persian kuninkaalle. Kirje oli kirjoitettu aramin kirjoituksella ja käännetty araminkielelle.

8 Käskynhaltija Rehum ja kirjuri Simsai kirjoittivat kuningas Artahsastalle Jerusalemia vastaan kirjeen, joka kuului näin:

9 Silloin ja silloin. Käskynhaltija Rehum ja kirjuri Simsai ynnä muut heidän virkatoverinsa, tuomarit, järjestysmiehet, tarpelilaiset, afarsilaiset, erekiläiset, babylonialaiset, suusanilaiset, dehavilaiset, eelamilaiset,

10 ja muut kansat, jotka suuri ja mainehikas Aasenappar vei pakkosiirtolaisuuteen ja sijoitti Samarian kaupunkiin ja muualle, tälle puolelle Eufrat-virran, ja niin edespäin.

11 Tämä on jäljennös kirjeestä, jonka he lähettivät hänelle: Kuningas

och sedan ända till dess att Darejaves, konungen i Persien, kom till regeringen.

6 (Sedermera, under Ahasveros' regering, redan i begynnelsen av hans regering, skrev man en anklagelseskrift mot dem som bodde i Juda och Jerusalem.

7 Och i Artasastas tid skrevo Bislam, Mitredat och Tabeel samt dennes övriga medbröder till Artasasta, konungen i Persien. Och det som stod i skrivelsen var skrivet med arameiska bokstäver och avfattat på arameiska.

8 Likaledes skrevo rådsherren Rehum och sekreteraren Simsai ett brev om Jerusalem till konung Artasasta av följande innehåll.

9 De skrevo då, rådsherren Rehum och sekreteraren Simsai och de andra, deras medbröder: diniterna och afaresatkiterna, tarpeliterna, afaresiterna, arkeviterna, babylonierna, susaniterna, dehaviterna, elamiterna

10 och de andra folk som den store och mäktige Asenappar hade fört bort och låtit bosätta sig i staden Samaria och annorstädes i landet på andra sidan floden o. s. v.

11 Och detta är vad som stod skrivet i det brev som de sände till konung

king of Persia.

6 And, in the reign of Ahasuerus, in the beginning of his reign, wrote they an accusation, against the inhabitants of Judah and Jerusalem.

7 And, in the days of Artaxerxes, wrote Bishlam, Mithredath, Tabeel, and the rest of his associates, unto Artaxerxes, king of Persia,—and, the writing of the letter, was written in Aramean, and was to be interpreted as Aramean.

8 Rehum holder of judicial authority, and Shimshai the scribe, wrote a certain letter against Jerusalem,—to Artaxerxes the king, thus:

9 Then Rehum holder of judicial authority, and Shimshai the scribe, and the rest of their associates,—the Dinaites and the Apharsathchites, the Tarpelites, the Apharsites, the Archevites, the Babylonians, the Shushanchites, the Dehaites, the Elamites;

10 and the rest of the peoples, whom the great and noble Osnappar hath exiled, and set in the city of Samaria,—and the rest Beyond the River, and so forth:

11 This, is a copy of the letter which they sent unto him—unto Artaxerxes the

Artahsastalle sinun palvelijasi, miehet tältä puolelta Eufrat-virran, ja niin edespäin.
12 Tietäköön kuningas, että ne juutalaiset, jotka lähtivät sinun luotasi meidän luoksemme, ovat tulleet Jerusalemiin. He ovat nyt rakentamassa tuota kapinallista ja pahaa kaupunkia ja panemassa kuntoon muureja ja korjaamassa perustuksia.
13 Niin tietäköön kuningas, että jos se kaupunki rakennetaan ja muurit pannaan kuntoon, he eivät suorita rahaveroa, eivät luonnontuotteita eivätkä tierahaa, ja siitä kärsivät kuningasten tulot.

14 Koska kerran me syömme palatsin suolaa eikä meidän sovi nähdä kuninkaan häpäisemistä, sentähden me lähetämme ja ilmoitamme tämän kuninkaalle,
15 että hän tutkituttaisi sinun isiesi aikakirjaa; sillä aikakirjasta sinä huomaat ja saat tietää, että se kaupunki on ollut kapinallinen kaupunki, joka on tuottanut kuninkaille ja maakunnille vahinkoa ja jossa ammoisista ajoista on pantu toimeen levottomuuksia. Sentähden se kaupunki on hävitetty.

16 Me ilmoitamme siis kuninkaalle, että jos se kaupunki rakennetaan ja

Artasasta: »Dina tjänare, männen på andra sidan floden o. s. v.
12 Det vare veterligt för konungen att de judar som drogo upp från dig hava kommit hit till oss i Jerusalem, och de hålla nu på att bygga upp den upproriska och onda staden, att sätta murarna i stånd och att förbättra grundvalarna.
13 Så må nu konungen veta, att om denna stad bliver uppbyggd och murarna bliva satta i stånd, skola de varken giva skatt eller tull eller vägpenningar, och sådant skall bliva till men för konungarnas inkomster.

14 Alldenstund vi nu äta palatsets salt, och det icke är tillbörligt att vi åse huru skada tillskyndas konungen, därför sända vi nu och låta konungen veta detta,
15 för att man må göra efterforskningar i dina fäders krönikor; ty av dessa krönikor skall du finna och erfara att denna stad har varit en upprorisk stad, till förfång för konungar och länder, och att man i den har anstiftat oroligheter ända ifrån äldsta tider, varför ock denna stad har blivit förstörd.

16 Så låta vi nu konungen veta, att om denna stad bliver uppbyggd och dess

king,—Thy servants, the men Beyond the River and so forth:
12 Be it known unto the king,—that, the Jews who came up from thee unto us, are come to Jerusalem,—the rebellious and wicked city, are they building, and, the walls, have they finished, and, the foundations, will they repair.

13 Now be it known to the king, that, if this city, be built, and, the walls thereof, be finished, neither, tribute, excise, nor toll, will they render, and so, the revenue of the kings, shalt thou damage.

14 Now, because the salt of the palace we have eaten, the impoverishment of the king, it is not meet for us to see,—therefore have we sent, and certified the king;
15 so that search may be made in the book of the records of thy fathers, so shalt thou find out in the book of records—and shalt ascertain, that, this city, is a rebellious city, and one that causeth damage unto kings and provinces, and that, rebellion, have they been wont to cause in the midst thereof since the days of age–past time,—for this cause, was this city laid waste.
16 We do certify the king that, if, this city, be built, and, the walls thereof,

muurit pannaan kuntoon, ei sinulla ole oleva mitään osaa tällä puolella Eufrat-virran olevaan maahan.

17 Kuningas lähetti vastauksen käskynhaltija Rehumille ja kirjuri Simsaille ja muille heidän virkatovereilleen, jotka asuivat Samariassa ja muualla tällä puolella Eufrat-virran: Rauhaa ja niin edespäin.

18 Kirjelmä, jonka meille lähetitte, on minulle tarkkaan luettu.

19 Minä annoin käskyn tutkia asiaa, ja huomattiin, että se kaupunki ammoisista ajoista asti on noussut kuninkaita vastaan ja että siellä on pantu toimeen kapinoita ja levottomuuksia.

20 Jerusalemissa on ollut mahtavia kuninkaita, jotka ovat hallinneet kaikkea Eufrat-virran senpuoleista maata ja joille on suoritettu rahaveroa, luonnontuotteita ja tierahaa.

21 Antakaa siis käsky, että ne miehet on estettävä työstään ja että se kaupunki on jätettävä rakentamatta, kunnes minulta tulee käsky.

22 Ja varokaa, ettette lyö laimin mitään tässä asiassa, etteivät kuninkaat kärsisi siitä suurta vahinkoa.

23 Niin pian kuin kuningas Artahsastan kirjelmän

murar bliva satta i stånd, så skall du i följd härav icke mer hava någon del i landet på andra sidan floden.»

17 Då sände konungen följande svar till rådsherren Rehum och sekreteraren Simsai och de andra, deras medbröder, som bodde i Samaria och i det övriga landet på andra sidan floden: »Frid o. s. v.

18 Den skrivelse som I haven sänt till oss har noggrant blivit uppläst för mig.

19 Och sedan jag hade givit befallning att man skulle göra efterforskningar, fann man att denna stad ända ifrån äldsta tider har plägat sätta sig upp mot konungar, och att uppror och oroligheter där hava anstiftats.

20 I Jerusalem hava ock funnits mäktiga konungar, som hava varit herrar över allt land som ligger på andra sidan floden, och skatt, tull och vägpenningar hava blivit dem givna.

21 Så utfärden nu en befallning att man förhindrar dessa män att bygga upp denna stad, till dess jag giver befallning därom.

22 Och sen till, att I icke handlen försumligt i denna sak, så att skadan icke växer, konungarna till förfång.»

23 Så snart nu vad som stod i konung Artasastas

finished, for that very reason, portion Beyond the River, shalt thou have none.

17 The king sent, a message, unto Rehum holder of judicial authority, and Shimshai the scribe, and the rest of their associates, who were dwelling in Samaria, and the rest Beyond the River, Peace and so forth.

18 The letter which ye sent unto us, was distinctly read before me;

19 And, from me, went forth an edict, and they have made search and found, that, this city, since the days of age-past time, against kings, hath lifted herself up,—and, sedition and rebellion, have been made therein;

20 and, mighty kings, have there been over Jerusalem, and bearing rule everywhere Beyond the River,—and, tribute, excise, and toll, have been given to them.

21 Now, issue ye an edict, to forbid these men,—that, this city, be not built, until, from me, the edict be issued.

22 Beware, then, of failure to do thus,—wherefore should the damage increase, to inflict loss on the kings?

23 Then, when, the copy of the letter of Artaxerxes the

jäljennös oli luettu Rehumille, kirjuri Simsaille ja heidän virkatovereilleen, menivät he kiiruusti Jerusalemiin juutalaisten luo ja estivät väkivoimalla heidät työtä tekemästä.
24 Silloin pysähtyi Jumalan temppelin rakennustyö Jerusalemissa ja oli pysähdyksissä Daarejaveksen, Persian kuninkaan, toiseen hallitusvuoteen asti.

skrivelse hade blivit läst för Rehum och sekreteraren Simsai och deras medbröder, gingo de med hast till judarna i Jerusalem och hindrade dem med våld och makt.)
24 Så förhindrades nu arbetet på Guds hus i Jerusalem. Och det blev förhindrat ända till den persiske konungen Darejaves' andra regeringsår.

king, had been read before Rehum, and Shimshai the scribe, and their associates, they journeyed in haste to Jerusalem, unto the Jews, and forbade them, with arm and force.
24 Then ceased the work of the house of God, which was in Jerusalem,—yea it did cease, until the second year of the reign of Darius king of Persia.

5 luku

1 Mutta profeetta Haggai ja Sakarja, Iddon poika, profeetat, ennustivat Juudassa ja Jerusalemissa oleville juutalaisille Israelin Jumalan nimeen, hänen, jonka nimiin he olivat otetut.

2 Niin Serubbaabel, Sealtielin poika, ja Jeesua, Joosadakin poika, nousivat ja alkoivat rakentaa Jumalan temppeliä Jerusalemissa, ja heidän kanssansa Jumalan profeetat, jotka tukivat heitä.

3 Siihen aikaan tulivat heidän luoksensa Tattenai, Eufrat-virran tämänpuoleisen maan käskynhaltija, ja Setar-Boosenai sekä heidän virkatoverinsa ja sanoivat heille näin: Kuka on käskenyt teitä rakentamaan tätä temppeliä ja panemaan kuntoon tätä muuria?
4 Niin me sanoimme heille niiden miesten nimet, jotka tätä rakennusta rakensivat.

1 Men profeten Haggai och Sakarja, Iddos son, profeterna, profeterade för judarna i Juda och Jerusalem, i Israels Guds namn, efter vilket de voro uppkallade.

2 Och Serubbabel, Sealtiels son, och Jesua, Josadaks son, stodo då upp och begynte bygga på Guds hus i Jerusalem, och med dem Guds profeter, som understödde dem.

3 Vid samma tid kommo till dem Tattenai, ståthållaren i landet på andra sidan floden, och Setar-Bosenai och dessas medbröder, och sade så till dem: »Vem har givit eder tillåtelse att bygga detta hus och att sätta denna mur i stånd?»

4 Då sade vi dem vad de män hette, som uppförde byggnaden.

1 Then were moved to prophesy, Haggai the prophet, and Zechariah son of Iddo, the prophets, unto the Jews who were in Judaea and in Jerusalem,—in the name of the God of Israel, unto them.
2 Then arose—Zerubbabel son of Shealtiel, and Jeshua son of Jozadak, and began to build the house of God, which was in Jerusalem,—and, with them, were the prophets of God, strengthening them.
3 At that time, came unto them Tattenai pasha Beyond the River, and Shethar–bozenai, and their associates,—and, thus, spake they unto them, Who hath issued unto you an edict, this house, to build, and, this wall, to complete?

4 Then, after this manner, spake we unto them,—What are the names of these

men, who, this building, do rear?

5 Ja juutalaisten vanhinten yllä oli heidän Jumalansa silmä, niin ettei heitä estetty työstä, vaan meni kertomus asiasta Daarejavekselle ja odotettiin sitä koskevan kirjoituksen tuloa sieltä takaisin.

5 Och över judarnas äldste vakade deras Guds öga, så att man lovade att icke lägga något hinder i vägen för dem, till dess saken hade kommit inför Darejaves; sedan skulle man sända dem en skrivelse härom.

5 Nevertheless, the eye of their God, was upon the elders of Judah, and they did not forbid them, until the matter, unto Darius, should come,—and, then, answer be returned by letter, concerning this.

6 Jäljennös kirjeestä, jonka Tattenai, Eufrat-virran tämänpuoleisen maan käskynhaltija, ja Setar-Boosenai sekä tämän virkatoverit, ne afarsakilaiset, jotka olivat tällä puolella Eufrat-virran, lähettivät kuningas Daarejavekselle;

6 Detta är nu vad som stod skrivet i det brev som Tattenai, ståthållaren i landet på andra sidan floden, och Setar-Bosenai och hans medbröder, afarsekiterna, som bodde på andra sidan floden, sände till konung Darejaves;

6 A copy of the letter which Tattenai pasha Beyond the River, and Shethar–bozenai, and his associates, the Apharsachites, who were Beyond the Rivet, sent unto Darius the king:

7 he näet lähettivät hänelle kertomuksen, ja siihen oli kirjoitettu näin: Kuningas Daarejavekselle kaikkea rauhaa!

7 de sände nämligen till honom en berättelse, och däri var så skrivet: »Frid vare i allo med konung Darejaves.

7 a message, sent they unto him,—and, thus, was it written therein, Unto Darius the king, all prosperity!

8 Tietäköön kuningas, että me menimme Juudan maakuntaan, suuren Jumalan temppelille. Sitä rakennetaan suurista kivistä, ja hirsiä pannaan seiniin. Työ tehdään tarkasti ja sujuu heidän käsissään.

8 Det vare veterligt för konungen att vi kommo till det judiska hövdingdömet, till den store Gudens hus. Detta håller man nu på att bygga upp med stora stenar, och i väggarna lägger man in trävirke; och arbetet bedrives med omsorg och har god framgång under deras händer.

8 Be it known unto the king, that we journeyed into the province of Judah, unto the house of the Great God, and, the same, is being built with large stones, and, timber, is being laid in the walls,—and, this work, with speed, is being done, and is prospering in their hands.

9 Sitten me kysyimme vanhimmilta ja sanoimme heille näin: 'Kuka on käskenyt teitä rakentamaan tätä temppeliä ja panemaan kuntoon tätä muuria?'

9 Då frågade vi de äldste där och sade till dem så: 'Vem har givit eder tillåtelse att bygga detta hus och att sätta denna mur i stånd?'

9 Then asked we of these elders, thus, we said to them,—Who hath issued to you an edict, this house, to build, and, this wall, to complete?

10 Me kysyimme heiltä myöskin heidän nimiänsä ilmoittaaksemme ne sinulle ja

10 Vi frågade dem ock huru de hette, för att kunna underrätta dig därom, och

10 Yea, their names also, asked we of them, to certify thee,—that we might write

kirjoitimme muistiin niiden miesten nimet, jotka ovat heitä johtamassa.

11 Ja he antoivat meille tämän vastauksen: 'Me olemme taivaan ja maan Jumalan palvelijoita, ja me rakennamme uudestaan temppeliä, joka oli rakennettu monta vuotta sitten. Suuri Israelin kuningas sen rakensi ja sai sen valmiiksi.

12 Mutta koska meidän isämme vihoittivat taivaan Jumalan, antoi hän heidät kaldealaisen Nebukadnessarin, Baabelin kuninkaan, käsiin; ja hän hävitti tämän temppelin ja vei kansan pakkosiirtolaisuuteen Baabeliin.

13 Mutta Kooreksen, Baabelin kuninkaan, ensimmäisenä hallitusvuotena antoi kuningas Koores käskyn rakentaa uudestaan tämän Jumalan temppelin.

14 Kuningas Koores antoi myös tuoda Baabelin temppelistä esiin Jumalan temppelin kulta- ja hopeakalut, jotka Nebukadnessar oli vienyt pois Jerusalemin temppelistä ja tuonut Baabelin temppeliin; ja ne annettiin Sesbassar-nimiselle miehelle, jonka hän oli asettanut käskynhaltijaksi.

15 Ja hän sanoi tälle: Ota nämä kalut, mene ja pane ne Jerusalemin temppeliin. Ja

för att teckna upp namnen på de män som stodo i spetsen för dem.

11 Och detta var det svar som de gåvo oss: 'Vi äro himmelens och jordens Guds tjänare, och vi bygga nu upp det hus som fordom, för många år sedan, var uppbyggt här, och som en stor konung i Israel hade byggt och fulländat.

12 Men eftersom våra fäder förtörnade himmelens Gud, gav han dem i kaldéen Nebukadnessars, den babyloniske konungens, hand; och han förstörde detta hus och förde folket bort till Babel.

13 Men i den babyloniske konungen Kores' första regeringsår gav konung Kores befallning att man åter skulle bygga upp detta Guds hus.

14 Och tillika tog konung Kores ur templet i Babel de kärl av guld och silver, som hade tillhört Guds hus, men som Nebukadnessar hade tagit ur templet i Jerusalem och fört till templet i Babel; och de överlämnades åt en man vid namn Sesbassar, som han hade satt till ståthållare.

15 Och till honom sade han: Tag dessa kärl och far åstad och sätt in dem i

the name, of the men who are at their head.

11 And, thus, returned they, answer, to us saying,—We, are servants of the God of the heavens and the earth, and are building the house which was built these many years ago, which, a great king of Israel, built and completed.

12 But, after that our fathers had provoked the God of the heavens to wrath, he delivered them into the hand of Nebuchadnezzar king of Babylon, the Chaldean,—and, this house, he destroyed, and, the people, he exiled to Babylon.

13 Howbeit, in the first year of Cyrus king of Babylon, Cyrus the king, issued an edict, this house of God, to build.

14 Moreover also, the utensils of the house of God, of gold and silver, which, Nebuchadnezzar, had brought forth out of the temple which was in Jerusalem, and had brought into the temple of Babylon, Cyrus the king, brought them forth, out of the temple of Babylon,—and they were delivered to one Sheshbazzar by name, whom he made, pasha;

15 and said to him—These utensils, take, go carry them into the temple that is in

Jumalan temppeli rakennettakoon entiselle paikallensa.
16 Niin tämä Sesbassar tuli ja laski Jumalan temppelin perustuksen Jerusalemissa. Ja siitä ajasta alkaen tähän saakka sitä on rakennettu, eikä se vieläkään ole valmis.'

17 Jos kuningas siis hyväksi näkee, niin tutkittakoon kuninkaan aarrekammiossa siellä Baabelissa, onko niin, että kuningas Koores on antanut käskyn rakentaa tämän Jumalan temppelin Jerusalemissa; ja lähettänee kuningas meille tiedon tahdostansa tässä asiassa.

templet i Jerusalem; ty Guds hus skall åter byggas upp på sin plats.
16 Så kom då denne Sesbassar hit och lade grunden till Guds hus i Jerusalem. Och från den tiden och intill nu har man byggt därpå, och det är ännu icke färdigt.'

17 Om det nu täckes konungen, må man göra efterforskningar i konungens skattkammare därborta i Babel om det är så, att konung Kores har givit tillåtelse att bygga detta Guds hus i Jerusalem; därefter må konungen meddela oss sin vilja härom.»

Jerusalem,—and let, the house of God, be built in its place.
16 Then, this Sheshbazzar, came, he laid the foundations of the house of God, which was in Jerusalem,—and, since then, even until now, it hath been in building, and is not finished.
17 Now, therefore, if, unto the king, it seem good, let search be made in the treasure–house of the king which is there, in Babylon, whether it be so, that, from Cyrus the king, issued an edict, to build this house of God, in Jerusalem,—and, the pleasure of the king concerning this, let him send unto us.

6 luku

1 Niin kuningas Daarejaves antoi käskyn, että asiaa tutkittaisiin Baabelin arkistossa, jonne myös aarteet koottiin.

2 Ja Ahmetan linnasta, Meedian maakunnasta, löydettiin kirjakäärö, johon oli kirjoitettu seuraavasti: Muistettava tapahtuma:

3 Kuningas Kooreksen ensimmäisenä hallitusvuotena kuningas Koores antoi käskyn: Jumalan temppeli Jerusalemissa, se temppeli rakennettakoon paikaksi, jossa uhreja uhrataan. Sen perustukset laskettakoon

1 Då gav konung Darejaves befallning att man skulle göra efterforskningar i kansliet i Babel, där skatterna nedlades.

2 Och i Ametas borg, i hövdingdömet Medien, fann man en bokrulle i vilken följande var upptecknat till hågkomst:

3 »I konung Kores' första regeringsår gav konung Kores denna befallning: 'Guds hus i Jerusalem, det huset skall byggas upp till att vara en plats där man frambär offer; och dess grundvalar skola göras

1 Then, Darius the king, issued an edict,—and they made search in the house of the books, where the treasures were laid up in Babylon.
2 And there was found in Achmetha, in the fortress which is in the province of Media, a roll,—and, thus, was it written therein, as a record:—
3 In the first year of Cyrus the king, Cyrus the king, issued an edict, as to the house of God in Jerusalem, Let the house be built, the place where they used to offer sacrifices, and let the foundations thereof be

lujiksi, sen korkeus olkoon kuusikymmentä kyynärää ja leveys kuusikymmentä kyynärää.
4 Siinä olkoon aina rinnakkain kolme kivikertaa suuria kiviä ja yksi hirsikerta uusia hirsiä; ja kustannukset suoritettakoon kuninkaan hovista.
5 Ja myös Jumalan temppelin kulta- ja hopeakalut, jotka Nebukadnessar vei pois Jerusalemin temppelistä ja toi Baabeliin, annettakoon takaisin. Ne tulkoot paikoilleen Jerusalemin temppeliin, pantakoon ne Jumalan temppeliin.

6 - Niinmuodoin on sinun, Tattenai, joka olet Eufrat-virran tuonpuoleisen maan käskynhaltija, sinun, Setar-Boosenai, ja teidän virkatoverienne, niiden afarsakilaisten, jotka ovat tuolla puolella Eufrat-virran, pysyttävä siitä erillänne.
7 Antakaa Jumalan temppelin rakennustyön olla rauhassa. Juutalaisten käskynhaltija ja juutalaisten vanhimmat rakentakoot Jumalan temppelin paikallensa.
8 Ja minä annan käskyn, mitä teidän on tehtävä juutalaisten vanhimmille heidän rakentaessaan Jumalan temppeliä: tuolta puolelta Eufrat-virran tulevista kuninkaan verotuloista suoritettakoon niille miehille tarkasti ja viivyttelemättä

fasta. Det skall byggas sextio alnar högt och sextio alnar brett,

4 med tre varv stora stenar och med ett varv nytt trävirke; och vad som fordras för omkostnaderna skall utgivas från konungens hus.
5 De kärl av guld och silver i Guds hus, som Nebukadnessar tog ur templet i Jerusalem och förde till Babel, skall man ock giva tillbaka, så att de komma åter till sin plats i templet i Jerusalem, och man skall sätta in dem i Guds hus.' --

6 Alltså, du Tattenai, som är ståthållare i landet på andra sidan floden, och du Setar-Bosenai, och I afarsekiter, de nämndas medbröder på andra sidan floden: hållen eder fjärran därifrån.

7 Lämnen arbetet på detta Guds hus ostört. Judarnas ståthållare och judarnas äldste må bygga detta Guds hus på dess plats.

8 Och härmed giver jag befallning om huru I skolen förfara med dessa judarnas äldste, när de bygga på detta Guds hus. Av de penningar som givas åt konungen i skatt från landet på andra sidan floden skall vad som fordras för

reared,—the height thereof, sixty cubits, the breadth thereof, sixty cubits;

4 layers of large stones, three, and one layer of new timber,—and, as for the expenses, out of the house of the king, let them be given.
5 Moreover also, the utensils of the house of God, of gold and silver, which, Nebuchadnezzar, took forth out of the temple that was in Jerusalem, and brought unto Babylon, let them again be taken to the temple which is in Jerusalem every one to its place, and lay them up in the house of God.

6 Now, therefore, Tattenai pasha Beyond the River, Shethar–bozenai, and their associates, the Apharsachites, who are Beyond the River,—be ye far from thence:

7 let alone the work of this house of God,—the pasha of Judah, and the elders of Judah, this house of God, shall build upon its place;

8 And, from me, is issued an edict, as to that which ye shall do, with these elders of Judah, for the building of this house of God,—That, of the resources of the king, even the tribute Beyond the River, forthwith, the expenses be given unto

kustannukset.

omkostnaderna redligt utgivas åt dessa män, så att hinder icke uppstår i arbetet.

these men, for they must not be hindered.

9 Ja mitä tarvitaan, mullikoita, oinaita ja karitsoita polttouhreiksi taivaan Jumalalle, nisuja, suolaa, viiniä ja öljyä, se annettakoon heille Jerusalemin pappien esityksestä joka päivä, laiminlyömättä,

9 Och vad de behöva, ungtjurar, vädurar och lamm till brännoffer åt himmelens Gud, så och vete, salt, vin och olja, det skall, efter uppgift av prästerna i Jerusalem, utgivas åt dem dag för dag utan någon försummelse,

9 And, whatever may be the need—whether young bullocks or rams or lambs for ascending–sacrifices unto the God of the heavens, wheat, salt, wine or oil, according to the command of the priests who are in Jerusalem,—that it he given to them day by day, without fail;

10 että he uhraisivat suloisesti tuoksuvia uhreja taivaan Jumalalle ja rukoilisivat kuninkaan ja hänen poikiensa hengen puolesta.

10 för att de må kunna frambära offer, till en välbehaglig lukt åt himmelens Gud, och för att de må bedja för konungens och hans söners liv.

10 that they may be offering sweet–smelling sacrifices unto the God of the heavens,—and be praying for the life of the king, and his sons.

11 Ja minä annan käskyn, että kuka ikinä rikkoo tämän määräyksen, hänen talostaan revittäköön hirsi, ja hänet ripustettakoon ja naulittakoon siihen, ja hänen talostaan tehtäköön siitä syystä soraläjä.

11 Och härmed giver jag befallning, att om någon överträder denna förordning, så skall en bjälke brytas ut ur hans hus, och på den skall man upphänga och fästa honom, och hans hus skall göras till en plats för orenlighet, därför att han har så gjort.

11 And, from me, is issued an edict, that, any man who shall alter this message, let timber be torn out of his house, and being lifted up let him be fastened thereunto,—and his house, a dunghill, be made for this;

12 Ja Jumala, joka on asettanut nimensä siihen, kukistakoon jokaisen kuninkaan ja kansan, joka ojentaa kätensä rikkomaan tätä määräystä hävittämällä Jumalan temppelin Jerusalemissa. Minä Daarejaves olen antanut tämän käskyn; se tarkoin täytettäköön.

12 Och må den Gud som har låtit sitt namn bo där slå ned alla konungar och folk som uträcka sin hand till att överträda denna förordning, och till att förstöra detta Guds hus i Jerusalem. Jag, Darejaves, giver denna befallning. Blive den redligt fullgjord!»

12 and, the God who hath caused his Name to dwell there, destroy any king or people, who shall put forth their hand to alter to destroy this house of God, which is in Jerusalem. I, Darius, have issued an edict, forthwith, let it be done.

13 Silloin Tattenai, Eufrat-virran tämänpuoleisen maan käskynhaltija, Setar-Boosenai ja heidän virkatoverinsa

13 Alldenstund nu konung Darejaves hade sänt ett sådant bud, blev detta redligt fullgjort av Tattenai,

13 Then, Tattenai the pasha Beyond the River, Shethar–bozenai, and their associates,—according as

täyttivät tarkoin käskyn, jonka kuningas Daarejaves oli heille lähettänyt.

14 Niin juutalaisten vanhimmat rakensivat, ja työ onnistui heille profeetta Haggain ja Sakarjan, Iddon pojan, ennustuksen tukemana. Ja he saivat sen valmiiksi Israelin Jumalan käskyn ja Kooreksen, Daarejaveksen ja Artahsastan, Persian kuninkaan, käskyn mukaan.

15 Tämä temppeli valmistui adar-kuun kolmanneksi päiväksi, nimittäin kuningas Daarejaveksen kuudentena hallitusvuotena.

16 Silloin israelilaiset, papit ja leeviläiset ja muut pakkosiirtolaiset, viettivät Jumalan temppelin vihkiäisiä iloiten

17 ja uhrasivat Jumalan temppelin vihkiäisissä sata härkää, kaksisataa oinasta ja neljäsataa karitsaa sekä syntiuhriksi koko Israelin puolesta kaksitoista kaurista, Israelin sukukuntien luvun mukaan.

18 Ja he asettivat papit ryhmittäin ja leeviläiset osastoittain Jumalan palvelukseen Jerusalemissa, niinkuin on kirjoitettuna Mooseksen kirjassa.

19 Sitten pakkosiirtolaiset viettivät pääsiäistä

ståthållaren i landet på andra sidan floden, och av Setar-Bosenai, så ock av deras medbröder.

14 Och judarnas äldste byggde vidare och hade god framgång i arbetet genom profeten Haggais och Sakarjas, Iddos sons, profetiska tal; man byggde och fullbordade det såsom Israels Gud hade befallt, och såsom Kores och Darejaves och Artasasta, den persiske konungen, hade befallt.

15 Och huset blev färdigt till den tredje dagen i månaden Adar, i konung Darejaves' sjätte regeringsår.

16 Och Israels barn, prästerna och leviterna och de övriga som hade återkommit ifrån fångenskapen, firade invigningen av detta Guds hus med glädje.

17 Och till invigningen av detta Guds hus offrade de ett hundra tjurar, två hundra vädurar och fyra hundra lamm, så ock till syndoffer för hela Israel tolv bockar, efter antalet av Israels stammar.

18 Och man anställde prästerna, efter deras skiften, och leviterna, efter deras avdelningar, till att förrätta Guds tjänst i Jerusalem, såsom det var föreskrivet i Moses bok.

19 Och de som hade återkommit ifrån

Darius the king had sent, so, forthwith, they did.

14 And, the elders of the Jews, went on building and prospering, through the prophesying of Haggai the prophet, and Zechariah son of Iddo,—they both built and finished, owing to the edict of the God of Israel, and owing to the edict of Cyrus and Darius, and Artaxerxes king of Persia.

15 And this house was finished, by the third day of the month Adar,—the which was the sixth year of the reign of Darius the king.

16 Then did the sons of Israel, the priests and the Levites, and the rest of the Sons of the Exile, keep the dedication of this house of God, with joy;

17 and offered, for the dedication of this house of God, bullocks, one hundred, rams, two hundred, lambs, four hundred,—and, he-goats, as a sin-offering for all Israel, twelve, according to the number of the tribes of Israel.

18 And they set up the priests in their divisions, and the Levites in their courses, over the service of God, which was in Jerusalem,—as it is written, in the Book of Moses.

19 And the Sons of the Exile kept the passover,—on

ensimmäisen kuun neljäntenätoista päivänä.

20 Sillä papit ja leeviläiset olivat yhtenä miehenä puhdistautuneet, niin että he kaikki olivat puhtaat. Ja he teurastivat pääsiäislampaan kaikille pakkosiirtolaisille, veljillensä papeille ja itsellensä.

21 Ja sitä söivät kaikki pakkosiirtolaisuudesta palanneet israelilaiset sekä kaikki, jotka olivat eristäytyneet maassa asuvien pakanain saastaisuudesta ja liittyneet heihin etsiäkseen Herraa, Israelin Jumalaa.

22 Ja he viettivät happamattoman leivän juhlaa seitsemän päivää iloiten, sillä Herra oli ilahuttanut heitä, kun oli kääntänyt Assurin kuninkaan sydämen heidän puolellensa, niin että hän avusti heitä Jumalan, Israelin Jumalan, temppelin rakentamistyössä.

fångenskapen höllo påskhögtid på fjortonde dagen i första månaden.
20 Ty prästerna och leviterna hade då allasammans renat sig, så att de alla voro rena; och de slaktade påskalammet för alla dem som hade återkommit ifrån fångenskapen, också för sina bröder, prästerna, likaväl som för sig själva.
21 Och de israeliter som hade återvänt ifrån fångenskapen åto därav, jämte alla sådana som hade avskilt sig från den hedniska landsbefolkningens orenhet och slutit sig till dem för att söka HERREN, Israels Gud.
22 Och de höllo det osyrade brödets högtid i sju dagar med glädje; ty HERREN hade berett dem glädje, i det att han hade vänt den assyriske konungens hjärta till dem, så att han understödde dem i arbetet på Guds, Israels Guds, hus.

the fourteenth of the first month;

20 for the priests and the Levites, had purified themselves, as one man, all of them, were pure,—so they slaughtered the passover for all the Sons of the Exile, and for their brethren the priests, and for themselves.

21 Therefore the sons of Israel who had returned from the Exile and all who had separated themselves from the impurity of the nations of the land unto them, did eat,—to seek Yahweh, God of Israel;

22 and kept the festival of unleavened cakes seven days, with joy,—for Yahweh had made them joyful, and had turned the heart of the king of Assyria towards them, to strengthen their hands, in the work of the house of God, the God of Israel.

7 luku

1 Näiden tapausten jälkeen, Persian kuninkaan Artahsastan hallituksen aikana, lähti Esra, Serajan poika, joka oli Asarjan poika, joka Hilkian poika,
2 joka Sallumin poika, joka Saadokin poika, joka Ahitubin poika,
3 joka Amarjan poika, joka Asarjan poika, joka Merajotin

1 Efter en tids förlopp, under den persiske konungen Artasastas regering, hände sig att Esra, son till Seraja, son till Asarja, son till Hilkia,
2 son till Sallum, son till Sadok, son till Ahitub,
3 son till Amarja, son till Asarja, son till Merajot,

1 Now, after these things, in the reign of Artaxerxes king of Persia, Ezra,—son of Seraiah, son of Azariah, son of Hilkiah;

2 son of Shallum, son of Zadok, son of Ahitub;

3 son of Amariah, son of Azariah, son of Meraioth;

poika,
4 joka Serahjan poika, joka Ussin poika, joka Bukkin poika,
5 joka Abisuan poika, joka Piinehaan poika, joka Eleasarin poika, joka Aaronin, ylimmäisen papin, poika -
6 tämä Esra lähti Baabelista. Hän oli kirjanoppinut, perehtynyt Mooseksen lakiin, jonka Herra, Israelin Jumala, oli antanut. Ja kuningas antoi hänelle kaikki, mitä hän halusi, koska Esran päällä oli Herran, hänen Jumalansa, käsi.

7 Myös israelilaisia ja pappeja, leeviläisiä, veisaajia, ovenvartijoita ja temppelipalvelijoita lähti Jerusalemiin kuningas Artahsastan seitsemäntenä hallitusvuotena.

8 Ja hän tuli Jerusalemiin viidennessä kuussa kuninkaan seitsemäntenä hallitusvuotena.
9 Sillä ensimmäisen kuun ensimmäisenä päivänä alkoi lähtö Baabelista; ja viidennen kuun ensimmäisenä päivänä hän tuli Jerusalemiin, koska Jumalan hyvä käsi oli hänen päällänsä.

10 Sillä Esra oli kiinnittänyt sydämensä Herran lain tutkimiseen, seuratakseen sitä ja opettaakseen Israelissa lakia ja oikeutta.
11 Tämä on jäljennös kirjeestä, jonka kuningas Artahsasta antoi pappi

4 son till Seraja, son till Ussi, son till Bucki,

5 son till Abisua, son till Pinehas, son till Eleasar, son till Aron, översteprästen --
6 det hände sig att denne Esra drog upp från Babel; han var en skriftlärd, väl förfaren i Moses lag, den som HERREN, Israels Gud, hade utgivit. Och konungen gav honom allt vad han begärde, eftersom HERRENS, hans Guds, hand var över honom.
7 Också en del av Israels barn och av prästerna, leviterna, sångarna, dörrvaktarna och tempelträlarna drog upp till Jerusalem i Artasastas sjunde regeringsår.

8 Och han kom till Jerusalem i femte månaden, i konungens sjunde regeringsår.
9 Ty på första dagen i första månaden blev det bestämt att man skulle draga upp från Babel; och på första dagen i femte månaden kom han till Jerusalem, eftersom Guds goda hand var över honom.
10 Ty Esra hade vänt sitt hjärta till att begrunda HERRENS lag och göra efter den, och till att i Israel undervisa i lag och rätt.
11 Så stod nu skrivet i den skrivelse som konung Artasasta gav åt prästen

4 son of Zerahiah, son of Uzzi, son of Bukki;

5 son of Abishua, son of Phinehas, son of Eliazar, son of Aaron the first priest; —
6 this Ezra, came up out of Babylon, he, being a ready scribe in the law of Moses, which Yahweh God of Israel had given,—and the king gave him, according to the hand of Yahweh his God upon him, all his request.

7 So then there came up some of the sons of Israel, and some of the priests and the Levites and the singers and the doorkeepers and the Nethinim, unto Jerusalem,—in the seventh year of Artaxerxes the king.
8 And he entered Jerusalem, in the fifth month,—the same, was the seventh year of the king.
9 For, on the first of the first month, was a beginning made of coming up from Babylon,—and, on the first of the fifth month, entered he into Jerusalem, according to the good hand of his God upon him.
10 For, Ezra, had settled his heart, to study the law of Yahweh, and to do [it], — and to teach in Israel, statute and regulation.
11 Now, this, is a copy of the letter which King Artaxerxes gave, to Ezra the

Esralle, kirjanoppineelle, joka oli Herran Israelille antamien käskyjen ja ohjeitten tuntija:

Esra, den skriftlärde, som var lärd i det som HERREN hade bjudit och stadgat för Israel:

priest the scribe,—the scribe of the words of the commandments of Yahweh, and of his statutes, for Israel:—

12 Artahsasta, kuningasten kuningas, pappi Esralle, taivaan Jumalan lain tuntijalle, ja niin edespäin.

12 »Artasasta, konungarnas konung, till prästen Esra, den i himmelens Guds lag lärde, o. s. v. med övlig fortsättning.

12 Artaxerxes, king of kings, Unto Ezra the priest, scribe of the law of the God of the heavens—To despatch and so forth.

13 Minä annan käskyn, että minun valtakunnassani jokainen Israelin kansan jäsen ja sen papit ja leeviläiset, jotka ovat halukkaat lähtemään Jerusalemiin, lähteköot sinun kanssasi,

13 Jag giver härmed befallning att var och en i mitt rike av Israels folk och av dess präster och leviter, som är villig att fara till Jerusalem, må fara med dig,

13 From me, is issued an edict, that, every one in my kingdom, of the people of Israel, and of their priests and the Levites, who is minded of his own freewill to go to Jerusalem, with thee, let him go.

14 koska kuningas ja hänen seitsemän neuvonantajaansa ovat lähettäneet sinut tarkastamaan, ovatko olot Juudassa ja Jerusalemissa sinun Jumalasi lain mukaiset, joka on sinun kädessäsi,

14 alldenstund du är sänd av konungen och hans sju rådgivare till att hålla undersökning om Juda och Jerusalem efter din Guds lag, som är i din hand,

14 Forasmuch as, from before the king and his seven counselors, thou art sent, to enquire concerning Judah and as to Jerusalem,—by the law of thy God which is in thy hand;

15 ja viemään sinne hopean ja kullan, minkä kuningas ja hänen neuvonantajansa ovat antaneet vapaaehtoisena lahjana Israelin Jumalalle, jonka asumus on Jerusalemissa,

15 och till att föra dit det silver och guld som konungen och hans rådgivare av fritt beslut hava givit åt Israels Gud, vilken har sin boning i Jerusalem,

15 and to carry the silver and gold which the king and his counselors have freely offered unto the God of Israel, who, in Jerusalem, hath his habitation;

16 ja myös kaiken hopean ja kullan, minkä saat koko Baabelin maakunnasta, sekä ne vapaaehtoiset lahjat, jotka kansa ja papit antavat Jumalansa temppeliin Jerusalemiin.

16 så ock allt det silver och guld som du kan få i hela Babels hövdingdöme, tillika med de frivilliga gåvor som folket och prästerna giva till sin Guds hus i Jerusalem.

16 and all the silver and the gold, which thou shalt find, in all the province of Babylon,—with the freewill offering of the people and of the priests offered willingly for the house of their God which is in Jerusalem,

17 Osta siis näillä rahoilla mitä tunnollisimmin härkiä, oinaita ja karitsoita ynnä niihin kuuluvia ruoka- ja

17 Alltså skall du nu för dessa penningar såsom en redlig man köpa tjurar, vädurar och lamm, jämte

17 therefore, with all diligence, shalt thou buy—with this silver—bullocks, rams, lambs, with their

juomauhreja; ja uhraa ne teidän Jumalanne temppelin alttarilla Jerusalemissa.

sådant som behöves till dithörande spisoffer och drickoffer; och detta skall du offra på altaret i eder Guds hus i Jerusalem.

meal–offerings, and their drink–offerings,—and shalt offer them upon the altar of the house of your God which is in Jerusalem;

18 Ja mitä sinä ja sinun veljesi näette hyväksi tehdä hopean ja kullan tähteillä, se tehkää Jumalanne tahdon mukaan.

18 Och vad du och dina bröder finnen för gott att göra med det silver och guld som bliver över, det mån I göra efter eder Guds vilja.

18 and, whatsoever, unto thee and unto thy brethren, shall seem good, with the rest of the silver and the gold, to do, according to the pleasure of your God, shall ye do.

19 Ne kalut, jotka sinulle annetaan jumalanpalvelusta varten sinun Jumalasi temppelissä, jätä Jerusalemin Jumalan eteen.

19 Och alla de kärl som givas dig till tempeltjänsten i din Guds hus skall du avlämna inför Jerusalems Gud.

19 And, the utensils which are freely given to thee for the service of the house of thy God, put thou back, before the God of Jerusalem.

20 Ja muut Jumalasi temppelin tarpeet, joita joudut suorittamaan, sinä saat suorittaa kuninkaan aarrekammiosta.

20 Och vad du måste utbetala för det som härutöver behöves till din Guds hus, det må du låta utbetala ur konungens skattkammare.

20 And, the rest of the need of the house of thy God, which it shall fall to thee to give, thou shalt give, out of the treasure–house of the king.

21 Ja minä, kuningas Artahsasta, annan käskyn kaikille aarteistojen vartijoille tuolla puolella Eufrat-virran: 'Kaikki, mitä pappi Esra, taivaan Jumalan lain tuntija, teiltä pyytää, se tunnollisesti toimitettakoon:

21 Och jag, konung Artasasta, giver härmed befallning till alla skattmästare i landet på andra sidan floden att allt vad prästen Esra, den i himmelens Guds lag lärde, begär av eder, det skall redligt göras och givas,

21 And, from me myself, Artaxerxes the king, issueth an edict, to all the treasurers who are Beyond the River,—that, whatsoever Ezra the priest the scribe of the law of the God of the heavens shall ask of you, with diligence, shall it be done:

22 hopeata aina sataan talenttiin, nisuja sataan koor-mittaan, viiniä sataan bat-mittaan, öljyä sataan bat-mittaan saakka, niin myös suoloja ilman määrää.

22 ända till hundra talenter silver, hundra korer vete, hundra bat vin och hundra bat olja, så ock salt utan särskild föreskrift.

22 unto a hundred talents of silver, and unto a hundred measures of wheat, and unto a hundred baths of wine, and unto a hundred baths of oil,—and salt without limit.

23 Kaikki, mitä taivaan Jumala käskee, tehtäköön taivaan Jumalan temppelille täsmällisesti, ettei viha kohtaisi kuninkaan ja hänen

23 Allt vad himmelens Gud befaller skall noggrant göras och givas till himmelens Guds hus, för att icke vrede må komma över konungens

23 Whatsoever is due to an edict of the God of the heavens, let it be done diligently, for the house of the God of the heavens,—

poikiensa valtakuntaa.

och hans söners rike.

for wherefore should there be wrath against the realm of the king and his sons?

24 Vielä tehdään teille tiettäväksi, ettei kukaan ole oikeutettu vaatimaan rahaveroa, luonnontuotteita tai tierahoja yhdeltäkään papilta tai leeviläiseltä, veisaajalta, ovenvartijalta, temppelipalvelijalta tai muulta tämän Jumalan temppelin tehtäviä toimittavalta.'

24 Och vi göra eder veterligt att ingen skall hava makt att lägga skatt, tull eller vägpenningar på någon präst eller levit, sångare, dörrvaktare, tempelträl eller annan tjänare i detta Guds hus.

24 And, you, we do certify, that, as touching any of the priests or the Levites, the singers, the doorkeepers, the Nethinim, or the servitors of this house of God, tribute, excise or toll, shall it not be competent to impose upon them.

25 Ja sinä, Esra, aseta Jumalasi viisauden mukaan, joka on sinun kädessäsi, tuomareita ja lakimiehiä tuomitsemaan kaikkea kansaa tuolla puolella Eufrat-virran, kaikkia, jotka tuntevat sinun Jumalasi lain; ja niille, jotka eivät sitä tunne, opettakaa sitä.

25 Och du, Esra, må, efter din Guds vishet, den som har blivit dig betrodd, förordna domare och lagkloke till att döma allt folket i landet på andra sidan floden, alla dem som känna din Guds lagar; och om någon icke känner dessa, skolen I lära honom dem.

25 And, thou, Ezra, according to the wisdom of thy God that is in thy hand, appoint thou judges and magistrates, who shall administer justice to all the people that are Beyond the River, to all who know the law of thy God,—and, whoso knoweth not, ye shall teach.

26 Ja jokainen, joka ei seuraa sinun Jumalasi lakia ja kuninkaan lakia, tuomittakoon tarkoin harkiten joko kuolemaan tai karkoitukseen, rahasakkoon tai vankeuteen.

26 Och var och en som icke gör efter din Guds lag och konungens lag, över honom skall dom fällas med rättvisa, vare sig till död eller till landsförvisning eller till penningböter eller till fängelse.»

26 But, whosoever shall not do the law of thy God and the law of the king, speedily, let, penalty, be exacted from him,—whether to death, or to banishment, or to confiscation of goods, or to imprisonment.

27 Kiitetty olkoon Herra, meidän isiemme Jumala, joka on pannut kuninkaan sydämeen, että hänen on kaunistettava Herran temppeliä Jerusalemissa

27 Lovad vare HERREN, våra fäders Gud, som ingav konungen sådant i hjärtat, nämligen att han skulle förhärliga HERRENS hus i Jerusalem,

27 Blessed be Yahweh, God of our fathers,—who hath put the like of this into the heart of the king, to beautify the house of Yahweh, which is in Jerusalem;

28 ja joka on suonut minun saavuttaa kuninkaan, hänen neuvonantajainsa ja kaikkien kuninkaan mahtavain ruhtinasten suosion. Ja minä rohkaisin mieleni, koska Herran, minun Jumalani, käsi

28 och som lät mig finna nåd inför konungen och hans rådgivare och inför alla konungens mäktiga hövdingar! Och jag kände mig frimodig, eftersom HERRENS, min Guds, hand

28 and, unto me, hath extended lovingkindness, before the king and his counselors, yea all the valiant captains of the king,—I, therefore have emboldened myself,

oli minun päälläni, ja minä kokosin Israelista päämiehiä lähtemään kanssani.

var över mig, och jag församlade en del av huvudmännen i Israel till att draga upp med mig.

according to the hand of Yahweh my God upon me, and gathered out of Israel, chief men, to go up with me.

8 luku

1 Nämä olivat ne heidän perhekunta-päämiehensä ja heidän sukuluetteloihinsa merkityt, jotka kuningas Artahsastan hallituksen aikana lähtivät minun kanssani Baabelista:
2 Piinehaan jälkeläisiä Geersom; Itamarin jälkeläisiä Daniel; Daavidin jälkeläisiä Hattus;
3 Sekanjan jälkeläisiä, Paroksen jälkeläisiä, Sakarja ja hänen kanssaan sata viisikymmentä sukuluetteloihin merkittyä miestä;
4 Pahat-Mooabin jälkeläisiä Eljoenai, Serahjan poika, ja hänen kanssaan kaksisataa miestä;
5 Sekanjan jälkeläisiä Jahasielin poika ja hänen kanssaan kolmesataa miestä;

6 Aadinin jälkeläisiä Ebed, Joonatanin poika, ja hänen kanssaan viisikymmentä miestä;
7 Eelamin jälkeläisiä Jesaja, Ataljan poika, ja hänen kanssaan seitsemänkymmentä miestä;
8 Sefatjan jälkeläisiä Sebadja, Miikaelin poika, ja hänen kanssaan kahdeksankymmentä miestä;
9 Jooabin jälkeläisiä Obadja, Jehielin poika, ja hänen

1 Och dessa voro de huvudmän för familjerna, som under konung Artasastas regering med mig drogo upp från Babel, och så förhöll det sig med deras släkter:
2 Av Pinehas' barn Gersom; av Itamars barn Daniel; av Davids barn Hattus;

3 av Sekanjas barn, av Pareos' barn, Sakarja och med honom i släktregistret upptagna män, ett hundra femtio;
4 av Pahat-Moabs barn Eljoenai, Serajas son, och med honom två hundra män;
5 av Sekanjas barn Jahasiels son och med honom tre hundra män;

6 av Adins barn Ebed, Jonatans son, och med honom femtio män;

7 av Elams barn Jesaja, Ataljas son, och med honom sjuttio män;

8 av Sefatjas barn Sebadja, Mikaels son, och med honom åttio män;

9 av Joabs barn Obadja, Jehiels son och med honom

1 Now, these, are their ancestral heads, and their genealogical register,—even of those who came up with me, in the reign of Artaxerxes the king, out of Babylon:—
2 Of the sons of Phinehas, Gershom, of the sons of Ithamar, Daniel,—of the sons of David, Hattush;
3 Of the sons of Shecaniah, of the sons of Parosh, Zechariah,—and, with him—by genealogical registry of males, a hundred and fifty:
4 Of the sons of Pahath-moab, Eliehoenai, son of Zerahiah,—and, with him, two hundred males;
5 Of the sons of Zattu, Shecaniah, the son of Jehaziel,—and, with him, three hundred males;
6 And, of the sons of Adin, Ebed, son of Jonathan,—and, with him, fifty males;

7 And, of the sons of Elam, Jeshaiah, son of Athaliah,—and, with him, seventy males;
8 And, of the sons of Shephatiah, Zebadiah, son of Michael,—and, with him, eighty males;
9 Of the sons of Joab, Obadiah, son of Jehiel, and,

kanssaan kaksisataa kahdeksantoista miestä;

10 Selomitin jälkeläisiä Joosifjan poika ja hänen kanssaan sata kuusikymmentä miestä;

11 Beebain jälkeläisiä Sakarja, Beebain poika, ja hänen kanssaan kaksikymmentä kahdeksan miestä;

12 Asgadin jälkeläisiä Joohanan, Hakkatanin poika, ja hänen kanssaan sata kymmenen miestä;

13 Adonikamin jälkeläisiä myöhemmin tulleet, joiden nimet olivat Elifelet, Jeguel ja Semaja, ja heidän kanssaan kuusikymmentä miestä;

14 Bigvain jälkeläisiä Uutai ja Sabbud ja heidän kanssaan seitsemänkymmentä miestä.

15 Ja minä kokosin heidät joelle, joka juoksee Ahavaan päin, ja me olimme siellä leiriytyneinä kolme päivää. Mutta kun minä tarkkasin kansaa ja pappeja, en löytänyt sieltä yhtään leeviläistä.

16 Silloin minä lähetin päämiehet Elieserin, Arielin, Semajan, Elnatanin, Jaaribin, Elnatanin, Naatanin, Sakarjan ja Mesullamin sekä opettajat Joojaribin ja Elnatanin

17 ja käskin heidän mennä päämies Iddon luo Kaasifjan paikkakunnalle; ja minä panin heidän suuhunsa sanat, jotka heidän oli puhuttava veljilleen

två hundra aderton män;

10 av Selomits barn Josifjas son och med honom ett hundra sextio män;

11 av Bebais barn Sakarja, Bebais son, och med honom tjuguåtta män;

12 av Asgads barn Johanan, Hackatans son, och med honom ett hundra tio män;

13 av Adonikams barn de sistkomna, vilka hette Elifelet, Jegiel och Semaja, och med dem sextio män;

14 av Bigvais barn Utai och Sabbud och med dem sjuttio män.

15 Och jag församlade dessa till den ström som flyter till Ahava, och vi voro lägrade där i tre dagar. Men när jag närmare gav akt på folket och prästerna, fann jag där ingen av Levi barn.

16 Då sände jag åstad huvudmännen Elieser, Ariel, Semaja, Elnatan, Jarib, Elnatan, Natan, Sakarja och Mesullam och lärarna Jojarib och Elnatan;

17 jag bjöd dem gå till Iddo, huvudmannen i Kasifja, och jag lade dem i munnen de ord som de skulle tala till Iddo och hans broder

with him, two hundred and eighteen males;

10 And, of the sons of Bani, Shelomith, son of Josiphiah,—and, with him, a hundred and sixty males;

11 And, of the sons of Bebai, Zechariah, son of Bebai, and, with him, twenty–eight males;

12 And, of the sons of Azgad, Johanan, son of Hakkatan,—and, with him, a hundred and ten males;

13 And, of the later sons of Adonikam, these being their names, Eliphelet, Jeuel, and Shemaiah,—and, with them, sixty males;

14 And, of the sons of Bigvai, Uthai and Zabbud,—and, with him, seventy males.

15 And I gathered them together, unto the river that cometh into Ahava, and we encamped there three days,—and I informed myself among the people and the priests, and, of the sons of Levi, found I none there.

16 So I sent for Eliezer, for Ariel, for Shemaiah, and for Elnathan, and for Jarib, and for Elnathan, and for Nathan, and for Zechariah, and for Meshullam, chief men,—also for Joiarib and for Elnathan, teachers.

17 And I sent them forth unto Iddo the chief, at the place Casiphia,—and I put into their mouth words, to speak unto Iddo and his

Iddolle ja temppelipalvelijoille, Kaasifjan paikkakunnalla, että he toisivat meille palvelijoita meidän Jumalamme temppeliä varten.
18 Ja koska meidän Jumalamme hyvä käsi oli meidän päällämme, toivat he meille ymmärtäväisen miehen, joka oli Mahlin, Leevin pojan ja Israelin pojan pojan, jälkeläisiä, ja Seerebjan poikineen ja veljineen, kahdeksantoista miestä,
19 ja Hasabjan ja hänen kanssaan Jesajan, joka oli Merarin jälkeläisiä, veljineen ja poikineen, kaksikymmentä,
20 niin myös temppelipalvelijoista, jotka Daavid ja päämiehet olivat antaneet leeviläisille palvelemaan heitä, kaksisataa kaksikymmentä temppelipalvelijaa, kaikki nimeltä mainittuja.
21 Minä kuulutin siellä Ahava-joella paaston, että me nöyrtyisimme Jumalamme edessä ja anoisimme häneltä suotuisaa matkaa itsellemme, vaimoillemme ja lapsillemme ja kaikelle omaisuudellemme.

22 Sillä minua hävetti pyytää kuninkaalta sotaväkeä ja ratsumiehiä auttamaan meitä vihollisia vastaan matkalla, koska me olimme sanoneet kuninkaalle näin: Meidän Jumalamme käsi on kaikkien päällä, jotka etsivät häntä, heidän parhaakseen; mutta hänen voimansa ja vihansa on kaikkia vastaan, jotka hylkäävät hänet.

och till tempelträlarna i Kasifja, på det att man skulle sända till oss tjänare för vår Guds hus.

18 Och eftersom vår Guds goda hand var över oss, sände de till oss en förståndig man av Mahelis, Levis sons, Israels sons, barn, ävensom Serebja med hans söner och bröder, aderton män,

19 vidare Hasabja och med honom Jesaja, av Meraris barn, med dennes bröder och deras söner, tjugu män,
20 så ock två hundra tjugu tempelträlar, alla namngivna, av de tempelträlar som David och hans förnämsta män hade givit till leviternas tjänst.

21 Och jag lät där, vid Ahavaströmmen, lysa ut en fasta, för att vi skulle ödmjuka oss inför vår Gud, till att av honom utbedja oss en lyckosam resa för oss och våra kvinnor och barn och all vår egendom.
22 Ty jag blygdes för att av konungen begära krigsfolk och ryttare till att hjälpa oss mot fiender på vägen, eftersom vi hade sagt till konungen: »Vår Guds hand är över alla dem som söka honom, och så går det dem väl, men hans makt och hans vrede äro emot alla dem som övergiva honom.»

brethren the Nethinim, at the place Casiphia, to bring unto us attendants for the house of our God.

18 So they brought unto us, according to the good hand of our God upon us, a man of discretion, of the sons of Mahli, son of Levi, son of Israel,—and Sherebiah, and his sons and his brethren, eighteen;

19 and Hashabiah, and, with him, Jeshaiah, of the sons of Merari,—his brethren and their sons, twenty;
20 and, of the Nethinim whom David and the rulers had given for the service of the Levites, Nethinim, two hundred and twenty,—all of them, expressed by name.

21 Then proclaimed I there a fast, by the river Ahava, that we might humble ourselves before our God,—to seek of him a smooth way, for us and for our little ones, and for all our substance.
22 For I was ashamed to ask of the king, a band of soldiers and horsemen, to help us against the enemy in the way, because we had spoken unto the king, saying, The hand of our God, is upon all who seek him, for good, But, his power and his anger, are against all who forsake him.

23 Niin me paastosimme ja anoimme tätä Jumalaltamme, ja hän kuuli meidän rukouksemme.

24 Ja minä valitsin pappien päämiehistä kaksitoista, nimittäin Seerebjan ja Hasabjan ja heidän kanssaan kymmenen heidän veljistään,

25 ja punnitsin heille hopean ja kullan ja kalut, sen antimen, jonka kuningas ja hänen neuvonantajansa ja ruhtinaansa ja kaikki siellä olevat israelilaiset olivat antaneet meidän Jumalamme temppeliä varten.
26 Minä punnitsin heille käteen hopeata kuusisataa viisikymmentä talenttia sekä hopeakaluja sata talenttia ja kultaa sata talenttia,

27 kaksikymmentä kultapikaria, arvoltaan tuhat dareikkia, sekä kaksi hienoa, kullankiiltävää vaskiastiaa, kallisarvoista kuin kulta.
28 Ja minä sanoin heille: Te olette pyhitetyt Herralle, ja kalut ovat pyhitetyt; ja hopea ja kulta on vapaaehtoinen lahja Herralle, teidän isienne Jumalalle.

29 Vartioikaa siis niitä ja säilyttäkää ne, kunnes punnitsette ne pappien päämiesten ja leeviläisten ja Israelin perhekunta-päämiesten edessä Jerusalemissa, Herran temppelin kammioissa.

23 Därför fastade vi och sökte hjälp av vår Gud, och han bönhörde oss.

24 Och jag avskilde tolv av de översta bland prästerna, så ock Serebja och Hasabja och med dem tio av deras bröder.

25 Och jag vägde upp åt dem silvret och guldet och kärlen, den gärd till vår Guds hus, som hade blivit given av konungen och hans rådgivare och hövdingar och av alla de israeliter som voro där.
26 Jag vägde upp åt dem sex hundra femtio talenter silver jämte silverkärl till ett värde av ett hundra talenter, så ock ett hundra talenter guld,
27 därtill tjugu bägare av guld, till ett värde av tusen dariker, samt två kärl av fin, glänsande koppar, dyrbara såsom guld.
28 Och jag sade till dem: »I ären helgade åt HERREN, och kärlen äro helgade, och silvret och guldet är en frivillig gåva åt HERREN, edra fäders Gud.

29 Så vaken däröver och bevaren det, till dess I fån väga upp det i Jerusalem inför de översta bland prästerna och leviterna och de översta inom Israels familjer, i kamrarna i HERRENS hus.»

23 So we fasted and sought of our God, concerning this,—and he suffered himself to be entreated by us.
24 Then I separated, from among the rulers of the priests, twelve,—even Sherebiah, Hashabiah, and, with them, from among their brethren, ten;
25 and weighed unto them, the silver and the gold, and the utensils,—the heave-offering for the house of our God, which the king and his counselors and his rulers and all Israel who were present, had offered:
26 I even weighed unto their hand, of silver, six hundred and fifty talents, and, of utensils of silver, a hundred talents,—of gold, a hundred talents;
27 and, bowls of gold, twenty, of a thousand drams,—and, utensils of fine bright bronze, two, precious as gold.
28 Then said I unto them, Ye, are hallowed unto Yahweh, and, the utensils, are hallowed,—and, the silver and the gold, are a freewill offering, unto Yahweh, God of your fathers:
29 Watch and guard, until ye weigh [them] before the rulers of the priests and the Levites and the ancestral rulers of Israel, in Jerusalem,—in the chambers of the house of Yahweh.

30 Niin papit ja leeviläiset ottivat vastaan punnitun hopean ja kullan ja kalut viedäkseen ne Jerusalemiin, meidän Jumalamme temppeliin.
31 Sitten me lähdimme liikkeelle Ahava-joelta ensimmäisen kuun kahdentenatoista päivänä mennäksemme Jerusalemiin. Ja meidän Jumalamme käsi oli meidän päällämme, ja hän pelasti meidät vihollisten käsistä ja väijytyksistä tiellä.
32 Ja me tulimme Jerusalemiin ja olimme siellä alallamme kolme päivää.
33 Mutta neljäntenä päivänä punnittiin hopea ja kulta ja kalut meidän Jumalamme temppelissä pappi Meremotille, Uurian pojalle, käteen; ja hänen kanssaan oli Eleasar, Piinehaan poika, ja heidän kanssansa leeviläiset Joosabad, Jeesuan poika, ja Nooadja, Binnuin poika.
34 Kaikki punnittiin lukumäärän ja painon mukaan, ja koko paino kirjoitettiin silloin muistiin.
35 Ja vankeudesta tulleet pakkosiirtolaiset uhrasivat polttouhreiksi Israelin Jumalalle kaksitoista härkää koko Israelin puolesta, yhdeksänkymmentä kuusi oinasta, seitsemänkymmentä seitsemän karitsaa ja kaksitoista syntiuhrikaurista, kaikki polttouhriksi Herralle.

36 Ja he jättivät kuninkaan määräykset kuninkaan

30 Då togo prästerna och leviterna emot det uppvägda, silvret och guldet och kärlen, för att de skulle föra det till Jerusalem, till vår Guds hus.
31 Och vi bröto upp från Ahavaströmmen på tolfte dagen i första månaden för att draga till Jerusalem; och vår Guds hand var över oss och räddade oss undan fiender och försåt på vägen.

32 Och vi kommo till Jerusalem och blevo stilla där i tre dagar.
33 Men på fjärde dagen uppvägdes silvret och guldet och kärlen i vår Guds hus, och överlämnades åt prästen Meremot, Urias son, och jämte honom åt Eleasar, Pinehas' son, och jämte dessa åt leviterna Josabad, Jesuas son, och Noadja, Binnuis som --

34 alltsammans efter antal och vikt, och hela vikten blev då upptecknad.

35 De landsflyktiga som hade återkommit ifrån fångenskapen offrade nu till brännoffer åt Israels Gud tolv tjurar för hela Israel, nittiosex vädurar, sjuttiosju lamm och tolv syndoffersbockar, alltsammans till brännoffer åt HERREN.

36 Och de överlämnade konungens påbud åt

30 So the priests and the Levites accepted the weight of the silver and the gold, and the utensils,—to bring to Jerusalem, unto the house of our God.
31 Then brake we up from the river of Ahava, on the twelfth of the first month, to journey unto Jerusalem,—and, the hand of our God, was upon us, and he delivered us from the grasp of the enemy and of the lier in wait, by the way.
32 So we came to Jerusalem,—and we rested there, three days.
33 And, on the fourth day, was weighed—the silver and the gold and the utensils, in the house of our God, unto the hand of Meremoth son of Uriah, the priest, and, with him, was Eleazar son of Phinehas,—and, with them, were Jozabad son of Jeshua and Noadiah son of Binnui, Levites:
34 by the number and by the weight of the whole,—and all the weight, was written down, at that time.
35 They who came in out of the captivity, Sons of the Exile, offered as ascending-sacrifices unto the God of Israel—bullocks twelve for all Israel, rams ninety-six, young sheep seventy-seven, he-goats for bearing sin, twelve,—the whole, as an ascending-sacrifice unto Yahweh.
36 Then delivered they the decrees of the king, unto

satraapeille ja käskynhaltijoille, jotka olivat tällä puolella Eufrat-virran, ja nämä avustivat kansaa ja Jumalan temppeliä.

konungens satraper och åt ståthållarna i landet på andra sidan floden, och dessa gåvo understöd åt folket och åt Guds hus.

the satraps of the king, and the pashas Beyond the River,—and they upheld the people and the house of God.

9 luku

1 Kun tämä oli suoritettu loppuun, astuivat päämiehet minun tyköni ja sanoivat: Ei kansa, ei Israel eivätkä papit ja leeviläiset ole eristäytyneet maan kansoista ja niiden kauhistavista teoista - ei kanaanilaisista, heettiläisistä, perissiläisistä, jebusilaisista, ammonilaisista, mooabilaisista, egyptiläisistä eikä amorilaisista.

1 Sedan allt detta hade skett, trädde några av furstarna fram till mig och sade: »Varken folket i Israel eller prästerna och leviterna hava hållit sig avskilda från de främmande folken, såsom tillbörligt hade varit för de styggelsers skull som hava bedrivits av dem, av kananéerna, hetiterna, perisséerna, jebuséerna, ammoniterna, moabiterna, egyptierna och amoréerna.

1 Now, when these things were ended, the rulers drew near unto me, saying, The people of Israel and the priests and the Levites have not kept themselves separate from the peoples of the lands,—in view of their abominations–even of the Canaanites, the Hittites, the Perizzites, the Jebusites, the Ammonites, the Moabites, the Egyptians, and the Amorites;

2 Sillä näiden tyttäriä he ovat ottaneet itsellensä ja pojillensa vaimoiksi, ja niin on pyhä siemen sekaantunut maan kansoihin. Ja päämiesten ja esimiesten käsi on ollut ensimmäisenä tässä uskottomassa menossa.

2 Ty av deras döttrar hava de tagit hustrur åt sig och åt sina söner, och så har det heliga släktet blandat sig med de främmande folken; och furstarna och föreståndarna hava varit de första att begå sådan otrohet.»

2 for they have taken of their daughters, for themselves and for their sons, so that the holy seed have intermingled themselves among the peoples of the lands,—and, the hand of the rulers and the deputies, hath, in this unfaithfulness, been, foremost.

3 Kun minä tämän kuulin, repäisin minä vaatteeni ja viittani, revin pääni hiuksia ja partaani ja istuin tyrmistyneenä.

3 När jag nu hörde detta, rev jag sönder min livrock och min kåpa och ryckte av mig huvudhår och skägg och blev sittande i djup sorg.

3 When I heard this thing, I rent my garment, and my robe,—and tore out of the hair of my head and my beard, and sat stunned.

4 Ja minun luokseni kokoontuivat kaikki, jotka pelkäsivät sitä, mitä Israelin Jumala oli puhunut pakkosiirtolaisten uskottomuudesta, ja minä jäin istumaan tyrmistyneenä

4 Och alla de som fruktade för vad Israels Gud hade talat mot sådan otrohet som den de återkomna fångarna hade begått, de församlade sig till mig, under det att jag förblev

4 Then, unto me, were gathered, all who trembled at the words of the God of Israel, concerning the unfaithfulness of them who had been exiled,—but, I, sat stunned, until the evening

ehtoouhriin asti.

sittande i min djupa sorg ända till tiden för aftonoffret.

gift.

5 Mutta ehtoouhrin aikana minä nousin nöyryyttämästä itseäni ja polvistuin, repäisin vaatteeni ja viittani ja ojensin käteni Herran, Jumalani, puoleen,

5 Men vid tiden för aftonoffret stod jag upp från min bedrövelse och rev sönder min livrock och min kåpa; därefter föll jag ned på mina knän och uträckte mina händer till HERREN, min Gud,

5 And, at the evening gift, I arose from mine affliction, which had been accompanied by the rending of my garment and my robe,—and I bowed upon my knees, and spread forth my hands unto Yahweh my God;

6 ja minä sanoin: Jumalani, minä olen häpeissäni enkä kehtaa kohottaa kasvojani sinun puoleesi, minun Jumalani; sillä meidän rikkomuksemme ovat nousseet päämme ylitse ja meidän syyllisyytemme on kohonnut taivaaseen asti.

6 och sade: »Min Gud, jag skämmes och blyges för att upplyfta mitt ansikte till dig, min Gud, ty våra missgärningar hava växt oss över huvudet, och vår skuld är stor allt upp till himmelen.

6 and said, O my God, I turn pale and am ashamed, to lift up, O my God, my face unto thee,—for, our iniquities, have multiplied above the head, and our guilt hath magnified itself unto the heavens.

7 Isiemme päivistä aina tähän päivään asti on meidän syyllisyytemme ollut suuri; ja rikkomustemme tähden on meidät, meidän kuninkaamme ja pappimme annettu maan kuningasten käsiin miekan, vankeuden, ryöstön ja häpeän alaisiksi, niinkuin tähän päivään saakka on tapahtunut.

7 Från våra fäders dagar ända till denna dag hava vi varit i stor skuld, och genom våra missgärningar hava vi, med våra konungar och präster, blivit givna i främmande konungars hand, och hava drabbats av svärd, fångenskap, plundring och skam, såsom det går oss ännu i dag.

7 Since the days of our fathers, we, have been in great guilt, until this day,—and, for our iniquities, have we been given up—we, our kings, our priests,—into the hand of the kings of the lands, by sword and by captivity and by spoiling and by a turning pale of face, as at this day.

8 Mutta nyt on meille hetkiseksi tullut armo Herralta, meidän Jumalaltamme, koska hän on sallinut pelastuneen joukon meistä jäädä jäljelle ja antanut meille jalansijan pyhässä paikassansa, että hän, meidän Jumalamme, valaisisi meidän silmämme ja soisi meidän hiukan hengähtää orjuudessamme.

8 Men nu har ett litet ögonblick nåd vederfarits oss från HERREN, vår Gud, så att han har låtit en räddad skara bliva kvar av oss, och givit oss fotfäste på sin heliga plats, för att han, vår Gud, så skulle låta ljus gå upp för våra ögon och giva oss något litet andrum i vår träldom.

8 And, now, for a very little moment, hath come favour from Yahweh our God, in leaving to us a remnant to escape, and in giving to us a nail in his holy place,—that our God may enlighten our eyes, and give us a little reviving in our bondage.

9 Sillä orjia me olemme; mutta orjuudessamme ei

9 Ty trälar äro vi, men i vår träldom har vår Gud

9 For, bondmen, we are, but, in our bondage, hath

meidän Jumalamme ole meitä hyljännyt, vaan on suonut meidän saavuttaa Persian kuningasten suosion ja hengähtää, pystyttääksemme Jumalamme temppelin ja kohottaaksemme sen raunioistaan, ja on antanut meille suojatun paikan Juudassa ja Jerusalemissa.

icke övergivit oss, utan han har låtit oss finna nåd inför Persiens konungar, så att de hava givit oss andrum till att upprätta vår Guds hus och bygga upp dess ruiner och bereda oss en hägnad plats i Juda och Jerusalem.

our God not forsaken us,—but extended unto us lovingkindness before the kings of Persia, to give us a reviving, to set up on high the house of our God, to raise up the desolations thereof, and to give us a wall in Judah and in Jerusalem.

10 Ja nyt, Jumalamme, mitä me sanomme kaiken tämän jälkeen? Mehän olemme hyljänneet sinun käskysi,

10 Och vad skola vi nu säga, o vår Gud, efter allt detta? Vi hava ju övergivit dina bud,

10 But, now, what can we say, O our God, after this? for we have forsaken thy commandments,

11 jotka sinä olet antanut palvelijaisi, profeettain, kautta, sanoen: 'Maa, jota te menette ottamaan omaksenne, se maa on saastainen maan kansojen saastaisuuden tähden ja niitten kauhistavien tekojen tähden, joilla he saastaisuudessansa ovat täyttäneet sen äärestä ääreen.

11 dem som du gav genom dina tjänare profeterna, i det du sade: 'Det land dit I nu kommen, för att taga det i besittning, är ett besmittat land, genom de främmande folkens besmittelse, och genom de styggelser med vilka de i sin orenhet hava uppfyllt det från den ena ändan till den andra.

11 which thou didst command by the hand of thy servants the prophets, saying, As for the land which, ye, are entering to possess, an impure land, it is, with the impurity of the peoples of the lands,—with their abominations, which have filled it from one end to the other, with their uncleanness.

12 Älkää siis antako tyttäriänne heidän pojillensa älkääkä ottako heidän tyttäriänsä pojillenne vaimoiksi. Älkää myös koskaan harrastako heidän menestystään ja onneansa, että te vahvistuisitte ja saisitte syödä parasta, mitä maassa on, ja jättäisitte sen perinnöksi lapsillenne ikuisiksi ajoiksi.'

12 Så given nu icke edra döttrar åt deras söner, och tagen icke deras döttrar till hustrur åt edra söner. Ja, I skolen aldrig fråga efter deras välfärd och lycka -- detta på det att I mån bliva starka, så att I fån äta av landets goda och lämna det till besittning åt edra barn för evärdlig tid.'

12 Now, therefore, your daughters, do not ye give to their sons, and, their daughters, do not ye take for your sons, neither shall ye seek their prosperity nor their pleasure unto times age-abiding,—to the end ye may become strong, and may eat the good of the land, and may suffer your children to possess it, unto times age-abiding.

13 Kaiken sen jälkeen, mikä on meitä kohdannut pahojen tekojemme ja suuren syyllisyytemme tähden - ja kuitenkin sinä, Jumalamme, olet jättänyt huomioon

13 Skulle vi väl nu, efter allt vad som har kommit över oss genom våra onda gärningar och genom den stora skuld vi hava ådragit oss, och sedan du, vår Gud,

13 And, after all that hath come upon us, for our wicked doings, and for our great guilt—For, thou, O our God, hast spared us, punishing us less than our

ottamatta meidän rikkomuksiamme ja olet sallinut meistä tämmöisen joukon pelastua -

har skonat oss mer än våra missgärningar förtjänade, och låtit en skara av oss, sådan som denna, bliva räddad --

iniquities deserved, and hast given us a deliverance such as this,

14 kävisimmekö me nyt jälleen rikkomaan sinun käskyjäsi ja lankoutumaan kansojen kanssa, joiden teot ovat kauhistavaiset? Etkö sinä silloin vihastuisi meihin siihen asti, että tekisit meistä lopun, niin ettei ketään jäisi jäljelle eikä kukaan pelastuisi?

14 skulle vi väl nu på nytt bryta mot dina bud och befrynda oss med folk som bedriva sådana styggelser? Skulle du då icke vredgas på oss, ända därhän att du förgjorde oss, så att intet mer vore kvar och ingen räddning funnes?

14 should we again break thy commandments and join ourselves by affinity of marriage with the peoples of these abominations,—wouldst thou not be angry with us, unto a full end, that there should be neither remainder nor deliverance?

15 Herra, Israelin Jumala, sinä olet vanhurskas, sillä meistä on jäljellä pelastuneita vain sen verran, kuin tänä päivänä on. Katso, me olemme sinun edessäsi syyllisyydessämme; emmekä me tämän tähden voi sinun edessäsi kestää.

15 HERRE, Israels Gud, du är rättfärdig, ty av oss har allenast blivit kvar en räddad skara, såsom i dag nogsamt synes. Och se, nu ligga vi här i vår skuld inför dig, ty vid sådant kan ingen bestå inför dig.»

15 O Yahweh, God of Israel, righteous thou art, for we have had left us a deliverance as at this day,—here we are, before thee, in our guilty deeds, for there is no standing before thee, because of this thing!

10 luku

1 Kun Esra näin rukoili ja tunnusti, itkien ja maahan langeten, Jumalan temppelin edustalla, kokoontui hänen luoksensa sangen suuri joukko Israelin miehiä, naisia ja lapsia; sillä kansakin itki katkerasti.

1 Då nu Esra så bad och bekände, där han låg gråtande framför Guds hus, församlade sig till honom av Israel en mycket stor skara, män, kvinnor och barn; ty också folket grät bitterligen.

1 Now, when Ezra had prayed and when he had made confession, weeping and casting himself down, before the house of God, there gathered unto him out of Israel, an exceeding large convocation—men and women and children, for the people wept with a very bitter weeping.

2 Ja Sekanja, Jehielin poika, Eelamin jälkeläisiä, puhkesi puhumaan ja sanoi Esralle: Me olemme olleet uskottomat Jumalaamme kohtaan, kun olemme ottaneet muukalaisia vaimoja maan kansoista. Mutta kuitenkin on Israelilla

2 Och Sekanja, Jehiels son, av Ulams barn, tog till orda och sade till Esra: »Ja, vi hava varit otrogna mot vår Gud, i det att vi hava tagit till oss främmande kvinnor från de andra folken här i landet. Dock finnes ännu

2 Then responded Shecaniah son of Jehiel of the sons of Elam, and said unto Ezra, We, have been faithful with our God, and have married foreign women from among the peoples of the land,—yet, now, there is

vielä toivoa.

3 Niin tehkäämme nyt Jumalamme kanssa liitto, että me Herran neuvon mukaan ja niiden neuvon mukaan, jotka pelkäävät meidän Jumalamme käskyä, toimitamme pois kaikki ne vaimot ja heistä syntyneet lapset; tehtäköön lain mukaan.

4 Nouse, sillä tämä on sinun asiasi, ja me olemme sinun kanssasi. Ole luja ja ryhdy toimeen.

5 Niin Esra nousi ja vannotti pappien päämiehet, leeviläiset ja kaiken Israelin tekemään näin. Ja he vannoivat.

6 Niin Esra nousi Jumalan temppelin edustalta ja meni Joohananin, Eljasibin pojan, kammioon. Sinne tultuaan hän ei syönyt leipää eikä juonut vettä, sillä niin hän suri pakkosiirtolaisten uskottomuutta.

7 Ja kaikille pakkosiirtolaisille kuulutettiin Juudassa ja Jerusalemissa, että heidän tuli kokoontua Jerusalemiin;

8 ja joka ei tullut kolmen päivän kuluessa, päämiesten ja vanhinten päätöksen mukaan, sen koko omaisuus oli vihittävä tuhon omaksi ja hän itse tuleva erotetuksi pakkosiirtolaisten

hopp för Israel.

3 Så låt oss nu sluta ett förbund med vår Gud, att vi, i kraft av Herrens rådslut och de mäns som frukta för vår Guds bud, vilja avlägsna ifrån oss alla sådana kvinnor jämte deras barn; så bör ju ske efter lagen.

4 Stå upp, ty dig åligger denna sak, och vi vilja vara med dig. Var frimodig och grip verket an.»

5 Då stod Esra upp och tog en ed av de översta bland prästerna, leviterna och hela Israel, att de skulle göra såsom det var sagt; och de gingo eden.

6 Och Esra stod upp från platsen framför Guds hus och gick in i Johanans, Eljasibs sons, tempelkammare. Och när han hade kommit dit, kunde han varken äta eller dricka; så sörjde han över den otrohet som de återkomna fångarna hade begått.

7 Och man lät utropa i Juda och Jerusalem, bland alla dem som hade återkommit ifrån fångenskapen, att de skulle församla sig i Jerusalem;

8 och vilken som icke komme till den tredje dagen därefter, i enlighet med furstarnas och de äldstes beslut, hans hela egendom skulle givas till spillo, och han själv skulle avskiljas

hope for Israel concerning this thing.

3 Now, therefore, let us solemnize a covenant unto our God—to put away all the women and such as have been born of them, in the counsel of my lord, and them who tremble at the commandment of our God,—and, according to the law, let it be done.

4 Arise, for, upon thee, resteth the thing, but, we, are with thee,—be strong, and act.

5 Then arose Ezra and made the rulers of the priests, the Levites, and all Israel, swear to do according to this word—and they sware.

6 Then arose Ezra from before the house of God, and went into the chamber of Jehohanan son of Eliashib,—and, when he came thither, bread, did he not eat, and, water, did he not drink, for he was mourning over the unfaithfulness of them of the Exile.

7 Then made they a proclamation throughout Judah and Jerusalem, unto all the Sons of the Exile, to gather themselves together unto Jerusalem;

8 and, whosoever should not come within three days, according to the counsel of the rulers and the elders, all his goods should be devoted,—and, himself, be separated from the

seurakunnasta.

9 Niin kaikki Juudan ja Benjaminin miehet kokoontuivat Jerusalemiin kolmanneksi päiväksi, joka oli yhdeksännen kuun kahdeskymmenes päivä. Ja kaikki kansa asettui Jumalan temppelin aukealle, vavisten sekä asian tähden että rankkasateen vuoksi.

10 Ja pappi Esra nousi ja sanoi heille: Te olette olleet uskottomat, kun olette ottaneet muukalaisia vaimoja, ja niin te olette lisänneet Israelin syyllisyyttä.

11 Mutta antakaa nyt Herralle, isienne Jumalalle, kunnia ja tehkää hänen tahtonsa: eristäytykää maan kansoista ja muukalaisista vaimoista.

12 Niin koko seurakunta vastasi ja sanoi suurella äänellä: Niinkuin sinä olet puhunut, niin on meidän tehtävä.

13 Mutta kansaa on paljon, ja on sadeaika, niin ettei voida seisoa ulkona. Eikä tämä ole yhden tai kahden päivän toimitus, sillä me olemme paljon siinä asiassa rikkoneet.

14 Käyköötmeidän päämiehemme esiin koko seurakunnan puolesta, ja

från de återkomna fångarnas församling.
9 Så församlade sig då alla Judas och Benjamins män i Jerusalem till den tredje dagen, det är på tjugonde dagen i nionde månaden; och allt folket stannade på den öppna platsen vid Guds hus, skälvande både på grund av den sak som förelåg och på grund av det starka regnet.

10 Och prästen Esra stod upp och sade till dem: »I haven varit otrogna, i det att I haven tagit till eder främmande kvinnor och därigenom ökat Israels skuld.
11 Men bekännen det nu, HERREN, edra fäders Gud, till pris, och gören hans vilja: skiljen eder från de andra folken här i landet och från de främmande kvinnorna.»
12 Då svarade hela församlingen och sade med hög röst: »Såsom du har sagt, så tillkommer det oss att göra.

13 Men folket är talrikt, och regntiden är nu inne, och man kan icke stå härute; detta ärende kan ej heller avslutas på en dag eller två, ty vi hava mycket förbrutit oss härutinnan.

14 Må därför våra furstar stå redo för hela församlingen, och må alla i

convocation of them of the Exile.
9 Then were gathered together all the men of Judah and Benjamin unto Jerusalem, within three days, the same, was the ninth month, on the twentieth of the month,—and all the people remained in the broadway of the house of God, trembling concerning the thing, and because of the heavy rains.
10 Then arose Ezra the priest, and said unto them, Ye, have acted unfaithfully, and have married foreign women,—to add unto the guilt of Israel.

11 Now, therefore, make confession unto Yahweh God of your fathers, and do his pleasure,—and separate yourselves from the peoples of the land, and from the foreign women.
12 Then responded all the convocation and said, with a loud voice,—Thus, according to thy word concerning us, must it be done.
13 Nevertheless, the people, are many, and, the season, is that of the heavy rains, and we are not able to stand outside,—and, the business, is not one for a single day, nor yet for two, for we have abundantly transgressed, in this thing.
14 Let, we beseech thee, our rulers take up their station for all the

kaikki, jotka kaupungeissamme ovat ottaneet muukalaisia vaimoja, tulkoot tänne määrättyinä aikoina ja heidän kanssansa kunkin kaupungin vanhimmat ja tuomarit, kunnes meistä on käännetty pois Jumalan viha, joka on syttynyt tämän asian tähden.

15 Ainoastaan Joonatan, Asaelin poika, ja Jahseja, Tikvan poika, nousivat tätä vastustamaan, ja Mesullam ja leeviläinen Sabbetai kannattivat heitä.

16 Mutta pakkosiirtolaiset tekivät näin, ja valittiin pappi Esra sekä miehiä, perhekunta-päämiehiä, perhekuntien mukaan, kaikki nimeltään mainittuja. Kymmenennen kuun ensimmäisenä päivänä he istuivat tutkimaan asiaa,

17 ja ensimmäisen kuun ensimmäiseen päivään he olivat selvillä kaikista miehistä, jotka olivat ottaneet muukalaisia vaimoja.

18 Pappien poikia, jotka olivat ottaneet muukalaisia vaimoja, havaittiin olevan: Jeesuan, Joosadakin pojan, jälkeläisiä ja hänen veljiään: Maaseja, Elieser, Jaarib ja Gedalja,

19 jotka kättä lyöden lupasivat toimittaa pois vaimonsa ja syyllisinä uhrata oinaan syyllisyytensä sovittamiseksi;

våra städer, som hava tagit till sig främmande kvinnor, infinna sig på bestämda tider, och med dem de äldste i var stad och domarna där, till dess att vi hava avvänt ifrån oss vår Guds vredes glöd i denna sak.»

15 Allenast Jonatan, Asaels son, och Jaseja, Tikvas son, trädde upp häremot, och Mesullam jämte leviten Sabbetai understödde dem.

16 Men de som hade återkommit ifrån fångenskapen gjorde såsom det var sagt. Och man utsåg prästen Esra och några av huvudmännen för familjerna, efter de särskilda familjerna, alla namngivna; och på första dagen i tionde månaden satte de sig att rannsaka härom.

17 Och till första dagen i första månaden hade de avslutat rannsakningen om allt som angick de män vilka hade tagit till sig främmande kvinnor.

18 Bland prästernas söner befunnos följande hava tagit till sig främmande kvinnor: Av Jesuas, Josadaks sons, barn och hans bröder: Maaseja, Elieser, Jarib och Gedalja,

19 vilka nu gåvo sin hand därpå att de skulle avlägsna ifrån sig sina kvinnor; och de skulle frambära en vädur såsom skuldoffer för den

convocation, and, all who, throughout our cities, have married foreign women, let them come in at times appointed, and, with them, the elders of every city, and the judges thereof, until the glow of the anger of our God be turned from us, concerning this matter.

15 Only Jonathan son of Asahel and Jahzeiah son of Tikvah, made a stand against this,—and, Meshullam and Shabbethai the Levite, helped them.

16 But the Sons of the Exile, did thus, and Ezra the priest separated to himself certain men—ancestral heads by their ancestral houses, and all of them by name,—and they took their seats on the first day of the tenth month to search into the matter;

17 and they made an end with all the men who had married foreign women,—by the first day of the first month.

18 Now there were found, of the sons of the priests, who had married foreign women,—of the sons of Jeshua son of Jozadak, and his brethren, Maaseiah, and Eliezer, and Jarib, and Gedaliah;

19 and they gave their hand, that they would put away their wives,—and, being guilty, [they offered] a ram of the flock for their

skuld de hade ådragit sig;
guilt.

20 Immerin jälkeläisiä Hanani ja Sebadja;
20 av Immers barn: Hanani och Sebadja;
20 And, of the sons of Immer, Hanani, and Zebadiah.

21 Haarimin jälkeläisiä Maaseja, Elia, Semaja, Jehiel ja Ussia;
21 av Harims barn: Maaseja, Elia, Semaja, Jehiel och Ussia;
21 And, of the sons of Harim, Maaseiah and Elijah and Shemaiah, and Jehiel, and Uzziah.

22 Pashurin jälkeläisiä Eljoenai, Maaseja, Ismael, Netanel, Joosabad ja Elasa.
22 av Pashurs barn: Eljoenai, Maaseja, Ismael, Netanel, Josabad och Eleasa.
22 And, of the sons of Passhur, Elioenai, Maaseiah, Ishmael, Nethanel, Jozabad, and Elasar.

23 Leeviläisiä: Joosabad, Siimei, Kelaja, se on Kelita, Petahja, Juuda ja Elieser.
23 Av leviterna: Josabad, Simei och Kelaja, som ock hette Kelita, Petaja, Juda och Elieser;
23 And, of the Levites, Jozabad and Shimei, and Kelaiah, the same, is Kelita, Pethahiah, Judah, and Eliezer.

24 Veisaajia: Eljasib. Ovenvartijoita: Sallum, Telem ja Uuri.
24 av sångarna: Eljasib; av dörrvaktarna: Sallum, Telem och Uri.
24 And, of the singers, Eliashib. And, of the doorkeepers, Shallum and Telem and Uri.

25 Israelilaisia: Paroksen jälkeläisiä Ramja, Jissia, Malkia, Miijamin, Elasar, Malkia ja Benaja;
25 Av det övriga Israel: av Pareos' barn: Ramja, Issia, Malkia Mijamin, Eleasar, Malkia och Benaja;
25 And, of Israel, of the sons of Parosh, Ramiah and Izziah and Malchijah and Mijamin and Eleazar, and Malchijah, and Benaiah.

26 Eelamin jälkeläisiä Mattanja, Sakarja, Jehiel, Abdi, Jeremot ja Elia;
26 av Elams barn: Mattanja, Sakarja, Jehiel, Abdi, Jeremot och Elia;
26 And, of the sons of Elam, Mattaniah, Zechariah, and Jehiel and Abdi, and Jeremoth, and Elijah.

27 Sattun jälkeläisiä Eljoenai, Eljasib, Mattanja, Jeremot, Saabad ja Asisa;
27 av Sattus barn: Eljoenai, Eljasib, Mattanja, Jeremot, Sabad och Asisa;
27 And, of the sons of Zattu, Elioenai, Eliashib, Mattaniah and Jeremoth, and Zabad, and Aziza.

28 Beebain jälkeläisiä Joohanan, Hananja, Sabbai ja Atlai;
28 av Bebais barn: Johanan, Hananja, Sabbai, Atlai;
28 And, of the sons of Bebai, Jehohanan, Hananiah, Zabbai, Athlai.

29 Baanin jälkeläisiä Mesullam, Malluk, Adaja, Jaasub, Seal ja Jeramot;
29 av Banis barn: Mesullam, Malluk, Adaja, Jasub, Seal och Jeremot;
29 And, of the sons of Bani, Meshullam, Malluch, and Adaiah, Jashub, and Sheal, Jeremoth.

30 Pahat-Mooabin jälkeläisiä Adna, Kelal, Benaja, Maaseja, Mattanja, Besalel, Binnui ja Manasse;
30 av Pahat-Moabs barn: Adna och Kelal, Benaja, Maaseja, Mattanja, Besalel, Binnui och Manasse;
30 And, of the sons of Pahath–moab, Adna and Chelal,—Benaiah, Maaseiah, Mattaniah, Bezalel, and Binnui, and Manasseh.

31 Haarimin jälkeläisiä Elieser, Jissia, Malkia, Semaja, Simeon,

32 Benjamin, Malluk ja Semarja;

33 Haasumin jälkeläisiä Mattenai, Mattatta, Saabad, Elifelet, Jeremai, Manasse ja Siimei;

34 Baanin jälkeläisiä Maadai, Amram, Uuel,

35 Benaja, Beedja, Keluhu,

36 Vanja, Meremot, Eljasib,

37 Mattanja, Mattenai, Jaasai,

38 Baani, Binnui, Siimei,

39 Selemja, Naatan, Adaja,

40 Maknadbai, Saasai, Saarai,

41 Asarel, Selemja, Semarja,

42 Sallum, Amarja ja Joosef;

43 Nebon jälkeläisiä Jegiel, Mattitja, Saabad, Sebina, Jaddai, Jooel ja Benaja.

44 Nämä kaikki olivat ottaneet muukalaisia vaimoja; ja osa näistä vaimoista oli synnyttänyt lapsia.

31 vidare Harims barn: Elieser, Issia, Malkia, Semaja, Simeon,

32 Benjamin, Malluk, Semarja;

33 av Hasums barn: Mattenai, Mattatta, Sabad, Elifelet, Jeremai, Manasse, Simei;

34 av Banis barn: Maadai, Amram och Uel,

35 Benaja, Bedeja, Keluhi,

36 Vanja, Meremot, Eljasib,

37 Mattanja, Mattenai och Jaasu,

38 vidare Bani, Binnui, Simei,

39 vidare Selemja, Natan och Adaja,

40 Maknaddebai, Sasai, Sarai,

41 Asarel, Selemja, Semarja,

42 Sallum, Amarja, Josef;

43 av Nebos barn: Jegiel, Mattitja, Sabad, Sebina, Jaddu, Joel och Benaja.

44 Alla dessa hade tagit främmande kvinnor till hustrur; och bland dessa funnos kvinnor som hade fött barn.

31 And, [of] the sons of Harim, Eliezer, Isshijah, Malchijah, Shemaiah, Shimeon;

32 Benjamin, Malluch, Shemariah.

33 Of the sons of Hashum, Mattenai, Mattattah, Zabad, Eliphelet,—Jeremai, Manasseh, Shimei.

34 Of the sons of Bani, Maadai, Amram, and Uel;

35 Benaiah, Bedeiah, Cheluhu;

36 Vaniah, Meremoth, Eliashib;

37 Mettaniah, Mattenai, and Jaasu;

38 and Bani, and Binnui, Shimei;

39 and Shelemiah, and Nathan, and Adaiah;

40 Machnadebai, Shashai, Sharai;

41 Azarel, and Shelemiah, Shemariah;

42 Shallum, Amariah, Joseph.

43 Of the sons of Nebo, Jeiel, Mattithiah, Zabad, Zebina,—Iddo, and Joel, Benaiah.

44 All these, had taken foreign women,—and had begotten of them children.

NEHEMIAN KIRJA

1 luku

1 Nehemian, Hakaljan pojan, kertomus. Kislev-kuussa, kahdentenakymmenentenä vuotena, minun ollessani

1 Nehemjas, Hakaljas sons, berättelse. I månaden Kisleu, i det tjugonde året, när jag var i Susans borg,

1 The story of Nehemiah, son of Hacaliah,—and it came to pass, in the month Chislev, in the twentieth

Suusanin linnassa,

2 tuli Hanani, eräs minun veljistäni, ja muita miehiä Juudasta. Ja minä kyselin heiltä juutalaisista, siitä pelastuneesta joukosta, joka vankeudesta palanneena oli jäljellä, ja Jerusalemista.

3 Ja he sanoivat minulle: Jotka vankeudesta palanneina ovat jäljellä siinä maakunnassa, ne ovat suuressa kurjuudessa ja häväistyksen alaisina; ja Jerusalemin muuri on revitty maahan, ja sen portit ovat tulella poltetut.

4 Tämän kuultuani minä istuin monta päivää itkien ja murehtien, ja minä paastosin ja rukoilin taivaan Jumalan edessä.

5 Minä sanoin: Oi Herra, taivaan Jumala, sinä suuri ja peljättävä Jumala, joka pidät liiton ja säilytät laupeuden niille, jotka sinua rakastavat ja noudattavat sinun käskyjäsi,

6 olkoon sinun korvasi tarkkaavainen ja silmäsi avoin kuullaksesi palvelijasi rukoukset, joita minä nyt päivät ja yöt rukoilen sinun edessäsi palvelijaisi, israelilaisten, puolesta, tunnustaen israelilaisten synnit, jotka me olemme tehneet sinua vastaan; sillä minäkin ja minun perhekuntani olemme syntiä tehneet!

2 hände sig att Hanani, en av mina bröder, och några andra män kommo från Juda. Och jag frågade dem om judarna, den räddade skara som fanns kvar efter fångenskapen, och om Jerusalem.

3 De sade till mig: »De kvarblivna, de som efter fångenskapen finnas kvar i hövdingdömet, lida stor nöd och smälek, och Jerusalems mur är nedbruten, och dess portar äro uppbrända i eld.»

4 När jag hade hört detta, satt jag gråtande och sörjande i flera dagar och fastade och bad inför himmelens Gud.

5 Och jag sade: »Ack HERRE, himmelens Gud, du store och fruktansvärde Gud, du som håller förbund och bevarar nåd mot dem som älska dig och hålla dina bud,

6 låt ditt öra akta härpå, och låt dina ögon vara öppna, och hör din tjänares bön, den som jag nu beder inför dig både dag och natt, för Israels barn, dina tjänare, i det att jag bekänner Israels barns synder, dem som vi hava begått mot dig; ty också jag och min faders hus hava syndat.

year, when, I, was in Shusan the fortress,

2 that Hanani one of my brethren came, he and certain men out of Judah,—so I asked them concerning the Jews who had escaped, who were left of the captivity, and concerning Jerusalem.

3 And they said unto me, The remnant who are left of the captivity, there in the province, are in great misfortune and reproach, the wall of Jerusalem, is broken down, and, the gates thereof, are burned with fire.

4 And it came to pass, when I heard these words, that I sat down and wept, and I mourned certain days,—and continued fasting and praying, before the God of the heavens;

5 and said, I beseech thee, O Yahweh God of the heavens, the great and fearful GOD,—keeping the covenant and lovingkindness for them who love him and keep his commandments:

6 Let, I pray thee, thine ears be attentive and thine eyes open—to hearken unto the prayer of thy servant—which, I, am praying before thee now, day and night, for the sons of Israel, thy servants,—and making confession concerning the sins of the sons of Israel, which we have committed against thee, both I and the house of my father, have

sinned.

7 Me olemme pahoin tehneet sinua vastaan; emme ole noudattaneet käskyjä, säädöksiä ja oikeuksia, jotka sinä annoit palvelijallesi Moosekselle.

7 Vi hava svårt förbrutit oss mot dig; vi hava icke hållit de bud och stadgar och rätter som du gav din tjänare Mose.

7 We have dealt, very corruptly, against thee,—and have not kept the commandments, nor the statutes nor the regulations, which thou didst command Moses thy servant.

8 Muista sana, jonka sinä annoit palvelijallesi Moosekselle, sanoen: 'Jos te tulette uskottomiksi, niin minä hajotan teidät kansojen sekaan;

8 Men tänk på det ord som du gav din tjänare Mose, när du sade: 'Om I ären otrogna, så skall jag förströ eder bland folken;

8 Remember, I pray thee, the word, which thou didst command Moses thy servant, saying,—If, ye, are unfaithful, I, will scatter you among the peoples:

9 mutta jos te palajatte minun tyköni, noudatatte minun käskyjäni ja seuraatte niitä, niin vaikka teidän karkoitettunne olisivat taivaan ääressä, minä heidät sieltäkin kokoan ja tuon heidät siihen paikkaan, jonka minä olen valinnut nimeni asuinsijaksi.'

9 men om I vänden om till mig och hållen mina bud och gören efter dem, då vill jag, om än edra fördrivna vore vid himmelens ända, likväl församla dem därifrån och låta dem komma till den plats som jag har utvalt till boning åt mitt namn.'

9 When ye return unto me and keep my commandments and do them, though it should be that ye have been driven out unto the uttermost part of the heavens, from thence, will I gather them, and bring them into the place that I have chosen to make a habitation for my Name there.

10 Ovathan he sinun palvelijasi ja sinun kansasi, jotka sinä vapahdit suurella voimallasi ja väkevällä kädelläsi.

10 De äro ju dina tjänare och ditt folk, som du har förlossat genom din stora kraft och din starka hand.

10 They, therefore, are thy servants, and thy people,—whom thou hast redeemed by thy great power, and by thy firm hand.

11 Oi Herra, tarkatkoon sinun korvasi palvelijasi rukousta ja niiden palvelijaisi rukousta, jotka tahtovat peljätä sinun nimeäsi! Anna tänä päivänä palvelijasi hankkeen menestyä ja suo hänen saada armo sen miehen edessä. Minä olin näet kuninkaan juomanlaskija.

11 Ack Herre, låt ditt öra akta på din tjänares bön, ja, på vad dina tjänare bedja, de som vilja frukta ditt namn; låt nu din tjänare vara lyckosam och låt honom finna barmhärtighet inför denne man.» Jag var då munskänk hos konungen.

11 I beseech thee O My Lord, let—I pray thee—thine ear be attentive unto the prayer of thy servant, and unto the prayer of thy servants who delight to revere thy Name, and oh prosper, I pray thee, thy servant today, and grant him compassion before this man. Now, I, was cup-bearer unto the king.

2 luku

1 Niisan-kuussa, kuningas Artahsastan kahdentenakymmenentenä hallitusvuotena, kun viini oli hänen edessään, otin minä viinin ja annoin sen kuninkaalle. Kun minä en ollut ennen ollut hänen edessään murheellisena,

1 I månaden Nisan, i Artasastas tjugonde regeringsår, vid ett tillfälle då vin stod framsatt för konungen, tog jag vinet och gav det åt honom. Och jag hade icke förr visat mig sorgsen inför honom;

1 And it came to pass, in the month Nisan, in the twentieth year of Artaxerxes the king, that, wine, was before him,—so I took up the wine, and gave unto the king, and I had never been sad before him.

2 sanoi kuningas minulle: Minkätähden sinä olet niin murheellisen näköinen? Ethän ole sairas; sinulla on varmaan jokin sydämensuru. Silloin minä peljästyin kovin,

2 men nu sade konungen till mig: »Varför ser du så sorgsen ut? Du är ju icke sjuk; du måste hava någon hjärtesorg.» Då blev jag övermåttan häpen.

2 Then said the king unto me, Wherefore is thy countenance sad, seeing that, thou, art not sick? this is nothing else, but sadness of heart. Then feared I exceedingly,

3 mutta minä sanoin kuninkaalle: Eläköön kuningas iankaikkisesti. Kuinka minä en olisi murheellisen näköinen, kun se kaupunki, jossa minun isieni haudat ovat, on autio ja sen portit tulella poltetut?

3 Och jag sade till konungen: »Må konungen leva evinnerligen! Skulle jag icke se sorgsen ut, då den stad där mina fäders gravar äro ligger öde och dess portar äro förtärda av eld?»

3 and said unto the king—Let the, king, unto times age–abiding, live! Wherefore should my countenance, not be sad, when, the city—the place of the sepulchres of my fathers, lieth waste, and the gates thereof are consumed with fire?

4 Kuningas sanoi minulle: Mitä sinä siis pyydät? Niin minä rukoilin taivaan Jumalaa

4 Konungen sade till mig: »Vad är det då du begär?» Då bad jag en bön till himmelens Gud

4 Then the king said to me, Concerning what, is it, thou, wouldst make request? So I prayed unto the God of the heavens,

5 ja sanoin kuninkaalle: Jos kuningas hyväksi näkee ja jos olet mielistynyt palvelijaasi, niin lähetä minut Juudaan, siihen kaupunkiin, jossa minun isieni haudat ovat, rakentamaan sitä uudestaan.

5 och sade till konungen: »Om det så täckes konungen, och om du finner behag i din tjänare, så beder jag att du ville låta mig fara till Juda, till den stad där mina fäders gravar äro, på det att jag åter må bygga upp den.»

5 and then said unto the king, If, unto the king, it seemeth good, and if thy servant might find favour before thee, That thou wouldst send me unto Judah, unto the city of the sepulchres of my fathers, that I might build it.

6 Niin kuningas kysyi minulta, kuningattaren istuessa hänen vieressään: Kuinka kauan sinun matkasi kestäisi ja milloin voisit palata? Kun siis

6 Då frågade konungen mig, allt under det att drottningen satt vid hans sida: »Huru länge kan din resa räcka, och när kan du

6 And the king said unto me, the queen, also sitting beside him, For how long would be thy journey? and when wouldst thou return?

kuningas näki hyväksi lähettää minut, ilmoitin minä hänelle määrätyn ajan.

komma tillbaka?» Då det nu alltså täcktes konungen att låta mig fara, uppgav jag för honom en bestämd tid.

So it seemed good before the king to send me, and I set him a time.

7 Ja minä sanoin kuninkaalle: Jos kuningas hyväksi näkee, niin annettakoon minun mukaani kirjeet Eufrat-virran tuonpuoleisen maan käskynhaltijoille, että he sallivat minun kulkea sen kautta perille Juudaan asti,

7 Och jag sade till konungen: »Om det så täckes konungen, så må brev givas mig till ståthållarna i landet på andra sidan floden, att de låta mig fara därigenom, till dess jag kommer till Juda,

7 Then said I unto the king, If, unto the king, it seemeth good, may, letters, be given me, unto the pashas Beyond the River,—that they may convey me over, until I come into Judah;

8 samoin kirje Aasafille, kuninkaan puiston vartijalle, että hän antaa minulle hirsiä temppelilinnan porttien kattamista varten sekä kaupungin muuria ja sitä taloa varten, johon menen asumaan. Ja kuningas myönsi minulle sen, koska minun Jumalani hyvä käsi oli minun päälläni.

8 så ock ett brev till Asaf, uppsyningsmannen över den kungliga skogsparken, att han låter mig få virke för att därmed timra upp portarna till borgen som hör till templet, ävensom virke till stadsmuren, så ock till det hus där jag själv skall hava min bostad.» Och konungen beviljade mig detta, eftersom min Guds goda hand var över mig.

8 also a letter unto Asaph, keeper of the park that belongeth unto the king, that he may give me timber to build up the gates of the fortress which pertaineth to the house, and for the wall of the city, and for the house whereinto I shall enter. And the king gave me, according to the good hand of my God upon me.

9 Kun minä sitten tulin Eufrat-virran tämänpuoleisen maan käskynhaltijain luo, annoin minä heille kuninkaan kirjeet. Ja kuningas oli lähettänyt minun kanssani sotapäälliköitä ja ratsumiehiä.

9 När jag så kom till ståthållarna i landet på andra sidan floden, gav jag dem konungens brev. Och konungen hade sänt med mig härhövitsmän och ryttare.

9 Then came I unto the pashas Beyond the River, and gave them the letters of the king,—now the king, had sent with me, captains of the army, and horsemen.

10 Mutta kun hooronilainen Sanballat ja ammonilainen virkamies Tobia sen kuulivat, pahastuivat he kovin siitä, että oli tullut joku, joka harrasti israelilaisten parasta.

10 Men då horoniten Sanballat och Tobia, den ammonitiske tjänstemannen, hörde detta, förtröt det dem högeligen att någon hade kommit för att se Israels barn till godo.

10 And, when Sanballat the Horonite, and Tobiah the servant the Ammonite, heard of it, it vexed them, with a great vexation,—that there had come a man, to seek welfare, for the sons of Israel.

11 Ja tultuani Jerusalemiin ja oltuani siellä kolme päivää

11 När jag sedan hade kommit till Jerusalem och varit där i tre dagar,

11 So I entered Jerusalem,—and was there three days.

12 minä nousin yöllä, ja

12 stod jag upp om natten

12 Then rose I by night, I,

muutamat miehet minun kanssani, ilmoittamatta kenellekään, mitä Jumalani oli pannut minun sydämeeni ja määrännyt tehtäväksi Jerusalemille. Eikä minulla ollut mukanani muuta juhtaakaan kuin se juhta, jolla minä ratsastin.

jämte några få män, utan att hava omtalat för någon människa vad min Gud ingav mig i hjärtat att göra för Jerusalem; och det djur som jag red på var det enda jag hade med mig.

and a few men with me, I having told no man, what, my God, had been putting in my heart, to do for Jerusalem,—and, beast, was there none with me, save the beast on which, I myself, was riding.

13 Ja minä lähdin yöllä Laaksoportista Lohikäärmelähteelle päin ja Lantaportille ja tarkastelin Jerusalemin maahanrevittyjä muureja ja sen tulella poltettuja portteja.

13 Och jag drog om natten ut genom Dalporten fram emot Drakkällan och Dyngporten och besåg Jerusalems murar, huru de voro nedbrutna, och huru dess portar voro förtärda av eld.

13 So I went forth through the valley–gate by night, even unto the front of the snake–fountain, and into the dung–gate,—and I viewed the walls of Jerusalem, how, they, were broken down, and, the gates thereof, consumed with fire.

14 Ja minä kuljin eteenpäin Lähdeportille ja Kuninkaanlammikolle; mutta siellä ei ollut juhdalla, jonka selässä minä istuin, tilaa päästä eteenpäin.

14 Och jag drog vidare till Källporten och till Konungsdammen, men där var det icke möjligt för djuret att komma fram med mig.

14 Then passed I over unto the fountain–gate, and unto the pool of the king,—but there was no place for the beast that was under me to pass.

15 Silloin minä menin yöllä laaksoa myöten ylöspäin ja tarkastin muuria. Sitten minä palasin taas Laaksoportin kautta ja tulin takaisin.

15 Då begav jag mig uppför dalen om natten och besåg muren och vände sedan åter in genom Dalporten och kom så tillbaka.

15 Then went I up in the torrent–bed, by night, and viewed the wall,—and turned back, and entered by the valley–gate, and so returned.

16 Mutta esimiehet eivät tietäneet, mihin minä olin mennyt ja mitä tein, sillä minä en ollut vielä ilmaissut mitään kenellekään, en juutalaisille, en papeille, ylimyksille, esimiehille enkä muille, joiden oli oltava mukana siinä työssä.

16 Och föreståndarna hade icke fått veta vart jag hade gått, och vad jag ville göra, ty jag hade ännu icke omtalat något för judarna, prästerna, ädlingarna, föreståndarna och de övriga, som skulle få med arbetet att göra.

16 Now, the deputies, knew not whither I had gone, nor what I was doing,—not even to the Jews, nor to the priests, nor to the nobles, nor to the deputies, nor to the rest who were doing the work, had I as yet told it.

17 Mutta nyt minä sanoin heille: Te näette, missä kurjuudessa me olemme, kun Jerusalem on autio ja sen portit tulella poltetut. Tulkaa, rakentakaamme uudestaan Jerusalemin muuri, ettemme enää olisi häväistyksen

17 Men nu sade jag till dem: »I sen själva i vilken nöd vi äro, huru Jerusalem ligger öde, och huru dess portar äro uppbrända i eld. Välan då, låt oss bygga upp Jerusalems mur, för att vi icke längre må vara till

17 So I said unto them, Ye, can see the misfortune that, we, are in, how that, Jerusalem, lieth waste, and, the gates thereof, are burned with fire: Come, and let us build the wall of Jerusalem, that we may

alaiset.

18 Ja minä kerroin heille, kuinka minun Jumalani hyvä käsi oli ollut minun päälläni ja myös mitä kuningas oli minulle sanonut. Niin he sanoivat: Nouskaamme ja rakentakaamme. Ja he saivat rohkeuden käydä käsiksi tähän hyvään työhön.

19 Mutta kun hooronilainen Sanballat ja ammonilainen virkamies Tobia ja arabialainen Gesem sen kuulivat, pilkkasivat he meitä, osoittivat meille halveksumistaan ja sanoivat: Mitä te siinä teette? Kapinoitteko te kuningasta vastaan?

20 Silloin minä vastasin ja sanoin heille: Taivaan Jumala on antava meille menestystä, ja me, hänen palvelijansa, nousemme ja rakennamme. Mutta teillä ei ole mitään osuutta eikä oikeutta Jerusalemiin, eikä teidän muistonne ole siellä pysyvä.

3 luku

1 Ylimmäinen pappi Eljasib ja hänen veljensä, papit, nousivat ja rakensivat Lammasportin, jonka he pyhittivät ja jonka ovet he asettivat paikoilleen, edelleen Hammea-torniin asti, jonka he pyhittivät, ja edelleen Hananelin-torniin asti.

2 Heistä eteenpäin rakensivat Jerikon miehet; ja näistä eteenpäin rakensi Sakkur,

smälek.»

18 Och jag omtalade för dem huru min Guds hand hade varit mig nådig, så ock vad konungen hade lovat mig. Då sade de: »Vi vilja stå upp och bygga.» Och de togo mod till sig för det goda verket.

19 Men när horoniten Sanballat och Tobia, den ammonitiske tjänstemannen, och araben Gesem hörde detta, bespottade de oss och visade förakt för oss; och de sade: »Vad är det I gören? Viljen I sätta eder upp mot konungen?»

20 Då gav jag dem detta svar: »Himmelens Gud skall låta det gå oss väl, och vi, hans tjänare, vilja stå upp och bygga; men I haven ingen del eller rätt eller åminnelse i Jerusalem.»

1 Och överstеprästen Eljasib och hans bröder, prästerna, stodo upp och byggde Fårporten, vilken de helgade, och i vilken de sedan satte in dörrarna. Vidare byggde de ända fram till Hammeatornet, som de helgade, och vidare fram till Hananeltornet.

2 Därbredvid byggde Jerikos män; och därbredvid byggde Sackur, Imris son.

remain, no longer, a reproach.

18 Then told I them, of the hand of my God, that, it, had been good upon me, as also of the words of the king, which he had spoken unto me,—so they said, We will arise and build! and they strengthened their hands right well.

19 But, when Sanballat the Horonite, and Tobiah the servant the Ammonite, and Geshem the Arabian, heard it, they laughed at us, and poured contempt upon us,—and said, What is this thing which ye would do? against the king, would ye rebel?

20 Then answered I them, and said to them—The God of the heavens—he, will prosper us, therefore, we his servants, will arise and build,—But, to you, pertaineth no portion, nor right, nor memorial, in Jerusalem.

1 Then arose Eliashib the high priest and his brethren the priests, and built the sheep-gate, they, hallowed it, and set up the doors thereof,—even unto the tower of Hammeah, hallowed they it, unto the tower of Hananel;

2 and, at his hand, built, the men of Jericho,—and at his [other] hand built

Imrin poika.
3 Ja Kalaportin rakensivat senaalaiset; he kattoivat sen ja asettivat paikoilleen sen ovet, teljet ja salvat.

4 Heistä eteenpäin korjasi muuria Meremot, Uurian poika, joka oli Koosin poika; hänestä eteenpäin korjasi Mesullam, Berekjan poika, joka oli Mesesabelin poika; ja hänestä eteenpäin korjasi Saadok, Baanan poika.
5 Hänestä eteenpäin korjasivat muuria tekoalaiset; mutta heidän ylhäisensä eivät notkistaneet niskaansa Herransa palvelukseen.
6 Vanhan portin korjasivat Joojada, Paaseahin poika, ja Mesullam, Besodjan poika; he kattoivat sen ja asettivat paikoilleen sen ovet, teljet ja salvat.

7 Heistä eteenpäin korjasivat muuria gibeonilainen Melatja ja meeronotilainen Jaadon sekä Gibeonin ja Mispan miehet, jotka olivat Eufrat-virran tämänpuoleisen käskynhaltijan vallan alaisia.
8 Heistä eteenpäin korjasi muuria Ussiel, Harhajan poika, yksi kultasepistä, ja hänestä eteenpäin korjasi Hananja, yksi voiteensekoittajista; he panivat kuntoon Jerusalemia Leveään muuriin saakka.

9 Heistä eteenpäin korjasi

Zaccur, son of Imri.
3 Fiskporten byggdes av Hassenaas barn; de timrade upp den och satte in dess dörrar, dess riglar och bommar.

4 Därbredvid arbetade Meremot, son till Uria, son till Hackos, på att sätta muren i stånd; därbredvid arbetade Mesullam, son till Berekja, son till Mesesabel; och därbredvid arbetade Sadok, Baanas son.
5 Därbredvid arbetade tekoaiterna, men de förnämsta bland dem ville icke böja sin hals till att tjäna sin Herre.
6 Gamla porten sattes i stånd av Jojada, Paseas son, och Mesullam, Besodjas son; de timrade upp den och satte in dess dörrar, dess riglar och bommar.

7 Därbredvid arbetade gibeoniten Melatja och meronotiten Jadon jämte männen från Gibeon och Mispa, som lydde under ståthållaren i landet på andra sidan floden.
8 Därbredvid arbetade Ussiel, Harhajas son, jämte guldsmederna; och därbredvid arbetade Hananja, en av salvoberedarna. Det nästföljande stycket av Jerusalem lät man vara, ända till Breda muren.
9 Därbredvid arbetade

Zaccur, son of Imri.
3 And, the fish-gate, did the sons of Hassenaah build,—they, laid the beams thereof, and set up the doors thereof, the locks thereof, and the bars thereof;
4 and, at their hand, repaired, Meremoth son of Uriah son of Hakkoz, and, at their hand, repaired, Meshullum son of Berechiah son of Meshezabel,—and, at their hand, repaired, Zadok son of Baana;
5 and, at their hand, repaired, the Tekoites,—but, their chiefs, put not their neck into the service of their lords.
6 And, the old gate, did Joiada son of Paseah, and Meshullam, son of Besodeiah, repair,—they, laid the beams thereof, and set up the doors thereof, and the locks thereof, and the bars thereof;
7 and, at their hand, repaired, Melatiah the Gibeonite and Jadon the Meronothite, men of Gibeon and of Mizpah,—who pertained to the throne of the pasha Beyond the River;
8 at his hand, repaired, Uzziel son of Harhaiah, goldsmiths, and, at his hand, repaired Hananiah son of the perfumers,—and they fortified Jerusalem, as far as the broad wall;

9 and, at their hand,

muuria Refaja, Huurin poika, Jerusalemin piirin toisen puolen päällikkö.
10 Hänestä eteenpäin korjasi Jedaja, Harumafin poika, oman talonsa kohdalta; hänestä eteenpäin korjasi Hattus, Hasabnejan poika.

11 Toisen osan korjasivat Malkia, Haarimin poika, ja Hassub, Pahat-Mooabin poika, sekä sen lisäksi Uunitornin.

12 Heistä eteenpäin korjasi Sallum, Looheksen poika, Jerusalemin piirin toisen puolen päällikkö, hän ja hänen tyttärensä.

13 Laaksoportin korjasivat Haanun ja Saanoahin asukkaat; he rakensivat sen ja asettivat paikoilleen sen ovet, teljet ja salvat. Sen lisäksi he korjasivat tuhat kyynärää muuria, Lantaporttiin saakka.

14 Lantaportin korjasi Malkia, Reekabin poika, Beet-Keremin piirin päällikkö; hän rakensi sen ja asetti paikoilleen sen ovet, teljet ja salvat.

15 Lähdeportin korjasi Sallum, Kolhoosen poika, Mispan piirin päällikkö; hän rakensi sen, teki siihen katon ja asetti paikoilleen sen ovet, teljet ja salvat. Sen lisäksi hän korjasi Vesijohtolammikon muurin, kuninkaan puutarhan luota,

Refaja, Hurs son, hövdingen över ena hälften av Jerusalems område.
10 Därbredvid arbetade Jedaja, Harumafs son, mitt emot sitt eget hus; och därbredvid arbetade Hattus, Hasabnejas son.

11 En annan sträcka sattes i stånd av Malkia, Harims son, och av Hassub, Pahat-Moabs son, och därjämte Ugnstornet.
12 Därbredvid arbetade Sallum, Hallohes' son, hövdingen över andra hälften av Jerusalems område, han själv med sina döttrar.

13 Dalporten sattes i stånd av Hanun och Sanoas invånare; de byggde upp den och satte in dess dörrar, dess riglar och bommar. De byggde ock ett tusen alnar på muren, ända fram till Dyngporten.

14 Och Dyngporten sattes i stånd av Malkia, Rekabs son, hövdingen över Bet-Hackerems område; han byggde upp den och satte in dess dörrar, dess riglar och bommar.

15 Och Källporten sattes i stånd av Sallun, Kol-Hoses son, hövdingen över Mispas område; han byggde upp den och lade tak därpå och satte in dess dörrar, dess riglar och bommar. Han byggde ock muren vid Vattenledningsdammen, invid

repaired, Rephaiah son of Hur, ruler of a half–circuit of Jerusalem;
10 and, at their hand, repaired, Jedaiah son of Harumaph, even over against his own house,—and, at his hand, repaired, Hattush, son of Hashabneiah;
11 a second length, did Malchijah son of Harim and Hasshub son of Pahath–moab, repair,—also the tower of the ovens;
12 and, at his hand, repaired, Shallum son of Hallohesh, ruler of a half–circuit of Jerusalem,—he and his daughters.

13 The valley–gate, did Hanun and the inhabitants of Zanoah, repair,—they, built it, and set up the doors thereof, the locks thereof, and the bars thereof,—also a thousand cubits in the wall, as far as the dung–gate.
14 And, the dung–gate, did Malchijah son of Rechab, ruler of the circuit of Beth–haccherem, repair,—he, built it, and set up the doors thereof, he locks thereof, and the bars thereof.
15 And, the fountain–gate, did Shallun son of Col–hozeh ruler of the circuit of Mizpah, repair, he, built it, and covered it, and set up the doors thereof, the locks thereof, and the bars thereof,—also the wall of the pool of Shelah, by the

aina niihin portaisiin saakka, jotka laskeutuvat Daavidin kaupungista.

16 Hänen jälkeensä korjasi Nehemia, Asbukin poika, Beet-Suurin piirin toisen puolen päällikkö, aina Daavidin hautojen kohdalle ja Tekolammikolle ja Urhojentalolle saakka.

17 Hänen jälkeensä korjasivat muuria leeviläiset: Rehum, Baanin poika; hänestä eteenpäin korjasi Hasabja, Kegilan piirin toisen puolen päällikkö, piirinsä puolesta.

18 Hänen jälkeensä korjasivat heidän veljensä: Bavvai, Heenadadin poika, joka oli Kegilan piirin toisen puolen päällikkö.

19 Hänestä eteenpäin korjasi Eeser, Jeesuan poika, Mispan päällikkö, toisen osan, siltä kohdalta, mistä noustaan asehuoneeseen, joka on Kulmauksessa.

20 Hänen jälkeensä korjasi Baaruk, Sabbain poika, suurella innolla toisen osan, Kulmauksesta aina ylimmäisen papin Eljasibin talon oveen saakka.

21 Hänen jälkeensä korjasi Meremot, Uurian poika, joka oli Koosin poika, toisen osan, Eljasibin talon ovesta Eljasibin talon päähän.

22 Hänen jälkeensä

den kungliga trädgården, ända fram till trapporna som föra ned från Davids stad.

16 Därnäst sattes ett stycke i stånd av Nehemja, Asbuks son, hövdingen över ena hälften av Bet-Surs område, nämligen stycket ända fram till platsen mitt emot Davidsgravarna och vidare fram till den grävda dammen och till Hjältehuset.

17 Därnäst arbetade leviterna under Rehum, Banis son; därbredvid arbetade Hasabja, hövdingen över ena hälften av Kegilas område, för sitt område.

18 Därnäst arbetade deras bröder under Bavai, Henadads son, hövdingen över andra hälften av Kegilas område.

19 Därbredvid sattes en annan sträcka i stånd av Eser, Jesuas son, hövdingen över Mispa, nämligen från platsen mitt emot uppgången till tyghuset i Vinkeln.

20 Därnäst sattes, under ivrigt arbete, en annan sträcka i stånd av Baruk, Sabbais son, från Vinkeln ända fram till ingången till översteprästen Eljasibs hus.

21 Därnäst sattes en annan sträcka i stånd av Meremot, son till Uria, son till Hackos, från ingången till Eljasibs hus ända dit där Eljasibs hus slutar.

22 Därnäst arbetade

garden of the king, even as far as the stairs that go down from the city of David;

16 after him, repaired, Nehemiah son of Azbuk, ruler of the half-circuit of Beth-zur,—as far as over against the sepulchres of David, even unto the pool which had been made, and unto the house of heroes;

17 after him, repaired, the Levites, Rehum son of Bani,—at his hand, repaired, Hashabiah, ruler of the half-circuit of Keilah, for his circuit;

18 after him, repaired, their brethren, Bavvai son of Henadad,—ruler of the [other] half-circuit of Keilah;

19 and there repaired at his hand, Ezer son of Jeshua, ruler of Mizpah, a second length,—over against the ascent of the armoury, at the corner;

20 after him, zealously repaired Baruch son of Zabbai, a second length,—from the corner, unto the opening of the house of Eliashib, the high priest;

21 after him, repaired, Meremoth son of Uriah son of Hakkoz, a second length,—from the opening of the house of Eliashib, even unto the end of the house of Eliashib;

22 and, after him, repaired,

korjasivat papit, Lakeuden miehet.
23 Heidän jälkeensä korjasivat Benjamin ja Hassub oman talonsa kohdalta; heidän jälkeensä korjasi Asarja, Maasejan poika, joka oli Ananjan poika, talonsa viereltä.
24 Hänen jälkeensä korjasi Binnui, Heenadadin poika, toisen osan, Asarjan talosta aina Kulmaukseen ja kulmaan saakka.

25 Paalal, Uusain poika, korjasi Kulmauksen ja Ylätornin kohdalta, joka ulkonee kuninkaan linnasta vankilan pihaan päin; hänen jälkeensä Pedaja, Paroksen poika

26 - temppelipalvelijat asuivat Oofelilla - itäisen Vesiportin ja ulkonevan tornin kohdalta.

27 Hänen jälkeensä korjasivat tekoalaiset toisen osan, suuren, ulkonevan tornin kohdalta aina Oofelin muuriin saakka.

28 Hevosportin yläpuolelta korjasivat papit, kukin oman talonsa kohdalta.

29 Heidän jälkeensä korjasi Saadok, Immerin poika, oman talonsa kohdalta. Ja hänen jälkeensä korjasi Semaja, Sekanjan poika, Itäportin vartija.
30 Hänen jälkeensä korjasivat Hananja, Selemjan

prästerna, männen från Jordanslätten.
23 Därnäst arbetade Benjamin och Hassub, mitt emot sitt eget hus; därnäst arbetade Asarja, son till Maaseja, son till Ananja, utmed sitt eget hus.

24 Därnäst sattes en annan sträcka i stånd av Binnui, Henadads son, från Asarjas hus ända fram till Vinkeln och vidare fram till Hörnet.

25 Palal, Usais son, satte i stånd stycket från platsen mitt emot Vinkeln och det torn som skjuter ut från det övre konungshuset, vid fängelsegården; därnäst kom Pedaja, Pareos' son.

26 (Men tempelträlarna bodde på Ofel ända fram till platsen mitt emot Vattenporten mot öster och det utskjutande tornet.)
27 Därnäst sattes en annan sträcka i stånd av tekoaiterna, från platsen mitt emot det stora utskjutande tornet ända fram till Ofelmuren.
28 Ovanför Hästporten arbetade prästerna, var och en mitt emot sitt eget hus.

29 Därnäst arbetade Sadok, Immers son, mitt emot sitt eget hus; och därnäst arbetade Semaja, Sekanjas son, som hade vakten vid Östra porten.
30 Därnäst sattes en annan sträcka i stånd av Hananja,

the priests, the men of the Circuit;
23 after him, repaired, Benjamin and Hasshub, over against their own house,—after him, repaired, Azariah son of Maaseiah son of Ananiah, beside his own house;
24 after him, repaired, Binnui son of Henadad, a second length,—from the house of Azariah, unto the corner, even unto the pinnacle:
25 Palal, son of Uzai, from over against the corner, and the tower that projecteth from the upper house of the king, which belongeth to the court of custody,—after him, Pedaiah son of Parosh.
26 Now, the Nethinim, were dwelling in Ophel,—as far as over against the water-gate, on the east, and the tower that projecteth;
27 after him, repaired, the Tekoites, a second length,—from over against the great tower that projecteth, even unto the wall of Ophel:

28 from beside the horse-gate, repaired the priests, every one over against his own house;
29 after him, repaired, Zadok son of Immer, over against his own house,—and, after him, repaired, Shemaiah son of Shecaniah, keeper of the east-gate;
30 after him, repaired, Hananiah son of Shelemiah,

poika, ja Haanun, Saalafin kuudes poika, toisen osan; hänen jälkeensä korjasi Mesullam, Berekjan poika, yliskammionsa kohdalta.
31 Hänen jälkeensä korjasi Malkia, yksi kultasepistä, temppelipalvelijain ja kauppiasten taloon asti, Vartiotornin kohdalta, ja aina Kulmasaliin saakka.

32 Kultasepät ja kauppiaat korjasivat muurin Kulmasalin ja Lammasportin väliltä.

Selemjas son, och Hanun, Salafs sjätte son; därnäst arbetade Mesullam, Berekjas son, mitt emot sin tempelkammare.
31 Därnäst sattes ett stycke i stånd av Malkia, en av guldsmederna, ända fram till tempelträlarnas och köpmännens hus, mitt emot Mönstringsporten och vidare fram till Hörnsalen.
32 Och mellan Hörnsalen och Fårporten arbetade guldsmederna och köpmännen på att sätta muren i stånd.

and Hanun sixth son of Zalaph, a second length,—
after him, repaired, Meshullam son of Berechiah, over against his chamber;
31 after him, repaired, Malchijah son of Zorphi, as far as the house of the Nethinim, and the traders,—over against the muster–gate, even unto the ascent of the pinnacle;
32 and, between the ascent of the pinnacle and the sheep–gate, repaired, the goldsmiths, and the traders.

4 luku

1 Kun Sanballat kuuli meidän rakentavan muuria, vihastui hän ja närkästyi kovin. Ja hän pilkkasi juutalaisia

2 ja puhui veljilleen ja Samarian sotaväelle ja sanoi: Mitä nuo viheliäiset juutalaiset tekevät? Jätetäänkö heidät omiin valtoihinsa? Tulevatko he uhraamaan? Saavatko he työnsä kohta valmiiksi? Voivatko he tehdä eläviksi poltetut kivet tuhkaläjissä?

3 Ja ammonilainen Tobia seisoi hänen vieressään ja sanoi: Rakentakoot vain! Kettukin saa heidän kivimuurinsa hajoamaan, jos hyppää sen päälle.

4 Kuule, Jumalamme, kuinka halveksitut me olemme.

1 När nu Sanballat hörde att vi höllo på att bygga upp muren, vredgades han och blev högeligen förtörnad. Och han bespottade judarna
2 och talade så inför sina bröder och inför Samariens krigsfolk: »Vad är det dessa vanmäktiga judar göra? Skall man låta dem hållas? Skola de få offra? Skola de kanhända i sinom tid fullborda sitt verk? Skola de kunna giva liv åt stenarna i grushögarna, där de ligga förbrända?»
3 Och ammoniten Tobia, som stod bredvid honom sade: »Huru de än bygga, skall dock en räv komma deras stenmur att rämna, blott han hoppar upp på den.»
4 Hör, vår Gud, huru föraktade vi äro. Låt deras

1 But it came to pass, when Sanballat heard that we were building the wall, it angered him, and he was greatly displeased,—and mocked the Jews;
2 and spake before his brethren, and the army of Samaria, and said, What are, these feeble Jews, doing? will they fortify themselves? will they sacrifice? will they make an end in a day? will they bring to life the stones out of the heaps of dust, when, they, have been burned up?
3 Now, Tobiah the Ammonite, was beside him,––so he said, Even that which they are building, if a fox should go up, he would break down their stone wall!

4 Hear, O our God, for we have become a contempt,

Käännä heidän häpäisynsä heidän omaan päähänsä. Saata heidät ryöstetyiksi vankeuden maassa.

5 Älä peitä heidän rikkomustansa, älköönkä heidän syntiänsä pyyhittäkö pois sinun kasvojesi edestä, koska he ovat vihoittaneet sinut kohtelemalla noin rakentajia.

6 Mutta me rakensimme muuria; ja koko muuri tuli valmiiksi puoleen korkeuteensa asti, ja siitä kansa sai rohkeutta työhön.

7 Mutta kun Sanballat, Tobia, arabialaiset, ammonilaiset ja asdodilaiset kuulivat, että Jerusalemin muurien korjaus edistyi, niin että niiden aukot alkoivat täyttyä, vihastuivat he kovin.

8 Ja he kaikki tekivät liiton keskenään käydäksensä taisteluun Jerusalemia vastaan ja tehdäkseen siellä häiriötä.

9 Niin me rukoilimme Jumalaamme ja asetimme vartijat heitä vastaan, suojelemaan itseämme heiltä päivin ja öin.

10 Mutta Juuda sanoi: Taakankantajain voima raukeaa, ja soraa on ylen paljon; me emme jaksa rakentaa muuria.

11 Ja meidän vastustajamme sanoivat: Ennenkuin he tietävät tai huomaavat, me

smädelser falla tillbaka på deras egna huvuden. Ja, låt dem bliva utplundrade i ett land dit de föras såsom fångar.

5 Överskyl icke deras missgärningar, och låt deras synd icke varda utplånad ur din åsyn, eftersom de hava varit de byggande till förargelse.

6 Och vi byggde på muren, och hela muren blev hopfogad till sin halva höjd; och folket arbetade med gott mod.

7 Men när Sanballat och Tobia och araberna, ammoniterna och asdoditerna hörde att man alltjämt höll på med att laga upp Jerusalems murar, och att rämnorna begynte igentäppas, då blevo de mycket vreda.

8 Och de sammansvuro sig allasammans att gå åstad och angripa Jerusalem och störa folket i deras arbete.

9 Då bådo vi till vår Gud; och vi läto hålla vakt mot dem både dag och natt för att skydda oss mot dem.

10 Men judarna sade: »Bärarnas kraft sviker, och gruset är alltför mycket; vi förmå icke mer att bygga på muren.»

11 Våra ovänner åter sade: »Innan de få veta eller se något, skola vi stå mitt

and turn thou back their reproach upon their own head,—and give them up as a prey, in the land of captivity;

5 and do not cover their iniquity, and, their sin before thee, let it not be blotted out,—for they have caused vexation before them who are building.

6 So we built the wall, and all the wall was finished unto the half thereof,—and the people had a mind to work.

7 But it came to pass, when Sanballat and Tobiah and the Arabians and the Ammonites and the Ashdodites heard that the repair of the walls of Jerusalem had gone up, that the breaches began to be stopped, that it angered them exceedingly;

8 and they conspired, all of them together, to come, to fight against Jerusalem,—and to cause it harm;

9 howbeit we prayed unto our God,—and set a watch against them, day and night, because of them.

10 Then said Judah, The strength of the burden–bearer faileth, and, the rubbish, aboundeth,—and, we, are not able to build at the wall;

11 and our adversaries have said, They shall not know, neither shall they see,

tulemme heidän keskellensä ja tapamme heidät ja lopetamme työn.

12 Mutta kun heidän läheisyydessään asuvat juutalaiset tulivat ja sanoivat meille joka taholta kymmenenkin kertaa: Vetäytykää meidän luoksemme,
13 silloin minä asetin kansan muurin taakse, alempiin ja suojattomiin paikkoihin, asetin heidät sukukunnittain asemiinsa miekkoineen, keihäineen ja jousineen.

14 Ja katsastettuani kaiken minä nousin ja sanoin ylimyksille ja esimiehille ja muulle kansalle: Älkää peljätkö heitä; muistakaa suurta ja peljättävää Herraa, ja taistelkaa veljienne, poikienne ja tyttärienne, vaimojenne ja kotienne puolesta.

15 Sitten kuin vihollisemme olivat kuulleet, että me olimme saaneet tietää asian ja että Jumala oli tehnyt heidän hankkeensa tyhjäksi, palasimme me kaikki takaisin muurille, itsekukin työhönsä.

16 Siitä päivästä alkaen teki toinen puoli minun palvelijoitani työtä, ja toinen puoli oli asestettuna keihäillä, kilvillä, jousilla ja rintahaarniskoilla; ja päämiehet seisoivat kaikkien niiden juutalaisten takana,

ibland dem och dräpa dem; så skola vi göra slut på arbetet.»

12 När nu de judar som bodde i deras grannskap kommo och från alla håll uppmanade oss, väl tio gånger, att vi skulle draga oss tillbaka till dem,

13 då ställde jag upp folket i de lägsta och mest öppna delarna av staden bakom muren; jag ställde upp dem efter släkter, med sina svärd, spjut och bågar.

14 Och sedan jag hade besett allt, stod jag upp och sade till ädlingarna och föreståndarna och det övriga folket: »Frukten icke för dem; tänken på Herren, den store och fruktansvärde, och striden för edra bröder, edra söner och döttrar, edra hustrur och edra hus.»

15 Sedan våra fiender sålunda hade fått förnimma att saken var oss bekant, och att Gud hade gjort deras råd om intet, kunde vi alla vända tillbaka till muren, var och en till sitt arbete.
16 Från den dagen var ena hälften av mina tjänare sysselsatt med arbetet, under det att andra hälften stod väpnad med sina spjut, sköldar, bågar och pansar, medan furstarna stodo bakom hela Juda hus.

until we come into their midst, and slay them,—so shall we cause the work to cease.
12 But it came to pass, when the Jews dwelling near them came in, then said they unto us, ten times, From all places whither ye shall turn, [they will be] upon us!
13 So I set—on the lower slopes of the place behind the wall in the waste grounds,—yea I set the people, by their families, with their swords, their spears and their bows.
14 Then I looked and rose up, and said—unto the nobles and unto the deputies and unto the rest of the people, Do not ye fear because of them,—the great and fearful Lord, remember ye, so shall ye fight for your brethren, your sons and your daughters, your wives, and your houses.
15 And it came to pass, when our enemies heard that it was known to us, and that God had overturned their counsel, then returned we, all of us, unto the wall, every man unto his work.
16 And it came to pass, from that day, the half of my young men, were working in the work, and, the half of them, were grasping the spears, the bucklers, and the bows, and the coats of mail,—but, the

rulers, were behind all the house of Judah.

17 jotka rakensivat muurilla. Nekin, jotka kantoivat taakkoja ja kuljettivat kuormia, tekivät toisella kädellänsä työtä ja toisessa pitivät keihästä.

17 De som byggde på muren och de som lassade på och buro bördor gjorde sitt arbete med den ena handen, och med den andra höllo de vapnet.

17 They who were building at the wall and they who were carrying burdens, they who were lifting, [each man], with his one hand, was working at the work, and, with the other, was grasping the weapon.

18 Ja rakentajilla oli kullakin miekka sidottuna vyöllensä heidän rakentaessaan; ja torvensoittaja seisoi minun vieressäni.

18 Och de som byggde hade var och en sitt svärd bundet vid sin länd, under det att de byggde; och bredvid mig stod en basunblåsare.

18 Even they who were building, every man, had his sword girded upon his loins, and so was building,—and, he that sounded the horn, was by my side.

19 Minä sanoin ylimyksille, esimiehille ja muulle kansalle: Työ on suuri ja laaja, ja me olemme muurilla hajallamme, kaukana toisistamme.

19 Jag hade nämligen sagt till ädlingarna och föreståndarna och det övriga folket: »Arbetet är stort och vidsträckt, och vi äro spridda över muren, långt ifrån varandra.

19 So I said unto the nobles and unto the deputies, and unto the rest of the people, The work, is great and large,—and, we, are separated upon the wall, far away, each man from his brother:

20 Missä kuulette torven soivan, sinne kokoontukaa meidän luoksemme. Meidän Jumalamme sotii meidän puolestamme.

20 Där I nu hören basunen ljuda, dit skolen I församla eder till oss; vår Gud skall strida för oss.»

20 In what place soever ye shall hear the sound of the horn, thither, gather yourselves unto us,—our God, will fight for us.

21 Näin me siis teimme työtä, ja toinen puoli väkeä oli asestettuna keihäillä päivänkoitosta siihen asti, kunnes tähdet tulivat näkyviin.

21 Så gjorde ock vi vårt arbete, under det att hälften av folket stod väpnad med sina spjut från morgonrodnadens uppgång, till dess att stjärnorna kommo fram.

21 So, we, were working at the work,—one half of them, grasping the spears, from the uprisings of the dawn, until the coming out of the stars.

22 Siihen aikaan minä myös sanoin kansalle: Kukin jääköön palvelijoineen yöksi Jerusalemiin, että he olisivat meidän apunamme yöllä vartioimassa ja päivällä työssä.

22 Vid samma tid sade jag ock till folket att var och en med sin tjänare skulle stanna över natten inne i Jerusalem, så att vi om natten kunna hava dem till vakt och om dagen till arbete.

22 Moreover, at that time, I said to the people, Let, every one with his young man, lodge for the night in the midst of Jerusalem,—so shall they serve us, in the night, as a watch, and, the day, for work.

23 Emmekä me, en minä, eivät minun veljeni ja

23 Och varken jag eller mina bröder eller mina

23 So neither I, nor my brethren, nor my young

palvelijani eivätkä ne vartijat, jotka minua seurasivat, riisuneet vaatteitamme. Kullakin keihäs ja vettä.

tjänare eller de som gjorde vakt hos mig lade av kläderna; vapnen höllos av var och en för lika nödvändiga som vatten.

men, nor the men of the watch that followed me, none of us, put off our clothes,—every one [went] with his weapon to the water.

5 luku

1 Mutta rahvas ja heidän vaimonsa nostivat suuren huudon juutalaisia veljiänsä vastaan.
2 Muutamat sanoivat: Meitä, meidän poikiamme ja tyttäriämme on paljon. Meidän täytyy saada viljaa, että meillä olisi mitä syödä pysyäksemme hengissä.
3 Toiset sanoivat: Peltomme, viinitarhamme ja talomme meidän täytyy pantata saadaksemme viljaa nälkäämme.

4 Toiset sanoivat: Meidän on täytynyt kuninkaan veroihin lainata rahaa peltojamme ja viinitarhojamme vastaan.

5 Ovathan meidän ruumiimme veljiemme ruumiitten veroiset ja lapsemme heidän lastensa veroiset; ja katso, kuitenkin meidän täytyy antaa poikamme ja tyttäremme orjiksi, ja tyttäriämme on jo annettukin orjuuteen, emmekä me voi sille mitään, koska peltomme ja viinitarhamme ovat toisten käsissä.
6 Kun minä kuulin heidän valituksensa ja nämä puheet, vihastuin minä kovin.

1 Och männen av folket med sina hustrur hovo upp ett stort rop mot sina judiska bröder.
2 Några sade: »Vi med våra söner och döttrar äro många; låt oss få säd, så att vi hava att äta och kunna bliva vid liv.»

3 Och några sade: »Våra åkrar, vingårdar och hus måste vi pantsätta; låt oss få säd till att stilla vår hunger.»

4 Och andra sade: »Vi hava måst låna penningar på våra åkrar och vingårdar till skatten åt konungen.

5 Nu äro ju våra kroppar lika goda som våra bröders kroppar, och våra barn lika goda som deras barn; men ändå måste vi giva våra söner och döttrar i träldom, ja, några av våra döttrar hava redan blivit givna i träldom, utan att vi förmå göra något därvid, eftersom våra åkrar och vingårdar äro i andras händer.»

6 När jag nu hörde deras rop och hörde dessa ord, blev jag mycket vred.

1 Then came there to be a great outcry of the people and their wives,—against their brethren the Jews.
2 And there were some who were saying, Our sons and our daughters, are we pledging,—that we may obtain corn, and eat, and keep ourselves alive.
3 And there were some who were saying, Our fields and our vineyards and our houses, are we pledging,—that we may obtain corn in the dearth.
4 And there were others who were saying, We have borrowed silver, for the king's tribute,—[upon] our lands and our vineyards.
5 Now, therefore, as is the flesh of our brethren, so is our flesh, as are their children, so are our children. Yet lo! we are putting in subjection our sons and our daughters, for bondservants, yea there are some of our daughters already trodden down, and we are powerless, and, our fields and our vineyards, belong to others.
6 And it angered me greatly,—when I heard their outcry, and these words.

7 Ja harkittuani mielessäni tätä asiaa minä nuhtelin ylimyksiä ja esimiehiä ja sanoin heille: Tehän kiskotte korkoa, kukin veljeltänne. Sitten minä panin toimeen suuren kokouksen heitä vastaan.

8 Ja minä sanoin heille: Me olemme, sen mukaan kuin olemme voineet, ostaneet vapaiksi juutalaisia veljiämme, jotka oli myyty pakanoille. Tekö nyt myytte veljiänne, ja täytyykö heidän myydä itsensä meille? He olivat vaiti eivätkä voineet vastata mitään.

9 Ja minä sanoin: Ette te siinä tee hyvin. Teidänhän tulisi vaeltaa meidän Jumalamme pelossa jo pakanain, meidän vihollistemme, häväistyksen tähden.

10 Myöskin minä, minun veljeni ja palvelijani olemme lainanneet heille rahaa ja viljaa; luopukaamme tästä saatavasta.

11 Luovuttakaa heille jo tänä päivänä heidän peltonsa, viinitarhansa, öljypuunsa ja talonsa, ja luopukaa rahan korosta sekä viljasta, viinistä ja öljystä, jonka olette heille lainanneet.

12 He vastasivat: Me luovutamme ne emmekä vaadi heiltä mitään; me teemme, niinkuin olet sanonut. Ja minä kutsuin papit ja vannotin heidät

7 Och sedan jag hade gått till råds med mig själv, förebrådde jag ädlingarna och föreståndarna och sade till dem: »Det är ocker I bedriven mot varandra.» Därefter sammankallade jag en stor folkförsamling emot dem.

8 Och jag sade till dem: »Vi hava efter förmåga friköpt våra judiska bröder som voro sålda åt hedningarna. Skolen nu I sälja edra bröder? Skola de behöva sälja sig åt oss?» Då tego de och hade intet att svara.

9 Och jag sade: »Vad I gören är icke rätt. I borden ju vandra i vår Guds fruktan, så att våra fiender, hedningarna, ej finge orsak att smäda oss.

10 Också jag och mina bröder och mina tjänare hava penningar och säd att fordra av dem; låt oss nu avstå från vår fordran.

11 Given dem redan i dag tillbaka deras åkrar, vingårdar, olivplanteringar och hus, och skänken efter den ränta på penningarna, på säden, på vinet och oljan, som I haven att fordra av dem.»

12 De svarade: »Vi vilja giva det tillbaka och icke utkräva något av dem; vi vilja göra såsom du har sagt.» Och jag tog en ed av dem, sedan jag hade

7 So my heart took counsel unto me and I contended with the nobles and with the deputies, and said to them, A loan on interest—every man to his brother, are ye making,—So I appointed over them a great assembly;

8 and I said unto them, We, have bought our brethren the Jews, who had sold themselves unto the nations, according to our ability, and will, ye, even sell your brethren, or shall they sell themselves unto us? And they were silent, and found no answer.

9 Then said I, Not good, is the thing which ye are doing,—ought ye not, in the fear of God, to walk, because of the reproach of the nations, our enemies?

10 I too, then, my brethren and my young men, might be lending unto them on interest silver and corn! I pray you, let us leave off this lending on interest!

11 Restore, I pray you, unto them this very day, their fields, their vineyards, their oliveyards, and their houses,—also the hundredth of silver and corn, new wine and oil, for which ye have been lending to them.

12 And they said, We will restore them, and, from them, will we require nothing, so, will we do, as thou, art saying. Then called I the priests, and put

tekemään näin.

13 Minä myös pudistin helmukseni ja sanoin: Jokaisen, joka ei tätä sanaa täytä, pudistakoon Jumala näin pois hänen talostansa ja vaivannäkönsä hedelmistä; näin hän tulkoon pudistetuksi ja tyhjennetyksi. Ja koko seurakunta sanoi: Amen, ja ylisti Herraa. Ja kansa teki, niinkuin oli sanottu.

14 Myöskään en minä eivätkä veljeni siitä päivästä asti, jona minut määrättiin olemaan heidän käskynhaltijanaan Juudan maassa, siis kuningas Artahsastan kahdennestakymmenennestä hallitusvuodesta aina hänen kolmanteenkymmenenteen toiseen hallitusvuoteensa saakka, eli kahtenatoista vuotena, syöneet käskynhaltijalle tulevaa ruokaa.

15 Sillä aikaisemmat käskynhaltijat, jotka olivat olleet ennen minua, olivat rasittaneet kansaa ja ottaneet siltä leipää ja viiniä sekä vielä neljäkymmentä hopeasekeliä. Myöskin heidän palvelijansa olivat sortaneet kansaa. Mutta minä en tehnyt niin, sillä minä pelkäsin Jumalaa.

16 Myöskin kävin minä itse käsiksi tämän muurin tekoon. Ja me emme ostaneet mitään peltoa. Ja kaikki minun palvelijani olivat

tillkallat prästerna, att de skulle göra så.

13 Därjämte skakade jag fånget på min mantel och sade: »Var och en som icke håller detta sitt ord, honom må Gud så skaka bort ifrån hans hus och hans gods; ja, varde han så utskakad och tom på allt.» Och hela församlingen sade: »Amen», och lovade HERREN. Därefter gjorde folket såsom det var sagt.

14 Ytterligare är att nämna att från den dag då jag förordnades att vara ståthållare över dem i Juda land, alltså från Artasastas tjugonde regeringsår ända till hans trettioandra, tolv hela år, varken jag eller mina bröder åto av ståthållarkosten.

15 De förra ståthållarna, de som hade varit före mig, hade betungat folket och tagit av dem mat och vin till ett värde av mer än fyrtio siklar silver, och jämväl deras tjänare hade förfarit hårt mot folket. Men så gjorde icke jag, ty jag fruktade Gud.

16 Dessutom höll jag i att arbeta på muren, och ingen åker köpte vi oss; och alla mina tjänare voro församlade vid arbetet där.

them on oath, to do according to this promise.

13 Also, my lap, shook I out, and said—Thus and thus, may God shake out every man who shall not confirm this promise, out of his house and out of his labour, yea, thus and thus, let him be shaken out and empty,—And all the convocation said, Amen! and praised Yahweh, and the people did according to this promise.

14 Moreover, from the day I was commanded to become their pasha in the land of Judah, from the twentieth year, even unto the thirty-second year of Artaxerxes the king, twelve years, I and my brethren, pasha's bread, have not eaten;

15 whereas, the former pashas, who were before me, suffered themselves to be a burden upon the people, and took from them in bread and wine, besides forty shekels of silver, even, their young men, bare rule over the people,—but, I, did not so, because of the fear of God.

16 Moreover also, in this work of the wall, I repaired, and, no field, did we buy,—though, all my young men, were gathered thither unto

kokoontuneet sinne työhön.
17 Myös sata viisikymmentä miestä, juutalaisia ja esimiehiä, söi minun pöydässäni sekä ne, jotka ympärillämme olevista pakanakansoista tulivat meidän luoksemme.
18 Ja mitä päivittäin valmistettiin ruuaksi, nimittäin härkä ja kuusi valiolammasta sekä lintuja, se valmistettiin minun kustannuksellani; ja joka kymmenes päivä hankittiin kaikenlaisia viinejä viljalti. Mutta siitä huolimatta minä en vaatinut itselleni käskynhaltijalle tulevaa ruokaa, koska työ painoi raskaasti tätä kansaa.
19 Muista, Jumalani, minun hyväkseni kaikki, mitä minä olen tehnyt tämän kansan puolesta.

17 Och av judarna och deras föreståndare åto ett hundra femtio man vid mitt bord, förutom dem som kommo till oss ifrån folken runt omkring oss.

18 Och vad som tillreddes för var dag, nämligen en oxe och sex utsökta får, förutom fåglar, det tillreddes på min bekostnad; och var tionde dag anskaffades mycket vin av alla slag. Men likväl krävde jag icke ut ståthållarkosten, eftersom arbetet tyngde så svårt på folket.

19 Tänk, min Gud, på allt vad jag har gjort för detta folk, och räkna mig det till godo!

the work.
17 And, Jews and deputies, a hundred and fifty men, and they who were coming in unto us from among the nations which were round about us, [depended] upon my table.
18 Now, that which was prepared for a single day, was—one ox, six choice sheep, also, fowls, were prepared for me, and, apportioned unto ten days, of every sort of wine, in abundance,—yet, in spite of this, the bread of the pasha, demanded I not, because heavy was the bondage upon this people.
19 Remember unto me, O my God, for good,—all that I have done for this people.

6 luku

1 Kun Sanballat, Tobia, arabialainen Gesem ja meidän muut vihollisemme kuulivat, että minä olin rakentanut muurin ja ettei siinä enää ollut aukkoa - vaikken minä ollutkaan vielä siihen aikaan asettanut ovia paikoilleen portteihin -

2 niin Sanballat ja Gesem lähettivät minulle sanan: Tule, kohdatkaamme toisemme Kefirimissä, Oonon laaksossa. He näet ajattelivat tehdä minulle pahaa.

3 Niin minä lähetin heidän luokseen sanansaattajat ja

1 När nu Sanballat och Tobia och araben Gesem och våra övriga fiender hörde att jag hade byggt upp muren, och att det icke mer fanns någon rämna i den -- om jag ock vid den tiden ännu icke hade satt in dörrar i portarna --

2 då sände Sanballat och Gesem bud till mig och läto säga: »Kom, låt oss träda tillsammans i Kefirim i Onos dal.» De tänkte nämligen göra mig något ont.

3 Men jag skickade bud till dem och lät säga: »Jag har

1 And it came to pass, when it was reported to Sanballat and Tobiah and to Geshem the Arabian and to the rest of our enemies, that I had built the wall, and there was left therein no breach,—though, up to that time, the doors, had I not set up in the gates,
2 that Sanballat and Geshem sent unto me, saying, Come! and let us meet together in the villages, in the valley of Ono,—But, they, were plotting to do me harm.
3 So I sent unto them messengers, saying, A great

käskin sanoa: Minulla on suuri työ tekeillä, niin etten voi tulla. Keskeytyisihän työ, jos minä jättäisin sen ja tulisin teidän luoksenne.

ett stort arbete för händer och kan icke komma ned. Arbetet kan ju icke vila, såsom dock måste ske, om jag lämnade det och komme ned till eder.»

work, am, I, doing, and cannot come down,—wherefore should the work cease whilst I leave it, and come down unto you?

4 Ja he lähettivät minulle saman sanan neljä kertaa, mutta minä vastasin heille aina samalla tavalla.

4 Och de sände samma bud till mig fyra gånger; men var gång gav jag dem samma svar som förut.

4 Yet they sent unto me, according to this message, four times,—and I replied to them according to this answer.

5 Silloin Sanballat lähetti viidennen kerran palvelijansa minun luokseni samassa asiassa, ja tällä oli kädessään avoin kirje.

5 Då sände Sanballat för femte gången till mig sin tjänare med samma bud, och denne hade nu med sig ett öppet brev.

5 Then Sanballat sent unto me, according to this message, a fifth time, by his young man,—with an open letter, in his hand:

6 Siihen oli kirjoitettu: Kansojen kesken huhuillaan, ja myös Gasmu sanoo, että sinä ja juutalaiset suunnittelette kapinaa. Sentähden sinä rakennat muuria, ja itse sinä pyrit heidän kuninkaaksensa - niin kerrotaan.

6 Däri var skrivet: »Det förljudes bland folken, och påstås jämväl av Gasmu, att du och judarna haven i sinnet att avfalla, och att det är därför du bygger upp muren, ja, att du vill bliva deras konung -- sådant säger man.

6 wherein was written—Among the nations, it is reported, and, Gashmu, saith it, that, thou and the Jews, are plotting to rebel, for which cause, thou art building the wall,—and, thou, art to become their king, according to these words.

7 Myöskin olet hankkinut profeettoja julistamaan itsestäsi Jerusalemissa näin: 'Juudassa on kuningas.' Tämän nyt kuningas saa kuulla; tule siis ja neuvotelkaamme keskenämme.

7 Du lär ock hava beställt profeter som i Jerusalem skola utropa och förkunna att du är konung i Juda. Eftersom nu konungen nog får höra talas härom, därför må du nu komma, så att vi få rådslå med varandra.»

7 Moreover also, prophets, hast thou set up to make proclamation concerning thee in Jerusalem, saying, He hath become king in Judah! Now, therefore, will it he reported to the king, according to these words. Now, therefore, come, and let us take counsel together.

8 Silloin minä lähetin hänelle sanan: Ei ole tapahtunut mitään semmoista, mistä puhut, vaan sinä olet keksinyt sen omasta päästäsi.

8 Då sände jag bud till honom och lät svara: »Intet av det du säger har någon grund, utan det är dina egna påfund.»

8 Then sent I unto him, saying, Nothing hath been done, according to these words, which thou art saying,—but, out of thine own heart, art thou feigning them.

9 He näet kaikki peloittelivat meitä arvellen: Heidän kätensä herpoavat työssä, ja

9 De ville nämligen alla skrämma oss, i tanke att vi då skulle förlora allt mod

9 For, they all, were seeking to put us in fear, saying, Their hands will slacken

se jää tekemättä. Mutta vahvista sinä minun käteni.

till arbetet, och att detta så skulle bliva ogjort. Styrk du nu i stället mitt mod!

from the work, and it will not be accomplished. Now, therefore, strengthen thou my hands!

10 Minä menin Semajan, Delajan pojan, Mehetabelin pojanpojan, taloon, hänen ollessaan eristettynä. Hän sanoi: Menkäämme yhdessä Jumalan temppeliin, temppelisaliin, ja sulkekaamme temppelisalin ovet. Sillä he tulevat tappamaan sinua; yöllä he tulevat ja tappavat sinut.

10 Men jag gick hem till Semaja, son till Delaja, son till Mehetabel; han höll sig då inne. Och han sade: »Låt oss tillsammans gå till Guds hus, in i templet, och sedan stänga igen templets dörrar. Ty de skola komma för att dräpa dig; om natten skola de komma för att dräpa dig.»

10 When, I, came into the house of Shemaiah, son of Delaiah, son of Mehetabel, he, being shut in, he said, Let us meet together in the house of God, in the midst of the temple, and let us close the doors of the temple, for they are coming to slay thee, yea, by night, are they coming to slay thee.

11 Mutta minä vastasin: Pakenisiko minunlaiseni mies? Tahi kuinka voisi minunlaiseni mies mennä temppeliin ja kuitenkin jäädä eloon? Minä en mene.

11 Men jag svarade: »Skulle en man sådan som jag vilja fly? Eller kan väl en man av mitt slag gå in i templet och dock bliva vid liv? Nej, jag vill icke gå dit.»

11 Then said I, Should, such a man as I, flee? Who then, being such as I, would enter the temple to save his life? I will not enter.

12 Minä näet ymmärsin, ettei Jumala ollut häntä lähettänyt, vaan että hän oli lausunut minulle sen ennustuksen siitä syystä, että Tobia ja Sanballat olivat palkanneet hänet:

12 Jag förstod nämligen att Gud icke hade sänt honom, utan att han förebådade mig sådant, blott därför att Tobia och Sanballat hade lejt honom.

12 Then perceived I, that lo! it was, not God, who had sent him,—though, a prophecy, he had spoken concerning me, but, Tobiah and Sanballat, had hired him:

13 hänet oli palkattu siinä tarkoituksessa, että minä peljästyisin ja menettelisin sillä tavalla ja niin tekisin syntiä; siitä he saisivat panettelun aiheen, häväistäkseen minua.

13 Han var lejd, för att jag skulle låta skrämma mig till att göra såsom han sade och därmed försynda mig; på detta sätt ville de framkalla ont rykte om mig, för att sedan kunna smäda mig.

13 to this end, hired, he was, to the end that I might be afraid and do so, and might sin,—and it might serve them for an evil report, to the end they might bring reproach upon me.

14 Muista, Jumalani, Tobiaa ja Sanballatia näiden heidän tekojensa mukaan, niin myös naisprofeetta Nooadjaa ja muita profeettoja, jotka minua peloittelivat.

14 Tänk, min Gud på Tobia, ävensom Sanballat, efter dessa hans gärningar, så ock på profetissan Noadja och de andra profeterna som ville skrämma mig!

14 Have remembrance, O my God, of Tobiah and of Sanballat, according to these their doings,—moreover also, of Noadiah the prophetess, and of the rest of the prophets, who would have put me in fear.

15 Muuri valmistui elul-kuun

15 Och muren blev färdig

15 So the wall was finished,

kahdentenakymmenentenä viidentenä päivänä, viidenkymmenen kahden päivän kuluttua.

16 Kun kaikki meidän vihollisemme sen kuulivat, ja kaikki ympärillämme asuvat kansat näkivät sen, havaitsivat he joutuneensa aivan alakynteen; sillä he tunsivat, että tämä työ oli suoritettu meidän Jumalamme avulla.

17 Niinä päivinä meni myös Juudan ylimyksiltä lukuisia kirjeitä Tobialle, ja Tobialta tuli kirjeitä heille.

18 Sillä Juudassa oli monta, jotka olivat valalla liittoutuneet hänen kanssansa; sillä hän oli Sekanjan, Aarahin pojan, vävy, ja hänen poikansa Joohanan oli ottanut vaimokseen Mesullamin, Berekjan pojan, tyttären.

19 He myös puhuivat minulle hyvää hänestä ja veivät minun puheeni hänelle. Kirjeitäkin Tobia lähetti peloitellakseen minua.

på tjugufemte dagen i månaden Elul, efter femtiotvå dagar.

16 När nu alla våra fiender hörde detta, betogos de, alla de kringboende folken, av fruktan, och sågo att de hade kommit illa till korta; ty de förstodo nu att detta arbete var vår Guds verk.

17 Vid denna tid sände ock Juda ädlingar många brev till Tobia, och brev från Tobia ankommo ock till dem.

18 Ty många i Juda voro genom ed förbundna med honom; han var nämligen måg till Sekanja, Aras son, och hans son Johanan hade tagit till hustru en dotter till Mesullam, Berekjas son.

19 Dessa plägade också inför mig tala gott om honom, och vad jag sade buro de fram till honom. Tobia sände ock brev för att skrämma mig.

on the twenty–fifth of Elul,—in fifty–two days.

16 And it came to pass, when all our enemies heard, and all the nations that were round about us saw, that they fell greatly in their own eyes, and took knowledge that, from God, had this work been wrought.

17 Moreover, in those days, were the nobles of Judah busy with their letters which were going unto Tobiah,—and those of Tobiah were coming unto them;

18 for, many in Judah, had taken an oath to him, because he was in marriage affinity with Shecaniah son of Arah,—and, Jehohanan his son, had taken the daughter of Meshullam, son of Berechiah.

19 Moreover, his good deeds, were they telling before me, and, my affairs, were they carrying out to him,—letters, did Tobiah send to put me in fear.

7 luku

1 Kun muuri oli rakennettu, asetin minä ovet paikoillensa; ja niiden vartioimisen saivat ovenvartijat, veisaajat ja leeviläiset tehtäväkseen.

2 Ja Jerusalemin päämiehiksi minä asetin veljeni Hananin ja linnanpäällikön Hananjan,

1 När nu muren var uppbyggd, satte jag in dörrarna; och dörrvaktare, sångare och leviter blevo anställda.

2 Och till befälhavare över Jerusalem satte jag min broder Hanani jämte

1 And it came to pass, when the wall was built, and I had set up the doors,—and the doorkeepers and the singers and the Levites had been appointed,

2 that I gave Hanani my brother, and Hananiah captain of the castle,

sillä hän oli luotettava mies ja pelkäsi Jumalaa enemmän kuin moni muu.

Hananja, hövitsman i borgen, ty denne hölls för en pålitlig man och var gudfruktig mer än många andra.

charge over Jerusalem, for, he, was a truly faithful man, and revered God above many.

3 Ja minä sanoin heille: Jerusalemin portteja älköön avattako, ennenkuin aurinko on polttavimmillaan; ja vartijain vielä seisoessa paikoillaan on ovet suljettava ja salvoilla teljettävä. Ja Jerusalemin asukkaita pantakoon vartioimaan, kukin vartiopaikallensa, kukin oman talonsa kohdalle.

3 Och jag sade till dem: »Jerusalems portar må icke öppnas, förrän solen är högt uppe; och medan vakten ännu står kvar, skall man stänga dörrarna och sätta bommarna för. Och I skolen ställa ut vakter av Jerusalems invånare, var och en på hans post, så att envar får stå framför sitt eget hus.»

3 And I said unto them, Let not the gates of Jerusalem be opened until, hot, be the sun, and, while they are standing by, let them close the doors, and make them fast,—setting watches, of the inhabitants of Jerusalem, every one in his watch, and every one over against his own house.

4 Kaupunki oli joka suuntaan tilava ja suuri, mutta väkeä siinä oli vähän, ja taloja oli vielä rakentamatta.

4 Och staden var vidsträckt och stor, men där fanns icke mycket folk, och husen voro icke uppbyggda.

4 Now, the city, was broad on both hands, and large, but, the people, were few in the midst thereof,—and the houses had not been built.

5 Niin Jumala antoi minun sydämeeni, että minun oli koottava ylimykset, esimiehet ja kansa sukuluetteloon merkittäviksi. Silloin minä löysin niiden sukuluettelon, jotka ensin olivat tulleet sinne, ja huomasin siihen kirjoitetun:

5 Och min Gud ingav mig i hjärtat att jag skulle församla ädlingarna, föreståndarna och folket för att upptecknas i släktregister. Då fann jag släktförteckningen över dem som först hade dragit upp, och jag fann däri så skrivet:

5 So then my God put it into my heart, and I gathered together the nobles and the deputies and the people, to register their genealogy,—then found I a register roll, of them who came up at the first, and found written therein:—

6 Nämä ovat tämän maakunnan asukkaat, jotka lähtivät pakkosiirtolaisten vankeudesta, johon Nebukadnessar, Baabelin kuningas, oli heidät vienyt, ja palasivat Jerusalemiin ja Juudaan, kukin kaupunkiinsa,

6 »Dessa voro de män från hövdingdömet, som drogo upp ur den landsflykt och fångenskap till vilken de hade blivit bortförda av Nebukadnessar, konungen i Babel, och som vände tillbaka till Jerusalem och till Juda, var och en till sin stad,

6 These, are the sons of the province, who came up from among the Captives of the Exile, whom Nebuchadnezzar king of Babylon did exile,—but they came back to Jerusalem and to Judah, every one to his own city;

7 ne, jotka tulivat Serubbaabelin, Jeesuan, Nehemian, Asarjan, Raamian, Nahamanin, Mordokain, Bilsanin, Misperetin, Bigvain,

7 i det att de följde med Serubbabel, Jesua, Nehemja, Asarja, Raamja, Nahamani, Mordokai, Bilsan, Misperet, Bigvai, Nehum och Baana.

7 who came in with Zerubbabel, Jeshua, Nehemiah, Azariah, Raamiah, Nahamani, Mordecai, Bilshan, Mispereth, Bigvai,

Nehumin ja Baanan kanssa. Israelin kansan miesten lukumäärä oli:

8 Paroksen jälkeläisiä kaksituhatta sata seitsemänkymmentä kaksi;

9 Sefatjan jälkeläisiä kolmesataa seitsemänkymmentä kaksi;

10 Aarahin jälkeläisiä kuusisataa viisikymmentä kaksi;

11 Pahat-Mooabin jälkeläisiä, nimittäin Jeesuan ja Jooabin jälkeläisiä, kaksituhatta kahdeksansataa kahdeksantoista;

12 Eelamin jälkeläisiä tuhat kaksisataa viisikymmentä neljä;

13 Sattun jälkeläisiä kahdeksansataa neljäkymmentä viisi;

14 Sakkain jälkeläisiä seitsemänsataa kuusikymmentä;

15 Binnuin jälkeläisiä kuusisataa neljäkymmentä kahdeksan;

16 Beebain jälkeläisiä kuusisataa kaksikymmentä kahdeksan;

17 Asgadin jälkeläisiä kaksituhatta kolmesataa kaksikymmentä kaksi;

18 Adonikamin jälkeläisiä kuusisataa kuusikymmentä seitsemän;

19 Bigvain jälkeläisiä kaksituhatta kuusikymmentä seitsemän;

20 Aadinin jälkeläisiä kuusisataa viisikymmentä viisi;

21 Aaterin, nimittäin Hiskian, jälkeläisiä yhdeksänkymmentä kahdeksan;

Detta var antalet män av Israels meniga folk:

8 Pareos' barn: två tusen ett hundra sjuttiotvå;

9 Sefatjas barn: tre hundra sjuttiotvå;

10 Aras barn: sex hundra femtiotvå;

11 Pahat-Moabs barn, av Jesuas och Joabs barn: två tusen åtta hundra aderton;

12 Elams barn: ett tusen två hundra femtiofyra;

13 Sattus barn: åtta hundra fyrtiofem;

14 Sackais barn: sju hundra sextio;

15 Binnuis barn: sex hundra fyrtioåtta;

16 Bebais barn: sex hundra tjuguåtta;

17 Asgads barn: två tusen tre hundra tjugutvå;

18 Adonikams barn: sex hundra sextiosju;

19 Bigvais barn: två tusen sextiosju;

20 Adins barn: sex hundra femtiofem;

21 Aters barn av Hiskia: nittioåtta;

Nehum, Baanah,—the number of the men of the people of Israel.

8 The sons of Parosh, two thousand, one hundred, and seventy–two;

9 The sons of Shephatiah, three hundred, and seventy–two;

10 The sons of Arah, six hundred, and fifty–two;

11 The sons of Pahath–moab, belonging to the sons of Jeshua and Joab, two thousand, eight hundred, and eighteen;

12 The sons of Elam, a thousand, two hundred and fifty–four;

13 The sons of Zattu, eight hundred, and forty–five;

14 The sons of Zaccai, seven hundred, and sixty;

15 The sons of Binnui, six hundred, and forty–eight;

16 The sons of Bebai, six hundred, and twenty–eight;

17 The sons of Azgad, two thousand, three hundred, and twenty–two;

18 The sons of Adonikam, six hundred, and sixty–seven;

19 The sons of Bigvai, two thousand, and sixty–seven;

20 The sons of Adin, six hundred, and fifty–five;

21 The sons of Ater, pertaining to Hezekiah, ninety–eight;

22 Haasumin jälkeläisiä kolmesataa kaksikymmentä kahdeksan;
23 Beesain jälkeläisiä kolmesataa kaksikymmentä neljä;
24 Haarifin jälkeläisiä sata kaksitoista;
25 gibeonilaisia yhdeksänkymmentä viisi;
26 Beetlehemin ja Netofan miehiä sata kahdeksankymmentä kahdeksan;
27 Anatotin miehiä sata kaksikymmentä kahdeksan;
28 Beet-Asmavetin miehiä neljäkymmentä kaksi;
29 Kirjat-Jearimin, Kefiran ja Beerotin miehiä seitsemänsataa neljäkymmentä kolme;
30 Raaman ja Geban miehiä kuusisataa kaksikymmentä yksi;
31 Mikmaan miehiä sata kaksikymmentä kaksi;
32 Beetelin ja Ain miehiä sata kaksikymmentä kolme;

33 toisen Nebon miehiä viisikymmentä kaksi;
34 toisen Eelamin jälkeläisiä tuhat kaksisataa viisikymmentä neljä;
35 Haarimin jälkeläisiä kolmesataa kaksikymmentä;
36 jerikolaisia kolmesataa neljäkymmentä viisi;

37 loodilaisia, haadidilaisia ja oonolaisia seitsemänsataa kaksikymmentä yksi;
38 senaalaisia kolmetuhatta yhdeksänsataa kolmekymmentä.

22 Hasums barn: tre hundra tjuguåtta;

23 Besais barn: tre hundra tjugufyra;

24 Harifs barn: ett hundra tolv;
25 Gibeons barn: nittiofem;

26 männen från Bet-Lehem och Netofa: ett hundra åttioåtta;

27 männen från Anatot: ett hundra tjuguåtta;
28 männen från Bet-Asmavet: fyrtiotvå;
29 männen från Kirjat-Jearim, Kefira och Beerot: sju hundra fyrtiotre;

30 männen från Rama och Geba: sex hundra tjuguen;

31 männen från Mikmas: ett hundra tjugutvå;
32 männen från Betel och Ai: ett hundra tjugutre;

33 männen från det andra Nebo: femtiotvå;
34 den andre Elams barn: ett tusen två hundra femtiofyra;
35 Harims barn: tre hundra tjugu;
36 Jerikos barn: tre hundra fyrtiofem;

37 Lods, Hadids och Onos barn: sju hundra tjuguen;

38 Senaas barn: tre tusen nio hundra trettio.

22 The sons of Hashum, three hundred, and twenty–eight;
23 The sons of Bezai, three hundred, and twenty–four;

24 The sons of Hariph, a hundred, and twelve;
25 The sons of Gibeon, ninety–five;
26 The men of Bethlehem, and Netophah, a hundred, and eighty–eight;

27 The men of Anathoth, a hundred, and twenty–eight;
28 The men of Beth–azmaveth, forty–two;
29 The men of Kiriath–jearim, Chephirah and Beeroth, seven hundred, and forty–three;
30 The men of Ramah and Geba, six hundred, and twenty–one;
31 The men of Mickmas, a hundred, and twenty–two;
32 The men of Bethel and Ai, a hundred and twenty–three;

33 The men of the other Nebo, fifty–two;
34 The sons of the other Elam, a thousand, two hundred, and fifty–four;
35 The sons of Harim, three hundred, and twenty;
36 The sons of Jericho, three hundred, and forty–five;

37 The sons of Lod, Hadid and One, seven hundred, and twenty–one;
38 The sons of Senaah, three thousand, nine hundred, and thirty;

39 Pappeja oli: Jedajan jälkeläisiä, nimittäin Jesuan sukua, yhdeksänsataa seitsemänkymmentä kolme;
40 Immerin jälkeläisiä tuhat viisikymmentä kaksi;
41 Pashurin jälkeläisiä tuhat kaksisataa neljäkymmentä seitsemän;
42 Haarimin jälkeläisiä tuhat seitsemäntoista.
43 Leeviläisiä oli: Jeesuan ja Kadmielin jälkeläisiä, nimittäin Hoodevan jälkeläisiä, seitsemänkymmentä neljä.
44 Veisaajia oli: Aasafin jälkeläisiä sata neljäkymmentä kahdeksan.
45 Ovenvartijoita oli: Sallumin jälkeläisiä, Aaterin jälkeläisiä, Talmonin jälkeläisiä, Akkubin jälkeläisiä, Hatitan jälkeläisiä, Soobain jälkeläisiä sata kolmekymmentä kahdeksan.

46 Temppelipalvelijoita oli: Siihan jälkeläiset, Hasufan jälkeläiset, Tabbaotin jälkeläiset,
47 Keeroksen jälkeläiset, Siian jälkeläiset, Paadonin jälkeläiset,
48 Lebanan jälkeläiset, Hagaban jälkeläiset, Salmain jälkeläiset,
49 Haananin jälkeläiset, Giddelin jälkeläiset, Gaharin jälkeläiset,
50 Reajan jälkeläiset, Resinin jälkeläiset, Nekodan jälkeläiset,
51 Gassamin jälkeläiset, Ussan jälkeläiset, Paaseahin jälkeläiset,
52 Beesain jälkeläiset, Meunimin jälkeläiset,

39 Av prästerna: Jedajas barn av Jesuas hus: nio hundra sjuttiotre;
40 Immers barn: ett tusen femtiotvå;
41 Pashurs barn: ett tusen två hundra fyrtiosju;
42 Harims barn: ett tusen sjutton.
43 Av leviterna: Jesuas barn av Kadmiel, av Hodevas barn: sjuttiofyra;
44 av sångarna: Asafs barn: ett hundra fyrtioåtta;
45 av dörrvaktarna: Sallums barn, Aters barn, Talmons barn, Ackubs barn, Hatitas barn, Sobais barn: ett hundra trettioåtta.

46 Av tempelträlarna: Sihas barn, Hasufas barn, Tabbaots barn,
47 Keros' barn, Sias barn, Padons barn,
48 Lebanas barn, Hagabas barn, Salmais barn,
49 Hanans barn, Giddels barn, Gahars barn,
50 Reajas barn, Resins barn, Nekodas barn,
51 Gassams barn, Ussas barn, Paseas barn,
52 Besais barn, Meunims barn, Nefusesims barn,

39 The priests, The sons of Jedaiah, of the house of Jeshua, nine hundred, and seventy–three;
40 The sons of Immer, a thousand, and fifty–two;
41 The sons of Pashhur, a thousand, two hundred, and forty–seven;
42 The sons of Harim, a thousand, and seventeen;
43 The Levites, The sons of Jeshua, of Kadmiel, of the sons of Hodevah, seventy–four;
44 The singers, The sons of Asaph, a hundred, and forty–eight;
45 The doorkeepers, The sons of Shallum, the sons of Ater, the sons of Talmon, the sons of Akkub, the sons of Hatita, the sons of Shobai, a hundred, and thirty–eight;
46 The Nethinim, The sons of Ziha, the sons of Hasupha, the sons of Tabbaoth;
47 the sons of Keros, the sons of Sia, the sons of Padon;
48 the sons of Lebana, the sons of Hagaba, the sons of Salmai;
49 the sons of Hanan, the sons of Giddel, the sons of Gahar;
50 the sons of Reaiah, the sons of Rezin, the sons of Nekoda;
51 the sons of Gazzam, the sons of Uzza, the sons of Paseah;
52 the sons of Besai, the sons of Meunim, the sons

Nefusesimin jälkeläiset,
53 Bakbukin jälkeläiset, Hakufan jälkeläiset, Harhurin jälkeläiset,
54 Baslutin jälkeläiset, Mehidan jälkeläiset, Harsan jälkeläiset,
55 Barkoksen jälkeläiset, Siiseran jälkeläiset, Taamahin jälkeläiset,
56 Nesiahin jälkeläiset, Hatifan jälkeläiset.
57 Salomon palvelijain jälkeläisiä oli: Sootain jälkeläiset, Sooferetin jälkeläiset, Peridan jälkeläiset,
58 Jaalan jälkeläiset, Darkonin jälkeläiset, Giddelin jälkeläiset,
59 Sefatjan jälkeläiset, Hattilin jälkeläiset, Kooferet-Sebaimin jälkeläiset, Aamonin jälkeläiset.
60 Temppelipalvelijoita ja Salomon palvelijain jälkeläisiä oli kaikkiaan kolmesataa yhdeksänkymmentä kaksi.
61 Nämä ovat ne, jotka lähtivät Teel-Melahista, Teel-Harsasta, Kerub-Addonista ja Immeristä, voimatta ilmoittaa perhekuntaansa ja syntyperäänsä, olivatko israelilaisia:
62 Delajan jälkeläiset, Tobian jälkeläiset, Nekodan jälkeläiset, kuusisataa neljäkymmentä kaksi.
63 Ja pappeja: Habaijan jälkeläiset, Koosin jälkeläiset, Barsillain jälkeläiset, sen, joka oli ottanut itsellensä vaimon gileadilaisen Barsillain tyttäristä ja jota kutsuttiin

53 Bakbuks barn, Hakufas barn, Harhurs barn,
54 Basluts barn, Mehidas barn, Harsas barn,
55 Barkos' barn, Siseras barn, Temas barn,
56 Nesias barn, Hatifas barn.
57 Av Salomos tjänares barn: Sotais barn, Soferets barn, Peridas barn,
58 Jaalas barn, Darkons barn, Giddels barn,
59 Sefatjas barn, Hattils barn, Pokeret-Hassebaims barn, Amons barn.
60 Tempelträlarna och Salomos tjänares barn utgjorde tillsammans tre hundra nittiotvå.
61 Och dessa voro de som drogo åstad från Tel-Mela, Tel-Harsa, Kerub, Addon och Immer, men som icke kunde uppgiva sina familjer och sin släkt, och huruvida de voro av Israel:
62 Delajas barn, Tobias barn, Nekodas barn, sex hundra fyrtiotvå.
63 Och av prästerna: Habajas barn, Hackos' barn, Barsillais barn, hans som tog en av gileaditen Barsillais döttrar till hustru och blev uppkallad efter

of Nephushesim;
53 the sons of Bakbuk, the sons of Hakupha, the sons of Harhur;
54 the sons of Bazlith, the sons of Mehida, the sons of Harsha;
55 the sons of Barkos, the sons of Sisera, the sons of Temah;
56 the sons of Neziah, the sons of Hatipha.
57 The Sons of the Servants of Solomon, The sons of Sotai, the sons of Sophereth, the sons of Perida;
58 the sons of Jaala, the sons of Darkon, the sons of Giddel;
59 the sons of Shephatiah, the sons of Hattil, the sons of Pochereth–hazzebaim, the sons of Amon.
60 All the Nethinim, and the Sons of the Servants of Solomon, were three hundred, and ninety–two.
61 And, these, are they who came up from Tel–melah, Tel–harsha, Cherub, Addon, and Immer,—but they could not tell their ancestral house, nor their seed, whether, of Israel, they were:
62 the sons of Delaiah, the sons of Tobiah, the sons of Nekoda,—six hundred and forty–two,
63 And, of the priests, the sons of Hobaiah, the sons of Hakkoz,—the sons of Barzillai, who had taken of the daughters of Barzillai the Gileadite to wife, and

heidän nimellään.
64 Nämä etsivät sukuluetteloitaan, niitä löytämättä, ja niin heidät julistettiin pappeuteen kelpaamattomiksi.

65 Maaherra kielsi heitä syömästä korkeasti-pyhää, ennenkuin nousisi pappi, joka voi käyttää uurimia ja tummimia.

66 Koko seurakunta yhteenlaskettuna oli neljäkymmentäkaksi tuhatta kolmesataa kuusikymmentä,
67 paitsi heidän palvelijoitansa ja palvelijattariansa, joita oli seitsemäntuhatta kolmesataa kolmekymmentä seitsemän. Lisäksi oli heillä kaksisataa neljäkymmentä viisi mies- ja naisveisaajaa.
68 Kameleja heillä oli neljäsataa kolmekymmentä viisi, aaseja kuusituhatta seitsemänsataa kaksikymmentä.
69 Osa perhekunta-päämiehistä antoi lahjoja rakennustyötä varten. Maaherra antoi rahastoon tuhat dareikkia kultaa, viisikymmentä maljaa ja viisisataa kolmekymmentä papin-ihokasta.
70 Ja muutamat perhekunta-päämiehistä antoivat rakennusrahastoon kaksikymmentä tuhatta dareikkia kultaa ja kaksituhatta kaksisataa miinaa hopeata.

deras namn.
64 Dessa sökte efter sina släktregister, men man kunde icke finna dem; därför blevo de såsom ovärdiga uteslutna från prästadömet.
65 Och ståthållaren tillsade dem att de icke skulle få äta av det högheliga, förrän en präst uppstode med urim och tummim.

66 Hela församlingen utgjorde sammanräknad fyrtiotvå tusen tre hundra sextio,
67 förutom deras tjänare och tjänarinnor, som voro sju tusen tre hundra trettiosju. Och till dem hörde två hundra fyrtiofem sångare och sångerskor.

68 Och de hade fyra hundra trettiofem kameler och sex tusen sju hundra tjugu åsnor.

69 Och somliga bland huvudmännen för familjerna gåvo skänker till arbetet. Ståthållaren gav till kassan i guld ett tusen dariker, därtill femtio skålar och fem hundra trettio prästerliga livklädnader.
70 Och somliga bland huvudmännen för familjerna gåvo till arbetskassan i guld tjugu tusen dariker och i silver två tusen två hundra minor.

was called after their name.
64 These, sought their writing wherein they were registered, but it was not found,—so they were desecrated out of the priesthood;
65 and the governor told them, they must not eat of the most holy things,—until there should stand up a priest, with Lights and Perfections.
66 All the gathered host together, was forty–two thousand, three hundred, and sixty;
67 besides, their men–servants and maid–servants, were these, seven thousand, three hundred, and thirty–seven,—and, to them, pertained, singing–men and singing–women, two hundred, and forty–five:
68 their horses, were seven hundred, and thirty–six,—their mules, two hundred, and forty–five;

69 camels, four hundred, and thirty–five,—asses, six thousand, seven hundred, and twenty.

70 And, a portion of the ancestral chiefs, gave unto the work,—the governor, gave unto the treasury, of gold, a thousand darics, tossing bowls, fifty, tunics for priests, five hundred, and thirty;

71 Ja muu kansa antoi yhteensä kaksikymmentä tuhatta dareikkia kultaa ja kaksituhatta miinaa hopeata sekä kuusikymmentä seitsemän papin-ihokasta.

72 Ja papit, leeviläiset, ovenvartijat, veisaajat ja osa kansasta sekä temppelipalvelijat, koko Israel, asettuivat kaupunkeihinsa. Ja niin tuli seitsemäs kuukausi, ja israelilaiset olivat jo kaupungeissansa.

71 Och det övriga folkets gåvor utgjorde i guld tjugu tusen dariker och i silver två tusen minor, så ock sextiosju prästerliga livklädnader.

72 Och prästerna, leviterna, dörrvaktarna, sångarna, en del av meniga folket samt tempelträlarna, korteligen hela Israel, bosatte sig i sina städer.»

71 and, some of the ancestral chiefs, gave unto the treasury of the work, of gold, twenty thousand darics,—and, of silver, two thousand and two hundred manehs;
72 and, that which the rest of the people gave, was, of gold, twenty thousand darics, and, of silver, two thousand manehs,—and, tunics for priests, sixty–seven.

73 So the priests and the Levites and the door–keepers and the singers and some of the people, and the Nethinim and all Israel, took up their abode in their cities. And, when the seventh month arrived, the sons of Israel were in their cities.

8 luku

1 Silloin kokoontui kaikki kansa yhtenä miehenä Vesiportin edustalla olevalle aukealle; ja he pyysivät Esraa, kirjanoppinutta, tuomaan Mooseksen lain kirjan, jonka lain Herra oli antanut Israelille.

2 Niin pappi Esra toi lain seurakunnan eteen, sekä miesten että naisten, kaikkien, jotka voivat ymmärtää, mitä kuulivat. Tämä tapahtui seitsemännen kuun ensimmäisenä päivänä.

1 När sjunde månaden nalkades och Israels barn voro bosatta i sina städer, församlade sig folket, alla såsom en man, på den öppna platsen framför Vattenporten; och de bådo Esra, den skriftlärde, att hämta fram Moses lagbok, den som HERREN hade givit åt Israel.
2 Då framlade prästen Esra lagen för församlingen, för både män och kvinnor, alla som kunde förstå vad de hörde; detta var på första dagen i sjunde månaden.

1 Then all the people gathered themselves together as one man, into the broadway that was before the water–gate,—and they spake unto Ezra the scribe, to bring the book of the law of Moses, which Yahweh had commanded Israel.

2 So then Ezra the priest brought the law, before the convocation of both men and women, and all that had understanding to hearken,—on the first day of the seventh month;

3 Ja hän luki sitä Vesiportin edustalla olevalla aukealla päivän koitosta puolipäivään saakka miehille ja naisille, niille, jotka voivat sitä ymmärtää, kaiken kansan kuunnellessa lain kirjan lukemista.

3 Och han föreläste därur vid den öppna platsen framför Vattenporten, från dagningen till middagen, för män och kvinnor, dem som kunde förstå det; och allt folket lyssnade till lagboken.

3 and read therein, before the broad place which was before the water-gate, from the time it was light, until the noon of the day, in presence of the men and the women, and such as had understanding,—and, the ears of all the people, were unto the book of the law.

4 Ja Esra, kirjanoppinut, seisoi korkealla puulavalla, joka oli tätä varten tehty. Ja hänen vieressään seisoivat: hänen oikealla puolellaan Mattitja, Sema, Anaja, Uuria, Hilkia ja Maaseja; ja hänen vasemmalla puolellaan Pedaja, Miisael, Malkia, Haasum, Hasbaddana, Sakarja ja Mesullam.

4 Och Esra, den skriftlärde, stod på en hög träställning som man hade gjort för det ändamålet; och bredvid honom stodo Mattitja, Sema, Anaja, Uria, Hilkia och Maaseja på hans högra sida, och till vänster om honom Pedaja, Misael, Malkia, Hasum, Hasbaddana, Sakarja och Mesullam.

4 And Ezra the scribe stood upon a lofty platform of wood, which they had made for the purpose, and there stood, beside him, Mattithiah and Shema and Anaiah and Uriah and Hilkiah and Maaseiah, on his right hand,—and, on his left, Pedaiah and Mishael and Malchijah and Hashum and Hashbaddanah, Zechariah, Meshullam.

5 Ja Esra avasi kirjan kaiken kansan nähden, sillä hän seisoi ylempänä kaikkea kansaa; ja kun hän avasi sen, nousi kaikki kansa seisomaan.

5 Och Esra öppnade boken, så att allt folket såg det, ty han stod högre än allt folket; och när han öppnade den, stod allt folket upp.

5 And Ezra the scribe opened the book before the eyes of all the people, for, above all the people, was he,—and, when he opened it, all the people, stood up.

6 Ja Esra kiitti Herraa, suurta Jumalaa, ja kaikki kansa vastasi, kohottaen kätensä ylös: Amen, amen; ja he kumarsivat ja rukoilivat Herraa, heittäytyneinä kasvoilleen maahan.

6 Och Esra lovade den store HERREN Gud, och allt folket svarade: »Amen, Amen», med uppräckta händer; och de böjde sig ned och tillbådo HERREN med ansiktet mot jorden.

6 And Ezra blessed Yahweh the great God,—and all the people responded, Amen! Amen! with the lifting up of their hands,—and they bent their heads and bowed themselves down unto Yahweh, with their faces to the ground.

7 Sitten Jeesua, Baani, Seerebja, Jaamin, Akkub, Sabbetai, Hoodia, Maaseja, Kelita, Asarja, Joosabad, Haanan, Pelaja ja muut leeviläiset opettivat kansalle lakia, kansan seisoessa

7 Och Jesua, Bani, Serebja, Jamin, Ackub, Sabbetai, Hodia, Maaseja, Kelita, Asarja, Josabad, Hanan, Pelaja och de andra leviterna undervisade folket i lagen, medan folket stod

7 And, Jeshua and Bani and Sherebiah, Jamin, Akkub, Shabbethai, Hodiah, Maaseiah, Kelita, Azariah, Jozabad, Hanan, Pelaiah, and the Levites, did cause the people to understand

alallansa.

8 Ja he lukivat Jumalan lain kirjaa kappale kappaleelta ja selittivät sen sisällyksen, niin että luettu ymmärrettiin.

9 Ja Nehemia, maaherra, ja pappi Esra, kirjanoppinut, ja leeviläiset, jotka opettivat kansaa, sanoivat kaikelle kansalle: Tämä päivä on pyhitetty Herralle, teidän Jumalallenne, älkää murehtiko älkääkä itkekö. Sillä kaikki kansa itki, kun he kuulivat lain sanat.

10 Ja hän sanoi vielä heille: Menkää ja syökää rasvaisia ruokia ja juokaa makeita juomia ja lähettäkää maistiaisia niille, joilla ei ole mitään valmistettuna, sillä tämä päivä on pyhitetty meidän Herrallemme. Ja älkää olko murheelliset, sillä ilo Herrassa on teidän väkevyytenne.

11 Myöskin leeviläiset rauhoittivat kaikkea kansaa ja sanoivat: Olkaa hiljaa, sillä tämä päivä on pyhä; älkää olko murheelliset.

12 Ja kaikki kansa meni, söi ja joi, lähetti maistiaisia ja vietti suurta ilojuhlaa; sillä he olivat ymmärtäneet, mitä heille oli julistettu.

13 Seuraavana päivänä kokoontuivat kaiken kansan perhekunta-päämiehet, papit

där, var och en på sin plats.

8 Och de föreläste tydligt ur boken, ur Guds lag; och de utlade meningen, så att man förstod det som lästes.

9 Och Nehemja, han som var ståthållare, och prästen Esra, den skriftlärde, och leviterna, som undervisade folket, sade till allt folket: »Denna dag är helgad åt HERREN, eder Gud; sörjen icke och gråten icke.» Ty allt folket grät, när de hörde lagens ord.

10 Och han sade ytterligare till dem: »Gån bort och äten eder bästa mat och dricken edert sötaste vin, och sänden omkring gåvor därav till dem som icke hava något tillrett åt sig, ty denna dag är helgad åt vår Herre. Och varen icke bedrövade, ty fröjd i HERREN är eder starkhet.»

11 Också leviterna lugnade allt folket och sade: »Varen stilla, ty dagen är helig; varen icke bedrövade.»

12 Och allt folket gick bort och åt och drack; de sände ock omkring gåvor av den mat de hade tillagat och gjorde sig mycket glada; ty de hade aktat på det som man hade kungjort för dem.

13 Dagen därefter församlade sig huvudmännen för hela

the law, the people, remaining in their places.

8 So they read in the book of the law of God, distinctly,—and, giving the sense, caused them to understand the reading.

9 Then Nehemiah—he, was the governor—and Ezra the priest the scribe, and the Levites who were causing the people to understand, said unto all the people, Today, is, holy, unto Yahweh your God, do not mourn, nor weep,—for, weeping, were all the people, when they heard the words of the law.

10 So he said unto them—Go your way, eat the fat and drink the sweet, and send portions unto them for whom nothing is prepared, for holy is the day, unto our Lord,—and be not grieved, for, the joy of Yahweh, is your strength.

11 And, the Levites, were quieting all the people, saying—Hush! for, the day, is holy,—and be not grieved.

12 And all the people went their way, to eat and to drink, and to send portions, and to make great rejoicing,—because they had understood the words which were made known unto them.

13 And, on the second day, were gathered together—the ancestral heads of all the

ja leeviläiset Esran, kirjanoppineen, tykö painamaan lain sanoja mieleensä.

14 Niin he huomasivat lakiin kirjoitetun, että Herra oli Mooseksen kautta käskenyt israelilaisia asumaan lehtimajoissa juhlan aikana seitsemännessä kuussa,

15 ja että kaikissa heidän kaupungeissaan ja Jerusalemissa oli julistettava ja kuulutettava näin: Menkää vuorille ja tuokaa öljypuun lehviä tai metsäöljypuun lehviä sekä myrtin, palmupuun ja muiden tuuheiden puiden lehviä, ja tehkää lehtimajoja, niinkuin on säädetty.

16 Ja kansa meni ja toi niitä ja teki itselleen lehtimajoja kukin katollensa ja pihoihinsa ja Jumalan temppelin esipihoihin sekä Vesiportin aukealle ja Efraimin portin aukealle.

17 Ja koko seurakunta, kaikki vankeudesta palanneet, tekivät lehtimajoja ja asuivat lehtimajoissa. Sillä aina Joosuan, Nuunin pojan, ajoista siihen päivään saakka eivät israelilaiset olleet niin tehneet. Ja vallitsi hyvin suuri ilo.

folkets familjer, så ock prästerna och leviterna, till Esra, den skriftlärde, för att giva närmare akt på lagens ord.

14 Och de funno skrivet i lagen att HERREN genom Mose hade bjudit att Israels barn skulle bo i lövhyddor under högtiden i sjunde månaden,

15 och att man skulle kungöra och låta utropa i alla deras städer och i Jerusalem och säga: »Gån ut på bergen och hämten löv av olivträd, planterade eller vilda, och löv av myrten, palmträd och andra lummiga träd, och gören lövhyddor, såsom det är föreskrivet.»

16 Då gick folket ut och hämtade sådant och gjorde sig hyddor på tak och på gårdar, var och en åt sig, så ock på gårdarna till Guds hus och på den öppna platsen vid Vattenporten och på den öppna platsen vid Efraimsporten.

17 Och hela församlingen, så många som hade kommit tillbaka ifrån fångenskapen, gjorde sig lövhyddor och bodde i dessa hyddor. Ty från Jesuas, Nuns sons, dagar ända till den dagen hade Israels barn icke gjort så. Och där rådde mycket stor glädje.

people, the priests and the Levites, unto Ezra the scribe,—even to give attention unto the words of the law.

14 And they found written in the law,—that Yahweh gave command through Moses, that the sons of Israel should dwell in booths, during the festival of the seventh month;

15 and that they should publish and send along a proclamation throughout all their cities and throughout Jerusalem, saying, Forth to the mountain, and bring in branches of olive, and branches of oleaster, and branches of myrtle, and branches of palms, and branches of thick trees,—to make booths, as it is written.

16 So the people went forth, and brought in, and made themselves booths, every one upon his roof, and in their courts, and in the courts of the house of God, and in the broad place of the water-gate, and in the broad place of the gate of Ephraim.

17 And all the convocation of them who had returned out of the captivity made booths, and dwelt in booths, for, since the days of Jeshua son of Nun, had not the sons of Israel done so, unto that day,—and there was very great rejoicing.

18 Ja Jumalan lain kirjaa luettiin joka päivä, ensimmäisestä päivästä viimeiseen saakka. Ja he viettivät juhlaa seitsemän päivää, ja kahdeksantena päivänä pidettiin juhlakokous säädetyllä tavalla.

18 Och man föreläste ur Guds lagbok var dag, från den första dagen till den sista. Och de höllo högtid i sju dagar, och på åttonde dagen hölls en högtidsförsamling på föreskrivet sätt.

18 So he read in the book of the law of God, day by day, from the first day unto the last day, and they kept the festival seven days, and, on the eighth day, a closing feast, according to the regulation.

9 luku

1 Mutta saman kuun kahdentenakymmenentenä neljäntenä päivänä israelilaiset kokoontuivat paastoten, säkit yllä ja multaa pään päällä.
2 Ja Israelin heimo eristäytyi kaikista muukalaisista, astui esiin ja tunnusti syntinsä ja isiensä rikkomukset.

1 Men på tjugufjärde dagen i samma månad församlade sig Israels barn och höllo fasta och klädde sig i sorgdräkt och strödde jord på sina huvuden.
2 Och de som voro av Israels släkt avskilde sig från alla främlingar och trädde så fram och bekände sina synder och sina fäders missgärningar.

1 Now, on the twenty–fourth day of this month, were the sons of Israel gathered together, with fasting and with sackcloth, having earth upon them.
2 And the seed of Israel separated themselves from all the sons of the foreigner,—and stood and made confession over their own sins, and the iniquities of their fathers.

3 Sitten he nousivat seisomaan, kukin paikallansa, ja heille luettiin Herran, heidän Jumalansa, lain kirjaa neljännes päivää; ja toisen neljänneksen aikana he tunnustivat syntinsä ja kumartaen rukoilivat Herraa, Jumalaansa.
4 Ja Jeesua, Baani, Kadmiel, Sebanja, Bunni, Seerebja, Baani ja Kenani nousivat leeviläisten korokkeelle ja huusivat suurella äänellä Herraa, Jumalaansa;

3 Och de stodo upp, var och en på sin plats, och man föreläste ur HERRENS, deras Guds, lagbok under en fjärdedel av dagen; och under en annan fjärdedel bekände de sina synder och tillbådo HERREN, sin Gud.

4 Och Jesua och Bani, Kadmiel, Sebanja, Bunni, Serebja, Bani och Kenani trädde upp på leviternas upphöjning och ropade med hög röst till HERREN, sin Gud.

3 So they stood up in their place, and read in the book of the law of Yahweh their God, a fourth part of the day,—and, a fourth part, they were making confession and bowing themselves down, unto Yahweh their God.
4 Then stood up on the platform of the Levites, Jeshua and Bani, Kadmiel, Shebaniah, Bunni, Sherebiah, Bani, Chenani,—and made outcry, with a loud voice, unto Yahweh their God.

5 ja leeviläiset Jeesua, Kadmiel, Baani, Hasabneja, Seerebja, Hoodia, Sebanja ja Petahja sanoivat: Nouskaa ja kiittäkää Herraa, Jumalaanne, iankaikkisesta iankaikkiseen.

5 Och leviterna Jesua och Kadmiel, Bani, Hasabneja, Serebja, Hodia, Sebanja och Petaja sade: »Stån upp och loven HERREN, eder Gud, från evighet till evighet. Ja,

5 Then said the Levites—Jeshua and Kadmiel, Bani, Hashabneiah, Sherebiah, Hodiah, Shebaniah, Pethahiah, Stand up, bless Yahweh your God, from age

Ja kiitettäköön sinun kunniallista nimeäsi, joka on korotettu yli kaiken kiitoksen ja ylistyksen.

6 Sinä yksin olet Herra. Sinä olet tehnyt taivaat ja taivasten taivaat kaikkine joukkoinensa, maan ja kaikki, mitä siinä on, meret ja kaikki, mitä niissä on. Sinä annat elämän niille kaikille, ja taivaan joukot kumartavat sinua.

7 Sinä olet Herra Jumala, joka valitsit Abramin ja veit hänet pois Kaldean Uurista ja annoit hänelle nimen Aabraham.

8 Ja sinä havaitsit hänen sydämensä uskolliseksi sinua kohtaan, ja niin sinä teit hänen kanssaan liiton antaaksesi hänen jälkeläisillensä kanaanilaisten, heettiläisten, amorilaisten, perissiläisten, jebusilaisten ja girgasilaisten maan. Ja lupauksesi sinä olet täyttänyt, sillä sinä olet vanhurskas.

9 Ja sinä näit meidän isiemme kurjuuden Egyptissä ja kuulit heidän huutonsa Kaislameren rannalla.

10 Sinä teit tunnustekoja ja ihmeitä rangaisten faraota ja kaikkia hänen palvelijoitansa ja kaikkea hänen maansa kansaa; sillä sinä tiesit näiden kohdelleen heitä ylimielisesti, ja sinä teit itsellesi nimen, niinkuin se tänäkin päivänä on.

lovat vare ditt härliga namn, som är upphöjt över allt lov och pris.

6 Du allena är HERREN. Du har gjort himlarna och himlarnas himmel och hela deras härskara, jorden och allt vad därpå är, haven och allt vad som är i dem, och det är du som behåller det allt vid liv; och himmelens härskara tillbeder dig.

7 Du är HERREN Gud, som utvalde Abram och förde honom ut från det kaldeiska Ur och gav honom namnet Abraham.

8 Och du fann hans hjärta fast i tron inför dig, och du slöt med honom det förbundet att du skulle giva åt hans säd kananéernas, hetiternas, amoréernas, perisséernas, jebuséernas och girgaséernas land, ja, giva det åt dem; och du uppfyllde dina ord, ty du är rättfärdig.

9 Och du såg till våra fäders betryck i Egypten och hörde deras rop vid Röda havet.

10 Du gjorde tecken och under på Farao och på alla hans tjänare och på allt folket i hans land; ty du förnam att dessa handlade övermodigt mot dem, och du gjorde dig ett namn, som är detsamma än i dag.

to age,—Yea let them bless thy glorious Name, which is exalted above all blessing and praise.

6 Thou, art Yahweh, thou alone, Thou, didst make the heavens, the heavens of heavens, and all their host, the earth and all that is thereon, the seas and all that is therein, and, thou, holdest them all in life,—and, the host of the heavens, unto thee, are bowing down.

7 Thou, art Yahweh, God, who didst choose Abram, and broughtest him forth out of Ur of the Chaldees,—and madest his name Abraham;

8 and didst find his heart faithful before thee, and didst solemnize with him a covenant, to give the land of the Canaanite, the Hittite, the Amorite, and the Perizzite, and the Jebusite, and the Girgashite,—to give it unto his seed,—and didst confirm thy words, for, righteous, thou art.

9 Yea thou sawest the affliction of our fathers, in Egypt, and, their outcry, thou heardest, by the Red Sea;

10 and didst grant signs and wonders against Pharaoh, and against all his servants, and against all the people of his land, for thou hadst taken note, that they ruled proudly over them,—and so thou didst make thee a name, as at this

day.

11 Meren sinä halkaisit heidän edessänsä kahtia, niin että he kulkivat meren poikki kuivaa myöten; mutta heidän takaa-ajajansa sinä syöksit syvyyteen, niinkuin kiven valtaviin vesiin.

11 Havet klöv du itu för dem, så att de gingo mitt igenom havet på torr mark; men deras förföljare lät du sjunka i djupet såsom stenar, i väldiga vatten.

11 And, the sea, didst thou cleave asunder before them, and they passed through the midst of the sea, on dry ground,—whereas, their pursuers, thou didst cast into the depths like a stone, into the mighty waters,

12 Sinä johdatit heitä päivällä pilvenpatsaasta ja yöllä tulenpatsaasta, valaisten heille tien, jota heidän oli kuljettava.

12 Du ledde dem om dagen med en molnstod, och om natten med en eldstod, för att lysa dem på den väg de skulle gå.

12 And, in a pillar of cloud, didst thou lead them, by day,—and in a pillar of fire, by night, to light up for them the way wherein they should go.

13 Ja sinä astuit alas Siinain vuorelle ja puhuit heille taivaasta ja annoit heille oikeat tuomiot ja totiset lait, hyvät säädökset ja käskyt.

13 Och du steg ned på berget Sinai och talade till dem från himmelen och gav dem rättfärdiga rätter och riktiga lagar, goda stadgar och bud.

13 And, upon Mount Sinai, camest thou down, and spakest with them out of the heavens,—and gavest them just regulations, and faithful laws, good statutes and commandments.

14 Sinä ilmoitit heille pyhän sapattisi ja annoit heille käskyt, säädökset ja lain palvelijasi Mooseksen kautta.

14 Du gav dem kunskap om din heliga sabbat och gav dem bud och stadgar och lag genom din tjänare Mose.

14 And, thy holy sabbath, didst thou make known to them,—and, commandments and statutes and a law, didst thou command them, through Moses thy servant.

15 Sinä annoit heille leipää taivaasta heidän nälkäänsä, ja sinä hankit heille vettä kalliosta heidän janoonsa. Ja sinä käskit heidän mennä ottamaan omaksensa maan, jonka sinä olit kättä kohottaen luvannut heille antaa.

15 Och du gav dem bröd från himmelen, när de hungrade, och lät vatten komma ut ur klippan, när de törstade; och du tillsade dem att gå och taga i besittning det land som du med upplyft hand hade lovat giva åt dem.

15 And, bread out of the heavens, didst thou give them, for their hunger, and, waters out of the cliff, didst thou bring them, for their thirst,—and badest them go in to take possession of the land, which thou hadst lifted thy hand to give them.

16 Mutta he, meidän isämme, olivat ylimielisiä; he olivat niskureita eivätkä totelleet sinun käskyjäsi.

16 Men våra fäder, de voro övermodiga; de voro hårdnackade, så att de icke hörde på dina bud.

16 But, they and our fathers, dealt proudly,—and hardened their neck, and hearkened not unto thy commandments;

17 He eivät tahtoneet totella eivätkä muistaneet ihmeellisiä tekoja, jotka sinä olit heille tehnyt, vaan olivat niskureita

17 De ville icke höra och tänkte icke på de under som du hade gjort med dem, utan voro

17 but refused to hearken, neither kept in mind thy wonders which thou hadst done with them, but they

ja valitsivat uppiniskaisuudessaan johtajan palatakseen takaisin orjuuteensa. Mutta sinä olet anteeksiantava Jumala, armahtavainen ja laupias, pitkämielinen ja suuri armossa: sinä et heitä hyljännyt.

hårdnackade och valde i sin genströvighet en anförare, för att vända tillbaka till sin träldom. Men du är en förlåtande Gud, nådig och barmhärtig, långmodig och stor i mildhet; och du övergav dem icke.

hardened their neck, and appointed a head that they might return to their servitude, in their perverseness. But, thou, art a God of forgivenesses, gracious and full of compassion, slow to anger and abounding in lovingkindness, and didst not forsake them.

18 Vaikka he tekivät itsellensä valetun vasikankuvan ja sanoivat: 'Tämä on sinun jumalasi, joka on johdattanut sinut Egyptistä', ja vaikka he paljon pilkkasivat Jumalaa,

18 Nej, fastän de gjorde åt sig en gjuten kalv och sade: 'Detta är din Gud, han som har fört dig upp ur Egypten', och fastän de gjorde sig skyldiga till stora hädelser,

18 Yea, although they made them a molten calf, and said, This, is thy God, that brought thee up out of Egypt,—and wrought great insults,

19 niin sinä suuressa laupeudessasi et kuitenkaan hyljännyt heitä erämaassa. Pilvenpatsas ei väistynyt heidän luotansa päivällä, johtamasta heitä tiellä, eikä tulenpatsas yöllä, valaisemasta heille tietä, jota heidän oli kuljettava.

19 så övergav du dem likväl icke i öknen, efter din stora barmhärtighet. Molnstoden vek om dagen icke ifrån dem, utan ledde dem på vägen, ej heller eldstoden om natten, utan lyste dem på den väg de skulle gå.

19 yet, thou, in thine abounding compassions, didst not forsake them in the desert,—the pillar of cloud, departed not from over them by day, to lead them in the way, nor the pillar of fire by night, to light up for them the way wherein they should go.

20 Hyvän Henkesi sinä annoit heitä opettamaan, mannaasi et kieltänyt heidän suustansa, ja vettä sinä annoit heille heidän janoonsa.

20 Din gode Ande sände du att undervisa dem, och ditt manna förvägrade du icke deras mun, och vatten gav du dem, när de törstade.

20 And, thy Good Spirit, thou gavest, to instruct them,—and, thy manna, thou withheldest not from their mouth, and, water, thou gavest them, for their thirst.

21 Neljäkymmentä vuotta sinä elätit heitä erämaassa, niin ettei heiltä mitään puuttunut, eivät heidän vaatteensa kuluneet, eivätkä heidän jalkansa ajettuneet.

21 I fyrtio år försörjde du dem i öknen, så att intet fattades dem; deras kläder blevo icke utslitna, och deras fötter svullnade icke.

21 Yea, forty years, didst thou sustain them in the desert, they lacked nothing,—their mantles, waxed not old and, their feet, swelled not.

22 Sinä annoit heidän haltuunsa valtakuntia ja kansoja ja jaoit ne alue alueelta; ja he valloittivat Siihonin maan - Hesbonin

22 Och du gav dem riken och folk och utskiftade lotter åt dem på skilda håll; och de intogo Sihons land, det land som tillhörde

22 And thou gavest them kingdoms, and peoples, and allotted to each of them a corner,—and they took possession of the land of

kuninkaan maan - ja Oogin, Baasanin kuninkaan, maan.

23 Ja heidän lastensa luvun sinä teit paljoksi kuin taivaan tähdet, ja sinä veit heidät siihen maahan, josta olit antanut heidän isillensä lupauksen, että he saavat mennä ottamaan sen omaksensa.
24 Ja lapset tulivat ja ottivat sen maan omaksensa, ja sinä nöyryytit heidän edessään maan asukkaat, kanaanilaiset, ja annoit nämä heidän käsiinsä, sekä heidän kuninkaansa että sen maan kansat, niin että he tekivät näille, mitä tahtoivat.

25 Ja he valloittivat varustetut kaupungit ja lihavan maan ja ottivat omikseen talot, jotka olivat täynnä kaikkea hyvää, kallioon hakatut vesisäiliöt, viinitarhat, öljypuut ja hedelmäpuita suuret määrät. He söivät ja tulivat ravituiksi ja lihaviksi ja pitivät hyviä päiviä sinun antimiesi runsaudessa.
26 Mutta he niskoittelivat ja kapinoivat sinua vastaan, heittivät sinun lakisi selkänsä taa ja tappoivat sinun profeettasi, jotka heitä varoittivat palauttaakseen heidät sinun luoksesi; ja he pilkkasivat paljon Jumalaa.

27 Sentähden sinä annoit heidät heidän ahdistajainsa käsiin, ja nämä ahdistivat heitä. Mutta kun he

konungen i Hesbon, och det land som tillhörde Og, konungen i Basan
23 Och du lät deras barn bliva talrika såsom stjärnorna på himmelen, och förde dem in i det land varom du hade sagt till deras fäder att de skulle komma dit och taga det i besittning.
24 Så kommo då barnen och togo landet i besittning, och du kuvade för dem landets inbyggare, kananéerna, och gav dessa i deras hand, både konungarna och folken där i landet, så att de gjorde med dem vad de ville.

25 Och de intogo befästa städer och ett bördigt land och kommo i besittning av hus, fulla med allt gott, och av uthuggna brunnar, vingårdar, olivplanteringar och fruktträd i myckenhet; och de åto och blevo mätta och feta och gjorde sig glada dagar av ditt myckna goda.

26 Men de blevo gensträviga och satte sig upp mot dig och kastade din lag bakom sin rygg och dräpte dina profeter, som varnade dem och ville omvända dem till dig; och de gjorde sig skyldiga till stora hädelser.
27 Då gav du dem i deras ovänners hand, så att dessa förtryckte dem; men när de i sin nöds tid ropade till

Sihon, and the land of the king of Heshbon, and the land of Og king of Bashan.
23 Their children also, didst thou multiply, like the stars of the heavens,—and didst bring them into the land which thou hadst promised their fathers they should enter to possess;

24 so the children entered and possessed the land, and thou subduedst before them the inhabitants of the land, the Canaanites, and deliveredst them into their hand,—with their kings, and the peoples of the land, to do with them according to their pleasure;
25 and they captured fortified cities and a fat soil, and took possession of houses full of every good thing, wells digged, vineyards and oliveyards and fruit-trees, in abundance,—so they did eat and were filled and became fat, and luxuriated in thy great goodness.

26 But they murmured and rebelled against thee, and cast thy law behind their back, and, thy prophets, they slew, who testified against them that they might turn them back unto thee,—and they wrought great insults.
27 Therefore didst thou deliver them into the hand of their adversaries, who distressed them,—and, in

ahdinkonsa aikana huusivat sinua, niin sinä taivaasta kuulit ja suuressa laupeudessasi annoit heille vapauttajia, jotka vapauttivat heidät heidän ahdistajainsa käsistä.

dig, hörde du det från himmelen, och efter din stora barmhärtighet gav du dem frälsare, som frälste dem ur deras ovänners hand.

the time of their distress, they made outcry unto thee, and, thou, out of the heavens, didst hear, and, according to thine abounding compassions, gavest them saviors, that they might save them out of the hand of their adversaries.

28 Mutta rauhaan päästyään he jälleen tekivät sitä, mikä on pahaa sinun edessäsi. Silloin sinä jätit heidät heidän vihollistensa käsiin, niin että nämä vallitsivat heitä. Mutta kun he jälleen huusivat sinua, kuulit sinä taivaasta ja pelastit heidät laupeudessasi monta kertaa.

28 När de så kommo till ro, gjorde de åter vad ont var inför dig. Då överlämnade du dem i deras fienders hand, så att dessa fingo råda över dem; men när de åter ropade till dig, då hörde du det från himmelen och räddade dem efter din barmhärtighet, många gånger.

28 But, as soon as they had rest, they again wrought wickedness before thee,—and thou didst leave them in the hand of their enemies, who bare rule over them, yet, when they again made outcry unto thee, thou, from the heavens, didst hear and didst deliver them according to thy compassions, many times;

29 Ja sinä varoitit heitä palauttaaksesi heidät seuraamaan sinun lakiasi, mutta he olivat ylimielisiä eivätkä totelleet sinun käskyjäsi, vaan he rikkoivat sinun oikeutesi - se ihminen, joka ne pitää, on niistä elävä - mutta he käänsivät uppiniskaisina selkänsä ja olivat niskureita eivätkä totelleet.

29 Och du varnade dem och ville omvända dem till din lag; men de voro övermodiga och hörde icke på dina bud, utan syndade mot dina rätter, om vilka det gäller att den människa som gör efter dem får leva genom dem; de spjärnade emot i genströvighet och voro hårdnackade och ville icke höra.

29 and didst testify against them, to bring them back unto thy law, yet, they, dealt proudly, and hearkened not unto thy commandments, and, against thy regulations, they sinned, the which—if any son of earth shall do—then shall he live by them,—and yielded a rebellious shoulder, and, their neck, they stiffened, and hearkened not.

30 Sinä kärsit heitä monta vuotta ja varoitit heitä Hengelläsi profeettaisi kautta, mutta he eivät ottaneet sitä korviinsa. Niin sinä annoit heidät pakanallisten kansojen käsiin.

30 Du hade fördrag med dem i många år och varnade dem med din Ande genom dina profeter, men de lyssnade icke därtill; då gav du dem i de främmande folkens hand.

30 And thou didst suffer many years to pass over them, and didst testify against them by thy Spirit through thy prophets, yet did they not give ear,—therefore didst thou deliver them into the hand of the peoples of the lands.

31 Mutta sinä suuressa

31 Men i din stora

31 Yet, in thine abounding

laupeudessasi et tehnyt loppua heistä etkä hyljännyt heitä; sillä sinä olet armahtavainen ja laupias Jumala.

barmhärtighet gjorde du icke alldeles ände på dem och övergav dem icke; ty du är en nådig och barmhärtig Gud.

compassions, thou didst not make of them an end, neither didst thou forsake them,—for, a GOD gracious and full of compassion, thou art.

32 Ja nyt, Jumalamme, sinä suuri, väkevä ja peljättävä Jumala, joka pidät liiton ja säilytät laupeuden: älä katso vähäksi kaikkea sitä vaivaa, joka on kohdannut meitä, meidän kuninkaitamme, päämiehiämme, pappejamme, profeettojamme, isiämme ja koko sinun kansaasi, Assurin kuningasten ajoista aina tähän päivään saakka.

32 Och nu, vår Gud, du store, väldige och fruktansvärde Gud, du som håller förbund och bevarar nåd, nu må du icke akta för ringa all den vedermöda som har träffat oss, våra konungar, våra furstar, våra präster, våra fäder och hela ditt folk, ifrån de assyriska konungarnas dagar ända till denna dag.

32 Now, therefore, O our God—the GOD great, mighty, and fearful—keeping the covenant and the lovingkindness, let not all the trouble seem little before thee, which hath come upon us—on our kings, on our rulers, and on our priests, and on our prophets, and on our fathers, and on all thy people,—from the days of the kings of Assyria, until this day.

33 Sinä olet vanhurskas kaikessa, mikä on meitä kohdannut; sillä sinä olet ollut uskollinen teoissasi, mutta me olemme olleet jumalattomat.

33 Nej, du är rättfärdig vid allt det som har kommit över oss; ty du har visat dig trofast, men vi hava varit ogudaktiga.

33 But, thou, art righteous, as to all that hath fallen upon us,—for, faithfulness, hast thou wrought, whereas, we, have been lawless;

34 Meidän kuninkaamme, päämiehemme, pappimme ja isämme eivät ole seuranneet sinun lakiasi eivätkä tarkanneet sinun käskyjäsi ja säädöksiäsi, jotka sinä olit heille antanut.

34 Och våra konungar, våra furstar, våra präster och våra fäder hava icke gjort efter din lag och icke aktat på dina bud och på de varningar som du har låtit komma till dem.

34 and, our kings, our rulers, our priests, and our fathers, have not kept thy law,—nor given heed unto thy commandments, or unto thy testimonies, wherewith thou hast testified against them.

35 Ja vaikka he elivät omassa valtakunnassansa ja siinä antimien runsaudessa, jonka sinä olit heille antanut, ja avarassa ja lihavassa maassa, jonka sinä olit heille antanut, eivät he kuitenkaan palvelleet sinua eivätkä kääntyneet pois pahoista teoistansa.

35 Och fastän de sutto i sitt eget rike i det myckna goda som du hade givit dem, och i det rymliga och bördiga land som du hade upplåtit för dem, hava de ändå icke tjänat dig och icke omvänt sig från sina onda gärningar.

35 But, they, in their kingdom, and in thine abundant goodness which thou gavest them, and in the broad and fat land which thou didst set before them, did not serve thee, neither turned they from their wicked doings.

36 Katso, me olemme nyt

36 Se, vi äro nu andras

36 Lo! we, today, are

orjia; siinä maassa, jonka sinä meidän isillemme annoit, että he söisivät sen hedelmiä ja antimia, siinä meidän täytyy orjina olla.

37 Sen runsas sato tulee niille kuninkaille, jotka sinä meidän syntiemme tähden olet pannut meitä hallitsemaan; he vallitsevat meitä ja meidän karjaamme, niinkuin tahtovat, ja me olemme suuressa ahdistuksessa.

tjänare; i det land som du gav åt våra fäder, för att de skulle äta dess frukt och dess goda, just där äro vi andras tjänare,

37 och sin rika avkastning giver det åt de konungar som du för våra synders skull har satt över oss. Och de råda över våra kroppar och vår boskap såsom de vilja, och vi äro i stor nöd.»

38 På grund av allt detta slöto vi ett fast förbund och uppsatte det skriftligen; och på skrivelsen, som försågs med sigill, stodo våra furstars, våra leviters och våra prästers namn.

bondmen—even upon the land which thou gavest our fathers to eat the fruit thereof and the good thereof, lo! we, are bondmen;

37 and, the increase thereof, aboundeth unto the kings whom thou hast set over us, for our sins,—and, over our bodies, are they bearing rule, and over our cattle, at their pleasure, and, in great distress, we are.

38 Seeing, therefore, all this, we, are plighting our faith, and putting it in writing,—and, upon the sealed scroll, are our rulers, our Levites, our priests.

10 luku

1 Kaiken tämän johdosta me teemme sitoumuksen ja kirjoitamme siihen nimemme; sinetöidyssä asiakirjassa ovat meidän päämiestemme, leeviläistemme ja pappiemme nimet. Sinetöidyissä asiakirjoissa ovat nämä nimet: Nehemia, Hakaljan poika, maaherra, ja Sidkia,

1 Följande namn stodo på skrivelserna som buro sigillen: Nehemja, ståthållaren, Hakaljas son, och Sidkia,

1 Now, upon the sealed writings, were,—Nehemiah the governor, son of Hacaliah, and Zedekiah;

2 Seraja, Asarja, Jeremia,

2 Seraja, Asarja, Jeremia,

2 Seraiah, Azariah, Jeremiah;

3 Pashur, Amarja, Malkia,

3 Pashur, Amarja, Malkia,

3 Pashhur, Amariah, Malchijah;

4 Hattus, Sebanja, Malluk,

4 Hattus, Sebanja, Malluk,

4 Hattush, Shebaniah, Malluch;

5 Haarim, Meremot, Obadja,

5 Harim, Meremot, Obadja,

5 Harim, Meremoth, Obadiah;

6 Daniel, Ginneton, Baaruk,

6 Daniel, Ginneton, Baruk,

6 Daniel, Ginnethon, Baruch;

7 Mesullam, Abia, Miijamin,

7 Mesullam, Abia, Mijamin,

7 Meshullam, Abijah, Mijamin;

8 Maasja, Bilgai ja Semaja - nämä ovat pappeja.

9 Leeviläisiä ovat: Jeesua, Asanjan poika, Binnui, Heenadadin jälkeläinen, Kadmiel
10 ja heidän veljensä Sebanja, Hoodia, Kelita, Pelaja, Haanan,
11 Miika, Rehob, Hasabja,
12 Sakkur, Seerebja, Sebanja,

13 Hoodia, Baani ja Beninu.
14 Kansan päämiehiä ovat: Paros, Pahat-Mooab, Eelam, Sattu, Baani,
15 Bunni, Asgad, Beebai,
16 Adonia, Bigvai, Aadin,
17 Aater, Hiskia, Assur,
18 Hoodia, Haasum, Beesai,
19 Haarif, Anatot, Nuubai,
20 Magpias, Mesullam, Heesir,
21 Mesesabel, Saadok, Jaddua,
22 Pelatja, Haanan, Anaja,
23 Hoosea, Hananja, Hassub,

24 Loohes, Pilha, Soobek,
25 Rehum, Hasabna, Maaseja,
26 Ahia, Haanan, Aanan,
27 Malluk, Haarim ja Baana.

28 Ja muu kansa, papit, leeviläiset, ovenvartijat, veisaajat, temppelipalvelijat ja kaikki, jotka ovat eristäytyneet pakanallisista kansoista Jumalan lain puolelle, sekä heidän vaimonsa, poikansa ja tyttärensä, kaikki, jotka pystyvät sen ymmärtämään,

8 Maasja, Bilgai, Semaja; dessa voro prästerna.

9 Och leviterna voro: Jesua, Asanjas son, Binnui, av Henadads barn, Kadmiel,

10 så ock deras bröder: Sebanja, Hodia, Kelita, Pelaja, Hanan,
11 Mika, Rehob, Hasabja,
12 Sackur, Serebja, Sebanja,

13 Hodia, Bani och Beninu.
14 Folkets huvudmän voro: Pareos, Pahat-Moab, Elam, Sattu, Bani,
15 Bunni, Asgad, Bebai,
16 Adonia, Bigvai, Adin,
17 Ater, Hiskia, Assur,
18 Hodia, Hasum, Besai,
19 Harif, Anatot, Nobai,
20 Magpias, Mesullam, Hesir,
21 Mesesabel, Sadok, Jaddua,
22 Pelatja, Hanan, Anaja,
23 Hosea, Hananja, Hassub,

24 Hallohes, Pilha, Sobek,
25 Rehum, Hasabna, Maaseja,
26 Ahia, Hanan, Anan,
27 Malluk, Harim och Baana.

28 Och det övriga folket, prästerna, leviterna, dörrvaktarna, sångarna, tempelträlarna och alla de som hade avskilt sig från de främmande folken och vänt sig till Guds lag, så ock deras hustrur, söner och döttrar, alla som hade kommit till moget förstånd,

8 Maaziah, Bilgai, Shemaiah,—these, were, the priests.
9 And, the Levites,—Jeshua, son of Azaniah, Binnui, of the sons of Henadad, Kadmiel;
10 and, their brethren,—Shebaniah, Hodiah, Kelita, Pelaiah, Hanan;
11 Mica, Rehob, Hashabiah;
12 Zaccur, Sherebiah, Shebaniah;
13 Hodiah, Bani, Beninu.
14 The heads of the people,—Parosh, Pahath–moab, Elam, Zattu, Bani;
15 Bunni, Azgad, Bebai;
16 Adonijah, Bigvai, Adin;
17 Ater, Hezekiah, Azzur;
18 Hodiah, Hashum, Bezai;
19 Hariph, Anathoth, Nobai;
20 Magpiash, Meshullam, Hezir;
21 Meshezabel, Zadok, Jaddua;
22 Pelatiah, Hanan, Anaiah;
23 Hoshea, Hananiah, Hasshub;
24 Hallohesh, Pilha, Shobek;
25 Rehum, Hashabnah, Maaseiah;
26 and Ahiah, Hanan, Anan;
27 Malluch, Harim, Baanah.

28 And, the rest of the people—the priests, the Levites, the doorkeepers, the singers, the Nethinim, and all who had separated themselves from the peoples of the lands unto the law of God, their wives, their sons and their daughters,—every one having knowledge and understanding,

29 liittyvät ylhäisiin veljiinsä, tulevat valalle ja vannovat vaeltavansa Jumalan lain mukaan, joka on annettu Jumalan palvelijan Mooseksen kautta, ja noudattavansa ja seuraavansa kaikkia Herran, meidän Herramme, käskyjä, oikeuksia ja säädöksiä.

29 dessa slöto sig till sina förnämligare bröder och gingo ed och svuro att de skulle vandra efter Guds lag, den som hade blivit given genom Guds tjänare Mose, och att de skulle hålla och göra efter alla HERRENS, vår HERRES, bud och rätter och stadgar,

29 were holding fast unto their distinguished brethren, and were entering into a curse and into an oath, to walk in the law of God, which was given through Moses the servant of God,—and to observe and do, all the commandments of Yahweh our Lord, and his regulations, and his statutes;

30 Me emme anna tyttäriämme maan kansoille emmekä ota heidän tyttäriänsä pojillemme vaimoiksi.

30 att vi icke skulle giva våra döttrar åt de främmande folken, ej heller taga deras döttrar till hustrur åt våra söner.

30 and that we would not give our daughters unto the peoples of the land,—and, their daughters, would we not take for our sons;

31 Me emme osta sapattina tai pyhäpäivänä maan kansoilta, jos ne tuovat kauppatavaraa tai viljaa mitä tahansa kaupaksi sapattina. Me jätämme joka seitsemäntenä vuotena maan lepäämään ja kaikki saatavat velkomatta.

31 Och när de främmande folken förde in handelsvaror eller något slags säd till salu på sabbatsdagen, skulle vi icke köpa det av dem på sabbat eller helgdag; och vi skulle låta vart sjunde år vara friår och då avstå från alla slags krav.

31 and, if the peoples of the land should be bringing in wares, or any corn on the sabbath day, to sell, we would not buy of them on the sabbath, or on a holy day,—and that we would remit the seventh year, and the loan of every hand.

32 Me sitoudumme suorittamaan vuodessa kolmannes-sekelin palvelusta varten Jumalamme temppelissä:

32 Och vi fastställde för oss den förpliktelsen att såsom vår gärd årligen erlägga en tredjedels sikel till tjänsten i vår Guds hus,

32 And we laid on ourselves charges, appointing for ourselves the third of a shekel, yearly,—for the service of the house of our God:

33 näkyleipiin, jokapäiväiseen ruokauhriin ja jokapäiväiseen polttouhriin, uhreihin sapatteina ja uudenkuun päivinä, juhlauhreihin ja pyhiin lahjoihin, syntiuhreihin sovituksen toimittamiseksi Israelille ja kaikkeen, mikä meidän Jumalamme temppelissä toimitettava on.

33 nämligen till skådebröden, och till det dagliga brännoffret, och till offren på sabbaterna, vid nymånaderna och högtiderna, och till tackoffren, och till syndoffren för Israels försoning, och till allt arbete i vår Guds hus.

33 for the bread to set in array, and the continual meal–offering, and for the continual ascending–sacrifice, of the sabbaths, of the new moons, for the appointed feasts, and for things hallowed, and for victims bearing sin, to put a propitiatory–covering over Israel,—and for all the work of the house of our God.

34 Me, papit, leeviläiset ja

34 Och vi, prästerna,

34 Also, lots, did we cast,

kansa, olemme heittäneet arpaa uhrilahjahalkojen tuomisesta perhekunnittain Jumalamme temppeliin määräaikoina joka vuosi, poltettaviksi Herran, meidän Jumalamme, alttarilla, niinkuin laissa on kirjoitettuna.

35 Me sitoudumme tuomaan maamme uutiset ja kaikkinaisten hedelmäpuiden uutiset joka vuosi Herran temppeliin

36 sekä esikoiset pojistamme ja karjastamme, niinkuin laissa on kirjoitettuna, ja tuomaan raavaittemme ja lampaittemme esikoiset Jumalamme temppeliin, papeille, jotka toimittavat virkaansa meidän Jumalamme temppelissä.

37 Me tuomme parhaat jyvärouheemme ja antimemme, parhaat kaikkinaisten puiden hedelmät, parhaan viinin ja öljyn papeille, Jumalamme temppelin kammioihin, ja maamme kymmenykset leeviläisille. Leeviläiset itse kantavat kymmenykset kaikista kaupungeista, missä meillä on maanviljelystä.
38 Ja papin, Aaronin pojan, tulee olla leeviläisten kanssa, heidän kantaessaan kymmenyksiä, ja leeviläisten tulee viedä kymmenykset kymmenyksistä meidän Jumalamme temppeliin, varastohuoneen kammioihin.

leviterna och folket, kastade lott angående vedoffret, huru man årligen skulle föra det till vår Guds hus på bestämda tider, efter våra familjer, för att antändas på HERRENS, vår Guds, altare, såsom det är föreskrivet i lagen.

35 Och vi skulle årligen föra till HERRENS hus förstlingen av vår mark, och förstlingen av all frukt på alla slags träd,

36 och de förstfödda av våra söner och av vår boskap, såsom det är föreskrivet i lagen; vi skulle föra till vår Guds hus de förstfödda både av våra fäkreatur och av vår småboskap, till prästerna som gjorde tjänst i vår Guds hus.
37 Och förstlingen av vårt mjöl och våra offergärder, så ock av allt slags trädfrukt, av vin och olja skulle vi föra till prästerna, in i kamrarna i vår Guds hus, och tionden av vår jord till leviterna; ty det var leviterna som skulle uppbära tionden i alla de städer vid vilka vi brukade jorden.

38 Och en präst, en av Arons söner, skulle vara med leviterna, när leviterna uppburo tionden; och själva skulle leviterna föra tionden av sin tionde upp till vår Guds hus, in i förrådshusets kamrar.

concerning the offering of wood among the priests, the Levites, and the people, to bring it unto the house of our God, by our ancestral houses, at times arranged, year by year,—to burn upon the altar of Yahweh our God, as it is written in the law.
35 And that we would bring in the firstfruits of our ground, and the firstfruit of all fruit of all trees, year by year,—unto the house of Yahweh;
36 also that, the firstborn of our sons, and of our cattle, as it is written in the law,—and the firstlings of our herds and of our flocks, we would bring in unto the house of our God, unto the priests who should be in attendance in the house of our God;
37 and, the first part of our meal and our heave-offerings and the fruit of all trees, new wine and oil, would we bring in unto the priests, into the chambers of the house of our God, and the tithe of our ground unto the Levites,—the Levites themselves, taking the tithes in all our cities of agriculture.
38 And the priest the son of Aaron should be with the Levites, when the Levites should take the tithes,—and the Levites, should bring up the tithe of the tithe, unto the house of our God, into the chambers pertaining

unto the treasure–house.

39 Sillä israelilaisten ja leeviläisten on vietävä anti jyvistä, viinistä ja öljystä näihin kammioihin, joissa pyhäkön kalut ja virkaansa toimittavat papit, ovenvartijat ja veisaajat ovat. Me emme laiminlyö Jumalamme temppeliä.

39 Ty såväl de övriga israeliterna som Levi barn skulle föra sin offergärd av säd, vin och olja in i dessa kamrar, där helgedomens kärl och de tjänstgörande prästerna, ävensom dörrvaktarna och sångarna voro. Alltså skulle vi icke försumma vår Guds hus.

39 For, into the chambers, should the sons of Israel and the sons of Levi bring in the heave–offering of the corn, the new wine and the oil, since, there, are the utensils of the sanctuary, and the priests who are in attendance, and the doorkeepers, and the singers,—so would we not neglect the house of our God.

11 luku

1 Ja kansan päämiehet asettuivat Jerusalemiin, mutta muu kansa heitti arpaa saadakseen joka kymmenennen asettumaan Jerusalemiin, pyhään kaupunkiin, yhdeksän kymmenesosan jäädessä asumaan muihin kaupunkeihin.

1 Och folkets furstar bodde i Jerusalem; men det övriga folket kastade lott, för att så var tionde man skulle utses att bo i Jerusalem, den heliga staden, medan nio tiondedelar skulle bo i de andra städerna.

1 And the rulers of the people dwelt in Jerusalem,—and, the rest of the people, cast lots, to bring in one out of ten to dwell in Jerusalem, the holy city, and nine parts in [other] cities.

2 Ja kansa siunasi kaikkia niitä miehiä, jotka vapaaehtoisesti asettuivat Jerusalemiin.

2 Och folket välsignade alla de män som frivilligt bosatte sig i Jerusalem.

2 And the people bestowed a blessing on all the men, who willingly offered themselves to dwell in Jerusalem.

3 Nämä olivat ne maakunnan päämiehet, jotka asettuivat Jerusalemiin ja Juudan kaupunkeihin; he asuivat kukin perintöosallaan, kaupungeissaan, Israel, papit, leeviläiset ja temppelipalvelijat sekä Salomon palvelijain jälkeläiset.

3 Och de huvudmän i hövdingdömet, som bodde i Jerusalem, bodde var och en där han hade sin arvsbesittning, i sin stad; vanliga israeliter, präster, leviter och tempelträlar, så ock Salomos tjänares barn.

3 Now, these, are the chiefs of the province, who dwelt in Jerusalem, but, in the cities of Judah, dwelt every man in his possession throughout their cities, Israel, the priests, and the Levites and the Nethinim, and the Sons of the Servants of Solomon.

4 Jerusalemissa asuivat seuraavat Juudan ja Benjamin miehet: Juudan miehiä: Ataja, Ussian poika,

4 I Jerusalem bodde en del av Juda barn och en del av Benjamins barn, nämligen: Av Juda barn: Ataja, son till

4 And, in Jerusalem, dwelt certain of the sons of Judah and of the sons of Benjamin,—Of the sons of

joka oli Sakarjan poika, joka Amarjan poika, joka Sefatjan poika, joka Mahalalelin poika, Pereksen jälkeläisiä,

Ussia, son till Sakarja, son till Amarja, son till Sefatja, son till Mahalalel, av Peres' barn,

Judah, Athaiah son of Uzziah, son of Zechariah, son of Amariah, son of Shephatiah, son of Mahalalel, of the sons of Perez;

5 ja Maaseja, Baarukin poika, joka oli Kolhoosen poika, joka Hasajan poika, joka Adajan poika, joka Joojaribin poika, joka Sakarjan poika, joka siilonilaisen poika;

5 så ock Maaseja, son till Baruk, son till Kol-Hose, son till Hasaja, son till Adaja, son till Jojarib, son till Sakarja, silonitens son.

5 and Maaseiah son of Baruch, son of Col–hozeh, son of Hazaiah, son of Adaiah, son of Joiarib, son of Zechariah, son of the Shilonite.

6 Jerusalemissa asuvia Pereksen jälkeläisiä oli kaikkiaan neljäsataa kuusikymmentä kahdeksan sotakuntoista miestä.

6 Peres' barn som bodde i Jerusalem utgjorde tillsammans fyra hundra sextioåtta stridbara män.

6 All the sons of Perez who were dwelling in Jerusalem, four hundred and sixty–eight, men of ability.

7 Benjaminilaiset olivat nämä: Sallu, Mesullamin poika, joka oli Jooedin poika, joka Pedajan poika, joka Koolajan poika, joka Maasejan poika, joka Itielin poika, joka Jesajan poika,

7 Och Benjamins barn voro dessa: Sallu, son till Mesullam, son till Joed, son till Pedaja, son till Kolaja, son till Maaseja, son till Itiel, son till Jesaja,

7 And, these, are the sons of Benjamin,—Sallu son of Meshullam, son of Joed, son of Pedaiah, son of Kolaiah, son of Maaseiah, son of Ithiel, son of Jeshaiah;

8 ja hänen jälkeensä Gabbai ja Sallai, yhdeksänsataa kaksikymmentä kahdeksan.

8 och näst honom Gabbai och Sallai, nio hundra tjuguåtta.

8 and, after him, Gabbai, Sallai,—nine hundred and twenty–eight.

9 Jooel, Sikrin poika, oli heidän päällysmiehenään ja Juuda, Senuan poika, toisena kaupunginpäällikkönä.

9 Joel, Sikris son, var tillsyningsman över dem, och Juda, Hassenuas son, var den andre i befälet över staden.

9 And, Joel son of Zichri, was in charge over them,—and, Judah son of Hassenuah, was over the city, as second.

10 Pappeja: Jedaja, Joojaribin poika, Jaakin,

10 Av prästerna: Jedaja, Jojaribs son, Jakin

10 Of the priests, Jedaiah son of Joiarib, Jachin;

11 Seraja, Hilkian poika, joka oli Mesullamin poika, joka Saadokin poika, joka Merajotin poika, joka Ahitubin poika, Jumalan temppelin esimies,

11 samt Seraja, son till Hilkia, son till Mesullam, son till Sadok, son till Merajot, son till Ahitub, fursten i Guds hus,

11 Seraiah son of Hilkiah, son of Meshullam, son of Zadok, son of Meraioth, son of Ahitub, chief ruler of the house of God;

12 sekä heidän veljensä, jotka toimittivat palvelusta temppelissä, kahdeksansataa kaksikymmentä kaksi miestä; ja Adaja, Jerohamin poika, joka oli Pelaljan poika, joka

12 så ock deras bröder, som förrättade sysslorna i huset, åtta hundra tjugutvå; vidare Adaja, son till Jeroham, son till Pelalja, son till Amsi, son till

12 and their brethren who were doing the work of the house, eight hundred and twenty–two,—and Adaiah son of Jeroham, son of Pelaliah, son of Amzi, son of

Amsin poika, joka Sakarjan poika, joka Pashurin poika, joka Malkian poika,

13 sekä hänen veljensä, jotka olivat perhekunta-päämiehiä, kaksisataa neljäkymmentä kaksi miestä; ja Amassai, Asarelin poika, joka oli Ahsain poika, joka Mesillemotin poika, joka Immerin poika,

14 sekä heidän veljensä, jotka olivat sotaurhoja, sata kaksikymmentä kahdeksan miestä. Heidän päällysmiehenään oli Sabdiel, Gedolimin poika.

15 Ja leeviläisiä: Semaja, Hassubin poika, joka oli Asrikamin poika, joka Hasabjan poika, joka Bunnin poika;

16 ja Sabbetai ja Joosabad, jotka valvoivat maallisia toimia Jumalan temppelissä ja olivat leeviläisten päämiehiä,

17 ja Mattanja, Miikan poika, joka oli Sabdin poika, joka Aasafin, ensimmäisen johtajan, poika, joka rukoiltaessa alotti kiitosvirren, ja Bakbukja, hänen veljistään toinen, ja Abda, Sammuan poika, joka oli Gaalalin poika, joka Jedutunin poika.

18 Leeviläisiä oli pyhässä kaupungissa kaikkiaan kaksisataa kahdeksankymmentä neljä.

19 Ovenvartijat olivat Akkub, Talmon sekä heidän veljensä, jotka vartioivat portteja, sata seitsemänkymmentä kaksi.

Sakarja, son till Pashur, son till Malkia,

13 så ock hans bröder, huvudmän för familjer, två hundra fyrtiotvå; vidare Amassai, son till Asarel, son till Asai, son till Mesillemot, son till Immer,

14 så ock deras bröder, dugande män, ett hundra tjuguåtta; och tillsyningsman över dem var Sabdiel, Haggedolims son.

15 Och av leviterna: Semaja, son till Hassub, son till Asrikam, son till Hasabja, son till Bunni,

16 så ock Sabbetai och Josabad, som hade uppsikten över de yttre sysslorna vid Guds hus och hörde till leviternas huvudmän,

17 vidare Mattanja, son till Mika, son till Sabdi, son till Asaf, sånganföraren, som vid bönen tog upp lovsången, och Bakbukja, den av hans bröder, som var närmast efter honom, och Abda, son till Sammua, son till Galal, son till Jeditun.

18 Leviterna i den heliga staden utgjorde tillsammans två hundra åttiofyra.

19 Och dörrvaktarna, Ackub, Talmon och deras bröder, som höllo vakt vid portarna, voro ett hundra sjuttiotvå.

Zechariah, son of Pashhur, son of Malchijah;

13 and his brethren, ancestral chiefs, two hundred and forty-two,—and Amashsai son of Azarel, son of Ahzai, son of Meshillemoth, son of Immer;

14 and their brethren, strong men of ability, a hundred and twenty-eight,—and, he who was in charge of them, was Zabdiel, son of Haggedolim.

15 And, of the Levites, Shemaiah son of Hasshub, son of Azrikam, son of Hashabiah, son of Bunni;

16 and Shabbethai and Jozabad, over the outside business of the house of God, of the chiefs of the Levites;

17 and Mattaniah son of Mica, son of Zabdi, son of Asaph, leader of the praise who giveth thanks, in prayer, and Bakbukiah the second among his brethren,—and Obadiah son of Shemaiah, son of Galal, son of Jeduthun.

18 All the Levites in the holy city, were two hundred and eighty-four.

19 And, the door-keepers—Akkub, Talmon, and their brethren who were keeping watch in the gates, were a

20 Muut israelilaiset, papit ja leeviläiset asuivat kaikissa muissa Juudan kaupungeissa, kukin perintöosallaan.

21 Temppelipalvelijat asuivat Oofelilla; Siiha ja Gispa valvoivat temppelipalvelijoita.

22 Ja leeviläisten päällysmiehenä Jerusalemissa Jumalan temppelin toimissa oli Ussi, Baanin poika, joka oli Hasabjan poika, joka Mattanjan poika, joka Miikan poika, Aasafin jälkeläisiä, veisaajia.

23 Oli näet heitä koskeva kuninkaan käsky, joka vakuutti veisaajille heidän jokapäiväiset tarpeensa.

24 Ja Petahja, Mesesabelin poika, Serahin, Juudan pojan, jälkeläisiä, oli kuninkaan edusmiehenä kaikissa kansaa koskevissa asioissa.

25 Heidän peltomaillaan olevissa kylissä asui Juudan miehiä: Kirjat-Arbassa ja sen tytärkaupungeissa, Diibonissa ja sen tytärkaupungeissa, Jekabseelissa ja siihen kuuluvissa kylissä,

26 Jeesuassa, Mooladassa, Beet-Peletissä,
27 Hasar-Suualissa, Beersebassa ja sen tytärkaupungeissa,
28 Siklagissa, Mekonassa ja sen tytärkaupungeissa,

20 Och de övriga israeliterna, prästerna och leviterna bodde i alla de andra städerna i Juda, var och en i sin arvedel.
21 Men tempelträlarna bodde på Ofel, och Siha och Gispa hade uppsikten över tempelträlarna.
22 Och tillsyningsman bland leviterna i Jerusalem vid sysslorna i Guds hus var Ussi, son till Bani, son till Hasabja, son till Mattanja, son till Mika, av Asafs barn, sångarna.

23 Ty ett kungligt påbud var utfärdat angående dem, och en bestämd utanordning var för var dag fastställd för sångarna.

24 Och Petaja, Mesesabels son, av Seras, Judas sons, barn, gick konungen till handa i var sak som rörde folket.

25 Och i byarna med tillhörande utmarker bodde ock en del av Juda barn: i Kirjat-Arba och underlydande orter, I Dibon och underlydande orter, i Jekabseel och dess byar,

26 vidare i Jesua, Molada, Bet-Pelet
27 och Hasar-Sual, så ock i Beer-Seba och underlydande orter,
28 i Siklag, ävensom i Mekona och underlydande

hundred and seventy–two.
20 But, the residue of Israel, the priests, the Levites, were in all the cities of Judah, every one in his inheritance.
21 Howbeit, the Nethinim, were dwelling in Ophel,—and, Ziha and Gishpa, were over the Nethinim.
22 And, the overseer of the Levites in Jerusalem, was Uzzi son of Bani, son of Hashabiah, son of Mattaniah, son of Mica,—of the sons of Asaph the singers, to take lead in the business of the house of God.
23 For, the commandment of the king, was upon them,—as to a fixed provision for the singers, the need of a day upon its day.
24 And, Pethahiah son of Meshezabel, of the sons of Zerah, son of Judah, was at the hand of the king, in every matter pertaining to the people.
25 And, as for the villages in their fields, some of the sons of Judah, dwelt in Kiriath–arba, and the hamlets thereof, and in Dibon, and the hamlets thereof, and in Jekabzeel, and the villages thereof;
26 and in Jeshua, and in Moladah, and in Beth–pelet;
27 and in Hazar–shual, and in Beer–sheba, and the hamlets thereof;
28 and in Ziklag, and in Meconah, and in the

orter,
hamlets thereof,

29 Een-Rimmonissa, Sorassa, Jarmutissa,
29 i En-Rimmon, Sorga, Jarmut,
29 and in En–rimmmon, and in Zorah, and in Jarmuth;

30 Saanoahissa, Adullamissa ja niihin kuuluvissa kylissä, Laakiissa ja sen peltomailla, Asekassa ja sen tytärkaupungeissa; he sijoittuivat siis asumaan Beersebasta aina Hinnomin laaksoon saakka.
30 Sanoa, Adullam och deras byar, i Lakis med dess utmarker, i Aseka och underlydande orter; och de hade sina boningsorter från Beer- Seba ända till Hinnoms dal.
30 Zanoah, Adullam and their villages, Lachish, and the fields thereof, Azekah, and the hamlets thereof,—so they encamped from Beer–sheba, unto the valley of Hinnom.

31 Benjaminilaiset asuivat, Gebasta alkaen, Mikmaassa, Aijassa, Beetelissä ja sen tytärkaupungeissa,
31 Och Benjamins barn hade sina boningsorter från Geba: i Mikmas och Aja, så ock i Betel och underlydande orter,
31 And, the sons of Benjamin, [dwelt] from Geba, to Michmas and Aija, and Bethel, and the hamlets thereof:

32 Anatotissa, Noobissa, Ananjassa,
32 i Anatot, Nob, Ananja,
32 Anathoth, Nob, Ananiah;

33 Haasorissa, Raamassa, Gittaimissa,
33 Hasor, Rama, Gittaim,
33 Hazor, Ramah, Gittaim;

34 Haadidissa, Seboimissa, Neballatissa,
34 Hadid, Seboim, Neballat,
34 Hadid, Zeboim, Neballat;

35 Loodissa, Oonossa, Seppäinlaaksossa.
35 Lod, Ono, och Timmermansdalen.
35 Lod and Ono, the valley of craftsmen.

36 Leeviläisistä asui eräitä Juudan osastoja Benjaminissa.
36 Och av leviterna blevo några avdelningar från Juda räknade till Benjamin.
36 Howbeit, of the Levites, certain courses of Judah, pertained unto Benjamin.

12 luku

1 Nämä olivat ne papit ja leeviläiset, jotka lähtivät Serubbaabelin, Sealtielin pojan, ja Jeesuan kanssa: Seraja, Jeremia, Esra,
1 Och dessa voro de präster och leviter som drogo upp med Serubbabel, Sealtiels son, och Jesua: Seraja, Jeremia, Esra,
1 Now, these, are the priests and the Levites, who came up with Zerubbabel son of Shealtiel, and Jeshua,—Seraiah, Jeremiah, Ezra;

2 Amarja, Malluk, Hattus,
2 Amarja, Malluk, Hattus,
2 Amariah, Malluch, Hattush;

3 Sekanja, Rehum, Meremot,
3 Sekanja, Rehum, Meremot,
3 Shecaniah, Rehum, Meremoth;

4 Iddo, Ginnetoi, Abia,
4 Iddo, Ginnetoi, Abia,
4 Iddo, Ginnethoi, Abijah;

5 Miijamin, Maadja, Bilga,
5 Mijamin, Maadja, Bilga,
5 Mijamin, Maadiah, Bilgah;

6 Semaja, Joojarib, Jedaja,
6 Semaja, Jojarib, Jedaja,
6 Shemaiah, and Joiarib, Jedaiah;

7 Sallu, Aamok, Hilkia ja Jedaja. Nämä olivat pappien ja veljiensä päämiehet
7 Sallu, Amok, Hilkia och Jedaja. Dessa voro huvudmän för prästerna och
7 Sallu, Amok, Hilkiah, Jedaiah,—these, were the chiefs of the priests and

Jeesuan aikana.

8 Ja leeviläiset olivat: Jeesua, Binnui, Kadmiel, Seerebja, Juuda ja Mattanja, joka yhdessä veljiensä kanssa johti kiitosveisua;
9 ja heidän veljensä Bakbukja ja Unni seisoivat vastapäätä heitä tehtäviään suorittamassa.

10 Jeesualle syntyi Joojakim, Joojakimille syntyi Eljasib, Eljasibille syntyi Joojada,

11 Joojadalle syntyi Joonatan ja Joonatanille syntyi Jaddua.
12 Joojakimin aikana olivat seuraavat papit perhekunta-päämiehinä: Serajalla Meraja, Jeremialla Hananja,

13 Esralla Mesullam, Amarjalla Joohanan,
14 Mallukilla Joonatan, Sebanjalla Joosef,
15 Haarimilla Adna, Merajotilla Helkai,
16 Iddolla Sakarja, Ginnetonilla Mesullam,
17 Abialla Sikri, Minjaminilla, Mooadjalla Piltai,
18 Bilgalla Sammua, Semajalla Joonatan,
19 Joojaribilla Mattenai, Jedajalla Ussi,
20 Sallailla Kallai, Aamokilla Eeber,
21 Hilkialla Hasabja ja Jedajalla Netanel.
22 Leeviläisistä merkittiin Eljasibin, Joojadan, Joohananin ja Jadduan aikana perhekunta-päämiehet

för sina bröder i Jesuas tid.

8 Och leviterna voro: Jesua, Binnui, Kadmiel, Serebja, Juda och Mattanja, som jämte sina bröder förestod lovsången;
9 vidare Bakbukja och Unno, deras bröder, som hade sina platser mitt emot dem, så att var avdelning hade sin tjänstgöring.

10 Och Jesua födde Jojakim, och Jojakim födde Eljasib, och Eljasib Jojada,

11 och Jojada födde Jonatan, och Jonatan födde Jaddua.
12 Och i Jojakims tid voro huvudmännen för prästernas familjer följande: för Seraja Meraja, för Jeremia Hananja,

13 för Esra Mesullam, för Amarja Johanan,
14 för Malluki Jonatan, för Sebanja Josef,
15 för Harim Adna, för Merajot Helkai,
16 för Iddo Sakarja, för Ginneton Mesullam,
17 för Abia Sikri, för Minjamin, för Moadja Piltai,
18 för Bilga Sammua, för Semaja Jonatan,
19 för Jojarib Mattenai, för Jedaja Ussi,
20 för Sallai Kallai, för Amok Eber,
21 för Hilkia Hasabja, för Jedaja Netanel.
22 I Eljasibs, Jojadas, Johanans och Jadduas tid blevo huvudmännen för leviternas familjer

their brethren, in the days of Jeshua.
8 And, the Levites, Jeshua, Binnui, Kadmiel, Sherebiah, Judah, Mattaniah,—over the choirs, he and his brethren;

9 and Bakbukiah and Unno their brethren, were over against them, in wards.

10 And Jeshua, begat Joiakim,—and Joiakim, begat Eliashib, and, Eliashib, [begat] Joiada;
11 and, Joiada, begat Jonathan,—and, Jonathan, begat Jaddua.
12 And, in the days of Joiakim, were priests, ancestral chiefs,—of Seraiah, Meraiah, of Jeremiah, Hananiah;
13 of Ezra, Meshullam,—of Amariah, Jehohanan;
14 of Malluchi, Jonathan,—of Shebaniah, Joseph;
15 of Harim, Adna,—of Meraioth, Helkai;
16 of Iddo, Zechariah,—of Ginnethon, Meshullam;
17 of Abijah, Zichri,—of Miniamin, of Moadiah, Piltai;
18 of Bilgah, Shammua,—of Shemaiah, Jehonathan;
19 and, of Joiarib, Mattenai,—of Jedaiah, Uzzi;
20 of Sallai, Kallai,—of Amok, Eber;
21 of Hilkiah, Hashabiah,—of Jedaiah, Nethanel.
22 The Levites—in the days of Eliashib, Joiada, and Johanan, and Jaddua, were recorded as ancestral

muistiin; ja samoin papit persialaisen Daarejaveksen hallitusaikana.

23 Leevin jälkeläisistä ovat perhekunta-päämiehet merkittyinä aikakirjaan Joohananin, Eljasibin pojan, aikaan asti.

24 Ja leeviläisten päämiehet olivat Hasabja, Seerebja ja Jeesua, Kadmielin poika, sekä heidän veljensä, jotka seisoivat heitä vastapäätä ylistämässä ja kiittämässä, niinkuin Jumalan mies Daavid oli käskenyt, osasto osaston vieressä;

25 ja Mattanja, Bakbukja, Obadja, Mesullam, Talmon ja Akkub, ovenvartijat, jotka vartioivat porttien varastohuoneita.

26 Nämä olivat Joojakimin, Jeesuan pojan, Joosadakin pojanpojan, aikalaisia ja käskynhaltija Nehemian ja pappi Esran, kirjanoppineen, aikalaisia.

27 Kun Jerusalemin muuri oli vihittävä, haettiin leeviläiset kaikista heidän asuinpaikoistansa ja tuotiin Jerusalemiin viettämään vihkimäjuhlaa iloiten, kiitosvirsiä ja lauluja laulaen, kymbaaleja, harppuja ja kanteleita soittaen.

28 Niin kokoontuivat veisaajain pojat Lakeudelta, Jerusalemin ympäristöstä, netofalaisten kylistä,

upptecknade, ävenså prästerna under persern Darejaves' regering.

23 Huvudmännen för Levi barns familjer äro upptecknade i krönikeboken, ända till Johanans, Eljasibs sons, tid.

24 Och leviternas huvudmän voro Hasabja, Serebja och Jesua, Kadmiels son, samt deras bröder, som stodo mitt emot dem för att lova och tacka, såsom gudsmannen David hade bjudit, den ena tjänstgörande avdelningen jämte den andra.

25 Mattanja, Bakbukja, Obadja, Mesullam, Talmon och Ackub höllo såsom dörrvaktare vakt över förrådshusen vid portarna.

26 Dessa levde i Jojakims, Jesuas sons, Josadaks sons, tid, och i Nehemjas, ståthållarens, och i prästen Esras, den skriftlärdes, tid.

27 Och när Jerusalems mur skulle invigas, uppsökte man leviterna på alla deras orter och förde dem till Jerusalem för att hålla invignings- och glädjehögtid under tacksägelse och sång, med cymbaler, psaltare och harpor.

28 Då församlade sig sångarnas barn såväl från nejden runt omkring Jerusalem som från netofatiternas byar,

chiefs,—also the priests, unto the reign of Darius the Persian.

23 the sons of Levi, ancestral heads, were written in the book of Chronicles,—even until the days of Johanan, son of Eliashib.

24 And, the chiefs of the Levites, Hashabiah, Sherebiah, and Jeshua son of Kadmiel, with their brethren over against them, to praise—to give thanks, by the commandment of David the man of God,—ward joined to ward.

25 Mattaniah and Bakbukiah, Obadiah, Meshullam, Talmon, Akkub, were watchers, doorkeepers of the ward, in the storehouses of the gates.

26 These, were in the days of Joiakim, son of Jeshua, son of Jozadak,—and in the days of Nehemiah the pasha, and Ezra the priest the scribe.

27 And, at the dedication of the wall of Jerusalem, they sought the Levites, out of all their places, to bring them to Jerusalem,—to keep the dedication and the rejoicing, both with thanksgiving and with music, cymbals, harps, and with lyres.

28 So the sons of the singers gathered themselves together,—both out of the circuit round about Jerusalem, and out of the

29 Beet-Gilgalista ja Geban ja Asmavetin peltomailta, sillä veisaajat olivat rakentaneet itselleen kyliä Jerusalemin ympäristöön.

30 Papit ja leeviläiset puhdistautuivat ja puhdistivat kansan sekä portit ja muurin.

31 Sitten minä vein Juudan päämiehet rinteelle, muurin yläpuolelle, ja järjestin kaksi suurta laulukuntaa ja juhlakulkuetta muurin yläpuolelle, oikealle kädelle, Lantaportille päin.
32 Ja heidän jäljessään kulkivat Hoosaja ja toinen puoli Juudan päämiehiä
33 sekä Asarja, Esra, Mesullam,
34 Juuda, Benjamin, Semaja ja Jeremia

35 sekä pappien poikia torvineen, ja Sakarja, Joonatanin poika, joka oli Semajan poika, joka Mattanjan poika, joka Miikajan poika, joka Sakkurin poika, joka Aasafin poika,
36 sekä hänen veljensä Semaja, Asarel, Milalai, Gilalai, Maai, Netanel, Juuda ja Hanani Daavidin, Jumalan miehen, soittimia kantaen; ja Esra, kirjanoppinut, kulki heidän edellään.

37 He menivät Lähdeportin ohi ja nousivat suoraan Daavidin kaupungin portaita sinne, mistä noustaan

29 ävensom från Bet-Haggilgal och från Gebas och Asmavets utmarker; ty sångarna hade byggt sig byar runt omkring Jerusalem.
30 Och prästerna och leviterna renade sig och renade sedan folket, portarna och muren.
31 Och jag lät Juda furstar stiga upp på muren. Därefter anordnade jag två stora lovsångskörer och högtidståg; den ena kören gick till höger ovanpå muren, fram till Dyngporten.
32 Och dem följde Hosaja och ena hälften av Juda furstar
33 samt Asarja, Esra och Mesullam,
34 Juda, Benjamin, Semaja och Jeremia,

35 ävensom några av prästerna söner med trumpeter, vidare Sakarja, son till Jonatan, son till Semaja, son till Mattanja, son till Mikaja, son till Sackur, son till Asaf,
36 så ock hans bröder Semaja, Asarel, Milalai, Gilalai, Maai, Netanel och Juda samt Hanani, med gudsmannen Davids musikinstrumenter; och Esra, den skriftlärde, gick i spetsen för dem.
37 Och de gingo över Källporten och rakt fram uppför trapporna till Davids stad, på trappan i muren

villages of the Netophathites;
29 also out of Beth-gilgal, and out of the fields of Geba, and Azmaveth,—for, villages, had the singers builded for themselves, round about Jerusalem.
30 And the priests and the Levites purified themselves,—and purified the people, and the gates, and the wall.
31 Then brought I up the rulers of Judah upon the wall,—and I appointed two large choirs, even to go in procession to the right, upon the wall, towards the dung-gate;
32 and after them went Hoshaiah, and half the rulers of Judah;
33 then Azariah, Ezra, and Meshullam;
34 Judah, and Benjamin, and Shemaiah, and Jeremiah;
35 and, of the sons of the priests, with trumpets, Zechariah—son of Jonathan—son of Shemaiah—son of Mattaniah, son of Micaiah, son of Zaccur, son of Asaph;
36 and his brethren—Shemaiah and Azarel, Milalai, Gilalai, Maai, Nethanel, and Judah, Hanani, with the instruments of music of David, the man of God,—with Ezra the scribe before them;
37 and, over they fountain gate and straight before them, they went up by the stairs of the city of David,

muurille, Daavidin palatsin yläpuolelle, aina Vesiportille asti idässä.

38 Toinen laulukunta kulki vastakkaiseen suuntaan, ja sen jäljessä minä ja toinen puoli kansaa, muurin yläpuolitse, Uunitornin yläpuolitse, aina Leveälle muurille asti,
39 ja Efraimin-portin yläpuolitse ja Vanhanportin, Kalaportin, Hananelin-tornin ja Hammea-tornin ohitse aina Lammasportille saakka; ja he asettuivat Vankilaportin luokse.

40 Sitten molemmat laulukunnat asettuivat Jumalan temppeliin, ja samoin minä ja toinen puoli esimiehiä minun kanssani,
41 sekä papit Eljakim, Maaseja, Minjamin, Miikaja, Eljoenai, Sakarja ja Hananja torvineen,
42 ja Maaseja, Semaja, Eleasar, Ussi, Joohanan, Malkia, Eelam ja Eser. Veisaajat kaiuttivat virsiään, ja Jisrahja oli johtajana.

43 Ja he uhrasivat sinä päivänä suuria uhreja ja iloitsivat, sillä Jumala oli suuresti ilahuttanut heitä; myöskin vaimot ja lapset iloitsivat. Ja ilo kuului Jerusalemista kauas.

ovanför Davids hus, ända fram till Vattenporten mot öster.

38 Och efter den andra lovsångskören, som gick åt motsatt håll, följde jag med andra hälften av folket, ovanpå muren, upp genom Ugnstornet ända till Breda muren,
39 vidare över Efraimsporten, Gamla porten och Fiskporten och genom Hananeltornet, ända fram till Fårporten; och de stannade vid Fängelseporten.

40 Sedan trädde de båda lovsångskörerna upp i Guds hus, och likaså jag och ena hälften av föreståndarna jämte mig,
41 så ock prästerna Eljakim, Maaseja, Minjamin, Mikaja, Eljoenai, Sakarja och Hananja, med trumpeterna,
42 och Maaseja, Semaja, Eleasar, Ussi, Johanan, Malkia, Elam och Eser. Och sångarna läto sången ljuda under Jisrajas anförarskap.

43 Och de offrade på den dagen stora offer och voro glada, ty Gud hade berett dem stor glädje; också kvinnor och barn voro glada. Och glädjen från Jerusalem hördes vida omkring.

at the going up of the wall,—above the house of David, even as far as the water-gate, eastward.

38 And, the second choir, was going over against them, I, following it,—with the half of the people upon the wall, above the tower of the ovens, even as far as the broad wall;
39 and above the gate of Ephraim, and upon the old gate, and upon the fish-gate, and the tower of Hananel, and the tower of Hammeah, even as far as the sheep-gate,—and they came to a stand, at the gate of the guard.

40 So the two choirs, came to a stand, at the house of God,—and I, and half the deputies with me;
41 and, the priests—Eliakim, Maaseiah, Miniamin, Micaiah, Elioenai, Zechariah, and Hananiah, with trumpets;
42 and Maaseiah and Shemaiah and Eleazar and Uzzi and Jehohanan and Malchijah and Elam and Ezer,—and the musicians sounded, aloud with Jezrahiah who was over them.

43 And they sacrificed, on that day, great sacrifices, and rejoiced, for, God, had caused them to rejoice with great joy, moreover also, the women and children, rejoiced,—so that the rejoicing of Jerusalem was heard afar off.

44 Sinä päivänä asetettiin miehiä valvomaan varastokammioita, joissa antimet, uutiset ja kymmenykset säilytettiin. Niihin oli koottava kaupunkien peltomailta papeille ja leeviläisille lain mukaan tulevat osuudet. Sillä Juuda iloitsi palvelusta toimittavista papeista ja leeviläisistä.

44 Vid samma tid tillsattes män som skulle förestå förrådskamrarna där offergärder, förstling och tionde nedlades; de skulle i dem hopsamla från stadsåkrarna det som efter lagen tillkom prästerna och leviterna. Ty glädje rådde i Juda över att prästerna och leviterna nu gjorde sin tjänst.

44 And there were set in charge, on that day, certain men, over the chambers for the treasures, for the heave-offerings, for the firstfruits, and for the tithes, to gather into them, out of the fields of the cities, the portions appointed by the law, for the priests, and for the Levites,—for, the joy of Judah, was over the priests and over the Levites, who were remaining.

45 Ja nämä toimittivat tehtävänsä Jumalaansa palvellen ja puhdistuksia suorittaen, samoin veisaajat ja ovenvartijat, niinkuin Daavid ja hänen poikansa Salomo olivat käskeneet.

45 Dessa iakttogo nu vad som var att iakttaga vid gudstjänsten och vid reningarna, och likaså gjorde sångarna och dörrvaktarna sin tjänst, såsom David och hans son Salomo hade bjudit.

45 So they kept the charge of their God, and the charge of the purification, and [so did] the singers and the doorkeepers,—according to the commandment of David and of Solomon his son.

46 Sillä jo muinoin, Daavidin ja Aasafin aikana, oli veisaajain päämiehiä, ja veisattiin ylistys- ja kiitosvirsiä Jumalalle.

46 Ty redan i fordom tid, på Davids och Asafs tid, hans som var anförare för sångarna, sjöngos lov- och tacksägelsesånger till Gud.

46 For, in the days of David and Asaph, of old, there were chiefs of the singers, and songs of praise and thanksgiving, unto God.

47 Ja koko Israel antoi Serubbaabelin ja Nehemian aikana veisaajille ja ovenvartijoille heidän osuutensa, heidän jokapäiväiset tarpeensa; he pyhittivät lahjoja myöskin leeviläisille, ja leeviläiset pyhittivät lahjoja Aaronin pojille.

47 Och nu under Serubbabels och Nehemjas tid gav hela Israel åt sångarna och dörrvaktarna vad som tillkom dem för var dag; och man gav åt leviterna deras helgade andel, och leviterna gåvo åt Arons söner deras helgade andel.

47 Now, all Israel—in the days of Zerubbabel, and in the days of Nehemiah, used to give the portions of the singers and the doorkeepers, the need of a day upon its day,—and they hallowed them unto the Levites, and, the Levites, hallowed them unto the sons of Aaron.

13 luku

1 Sinä päivänä luettiin Mooseksen kirjaa kansan kuullen, ja siihen havaittiin kirjoitetun, ettei ammonilainen eikä mooabilainen koskaan

1 Vid samma tid föreläste man ur Moses bok för folket, och man fann däri skrivet att ingen ammonit eller moabit någonsin skulle

1 On that day, a portion, was read in the book of Moses, in the ears of the people,—and it was found written therein, that the

pääse Jumalan seurakuntaan,

få komma in i Guds församling,

Ammonite and the Moabite should not enter into the convocation of God, unto times age–abiding;

2 sen tähden että he eivät tulleet leipää ja vettä tuoden israelilaisia vastaan ja koska hän palkkasi heitä vastaan Bileamin kiroamaan heidät, vaikka meidän Jumalamme muuttikin kirouksen siunaukseksi.

2 därför att de icke hade kommit Israels barn till mötes med mat och dryck, utan hade lejt Bileam emot dem till att förbanna dem; fastän vår Gud förvandlade förbannelsen till välsignelse.

2 because they met not the sons of Israel, with bread and with water,—but hired against them Balaam, to curse them, although our God turned the curse into a blessing.

3 Kuultuaan lain he erottivat kaiken sekakansan Israelista.

3 Och när de hade hört lagen, avskilde de allt slags främmande folk från Israel.

3 So it came to pass, when they had heard the law,—that they separated all the mixed multitude from Israel.

4 Mutta sitä ennen oli pappi Eljasib, Tobian sukulainen, joka oli asetettu meidän Jumalamme temppelin kammionhoitajaksi,

4 Men en tid förut hade prästen Eljasib, som var satt att förestå kammaren i vår Guds hus, och som var en frände till Tobia,

4 Now, before this, Eliashib the priest, who was set over a chamber of the house of God, was allied unto Tobiah;

5 sisustanut hänelle suuren kammion, johon ennen oli pantu ruokauhri, suitsuke, kalut ja jyvä-, viini- ja öljykymmenykset, jotka olivat määrätyt leeviläisille, veisaajille ja ovenvartijoille, sekä papeille tuleva anti.

5 åt denne inrett en stor kammare, där man förut plägade lägga in spisoffret, rökelsen och kärlen och den tionde av säd, vin och olja, som var bestämd åt leviterna, sångarna och dörrvaktarna, så ock offergärden åt prästerna.

5 so he prepared him a large chamber, where aforetime they used to lay the meal–offering, the frankincense, and the utensils, and the tithe of the corn, the new wine and the oil, in charge of the Levites, and the singers, and the doorkeepers,—and the heave–offerings for the priests.

6 Tämän kaiken tapahtuessa en minä ollut Jerusalemissa; sillä Artahsastan, Baabelin kuninkaan, kolmantenakymmenentenä toisena hallitusvuotena minä olin mennyt kuninkaan luo. Mutta jonkun ajan kuluttua minä pyysin kuninkaalta lomaa

6 Men under allt detta var jag icke i Jerusalem; ty i den babyloniske konungen Artasastas trettioandra regeringsår hade jag återkommit till konungen. Men sedan jag efter någon tid hade utbett mig tillstånd av konungen,

6 But, throughout all this [time], was I not in Jerusalem,—for, in the thirty–second year of Artaxerxes king of Babylon, I came unto the king, and, at the end of certain days, obtained I leave of the king;

7 ja palasin Jerusalemiin. Ja kun minä tulin huomaamaan, minkä pahan Eljasib oli

7 begav jag mig till Jerusalem. Och när jag där förnam det onda som

7 and came to Jerusalem,—and had intelligence of the wickedness which Eliashib

tehnyt Tobian eduksi, sisustaessaan hänelle kammion Jumalan temppelin esipihoissa,

8 pahastuin minä suuresti, ja minä heitin kaikki Tobian huonekalut ulos kammiosta.

9 Ja minä käskin puhdistaa kammiot ja panetin niihin takaisin Jumalan temppelin kalut, ruokauhrin ja suitsukkeen.

10 Vielä minä sain tietää, ettei leeviläisille oltu annettu heidän osuuksiaan, ja niin olivat leeviläiset ja veisaajat, joiden olisi ollut tehtävä palvelusta, vetäytyneet kukin maatilalleen.

11 Minä nuhtelin esimiehiä siitä ja sanoin: Minkätähden on Jumalan temppeli laiminlyöty? Ja minä kokosin leeviläiset ja veisaajat ja asetin heidät paikoilleen.

12 Ja koko Juuda toi kymmenykset jyvistä, viinistä ja öljystä varastohuoneisiin.

13 Ja minä asetin Selemjan, papin, ja Saadokin, kirjanoppineen, ja Pedajan, leeviläisen, valvomaan varastohuoneita ja annoin heidän apulaisekseen Haananin, Sakkurin pojan, Mattanjan pojanpojan; sillä heitä pidettiin luotettavina, ja heidän tehtävänään oli toimittaa jako veljiensä

Eljasib hade gjort till förmån för Tobia, då han hade inrett åt honom en kammare i förgårdarna till Guds hus,

8 misshagade detta mig högeligen; och jag lät kasta allt Tobias bohag ut ur kammaren.

9 Därefter tillsade jag att man skulle rena kamrarna, och jag lät åter ställa in i dem Guds hus' kärl, så ock spisoffret och rökelsen.

10 Och när jag vidare fick veta att man icke hade givit åt leviterna vad dem tillkom, varför ock leviterna och sångarna, i stället för att förrätta sina sysslor, hade avvikit var och en till sitt jordagods,

11 då förebrådde jag föreståndarna detta och sade: »Varför har Guds hus blivit så försummat?» Och jag hämtade dem tillhopa och lät dem inställa sig på sina platser.

12 Och hela Juda förde fram till förrådshusen sin tionde av säd, vin och olja;

13 och jag satte prästen Selemja och Sadok, den skriftlärde, och Pedaja, en av leviterna, till förvaltare över förrådshusen och gav dem till biträde Hanan, son till Sackur, son till Mattanja; ty dessa voro ansedda såsom pålitliga män, och de skulle nu ombesörja utdelningen åt sina bröder.

had committed for Tobiah, in preparing for him a chamber, in the courts of the house of God;

8 and it grieved me exceedingly,—and I cast forth all the household utensils of Tobiah, outside of the chamber.

9 Then commanded I, and they purified the chambers,—and I put back there, the utensils of the house of God, the meal-offering and the frankincense.

10 Then came I to know, that, the portions of the Levites, had not been given [them], —so that the Levites and the singers, who had been doing the work, had fled every one to his field.

11 Therefore contended I with the deputies, and said, Wherefore is the house of God, forsaken? So I gathered them together, and set them in their place.

12 Then, all Judah, brought in the tithe of corn, and new wine, and oil, unto the treasuries;

13 and I made treasurers over the treasuries—Shelemiah the priest, and Zadok the scribe, and Pedaiah from among the Levites, and, next unto them, Hanan son of Zaccur, son of Mattaniah,—for faithful were they accounted, and it was [laid] upon them to distribute

kesken.
14 Muista tämän tähden minua, Jumalani, äläkä pyyhi pois minun hurskaita tekojani, jotka minä olen tehnyt Jumalani temppelin ja siinä toimitettavan palveluksen hyväksi.
15 Siihen aikaan minä näin Juudassa niitä, jotka sapattina polkivat viinikuurnaa ja jotka kuljettivat viljaa ja kuormittivat aaseja sillä sekä viinillä, rypäleillä, viikunoilla ja kaikenlaisella muulla kuormatavaralla. Ja he toivat niitä Jerusalemiin sapatinpäivänä; ja minä varoitin heitä, kun he myivät elintarpeita.
16 Sinne oli myös asettunut tyyrolaisia, jotka toivat kalaa ja kaikenlaista kauppatavaraa ja myivät Juudan kansalle sapattina ja Jerusalemissa.

17 Ja minä nuhtelin Juudan ylimyksiä ja sanoin heille: Kuinka te teette näin pahasti ja rikotte sapatinpäivän?

18 Eikö Jumalamme juuri sen tähden, että teidän isänne näin tekivät, antanut kaiken tämän onnettomuuden kohdata meitä ja tätä kaupunkia? Ja te tuotatte nyt vielä suuremman vihan Israelin ylitse, kun rikotte sapatinpäivän.
19 Ja niin pian kuin oli tullut pimeä ennen sapattia Jerusalemin porteissa, käskin minä sulkea ovet ja kielsin

14 Tänk fördenskull på mig, min Gud, och låt icke de fromma gärningar bliva utplånade, som jag har gjort för min Guds hus och för tjänstgöringen där!

15 Vid samma tid såg jag i Juda huru man trampade vinpressarna på sabbaten och förde hem säd, som man lastade på åsnor, så ock vin, druvor och fikon och annat lastgods av olika slag, och huru man förde sådant till Jerusalem på sabbatsdagen; och jag varnade dem, när de sålde dessa livsförnödenheter.
16 Och tyrierna, som vistades där, förde in fisk och alla slags varor och sålde dem på sabbaten till judarna, och detta i Jerusalem.

17 Då förebrådde jag Juda ädlingar detta och sade till dem: »Huru kunnen I handla så illa och därmed ohelga sabbatsdagen?

18 Var det icke därför att edra fäder gjorde sådant som vår Gud lät all denna olycka komma över oss och över denna stad? Och nu dragen I ännu större vrede över Israel genom att så ohelga sabbaten.»

19 Och så snart det begynte bliva mörkt i Jerusalems portar före sabbaten, tillsade jag att

unto their brethren.
14 Remember me, O my God, concerning this,—and do not wipe out my lovingkindnesses, which I have done for the house of my God, and for those keeping charge thereof.
15 In those days, saw I in Judah—some treading winepresses on the sabbath, and bringing in sheaves and lading asses, moreover also wine, grapes, and figs, and every kind of burden, which they were bringing into Jerusalem on the sabbath day,—so I protested against it, as a day for them to sell provisions.
16 And, men of Tyre, dwelt therein, who were bringing in fish—and every kind of ware for sale,—and were selling, on the sabbath, to the sons of Judah, and in Jerusalem;
17 so I contended with the nobles of Judah,—and said unto them, What is this wicked thing which, ye, are doing, and profaning the sabbath day?
18 Was it not, thus, your fathers did, and our God brought upon us all this calamity, and upon this city?—and, ye, would add indignation against Israel, by profaning the sabbath!

19 And it came to pass, when the gates of Jerusalem made a shadow before the sabbath, then

avaamasta niitä ennen kuin sapatin jälkeen. Ja minä asetin palvelijoitani porteille, ettei yhtään kuormaa pääsisi kaupunkiin sapatinpäivänä.

man skulle stänga dörrarna; jag tillsade ock att man icke skulle öppna dem förrän efter sabbaten. Och jag ställde några av mina tjänare på vakt vid portarna, för att intet lastgods skulle kunna föras in på sabbatsdagen.

gave I word, and they shut the doors, and I gave word, that they should not open them, until after the sabbath,—and, some of my young men, set I near the gates, so that no burden should be brought in, on the sabbath day.

20 Kauppiaat ja kaikenlaisen tavaran myyjät jäivät yöksi Jerusalemin ulkopuolelle, kerran ja toisen.

20 Då stannade köpmän och försäljare av alla slags varor utanför Jerusalem över natten, och det både en och två gånger.

20 But the traders and sellers of all kinds of wares lodged outside Jerusalem once or twice.

21 Mutta minä varoitin heitä ja sanoin heille: Minkätähden te jäätte yöksi muurin edustalle? Jos vielä kerran teette sen, niin minä käyn teihin käsiksi. Sen jälkeen he eivät enää tulleet sapattina.

21 Men jag varnade dem och sade till dem: »Varför stannen I över natten framför muren? Om I ännu en gång gören så, skall jag låta min hand drabba eder.»

21 Therefore I testified against them, and said unto them, Wherefore are ye lodging against the wall? if ye do it again, a hand, will I thrust upon you,—From that time, they came not on the sabbath.

22 Ja minä käskin leeviläisten puhdistautua ja tulla vartioimaan portteja, että sapatinpäivä pyhitettäisiin. Muista minua, Jumalani, myös tämän tähden ja armahda minua suuressa laupeudessasi.

22 Och jag tillsade leviterna att de skulle rena sig och komma och hålla vakt vid portarna, för att sabbatsdagen måtte hållas helig. Tänk ock därför på mig, min Gud, och hav misskund med mig efter din stora nåd!

22 And I gave word to the Levites, that they should be purifying themselves and coming in, as keepers of the gates, to hallow the sabbath day. This also, remember to me, O my God, and have pity upon me, according to the abundance of thy lovingkindness.

23 Siihen aikaan minä näin myös juutalaisia, jotka olivat naineet asdodilaisia, ammonilaisia ja mooabilaisia vaimoja.

23 På den tiden såg jag också judiska män som hade tagit till sig asdoditiska, ammonitiska och moabitiska kvinnor.

23 Moreover, in these days, saw I the Jews who had married women of Ashdod, of Ammon, of Moab;

24 Ja heidän lapsistaan puolet puhuivat asdodinkieltä tai jonkun muun kansan kieltä, eivätkä osanneet puhua juudankieltä.

24 Och deras barn talade till hälften asdoditiska -- ty judiska kunde de icke tala riktigt -- eller ock något av de andra folkens tungomål.

24 and, their children, were one–half speaking the language of Ashdod, and understood not how to speak the language of the Jews,—but after the tongue of both people.

25 Silloin minä nuhtelin heitä

25 Då förebrådde jag dem

25 So I contended with

ja kirosin heidät, jopa löin muutamia heistä ja revin heitä parrasta; ja minä vannotin heitä Jumalan kautta: Älkää antako tyttäriänne heidän pojillensa älkääkä ottako heidän tyttäriään vaimoiksi pojillenne tai itsellenne.

26 Eikö Salomo, Israelin kuningas, tehnyt juuri tuollaista syntiä? Ei yhdelläkään monien kansojen joukossa ollut hänen vertaistaan kuningasta; hän oli Jumalallensa rakas, ja Jumala asetti hänet koko Israelin kuninkaaksi. Kuitenkin muukalaiset vaimot saattoivat hänetkin tekemään syntiä.

27 Ja nytkö meidän täytyy kuulla teistä, että te olette tehneet kaiken tämän suuren pahan ja olleet uskottomat meidän Jumalaamme kohtaan, kun olette naineet muukalaisia vaimoja?

28 Ja yksi ylimmäisen papin Eljasibin pojan Joojadan pojista oli hooronilaisen Sanballatin vävy; hänet minä karkoitin luotani.

29 Muista heidät, Jumalani, sillä he ovat saastuttaneet pappeuden sekä pappeus- ja leeviläisliiton.

30 Niin minä puhdistin heidät kaikesta muukalaisuudesta. Ja minä järjestin virkatehtävät papeille ja leeviläisille, kullekin hänen toimensa mukaan,

detta och uttalade förbannelser över dem, ja, några av dem slog jag och ryckte jag i skägget. Och jag besvor dem vid Gud och sade: »I skolen icke giva edra döttrar åt deras söner, ej heller skolen I av deras döttrar taga hustrur åt edra söner eller åt eder själva.

26 Var det icke med sådant som Salomo, Israels konung, försyndade sig? Det fanns bland de många folken ingen konung som var hans like, ty han var älskad av sin Gud, och Gud satte honom till konung över hela Israel. Likväl kommo de främmande kvinnorna också honom att synda.

27 Och nu skulle vi om eder få höra att I haven gjort allt detta stora onda och varit otrogna mot vår Gud, i det att I haven tagit till eder främmande kvinnor!»

28 Och en son till Jojada, översteprästen Eljasibs son, var måg till horoniten Sanballat; honom drev jag bort ifrån mig.

29 Tänk på dem, min Gud, därför att de hava befläckat prästadömet och prästadömets och leviternas förbund!

30 Så renade jag folket ifrån allt främmande väsen; och jag fastställde vad prästerna och leviterna skulle iakttaga, var och en i sin syssla,

them, and laid a curse upon them, and I smote, from among them, certain men, and pulled out their hair,—and I put them on oath by God, Ye shall not give your daughters unto their sons, nor take of their daughters, for your sons nor for yourselves.

26 Was it not, over these things, that Solomon king of Israel sinned—though, among many nations, there was no king such as he, and he was, beloved by his God, and so God gave him to be king over all Israel,—even him, did foreign women, cause to sin.

27 Unto you, then, shall we hearken, to do all this great wickedness, to act unfaithfully with our God,—by marrying foreign wives?

28 And, one of the sons of Joiada, son of Eliashib the high priest, was son–in–law to Sanballat the Horonite,—therefore I chased him from me.

29 Remember them, O my God,—on account of the Defilings of the Priesthood, and the Covenant of the Priesthood, and of the Levites.

30 So I purified them from everything foreign,—and appointed charges unto the priests and unto the Levites, every one in his work;

31 niin myös halko-uhrilahjan määräaikoina ja uutislahjat. Muista, Jumalani, tämä minun hyväkseni.

31 och huru vedoffret på bestämda tider skulle avlämnas, och huru med förstlingsgåvorna skulle förfaras. Tänk härpå, min Gud, och räkna mig det till godo!

31 also for the offering of wood, at times appointed, and for the firstfruits. Remember me, O my God, for good!

ESTERIN KIRJA

1 luku

1 Ahasveroksen aikana - sen Ahasveroksen, joka hallitsi Intiasta Etiopiaan saakka, sataa kahtakymmentä seitsemää maakuntaa - siihen aikaan,
2 kun kuningas Ahasveros istui kuninkaallisella valtaistuimellansa, joka oli Suusanin linnassa, tapahtui tämä.
3 Kolmantena hallitusvuotenaan hän laittoi pidot kaikille ruhtinaillensa ja palvelijoillensa. Persian ja Meedian voima, ylimykset ja maaherrat olivat hänen luonansa,

4 ja hän näytti heille kuninkaallisen kunniansa rikkautta ja suuruutensa loistavaa komeutta monta päivää, sata kahdeksankymmentä päivää.
5 Ja kun ne päivät olivat kuluneet, laittoi kuningas kaikelle Suusanin linnan väelle, niin pienille kuin suurillekin, kuninkaan palatsin puutarhan esipihaan seitsenpäiväiset pidot.

1 I Ahasveros' tid -- den Ahasveros' som regerade från Indien ända till Etiopien, över ett hundra tjugusju hövdingdömen --

2 under den tiden, medan konung Ahasveros satt på konungatronen i Susans borg, tilldrog sig följande.

3 I sitt tredje regeringsår gjorde han ett gästabud för alla sina furstar och tjänare, varvid Persiens och Mediens härförare och hans förnämsta män och furstarna i hövdingdömena voro samlade inför honom.
4 Och han lät dem under många dagar se sin konungsliga härlighet och rikedom och sin storhets glans och prakt -- under ett hundra åttio dagar.
5 Och när dessa dagar hade gått till ända, gjorde konungen ett sju dagars gästabud för allt det folk som fanns i Susans borg, både stora och små, i den inhägnade trädgård som hörde till konungapalatset.

1 And it came to pass, in the days of Ahasuerus,—the same, Ahasuerus that reigned from India even unto Ethiopia, a hundred and twenty–seven provinces:
2 in those days,—when King Ahasuerus was sitting on the throne of his kingdom, which was in Shusan the palace;
3 in the third year of his reign, he made a banquet unto all his rulers, and his servants,—the power of Persia and Media, the nobles and the rulers being before him;

4 when he showed the riches of the glory of his kingdom, and the splendour of his excellent majesty, many days, a hundred and eighty days;
5 that, when these days were fulfilled, the king made—for all the people that were present in Shusan the palace, both for great and small—a banquet, seven days,—in the court of the garden of the palace of the king:

6 Pellava-, puuvilla- ja punasiniverhoja oli kiinnitetty valkoisilla pellavanauhoilla ja purppuranpunaisilla nauhoilla hopeatankoihin ja valkomarmoripylväisiin. Kultaisia ja hopeaisia lepovuoteita oli pihalla, joka oli laskettu vihreällä ja valkoisella marmorilla, helmiäisellä ja kirjavalla marmorilla.

6 Där hängde tapeter av linne, bomull och mörkblått tyg, uppsatta med vita och purpurröda snören i ringar av silver och på pelare av vit marmor. Soffor av guld och silver stodo på ett golv som var inlagt med grön och vit marmor och med pärlglänsande och svart sten.

6 white stuff, cotton and blue, being held fast with cords of fine linen and purple, upon rods of silver, and pillars of white marble,––the couches being of gold and silver, upon a pavement of alabaster and white marble, and pearl and black marble.

7 Juotavaa tarjottiin kulta-astioissa, ja astiat olivat erimuotoiset, ja kuninkaan viiniä oli viljalti, kuninkaalliseen tapaan.

7 Och dryckerna sattes fram i gyllene kärl, det ena icke likt det andra, och konungsligt vin fanns i myckenhet, såsom det hövdes hos en konung.

7 And they gave them drink in vessels of gold, vessels, from vessels, being diverse,––even the wine of the kingdom in abundance, by the bounty of the king.

8 Ja juomisessa oli lakina, ettei saanut olla mitään pakkoa, sillä niin oli kuningas käskenyt kaikkia hovimestareitansa, että oli tehtävä kunkin oman halun mukaan.

8 Och när man drack, gällde den lagen att intet tvång skulle råda; ty konungen hade befallt alla sina hovmästare att de skulle rätta sig efter vars och ens önskan.

8 And, the drinking, was according to the law, no one compelling,—for, so, had the king appointed unto every chief of his household, that every man, should do according to his pleasure.

9 Myöskin kuningatar Vasti laittoi naisille pidot kuningas Ahasveroksen kuninkaalliseen palatsiin.

9 Samtidigt gjorde ock Vasti, drottningen, ett gästabud för kvinnorna i konung Ahasveros' kungliga palats.

9 Also Vashti the queen, made a banquet for the women,—in the royal house which belonged to King Ahasuerus.

10 Seitsemäntenä päivänä, kun kuninkaan sydän oli viinistä iloinen, käski hän Mehumanin, Bistan, Harbonan, Bigtan, Abagtan, Seetarin ja Karkaan, niiden seitsemän hoviherran, jotka toimittivat palvelusta kuningas Ahasveroksen luona,

10 När då på sjunde dagen konungens hjärta var glatt av vinet, befallde han Mehuman, Bisseta, Harebona, Bigeta, Abageta, Setar och Karkas, de sju hovmän som gjorde tjänst hos konung Ahasveros,

10 On the seventh day, when merry was the heart of the king with wine, he commanded Mehuman, Biztha, Harbona, Bigtha, and Abagtha, Zethar and Carcas, the seven eunuchs who were waiting before King Ahasuerus,—

11 tuoda kuningatar Vastin, kuninkaallinen kruunu päässä, kuninkaan eteen, että hän saisi näyttää kansoille ja ruhtinaille hänen kauneutensa, sillä hän oli

11 att de skulle föra drottning Vasti, prydd med kunglig krona, inför konungen, för att han skulle låta folken och furstarna se hennes skönhet, ty hon var

11 to bring in Vashti the queen, with the royal crown,—to show the peoples and the rulers her beauty, for, of pleasing appearance, was she.

näöltään ihana.
12 Mutta kuningatar Vasti kieltäytyi tulemasta, vaikka kuningas hoviherrojen kautta oli käskenyt. Silloin kuningas suuttui kovin, ja hänessä syttyi viha.

13 Ja kuningas puhui viisaille, ajantietäjille - sillä näin oli tapana esittää kuninkaan sana kaikille lain ja oikeuden tuntijoille,

14 ja hänen lähimpänsä olivat Karsena, Seetar, Admata, Tarsis, Meres, Marsena ja Memukan, seitsemän Persian ja Meedian ruhtinasta, jotka näkivät kuninkaan kasvot ja istuivat valtakunnan ensimmäisinä -:

15 Mitä on lain mukaan tehtävä kuningatar Vastille, koska hän ei ole noudattanut käskyä, jonka kuningas Ahasveros on antanut hoviherrojen kautta?

16 Niin Memukan sanoi kuninkaan ja ruhtinasten edessä: Kuningatar Vasti ei ole rikkonut ainoastaan kuningasta vastaan, vaan myös kaikkia ruhtinaita vastaan ja kaikkia kansoja vastaan kuningas Ahasveroksen kaikissa maakunnissa.
17 Kun kuningattaren teko tulee kaikkien vaimojen tietoon, saattaa se heidät halveksimaan aviomiehiänsä, he kun voivat sanoa:

fager att skåda.
12 Men drottning Vasti ville icke komma, fastän konungen befallde henne det genom hovmännen. Då blev konungen mycket förtörnad. och hans vrede upptändes.
13 Och konungen frågade de vise som voro kunniga i tidstecknens tydning (ty konungens ärenden plägade så läggas fram för alla i lag och rätt kunniga;

14 och han hade vid sin sida Karsena, Setar, Admata, Tarsis, Meres, Marsena och Memukan, de sju furstar i Persien och Medien, som voro konungens närmaste män och innehade främsta platsen i riket); han frågade:
15 »Vad skall man efter lag göra med drottning Vasti, då hon nu icke har gjort vad konung Ahasveros befallde genom hovmännen?»

16 Memukan svarade inför konungen och furstarna: »Icke mot konungen allena har drottning Vasti gjort illa, utan mot alla furstar och alla folk i alla konung Ahasveros' hövdingdömen.

17 Ty vad drottningen har gjort skall komma ut bland alla kvinnor, och skall leda till att de förakta sina män, då de ju kunna säga:

12 But Queen Vashti refused to come in at the command of the king, which was given through the eunuchs,—and the king was exceeding wroth, and, his anger, burned within him.
13 Then said the king unto the wise men having knowledge of the times,—for, so, was the manner of the king before all having knowledge of law and judgment;
14 and, near unto him, were Carshena, Shethar, Admatha, Tarshish, Meres, Marsena, Memucan,—the seven rulers of Persia and Media, who used to behold the face of the king, who sat first, in the kingdom—

15 According to law, what ought to be done, with Queen Vashti,—for that she hath not performed the command of King Ahasuerus, through the eunuchs?
16 Then said Memucan before the king and the rulers, Not against the king alone, hath Vashti the queen acted perversely,—but against all the rulers, and against all the peoples, who are in all the provinces of King Ahasuerus.

17 For the report of the queen, will go forth, unto all women, so putting contempt upon their lords, in their eyes,—when it is reported

'Kuningas Ahasveros käski tuoda kuningatar Vastin eteensä, mutta tämä ei tullut.'

18 Jo tänä päivänä voivat Persian ja Meedian ruhtinattaret, jotka kuulevat kuningattaren teon, puhua siitä kaikille kuninkaan ruhtinaille, ja siitä tulee halveksimista ja suuttumusta riittämään asti.
19 Jos kuningas hyväksi näkee, julkaistakoon kuninkaallinen käsky ja kirjoitettakoon muuttumatonna Persian ja Meedian lakeihin, ettei Vasti enää saa tulla kuningas Ahasveroksen eteen ja että kuningas antaa hänen kuninkaallisen arvonsa toiselle, häntä paremmalle.

20 Kuninkaan antama säädös tulee tunnetuksi koko hänen valtakunnassansa, vaikka se onkin suuri, ja kaikki vaimot, niin suuret kuin pienetkin, antavat kunnian aviomiehillensä.
21 Tämä puhe miellytti kuningasta ja ruhtinaita, ja kuningas teki Memukanin sanan mukaan.

22 Hän lähetti kaikkiin kuninkaan maakuntiin - kuhunkin maakuntaan sen omalla kirjoituksella ja kullekin kansalle sen omalla kielellä - kirjeet, että joka mies olkoon herra talossaan ja saakoon puhua oman

'Konung Ahasveros befallde att man skulle föra drottning Vasti inför honom, men hon kom icke.'

18 Ja, redan i dag skola furstinnorna i Persien och Medien, när de få höra vad drottningen har gjort, åberopa detta inför alla konungens furstar, och därav skall komma förakt och förtret mer än nog.
19 Om det så täckes konungen, må han därför låta en kunglig befallning utgå -- och må denna upptecknas i Persiens och Mediens lagar, så att den bliver orygglig -- att Vasti icke mer skall få komma inför konung Ahasveros' ansikte; och hennes konungsliga värdighet give konungen åt en annan, som är bättre än hon.
20 När så den förordning som konungen utfärdar bliver kunnig i hela hans rike, så stort det är, då skola alla kvinnor giva sina män tillbörlig ära, både stora och små.»
21 Detta tal behagade konungen och furstarna, och konungen gjorde såsom Memukan hade sagt.

22 Skrivelser blevo sända till alla konungens hövdingdömen, till vart hövdingdöme med dess skrift och till vart folk på dess tungomål, att envar man skulle vara herre i sitt hus och tala sitt folks

to them, King Ahasuerus, commanded Vashti the queen to be brought in before him, but she came not.
18 And, this day, shall the ladies of Persia and Media, who have heard the report of the queen, tell it, unto all the lords of the king,—with enough of contempt and wrath.

19 If, unto the king, it seem good, let there go forth a royal declaration from before him, and let it be written among the laws of Persia and Media, so that it shall not pass away,—That Vashti, is not to come in, before King Ahasuerus, and, her royal estate, let the king give unto her neighbour, who is better than she.
20 When the edict of the king which he shall make, is published throughout all his kingdom, for, great, it is, then, all wives, will give honour unto their lords, both great and small.
21 And the thing seemed good in the eyes of the king, and the rulers,—and the king did according to the word of Memucan.
22 So he sent letters, into all the provinces of the king, into every province according to she writing thereof, and unto every people according to their tongue,—That every man should he ruler in his own

kansansa kieltä.

tungomål.

house, and issue his commands, according to the tongue of his people.

2 luku

1 Näiden tapausten jälkeen, kun kuningas Ahasveroksen viha oli asettunut, muisti hän Vastia ja mitä tämä oli tehnyt ja mitä hänestä oli päätetty.

1 Efter en tids förlopp, sedan konung Ahasveros' vrede hade lagt sig, tänkte han åter på Vasti och vad hon hade gjort, och vad som var beslutet om henne.

1 After these things, when the wrath of King Ahasuerus was appeased, he remembered Vashti, and what she had done, and what was decreed against her.

2 Niin kuninkaan palvelijat, jotka toimittivat hänelle palvelusta, sanoivat: Etsittäköön kuninkaalle nuoria neitsyitä, näöltään ihania.

2 Då sade konungens män som betjänade honom: »Må man för konungens räkning söka upp unga och fagra jungfrur,

2 Then said the young men of the king, who waited upon him,—Let them seek out for the king young virgins, of pleasing appearance;

3 Ja asettakoon kuningas kaikkiin valtakuntansa maakuntiin käskyläiset keräämään kaikki nuoret neitsyet, näöltään ihanat, Suusanin linnaan, vaimolaan, Heegain, kuninkaan hoviherran ja vaimojen vartijan, huostaan, ja annettakoon heille heidän kauneudenhoitonsa.

3 och må konungen i sitt rikes alla hövdingdömen förordna vissa män som samla tillhopa alla dessa unga och fagra jungfrur till fruhuset i Susans borg och överlämna dem åt konungens hovman Hege, kvinnovaktaren, och man give dem vad nödigt är till deras beredelse.

3 and let the king appoint officers throughout all the provinces of his kingdom, and let them gather together every young virgin of pleasing appearance unto Shusan the palace, unto the house of the women, into the custody of Hegai eunuch of the king, keeper of the women, and let there be given the things needed for their purification;

4 Ja neitsyt, johon kuningas mieltyy, tulkoon kuningattareksi Vastin sijaan. Ja tämä puhe miellytti kuningasta, ja hän teki niin.

4 Och den kvinna som konungen finner behag i blive drottning i Vastis ställe.» Detta tal behagade konungen, och han gjorde så.

4 and, the maiden that is pleasing in the eyes of the king, let her be queen instead of Vashti. And the thing seemed good in the eyes of the king, and he did so.

5 Suusanin linnassa oli juutalainen mies, nimeltä Mordokai, Jaairin poika, joka oli Siimein poika, joka Kiisin poika, benjaminilainen.

5 I Susans borg fanns då en judisk man som hette Mordokai, son till Jair, son till Simei, son till Kis, en benjaminit;

5 A certain Jew, there was, in Shusan the palace,—whose, name, was Mordecai, son of Jair, son of Shimei, son of Kish, a man of Benjamin;

6 Hänet oli viety

6 denne hade blivit bortförd

6 who had been exiled from

Jerusalemista pakkosiirtolaisuuteen niiden pakkosiirtolaisten joukossa, jotka vietiin samalla kuin Jekonja, Juudan kuningas, jonka Nebukadnessar, Baabelin kuningas, vei pakkosiirtolaisuuteen.

från Jerusalem med de fångar som fördes bort tillsammans med Jekonja, Juda konung, när denne fördes bort av Nebukadnessar, konungen i Babel.

Jerusalem, with the exiles who were carried away with Jeconiah king of Judah,—whom, Nebuchadnezzar king of Babylon, exiled.

7 Hän oli setänsä tyttären Hadassan, se on Esterin, kasvatusisä, sillä tämä oli isätön ja äiditön. Tyttö oli vartaloltaan kaunis ja näöltään ihana, ja hänen isänsä ja äitinsä kuoltua oli Mordokai ottanut hänet tyttäreksensä.

7 Han var fosterfader åt Hadassa, som ock kallades Ester, hans farbroders dotter; ty hon hade varken fader eller moder. Hon var en flicka med skön gestalt, fager att skåda; och efter hennes faders och moders död hade Mordokai upptagit henne såsom sin egen dotter.

7 And it came to pass, that he was bringing up Hadassah, the same, was Esther, his uncle's daughter, for she had neither father nor mother,—and, the maiden, was of beautiful form and pleasing appearance, and when her father and mother died, Mordecai took her for his own daughter.

8 Ja kun kuninkaan käsky ja laki tuli tunnetuksi ja kun kerättiin paljon tyttöjä Suusanin linnaan Heegain huostaan, otettiin Esterkin kuninkaan palatsiin Heegain, vaimojen vartijan, huostaan.

8 Då nu konungens befallning och påbud blev kunnigt, och många unga kvinnor samlades tillhopa till Susans borg och överlämnades åt Hegai, blev ock Ester hämtad till konungshuset och överlämnad åt kvinnovaktaren Hegai.

8 So it came to pass, when the king's command and decree was heard, and there had been gathered together many maidens unto Shusan the palace, unto the custody of Hegai, that Esther was taken into the house of the king, unto the custody of Hegai, keeper of the women;

9 Tyttö miellytti häntä ja sai armon hänen edessään, ja hän antoi hänelle joutuin hänen kauneudenhoitonsa ja määrätyn ravinto-osansa sekä seitsemän valiopalvelijatarta kuninkaan palatsista ja siirsi hänet palvelijattarineen vaimolan parhaaseen paikkaan.

9 Och flickan behagade honom och fann nåd inför honom; därför skyndade han att giva henne vad nödigt var till hennes beredelse, så ock den kost hon skulle hava, ävensom att giva henne från konungshuset de sju tärnor som utsågos åt henne. Och han lät henne med sina tärnor flytta in i den bästa delen av fruhuset.

9 and the maiden was pleasing in his eyes, and she received lovingkindness before him, and he hastened to give her, the things needed for her purification, and things apportioned her, and to give her, seven select maidens, out of the house of the king,—and he removed her and her maidens to the best place in the house of the women.

10 Ester ei ilmaissut

10 Men om sitt folk och sin

10 Esther had not told of

kansaansa eikä syntyperäänsä, sillä Mordokai oli häntä kieltänyt sitä ilmaisemasta.

11 Mutta Mordokai käyskenteli joka päivä vaimolan esipihan edustalla saadakseen tietää, voiko Ester hyvin ja mitä hänelle tapahtui.

12 Kun jonkun tytön vuoro tuli mennä kuningas Ahasveroksen tykö, sittenkuin hänelle oli kaksitoista kuukautta tehty, niinkuin vaimoista oli määrätty - sillä niin pitkä aika kului heidän kauneudenhoitoonsa: kuusi kuukautta mirhaöljyllä, toiset kuusi kuukautta hajuaineilla sekä muilla naisten kauneudenhoitokeinoilla - meni tyttö kuninkaan tykö.

13 Kaikki, mitä hän pyysi, annettiin hänelle mukaan vaimolasta kuninkaan palatsiin.

14 Illalla hän meni, ja aamulla hän palasi toiseen vaimolaan kuninkaan hoviherran Saasgaan, sivuvaimojen vartijan, huostaan; ei hän enää mennyt kuninkaan tykö, paitsi jos kuningas oli häneen mieltynyt ja hänet nimeltään kutsuttiin.

släkt hade Ester icke yppat något, ty Mordokai hade förbjudit henne att yppa något därom.

11 Och Mordokai gick var dag fram och åter utanför gården till fruhuset, för att få veta huru det stod till med Ester, och vad som vederfors henne.

12 Nu var det så, att när ordningen kom till den ena eller andra av de unga kvinnorna att gå in till konung Ahasveros, sedan med henne hade förfarits i tolv månader såsom det var påbjudet om kvinnorna (så lång tid åtgick nämligen till att bereda dem: sex månader med myrraolja och sex månader med välluktande kryddor och annat som var nödigt till kvinnornas beredelse),

13 när alltså en kvinna gick in till konungen, då fick hon taga med sig ifrån fruhuset till konungshuset allt vad hon begärde.

14 Och sedan hon om aftonen hade gått ditin, skulle hon om morgonen, när hon gick tillbaka, gå in i det andra fruhuset och överlämnas åt konungens hovman Saasgas, som hade vakten över bihustrurna. Hon fick sedan icke mer komma in till konungen, om icke konungen hade funnit sådant behag i henne, att hon uttryckligen blev kallad

her people, nor of her kindred,—for, Mordecai, had laid charge upon her, that she should not tell.

11 And, throughout every day, Mordecai, used to walk to and fro, before the court of the house of the women,—to get to know the welfare of Esther, and what would be done with her.

12 Now, when the turn of each maiden came, to go in unto King Ahasuerus, after it had been done to her according to the law of the women for twelve months, for, so, were filled the days of their purification,—six months with oil of myrrh, and six months with perfumes, and with things for the purification of the women,

13 then, indeed, the maiden came in unto the king,—whatsoever she might mention, was given her, to go with her, out of the house of the women up to the house of the king:

14 in the evening, she went in, and, in the morning, she returned—unto the second house of the women, unto the custody of Shaashgaz the king's eunuch, who kept the concubines,—she went not in again unto the king, except the king delighted in her, and she were called by name.

till honom.

15 Kun Esterille, Mordokain sedän Abihailin tyttärelle, jonka Mordokai oli ottanut tyttärekseen, tuli vuoro mennä kuninkaan tykö, ei hän halunnut mukaansa muuta, kuin mitä Heegai, kuninkaan hoviherra, vaimojen vartija, neuvoi. Ja Ester sai armon kaikkien niiden edessä, jotka näkivät hänet.

15 Då nu ordningen att gå in till konungen kom till Ester, dotter till Abihail, farbroder till Mordokai, som hade upptagit henne till sin dotter, begärde hon intet annat än det som konungens hovman Hegai, kvinnovaktaren, rådde henne till. Och Ester fann nåd för allas ögon, som sågo henne.

15 But, when the turn came for Esther daughter of Abihail the uncle of Mordecai—who had taken her as his own daughter—to go in unto the king, she requested nothing, save what Hegai the king's eunuch who kept the women might direct,—but so it was, that Esther obtained favour in the eyes of all who beheld her.

16 Ester vietiin kuningas Ahasveroksen tykö hänen kuninkaalliseen palatsiinsa kymmenennessä kuussa, se on teebet-kuussa, hänen seitsemäntenä hallitusvuotenansa.

16 Ester blev hämtad till konung Ahasveros i hans kungliga palats i tionde månaden, det är månaden Tebet, i hans sjunde regeringsår.

16 So then Esther was taken unto King Ahasuerus, into his royal house, in the tenth month, the same, was the month Tebeth,—in the seventh year of his reign.

17 Ja Ester tuli kuninkaalle kaikkia muita naisia rakkaammaksi ja sai hänen edessään armon ja suosion ennen kaikkia muita neitsyitä, niin että tämä pani kuninkaallisen kruunun hänen päähänsä ja teki hänet kuningattareksi Vastin sijaan.

17 Och Ester blev konungen kärare än alla de andra kvinnorna, och hon fann nåd och ynnest inför honom mer än alla de andra jungfrurna, så att han satte en kunglig krona på hennes huvud och gjorde henne till drottning i Vastis ställe.

17 And the king loved Esther above all the women, and she obtained favour and lovingkindness before him, above all the virgins,—so that he set the royal crown upon her head, and made her queen, instead of Vashti.

18 Ja kuningas laittoi suuret pidot kaikille ruhtinailleen ja palvelijoilleen, pidot Esterin kunniaksi, ja myönsi maakunnille veronhuojennusta ja jakelutti lahjoja, kuninkaalliseen tapaan.

18 Och konungen gjorde ett stort gästabud för alla sina furstar och tjänare, ett gästabud till Esters ära; och han beviljade skattelindring åt sina hövdingdömen och delade ut skänker, såsom det hövdes en konung.

18 Then the king made a great banquet, for all his rulers and his servants, the banquet of Esther,—and, a remission, for all the provinces, made he, and gave a present, according to the bounty of a king.

19 Kun neitsyitä koottiin toinen kerta ja Mordokai istuskeli kuninkaan portissa

19 När sedermera jungfrur för andra gången samlades tillhopa och Mordokai satt i konungens port

19 Now, when virgins were gathered together second time, then, Mordecai, was sitting in the gate of the king.

20 - eikä Ester ollut ilmaissut syntyperäänsä eikä kansaansa, sillä Mordokai oli

20 (men Ester hade, såsom Mordokai bjöd henne, icke yppat något om sin släkt

20 Esther had not told of her kindred, nor her people, as, Mordecai, had laid

häntä siitä kieltänyt; Ester näet teki, mitä Mordokai käski, samoin kuin ollessaan hänen kasvattinansa-

och sitt folk, ty Ester gjorde efter Mordokais befallning, likasom när hon var under hans vård),

charge upon her,—and, the command of Mordecai, Esther performed, like as when she was being brought up with him.

21 niin siihen aikaan, Mordokain istuskellessa kuninkaan portissa, Bigtan ja Teres, kaksi kuninkaan hoviherraa, ovenvartijoita, suuttuivat ja etsivät tilaisuutta käydäkseen käsiksi kuningas Ahasverokseen.

21 vid den tiden, under det att Mordokai satt i konungens port, blevo Bigetan och Teres, två av de hovmän hos konungen, som höllo vakt vid tröskeln, förbittrade på konung Ahasveros och sökte tillfälle att bära hand på honom.

21 In those days, when, Mordecai, was sitting in the gate of the king, Bigthan and Teresh, two of the eunuchs of the king who guarded the threshold, were wroth, and sought to thrust a hand upon King Ahasuerus;

22 Mutta se tuli Mordokain tietoon, ja hän ilmaisi sen kuningatar Esterille, ja Ester sanoi sen Mordokain nimessä kuninkaalle.

22 Härom fick Mordokai kunskap, och han berättade det för drottning Ester; därefter omtalade Ester det för konungen på Mordokais vägnar.

22 but the thing became known to Mordecai, who told it unto Esther the queen,—and Esther told it unto the king, in the name of Mordecai.

23 Ja asia tutkittiin, ja kun se havaittiin todeksi, ripustettiin ne molemmat hirsipuuhun. Ja se kirjoitettiin aikakirjaan kuningasta varten.

23 Saken blev nu undersökt och så befunnen; och de blevo båda upphängda på trä. Och detta upptecknades i krönikan, för konungen.

23 And, when the thing was searched into and found [true], then were they two hanged upon the gallows, and it was written, in the book of the chronicles, before the king.

3 luku

1 Näiden tapausten jälkeen kuningas Ahasveros korotti agagilaisen Haamanin, Hammedatan pojan, ylensi hänet ja antoi hänelle ylimmän sijan kaikkien ruhtinasten joukossa, jotka olivat hänen luonansa.

1 En tid härefter upphöjde konung Ahasveros agagiten Haman, Hammedatas son, till hög värdighet och gav honom främsta platsen bland alla de furstar som voro hos honom.

1 After these things, did King Ahasuerus promote to power Haman son of Hammedatha the Agagite, and exalted him,—and placed his seat above all the rulers who were with him.

2 Ja kaikki kuninkaan palvelijat, jotka olivat kuninkaan portissa, polvistuivat ja heittäytyivät maahan Haamanin edessä, sillä niin oli kuningas käskenyt häntä kohdella. Mutta Mordokai ei polvistunut

2 Och alla konungens tjänare som voro i konungens port böjde knä och föllo ned för Haman, ty så hade konungen bjudit om honom. Men Mordokai böjde icke knä och föll icke ned för honom.

2 And, all the kings servants who were in the kings gate, used to bend and bow themselves down unto Haman, for, so, had the king given command concerning him,—but, Mordecai, bent not nor

eikä heittäytynyt maahan.
3 Niin kuninkaan palvelijat, jotka olivat kuninkaan portissa, sanoivat Mordokaille: Miksi sinä rikot kuninkaan käskyn?
4 Ja kun he joka päivä sanoivat hänelle näin, mutta hän ei heitä totellut, ilmoittivat he tämän Haamanille, nähdäksensä, oliko Mordokain sanoma syy pätevä; sillä hän oli ilmoittanut heille olevansa juutalainen.

5 Kun Haaman näki, ettei Mordokai polvistunut eikä heittäytynyt maahan hänen edessään, tuli Haaman kiukkua täyteen.
6 Kun hänelle oli ilmoitettu, mitä kansaa Mordokai oli, vähäksyi hän käydä käsiksi yksin Mordokaihin: Haaman etsi tilaisuutta hävittääkseen kaikki juutalaiset, Mordokain kansan, Ahasveroksen koko valtakunnasta.

7 Ensimmäisessä kuussa, se on niisan-kuussa, kuningas Ahasveroksen kahdentenatoista vuotena, heitettiin Haamanin edessä puur'ia, se on arpaa, jokaisesta päivästä ja jokaisesta kuukaudesta, kahdenteentoista kuukauteen, se on adar-kuuhun, asti.

8 Ja Haaman sanoi kuningas Ahasverokselle: On yksi kansa hajallaan ja erillään

3 Då sade konungens tjänare som voro i konungens port till Mordokai: »Varför överträder du konungens bud?»
4 Och när de dag efter dag hade sagt så till honom, utan att han lyssnade till dem, berättade de det för Haman, för att se om Mordokais förklaring skulle få gälla: ty han hade berättat för dem att han var en jude.

5 När nu Haman såg att Mordokai icke böjde knä eller föll ned för honom, uppfylldes han med vrede.

6 Men det syntes honom för ringa att bära hand allenast på Mordokai, sedan man berättat för honom av vilket folk Mordokai var, utan Haman sökte tillfälle att utrota alla judar som funnos i Ahasveros' hela rike, därför att de voro Mordokais landsmän.
7 I första månaden, det är månaden Nisan, i Ahasveros' tolfte regeringsår, kastades <spärr>pur</spärr>, det är <spärr>lott</spärr>, inför Haman om var särskild dag och var särskild månad intill tolfte månaden, det är månaden Adar.

8 Och Haman sade till konung Ahasveros: »Här finnes ett folk som bor

bowed himself down.
3 Then said the king's servants who were in the king's gate unto Mordecai,—

4 Wherefore art, thou, transgressing the command of the king? And it came to pass, when they had spoken unto him day by day, and he had not hearkened unto them, that they told Haman, to see whether the account of Mordecai would stand, for he had told them, that, he, was a Jew.
5 And, when Haman saw that Mordecai did not bend nor bow down unto him, then was Haman filled with wrath;
6 but, it was contemptible in his eyes, to thrust forth a hand on Mordecai alone, for they had told him of the people of Mordecai,— and Haman sought to destroy all the Jews who were throughout all the kingdom of Ahasuerus, the people of Mordecai.
7 In the first month—the same, was the month Nisan, in the twelfth year of king Ahasuerus, was Pur cast— the same, is the Lot, before Haman, from day to day, and from month to month,— —and the lot fell on the thirteenth day of the twelfth month, the same, is the month Adar.
8 Then said Haman unto King Ahasuerus, There is a certain people, scattered

muiden kansojen seassa sinun valtakuntasi kaikissa maakunnissa. Heidän lakinsa ovat toisenlaiset kuin kaikkien muiden kansojen, he eivät noudata kuninkaan lakeja, eikä kuninkaan sovi jättää heitä rauhaan.

9 Jos kuningas hyväksi näkee, kirjoitettakoon määräys, että heidät on tuhottava; ja minä punnitsen kymmenentuhatta talenttia hopeata virkamiehille, vietäväksi kuninkaan aarrekammioihin.

10 Niin kuningas otti kädestään sinettisormuksensa ja antoi sen agagilaiselle Haamanille, Hammedatan pojalle, juutalaisten vastustajalle.
11 Ja kuningas sanoi Haamanille: Hopea olkoon annettu sinulle, ja samoin se kansa, tehdäksesi sille, mitä hyväksi näet.

12 Niin kutsuttiin kuninkaan kirjurit ensimmäisessä kuussa, sen kolmantenatoista päivänä, ja kirjoitettiin, aivan niinkuin Haaman käski, määräys kuninkaan satraapeille ja jokaisen maakunnan käskynhaltijoille ja jokaisen kansan ruhtinaille, kuhunkin maakuntaan sen omalla kirjoituksella ja kullekin kansalle sen omalla kielellä. Kuningas Ahasveroksen nimessä se kirjoitettiin ja sinetöitiin kuninkaan sinettisormuksella.

kringspritt och förstrött bland de andra folken i ditt rikes alla hövdingdömen. Deras lagar äro olika alla andra folks, och de göra icke efter konungens lagar; därför är det icke konungen värdigt att låta dem vara.

9 Om det så täckes konungen, må fördenskull en skrivelse utfärdas, att man skall förgöra dem. Tio tusen talenter silver skall jag då kunna väga upp åt tjänstemännen till att läggas in i konungens skattkamrar.»
10 Då tog konungen ringen av sin hand och gav den åt agagiten Haman, Hammedatas son, judarnas ovän.

11 Därefter sade konungen till Haman: »Silvret vare dig skänkt, och med folket må du göra såsom du finner för gott.»

12 Så blevo då konungens sekreterare tillkallade på trettonde dagen i första månaden, och en skrivelse, alldeles sådan som Haman ville, utfärdades till konungens satraper och till ståthållarna över de särskilda hövdingdömena och till furstarna över de särskilda folken, till vart hövdingdöme med dess skrift och till vart folk på dess tungomål. I konung Ahasveros' namn utfärdades skrivelsen, och den

abroad and dispersed among the peoples, throughout all the provinces of thy kingdom,—whose laws, are diverse from every people, and, the laws of the king, they observe not, for the king, therefore, it is not fit, to suffer them.
9 If, unto the king, it seem good, let it be written, to destroy them,—and, ten thousand talents of silver, will I weigh out upon the hands of them who are doing the business, to bring [it] into the treasuries of the king.
10 So then the king took his signet-ring from off his hand, and gave it unto Haman son of Hammedatha the Agagite, the adversary of the Jews;
11 and the king said unto Haman, The silver, is granted thee,—and the people, to do with them, as may seem good in thine eyes.
12 Then were called the scribes of the king, in the first month, on the thirteenth day therein, and it was written according to all that Haman commanded unto the satraps of the king, and unto the pashas, who were over every province, and unto the rulers of every people, every province according to the writing thereof, and every people according to the tongue thereof,—in the name of King Ahasuerus,

beseglades med konungens ring.

was it written, and sealed with the signet– ring of the king.

13 Ja juoksijain mukana lähetettiin kaikkiin kuninkaan maakuntiin kirjeet, että oli hävitettävä, tapettava ja tuhottava kaikki juutalaiset, nuoret ja vanhat, lapset ja vaimot, samana päivänä, kahdennentoista kuun, se on adar-kuun, kolmantenatoista päivänä, ja että oli ryöstettävä, mitä heiltä oli saatavana saalista.

13 Sedan kringsändes med ilbud brev till alla konungens hövdingdömen, att man skulle utrota, dräpa och förgöra judarna, både unga och gamla, både barn och kvinnor, alla på en och samma dag, nämligen på trettonde dagen i tolfte månaden, det är månaden Adar, varvid ock deras ägodelar såsom byte skulle givas till plundring.

13 Then were sent letters, by the hand of the runners, into all the provinces of the king, To destroy, to slay and to cause to perish all Jews, both young and old, little ones and women, in one day, on the thirteenth of the twelfth month, the same, is the month Adar,—and the spoil of them to be a prey.

14 Kirjeen jäljennös oli julkaistava lakina jokaisessa maakunnassa, tiedoksi kaikille kansoille, että olisivat valmiit tuona päivänä.

14 I skrivelsen stod att i vart särskilt hövdingdöme ett påbud, öppet för alla folk, skulle utfärdas, som innehöll att de skulle vara redo den dagen.

14 A copy of the writing, to be delivered as an edict throughout every province, was published to all the peoples,—that they should be ready against this day.

15 Juoksijat lähtivät kuninkaan käskystä kiiruusti matkaan kohta, kun laki oli annettu Suusanin linnassa. Kuningas ja Haaman istuivat juomaan, mutta Suusanin kaupunki oli hämmästyksissään.

15 Och på grund av konungens befallning drogo ilbuden med hast åstad, så snart påbudet hade blivit utfärdat i Susans borg. Men konungen och Haman satte sig ned till att dricka, under det att bestörtning rådde i staden Susan.

15 The runners, went forth, urged on by the word of the king, and, the edict, was given in Shusan the palace,––and, the king and Haman, sat down to drink, but, the city of Shusan, was perplexed.

4 luku

1 Kun Mordokai sai tietää kaiken, mitä oli tapahtunut, repäisi Mordokai vaatteensa, pukeutui säkkiin ja tuhkaan ja meni keskelle kaupunkia ja huuteli kovia ja katkeria valitushuutoja.

1 När Mordokai fick veta allt vad som hade skett, rev han sönder sina kläder och klädde sig i säck och aska, och gick så ut i staden och uppgav högljudda och bittra klagorop.

1 When, Mordecai, came to know all that had been done, Mordecai rent his garments, and put on sackcloth, and ashes,—and went forth into the midst of the city, and cried out with an outcry loud and bitter;

2 Ja hän meni kuninkaan portin edustalle asti, sillä sisälle kuninkaan porttiin ei saanut mennä säkkiin

2 Och han begav sig till konungens port och stannade framför den, ty in i konungens port fick ingen

2 and went in as far as before the gate of the king,—for, none, might enter into the gate of the king,

puettuna.

3 Jokaisessa maakunnassa, joka paikassa, mihin kuninkaan käsky ja hänen lakinsa tuli, syntyi juutalaisten keskuudessa suuri suru: paastottiin, itkettiin ja valitettiin; monet levittivät allensa säkin ja tuhkaa.

4 Kun Esterin palvelijattaret ja hänen hoviherransa tulivat ja kertoivat hänelle tämän, joutui kuningatar suureen tuskaan, ja hän lähetti vaatteita, että Mordokai puettaisiin niihin ja että hän riisuisi säkin yltään, mutta hän ei ottanut niitä vastaan.

5 Niin Ester kutsui Hatakin, joka oli kuninkaan hoviherroja ja jonka tämä oli asettanut häntä palvelemaan, ja käski hänet Mordokain luo, saadakseen tietää, mitä ja mistä syystä tämä kaikki oli.

6 Niin Hatak meni Mordokain luo kaupungin torille, joka on kuninkaan portin edustalla,

7 ja Mordokai ilmoitti hänelle kaikki, mitä hänelle oli tapahtunut, ja myös tarkalleen, kuinka paljon hopeata Haaman oli luvannut punnita kuninkaan aarrekammioihin juutalaisten tuhoamisesta.

8 Myös jäljennöksen sen lain sanamuodosta, joka Suusanissa oli annettu

komma, som var klädd i sorgdräkt.

3 Och i vart hövdingdöme dit konungens befallning och påbud kom blev stor sorg bland judarna, och de fastade, gräto och klagade, ja, de flesta satte sig i säck och aska.

4 När nu Esters tjänarinnor och hovmän kommo och berättade detta för henne, blev drottningen högeligen förskräckt; och hon skickade ut kläder till Mordokai, för att man skulle kläda honom i dem och taga av honom sorgdräkten; men han tog icke emot dem.

5 Då kallade Ester till sig Hatak, en av de hovmän som konungen hade anställt i hennes tjänst, och bjöd honom att gå till Mordokai, för att få veta vad som var på färde, och varför han gjorde så.

6 När då Hatak kom ut till Mordokai på den öppna platsen i staden framför konungens port,

7 berättade Mordokai för honom allt vad som hade hänt honom, och uppgav beloppet av den penningsumma som Haman hade lovat väga upp till konungens skattkamrar, för att han skulle få förgöra judarna.

8 Och en avskrift av det skrivna påbud som hade blivit utfärdat i Susan om

clothed with sackcloth.

3 And, throughout every province, whithersoever the word of the king and his edict came, was great mourning to the Jews, and fasting and weeping, and lamentation,—sackcloth and ashes, were spread out for many.

4 So the maidens of Esther and her eunuchs went in and told her, and the queen writhed in great anguish,—and sent garments to clothe Mordecai, and to remove his sackcloth from off him, but he accepted them not.

5 Then called Esther for Hathach, one of the eunuchs of the king whom he had stationed before her, and charged him, concerning Mordecai,—to get to know what this was, and why this was.

6 So Hathach went forth unto Mordecai,—in the broadway of the city, which was before the gate of the king.

7 And Mordecai told him all that had befallen him,—and an exact statement of the silver, that Haman had promised to weigh out unto the treasuries of the king, for the Jews, to destroy them.

8 Also, a copy of the writing of the edict which had been given in Shusan

heidän hävittämisekseen, hän antoi hänelle, että hän näyttäisi sen Esterille ja ilmoittaisi tälle asian sekä velvoittaisi häntä menemään kuninkaan luo anomaan armoa ja rukoilemaan häntä kansansa puolesta.

9 Niin Hatak meni ja kertoi Esterille Mordokain sanat.

10 Mutta Ester puhui Hatakille ja käski hänen sanoa Mordokaille:
11 Kaikki kuninkaan palvelijat ja kuninkaan maakuntien kansa tietävät, että kuka ikinä, mies tai nainen, kutsumatta menee kuninkaan luo sisempään esipihaan, on laki sama jokaiselle: hänet surmataan; ainoastaan se, jota kohti kuningas ojentaa kultavaltikkansa, jää eloon. Mutta minua ei ole kolmeenkymmeneen päivään kutsuttu tulemaan kuninkaan tykö.

12 Kun Mordokaille kerrottiin Esterin sanat,

13 käski Mordokai vastata Esterille: Älä luulekaan, että sinä, kun olet kuninkaan linnassa, yksin kaikista juutalaisista pelastut.

14 Jos sinä tänä aikana olet vaiti, tulee apu ja pelastus juutalaisille muualta, mutta sinä ja sinun isäsi perhe tuhoudutte. Kuka tietää, etkö sinä juuri tällaista aikaa varten ole päässyt

att de skulle utrotas lämnade han honom ock, för att han skulle visa Ester den och berätta allt för henne, och ålägga henne att gå in till konungen och bedja honom om misskund och söka nåd hos honom för sitt folk.
9 Och Hatak kom och berättade för Ester vad Mordokai hade sagt.
10 Då bjöd Ester Hatak att gå till Mordokai och säga:

11 »Alla konungens tjänare och folket i konungens hövdingdömen veta, att om någon, vare sig man eller kvinna, går in till konungen på den inre gården utan att vara kallad, så gäller för var och en samma lag: att han skall dödas, såframt icke konungen räcker ut mot honom den gyllene spiran, till tecken på att han får leva. Men jag har icke på trettio dagar varit kallad att komma till konungen.»
12 När man nu berättade för Mordokai vad Ester hade sagt,
13 sade Mordokai att man skulle giva Ester detta svar: »Tänk icke att du ensam bland alla judar skall slippa undan, därför att du är i konungens hus.
14 Nej, om du tiger stilla vid detta tillfälle, så skall nog hjälp och räddning beredas judarna från något annat håll, men du och din faders hus, I skolen förgöras. Vem vet om du

to destroy them, gave he unto him, to shew unto Esther, and to tell her,—and to lay charge upon her, to go in unto the king—to make supplication unto him, and to make request before him, for her people.

9 And Hathach came in and told Esther, the words of Mordecai.
10 Then spake Esther unto Hathach,—and gave him charge, unto Mordecai:—
11 All the servants of the king, and the people of the provinces of the king, do know, that, whatsoever man or woman shall go in unto the king—into the inter court—who hath not been called, one, is his law, to put him to death, saving any to whom the king may hold out the golden sceptre, who then shall live,—but, I, have not been called to go in unto the king, these thirty days.
12 And they told Mordecai, the words of Esther.

13 Then Mordecai commanded to answer Esther,—Do not think in thine own soul, to escape in the house of the king from among all the Jews.
14 But, if thou, do indeed hold thy peace, at this time, respite and deliverance, will be appointed for the Jews, from another place, but, thou, and thy father's house, will perish,—and who

kuninkaalliseen arvoon?

15 Niin Ester käski vastata Mordokaille:
16 Mene ja kokoa kaikki Suusanin juutalaiset, ja paastotkaa minun puolestani; olkaa syömättä ja juomatta kolme vuorokautta, yöt ja päivät. Myös minä palvelijattarineni samoin paastoan. Sitten minä menen kuninkaan tykö, vaikka se on vastoin lakia; ja jos tuhoudun, niin tuhoudun.

17 Niin Mordokai meni ja teki, aivan niinkuin Ester oli häntä käskenyt.

icke just för en sådan tid som denna har kommit till konungslig värdighet?»

15 Då lät Ester giva Mordokai detta svar:
16 »Gå åstad och församla alla judar som finnas i Susan, och hållen fasta för mig; I skolen icke äta eller dricka något under tre dygn, vare sig dag eller natt. Jag med mina tärnor vill ock sammalunda fasta; därefter vill jag gå in till konungen, fastän det är emot lagen. Och skall jag gå förlorad, så må det då ske.»

17 Och Mordokai gick bort och gjorde alldeles såsom Ester hade bjudit honom.

knoweth whether, for a time such as this, thou hast attained unto the royal estate?

15 Then Esther commanded, to answer Mordecai:—
16 Go! gather ye together all the Jews who are to be found in Shusan, and fast ye for me—and neither eat nor drink—three days, night nor day, and, I and my maidens, will fast so,—and, in this manner, will I go in unto the king, though it is not according to the law, and, when I have perished, I have perished!

17 So Mordecai departed,—and did according to all that Esther had charged upon him.

5 luku

1 Kolmantena päivänä Ester pukeutui kuninkaallisesti ja astui kuninkaan linnan sisempään esipihaan, vastapäätä kuninkaan linnaa; ja kuningas istui kuninkaallisella valtaistuimellaan kuninkaallisessa linnassa vastapäätä linnan ovea.

2 Kun kuningas näki kuningatar Esterin seisovan esipihassa, sai tämä armon hänen silmiensä edessä, ja kuningas ojensi Esteriä kohti kultavaltikan, joka hänellä oli kädessä. Ja Ester astui esiin ja kosketti valtikan päätä.

1 På tredje dagen klädde Ester sig i konungslig skrud och trädde in på den inre gården till konungshuset, mitt emot själva konungshuset; konungen satt då på sin konungatron i det kungliga palatset, mitt emot palatsets dörr.

2 När nu konungen såg drottning Ester stå på gården, fann hon nåd för hans ögon, så att konungen räckte ut mot Ester den gyllene spira, som han hade i sin hand; då gick Ester fram och rörde vid ändan av spiran.

1 And it came to pass, on the third day, that Esther put on her royal apparel, and stood in the inner court of the house of the king, over against the house of the king,—and, the king, was sitting upon his royal seat, in the royal house, over against the opening of the house.
2 And it came to pass, when the king saw Esther the queen standing in the court, that she obtained favour in his eyes,—and the king held out to Esther, the golden sceptre which was in his hand, so Esther drew near, and touched the top

of the sceptre.

3 Kuningas sanoi hänelle: Mikä sinun on, kuningatar Ester, ja mitä pyydät? Se sinulle annetaan, olkoon vaikka puoli valtakuntaa.

3 Och konungen sade till henne: »Vad önskar du, drottning Ester, och vad är din begäran? Gällde den ock hälften av riket, så skall den beviljas dig.»

3 Then said the king unto her, What aileth thee, Queen Esther? and what is thy request? Unto the half of the kingdom, shall it be given thee.

4 Niin Ester vastasi: Jos kuningas hyväksi näkee, tulkoon kuningas ja myös Haaman tänä päivänä pitoihin, jotka minä olen hänelle laittanut.

4 Ester svarade: »Om det så täckes konungen, må konungen jämte Haman i dag komma till ett gästabud, som jag har tillrett för honom.»

4 Then said Esther, If, unto the king, it seem good, let the king with Haman come in this day, unto the banquet which I have prepared for him.

5 Kuningas sanoi: Noutakaa kiiruusti Haaman tehdäksemme Esterin toivomuksen mukaan. Ja kun kuningas ja Haaman olivat tulleet pitoihin, jotka Ester oli laittanut,

5 Då sade konungen: »Skynden att hämta hit Haman, för att så må ske, som Ester har begärt.» Så kommo då konungen och Haman till gästabudet, som Ester hade tillrett.

5 And the king said, Hasten ye Haman, to perform the word of Esther. So the king with Haman came in, unto the banquet which Esther had prepared,

6 kysyi kuningas juominkien aikana Esteriltä: Mitä pyydät? Se sinulle annetaan. Ja mitä haluat? Se täytetään, olkoon vaikka puoli valtakuntaa.

6 Och när vinet dracks, sade konungen till Ester: »Vad är din bön? Den vare dig beviljad. Och vad är din begäran? Gällde den ock hälften av riket, så skall den uppfyllas.»

6 Then said the king unto Esther, during the banquet of wine, What is thy petition, that it may be granted thee?—and what is thy request—unto the half of the kingdom—that it may be performed?

7 Niin Ester vastasi sanoen: Tätä minä pyydän ja haluan:

7 Ester svarade och sade: »Min bön och min begäran är:

7 Then answered Esther, and said,—As touching my petition and my request,

8 jos olen saanut armon kuninkaan silmien edessä ja jos kuningas näkee hyväksi antaa minulle, mitä pyydän, ja täyttää, mitä haluan, niin tulkoot kuningas ja Haaman vielä pitoihin, jotka minä heille laitan; huomenna minä teen kuninkaan toivomuksen mukaan.

8 om jag har funnit nåd för konungens ögon, och det täckes konungen att bevilja min bön och uppfylla min begäran, så må konungen och Haman komma till ännu ett gästabud, som jag vill tillreda för dem; då skall jag i morgon göra såsom konungen har befallt.»

8 If I have found favour in the eyes of the king, and if, unto the king, it seem good, to grant my petition, and to perform my request, let the king with Haman come in unto the banquet which I will prepare for them, and, tomorrow, I will do according to the word of the king.

9 Haaman lähti sieltä sinä päivänä iloisena ja hyvillä mielin; ja kun Haaman näki Mordokain kuninkaan portissa

9 Och Haman gick därifrån den dagen, glad och väl till mods. Men när han fick se Mordokai i konungens port

9 Then went Haman forth on that day, joyful and of a merry heart,—but, when Haman saw Mordecai in the

eikä tämä noussut ylös eikä näyttänyt pelkäävän häntä, täytti viha Mordokaita kohtaan Haamanin.

10 Mutta Haaman hillitsi itsensä ja meni kotiinsa. Sitten hän lähetti noutamaan ystävänsä ja vaimonsa Sereksen.
11 Ja Haaman kehuskeli heille rikkautensa loistoa ja poikiensa paljoutta, ja kuinka kuningas kaikessa oli korottanut hänet ja ylentänyt hänet ylemmäksi ruhtinaita ja kuninkaan palvelijoita.

12 Ja Haaman sanoi: Eipä kuningatar Esterkään antanut laittamiinsa pitoihin kuninkaan kanssa tulla kenenkään muun kuin minun. Ja huomiseksikin minä olen kuninkaan kanssa kutsuttu hänen luoksensa.

13 Mutta tämä kaikki ei minua tyydytä, niin kauan kuin minä näen juutalaisen Mordokain istuvan kuninkaan portissa.
14 Niin hänen vaimonsa Seres ja kaikki hänen ystävänsä sanoivat hänelle: Tehtäköön hirsipuu, viittäkymmentä kyynärää korkea, ja pyydä huomenaamuna kuninkaalta, että Mordokai ripustetaan siihen, niin voit mennä kuninkaan kanssa pitoihin iloisena. Tämä puhe miellytti Haamania, ja hän teetti

och denne varken stod upp eller ens rörde sig för honom, då uppfylldes Haman med vrede mot Mordokai.
10 Men Haman betvang sig och gick hem; därefter sände han och lät hämta sina vänner och sin hustru Seres.
11 Och Haman talade för dem om sin rikedom och härlighet och om sina många barn och om all den storhet, som konungen hade givit honom, och om huru konungen i allt hade upphöjt honom över de andra furstarna och konungens övriga tjänare.
12 Och Haman sade ytterligare: »Icke heller har drottning Ester låtit någon annan än mig komma med konungen till det gästabud, som hon hade tillrett; och jämväl i morgon är jag bjuden till henne, jämte konungen.
13 Men vid allt detta kan jag dock icke vara till freds, så länge jag ser juden Mordokai sitta i konungens port.»
14 Då sade hans hustru Seres och alla hans vänner till honom: »Låt resa upp en påle, femtio alnar hög, och bed i morgon konungen, att Mordokai må bliva upphängd därpå; då kan du glad komma med konungen till gästabudet.» Detta behagade Haman, och han lät resa upp pålen.

gate of the king, that he rose not up nor moved because of him, then was Haman filled with wrath against Mordecai.
10 Nevertheless Haman restrained himself, and came into his own house,—and sent and brought in his friends, and Zeresh his wife;
11 and Haman recounted unto them the glory of his riches, and the multitude of his children,—and all the things wherein the king had promoted him to power, and how he had advanced him, above the rulers and the servants of the king.

12 And Haman said, Moreover Esther the queen did bring in no one with the king into the banquet which she had prepared, saving myself,—yea moreover, even for tomorrow, I, am invited unto her, with the king.

13 Yet, all this, sufficeth me not,—so long as, I, see Mordecai the Jew, sitting in the gate of the king.

14 Then said Zeresh his wife and all his friends unto him, Let them make ready a gallows, of the height of fifty cubits, and, in the morning, speak thou unto the king, that they hang Mordecai thereon, then go with the king into the banquet joyfully. And the thing seemed good before Haman, and he made ready

hirsipuun.

the gallows.

6 luku

1 Sinä yönä uni pakeni kuningasta. Niin hän käski tuoda muistettavain tapahtumain kirjan, aikakirjan.

1 Den natten kunde konungen icke sova; därför lät han hämta krönikan, där minnesvärda händelser voro upptecknade, och man föreläste ur den för konungen.

1 During that night, the sleep of the king fled,—and he commanded to bring in the book of remembrance, the chronicles, and they were read before the king.

2 Ja kun sitä luettiin kuninkaalle, huomattiin kirjoitetun, kuinka Mordokai oli ilmaissut, että Bigtan ja Teres, kaksi kuninkaan hoviherraa, ovenvartijoita, oli etsinyt tilaisuutta käydäkseen käsiksi kuningas Ahasverokseen.

2 Då fann man där skrivet, att Mordokai hade berättat, hurusom Bigetana och Teres, två av de hovmän, som höllo vakt vid tröskeln, hade sökt tillfälle att bära hand på konung Ahasveros.

2 And it was found written, how that Mordecai had told concerning Bigthana and Teresh, the two eunuchs of the king guarding the threshold,—who had sought to thrust forth a hand upon King Ahasuerus.

3 Niin kuningas kysyi: Mitä kunniaa ja korotusta on Mordokai tästä saanut? Kuninkaan palvelijat, jotka toimittivat hänelle palvelusta, vastasivat: Ei hän ole saanut mitään.

3 Konungen frågade: »Vilken ära och upphöjelse har vederfarits Mordokai för detta?» Konungens män, som betjänade honom, svarade: »Intet sådant har vederfarits honom.»

3 Then said the king, What honour and dignity hath been done unto Mordecai, for this? Then said the king's young men, who were ministering unto him, Nothing hath been done for him.

4 Kuningas kysyi: Kuka on esipihassa? Mutta Haaman oli tullut kuninkaan palatsin ulompaan esipihaan pyytämään kuninkaalta, että Mordokai ripustettaisiin hirsipuuhun, jonka hän oli pystyttänyt Mordokain varalle.

4 Då sade konungen: »Är någon nu tillstädes på gården?» Och Haman hade just kommit in på den yttre gården till konungshuset för att bedja konungen, att Mordokai måtte bliva upphängd på den påle, som han hade låtit sätta upp för hans räkning.

4 Then said the king, Who is in the court? Now, Haman, had come into the outer court of the kings house, to speak unto the king, to hang Mordecai, upon the gallows which he had prepared for him.

5 Niin kuninkaan palvelijat vastasivat hänelle: Katso, esipihassa seisoo Haaman.

5 Så svarade honom då konungens tjänare: »Ja, Haman står därute på gården.» Konungen sade: »Låt honom komma in.»

5 So the king's young men said unto him, Lo! Haman, standing in the court. And the king said, Let him come in.

6 Kuningas sanoi: Tulkoon sisään. Kun Haaman oli tullut, kysyi kuningas häneltä:

6 När då Haman kom in, sade konungen till honom: »Huru skall man göra med

6 So Haman came in, and the king said unto him, What shall be done unto

Mitä on tehtävä miehelle, jota kuningas tahtoo kunnioittaa? Niin Haaman ajatteli sydämessään: Kenellepä muulle kuningas tahtoisi osoittaa kunniaa kuin minulle?

den man, som konungen vill ära?» Men Haman tänkte i sitt hjärta: »Vem skulle konungen vilja bevisa ära mer än mig?»

the man in whose honour, the king delighteth? Then said Haman, in his own heart, Unto whom will the king delight to do honour, more than unto me?

7 Ja Haaman vastasi kuninkaalle: Miehelle, jota kuningas tahtoo kunnioittaa,

7 Därför sade Haman till konungen: »Om konungen vill ära någon,

7 So Haman said unto the king,—As touching the man in whose honour, the king, delighteth,

8 tuotakoon kuninkaallinen puku, johon kuningas on ollut puettuna, ja hevonen, jolla kuningas on ratsastanut ja jonka päähän on pantu kuninkaallinen kruunu.

8 så skall man hämta en konungslig klädnad, som konungen själv har burit, och en häst, som konungen själv har ridit på, och på vilkens huvud en kunglig krona är fäst;

8 let them bring in royal apparel wherewith the king hath clothed himself,—and the horse whereon the king hath ridden, and the royal crown which hath been set upon his own head;

9 Puku ja hevonen annettakoon jollekin kuninkaan ruhtinaista, ylimyksistä. Puettakoon siihen mies, jota kuningas tahtoo kunnioittaa, ja kuljetettakoon häntä sen hevosen selässä kaupungin torilla ja huudettakoon hänen edellänsä: 'Näin tehdään miehelle, jota kuningas tahtoo kunnioittaa.'

9 och man skall överlämna klädnaden och hästen åt en av konungens förnämsta furstar, och klädnaden skall sättas på den man, som konungen vill ära, och man skall föra honom ridande på hästen fram på den öppna platsen i staden och utropa framför honom: 'Så gör man med den man, som konungen vill ära.'»

9 and let the apparel and the horse be delivered unto the hand of one of the king's rulers, one of the nobles, and so let them array the man, in whose honour, the king, delighteth,—and cause him to ride upon the horse through the broadway of the city, and let them proclaim before him, Thus and thus, shall it be done unto the man in whose honour, the king, delighteth!

10 Kuningas sanoi Haamanille: Hae joutuin puku ja hevonen, niinkuin sanoit, ja tee näin juutalaiselle Mordokaille, joka istuu kuninkaan portissa. Älä jätä tekemättä mitään kaikesta, mitä olet puhunut.

10 Då sade konungen till Haman: »Skynda dig att taga klädnaden och hästen, såsom du har sagt, och gör så med juden Mordokai, som sitter i konungens port. Underlåt intet av allt vad du har sagt.»

10 Then said the king unto Haman, Haste, take the apparel and the horse, just as thou hast said, and do even so unto Mordecai the Jew, who is sitting in the kings gate,—do not let fail a thing, of all which thou hast spoken!

11 Niin Haaman otti puvun ja hevosen, puki Mordokain ja kuljetti häntä hevosen selässä kaupungin torilla ja

11 Så tog då Haman klädnaden och hästen och satte klädnaden på Mordokai och förde honom

11 So Haman took the apparel and the horse, and arrayed Mordecai,—and caused him to ride through

huusi hänen edellänsä: Näin tehdään miehelle, jota kuningas tahtoo kunnioittaa.

ridande fram på den öppna platsen i staden och utropade framför honom: »Så gör man med den man, som konungen vill ära.»

the broadway of the city, and proclaimed before him, Thus and thus, shall it be done unto the man in whoso honour, the king, delighteth!

12 Sitten Mordokai palasi takaisin kuninkaan porttiin, mutta Haaman kiiruhti kotiinsa murehtien ja pää peitettynä.

12 Och Mordokai vände tillbaka till konungens port; men Haman skyndade hem, sörjande och med överhöljt huvud.

12 Then Mordecai returned unto the gate of the king,—but, Haman, hurried unto his own house, mourning, and with covered head.

13 Kun Haaman kertoi vaimollensa Serekselle ja kaikille ystävilleen kaiken, mitä hänelle oli tapahtunut, sanoivat hänelle hänen viisaansa ja hänen vaimonsa Seres: Jos Mordokai, jonka edessä olet alkanut kaatua, on syntyjään juutalainen, et sinä voi hänelle mitään, vaan kaadut hänen eteensä maahan asti.

13 Och när Haman förtäljde för sin hustru Seres och alla sina vänner vad som hade hänt honom, sade hans vise män och hans hustru Seres till honom: »Om Mordokai, som du har begynt att stå tillbaka för, är av judisk börd, så förmår du intet mot honom, utan skall komma alldeles till korta för honom.»

13 And Haman recounted unto Zeresh his wife, and unto all his friends, everything that had befallen him. Then said his wise men, and Zeresh his wife, unto him, If, of the seed of the Jews, is Mordecai before whom thou hast begun to fall, thou shalt not prevail against him, but shalt, utterly fall, before him.

14 Heidän vielä puhuessaan hänen kanssansa, tulivat kuninkaan hoviherrat ja veivät kiiruusti Haamanin pitoihin, jotka Ester oli laittanut.

14 Medan de ännu så talade med honom, kommo konungens hovmän för att skyndsamt hämta Haman till gästabudet, som Ester hade tillrett.

14 While yet they were speaking with him, the eunuchs of the king, had come,—and they hastened to bring Haman, unto the banquet which Esther had prepared.

7 luku

1 Kun kuningas ja Haaman olivat tulleet kuningatar Esterin luo juomaan,

1 Så kommo då konungen och Haman till gästabudet hos drottning Ester.

1 So the king and Haman came in, to banquet with Esther the queen.

2 sanoi kuningas juominkien aikana Esterille nytkin, toisena päivänä: Mitä pyydät, kuningatar Ester? Se sinulle annetaan. Ja mitä haluat? Se täytetään, olkoon vaikka puoli valtakuntaa.

2 Och när vinet dracks, sade konungen till Ester, också nu på andra dagen: »Vad är din bön, drottning Ester? Den vare dig beviljad. Och vad är din begäran? Gällde den ock hälften av riket, så skall den uppfyllas.»

2 Then said the king unto Esther, on the second day also, during the banquet of wine, What is thy petition, Queen Esther, that it may be granted thee? and what is thy request—unto the half of the kingdom—that it may be performed?

3 Niin kuningatar Ester vastasi ja sanoi: Jos olen saanut armon sinun silmiesi edessä, kuningas, ja jos kuningas hyväksi näkee, niin annettakoon minulle oma henkeni, kun sitä pyydän, ja kansani, kun sitä haluan.
4 Sillä meidät on myyty, minut ja kansani, hävitettäviksi, tapettaviksi ja tuhottaviksi. Jos meidät olisi myyty vain orjiksi ja orjattariksi, olisin siitä vaiti, sillä sen vaivan takia ei kannattaisi kuningasta vaivata.

5 Niin sanoi kuningas Ahasveros ja kysyi kuningatar Esteriltä: Kuka se on, ja missä se on, joka on rohjennut tehdä sellaista?

6 Ester vastasi: Se vastustaja ja vihamies on tuo paha Haaman. Niin Haaman peljästyi kuningasta ja kuningatarta.

7 Kuningas nousi vihoissaan juomingeista ja meni linnan puutarhaan, mutta Haaman jäi siihen pyytääkseen henkeänsä kuningatar Esteriltä, sillä hän näki, että kuninkaalla oli paha mielessä häntä vastaan.

8 Kun kuningas tuli linnan puutarhasta takaisin linnaan, jossa juomingit olivat, oli Haaman juuri heittäytymässä lepovuoteelle, jolla kuningatar Ester lepäsi. Niin kuningas sanoi: Vai tekee hän vielä

3 Drottning Ester svarade och sade: »Om jag har funnit nåd för dina ögon, o konung, och det så täckes konungen, så blive mitt liv mig skänkt på min bön, och mitt folks på min begäran.

4 Ty vi äro sålda, jag och mitt folk, till att utrotas, dräpas och förgöras. Om vi allenast hade blivit sålda till trälar och trälinnor, så skulle jag hava tegat; ty den olyckan vore icke sådan, att vi borde besvära konungen därmed.»

5 Då svarade konung Ahasveros och sade till drottning Ester: »Vem är den, och var är den, som har fördristat sig att så göra?»
6 Ester sade: »En hätsk och illvillig man är det: den onde Haman där.» Då blev Haman förskräckt för konungen och drottningen.

7 Och konungen stod upp i vrede och lämnade gästabudet och gick ut i palatsets trädgård; men Haman trädde fram för att bedja drottning Ester om sitt liv, ty han såg, att konungen hade beslutit hans ofärd.
8 När konungen därefter kom tillbaka till gästabudssalen från palatsets trädgård, hade Haman sjunkit ned mot den soffa, där Ester satt; då sade konungen: »Vill han

3 Then answered Esther the queen, and said, If I have found favour in thine eyes, O king, and if, unto the king, it seem good, let my life be granted me, as my petition, and my people, as my request;
4 For we are sold, I and my people, to be destroyed, to be slain and to be caused to perish. If indeed, for bondmen and for bondwomen, we had been sold, I had held my peace, although the adversary could not have made good the damage to the king.
5 Then spake King Ahasuerus, and said unto Esther the queen,—Who is he now, and where is he, whose heart is set to act thus?
6 And Esther said, A man who is an adversary and enemy, this wicked Haman. And, Haman, was terrified, before the king and the queen.
7 Now, the king, arising in his wrath from the banquet of wine, and going into the palace garden, Haman, stood to make request for his life from Esther the queen, for he saw that ruin, was determined against him, by the king.
8 When, the king, returned out of the palace garden into the place of the banquet of wine, Haman, was lying prostrate upon the couch whereon Esther was. Then said the king,

väkivaltaa kuningattarelle linnassa, minun läsnäollessani! Tuskin oli tämä sana päässyt kuninkaan suusta, kun jo Haamanin kasvot peitettiin.

9 Ja Harbona, yksi kuningasta palvelevista hoviherroista, sanoi: Katso, seisoohan Haamanin talon edessä hirsipuu, viittäkymmentä kyynärää korkea, se, minkä Haaman on teettänyt Mordokain varalle, jonka puhe kerran koitui kuninkaan hyväksi. Kuningas sanoi: Ripustakaa hänet siihen.

10 Niin ripustettiin Haaman hirsipuuhun, jonka hän oli pystyttänyt Mordokain varalle. Sitten kuninkaan viha asettui.

ock öva våld mot drottningen, härinne i min närvaro?» Knappt hade detta ord gått över konungens läppar, förrän man höljde över Hamans ansikte.

9 Och Harebona, en av hovmännen hos konungen, sade: »Vid Hamans hus står redan en påle, femtio alnar hög, som Haman låtit resa upp för Mordokai, vilkens ord en gång var konungen till sådant gagn.» Då sade konungen: »Hängen upp honom på den.»

10 Så hängde de upp Haman på den påle, som han hade låtit sätta upp för Mordokai. Sedan lade sig konungens vrede.

Will he, even dare to force the queen, while I am in the house? No sooner had the word gone forth out of the mouth of the king, than, the face of Haman, they had covered.

9 Then said Harbonah—one of the eunuchs before the king—Yea lo! the gallows that Haman made ready for Mordecai, who had spoken well for the king, is standing in Haman's house, of a height of fifty cubits. Then said the king, Hang him thereon.

10 So they hanged Haman on the gallows which he had prepared for Mordecai,—and, the wrath of the king, was appeased.

8 luku

1 Sinä päivänä kuningas Ahasveros lahjoitti kuningatar Esterille Haamanin, juutalaisten vastustajan, talon. Ja Mordokai pääsi kuninkaan eteen, sillä Ester oli ilmoittanut, mikä Mordokai oli hänelle.

2 Ja kuningas otti kädestään sinettisormuksensa, jonka hän oli otattanut pois Haamanilta, ja antoi sen Mordokaille; ja Ester pani Mordokain Haamanin talon hoitajaksi.

3 Mutta Ester puhui vielä kuninkaan edessä ja lankesi hänen jalkainsa juureen, itki ja rukoili häntä torjumaan agagilaisen Haamanin

1 Samma dag gav konung Ahasveros åt drottning Ester Hamans, judarnas oväns, hus. Och Mordokai fick tillträde till konungen, ty Ester hade nu omtalat, vad han var för henne.

2 Och konungen tog av sig ringen, som han hade låtit taga ifrån Haman, och gav den åt Mordokai. Och Ester satte Mordokai över Hamans hus.

3 Och Ester talade ytterligare inför konungen, i det att hon föll ned för hans fötter; hon bönföll honom gråtande, att han

1 On that day, did King Ahasuerus give unto Esther the queen, the house of Haman, the adversary of the Jews,—and, Mordecai, came in before the king, for Esther had told, what he was to her.

2 And the king took off his signet–ring, which he had taken from Haman, and gave it unto Mordecai,—and Esther set Mordecai over the house of Haman.

3 Yet again, spake Esther before the king, and fell down at his feet,—and wept and made supplication unto him, to cause the mischief

pahuuden ja sen juonen, jonka tämä oli punonut juutalaisia vastaan.

4 Niin kuningas ojensi Esteriä kohti kultavaltikan, ja Ester nousi ja seisoi kuninkaan edessä.

5 Ja hän sanoi: Jos kuningas hyväksi näkee ja jos minä olen saanut armon hänen edessänsä ja kuningas sen soveliaaksi katsoo ja minä olen hänen silmissänsä otollinen, niin kirjoitettakoon määräys ja peruutettakoon agagilaisen Haamanin, Hammedatan pojan, juoni, ne kirjeet, jotka hän kirjoitutti tuhotaksensa juutalaiset kaikissa kuninkaan maakunnissa.

6 Sillä kuinka minä jaksaisin nähdä kansaani kohtaavan onnettomuuden, kuinka jaksaisin nähdä sukuni surman!

7 Niin kuningas Ahasveros sanoi kuningatar Esterille ja juutalaiselle Mordokaille: Katso, Haamanin talon minä olen lahjoittanut Esterille, ja hän itse on ripustettu hirsipuuhun, koska hän oli käynyt käsiksi juutalaisiin.

8 Ja nyt kirjoittakaa kuninkaan nimessä sellainen juutalaisia koskeva määräys, kuin hyväksi näette, ja sinetöikää se kuninkaan sinettisormuksella; sillä kirjelmä, joka on kirjoitettu kuninkaan nimessä ja

skulle avvända agagiten Hamans onda råd och det anslag, som denne hade förehaft mot judarna.

4 Då räckte konungen ut den gyllene spiran mot Ester; och Ester stod upp och trädde fram inför konungen

5 och sade: »Om det så täckes konungen, och om jag har funnit nåd inför honom, och det synes konungen vara riktigt och jag är honom till behag, så må en skrivelse utfärdas för att återkalla de brev, som innehöllo agagiten Hamans, Hammedatas sons, anslag, och som han skrev för att förgöra judarna i alla konungens hövdingdömen.

6 Ty huru skulle jag kunna uthärda att se den olycka, som eljest träffade mitt folk? Ja, huru skulle jag kunna uthärda att se mina landsmän förgöras?»

7 Då sade konung Ahasveros till drottning Ester och till juden Mordokai: »Se, Hamans hus har jag givit åt Ester, och han själv har blivit upphängd på en påle, därför att han ville bära hand på judarna.

8 Men utfärden nu ock I en skrivelse angående judarna i konungen namn, såsom I finnen för gott, och beseglen den med konungens ring. Ty en skrivelse, som är utfärdad i konungens namn och

of Haman the Agagite to pass away, even the plot which he had plotted against the Jews.

4 And the king held out unto Esther, the golden sceptre,—so Esther arose, and stood before the king;

5 and said—If, unto the king, it seem good, and if I have found favour before him, and the thing be approved before the king, and, I myself, be pleasing in his eyes, let it be written, to reverse the letters plotted by Haman, son of Hammedatha, the Agagite, which he wrote to destroy thee Jews, who are in all the provinces of the king.

6 For how can I endure to see the ruin that shall overtake my people? or how can I endure to see the destruction of my kindred?

7 Then said King Ahasuerus unto Esther the queen, and unto Mordecai the Jew,—Lo! the house of Haman, have I given unto Esther, and, him, have they hanged upon the gallows, because he thrust forth his hand against the Jews.

8 Ye, therefore, write concerning the Jews as may seem good in your own eyes, in the name of the king, and seal it with the kings signet–ring,—for a writing which hath been written in the king's name,

sinetöity kuninkaan sinettisormuksella, on peruuttamaton.
9 Niin kutsuttiin kuninkaan kirjurit silloin, kolmannessa kuussa, se on siivan-kuussa, sen kahdentenakymmenentenä kolmantena päivänä, ja kirjoitettiin, aivan niinkuin Mordokai käski, määräys juutalaisille sekä satraapeille, käskynhaltijoille ja maaherroille sataan kahteenkymmeneen seitsemään maakuntaan, Intiasta Etiopiaan saakka, kuhunkin maakuntaan sen omalla kirjoituksella ja kullekin kansalle sen omalla kielellä; myös juutalaisille heidän kirjoituksellaan ja kielellään.

10 Hän kirjoitutti kuningas Ahasveroksen nimessä ja sinetöi kuninkaan sinettisormuksella. Ja hän lähetti ratsulähettien mukana, jotka ratsastivat tammatarhoissa kasvatetuilla hovin hevosilla, kirjeet:
11 että kuningas sallii juutalaisten jokaisessa kaupungissa, missä heitä onkin, kokoontua puolustamaan henkeänsä hävittämällä, tappamalla ja tuhoamalla kansan ja maakunnan kaiken aseväen, joka heitä ahdistaa, sekä myös lapset ja vaimot, ja ryöstämään, mitä heiltä on saatavana saalista,

12 samana päivänä kaikissa

beseglad med konungens ring, kan icke återkallas.»

9 Så blevo nu strax konungens sekreterare tillkallade, på tjugutredje dagen i tredje månaden, det är månaden Sivan, och en skrivelse, alldeles sådan som Mordokai ville, utfärdades till judarna och till satraperna, ståthållarna och furstarna i hövdingdömena, från Indien ända till Etiopien, ett hundra tjugusju hövdingdömen, till vart hövdingdöme med dess skrift och till vart folk på dess tungomål, jämväl till judarna med deras skrift och på deras tungomål.

10 Han utfärdade skrivelsen i konung Ahasveros' namn och beseglade den med konungens ring. Därefter kringsände han brev med ilbud till häst, som redo på kungliga travare från stuterierna,
11 att konungen tillstadde judarna i var särskild stad att församla sig till försvar för sitt liv och att i vart folk och hövdingdöme utrota, dräpa och förgöra alla väpnade skaror, som angrepe dem, ävensom barn och kvinnor, varvid deras ägodelar såsom byte skulle givas till plundring,

12 detta på en och samma

and sealed with the king's signet–ring, none can reverse.
9 Then were called the king's scribes at that time—in the third month, the same, is the month Siwan, on the twenty–third thereof, and it was written according to all that Mordecai commanded unto the Jews, and unto the satraps and pashas and rulers of the provinces, which are from India even unto Ethiopia, a hundred and twenty–seven provinces, every province according to the writing thereof, and every people according to their tongue,—and unto the Jews, according to their writing, and according to their tongue;
10 and he wrote in the name of King Ahasuerus, and sealed it with the king's signet–ring,—and sent letters by the hand of runners on horses, riding the swift steeds used in the kings service, bred of the stud:
11 That the king had granted unto the Jews who were in every city, to gather themselves together, and to stand for their life, to destroy, to slay and to cause to perish—all the force of the people and province who should distress them, their little ones and women,—and [to take] the spoil of them as a prey:
12 upon one day,

kuningas Ahasveroksen maakunnissa, kahdennentoista kuun, se on adar-kuun, kolmantenatoista päivänä.

13 Kirjeen jäljennös oli julkaistava lakina jokaisessa maakunnassa, tiedoksi kaikille kansoille, ja että juutalaiset olisivat valmiit sinä päivänä kostamaan vihollisillensa.

14 Hovin hevosilla ratsastavat lähetit lähtivät kuninkaan käskystä kiiruusti ja nopeasti matkaan kohta, kun laki oli annettu Suusanin linnassa.

15 Mutta Mordokai lähti kuninkaan luota puettuna kuninkaalliseen punasiniseen purppuraan ja pellavapukuun, ja hänellä oli suuri kultakruunu ja viitta, tehty valkoisesta pellavakankaasta ja purppuranpunaisesta kankaasta. Ja Suusanin kaupunki riemuitsi ja oli iloissaan.

16 Juutalaisille oli tullut onni, ilo, riemu ja kunnia,

17 ja jokaisessa maakunnassa ja kaupungissa, joka paikassa, mihin kuninkaan käsky ja hänen lakinsa tuli, oli juutalaisilla ilo ja riemu, pidot ja juhlat. Ja paljon oli maan kansoista niitä, jotka kääntyivät juutalaisiksi, sillä kauhu juutalaisia kohtaan oli vallannut heidät.

dag i alla konung Ahasveros' hövdingdömen, nämligen på trettonde dagen i tolfte månaden, det är månaden Adar.

13 I skrivelsen stod, att i vart särskilt hövdingdöme ett påbud, öppet för alla folk, skulle utfärdas, som innehöll, att judarna skulle vara redo till den dagen att hämnas på sina fiender.

14 Och på grund av konungens befallning drogo ilbuden på de kungliga travarna skyndsamt och med hast åstad, så snart påbudet hade blivit utfärdat i Susans borg.

15 Men Mordokai gick ut från konungen i konungslig klädnad av mörkblått och vitt tyg och med en stor gyllene krona och en mantel av vitt och purpurrött tyg, under det att staden Susan jublade och var glad.

16 För judarna hade nu uppgått ljus och glädje, fröjd och ära.

17 Och i vart hövdingdöme och i var stad, dit konungens befallning och påbud kom, blev glädje och fröjd bland judarna, och de höllo gästabud och högtid. Och många ur de främmande folken blevo judar, ty förskräckelse för judarna hade fallit över dem.

throughout all the provinces of King Ahasuerus,—upon the thirteenth of the twelfth month, the same, is the month Adar:

13 A copy of the writing to be given, as an edict, throughout every province, was published to all the peoples,—and that the Jews be ready against that day, to avenge themselves on their enemies.

14 The runners that rode on the swift steeds used in the king’s service, went forth, being urged forward and pressed on, by the word of the king,—and, the edict, was given in Shusan the palace.

15 And, Mordecai, went forth from the presence of the king, in royal apparel, of blue and white, with a large diadem of gold, and a mantle of fine linen and purple,—and, the city Shusan, was bright and joyful.

16 To the Jews, had come light, and joy,—and gladness and honour.

17 And, in every province, and in every city, whithersoever the word of the king and his edict did reach, joy and gladness, had the Jews,—a banquet and a happy day,—and, many from among the peoples of the land, were becoming Jews, for the dread of the Jews had

fallen upon them.

9 luku

1 Kahdennessatoista kuussa, se on adar-kuussa, sen kolmantenatoista päivänä, jona kuninkaan käsky ja hänen lakinsa oli toimeenpantava, sinä päivänä, jona juutalaisten viholliset olivat toivoneet saavansa heidät valtaansa, mutta jona päinvastoin juutalaiset saivat valtaansa vihamiehensä,	1 På trettonde dagen i tolfte månaden, det är månaden Adar, den dag då konungens befallning och påbud skulle verkställas, och då judarnas fiender hade hoppats att bliva dem övermäktiga -- fastän det vände sig så, att judarna i stället skulle bliva sina motståndare övermäktiga --	1 And, in the twelfth month, the same, is the month Adar, on the thirteenth day thereof, when the word of the king and his edict arrived to be put in execution,—on the day when the enemies of the Jews hoped to have power over them, though it, was changed, so that the Jews themselves should have power over them who hated them,
2 kokoontuivat juutalaiset kaupungeissansa kaikissa kuningas Ahasveroksen maakunnissa käydäkseen käsiksi niihin, jotka hankkivat heille onnettomuutta, eikä kukaan kestänyt heidän edessänsä, sillä kauhu heitä kohtaan oli vallannut kaikki kansat.	2 på den dagen församlade sig judarna i sina städer, i alla konung Ahasveros' hövdingdömen, för att kasta sig över dem, som sökte deras ofärd; och ingen kunde stå dem emot, ty förskräckelse för dem hade fallit över alla folk.	2 the Jews assembled themselves together in their cities, throughout all the provinces of King Ahasuerus, to thrust forth a hand against them who were seeking their hurt, and, no man, stood before them, for the dread of them had fallen upon all the peoples.
3 Ja kaikki maaherrat, satraapit ja käskynhaltijat ja kuninkaan virkamiehet kannattivat juutalaisia, sillä kauhu Mordokaita kohtaan oli vallannut heidät.	3 Och alla furstarna i hövdingdömena och satraperna och ståthållarna och konungens tjänstemän understödde judarna, ty förskräckelse för Mordokai hade fallit över dem.	3 And, all the rulers of the provinces, and the satraps and the pashas, and the doers of business that pertained to the king, were extolling the Jews,—for the dread of Mordecai, had fallen upon them;
4 Sillä Mordokai oli mahtava kuninkaan palatsissa, ja hänen maineensa levisi kaikkiin maakuntiin, sillä se mies, Mordokai, tuli yhä mahtavammaksi.	4 Ty Mordokai var nu stor i konungens hus, och hans rykte gick ut i alla hövdingdömen, eftersom denne Mordokai lev allt större och större.	4 since great was Mordecai, in the house of the king, and, his fame, was going forth throughout all the provinces,—for, the man Mordecai, went on waxing great.
5 Ja juutalaiset voittivat kaikki vihollisensa lyöden miekoilla, surmaten ja	5 Och judarna anställde med sina svärd ett nederlag överallt bland sina fiender	5 So then the Jews smote all their enemies, with the smiting of the sword and

tuhoten, ja tekivät vihamiehillensä, mitä tahtoivat.

och dräpte och förgjorde dem och förforo såsom de ville med sina motståndare.

slaughter, and destruction,—and they dealt with them who hated them according to their pleasure.

6 Suusanin linnassa juutalaiset tappoivat ja tuhosivat viisisataa miestä.

6 I Susans borg dräpte och förgjorde judarna fem hundra män.

6 Yea, in Shusan the palace, did the Jews slay and destroy five hundred men.

7 Ja Parsandatan, Dalfonin, Aspatan,
8 Pooratan, Adaljan, Aridatan,
9 Parmastan, Arisain, Aridain ja Vaisatan,

7 Och Parsandata, Dalefon, Aspata,
8 Porata, Adalja, Aridata,
9 Parmasta, Arisai, Aridai och Vajsata,

7 And Parshandatha and Dalphon, and Aspatha;
8 and Poratha, and Adalia, and Aridatha;
9 and Parmashta, and Arisai, and Aridai, and Vaizatha; —

10 kymmenen Haamanin, Hammedatan pojan, juutalaisten vastustajan, poikaa, he tappoivat; mutta saaliiseen he eivät käyneet käsiksi.

10 judarnas ovän Hamans, Hammedatas sons, tio söner dräpte de; men till plundring räckte de icke ut sin hand.

10 the ten sons of Haman son of Hammedatha, the adversary of the Jews, slew they,—but, on the spoil, thrust they not forth their hand.

11 Sinä päivänä tuli Suusanin linnassa tapettujen luku kuninkaan tietoon.

11 Samma dag fick konungen veta huru många som hade blivit dräpta i Susans borg.

11 On that day, came in the number of the slain into Shusan the palace, before the king.

12 Ja kuningas sanoi kuningatar Esterille: Suusanin linnassa juutalaiset ovat tappaneet ja tuhonneet viisisataa miestä ja Haamanin kymmenen poikaa; muissa kuninkaan maakunnissa mitä lienevätkään tehneet! Mitä nyt pyydät? Se sinulle annetaan. Ja mitä vielä haluat? Se täytetään.

12 Då sade konungen till drottning Ester: »I Susans borg hava judarna dräpt och förgjort fem hundra män utom Hamans tio söner; vad skola de då icke hava gjort i konungens övriga hövdingdömen? Vad är nu din bön? Den vare dig beviljad. Och vad är ytterligare din begäran? Den skall uppfyllas.»

12 Then said the king unto Esther the queen, In Shusan the palace, have the Jews slain and caused to perish five hundred men, and the ten sons of Haman,—in the rest of the provinces of the king, what have they done? What, then, is thy petition, that it may be granted thee? and what is thy request further, that it may he performed?

13 Niin Ester sanoi: Jos kuningas hyväksi näkee, sallittakoon Suusanin juutalaisten huomennakin tehdä saman lain mukaan kuin tänä päivänä. Ja ripustettakoon Haamanin kymmenen poikaa

13 Ester svarade: »Om det så täckes konungen, så må det också i morgon tillstädjas de judar, som äro i Susan, att göra efter påbudet för i dag; och må Hamans tio söner bliva upphängda på pålen.»

13 Then said Esther, If, unto the king, it seem good, let it be granted, tomorrow also, unto the Jews who are in Shusan, to do according to the edict of today,—and that, the ten sons of Haman, be hanged

hirsipuuhun.
14 Kuningas käski tehdä niin. Ja siitä annettiin laki Suusanissa. Ja Haamanin kymmenen poikaa ripustettiin.

15 Ja Suusanin juutalaiset kokoontuivat myös adar-kuun neljäntenätoista päivänä ja tappoivat Suusanissa kolmesataa miestä; mutta saaliiseen he eivät käyneet käsiksi.

16 Myös muut juutalaiset, jotka olivat kuninkaan maakunnissa, olivat kokoontuneet puolustamaan henkeänsä ja päässeet rauhaan vihollisistansa, tapettuaan vihamiehiään seitsemänkymmentäviisi tuhatta - käymättä käsiksi saaliiseen -

17 adar-kuun kolmantenatoista päivänä; ja he lepäsivät sen kuun neljännentoista päivän viettäen sen pito- ja ilopäivänä.
18 Mutta Suusanin juutalaiset olivat kokoontuneet sen kuun kolmantenatoista ja neljäntenätoista päivänä, ja he lepäsivät sen kuun viidennentoista päivän viettäen sen pito- ja ilopäivänä.

19 Sentähden maaseudun juutalaiset, jotka asuvat maaseutukaupungeissa, viettävät adar-kuun neljännentoista päivän ilo-,

14 Då befallde konungen, att så skulle ske, och påbudet blev utfärdat i Susan; därefter blevo Hamans tio söner upphängda.
15 och de judar, som voro i Susan, församlade sig också på fjortonde dagen i månaden Adar och dräpte i Susan tre hundra män; men till plundring räckte de icke ut sin hand.

16 Och de övriga judarna, de som voro i konungen hövdingdömen, församlade sig till försvar för sitt liv och skaffade sig ro för sina fiender, i det att dräpte sjuttiofem tusen av dessa sina motståndare; men till plundring räckte de icke ut sin hand.

17 Detta skedde på trettonde dagen i månaden Adar; men på fjortonde dagen vilade de och firade den såsom en gästabuds- och glädjedag.
18 De judar åter, som voro i Susan, hade församlat sig både den trettonde dagen och på den fjortonde; men de vilade på den femtonde dagen och firade den såsom en gästabuds- och glädjedag.

19 Därför fira judarna på landsbygden, de som bo i landsortsstäderna, den fjortonde dagen i månaden Adar såsom en glädje-,

upon the gallows.
14 And the king commanded it to be done so, and there was given an edict, in Shusan,—and, the ten sons of Haman, they hanged.
15 So the Jews who were in Shusan assembled themselves together, on the fourteenth day also, of the month Adar, and slew in Shusan three hundred men,––but, on the spoil, thrust they not forth their hand.
16 And, the remainder of the Jews who were in the provinces of the king, assembled themselves together and stood for their life, and then had rest from their enemies, having slain of them that hated them seventy–five thousand,—but, on the spoil, thrust they not forth their hand:
17 on the thirteenth day of the month Adar,—and then had rest on the fourteenth day thereof, and made it a day of banqueting and rejoicing.
18 But, the Jews who were in Shusan, assembled themselves together on the thirteenth day thereof, and on the fourteenth day thereof,—and then had rest on the fifteenth day thereof, and made it a day of banqueting and rejoicing.
19 For this cause, the country Jews, who dwelt in the country towns, were making the fourteenth day of the month Adar one of

pito- ja juhlapäivänä ja lähettävät toisilleen maistiaisia.

20 Ja Mordokai pani kirjaan nämä tapaukset. Ja hän lähetti kirjeet kaikille juutalaisille kuningas Ahasveroksen kaikkiin maakuntiin, lähellä ja kaukana oleville,
21 säätäen heille, että heidän oli vietettävä adar-kuun neljättätoista päivää ja saman kuun viidettätoista päivää joka vuosi,

22 koska juutalaiset niinä päivinä olivat päässeet rauhaan vihollisistansa ja heille siinä kuussa murhe oli kääntynyt iloksi ja suru juhlaksi - että heidän oli vietettävä ne päivät pito- ja ilopäivinä ja lähetettävä toisilleen maistiaisia ja köyhille lahjoja.

23 Ja juutalaiset ottivat pysyväksi tavaksi, mitä jo olivat alkaneet tehdä ja mitä Mordokai oli heille kirjoittanut.
24 Koska agagilainen Haaman, Hammedatan poika, kaikkien juutalaisten vastustaja, oli punonut juonen juutalaisia vastaan tuhotakseen heidät ja oli heittänyt puur'in, se on arvan, hävittääkseen ja tuhotakseen heidät,

gästabuds- och högtidsdag, på vilken de sända gåvor till varandra av den mat de hava tillagat.
20 Och Mordokai tecknade upp dessa händelser och sände skrivelser till alla judar i konung Ahasveros' hövdingdömen, både nära och fjärran,

21 och stadgade såsom lag för dem, att de alltid, år efter år, skulle fira den fjortonde och den femtonde dagen i månaden Adar,

22 eftersom det var på dessa dagar som judarna hade fått ro för sina fiender, och eftersom i denna månad deras bedrövelse hade blivit förvandlad till glädje och deras sorg till högtid. Därför skulle de fira dessa dagar såsom gästabuds- och glädjedagar, på vilka de skulle sända gåvor till varandra av den mat de hade tillagat, så ock skänker till de fattiga.

23 Och judarna antogo såsom sed, vad de nu hade begynt att göra, det varom Mordokai hade skrivit till dem --
24 detta eftersom agagiten Haman, Hammedatas son, alla judars ovän, hade förehaft sitt anslag mot judarna till att förgöra dem och hade kastat <spärr>pur</spärr>, det är <spärr>lott</spärr>, till att plötsligt överfalla och

rejoicing and banqueting, and a day of happiness,—and of sending portions every one to his neighbour.
20 And Mordecai wrote these things,—and sent letters unto all the Jews who were in all the provinces of King Ahasuerus, near, and far off;
21 to establish for them, that they should continue to observe the fourteenth day of the month Adar, and the fifteenth day thereof,—always year by year;
22 according to the days wherein the Jews found rest from their enemies, and the month which was turned for them, from sorrow to joy, and from mourning to a happy day,—that they should make them days of banqueting and rejoicing, and of sending portions, every one to his neighbour, and gifts, unto the needy.

23 And the Jews took upon them that which they had begun to do,—and that which Mordecai had written unto them;
24 because, Haman, son of Hammedatha, the Agagite, the adversary of all the Jews, had plotted against the Jews, to cause them to perish,—and had cast Pur, the same, is the Lot, to terrify them, and to destroy them;

förgöra dem;

25 ja koska sen tultua kuninkaan tietoon tämä oli kirjeellisesti määrännyt, että Haamanin pahan juonen, jonka hän oli punonut juutalaisia vastaan, tuli kääntyä hänen omaan päähänsä ja että hänet ja hänen poikansa oli ripustettava hirsipuuhun,

25 varemot konungen, när han hade fått veta detta, hade givit befallning och utfärdat en skrivelse om att det onda anslag, som denne hade förehaft mot judarna, skulle vända tillbaka på hans eget huvud, så att han själv och hans söner hade blivit upphängda på pålen.

25 but, by [Esther's] going in before the king, he commanded by letter, that his wicked plot which he had plotted against the Jews, should return, upon his own head,—and that he and his sons should be hanged upon the gallows.

26 sentähden antoivat he näille päiville nimeksi puurim, puur-sanan mukaan. Sentähden, tuon käskykirjeen koko sisällyksen johdosta ja sen johdosta, mitä he itse olivat näin nähneet ja mitä heille oli tapahtunut,

26 Fördenskull blevo dessa dagar kallade <spärr>purim</spärr> efter ordet <spärr>pur</spärr>; och fördenskull, i anledning av allt som stod i detta brev, och vad de själva härav hade sett, och vad som hade vederfarits dem,

26 For this cause, called they these days Purim, after the name Pur, for this cause,—for all the words of this epistle,—and what they had seen concerning such a matter, and what had reached unto them.

27 juutalaiset säätivät ja ottivat itsellensä ja jälkeläisillensä ja kaikille heihin liittyville muuttumattomaksi ja pysyväksi tavaksi, että näitä kahta päivää oli vietettävä määräyksen mukaisesti ja määräaikana joka vuosi

27 stadgade judarna och antogo såsom orygglig sed för sig och sina efterkommande och för alla, som slöto sig till dem, att alltid, år efter år, fira dessa båda dagar, efter föreskriften om dem och på den för dem bestämda tiden,

27 The Jews established and took upon themselves—and upon their seed, and upon all who should join themselves unto them, that it might not pass away, that they would continue to keep these two days, according to the writing concerning them and at their set time,—always year by year.

28 ja että jokaisen sukupolven ja suvun oli näitä päiviä muistettava ja vietettävä joka maakunnassa ja kaupungissa sekä että näiden puurim-päivien tuli säilyä muuttumattomina juutalaisten keskuudessa eikä niiden muisto saanut hävitä heidän jälkeläisistänsä.

28 och att dessa dagar skulle ihågkommas och firas i alla tider, i var släkt, i vart hövdingdöme och i var stad, så att dessa purimsdagar orygglig skulle hållas bland judarna och deras åminnelse icke upphöra bland deras efterkommande.

28 And, these days, were to be remembered and to be kept, always from generation to generation, by every family, every province, and every city,—that, these days of Purim, should not pass away, out of the midst of the Jews, and, the memorial of them, not cease from their seed.

29 Ja kuningatar Ester, Abihailin tytär, ja juutalainen Mordokai kirjoittivat kaiken

29 Men drottning Ester, Abihails dotter, och juden Mordokai uppsatte ånyo en

29 Then wrote Esther the queen daughter of Abihail and Mordecai the Jew, with

valtansa nojalla kirjoituksia saattaakseen säädöksenä voimaan tämän toisen puurim-käskykirjeen.

30 Mordokai lähetti kirjeet, ystävällisin ja vilpittömin sanoin, kaikille juutalaisille Ahasveroksen valtakunnan sataan kahteenkymmeneen seitsemään maakuntaan,
31 saattaakseen säädöksenä voimaan nämä puurim-päivät niiden määräaikoina, niinkuin juutalainen Mordokai ja kuningatar Ester olivat niistä säätäneet ja niinkuin juutalaiset itse olivat säätäneet itselleen ja jälkeläisilleen määräykset niihin kuuluvista paastoista ja valitushuudoista.
32 Näin säädettiin Esterin käskystä nämä puurim-määräykset ja kirjoitettiin kirjaan.

skrivelse, i eftertryckliga ordalag, för att stadga såsom en lag, vad som föreskrevs i detta nya brev om purim.
30 Och skrivelser, vänligt och välvilligt avfattade, utsändes till alla judar i de ett hundra tjugusju hövdingdömena i Ahasveros' rike,
31 för att stadga såsom lag, att de skulle fira dessa purimsdagar på deras bestämda tider så, som juden Mordokai och drottning Ester stadgade för dem, och så, som de stadgade för sig själva och sina efterkommande, nämligen med föreskrivna fastor och övliga klagorop.
32 Alltså blevo genom Esters befallning dessa föreskrifter om purim stadgade såsom lag; och den tecknades upp i en bok.

all authority,—to confirm this second epistle concerning the Purim;

30 and he sent letters unto all the Jews, throughout the hundred and twenty–seven provinces of the kingdom of Ahasuerus,—words of peace and stability:
31 to establish these days of the Purim, in their set times, according as Mordecai the Jew and Esther the queen had enjoined upon them, and according as they had enjoined upon their own soul, and upon their seed,—the story of the fastings and of their outcry.
32 And, the command of Esther, confirmed the story of these Purim,—and it was written in a book.

10 luku

1 Ahasveros saattoi työveron alaiseksi sekä mannermaan että merensaaret.
2 Ja kaikki hänen valta- ja urotyönsä ja kertomus Mordokain suuruudesta, johon kuningas hänet korotti, ne ovat kirjoitettuina Meedian ja Persian kuningasten aikakirjassa.

3 Sillä juutalainen Mordokai oli kuningas Ahasveroksen lähin mies ja oli suuri

1 Och konung Ahasveros tog skatt både av fastlandet och av öarna i havet.
2 Och allt vad han i sin makt och sin väldighet gjorde, ävensom berättelsen om den storhet, till vilken konungen upphöjde Mordokai, det finnes upptecknat i de mediska och persiska konungarnas krönika.
3 Ty juden Mordokai var konung Ahasveros' närmaste man, och han var stor

1 And King Ahasuerus laid tribute upon the land, and upon the shores of the sea.
2 But, all the acts of his authority, and his might, and the clear story of the promotion of Mordecai, wherewith the king promoted him, are, they, not written in the book of the chronicles of the kings of Media and Persia?
3 For, Mordecai the Jew, was next unto King Ahasuerus, and became

juutalaisten keskuudessa ja rakas lukuisille veljillensä, koska hän harrasti kansansa parasta ja puhui koko heimonsa onnen puolesta.

bland judarna och älskad av alla sina bröder, eftersom han sökte sitt folks bästa och lade sig ut för alla sina landsmän till deras välfärd.

great among the Jews, and accepted by the multitude of his brethren,—seeking happiness for his people, and speaking peace to all his seed.

lääkäreitä.

13 Sitten Aasa meni lepoon isiensä tykö ja kuoli neljäntenäkymmenentenä yhdentenä hallitusvuotenaan.	13 Och Asa gick till vila hos sina fäder och dog i sitt fyrtioförsta regeringsår.	13 And Asa slept with his fathers,—yea he died in the forty–first year of his reign;
14 Ja hänet haudattiin omaan hautaansa, jonka hän oli hakkauttanut itsellensä Daavidin kaupunkiin; ja hänet laskettiin vuoteelle, joka oli täytetty hajuaineilla ja erilaisilla, voiteeksi sekoitetuilla höysteillä, ja hänen kunniakseen poltettiin ylen runsas kuolinsuitsutus.	14 Och man begrov honom i den grav som han hade låtit hugga ut åt sig i Davids stad; och man lade honom på en bädd som man hade fyllt med vällukter och kryddor av olika slag, konstmässigt beredda, och anställde till hans ära en mycket stor förbränning.	14 and they buried him in his own stately sepulchre, which he had hewn for himself in the city of David, and laid him on a couch which was full of sweet spices—yea of various kinds, made by the perfumer's art,—and they burned for him with an exceeding great burning.

17 luku

1 Hänen poikansa Joosafat tuli kuninkaaksi hänen sijaansa. Hän vahvistautui Israelia vastaan.	1 Och hans son Josafat blev konung; efter honom. Han befäste sitt välde mot Israel.	1 And Jehoshaphat his son reigned in his stead,—and strengthened himself against Israel;
2 Hän sijoitti sotaväkeä kaikkiin Juudan varustettuihin kaupunkeihin ja asetti maaherroja Juudan maahan ja Efraimin kaupunkeihin, jotka hänen isänsä Aasa oli valloittanut.	2 Han lade in krigsfolk i alla Juda fasta städer och lade in besättningar i Juda land och i de Efraims städer som hans fader Asa hade intagit.	2 and put forces in all the fortified cities of Judah,—and set garrisons in the land of Judah, and in the cities of Ephraim, which Asa his father had captured.
3 Ja Herra oli Joosafatin kanssa, sillä hän vaelsi isänsä Daavidin aikaisempia teitä eikä etsinyt baaleja;	3 Och HERREN var med Josafat, ty han vandrade på sin fader Davids första vägar och sökte icke Baalerna,	3 And it came to pass, that, Yahweh, was with Jehoshaphat,—because he walked in the first ways of David his father, and sought not unto the Baalim;
4 vaan hän etsi isänsä Jumalaa ja vaelsi hänen käskyjensä mukaan eikä tehnyt, niinkuin Israel teki.	4 utan sökte sin faders Gud och vandrade efter hans bud och gjorde icke såsom Israel.	4 for, unto the God of his father, he sought, and, in his commandments, he walked,—and not according to the doing of Israel.
5 Niin Herra vahvisti kuninkuuden hänen käsissään, ja koko Juuda antoi lahjoja Joosafatille, niin että hänelle tuli paljon	5 Därför befäste HERREN konungadömet i hans hand, och hela Juda gav skänker åt Josafat, så att hans rikedom och ära blev stor.	5 Therefore did Yahweh establish the kingdom in his hand, and all Judah gave a present unto Jehoshaphat,—and he came to have riches

rikkautta ja kunniaa.
6 Ja kun hänen rohkeutensa kasvoi Herran teillä, poisti hän vielä uhrikukkulatkin ja asera-karsikot Juudasta.

7 Ja kolmantena hallitusvuotenaan hän lähetti ylimmät virkamiehensä Benhailin, Obadjan, Sakarjan, Netanelin ja Miikajan Juudan kaupunkeihin antamaan opetusta,

8 ja heidän kanssansa leeviläiset Semajan, Netanjan, Sebadjan, Asahelin, Semiramotin, Joonatanin, Adonian, Tobian ja Toob-Adonian, leeviläiset; ja näillä oli kanssansa papit Elisama ja Jooram.

9 Nämä opettivat Juudassa, ja heillä oli mukanaan Herran lain kirja; he kiertelivät kaikissa Juudan kaupungeissa ja opettivat kansaa.

10 Ja Herran kauhu valtasi kaikki Juudaa ympäröivien maitten valtakunnat, niin etteivät ne sotineet Joosafatia vastaan.

11 Ja osa filistealaisia toi Joosafatille lahjoja ja hopeata veroksi; myöskin arabialaiset toivat hänelle pikkukarjaa: seitsemäntuhatta seitsemänsataa oinasta ja seitsemäntuhatta seitsemänsataa pukkia.

6 Och då hans frimodighet växte på HERRENS vägar, skaffade han också bort offerhöjderna och Aserorna ur Juda.

7 Och i sitt tredje regeringsår sände han ut sina hövdingar Ben-Hail, Obadja, Sakarja, Netanel och Mikaja, till att undervisa i Juda städer,

8 och med dem några leviter, nämligen leviterna Semaja, Netanja, Sebadja, Asael, Semiramot, Jonatan, Adonia, Tobia och Tob-Adonia; och de hade med sig prästerna Elisama och Joram.

9 Dessa undervisade nu i Juda och hade HERRENS lagbok med sig; de foro omkring i alla Juda städer och undervisade bland folket.

10 Och en förskräckelse ifrån HERREN kom över alla riken i de länder som lågo omkring Juda, så att de icke vågade kriga mot Josafat.

11 Och en del av filistéerna förde skänker till Josafat och gåvo silver i skatt. Därtill förde ock araberna till honom småboskap, sju tusen sju hundra vädurar och sju tusen sju undra bockar.

and honour, in abundance.
6 And his heart was encouraged, in the ways of Yahweh,—and he, yet further, took away the high places and the Sacred Stems, out of Judah.
7 And, in the third year of his reign, he sent to his rulers, even to Ben–hail and to Obadiah and to Zechariah, and to Nethanel, and to Micaiah,—that they were to teach throughout the cities of Judah;
8 and, with them, Levites, Shemaiah and Nethaniah and Zebadiah and Asahel and Shemiramoth and Jehonathan, and Adonijah and Tobijah and Tob–adonijah, Levites,—and, with them, Elishama and Jehoram, priests;
9 and they taught throughout Judah, and, with them, was the book of the law of Yahweh,—so they went round throughout all the cities of Judah, and taught the people.
10 And it came to pass, that, the dread of Yahweh, was upon all the kingdoms of the countries, that were round about Judah,—and they warred not against Jehoshaphat.
11 And, from among the Philistines, were they bringing in unto Jehoshaphat a present, and silver as tribute,—even the Arabians, were bringing in unto him flocks, seven thousand seven hundred

12 Niin Joosafat tuli yhä mahtavammaksi, jopa ylen mahtavaksi, ja hän rakensi Juudaan linnoja ja varastokaupunkeja.

13 Hänellä oli suuria varastoja Juudan kaupungeissa ja sotilaita, sotaurhoja, Jerusalemissa.

14 Ja tämä oli heidän palvelusvuoronsa heidän perhekuntiensa mukaan: Juudan tuhanten päämiehet olivat: päämies Adna ja hänen kanssaan kolmesataa tuhatta sotaurhoa;

15 hänen rinnallaan päämies Joohanan ja hänen kanssaan kaksisataa kahdeksankymmentä tuhatta;
16 hänen rinnallaan Amasja, Sikrin poika, joka oli vapaaehtoisesti antautunut Herralle, ja hänen kanssaan kaksisataa tuhatta sotaurhoa.

17 Benjaminista: Eljada, sotaurho, ja hänen kanssaan kaksisataa tuhatta jousella ja kilvellä asestettua;

18 hänen rinnallaan Joosabad ja hänen kanssaan sata kahdeksankymmentä tuhatta sotaan varustettua.
19 Nämä palvelivat kuningasta, ja lisäksi ne, jotka kuningas oli sijoittanut varustettuihin kaupunkeihin koko Juudaan.

12 Så blev Josafat allt mäktigare och till slut övermåttan mäktig. Och han byggde borgar och förrådsstäder i Juda.

13 Han hade stora upplag i Juda städer; och krigsfolk, tappra stridsmän, hade han i Jerusalem.

14 Och detta var ordningen bland dem, efter deras familjer. Till Juda hörde följande överhövitsmän: hövitsmannen Adna och med honom tre hundra tusen tappra stridsmän;

15 därnäst hövitsmannen Johanan och med honom två hundra åttio tusen;

16 därnäst Amasja, Sikris son, som frivilligt hade givit sig i HERRENS tjänst, och med honom två hundra tusen tappra stridsmän.

17 Men från Benjamin voro: Eljada, en tapper stridsman, och med honom två hundra tusen, väpnade med båge och sköld;
18 därnäst Josabad och med honom ett hundra åttio tusen, rustade till strid.

19 Dessa voro de som gjorde tjänst hos konungen; därtill kommo de som konungen hade förlagt i de befästa städerna i hela Juda.

rams, and seven thousand seven hundred he-goats.
12 And so it came to pass that, Jehoshaphat, went on waxing surpassingly great,—and he built, throughout Judah, fortresses and cities for store;
13 and, much business, had he, throughout the cities of Judah,—but, the men of war, the heroes of valour, were in Jerusalem.
14 And, these, are the numbers of them, by their ancestral house,—To Judah, pertained rulers of thousands, Adnah the chief, and, with him, mighty men of valour, three hundred thousand;
15 and, under his direction, was Jehohanan the chief,—and, with him, two hundred and eighty thousand;
16 and, under his direction, Amasiah son of Zichri, who willingly offered himself unto Yahweh,—and, with him, two hundred thousand heroes of valour.
17 And, out of Benjamin, a hero of valour, Eliada,—and, with him, armed with bow and buckler, two hundred thousand;
18 and, under his direction, Jehozabad,—and, with him, a hundred and eighty thousand, equipped for war.
19 These, were they who were waiting upon the king,—besides those whom the king placed in the fortified cities, throughout all Judah.

18 luku

1 Niin Joosafatille tuli paljon rikkautta ja kunniaa, ja hän lankoutui Ahabin kanssa.

1 När Josafat nu hade kommit till stor rikedom och ära, befryndade han sig med Ahab.

1 And it came to pass, when Jehoshaphat had riches and honour, in abundance, that he contracted, by marriage, affinity with Ahab.

2 Ja muutamien vuosien kuluttua hän meni Ahabin luo Samariaan. Ahab teurastutti hänelle ja väelle, joka oli hänen kanssansa, paljon lampaita ja raavaita; ja Ahab yllytti häntä lähtemään sotaan Gileadin Raamotia vastaan.

2 Och efter några års förlopp for han ned till Ahab i Samaria. Och Ahab lät för honom och folket som han hade med sig slakta får och fäkreatur i myckenhet; och han sökte intala honom att draga upp mot Ramot i Gilead.

2 So he went down, at the end of some years, unto Ahab, to Samaria, Ahab therefore sacrificed for him, sheep and oxen, in abundance, also for the people whom he had with him,–and then persuaded him to go up against Ramoth–gilead.

3 Israelin kuningas Ahab sanoi Juudan kuninkaalle Joosafatille: Lähdetkö minun kanssani Gileadin Raamotiin? Hän vastasi hänelle: Minä niinkuin sinä, minun kansani niinkuin sinun kansasi; minä tulen sinun kanssasi sotaan.

3 Ahab, Israels konung, frågade alltså Josafat, Juda konung: »Vill du draga med mig mot Ramot i Gilead?» Han svarade honom: »Jag såsom du, och mitt folk såsom ditt folk! Jag vill följa med dig i striden.»

3 For Ahab king of Israel said unto Jehoshaphat king of Judah, Wilt thou go up with me to Ramoth–gilead? And he said unto him—So am I, even as thou, and, like thy people, are my people, and, with thee, in the war.

4 Mutta Joosafat sanoi Israelin kuninkaalle: Kysy kuitenkin ensin, mitä Herra sanoo.

4 Men Josafat sade ytterligare till Israels konung: »Fråga dock först HERREN härom.»

4 Then said Jehoshaphat, unto the king of Israel,—Seek, I pray thee, some time today, the word of Yahweh.

5 Niin Israelin kuningas kokosi profeetat, neljäsataa miestä, ja sanoi heille: Onko meidän lähdettävä sotaan Gileadin Raamotia vastaan, vai onko minun oltava lähtemättä? He vastasivat: Lähde; Jumala antaa sen kuninkaan käsiin.

5 Då församlade Israels konung profeterna, fyra hundra män, och frågade dem: »Skola vi draga åstad till Ramot i Gilead för att belägra det, eller skall jag avstå därifrån?» De svarade: »Drag ditupp; Gud skall giva det i konungens hand.»

5 So the king of Israel gathered together the prophets, four hundred men, and said unto them, Shall we go up against Ramoth–gilead to battle, or shall I forbear? And they said—Go up, and may God deliver it into the hand of the king!

6 Mutta Joosafat sanoi: Eikö täällä ole enää ketään muuta Herran profeettaa, jolta voisimme kysyä?

6 Men Josafat sade: »Finnes här ingen annan HERRENS profet, så att vi kunna fråga genom

6 Then said Jehoshaphat, Is there not here a prophet of Yahweh, besides,—that we may seek, from him?

honom?»

7 Israelin kuningas vastasi Joosafatille: On vielä mies, jolta voisimme kysyä Herran mieltä, mutta minä vihaan häntä, sillä hän ei koskaan ennusta minulle hyvää, vaan aina pahaa; se on Miika, Jimlan poika. Joosafat sanoi: Älköön kuningas niin puhuko.

7 Israels konung svarade Josafat: »Här finnes ännu en man, Mika, Jimlas son, genom vilken vi kunna fråga HERREN; men han är mig förhatlig, ty han profeterar aldrig lycka åt mig, utan beständigt allenast olycka.» Josafat sade: »Konungen säge icke så.»

7 Then said the king of Israel unto Jehoshaphat—There is yet one man, by whom to seek Yahweh, but, I, hate him, for he is never prophesying, concerning me, anything good—but—all his days—evil, the same, is Micaiah, son of Imla. Then said Jehoshaphat, Let not the king say, so!

8 Niin Israelin kuningas kutsui erään hoviherran ja sanoi: Nouda kiiruusti Miika, Jimlan poika.

8 Då kallade Israels konung till sig en hovman och sade: »Skaffa skyndsamt hit Mika, Jimlas son.»

8 And the king of Israel called for a certain officer,—and said, Haste, Micaiah son of Imla!

9 Mutta Israelin kuningas ja Joosafat, Juudan kuningas, istuivat kumpikin valtaistuimellansa puettuina kuninkaallisiin pukuihinsa; he istuivat puimatantereella Samarian portin ovella, ja kaikki profeetat olivat hurmoksissa heidän edessänsä.

9 Israels konung och Josafat, Juda konung, sutto nu var och en på sin tron, iklädda sina skrudar; de sutto på en tröskplats vid Samarias port, under det att alla profeterna profeterade inför dem.

9 Now, the king of Israel, and Jehoshaphat king of Judah, were sitting, each upon his throne, clothed in robes, and they were sitting in an open space, at the entrance of the gate of Samaria,—and, all the prophets, were prophesying before them.

10 Ja Sidkia, Kenaanan poika, teki itsellensä rautasarvet ja sanoi: Näin sanoo Herra: Näillä sinä pusket aramilaisia, kunnes teet heistä lopun.

10 Då gjorde sig Sidkia, Kenaanas son, horn av järn och sade: »Så säger HERREN: Med dessa skall du stånga araméerna, så att de förgöras.»

10 Then did Zedekiah son of Chenaanah make him horns of iron,—and said—Thus, saith Yahweh, With these, shalt thou push Syria, until they are consumed.

11 Ja kaikki profeetat ennustivat samalla tavalla, sanoen: Mene Gileadin Raamotiin, niin sinä saat voiton; Herra antaa sen kuninkaan käsiin.

11 Och alla profeterna profeterade på samma sätt och sade: »Drag upp mot Ramot i Gilead, så skall du bliva lyckosam; HERREN skall giva det i konungens hand.»

11 And, all the prophets, were prophesying, so, saying,–Go up to Ramoth–gilead, and prosper, and Yahweh will deliver [it] into the hand of the king.

12 Ja sanansaattaja, joka oli mennyt kutsumaan Miikaa, puhui hänelle sanoen: Katso, kaikki profeetat ovat yhdestä suusta luvanneet kuninkaalle hyvää. Olkoon sinun sanasi heidän sanansa kaltainen, ja

12 Och budet som hade gått för att kalla på Mika talade till honom och sade: »Det är så, att profeterna med en mun lova konungen lycka; så låt nu ock ditt tal stämma överens med deras,

12 And, the messenger who went to call Micaiah, spake unto him, saying, Lo! the words of the prophets, with one mouth, are good for the king,—be thy word then, I pray thee, like one of

lupaa sinäkin hyvää.

13 Mutta Miika vastasi: Niin totta kuin Herra elää, sen minä puhun, minkä minun Jumalani sanoo.
14 Kun hän tuli kuninkaan eteen, sanoi kuningas hänelle: Miika, onko meidän lähdettävä sotaan Gileadin Raamotiin, vai onko minun oltava lähtemättä? Hän vastasi hänelle: Menkää, niin te saatte voiton; heidät annetaan teidän käsiinne.

15 Mutta kuningas sanoi hänelle: Kuinka monta kertaa minun on vannotettava sinua, ettet puhu minulle muuta kuin totuutta Herran nimessä?
16 Silloin hän sanoi: Minä näin koko Israelin hajallaan vuorilla, niinkuin lampaat, joilla ei ole paimenta. Ja Herra sanoi: 'Näillä ei ole isäntää; palatkoot he kukin rauhassa kotiinsa.'

17 Niin Israelin kuningas sanoi Joosafatille: Enkö minä sanonut sinulle, ettei tämä koskaan ennusta minulle hyvää, vaan aina pahaa?

18 Mutta hän sanoi: Kuulkaa siis Herran sana: Minä näin Herran istuvan istuimellansa ja kaiken taivaan joukon seisovan hänen edessään, hänen oikealla ja vasemmalla puolellansa.
19 Ja Herra sanoi: 'Kuka viekoittelisi Ahabin, Israelin

och lova också du lycka.»

13 Men Mika svarade: »Så sant HERREN lever, jag skall allenast tala det som min Gud säger.»
14 När han sedan kom till konungen, frågade konungen honom: »Mika, skola vi draga åstad till Ramot i Gilead för att belägra det, eller skall jag avstå därifrån?» Han svarade: »Dragen ditupp, så skolen I bliva lyckosamma; de skola bliva givna i eder hand.»

15 Men konungen sade till honom: »Huru många gånger skall jag besvärja dig att icke tala till mig annat än sanning i HERRENS namn?»
16 Då sade han: »Jag såg hela Israel förskingrat på bergen, likt får som icke hava någon herde. Och HERREN sade: 'Dessa hava icke någon herre; må de vända tillbaka hem i frid, var och en till sitt.'»
17 Då sade Israels konung till Josafat: »Sade jag dig icke att denne aldrig profeterar lycka åt mig, utan allenast olycka?»

18 Men han sade: »Hören alltså HERRENS ord. Jag såg HERREN sitta på sin tron och himmelens hela härskara stå på hans högra sida och på hans vänstra.

19 Och HERREN sade: 'Vem vill locka Ahab, Israels

theirs, so wilt thou speak good.

13 Then said Micaiah,—By the life of Yahweh, whatsoever my God shall say, that, must I speak.
14 Now, when he came unto the king, the king said unto him, Micah, shall we go against Ramoth–gilead to battle, or shall I forbear? And he said, Go ye up and prosper, and may they be delivered into your hand.

15 Then the king said unto him, How many times, must, I, be putting thee on oath,—that thou speak unto me nothing but the truth in the name of Yahweh?
16 So he said, I saw all Israel, scattered upon the mountains, like sheep that have no shepherd,–and Yahweh said, No masters, have these! let them return every man unto his own house, in peace.
17 Then said the king of Israel, unto Jehoshaphat,—Said I not unto thee, He wilt not prophesy concerning me anything good, but evil?

18 Then said he, Therefore, hear ye the word of Yahweh,—I saw Yahweh, sitting upon his throne, and, all the host of the heavens, standing, on his right hand and his left.
19 Then said Yahweh, Who will persuade Ahab king of

kuninkaan, lähtemään sotaan, että hän kaatuisi Gileadin Raamotissa?' Mikä vastasi niin, mikä näin.

konung, att draga upp mot Ramot i Gilead, för att han må falla där?' Då sade den ene så och den andre så.

Israel, that he may go up and fall in Ramoth-gilead? And one spake, saying after this manner, and another, saying after that manner.

20 Silloin tuli henki ja asettui Herran eteen ja sanoi: 'Minä viekoittelen hänet.' Herra kysyi häneltä: 'Miten?'

20 Slutligen kom anden fram och ställde sig inför HERREN och sade: 'Jag vill locka honom därtill.' HERREN frågade honom: 'På vad sätt?'

20 Then came there forth a spirit and stood before Yahweh, and said, I, will persuade him. And Yahweh said unto him, Wherewith?

21 Hän vastasi: 'Minä menen valheen hengeksi kaikkien hänen profeettainsa suuhun.' Silloin Herra sanoi: 'Saat viekoitella, siihen sinä pystyt; mene ja tee niin.'

21 Han svarade: 'Jag vill gå ut och bliva en lögnens ande i alla hans profeters mun.» Då sade han: 'Du må försöka att locka honom därtill och du skall också lyckas; gå ut och gör så.'

21 And he said, I will go forth and become a spirit of falsehood, in the mouth of all his prophets. And he said—Thou mayest persuade, moreover also, thou shalt prevail, go forth, and do, so.

22 Katso, nyt Herra on pannut valheen hengen näiden sinun profeettaisi suuhun, sillä Herra on päättänyt sinun osaksesi onnettomuuden.

22 Och se, nu har HERREN lagt en lögnens ande i dessa dina profeters mun, medan HERREN ändå har beslutit att olycka skall komma över dig.»

22 Now, therefore, lo! Yahweh hath suffered a spirit of falsehood to be put into the mouth of these thy prophets,—but, Yahweh, hath spoken concerning thee—evil.

23 Silloin astui esille Sidkia, Kenaanan poika, löi Miikaa poskelle ja sanoi: Mitä tietä Herran Henki on poistunut minusta puhuakseen sinun kanssasi?

23 Då trädde Sidkia, Kenaanas son, fram och gav Mika ett slag på kinden och sade: »På vilken väg har då HERRENS Ande gått bort ifrån mig för att tala med dig?»

23 Then drew near Zedekiah son of Chenaanah, and smote Micaiah upon the cheek,—and said, Which then is the way the spirit of Yahweh passed from me, to speak with thee?

24 Miika vastasi: Sen saat nähdä sinä päivänä, jona kuljet huoneesta huoneeseen piiloutuaksesi.

24 Mika svarade: »Du skall få se det på den dag då du nödgas springa från kammare till kammare för att gömma dig.»

24 Then said Micaiah, Lo! thou shalt see, on that day when thou shalt enter into a chamber within a chamber, to hide thyself.

25 Mutta Israelin kuningas sanoi: Ottakaa Miika ja viekää hänet takaisin Aamonin, kaupungin päällikön, ja Jooaan, kuninkaan pojan, luo.

25 Men Israels konung sade: »Tagen Mika och fören honom tillbaka till Amon, hövitsmannen i staden, och till Joas, konungasonen.

25 Then said the king of Israel, Take ye Micaiah, and carry him back unto Amon ruler of the city, and unto Joash son of the king;

26 Ja sanokaa: 'Näin sanoo kuningas: Pankaa tämä

26 Och sägen: Så säger konungen: Sätten denne i

26 and ye shall say, Thus, saith the king, Put ye this

vankilaan ja elättäkää häntä vaivaisella vedellä ja leivällä, kunnes minä palaan voittajana takaisin.'

27 Miika vastasi: Jos sinä palaat voittajana takaisin, niin ei Herra ole puhunut minun kauttani. Ja hän sanoi vielä: Kuulkaa tämä, kaikki kansat.

28 Niin Israelin kuningas ja Joosafat, Juudan kuningas, menivät Gileadin Raamotiin.

29 Ja Israelin kuningas sanoi Joosafatille: Täytyypä pukeutua tuntemattomaksi, kun käy taisteluun; mutta ole sinä omissa vaatteissasi. Ja Israelin kuningas pukeutui tuntemattomaksi ja kävi taisteluun.
30 Mutta Aramin kuningas oli käskenyt sotavaunujensa päälliköitä sanoen: Älkää ryhtykö taisteluun kenenkään muun kanssa, olkoon alempi tai ylempi, kuin ainoastaan Israelin kuninkaan kanssa.
31 Kun sotavaunujen päälliköt näkivät Joosafatin, ajattelivat he: Tuo on Israelin kuningas, ja ympäröivät hänet hyökätäkseen hänen kimppuunsa. Silloin Joosafat huusi, ja Herra auttoi häntä, ja Jumala houkutteli heidät pois hänestä.

32 Kun sotavaunujen päälliköt näkivät, ettei se ollutkaan Israelin kuningas, vetäytyivät he hänestä pois.

33 Mutta eräs mies, joka oli

fängelse och bespisen honom med fångkost, till dess jag kommer välbehållen tillbaka.»

27 Mika svarade: »Om du kommer välbehållen tillbaka, så har HERREN icke talat genom mig.» Och han sade ytterligare: »Hören detta, I folk, allasammans.»
28 Så drog nu Israels konung jämte Josafat, Juda konung, upp till Ramot i Gilead.
29 Och Israels konung sade till Josafat: »Jag vill förkläda mig, när jag drager ut i striden, men du må vara klädd i dina egna kläder.» Så förklädde sig Israels konung, när de drogo ut i striden.
30 Men konungen i Aram hade bjudit och sagt till sina vagnshövitsmän: »I skolen icke giva eder i strid med någon, vare sig liten eller stor, utom med Israels konung allena.»
31 När då hövitsmannen över vagnarna fingo se Josafat, tänkte de: »Detta är Israels konung», och omringade honom därför, i avsikt att anfalla honom. Då gav Josafat upp ett rop, och HERREN hjälpte honom, Gud vände dem bort ifrån honom.
32 Så snart nämligen hövitsmännen över vagnarna märkte att det icke var Israels konung, vände de om och läto honom vara.
33 Men en man som

one into the prison,—and feed him with the bread of oppression, and with the water of oppression, until I return in peace.
27 Then said Micaiah, If thou do, at all return, in peace, Yahweh hath not spoken by me. And he said, Hear! ye peoples, all!

28 Then went up the king of Israel, and Jehoshaphat king of Judah, against Ramothgilead.
29 And the king of Israel said unto Jehoshaphat, [I am about] to disguise myself, and enter into the battle, but, thou, put on thy robes. So the king of Israel disguised himself, and entered into the battle.
30 Now, the king of Syria, had commanded the captains of chariots which he had, saying, Ye shall not fight, with small [or] with great,—save with the king of Israel, alone.
31 So it came to pass, when the chariot-captains saw Jehoshaphat, that, they, said, The king of Israel, it is. And they compassed him about, to fight,—but Jehoshaphat made outcry, and, Yahweh, helped him, yea God allured them away from him.
32 And so it came to pass, when the chariot-captains saw that it was not the king of Israel, that they turned back from pursuing him;
33 but, a certain man,

jännittänyt jousensa ja ampui umpimähkään, satutti Israelin kuningasta vyöpanssarin ja rintahaarniskan väliin. Niin tämä sanoi vaunujensa ohjaajalle: Käännä vaunut ja vie minut pois sotarinnasta, sillä minä olen haavoittunut.

spände sin båge och sköt på måfå träffade Israels konung i en fog på rustningen. Då sade denne till sin körsven: »Sväng om vagnen och för mig ut ur hären, ty jag är sårad.»

drawing a bow in his innocence, smote the king of Israel between the shoulder–joints and the coat of mail,—wherefore he said to the charioteer, Turn thy hand, and convey me out of the host, for I am sore wounded.

34 Mutta kun taistelu sinä päivänä yltyi yltymistään, jäi Israelin kuningas seisomaan vaunuihinsa, päin aramilaisia, iltaan asti; auringonlaskun aikaan hän kuoli.

34 Och striden blev på den dagen allt häftigare, och Israels konung höll sig ända till aftonen upprätt i sin vagn, vänd mot araméerna; men vid den tid då solen gick ned gav han upp andan.

34 But the battle increased on that day, and, the king of Israel, was propping himself up in the chariot before the Syrians, until evening,—and died at the time of the going in of the sun.

19 luku

1 Mutta Joosafat, Juudan kuningas, palasi onnellisesti takaisin kotiinsa Jerusalemiin.

1 Men Josafat, Juda konung, vände välbehållen hem igen till Jerusalem.

1 And Jehoshaphat the king of Judah returned unto his own house in peace, to Jerusalem.

2 Silloin Jeehu, Hananin poika, näkijä, meni kuningas Joosafatia vastaan ja sanoi hänelle: Oliko sinun autettava jumalatonta, ja rakastatko sinä niitä, jotka vihaavat Herraa? Sentähden on sinun päälläsi Herran viha.

2 Då gick siaren Jehu, Hananis son, ut mot konung Josafat och sade till honom: »Skall man då hjälpa den ogudaktige? Skall du då älska dem som hata HERREN? För vad du har gjort vilar nu HERRENS förtörnelse över dig.

2 And there came out to meet him, Jehu son of Hanani, the seer, who said unto King Jehoshaphat, Unto the lawless, was it [right] to give help? and, on them who hate Yahweh, to bestow thy love? For this cause, therefore, is there wrath against thee, from before Yahweh;

3 Kuitenkin on sinussa löydetty myös hyvää, sillä sinä olet hävittänyt aserat maasta ja kiinnittänyt sydämesi Jumalan etsimiseen.

3 Dock har något gott blivit funnet hos dig, ty du har utrotat Aserorna ur landet och har vänt ditt hjärta till att söka Gud.»

3 howbeit, good things, are found with thee,–for that thou hast consumed the Sacred Stems out of the land, and hast fixed thy heart to seek God.

4 Niin Joosafat jäi Jerusalemiin. Sitten hän meni jälleen kansan keskeen, Beersebasta lähtien aina Efraimin vuoristoon saakka,

4 Och Josafat stannade nu i Jerusalem, men sedan drog han åter ut bland folket, ifrån Beer-Seba ända till Efraims bergsbygd, och

4 So Jehoshaphat dwelt in Jerusalem,—and he again went forth among the people, from Beersheba as far as the hill country of

ja palautti heidät takaisin Herran, heidän isiensä Jumalan, tykö.
5 Ja hän asetti tuomareita maahan, kaikkiin Juudan varustettuihin kaupunkeihin, kaupunki kaupungilta.
6 Ja hän sanoi tuomareille: Katsokaa, mitä teette, sillä te ette ole tekemässä ihmisten tuomioita, vaan Herran tuomioita, ja hän on teidän kanssanne, kun te tuomitsette.
7 Hallitkoon siis teitä Herran pelko. Ottakaa vaari siitä, mitä teette, sillä Herrassa, meidän Jumalassamme, ei ole vääryyttä eikä puolueellisuutta, eikä hän ota lahjuksia.

8 Myöskin Jerusalemiin Joosafat asetti leeviläisiä, pappeja ja Israelin perhekunta-päämiehiä jakamaan Herran oikeutta ja ratkaisemaan riita-asioita. Ja he palasivat Jerusalemiin.

9 Ja hän käski heitä sanoen: Tehkää Herraa peljäten, uskollisesti ja ehyellä sydämellä näin:

10 Jokaisessa riita-asiassa, minkä veljenne, jotka asuvat kaupungeissansa, tuovat teidän eteenne, koskipa se murhaa tai lakia, käskyä, säädöksiä tai oikeuksia, varoittakaa heitä, etteivät saattaisi itseänsä vikapäiksi Herran edessä ja ettei viha kohtaisi teitä ja teidän

förde dem tillbaka till HERREN, deras fäders Gud.

5 Och han anställde domare i landet, i alla Juda befästa städer, särskilda för var stad.
6 Och han sade till dessa domare: »Sen till, vad I gören; ty I dömen icke människodom, utan HERRENS dom, och han är närvarande, så ofta I dömen.
7 Låten alltså nu fruktan för HERREN vara över eder. Given akt på vad I gören; ty hos HERREN, vår Gud, finnes ingen orätt, och han har icke anseende till personen, ej heller tager han mutor.»
8 Också i Jerusalem hade Josafat anställt några av leviterna och prästerna och några av huvudmännen för Israels familjer till att döma HERRENS dom och avgöra rättstvister. När de sedan vände tillbaka till Jerusalem,

9 bjöd han dem och sade: »Så skolen I göra i HERRENS fruktan, redligt och med hängivet hjärta.

10 Och så ofta någon rättssak drages inför eder av edra bröder, som bo i sina städer, det må gälla dom i en blodssak eller eljest tillämpning av lag och bud, stadgar och rätter, då skolen I varna dem, så att de icke ådraga sig skuld inför HERREN, varigenom

Ephraim, and brought them back unto Yahweh, the God of their fathers.
5 And he stationed judges in the land, throughout all the fortified cities of Judah, city by city;
6 and said unto the judges, See what, ye, are doing, inasmuch as, not for man, must ye judge, but for Yahweh,—who will be with you, in the word of justice.

7 Now, therefore, let the dread of Yahweh be upon you,—observe and do, for there is, with Yahweh our God, neither perversity nor respect of persons nor the taking of bribes.

8 And, even in Jerusalem, did Jehoshaphat station some of the Levites and the priests, and of the ancestral chiefs of Israel, to pronounce the just sentence of Yahweh, and to settle disputes,—when they returned to Jerusalem.
9 And he laid charge upon them, saying,—Thus, shall ye act, in the fear of Yahweh, faithfully and with an undivided heart.
10 Any dispute that shall come in unto you from among your brethren who are dwelling in their cities, between blood and blood, between law and commandment and statutes and regulations, then shall ye warn them, that they may not become guilty

veljiänne. Näin tehkää, ettette tulisi vikapäiksi.

förtörnelse kommer över eder och edra bröder. Så skolen I göra, för att I icke mån ådraga eder skuld.

against Yahweh, and so wrath come upon you and upon your brethren,—Thus, shall ye act, and not incur guilt.

11 Ja katso, ylimmäinen pappi Amarja olkoon teillä esimiehenä kaikissa Herran asioissa ja Sebadja, Ismaelin poika, Juudan heimoruhtinas, kaikissa kuninkaan asioissa, ja olkoot leeviläiset teillä virkamiehinä. Olkaa lujat ja ryhtykää työhön; ja Herra olkoon sen kanssa, joka hyvä on.

11 Och se, översteprästen Amarja skall vara eder förman i alla HERRENS saker, och Sebadja, Ismaels son, fursten för Juda hus, i alla konungens saker; och leviterna skola vara tillsyningsmän under eder. Varen nu ståndaktiga i vad I gören, och HERREN skall vara med den som är god.»

11 And lo! Amariah the chief priest, is over you as to every matter of Yahweh, and Zebadiah son of Ishmael the chief ruler for the house of Judah, as to every matter of the king, and, as officers, the Levites are before you,—Be strong and act, and Yahweh be with the good!

20 luku

1 Senjälkeen tulivat mooabilaiset ja ammonilaiset, ja heidän kanssaan myös muita paitsi ammonilaisia, sotimaan Joosafatia vastaan.

1 Därefter kommo Moabs barn och Ammons barn och med dem en del av ammoniterna för att strida mot Josafat.

1 And it came to pass, after this, that the sons of Moab and the sons of Ammon, and, with them, some of the Meunim, came against Jehoshaphat, to battle.

2 Niin tultiin ilmoittamaan tästä Joosafatille: Suuri joukko tulee sinua vastaan meren toiselta puolelta, Aramista, ja katso, he ovat jo Hasason-Taamarissa; se on Een-Gedissä.

2 Och man kom och berättade detta för Josafat och sade: »En stor hop kommer mot dig från landet på andra sidan havet, från Aram, och de äro redan i Hasason-Tamar (det är En-Gedi).»

2 And there came [some] and told Jehoshaphat, saying, There is coming against thee, a great multitude from beyond the sea, from Syria,—and lo! they are in Hazazon–tamar, the same, is Engedi.

3 Silloin Joosafat peljästyi ja kääntyi kysymään Herralta ja kuulutti paaston koko Juudaan.

3 Då blev Josafat förskräckt och vände sin håg till att söka HERREN; och han lät lysa ut en fasta över hela Juda.

3 And Jehoshaphat was afraid, and set his face to seek unto Yahweh,—and proclaimed a fast for all Judah.

4 Niin Juuda kokoontui etsimään apua Herralta; myös kaikista Juudan kaupungeista tultiin etsimään Herraa.

4 Och Juda församlade sig för att söka hjälp hos HERREN; ja, från alla Juda städer kom man för att söka HERREN.

4 And Judah gathered themselves together, to enquire of Yahweh,—even, out of all the cities of Judah, came they in, to seek Yahweh.

5 Ja Joosafat astui esiin

5 Och Josafat trädde upp i

5 And Jehoshaphat stood,

Juudan ja Jerusalemin seurakunnassa, Herran temppelissä, uuden esipihan edessä

6 ja sanoi: Herra, meidän isiemme Jumala, sinä olet Jumala taivaassa, ja sinä hallitset kaikkia pakanakansain valtakuntia. Sinun kädessäsi on voima ja väkevyys, eikä kukaan kestä sinun edessäsi.

7 Sinä, meidän Jumalamme, karkoitit tämän maan asukkaat kansasi Israelin tieltä ja annoit sen ystäväsi Aabrahamin jälkeläisille ikuisiksi ajoiksi.

8 He asettuivat tänne ja rakensivat täällä sinulle, sinun nimellesi, pyhäkön sanoen:

9 'Jos meitä kohtaa joku onnettomuus, miekka, rangaistustuomio, rutto tai nälänhätä, niin me astumme tämän temppelin eteen ja sinun eteesi, sillä sinun nimesi on tässä temppelissä; ja me huudamme sinua hädässämme, ja sinä kuulet ja autat.'

10 Ja katso, siinä ovat nyt ammonilaiset ja mooabilaiset ja Seirin vuoristolaiset, joiden alueen kautta sinä et antanut israelilaisten kulkea, kun he tulivat Egyptin maasta, vaan nämä kääntyivät heistä pois eivätkä tuhonneet heitä.

Juda mäns och Jerusalems församling i HERRENS hus, framför den nya förgården,

6 och sade: »HERRE, våra fäders Gud, är icke du Gud i himmelen och den som råder över alla hednafolkens riken? I din hand är kraft och makt; och ingen finnes, som kan stå dig emot.

7 Var det icke du, vår Gud, som fördrev detta lands inbyggare för ditt folk Israel och gav det åt Abrahams, din väns, säd för evig tid?

8 De fingo bo där, och de byggde dig där en helgedom åt ditt namn, i det de sade:

9 'Om något ont kommer över oss, svärd, straffdom eller pest eller hungersnöd, så vilja vi träda upp inför detta hus och inför dig, ty ditt namn är i detta hus; och vi vilja ropa till dig i vår nöd, och du skall då höra och hjälpa.'

10 Se därför nu huru Ammons barn och Moab och folket i Seirs bergsbygd -- genom vilkas område du icke tillstadde Israel att gå, när de kommo från Egyptens land, varför de ock togo en omväg bort ifrån dem och icke förgjorde dem --

in the convocation of Judah and Jerusalem in the house of Yahweh,—before the new court;

6 and said, O Yahweh, God of our fathers, art not, thou, God in the heavens? and art, thou, not ruling throughout all the kingdoms of the nations? and, in thy hand, [are there not] strength and might? and is there any who, against thee, can stand?

7 Art not, thou, our God, who didst dispossess the inhabitants of this land, from before thy people Israel,—and didst give it unto the seed of Abraham who loved thee, unto times age-abiding?

8 and they have dwelt therein,—and have built for thee therein, a sanctuary for thy Name, saying:

9 If there come upon us calamity, the sword of judgment or pestilence or famine, we will stand before this house and before thee, for, thy Name, is in this house,—that we may make outcry unto thee out of our distress, that thou mayest hear and save.

10 Now, therefore, lo! the sons of Ammon and Moab and Mount Seir, whom thou didst not suffer Israel to invade, when they came out of the land of Egypt,—but they turned away from them and destroyed them not,

11 Katso, nyt he kostavat sen meille: he tulevat karkoittamaan meitä maasta, joka on sinun omasi ja jonka sinä olet antanut meidän omaksemme.

11 se huru dessa nu vedergälla oss, i det att de komma för att förjaga oss ur det land som är din besittning, och som du har givit oss till besittning.

11 yea lo! they, are requiting us,—by coming to drive us out, from thy possession, which thou didst cause us to possess.

12 Meidän Jumalamme, etkö tuomitse heitä? Sillä me emme mahda mitään tätä suurta joukkoa vastaan, joka hyökkää meidän kimppuumme, emmekä itse tiedä mitä tehdä, vaan sinuun meidän silmämme katsovat.

12 Du, vår Gud, skall du icke hålla dom över dem? Ty vi förmå intet mot denna stora hop som kommer emot oss, och själva veta vi icke vad vi skola göra, utan till dig se våra ögon.»

12 O our God, wilt thou not bring judgment upon them, seeing that there is, in us, no strength, before this great multitude, that is coming against us,—we, therefore, know not what we shall do, but, unto thee, are our eyes.

13 Kaikki Juudan miehet seisoivat siinä Herran edessä pikkulapsineen, vaimoineen ja poikineen.

13 Och hela Juda stod där inför HERREN med sina späda barn, sina hustrur och söner.

13 And, all Judah, were standing before Yahweh,—also their little ones, their wives and their children.

14 Ja Herran Henki tuli seurakunnan keskellä Jahasieliin, Sakarjan poikaan, joka oli Benajan poika, joka Jegielin poika, joka Mattanjan poika, leeviläisen, joka oli Aasafin jälkeläisiä,

14 Då kom HERRENS Ande mitt i församlingen över Jahasiel, son till Sakarja, son till Benaja, son till Jegiel, son till Mattanja, en levit, av Asafs söner,

14 Now, as for Jahaziel son of Zechariah son of Benaiah son of Jeiel son of Mattaniah a Levite, of the sons of Asaph, there came upon him the spirit of Yahweh, in the midst of the convocation:

15 ja hän sanoi: Kuunnelkaa, kaikki te Juudan miehet ja Jerusalemin asukkaat ja sinä kuningas Joosafat. Näin sanoo teille Herra: Älkää peljätkö älkääkä arkailko tätä suurta joukkoa, sillä sota ei ole teidän, vaan Jumalan.

15 och han sade: »Akten härpå, alla I av Juda, och I Jerusalems invånare, och du konung Josafat. Så säger HERREN till eder: Frukten icke och varen icke förfärade för denna stora hop, ty striden är icke eder, utan Guds.

15 and he said, Give ye heed, all Judah and ye inhabitants of Jerusalem, and King Jehoshaphat! Thus, saith Yahweh unto you. As for you, do not fear nor be dismayed, by reason of this great multitude, for, not yours, is the battle, but, God's.

16 Menkää huomenna heitä vastaan. Katso, he nousevat silloin Siisin solaa pitkin, ja te kohtaatte heidät laakson päässä, itäänpäin Jeruelin erämaasta.

16 Dragen i morgon ned mot dem. De draga då upp på Hassishöjden, och I skolen träffa dem vid andan av dalen, framför Jeruels öken.

16 Tomorrow, go ye down against them, for lo! there they are coming up by the ascent of Ziz,—and ye shall find them at the end of the ravine, facing the wilderness of Jeruel.

17 Mutta silloin ei ole teidän asianne taistella. Astukaa

17 Men därvid bliver det icke eder sak att strida. I

17 It is not, for you, to fight in this matter,—take

esiin, seisokaa ja katsokaa, kuinka Herra pelastaa teidät, Juuda ja Jerusalem. Älkää peljätkö älkääkä arkailko; menkää huomenna heitä vastaan, ja Herra on oleva teidän kanssanne.

18 Silloin Joosafat kumartui kasvoillensa maahan, ja kaikki Juudan miehet ja Jerusalemin asukkaat lankesivat Herran eteen, rukoilemaan Herraa.

19 Ja ne leeviläiset, jotka olivat Kehatin ja Koorahin jälkeläisiä, nousivat ylistämään Herraa, Israelin Jumalaa, ylen korkealla äänellä.

20 Mutta varhain seuraavana aamuna he menivät Tekoan erämaahan. Ja heidän lähtiessänsä Joosafat astui esiin ja sanoi: Kuulkaa minua, te Juudan ja Jerusalemin asukkaat. Uskokaa Herraan, Jumalaanne, niin te olette hyvässä turvassa, ja uskokaa hänen profeettojansa, niin te menestytte.
21 Ja neuvoteltuaan kansan kanssa hän asetti veisaajat veisaamaan Herralle ylistysvirsiä pyhässä kaunistuksessa ja kulkemaan aseväen edellä sanoen: Kiittäkää Herraa, sillä hänen armonsa pysyy iankaikkisesti.

22 Ja juuri kun he aloittivat

skolen allenast träda fram och stå stilla och se på, huru HERREN frälsar eder, I av Juda och Jerusalem. Frukten icke och varen icke förfärade. Dragen i morgon ut mot dem, och HERREN skall vara med eder.»
18 Då böjde Josafat sig ned med ansiktet mot jorden, och alla Juda män och Jerusalems invånare föllo ned för HERREN och tillbådo HERREN.

19 Och de av leviterna, som tillhörde kehatiternas och koraiternas barn, stodo upp och lovade HERREN, Israels Gud, med hög och stark röst.

20 Men bittida följande morgon drogo de ut till Tekoas öken. Och när de drogo ut, trädde Josafat fram och sade: »Hören mig, I av Juda och I Jerusalems invånare. Haven tro på HERREN, eder Gud, så skolen I hava ro. Och tron på hans profeter, så skolen I bliva lyckosamma.»

21 Och sedan han hade rådfört sig med folket, ställde han upp män som skulle sjunga till HERRENS ära och lova honom i helig skrud, under det att de drogo ut framför den väpnade hären; de skulle sjunga: »Tacken HERREN, ty hans nåd varar evinnerligen.»
22 Och just som de

your station, stand still, and see the salvation of Yahweh with you, O Judah and Jerusalem, do not fear, nor be dismayed, tomorrow, go ye out to meet them, and, Yahweh, will be with you.

18 And Jehoshaphat bowed his head, with his face to the ground,—and, all Judah and the inhabitants of Jerusalem, fell down before Yahweh, prostrating themselves unto Yahweh.
19 And Levites—of the sons of the Kohathites and of the sons of the Korahites, stood up to offer praise unto Yahweh, God of Israel, with an exceedingly loud voice.
20 So they rose early in the morning, and went out to the wilderness of Tekoa,—and, as they went out, Jehoshaphat stood and said, Hear me, O Judah, and ye inhabitants of Jerusalem, Trust ye in Yahweh your God, and ye shall be trusted, Trust ye in his prophets, and ye shall prosper.
21 And, when he had given counsel unto the people, he appointed such as should sing unto Yahweh, and offer praise with holy adorning,—as they should be going forth before the armed men, that they should be saying, O give thanks unto Yahweh, For, age-abiding, is his lovingkindness.
22 And, when they began

riemuhuudon ja ylistysvirren, antoi Herra väijyjiä tulla ammonilaisten, mooabilaisten ja Seirin vuoristolaisten selkään, jotka olivat hyökänneet Juudan kimppuun; ja heidät voitettiin.

23 Sillä ammonilaiset ja mooabilaiset asettuivat Seirin vuoristolaisia vastaan tuhoamaan ja hävittämään heitä; ja kun he olivat lopettaneet Seirin asukkaat, auttoivat he toisiaan toistensa tuhoamisessa.

24 Kun Juudan miehet tulivat paikalle, josta voi tähystää erämaahan, ja kääntyivät joukkoon päin, niin katso, ruumiita makasi maassa, ei kukaan ollut pelastunut.

25 Niin Joosafat väkineen tuli ryöstämään heiltä saalista, ja he löysivät heidän seastaan paljon sekä tavaraa että ruumiita ja kalliita kaluja. Ja he ottivat itsellensä enemmän kuin saivat kannetuksi; he ryöstivät saalista kolme päivää, sillä sitä oli paljon.

26 Neljäntenä päivänä he kokoontuivat Beraka-laaksoon; sillä siellä he kiittivät Herraa. Siitä on sen paikan nimenä Beraka-laakso vielä tänäkin päivänä.

begynte med sången och lovet, lät HERREN ett angrepp ske bakifrån på Ammons barn och Moab och folket ifrån Seirs bergsbygd, dem som hade kommit mot Juda; och de blevo slagna.

23 Och Ammons barn och Moab reste sig mot folket ifrån Seirs bergsbygd och gåvo dem till spillo och förgjorde dem; och när de hade gjort ände på folket ifrån Seir, hjälptes de åt att nedgöra varandra.

24 När sedan Juda män kommo upp på höjden, varifrån man kunde se ut över öknen, och vände sig mot fiendernas hop, fingo de se dessa ligga döda på jorden, och ingen hade undkommit.

25 Och när Josafat begav sig dit med sitt folk för att plundra och taga byte från dem, funno de där en myckenhet av gods och av döda kroppar och av dyrbara ting; och de togo för sig så mycket att de icke kunde bära det. Och de fortsatte plundringen i tre dagar; så stort var bytet.

26 Men på fjärde dagen församlade de sig i Berakadalen; där <spärr>lovade de</spärr> HERREN, och därav fick det stället namnet <spärr>Berakadalen</spärr>, såsom det heter ännu i dag.

to sing and to praise, Yahweh had set liers–in–wait against the sons of Ammon, Moab and Mount Seir, who were coming against Judah, and they were smitten.

23 Then rose up the sons of Ammon and Moab against the inhabitants of Mount Seir, to devote and to destroy,—and when they had made an end of the inhabitants of Seir, they helped to cut off, every man his neighbour.

24 So when, Judah, came near the watch–tower of the wilderness,—they turned towards the multitude, and lo! there they were, dead bodies fallen to the earth, with none to escape.

25 And, when Jehoshaphat and his people came near to plunder the spoil of them, they found among them, in abundance, both riches and dead bodies and precious jewels, and they stripped off for themselves, beyond what they could carry away,—and they were three days plundering the spoil, for great it was.

26 And, on the fourth day, they assembled themselves in the vale of Beracah, for there they blessed Yahweh,––on this account, was the name of that place called The Vale of Beracah—unto this day.

27 Senjälkeen kaikki Juudan ja Jerusalemin miehet, ja Joosafat heidän etunenässään, kääntyivät iloiten paluumatkalle Jerusalemiin, sillä Herra oli antanut heille ilon heidän vihollisistaan.
28 Ja he tulivat soittaen harpuilla, kanteleilla ja torvilla Jerusalemiin, Herran temppeliin.

29 Ja Jumalan kauhu valtasi kaikkien maitten valtakunnat, kun he kuulivat Herran sotineen Israelin vihollisia vastaan.

30 Sitten Joosafatin valtakunnalla oli rauha; hänen Jumalansa soi hänen päästä rauhaan joka taholla.
31 Niin hallitsi Joosafat Juudaa. Hän oli kolmenkymmenen viiden vuoden vanha tullessaan kuninkaaksi, ja hän hallitsi Jerusalemissa kaksikymmentä viisi vuotta. Hänen äitinsä oli nimeltään Asuba, Silhin tytär.
32 Ja hän vaelsi isänsä Aasan tietä, siltä poikkeamatta, ja teki sitä, mikä on oikein Herran silmissä.
33 Mutta uhrikukkulat eivät hävinneet, eikä kansa vielä ollut kiinnittänyt sydäntänsä isiensä Jumalaan.

34 Mitä muuta on kerrottavaa Joosafatista, sekä hänen aikaisemmista että myöhemmistä vaiheistaan,

27 Därefter vände alla Judas och Jerusalems män, med Josafat i spetsen, glada tillbaka igen till Jerusalem; ty HERREN hade berett dem glädje genom vad som hade skett med deras fiender.
28 Och de drogo in i Jerusalem med psaltare, harpor och trumpeter och tågade till HERRENS hus.

29 Och en förskräckelse ifrån Gud kom över alla de främmande rikena, när de hörde att HERREN hade stritt mot Israels fiender.

30 Och Josafats rike hade nu ro, ty hans Gud lät honom få lugn på alla sidor.
31 Så regerade Josafat över Juda. han var trettiofem år gammal, när han blev konung, och han regerade tjugufem år i Jerusalem. Hans moder hette Asuba, Silhis dotter.

32 Och han vandrade på sin fader Asas väg, utan att vika av ifrån den; han gjorde nämligen vad rätt var i HERRENS ögon.
33 Dock blevo offerhöjderna icke avskaffade, och ännu hade folket icke vänt sina hjärtan till sina fäders Gud.

34 Vad nu mer är att säga om Josafat, om hans första tid såväl som om hans sista, det finnes upptecknat

27 Then turned every man of Judah and Jerusalem, with, Jehoshaphat, at their head, to go again to Jerusalem with joy,—for Yahweh had caused them to rejoice over their enemies.
28 So they came to Jerusalem, with harps and with lyres, and with trumpets,—unto the house of Yahweh.
29 And it came to pass that, the dread of God, was upon all the kingdoms of the countries,–when they heard, that Yahweh had fought against the enemies of Israel.
30 So the kingdom of Jehoshaphat was quiet,—for his God, gave him rest, round about.
31 Thus Jehoshaphat reigned over Judah,—thirty–five years old, was he when he began to reign, and, twenty–five years, reigned he in Jerusalem, and the, name of his mother, was Azubah, daughter of Shilhi.
32 And he walked in the way of his father Asa, and turned not from it,—doing that which was right, in the eyes of Yahweh.
33 Howbeit, the high places, were not taken away,—for as yet, the people, had not fixed their heart unto the God of their fathers.
34 But, the rest of the story of Jehoshaphat, first and last, lo! there it is written in the story of Jehu

katso, se on kirjoitettuna Jeehun, Hananin pojan, historiassa, joka on otettu Israelin kuningasten kirjaan.

i Jehus, Hananis sons, krönika, som är upptagen i boken om Israels konungar.

son of Hanani, which hath been added to the book of the Kings of Israel.

35 Senjälkeen Joosafat, Juudan kuningas, liittoutui Ahasian, Israelin kuninkaan, kanssa, joka oli jumalaton menoissaan.

35 Men sedan förband sig Josafat, Juda konung, med Ahasja, Israels konung, fastän denne var ogudaktig i sina gärningar;

35 Yet, after this, did Jehoshaphat king of Judah join himself with Ahaziah king of Israel,—he, was lawless in his doings;

36 Hän liittoutui tämän kanssa rakentaakseen laivoja, joiden oli määrä kulkea Tarsiiseen; ja niin he rakensivat laivoja Esjon-Geberissä.

36 han förband sig med honom för att bygga skepp som skulle gå till Tarsis. Och de byggde skepp i Esjon-Geber.

36 and he joined with him, to make ships to go unto Tarshish,—and they made ships in Ezion-geber,

37 Mutta Elieser, Doodavahun poika, Maaresasta, ennusti Joosafatia vastaan sanoen: Koska olet liittoutunut Ahasjan kanssa, on Herra särkevä sinun työsi. Niin laivat rikkoutuivat eivätkä kyenneet menemään Tarsiiseen.

37 Då profeterade Elieser, Dodavahus son, från Maresa, mot Josafat; han sade: »Därför att du har förbundit dig med Ahasja, skall HERREN låta ditt företag bliva om intet.» Och somliga av skeppen ledo skeppsbrott, så att de icke kunde gå till Tarsis.

37 Then prophesied, Eliezer son of Dodavahu of Mareshah, against Jehoshaphat, saying,—Because thou hast joined thyself with Ahaziah, Yahweh hath broken in pieces thy works. So the ships were wrecked, and were not able to go unto Tarshish.

21 luku

1 Sitten Joosafat meni lepoon isiensä tykö, ja hänet haudattiin isiensä viereen Daavidin kaupunkiin. Ja hänen poikansa Jooram tuli kuninkaaksi hänen sijaansa.

1 Och Josafat gick till vila hos sina fäder och blev begraven hos sina fäder i Davids stad. Och hans son Joram blev konung efter honom.

1 And Jehoshaphat slept with his fathers, and was buried with his fathers, in the city of David,—and Jehoram his son reigned in his steed.

2 Ja hänellä oli veljiä: Joosafatin pojat Asarja, Jehiel, Sakarja, Asarjahu, Miikael ja Sefatja. Nämä kaikki olivat Joosafatin, Israelin kuninkaan, poikia.

2 Denne hade bröder, söner till Josafat: Asarja, Jehiel, Sakarja, Asarjahu, Mikael och Sefatja; alla dessa voro söner till Josafat, Israels konung.

2 Now, he, had brethren, sons of Jehoshaphat—Azariah and Jehiel and Zechariah and Azariah, and Michael and Shephatiah,—all these, were sons of Jehoshaphat king of Israel,

3 Ja heidän isänsä oli antanut heille suuria lahjoja, hopeata, kultaa ja kalleuksia, sekä varustettuja kaupunkeja Juudassa; mutta kuninkuuden

3 Och deras fader gav dem stora skänker i silver och guld och dyrbarheter, därtill ock fasta städer i Juda; men konungadömet hade

3 and their father gave them large presents—of silver and of gold and of precious things, with cities of defence, in Judah,—but,

hän oli antanut Jooramille, sillä tämä oli esikoinen.

4 Kun Jooram oli noussut isänsä valtaistuimelle ja vahvistunut, tappoi hän miekalla kaikki veljensä, niin myös muutamia Israelin päämiehiä.

5 Jooram oli kolmenkymmenen kahden vuoden vanha tullessaan kuninkaaksi, ja hän hallitsi Jerusalemissa kahdeksan vuotta.

6 Mutta hän vaelsi Israelin kuningasten tietä, niinkuin Ahabin suku oli tehnyt, sillä hänellä oli puolisona Ahabin tytär; ja niin hän teki sitä, mikä on pahaa Herran silmissä.

7 Mutta Herra ei tahtonut tuhota Daavidin sukua, koska hän oli tehnyt liiton Daavidin kanssa ja koska hän oli luvannut antaa hänelle ja hänen pojillensa lampun ainiaaksi.

8 Hänen aikanaan edomilaiset luopuivat Juudan vallanalaisuudesta ja asettivat itsellensä kuninkaan.

9 Niin Jooram lähti sinne päällikköineen ja kaikkine sotavaunuineen. Ja hän nousi yöllä ja voitti edomilaiset, jotka olivat saartaneet hänet, ja sotavaunujen päälliköt.

10 Niin edomilaiset luopuivat Juudan vallanalaisuudesta vapaiksi, aina tähän päivään

han givit åt Joram, ty denne var den förstfödde.

4 När Joram nu hade övertagit sin faders konungadöme och befäst sig däri, dräpte han alla sina bröder med svärd, så ock några av Israels furstar,

5 Joram var trettiotvå år gammal, är han blev konung, och han regerade åtta år i Jerusalem.

6 Men han vandrade på Israels konungars väg, såsom Ahabs hus hade gjort, ty en dotter till Ahab var hans hustru; han gjorde vad ont var i HERRENS ögon.

7 Dock ville HERREN icke fördärva Davids hus, för det förbunds skull som han hade slutit med David, och enligt sitt löfte, att han skulle låta honom och hans söner hava en lampa för alltid.

8 I hans tid avföll Edom från Juda välde och satte en egen konung över sig.

9 Då drog Joram dit med sina hövitsmän och med alla sina stridsvagnar. Och om natten gjorde han ett anfall på edoméerna, som hade omringat honom, och slog dem och hövitsmännen över deras vagnar.

10 Så avföll Edom från Juda välde, och det har varit skilt därifrån ända till

the kingdom, gave he unto Jehoram, for, he, was the firstborn.

4 But, when Jehoram had arisen over the kingdom of his father, he strengthened himself, and slew all his brethren, with the sword,—moreover also some of the rulers of Israel.

5 Thirty–two years old, was Jehoram when he began to reign,—and, eight years, reigned he in Jerusalem.

6 And he walked in the way of the kings of Israel, like as did the house of Ahab, for, the daughter of Ahab, had he, to wife,—so he wrought wickedness, in the eyes of Yahweh.

7 Howbeit Yahweh was not willing to destroy the house of David, because of the covenant which he had solemnised, unto David,—and as he had promised to give unto him a lamp, and unto his sons, all the days.

8 In his days, revolted the Edomites, from under the hand of Judah,—and set over themselves a king.

9 So Jehoram passed over, with his captains, and all his chariot, with him,–and it came to pass that he rose up by night, and smote the Edomites that were round about unto him, and the chariot–captains.

10 So Edom revolted from under the hand of Judah—unto this day. Then, must

asti. Siihen aikaan luopui hänen vallanalaisuudestaan myös Libna, koska hän oli hyljännyt Herran, isiensä Jumalan.
11 Hänkin teetti uhrikukkuloita Juudan vuoristoon ja saattoi Jerusalemin asukkaat haureuteen ja vietteli Juudan.

12 Mutta profeetta Elialta tuli hänelle tällainen kirjoitus: Näin sanoo Herra, sinun isäsi Daavidin Jumala: Koska et ole vaeltanut isäsi Joosafatin teitä etkä Aasan, Juudan kuninkaan, teitä,

13 vaan olet vaeltanut Israelin kuningasten tietä ja saattanut Juudan ja Jerusalemin asukkaat haureuteen, niinkuin Ahabin suku saattoi heidät haureuteen; ja koska myös olet tappanut veljesi, jotka olivat sinun isäsi perhekuntaa ja paremmat kuin sinä,

14 katso, sentähden Herra rankaisee sinun kansaasi, poikiasi, vaimojasi ja kaikkea, mitä sinulla on, kovalla vitsauksella;
15 ja sinä itse olet sairastava vaikeata tautia, sisusvaivaa, kunnes vuoden, parin kuluttua sisuksesi taudin voimasta tunkeutuvat ulos.
16 Niin Herra herätti Jooramia vastaan filistealaisten hengen ja niiden arabialaisten hengen,

denna dag. Vid samma tid avföll ock Libna från hans välde, därför att han hade övergivit HERREN, sina fäders Gud.
11 Också han uppförde offerhöjder på bergen i Juda och förledde så Jerusalems invånare till trolös avfällighet och förförde Juda.
12 Men en skrivelse kom honom till handa från profeten Elia, så lydande: »Så säger HERREN, din fader Davids Gud: Se, du har icke vandrat på din fader Josafats vägar eller på Asas, Juda konungs, vägar,
13 utan du har vandrat på Israels konungars väg och förlett Juda och Jerusalems invånare till trolös avfällighet, på samma sätt som Ahabs hus förledde till avfällighet; du har också dräpt dina bröder, dem som hörde till din faders hus, och som voro bättre än du.

14 Därför skall HERREN låta en stor hemsökelse drabba ditt folk, så ock dina barn och dina hustrur och allt vad du äger;
15 och själv skall du träffas av svår sjukdom, en sjukdom i dina inälvor, så svår att dina inälvor, efter år och dagar, skola falla ut i följd av sjukdomen.»
16 Och HERREN uppväckte mot Joram filistéernas ande och de arabers som bodde närmast etiopierna;

Libnah needs revolt at the same time, from under his hand,—because he had forsaken Yahweh, the God of his fathers.
11 He too, made high places among the mountains of Judah,—and caused the inhabitants of Jerusalem to be unchaste, and seduced Judah.
12 Then came there unto him, a writing, from Elijah the prophet, saying,—Thus, saith Yahweh, God of David thy father, Because thou hast not walked in the ways of Jehoshaphat thy father, nor in the ways of Asa, king of Judah;
13 but hast walked in the way of the kings of Israel, and hast caused Judah and the inhabitants of Jerusalem to be unchaste, after the unchastities of the house of Ahab,—moreover also, thine own brethren of the house of thy father who were better than thou, hast thou slain,
14 lo! Yahweh, is about to plague, with a great plague, thy people,–and thy children and thy wives, and all thy possessions;
15 also, thyself, with sore diseases, with disease of thy bowels,–until thy bowels shall fall out, by reason of the disease, in a year added to a year.
16 And Yahweh stirred up against Jehoram the spirit of the Philistines, and the Arabians, who were under

jotka asuivat etiopialaisten naapureina,
17 ja he menivät Juudaa vastaan, valloittivat sen ja veivät saaliinaan kaiken tavaran, mitä oli kuninkaan linnassa, niin myöskin hänen poikansa ja vaimonsa, niin ettei hänelle jäänyt muuta poikaa kuin Jooahas, hänen nuorin poikansa.

18 Ja kaiken tämän jälkeen Herra rankaisi häntä parantumattomalla sisusvaivalla.
19 Parin vuoden kuluttua, toisen vuoden lopulla, hänen sisuksensa taudin voimasta tunkeutuivat ulos, ja hän kuoli koviin tuskiin. Mutta hänen kansansa ei polttanut hänen kunniakseen kuolinsuitsutusta, niinkuin oli poltettu hänen isiensä kunniaksi.
20 Hän oli kolmenkymmenen kahden vuoden vanha tullessaan kuninkaaksi, ja hän hallitsi Jerusalemissa kahdeksan vuotta. Ja hän meni pois kenenkään kaipaamatta, ja hänet haudattiin Daavidin kaupunkiin, mutta ei kuningasten hautoihin.

22 luku

1 Jerusalemin asukkaat tekivät Ahasjan, hänen nuorimman poikansa, kuninkaaksi hänen sijaansa; sillä kaikki vanhemmat oli tappanut se rosvojoukko,

17 och de drogo upp mot Juda och bröto in där och förde bort allt gods som fanns i konungens hus, därtill ock hans söner och hustrur, så att han icke hade kvar någon av sina söner förutom Joahas, sin yngste son.

18 Och efter allt detta hemsökte HERREN honom med en obotlig sjukdom i inälvorna.
19 Och efter år och dagar, när två år voro förlidna, föllo hans inälvor ut i följd av sjukdomen, och han dog i svåra plågor; men hans folk anställde ingen förbränning till hans ära, såsom de hade gjort efter hans fäder.

20 Han var trettiotvå år gammal, när han blev konung, och han regerade åtta år i Jerusalem. Och han gick bort utan att bliva saknad, och man begrov honom i Davids stad, men icke i konungagravarna.

1 Och Jerusalems invånare gjorde Ahasja, hans yngste son, till konung efter honom; ty alla de äldre hade blivit dräpta av den rövarskara som med

the direction of the Ethiopians;
17 and they came up against Judah, and forced their way into it, and carried off all the possessions that were found belonging to the house of the king, moreover also his sons and his wives,—so that there was left him never a son, save only Jehoahaz the youngest of his sons.
18 And, after all this, Yahweh plagued him in his bowels with an incurable disease.
19 And it came to pass, in a year beyond a year, even when the end of the days of two years had passed, that his bowels fell out by reason of his disease, so that he died, of, malignant disease,—and his people made him no burning, like the burning of his fathers.
20 Thirty–two years old, was he when he began to reign, and, eight years, reigned he in Jerusalem,—and went his way—unregretted, and, though they buried him in the city of David, yet, not in the sepulchres of the kings.

1 And the inhabitants of Jerusalem made Ahaziah his youngest son king, in his stead, for, all the elder sons, had the band of men slain who came in with the

joka arabialaisten kanssa oli tullut leiriin. Niin tuli Ahasja, Jooramin poika, Juudan kuninkaaksi.

2 Ahasja oli kahdenkymmenen kahden vuoden vanha tullessaan kuninkaaksi, ja hän hallitsi Jerusalemissa vuoden. Hänen äitinsä oli nimeltään Atalja, Omrin tytär.

3 Hänkin vaelsi Ahabin suvun teitä, sillä hänen äitinsä oli häntä neuvomassa jumalattomuuteen.

4 Niin hän teki sitä, mikä on pahaa Herran silmissä, samoinkuin Ahabin suku; sillä he olivat hänen isänsä kuoleman jälkeen hänen neuvonantajiaan, hänen turmioksensa.

5 Heidän neuvostansa hän myös lähti Israelin kuninkaan Jooramin, Ahabin pojan, kanssa taistelemaan Hasaelia, Aramin kuningasta, vastaan Gileadin Raamotiin; mutta aramilaiset haavoittivat Jooramin.

6 Niin hän tuli takaisin Jisreeliin parantuakseen, sillä hänessä oli haavat, jotka häneen oli isketty Raamassa hänen taistellessaan Hasaelia, Aramin kuningasta, vastaan. Ja Juudan kuningas Ahasja, Jooramin poika, tuli Jisreeliin katsomaan Jooramia, Ahabin poikaa, koska tämä oli sairaana.

7 Mutta Jumalalta tuli Ahasjan tuhoksi se, että hän meni Jooramin luo. Sillä sinne tultuaan hän meni

araberna hade kommit till lägret. Så blev då Ahasja, Jorams son, konung i Juda.

2 Fyrtiotvå år gammal var Ahasja, är han blev konung, ock han regerade ett år i Jerusalem. Hans moder hette Atalja, Omris dotter.

3 Också han vandrade på Ahabs hus' vägar, ty hans moder var hans rådgiverska i ogudaktighet.

4 Han gjorde vad ont var i HERRENS ögon likasom Ahabs hus; ty därifrån tog han, efter sin faders död, sina rådgivare, till sitt eget fördärv.

5 Det var ock deras råd han följde, när han drog åstad med Joram, Ahabs son, Israels konung, och stridde mot Hasael, konungen i Aram, vid Ramot i Gilead. Men Joram blev sårad av araméerna.

6 Då vände han tillbaka, för att i Jisreel låta hela sig från de sår som han hade fått vid Rama, i striden mot Hasael, konungen i Aram. Och Asarja, Jorams son, Juda konung, for ned för att besöka Joram, Ahabs son, i Jisreel, eftersom denne låg sjuk.

7 Men till Ahasjas fördärv var det av Gud bestämt att han skulle komma till Joram. Ty när han hade

Arabians into the camp,—so Ahaziah son of Jehoram king of Judah reigned.

2 Forty-two years old, was Ahaziah when he began to reign, and, one year, reigned he in Jerusalem,—and, the name of his mother, was Athaliah, daughter of Omri.

3 He too, walked in the ways of the house of Ahab,—for, his mother, became his counselor, to work lawlessness.

4 Wherefore he did the thing that was wicked in the eyes of Yahweh, like the house of Ahab,—for, they, became his counselors, after the death of his father, to his destruction.

5 Even in their counsel, he walked, and went with Jehoram son of Ahab king of Israel, to war against Hazael king of Syria, in Ramoth-gilead,—and the Syrians smote Joram.

6 And he returned to be healed in Jezreel, because of the wounds wherewith they smote him in Ramah, when he fought with Hazael, king of Syria,—and, Azariah son of Jehoram king of Judah, went down to see Jehoram son of Ahab in Jezreel, because, sick, was he!

7 But, from God, came the downfall of Azariah, through his coming to Joram,—and because, through his

Jooramin kanssa Jeehua, Nimsin poikaa, vastaan, jonka Herra oli voidellut hävittämään Ahabin sukua.

8 Ja kun Jeehu oli toimeenpanemassa Ahabin suvun tuomiota, tapasi hän Juudan ruhtinaat ja Ahasjan veljenpojat, jotka palvelivat Ahasjaa, ja tappoi heidät.

9 Sitten hän etsi Ahasjaa; ja tämä saatiin kiinni Samariassa, jossa hän piileskeli. Niin hänet vietiin Jeehun eteen ja surmattiin. Ja he hautasivat hänet, sillä he sanoivat: Hän on Joosafatin poika, hänen, joka kaikesta sydämestänsä etsi Herraa. Eikä Ahasjan perheessä ollut ketään, joka olisi kyennyt hallitsemaan.

10 Kun Atalja, Ahasjan äiti, näki, että hänen poikansa oli kuollut, nousi hän ja tuhosi koko Juudan heimon kuningassuvun.

11 Mutta kuninkaan tytär Joosabat otti surmattavain kuninkaan poikien joukosta salaa Ahasjan pojan Jooaan ja pani hänet imettäjineen makuuhuoneeseen. Näin pappi Joojadan vaimo Joosabat, joka oli kuningas Jooramin tytär ja Ahasjan sisar, sai hänet kätketyksi Ataljalta, niin ettei tämä voinut häntä surmauttaa.

kommit dit, for han med Joram för att möta Jehu, Nimsis son, som HERREN hade smort till att utrota Ahabs hus.
8 Så hände sig att Jehu, när han utförde straffdomen över Ahabs hus, träffade på de Juda furstar och de brorsöner till Ahasja, som voro i Ahasjas tjänst, och dräpte dem.

9 Sedan sökte han efter Ahasja; och man grep denne, där han höll sig gömd i Samaria, och förde honom till Jehu och dödade honom. Men därefter begrovo de honom, ty de sade: »Han var dock son till Josafat, som sökte HERREN av allt sitt hjärta.» Och av Ahasjas hus fanns sedan ingen dom förmådde övertaga konungadömet.
10 När nu Atalja, Ahasjas moder, förnam att hennes son var död, stod hon upp och förgjorde hela konungasläkten i Juda hus.

11 Men just när konungabarnen skulle dödas, tog konungadottern Josabeat Joas, Ahasjas son, och skaffade honom hemligen undan, i det att han förde honom jämte hans amma in i sovkammaren; där höll Josabeat, konung Jorams dotter, prästen Jojadas hustru -- som ju ock var Ahasjas syster -- honom dold för Atalja, så att

coming, he went out with Jehoram against Jehu son of Nimshi, whom Yahweh had anointed to cut off the house of Ahab.
8 And so it came to pass, when Jehu was executing judgment upon the house of Ahab,—and found the rulers of Judah and the sons of the brethren of Ahaziah ministering to Ahaziah, that he slew them.
9 And he sought Ahaziah, and they captured him, he, having hid himself in Samaria, and they brought him unto Jehu, and he put him to death, and they buried him, because, said they, he is, the son of Jehoshaphat, who sought Yahweh with all his heart,—and, no one of the house of Ahaziah, had ability for the kingdom.
10 But, when, Athaliah mother of Ahaziah, saw that her son was dead, she rose up and destroyed all the seed royal of the house of Judah.
11 But Jehoshabeath, daughter of the king, took Joash son of Ahaziah, and stole him from among the sons of the king who were being slain, and put him and his nurse in a bedchamber,—so Jehoshabeath daughter of King Jehoram—wife of Jehoiada the priest, for, she, was the sister of Ahaziah—hid him from the face of Athaliah so that she

denna icke fick döda honom.

slew him not.

12 Sitten poika oli heidän luonaan Jumalan temppeliin piilotettuna kuusi vuotta, Ataljan hallitessa maata.

12 Sedan var han hos dem i Guds hus, där han förblev gömd i sex år, medan Atalja regerade i landet.

12 And it came to pass that he was with them, in the house of God, hidden six years,–while, Athaliah, was reigning over the land.

23 luku

1 Mutta seitsemäntenä vuotena Joojada rohkaisi mielensä ja liittoutui sadanpäämiesten Asarjan, Jerohamin pojan, Ismaelin, Joohananin pojan, Asarjan, Oobedin pojan, Maasejan, Adajan pojan, ja Elisafatin, Sikrin pojan, kanssa.

1 Men i det sjunde året tog Jojada mod till sig och förband sig med underhövitsmännen Asarja, Jerohams son, Ismael, Johanans son, Asarja, Obeds son, Maaseja, Adajas son, och Elisafat, Sikris son.

1 And, in the seventh year, Jehoiada strengthened himself, and took the rulers of hundreds—even Azariah son of Jeroham, and Ishmael son of Jehohanan, and Azariah son of Obed, and Maaseiah son of Adaiah and Elishaphat son of Zichri—unto himself, in covenant.

2 Nämä kiertelivät Juudassa ja kokosivat leeviläiset kaikista Juudan kaupungeista sekä Israelin perhekunta-päämiehet; ja he tulivat Jerusalemiin.

2 Dessa foro därefter omkring i Juda och församlade leviterna ur alla Juda städer, så ock huvudmännen för Israels familjer. Och när de kommo till Jerusalem,

2 And they went round throughout Judah, and gathered together the Levites out of all the cities of Judah, and the ancestral chiefs of Israel,—and they came into Jerusalem.

3 Ja koko seurakunta teki Jumalan temppelissä liiton kuninkaan kanssa. Joojada sanoi heille: Katso, kuninkaan poika on tuleva kuninkaaksi, niinkuin Herra on puhunut Daavidin pojista.

3 Slöt hela församlingen i Guds hus ett förbund med konungen. Och Jojada sade till dem: »Konungens son skall nu vara konung, såsom HERREN har talat angående Davids söner.

3 And all the convocation solemnised a covenant in the house of God, with the king,—and he said to them, Lo! the king's son must reign, as spake Yahweh concerning the sons of David.

4 Tehkää näin: Kolmas osa teistä, papeista ja leeviläisistä, joiden on mentävä vartionpitoon sapattina, olkoon ovenvartijoina kynnyksillä,

4 Detta är alltså vad I skolen göra: en tredjedel av eder, nämligen de präster och leviter som hava att inträda i vakthållningen på sabbaten, skall stå på vakt vid trösklarna

4 This, is the thing that ye shall do,—A third of you entering on the sabbath, both of the priests and of the Levites, as doorkeepers of the porch;

5 kolmas osa miehittäköön kuninkaan linnan ja kolmas osa Jesod-portin, ja koko

5 och en tredjedel vid konungshuset och en tredjedel vid Jesodporten;

5 and a third, being in the house of the king, and a third, at the foundation

kansa Herran temppelin esikartanot.

6 Älköön kukaan muu kuin papit ja palvelusta tekevät leeviläiset menkö Herran temppeliin. He saavat mennä sisään, sillä he ovat pyhät, mutta kaikki muu kansa noudattakoon Herran määräystä.
7 Leeviläiset asettukoot kuninkaan ympärille, kullakin ase kädessä; ja joka tunkeutuu temppeliin, se surmattakoon. Näin olkaa kuninkaan luona, menköön hän ulos tai sisään.

8 Leeviläiset ja koko Juuda tekivät kaiken, mitä pappi Joojada oli käskenyt heidän tehdä. Kukin heistä otti miehensä, sekä ne, joiden oli mentävä vartionpitoon sapattina, että ne, jotka pääsivät vartionpidosta sapattina, sillä pappi Joojada ei ollut vapauttanut osastoja palveluksesta.
9 Ja pappi Joojada antoi sadanpäämiehille keihäät, kilvet ja varustukset, jotka olivat olleet kuningas Daavidin omat ja olivat Jumalan temppelissä.

10 Ja hän asetti koko kansan, kullakin peitsi kädessä, temppelin eteläsivulta aina sen pohjoissivulle saakka, päin alttaria ja temppeliä, kuninkaan ympärille.

och allt folket skall vara på förgårdarna till HERRENS hus.
6 Dock må ingen annan än prästerna och de tjänstgörande leviterna gå in i HERRENS hus; dessa må gå in, ty de äro heliga.
Men allt det övriga folket skall iakttaga vad HERREN har bjudit dem iakttaga.
7 Och leviterna skola ställa sig runt omkring konungen, var och en med sina vapen i handen; och om någon vill tränga sig in i huset, skall han dödas. Och I skolen följa konungen, vare sig han går in eller ut.»

8 Leviterna och hela Juda gjorde allt vad prästen Jojada hade bjudit dem, var och en av dem tog sina män, både de som skulle inträda i vakthållningen på sabbaten och de som skulle avgå därifrån på sabbaten, ty prästen Jojada lät ingen avdelning vara fri ifrån tjänstgöring.
9 Och prästen Jojada gav åt underhövitsmännen de spjut och de sköldar av olika slag, som hade tillhört konung David, och som funnos i Guds hus.

10 Och han ställde upp allt folket, var och en med sitt vapen i handen, från husets södra sida till husets norra sida, mot altaret och mot huset, runt omkring konungen.

gate,—and all the people, being in the courts of the house of Yahweh,
6 then let no one enter the house of Yahweh, save only the priests, and they who are in attendance of the Levites, they, may enter, for, holy, they are,–but, all the people, shall keep the watch of Yahweh.
7 So shall the Levites encompass the king round about, every man with his weapons in his hand, and, he that entereth into the house, shall be put to death. Thus be ye with the king, when he cometh in and when he goeth out.
8 So the Levites and all Judah did according to all that Jehoiada the priest commanded, and they took every man his men, who were coming in on the sabbath, with them who were going out on the sabbath,—for Jehoiada the priest dismissed not the courses.
9 And Jehoiada the priest gave unto the captains of hundreds, the spears and the bucklers and the shields, which belonged to King David,—which were in the house of God.
10 And be caused all the people to stand, even every man with his weapon in his hand, from the right corner of the house as far as the left corner of the house, by the altar and the house,—near the king round about.

11 Sitten he toivat kuninkaan pojan esille, panivat hänen päähänsä kruunun ja antoivat hänelle lain kirjan ja tekivät hänet kuninkaaksi. Ja Joojada ja hänen poikansa voitelivat hänet ja huusivat: Eläköön kuningas!

11 Därefter förde de ut konungasonen och satte på honom kronan och gåvo honom vittnesbördet och gjorde honom till konung; och Jojada och hans söner smorde honom och ropade: »Leve konungen!»

11 Then brought they forth the king's son, and set upon him the crown and the testimony, and made him king,—and Jehoiada and his sons anointed him, and said, May the king live!

12 Kun Atalja kuuli kansan huudon, sen juostessa ja huutaessa riemuhuutoja kuninkaalle, meni hän kansan luo Herran temppeliin.

12 När Atalja nu hörde folkets rop, då de skyndade fram och hyllade konungen, gick hon in i HERRENS hus till folket.

12 Now, when Athaliah heard the noise of the people who were running, and those who were praising the king,—then came she unto the people in the house of Yahweh;

13 Hän näki kuninkaan seisovan korkealla paikallansa sisäänkäytävän luona, ja päälliköt ja torvensoittajat kuninkaan luona, ja kaiken maan kansan, joka riemuitsi ja puhalsi torviin, ja veisaajat, jotka soittimillaan johtivat ylistyslaulua. Silloin Atalja repäisi vaatteensa ja huusi: Kapina, kapina!

13 Där fick hon då se konungen stå vid sin pelare, nära ingången, och hövitsmännen och trumpetblåsarna bredvid konungen, och fick höra huru hela folkmängden jublade och stötte i trumpeterna, och huru sångarna med sina instrumenter ledde hyllningssången. Då rev Atalja sönder sina kläder och ropade: »Sammansvärjning! Sammansvärjning!»

13 and looked, and lo! the king, standing by his pillar at the entrance, and the captains and the trumpets by the king, and all the people of the land rejoicing, and blowing with trumpets, and the singers, with instruments of song, and such as led the offering of praise, then Athaliah rent her garments, and said, Conspiracy! conspiracy!

14 Mutta pappi Joojada antoi sadanpäämiesten, sotajoukon johtajien, astua esiin ja sanoi heille: Viekää hänet pois rivien välitse, ja joka yrittää seurata häntä, se surmattakoon miekalla. Sillä pappi oli sanonut: Älkää surmatko häntä Herran temppelissä.

14 Men prästen Jojada lät underhövitsmännen som anförde skaran träda fram, och han sade till dem: »Fören henne ut mellan leden, och om någon följer henne, så må han dödas med svärd.» Prästen förbjöd dem nämligen att döda henne i HERRENS hus.

14 Then Jehoiada the priest commanded the captains of hundreds, officers of the force, and said unto them, Take her forth within the ranks, and he that cometh in after her let him be slain with the sword,—for, said the priest, Ye must not slay her in the house of Yahweh!

15 Niin he kävivät häneen käsiksi, ja kun hän oli tullut kuninkaan linnan Hevosportin sisäänkäytävän luo, surmasivat he hänet siinä.

15 Alltså grepo de henne, och när hon hade kommit fram dit där Hästporten för in i konungshuset, dödade de henne där.

15 So they made way for her, and she came into the entrance of the horse-gate of the house of the king,—and they slew her there.

16 Ja Joojada teki liiton hänen itsensä, koko kansan ja kuninkaan kesken, että he olisivat Herran kansa.

16 Och Jojada slöt ett förbund mellan sig och allt folket och konungen, att de skulle vara ett HERRENS folk.

16 And Jehoiada solemnised a covenant, between himself and all the people, and the king,—that they should become a people unto Yahweh.

17 Sitten kaikki kansa meni Baalin temppeliin, ja he hävittivät sen. Sen alttarit ja kuvat he murskasivat, ja he tappoivat alttarien edessä Mattanin, Baalin papin.

17 Och allt folket begav sig till Baals tempel och rev ned det och slog sönder dess altaren och bilder; och Mattan, Baals präst, dräpte de framför altarna.

17 Then all the people entered into the house of Baal and brake it down, and, his altars and his images, brake they in pieces,—and, Mattan the priest of Baal, they slew, before the altars.

18 Sitten Joojada asetti päällysmiehiä Herran temppeliin, leeviläisiä pappeja, jotka Daavid oli määrännyt Herran temppeliin, uhraamaan Herran polttouhreja, niinkuin on kirjoitettuna Mooseksen laissa, riemuhuudoin ja lauluin, Daavidin järjestelyn mukaan.

18 Därefter ställde Jojada ut vakter vid HERRENS hus och betrodde detta värv åt de levitiska prästerna, dem som David hade indelat i klasser för tjänstgöringen i HERRENS hus, till att offra brännoffer åt HERREN, såsom det var föreskrivet i Moses lag, med jubel och sång, efter Davids anordning.

18 And Jehoiada put the oversight of the house of Yahweh into the hand of the priests and the Levites, whom David set by courses over the house of Yahweh, that they might offer up the ascending–sacrifices of Yahweh, as it is written in the law of Moses, with rejoicing and with song,—under the direction of David.

19 Ja hän asetti ovenvartijat Herran temppelin porteille, ettei pääsisi sisään kukaan, joka oli jollakin tavalla saastainen.

19 Och han ställde dörrvaktarna vid portarna till HERRENS hus, för att ingen skulle komma in, som på något sätt var oren.

19 And he caused gatekeepers to stand, at the gates of the house of Yahweh,—that no one who was unclean should, on any account, enter.

20 Ja hän otti mukaansa sadanpäämiehet, ylimykset ja kansan hallitusmiehet sekä kaiken maan kansan ja vei kuninkaan Herran temppelistä, ja he tulivat Yläportin kautta kuninkaan linnaan ja asettivat kuninkaan kuninkaalliselle valtaistuimelle.

20 Och han tog med sig underhövitsmännen och de förnämsta och mäktigaste bland folket och hela folkmängden och förde konungen ned från HERRENS hus, och de gingo in i konungshuset genom Övre porten; och de satte konungen på konungatronen.

20 Then took he the captains of hundreds—and the nobles—and the rulers over the people—and all the people of the land, and brought down the king out of the house of Yahweh, and they entered, through the midst of the upper gate, into the house of the king,––and they seated the king, upon the throne of the kingdom.

21 Ja kaikki maan kansa iloitsi, ja kaupunki pysyi rauhallisena. Mutta Ataljan he surmasivat miekalla.

21 Och hela folkmängden gladde sig, och staden förblev lugn. Men Atalja hade de dödat med svärd.

21 And all the people of the land rejoiced, and, the city, was quiet,—when, Athaliah, they had slain with the sword.

24 luku

1 Jooas oli seitsemän vuoden vanha tullessaan kuninkaaksi, ja hän hallitsi Jerusalemissa neljäkymmentä vuotta. Hänen äitinsä nimi oli Sibja, Beersebasta.

1 Joas var sju år gammal, när han blev konung, och han regerade fyrtio år i Jerusalem. Hans moder hette Sibja, från Beer-Seba.

1 Seven years old, was Joash when he began to reign, and, forty years, reigned he, in Jerusalem,—and, the name of his mother, was Zibiah, of Beersheba.

2 Ja Jooas teki sitä, mikä on oikein Herran silmissä, niin kauan kuin pappi Joojada eli.

2 Och Joas gjorde vad rätt var i HERRENS ögon, så länge prästen Jojada levde.

2 And Joash did that which was right, in the eyes of Yahweh,–all the days of Jehoiada the priest.

3 Ja Joojada otti hänelle kaksi vaimoa, ja hänelle syntyi poikia ja tyttäriä.

3 Och Jojada tog åt honom två hustrur, och han födde söner och döttrar.

3 And Jehoiada took for him two wives,—and he begat sons and daughters.

4 Senjälkeen Jooas aikoi uudistaa Herran temppelin.

4 Därefter blev Joas betänkt på att upphjälpa HERRENS hus.

4 And it came to pass, after this, that it was near the heart of Joash to renew the house of Yahweh.

5 Ja hän kutsui kokoon papit ja leeviläiset ja sanoi heille: Menkää Juudan kaupunkeihin ja kootkaa kaikesta Israelista rahaa Jumalanne temppelin korjaamiseksi, vuodesta vuoteen, ja jouduttakaa tätä asiaa. Mutta leeviläiset eivät jouduttaneet sitä.

5 Och han församlade prästerna och leviterna och sade till dem: »Faren vart år ut till Juda städer, och samlen från hela Israel in penningar till att sätta eder Guds hus i stånd; och I skolen bedriva denna sak med skyndsamhet.» Men leviterna skyndade sig icke.

5 So he gathered together the priests and the Levites, and said unto them—Go ye out unto the cities of Judah, and gather out of all Israel silver to repair the house of your God, year by year, and, ye, shall hasten the matter,—but the Levites hastened it not.

6 Silloin kuningas kutsui luokseen ylimmäisen papin Joojadan ja sanoi hänelle: Miksi et ole pitänyt huolta siitä, että leeviläiset toisivat Juudasta ja Jerusalemista Herran palvelijan Mooseksen määräämän Israelin seurakunnan veron lainmajaa varten?

6 Då kallade konungen till sig översteprästen Jojada och sade till honom: »Varför har du icke tillhållit leviterna att från Juda och Jerusalem indriva den skatt som HERRENS tjänare Mose pålade, och som Israels församling skulle erlägga till vittnesbördets tabernakel?

6 Then the king called for Jehoiada the chief, and said unto him, Wherefore hast thou not required of the Levites, to bring in out of Judah and out of Jerusalem the tribute of Moses the servant of Yahweh, and of the convocation of Israel,—for the tent of testimony?

7 Sillä jumalaton Atalja ja hänen poikansa ovat murtautuneet Jumalan temppeliin; he ovat myös käyttäneet baaleja varten kaikki Herran temppelin pyhät lahjat.

7 Ty Ataljas, den ogudaktiga kvinnans, söner hava fördärvat Gud hus; ja, allt som var helgat till HERRENS hus hava de använt till Baalerna.»

7 For, as for Athaliah the Lawless, her sons, brake up the House of God,—moreover, all the hallowed things of the house of Yahweh, offered they unto the Baalim.

8 Sitten tehtiin kuninkaan käskystä arkku, ja se asetettiin Herran temppelin portin ulkopuolelle.

8 På konungens befallning gjorde man därefter en kista och ställde den utanför porten till HERREN hus.

8 So the king bade [them], and they made a certain chest,—and set it in the gate of the house of Yahweh, outside.

9 Ja Juudassa ja Jerusalemissa kuulutettiin, että vero, jonka Jumalan palvelija Mooses oli erämaassa määrännyt Israelille, oli tuotava Herralle.

9 Och man lät utropa i Juda och Jerusalem att den skatt som Guds tjänare Mose hade pålagt Israel i öknen skulle erläggas åt HERREN.

9 And they made a proclamation, throughout Judah and Jerusalem, to bring in unto Yahweh the tribute of Moses the servant of God, laid upon Israel in the desert.

10 Kaikki päämiehet ja kaikki kansa toivat iloiten rahaa ja heittivät arkkuun, kunnes se täyttyi.

10 Och alla furstarna och allt folket buro fram penningar med glädje och kastade dem i kistan, till dess att allt var insamlat.

10 And all the rulers and all the people rejoiced,—and brought in and cast into the chest, until they had finished.

11 Aina kun leeviläiset toivat arkun kuninkaan asettamien tarkastusmiesten luo, huomattuaan, että siinä oli paljon rahaa, tulivat kuninkaan kirjuri ja ylimmäisen papin käskyläinen tyhjentämään arkun, ja sitten he kantoivat sen takaisin paikoilleen. Niin he tekivät päivä päivältä ja kokosivat paljon rahaa.

11 Och när tid blev att genom leviternas försorg föra kistan till de granskningsmän som konungen hade förordnat, och dessa då märkte att mycket penningar fanns i den, då kommo konungens sekreterare och översteprästens tillsyningsman och tömde kistan och buro den sedan tillbaka till dess plats. Så gjorde de gång efter annan och samlade in penningar i myckenhet.

11 And it came to pass, what time the chest was brought into the office of the king by the hand of the Levites, and when they had seen that abundant was the silver, that the scribe of the king came in, and the officer of the chief priest, and they emptied the chest, and bare it, and put it back in its place,—thus, they did, day by day, and collected silver, in abundance;

12 Sitten kuningas ja Joojada antoivat sen niille, jotka teettivät työt Herran temppelissä, ja nämä palkkasivat kivenhakkaajia ja puuseppiä uudistamaan

12 Därefter lämnade konungen och Jojada dessa åt den som skulle utföra arbetet på HERRENS hus, och lejde stenhuggare och timmermän till att upphjälpa

12 and the king and Jehoiada gave it unto such as were doing the work of labouring upon the house of Yahweh, and they were hiring masons and

Herran temppeliä, niin myös rauta- ja vaskiseppiä korjaamaan Herran temppeliä.

HERRENS hus, så ock järn- och kopparsmeder till att sätta HERRENS hus i stånd.

carpenters, to renew the house of Yahweh,—moreover also, such as were fashioners of iron and bronze, to repair the house of Yahweh.

13 Ja työnteettäjät toimivat niin, että työ edistyi heidän käsissään, ja he asettivat Jumalan temppelin entiselleen sen määrämittojen mukaan ja panivat sen kuntoon.

13 Och de som utförde arbetet bedrevo det så, att arbetet gick framåt under deras händer, Och de återställde Guds hus i dess förra skick och satte det i gott stånd.

13 So the doers of the work wrought, and the work of restoration went forward, in their hand,—and they caused the house of God to stand forth according to its due proportions, and made it strong.

14 Ja kun he olivat päättäneet työnsä, veivät he rahan tähteet kuninkaalle ja Joojadalle; ja niillä teetettiin kaluja Herran temppeliin, jumalanpalvelus- ja uhraamiskaluja, kuppeja sekä kulta- ja hopeakaluja. Ja Herran temppelissä uhrattiin vakituisesti polttouhreja, niin kauan kuin Joojada eli.

14 Och när de hade slutat, buro de återstoden av penningarna till konungen och Jojada; och man gjorde därav kärl till HERRENS hus, kärl till gudstjänsten och offren, skålar och andra kärl av guld och silver Och man offrade brännoffer i HERRENS hus beständigt, så länge Jojada levde.

14 And, when they had finished, they brought in before the king and Jehoiada the rest of the silver, and he made it into utensils for the house of Yahweh, utensils of attendance, and bowls and spoons, even utensils of gold and silver. Then were they offering ascending–sacrifices in the house of Yahweh, continually, all the days of Jehoiada.

15 Mutta Joojada kävi vanhaksi ja sai elämästä kyllänsä, ja hän kuoli. Sadan kolmenkymmenen vuoden vanha hän oli kuollessaan.

15 Men Jojada blev gammal och mätt på att leva och dog så; ett hundra trettio år gammal var han vid sin död.

15 But Jehoiada waxed old and became satisfied with days, and died,—a hundred and thirty years old, when he died.

16 Ja hänet haudattiin Daavidin kaupunkiin kuningasten joukkoon, sillä hän oli tehnyt sitä, mikä hyvää on, Israelille ja Jumalalle ja hänen temppelilleen.

16 Och man begrov honom i Davids stad bland konungarna, därför att han hade gjort vad gott var mot Israel och mot Gud och hans hus.

16 And they buried him in the city of David, with the kings,—because he had done good in Israel, both toward God and his house.

17 Mutta Joojadan kuoleman jälkeen tulivat Juudan päämiehet ja kumarsivat kuningasta; ja kuningas kuuli heitä.

17 Men efter Jojadas död kommo Juda furstar och föllo ned för konungen; då lyssnade konungen till dem.

17 Now, after the death of Jehoiada, came the rulers of Judah, and bowed themselves down unto the king,—then, hearkened the king unto them.

18 Ja he hylkäsivät Herran, isiensä Jumalan, temppelin ja palvelivat aseroita ja jumalankuvia. Niin viha kohtasi Juudaa ja Jerusalemia tämän heidän rikoksensa tähden.

18 Och de övergåvo HERRENS, sina fäders Guds, hus och tjänade Aserorna och avgudarna. Då kom förtörnelse över Juda och Jerusalem genom den skuld de så ådrogo sig.

18 And they forsook the house of Yahweh, God of their fathers, and served the Sacred Stems, and the images,—so there was wrath against Judah and Jerusalem, for this their guilt.

19 Hän lähetti heidän keskuuteensa profeettoja palauttamaan heitä Herran tykö, ja nämä varoittivat heitä, mutta he eivät kuulleet.

19 Och profeter sändes ibland dem för att omvända dem till HERREN; och dessa varnade dem, men de lyssnade icke därtill.

19 And he sent among them prophets, to bring them back unto Yahweh,—and they testified against them, but they would not give ear.

20 Niin Jumalan Henki täytti Sakarjan, pappi Joojadan pojan, ja hän astui kansan eteen ja sanoi heille: Näin sanoo Jumala: Miksi te rikotte Herran käskyt omaksi onnettomuudeksenne? Koska te olette hyljänneet Herran, hylkää hänkin teidät.

20 Men Sakarja, prästen Jojadas son, hade blivit beklädd med Guds Andes kraft, och han trädde fram inför folket och sade till dem: »Så säger Gud: Varför överträden I HERRENS bud, eder själva till ingen fromma? Eftersom I haven övergivit HERREN, har han ock övergivit eder.»

20 And, the spirit of God, clothed Zechariah son of Jehoiada the priest, and he took his stand above the people,—and said unto them, Thus, saith God, Wherefore are, ye, transgressing the commandments of Yahweh, so that ye cannot prosper, because ye have forsaken Yahweh, therefore hath he forsaken you.

21 Mutta he tekivät salaliiton häntä vastaan ja kivittivät hänet kuoliaaksi kuninkaan käskystä Herran temppelin esipihalla.

21 Då sammansvuro de sig mot honom och stenade honom, enligt konungens befallning, på förgården till HERRENS hus.

21 So they conspired against him, and stoned him with stones, by the commandment of the king,—in the court of the house of Yahweh.

22 Sillä kuningas Jooas ei muistanut rakkautta, jota hänen isänsä Joojada oli hänelle osoittanut, vaan tappoi Joojadan pojan. Ja tämä sanoi kuollessaan: Herra nähköön ja kostakoon.

22 Ty konung Joas tänkte icke på den kärlek som Jojada, dennes fader, hade bevisat honom, utan dräpte hans son. Men denne sade i sin dödsstund: »Må HERREN se detta och utkräva det.»

22 Thus Joash the king, remembered not, the lovingkindness which Jehoiada his father had done for him, but slew his son,—and, as he died, he said, Yahweh see and require!

23 Vuoden vaihteessa kävi aramilaisten sotajoukko Jooaan kimppuun, ja he tunkeutuivat Juudaan ja Jerusalemiin asti ja tuhosivat

23 Och när året hade gått till ända, drog araméernas här upp mot honom, och de kommo till Juda och Jerusalem och utrotade ur

23 And it came to pass, when the year had gone round, that the force of Syria came up against him, and they entered Judah,

kansasta kaikki kansan päämiehet. Ja kaiken saaliinsa he lähettivät Damaskon kuninkaalle.

folket alla folkets furstar. Och allt byte som de togo sände de till konungen i Damaskus.

and Jerusalem, and destroyed all the rulers of the people, from among the people,—and, all the spoil of them, sent they unto the king of Damascus.

24 Sillä vaikka aramilaisten sotajoukko tuli vähälukuisena, antoi Herra näiden käsiin hyvin suuren sotajoukon, koska he olivat hyljänneet Herran, isiensä Jumalan. Ja niin nämä panivat toimeen rangaistustuomion Jooaalle.

24 Ty fastän araméernas här som då ryckte an utgjorde allenast en ringa skara, gav HERREN likväl i deras hand en mycket talrik här, därför att folket hade övergivit HERREN, sina fäders Gud. Så fingo de utföra straffdomen över Joas.

24 Although, with a comparatively few men, came the force of Syria, yet, Yahweh, delivered into their hand an exceeding large force,—because they had forsaken Yahweh, the God of their fathers,—and, upon Joash, executed they judgments.

25 Kun he sitten lähtivät häntä ahdistamasta - ja hän jäi heidän lähtiessään hyvin sairaaksi - tekivät hänen palvelijansa salaliiton häntä vastaan pappi Joojadan pojan murhan tähden ja tappoivat hänet hänen vuoteeseensa; ja niin hän kuoli. Ja hänet haudattiin Daavidin kaupunkiin; kuitenkaan ei häntä haudattu kuningasten hautoihin.

25 Och när dessa drogo bort ifrån honom -- ty de lämnade honom kvar illa sjuk -- sammansvuro sig hans tjänare mot honom, därför att han hade utgjutit prästen Jojadas söners blod, och dräpte honom på hans säng; detta blev hans död. Och man begrov honom i Davids stad; dock begrov man honom icke i konungagravarna.

25 And, when they had departed from him, for they left him with sore diseases, his own servants conspired against him, for the blood of the son of Jehoiada the priest, and slew him upon his bed, and he died,—and, though they buried him in the city of David, yet did they not bury him in the sepulchres of the kings.

26 Ne, jotka tekivät salaliiton häntä vastaan, olivat Saabad, ammonilaisen vaimon Simeatin poika, ja Joosabad, mooabilaisen vaimon Simritin poika.

26 Och de som sammansvuro sig mot honom voro Sabad, son till ammonitiskan Simeat, och Josabad, son till moabitiskan Simrit.

26 Now, these, are they that conspired against him,—Zabad son of Shimeath the Ammonitess, and Jehozabad son of Shimrith the Moabitess.

27 Hänen pojistaan, monista häntä vastaan lausutuista ennustuksista ja Jumalan temppelin uudestaanrakentamisesta, katso, niistä on kirjoitettu Kuningasten kirjan selityskirjaan. Ja hänen poikansa Amasja tuli kuninkaaksi hänen sijaansa.

27 Men om hans söner, och om de många profetior som förkunnades mot honom, och om huru Guds hus åter upprättades, härom är skrivet i »Utläggning av Konungaboken». Och hans son Amasja blev konung efter honom.

27 But, as for his sons, and the greatness of the oracle on him, and the foundation of the house of God, lo! there they are written, in the commentary of the Book of Kings,—and Amaziah his son reigned in his stead.

25 luku

1 Amasja oli kahdenkymmenen viiden vuoden vanha tullessansa kuninkaaksi, ja hän hallitsi Jerusalemissa kaksikymmentä yhdeksän vuotta. Hänen äitinsä oli nimeltään Jooaddan, Jerusalemista.

1 Amasja var tjugufem år gammal, när han blev konung, och han regerade tjugunio år i Jerusalem. Hans moder hette Joaddan, från Jerusalem.

1 Twenty–five years old, was Amaziah, when he began to reign, and, twenty–nine years, reigned he in Jerusalem,—and, the name of his mother, was Jehoaddan, of Jerusalem.

2 Hän teki sitä, mikä on oikein Herran silmissä, ei kuitenkaan ehyellä sydämellä.

2 Han gjorde vad rätt var i HERRENS ögon, dock icke av fullt hängivet hjärta.

2 And he did that which was right in the eyes of Yahweh,—only not with a whole heart.

3 Ja kun hänen kuninkuutensa oli vahvistunut, tappoi hän ne palvelijansa, jotka olivat murhanneet kuninkaan, hänen isänsä.

3 Och sedan hans konungadöme hade blivit befäst, lät han dräpa dem av sina tjänare, som hade dödat hans fader, konungen.

3 And it came to pass, when the kingdom was confirmed unto him, that he slew his servants who had smitten the king his father;

4 Mutta heidän lapsensa hän jätti surmaamatta: hän teki, niinkuin on kirjoitettu laissa, Mooseksen kirjassa, jossa Herra on käskenyt sanoen: Älköötisät kuolko lasten tähden älköötkä lapset isien tähden; kukin kuolkoon oman syntinsä tähden.

4 Men deras barn dödade han icke, utan handlade i enlighet med vad föreskrivet var i Moses lagbok, där HERREN hade bjudit och sagt: »Föräldrarna skola icke dö för sina barns skull, och barnen skola icke dö för sina föräldrars skull, utan var och en skall dö genom sin egen synd.»

4 but, their sons, he put not to death,—but as it is written in the law—in the book of Moses—how that Yahweh commanded, saying–Fathers, shall not die for, sons, and Sons, shall not die, for, fathers, but Each man, for his own sin, shall die.

5 Sitten Amasja kokosi Juudan miehet ja asetti heidät perhekunnittain, tuhannen- ja sadanpäämiesten mukaan, koko Juudan ja Benjaminin. Ja hän piti katselmuksen heistä, kaksikymmenvuotiaista ja sitä vanhemmista, ja huomasi heitä olevan kolmesataa tuhatta sotakelpoista, keihästä ja kilpeä käyttävää valiomiestä.

5 Och Amasja församlade Juda barn och lät dem ställa upp sig efter sina familjer, efter sina över- och under- hövitsmän, hela Juda och Benjamin. Därefter inmönstrade han dem som voro tjugu år gamla eller därutöver, och fann dem utgöra tre hundra tusen utvalda stridbara män, som kunde föra spjut och sköld.

5 And Amaziah gathered Judah together, and appointed them by their ancestral houses, as rulers of thousands and as rulers of hundreds, for all Judah and Benjamin,—and he numbered them, from twenty years old and upwards, and found them three hundred thousand choice men, able to go forth to war, who could grasp spear and shield.

6 Lisäksi hän palkkasi Israelista sadalla

6 Därtill lejde han för hundra talenter silver ett

6 And he hired out of Israel, a hundred thousand

hopeatalentilla satatuhatta sotaurhoa.
7 Mutta Jumalan mies tuli hänen luoksensa ja sanoi: Kuningas! Älköön Israelin sotajoukko lähtekö sinun kanssasi, sillä Herra ei ole Israelin, kaikkien näiden efraimilaisten, kanssa.
8 Vaan lähde sinä yksin, käy rohkeasti taisteluun; muutoin Jumala kaataa sinut vihollistesi eteen, sillä Jumalalla on valta auttaa ja kaataa. Amasja sanoi Jumalan miehelle:
9 Mutta miten käy niiden sadan talentin, jotka minä olen antanut Israelin joukolle? Jumalan mies vastasi: Herra voi antaa sinulle paljon enemmän, kuin se on.

10 Silloin Amasja erotti sen joukon, joka oli tullut hänen luoksensa Efraimista, palaamaan kotiinsa. Siitä he vihastuivat kovin Juudaan ja menivät kotiinsa vihasta hehkuen.

11 Mutta Amasja rohkaisi mielensä, lähti ja vei väkensä Suolalaaksoon ja surmasi seiriläisiä kymmenen tuhatta.

12 Ja toiset kymmenen tuhatta Juudan miehet ottivat elävinä vangeiksi. Nämä he veivät kallion laelle ja syöksivät heidät kallion laelta

hundra tusen tappra stridsmän ur Israel.
7 Men en gudsman kom till honom och sade: »O konung, låt icke Israels här draga åstad med dig, ty HERREN är icke med Israel, icke med hela hopen av Efraims barn;
8 utan du själv må allena draga åstad. Grip verket an, gå frimodigt ut i striden. Gud skall eljest låta dig komma på fall genom fienden; ty Gud förmår både att hjälpa och att stjälpa.»
9 Amasja sade till gudsmannen: »Men huru skall det då gå med de hundra talenterna som jag har givit åt skaran från Israel?» Gudsmannen svarade: »HERREN kan väl giva dig mer än det.»

10 Då avskilde Amasja den skara som hade kommit till honom från Efraim och lät dem gå hem igen. Häröver blevo dessa högeligen förgrymmade på Juda och vände tillbaka hem i vredesmod.

11 Men Amasja tog mod till sig och tågade ut med sitt folk och drog till Saltdalen och nedgjorde där av Seirs barn tio tusen.

12 Och Juda barn togo andra tio tusen till fånga levande; dem förde de upp på spetsen av en klippa och störtade dem ned från

heroes of valour, for a hundred talents of silver.
7 But, a man of God, came unto him, saying, O king! let not the host of Israel come with thee,—for Yahweh is not with Israel, [with] any of the sons of Ephraim.

8 But, if thou art going, do, be strong for the battle,—God will cause thee to fall before the enemy, for there is strength in God, to help or to cause to fall.

9 And Amaziah said unto the man of God, What then shall be done as to the hundred talents, which I have given to the company of Israel? Then said the man of God, Yahweh is able to give thee much more than this.
10 So Amaziah separated them, [appointing] unto the company which had come unto him out of Ephraim, to depart unto their own place,—wherefore their anger was greatly kindled against Judah, so they returned to their own place, in a heat of anger.
11 And, Amaziah, took courage, and led forth his people, and went to the valley of salt,—and smote of the sons of Seir, ten thousand;
12 and the sons of Judah took captive, ten thousand alive, and brought to the top of the crag,—and cast them down from the top of

alas, niin että he kaikki ruhjoutuivat.
13 Mutta ne, jotka kuuluivat Amasjan palauttamaan joukkoon ja jotka eivät olleet päässeet hänen kanssaan sotaan, hyökkäsivät Juudan kaupunkeihin, Samariaan ja aina Beet-Hooroniin saakka; ja he surmasivat asukkaista kolmetuhatta ja ottivat paljon saalista.
14 Kun Amasja, voitettuaan edomilaiset, tuli takaisin, toi hän mukanaan seiriläisten jumalat ja asetti ne itselleen jumaliksi, ja hän kumarsi niitä ja poltti niille uhreja.

15 Niin Herran viha syttyi Amasjaa kohtaan, ja hän lähetti hänen luokseen profeetan; tämä sanoi hänelle: Miksi sinä etsit tuon kansan jumalia, jotka eivät voineet pelastaa omaa kansaansa sinun käsistäsi?

16 Hänen näin hänelle puhuessaan Amasja sanoi hänelle: Olemmeko me asettaneet sinut kuninkaan neuvonantajaksi? Herkeä jo, muutoin sinut surmataan. Profeetta herkesi ja sanoi: Minä tiedän, että Jumala on päättänyt sinut tuhota, koska sinä teet näin etkä kuule minun neuvoani.

17 Amasja, Juudan kuningas, lähetti neuvoteltuaan asiasta

klippspetsen, så att de alla krossades.
13 Men de som tillhörde den skara som Amasja hade sänt tillbaka, och som icke hade fått gå med honom ut i striden, företogo plundringståg i Juda städer, från Samaria ända till Bet-Horon; och de nedgjorde tre tusen av invånarna och togo stort byte.
14 När sedan Amasja kom tillbaka från sin seger över edoméerna, förde han med sig Seirs barns gudar och ställde upp dem till gudar åt sig; och han tillbad inför dem och tände offereld åt dem.

15 Då upptändes HERRENS vrede mot Amasja, och han sände till honom en profet; denne sade till honom: »Varför söker du detta folks gudar, som ju icke hava kunnat rädda sitt eget folk ur din hand?»

16 När denne så talade till honom, svarade han honom: »Hava vi satt dig till konungens rådgivare? Håll upp, om du icke vill att man skall dräpa dig.» Då höll profeten upp och sade: »Jag förstår nu att Gud har beslutit att fördärva dig, eftersom du gör på detta sätt och icke vill höra på mitt råd.»

17 Och sedan Amasja, Juda konung, hade hållit

the crag, and, all of them, were torn asunder.
13 But, as for the sons of the company which Amaziah sent back from going with him to the war, they spread themselves out against the cities of Judah, from Samaria, even unto Beth–horon,—and smote of them three thousand, and took great plunder.
14 And so it was, after Amaziah came in from smiting the Edomites, that he brought in the gods of the sons of Seir, and set them up for himself, as gods,—and, before them, used he to bow himself down, and, unto them, used he to burn a perfume.

15 Then was kindled the anger of Yahweh, against Amaziah,—and he sent unto him a prophet, and said unto him, Wherefore hast thou sought the gods of the people, which delivered not their own people out of thy hand?

16 And it came to pass, as he spake unto him, that he said to him, To be, counselor to the king, have we appointed thee? forbear thou, wherefore should they smite thee? So the prophet forbare, and said—I know that God hath determined to destroy thee, because thou hast done this, and hast not hearkened unto my counsel.

17 Then Amaziah king of Judah took counsel, and

Jooaalle, Jooahaan pojalle, Jeehun pojanpojalle, Israelin kuninkaalle, tämän sanan: Tule, otelkaamme keskenämme.

18 Mutta Jooas, Israelin kuningas, lähetti Amasjalle, Juudan kuninkaalle tämän sanan: Libanonilla kasvava ohdake lähetti setripuulle, joka kasvoi Libanonilla, tämän sanan: 'Anna tyttäresi vaimoksi minun pojalleni.' Mutta metsän eläimet Libanonilla kulkivat ohdakkeen ylitse ja tallasivat sen maahan.
19 Sinä sanot: 'Katso, minä olen voittanut edomilaiset', ja olet käynyt ylpeäksi saatuasi kunniaa. Mutta pysy kotonasi; minkätähden tahdot tuottaa onnettomuuden: sinä itse kukistut ja Juuda sinun kanssasi?

20 Mutta Amasja ei totellut; sillä tämä tuli Jumalalta: hän tahtoi antaa heidät alttiiksi, koska he olivat etsineet Edomin jumalia.

21 Niin Jooas, Israelin kuningas, lähti liikkeelle, ja he ottelivat keskenään, hän ja Amasja, Juudan kuningas, Beet-Semeksessä, joka on Juudan aluetta.
22 Ja israelilaiset voittivat Juudan miehet, ja nämä pakenivat kukin majallensa.

23 Ja Jooas, Israelin kuningas, otti Juudan

rådplägning, sände han till Joas, son till Joahas, son till Jehu, Israels konung, och lät säga: »Kom, låt oss drabba samman med varandra.»
18 Men Joas, Israels konung, sände då till Amasja, Juda konung, och lät svara: »Törnbusken på Libanon sände en gång bud till cedern på Libanon och lät säga: 'Giv din dotter åt min son till hustru.' Men sedan gingo markens djur på Libanon fram över törnbusken och trampade ned den.
19 Du tänker på huru du har slagit Edom, och däröver förhäver du dig ditt hjärta och vill vinna ännu mer ära. Men stanna nu hemma. Varför utmanar du olyckan, dig själv och Juda med dig till fall?»

20 Men Amasja ville icke höra härpå, ty Gud skickade det så, för att de skulle bliva givna i fiendehand, eftersom de hade sökt Edoms gudar.

21 Så drog då Joas, Israels konung, upp, och de drabbade samman med varandra, han och Amasja, Juda konung, vid det Bet-Semes som hör till Juda.
22 Och Juda män blevo slagna av Israels män och flydde, var och en till sin hydda.
23 Och Amasja, Juda konung, son till Joas, son

sent unto Joash, son of Jehoahaz son of Jehu king of Israel, saying,—Come, let us look one another in the face!

18 And Joash king of Israel sent unto Amaziah king of Judah, saying, A thistle that was in Lebanon, sent unto a cedar that was in Lebanon, saying, Come! give thy daughter unto my son to wife,—but there passed by a beast of the field that was in Lebanon, and trampled down the thistle.

19 Thou hast said–Lo! thou hast smitten the Edomites, and thy heart hath lifted thee up to display honour,–Now, abide in thine own house, wherefore shouldst thou engage in strife with Misfortune, and fall, thou and Judah with thee?
20 But Amaziah hearkened not, because, from God, it was, to the end he might deliver them up into [their enemies'] hand,—because they had sought the gods of Edom.
21 So Joash king of Israel came up, and they looked one another in the face, he, and Amaziah king of Judah,—in Beth–shemesh, which belongeth unto Judah.
22 Then was Judah defeated, before Israel,—and they fled every man to his own home;
23 and, Amaziah king of Judah, son of Joash son of

kuninkaan Amasjan, Jooaan pojan, Jooahaan pojanpojan, Beet-Semeksessä vangiksi ja toi hänet Jerusalemiin. Sitten hän revitti Jerusalemin muuria Efraimin portista Kulmaporttiin saakka, neljäsataa kyynärää.

24 Ja hän otti kaiken kullan ja hopean sekä kalut, mitä Herran temppelissä, Oobed-Edomin huostassa oli, ja kuninkaan linnan aarteet ynnä panttivankeja ja palasi Samariaan.

25 Mutta Amasja, Jooaan poika, Juudan kuningas, eli Jooaan, Jooahaan pojan, Israelin kuninkaan, kuoleman jälkeen viisitoista vuotta.
26 Mitä muuta on kerrottavaa Amasjan aikaisemmista ja myöhemmistä vaiheista, se on kirjoitettuna Juudan ja Israelin kuningasten kirjassa.
27 Siitä ajasta alkaen, jolloin Amasja luopui Herrasta, punottiin Jerusalemissa salaliittoa häntä vastaan. Hän pakeni Laakiiseen, mutta Laakiiseen lähetettiin miehiä hänen jälkeensä, ja he surmasivat hänet siellä.

28 Hänet nostettiin hevosten selkään ja haudattiin isiensä viereen Juudan kaupunkiin.

till Joahas, blev tagen till fånga i Bet-Semes av Joas, Israels konung. Och när denne hade fört honom till Jerusalem, bröt han ned ett stycke av Jerusalems mur, från Efraimsporten ända till Poneporten, fyra hundra alnar.
24 Och han tog allt guld och silver och alla kärl som funnos i Guds hus, hos Obed-Edom, och konungshusets skatter, därtill ock gisslan, och vände så tillbaka till Samaria.

25 Men Amasja, Joas' son, Juda konung, levde i femton år efter Joas', Joahas' sons, Israels konungs, död.
26 Vad nu mer är att säga om Amasja, om hans första tid såväl som om hans sista, det finnes upptecknat i boken om Judas och Israels konungar.
27 Och från den tid då Amasja vek av ifrån HERREN begynte man anstifta en sammansvärjning mot honom i Jerusalem, så att han måste fly till Lakis. Då sändes män efter honom till Lakis, och dessa dödade honom där.
28 Sedan förde man honom därifrån på hästar och begrov honom hos hans fäder i Juda huvudstad.

Jehoahaz, was taken by Joash king of Israel, in Beth–shemesh,—and he brought him to Jerusalem, and brake down the wall of Jerusalem, from the gate of Ephraim as far as the corner–gate, four hundred cubits;
24 and, all the gold and the silver and all the utensils that were found in the house of God with Obed–edom, and the treasures of the house of the king, and hostages, he took,–and returned to Samaria.
25 And Amaziah son of Joash king of Judah lived, after the death of Joash son of Jehoahaz king of Israel,—fifteen years.
26 Now, the rest of the story of Amaziah, first and last, lo! it is written in the book of the Kings of Judah and Israel.

27 And, after the time that Amaziah turned away from following Yahweh, they made against him a conspiracy in Jerusalem, and he fled to Lachish,—but they sent after him to Lachish, and slew him there.

28 And they brought him on horses,–and buried him with his fathers, in the city of Judah.

26 luku

1 Mutta koko Juudan kansa

1 Och allt folket i Juda tog

1 Then all the people of

otti Ussian, joka oli kuudentoista vuoden vanha, ja teki hänet kuninkaaksi hänen isänsä Amasjan sijaan.
2 Hän linnoitti Eelatin ja palautti sen Juudalle, sittenkuin kuningas oli mennyt lepoon isiensä tykö.

3 Ussia oli kuudentoista vuoden vanha tullessaan kuninkaaksi, ja hän hallitsi Jerusalemissa viisikymmentä kaksi vuotta. Hänen äitinsä oli nimeltään Jekolja, Jerusalemista.
4 Ja hän teki sitä, mikä on oikein Herran silmissä, aivan niinkuin hänen isänsä Amasja oli tehnyt.

5 Ja hän etsi Jumalaa, niin kauan kuin Sakarja eli, joka ymmärsi Jumalan näkyjä. Ja niin kauan kuin hän etsi Herraa, antoi Jumala hänen menestyä.

6 Hän lähti sotimaan filistealaisia vastaan ja revitti Gatin, Jabnen ja Asdodin muurit; ja hän rakennutti kaupunkeja Asdodin alueelle ja muualle filistealaisten maahan.

7 Ja Jumala auttoi häntä filistealaisia vastaan ja niitä arabialaisia vastaan, jotka asuivat Guur-Baalissa, sekä meunilaisia vastaan.
8 Ja ammonilaiset maksoivat veroa Ussialle, ja hänen maineensa levisi aina Egyptiin saakka, sillä hän tuli ylen

Ussia, som då var sexton år gammal, och gjorde honom till konung i hans fader Amasjas ställe.
2 Det var han som befäste Elot, och han lade det åter under Juda, sedan konungen hade gått till vila hos sina fäder.

3 Ussia var sexton år gammal, när han blev konung, och han regerade femtiotvå år i Jerusalem. Hans moder hette Jekilja, från Jerusalem.

4 Han gjorde vad rätt var i HERRENS ögon, alldeles såsom hans fader Amasja hade gjort.

5 Och han sökte Gud, så länge Sakarja levde, han som aktade på Guds syner. Och så länge han sökte HERREN, lät Gud det gå honom väl.

6 Han drog ut och stridde mot filistéerna och bröt ned Gats, Jabnes och Asdods murar; och han byggde städer på Asdods område och annorstädes i filistéernas land.

7 Och Gud hjälpte honom mot filistéerna och mot de araber som bodde i Gur-Baal och mot maoniterna.

8 Och ammoniterna måste giva skänker åt Ussia, och ryktet om honom sträckte sig ända till Egypten, ty han

Judah took Uzziah, when, he, was sixteen years old,—and made him king, instead of his father Amaziah.
2 He, built Eloth, and restored it to Judah,—after that the king slept with his fathers.

3 Sixteen years old, was Uzziah, when he began to reign, and, fifty–two years, reigned he in Jerusalem,–and, the name of his mother, was Jechiliah, of Jerusalem.
4 And he did that which was right, in the eyes of Yahweh,—according to all that Amaziah his father had done.
5 And it came to pass that he set himself to seek God, in the days of Zechariah, who gave understanding in the seeing of God,—and, throughout the days of his seeking Yahweh, God, prospered him.
6 So he went forth and made war against the Philistines, and brake down the wall of Gath, and the wall of Jabneh, and the wall of Ashdod,—and built cities in Ashdod, and among the Philistines.
7 And God helped him against the Philistines and against the Arabians who dwelt in Gur–baal, and the Meunim.
8 And the Ammonites gave a present to Uzziah,—and his name went forth as far as the entering in of Egypt,

mahtavaksi.

9 Ussia rakennutti Jerusalemiin tornit Kulmaportin ja Laaksoportin päälle ja Kulmauksen päälle ja varusti ne.

10 Hän rakennutti torneja myös erämaahan ja hakkautti paljon vesisäiliöitä, sillä hänellä oli paljon karjaa sekä Alankomaassa että ylätasangolla. Peltomiehiä ja viinitarhureita hänellä oli vuoristossa ja puutarhamailla, sillä hän harrasti maanviljelystä.

11 Ja Ussialla oli sotajoukko, joka teki sotapalvelusta ja lähti sotaan osastoittain, sen lukumäärän mukaan, mikä heitä oli katselmuksessa, jonka kirjuri Jegiel ja päällysmies Maaseja olivat toimittaneet Hananjan, kuninkaallisen päällikön, johdolla.

12 Perhekunta-päämiesten, sotaurhojen, koko lukumäärä oli kaksituhatta kuusisataa.

13 Heidän johdossaan oli kolmensadan seitsemän tuhannen viidensadan miehen suuruinen sotajoukko, joka teki väellä ja voimalla sotapalvelusta auttaakseen kuningasta vihollista vastaan.

14 Ja Ussia varusti heidät, koko sotajoukon, kilvillä, keihäillä, kypäreillä, rintahaarniskoilla, jousilla ja

blev övermåttan mäktig.

9 Och Ussia byggde torn i Jerusalem över Hörnporten och över Dalporten och över Vinkeln och befäste dem.

10 Han byggde ock torn i öknen och högg ut många brunnar, ty han hade mycken boskap, både i låglandet och på slätten. Jordbruks- och vingårdsarbetare hade han i bergsbygden och på de bördiga fälten, ty han var en vän av åkerbruk.

11 Och Ussia hade en krigshär som drog ut till strid i avdelade skaror, med en mansstyrka som hade blivit fastställd vid mönstring genom sekreteraren Jeguel och tillsyningsmannen Maaseja, under överinseende av Hananja, en av konungens hövitsmän.

12 Hela antalet av de tappra stridsmän som voro huvudmän för familjerna var två tusen sex hundra.

13 Under deras befäl stod en krigshär av tre hundra sju tusen fem hundra män, som stridde med kraft och mod och voro konungens hjälp mot fienden.

14 Och Ussia försåg hela denna här med sköldar, spjut, hjälmar, pansar och bågar, så ock med

for he shewed exceeding great strength.

9 And Uzziah built towers, in Jerusalem, over the corner-gate, and over the valley-gate, and over the angle,—and he made them strong.

10 And he built towers in the desert, and digged many wells, for, much cattle, had he, both in the lowland, and in the plain,—husbandmen and vinedressers, in the mountains and in the fruitful field, for, a lover of the soil, was he.

11 And it came to pass that Uzziah had a force ready to make war, to go forth as a host in company, by the number of their reckoning, under the direction of Jeiel the scribe, and Maaseiah the officer,—under the direction of Hananiah, from among the captains of the king.

12 The whole number of the ancestral chiefs pertaining to the heroes of valour, was two thousand and six hundred;

13 and, under their direction, was the force of a host, three hundred and seven thousand five hundred, ready to make war, with the strength of a force,—for helping the king against an enemy.

14 And Uzziah prepared for them, for all the host, bucklers and spears and helmets, and coats of mail,

linkokivillä.

15 Ja hän teetti Jerusalemiin taidokkaasti sommiteltuja sotakoneita, jotka asetettiin torneihin ja muurien kulmiin ja joilla ammuttiin nuolia ja suuria kiviä. Niin hänen maineensa levisi kauas, sillä hän sai ihmeteltävästi apua, kunnes hän tuli mahtavaksi.

16 Mutta kun hän oli tullut mahtavaksi, ylpistyi hänen sydämensä, niin että hän teki kelvottoman teon, hän tuli uskottomaksi Herraa, Jumalaansa, kohtaan ja meni Herran temppeliin, suitsutusalttarille, suitsuttamaan.

17 Niin pappi Asarja meni hänen jälkeensä sinne, mukanaan kahdeksankymmentä Herran pappia, rohkeita miehiä.

18 Nämä astuivat kuningas Ussiaa vastaan ja sanoivat hänelle: Ei ole sinun asiasi, Ussia, suitsuttaa Herralle, vaan pappien, Aaronin poikien, jotka ovat pyhitetyt suitsuttamaan. Mene ulos pyhäköstä, sillä sinä olet ollut uskoton, eikä siitä tule sinulle kunniaa Herralta Jumalalta.

19 Niin Ussia vihastui, ja hän piti juuri suitsutusastiaa kädessään suitsuttaaksensa. Mutta kun hän vihastui pappeihin, puhkesi hänen

slungstenar.

15 Och han lät i Jerusalem göra krigsredskap, konstmässigt uttänkta, till att sätta upp på tornen och på murarnas hörn, för att med dem avskjuta pilar och stora stenar. Och ryktet om honom gick ut vida omkring, ty underbart hjälptes han fram till makt.

16 Men när han nu var så mäktig, blev hans hjärta högmodigt, så att han gjorde vad fördärvligt var; han förbröt sig trolöst mot HERREN, sin Gud, i det att han gick in i HERRENS tempel för att antända rökelse på rökelsealtaret.

17 Då gick prästen Asarja ditin efter honom, åtföljd av åttio HERRENS präster, oförskräckta män.

18 Dessa trädde fram mot konung Ussia och sade till honom: »Det hör icke dig till, Ussia, att antända rökelse åt HERREN, utan det tillhör prästerna, Arons söner, som är helgade till att antända rökelse. Gå ut ur helgedomen, ty du har begått en förbrytelse, och HERREN Gud skall icke låta detta lända dig till ära.»

19 Då for Ussia ut i vrede, där han stod med ett rökelsekar i sin hand för att antända rökelse. Men just som han for ut mot

and bows,—and yea even sling–stones.

15 And he made in Jerusalem, inventions invented of the inventor, to be upon the towers and upon the turrets, for throwing with arrows, and with great stones,—so that his name went forth afar, for he was marvelously helped, until that he was strong.

16 But, when he became strong, uplifted was his heart, unto ruin, for he acted unfaithfully against Yahweh his God,—and entered into the temple of Yahweh, to burn incense upon the altar of incense.

17 Then entered after him, Azariah the priest,—and with him eighty priests of Yahweh, sons of valour;

18 and they took their stand against Uzziah the king, and said unto him–It is not, for thee, O Uzziah, to burn incense unto Yahweh, but, for the priests, the sons of Aaron, who are hallowed, to burn incense. Go forth out of the sanctuary, for thou hast acted unfaithfully, and, not to thee, for an honour, [shall it be] from Yahweh Elohim.

19 Then was Uzziah wroth, and, in his hand, was a censer, to burn incense,—and, when he was wroth with the priests, a leprosy,

otsaansa pitali pappien läsnäollessa Herran temppelissä, suitsutusalttarin ääressä.
20 Ja kun ylimmäinen pappi Asarja ja kaikki muut papit kääntyivät hänen puoleensa, niin katso, hänellä oli pitali otsassa. Silloin he äkisti karkoittivat hänet sieltä, ja itsekin hän kiiruusti lähti pois, kun Herra oli häntä lyönyt.
21 Niin kuningas Ussia tuli pitalitautiseksi kuolinpäiväänsä saakka ja asui pitalitautisena eri talossa, sillä hän oli eristetty Herran temppelistä. Hänen poikansa Jootam hallitsi kuninkaan linnaa ja tuomitsi maan kansaa.

22 Mitä muuta on kerrottavaa Ussiasta, hänen aikaisemmista ja myöhemmistä vaiheistaan, sen on profeetta Jesaja, Aamoksen poika, pannut kirjaan.
23 Ja Ussia meni lepoon isiensä tykö, ja hänet haudattiin isiensä viereen vainioon, kuningasten hautojen ääreen; sanottiin näet: Hän on pitalitautinen. Ja hänen poikansa Jootam tuli kuninkaaksi hänen sijaansa.

prästerna, slog spetälska ut på hans panna, i prästernas närvaro, inne i HERRENS hus, bredvid rökelsealtaret.
20 Och när överstеprästen Asarja och alla prästerna vände sig till honom och fingo se att han var spetälsk i pannan, drevo de honom strax ut därifrån. Själv skyndade han också ut, eftersom HERREN så hemsökte honom.
21 Sedan var konung Ussia spetälsk för hela sitt liv och bodde i ett särskilt hus såsom spetälsk, ty han var utesluten från HERRENS hus. Hans son Jotam förestod då konungens hus och dömde folket i landet.

22 Vad nu mer är att säga om Ussia, om hans första tid såväl som om hans sista, det har profeten Jesaja, Amos' son, tecknat upp.

23 Och Ussia gick till vila hos sina fäder, och man begrov honom hos hans fäder, ute på konungagravens mark, detta med tanke därpå att han hade varit spetälsk. Och hans son Jotam blev konung efter honom.

shot forth in his forehead, before the priests, in the house of Yahweh, from off the altar of incense.
20 When Azariah the chief priest and all the priests turned towards him, lo! he, was leprous, in his forehead, so they hastened him from thence,—yea, even he himself, hurried to go out, because Yahweh had smitten him.
21 And it came to pass that, Uzziah the king, was a leper until the day of his death, and dwelt in a house apart—a leper, for he was cut off from the house of Yahweh,—and, Jotham his son, was over the house of the king, judging the people of the land.
22 Now, the rest of the story of Uzziah, first and last, hath Isaiah son of Amoz, the prophet, written.

23 And Uzziah slept with his fathers, and they buried him with his fathers in the field of burial that pertained unto the kings, for they said, A leper, he is. And Jotham his son reigned in his stead.

27 luku

1 Jootam oli kahdenkymmenen viiden vuoden vanha tullessaan

1 Jotam var tjugufem år gammal när han blev konung, och han regerade

1 twenty–five years old, was Jotham when he began to reign, and, sixteen years,

kuninkaaksi, ja hän hallitsi Jerusalemissa kuusitoista vuotta. Hänen äitinsä nimi oli Jerusa, Saadokin tytär.
2 Hän teki sitä, mikä on oikein Herran silmissä, aivan niinkuin hänen isänsä Ussia oli tehnyt, paitsi ettei hän tunkeutunut Herran temppeliin. Mutta kansa yhä vaelsi kelvottomasti.

3 Hän rakennutti Yläportin Herran temppeliin ja rakennutti paljon Oofelin muuria.
4 Hän rakennutti myös kaupunkeja Juudan vuoristoon, ja metsiin hän rakennutti linnoja ja torneja.

5 Hän kävi sotaa ammonilaisten kuningasta vastaan ja voitti heidät; ja ammonilaiset antoivat hänelle sinä vuonna sata talenttia hopeata, kymmenentuhatta koor-mittaa nisuja ja kymmenentuhatta koor-mittaa ohria. Tämän ammonilaiset suorittivat hänelle myöskin toisena ja kolmantena vuotena.
6 Niin Jootam tuli yhä mahtavammaksi, koska hän vaelsi vakaasti Herran, Jumalansa, edessä.
7 Mitä muuta on kerrottavaa Jootamista ja kaikista hänen sodistaan ja hänen vaelluksestansa, katso, se on kirjoitettuna Israelin ja Juudan kuningasten kirjassa.
8 Hän oli kahdenkymmenen viiden vuoden vanha tullessaan kuninkaaksi, ja hän

sexton år i Jerusalem. Hans moder hette Jerusa, Sadoks dotter.

2 Han gjorde vad rätt var i HERRENS ögon, alldeles såsom hans fader Ussia hade gjort, vartill kom att han icke trängde in i HERRENS tempel; men folket gjorde ännu vad fördärvligt var.
3 Han byggde Övre porten till HERRENS hus, och på Ofelmuren utförde han stora byggnadsarbeten.
4 Därtill byggde han städer i Juda bergsbygd, och i skogarna byggde han borgar och torn.

5 Och när han så kom i strid med Ammons barns konung, blev han dem övermäktig, så att Ammons barn det året måste giva honom ett hundra talenter silver, tio tusen korer vete och tio tusen korer korn. Lika mycket måste Ammons barn erlägga åt honom också nästa år och året därpå.
6 Så mäktig blev Jotam, därför att han vandrade ståndaktigt inför HERREN, sin Gud.
7 Vad nu mer är att säga om Jotam och om alla hans krig och andra företag, det finnes upptecknat i boken om Israels och Juda konungar.
8 Han var tjugufem år gammal, när han blev konung, och han regerade

reigned he in Jerusalem,—and, the name of his mother, was Jerushah, daughter of Zadok.
2 And he did that which was right in the eyes of Yahweh, according to all that Uzziah his father had done, only he entered not into the temple of Yahweh,––though still were the people acting corruptly.
3 He, built the upper gate of the house of Yahweh,–and, on the wall of Ophel, built he extensively.
4 Cities also, built he, in the hill country of Judah,—and, in the thick woods, built he fortresses and towers.
5 He, also made war against the king of the sons of Ammon, and prevailed against them, and the sons of Ammon gave him, during that year, a hundred talents of silver, and ten thousand measures of wheat, and, of barley, ten thousand,—this, did the sons of Ammon render him, both in the second year, and the third.
6 So Jotham strengthened himself,—for he fixed his ways before Yahweh his God.
7 But, the rest of the story of Jotham, and all his wars, and his ways, lo! there they are written in the book of the Kings of Israel and Judah.
8 Twenty–five years old, was he when he began to reign,—and, sixteen years,

hallitsi Jerusalemissa kuusitoista vuotta.
9 Ja Jootam meni lepoon isiensä tykö, ja hänet haudattiin Daavidin kaupunkiin. Ja hänen poikansa Aahas tuli kuninkaaksi hänen sijaansa.

28 luku

1 Aahas oli kahdenkymmenen vuoden vanha tullessaan kuninkaaksi, ja hän hallitsi Jerusalemissa kuusitoista vuotta. Hän ei tehnyt sitä, mikä on oikein Herran silmissä, niinkuin hänen isänsä Daavid,
2 vaan vaelsi Israelin kuningasten teitä; jopa hän teki valettuja kuvia baaleille.

3 Ja hän poltti uhreja Ben-Hinnomin laaksossa ja poltti poikansa tulessa, niiden kansain kauhistavien tekojen mukaan, jotka Herra oli karkoittanut israelilaisten tieltä.

4 Ja hän teurasti ja poltti uhreja uhrikukkuloilla ja kummuilla ja jokaisen viheriän puun alla.
5 Sentähden Herra, hänen Jumalansa, antoi hänet Aramin kuninkaan käsiin. He voittivat hänet ja ottivat hänen väestään suuren joukon vangiksi ja veivät Damaskoon. Hänet annettiin myöskin Israelin kuninkaan käsiin, ja tämä tuotti hänelle suuren tappion.

sexton år i Jerusalem.

9 Och Jotam gick till vila hos sina fäder, och man begrov honom i Davids stad. Och hans son Ahas blev konung efter honom.

1 Ahas var tjugu år gammal när han blev konung, och han regerade sexton år i Jerusalem. Han gjorde icke vad rätt var i HERRENS ögon, såsom hans fader David,

2 utan vandrade på Israels konungars väg; ja, han lät ock göra gjutna beläten åt Baalerna.
3 Och själv tände han offereld i Hinnoms sons dal och brände upp sina barn i eld, efter den styggeliga seden hos de folk som HERREN hade fördrivit för Israels barn.

4 Och han frambar offer och tände offereld på höjderna och kullarna och under alla gröna träd.
5 Därför gav HERREN, hans Gud, honom i den arameiske konungens hand; de slogo honom och togo av hans folk en stor hop fångar och förde dem till Damaskus. Han blev ock given i Israels konungs hand, så att denne tillfogade honom ett stort nederlag.

reigned he in Jerusalem.

9 And Jotham slept with his fathers, and they buried him, in the city of David,—and Ahaz his son reigned in his stead.

1 Twenty years old, was Ahaz when he began to reign, and, sixteen years, reigned he in Jerusalem,—but he did not that which was right in the eyes of Yahweh, like David his father;
2 but walked in the ways of the kings of Israel,—yea, even molten images, made he to the Baalim;
3 and, he, burned incense, in the valley of the son of Hinnom,–and burnt his sons, in the fire, according to the abominable ways of the nations, whom Yahweh dispossessed from before the sons of Israel.
4 And he sacrificed and burnt incense in the high places, and upon the hills,—and under every green tree.
5 Wherefore Yahweh his God delivered him into the hand of the king of Syria, who smote him, and carried away captive from him a large body of captives, and brought them into Damascus,—yea, even into the hand of the king of Israel, was he delivered, who smote him with a great

6 Pekah, Remaljan poika, surmasi Juudasta satakaksikymmentä tuhatta yhtenä päivänä, kaikki sotakuntoisia miehiä, koska he olivat hyljänneet Herran, isiensä Jumalan.

6 Ty Peka, Remaljas son, dräpte av Juda ett hundra tjugu tusen man på en enda dag, allasammans stridbara män. Detta skedde därför att de hade övergivit HERREN, sina fäders Gud.

6 And Pekah son of Remaliah slew, in Judah, a hundred and twenty thousand in one day, all, sons of valour,–because they had forsaken Yahweh, God of their fathers.

7 Ja Sikri, efraimilainen urho, tappoi kuninkaan pojan Maasejan, linnan esimiehen Asrikamin ja kuninkaan lähimmän miehen Elkanan.

7 Och Sikri, en tapper man från Efraim, dräpte Maaseja, konungasonen, och Asrikam, slottshövdingen, och Elkana, konungens närmaste man.

7 And Zichri a hero of Ephraim, slew Maaseiah son of the king, and Azrikam, chief ruler of the house,—and Elkanah, that was next unto the king.

8 Ja israelilaiset veivät veljiltään vangeiksi vaimoja, poikia ja tyttäriä kaksisataa tuhatta, ryöstivät heiltä myös paljon saalista ja veivät saaliin Samariaan.

8 Och Israels barn bortförde från sina bröder två hundra tusen fångar, nämligen deras hustrur, söner och döttrar, och togo därjämte mycket byte från dem och förde bytet till Samaria.

8 And the sons of Israel, carried away captive, from among their brethren two hundred thousand, wives, sons and daughters, moreover also, of much spoil, did they plunder them,—and brought the spoil to Samaria.

9 Siellä oli Herran profeetta nimeltä Ooded; tämä meni sotajoukkoa vastaan, kun se oli tulossa Samariaan, ja sanoi heille: Katso, Herra, teidän isienne Jumala, on vihastunut Juudaan ja antanut heidät teidän käsiinne, ja te olette tappaneet heitä raivossa, joka ulottuu taivaaseen asti.

9 Men där var en HERRENS profet som hette Oded; denne gick ut mot hären, när den kom till Samaria, och sade till dem: »Se, i sin vrede över Juda har HERREN, edra fäders Gud, givit dem i eder hand, men I haven dräpt dem med en hätskhet som har nått upp till himmelen.

9 But, in that place, was a prophet unto Yahweh, Oded his name, so he went out to meet the host that was coming unto Samaria, and said unto them, Lo! in the wrath of Yahweh, God of your fathers, against Judah, hath he delivered them into your hand,—and ye have slain them in a rage, until, to the heavens, it hath reached.

10 Ja nyt te ajattelette pakottaa tämän Juudan väen ja Jerusalemin orjiksenne ja orjattariksenne. Eikö teillä jo ole tunnollanne kyllin rikkomuksia Herraa, Jumalaanne, vastaan?

10 Och nu tänken I göra Judas och Jerusalems barn till trälar och trälinnor åt eder. Därmed dragen I ju allenast skuld över eder själva inför HERREN, eder Gud.

10 Now, therefore, ye, are thinking to tread down, the children of Judah and Jerusalem, as servants and as handmaids for yourselves. But is it not so––that, ye yourselves, are altogether guilty against Yahweh your God?

11 Niin kuulkaa nyt minua ja palauttakaa vangit, jotka olette ottaneet veljienne joukosta; sillä Herran vihan hehku on teidän päällänne.

11 Så hören mig nu: Sänden tillbaka fångarna som I haven tagit från edra bröder; ty HERRENS vrede är upptänd mot eder.»

11 Now, therefore, hearken unto me, and restore the captives whom ye have taken captive from among your brethren,—for, the glow of the anger of Yahweh, is over you.

12 Silloin muutamat efraimilaisten päämiehistä, Asarja, Joohananin poika, Berekia, Mesillemotin poika, Hiskia, Sallumin poika, ja Amasa, Hadlain poika, nousivat sotaretkeltä tulevia vastaan

12 Några av huvudmännen bland Efraims barn, nämligen Asarja, Johanans son, Berekja, Mesillemots son, Hiskia, Sallums son, och Amasa, Hadlais son, stodo då upp och gingo emot dem som kommo från kriget

12 Then rose up certain of the chiefs of the sons of Ephraim—Azariah son of Jehohanan, Berechiah son of Meshillemoth, and Jehizkiah son of Shallum, and Amasa son of Hadlai,—against them who were coming in from the army;

13 ja sanoivat heille: Älkää tuoko tänne noita vankeja, sillä te saatatte meidät syyllisiksi Herran edessä, kun ajattelette lisätä meidän syntejämme ja syyllisyyttämme. Onhan meidän syyllisyytemme jo suuri, ja vihan hehku on Israelin päällä.

13 och sade till dem: »I skolen icke föra dessa fångar hitin; ty I förehaven något som drager skuld över oss inför HERREN, och varigenom I ytterligare föröken våra synder och vår skuld. Vår skuld är ju redan stor nog, och vrede är upptänd mot Israel.»

13 and said unto them, Ye shall not bring in the captives hither, for, with guilt against Yahweh already upon us, ye, are thinking to add unto our sins, and unto our guilt,—for great is the guilt we have, and fierce is the anger over Israel.

14 Silloin aseväki luopui vangeista ja saaliista päämiesten ja koko seurakunnan edessä.

14 Då lämnade krigsfolket ifrån sig fångarna och bytet inför de överste och hela församlingen.

14 So the armed men left the captives, and tile plunder, before the rulers, and all the convocation.

15 Ja nimeltä mainitut miehet nousivat ja ottivat huostaansa vangit ja antoivat saaliista vaatteita kaikille heidän joukossaan, jotka olivat alasti. He antoivat näille vaatteita ja kenkiä, ruokaa ja juomaa, voitelivat heitä ja toimittivat heille, kaikille uupuneille, aasit ja veivät heidät Jerikoon, Palmukaupunkiin, lähelle heidän veljiänsä. Sitten he palasivat Samariaan.

15 Och de nämnda männen stodo upp och togo sig an fångarna. Alla som voro nakna bland dem klädde de upp med vad de hade tagit såsom byte; de gåvo dem kläder och skor, mat och dryck, och smorde dem med olja, och alla som icke orkade gå läto de sätta sig upp på åsnor, och förde dem så till Jeriko, Palmstaden, till deras bröder där. Sedan vände de tillbaka till Samaria.

15 Then rose up the men who have been expressed by name—and took the captives, and, all who were naked among them, clothed they out of the spoil, and arrayed them and sandalled them, and gave them to eat and to drink, and anointed them, and conducted them with asses for every one that was exhausted, and brought them to Jericho the city of palm–trees, near unto their brethren,—and then returned to Samaria.

16 Siihen aikaan kuningas Aahas lähetti sanansaattajat Assurin kuningasten tykö saadaksensa apua.

17 Sillä vielä edomilaisetkin olivat tulleet ja voittaneet Juudan ja ottaneet vankeja.

18 Ja filistealaiset olivat tehneet ryöstöretken Alankomaan ja Juudan Etelämaan kaupunkeihin ja valloittaneet Beet-Semeksen, Aijalonin ja Gederotin, niin myös Sookon ja sen tytärkaupungit, Timran ja sen tytärkaupungit ja Gimson ja sen tytärkaupungit, ja he olivat asettuneet niihin.
19 Sillä Herra nöyryytti Juudaa Aahaan, Israelin kuninkaan, tähden, koska tämä oli harjoittanut kurittomuutta Juudassa ja ollut uskoton Herraa kohtaan.
20 Niin Tillegat-Pilneser, Assurin kuningas, lähti häntä vastaan ja ahdisti häntä eikä tukenut häntä.

21 Sillä vaikka Aahas ryösti Herran temppeliä ja kuninkaan ja päämiesten linnoja ja antoi kaiken Assurin kuninkaalle, ei hänellä ollut siitä apua.

22 Silloinkin kun häntä ahdistettiin, oli hän, kuningas Aahas, edelleen uskoton Herraa kohtaan.
23 Sillä hän uhrasi Damaskon jumalille, jotka olivat voittaneet hänet; hän ajatteli: Koska Aramin

16 Vid samma tid sände konung Ahas bud till konungarna i Assyrien, med begäran att de skulle hjälpa honom.
17 Ty förutom allt annat hade edoméerna kommit och slagit Juda och tagit fångar.
18 Och filistéerna hade fallit in i städerna i Juda lågland och sydland och hade intagit Bet-Semes, Ajalon och Gederot, så ock Soko med underlydande orter, Timna med underlydande orter och Gimso med underlydande orter, och hade bosatt sig i dem.
19 Ty HERREN ville förödmjuka Juda, för Ahas', den israelitiske konungens, skull, därför att denne hade vållat oordning i Juda och varit otrogen mot HERREN.
20 Men Tillegat-Pilneeser, konungen i Assyrien, drog emot honom och angrep honom, i stället för att understödja honom.
21 Ty fastän Ahas plundrade HERRENS hus och konungshuset och de överstes hus och gav allt åt konungen i Assyrien, så hjälpte det honom dock icke.
22 Och i sin nöd försyndade sig samme konung Ahas ännu mer genom otrohet mot HERREN.
23 Han offrade nämligen åt gudarna i Damaskus, som hade slagit honom; ty han tänkte: »Eftersom de

16 At that time, sent King Ahaz unto the kings of Assyria to help him.

17 For again had, the Edomites, come and smitten Judah, and carried away captives;
18 and, the Philistines, had spread themselves out against the cities of the lowland and of the south, pertaining to Judah, and had captured Beth–shemesh and Aijalon and Gederoth, and Soco with its villages, and Timnah with its villages, and Gimzo, with its villages,––and dwelt there.
19 For Yahweh had brought Judah low, because of Ahaz king of Israel,—for he had given the rein in Judah, and, been grievously unfaithful, with Yahweh.
20 And Tilgath–pilneser king of Assyria, came against him,—and distressed him, but strengthened him not.

21 For Ahaz took away a portion out of the house of Yahweh, and out of the house of the king, and the rulers,—and gave unto the king of Assyria, but he helped him not.
22 And, in the time of his distress, he yet further acted unfaithfully with Yahweh,—he, King Ahaz!
23 For he sacrificed unto the gods of Damascus who had smitten him, and said, Because the gods of the

kuningasten jumalat ovat auttaneet heitä, uhraan minäkin niille, että ne minuakin auttaisivat. Mutta ne tulivatkin hänelle ja koko Israelille lankeemukseksi.

arameiska konungarnas gudar hava förmått hjälpa dem, vill jag offra åt dessa gudar, för att de ock må hjälpa mig.» Men i stället var det dessa som kommo honom och hela Israel på fall.

kings of Syria are helping them, unto them, will I sacrifice, that they may help me. But, they, served to seduce him and all Israel.

24 Ja Aahas kokosi Jumalan temppelin kalut ja hakkasi Jumalan temppelin kalut kappaleiksi. Hän sulki Herran temppelin ovet ja teetti itselleen alttareita Jerusalemin joka kolkkaan.

24 Ahas samlade ihop de kärl som funnos i Guds hus och bröt sönder kärlen i Guds hus och stängde igen dörrarna till HERRENS hus, och gjorde sig altaren i vart hörn i Jerusalem.

24 And Ahaz gathered together the utensils of the house of God, and brake away the fittings of the house of God, and shut up the doors of the house of Yahweh,—and made for himself altars at every corner in Jerusalem;

25 Ja jokaiseen Juudan kaupunkiin hän teetti uhrikukkuloita polttaakseen uhreja muille jumalille; ja niin hän vihoitti Herran, isiensä Jumalan.

25 Och i var och en av Juda städer uppförde han offerhöjder för att där tända offereld åt andra gudar, och han förtörnade så HERREN, sina fäders Gud.

25 and, in every several city of Judah, made he high places, for burning incense unto other gods,—and provoked Yahweh, God of his fathers.

26 Mitä muuta on kerrottavaa hänestä ja kaikesta hänen vaelluksestaan, sekä aikaisemmasta että myöhemmästä, katso, se on kirjoitettuna Juudan ja Israelin kuningasten aikakirjassa.

26 Vad nu mer är att säga om honom och om alla hans företag, under hans första tid såväl som under hans sista, det finnes upptecknat i boken om Judas och Israels konungar.

26 But, the rest of his story, and all his ways, first and last, there they are, written the book of the Kings of Judah and Israel.

27 Ja Aahas meni lepoon isiensä tykö, ja hänet haudattiin kaupunkiin, Jerusalemiin; sillä häntä ei viety Israelin kuningasten hautoihin. Ja hänen poikansa Hiskia tuli kuninkaaksi hänen sijaansa.

27 Och Ahas gick till vila hos sina fäder, och man begrov honom i Jerusalem, inne i själva staden; de lade honom nämligen icke i Israels konungars gravar. Och hans son Hiskia blev konung efter honom.

27 And Ahaz slept with his fathers, and they buried him in the city, in Jerusalem, but they brought him not into the sepulchres of the kings of Israel,—and Hezekiah his son reigned in his stead.

29 luku

1 Hiskia tuli kuninkaaksi kahdenkymmenen viiden vuoden vanhana, ja hän

1 Hiskia var tjugufem år gammal, när han blev konung, och han regerade

1 And, Hezekiah, began to reign when he was twenty–five years old, and, twenty–

hallitsi Jerusalemissa kaksikymmentä yhdeksän vuotta. Hänen äitinsä oli nimeltään Abia, Sakarjan tytär.

tjugunio år i Jerusalem. Hans moder hette Abia, Sakarjas dotter.

nine years, reigned he in Jerusalem,—and, the name of his mother, was Abijah, daughter of Zechariah.

2 Hän teki sitä, mikä on oikein Herran silmissä, aivan niinkuin hänen isänsä Daavid oli tehnyt.

2 Han gjorde vad rätt var i HERRENS ögon, alldeles såsom hans fader David hade gjort.

2 And he did that which was right in the eyes of Yahweh,—according to all that, David his father, had done.

3 Ensimmäisenä hallitusvuotenansa, sen ensimmäisessä kuussa, hän avasi Herran temppelin ovet ja korjasi ne.

3 I sitt första regeringsår, i första månaden, öppnade han dörrarna till HERRENS hus och satte dem i stånd

3 He, in the first year of his reign, in the first month, opened the doors of the house of Yahweh, and repaired them.

4 Sitten hän tuotti papit ja leeviläiset ja kokosi ne idässäpäin olevalle aukealle.

4 Och han lät hämta prästerna och leviterna och församlade dem på den öppna platsen mot öster.

4 And he brought in the priests, and the Levites,—and gathered them together in the broadway on the east;

5 Ja hän sanoi heille: Kuulkaa minua, te leeviläiset! Pyhittäytykää nyt ja pyhittäkää Herran, isienne Jumalan, temppeli ja toimittakaa saastaisuus pois pyhäköstä.

5 Och han sade till dem: »Hören mig, I leviter. Helgen nu eder själva, och helgen HERRENS, edra fäders Guds, hus, och skaffen orenheten ut ur helgedomen.

5 and said unto them, Hear me, O Levites! Now, hallow yourselves, and hallow the house of Yahweh, God of your fathers, and take forth the impure thing out of the holy place.

6 Sillä meidän isämme ovat olleet uskottomia ja tehneet sitä, mikä on pahaa Herran, meidän Jumalamme, silmissä, ja hyljänneet hänet. He käänsivät kasvonsa pois Herran asumuksesta ja käänsivät sille selkänsä.

6 Ty våra fäder voro otrogna och gjorde vad ont var i HERRENS, vår Guds, ögon och övergåvo honom; de vände sitt ansikte bort ifrån HERRENS boning och vände honom ryggen.

6 For our fathers have acted unfaithfully and done the thing that was wicked in the eyes of Yahweh our God, and have forsaken him,–and have turned round their faces from the habitation of Yahweh, and have offered their backs.

7 He myöskin sulkivat eteisen ovet, sammuttivat lamput, eivät polttaneet suitsuketta eivätkä uhranneet polttouhreja pyhäkössä Israelin Jumalalle.

7 De stängde ock igen dörrarna till förhuset, släckte ut lamporna, tände ingen rökelse och offrade inga brännoffer i helgedomen åt Israels Gud.

7 Moreover they have shut up the doors of the porch, and have quenched the lamps, and, incense, have they not burned,–and, ascending–sacrifice, have they not caused to go up in the holy place, unto the God of Israel.

8 Sentähden Herran viha on

8 Därför har HERRENS

8 Thus hath it come to

kohdannut Juudaa ja Jerusalemia, ja hän on tehnyt heidät kauhuksi, hämmästykseksi ja pilkaksi, niinkuin te omin silmin näette.

förtörnelse kommit över Juda och Jerusalem, och han har gjort dem till en varnagel, till ett föremål för häpnad och begabberi, såsom I sen med egna ögon.

pass, that, the wrath of Yahweh, hath been upon Judah and Jerusalem,—and he hath delivered them up as a terror and as an astonishment and as hissing, even as, ye, can see with your own eyes.

9 Katso, meidän isämme ovat kaatuneet miekkaan, ja meidän poikamme, tyttäremme ja vaimomme ovat joutuneet vankeuteen tästä syystä.

9 Ja, därför hava ock våra fäder fallit för svärd, och våra söner och döttrar och hustrur hava fördenskull kommit i fångenskap.

9 And lo! our fathers have fallen by the sword, and, our sons and our daughters and our wives, are in captivity for this.

10 Nyt minä aion tehdä liiton Herran, Israelin Jumalan, kanssa, että hänen vihansa hehku kääntyisi meistä pois.

10 Men nu har jag i sinnet att sluta ett förbund med HERREN, Israels Gud, för att hans vredes glöd må vända sig ifrån oss.

10 Now, is it near my heart, to solemnise a covenant unto Yahweh, God of Israel,—that he may turn from him the glow of his anger.

11 Älkää siis, lapseni, olko leväperäisiä, sillä teidät Herra on valinnut seisomaan hänen edessänsä ja palvelemaan häntä, olemaan hänen palvelijansa ja suitsuttamaan hänelle.

11 Så varen nu icke försumliga, mina barn, ty eder har HERREN utvalt till att stå inför hans ansikte och göra tjänst inför honom, till att vara hans tjänare och antända rökelse åt honom.»

11 My sons! now, do not be faulty,—for, of you, hath Yahweh made choice, to stand before him, and to wait upon him, and to be his attendants and burners of incense.

12 Silloin nousivat leeviläiset: Mahat, Amasain poika, ja Jooel, Asarjan poika, Kehatin jälkeläisistä; Merarin jälkeläisistä Kiis, Abdin poika, ja Asarja, Jehallelelin poika; geersonilaisista Jooah, Simman poika, ja Eeden, Jooahin poika;

12 Då stodo leviterna upp: Mahat, Amasais son, och Joel, Asarjas son, av kehatiternas barn; av Meraris barn Kis, Abdis son, och Asarja, Jehallelels son; av gersoniterna Joa, Simmas son, och Eden, Joas son;

12 Then arose the Levites—Mahath son of Amasai, and Joel son of Azariah, of the sons of the Kohathites, and, of the sons of Merari, Kish son of Abdi, and Azariah son of Jehallelel,—and, of the Gershonites, Joah son of Zimmah, and Eden son of Joah;

13 Elisafanin jälkeläisistä Simri ja Jegiel; Aasafin jälkeläisistä Sakarja ja Mattanja;

13 av Elisafans barn Simri och Jeguel; av Asafs barn Sakarja och Mattanja;

13 and, of the sons of Elizaphan, Shimri and Jeiel,—and, of the sons of Asaph, Zechariah, and Mattaniah;

14 Heemanin jälkeläisistä Jehiel ja Siimei; ja Jedutunin jälkeläisistä Semaja ja Ussiel.

14 av Hemans barn Jehuel och Simei; av Jedutuns barn Semaja och Ussiel.

14 and, of the sons of Heman, Jehiel and Shimei,—and, of the sons of Jeduthun, Shemaiah, and

15 Nämä kokosivat veljensä, pyhittäytyivät ja menivät, niinkuin kuningas oli Herran sanan mukaan käskenyt, puhdistamaan Herran temppeliä.

15 Dessa församlade nu sina bröder och helgade sig och gingo, såsom konungen hade bjudit i kraft av HERRENS ord, sedan in för att rena HERRENS hus.

Uzziel;
15 and they gathered together their brethren, who hallowed themselves, and came in according to the command of the king, in the things of Yahweh,—to purify the house of Yahweh.

16 Mutta papit menivät sisälle Herran temppeliin puhdistamaan sitä, ja kaiken saastaisuuden, minkä löysivät Herran temppelistä, he veivät Herran temppelin esipihalle; sieltä leeviläiset ottivat sen ja veivät sen ulos Kidronin laaksoon.

16 Men prästerna gingo in i det inre av HERRENS hus för att rena det, och all orenhet som de funno i HERRENS tempel buro de ut på förgården till HERRENS hus; där togo leviterna emot den och buro ut den i Kidrons dal.

16 So the priests entered into the inner part of the house of Yahweh, to make purification, and they brought out every unclean thing which they found in the temple of Yahweh, into the court of the house of Yahweh,—where the Levites received it, to carry it forth to the Kidron ravine outside.

17 He alkoivat pyhittämisen ensimmäisen kuun ensimmäisenä päivänä, ja kuukauden kahdeksantena päivänä he olivat ehtineet Herran eteiseen, ja he pyhittivät Herran temppeliä kahdeksan päivää; ensimmäisen kuun kuudentenatoista päivänä he lopettivat työnsä.

17 De begynte att helga templet på första dagen i första månaden, och på åttonde dagen i månaden hade de hunnit till HERRENS förhus och helgade sedan HERRENS hus under åtta dagar; och på sextonde dagen i första månaden hade de fullgjort sitt arbete.

17 And they began, on the first of the first month, to hallow,—and, on the eighth day of the month, they came to the porch of Yahweh, so they hallowed the house of Yahweh in eight days,—and, on the sixteenth day of the first month, they finished.

18 Silloin he menivät sisälle kuningas Hiskian tykö ja sanoivat: Me olemme puhdistaneet koko Herran temppelin, polttouhrialttarin ja kaikki sen kalut ja näkyleipäpöydän ja kaikki sen kalut.

18 Då gingo de in till konung Hiskia och sade: »Vi hava renat hela HERRENS hus och brännoffersaltaret med alla dess tillbehör och skådebrödsbordet med alla dess tillbehör.

18 Then came they in unto Hezekiah the king, and said, We have purified all the house of Yahweh,—the altar of ascending-sacrifice, and all the utensils thereof, and the table for setting in array, and all the utensils thereof.

19 Kaikki kalut, jotka kuningas Aahas hallitusaikanansa uskottomuudessaan saastutti, me olemme panneet kuntoon ja pyhittäneet, ja katso, ne

19 Och alla de kärl som konung Ahas under sin regering i sin otrohet förkastade, dem hava vi återställt och helgat, och de stå nu framför HERRENS

19 And, all the utensils which King Ahaz in his reign rejected when he acted unfaithfully, have we made ready and hallowed,—and, there they are, before the

ovat Herran alttarin edessä.
20 Kuningas Hiskia kokosi varhain aamulla kaupungin päämiehet ja meni Herran temppeliin.

21 Ja he toivat seitsemän härkää, seitsemän oinasta ja seitsemän karitsaa sekä seitsemän kaurista syntiuhriksi valtakunnan puolesta, pyhäkön puolesta ja Juudan puolesta. Ja hän käski pappi Aaronin poikien, pappien, uhrata ne Herran alttarilla.

22 Sitten he teurastivat raavaat, ja papit ottivat veren ja vihmoivat sen alttarille; ja he teurastivat oinaat ja vihmoivat veren alttarille; sitten he teurastivat karitsat ja vihmoivat veren alttarille.

23 Senjälkeen he toivat syntiuhrikauriit kuninkaan ja seurakunnan eteen, ja nämä laskivat kätensä niiden päälle.

24 Ja papit teurastivat ne ja uhrasivat niiden veren syntiuhrina alttarilla, toimittaen koko Israelille sovituksen; sillä kuningas oli käskenyt uhrata polttouhrin ja syntiuhrin koko Israelin puolesta.

25 Ja hän asetti leeviläiset Herran temppeliin, kymbaalit, harput ja kanteleet käsissä, niinkuin Daavid ja kuninkaan

altare.»
20 Då lät konung Hiskia bittida om morgonen församla de överste i staden och gick upp i HERRENS hus.
21 Och man förde fram sju tjurar, sju vädurar och sju lamm, så ock sju bockar till syndoffer för riket och för helgedomen och för Juda; och han befallde Arons söner, prästerna, att offra detta på HERRENS altare.

22 Då slaktade de fäkreaturen, och prästerna togo upp blodet och stänkte det på altaret; därefter slaktade de vädurarna och stänkte blodet på altaret; sedan slaktade de lammen och stänkte blodet på altaret.

23 Därefter förde de syndoffersbockarna fram inför konungen och församlingen, och de lade sina händer på dem.

24 Och prästerna slaktade dem och läto deras blod såsom syndoffer komma på altaret, till försoning för hela Israel; ty konungen hade befallt att offra dessa brännoffer och syndoffer för hela Israel.

25 Och han lät leviterna ställa upp sig till tjänstgöring i HERRENS hus med cymbaler, psaltare och

altar of Yahweh.
20 So Hezekiah the king rose up early, and gathered together the rulers of the city,—and went up to the house of Yahweh.
21 And they brought in seven bullocks, and seven rams, and seven young sheep, and seven he–goats for bearing sin, for the kingdom and for the sanctuary and for Judah,—and he bade the sons of Aaron, the priests, cause them to ascend upon the altar of Yahweh.
22 So they slaughtered the bullocks, and the priests received the blood, and dashed it against the altar,––and they slaughtered the rams, and dashed the blood against the altar, and slaughtered the young sheep, and dashed the blood against the altar.
23 And they brought near the he–goats for bearing sin, before the king, and the convocation,—and they leaned their hands upon them;
24 and the priests slaughtered them, and sin–cleansed, with their blood, the altar, to put a propitiatory–covering over all Israel,–because, for all Israel, did the king appoint the ascending–sacrifice and the offering for bearing sin.
25 And he caused the Levites to stand in the house of Yahweh, with cymbals and with harps and

näkijä Gaad ja profeetta Naatan olivat käskeneet; sillä käsky oli Herran antama hänen profeettainsa kautta.

harpor, såsom David och Gad, konungens siare, och profeten Natan hade bjudit; ty budet härom var givet av HERREN genom hans profeter.

with lyres, by the commandment of David, and of Gad the seer of the king, and of Nathan the prophet,—for, by the hand of Yahweh, came the commandment by the hand of his prophets.

26 Niin leeviläiset seisoivat siinä, Daavidin soittimet käsissä, ja papit, torvet käsissä.

26 Och leviterna ställde upp sig med Davids instrumenter, och prästerna med trumpeterna.

26 So the Levites took their stand, with the instruments of David, and the priests, with the trumpets.

27 Ja Hiskia käski uhrata alttarilla polttouhrin; ja kun uhraaminen alkoi, alkoi myöskin Herran veisu ja torvien soitto Daavidin, Israelin kuninkaan, soittimien johtaessa.

27 Och Hiskia befallde att man skulle offra brännoffret på altaret; och på samma gång som offret begynte, begynte ock HERRENS sång ljuda jämte trumpeterna, och detta under ledning av Davids, Israels konungs, instrumenter.

27 And Hezekiah gave word, to cause the ascending–sacrifice to go up on the altar,—and, when the ascending–sacrifice began, the singing unto Yahweh began, and the trumpets, even under the direction of the instruments of David, king of Israel.

28 Koko seurakunta kumartaen rukoili, veisu kaikui, ja torvet soivat - kaikkea tätä kesti, kunnes polttouhri oli uhrattu.

28 Och hela församlingen föll ned, under det att sången sjöngs och trumpeterna skallade -- allt detta ända till dess brännoffret var fullbordat.

28 And, all the convocation, were bowing themselves in prostration, and, the song, was resounding and the trumpets were blowing,–the whole, until the completing of the ascending–sacrifice.

29 Kun uhraaminen oli päättynyt, polvistuivat kuningas ja kaikki, jotka olivat hänen kanssaan saapuvilla, kumartaen rukoilemaan.

29 Och när de hade offrat brännoffret, knäböjde konungen och alla som voro där tillstädes med honom, och tillbådo.

29 And, when the offering was complete, the king knelt down and all who were present with him, and bowed themselves in prostration.

30 Ja kuningas Hiskia ja päämiehet käskivät leeviläisten ylistää Herraa Daavidin ja näkijä Aasafin sanoilla; ja nämä ylistivät häntä iloiten, polvistuivat ja kumartaen rukoilivat.

30 Och konung Hiskia och de överste befallde leviterna att lova HERREN med Davids och siaren Asafs ord; och de sjöngo hans lov med glädje och böjde sig ned och tillbådo.

30 And Hezekiah the king and the rulers gave word to the Levites, to offer praise unto Yahweh, in the words of David, and of Asaph the seer,—so they offered praise right joyfully, and bent their heads and bowed themselves in prostration.

31 Sitten Hiskia lausui ja sanoi: Nyt te olette tuoneet

31 Och Hiskia tog till orda och sade: »I haven nu tagit

31 Then responded Hezekiah and said—Now,

täysin käsin lahjoja Herralle; astukaa esille ja tuokaa teurasuhreja ja kiitosuhreja Herran temppeliin. Silloin seurakunta toi teurasuhreja ja kiitosuhreja, ja jokainen, jonka sydän häntä siihen vaati, myöskin polttouhreja.

handfyllning till HERRENS tjänst. Så träden nu hit och fören fram slaktoffer och lovoffer till HERRENS hus.» Då förde församlingen fram slaktoffer och lovoffer, och var och en som av sitt hjärta manades därtill offrade brännoffer.

have ye consecrated yourselves unto Yahweh. Draw near, and bring in sacrifices and thank–offerings unto the house of Yahweh,–So the convocation brought sacrifices and thank–offerings, and, everyone of a willing heart, [brought] ascending–sacrifices.

32 Ja seurakunnan tuomien polttouhrien lukumäärä oli seitsemänkymmentä raavasta, sata oinasta ja kaksisataa karitsaa, nämä kaikki polttouhriksi Herralle.

32 Antalet av de brännoffersdjur som församlingen förde fram var sjuttio tjurar, ett hundra vädurar och två hundra lamm, alla dessa till brännoffer åt HERREN.

32 And it came to pass that, the number of ascending–sacrifices which the convocation brought, was—seventy bullocks, and a hundred rams, and two hundred young sheep,—as an ascending–sacrifice unto Yahweh, all these.

33 Ja pyhiä lahjoja oli kuusisataa raavasta ja kolmetuhatta lammasta.

33 Och tackoffren utgjordes av sex hundra tjurar och tre tusen djur av småboskapen.

33 But, the hallowed beasts, were six hundred bullocks, and three thousand sheep.

34 Mutta pappeja oli niin vähän, etteivät he voineet nylkeä kaikkia polttouhriteuraita; sentähden heidän veljensä leeviläiset auttoivat heitä, kunnes tämä työ oli suoritettu ja kunnes papit olivat pyhittäytyneet, sillä leeviläiset pyrkivät vilpittömämmin kuin papit pyhittäytymään.

34 Men prästerna voro för få, så att de icke kunde draga av huden på alla brännoffersdjuren; därför understöddes de av sina bröder leviterna, till dess detta göromål var fullgjort, och till dess prästerna hade helgat sig. Ty i fråga om att helga sig hade leviterna visat sig mer rättsinniga än prästerna.

34 Only, the priests, were too few, and were unable to flay all the ascending–sacrifices,—so their brethren the Levites strengthened them, until the work was complete and until the priests had hallowed themselves, for, the Levites, were more upright in heart to hallow themselves, than the priests.

35 Myöskin polttouhreja oli paljon ynnä yhteysuhrirasvoja ja polttouhriin kuuluvia juomauhreja.

35 Också var antalet stort av brännoffer, vartill kommo fettstyckena från tackoffren, så ock de drickoffer som hörde till brännoffren. Så blev det ordnat med tjänstgöringen i HERRENS hus.

35 Moreover also, the ascending–sacrifices, were in abundance, with the fat portions of the peace–offerings, and with the drink–offerings to every ascending–sacrifice,–thus was established the service of the house of Yahweh.

36 Näin järjestettiin palvelus Herran temppelissä. Ja Hiskia

36 Och Hiskia och allt folket gladde sig över vad

36 And Hezekiah rejoiced, and all the people, because

ja kaikki kansa iloitsivat siitä, mitä Jumala oli kansalle valmistanut, sillä se oli tapahtunut äkisti.

Gud hade berett åt folket; ty helt oväntat hade detta kommit till stånd.

God had established it for the people,—for, suddenly, had the thing come about.

30 luku

1 Hiskia lähetti sanansaattajat kaikkeen Israeliin ja Juudaan ja kirjoitti myös kirjeet Efraimiin ja Manasseen, että he tulisivat Herran temppeliin Jerusalemiin viettämään pääsiäistä Herran, Israelin Jumalan, kunniaksi.

1 Därefter sände Hiskia ut bud till hela Israel och Juda och skrev också brev till Efraim och Manasse, att de skulle komma till HERRENS hus i Jerusalem för att hålla HERRENS, Israels Guds, påskhögtid.

1 Then sent Hezekiah unto all Israel and Judah, moreover also, letters, wrote he unto Ephraim and Manasseh, that they should come unto the house of Yahweh, in Jerusalem,—to keep a passover unto Yahweh, God of Israel.

2 Ja kuningas, hänen päämiehensä ja kaikki Jerusalemin seurakunta päättivät viettää pääsiäistä toisessa kuussa,

2 Och konungen och hans förnämsta män och hela församlingen i Jerusalem enade sig om att hålla påskhögtiden i andra månaden;

2 Yea, the king and his rulers and all the convocation in Jerusalem, had taken counsel,—to keep the passover in the second month.

3 sillä he eivät voineet viettää sitä silloin heti, koska pappeja ei ollut pyhittäytynyt riittävää määrää eikä kansa ollut kokoontunut Jerusalemiin.

3 ty de kunde icke hålla den nu genast, eftersom prästerna ännu icke hade helgat sig i tillräckligt antal och folket icke hade hunnit församla sig till Jerusalem.

3 For they were unable to keep it at that time,—because, the priests, had not hallowed themselves in sufficient numbers, and, the people, had not gathered themselves unto Jerusalem.

4 Tämä kelpasi kuninkaalle ja kaikelle seurakunnalle,

4 Därför syntes det konungen och hela församlingen rätt att göra så.

4 And the thing was right, in the eyes of the king,—and in the eyes of all the convocation.

5 ja niin he päättivät kuuluttaa koko Israelissa Beersebasta Daaniin saakka, että oli tultava Jerusalemiin viettämään pääsiäistä Herran, Israelin Jumalan, kunniaksi. Sillä sitä ei oltu vietetty joukolla, niinkuin kirjoitettu oli.

5 Och de beslöto att låta utropa i hela Israel, från Beer-Seba ända till Dan, att man skulle komma och hålla HERRENS, Israels Guds, påskhögtid i Jerusalem; ty man hade icke eljest hållit den samfällt, såsom föreskrivet var.

5 So they established a decree, to make proclamation throughout all Israel, from Beer–sheba even unto Dan, that they should come in to keep a passover unto Yahweh the God of Israel, in Jerusalem,—for, not for a long time, had they kept it as written.

6 Juoksijat kulkivat, mukanaan kuninkaan ja hänen päämiestensä kirjeet,

6 Så begåvo sig då ilbuden åstad med breven från konungen och hans

6 The runners, therefore, went with letters from the hand of the king and his

halki koko Israelin ja Juudan ja julistivat kuninkaan käskystä: Te israelilaiset, palatkaa Herran, Aabrahamin, Iisakin ja Israelin Jumalan, tykö, että hän palajaisi niiden tykö, jotka teistä ovat säilyneet ja pelastuneet Assurin kuningasten käsistä.

förnämsta män och drogo genom hela Israel och Juda, enligt konungens befallning, och sade: »I Israels barn, vänden om till HERREN, Abrahams, Isaks och Israels Gud, på det att han må vända om till den kvarleva av eder, som har räddats undan de assyriska konungarnas hand.

rulers, throughout all Israel and Judah, and according to the commandment of the king, saying,—Ye sons of Israel, return ye unto Yahweh, God of Abraham, Isaac and Israel, and he will return unto the remnant, that which is left to you, out of the hand of the kings of Assyria.

7 Älkää olko niinkuin teidän isänne ja veljenne, jotka olivat uskottomat Herralle, isiensä Jumalalle, niin että hän antoi teidät häviön omiksi, niinkuin te itse näette.

7 Och varen icke såsom edra fäder och bröder, som voro otrogna mot HERREN, sina fäders Gud, så att han prisgav dem åt förödelse, såsom I själva haven sett.

7 And be not ye like your fathers, or like your brethren, who acted unfaithfully with Yahweh, God of your fathers,—who therefore delivered them up for an astonishment, as, ye yourselves, can see.

8 Älkää siis olko niskureita niinkuin teidän isänne; ojentakaa kätenne Herralle ja tulkaa hänen pyhäkköönsä, jonka hän on pyhittänyt ikuisiksi ajoiksi, ja palvelkaa Herraa, teidän Jumalaanne, että hänen vihansa hehku kääntyisi teistä pois.

8 Varen alltså nu icke hårdnackade såsom edra fäder, utan underkasten eder HERREN och kommen till hans helgedom, den som han har helgat för evig tid, och tjänen HERREN, eder Gud, på det att hans vredes glöd må vända sig ifrån eder.

8 Now, do not stiffen your neck, like your fathers,—stretch forth the hand unto Yahweh, and enter into his sanctuary which he hath hallowed unto times age-abiding, and serve Yahweh your God, that he may turn from you the glow of his anger.

9 Sillä jos te palajatte Herran tykö, saavat teidän veljenne ja poikanne osakseen laupeuden voittajiltaan ja voivat palata takaisin tähän maahan. Sillä Herra, teidän Jumalanne, on armollinen ja laupias, eikä hän käännä kasvojansa pois teistä, jos te palajatte hänen tykönsä.

9 Ty om I vänden om till HERREN, skola edra bröder och edra barn finna barmhärtighet inför dem som hålla dem fångna, så att de få vända tillbaka till detta land; ty HERREN, eder Gud, är nådig och barmhärtig, och han skall icke vända sitt ansikte ifrån eder, om I vänden om till honom.»

9 For, by your returning unto Yahweh, your brethren and your children, shall find compassion before their captors, so as to return unto this land. For, gracious and compassionate, is Yahweh your God, and will not turn away his face from you, if ye will return unto him.

10 Ja juoksijat kulkivat kaupungista kaupunkiin Efraimin ja Manassen maassa ja aina Sebuloniin saakka. Mutta heille naurettiin ja

10 Och ilbuden foro ifrån stad till stad i Efraims och Manasse land och ända till Sebulon; men man gjorde spe av dem och bespottade

10 So the runners were passing from city to city throughout the land of Ephraim and Manasseh, even unto Zebulun,—but

heitä pilkattiin.

11 Kuitenkin Asserista, Manassesta ja Sebulonista muutamat nöyrtyivät ja tulivat Jerusalemiin.

12 Myöskin Juudassa vaikutti Jumalan käsi, ja hän antoi heille yksimielisen sydämen tekemään, mitä kuningas ja päämiehet olivat Herran sanan mukaan käskeneet.
13 Niin kokoontui paljon kansaa Jerusalemiin viettämään happamattoman leivän juhlaa toisessa kuussa. Se oli hyvin suuri kokous.

14 Ja he nousivat ja poistivat alttarit Jerusalemista. Myös kaikki suitsutusalttarit he poistivat ja heittivät Kidronin laaksoon.

15 Sitten he teurastivat pääsiäislampaan toisen kuun neljäntenätoista päivänä. Ja papit ja leeviläiset häpesivät ja pyhittäytyivät ja toivat polttouhreja Herran temppeliin.

16 Ja he asettuivat paikoilleen, niinkuin heidän velvollisuutensa oli Jumalan miehen Mooseksen lain mukaan. Papit vihmoivat veren, otettuaan sen leeviläisten käsistä.

17 Sillä seurakunnassa oli monta, jotka eivät olleet pyhittäytyneet; niin leeviläiset

dem.

11 Dock funnos några i Aser, Manasse och Sebulon, som ödmjukade sig och kommo till Jerusalem.

12 Också i Juda verkade Guds hand, så att han gav dem ett endräktigt hjärta till att göra efter vad konungen och de överste hade bjudit i kraft av HERRENS ord.
13 Och mycket folk kom tillhopa i Jerusalem för att hålla det osyrade brödets högtid i andra månaden, en mycket stor församling.

14 Och de stodo upp och skaffade bort de altaren som funnos i Jerusalem; också alla offereldsaltarna skaffade de bort och kastade dem i Kidrons dal.
15 Och de slaktade påskalammet på fjortonde dagen i andra månaden; prästerna och leviterna, som nu kände blygsel och därför hade helgat sig, förde därvid fram brännoffer till HERRENS hus.

16 Och de inställde sig till tjänstgöring på sina platser, såsom det var föreskrivet för dem, efter gudsmannen Moses lag; och prästerna stänkte med blodet, sedan de hade tagit emot det av leviterna.
17 Ty många funnos i församlingen, som icke hade helgat sig; därför måste

they were laughing them to scorn, and mocking them.
11 Howbeit, some, out of Asher and Manasseh and out of Zebulun, humbled themselves, and came to Jerusalem.
12 Also, upon Judah, came the hand of God, to give them one heart,—to keep the commandment of the king and the rulers, as the word of Yahweh.
13 And there gathered themselves unto Jerusalem much people, to keep the festival of unleavened cakes, in the second month,—an exceeding large convocation.

14 Then rose they up, and removed the altars, which were in Jerusalem,–and, all the censers, removed they, and cast them into the Kidron ravine.
15 Then slaughtered they the passover, on the fourteenth of the second month,—and, the priests and the Levites, were put to shame, and hallowed themselves, and brought in the ascending–sacrifices of the house of Yahweh.
16 And they stood in their place, according to their regulation, according to the law of Moses the man of God,—the priests, dashing the blood, [which they received] at the hand of the Levites.
17 For there were many in the convocation, who had not hallowed themselves,—

huolehtivat pääsiäislammasten teurastamisesta kaikille, jotka eivät olleet puhtaita, ja niiden pyhittämisestä Herralle.

leviterna slakta påskalammen för alla som icke voro rena, och så helga dem åt HERREN.

but, the Levites, were over the slaughtering of the passover–lambs, for every one who was, not pure, to hallow him unto Yahweh.

18 Sillä suurin osa kansasta, monet Efraimista ja Manassesta, Isaskarista ja Sebulonista, eivät olleet puhdistautuneet, vaan söivät pääsiäislampaan toisin, kuin kirjoitettu oli. Hiskia oli näet rukoillut heidän puolestaan sanoen: Herra, joka on hyvä, antakoon anteeksi

18 Det var nämligen en myckenhet av folket, många från Efraim och Manasse, Isaskar och Sebulon, som icke hade renat sig, utan åto påskalammet på annat sätt än föreskrivet var. Men Hiskia hade bett för dem och sagt: »HERREN, den gode, förlåte var och en

18 For, the multitude of the people, many out of Ephraim and Manasseh, Issachar and Zebulun, had not purified themselves, for they did eat the passover, otherwise than as was written,—for Hezekiah prayed for them, saying, May Yahweh the Good, put a propitiatory–covering about

19 jokaiselle, joka on kiinnittänyt sydämensä Jumalan, Herran, isiensä Jumalan, etsimiseen, vaikka onkin pyhäkköpuhtautta vailla.

19 som har vänt sitt hjärta till att söka Gud, HERREN, sina fäders Gud, om han än icke är ren efter helgedomens ordning.»

19 every one who hath prepared, his heart, to seek God, even Yahweh, God of his fathers,—though not according to the purification of the sanctuary!

20 Ja Herra kuuli Hiskiaa ja säästi kansaa.

20 Och HERREN hörde Hiskia och skonade folket.

20 And Yahweh hearkened unto Hezekiah, and healed the people.

21 Niin israelilaiset, jotka olivat Jerusalemissa, viettivät seitsemän päivää happamattoman leivän juhlaa iloiten suuresti. Ja leeviläiset ja papit ylistivät joka päivä Herraa voimakkailla soittimilla, Herran kunniaksi.

21 Så höllo Israels barn, de som då voro tillstädes i Jerusalem, det osyrade brödets högtid i sju dagar med stor glädje; och leviterna och prästerna lovade HERREN var dag med kraftiga instrumenter, HERREN till ära.

21 And so the sons of Israel who were found in Jerusalem kept the festival of unleavened cakes seven days, with great rejoicing,—and the Levites and the priests, were offering praise unto Yahweh day by day, with loud instruments, unto Yahweh.

22 Ja Hiskia puhutteli ystävällisesti kaikkia leeviläisiä, jotka taitavasti suorittivat tehtävänsä Herran kunniaksi. Ja he söivät seitsemän päivää juhlauhreja ja uhrasivat yhteysuhreja ja ylistivät Herraa, isiensä Jumalaa.

22 Och Hiskia talade vänligt till alla de leviter som voro väl förfarna i HERRENS tjänst. Och de åto av högtidsoffren under de sju dagarna, i det att de offrade tackoffer och prisade HERREN, sina faders Gud.

22 And Hezekiah spake unto the heart of all the Levites who were giving good instruction respecting Yahweh,—and they did eat the appointed feast seven days, sacrificing the peace–offerings, and offering praise unto Yahweh, God of their fathers.

23 Ja koko seurakunta päätti viettää juhlaa vielä toiset seitsemän päivää; ja niin vietettiin ilojuhlaa vielä seitsemän päivää.

23 Och hela församlingen enade sig om att hålla högtid under ännu sju dagar; och så höll man högtid med glädje också under de sju dagarna.

23 Then all the convocation took counsel, to keep seven days more,—and they kept seven days, with rejoicing.

24 Sillä Hiskia, Juudan kuningas, oli antanut seurakunnalle anniksi tuhat härkää ja seitsemän tuhatta lammasta, ja päämiehet olivat antaneet seurakunnalle anniksi tuhat härkää ja kymmenen tuhatta lammasta. Ja paljon pappeja pyhittäytyi.

24 Ty Hiskia, Juda konung, hade såsom offergärd givit åt församlingen ett tusen tjurar och av småboskapen sju tusen djur, och de överste hade såsom offergärd givit åt församlingen ett tusen tjurar och av småboskapen tio tusen djur. Och ett stort antal präster helgade sig.

24 For, Hezekiah king of Judah, presented to the convocation, a thousand bullocks and seven thousand sheep, and, the rulers, presented to the convocation, a thousand bullocks and ten thousand sheep,–and, priests in great numbers, hallowed themselves.

25 Niin koko Juudan seurakunta iloitsi ja samoin papit ja leeviläiset ja koko Israelista tullut seurakunta, niin myös muukalaiset, jotka olivat tulleet Israelin maasta tai asuivat Juudassa.

25 Och hela Juda församling gladde sig med prästerna och leviterna, så ock hela församlingen av dem som hade kommit från Israel, ävensom de främlingar som hade kommit från Israels land, eller som bodde i Juda.

25 So all the convocation of Judah, and the priests and the Levites, and all the convocation that came in out of Israel, rejoiced,—also the sojourners who were coming in out of the land of Israel, and the dwellers in Judah.

26 Ja Jerusalemissa oli ilo suuri, sillä Israelin kuninkaan Salomon, Daavidin pojan, ajoista asti ei sellaista ollut tapahtunut Jerusalemissa.

26 Och i Jerusalem var stor glädje; ty alltsedan Salomos, Davids sons, Israels konungs, tid hade icke något sådant som detta skett i Jerusalem.

26 Thus was there great rejoicing, in Jerusalem,—for, since the days of Solomon son of David king of Israel, there had not been the like of this, in Jerusalem.

27 Ja leeviläiset papit nousivat ja siunasivat kansan; ja heidän äänensä tuli kuulluksi, ja heidän rukouksensa tuli Herran pyhään asumukseen, taivaaseen.

27 Och de levitiska prästerna stodo upp och välsignade folket, och deras röst blev hörd, och deras bön kom till himmelen, hans heliga boning.

27 Then rose up the priests the Levites, and blessed the people, and there was a hearkening unto their voice,—and their prayer entered into his holy dwelling–place, even into the heavens.

31 luku

1 Kun kaikki tämä oli päättynyt, lähtivät kaikki saapuvilla olevat israelilaiset

1 När nu allt detta var till ända, drogo alla israeliter som hade varit där

1 Now, when all this was finished, all Israel who were present went forth unto the

Juudan kaupunkeihin ja murskasivat patsaat, hakkasivat maahan asera-karsikot ja kukistivat uhrikukkulat ja alttarit perinpohjin koko Juudassa, Benjaminissa, Efraimissa ja Manassessa. Sitten kaikki israelilaiset palasivat kukin perintömaallensa, kaupunkeihinsa.

tillstädes ut till Juda städer och slogo sönder stoderna, höggo ned Aserorna och bröto ned offerhöjderna och altarna i hela Juda och Benjamin och i Efraim och Manasse, till dess att de hade gjort ände på dem; sedan vände alla Israels barn tillbaka till sina städer, var och en till sin egendom.

cities of Judah, and brake in pieces the pillars—and cut down the Sacred Stems—and threw down the high places and the altars, out of all Judah and Benjamin—and throughout Ephraim and Manasseh, until they had made an end,—then all the sons of Israel returned every man to his own possession, unto their own cities.

2 Ja Hiskia asetti pappien ja leeviläisten osastot, heidän osastojensa mukaan, kunkin hänen papillisen tai leeviläisen palvelustehtävänsä mukaan, polttouhreja ja yhteysuhreja toimitettaessa palvelemaan, kiittämään ja ylistämään Herran leirin porteissa.

2 Och Hiskia förordnade om prästernas och leviternas avdelningar, alltefter som de tillhörde den ena eller den andra avdelningen, så att var och en av såväl prästerna som leviterna fick sitt bestämda göromål, när brännoffer och tackoffer skulle offras, till att därvid göra tjänst och tacka och lovsjunga i portarna till HERRENS läger.

2 And Hezekiah appointed the courses of the priests, and the Levites, over their courses, every man according to the requirements of his service, both priests and Levites, for ascending–sacrifice and for peace–offerings,—to be in attendance and to give thanks and to offer praise, in the gates of the camps of Yahweh;

3 Minkä kuningas antoi omaisuudestaan, se käytettiin polttouhreiksi, aamu- ja ehtoopolttouhreiksi sekä sapatteina, uudenkuun päivinä ja juhlina uhrattaviksi polttouhreiksi, niinkuin on kirjoitettuna Herran laissa.

3 Och konungen anslog en del av sin egendom till brännoffren, nämligen till att offra brännoffer morgon och afton, och till att offra brännoffer på sabbaterna, vid nymånaderna och vid högtiderna, såsom det var föreskrivet i HERRENS lag.

3 also the portion of the king out of his own substance, for the ascending–sacrifices,—[even] for the ascending–sacrifices of the morning and of the evening, and the ascending–sacrifices for the sabbaths, and for the new moons and for the appointed feasts,—as written in the law of Yahweh.

4 Ja hän käski kansan, Jerusalemin asukasten, antaa papeille ja leeviläisille heidän osuutensa, että nämä pitäisivät kiinni Herran laista.

4 Och han befallde folket som bodde i Jerusalem att giva prästerna och leviterna deras del, för att de skulle kunna hålla fast vid HERRENS lag.

4 And he bade the people who were dwelling in Jerusalem give the portion of the priests and the Levites,—to the end they might persevere in the law of Yahweh.

5 Kun tämä sana levisi,

5 Och när denna befallning

5 And, as soon as the thing

antoivat israelilaiset runsaat uutiset jyvistä, viinistä, öljystä ja hunajasta ja kaikesta pellon sadosta; he toivat runsaat kymmenykset kaikesta.

6 Ja ne israelilaiset ja Juudan miehet, jotka asuivat Juudan kaupungeissa, toivat hekin kymmenykset raavaista ja pikkukarjasta sekä kymmenykset Herralle, Jumalallensa, pyhitetyistä pyhistä lahjoista, ja panivat ne eri kasoihin.

7 Kolmannessa kuussa he alkoivat panna kasoihin, ja seitsemännessä kuussa he sen lopettivat.
8 Kun Hiskia ja päämiehet tulivat ja näkivät kasat, kiittivät he Herraa ja hänen kansaansa Israelia.

9 Ja kun Hiskia kysyi papeilta ja leeviläisiltä näistä kasoista,

10 vastasi hänelle ylimmäinen pappi Asarja, joka oli Saadokin sukua, ja sanoi: Siitä alkaen, kun ruvettiin tuomaan antia Herran temppeliin, me olemme syöneet ja tulleet ravituiksi, ja kuitenkin on jäänyt paljon tähteeksi; sillä Herra on siunannut kansaansa, ja niin on tämä paljous jäänyt tähteeksi.

11 Niin Hiskia käski laittaa kammioita Herran temppeliin. Ja kun ne oli laitettu,

blev känd, gåvo Israels barn rikligen en förstling av säd, vin, olja och honung och av all markens avkastning; och tionde av allt förde de fram i myckenhet.

6 Och de av Israels och Juda barn, som bodde i Juda städer, förde ock fram tionde av fäkreatur och små boskap, så ock tionde av de heliga gåvor som helgades åt HERRENS, deras Gud, och lade upp dem i särskilda högar.

7 I tredje månaden begynte de att lägga upp högarna, och i sjunde månaden hade de slutat därmed.
8 När då Hiskia och de överste kommo och sågo högarna, prisade de HERREN och hans folk Israel.

9 Och Hiskia frågade prästerna och leviterna om högarna.

10 Då svarade honom översteprästen Asarja, av Sadoks hus, och sade; »Alltsedan man begynte föra fram offergärden till HERRENS hus, hava vi ätit och blivit mätta och dock fått mycket kvar; ty HERREN har välsignat sitt folk, och vad som är kvar är denna stora rikedom.»

11 Och Hiskia befallde att man skulle inreda förrådskamrar i HERRENS

spread abroad, the sons of Israel caused to abound the firstfruit of corn, new wine, and oil, and honey, and all the increase of the field,– yea, the tithe of all—in abundance, brought they in.
6 And, as for the sons of Israel and Judah who were dwelling in the cities of Judah, even they, a tithe of oxen, and sheep, and a tithe of hallowed things, which had been hallowed unto Yahweh their God, did bring in and pile up—heaps, heaps.
7 In the third month, began they the heaps, at the foundation,—and, in the seventh, they finished.
8 And Hezekiah and the rulers came, and saw the heaps,—and blessed Yahweh, and his people Israel.
9 Then applied Hezekiah unto the priests and the Levites, concerning the heaps.
10 And Azariah, the chief priest of the house of Zadok, spake unto him,—and said—From the time of beginning to bring in, the heave-offering, into the house of Yahweh—to eat and to be full, there hath still been left, even to this abundance. For, Yahweh, hath blessed his people, and, that which is left, is this great plenty.
11 Then Hezekiah gave word to prepare chambers, in the house of Yahweh,

hus, och man inredde sådana.

12 tuotiin niihin tunnollisesti anti, kymmenys ja pyhät lahjat. Ja niiden esimiehenä oli leeviläinen Koonanja, ja hänen veljensä Siimei oli häntä lähinnä.

12 Och i dem förde man in offergärden och tionden och de heliga gåvorna, allt på heder och tro. Och överuppsyningsman däröver var leviten Konanja, och hans närmaste man var hans broder Simei.

12 and brought in the heave–offering and the tithe and the hallowed things, faithfully,—and, over them, as chief ruler, was Cononiah the Levite, and Shimei his brother, next;

13 Ja Jehiel, Asasja, Nahat, Asael, Jerimot, Joosabat, Eliel, Jismakja, Mahat ja Benaja olivat Koonanjan ja hänen veljensä Siimein käskyläisinä kuningas Hiskian ja Asarjan, Jumalan temppelin esimiehen, määräyksestä.

13 Men Jehiel, Asasja, Nahat, Asael, Jerimot, Josabad, Eliel, Jismakja, Mahat och Benaja voro tillsyningsmän under Konanja och hans broder Simei, efter förordnande av konung Hiskia och Asarja, fursten i Guds hus.

13 and Jehiel and Azaziah and Nahath and Asahel and Jerimoth and Jozabad, and Eliel and Ismachiah, and Mahath, and Benaiah,—overseers under the direction of Cononiah and Shemei his brother, by the appointment of Hezekiah the king, and Azariah the chief ruler of the house of God.

14 Ja leeviläinen Koore, Jimnan poika, joka oli ovenvartijana idän puolella, hoiti Jumalalle annetut vapaaehtoiset lahjat ja Herralle tulevan annin ja korkeasti-pyhäin lahjain suorituksen.

14 Och leviten Kore, Jimnas son, som var dörrvaktare på östra sidan, hade uppsikten över de frivilliga gåvorna åt Gud och skulle fördela HERRENS offergärd och det högheliga av offren.

14 And, Kore, son of Imnah the Levite, the door–keeper on the east, was over the freewill offerings of God,—to give the heave–offering of Yahweh, and the most holy things.

15 Ja hänen johdossaan olivat Eedem, Minjamin, Jeesua, Semaja, Amarja ja Sekanja, joiden oli pappiskaupungeissa tunnollisesti suoritettava osuudet veljillensä, niin pienille kuin suurille, osastoittain,

15 Och under honom sattes Eden, Minjamin, Jesua, Semaja, Amarja och Sekanja till förtroendemän i prästständerna för att ombesörja utdelningen åt sina bröder, efter deras avdelningar, åt den minste såväl som åt den störste.

15 And, under his direction, were Eden and Miniamin and Jeshua and Shemaiah, Amariah and Shecaniah, in the cities of the priests, in trust to give unto their brethren by courses, as the great so the small;

16 paitsi sukuluetteloihin merkityille miehenpuolille, kolmivuotiaille ja sitä vanhemmille, kaikille, jotka menivät Herran temppeliin tekemään palvelusta, kunakin päivänä sen päivän

16 Härifrån voro undantagna alla sådana i sina släktregister upptecknade personer av mankön, från tre års ålder och därutöver, som skulle infinna sig i HERRENS hus,

16 besides registering them by males, from three years old and upward, unto every one that entered into the house of Yahweh, in the need of a day upon its day,—by their service, in

palveluksen, hoitamaan tehtäviään, osastoittain.

där var dag de för den dagen bestämda sysslorna skulle utföras genom dem som hade tjänstgöringen, med de särskilda åligganden de hade efter sina avdelningar.

their watches, according to their courses:

17 Papit merkittiin sukuluetteloihin perhekunnittain ja leeviläisistä kaksikymmenvuotiaat ja sitä vanhemmat, palvelustehtäviensä mukaan, osastoittain,

17 Och vad angick prästernas släktregister, så var det uppgjort efter deras familjer; och av leviterna voro de upptagna, som voro tjugu år gamla eller därutöver, efter sina särskilda åligganden, alltefter sina avdelningar.

17 both the registering of the priests, by their ancestral houses, and the Levites, from twenty years old and upward,—in their watches, in their courses;

18 nimittäin niin, että sukuluetteloihin merkittiin kaikki heidän pienet lapsensa, vaimonsa, poikansa ja tyttärensä, koko heidän joukkonsa, sillä he hoitivat sitä, mikä pyhää oli, tunnollisesti.

18 Och i släktregistret skulle de vara upptecknade jämte alla sina späda barn, hustrur, söner och döttrar, så många de voro. Ty på heder och tro skulle de förvalta det heliga såsom heligt.

18 even to the registering of all their little ones, their wives and their sons and their daughters, unto all the convocation,—for, in their trust, they hallowed themselves in holiness;

19 Aaronin pojilla, papeilla, jotka asuivat kaupunkiensa laidunmailla, oli joka kaupungissa nimeltä mainitut miehet, joiden oli suoritettava osuudet kaikille miehenpuolille pappien joukossa ja kaikille sukuluetteloihin merkityille leeviläisille.

19 Och för dem av Arons söner, prästerna, som bodde på sina städers utmarker, voro i var särskild stad namngivna män tillsatta, som åt allt mankön bland prästerna och åt alla de leviter som voro upptecknade i släktregistret skulle utdela vad dem tillkom.

19 also unto the sons of Aaron the priests in the fields of the pasture land of their cities, in every several city, men who were expressed by name,—to give portions to every male among the priests, and to all registered among the Levites.

20 Näin Hiskia teki koko Juudassa; hän teki sitä, mikä oli hyvää, oikeata ja totta Herran, hänen Jumalansa, edessä.

20 Så förfor Hiskia i hela Juda, och han gjorde inför HERREN, sin Gud, vad gott och rätt och sant var.

20 And Hezekiah did thus, throughout all Judah,—and he did that which was good and right and faithful, before Yahweh his God.

21 Ja kaiken, mihin hän ryhtyi etsiessään Jumalaansa, koskipa se palvelusta Jumalan temppelissä tai lakia ja käskyjä, sen hän teki kaikesta sydämestänsä, ja

21 Och allt som han företog sig, när han nu sökte sin Gud, allt, vare sig det angick tjänstgöringen i Guds hus eller det angick lagen och budorden, det

21 And, in all the work which he began in the service of the house of God—and in the law—and in the commandment, to seek unto his God, with all his

hän menestyi.

gjorde han av allt sitt hjärta, och det lyckades honom väl.

heart, he wrought, and prospered.

32 luku

1 Näiden tapausten ja Hiskian vakaan vaelluksen jälkeen tuli Sanherib, Assurin kuningas, ja hyökkäsi Juudaan, piiritti sen varustettuja kaupunkeja ja aikoi valloittaa ne itsellensä.

1 Sedan han hade utfört detta och bevisat sådan trohet, kom Sanherib, konungen i Assyrien, och drog in i Juda och belägrade dess befästa städer och tänkte erövra dem åt sig.

1 After these things done in faithfulness, came Sennacherib king of Assyria,—and entered into Judah, and encamped against the fortified cities, and thought to break into them for himself.

2 Kun Hiskia näki Sanheribin tulevan ja olevan aikeessa sotia Jerusalemia vastaan,

2 Då nu Hiskia såg att Sanherib kom, i avsikt att belägra Jerusalem,

2 And, when Hezekiah saw that Sennacherib had come,—and that, his face, was—to war, against Jerusalem,

3 neuvotteli hän päämiestensä ja urhojensa kanssa tukkiaksensa vesilähteet, jotka olivat kaupungin ulkopuolella; ja he kannattivat häntä siinä.

3 rådförde han sig med sina förnämsta män och sina hjältar om att täppa för vattnet i de källor som lågo utom staden; och de hjälpte honom härmed.

3 he took counsel with his captains and his heroes, to stop the waters of the fountains, which were outside the city,—and they helped him.

4 Niin kokoontui paljon kansaa, ja he tukkivat kaikki lähteet ja puron, joka juoksee sen seudun läpi; sillä he sanoivat: Miksi Assurin kuninkaat tultuansa löytäisivät vettä viljalti?

4 Mycket folk församlades och täppte till alla källorna och dämde för bäcken som flöt mitt igenom trakten, ty de sade: »När de assyriska konungarna komma, böra de icke finna vatten i sådan myckenhet.»

4 And there were gathered together much people, so they stopped all the fountains, and the torrent that flowed through the midst of the land, saying,—Wherefore should the kings of Assyria come, and find many waters?

5 Ja hän rohkaisi mielensä, rakensi koko revityn osan muuria ja korotti torneja ja teki sen ulkopuolelle toisen muurin, varusti Millon Daavidin kaupungissa ja teetti paljon heittoaseita ja kilpiä.

5 Och han tog mod till sig och byggde upp muren överallt där den var nedbruten, och byggde tornen högre, och förde upp en annan mur därutanför, och befäste Millo i Davids stad, och lät göra skjutvapen i myckenhet, så ock sköldar.

5 And he took courage, and built all the wall that was broken down and carried up thereon towers, and, on the outside, another wall, and strengthened Millo, the city of David,–and made weapons in abundance, and bucklers,

6 Ja hän asetti sotapäälliköitä kansalle ja

6 Och han tillsatte krigshövitsmän över folket

6 and set captains of war over the people,—and

kokosi heidät luoksensa aukealle kaupungin portin eteen ja puhui ystävällisesti heille ja sanoi:

7 Olkaa lujat ja rohkeat, älkää peljätkö älkääkä arkailko Assurin kuningasta ja kaikkea joukkoa, joka on hänen kanssansa; sillä se, joka on meidän kanssamme, on suurempi kuin se, joka on hänen kanssansa.
8 Hänen kanssansa on lihan käsivarsi, mutta meidän kanssamme on Herra, meidän Jumalamme, meitä auttamassa ja meidän sotiamme sotimassa. Ja kansa luotti Hiskian, Juudan kuninkaan, sanoihin.
9 Tämän jälkeen Sanherib, Assurin kuningas, ollessaan itse koko sotavoimansa kanssa Laakiin edustalla, lähetti palvelijoitansa Jerusalemiin Hiskian, Juudan kuninkaan, luo ja kaikkien Jerusalemissa olevien Juudan miesten luo ja käski sanoa:
10 Näin sanoo Sanherib, Assurin kuningas: Mihin te luotatte, kun jäätte Jerusalemiin saarroksiin?

11 Eikö Hiskia viettele teitä ja saata teitä kuolemaan nälkään ja janoon, kun hän sanoo: Herra, meidän Jumalamme, pelastaa meidät Assurin kuninkaan käsistä?

12 Eikö tämä sama Hiskia ole poistanut hänen uhrikukkuloitansa ja alttareitansa ja sanonut

och församlade dem till sig på den öppna platsen vid stadsporten, och talade uppmuntrande till dem och sade:
7 »Varen frimodiga och oförfärade, frukten icke och varen icke förskräckta för konungen i Assyrien och för hela den hop han har med sig; ty med oss är en som är större än den som är med honom.
8 Med honom är en arm av kött, men med oss är HERREN, vår Gud, och han skall hjälpa oss och föra våra krig. Och folket tryggade sig vid Hiskias, Juda konungs, ord.

9 Därefter sände Sanherib, konungen i Assyrien -- som nu med hela sin härsmakt låg framför Lakis -- sina tjänare till Jerusalem, till Hiskia, Juda konung, och till alla dem av Juda, som voro i Jerusalem, och lät säga:

10 »Så säger Sanherib, konungen i Assyrien: Varpå förtrösten I, eftersom I stannen kvar i det belägrade Jerusalem?
11 Se, Hiskia uppeggar eder, så att I kommen att dö genom hunger och törst; han säger: 'HERREN, vår Gud, skall rädda oss ur den assyriske konungens hand.'

12 Har icke denne samme Hiskia avskaffat hans offerhöjder och altaren och sagt till Juda och

gathered them together unto him in the broadway of the gate of the city, and spake unto their heart, saying,—
7 Be strong and bold, do not fear neither be dismayed, because of the king of Assyria, nor because of all the multitude that is with him,—for, with us, is One greater than with him:

8 with him, is an arm of flesh, but, with us, is Yahweh our God, to help us, and to fight our battles. And the people leaned upon the words of Hezekiah king of Judah.

9 After this, Sennacherib king of Assyria sent his servants towards Jerusalem, himself, being near Lachish, and all his imperial might with him,—unto Hezekiah king of Judah, and unto all Judah that was in Jerusalem, saying:
10 Thus, saith Sennacherib, king of Assyria,–Upon what, are, ye, trusting, that ye are awaiting the siege in Jerusalem?
11 Is not, Hezekiah, persuading you, so as to deliver you up to die with hunger and with thirst, saying,—Yahweh our God, will deliver us out of the hand of the king of Assyria?
12 Is it not, the same Hezekiah, who hath removed his high places, and his altars,—and hath

Juudalle ja Jerusalemille näin: 'Yhden ainoan alttarin edessä on teidän kumartaen rukoiltava ja sillä uhreja poltettava'?

13 Ettekö tiedä, mitä minä ja minun isäni olemme tehneet muiden maiden kaikille kansoille? Ovatko näiden maiden kansain jumalat voineet pelastaa maatansa minun käsistäni?

14 Onko kukaan minun isieni tuhoamien kansojen kaikista jumalista voinut pelastaa kansaansa minun käsistäni? Kuinka sitten teidän Jumalanne voisi pelastaa teidät minun käsistäni?

15 Älkää siis antako Hiskian näin pettää ja vietellä itseänne älkääkä uskoko häntä, sillä ei minkään kansan eikä minkään valtakunnan jumala ole voinut pelastaa kansaansa minun käsistäni tai minun isieni käsistä, saati sitten teidän Jumalanne: ei hän pelasta teitä minun käsistäni.

16 Ja hänen palvelijansa puhuivat vielä enemmän Herraa Jumalaa ja hänen palvelijaansa Hiskiaa vastaan.
17 Hän kirjoitti myös kirjeen herjatakseen Herraa, Israelin Jumalaa, ja puhuakseen häntä vastaan; siinä sanottiin näin: Niinkuin muiden maiden kansain jumalat eivät ole pelastaneet kansojansa

Jerusalem: 'Inför ett enda altare skolen I tillbedja, och på detta skolen I tända offereld'?

13 Veten I icke vad jag och mina fäder hava gjort med andra länders alla folk? Hava väl de gudar som dyrkas av folken i dessa andra länder någonsin förmått rädda sina länder ur min hand?
14 Ja, vilket bland alla dessa folk som mina fäder hava givit till spillo har väl haft någon gud som har förmått rädda sitt folk ur min hand eftersom I menen att eder Gud förmår rädda eder ur min hand!»

15 Nej, låten nu icke Hiskia så bedraga och uppegga eder, och tron honom icke; ty ingen gud hos något folk eller i något rike har förmått rädda sitt folk ur min hand eller ur mina fäders hand. Huru mycket mindre skall då eder Gud kunna rädda eder ur min hand!»

16 Och hans tjänare talade ännu mer mot HERREN Gud och mot hans tjänare Hiskia.
17 Han hade ock skrivit ett brev vari han smädade HERREN, Israels Gud, och talade mot honom så: »Lika litet som de gudar som dyrkas av folken i de andra länderna hava kunnat rädda

given word to Judah and Jerusalem, saying, Before one altar, shall ye bow yourselves down, and, thereupon, shall ye burn incense?

13 Will ye not take note, what I have done, I and my fathers, to all the peoples of the countries? Have the gods of the nations of the countries been, at all able, to deliver their country, out of my hand?
14 Who, among all the gods of these nations whom my fathers devoted to destruction, hath ever been able to deliver his people out of my hand,—that your god should be able to deliver you out of my hand?

15 Now, therefore, do not let Hezekiah beguile you nor persuade you thus, neither do ye believe him. For no, god, of any nation or kingdom hath ever been able to deliver his people out of my hand, or out of the hand of my fathers,–how much less shall, your gods, deliver you, out of my hand?

16 And, yet more, spake his servants, against Yahweh, God,—and against Hezekiah his servant.
17 Letters, also wrote he, to scoff at Yahweh God of Israel, and to speak against him, saying, Like the gods of the nations of the countries, who delivered not their people out of my

minun käsistäni, niin ei Hiskiankaan Jumala ole pelastava kansaansa minun käsistäni.
18 Ja Jerusalemin kansalle, jota oli muurilla, he huusivat kovalla äänellä juudankielellä nostaakseen heissä pelon ja kauhun, että saisivat kaupungin valloitetuksi.

19 Ja he puhuivat Jerusalemin Jumalasta niinkuin muiden maiden kansain jumalista, jotka ovat ihmiskätten tekoa.
20 Mutta kuningas Hiskia ja profeetta Jesaja, Aamoksen poika, rukoilivat tämän tähden ja huusivat taivaan puoleen.
21 Silloin Herra lähetti enkelin, joka tuhosi kaikki sotaurhot, ruhtinaat ja päälliköt Assurin kuninkaan leirissä, niin että hän häpeä kasvoillaan palasi takaisin maahansa. Ja kun hän kerran meni jumalansa temppeliin, kaatoivat hänet siellä miekalla ne, jotka olivat lähteneet hänen omasta ruumiistansa.
22 Näin Herra vapahti Hiskian ja Jerusalemin asukkaat Sanheribin, Assurin kuninkaan, käsistä ja kaikkien käsistä, ja hän johdatti heitä joka taholla.

23 Ja monet toivat Herralle lahjoja Jerusalemiin ja Hiskialle, Juudan kuninkaalle, kalleuksia; ja hän kohosi sen

sina folk ur min hand, lika litet skall Hiskias Gud kunna rädda sitt folk ur min hand.»
18 Och till Jerusalems folk, dem som stodo på muren, ropade de med hög röst på judiska för att göra dem modlösa och förskräckta, så att man sedan skulle kunna intaga staden.

19 Och de talade om Jerusalems Gud på samma sätt som om de främmande folkens gudar, vilka äro verk av människohänder.
20 Men vid allt detta bådo konung Hiskia och profeten Jesaja, Amos' son, och ropade till himmelen.

21 Då sände HERREN en ängel, som förgjorde alla de tappra stridsmännen och furstarna och hövitsmännen i den assyriske konungens läger, så att han med skam måste draga tillbaka till sitt land. Och när han en gång gick in i sin guds hus, blev han där nedhuggen med svärd av sina egna söner.

22 Så frälste HERREN Hiskia och Jerusalems invånare ur Sanheribs, den assyriske konungens, hand och ur alla andras hand; och han beskyddade dem på alla sidor.

23 Och många förde skänker till HERREN i Jerusalem och dyrbara gåvor till Hiskia, Juda

hand, so, shall the god of Hezekiah not deliver his people out of my hand.

18 Then cried they out, with a loud voice, in the Jews' language, unto the people of Jerusalem who were upon the wall, to affright them, and to terrify them,—to the end they might capture the city.
19 And they spake against the God of Jerusalem,—as against the gods of the peoples of the earth, the work of the hands of men.
20 And Hezekiah the king and Isaiah son of Amoz, the prophet, prayed concerning this,–and made outcry unto the heavens,
21 So Yahweh sent a messenger, who cut off every hero of valour, and chief ruler and captain, in the camp of the king of Assyria,—and he returned with shame of face to his own land, and, when he entered the house of his god, then, the issue of his own body—there, caused him to fall by the sword.
22 Thus did Yahweh save Hezekiah and the inhabitants of Jerusalem out of the hand of Sennacherib king of Assyria, and out of the hand of every one,—and gave them rest on every side.
23 And, many, were bringing in a present unto Yahweh, to Jerusalem, and precious things, unto Hezekiah king

jälkeen kaikkien kansojen silmissä.

konung; och han blev härefter högt aktad av alla folk.

of Judah,—so that he was exalted in the eyes of all the nations, from thenceforth.

24 Niihin aikoihin Hiskia sairastui ja oli kuolemaisillaan. Niin hän rukoili Herraa, ja hän vastasi hänelle ja antoi hänelle tapahtua ihmeen.

24 Vid den tiden blev Hiskia dödssjuk. Då bad han till HERREN, och han svarade honom och gav honom ett undertecken.

24 In those days, was Hezekiah sick unto death,—and, when he prayed unto Yahweh, he was entreated of him and, a wonderful token, he gave him.

25 Mutta Hiskia ei palkinnut hyvää hyvällä, vaan hänen sydämensä ylpistyi; sentähden hänen ja Juudan ja Jerusalemin osaksi tuli viha.

25 Dock återgäldade Hiskia icke det goda som hade blivit honom bevisat, utan hans hjärta blev högmodigt; därför kom förtörnelse över honom och över Juda och Jerusalem.

25 But, not according to the benefit done unto him, did Hezekiah make return, for uplifted was his heart,—and so there came upon him, wrath, and upon Judah and Jerusalem.

26 Mutta kun Hiskia nöyrtyi sydämensä ylpeydestä, hän ja Jerusalemin asukkaat, ei Herran viha kohdannut heitä Hiskian päivinä.

26 Men då Hiskia ödmjukade sig, mitt i sitt hjärtas högmod, och Jerusalems invånare med honom, drabbade HERRENS förtörnelse dem icke, så länge Hiskia levde.

26 Then Hezekiah humbled himself, for the uplifting of his heart, he and the inhabitants of Jerusalem,—so that the wrath of Yahweh came not upon them, in the days of Hezekiah.

27 Hiskialle tuli ylen paljon rikkautta ja kunniaa; hän hankki itselleen aarrekammioita hopeata, kultaa, kalliita kiviä, hajuaineita, kilpiä ja kaikkinaisia kallisarvoisia kaluja varten,

27 Och Hiskias rikedom och härlighet var mycket stor; han hade byggt sig skattkamrar för silver och guld och ädla stenar, och för välluktande kryddor, och för sköldar och för allahanda dyrbara håvor av andra slag,

27 And it came to pass that, Hezekiah, had riches and honour in great abundance,—and, treasuries, made he for himself—for silver and for gold and for costly stones, and for spices and for precious things, and for all utensils to be coveted;

28 varastohuoneita jyvä-, viini- ja öljysatoa varten ja talleja kaikenlaisille juhdille ja karjalaumoja tarhoihin.

28 så ock förrådshus för vad som kom in av säd, vin och olja, ävensom stall för allt slags boskap; och hjordar hade han skaffat för sina fållor.

28 storehouses also, for the increase of corn, and new wine and oil,—and cribs for every kind of beast, and cribs for the flocks;

29 Myös rakennutti hän itsellensä kaupunkeja ja hankki suuret laumat pikkukarjaa ja raavaskarjaa, sillä Jumala oli antanut

29 Och han hade byggt sig städer och förvärvat sig stor rikedom på får och fäkreatur; ty Gud hade givit honom mycket stora

29 and, cities, made he for himself, and possessions of flocks and herds, in abundance,—for God had given him exceeding great

hänelle ylen suuren omaisuuden.
30 Hiskia myös tukki Giihonin veden yläjuoksun ja johti veden alas, länteenpäin, Daavidin kaupunkiin. Ja Hiskia menestyi kaikessa, mitä hän teki.

31 Niinpä Jumala ainoastaan koetellakseen häntä ja tullakseen tuntemaan kaiken, mitä hänen sydämessään oli, jätti hänet Baabelin ruhtinasten lähettiläiden valtaan, jotka olivat lähetetyt hänen luokseen tiedustelemaan ihmettä, joka oli tapahtunut maassa.
32 Mitä muuta on kerrottavaa Hiskiasta ja hänen hurskaista teoistansa, katso, se on kirjoitettuna profeetta Jesajan, Aamoksen pojan, näyssä, Juudan ja Israelin kuningasten kirjassa.
33 Ja Hiskia meni lepoon isiensä tykö, ja hänet haudattiin siihen, mistä noustaan Daavidin jälkeläisten haudoille. Ja koko Juuda ja Jerusalemin asukkaat osoittivat hänelle kunniaa, kun hän kuoli. Ja hänen poikansa Manasse tuli kuninkaaksi hänen sijaansa.

ägodelar.

30 Det var ock Hiskia som täppte till Gihonsvattnets övre källa och ledde vattnet nedåt, väster om Davids stad. Och Hiskia var lyckosam i allt vad han företog sig.
31 Jämväl när från Babels furstar de sändebud kommo, som voro skickade till honom för att fråga efter det under som hade skett i landet, övergav Gud honom allenast för att pröva honom, på det att han skulle förnimma allt vad som var i hans hjärta.
32 Vad nu mer är att säga om Hiskia och om hans fromma gärningar, det finnes upptecknat i »Profeten Jesajas, Amos' sons, syner», i boken om Judas och Israels konungar.
33 Och Hiskia gick till vila hos sina fäder, och han begrov honom på den plats där man går upp till Davids hus' gravar; och hela Juda och Jerusalems invånare bevisade honom ära vid hans död. Och hans son Manasse blev konung efter honom.

wealth.

30 And, the same Hezekiah, stopped up the upper spring of the waters of Gihon, and brought them straight down the west side of the city of David,—and Hezekiah prospered in all his work.
31 Yet verily, with regard to the ambassadors of the rulers of Babylon, who sent unto him to enquire concerning the wonderful token which came to pass in the land, God left him,—to prove him, to take note of all that was in his heart.

32 But, the rest of the story of Hezekiah, and his lovingkindnesses, there they are, written in the visions of Isaiah son of Amoz, the prophet, in the book of the Kings of Judah and Israel.
33 And Hezekiah slept with his fathers, and they buried him in the ascent of the sepulchres of the sons of David, and all Judah and the inhabitants of Jerusalem did him, honour, in his death,—and Manasseh his son reigned in his stead.

33 luku

1 Manasse oli kahdentoista vuoden vanha tullessansa kuninkaaksi, ja hän hallitsi Jerusalemissa viisikymmentä viisi vuotta.
2 Hän teki sitä, mikä on pahaa Herran silmissä, niiden

1 Manasse var tolv år gammal, när han blev konung, och han regerade femtiofem år i Jerusalem.

2 Han gjorde vad ont var i HERRENS ögon, efter den

1 Twelve years old, was Manasseh when he began to reign,—and, fifty-five years, reigned he in Jerusalem.
2 And he did the thing that was wicked in the eyes of

kansain kauhistavien tekojen mukaan, jotka Herra oli karkoittanut israelilaisten tieltä.

styggeliga seden hos de folk som HERREN hade fördrivit för Israels barn.

Yahweh,–according to the abominable ways of the nations, whom Yahweh dispossessed from before the sons of Israel.

3 Hän rakensi jälleen uhrikukkulat, jotka hänen isänsä Hiskia oli kukistanut, pystytti alttareja baaleille, teki aseroja ja kumarsi ja palveli kaikkea taivaan joukkoa.

3 Han byggde åter upp de offerhöjder som hans fader Hiskia hade brutit ned, och reste altaren åt Baalerna och gjorde Aseror, och tillbad och tjänade himmelens hela härskara.

3 And he again built the high places, which Hezekiah his father had thrown down,—and set up altars to the Baalim, and made Sacred Stems, and bowed in prostration unto all the army of the heavens, and served them;

4 Hän rakensi alttareja myös Herran temppeliin, josta Herra oli sanonut: Jerusalemissa on minun nimeni oleva iankaikkisesti.

4 Ja, han byggde altaren i HERRENS hus, det om vilket HERREN hade sagt: »I Jerusalem skall mitt namn vara till evig tid.»

4 and built altars in the house of Yahweh,—as to which Yahweh had said, In Jerusalem, shall be my Name, unto times age–abiding.

5 Hän rakensi alttareja kaikelle taivaan joukolle Herran temppelin molempiin esipihoihin.

5 Han byggde altaren åt himmelens hela härskara på de båda förgårdarna till HERRENS hus.

5 Yea he built altars unto all the army of the heavens,—in the two courts of the house of Yahweh.

6 Myös pani hän poikansa kulkemaan tulen läpi Ben-Hinnomin laaksossa, ennusteli merkeistä, harjoitti noituutta ja velhoutta ja hankki itsellensä vainaja- ja tietäjähenkien manaajia; hän teki paljon sitä, mikä on pahaa Herran silmissä, ja vihoitti hänet.

6 Han lät ock sina barn gå genom eld i Hinnoms sons dal och övade teckentyderi, svartkonst och trolldom och skaffade sig andebesvärjare och spåmän och gjorde mycket som var ont i HERRENS ögon, så att han förtörnade honom.

6 And, he, caused his sons to pass through the fire, in the valley of the son of Hinnom, and practised hidden arts and used divination, and practised sorcery, and appointed a necromancer, and a wizard,––he exceeded in doing the thing that was wicked in the eyes of Yahweh, to provoke him to anger;

7 Ja teettämänsä veistetyn kuvapatsaan hän asetti Jumalan temppeliin, josta Jumala oli sanonut Daavidille ja hänen pojallensa Salomolle: Tähän temppeliin ja Jerusalemiin, jonka minä olen valinnut kaikista Israelin sukukunnista, minä asetan nimeni ikiajoiksi.

7 Och avgudabelätet som han hade låtit göra satte han i Guds hus, om vilket Gud hade sagt till David och till hans son Salomo: »Vid detta hus och vid Jerusalem, som jag har utvalt bland alla Israels stammar, vill jag fästa mitt namn för evig tid.

7 and he set a resemblance–image which he had made,—in the house of God, as to which God had said unto David, and unto Solomon his son, In this house and in Jerusalem which I have chosen out of all the tribes of Israel, will I put my Name, unto times

8 Enkä minä enää kuljeta Israelin jalkoja pois siitä maasta, jonka olen määrännyt teidän isillenne, jos Israel vain tarkoin noudattaa kaikkea, mitä minä olen käskenyt heidän noudattaa, koko lakia ja käskyjä ja oikeuksia, jotka ovat Mooseksen kautta annetut.

8 Och jag skall icke mer låta Israel vandra bort ifrån det land som jag har bestämt åt edra fäder, om de allenast hålla och göra allt vad jag har bjudit dem, alldeles efter den lag, de stadgar och rätter som de hava fått genom Mose.»

age–abiding.
8 So will I not again remove the foot of Israel away from the soil which I appointed for their fathers. Only they must observe to do all that I have commanded them, even all the law and the statutes and the regulations, by the hand of Moses.

9 Mutta Manasse eksytti Juudan ja Jerusalemin asukkaat tekemään enemmän pahaa, kuin olivat tehneet ne kansat, jotka Herra oli hävittänyt israelilaisten tieltä.

9 Men Manasse förförde Juda och Jerusalems invånare, så att de gjorde mer ont än de folk som HERREN hade förgjort för Israels barn.

9 And so Manasseh led astray Judah and the inhabitants of Jerusalem,—to commit wickedness beyond the nations which Yahweh had destroyed from before the sons of Israel.

10 Ja Herra puhui Manasselle ja hänen kansallensa, mutta he eivät kuunnelleet.

10 Och HERREN talade till Manasse och hans folk, men de aktade icke därpå.

10 And Yahweh spake unto Manasseh and unto his people, but they did not give ear.

11 Niin Herra toi Assurin kuninkaan sotapäälliköt heidän kimppuunsa. He ottivat Manassen kiinni koukuilla, kytkivät hänet vaskikahleisiin ja veivät hänet Baabeliin.

11 Då lät HERREN den assyriske konungens härhövitsmän komma över dem; de slogo Manasse i bojor och fängslade honom med kopparfjättrar och förde honom till Babel.

11 So Yahweh brought in upon them, the captains of the army that belonged to the king of Assyria, and they captured Manasseh with hooks,—and bound him captive with a pair of bronze fetters, and took him away to Babylon.

12 Mutta ahdingossa ollessaan hän etsi Herran, Jumalansa, mielisuosiota ja nöyrtyi syvästi isiensä Jumalan edessä.

12 Men när han nu var i nöd, bön föll han inför HERREN, sin Gud, och ödmjukade sig storligen för sina fäders Gud.

12 But, in his distress, he appeased the face of Yahweh his God,—and humbled himself greatly, before the God of his fathers;

13 Ja kun hän näin rukoili häntä, niin Jumala taipui ja kuuli hänen rukouksensa ja toi hänet takaisin Jerusalemiin, hänen valtakuntaansa. Silloin Manasse tuli tietämään, että Herra on Jumala.

13 Och när han så bad till honom, lät han beveka sig och hörde hans bön och lät honom komma tillbaka till Jerusalem såsom konung. Och då besinnade Manasse att HERREN är Gud.

13 and, when he prayed unto him, then was he entreated of him, and hearkened unto his supplication, and brought him back to Jerusalem, unto his own kingdom, and so Manasseh came to know,

14 Sen jälkeen hän rakennutti Daavidin kaupungin ulomman muurin, länteen päin Giihonista, laaksoon, aina Kalaporttiin saakka, niin että se ympäröi Oofelin, ja hän teki siitä hyvin korkean. Ja hän asetti sotapäälliköitä kaikkiin Juudan varustettuihin kaupunkeihin.

14 Därefter byggde han en yttre mur till Davids stad västerut mot Gihon i dalen, intill Fiskporten, och runt omkring Ofel, och gjorde den mycket hög. Och han insatte krigshövitsmän i alla befästa städer i Juda.

14 And, after this, he built an outer wall to the city of David on the west of the Gihon in the ravine, even to the entering in through the fish–gate, and went round to Ophel, and carried it up very high,—and put captains of valour in all the fortified cities, throughout Judah.

15 Ja hän poisti vieraat jumalat ja kuvapatsaan Herran temppelistä sekä kaikki alttarit, jotka hän oli rakennuttanut Herran temppelin vuorelle ja Jerusalemiin, ja heitätti ne kaupungin ulkopuolelle.

15 Och han skaffade bort de främmande gudarna och avgudabelätet ur HERRENS hus, så ock alla de altaren som han hade byggt på det berg där HERRENS hus stod och i Jerusalem, och kastade dem utanför staden.

15 And he removed the gods of the foreigner and the image, out of the house of Yahweh, and all the altars that he had built in the mountain of the house of Yahweh, and in Jerusalem,—and he cast them forth outside the city.

16 Ja hän pani kuntoon Herran alttarin ja uhrasi sillä yhteys- ja kiitosuhreja ja kehoitti Juudaa palvelemaan Herraa, Israelin Jumalaa.

16 Och han upprättade HERRENS altare och offrade tackoffer och lovoffer därpå, och uppmanade Juda att tjäna HERREN, Israels Gud.

16 And he built the altar of Yahweh, and sacrificed thereon peace–offerings, and thanksgiving sacrifices,–and gave word to Judah to serve Yahweh, God of Israel.

17 Mutta kansa uhrasi edelleen uhrikukkuloilla, kuitenkin ainoastaan Herralle, Jumalallensa.

17 Men folket offrade ännu på höjderna, dock allenast åt HERREN, sin Gud.

17 Howbeit, still were, the people, sacrificing in the high places,—only unto Yahweh their God.

18 Mitä muuta on kerrottavaa Manassesta, ja kuinka hän rukoili Jumalaansa, ja näkijäin puheista, jotka puhuivat hänelle Herran, Israelin Jumalan, nimessä, katso, se on Israelin kuningasten aikakirjassa.

18 Vad nu mer är att säga om Manasse och om hans bön till sin Gud och om de ord som siarna talade till honom i HERRENS, Israels Guds, namn, det står i Israels konungars krönika.

18 But, the rest of the story of Manasseh, and his prayer unto his God, and the story of the seers who spake unto him in the name of Yahweh God of Israel, there they are, in the story of the kings of Israel:

19 Ja hänen rukouksestaan ja kuinka hän tuli kuulluksi, ja kaikista hänen synneistään ja uskottomuudestaan ja niistä paikoista, joihin hän rakennutti uhrikukkuloita ja pystytti asera-karsikoita ja

19 Och om hans bön och huru han blev bönhörd, och om all hans synd och otrohet, och om de platser på vilka han byggde offerhöjder och ställde upp sina Aseror och beläten,

19 both his prayer and how [God] was entreated of him––and all his sin and his treacherous act, and the sites whereon he built high places, and set up the Sacred Stems and the

jumalankuvia, ennenkuin hän nöyrtyi, katso, niistä on kirjoitettu Hoosain aikakirjaan.

20 Ja Manasse meni lepoon isiensä tykö, ja hänet haudattiin linnaansa. Ja hänen poikansa Aamon tuli kuninkaaksi hänen sijaansa.

21 Aamon oli kahdenkymmenen kahden vuoden vanha tullessaan kuninkaaksi, ja hän hallitsi Jerusalemissa kaksi vuotta.
22 Hän teki sitä, mikä on pahaa Herran silmissä, niinkuin hänen isänsä Manasse oli tehnyt. Ja Aamon uhrasi kaikille niille jumalankuville, jotka hänen isänsä Manasse oli teettänyt, ja palveli niitä.

23 Mutta hän ei nöyrtynyt Herran edessä, niinkuin hänen isänsä Manasse oli nöyrtynyt, vaan hän, Aamon, sälytti päällensä suuren syntivelan.
24 Niin hänen palvelijansa tekivät salaliiton häntä vastaan ja tappoivat hänet hänen linnassansa.
25 Mutta maan kansa surmasi kaikki ne, jotka olivat tehneet salaliiton kuningas Aamonia vastaan; ja maan kansa teki hänen poikansa Joosian kuninkaaksi hänen sijaansa.

34 luku

1 Joosia oli kahdeksan vuoden vanha tullessaan kuninkaaksi, ja hän hallitsi

innan han ödmjukade sig, härom är skrivet i Hosais krönika.

20 Och Manasse gick till vila hos sina fäder, och man begrov honom där han bodde. Och hans son Amon blev konung efter honom.
21 Amon var tjugutvå år gammal, när han blev konung, och han regerade två år i Jerusalem.

22 Han gjorde vad ont var i HERRENS ögon, såsom hans fader Manasse hade gjort; åt alla de beläten som hans fader Manasse hade låtit göra offrade Amon, och han tjänade dem.

23 Men han ödmjukade sig icke för HERREN, såsom hans fader Manasse hade gjort, utan denne Amon hopade skuld på skuld.

24 Och hans tjänare sammansvuro sig mot honom och dödade honom hemma i hans hus.
25 Men folket i landet dräpte alla som hade sammansvurit sig mot konung Amon. Därefter gjorde folket i landet hans son Josia till konung efter honom.

1 Josia var åtta år gammal, när han blev konung, och han regerade trettioett år i

images, before he humbled himself, there they are, written in the story of the seers.

20 And Manasseh slept with his fathers, and they buried him in the garden off his own house,—and Amon his son reigned in his stead.

21 Twenty–two years old, was Amon when he began to reign,—and, two years, reigned he in Jerusalem.

22 And he did the thing that was wicked in the eyes of Yahweh, as Manasseh his father had done,—and, unto all the images which Manasseh his father had made, Amon offered sacrifice, and did serve them.

23 But he did not humble himself before Yahweh as Manasseh his father humbled himself,—for, he, Amon, made guilt abound.

24 And his servants conspired against him, and put him to death, in his own house.
25 But the people of the land smote all the conspirators against King Amon,—and the people of the land made Josiah his son king in his stead.

1 Eight years old, was Josiah when he begun to reign,—and, thirty–one years,

Jerusalemissa kolmekymmentä yksi vuotta.
2 Hän teki sitä, mikä on oikein Herran silmissä, ja vaelsi isänsä Daavidin teitä, poikkeamatta oikealle tai vasemmalle.

3 Kahdeksantena hallitusvuotenaan, ollessansa vielä nuorukainen, hän alkoi etsiä isänsä Daavidin Jumalaa; ja kahdentenatoista vuotena hän alkoi puhdistaa Juudaa ja Jerusalemia uhrikukkuloista ja asera-karsikoista sekä veistetyistä ja valetuista jumalankuvista.

4 Baalin alttarit kukistettiin hänen läsnäollessaan, ja niiden yli kohoavat auringonpatsaat hän hakkasi maahan, ja asera-karsikot sekä veistetyt ja valetut jumalankuvat hän murskasi ja rouhensi ja sirotteli niiden haudoille, jotka olivat niille uhranneet.

5 Ja pappien luut hän poltti heidän alttareillaan. Niin hän puhdisti Juudan ja Jerusalemin.
6 Manassen, Efraimin ja Simeonin kaupungeissa aina Naftaliin asti, yltympäri, hän heidän miekoillaan

7 kukisti alttarit, löi palasiksi ja rouhensi asera-karsikot ja jumalankuvat, ja hän hakkasi maahan kaikki

Jerusalem.

2 Han gjorde vad rätt var i HERRENS ögon och vandrade på sin fader Davids vägar och vek icke av vare sig till höger eller till vänster.

3 I sitt åttonde regeringsår, medan han ännu var en yngling, begynte han att söka sin fader Davids Gud; och i det tolfte året begynte han att rena Juda och Jerusalem från offerhöjderna och Aserorna och från de skurna och gjutna belätena.

4 Men Baalsaltarna brötos ned i hans åsyn, och solstoderna som voro uppställda på dem högg han ned, och Aserorna och de skurna och gjutna belätena slog han sönder och krossade dem till stoft och strödde ut stoftet på de mäns gravar, som hade offrat åt dem.

5 Och prästernas ben brände han upp på deras altaren. Så renade han Juda och Jerusalem.
6 Och i Manasses, Efraims och Simeons städer ända till Naftali genomsökte han överallt husen.

7 Och sedan han hade brutit ned altarna och krossat Aserorna och belätena sönder till stoft

reigned he in Jerusalem.

2 And he did that which was right, in the eyes of Yahweh,—and walked in the ways of David his father, and turned not aside, to the right hand or to the left.
3 And, in the eighth year of his reign, he, being yet a boy, he began to seek unto the God of David his father,–and, in the twelfth year, he began to purify Judah and Jerusalem, from the high places and the Sacred Stems, and the carved images and the molten images.
4 And they threw down before him, the altars of the Baalim, and, the sun–pillars which were on high above them, he hewed down,—and, the Sacred Stems and the carved images and the molten images, brake he in pieces and ground to dust, and tossed over the face of the graves, of them who had been sacrificing unto them.
5 And, the bones of the priests, burned he upon their altars,—and so purified Judah and Jerusalem:
6 also throughout the cities of Manasseh and Ephraim and Simeon, even as far as Naphtali,—searched he their houses, round about.
7 And, when he had thrown down the altars and the Sacred Stems, and, the images, he had beaten to

auringonpatsaat koko Israelin maasta. Sitten hän palasi Jerusalemiin.

och huggit ned alla solstoder i hela Israels land, vände han tillbaka till Jerusalem.

powder, and, the sun–pillars, he had hewn down throughout all the land of Israel, then returned he to Jerusalem.

8 Kahdeksantenatoista hallitusvuotenaan, puhdistaessaan maata ja temppeliä, hän lähetti Saafanin, Asaljan pojan, kaupungin päällikön Maasejan ja kansleri Jooahin, Jooahaan pojan, korjaamaan Herran, hänen Jumalansa, temppeliä.

8 Och i sitt adertonde regeringsår, medan han höll på med att rena landet och templet, sände han Safan, Asaljas son, och Maaseja, hövitsmannen i staden, och kansleren Joa, Joahas' son, för att sätta HERRENS, sin Guds, hus i stånd.

8 And, in the eighteenth year of his reign, when he had purified the land and the house, he sent Shaphan son of Azaliah and Maaseiah the ruler of the city and Joah son of Joahaz the recorder, to repair the house of Yahweh his God.

9 Ja he tulivat ylimmäisen papin Hilkian luo ja jättivät Jumalan temppeliin tuodut rahat, joita leeviläiset, ovenvartijat, olivat koonneet Manassesta, Efraimista ja koko muusta Israelista ja koko Juudasta, Benjaminista ja Jerusalemin asukkailta.

9 Och de gingo till översteprästen Hilkia och avlämnade de penningar som hade influtit till Guds hus, sedan de av de leviter som höllo vakt vid tröskeln hade blivit insamlade från Manasse, Efraim och hela det övriga Israel, så ock från hela Juda och Benjamin och från Jerusalems invånare;

9 So they went in unto Hilkiah the high priest, and delivered the silver that had been brought into the house of God, which the Levites who kept the entrance–hall had collected from the hand of Manasseh, and Ephraim, and from all the remnant of Israel, and from all Judah and Benjamin,—and returned to Jerusalem.

10 He antoivat ne työnteettäjille, jotka oli pantu valvomaan töitä Herran temppelissä, ja nämä maksoivat niillä työmiehet, jotka työskentelivät Herran temppelissä, laittoivat ja korjasivat temppeliä;

10 de överlämnade dem åt de män som förrättade arbete såsom tillsyningsmän vid HERRENS hus. Sedan gåvos penningarna av dessa män, som förrättade arbete och hade befattning vid HERRENS hus med att laga huset och sätta det i stånd,

10 And the overseers in the house of Yahweh, delivered it into the hand of the doer of the work,—yea they delivered it to the doers of the work, because they were working in the house of Yahweh, in searching and repairing the house:

11 niistä annettiin myös puusepille ja rakentajille, että nämä ostaisivat hakattuja kiviä ja puutavaraa kiinnitysparruiksi ja kattohirsiksi niihin rakennuksiin, jotka Juudan kuninkaat olivat turmelleet.

11 de gåvos åt timmermännen och byggningsmännen, till att inköpa huggen sten och trävirke till stockar, för att man därmed skulle timra upp de hus som Juda konungar hade förstört.

11 yea they delivered it to the artificers and to the builders, to buy carved stones and timbers for the joinings,—and to build up the houses which the kings of Judah had destroyed.

12 Nämä miehet toimivat

12 Och männen fingo vid

12 Now, the men, were

siinä työssä luottamusmiehinä. Ja leeviläiset Jahat ja Obadja, Merarin jälkeläiset, ja Sakarja ja Mesullam, Kehatin jälkeläiset, oli pantu valvomaan ja johtamaan heitä, ja myös kaikki leeviläiset, jotka ymmärsivät soittimia.

sitt arbete handla på heder och tro; och tillsyningsmän över dem och föreståndare för arbetet voro Jahat och Obadja, leviter av Meraris barn, och Sakarja och Mesullam, av kehatiternas barn, så ock alla de leviter som voro kunniga på musikinstrumenter.

working faithfully in the work, and over them as overseers, were—Jahath and Obadiah, Levites, of the sons of Merari, and Zechariah and Meshullam, of the sons of the Kohathites, to preside,—and Levites, all who had understanding in instruments of song;

13 He myöskin valvoivat taakankantajia ja johtivat kaikkia työmiehiä eri töissä. Leeviläisiä oli kirjureina, virkamiehinä ja ovenvartijoina.

13 De hade ock tillsynen över bärarna, så att föreståndare funnos för alla arbetarna vid de särskilda göromålen. Av leviterna togos ock skrivare, uppsyningsmän och dörrvaktare.

13 also over the burden-bearers, and such as took the lead, for everyone who was working in any manner of service,—and, of the Levites, were scribes and officers and doorkeepers.

14 Kun he olivat viemässä ulos Herran temppeliin tuotuja rahoja, löysi pappi Hilkia Herran lain kirjan, joka oli annettu Mooseksen kautta.

14 När de nu togo ut penningarna som hade influtit till HERRENS hus, fann prästen Hilkia HERRENS lagbok, den som hade blivit given genom Mose

14 Now, as they were taking out the silver which had been brought into the house of Yahweh, Hilkiah the priest found the Book of the Law of Yahweh, by the hand of Moses.

15 Ja Hilkia lausui ja sanoi kirjuri Saafanille: Minä löysin Herran temppelistä lain kirjan. Ja Hilkia antoi kirjan Saafanille.

15 Då tog Hilkia till orda och sade till sekreteraren Safan: »Jag har funnit lagboken i HERRENS hus.» Och Hilkia gav boken åt Safan.

15 Then spake up Hilkiah, and said unto Shaphan the scribe, The Book of the Law, have I found, in the house of Yahweh,—and Hilkiah gave the book unto Shaphan.

16 Saafan vei kirjan kuninkaalle ja teki lisäksi kuninkaalle selon asiasta, sanoen: Kaikki, mitä annettiin palvelijaisi tehtäväksi, he ovat tehneet:

16 Och Safan bar boken till konungen och avgav därjämte sin berättelse inför konungen och sade: »Allt vad dina tjänare hava fått i uppdrag att göra, det göra de.

16 Then Shaphan took in the book unto the king, and returned yet further unto the king a message, saying,—All that was delivered into the hand of thy servants, they are doing;

17 he ovat ottaneet esille rahat, jotka olivat Herran temppelissä, ja antaneet ne työnvalvojille ja työnteettäjille.

17 Och de hava tömt ut de penningar som funnos i HERRENS hus, och hava överlämnat dem åt tillsyningsmännen och åt

17 and they have poured out the silver, that was found in the house of Yahweh, and have delivered it into the hand of the

arbetarna.»

overseers, and into the hand of the doers of the work.

18 Ja kirjuri Saafan kertoi kuninkaalle sanoen: Pappi Hilkia antoi minulle erään kirjan. Ja Saafan luki siitä kuninkaalle.

18 Vidare berättade sekreteraren Safan för konungen och sade: »Prästen Hilkia har givit mig en bok.» Och Safan föreläste därur för konungen

18 Then Shaphan the scribe told the king, saying, A book, hath Hilkiah the priest given to me. And Shaphan, read therein, before the king.

19 Kun kuningas kuuli lain sanat, repäisi hän vaatteensa.

19 När konungen nu hörde lagens ord, rev han sönder sina kläder.

19 And it came to pass, when the king heard the words of the law, that he rent his clothes.

20 Ja kuningas käski Hilkiaa, Ahikamia, Saafanin poikaa, Abdonia, Miikan poikaa, kirjuri Saafania ja Asajaa, kuninkaan palvelijaa, sanoen:

20 Och konungen bjöd Hilkia och Ahikam, Safans son, och Abdon, Mikas son, och sekreteraren Safan och Asaja, konungens tjänare, och sade:

20 Then did the king command Hilkiah—and Ahikam son of Shaphan—and Abdon son of Micah—and Shaphan the scribe—and Asaiah servant of the king, saying:

21 Menkää ja kysykää minun puolestani ja niiden puolesta, joita on jäljellä Israelista ja Juudasta, neuvoa Herralta tästä löydetystä kirjasta. Sillä suuri on Herran viha, joka on vuodatettu meidän ylitsemme, sentähden että meidän isämme eivät ole noudattaneet Herran sanaa eivätkä tehneet mitään kaikesta siitä, mikä on kirjoitettuna tässä kirjassa.

21 »Gån och frågen HERREN för mig och för dem som äro kvar av Israel och Juda, angående det som står i den bok som nu har blivit funnen. Ty stor är HERRENS vrede, den som är utgjuten över oss, därför att våra fäder icke hava hållit HERRENS ord och icke hava gjort allt som är föreskrivet i denna bok.»

21 Go, enquire of Yahweh for me, and for the remnant in Israel and in Judah, concerning the words of the book which hath been found,—for great is the wrath of Yahweh, which hath been poured out upon us, because our fathers, kept not, the word of Yahweh, to do according to all that is written in this book.

22 Niin Hilkia ynnä ne muut, jotka kuningas määräsi, menivät naisprofeetta Huldan tykö, joka oli vaatevarastonhoitajan Sallumin, Tokhatin pojan, Hasran pojanpojan, vaimo ja asui Jerusalemissa, toisessa kaupunginosassa. Ja he puhuivat hänelle, niinkuin edellä mainittiin.

22 Då gick Hilkia, tillika med andra som konungen sände åstad, till profetissan Hulda, hustru åt Sallum, klädkammarvaktaren, som var son till Tokehat, Hasras son; hon bodde i Jerusalem, i Nya staden. Och de talade med henne såsom dem bjudet var.

22 So Hilkiah and they whom the king had named went into Huldah the prophetess, wife of Shallum son of Tokhath son of Hasrah keeper of the wardrobe, she, having her dwelling in Jerusalem, in the new city,—and they spake unto her accordingly.

23 Niin hän sanoi heille:

23 Då svarade hon dem:

23 And she said unto them,

Näin sanoo Herra, Israelin Jumala: Sanokaa sille miehelle, joka lähetti teidät minun tyköni:

»Så säger HERREN, Israels Gud: Sägen till den man som har sänt eder till mig:

Thus, saith Yahweh God of Israel,—Say ye unto the man who hath sent you unto me:

24 'Näin sanoo Herra: Katso, minä annan onnettomuuden kohdata tätä paikkaa ja sen asukkaita, kaikkien kirousten, jotka on kirjoitettu siihen kirjaan, jota on luettu Juudan kuninkaalle,

24 Så säger HERREN: Se, över denna plats och över dess invånare skall jag låta olycka komma, alla de förbannelser som äro skrivna i den bok som man har föreläst för Juda konung --

24 Thus, saith Yahweh, Behold me bringing in calamity upon this place, and upon the inhabitants thereof,–even all the curses that are written in the book which they have read before the king of Judah:

25 koska he ovat hyljänneet minut ja polttaneet uhreja muille jumalille ja vihoittaneet minut kaikilla kättensä teoilla; sillä minun vihani on vuodatettu tämän paikan yli, eikä se ole sammuva.

25 detta därför att de hava övergivit mig och tänt offereld åt andra gudar, och så hava förtörnat mig med alla sina händers verk. Min vrede skall utgjutas över denna plats och skall icke bliva utsläckt.

25 Because they have forsaken me, and burned incense unto other gods, so as to provoke me to anger, with all the works of their hands, therefore hath my wrath been poured out upon this place, and shall not be quenched.

26 Mutta Juudan kuninkaalle, joka on lähettänyt teidät kysymään neuvoa Herralta, sanokaa näin: Näin sanoo Herra, Israelin Jumala, niistä sanoista, jotka sinä olet kuullut:

26 Men till Juda konung, som har sänt eder för att fråga HERREN, till honom skolen I säga så: Så säger HERREN, Israels Gud, angående de ord som du har hört:

26 But, unto the king of Judah, who hath sent you to enquire of Yahweh, thus, shall ye say unto him,—Thus, saith Yahweh God of Israel, As touching the words which thou hast heard:

27 Koska sydämesi on pehminnyt ja sinä olet nöyrtynyt Jumalan edessä, kuullessasi, mitä hän on puhunut tätä paikkaa ja sen asukkaita vastaan, koska sinä olet nöyrtynyt minun edessäni ja reväissyt vaatteesi ja itkenyt minun edessäni, niin minä myös olen kuullut sinua, sanoo Herra.

27 Eftersom ditt hjärta blev bevekt och du ödmjukade dig inför Gud, när du hörde hans ord mot denna plats och mot dess invånare, ja, ödmjukade dig inför mig och rev sönder dina kläder och grät inför mig, fördenskull har jag ock hört dig, säger HERREN.

27 Because tender was thy heart, and thou didst humble thyself before God when thou heardest his words against this place and against the inhabitants thereof, and didst humble thyself before me, and didst rend thy clothes and weep before me, therefore, I also, have heard, is the declaration of Yahweh.

28 Katso, minä korjaan sinut isiesi tykö, ja sinä saat rauhassa siirtyä hautaasi, ja sinun silmäsi pääsevät näkemästä kaikkea

28 Se, jag vill samla dig till dina fäder, så att du får samlas till dem i din grav med frid, och dina ögon skola slippa att se all den

28 Behold me! gathering thee unto thy fathers, and thou shalt be gathered unto thy sepulchres in peace, and thine eyes shall not

onnettomuutta, minkä minä annan kohdata tätä paikkaa ja sen asukkaita.' Ja he toivat kuninkaalle tämän vastauksen.

29 Niin kuningas lähetti kokoamaan luoksensa kaikki Juudan ja Jerusalemin vanhimmat.
30 Ja kuningas meni Herran temppeliin, hän ja kaikki Juudan miehet ja Jerusalemin asukkaat, myöskin papit ja leeviläiset, kaikki kansa suurimmasta pienimpään asti, ja hän luki heidän kuultensa kaikki Herran temppelistä löydetyn liitonkirjan sanat.

31 Ja kuningas asettui paikallensa ja teki Herran edessä liiton, että heidän tuli seurata Herraa, noudattaa hänen käskyjänsä, todistuksiansa ja säädöksiänsä kaikesta sydämestään ja kaikesta sielustansa ja täyttää liiton sanat, jotka ovat kirjoitetut siihen kirjaan.
32 Ja hän otti siihen liittoon kaikki, jotka olivat Jerusalemissa ja Benjaminissa. Ja Jerusalemin asukkaat tekivät, niinkuin Jumalan, heidän isiensä Jumalan, liitto vaati.

33 Ja Joosia poisti kaikki kauhistukset israelilaisten kaikista maakunnista ja vaati jokaista, joka Israelissa oli,

olycka som jag skall låta komma över denna plats och dess invånare.» Och de vände tillbaka till konungen med detta svar.

29 Då sände konungen åstad och lät församla alla de äldste i Juda och Jerusalem.
30 Och konungen gick upp i HERRENS hus med alla Juda män och Jerusalems invånare, också prästerna och leviterna, ja, allt folket, ifrån den störste till den minste. Och han läste upp för dem allt vad som stod i förbundsboken, som hade blivit funnen i HERRENS hus.

31 Och konungen trädde fram på sin plats och slöt inför HERRENS ansikte det förbundet, att de skulle följa efter HERREN och hålla hans bud, hans vittnesbörd och hans stadgar, av allt sitt hjärta och av all sin själ, och göra efter förbundets ord, dem som voro skrivna i denna bok.
32 Och han lät alla som funnos i Jerusalem och Benjamin träda in i förbundet Och Jerusalems invånare gjorde efter Guds, sina fäders Guds, förbund.

33 Och Josia skaffade bort alla styggelser ur Israels barns alla landområden, och tillhöll alla dem som funnos

look upon all the calamity which, I, am bringing in upon this place, and upon the inhabitants thereof. And they returned, unto the king, the message.
29 Then the king sent,—and gathered together all the elders of Judah and Jerusalem.
30 And the king went up to the house of Yahweh—and all the men of Judah and the inhabitants of Jerusalem—and the priests and the Levites, and all the people, from the great even unto the small,—and he read in their ears, all the words of the book of the covenant, which had been found in the house of Yahweh.
31 And the king stood in his place, and solemnised the covenant before Yahweh, to walk after Yahweh, and to keep his commandments and his testimonies and his statutes, with all his heart and with all his soul,—to perform the words of the covenant that are written in this book.
32 And he caused to take a stand, all that were present in Jerusalem, and Benjamin,—and the inhabitants of Jerusalem did according to the covenant of God, the God of their fathers.
33 And Josiah removed all the abominations, out of all the lands which belonged to the sons of Israel, and

palvelemaan Herraa, heidän Jumalaansa. Niin kauan kuin hän eli, he eivät luopuneet pois Herrasta, isiensä Jumalasta.

i Israel att tjäna HERREN, sin Gud. Så länge han levde, veko de icke av ifrån HERREN, sina fäders Gud.

caused all that were present in Jerusalem to serve, yea to serve, Yahweh their God,—all his days, turned they not aside from following Yahweh, God of their fathers.

35 luku

1 Sitten Joosia vietti Jerusalemissa pääsiäistä Herran kunniaksi. Pääsiäislammas teurastettiin ensimmäisen kuun neljäntenätoista päivänä.

1 Därefter höll Josia HERRENS påskhögtid i Jerusalem; man slaktade påskalammet på fjortonde dagen i första månaden.

1 And Josiah kept, in Jerusalem, a passover unto Yahweh,—and they slaughtered the passover, on the fourteenth of the first month.

2 Hän asetti papit heidän palvelustehtäviinsä ja rohkaisi heitä palvelemaan Herran temppelissä.

2 Och han fastställde prästernas åligganden och styrkte dem till tjänstgöringen i HERRENS hus.

2 And he set the priests over their charges,—and encouraged them unto the service of the house of Yahweh;

3 Ja hän sanoi leeviläisille, jotka opettivat kaikkea Israelia ja jotka olivat pyhitetyt Herralle: Pankaa pyhä arkki temppeliin, jonka Salomo, Daavidin poika, Israelin kuningas, on rakentanut; ei teidän enää tarvitse kantaa sitä olallanne. Palvelkaa nyt Herraa, Jumalaanne, ja hänen kansaansa Israelia.

3 Och han sade till leviterna som undervisade hela Israel, och som voro helgade åt HERREN: »Sätten den heliga arken i det hus som Salomo, Davids son, Israels konung, har byggt. Den skall icke mer vara en börda på edra axlar. Tjänen nu HERREN, eder Gud, och hans folk Israel.

3 and said to the Levites who gave instruction to all Israel as to the things which were hallowed unto Yahweh, Put the holy ark in the house which Solomon son of David king of Israel did build, it is not yours as a burden on the shoulder,—Now, serve ye Yahweh your God, and his people Israel;

4 Valmistautukaa perhekunnittain, osastojenne mukaan, Daavidin, Israelin kuninkaan, määräyksen ja hänen poikansa Salomon käskykirjan mukaan,

4 Gören eder redo efter edra familjer, i edra avdelningar, enligt vad David, Israels konung, har föreskrivit, och enligt hans son Salomos föreskrifter,

4 and prepare yourselves by your ancestral houses, according to your courses,—by the writing of David king of Israel, and by what hath been written by Solomon his son;

5 ja asettukaa pyhäkköön veljienne, rahvaan, perhekuntaryhmien mukaan, niin että jokaista ryhmää kohden on yksi leeviläisten perhekuntaosasto.

5 och inställen eder i helgedomen, ordnade efter edra bröders, det meniga folkets, familjeskiften, så att en avdelning av en levitisk familj kommer på vart skifte.

5 and stand ye in the holy place, by the divisions of the ancestral house, for your brethren, the sons of the people, and the partitioning of an ancestral

6 Niin teurastakaa pääsiäislammas ja pyhittäytykää ja valmistakaa se veljillenne, tehdäksenne Herran sanan mukaan, joka on puhuttu Mooseksen kautta.

6 Och slakten påskalammet och helgen eder och reden till det för edra bröder, så att I gören efter HERRENS ord genom Mose.»

house, for the Levites.
6 So slaughter ye the passover,—and hallow yourselves, and prepare for your brethren, that they may do according to the word of Yahweh, by the hand of Moses.

7 Ja Joosia antoi rahvaalle anniksi pikkukarjaa, karitsoita ja vohlia, kolmekymmentä tuhatta luvultaan, kaikki pääsiäisuhreiksi kaikille saapuvilla oleville, ja kolmetuhatta raavasta, kaikki nämä kuninkaan omaisuutta.

7 Och Josia gav åt det meniga folket såsom offergärd småboskap, dels lamm och dels killingar, till ett antal av trettio tusen, alltsammans till påskoffer, åt alla som voro där tillstädes, så ock tre tusen fäkreatur, detta allt av konungens enskilda egendom.

7 And Josiah presented to the sons of the people—of flocks, young sheep and the young of the goats, the whole for the passover offerings, for all present, to the number of thirty thousand, and, of bullocks, three thousand,—these, out of the substance of the king.

8 Ja hänen päämiehensä antoivat vapaaehtoisesti annin kansalle, papeille ja leeviläisille. Hilkia, Sakarja ja Jehiel, Jumalan temppelin esimiehet, antoivat papeille pääsiäisuhreiksi kaksituhatta kuusisataa karitsaa, niin myös kolmesataa raavasta.

8 Och hans förnämsta män gåvo efter sin fria vilja offergåvor åt folket, åt prästerna och leviterna. Hilkia, Sakarja och Jehiel, furstarna i Guds hus, gåvo åt prästerna två tusen sex hundra lamm och killingar till påskoffer, så ock tre hundra fäkreatur.

8 And, his rulers, willingly, to the people and to the priests and to the Levites, presented,—Hilkiah and Zechariah and Jehiel, chief rulers of the house of God, unto the priests, did give, for passover offerings, two thousand and six hundred, and, of bullocks, three hundred;

9 Ja Koonanja, Semaja ja hänen veljensä Netanel, sekä Hasabja, Jegiel ja Joosabad, leeviläisten päämiehet, antoivat antina leeviläisille pääsiäisuhreiksi viisituhatta karitsaa ja viisisataa raavasta.

9 Men Konanja och hans bröder, Semaja och Netanel, jämte Hasabja, Jegiel och Josabad, de översta bland leviterna, gåvo åt leviterna såsom offergärd fem tusen lamm och killingar till påskoffer, så ock fem hundra fäkreatur.

9 and, Conaniah, and Shemaiah and Nethanel his brethren, and Hashabiah and Jeiel and Jozabad, rulers of the Levites, presented to the Levites, for passover offerings, five thousand, and, of bullocks, five hundred.

10 Näin järjestettiin jumalanpalvelus. Ja papit asettuivat paikoilleen ja samoin leeviläiset osastoittain, niinkuin kuningas oli käskenyt.

10 Så blev det då ordnat för gudstjänsten; och prästerna inställde sig till tjänstgöring på sina platser och likaledes leviterna, efter sina avdelningar, såsom konungen hade bjudit.

10 Thus was the service prepared,—and the priests stood in their place, and the Levites in their courses, according to the commandment of the king.

11 Sitten teurastettiin pääsiäislammas, ja papit vihmoivat veren, jonka olivat ottaneet leeviläisten käsistä; ja leeviläiset nylkivät nahan.

11 Därefter slaktade de påskalammet, och prästerna stänkte med blodet som de togo emot av leviterna; och dessa drogo av huden.

11 So they slaughtered the passover, and the priests dashed [the blood received] at their hand, and the Levites were flaying [the offerings].

12 Mutta he panivat syrjään polttouhrikappaleet, antaakseen ne rahvaalle perhekuntaryhmittäin, uhrattaviksi Herralle, niinkuin on kirjoitettuna Mooseksen kirjassa; samoin he tekivät myös raavaille.

12 Och de avskilde brännoffersstyckena och delade ut dem åt det meniga folket, efter deras familjeskiften, för att de skulle offra dem åt HERREN, såsom det var föreskrivet i Moses bok. På samma sätt gjorde de ock med fäkreaturen.

12 Then they removed the ascending–sacrifice, that they might give them—by the divisions of each ancestral house—unto the sons of the people, to offer unto Yahweh, as it is written in the Book of Moses,—and, in like manner, with the bullocks.

13 Ja he paistoivat tulella pääsiäislampaan säädetyllä tavalla; mutta pyhät lahjat he keittivät padoissa, ruukuissa ja vadeissa ja veivät ne kiiruusti rahvaalle.

13 Och de stekte påskalammet på eld, på föreskrivet sätt; men tackoffersköttet kokade de i grytor, pannor och kittlar och delade ut det med hast åt allt det meniga folket.

13 And they cooked the passover with fire, according to the regulation,—but, the hallowed things, cooked they in cauldrons and in pots and in bowls, and then took quickly, unto all the sons of the people.

14 Sitten he valmistivat itsellensä ja papeille, sillä papit, Aaronin pojat, olivat yöhön saakka uhraamassa polttouhria ja rasvoja; sentähden leeviläiset valmistivat itsellensä ja papeille, Aaronin pojille.

14 Sedan redde de till åt sig själva och åt prästerna; ty prästerna, Arons söner, voro upptagna ända till natten med att offra brännoffret och fettstyckena; därför måste leviterna reda till både åt sig och åt prästerna, Arons söner.

14 And, afterwards, prepared they for themselves and for the priests, because, the priests, the sons of Aaron, had been engaged in offering up the ascending–sacrifice and the fat pieces, until night,—the Levites, therefore prepared for themselves, and for the priests, the sons of Aaron.

15 Ja veisaajat, Aasafin pojat, olivat paikoillansa, niinkuin Daavid, Aasaf, Heeman ja Jedutun, kuninkaan näkijä, olivat määränneet, niin myös ovenvartijat jokaisella portilla; heidän ei ollut lupa lähteä palveluksestaan, vaan heidän leeviläiset veljensä valmistivat

15 Och sångarna, Asafs barn, stodo på sin plats, såsom David och Asaf och Heman och konungens siare Jedutun hade bjudit, och dörrvaktarna stodo var och en vid sin port; de behövde icke gå ifrån sin tjänstgöring, ty deras bröder, de andra leviterna,

15 the singers also, the sons of Asaph, were in their place, according to the commandment of David, and Asaph, and Heman, and Jeduthun the seer of the king, and, the doorkeepers, were at the several doors,—there was no need for them to remove from their

heille.

redde till åt dem.

service, for, their brethren the Levites, prepared for them.

16 Näin järjestettiin kaikki Herran palvelus sinä päivänä, pääsiäisen vietto ja polttouhrien uhraaminen Herran alttarilla, niinkuin kuningas Joosia oli käskenyt.

16 Så blev allt ordnat för HERRENS tjänst på den dagen, i det att man höll påskhögtid och offrade brännoffer på HERRENS altare, såsom konung Josia hade bjudit.

16 Thus was all the service of Yahweh prepared on that day; to keep the passover, and to offer up the ascending–sacrifice, upon the altar of Yahweh,—according to the commandment of King Josiah.

17 Näin viettivät saapuvilla olevat israelilaiset sinä aikana pääsiäistä ja happamattoman leivän juhlaa seitsemän päivää.

17 De israeliter som voro där tillstädes höllo nu påskhögtid och firade det osyrade brödets högtid i sju dagar.

17 So the sons of Israel who were present kept the passover at that time,—and the festival of unleavened cakes, seven days.

18 Sellaista pääsiäistä ei oltu vietetty Israelissa profeetta Samuelin ajoista asti; sillä ei kukaan Israelin kuninkaista ollut viettänyt semmoista pääsiäistä, kuin nyt viettivät Joosia, papit ja leeviläiset, koko Juuda ja saapuvilla olevat israelilaiset sekä Jerusalemin asukkaat.

18 En påskhögtid lik denna hade icke blivit hållen i Israel sedan profeten Samuels tid; ty ingen av Israels konungar hade hållit en sådan påskhögtid som den vilken nu hölls av Josia jämte prästerna och leviterna och hela Juda och dem av Israel, som voro där tillstädes, jämväl Jerusalems invånare.

18 And there had not been kept, a passover like it, in Israel, since the days of Samuel the prophet,—yea, none of the kings of Israel, had kept such a passover as was kept by Josiah and the priests and the Levites and all Judah and Israel that were present, and the inhabitants of Jerusalem.

19 Joosian kahdeksantenatoista hallitusvuotena vietettiin tämä pääsiäinen.

19 I Josias adertonde regeringsår hölls denna påskhögtid.

19 In the eighteenth year of the reign of Josiah, was kept this passover.

20 Kaiken tämän jälkeen, sittenkuin Joosia oli pannut kuntoon temppelin, lähti Neko, Egyptin kuningas, sotimaan Karkemista vastaan, joka on Eufratin varrella; ja Joosia meni häntä vastaan.

20 Efter allt detta, sedan Josia hade försatt templet i gott stånd, drog Neko, konungen i Egypten, upp för att strida vid Karkemis, som ligger vid Frat; och Josia drog ut mot honom.

20 After all this—when Josiah had prepared the house, Neco king of Egypt came up,–to fight against Carchemish, by Euphrates, and Josiah went forth against him.

21 Niin Neko lähetti sanansaattajat hänen luokseen ja käski sanoa: Mitä sinulla on tekemistä minun kanssani, Juudan kuningas? Enhän minä nyt tule sinua

21 Då skickade denne sändebud till honom och lät säga: »Vad har du med mig att göra, du Juda konung? Det är icke mot dig jag nu kommer, utan mot min

21 But he sent unto him messengers, saying—What have I to do with thee, O king of Judah? not against thee, [have I come] this day, but against the house

vastaan, vaan sitä sukua vastaan, joka on sodassa minun kanssani, ja Jumala on käskenyt minua kiiruhtamaan. Jätä rauhaan Jumala, joka on minun kanssani, ettei hän tuhoaisi sinua.

arvfiende, och Gud har befallt mig att skynda. Hör upp att trotsa Gud, som är med mig, och tag dig till vara, så att han icke fördärvar dig.»

wherewith I have war, and, God, hath given word to speed me,—cease thou from [provoking] God who is with me, lest he destroy thee.

22 Mutta Joosia ei väistänyt häntä, vaan pukeutui tuntemattomaksi taistellakseen häntä vastaan, eikä kuullut Nekon sanoja, jotka kuitenkin tulivat Jumalan suusta. Niin hän meni taistelemaan Megiddon tasangolle.

22 Men i stället för att vända om och lämna honom i fred förklädde Josia sig och gick att strida mot honom, utan att höra på Nekos ord, som dock kommo från Guds mun. Och det kom till strid på Megiddos slätt.

22 Howbeit Josiah turned not his face from him, for, to fight against him, he had disguised himself, and he hearkened not unto the words of Neco, from the mouth of God,—so he came to fight in the valley of Megiddo.

23 Mutta ampujat ampuivat kuningas Joosiaa; ja kuningas sanoi palvelijoillensa: Viekää minut pois, sillä minä olen pahasti haavoittunut.

23 Men skyttarnas skott träffade konung Josia; och konungen sade till sina tjänare: »Bären mig undan, ty jag är svårt sårad.»

23 And the archers shot at King Josiah,—and the king said unto his servants, Take me away, for I am sore wounded.

24 Niin hänen palvelijansa siirsivät hänet sotavaunuista ja panivat hänet hänen toisiin vaunuihinsa ja kuljettivat hänet Jerusalemiin. Ja hän kuoli, ja hänet haudattiin isiensä hautoihin. Ja koko Juuda ja Jerusalem surivat Joosiaa.

24 Då buro hans tjänare honom från stridsvagnen och satte honom i hans andra vagn och förde honom till Jerusalem; och han gav upp andan och blev begraven där hans fäder voro begravna. Och hela Juda och Jerusalem sörjde Josia.

24 So his servants took him away out of the war-chariot, and conveyed him in a second chariot which he had, and carried him to Jerusalem, and he died, and was buried in the sepulchres of his fathers,—and, all Judah and Jerusalem, were mourning over Josiah.

25 Ja Jeremia sepitti itkuvirren Joosiasta. Ja kaikki laulajat ja laulajattaret ovat itkuvirsissään puhuneet Joosiasta aina tähän päivään asti; ja nämä ovat tulleet yleisiksi Israelissa. Katso, ne ovat kirjoitettuina Itkuvirsissä.

25 Och Jeremia sjöng en klagosång över Josia. Och alla sångare och sångerskor talade sedan i sina klagosånger om Josia, såsom man gör ännu i dag; och dessa sånger blevo allmänt gängse i Israel. De finnas upptecknade bland »Klagosångerna».

25 And Jeremiah chanted a dirge over Josiah, and all the singing men and singing women in their dirges have spoken concerning Josiah, until this day, and they appointed them by statute for Israel,—and, there they are, written among the dirges.

26 Mitä muuta on kerrottavaa Joosiasta ja

26 Vad nu mer är att säga om Josia och om de

26 But, the rest of the story of Josiah, and his

hänen hurskaista teoistansa, joita hän teki sen mukaan, kuin on kirjoitettuna Herran laissa,
27 hänen sekä aikaisemmista että myöhemmistä vaiheistaan, katso, se on kirjoitettuna Israelin ja Juudan kuningasten kirjassa.

fromma gärningar han gjorde, efter vad föreskrivet var i HERRENS lag,

27 och om annat som han företog sig under sin första tid såväl som under sin sista, det finnes upptecknat i boken om Israels och Juda konungar

lovingkindness,—according to that which is written in the law of Yahweh:

27 even his story, first and last, there it is, written in the book of the Kings of Israel and Judah.

36 luku

1 Maan kansa otti Joosian pojan Jooahaan ja teki hänet kuninkaaksi Jerusalemiin hänen isänsä jälkeen.

2 Jooahas oli kahdenkymmenen kolmen vuoden vanha tullessaan kuninkaaksi, ja hän hallitsi Jerusalemissa kolme kuukautta.
3 Mutta Egyptin kuningas pani hänet viralta Jerusalemissa ja otti maasta pakkoverona sata talenttia hopeata ja yhden talentin kultaa.
4 Ja Egyptin kuningas teki hänen veljensä Eljakimin Juudan ja Jerusalemin kuninkaaksi ja muutti hänen nimensä Joojakimiksi. Mutta hänen veljensä Jooahaan Neko otti ja vei Egyptiin.

5 Joojakim oli kahdenkymmenen viiden vuoden vanha tullessaan kuninkaaksi, ja hän hallitsi Jerusalemissa yksitoista vuotta. Hän teki sitä, mikä oli pahaa Herran, hänen Jumalansa, silmissä.

1 Och folket i landet tog Josias son Joahas och gjorde honom till konung i Jerusalem efter hans fader.

2 Joahas var tjugutre år gammal, när han blev konung, och han regerade tre månader i Jerusalem.

3 Konungen i Egypten avsatte honom i Jerusalem och pålade landet en skatt av ett hundra talenter silver och en talent guld.

4 Och konungen i Egypten gjorde hans broder Eljakim till konung över Juda och Jerusalem och förändrade hans namn till Jojakim men hans broder Joahas, honom tog Neko med sig, och han förde honom till Egypten.
5 Jojakim var tjugufem år gammal när han blev konung, och han regerade elva år i Jerusalem. Han gjorde vad ont var i HERRENS, sin Guds, ögon.

1 And the people of the land took Jehoahaz, son of Josiah,—and made him king instead of his father, in Jerusalem.
2 Twenty–three years old, was Joahaz when he began to reign,—and, three months, reigned he in Jerusalem.

3 And the king of Egypt deposed him in Jerusalem,––and condemned the land, in a hundred talents of silver, and a talent of gold.

4 And the king of Egypt made Eliakim his brother king over Judah and Jerusalem, and changed his name to Jehoiakim,—but Neco took, Joahaz his brother, and carried him to Egypt.
5 Twenty–five years old, was Jehoiakim when he began to reign, and, eleven years, reigned he in Jerusalem,—and he did the thing that was wicked in the eyes of Yahweh his God.

6 Ja Nebukadnessar, Baabelin kuningas, lähti häntä vastaan ja kytki hänet vaskikahleisiin viedäkseen hänet Baabeliin.

6 Och Nebukadnessar, konungen i Babel, drog upp mot honom och fängslade honom med kopparfjättrar och förde honom bort till Babel.

6 Against him, came up Nebuchadnezzar king of Babylon,—and bound him in fetters of bronze, to carry him to Babylon.

7 Nebukadnessar vei Herran temppelin kaluja Baabeliin ja pani ne temppeliinsä Baabelissa.

7 Och en del av kärlen i HERRENS hus förde Nebukadnessar till Babel, och han satte in dem i sitt tempel i Babel.

7 And, some of the utensils of the house of Yahweh, did Nebuchadnezzar carry to Babylon,—and put them in his own temple in Babylon.

8 Mitä muuta on kerrottavaa Joojakimista ja niistä kauhistuksista, joita hän teki, ja mitä hänessä havaittiin, katso, se on kirjoitettuna Israelin ja Juudan kuningasten kirjassa. Ja hänen poikansa Joojakin tuli kuninkaaksi hänen sijaansa.

8 Vad nu mer är att säga om Jojakim och om de styggelser som han gjorde, och om vad han eljest har befunnits vara skyldig till, det finnes upptecknat i boken om Israels och Juda konungar. Och hans son Jojakin blev konung efter honom.

8 But, the rest of the story of Jehoiakim, and his abominations which he made, and that which was found upon him, there they are, written in the book of the Kings of Israel and Judah,—and Jehoiachin his son reigned in his stead.

9 Joojakin oli kahdeksantoista vuoden vanha tullessaan kuninkaaksi, ja hän hallitsi Jerusalemissa kolme kuukautta ja kymmenen päivää. Hän teki sitä, mikä on pahaa Herran silmissä.

9 Jojakin var åtta år gammal, när han blev konung, och han regerade tre månader och tio dagar i Jerusalem. Han gjorde vad ont var i HERRENS ögon.

9 Eight years old, was Jehoiachin when he began to reign, and, three months and ten days, reigned he in Jerusalem, and he did the thing that was wicked in the eyes of Yahweh;

10 Vuoden vaihteessa kuningas Nebukadnessar lähetti noutamaan hänet Baabeliin, hänet ynnä Herran temppelin kallisarvoiset kalut. Ja hän teki hänen veljensä Sidkian Juudan ja Jerusalemin kuninkaaksi.

10 Och vid följande års början sände konung Nebukadnessar och lät hämta honom till Babel, tillika med de dyrbara kärlen i HERRENS hus; och han gjorde hans broder Sidkia till konung över Juda och Jerusalem.

10 and, when the year came round, King Nebuchadnezzar sent, and carried him to Babylon, with the precious utensils of the house of Yahweh,—and made Zedekiah his brother king over Judah and Jerusalem.

11 Sidkia oli kahdenkymmenen yhden vuoden vanha tullessaan kuninkaaksi, ja hän hallitsi Jerusalemissa yksitoista vuotta.

11 Sidkia var tjuguett år gammal, när han blev konung, och han regerade elva år i Jerusalem.

11 Twenty–one years old, was Zedekiah when he began to reign,—and, eleven years, reigned he in Jerusalem.

12 Hän teki sitä, mikä oli

12 Han gjorde vad ont var i

12 And he did the thing

pahaa Herran, hänen Jumalansa, silmissä: hän ei nöyrtynyt profeetta Jeremian edessä, jonka sana tuli Herran suusta.
13 Myöskin hän kapinoi kuningas Nebukadnessaria vastaan, joka kuitenkin oli vannottanut hänet Jumalan kautta. Hän oli niskuri ja paadutti sydämensä, niin ettei hän kääntynyt Herran, Israelin Jumalan, puoleen.
14 Myös kaikki pappien päämiehet ja kansa harjoittivat paljon uskottomuutta jäljittelemällä pakanain kaikkia kauhistuksia, ja he saastuttivat Herran temppelin, jonka hän oli pyhittänyt Jerusalemissa.

15 Ja Herra, heidän isiensä Jumala, lähetti, varhaisesta alkaen, vähän väliä heille varoituksia sanansaattajainsa kautta, sillä hän sääli kansaansa ja asumustansa.

16 Mutta he pilkkasivat Jumalan sanansaattajia ja halveksivat hänen sanaansa ja häpäisivät hänen profeettojansa, kunnes Herran viha hänen kansaansa kohtaan oli kasvanut niin, ettei apua enää ollut.
17 Niin hän toi heidän kimppuunsa kaldealaisten kuninkaan ja surmautti miekalla heidän nuoret miehensä heidän pyhäkössänsä eikä säästänyt nuorukaista eikä neitosta, ei vanhusta eikä harmaapäätä;

HERRENS, sin Guds, ögon; han ödmjukade sig icke för profeten Jeremia, som talade HERRENS ord.

13 Han avföll från konung Nebukadnessar, som hade tagit ed av honom vid Gud. Och han var hårdnackad och förstockade sitt hjärta, så att han icke omvände sig till HERREN, Israels Gud.

14 Alla de översta bland prästerna och folket försyndade sig ock storligen i otrohet mot Gud med hedningarnas alla styggelser och orenade HERRENS hus, som han hade helgat i Jerusalem.

15 Och HERREN, deras faders Gud, skickade sina budskap till dem titt och ofta genom sina sändebud, ty han ömkade sig över sitt folk och sin boning.

16 Men de begabbade Guds sändebud och föraktade hans ord och bespottade hans profeter, till dess HERRENS vrede över hans folk växte så, att ingen bot mer fanns.

17 Då sände han emot dem kaldéernas konung, och denne dräpte deras unga män med svärd i deras helgedomshus och skonade varken ynglingar eller jungfrur, ej heller gamla och gråhårsmän; allt blev givet i

that was wicked in the eyes of Yahweh his God,–he humbled not himself before Jeremiah the prophet, from the mouth of Yahweh.
13 Moreover also—against King Nebuchadnezzar, he rebelled, who had made him swear by God,–and he stiffened his neck, and emboldened his heart, from turning unto Yahweh, God of Israel.
14 Also, all the rulers of the priests and of the people, abounded in committing treachery, according to all the abominable ways of the nations,—and polluted the house of Yahweh, which he had hallowed in Jerusalem.
15 And, though Yahweh God of their fathers sent unto them through his messengers, zealously sending them,—because he had compassion upon his people and upon his habitation,
16 yet became they mockers of the messengers of God, and despisers of his words, and mimics of his prophets,—until the mounting up of the wrath of Yahweh against his people, until there was no healing.
17 So he brought up against them the king of the Chaldeans, who slew their young men with the sword, in the house of their sanctuary, and had no compassion upon young man or virgin, elder or

kaikki hän antoi tämän käsiin.
18 Ja kaikki Jumalan temppelin kalut, sekä suuret että pienet, ja Herran temppelin aarteet sekä kuninkaan ja hänen päämiestensä aarteet, kaikki hän vei Baabeliin.

19 Jumalan temppeli poltettiin, Jerusalemin muurit revittiin, kaikki sen palatsit poltettiin tulella, ja kaikki sen kallisarvoiset esineet hävitettiin.

20 Ja jotka olivat säilyneet miekalta, ne vietiin pakkosiirtolaisuuteen Baabeliin. Ja he olivat hänen ja hänen poikiensa palvelijoina, kunnes Persian valtakunta sai vallan.
21 Ja niin toteutui Herran sana, jonka hän oli puhunut Jeremian suun kautta, kunnes maa oli saanut hyvityksen sapateistaan - niin kauan kuin se oli autiona, se lepäsi - kunnes seitsemänkymmentä vuotta oli kulunut.
22 Mutta Kooreksen, Persian kuninkaan, ensimmäisenä hallitusvuotena herätti Herra, että täyttyisi Herran sana, jonka hän oli puhunut Jeremian suun kautta, Kooreksen, Persian kuninkaan, hengen, niin että tämä koko valtakunnassansa kuulutti ja myös käskykirjassa julistutti näin:
23 Näin sanoo Koores,

hans hand.

18 Och alla kärl i Guds hus, både stora och små, och skatterna i HERRENS hus, så ock konungens och hans förnämsta mäns skatter, allt förde han till Babel.

19 Och man brände upp Guds hus och bröt ned Jerusalems mur, och alla dess palats brände man upp i eld och förstörde alla de dyrbara föremål som funnos där.

20 Och dem som hade undsluppit svärdet förde han bort i fångenskap till Babel, och de blevo tjänare åt honom och åt hans söner, till dess att perserna kommo till väldet --
21 för att HERRENS ord genom Jeremias mun skulle uppfyllas -- alltså till dess att landet hade fått gottgörelse för sina sabbater. Ty medan det låg öde, hade det sabbat -- till dess att sjuttio år hade gått till ända.
22 Men i den persiske konungens Kores' första regeringsår uppväckte HERREN -- för att HERRENS ord genom Jeremias mun skulle fullbordas -- den persiske konungen Kores' ande, så att denne lät utropa över hela sitt rike och tillika skriftligen kungöra följande:
23 »Så säger Kores,

ancient,–all, delivered he into his hand.
18 And, all the utensils of the house of God, both great and small, and the treasures of the house of Yahweh, and the treasures of the king and of his rulers, the whole, carried he to Babylon;
19 and they burned the house of God, and threw down the wall of Jerusalem,—and, all the palaces thereof, burned they with fire, and, all the precious vessels thereof, he destroyed;
20 and he exiled the remnant left from the sword, into Babylon,—where they became his and his sons, as servants, until the reign of the kingdom of Persia:
21 to fulfill the word of God, by the mouth of Jeremiah, until the land had paid off her sabbaths,—all the days of her lying desolate, she kept sabbath, to fulfill seventy years.

22 But, in the first year of Cyrus king of Persia, to accomplish the word of God by the mouth of Jeremiah, Yahweh aroused the spirit of Cyrus king of Persia, so that he made proclamation throughout all his kingdom, moreover also in writing, saying:

23 Thus, saith Cyrus king of

Persian kuningas: Kaikki maan valtakunnat on Herra, taivaan Jumala, antanut minulle, ja hän on käskenyt minun rakentaa itsellensä temppelin Jerusalemiin, joka on Juudassa. Kuka vain teidän joukossanne on hänen kansaansa, sen kanssa olkoon Herra, hänen Jumalansa, ja hän menköön sinne.

konungen i Persien: Alla riken på jorden har HERREN, himmelens Gud, givit mig; och han har anbefallt mig att bygga honom ett hus i Jerusalem i Juda. Vemhelst nu bland eder, som tillhör hans folk, med honom vare HERREN, hans Gud, och han drage ditupp.»

Persia, All the kingdoms of the earth, hath Yahweh God of the heavens, given unto me, and, he himself, hath laid charge upon me, to build to him a house, in Jerusalem, which is in Judah. Who is there among you of all his people with whom is Yahweh his God? Then let him go up.

ESRAN KIRJA

1 luku

1 Kooreksen, Persian kuninkaan, ensimmäisenä hallitusvuotena herätti Herra, että täyttyisi Herran sana, jonka hän oli puhunut Jeremian suun kautta, Kooreksen, Persian kuninkaan, hengen, niin että tämä koko valtakunnassansa kuulutti ja myös käskykirjassa julistutti näin:

1 Men i den persiske konungen Kores' första regeringsår uppväckte HERREN -- för att HERRENS ord från Jeremias mun skulle fullbordas -- den persiske konungen Kores' ande, så att denne lät utropa över hela sitt rike och tillika skriftligen kungöra följande:

1 In the first year of Cyrus, king of Persia, to fulfill the word of Yahweh from the mouth of Jeremiah, Yahweh aroused the spirit of Cyrus, king of Persia, and he made a proclamation throughout all his kingdom, moreover also in writing, saying:

2 Näin sanoo Koores, Persian kuningas: Kaikki maan valtakunnat on Herra, taivaan Jumala, antanut minulle, ja hän on käskenyt minun rakentaa itsellensä temppelin Jerusalemiin, joka on Juudassa.

2 »Så säger Kores, konungen i Persien: Alla riken på jorden har HERREN, himmelens Gud, givit mig; och han har anbefallt mig att bygga honom ett hus i Jerusalem i Juda.

2 Thus, saith Cyrus, king of Persia, All the kingdoms of the earth, hath Yahweh God of the heavens, given to me,—and, he himself, hath laid charge upon me, to build for him a house, in Jerusalem, which is in Judah.

3 Kuka vain teidän joukossanne on hänen kansaansa, sen kanssa olkoon hänen Jumalansa, ja hän menköön Jerusalemiin, joka on Juudassa, rakentamaan Herran, Israelin Jumalan, temppeliä. Hän on

3 Vemhelst nu bland eder, som tillhör hans folk, med honom vare hans Gud, och han drage upp till Jerusalem i Juda för att bygga på HERRENS, Israels Guds, hus; han är den Gud som bor i Jerusalem.

3 Who is there among you of all his people? His God be with him, and let him go up to Jerusalem, which is in Judah,—and build the house of Yahweh God of Israel, (he, is God!) which is in Jerusalem;

se Jumala, joka asuu Jerusalemissa.

4 Kuka vain on jäljellä, se saakoon, missä asuukin muukalaisena, paikkakuntansa miehiltä kannatukseksi hopeata ja kultaa, tavaraa ja karjaa ynnä vapaaehtoisia lahjoja Jumalan temppelin rakentamiseksi Jerusalemiin.

4 Och varhelst någon ännu finnes kvar, må han av folket på den ort där han bor såsom främling få hjälp med silver och guld, med gods och boskap, detta jämte vad som frivilligt gives till Guds hus i Jerusalem.»

4 And, whosoever is left, of all the places where he doth sojourn, let the men of his place uphold him, with silver and with gold, and with goods and with beasts,—along with a voluntary offering for the house of God, which is in Jerusalem.

5 Silloin nousivat Juudan ja Benjaminin perhekunta-päämiehet sekä papit ja leeviläiset, kaikki, joiden hengen Jumala herätti menemään ja rakentamaan Herran temppeliä Jerusalemiin.

5 Då stodo huvudmännen för Judas och Benjamins familjer upp, ävensom prästerna och leviterna, alla de vilkas ande Gud uppväckte till att draga upp och bygga på HERRENS hus i Jerusalem.

5 Then arose the ancestral chiefs of Judah and Benjamin, and the priests, and the Levites,—even every one whose spirit God had aroused, to go up to build the house of Yahweh, which was in Jerusalem;

6 Ja kaikki, jotka asuivat heidän ympärillään, avustivat heitä hopeakaluilla, kullalla, tavaralla, karjalla ja kalleuksilla kaiken sen lisäksi, mitä annettiin vapaaehtoisina lahjoina.

6 Och alla de som bodde i deras grannskap understödde dem med silverkärl, med guld, med gods och boskap och med dyrbara skänker, detta förutom allt vad man eljest frivilligt gav.

6 and, all they who were round about them, strengthened their hands, with utensils of silver, with gold with goods and with beasts, and with precious things,—besides any thing he had volunteered.

7 Ja kuningas Koores tuotatti esiin Herran temppelin kalut, jotka Nebukadnessar oli vienyt pois Jerusalemista ja pannut oman jumalansa temppeliin.

7 Och konung Kores utlämnade de kärl till HERRENS hus, som Nebukadnessar hade fört bort ifrån Jerusalem och låtit sätta in i sin guds hus.

7 And, King Cyrus, brought forth the utensils of the house of Yahweh,—which Nebuchadnezzar had brought forth from Jerusalem, and put in the house of his gods:—

8 Ne Koores, Persian kuningas, tuotatti aarteistonvartijalle, Mitredatille, ja tämä laski niiden luvun Sesbassarille, Juudan ruhtinaalle.

8 Dem utlämnade nu Kores, konungen i Persien, åt skattmästaren Mitredat, och denne räknade upp den åt Sesbassar, hövdingen för Juda.

8 yea Cyrus king of Persia brought them forth, by the hand of Mithredath the treasurer,—and numbered them unto Sheshbazzar, a leader of Judah.

9 Ja tämä oli niiden luku: kolmekymmentä kultamaljaa, tuhat hopeamaljaa, kaksikymmentä yhdeksän uhriastiaa,

9 Och detta var antalet av dem: trettio bäcken av guld, ett tusen bäcken av silver, tjugunio andra offerkärl,

9 And, these, were the numbers of them,—basins of gold, thirty, basins of silver, a thousand, knives, twenty–nine;

10 kolmekymmentä kultapikaria, niitä arvolta lähinnä neljäsataa kymmenen hopeapikaria, tuhat muuta kalua.
11 Kulta- ja hopeakaluja oli kaikkiaan viisituhatta neljäsataa. Kaikki nämä Sesbassar toi, silloin kun pakkosiirtolaiset tuotiin Baabelista Jerusalemiin.

10 trettio bägare av guld, fyra hundra tio silverbägare av ringare slag, därtill ett tusen andra kärl.

11 Kärlen av guld och silver utgjorde tillsammans fem tusen fyra hundra. Allt detta förde Sesbassar med sig, när de som hade varit i fångenskapen drogo upp från Babel till Jerusalem.

10 bowls of gold, thirty, bowls of silver, of a secondary sort, four hundred and ten,—other utensils, a thousand.
11 All the utensils, in gold and silver, were five thousand and four hundred,—the whole, did Sheshbazzar bring up with the upbringing of the exile, out of Babylon unto Jerusalem.

2 luku

1 Ja nämä olivat ne tämän maakunnan asukkaat, jotka lähtivät pakkosiirtolaisten vankeudesta Baabelista, jonne Nebukadnessar, Baabelin kuningas, oli vienyt heidät pakkosiirtolaisuuteen, ja jotka palasivat Jerusalemiin ja Juudaan, kukin kaupunkiinsa,
2 ne, jotka tulivat Serubbaabelin, Jeesuan, Nehemian, Serajan, Reelajan, Mordekain, Bilsanin, Misparin, Bigvain, Rehumin ja Baanan kanssa. Israelin kansan miesten lukumäärä oli:
3 Paroksen jälkeläisiä kaksituhatta sata seitsemänkymmentä kaksi;
4 Sefatjan jälkeläisiä kolmesataa seitsemänkymmentä kaksi;
5 Aarahin jälkeläisiä seitsemänsataa seitsemänkymmentä viisi;
6 Pahat-Mooabin jälkeläisiä, nimittäin Jeesuan ja Jooabin jälkeläisiä, kaksituhatta kahdeksansataa kaksitoista;

1 Och dessa voro de män från hövdingdömet, som drogo upp ur den landsflykt och fångenskap i Babel, till vilken de hade blivit bortförda av Nebukadnessar, konungen i Babel, och som vände tillbaka till Jerusalem och Juda, var och en till sin stad,
2 i det att de följde med Serubbabel, Jesua, Nehemja, Seraja, Reelaja, Mordokai, Bilsan, Mispar, Bigvai, Rehum och Baana. Detta var antalet män av Israels meniga folk:
3 Pareos' barn: två tusen ett hundra sjuttiotvå;

4 Sefatjas barn: tre hundra sjuttiotvå;

5 Aras barn: sju hundra sjuttiofem;

6 Pahat-Moabs barn, av Jesuas och Joabs barn: två tusen åtta hundra tolv;

1 Now, these, are the sons of the province, who came up from among the captives of the exile, whom Nebuchadnezzar the king of Babylon exiled to Babylon,—who came back unto Jerusalem and Judah, every one unto his own city;

2 who came in with Zerubbabel, Jeshua, Nehemiah, Seraiah, Reelaiah, Mordecai, Bilshan, Mispar, Bigvai Rehum, Baanah,—the number of the men of the people of Israel:—
3 The sons of Parosh, two thousand one hundred and seventy–two;
4 The sons of Shephatiah, three hundred and seventy–two;
5 The sons of Arah, seven hundred and seventy–five;

6 The sons of Pahath–moab, belonging to the sons of Jeshua, Joab, two thousand eight hundred and

twelve;

7 Eelamin jälkeläisiä tuhat kaksisataa viisikymmentä neljä;
7 Elams barn: ett tusen två hundra femtiofyra;
7 The sons of Elam, a thousand two hundred and fifty–four;

8 Sattun jälkeläisiä yhdeksänsataa neljäkymmentä viisi;
8 Sattus barn: nio hundra fyrtiofem;
8 The sons of Zattu, nine hundred and forty–five;

9 Sakkain jälkeläisiä seitsemänsataa kuusikymmentä;
9 Sackais barn: sju hundra sextio;
9 The sons of Zaccai, seven hundred and sixty;

10 Baanin jälkeläisiä kuusisataa neljäkymmentä kaksi;
10 Banis barn: sex hundra fyrtiotvå;
10 The sons of Bani, six hundred and forty–two;

11 Beebain jälkeläisiä kuusisataa kaksikymmentä kolme;
11 Bebais barn: sex hundra tjugutre;
11 The sons of Bebai, six hundred and twenty–three;

12 Asgadin jälkeläisiä tuhat kaksisataa kaksikymmentä kaksi;
12 Asgads barn: ett tusen två hundra tjugutvå;
12 The sons of Azgad, a thousand two hundred and twenty–two;

13 Adonikamin jälkeläisiä kuusisataa kuusikymmentä kuusi;
13 Adonikams barn: sex hundra sextiosex;
13 The sons of Adonikam, six hundred and sixty–six;

14 Bigvain jälkeläisiä kaksituhatta viisikymmentä kuusi;
14 Bigvais barn: två tusen femtiosex;
14 The sons of Bigvai, two thousand and fifty–six;

15 Aadinin jälkeläisiä neljäsataa viisikymmentä neljä;
15 Adins barn: fyra hundra femtiofyra;
15 The sons of Adin, four hundred and fifty–four;

16 Aaterin, nimittäin Hiskian, jälkeläisiä yhdeksänkymmentä kahdeksan;
16 Aters barn av Hiskia: nittioåtta;
16 The sons of Ater pertaining to Hezekiah, ninety–eight;

17 Beesain jälkeläisiä kolmesataa kaksikymmentä kolme;
17 Besais barn: tre hundra tjugutre;
17 The sons of Bezai, three hundred and twenty–three;

18 Jooran jälkeläisiä sata kaksitoista;
18 Joras barn: ett hundra tolv;
18 The sons of Jorah, a hundred and twelve;

19 Haasumin jälkeläisiä kaksisataa kaksikymmentä kolme;
19 Hasums barn: två hundra tjugutre;
19 The sons of Hashum, two hundred and twenty–three:

20 Gibbarin jälkeläisiä yhdeksänkymmentä viisi;
20 Gibbars barn: nittiofem;
20 The sons of Gibbar, ninety–five;

21 beetlehemiläisiä sata kaksikymmentä kolme;
21 Bet-Lehems barn: ett hundra tjugutre;
21 The sons of Bethlehem, a hundred and twenty–three;

22 Netofan miehiä viisikymmentä kuusi;
22 männen från Netofa: femtiosex;
22 The men of Netophah, fifty–six;

23 Anatotin miehiä sata
23 männen från Anatot: ett
23 The men of Anathoth, a

kaksikymmentä kahdeksan;
24 asmavetilaisia neljäkymmentä kaksi;
25 kirjat-aarimilaisia, kefiralaisia ja beerotilaisia seitsemänsataa neljäkymmentä kolme;
26 raamalaisia ja gebalaisia kuusisataa kaksikymmentä yksi;
27 Mikmaan miehiä sata kaksikymmentä kaksi;
28 Beetelin ja Ain miehiä kaksisataa kaksikymmentä kolme;
29 nebolaisia viisikymmentä kaksi;
30 Magbiin jälkeläisiä sata viisikymmentä kuusi;
31 toisen Eelamin jälkeläisiä tuhat kaksisataa viisikymmentä neljä;
32 Haarimin jälkeläisiä kolmesataa kaksikymmentä;
33 loodilaisia, haadidilaisia ja oonolaisia seitsemänsataa kaksikymmentä viisi;
34 jerikolaisia kolmesataa neljäkymmentä viisi;

35 senaalaisia kolmetuhatta kuusisataa kolmekymmentä.

36 Pappeja oli: Jedajan jälkeläisiä, nimittäin Jeesuan sukua, yhdeksänsataa seitsemänkymmentä kolme;
37 Immerin jälkeläisiä tuhat viisikymmentä kaksi;
38 Pashurin jälkeläisiä tuhat kaksisataa neljäkymmentä seitsemän;
39 Haarimin jälkeläisiä tuhat seitsemäntoista.
40 Leeviläisiä oli: Jeesuan ja Kadmielin jälkeläisiä, nimittäin

hundra tjuguåtta;
24 Asmavets barn: fyrtiotvå;

25 Kirjat-Arims, Kefiras och Beerots barn: sju hundra fyrtiotre;

26 Ramas och Gebas barn: sex hundra tjuguen;

27 männen från Mikmas: ett hundra tjugutvå;
28 männen från Betel och Ai: två hundra tjugutre;

29 Nebos barn: femtiotvå;

30 Magbis' barn: ett hundra femtiosex;
31 den andre Elams barn: ett tusen två hundra femtiofyra;
32 Harims barn: tre hundra tjugu;
33 Lods, Hadids och Onos barn: sju hundra tjugufem;

34 Jerikos barn: tre hundra fyrtiofem;

35 Senaas barn: tre tusen sex hundra trettio.

36 Av prästerna: Jedajas barn av Jesuas hus: nio hundra sjuttiotre;

37 Immers barn: ett tusen femtiotvå;
38 Pashurs barn: ett tusen två hundra fyrtiosju;

39 Harims barn: ett tusen sjutton.
40 Av leviterna: Jesuas och Kadmiels barn, av Hodaujas

hundred and twenty–eight;
24 The sons of Azmaveth, forty–two;
25 The sons of Kiriath–arim, Chephirah and Beeroth, seven hundred and forty–three;
26 The sons of Ramah and Geba, six hundred and twenty–one;
27 The men of Michmas, a hundred and twenty–two:
28 The men of Bethel and Ai, two hundred and twenty–three;
29 The sons of Nebo, fifty–two;
30 The sons of Magbish, a hundred and fifty–six;
31 The sons of the other Elam, a thousand two hundred and fifty–four;
32 The sons of Harim, three hundred and twenty;
33 The sons of Lod, Hadid and Ono, seven hundred and twenty–five;
34 The sons of Jericho, three hundred and forty–five;
35 The sons of Senaah, three thousand and six hundred and thirty!
36 The priests, The sons of Jedaiah of the house of Jeshua, nine hundred and seventy–three;
37 The sons of Immer, a thousand and fifty–two;
38 The sons of Pashhur, a thousand two hundred and forty–seven;
39 The sons of Harim, a thousand and seventeen,
40 The Levites, The sons of Jeshua, and Kadmiel of the

Hoodavjan jälkeläisiä, seitsemänkymmentä neljä.

41 Veisaajia oli: Aasafin jälkeläisiä sata kaksikymmentä kahdeksan.

42 Ovenvartijain jälkeläisiä oli: Sallumin jälkeläisiä, Aaterin jälkeläisiä, Talmonin jälkeläisiä, Akkubin jälkeläisiä, Hatitan jälkeläisiä, Soobain jälkeläisiä, kaikkiaan sata kolmekymmentä yhdeksän.

43 Temppelipalvelijoita oli: Siihan jälkeläiset, Hasufan jälkeläiset, Tabbaotin jälkeläiset,

44 Keeroksen jälkeläiset, Siiahan jälkeläiset, Paadonin jälkeläiset,

45 Lebanan jälkeläiset, Hagaban jälkeläiset, Akkubin jälkeläiset,

46 Haagabin jälkeläiset, Samlain jälkeläiset, Haananin jälkeläiset,

47 Giddelin jälkeläiset, Gaharin jälkeläiset, Reajan jälkeläiset,

48 Resinin jälkeläiset, Nekodan jälkeläiset, Gassamin jälkeläiset,

49 Ussan jälkeläiset, Paaseahin jälkeläiset, Beesain jälkeläiset,

50 Asnan jälkeläiset, Meunimin jälkeläiset, Nefusimin jälkeläiset,

51 Bakbukin jälkeläiset, Hakufan jälkeläiset, Harhurin jälkeläiset,

52 Baslutin jälkeläiset, Mehidan jälkeläiset, Harsan jälkeläiset,

53 Barkoksen jälkeläiset, Siiseran jälkeläiset, Taamahin

barn: sjuttiofyra;

41 av sångarna: Asafs barn: ett hundra tjuguåtta;

42 av dörrvaktarnas barn: Sallums barn, Aters barn, Talmons barn, Ackubs barn, Hatitas barn, Sobais barn: alla tillsammans ett hundra trettionio.

43 Av tempelträlarna: Sihas barn, Hasufas barn, Tabbaots barn,

44 Keros' barn, Siahas barn, Padons barn,

45 Lebanas barn, Hagabas barn, Ackubs barn,

46 Hagabs barn, Samlais barn, Hanans barn,

47 Giddels barn, Gahars barn, Reajas barn,

48 Resins barn, Nekodas barn, Gassams barn,

49 Ussas barn, Paseas barn, Besais barn,

50 Asnas barn, Meunims barn, Nefisims barn,

51 Bakbuks barn, Hakufas barn, Harhurs barn,

52 Basluts barn, Mehidas barn, Harsas barn,

53 Barkos' barn, Siseras barn, Temas barn,

sons of Hodaviah, seventy–four.

41 The singers, The sons of Asaph, a hundred and twenty–eight.

42 The sons of the door–keepers, The sons of Shallum, the sons of Ater, the sons of Talmon, the sons of Akkub, the sons of Hatita, the sons of Shobai,––in all, a hundred and thirty–nine.

43 The Nethinim, The sons of Ziha, the sons of Hasupha, the sons of Tabbaoth;

44 the sons of Keros, the sons of Siaha, the sons of Padon;

45 the sons of Lebanah, the sons of Hagabah, the sons of Akkub;

46 the sons of Hagab, the sons of Shamlai, the sons of Hanan;

47 the sons of Giddel, the sons of Gahar, the sons of Reaiah;

48 the sons of Rezin, the sons of Nekoda, the sons of Gazzam;

49 the sons of Uzza, the sons of Paseah, the sons of Besai;

50 the sons of Asnah, the sons of Meunim, the sons of Nephisim;

51 the sons of Bakbuk, the sons of Hakupha, the sons of Harhur;

52 the sons of Bazluth, the sons of Mehida, the sons of Harsha;

53 the sons of Barkos, the sons of Sisera, the sons of

jälkeläiset,
54 Nesiahin jälkeläiset, Hatifan jälkeläiset.
55 Salomon palvelijain jälkeläisiä oli: Sootain jälkeläiset, Sooferetin jälkeläiset, Perudan jälkeläiset,
56 Jaalan jälkeläiset, Darkonin jälkeläiset, Giddelin jälkeläiset,
57 Sefatjan jälkeläiset, Hattilin jälkeläiset, Pookeret-Sebaimin jälkeläiset, Aamin jälkeläiset.
58 Temppelipalvelijoita ja Salomon palvelijain jälkeläisiä oli kaikkiaan kolmesataa yhdeksänkymmentä kaksi.
59 Nämä olivat ne, jotka lähtivät Teel-Melahista, Teel-Harsasta, Kerub-Addanista ja Immeristä, voimatta ilmoittaa perhekuntaansa ja syntyperäänsä, olivatko israelilaisia:

60 Delajan jälkeläisiä, Tobian jälkeläisiä, Nedokan jälkeläisiä, kuusisataa viisikymmentä kaksi.
61 Ja pappien poikain joukossa olivat Habaijan jälkeläiset, Koosin jälkeläiset ja Barsillain jälkeläiset, sen, joka oli ottanut vaimon gileadilaisen Barsillain tyttäristä ja jota kutsuttiin heidän nimellään.
62 Nämä etsivät sukuluetteloitaan, niitä löytämättä, ja niin heidät julistettiin pappeuteen kelpaamattomiksi.

63 Maaherra kielsi heitä

54 Nesias barn, Hatifas barn.
55 Av Salomos tjänares barn: Sotais barn, Hassoferets barn, Perudas barn,

56 Jaalas barn, Darkons barn, Giddels barn,

57 Sefatjas barn, Hattils barn, Pokeret-Hassebaims barn, Amis barn.

58 Tempelträlarna och Salomos tjänares barn utgjorde tillsammans tre hundra nittiotvå.
59 Och dessa voro de som drogo åstad från Tel-Mela, Tel-Harsa, Kerub, Addan och Immer, men som icke kunde uppgiva sina familjer och sin släkt och huruvida de voro av Israel:

60 Delajas barn, Tobias barn, Nekodas barn, sex hundra femtiotvå.

61 Och av prästernas barn: Habajas barn, Hackos' barn, Barsillais barn, hans som tog en av gileaditen Barsillais döttrar till hustru och blev uppkallad efter deras namn.

62 Dessa sökte efter sina släktregister, men kunde icke finna dem; därför blevo de såsom ovärdiga uteslutna från prästadömet.

63 Och ståthållaren tillsade

Temah;
54 the sons of Neziah, the sons of Hatipha.
55 The Sons of the Servants of Solomon. The sons of Sotai, the sons of Hasso–phereth, the sons of Peruda;
56 the sons of Jaalah, the sons of Darkon, the sons of Giddel;
57 the sons of Shephatiah, the sons of Hattil, the sons of Pochereth–hazzebaim, the sons of Ami.
58 All the Nethinim, and the Sons of the Servants of Solomon, were three hundred and ninety–two.
59 And, these, were they who came up from Tel–melah, Tel–harsha, Cherub, Addan, Immer; but they could not tell their ancestral house, nor their seed, whether, of Israel, they were:
60 the sons of Delaiah, the sons of Tobiah, the sons of Nekoda,—six hundred and fifty–two.
61 And, of the sons of the priests, the sons of Habaiah, the sons of Hakkoz,—the sons of Barzillai, who took of the daughters of Barzillai the Gileadite to wife, and was called after their name.
62 These, sought their writing wherein they were registered, but they were not found,—so they were desecrated out of the priesthood;
63 and the governor told

syömästä korkeasti-pyhää, ennenkuin nousisi pappi, joka voi hoitaa uurimia ja tummimia.

64 Koko seurakunta oli yhteensä neljäkymmentä kaksi tuhatta kolmesataa kuusikymmentä,
65 paitsi heidän palvelijoitansa ja palvelijattariansa, joita oli seitsemäntuhatta kolmesataa kolmekymmentä seitsemän. Lisäksi oli heillä kaksisataa mies- ja naisveisaajaa.

66 Hevosia heillä oli seitsemänsataa kolmekymmentä kuusi, muuleja kaksisataa neljäkymmentä viisi,
67 kameleja neljäsataa kolmekymmentä viisi, aaseja kuusituhatta seitsemänsataa kaksikymmentä.
68 Perhekunta-päämiehistä muutamat, tullessansa Herran temppelin sijalle, joka on Jerusalemissa, antoivat vapaaehtoisia lahjoja Jumalan temppelille, sen pystyttämiseksi paikallensa.

69 He antoivat sen mukaan, kuin voivat, rakennusrahastoon: kuusikymmentä yksi tuhatta dareikkia kultaa, viisituhatta miinaa hopeata ja sata papinihokasta.
70 Sitten papit, leeviläiset ja osa kansaa sekä veisaajat, ovenvartijat ja temppelipalvelijat asettuivat

dem att de icke skulle få äta av det högheliga, förrän en präst uppstode med urim och tummim.

64 Hela församlingen utgjorde sammanräknad fyrtiotvå tusen tre hundra sextio,
65 förutom deras tjänare och tjänarinnor, som voro sju tusen tre hundra trettiosju. Och till dem hörde två hundra sångare och sångerskor.

66 De hade sju hundra trettiosex hästar, två hundra fyrtiofem mulåsnor,

67 fyra hundra trettiofem kameler och sex tusen sju hundra tjugu åsnor.

68 Och somliga av huvudmännen för familjerna gåvo, när de kommo till HERRENS hus i Jerusalem, frivilliga gåvor till Guds hus, för att det åter skulle byggas upp på samma plats.
69 De gåvo, efter som var och en förmådde, till arbetskassan i guld sextioett tusen dariker och i silver fem tusen minor, så ock ett hundra prästerliga livklädnader.
70 Och prästerna, leviterna, en del av meniga folket, sångarna, dörrvaktarna och tempelträlarna bosatte sig i

them, that they must not eat of the most holy things,—until there should stand up a priest, with Lights and Perfections.
64 All the gathered host together, was forty–two thousand three hundred and sixty;
65 besides, their men–servants and their maid–servants who were these, seven thousand three hundred and thirty–seven,—and there pertained to them, singing men and singing women, two hundred:
66 their horses, were seven hundred and thirty–six,—their mules, two hundred and forty–five;

67 their camels, four hundred and thirty–five,—asses, six thousand seven hundred and twenty.
68 And, a portion of the ancestral chiefs, when they came to the house of Yahweh which was in Jerusalem, offered voluntarily for the house of God, to set it up on its basis.
69 According to their ability, gave they unto the treasury of the work, of gold, sixty–one thousand drams, and, of silver, five thousand manehs,—and, tunics for priests, one hundred.
70 So the priests and the Levites, and some of the people, and the singers and the doorkeepers and the

kaupunkeihinsa, ja kaikki muut israelilaiset kaupunkeihinsa.

sina städer: hela Israel i sina städer.

Nethinim, took up their abode, in their cities,—and, all Israel, in their cities.

3 luku

1 Kun seitsemäs kuukausi tuli ja israelilaiset jo olivat kaupungeissa, kokoontui kansa yhtenä miehenä Jerusalemiin.

1 När sjunde månaden nalkades och Israels barn nu voro bosatta i sina städer, församlade sig folket såsom en man till Jerusalem.

1 But, when the seventh month was come, and the sons of Israel were in cities, then did the people gather themselves together as one man, unto Jerusalem.

2 Ja Jeesua, Joosadakin poika, ja hänen veljensä, papit, ja Serubbaabel, Sealtielin poika, ja hänen veljensä nousivat rakentamaan Israelin Jumalan alttaria uhrataksensa sen päällä polttouhreja, niinkuin on kirjoitettuna Jumalan miehen Mooseksen laissa.

2 Och Jesua, Josadaks son, och hans bröder, prästerna, och Serubbabel, Sealtiels son, och hans bröder stodo upp och byggde Israels Guds altare för att offra brännoffer därpå, såsom det var föreskrivet i gudsmannen Moses lag.

2 Then arose—Jeshua son of Jozadak and his brethren the priests, and Zerubbabel son of Shealtiel and his brethren, and built the altar of the God of Israel,—to offer thereon ascending–sacrifices, as it was written in the law of Moses, the man of God.

3 He pystyttivät paikallensa alttarin, sillä he olivat kauhuissaan maan kansojen tähden; ja he uhrasivat alttarilla polttouhreja Herralle, polttouhreja aamuin ja illoin.

3 De uppförde altaret på dess plats, ty en förskräckelse hade kommit över dem för de främmande folken; och de offrade åt HERREN brännoffer därpå, morgonens och aftonens brännoffer.

3 So they settled the altar upon its stands, for, dread, was upon them, because of the peoples of the countries,—therefore caused they to go up thereon, ascending–sacrifices unto Yahweh, ascending–sacrifices for the morning and for the evening.

4 Ja he viettivät lehtimajanjuhlaa, niinkuin oli säädetty, ja uhrasivat polttouhreja joka päivä niin paljon, kuin oli säädetty, kunakin päivänä sen päivän uhrit,

4 Och de höllo lövhyddohögtiden, såsom det var föreskrivet, och offrade brännoffer för var dag till bestämt antal, på stadgat sätt, var dag det för den dagen bestämda antalet,

4 And they kept the festival of booths, as it was written,—and the ascending–offering of each day upon its own day, by number, according to regulation, the matter of a day upon its day;

5 ja sen jälkeen jokapäiväisen polttouhrin ja uudenkuun päivien ja kaikkien muiden Herran pyhien juhlien uhrit sekä kaikkien niiden uhrit, jotka toivat

5 och därefter det dagliga brännoffret och de offer som hörde till nymånaderna och till alla HERRENS övriga helgade högtider, så ock alla de offer som man

5 and, afterwards, the continual ascending–sacrifice, and, on the new moons, and on all the appointed seasons of Yahweh, the hallowed

vapaaehtoisia lahjoja Herralle.

6 Seitsemännen kuun ensimmäisestä päivästä alkaen he uhrasivat polttouhreja Herralle, vaikka temppelin perustusta ei oltu vielä laskettu.
7 Ja he antoivat rahaa kivenhakkaajille ja puusepille sekä ruoka- ja juomatavaroita ja öljyä siidonilaisille ja tyyrolaisille, että nämä kuljettaisivat setripuita Libanonilta meritse Jaafoon, sen valtuuden nojalla, jonka Koores, Persian kuningas, oli heille antanut.

8 Ja toisena vuotena siitä, kun he olivat tulleet Jumalan temppelin sijalle Jerusalemiin, sen toisessa kuussa, ryhtyivät Serubbaabel, Sealtielin poika, ja Jeesua, Joosadakin poika, ja heidän muut veljensä, papit ja leeviläiset, ja kaikki, jotka vankeudesta olivat tulleet Jerusalemiin, työhön ja panivat kaksikymmenvuotiset ja sitä vanhemmat leeviläiset johtamaan Herran temppelin rakennustyötä.

9 Ja Jeesua poikineen ja veljineen ja Kadmiel poikineen, Juudan jälkeläiset, astuivat yhdessä johtamaan niitä, jotka tekivät Herran temppelin rakennustyötä; samoin myöskin Heenadadin pojat poikineen ja veljineen, leeviläiset.

frivilligt frambar åt HERREN.

6 På första dagen i sjunde månaden begynte de att offra brännoffer åt HERREN, innan grunden till HERRENS tempel ännu var lagd.

7 Och de gåvo penningar åt stenhuggare och timmermän, så ock matvaror, dryckesvaror och olja åt sidonierna och tyrierna, för att dessa sjöledes skulle föra cederträ från Libanon till Jafo, i enlighet med den tillåtelse som Kores, konungen i Persien, hade givit dem.
8 Och året näst efter det då de hade kommit till Guds hus i Jerusalem, i andra månaden, begyntes verket av Serubbabel, Sealtiels son, och Jesua, Josadaks son, och deras övriga bröder, prästerna och leviterna, och av alla dem som ur fångenskapen hade kommit till Jerusalem; det begyntes därmed att de anställde leviterna, dem som voro tjugu år gamla eller därutöver, till att förestå arbetet på HERRENS hus.
9 Och Jesua med sina söner och bröder och Kadmiel med sina söner, Judas söner, allasammans, blevo anställda till att hava uppsikt över dem som utförde arbetet på Guds hus, sammaledes ock Henadads söner med sina

things,—also for every one that volunteered a voluntary offering unto Yahweh.
6 From the first day of the seventh month, began they to offer up ascending–sacrifices unto Yahweh,—but, the temple of Yahweh, had not had its foundation laid.
7 And they gave silver, unto the masons and carpenters,—and food and drink and oil, unto them of Zidon and unto them of Tyre, to bring in cedar–trees out of the Lebanon, unto the sea of Joppa, according to the grant of Cyrus king of Persia unto them.

8 Now, in the second year of their coming in unto the house of God, to Jerusalem, in the second month, began Zerubbabel son of Shealtiel and Jeshua son of Jozadak and the rest of their brethren—the priests and the Levites, and all that were come out of the captivity to Jerusalem, and stationed the Levites, of twenty years old and upwards, to preside over the work of the house of Yahweh.

9 So they took their station—even Jeshua, his sons and his brethren, Kadmiel and his sons, sons of Judah, as one man to preside over the doer of the work in the house of God, the sons of Henadad, their sons and their

söner och bröder, leviterna.

10 Ja kun rakentajat laskivat Herran temppelin perustusta, asetettiin papit virkapuvuissaan torvilla ja leeviläiset, Aasafin jälkeläiset, kymbaaleilla ylistämään Herraa, Israelin kuninkaan Daavidin järjestelyn mukaan.

10 Och när byggningsmännen lade grunden till HERRENS tempel, ställdes prästerna upp i ämbetsskrud med trumpeter, så ock leviterna, Asafs barn, med cymbaler, till att lova HERREN, efter Davids, Israels konungs, anordning.

brethren, the Levites.

10 And, when the builders laid the foundation of the temple of Yahweh, then the priests, enrobed, took their stand with trumpets, and the Levites the sons of Asaph with cymbals, to offer praise unto Yahweh, after the instructions of David king of Israel.

11 Ja he virittivät ylistys- ja kiitosvirren Herralle: Sillä hän on hyvä, sillä hänen armonsa pysyy iankaikkisesti Israelia kohtaan. Ja kaikki kansa nosti suuren riemuhuudon ylistäen Herraa siitä, että Herran temppelin perustus oli laskettu.

11 Och de sjöngo, under lov och tack till HERREN, därför att han är god, och därför att hans nåd varar evinnerligen över Israel. Och allt folket jublade högt till HERRENS lov, därför att grunden till HERRENS hus var lagd.

11 And, when they made responses in offering praise and in giving thanks unto Yahweh—For he is good, for, age-abiding, is his lovingkindness, upon Israel, then, all the people, shouted with a great shout, in offering praise unto Yahweh, over the laying of the foundation of the house of Yahweh.

12 Mutta monet papit, leeviläiset ja perhekunta-päämiehet, vanhukset, jotka olivat nähneet edellisen temppelin, itkivät suurella äänellä, kun tämän temppelin perustus laskettiin heidän nähtensä. Monet taas korottivat äänensä riemuiten ja iloiten.

12 Men många av prästerna och leviterna och huvudmännen för familjerna, de gamle som hade sett det förra huset, gräto högljutt, när de sågo grunden läggas till detta hus, många åter jublade och voro så glada att de ropade med hög röst.

12 But, many of the priests and the Levites and the ancestral chiefs, who were old men, that had seen the first house, when the foundation of this house was laid before their eyes, were weeping with a loud voice,—many, however, shouting and rejoicing, with voice raised on high;

13 Eikä voitu erottaa raikuvaa riemuhuutoa kansan äänekkäästä itkusta; sillä kansa nosti suuren huudon, niin että huuto kuului kauas.

13 Och man kunde icke skilja mellan det högljudda, glada jubelropet och folkets högljudda gråt; ty folket ropade så högt att ljudet därav hördes vida omkring.

13 so that the people could not distinguish the noise of the shout of joy, from the noise of the weeping of the people,—for, the people, did shout with a great shout, and, the noise, was heard afar off.

4 luku

1 Mutta kun Juudan ja

1 Men när ovännerna till

1 Now, when the

Benjaminin vastustajat kuulivat, että pakkosiirtolaiset rakensivat temppeliä Herralle, Israelin Jumalalle,

2 astuivat he Serubbaabelin ja perhekunta-päämiesten luo ja sanoivat heille: Me tahdomme rakentaa yhdessä teidän kanssanne, sillä me etsimme teidän Jumalaanne, niinkuin tekin, ja hänelle me olemme uhranneet Eesarhaddonin, Assurin kuninkaan, päivistä asti, hänen, joka toi meidät tänne.

3 Mutta Serubbaabel ja Jeesua ja muut Israelin perhekunta-päämiehet sanoivat heille: Ei sovi teidän ja meidän yhdessä rakentaa temppeliä meidän Jumalallemme, vaan me yksin rakennamme Herralle, Israelin Jumalalle, niinkuin kuningas Koores, Persian kuningas, on meitä käskenyt.

4 Mutta maan kansa sai Juudan kansan kädet herpoamaan ja pelotti heidät rakentamasta.

5 Ja ne palkkasivat heitä vastaan neuvonantajia, jotka tekivät heidän hankkeensa tyhjäksi, niin kauan kuin Koores, Persian kuningas, eli, ja aina Daarejaveksen, Persian kuninkaan, hallitusaikaan asti.

6 Ahasveroksen hallituksen aikana, hänen hallituksensa

Juda och Benjamin fingo höra att de som hade återkommit ifrån fångenskapen höllo på att bygga ett tempel åt HERREN, Israels Gud,

2 gingo de till Serubbabel och till huvudmännen för familjerna och sade till dem: »Vi vilja bygga tillsammans med eder, ty vi söka eder Gud, likasom I, och åt honom offra vi alltsedan den tid då den assyriske konungen Esarhaddon lät föra oss hit.»

3 Men Serubbabel och Jesua och de övriga huvudmännen för Israels familjer sade till dem: »Det är icke tillbörligt att I tillsammans med oss byggen ett hus åt vår Gud, utan vi vilja för oss själva med varandra bygga huset åt HERREN, Israels Gud, såsom konung Kores, konungen i Persien, har bjudit oss.»

4 Men folket i landet bedrev det så, att judafolkets mod föll och de avskräcktes från att bygga vidare.

5 Och de lejde mot dem män som genom sina råd gjorde deras rådslag om intet, så länge Kores, konungen i Persien, levde, och sedan ända till dess att Darejaves, konungen i Persien, kom till regeringen.

6 (Sedermera, under Ahasveros' regering, redan i

adversaries of Judah and Benjamin heard—that, the Sons of the Exile, were building the temple, unto Yahweh, God of Israel,

2 then drew they near unto Zerubbabel, and unto the ancestral chiefs, and said unto them, Let us build with you, for, like you, we seek your God, and, unto him, have, we, been sacrificing since the days of Esar–haddon, king of Assyria, who brought us up hither.

3 But Zerubbabel and Jeshua and the rest of the ancestral chiefs of Israel, said unto them, It pertaineth not to you and to us [in common], to build a house unto our God,—but, we ourselves together, will build unto Yahweh, God of Israel, even as King Cyrus, king of Persia, hath commanded us.

4 Then came it to pass, that, the people of the land, were weakening the hands of the people of Judah,—and troubling them in building;

5 and hiring against them counselors, to overturn their purpose,—all the days of Cyrus, king of Persia, even until the reign of Darius, king of Persia.

6 And, in the reign of Ahasuerus, in the beginning

alussa, he kirjoittivat syytöskirjan Juudan ja Jerusalemin asukkaita vastaan.

7 Ja Artahsastan aikana kirjoittivat Bislam, Mitredat ja Taabeel ynnä näiden muut virkatoverit Artahsastalle, Persian kuninkaalle. Kirje oli kirjoitettu aramin kirjoituksella ja käännetty araminkielelle.

8 Käskynhaltija Rehum ja kirjuri Simsai kirjoittivat kuningas Artahsastalle Jerusalemia vastaan kirjeen, joka kuului näin:

9 Silloin ja silloin. Käskynhaltija Rehum ja kirjuri Simsai ynnä muut heidän virkatoverinsa, tuomarit, järjestysmiehet, tarpelilaiset, afarsilaiset, erekiläiset, babylonialaiset, suusanilaiset, dehavilaiset, eelamilaiset,

10 ja muut kansat, jotka suuri ja mainehikas Aasenappar vei pakkosiirtolaisuuteen ja sijoitti Samarian kaupunkiin ja muualle, tälle puolelle Eufrat-virran, ja niin edespäin.

11 Tämä on jäljennös kirjeestä, jonka he lähettivät hänelle: Kuningas Artahsastalle sinun palvelijasi, miehet tältä puolelta Eufrat-virran, ja niin edespäin.

12 Tietäköön kuningas, että ne juutalaiset, jotka lähtivät

begynnelsen av hans regering, skrev man en anklagelseskrift mot dem som bodde i Juda och Jerusalem.

7 Och i Artasastas tid skrevo Bislam, Mitredat och Tabeel samt dennes övriga medbröder till Artasasta, konungen i Persien. Och det som stod i skrivelsen var skrivet med arameiska bokstäver och avfattat på arameiska.

8 Likaledes skrevo rådsherren Rehum och sekreteraren Simsai ett brev om Jerusalem till konung Artasasta av följande innehåll.

9 De skrevo då, rådsherren Rehum och sekreteraren Simsai och de andra, deras medbröder: diniterna och afaresatkiterna, tarpeliterna, afaresiterna, arkeviterna, babylonierna, susaniterna, dehaviterna, elamiterna

10 och de andra folk som den store och mäktige Asenappar hade fört bort och låtit bosätta sig i staden Samaria och annorstädes i landet på andra sidan floden o. s. v.

11 Och detta är vad som stod skrivet i det brev som de sände till konung Artasasta: »Dina tjänare, männen på andra sidan floden o. s. v.

12 Det vare veterligt för konungen att de judar som

of his reign, wrote they an accusation, against the inhabitants of Judah and Jerusalem.

7 And, in the days of Artaxerxes, wrote Bishlam, Mithredath, Tabeel, and the rest of his associates, unto Artaxerxes, king of Persia,—and, the writing of the letter, was written in Aramean, and was to be interpreted as Aramean.

8 Rehum holder of judicial authority, and Shimshai the scribe, wrote a certain letter against Jerusalem,—to Artaxerxes the king, thus:

9 Then Rehum holder of judicial authority, and Shimshai the scribe, and the rest of their associates,—the Dinaites and the Apharsathchites, the Tarpelites, the Apharsites, the Archevites, the Babylonians, the Shushanchites, the Dehaites, the Elamites;

10 and the rest of the peoples, whom the great and noble Osnappar hath exiled, and set in the city of Samaria,—and the rest Beyond the River, and so forth:

11 This, is a copy of the letter which they sent unto him—unto Artaxerxes the king,—Thy servants, the men Beyond the River and so forth:

12 Be it known unto the king,—that, the Jews who

sinun luotasi meidän luoksemme, ovat tulleet Jerusalemiin. He ovat nyt rakentamassa tuota kapinallista ja pahaa kaupunkia ja panemassa kuntoon muureja ja korjaamassa perustuksia.

drogo upp från dig hava kommit hit till oss i Jerusalem, och de hålla nu på att bygga upp den upproriska och onda staden, att sätta murarna i stånd och att förbättra grundvalarna.

came up from thee unto us, are come to Jerusalem,—the rebellious and wicked city, are they building, and, the walls, have they finished, and, the foundations, will they repair.

13 Niin tietäköön kuningas, että jos se kaupunki rakennetaan ja muurit pannaan kuntoon, he eivät suorita rahaveroa, eivät luonnontuotteita eivätkä tierahaa, ja siitä kärsivät kuningasten tulot.

13 Så må nu konungen veta, att om denna stad bliver uppbyggd och murarna bliva satta i stånd, skola de varken giva skatt eller tull eller vägpenningar, och sådant skall bliva till men för konungarnas inkomster.

13 Now be it known to the king, that, if this city, be built, and, the walls thereof, be finished, neither, tribute, excise, nor toll, will they render, and so, the revenue of the kings, shalt thou damage.

14 Koska kerran me syömme palatsin suolaa eikä meidän sovi nähdä kuninkaan häpäisemistä, sentähden me lähetämme ja ilmoitamme tämän kuninkaalle,

14 Alldenstund vi nu äta palatsets salt, och det icke är tillbörligt att vi åse huru skada tillskyndas konungen, därför sända vi nu och låta konungen veta detta,

14 Now, because the salt of the palace we have eaten, the impoverishment of the king, it is not meet for us to see,—therefore have we sent, and certified the king;

15 että hän tutkituttaisi sinun isiesi aikakirjaa; sillä aikakirjasta sinä huomaat ja saat tietää, että se kaupunki on ollut kapinallinen kaupunki, joka on tuottanut kuninkaille ja maakunnille vahinkoa ja jossa ammoisista ajoista on pantu toimeen levottomuuksia. Sentähden se kaupunki on hävitetty.

15 för att man må göra efterforskningar i dina fäders krönikor; ty av dessa krönikor skall du finna och erfara att denna stad har varit en upprorisk stad, till förfång för konungar och länder, och att man i den har anstiftat oroligheter ända ifrån äldsta tider, varför ock denna stad har blivit förstörd.

15 so that search may be made in the book of the records of thy fathers, so shalt thou find out in the book of records—and shalt ascertain, that, this city, is a rebellious city, and one that causeth damage unto kings and provinces, and that, rebellion, have they been wont to cause in the midst thereof since the days of age–past time,—for this cause, was this city laid waste.

16 Me ilmoitamme siis kuninkaalle, että jos se kaupunki rakennetaan ja muurit pannaan kuntoon, ei sinulla ole oleva mitään osaa tällä puolella Eufrat-virran olevaan maahan.

16 Så låta vi nu konungen veta, att om denna stad bliver uppbyggd och dess murar bliva satta i stånd, så skall du i följd härav icke mer hava någon del i landet på andra sidan floden.»

16 We do certify the king that, if, this city, be built, and, the walls thereof, finished, for that very reason, portion Beyond the River, shalt thou have none.

17 Kuningas lähetti vastauksen käskynhaltija Rehumille ja kirjuri Simsaille ja muille heidän virkatovereilleen, jotka asuivat Samariassa ja muualla tällä puolella Eufrat-virran: Rauhaa ja niin edespäin.

18 Kirjelmä, jonka meille lähetitte, on minulle tarkkaan luettu.

19 Minä annoin käskyn tutkia asiaa, ja huomattiin, että se kaupunki ammoisista ajoista asti on noussut kuninkaita vastaan ja että siellä on pantu toimeen kapinoita ja levottomuuksia.

20 Jerusalemissa on ollut mahtavia kuninkaita, jotka ovat hallinneet kaikkea Eufrat-virran senpuoleista maata ja joille on suoritettu rahaveroa, luonnontuotteita ja tierahaa.
21 Antakaa siis käsky, että ne miehet on estettävä työstään ja että se kaupunki on jätettävä rakentamatta, kunnes minulta tulee käsky.
22 Ja varokaa, ettette lyö laimin mitään tässä asiassa, etteivät kuninkaat kärsisi siitä suurta vahinkoa.

23 Niin pian kuin kuningas Artahsastan kirjelmän jäljennös oli luettu Rehumille, kirjuri Simsaille ja heidän virkatovereilleen, menivät he kiiruusti Jerusalemiin juutalaisten luo ja estivät

17 Då sände konungen följande svar till rådsherren Rehum och sekreteraren Simsai och de andra, deras medbröder, som bodde i Samaria och i det övriga landet på andra sidan floden: »Frid o. s. v.

18 Den skrivelse som I haven sänt till oss har noggrant blivit uppläst för mig.
19 Och sedan jag hade givit befallning att man skulle göra efterforskningar, fann man att denna stad ända ifrån äldsta tider har plägat sätta sig upp mot konungar, och att uppror och oroligheter där hava anstiftats.
20 I Jerusalem hava ock funnits mäktiga konungar, som hava varit herrar över allt land som ligger på andra sidan floden, och skatt, tull och vägpenningar hava blivit dem givna.
21 Så utfärden nu en befallning att man förhindrar dessa män att bygga upp denna stad, till dess jag giver befallning därom.
22 Och sen till, att I icke handlen försumligt i denna sak, så att skadan icke växer, konungarna till förfång.»
23 Så snart nu vad som stod i konung Artasastas skrivelse hade blivit läst för Rehum och sekreteraren Simsai och deras medbröder, gingo de med hast till judarna i Jerusalem

17 The king sent, a message, unto Rehum holder of judicial authority, and Shimshai the scribe, and the rest of their associates, who were dwelling in Samaria, and the rest Beyond the River, Peace and so forth.
18 The letter which ye sent unto us, was distinctly read before me;

19 And, from me, went forth an edict, and they have made search and found, that, this city, since the days of age-past time, against kings, hath lifted herself up,—and, sedition and rebellion, have been made therein;
20 and, mighty kings, have there been over Jerusalem, and bearing rule everywhere Beyond the River,—and, tribute, excise, and toll, have been given to them.

21 Now, issue ye an edict, to forbid these men,—that, this city, be not built, until, from me, the edict be issued.
22 Beware, then, of failure to do thus,—wherefore should the damage increase, to inflict loss on the kings?
23 Then, when, the copy of the letter of Artaxerxes the king, had been read before Rehum, and Shimshai the scribe, and their associates, they journeyed in haste to Jerusalem, unto the Jews,

väkivoimalla heidät työtä tekemästä.
24 Silloin pysähtyi Jumalan temppelin rakennustyö Jerusalemissa ja oli pysähdyksissä Daarejaveksen, Persian kuninkaan, toiseen hallitusvuoteen asti.

och hindrade dem med våld och makt.)
24 Så förhindrades nu arbetet på Guds hus i Jerusalem. Och det blev förhindrat ända till den persiske konungen Darejaves' andra regeringsår.

and forbade them, with arm and force.
24 Then ceased the work of the house of God, which was in Jerusalem,—yea it did cease, until the second year of the reign of Darius king of Persia.

5 luku

1 Mutta profeetta Haggai ja Sakarja, Iddon poika, profeetat, ennustivat Juudassa ja Jerusalemissa oleville juutalaisille Israelin Jumalan nimeen, hänen, jonka nimiin he olivat otetut.

1 Men profeten Haggai och Sakarja, Iddos son, profeterna, profeterade för judarna i Juda och Jerusalem, i Israels Guds namn, efter vilket de voro uppkallade.

1 Then were moved to prophesy, Haggai the prophet, and Zechariah son of Iddo, the prophets, unto the Jews who were in Judaea and in Jerusalem,—in the name of the God of Israel, unto them.

2 Niin Serubbaabel, Sealtielin poika, ja Jeesua, Joosadakin poika, nousivat ja alkoivat rakentaa Jumalan temppeliä Jerusalemissa, ja heidän kanssansa Jumalan profeetat, jotka tukivat heitä.

2 Och Serubbabel, Sealtiels son, och Jesua, Josadaks son, stodo då upp och begynte bygga på Guds hus i Jerusalem, och med dem Guds profeter, som understödde dem.

2 Then arose—Zerubbabel son of Shealtiel, and Jeshua son of Jozadak, and began to build the house of God, which was in Jerusalem,—and, with them, were the prophets of God, strengthening them.

3 Siihen aikaan tulivat heidän luoksensa Tattenai, Eufrat-virran tämänpuoleisen maan käskynhaltija, ja Setar-Boosenai sekä heidän virkatoverinsa ja sanoivat heille näin: Kuka on käskenyt teitä rakentamaan tätä temppeliä ja panemaan kuntoon tätä muuria?

3 Vid samma tid kommo till dem Tattenai, ståthållaren i landet på andra sidan floden, och Setar-Bosenai och dessas medbröder, och sade så till dem: »Vem har givit eder tillåtelse att bygga detta hus och att sätta denna mur i stånd?»

3 At that time, came unto them Tattenai pasha Beyond the River, and Shethar-bozenai, and their associates,—and, thus, spake they unto them, Who hath issued unto you an edict, this house, to build, and, this wall, to complete?

4 Niin me sanoimme heille niiden miesten nimet, jotka tätä rakennusta rakensivat.

4 Då sade vi dem vad de män hette, som uppförde byggnaden.

4 Then, after this manner, spake we unto them,—What are the names of these men, who, this building, do rear?

5 Ja juutalaisten vanhinten yllä oli heidän Jumalansa silmä, niin ettei heitä estetty

5 Och över judarnas äldste vakade deras Guds öga, så att man lovade att icke

5 Nevertheless, the eye of their God, was upon the elders of Judah, and they

työstä, vaan meni kertomus asiasta Daarejavekselle ja odotettiin sitä koskevan kirjoituksen tuloa sieltä takaisin.

6 Jäljennös kirjeestä, jonka Tattenai, Eufrat-virran tämänpuoleisen maan käskynhaltija, ja Setar-Boosenai sekä tämän virkatoverit, ne afarsakilaiset, jotka olivat tällä puolella Eufrat-virran, lähettivät kuningas Daarejavekselle;
7 he näet lähettivät hänelle kertomuksen, ja siihen oli kirjoitettu näin: Kuningas Daarejavekselle kaikkea rauhaa!
8 Tietäköön kuningas, että me menimme Juudan maakuntaan, suuren Jumalan temppelille. Sitä rakennetaan suurista kivistä, ja hirsiä pannaan seiniin. Työ tehdään tarkasti ja sujuu heidän käsissään.

9 Sitten me kysyimme vanhimmilta ja sanoimme heille näin: 'Kuka on käskenyt teitä rakentamaan tätä temppeliä ja panemaan kuntoon tätä muuria?'
10 Me kysyimme heiltä myöskin heidän nimiänsä ilmoittaaksemme ne sinulle ja kirjoitimme muistiin niiden miesten nimet, jotka ovat heitä johtamassa.
11 Ja he antoivat meille tämän vastauksen: 'Me

lägga något hinder i vägen för dem, till dess saken hade kommit inför Darejaves; sedan skulle man sända dem en skrivelse härom.
6 Detta är nu vad som stod skrivet i det brev som Tattenai, ståthållaren i landet på andra sidan floden, och Setar-Bosenai och hans medbröder, afarsekiterna, som bodde på andra sidan floden, sände till konung Darejaves;
7 de sände nämligen till honom en berättelse, och däri var så skrivet: »Frid vare i allo med konung Darejaves.
8 Det vare veterligt för konungen att vi kommo till det judiska hövdingdömet, till den store Gudens hus. Detta håller man nu på att bygga upp med stora stenar, och i väggarna lägger man in trävirke; och arbetet bedrives med omsorg och har god framgång under deras händer.
9 Då frågade vi de äldste där och sade till dem så: 'Vem har givit eder tillåtelse att bygga detta hus och att sätta denna mur i stånd?'

10 Vi frågade dem ock huru de hette, för att kunna underrätta dig därom, och för att teckna upp namnen på de män som stodo i spetsen för dem.
11 Och detta var det svar som de gåvo oss: 'Vi äro

did not forbid them, until the matter, unto Darius, should come,—and, then, answer be returned by letter, concerning this.

6 A copy of the letter which Tattenai pasha Beyond the River, and Shethar-bozenai, and his associates, the Apharsachites, who were Beyond the Rivet, sent unto Darius the king:

7 a message, sent they unto him,—and, thus, was it written therein, Unto Darius the king, all prosperity!

8 Be it known unto the king, that we journeyed into the province of Judah, unto the house of the Great God, and, the same, is being built with large stones, and, timber, is being laid in the walls,—and, this work, with speed, is being done, and is prospering in their hands.

9 Then asked we of these elders, thus, we said to them,—Who hath issued to you an edict, this house, to build, and, this wall, to complete?
10 Yea, their names also, asked we of them, to certify thee,—that we might write the name, of the men who are at their head.

11 And, thus, returned they, answer, to us saying,—We,

olemme taivaan ja maan Jumalan palvelijoita, ja me rakennamme uudestaan temppeliä, joka oli rakennettu monta vuotta sitten. Suuri Israelin kuningas sen rakensi ja sai sen valmiiksi.

himmelens och jordens Guds tjänare, och vi bygga nu upp det hus som fordom, för många år sedan, var uppbyggt här, och som en stor konung i Israel hade byggt och fulländat.

are servants of the God of the heavens and the earth, and are building the house which was built these many years ago, which, a great king of Israel, built and completed.

12 Mutta koska meidän isämme vihoittivat taivaan Jumalan, antoi hän heidät kaldealaisen Nebukadnessarin, Baabelin kuninkaan, käsiin; ja hän hävitti tämän temppelin ja vei kansan pakkosiirtolaisuuteen Baabeliin.

12 Men eftersom våra fäder förtörnade himmelens Gud, gav han dem i kaldéen Nebukadnessars, den babyloniske konungens, hand; och han förstörde detta hus och förde folket bort till Babel.

12 But, after that our fathers had provoked the God of the heavens to wrath, he delivered them into the hand of Nebuchadnezzar king of Babylon, the Chaldean,—and, this house, he destroyed, and, the people, he exiled to Babylon.

13 Mutta Kooreksen, Baabelin kuninkaan, ensimmäisenä hallitusvuotena antoi kuningas Koores käskyn rakentaa uudestaan tämän Jumalan temppelin.

13 Men i den babyloniske konungen Kores' första regeringsår gav konung Kores befallning att man åter skulle bygga upp detta Guds hus.

13 Howbeit, in the first year of Cyrus king of Babylon, Cyrus the king, issued an edict, this house of God, to build.

14 Kuningas Koores antoi myös tuoda Baabelin temppelistä esiin Jumalan temppelin kulta- ja hopeakalut, jotka Nebukadnessar oli vienyt pois Jerusalemin temppelistä ja tuonut Baabelin temppeliin; ja ne annettiin Sesbassar-nimiselle miehelle, jonka hän oli asettanut käskynhaltijaksi.

14 Och tillika tog konung Kores ur templet i Babel de kärl av guld och silver, som hade tillhört Guds hus, men som Nebukadnessar hade tagit ur templet i Jerusalem och fört till templet i Babel; och de överlämnades åt en man vid namn Sesbassar, som han hade satt till ståthållare.

14 Moreover also, the utensils of the house of God, of gold and silver, which, Nebuchadnezzar, had brought forth out of the temple which was in Jerusalem, and had brought into the temple of Babylon, Cyrus the king, brought them forth, out of the temple of Babylon,—and they were delivered to one Sheshbazzar by name, whom he made, pasha;

15 Ja hän sanoi tälle: Ota nämä kalut, mene ja pane ne Jerusalemin temppeliin. Ja Jumalan temppeli rakennettakoon entiselle paikallensa.

15 Och till honom sade han: Tag dessa kärl och far åstad och sätt in dem i templet i Jerusalem; ty Guds hus skall åter byggas upp på sin plats.

15 and said to him—These utensils, take, go carry them into the temple that is in Jerusalem,—and let, the house of God, be built in its place.

16 Niin tämä Sesbassar tuli ja laski Jumalan temppelin

16 Så kom då denne Sesbassar hit och lade

16 Then, this Sheshbazzar, came, he laid the

perustuksen Jerusalemissa. Ja siitä ajasta alkaen tähän saakka sitä on rakennettu, eikä se vieläkään ole valmis.'

17 Jos kuningas siis hyväksi näkee, niin tutkittakoon kuninkaan aarrekammiossa siellä Baabelissa, onko niin, että kuningas Koores on antanut käskyn rakentaa tämän Jumalan temppelin Jerusalemissa; ja lähettänee kuningas meille tiedon tahdostansa tässä asiassa.

grunden till Guds hus i Jerusalem. Och från den tiden och intill nu har man byggt därpå, och det är ännu icke färdigt.'

17 Om det nu täckes konungen, må man göra efterforskningar i konungens skattkammare därborta i Babel om det är så, att konung Kores har givit tillåtelse att bygga detta Guds hus i Jerusalem; därefter må konungen meddela oss sin vilja härom.»

foundations of the house of God, which was in Jerusalem,—and, since then, even until now, it hath been in building, and is not finished.

17 Now, therefore, if, unto the king, it seem good, let search be made in the treasure-house of the king which is there, in Babylon, whether it be so, that, from Cyrus the king, issued an edict, to build this house of God, in Jerusalem,—and, the pleasure of the king concerning this, let him send unto us.

6 luku

1 Niin kuningas Daarejaves antoi käskyn, että asiaa tutkittaisiin Baabelin arkistossa, jonne myös aarteet koottiin.

2 Ja Ahmetan linnasta, Meedian maakunnasta, löydettiin kirjakäärö, johon oli kirjoitettu seuraavasti: Muistettava tapahtuma:

3 Kuningas Kooreksen ensimmäisenä hallitusvuotena kuningas Koores antoi käskyn: Jumalan temppeli Jerusalemissa, se temppeli rakennettakoon paikaksi, jossa uhreja uhrataan. Sen perustukset laskettakoon lujiksi, sen korkeus olkoon kuusikymmentä kyynärää ja leveys kuusikymmentä kyynärää.

4 Siinä olkoon aina

1 Då gav konung Darejaves befallning att man skulle göra efterforskningar i kansliet i Babel, där skatterna nedlades.

2 Och i Ametas borg, i hövdingdömet Medien, fann man en bokrulle i vilken följande var upptecknat till hågkomst:

3 »I konung Kores' första regeringsår gav konung Kores denna befallning: 'Guds hus i Jerusalem, det huset skall byggas upp till att vara en plats där man frambär offer; och dess grundvalar skola göras fasta. Det skall byggas sextio alnar högt och sextio alnar brett,

4 med tre varv stora stenar

1 Then, Darius the king, issued an edict,—and they made search in the house of the books, where the treasures were laid up in Babylon.

2 And there was found in Achmetha, in the fortress which is in the province of Media, a roll,—and, thus, was it written therein, as a record:—

3 In the first year of Cyrus the king, Cyrus the king, issued an edict, as to the house of God in Jerusalem, Let the house be built, the place where they used to offer sacrifices, and let the foundations thereof be reared,—the height thereof, sixty cubits, the breadth thereof, sixty cubits;

4 layers of large stones,

rinnakkain kolme kivikertaa suuria kiviä ja yksi hirsikerta uusia hirsiä; ja kustannukset suoritettakoon kuninkaan hovista.

och med ett varv nytt trävirke; och vad som fordras för omkostnaderna skall utgivas från konungens hus.

three, and one layer of new timber,—and, as for the expenses, out of the house of the king, let them be given.

5 Ja myös Jumalan temppelin kulta- ja hopeakalut, jotka Nebukadnessar vei pois Jerusalemin temppelistä ja toi Baabeliin, annettakoon takaisin. Ne tulkoot paikoilleen Jerusalemin temppeliin, pantakoon ne Jumalan temppeliin.

5 De kärl av guld och silver i Guds hus, som Nebukadnessar tog ur templet i Jerusalem och förde till Babel, skall man ock giva tillbaka, så att de komma åter till sin plats i templet i Jerusalem, och man skall sätta in dem i Guds hus.' --

5 Moreover also, the utensils of the house of God, of gold and silver, which, Nebuchadnezzar, took forth out of the temple that was in Jerusalem, and brought unto Babylon, let them again be taken to the temple which is in Jerusalem every one to its place, and lay them up in the house of God.

6 - Niinmuodoin on sinun, Tattenai, joka olet Eufrat-virran tuonpuoleisen maan käskynhaltija, sinun, Setar-Boosenai, ja teidän virkatoverienne, niiden afarsakilaisten, jotka ovat tuolla puolella Eufrat-virran, pysyttävä siitä erillänne.

6 Alltså, du Tattenai, som är ståthållare i landet på andra sidan floden, och du Setar-Bosenai, och I afarsekiter, de nämndas medbröder på andra sidan floden: hållen eder fjärran därifrån.

6 Now, therefore, Tattenai pasha Beyond the River, Shethar–bozenai, and their associates, the Apharsachites, who are Beyond the River,—be ye far from thence:

7 Antakaa Jumalan temppelin rakennustyön olla rauhassa. Juutalaisten käskynhaltija ja juutalaisten vanhimmat rakentakoot Jumalan temppelin paikallensa.

7 Lämnen arbetet på detta Guds hus ostört. Judarnas ståthållare och judarnas äldste må bygga detta Guds hus på dess plats.

7 let alone the work of this house of God,—the pasha of Judah, and the elders of Judah, this house of God, shall build upon its place;

8 Ja minä annan käskyn, mitä teidän on tehtävä juutalaisten vanhimmille heidän rakentaessaan Jumalan temppeliä: tuolta puolelta Eufrat-virran tulevista kuninkaan verotuloista suoritettakoon niille miehille tarkasti ja viivyttelemättä kustannukset.

8 Och härmed giver jag befallning om huru I skolen förfara med dessa judarnas äldste, när de bygga på detta Guds hus. Av de penningar som givas åt konungen i skatt från landet på andra sidan floden skall vad som fordras för omkostnaderna redligt utgivas åt dessa män, så att hinder icke uppstår i arbetet.

8 And, from me, is issued an edict, as to that which ye shall do, with these elders of Judah, for the building of this house of God,—That, of the resources of the king, even the tribute Beyond the River, forthwith, the expenses be given unto these men, for they must not be hindered.

9 Ja mitä tarvitaan,

9 Och vad de behöva,

9 And, whatever may be the

mullikoita, oinaita ja karitsoita polttouhreiksi taivaan Jumalalle, nisuja, suolaa, viiniä ja öljyä, se annettakoon heille Jerusalemin pappien esityksestä joka päivä, laiminlyömättä,

ungtjurar, vädurar och lamm till brännoffer åt himmelens Gud, så och vete, salt, vin och olja, det skall, efter uppgift av prästerna i Jerusalem, utgivas åt dem dag för dag utan någon försummelse,

need—whether young bullocks or rams or lambs for ascending–sacrifices unto the God of the heavens, wheat, salt, wine or oil, according to the command of the priests who are in Jerusalem,—that it he given to them day by day, without fail;

10 että he uhraisivat suloisesti tuoksuvia uhreja taivaan Jumalalle ja rukoilisivat kuninkaan ja hänen poikiensa hengen puolesta.

10 för att de må kunna frambära offer, till en välbehaglig lukt åt himmelens Gud, och för att de må bedja för konungens och hans söners liv.

10 that they may be offering sweet–smelling sacrifices unto the God of the heavens,—and be praying for the life of the king, and his sons.

11 Ja minä annan käskyn, että kuka ikinä rikkoo tämän määräyksen, hänen talostaan revittäköön hirsi, ja hänet ripustettakoon ja naulittakoon siihen, ja hänen talostaan tehtäköön siitä syystä soraläjä.

11 Och härmed giver jag befallning, att om någon överträder denna förordning, så skall en bjälke brytas ut ur hans hus, och på den skall man upphänga och fästa honom, och hans hus skall göras till en plats för orenlighet, därför att han har så gjort.

11 And, from me, is issued an edict, that, any man who shall alter this message, let timber be torn out of his house, and being lifted up let him be fastened thereunto,—and his house, a dunghill, be made for this;

12 Ja Jumala, joka on asettanut nimensä siihen, kukistakoon jokaisen kuninkaan ja kansan, joka ojentaa kätensä rikkomaan tätä määräystä hävittämällä Jumalan temppelin Jerusalemissa. Minä Daarejaves olen antanut tämän käskyn; se tarkoin täytettäköön.

12 Och må den Gud som har låtit sitt namn bo där slå ned alla konungar och folk som uträcka sin hand till att överträda denna förordning, och till att förstöra detta Guds hus i Jerusalem. Jag, Darejaves, giver denna befallning. Blive den redligt fullgjord!»

12 and, the God who hath caused his Name to dwell there, destroy any king or people, who shall put forth their hand to alter to destroy this house of God, which is in Jerusalem. I, Darius, have issued an edict, forthwith, let it be done.

13 Silloin Tattenai, Eufrat-virran tämänpuoleisen maan käskynhaltija, Setar-Boosenai ja heidän virkatoverinsa täyttivät tarkoin käskyn, jonka kuningas Daarejaves oli heille lähettänyt.

13 Alldenstund nu konung Darejaves hade sänt ett sådant bud, blev detta redligt fullgjort av Tattenai, ståthållaren i landet på andra sidan floden, och av Setar-Bosenai, så ock av deras medbröder.

13 Then, Tattenai the pasha Beyond the River, Shethar–bozenai, and their associates,—according as Darius the king had sent, so, forthwith, they did.

14 Niin juutalaisten

14 Och judarnas äldste

14 And, the elders of the

vanhimmat rakensivat, ja työ onnistui heille profeetta Haggain ja Sakarjan, Iddon pojan, ennustuksen tukemana. Ja he saivat sen valmiiksi Israelin Jumalan käskyn ja Kooreksen, Daarejaveksen ja Artahsastan, Persian kuninkaan, käskyn mukaan.

15 Tämä temppeli valmistui adar-kuun kolmanneksi päiväksi, nimittäin kuningas Daarejaveksen kuudentena hallitusvuotena.

16 Silloin israelilaiset, papit ja leeviläiset ja muut pakkosiirtolaiset, viettivät Jumalan temppelin vihkiäisiä iloiten

17 ja uhrasivat Jumalan temppelin vihkiäisissä sata härkää, kaksisataa oinasta ja neljäsataa karitsaa sekä syntiuhriksi koko Israelin puolesta kaksitoista kaurista, Israelin sukukuntien luvun mukaan.

18 Ja he asettivat papit ryhmittäin ja leeviläiset osastoittain Jumalan palvelukseen Jerusalemissa, niinkuin on kirjoitettuna Mooseksen kirjassa.

19 Sitten pakkosiirtolaiset viettivät pääsiäistä ensimmäisen kuun neljäntenätoista päivänä.

20 Sillä papit ja leeviläiset olivat yhtenä miehenä

byggde vidare och hade god framgång i arbetet genom profeten Haggais och Sakarjas, Iddos sons, profetiska tal; man byggde och fullbordade det såsom Israels Gud hade befallt, och såsom Kores och Darejaves och Artasasta, den persiske konungen, hade befallt.

15 Och huset blev färdigt till den tredje dagen i månaden Adar, i konung Darejaves' sjätte regeringsår.

16 Och Israels barn, prästerna och leviterna och de övriga som hade återkommit ifrån fångenskapen, firade invigningen av detta Guds hus med glädje.

17 Och till invigningen av detta Guds hus offrade de ett hundra tjurar, två hundra vädurar och fyra hundra lamm, så ock till syndoffer för hela Israel tolv bockar, efter antalet av Israels stammar.

18 Och man anställde prästerna, efter deras skiften, och leviterna, efter deras avdelningar, till att förrätta Guds tjänst i Jerusalem, såsom det var föreskrivet i Moses bok.

19 Och de som hade återkommit ifrån fångenskapen höllo påskhögtid på fjortonde dagen i första månaden.

20 Ty prästerna och leviterna hade då

Jews, went on building and prospering, through the prophesying of Haggai the prophet, and Zechariah son of Iddo,—they both built and finished, owing to the edict of the God of Israel, and owing to the edict of Cyrus and Darius, and Artaxerxes king of Persia.

15 And this house was finished, by the third day of the month Adar,—the which was the sixth year of the reign of Darius the king.

16 Then did the sons of Israel, the priests and the Levites, and the rest of the Sons of the Exile, keep the dedication of this house of God, with joy;

17 and offered, for the dedication of this house of God, bullocks, one hundred, rams, two hundred, lambs, four hundred,—and, he–goats, as a sin–offering for all Israel, twelve, according to the number of the tribes of Israel.

18 And they set up the priests in their divisions, and the Levites in their courses, over the service of God, which was in Jerusalem,—as it is written, in the Book of Moses.

19 And the Sons of the Exile kept the passover,—on the fourteenth of the first month;

20 for the priests and the Levites, had purified

puhdistautuneet, niin että he kaikki olivat puhtaat. Ja he teurastivat pääsiäislampaan kaikille pakkosiirtolaisille, veljillensä papeille ja itsellensä.

allasammans renat sig, så att de alla voro rena; och de slaktade påskalammet för alla dem som hade återkommit ifrån fångenskapen, också för sina bröder, prästerna, likaväl som för sig själva.

themselves, as one man, all of them, were pure,—so they slaughtered the passover for all the Sons of the Exile, and for their brethren the priests, and for themselves.

21 Ja sitä söivät kaikki pakkosiirtolaisuudesta palanneet israelilaiset sekä kaikki, jotka olivat eristäytyneet maassa asuvien pakanain saastaisuudesta ja liittyneet heihin etsiäkseen Herraa, Israelin Jumalaa.

21 Och de israeliter som hade återvänt ifrån fångenskapen åto därav, jämte alla sådana som hade avskilt sig från den hedniska landsbefolkningens orenhet och slutit sig till dem för att söka HERREN, Israels Gud.

21 Therefore the sons of Israel who had returned from the Exile and all who had separated themselves from the impurity of the nations of the land unto them, did eat,—to seek Yahweh, God of Israel;

22 Ja he viettivät happamattoman leivän juhlaa seitsemän päivää iloiten, sillä Herra oli ilahuttanut heitä, kun oli kääntänyt Assurin kuninkaan sydämen heidän puolellensa, niin että hän avusti heitä Jumalan, Israelin Jumalan, temppelin rakentamistyössä.

22 Och de höllo det osyrade brödets högtid i sju dagar med glädje; ty HERREN hade berett dem glädje, i det att han hade vänt den assyriske konungens hjärta till dem, så att han understödde dem i arbetet på Guds, Israels Guds, hus.

22 and kept the festival of unleavened cakes seven days, with joy,—for Yahweh had made them joyful, and had turned the heart of the king of Assyria towards them, to strengthen their hands, in the work of the house of God, the God of Israel.

7 luku

1 Näiden tapausten jälkeen, Persian kuninkaan Artahsastan hallituksen aikana, lähti Esra, Serajan poika, joka oli Asarjan poika, joka Hilkian poika,

1 Efter en tids förlopp, under den persiske konungen Artasastas regering, hände sig att Esra, son till Seraja, son till Asarja, son till Hilkia,

1 Now, after these things, in the reign of Artaxerxes king of Persia, Ezra,—son of Seraiah, son of Azariah, son of Hilkiah;

2 joka Sallumin poika, joka Saadokin poika, joka Ahitubin poika,

2 son till Sallum, son till Sadok, son till Ahitub,

2 son of Shallum, son of Zadok, son of Ahitub;

3 joka Amarjan poika, joka Asarjan poika, joka Merajotin poika,

3 son till Amarja, son till Asarja, son till Merajot,

3 son of Amariah, son of Azariah, son of Meraioth;

4 joka Serahjan poika, joka Ussin poika, joka Bukkin poika,

4 son till Seraja, son till Ussi, son till Bucki,

4 son of Zerahiah, son of Uzzi, son of Bukki;

5 joka Abisuan poika, joka

5 son till Abisua, son till

5 son of Abishua, son of

Piinehaan poika, joka Eleasarin poika, joka Aaronin, ylimmäisen papin, poika -
6 tämä Esra lähti Baabelista. Hän oli kirjanoppinut, perehtynyt Mooseksen lakiin, jonka Herra, Israelin Jumala, oli antanut. Ja kuningas antoi hänelle kaikki, mitä hän halusi, koska Esran päällä oli Herran, hänen Jumalansa, käsi.

7 Myös israelilaisia ja pappeja, leeviläisiä, veisaajia, ovenvartijoita ja temppelipalvelijoita lähti Jerusalemiin kuningas Artahsastan seitsemäntenä hallitusvuotena.

8 Ja hän tuli Jerusalemiin viidennessä kuussa kuninkaan seitsemäntenä hallitusvuotena.
9 Sillä ensimmäisen kuun ensimmäisenä päivänä alkoi lähtö Baabelista; ja viidennen kuun ensimmäisenä päivänä hän tuli Jerusalemiin, koska Jumalan hyvä käsi oli hänen päällänsä.

10 Sillä Esra oli kiinnittänyt sydämensä Herran lain tutkimiseen, seuratakseen sitä ja opettaakseen Israelissa lakia ja oikeutta.
11 Tämä on jäljennös kirjeestä, jonka kuningas Artahsasta antoi pappi Esralle, kirjanoppineelle, joka oli Herran Israelille antamien käskyjen ja ohjeitten tuntija:

Pinehas, son till Eleasar, son till Aron, översteprästen --
6 det hände sig att denne Esra drog upp från Babel; han var en skriftlärd, väl förfaren i Moses lag, den som HERREN, Israels Gud, hade utgivit. Och konungen gav honom allt vad han begärde, eftersom HERRENS, hans Guds, hand var över honom.
7 Också en del av Israels barn och av prästerna, leviterna, sångarna, dörrvaktarna och tempelträlarna drog upp till Jerusalem i Artasastas sjunde regeringsår.

8 Och han kom till Jerusalem i femte månaden, i konungens sjunde regeringsår.
9 Ty på första dagen i första månaden blev det bestämt att man skulle draga upp från Babel; och på första dagen i femte månaden kom han till Jerusalem, eftersom Guds goda hand var över honom.
10 Ty Esra hade vänt sitt hjärta till att begrunda HERRENS lag och göra efter den, och till att i Israel undervisa i lag och rätt.
11 Så stod nu skrivet i den skrivelse som konung Artasasta gav åt prästen Esra, den skriftlärde, som var lärd i det som HERREN hade bjudit och stadgat för Israel:

Phinehas, son of Eliazar, son of Aaron the first priest; —
6 this Ezra, came up out of Babylon, he, being a ready scribe in the law of Moses, which Yahweh God of Israel had given,—and the king gave him, according to the hand of Yahweh his God upon him, all his request.

7 So then there came up some of the sons of Israel, and some of the priests and the Levites and the singers and the doorkeepers and the Nethinim, unto Jerusalem,—in the seventh year of Artaxerxes the king.
8 And he entered Jerusalem, in the fifth month,—the same, was the seventh year of the king.
9 For, on the first of the first month, was a beginning made of coming up from Babylon,—and, on the first of the fifth month, entered he into Jerusalem, according to the good hand of his God upon him.
10 For, Ezra, had settled his heart, to study the law of Yahweh, and to do [it], — and to teach in Israel, statute and regulation.
11 Now, this, is a copy of the letter which King Artaxerxes gave, to Ezra the priest the scribe,—the scribe of the words of the commandments of Yahweh, and of his statutes, for Israel:—

12 Artahsasta, kuningasten kuningas, pappi Esralle, taivaan Jumalan lain tuntijalle, ja niin edespäin.

13 Minä annan käskyn, että minun valtakunnassani jokainen Israelin kansan jäsen ja sen papit ja leeviläiset, jotka ovat halukkaat lähtemään Jerusalemiin, lähteköot sinun kanssasi,

14 koska kuningas ja hänen seitsemän neuvonantajaansa ovat lähettäneet sinut tarkastamaan, ovatko olot Juudassa ja Jerusalemissa sinun Jumalasi lain mukaiset, joka on sinun kädessäsi,

15 ja viemään sinne hopean ja kullan, minkä kuningas ja hänen neuvonantajansa ovat antaneet vapaaehtoisena lahjana Israelin Jumalalle, jonka asumus on Jerusalemissa,

16 ja myös kaiken hopean ja kullan, minkä saat koko Baabelin maakunnasta, sekä ne vapaaehtoiset lahjat, jotka kansa ja papit antavat Jumalansa temppeliin Jerusalemiin.

17 Osta siis näillä rahoilla mitä tunnollisimmin härkiä, oinaita ja karitsoita ynnä niihin kuuluvia ruoka- ja juomauhreja; ja uhraa ne teidän Jumalanne temppelin alttarilla Jerusalemissa.

12 »Artasasta, konungarnas konung, till prästen Esra, den i himmelens Guds lag lärde, o. s. v. med övlig fortsättning.

13 Jag giver härmed befallning att var och en i mitt rike av Israels folk och av dess präster och leviter, som är villig att fara till Jerusalem, må fara med dig,

14 alldenstund du är sänd av konungen och hans sju rådgivare till att hålla undersökning om Juda och Jerusalem efter din Guds lag, som är i din hand,

15 och till att föra dit det silver och guld som konungen och hans rådgivare av fritt beslut hava givit åt Israels Gud, vilken har sin boning i Jerusalem,

16 så ock allt det silver och guld som du kan få i hela Babels hövdingdöme, tillika med de frivilliga gåvor som folket och prästerna giva till sin Guds hus i Jerusalem.

17 Alltså skall du nu för dessa penningar såsom en redlig man köpa tjurar, vädurar och lamm, jämte sådant som behöves till dithörande spisoffer och drickoffer; och detta skall du offra på altaret i eder Guds hus i Jerusalem.

12 Artaxerxes, king of kings, Unto Ezra the priest, scribe of the law of the God of the heavens—To despatch and so forth.

13 From me, is issued an edict, that, every one in my kingdom, of the people of Israel, and of their priests and the Levites, who is minded of his own freewill to go to Jerusalem, with thee, let him go.

14 Forasmuch as, from before the king and his seven counselors, thou art sent, to enquire concerning Judah and as to Jerusalem,—by the law of thy God which is in thy hand;

15 and to carry the silver and gold which the king and his counselors have freely offered unto the God of Israel, who, in Jerusalem, hath his habitation;

16 and all the silver and the gold, which thou shalt find, in all the province of Babylon,—with the freewill offering of the people and of the priests offered willingly for the house of their God which is in Jerusalem,

17 therefore, with all diligence, shalt thou buy—with this silver—bullocks, rams, lambs, with their meal–offerings, and their drink–offerings,—and shalt offer them upon the altar of the house of your God which is in Jerusalem;

18 Ja mitä sinä ja sinun veljesi näette hyväksi tehdä hopean ja kullan tähteillä, se tehkää Jumalanne tahdon mukaan.

18 Och vad du och dina bröder finnen för gott att göra med det silver och guld som bliver över, det mån I göra efter eder Guds vilja.

18 and, whatsoever, unto thee and unto thy brethren, shall seem good, with the rest of the silver and the gold, to do, according to the pleasure of your God, shall ye do.

19 Ne kalut, jotka sinulle annetaan jumalanpalvelusta varten sinun Jumalasi temppelissä, jätä Jerusalemin Jumalan eteen.

19 Och alla de kärl som givas dig till tempeltjänsten i din Guds hus skall du avlämna inför Jerusalems Gud.

19 And, the utensils which are freely given to thee for the service of the house of thy God, put thou back, before the God of Jerusalem.

20 Ja muut Jumalasi temppelin tarpeet, joita joudut suorittamaan, sinä saat suorittaa kuninkaan aarrekammiosta.

20 Och vad du måste utbetala för det som härutöver behöves till din Guds hus, det må du låta utbetala ur konungens skattkammare.

20 And, the rest of the need of the house of thy God, which it shall fall to thee to give, thou shalt give, out of the treasure–house of the king.

21 Ja minä, kuningas Artahsasta, annan käskyn kaikille aarteistojen vartijoille tuolla puolella Eufrat-virran: 'Kaikki, mitä pappi Esra, taivaan Jumalan lain tuntija, teiltä pyytää, se tunnollisesti toimitettakoon:

21 Och jag, konung Artasasta, giver härmed befallning till alla skattmästare i landet på andra sidan floden att allt vad prästen Esra, den i himmelens Guds lag lärde, begär av eder, det skall redligt göras och givas,

21 And, from me myself, Artaxerxes the king, issueth an edict, to all the treasurers who are Beyond the River,—that, whatsoever Ezra the priest the scribe of the law of the God of the heavens shall ask of you, with diligence, shall it be done:

22 hopeata aina sataan talenttiin, nisuja sataan koor-mittaan, viiniä sataan bat-mittaan, öljyä sataan bat-mittaan saakka, niin myös suoloja ilman määrää.

22 ända till hundra talenter silver, hundra korer vete, hundra bat vin och hundra bat olja, så ock salt utan särskild föreskrift.

22 unto a hundred talents of silver, and unto a hundred measures of wheat, and unto a hundred baths of wine, and unto a hundred baths of oil,—and salt without limit.

23 Kaikki, mitä taivaan Jumala käskee, tehtäköön taivaan Jumalan temppelille täsmällisesti, ettei viha kohtaisi kuninkaan ja hänen poikiensa valtakuntaa.

23 Allt vad himmelens Gud befaller skall noggrant göras och givas till himmelens Guds hus, för att icke vrede må komma över konungens och hans söners rike.

23 Whatsoever is due to an edict of the God of the heavens, let it be done diligently, for the house of the God of the heavens,—for wherefore should there be wrath against the realm of the king and his sons?

24 Vielä tehdään teille tiettäväksi, ettei kukaan ole

24 Och vi göra eder veterligt att ingen skall hava

24 And, you, we do certify, that, as touching any of the

oikeutettu vaatimaan rahaveroa, luonnontuotteita tai tierahoja yhdeltäkään papilta tai leeviläiseltä, veisaajalta, ovenvartijalta, temppelipalvelijalta tai muulta tämän Jumalan temppelin tehtäviä toimittavalta.'

25 Ja sinä, Esra, aseta Jumalasi viisauden mukaan, joka on sinun kädessäsi, tuomareita ja lakimiehiä tuomitsemaan kaikkea kansaa tuolla puolella Eufrat-virran, kaikkia, jotka tuntevat sinun Jumalasi lain; ja niille, jotka eivät sitä tunne, opettakaa sitä.

26 Ja jokainen, joka ei seuraa sinun Jumalasi lakia ja kuninkaan lakia, tuomittakoon tarkoin harkiten joko kuolemaan tai karkoitukseen, rahasakkoon tai vankeuteen.

27 Kiitetty olkoon Herra, meidän isiemme Jumala, joka on pannut kuninkaan sydämeen, että hänen on kaunistettava Herran temppeliä Jerusalemissa

28 ja joka on suonut minun saavuttaa kuninkaan, hänen neuvonantajainsa ja kaikkien kuninkaan mahtavain ruhtinasten suosion. Ja minä rohkaisin mieleni, koska Herran, minun Jumalani, käsi oli minun päälläni, ja minä kokosin Israelista päämiehiä lähtemään kanssani.

makt att lägga skatt, tull eller vägpenningar på någon präst eller levit, sångare, dörrvaktare, tempelträl eller annan tjänare i detta Guds hus.

25 Och du, Esra, må, efter din Guds vishet, den som har blivit dig betrodd, förordna domare och lagkloke till att döma allt folket i landet på andra sidan floden, alla dem som känna din Guds lagar; och om någon icke känner dessa, skolen I lära honom dem.

26 Och var och en som icke gör efter din Guds lag och konungens lag, över honom skall dom fällas med rättvisa, vare sig till död eller till landsförvisning eller till penningböter eller till fängelse.»

27 Lovad vare HERREN, våra fäders Gud, som ingav konungen sådant i hjärtat, nämligen att han skulle förhärliga HERRENS hus i Jerusalem,

28 och som lät mig finna nåd inför konungen och hans rådgivare och inför alla konungens mäktiga hövdingar! Och jag kände mig frimodig, eftersom HERRENS, min Guds, hand var över mig, och jag församlade en del av huvudmännen i Israel till att draga upp med mig.

priests or the Levites, the singers, the doorkeepers, the Nethinim, or the servitors of this house of God, tribute, excise or toll, shall it not be competent to impose upon them.

25 And, thou, Ezra, according to the wisdom of thy God that is in thy hand, appoint thou judges and magistrates, who shall administer justice to all the people that are Beyond the River, to all who know the law of thy God,—and, whoso knoweth not, ye shall teach.

26 But, whosoever shall not do the law of thy God and the law of the king, speedily, let, penalty, be exacted from him,—whether to death, or to banishment, or to confiscation of goods, or to imprisonment.

27 Blessed be Yahweh, God of our fathers,—who hath put the like of this into the heart of the king, to beautify the house of Yahweh, which is in Jerusalem;

28 and, unto me, hath extended lovingkindness, before the king and his counselors, yea all the valiant captains of the king,—I, therefore have emboldened myself, according to the hand of Yahweh my God upon me, and gathered out of Israel, chief men, to go up with me.

8 luku

1 Nämä olivat ne heidän perhekunta-päämiehensä ja heidän sukuluetteloihinsa merkityt, jotka kuningas Artahsastan hallituksen aikana lähtivät minun kanssani Baabelista:
2 Piinehaan jälkeläisiä Geersom; Itamarin jälkeläisiä Daniel; Daavidin jälkeläisiä Hattus;
3 Sekanjan jälkeläisiä, Paroksen jälkeläisiä, Sakarja ja hänen kanssaan sata viisikymmentä sukuluetteloihin merkittyä miestä;
4 Pahat-Mooabin jälkeläisiä Eljoenai, Serahjan poika, ja hänen kanssaan kaksisataa miestä;
5 Sekanjan jälkeläisiä Jahasielin poika ja hänen kanssaan kolmesataa miestä;

6 Aadinin jälkeläisiä Ebed, Joonatanin poika, ja hänen kanssaan viisikymmentä miestä;
7 Eelamin jälkeläisiä Jesaja, Ataljan poika, ja hänen kanssaan seitsemänkymmentä miestä;
8 Sefatjan jälkeläisiä Sebadja, Miikaelin poika, ja hänen kanssaan kahdeksankymmentä miestä;
9 Jooabin jälkeläisiä Obadja, Jehielin poika, ja hänen kanssaan kaksisataa kahdeksantoista miestä;
10 Selomitin jälkeläisiä Joosifjan poika ja hänen kanssaan sata

1 Och dessa voro de huvudmän för familjerna, som under konung Artasastas regering med mig drogo upp från Babel, och så förhöll det sig med deras släkter:
2 Av Pinehas' barn Gersom; av Itamars barn Daniel; av Davids barn Hattus;

3 av Sekanjas barn, av Pareos' barn, Sakarja och med honom i släktregistret upptagna män, ett hundra femtio;
4 av Pahat-Moabs barn Eljoenai, Serajas son, och med honom två hundra män;
5 av Sekanjas barn Jahasiels son och med honom tre hundra män;

6 av Adins barn Ebed, Jonatans son, och med honom femtio män;

7 av Elams barn Jesaja, Ataljas son, och med honom sjuttio män;

8 av Sefatjas barn Sebadja, Mikaels son, och med honom åttio män;

9 av Joabs barn Obadja, Jehiels son och med honom två hundra aderton män;

10 av Selomits barn Josifjas son och med honom ett hundra sextio män;

1 Now, these, are their ancestral heads, and their genealogical register,—even of those who came up with me, in the reign of Artaxerxes the king, out of Babylon:—
2 Of the sons of Phinehas, Gershom, of the sons of Ithamar, Daniel,—of the sons of David, Hattush;
3 Of the sons of Shecaniah, of the sons of Parosh, Zechariah,—and, with him—by genealogical registry of males, a hundred and fifty:
4 Of the sons of Pahath–moab, Eliehoenai, son of Zerahiah,—and, with him, two hundred males;
5 Of the sons of Zattu, Shecaniah, the son of Jehaziel,—and, with him, three hundred males;
6 And, of the sons of Adin, Ebed, son of Jonathan,—and, with him, fifty males;

7 And, of the sons of Elam, Jeshaiah, son of Athaliah,—and, with him, seventy males;
8 And, of the sons of Shephatiah, Zebadiah, son of Michael,—and, with him, eighty males;
9 Of the sons of Joab, Obadiah, son of Jehiel, and, with him, two hundred and eighteen males;
10 And, of the sons of Bani, Shelomith, son of Josiphiah,—and, with him, a

kuusikymmentä miestä;
11 Beebain jälkeläisiä Sakarja, Beebain poika, ja hänen kanssaan kaksikymmentä kahdeksan miestä;
12 Asgadin jälkeläisiä Joohanan, Hakkatanin poika, ja hänen kanssaan sata kymmenen miestä;
13 Adonikamin jälkeläisiä myöhemmin tulleet, joiden nimet olivat Elifelet, Jeguel ja Semaja, ja heidän kanssaan kuusikymmentä miestä;
14 Bigvain jälkeläisiä Uutai ja Sabbud ja heidän kanssaan seitsemänkymmentä miestä.

15 Ja minä kokosin heidät joelle, joka juoksee Ahavaan päin, ja me olimme siellä leiriytyneinä kolme päivää. Mutta kun minä tarkkasin kansaa ja pappeja, en löytänyt sieltä yhtään leeviläistä.

16 Silloin minä lähetin päämiehet Elieserin, Arielin, Semajan, Elnatanin, Jaaribin, Elnatanin, Naatanin, Sakarjan ja Mesullamin sekä opettajat Joojaribin ja Elnatanin

17 ja käskin heidän mennä päämies Iddon luo Kaasifjan paikkakunnalle; ja minä panin heidän suuhunsa sanat, jotka heidän oli puhuttava veljilleen Iddolle ja temppelipalvelijoille, Kaasifjan paikkakunnalla, että he toisivat meille palvelijoita meidän Jumalamme temppeliä varten.

11 av Bebais barn Sakarja, Bebais son, och med honom tjuguåtta män;

12 av Asgads barn Johanan, Hackatans son, och med honom ett hundra tio män;
13 av Adonikams barn de sistkomna, vilka hette Elifelet, Jegiel och Semaja, och med dem sextio män;

14 av Bigvais barn Utai och Sabbud och med dem sjuttio män.

15 Och jag församlade dessa till den ström som flyter till Ahava, och vi voro lägrade där i tre dagar. Men när jag närmare gav akt på folket och prästerna, fann jag där ingen av Levi barn.

16 Då sände jag åstad huvudmännen Elieser, Ariel, Semaja, Elnatan, Jarib, Elnatan, Natan, Sakarja och Mesullam och lärarna Jojarib och Elnatan;

17 jag bjöd dem gå till Iddo, huvudmannen i Kasifja, och jag lade dem i munnen de ord som de skulle tala till Iddo och hans broder och till tempelträlarna i Kasifja, på det att man skulle sända till oss tjänare för vår Guds hus.

hundred and sixty males;
11 And, of the sons of Bebai, Zechariah, son of Bebai, and, with him, twenty-eight males;

12 And, of the sons of Azgad, Johanan, son of Hakkatan,—and, with him, a hundred and ten males;
13 And, of the later sons of Adonikam, these being their names, Eliphelet, Jeuel, and Shemaiah,—and, with them, sixty males;
14 And, of the sons of Bigvai, Uthai and Zabbud,—and, with him, seventy males.

15 And I gathered them together, unto the river that cometh into Ahava, and we encamped there three days,—and I informed myself among the people and the priests, and, of the sons of Levi, found I none there.

16 So I sent for Eliezer, for Ariel, for Shemaiah, and for Elnathan, and for Jarib, and for Elnathan, and for Nathan, and for Zechariah, and for Meshullam, chief men,—also for Joiarib and for Elnathan, teachers.

17 And I sent them forth unto Iddo the chief, at the place Casiphia,—and I put into their mouth words, to speak unto Iddo and his brethren the Nethinim, at the place Casiphia, to bring unto us attendants for the house of our God.

18 Ja koska meidän Jumalamme hyvä käsi oli meidän päällämme, toivat he meille ymmärtäväisen miehen, joka oli Mahlin, Leevin pojan ja Israelin pojan pojan, jälkeläisiä, ja Seerebjan poikineen ja veljineen, kahdeksantoista miestä,
19 ja Hasabjan ja hänen kanssaan Jesajan, joka oli Merarin jälkeläisiä, veljineen ja poikineen, kaksikymmentä,
20 niin myös temppelipalvelijoista, jotka Daavid ja päämiehet olivat antaneet leeviläisille palvelemaan heitä, kaksisataa kaksikymmentä temppelipalvelijaa, kaikki nimeltä mainittuja.
21 Minä kuulutin siellä Ahava-joella paaston, että me nöyrtyisimme Jumalamme edessä ja anoisimme häneltä suotuisaa matkaa itsellemme, vaimoillemme ja lapsillemme ja kaikelle omaisuudellemme.

22 Sillä minua hävetti pyytää kuninkaalta sotaväkeä ja ratsumiehiä auttamaan meitä vihollisia vastaan matkalla, koska me olimme sanoneet kuninkaalle näin: Meidän Jumalamme käsi on kaikkien päällä, jotka etsivät häntä, heidän parhaakseen; mutta hänen voimansa ja vihansa on kaikkia vastaan, jotka hylkäävät hänet.
23 Niin me paastosimme ja anoimme tätä Jumalaltamme, ja hän kuuli meidän rukouksemme.

18 Och eftersom vår Guds goda hand var över oss, sände de till oss en förståndig man av Mahelis, Levis sons, Israels sons, barn, ävensom Serebja med hans söner och bröder, aderton män,

19 vidare Hasabja och med honom Jesaja, av Meraris barn, med dennes bröder och deras söner, tjugu män,
20 så ock två hundra tjugu tempelträlar, alla namngivna, av de tempelträlar som David och hans förnämsta män hade givit till leviternas tjänst.

21 Och jag lät där, vid Ahavaströmmen, lysa ut en fasta, för att vi skulle ödmjuka oss inför vår Gud, till att av honom utbedja oss en lyckosam resa för oss och våra kvinnor och barn och all vår egendom.
22 Ty jag blygdes för att av konungen begära krigsfolk och ryttare till att hjälpa oss mot fiender på vägen, eftersom vi hade sagt till konungen: »Vår Guds hand är över alla dem som söka honom, och så går det dem väl, men hans makt och hans vrede äro emot alla dem som övergiva honom.»

23 Därför fastade vi och sökte hjälp av vår Gud, och han bönhörde oss.

18 So they brought unto us, according to the good hand of our God upon us, a man of discretion, of the sons of Mahli, son of Levi, son of Israel,—and Sherebiah, and his sons and his brethren, eighteen;

19 and Hashabiah, and, with him, Jeshaiah, of the sons of Merari,—his brethren and their sons, twenty;
20 and, of the Nethinim whom David and the rulers had given for the service of the Levites, Nethinim, two hundred and twenty,—all of them, expressed by name.

21 Then proclaimed I there a fast, by the river Ahava, that we might humble ourselves before our God,—to seek of him a smooth way, for us and for our little ones, and for all our substance.
22 For I was ashamed to ask of the king, a band of soldiers and horsemen, to help us against the enemy in the way, because we had spoken unto the king, saying, The hand of our God, is upon all who seek him, for good, But, his power and his anger, are against all who forsake him.

23 So we fasted and sought of our God, concerning this,—and he suffered himself to be entreated by us.

24 Ja minä valitsin pappien päämiehistä kaksitoista, nimittäin Seerebjan ja Hasabjan ja heidän kanssaan kymmenen heidän veljistään,

24 Och jag avskilde tolv av de översta bland prästerna, så ock Serebja och Hasabja och med dem tio av deras bröder.

24 Then I separated, from among the rulers of the priests, twelve,—even Sherebiah, Hashabiah, and, with them, from among their brethren, ten;

25 ja punnitsin heille hopean ja kullan ja kalut, sen antimen, jonka kuningas ja hänen neuvonantajansa ja ruhtinaansa ja kaikki siellä olevat israelilaiset olivat antaneet meidän Jumalamme temppeliä varten.

25 Och jag vägde upp åt dem silvret och guldet och kärlen, den gärd till vår Guds hus, som hade blivit given av konungen och hans rådgivare och hövdingar och av alla de israeliter som voro där.

25 and weighed unto them, the silver and the gold, and the utensils,—the heave-offering for the house of our God, which the king and his counselors and his rulers and all Israel who were present, had offered:

26 Minä punnitsin heille käteen hopeata kuusisataa viisikymmentä talenttia sekä hopeakaluja sata talenttia ja kultaa sata talenttia,

26 Jag vägde upp åt dem sex hundra femtio talenter silver jämte silverkärl till ett värde av ett hundra talenter, så ock ett hundra talenter guld,

26 I even weighed unto their hand, of silver, six hundred and fifty talents, and, of utensils of silver, a hundred talents,—of gold, a hundred talents;

27 kaksikymmentä kultapikaria, arvoltaan tuhat dareikkia, sekä kaksi hienoa, kullankiiltävää vaskiastiaa, kallisarvoista kuin kulta.

27 därtill tjugu bägare av guld, till ett värde av tusen dariker, samt två kärl av fin, glänsande koppar, dyrbara såsom guld.

27 and, bowls of gold, twenty, of a thousand drams,—and, utensils of fine bright bronze, two, precious as gold.

28 Ja minä sanoin heille: Te olette pyhitetyt Herralle, ja kalut ovat pyhitetyt; ja hopea ja kulta on vapaaehtoinen lahja Herralle, teidän isienne Jumalalle.

28 Och jag sade till dem: »I ären helgade åt HERREN, och kärlen äro helgade, och silvret och guldet är en frivillig gåva åt HERREN, edra fäders Gud.

28 Then said I unto them, Ye, are hallowed unto Yahweh, and, the utensils, are hallowed,—and, the silver and the gold, are a freewill offering, unto Yahweh, God of your fathers:

29 Vartioikaa siis niitä ja säilyttäkää ne, kunnes punnitsette ne pappien päämiesten ja leeviläisten ja Israelin perhekunta-päämiesten edessä Jerusalemissa, Herran temppelin kammioissa.

29 Så vaken däröver och bevaren det, till dess I fån väga upp det i Jerusalem inför de översta bland prästerna och leviterna och de översta inom Israels familjer, i kamrarna i HERRENS hus.»

29 Watch and guard, until ye weigh [them] before the rulers of the priests and the Levites and the ancestral rulers of Israel, in Jerusalem,—in the chambers of the house of Yahweh.

30 Niin papit ja leeviläiset ottivat vastaan punnitun hopean ja kullan ja kalut viedäkseen ne Jerusalemiin, meidän Jumalamme

30 Då togo prästerna och leviterna emot det uppvägda, silvret och guldet och kärlen, för att de skulle föra det till Jerusalem, till

30 So the priests and the Levites accepted the weight of the silver and the gold, and the utensils,—to bring to Jerusalem, unto the

temppeliin.
31 Sitten me lähdimme liikkeelle Ahava-joelta ensimmäisen kuun kahdentenatoista päivänä mennäksemme Jerusalemiin. Ja meidän Jumalamme käsi oli meidän päällämme, ja hän pelasti meidät vihollisten käsistä ja väijytyksistä tiellä.
32 Ja me tulimme Jerusalemiin ja olimme siellä alallamme kolme päivää.
33 Mutta neljäntenä päivänä punnittiin hopea ja kulta ja kalut meidän Jumalamme temppelissä pappi Meremotille, Uurian pojalle, käteen; ja hänen kanssaan oli Eleasar, Piinehaan poika, ja heidän kanssansa leeviläiset Joosabad, Jeesuan poika, ja Nooadja, Binnuin poika.
34 Kaikki punnittiin lukumäärän ja painon mukaan, ja koko paino kirjoitettiin silloin muistiin.
35 Ja vankeudesta tulleet pakkosiirtolaiset uhrasivat polttouhreiksi Israelin Jumalalle kaksitoista härkää koko Israelin puolesta, yhdeksänkymmentä kuusi oinasta, seitsemänkymmentä seitsemän karitsaa ja kaksitoista syntiuhrikaurista, kaikki polttouhriksi Herralle.

36 Ja he jättivät kuninkaan määräykset kuninkaan satraapeille ja käskynhaltijoille, jotka olivat tällä puolella Eufrat-virran, ja nämä avustivat kansaa ja Jumalan temppeliä.

vår Guds hus.
31 Och vi bröto upp från Ahavaströmmen på tolfte dagen i första månaden för att draga till Jerusalem; och vår Guds hand var över oss och räddade oss undan fiender och försåt på vägen.

32 Och vi kommo till Jerusalem och blevo stilla där i tre dagar.
33 Men på fjärde dagen uppvägdes silvret och guldet och kärlen i vår Guds hus, och överlämnades åt prästen Meremot, Urias son, och jämte honom åt Eleasar, Pinehas' son, och jämte dessa åt leviterna Josabad, Jesuas son, och Noadja, Binnuis som --

34 alltsammans efter antal och vikt, och hela vikten blev då upptecknad.

35 De landsflyktiga som hade återkommit ifrån fångenskapen offrade nu till brännoffer åt Israels Gud tolv tjurar för hela Israel, nittiosex vädurar, sjuttiosju lamm och tolv syndoffersbockar, alltsammans till brännoffer åt HERREN.

36 Och de överlämnade konungens påbud åt konungens satraper och åt ståthållarna i landet på andra sidan floden, och dessa gåvo understöd åt folket och åt Guds hus.

house of our God.
31 Then brake we up from the river of Ahava, on the twelfth of the first month, to journey unto Jerusalem,--and, the hand of our God, was upon us, and he delivered us from the grasp of the enemy and of the lier in wait, by the way.
32 So we came to Jerusalem,—and we rested there, three days.
33 And, on the fourth day, was weighed—the silver and the gold and the utensils, in the house of our God, unto the hand of Meremoth son of Uriah, the priest, and, with him, was Eleazar son of Phinehas,—and, with them, were Jozabad son of Jeshua and Noadiah son of Binnui, Levites:
34 by the number and by the weight of the whole,—and all the weight, was written down, at that time.
35 They who came in out of the captivity, Sons of the Exile, offered as ascending-sacrifices unto the God of Israel—bullocks twelve for all Israel, rams ninety-six, young sheep seventy-seven, he-goats for bearing sin, twelve,—the whole, as an ascending-sacrifice unto Yahweh.
36 Then delivered they the decrees of the king, unto the satraps of the king, and the pashas Beyond the River,—and they upheld the people and the house of God.

9 luku

1 Kun tämä oli suoritettu loppuun, astuivat päämiehet minun tyköni ja sanoivat: Ei kansa, ei Israel eivätkä papit ja leeviläiset ole eristäytyneet maan kansoista ja niiden kauhistavista teoista - ei kanaanilaisista, heettiläisistä, perissiläisistä, jebusilaisista, ammonilaisista, mooabilaisista, egyptiläisistä eikä amorilaisista.

1 Sedan allt detta hade skett, trädde några av furstarna fram till mig och sade: »Varken folket i Israel eller prästerna och leviterna hava hållit sig avskilda från de främmande folken, såsom tillbörligt hade varit för de styggelsers skull som hava bedrivits av dem, av kananéerna, hetiterna, perisséerna, jebuséerna, ammoniterna, moabiterna, egyptierna och amoréerna.

1 Now, when these things were ended, the rulers drew near unto me, saying, The people of Israel and the priests and the Levites have not kept themselves separate from the peoples of the lands,—in view of their abominations–even of the Canaanites, the Hittites, the Perizzites, the Jebusites, the Ammonites, the Moabites, the Egyptians, and the Amorites;

2 Sillä näiden tyttäriä he ovat ottaneet itsellensä ja pojillensa vaimoiksi, ja niin on pyhä siemen sekaantunut maan kansoihin. Ja päämiesten ja esimiesten käsi on ollut ensimmäisenä tässä uskottomassa menossa.

2 Ty av deras döttrar hava de tagit hustrur åt sig och åt sina söner, och så har det heliga släktet blandat sig med de främmande folken; och furstarna och föreståndarna hava varit de första att begå sådan otrohet.»

2 for they have taken of their daughters, for themselves and for their sons, so that the holy seed have intermingled themselves among the peoples of the lands,—and, the hand of the rulers and the deputies, hath, in this unfaithfulness, been, foremost.

3 Kun minä tämän kuulin, repäisin minä vaatteeni ja viittani, revin pääni hiuksia ja partaani ja istuin tyrmistyneenä.

3 När jag nu hörde detta, rev jag sönder min livrock och min kåpa och ryckte av mig huvudhår och skägg och blev sittande i djup sorg.

3 When I heard this thing, I rent my garment, and my robe,—and tore out of the hair of my head and my beard, and sat stunned.

4 Ja minun luokseni kokoontuivat kaikki, jotka pelkäsivät sitä, mitä Israelin Jumala oli puhunut pakkosiirtolaisten uskottomuudesta, ja minä jäin istumaan tyrmistyneenä ehtoouhriin asti.

4 Och alla de som fruktade för vad Israels Gud hade talat mot sådan otrohet som den de återkomna fångarna hade begått, de församlade sig till mig, under det att jag förblev sittande i min djupa sorg ända till tiden för aftonoffret.

4 Then, unto me, were gathered, all who trembled at the words of the God of Israel, concerning the unfaithfulness of them who had been exiled,—but, I, sat stunned, until the evening gift.

5 Mutta ehtoouhrin aikana minä nousin nöyryyttämästä

5 Men vid tiden för aftonoffret stod jag upp

5 And, at the evening gift, I arose from mine affliction,

itseäni ja polvistuin, repäisin vaatteeni ja viittani ja ojensin käteni Herran, Jumalani, puoleen,

från min bedrövelse och rev sönder min livrock och min kåpa; därefter föll jag ned på mina knän och uträckte mina händer till HERREN, min Gud,

which had been accompanied by the rending of my garment and my robe,—and I bowed upon my knees, and spread forth my hands unto Yahweh my God;

6 ja minä sanoin: Jumalani, minä olen häpeissäni enkä kehtaa kohottaa kasvojani sinun puoleesi, minun Jumalani; sillä meidän rikkomuksemme ovat nousseet päämme ylitse ja meidän syyllisyytemme on kohonnut taivaaseen asti.

6 och sade: »Min Gud, jag skämmes och blyges för att upplyfta mitt ansikte till dig, min Gud, ty våra missgärningar hava växt oss över huvudet, och vår skuld är stor allt upp till himmelen.

6 and said, O my God, I turn pale and am ashamed, to lift up, O my God, my face unto thee,—for, our iniquities, have multiplied above the head, and our guilt hath magnified itself unto the heavens.

7 Isiemme päivistä aina tähän päivään asti on meidän syyllisyytemme ollut suuri; ja rikkomustemme tähden on meidät, meidän kuninkaamme ja pappimme annettu maan kuningasten käsiin miekan, vankeuden, ryöstön ja häpeän alaisiksi, niinkuin tähän päivään saakka on tapahtunut.

7 Från våra fäders dagar ända till denna dag hava vi varit i stor skuld, och genom våra missgärningar hava vi, med våra konungar och präster, blivit givna i främmande konungars hand, och hava drabbats av svärd, fångenskap, plundring och skam, såsom det går oss ännu i dag.

7 Since the days of our fathers, we, have been in great guilt, until this day,—and, for our iniquities, have we been given up—we, our kings, our priests,—into the hand of the kings of the lands, by sword and by captivity and by spoiling and by a turning pale of face, as at this day.

8 Mutta nyt on meille hetkiseksi tullut armo Herralta, meidän Jumalaltamme, koska hän on sallinut pelastuneen joukon meistä jäädä jäljelle ja antanut meille jalansijan pyhässä paikassansa, että hän, meidän Jumalamme, valaisisi meidän silmämme ja soisi meidän hiukan hengähtää orjuudessamme.

8 Men nu har ett litet ögonblick nåd vederfarits oss från HERREN, vår Gud, så att han har låtit en räddad skara bliva kvar av oss, och givit oss fotfäste på sin heliga plats, för att han, vår Gud, så skulle låta ljus gå upp för våra ögon och giva oss något litet andrum i vår träldom.

8 And, now, for a very little moment, hath come favour from Yahweh our God, in leaving to us a remnant to escape, and in giving to us a nail in his holy place,—that our God may enlighten our eyes, and give us a little reviving in our bondage.

9 Sillä orjia me olemme; mutta orjuudessamme ei meidän Jumalamme ole meitä hyljännyt, vaan on suonut meidän saavuttaa Persian kuningasten suosion ja hengähtää,

9 Ty trälar äro vi, men i vår träldom har vår Gud icke övergivit oss, utan han har låtit oss finna nåd inför Persiens konungar, så att de hava givit oss andrum till att upprätta vår Guds

9 For, bondmen, we are, but, in our bondage, hath our God not forsaken us,—but extended unto us lovingkindness before the kings of Persia, to give us a reviving, to set up on high

pystyttääksemme Jumalamme temppelin ja kohottaaksemme sen raunioistaan, ja on antanut meille suojatun paikan Juudassa ja Jerusalemissa.

hus och bygga upp dess ruiner och bereda oss en hägnad plats i Juda och Jerusalem.

the house of our God, to raise up the desolations thereof, and to give us a wall in Judah and in Jerusalem.

10 Ja nyt, Jumalamme, mitä me sanomme kaiken tämän jälkeen? Mehän olemme hyljänneet sinun käskysi,

10 Och vad skola vi nu säga, o vår Gud, efter allt detta? Vi hava ju övergivit dina bud,

10 But, now, what can we say, O our God, after this? for we have forsaken thy commandments,

11 jotka sinä olet antanut palvelijaisi, profeettain, kautta, sanoen: 'Maa, jota te menette ottamaan omaksenne, se maa on saastainen maan kansojen saastaisuuden tähden ja niitten kauhistavien tekojen tähden, joilla he saastaisuudessansa ovat täyttäneet sen äärestä ääreen.

11 dem som du gav genom dina tjänare profeterna, i det du sade: 'Det land dit I nu kommen, för att taga det i besittning, är ett besmittat land, genom de främmande folkens besmittelse, och genom de styggelser med vilka de i sin orenhet hava uppfyllt det från den ena ändan till den andra.

11 which thou didst command by the hand of thy servants the prophets, saying, As for the land which, ye, are entering to possess, an impure land, it is, with the impurity of the peoples of the lands,—with their abominations, which have filled it from one end to the other, with their uncleanness.

12 Älkää siis antako tyttäriänne heidän pojillensa älkääkä ottako heidän tyttäriänsä pojillenne vaimoiksi. Älkää myös koskaan harrastako heidän menestystään ja onneansa, että te vahvistuisitte ja saisitte syödä parasta, mitä maassa on, ja jättäisitte sen perinnöksi lapsillenne ikuisiksi ajoiksi.'

12 Så given nu icke edra döttrar åt deras söner, och tagen icke deras döttrar till hustrur åt edra söner. Ja, I skolen aldrig fråga efter deras välfärd och lycka -- detta på det att I mån bliva starka, så att I fån äta av landets goda och lämna det till besittning åt edra barn för evärdlig tid.'

12 Now, therefore, your daughters, do not ye give to their sons, and, their daughters, do not ye take for your sons, neither shall ye seek their prosperity nor their pleasure unto times age–abiding,—to the end ye may become strong, and may eat the good of the land, and may suffer your children to possess it, unto times age–abiding.

13 Kaiken sen jälkeen, mikä on meitä kohdannut pahojen tekojemme ja suuren syyllisyytemme tähden - ja kuitenkin sinä, Jumalamme, olet jättänyt huomioon ottamatta meidän rikkomuksiamme ja olet sallinut meistä tämmöisen joukon pelastua -

13 Skulle vi väl nu, efter allt vad som har kommit över oss genom våra onda gärningar och genom den stora skuld vi hava ådragit oss, och sedan du, vår Gud, har skonat oss mer än våra missgärningar förtjänade, och låtit en skara av oss, sådan som denna, bliva räddad --

13 And, after all that hath come upon us, for our wicked doings, and for our great guilt—For, thou, O our God, hast spared us, punishing us less than our iniquities deserved, and hast given us a deliverance such as this,

14 kävisimmekö me nyt jälleen rikkomaan sinun käskyjäsi ja lankoutumaan kansojen kanssa, joiden teot ovat kauhistavaiset? Etkö sinä silloin vihastuisi meihin siihen asti, että tekisit meistä lopun, niin ettei ketään jäisi jäljelle eikä kukaan pelastuisi?

14 skulle vi väl nu på nytt bryta mot dina bud och befrynda oss med folk som bedriva sådana styggelser? Skulle du då icke vredgas på oss, ända därhän att du förgjorde oss, så att intet mer vore kvar och ingen räddning funnes?

14 should we again break thy commandments and join ourselves by affinity of marriage with the peoples of these abominations,—wouldst thou not be angry with us, unto a full end, that there should be neither remainder nor deliverance?

15 Herra, Israelin Jumala, sinä olet vanhurskas, sillä meistä on jäljellä pelastuneita vain sen verran, kuin tänä päivänä on. Katso, me olemme sinun edessäsi syyllisyydessämme; emmekä me tämän tähden voi sinun edessäsi kestää.

15 HERRE, Israels Gud, du är rättfärdig, ty av oss har allenast blivit kvar en räddad skara, såsom i dag nogsamt synes. Och se, nu ligga vi här i vår skuld inför dig, ty vid sådant kan ingen bestå inför dig.»

15 O Yahweh, God of Israel, righteous thou art, for we have had left us a deliverance as at this day,—here we are, before thee, in our guilty deeds, for there is no standing before thee, because of this thing!

10 luku

1 Kun Esra näin rukoili ja tunnusti, itkien ja maahan langeten, Jumalan temppelin edustalla, kokoontui hänen luoksensa sangen suuri joukko Israelin miehiä, naisia ja lapsia; sillä kansakin itki katkerasti.

1 Då nu Esra så bad och bekände, där han låg gråtande framför Guds hus, församlade sig till honom av Israel en mycket stor skara, män, kvinnor och barn; ty också folket grät bitterligen.

1 Now, when Ezra had prayed and when he had made confession, weeping and casting himself down, before the house of God, there gathered unto him out of Israel, an exceeding large convocation—men and women and children, for the people wept with a very bitter weeping.

2 Ja Sekanja, Jehielin poika, Eelamin jälkeläisiä, puhkesi puhumaan ja sanoi Esralle: Me olemme olleet uskottomat Jumalaamme kohtaan, kun olemme ottaneet muukalaisia vaimoja maan kansoista. Mutta kuitenkin on Israelilla vielä toivoa.

2 Och Sekanja, Jehiels son, av Ulams barn, tog till orda och sade till Esra: »Ja, vi hava varit otrogna mot vår Gud, i det att vi hava tagit till oss främmande kvinnor från de andra folken här i landet. Dock finnes ännu hopp för Israel.

2 Then responded Shecaniah son of Jehiel of the sons of Elam, and said unto Ezra, We, have been faithful with our God, and have married foreign women from among the peoples of the land,—yet, now, there is hope for Israel concerning this thing.

3 Niin tehkäämme nyt Jumalamme kanssa liitto, että me Herran neuvon

3 Så låt oss nu sluta ett förbund med vår Gud, att vi, i kraft av Herrens rådslut

3 Now, therefore, let us solemnize a covenant unto our God—to put away all

mukaan ja niiden neuvon mukaan, jotka pelkäävät meidän Jumalamme käskyä, toimitamme pois kaikki ne vaimot ja heistä syntyneet lapset; tehtäköön lain mukaan.

och de mäns som frukta för vår Guds bud, vilja avlägsna ifrån oss alla sådana kvinnor jämte deras barn; så bör ju ske efter lagen.

the women and such as have been born of them, in the counsel of my lord, and them who tremble at the commandment of our God,––and, according to the law, let it be done.

4 Nouse, sillä tämä on sinun asiasi, ja me olemme sinun kanssasi. Ole luja ja ryhdy toimeen.

4 Stå upp, ty dig åligger denna sak, och vi vilja vara med dig. Var frimodig och grip verket an.»

4 Arise, for, upon thee, resteth the thing, but, we, are with thee,—be strong, and act.

5 Niin Esra nousi ja vannotti pappien päämiehet, leeviläiset ja kaiken Israelin tekemään näin. Ja he vannoivat.

5 Då stod Esra upp och tog en ed av de översta bland prästerna, leviterna och hela Israel, att de skulle göra såsom det var sagt; och de gingo eden.

5 Then arose Ezra and made the rulers of the priests, the Levites, and all Israel, swear to do according to this word—and they sware.

6 Niin Esra nousi Jumalan temppelin edustalta ja meni Joohananin, Eljasibin pojan, kammioon. Sinne tultuaan hän ei syönyt leipää eikä juonut vettä, sillä niin hän suri pakkosiirtolaisten uskottomuutta.

6 Och Esra stod upp från platsen framför Guds hus och gick in i Johanans, Eljasibs sons, tempelkammare. Och när han hade kommit dit, kunde han varken äta eller dricka; så sörjde han över den otrohet som de återkomna fångarna hade begått.

6 Then arose Ezra from before the house of God, and went into the chamber of Jehohanan son of Eliashib,—and, when he came thither, bread, did he not eat, and, water, did he not drink, for he was mourning over the unfaithfulness of them of the Exile.

7 Ja kaikille pakkosiirtolaisille kuulutettiin Juudassa ja Jerusalemissa, että heidän tuli kokoontua Jerusalemiin;

7 Och man lät utropa i Juda och Jerusalem, bland alla dem som hade återkommit ifrån fångenskapen, att de skulle församla sig i Jerusalem;

7 Then made they a proclamation throughout Judah and Jerusalem, unto all the Sons of the Exile, to gather themselves together unto Jerusalem;

8 ja joka ei tullut kolmen päivän kuluessa, päämiesten ja vanhinten päätöksen mukaan, sen koko omaisuus oli vihittävä tuhon omaksi ja hän itse tuleva erotetuksi pakkosiirtolaisten seurakunnasta.

8 och vilken som icke komme till den tredje dagen därefter, i enlighet med furstarnas och de äldstes beslut, hans hela egendom skulle givas till spillo, och han själv skulle avskiljas från de återkomna fångarnas församling.

8 and, whosoever should not come within three days, according to the counsel of the rulers and the elders, all his goods should be devoted,—and, himself, be separated from the convocation of them of the Exile.

9 Niin kaikki Juudan ja Benjaminin miehet kokoontuivat Jerusalemiin

9 Så församlade sig då alla Judas och Benjamins män i Jerusalem till den tredje

9 Then were gathered together all the men of Judah and Benjamin unto

kolmanneksi päiväksi, joka oli yhdeksännen kuun kahdeskymmenes päivä. Ja kaikki kansa asettui Jumalan temppelin aukealle, vavisten sekä asian tähden että rankkasateen vuoksi.

dagen, det är på tjugonde dagen i nionde månaden; och allt folket stannade på den öppna platsen vid Guds hus, skälvande både på grund av den sak som förelåg och på grund av det starka regnet.

Jerusalem, within three days, the same, was the ninth month, on the twentieth of the month,—and all the people remained in the broadway of the house of God, trembling concerning the thing, and because of the heavy rains.

10 Ja pappi Esra nousi ja sanoi heille: Te olette olleet uskottomat, kun olette ottaneet muukalaisia vaimoja, ja niin te olette lisänneet Israelin syyllisyyttä.

10 Och prästen Esra stod upp och sade till dem: »I haven varit otrogna, i det att I haven tagit till eder främmande kvinnor och därigenom ökat Israels skuld.

10 Then arose Ezra the priest, and said unto them, Ye, have acted unfaithfully, and have married foreign women,—to add unto the guilt of Israel.

11 Mutta antakaa nyt Herralle, isienne Jumalalle, kunnia ja tehkää hänen tahtonsa: eristäytykää maan kansoista ja muukalaisista vaimoista.

11 Men bekännen det nu, HERREN, edra fäders Gud, till pris, och gören hans vilja: skiljen eder från de andra folken här i landet och från de främmande kvinnorna.»

11 Now, therefore, make confession unto Yahweh God of your fathers, and do his pleasure,—and separate yourselves from the peoples of the land, and from the foreign women.

12 Niin koko seurakunta vastasi ja sanoi suurella äänellä: Niinkuin sinä olet puhunut, niin on meidän tehtävä.

12 Då svarade hela församlingen och sade med hög röst: »Såsom du har sagt, så tillkommer det oss att göra.

12 Then responded all the convocation and said, with a loud voice,—Thus, according to thy word concerning us, must it be done.

13 Mutta kansaa on paljon, ja on sadeaika, niin ettei voida seisoa ulkona. Eikä tämä ole yhden tai kahden päivän toimitus, sillä me olemme paljon siinä asiassa rikkoneet.

13 Men folket är talrikt, och regntiden är nu inne, och man kan icke stå härute; detta ärende kan ej heller avslutas på en dag eller två, ty vi hava mycket förbrutit oss härutinnan.

13 Nevertheless, the people, are many, and, the season, is that of the heavy rains, and we are not able to stand outside,—and, the business, is not one for a single day, nor yet for two, for we have abundantly transgressed, in this thing.

14 Käyköötmeidän päämiehemme esiin koko seurakunnan puolesta, ja kaikki, jotka kaupungeissamme ovat ottaneet muukalaisia vaimoja, tulkoot tänne määrättyinä aikoina ja heidän kanssansa

14 Må därför våra furstar stå redo för hela församlingen, och må alla i våra städer, som hava tagit till sig främmande kvinnor, infinna sig på bestämda tider, och med dem de äldste i var stad och

14 Let, we beseech thee, our rulers take up their station for all the convocation, and, all who, throughout our cities, have married foreign women, let them come in at times appointed, and, with them,

kunkin kaupungin vanhimmat ja tuomarit, kunnes meistä on käännetty pois Jumalan viha, joka on syttynyt tämän asian tähden.

15 Ainoastaan Joonatan, Asaelin poika, ja Jahseja, Tikvan poika, nousivat tätä vastustamaan, ja Mesullam ja leeviläinen Sabbetai kannattivat heitä.

16 Mutta pakkosiirtolaiset tekivät näin, ja valittiin pappi Esra sekä miehiä, perhekunta-päämiehiä, perhekuntien mukaan, kaikki nimeltään mainittuja. Kymmenennen kuun ensimmäisenä päivänä he istuivat tutkimaan asiaa,

17 ja ensimmäisen kuun ensimmäiseen päivään he olivat selvillä kaikista miehistä, jotka olivat ottaneet muukalaisia vaimoja.

18 Pappien poikia, jotka olivat ottaneet muukalaisia vaimoja, havaittiin olevan: Jeesuan, Joosadakin pojan, jälkeläisiä ja hänen veljiään: Maaseja, Elieser, Jaarib ja Gedalja,

19 jotka kättä lyöden lupasivat toimittaa pois vaimonsa ja syyllisinä uhrata oinaan syyllisyytensä sovittamiseksi;

20 Immerin jälkeläisiä Hanani ja Sebadja;

21 Haarimin jälkeläisiä

domarna där, till dess att vi hava avvänt ifrån oss vår Guds vredes glöd i denna sak.»

15 Allenast Jonatan, Asaels son, och Jaseja, Tikvas son, trädde upp häremot, och Mesullam jämte leviten Sabbetai understödde dem.

16 Men de som hade återkommit ifrån fångenskapen gjorde såsom det var sagt. Och man utsåg prästen Esra och några av huvudmännen för familjerna, efter de särskilda familjerna, alla namngivna; och på första dagen i tionde månaden satte de sig att rannsaka härom.

17 Och till första dagen i första månaden hade de avslutat rannsakningen om allt som angick de män vilka hade tagit till sig främmande kvinnor.

18 Bland prästernas söner befunnos följande hava tagit till sig främmande kvinnor: Av Jesuas, Josadaks sons, barn och hans bröder: Maaseja, Elieser, Jarib och Gedalja,

19 vilka nu gåvo sin hand därpå att de skulle avlägsna ifrån sig sina kvinnor; och de skulle frambära en vädur såsom skuldoffer för den skuld de hade ådragit sig;

20 av Immers barn: Hanani och Sebadja;

21 av Harims barn: Maaseja,

the elders of every city, and the judges thereof, until the glow of the anger of our God be turned from us, concerning this matter.

15 Only Jonathan son of Asahel and Jahzeiah son of Tikvah, made a stand against this,—and, Meshullam and Shabbethai the Levite, helped them.

16 But the Sons of the Exile, did thus, and Ezra the priest separated to himself certain men—ancestral heads by their ancestral houses, and all of them by name,—and they took their seats on the first day of the tenth month to search into the matter;

17 and they made an end with all the men who had married foreign women,—by the first day of the first month.

18 Now there were found, of the sons of the priests, who had married foreign women,—of the sons of Jeshua son of Jozadak, and his brethren, Maaseiah, and Eliezer, and Jarib, and Gedaliah;

19 and they gave their hand, that they would put away their wives,—and, being guilty, [they offered] a ram of the flock for their guilt.

20 And, of the sons of Immer, Hanani, and Zebadiah.

21 And, of the sons of

Maaseja, Elia, Semaja, Jehiel ja Ussia;

22 Pashurin jälkeläisiä Eljoenai, Maaseja, Ismael, Netanel, Joosabad ja Elasa.

23 Leeviläisiä: Joosabad, Siimei, Kelaja, se on Kelita, Petahja, Juuda ja Elieser.

24 Veisaajia: Eljasib. Ovenvartijoita: Sallum, Telem ja Uuri.

25 Israelilaisia: Paroksen jälkeläisiä Ramja, Jissia, Malkia, Miijamin, Elasar, Malkia ja Benaja;

26 Eelamin jälkeläisiä Mattanja, Sakarja, Jehiel, Abdi, Jeremot ja Elia;

27 Sattun jälkeläisiä Eljoenai, Eljasib, Mattanja, Jeremot, Saabad ja Asisa;

28 Beebain jälkeläisiä Joohanan, Hananja, Sabbai ja Atlai;

29 Baanin jälkeläisiä Mesullam, Malluk, Adaja, Jaasub, Seal ja Jeramot;

30 Pahat-Mooabin jälkeläisiä Adna, Kelal, Benaja, Maaseja, Mattanja, Besalel, Binnui ja Manasse;

31 Haarimin jälkeläisiä Elieser, Jissia, Malkia, Semaja, Simeon,

32 Benjamin, Malluk ja

Elia, Semaja, Jehiel och Ussia;

22 av Pashurs barn: Eljoenai, Maaseja, Ismael, Netanel, Josabad och Eleasa.

23 Av leviterna: Josabad, Simei och Kelaja, som ock hette Kelita, Petaja, Juda och Elieser;

24 av sångarna: Eljasib; av dörrvaktarna: Sallum, Telem och Uri.

25 Av det övriga Israel: av Pareos' barn: Ramja, Issia, Malkia Mijamin, Eleasar, Malkia och Benaja;

26 av Elams barn: Mattanja, Sakarja, Jehiel, Abdi, Jeremot och Elia;

27 av Sattus barn: Eljoenai, Eljasib, Mattanja, Jeremot, Sabad och Asisa;

28 av Bebais barn: Johanan, Hananja, Sabbai, Atlai;

29 av Banis barn: Mesullam, Malluk, Adaja, Jasub, Seal och Jeremot;

30 av Pahat-Moabs barn: Adna och Kelal, Benaja, Maaseja, Mattanja, Besalel, Binnui och Manasse;

31 vidare Harims barn: Elieser, Issia, Malkia, Semaja, Simeon,

32 Benjamin, Malluk,

Harim, Maaseiah and Elijah and Shemaiah, and Jehiel, and Uzziah.

22 And, of the sons of Passhur, Elioenai, Maaseiah, Ishmael, Nethanel, Jozabad, and Elasar.

23 And, of the Levites, Jozabad and Shimei, and Kelaiah, the same, is Kelita, Pethahiah, Judah, and Eliezer.

24 And, of the singers, Eliashib. And, of the doorkeepers, Shallum and Telem and Uri.

25 And, of Israel, of the sons of Parosh, Ramiah and Izziah and Malchijah and Mijamin and Eleazar, and Malchijah, and Benaiah.

26 And, of the sons of Elam, Mattaniah, Zechariah, and Jehiel and Abdi, and Jeremoth, and Elijah.

27 And, of the sons of Zattu, Elioenai, Eliashib, Mattaniah and Jeremoth, and Zabad, and Aziza.

28 And, of the sons of Bebai, Jehohanan, Hananiah, Zabbai, Athlai.

29 And, of the sons of Bani, Meshullam, Malluch, and Adaiah, Jashub, and Sheal, Jeremoth.

30 And, of the sons of Pahath–moab, Adna and Chelal,—Benaiah, Maaseiah, Mattaniah, Bezalel, and Binnui, and Manasseh.

31 And, [of] the sons of Harim, Eliezer, Isshijah, Malchijah, Shemaiah, Shimeon;

32 Benjamin, Malluch,

Semarja;
33 Haasumin jälkeläisiä Mattenai, Mattatta, Saabad, Elifelet, Jeremai, Manasse ja Siimei;
34 Baanin jälkeläisiä Maadai, Amram, Uuel,
35 Benaja, Beedja, Keluhu,
36 Vanja, Meremot, Eljasib,
37 Mattanja, Mattenai, Jaasai,
38 Baani, Binnui, Siimei,
39 Selemja, Naatan, Adaja,
40 Maknadbai, Saasai, Saarai,
41 Asarel, Selemja, Semarja,
42 Sallum, Amarja ja Joosef;
43 Nebon jälkeläisiä Jegiel, Mattitja, Saabad, Sebina, Jaddai, Jooel ja Benaja.
44 Nämä kaikki olivat ottaneet muukalaisia vaimoja; ja osa näistä vaimoista oli synnyttänyt lapsia.

Semarja;
33 av Hasums barn: Mattenai, Mattatta, Sabad, Elifelet, Jeremai, Manasse, Simei;
34 av Banis barn: Maadai, Amram och Uel,
35 Benaja, Bedeja, Keluhi,
36 Vanja, Meremot, Eljasib,
37 Mattanja, Mattenai och Jaasu,
38 vidare Bani, Binnui, Simei,
39 vidare Selemja, Natan och Adaja,
40 Maknaddebai, Sasai, Sarai,
41 Asarel, Selemja, Semarja,
42 Sallum, Amarja, Josef;
43 av Nebos barn: Jegiel, Mattitja, Sabad, Sebina, Jaddu, Joel och Benaja.
44 Alla dessa hade tagit främmande kvinnor till hustrur; och bland dessa funnos kvinnor som hade fött barn.

Shemariah.
33 Of the sons of Hashum, Mattenai, Mattattah, Zabad, Eliphelet,—Jeremai, Manasseh, Shimei.
34 Of the sons of Bani, Maadai, Amram, and Uel;
35 Benaiah, Bedeiah, Cheluhu;
36 Vaniah, Meremoth, Eliashib;
37 Mettaniah, Mattenai, and Jaasu;
38 and Bani, and Binnui, Shimei;
39 and Shelemiah, and Nathan, and Adaiah;
40 Machnadebai, Shashai, Sharai;
41 Azarel, and Shelemiah, Shemariah;
42 Shallum, Amariah, Joseph.
43 Of the sons of Nebo, Jeiel, Mattithiah, Zabad, Zebina,—Iddo, and Joel, Benaiah.
44 All these, had taken foreign women,—and had begotten of them children.

NEHEMIAN KIRJA

1 luku

1 Nehemian, Hakaljan pojan, kertomus. Kislev-kuussa, kahdentenakymmenentenä vuotena, minun ollessani Suusanin linnassa,
2 tuli Hanani, eräs minun veljistäni, ja muita miehiä Juudasta. Ja minä kyselin

1 Nehemjas, Hakaljas sons, berättelse. I månaden Kisleu, i det tjugonde året, när jag var i Susans borg,
2 hände sig att Hanani, en av mina bröder, och några andra män kommo från

1 The story of Nehemiah, son of Hacaliah,—and it came to pass, in the month Chislev, in the twentieth year, when, I, was in Shusan the fortress,
2 that Hanani one of my brethren came, he and certain men out of Judah,—

heiltä juutalaisista, siitä pelastuneesta joukosta, joka vankeudesta palanneena oli jäljellä, ja Jerusalemista.

3 Ja he sanoivat minulle: Jotka vankeudesta palanneina ovat jäljellä siinä maakunnassa, ne ovat suuressa kurjuudessa ja häväistyksen alaisina; ja Jerusalemin muuri on revitty maahan, ja sen portit ovat tulella poltetut.

4 Tämän kuultuani minä istuin monta päivää itkien ja murehtien, ja minä paastosin ja rukoilin taivaan Jumalan edessä.

5 Minä sanoin: Oi Herra, taivaan Jumala, sinä suuri ja peljättävä Jumala, joka pidät liiton ja säilytät laupeuden niille, jotka sinua rakastavat ja noudattavat sinun käskyjäsi,

6 olkoon sinun korvasi tarkkaavainen ja silmäsi avoin kuullaksesi palvelijasi rukoukset, joita minä nyt päivät ja yöt rukoilen sinun edessäsi palvelijaisi, israelilaisten, puolesta, tunnustaen israelilaisten synnit, jotka me olemme tehneet sinua vastaan; sillä minäkin ja minun perhekuntani olemme syntiä tehneet!

7 Me olemme pahoin tehneet sinua vastaan; emme ole noudattaneet käskyjä, säädöksiä ja oikeuksia, jotka

Juda. Och jag frågade dem om judarna, den räddade skara som fanns kvar efter fångenskapen, och om Jerusalem.

3 De sade till mig: »De kvarblivna, de som efter fångenskapen finnas kvar i hövdingdömet, lida stor nöd och smälek, och Jerusalems mur är nedbruten, och dess portar äro uppbrända i eld.»

4 När jag hade hört detta, satt jag gråtande och sörjande i flera dagar och fastade och bad inför himmelens Gud.

5 Och jag sade: »Ack HERRE, himmelens Gud, du store och fruktansvärde Gud, du som håller förbund och bevarar nåd mot dem som älska dig och hålla dina bud,

6 låt ditt öra akta härpå, och låt dina ögon vara öppna, och hör din tjänares bön, den som jag nu beder inför dig både dag och natt, för Israels barn, dina tjänare, i det att jag bekänner Israels barns synder, dem som vi hava begått mot dig; ty också jag och min faders hus hava syndat.

7 Vi hava svårt förbrutit oss mot dig; vi hava icke hållit de bud och stadgar och rätter som du gav din

so I asked them concerning the Jews who had escaped, who were left of the captivity, and concerning Jerusalem.

3 And they said unto me, The remnant who are left of the captivity, there in the province, are in great misfortune and reproach, the wall of Jerusalem, is broken down, and, the gates thereof, are burned with fire.

4 And it came to pass, when I heard these words, that I sat down and wept, and I mourned certain days,—and continued fasting and praying, before the God of the heavens;

5 and said, I beseech thee, O Yahweh God of the heavens, the great and fearful GOD,—keeping the covenant and lovingkindness for them who love him and keep his commandments:

6 Let, I pray thee, thine ears be attentive and thine eyes open—to hearken unto the prayer of thy servant—which, I, am praying before thee now, day and night, for the sons of Israel, thy servants,—and making confession concerning the sins of the sons of Israel, which we have committed against thee, both I and the house of my father, have sinned.

7 We have dealt, very corruptly, against thee,—and have not kept the commandments, nor the

sinä annoit palvelijallesi Moosekselle.

8 Muista sana, jonka sinä annoit palvelijallesi Moosekselle, sanoen: 'Jos te tulette uskottomiksi, niin minä hajotan teidät kansojen sekaan;
9 mutta jos te palajatte minun tyköni, noudatatte minun käskyjäni ja seuraatte niitä, niin vaikka teidän karkoitettunne olisivat taivaan ääressä, minä heidät sieltäkin kokoan ja tuon heidät siihen paikkaan, jonka minä olen valinnut nimeni asuinsijaksi.'

10 Ovathan he sinun palvelijasi ja sinun kansasi, jotka sinä vapahdit suurella voimallasi ja väkevällä kädelläsi.
11 Oi Herra, tarkatkoon sinun korvasi palvelijasi rukousta ja niiden palvelijaisi rukousta, jotka tahtovat peljätä sinun nimeäsi! Anna tänä päivänä palvelijasi hankkeen menestyä ja suo hänen saada armo sen miehen edessä. Minä olin näet kuninkaan juomanlaskija.

2 luku

1 Niisan-kuussa, kuningas Artahsastan kahdentenakymmenentenä hallitusvuotena, kun viini oli hänen edessään, otin minä

tjänare Mose.

8 Men tänk på det ord som du gav din tjänare Mose, när du sade: 'Om I ären otrogna, så skall jag förströ eder bland folken;
9 men om I vänden om till mig och hållen mina bud och gören efter dem, då vill jag, om än edra fördrivna vore vid himmelens ända, likväl församla dem därifrån och låta dem komma till den plats som jag har utvalt till boning åt mitt namn.'

10 De äro ju dina tjänare och ditt folk, som du har förlossat genom din stora kraft och din starka hand.
11 Ack Herre, låt ditt öra akta på din tjänares bön, ja, på vad dina tjänare bedja, de som vilja frukta ditt namn; låt nu din tjänare vara lyckosam och låt honom finna barmhärtighet inför denne man.» Jag var då munskänk hos konungen.

1 I månaden Nisan, i Artasastas tjugonde regeringsår, vid ett tillfälle då vin stod framsatt för konungen, tog jag vinet och

statutes nor the regulations, which thou didst command Moses thy servant.
8 Remember, I pray thee, the word, which thou didst command Moses thy servant, saying,—If, ye, are unfaithful, I, will scatter you among the peoples:
9 When ye return unto me and keep my commandments and do them, though it should be that ye have been driven out unto the uttermost part of the heavens, from thence, will I gather them, and bring them into the place that I have chosen to make a habitation for my Name there.
10 They, therefore, are thy servants, and thy people,—whom thou hast redeemed by thy great power, and by thy firm hand.
11 I beseech thee O My Lord, let—I pray thee—thine ear be attentive unto the prayer of thy servant, and unto the prayer of thy servants who delight to revere thy Name, and oh prosper, I pray thee, thy servant today, and grant him compassion before this man. Now, I, was cup-bearer unto the king.

1 And it came to pass, in the month Nisan, in the twentieth year of Artaxerxes the king, that, wine, was before him,—so I took up

viinin ja annoin sen kuninkaalle. Kun minä en ollut ennen ollut hänen edessään murheellisena,

2 sanoi kuningas minulle: Minkätähden sinä olet niin murheellisen näköinen? Ethän ole sairas; sinulla on varmaan jokin sydämensuru. Silloin minä peljästyin kovin,

3 mutta minä sanoin kuninkaalle: Eläköön kuningas iankaikkisesti. Kuinka minä en olisi murheellisen näköinen, kun se kaupunki, jossa minun isieni haudat ovat, on autio ja sen portit tulella poltetut?

4 Kuningas sanoi minulle: Mitä sinä siis pyydät? Niin minä rukoilin taivaan Jumalaa

5 ja sanoin kuninkaalle: Jos kuningas hyväksi näkee ja jos olet mielistynyt palvelijaasi, niin lähetä minut Juudaan, siihen kaupunkiin, jossa minun isieni haudat ovat, rakentamaan sitä uudestaan.

6 Niin kuningas kysyi minulta, kuningattaren istuessa hänen vieressään: Kuinka kauan sinun matkasi kestäisi ja milloin voisit palata? Kun siis kuningas näki hyväksi lähettää minut, ilmoitin minä hänelle määrätyn ajan.

7 Ja minä sanoin kuninkaalle: Jos kuningas

gav det åt honom. Och jag hade icke förr visat mig sorgsen inför honom;

2 men nu sade konungen till mig: »Varför ser du så sorgsen ut? Du är ju icke sjuk; du måste hava någon hjärtesorg.» Då blev jag övermåttan häpen.

3 Och jag sade till konungen: »Må konungen leva evinnerligen! Skulle jag icke se sorgsen ut, då den stad där mina fäders gravar äro ligger öde och dess portar äro förtärda av eld?»

4 Konungen sade till mig: »Vad är det då du begär?» Då bad jag en bön till himmelens Gud

5 och sade till konungen: »Om det så täckes konungen, och om du finner behag i din tjänare, så beder jag att du ville låta mig fara till Juda, till den stad där mina fäders gravar äro, på det att jag åter må bygga upp den.»

6 Då frågade konungen mig, allt under det att drottningen satt vid hans sida: »Huru länge kan din resa räcka, och när kan du komma tillbaka?» Då det nu alltså täcktes konungen att låta mig fara, uppgav jag för honom en bestämd tid.

7 Och jag sade till konungen: »Om det så

the wine, and gave unto the king, and I had never been sad before him.

2 Then said the king unto me, Wherefore is thy countenance sad, seeing that, thou, art not sick? this is nothing else, but sadness of heart. Then feared I exceedingly,

3 and said unto the king—Let the, king, unto times age–abiding, live! Wherefore should my countenance, not be sad, when, the city—the place of the sepulchres of my fathers, lieth waste, and the gates thereof are consumed with fire?

4 Then the king said to me, Concerning what, is it, thou, wouldst make request? So I prayed unto the God of the heavens,

5 and then said unto the king, If, unto the king, it seemeth good, and if thy servant might find favour before thee, That thou wouldst send me unto Judah, unto the city of the sepulchres of my fathers, that I might build it.

6 And the king said unto me, the queen, also sitting beside him, For how long would be thy journey? and when wouldst thou return? So it seemed good before the king to send me, and I set him a time.

7 Then said I unto the king, If, unto the king, it seemeth

hyväksi näkee, niin annettakoon minun mukaani kirjeet Eufrat-virran tuonpuoleisen maan käskynhaltijoille, että he sallivat minun kulkea sen kautta perille Juudaan asti,

täckes konungen, så må brev givas mig till ståthållarna i landet på andra sidan floden, att de låta mig fara därigenom, till dess jag kommer till Juda,

good, may, letters, be given me, unto the pashas Beyond the River,—that they may convey me over, until I come into Judah;

8 samoin kirje Aasafille, kuninkaan puiston vartijalle, että hän antaa minulle hirsiä temppelilinnan porttien kattamista varten sekä kaupungin muuria ja sitä taloa varten, johon menen asumaan. Ja kuningas myönsi minulle sen, koska minun Jumalani hyvä käsi oli minun päälläni.

8 så ock ett brev till Asaf, uppsyningsmannen över den kungliga skogsparken, att han låter mig få virke för att därmed timra upp portarna till borgen som hör till templet, ävensom virke till stadsmuren, så ock till det hus där jag själv skall hava min bostad.» Och konungen beviljade mig detta, eftersom min Guds goda hand var över mig.

8 also a letter unto Asaph, keeper of the park that belongeth unto the king, that he may give me timber to build up the gates of the fortress which pertaineth to the house, and for the wall of the city, and for the house whereinto I shall enter. And the king gave me, according to the good hand of my God upon me.

9 Kun minä sitten tulin Eufrat-virran tämänpuoleisen maan käskynhaltijain luo, annoin minä heille kuninkaan kirjeet. Ja kuningas oli lähettänyt minun kanssani sotapäälliköitä ja ratsumiehiä.

9 När jag så kom till ståthållarna i landet på andra sidan floden, gav jag dem konungens brev. Och konungen hade sänt med mig härhövitsmän och ryttare.

9 Then came I unto the pashas Beyond the River, and gave them the letters of the king,—now the king, had sent with me, captains of the army, and horsemen.

10 Mutta kun hooronilainen Sanballat ja ammonilainen virkamies Tobia sen kuulivat, pahastuivat he kovin siitä, että oli tullut joku, joka harrasti israelilaisten parasta.

10 Men då horoniten Sanballat och Tobia, den ammonitiske tjänstemannen, hörde detta, förtröt det dem högeligen att någon hade kommit för att se Israels barn till godo.

10 And, when Sanballat the Horonite, and Tobiah the servant the Ammonite, heard of it, it vexed them, with a great vexation,—that there had come a man, to seek welfare, for the sons of Israel.

11 Ja tultuani Jerusalemiin ja oltuani siellä kolme päivää

11 När jag sedan hade kommit till Jerusalem och varit där i tre dagar,

11 So I entered Jerusalem,—and was there three days.

12 minä nousin yöllä, ja muutamat miehet minun kanssani, ilmoittamatta kenellekään, mitä Jumalani oli pannut minun sydämeeni ja määrännyt tehtäväksi Jerusalemille. Eikä minulla ollut mukanani muuta

12 stod jag upp om natten jämte några få män, utan att hava omtalat för någon människa vad min Gud ingav mig i hjärtat att göra för Jerusalem; och det djur som jag red på var det enda jag hade med mig.

12 Then rose I by night, I, and a few men with me, I having told no man, what, my God, had been putting in my heart, to do for Jerusalem,—and, beast, was there none with me, save the beast on which, I

juhtaakaan kuin se juhta, jolla minä ratsastin.
13 Ja minä lähdin yöllä Laaksoportista Lohikäärmelähteelle päin ja Lantaportille ja tarkastelin Jerusalemin maahanrevittyjä muureja ja sen tulella poltettuja portteja.

14 Ja minä kuljin eteenpäin Lähdeportille ja Kuninkaanlammikolle; mutta siellä ei ollut juhdalla, jonka selässä minä istuin, tilaa päästä eteenpäin.
15 Silloin minä menin yöllä laaksoa myöten ylöspäin ja tarkastin muuria. Sitten minä palasin taas Laaksoportin kautta ja tulin takaisin.
16 Mutta esimiehet eivät tietäneet, mihin minä olin mennyt ja mitä tein, sillä minä en ollut vielä ilmaissut mitään kenellekään, en juutalaisille, en papeille, ylimyksille, esimiehille enkä muille, joiden oli oltava mukana siinä työssä.
17 Mutta nyt minä sanoin heille: Te näette, missä kurjuudessa me olemme, kun Jerusalem on autio ja sen portit tulella poltetut. Tulkaa, rakentakaamme uudestaan Jerusalemin muuri, ettemme enää olisi häväistyksen alaiset.

18 Ja minä kerroin heille, kuinka minun Jumalani hyvä käsi oli ollut minun päälläni ja myös mitä kuningas oli minulle sanonut. Niin he

13 Och jag drog om natten ut genom Dalporten fram emot Drakkällan och Dyngporten och besåg Jerusalems murar, huru de voro nedbrutna, och huru dess portar voro förtärda av eld.

14 Och jag drog vidare till Källporten och till Konungsdammen, men där var det icke möjligt för djuret att komma fram med mig.
15 Då begav jag mig uppför dalen om natten och besåg muren och vände sedan åter in genom Dalporten och kom så tillbaka.
16 Och föreståndarna hade icke fått veta vart jag hade gått, och vad jag ville göra, ty jag hade ännu icke omtalat något för judarna, prästerna, ädlingarna, föreståndarna och de övriga, som skulle få med arbetet att göra.
17 Men nu sade jag till dem: »I sen själva i vilken nöd vi äro, huru Jerusalem ligger öde, och huru dess portar äro uppbrända i eld. Välan då, låt oss bygga upp Jerusalems mur, för att vi icke längre må vara till smälek.»

18 Och jag omtalade för dem huru min Guds hand hade varit mig nådig, så ock vad konungen hade lovat mig. Då sade de: »Vi

myself, was riding.

13 So I went forth through the valley–gate by night, even unto the front of the snake–fountain, and into the dung–gate,—and I viewed the walls of Jerusalem, how, they, were broken down, and, the gates thereof, consumed with fire.
14 Then passed I over unto the fountain–gate, and unto the pool of the king,—but there was no place for the beast that was under me to pass.
15 Then went I up in the torrent–bed, by night, and viewed the wall,—and turned back, and entered by the valley–gate, and so returned.
16 Now, the deputies, knew not whither I had gone, nor what I was doing,—not even to the Jews, nor to the priests, nor to the nobles, nor to the deputies, nor to the rest who were doing the work, had I as yet told it.

17 So I said unto them, Ye, can see the misfortune that, we, are in, how that, Jerusalem, lieth waste, and, the gates thereof, are burned with fire: Come, and let us build the wall of Jerusalem, that we may remain, no longer, a reproach.
18 Then told I them, of the hand of my God, that, it, had been good upon me, as also of the words of the king, which he had spoken

sanoivat: Nouskaamme ja rakentakaamme. Ja he saivat rohkeuden käydä käsiksi tähän hyvään työhön.
19 Mutta kun hooronilainen Sanballat ja ammonilainen virkamies Tobia ja arabialainen Gesem sen kuulivat, pilkkasivat he meitä, osoittivat meille halveksumistaan ja sanoivat: Mitä te siinä teette? Kapinoitteko te kuningasta vastaan?
20 Silloin minä vastasin ja sanoin heille: Taivaan Jumala on antava meille menestystä, ja me, hänen palvelijansa, nousemme ja rakennamme. Mutta teillä ei ole mitään osuutta eikä oikeutta Jerusalemiin, eikä teidän muistonne ole siellä pysyvä.

vilja stå upp och bygga.» Och de togo mod till sig för det goda verket.

19 Men när horoniten Sanballat och Tobia, den ammonitiske tjänstemannen, och araben Gesem hörde detta, bespottade de oss och visade förakt för oss; och de sade: »Vad är det I gören? Viljen I sätta eder upp mot konungen?»

20 Då gav jag dem detta svar: »Himmelens Gud skall låta det gå oss väl, och vi, hans tjänare, vilja stå upp och bygga; men I haven ingen del eller rätt eller åminnelse i Jerusalem.»

unto me,—so they said, We will arise and build! and they strengthened their hands right well.
19 But, when Sanballat the Horonite, and Tobiah the servant the Ammonite, and Geshem the Arabian, heard it, they laughed at us, and poured contempt upon us,—and said, What is this thing which ye would do? against the king, would ye rebel?

20 Then answered I them, and said to them—The God of the heavens—he, will prosper us, therefore, we his servants, will arise and build,—But, to you, pertaineth no portion, nor right, nor memorial, in Jerusalem.

3 luku

1 Ylimmäinen pappi Eljasib ja hänen veljensä, papit, nousivat ja rakensivat Lammasportin, jonka he pyhittivät ja jonka ovet he asettivat paikoilleen, edelleen Hammea-torniin asti, jonka he pyhittivät, ja edelleen Hananelin-torniin asti.

2 Heistä eteenpäin rakensivat Jerikon miehet; ja näistä eteenpäin rakensi Sakkur, Imrin poika.
3 Ja Kalaportin rakensivat senaalaiset; he kattoivat sen ja asettivat paikoilleen sen ovet, teljet ja salvat.

1 Och överstеprästen Eljasib och hans bröder, prästerna, stodo upp och byggde Fårporten, vilken de helgade, och i vilken de sedan satte in dörrarna. Vidare byggde de ända fram till Hammeatornet, som de helgade, och vidare fram till Hananeltornet.
2 Därbredvid byggde Jerikos män; och därbredvid byggde Sackur, Imris son.

3 Fiskporten byggdes av Hassenaas barn; de timrade upp den och satte in dess dörrar, dess riglar och bommar.

1 Then arose Eliashib the high priest and his brethren the priests, and built the sheep-gate, they, hallowed it, and set up the doors thereof,—even unto the tower of Hammeah, hallowed they it, unto the tower of Hananel;

2 and, at his hand, built, the men of Jericho,—and at his [other] hand built Zaccur, son of Imri.
3 And, the fish-gate, did the sons of Hassenaah build,—they, laid the beams thereof, and set up the doors thereof, the locks thereof, and the bars

4 Heistä eteenpäin korjasi muuria Meremot, Uurian poika, joka oli Koosin poika; hänestä eteenpäin korjasi Mesullam, Berekjan poika, joka oli Mesesabelin poika; ja hänestä eteenpäin korjasi Saadok, Baanan poika.
5 Hänestä eteenpäin korjasivat muuria tekoalaiset; mutta heidän ylhäisensä eivät notkistaneet niskaansa Herransa palvelukseen.
6 Vanhan portin korjasivat Joojada, Paaseahin poika, ja Mesullam, Besodjan poika; he kattoivat sen ja asettivat paikoilleen sen ovet, teljet ja salvat.

7 Heistä eteenpäin korjasivat muuria gibeonilainen Melatja ja meeronotilainen Jaadon sekä Gibeonin ja Mispan miehet, jotka olivat Eufrat-virran tämänpuoleisen käskynhaltijan vallan alaisia.
8 Heistä eteenpäin korjasi muuria Ussiel, Harhajan poika, yksi kultasepistä, ja hänestä eteenpäin korjasi Hananja, yksi voiteensekoittajista; he panivat kuntoon Jerusalemia Leveään muuriin saakka.

9 Heistä eteenpäin korjasi muuria Refaja, Huurin poika, Jerusalemin piirin toisen puolen päällikkö.
10 Hänestä eteenpäin korjasi Jedaja, Harumafin poika, oman talonsa kohdalta; hänestä eteenpäin korjasi

4 Därbredvid arbetade Meremot, son till Uria, son till Hackos, på att sätta muren i stånd; därbredvid arbetade Mesullam, son till Berekja, son till Mesesabel; och därbredvid arbetade Sadok, Baanas son.
5 Därbredvid arbetade tekoaiterna, men de förnämsta bland dem ville icke böja sin hals till att tjäna sin Herre.
6 Gamla porten sattes i stånd av Jojada, Paseas son, och Mesullam, Besodjas son; de timrade upp den och satte in dess dörrar, dess riglar och bommar.

7 Därbredvid arbetade gibeoniten Melatja och meronotiten Jadon jämte männen från Gibeon och Mispa, som lydde under ståthållaren i landet på andra sidan floden.
8 Därbredvid arbetade Ussiel, Harhajas son, jämte guldsmederna; och därbredvid arbetade Hananja, en av salvoberedarna. Det nästföljande stycket av Jerusalem lät man vara, ända till Breda muren.
9 Därbredvid arbetade Refaja, Hurs son, hövdingen över ena hälften av Jerusalems område.
10 Därbredvid arbetade Jedaja, Harumafs son, mitt emot sitt eget hus; och därbredvid arbetade Hattus,

thereof;
4 and, at their hand, repaired, Meremoth son of Uriah son of Hakkoz, and, at their hand, repaired, Meshullum son of Berechiah son of Meshezabel,—and, at their hand, repaired, Zadok son of Baana;
5 and, at their hand, repaired, the Tekoites,—but, their chiefs, put not their neck into the service of their lords.
6 And, the old gate, did Joiada son of Paseah, and Meshullam, son of Besodeiah, repair,—they, laid the beams thereof, and set up the doors thereof, and the locks thereof, and the bars thereof;
7 and, at their hand, repaired, Melatiah the Gibeonite and Jadon the Meronothite, men of Gibeon and of Mizpah,—who pertained to the throne of the pasha Beyond the River;
8 at his hand, repaired, Uzziel son of Harhaiah, goldsmiths, and, at his hand, repaired Hananiah son of the perfumers,—and they fortified Jerusalem, as far as the broad wall;

9 and, at their hand, repaired, Rephaiah son of Hur, ruler of a half–circuit of Jerusalem;
10 and, at their hand, repaired, Jedaiah son of Harumaph, even over against his own house,—

Hattus, Hasabnejan poika.

11 Toisen osan korjasivat Malkia, Haarimin poika, ja Hassub, Pahat-Mooabin poika, sekä sen lisäksi Uunitornin.

12 Heistä eteenpäin korjasi Sallum, Looheksen poika, Jerusalemin piirin toisen puolen päällikkö, hän ja hänen tyttärensä.

13 Laaksoportin korjasivat Haanun ja Saanoahin asukkaat; he rakensivat sen ja asettivat paikoilleen sen ovet, teljet ja salvat. Sen lisäksi he korjasivat tuhat kyynärää muuria, Lantaporttiin saakka.

14 Lantaportin korjasi Malkia, Reekabin poika, Beet-Keremin piirin päällikkö; hän rakensi sen ja asetti paikoilleen sen ovet, teljet ja salvat.

15 Lähdeportin korjasi Sallum, Kolhoosen poika, Mispan piirin päällikkö; hän rakensi sen, teki siihen katon ja asetti paikoilleen sen ovet, teljet ja salvat. Sen lisäksi hän korjasi Vesijohtolammikon muurin, kuninkaan puutarhan luota, aina niihin portaisiin saakka, jotka laskeutuvat Daavidin kaupungista.

16 Hänen jälkeensä korjasi Nehemia, Asbukin poika, Beet-Suurin piirin toisen

Hasabnejas son.

11 En annan sträcka sattes i stånd av Malkia, Harims son, och av Hassub, Pahat-Moabs son, och därjämte Ugnstornet.

12 Därbredvid arbetade Sallum, Hallohes' son, hövdingen över andra hälften av Jerusalems område, han själv med sina döttrar.

13 Dalporten sattes i stånd av Hanun och Sanoas invånare; de byggde upp den och satte in dess dörrar, dess riglar och bommar. De byggde ock ett tusen alnar på muren, ända fram till Dyngporten.

14 Och Dyngporten sattes i stånd av Malkia, Rekabs son, hövdingen över Bet-Hackerems område; han byggde upp den och satte in dess dörrar, dess riglar och bommar.

15 Och Källporten sattes i stånd av Sallun, Kol-Hoses son, hövdingen över Mispas område; han byggde upp den och lade tak därpå och satte in dess dörrar, dess riglar och bommar. Han byggde ock muren vid Vattenledningsdammen, invid den kungliga trädgården, ända fram till trapporna som föra ned från Davids stad.

16 Därnäst sattes ett stycke i stånd av Nehemja, Asbuks son, hövdingen över ena

and, at his hand, repaired, Hattush, son of Hashabneiah;

11 a second length, did Malchijah son of Harim and Hasshub son of Pahath–moab, repair,—also the tower of the ovens;

12 and, at his hand, repaired, Shallum son of Hallohesh, ruler of a half–circuit of Jerusalem,—he and his daughters.

13 The valley–gate, did Hanun and the inhabitants of Zanoah, repair,—they, built it, and set up the doors thereof, the locks thereof, and the bars thereof,—also a thousand cubits in the wall, as far as the dung–gate.

14 And, the dung–gate, did Malchijah son of Rechab, ruler of the circuit of Beth–haccherem, repair,—he, built it, and set up the doors thereof, he locks thereof, and the bars thereof.

15 And, the fountain–gate, did Shallun son of Col–hozeh ruler of the circuit of Mizpah, repair, he, built it, and covered it, and set up the doors thereof, the locks thereof, and the bars thereof,—also the wall of the pool of Shelah, by the garden of the king, even as far as the stairs that go down from the city of David;

16 after him, repaired, Nehemiah son of Azbuk, ruler of the half–circuit of

puolen päällikkö, aina Daavidin hautojen kohdalle ja Tekolammikolle ja Urhojentalolle saakka.

17 Hänen jälkeensä korjasivat muuria leeviläiset: Rehum, Baanin poika; hänestä eteenpäin korjasi Hasabja, Kegilan piirin toisen puolen päällikkö, piirinsä puolesta.
18 Hänen jälkeensä korjasivat heidän veljensä: Bavvai, Heenadadin poika, joka oli Kegilan piirin toisen puolen päällikkö.
19 Hänestä eteenpäin korjasi Eeser, Jeesuan poika, Mispan päällikkö, toisen osan, siltä kohdalta, mistä noustaan asehuoneeseen, joka on Kulmauksessa.

20 Hänen jälkeensä korjasi Baaruk, Sabbain poika, suurella innolla toisen osan, Kulmauksesta aina ylimmäisen papin Eljasibin talon oveen saakka.
21 Hänen jälkeensä korjasi Meremot, Uurian poika, joka oli Koosin poika, toisen osan, Eljasibin talon ovesta Eljasibin talon päähän.

22 Hänen jälkeensä korjasivat papit, Lakeuden miehet.
23 Heidän jälkeensä korjasivat Benjamin ja Hassub oman talonsa kohdalta; heidän jälkeensä korjasi Asarja, Maasejan poika, joka

hälften av Bet-Surs område, nämligen stycket ända fram till platsen mitt emot Davidsgravarna och vidare fram till den grävda dammen och till Hjältehuset.
17 Därnäst arbetade leviterna under Rehum, Banis son; därbredvid arbetade Hasabja, hövdingen över ena hälften av Kegilas område, för sitt område.
18 Därnäst arbetade deras bröder under Bavai, Henadads son, hövdingen över andra hälften av Kegilas område.
19 Därbredvid sattes en annan sträcka i stånd av Eser, Jesuas son, hövdingen över Mispa, nämligen från platsen mitt emot uppgången till tyghuset i Vinkeln.
20 Därnäst sattes, under ivrigt arbete, en annan sträcka i stånd av Baruk, Sabbais son, från Vinkeln ända fram till ingången till översteprästen Eljasibs hus.
21 Därnäst sattes en annan sträcka i stånd av Meremot, son till Uria, son till Hackos, från ingången till Eljasibs hus ända dit där Eljasibs hus slutar.

22 Därnäst arbetade prästerna, männen från Jordanslätten.
23 Därnäst arbetade Benjamin och Hassub, mitt emot sitt eget hus; därnäst arbetade Asarja, son till Maaseja, son till Ananja,

Beth-zur,—as far as over against the sepulchres of David, even unto the pool which had been made, and unto the house of heroes;

17 after him, repaired, the Levites, Rehum son of Bani,—at his hand, repaired, Hashabiah, ruler of the half-circuit of Keilah, for his circuit;

18 after him, repaired, their brethren, Bavvai son of Henadad,—ruler of the [other] half-circuit of Keilah;

19 and there repaired at his hand, Ezer son of Jeshua, ruler of Mizpah, a second length,—over against the ascent of the armoury, at the corner;

20 after him, zealously repaired Baruch son of Zabbai, a second length,—from the corner, unto the opening of the house of Eliashib, the high priest;
21 after him, repaired, Meremoth son of Uriah son of Hakkoz, a second length,—from the opening of the house of Eliashib, even unto the end of the house of Eliashib;
22 and, after him, repaired, the priests, the men of the Circuit;
23 after him, repaired, Benjamin and Hasshub, over against their own house,—after him, repaired, Azariah son of Maaseiah son of

oli Ananjan poika, talonsa viereltä.
24 Hänen jälkeensä korjasi Binnui, Heenadadin poika, toisen osan, Asarjan talosta aina Kulmaukseen ja kulmaan saakka.

25 Paalal, Uusain poika, korjasi Kulmauksen ja Ylätornin kohdalta, joka ulkonee kuninkaan linnasta vankilan pihaan päin; hänen jälkeensä Pedaja, Paroksen poika

26 - temppelipalvelijat asuivat Oofelilla - itäisen Vesiportin ja ulkonevan tornin kohdalta.

27 Hänen jälkeensä korjasivat tekoalaiset toisen osan, suuren, ulkonevan tornin kohdalta aina Oofelin muuriin saakka.

28 Hevosportin yläpuolelta korjasivat papit, kukin oman talonsa kohdalta.

29 Heidän jälkeensä korjasi Saadok, Immerin poika, oman talonsa kohdalta. Ja hänen jälkeensä korjasi Semaja, Sekanjan poika, Itäportin vartija.
30 Hänen jälkeensä korjasivat Hananja, Selemjan poika, ja Haanun, Saalafin kuudes poika, toisen osan; hänen jälkeensä korjasi Mesullam, Berekjan poika, yliskammionsa kohdalta.
31 Hänen jälkeensä korjasi Malkia, yksi kultasepistä,

utmed sitt eget hus.

24 Därnäst sattes en annan sträcka i stånd av Binnui, Henadads son, från Asarjas hus ända fram till Vinkeln och vidare fram till Hörnet.

25 Palal, Usais son, satte i stånd stycket från platsen mitt emot Vinkeln och det torn som skjuter ut från det övre konungshuset, vid fängelsegården; därnäst kom Pedaja, Pareos' son.

26 (Men tempelträlarna bodde på Ofel ända fram till platsen mitt emot Vattenporten mot öster och det utskjutande tornet.)
27 Därnäst sattes en annan sträcka i stånd av tekoaiterna, från platsen mitt emot det stora utskjutande tornet ända fram till Ofelmuren.
28 Ovanför Hästporten arbetade prästerna, var och en mitt emot sitt eget hus.

29 Därnäst arbetade Sadok, Immers son, mitt emot sitt eget hus; och därnäst arbetade Semaja, Sekanjas son, som hade vakten vid Östra porten.
30 Därnäst sattes en annan sträcka i stånd av Hananja, Selemjas son, och Hanun, Salafs sjätte son; därnäst arbetade Mesullam, Berekjas son, mitt emot sin tempelkammare.
31 Därnäst sattes ett stycke i stånd av Malkia, en av

Ananiah, beside his own house;
24 after him, repaired, Binnui son of Henadad, a second length,—from the house of Azariah, unto the corner, even unto the pinnacle:
25 Palal, son of Uzai, from over against the corner, and the tower that projecteth from the upper house of the king, which belongeth to the court of custody,—after him, Pedaiah son of Parosh.
26 Now, the Nethinim, were dwelling in Ophel,—as far as over against the water-gate, on the east, and the tower that projecteth;
27 after him, repaired, the Tekoites, a second length,—from over against the great tower that projecteth, even unto the wall of Ophel:

28 from beside the horse-gate, repaired the priests, every one over against his own house;
29 after him, repaired, Zadok son of Immer, over against his own house,—and, after him, repaired, Shemaiah son of Shecaniah, keeper of the east-gate;
30 after him, repaired, Hananiah son of Shelemiah, and Hanun sixth son of Zalaph, a second length,—after him, repaired, Meshullam son of Berechiah, over against his chamber;
31 after him, repaired, Malchijah son of Zorphi, as

temppelipalvelijain ja kauppiasten taloon asti, Vartiotornin kohdalta, ja aina Kulmasaliin saakka.

32 Kultasepät ja kauppiaat korjasivat muurin Kulmasalin ja Lammasportin väliltä.

guldsmederna, ända fram till tempelträlarnas och köpmännens hus, mitt emot Mönstringsporten och vidare fram till Hörnsalen.
32 Och mellan Hörnsalen och Fårporten arbetade guldsmederna och köpmännen på att sätta muren i stånd.

far as the house of the Nethinim, and the traders,—over against the muster–gate, even unto the ascent of the pinnacle;
32 and, between the ascent of the pinnacle and the sheep–gate, repaired, the goldsmiths, and the traders.

4 luku

1 Kun Sanballat kuuli meidän rakentavan muuria, vihastui hän ja närkästyi kovin. Ja hän pilkkasi juutalaisia

2 ja puhui veljilleen ja Samarian sotaväelle ja sanoi: Mitä nuo viheliäiset juutalaiset tekevät? Jätetäänkö heidät omiin valtoihinsa? Tulevatko he uhraamaan? Saavatko he työnsä kohta valmiiksi? Voivatko he tehdä eläviksi poltetut kivet tuhkaläjissä?

3 Ja ammonilainen Tobia seisoi hänen vieressään ja sanoi: Rakentakoot vain! Kettukin saa heidän kivimuurinsa hajoamaan, jos hyppää sen päälle.

4 Kuule, Jumalamme, kuinka halveksitut me olemme. Käännä heidän häpäisynsä heidän omaan päähänsä. Saata heidät ryöstetyiksi vankeuden maassa.

5 Älä peitä heidän rikkomustansa, älköönkä

1 När nu Sanballat hörde att vi höllo på att bygga upp muren, vredgades han och blev högeligen förtörnad. Och han bespottade judarna
2 och talade så inför sina bröder och inför Samariens krigsfolk: »Vad är det dessa vanmäktiga judar göra? Skall man låta dem hållas? Skola de få offra? Skola de kanhända i sinom tid fullborda sitt verk? Skola de kunna giva liv åt stenarna i grushögarna, där de ligga förbrända?»
3 Och ammoniten Tobia, som stod bredvid honom sade: »Huru de än bygga, skall dock en räv komma deras stenmur att rämna, blott han hoppar upp på den.»
4 Hör, vår Gud, huru föraktade vi äro. Låt deras smädelser falla tillbaka på deras egna huvuden. Ja, låt dem bliva utplundrade i ett land dit de föras såsom fångar.
5 Överskyl icke deras missgärningar, och låt deras

1 But it came to pass, when Sanballat heard that we were building the wall, it angered him, and he was greatly displeased,—and mocked the Jews;
2 and spake before his brethren, and the army of Samaria, and said, What are, these feeble Jews, doing? will they fortify themselves? will they sacrifice? will they make an end in a day? will they bring to life the stones out of the heaps of dust, when, they, have been burned up?
3 Now, Tobiah the Ammonite, was beside him,––so he said, Even that which they are building, if a fox should go up, he would break down their stone wall!

4 Hear, O our God, for we have become a contempt, and turn thou back their reproach upon their own head,—and give them up as a prey, in the land of captivity;
5 and do not cover their iniquity, and, their sin

heidän syntiänsä pyyhittäkö pois sinun kasvojesi edestä, koska he ovat vihoittaneet sinut kohtelemalla noin rakentajia.

synd icke varda utplånad ur din åsyn, eftersom de hava varit de byggande till förargelse.

before thee, let it not be blotted out,—for they have caused vexation before them who are building.

6 Mutta me rakensimme muuria; ja koko muuri tuli valmiiksi puoleen korkeuteensa asti, ja siitä kansa sai rohkeutta työhön.

6 Och vi byggde på muren, och hela muren blev hopfogad till sin halva höjd; och folket arbetade med gott mod.

6 So we built the wall, and all the wall was finished unto the half thereof,—and the people had a mind to work.

7 Mutta kun Sanballat, Tobia, arabialaiset, ammonilaiset ja asdodilaiset kuulivat, että Jerusalemin muurien korjaus edistyi, niin että niiden aukot alkoivat täyttyä, vihastuivat he kovin.

7 Men när Sanballat och Tobia och araberna, ammoniterna och asdoditerna hörde att man alltjämt höll på med att laga upp Jerusalems murar, och att rämnorna begynte igentäppas, då blevo de mycket vreda.

7 But it came to pass, when Sanballat and Tobiah and the Arabians and the Ammonites and the Ashdodites heard that the repair of the walls of Jerusalem had gone up, that the breaches began to be stopped, that it angered them exceedingly;

8 Ja he kaikki tekivät liiton keskenään käydäksensä taisteluun Jerusalemia vastaan ja tehdäkseen siellä häiriötä.

8 Och de sammansvuro sig allasammans att gå åstad och angripa Jerusalem och störa folket i deras arbete.

8 and they conspired, all of them together, to come, to fight against Jerusalem,—and to cause it harm;

9 Niin me rukoilimme Jumalaamme ja asetimme vartijat heitä vastaan, suojelemaan itseämme heiltä päivin ja öin.

9 Då bådo vi till vår Gud; och vi läto hålla vakt mot dem både dag och natt för att skydda oss mot dem.

9 howbeit we prayed unto our God,—and set a watch against them, day and night, because of them.

10 Mutta Juuda sanoi: Taakankantajain voima raukeaa, ja soraa on ylen paljon; me emme jaksa rakentaa muuria.

10 Men judarna sade: »Bärarnas kraft sviker, och gruset är alltför mycket; vi förmå icke mer att bygga på muren.»

10 Then said Judah, The strength of the burden-bearer faileth, and, the rubbish, aboundeth,—and, we, are not able to build at the wall;

11 Ja meidän vastustajamme sanoivat: Ennenkuin he tietävät tai huomaavat, me tulemme heidän keskellensä ja tapamme heidät ja lopetamme työn.

11 Våra ovänner åter sade: »Innan de få veta eller se något, skola vi stå mitt ibland dem och dräpa dem; så skola vi göra slut på arbetet.»

11 and our adversaries have said, They shall not know, neither shall they see, until we come into their midst, and slay them,—so shall we cause the work to cease.

12 Mutta kun heidän läheisyydessään asuvat juutalaiset tulivat ja sanoivat

12 När nu de judar som bodde i deras grannskap kommo och från alla håll

12 But it came to pass, when the Jews dwelling near them came in, then

meille joka taholta kymmenenkin kertaa: Vetäytykää meidän luoksemme,

uppmanade oss, väl tio gånger, att vi skulle draga oss tillbaka till dem,

said they unto us, ten times, From all places whither ye shall turn, [they will be] upon us!

13 silloin minä asetin kansan muurin taakse, alempiin ja suojattomiin paikkoihin, asetin heidät sukukunnittain asemiinsa miekkoineen, keihäineen ja jousineen.

13 då ställde jag upp folket i de lägsta och mest öppna delarna av staden bakom muren; jag ställde upp dem efter släkter, med sina svärd, spjut och bågar.

13 So I set—on the lower slopes of the place behind the wall in the waste grounds,—yea I set the people, by their families, with their swords, their spears and their bows.

14 Ja katsastettuani kaiken minä nousin ja sanoin ylimyksille ja esimiehille ja muulle kansalle: Älkää peljätkö heitä; muistakaa suurta ja peljättävää Herraa, ja taistelkaa veljienne, poikienne ja tyttärienne, vaimojenne ja kotienne puolesta.

14 Och sedan jag hade besett allt, stod jag upp och sade till ädlingarna och föreståndarna och det övriga folket: »Frukten icke för dem; tänken på Herren, den store och fruktansvärde, och striden för edra bröder, edra söner och döttrar, edra hustrur och edra hus.»

14 Then I looked and rose up, and said—unto the nobles and unto the deputies and unto the rest of the people, Do not ye fear because of them,—the great and fearful Lord, remember ye, so shall ye fight for your brethren, your sons and your daughters, your wives, and your houses.

15 Sitten kuin vihollisemme olivat kuulleet, että me olimme saaneet tietää asian ja että Jumala oli tehnyt heidän hankkeensa tyhjäksi, palasimme me kaikki takaisin muurille, itsekukin työhönsä.

15 Sedan våra fiender sålunda hade fått förnimma att saken var oss bekant, och att Gud hade gjort deras råd om intet, kunde vi alla vända tillbaka till muren, var och en till sitt arbete.

15 And it came to pass, when our enemies heard that it was known to us, and that God had overturned their counsel, then returned we, all of us, unto the wall, every man unto his work.

16 Siitä päivästä alkaen teki toinen puoli minun palvelijoitani työtä, ja toinen puoli oli asestettuna keihäillä, kilvillä, jousilla ja rintahaarniskoilla; ja päämiehet seisoivat kaikkien niiden juutalaisten takana,

16 Från den dagen var ena hälften av mina tjänare sysselsatt med arbetet, under det att andra hälften stod väpnad med sina spjut, sköldar, bågar och pansar, medan furstarna stodo bakom hela Juda hus.

16 And it came to pass, from that day, the half of my young men, were working in the work, and, the half of them, were grasping the spears, the bucklers, and the bows, and the coats of mail,—but, the rulers, were behind all the house of Judah.

17 jotka rakensivat muurilla. Nekin, jotka kantoivat taakkoja ja kuljettivat kuormia, tekivät toisella kädellänsä työtä ja toisessa

17 De som byggde på muren och de som lassade på och buro bördor gjorde sitt arbete med den ena handen, och med den

17 They who were building at the wall and they who were carrying burdens, they who were lifting, [each man], with his one hand, was

pitivät keihästä.

18 Ja rakentajilla oli kullakin miekka sidottuna vyöllensä heidän rakentaessaan; ja torvensoittaja seisoi minun vieressäni.

19 Minä sanoin ylimyksille, esimiehille ja muulle kansalle: Työ on suuri ja laaja, ja me olemme muurilla hajallamme, kaukana toisistamme.

20 Missä kuulette torven soivan, sinne kokoontukaa meidän luoksemme. Meidän Jumalamme sotii meidän puolestamme.

21 Näin me siis teimme työtä, ja toinen puoli väkeä oli asestettuna keihäillä päivänkoitosta siihen asti, kunnes tähdet tulivat näkyviin.

22 Siihen aikaan minä myös sanoin kansalle: Kukin jääköön palvelijoineen yöksi Jerusalemiin, että he olisivat meidän apunamme yöllä vartioimassa ja päivällä työssä.

23 Emmekä me, en minä, eivät minun veljeni ja palvelijani eivätkä ne vartijat, jotka minua seurasivat, riisuneet vaatteitamme. Kullakin keihäs ja vettä.

andra höllo de vapnet.

18 Och de som byggde hade var och en sitt svärd bundet vid sin länd, under det att de byggde; och bredvid mig stod en basunblåsare.

19 Jag hade nämligen sagt till ädlingarna och föreståndarna och det övriga folket: »Arbetet är stort och vidsträckt, och vi äro spridda över muren, långt ifrån varandra.

20 Där I nu hören basunen ljuda, dit skolen I församla eder till oss; vår Gud skall strida för oss.»

21 Så gjorde ock vi vårt arbete, under det att hälften av folket stod väpnad med sina spjut från morgonrodnadens uppgång, till dess att stjärnorna kommo fram.

22 Vid samma tid sade jag ock till folket att var och en med sin tjänare skulle stanna över natten inne i Jerusalem, så att vi om natten kunna hava dem till vakt och om dagen till arbete.

23 Och varken jag eller mina bröder eller mina tjänare eller de som gjorde vakt hos mig lade av kläderna; vapnen höllos av var och en för lika nödvändiga som vatten.

working at the work, and, with the other, was grasping the weapon.

18 Even they who were building, every man, had his sword girded upon his loins, and so was building,—and, he that sounded the horn, was by my side.

19 So I said unto the nobles and unto the deputies, and unto the rest of the people, The work, is great and large,—and, we, are separated upon the wall, far away, each man from his brother:

20 In what place soever ye shall hear the sound of the horn, thither, gather yourselves unto us,—our God, will fight for us.

21 So, we, were working at the work,—one half of them, grasping the spears, from the uprisings of the dawn, until the coming out of the stars.

22 Moreover, at that time, I said to the people, Let, every one with his young man, lodge for the night in the midst of Jerusalem,—so shall they serve us, in the night, as a watch, and, the day, for work.

23 So neither I, nor my brethren, nor my young men, nor the men of the watch that followed me, none of us, put off our clothes,—every one [went] with his weapon to the water.

5 luku

1 Mutta rahvas ja heidän vaimonsa nostivat suuren huudon juutalaisia veljiänsä vastaan.
2 Muutamat sanoivat: Meitä, meidän poikiamme ja tyttäriämme on paljon. Meidän täytyy saada viljaa, että meillä olisi mitä syödä pysyäksemme hengissä.
3 Toiset sanoivat: Peltomme, viinitarhamme ja talomme meidän täytyy pantata saadaksemme viljaa nälkäämme.

4 Toiset sanoivat: Meidän on täytynyt kuninkaan veroihin lainata rahaa peltojamme ja viinitarhojamme vastaan.

5 Ovathan meidän ruumiimme veljiemme ruumiitten veroiset ja lapsemme heidän lastensa veroiset; ja katso, kuitenkin meidän täytyy antaa poikamme ja tyttäremme orjiksi, ja tyttäriämme on jo annettukin orjuuteen, emmekä me voi sille mitään, koska peltomme ja viinitarhamme ovat toisten käsissä.
6 Kun minä kuulin heidän valituksensa ja nämä puheet, vihastuin minä kovin.
7 Ja harkittuani mielessäni tätä asiaa minä nuhtelin ylimyksiä ja esimiehiä ja sanoin heille: Tehän kiskotte korkoa, kukin veljeltänne. Sitten minä panin toimeen suuren kokouksen heitä

1 Och männen av folket med sina hustrur hovo upp ett stort rop mot sina judiska bröder.
2 Några sade: »Vi med våra söner och döttrar äro många; låt oss få säd, så att vi hava att äta och kunna bliva vid liv.»

3 Och några sade: »Våra åkrar, vingårdar och hus måste vi pantsätta; låt oss få säd till att stilla vår hunger.»

4 Och andra sade: »Vi hava måst låna penningar på våra åkrar och vingårdar till skatten åt konungen.

5 Nu äro ju våra kroppar lika goda som våra bröders kroppar, och våra barn lika goda som deras barn; men ändå måste vi giva våra söner och döttrar i träldom, ja, några av våra döttrar hava redan blivit givna i träldom, utan att vi förmå göra något därvid, eftersom våra åkrar och vingårdar äro i andras händer.»

6 När jag nu hörde deras rop och hörde dessa ord, blev jag mycket vred.
7 Och sedan jag hade gått till råds med mig själv, förebrådde jag ädlingarna och föreståndarna och sade till dem: »Det är ocker I bedriven mot varandra.» Därefter sammankallade jag

1 Then came there to be a great outcry of the people and their wives,—against their brethren the Jews.
2 And there were some who were saying, Our sons and our daughters, are we pledging,—that we may obtain corn, and eat, and keep ourselves alive.
3 And there were some who were saying, Our fields and our vineyards and our houses, are we pledging,—that we may obtain corn in the dearth.
4 And there were others who were saying, We have borrowed silver, for the king's tribute,—[upon] our lands and our vineyards.
5 Now, therefore, as is the flesh of our brethren, so is our flesh, as are their children, so are our children. Yet lo! we are putting in subjection our sons and our daughters, for bondservants, yea there are some of our daughters already trodden down, and we are powerless, and, our fields and our vineyards, belong to others.
6 And it angered me greatly,—when I heard their outcry, and these words.
7 So my heart took counsel unto me and I contended with the nobles and with the deputies, and said to them, A loan on interest—every man to his brother, are ye making,—So I

vastaan.

8 Ja minä sanoin heille: Me olemme, sen mukaan kuin olemme voineet, ostaneet vapaiksi juutalaisia veljiämme, jotka oli myyty pakanoille. Tekö nyt myytte veljiänne, ja täytyykö heidän myydä itsensä meille? He olivat vaiti eivätkä voineet vastata mitään.

9 Ja minä sanoin: Ette te siinä tee hyvin. Teidänhän tulisi vaeltaa meidän Jumalamme pelossa jo pakanain, meidän vihollistemme, häväistyksen tähden.

10 Myöskin minä, minun veljeni ja palvelijani olemme lainanneet heille rahaa ja viljaa; luopukaamme tästä saatavasta.

11 Luovuttakaa heille jo tänä päivänä heidän peltonsa, viinitarhansa, öljypuunsa ja talonsa, ja luopukaa rahan korosta sekä viljasta, viinistä ja öljystä, jonka olette heille lainanneet.

12 He vastasivat: Me luovutamme ne emmekä vaadi heiltä mitään; me teemme, niinkuin olet sanonut. Ja minä kutsuin papit ja vannotin heidät tekemään näin.

13 Minä myös pudistin helmukseni ja sanoin: Jokaisen, joka ei tätä sanaa täytä, pudistakoon Jumala näin pois hänen talostansa

en stor folkförsamling emot dem.

8 Och jag sade till dem: »Vi hava efter förmåga friköpt våra judiska bröder som voro sålda åt hedningarna. Skolen nu I sälja edra bröder? Skola de behöva sälja sig åt oss?» Då tego de och hade intet att svara.

9 Och jag sade: »Vad I gören är icke rätt. I borden ju vandra i vår Guds fruktan, så att våra fiender, hedningarna, ej finge orsak att smäda oss.

10 Också jag och mina bröder och mina tjänare hava penningar och säd att fordra av dem; låt oss nu avstå från vår fordran.

11 Given dem redan i dag tillbaka deras åkrar, vingårdar, olivplanteringar och hus, och skänken efter den ränta på penningarna, på säden, på vinet och oljan, som I haven att fordra av dem.»

12 De svarade: »Vi vilja giva det tillbaka och icke utkräva något av dem; vi vilja göra såsom du har sagt.» Och jag tog en ed av dem, sedan jag hade tillkallat prästerna, att de skulle göra så.

13 Därjämte skakade jag fånget på min mantel och sade: »Var och en som icke håller detta sitt ord, honom må Gud så skaka bort ifrån

appointed over them a great assembly;

8 and I said unto them, We, have bought our brethren the Jews, who had sold themselves unto the nations, according to our ability, and will, ye, even sell your brethren, or shall they sell themselves unto us? And they were silent, and found no answer.

9 Then said I, Not good, is the thing which ye are doing,—ought ye not, in the fear of God, to walk, because of the reproach of the nations, our enemies?

10 I too, then, my brethren and my young men, might be lending unto them on interest silver and corn! I pray you, let us leave off this lending on interest!

11 Restore, I pray you, unto them this very day, their fields, their vineyards, their oliveyards, and their houses,—also the hundredth of silver and corn, new wine and oil, for which ye have been lending to them.

12 And they said, We will restore them, and, from them, will we require nothing, so, will we do, as thou, art saying. Then called I the priests, and put them on oath, to do according to this promise.

13 Also, my lap, shook I out, and said—Thus and thus, may God shake out every man who shall not confirm this promise, out of

ja vaivannäkönsä hedelmistä; näin hän tulkoon pudistetuksi ja tyhjennetyksi. Ja koko seurakunta sanoi: Amen, ja ylisti Herraa. Ja kansa teki, niinkuin oli sanottu.

hans hus och hans gods; ja, varde han så utskakad och tom på allt.» Och hela församlingen sade: »Amen», och lovade HERREN. Därefter gjorde folket såsom det var sagt.

his house and out of his labour, yea, thus and thus, let him be shaken out and empty,—And all the convocation said, Amen! and praised Yahweh, and the people did according to this promise.

14 Myöskään en minä eivätkä veljeni siitä päivästä asti, jona minut määrättiin olemaan heidän käskynhaltijanaan Juudan maassa, siis kuningas Artahsastan kahdennestakymmenennestä hallitusvuodesta aina hänen kolmanteenkymmenenteen toiseen hallitusvuoteensa saakka, eli kahtenatoista vuotena, syöneet käskynhaltijalle tulevaa ruokaa.

14 Ytterligare är att nämna att från den dag då jag förordnades att vara ståthållare över dem i Juda land, alltså från Artasastas tjugonde regeringsår ända till hans trettioandra, tolv hela år, varken jag eller mina bröder åto av ståthållarkosten.

14 Moreover, from the day I was commanded to become their pasha in the land of Judah, from the twentieth year, even unto the thirty–second year of Artaxerxes the king, twelve years, I and my brethren, pasha's bread, have not eaten;

15 Sillä aikaisemmat käskynhaltijat, jotka olivat olleet ennen minua, olivat rasittaneet kansaa ja ottaneet siltä leipää ja viiniä sekä vielä neljäkymmentä hopeasekeliä. Myöskin heidän palvelijansa olivat sortaneet kansaa. Mutta minä en tehnyt niin, sillä minä pelkäsin Jumalaa.

15 De förra ståthållarna, de som hade varit före mig, hade betungat folket och tagit av dem mat och vin till ett värde av mer än fyrtio siklar silver, och jämväl deras tjänare hade förfarit hårt mot folket. Men så gjorde icke jag, ty jag fruktade Gud.

15 whereas, the former pashas, who were before me, suffered themselves to be a burden upon the people, and took from them in bread and wine, besides forty shekels of silver, even, their young men, bare rule over the people,—but, I, did not so, because of the fear of God.

16 Myöskin kävin minä itse käsiksi tämän muurin tekoon. Ja me emme ostaneet mitään peltoa. Ja kaikki minun palvelijani olivat kokoontuneet sinne työhön.

16 Dessutom höll jag i att arbeta på muren, och ingen åker köpte vi oss; och alla mina tjänare voro församlade vid arbetet där.

16 Moreover also, in this work of the wall, I repaired, and, no field, did we buy,—though, all my young men, were gathered thither unto the work.

17 Myös sata viisikymmentä miestä, juutalaisia ja esimiehiä, söi minun pöydässäni sekä ne, jotka ympärillämme olevista pakanakansoista tulivat

17 Och av judarna och deras föreståndare åto ett hundra femtio man vid mitt bord, förutom dem som kommo till oss ifrån folken runt omkring oss.

17 And, Jews and deputies, a hundred and fifty men, and they who were coming in unto us from among the nations which were round about us, [depended] upon

meidän luoksemme.
18 Ja mitä päivittäin valmistettiin ruuaksi, nimittäin härkä ja kuusi valiolammasta sekä lintuja, se valmistettiin minun kustannuksellani; ja joka kymmenes päivä hankittiin kaikenlaisia viinejä viljalti. Mutta siitä huolimatta minä en vaatinut itselleni käskynhaltijalle tulevaa ruokaa, koska työ painoi raskaasti tätä kansaa.
19 Muista, Jumalani, minun hyväkseni kaikki, mitä minä olen tehnyt tämän kansan puolesta.

18 Och vad som tillreddes för var dag, nämligen en oxe och sex utsökta får, förutom fåglar, det tillreddes på min bekostnad; och var tionde dag anskaffades mycket vin av alla slag. Men likväl krävde jag icke ut ståthållarkosten, eftersom arbetet tyngde så svårt på folket.

19 Tänk, min Gud, på allt vad jag har gjort för detta folk, och räkna mig det till godo!

my table.
18 Now, that which was prepared for a single day, was—one ox, six choice sheep, also, fowls, were prepared for me, and, apportioned unto ten days, of every sort of wine, in abundance,—yet, in spite of this, the bread of the pasha, demanded I not, because heavy was the bondage upon this people.
19 Remember unto me, O my God, for good,—all that I have done for this people.

6 luku

1 Kun Sanballat, Tobia, arabialainen Gesem ja meidän muut vihollisemme kuulivat, että minä olin rakentanut muurin ja ettei siinä enää ollut aukkoa - vaikken minä ollutkaan vielä siihen aikaan asettanut ovia paikoilleen portteihin -

2 niin Sanballat ja Gesem lähettivät minulle sanan: Tule, kohdatkaamme toisemme Kefirimissä, Oonon laaksossa. He näet ajattelivat tehdä minulle pahaa.

3 Niin minä lähetin heidän luokseen sanansaattajat ja käskin sanoa: Minulla on suuri työ tekeillä, niin etten voi tulla. Keskeytyisihän työ, jos minä jättäisin sen ja tulisin teidän luoksenne.

4 Ja he lähettivät minulle

1 När nu Sanballat och Tobia och araben Gesem och våra övriga fiender hörde att jag hade byggt upp muren, och att det icke mer fanns någon rämna i den -- om jag ock vid den tiden ännu icke hade satt in dörrar i portarna --

2 då sände Sanballat och Gesem bud till mig och läto säga: »Kom, låt oss träda tillsammans i Kefirim i Onos dal.» De tänkte nämligen göra mig något ont.

3 Men jag skickade bud till dem och lät säga: »Jag har ett stort arbete för händer och kan icke komma ned. Arbetet kan ju icke vila, såsom dock måste ske, om jag lämnade det och komme ned till eder.»
4 Och de sände samma

1 And it came to pass, when it was reported to Sanballat and Tobiah and to Geshem the Arabian and to the rest of our enemies, that I had built the wall, and there was left therein no breach,—though, up to that time, the doors, had I not set up in the gates,
2 that Sanballat and Geshem sent unto me, saying, Come! and let us meet together in the villages, in the valley of Ono,—But, they, were plotting to do me harm.
3 So I sent unto them messengers, saying, A great work, am, I, doing, and cannot come down,—wherefore should the work cease whilst I leave it, and come down unto you?

4 Yet they sent unto me,

saman sanan neljä kertaa, mutta minä vastasin heille aina samalla tavalla.

bud till mig fyra gånger; men var gång gav jag dem samma svar som förut.

according to this message, four times,—and I replied to them according to this answer.

5 Silloin Sanballat lähetti viidennen kerran palvelijansa minun luokseni samassa asiassa, ja tällä oli kädessään avoin kirje.

5 Då sände Sanballat för femte gången till mig sin tjänare med samma bud, och denne hade nu med sig ett öppet brev.

5 Then Sanballat sent unto me, according to this message, a fifth time, by his young man,—with an open letter, in his hand:

6 Siihen oli kirjoitettu: Kansojen kesken huhuillaan, ja myös Gasmu sanoo, että sinä ja juutalaiset suunnittelette kapinaa. Sentähden sinä rakennat muuria, ja itse sinä pyrit heidän kuninkaaksensa - niin kerrotaan.

6 Däri var skrivet: »Det förljudes bland folken, och påstås jämväl av Gasmu, att du och judarna haven i sinnet att avfalla, och att det är därför du bygger upp muren, ja, att du vill bliva deras konung -- sådant säger man.

6 wherein was written—Among the nations, it is reported, and, Gashmu, saith it, that, thou and the Jews, are plotting to rebel, for which cause, thou art building the wall,—and, thou, art to become their king, according to these words.

7 Myöskin olet hankkinut profeettoja julistamaan itsestäsi Jerusalemissa näin: 'Juudassa on kuningas.' Tämän nyt kuningas saa kuulla; tule siis ja neuvotelkaamme keskenämme.

7 Du lär ock hava beställt profeter som i Jerusalem skola utropa och förkunna att du är konung i Juda. Eftersom nu konungen nog får höra talas härom, därför må du nu komma, så att vi få rådslå med varandra.»

7 Moreover also, prophets, hast thou set up to make proclamation concerning thee in Jerusalem, saying, He hath become king in Judah! Now, therefore, will it he reported to the king, according to these words. Now, therefore, come, and let us take counsel together.

8 Silloin minä lähetin hänelle sanan: Ei ole tapahtunut mitään semmoista, mistä puhut, vaan sinä olet keksinyt sen omasta päästäsi.

8 Då sände jag bud till honom och lät svara: »Intet av det du säger har någon grund, utan det är dina egna påfund.»

8 Then sent I unto him, saying, Nothing hath been done, according to these words, which thou art saying,—but, out of thine own heart, art thou feigning them.

9 He näet kaikki peloittelivat meitä arvellen: Heidän kätensä herpoavat työssä, ja se jää tekemättä. Mutta vahvista sinä minun käteni.

9 De ville nämligen alla skrämma oss, i tanke att vi då skulle förlora allt mod till arbetet, och att detta så skulle bliva ogjort. Styrk du nu i stället mitt mod!

9 For, they all, were seeking to put us in fear, saying, Their hands will slacken from the work, and it will not be accomplished. Now, therefore, strengthen thou my hands!

10 Minä menin Semajan, Delajan pojan, Mehetabelin pojanpojan, taloon, hänen

10 Men jag gick hem till Semaja, son till Delaja, son till Mehetabel; han höll sig

10 When, I, came into the house of Shemaiah, son of Delaiah, son of Mehetabel,

ollessaan eristettynä. Hän sanoi: Menkäämme yhdessä Jumalan temppeliin, temppelisaliin, ja sulkekaamme temppelisalin ovet. Sillä he tulevat tappamaan sinua; yöllä he tulevat ja tappavat sinut.

11 Mutta minä vastasin: Pakenisiko minunlaiseni mies? Tahi kuinka voisi minunlaiseni mies mennä temppeliin ja kuitenkin jäädä eloon? Minä en mene.
12 Minä näet ymmärsin, ettei Jumala ollut häntä lähettänyt, vaan että hän oli lausunut minulle sen ennustuksen siitä syystä, että Tobia ja Sanballat olivat palkanneet hänet:
13 hänet oli palkattu siinä tarkoituksessa, että minä peljästyisin ja menettelisin sillä tavalla ja niin tekisin syntiä; siitä he saisivat panettelun aiheen, häväistäkseen minua.

14 Muista, Jumalani, Tobiaa ja Sanballatia näiden heidän tekojensa mukaan, niin myös naisprofeetta Nooadjaa ja muita profeettoja, jotka minua peloittelivat.

15 Muuri valmistui elul-kuun kahdentenakymmenentenä viidentenä päivänä, viidenkymmenen kahden päivän kuluttua.
16 Kun kaikki meidän vihollisemme sen kuulivat, ja kaikki ympärillämme asuvat

då inne. Och han sade: »Låt oss tillsammans gå till Guds hus, in i templet, och sedan stänga igen templets dörrar. Ty de skola komma för att dräpa dig; om natten skola de komma för att dräpa dig.»

11 Men jag svarade: »Skulle en man sådan som jag vilja fly? Eller kan väl en man av mitt slag gå in i templet och dock bliva vid liv? Nej, jag vill icke gå dit.»
12 Jag förstod nämligen att Gud icke hade sänt honom, utan att han förebådade mig sådant, blott därför att Tobia och Sanballat hade lejt honom.

13 Han var lejd, för att jag skulle låta skrämma mig till att göra såsom han sade och därmed försynda mig; på detta sätt ville de framkalla ont rykte om mig, för att sedan kunna smäda mig.
14 Tänk, min Gud på Tobia, ävensom Sanballat, efter dessa hans gärningar, så ock på profetissan Noadja och de andra profeterna som ville skrämma mig!

15 Och muren blev färdig på tjugufemte dagen i månaden Elul, efter femtiotvå dagar.

16 När nu alla våra fiender hörde detta, betogos de, alla de kringboende folken,

he, being shut in, he said, Let us meet together in the house of God, in the midst of the temple, and let us close the doors of the temple, for they are coming to slay thee, yea, by night, are they coming to slay thee.
11 Then said I, Should, such a man as I, flee? Who then, being such as I, would enter the temple to save his life? I will not enter.

12 Then perceived I, that lo! it was, not God, who had sent him,—though, a prophecy, he had spoken concerning me, but, Tobiah and Sanballat, had hired him:
13 to this end, hired, he was, to the end that I might be afraid and do so, and might sin,—and it might serve them for an evil report, to the end they might bring reproach upon me.
14 Have remembrance, O my God, of Tobiah and of Sanballat, according to these their doings,—moreover also, of Noadiah the prophetess, and of the rest of the prophets, who would have put me in fear.
15 So the wall was finished, on the twenty–fifth of Elul,—in fifty–two days.

16 And it came to pass, when all our enemies heard, and all the nations that

kansat näkivät sen, havaitsivat he joutuneensa aivan alakynteen; sillä he tunsivat, että tämä työ oli suoritettu meidän Jumalamme avulla.

av fruktan, och sågo att de hade kommit illa till korta; ty de förstodo nu att detta arbete var vår Guds verk.

were round about us saw, that they fell greatly in their own eyes, and took knowledge that, from God, had this work been wrought.

17 Niinä päivinä meni myös Juudan ylimyksiltä lukuisia kirjeitä Tobialle, ja Tobialta tuli kirjeitä heille.

17 Vid denna tid sände ock Juda ädlingar många brev till Tobia, och brev från Tobia ankommo ock till dem.

17 Moreover, in those days, were the nobles of Judah busy with their letters which were going unto Tobiah,—and those of Tobiah were coming unto them;

18 Sillä Juudassa oli monta, jotka olivat valalla liittoutuneet hänen kanssansa; sillä hän oli Sekanjan, Aarahin pojan, vävy, ja hänen poikansa Joohanan oli ottanut vaimokseen Mesullamin, Berekjan pojan, tyttären.

18 Ty många i Juda voro genom ed förbundna med honom; han var nämligen måg till Sekanja, Aras son, och hans son Johanan hade tagit till hustru en dotter till Mesullam, Berekjas son.

18 for, many in Judah, had taken an oath to him, because he was in marriage affinity with Shecaniah son of Arah,—and, Jehohanan his son, had taken the daughter of Meshullam, son of Berechiah.

19 He myös puhuivat minulle hyvää hänestä ja veivät minun puheeni hänelle. Kirjeitäkin Tobia lähetti peloitellakseen minua.

19 Dessa plägade också inför mig tala gott om honom, och vad jag sade buro de fram till honom. Tobia sände ock brev för att skrämma mig.

19 Moreover, his good deeds, were they telling before me, and, my affairs, were they carrying out to him,—letters, did Tobiah send to put me in fear.

7 luku

1 Kun muuri oli rakennettu, asetin minä ovet paikoillensa; ja niiden vartioimisen saivat ovenvartijat, veisaajat ja leeviläiset tehtäväkseen.

1 När nu muren var uppbyggd, satte jag in dörrarna; och dörrvaktare, sångare och leviter blevo anställda.

1 And it came to pass, when the wall was built, and I had set up the doors,—and the doorkeepers and the singers and the Levites had been appointed,

2 Ja Jerusalemin päämiehiksi minä asetin veljeni Hananin ja linnanpäällikön Hananjan, sillä hän oli luotettava mies ja pelkäsi Jumalaa enemmän kuin moni muu.

2 Och till befälhavare över Jerusalem satte jag min broder Hanani jämte Hananja, hövitsman i borgen, ty denne hölls för en pålitlig man och var gudfruktig mer än många andra.

2 that I gave Hanani my brother, and Hananiah captain of the castle, charge over Jerusalem, for, he, was a truly faithful man, and revered God above many.

3 Ja minä sanoin heille: Jerusalemin portteja älköön

3 Och jag sade till dem: »Jerusalems portar må icke

3 And I said unto them, Let not the gates of Jerusalem

avattako, ennenkuin aurinko on polttavimmillaan; ja vartijain vielä seisoessa paikoillaan on ovet suljettava ja salvoilla teljettävä. Ja Jerusalemin asukkaita pantakoon vartioimaan, kukin vartiopaikallensa, kukin oman talonsa kohdalle.

öppnas, förrän solen är högt uppe; och medan vakten ännu står kvar, skall man stänga dörrarna och sätta bommarna för. Och I skolen ställa ut vakter av Jerusalems invånare, var och en på hans post, så att envar får stå framför sitt eget hus.»

be opened until, hot, be the sun, and, while they are standing by, let them close the doors, and make them fast,—setting watches, of the inhabitants of Jerusalem, every one in his watch, and every one over against his own house.

4 Kaupunki oli joka suuntaan tilava ja suuri, mutta väkeä siinä oli vähän, ja taloja oli vielä rakentamatta.

4 Och staden var vidsträckt och stor, men där fanns icke mycket folk, och husen voro icke uppbyggda.

4 Now, the city, was broad on both hands, and large, but, the people, were few in the midst thereof,—and the houses had not been built.

5 Niin Jumala antoi minun sydämeeni, että minun oli koottava ylimykset, esimiehet ja kansa sukuluetteloon merkittäviksi. Silloin minä löysin niiden sukuluettelon, jotka ensin olivat tulleet sinne, ja huomasin siihen kirjoitetun:

5 Och min Gud ingav mig i hjärtat att jag skulle församla ädlingarna, föreståndarna och folket för att upptecknas i släktregister. Då fann jag släktförteckningen över dem som först hade dragit upp, och jag fann däri så skrivet:

5 So then my God put it into my heart, and I gathered together the nobles and the deputies and the people, to register their genealogy,—then found I a register roll, of them who came up at the first, and found written therein:—

6 Nämä ovat tämän maakunnan asukkaat, jotka lähtivät pakkosiirtolaisten vankeudesta, johon Nebukadnessar, Baabelin kuningas, oli heidät vienyt, ja palasivat Jerusalemiin ja Juudaan, kukin kaupunkiinsa,

6 »Dessa voro de män från hövdingdömet, som drogo upp ur den landsflykt och fångenskap till vilken de hade blivit bortförda av Nebukadnessar, konungen i Babel, och som vände tillbaka till Jerusalem och till Juda, var och en till sin stad,

6 These, are the sons of the province, who came up from among the Captives of the Exile, whom Nebuchadnezzar king of Babylon did exile,—but they came back to Jerusalem and to Judah, every one to his own city;

7 ne, jotka tulivat Serubbaabelin, Jeesuan, Nehemian, Asarjan, Raamian, Nahamanin, Mordokain, Bilsanin, Misperetin, Bigvain, Nehumin ja Baanan kanssa. Israelin kansan miesten lukumäärä oli:

7 i det att de följde med Serubbabel, Jesua, Nehemja, Asarja, Raamja, Nahamani, Mordokai, Bilsan, Misperet, Bigvai, Nehum och Baana. Detta var antalet män av Israels meniga folk:

7 who came in with Zerubbabel, Jeshua, Nehemiah, Azariah, Raamiah, Nahamani, Mordecai, Bilshan, Mispereth, Bigvai, Nehum, Baanah,—the number of the men of the people of Israel.

8 Paroksen jälkeläisiä kaksituhatta sata seitsemänkymmentä kaksi;

8 Pareos' barn: två tusen ett hundra sjuttiotvå;

8 The sons of Parosh, two thousand, one hundred, and seventy–two;

9 Sefatjan jälkeläisiä

9 Sefatjas barn: tre hundra

9 The sons of Shephatiah,

kolmesataa seitsemänkymmentä kaksi;
10 Aarahin jälkeläisiä kuusisataa viisikymmentä kaksi;
11 Pahat-Mooabin jälkeläisiä, nimittäin Jeesuan ja Jooabin jälkeläisiä, kaksituhatta kahdeksansataa kahdeksantoista;
12 Eelamin jälkeläisiä tuhat kaksisataa viisikymmentä neljä;
13 Sattun jälkeläisiä kahdeksansataa neljäkymmentä viisi;
14 Sakkain jälkeläisiä seitsemänsataa kuusikymmentä;
15 Binnuin jälkeläisiä kuusisataa neljäkymmentä kahdeksan;
16 Beebain jälkeläisiä kuusisataa kaksikymmentä kahdeksan;
17 Asgadin jälkeläisiä kaksituhatta kolmesataa kaksikymmentä kaksi;
18 Adonikamin jälkeläisiä kuusisataa kuusikymmentä seitsemän;
19 Bigvain jälkeläisiä kaksituhatta kuusikymmentä seitsemän;
20 Aadinin jälkeläisiä kuusisataa viisikymmentä viisi;
21 Aaterin, nimittäin Hiskian, jälkeläisiä yhdeksänkymmentä kahdeksan;
22 Haasumin jälkeläisiä kolmesataa kaksikymmentä kahdeksan;
23 Beesain jälkeläisiä kolmesataa kaksikymmentä neljä;
24 Haarifin jälkeläisiä sata

sjuttiotvå;
10 Aras barn: sex hundra femtiotvå;
11 Pahat-Moabs barn, av Jesuas och Joabs barn: två tusen åtta hundra aderton;
12 Elams barn: ett tusen två hundra femtiofyra;
13 Sattus barn: åtta hundra fyrtiofem;
14 Sackais barn: sju hundra sextio;
15 Binnuis barn: sex hundra fyrtioåtta;
16 Bebais barn: sex hundra tjuguåtta;
17 Asgads barn: två tusen tre hundra tjugutvå;
18 Adonikams barn: sex hundra sextiosju;
19 Bigvais barn: två tusen sextiosju;
20 Adins barn: sex hundra femtiofem;
21 Aters barn av Hiskia: nittioåtta;
22 Hasums barn: tre hundra tjuguåtta;
23 Besais barn: tre hundra tjugufyra;
24 Harifs barn: ett hundra

three hundred, and seventy–two;
10 The sons of Arah, six hundred, and fifty–two;
11 The sons of Pahath–moab, belonging to the sons of Jeshua and Joab, two thousand, eight hundred, and eighteen;
12 The sons of Elam, a thousand, two hundred and fifty–four;
13 The sons of Zattu, eight hundred, and forty–five;
14 The sons of Zaccai, seven hundred, and sixty;
15 The sons of Binnui, six hundred, and forty–eight;
16 The sons of Bebai, six hundred, and twenty–eight;
17 The sons of Azgad, two thousand, three hundred, and twenty–two;
18 The sons of Adonikam, six hundred, and sixty–seven;
19 The sons of Bigvai, two thousand, and sixty–seven;
20 The sons of Adin, six hundred, and fifty–five;
21 The sons of Ater, pertaining to Hezekiah, ninety–eight;
22 The sons of Hashum, three hundred, and twenty–eight;
23 The sons of Bezai, three hundred, and twenty–four;
24 The sons of Hariph, a

kaksitoista;
25 gibeonilaisia yhdeksänkymmentä viisi;
26 Beetlehemin ja Netofan miehiä sata kahdeksankymmentä kahdeksan;
27 Anatotin miehiä sata kaksikymmentä kahdeksan;
28 Beet-Asmavetin miehiä neljäkymmentä kaksi;
29 Kirjat-Jearimin, Kefiran ja Beerotin miehiä seitsemänsataa neljäkymmentä kolme;
30 Raaman ja Geban miehiä kuusisataa kaksikymmentä yksi;
31 Mikmaan miehiä sata kaksikymmentä kaksi;
32 Beetelin ja Ain miehiä sata kaksikymmentä kolme;

33 toisen Nebon miehiä viisikymmentä kaksi;
34 toisen Eelamin jälkeläisiä tuhat kaksisataa viisikymmentä neljä;
35 Haarimin jälkeläisiä kolmesataa kaksikymmentä;
36 jerikolaisia kolmesataa neljäkymmentä viisi;

37 loodilaisia, haadidilaisia ja oonolaisia seitsemänsataa kaksikymmentä yksi;
38 senaalaisia kolmetuhatta yhdeksänsataa kolmekymmentä.
39 Pappeja oli: Jedajan jälkeläisiä, nimittäin Jesuan sukua, yhdeksänsataa seitsemänkymmentä kolme;
40 Immerin jälkeläisiä tuhat viisikymmentä kaksi;
41 Pashurin jälkeläisiä tuhat

tolv;
25 Gibeons barn: nittiofem;

26 männen från Bet-Lehem och Netofa: ett hundra åttioåtta;

27 männen från Anatot: ett hundra tjuguåtta;
28 männen från Bet-Asmavet: fyrtiotvå;
29 männen från Kirjat-Jearim, Kefira och Beerot: sju hundra fyrtiotre;

30 männen från Rama och Geba: sex hundra tjuguen;

31 männen från Mikmas: ett hundra tjugutvå;
32 männen från Betel och Ai: ett hundra tjugutre;

33 männen från det andra Nebo: femtiotvå;
34 den andre Elams barn: ett tusen två hundra femtiofyra;
35 Harims barn: tre hundra tjugu;
36 Jerikos barn: tre hundra fyrtiofem;

37 Lods, Hadids och Onos barn: sju hundra tjuguen;

38 Senaas barn: tre tusen nio hundra trettio.

39 Av prästerna: Jedajas barn av Jesuas hus: nio hundra sjuttiotre;

40 Immers barn: ett tusen femtiotvå;
41 Pashurs barn: ett tusen

hundred, and twelve;
25 The sons of Gibeon, ninety–five;
26 The men of Bethlehem, and Netophah, a hundred, and eighty–eight;

27 The men of Anathoth, a hundred, and twenty–eight;
28 The men of Beth–azmaveth, forty–two;
29 The men of Kiriath–jearim, Chephirah and Beeroth, seven hundred, and forty–three;
30 The men of Ramah and Geba, six hundred, and twenty–one;
31 The men of Mickmas, a hundred, and twenty–two;
32 The men of Bethel and Ai, a hundred and twenty–three;
33 The men of the other Nebo, fifty–two;
34 The sons of the other Elam, a thousand, two hundred, and fifty–four;
35 The sons of Harim, three hundred, and twenty;
36 The sons of Jericho, three hundred, and forty–five;
37 The sons of Lod, Hadid and One, seven hundred, and twenty–one;
38 The sons of Senaah, three thousand, nine hundred, and thirty;
39 The priests, The sons of Jedaiah, of the house of Jeshua, nine hundred, and seventy–three;
40 The sons of Immer, a thousand, and fifty–two;
41 The sons of Pashhur, a

kaksisataa neljäkymmentä seitsemän;
42 Haarimin jälkeläisiä tuhat seitsemäntoista.
43 Leeviläisiä oli: Jeesuan ja Kadmielin jälkeläisiä, nimittäin Hoodevan jälkeläisiä, seitsemänkymmentä neljä.
44 Veisaajia oli: Aasafin jälkeläisiä sata neljäkymmentä kahdeksan.
45 Ovenvartijoita oli: Sallumin jälkeläisiä, Aaterin jälkeläisiä, Talmonin jälkeläisiä, Akkubin jälkeläisiä, Hatitan jälkeläisiä, Soobain jälkeläisiä sata kolmekymmentä kahdeksan.

46 Temppelipalvelijoita oli: Siihan jälkeläiset, Hasufan jälkeläiset, Tabbaotin jälkeläiset,
47 Keeroksen jälkeläiset, Siian jälkeläiset, Paadonin jälkeläiset,
48 Lebanan jälkeläiset, Hagaban jälkeläiset, Salmain jälkeläiset,
49 Haananin jälkeläiset, Giddelin jälkeläiset, Gaharin jälkeläiset,
50 Reajan jälkeläiset, Resinin jälkeläiset, Nekodan jälkeläiset,
51 Gassamin jälkeläiset, Ussan jälkeläiset, Paaseahin jälkeläiset,
52 Beesain jälkeläiset, Meunimin jälkeläiset, Nefusesimin jälkeläiset,
53 Bakbukin jälkeläiset, Hakufan jälkeläiset, Harhurin jälkeläiset,
54 Baslutin jälkeläiset, Mehidan jälkeläiset, Harsan jälkeläiset,

två hundra fyrtiosju;

42 Harims barn: ett tusen sjutton.
43 Av leviterna: Jesuas barn av Kadmiel, av Hodevas barn: sjuttiofyra;

44 av sångarna: Asafs barn: ett hundra fyrtioåtta;

45 av dörrvaktarna: Sallums barn, Aters barn, Talmons barn, Ackubs barn, Hatitas barn, Sobais barn: ett hundra trettioåtta.

46 Av tempelträlarna: Sihas barn, Hasufas barn, Tabbaots barn,

47 Keros' barn, Sias barn, Padons barn,

48 Lebanas barn, Hagabas barn, Salmais barn,

49 Hanans barn, Giddels barn, Gahars barn,

50 Reajas barn, Resins barn, Nekodas barn,

51 Gassams barn, Ussas barn, Paseas barn,

52 Besais barn, Meunims barn, Nefusesims barn,

53 Bakbuks barn, Hakufas barn, Harhurs barn,

54 Basluts barn, Mehidas barn, Harsas barn,

thousand, two hundred, and forty–seven;
42 The sons of Harim, a thousand, and seventeen;
43 The Levites, The sons of Jeshua, of Kadmiel, of the sons of Hodevah, seventy–four;
44 The singers, The sons of Asaph, a hundred, and forty–eight;
45 The doorkeepers, The sons of Shallum, the sons of Ater, the sons of Talmon, the sons of Akkub, the sons of Hatita, the sons of Shobai, a hundred, and thirty–eight;
46 The Nethinim, The sons of Ziha, the sons of Hasupha, the sons of Tabbaoth;
47 the sons of Keros, the sons of Sia, the sons of Padon;
48 the sons of Lebana, the sons of Hagaba, the sons of Salmai;
49 the sons of Hanan, the sons of Giddel, the sons of Gahar;
50 the sons of Reaiah, the sons of Rezin, the sons of Nekoda;
51 the sons of Gazzam, the sons of Uzza, the sons of Paseah;
52 the sons of Besai, the sons of Meunim, the sons of Nephushesim;
53 the sons of Bakbuk, the sons of Hakupha, the sons of Harhur;
54 the sons of Bazlith, the sons of Mehida, the sons of Harsha;

55 Barkoksen jälkeläiset, Siiseran jälkeläiset, Taamahin jälkeläiset,
56 Nesiahin jälkeläiset, Hatifan jälkeläiset.
57 Salomon palvelijain jälkeläisiä oli: Sootain jälkeläiset, Sooferetin jälkeläiset, Peridan jälkeläiset,

58 Jaalan jälkeläiset, Darkonin jälkeläiset, Giddelin jälkeläiset,
59 Sefatjan jälkeläiset, Hattilin jälkeläiset, Kooferet-Sebaimin jälkeläiset, Aamonin jälkeläiset.
60 Temppelipalvelijoita ja Salomon palvelijain jälkeläisiä oli kaikkiaan kolmesataa yhdeksänkymmentä kaksi.
61 Nämä ovat ne, jotka lähtivät Teel-Melahista, Teel-Harsasta, Kerub-Addonista ja Immeristä, voimatta ilmoittaa perhekuntaansa ja syntyperäänsä, olivatko israelilaisia:

62 Delajan jälkeläiset, Tobian jälkeläiset, Nekodan jälkeläiset, kuusisataa neljäkymmentä kaksi.
63 Ja pappeja: Habaijan jälkeläiset, Koosin jälkeläiset, Barsillain jälkeläiset, sen, joka oli ottanut itsellensä vaimon gileadilaisen Barsillain tyttäristä ja jota kutsuttiin heidän nimellään.
64 Nämä etsivät sukuluetteloitaan, niitä löytämättä, ja niin heidät julistettiin pappeuteen kelpaamattomiksi.

55 Barkos' barn, Siseras barn, Temas barn,

56 Nesias barn, Hatifas barn.
57 Av Salomos tjänares barn: Sotais barn, Soferets barn, Peridas barn,

58 Jaalas barn, Darkons barn, Giddels barn,

59 Sefatjas barn, Hattils barn, Pokeret-Hassebaims barn, Amons barn.

60 Tempelträlarna och Salomos tjänares barn utgjorde tillsammans tre hundra nittiotvå.
61 Och dessa voro de som drogo åstad från Tel-Mela, Tel-Harsa, Kerub, Addon och Immer, men som icke kunde uppgiva sina familjer och sin släkt, och huruvida de voro av Israel:

62 Delajas barn, Tobias barn, Nekodas barn, sex hundra fyrtiotvå.

63 Och av prästerna: Habajas barn, Hackos' barn, Barsillais barn, hans som tog en av gileaditen Barsillais döttrar till hustru och blev uppkallad efter deras namn.
64 Dessa sökte efter sina släktregister, men man kunde icke finna dem; därför blevo de såsom ovärdiga uteslutna från prästadömet.

55 the sons of Barkos, the sons of Sisera, the sons of Temah;
56 the sons of Neziah, the sons of Hatipha.
57 The Sons of the Servants of Solomon, The sons of Sotai, the sons of Sophereth, the sons of Perida;
58 the sons of Jaala, the sons of Darkon, the sons of Giddel;
59 the sons of Shephatiah, the sons of Hattil, the sons of Pochereth–hazzebaim, the sons of Amon.
60 All the Nethinim, and the Sons of the Servants of Solomon, were three hundred, and ninety–two.
61 And, these, are they who came up from Tel–melah, Tel–harsha, Cherub, Addon, and Immer,—but they could not tell their ancestral house, nor their seed, whether, of Israel, they were:
62 the sons of Delaiah, the sons of Tobiah, the sons of Nekoda,—six hundred and forty–two,
63 And, of the priests, the sons of Hobaiah, the sons of Hakkoz,—the sons of Barzillai, who had taken of the daughters of Barzillai the Gileadite to wife, and was called after their name.
64 These, sought their writing wherein they were registered, but it was not found,—so they were desecrated out of the priesthood;

65 Maaherra kielsi heitä syömästä korkeasti-pyhää, ennenkuin nousisi pappi, joka voi käyttää uurimia ja tummimia.

65 Och ståthållaren tillsade dem att de icke skulle få äta av det högheliga, förrän en präst uppstode med urim och tummim.

65 and the governor told them, they must not eat of the most holy things,—until there should stand up a priest, with Lights and Perfections.

66 Koko seurakunta yhteenlaskettuna oli neljäkymmentäkaksi tuhatta kolmesataa kuusikymmentä,

66 Hela församlingen utgjorde sammanräknad fyrtiotvå tusen tre hundra sextio,

66 All the gathered host together, was forty–two thousand, three hundred, and sixty;

67 paitsi heidän palvelijoitansa ja palvelijattariansa, joita oli seitsemäntuhatta kolmesataa kolmekymmentä seitsemän. Lisäksi oli heillä kaksisataa neljäkymmentä viisi mies- ja naisveisaajaa.

67 förutom deras tjänare och tjänarinnor, som voro sju tusen tre hundra trettiosju. Och till dem hörde två hundra fyrtiofem sångare och sångerskor.

67 besides, their men–servants and maid–servants, were these, seven thousand, three hundred, and thirty–seven,—and, to them, pertained, singing–men and singing–women, two hundred, and forty–five:

68 Kameleja heillä oli neljäsataa kolmekymmentä viisi, aaseja kuusituhatta seitsemänsataa kaksikymmentä.

68 Och de hade fyra hundra trettiofem kameler och sex tusen sju hundra tjugu åsnor.

68 their horses, were seven hundred, and thirty–six,—their mules, two hundred, and forty–five;

69 Osa perhekunta-päämiehistä antoi lahjoja rakennustyötä varten. Maaherra antoi rahastoon tuhat dareikkia kultaa, viisikymmentä maljaa ja viisisataa kolmekymmentä papin-ihokasta.

69 Och somliga bland huvudmännen för familjerna gåvo skänker till arbetet. Ståthållaren gav till kassan i guld ett tusen dariker, därtill femtio skålar och fem hundra trettio prästerliga livklädnader.

69 camels, four hundred, and thirty–five,—asses, six thousand, seven hundred, and twenty.
70 And, a portion of the ancestral chiefs, gave unto the work,—the governor, gave unto the treasury, of gold, a thousand darics, tossing bowls, fifty, tunics for priests, five hundred, and thirty;

70 Ja muutamat perhekunta-päämiehistä antoivat rakennusrahastoon kaksikymmentä tuhatta dareikkia kultaa ja kaksituhatta kaksisataa miinaa hopeata.

70 Och somliga bland huvudmännen för familjerna gåvo till arbetskassan i guld tjugu tusen dariker och i silver två tusen två hundra minor.

71 and, some of the ancestral chiefs, gave unto the treasury of the work, of gold, twenty thousand darics,—and, of silver, two thousand and two hundred manehs;

71 Ja muu kansa antoi yhteensä kaksikymmentä tuhatta dareikkia kultaa ja kaksituhatta miinaa hopeata

71 Och det övriga folkets gåvor utgjorde i guld tjugu tusen dariker och i silver två tusen minor, så ock

72 and, that which the rest of the people gave, was, of gold, twenty thousand darics, and, of silver, two

sekä kuusikymmentä seitsemän papin-ihokasta.

72 Ja papit, leeviläiset, ovenvartijat, veisaajat ja osa kansasta sekä temppelipalvelijat, koko Israel, asettuivat kaupunkeihinsa. Ja niin tuli seitsemäs kuukausi, ja israelilaiset olivat jo kaupungeissansa.

sextiosju prästerliga livklädnader.

72 Och prästerna, leviterna, dörrvaktarna, sångarna, en del av meniga folket samt tempelträlarna, korteligen hela Israel, bosatte sig i sina städer.»

thousand manehs,—and, tunics for priests, sixty–seven.
73 So the priests and the Levites and the door–keepers and the singers and some of the people, and the Nethinim and all Israel, took up their abode in their cities. And, when the seventh month arrived, the sons of Israel were in their cities.

8 luku

1 Silloin kokoontui kaikki kansa yhtenä miehenä Vesiportin edustalla olevalle aukealle; ja he pyysivät Esraa, kirjanoppinutta, tuomaan Mooseksen lain kirjan, jonka lain Herra oli antanut Israelille.

1 När sjunde månaden nalkades och Israels barn voro bosatta i sina städer, församlade sig folket, alla såsom en man, på den öppna platsen framför Vattenporten; och de bådo Esra, den skriftlärde, att hämta fram Moses lagbok, den som HERREN hade givit åt Israel.

1 Then all the people gathered themselves together as one man, into the broadway that was before the water–gate,—and they spake unto Ezra the scribe, to bring the book of the law of Moses, which Yahweh had commanded Israel.

2 Niin pappi Esra toi lain seurakunnan eteen, sekä miesten että naisten, kaikkien, jotka voivat ymmärtää, mitä kuulivat. Tämä tapahtui seitsemännen kuun ensimmäisenä päivänä.

2 Då framlade prästen Esra lagen för församlingen, för både män och kvinnor, alla som kunde förstå vad de hörde; detta var på första dagen i sjunde månaden.

2 So then Ezra the priest brought the law, before the convocation of both men and women, and all that had understanding to hearken,—on the first day of the seventh month;

3 Ja hän luki sitä Vesiportin edustalla olevalla aukealla päivän koitosta puolipäivään saakka miehille ja naisille, niille, jotka voivat sitä ymmärtää, kaiken kansan kuunnellessa lain kirjan lukemista.

3 Och han föreläste därur vid den öppna platsen framför Vattenporten, från dagningen till middagen, för män och kvinnor, dem som kunde förstå det; och allt folket lyssnade till lagboken.

3 and read therein, before the broad place which was before the water–gate, from the time it was light, until the noon of the day, in presence of the men and the women, and such as had understanding,—and, the ears of all the people, were unto the book of the law.

4 Ja Esra, kirjanoppinut,

4 Och Esra, den skriftlärde,

4 And Ezra the scribe stood

seisoi korkealla puulavalla, joka oli tätä varten tehty. Ja hänen vieressään seisoivat: hänen oikealla puolellaan Mattitja, Sema, Anaja, Uuria, Hilkia ja Maaseja; ja hänen vasemmalla puolellaan Pedaja, Miisael, Malkia, Haasum, Hasbaddana, Sakarja ja Mesullam.

stod på en hög träställning som man hade gjort för det ändamålet; och bredvid honom stodo Mattitja, Sema, Anaja, Uria, Hilkia och Maaseja på hans högra sida, och till vänster om honom Pedaja, Misael, Malkia, Hasum, Hasbaddana, Sakarja och Mesullam.

upon a lofty platform of wood, which they had made for the purpose, and there stood, beside him, Mattithiah and Shema and Anaiah and Uriah and Hilkiah and Maaseiah, on his right hand,—and, on his left, Pedaiah and Mishael and Malchijah and Hashum and Hashbaddanah, Zechariah, Meshullam.

5 Ja Esra avasi kirjan kaiken kansan nähden, sillä hän seisoi ylempänä kaikkea kansaa; ja kun hän avasi sen, nousi kaikki kansa seisomaan.

5 Och Esra öppnade boken, så att allt folket såg det, ty han stod högre än allt folket; och när han öppnade den, stod allt folket upp.

5 And Ezra the scribe opened the book before the eyes of all the people, for, above all the people, was he,—and, when he opened it, all the people, stood up.

6 Ja Esra kiitti Herraa, suurta Jumalaa, ja kaikki kansa vastasi, kohottaen kätensä ylös: Amen, amen; ja he kumarsivat ja rukoilivat Herraa, heittäytyneinä kasvoilleen maahan.

6 Och Esra lovade den store HERREN Gud, och allt folket svarade: »Amen, Amen», med uppräckta händer; och de böjde sig ned och tillbådo HERREN med ansiktet mot jorden.

6 And Ezra blessed Yahweh the great God,—and all the people responded, Amen! Amen! with the lifting up of their hands,—and they bent their heads and bowed themselves down unto Yahweh, with their faces to the ground.

7 Sitten Jeesua, Baani, Seerebja, Jaamin, Akkub, Sabbetai, Hoodia, Maaseja, Kelita, Asarja, Joosabad, Haanan, Pelaja ja muut leeviläiset opettivat kansalle lakia, kansan seisoessa alallansa.

7 Och Jesua, Bani, Serebja, Jamin, Ackub, Sabbetai, Hodia, Maaseja, Kelita, Asarja, Josabad, Hanan, Pelaja och de andra leviterna undervisade folket i lagen, medan folket stod där, var och en på sin plats.

7 And, Jeshua and Bani and Sherebiah, Jamin, Akkub, Shabbethai, Hodiah, Maaseiah, Kelita, Azariah, Jozabad, Hanan, Pelaiah, and the Levites, did cause the people to understand the law, the people, remaining in their places.

8 Ja he lukivat Jumalan lain kirjaa kappale kappaleelta ja selittivät sen sisällyksen, niin että luettu ymmärrettiin.

8 Och de föreläste tydligt ur boken, ur Guds lag; och de utlade meningen, så att man förstod det som lästes.

8 So they read in the book of the law of God, distinctly,—and, giving the sense, caused them to understand the reading.

9 Ja Nehemia, maaherra, ja pappi Esra, kirjanoppinut, ja leeviläiset, jotka opettivat kansaa, sanoivat kaikelle kansalle: Tämä päivä on

9 Och Nehemja, han som var ståthållare, och prästen Esra, den skriftlärde, och leviterna, som undervisade folket, sade till allt folket:

9 Then Nehemiah—he, was the governor—and Ezra the priest the scribe, and the Levites who were causing the people to understand,

pyhitetty Herralle, teidän Jumalallenne, älkää murehtiko älkääkä itkekö. Sillä kaikki kansa itki, kun he kuulivat lain sanat.

»Denna dag är helgad åt HERREN, eder Gud; sörjen icke och gråten icke.» Ty allt folket grät, när de hörde lagens ord.

said unto all the people, Today, is, holy, unto Yahweh your God, do not mourn, nor weep,—for, weeping, were all the people, when they heard the words of the law.

10 Ja hän sanoi vielä heille: Menkää ja syökää rasvaisia ruokia ja juokaa makeita juomia ja lähettäkää maistiaisia niille, joilla ei ole mitään valmistettuna, sillä tämä päivä on pyhitetty meidän Herrallemme. Ja älkää olko murheelliset, sillä ilo Herrassa on teidän väkevyytenne.

10 Och han sade ytterligare till dem: »Gån bort och äten eder bästa mat och dricken edert sötaste vin, och sänden omkring gåvor därav till dem som icke hava något tillrett åt sig, ty denna dag är helgad åt vår Herre. Och varen icke bedrövade, ty fröjd i HERREN är eder starkhet.»

10 So he said unto them—Go your way, eat the fat and drink the sweet, and send portions unto them for whom nothing is prepared, for holy is the day, unto our Lord,—and be not grieved, for, the joy of Yahweh, is your strength.

11 Myöskin leeviläiset rauhoittivat kaikkea kansaa ja sanoivat: Olkaa hiljaa, sillä tämä päivä on pyhä; älkää olko murheelliset.

11 Också leviterna lugnade allt folket och sade: »Varen stilla, ty dagen är helig; varen icke bedrövade.»

11 And, the Levites, were quieting all the people, saying—Hush! for, the day, is holy,—and be not grieved.

12 Ja kaikki kansa meni, söi ja joi, lähetti maistiaisia ja vietti suurta ilojuhlaa; sillä he olivat ymmärtäneet, mitä heille oli julistettu.

12 Och allt folket gick bort och åt och drack; de sände ock omkring gåvor av den mat de hade tillagat och gjorde sig mycket glada; ty de hade aktat på det som man hade kungjort för dem.

12 And all the people went their way, to eat and to drink, and to send portions, and to make great rejoicing,—because they had understood the words which were made known unto them.

13 Seuraavana päivänä kokoontuivat kaiken kansan perhekunta-päämiehet, papit ja leeviläiset Esran, kirjanoppineen, tykö painamaan lain sanoja mieleensä.

13 Dagen därefter församlade sig huvudmännen för hela folkets familjer, så ock prästerna och leviterna, till Esra, den skriftlärde, för att giva närmare akt på lagens ord.

13 And, on the second day, were gathered together—the ancestral heads of all the people, the priests and the Levites, unto Ezra the scribe,—even to give attention unto the words of the law.

14 Niin he huomasivat lakiin kirjoitetun, että Herra oli Mooseksen kautta käskenyt israelilaisia asumaan lehtimajoissa juhlan aikana seitsemännessä kuussa,

14 Och de funno skrivet i lagen att HERREN genom Mose hade bjudit att Israels barn skulle bo i lövhyddor under högtiden i sjunde månaden,

14 And they found written in the law,—that Yahweh gave command through Moses, that the sons of Israel should dwell in booths, during the festival of the seventh month;

15 ja että kaikissa heidän kaupungeissaan ja Jerusalemissa oli julistettava ja kuulutettava näin: Menkää vuorille ja tuokaa öljypuun lehviä tai metsäöljypuun lehviä sekä myrtin, palmupuun ja muiden tuuheiden puiden lehviä, ja tehkää lehtimajoja, niinkuin on säädetty.

15 och att man skulle kungöra och låta utropa i alla deras städer och i Jerusalem och säga: »Gån ut på bergen och hämten löv av olivträd, planterade eller vilda, och löv av myrten, palmträd och andra lummiga träd, och gören lövhyddor, såsom det är föreskrivet.»

15 and that they should publish and send along a proclamation throughout all their cities and throughout Jerusalem, saying, Forth to the mountain, and bring in branches of olive, and branches of oleaster, and branches of myrtle, and branches of palms, and branches of thick trees,—to make booths, as it is written.

16 Ja kansa meni ja toi niitä ja teki itselleen lehtimajoja kukin katollensa ja pihoihinsa ja Jumalan temppelin esipihoihin sekä Vesiportin aukealle ja Efraimin portin aukealle.

16 Då gick folket ut och hämtade sådant och gjorde sig hyddor på tak och på gårdar, var och en åt sig, så ock på gårdarna till Guds hus och på den öppna platsen vid Vattenporten och på den öppna platsen vid Efraimsporten.

16 So the people went forth, and brought in, and made themselves booths, every one upon his roof, and in their courts, and in the courts of the house of God, and in the broad place of the water–gate, and in the broad place of the gate of Ephraim.

17 Ja koko seurakunta, kaikki vankeudesta palanneet, tekivät lehtimajoja ja asuivat lehtimajoissa. Sillä aina Joosuan, Nuunin pojan, ajoista siihen päivään saakka eivät israelilaiset olleet niin tehneet. Ja vallitsi hyvin suuri ilo.

17 Och hela församlingen, så många som hade kommit tillbaka ifrån fångenskapen, gjorde sig lövhyddor och bodde i dessa hyddor. Ty från Jesuas, Nuns sons, dagar ända till den dagen hade Israels barn icke gjort så. Och där rådde mycket stor glädje.

17 And all the convocation of them who had returned out of the captivity made booths, and dwelt in booths, for, since the days of Jeshua son of Nun, had not the sons of Israel done so, unto that day,—and there was very great rejoicing.

18 Ja Jumalan lain kirjaa luettiin joka päivä, ensimmäisestä päivästä viimeiseen saakka. Ja he viettivät juhlaa seitsemän päivää, ja kahdeksantena päivänä pidettiin juhlakokous säädetyllä tavalla.

18 Och man föreläste ur Guds lagbok var dag, från den första dagen till den sista. Och de höllo högtid i sju dagar, och på åttonde dagen hölls en högtidsförsamling på föreskrivet sätt.

18 So he read in the book of the law of God, day by day, from the first day unto the last day, and they kept the festival seven days, and, on the eighth day, a closing feast, according to the regulation.

9 luku

1 Mutta saman kuun

1 Men på tjugufjärde dagen

1 Now, on the twenty–fourth

kahdentenakymmenentenä neljäntenä päivänä israelilaiset kokoontuivat paastoten, säkit yllä ja multaa pään päällä.
2 Ja Israelin heimo eristäytyi kaikista muukalaisista, astui esiin ja tunnusti syntinsä ja isiensä rikkomukset.

3 Sitten he nousivat seisomaan, kukin paikallansa, ja heille luettiin Herran, heidän Jumalansa, lain kirjaa neljännes päivää; ja toisen neljänneksen aikana he tunnustivat syntinsä ja kumartaen rukoilivat Herraa, Jumalaansa.
4 Ja Jeesua, Baani, Kadmiel, Sebanja, Bunni, Seerebja, Baani ja Kenani nousivat leeviläisten korokkeelle ja huusivat suurella äänellä Herraa, Jumalaansa;

5 ja leeviläiset Jeesua, Kadmiel, Baani, Hasabneja, Seerebja, Hoodia, Sebanja ja Petahja sanoivat: Nouskaa ja kiittäkää Herraa, Jumalaanne, iankaikkisesta iankaikkiseen. Ja kiitettäköön sinun kunniallista nimeäsi, joka on korotettu yli kaiken kiitoksen ja ylistyksen.
6 Sinä yksin olet Herra. Sinä olet tehnyt taivaat ja taivasten taivaat kaikkine joukkoinensa, maan ja kaikki, mitä siinä on, meret ja kaikki, mitä niissä on. Sinä annat elämän niille kaikille, ja taivaan joukot kumartavat

i samma månad församlade sig Israels barn och höllo fasta och klädde sig i sorgdräkt och strödde jord på sina huvuden.
2 Och de som voro av Israels släkt avskilde sig från alla främlingar och trädde så fram och bekände sina synder och sina fäders missgärningar.

3 Och de stodo upp, var och en på sin plats, och man föreläste ur HERRENS, deras Guds, lagbok under en fjärdedel av dagen; och under en annan fjärdedel bekände de sina synder och tillbådo HERREN, sin Gud.

4 Och Jesua och Bani, Kadmiel, Sebanja, Bunni, Serebja, Bani och Kenani trädde upp på leviternas upphöjning och ropade med hög röst till HERREN, sin Gud.
5 Och leviterna Jesua och Kadmiel, Bani, Hasabneja, Serebja, Hodia, Sebanja och Petaja sade: »Stån upp och loven HERREN, eder Gud, från evighet till evighet. Ja, lovat vare ditt härliga namn, som är upphöjt över allt lov och pris.

6 Du allena är HERREN. Du har gjort himlarna och himlarnas himmel och hela deras härskara, jorden och allt vad därpå är, haven och allt vad som är i dem, och det är du som behåller det allt vid liv; och

day of this month, were the sons of Israel gathered together, with fasting and with sackcloth, having earth upon them.
2 And the seed of Israel separated themselves from all the sons of the foreigner,—and stood and made confession over their own sins, and the iniquities of their fathers.
3 So they stood up in their place, and read in the book of the law of Yahweh their God, a fourth part of the day,—and, a fourth part, they were making confession and bowing themselves down, unto Yahweh their God.
4 Then stood up on the platform of the Levites, Jeshua and Bani, Kadmiel, Shebaniah, Bunni, Sherebiah, Bani, Chenani,—and made outcry, with a loud voice, unto Yahweh their God.
5 Then said the Levites—Jeshua and Kadmiel, Bani, Hashabneiah, Sherebiah, Hodiah, Shebaniah, Pethahiah, Stand up, bless Yahweh your God, from age to age,—Yea let them bless thy glorious Name, which is exalted above all blessing and praise.
6 Thou, art Yahweh, thou alone, Thou, didst make the heavens, the heavens of heavens, and all their host, the earth and all that is thereon, the seas and all that is therein, and, thou, holdest them all in life,—

sinua.

himmelens härskara tillbeder dig.

and, the host of the heavens, unto thee, are bowing down.

7 Sinä olet Herra Jumala, joka valitsit Abramin ja veit hänet pois Kaldean Uurista ja annoit hänelle nimen Aabraham.

7 Du är HERREN Gud, som utvalde Abram och förde honom ut från det kaldeiska Ur och gav honom namnet Abraham.

7 Thou, art Yahweh, God, who didst choose Abram, and broughtest him forth out of Ur of the Chaldees,––and madest his name Abraham;

8 Ja sinä havaitsit hänen sydämensä uskolliseksi sinua kohtaan, ja niin sinä teit hänen kanssaan liiton antaaksesi hänen jälkeläisillensä kanaanilaisten, heettiläisten, amorilaisten, perissiläisten, jebusilaisten ja girgasilaisten maan. Ja lupauksesi sinä olet täyttänyt, sillä sinä olet vanhurskas.

8 Och du fann hans hjärta fast i tron inför dig, och du slöt med honom det förbundet att du skulle giva åt hans säd kananéernas, hetiternas, amoréernas, perisséernas, jebuséernas och girgaséernas land, ja, giva det åt dem; och du uppfyllde dina ord, ty du är rättfärdig.

8 and didst find his heart faithful before thee, and didst solemnize with him a covenant, to give the land of the Canaanite, the Hittite, the Amorite, and the Perizzite, and the Jebusite, and the Girgashite,—to give it unto his seed,—and didst confirm thy words, for, righteous, thou art.

9 Ja sinä näit meidän isiemme kurjuuden Egyptissä ja kuulit heidän huutonsa Kaislameren rannalla.

9 Och du såg till våra fäders betryck i Egypten och hörde deras rop vid Röda havet.

9 Yea thou sawest the affliction of our fathers, in Egypt, and, their outcry, thou heardest, by the Red Sea;

10 Sinä teit tunnustekoja ja ihmeitä rangaisten faraota ja kaikkia hänen palvelijoitansa ja kaikkea hänen maansa kansaa; sillä sinä tiesit näiden kohdelleen heitä ylimielisesti, ja sinä teit itsellesi nimen, niinkuin se tänäkin päivänä on.

10 Du gjorde tecken och under på Farao och på alla hans tjänare och på allt folket i hans land; ty du förnam att dessa handlade övermodigt mot dem, och du gjorde dig ett namn, som är detsamma än i dag.

10 and didst grant signs and wonders against Pharaoh, and against all his servants, and against all the people of his land, for thou hadst taken note, that they ruled proudly over them,—and so thou didst make thee a name, as at this day.

11 Meren sinä halkaisit heidän edessänsä kahtia, niin että he kulkivat meren poikki kuivaa myöten; mutta heidän takaa-ajajansa sinä syöksit syvyyteen, niinkuin kiven valtaviin vesiin.

11 Havet klöv du itu för dem, så att de gingo mitt igenom havet på torr mark; men deras förföljare lät du sjunka i djupet såsom stenar, i väldiga vatten.

11 And, the sea, didst thou cleave asunder before them, and they passed through the midst of the sea, on dry ground,—whereas, their pursuers, thou didst cast into the depths like a stone, into the mighty waters,

12 Sinä johdatit heitä päivällä pilvenpatsaasta ja yöllä tulenpatsaasta, valaisten

12 Du ledde dem om dagen med en molnstod, och om natten med en eldstod, för

12 And, in a pillar of cloud, didst thou lead them, by day,—and in a pillar of fire,

heille tien, jota heidän oli kuljettava.

att lysa dem på den väg de skulle gå.

by night, to light up for them the way wherein they should go.

13 Ja sinä astuit alas Siinain vuorelle ja puhuit heille taivaasta ja annoit heille oikeat tuomiot ja totiset lait, hyvät säädökset ja käskyt.

13 Och du steg ned på berget Sinai och talade till dem från himmelen och gav dem rättfärdiga rätter och riktiga lagar, goda stadgar och bud.

13 And, upon Mount Sinai, camest thou down, and spakest with them out of the heavens,—and gavest them just regulations, and faithful laws, good statutes and commandments.

14 Sinä ilmoitit heille pyhän sapattisi ja annoit heille käskyt, säädökset ja lain palvelijasi Mooseksen kautta.

14 Du gav dem kunskap om din heliga sabbat och gav dem bud och stadgar och lag genom din tjänare Mose.

14 And, thy holy sabbath, didst thou make known to them,—and, commandments and statutes and a law, didst thou command them, through Moses thy servant.

15 Sinä annoit heille leipää taivaasta heidän nälkäänsä, ja sinä hankit heille vettä kalliosta heidän janoonsa. Ja sinä käskit heidän mennä ottamaan omaksensa maan, jonka sinä olit kättä kohottaen luvannut heille antaa.

15 Och du gav dem bröd från himmelen, när de hungrade, och lät vatten komma ut ur klippan, när de törstade; och du tillsade dem att gå och taga i besittning det land som du med upplyft hand hade lovat giva åt dem.

15 And, bread out of the heavens, didst thou give them, for their hunger, and, waters out of the cliff, didst thou bring them, for their thirst,—and badest them go in to take possession of the land, which thou hadst lifted thy hand to give them.

16 Mutta he, meidän isämme, olivat ylimielisiä; he olivat niskureita eivätkä totelleet sinun käskyjäsi.

16 Men våra fäder, de voro övermodiga; de voro hårdnackade, så att de icke hörde på dina bud.

16 But, they and our fathers, dealt proudly,—and hardened their neck, and hearkened not unto thy commandments;

17 He eivät tahtoneet totella eivätkä muistaneet ihmeellisiä tekoja, jotka sinä olit heille tehnyt, vaan olivat niskureita ja valitsivat uppiniskaisuudessaan johtajan palatakseen takaisin orjuuteensa. Mutta sinä olet anteeksiantava Jumala, armahtavainen ja laupias, pitkämielinen ja suuri armossa: sinä et heitä hyljännyt.

17 De ville icke höra och tänkte icke på de under som du hade gjort med dem, utan voro hårdnackade och valde i sin gensträvighet en anförare, för att vända tillbaka till sin träldom. Men du är en förlåtande Gud, nådig och barmhärtig, långmodig och stor i mildhet; och du övergav dem icke.

17 but refused to hearken, neither kept in mind thy wonders which thou hadst done with them, but they hardened their neck, and appointed a head that they might return to their servitude, in their perverseness. But, thou, art a God of forgivenesses, gracious and full of compassion, slow to anger and abounding in lovingkindness, and didst not forsake them.

18 Vaikka he tekivät

18 Nej, fastän de gjorde åt

18 Yea, although they made

itsellensä valetun vasikankuvan ja sanoivat: 'Tämä on sinun jumalasi, joka on johdattanut sinut Egyptistä', ja vaikka he paljon pilkkasivat Jumalaa,

sig en gjuten kalv och sade: 'Detta är din Gud, han som har fört dig upp ur Egypten', och fastän de gjorde sig skyldiga till stora hädelser,

them a molten calf, and said, This, is thy God, that brought thee up out of Egypt,—and wrought great insults,

19 niin sinä suuressa laupeudessasi et kuitenkaan hyljännyt heitä erämaassa. Pilvenpatsas ei väistynyt heidän luotansa päivällä, johtamasta heitä tiellä, eikä tulenpatsas yöllä, valaisemasta heille tietä, jota heidän oli kuljettava.

19 så övergav du dem likväl icke i öknen, efter din stora barmhärtighet. Molnstoden vek om dagen icke ifrån dem, utan ledde dem på vägen, ej heller eldstoden om natten, utan lyste dem på den väg de skulle gå.

19 yet, thou, in thine abounding compassions, didst not forsake them in the desert,—the pillar of cloud, departed not from over them by day, to lead them in the way, nor the pillar of fire by night, to light up for them the way wherein they should go.

20 Hyvän Henkesi sinä annoit heitä opettamaan, mannaasi et kieltänyt heidän suustansa, ja vettä sinä annoit heille heidän janoonsa.

20 Din gode Ande sände du att undervisa dem, och ditt manna förvägrade du icke deras mun, och vatten gav du dem, när de törstade.

20 And, thy Good Spirit, thou gavest, to instruct them,—and, thy manna, thou withheldest not from their mouth, and, water, thou gavest them, for their thirst.

21 Neljäkymmentä vuotta sinä elätit heitä erämaassa, niin ettei heiltä mitään puuttunut, eivät heidän vaatteensa kuluneet, eivätkä heidän jalkansa ajettuneet.

21 I fyrtio år försörjde du dem i öknen, så att intet fattades dem; deras kläder blevo icke utslitna, och deras fötter svullnade icke.

21 Yea, forty years, didst thou sustain them in the desert, they lacked nothing,—their mantles, waxed not old and, their feet, swelled not.

22 Sinä annoit heidän haltuunsa valtakuntia ja kansoja ja jaoit ne alue alueelta; ja he valloittivat Siihonin maan - Hesbonin kuninkaan maan - ja Oogin, Baasanin kuninkaan, maan.

22 Och du gav dem riken och folk och utskiftade lotter åt dem på skilda håll; och de intogo Sihons land, det land som tillhörde konungen i Hesbon, och det land som tillhörde Og, konungen i Basan

22 And thou gavest them kingdoms, and peoples, and allotted to each of them a corner,—and they took possession of the land of Sihon, and the land of the king of Heshbon, and the land of Og king of Bashan.

23 Ja heidän lastensa luvun sinä teit paljoksi kuin taivaan tähdet, ja sinä veit heidät siihen maahan, josta olit antanut heidän isillensä lupauksen, että he saavat mennä ottamaan sen omaksensa.

23 Och du lät deras barn bliva talrika såsom stjärnorna på himmelen, och förde dem in i det land varom du hade sagt till deras fäder att de skulle komma dit och taga det i besittning.

23 Their children also, didst thou multiply, like the stars of the heavens,—and didst bring them into the land which thou hadst promised their fathers they should enter to possess;

24 Ja lapset tulivat ja ottivat

24 Så kommo då barnen

24 so the children entered

sen maan omaksensa, ja sinä nöyryytit heidän edessään maan asukkaat, kanaanilaiset, ja annoit nämä heidän käsiinsä, sekä heidän kuninkaansa että sen maan kansat, niin että he tekivät näille, mitä tahtoivat.

och togo landet i besittning, och du kuvade för dem landets inbyggare, kananéerna, och gav dessa i deras hand, både konungarna och folken där i landet, så att de gjorde med dem vad de ville.

and possessed the land, and thou subduedst before them the inhabitants of the land, the Canaanites, and deliveredst them into their hand,—with their kings, and the peoples of the land, to do with them according to their pleasure;

25 Ja he valloittivat varustetut kaupungit ja lihavan maan ja ottivat omikseen talot, jotka olivat täynnä kaikkea hyvää, kallioon hakatut vesisäiliöt, viinitarhat, öljypuut ja hedelmäpuita suuret määrät. He söivät ja tulivat ravituiksi ja lihaviksi ja pitivät hyviä päiviä sinun antimiesi runsaudessa.

25 Och de intogo befästa städer och ett bördigt land och kommo i besittning av hus, fulla med allt gott, och av uthuggna brunnar, vingårdar, olivplanteringar och fruktträd i myckenhet; och de åto och blevo mätta och feta och gjorde sig glada dagar av ditt myckna goda.

25 and they captured fortified cities and a fat soil, and took possession of houses full of every good thing, wells digged, vineyards and oliveyards and fruit-trees, in abundance,—so they did eat and were filled and became fat, and luxuriated in thy great goodness.

26 Mutta he niskoittelivat ja kapinoivat sinua vastaan, heittivät sinun lakisi selkänsä taa ja tappoivat sinun profeettasi, jotka heitä varoittivat palauttaakseen heidät sinun luoksesi; ja he pilkkasivat paljon Jumalaa.

26 Men de blevo gensträviga och satte sig upp mot dig och kastade din lag bakom sin rygg och dräpte dina profeter, som varnade dem och ville omvända dem till dig; och de gjorde sig skyldiga till stora hädelser.

26 But they murmured and rebelled against thee, and cast thy law behind their back, and, thy prophets, they slew, who testified against them that they might turn them back unto thee,—and they wrought great insults.

27 Sentähden sinä annoit heidät heidän ahdistajainsa käsiin, ja nämä ahdistivat heitä. Mutta kun he ahdinkonsa aikana huusivat sinua, niin sinä taivaasta kuulit ja suuressa laupeudessasi annoit heille vapauttajia, jotka vapauttivat heidät heidän ahdistajainsa käsistä.

27 Då gav du dem i deras ovänners hand, så att dessa förtryckte dem; men när de i sin nöds tid ropade till dig, hörde du det från himmelen, och efter din stora barmhärtighet gav du dem frälsare, som frälste dem ur deras ovänners hand.

27 Therefore didst thou deliver them into the hand of their adversaries, who distressed them,—and, in the time of their distress, they made outcry unto thee, and, thou, out of the heavens, didst hear, and, according to thine abounding compassions, gavest them saviors, that they might save them out of the hand of their adversaries.

28 Mutta rauhaan päästyään he jälleen tekivät sitä, mikä

28 När de så kommo till ro, gjorde de åter vad ont var

28 But, as soon as they had rest, they again

on pahaa sinun edessäsi. Silloin sinä jätit heidät heidän vihollistensa käsiin, niin että nämä vallitsivat heitä. Mutta kun he jälleen huusivat sinua, kuulit sinä taivaasta ja pelastit heidät laupeudessasi monta kertaa.

inför dig. Då överlämnade du dem i deras fienders hand, så att dessa fingo råda över dem; men när de åter ropade till dig, då hörde du det från himmelen och räddade dem efter din barmhärtighet, många gånger.

wrought wickedness before thee,—and thou didst leave them in the hand of their enemies, who bare rule over them, yet, when they again made outcry unto thee, thou, from the heavens, didst hear and didst deliver them according to thy compassions, many times;

29 Ja sinä varoitit heitä palauttaaksesi heidät seuraamaan sinun lakiasi, mutta he olivat ylimielisiä eivätkä totelleet sinun käskyjäsi, vaan he rikkoivat sinun oikeutesi - se ihminen, joka ne pitää, on niistä elävä - mutta he käänsivät uppiniskaisina selkänsä ja olivat niskureita eivätkä totelleet.

29 Och du varnade dem och ville omvända dem till din lag; men de voro övermodiga och hörde icke på dina bud, utan syndade mot dina rätter, om vilka det gäller att den människa som gör efter dem får leva genom dem; de spjärnade emot i gensträvighet och voro hårdnackade och ville icke höra.

29 and didst testify against them, to bring them back unto thy law, yet, they, dealt proudly, and hearkened not unto thy commandments, and, against thy regulations, they sinned, the which—if any son of earth shall do—then shall he live by them,—and yielded a rebellious shoulder, and, their neck, they stiffened, and hearkened not.

30 Sinä kärsit heitä monta vuotta ja varoitit heitä Hengelläsi profeettaisi kautta, mutta he eivät ottaneet sitä korviinsa. Niin sinä annoit heidät pakanallisten kansojen käsiin.

30 Du hade fördrag med dem i många år och varnade dem med din Ande genom dina profeter, men de lyssnade icke därtill; då gav du dem i de främmande folkens hand.

30 And thou didst suffer many years to pass over them, and didst testify against them by thy Spirit through thy prophets, yet did they not give ear,—therefore didst thou deliver them into the hand of the peoples of the lands.

31 Mutta sinä suuressa laupeudessasi et tehnyt loppua heistä etkä hyljännyt heitä; sillä sinä olet armahtavainen ja laupias Jumala.

31 Men i din stora barmhärtighet gjorde du icke alldeles ände på dem och övergav dem icke; ty du är en nådig och barmhärtig Gud.

31 Yet, in thine abounding compassions, thou didst not make of them an end, neither didst thou forsake them,—for, a GOD gracious and full of compassion, thou art.

32 Ja nyt, Jumalamme, sinä suuri, väkevä ja peljättävä Jumala, joka pidät liiton ja säilytät laupeuden: älä katso vähäksi kaikkea sitä vaivaa, joka on kohdannut meitä,

32 Och nu, vår Gud, du store, väldige och fruktansvärde Gud, du som håller förbund och bevarar nåd, nu må du icke akta för ringa all den vedermöda

32 Now, therefore, O our God—the GOD great, mighty, and fearful—keeping the covenant and the lovingkindness, let not all the trouble seem little

meidän kuninkaitamme, päämiehiämme, pappejamme, profeettojamme, isiämme ja koko sinun kansaasi, Assurin kuningasten ajoista aina tähän päivään saakka.

som har träffat oss, våra konungar, våra furstar, våra präster, våra fäder och hela ditt folk, ifrån de assyriska konungarnas dagar ända till denna dag.

before thee, which hath come upon us—on our kings, on our rulers, and on our priests, and on our prophets, and on our fathers, and on all thy people,—from the days of the kings of Assyria, until this day.

33 Sinä olet vanhurskas kaikessa, mikä on meitä kohdannut; sillä sinä olet ollut uskollinen teoissasi, mutta me olemme olleet jumalattomat.

33 Nej, du är rättfärdig vid allt det som har kommit över oss; ty du har visat dig trofast, men vi hava varit ogudaktiga.

33 But, thou, art righteous, as to all that hath fallen upon us,—for, faithfulness, hast thou wrought, whereas, we, have been lawless;

34 Meidän kuninkaamme, päämiehemme, pappimme ja isämme eivät ole seuranneet sinun lakiasi eivätkä tarkanneet sinun käskyjäsi ja säädöksiäsi, jotka sinä olit heille antanut.

34 Och våra konungar, våra furstar, våra präster och våra fäder hava icke gjort efter din lag och icke aktat på dina bud och på de varningar som du har låtit komma till dem.

34 and, our kings, our rulers, our priests, and our fathers, have not kept thy law,—nor given heed unto thy commandments, or unto thy testimonies, wherewith thou hast testified against them.

35 Ja vaikka he elivät omassa valtakunnassansa ja siinä antimien runsaudessa, jonka sinä olit heille antanut, ja avarassa ja lihavassa maassa, jonka sinä olit heille antanut, eivät he kuitenkaan palvelleet sinua eivätkä kääntyneet pois pahoista teoistansa.

35 Och fastän de sutto i sitt eget rike i det myckna goda som du hade givit dem, och i det rymliga och bördiga land som du hade upplåtit för dem, hava de ändå icke tjänat dig och icke omvänt sig från sina onda gärningar.

35 But, they, in their kingdom, and in thine abundant goodness which thou gavest them, and in the broad and fat land which thou didst set before them, did not serve thee, neither turned they from their wicked doings.

36 Katso, me olemme nyt orjia; siinä maassa, jonka sinä meidän isillemme annoit, että he söisivät sen hedelmiä ja antimia, siinä meidän täytyy orjina olla.

36 Se, vi äro nu andras tjänare; i det land som du gav åt våra fäder, för att de skulle äta dess frukt och dess goda, just där äro vi andras tjänare,

36 Lo! we, today, are bondmen—even upon the land which thou gavest our fathers to eat the fruit thereof and the good thereof, lo! we, are bondmen;

37 Sen runsas sato tulee niille kuninkaille, jotka sinä meidän syntiemme tähden olet pannut meitä hallitsemaan; he vallitsevat meitä ja meidän karjaamme,

37 och sin rika avkastning giver det åt de konungar som du för våra synders skull har satt över oss. Och de råda över våra kroppar och vår boskap

37 and, the increase thereof, aboundeth unto the kings whom thou hast set over us, for our sins,—and, over our bodies, are they bearing rule, and over our

niinkuin tahtovat, ja me olemme suuressa ahdistuksessa.

såsom de vilja, och vi äro i stor nöd.»

cattle, at their pleasure, and, in great distress, we are.

38 På grund av allt detta slöto vi ett fast förbund och uppsatte det skriftligen; och på skrivelsen, som försågs med sigill, stodo våra furstars, våra leviters och våra prästers namn.

38 Seeing, therefore, all this, we, are plighting our faith, and putting it in writing,—and, upon the sealed scroll, are our rulers, our Levites, our priests.

10 luku

1 Kaiken tämän johdosta me teemme sitoumuksen ja kirjoitamme siihen nimemme; sinetöidyssä asiakirjassa ovat meidän päämiestemme, leeviläistemme ja pappiemme nimet. Sinetöidyissä asiakirjoissa ovat nämä nimet: Nehemia, Hakaljan poika, maaherra, ja Sidkia,

1 Följande namn stodo på skrivelserna som buro sigillen: Nehemja, ståthållaren, Hakaljas son, och Sidkia,

1 Now, upon the sealed writings, were,—Nehemiah the governor, son of Hacaliah, and Zedekiah;

2 Seraja, Asarja, Jeremia,

2 Seraja, Asarja, Jeremia,

2 Seraiah, Azariah, Jeremiah;

3 Pashur, Amarja, Malkia,

3 Pashur, Amarja, Malkia,

3 Pashhur, Amariah, Malchijah;

4 Hattus, Sebanja, Malluk,

4 Hattus, Sebanja, Malluk,

4 Hattush, Shebaniah, Malluch;

5 Haarim, Meremot, Obadja,

5 Harim, Meremot, Obadja,

5 Harim, Meremoth, Obadiah;

6 Daniel, Ginneton, Baaruk,

6 Daniel, Ginneton, Baruk,

6 Daniel, Ginnethon, Baruch;

7 Mesullam, Abia, Miijamin,

7 Mesullam, Abia, Mijamin,

7 Meshullam, Abijah, Mijamin;

8 Maasja, Bilgai ja Semaja - nämä ovat pappeja.

8 Maasja, Bilgai, Semaja; dessa voro prästerna.

8 Maaziah, Bilgai, Shemaiah,—these, were, the priests.

9 Leeviläisiä ovat: Jeesua, Asanjan poika, Binnui, Heenadadin jälkeläinen, Kadmiel

9 Och leviterna voro: Jesua, Asanjas son, Binnui, av Henadads barn, Kadmiel,

9 And, the Levites,—Jeshua, son of Azaniah, Binnui, of the sons of Henadad, Kadmiel;

10 ja heidän veljensä Sebanja, Hoodia, Kelita, Pelaja, Haanan,

10 så ock deras bröder: Sebanja, Hodia, Kelita, Pelaja, Hanan,

10 and, their brethren,—Shebaniah, Hodiah, Kelita, Pelaiah, Hanan;

11 Miika, Rehob, Hasabja,

11 Mika, Rehob, Hasabja,

11 Mica, Rehob, Hashabiah;

12 Sakkur, Seerebja, Sebanja,

12 Sackur, Serebja, Sebanja,

12 Zaccur, Sherebiah,

13 Hoodia, Baani ja Beninu.
14 Kansan päämiehiä ovat: Paros, Pahat-Mooab, Eelam, Sattu, Baani,
15 Bunni, Asgad, Beebai,
16 Adonia, Bigvai, Aadin,
17 Aater, Hiskia, Assur,
18 Hoodia, Haasum, Beesai,
19 Haarif, Anatot, Nuubai,
20 Magpias, Mesullam, Heesir,
21 Mesesabel, Saadok, Jaddua,
22 Pelatja, Haanan, Anaja,
23 Hoosea, Hananja, Hassub,

24 Loohes, Pilha, Soobek,
25 Rehum, Hasabna, Maaseja,
26 Ahia, Haanan, Aanan,
27 Malluk, Haarim ja Baana.

28 Ja muu kansa, papit, leeviläiset, ovenvartijat, veisaajat, temppelipalvelijat ja kaikki, jotka ovat eristäytyneet pakanallisista kansoista Jumalan lain puolelle, sekä heidän vaimonsa, poikansa ja tyttärensä, kaikki, jotka pystyvät sen ymmärtämään,

29 liittyvät ylhäisiin veljiinsä, tulevat valalle ja vannovat vaeltavansa Jumalan lain mukaan, joka on annettu Jumalan palvelijan Mooseksen kautta, ja noudattavansa ja seuraavansa kaikkia Herran, meidän Herramme, käskyjä, oikeuksia ja säädöksiä.

13 Hodia, Bani och Beninu.
14 Folkets huvudmän voro: Pareos, Pahat-Moab, Elam, Sattu, Bani,
15 Bunni, Asgad, Bebai,
16 Adonia, Bigvai, Adin,
17 Ater, Hiskia, Assur,
18 Hodia, Hasum, Besai,
19 Harif, Anatot, Nobai,
20 Magpias, Mesullam, Hesir,
21 Mesesabel, Sadok, Jaddua,
22 Pelatja, Hanan, Anaja,
23 Hosea, Hananja, Hassub,

24 Hallohes, Pilha, Sobek,
25 Rehum, Hasabna, Maaseja,
26 Ahia, Hanan, Anan,
27 Malluk, Harim och Baana.

28 Och det övriga folket, prästerna, leviterna, dörrvaktarna, sångarna, tempelträlarna och alla de som hade avskilt sig från de främmande folken och vänt sig till Guds lag, så ock deras hustrur, söner och döttrar, alla som hade kommit till moget förstånd,

29 dessa slöto sig till sina förnämligare bröder och gingo ed och svuro att de skulle vandra efter Guds lag, den som hade blivit given genom Guds tjänare Mose, och att de skulle hålla och göra efter alla HERRENS, vår HERRES, bud och rätter och stadgar,

Shebaniah;
13 Hodiah, Bani, Beninu.
14 The heads of the people,—Parosh, Pahath–moab, Elam, Zattu, Bani;
15 Bunni, Azgad, Bebai;
16 Adonijah, Bigvai, Adin;
17 Ater, Hezekiah, Azzur;
18 Hodiah, Hashum, Bezai;
19 Hariph, Anathoth, Nobai;
20 Magpiash, Meshullam, Hezir;
21 Meshezabel, Zadok, Jaddua;
22 Pelatiah, Hanan, Anaiah;
23 Hoshea, Hananiah, Hasshub;
24 Hallohesh, Pilha, Shobek;
25 Rehum, Hashabnah, Maaseiah;
26 and Ahiah, Hanan, Anan;
27 Malluch, Harim, Baanah.

28 And, the rest of the people—the priests, the Levites, the doorkeepers, the singers, the Nethinim, and all who had separated themselves from the peoples of the lands unto the law of God, their wives, their sons and their daughters,—every one having knowledge and understanding,
29 were holding fast unto their distinguished brethren, and were entering into a curse and into an oath, to walk in the law of God, which was given through Moses the servant of God,—and to observe and do, all the commandments of Yahweh our Lord, and his regulations, and his statutes;

30 Me emme anna tyttäriämme maan kansoille emmekä ota heidän tyttäriänsä pojillemme vaimoiksi.
31 Me emme osta sapattina tai pyhäpäivänä maan kansoilta, jos ne tuovat kauppatavaraa tai viljaa mitä tahansa kaupaksi sapattina. Me jätämme joka seitsemäntenä vuotena maan lepäämään ja kaikki saatavat velkomatta.

32 Me sitoudumme suorittamaan vuodessa kolmannes-sekelin palvelusta varten Jumalamme temppelissä:

33 näkyleipiin, jokapäiväiseen ruokauhriin ja jokapäiväiseen polttouhriin, uhreihin sapatteina ja uudenkuun päivinä, juhlauhreihin ja pyhiin lahjoihin, syntiuhreihin sovituksen toimittamiseksi Israelille ja kaikkeen, mikä meidän Jumalamme temppelissä toimitettava on.

34 Me, papit, leeviläiset ja kansa, olemme heittäneet arpaa uhrilahjahalkojen tuomisesta perhekunnittain Jumalamme temppeliin määräaikoina joka vuosi, poltettaviksi Herran, meidän Jumalamme, alttarilla, niinkuin laissa on kirjoitettuna.

35 Me sitoudumme tuomaan maamme uutiset ja

30 att vi icke skulle giva våra döttrar åt de främmande folken, ej heller taga deras döttrar till hustrur åt våra söner.
31 Och när de främmande folken förde in handelsvaror eller något slags säd till salu på sabbatsdagen, skulle vi icke köpa det av dem på sabbat eller helgdag; och vi skulle låta vart sjunde år vara friår och då avstå från alla slags krav.
32 Och vi fastställde för oss den förpliktelsen att såsom vår gärd årligen erlägga en tredjedels sikel till tjänsten i vår Guds hus,

33 nämligen till skådebröden, och till det dagliga brännoffret, och till offren på sabbaterna, vid nymånaderna och högtiderna, och till tackoffren, och till syndoffren för Israels försoning, och till allt arbete i vår Guds hus.

34 Och vi, prästerna, leviterna och folket, kastade lott angående vedoffret, huru man årligen skulle föra det till vår Guds hus på bestämda tider, efter våra familjer, för att antändas på HERRENS, vår Guds, altare, såsom det är föreskrivet i lagen.

35 Och vi skulle årligen föra till HERRENS hus

30 and that we would not give our daughters unto the peoples of the land,—and, their daughters, would we not take for our sons;
31 and, if the peoples of the land should be bringing in wares, or any corn on the sabbath day, to sell, we would not buy of them on the sabbath, or on a holy day,—and that we would remit the seventh year, and the loan of every hand.

32 And we laid on ourselves charges, appointing for ourselves the third of a shekel, yearly,—for the service of the house of our God:
33 for the bread to set in array, and the continual meal–offering, and for the continual ascending–sacrifice, of the sabbaths, of the new moons, for the appointed feasts, and for things hallowed, and for victims bearing sin, to put a propitiatory–covering over Israel,—and for all the work of the house of our God.
34 Also, lots, did we cast, concerning the offering of wood among the priests, the Levites, and the people, to bring it unto the house of our God, by our ancestral houses, at times arranged, year by year,—to burn upon the altar of Yahweh our God, as it is written in the law.
35 And that we would bring in the firstfruits of our

kaikkinaisten hedelmäpuiden uutiset joka vuosi Herran temppeliin

36 sekä esikoiset pojistamme ja karjastamme, niinkuin laissa on kirjoitettuna, ja tuomaan raavaittemme ja lampaittemme esikoiset Jumalamme temppeliin, papeille, jotka toimittavat virkaansa meidän Jumalamme temppelissä.

37 Me tuomme parhaat jyvärouheemme ja antimemme, parhaat kaikkinaisten puiden hedelmät, parhaan viinin ja öljyn papeille, Jumalamme temppelin kammioihin, ja maamme kymmenykset leeviläisille. Leeviläiset itse kantavat kymmenykset kaikista kaupungeista, missä meillä on maanviljelystä.
38 Ja papin, Aaronin pojan, tulee olla leeviläisten kanssa, heidän kantaessaan kymmenyksiä, ja leeviläisten tulee viedä kymmenykset kymmenyksistä meidän Jumalamme temppeliin, varastohuoneen kammioihin.

39 Sillä israelilaisten ja leeviläisten on vietävä anti jyvistä, viinistä ja öljystä näihin kammioihin, joissa pyhäkön kalut ja virkaansa toimittavat papit, ovenvartijat ja veisaajat ovat. Me emme laiminlyö Jumalamme temppeliä.

förstlingen av vår mark, och förstlingen av all frukt på alla slags träd,

36 och de förstfödda av våra söner och av vår boskap, såsom det är föreskrivet i lagen; vi skulle föra till vår Guds hus de förstfödda både av våra fäkreatur och av vår småboskap, till prästerna som gjorde tjänst i vår Guds hus.
37 Och förstlingen av vårt mjöl och våra offergärder, så ock av allt slags trädfrukt, av vin och olja skulle vi föra till prästerna, in i kamrarna i vår Guds hus, och tionden av vår jord till leviterna; ty det var leviterna som skulle uppbära tionden i alla de städer vid vilka vi brukade jorden.

38 Och en präst, en av Arons söner, skulle vara med leviterna, när leviterna uppburo tionden; och själva skulle leviterna föra tionden av sin tionde upp till vår Guds hus, in i förrådshusets kamrar.

39 Ty såväl de övriga israeliterna som Levi barn skulle föra sin offergärd av säd, vin och olja in i dessa kamrar, där helgedomens kärl och de tjänstgörande prästerna, ävensom dörrvaktarna och sångarna voro. Alltså skulle vi icke försumma vår Guds hus.

ground, and the firstfruit of all fruit of all trees, year by year,—unto the house of Yahweh;
36 also that, the firstborn of our sons, and of our cattle, as it is written in the law,—and the firstlings of our herds and of our flocks, we would bring in unto the house of our God, unto the priests who should be in attendance in the house of our God;
37 and, the first part of our meal and our heave-offerings and the fruit of all trees, new wine and oil, would we bring in unto the priests, into the chambers of the house of our God, and the tithe of our ground unto the Levites,—the Levites themselves, taking the tithes in all our cities of agriculture.
38 And the priest the son of Aaron should be with the Levites, when the Levites should take the tithes,—and the Levites, should bring up the tithe of the tithe, unto the house of our God, into the chambers pertaining unto the treasure-house.
39 For, into the chambers, should the sons of Israel and the sons of Levi bring in the heave-offering of the corn, the new wine and the oil, since, there, are the utensils of the sanctuary, and the priests who are in attendance, and the doorkeepers, and the singers,—so would we not

neglect the house of our God.

11 luku

1 Ja kansan päämiehet asettuivat Jerusalemiin, mutta muu kansa heitti arpaa saadakseen joka kymmenennen asettumaan Jerusalemiin, pyhään kaupunkiin, yhdeksän kymmenesosan jäädessä asumaan muihin kaupunkeihin.

1 Och folkets furstar bodde i Jerusalem; men det övriga folket kastade lott, för att så var tionde man skulle utses att bo i Jerusalem, den heliga staden, medan nio tiondedelar skulle bo i de andra städerna.

1 And the rulers of the people dwelt in Jerusalem,—and, the rest of the people, cast lots, to bring in one out of ten to dwell in Jerusalem, the holy city, and nine parts in [other] cities.

2 Ja kansa siunasi kaikkia niitä miehiä, jotka vapaaehtoisesti asettuivat Jerusalemiin.

2 Och folket välsignade alla de män som frivilligt bosatte sig i Jerusalem.

2 And the people bestowed a blessing on all the men, who willingly offered themselves to dwell in Jerusalem.

3 Nämä olivat ne maakunnan päämiehet, jotka asettuivat Jerusalemiin ja Juudan kaupunkeihin; he asuivat kukin perintöosallaan, kaupungeissaan, Israel, papit, leeviläiset ja temppelipalvelijat sekä Salomon palvelijain jälkeläiset.

3 Och de huvudmän i hövdingdömet, som bodde i Jerusalem, bodde var och en där han hade sin arvsbesittning, i sin stad; vanliga israeliter, präster, leviter och tempelträlar, så ock Salomos tjänares barn.

3 Now, these, are the chiefs of the province, who dwelt in Jerusalem, but, in the cities of Judah, dwelt every man in his possession throughout their cities, Israel, the priests, and the Levites and the Nethinim, and the Sons of the Servants of Solomon.

4 Jerusalemissa asuivat seuraavat Juudan ja Benjamin miehet: Juudan miehiä: Ataja, Ussian poika, joka oli Sakarjan poika, joka Amarjan poika, joka Sefatjan poika, joka Mahalalelin poika, Pereksen jälkeläisiä,

4 I Jerusalem bodde en del av Juda barn och en del av Benjamins barn, nämligen: Av Juda barn: Ataja, son till Ussia, son till Sakarja, son till Amarja, son till Sefatja, son till Mahalalel, av Peres' barn,

4 And, in Jerusalem, dwelt certain of the sons of Judah and of the sons of Benjamin,—Of the sons of Judah, Athaiah son of Uzziah, son of Zechariah, son of Amariah, son of Shephatiah, son of Mahalalel, of the sons of Perez;

5 ja Maaseja, Baarukin poika, joka oli Kolhoosen poika, joka Hasajan poika, joka Adajan poika, joka Joojaribin poika, joka Sakarjan poika, joka siilonilaisen poika;

5 så ock Maaseja, son till Baruk, son till Kol-Hose, son till Hasaja, son till Adaja, son till Jojarib, son till Sakarja, silonitens son.

5 and Maaseiah son of Baruch, son of Col–hozeh, son of Hazaiah, son of Adaiah, son of Joiarib, son of Zechariah, son of the Shilonite.

6 Jerusalemissa asuvia

6 Peres' barn som bodde i

6 All the sons of Perez who

Pereksen jälkeläisiä oli kaikkiaan neljäsataa kuusikymmentä kahdeksan sotakuntoista miestä.

7 Benjaminilaiset olivat nämä: Sallu, Mesullamin poika, joka oli Jooedin poika, joka Pedajan poika, joka Koolajan poika, joka Maasejan poika, joka Itielin poika, joka Jesajan poika,

8 ja hänen jälkeensä Gabbai ja Sallai, yhdeksänsataa kaksikymmentä kahdeksan.

9 Jooel, Sikrin poika, oli heidän päällysmiehenään ja Juuda, Senuan poika, toisena kaupunginpäällikkönä.

10 Pappeja: Jedaja, Joojaribin poika, Jaakin,

11 Seraja, Hilkian poika, joka oli Mesullamin poika, joka Saadokin poika, joka Merajotin poika, joka Ahitubin poika, Jumalan temppelin esimies,

12 sekä heidän veljensä, jotka toimittivat palvelusta temppelissä, kahdeksansataa kaksikymmentä kaksi miestä; ja Adaja, Jerohamin poika, joka oli Pelaljan poika, joka Amsin poika, joka Sakarjan poika, joka Pashurin poika, joka Malkian poika,

13 sekä hänen veljensä, jotka olivat perhekunta-päämiehiä, kaksisataa neljäkymmentä kaksi miestä; ja Amassai, Asarelin poika, joka oli Ahsain poika, joka Mesillemotin poika, joka Immerin poika,

14 sekä heidän veljensä, jotka olivat sotaurhoja, sata

Jerusalem utgjorde tillsammans fyra hundra sextioåtta stridbara män.

7 Och Benjamins barn voro dessa: Sallu, son till Mesullam, son till Joed, son till Pedaja, son till Kolaja, son till Maaseja, son till Itiel, son till Jesaja,

8 och näst honom Gabbai och Sallai, nio hundra tjuguåtta.

9 Joel, Sikris son, var tillsyningsman över dem, och Juda, Hassenuas son, var den andre i befälet över staden.

10 Av prästerna: Jedaja, Jojaribs son, Jakin

11 samt Seraja, son till Hilkia, son till Mesullam, son till Sadok, son till Merajot, son till Ahitub, fursten i Guds hus,

12 så ock deras bröder, som förrättade sysslorna i huset, åtta hundra tjugutvå; vidare Adaja, son till Jeroham, son till Pelalja, son till Amsi, son till Sakarja, son till Pashur, son till Malkia,

13 så ock hans bröder, huvudmän för familjer, två hundra fyrtiotvå; vidare Amassai, son till Asarel, son till Asai, son till Mesillemot, son till Immer,

14 så ock deras bröder, dugande män, ett hundra

were dwelling in Jerusalem, four hundred and sixty–eight, men of ability.

7 And, these, are the sons of Benjamin,—Sallu son of Meshullam, son of Joed, son of Pedaiah, son of Kolaiah, son of Maaseiah, son of Ithiel, son of Jeshaiah;

8 and, after him, Gabbai, Sallai,—nine hundred and twenty–eight.

9 And, Joel son of Zichri, was in charge over them,—and, Judah son of Hassenuah, was over the city, as second.

10 Of the priests, Jedaiah son of Joiarib, Jachin;

11 Seraiah son of Hilkiah, son of Meshullam, son of Zadok, son of Meraioth, son of Ahitub, chief ruler of the house of God;

12 and their brethren who were doing the work of the house, eight hundred and twenty–two,—and Adaiah son of Jeroham, son of Pelaliah, son of Amzi, son of Zechariah, son of Pashhur, son of Malchijah;

13 and his brethren, ancestral chiefs, two hundred and forty–two,—and Amashsai son of Azarel, son of Ahzai, son of Meshillemoth, son of Immer;

14 and their brethren, strong men of ability, a

kaksikymmentä kahdeksan miestä. Heidän päällysmiehenään oli Sabdiel, Gedolimin poika.

15 Ja leeviläisiä: Semaja, Hassubin poika, joka oli Asrikamin poika, joka Hasabjan poika, joka Bunnin poika;

16 ja Sabbetai ja Joosabad, jotka valvoivat maallisia toimia Jumalan temppelissä ja olivat leeviläisten päämiehiä,

17 ja Mattanja, Miikan poika, joka oli Sabdin poika, joka Aasafin, ensimmäisen johtajan, poika, joka rukoiltaessa alotti kiitosvirren, ja Bakbukja, hänen veljistään toinen, ja Abda, Sammuan poika, joka oli Gaalalin poika, joka Jedutunin poika.

18 Leeviläisiä oli pyhässä kaupungissa kaikkiaan kaksisataa kahdeksankymmentä neljä.

19 Ovenvartijat olivat Akkub, Talmon sekä heidän veljensä, jotka vartioivat portteja, sata seitsemänkymmentä kaksi.

20 Muut israelilaiset, papit ja leeviläiset asuivat kaikissa muissa Juudan kaupungeissa, kukin perintöosallaan.

21 Temppelipalvelijat asuivat Oofelilla; Siiha ja Gispa valvoivat temppelipalvelijoita.

22 Ja leeviläisten päällysmiehenä Jerusalemissa Jumalan temppelin toimissa

tjuguåtta; och tillsyningsman över dem var Sabdiel, Haggedolims son.

15 Och av leviterna: Semaja, son till Hassub, son till Asrikam, son till Hasabja, son till Bunni,

16 så ock Sabbetai och Josabad, som hade uppsikten över de yttre sysslorna vid Guds hus och hörde till leviternas huvudmän,

17 vidare Mattanja, son till Mika, son till Sabdi, son till Asaf, sånganföraren, som vid bönen tog upp lovsången, och Bakbukja, den av hans bröder, som var närmast efter honom, och Abda, son till Sammua, son till Galal, son till Jeditun.

18 Leviterna i den heliga staden utgjorde tillsammans två hundra åttiofyra.

19 Och dörrvaktarna, Ackub, Talmon och deras bröder, som höllo vakt vid portarna, voro ett hundra sjuttiotvå.

20 Och de övriga israeliterna, prästerna och leviterna bodde i alla de andra städerna i Juda, var och en i sin arvedel.

21 Men tempelträlarna bodde på Ofel, och Siha och Gispa hade uppsikten över tempelträlarna.

22 Och tillsyningsman bland leviterna i Jerusalem vid sysslorna i Guds hus var

hundred and twenty–eight,—and, he who was in charge of them, was Zabdiel, son of Haggedolim.

15 And, of the Levites, Shemaiah son of Hasshub, son of Azrikam, son of Hashabiah, son of Bunni;

16 and Shabbethai and Jozabad, over the outside business of the house of God, of the chiefs of the Levites;

17 and Mattaniah son of Mica, son of Zabdi, son of Asaph, leader of the praise who giveth thanks, in prayer, and Bakbukiah the second among his brethren,—and Obadiah son of Shemaiah, son of Galal, son of Jeduthun.

18 All the Levites in the holy city, were two hundred and eighty–four.

19 And, the door–keepers—Akkub, Talmon, and their brethren who were keeping watch in the gates, were a hundred and seventy–two.

20 But, the residue of Israel, the priests, the Levites, were in all the cities of Judah, every one in his inheritance.

21 Howbeit, the Nethinim, were dwelling in Ophel,—and, Ziha and Gishpa, were over the Nethinim.

22 And, the overseer of the Levites in Jerusalem, was Uzzi son of Bani, son of

oli Ussi, Baanin poika, joka oli Hasabjan poika, joka Mattanjan poika, joka Miikan poika, Aasafin jälkeläisiä, veisaajia.

23 Oli näet heitä koskeva kuninkaan käsky, joka vakuutti veisaajille heidän jokapäiväiset tarpeensa.

24 Ja Petahja, Mesesabelin poika, Serahin, Juudan pojan, jälkeläisiä, oli kuninkaan edusmiehenä kaikissa kansaa koskevissa asioissa.

25 Heidän peltomaillaan olevissa kylissä asui Juudan miehiä: Kirjat-Arbassa ja sen tytärkaupungeissa, Diibonissa ja sen tytärkaupungeissa, Jekabseelissa ja siihen kuuluvissa kylissä,

26 Jeesuassa, Mooladassa, Beet-Peletissä,
27 Hasar-Suualissa, Beersebassa ja sen tytärkaupungeissa,
28 Siklagissa, Mekonassa ja sen tytärkaupungeissa,

29 Een-Rimmonissa, Sorassa, Jarmutissa,
30 Saanoahissa, Adullamissa ja niihin kuuluvissa kylissä, Laakiissa ja sen peltomailla, Asekassa ja sen tytärkaupungeissa; he sijoittuivat siis asumaan Beersebasta aina Hinnomin laaksoon saakka.
31 Benjaminilaiset asuivat, Gebasta alkaen, Mikmaassa,

Ussi, son till Bani, son till Hasabja, son till Mattanja, son till Mika, av Asafs barn, sångarna.

23 Ty ett kungligt påbud var utfärdat angående dem, och en bestämd utanordning var för var dag fastställd för sångarna.

24 Och Petaja, Mesesabels son, av Seras, Judas sons, barn, gick konungen till handa i var sak som rörde folket.

25 Och i byarna med tillhörande utmarker bodde ock en del av Juda barn: i Kirjat-Arba och underlydande orter, I Dibon och underlydande orter, i Jekabseel och dess byar,

26 vidare i Jesua, Molada, Bet-Pelet
27 och Hasar-Sual, så ock i Beer-Seba och underlydande orter,
28 i Siklag, ävensom i Mekona och underlydande orter,

29 i En-Rimmon, Sorga, Jarmut,
30 Sanoa, Adullam och deras byar, i Lakis med dess utmarker, i Aseka och underlydande orter; och de hade sina boningsorter från Beer- Seba ända till Hinnoms dal.

31 Och Benjamins barn hade sina boningsorter från

Hashabiah, son of Mattaniah, son of Mica,—of the sons of Asaph the singers, to take lead in the business of the house of God.

23 For, the commandment of the king, was upon them,—as to a fixed provision for the singers, the need of a day upon its day.

24 And, Pethahiah son of Meshezabel, of the sons of Zerah, son of Judah, was at the hand of the king, in every matter pertaining to the people.

25 And, as for the villages in their fields, some of the sons of Judah, dwelt in Kiriath–arba, and the hamlets thereof, and in Dibon, and the hamlets thereof, and in Jekabzeel, and the villages thereof;

26 and in Jeshua, and in Moladah, and in Beth–pelet;
27 and in Hazar–shual, and in Beer–sheba, and the hamlets thereof;
28 and in Ziklag, and in Meconah, and in the hamlets thereof,

29 and in En–rimmmon, and in Zorah, and in Jarmuth;
30 Zanoah, Adullam and their villages, Lachish, and the fields thereof, Azekah, and the hamlets thereof,—so they encamped from Beer–sheba, unto the valley of Hinnom.

31 And, the sons of Benjamin, [dwelt] from Geba,

Aijassa, Beetelissä ja sen tytärkaupungeissa,

32 Anatotissa, Noobissa, Ananjassa,
33 Haasorissa, Raamassa, Gittaimissa,
34 Haadidissa, Seboimissa, Neballatissa,
35 Loodissa, Oonossa, Seppäinlaaksossa.
36 Leeviläisistä asui eräitä Juudan osastoja Benjaminissa.

Geba: i Mikmas och Aja, så ock i Betel och underlydande orter,
32 i Anatot, Nob, Ananja,
33 Hasor, Rama, Gittaim,
34 Hadid, Seboim, Neballat,
35 Lod, Ono, och Timmermansdalen.
36 Och av leviterna blevo några avdelningar från Juda räknade till Benjamin.

to Michmas and Aija, and Bethel, and the hamlets thereof:
32 Anathoth, Nob, Ananiah;
33 Hazor, Ramah, Gittaim;
34 Hadid, Zeboim, Neballat;
35 Lod and Ono, the valley of craftsmen.
36 Howbeit, of the Levites, certain courses of Judah, pertained unto Benjamin.

12 luku

1 Nämä olivat ne papit ja leeviläiset, jotka lähtivät Serubbaabelin, Sealtielin pojan, ja Jeesuan kanssa: Seraja, Jeremia, Esra,

2 Amarja, Malluk, Hattus,
3 Sekanja, Rehum, Meremot,

4 Iddo, Ginnetoi, Abia,
5 Miijamin, Maadja, Bilga,
6 Semaja, Joojarib, Jedaja,

7 Sallu, Aamok, Hilkia ja Jedaja. Nämä olivat pappien ja veljiensä päämiehet Jeesuan aikana.

8 Ja leeviläiset olivat: Jeesua, Binnui, Kadmiel, Seerebja, Juuda ja Mattanja, joka yhdessä veljiensä kanssa johti kiitosveisua;
9 ja heidän veljensä Bakbukja ja Unni seisoivat vastapäätä heitä tehtäviään suorittamassa.

10 Jeesualle syntyi Joojakim,

1 Och dessa voro de präster och leviter som drogo upp med Serubbabel, Sealtiels son, och Jesua: Seraja, Jeremia, Esra,

2 Amarja, Malluk, Hattus,
3 Sekanja, Rehum, Meremot,

4 Iddo, Ginnetoi, Abia,
5 Mijamin, Maadja, Bilga,
6 Semaja, Jojarib, Jedaja,

7 Sallu, Amok, Hilkia och Jedaja. Dessa voro huvudmän för prästerna och för sina bröder i Jesuas tid.

8 Och leviterna voro: Jesua, Binnui, Kadmiel, Serebja, Juda och Mattanja, som jämte sina bröder förestod lovsången;
9 vidare Bakbukja och Unno, deras bröder, som hade sina platser mitt emot dem, så att var avdelning hade sin tjänstgöring.

10 Och Jesua födde

1 Now, these, are the priests and the Levites, who came up with Zerubbabel son of Shealtiel, and Jeshua,—Seraiah, Jeremiah, Ezra;

2 Amariah, Malluch, Hattush;
3 Shecaniah, Rehum, Meremoth;

4 Iddo, Ginnethoi, Abijah;
5 Mijamin, Maadiah, Bilgah;
6 Shemaiah, and Joiarib, Jedaiah;

7 Sallu, Amok, Hilkiah, Jedaiah,—these, were the chiefs of the priests and their brethren, in the days of Jeshua.

8 And, the Levites, Jeshua, Binnui, Kadmiel, Sherebiah, Judah, Mattaniah,—over the choirs, he and his brethren;

9 and Bakbukiah and Unno their brethren, were over against them, in wards.

10 And Jeshua, begat

Joojakimille syntyi Eljasib, Eljasibille syntyi Joojada,

11 Joojadalle syntyi Joonatan ja Joonatanille syntyi Jaddua.
12 Joojakimin aikana olivat seuraavat papit perhekunta-päämiehinä: Serajalla Meraja, Jeremialla Hananja,

13 Esralla Mesullam, Amarjalla Joohanan,
14 Mallukilla Joonatan, Sebanjalla Joosef,
15 Haarimilla Adna, Merajotilla Helkai,
16 Iddolla Sakarja, Ginnetonilla Mesullam,
17 Abialla Sikri, Minjaminilla, Mooadjalla Piltai,
18 Bilgalla Sammua, Semajalla Joonatan,
19 Joojaribilla Mattenai, Jedajalla Ussi,
20 Sallailla Kallai, Aamokilla Eeber,
21 Hilkialla Hasabja ja Jedajalla Netanel.
22 Leeviläisistä merkittiin Eljasibin, Joojadan, Joohananin ja Jadduan aikana perhekunta-päämiehet muistiin; ja samoin papit persialaisen Daarejaveksen hallitusaikana.
23 Leevin jälkeläisistä ovat perhekunta-päämiehet merkittyinä aikakirjaan Joohananin, Eljasibin pojan, aikaan asti.

24 Ja leeviläisten päämiehet olivat Hasabja, Seerebja ja Jeesua, Kadmielin poika, sekä heidän veljensä, jotka

Jojakim, och Jojakim födde Eljasib, och Eljasib Jojada,

11 och Jojada födde Jonatan, och Jonatan födde Jaddua.
12 Och i Jojakims tid voro huvudmännen för prästernas familjer följande: för Seraja Meraja, för Jeremia Hananja,
13 för Esra Mesullam, för Amarja Johanan,
14 för Malluki Jonatan, för Sebanja Josef,
15 för Harim Adna, för Merajot Helkai,
16 för Iddo Sakarja, för Ginneton Mesullam,
17 för Abia Sikri, för Minjamin, för Moadja Piltai,
18 för Bilga Sammua, för Semaja Jonatan,
19 för Jojarib Mattenai, för Jedaja Ussi,
20 för Sallai Kallai, för Amok Eber,
21 för Hilkia Hasabja, för Jedaja Netanel.
22 I Eljasibs, Jojadas, Johanans och Jadduas tid blevo huvudmännen för leviternas familjer upptecknade, ävenså prästerna under persern Darejaves' regering.
23 Huvudmännen för Levi barns familjer äro upptecknade i krönikeboken, ända till Johanans, Eljasibs sons, tid.

24 Och leviternas huvudmän voro Hasabja, Serebja och Jesua, Kadmiels son, samt deras bröder, som stodo

Joiakim,—and Joiakim, begat Eliashib, and, Eliashib, [begat] Joiada;
11 and, Joiada, begat Jonathan,—and, Jonathan, begat Jaddua.
12 And, in the days of Joiakim, were priests, ancestral chiefs,—of Seraiah, Meraiah, of Jeremiah, Hananiah;
13 of Ezra, Meshullam,—of Amariah, Jehohanan;
14 of Malluchi, Jonathan,—of Shebaniah, Joseph;
15 of Harim, Adna,—of Meraioth, Helkai;
16 of Iddo, Zechariah,—of Ginnethon, Meshullam;
17 of Abijah, Zichri,—of Miniamin, of Moadiah, Piltai;
18 of Bilgah, Shammua,—of Shemaiah, Jehonathan;
19 and, of Joiarib, Mattenai,—of Jedaiah, Uzzi;
20 of Sallai, Kallai,—of Amok, Eber;
21 of Hilkiah, Hashabiah,—of Jedaiah, Nethanel.
22 The Levites—in the days of Eliashib, Joiada, and Johanan, and Jaddua, were recorded as ancestral chiefs,—also the priests, unto the reign of Darius the Persian.
23 the sons of Levi, ancestral heads, were written in the book of Chronicles,—even until the days of Johanan, son of Eliashib.
24 And, the chiefs of the Levites, Hashabiah, Sherebiah, and Jeshua son of Kadmiel, with their

seisoivat heitä vastapäätä ylistämässä ja kiittämässä, niinkuin Jumalan mies Daavid oli käskenyt, osasto osaston vieressä;

mitt emot dem för att lova och tacka, såsom gudsmannen David hade bjudit, den ena tjänstgörande avdelningen jämte den andra.

brethren over against them, to praise—to give thanks, by the commandment of David the man of God,—ward joined to ward.

25 ja Mattanja, Bakbukja, Obadja, Mesullam, Talmon ja Akkub, ovenvartijat, jotka vartioivat porttien varastohuoneita.

25 Mattanja, Bakbukja, Obadja, Mesullam, Talmon och Ackub höllo såsom dörrvaktare vakt över förrådshusen vid portarna.

25 Mattaniah and Bakbukiah, Obadiah, Meshullam, Talmon, Akkub, were watchers, doorkeepers of the ward, in the storehouses of the gates.

26 Nämä olivat Joojakimin, Jeesuan pojan, Joosadakin pojanpojan, aikalaisia ja käskynhaltija Nehemian ja pappi Esran, kirjanoppineen, aikalaisia.

26 Dessa levde i Jojakims, Jesuas sons, Josadaks sons, tid, och i Nehemjas, ståthållarens, och i prästen Esras, den skriftlärdes, tid.

26 These, were in the days of Joiakim, son of Jeshua, son of Jozadak,—and in the days of Nehemiah the pasha, and Ezra the priest the scribe.

27 Kun Jerusalemin muuri oli vihittävä, haettiin leeviläiset kaikista heidän asuinpaikoistansa ja tuotiin Jerusalemiin viettämään vihkimäjuhlaa iloiten, kiitosvirsiä ja lauluja laulaen, kymbaaleja, harppuja ja kanteleita soittaen.

27 Och när Jerusalems mur skulle invigas, uppsökte man leviterna på alla deras orter och förde dem till Jerusalem för att hålla invignings- och glädjehögtid under tacksägelse och sång, med cymbaler, psaltare och harpor.

27 And, at the dedication of the wall of Jerusalem, they sought the Levites, out of all their places, to bring them to Jerusalem,—to keep the dedication and the rejoicing, both with thanksgiving and with music, cymbals, harps, and with lyres.

28 Niin kokoontuivat veisaajain pojat Lakeudelta, Jerusalemin ympäristöstä, netofalaisten kylistä,

28 Då församlade sig sångarnas barn såväl från nejden runt omkring Jerusalem som från netofatiternas byar,

28 So the sons of the singers gathered themselves together,—both out of the circuit round about Jerusalem, and out of the villages of the Netophathites;

29 Beet-Gilgalista ja Geban ja Asmavetin peltomailta, sillä veisaajat olivat rakentaneet itselleen kyliä Jerusalemin ympäristöön.

29 ävensom från Bet-Haggilgal och från Gebas och Asmavets utmarker; ty sångarna hade byggt sig byar runt omkring Jerusalem.

29 also out of Beth-gilgal, and out of the fields of Geba, and Azmaveth,—for, villages, had the singers builded for themselves, round about Jerusalem.

30 Papit ja leeviläiset puhdistautuivat ja puhdistivat kansan sekä portit ja muurin.

30 Och prästerna och leviterna renade sig och renade sedan folket, portarna och muren.

30 And the priests and the Levites purified themselves,—and purified the people, and the gates, and the wall.

31 Sitten minä vein Juudan

31 Och jag lät Juda furstar

31 Then brought I up the

päämiehet rinteelle, muurin yläpuolelle, ja järjestin kaksi suurta laulukuntaa ja juhlakulkuetta muurin yläpuolelle, oikealle kädelle, Lantaportille päin.
32 Ja heidän jäljessään kulkivat Hoosaja ja toinen puoli Juudan päämiehiä
33 sekä Asarja, Esra, Mesullam,
34 Juuda, Benjamin, Semaja ja Jeremia

35 sekä pappien poikia torvineen, ja Sakarja, Joonatanin poika, joka oli Semajan poika, joka Mattanjan poika, joka Miikajan poika, joka Sakkurin poika, joka Aasafin poika,
36 sekä hänen veljensä Semaja, Asarel, Milalai, Gilalai, Maai, Netanel, Juuda ja Hanani Daavidin, Jumalan miehen, soittimia kantaen; ja Esra, kirjanoppinut, kulki heidän edellään.

37 He menivät Lähdeportin ohi ja nousivat suoraan Daavidin kaupungin portaita sinne, mistä noustaan muurille, Daavidin palatsin yläpuolelle, aina Vesiportille asti idässä.

38 Toinen laulukunta kulki vastakkaiseen suuntaan, ja sen jäljessä minä ja toinen puoli kansaa, muurin yläpuolitse, Uunitornin yläpuolitse, aina Leveälle muurille asti,
39 ja Efraimin-portin yläpuolitse ja Vanhanportin,

stiga upp på muren. Därefter anordnade jag två stora lovsångskörer och högtidståg; den ena kören gick till höger ovanpå muren, fram till Dyngporten.
32 Och dem följde Hosaja och ena hälften av Juda furstar
33 samt Asarja, Esra och Mesullam,
34 Juda, Benjamin, Semaja och Jeremia,

35 ävensom några av prästerna söner med trumpeter, vidare Sakarja, son till Jonatan, son till Semaja, son till Mattanja, son till Mikaja, son till Sackur, son till Asaf,
36 så ock hans bröder Semaja, Asarel, Milalai, Gilalai, Maai, Netanel och Juda samt Hanani, med gudsmannen Davids musikinstrumenter; och Esra, den skriftlärde, gick i spetsen för dem.
37 Och de gingo över Källporten och rakt fram uppför trapporna till Davids stad, på trappan i muren ovanför Davids hus, ända fram till Vattenporten mot öster.

38 Och efter den andra lovsångskören, som gick åt motsatt håll, följde jag med andra hälften av folket, ovanpå muren, upp genom Ugnstornet ända till Breda muren,
39 vidare över Efraimsporten, Gamla porten

rulers of Judah upon the wall,—and I appointed two large choirs, even to go in procession to the right, upon the wall, towards the dung-gate;
32 and after them went Hoshaiah, and half the rulers of Judah;
33 then Azariah, Ezra, and Meshullam;
34 Judah, and Benjamin, and Shemaiah, and Jeremiah;
35 and, of the sons of the priests, with trumpets, Zechariah—son of Jonathan—son of Shemaiah—son of Mattaniah, son of Micaiah, son of Zaccur, son of Asaph;
36 and his brethren—Shemaiah and Azarel, Milalai, Gilalai, Maai, Nethanel, and Judah, Hanani, with the instruments of music of David, the man of God,—with Ezra the scribe before them;
37 and, over they fountain gate and straight before them, they went up by the stairs of the city of David, at the going up of the wall,—above the house of David, even as far as the water-gate, eastward.
38 And, the second choir, was going over against them, I, following it,—with the half of the people upon the wall, above the tower of the ovens, even as far as the broad wall;
39 and above the gate of Ephraim, and upon the old

Kalaportin, Hananelin-tornin ja Hammea-tornin ohitse aina Lammasportille saakka; ja he asettuivat Vankilaportin luokse.

och Fiskporten och genom Hananeltornet, ända fram till Fårporten; och de stannade vid Fängelseporten.

gate, and upon the fish–gate, and the tower of Hananel, and the tower of Hammeah, even as far as the sheep–gate,—and they came to a stand, at the gate of the guard.

40 Sitten molemmat laulukunnat asettuivat Jumalan temppeliin, ja samoin minä ja toinen puoli esimiehiä minun kanssani,

40 Sedan trädde de båda lovsångskörerna upp i Guds hus, och likaså jag och ena hälften av föreståndarna jämte mig,

40 So the two choirs, came to a stand, at the house of God,—and I, and half the deputies with me;

41 sekä papit Eljakim, Maaseja, Minjamin, Miikaja, Eljoenai, Sakarja ja Hananja torvineen,

41 så ock prästerna Eljakim, Maaseja, Minjamin, Mikaja, Eljoenai, Sakarja och Hananja, med trumpeterna,

41 and, the priests—Eliakim, Maaseiah, Miniamin, Micaiah, Elioenai, Zechariah, and Hananiah, with trumpets;

42 ja Maaseja, Semaja, Eleasar, Ussi, Joohanan, Malkia, Eelam ja Eser. Veisaajat kaiuttivat virsiään, ja Jisrahja oli johtajana.

42 och Maaseja, Semaja, Eleasar, Ussi, Johanan, Malkia, Elam och Eser. Och sångarna läto sången ljuda under Jisrajas anförarskap.

42 and Maaseiah and Shemaiah and Eleazar and Uzzi and Jehohanan and Malchijah and Elam and Ezer,—and the musicians sounded, aloud with Jezrahiah who was over them.

43 Ja he uhrasivat sinä päivänä suuria uhreja ja iloitsivat, sillä Jumala oli suuresti ilahuttanut heitä; myöskin vaimot ja lapset iloitsivat. Ja ilo kuului Jerusalemista kauas.

43 Och de offrade på den dagen stora offer och voro glada, ty Gud hade berett dem stor glädje; också kvinnor och barn voro glada. Och glädjen från Jerusalem hördes vida omkring.

43 And they sacrificed, on that day, great sacrifices, and rejoiced, for, God, had caused them to rejoice with great joy, moreover also, the women and children, rejoiced,—so that the rejoicing of Jerusalem was heard afar off.

44 Sinä päivänä asetettiin miehiä valvomaan varastokammioita, joissa antimet, uutiset ja kymmenykset säilytettiin. Niihin oli koottava kaupunkien peltomailta papeille ja leeviläisille lain mukaan tulevat osuudet. Sillä Juuda iloitsi palvelusta toimittavista papeista ja leeviläisistä.

44 Vid samma tid tillsattes män som skulle förestå förrådskamrarna där offergärder, förstling och tionde nedlades; de skulle i dem hopsamla från stadsåkrarna det som efter lagen tillkom prästerna och leviterna. Ty glädje rådde i Juda över att prästerna och leviterna nu gjorde sin tjänst.

44 And there were set in charge, on that day, certain men, over the chambers for the treasures, for the heave–offerings, for the firstfruits, and for the tithes, to gather into them, out of the fields of the cities, the portions appointed by the law, for the priests, and for the Levites,—for, the joy of Judah, was over the priests and over the Levites, who

were remaining.

45 Ja nämä toimittivat tehtävänsä Jumalaansa palvellen ja puhdistuksia suorittaen, samoin veisaajat ja ovenvartijat, niinkuin Daavid ja hänen poikansa Salomo olivat käskeneet.

45 Dessa iakttogo nu vad som var att iakttaga vid gudstjänsten och vid reningarna, och likaså gjorde sångarna och dörrvaktarna sin tjänst, såsom David och hans son Salomo hade bjudit.

45 So they kept the charge of their God, and the charge of the purification, and [so did] the singers and the doorkeepers,—according to the commandment of David and of Solomon his son.

46 Sillä jo muinoin, Daavidin ja Aasafin aikana, oli veisaajain päämiehiä, ja veisattiin ylistys- ja kiitosvirsiä Jumalalle.

46 Ty redan i fordom tid, på Davids och Asafs tid, hans som var anförare för sångarna, sjöngos lov- och tacksägelsesånger till Gud.

46 For, in the days of David and Asaph, of old, there were chiefs of the singers, and songs of praise and thanksgiving, unto God.

47 Ja koko Israel antoi Serubbaabelin ja Nehemian aikana veisaajille ja ovenvartijoille heidän osuutensa, heidän jokapäiväiset tarpeensa; he pyhittivät lahjoja myöskin leeviläisille, ja leeviläiset pyhittivät lahjoja Aaronin pojille.

47 Och nu under Serubbabels och Nehemjas tid gav hela Israel åt sångarna och dörrvaktarna vad som tillkom dem för var dag; och man gav åt leviterna deras helgade andel, och leviterna gåvo åt Arons söner deras helgade andel.

47 Now, all Israel—in the days of Zerubbabel, and in the days of Nehemiah, used to give the portions of the singers and the doorkeepers, the need of a day upon its day,—and they hallowed them unto the Levites, and, the Levites, hallowed them unto the sons of Aaron.

13 luku

1 Sinä päivänä luettiin Mooseksen kirjaa kansan kuullen, ja siihen havaittiin kirjoitetun, ettei ammonilainen eikä mooabilainen koskaan pääse Jumalan seurakuntaan,

1 Vid samma tid föreläste man ur Moses bok för folket, och man fann däri skrivet att ingen ammonit eller moabit någonsin skulle få komma in i Guds församling,

1 On that day, a portion, was read in the book of Moses, in the ears of the people,—and it was found written therein, that the Ammonite and the Moabite should not enter into the convocation of God, unto times age-abiding;

2 sen tähden että he eivät tulleet leipää ja vettä tuoden israelilaisia vastaan ja koska hän palkkasi heitä vastaan Bileamin kiroamaan heidät, vaikka meidän Jumalamme muuttikin kirouksen siunaukseksi.

2 därför att de icke hade kommit Israels barn till mötes med mat och dryck, utan hade lejt Bileam emot dem till att förbanna dem; fastän vår Gud förvandlade förbannelsen till välsignelse.

2 because they met not the sons of Israel, with bread and with water,—but hired against them Balaam, to curse them, although our God turned the curse into a blessing.

3 Kuultuaan lain he erottivat

3 Och när de hade hört

3 So it came to pass, when

kaiken sekakansan Israelista.

4 Mutta sitä ennen oli pappi Eljasib, Tobian sukulainen, joka oli asetettu meidän Jumalamme temppelin kammionhoitajaksi,
5 sisustanut hänelle suuren kammion, johon ennen oli pantu ruokauhri, suitsuke, kalut ja jyvä-, viini- ja öljykymmenykset, jotka olivat määrätyt leeviläisille, veisaajille ja ovenvartijoille, sekä papeille tuleva anti.

6 Tämän kaiken tapahtuessa en minä ollut Jerusalemissa; sillä Artahsastan, Baabelin kuninkaan, kolmantenakymmenentenä toisena hallitusvuotena minä olin mennyt kuninkaan luo. Mutta jonkun ajan kuluttua minä pyysin kuninkaalta lomaa
7 ja palasin Jerusalemiin. Ja kun minä tulin huomaamaan, minkä pahan Eljasib oli tehnyt Tobian eduksi, sisustaessaan hänelle kammion Jumalan temppelin esipihoissa,

8 pahastuin minä suuresti, ja minä heitin kaikki Tobian huonekalut ulos kammiosta.

9 Ja minä käskin puhdistaa kammiot ja panetin niihin takaisin Jumalan temppelin

lagen, avskilde de allt slags främmande folk från Israel.

4 Men en tid förut hade prästen Eljasib, som var satt att förestå kammaren i vår Guds hus, och som var en frände till Tobia,
5 åt denne inrett en stor kammare, där man förut plägade lägga in spisoffret, rökelsen och kärlen och den tionde av säd, vin och olja, som var bestämd åt leviterna, sångarna och dörrvaktarna, så ock offergärden åt prästerna.

6 Men under allt detta var jag icke i Jerusalem; ty i den babyloniske konungen Artasastas trettioandra regeringsår hade jag återkommit till konungen. Men sedan jag efter någon tid hade utbett mig tillstånd av konungen,

7 begav jag mig till Jerusalem. Och när jag där förnam det onda som Eljasib hade gjort till förmån för Tobia, då han hade inrett åt honom en kammare i förgårdarna till Guds hus,

8 misshagade detta mig högeligen; och jag lät kasta allt Tobias bohag ut ur kammaren.

9 Därefter tillsade jag att man skulle rena kamrarna, och jag lät åter ställa in i

they had heard the law,—that they separated all the mixed multitude from Israel.

4 Now, before this, Eliashib the priest, who was set over a chamber of the house of God, was allied unto Tobiah;
5 so he prepared him a large chamber, where aforetime they used to lay the meal–offering, the frankincense, and the utensils, and the tithe of the corn, the new wine and the oil, in charge of the Levites, and the singers, and the doorkeepers,—and the heave–offerings for the priests.

6 But, throughout all this [time], was I not in Jerusalem,—for, in the thirty–second year of Artaxerxes king of Babylon, I came unto the king, and, at the end of certain days, obtained I leave of the king;

7 and came to Jerusalem,—and had intelligence of the wickedness which Eliashib had committed for Tobiah, in preparing for him a chamber, in the courts of the house of God;

8 and it grieved me exceedingly,—and I cast forth all the household utensils of Tobiah, outside of the chamber.

9 Then commanded I, and they purified the chambers,––and I put back there, the

kalut, ruokauhrin ja suitsukkeen.

10 Vielä minä sain tietää, ettei leeviläisille oltu annettu heidän osuuksiaan, ja niin olivat leeviläiset ja veisaajat, joiden olisi ollut tehtävä palvelusta, vetäytyneet kukin maatilalleen.

11 Minä nuhtelin esimiehiä siitä ja sanoin: Minkätähden on Jumalan temppeli laiminlyöty? Ja minä kokosin leeviläiset ja veisaajat ja asetin heidät paikoilleen.

12 Ja koko Juuda toi kymmenykset jyvistä, viinistä ja öljystä varastohuoneisiin.

13 Ja minä asetin Selemjan, papin, ja Saadokin, kirjanoppineen, ja Pedajan, leeviläisen, valvomaan varastohuoneita ja annoin heidän apulaisekseen Haananin, Sakkurin pojan, Mattanjan pojanpojan; sillä heitä pidettiin luotettavina, ja heidän tehtävänään oli toimittaa jako veljiensä kesken.

14 Muista tämän tähden minua, Jumalani, äläkä pyyhi pois minun hurskaita tekojani, jotka minä olen tehnyt Jumalani temppelin ja siinä toimitettavan palveluksen hyväksi.

15 Siihen aikaan minä näin Juudassa niitä, jotka sapattina polkivat viinikuurnaa ja jotka kuljettivat viljaa ja kuormittivat aaseja sillä sekä

dem Guds hus' kärl, så ock spisoffret och rökelsen.

10 Och när jag vidare fick veta att man icke hade givit åt leviterna vad dem tillkom, varför ock leviterna och sångarna, i stället för att förrätta sina sysslor, hade avvikit var och en till sitt jordagods,

11 då förebrådde jag föreståndarna detta och sade: »Varför har Guds hus blivit så försummat?» Och jag hämtade dem tillhopa och lät dem inställa sig på sina platser.

12 Och hela Juda förde fram till förrådshusen sin tionde av säd, vin och olja;

13 och jag satte prästen Selemja och Sadok, den skriftlärde, och Pedaja, en av leviterna, till förvaltare över förrådshusen och gav dem till biträde Hanan, son till Sackur, son till Mattanja; ty dessa voro ansedda såsom pålitliga män, och de skulle nu ombesörja utdelningen åt sina bröder.

14 Tänk fördenskull på mig, min Gud, och låt icke de fromma gärningar bliva utplånade, som jag har gjort för min Guds hus och för tjänstgöringen där!

15 Vid samma tid såg jag i Juda huru man trampade vinpressarna på sabbaten och förde hem säd, som man lastade på åsnor, så

utensils of the house of God, the meal-offering and the frankincense.

10 Then came I to know, that, the portions of the Levites, had not been given [them], —so that the Levites and the singers, who had been doing the work, had fled every one to his field.

11 Therefore contended I with the deputies, and said, Wherefore is the house of God, forsaken? So I gathered them together, and set them in their place.

12 Then, all Judah, brought in the tithe of corn, and new wine, and oil, unto the treasuries;

13 and I made treasurers over the treasuries— Shelemiah the priest, and Zadok the scribe, and Pedaiah from among the Levites, and, next unto them, Hanan son of Zaccur, son of Mattaniah,—for faithful were they accounted, and it was [laid] upon them to distribute unto their brethren.

14 Remember me, O my God, concerning this,—and do not wipe out my lovingkindnesses, which I have done for the house of my God, and for those keeping charge thereof.

15 In those days, saw I in Judah—some treading winepresses on the sabbath, and bringing in sheaves and lading asses, moreover also

viinillä, rypäleillä, viikunoilla ja kaikenlaisella muulla kuormatavaralla. Ja he toivat niitä Jerusalemiin sapatinpäivänä; ja minä varoitin heitä, kun he myivät elintarpeita.

16 Sinne oli myös asettunut tyyrolaisia, jotka toivat kalaa ja kaikenlaista kauppatavaraa ja myivät Juudan kansalle sapattina ja Jerusalemissa.

17 Ja minä nuhtelin Juudan ylimyksiä ja sanoin heille: Kuinka te teette näin pahasti ja rikotte sapatinpäivän?

18 Eikö Jumalamme juuri sen tähden, että teidän isänne näin tekivät, antanut kaiken tämän onnettomuuden kohdata meitä ja tätä kaupunkia? Ja te tuotatte nyt vielä suuremman vihan Israelin ylitse, kun rikotte sapatinpäivän.

19 Ja niin pian kuin oli tullut pimeä ennen sapattia Jerusalemin porteissa, käskin minä sulkea ovet ja kielsin avaamasta niitä ennen kuin sapatin jälkeen. Ja minä asetin palvelijoitani porteille, ettei yhtään kuormaa pääsisi kaupunkiin sapatinpäivänä.

20 Kauppiaat ja kaikenlaisen tavaran myyjät jäivät yöksi Jerusalemin ulkopuolelle, kerran ja toisen.

ock vin, druvor och fikon och annat lastgods av olika slag, och huru man förde sådant till Jerusalem på sabbatsdagen; och jag varnade dem, när de sålde dessa livsförnödenheter.

16 Och tyrierna, som vistades där, förde in fisk och alla slags varor och sålde dem på sabbaten till judarna, och detta i Jerusalem.

17 Då förebrådde jag Juda ädlingar detta och sade till dem: »Huru kunnen I handla så illa och därmed ohelga sabbatsdagen?

18 Var det icke därför att edra fäder gjorde sådant som vår Gud lät all denna olycka komma över oss och över denna stad? Och nu dragen I ännu större vrede över Israel genom att så ohelga sabbaten.»

19 Och så snart det begynte bliva mörkt i Jerusalems portar före sabbaten, tillsade jag att man skulle stänga dörrarna; jag tillsade ock att man icke skulle öppna dem förrän efter sabbaten. Och jag ställde några av mina tjänare på vakt vid portarna, för att intet lastgods skulle kunna föras in på sabbatsdagen.

20 Då stannade köpmän och försäljare av alla slags varor utanför Jerusalem över natten, och det både

wine, grapes, and figs, and every kind of burden, which they were bringing into Jerusalem on the sabbath day,—so I protested against it, as a day for them to sell provisions.

16 And, men of Tyre, dwelt therein, who were bringing in fish—and every kind of ware for sale,—and were selling, on the sabbath, to the sons of Judah, and in Jerusalem;

17 so I contended with the nobles of Judah,—and said unto them, What is this wicked thing which, ye, are doing, and profaning the sabbath day?

18 Was it not, thus, your fathers did, and our God brought upon us all this calamity, and upon this city?—and, ye, would add indignation against Israel, by profaning the sabbath!

19 And it came to pass, when the gates of Jerusalem made a shadow before the sabbath, then gave I word, and they shut the doors, and I gave word, that they should not open them, until after the sabbath,—and, some of my young men, set I near the gates, so that no burden should be brought in, on the sabbath day.

20 But the traders and sellers of all kinds of wares lodged outside Jerusalem once or twice.

en och två gånger.

21 Mutta minä varoitin heitä ja sanoin heille: Minkätähden te jäätte yöksi muurin edustalle? Jos vielä kerran teette sen, niin minä käyn teihin käsiksi. Sen jälkeen he eivät enää tulleet sapattina.

21 Men jag varnade dem och sade till dem: »Varför stannen I över natten framför muren? Om I ännu en gång gören så, skall jag låta min hand drabba eder.»

21 Therefore I testified against them, and said unto them, Wherefore are ye lodging against the wall? if ye do it again, a hand, will I thrust upon you,—From that time, they came not on the sabbath.

22 Ja minä käskin leeviläisten puhdistautua ja tulla vartioimaan portteja, että sapatinpäivä pyhitettäisiin. Muista minua, Jumalani, myös tämän tähden ja armahda minua suuressa laupeudessasi.

22 Och jag tillsade leviterna att de skulle rena sig och komma och hålla vakt vid portarna, för att sabbatsdagen måtte hållas helig. Tänk ock därför på mig, min Gud, och hav misskund med mig efter din stora nåd!

22 And I gave word to the Levites, that they should be purifying themselves and coming in, as keepers of the gates, to hallow the sabbath day. This also, remember to me, O my God, and have pity upon me, according to the abundance of thy lovingkindness.

23 Siihen aikaan minä näin myös juutalaisia, jotka olivat naineet asdodilaisia, ammonilaisia ja mooabilaisia vaimoja.

23 På den tiden såg jag också judiska män som hade tagit till sig asdoditiska, ammonitiska och moabitiska kvinnor.

23 Moreover, in these days, saw I the Jews who had married women of Ashdod, of Ammon, of Moab;

24 Ja heidän lapsistaan puolet puhuivat asdodinkieltä tai jonkun muun kansan kieltä, eivätkä osanneet puhua juudankieltä.

24 Och deras barn talade till hälften asdoditiska -- ty judiska kunde de icke tala riktigt -- eller ock något av de andra folkens tungomål.

24 and, their children, were one–half speaking the language of Ashdod, and understood not how to speak the language of the Jews,—but after the tongue of both people.

25 Silloin minä nuhtelin heitä ja kirosin heidät, jopa löin muutamia heistä ja revin heitä parrasta; ja minä vannotin heitä Jumalan kautta: Älkää antako tyttäriänne heidän pojillensa älkääkä ottako heidän tyttäriään vaimoiksi pojillenne tai itsellenne.

25 Då förebrådde jag dem detta och uttalade förbannelser över dem, ja, några av dem slog jag och ryckte jag i skägget. Och jag besvor dem vid Gud och sade: »I skolen icke giva edra döttrar åt deras söner, ej heller skolen I av deras döttrar taga hustrur åt edra söner eller åt eder själva.

25 So I contended with them, and laid a curse upon them, and I smote, from among them, certain men, and pulled out their hair,—and I put them on oath by God, Ye shall not give your daughters unto their sons, nor take of their daughters, for your sons nor for yourselves.

26 Eikö Salomo, Israelin kuningas, tehnyt juuri tuollaista syntiä? Ei

26 Var det icke med sådant som Salomo, Israels konung, försyndade sig? Det fanns

26 Was it not, over these things, that Solomon king of Israel sinned—though,

yhdelläkään monien kansojen joukossa ollut hänen vertaistaan kuningasta; hän oli Jumalallensa rakas, ja Jumala asetti hänet koko Israelin kuninkaaksi. Kuitenkin muukalaiset vaimot saattoivat hänetkin tekemään syntiä.

bland de många folken ingen konung som var hans like, ty han var älskad av sin Gud, och Gud satte honom till konung över hela Israel. Likväl kommo de främmande kvinnorna också honom att synda.

among many nations, there was no king such as he, and he was, beloved by his God, and so God gave him to be king over all Israel,—even him, did foreign women, cause to sin.

27 Ja nytkö meidän täytyy kuulla teistä, että te olette tehneet kaiken tämän suuren pahan ja olleet uskottomat meidän Jumalaamme kohtaan, kun olette naineet muukalaisia vaimoja?

27 Och nu skulle vi om eder få höra att I haven gjort allt detta stora onda och varit otrogna mot vår Gud, i det att I haven tagit till eder främmande kvinnor!»

27 Unto you, then, shall we hearken, to do all this great wickedness, to act unfaithfully with our God,—by marrying foreign wives?

28 Ja yksi ylimmäisen papin Eljasibin pojan Joojadan pojista oli hooronilaisen Sanballatin vävy; hänet minä karkoitin luotani.

28 Och en son till Jojada, översteprästen Eljasibs son, var måg till horoniten Sanballat; honom drev jag bort ifrån mig.

28 And, one of the sons of Joiada, son of Eliashib the high priest, was son–in–law to Sanballat the Horonite,—therefore I chased him from me.

29 Muista heidät, Jumalani, sillä he ovat saastuttaneet pappeuden sekä pappeus- ja leeviläisliiton.

29 Tänk på dem, min Gud, därför att de hava befläckat prästadömet och prästadömets och leviternas förbund!

29 Remember them, O my God,—on account of the Defilings of the Priesthood, and the Covenant of the Priesthood, and of the Levites.

30 Niin minä puhdistin heidät kaikesta muukalaisuudesta. Ja minä järjestin virkatehtävät papeille ja leeviläisille, kullekin hänen toimensa mukaan,

30 Så renade jag folket ifrån allt främmande väsen; och jag fastställde vad prästerna och leviterna skulle iakttaga, var och en i sin syssla,

30 So I purified them from everything foreign,—and appointed charges unto the priests and unto the Levites, every one in his work;

31 niin myös halko-uhrilahjan määräaikoina ja uutislahjat. Muista, Jumalani, tämä minun hyväkseni.

31 och huru vedoffret på bestämda tider skulle avlämnas, och huru med förstlingsgåvorna skulle förfaras. Tänk härpå, min Gud, och räkna mig det till godo!

31 also for the offering of wood, at times appointed, and for the firstfruits. Remember me, O my God, for good!

ESTERIN KIRJA

1 luku

1 Ahasveroksen aikana - sen

1 I Ahasveros' tid -- den

1 And it came to pass, in

Ahasveroksen, joka hallitsi Intiasta Etiopiaan saakka, sataa kahtakymmentä seitsemää maakuntaa - siihen aikaan,
2 kun kuningas Ahasveros istui kuninkaallisella valtaistuimellansa, joka oli Suusanin linnassa, tapahtui tämä.
3 Kolmantena hallitusvuotenaan hän laittoi pidot kaikille ruhtinaillensa ja palvelijoillensa. Persian ja Meedian voima, ylimykset ja maaherrat olivat hänen luonansa,

4 ja hän näytti heille kuninkaallisen kunniansa rikkautta ja suuruutensa loistavaa komeutta monta päivää, sata kahdeksankymmentä päivää.
5 Ja kun ne päivät olivat kuluneet, laittoi kuningas kaikelle Suusanin linnan väelle, niin pienille kuin suurillekin, kuninkaan palatsin puutarhan esipihaan seitsenpäiväiset pidot.

6 Pellava-, puuvilla- ja punasiniverhoja oli kiinnitetty valkoisilla pellavanauhoilla ja purppuranpunaisilla nauhoilla hopeatankoihin ja valkomarmoripylväisiin. Kultaisia ja hopeaisia lepovuoteita oli pihalla, joka oli laskettu vihreällä ja valkoisella marmorilla, helmiäisellä ja kirjavalla marmorilla.
7 Juotavaa tarjottiin kulta-

Ahasveros' som regerade från Indien ända till Etiopien, över ett hundra tjugusju hövdingdömen --

2 under den tiden, medan konung Ahasveros satt på konungatronen i Susans borg, tilldrog sig följande.

3 I sitt tredje regeringsår gjorde han ett gästabud för alla sina furstar och tjänare, varvid Persiens och Mediens härförare och hans förnämsta män och furstarna i hövdingdömena voro samlade inför honom.
4 Och han lät dem under många dagar se sin konungsliga härlighet och rikedom och sin storhets glans och prakt -- under ett hundra åttio dagar.
5 Och när dessa dagar hade gått till ända, gjorde konungen ett sju dagars gästabud för allt det folk som fanns i Susans borg, både stora och små, i den inhägnade trädgård som hörde till konungapalatset.

6 Där hängde tapeter av linne, bomull och mörkblått tyg, uppsatta med vita och purpurröda snören i ringar av silver och på pelare av vit marmor. Soffor av guld och silver stodo på ett golv som var inlagt med grön och vit marmor och med pärlglänsande och svart sten.

7 Och dryckerna sattes

the days of Ahasuerus,—the same, Ahasuerus that reigned from India even unto Ethiopia, a hundred and twenty-seven provinces:
2 in those days,—when King Ahasuerus was sitting on the throne of his kingdom, which was in Shusan the palace;
3 in the third year of his reign, he made a banquet unto all his rulers, and his servants,—the power of Persia and Media, the nobles and the rulers being before him;

4 when he showed the riches of the glory of his kingdom, and the splendour of his excellent majesty, many days, a hundred and eighty days;
5 that, when these days were fulfilled, the king made—for all the people that were present in Shusan the palace, both for great and small—a banquet, seven days,—in the court of the garden of the palace of the king:
6 white stuff, cotton and blue, being held fast with cords of fine linen and purple, upon rods of silver, and pillars of white marble,—the couches being of gold and silver, upon a pavement of alabaster and white marble, and pearl and black marble.

7 And they gave them drink

astioissa, ja astiat olivat erimuotoiset, ja kuninkaan viiniä oli viljalti, kuninkaalliseen tapaan.

8 Ja juomisessa oli lakina, ettei saanut olla mitään pakkoa, sillä niin oli kuningas käskenyt kaikkia hovimestareitansa, että oli tehtävä kunkin oman halun mukaan.

9 Myöskin kuningatar Vasti laittoi naisille pidot kuningas Ahasveroksen kuninkaalliseen palatsiin.

10 Seitsemäntenä päivänä, kun kuninkaan sydän oli viinistä iloinen, käski hän Mehumanin, Bistan, Harbonan, Bigtan, Abagtan, Seetarin ja Karkaan, niiden seitsemän hoviherran, jotka toimittivat palvelusta kuningas Ahasveroksen luona,
11 tuoda kuningatar Vastin, kuninkaallinen kruunu päässä, kuninkaan eteen, että hän saisi näyttää kansoille ja ruhtinaille hänen kauneutensa, sillä hän oli näöltään ihana.
12 Mutta kuningatar Vasti kieltäytyi tulemasta, vaikka kuningas hoviherrojen kautta oli käskenyt. Silloin kuningas suuttui kovin, ja hänessä syttyi viha.

13 Ja kuningas puhui viisaille, ajantietäjille - sillä näin oli tapana esittää kuninkaan sana kaikille lain ja oikeuden tuntijoille,

fram i gyllene kärl, det ena icke likt det andra, och konungsligt vin fanns i myckenhet, såsom det hövdes hos en konung.
8 Och när man drack, gällde den lagen att intet tvång skulle råda; ty konungen hade befallt alla sina hovmästare att de skulle rätta sig efter vars och ens önskan.

9 Samtidigt gjorde ock Vasti, drottningen, ett gästabud för kvinnorna i konung Ahasveros' kungliga palats.
10 När då på sjunde dagen konungens hjärta var glatt av vinet, befallde han Mehuman, Bisseta, Harebona, Bigeta, Abageta, Setar och Karkas, de sju hovmän som gjorde tjänst hos konung Ahasveros,

11 att de skulle föra drottning Vasti, prydd med kunglig krona, inför konungen, för att han skulle låta folken och furstarna se hennes skönhet, ty hon var fager att skåda.
12 Men drottning Vasti ville icke komma, fastän konungen befallde henne det genom hovmännen. Då blev konungen mycket förtörnad. och hans vrede upptändes.
13 Och konungen frågade de vise som voro kunniga i tidstecknens tydning (ty konungens ärenden plägade så läggas fram för alla i lag

in vessels of gold, vessels, from vessels, being diverse,––even the wine of the kingdom in abundance, by the bounty of the king.
8 And, the drinking, was according to the law, no one compelling,—for, so, had the king appointed unto every chief of his household, that every man, should do according to his pleasure.
9 Also Vashti the queen, made a banquet for the women,—in the royal house which belonged to King Ahasuerus.
10 On the seventh day, when merry was the heart of the king with wine, he commanded Mehuman, Biztha, Harbona, Bigtha, and Abagtha, Zethar and Carcas, the seven eunuchs who were waiting before King Ahasuerus,—
11 to bring in Vashti the queen, with the royal crown,—to show the peoples and the rulers her beauty, for, of pleasing appearance, was she.

12 But Queen Vashti refused to come in at the command of the king, which was given through the eunuchs,—and the king was exceeding wroth, and, his anger, burned within him.
13 Then said the king unto the wise men having knowledge of the times,—for, so, was the manner of the king before all having

och rätt kunniga;

knowledge of law and judgment;

14 ja hänen lähimpänsä olivat Karsena, Seetar, Admata, Tarsis, Meres, Marsena ja Memukan, seitsemän Persian ja Meedian ruhtinasta, jotka näkivät kuninkaan kasvot ja istuivat valtakunnan ensimmäisinä -:

14 och han hade vid sin sida Karsena, Setar, Admata, Tarsis, Meres, Marsena och Memukan, de sju furstar i Persien och Medien, som voro konungens närmaste män och innehade främsta platsen i riket); han frågade:

14 and, near unto him, were Carshena, Shethar, Admatha, Tarshish, Meres, Marsena, Memucan,—the seven rulers of Persia and Media, who used to behold the face of the king, who sat first, in the kingdom—

15 Mitä on lain mukaan tehtävä kuningatar Vastille, koska hän ei ole noudattanut käskyä, jonka kuningas Ahasveros on antanut hoviherrojen kautta?

15 »Vad skall man efter lag göra med drottning Vasti, då hon nu icke har gjort vad konung Ahasveros befallde genom hovmännen?»

15 According to law, what ought to be done, with Queen Vashti,—for that she hath not performed the command of King Ahasuerus, through the eunuchs?

16 Niin Memukan sanoi kuninkaan ja ruhtinasten edessä: Kuningatar Vasti ei ole rikkonut ainoastaan kuningasta vastaan, vaan myös kaikkia ruhtinaita vastaan ja kaikkia kansoja vastaan kuningas Ahasveroksen kaikissa maakunnissa.

16 Memukan svarade inför konungen och furstarna: »Icke mot konungen allena har drottning Vasti gjort illa, utan mot alla furstar och alla folk i alla konung Ahasveros' hövdingdömen.

16 Then said Memucan before the king and the rulers, Not against the king alone, hath Vashti the queen acted perversely,—but against all the rulers, and against all the peoples, who are in all the provinces of King Ahasuerus.

17 Kun kuningattaren teko tulee kaikkien vaimojen tietoon, saattaa se heidät halveksimaan aviomiehiänsä, he kun voivat sanoa: 'Kuningas Ahasveros käski tuoda kuningatar Vastin eteensä, mutta tämä ei tullut.'

17 Ty vad drottningen har gjort skall komma ut bland alla kvinnor, och skall leda till att de förakta sina män, då de ju kunna säga: 'Konung Ahasveros befallde att man skulle föra drottning Vasti inför honom, men hon kom icke.'

17 For the report of the queen, will go forth, unto all women, so putting contempt upon their lords, in their eyes,—when it is reported to them, King Ahasuerus, commanded Vashti the queen to be brought in before him, but she came not.

18 Jo tänä päivänä voivat Persian ja Meedian ruhtinattaret, jotka kuulevat kuningattaren teon, puhua siitä kaikille kuninkaan ruhtinaille, ja siitä tulee halveksimista ja suuttumusta riittämään asti.

18 Ja, redan i dag skola furstinnorna i Persien och Medien, när de få höra vad drottningen har gjort, åberopa detta inför alla konungens furstar, och därav skall komma förakt och förtret mer än nog.

18 And, this day, shall the ladies of Persia and Media, who have heard the report of the queen, tell it, unto all the lords of the king,—with enough of contempt and wrath.

19 Jos kuningas hyväksi näkee, julkaistakoon kuninkaallinen käsky ja kirjoitettakoon muuttumatonna Persian ja Meedian lakeihin, ettei Vasti enää saa tulla kuningas Ahasveroksen eteen ja että kuningas antaa hänen kuninkaallisen arvonsa toiselle, häntä paremmalle.

19 Om det så täckes konungen, må han därför låta en kunglig befallning utgå -- och må denna upptecknas i Persiens och Mediens lagar, så att den bliver orygglig -- att Vasti icke mer skall få komma inför konung Ahasveros' ansikte; och hennes konungsliga värdighet give konungen åt en annan, som är bättre än hon.

19 If, unto the king, it seem good, let there go forth a royal declaration from before him, and let it be written among the laws of Persia and Media, so that it shall not pass away,—That Vashti, is not to come in, before King Ahasuerus, and, her royal estate, let the king give unto her neighbour, who is better than she.

20 Kuninkaan antama säädös tulee tunnetuksi koko hänen valtakunnassansa, vaikka se onkin suuri, ja kaikki vaimot, niin suuret kuin pienetkin, antavat kunnian aviomiehillensä.

20 När så den förordning som konungen utfärdar bliver kunnig i hela hans rike, så stort det är, då skola alla kvinnor giva sina män tillbörlig ära, både stora och små.»

20 When the edict of the king which he shall make, is published throughout all his kingdom, for, great, it is, then, all wives, will give honour unto their lords, both great and small.

21 Tämä puhe miellytti kuningasta ja ruhtinaita, ja kuningas teki Memukanin sanan mukaan.

21 Detta tal behagade konungen och furstarna, och konungen gjorde såsom Memukan hade sagt.

21 And the thing seemed good in the eyes of the king, and the rulers,—and the king did according to the word of Memucan.

22 Hän lähetti kaikkiin kuninkaan maakuntiin - kuhunkin maakuntaan sen omalla kirjoituksella ja kullekin kansalle sen omalla kielellä - kirjeet, että joka mies olkoon herra talossaan ja saakoon puhua oman kansansa kieltä.

22 Skrivelser blevo sända till alla konungens hövdingdömen, till vart hövdingdöme med dess skrift och till vart folk på dess tungomål, att envar man skulle vara herre i sitt hus och tala sitt folks tungomål.

22 So he sent letters, into all the provinces of the king, into every province according to she writing thereof, and unto every people according to their tongue,—That every man should he ruler in his own house, and issue his commands, according to the tongue of his people.

2 luku

1 Näiden tapausten jälkeen, kun kuningas Ahasveroksen viha oli asettunut, muisti hän Vastia ja mitä tämä oli tehnyt ja mitä hänestä oli päätetty.

1 Efter en tids förlopp, sedan konung Ahasveros' vrede hade lagt sig, tänkte han åter på Vasti och vad hon hade gjort, och vad som var beslutet om henne.

1 After these things, when the wrath of King Ahasuerus was appeased, he remembered Vashti, and what she had done, and what was decreed against her.

2 Niin kuninkaan palvelijat, jotka toimittivat hänelle palvelusta, sanoivat: Etsittäköön kuninkaalle nuoria neitsyitä, näöltään ihania.

2 Då sade konungens män som betjänade honom: »Må man för konungens räkning söka upp unga och fagra jungfrur,

2 Then said the young men of the king, who waited upon him,—Let them seek out for the king young virgins, of pleasing appearance;

3 Ja asettakoon kuningas kaikkiin valtakuntansa maakuntiin käskyläiset keräämään kaikki nuoret neitsyet, näöltään ihanat, Suusanin linnaan, vaimolaan, Heegain, kuninkaan hoviherran ja vaimojen vartijan, huostaan, ja annettakoon heille heidän kauneudenhoitonsa.

3 och må konungen i sitt rikes alla hövdingdömen förordna vissa män som samla tillhopa alla dessa unga och fagra jungfrur till fruhuset i Susans borg och överlämna dem åt konungens hovman Hege, kvinnovaktaren, och man give dem vad nödigt är till deras beredelse.

3 and let the king appoint officers throughout all the provinces of his kingdom, and let them gather together every young virgin of pleasing appearance unto Shusan the palace, unto the house of the women, into the custody of Hegai eunuch of the king, keeper of the women, and let there be given the things needed for their purification;

4 Ja neitsyt, johon kuningas mieltyy, tulkoon kuningattareksi Vastin sijaan. Ja tämä puhe miellytti kuningasta, ja hän teki niin.

4 Och den kvinna som konungen finner behag i blive drottning i Vastis ställe.» Detta tal behagade konungen, och han gjorde så.

4 and, the maiden that is pleasing in the eyes of the king, let her be queen instead of Vashti. And the thing seemed good in the eyes of the king, and he did so.

5 Suusanin linnassa oli juutalainen mies, nimeltä Mordokai, Jaairin poika, joka oli Siimein poika, joka Kiisin poika, benjaminilainen.

5 I Susans borg fanns då en judisk man som hette Mordokai, son till Jair, son till Simei, son till Kis, en benjaminit;

5 A certain Jew, there was, in Shusan the palace,—whose, name, was Mordecai, son of Jair, son of Shimei, son of Kish, a man of Benjamin;

6 Hänet oli viety Jerusalemista pakkosiirtolaisuuteen niiden pakkosiirtolaisten joukossa, jotka vietiin samalla kuin Jekonja, Juudan kuningas, jonka Nebukadnessar, Baabelin kuningas, vei pakkosiirtolaisuuteen.

6 denne hade blivit bortförd från Jerusalem med de fångar som fördes bort tillsammans med Jekonja, Juda konung, när denne fördes bort av Nebukadnessar, konungen i Babel.

6 who had been exiled from Jerusalem, with the exiles who were carried away with Jeconiah king of Judah,—whom, Nebuchadnezzar king of Babylon, exiled.

7 Hän oli setänsä tyttären Hadassan, se on Esterin, kasvatusisä, sillä tämä oli isätön ja äiditön. Tyttö oli vartaloltaan kaunis ja

7 Han var fosterfader åt Hadassa, som ock kallades Ester, hans farbroders dotter; ty hon hade varken fader eller moder. Hon var

7 And it came to pass, that he was bringing up Hadassah, the same, was Esther, his uncle's daughter, for she had neither father

näöltään ihana, ja hänen isänsä ja äitinsä kuoltua oli Mordokai ottanut hänet tyttäreksensä.

en flicka med skön gestalt, fager att skåda; och efter hennes faders och moders död hade Mordokai upptagit henne såsom sin egen dotter.

nor mother,—and, the maiden, was of beautiful form and pleasing appearance, and when her father and mother died, Mordecai took her for his own daughter.

8 Ja kun kuninkaan käsky ja laki tuli tunnetuksi ja kun kerättiin paljon tyttöjä Suusanin linnaan Heegain huostaan, otettiin Esterkin kuninkaan palatsiin Heegain, vaimojen vartijan, huostaan.

8 Då nu konungens befallning och påbud blev kunnigt, och många unga kvinnor samlades tillhopa till Susans borg och överlämnades åt Hegai, blev ock Ester hämtad till konungshuset och överlämnad åt kvinnovaktaren Hegai.

8 So it came to pass, when the king's command and decree was heard, and there had been gathered together many maidens unto Shusan the palace, unto the custody of Hegai, that Esther was taken into the house of the king, unto the custody of Hegai, keeper of the women;

9 Tyttö miellytti häntä ja sai armon hänen edessään, ja hän antoi hänelle joutuin hänen kauneudenhoitonsa ja määrätyn ravinto-osansa sekä seitsemän valiopalvelijatarta kuninkaan palatsista ja siirsi hänet palvelijattarineen vaimolan parhaaseen paikkaan.

9 Och flickan behagade honom och fann nåd inför honom; därför skyndade han att giva henne vad nödigt var till hennes beredelse, så ock den kost hon skulle hava, ävensom att giva henne från konungshuset de sju tärnor som utsågos åt henne. Och han lät henne med sina tärnor flytta in i den bästa delen av fruhuset.

9 and the maiden was pleasing in his eyes, and she received lovingkindness before him, and he hastened to give her, the things needed for her purification, and things apportioned her, and to give her, seven select maidens, out of the house of the king,—and he removed her and her maidens to the best place in the house of the women.

10 Ester ei ilmaissut kansaansa eikä syntyperäänsä, sillä Mordokai oli häntä kieltänyt sitä ilmaisemasta.

10 Men om sitt folk och sin släkt hade Ester icke yppat något, ty Mordokai hade förbjudit henne att yppa något därom.

10 Esther had not told of her people, nor of her kindred,—for, Mordecai, had laid charge upon her, that she should not tell.

11 Mutta Mordokai käyskenteli joka päivä vaimolan esipihan edustalla saadakseen tietää, voiko Ester hyvin ja mitä hänelle tapahtui.

11 Och Mordokai gick var dag fram och åter utanför gården till fruhuset, för att få veta huru det stod till med Ester, och vad som vederfors henne.

11 And, throughout every day, Mordecai, used to walk to and fro, before the court of the house of the women,—to get to know the welfare of Esther, and what would be done with her.

12 Kun jonkun tytön vuoro tuli mennä kuningas

12 Nu var det så, att när ordningen kom till den ena

12 Now, when the turn of each maiden came, to go in

Ahasveroksen tykö, sittenkuin hänelle oli kaksitoista kuukautta tehty, niinkuin vaimoista oli määrätty - sillä niin pitkä aika kului heidän kauneudenhoitoonsa: kuusi kuukautta mirhaöljyllä, toiset kuusi kuukautta hajuaineilla sekä muilla naisten kauneudenhoitokeinoilla - meni tyttö kuninkaan tykö.

eller andra av de unga kvinnorna att gå in till konung Ahasveros, sedan med henne hade förfarits i tolv månader såsom det var påbjudet om kvinnorna (så lång tid åtgick nämligen till att bereda dem: sex månader med myrraolja och sex månader med välluktande kryddor och annat som var nödigt till kvinnornas beredelse),

unto King Ahasuerus, after it had been done to her according to the law of the women for twelve months, for, so, were filled the days of their purification,—six months with oil of myrrh, and six months with perfumes, and with things for the purification of the women,

13 Kaikki, mitä hän pyysi, annettiin hänelle mukaan vaimolasta kuninkaan palatsiin.

13 när alltså en kvinna gick in till konungen, då fick hon taga med sig ifrån fruhuset till konungshuset allt vad hon begärde.

13 then, indeed, the maiden came in unto the king,—whatsoever she might mention, was given her, to go with her, out of the house of the women up to the house of the king:

14 Illalla hän meni, ja aamulla hän palasi toiseen vaimolaan kuninkaan hoviherran Saasgaan, sivuvaimojen vartijan, huostaan; ei hän enää mennyt kuninkaan tykö, paitsi jos kuningas oli häneen mieltynyt ja hänet nimeltään kutsuttiin.

14 Och sedan hon om aftonen hade gått ditin, skulle hon om morgonen, när hon gick tillbaka, gå in i det andra fruhuset och överlämnas åt konungens hovman Saasgas, som hade vakten över bihustrurna. Hon fick sedan icke mer komma in till konungen, om icke konungen hade funnit sådant behag i henne, att hon uttryckligen blev kallad till honom.

14 in the evening, she went in, and, in the morning, she returned—unto the second house of the women, unto the custody of Shaashgaz the king's eunuch, who kept the concubines,—she went not in again unto the king, except the king delighted in her, and she were called by name.

15 Kun Esterille, Mordokain sedän Abihailin tyttärelle, jonka Mordokai oli ottanut tyttärekseen, tuli vuoro mennä kuninkaan tykö, ei hän halunnut mukaansa muuta, kuin mitä Heegai, kuninkaan hoviherra, vaimojen vartija, neuvoi. Ja Ester sai armon kaikkien niiden edessä, jotka näkivät hänet.

15 Då nu ordningen att gå in till konungen kom till Ester, dotter till Abihail, farbroder till Mordokai, som hade upptagit henne till sin dotter, begärde hon intet annat än det som konungens hovman Hegai, kvinnovaktaren, rådde henne till. Och Ester fann nåd för allas ögon, som sågo henne.

15 But, when the turn came for Esther daughter of Abihail the uncle of Mordecai—who had taken her as his own daughter—to go in unto the king, she requested nothing, save what Hegai the king's eunuch who kept the women might direct,—but so it was, that Esther obtained favour in the eyes of all

16 Ester vietiin kuningas Ahasveroksen tykö hänen kuninkaalliseen palatsiinsa kymmenennessä kuussa, se on teebet-kuussa, hänen seitsemäntenä hallitusvuotenansa.
17 Ja Ester tuli kuninkaalle kaikkia muita naisia rakkaammaksi ja sai hänen edessään armon ja suosion ennen kaikkia muita neitsyitä, niin että tämä pani kuninkaallisen kruunun hänen päähänsä ja teki hänet kuningattareksi Vastin sijaan.
18 Ja kuningas laittoi suuret pidot kaikille ruhtinailleen ja palvelijoilleen, pidot Esterin kunniaksi, ja myönsi maakunnille veronhuojennusta ja jakelutti lahjoja, kuninkaalliseen tapaan.

19 Kun neitsyitä koottiin toinen kerta ja Mordokai istuskeli kuninkaan portissa

20 - eikä Ester ollut ilmaissut syntyperäänsä eikä kansaansa, sillä Mordokai oli häntä siitä kieltänyt; Ester näet teki, mitä Mordokai käski, samoin kuin ollessaan hänen kasvattinansa-

21 niin siihen aikaan, Mordokain istuskellessa kuninkaan portissa, Bigtan ja Teres, kaksi kuninkaan hoviherraa, ovenvartijoita, suuttuivat ja etsivät tilaisuutta käydäkseen käsiksi kuningas Ahasverokseen.

16 Ester blev hämtad till konung Ahasveros i hans kungliga palats i tionde månaden, det är månaden Tebet, i hans sjunde regeringsår.

17 Och Ester blev konungen kärare än alla de andra kvinnorna, och hon fann nåd och ynnest inför honom mer än alla de andra jungfrurna, så att han satte en kunglig krona på hennes huvud och gjorde henne till drottning i Vastis ställe.
18 Och konungen gjorde ett stort gästabud för alla sina furstar och tjänare, ett gästabud till Esters ära; och han beviljade skattelindring åt sina hövdingdömen och delade ut skänker, såsom det hövdes en konung.
19 När sedermera jungfrur för andra gången samlades tillhopa och Mordokai satt i konungens port

20 (men Ester hade, såsom Mordokai bjöd henne, icke yppat något om sin släkt och sitt folk, ty Ester gjorde efter Mordokais befallning, likasom när hon var under hans vård),

21 vid den tiden, under det att Mordokai satt i konungens port, blevo Bigetan och Teres, två av de hovmän hos konungen, som höllo vakt vid tröskeln, förbittrade på konung Ahasveros och sökte tillfälle

16 So then Esther was taken unto King Ahasuerus, into his royal house, in the tenth month, the same, was the month Tebeth,—in the seventh year of his reign.

17 And the king loved Esther above all the women, and she obtained favour and lovingkindness before him, above all the virgins,—so that he set the royal crown upon her head, and made her queen, instead of Vashti.
18 Then the king made a great banquet, for all his rulers and his servants, the banquet of Esther,—and, a remission, for all the provinces, made he, and gave a present, according to the bounty of a king.
19 Now, when virgins were gathered together second time, then, Mordecai, was sitting in the gate of the king.
20 Esther had not told of her kindred, nor her people, as, Mordecai, had laid charge upon her,—and, the command of Mordecai, Esther performed, like as when she was being brought up with him.
21 In those days, when, Mordecai, was sitting in the gate of the king, Bigthan and Teresh, two of the eunuchs of the king who guarded the threshold, were wroth, and sought to thrust a hand upon King

att bära hand på honom.
22 Mutta se tuli Mordokain tietoon, ja hän ilmaisi sen kuningatar Esterille, ja Ester sanoi sen Mordokain nimessä kuninkaalle.
22 Härom fick Mordokai kunskap, och han berättade det för drottning Ester; därefter omtalade Ester det för konungen på Mordokais vägnar.
Ahasuerus;
22 but the thing became known to Mordecai, who told it unto Esther the queen,—and Esther told it unto the king, in the name of Mordecai.

23 Ja asia tutkittiin, ja kun se havaittiin todeksi, ripustettiin ne molemmat hirsipuuhun. Ja se kirjoitettiin aikakirjaan kuningasta varten.
23 Saken blev nu undersökt och så befunnen; och de blevo båda upphängda på trä. Och detta upptecknades i krönikan, för konungen.
23 And, when the thing was searched into and found [true], then were they two hanged upon the gallows, and it was written, in the book of the chronicles, before the king.

3 luku

1 Näiden tapausten jälkeen kuningas Ahasveros korotti agagilaisen Haamanin, Hammedatan pojan, ylensi hänet ja antoi hänelle ylimmän sijan kaikkien ruhtinasten joukossa, jotka olivat hänen luonansa.
1 En tid härefter upphöjde konung Ahasveros agagiten Haman, Hammedatas son, till hög värdighet och gav honom främsta platsen bland alla de furstar som voro hos honom.
1 After these things, did King Ahasuerus promote to power Haman son of Hammedatha the Agagite, and exalted him,—and placed his seat above all the rulers who were with him.

2 Ja kaikki kuninkaan palvelijat, jotka olivat kuninkaan portissa, polvistuivat ja heittäytyivät maahan Haamanin edessä, sillä niin oli kuningas käskenyt häntä kohdella. Mutta Mordokai ei polvistunut eikä heittäytynyt maahan.
2 Och alla konungens tjänare som voro i konungens port böjde knä och föllo ned för Haman, ty så hade konungen bjudit om honom. Men Mordokai böjde icke knä och föll icke ned för honom.
2 And, all the kings servants who were in the kings gate, used to bend and bow themselves down unto Haman, for, so, had the king given command concerning him,—but, Mordecai, bent not nor bowed himself down.

3 Niin kuninkaan palvelijat, jotka olivat kuninkaan portissa, sanoivat Mordokaille: Miksi sinä rikot kuninkaan käskyn?
3 Då sade konungens tjänare som voro i konungens port till Mordokai: »Varför överträder du konungens bud?»
3 Then said the king's servants who were in the king's gate unto Mordecai,—

4 Ja kun he joka päivä sanoivat hänelle näin, mutta hän ei heitä totellut, ilmoittivat he tämän Haamanille, nähdäksensä, oliko Mordokain sanoma syy pätevä; sillä hän oli
4 Och när de dag efter dag hade sagt så till honom, utan att han lyssnade till dem, berättade de det för Haman, för att se om Mordokais förklaring skulle få gälla: ty han hade
4 Wherefore art, thou, transgressing the command of the king? And it came to pass, when they had spoken unto him day by day, and he had not hearkened unto them, that they told Haman,

ilmoittanut heille olevansa juutalainen.

5 Kun Haaman näki, ettei Mordokai polvistunut eikä heittäytynyt maahan hänen edessään, tuli Haaman kiukkua täyteen.
6 Kun hänelle oli ilmoitettu, mitä kansaa Mordokai oli, vähäksyi hän käydä käsiksi yksin Mordokaihin: Haaman etsi tilaisuutta hävittääkseen kaikki juutalaiset, Mordokain kansan, Ahasveroksen koko valtakunnasta.

7 Ensimmäisessä kuussa, se on niisan-kuussa, kuningas Ahasveroksen kahdentenatoista vuotena, heitettiin Haamanin edessä puur'ia, se on arpaa, jokaisesta päivästä ja jokaisesta kuukaudesta, kahdenteentoista kuukauteen, se on adar-kuuhun, asti.

8 Ja Haaman sanoi kuningas Ahasverokselle: On yksi kansa hajallaan ja erillään muiden kansojen seassa sinun valtakuntasi kaikissa maakunnissa. Heidän lakinsa ovat toisenlaiset kuin kaikkien muiden kansojen, he eivät noudata kuninkaan lakeja, eikä kuninkaan sovi jättää heitä rauhaan.

9 Jos kuningas hyväksi näkee, kirjoitettakoon määräys, että heidät on tuhottava; ja minä punnitsen

berättat för dem att han var en jude.

5 När nu Haman såg att Mordokai icke böjde knä eller föll ned för honom, uppfylldes han med vrede.

6 Men det syntes honom för ringa att bära hand allenast på Mordokai, sedan man berättat för honom av vilket folk Mordokai var, utan Haman sökte tillfälle att utrota alla judar som funnos i Ahasveros' hela rike, därför att de voro Mordokais landsmän.
7 I första månaden, det är månaden Nisan, i Ahasveros' tolfte regeringsår, kastades <spärr>pur</spärr>, det är <spärr>lott</spärr>, inför Haman om var särskild dag och var särskild månad intill tolfte månaden, det är månaden Adar.

8 Och Haman sade till konung Ahasveros: »Här finnes ett folk som bor kringspritt och förstrött bland de andra folken i ditt rikes alla hövdingdömen. Deras lagar äro olika alla andra folks, och de göra icke efter konungens lagar; därför är det icke konungen värdigt att låta dem vara.

9 Om det så täckes konungen, må fördenskull en skrivelse utfärdas, att man skall förgöra dem. Tio

to see whether the account of Mordecai would stand, for he had told them, that, he, was a Jew.
5 And, when Haman saw that Mordecai did not bend nor bow down unto him, then was Haman filled with wrath;
6 but, it was contemptible in his eyes, to thrust forth a hand on Mordecai alone, for they had told him of the people of Mordecai,—and Haman sought to destroy all the Jews who were throughout all the kingdom of Ahasuerus, the people of Mordecai.
7 In the first month—the same, was the month Nisan, in the twelfth year of king Ahasuerus, was Pur cast—the same, is the Lot, before Haman, from day to day, and from month to month,—and the lot fell on the thirteenth day of the twelfth month, the same, is the month Adar.
8 Then said Haman unto King Ahasuerus, There is a certain people, scattered abroad and dispersed among the peoples, throughout all the provinces of thy kingdom,—whose laws, are diverse from every people, and, the laws of the king, they observe not, for the king, therefore, it is not fit, to suffer them.
9 If, unto the king, it seem good, let it be written, to destroy them,—and, ten thousand talents of silver,

kymmenentuhatta talenttia hopeata virkamiehille, vietäväksi kuninkaan aarrekammioihin.

10 Niin kuningas otti kädestään sinettisormuksensa ja antoi sen agagilaiselle Haamanille, Hammedatan pojalle, juutalaisten vastustajalle.

11 Ja kuningas sanoi Haamanille: Hopea olkoon annettu sinulle, ja samoin se kansa, tehdäksesi sille, mitä hyväksi näet.

12 Niin kutsuttiin kuninkaan kirjurit ensimmäisessä kuussa, sen kolmantenatoista päivänä, ja kirjoitettiin, aivan niinkuin Haaman käski, määräys kuninkaan satraapeille ja jokaisen maakunnan käskynhaltijoille ja jokaisen kansan ruhtinaille, kuhunkin maakuntaan sen omalla kirjoituksella ja kullekin kansalle sen omalla kielellä. Kuningas Ahasveroksen nimessä se kirjoitettiin ja sinetöitiin kuninkaan sinettisormuksella.

13 Ja juoksijain mukana lähetettiin kaikkiin kuninkaan maakuntiin kirjeet, että oli hävitettävä, tapettava ja tuhottava kaikki juutalaiset, nuoret ja vanhat, lapset ja vaimot, samana päivänä, kahdennentoista kuun, se on adar-kuun, kolmantenatoista päivänä, ja että oli

tusen talenter silver skall jag då kunna väga upp åt tjänstemännen till att läggas in i konungens skattkamrar.»

10 Då tog konungen ringen av sin hand och gav den åt agagiten Haman, Hammedatas son, judarnas ovän.

11 Därefter sade konungen till Haman: »Silvret vare dig skänkt, och med folket må du göra såsom du finner för gott.»

12 Så blevo då konungens sekreterare tillkallade på trettonde dagen i första månaden, och en skrivelse, alldeles sådan som Haman ville, utfärdades till konungens satraper och till ståthållarna över de särskilda hövdingdömena och till furstarna över de särskilda folken, till vart hövdingdöme med dess skrift och till vart folk på dess tungomål. I konung Ahasveros' namn utfärdades skrivelsen, och den beseglades med konungens ring.

13 Sedan kringsändes med ilbud brev till alla konungens hövdingdömen, att man skulle utrota, dräpa och förgöra judarna, både unga och gamla, både barn och kvinnor, alla på en och samma dag, nämligen på trettonde dagen i tolfte månaden, det är månaden

will I weigh out upon the hands of them who are doing the business, to bring [it] into the treasuries of the king.

10 So then the king took his signet–ring from off his hand, and gave it unto Haman son of Hammedatha the Agagite, the adversary of the Jews;

11 and the king said unto Haman, The silver, is granted thee,—and the people, to do with them, as may seem good in thine eyes.

12 Then were called the scribes of the king, in the first month, on the thirteenth day therein, and it was written according to all that Haman commanded unto the satraps of the king, and unto the pashas, who were over every province, and unto the rulers of every people, every province according to the writing thereof, and every people according to the tongue thereof,—in the name of King Ahasuerus, was it written, and sealed with the signet– ring of the king.

13 Then were sent letters, by the hand of the runners, into all the provinces of the king, To destroy, to slay and to cause to perish all Jews, both young and old, little ones and women, in one day, on the thirteenth of the twelfth month, the same, is the month Adar,—

ryöstettävä, mitä heiltä oli saatavana saalista.

14 Kirjeen jäljennös oli julkaistava lakina jokaisessa maakunnassa, tiedoksi kaikille kansoille, että olisivat valmiit tuona päivänä.

15 Juoksijat lähtivät kuninkaan käskystä kiiruusti matkaan kohta, kun laki oli annettu Suusanin linnassa. Kuningas ja Haaman istuivat juomaan, mutta Suusanin kaupunki oli hämmästyksissään.

Adar, varvid ock deras ägodelar såsom byte skulle givas till plundring.
14 I skrivelsen stod att i vart särskilt hövdingdöme ett påbud, öppet för alla folk, skulle utfärdas, som innehöll att de skulle vara redo den dagen.
15 Och på grund av konungens befallning drogo ilbuden med hast åstad, så snart påbudet hade blivit utfärdat i Susans borg. Men konungen och Haman satte sig ned till att dricka, under det att bestörtning rådde i staden Susan.

and the spoil of them to be a prey.

14 A copy of the writing, to be delivered as an edict throughout every province, was published to all the peoples,—that they should be ready against this day.
15 The runners, went forth, urged on by the word of the king, and, the edict, was given in Shusan the palace,—and, the king and Haman, sat down to drink, but, the city of Shusan, was perplexed.

4 luku

1 Kun Mordokai sai tietää kaiken, mitä oli tapahtunut, repäisi Mordokai vaatteensa, pukeutui säkkiin ja tuhkaan ja meni keskelle kaupunkia ja huuteli kovia ja katkeria valitushuutoja.

2 Ja hän meni kuninkaan portin edustalle asti, sillä sisälle kuninkaan porttiin ei saanut mennä säkkiin puettuna.

3 Jokaisessa maakunnassa, joka paikassa, mihin kuninkaan käsky ja hänen lakinsa tuli, syntyi juutalaisten keskuudessa suuri suru: paastottiin, itkettiin ja valitettiin; monet levittivät allensa säkin ja tuhkaa.

4 Kun Esterin palvelijattaret ja hänen hoviherransa tulivat

1 När Mordokai fick veta allt vad som hade skett, rev han sönder sina kläder och klädde sig i säck och aska, och gick så ut i staden och uppgav högljudda och bittra klagorop.

2 Och han begav sig till konungens port och stannade framför den, ty in i konungens port fick ingen komma, som var klädd i sorgdräkt.

3 Och i vart hövdingdöme dit konungens befallning och påbud kom blev stor sorg bland judarna, och de fastade, gräto och klagade, ja, de flesta satte sig i säck och aska.

4 När nu Esters tjänarinnor och hovmän kommo och

1 When, Mordecai, came to know all that had been done, Mordecai rent his garments, and put on sackcloth, and ashes,—and went forth into the midst of the city, and cried out with an outcry loud and bitter;
2 and went in as far as before the gate of the king,—for, none, might enter into the gate of the king, clothed with sackcloth.

3 And, throughout every province, whithersoever the word of the king and his edict came, was great mourning to the Jews, and fasting and weeping, and lamentation,—sackcloth and ashes, were spread out for many.

4 So the maidens of Esther and her eunuchs went in

ja kertoivat hänelle tämän, joutui kuningatar suureen tuskaan, ja hän lähetti vaatteita, että Mordokai puettaisiin niihin ja että hän riisuisi säkin yltään, mutta hän ei ottanut niitä vastaan.

5 Niin Ester kutsui Hatakin, joka oli kuninkaan hoviherroja ja jonka tämä oli asettanut häntä palvelemaan, ja käski hänet Mordokain luo, saadakseen tietää, mitä ja mistä syystä tämä kaikki oli.

6 Niin Hatak meni Mordokain luo kaupungin torille, joka on kuninkaan portin edustalla,

7 ja Mordokai ilmoitti hänelle kaikki, mitä hänelle oli tapahtunut, ja myös tarkalleen, kuinka paljon hopeata Haaman oli luvannut punnita kuninkaan aarrekammioihin juutalaisten tuhoamisesta.

8 Myös jäljennöksen sen lain sanamuodosta, joka Suusanissa oli annettu heidän hävittämisekseen, hän antoi hänelle, että hän näyttäisi sen Esterille ja ilmoittaisi tälle asian sekä velvoittaisi häntä menemään kuninkaan luo anomaan armoa ja rukoilemaan häntä kansansa puolesta.

9 Niin Hatak meni ja kertoi Esterille Mordokain sanat.

10 Mutta Ester puhui

berättade detta för henne, blev drottningen högeligen förskräckt; och hon skickade ut kläder till Mordokai, för att man skulle kläda honom i dem och taga av honom sorgdräkten; men han tog icke emot dem.

5 Då kallade Ester till sig Hatak, en av de hovmän som konungen hade anställt i hennes tjänst, och bjöd honom att gå till Mordokai, för att få veta vad som var på färde, och varför han gjorde så.

6 När då Hatak kom ut till Mordokai på den öppna platsen i staden framför konungens port,

7 berättade Mordokai för honom allt vad som hade hänt honom, och uppgav beloppet av den penningsumma som Haman hade lovat väga upp till konungens skattkamrar, för att han skulle få förgöra judarna.

8 Och en avskrift av det skrivna påbud som hade blivit utfärdat i Susan om att de skulle utrotas lämnade han honom ock, för att han skulle visa Ester den och berätta allt för henne, och ålägga henne att gå in till konungen och bedja honom om misskund och söka nåd hos honom för sitt folk.

9 Och Hatak kom och berättade för Ester vad Mordokai hade sagt.

10 Då bjöd Ester Hatak att

and told her, and the queen writhed in great anguish,—and sent garments to clothe Mordecai, and to remove his sackcloth from off him, but he accepted them not.

5 Then called Esther for Hathach, one of the eunuchs of the king whom he had stationed before her, and charged him, concerning Mordecai,—to get to know what this was, and why this was.

6 So Hathach went forth unto Mordecai,—in the broadway of the city, which was before the gate of the king.

7 And Mordecai told him all that had befallen him,—and an exact statement of the silver, that Haman had promised to weigh out unto the treasuries of the king, for the Jews, to destroy them.

8 Also, a copy of the writing of the edict which had been given in Shusan to destroy them, gave he unto him, to shew unto Esther, and to tell her,—and to lay charge upon her, to go in unto the king—to make supplication unto him, and to make request before him, for her people.

9 And Hathach came in and told Esther, the words of Mordecai.

10 Then spake Esther unto

Hatakille ja käski hänen sanoa Mordokaille:
11 Kaikki kuninkaan palvelijat ja kuninkaan maakuntien kansa tietävät, että kuka ikinä, mies tai nainen, kutsumatta menee kuninkaan luo sisempään esipihaan, on laki sama jokaiselle: hänet surmataan; ainoastaan se, jota kohti kuningas ojentaa kultavaltikkansa, jää eloon. Mutta minua ei ole kolmeenkymmeneen päivään kutsuttu tulemaan kuninkaan tykö.

12 Kun Mordokaille kerrottiin Esterin sanat,

13 käski Mordokai vastata Esterille: Älä luulekaan, että sinä, kun olet kuninkaan linnassa, yksin kaikista juutalaisista pelastut.

14 Jos sinä tänä aikana olet vaiti, tulee apu ja pelastus juutalaisille muualta, mutta sinä ja sinun isäsi perhe tuhoudutte. Kuka tietää, etkö sinä juuri tällaista aikaa varten ole päässyt kuninkaalliseen arvoon?

15 Niin Ester käski vastata Mordokaille:
16 Mene ja kokoa kaikki Suusanin juutalaiset, ja paastotkaa minun puolestani; olkaa syömättä ja juomatta kolme vuorokautta, yöt ja päivät. Myös minä palvelijattarineni samoin

gå till Mordokai och säga:

11 »Alla konungens tjänare och folket i konungens hövdingdömen veta, att om någon, vare sig man eller kvinna, går in till konungen på den inre gården utan att vara kallad, så gäller för var och en samma lag: att han skall dödas, såframt icke konungen räcker ut mot honom den gyllene spiran, till tecken på att han får leva. Men jag har icke på trettio dagar varit kallad att komma till konungen.»
12 När man nu berättade för Mordokai vad Ester hade sagt,
13 sade Mordokai att man skulle giva Ester detta svar: »Tänk icke att du ensam bland alla judar skall slippa undan, därför att du är i konungens hus.
14 Nej, om du tiger stilla vid detta tillfälle, så skall nog hjälp och räddning beredas judarna från något annat håll, men du och din faders hus, I skolen förgöras. Vem vet om du icke just för en sådan tid som denna har kommit till konungslig värdighet?»

15 Då lät Ester giva Mordokai detta svar:
16 »Gå åstad och församla alla judar som finnas i Susan, och hållen fasta för mig; I skolen icke äta eller dricka något under tre dygn, vare sig dag eller natt. Jag med mina tärnor

Hathach,—and gave him charge, unto Mordecai:—
11 All the servants of the king, and the people of the provinces of the king, do know, that, whatsoever man or woman shall go in unto the king—into the inter court—who hath not been called, one, is his law, to put him to death, saving any to whom the king may hold out the golden sceptre, who then shall live,—but, I, have not been called to go in unto the king, these thirty days.
12 And they told Mordecai, the words of Esther.

13 Then Mordecai commanded to answer Esther,—Do not think in thine own soul, to escape in the house of the king from among all the Jews.
14 But, if thou, do indeed hold thy peace, at this time, respite and deliverance, will be appointed for the Jews, from another place, but, thou, and thy father's house, will perish,—and who knoweth whether, for a time such as this, thou hast attained unto the royal estate?
15 Then Esther commanded, to answer Mordecai:—
16 Go! gather ye together all the Jews who are to be found in Shusan, and fast ye for me—and neither eat nor drink—three days, night nor day, and, I and my maidens, will fast so,—and,

paastoan. Sitten minä menen kuninkaan tykö, vaikka se on vastoin lakia; ja jos tuhoudun, niin tuhoudun.

vill ock sammalunda fasta; därefter vill jag gå in till konungen, fastän det är emot lagen. Och skall jag gå förlorad, så må det då ske.»

in this manner, will I go in unto the king, though it is not according to the law, and, when I have perished, I have perished!

17 Niin Mordokai meni ja teki, aivan niinkuin Ester oli häntä käskenyt.

17 Och Mordokai gick bort och gjorde alldeles såsom Ester hade bjudit honom.

17 So Mordecai departed,—and did according to all that Esther had charged upon him.

5 luku

1 Kolmantena päivänä Ester pukeutui kuninkaallisesti ja astui kuninkaan linnan sisempään esipihaan, vastapäätä kuninkaan linnaa; ja kuningas istui kuninkaallisella valtaistuimellaan kuninkaallisessa linnassa vastapäätä linnan ovea.

1 På tredje dagen klädde Ester sig i konungslig skrud och trädde in på den inre gården till konungshuset, mitt emot själva konungshuset; konungen satt då på sin konungatron i det kungliga palatset, mitt emot palatsets dörr.

1 And it came to pass, on the third day, that Esther put on her royal apparel, and stood in the inner court of the house of the king, over against the house of the king,—and, the king, was sitting upon his royal seat, in the royal house, over against the opening of the house.

2 Kun kuningas näki kuningatar Esterin seisovan esipihassa, sai tämä armon hänen silmiensä edessä, ja kuningas ojensi Esteriä kohti kultavaltikan, joka hänellä oli kädessä. Ja Ester astui esiin ja kosketti valtikan päätä.

2 När nu konungen såg drottning Ester stå på gården, fann hon nåd för hans ögon, så att konungen räckte ut mot Ester den gyllene spira, som han hade i sin hand; då gick Ester fram och rörde vid ändan av spiran.

2 And it came to pass, when the king saw Esther the queen standing in the court, that she obtained favour in his eyes,—and the king held out to Esther, the golden sceptre which was in his hand, so Esther drew near, and touched the top of the sceptre.

3 Kuningas sanoi hänelle: Mikä sinun on, kuningatar Ester, ja mitä pyydät? Se sinulle annetaan, olkoon vaikka puoli valtakuntaa.

3 Och konungen sade till henne: »Vad önskar du, drottning Ester, och vad är din begäran? Gällde den ock hälften av riket, så skall den beviljas dig.»

3 Then said the king unto her, What aileth thee, Queen Esther? and what is thy request? Unto the half of the kingdom, shall it be given thee.

4 Niin Ester vastasi: Jos kuningas hyväksi näkee, tulkoon kuningas ja myös Haaman tänä päivänä pitoihin, jotka minä olen hänelle laittanut.

4 Ester svarade: »Om det så täckes konungen, må konungen jämte Haman i dag komma till ett gästabud, som jag har tillrett för honom.»

4 Then said Esther, If, unto the king, it seem good, let the king with Haman come in this day, unto the banquet which I have prepared for him.

5 Kuningas sanoi: Noutakaa kiiruusti Haaman tehdäksemme Esterin toivomuksen mukaan. Ja kun kuningas ja Haaman olivat tulleet pitoihin, jotka Ester oli laittanut,

6 kysyi kuningas juominkien aikana Esteriltä: Mitä pyydät? Se sinulle annetaan. Ja mitä haluat? Se täytetään, olkoon vaikka puoli valtakuntaa.

7 Niin Ester vastasi sanoen: Tätä minä pyydän ja haluan:

8 jos olen saanut armon kuninkaan silmien edessä ja jos kuningas näkee hyväksi antaa minulle, mitä pyydän, ja täyttää, mitä haluan, niin tulkoot kuningas ja Haaman vielä pitoihin, jotka minä heille laitan; huomenna minä teen kuninkaan toivomuksen mukaan.

9 Haaman lähti sieltä sinä päivänä iloisena ja hyvillä mielin; ja kun Haaman näki Mordokain kuninkaan portissa eikä tämä noussut ylös eikä näyttänyt pelkäävän häntä, täytti viha Mordokaita kohtaan Haamanin.

10 Mutta Haaman hillitsi itsensä ja meni kotiinsa. Sitten hän lähetti noutamaan ystävänsä ja vaimonsa Sereksen.

11 Ja Haaman kehuskeli heille rikkautensa loistoa ja poikiensa paljoutta, ja kuinka

5 Då sade konungen: »Skynden att hämta hit Haman, för att så må ske, som Ester har begärt.» Så kommo då konungen och Haman till gästabudet, som Ester hade tillrett.

6 Och när vinet dracks, sade konungen till Ester: »Vad är din bön? Den vare dig beviljad. Och vad är din begäran? Gällde den ock hälften av riket, så skall den uppfyllas.»

7 Ester svarade och sade: »Min bön och min begäran är:

8 om jag har funnit nåd för konungens ögon, och det täckes konungen att bevilja min bön och uppfylla min begäran, så må konungen och Haman komma till ännu ett gästabud, som jag vill tillreda för dem; då skall jag i morgon göra såsom konungen har befallt.»

9 Och Haman gick därifrån den dagen, glad och väl till mods. Men när han fick se Mordokai i konungens port och denne varken stod upp eller ens rörde sig för honom, då uppfylldes Haman med vrede mot Mordokai.

10 Men Haman betvang sig och gick hem; därefter sände han och lät hämta sina vänner och sin hustru Seres.

11 Och Haman talade för dem om sin rikedom och härlighet och om sina

5 And the king said, Hasten ye Haman, to perform the word of Esther. So the king with Haman came in, unto the banquet which Esther had prepared,

6 Then said the king unto Esther, during the banquet of wine, What is thy petition, that it may be granted thee?—and what is thy request—unto the half of the kingdom—that it may be performed?

7 Then answered Esther, and said,—As touching my petition and my request,

8 If I have found favour in the eyes of the king, and if, unto the king, it seem good, to grant my petition, and to perform my request, let the king with Haman come in unto the banquet which I will prepare for them, and, tomorrow, I will do according to the word of the king.

9 Then went Haman forth on that day, joyful and of a merry heart,—but, when Haman saw Mordecai in the gate of the king, that he rose not up nor moved because of him, then was Haman filled with wrath against Mordecai.

10 Nevertheless Haman restrained himself, and came into his own house,—and sent and brought in his friends, and Zeresh his wife;

11 and Haman recounted unto them the glory of his riches, and the multitude of

kuningas kaikessa oli korottanut hänet ja ylentänyt hänet ylemmäksi ruhtinaita ja kuninkaan palvelijoita.

många barn och om all den storhet, som konungen hade givit honom, och om huru konungen i allt hade upphöjt honom över de andra furstarna och konungens övriga tjänare.

his children,—and all the things wherein the king had promoted him to power, and how he had advanced him, above the rulers and the servants of the king.

12 Ja Haaman sanoi: Eipä kuningatar Esterkään antanut laittamiinsa pitoihin kuninkaan kanssa tulla kenenkään muun kuin minun. Ja huomiseksikin minä olen kuninkaan kanssa kutsuttu hänen luoksensa.

12 Och Haman sade ytterligare: »Icke heller har drottning Ester låtit någon annan än mig komma med konungen till det gästabud, som hon hade tillrett; och jämväl i morgon är jag bjuden till henne, jämte konungen.

12 And Haman said, Moreover Esther the queen did bring in no one with the king into the banquet which she had prepared, saving myself,—yea moreover, even for tomorrow, I, am invited unto her, with the king.

13 Mutta tämä kaikki ei minua tyydytä, niin kauan kuin minä näen juutalaisen Mordokain istuvan kuninkaan portissa.

13 Men vid allt detta kan jag dock icke vara till freds, så länge jag ser juden Mordokai sitta i konungens port.»

13 Yet, all this, sufficeth me not,—so long as, I, see Mordecai the Jew, sitting in the gate of the king.

14 Niin hänen vaimonsa Seres ja kaikki hänen ystävänsä sanoivat hänelle: Tehtäköön hirsipuu, viittäkymmentä kyynärää korkea, ja pyydä huomenaamuna kuninkaalta, että Mordokai ripustetaan siihen, niin voit mennä kuninkaan kanssa pitoihin iloisena. Tämä puhe miellytti Haamania, ja hän teetti hirsipuun.

14 Då sade hans hustru Seres och alla hans vänner till honom: »Låt resa upp en påle, femtio alnar hög, och bed i morgon konungen, att Mordokai må bliva upphängd därpå; då kan du glad komma med konungen till gästabudet.» Detta behagade Haman, och han lät resa upp pålen.

14 Then said Zeresh his wife and all his friends unto him, Let them make ready a gallows, of the height of fifty cubits, and, in the morning, speak thou unto the king, that they hang Mordecai thereon, then go with the king into the banquet joyfully. And the thing seemed good before Haman, and he made ready the gallows.

6 luku

1 Sinä yönä uni pakeni kuningasta. Niin hän käski tuoda muistettavain tapahtumain kirjan, aikakirjan.

1 Den natten kunde konungen icke sova; därför lät han hämta krönikan, där minnesvärda händelser voro upptecknade, och man föreläste ur den för konungen.

1 During that night, the sleep of the king fled,—and he commanded to bring in the book of remembrance, the chronicles, and they were read before the king.

2 Ja kun sitä luettiin kuninkaalle, huomattiin

2 Då fann man där skrivet, att Mordokai hade berättat,

2 And it was found written, how that Mordecai had told

kirjoitetun, kuinka Mordokai oli ilmaissut, että Bigtan ja Teres, kaksi kuninkaan hoviherraa, ovenvartijoita, oli etsinyt tilaisuutta käydäkseen käsiksi kuningas Ahasverokseen.

hurusom Bigetana och Teres, två av de hovmän, som höllo vakt vid tröskeln, hade sökt tillfälle att bära hand på konung Ahasveros.

concerning Bigthana and Teresh, the two eunuchs of the king guarding the threshold,—who had sought to thrust forth a hand upon King Ahasuerus.

3 Niin kuningas kysyi: Mitä kunniaa ja korotusta on Mordokai tästä saanut? Kuninkaan palvelijat, jotka toimittivat hänelle palvelusta, vastasivat: Ei hän ole saanut mitään.

3 Konungen frågade: »Vilken ära och upphöjelse har vederfarits Mordokai för detta?» Konungens män, som betjänade honom, svarade: »Intet sådant har vederfarits honom.»

3 Then said the king, What honour and dignity hath been done unto Mordecai, for this? Then said the king's young men, who were ministering unto him, Nothing hath been done for him.

4 Kuningas kysyi: Kuka on esipihassa? Mutta Haaman oli tullut kuninkaan palatsin ulompaan esipihaan pyytämään kuninkaalta, että Mordokai ripustettaisiin hirsipuuhun, jonka hän oli pystyttänyt Mordokain varalle.

4 Då sade konungen: »Är någon nu tillstädes på gården?» Och Haman hade just kommit in på den yttre gården till konungshuset för att bedja konungen, att Mordokai måtte bliva upphängd på den påle, som han hade låtit sätta upp för hans räkning.

4 Then said the king, Who is in the court? Now, Haman, had come into the outer court of the kings house, to speak unto the king, to hang Mordecai, upon the gallows which he had prepared for him.

5 Niin kuninkaan palvelijat vastasivat hänelle: Katso, esipihassa seisoo Haaman.

5 Så svarade honom då konungens tjänare: »Ja, Haman står därute på gården.» Konungen sade: »Låt honom komma in.»

5 So the king's young men said unto him, Lo! Haman, standing in the court. And the king said, Let him come in.

6 Kuningas sanoi: Tulkoon sisään. Kun Haaman oli tullut, kysyi kuningas häneltä: Mitä on tehtävä miehelle, jota kuningas tahtoo kunnioittaa? Niin Haaman ajatteli sydämessään: Kenellepä muulle kuningas tahtoisi osoittaa kunniaa kuin minulle?

6 När då Haman kom in, sade konungen till honom: »Huru skall man göra med den man, som konungen vill ära?» Men Haman tänkte i sitt hjärta: »Vem skulle konungen vilja bevisa ära mer än mig?»

6 So Haman came in, and the king said unto him, What shall be done unto the man in whose honour, the king delighteth? Then said Haman, in his own heart, Unto whom will the king delight to do honour, more than unto me?

7 Ja Haaman vastasi kuninkaalle: Miehelle, jota kuningas tahtoo kunnioittaa,

7 Därför sade Haman till konungen: »Om konungen vill ära någon,

7 So Haman said unto the king,—As touching the man in whose honour, the king, delighteth,

8 tuotakoon kuninkaallinen puku, johon kuningas on

8 så skall man hämta en konungslig klädnad, som

8 let them bring in royal apparel wherewith the king

ollut puettuna, ja hevonen, jolla kuningas on ratsastanut ja jonka päähän on pantu kuninkaallinen kruunu.

9 Puku ja hevonen annettakoon jollekin kuninkaan ruhtinaista, ylimyksistä. Puettakoon siihen mies, jota kuningas tahtoo kunnioittaa, ja kuljetettakoon häntä sen hevosen selässä kaupungin torilla ja huudettakoon hänen edellänsä: 'Näin tehdään miehelle, jota kuningas tahtoo kunnioittaa.'

10 Kuningas sanoi Haamanille: Hae joutuin puku ja hevonen, niinkuin sanoit, ja tee näin juutalaiselle Mordokaille, joka istuu kuninkaan portissa. Älä jätä tekemättä mitään kaikesta, mitä olet puhunut.

11 Niin Haaman otti puvun ja hevosen, puki Mordokain ja kuljetti häntä hevosen selässä kaupungin torilla ja huusi hänen edellänsä: Näin tehdään miehelle, jota kuningas tahtoo kunnioittaa.

12 Sitten Mordokai palasi takaisin kuninkaan porttiin, mutta Haaman kiiruhti kotiinsa murehtien ja pää peitettynä.

13 Kun Haaman kertoi vaimollensa Serekselle ja

konungen själv har burit, och en häst, som konungen själv har ridit på, och på vilkens huvud en kunglig krona är fäst;

9 och man skall överlämna klädnaden och hästen åt en av konungens förnämsta furstar, och klädnaden skall sättas på den man, som konungen vill ära, och man skall föra honom ridande på hästen fram på den öppna platsen i staden och utropa framför honom: 'Så gör man med den man, som konungen vill ära.'»

10 Då sade konungen till Haman: »Skynda dig att taga klädnaden och hästen, såsom du har sagt, och gör så med juden Mordokai, som sitter i konungens port. Underlåt intet av allt vad du har sagt.»

11 Så tog då Haman klädnaden och hästen och satte klädnaden på Mordokai och förde honom ridande fram på den öppna platsen i staden och utropade framför honom: »Så gör man med den man, som konungen vill ära.»

12 Och Mordokai vände tillbaka till konungens port; men Haman skyndade hem, sörjande och med överhöljt huvud.

13 Och när Haman förtäljde för sin hustru Seres och

hath clothed himself,—and the horse whereon the king hath ridden, and the royal crown which hath been set upon his own head;

9 and let the apparel and the horse be delivered unto the hand of one of the king's rulers, one of the nobles, and so let them array the man, in whose honour, the king, delighteth,—and cause him to ride upon the horse through the broadway of the city, and let them proclaim before him, Thus and thus, shall it be done unto the man in whose honour, the king, delighteth!

10 Then said the king unto Haman, Haste, take the apparel and the horse, just as thou hast said, and do even so unto Mordecai the Jew, who is sitting in the kings gate,—do not let fail a thing, of all which thou hast spoken!

11 So Haman took the apparel and the horse, and arrayed Mordecai,—and caused him to ride through the broadway of the city, and proclaimed before him, Thus and thus, shall it be done unto the man in whoso honour, the king, delighteth!

12 Then Mordecai returned unto the gate of the king,—but, Haman, hurried unto his own house, mourning, and with covered head.

13 And Haman recounted unto Zeresh his wife, and

kaikille ystävilleen kaiken, mitä hänelle oli tapahtunut, sanoivat hänelle hänen viisaansa ja hänen vaimonsa Seres: Jos Mordokai, jonka edessä olet alkanut kaatua, on syntyjään juutalainen, et sinä voi hänelle mitään, vaan kaadut hänen eteensä maahan asti.

14 Heidän vielä puhuessaan hänen kanssansa, tulivat kuninkaan hoviherrat ja veivät kiiruusti Haamanin pitoihin, jotka Ester oli laittanut.

alla sina vänner vad som hade hänt honom, sade hans vise män och hans hustru Seres till honom: »Om Mordokai, som du har begynt att stå tillbaka för, är av judisk börd, så förmår du intet mot honom, utan skall komma alldeles till korta för honom.»

14 Medan de ännu så talade med honom, kommo konungens hovmän för att skyndsamt hämta Haman till gästabudet, som Ester hade tillrett.

unto all his friends, everything that had befallen him. Then said his wise men, and Zeresh his wife, unto him, If, of the seed of the Jews, is Mordecai before whom thou hast begun to fall, thou shalt not prevail against him, but shalt, utterly fall, before him.
14 While yet they were speaking with him, the eunuchs of the king, had come,—and they hastened to bring Haman, unto the banquet which Esther had prepared.

7 luku

1 Kun kuningas ja Haaman olivat tulleet kuningatar Esterin luo juomaan,
2 sanoi kuningas juominkien aikana Esterille nytkin, toisena päivänä: Mitä pyydät, kuningatar Ester? Se sinulle annetaan. Ja mitä haluat? Se täytetään, olkoon vaikka puoli valtakuntaa.

3 Niin kuningatar Ester vastasi ja sanoi: Jos olen saanut armon sinun silmiesi edessä, kuningas, ja jos kuningas hyväksi näkee, niin annettakoon minulle oma henkeni, kun sitä pyydän, ja kansani, kun sitä haluan.
4 Sillä meidät on myyty, minut ja kansani, hävitettäviksi, tapettaviksi ja tuhottaviksi. Jos meidät olisi myyty vain orjiksi ja

1 Så kommo då konungen och Haman till gästabudet hos drottning Ester.
2 Och när vinet dracks, sade konungen till Ester, också nu på andra dagen: »Vad är din bön, drottning Ester? Den vare dig beviljad. Och vad är din begäran? Gällde den ock hälften av riket, så skall den uppfyllas.»
3 Drottning Ester svarade och sade: »Om jag har funnit nåd för dina ögon, o konung, och det så täckes konungen, så blive mitt liv mig skänkt på min bön, och mitt folks på min begäran.

4 Ty vi äro sålda, jag och mitt folk, till att utrotas, dräpas och förgöras. Om vi allenast hade blivit sålda till trälar och trälinnor, så

1 So the king and Haman came in, to banquet with Esther the queen.
2 Then said the king unto Esther, on the second day also, during the banquet of wine, What is thy petition, Queen Esther, that it may be granted thee? and what is thy request—unto the half of the kingdom—that it may be performed?
3 Then answered Esther the queen, and said, If I have found favour in thine eyes, O king, and if, unto the king, it seem good, let my life be granted me, as my petition, and my people, as my request;
4 For we are sold, I and my people, to be destroyed, to be slain and to be caused to perish. If indeed, for bondmen and for

orjattariksi, olisin siitä vaiti, sillä sen vaivan takia ei kannattaisi kuningasta vaivata.

5 Niin sanoi kuningas Ahasveros ja kysyi kuningatar Esteriltä: Kuka se on, ja missä se on, joka on rohjennut tehdä sellaista?

6 Ester vastasi: Se vastustaja ja vihamies on tuo paha Haaman. Niin Haaman peljästyi kuningasta ja kuningatarta.

7 Kuningas nousi vihoissaan juomingeista ja meni linnan puutarhaan, mutta Haaman jäi siihen pyytääkseen henkeänsä kuningatar Esteriltä, sillä hän näki, että kuninkaalla oli paha mielessä häntä vastaan.

8 Kun kuningas tuli linnan puutarhasta takaisin linnaan, jossa juomingit olivat, oli Haaman juuri heittäytymässä lepovuoteelle, jolla kuningatar Ester lepäsi. Niin kuningas sanoi: Vai tekee hän vielä väkivaltaa kuningattarelle linnassa, minun läsnäollessani! Tuskin oli tämä sana päässyt kuninkaan suusta, kun jo Haamanin kasvot peitettiin.

9 Ja Harbona, yksi kuningasta palvelevista hoviherroista, sanoi: Katso, seisoohan Haamanin talon edessä hirsipuu, viittäkymmentä kyynärää

skulle jag hava tegat; ty den olyckan vore icke sådan, att vi borde besvära konungen därmed.»

5 Då svarade konung Ahasveros och sade till drottning Ester: »Vem är den, och var är den, som har fördristat sig att så göra?»

6 Ester sade: »En hätsk och illvillig man är det: den onde Haman där.» Då blev Haman förskräckt för konungen och drottningen.

7 Och konungen stod upp i vrede och lämnade gästabudet och gick ut i palatsets trädgård; men Haman trädde fram för att bedja drottning Ester om sitt liv, ty han såg, att konungen hade beslutit hans ofärd.

8 När konungen därefter kom tillbaka till gästabudssalen från palatsets trädgård, hade Haman sjunkit ned mot den soffa, där Ester satt; då sade konungen: »Vill han ock öva våld mot drottningen, härinne i min närvaro?» Knappt hade detta ord gått över konungens läppar, förrän man höljde över Hamans ansikte.

9 Och Harebona, en av hovmännen hos konungen, sade: »Vid Hamans hus står redan en påle, femtio alnar hög, som Haman låtit resa upp för Mordokai, vilkens

bondwomen, we had been sold, I had held my peace, although the adversary could not have made good the damage to the king.

5 Then spake King Ahasuerus, and said unto Esther the queen,—Who is he now, and where is he, whose heart is set to act thus?

6 And Esther said, A man who is an adversary and enemy, this wicked Haman. And, Haman, was terrified, before the king and the queen.

7 Now, the king, arising in his wrath from the banquet of wine, and going into the palace garden, Haman, stood to make request for his life from Esther the queen, for he saw that ruin, was determined against him, by the king.

8 When, the king, returned out of the palace garden into the place of the banquet of wine, Haman, was lying prostrate upon the couch whereon Esther was. Then said the king, Will he, even dare to force the queen, while I am in the house? No sooner had the word gone forth out of the mouth of the king, than, the face of Haman, they had covered.

9 Then said Harbonah—one of the eunuchs before the king—Yea lo! the gallows that Haman made ready for Mordecai, who had spoken well for the king, is standing

korkea, se, minkä Haaman on teettänyt Mordokain varalle, jonka puhe kerran koitui kuninkaan hyväksi. Kuningas sanoi: Ripustakaa hänet siihen.

ord en gång var konungen till sådant gagn.» Då sade konungen: »Hängen upp honom på den.»

in Haman's house, of a height of fifty cubits. Then said the king, Hang him thereon.

10 Niin ripustettiin Haaman hirsipuuhun, jonka hän oli pystyttänyt Mordokain varalle. Sitten kuninkaan viha asettui.

10 Så hängde de upp Haman på den påle, som han hade låtit sätta upp för Mordokai. Sedan lade sig konungens vrede.

10 So they hanged Haman on the gallows which he had prepared for Mordecai,—and, the wrath of the king, was appeased.

8 luku

1 Sinä päivänä kuningas Ahasveros lahjoitti kuningatar Esterille Haamanin, juutalaisten vastustajan, talon. Ja Mordokai pääsi kuninkaan eteen, sillä Ester oli ilmoittanut, mikä Mordokai oli hänelle.

1 Samma dag gav konung Ahasveros åt drottning Ester Hamans, judarnas oväns, hus. Och Mordokai fick tillträde till konungen, ty Ester hade nu omtalat, vad han var för henne.

1 On that day, did King Ahasuerus give unto Esther the queen, the house of Haman, the adversary of the Jews,—and, Mordecai, came in before the king, for Esther had told, what he was to her.

2 Ja kuningas otti kädestään sinettisormuksensa, jonka hän oli otattanut pois Haamanilta, ja antoi sen Mordokaille; ja Ester pani Mordokain Haamanin talon hoitajaksi.

2 Och konungen tog av sig ringen, som han hade låtit taga ifrån Haman, och gav den åt Mordokai. Och Ester satte Mordokai över Hamans hus.

2 And the king took off his signet-ring, which he had taken from Haman, and gave it unto Mordecai,—and Esther set Mordecai over the house of Haman.

3 Mutta Ester puhui vielä kuninkaan edessä ja lankesi hänen jalkainsa juureen, itki ja rukoili häntä torjumaan agagilaisen Haamanin pahuuden ja sen juonen, jonka tämä oli punonut juutalaisia vastaan.

3 Och Ester talade ytterligare inför konungen, i det att hon föll ned för hans fötter; hon bönföll honom gråtande, att han skulle avvända agagiten Hamans onda råd och det anslag, som denne hade förehaft mot judarna.

3 Yet again, spake Esther before the king, and fell down at his feet,—and wept and made supplication unto him, to cause the mischief of Haman the Agagite to pass away, even the plot which he had plotted against the Jews.

4 Niin kuningas ojensi Esteriä kohti kultavaltikan, ja Ester nousi ja seisoi kuninkaan edessä.

4 Då räckte konungen ut den gyllene spiran mot Ester; och Ester stod upp och trädde fram inför konungen

4 And the king held out unto Esther, the golden sceptre,—so Esther arose, and stood before the king;

5 Ja hän sanoi: Jos kuningas hyväksi näkee ja jos minä olen saanut armon hänen edessänsä ja kuningas

5 och sade: »Om det så täckes konungen, och om jag har funnit nåd inför honom, och det synes

5 and said—If, unto the king, it seem good, and if I have found favour before him, and the thing be

sen soveliaaksi katsoo ja minä olen hänen silmissänsä otollinen, niin kirjoitettakoon määräys ja peruutettakoon agagilaisen Haamanin, Hammedatan pojan, juoni, ne kirjeet, jotka hän kirjoitutti tuhotaksensa juutalaiset kaikissa kuninkaan maakunnissa.
6 Sillä kuinka minä jaksaisin nähdä kansaani kohtaavan onnettomuuden, kuinka jaksaisin nähdä sukuni surman!

7 Niin kuningas Ahasveros sanoi kuningatar Esterille ja juutalaiselle Mordokaille: Katso, Haamanin talon minä olen lahjoittanut Esterille, ja hän itse on ripustettu hirsipuuhun, koska hän oli käynyt käsiksi juutalaisiin.

8 Ja nyt kirjoittakaa kuninkaan nimessä sellainen juutalaisia koskeva määräys, kuin hyväksi näette, ja sinetöikää se kuninkaan sinettisormuksella; sillä kirjelmä, joka on kirjoitettu kuninkaan nimessä ja sinetöity kuninkaan sinettisormuksella, on peruuttamaton.
9 Niin kutsuttiin kuninkaan kirjurit silloin, kolmannessa kuussa, se on siivan-kuussa, sen kahdentenakymmenentenä kolmantena päivänä, ja kirjoitettiin, aivan niinkuin Mordokai käski, määräys juutalaisille sekä satraapeille, käskynhaltijoille ja

konungen vara riktigt och jag är honom till behag, så må en skrivelse utfärdas för att återkalla de brev, som innehöllo agagiten Hamans, Hammedatas sons, anslag, och som han skrev för att förgöra judarna i alla konungens hövdingdömen.

6 Ty huru skulle jag kunna uthärda att se den olycka, som eljest träffade mitt folk? Ja, huru skulle jag kunna uthärda att se mina landsmän förgöras?»
7 Då sade konung Ahasveros till drottning Ester och till juden Mordokai: »Se, Hamans hus har jag givit åt Ester, och han själv har blivit upphängd på en påle, därför att han ville bära hand på judarna.
8 Men utfärden nu ock I en skrivelse angående judarna i konungen namn, såsom I finnen för gott, och beseglen den med konungens ring. Ty en skrivelse, som är utfärdad i konungens namn och beseglad med konungens ring, kan icke återkallas.»

9 Så blevo nu strax konungens sekreterare tillkallade, på tjugutredje dagen i tredje månaden, det är månaden Sivan, och en skrivelse, alldeles sådan som Mordokai ville, utfärdades till judarna och till satraperna, ståthållarna och furstarna i

approved before the king, and, I myself, be pleasing in his eyes, let it be written, to reverse the letters plotted by Haman, son of Hammedatha, the Agagite, which he wrote to destroy thee Jews, who are in all the provinces of the king.

6 For how can I endure to see the ruin that shall overtake my people? or how can I endure to see the destruction of my kindred?

7 Then said King Ahasuerus unto Esther the queen, and unto Mordecai the Jew,—Lo! the house of Haman, have I given unto Esther, and, him, have they hanged upon the gallows, because he thrust forth his hand against the Jews.
8 Ye, therefore, write concerning the Jews as may seem good in your own eyes, in the name of the king, and seal it with the kings signet–ring,—for a writing which hath been written in the king's name, and sealed with the king's signet–ring, none can reverse.
9 Then were called the king's scribes at that time—in the third month, the same, is the month Siwan, on the twenty–third thereof, and it was written according to all that Mordecai commanded unto the Jews, and unto the satraps and pashas and rulers of the

maaherroille sataan kahteenkymmeneen seitsemään maakuntaan, Intiasta Etiopiaan saakka, kuhunkin maakuntaan sen omalla kirjoituksella ja kullekin kansalle sen omalla kielellä; myös juutalaisille heidän kirjoituksellaan ja kielellään.

10 Hän kirjoitutti kuningas Ahasveroksen nimessä ja sinetöi kuninkaan sinettisormuksella. Ja hän lähetti ratsulähettien mukana, jotka ratsastivat tammatarhoissa kasvatetuilla hovin hevosilla, kirjeet:
11 että kuningas sallii juutalaisten jokaisessa kaupungissa, missä heitä onkin, kokoontua puolustamaan henkeänsä hävittämällä, tappamalla ja tuhoamalla kansan ja maakunnan kaiken aseväen, joka heitä ahdistaa, sekä myös lapset ja vaimot, ja ryöstämään, mitä heiltä on saatavana saalista,

12 samana päivänä kaikissa kuningas Ahasveroksen maakunnissa, kahdennentoista kuun, se on adar-kuun, kolmantenatoista päivänä.
13 Kirjeen jäljennös oli julkaistava lakina jokaisessa maakunnassa, tiedoksi kaikille kansoille, ja että juutalaiset olisivat valmiit sinä päivänä kostamaan vihollisillensa.

hövdingdömena, från Indien ända till Etiopien, ett hundra tjugusju hövdingdömen, till vart hövdingdöme med dess skrift och till vart folk på dess tungomål, jämväl till judarna med deras skrift och på deras tungomål.

10 Han utfärdade skrivelsen i konung Ahasveros' namn och beseglade den med konungens ring. Därefter kringsände han brev med ilbud till häst, som redo på kungliga travare från stuterierna,
11 att konungen tillstadde judarna i var särskild stad att församla sig till försvar för sitt liv och att i vart folk och hövdingdöme utrota, dräpa och förgöra alla väpnade skaror, som angrepe dem, ävensom barn och kvinnor, varvid deras ägodelar såsom byte skulle givas till plundring,

12 detta på en och samma dag i alla konung Ahasveros' hövdingdömen, nämligen på trettonde dagen i tolfte månaden, det är månaden Adar.
13 I skrivelsen stod, att i vart särskilt hövdingdöme ett påbud, öppet för alla folk, skulle utfärdas, som innehöll, att judarna skulle vara redo till den dagen att hämnas på sina fiender.

provinces, which are from India even unto Ethiopia, a hundred and twenty-seven provinces, every province according to the writing thereof, and every people according to their tongue,—and unto the Jews, according to their writing, and according to their tongue;
10 and he wrote in the name of King Ahasuerus, and sealed it with the king's signet-ring,—and sent letters by the hand of runners on horses, riding the swift steeds used in the kings service, bred of the stud:
11 That the king had granted unto the Jews who were in every city, to gather themselves together, and to stand for their life, to destroy, to slay and to cause to perish—all the force of the people and province who should distress them, their little ones and women,—and [to take] the spoil of them as a prey:
12 upon one day, throughout all the provinces of King Ahasuerus,—upon the thirteenth of the twelfth month, the same, is the month Adar:
13 A copy of the writing to be given, as an edict, throughout every province, was published to all the peoples,—and that the Jews be ready against that day, to avenge themselves on their enemies.

14 Hovin hevosilla ratsastavat lähetit lähtivät kuninkaan käskystä kiiruusti ja nopeasti matkaan kohta, kun laki oli annettu Suusanin linnassa.

14 Och på grund av konungens befallning drogo ilbuden på de kungliga travarna skyndsamt och med hast åstad, så snart påbudet hade blivit utfärdat i Susans borg.

14 The runners that rode on the swift steeds used in the king's service, went forth, being urged forward and pressed on, by the word of the king,—and, the edict, was given in Shusan the palace.

15 Mutta Mordokai lähti kuninkaan luota puettuna kuninkaalliseen punasiniseen purppuraan ja pellavapukuun, ja hänellä oli suuri kultakruunu ja viitta, tehty valkoisesta pellavakankaasta ja purppuranpunaisesta kankaasta. Ja Suusanin kaupunki riemuitsi ja oli iloissaan.

15 Men Mordokai gick ut från konungen i konungslig klädnad av mörkblått och vitt tyg och med en stor gyllene krona och en mantel av vitt och purpurrött tyg, under det att staden Susan jublade och var glad.

15 And, Mordecai, went forth from the presence of the king, in royal apparel, of blue and white, with a large diadem of gold, and a mantle of fine linen and purple,—and, the city Shusan, was bright and joyful.

16 Juutalaisille oli tullut onni, ilo, riemu ja kunnia,

16 För judarna hade nu uppgått ljus och glädje, fröjd och ära.

16 To the Jews, had come light, and joy,—and gladness and honour.

17 ja jokaisessa maakunnassa ja kaupungissa, joka paikassa, mihin kuninkaan käsky ja hänen lakinsa tuli, oli juutalaisilla ilo ja riemu, pidot ja juhlat. Ja paljon oli maan kansoista niitä, jotka kääntyivät juutalaisiksi, sillä kauhu juutalaisia kohtaan oli vallannut heidät.

17 Och i vart hövdingdöme och i var stad, dit konungens befallning och påbud kom, blev glädje och fröjd bland judarna, och de höllo gästabud och högtid. Och många ur de främmande folken blevo judar, ty förskräckelse för judarna hade fallit över dem.

17 And, in every province, and in every city, whithersoever the word of the king and his edict did reach, joy and gladness, had the Jews,—a banquet and a happy day,—and, many from among the peoples of the land, were becoming Jews, for the dread of the Jews had fallen upon them.

9 luku

1 Kahdennessatoista kuussa, se on adar-kuussa, sen kolmantenatoista päivänä, jona kuninkaan käsky ja hänen lakinsa oli toimeenpantava, sinä päivänä, jona juutalaisten viholliset olivat toivoneet saavansa heidät valtaansa,

1 På trettonde dagen i tolfte månaden, det är månaden Adar, den dag då konungens befallning och påbud skulle verkställas, och då judarnas fiender hade hoppats att bliva dem övermäktiga -- fastän det vände sig så, att judarna i

1 And, in the twelfth month, the same, is the month Adar, on the thirteenth day thereof, when the word of the king and his edict arrived to be put in execution,—on the day when the enemies of the Jews hoped to have power over

mutta jona päinvastoin juutalaiset saivat valtaansa vihamiehensä,

2 kokoontuivat juutalaiset kaupungeissansa kaikissa kuningas Ahasveroksen maakunnissa käydäkseen käsiksi niihin, jotka hankkivat heille onnettomuutta, eikä kukaan kestänyt heidän edessänsä, sillä kauhu heitä kohtaan oli vallannut kaikki kansat.

3 Ja kaikki maaherrat, satraapit ja käskynhaltijat ja kuninkaan virkamiehet kannattivat juutalaisia, sillä kauhu Mordokaita kohtaan oli vallannut heidät.

4 Sillä Mordokai oli mahtava kuninkaan palatsissa, ja hänen maineensa levisi kaikkiin maakuntiin, sillä se mies, Mordokai, tuli yhä mahtavammaksi.

5 Ja juutalaiset voittivat kaikki vihollisensa lyöden miekoilla, surmaten ja tuhoten, ja tekivät vihamiehillensä, mitä tahtoivat.

6 Suusanin linnassa juutalaiset tappoivat ja tuhosivat viisisataa miestä.

7 Ja Parsandatan, Dalfonin, Aspatan,
8 Pooratan, Adaljan, Aridatan,
9 Parmastan, Arisain, Aridain

stället skulle bliva sina motståndare övermäktiga --

2 på den dagen församlade sig judarna i sina städer, i alla konung Ahasveros' hövdingdömen, för att kasta sig över dem, som sökte deras ofärd; och ingen kunde stå dem emot, ty förskräckelse för dem hade fallit över alla folk.

3 Och alla furstarna i hövdingdömena och satraperna och ståthållarna och konungens tjänstemän understödde judarna, ty förskräckelse för Mordokai hade fallit över dem.

4 Ty Mordokai var nu stor i konungens hus, och hans rykte gick ut i alla hövdingdömen, eftersom denne Mordokai lev allt större och större.

5 Och judarna anställde med sina svärd ett nederlag överallt bland sina fiender och dräpte och förgjorde dem och förforo såsom de ville med sina motståndare.

6 I Susans borg dräpte och förgjorde judarna fem hundra män.

7 Och Parsandata, Dalefon, Aspata,
8 Porata, Adalja, Aridata,
9 Parmasta, Arisai, Aridai

them, though it, was changed, so that the Jews themselves should have power over them who hated them,

2 the Jews assembled themselves together in their cities, throughout all the provinces of King Ahasuerus, to thrust forth a hand against them who were seeking their hurt, and, no man, stood before them, for the dread of them had fallen upon all the peoples.

3 And, all the rulers of the provinces, and the satraps and the pashas, and the doers of business that pertained to the king, were extolling the Jews,—for the dread of Mordecai, had fallen upon them;

4 since great was Mordecai, in the house of the king, and, his fame, was going forth throughout all the provinces,—for, the man Mordecai, went on waxing great.

5 So then the Jews smote all their enemies, with the smiting of the sword and slaughter, and destruction,—and they dealt with them who hated them according to their pleasure.

6 Yea, in Shusan the palace, did the Jews slay and destroy five hundred men.

7 And Parshandatha and Dalphon, and Aspatha;
8 and Poratha, and Adalia, and Aridatha;
9 and Parmashta, and

ja Vaisatan,

10 kymmenen Haamanin, Hammedatan pojan, juutalaisten vastustajan, poikaa, he tappoivat; mutta saaliiseen he eivät käyneet käsiksi.

11 Sinä päivänä tuli Suusanin linnassa tapettujen luku kuninkaan tietoon.

12 Ja kuningas sanoi kuningatar Esterille: Suusanin linnassa juutalaiset ovat tappaneet ja tuhonneet viisisataa miestä ja Haamanin kymmenen poikaa; muissa kuninkaan maakunnissa mitä lienevätkään tehneet! Mitä nyt pyydät? Se sinulle annetaan. Ja mitä vielä haluat? Se täytetään.

13 Niin Ester sanoi: Jos kuningas hyväksi näkee, sallittakoon Suusanin juutalaisten huomennakin tehdä saman lain mukaan kuin tänä päivänä. Ja ripustettakoon Haamanin kymmenen poikaa hirsipuuhun.

14 Kuningas käski tehdä niin. Ja siitä annettiin laki Suusanissa. Ja Haamanin kymmenen poikaa ripustettiin.

15 Ja Suusanin juutalaiset kokoontuivat myös adar-kuun neljäntenätoista päivänä ja tappoivat Suusanissa kolmesataa miestä; mutta saaliiseen he eivät käyneet

och Vajsata,

10 judarnas ovän Hamans, Hammedatas sons, tio söner dräpte de; men till plundring räckte de icke ut sin hand.

11 Samma dag fick konungen veta huru många som hade blivit dräpta i Susans borg.

12 Då sade konungen till drottning Ester: »I Susans borg hava judarna dräpt och förgjort fem hundra män utom Hamans tio söner; vad skola de då icke hava gjort i konungens övriga hövdingdömen? Vad är nu din bön? Den vare dig beviljad. Och vad är ytterligare din begäran? Den skall uppfyllas.»

13 Ester svarade: »Om det så täckes konungen, så må det också i morgon tillstädjas de judar, som äro i Susan, att göra efter påbudet för i dag; och må Hamans tio söner bliva upphängda på pålen.»

14 Då befallde konungen, att så skulle ske, och påbudet blev utfärdat i Susan; därefter blevo Hamans tio söner upphängda.

15 och de judar, som voro i Susan, församlade sig också på fjortonde dagen i månaden Adar och dräpte i Susan tre hundra män; men till plundring räckte de icke

Arisai, and Aridai, and Vaizatha; —

10 the ten sons of Haman son of Hammedatha, the adversary of the Jews, slew they,—but, on the spoil, thrust they not forth their hand.

11 On that day, came in the number of the slain into Shusan the palace, before the king.

12 Then said the king unto Esther the queen, In Shusan the palace, have the Jews slain and caused to perish five hundred men, and the ten sons of Haman,—in the rest of the provinces of the king, what have they done? What, then, is thy petition, that it may be granted thee? and what is thy request further, that it may he performed?

13 Then said Esther, If, unto the king, it seem good, let it be granted, tomorrow also, unto the Jews who are in Shusan, to do according to the edict of today,—and that, the ten sons of Haman, be hanged upon the gallows.

14 And the king commanded it to be done so, and there was given an edict, in Shusan,—and, the ten sons of Haman, they hanged.

15 So the Jews who were in Shusan assembled themselves together, on the fourteenth day also, of the month Adar, and slew in Shusan three hundred men,–

käsiksi.

16 Myös muut juutalaiset, jotka olivat kuninkaan maakunnissa, olivat kokoontuneet puolustamaan henkeänsä ja päässeet rauhaan vihollisistansa, tapettuaan vihamiehiään seitsemänkymmentäviisi tuhatta - käymättä käsiksi saaliiseen -

17 adar-kuun kolmantenatoista päivänä; ja he lepäsivät sen kuun neljännentoista päivän viettäen sen pito- ja ilopäivänä.
18 Mutta Suusanin juutalaiset olivat kokoontuneet sen kuun kolmantenatoista ja neljäntenätoista päivänä, ja he lepäsivät sen kuun viidennentoista päivän viettäen sen pito- ja ilopäivänä.

19 Sentähden maaseudun juutalaiset, jotka asuvat maaseutukaupungeissa, viettävät adar-kuun neljännentoista päivän ilo-, pito- ja juhlapäivänä ja lähettävät toisilleen maistiaisia.

20 Ja Mordokai pani kirjaan nämä tapaukset. Ja hän lähetti kirjeet kaikille juutalaisille kuningas Ahasveroksen kaikkiin maakuntiin, lähellä ja kaukana oleville,
21 säätäen heille, että heidän oli vietettävä adar-

ut sin hand.

16 Och de övriga judarna, de som voro i konungen hövdingdömen, församlade sig till försvar för sitt liv och skaffade sig ro för sina fiender, i det att dräpte sjuttiofem tusen av dessa sina motståndare; men till plundring räckte de icke ut sin hand.

17 Detta skedde på trettonde dagen i månaden Adar; men på fjortonde dagen vilade de och firade den såsom en gästabuds- och glädjedag.
18 De judar åter, som voro i Susan, hade församlat sig både den trettonde dagen och på den fjortonde; men de vilade på den femtonde dagen och firade den såsom en gästabuds- och glädjedag.

19 Därför fira judarna på landsbygden, de som bo i landsortsstäderna, den fjortonde dagen i månaden Adar såsom en glädje-, gästabuds- och högtidsdag, på vilken de sända gåvor till varandra av den mat de hava tillagat.
20 Och Mordokai tecknade upp dessa händelser och sände skrivelser till alla judar i konung Ahasveros' hövdingdömen, både nära och fjärran,

21 och stadgade såsom lag för dem, att de alltid, år

–but, on the spoil, thrust they not forth their hand.
16 And, the remainder of the Jews who were in the provinces of the king, assembled themselves together and stood for their life, and then had rest from their enemies, having slain of them that hated them seventy–five thousand,—but, on the spoil, thrust they not forth their hand:
17 on the thirteenth day of the month Adar,—and then had rest on the fourteenth day thereof, and made it a day of banqueting and rejoicing.
18 But, the Jews who were in Shusan, assembled themselves together on the thirteenth day thereof, and on the fourteenth day thereof,—and then had rest on the fifteenth day thereof, and made it a day of banqueting and rejoicing.
19 For this cause, the country Jews, who dwelt in the country towns, were making the fourteenth day of the month Adar one of rejoicing and banqueting, and a day of happiness,—and of sending portions every one to his neighbour.
20 And Mordecai wrote these things,—and sent letters unto all the Jews who were in all the provinces of King Ahasuerus, near, and far off;
21 to establish for them, that they should continue

kuun neljättätoista päivää ja saman kuun viidettätoista päivää joka vuosi,

22 koska juutalaiset niinä päivinä olivat päässeet rauhaan vihollisistansa ja heille siinä kuussa murhe oli kääntynyt iloksi ja suru juhlaksi - että heidän oli vietettävä ne päivät pito- ja ilopäivinä ja lähetettävä toisilleen maistiaisia ja köyhille lahjoja.

23 Ja juutalaiset ottivat pysyväksi tavaksi, mitä jo olivat alkaneet tehdä ja mitä Mordokai oli heille kirjoittanut.

24 Koska agagilainen Haaman, Hammedatan poika, kaikkien juutalaisten vastustaja, oli punonut juonen juutalaisia vastaan tuhotakseen heidät ja oli heittänyt puur'in, se on arvan, hävittääkseen ja tuhotakseen heidät,

25 ja koska sen tultua kuninkaan tietoon tämä oli kirjeellisesti määrännyt, että Haamanin pahan juonen, jonka hän oli punonut juutalaisia vastaan, tuli kääntyä hänen omaan päähänsä ja että hänet ja hänen poikansa oli ripustettava hirsipuuhun,

26 sentähden antoivat he

efter år, skulle fira den fjortonde och den femtonde dagen i månaden Adar,

22 eftersom det var på dessa dagar som judarna hade fått ro för sina fiender, och eftersom i denna månad deras bedrövelse hade blivit förvandlad till glädje och deras sorg till högtid. Därför skulle de fira dessa dagar såsom gästabuds- och glädjedagar, på vilka de skulle sända gåvor till varandra av den mat de hade tillagat, så ock skänker till de fattiga.

23 Och judarna antogo såsom sed, vad de nu hade begynt att göra, det varom Mordokai hade skrivit till dem --

24 detta eftersom agagiten Haman, Hammedatas son, alla judars ovän, hade förehaft sitt anslag mot judarna till att förgöra dem och hade kastat <spärr>pur</spärr>, det är <spärr>lott</spärr>, till att plötsligt överfalla och förgöra dem;

25 varemot konungen, när han hade fått veta detta, hade givit befallning och utfärdat en skrivelse om att det onda anslag, som denne hade förehaft mot judarna, skulle vända tillbaka på hans eget huvud, så att han själv och hans söner hade blivit upphängda på pålen.

26 Fördenskull blevo dessa

to observe the fourteenth day of the month Adar, and the fifteenth day thereof,—always year by year;

22 according to the days wherein the Jews found rest from their enemies, and the month which was turned for them, from sorrow to joy, and from mourning to a happy day,—that they should make them days of banqueting and rejoicing, and of sending portions, every one to his neighbour, and gifts, unto the needy.

23 And the Jews took upon them that which they had begun to do,—and that which Mordecai had written unto them;

24 because, Haman, son of Hammedatha, the Agagite, the adversary of all the Jews, had plotted against the Jews, to cause them to perish,—and had cast Pur, the same, is the Lot, to terrify them, and to destroy them;

25 but, by [Esther's] going in before the king, he commanded by letter, that his wicked plot which he had plotted against the Jews, should return, upon his own head,—and that he and his sons should be hanged upon the gallows.

26 For this cause, called

näille päiville nimeksi puurim, puur-sanan mukaan. Sentähden, tuon käskykirjeen koko sisällyksen johdosta ja sen johdosta, mitä he itse olivat näin nähneet ja mitä heille oli tapahtunut,

27 juutalaiset säätivät ja ottivat itsellensä ja jälkeläisillensä ja kaikille heihin liittyville muuttumattomaksi ja pysyväksi tavaksi, että näitä kahta päivää oli vietettävä määräyksen mukaisesti ja määräaikana joka vuosi

28 ja että jokaisen sukupolven ja suvun oli näitä päiviä muistettava ja vietettävä joka maakunnassa ja kaupungissa sekä että näiden puurim-päivien tuli säilyä muuttumattomina juutalaisten keskuudessa eikä niiden muisto saanut hävitä heidän jälkeläisistänsä.

29 Ja kuningatar Ester, Abihailin tytär, ja juutalainen Mordokai kirjoittivat kaiken valtansa nojalla kirjoituksia saattaakseen säädöksenä voimaan tämän toisen puurim-käskykirjeen.

30 Mordokai lähetti kirjeet, ystävällisin ja vilpittömin sanoin, kaikille juutalaisille Ahasveroksen valtakunnan sataan kahteenkymmeneen seitsemään maakuntaan,
31 saattaakseen säädöksenä voimaan nämä puurim-päivät

dagar kallade <spärr>purim</spärr> efter ordet <spärr>pur</spärr>; och fördenskull, i anledning av allt som stod i detta brev, och vad de själva härav hade sett, och vad som hade vederfarits dem,
27 stadgade judarna och antogo såsom orygglig sed för sig och sina efterkommande och för alla, som slöto sig till dem, att alltid, år efter år, fira dessa båda dagar, efter föreskriften om dem och på den för dem bestämda tiden,

28 och att dessa dagar skulle ihågkommas och firas i alla tider, i var släkt, i vart hövdingdöme och i var stad, så att dessa purimsdagar orygglig skulle hållas bland judarna och deras åminnelse icke upphöra bland deras efterkommande.

29 Men drottning Ester, Abihails dotter, och juden Mordokai uppsatte ånyo en skrivelse, i eftertryckliga ordalag, för att stadga såsom en lag, vad som föreskrevs i detta nya brev om purim.
30 Och skrivelser, vänligt och välvilligt avfattade, utsändes till alla judar i de ett hundra tjugusju hövdingdömena i Ahasveros' rike,
31 för att stadga såsom lag, att de skulle fira dessa

they these days Purim, after the name Pur, for this cause,—for all the words of this epistle,—and what they had seen concerning such a matter, and what had reached unto them.

27 The Jews established and took upon themselves—and upon their seed, and upon all who should join themselves unto them, that it might not pass away, that they would continue to keep these two days, according to the writing concerning them and at their set time,—always year by year.
28 And, these days, were to be remembered and to be kept, always from generation to generation, by every family, every province, and every city,—that, these days of Purim, should not pass away, out of the midst of the Jews, and, the memorial of them, not cease from their seed.
29 Then wrote Esther the queen daughter of Abihail and Mordecai the Jew, with all authority,—to confirm this second epistle concerning the Purim;

30 and he sent letters unto all the Jews, throughout the hundred and twenty-seven provinces of the kingdom of Ahasuerus,—words of peace and stability:
31 to establish these days of the Purim, in their set

niiden määräaikoina, niinkuin juutalainen Mordokai ja kuningatar Ester olivat niistä säätäneet ja niinkuin juutalaiset itse olivat säätäneet itselleen ja jälkeläisilleen määräykset niihin kuuluvista paastoista ja valitushuudoista.
32 Näin säädettiin Esterin käskystä nämä puurim-määräykset ja kirjoitettiin kirjaan.

purimsdagar på deras bestämda tider så, som juden Mordokai och drottning Ester stadgade för dem, och så, som de stadgade för sig själva och sina efterkommande, nämligen med föreskrivna fastor och övliga klagorop.
32 Alltså blevo genom Esters befallning dessa föreskrifter om purim stadgade såsom lag; och den tecknades upp i en bok.

times, according as Mordecai the Jew and Esther the queen had enjoined upon them, and according as they had enjoined upon their own soul, and upon their seed,—the story of the fastings and of their outcry.
32 And, the command of Esther, confirmed the story of these Purim,—and it was written in a book.

10 luku

1 Ahasveros saattoi työveron alaiseksi sekä mannermaan että merensaaret.
2 Ja kaikki hänen valta- ja urotyönsä ja kertomus Mordokain suuruudesta, johon kuningas hänet korotti, ne ovat kirjoitettuina Meedian ja Persian kuningasten aikakirjassa.

3 Sillä juutalainen Mordokai oli kuningas Ahasveroksen lähin mies ja oli suuri juutalaisten keskuudessa ja rakas lukuisille veljillensä, koska hän harrasti kansansa parasta ja puhui koko heimonsa onnen puolesta.

1 Och konung Ahasveros tog skatt både av fastlandet och av öarna i havet.
2 Och allt vad han i sin makt och sin väldighet gjorde, ävensom berättelsen om den storhet, till vilken konungen upphöjde Mordokai, det finnes upptecknat i de mediska och persiska konungarnas krönika.
3 Ty juden Mordokai var konung Ahasveros' närmaste man, och han var stor bland judarna och älskad av alla sina bröder, eftersom han sökte sitt folks bästa och lade sig ut för alla sina landsmän till deras välfärd.

1 And King Ahasuerus laid tribute upon the land, and upon the shores of the sea.
2 But, all the acts of his authority, and his might, and the clear story of the promotion of Mordecai, wherewith the king promoted him, are, they, not written in the book of the chronicles of the kings of Media and Persia?
3 For, Mordecai the Jew, was next unto King Ahasuerus, and became great among the Jews, and accepted by the multitude of his brethren,—seeking happiness for his people, and speaking peace to all his seed.

JOBIN KIRJA

1 luku

1 Uusin maassa oli mies, jonka nimi oli Tämä mies oli nuhteeton ja rehellinen, pelkäsi Jumalaa ja karttoi pahaa.	1 I Us' land levde en man som hette Job; han var en ostrafflig och redlig man, som fruktade Gud och flydde det onda.	1 A man, there was—in the land of Uz, Job, his name,—and that man was blameless and upright, and one who revered God, and avoided evil.
2 Hänelle syntyi seitsemän poikaa ja kolme tytärtä.	2 Åt honom föddes sju söner och tre döttrar;	2 And there were born unto him seven sons and three daughters.
3 Ja karjaa hänellä oli seitsemäntuhatta lammasta, kolmetuhatta kamelia, viisisataa härkäparia ja viisisataa aasintammaa sekä ylen paljon palvelijoita. Tämä mies oli kaikista Idän miehistä mahtavin.	3 och han ägde sju tusen får, tre tusen kameler, fem hundra par oxar och fem hundra åsninnor, därtill tjänare i stor mängd. Så var denne man mäktigare än någon annan i Österlandet.	3 And his substance was—seven thousand sheep, and three thousand camels, and five hundred yoke of oxen, and five hundred she–asses, and a body of servants exceeding large,—thus was that man the greatest of all the sons of the East.
4 Hänen pojillansa oli tapana laittaa pitoja, kullakin oli pidot talossaan vuoropäivänänsä; he lähettivät silloin sanan ja kutsuivat kolme sisartansa syömään ja juomaan kanssansa.	4 Och hans söner hade för sed att gå åstad och hålla gästabud, den ena dagen i den enes hus, den andra dagen i den andres; de sände då och inbjödo sina tre systrar att äta och dricka tillsammans med dem.	4 Now his sons were wont to go, and make a banquet, at the house of each one upon his day,––and to send and call their three sisters, to eat and to drink with them.
5 Mutta kun pitopäivät olivat kiertonsa kiertäneet, lähetti Job sanan ja pyhitti heidät; hän nousi varhain	5 När så en omgång av gästabudsdagar var till ända, sände Job efter dem för att helga dem; bittida om morgonen	5 And so it was, when the days of the banquet came round, that Job sent and hallowed them, and rising early in the

aamulla ja uhrasi polttouhreja, yhtä monta kuin heitä oli. Sillä Job ajatteli: Ehkä poikani ovat tehneet syntiä ja sydämessään luopuneet Jumalasta. Näin Job teki aina.

offrade han då ett brännoffer för var och en av dem. Ty Job tänkte »Kanhända hava mina barn syndat och i sina hjärtan talat förgripligt om Gud». Så gjorde Job för var gång.

morning offered ascending–sacrifices according to the number of them all; for Job said, Peradventure my sons have sinned, and have cursed God in their hearts. Thus and thus, was Job wont to do all the days.

6 Mutta kun eräänä päivänä Jumalan pojat tulivat ja asettuivat Herran eteen, tuli myöskin saatana heidän joukossansa.

6 Men nu hände sig en dag att Guds söner kommo och trädde fram inför HERREN, och Åklagaren kom också med bland dem.

6 Now there came a certain day, when the sons of God entered in to present themselves unto Yahweh,—so the accuser also entered, in their midst.

7 Niin Herra kysyi saatanalta: Mistä sinä tulet? Saatana vastasi Herralle ja sanoi: Maata kiertämästä ja siellä kuljeksimasta.

7 Då frågade HERREN Åklagaren: »Varifrån kommer du?» Åklagaren svarade HERREN och sade: »Från en vandring utöver jorden och från en färd omkring på den.»

7 And Yahweh said unto the accuser, Whence comest thou? And the accuser answered Yahweh, and said, From going to and fro in the earth, and wandering about therein.

8 Niin Herra sanoi saatanalle: Oletko pannut merkille palvelijaani Jobia? Sillä ei ole maan päällä hänen vertaistansa; hän on nuhteeton ja rehellinen mies, pelkää Jumalaa ja karttaa pahaa.

8 Då sade HERREN till Åklagaren: »Har du givit akt på min tjänare Job? Ty på jorden finnes icke hans like i ostrafflighet och redlighet, ingen som så fruktar Gud och flyr det onda.»

8 And Yahweh said unto the accuser, Hast thou applied thy heart unto my servant Job, that there is none like him in the earth, a man blameless and upright, one revering God and avoiding evil?

9 Saatana vastasi Herralle ja sanoi: Suottako Job pelkää

9 Åklagaren svarade HERREN och sade: »Är det då för intet som

9 And the accuser answered Yahweh, and said, Is it, for nought,

Jumalaa?
10 Olethan itse kaikilta puolin suojannut hänet, hänen talonsa ja kaiken, mitä hänellä on; olet siunannut hänen kättensä työn, ja hänen karjalaumansa ovat levinneet ympäri maata.

11 Mutta ojennapa kätesi ja koske kaikkeen, mitä hänellä on: varmaan hän kiroaa sinua vasten kasvojasi.

12 Niin Herra sanoi saatanalle: Katso, kaikki, mitä hänellä on, olkoon sinun käsissäsi; älä vain koske kädelläsi häneen itseensä. Ja saatana meni pois Herran edestä.
13 Kun sitten eräänä päivänä hänen poikansa ja tyttärensä söivät ja joivat viiniä vanhimman veljensä talossa,

14 tuli sanansaattaja Jobin luo ja sanoi: Raavailla kynnettiin, ja aasintammat kävivät niiden vieressä laitumella;
15 niin sabalaiset hyökkäsivät ja ryöstivät

Job fruktar Gud?
10 Du har ju på allt sätt beskärmat honom och hans hus och allt vad han äger; du har välsignat hans händers verk, och hans boskapshjordar hava utbrett sig i landet.

11 Man räck ut din hand och kom vid detta allt som han äger; förvisso skall han då mitt i ansiktet tala förgripliga ord mot dig.»
12 HERREN sade till Åklagaren: »Välan, allt vad han äger vare givet i din hand; allenast mot honom själv må du icke räcka ut din hand.» Så gick Åklagaren bort ifrån HERRENS ansikte.
13 När nu en dag hans söner och döttrar höllo måltid och drucko vin i den äldste broderns hus,

14 Kom en budbärare till Job och sade: »Oxarna gingo för plogen, och åsninnorna betade därbredvid;

15 då föllo sabéerna in och rövade bort dem,

that Job revereth God?
10 Hast not, thou thyself, made a hedge about him, and about his house, and about all that he hath, on every side? The work of his hands, thou hast blessed, and, his substance, hath broken forth in the land.
11 But, in very deed, put forth, I pray thee, thy hand, and smite all that he hath,—verily, unto thy face, will he curse thee.
12 And Yahweh said unto the accuser, Lo! all that he hath, is in thy hand, only, against himself, do not put forth thy hand. So the accuser went forth from the presence of Yahweh.
13 And there came a certain day,—when his sons and his daughters were eating, and drinking wine, in the house of their eldest brother.
14 And, a messenger, came in unto Job, and said,—The oxen, were plowing, and, the asses, feeding beside them;

15 when the Sabeans swooped down, and took

ne ja surmasivat palvelijat miekan terällä. Vain minä yksin pelastuin kertomaan tämän sinulle.
16 Hänen vielä puhuessaan tuli toinen ja sanoi: Jumalan tuli iski alas taivaasta, sytytti palamaan lampaat ja palvelijat ja kulutti heidät. Vain minä yksin pelastuin kertomaan tämän sinulle.
17 Hänen vielä puhuessaan tuli taas toinen ja sanoi: Kaldealaiset asettuivat kolmeen joukkoon ja karkasivat kamelien kimppuun, ryöstivät ne ja surmasivat palvelijat miekan terällä. Vain minä yksin pelastuin kertomaan tämän sinulle.
18 Hänen vielä puhuessaan tuli taas toinen ja sanoi: Poikasi ja tyttäresi söivät ja joivat viiniä vanhimman veljensä talossa;

19 katso, silloin suuri tuulispää tuli tuolta puolen erämaan ja iski talon neljään nurkkaan, ja se luhistui

och folket slogo de med svärdsegg. Jag var den ende som kom undan, för att jag skulle underrätta dig därom.»
16 Medan denne ännu talade, kom åter en och sade: »Guds eld föll ifrån himmelen och slog ned bland småboskapen och folket och förtärde dem. Jag var den ende som kom undan, för att jag skulle underrätta dig därom.»
17 Medan denne ännu talade, kom åter en och sade: Kaldéerna ställde upp sitt manskap i tre hopar och föllo så över kamelerna och rövade bort dem, och folket slogo de med svärdsegg. Jag var den ende som kom undan, för att jag skulle underrätta dig därom.»
18 Under det att denne ännu talade, kom åter en annan och sade: Dina söner och döttrar höllo måltid och drucko vin i den äldste broderns hus;
19 då kom en stark storm fram över öknen och tog tag i husets fyra hörn, och det föll omkull över folket, så

them, and, the young men, smote they with the edge of the sword,—and escaped am, only I alone, too tell thee.
16 Yet was this one speaking, when, another, came in and said,—A fire of God, fell out of the heavens, and burned up the sheep and the young men, and consumed them; and escaped am, only I alone, to tell thee.
17 Yet was this one speaking, when, another, came in and said, The Chaldeans, appointed three chiefs, and spread out against the camels, and took them, and, the young men, smote they with the edge of the sword; and escaped am, only I alone, to tell thee.

18 Yet was this one speaking, when, another, came in and said,—Thy sons and thy daughters, were eating, and drinking wine, in the house of their eldest brother;
19 when lo! a great wind, came from over the desert, and smote the four corners of the house, and it fell upon

nuorukaisten päälle, niin että he kuolivat. Vain minä yksin pelastuin kertomaan tämän sinulle.

20 Silloin Job nousi, repäisi viittansa ja leikkasi hiuksensa, heittäytyi maahan ja rukoili.

21 Ja hän sanoi: Alastonna minä tulin äitini kohdusta, ja alastonna minä sinne palajan. Herra antoi, ja Herra otti; kiitetty olkoon Herran nimi.

22 Kaikessa tässä Job ei tehnyt syntiä eikä puhunut nurjasti Jumalaa vastaan.

att de förgingos. Jag var den ende som kom undan, för att jag skulle underrätta dig därom.»

20 Då stod Job upp och rev sönder sin mantel och skar av håret på sitt huvud. Och han föll ned till jorden och tillbad
21 och sade: »Naken kom jag ur min moders liv, och naken skall jag vända åter dit; HERREN gav, och HERREN tog. Lovat vare HERRENS namn!»

22 Vid allt detta syndade Job icke och talade intet lasteligt mot Gud.

the young men, and they died,—and escaped am, only I alone, to tell thee.

20 Then Job arose, and rent his robe, and shaved his head, and fell to the earth and worshipped;

21 and said—Naked came I forth from the womb of my mother, and naked must I return thither, Yahweh, gave, and, Yahweh, hath taken away,—The name of Yahweh be blessed!
22 In all this, Job sinned not, nor imputed folly unto God.

2 luku

1 Ja kun eräänä päivänä Jumalan pojat tulivat ja asettuivat Herran eteen, tuli myöskin saatana heidän joukossansa ja asettui Herran eteen.

2 Niin Herra kysyi saatanalta: Mistä sinä tulet? Saatana vastasi Herralle ja sanoi: Maata kiertämästä ja siellä

1 Åter hände sig en dag att Guds söner kommo och trädde fram inför HERREN; och Åklagaren kom också med bland dem och trädde fram inför HERREN.
2 Då frågade HERREN Åklagaren: »Varifrån kommer du?» Åklagaren svarade HERREN och sade:

1 And there came a certain day when the sons of God entered in, to present themselves unto Yahweh—so the accuser also entered in their midst, to present himself unto Yahweh.
2 And Yahweh said unto the accuser, Whence comest thou? And the accuser answered Yahweh, and said, From

kuljeksimasta.

»Från en vandring utöver jorden och från en färd omkring på den.»

going to and fro in the earth, and from wandering about therein.

3 Niin Herra sanoi saatanalle: Oletko pannut merkille palvelijaani Jobia? Sillä ei ole maan päällä hänen vertaistansa; hän on nuhteeton ja rehellinen mies, pelkää Jumalaa ja karttaa pahaa. Vielä hän pysyy hurskaudessansa, ja sinä olet yllyttänyt minut häntä vastaan, tuhoamaan hänet syyttömästi.

3 Då sade HERREN till Åklagaren: »Har du givit akt på min tjänare Job? Ty på jorden finnes icke hans like i ostrafflighet och redlighet, ingen som så fruktar Gud och flyr det onda; och ännu håller han fast vid sin ostrafflighet. Så har du då uppeggat mig mot honom till att utan sak fördärva honom.»

3 And Yahweh said unto the accuser, Hast thou applied thy heart unto my servant Job, that there is none like him in the earth, a man blameless and upright, one who revereth God, and avoideth evil; and still he is holding fast his integrity, although thou movedst me against him, to swallow him up without cause.

4 Saatana vastasi Herralle ja sanoi: Nahka nahasta; ja kaikki, mitä ihmisellä on, hän antaa hengestänsä.

4 Åklagaren svarade HERREN och sade: »Hud för hud; allt vad man äger giver man ju för att själv slippa undan.

4 Then the accuser answered Yahweh, and said, Skin for skin, and so, all that a man hath, will he give for his life.

5 Mutta ojennapa kätesi ja koske hänen luihinsa ja lihaansa: varmaan hän kiroaa sinua vasten kasvojasi.

5 Men räck ut din hand och kom vid hans kött och ben; förvisso skall han då mitt i ansiktet tala förgripliga ord mot dig.»

5 In very deed, put forth, I pray thee thy hand, and smite unto his bone, and unto his flesh,—verily, unto thy face, will he curse thee.

6 Herra sanoi saatanalle: Katso, hän olkoon sinun käsissäsi; säästä kuitenkin hänen henkensä.

6 HERREN sade till Åklagaren: »Välan, han vare given i din hand; allenast hans liv må du skona.»

6 And Yahweh said unto the accuser, Behold him! in thy hand,—only, his life, preserve thou!

7 Niin saatana meni pois Herran edestä ja löi Jobiin pahoja paiseita, kantapäästä

7 Så gick Åklagaren bort ifrån HERRENS ansikte och slog Job med svåra bulnader,

7 So the accuser went forth from the presence of Yahweh,—and smote Job with a sore boil,

kiireeseen asti.

8 Ja tämä otti saviastian sirun, sillä kaapiakseen itseänsä, ja istui tuhkaläjään.

9 Niin hänen vaimonsa sanoi hänelle: Vieläkö pysyt hurskaudessasi? Kiroa Jumala ja kuole.

10 Mutta hän vastasi hänelle: Sinä puhut niinkuin mikäkin houkka nainen. Otammehan vastaan Jumalalta hyvää, emmekö ottaisi vastaan pahaakin? Kaikessa tässä Job ei tehnyt syntiä huulillansa.

11 Kun Jobin kolme ystävää kuuli kaiken onnettomuuden, joka häntä oli kohdannut, tulivat he kukin kotipaikastansa: teemanilainen Elifas, suuhilainen Bildad ja naemalainen Soofar; ja he sopivat keskenänsä ja menivät surkuttelemaan ja lohduttamaan häntä.

12 Mutta kun he jonkun matkan päässä nostivat silmänsä, eivät he enää voineet tuntea häntä;

ifrån fotbladet ända till hjässan.

8 Och han tog sig en lerskärva att skrapa sig med, där han satt mitt i askan.

9 Då sade hans hustru till honom: »Håller du ännu fast vid din ostrafflighet? Tala fritt ut om Gud, och dö.»

10 Man han svarade henne: »Du talar såsom en dåraktig kvinna skulle tala. Om vi taga emot det goda av Gud, skola vi då icke också taga emot det onda?» Vid allt detta syndade Job icke med sina läppar.

11 Men tre vänner till Job fingo höra om alla de olyckor som hade träffat honom, och de kommo så, var och en från sin ort; Elifas från Teman, Bildad från Sua och Sofar från Naama. Och de avtalade med varandra att de skulle begiva sig åstad för att ömka honom och trösta honom.

12 Men när de, ännu på avstånd, lyfte upp sina ögon och sågo att de icke mer kunde

from the sole of his foot, unto his crown.

8 And he took him a potsherd, to scrape himself therewith; he being seated in the midst of ashes.

9 Then said his wife unto him, Art thou still holding fast thine integrity? Curse God, and die!

10 And he said unto her, As one of the base women speaketh, speakest thou? Blessing, shall we accept from God, and, misfortune, shall we not accept? In all this, Job sinned not with his lips.

11 Now when the three friends of Job heard of all this misfortune which had befallen him,—they came, every man from his own place, Eliphaz the Temanite, and Bildad the Shuhite, and Zophar the Naamathite,—for they had by appointment met together to come to shew sympathy with him, and to comfort him.

12 And, when they lifted up their eyes afar off, and knew him not, they lifted up their voice, and

niin he korottivat äänensä ja itkivät, repäisivät kukin viittansa ja viskasivat tomua taivasta kohti päittensä päälle.
13 Sitten he istuivat hänen kanssaan maassa seitsemän päivää ja seitsemän yötä, eikä kukaan heistä puhunut sanaakaan hänelle, sillä he näkivät, että hänen tuskansa oli ylen suuri.

känna igen honom, brusto de ut i gråt och revo sönder sina mantlar och kastade stoft mot himmelen, ned över sina huvuden.
13 Sedan sutto de med honom på jorden i sju dagar och sju nätter, utan att någon av dem talade ett ord till honom, eftersom de sågo att hans plåga var mycket stor.

wept—and rent, every one his robe, and sprinkled dust upon their heads, toward the heavens.

13 And they sat with him upon the ground, seven days and seven nights,—and none was speaking unto him a word, for they saw that, exceeding great, was the stinging pain.

3 luku

1 Senjälkeen Job avasi suunsa ja kirosi syntymäpäivänsä;
2 Job lausui ja sanoi:

3 Kadotkoon se päivä, jona minä synnyin, ja se yö, joka sanoi: 'Poika on siinnyt.'

4 Se päivä muuttukoon pimeydeksi; älköön Jumala korkeudessa sitä kysykö, älköönkä valonsäde sille paistako.
5 Omistakoon sen pimeys ja pilkkopimeä, pilvi laskeutukoon sen päälle, peljästyttäköötsitä päivänpimennykset.

6 Sen yön ryöstäköön

1 Därefter upplät Job sin mun och förbannade sin födelsedag;
2 Job tog till orda och sade:
3 Må den dag utplånas, på vilken jag föddes, och den natt som sade: »Ett gossebarn är avlat.»

4 Må den dagen vändas i mörker, må Gud i höjden ej fråga efter den och intet dagsljus lysa däröver.
5 Mörkret och dödsskuggan börde den åter, molnen lägre sig över den; förskräcke den allt som kan förmörka en dag.
6 Den natten må gripas

1 After this, opened Job his mouth, and cursed his day.
2 So then Job began, and said:
3 Perish, the day wherein I was born, and the night it was said, Lo! a manchild!

4 That day, be it darkness,—Let not God enquire after it from above, May there shine upon it no clear beam:
5 Let darkness and death–shade buy it back, May there settle down upon it a cloud, Let a day’s dark eclipse cause it terror:
6 That night, darkness

pimeys; älköön se iloitko vuoden päivien parissa, älköön tulko kuukausien lukuun.

7 Katso, hedelmätön olkoon se yö, älköön siinä riemuhuuto raikuko.

8 Kirotkoot sen päivänmanaajat, ne, jotka saavat hereille Leviatanin.

9 Pimentyköötsen kointähdet, odottakoon se valoa, joka ei tule, älköön se aamuruskon silmäripsiä nähkö,

10 koska se ei sulkenut minulta kohdun ovia eikä kätkenyt vaivaa minun silmiltäni.

11 Miksi en kuollut heti äidin helmaan, miksi en menehtynyt kohdusta tullessani?

12 Miksi olivat minua vastaanottamassa polvet, minkätähden rinnat imeäkseni?

13 Sillä makaisinhan rauhassa silloin, nukkuisin ja saisin

av tjockaste mörker; ej må den få fröjda sig bland årets dagar, intet rum må den finna inom månadernas krets.

7 Ja, ofruktsam blive den natten, aldrig höje sig jubel under den.

8 Må den förbannas av dem som besvärja dagar, av dem som förmå mana upp Leviatan.

9 Må dess grynings stjärnor förmörkas, efter ljus må den bida, utan att det kommer, morgonrodnadens ögonbryn må den aldrig få se;

10 eftersom den ej tillslöt dörrarna till min moders liv, ej lät olyckan förbliva dold för mina ögon.

11 Varför fick jag ej dö strax i modersskötet, förgås vid det jag kom ut ur min moders liv?

12 Varför funnos knän mig till mötes, och varför bröst, där jag fick di?

13 Hade så icke skett, låge jag nu i ro, jag finge då sova, jag njöte

take it,—May it not rejoice among the days of the year, Into the number of months, let it not enter.

7 Lo! that night, be it barren, Let no joyous shouting enter therein:

8 Let day-cursers denounce it, Those skilled in rousing the dragon of the sky:

9 Darkened be the stars of its twilight,—Let it wait for light, and there be none, neither let it see the eyelashes of the dawn:

10 Because it closed not the doors of the womb wherein I was, and so hid trouble from mine eyes.

11 Wherefore, in the womb, did I not die? From the womb, come forth and cease to breathe?

12 For what reason, were there prepared for me—knees? and why—breasts, that I might suck?

13 Surely, at once, had I lain down, and been quiet, I had fallen

levätä

14 kuningasten ja maan neuvosmiesten kanssa, jotka ovat rakentaneet itselleen pyramiideja,

15 päämiesten kanssa, joilla on ollut kultaa, jotka ovat täyttäneet talonsa hopealla;

16 tahi olisin olematon niinkuin maahan kätketty keskoinen, niinkuin sikiöt, jotka eivät ole päivänvaloa nähneet.

17 Siellä lakkaavat jumalattomat raivoamasta, siellä saavat uupuneet levätä;

18 kaikki vangit ovat rauhassa, eivät kuule käskijän ääntä.

19 Yhtäläiset ovat siellä pieni ja suuri, orja on vapaa herrastansa.

20 Miksi hän antaa vaivatulle valoa ja elämää murhemielisille,

21 jotka odottavat kuolemaa, eikä se tule, jotka etsivät sitä enemmän kuin aarretta,

då min vila,

14 vid sidan av konungar och rådsherrar i landet, män som byggde sig palatslika gravar,

15 ja, vid sidan av furstar som voro rika på guld och hade sina hus uppfyllda av silver;

16 eller vore jag icke till, lik ett nedgrävt foster, lik ett barn som aldrig fick se ljuset.

17 Där hava ju de ogudaktiga upphört att rasa, där få de uttröttade komma till vila;

18 där hava alla fångar fått ro, de höra där ingen pådrivares röst.

19 Små och stora äro där varandra lika, trälen har där blivit fri ifrån sin herre.

20 Varför skulle den olycklige skåda ljuset? Ja, varför gives liv åt dem som plågas så bittert,

21 åt dem som vänta efter döden, utan att den kommer, och spana därefter mer än efter någon skatt,

asleep, then, had I been at rest:

14 With kings, and counselors of the earth, who had built them pyramids:

15 Or with rulers possessing, gold,—Who had filled their houses with silver:

16 Or that, like an untimely birth hidden away, I had not come into being, like infants that never saw light:

17 There, the lawless, cease from raging, and there the toil-worn are at rest:

18 At once are prisoners at peace, they hear not the voice of a driver:

19 Small and great, there, they are, and, the slave, is free from his master.

20 Wherefore give, to the wretched, light? Or, life, to the embittered in soul?—

21 Who long for death, and it is not, And have digged for it, beyond hid treasures:

22 jotka iloitsisivat riemastuksiin asti, riemuitsisivat, jos löytäisivät haudan -

23 miehelle, jonka tie on ummessa, jonka Jumala on aitaukseen sulkenut?
24 Sillä huokaukseni on tullut minun leiväkseni, valitukseni valuu kuin vesi.

25 Sillä mitä minä kauhistuin, se minua kohtasi, ja mitä minä pelkäsin, se minulle tapahtui.
26 Ennenkuin tyynnyin, rauhan ja levon sain, tuli tuska jälleen.

22 åt dem som skulle glädjas -- ja, intill jubel -- och fröjda sig, allenast de funne sin grav;
23 varför åt en man vilkens väg är höljd i mörker, åt en man så kringstängd av Gud?
24 Suckan har ju blivit mitt dagliga bröd, och såsom vatten strömma mina klagorop.

25 ty det som ingav mig förskräckelse, det drabbar mig nu, och vad jag fruktade för, det kommer över mig.
26 Jag får ingen rast, ingen ro, ingen vila; ångest kommer över mig.

22 Who rejoice unto exultation, Are glad, when they can find the grave:

23 To a man, whose way is concealed, And GOD hath straitly enclosed him?
24 For, in the face of my food, my sighing, cometh in, and, poured out like the water, are my groans:
25 For, a dread, I dreaded, and it hath come upon me, and, that from which I shrank, hath overtaken me.
26 I was not careless, nor was I secure, nor had I settled down,— when there came— consternation!

4 luku

1 Silloin teemanilainen Elifas lausui ja sanoi:

2 Ethän pane pahaksesi, jos sinulle puhutaan? Kuka voi vaitikaan olla?

3 Katso, monta sinä olet ojentanut, ja hervonneita käsiä olet vahvistanut;

1 Därefter tog Elifas från Teman till orda och sade:
2 Misstycker du, om man dristar tala till dig? Vem kan hålla tillbaka sina ord?

3 Se, många har du visat till rätta, och maktlösa händer har du stärkt;

1 Then responded Eliphaz the Temanite, and said:—
2 If one attempt a word unto thee, wilt thou be impatient? But, to restrain speech, who, can endure?
3 Lo! thou hast admonished many, and, slack hands, hast thou been wont to uphold:

4 sanasi ovat nostaneet kompastunutta, ja rauenneita polvia olet voimistanut.

5 Mutta nyt, kun itseäsi kova kohtaa, sinä tuskastut, kun se sinuun sattuu, sinä kauhistut.

6 Eikö jumalanpelkosi ole sinun uskalluksesi ja nuhteeton vaelluksesi sinun toivosi?

7 Ajattele, kuka viaton on koskaan hukkunut, ja missä ovat rehelliset joutuneet perikatoon?

8 Minkä minä olen nähnyt, niin ne, jotka vääryyttä kyntävät ja turmiota kylvävät, ne sitä niittävätkin.
9 Jumalan henkäyksestä he hukkuvat, hänen vihansa hengestä he häviävät.
10 Leijonan ärjyntä, jalopeuran ääni vaiennetaan, ja nuorten leijonain hampaat murskataan;

11 jalopeura menehtyy saaliin puutteesta, ja naarasleijonan pennut hajaantuvat.

4 dina ord hava upprättat den som stapplade, och åt vacklande knän har du givit kraft.
5 Men nu, då det gäller dig själv, bliver du otålig, när det är dig det drabbar, förskräckes du.
6 Skulle då icke din gudsfruktan vara din tillförsikt och dina vägars ostrafflighet ditt hopp?
7 Tänk efter: när hände det att en oskyldig fick förgås? och var skedde det att de redliga måste gå under?
8 Nej, så har jag sett det gå, att de som plöja fördärv och de som utså olycka, de skörda och sådant;
9 för Guds andedräkt förgås de och för en fnysning av hans näsa försvinna de.
10 Ja, lejonets skri och rytarens röst måste tystna, och unglejonens tänder brytas ut;

11 Det gamla lejonet förgås, ty det finner intet rov, och lejoninnans ungar bliva

4 Him that was stumbling, have thy words raised up, and, sinking knees, hast thou strengthened.
5 But, now, it cometh upon thee, and thou despairest, It smiteth even thee, and thou art dismayed.
6 Is not, thy reverence, thy confidence? And is not, thy hope, the very integrity of thy ways?

7 Remember, I pray thee, who, being innocent, hath perished, or when, the upright, have been cut off.
8 So far as I have seen, They who plow for iniquity and sow misery, reap the same:

9 By the blast of GOD, they perish, And, by the breath of his nostrils, are they consumed:
10 [Notwithstanding] the roaring of the lion, and the noise of the howling lion, yet, the teeth of the fierce lions, are broken:
11 The strong lion perishing for lack of prey, Even the whelps of the lioness, are

förströdda.

12 Ja minulle tuli salaa sana, korvani kuuli kuiskauksen,

12 Men till mig smög sakta ett ord, mitt öra förnam det likasom en viskning,

13 kun ajatukset liikkuivat öisissä näyissä, kun raskas uni oli vallannut ihmiset.

13 När tankarna svävade om vid nattens syner och sömnen föll tung på människorna,

14 Pelko ja vavistus yllättivät minut, peljästyttivät kaikki minun luuni.

14 då kom en förskräckelse och bävan över mig, med rysning fyllde den alla ben i min kropp.

15 Tuulen henkäys hiveli kasvojani, ihoni karvat nousivat pystyyn.

15 En vindpust for fram över mitt ansikte, därvid reste sig håren på min kropp.

16 Siinä seisoi - sen näköä en erottanut - haamu minun silmäini edessä; minä kuulin kuiskaavan äänen:

16 Och något trädde inför mina ögon, en skepnad vars form jag icke skönjde; och jag hörde en susning och en röst:

17 'Onko ihminen vanhurskas Jumalan edessä, onko mies Luojansa edessä puhdas?

17 »Kan då en människa hava rätt mot Gud eller en man vara ren inför sin skapare?

18 Katso, palvelijoihinsakaan hän ei luota, enkeleissäänkin hän havaitsee vikoja;

18 Se, ej ens på sina tjänare kan han förlita sig, jämväl sina änglar måste han tillvita fel;

19 saati niissä, jotka savimajoissa asuvat, joiden perustus on

19 huru mycket mer då dem som bo i hyddor av ler, dem som hava

scattered.

12 But, unto me, something was brought by stealth,—and mine ear caught a whispering of the same:

13 When there were thoughts, from visions of the night,—When deep sleep falleth upon men,

14 Dread, came upon me, and trembling, The multitude of my bones, it put in dread:

15 Then, a spirit, over my face, floated along, The hair of my flesh bristled–up:

16 It stood still, but I could not distinguish its appearance, I looked, but there was no form before mine eyes,—A whispering voice, I heard:—

17 Shall, mortal man, be more just than GOD? Or a man be more pure than, his Maker?

18 Lo! in his own servants, he trusteth not, and, his own messengers, he chargeth with error:

19 How much more the dwellers in houses of clay, which, in the dust,

maan tomussa! He rusentuvat kuin koiperhonen;
20 ennenkuin aamu ehtooksi muuttuu, heidät muserretaan. Kenenkään huomaamatta he hukkuvat ainiaaksi.
21 Eikö niin: heidän telttanuoransa irroitetaan, ja he kuolevat, viisaudesta osattomina.'

sin grundval i stoftet! De krossas sönder så lätt som mal;
20 när morgon har bytts till afton, ligga de slagna; innan man aktar därpå, hava de förgåtts för alltid.
21 Ja, deras hyddas fäste ryckes bort för dem, oförtänkt måste de dö.»

have their foundation, which are crushed sooner than a moth:
20 Betwixt morning and evening, are they broken in pieces, With none to save, they utterly perish:

21 Is not their tent–rope within them, torn away? They die, disrobed of wisdom!

5 luku

1 Huuda vain! Onko ketään, joka sinulle vastaisi, ja kenenkä pyhän puoleen kääntyisit?
2 Mielettömän tappaa suuttumus, tyhmän surmaa kiivaus.

3 Minä näin mielettömän juurtuvan, mutta äkkiä sain huutaa hänen asuinsijansa kirousta.
4 Hänen lapsensa ovat onnesta kaukana, heitä poljetaan portissa, eikä auttajaa ole.

5 Ja minkä he ovat leikanneet, syö nälkäinen - ottaa sen vaikka orjantappuroista -

1 Ropa fritt; vem finnes, som svarar dig, och till vilken av de heliga kan du vända dig?

2 Se, dåren dräpes av sin grämelse, och den fåkunnige dödas av sin bitterhet.
3 Jag såg en dåre, fast var han rotad, men plötsligt måste jag ropa ve över hans boning.

4 Ty hans barn gå nu fjärran ifrån frälsning, de förtrampas i porten utan räddning.

5 Av hans skörd äter vem som är hungrig, den rövas bort, om och hägnad med törnen;

1 Call, I pray thee—is there one to answer thee? Or, to which of the holy ones, wilt thou turn?
2 For, to the foolish man, death is caused by vexation, and, the simple one, is slain by jealousy.
3 I, have seen the foolish taking root, and then hath his home decayed, in a moment:

4 His children are far removed from safety, and they are crushed in the gate, and there is none to deliver:
5 Whose harvest, the hungry, eateth up, and, even out of thorn hedges, he taketh it,

ja janoiset tavoittelevat heidän tavaraansa.
6 Sillä onnettomuus ei kasva tomusta, eikä vaiva verso maasta,

7 vaan ihminen syntyy vaivaan, ja kipinät, liekin lapset, lentävät korkealle.
8 Mutta minä ainakin etsisin Jumalaa ja asettaisin asiani Jumalan eteen,
9 hänen, joka tekee suuria, tutkimattomia tekoja, ihmeitä ilman määrää,

10 joka antaa sateen maan päälle ja lähettää vettä vainioille,

11 että hän korottaisi alhaiset ja surevaiset kohoaisivat onneen.
12 Hän tekee kavalain hankkeet tyhjiksi, niin ettei mikään menesty heidän kättensä alla,

13 hän vangitsee viisaat heidän viekkauteensa; ovelain juonet raukeavat:

14 päivällä he joutuvat

efter hans rikedom gapar ett giller.
6 Ty icke upp ur stoftet kommer fördärvet, ej ur marken skjuter olyckan upp;

7 nej, människan varder född till olycka, såsom eldgnistor måste flyga mot höjden.
8 Men vore det nu jag, så sökte jag nåd hos Gud, åt Gud hemställde jag min sak,
9 åt honom som gör stora och outrannsakliga ting, under, flera än någon kan räkna,

10 åt honom som låter regnet falla på jorden och sänder vatten ned över markerna,

11 när han vill upphöja de ringa och förhjälpa de sörjande till frälsning.
12 Han är den som gör de klokas anslag om intet, så att deras händer intet uträtta med förnuft;

13 han fångar de visa i deras klokskap och låter de illfundiga förhasta sig i sina rådslag:

14 mitt på dagen råka

and the snare gapeth for their substance.
6 For sorrow, cometh not forth out of the dust,—nor, out of the ground, sprouteth trouble.
7 Though, man, to trouble, were born, as, sparks, on high, do soar,

8 Yet indeed, I, would seek unto El, and, unto Elohim, would I set forth any cause:—
9 Who doeth great things, beyond all search,—Wondrous things, till they cannot be recounted;
10 Who giveth rain, upon the face of the earth, and sendeth forth waters, over the face of the open fields;
11 Setting the lowly on high, and, mourners, are uplifted to safety;
12 Who doth frustrate the schemes of the crafty, that their hands cannot achieve abiding success;
13 Who captureth the wise in their own craftiness, yea the headlong counsel of the crooked:
14 By day, they

pimeään ja hapuilevat keskipäivällä niinkuin yöllä.

15 Mutta köyhän hän pelastaa heidän suunsa miekasta, auttaa väkevän kädestä.

16 Ja niin on vaivaisella toivo, mutta vääryyden täytyy sulkea suunsa.

17 Katso, autuas se ihminen, jota Jumala rankaisee! Älä siis pidä halpana Kaikkivaltiaan kuritusta.

18 Sillä hän haavoittaa, ja hän sitoo; lyö murskaksi, mutta hänen kätensä myös parantavat.

19 Kuudesta hädästä hän sinut pelastaa, ja seitsemässä ei onnettomuus sinua kohtaa.

20 Nälänhädässä hän vapahtaa sinut kuolemasta ja sodassa miekan terästä.

21 Kielen ruoskalta sinä olet turvassa, etkä pelkää, kun hävitys tulee.

22 Hävitykselle ja

de ut för mörker och famla mitt i ljuset, likasom vore det natt.

15 Så frälsar han från deras tungors svärd, han frälsar den fattige ur den övermäktiges hand.

16 Den arme kan så åter hava ett hopp, och orättfärdigheten måste tillsluta sin mun.

17 Ja, säll är den människa som Gud agar; den Allsmäktiges tuktan må du icke förkasta.

18 Ty om han och sargar, så förbinder han ock, om han slår, så hela ock hans händer.

19 Sex gånger räddar han dig ur nöden, ja, sju gånger avvändes olyckan från dig.

20 I hungerstid förlossar han dig från döden och i krig undan svärdets våld.

21 När tungor svänga gisslet, gömmes du undan; du har intet att frukta, när förhärjelse kommer.

22 Ja, åt förhärjelse

encounter darkness, and, as though it were night, they grope at high noon.

15 But he saveth from the sword, out of their mouth, and, out of the hand of the strong, the needy.

16 Thus to the poor hath come hope, and, perversity, hath shut her mouth.

17 Lo! how happy is the man whom God correcteth! Therefore, the chastening of the Almighty, do not thou refuse;

18 For, he, woundeth that he may bind up, He smiteth through, that, his own hands, may heal.

19 In six troubles, he will rescue thee, and, in seven, there shall smite thee no misfortune:

20 In famine, he will ransom thee from death, and in battle from the power of the sword;

21 During the scourge of the tongue, shalt thou be hid, neither shalt thou be afraid of destruction when it cometh;

22 At destruction and at

kalliille ajalle sinä naurat, etkä metsän petoja pelkää.

23 Sillä kedon kivien kanssa sinä olet liitossa, ja metsän pedot elävät rauhassa sinun kanssasi.

24 Saat huomata, että majasi on rauhoitettu, ja kun tarkastat asuinsijaasi, et sieltä mitään kaipaa.

25 Ja saat huomata, että sinun sukusi on suuri ja vesasi runsaat kuin ruoho maassa.

26 Ikäsi kypsyydessä sinä menet hautaan, niinkuin lyhde korjataan ajallansa.

27 Katso, tämän olemme tutkineet, ja niin se on; kuule se, ja ota sinäkin siitä vaari.

och dyr tid kan du då le, för vilddjur behöver du ej heller känna fruktan;

23 ty med markens stenar står du i förbund, och med djuren på marken har du ingått fred.

24 Och du får se huru din hydda står trygg; när du synar din boning, saknas intet däri.

25 Du får ock se huru din ätt förökas, huru din avkomma bliver såsom markens örter.

26 I graven kommer du, när du har hunnit din mognad, såsom sädesskylen bärgas, då dess tid är inne.

27 Se, detta hava vi utrannsakat, och så är det; hör därpå och betänk det väl.

hunger, shalt thou laugh, and, of the wild beast of the earth, be not thou afraid;

23 For, with the stones of the field, shall be thy covenant, and, the wild beast of the field, hath been made thy friend;

24 And thou shalt know that, at peace, is thy tent, and shalt visit thy fold, and miss nothing;

25 And thou shalt know, that numerous is thy seed, and, thine offspring, like the young shoots of the field.

26 Thou shalt come, yet robust, to the grave, as a stack of sheaves mounteth up in its season.

27 Lo! as for this, we have searched it out—so, it is, Hear it, and know, thou, for thyself.

6 luku

1 Job vastasi ja sanoi:

2 Oi, jospa minun suruni punnittaisiin ja kova onneni pantaisiin sen kanssa vaakaan!

3 Sillä se on nyt

1 Då tog Job till orda och sade:

2 Ack att min grämelse bleve vägd och min olycka lagd jämte den på vågen!

3 Se, tyngre är den nu

1 Then responded Job, and said:—

2 Oh that, weighed, were my vexation, and, my engulfing ruin—into the balances, they would lift up all at once!

3 For, now, beyond the

raskaampi kuin meren hiekka; sentähden menevät sanani harhaan.
4 Sillä Kaikkivaltiaan nuolet ovat sattuneet minuun; minun henkeni juo niiden myrkkyä. Jumalan kauhut ahdistavat minua.
5 Huutaako villiaasi vihannassa ruohikossa, ammuuko härkä rehuviljansa ääressä?
6 Käykö äitelää syöminen ilman suolaa, tahi onko makua munanvalkuaisessa?

7 Sieluni ei tahdo koskea sellaiseen, se on minulle kuin saastainen ruoka.
8 Oi, jospa minun pyyntöni täyttyisi ja Jumala toteuttaisi minun toivoni!
9 Jospa Jumala suvaitsisi musertaa minut, ojentaa kätensä ja katkaista elämäni langan!
10 Niin olisi vielä lohdutuksenani - ja ilosta minä hypähtäisin säälimättömän tuskan alla - etten ole kieltänyt Pyhän sanoja.
11 Mikä on minun

än havets sand, därför kan jag icke styra mina ord.

4 Ty den Allsmäktiges pilar hava träffat mig, och min ande indricker deras gift; ja, förskräckelser ifrån Gud ställa sig upp mot mig.
5 Icke skriar vildåsnan, när hon har friskt gräs, icke råmar oxen, då han står vid sitt foder?
6 Men vem vill äta den mat som ej har smak eller sälta, och vem finner behag i slemörtens saft?
7 Så vägrar nu min själ att komma vid detta, det är för mig en vämjelig spis.
8 Ack att min bön bleve hörd, och att Gud ville uppfylla mitt hopp!

9 O att det täcktes Gud att krossa mig, att räcka ut sin hand och avskära mitt liv!

10 Då funnes ännu för mig någon tröst, jag kunde då jubla, fastän plågad utan förskoning; jag har ju ej förnekat den Heliges ord.
11 Huru stor är då min

sand of the seas, would it be heavy, On this account, my words, have wandered.
4 For, the arrows of the Almighty, are in me, The heat whereof, my spirit is drinking up, The, terrors of GOD, array themselves against me.
5 Doth the wild ass bray over grass? Or loweth the ox over his fodder?

6 Can that which hath no savour be eaten without salt? Or is there any taste in the white of an egg?
7 My soul hath refused to touch, Those things, are like disease in my food.
8 Oh that my request would come! and, my hope, oh that GOD would grant!
9 That it would please GOD to crush me, That he would set free his hand, and cut me off!

10 So might it still be my comfort, And I might exult in the anguish he would not spare,—That I had not concealed the sayings of the Holy One.
11 What is my strength,

voimani, että enää toivoisin, ja mikä on loppuni, että tätä kärsisin?

kraft, eftersom jag alltjämt bör hoppas? Och vad väntar mig för ände, eftersom jag skall vara tålig?

that I should hope? Or what mine end, that I should prolong my desire?

12 Onko minun voimani vahva kuin kivi, onko minun ruumiini vaskea?

12 Min kraft är väl ej såsom stenens, min kropp är väl icke av koppar?

12 Is my strength, the strength of stones? Or is, my flesh, of bronze?

13 Eikö minulla ole enää mitään apua, onko pelastus minusta karkonnut?

13 Nej, förvisso gives ingen hjälp för mig, var utväg har blivit mig stängd.

13 Is there any help at all in me? Is not, abiding success, driven from me?

14 Tuleehan ystävän olla laupias nääntyvälle, vaikka tämä olisikin hyljännyt Kaikkivaltiaan pelon.

14 Den förtvivlade borde ju röna barmhärtighet av sin vän, men se, man övergiver den Allsmäktiges fruktan,

14 The despairing, from his friend, should have lovingkindness, or, the reverence of the Almighty, he may forsake.

15 Minun veljeni ovat petolliset niinkuin vesipuro, niinkuin sadepurot, jotka juoksevat kuiviin.

15 Mina bröder äro trolösa, de äro såsom regnbäckar, ja, lika bäckarnas rännilar, som snart sina ut,

15 Mine own brethren, have proved treacherous like a torrent, like a channel of torrents which disappear:

16 Ne ovat jääsohjusta sameat, niihin kätkeytyy lumi;

16 som väl kunna gå mörka av vinterns flöden, när snön har fallit och gömt sig i dem,

16 Which darken by reason of the cold, over them, is a covering made by the snow:

17 auringon paahtaessa ne ehtyvät, ne häviävät paikastansa helteen tullen.

17 men som åter försvinna, när de träffas av hettan, och torka bort ifrån sin plats, då värmen kommer.

17 By the time they begin to thaw, they are dried up, as soon as it is warm, they have vanished out of their place.

18 Niiden juoksun urat mutkistuvat, ne haihtuvat tyhjiin ja katoavat.

18 Vägfarande där i trakten vika av till dem, men de finna allenast ödslighet och måste

18 Caravans turn aside by their course, they go up into a waste, and are lost:

förgås.

19 Teeman karavaanit tähystelivät, Seban matkueet odottivat niitä;

19 Temas vägfarande skådade dithän, Sabas köpmanståg hoppades på dem;

19 The caravans of Tema looked about, the travelling companies of Sheba, hoped for them:

20 he joutuivat häpeään, kun niihin luottivat, pettyivät perille tullessansa.

20 men de kommo på skam i sin förtröstan, de sågo sig gäckade, när de hade hunnit ditfram.

20 They are ashamed that they had trusted, They have come up to one of them, and are confounded.

21 Niin te olette nyt tyhjän veroiset: te näette kauhun ja peljästytte.

21 Ja, likaså ären I nu ingenting värda, handfallna stån I av förfäran och förskräckelse.

21 For, now, ye have come to him, ye see something fearful, and fear.

22 Olenko sanonut: 'Antakaa minulle ja suorittakaa tavaroistanne lahjus minun puolestani,

22 Har jag då begärt att I skolen giva mig gåvor, taga av edert gods för att lösa mig ut,

22 Is it that I said, Make me a gift, or, out of your abundance, offer a bribe on my behalf;

23 pelastakaa minut vihollisen vallasta ja lunastakaa minut väkivaltaisten käsistä'?

23 att I skolen rädda mig undan min ovän, köpa mig fri ur våldsverkares hand?

23 And deliver me from the hand of the adversary? And, out of the hand of tyrants, ransom me?

24 Opettakaa minua, niin minä vaikenen; neuvokaa minulle, missä olen erehtynyt.

24 Undervisen mig, så vill jag tiga, låren mig att förstå vari jag har farit vilse.

24 Show me, and, I, will hold my peace, And, wherein I have erred, cause me to understand.

25 Kuinka tehoaakaan oikea puhe! Mutta mitä merkitsee teidän nuhtelunne?

25 Gott är förvisso uppriktigt tal, men tillrättavisning av eder, vad båtar den?

25 How pleasant are the sayings that are right! But what can a decision from you, decide?

26 Aiotteko nuhdella sanoja? Tuultahan ovat epätoivoisen sanat.

26 Haven I då i sinnet att hålla räfst med ord, och skall den förtvivlade få tala för vinden?

26 To decide words, do ye intend, When, to the wind, are spoken the sayings of one in despair?

27 Orvostakin te

27 Då kasten I väl

27 Surely, the fatherless,

heittäisitte arpaa ja hieroisitte kauppaa ystävästänne.
28 Mutta suvaitkaa nyt kääntyä minuun; minä totisesti en valhettele vasten kasvojanne.
29 Palatkaa, älköön vääryyttä tapahtuko; palatkaa, vielä minä olen oikeassa siinä.
30 Olisiko minun kielelläni vääryys? Eikö suulakeni tuntisi, mikä turmioksi on?

också lott om den faderlöse, då lären I väl köpslå om eder vän!
28 Dock, må det nu täckas eder att akta på mig; icke vill jag ljuga eder mitt i ansiktet.
29 Vänden om! Må sådan orätt icke ske; ja, vänden ännu om, ty min sak är rättfärdig!
30 Skulle väl orätt bo på min tunga, och min mun, skulle den ej förstå vad fördärvligt är?

ye would assail, and make merchandise of your friend!
28 But, now, be pleased to turn to me, that it may be, to your faces, if I speak falsehood,
29 Reply, I pray you, let there be no perversity, Yea reply even yet, my vindication is in it!
30 Is there, in my tongue, perversity? Or can, my sense, not discern, engulfing ruin?

7 luku

1 Eikö ihmisen olo maan päällä ole sotapalvelusta, eivätkö hänen päivänsä ole niinkuin palkkalaisen päivät?
2 Hän on orjan kaltainen, joka halajaa varjoon, ja niinkuin palkkalainen, joka odottaa palkkaansa.
3 Niin olen minä perinyt kurjuuden kuukaudet, ja vaivan yöt ovat minun osakseni tulleet.

4 Maata mennessäni minä ajattelen: Milloinka saan nousta? Ilta venyy, ja minä kyllästyn

1 En stridsmans liv lever ju människan på jorden, och hennes dagar äro såsom dagakarlens dagar.

2 Hon är lik en träl som flämtar efter skugga, lik en dagakarl som får bida efter sin lön.
3 Så har jag fått till arvedel månader av elände; nätter av vedermöda hava blivit min lott.
4 Så snart jag har lagt mig, är min fråga: »När skall jag då få stå upp?» Ty aftonen synes

1 Is there not a warfare to a mortal, upon earth? And, as the days of a hireling, are not his days?

2 As, a bondman, panteth for the shadow, and as, a hireling, longeth for his wage,

3 So, have I been made to inherit months of calamity, and, nights of weariness, have been appointed me.
4 As soon as I lie down, I say, When shall I arise? yet he lengtheneth out the

kääntelehtiessäni aamuhämärään asti.

mig så lång; jag är övermätt av oro, innan morgonen har kommit.

evening, and I am wearied with tossings until the breeze of twilight.

5 Minun ruumiini verhoutuu matoihin ja tomukamaraan, minun ihoni kovettuu ja märkii.

5 Med förruttnelsens maskar höljes min kropp, med en skorpa lik jord; min hud skrymper samman och faller sönder.

5 My flesh is clothed with worms and a coating of dust, My skin, hath hardened, and then run afresh:

6 Päiväni kiitävät nopeammin kuin sukkula, ne katoavat toivottomuudessa.

6 Mina dagar fly snabbare än vävarens spole; de försvinna utan något hopp.

6 My days, are swifter than a weaver's shuttle, and they are spent, without hope.

7 Muista, että minun elämäni on tuulen henkäys; minun silmäni ei enää saa onnea nähdä.

7 Tänk därpå att mitt liv är en fläkt, att mitt öga icke mer skall få se någon lycka.

7 Remember thou, that, a wind, is my life, not again shall mine eye see blessing:

8 Ken minut näki, sen silmä ei minua enää näe; sinun silmäsi etsivät minua, mutta minua ei enää ole.

8 Den nu ser mig, hans öga skall ej vidare skåda mig; bäst din blick vilar på mig, är jag icke mer.

8 Nor shall see me—the eye that used to behold me, Thine eyes, are upon me, and I am not.

9 Pilvi häipyy ja menee menojaan; niin myös tuonelaan vaipunut ei sieltä nouse.

9 Såsom ett moln som har försvunnit och gått bort, så är den som har farit ned i dödsriket; han kommer ej åter upp därifrån.

9 A cloud faileth, and is gone, So, he that descendeth to hades, shall not come up:

10 Ei hän enää palaja taloonsa, eikä hänen asuinpaikkansa häntä enää tunne.

10 Aldrig mer vänder han tillbaka till sitt hus, och hans plats vet icke av honom mer.

10 He shall not return again to his house, and his own place shall be acquainted with him no more.

11 Niin en minäkään hillitse suutani, minä puhun henkeni ahdistuksessa, minä

11 Därför vill jag nu icke lägga band på min mun, jag vill taga till orda i min andes

11 I also, cannot restrain my mouth,—I must speak, in the anguish of my spirit, I

valitan sieluni murheessa.

ångest, jag vill klaga i min själs bedrövelse.

must find utterance, in the bitterness of my soul.

12 Olenko minä meri tai lohikäärme, että asetat vartioston minua vastaan?

12 Icke är jag väl ett hav eller ett havsvidunder, så att du måste sätta ut vakt mot mig?

12 Am, I, a sea, or a sea–monster,—That thou shouldst set over me a watch?

13 Kun ajattelen: leposijani lohduttaa minua, vuoteeni huojentaa minun tuskaani,

13 När jag hoppas att min bädd skall trösta mig, att mitt läger skall lindra mitt bekymmer,

13 When I say, My bed shall comfort me, my couch shall help to carry my complaint,

14 niin sinä kauhistutat minua unilla ja peljästytät minua näyillä.

14 då förfärar du mig genom drömmar, och med syner förskräcker du mig.

14 Then thou scarest me with dreams, and, by visions, dost thou terrify me:

15 Mieluummin tukehdun, mieluummin kuolen, kuin näin luurankona kidun.

15 Nej, hellre vill jag nu bliva kvävd, hellre dö än vara blott knotor!

15 So that my soul chooseth strangling, Death, rather than [these] my bones!

16 Olen kyllästynyt, en tahdo elää iankaiken; anna minun olla rauhassa, sillä tuulen henkäystä ovat minun päiväni.

16 Jag är led vid detta; aldrig kommer jag åter till liv. Låt mig vara; mina dagar äro ju fåfänglighet.

16 I am wasted away, Not, to times age–abiding, can I live, Let me alone, for, a breath, are my days.

17 Mikä on ihminen, että hänestä niin suurta lukua pidät ja että kiinnität häneen huomiosi,

17 Vad är då en människa, att du gör så stor sak av henne, aktar på henne så noga,

17 What is a mortal, that thou shouldst nurture him? Or that thou shouldst fix upon him thy mind?

18 tarkastat häntä joka aamu, tutkit häntä joka hetki?

18 synar henne var morgon, prövar henne vart ögonblick?

18 That thou shouldst inspect him morning by morning, moment by moment, shouldst test him?

19 Etkö koskaan käännä pois katsettasi minusta,

19 Huru länge skall det dröja, innan du vänder

19 How long wilt thou not look away from me?

etkö hellitä minusta sen vertaa, että saan sylkeni nielaistuksi?
20 Jos olenkin syntiä tehnyt, niin mitä olen sillä sinulle tehnyt, sinä ihmisten vartioitsija? Minkätähden asetit minut maalitauluksesi, ja minkätähden tulin itselleni taakaksi?

21 Minkätähden et anna rikostani anteeksi etkä poista pahaa tekoani? Sillä nyt minä menen levolle maan tomuun, ja jos etsit minua, niin ei minua enää ole.

din blick ifrån mig, lämnar mig i fred ett litet andetag?
20 Om jag än har syndar, vad skadar jag därmed dig, du människornas bespejare? Varför har du satt mig till ett mål för dina angrepp och låtit mig bliva en börda för mig själv?
21 Varför vill du icke förlåta mig min överträdelse, icke tillgiva mig min missgärning? Nu måste jag ju snart gå till vila i stoftet; om du söker efter mig, så är jag icke mer.

Wilt thou not let me alone, till I can swallow my spittle?
20 I have sinned, What can I do for thee, thou watcher of men? Wherefore hast thou set me as thine object of attack, or have I become, unto thee, a burden?

21 And why wilt thou not remove my transgression, and take away mine iniquity? For, now, in the dust, should I lie down, and thou shouldst seek me diligently, and I should not be.

8 luku

1 Sitten suuhilainen Bildad lausui ja sanoi:

2 Kuinka kauan sinä senkaltaisia haastat ja suusi puheet ovat kuin raju myrsky?

3 Jumalako vääristäisi oikeuden, Kaikkivaltiasko vääristäisi vanhurskauden?
4 Jos lapsesi tekivät syntiä häntä vastaan, niin hän hylkäsi heidät

1 Därefter tog Bildad från Sua till orda och sade:
2 Huru länge vill du hålla på med sådant tal och låta din muns ord komma såsom en väldig storm?
3 Skulle väl Gud kunna kränka rätten? Kan den Allsmäktige kränka rättfärdigheten?
4 Om dina barn hava syndat mot honom och han gav dem i sina

1 Then responded Bildad the Shuhite, and said:—
2 How long wilt thou speak these things? Or, as a mighty wind, shall be the sayings of thy mouth?
3 Should, GOD, pervert justice? Or, the Almighty, pervert righteousness?

4 Though, thy children, sinned against him, and he delivered them into

heidän rikoksensa valtaan.

5 Jos sinä etsit Jumalaa ja anot Kaikkivaltiaalta armoa,

6 jos olet puhdas ja rehellinen, silloin hän varmasti heräjää sinun avuksesi ja asettaa entiselleen sinun vanhurskautesi asunnon.

7 Silloin sinun alkusi näyttää vähäiseltä, mutta loppuaikasi varttuu ylen suureksi.

8 Sillä kysypä aikaisemmalta sukupolvelta, tarkkaa, mitä heidän isänsä ovat tutkineet.

9 Mehän olemme eilispäivän lapsia emmekä mitään tiedä, päivämme ovat vain varjo maan päällä.

10 He sinua opettavat ja sanovat sinulle, tuovat ilmi sanat sydämestään:

11 'Kasvaako kaisla siinä, missä ei ole rämettä? rehottaako ruoko siinä, missä ei ole vettä?

12 Vielä vihreänä ollessaan,

överträdelsers våld,

5 så vet, att om du själv söker Gud och beder till den Allsmäktige om misskund,

6 då, om du är ren och rättsinnig, ja, då skall han vakna upp till din räddning och upprätta din boning, så att du bor där i rättfärdighet;

7 och så skall din första tid synas ringa, då nu din sista tid har blivit så stor.

8 Ty fråga framfarna släkten, och akta på vad fäderna hava utrönt

9 -- vi själva äro ju från i går och veta intet, en skugga äro våra dagar på jorden;

10 men de skola undervisa dig och säga dig det, ur sina hjärtan skola de hämta fram svar:

11 »Icke kan röret växa högt, där marken ej är sank, eller vassen skjuta i höjden, där vatten ej finnes?

12 Nej, bäst den står grön, ej mogen för

the hand of their transgression,

5 Yet, if, thou thyself, wilt diligently seek unto GOD,—and, unto the Almighty, wilt make supplication;

6 If, pure and upright, thou thyself, art, surely, now, will he answer thy prayer, and will prosper thy righteous habitation:

7 So shall thy beginning appear small,—when, thy latter end, he shall greatly increase!

8 For inquire, I pray thee, of a former generation, and prepare thyself for the research of their fathers; —

9 For, of yesterday, are, we, and cannot know, for, a shadow, are our days upon earth:

10 Shall, they, not teach thee—tell thee, and, out of their memory, bring forth words?

11 Can the paper–reed grow up, without a marsh? Or the rush grow up, without water?

12 Though while still, in its freshness, it be not

ennenaikaisena leikattavaksi, se kuivettuu ennen kuin mikään muu heinä.
13 Niin käy kaikkien niiden, jotka unhottavat Jumalan, ja jumalattoman toivo katoaa,
14 hänen, jonka uskallus on langan varassa, jonka turvana on hämähäkinverkko.
15 Hän nojaa taloonsa, mutta se ei seiso, hän tarttuu siihen, mutta se ei kestä.

16 Hän on rehevänä auringon paisteessa, ja hänen vesansa leviävät yli puutarhan.
17 Hänen juurensa kietoutuvat kiviroukkioon, hän kiinnittää katseensa kivitaloon.
18 Mutta kun Jumala hävittää hänet hänen paikastansa, niin se kieltää hänet: En ole sinua koskaan nähnyt.
19 Katso, siinä oli hänen vaelluksensa ilo, ja tomusta kasvaa toisia.'
20 Katso, Jumala ei hylkää nuhteetonta eikä tartu pahantekijäin käteen.

skörd, måste den då vissna, före allt annat gräs.

13 Så går det alla som förgäta Gud; den gudlöses hopp måste varda om intet.

14 Ty hans tillförsikt visar sig bräcklig och hans förtröstan lik spindelns väv.
15 Han förlitar sig på sitt hus, men det har intet bestånd; han tryggar sig därvid, men det äger ingen fasthet.
16 Lik en frodig planta växer han i solens sken, ut över lustgården sträcka sig hans skott;
17 kring stenröset slingra sig hans rötter, mellan stenarna bryter han sig fram.
18 Men när så Gud rycker bort honom från hans plats, då förnekar den honom: 'Aldrig har jag sett dig.'
19 Ja, så går det med hans levnads fröjd, och ur mullen få andra växa upp.»
20 Se, Gud föraktar icke den som är ostrafflig, han håller ej heller de onda vid handen.

plucked off, yet, before any kind of grass, it doth wither:

13 So, shall be the latter end of all who forget GOD, and, the hope of the impious, shall perish:
14 Whose trust shall be contemptible,—and, a spider's web, his confidence:
15 He leaneth upon his house, and it will not stand, he holdeth it fast, and it will not remain erect.
16 Full of moisture he is, before the sun, and, over his garden, his shoot goeth forth:
17 Over a heap, his roots are entwined, a place of stones, he descrieth;
18 If one destroy him out of his place, then will it disown him [saying]—I have not seen thee.
19 Lo! that, is the joy of his way,—and, out of the dust, shall others spring up.
20 Lo! GOD, will not reject a blameless man, neither will he grasp the hand of evil-doers:

21 Vielä hän täyttää sinun suusi naurulla ja huulesi riemulla.

22 Sinun vihamiehesi verhotaan häpeällä, ja jumalattomien majaa ei enää ole.

9 luku

1 Job vastasi ja sanoi:

2 Totisesti minä tiedän, että niin on; kuinka voisi ihminen olla oikeassa Jumalaa vastaan!
3 Jos ihminen tahtoisi riidellä hänen kanssaan, ei hän voisi vastata hänelle yhteen tuhannesta.
4 Hän on viisas mieleltään ja väkevä voimaltaan kuka on niskoitellut häntä vastaan ja jäänyt rankaisematta?
5 Hän siirtää vuoret äkkiarvaamatta, hän kukistaa ne vihassansa;

6 hän järkyttää maan paikaltaan, ja sen patsaat vapisevat;

7 hän kieltää aurinkoa, ja se ei nouse, ja hän lukitsee tähdet

21 Så bida då, till dess han fyller din mun med löje och dina läppar med jubel.
22 De som hata dig varda då höljda med skam, och de ogudaktigas hyddor skola ej mer vara till.

1 Därefter tog Job till orda och sade:
2 Ja, förvisso vet jag att så är; huru skulle en människa kunna hava rätt mot Gud?
3 Vill han gå till rätta med henne, så kan hon ej svara honom på en sak bland tusen.

4 Han som är så vis i förstånd och så väldig i kraft, vem kan trotsa honom och dock slippa undan;

5 honom som oförtänkt flyttar bort berg och omstörtar dem i sin vrede;
6 honom som kommer jorden att vackla från sin plats, och dess pelare bäva därvid;
7 honom som befaller solen, så går hon icke upp, och som sätter

21 At length he shall fill with laughter thy mouth, and thy lips, with a shout of triumph:
22 They who hate thee, shall be clothed with shame, but, the tent of the lawless, shall not be!

1 Then responded Job, and said—
2 Of a truth, I know that so it is, But how can a mortal be just with GOD?
3 If he choose to contend with him, he cannot answer him, one of a thousand:

4 Wise in heart, and alert in vigour, What man hath hardened himself against him, and prospered!

5 Who removeth mountains, unawares, Who overturneth them in his anger;
6 Who shaketh the earth, out of its place, and, the pillars thereof, shudder;
7 Who commandeth the sun, and it breaketh not forth, and, about the

sinetillään;

8 hän yksinänsä levittää taivaat ja tallaa meren kuohun kukkuloita;

9 hän loi Seulaset ja Kalevanmiekan, Otavan ja eteläiset tähtitarhat;

10 hän tekee suuria, tutkimattomia tekoja, ihmeitä ilman määrää.

11 Katso, hän käy ohitseni, enkä minä häntä näe; hän liitää ohi, enkä minä häntä huomaa.

12 Katso, hän tempaa saaliinsa, kuka voi häntä estää, kuka sanoa hänelle: 'Mitä sinä teet?'

13 Jumala ei taltu vihastansa; hänen allensa vaipuivat Rahabin auttajat.

14 Minäkö sitten voisin vastata hänelle, valita sanojani häntä vastaan?

15 Vaikka oikeassakin olisin, en saisi vastatuksi; minun täytyisi tuomariltani armoa anoa.

stjärnorna under försegling;

8 honom som helt allena spänner ut himmelen och skrider fram över havets toppar;

9 honom som har gjort Karlavagnen och Orion, Sjustjärnorna och söderns Stjärngemak;

10 honom som gör stora och outrannsakliga ting och under, flera än någon kan räkna?

11 Se, han far förbi mig, innan jag hinner att se det, han drager framom mig, förrän jag bliver honom varse.

12 Se, han griper sitt rov; vem kan hindra honom? Vem kan säga till honom: »Vad gör du?»

13 Gud, han ryggar icke sin vrede; för honom har Rahabs följe måst böja sig;

14 huru skulle jag då våga svara honom, välja ut ord till att tala med honom?

15 Nej, om jag än hade rätt, tordes jag dock ej svara; jag finge anropa min motpart om misskund.

stars, he putteth a seal;

8 Who spreadeth out fire heavens, by himself alone! and marcheth along, on the heights of the sea;

9 Who made the Bear, the Giant and the Cluster, and the chambers of the south;

10 Who doeth great things, past finding out, and marvels, beyond number.

11 Lo! he cometh upon me, yet can I not see him, Yea he passeth on, yet can I not discern him.

12 Lo! he snatcheth away, who can bring it back? Who shall say unto him, What wouldst thou do?

13 As for GOD, if he withdraw not his anger, under him, will have submitted themselves— the proud helpers.

14 How much less that, I, should answer him, should choose my words with him?

15 Whom, though I were righteous, yet would I not answer, to be absolved, I would make supplication.

16 Jos minä huutaisin ja hän minulle vastaisikin, en usko, että hän ottaisi korviinsa huutoani,
17 hän, joka ajaa minua takaa myrskytuulessa ja lisää haavojeni lukua syyttömästi,
18 joka ei anna minun vetää henkeäni, vaan täyttää minut katkeralla tuskalla.

19 Jos väkevän voimaa kysytään, niin hän sanoo: 'Tässä olen!' mutta jos oikeutta, niin: 'Kuka vetää minut tilille?'
20 Vaikka olisin oikeassa, niin oma suuni tuomitsisi minut syylliseksi; vaikka olisin syytön, niin hän kuitenkin minut vääräksi tekisi.
21 Syytön minä olen. En välitä hengestäni, elämäni on minulle halpa.
22 Yhdentekevää kaikki; sentähden minä sanon: hän lopettaa niin syyttömän kuin syyllisenkin.
23 Jos ruoska äkkiä surmaa, niin hän pilkkaa viattomain epätoivoa.

16 Och om han än svarade mig på mitt rop, så kunde jag ej tro att han lyssnade till min röst.
17 Ty med storm hemsöker han mig och slår mig med sår på sår, utan sak.
18 Han unnar mig icke att hämta andan; nej, med bedrövelser mättar han mig.

19 Gäller det försteg i kraft: »Välan, jag är redo!», gäller det rätt: »Vem ställer mig till ansvar?»
20 Ja, hade jag än rätt, så dömde min mun mig skyldig; vore jag än ostrafflig, så läte han mig synas vrång.
21 Men ostrafflig är jag! Jag aktar ej mitt liv, jag frågar icke efter, om jag får leva.
22 Det må gå som det vill, nu vare det sagt: han förgör den ostrafflige jämte den ogudaktige.
23 Om en landsplåga kommer med plötslig död, så bespottar han

16 Though I had called, and he had answered me, I could not believe, that he would lend an ear to my voice.
17 For, with a tempest, would he fall upon me, and would multiply my wounds without need;
18 He would not suffer me to recover my breath, for he would surfeit me with bitter things.

19 If it regardeth vigour, bold is he! If justice, who could summon him?
20 If I should justify myself, mine own mouth, would condemn me,—I blameless? then had it shewn me perverse.
21 I blameless? I should not know my own soul, I should despise my own life!
22 One thing, there is, for which cause, I have said it, The blameless and the lawless, he bringeth to an end.
23 If, a scourge, slay suddenly, at the despair of innocent ones, he

de oskyldigas förtvivlan.

24 Maa on jätetty jumalattoman valtaan, hän peittää sen tuomarien kasvot - ellei hän, kuka sitten?

24 Jorden är given i de ogudaktigas hand, och täckelse sätter han för dess domares ögon. Är det ej han som gör det, vem är det då?

mocketh.

24 The earth, hath been given into the hand of a lawless one, The faces of her judges, he covereth, If not, then who is it?

25 Minun päiväni rientävät juoksijata nopeammin, pakenevat onnea näkemättä,

25 Min dagar hasta undan snabbare än någon löpare, de fly bort utan att hava sett någon lycka;

25 My days, therefore, are swifter than a runner, They have fled, they have seen no good.

26 ne kiitävät pois niinkuin ruokovenheet, niinkuin kotka, joka iskee saaliiseen.

26 de ila åstad såsom en farkost av rör, såsom en örn, när han störtar sig ned på sitt byte.

26 They have passed away with boats of paper–reed, like a vulture [which] rusheth upon food.

27 Jos ajattelen: tahdon unhottaa tuskani, muuttaa muotoni ja ilostua,

27 Om jag än besluter att förgäta mitt bekymmer, att låta min sorgsenhet fara och göra mig glad,

27 If I say, I will forget my complaint, I will lay aside my sad countenance, and brighten up,

28 niin minä kauhistun kaikkia kipujani, tiedän, ettet julista minua viattomaksi.

28 Så måste jag dock bäva för alla mina kval; jag vet ju att du icke skall döma mig fri.

28 I am afraid of all my pains, I know, that thou wilt not pronounce me innocent.

29 Syyllisenä täytyy minun olla; miksi turhaan itseäni vaivaan?

29 Nej, såsom skyldig måste jag stå där; varför skulle jag då göra mig fåfäng möda?

29 I, shall be held guilty,—Wherefore then, in vain, should I toil?

30 Jos vaikka lumessa peseytyisin ja puhdistaisin käteni lipeällä,

30 Om jag än tvår mig i snö och renar mina händer i lutsalt,

30 Though I bathe myself in snow water, and cleanse, in cleanness itself, my hands,

31 silloinkin sinä upottaisit minut likakuoppaan, niin että omat vaatteeni minua

31 så skall du dock sänka mig ned i pölen, så att mina kläder måste vämjas vid mig.

31 Then, in a ditch, wouldst thou plunge me, and mine own clothes should abhor me:

inhoisivat.

32 Sillä ei ole hän ihminen niinkuin minä, voidakseni vastata hänelle ja käydäksemme oikeutta keskenämme.

33 Ei ole meillä riidanratkaisijaa, joka laskisi kätensä meidän molempien päälle

34 ja ottaisi hänen vitsansa pois minun päältäni, niin ettei hänen kauhunsa peljättäisi minua;

35 silloin minä puhuisin enkä häntä pelkäisi, sillä ei ole mitään sellaista tunnollani.

32 Ty han är ej min like, så att jag vågar svara honom, ej en sådan, att vi kunna gå till doms med varandra;

33 ingen skiljeman finnes mellan oss, ingen som har myndighet över oss båda.

34 Må han blott vända av från mig sitt ris, och må fruktan för honom ej förskräcka mig;

35 då skall jag tala utan att rädas för honom, ty jag vet med min själv att jag icke är en sådan.

32 For he is not a man like myself, whom I might answer, nor could we come together into judgment:

33 There is not, between us, a mediator, who might lay his hand upon us both.

34 Let him take from off me his rod, and, his terror, let it not startle me:

35 I could speak, and not be afraid of him, although, not so, am, I, in myself!

10 luku

1 Minun sieluni on kyllästynyt elämään; minä päästän valitukseni valloilleen ja puhun sieluni murheessa,

2 minä sanon Jumalalle: 'Älä tuomitse minua syylliseksi; ilmaise minulle, miksi vaadit minua tilille.

3 Onko sinulla hyötyä siitä, että teet väkivaltaa, että oman käsialasi hylkäät, mutta valaiset jumalattomain neuvoa?

1 Min själ är led vid livet. Jag vill giva fritt lopp åt min klagan, jag vill tala i min själs bedrövelse.

2 Jag vill säga till Gud: Döm mig icke skyldig; låt mig veta varför du söker sak mot mig.

3 Anstår det dig att öva våld, att förkasta dina händers verk, medan du låter ditt ljus lysa över de ogudaktigas rådslag?

1 My soul doth loathe my life,—I let loose my complaint, I speak, in the bitterness of my soul.

2 I say unto GOD, Do not hold me guilty, Let me know, on what account thou contendest with me!

3 Is it seemly in thee, that thou shouldst oppress? that thou shouldst despise the labour of thine own hand, when, upon the

		counsel of the lawless, thou hast shone?
4 Onko sinulla lihan silmät, katsotko, niinkuin ihminen katsoo?	4 Har du då ögon som en varelse av kött, eller ser du såsom människor se?	4 Eyes of flesh, hast thou? or, as a mortal seeth, seest thou?
5 Ovatko sinun päiväsi niinkuin ihmisen päivät, ovatko vuotesi niinkuin miehen vuodet,	5 Är din ålder som en människas ålder, eller äro dina år såsom en mans tider,	5 As the days of a mortal, are thy days? or, thy years, as the days of a man?
6 koska etsit vääryyttä minusta ja tutkit minun syntiäni,	6 eftersom du letar efter missgärning hos mig och söker att hos mig finna synd,	6 That thou shouldst seek for mine iniquity, and, for my sin, shouldst make search:
7 vaikka tiedät, etten ole syyllinen ja ettei ole ketään, joka sinun käsistäsi auttaa?'	7 du som dock vet att jag icke är skyldig, och att ingen finnes, som kan rädda ur din hand?	7 Though it is, within thine own knowledge, that I would not be lawless, and, none, out of thy hand, can deliver?
8 Sinun kätesi ovat minut luoneet ja tehneet; yhtäkaikki minut perin juurin tuhoat.	8 Dina händer hava danat och gjort mig, helt och i allo; och nu fördärvar du mig!	8 Thine own hands, shaped me, and made me, all in unison round about, and yet thou hast confounded me.
9 Muista, että sinä olet muovaillut minut niinkuin saven, ja nyt muutat minut tomuksi jälleen.	9 Tänk på huru du formade mig såsom lera; och nu låter du mig åter varda till stoft!	9 Remember, I pray thee, that, as clay, thou didst make me, and, unto dust, thou wilt cause me to return.
10 Etkö sinä valanut minua niinkuin maitoa ja juoksuttanut niinkuin juustoa?	10 Ja, du utgöt mig såsom mjölk, och såsom ostämne lät du mig stelna.	10 Didst thou not, like milk, pour me forth? and, as cheese, curdle me?
11 Sinä puetit minut nahalla ja lihalla ja kudoit minut luista ja jänteistä kokoon.	11 Med hud och kött beklädde du mig, av ben och senor vävde du mig samman.	11 With skin and flesh, clothe me? and, with bones and sinews, interweave me?
12 Elämän ja armon olet sinä minulle suonut,	12 Liv och nåd beskärde du mig, och	12 Life and lovingkindness, thou

ja sinun huolenpitosi on varjellut minun henkeni.

13 Mutta sinä kätkit sydämeesi tämän; minä tiedän, että tämä oli sinun mielessäsi:
14 jos minä syntiä tein, niin sinä vartioitsit minua, ja minun rikostani et antanut anteeksi.
15 Jos olisin syyllinen, niin voi minua! Ja vaikka olisin oikeassa, en kuitenkaan voisi päätäni nostaa, häpeästä kylläisenä ja kurjuuttani katsellen.
16 Jos minun pääni nousee, niin sinä ajat minua niinkuin leijona ja teet yhä ihmeitäsi minua vastaan.

17 Sinä hankit yhä uusia todistajia minua vastaan, ja vihasi minuun kasvaa, ja sinä tuot vereksiä joukkoja minun kimppuuni.
18 Miksi toit minut ilmoille äitini kohdusta? Jospa olisin kuollut, ihmissilmän näkemätönnä!

19 Niin minä olisin, niinkuin minua ei olisi

genom din vård bevarades min ande.

13 Men därvid gömde du i ditt hjärta den tanken, jag vet att du hade detta i sinnet:
14 om jag syndade, skulle du vakta på mig och icke lämna min missgärning ostraffad.

15 Ve mig, om jag befunnes vara skyldig! Men vore jag än oskyldig, så finge jag ej lyfta mitt huvud, jag skulle mättas av skam och skåda min ofärd.
16 Höjde jag det likväl, då skulle du såsom ett lejon jaga mig och alltjämt bevisa din undermakt på mig.

17 Nya vittnen mot mig skulle du då föra fram och alltmer låta mig känna din förtörnelse; med skaror efter skaror skulle du ansätta mig.
18 Varför lät du mig då komma ut ur modersskötet? Jag borde hava förgåtts, innan något öga såg mig,
19 hava blivit såsom hade jag aldrig varit till;

didst bestow upon me,—and, thy watchful care, preserved my breath.
13 Yet, these things, thou didst hide in thy heart, I know that, this, hath been with thee!
14 If I have sinned, then couldst thou watch me, and, from mine iniquity, thou wouldst not acquit me:
15 If I have been lawless, alas for me! Or, if I am righteous, I will not lift up my head, Surfeited with shame, look thou then on my humiliation.
16 When it is lifted up, like a howling lion, thou dost hunt me, Then again thou dost shew thyself marvelous against me.
17 Thou renewest thy witnesses before me, and dost increase thy vexation with me, Relays—yea an army, is with me.
18 Wherefore then, from the womb, didst thou bring me forth? I might have breathed my last, and, no eye, have seen me.
19 As though I had not been, should I have

ollutkaan; minut olisi kannettu äidin kohdusta hautaan.
20 Ovathan päiväni vähissä; hän antakoon minun olla rauhassa, hän kääntyköön minusta pois, että hiukkasen ilostuisin,
21 ennenkuin lähden, ikinä palajamatta, pimeyden ja synkeyden maahan,
22 maahan, jonka pimeys on synkkä pilkkopimeä ja sekasorto ja jossa valkeneminenkin on pimeyttä.

från moderlivet skulle jag hava förts till graven.
20 Kort är ju min tid; må han då låta mig vara, lämna mig i fred, så att jag får en flyktig glädje,
21 innan jag går hädan, för att aldrig komma åter, bort till mörkrets och dödsskuggans land,
22 till det land vars dunkel är såsom djupa vatten, dit där dödsskugga och förvirring råder, ja, där dagsljuset självt är såsom djupa vatten.

become,—from the womb to the grave, might I have been borne.
20 Are not my days, few?—then forbear, and set me aside, that I may brighten up for a little;
21 Before I go, and not return, unto a land of darkness and death–shade:
22 A land of obscurity, like thick darkness, of death–shade and disorder, and which shineth like thick darkness.

11 luku

1 Sitten naemalainen Soofar lausui ja sanoi:
2 Jäisikö suulas puhe vastausta vaille, ja saisiko suupaltti olla oikeassa?
3 Saattaisivatko jaarituksesi miehet vaikenemaan, niin että saisit pilkata, kenenkään sinua häpeään häätämättä?
4 Sanoithan: 'Minun opetukseni on selkeä, ja

1 Därefter tog Sofar från Naama till orda och sade:
2 Skall sådant ordflöde bliva utan svar och en så stortalig man få rätt?
3 Skall ditt lösa tal nödga män till tystnad, så att du får bespotta, utan att någon kommer dig att blygas?
4 Och skall du så få säga: »Vad jag lär är

1 Then responded Zophar the Naamathite, and said:—
2 Should, the multitude of words, not be answered? Or should, a man full of talk, be justified?
3 Shall, thy pratings, cause men to hold their peace? When thou hast mocked, shall there be none to put thee to shame?
4 Since thou hast said, Right is my doctrine,

minä olen puhdas sinun silmissäsi.'

5 Mutta jospa Jumala puhuisi ja avaisi huulensa sinua vastaan

6 ja ilmaisisi sinulle viisauden salaisuudet, että hänellä on ymmärrystä monin verroin! Silloin huomaisit, että Jumala on painanut unhoon montakin pahaa tekoasi.

7 Sinäkö käsittäisit Jumalan tutkimattomuuden tahi pääsisit Kaikkivaltiaan täydellisyydestä perille?

8 Se on korkea kuin taivas - mitä voit tehdä, syvempi kuin tuonela - mitä voit ymmärtää?

9 Se on pitempi kuin maa ja laveampi kuin meri.

10 Jos hän liitää paikalle ja vangitsee ja kutsuu oikeuden kokoon, niin kuka voi häntä estää?

11 Sillä hän tuntee valheen miehet, vääryyden hän näkee

rätt, och utan fläck har jag varit inför dina ögon»?

5 Nej, om allenast Gud ville tala och upplåta sina läppar till att svara dig,

6 om han ville uppenbara dig sin visdoms lönnligheter, huru han äger förstånd, ja, i dubbelt mått, då insåge du att Gud, dig till förmån, har lämnat åt glömskan en del av din missgärning.

7 Men kan väl du utrannsaka Guds djuphet eller fatta den Allsmäktiges fullkomlighet?

8 Hög såsom himmelen är den -- vad kan du göra? djupare än dödsriket -- vad kan du förstå?

9 Dess längd sträcker sig vidare än jorden, och i bredd överträffar den havet.

10 När han vill fara fram och spärra någon inne eller kalla någon till doms, vem kan då hindra honom?

11 Han är ju den som känner lögnens män, fördärv upptäcker han,

and pure am I in his eyes.

5 But, in very deed, oh that GOD would speak, that he would open his lips with thee:

6 That he would declare to thee the secrets of wisdom, for they are double to that which actually is,—Know then that GOD could bring into forgetfulness for thee, a portion of thine iniquity.

7 The hidden depth of GOD canst thou discover? Or, unto the furthest limit of the Almighty, canst thou attain?

8 The heights of the heavens, what canst thou do? Depths deeper than hades, what canst thou know?

9 Longer than the earth, is the measure thereof, and broader than the sea.

10 If he sweep on, or shut up, or call together, Who then shall hinder him?

11 For, he, knoweth men of falsity, and seeth iniquity, and him that

tarkkaamattakin.

12 Onttopäinen mies voi viisastua ja villiaasin varsa ihmistyä.

13 Jos sinäkin valmistat sydämesi ja ojennat kätesi hänen puoleensa -

14 mutta jos kädessäsi on vääryys, heitä se kauas äläkä anna petoksen asua majoissasi-

15 silloin saat kohottaa kasvosi ilman häpeän tahraa, olet kuin vaskesta valettu etkä mitään pelkää.

16 Silloin unhotat onnettomuutesi, muistelet sitä kuin vettä, joka on virrannut pois.

17 Elämäsi selkenee kirkkaammaksi keskipäivää, pimeänkin aika on niinkuin aamunkoitto.

18 Silloin olet turvassa, sillä sinulla on toivo; tähystelet - käyt turvallisesti levolle,

19 asetut makaamaan, kenenkään peljättämättä,

utan att leta därefter.

12 Men lika lätt kan en dåraktig man få förstånd, som en vildåsnefåle kan födas till människa.

13 Om du nu rätt bereder ditt hjärta och uträcker dina händer till honom,

14 om du skaffar bort det fördärv som kan låda vid din hand och ej låter orättfärdighet bo i dina hyddor,

15 ja, då får du upplyfta ditt ansikte utan skam, du står fast och har intet att frukta.

16 Ja, då skall du förgäta din olycka, blott minnas den såsom vatten som har förrunnit.

17 Ditt liv skall då stråla klarare än middagens sken; och kommer mörker på, så är det som en gryning till morgon.

18 Du kan då vara trygg, ty du äger ett hopp; du spanar omkring dig och går sedan trygg till vila.

19 Ja, du får då ligga i ro, utan att någon

doth not diligently consider.

12 But, an empty person, will get sense, when, a wild ass's colt, is born a man!

13 If, thou, hast prepared thy heart, and wilt spread forth, unto him, thy hands—

14 If, iniquity, be in thy hand, Put it far away, and let there not dwell in thy tents perversity,

15 Surely, then, shalt thou lift up thy face free from blemish, and shalt be established, and not fear.

16 For, now, shalt thou forget, sorrow, Like waters passed away, shalt thou remember it.

17 Above high noon, shall rise life's continuance, Darkness, like a morning, shall appear,

18 And thou shalt he confident, that there is hope, and, when thou hast searched, securely shalt thou lie down;

19 And shalt rest, with none to put thee in

ja monet etsivät sinun suosiotasi.

20 Mutta jumalattomain silmät raukeavat; turvapaikka on heiltä mennyt, ja heidän toivonsa on huokaus.

förskräcker dig, och många skola söka din ynnest.

20 Men de ogudaktigas ögon skola försmäkta; ingen tillflykt skall mer finnas för dem, och deras hopp skall vara att få giva upp andan.

terror,—and many shall entreat thy favour.

20 But, the eyes of the lawless, shall fail,—and, place of refuge, shall have vanished from them, and, their hope, be a breathing out of life.

12 luku

1 Job vastasi ja sanoi:

2 Totisesti, te yksin olette kansa, ja teidän mukananne kuolee viisaus!

3 Onhan minullakin ymmärrystä yhtä hyvin kuin teillä; en ole minä teitä huonompi, ja kuka ei moisia tietäisi?

4 Ystävänsä pilkkana on hän, jota Jumala kuuli, kun hän häntä huusi, hurskas, nuhteeton on pilkkana.

5 Turvassa olevan mielestä sopii onnettomuudelle ylenkatse; se on valmiina niille, joiden jalka horjuu.

6 Ja rauhassa ovat

1 Därefter tog Job till orda och sade:

2 Ja, visst ären I det rätta folket, och med eder kommer visheten att dö ut!

3 Dock, jämväl jag har förstånd så gott som I, icke står jag tillbaka för eder; ty vem är den som ej begriper slikt?

4 Så måste jag då vara ett åtlöje för min vän, jag som fick svar, så snart jag ropade till Gud; man ler åt en som är rättfärdig och ostrafflig!

5 Ja, med förakt ses olyckan av den som står säker; förakt väntar dem vilkas fötter vackla.

6 Men förhärjares

1 Then responded Job, and said:—

2 Of a truth, ye, are the people, and, with you, wisdom, will die.

3 I also, have a mind like you, I, fall not short, of you, But who hath not such things as these?

4 A laughing-stock to one's neighbour, do I become, one who hath called upon GOD and he hath answered him! A laughing-stock—a righteous man without blame!

5 For ruin, there is contempt, in the thought of the man at ease,—ready, for such as are of faltering foot!

6 At peace are the tents

väkivaltaisten majat, turvassa ne, jotka ärsyttävät Jumalaa, ne, jotka kantavat jumalansa kourassaan. -

hyddor åtnjuta frid, och trygghet få sådana som trotsa Gud, de som hava sin gud i sin hand.

that belong to the spoilers, and there is security to them who provoke GOD, To him who bringeth a god in his hand.

7 Mutta kysypä eläimiltä, niin ne opettavat sinua, ja taivaan linnuilta, niin ne ilmoittavat sinulle;

7 Men fråga du boskapen, den må undervisa dig, och fåglarna under himmelen, de må upplysa dig;

7 But, in very deed, ask, I pray thee, the beasts, and they will teach thee, and the bird of the heavens, and it will tell thee;

8 tahi tutkistele maata, niin se opettaa sinua, ja meren kalat kertovat sinulle.

8 eller tala till jorden, hon må undervisa dig, fiskarna i havet må giva dig besked.

8 Or address the earth, and it will teach thee, and the fishes of the sea, will recount it to thee:

9 Kuka kaikista näistä ei tietäisi, että Herran käsi on tämän tehnyt,

9 Vem kan icke lära genom allt detta att det är HERRENS hand som har gjort det?

9 Who knoweth not, among all these, that, the hand of Yahweh, hath done this?

10 hänen, jonka kädessä on kaiken elävän sielu ja kaikkien ihmisolentojen henki?

10 I hans han är ju allt levandes själ och alla mänskliga varelsers anda.

10 In whose hand is the soul of every living thing, and the spirit of all the flesh of men.

11 Eikö korva koettele sanoja ja suulaki maista ruuan makua?

11 Skall icke öra pröva orden, likasom munnen prövar matens smak?

11 Doth not, the ear, try, words? even as, the palate, tasteth for itself, food?

12 Vanhuksilla on viisautta, ja pitkä-ikäisillä ymmärrystä. -

12 Vishet tillkommer ju de gamle och förstånd dem som länge hava levat.

12 In the Ancient, is wisdom, and [in] Length of Days, understanding:

13 Jumalalla on viisaus ja voima, hänellä neuvo ja ymmärrys.

13 Hos Honom finnes vishet och makt, hos honom råd och förstånd.

13 With Him, are wisdom and strength, to Him, pertain counsel and understanding.

14 Jos hän repii maahan, niin ei

14 Se, vad han river ned, det bygges ej upp;

14 Lo! He pulleth down, and it cannot be built,

rakenneta jälleen; kenen hän telkeää sisälle, sille ei avata.
15 Katso, hän salpaa vedet, ja syntyy kuivuus; hän laskee ne irti, ja ne mullistavat maan.

16 Hänen on väkevyys ja ymmärrys; hänen on niin eksynyt kuin eksyttäjäkin.

17 Hän vie neuvosmiehet pois paljaiksi riistettyinä ja tekee tuomarit tyhmiksi.
18 Kuningasten kurituksesta hän kirvoittaa ja köyttää köyden heidän omiin vyötäisiinsä.
19 Hän vie papit pois paljaiksi riistettyinä, ja ikimahtavat hän kukistaa.

20 Hän hämmentää luotettavain puheen ja ottaa pois vanhoilta taidon.
21 Hän vuodattaa ylenkatsetta ruhtinasten päälle ja aukaisee virtojen padot.
22 Hän paljastaa syvyydet pimeyden peitosta ja tuo valoon pilkkopimeän.

för den han spärrar inne kan ingen upplåta.

15 Han håller vattnen tillbaka -- se, se då bliver där torrt, han släpper dem lösa, då fördärva de landet.
16 Hos honom är kraft och klokhet, den förvillade och förvillaren äro båda i hans hand.

17 Rådsherrar utblottar han, han för dem i landsflykt, och domare gör han till dårar.
18 Han upplöser konungars välde och sätter fångbälte om deras höfter.

19 Präster utblottar han, han för dem i landsflykt, och de säkrast rotade kommer han på fall.
20 Välbetrodda män berövar han målet och avhänder de äldste deras insikt.
21 Han utgjuter förakt över furstar och lossar de starkes gördel.

22 Han blottar djupen, så att de ej höljas av mörker, dödsskuggan drager han fram i ljuset.

He closeth up over a man, and it cannot be opened:
15 Lo! He holdeth back the waters, and they dry up, or sendeth them out, and they transform the earth:
16 With Him, is strength and effective wisdom, to Him, belong he that erreth, and he that causeth to err.
17 Who leadeth away counselors [as] a spoil, and, judges, He befooleth:
18 The fetters of kings, He looseth, or hath bound a slave's waistcloth about their loins:
19 Who leadeth away priests [as] a spoil, and, men firmly seated, He overturneth:

20 Setting aside the speech of the trusty, and, the discernment of elders, He taketh away:
21 Pouring contempt upon nobles, and, the girdle of the mighty, hath He loosed:
22 Laying open deep things, out of darkness, and bringing out to light, the death–shade:

23 Hän korottaa kansat, ja hän hävittää ne, hän laajentaa kansakunnat, ja hän kuljettaa ne pois.

24 Maan kansan päämiehiltä hän ottaa ymmärryksen ja panee heidät harhailemaan tiettömissä autioissa.

25 He haparoivat pimeässä valoa vailla, ja hän panee heidät hoipertelemaan kuin juopuneet.

23 Han låter folkslag växa till -- och förgör dem; han utvidgar deras gränser, men för dem sedan bort.
24 Stamhövdingar i landet berövar han förståndet, han leder dem vilse i väglösa ödemarker.

25 De famla i mörkret och hava intet ljus, han kommer dem att ragla såsom druckna.

23 Who giveth greatness to nations, or destroyeth them, Who spreadeth out nations, or leadeth them into exile:
24 Who taketh away the sense of the chiefs of the people of the earth, and hath caused them to wander in a pathless waste:
25 They grope about in the dark, having no light, and He hath made them to reel, like a drunken man.

13 luku

1 Katso, kaikkea tätä on silmäni nähnyt, korvani kuullut ja sitä tarkannut.
2 Mitä te tiedätte, sen tiedän minäkin; en ole minä teitä huonompi.
3 Mutta minä mielin puhua Kaikkivaltiaalle, minä tahdon tuoda todistukseni Jumalaa vastaan.
4 Sillä te laastaroitte valheella, olette puoskareita kaikki tyynni.

5 Jospa edes osaisitte visusti vaieta, niin se olisi teille viisaudeksi luettava!

1 Ja, alltsammans har mitt öga sett, mitt öra har hört det och nogsamt givit akt.
2 Vad I veten, det vet också jag; icke står jag tillbaka för eder.
3 Men till den Allsmäktige vill jag nu tala, det lyster mig att gå till rätta med Gud.

4 Dock, I ären män som spinna ihop lögn, allasammans hopsätten I fåfängligt tal.
5 Om I ändå villen alldeles tiga! Det kunde tillräknas eder som vishet.

1 Lo! all [this], hath mine own eye seen,— Mine ear hath heard and understood it:
2 Just as ye know, I too, know, I, fall not short, of you.
3 But indeed, I, unto the Almighty, would speak, and, to direct my argument unto GOD, would I be well pleased.
4 For, in truth, ye, do besmear with falsehood, Worthless physicians, all of you!
5 Oh that ye would, altogether hold your peace, and it should serve you for wisdom!

6 Kuulkaa siis, mitä minä todistan, ja tarkatkaa, mitä huuleni väittävät vastaan.
7 Tahdotteko puolustaa Jumalaa väärällä puheella ja puhua vilppiä hänen puolestaan;
8 tahdotteko olla puolueellisia hänen hyväksensä tahi ajaa Jumalan asiaa?
9 Koituuko siitä silloin hyvää, kun hän käy teitä tutkimaan; tahi voitteko pettää hänet, niinkuin ihminen petetään?

10 Hän teitä ankarasti rankaisee, jos salassa olette puolueellisia.

11 Eikö hänen korkeutensa peljästytä teitä ja hänen kauhunsa teitä valtaa?

12 Tuhkalauselmia ovat teidän mietelauseenne, savivarustuksia silloin teidän varustuksenne.

13 Vaietkaa, antakaa minun olla, niin minä puhun, käyköön minun miten tahansa.
14 Miksi minä otan

6 Hören nu likväl mitt klagomål, och akten på mina läppars gensagor.

7 Viljen I försvara Gud med orättfärdigt tal och honom till förmån bruka oärligt tal?

8 Skolen I visa eder partiska för honom eller göra eder till sakförare för Gud?
9 Icke kan sådant ändas väl, när han håller räfst med eder? Eller kunnen I gäckas med honom, såsom man kan gäckas med en människa?

10 Nej, förvisso skall han straffa eder, om I visen en hemlig partiskhet.

11 Sannerligen, hans majestät skall då förskräcka eder, och fruktan för honom skall falla över eder.

12 Edra tänkespråk skola då bliva visdomsord av aska, edra försvarsverk varda såsom vallar av ler.

13 Tigen nu för min, så skall jag tala, gånge så över mig vad det vara må.
14 Ja, huru det än går,

6 Hear, I pray you, the argument of my mouth, and, to the pleadings of my lips, give heed:—
7 Is it, for God, ye would speak perversely? And, for him, would ye speak deceit:

8 Even, for him, would ye be partial? Or, for GOD, would ye [so] plead?
9 Would it be well, when he searched you out? Or, as one might jest with a mortal, would ye jest, with him?

10 He will, severely rebuke, you, if ye are secretly partial.

11 Shall not, his majesty, overwhelm you? and, the dread of him, fall upon you?

12 Are not your memorable sayings, proverbs of ashes? Breastworks of clay, your breastworks?

13 Quietly let me alone, that, I, may speak out, then let come on me, what may.
14 In any case, I will

lihani hampaisiini ja panen henkeni kämmenelleni?

15 Katso, hän surmaa minut, en minä enää mitään toivo; tahdon vain vaellustani puolustaa häntä vastaan.

16 Jo sekin on minulle voitoksi; sillä jumalaton ei voi käydä hänen kasvojensa eteen.

17 Kuulkaa tarkasti minun puhettani, ja mitä minä lausun korvienne kuullen.

18 Katso, olen ryhtynyt käymään oikeutta; minä tiedän, että olen oikeassa.

19 Kuka saattaa käräjöidä minua vastaan? Silloin minä vaikenen ja kuolen.

20 Kahta vain älä minulle tee, niin en lymyä sinun kasvojesi edestä:

21 ota pois kätesi minun päältäni, ja älköön kauhusi minua peljättäkö;

22 sitten haasta, niin minä vastaan, tahi minä puhun, ja vastaa sinä

vill jag fatta mitt kött mellan tänderna och taga min själ i min hand.

15 Må han dräpa mig, jag hoppas intet annat; min vandel vill jag ändå hålla fram inför honom.

16 Redan detta skall lända mig till frälsning, ty ingen gudlös dristar komma inför honom.

17 Hören, hören då mina ord, och låten min förklaring tränga in i edra öron.

18 Se, här lägger jag saken fram; jag vet att jag skall befinnas hava rätt.

19 Eller gives det någon som kan vederlägga mig? Ja, då vill jag tiga -- och dö.

20 Allenast två ting må du ej göra mot mig, så behöver jag ej dölja mig inför ditt ansikte:

21 din hand må du ej låta komma mig när, och fruktan för dig må icke förskräcka mig.

22 Sedan må du åklaga, och jag vill svara, eller ock skall jag

take up my flesh in my teeth, and, my life, will I put in my hand:

15 Lo! he may slay me, [yet], for him, will I wait,– –Nevertheless, my ways— unto his face, will I show to be right:

16 Even he, will be on my side—unto salvation, For, not before his face, shall any impious person come.

17 Hear ye patiently my speech, and be my declaration in your ears.

18 Lo! I pray you, I have set forth in order a plea, I know that, I, shall be found right.

19 Who is it that shall contend with me? For, now, if I should hold my peace, why! I should breathe my last!

20 Only, two things, do thou not with me, then, from thy face, will I not hide me:—

21 Thy hand—from off me, take thou far away, and, thy terror, let it not startle me!

22 Then call thou, and, I, will answer, Or I will speak, and reply thou

minulle.	tala, och du må gendriva mig.	unto me.
23 Mikä on minun pahain tekojeni ja syntieni luku? Ilmaise minulle rikkomukseni ja syntini.	23 Huru är det alltså med mina missgärningar och synder? Låt mig få veta min överträdelse och synd.	23 How many are mine iniquities and sins? My transgression and my sin, let me know!
24 Miksi peität kasvosi ja pidät minua vihollisenasi?	24 Varför döljer du ditt ansikte och aktar mig såsom din fiende?	24 Wherefore, thy face, shouldst thou hide? Or count me, as an enemy to thee?
25 Lentävää lehteäkö peljätät, kuivunutta korttako vainoat,	25 Vill du skrämma ett löv som drives av vinden, vill du förfölja ett borttorkat strå?	25 A driven leaf, wilt thou cause to tremble? Or, dry stubble, wilt thou pursue?
26 koskapa määräät katkeruuden minun osakseni ja perinnökseni nuoruuteni pahat teot,	26 Du skriver ju bedrövelser på min lott och giver mig till arvedel min ungdoms missgärningar;	26 For thou writest, against me, bitter things, and dost make me inherit the iniquities of my youth;
27 koska panet jalkani jalkapuuhun, vartioitset kaikkia minun polkujani ja piirrät rajan jalkapohjieni ääreen? -	27 du sätter mina fötter i stocken, du vaktar på alla vägar, för mina fotsulor märker du ut stegen.	27 And thou dost put—in the stocks—my feet, and observest all my paths, Against the roots of my feet, thou dost cut out a bound;
28 Hän hajoaa kuin lahopuu, kuin koinsyömä vaate.	28 Och detta mot en som täres bort lik murket trä, en som liknar en klädnad sönderfrätt av mal!	28 And, a man himself, as a rotten thing, weareth out, as a garment which the moth hath eaten.

14 luku

1 Ihminen, vaimosta syntynyt, elää vähän aikaa ja on täynnä levottomuutta,	1 Människan, av kvinna född, lever en liten tid och mättas av oro;	1 Man that is born of a woman, is of few days, and full of trouble:
2 kasvaa kuin kukkanen	2 lik ett blomster växer	2 As a flower, he

ja lakastuu, pakenee kuin varjo eikä pysy.

3 Ja sellaista sinä pidät silmällä ja viet minut käymään oikeutta kanssasi!

4 Syntyisikö saastaisesta puhdasta? Ei yhden yhtäkään.

5 Hänen päivänsä ovat määrätyt, ja hänen kuukausiensa luku on sinun tiedossasi; sinä olet asettanut hänelle määrän, jonka ylitse hän ei pääse.

6 Niin käännä katseesi pois hänestä, että hän pääsisi rauhaan ja että hän saisi iloita niinkuin palkkalainen päivän päätettyään.

7 Onhan puullakin toivo: vaikka se maahan kaadetaan, kasvaa se uudelleen, eikä siltä vesaa puutu.

8 Vaikka sen juuri vanhenee maassa ja sen kanto kuolee multaan,

9 niin se veden tuoksusta versoo jälleen ja tekee oksia niinkuin

hon upp och vissnar bort, hon flyr undan såsom skuggan och har intet bestånd.

3 Och till att vakta på en sådan upplåter du dina ögon, ja, du drager mig till doms inför dig.

4 Som om en ren skulle kunna framgå av en oren! Sådant kan ju aldrig ske.

5 Äro nu människans dagar orygglig bestämda, hennes månaders antal fastställt av dig, har du utstakat en gräns som hon ej kan överskrida,

6 vänd då din blick ifrån henne och unna henne ro, låt henne njuta en dagakarls glädje av sin dag.

7 För ett träd finnes ju kvar något hopp; hugges det än ned, kan det åter skjuta skott, och telningar behöva ej fattas därpå.

8 Om än dess rot tynar hän i jorden och dess stubbe dör bort i mullen,

9 så kan det grönska upp genom vattnets ångor och skjuta grenar

cometh forth—and fadeth, He fleeth also as a shadow, and continueth not.

3 And yet upon such a one as this, hast thou opened thine eye? And, him, wouldst thou bring into judgment with thee?

4 Who can bring a clean thing out of an unclean? Not one!

5 If determined am his days, the number of his months, is with thee, Fixed times for him, thou hast appointed and he cannot go beyond.

6 Look sway from him, that he may rest, Till he shall pay off, as a hireling, his day.

7 Though there is—for a tree—hope,—if it should be cut down, that, again, it will grow, and, the tender branch thereof, will not cease;

8 If its root, should become old in the earth, and, in the dust, its stock should die:

9 Through the scent of water, it may break forth, and produce

istukas.
10 Mutta mies kun kuolee, makaa hän martaana; kun ihminen on henkensä heittänyt, missä hän on sitten?
11 Vesi juoksee pois järvestä, ja joki tyhjenee ja kuivuu;

12 niin ihminen lepoon mentyänsä ei enää nouse. Ennenkuin taivaat katoavat, eivät he heräjä eivätkä havahdu unestansa.
13 Oi, jospa kätkisit minut tuonelaan, piilottaisit minut, kunnes vihasi on asettunut, panisit minulle aikamäärän ja sitten muistaisit minua!

14 Kun mies kuolee, virkoaako hän jälleen henkiin? Minä vartoaisin kaikki sotapalvelukseni päivät, kunnes pääsyvuoroni joutuisi.
15 Sinä kutsuisit, ja minä vastaisin sinulle, sinä ikävöitsisit kättesi tekoa.

16 Silloin sinä laskisit minun askeleeni, et pitäisi vaaria minun

lik ett nyplantat träd.
10 Men om en man dör, så ligger han där slagen; om en människa har givit upp andan, var finnes hon då mer?
11 Såsom när vattnet har förrunnit ur en sjö, och såsom när en flod har sinat bort och uttorkat,

12 så ligger mannen där och står ej mer upp, han vaknar icke åter, så länge himmelen varar; aldrig väckes han upp ur sin sömn.
13 Ack, att du ville gömma mig i dödsriket, fördölja mig, till dess din vrede hade upphört, staka ut för mig en tidsgräns och sedan tänka på mig --

14 fastän ju ingen kan få liv, när han en gång är död! Då skulle jag hålla min stridstid ut, ända till dess att min avlösning komme.
15 Du skulle då ropa på mig, och jag skulle svara dig; efter dina händers verk skulle du längta;
16 ja, du skulle då räkna mina steg, du skulle ej akta på min

branches like a sapling,
10 Yet, man, dieth, and is prostrate, Yea the son of earth doth cease to breathe, and where is he?
11 Waters, have failed from, the sea, and, a river, may waste and dry up;

12 So, a man, hath lain down, and shall not arise, until there are no heavens, they shall not awake, nor be roused up out of their sleep.
13 Oh that, in hades, thou wouldst hide me! that thou wouldst keep me secret, until the turn of thine anger, that thou wouldst set for me a fixed time, and remember me:
14 If a man die, can he live again? All the days of my warfare, would I wait, until my relief should come:—

15 Thou shouldst call, and, I, would answer thee,—For the work of thine own hand, thou shouldst long.
16 For, now, my steps, thou countest, Thou wilt not pass over my sin:

synnistäni;
17 rikokseni olisi sinetillä lukittuna kukkaroon, ja pahat tekoni sinä peittäisit piiloon.
18 Mutta vuorikin vyöryy ja hajoaa, ja kallio siirtyy sijaltansa,

19 vesi kuluttaa kivet, ja rankkasade huuhtoo pois maan mullan; niin sinä hävität ihmisen toivon.

20 Sinä masennat hänet iäksi, ja hän lähtee; sinä muutat hänen muotonsa ja lähetät hänet menemään.
21 Kohoavatko hänen lapsensa kunniaan - ei hän sitä tiedä, vaipuvatko vähäisiksi - ei hän heitä huomaa.

22 Hän tuntee vain oman ruumiinsa kivun, vain oman sielunsa murheen.

synd.
17 I en förseglad pung låge då min överträdelse, och du överskylde min missgärning.
18 Men såsom själva berget faller och förvittrar, och såsom klippan flyttas ifrån sin plats,

19 såsom stenar nötas sönder genom vattnet, och såsom mullen sköljes bort av dess flöden, så gör du ock människans hopp om intet.

20 Du slår henne ned för alltid, och hon far hädan; du förvandlar hennes ansikte och driver henne bort.
21 Om hennes barn komma till ära, så känner hon det icke; om de sjunka ned till ringhet, så aktar hon dock ej på dem.
22 Hennes kropp känner blott sin egen plåga, hennes själ blott den sorg hon själv får förnimma.

17 Sealed up in a bag, is my transgression, and thou hast glued over mine iniquity.
18 But, in very deed, a mountain falling, will lie prostrate, or, a rock moved out of its place:

19 Stones, have been hollowed out by waters, the floods thereof wash away the dust of the earth, and, the hope of mortal man, thou hast destroyed:

20 Thou dost overpower him utterly, and he departeth, Disfiguring his face, so, hast thou sent him away.
21 His sons, come to honour, and he knoweth it not, Or they are brought low, and he perceiveth it not of them.
22 But, his flesh, for himself, is in pain, and, his soul, for himself, doth mourn.

15 luku

1 Sitten teemanilainen Elifas lausui ja sanoi:

1 Därefter tog Elifas från Teman till orda

1 Then responded Eliphaz the Temanite,

och sade:

2 Vastaako viisas tuulta pieksämällä, täyttääkö hän rintansa itätuulella?
2 Skall en vis man tala så i vädret och fylla upp sitt bröst med östanvind?
2 Should, a wise man, answer unreal knowledge? or fill, with the east wind, his inner man?

3 Puolustautuuko hän puheella, joka ei auta, ja sanoilla, joista ei ole hyötyä?
3 Skall han försvara sin sak med haltlöst tal, med ord som ingenting bevisa?
3 Disputing with discourse that doth no good, or with speech, wherein is no profit?

4 Itse jumalanpelonkin sinä teet tyhjäksi ja rikot hartauden Jumalaa rukoilevilta.
4 Än mer, du gör gudsfruktan om intet och kommer med klagolåt inför Gud.
4 But, thou, wouldst take away reverence, and wouldst attain unto meditation before GOD.

5 Sillä sinun pahuutesi panee sanat suuhusi, ja sinä valitset viekasten kielen.
5 Ty din ondska lägger dig orden i munnen, och ditt behag står till illfundigt tal.
5 For thine own mouth would teach thine iniquity, and thou wouldst choose the tongue of the crafty.

6 Oma suusi julistaa sinut syylliseksi, enkä minä; omat huulesi todistavat sinua vastaan.
6 Så dömes du nu skyldig av din mun, ej av mig, dina egna läppar vittna emot dig.
6 Thine own mouth shall condemn thee, and, not I, And, thine own lips, shall testify against thee.

7 Sinäkö synnyit ihmisistä ensimmäisenä, luotiinko sinut ennenkuin kukkulat?
7 Var du den första människa som föddes, och fick du liv, förrän höjderna funnos?
7 The first of mankind, wast thou born? Or, before the hills, wast thou brought forth?

8 Oletko sinä kuulijana Jumalan neuvottelussa ja anastatko viisauden itsellesi?
8 Blev du åhörare i Guds hemliga råd och fick så visheten i ditt våld?
8 In the secret council of GOD, hast thou been wont to hearken? Or canst thou attain for thyself unto wisdom?

9 Mitä sinä tiedät, jota me emme tietäisi? Mitä sinä ymmärrät, jota me emme tuntisi?
9 Vad vet du då, som vi icke veta? Vad förstår du, som ej är oss kunnigt?
9 What knowest thou, that we know not? [What] understandest thou, and the same, is not with us?

10 Onpa meidänkin joukossamme
10 Gråhårsman och åldring finnes också
10 Both hoary and venerable, are among

harmaapää ja vanhus, isääsi iällisempi.

11 Vähäksytkö Jumalan lohdutuksia ja sanaa, joka sinua piteli hellävaroin?

12 Miksi sydämesi tempaa sinut mukaansa, miksi pyörivät silmäsi,

13 niin että käännät kiukkusi Jumalaa vastaan ja syydät suustasi sanoja?

14 Kuinka voisi ihminen olla puhdas, kuinka vaimosta syntynyt olla vanhurskas!

15 Katso, pyhiinsäkään hän ei luota, eivät taivaatkaan ole puhtaat hänen silmissänsä,

16 saati sitten ihminen, inhottava ja kelvoton, joka juo vääryyttä niinkuin vettä.

17 Minä julistan sinulle, kuule minua, minä kerron, mitä olen nähnyt,

18 mitä viisaat ilmoittavat, salaamatta, mitä olivat isiltänsä

bland oss, ja, en som övergår din fader i ålder.

11 Försmår du den tröst som Gud har att bjuda, och det ord som i saktmod talas med dig?

12 Vart föres du hän av ditt sinne, och varför välva dina ögon så,

13 i det du vänder ditt raseri mot Gud och öser ut ord ur din mun?

14 Vad är en människa, att hon skulle vara ren? Vad en av kvinna född, att han skulle vara rättfärdig?

15 Se, ej ens på sina heliga kan han förlita sig, och himlarna äro icke rena inför hans ögon;

16 huru mycket mindre då den som är ond och fördärvad, den man som läskar sig med orättfärdighet såsom med vatten!

17 Jag vill kungöra dig något, så hör nu mig; det som jag har skådat vill jag förtälja,

18 vad visa män hava gjort kunnigt, lagt fram såsom ett arv ifrån sina

us, one mightier than thy father in days!

11 Too small for thee, are the consolations of GOD? or a word spoken gently with thee?

12 How doth thine own heart carry thee away, and how thine eyes do roll!

13 For thy spirit, replieth against GOD, and thou bringest forth—out of thy mouth—words!

14 What is a mortal, that he should be pure? or that righteous should be one born of a woman?

15 Lo! in his holy ones, he putteth not confidence, and, the heavens, are not pure in his eyes:

16 How much less when one is detested and corrupt, a man who drinketh in—like water—perversity.

17 I will tell thee—hear me, Since this I have seen, I must needs declare it.

18 Which, wise men, tell, and deny not [that which is] from their

saaneet,
19 niiltä, joille yksin maa oli annettuna ja joiden seassa ei muukalainen liikkunut:

20 'Jumalattomalla on tuska koko elämänsä ajan, ne vähät vuodet, jotka väkivaltaiselle on määrätty.
21 Kauhun äänet kuuluvat hänen korvissansa, keskellä rauhaakin hänet yllättää hävittäjä.
22 Ei usko hän pääsevänsä pimeydestä, ja hän on miekalle määrätty.

23 Hän harhailee leivän haussa: missä sitä on? Hän tuntee, että hänen vierellään on valmiina pimeyden päivä.

24 Tuska ja ahdistus kauhistuttavat häntä, masentavat hänet niinkuin kuningas valmiina hyökkäykseen.
25 Koska hän ojensi kätensä Jumalaa vastaan ja pöyhkeili Kaikkivaltiasta vastaan,

26 ryntäsi häntä

fäder,
19 ifrån dem som allena fingo landet till gåva, och bland vilka ingen främling ännu hade trängt in:
20 Den ogudaktige har ångest i alla sina dagar, under de år, helt få, som beskäras en våldsverkare.
21 Skräckröster ljuda i hans öron; när han är som tryggast, kommer förhärjaren över honom.

22 Han har intet hopp om räddning ur mörkret, ty svärdet lurar på honom.

23 Såsom flykting söker han sitt bröd: var är det? Han förnimmer att mörkrets dag är för handen.

24 Ångest och trångmål förskräcka honom, han nedslås av dem såsom av en stridsrustad konung.
25 Ty mot Gud räckte han ut sin hand, och mot den Allsmäktige förhävde han sig;

26 han stormade mot

fathers.
19 To them alone, was the earth given, and no alien passed through their midst:

20 All the days of the lawless man, he, doth writhe with pain, and, the number of years, is hidden from the tyrant;
21 A noise of dreadful things, is in his ears, In prosperity, the destroyer cometh upon him;

22 He hath no confidence to come back out of darkness, he, being destined to the power oft the sword;
23 A wanderer, he, for bread, [saying] Where [is it]? He knoweth that, prepared by his own hand, is the day of darkness;

24 Distress and anguish shall startle him, It shall overpower him, like a king ready for the onset:

25 Because he had stretched out—against GOD—his hand, and, against the Almighty, had been wont to behave himself proudly;

26 He used to run

vastaan niska jäykkänä, taajain kilvenkupurainsa suojassa;

honom med trotsig hals, med sina sköldars ryggar i sluten hop;

against him with uplifted neck, with the stout bosses of his bucklers;

27 koska hän kasvatti ihraa kasvoihinsa ja teki lanteensa lihaviksi,

27 han höljde sitt ansikte med fetma och samlade hull på sin länd;

27 For he had covered his face with his fatness, and had gathered a superabundance on his loins;

28 asui hävitetyissä kaupungeissa, taloissa, joissa ei ollut lupa asua,

28 han bosatte sig i städer, dömda till förstöring, i hus som ej fingo bebos, ty till stenhopar voro de bestämda.

28 And had inhabited demolished cities, houses, wherein men would not dwell, that were destined to become heaps.

29 jotka olivat määrätyt jäämään raunioiksi, sentähden hän ei rikastu, eikä hänen omaisuutensa ole pysyväistä, eikä hänen viljansa notkistu maata kohden.

29 Därför bliver han ej rik, och hans gods består ej, hans skördar luta ej tunga mot jorden.

29 He shall not be rich, nor shall his substance continue, neither shall their shadow stretch along on the earth;

30 Ei hän pääse pimeydestä; tulen liekki kuivuttaa hänen vesansa, ja hän hukkuu hänen suunsa henkäyksestä.

30 Han kan icke undslippa mörkret; hans telningar skola förtorka av hetta, och själv skall han förgås genom Guds muns anda.

30 He shall not depart out of darkness, his young branch, shall the flame dry up, and he shall depart, by the breath of his own mouth!

31 Älköön hän turvatko turhuuteen - hän pettyy; sillä hänen voittonsa on oleva turhuus.

31 I sin förvillelse må han ej lita på vad fåfängligt är, ty fåfänglighet måste bliva hans lön.

31 Let no one trust in him that—by vanity—is deceived, for, vanity, shall be his recompense;

32 Mitta täyttyy ennen aikojaan, eikä hänen lehvänsä vihannoi.

32 I förtid skall hans mått varda fyllt, och hans krona skall ej grönska mer.

32 Before his day, shall it be accomplished, with, his palm–top, not covered with leaves;

33 Hän on niinkuin

33 Han bliver lik ett

33 He shall wrong—like

viinipuu, joka pudottaa raakaleensa, niinkuin öljypuu, joka varistaa kukkansa.
34 Sillä jumalattoman joukkio on hedelmätön, ja tuli kuluttaa lahjustenottajan majat.

35 He kantavat tuhoa ja synnyttävät turmiota, ja heidän kohtunsa valmistaa petosta.'

vinträd som i förtid mister sina druvor, lik ett olivträd som fäller sina blommor.
34 Ty den gudlöses hus förbliver ofruktsamt, såsom eld förtär hyddor där mutor tagas.

35 Man går havande med olycka och föder fördärv; den livsfrukt man alstrar är ett sviket hopp.

a vine—his sour grapes, and shall cast off—as an olive–tree—his blossom.

34 For, the family of the impious, is unfruitful, and, a fire, hath devoured the tents of bribery;
35 Conceiving mischief, and bringing forth iniquity, yea, their inmost soul, prepareth deceit.

16 luku

1 Job vastasi ja sanoi:

2 Tuonkaltaista olen kuullut paljon; kurjia lohduttajia olette kaikki.
3 Eikö tule jo loppu tuulen pieksämisestä, vai mikä yllyttää sinua vastaamaan?
4 Voisinhan minä myös puhua niinkuin tekin, jos te olisitte minun sijassani; voisin sommitella sanoja teitä vastaan ja ilkkuen nyökytellä teille päätäni,
5 rohkaista teitä suullani ja tuottaa huojennusta huulteni lohduttelulla.

6 Jos puhun, ei tuskani

1 Därefter tog Job till orda och sade:
2 Över nog har jag fått höra av sådant; usla tröstare ären I alla.
3 Är det nu slut på detta tal i vädret, eller eggar dig ännu något till gensvar?
4 Jag kunde väl ock tala, jag såsom I; ja, jag ville att I voren i mitt ställe! Då kunde jag hopsätta ord mot eder och skaka mot eder mitt huvud till hån.
5 Med munnen kunde jag då styrka eder och med läpparnas ömkan bereda eder lindring.

6 Om jag nu talar, så

1 Then responded Job, and said:—
2 I have heard many such things, Wearisome comforters, are ye all!
3 Is there to be an end to windy words? Or what so strongly exciteth thee, that thou must respond?
4 I also, like you, could speak,—If your soul were in the place of my soul, I could string together words against you, and could therewith shake over you my head.
5 I could make you determined, by my mouth, and then my lip–solace should restrain you.
6 Though I do speak,

helpota, ja jos lakkaan, lähteekö se sillä?

lindras därav ej min plåga; och tiger jag, icke släpper den mig ändå.

unassuaged is my stinging pain,—And, if I forbear, of what am I relieved?

7 Mutta nyt hän on minut uuvuttanut. Sinä olet hävittänyt koko minun joukkoni

7 Nej, nu har all min kraft blivit tömd; du har ju förött hela mitt hus.

7 But, now, hath he wearied me, thou hast destroyed all my family;

8 ja olet minut kukistanut - siitä muka tuli todistaja - ja raihnauteni nousi minua vastaan, syyttäen minua vasten silmiä.

8 Och att du har hemsökt mig, det gäller såsom vittnesbörd; min sjukdom får träda upp och tala mot mig.

8 And, having captured me, it hath served, as a witness; and so my wasting away hath risen up against me, in my face, it answereth.

9 Hänen vihansa raateli ja vainosi minua, hän kiristeli minulle hampaitansa. Viholliseni hiovat katseitaan minua vastaan,

9 I vrede söndersliter och ansätter man mig, man biter sina tänder samman emot mig; ja, min ovän vässer mot mig sina blickar.

9 His anger, hath torn and persecuted me, He hath gnashed upon me with his teeth, Mine adversary, hath sharpened his eyes for me.

10 he avaavat minulle kitansa ja lyövät häväisten minua poskille; kaikki he yhtyvät minua vastaan.

10 Man spärrar upp munnen mot mig, smädligt slår man mig på mina kinder; alla rota sig tillsammans emot mig.

10 They have gaped upon me with their mouth, With reproach, have they smitten my cheek, Together, against me, have they closed their ranks.

11 Jumala jättää minut poikaheittiöiden valtaan ja syöksee minut jumalattomain käsiin.

11 Gud giver mig till pris åt orättfärdiga människor och kastar mig i de ogudaktigas händer.

11 GOD doth abandon me to him that is perverse, and, into the hands of the lawless, he throweth me headlong.

12 Minä elin rauhassa, mutta hän peljätti minut, hän tarttui minua niskaan ja murskasi minut. Hän asetti minut maalitaulukseen;

12 Jag satt i god ro, då krossade han mig; han grep mig i nacken och slog mig i smulor. Han satte mig upp till ett mål för sina skott;

12 At ease, was I when he shattered me, Yea he seized me by my neck, and dashed me in pieces, then set me up for himself as a mark:

13 hänen nuolensa viuhuvat minun ympärilläni. Hän halkaisee munuaiseni säälimättä, vuodattaa maahan minun sappeni.
14 Hän murtaa minuun aukon toisensa jälkeen ja ryntää kimppuuni kuin soturi.
15 Minä ompelin säkin iholleni ja painoin sarveni tomuun.

16 Minun kasvoni punoittavat itkusta, ja silmäluomillani on pimeys,
17 vaikkei ole vääryyttä minun käsissäni ja vaikka minun rukoukseni on puhdas.
18 Maa, älä peitä minun vertani, ja minun huudollani älköön olko lepopaikkaa!
19 Katso, nytkin on minun todistajani taivaassa ja puolustajani korkeudessa.
20 Ystäväni pitävät minua pilkkanansa - Jumalaan minun silmäni kyynelöiden katsoo,

21 että hän hankkisi miehelle oikeuden Jumalaa vastaan ja

13 från alla sidor träffa mig hans pilar, han genomborrar mina njurar utan förskoning, min galla gjuter han ut på jorden.
14 Han bryter ned mig med stöt på stöt, han stormar emot mig såsom en kämpe.
15 Säcktyg bär jag hopfäst över min hud, och i stoftet har jag måst sänka mitt horn,
16 Mitt anlete är glödande rött av gråt, och på mina ögonlock är dödsskugga lägrad.
17 Och detta, fastän våld ej finnes i mina händer, och fastän min bön är ren!
18 Du jord, överskyl icke mitt blod, och låt för mitt rop ingen vilostad finnas.
19 Se, redan nu har jag i himmelen mitt vittne, och i höjden den som skall tala för mig.
20 Mina vänner hava mig nu till sitt åtlöje, därför skådar mitt öga med tårar till Gud,

21 Ja, må han här skaffa rätt åt en man mot Gud och åt ett

13 His archers came round against me, He clave asunder my reins, and spared not, He poured out, on the earth, my gall:
14 He made a breach in me, breach upon breach, He ran upon me, like a mighty man.
15 Sackcloth, sewed I on my skin, and rolled—in the dust—my horn:

16 My face, is reddened from weeping, and, upon mine eyelashes, is the death-shade:—
17 Though no violence was in my hands, and, my prayer, was pure.

18 O earth! do not cover my blood, and let there be no place for mine outcry.
19 Even now, lo! in the heavens, is my witness,

20 And, he that voucheth for me is on high. My friends are, they who scorn me, Unto GOD, hath mine eye shed tears:—
21 That one might plead, for a man, with GOD,—Even a son of

ihmislapselle hänen lähimmäistään vastaan.
22 Sillä vähän on vuosia edessäni enää, ja sitten menen tietä, jota en palaja.

17 luku

1 Minun henkeni on rikki raastettu, minun päiväni sammuvat, kalmisto on minun osani.
2 Totisesti, pilkka piirittää minua ja silmäni täytyy yhä katsella heidän ynseilyänsä.

3 Aseta puolestani pantti talteesi; kuka muu rupeaisi kättä lyöden minun takaajakseni?

4 Sillä sinä olet sulkenut ymmärrykseltä heidän sydämensä; sentähden sinä et päästä heitä voitolle.
5 Ystäviä kutsutaan osajaolle, mutta omilta lapsilta raukeavat silmät.

6 Minut on pantu kansoille sananlaskuksi; silmille syljettäväksi minä olen tullut.

7 Minun silmäni on

människobarn mot dess nästa.
22 Ty få äro de år som skola upprinna, innan jag vandrar den väg där jag ej mer kommer åter.

1 Min livskraft är förstörd, mina dagar slockna ut, bland gravar får jag min lott.

2 Ja, i sanning är jag omgiven av gäckeri, och avoghet får mitt öga ständigt skåda hos dessa!
3 Så ställ nu säkerhet och borgen för mig hos dig själv; vilken annan vill giva mig sitt handslag?
4 Dessas hjärtan har du ju tillslutit för förstånd, därför skall du icke låta dem triumfera.

5 Den som förråder sina vänner till plundring, på hans barn skola ögonen försmäkta.
6 Jag är satt till ett ordspråk bland folken; en man som man spottar i ansiktet är jag.

7 Därför är mitt öga

man, for his friend!

22 When, a few years, come, then, by a path by which I shall not return, shall I depart.

1 My spirit, is broken, My days, are extinguished, Graves, are left me.

2 Verily there are mockers, with me! And, on their insults, mine eye doth rest.

3 Appoint it, I pray thee—be thou surety for me with thyself, Who is there that, on my side, can pledge himself?
4 For, their heart, hast thou kept back from understanding, On this account, thou wilt not exalt them.
5 He that, for a share, denounceth friends, even, the eyes of his children, shall be dim.
6 But he hath set me, as the byword of peoples, And, one to be spit on in the face, do I become.
7 Therefore hath mine

hämärtynyt surusta, ja kaikki minun jäseneni ovat kuin varjo.

skumt av grämelse, och mina lemmar äro såsom en skugga allasammans.

eye become dim from vexation, and, my members, are like a shadow, all of them.

8 Tästä oikeamieliset hämmästyvät, ja viatonta kuohuttaa jumalattoman meno.

8 De redliga häpna över sådant, och den oskyldige uppröres av harm mot den gudlöse.

8 Upright men shall be astounded over this, and, the innocent, against the impious, shall rouse themselves.

9 Mutta hurskas pysyy tiellänsä, ja se, jolla on puhtaat kädet, kasvaa voimassa.

9 Men den rättfärdige håller fast vid sin väg, och den som har rena händer bemannar sig dess mer.

9 That the righteous may hold on his way, and, the clean of hands, increase in strength.

10 Mutta te kaikki, tulkaa jälleen tänne; en löydä minä viisasta joukostanne.

10 Ja, gärna mån I alla ansätta mig på nytt, jag lär ändå bland eder ej finna någon vis.

10 But indeed, as for them all, will ye bethink yourselves and enter into it, I pray you? Or shall I not find, among you, one who is wise?

11 Päiväni ovat menneet, rauenneet ovat aivoitukseni, mitä sydämeni ikävöitsi.

11 Mina dagar äro förlidna, sönderslitna äro mina planer, vad som var mitt hjärtas begär.

11 My days, are past, my purposes, are broken off, the possessions of my heart!

12 Yön he tekevät päiväksi; valo muka lähenee pimeydestä.

12 Men natten vill man göra till dag, ljuset skulle vara nära, nu då mörker bryter in.

12 Night for day, they appoint, Light, is near, by reason of darkness!

13 Jos kuinka toivon, on tuonela asuntoni; minä levitän vuoteeni pimeyteen,

13 Nej, huru jag än bidar, bliver dödsriket min boning, i mörkret skall jag bädda mitt läger;

13 If I wait for hades as my house, in darkness, have spread out my couch;

14 minä sanon haudalle: 'Sinä olet isäni', ja madoille: 'Äitini ja sisareni.'

14 till graven måste jag säga: »Du är min fader», till förruttnelsens maskar: »Min moder», »Min syster».

14 To corruption, have exclaimed, My father, thou! My mother! and My sister! to the worm.

15 Missä on silloin minun toivoni, ja kuka saa minun toivoani katsella?
16 Ne astuvat alas tuonelan salpojen taa, kun yhdessä lepäämme tomussa.

15 Vad bliver då av mitt hopp, ja, mitt hopp, vem får skåda det?

16 Till dödsrikets bommar far det ned, då jag nu själv går till vila i stoftet.

15 Where then would be my hope? And, as for my blessedness, who should see it!
16 With me to hades, would they go down, If, wholly—into the dust, is the descent!

18 luku

1 Sitten suuhilainen Bildad lausui ja sanoi:

2 Kuinka kauan te asetatte sanoille ansoja? Tulkaa järkiinne, sitten puhelemme.

3 Miksi meitä pidetään elukkain veroisina, olemmeko teidän silmissänne tylsät?

4 Sinä, joka raivossasi raatelet itseäsi - sinunko tähtesi jätettäisiin maa autioksi ja kallio siirtyisi sijaltansa?

5 Ei, jumalattomain valo sammuu, eikä hänen tulensa liekki loista.

6 Valo pimenee hänen majassansa, ja hänen lamppunsa sammuu hänen päänsä päältä.
7 Hänen väkevät

1 Därefter tog Bildad från Sua till orda och sade:
2 Huru länge skolen I gå på jakt efter ord? Kommen till förstånd; sedan må vi talas vid.

3 Varför skola vi aktas såsom oskäliga djur, räknas i edra ögon såsom ett förstockat folk?

4 Du som i din vrede sliter sönder dig själv, menar du att dör din skull jorden skall bliva öde och klippan flyttas bort från sin plats?

5 Nej, den ogudaktiges ljus skall slockna ut, och lågan av hans eld icke giva något sken.

6 Ljuset skall förmörkas i hans hydda, och lampan slockna ut för honom.
7 Hans väldiga steg

1 Then responded Bildad the Shuhite, and said:—
2 How long will ye make a perversion of words? Ye should understand, and, afterwards, we could speak.

3 Wherefore are we accounted like beasts? or appear stupid, in thine eyes?

4 One tearing in pieces his own soul in his anger,—For thy sake, shall the earth be forsaken? or the rock be moved out of its place?

5 Even the light of the lawless, shall go out,— Neither shall shine the flame of his fire;

6 The light, hath darkened in his tent, Yea, his lamp above him, goeth out;
7 The steppings of his

askeleensa supistuvat ahtaalle, ja hänen oma neuvonsa kaataa hänet maahan.

8 Sillä hänen omat jalkansa vievät hänet verkkoon, hän käyskentelee katetun pyyntihaudan päällä.

9 Paula tarttuu hänen kantapäähänsä, ansa käy häneen kiinni;

10 hänelle on maahan kätketty pyydys, polulle häntä varten silmukka.

11 Kauhut peljättävät häntä kaikkialta ja ajavat häntä kintereillä kiitäen.

12 Nälkäiseksi käy hänen vaivansa, ja turmio vartoo hänen kaatumistaan.

13 Hänen ruumiinsa jäseniä kalvaa, hänen jäseniänsä kalvaa kuoleman esikoinen.

14 Hänet temmataan pois majastansa, turvastansa; hänet pannaan astumaan kauhujen kuninkaan tykö.

15 Hänen majassansa asuu outoja, hänen

skola stäckas, hans egna rådslag bringa honom på fall.

8 Ty han rusar med sina fötter in i nätet, försåten lura, där han vandrar fram;

9 snaran griper honom om hälen, och gillret tager honom fatt;

10 garn till att fånga honom äro lagda på marken och snärjande band på hans stig.

11 Från alla sidor ängsla honom förskräckelser, de jaga honom, varhelst han går fram.

12 Olyckan vill uppsluka honom, och ofärd står redo, honom till fall.

13 Under hans hud frätas hans lemmar bort, ja, av dödens förstfödde bortfrätas hans lemmar.

14 Ur sin hydda, som han förtröstar på, ryckes han bort, och till förskräckelsernas konung vandrar han hän.

15 I hans hydda får främlingar bo, och

strength are hemmed in, and his own counsel casteth him down;

8 For he is thrust into a net by his own feet, and, upon a trap, he marcheth;

9 There catcheth him—by the heel—a gin, there holdeth him fast—a noose:

10 Concealed in the ground is a cord for him,—and a snare for him, on the path.

11 Round about, terrors have startled him, and have driven him to his feet.

12 Let his strength be famished, and, calamity, be ready at his side;

13 Let it devour the members of his body, Let the firstborn of death devour his members;

14 Uprooted, out of his tent, be his confidence, and let it drive him down to the king of terrors;

15 There shall dwell in his tent, what is naught–

asuinpaikallensa sirotetaan tulikiveä.

svavel utströs över hans boning.

of–his, Let brimstone be strewed over his dwelling;

16 Alhaalta kuivuvat hänen juurensa, ylhäältä kuihtuvat hänen oksansa.

16 Nedantill förtorkas hans rötter, och ovantill vissnar hans krona bort.

16 Beneath, let his roots be dried up, and, above, be cut off his branch;

17 Hänen muistonsa katoaa maasta, eikä hänen nimeänsä kadulla mainita.

17 Hans åminnelse förgås ifrån jorden, hans namn lever icke kvar i världen.

17 His memorial, have perished out of the land, and let him have no name over the face of the open field;

18 Hänet sysätään valosta pimeyteen ja karkoitetaan maan piiristä.

18 Från ljus stötes han ned i mörker och förjagas ifrån jordens krets.

18 Let them thrust him out of light into darkness, Yea, out of the world, let them chase him;

19 Ei sukua, ei jälkeläistä ole hänellä kansansa seassa, eikä ketään jää jäljelle hänen asuntoihinsa.

19 Utan barn och avkomma bliver han i sitt folk, och ingen i hans boningar skall slippa undan.

19 Let him have neither scion nor seed among his people, neither any survivor in his place of sojourn:

20 Lännen asujat hämmästyvät hänen tuhopäiväänsä, idän asujat valtaa vavistus.

20 Över hans ofärdsdag häpna västerns folk, och österns män gripas av rysning.

20 Over his day, have they been astounded who come behind, and, them who are in advance, a shudder hath seized.

21 Näin käy väärintekijän huoneelle, näin sen asuinpaikalle, joka ei Jumalasta välitä.

21 Ja, så sker det med den orättfärdiges hem, så går det dens hus, som ej vill veta av Gud.

21 Surely, these, are the dwellings of him that is perverse, and, this, is the place of him that knoweth not GOD.

19 luku

1 Job vastasi ja sanoi:

1 Därefter tog Job till orda och sade:

1 Then responded Job, and said:—

2 Kuinka kauan te vaivaatte minun sieluani

2 Huru länge skolen I bedröva min själ och

2 How long will ye grieve my soul? or crush

ja runtelette minua sanoillanne?
3 Jo kymmenenkin kertaa olette minua häväisseet, häpeämättä te minua rääkkäätte.
4 Olenko todella hairahtunut, yöpyykö hairahdukseni minun luonani?
5 Tahi voitteko todella ylvästellä minua vastaan ja todistaa minun ansainneen häpeäni?

6 Tietäkää siis, että Jumala on tehnyt minulle vääryyttä ja on kietonut minut verkkoonsa.
7 Katso, minä huudan: 'Väkivaltaa!' enkä saa vastausta; huudan apua, mutta ei ole mitään oikeutta.
8 Hän on aidannut tieni, niin etten pääse ylitse, ja on levittänyt pimeyden poluilleni.

9 Hän on riisunut minulta kunniani ja ottanut kruunun minun päästäni.
10 Hän repi minut maahan joka puolelta, niin että olen mennyttä, ja hän tempasi irti toivoni niinkuin puun.

krossa mig sönder med edra ord?
3 Tio gånger haven I nu talat smädligt mot mig och kränkt mig utan all försyn.
4 Om så är, att jag verkligen har farit vilse, då är förvillelsen min egen sak.
5 Men viljen I ändå verkligen förhäva eder mot mig, och påstån I att smäleken har drabbat mig med skäl,
6 så veten fastmer att Gud har gjort mig orätt och att han har omsnärjt mig med sitt nät.
7 Se, jag klagar över våld, men får intet svar; jag ropar, men får icke rätt.

8 Min väg har han spärrat, så att jag ej kommer fram, och över mina stigar breder han mörker.
9 Min ära har han avklätt mig, och från mitt huvud har han tagit bort kronan.
10 Från alla sidor bryter han ned mig, så att jag förgås; han rycker upp mitt hopp, såsom vore det ett träd.

me with words?

3 These ten times, have ye reviled me,
Shameless ye wrong me.

4 And even if indeed I have erred, with myself lodgeth mine error.

5 If indeed, against me, ye must needs magnify yourselves, and plead, against me, my reproach.
6 Know, then, that, God, hath overthrown me, and, within his net, enclosed me.

7 Lo! I cry—out: Violence! but receive no answer, I cry aloud, but there is no vindication;

8 My way, hath he walled up, that I cannot pass, and, upon my paths, hath he made darkness rest;
9 My glory—from off me, hath he stripped, and hath removed the crown of my head;
10 He hath ruined me on every side, and I am gone, and he hath taken away—like a tree—my hope;

11 Hän päästi vihansa syttymään minua vastaan ja piti minua vihollisenansa.

12 Hänen sotajoukkonsa tulivat yhdessä ja tekivät tiensä minua vastaan ja leiriytyivät minun majani ympärille.

13 Veljeni hän on minusta loitontanut; tuttavani ovat minusta aivan vieraantuneet.

14 Läheiseni ovat minusta luopuneet, ja uskottuni ovat unhottaneet minut.
15 Ne, jotka talossani majailevat, ja palvelijattareni pitävät minua muukalaisena, minä olen tullut vieraaksi heidän silmissään.
16 Minä kutsun palvelijaani, eikä hän vastaa; minun suuni täytyy nöyrästi rukoilla häntä.
17 Hengitykseni on vastenmielinen vaimolleni, hajuni on äitini pojista ilkeä.
18 Poikasetkin halveksivat minua; kun

11 Sin vrede låter han brinna mot mig och aktar mig såsom sina ovänners like.

12 Hans skaror draga samlade fram och bereda sig väg till anfall mot mig; de lägra sig runt omkring min hydda.

13 Långt bort ifrån mig har han drivit mina fränder; mina bekanta äro idel främlingar mot mig.

14 Mina närmaste hava dragit sig undan, och mina förtrogna hava förgätit mig.
15 Mitt husfolk och mina tjänstekvinnor akta mig såsom främling; en främmande man har jag blivit i deras ögon.

16 Kallar jag på min tjänare, så svarar han icke; ödmjukt måste jag bönfalla hos honom.

17 Min andedräkt är vidrig för min hustru, jag väcker leda hos min moders barn.
18 Till och med de små barnen visa mig förakt;

11 Yea he hath kindled against me his anger, and accounted me towards him like unto his adversaries;
12 Together, enter his troops and have cast up, against me, their mound, and have encamped all around my tent;
13 My Brethren—from beside me, hath he moved far away, and, mine acquaintance, are wholly estranged from me;
14 Failed me, have my near of kin, and, mine intimate acquaintances, have forgotten me;
15 Ye guests of my house and my maidens, A stranger, have ye accounted me, An alien, have I become in their eyes;

16 To mine own servant, I called, and he would not answer, With mine own mouth, I kept entreating him;
17 My breath, is strange to my wife, and I am loathsome to the sons of my own mother;
18 Even young children, despise me, I rise up,

nousen, niin he puhuvat minusta pilkkojaan.

19 Kaikki seuratoverini inhoavat minua, ja ne, joita minä rakastin, ovat kääntyneet minua vastaan.
20 Luuni ovat tarttuneet nahkaani, ihooni, eikä minusta ole enää kuin ikenet jäljellä.

21 Armahtakaa minua, armahtakaa, te, minun ystäväni, sillä Jumalan käsi on minuun koskenut.
22 Miksi vainoatte minua niinkuin Jumala, ettekä saa kyllääänne minun lihastani?
23 Oi, jospa minun sanani kirjoitettaisiin muistiin, jospa ne piirrettäisiin kirjaan,
24 rautataltalla ja lyijyllä hakattaisiin kallioon ikuisiksi ajoiksi!

25 Mutta minä tiedän lunastajani elävän, ja viimeisenä hän on seisova multien päällä.
26 Ja sittenkuin tämä nahka on yltäni raastettu ja olen ruumiistani irti, saan minä nähdä Jumalan.

så snart jag står upp, tala de ohöviskt emot mig.
19 Ja, en styggelse är jag för alla dem jag umgicks med; de som voro mig kärast hava vänt sig emot mig.
20 Benen i min kropp tränga ut i hud och hull; knappt tandköttet har jag fått behålla kvar.
21 Haven misskund, haven misskund med mig, I mina vänner, då nu Guds hand så har hemsökt mig.
22 Varför skolen I förfölja mig, I såsom Gud, och aldrig bliva mätta av mitt kött?
23 Ack att mina ord skreves upp, ack att de bleve upptecknade i en bok,
24 ja, bleve med ett stift av järn och med bly för evig tid inpräglade i klippan!
25 Dock, jag vet att min förlossare lever, och att han till slut skall stå fram över stoftet.
26 Och sedan denna min sargade hud är borta, skall jag fri ifrån mitt kött få skåda Gud.

and they speak against me;

19 All the men of mine intimate circle abhor me, and, these whom I loved, have turned against me;
20 Unto my skin and unto my flesh, have my bones cleaved, and I have escaped with the akin of my teeth.
21 Pity me! pity me! ye, my friends, for, the hand of GOD, hath stricken me!

22 Wherefore should ye persecute me as GOD? and, with my flesh, should not he satisfied?
23 Oh, then, that my words, could be written, Oh that, in a record, they could be inscribed:
24 That, with a stylus of iron and [with] lead, for all time—in the rock, they could be graven!
25 But, I, know that, my redeemer, liveth, and, as the Last over [my] dust, will he arise;
26 And, though, after my skin is struck off, this [followeth], yet, apart from my flesh, shall I see GOD:

27 Hänet olen minä näkevä apunani; minun silmäni saavat nähdä hänet - eikä vieraana. Munaskuuni hiukeavat sisimmässäni.

27 Ja, honom skall jag få skåda, mig till hjälp, för mina ögon skall jag se honom, ej såsom en främling; därefter trånar jag i mitt innersta.

27 Whom, I myself, shall see, on my side, and, mine own eyes, [shall] have looked upon, and not those of a stranger. Exhausted are my deepest desires in my bosom!

28 Kun sanotte: 'Kuinka vainoammekaan häntä!' - minusta muka löydetään asian juuri -

28 Men när I tänken: »huru skola vi icke ansätta honom!» -- såsom vore skulden att finna hos mig --

28 Surely ye should say—Why should we persecute him? seeing, the root of the matter, is found in me.

29 niin peljätkää miekkaa, sillä viha on kohtaava miekanalaisia pahoja töitä, tietääksenne, että tuomari on.

29 då mån I taga eder till vara för svärdet, ty vreden hör till de synder som straffas med svärd; så mån I då besinna att en dom skall komma.

29 Be ye afraid—on your part—of the face of the sword, because, wrath, [bringeth] the punishments of the sword, to the end ye may know the Almighty.

20 luku

1 Naemalainen Soofar lausui ja sanoi:

1 Därefter tog Sofar från Naama till orda och sade:

1 Then responded Zophar the Naamathite, and said:—

2 Tuohon minun ajatukseni tuovat vastauksen, moisesta minun mieleni kuohuu.

2 På sådant tal giva mina tankar mig ett svar, än mer, då jag nu är så upprörd i mitt inre.

2 Not so, do my thoughts answer me, and to this end, is my haste within me:

3 Häpäisevää nuhdetta täytyy minun kuulla, mutta minun ymmärrykseni henki antaa minulle vastauksen.

3 Smädlig tillrättavisning måste jag höra, och man svarar mig med munväder på förståndigt tal.

3 The correction meant to confound me, I must hear, but, the spirit—out of my understanding, will give me a reply.

4 Tuoko on sinulla tietoa ikiajoista asti,

4 Vet du då icke att så har varit från evig tid,

4 Knowest thou, this—from antiquity, from the

siitä saakka, kun ihminen maan päälle pantiin?
5 Ei, vaan jumalattomain riemu loppuu lyhyeen, ja riettaan ilo on vain silmänräpäys.
6 Vaikka hänen kopeutensa kohoaa taivaaseen ja hänen päänsä ulottuu pilviin asti,
7 katoaa hän kuitenkin ainiaaksi oman likansa lailla; jotka näkivät hänet, kysyvät: 'Missä hän on?'
8 Niinkuin uni hän lentää pois, eikä häntä enää löydetä, ja hän häipyy kuin öinen näky.

9 Silmä, joka häntä katseli, ei katsele häntä enää, eikä hänen paikkansa häntä enää näe.
10 Hänen poikiensa täytyy hyvittää köyhät, hänen kättensä on annettava pois hänen omaisuutensa.
11 Nuoruuden voimaa olivat täynnä hänen luunsa, mutta sen täytyi mennä maata multaan hänen kanssansa.
12 Vaikka paha onkin makeaa hänen

från den stund då människor sattes på jorden:
5 att de ogudaktigas jubel varar helt kort och den gudlöses glädje ett ögonblick?
6 Om än hans förhävelse stiger upp till himmelen och hans huvud når intill molnen,

7 Så förgås han dock för alltid och aktas lik sin träck; de som sågo honom måste fråga: »Var är han?»
8 Lik en dröm flyger han bort, och ingen finner honom mer; han förjagas såsom en syn om natten.
9 Det öga som såg honom ser honom icke åter, och hans plats får ej skåda honom mer.

10 Hans barn måste gottgöra hans skulder till de arma, hans händer återbära hans vinning.
11 Bäst ungdomskraften fyller hans ben, skall den ligga i stoftet med honom.

12 Om än ondskan smakar ljuvligt i hans

placing of man upon earth:—

5 That, the joy–shout of the lawless, is short, and, the rejoicing of the impious, for a moment?
6 Though his elevation mount up to the heavens, and, his head, to the clouds, doth reach,
7 Like his own stubble, shall he utterly perish, They who had seen him, shall say, Where is he?

8 Like a dream, shall he fly away, and they shall not find him, yea he shall be chased away, as a vision of the night.
9 The eye that hath scanned him, shall not do it again, neither, any more, shall his place behold him:
10 His children, shall seek the favour of the poor, and, his own hand, shall give back his wealth.
11 His bones, are full of youthful vigour, yet, with him—in the dust, shall it lie down.

12 Though, a sweet taste in his mouth, be

suussaan, niin että hän kätkee sen kielensä alle,

13 säästää sitä eikä siitä luovu, vaan pidättää sitä keskellä suulakeansa,
14 niin muuttuu tämä ruoka hänen sisässään, tulee kyykäärmeiden kähyiksi hänen sisälmyksissänsä.
15 Hän nieli rikkautta, ja hänen täytyy se oksentaa pois, Jumala ajaa sen ulos hänen vatsastansa.
16 Kyykäärmeiden myrkkyä hän imi, kyyn kieli hänet tappaa.

17 Ei hän saa ilokseen katsella puroja, ei hunaja- ja kermajokia ja -virtoja.

18 Hänen on annettava pois hankkimansa, eikä hän saa sitä itse niellä; ei ole hänen ilonsa hänen voittamansa rikkauden veroinen.
19 Sillä hän teki vaivaisille väkivaltaa ja heitti heidät siihen, hän ryösti itselleen talon, eikä saa siinä rakennella.
20 Sillä hän ei tuntenut

mun, så att han gömmer den under sin tunga,

13 är rädd om den och ej vill gå miste därom, utan håller den förvarad inom sin gom,
14 så förvandlas denna kost i hans inre, bliver huggormsetter i hans liv.

15 Den rikedom han har slukat måste han utspy; av Gud drives den ut ur hans buk.

16 Ja, huggormsgift kommer han att dricka, av etterormens tunga bliver han dräpt.
17 Ingen bäck får vederkvicka hans syn, ingen ström med flöden av honung och gräddmjölk.
18 Sitt fördärv måste han återbära, han får ej njuta därav; hans fröjd svarar ej mot den rikedom han har vunnit.

19 Ty mot de arma övade han våld och lät dem ligga där; han rev till sig hus som han ej kan hålla vid makt.

20 Han visste ej av

given by vice, though he hide it under his tongue;

13 Though he spare it, and will not let it go, but retain it in the midst of his mouth,
14 His food, in his stomach, is changed, the gall of adders, within him!

15 Wealth, hath he swallowed, and hath vomited the same, Out of his belly, shall, GOD, drive it forth:
16 The poison of adders, shall he suck, The tongue of the viper shall slay him;
17 Let him not see in the channels the flowings of torrents of honey and milk.

18 In vain, he toiled, he shall not swallow, like wealth to be restored, in which he cannot exult!

19 For he hath oppressed—hath forsaken the poor, A house, hath he seized, which he cannot rebuild.

20 Surely he hath known

vatsansa ikinä tyytyvän, mutta ei pelastu hän himotulla tavarallaan.

21 Ei mikään säilynyt hänen ahmailultaan, sentähden hänen onnensa ei kestä.
22 Yltäkylläisyytensä runsaudessa on hänellä hätä, häneen iskevät kaikki kurjien kourat.

23 Kun hän on täyttämässä vatsaansa, lähettää Jumala hänen kimppuunsa vihansa hehkun ja antaa sen sataa hänen päällensä hänen syödessään.
24 Jos hän pakenee rautavaruksia, niin lävistää hänet vaskijousi;

25 kun hän vetää ulos selästään nuolen, käy hänen sappensa lävitse miekan salama. Kauhut valtaavat hänet,

26 kaikki pimeys on varattu hänen aarteilleen. Hänet kuluttaa tuli, joka palaa lietsomatta, se syö, mitä on säilynyt hänen majassansa.

någon ro för sin buk, men han skall icke rädda sig med sina skatter.
21 Intet slapp undan hans glupskhet, därför äger och hans lycka intet bestånd.
22 Mitt i hans överflöd påkommer honom nöd, och envar eländig vänder då mot honom sin hand.
23 Ja, så måste ske, för att hans buk må bliva fylld; sin vredes glöd skall Gud sända över honom och låta den tränga såsom ett regn in i hans kropp.
24 Om han flyr undan för vapen av järn, så genomborras han av kopparbågens skott.
25 När han då drager i pilen och den kommer ut ur hans rygg, när den ljungande udden kommer fram ur hans galla, då falla dödsfasorna över honom.
26 Idel mörker är förvarat åt hans skatter; till mat gives honom eld som brinner utan pust, den förtär vad som är kvar i hans hydda.

no peace in his inmost mind,—With his dearest thing, shall he not get away:
21 Nothing escaped his devouring greed,—For this cause, shall his prosperity not continue:
22 When his abundance is gone, he shall be in straits, All the power of distress, shall come upon him.
23 It shall be that, to fill his belly, he will thrust at him the glow of his anger, and rain [it] upon him for his punishment.

24 He shall flee from the armour of iron,—There shall pierce him, a bow of bronze!
25 He hath drawn it out, and it hath come forth out of his back,—yea the flashing arrow-head, out of his gall, There shall march on him—terrors:

26 Every misfortune, is laid up for his treasures,—There shall consume, a fire, not blown up,—it shall destroy what remaineth in his tent:

27 Taivas paljastaa hänen pahat tekonsa, maa nousee häntä vastaan.
28 Minkä hänen talonsa tuotti, menee menojaan vihan päivänä niinkuin tulvavedet.

29 Tämä on jumalattoman ihmisen osa Jumalalta, perintöosa, jonka Jumala hänelle määrää.

27 Himmelen lägger hans missgärning i dagen, och jorden reser sig upp emot honom.
28 Vad som har samlats i hans hus far åter sin kos, likt förrinnande vatten, på vredens dag.
29 Sådan lott får en ogudaktig människa av Gud, sådan arvedel har av Gud blivit bestämd åt henne.

27 The heavens shall reveal his iniquity, and, the earth, be rising up against him:
28 The increase of his house shall vanish, melting away in the day of his anger.

29 This, is the portion of the lawless man, from God, and the inheritance decreed him from the Mighty One.

21 luku

1 Job vastasi ja sanoi:

2 Kuulkaa, kuulkaa minun sanojani ja suokaa minulle se lohdutus!
3 Kärsikää minua, että saan puhua. Kun olen puhunut, pilkatkaa sitten.

4 Ihmisiäkö vastaan minä valitan? Tahi kuinka en kävisi kärsimättömäksi?

5 Kääntykää minuun, niin tyrmistytte ja panette kätenne suullenne.
6 Kun käyn ajattelemaan, niin kauhistun, ja vavistus

1 Därefter tog Job till orda och sade:
2 Hören åtminstone på mina ord; låten det vara den tröst som I given mig.
3 Haven fördrag med mig, så att jag får tala; sedan jag har talat, må du bespotta.
4 Är då min klagan, såsom när människor eljest klaga? Eller huru skulle jag kunna vara annat än otålig?
5 Akten på mig, så skolen I häpna och nödgas lägga handen på munnen.
6 Ja, när jag tänker därpå, då förskräckes jag själv, och förfäran

1 Then responded Job, and said:—
2 Hear ye patiently my words, and let this be your consolation:

3 Suffer me, that, I, may speak, and, after I have spoken, thou canst mock!
4 Did, I, unto man, make my complaint? Wherefore, then, should my spirit not be impatient?
5 Turn round to me, and be astonished, and lay hand on mouth!

6 When I call to mind, then am I dismayed, and there seizeth my flesh a

valtaa ruumiini:
7 Miksi jumalattomat saavat elää, vanheta, jopa voimassa vahvistua?
8 Heidän sukunsa on vankkana heidän edessään, heidän jälkeläisensä heidän silmäinsä alla.
9 Heidän kotinsa ovat rauhassa, kauhuista kaukana; ei satu heihin Jumalan vitsa.

10 Hänen sonninsa polkee eikä turhaan, hänen lehmänsä poikii eikä kesken.

11 Poikansa he laskevat ulos niinkuin lammaslauman, heidän lapsensa hyppelevät leikiten.
12 He virittävät laulujaan vaskirummun ja kanteleen kaikuessa ja iloitsevat huilun soidessa.
13 He viettävät päivänsä onnessa, mutta äkkiä heidät säikähytetään alas tuonelaan.
14 Ja kuitenkin he sanoivat Jumalalle: 'Mene pois meidän luotamme, sinun teistäsi emme tahdo tietää.

griper mitt kött.
7 Varför få de ogudaktiga leva, ja, med åldern växa till i rikedom?
8 De se sina barn leva kvar hos sig, och sin avkomma hava de inför sina ögon.

9 Deras hus stå trygga, ej hemsökta av förskräckelse; Gud låter sitt ris icke komma vid dem.

10 När deras boskap parar sig, är det icke förgäves; lätt kalva deras kor, och icke i otid.

11 Sina barn släppa de ut såsom en hjord, deras piltar hoppa lustigt omkring.

12 De stämma upp med pukor och harpor, och glädja sig vid pipors ljud.

13 De förnöta sina dagar i lust, och ned till dödsriket fara de i frid.

14 Och de sade dock till Gud: »Vik ifrån oss, dina vägar vilja vi icke veta av.

shuddering:—
7 Wherefore do, lawless men, live, advance in years, even wax mighty in power?
8 Their seed, is established in their sight, along with them, yea their offspring, before their eyes;
9 Their houses, are at peace, without dread, neither is, the rod of GOD, upon them;

10 His bull, covereth, and causeth not aversion, His cow safely calveth, and casteth not her young;

11 They send forth—like a flock—their young ones, and, their children, skip about for joy;

12 They rejoice aloud as [with] timbrel and lyre, and make merry to the sound of the pipe;

13 They complete, in prosperity, their days, and, in a moment to hades, they sink down.
14 Yet they said unto GOD, Depart from us, and, In the knowledge of thy ways, find we no pleasure.

15 Mikä on Kaikkivaltias, että häntä palvelisimme? Ja mitä hyötyä meillä on siitä, että häntä rukoilemme?'
16 Katso, heidän onnensa ei ole heidän omassa kädessänsä. Jumalattomain neuvo olkoon minusta kaukana.
17 Kuinkapa usein jumalattomain lamppu sammuu ja heidät yllättää heidän turmionsa? Kuinkapa usein hän jakelee arpaosat vihassansa?

18 Ovatko he niinkuin tuulen vietävät oljet, niinkuin akanat, jotka tuulispää tempaa mukaansa?
19 Jumala muka säästää hänen lapsilleen hänen onnettomuutensa. Kostakoon hän hänelle itselleen, niin että hän sen tuntee.
20 Nähköön hän perikatonsa omin silmin, juokoon itse Kaikkivaltiaan vihan.

21 Sillä mitä hän välittää perheestänsä, jälkeensä jäävistä, kun hänen kuukausiensa luku on täysi!

15 Vad är den Allsmäktige, att vi skulle tjäna honom? och vad skulle det hjälpa oss att åkalla honom?»
16 Det är sant, i deras egen hand står ej deras lycka, och de ogudaktigas rådslag vare fjärran ifrån mig!
17 Men huru ofta utslocknar väl de ogudaktigas lampa, huru ofta händer det att ofärd kommer över dem, och att han tillskiftar dem lotter i vrede?

18 De borde ju bliva såsom halm för vinden, lika agnar som stormen rycker bort.

19 »Gud spar åt hans barn att lida för hans ondska.» Ja, men honom själv borde han vedergälla, så att han finge känna det.
20 Med egna ögon borde han se sitt fall, och av den Allsmäktiges vrede borde han få dricka.
21 Ty vad frågar han efter sitt hus, när han själv är borta, när hans månaders antal har nått sin ände?

15 What is the Almighty, that we should serve him? Or what shall we profit, that we should urge him?
16 Lo! not in their own hand, is their welfare, The counsel of lawless men, is far from me!

17 How oft, the lamp of the lawless, goeth out, and their calamity, cometh upon them, Sorrows, apportioneth he in his anger;

18 They become as straw before the wind, and as chaff, which the storm stealeth away.

19 Shall, GOD, reserve, for his children, his sorrow? Let him recompense him so that he may know it;

20 His own eyes, shall see his misfortune, and, the wrath of the Almighty, shall he drink.

21 For what shall be his pleasure in his house after him, when, the number of his months, is cut in twain?

22 Onko opetettava ymmärrystä Jumalalle, hänelle, joka taivaallisetkin tuomitsee?

23 Toinen kuolee täydessä onnessansa, kaikessa rauhassa ja levossa;
24 hänen astiansa ovat maitoa täynnä, ja hänen luunsa juotetaan ytimellä.
25 Toinen kuolee katkeralla mielellä, saamatta onnea maistaa.
26 Yhdessä he panevat maata multaan, ja madot peittävät heidät.

27 Katso, minä tunnen teidän ajatuksenne ja juonet, joilla mielitte sortaa minut.
28 Kun sanotte: 'Missä on nyt mahtimiehen talo, missä maja, jossa jumalattomat asuivat?'

29 niin ettekö ole kysyneet maita kulkeneilta? Ette voi kieltää, mitä he ovat todeksi nähneet,
30 että paha säästetään onnettomuuden päivältä, vihan päivältä hänet saatetaan suojaan.

22 »Skall man då lära Gud förstånd, honom som dömer över de högsta?»

23 Ja, den ene får dö i sin välmaktstid, där han sitter i allsköns frid och ro;
24 hans stävor hava fått stå fulla med mjölk, och märgen i hans ben har bevarat sin saft.
25 Den andre måste dö med bedrövad själ, och aldrig fick han njuta av någon lycka.
26 Tillsammans ligga de så i stoftet, och förruttnelsens maskar övertäcka dem.
27 Se, jag känner väl edra tankar och de funder med vilka I viljen nedslå mig.
28 I spörjen ju: »Vad har blivit av de höga herrarnas hus, av hyddorna när de ogudaktiga bodde?»
29 Haven I då ej frågat dem som vida foro, och akten I ej på deras vittnesbörd:

30 att den onde bliver sparad på ofärdens dag och bärgad undan på vredens dag?

22 Is it, to GOD, one can teach knowledge, seeing that, he, shall judge, them who are on high?

23 This, man dieth, in the very perfection of his prosperity, wholly tranquil and secure;
24 His veins, are filled with nourishment, and, the marrow of his bones, is fresh;
25 Whereas, this other man, dieth, in bitterness of soul, and hath never tasted good fortune:
26 Together, in the dust, they lie down, and, the worm, spreadeth a covering over them.
27 Lo! I know your plans, and the devices, wherewith ye would do me violence!
28 For ye say, Where is the house of the noble–minded? And where the dwelling–tent of the lawless?
29 Have ye not asked the passers–by in the way? And, their signs, can ye not recognise?

30 That, to the day of calamity, is the wicked reserved, to the day of indignant visitation, are

they led.

31 Kuka puhuu hänelle vasten kasvoja hänen vaelluksestaan, kuka kostaa hänelle, mitä hän on tehnyt?
31 Vem vågar ens förehålla en sådan hans väg? Vem vedergäller honom, vad han än må göra?
31 Who can declare—to his face—his way? And, what, he, hath done, who shall recompense to him?

32 Hänet saatetaan kalmistoon, ja hänen hautakumpuansa vaalitaan.
32 Och när han har blivit bortförd till graven, så vakar man sedan där vid kullen.
32 Yet, he, to the graves, is borne, and, over the tomb, one keepeth watch;

33 Kepeät ovat hänelle laakson turpeet. Kaikki ihmiset seuraavat hänen jäljessänsä, niinkuin epälukuiset ovat kulkeneet hänen edellänsä.
33 Ljuvligt får han vilja under dalens torvor. I hans spår drager hela världen fram; före honom har och otaliga gått.
33 Pleasant to him are the mounds of the torrent–bed,—and, after him, doth every man march, as, before him, there were without number.

34 Kuinka tuotte minulle niin turhaa lohdutusta? Entä vastauksenne - niistä jää pelkkä petollisuus jäljelle.
34 Huru kunnen I då bjuda mig så fåfänglig tröst? Av edra svar står allenast trolösheten kvar.
34 How then should ye comfort me with vanity, since, as for your replies, there lurketh, [in them] treachery?

22 luku

1 Teemanilainen Elifas lausui ja sanoi:
1 Därefter tog Elifas från Teman till orda och sade:
1 Then responded Eliphaz the Temanite, and said:—

2 Taitaako ihminen hyödyttää Jumalaa? Ei, vaan ainoastaan itseään hyödyttää ymmärtäväinen.
2 Kan en man bereda Gud något gagn, så att det länder honom till gagn, om någon är förståndig?
2 Unto GOD, can a man act as friend? Surely a discreet man befriendeth himself!

3 Onko Kaikkivaltiaalla etua siitä, jos olet vanhurskas, tahi voittoa siitä, jos vaellat nuhteetonna?
3 Har den Allsmäktige någon båtnad av att du är rättfärdig, eller någon vinning av att du vandrar ostraffligt?
3 Is it a pleasure to the Almighty, that thou shouldst be righteous? or any profit, that thou shouldst be blameless in thy ways?

4 Jumalanpelostasiko hän sinua rankaisee ja käy kanssasi oikeutta?

4 Är det för din gudsfruktans skull som han straffar dig, och som han går med dig till doms?

4 Is it, for thy reverence, that he will accuse thee? will enter with thee into judgment?

5 Eikö pahuutesi ole suuri ja sinun pahat tekosi loppumattomat?

5 Har då icke din ondska varit stor, och voro ej dina missgärningar utan ände?

5 Is not, thy wickedness, great? and, without end, [are not] thine iniquities?

6 Sillä otithan veljiltäsi pantin syyttä ja riistit vaatteet alastomilta.

6 Jo, du tog pant av din broder utan sak, du plundrade de utblottade på deras kläder.

6 Surely then hast been wont to put thy brother in pledge, for nothing, and, the garments of the ill–clad, hast thou stripped off:

7 Et antanut nääntyvälle vettä juoda, ja nälkäiseltä kielsit leivän.

7 Åt den försmäktande gav du intet vatten att dricka, och den hungrige nekade du bröd.

7 No water—to the weary, hast thou given to drink, and, from the hungry, thou hast withheld bread:

8 Kovakouraisen omaksi tuli maa, ja vain korkea-arvoinen sai siinä asua.

8 För den väldige ville du upplåta landet, och den myndige skulle få bo däri,

8 A man of might, to him, pertaineth the land, and, the favorite, dwelleth therein:

9 Lesket sinä lähetit luotasi tyhjin käsin, ja orpojen käsivarret murskattiin.

9 men änkor lät du gå med tomma händer, och de faderlösas armar blevo krossade.

9 Widows, thou hast sent away empty, and, the arms of the fatherless, thou dost crush.

10 Sentähden paulat nyt sinua ympäröivät, ja äkillinen peljästys kauhistuttaa sinut -

10 Därför omgives du nu av snaror och förfäras av plötslig skräck.

10 For this cause, round about thee, are snares, and a dread startleth thee suddenly;

11 vai etkö näe pimeyttä? - ja vesitulva peittää sinut.

11 ja, av ett mörker där du intet ser, och av vattenflöden som övertäcka dig.

11 Or darkness—thou canst not see, and, a flood of waters, covereth thee.

12 Eikö Jumala ole

12 I himmelens höjde är

12 Is not, GOD, [in] the

korkea kuin taivas? Katso, kuinka korkealla on tähtien päälaki.

13 Ja niin sinä sanot: 'Mitäpä Jumala tietää? Voiko hän tuomita synkkäin pilvien takaa?

14 Pilvet ovat hänellä verhona, niin ettei hän näe; ja taivaanrannalla hän käyskentelee.

15 Tahdotko seurata iänikuista polkua, jota pahantekijät vaelsivat,

16 ne, jotka kukistettiin ennen aikojaan ja joiden perustuksen virta huuhtoi pois,

17 jotka sanoivat Jumalalle: 'Poistu meistä. Mitä voisi Kaikkivaltias meille tehdä?'

18 Ja kuitenkin hän oli täyttänyt heidän talonsa hyvyydellä. Mutta minusta on kaukana jumalattomain neuvo.

19 Hurskaat näkevät sen ja iloitsevat, ja viaton pilkkaa heitä:

20 'Totisesti, vastustajamme ovat

det ju Gud som har sin boning, och du ser stjärnorna däruppe, huru högt de sitta;

13 därför tänker du: »Vad kan Gud veta? Skulle han kunna döma, han som bor bortom töcknet?

14 Molnen äro ju ett täckelse, så att han intet ser; och på himlarunden är det han har sin gång.»

15 Vill du då hålla dig på forntidens väg, där fördärvets män gingo fram,

16 de män som bortrycktes, innan deras tid var ute, och såsom en ström flöt deras grundval bort,

17 de män som sade till Gud: »Vik ifrån oss», ty vad skulle den Allsmäktige kunna göra dem?

18 Det var ju dock han som uppfyllde deras hus med sitt goda. De ogudaktigas rådslag vare fjärran ifrån mig!

19 De rättfärdiga skola se det och glädja sig, och den oskyldige skall få bespotta dem:

20 »Ja, nu äro förvisso våra motståndare

height of the heavens? Behold, then, the head of the stars, that they are high.

13 Wilt thou say then, What doth GOD know? Out through a thick cloud, can he judge?

14 Dark clouds, are a veil to him, and he cannot see, or, the vault of the heavens, doth he walk?

15 The path of the ancient time, wilt thou mark, which the men of iniquity trod?

16 Who were snatched away before the time, and, a stream, washed away their foundation?

17 Who had been saying unto GOD, Depart from us! and—What can the Almighty do for himself?

18 Yet, he, had filled their houses with good! The counsel of the lawless, then, is far from me:

19 The righteous shall see and rejoice, and, the innocent, shall laugh them to scorn:

20 If our assailants do not vanish, then, their

hävinneet, ja mitä heistä jäi, kulutti tuli.'

21 Tee siis sovinto ja elä rauhassa hänen kanssaan, niin saavutat onnen.

22 Ota opetusta hänen suustaan ja kätke hänen sanansa sydämeesi.

23 Kun palajat Kaikkivaltiaan tykö, niin tulet raketuksi, jos karkoitat vääryyden majastasi kauas,

24 viskaat kulta-aarteesi tomuun ja Oofirin kullan joen kivien joukkoon.

25 Jos Kaikkivaltias tulee sinun kulta-aarteeksesi, sinun hopeaharkoiksesi,

26 silloin on ilosi oleva Kaikkivaltiaassa, ja sinä nostat kasvosi Jumalan puoleen.

27 Kun rukoilet häntä, niin hän kuulee sinua, ja sinä saat täyttää lupauksesi.

28 Jos mitä päätät, niin se sinulle onnistuu, ja sinun teillesi loistaa

utrotade, och deras överflöd har elden förtärt.»

21 Men sök nu förlikning och frid med honom; därigenom skall lycka falla dig till.

22 Tag emot undervisning av hans mun, och förvara hans ord i ditt hjärta.

23 Om du omvänder dig till den Allsmäktige, så bliver du upprättad; men orättfärdighet må du skaffa bort ur din hydda.

24 Ja kasta din gyllene skatt i stoftet och Ofirs-guldet ibland bäckens stenar,

25 så bliver den Allsmäktige din gyllene skatt, det ädlaste silver varder han för dig.

26 Ja, då skall du hava din lust i den Allsmäktige och kunna upplyfta ditt ansikte till Gud.

27 När du då beder till honom, skall han höra dig, och de löften du gör skall du få infria.

28 Allt vad du besluter skall då lyckas för dig, och ljus skall skina på

abundance, a fire consumeth!

21 Shew thyself to be one with him—I pray thee—and prosper, thereby, shall there come on thee blessing.

22 Accept, I beseech thee, from his mouth—instruction,—and lay up his sayings in thy heart.

23 If thou return unto the Almighty and submit thyself, if thou far remove perversity from thy tent,

24 Then lay up, in the dust, precious ore, and, among the stones of the torrent–beds, fine gold:

25 So shall, the Almighty, become, thy precious ores, yea glittering silver unto thee!

26 For, then, in the Almighty, shalt thou take exquisite delight, and shalt lift up—unto GOD—thy face;

27 Thou shalt make entreaty unto him, and he will hear thee, and, thy vows, shalt thou pay;

28 And thou shalt decree a purpose, and it shall be fulfilled unto

valo.

dina vägar.

thee, and, upon thy ways, shall have shone a light;

29 Jos tie painuu alaspäin, niin sinä sanot: 'Ylös!' ja hän auttaa nöyrtyväistä.

29 Om de leda mot djupet och du då beder: »Uppåt!», så frälsar han mannen som har ödmjukat sig.

29 When men cast themselves down, then thou shalt say: Up! And, him that is of downcast eyes, shall he save;

30 Hän pelastaa senkin, joka ei ole viaton; sinun kättesi puhtauden tähden hän pelastuu.

30 Ja han räddar och den som ej är fri ifrån skuld; genom dina händers renhet räddas en sådan.

30 He shall deliver the innocent, and thou shalt escape by the pureness of thy hands.

23 luku

1 Job vastasi ja sanoi:

1 Därefter tog Job till orda och sade:

1 Then responded Job, and said:—

2 Tänäänkin on valitukseni niskoittelua! Minun käteni on raskas huokaukseni tähden.

2 Också i dag vill min klaga göra uppror. Min hand kännes matt för min suckans skull.

2 Even today, is my complaint rebellion? His hand, is heavier than my groaning.

3 Oi, jospa tietäisin, kuinka löytää hänet, jospa pääsisin hänen asunnolleen!

3 Om jag blott visste huru jag skulle finna honom, huru jag kunde komma dit där han bor!

3 Oh that I knew where I might find him! I would come even unto his dwelling–place;

4 Minä esittäisin hänelle riita-asian ja täyttäisin suuni todisteilla.

4 Jag skulle då lägga fram för honom min sak och fylla min mun med bevis.

4 I would set out, before him, a plea, and, my mouth, would I fill with arguments;

5 Tahtoisinpa tietää, mitä hän minulle vastaisi, ja kuulla, mitä hän minulle sanoisi.

5 Jag ville väl höra vad han kunde svara mig, och förnimma vad han skulle säga till mig.

5 I would note the words wherewith he would respond to me, and would mark what he would say to me.

6 Riitelisikö hän kanssani suurella voimallansa? Ei, hän vain tarkkaisi minua.

6 Icke med övermakt finge han bekämpa mig, nej, han borde allenast lyssna till mig.

6 Would he, with fulness of might, contend with me? Nay, surely, he, would give heed to me!

7 Silloin käräjöisi hänen kanssaan rehellinen mies, ja minä pelastuisin tuomaristani ainiaaksi.

7 Då skulle hans motpart stå här såsom en redlig man, ja, då skulle jag för alltid komma undan min domare.

7 There an upright man, might reason with him, so should I deliver myself completely from my judge.

8 Katso, minä menen itään, mutta ei ole hän siellä; menen länteen, enkä häntä huomaa;

8 Men går jag mot öster, så är han icke där; går jag mot väster, så varsnar jag honom ej;

8 Behold! eastward, I go, but he is not there, and, westward, but I perceive him not;

9 jos hän pohjoisessa toimii, en häntä erota, jos hän kääntyy etelään, en häntä näe.

9 har han något att skaffa i norr, jag skådar honom icke; döljer han sig i söder, jag ser honom ej heller där.

9 On the north, where he worketh, but I get no vision, He hideth himself on the south that I cannot see him.

10 Sillä hän tietää, kussa minä kuljen. Jos hän tutkisi minut, kullan kaltaisena minä selviäisin.

10 Han vet ju vilken väg jag har vandrat; han har prövat mig, och jag har befunnits lik guld.

10 But, he, knoweth the way that I choose, Having tried me, as gold, I shall come forth.

11 Hänen askeleissaan on minun jalkani pysynyt, hänen tietänsä olen noudattanut siltä poikkeamatta.

11 Vid hans spår har min for hållit fast, hans väg har jag följt, utan att vika av.

11 Of his steps, my foot taketh hold, His way, have I kept, and not swerved;

12 Hänen huultensa käskystä en ole luopunut, hänen suunsa sanat minä olen kätkenyt tarkemmin kuin omat päätökseni.

12 Från hans läppars bud har jag icke gjort något avsteg; mer än egna rådslut har jag aktat hans muns tal.

12 The command of his lips, and would not go back, and, in my bosom, have I treasured the words of his lips.

13 Mutta hän pysyy samana, kuka voi häntä estää? Mitä hän tahtoo, sen hän tekee.

13 Men hans vilja är orygglig; vem kan hindra honom? Vad honom lyster, det gör han ock.

13 But, he, is one, and who can turn him? What his soul desired, he hath done.

14 Niin, hän antaa täydellisesti minulle määrätyn osan, ja

14 Ja, han giver mig fullt upp min beskärda del, och mycket av

14 Surely he will accomplish what is decreed for me, and,

sellaista on hänellä vielä tallella paljon.
15 Sentähden valtaa minut kauhu hänen kasvojensa edessä; kun sitä ajattelen, peljästyn häntä.
16 Jumala on lannistanut minun rohkeuteni, Kaikkivaltias on minut kauhistuttanut.

17 Sillä en menehdy pimeän tähden, en oman itseni tähden, jonka pimeys peittää.

samma slag har han ännu i förvar.
15 Därför gripes jag av förskräckelse för hans ansikte; när jag betänker det, fruktar jag för honom.
16 Det är Gud som har gjort mitt hjärta försagt, den Allsmäktige är det som har vållat min förskräckelse,

17 ty jag fick icke förgås, innan mörkret kom, dödsnatten undanhöll han mig.

many such things, hath he in store.
15 For this cause, from his presence, am I driven in fear, I diligently consider and am kept back from him in dread:
16 Yea, GOD, hath made timid my heart, and, the Almighty, hath put me in terror.

17 Because I was not cut off before the darkness, nor, before my face, did the gloom form a shroud.

24 luku

1 Miksi ei Kaikkivaltias ole varannut tuomion aikoja, ja miksi eivät saa ne, jotka hänet tuntevat, nähdä hänen päiviänsä?
2 Jumalattomat siirtävät rajoja, ryöstävät laumoja ja laskevat ne laitumelle.
3 Orpojen aasin he vievät, ottavat pantiksi lesken lehmän.

4 He työntävät tieltä köyhät, kaikkien maan kurjain täytyy piileskellä.

5 Katso, nämä ovat kuin villiaasit erämaassa:

1 Varför har den Allsmäktige inga räfstetider i förvar? varför få hans vänner ej skåda hans hämndedagar?
2 Se, råmärken flyttar man undan, rövade hjordar driver man i bet;
3 de faderlösas åsna för man bort och tager änkans ko i pant.

4 Man tränger de fattiga undan från vägen, de betryckta i landet måste gömma sig med varandra.
5 Ja, såsom vildåsnor måste de leva i öknen;

1 Wherefore, since from the Almighty times are not hid, have, his knowing ones, no vision of his days?

2 Boundaries, men move back, flocks, they seize and consume;
3 The ass of the fatherless, they drive off, they take in pledge the ox of the widow;
4 They turn aside the needy out of the way, at once, are the humbled of the land made to hide themselves.
5 Lo! [as] wild asses in the wilderness, they go

lähtevät työhönsä saalista etsien, aro on heidän lastensa leipä.

6 Kedolta he korjaavat rehuviljaa ruuakseen, ja jumalattoman viinitarhasta he kärkkyvät tähteitä.
7 Alastomina, ilman vaatteita, he viettävät yönsä, eikä heillä ole peittoa kylmässä.
8 He ovat likomärkiä vuorilla vuotavasta sateesta, ja vailla suojaa he syleilevät kalliota.

9 Äidin rinnoilta riistetään orpo, ja kurjalta otetaan pantti.

10 He kuljeskelevat alastomina, ilman vaatteita, ja nälkäisinä he kantavat lyhteitä.

11 Jumalattomain muuritarhoissa he pusertavat öljyä, he polkevat viinikuurnaa ja ovat itse janoissansa.
12 Kaupungista kuuluu miesten voihkina, ja haavoitettujen sielu huutaa; mutta Jumala ei piittaa nurjuudesta.

dit gå de och möda sig och söka något till täring; hedmarken är det bröd de hava åt sina barn.
6 På fältet få de till skörd vad boskap plägar äta, de hämta upp det sista i den ogudaktiges vingård.
7 Nakna ligga de om natten, berövade sina kläder; de hava intet att skyla sig med i kölden.
8 Av störtskurar från bergen genomdränkas de; de famna klippan, ty de äga ej annan tillflykt.

9 Den faderlöse slites från sin moders bröst, och den betryckte drabbas av utpantning.
10 Nakna måste de gå omkring, berövade sina kläder, hungrande nödgas de bära på kärvar.
11 Inom sina förtryckares murar måste de bereda olja, de få trampa vinpressar och därvid lida törst.
12 Utstötta ur människors samfund jämra de sig, ja, från dödsslagnas själar uppstiger ett rop. Men Gud aktar ej på vad

forth with their work, eager seekers for prey, the waste plain, yieldeth them food for their young;
6 In the field—a man's fodder, they cut down, and, the vineyard of the lawless, they strip of its late berries;
7 Ill–clad, they are left to lodge without clothing, and have no covering in the cold;
8 With the sweeping rain of the mountains, are they wet, and, through having no shelter, they embrace a rock.
9 Men tear, from the breast, the fatherless, and, over the poor, they take a pledge;
10 Naked, they go about without clothing, and, famished, they carry the sheaves;

11 Between their walls, are they exposed to the sun, Wine–presses, they tread, and yet are thirsty;
12 Out of the city—out of the houses, they make outcry. and, the soul of the wounded, calleth for help, and, GOD, doth not regard it

förvänt som sker.

13 Nuo ovat valon vihaajia, eivät tunne sen teitä eivätkä pysy sen poluilla.

13 Andra hava blivit fiender till ljuset; de känna icke dess vägar och hålla sig ej på dess stigar.

as foolish.

13 They, have become rebels against the light,––they are not acquainted with the ways thereof, neither abide they in the paths thereof.

14 Ennen päivän valkenemista nousee murhaaja, tappaa kurjan ja köyhän; ja yöllä hän hiipii kuin varas.

14 Vid dagningen står mördaren upp för att dräpa den betryckte och fattige; och om natten gör han sig till tjuvars like.

14 With the light, riseth the murderer, He slayeth the poor and needy, And, in the night, he becometh like a thief.

15 Avionrikkojan silmä tähyilee hämärää, hän arvelee: 'Ei yksikään silmä minua näe', ja hän panee peiton kasvoillensa.

15 Äktenskapsbrytarens öga spejar efter skymningen, han tänker: »Intet öga får känna igen mig», och sätter så ett täckelse framför sitt ansikte.

15 And, the eye of the adulterer, watcheth for the evening twilight, saying, Not an eye will see me! A covering for the face, he putteth on;

16 He murtautuvat pimeässä taloihin, päivällä he sulkeutuvat sisään, tahtomatta tietää valosta.

16 När det är mörkt, bryta sådana sig in i husen, men under dagen stänga de sig inne; ljuset vilja de icke veta av.

16 He breaketh, in the dark, into houses,—By day, they lock themselves in, They know not the light;

17 Sillä pimeys on heille kaikille aamun vertainen, koska pimeyden kauhut ovat heille tutut. -

17 Ty det svarta mörkret räknas av dem alla såsom morgon, med mörkrets förskräckelser äro de ju förtrogna.

17 For, in the case of all such, morning to them is the death–shade, For, to be recognised, is a death–shade terror.

18 Hän kiitää pois vetten viemänä, kirottu on hänen peltopalstansa maassa, hän ei enää poikkea viinimäkien tielle.

18 »Men hastigt», menen I, »ryckes en sådan bort av strömmen, förbannad bliver hans del i landet; till vingårdarna får han ej mer styra sina steg.

18 Swift is he on the face of the waters, Speedily vanished their share in the land, He turneth not to the way of the vineyards.

19 Kuivuus ja kuumuus ahmaisevat lumiveden, samoin tuonela ne, jotka syntiä tekevät.

19 Såsom snövatten förtäres av torka och hetta, så förtär dödsriket den som har syndat.

19 Drought and heat, steal away snow water, Hades, them who have sinned.

20 Äidin kohtu unhottaa hänet, madot syövät hänet herkkunaan, ei häntä enää muisteta; niin murskataan vääryys kuin puu.

20 Hans moders liv förgäter honom, maskar frossa på honom, ingen finnes, som bevarar hans minne; såsom ett träd brytes orättfärdigheten av.

20 Maternal love shall forget him, the worm shall find him sweet, No more shall he be remembered, but perversity shall be shivered like a tree.

21 Hän ryösti hedelmättömältä, joka ei synnytä, ja leskelle hän ei hyvää tehnyt. -

21 Så går det, när någon plundrar den ofruktsamma, som intet föder, och när någon icke gör gott mot änkan.»

21 He oppresseth the barren who beareth not, and, to the widow, he doeth not good;

22 Väkivaltaiset Jumala ylläpitää voimallansa; he pysyvät pystyssä, vaikka jo olivat epätoivossa hengestään.

22 Ja, men han uppehåller ock våldsmännen genom sin kraft, de få stå upp, när de redan hade förlorat hoppet om livet;

22 Yea he draggeth along the mighty by his strength, He riseth up, and none hath assurance of life;

23 Hän antaa heidän olla turvassa, ja heillä on vahva tuki; ja hänen silmänsä valvovat heidän teitänsä.

23 han giver dem trygghet, så att de få vila, och hans ögon vaka över deras vägar.

23 It is given him to be secure, and confident, yet, his eyes, are upon their ways.

24 He ovat kohonneet korkealle - ei aikaakaan, niin ei heitä enää ole; he vaipuvat kokoon, kuolevat kuin kaikki muutkin, he taittuvat kuin vihneet tähkäpäästä.

24 När de hava stigit till sin höjd, beskäres dem en snar hädanfärd, de sjunka då ned och dö som alla andra; likasom axens toppar vissna de bort.

24 They are exalted a little, and are not, Yea having been laid low, like all men, are they gathered, Even as the top of an ear of corn, do they hang down.

25 Eikö ole niin? Kuka tekee minut

25 Är det ej så, vem vill då vederlägga mig, vem

25 But, if not, who then can convict me of

valhettelijaksi ja saattaa sanani tyhjiksi?

kan göra mina ord om intet?

falsehood? or make of no account my words?

25 luku

1 Sitten suuhilainen Bildad lausui ja sanoi:

1 Därefter tog Bildad från Sua till orda och sade:

1 Then responded Bildad the Shuhite, and said:—

2 Valta ja peljättävyys on hänen, joka luo rauhaa korkeuksissaan.

2 Hos honom är väldighet och förskräckande makt, hos honom, som skapar frid i sina himlars höjd.

2 Dominion and dread, are with him, who causeth prosperity among his lofty ones;

3 Onko määrää hänen joukoillansa, ja kenelle ei hänen valonsa koita?

3 Vem finnes, som förmår räkna hans skaror? Och vem överstrålas ej av hans ljus?

3 Is there any number to his troops? And upon whom ariseth not his light?

4 Kuinka siis ihminen olisi vanhurskas Jumalan edessä, ja kuinka vaimosta syntynyt olisi puhdas?

4 Huru skulle då en människa kunna hava rätt mot Gud eller en av kvinna född kunna befinnas ren?

4 How then shall, a mortal, be just with GOD? Or how shall he be pure who is born of a woman?

5 Katso, eipä kuukaan ole kirkas, eivät tähdetkään ole puhtaat hänen silmissänsä;

5 Se, ej ens månen skiner nog klart, ej ens stjärnorna äro rena i hans ögon;

5 Look as far as the moon, and it is not clear, and, the stars, are not bright in his eyes!

6 saati sitten ihminen, tuo mato, ja ihmislapsi, tuo toukka!

6 huru mycket mindre då människan, det krypet, människobarnet, den masken!

6 How much less a mortal who is a creeping thing? Or a son of the earth–born who is a worm?

26 luku

1 Job vastasi ja sanoi:

1 Därefter tog Job till orda och sade:

1 Then responded Job, and said:—

2 Kuinka oletkaan auttanut voimatonta,

2 Vilken hjälp har du ej skänkt den vanmäktige,

2 How hast thou given help to one of no–

tukenut heikkoa käsivartta!
3 Kuinka oletkaan neuvonut taitamatonta ja ilmituonut paljon ymmärrystä!

4 Kenelle oikein olet puheesi pitänyt, ja kenen henki on sinusta käynyt?
5 Haamut alhaalla värisevät, vetten ja niiden asukasten alla.

6 Paljaana on tuonela hänen edessänsä, eikä ole manalalla peitettä.

7 Pohjoisen hän kaarruttaa autiuden ylle, ripustaa maan tyhjyyden päälle.
8 Hän sitoo vedet pilviinsä, eivätkä pilvet halkea niiden alla.

9 Hän peittää valtaistuimensa näkyvistä, levittää pilvensä sen ylitse.
10 Hän on vetänyt piirin vetten pinnalle, siihen missä valo päättyy pimeään.

11 Taivaan patsaat huojuvat ja hämmästyvät

huru har du ej stärkt den maktlöses arm!
3 Vilka råd har du ej givit den ovise, och vilket överflöd av klokhet har du ej lagt i dagen!
4 Vem gav dig kraft att tala sådana ord, och vems ande var det som kom till orda ur dig?
5 Dödsrikets skuggor gripas av ångest, djupets vatten och de som bo däri.
6 Dödsriket ligger blottat för honom, och avgrunden har intet täckelse.
7 Han spänner ut nordanrymden över det tomma och hänger upp jorden på intet.
8 Han samlar vatten i sina moln såsom i ett knyte, och skyarna brista icke under bördan.
9 Han gömmer sin tron för vår åsyn, han omhöljer den med sina skyar.
10 En rundel har han välvt såsom gräns för vattnen, där varest ljus ändas i mörker.

11 Himmelens pelare skälva, de gripas av

strength? given victory to an arm of no–power?
3 How hast thou given counsel to one of no–wisdom? or, effective wisdom, abundantly made known?
4 Whom hast thou taught speech? Whose inspiration hath come from thee?
5 The shades, tremble, beneath the waters and their inhabitants;

6 Naked is hades before him, and there is no covering to destruction;

7 Who stretcheth out the north over emptiness, hangeth the earth upon nothingness;
8 Who bindeth up the waters in his thick clouds, and the cloud is not rent beneath them;

9 Who shutteth–in the face of the throne, he spreadeth over it his cloud;
10 A, boundary, hath he encircled on the face of the waters, as far as where light ends in darkness;
11 The pillars of the heavens, are shaken,

hänen nuhtelustaan.

12 Voimallansa hän kuohutti meren, ja taidollansa hän ruhjoi Rahabin.

13 Hänen henkäyksestään kirkastui taivas; hänen kätensä lävisti kiitävän lohikäärmeen.
14 Katso, nämä ovat ainoastaan hänen tekojensa äärten häämötystä, ja kuinka hiljainen onkaan kuiskaus, jonka hänestä kuulemme! Mutta kuka käsittää hänen väkevyytensä jylinän?

27 luku

1 Job jatkoi lausuen julki mietelmiään ja sanoi:
2 Niin totta kuin Jumala elää, joka on ottanut minulta oikeuteni, ja Kaikkivaltias, joka on sieluni murehuttanut:

3 niin kauan kuin minussa vielä henkeä on ja Jumalan henkäystä sieraimissani,
4 eivät minun huuleni puhu petosta, eikä

förfäran vid hans näpst.

12 Med sin kraft förskräckte han havet, och genom sitt förstånd sönderkrossade han Rahab.
13 Blott han andades, blev himmelen klar; hans hand genomborrade den snabba ormen.
14 Se, detta är allenast utkanterna av hans verk; en sakta viskning är allt vad vi förnimma därom. Hans allmakts dunder, vem skulle kunna fatta det?

1 Åter hov Job upp sin röst och kvad:

2 Så sant Gud lever, han som har förhållit mig min rätt, den Allsmäktige, som har vållat min själs bedrövelse:
3 aldrig, så länge ännu min ande är i mig och Guds livsfläkt är kvar i min näsa,
4 aldrig skola mina läppar tala vad

and are terrified at his rebuke:
12 By his strength, hath he excited the sea, and, by his skill, hath he shattered the Crocodile:

13 By his spirit, hath he arched the heavens, His hand hath pierced the fleeing serpent.

14 Lo! these, are the fringes of his way, and what a whisper of a word hath been heard of him! But, the thunder of his might, who could understand?

1 And Job again took up his measure, and said:—
2 As GOD liveth who hath taken away my right, even the Almighty, who hath embittered my soul;

3 All the while my inspiration is in me, and the spirit of GOD is in my nostrils,
4 Verily my lips shall not speak perversity, nor

kieleni vilppiä lausu.

orättfärdigt är, och min tunga bära fram oärligt tal.

shall, my tongue, utter deceit.

5 Pois se! En myönnä teidän oikeassa olevan. Siihen asti kunnes henkeni heitän, en luovu hurskaudestani.

5 Bort det, att jag skulle giva eder rätt! Intill min död låter jag min ostrafflighet ej tagas ifrån mig.

5 Far be it from me! that I should justify, you,—Even until I breathe my last, will I not let go mine integrity from me:

6 Minä pidän kiinni vanhurskaudestani, en hellitä; yhdestäkään elämäni päivästä omatuntoni ei minua soimaa.

6 Vid min rättfärdighet håller jag fast och släpper den icke, mitt hjärta förebrår mig ej för någon av mina dagar.

6 On my righteousness, have I taken fast hold, and will not give it up, My heart shall not reproach any of my days.

7 Käyköön viholliseni niinkuin jumalattoman ja vastustajani niinkuin väärän.

7 Nej, såsom ogudaktig må min fiende stå där och min motståndare såsom orättfärdig.

7 Let mine enemy be a veritably lawless one! And, he that lifteth himself up against me, one veritably perverse!

8 Mitä toivoa on riettaalla, kun Jumala katkaisee hänen elämänsä, kun hän tempaa pois hänen sielunsa?

8 Ty vad hopp har den gudlöse när hans liv avskäres, när hans själ ryckes bort av Gud?

8 For what shall be the hope of the impious, though he graspeth with greed, when GOD shall draw forth his soul?

9 Kuuleeko Jumala hänen huutonsa, kun ahdistus häntä kohtaa?

9 Månne Gud skall höra hans rop, när nöden kommer över honom?

9 His outcry, will GOD hear, when there cometh upon him distress?

10 Tahi saattaako hän iloita Kaikkivaltiaasta, huutaa Jumalaa joka aika?

10 Eller kan en sådan hava sin lust i den Allsmäktige, kan han åkalla Gud alltid?

10 Verily, in the Almighty, he will not find delight, nor call on GOD continually!

11 Minä opetan teille, mitä tekee Jumalan käsi; en salaa, mitä Kaikkivaltiaalla on mielessä.

11 Jag vill undervisa eder om huru Gud går till väga; huru den Allsmäktige tänker, vill jag icke fördölja.

11 I would teach you, by the hand of GOD, That which is with the Almighty, will I not conceal.

12 Katso, itse olette

12 Dock, I haven ju

12 Lo! ye, have, all of

kaikki sen nähneet; miksi te turhia kuvittelette?

13 Tämä on jumalattoman ihmisen osa, Jumalan varaama, tämä on perintöosa, jonka väkivaltaiset Kaikkivaltiaalta saavat.
14 Jos hänellä on paljonkin lapsia, ovat ne miekan omia; eikä hänen jälkeläisillään ole leipää ravinnoksi.
15 Jotka häneltä jäävät, ne saattaa rutto hautaan, eivätkä hänen leskensä pidä itkiäisiä.

16 Jos hän kokoaa hopeata kuin multaa ja kasaa vaatteita kuin savea,
17 kasatkoon: vanhurskas pukee ne päällensä, ja viaton perii hopean.

18 Hän rakentaa talonsa niinkuin kointoukka, se on kuin suojus, jonka vartija kyhää.
19 Rikkaana hän menee levolle: 'Ei häviä mitään'; hän avaa silmänsä, ja kaikki on mennyttä.

själva allasammans skådat det; huru kunnen I då hängiva eder åt så fåfängliga tankar?

13 Hören vad den ogudaktiges lott bliver hos Gud, vilken arvedel våldsverkaren får av den Allsmäktige:

14 Om hans barn bliva många, så är vinningen svärdets; hans avkomlingar få ej bröd att mätta sig med.
15 De som slippa undan läggas i graven genom pest, och hans änkor kunna icke hålla sin klagogråt.

16 Om han ock hopar silver såsom stoft och lägger kläder på hög såsom lera,
17 så är det den rättfärdige som får kläda sig i vad han lägger på hög, och den skuldlöse kommer att utskifta silvret.

18 Det hus han bygger bliver så förgängligt som malen, det skall likna skjulet som vaktaren gör sig.
19 Rik lägger han sig och menar att intet skall tagas bort; men när han öppnar sina

you, seen, Wherefore, then, is it, that ye are utterly without purpose?

13 This, is the portion of a lawless man with GOD, That, the heritage of tyrants—from the Almighty, he shall receive.
14 If his children be multiplied, for them, [there is] the sword, and, his offspring, shall not be filled with bread;
15 His survivors, by pestilence, shall come to the grave, and, his widows, shall not weep;

16 Though he heap up silver like, dust, and, like a pile, he prepare clothing,
17 He may prepare, but, the righteous, shall put on, and, the silver, shall the innocent apportion.

18 He hath built, like a moth, his house,—like a hut, which a watcher hath made.

19 The rich man, shall lie down, and not do it again, his eyes, hath he opened, and then is not.

ögon, är ingenting kvar.

20 Kauhut yllättävät hänet kuin tulvavedet, yöllä tempaa hänet mukaansa rajuilma.

20 Såsom vattenfloder taga förskräckelser honom fatt, om natten rövas han bort av stormen.

20 There shall reach him—like waters—terrors, By night, a storm-wind hath stolen him away;

21 Itätuuli vie hänet, niin että hän menee menojaan, ja puhaltaa hänet pois paikaltansa.

21 Östanvinden griper honom, så att han far sin kos, den rycker honom undan från hans plats.

21 An east wind shall lift him up, and he shall depart, and it shall sweep him away out of his place;

22 Jumala ampuu häneen nuolensa säälimättä; hänen täytyy paeta hänen kättänsä, minkä voi.

22 Utan förskoning skjuter Gud sina pilar mot honom; för hans hand måste han flykta med hast.

22 And He will cast upon him and not spare, Out of his hand, shall he, swiftly flee;

23 Silloin paukutetaan hänelle kämmeniä ja vihelletään hänelle hänen asuinpaikaltansa.

23 Då slår man ihop händerna, honom till hån; man visslar åt honom på platsen där han var.

23 He shall clap over him his hands, and shall hiss him forth out of his place.

28 luku

1 Hopeallakin on suonensa ja löytöpaikkansa kullalla, joka puhdistetaan;

1 Silvret har ju sin gruva, sin fyndort har guldet, som man renar;

1 Though there is, for silver, a vein, and a place for the gold they refine;

2 rauta otetaan maasta, ja kivestä sulatetaan vaski.

2 järn hämtas upp ur jorden, och stenar smältas till koppar.

2 Iron, out of the ore, is taken, and, stone, poureth out copper;

3 Tehdään loppu pimeydestä, ja tutkitaan tyystin kivi, jonka synkkä pilkkopimeä peittää.

3 Man sätter då gränser för mörkret, och rannsakar ned till yttersta djupet,

3 An end, hath one set to the darkness, and, into every extremity, is, he, making search, for the stone of darkness and death-shade;

4 Kaivos louhitaan syvälle maan asujain

4 Där spränger man schakt långt under

4 He hath sunken a shaft, away from the

alle; unhotettuina he riippuvat siellä ilman jalan tukea, heiluvat kaukana ihmisten ilmoilta.

5 Maasta kasvaa leipä, mutta maan uumenet mullistetaan kuin tulen voimalla.
6 Sen kivissä on safiirilla sijansa, siellä on kultahiekkaa.

7 Polkua sinne ei tiedä kotka, eikä haukan silmä sitä havaitse.

8 Sitä eivät astu ylväät eläimet, ei leijona sitä kulje.

9 Siellä käydään käsiksi kovaan kiveen, ja vuoret mullistetaan juuriaan myöten.
10 Kallioihin murretaan käytäviä, ja silmä näkee kaikkinaiset kalleudet.

11 Vesisuonet estetään tihkumasta, ja salatut saatetaan päivänvaloon.

12 Mutta viisaus - mistä se löytyy, ja missä on ymmärryksen asuinpaikka?

markens bebyggare, där färdas man förgäten djupt under vandrarens fot, där hänger man svävande, fjärran ifrån människor.
5 Ovan ur jorden uppväxer bröd, men därnere omvälves den såsom av eld.
6 Där, bland dess stenar, har safiren sitt fäste, guldmalm hämtar man ock där.
7 Stigen ditned är ej känd av örnen, och falkens öga har ej utspanat den;
8 den har ej blivit trampad av stolta vilddjur, intet lejon har gått därfram.
9 Ja, där bär man hand på hårda stenen; bergen omvälvas ända ifrån rötterna.
10 In i klipporna bryter man sig gångar, där ögat får se allt vad härligt är.

11 Vattenådror täppas till och hindras att gråta. Så dragas dolda skatter fram i ljuset.
12 Men visheten, var finnes hon, och var har förståndet sin boning?

inhabitants; Places forsaken by the foot, they hang down, away from men, sway to and fro;

5 As for the earth, out of it, cometh forth bread, and, under it, is upturned, as it were fire;
6 The place of sapphires, are the stones thereof, and it hath, nuggets of gold:—
7 A path, the vulture hath not discerned, nor hath the eye of the hawk scanned it;
8 Ravenous beasts have not made a track thereof, neither hath the lion marched thereon:
9 Upon the flint, hath he thrust forth his hand, He hath turned up mountains by the roots;
10 Among the rocks, hath he cut open streams, and, every precious thing, hath his eye seen:
11 From trickling, he restraineth, rivers, and, some hidden thing, is he bringing out to light.
12 Yet where can, Wisdom, be found? And where is the place of understanding?

13 Ei tunne ihminen sille vertaa, eikä sitä löydy elävien maasta.

14 Syvyys sanoo: 'Ei se ole minussa', ja meri sanoo: 'Ei se ole minunkaan tykönäni.'
15 Sitä ei voida ostaa puhtaalla kullalla, eikä sen hintaa punnita hopeassa.

16 Ei korvaa sitä Oofirin kulta, ei kallis onyks-kivi eikä safiiri.

17 Ei vedä sille vertoja kulta eikä lasi, eivät riitä sen vaihtohinnaksi aitokultaiset kalut.

18 Koralleja ja kristalleja ei sen rinnalla mainita, ja viisauden omistaminen on helmiä kalliimpi.
19 Ei vedä sille vertoja Etiopian topaasi, ei korvaa sitä puhdas kulta.
20 Mistä siis tulee viisaus ja missä on ymmärryksen asuinpaikka?
21 Se on peitetty kaiken elävän silmiltä, salattu taivaan linnuiltakin.

13 Priset för henne känner ingen människa; hon står ej att finna i de levandes land.
14 Djupet säger: »Hon är icke här», och havet säger: »Hos mig är hon icke.»
15 Hon köper icke för ädlaste metall, med silver gäldas ej hennes värde.

16 Hon väges icke upp med guld från Ofir, ej med dyrbar onyx och safir.
17 Guld och glas kunna ej liknas vid henne; hon får ej i byte mot gyllene klenoder.

18 Koraller och kristall må icke ens nämnas; svårare är förvärva vishet än pärlor.

19 Etiopisk topas kan ej liknas vid henne; hon väges icke upp med renaste guld.
20 Ja, visheten, varifrån kommer väl hon, och var har förståndet sin boning?
21 Förborgad är hon för alla levandes ögon, för himmelens fåglar är hon fördold;

13 Mortal knoweth not the way thereof, neither can it be found in the land of the living;
14 The resounding deep, hath said, It is not in me! And, the sea, hath said, It is not with me!
15 Pure gold cannot be given in its stead, neither can silver he weighed as the value thereof;

16 It cannot be put into the scales against the gold of Ophir, with costly onyx, or sapphire;
17 Neither gold nor crystal can compare with it, nor can, the exchange thereof, be a vessel of pure gold,

18 Coral or crystal, cannot be mentioned, Yea, a possession, is wisdom, above red coral;

19 The topaz of Ethiopia cannot compare with it, Against purest gold, can it not be weighed.
20 Whence then cometh, wisdom? And where is the place of understanding?
21 Seeing it hath been hid from the eyes of every living thing, and, from the bird of the

heavens, hath it been concealed?

22 Manala ja kuolema sanovat: 'Korvamme ovat kuulleet siitä vain kerrottavan.'

22 avgrunden och döden giva till känna; »Blott hörsägner om henne förnummo våra öron.»

22 Destruction and death, have said, With our ears, have we heard the report thereof!

23 Jumala tietää tien sen luokse, hän tuntee sen asuinpaikan.

23 Gud, han är den som känner vägen till henne, han är den som vet var hon har sin boning.

23 GOD, understandeth the way thereof, and, he, discerneth the place thereof;

24 Sillä hän katsoo maan ääriin saakka, hän näkee kaiken, mitä taivaan alla on.

24 Ty han förmår skåda till jordens ändar, allt vad som finnes under himmelen ser han.

24 For, he, unto the ends of the earth, directeth his look, under all the heavens, he seeth;

25 Kun hän antoi tuulelle voiman ja määräsi mitalla vedet,

25 När han mätte ut åt vinden dess styrka och avvägde vattnen efter mått,

25 Making, for the wind, a weight, and, the waters, he proved by measure,

26 kun hän sääti lain sateelle ja ukkospilvelle tien,

26 när han stadgade en lag för regnet och en väg för tordönets stråle,

26 When he made, for the rain, a decree, and a way for the lightning of thunders,

27 silloin hän sen näki ja ilmoitti, toi sen esille ja sen myös tutki.

27 då såg han och uppenbarade henne, då lät han henne stå fram, då utforskade han henne.

27 Then, saw he it, and declared it, He settled it, yea also he searched it out;

28 Ja ihmiselle hän sanoi: 'Katso, Herran pelko - se on viisautta, ja pahan karttaminen on ymmärrystä.'

28 Och till människorna sade han så: »Se Herrens fruktan, det är vishet, och att fly det onda är förstånd.»

28 And said to the son of earth, Lo! the reverence of the Lord, that, is wisdom, and, to avoid evil, is understanding.

29 luku

1 Job jatkoi lausuen

1 Åter hov Job upp sin

1 And Job again took

mietelmiään ja sanoi:

2 Oi, jospa olisin niinkuin olin ammoin kuluneina kuukausina, niinkuin niinä päivinä, joina Jumala minua varjeli,
3 jolloin hänen lamppunsa loisti pääni päällä ja minä hänen valossansa vaelsin pimeyden halki!
4 Jospa olisin niinkuin kukoistukseni päivinä, jolloin Jumalan ystävyys oli majani yllä,
5 jolloin Kaikkivaltias oli vielä minun kanssani ja poikani minua ympäröivät,
6 jolloin askeleeni kylpivät kermassa ja kallio minun vierelläni vuoti öljyvirtoja!
7 Kun menin kaupunkiin porttiaukealle, kun asetin istuimeni torille,

8 niin nuorukaiset väistyivät nähdessään minut, vanhukset nousivat ja jäivät seisomaan,
9 päämiehet lakkasivat puhumasta ja panivat kätensä suulleen.

10 Ruhtinasten ääni

röst och kvad:

2 Ack att jag vore såsom i forna månader, såsom i de dagar då Gud gav mig sitt beskydd,

3 då hans lykta sken över mitt huvud och jag vid hans ljus gick fram genom mörkret!

4 Ja, vore jag såsom i min mognads dagar, då Guds huldhet vilade över min hydda,
5 då ännu den Allsmäktige var med mig och mina barn stodo runt omkring mig,
6 då mina fötter badade i gräddmjölk och klippan invid mig göt ut bäckar av olja!
7 När jag då gick upp till porten i staden och intog mitt säte på torget,
8 då drogo de unga sig undan vid min åsyn, de gamla reste sig upp och blevo stående.

9 Då höllo hövdingar tillbaka sina ord och lade handen på munnen;
10 furstarnas röst ljöd

up his measure, and said,
2 Oh that it were with me as in the months of old, as in the days, when, GOD, used to watch over me;

3 When his lamp shone over my head, by whose light, I could go through darkness;

4 As I was, in the days of my prime, when, the intimacy of GOD, was over my tent;
5 While yet the Almighty was with me, round about me, were my young men;
6 When my steps were bathed in milk, and, the rock, poured out beside me, rivulets of oil:
7 When I went out to the gate unto the city, in the open place, made ready my seat,
8 Young men saw me, and hid themselves, and, the aged, arose—they stood;

9 Rulers, restrained speech, and, a hand, laid they on their mouth;

10 The voice of nobles,

vaikeni, ja heidän kielensä tarttui suulakeen.
11 Sillä kenen korva minusta kuuli, hän ylisti minua onnelliseksi, kenen silmä minut näki, hän minusta todisti;
12 minä näet pelastin kurjan, joka apua huusi, ja orvon, jolla ei auttajaa ollut.

13 Menehtyväisen siunaus tuli minun osakseni, ja lesken sydämen minä saatoin riemuitsemaan.

14 Vanhurskaudella minä vaatetin itseni, ja se verhosi minut; oikeus oli minulla viittana ja päähineenä.
15 Minä olin sokean silmä ja ontuvan jalka.

16 Minä olin köyhien isä, ja tuntemattoman asiaa minä tarkoin tutkin.

17 Minä särjin väärintekijän leukaluut ja tempasin saaliin hänen hampaistansa.
18 Silloin ajattelin: 'Pesääni minä saan

då dämpad, och deras tunga lådde vid gommen.
11 Ja, vart öra som hörde prisade mig då säll, och vart öga som såg bar vittnesbörd om mig;
12 ty jag räddade den betryckte som ropade, och den faderlöse, den som ingen hjälpare hade.

13 Den olyckliges välsignelse kom då över mig, och änkans hjärta uppfyllde jag med jubel.

14 I rättfärdighet klädde jag mig, och den var såsom min klädnad; rättvisa bar jag såsom mantel och huvudbindel.
15 Ögon blev jag då åt den blinde, och fötter var jag åt den halte.
16 Jag var då en fader för de fattiga, och den okändes sak redde jag ut.

17 Jag krossade den orättfärdiges käkar och ryckte rovet undan hans tänder.
18 Jag tänkte då: »I mitt näste skall jag få

was hushed, and their tongue to their palate, did cleave;
11 When, the ear, heard, then it pronounced me happy, When, the eye, saw, then it bare me witness;
12 Because I used to deliver the oppressed who was crying out for aid, the fatherless also, and him that had no helper;
13 The blessing of him that was ready to perish, upon me was wont to descend, and, the heart of the widow, caused I to sing for joy;
14 Righteousness, I put on, and it clothed me, Like a robe and turban, was my, justice;

15 Eyes, became I to the, blind, and, feet to the lame, was, I!
16 A father, was, I, to the needy, and, as for the cause which I knew not, I used to search it out;
17 And I shivered the fangs of the perverse,— and, out of his teeth, I tare the prey.
18 Then said I, Like a stem, shall I grow old,

kuolla, ja minä lisään päiväni paljoiksi kuin hiekka.

19 Onhan juureni vedelle avoinna, ja kaste yöpyy minun oksillani.

20 Kunniani uudistuu alati, ja jouseni nuortuu minun kädessäni.'

21 He kuuntelivat minua ja odottivat, olivat vaiti ja vartoivat neuvoani.

22 Puhuttuani eivät he enää sanaa sanoneet, vihmana vuoti puheeni heihin.

23 He odottivat minua niinkuin sadetta ja avasivat suunsa niinkuin kevätkuurolle.

24 Minä hymyilin heille, kun he olivat toivottomat, ja minun kasvojeni loistaessa eivät he synkiksi jääneet.

25 Jos suvaitsin tulla heidän luokseen, niin minä istuin ylinnä, istuin kuin kuningas sotajoukkonsa keskellä, niinkuin se, joka murheelliset lohduttaa.

dö, mina dagar skola bliva många såsom sanden.

19 Min rot ligger ju öppen för vatten, och i min krona faller nattens dagg.

20 Min ära bliver ständigt ny, och min båge föryngras i min hand.»

21 Ja, på mig hörde man då och väntade, man lyssnade under tystnad på mitt råd.

22 Sedan jag hade talat, talade ingen annan; såsom ett vederkvickande flöde kommo mina ord över dem.

23 De väntade på mig såsom på regn, de spärrade upp sina munnar såsom efter vårregn.

24 När de misströstade, log jag emot dem, och mitt ansiktes klarhet kunde de icke förmörka.

25 Täcktes jag besöka dem, så måste jag sitta främst; jag tronade då såsom en konung i sin skara, lik en man som har tröst för de sörjande.

yea, as the sand, shall I multiply days:

19 My root, is laid open to the waters, and, the dew, shall lodge for the night in my boughs;

20 Mine honour, shall be young again with me, and, my bow, in my hand, be renewed.

21 To me, men hearkened, and waited, and kept silence for my counsel;

22 After I had spoken, they spake not again, and, upon them, used my speech to drop;

23 And they waited, as for rain, for me, and, their mouths, they opened wide for the spring-rain;

24 I laughed at them—they lost confidence, and, the light of my countenance, they suffered not to fail;

25 I chose out their way, and sat chief,—and abode, as king, in an army, as one who, to mourners, giveth comfort.

30 luku

1 Mutta nyt nauravat minua elinpäiviltään nuoremmat, joiden isiä minä pidin liian halpoina pantaviksi paimenkoirani pariin.

1 Och nu le de åt mig, människor som äro yngre till åren än jag, män vilkas fäder jag aktade ringa, ja, ej ens hade velat sätta bland mina vallhundar.

1 But, now, they who are of fewer days than I, have poured derision upon me; whose fathers I refused—to set with the dogs of my flock.

2 Ja mitäpä hyödyttäisi minua heidän kättensä voima, koska heidän nuoruutensa tarmon on vienyt

2 Vad skulle de också kunna gagna mig med sin hjälp, dessa människor som sakna all manlig kraft?

2 Even the strength of their hands, wherefore was it mine? Upon them, vigour was lost;

3 puute ja kova nälänhätä! He kaluavat kuivaa maata, jo ennestään autiota erämaata;

3 Utmärglade äro de ju av brist och svält; de gnaga sin föda av torra öknen, som redan i förväg är öde och ödslig.

3 In want and hunger, they were lean,—who used to gnaw the dry ground, a dark night of desolation!

4 he poimivat suolaheiniä pensaiden ympäriltä, ja heidän ruokanaan ovat kinsteripensaan juuret.

4 Saltörter plocka de där bland snåren, och ginströtter är vad de hava till mat.

4 Who used to pluck off the mallow by the bushes, with the root of the broom for their food;

5 Heidät karkoitetaan ihmisten parista; heitä vastaan nostetaan hälytys niinkuin varasta vastaan.

5 Ur människors samkväm drives de ut, man ropar efter dem såsom efter tjuvar.

5 Out of the midst, were they driven, men shouted after them, as after a thief;

6 Heidän on asuttava kaameissa rotkoissa, maakoloissa ja kallioluolissa.

6 I gruvliga klyftor måste de bo, i hålor under jorden och i bergens skrevor.

6 In the fissures, of the ravines had they to dwell, in holes of dust and crags;

7 Pensaiden keskellä he ulisevat, nokkospehkojen suojaan he sulloutuvat -

7 Bland snåren häva de upp sitt tjut, under nässlor ligga de skockade,

7 Among the bushes, used they to shriek, Under the bramble, were they huddled together:

8 nuo houkkioiden ja

8 en avföda av dårar

8 Sons of the base, yea

kunniattomain sikiöt, jotka on hosuttu maasta pois.

9 Heille minä olen nyt tullut pilkkalauluksi, olen heidän jutuksensa joutunut;

10 he inhoavat minua, väistyvät minusta kauas eivätkä häikäile sylkeä silmilleni.

11 Sillä Jumala on höllentänyt jouseni jänteen ja nöyryyttänyt minut, eivätkä he enää suista julkeuttaan minun edessäni.

12 Oikealta puoleltani nousee tuo sikiöparvi; he lyövät jalat altani ja luovat turmateitänsä minua vastaan.

13 He hävittävät minun polkuni, ovat apuna minua tuhottaessa, vaikka itse ovat ilman auttajaa;

14 niinkuin leveästä muurinaukosta he tulevat, raunioiden alta he vyöryvät esiin.

15 Kauhut ovat kääntyneet minua vastaan; niinkuin tuuli

och ärelöst folk, utjagade ur landet med hugg och slag.

9 Och för sådana har jag nu blivit en visa, de hava mig till ämne för sitt tal;

10 med avsky hålla de sig fjärran ifrån mig, de hava ej försyn för att spotta åt mig.

11 Nej, mig till plåga, lossa de alla band, alla tyglar kasta de av inför mig.

12 Invid min högra sida upphäver sig ynglet; mina fötter vilja de stöta undan. De göra sig vägar som skola leda till min ofärd.

13 Stigen framför mig hava de rivit upp. De göra sitt bästa till att fördärva mig, de som dock själva äro hjälplösa.

14 Såsom genom en bred rämna bryta de in; de vältra sig fram under murarnas brak.

15 Förskräckelser välvas ned över mig. Såsom en storm bortrycka de min

sons of the nameless, they were scourged out of the land.

9 But, now, their song, have I become, Yea I serve them for a byword;

10 They abhor me—have put themselves far from me, and, from my face, have not withheld—spittle!

11 Because, my girdle, he had loosened and had humbled me, therefore, the bridle—in my presence, cast they off;

12 On my right hand, the young brood rose up,—My feet, they thrust aside, and cast up against me their earthworks of destruction;

13 They brake up my path,—My engulfing ruin, they helped forward, unaided;

14 As through a wide breach, came they on, with a crashing noise, they rolled themselves along.

15 There are turned upon me terrors,—Chased away as with a

sinä pyyhkäiset pois minun arvoni, ja minun onneni katoaa niinkuin pilvi.

16 Ja nyt minun sieluni vuotaa tyhjiin, kurjuuden päivät ovat saavuttaneet minut.

17 Yö kaivaa luut minun ruumiistani, ja kalvavat tuskani eivät lepää.

18 Kaikkivallan voimasta on minun verhoni muodottomaksi muuttunut; se kiristyy ympärilleni niinkuin ihokkaani pääntie.

19 Hän on heittänyt minut lokaan, ja minä olen tullut tomun ja tuhan kaltaiseksi.

20 Minä huudan sinua, mutta sinä et vastaa minulle; minä seison tässä, mutta sinä vain tuijotat minuun.

21 Sinä muutut tylyksi minulle, vainoat minua väkevällä kädelläsi.

22 Sinä kohotat minut myrskytuuleen, kiidätät minut menemään ja annat minun menehtyä rajuilman pauhinassa.

23 Niin, minä tiedän: sinä viet minua kohti

ära, och såsom ett moln har min välfärd farit bort.

16 Och nu utgjuter sig min själ inom mig, eländesdagar hålla mig fast.

17 Natten bortfräter benen i min kropp, och kvalen som gnaga mig veta ej av vila.

18 Genom övermäktig kraft har mitt kroppshölje blivit vanställt, såsom en livklädnad hänger det omkring mig.

19 I orenlighet har jag blivit nedstjälpt, och själv är jag nu lik stoft och aska.

20 Jag ropar till dig, men du svarar mig icke; jag står här, men de bespejar mig allenast.

21 Du förvandlas för mig till en grym fiende, med din starka hand ansätter du mig.

22 Du lyfter upp mig i stormvinden och för mig hän, och i bruset låter du mig försmälta av ångest.

23 Ja, jag förstår att du vill föra mig till döden,

wind, is mine abundance, and, as a cloud, hath passed away my prosperity.

16 Now, therefore, over myself, my soul poureth itself out, There seize me days of affliction:

17 Night, boreth, my bones, all over me,— and, my sinews, find no rest;

18 Most effectually, is my skin disfigured,—Like the collar of my tunic, it girdeth me about:

19 He hath cast me into the mire, and I have become like dust and ashes.

20 I cry out for help unto thee, and thou dost not answer, I stand still, and thou dost gaze at me;

21 Thou art turned to become a cruel one unto me, With the might of thy hand, thou assailest me;

22 Thou liftest up me to the wind, thou carriest me away, and the storm maketh me faint;

23 For I know that, unto death, thou wilt bring

kuolemaa, majaan, kunne kaikki elävä kokoontuu.
24 Mutta eikö saisi hukkuessaan kättänsä ojentaa tahi onnettomuudessa apua huutaa?

25 Vai enkö minä itkenyt kovaosaisen kohtaloa, eikö sieluni säälinyt köyhää?

26 Niin, minä odotin onnea, mutta tuli onnettomuus; minä vartosin valoa, mutta tuli pimeys.
27 Sisukseni kuohuvat lakkaamatta, kurjuuden päivät ovat kohdanneet minut.
28 Minä käyn murheasussa, ilman päivänpaistetta; minä nousen ja huudan väkijoukossa.
29 Minusta on tullut aavikkosutten veli ja kamelikurkien kumppani.

30 Minun nahkani on mustunut ja lähtee päältäni, ja luuni ovat kuumuuden polttamat.
31 Niin muuttui kanteleeni soitto valitukseksi ja huiluni

till den boning dit allt levande församlas.

24 Men skulle man vid sitt fall ej få sträcka ut handen, ej ropa efter hjälp, när ofärd har kommit?

25 Grät jag ej själv över den som hade hårda dagar, och ömkade sig min själ ej över den fattige?
26 Se, jag väntade mig lycka, men olycka kom; jag hoppades på ljus, men mörker kom.

27 Därför sjuder mitt innersta och får ingen ro, eländesdagar hava ju mött mig.
28 Med mörknad hud går jag, fastän ej bränd av solen; mitt i församlingen står jag upp och skriar.
29 En broder har jag blivit till schakalerna, och en frände är jag vorden till strutsarna.
30 Min hud har svartnat och lossnat från mitt kött, benen i min kropp äro förbrända av hetta.
31 I sorgelåt är mitt harpospel förbytt, mina pipors klang i högljudd

me back, even unto the house of meeting for every one living.
24 Only, against a heap of ruins, will one not thrust a hand! Surely, when one is in calamity––for that very reason, is there an outcry for help.
25 Verily I wept, for him whose lot was hard, Grieved was my soul, for the needy.

26 Surely, for good, I looked, but there came in evil, And I waited for light, but there came in darkness;
27 I boiled within me, and rested not, There confronted me—days of affliction;
28 In gloom, I walked along, without sun, I arose—in the convocation, I cried out for help;
29 A brother, became I to the brutes that howl, and a companion to the birds that screech:
30 My skin, turned black, and peeled off me, and, my bones, burned with heat:
31 Thus is attuned to mourning—my lyre, and my flute, to the noise of

sävel itkun ääneksi.

gråt.

them who weep.

31 luku

1 Minä olen tehnyt liiton silmäini kanssa: kuinka voisinkaan katsoa neitosen puoleen!

1 Ett förbund slöt jag med mina ögon: aldrig skulle jag skåda efter någon jungfru.

1 A covenant, I solemnised for mine eyes,—How then could I gaze upon a virgin?

2 Minkä osan antaisi silloin Jumala ylhäältä, minkä perintöosan Kaikkivaltias korkeudesta?

2 Vilken lott finge jag eljest av Gud i höjden, vilken arvedel av den Allsmäktige därovan?

2 Or what would have been my portion of GOD from above? Or what inheritance of the Almighty from on high?

3 Tuleehan väärälle turmio ja onnettomuus väärintekijöille.

3 Ofärd kommer ju över de orättfärdiga, och olycka drabbar ogärningsmän.

3 Is there not calamity, for the perverse? and misfortune, for the workers of iniquity?

4 Eikö hän näkisi minun teitäni ja laskisi kaikkia minun askeleitani?

4 Ser icke han mina vägar, räknar han ej alla mina steg?

4 Would, he, not see my ways? and of all my steps, take account?

5 Jos minä ikinä valheessa vaelsin, jos jalkani kiiruhti petokseen,

5 Har jag väl umgåtts med lögn, och har min fot varit snar till svek?

5 Verily I walked not in falsity, nor did my foot haste unto deceit:—

6 punnitkoon minut Jumala oikealla vaa'alla, ja hän on huomaava minun nuhteettomuuteni.

6 Nej, må jag vägas på en riktig våg, så skall Gud förnimma min ostrafflighet.

6 Let him weigh me in balances of righteousness,—and let GOD take note of mine integrity!

7 Jos minun askeleeni poikkesivat tieltä ja minun sydämeni seurasi silmiäni tahi tahra tarttui minun käsiini,

7 Hava mina steg vikit av ifrån vägen, har mitt hjärta följt efter mina ögon, eller låder vid min händer en fläck?

7 If my goings have swerved from the way,—and, after mine eyes, hath gone my heart, and, to my hands, hath adhered any stain,

8 niin syököön toinen, mitä minä kylvän, ja minun vesani revittäköön juurinensa.

8 Då må en annan äta var jag har sått, och vad jag har planterat må ryckas upp med

8 Let me sow but, another, eat. And let, what I have springing up, be uprooted!

roten.

9 Jos minun sydämeni hullaantui toisen vaimoon ja minä väijyin lähimmäiseni ovella,

9 Har mitt hjärta låtit dåra sig av någon kvinna, så att jag har stått på lur vid min nästas dörr?

9 If my heart hath been enticed unto a woman, or, by the door of my neighbour, I have lien in wait,

10 niin jauhakoon oma vaimoni vieraalle, ja halailkoot häntä muut;

10 Då må min hustru mala mjöl åt en annan, och främmande män må då famntaga henne.

10 Let my wife, grind to another, and, over her, let others bend!

11 sillä se olisi ollut ilkityö ja raskaasti rangaistava rikos,

11 Ja, sådant hade varit en skändlighet, en straffbar missgärning hade det varit,

11 Surely that had been a shameful thing! and that an iniquity for the judges!

12 tuli, joka kuluttaisi manalaan saakka ja hävittäisi kaiken saatuni.

12 en eld som skulle förtära intill avgrunden och förhärja till roten all min gröda.

12 Surely, a fire, had that been, which, unto destruction, would have consumed, and, of all mine increase, had it torn up the root.

13 Jos minä pidin halpana palvelijani ja palvelijattareni oikeuden, kun heillä oli riita minun kanssani,

13 Har jag kränkt min tjänares eller tjänarinnas rätt, när de hade någon tvist med mig?

13 If I refused the right of my servant, or my handmaid, when they contended with me,

14 niin mitä minä tekisin, jos Jumala nousisi, ja mitä vastaisin hänelle, jos hän kävisi tutkimaan?

14 Vad skulle jag då göra, när Gud stode upp, och när han hölle räfst, vad kunde jag då svara honom?

14 What then could I have done when GOD rose up? And, when he visited, what could I have answered him?

15 Eikö sama, joka äidin kohdussa loi minut, luonut häntäkin, eikö sama meitä äidin sydämen alla valmistanut?

15 Han som skapade mig skapade ju och dem i moderlivet, han, densamme, har berett dem i modersskötet.

15 Did not he who, in the womb, made me, make him? And is not he who formed us in the body one?

16 Olenko minä kieltänyt vaivaisilta heidän toivomuksensa ja

16 Har jag vägrat de arma vad de begärde eller låtit änkans ögon

16 If I withheld—from pleasure—the poor, or, the eyes of the widow, I

saattanut lesken silmät sammumaan?

försmäkta?

dimmed;

17 Olenko syönyt leipäpalani yksinäni, orvonkin saamatta syödä siitä?

17 Har jag ätit mitt brödstycke allena, utan att den faderlöse och har fått äta därav?

17 Or, used to eat my morsel alone, so that the fatherless did not eat thereof;

18 En, vaan nuoruudestani saakka minä kasvatin häntä niinkuin oma isä ja äitini kohdusta asti minä holhosin häntä.

18 Nej, från min ungdom fostrades han hos mig såsom hos en fader, och från min moders liv var jag änkors ledare.

18 Surely, from my youth, he grew up to me, as to a father, and, from my birth, I acted as guide to her:

19 Jos minä näin menehtyväisen vaatteetonna ja köyhän verhoa vailla,

19 Har jag kunnat se en olycklig gå utan kläder, se en fattig ej äga något att skyla sig med?

19 If I saw one perishing for lack of clothing, or that the needy had no covering;

20 jos hänen lanteensa eivät minua siunanneet eikä hän saanut lämmitellä minun karitsaini villoilla,

20 Måste ej fastmer hans länd välsigna mig, och fick han ej värma sig i ull av mina lamm?

20 If his loins did not bless me, or if, with the fleece of my lambs, he did not warm himself;

21 jos minä puin nyrkkiä orvolle, kun näin puoltani pidettävän portissa,

21 Har jag lyft min hand mot den faderlöse, därför att jag såg mig hava medhåll i porten?

21 If I shook—against the fatherless—my hand, when I saw, in the gate, his need of my help,

22 niin irtautukoon olkapääni hartiastani, ja murtukoon käsivarteni sijoiltansa.

22 Då må min axel lossna från sitt fäste och min arm brytas av ifrån sin led.

22 Let, my shoulder, from the shoulder–blade, fall, and, my arm, from the upper bone, be broken;

23 Sillä silloin olisi minun peljättävä turmiota Jumalalta, enkä kestäisi hänen valtasuuruutensa edessä.

23 Jag måste då frukta ofärd ifrån Gud och skulle stå maktlös inför hans majestät.

23 For, a dread unto me, was calamity from GOD, and, from his majesty, I could not escape.

24 Jos minä panin uskallukseni kultaan ja

24 Har jag satt mitt hopp till guldet och

24 If I made gold my stay, and, to precious

sanoin hienolle kullalle: 'Sinä olet minun turvani',
25 jos iloitsin siitä, että rikkauteni oli suuri ja että käteni oli saanut paljon hankituksi,
26 jos katsellessani aurinkoa, kuinka se loisti, ja kuuta, joka ylhänä vaelsi,

27 sydämeni antautui salaa vieteltäväksi ja käteni niille suudelmia heitti,

28 niin olisi sekin raskaasti rangaistava rikos, sillä minä olisin kieltänyt korkeuden Jumalan.
29 Olenko iloinnut vihamieheni vahingosta, riemusta hykähtänyt, kun häntä onnettomuus kohtasi?
30 En ole sallinut suuni syntiä tehdä, kiroten vaatia hänen henkeänsä.

31 Eikö täydy minun talonväkeni myöntää, että kukin on saanut lihaa yllin kyllin?

32 Muukalaisen ei tarvinnut yötä ulkona viettää; minä pidin oveni auki tielle päin.

kallat guldklimpen min förtröstan?
25 Var det min glädje att min rikedom blev så stor, och att min hand förvärvade så mycket?
26 Hände det, när jag såg solljuset, huru det sken, och månen, huru härligt den gick fram,

27 att mitt hjärta hemligen lät dåra sig, så att jag med handkyss gav dem min hyllning?

28 Nej, också det hade varit en straffbar missgärning; därmed hade jag ju förnekat Gud i höjden.
29 Har jag glatt mig åt min fiendes ofärd och fröjdats, när olycka träffade honom?

30 Nej, jag tillstadde ej min mun att synda så, ej att med förbannelse begära hans liv.
31 Och kan mitt husfolk icke bevittna att envar fick mätta sig av kött vid mitt bord?

32 Främlingen behövde ej stanna över natten på gatan, mina dörrar lät jag stå öppna utåt

metal, said, My confidence!
25 If I rejoiced because great was my substance, and, an abundance, my hand had discovered;
26 If I looked at the sun, when it flashed forth light, or at the moon, majestically marching along;
27 And befooled secretly was my heart, so that my hand kissed my mouth,

28 That too, had been a judicial iniquity, For I should have been false to GOD, above.

29 If rejoiced in the misfortune of him that hated me, or exulted when calamity found him; —
30 Neither did I suffer my palate to sin, by asking, with a curse, for his life:
31 If the men of my household have not said, Oh for some of his flesh—we cannot get filled,
32 Outside, the sojourner lodged not for the night, My doors—to the wayfarer, I threw

vägen.

33 Olenko ihmisten tavoin peitellyt rikkomuksiani, kätkenyt poveeni pahat tekoni,

33 Har jag på människovis skylt mina överträdelser och gömt min missgärning i min barm,

33 If I covered, like Adam, my transgressions, by hiding in my bosom mine iniquity,

34 säikkyen suurta joukkoa ja kaiken heimon ylenkatsetta peljäten, niin että pysyin hiljaa, ovestani ulkonematta?

34 av fruktan för den stora hopen och av rädsla för stamfränders förakt, så att jag teg och ej gick utom min dörr?

34 Then let me be made to tremble at a great throng, yea let, the contempt of families, terrify me, so that, keeping silence, I shall not go out of the door!

35 Oi, jospa joku kuuntelisi minua! Katso, tuossa on puumerkkini! Kaikkivaltias vastatkoon minulle! Jospa saisin riitapuoleni kirjoittamaan syytekirjan!

35 Ack att någon funnes, som ville höra mig! Jag har sagt mitt ord. Den Allsmäktige må nu svara mig; ack att jag finge min vederparts motskrift!

35 Oh that I had one to hear me, Lo! my crossmark, May, the Almighty, answer me! And would that, a book, mine opponent had written!

36 Totisesti, olkapäälläni sitä kantaisin, sitoisin sen päähäni seppeleeksi.

36 Sannerligen, jag skulle då bära den högt på min skuldra, såsom en krona skulle jag fästa den på mig.

36 Oh! would I not, upon my shoulder, lift it, or bind it as a crown upon me;

37 Tekisin hänelle tilin kaikista askeleistani ja astuisin hänen eteensä niinkuin ruhtinas.

37 Jag ville då göra honom räkenskap för alla mina steg, lik en furste skulle jag då träda inför honom.

37 The number of my footsteps, I would declare to him, Like a noble, would I draw near to him.

38 Jos peltoni huusi minua vastaan ja sen vaot kaikki itkivät,

38 Har min mark höjt rop över mig, och hava dess fåror gråtit med varandra?

38 If, against me, my ground used to cry out, and, together, my ridges did weep;

39 jos kulutin sen voiman maksamatta ja saatoin sen haltijat huokaamaan,

39 Har jag förtärt dess gröda obetald eller utpinat dess brukares liv?

39 If, the strength thereof, I used to eat, without payment, and, the soul of the holders thereof, I made groan;

40 niin kasvakoon nisun sijasta orjantappuroita ja ohran sijasta rikkaruohoa. Tähän päättyvät Jobin puheet.

40 Då må törne växa upp för vete, och ogräs i stället för korn. Slut på Jobs tal.

40 Instead of wheat, let there come forth bramble, and, instead of barley, a bad–smelling weed! Ended are the words of Job.

32 luku

1 Kun nuo kolme miestä eivät enää vastanneet Jobille, koska hän oli omissa silmissään vanhurskas,
2 vihastui buusilainen Elihu, Baarakelin poika, joka oli Raamin sukua; Jobiin hän vihastui, koska tämä piti itseään Jumalaa vanhurskaampana,

3 ja tämän kolmeen ystävään hän vihastui, koska he eivät keksineet vastausta, jolla olisivat osoittaneet Jobin olevan väärässä.
4 Elihu oli odottanut vuoroa puhuakseen Jobille, koska toiset olivat iältään häntä vanhemmat.
5 Mutta kun Elihu näki, ettei noilla kolmella miehellä enää ollut sanaa suussa vastaukseksi, vihastui hän.

1 De tre männen upphörde nu att svara Job, eftersom han höll sig själv för rättfärdig.

2 Då blev Elihu, Barakels son, från Bus, av Rams släkt, upptänd av vrede. Mot Job upptändes han av vrede, därför att denne menade sig hava rätt mot Gud;
3 och mot hans tre vänner upptändes hans vrede, därför att de icke funno något svar varmed de kunde vederlägga Job.
4 Hittills hade Elihu dröjt att tala till Job, därför att de andra voro äldre till åren än han.
5 Men då nu Elihu såg att de tre männen icke mer hade något att svara, upptändes hans vrede.

1 So these three men ceased to respond to Job, because, he, was righteous in their eyes.

2 Then was kindled the anger of Elihu, son of Barachel the Buzite of the family of Ram,—against Job, was kindled his anger, because he justified his own soul rather than God;
3 and, against his three friends, was kindled his anger,—because that they found not a response, and condemned God.
4 But, Elihu, had waited for Job with words, because the others were older than he.

5 Howbeit, when Elihu saw that there was no response in the mouth of the three men, then was kindled his anger.

6 Niin buusilainen Elihu, Baarakelin poika, lausui ja sanoi: Nuori minä olen iältäni, ja te olette vanhat; sentähden minä arkailin ja pelkäsin ilmoittaa tietoani teille.

6 Så tog då Elihu, Barakels son, från Bus, till orda och sade; Ung till åren är jag, I däremot ären gamla. Därför höll jag mig tillbaka och var försagd och lade ej fram för eder min mening.

6 So then Elihu, son of Barachel, the Buzite, responded and said:—Young, am I, whereas, ye, are aged, For this cause, I faltered, and feared—to shew my knowledge unto you:

7 Minä ajattelin: 'Puhukoon ikä, ja vuosien paljous julistakoon viisautta.'

7 Jag tänkte: »Må åldern tala, och må årens mängd förkunna visdom.»

7 I said, Days, should speak,—and, the multitude of years, should make known wisdom.

8 Mutta onhan ihmisissä henki, ja Kaikkivaltiaan henkäys antaa heille ymmärrystä.

8 Dock, på anden i människorna kommer det an, den Allsmäktiges livsfläkt giver dem förstånd.

8 Yet surely, there is a spirit in men, and, the inspiration of the Almighty, giveth them understanding;

9 Eivät iäkkäät ole viisaimmat, eivätkä vanhukset yksin ymmärrä, mikä on oikein.

9 Icke de åldriga äro alltid visast, icke de äldsta förstå bäst vad rätt är.

9 Great men, may not be wise, nor, elders, understand justice.

10 Sentähden minä sanon: Kuule minua; minäkin ilmoitan, mitä tiedän.

10 Därför säger jag nu: Hör mig; jag vill lägga fram min mening, också jag.

10 Therefore, I said, Hearken unto me, I will show my knowledge—even I.

11 Katso, minä olen odottanut, mitä teillä olisi sanomista, olen kuunnellut teidän taitavia puheitanne, kunnes olisitte löytäneet osuvat sanat.

11 Se, jag väntade på vad I skullen tala, jag lyssnade efter förstånd ifrån eder, efter skäl som I skullen draga fram.

11 Lo! I waited for your words, I kept giving ear for your reasons, until ye should search out what to say;

12 Niin, minä tarkkasin teitä; mutta katso, ei kukaan ole Jobin sanoja kumonnut, ei kukaan

12 Ja, noga aktade jag på eder. Men se, ingen fanns, som vederlade Job, ingen bland eder,

12 Yea, unto you, gave I diligent heed,—But lo! there was, for Job, nothing to convince, nor

teistä voinut vastata hänen puheisiinsa.
13 Älkää sanoko: 'Meitä vastassa on ilmetty viisaus, vain Jumala voi hänet torjua, ei ihminen.'

14 Minua vastaan hän ei ole todisteita tuonut, enkä käy hänelle vastaamaan teidän puheillanne.
15 He ovat kauhistuneet, eivät enää vastaa; sanat puuttuvat heiltä.
16 Odottaisinko minä, kun he eivät puhu, kun he siinä seisovat enää vastaamatta?

17 Vastaanpa minäkin osaltani, minäkin ilmoitan, mitä tiedän.

18 Sillä minä olen sanoja täynnä, henki rinnassani ahdistaa minua.
19 Katso, minun rintani on kuin viini, jolle ei reikää avata, se on pakahtumaisillaan niinkuin nuorella viinillä täytetyt leilit.
20 Tahdon puhua, saadakseni helpotusta, avata huuleni ja vastata.

som kunde svara på hans ord.
13 Nu mån I icke säga: »Vi möttes av vishet; Gud, men ingen människa, kan nedslå denne.»

14 Skäl mot min mening har han icke lagt fram, ej heller skall jag bemöta honom med edra bevis.
15 Se, nu stå de bestörta och svara ej mer, målet i munnen hava de mist.
16 Och jag skulle vänta, då de nu intet kunna säga, då de stå där och ej mer hava något svar!

17 Nej, också jag vill svara i min ordning, jag vill lägga fram min mening, också jag.

18 Ty, fullt upp har jag av skäl, anden i mitt inre vill spränga mig sönder.
19 Ja, mitt inre är såsom instängt vin, likt en lägel med nytt vin är det nära att brista.

20 Så vill jag då tala och skaffa mig luft, jag vill upplåta mina läppar och svara.

could you of you answer his speeches.
13 Lest ye should say, We have found out wisdom. GOD, must put him to flight, not man.

14 Since he directed not to me discourse, therefore, with your speeches, will I not reply to him.
15 They were dismayed, they responded no more, they suffered speech to forsake them;
16 Though I waited, yet could they not speak, Surely they came to a stand, they responded no more.

17 I will respond, even I—on my part, I will shew my knowledge, even I!

18 For I am full of discourse, The spirit in my bosom, presseth me on.
19 Lo! my bosom, is like wine not opened, Like new wineskins, it will burst.

20 I will speak, that I may freely breathe, I will open my lips and respond.

21 En pidä kenenkään puolta enkä ketään ihmistä imartele.

21 Jag får ej hava anseende till personen, och jag skall ej till någon tala inställsamma ord.

21 Let me be partial to no man, and, unto no son of earth, give flattering titles,

22 Sillä en osaa imarrella; silloin Luojani ottaisi minut kohta pois.

22 Nej, jag förstår ej att tala inställsamma ord; huru lätt kunde ej eljest min skapare rycka mig bort!

22 Surely I know not how to give flattering titles, How soon might my Maker take me away!

33 luku

1 Mutta kuule nyt, Job, minun puhettani, ja ota korviisi kaikki minun sanani.

1 Men hör nu, Job, mina ord, och lyssna till allt vad jag vill säga.

1 But, in very deed, hear, I pray thee, Job, my discourse, and, to all my words, give thou ear.

2 Katso, minä olen avannut suuni, kieleni puhuu suulakeni alla.

2 Se, jag upplåter nu mina läppar, min tunga tager till orda i min mun.

2 Lo! I pray thee, I have opened my mouth, My tongue, with my palate, hath spoken,

3 Vilpittömästä sydämestä lähtevät sanani; mitä tietävät, sen huuleni suoraan sanovat.

3 Ur ett redbart hjärta framgår mitt tal, och vad mina läppar förstå säga de ärligt ut.

3 Mine utterances come straight from mine own heart, and, what I know, my lips have truly spoken;

4 Jumalan henki on minut luonut, ja Kaikkivaltiaan henkäys elävöittää minut.

4 Guds ande är det som har gjort mig, den Allsmäktiges fläkt beskär mig liv.

4 The spirit of GOD, hath made me, and, the inspiration of the Almighty, giveth me life.

5 Vastaa minulle, jos taidat; varustaudu minua vastaan, nouse taisteluun.

5 Om du förmår, så må du nu svara mig; red dig till strid mot mig, träd fram.

5 If thou art able to answer me, Set in order before me—take thy stand!

6 Katso, Jumalan edessä minä olen samanlainen kuin sinä: hyppysellinen savea olen minäkin.

6 Se, jag är likställd med dig inför Gud, jag är danad av en nypa ler, också jag.

6 Lo! I am like thyself toward GOD, From clay, have I been nipped off, even I!

7 Katso, ei käy minusta kauhu, joka sinut peljästyttää, eikä minun painoni ole raskaana ylläsi.
8 Mutta sinä olet sanonut korvieni kuullen, minä olen kuullut sinun sanojesi äänen:
9 'Puhdas minä olen, rikoksesta vapaa; olen viaton, eikä minussa ole vääryyttä.
10 Katso, hän keksii vihan syitä minua vastaan, hän pitää minua vihollisenansa;
11 hän panee minun jalkani jalkapuuhun, vartioitsee kaikkia minun polkujani.'
12 Katso, siinä et ole oikeassa - niin minä vastaan sinulle - sillä Jumala on suurempi kuin ihminen.
13 Miksi olet riidellyt häntä vastaan, jos hän ei vastaa kaikkiin ihmisen sanoihin?

14 Sillä Jumala puhuu tavalla ja puhuu toisella; sitä vain ei huomata.

15 Unessa, öisessä näyssä, kun raskas uni valtaa ihmiset ja he nukkuvat vuoteillansa,

7 Ja, fruktan för mig behöver ej förskräcka dig, ej heller kan min myndighet trycka dig ned.
8 Men nu sade du så inför mina öron, så ljödo de ord jag hörde:

9 »Ren är jag och fri ifrån överträdelse, oskyldig är jag och utan missgärning;
10 men se, han finner på sak mot mig, han aktar mig såsom sin fiende.
11 Han sätter mina fötter i stocken, vaktar på alla mina vägar.»

12 Nej, häri har du orätt, svarar jag dig. Gud är ju förmer än en människa.

13 Huru kan du gå till rätta med honom, såsom gåve han aldrig svar i sin sak?

14 Både på ett sätt och på två talar Gud, om man också ej aktar därpå.
15 I drömmen, i nattens syn, när sömnen har fallit tung över människorna och de vila

7 Lo! my terror, will not startle thee, nor, my hand, upon thee, be heavy.

8 But thou hast spoken in mine ears, and, the sound of words, I heard:—
9 Pure am, I, without transgression,—Clean am, I, and have no iniquity;

10 Lo! occasions of hostility, would he find against me, He counteth me an enemy to him;
11 He putteth—in the stocks—my feet, He watcheth all my paths.

12 Lo! in this, thou hast not been right—let me answer thee, For, GOD, is greater than, man.

13 Wherefore, against him, hast thou contended? For, with none of his reasons, will he respond.

14 For, in one way, GOD may speak,—and, in a second way, one may not heed it:—
15 In a dream, a vision of the night, when a deep sleep falleth upon men, in slumberings

i slummer på sitt läger,
upon the bed,

16 silloin hän avaa ihmisten korvat ja sinetillä vahvistaa heidän saamansa kurituksen,
16 då öppnar han människornas öron och sätter inseglet på sina varningar till dem,
16 Then, uncovereth he the ear of men, and, on their correction, affixeth a seal;

17 kääntääkseen ihmisen pois pahasta teosta ja varjellakseen miestä ylpeydestä,
17 när han vill avvända någon från en ogärning eller hålla högmodet borta ifrån en människa.
17 To turn a son of earth from his deed, while yet, pride, from man he concealeth:

18 säästääkseen hänen sielunsa haudasta ja hänen henkensä syöksymästä peitsiin.
18 Så bevarar han hennes själ från graven och hennes liv ifrån att förgås genom vapen.
18 He keepeth back his said from the pit, and his life from passing away by a weapon.

19 Myös kuritetaan häntä tuskalla vuoteessansa, kun hänen luissaan on lakkaamaton kapina,
19 Hon bliver ock agad genom plågor på sitt läger och genom ständig oro, allt intill benen.
19 Or he is chastised with pain, upon his bed, and, the strife of his bones, is unceasing!

20 ja hänen henkensä inhoaa leipää ja hänen sielunsa herkkuruokaa.
20 Hennes sinne får leda vid maten, och hennes själ vid den föda hon älskade.
20 So that his life maketh loathsome [his] food, and his soul, dainty meat;

21 Hänen lihansa kuihtuu näkymättömiin, ja hänen luunsa, ennen näkymättömät, paljastuvat.
21 Hennes hull förtvinar, till dess intet är att se, ja, hennes ben täras bort intill osynlighet.
21 His flesh wasteth away out of sight, and bared are the bones once unseen;

22 Näin lähenee hänen sielunsa hautaa ja hänen henkensä kuolonvaltoja.
22 Så nalkas hennes själ till graven och hennes liv hän till dödens makter.
22 So doth his soul draw near to the pit, and his life to the inflicters of death:

23 Jos silloin on hänen puolellansa enkeli, välittäjä, yksi tuhansista, todistamassa ihmisen puolesta hänen vilpittömyyttään,
23 Men om en ängel då finnes, som vakar över henne, en medlare, någon enda av de tusen, och denne får lära människan hennes plikt,
23 If there hath been near him a messenger who could interpret—one of a thousand, to declare to the son of earth His uprightness,

24 niin Jumala
24 då förbarmar Gud
24 Then hath he shewed

armahtaa häntä ja sanoo: 'Vapauta hänet, ettei hän mene hautaan; minä olen saanut lunastusmaksun.'
25 Silloin hänen ruumiinsa taas uhkuu nuoruuden voimaa, hän palajaa takaisin nuoruutensa päiviin.
26 Hän rukoilee Jumalaa, ja Jumala mielistyy häneen ja antaa hänen riemuiten katsella hänen kasvojaan; niin hän palauttaa ihmiselle hänen vanhurskautensa.
27 Hänpä nyt laulaa muille ihmisille ja sanoo: 'Minä olin tehnyt syntiä ja vääristänyt oikean, mutta ei sitä kostettu minulle;

28 hän pelasti minun sieluni joutumasta hautaan, ja minun henkeni saa iloiten katsella valkeutta.'
29 Katso, kaiken tämän tekee Jumala kahdesti ja kolmastikin ihmiselle,

30 palauttaakseen hänen sielunsa haudasta ja antaakseen elämän valkeuden hänelle loistaa.

sig över henne och säger; »Fräls henne, så att hon slipper fara ned i graven; lösepenningen har jag nu fått.»
25 Hennes kropp får då ny ungdomskraft, hon bliver åter såsom under sin styrkas dagar.

26 När hon då beder till Gud, är han henne nådig och låter henne se sitt ansikte med jubel; han giver så den mannen hans rättfärdighet åter.

27 Så får denne då sjunga inför människorna och säga: »Väl syndade jag, och väl kränkte jag rätten, dock vederfors mig ej vad jag hade förskyllt;
28 ty han förlossade min själ, så att den undslapp graven, och mitt liv får nu med lust skåda ljuset.»
29 Se, detta allt kommer Gud åstad, både två gånger och tre, för den mannen,
30 till att rädda hans själ från graven, så att han får njuta av de levandes ljus.

him favour, and said, Set him free from going down to the pit, I have found a price of redemption!
25 His flesh hath been made fresher than a child's, he hath returned to the days of his youth;
26 He made supplication unto GOD, who hath accepted him, and he hath beheld his face with a shout of triumph, Thus hath he given back to man his righteousness.
27 He sang before men, and said, I sinned, and, uprightness, I perverted, yet he requited me not;

28 He hath ransomed my soul from passing away into the pit,—and, my life, in the light, shall have vision.
29 Lo! a these things, doth GOD work, two ways, three, with a man;

30 To bring back his soul from the pit, to enlighten with the light of the living.

31 Tarkkaa, Job, kuule minua; vaikene ja anna minun puhua.
32 Mutta jos sinulla on, mitä sanoa, niin vastaa minulle; puhu, sillä mielelläni soisin sinun olevan oikeassa.
33 Ellei, niin kuule minua; vaikene, niin minä opetan sinulle viisautta.

31 Akta nu härpå, du Job, och hör mig; tig, så att jag får tala.
32 Dock, har du något att säga, så svara mig; tala, ty gärna gåve jag dig rätt.

33 Varom icke, så är det du som må höra på mig; du må tiga, så att jag får lära dig vishet.

31 Mark well, O Job, and hearken to me, Be silent, and, I, will speak:
32 If there is anything to say, reply to me, Speak, for I desire to justify thee;

33 If not, do, thou, hearken unto me, Be silent, that I may teach thee wisdom.

34 luku

1 Ja Elihu lausui ja sanoi:
2 Kuulkaa, te viisaat, minun sanojani, ja kuunnelkaa minua, te tietomiehet.
3 Sillä korva koettelee sanat, ja suulaki maistaa ruuan maun.

4 Tutkikaamme, mikä oikein on, koettakaamme yhdessä ymmärtää, mikä hyvä on.
5 Sillä Job on sanonut: 'Olen oikeassa, mutta Jumala on ottanut minulta oikeuteni.
6 Vaikka minun puolellani on oikeus, pitäisi minun valhetella; kuolettava nuoli on minuun sattunut, vaikka

1 Och Elihu tog till orda och sade:
2 Hören, I vise, mina ord; I förståndige, lyssnen till mig.

3 Örat skall ju pröva orden, och munnen smaken hos det man vill äta.

4 Må vi nu utvälja åt oss vad rätt är, samfällt söka förstå vad gott är.

5 Se, Job har sagt: »Jag är oskyldig. Gud har förhållit mig min rätt.
6 Fastän jag har rätt, måste jag stå såsom lögnare; dödsskjuten är jag, jag som intet har brutit.»

1 Furthermore Elihu responded, and said:—
2 Hear, ye wise men, my words, and, ye who know, give ear unto me;

3 For, the ear, trieth words, as, the palate, tasteth in eating.

4 What is right, let us choose for ourselves, Let us know, among ourselves, what is good;

5 For Job hath said—I am righteous, But, GOD, hath turned away my right;
6 Concerning mine own right, shall I tell a falsehood? Incurable is my disease—not for any transgression.

olen rikoksesta vapaa.'
7 Kuka mies on sellainen kuin Job, joka juo jumalanpilkkaa niinkuin vettä,

8 joka yhtyy väärintekijäin seuraan ja vaeltaa jumalattomain miesten parissa?

9 Sillä hän sanoo: 'Ei hyödy mies siitä, että elää Jumalalle mieliksi.'

10 Sentähden kuulkaa minua, te ymmärtäväiset miehet: Pois se! Ei Jumalassa ole jumalattomuutta eikä Kaikkivaltiaassa vääryyttä.
11 Vaan hän kostaa ihmiselle hänen tekonsa ja maksaa miehelle hänen vaelluksensa mukaan.
12 Totisesti, Jumala ei tee väärin, Kaikkivaltias ei vääristä oikeutta.

13 Kuka on pannut hänet vallitsemaan maata, ja kuka on perustanut koko maanpiirin?
14 Jos hän ajattelisi vain itseänsä ja palauttaisi luokseen

7 Var finnes en man som är såsom Job? Han läskar sig med bespottelse såsom med vatten,

8 han gör sig till ogärningsmäns stallbroder och sällar sig till ogudaktiga människor.
9 Ty han säger: »Det gagnar en man till intet, om han håller sig väl med Gud.»

10 Hören mig därför, I förståndige män: Bort det, att Gud skulle begå någon orätt, att den Allsmäktige skulle göra vad orättfärdigt är!

11 Nej, han vedergäller var människa efter hennes gärningar och lönar envar såsom hans vandel har förtjänat.
12 Ty Gud gör i sanning intet som är orätt, den Allsmäktige kan icke kränka rätten.
13 Vem har bjudit honom att vårda sig om jorden, och vem lade på honom bördan av hela jordens krets?
14 Om han ville tänka allenast på sig själv och åter draga till sig sin

7 What man is like Job? He drinketh in scoffing like water;

8 And is on the way to keep company, with the workers of iniquity, and to walk with lawless men.
9 For he hath said, It profiteth not a man, when, his good pleasure, is with God.
10 Wherefore, ye men of mind, hearken unto me,—Far be it, that, GOD, should be lawless, or, the Almighty, be perverse!

11 For, what any son of earth doeth, he repayeth him, and, according to every man’s course, he causeth him to find.
12 Nay, verily, GOD, will not condemn unjustly,—nor, the Almighty, pervert justice.
13 Who set him in charge of the earth? Or who appointed [him] the whole world?

14 If he should set against him his heart, His spirit and his

henkensä ja henkäyksensä,
15 niin kaikki liha yhdessä menehtyisi, ja ihminen tulisi tomuksi jälleen.
16 Jos sinulla on ymmärrystä, niin kuule tätä, ota korviisi sanojeni ääni.
17 Taitaisiko todella se hallita, joka vihaa oikeutta? Vai tuomitsetko sinä syylliseksi tuon Vanhurskaan, Voimallisen,
18 joka sanoo kuninkaalle: 'Sinä kelvoton', ruhtinaille: 'Sinä jumalaton',

19 joka ei pidä päämiesten puolta eikä aseta rikasta vaivaisen edelle, koska he kaikki ovat hänen kättensä tekoa?

20 Tuossa tuokiossa he kuolevat, keskellä yötä; kansat järkkyvät ja häviävät, väkevä siirretään pois käden koskematta.

21 Sillä hänen silmänsä valvovat ihmisen teitä, ja hän näkee kaikki hänen

anda och livsfläkt,

15 då skulle på en gång allt kött förgås, och människorna skulle vända åter till stoft.
16 Men märk nu väl och hör härpå, lyssna till vad mina ord förkunna.
17 Skulle den förmå regera, som hatade vad rätt är? Eller fördömer du den som är den störste i rättfärdighet?

18 Får man då säga till en konung: »Du ogärningsman», eller till en furste: »Du ogudaktige»?
19 Gud har ju ej anseende till någon hövdings person, han aktar den rike ej för mer än den fattige, ty alla äro de hans händers verk.
20 I ett ögonblick omkomma de, mitt i natten: folkhopar gripas av bävan och förgås, de väldige ryckas bort, utan människohand.

21 Ty hans ögon vakta på var mans vägar, och alla deras steg, dem ser

inspiration, unto himself he should withdraw.
15 All flesh together, would cease to breathe, and, the earth–born, unto dust, would return.
16 If then [thou hast] understanding, hear this, Give thou ear to the teaching of my words:—
17 Shall, the very hater of right, control? Or, the just—the mighty one, wilt thou condemn?

18 Doth one say to a king, Abandoned one! Or, Lawless one! unto nobles?

19 For he hath shewn no respect of persons unto princes, neither hath he recognised the rich rather than the poor? For, the work of his hands, are they all.
20 In a moment, they die, even in the middle of the night,—A people are convulsed when they pass away, A mighty one is removed, without hand;
21 For, his eyes, are on the ways of a man, and, all his footsteps, he

askeleensa.
22 Ei ole pimeyttä, ei pilkkopimeää, johon voisivat piiloutua väärintekijät.
23 Sillä ei tarvitse Jumalan kauan ihmistä tarkata, ennenkuin tämän on astuttava tuomiolle hänen eteensä;
24 hän musertaa voimalliset tutkimatta ja asettaa toiset heidän sijallensa.

25 Niinpä hän tuntee heidän tekonsa ja kukistaa heidät yöllä, ja he musertuvat.

26 Niinkuin jumalattomia hän kurittaa heitä julkisella paikalla,

27 koska he luopuivat hänestä eivätkä ensinkään huolineet hänen teistään,
28 vaan saattoivat vaivaisten huudon kohoamaan hänen eteensä, ja hän kuuli kurjain huudon.
29 Ja jos hän on hiljaa, kuka häntä siitä tuomitsee? Jos hän peittää kasvonsa, kuka voi häntä katsella? Niin

han.
22 Intet mörker finnes och ingen skugga så djup, att ogärningsmän kunna fördölja sig däri.
23 Ty länge behöver Gud ej vakta på en människa, innan hon måste stå till doms inför honom.

24 Han krossar de väldige utan rannsakning och låter så andra träda fram i deras ställe.

25 Ja, han märker väl vad de göra, han omstörtar dem om natten och låter dem förgås.

26 Såsom ogudaktiga tuktar han dem öppet, inför människors åsyn,

27 eftersom de veko av ifrån honom och ej aktade på alla hans vägar.
28 De bragte så den armes rop inför honom, och rop av betryckta fick han höra.

29 Vem vågar då fördöma, om han stillar larmet? Ja, vem vill väl skåda honom, om han döljer sitt ansikte, för

beholdeth,—
22 No darkness, and no death–shade, where the workers of iniquity may hide.
23 For, unto no man, doth he appoint a repetition,—in going unto GOD in judgment;

24 He shattereth mighty ones unsearchably, and setteth up others in their stead:

25 Therefore, he observeth their works,—and overturneth [them] in a night, and they are crushed;

26 In the place of lawless men, hath he chastised them, in presence of beholders.

27 Forasmuch, as they turned from following him, and, none of his ways, did they teach;
28 Causing to reach him the outcry of the poor, Yea, the outcry of the oppressed, he heareth.

29 When, he, giveth quiet, who then shall condemn? And, when he hideth [his] face, who then shall sing of him?

kansaa kuin kutakin ihmistä hän valvoo,

30 ettei pääse hallitsemaan jumalaton ihminen, ei kukaan niistä, jotka ovat kansalle paulana.
31 Sillä onko tässä sanottu Jumalalle: 'Kyllä minä kärsin, en enää pahoin tee.
32 Mitä en näe, neuvo minulle; jos olen tehnyt vääryyttä, en sitä enää tee.'

33 Sinunko mielesi mukaan tulisi hänen kostaa, koska olet niin tyytymätön? Niin, sinun on tehtävä valinta eikä minun; puhu, mitä tiedät.
34 Ymmärtäväiset miehet sanovat minulle, viisas mies, joka minua kuulee, virkkaa:
35 'Job puhuu taitamattomasti, ja hänen sanansa ovat ymmärrystä vailla.
36 Jospa Jobia koeteltaisiin ainiaan, koska hän vastaa väärintekijäin tavalla!
37 Sillä hän lisää syntiä syntiin, lyö kämmentä keskellämme ja syytää

ett folk eller för en enskild man,

30 när han vill rycka makten ifrån gudlösa människor och hindra dem att bliva snaror för folket?
31 Kan man väl säga till Gud: »Jag måste lida, jag som ändå intet har förbrutit.
32 Visa mig du vad som går över mitt förstånd; om jag har gjort något orätt, vill jag då ej göra så mer.»
33 Skall då han, för ditt klanders skull, giva vedergällning såsom du vill? Du själv, och icke jag, må döma därom; ja, tala du ut vad du menar.
34 Men kloka män skola säga så till mig, visa män, när de få höra mig:
35 »Job talar utan någon insikt, hans ord äro utan förstånd.»

36 Så må nu Job utstå prövningar allt framgent, då han vill försvara sig på ogärningsmäns sätt.
37 Till sin synd lägger han ju uppenbar ondska, oss till hån slår

whether unto a nation or unto mankind altogether,
30 That impious men may not reign, nor be ensnarers of the people.

31 For, unto GOD, hath one [ever] said—I have borne punishment, I will not be perverse;
32 What I see not, do, thou, shew me, If, perverseness, I have wrought, I will do it no more?
33 According to thy mind, must he requite it, that thou hast refused? For, thou, must choose, and not, I, What then thou knowest, speak!

34 The men of mind, will say to me, yea any wise man hearkening unto me:—
35 Job, without knowledge, doth speak, and, his words, are not with discretion.
36 Would that Job might be tested to the uttermost, for replying with the men of iniquity:
37 For he addeth—unto his sin—rebellion, In our midst, he clappeth his

sanoja Jumalaa vastaan.'

han ihop sina händer och talar stora ord mot Gud.

hands, and multiplieth his sayings against GOD.

35 luku

1 Elihu lausui ja sanoi:

2 Pidätkö sitä oikeutena, sanotko sitä vanhurskaudeksi Jumalan edessä,
3 että kysyt, mitä se sinua hyödyttää: 'Hyödynkö siitä sen enempää, kuin jos syntiä teen?'
4 Siihen minä vastaan sinulle sekä ystävillesi, jotka luonasi ovat.
5 Luo silmäsi taivaalle ja näe, katsele pilviä, jotka ovat korkealla pääsi päällä.
6 Jos sinä syntiä teet, ja vaikka sinulla paljonkin rikoksia olisi, mitä sillä hänelle mahdat?

7 Jos olet vanhurskas, mitä sillä hänelle annat, tahi ottaako hän mitään sinun kädestäsi?

8 Ihmistä, kaltaistasi, koskee jumalattomuutesi ja ihmislasta sinun vanhurskautesi.

1 Och Elihu tog till orda och sade:
2 Menar du att sådant är riktigt? Kan du påstå att du har rätt mot Gud,
3 du som frågar vad rättfärdighet gagnar dig, vad den båtar dig mer än synd?

4 Svar härpå vill jag giva dig, jag ock dina vänner med dig.
5 Skåda upp mot himmelen och se, betrakta skyarna, som gå där högt över dig.
6 Om du syndar, vad gör du väl honom därmed? Och om dina överträdelser äro många, vad skadar du honom därmed?
7 Eller om du är rättfärdig, vad giver du honom, och vad undfår han av din hand?

8 Nej, för din like kunde din ogudaktighet något betyda och för en människoson din

1 Moreover Elihu, responded and said:—
2 This, dost thou think to be right? Thou hast said—My righteousness is more than GOD'S.
3 For thou dost say, How can one profit by thee? How can I benefit, more than by my sin?

4 I, will answer thee plainly, and thy friends with thee.
5 Look at the heavens and see,—and survey the skies—they are higher than thou.
6 If thou sinnest, what canst thou work against him? Or, if thy transgressions be multiplied, what canst thou do unto him?
7 If thou art righteous, what canst thou give unto him? Or what, at thy hand, can he accept?
8 Unto a man like thyself, might thy lawlessness [reach], and, unto a son of the earth–

rättfärdighet.

9 Sorron suuruutta valitetaan, huudetaan apua suurten käsivartta vastaan,

9 Väl klagar man, när våldsgärningarna äro många, man ropar om hjälp mot de övermäktigas arm;

born, thy righteousness.

9 By reason of the multitude of oppressions, [men] make outcry, They cry for help, by reason of the arm of the mighty;

10 ei kysytä: 'Missä on Jumala, minun Luojani, joka yöllä saa viriämään ylistysvirret,

10 men ingen frågar: »Var är min Gud, min skapare, han som låter lovsånger ljuda mitt i natten,

10 But none saith—Where is GOD my maker, Who giveth songs in the night;

11 joka opettaa meille enemmän kuin metsän eläimille ja antaa meille viisautta enemmän kuin taivaan linnuille?'

11 han som giver oss insikt framför markens djur och vishet framför himmelens fåglar?»

11 Who teacheth us more than the beasts of the earth, and, beyond the bird of the heavens, giveth us wisdom?

12 Valittakoot sitten pahojen ylpeyttä; ei hän vastaa.

12 Därför är det man får ropa utan svar om skydd mot de ondas övermod.

12 There, [men] make outcry, and he answereth not, because of the arrogance of evil–doers.

13 Ei, turhia ei Jumala kuule, eikä Kaikkivaltias niihin katso,

13 Se, på fåfängliga böner hör icke Gud, den Allsmäktige aktar icke på slikt;

13 Howbeit, vanity, will GOD not hear, Yea, the Almighty, will not regard it.

14 saati jos sanot, ettet voi häntä nähdä; asia on hänen edessänsä: odota häntä.

14 allra minst, när du påstår att du icke får skåda honom, att du måste vänta på honom, fastän saken är uppenbar.

14 How much less when thou sayest thou wilt not regard him! The cause, is before him, and thou must wait for him.

15 Mutta nyt, kun hänen vihansa ei kosta eikä hän ylvästelystä suuresti välitä,

15 Och nu menar du att hans vrede ej håller någon räfst, och att han föga bekymrar sig om människors övermod?

15 But, now, because it is not so, [thou sayest]—His anger hath punished, and yet hath he not at all known of transgression;

16 niin Job avaa

16 Ja, till fåfängligt tal

16 Thus, Job, vainly

suunsa joutaviin ja syytää suuria sanoja taitamattomasti.

spärrar Job upp sin mun, utan insikt talar han stora ord.

openeth his mouth, Without knowledge, he multiplieth words.

36 luku

1 Elihu jatkoi puhettaan ja sanoi:

1 Vidare sade Elihu:

1 And Elihu added and said:—

2 Maltahan vähän, niin julistan sinulle, sillä vielä on minulla Jumalan puolesta puhuttavaa.

2 Bida ännu litet, så att jag får giva dig besked, ty ännu något har jag att säga till Guds försvar.

2 Restrain thyself for me a little, and I will shew thee, that, yet—for GOD, there is justification,

3 Minä noudan tietoni kaukaa ja osoitan Luojani oikeuden;

3 Min insikt vill jag hämta vida ifrån, och åt min skapare vill jag skaffa rätt.

3 I will bring my knowledge from afar, and, to my Maker, will I attribute righteousness.

4 sillä totisesti, sanani eivät ole valhetta - mies, jolla on täydellinen tieto, on edessäsi.

4 Ja, förvisso skola mina ord icke vara lögn; en man med fullgod insikt har du framför dig.

4 For, of a truth—not false, are my words, One of competent knowledge, is with thee.

5 Katso, Jumala on voimallinen, mutta ei halveksu ketään; väkevä on hänen ymmärryksensä voima.

5 Se, Gud är väldig, men han försmår dock ingen, han som är så väldig i sitt förstånds kraft.

5 Lo! GOD, is mighty, yet will he not despise, Mighty in vigour of mind;

6 Hän ei pidä jumalatonta elossa, vaan hankkii kurjille oikeuden.

6 Den ogudaktige låter han ej bliva vid liv, men åt de arma skaffar han rätt.

6 He will not keep alive one who is lawless, but, the right of oppressed ones, will he grant;

7 Hän ei käännä silmiänsä pois hurskaista, vaan antaa heidän istua kuningasten kanssa valtaistuimella ikuisesti; he kohoavat korkealle.

7 Han tager ej sina ögon från de rättfärdiga; de få trona i konungars krets, för alltid låter han dem sitta där i höghet.

7 He will not withdraw—from a righteous one—his eyes,—but, with kings on the throne, He hath seated men triumphantly, and they have been exalted.

8 Ja jos niinkin käy,

8 Och om de läggas

8 But, if, bound in

että heidät kytketään kahleisiin, sidotaan kurjuuden köysillä,
9 niin hän sillä ilmaisee heille, mitä he ovat tehneet ja mitä rikkoneet pöyhkeilemisellään,

10 avaa heidän korvansa nuhtelulle ja käskee heitä kääntymään pois vääryydestä.
11 Jos he kuulevat ja alistuvat, niin saavat viettää päivänsä onnessa ja ikävuotensa ihanasti.

12 Mutta jos eivät kuule, niin he syöksyvät surman peitsiin ja menehtyvät ymmärtämättömyyteensä.
13 Mutta jumalattomat pitävät vihaa, he eivät apua huuda, kun hän on heidät vanginnut.

14 Heidän sielunsa kuolee nuoruudessa, heidän elämänsä loppuu niinkuin haureellisten pyhäkköpoikain.
15 Kurjan hän vapahtaa hänen kurjuutensa kautta ja avaa hänen

bundna i kedjor och fångas i eländets snaror,
9 så vill han därmed visa dem vad de hava gjort, och vilka överträdelser de hava begått i sitt högmod;

10 han vill då öppna deras öra för tuktan och mana dem att vända om ifrån fördärvet.
11 Om de då höra på honom och underkasta sig, så få de framleva sina dagar i lycka och sina år i ljuvlig ro.

12 Men höra de honom ej, så förgås de genom vapen och omkomma, när de minst tänka det.

13 Ja, de som med gudlöst hjärta hängiva sig åt vrede och icke anropa honom, när han lägger dem i band,
14 deras själ skall i deras ungdom ryckas bort av döden, och deras liv skall dela tempelbolares lott.
15 Genom lidandet vill han rädda den lidande, och genom betrycket vill

fetters, they have been captured with cords of affliction,
9 Then hath he declared to them their deed, and their transgressions—that they were wont to behave themselves proudly;
10 Thus hath he uncovered their ear to a warning, and said—that they should turn from iniquity.
11 If they would hearken, and serve, they should complete their days, in prosperity, and their years, in pleasantness;
12 But, if they would not hearken, by a weapon, should they pass away, and breathe their last, no one knowing.
13 Yea, the impious in heart, should store up anger, They should not cry for help, when he bound them.
14 Their soul should die in youth, and their life, among the unclean.

15 He would deliver the humbled in his humiliation, and would

korvansa ahdistuksella.	han öppna hans öra.	uncover—in oppression—their ear.
16 Sinutkin houkutteli ahdingosta pois avara tila, jossa ei ahtautta ollut, ja lihavuudesta notkuvan ruokapöydän rauha.	16 Så sökte han ock draga dig ur nödens gap, ut på en rymlig plats, där intet trångmål rådde; och ditt bord skulle bliva fullsatt med feta rätter.	16 Yea he might even have allured thee—out of the mouth of straitness, [into] a wide space—no narrowness there,—and, the food set down on thy table, should have been full of fatness.
17 Ja niin kohtasi sinua kukkuramäärin jumalattoman tuomio; tuomio ja oikeus on käynyt sinuun kiinni.	17 Men nu bär du till fullo ogudaktighetens dom; ja, dom och rättvisa hålla dig nu fast.	17 But, with the plea of a lawless one, thou art full, Plea and sentence, will take fast hold.
18 Älköön kärsimyksen polte houkutelko sinua pilkkaamaan, älköönkä lunastusmaksun suuruus viekö sinua harhaan.	18 Ty vrede borde ej få uppegga dig under din tuktans tid, och huru svårt du än har måst plikta, borde du ej därav ledas vilse.	18 Because there is wrath, [beware] lest he take thee away with a stroke, Then let not, a great ransom, mislead thee.
19 Voiko huutosi auttaa ahdingosta tahi kaikki voimasi ponnistukset?	19 Huru kan han lära dig bedja, om icke genom nöd och genom allt som nu har prövat din kraft?	19 Will he value thy riches? Nay not precious ore, nor all the forces of strength.
20 Älä halaja yötä, joka siirtää kansat sijoiltansa.	20 Du må ej längta så ivrigt efter natten, den natt då folken skola ryckas bort ifrån sin plats.	20 Do not pant for the night, when peoples disappear from their place.
21 Varo, ettet käänny vääryyteen, sillä se on sinulle mieluisampi kuin kärsimys.	21 Tag dig till vara, så att du ej vänder dig till vad fördärvligt är; sådant behagar dig ju mer än att lida.	21 Beware, do not turn unto iniquity, For, this, thou hast chosen rather than affliction.
22 Katso, Jumala on korkea, valliten	22 Se, Gud är upphöjd genom sin kraft. Var	22 Lo, GOD, exalteth himself by his strength,

voimassansa; kuka on hänen kaltaisensa opettaja?

finnes någon mästare som är honom lik?

Who like him doth teach?

23 Kuka määrää hänen tiensä, ja kuka sanoo: 'Sinä teit väärin'?

23 Vem har föreskrivit honom hans väg, och vem kan säga: »Du gör vad orätt är?»

23 Who enjoined on him his way? and who ever said, Thou hast wrought perversity?

24 Muista sinäkin ylistää hänen töitänsä, joiden kiitosta ihmiset veisaavat;

24 Tänk då på att upphöja hans gärningar, dem vilka människorna besjunga

24 Remember, that thou extol his work, of which men have sung;

25 kaikki ihmiset ihailevat niitä, kuolevaiset katselevat niitä kaukaa.

25 och som de alla skåda med lust, de dödliga, om de än blott skönja dem i fjärran.

25 Every son of earth, hath viewed it, Mortal man, looketh at it from afar.

26 Katso, Jumala on suuri, emme häntä käsitä, hänen vuottensa luku on ilman määrää.

26 Ja, Gud är för hög för vårt förstånd, hans år äro flera än någon kan utrannsaka.

26 Lo, GOD, is greater than we can know, The number of his years, even past finding out!

27 Hän kokoaa vedenpisarat; ne vihmovat virtanaan sadetta,

27 Se, vattnets droppar drager han uppåt, och de sila ned såsom regn, där hans dimma går fram;

27 For he draweth up drops of water, They trickle as rain through his mist;

28 jota pilvet vuodattavat, valuttavat ihmisjoukkojen päälle.

28 skyarna gjuta dem ut såsom en ström, låta dem drypa ned över talrika människor.

28 With which the clouds flow down, They drop on man in abundance.

29 Kuka ymmärtää pilvien leviämiset, kuka hänen majansa jyrinän?

29 Ja, kan någon fatta molnens utbredning, braket som utgår från hans hydda?

29 But surely none can understand the burstings of the cloud, the crashing of his pavilion!

30 Katso, hän levittää niiden päälle leimauksensa ja peittää meren pohjat.

30 Se, sitt ljungeldsljus breder han ut över molnen, och själva havsgrunden höljer han in däri.

30 Lo! he hath spread out over it, his lightning, The bed of the sea, hath he covered.

31 Sillä niin hän tuomitsee kansat, niin

31 Ty så utför han sina domar över folken; så

31 For, by those things, he executeth judgment

hän antaa runsaan ravinnon.
32 Hän peittää molemmat kätensä leimauksilla ja lähettää ne ahdistajan kimppuun.

33 Hänet ilmoittaa hänen jylinänsä, jopa karjakin hänen tulonsa.

bereder han ock näring i rikligt mått.
32 I ljungeldsljus höljer han sina händer och sänder det ut mot dem som begynna strid.

33 Budskap om honom bär hans dunder; själva boskapen bebådar hans antåg.

on peoples, He giveth food in abundance:
32 Upon both hands, he putteth a covering of lightning, and layeth command upon it against an assailant:
33 His rolling thunder telleth concerning him,—The cattle, even, concerning him that is coming up.

37 luku

1 Niin, siitä vapisee sydämeni ja hypähtää paikoiltansa.

2 Kuulkaa, kuulkaa hänen äänensä pauhinaa ja kohinaa, joka käy hänen suustansa.
3 Hän laskee sen kaikumaan kaiken taivaan alla, lähettää leimauksensa maan ääriin asti.
4 Sen kintereillä ärjyy ääni, hän korottaa väkevän äänensä jylinän, eikä hän säästä salamoitaan, äänensä raikuessa.
5 Ihmeellisesti Jumala korottaa äänensä jylinän, hän tekee suuria tekoja, joita emme

1 Ja, vid sådant förskräckes mitt hjärta, bävande spritter det upp.
2 Hören, hören huru hans röst ljuder vred, hören dånet som går ut ur hans mun.

3 Han sänder det åstad, så långt himmelen når, och sina ljungeldar bort till jordens ändar.
4 Efteråt ryter så dånet, när han dundrar med sin väldiga röst; och på ljungeldarna spar han ej, då hans röst låter höra sig.
5 Ja, underbart dundrar Gud med sin röst, stora ting gör han, utöver vad vi förstå.

1 Yea, at this, my heart quaketh, and starteth up out of its place.

2 Hear! oh hear! the raging of his voice, A growling sound also, out of his mouth, goeth forth;
3 Under the whole heavens, he letteth it loose, His lightning also, unto the wings of the earth;
4 After it, roareth a voice, He thundereth with his voice of majesty, Nor will he hold them back, when his voice is heard.
5 GOD thundereth with his voice, wonderfully, Doing great things, which we cannot know;

käsittää taida.

6 Sillä hän sanoo lumelle: 'Putoa maahan', samoin sadekuurolle, rankkasateittensa ryöpylle.

6 Se, åt snön giver han bud: »Fall ned till jorden», så ock åt regnskuren, åt sitt regnflödes mäktiga skur.

6 For, to the snow, he saith, Fall earthwards,—Also to the downpour of rain, yea the downpour of his mighty rains.

7 Niin hän kytkee jokaiselta kädet, että kaikki ihmiset hänen tekonsa tietäisivät.

7 Därmed fjättrar han alla människors händer, så att envar som han har skapat kan lära därav.

7 On the hand of every man, he setteth a seal, that all men may take note of his doing.

8 Pedot vetäytyvät piiloon ja pysyvät luolissansa.

8 Då draga sig vilddjuren in i sina gömslen, och i sina kulor lägga de sig till ro.

8 So then the wild–beast hath gone into covert, and, in its lairs, doth it remain.

9 Tähtitarhasta tulee tuulispää, pohjan ilmalta pakkanen.

9 Från Stjärngemaket kommer då storm och köld genom nordanhimmelens stjärnor;

9 Out of a chamber cometh a storm–wind, and, out of the north, cold.

10 Jumalan henkäyksestä syntyy jää, ja aavat vedet ahdistuvat.

10 med sin andedräkt sänder Gud frost, och de vida vattnen betvingas.

10 By the breath of GOD, is given—frost, and, the breadth of waters, is congealed;

11 Hän myös kuormittaa pilvet kosteudella ja hajottaa välähtelevät ukkosvaarunsa.

11 Skyarna lastar han ock med väta och sprider omkring sina ljungeldsmoln.

11 Also, with moisture, burdeneth he the thick cloud, He disperseth his lightning–cloud;

12 Ne vyöryvät sinne tänne hänen ohjauksestaan, tehdäkseen maanpiirin päällä kaiken, mitä hän niille määrää.

12 De måste sväva än hit, än dit, alltefter hans rådslut och de uppdrag de få, vadhelst han ålägger dem på jordens krets.

12 Yea, the same, in circles, turneth itself to and fro, by his steering them to their work, whithersoever he commandeth them, over the face of the world, towards the earth.

13 Hän antaa niiden

13 Än är det som

13 Whether, as a rod,

osua milloin maalle vitsaukseksi, milloin siunaukseksi.

tuktoris, än med hjälp åt hans jord, än är det med nåd som han låter dem komma.

or for his earth, or in lovingkindness, he causeth it to come.

14 Ota tämä korviisi, Job; pysähdy ja tarkkaa Jumalan ihmetöitä.

14 Lyssna då härtill, du Job; stanna och betänk Guds under.

14 Give thou ear unto this, O Job, Stay, and consider well the wonders of GOD:—

15 Tiedätkö, kuinka Jumala niillä tekonsa teettää ja kuinka hän antaa pilviensä leimausten loistaa?

15 Förstår du på vad sätt Gud styr deras gång och låter ljungeldarna lysa fram ur sina moln?

15 Canst thou got to know of GOD'S giving charge over them, or of the causing of the lightning of his cloud to shine forth?

16 Käsitätkö pilvien punnituksen, hänen ihmeensä, joka on kaikkitietävä?

16 Förstår du lagen för skyarnas jämvikt, den Allvises underbara verk?

16 Canst thou get to know concerning the poisings of the thick cloud, the wonders of one who is perfect in knowledge?

17 Sinä, jonka vaatteet kuumenevat, kun maa on raukeana etelän helletuulesta,

17 Förstår du huru kläderna bliva dig så heta, när han låter jorden domna under sunnanvinden?

17 That thy garments should be hot when he quieteth the earth from the south?

18 kaarrutatko sinä hänen kanssansa taivaan, joka on vahva kuin valettu kuvastin?

18 Kan du välva molnhimmelen så som han, så fast som en spegel av gjuten metall?

18 Didst thou spread out, with him, the skies, strong as a molten mirror?

19 Neuvo, mitä meidän on hänelle sanottava; pimeydessämme emme voi tuoda esiin mitään.

19 Lär oss då vad vi skola säga till honom; för vårt mörkers skull hava vi intet att lägga fram.

19 Let us know what we shall say to him, We cannot set in order, by reason of darkness.

20 Olisiko hänelle ilmoitettava, että tahtoisin puhua? Kukapa vaatisi omaa tuhoansa!

20 Ej må det bebådas honom att jag vill tala. Månne någon begär sitt eget fördärv?

20 Shall it be declared to him—that I would speak? Were any man to say aught, he might he destroyed?

21 Ja nyt: ei voida katsella valoa, joka kirkkaana loistaa, kun tuuli on puhaltanut puhdistaen taivaan.

22 Pohjoisesta tulee kultainen hohde; Jumalan yllä on peljättävä valtasuuruus.
23 Kaikkivaltiasta emme saata käsittää, häntä, joka on suuri voimassa, joka ei oikeutta ja täydellistä vanhurskautta polje.
24 Sentähden peljätkööt häntä ihmiset; hän ei katso keneenkään, joka on omasta mielestään viisas.

21 Men synes icke redan skenet? Strålande visar han sig ju mellan skyarna, där vinden har gått fram och sopat dem undan.
22 I guldglans kommer han från norden. Ja, Gud är höljd i fruktansvärt majestät;
23 den Allsmäktige kunna vi icke fatta, honom som är så stor i kraft, honom som ej kränker rätten, ej strängaste rättfärdighet.
24 Fördenskull frukta människorna honom; men de självkloka -- dem alla aktar han ej på.

21 Yet, now, men see not the light, bright though it is in the skies, when, a wind, hath passed over, and cleansed them.
22 Out of the north, a golden light cometh, Upon GOD, is fearful splendour:
23 The Almighty, whom we have not fully found out, is great in vigour,— Neither, justice nor abounding righteousness, will he weaken.
24 Therefore, do men revere him, He will not regard any who are wise in heart.

38 luku

1 Silloin Herra vastasi Jobille tuulispäästä ja sanoi:
2 Kuka olet sinä, joka taitamattomilla puheilla pimennät minun aivoitukseni?
3 Vyötä nyt kupeesi kuin mies; minä kysyn sinulta, opeta sinä minua.
4 Missä olit silloin, kun minä maan perustin? Ilmoita se, jos ymmärryksesi riittää.

1 Och HERREN svarade Job ur stormvinden och sade:
2 Vem är du som stämplar vishet såsom mörker, i det att du talar så utan insikt?
3 Omgjorda nu såsom ej man dina länder; jag vill fråga dig, och du må giva mig besked.
4 Var var du, när jag lade jordens grund? Säg det, om du har ett så stort förstånd.

1 Then Yahweh responded to Job, out of a storm, and said:—
2 Who is it that darkeneth counsel, by words, without knowledge?
3 Gird, I pray thee—like a strong man—thy loins, that I may ask thee, and inform thou me:
4 Where wast thou, when I founded the earth? Tell, if thou knowest understanding!

5 Kuka on määrännyt sen mitat - tottapa sen tiedät - tahi kuka on vetänyt mittanuoran sen ylitse?
6 Mihin upotettiin sen perustukset, tahi kuka laski sen kulmakiven,

7 kun aamutähdet kaikki iloitsivat ja kaikki Jumalan pojat riemuitsivat?

8 Ja kuka sulki ovilla meren, kun se puhkesi ja kohdusta lähti,

9 kun minä panin sille pilven vaatteeksi ja synkeyden kapaloksi,

10 kun minä rakensin sille rajani, asetin sille teljet ja ovet

11 ja sanoin: 'Tähän asti saat tulla, mutta edemmäksi et; tässä täytyy sinun ylväiden aaltojesi asettua'?
12 Oletko eläissäsi käskenyt päivän koittaa tahi osoittanut aamuruskolle paikkansa,

13 että se tarttuisi maan liepeisiin ja pudistaisi jumalattomat

5 Vem har fastställt hennes mått -- du vet ju det? Och vem spände sitt mätsnöre ut över henne?
6 Var fingo hennes pelare sina fästen, och vem var det som lade hennes hörnsten,
7 medan morgonstjärnorna tillsammans jublade och alla Guds söner höjde glädjerop?
8 Och vem satte dörrar för havet, när det föddes och kom ut ur moderlivet,
9 när jag gav det moln till beklädnad och lät töcken bliva dess linda,

10 när jag åt det utstakade min gräns och satte bom och dörrar därför,
11 och sade: »Härintill skall du komma, men ej vidare, här skola dina stolta böljor lägga sig»?

12 Har du i din tid bjudit dagen att gry eller anvisat åt morgonrodnaden dess plats,
13 där den skulle fatta jorden i dess flikar, så att de ogudaktiga

5 Who set the measurements thereof, if thou knowest? Or who stretched out over it a line?
6 Whereon were the pedestals thereof sunk? Or who laid the corner stone thereof; —
7 When the morning stars sang together, and all the sons of God shouted for joy?

8 Or [who] shut in, with double doors, the sea, when, bursting out of the womb, it came forth;
9 When I put a cloud as the garment thereof, and a thick cloud as the swaddling-band thereof;
10 And brake off for it my boundary, and fixed a bar and double doors;

11 And said—Hitherto, shalt thou come, and no further,—and, here, shalt thou set a limit to the majesty of thy waves?
12 Since thy days [began] hast thou commanded the morning? or caused the dawn to know its place;
13 That it might lay hold of the wings of the earth, and the lawless

siitä pois?
14 Silloin se muuttuu niinkuin savi sinetin alla, ja kaikki tulee kuin vaatetettuna esille;

15 jumalattomilta riistetään heidän valonsa, ja kohonnut käsivarsi murskataan.
16 Oletko astunut alas meren lähdesuonille asti ja kulkenut syvyyden kuilut?

17 Ovatko kuoleman portit sinulle paljastuneet, oletko nähnyt pimeyden portit?

18 Käsitätkö, kuinka avara maa on? Ilmoita se, jos kaiken tämän tiedät.

19 Mikä on tie sinne, kussa asuu valo, ja missä on pimeyden asuinsija,

20 että saattaisit sen alueellensa ja tuntisit polut sen majalle?

21 Kaiketi sen tiedät, sillä synnyithän jo silloin, ja onhan päiviesi

skakades bort därifrån?
14 Då ändrar den form såsom leran under signetet, och tingen stå fram såsom klädda i skrud;
15 då berövas de ogudaktiga sitt ljus, och den arm som lyftes för högt brytes sönder.
16 Har du stigit ned till havets källor och vandrat omkring på djupets botten?

17 Hava dödens portar avslöjat sig för dig, ja, såg du dödsskuggans portar?

18 Har du överskådat jordens vidder? Om du känner allt detta, så låt höra.

19 Vet du vägen dit varest ljuset bor, eller platsen där mörkret har sin boning,

20 så att du kan hämta dem ut till deras gräns och finna stigarna som leda till deras hus?

21 Visst kan du det, ty så tidigt blev du ju född, så stort är ju dina

be shaken out of it?
14 It transformeth itself like the clay of a seal, so that things stand forth like one arrayed;
15 That their light may be withdrawn from the lawless, and, the lofty arm, be shivered.
16 Hast thou entered as far as the springs of the sea? Or, through the secret recesses of the resounding deep, hast thou wandered?

17 Have the gates of death been disclosed to thee? And, the gates of the death–shade, couldst thou descry?

18 Hast thou well considered, even the breadths of the earth? Tell—if thou knowest it all!

19 Where then is the way, the light shall abide? And, the darkness, where then is its place?

20 That thou mayest conduct it unto the bound thereof, and that thou mayest perceive the paths to its house.

21 Thou knowest, for, then, hadst thou been born! And, in number,

luku ylen suuri!
22 Oletko käynyt lumen varastohuoneissa, ja oletko nähnyt rakeiden varastot,

23 jotka minä olen säästänyt ahdingon ajaksi, sodan ja taistelun päiväksi?

24 Mitä tietä jakaantuu valo ja itätuuli leviää yli maan?

25 Kuka on avannut kuurnan sadekuurolle ja ukkospilvelle tien,

26 niin että sataa maahan, joka on asumaton, erämaahan, jossa ei ihmistä ole,
27 niin että autio erämaa saa kylläksensä ja maa kasvaa vihannan ruohon?
28 Onko sateella isää, tahi kuka on synnyttänyt kastepisarat?

29 Kenen kohdusta on jää tullut, ja kuka on synnyttänyt taivaan härmän?

30 Vesi tiivistyy kuin kiveksi, ja syvyyden

dagars antal!
22 Har du varit framme vid snöns förrådshus? Och haglets förrådshus, du såg väl dem

23 -- de förråd som jag har sparat till hemsökelsens tid, till stridens och drabbningens dag?

24 Vet du vägen dit varest ljuset delar sig, dit där stormen sprider sig ut över jorden?

25 Vem har åt regnflödet öppnat en ränna och banat en väg för tordönets stråle,
26 till att sända regn över länder där ingen bor, över öknar, där ingen människa finnes,
27 till att mätta ödsliga ödemarker och giva växt åt gräsets brodd?

28 Säg om regnet har någon fader, och vem han är, som födde daggens droppar?

29 Ur vilken moders liv är det isen gick fram, och vem är hon som födde himmelens rimfrost?

30 Se, vattnet tätnar och bliver likt sten, så

thy days are many!
22 Hast thou entered into the treasuries of the snow? And, the treasuries of the hail, couldst thou see?
23 Which I have reserved for a time of distress, for the day of conflict and of war?

24 Where then is the way the lightning is parted? The east wind spreadeth itself abroad over the earth.
25 Who hath cloven—for the torrent—a channel? Or a way for the lightning of thunders;
26 To give rain over the no-man's land, the desert, where no son of earth is;
27 To satisfy the wild and the wilderness, to cause to spring forth the meadow of young grass?
28 Hath the rain a father? Or who hath begotten the drops of dew?

29 Out of whose womb, came forth the ice? And, the hoar-frost of the heavens, who hath given it birth?

30 Like a stone, are the waters congealed, and,

pinta sulkeutuu kiinni.

31 Taidatko solmita Otavan siteet tahi irroittaa kahleista Kalevanmiekan?
32 Voitko tuoda esiin eläinradan tähdet aikanansa ja johdattaa Seulaset lapsinensa?

33 Tunnetko taivaan lait, tahi sinäkö säädät, miten se maata vallitsee?

34 Taidatko korottaa äänesi pilviin ja saada vesitulvan peittämään itsesi?
35 Taidatko lähettää salamat menemään, niin että sanovat sinulle: 'Katso, tässä olemme'?
36 Kuka on pannut viisautta pilvenlonkiin, tahi kuka antoi pilvenhattaroille ymmärrystä?
37 Kuka on niin viisas, että laskee pilvien luvun, kuka kaataa tyhjiksi taivaan leilit,

38 kun multa on kuivunut kovaksi kuin valettu ja maakokkareet toisiinsa takeltuneet?

ytan sluter sig samman över djupet.
31 Knyter du tillhopa Sjustjärnornas knippe? Och förmår du att lossa Orions band?
32 Är det du som, när tid är, för himmelstecknen fram, och som leder Björninnan med hennes ungar?
33 Ja, förstår du himmelens lagar, och ordnar du dess välde över jorden?

34 Kan du upphöja din röst till molnen och förmå vattenflöden att övertäcka dig?
35 Kan du sända ljungeldar åstad, så att de gå, så att de svara dig: »Ja vi äro redo»?
36 Vem har lagt vishet i de mörka molnen, och vem gav förstånd åt järtecknen i luften?

37 Vem håller med sin vishet räkning på skyarna? Och himmelens läglar, vem häller ut dem,

38 medan mullen smälter såsom malm och jordkokorna klibbas tillhopa?

the face of the roaring deep, becometh firm!
31 Canst thou bind the fetters of the Pleiades? Or, the bands of Orion, canst thou unloose?
32 Canst thou bring forth the signs of the Zodiac each in its season? Or, the Bear and her Young, canst thou lead?
33 Knowest thou, the statutes of the heavens? Or didst thou appoint his dominion over the earth?
34 Canst thou lift up, to the thick cloud, thy voice, and the overflow of waters cover thee?
35 Canst thou send forth the lightnings, so that they go, and say to thee, Behold us?
36 Who hath put—into cloud-forms—wisdom? Or who hath given—to the meteor—understanding?

37 Who can count the thin clouds, in wisdom? And, the bottles of the heavens, who can empty out;

38 When the dust is cast into a clod, and the lumps are bound together?

39 luku

1 Sinäkö ajat saaliin naarasleijonalle ja tyydytät nuorten leijonain nälän,
2 kun ne kyyristyvät luolissansa ja ovat väijyksissä tiheikössä?
3 Kuka hankkii ravinnon kaarneelle, kun sen poikaset huutavat Jumalan puoleen ja lentelevät sinne tänne ruokaa vailla?
4 Tiedätkö sinä vuorikauristen poikimisajat, valvotko peurojen synnytyskipuja?

5 Lasketko, milloin niiden kuukaudet täyttyvät, ja tiedätkö ajan, milloin ne poikivat?
6 Ne painautuvat maahan, saavat ilmoille sikiönsä ja vapautuvat synnytystuskistaan.
7 Niiden vasikat vahvistuvat, kasvavat kedolla; ne lähtevät tiehensä eivätkä enää palaja.
8 Kuka on laskenut villiaasin vapaaksi, kuka irroittanut metsäaasin siteet,

1 Är det du som jagar upp rov åt lejoninnan och stillar de unga lejonens hunger,
2 när de trycka sig ned i sina kulor eller ligga på lur i snåret?
3 Vem är det som skaffar mat åt korpen, när hans ungar ropar till Gud, där de sväva omkring utan föda?

4 Vet du tiden för stengetterna att föda, vakar du över när hindarna bör kalva?

5 Räknar du månaderna som de skola gå dräktiga, ja, vet du tiden för dem att föda?
6 De böja sig ned, de avbörda sig sina foster, hastigt göra de sig fria ifrån födslovåndan.
7 Deras ungar frodas och växa till på marken, så springa de sin väg och vända ej tillbaka.

8 Vem har skänkt vildåsnan hennes frihet, vem har lossat den skyggas band?

1 Wilt thou hunt—for the Lioness—prey? Or, the craving of the Strong Lion, wilt thou satisfy;
2 When they settle down in dens, abide in covert, for lying in wait?
3 Who prepareth for the Raven his nourishment,—when his young ones—unto GOD—cry out, [when] they wander for lack of food?
1 Knowest thou the season when the Wild Goats of the crags beget? The bringing forth of the hinds, canst thou observe?
2 Canst thou count the months they fulfill? Or knowest thou the time when they give birth?
3 They kneel down, their young, they bring forth; their pains, they throw off;
4 Their young become strong, they grow up in the open field, they go out, and return not unto them.
5 Who hath sent forth the Wild Ass free? And, the bands of the swift-runner, who hath loosed?

9 sen, jolle minä annoin aavikon asunnoksi ja suola-aron asuinsijaksi?

10 Se nauraa kaupungin kohinalle, ajajan huutoa se ei kuule;

11 se tähystelee vuorilta laiduntansa ja etsii kaikkea vihantaa.

12 Taipuuko villihärkä sinua palvelemaan, ja yöpyykö se sinun seimesi ääreen?
13 Voitko ohjaksilla pakottaa villihärän vaolle, tahi äestääkö se laaksonpohjia sinua seuraten?
14 Voitko siihen luottaa, siksi että sen voima on suuri, voitko jättää sen haltuun työsi hedelmät?

15 Voitko uskoa, että se palajaa ja kokoaa viljasi sinun puimatantereellesi?

16 Kamelikurjen siipi lepattaa iloisesti, mutta asuuko sen sulissa ja höyhenissä haikaran hellyys?
17 Se jättää munansa maahan, hiekalle helteen

9 Se, hedmarken gav jag henne till hem, och saltöknen blev hennes boning.
10 Hon ler åt larmet i staden, hon hör ingen pådrivares rop.

11 Vad hon spanar upp på berget har hon till bete, hon letar efter allt som är grönt.

12 Skall vildoxen finnas hågad att tjäna dig och att stanna över natten invid din krubba?
13 Kan du tvinga vildoxen att gå i fåran efter töm och förmå honom att i ditt spår harva markerna jämna?
14 Kan du lita på honom, då ju hans kraft är så stor, kan du betro åt honom ditt arbetes frukt?

15 Överlåter du åt honom att föra hem din säd och att hämta den tillhopa till din loge?

16 Strutshonans vingar flaxa med fröjd, men vad modersömhet visa väl hennes pennor, hennes fjädrar?
17 Åt jorden överlåter hon ju sina ägg och

6 Whose house I have made the waste plain, and his dwellings, the land of salt:
7 He laugheth at the throng of the city, The shoutings of the driver, he heareth not;
8 He espieth the mountains, his pasture–ground, and, after every green thing, maketh search.
9 Will the Wild–Ox be pleased to be thy servant? or lodge for the night by thy crib?
10 Canst thou bind the wild–ox, so that—with the ridge—shall run his cord? Or will he harrow the furrows after thee?
11 Wilt thou trust in him, because of the greatness of his strength? Wilt thou leave unto him thy toil?
12 Wilt thou put faith in him, that he will bring back thy seed? and that, corn for thy threshing–floor, he will gather?
13 The wing of the Ostrich that waveth itself joyfully, Is it the pinion of lovingkindness or the plumage?
14 For she leaveth—to the earth—her eggs, and,

haudottaviksi.

18 Ei se ajattele, että jalka voi ne särkeä ja metsän eläimet polkea ne rikki.
19 Se on tyly poikasilleen, niinkuin ne eivät olisikaan sen omia; hukkaan menee sen vaiva, mutta ei se sitä pelkää.
20 Sillä Jumala on jättänyt sen viisautta vaille ja tehnyt sen ymmärryksestä osattomaksi.
21 Kun se kiitää ilmaa piesten, nauraa se hevoselle ja ratsumiehelle.
22 Sinäkö annat hevoselle voiman, puetat sen kaulan liehuvalla harjalla?

23 Sinäkö panet sen hyppimään kuin heinäsirkan? Sen uljas korskunta on peljättävä.

24 Se kuopii lakeutta ja iloitsee, lähtee voimalla asevarustuksia vastaan.

25 Se nauraa pelolle, ei säiky eikä väisty miekan edestä.

ruvar dem ovanpå sanden.
18 Hon bryr sig ej om att en fot kan krossa dem, att ett vilddjur kan trampa dem sönder.
19 Hård är hon mot sin avkomma, såsom vore den ej hennes; att hennes avel kan gå under, det bekymrar henne ej.
20 Ty Gud har gjort henne glömsk för vishet, han har ej tilldelat henne förstånd.

21 Men när det gäller, piskar hon sig själv upp till språng; då ler hon åt både häst och man.
22 Är det du som giver åt hästen hans styrka och kläder hans hals med brusande man?

23 Är det du som lär honom gräshoppans språng? Hans stolta frustning, en förskräckelse är den!
24 Han skrapar marken och fröjdar sig i sin kraft och rusar så fram mot väpnade skaror.
25 Han ler åt fruktan och känner ej förfäran, han ryggar icke tillbaka för svärd.

on the dust, she letteth them be warmed;
15 And hath forgotten, that, a foot, may crush them,—or, the wild beast, tread on them!
16 Dealing hardly with her young, as none–of hers, In vain, her labour, without dread.

17 For GOD hath suffered her to forget wisdom, and given her no share in understanding.
18 What time, on high, she vibrateth her wings, she laugheth at the horse and his rider.
19 Couldst thou give—to the Horse—strength? Couldst thou clothe his neck with the quivering mane?
20 Couldst thou cause him to leap like a locust? The majesty of his snort, is a terror!

21 He diggeth into the plain, and rejoiceth in vigour, he goeth forth to meet armour;
22 He laugheth at dread, and is not dismayed, neither turneth he back, from

26 Sen yllä kalisee viini, välkähtää keihäs ja peitsi.

27 Käy jyrinä ja jytinä, kun se laukaten taivalta ahmii; ei mikään sitä pidätä sotatorven pauhatessa.

28 Milloin ikinä sotatorvi soi, hirnuu se: iihaha! Jo kaukaa se vainuaa taistelun, päälliköiden jylisevän äänen ja sotahuudon.

29 Sinunko ymmärryksesi voimasta jalohaukka kohoaa korkealle, levittää siipensä kohti etelää?

30 Tahi sinunko käskystäsi kotka lentää ylhäälle ja tekee pesänsä korkeuteen?

31 Kalliolla se asuu ja yöpyy, kallion kärjellä, vuorilinnassaan.

32 Sieltä se tähystelee saalista; kauas katsovat sen silmät.

33 Sen poikaset särpivät verta, ja missä on kaatuneita, siellä on sekin.

26 Omkring honom ljuder ett rassel av koger, av ljungande spjut och lans.

27 Han skakas och rasar och uppslukar marken, han kan icke styra sig, när basunen har ljudit.

28 För var basunstöt frustar han: Huj! Ännu i fjärran vädrar han striden, anförarnas rop och larmet av härskrin.

29 Är det ett verk av ditt förstånd, att falken svingar sig upp och breder ut sina vingar till flykt mot söder?

30 Eller är det på ditt bud som örnen stiger så högt och bygger sitt näste i höjden?

31 På klippan bor han, där har han sitt tillhåll, på klippans spets och på branta berget.

32 Därifrån spanar han efter sitt byte, långt bort i fjärran skådar hans ögon.

33 Hans ungar frossa på blod, och där slagna ligga, där finner man honom.

the face of the sword;

23 Against him, whiz the arrows of the quiver, the flashing head of spear and javelin;

24 With stamping and rage, he drinketh up the ground,—he will not stand still when the horn soundeth;

25 As oft as the horn soundeth, he saith, Aha! And, from afar, he scenteth the battle,—the thunder of commanders and the war-cry.

26 Is it, by thine understanding, that the Bird of Passage betaketh him to his pinions? spreadeth out his wings to the south?

27 Or, at thy bidding, that the Eagle mounteth, and that he setteth on high his nest?

28 The crag, he inhabiteth, and so lodgeth himself, on the tooth of the crag, and high fort;

29 From thence, he searcheth out food, far away, his eyes do pierce;

30 And, his young brood, suck up blood, and, where the slain are, there, is he.

34 Niin Herra vastasi Jobille ja sanoi:

35 Tahtooko vikoilija riidellä Kaikkivaltiasta vastaan? Jumalan syyttäjä vastatkoon tähän!
36 Silloin Job vastasi Herralle ja sanoi:
37 Katso, minä olen siihen liian halpa; mitäpä sinulle vastaisin? Panen käteni suulleni;

38 kerran minä olen puhunut, enkä enää mitään virka, kahdesti, enkä enää sitä tee.

34 Så svarade nu HERREN Job och sade:

35 Vill du tvista med den Allsmäktige, du mästare? Svara då, du som så klagar på Gud!

36 Job svarade HERREN och sade:
37 Nej, därtill är jag för ringa; vad skulle jag svara dig? Jag måste lägga handen på munnen.
38 En gång har jag talat, och nu säger jag intet mer; ja, två gånger, men jag gör det icke åter.

1 And Yahweh responded to Job, and said:—
2 Shall a reprover contend, with the Almighty? He that disputeth with GOD, let him answer it!
3 Then Job responded to Yahweh, and said:—
4 Lo! I am of no account, what shall I reply to thee? My hand, have I laid on my mouth:
5 Once, have I spoken, but I will not proceed, yea twice, but I will not add.

40 luku

1 Silloin Herra vastasi Jobille tuulispäästä ja sanoi:
2 Vyötä nyt kupeesi kuin mies; minä kysyn sinulta, opeta sinä minua.
3 Sinäkö teet tyhjäksi minun oikeuteni, tuomitset minut syylliseksi, ollaksesi itse oikeassa?
4 Tahi onko sinun käsivartesi niinkuin Jumalan, ja voitko korottaa äänesi jylinän

1 Och HERREN talade till Job ur stormvinden och sade:
2 Omgjorda såsom en man dina länder; jag vill fråga dig, och du må giva mig besked.
3 Vill du göra min rätt om intet och döma mig skyldig, för att själv stå såsom rättfärdig?

4 Har du en sådan arm som Gud, och förmår du dundra med din röst såsom han?

6 So then Yahweh responded to Job, out of a storm, and said:—
7 Gird, I pray thee—as a strong man—thy loins, I will ask thee, and inform thou me.
8 Wilt thou even frustrate my justice? Wilt thou condemn me, that thou mayest appear right?
9 But if, an arm like GOD, thou hast, and, with a voice like his, thou canst thunder,

niinkuin hän?

5 Kaunistaudu kunnialla ja korkeudella, pukeudu loistoon ja kirkkauteen.

5 Pryd dig då med ära och höghet, kläd dig i majestät och härlighet.

10 Deck thyself, I pray thee, with majesty and grandeur, Yea, with dignity and splendour, thou shalt clothe thyself;

6 Anna vihasi kiivastuksen purkautua, ja masenna katseellasi kaikki ylpeät.

6 Gjut ut din vredes förgrymmelse, ödmjuka med en blick allt vad högt är.

11 Pour out thy transports of anger, and look on every one who is high, and lay him low;

7 Nöyryytä katseellasi kaikki ylpeät, ja muserra jumalattomat siihen paikkaan.

7 Ja, kuva med en blick allt vad högt är, slå ned de ogudaktiga på stället.

12 Look on every one who is high, and humble him, yea tread down the lawless, on the spot:

8 Kätke heidät tomuun kaikki tyynni, sulje heidän kasvonsa salaiseen kätköön.

8 Göm dem i stoftet allasammans, ja, fjättra deras ansikten i mörkret.

13 Hide them in the dust all together, Their faces, bind thou in darkness;

9 Silloin minäkin ylistän sinua, kun oikea kätesi on hankkinut sinulle voiton.

9 Då vill jag prisa dig, också jag, för segern som din högra hand har berett dig.

14 And, even I myself, will praise thee, in that thine own right hand can bring thee salvation.

10 Katso Behemotia, jonka minä loin niinkuin sinutkin; se syö ruohoa niinkuin raavas.

10 Se, Behemot, han är ju mitt verk såväl som du. Han lever av gräs såsom en oxe.

15 Behold, I pray thee, the Hippopotamus, which I made with thee, Grass–

–like the ox, he eateth;

11 Katso, sen voima on lanteissa, sen väkevyys vatsalihaksissa.

11 Och se vilken kraft han äger i sina länder, vilken styrka han har i sin buks muskler.

16 Behold, I pray thee, his strength in his loins, and his force, in the muscles of his belly;

12 Se ojentaa jäykäksi häntänsä kuin setripuun, sen reisijänteet ovat lujiksi punotut.

12 Han bär sin svans så styv som en ceder, ett konstrikt flätverk äro senorna i hans lår.

17 He bendeth down his tail like a cedar, the sinews of his thighs, are twisted together;

13 Sen luut ovat niinkuin vaskiputket, sen nikamat niinkuin raudasta taotut.

13 Hans benpipor äro såsom rör av koppar, benen i hans kropp likna stänger av järn.

18 His bones, are barrels of bronze, his frame, is like hammered bars of iron:

14 Se on Jumalan

14 Förstlingen är han

19 He, is the beginning

töiden esikoinen; sen luoja ojentaa sille miekan.
15 Sille kantavat satonsa vuoret, joilla kaikki metsän eläimet leikitsevät.

16 Lootuspensaiden alla se makaa, ruovikon ja rämeen kätkössä.

17 Lootuspensaat peittävät sen varjoonsa, puron pajut ympäröivät sitä.

18 Jos virta hätyyttää, ei se säikähdy, se on huoleton, kuohukoon vaikka itse Jordan sen kitaan.

19 Kukapa kävisi kiinni sen silmiin, lävistäisi heittoaseella sen turvan?

20 Voitko onkia koukulla Leviatanin ja siimaan kietoa sen kielen?

21 Voitko kiinnittää kaislaköyden sen kuonoon ja väkäraudalla lävistää siltä posken?
22 Rukoileeko se sinua paljon, tahi puhutteleeko se sinua lempeästi?

av vad Gud har gjort; hans skapare själv har givit honom hans skära.
15 Ty foder åt honom frambära bergen, där de vilda djuren alla hava sin lek.

16 Under lotusträd lägger han sig ned, i skygdet av rör och vass.

17 Lotusträd giva honom tak och skugga, pilträd hägna honom runt omkring.

18 Är floden än så våldsam, så ängslas han dock icke; han är trygg, om ock en Jordan bryter fram mot hans gap.
19 Vem kan fånga honom, när han är på sin vakt, vem borrar en snara genom hans nos?
20 Kan du draga upp Leviatan med krok och med en metrev betvinga hans tunga?

21 Kan du sätta en sävhank i hans nos eller borra en hake genom hans käft?
22 Menar du att han skall slösa på dig många böner eller tala

of the ways of GOD, Let his maker, present him his sword:
20 Surely the mountains bring, produce, to him, where, all the wild beasts of the field, do play;
21 Under the lotus–trees, he lieth down, in a covert of reed and swamp;
22 The lotus–trees cover him with their shade, the willows of the torrent–bed compass him about;
23 Lo! the river becometh insolent—he is not alarmed! He is confident, though a Jordan burst forth to his mouth:
24 Before his eyes, shall he be caught? With a hook, can one pierce his nose?
1 Canst thou draw out the Crocodile with a fish–hook? Or, with a cord, canst thou fasten down his tongue?
2 Wilt thou put a rush–cord on his nose? or, with a thorn, wilt thou pierce his jaw?
3 Will he multiply unto thee supplications, or will he speak unto thee

till dig med mjuka ord?

23 Tekeekö se liiton sinun kanssasi, että saisit sen olemaan orjanasi ainaisesti?

23 Att han skall vilja sluta fördrag med dig, så att du finge honom till din träl för alltid?

4 Will he solemnise a covenant with thee? Wilt thou take him for a life–long servant?

24 Voitko leikkiä sillä niinkuin lintusella tahi sitoa sen tyttöjesi pidellä?

24 Kan du hava honom till leksak såsom en fågel och sätta honom i band åt dina tärnor?

5 Wilt thou sport with him, as with a little bird? Or wilt thou bind him, for thy maidens?

25 Hierovatko pyyntikunnat siitä kauppaa, jakavatko sen kauppamiesten kesken?

25 Pläga fiskarlag köpslå om honom och stycka ut hans kropp mellan krämare?

6 Shall the companions bargain over him? or will they part him among the traders?

26 Voitko iskeä sen nahan täyteen ahinkaita ja sen pään kala-ahraimia?

26 Kan du skjuta hans hud full med spjut och hans huvud med fiskharpuner?

7 Wilt thou fill, with darts, his skin? or, with fish–spears, his head?

27 Laskehan vain kätesi sen päälle, niin muistat sen ottelun; et sitä toiste yritä!

27 Ja, försök att bära hand på honom du skall minnas den striden och skall ej föra så mer.

8 Lay thou upon him thy hand, remember the battle—no more!

28 Katso, siinä toivo pettää; jo sen näkemisestä sortuu maahan.

28 Nej, den sådant vågar, hans hopp bliver sviket, han fälles till marken redan vid hans åsyn.

9 Lo! any hope of him, hath been found deceptive, Even at the sight of him, shall not one be overwhelmed?

41 luku

1 Ei ole niin rohkeata, joka sitä ärsyttäisi. Kuka sitten kestäisi minun edessäni?

1 Så oförvägen är ingen, att han törs reta denne. Vem vågar då sätta sig upp mot mig själv?

10 None so bold, that he will rouse him! Who then is he that, before me, can stand?

2 Kuka on minulle ensin antanut jotakin, joka minun olisi korvattava? Mitä kaiken taivaan alla

2 Vem har först givit mig något, som jag alltså bör betala igen? Mitt är ju allt vad som

11 Who hath forestalled me, that I may repay him? Under all the heavens, mine it

on, se on minun.
3 En saata olla puhumatta sen jäsenistä, en sen voimasta ja sorjasta rakenteesta.

4 Kuka voi riisua siltä päällysvaatteen, kuka tunkeutua sen kaksinkertaisten purimien väliin?
5 Kuka on avannut sen kasvojen kaksoisoven? Sen hammasten ympärillä on kauhu.
6 Sen ylpeytenä ovat uurteiset selkäkilvet, kiinnitetyt lujalla sinetillä.

7 Ne käyvät tarkoin toinen toiseensa, niin ettei ilma välitse pääse.

8 Ne ovat toisiinsa liitetyt, pysyvät kiinni erkanematta.

9 Sen aivastus on kuin valon välähdys, sen silmät ovat kuin aamuruskon silmäripset.

10 Sen kidasta lähtee tulisoihtuja, sinkoilee säkeniä.
11 Sen sieraimista käy savu niinkuin kihisevästä kattilasta ja kaislatulesta.

finnes under himmelen.
3 Jag vill ej höra upp att tala om hans lemmar, om huru väldig han är, och huru härligt han är danad.
4 Vem mäktar rycka av honom hans pansar? Vem vågar sig in mellan hans käkars par?

5 Hans gaps dörrar, vem vill öppna dem? Runtom hans tänder bor ju förskräckelse.
6 Stolta sitta på honom sköldarnas rader; hopslutna äro de med fast försegling.
7 Tätt fogar sig den ena intill den andra, icke en vindfläkt tränger in mellan dem.
8 Var och en håller ihop med den nästa, de gripa in i varandra och skiljas ej åt.
9 När han fnyser, strålar det av ljus; hans blickar äro såsom morgonrodnadens ögonbryn.
10 Bloss fara ut ur hans gap, eldgnistor springa fram därur.
11 Från hans näsborrar utgår rök såsom ur en sjudande panna på bränslet.

is!
12 I will not pass by in silence his parts, or the matter of strength, or the grace of his armour.

13 Who hath removed his outer garment, through his double row of teeth, who would enter?
14 The doors of his face, who hath opened? The circles of his teeth, are a terror!
15 A pride, are his arched sides, closed up, with a firm seal;

16 One to another, they join, and, air, cannot enter between them;
17 Each to its fellow, they cleave, they grasp each other, and cannot be parted;
18 His sneezings, flash forth light, and, his eyes, are like the eyelashes of the dawn;

19 Out of his mouth, torches dart forth, sparks of fire, escape;
20 Out of his nostrils, proceedeth smoke, like a blown pot and rushes;

12 Sen puhallus polttaa kuin tuliset hiilet, ja sen suusta lähtee liekki.

13 Sen kaulassa asuu voima, ja sen edellä hyppii kauhistus.

14 Sen pahkuraiset lihat ovat kiinteät, ovat kuin valetut, järkkymättömät.

15 Sen sydän on valettu kovaksi kuin kivi, kovaksi valettu kuin alempi jauhinkivi.

16 Kun se nousee, peljästyvät sankarit, kauhusta he tyrmistyvät.

17 Jos sen kimppuun käydään miekoin, ei miekka kestä, ei keihäs, ei heittoase eikä panssari.

18 Sille on rauta kuin oljenkorsi, vaski kuin lahopuu.

19 Ei aja sitä pakoon nuoli, jousen poika, akanoiksi muuttuvat sille linkokivet.

20 Kuin oljenkorsi on sille nuija, keihästen ryskeelle se nauraa.

21 Sen vatsapuolessa on terävät piikit, se

12 Hans andedräkt framgnistrar eldkol, och lågor bryta fram ur hans gap.

13 På hans hals har kraften sin boning, och framför honom stapplar försagdhet.

14 Själva det veka på hans buk är ett stadigt fogverk, det sitter orubbligt, såsom gjutet på honom.

15 Hans hjärta är fast såsom sten, fast såsom bottenstenen i kvarnen.

16 När han reser sig, bäva hjältar, av ångest mista de all sans.

17 Angripes han med ett svärd, så håller det ej stånd, ej heller spjut eller pil eller pansar.

18 Han aktar järn såsom halm och koppar såsom murket trä.

19 Bågskott skrämma honom ej bort, slungstenar förvandlas för honom till strå;

20 ja, stridsklubbor aktar han såsom strå, han ler åt rasslet av lansar.

21 På sin buk bär han skarpa eggar, spår

21 His breath, setteth coals ablaze, and, a flame, out of his mouth, proceedeth;

22 In his neck, lodgeth strength, and, before him, danceth dismay;

23 The dewlaps of his flesh, cleave together, hardened upon him, they cannot be moved;

24 His heart, is hardened like a stone, yea hardened, like the nether millstone;

25 At his rising up, mighty men are afraid, by reason of terror, they are beside themselves:

26 As for him that assaileth him, the sword availeth not, spear, dart, or coat of mail:

27 He counteth iron as broken straw, and bronze as rotten wood:

28 The arrow, will not make him flee, Into chaff, are sling–stones changed by him:

29 As a straw, is a club accounted, and he laugheth at the whir of the javelin;

30 His underparts, are points of potsherd, a

kyntää mutaa leveälti kuin puimaäes.

22 Se panee syvyyden kiehumaan kuin padan, tekee meren voidekattilan kaltaiseksi.

23 Sen jäljessä polku loistaa, syvyydellä on kuin hopeahapset.

24 Ei ole maan päällä sen vertaista; se on luotu pelottomaksi.

25 Se katsoo ylen kaikkea, mikä korkeata on; se on kaikkien ylväitten eläinten kuningas.

42 luku

1 Silloin Job vastasi Herralle ja sanoi:
2 Minä tiedän, että sinä voit kaikki ja ettei mikään päätöksesi ole sinulle mahdoton toteuttaa.
3 'Kuka peittää minun aivoitukseni taitamattomasti?' Siis on niin: minä puhuin ymmärtämättömästi, asioista, jotka ovat ylen ihmeelliset minun

såsom av en tröskvagn ristar han i dyn.

22 Han gör djupet sjudande som en gryta, likt en salvokokares kittel förvandlar han vattnet.
23 Bakom honom strålar vägen av ljus, djupet synes bära silverhår.

24 Ja, på jorden finnes intet som är honom likt, otillgänglig för fruktan skapades han.
25 På allt vad högt är ser han med förakt, konung är han över alla stolta vilddjur.

1 Job svarade HERREN och sade:
2 Ja, jag vet att du förmår allt, och att intet som du besluter är dig för svårt.

3 Vem var då jag som i oförstånd gav vishet namn av mörker? Jag ordade ju om vad jag icke begrep, om det som var mig för underbart och det jag ej

pointed threshing roller spreadeth out upon the slime:
31 He causeth to boil, as a cauldron, the raging deep, the sea, he maketh like a brewing vessel:
32 After him, he lighteth up a path, one might think the resounding deep to be hoary!
33 There is not—upon the dust—his like, that hath been made to be without fear;
34 Every thing lofty, he beholdeth, he, is king over all ravenous beasts.

1 Then Job responded to Yahweh, and said:—
2 I know that, all things, thou canst do, and that no purpose can be withholden from thee.

3 Who is it that hideth counsel without knowledge? Therefore, have I declared, but not understood, things too wonderful for me, which I could not know.

käsittää.
4 Kuule siis, niin minä puhun; minä kysyn, opeta sinä minua.

5 Korvakuulolta vain olin sinusta kuullut, mutta nyt on silmäni sinut nähnyt.
6 Sentähden minä peruutan puheeni ja kadun tomussa ja tuhassa.
7 Mutta senjälkeen kuin Herra oli puhunut Jobille nämä sanat, sanoi Herra teemanilaiselle Elifaalle: Minun vihani on syttynyt sinua ja sinun kahta ystävääsi kohtaan, koska ette ole puhuneet minusta oikein niinkuin minun palvelijani

8 Ottakaa siis seitsemän mullikkaa ja seitsemän oinasta, käykää minun palvelijani Jobin luo ja uhratkaa puolestanne polttouhri, ja minun palvelijani Job rukoilkoon teidän puolestanne. Tehdäkseni hänelle mieliksi en saata teitä häpeälliseen rangaistukseen siitä, ettette puhuneet minusta oikein niinkuin

kunde förstå.
4 Men hör nu, så vill jag tala; jag vill fråga dig, och du må giva mig besked.
5 Blott hörsägner hade jag förnummit om dig, men nu har jag fått se dig med egna ögon.
6 Därför tager jag det tillbaka och ångrar mig, i stoft och aska.

7 Sedan HERREN hade talat så till Job, sade han till Elifas från Teman: »Min vrede är upptänd mot dig och dina båda vänner, därför att I icke haven talat om mig vad rätt är, såsom min tjänare Job har gjort.

8 Så tagen eder nu sju tjurar och sju vädurar, och gån till min tjänare Job och offren dem såsom brännoffer för eder; ock låten min tjänare Job bedja för eder. Till äventyrs skall jag då, av nåd mot honom, avstå från att göra något förskräckligt mot eder, till straff därför att I icke haven talat om mig vad rätt

4 Hear thou, I pray thee, and, I, will speak, I will ask thee, and inform thou me.
5 By the hearing of the ear, had I heard thee, but, now, mine own eye, hath seen thee.
6 For this cause, I tremble and repent, on dust and ashes.

7 And it came to pass, after Yahweh had spoken these words unto Job, that Yahweh, said unto Eliphaz the Temanite, Kindled is mine anger against thee and against thy two friends, for ye have not spoken concerning me the thing that is right, like my servant Job.
8 Now, therefore, take unto you seven bullocks and seven rams, and go unto my servant Job, and ye shall offer up an ascending–sacrifice in your own behalf, and, Job my servant, shall pray over you,—for, him, will I accept, that I may not deal out to you disgrace, because ye have not spoken concerning me the thing

minun palvelijani Job

9 Niin teemanilainen Elifas, suuhilainen Bildad ja naemalainen Soofar menivät ja tekivät, niinkuin Herra oli heille puhunut; ja Herra teki Jobille mieliksi.

10 Ja kun Job rukoili ystäväinsä puolesta, käänsi Herra Jobin kohtalon, ja Herra antoi Jobille kaikkea kaksin verroin enemmän, kuin hänellä ennen oli ollut.

11 Ja kaikki hänen veljensä ja sisarensa ja kaikki hänen entiset tuttavansa tulivat hänen tykönsä ja aterioitsivat hänen kanssaan hänen talossansa, ja he surkuttelivat ja lohduttivat häntä kaikesta siitä onnettomuudesta, jonka Herra oli antanut kohdata häntä. Ja he antoivat kukin hänelle yhden kesitan ja yhden kultarenkaan.

12 Ja Herra siunasi Jobin elämän loppupuolta vielä enemmän kuin sen alkua, niin että hän sai

är, såsom min tjänare Job har gjort.»

9 Då gingo Elifas från Teman, Bildad från Sua och Sofar från Naaman åstad och gjorde såsom HERREN hade tillsagt dem; och HERREN tog nådigt emot Jobs bön.

10 Och då nu Job bad för sina vänner, upprättade HERREN åter honom själv; HERREN gav Job dubbelt igen mot vad han förut hade haft.

11 Och alla hans bröder och systrar och alla hans forna bekanta kommo till honom och höllo måltid med honom i hans hus, och ömkade honom för alla de olyckor som HERREN hade låtit komma över honom. Och de gåvo honom vardera en kesita och en guldring.

12 Och HERREN välsignade slutet av Jobs levnad ännu mer än begynnelsen, så att han fick fjorton tusen

that is right, like my servant Job.

9 So Eliphaz the Temanite and Bildad the Shuhite [and] Zophar the Naamathite went, and did according to that which Yahweh had spoken unto them,—and Yahweh accepted Job.

10 And, Yahweh himself, turned the captivity of Job, when he prayed in behalf of his friends,—and Yahweh increased all that Job had possessed, unto twice as much.

11 Then came unto him all his brethren and all his sisters, and all his former acquaintances, and they did eat bread with him in his house,—and shewed sympathy with him and comforted him, over all the calamity which Yahweh had brought upon him,—and they gave him, every one a weight of money, and every one, a ring of gold.

12 And, Yahweh, blessed the latter end of Job, more than his beginning,—and so he came to have fourteen

neljätoista tuhatta lammasta, kuusi tuhatta kamelia, tuhat härkäparia ja tuhat aasintammaa.

13 Ja hän sai seitsemän poikaa ja kolme tytärtä.

14 Ensimmäiselle hän antoi nimen Jemima, toiselle nimen Kesia ja kolmannelle nimen Keren-Happuk.

15 Eikä ollut koko maassa niin kauniita naisia kuin Jobin tyttäret; ja heidän isänsä antoi heille perintöosan heidän veljiensä rinnalla.

16 Tämän jälkeen Job eli vielä sataneljäkymmentä vuotta ja sai nähdä lapsensa ja lastensa lapset neljänteen polveen asti.

17 Sitten Job kuoli vanhana ja elämästä kyllänsä saaneena.

får, sex tusen kameler, ett tusen par oxar och ett tusen åsninnor.

13 Och han fick sju söner och tre döttrar.

14 Den första dottern kallade han Jemima, den andra Kesia och den tredje Keren-Happuk.

15 Och så sköna kvinnor som Jobs döttrar funnos icke i hela landet; och deras fader gav dem arvedel bland deras bröder.

16 Och Job levde därefter ett hundra fyrtio år, och fick se sina barn och barnbarn i fyra led.

17 Sedan dog Job, gammal och mätt på att leva.

thousand sheep, and six thousand camels, and a thousand yoke of oxen, and a thousand she–asses.

13 And he came to have seven sons, and three daughters;

14 and he called the name of the first Jemima, and the name of the second Kezia,—and the name of the third, Keren–happuch.

15 And there were found no women so fair as the daughters of Job, in all the land,—and their father gave them an inheritance, in the midst of their brethren.

16 And Job lived, after this, a hundred and forty years,—and saw his sons and his sons' sons, four generations.

17 So Job died, old and satisfied with days.

PSALMIT

PSALMI 1

1 Autuas se mies, joka ei vaella jumalattomain neuvossa eikä astu

1 Säll är den man som icke vandrar i de ogudaktigas råd och

1 <BOOK THE FIRST>
How happy the man, who hath not walked in

syntisten teitä eikä istu, kussa pilkkaajat istuvat,

icke träder in på syndares väg, ej heller sitter där bespottare sitta,

the counsel of the lawless,—and, in the way of sinners, hath not stood, and, in the seat of scoffers, hath not sat;

2 vaan rakastaa Herran lakia ja tutkistelee hänen lakiansa päivät ja yöt!

2 utan har sin lust i HERRENS lag och tänker på hans lag både dag och natt.

2 But, in the law of Yahweh, is his delight,—and, in his law, doth he talk with himself day and night.

3 Hän on niinkuin istutettu puu vesiojain tykönä, joka antaa hedelmänsä ajallaan ja jonka lehti ei lakastu; ja kaikki, mitä hän tekee, menestyy.

3 Han är såsom ett träd, planterat vid vattenbäckar, vilket bär sin frukt i sin tid, och vars löv icke vissna; och allt vad han gör, det lyckas väl.

3 So doth he become like a tree planted by streams of waters,—that yieldeth, its fruit, in its season, whose leaf, also doth not wither, and, whatsoever he doeth, prospereth.

4 Niin eivät jumalattomat! Vaan he ovat kuin akanat, joita tuuli ajaa.

4 Icke så de ogudaktiga, utan de äro såsom agnar som vinden bortför.

4 Not so, the lawless,—but as chaff which is driven about by the wind:

5 Sentähden eivät jumalattomat kestä tuomiolla eivätkä syntiset vanhurskasten seurakunnassa.

5 Därför skola de ogudaktiga icke bestå i domen, ej heller syndarna i de rättfärdigas församling.

5 For this cause, shall the lawless not stand in the judgment,—nor sinners in the assembly of the righteous.

6 Sillä Herra tuntee vanhurskasten tien, mutta jumalattomain tie hukkuu.

6 Ty HERREN känner de rättfärdigas väg, men de ogudaktigas väg förgås.

6 For Yahweh doth acknowledge the way of the righteous; but, the way of the lawless, shall vanish.

PSALMI 2

1 Miksi pakanat pauhaavat ja kansat turhia ajattelevat?

1 Varför larma hedningarna och tänka folken fåfänglighet?

1 Wherefore have nations assembled in tumult? Or should, peoples, mutter an

empty thing?

2 Maan kuninkaat nousevat, ruhtinaat yhdessä neuvottelevat Herraa ja hänen voideltuansa vastaan:

2 Jordens konungar resa sig upp, och furstarna rådslå med varandra, mot HERREN och hans smorde:

2 The kings of earth take their station, and, grave men, have met by appointment together,—against Yahweh, and against his Anointed One [saying]:

3 Katkaiskaamme heidän kahleensa, heittäkäämme päältämme heidän köytensä.

3 »Låt oss slita sönder deras bojor och kasta deras band ifrån oss.»

3 Let us break asunder their bonds,—and cast from us their cords!

4 Hän, joka taivaassa asuu, nauraa; Herra pilkkaa heitä.

4 Han som bor i himmelen ler, HERREN bespottar dem.

4 He that sitteth in the heavens, will laugh,—My Lord, will mock at them:

5 Kerran hän on puhuva heille vihassansa, peljättävä heitä hirmuisuudessaan:

5 Då talar han till dem i sin vrede, och i sin förgrymmelse förskräcker han dem:

5 Then, will he speak unto them in his anger, and, in his wrath, confound them:

6 Minä olen asettanut kuninkaani Siioniin, pyhälle vuorelleni.

6 »Jag själv har insatt min konung på Sion, mitt heliga berg.»

6 Yet, I, have installed my king,—on Zion my holy mountain.

7 Minä ilmoitan, mitä Herra on säätänyt. Hän lausui minulle: Sinä olet minun poikani, tänä päivänä minä sinut synnytin.

7 Jag vill förtälja om vad beslutet är; HERREN sade till mig: »Du är min son, jag har i dag fött dig.

7 Let me tell of a decree,—Yahweh, hath said unto me, My son, thou art, I, today, have begotten thee:

8 Ano minulta, niin minä annan pakanakansat sinun perinnöksesi ja maan ääret sinun omiksesi.

8 Begär av mig, så skall jag giva dig hedningarna till arvedel och jordens ändar till egendom.

8 Ask of me, and let me give nations as thine inheritance, and, as thy possession, the ends of the earth:

9 Rautaisella valtikalla sinä heidät muserrat, niinkuin saviastian sinä särjet heidät.

9 Du skall sönderslå dem med järnspira, såsom lerkärl skall du krossa dem.»

9 Thou shalt shepherd them with a sceptre of iron,—as a potter's vessel, shalt thou dash them in pieces.

10 Tulkaa siis järkiinne, kuninkaat, maan tuomarit, ottakaa nuhteesta vaari.

11 Palvelkaa Herraa pelvolla ja iloitkaa vavistuksella.
12 Antakaa suuta pojalle, ettei hän vihastuisi ettekä te hukkuisi tiellänne. Sillä hänen vihansa syttyy äkisti. Autuaat ovat kaikki, jotka häneen turvaavat.

10 Så kommen nu till förstånd, I konungar; låten varna eder, I domare på jorden.

11 Tjänen HERREN med fruktan, och fröjden eder med bävan.
12 Hyllen sonen, så att han icke vredgas och I förgåns på eder väg; ty snart kunde hans vrede upptändas. Saliga äro alla de som taga sin tillflykt till honom.

10 Now, therefore, ye kings, show your prudence, Be admonished, ye judges of earth:
11 Serve Yahweh with reverence, and exult with trembling:
12 Kiss the son, lest he be angry, and ye perish by the way, for soon might be kindled his anger,—How happy are all who seek refuge in him!

PSALMI 3

1 Daavidin virsi, hänen paetessaan poikaansa Absalomia.
2 Herra, kuinka paljon minulla on vihollisia, paljon niitä, jotka nousevat minua vastaan!
3 Monet sanovat minusta: Ei ole hänellä pelastusta Jumalassa. Sela.
4 Mutta sinä, Herra, olet minun kilpeni, sinä olet minun kunniani, sinä kohotat minun pääni.
5 Ääneeni minä huudan Herraa, ja hän vastaa minulle pyhältä vuoreltansa. Sela.

1 En psalm av David, när han flydde för sin son Absalom.
2 HERRE, huru många äro icke mina ovänner! Ja, många resa sig upp mot mig.
3 Många säga om mig: »Det finnes ingen frälsning för honom hos Gud.»
4 Men du, HERRE, är en sköld för mig; du är min ära och den som upplyfter mitt huvud.
5 Jag höjer min röst och ropar till HERREN, och han svarar mig från sitt heliga berg. Sela.

1 <A Melody of David, when he fled from before Absolom his son.> Yahweh! how have mine adversaries multiplied, Multitudes, are rising against me;
2 Multitudes, are saying of my soul,—No salvation for him in God. [Selah.]
3 But, thou, Yahweh, art a shield about me, my glory, and the lifter up of my head.
4 With my voice—unto Yahweh, do I cry, and he hath answered me out of his holy mountain. [Selah.]

6 Minä käyn levolle ja nukun; minä herään, sillä Herra minua tukee.

7 En pelkää kymmentuhantista joukkoa, joka asettuu yltympäri minua vastaan.
8 Nouse, Herra, pelasta minut, minun Jumalani! Sillä sinä lyöt poskelle kaikkia minun vihollisiani, sinä murskaat jumalattomain hampaat.
9 Herrassa on pelastus; sinun siunauksesi tulkoon sinun kansallesi. Sela.

6 Jag lade mig och somnade in; jag har åter vaknat upp, ty HERREN uppehåller mig.
7 Jag fruktar icke för skaror av många tusen, som lägra sig mot mig runt omkring.
8 Stå upp, HERRE, fräls mig, min Gud; ty du slår alla mina fiender på kinden, du krossar de ogudaktigas tänder.

9 Hos HERREN är frälsningen; över ditt folk komme din välsignelse. Sela.

5 I, laid me down and slept,—I awoke, Surely, Yahweh, sustaineth me!

6 I will not be afraid of myriads of people, who, round about, have set themselves against me.
7 Rise! Yahweh, Save me, my God. Surely thou hast smitten all my foes on the cheekbone, The teeth of the lawless, hast thou broken.

8 To Yahweh, belongeth Salvation! Upon thy people, be thy blessing. [Selah.]

PSALMI 4

1 Veisuunjohtajalle; kielisoittimilla; Daavidin virsi.

2 Vastaa minulle, kun minä huudan, sinä minun vanhurskauteni Jumala, joka ahdingossa avarrat minun tilani. Armahda minua, kuule minun rukoukseni.
3 Te miehet, kuinka kauan minun kunniaani pidetään pilkkana, kuinka kauan te rakastatte turhuutta,

1 För sångmästaren, med strängaspel; en psalm av David.

2 När jag ropar, så svara mig, du min rättfärdighets Gud, du som i trångmål skaffar mig rum; var mig nådig och hör min bön.

3 I herrar, huru länge skall min ära vara vänd i smälek, huru länge skolen I älska fåfänglighet och fara

1 <To the Chief Musician: with stringed instruments. A Melody of David.>
When I cry, answer me, O mine own righteous God, In a strait place, thou hast made room for me, Show me favour, and hear my prayer.

2 Ye sons of the great! how long, turning my glory to contempt, will ye love emptiness, will ye seek falsehood?

etsitte valhetta? Sela.
4 Tietäkää: ihmeellinen on Herra hurskastansa kohtaan, Herra kuulee, kun minä häntä huudan.

5 Vaviskaa, älkääkä syntiä tehkö. Puhukaa sydämissänne vuoteillanne ja olkaa hiljaa. Sela.
6 Uhratkaa vanhurskauden uhreja ja luottakaa Herraan.

7 Moni sanoo: Kuka antaa meille sitä, mikä hyvä on? Herra, käännä sinä meihin kasvojesi valkeus.
8 Sinä annat minun sydämeeni suuremman ilon, kuin heillä on runsaasta viljasta ja viinistä.

9 Rauhassa minä käyn levolle ja nukun, sillä sinä, Herra, yksin annat minun turvassa asua.

efter lögn? Sela.
4 Besinnen dock att HERREN har utvalt åt sig den fromme; HERREN hör, när jag ropar till honom.

5 Vredgens, men synden icke; eftersinnen i edra hjärtan, på edra läger, och varen stilla. Sela.
6 Offren rätta offer, och förtrösten på HERREN.

7 Många säga: »Vem skall låta oss se det gott är?» Upplyft du över oss ditt ansiktes ljus, o HERRE.
8 Du giver mig glädje i hjärtat, större än andras, när de få säd och vin i myckenhet.

9 I frid vill jag lägga mig ned, och i frid skall jag somna in, ty du, HERRE, låter mig bo avskild och i trygghet.

[Selah.]
3 Know ye, then, that Yahweh hath set apart the man of lovingkindness for himself: Yahweh, will hear, when I cry to him.
4 Be deeply moved, but do not sin,—Ponder in your own heart upon your bed, and be silent. [Selah.]
5 Sacrifice the sacrifices of righteousness; and put your trust in Yahweh.
6 Multitudes, are saying, Who will show us prosperity? Lift thou upon us the light of thy countenance, O Yahweh.
7 Thou hast put gladness in my heart,—beyond the season when, their corn and their new wine, have increased.
8 In peace, will I lay me down and at once sleep; for, thou, Yahweh alone, wilt cause me, in security, to dwell.

PSALMI 5

1 Veisuunjohtajalle; huilusoittimilla; Daavidin virsi.
2 Ota korviisi minun

1 För sångmästaren, till Nehilót; en psalm av David.
2 Lyssna till mina ord,

1 <To the Chief Musician. For the Flutes. A Melody of David.>
To my words, give ear,

sanani, Herra, huomaa huokaukseni.

3 Kuuntele huutoni ääntä, minun kuninkaani ja Jumalani, sillä sinua minä rukoilen.
4 Herra, varhain sinä kuulet minun ääneni, varhain minä valmistan sinulle uhrin ja odotan.

5 Sillä sinä et ole se Jumala, jolle jumalattomuus kelpaa. Paha ei saa asua sinun tykönäsi.
6 Ylvästelijät eivät kestä sinun silmiesi edessä; sinä vihaat kaikkia väärintekijöitä.

7 Sinä hukutat valheen puhujat; murhamiehet ja viekkaat ovat Herralle kauhistus.

8 Mutta minä saan sinun suuresta armostasi tulla sinun huoneeseesi, saan kumartaa sinun pyhään temppeliisi päin sinun pelvossasi.
9 Herra, johdata minua vanhurskaudessasi minun vihamiesteni tähden, tasoita tiesi

HERRE; förnim min suckan.

3 Akta på mitt klagorop, du min konung och min Gud; ty till dig vill jag ställa min bön.
4 HERRE, bittida hör du nu min röst, bittida frambär jag mitt offer till dig och skådar efter dig.

5 Ty du är icke en Gud som har behag till ogudaktighet; den som är ond får icke bo hos dig.
6 De övermodiga bestå icke inför dina ögon; du hatar alla ogärningsmän.

7 Du förgör dem som tala lögn; de blodgiriga och falska äro en styggelse för HERREN.

8 Men jag får gå in i ditt hus, genom din stora nåd; jag får tillbedja i din fruktan, vänd mot ditt heliga tempel.

9 HERRE, led mig genom din rättfärdighet, för mina förföljares skull; gör din väg jämn

O Yahweh, Understand thou my softly murmured prayer:
2 Attend to the voice of my cry, my King and my God, for, unto thee, do I pray.
3 O Yahweh! in the morning, shalt thou hear my voice, In the morning, will I set in order unto thee, and keep watch;
4 For, not a GOD finding pleasure in lawlessness, art thou, and wrong can be no guest of thine:
5 Boasters, shall not station themselves, before thine eyes,—Thou hatest all workers of iniquity:
6 Thou wilt destroy them who speak falsehood,—The man of bloodshed and of deceit, Yahweh abhorreth.
7 But, I, in the abounding of thy lovingkindness, will enter thy house, I will bow down towards thy holy temple, in reverence of thee:
8 O Yahweh! lead me in thy righteousness, because of mine adversaries, Make even,

minun eteeni.
10 Sillä heidän suussaan ei ole luotettavaa sanaa, heidän sisimpänsä on turmiota täynnä, heidän kurkkunsa on avoin hauta, kielellänsä he liukkaasti liehakoivat.
11 Tuomitse, Jumala, heidät syyllisiksi, rauetkoon heidän hankkeensa. Kukista heidät heidän rikostensa paljouden tähden, sillä he niskoittelevat sinua vastaan.
12 Ja iloitkoot kaikki, jotka sinuun turvaavat, ja riemuitkoot iankaikkisesti. Suojele heitä, että sinussa iloitsisivat ne, jotka rakastavat sinun nimeäsi.
13 Sillä sinä, Herra, siunaat vanhurskasta, sinä suojaat häntä armollasi niinkuin kilvellä.

för mig.
10 Ty i deras mun är intet visst, deras innersta är fördärv, en öppen grav är deras strupe, sin tunga göra de hal.

11 Döm dem, o Gud; må de komma på fall med sina anslag. Driv bort dem för deras många överträdelsers skull, eftersom de äro genssträviga mot dig.

12 Men låt alla dem glädjas, som taga sin tillflykt till dig; evinnerligen må de jubla, ty du beskärmar dem; i dig må de fröjda sig, som hava ditt namn kärt.
13 Ty du, HERRE, välsignar den rättfärdige; du betäcker honom med nåd såsom med en sköld.

before me, thy way:
9 For in his mouth is nothing worthy of trust, Their inward purpose, is engulfing ruin,—An opened sepulchre, is their throat, With their tongue, speak they smooth things.
10 Declare them guilty, O God, Let them fall by their own counsels,—Into the throng of their own transgressions, thrust them down, For they have rebelled against thee:—
11 That all may rejoice who seek refuge in thee, to times age–abiding, may shout in triumph, that thou wilt protect them, and they may leap for joy in thee who are lovers of thy Name.
12 For, thou, wilt bless the righteous man, O Yahweh, As with an all–covering shield—with good pleasure, wilt thou encompass him.

PSALMI 6

1 Veisuunjohtajalle; kielisoittimilla; matalassa äänialassa; Daavidin virsi.

1 För sångmästaren, med strängaspel, till Seminit; en psalm av David.

1 <To the Chief Musician, with stringed Instruments upon the eighth. A Melody of David.>

2 Herra, älä rankaise minua vihassasi, älä kiivastuksessasi minua kurita.
3 Herra, armahda minua, sillä minä olen näännyksissä; paranna minut, Herra, sillä minun luuni ovat peljästyneet,
4 ja minun sieluni on kovin peljästynyt. Voi, Herra, kuinka kauan?

5 Käänny, Herra, vapahda minun sieluni, pelasta minut armosi tähden.
6 Sillä kuolemassa ei sinua muisteta; kuka ylistää sinua tuonelassa?
7 Minä olen uupunut huokaamisesta; joka yö minä itken vuoteeni vesille ja kastelen leposijani kyyneleilläni.

8 Minun silmäni ovat huienneet surusta, vanhenneet kaikkien vastustajaini tähden.
9 Väistykää minusta, kaikki väärintekijät, sillä Herra kuulee minun itkuni äänen.
10 Herra kuulee minun anomiseni, Herra ottaa minun rukoukseni vastaan.

2 HERRE, straffa mig icke i din vrede, och tukta mig icke i din förtörnelse.
3 Var mig nådig, HERRE, ty jag försmäktar; hela mig, HERRE, ty ända in i mitt innersta är jag förskräckt.
4 Ja, min själ är storligen förskräckt; ack HERRE, huru länge?

5 Vänd åter, HERRE, rädda min själ, fräls mig för din nåds skull.

6 Ty i döden tänker man icke på dig; vem tackar dig i dödsriket?

7 Jag är så trött av suckande; var natt fuktar jag min säng och väter mitt läger med mina tårar.

8 Av sorg är mitt öga förmörkat; det har åldrats för alla mina ovänners skull.
9 Viken bort ifrån mig, alla I ogärningsmän; ty HERREN har hört min högljudda gråt.
10 HERREN har hört min åkallan, min bön upptager HERREN.

O Yahweh! do not, in thine anger, correct me, nor, in thy wrath, chastise me.
2 Show me favour, O Yahweh, for languishing am I: Heal me, O Yahweh,—for dismayed are my bones:
3 Yea, my soul, is dismayed greatly, Thou, then, O Yahweh—how long?
4 Return, O Yahweh, deliver my soul, Save me, for the sake of thy lovingkindness;
5 For, in death, is no remembrance of thee,—In hades, who shall give thanks unto thee?
6 I am weary with my sighing, I flood, through the whole night, my couch,—With my tears, I cause, my bed, to dissolve:
7 My face, is all sunken with sorrow,—it hath aged, because of all mine adversaries.
8 Depart from me, all ye workers of iniquity, for Yahweh hath heard the voice of my weeping:
9 Yahweh, hath heard my supplication, Yahweh, will receive, my prayer.

11 Kaikki minun viholliseni joutuvat häpeään ja suuren pelon valtaan; äkisti he joutuvat häpeään, kääntyvät pois.

11 Alla mina fiender skola komma på skam och storligen förskräckas; de skola vika tillbaka och komma på skam med hast.

10 Let all my foes, turn pale and be greatly dismayed, Again let them turn pale in a moment.

PSALMI 7

1 Daavidin virsi, jonka hän veisasi Herralle benjaminilaisen Kuusin sanojen johdosta.

1 En sång av David, som han sjöng till HERREN för benjaminiten Kus' ords skull.

1 <Ode of David: which he sang unto Yahweh, on account of the words of Cush the Benjamite.>

2 Herra, minun Jumalani, sinuun minä turvaan; pelasta minut kaikista vainoojistani ja vapahda minut,

2 HERRE, min Gud, till dig tager jag min tillflykt; fräls mig från alla mina förföljare och rädda mig,

O Yahweh my God, in thee, have I sought refuge,— Save me from all my pursuers, and deliver me:

3 etteivät he raatelisi minua niinkuin leijona ja tempaisi pois - eikä pelastajaa olisi.

3 så att de icke, såsom lejon, sönderslita min själ och rycka bort henne utan räddning.

2 Lest one tear, as a lion, my soul,—and there be no deliverer to rescue.

4 Herra, minun Jumalani, jos minä näin olen tehnyt, jos vääryys minun käsiäni tahraa,

4 HERRE, min Gud, har jag gjort sådant, och är orätt i mina händer,

3 O Yahweh my God, If I have done this, If there hath been perversity in my hands:

5 jos olen tehnyt pahaa niille, jotka elivät rauhassa minun kanssani, tai jos olen ryöstänyt niiltä, jotka syyttä minua ahdistivat,

5 har jag med ont vedergällt ned som höll frid med mig eller plundrat den som var min ovän utan sak,

4 If I have requited my friend with wrong,—or have oppressed mine adversary without need,

6 niin vainotkoon vihollinen minun henkeäni, saakoon minut kiinni ja polkekoon maahan minun elämäni ja painakoon minun

6 så förfölje fienden min själ och tage henne fatt och trampe mitt liv till jorden och lägge min ära i stoftet. Sela.

5 Let an enemy pursue my soul, and overtake it, that he may tread down, to the earth, my life,— and, mine honour—in the dust, he may cause

kunniani tomuun. Sela.
7 Nouse, Herra, vihassasi. Kohoa minun vastustajaini raivoa vastaan ja heräjä avukseni sinä, joka sääsit tuomion.

8 Ympäröiköot sinua kansojen joukot, ja palaja heidän ylitsensä korkeuteen.
9 Herra tuomitsee kansat; auta minut oikeuteeni, Herra, minun vanhurskauteni ja viattomuuteni mukaan.

10 Loppukoon jumalattomain pahuus, ja vahvista vanhurskaita. Sillä sinä, joka tutkit sydämet ja munaskuut, olet vanhurskas Jumala.

11 Minun kilpenäni on Jumala; hän on oikeamielisten pelastaja.

12 Jumala on vanhurskas tuomari ja Jumala, joka vihastuu joka päivä.
13 Jos kääntymystä ei tule, niin hän teroittaa miekkansa, jännittää jousensa ja tähtää sillä;

14 hän valmistaa

7 Stå upp, HERRE, i din vrede, res dig mot mina ovänners raseri och vakna upp till min hjälp, du som har påbjudit dom.

8 Må folkens församling omgiva dig, och må du över den vända åter till höjden.
9 HERREN håller dom över folken; skaffa mig rätt, HERRE, efter min rättfärdighet och ostrafflighet.

10 Låt de ogudaktigas ondska få en ände, men håll den rättfärdige vid makt; ty du, som prövar hjärtan och njurar, är en rättfärdig Gud.
11 Min sköld är i Guds hand; han frälsar de rättsinniga.

12 Gud är en rättfärdig domare och en Gud som dagligen vredgas.

13 Om någon icke vill omvända sig, så vässer han sitt svärd, sin båge spänner han och gör den redo;
14 och han riktar mot

to dwell. [Selah.]
6 Rise! Yahweh! in thine anger, Lift thyself up, because of the haughty outbursts of mine adversaries, Stir up for me the justice thou hast commanded:
7 When, the assembly of peoples, gather round thee, then, above it—on high, do thou return!
8 Yahweh, will judge the peoples,—Do me justice, O Yahweh, according to my righteousness, and according to mine integrity upon me,
9 Let the wrong of the lawless, I pray thee, come to an end, and establish thou him that is righteous,—for, a trier of hearts and reins, is God the righteous one.
10 My shield, is held by God, who is ready to save the upright in heart:
11 A God to vindicate the righteous,—And yet a God to be indignant throughout every day.
12 If he turn not, his sword, will he whet,—his bow, hath he bent, and made ready:

13 But, for himself, hath

surma-aseet ja tekee nuolensa palaviksi.

honom dödande skott, sina pilar gör han brinnande.

he made ready the weapons so deadly, His arrows, he, so fiery, would make:

15 Katso, tuo hautoo turmiota, kantaa tuhoa kohdussaan, mutta hän synnyttää pettymyksen.

15 Se, denne är i födsloarbete med fördärv, han går havande med olycka, men han föder ett intet.

14 Lo! he gendereth trouble, and conceiveth mischief, but giveth birth to a disappointment:

16 Hän kaivoi haudan ja koversi sen, mutta itse hän kaatuu tekemäänsä kuoppaan.

16 Han gräver en grop och gör den djup, men han faller själv i den grav som han gräver.

15 A pit, he cut out, and digged it, and then fell into the ditch he had made:

17 Hänen turmionhankkeensa kääntyy hänen omaan päähänsä, ja hänen vääryytensä lankeaa hänen päälaelleen.

17 Den olycka han tänkte vålla vänder tillbaka på hans huvud, och över hans hjässa kommer hans ondska.

16 His mischief, turneth back, on his own head,—and, on his own crown, his violence, descendeth.

18 Minä kiitän Herraa hänen vanhurskaudestansa ja veisaan Herran, Korkeimman, nimen kiitosta.

18 Jag vill tacka HERREN efter hans rättfärdighet och lovsjunga HERRENS, den Högstes, namn.

17 I will praise Yahweh according to his righteousness,—and will praise in song the Name of Yahweh Most High.

PSALMI 8

1 Veisuunjohtajalle; veisataan kuin viininkorjuulaulu; Daavidin virsi.

1 För sångmästaren, till Gittít; en psalm av David.

1 <To the Chief Musician. On "the Gittith." A Melody of David.>

2 Herra, meidän Herramme, kuinka korkea onkaan sinun nimesi kaikessa maassa, sinun, joka olet asettanut valtasuuruutesi taivaitten ylitse!

2 HERRE, vår Herre, huru härligt är icke ditt namn över hela jorden, du som har satt ditt majestät på himmelen!

O Yahweh, our Lord! How majestic is thy Name, in all the earth, Who hast set thy splendour upon the heavens.

3 Lasten ja imeväisten suusta sinä perustit voiman vastustajaisi tähden, että kukistaisit vihollisen ja kostonhimoisen.

4 Kun minä katselen sinun taivastasi, sinun sormiesi tekoa, kuuta ja tähtiä, jotka sinä olet luonut,
5 niin mikä on ihminen, että sinä häntä muistat, tai ihmislapsi, että pidät hänestä huolen?

6 Ja kuitenkin sinä teit hänestä lähes jumal'olennon, sinä seppelöitsit hänet kunnialla ja kirkkaudella;
7 panit hänet hallitsemaan kättesi tekoja, asetit kaikki hänen jalkainsa alle:

8 lampaat ja karjan, ne kaikki, niin myös metsän eläimet,
9 taivaan linnut ja meren kalat ja kaiken, mikä meren polkuja kulkee.

10 Herra, meidän Herramme, kuinka korkea onkaan sinun

3 Av barns och spenabarns mun har du upprättat en makt, för dina ovänners skull, till att nedslå fienden och den hämndgirige.

4 När jag ser din himmel, dina fingrars verk, månen och stjärnorna, som du har berett,
5 vad är då en människa, att du tänker på henne, eller en människoson, att du låter dig vårda om honom.
6 Dock gjorde du honom nästan till ett gudaväsen; med ära och härlighet krönte du honom.
7 Du satte honom till herre över dina händers verk; allt lade du under hans fötter:

8 får och oxar, allasammans, så ock vildmarkens djur,
9 fåglarna under himmelen och fiskarna i havet, vad som vandrar havens vägar.

10 HERRE, vår Herre, huru härligt är icke ditt namn över hela jorden!

2 Out of the mouth of children and sucklings, hast thou laid a foundation of strength,—because of thine adversaries, to make foe and avenger be still.
3 When I view thy heavens, the work, of thy fingers, moon and stars, which thou hast established,
4 What was weak man, that thou shouldst make mention of him? or the son of the earthborn, that thou shouldst set him in charge?
5 That thou shouldst make him little less than messengers of God, with glory and honour, shouldst crown him?
6 Shouldst give him dominion over the works of thy hands,—All things, shouldst have put under his feet:
7 Sheep and oxen, all of them,—yea even the beasts of the field;
8 The bird of the heavens, and the fishes of the sea,— the passer-by on the paths of the seas?
9 O Yahweh, our Lord! How majestic is thy Name, in all the earth.

nimesi kaikessa maassa!

PSALMI 9

1 Veisuunjohtajalle; veisataan kuin: Kuole pojan puolesta; Daavidin virsi.
2 Minä ylistän Herraa kaikesta sydämestäni, ilmoitan kaikki sinun ihmetyösi.
3 Minä iloitsen ja riemuitsen sinussa, veisaan sinun nimesi kiitosta, sinä Korkein.
4 Sillä minun viholliseni peräytyivät, kaatuivat maahan ja hukkuivat sinun kasvojesi edessä.
5 Sinä hankit minulle oikeuden ja ajoit minun asiani, sinä istuit valtaistuimelle, sinä vanhurskas tuomari.
6 Sinä nuhtelit pakanoita, tuhosit jumalattomat; sinä pyyhit pois heidän nimensä iäksi ja ainiaaksi.
7 Viholliset ovat tuhotut, ikuisiksi raunioiksi tulleet; kaupungit sinä kukistit, heidän muistonsa on kadonnut.

8 Mutta Herra hallitsee iankaikkisesti; hän on

1 För sångmästaren, till Mutlabbén; en psalm av David.

2 Jag vill tacka HERREN av allt mitt hjärta; jag vill förtälja alla dina under.
3 Jag vill vara glad och fröjdas i dig, jag vill lovsjunga ditt namn, du den Högste.
4 Ty mina fiender vika tillbaka, de falla och förgås för ditt ansikte.

5 Ja, du har utfört min rätt och min sak; du sitter på din tron såsom en rättfärdig domare.

6 Du har näpst hedningarna och förgjort de ogudaktiga; deras namn har du utplånat för alltid och evinnerligen.
7 Fienderna äro nedgjorda, utrotade för alltid; deras städer har du omstörtat, deras åminnelse har förgåtts.

8 Men HERREN tronar evinnerligen, sin stol har

1 <To the Chief Musician. On "Muthlabben." A Melody of David.>
I will praise Yahweh with all my heart, I will recount all thy wonderful doings:
2 I will rejoice and exult in thee, I will praise in song, thy Name, O most High.
3 When mine enemies turned back, they stumbled and perished from before thee;
4 For thou hast executed my right and my cause, Thou hast sat on the throne, judging righteously:
5 Thou hast rebuked the nations, Thou hast destroyed the lawless one, Their name, hast thou wiped out, to times age–abiding and beyond.
6 O enemy! complete are the desolations, evermore,—even cities, hast thou uprooted, The memory of, them, hath perished.
7 But, Yahweh, unto times age–abiding, will

pystyttänyt istuimensa tuomitaksensa.
9 Hän tuomitsee maanpiirin vanhurskaasti, vallitsee kansoja oikeuden mukaan.

10 Niin Herra on sorretun linna, linna ahdingon aikoina.

11 Ja sinuun turvaavat ne, jotka sinun nimesi tuntevat; sillä sinä et hylkää niitä, jotka sinua etsivät, Herra.

12 Veisatkaa kiitosta Herralle, joka Siionissa asuu, julistakaa kansojen keskuudessa hänen suuria tekojaan.
13 Sillä hän, verenkostaja, muistaa heitä eikä unhota kurjain huutoa.

14 Armahda minua, Herra, katso, kuinka minun vihamieheni minua vaivaavat, sinä, joka nostat minut kuoleman porteista,
15 että minä julistaisin kaikki sinun ylistettävät tekosi, tytär Siionin porteissa, riemuitsisin sinun avustasi.

han berett till doms;

9 och han skall döma jordens krets med rättfärdighet, han skall skipa lag bland folken med rättvisa.
10 Så vare då HERREN en borg för den förtryckte, en borg i nödens tider.
11 Och må de som känna ditt namn förtrösta på dig; ty du övergiver icke dem som söka dig, HERRE.

12 Lovsjungen HERREN, som bor i Sion, förkunnen bland folken hans gärningar.

13 Ty han som utkräver blodskulder har kommit ihåg dem; han har icke förgätit de betrycktas klagorop.

14 Var mig nådig, HERRE; se huru jag plågas av dem som hata mig, du som lyfter mig upp från dödens portar;
15 på det att jag må förtälja allt ditt lov och i dottern Sions portar fröjda mig över din frälsning.

sit, Ready for judgment, is his throne;
8 And, he, will judge the world in righteousness, He will minister judgment to peoples, in uprightness.
9 Thus be Yahweh a refuge for the crushed one, a refuge for times of destitution:
10 Thus let them who know thy Name, put confidence in thee, that thou hast not forsaken the searchers for thee, O Yahweh.
11 Sing ye praise to Yahweh, who is seated in Zion, Tell among the peoples his doings.

12 When he was making inquisition for blood, of them, had he remembrance, he forgat not the outcry of the oppressed.
13 Show me favour, O Yahweh! Behold my humiliation due to them who hate me, Lift me on high out of the gates of death;
14 That I may recount all thy praises, In the gates of the daughter of Zion, may exult in thy salvation.

16 Pakanat ovat vajonneet kaivamaansa hautaan; heidän jalkansa takertui verkkoon, jonka he virittivät.
17 Herra on tehnyt itsensä tunnetuksi, on pitänyt tuomiot, kietonut jumalattoman hänen kättensä tekoihin. - Kanteleen välisoitto. Sela.

18 Jumalattomat peräytyvät tuonelaan, kaikki pakanat, jotka unhottavat Jumalan.
19 Sillä ei köyhää unhoteta iäksi, eikä kurjien toivo huku ainiaaksi.

20 Nouse, Herra, älä salli ihmisten uhitella. Tuomittakoon pakanat sinun kasvojesi edessä.

21 Saata, Herra, heidät pelkoon. Tietäköötpakanat olevansa vain ihmisiä. Sela.

16 Hedningarna hava sjunkit ned i den grav som de grävde; i det nät som de lade ut har deras fot blivit fångad.
17 HERREN har gjort sig känd, han har hållit dom; han snärjer den ogudaktige i hans händers verk. Higgajón. Sela.

18 DE ogudaktiga vika tillbaka, ned i dödsriket, alla hedningar, de som förgäta Gud.
19 Ty icke för alltid skall den fattige vara förgäten, de betrycktas hopp skall ej varda om intet evinnerligen.
20 Stå upp, HERRE; låt icke människor få överhanden, låt hedningarna bliva dömda inför ditt ansikte.
21 Låt, o HERRE, förskräckelse komma över dem; må hedningarna förnimma att de äro människor. Sela.

15 The nations, have sunk, in the pit they had made, In the net which they had hidden, is caught their own foot.
16 To be known is Yahweh, by the sentence he hath executed, By the doing of his own hands, is he about to strike down the lawless one. [Resounding music. Selah.]

17 The lawless, shall return, to hades, all nations forgetful of God.

18 For, not always, shall the needy, be forgotten,––[Nor,] the hope of the oppressed, perish for ever.
19 Rise! Yahweh! let man not prevail, let the nations be judged before thee.

20 Appoint, O Yahweh, a terror for them,—Let the nations know [that] they are men. [Selah.]

PSALMI 10

1 Miksi, Herra, seisot niin kaukana, miksi kätkeydyt ahdingon

1 Varför, HERRE, står du så långt ifrån och fördöljer dig i nödens

1 Wherefore, O Yahweh, shouldst thou stand afar off? [Wherefore] hide

aikoina?

2 Jumalattomien ylpeyden tähden kurja kärsii, takertuu heidän punomiinsa juoniin.

3 Sillä jumalaton kerskaa omista himoistansa, ja kiskuri kiroaa, pilkkaa Herraa.

4 Jumalaton sanoo ylvästellen: Ei hän kosta. Ei Jumalaa ole - siinä kaikki hänen ajatuksensa.

5 Hänen hankkeensa menestyvät joka aika. Sinun tuomiosi ovat korkealla, kaukana hänestä; kaikille vastustajilleen hän hymähtää.

6 Hän sanoo sydämessään: En horju minä, en ikinä joudu onnettomuuteen.

7 Hänen suunsa on täynnä kirousta, petosta, sortoa; tuho ja turmio on hänen kielensä alla.

8 Kylien vaiheilla hän istuu väijyksissä, hän

tider?

2 Genom de ogudaktigas övermod måste den arme lida. Må de fångas i de ränker som de hava uttänkt!

3 Ty den ogudaktige berömmer sig av sin själs lystnad, och den rovgirige talar förgripligt och föraktar HERREN.

4 Den ogudaktige säger i sitt högmod: »Han frågar icke därefter.» »Det finnes ingen Gud», så äro alla hans tankar.

5 Trygga äro alltid hans vägar, dina domar gå högt över hans blickar; alla sina ovänner räknar han för intet.

6 Han säger i sitt hjärta: »Jag skall icke vackla, över mig skall i evighet ingen olycka komma.»

7 Hans mun är full av förbannelse, av svek och förtryck; hans tunga gömmer olycka och fördärv.

8 Han lägger sig i försåt vid gårdarna, i

thyself, in times of destitution?

2 In the pride of the lawless one, he hotly pursueth the poor, let them be caught in the plots which they have devised!

3 For the lawless one hath boasted over the longing of his soul, and, the robber, hath blasphemed Yahweh.

4 The lawless one, in the loftiness of his countenance, will not enquire, God is not in any of his plots:

5 His ways are firm at all times, On high, are thy righteous regulations, out of his sight, As for all his adversaries, he puffeth at them:

6 He hath said in his heart, I shall not be shaken,—From generation to generation, shall I be in no misfortune.

7 With cursing, his mouth is full, and with deceptions and oppression, Under his tongue, are trouble and mischief:

8 He abideth in the lurking–place of villages,

murhaa salaa syyttömän. Hänen silmänsä vaanivat onnetonta.

9 Kätkössään hän väijyy, niinkuin leijona pensaikossa, hän väijyy hyökätäksensä kurjan kimppuun; hän saa kurjan kiinni, vetää hänet verkkoonsa.

10 Hän kyyristyy, painautuu maahan, ja onnettomat joutuvat hänen kynsiinsä.
11 Hän sanoo sydämessään: Jumala sen unhottaa, hän on peittänyt kasvonsa, hän ei sitä ikinä näe.
12 Nouse, Herra, kohota kätesi, Jumala! Älä unhota kurjia.

13 Miksi jumalaton pilkkaa Jumalaa? Miksi hän sanoo sydämessään: Et sinä kosta?
14 Sinä olet sen nähnyt, sillä sinä havaitset vaivan ja tuskan, ja sinä otat sen oman kätesi huomaan; sinulle onneton uskoo asiansa, sinä olet orpojen auttaja.

lönndom vill han dräpa den oskyldige; hans ögon lura på den olycklige.

9 Han ligger i försåt på lönnligt ställe, såsom ett lejon i sitt snår, han ligger i försåt för att gripa den arme; han griper den arme, i det han drager honom in i sitt nät.
10 Han trycker sig ned, han ligger på lur, och de olyckliga falla i hans klor.
11 Han säger i sitt hjärta: »Gud förgäter det, han har dolt sitt ansikte, han ser det aldrig.»
12 Stå upp, HERRE; Gud, upplyft din hand, förgät icke de arma.

13 Varför skall den ogudaktige få förakta Gud och säga i sitt hjärta att du icke frågar därefter?
14 Du har ju sett det, ty du giver akt på olycka och jämmer, för att taga det i din hand. Åt dig överlämnar den olycklige sin sak; du blev den faderlöses hjälpare.

In the hiding–places, he murdereth the innocent,––His eyes, for the unfortunate, are on the watch:
9 He lieth in wait in a hiding–place, like a lion in his covert, He lieth in wait to catch the humbled, He catcheth the humbled, by drawing him into his net:

10 He croucheth, he lieth down, then falleth he with his strong claws upon the unfortunate.
11 He hath said in his heart, GOD hath forgotten,—He hath veiled his face, Oh he hath never seen!
12 Arise! Yahweh! O GOD! raise thy hand,—Do not forget the patient!
13 Wherefore hath the lawless one blasphemed God? He hath said in his heart, Thou wilt not require [it]!
14 Thou hast seen! For, thou, mischief and misery, dost discern, to requite with thine own hand, Unto thee, doth, the unfortunate one, give himself up, To the fatherless, thou thyself,

hast become a helper.

15 Murskaa jumalattoman käsivarsi ja kosta pahan jumalattomuus, niin ettei häntä enää löydetä.

15 Bryt sönder den ogudaktiges arm, och hemsök de ondas ogudaktighet, så att du icke mer finner den.

15 Shatter thou the arm of the lawless one, And, as for the wrongful, wilt thou not enquire for his lawlessness—wilt thou not find [it]?

16 Herra on kuningas ainiaan ja iankaikkisesti; hävinneet ovat pakanat hänen maastansa.

16 Ja, HERREN är konung alltid och evinnerligen; hedningarna utrotas ur hans land.

16 Yahweh, is king, to times age-abiding and beyond, The nations have perished out of his land.

17 Sinä kuulet nöyrien halajamisen, Herra, sinä vahvistat heidän sydämensä, sinä teroitat korvasi,

17 De ödmjukas trängtan hör du, HERRE; du gör deras hjärtan ståndaktiga; du låter ditt öra giva akt

17 The longing of the patient, thou hast heard, O Yahweh, Thou wilt establish their heart, Thou wilt make attentive thine ear:

18 auttaaksesi orvon ja sorretun oikeuteensa, ettei ihminen, joka maasta on, enää saisi kauhua aikaan.

18 för att skaffa den faderlöse och förtryckte rätt, så att människor, komna av jord, ej längre vålla skräck.

18 To vindicate the fatherless and the crushed, A man of the earth, shall, no further, cause terror!

PSALMI 11

1 Veisuunjohtajalle; Daavidin virsi. Herraan minä turvaan; kuinka te sanotte minulle: Paetkaa vuorellenne niinkuin linnut!

1 För sångmästaren; av David. Till HERREN Har jag tagit min tillflykt. Huru kunnen I då säga till mig: »Flyn såsom fåglar till edert berg;

1 <To the Chief Musician. David's.> In Yahweh, have I sought refuge. How can ye say to my soul, Flee to a mountain like a little bird;

2 Sillä katso, jumalattomat jännittävät jousensa, ovat panneet nuolensa jänteelle oikeamielisiä pimeässä

2 ty se, de ogudaktiga spänna bågen, de hava lagt sin pil på strängen, för att i mörkret skjuta på de rättsinniga.

2 For lo! the lawless, bend the bow They have fixed their arrow upon the string, To shoot in the darkness at the

ampuaksensa.
3 Kun peruspylväät murretaan maahan, mitä voi vanhurskas tehdä?
4 Herra pyhässä temppelissänsä, Herra, jonka istuin on taivaassa - hänen silmänsä näkevät, hänen katseensa tutkii ihmislapset;
5 Herra tutkii vanhurskaat, mutta jumalattomia ja niitä, jotka vääryyttä rakastavat, hänen sielunsa vihaa.
6 Hän antaa sataa jumalattomien päälle pauloja, tulta ja tulikiveä; polttava tuuli on heidän maljansa osa.
7 Sillä Herra on vanhurskas ja rakastaa vanhurskautta; oikeamieliset saavat katsella hänen kasvojansa.

3 När grundvalarna upprivas, vad kan då den rättfärdige uträtta?»
4 HERREN är i sitt heliga tempel, HERRENS tron är i himmelen; hans ögon skåda, hans blickar pröva människors barn.
5 HERREN prövar den rättfärdige; men den ogudaktige och den som älskar våld, dem hatar hans själ.
6 Han skall låta ljungeldssnaror regna över de ogudaktiga; eld och svavel och glödande vind, det är den kalk som bliver dem beskärd.
7 Ty HERREN är rättfärdig, han älskar rättfärdigheten; de redliga skola skåda hans ansikte.

upright in heart:
3 When the pillars are overthrown, What could, a righteous man, do?
4 Yahweh, is in his holy temple As for Yahweh, in the heavens, is his throne, His eyes, behold––His eyelashes test the sons of men.
5 Yahweh, putteth, the righteous, to the test,— But the lawless one and the lover of violence, his soul doth hate.
6 He will rain upon the lawless live–coals, Fire and brimstone and a burning wind, are the portion of their cup.
7 For righteous is Yahweh Righteousness, he loveth, the upright, shall behold his face.

PSALMI 12

1 Veisuunjohtajalle; matalassa äänialassa; Daavidin virsi.
2 Auta, Herra, sillä hurskaat ovat hävinneet, uskolliset ovat

1 För sångmästaren, till Seminít; en psalm av David.
2 Fräls, HERRE; ty de fromma äro borta, de trogna äro försvunna

1 <To the Chief Musician. On the Octave. A Melody of David.>
O save Yahweh, for the man of lovingkindness, is no more, for the faithful,

kadonneet ihmislasten joukosta.

3 He puhuvat valhetta toinen toisellensa, puhuvat liukkain huulin, kaksimielisin sydämin.

4 Hävittäköön Herra kaikki liukkaat huulet, kielen, joka kerskuen puhuu,

5 ne, jotka sanovat: Kielemme voimalla me olemme väkevät; huulemme ovat meidän tukemme; kuka on meille herra?

6 Kurjien sorron tähden, köyhien huokausten tähden minä nyt nousen, sanoo Herra, tuon pelastuksen sille, joka sitä huoaten ikävöitsee.

7 Herran sanat ovat selkeitä sanoja, hopeata, joka kirkkaana valuu sulattimesta maahan, seitsenkertaisesti puhdistettua.

8 Sinä, Herra, varjelet heitä, suojelet hänet iäti tältä sukukunnalta.

9 Yltympäri

ifrån människors barn.

3 De tala lögn, den ene med den andre; med hala läppar tala de, och med dubbelt hjärta.

4 HERREN utrote alla hala läppar, den tunga som talar stora ord,

5 dem som säga: »Genom vår tunga äro vi starka, våra läppar stå oss bi; vem är herre över oss?»

6 »Eftersom de arma lida övervåld och de fattiga klaga, vill jag nu stå upp», säger HERREN; »jag vill skaffa frälsning åt den som längtar därefter.»

7 HERRENS tal är ett rent tal, likt silver som rinner ned mot jorden, luttrat i degeln, renat sju gånger.

8 Du, HERRE, skall bevara dem, du skall beskydda dem för detta släkte evinnerligen.

9 Ty runt omkring dem

have vanished, from among the sons of men.

2 Deception, speak they, every one with his neighbour,—with lips uttering smooth things—with a heart and a heart, do they speak.

3 May Yahweh cut off All the lips that utter smooth things,—the tongue that speaketh swelling words;

4 Them who say—With our tongue, will we prevail, our lips, are our own, who is our master?

5 Because of violence done to the poor, because of the crying of the needy, Now, will I arise! O may Yahweh say,—I will place [him] in safety—let him puff at him!

6 The words of Yahweh, are words, that are pure, silver refined in a crucible of earth, purified seven times!

7 Thou, O Yahweh, wilt keep them,—Thou wilt guard him, from this generation unto times age-abiding.

8 On every side, the

jumalattomat rehentelevät, kun kataluus pääsee valtaan ihmislasten seassa.

vandra de ogudaktiga, då nu uselheten är rådande bland människors barn.

lawless, march about,— when worthlessness is exalted by the sons of men.

PSALMI 13

1 Veisuunjohtajalle; Daavidin virsi.

1 För sångmästaren; en psalm av David.

1 <To the Chief Musician. A Melody of David.> How long, O Yahweh, wilt thou wholly forget me? How long wilt thou hide thy face from me?

2 Kuinka kauan, Herra, minut yhä unhotat, kuinka kauan kätket minulta kasvosi?

2 Huru länge, HERRE; skall du så alldeles förgäta mig? Huru länge skall du fördölja ditt ansikte för mig?

2 How long shall I lay up cares within my soul, sorrow in my heart, day by day? How long shall mine enemy lift himself up over me?

3 Kuinka kauan minun täytyy kantaa huolia sielussani, päivät päästään murhetta sydämessäni? Kuinka kauan saa vihollinen ylvästellä minua vastaan?

3 Huru länge skall jag bekymras i min själ och ängslas i mitt hjärta dagligen? Huru länge skall min fiende förhäva sig över mig?

3 Have regard! answer me O Yahweh my God,— Light up mine eyes, lest I sleep on into death:

4 Katsahda tänne, vastaa minulle, Herra, minun Jumalani. Valaise silmäni, etten nukkuisi kuolemaan;

4 Skåda ned, svara mig, HERRE, min Gud; upplys mina ögon, så att jag icke somnar in i döden;

4 Lest mine enemy say, I have prevailed over him! and, mine adversaries, exult, that I totter.

5 ettei minun viholliseni sanoisi: Minä voitin hänet, etteivät ahdistajani riemuitsisi, kun minä horjun.

5 på det att min fiende icke må säga: »Jag blev honom övermäktig», och på att mina ovänner ej må fröjda sig, när jag vacklar.

5 But, I, in thy lovingkindness, have put my trust, My heart shall exult in thy salvation:

6 Mutta minä turvaan sinun armoosi; riemuitkoon minun sydämeni sinun avustasi. Minä veisaan Herralle, sillä hän on tehnyt minulle hyvin.

6 Jag förtröstar på din nåd, mitt hjärta fröjde sig över din frälsning. Jag vill sjunga till HERRENS ära, ty han har gjort väl mot mig.

6 I will sing to Yahweh, for he hath dealt beautifully with me.

PSALMI 14

1 Veisuunjohtajalle; Daavidin virsi. Hullu sanoo sydämessänsä: Ei ole Jumalaa. Turmiollinen ja iljettävä on heidän menonsa; ei ole ketään, joka tekee, mikä hyvää on.

1 För sångmästaren; av David. Dårarna säga i sina hjärtan: »Det finnes ingen Gud.» Fördärv och styggelse är deras verk; ingen finnes, som gör vad gott är.

1 <To the Chief Musician. David's.> The impious hath said in his heart—There is no God! They have acted corruptly, they have done an abominable deed, there is none that doeth good.

2 Herra katsoo taivaasta ihmislapsiin nähdäksensä, onko ketään ymmärtäväistä, ketään, joka etsii Jumalaa.

2 HERREN skådar ned från himmelen på människors barn, för att se om det finnes någon förståndig, någon som söker Gud.

2 Yahweh, out of the heavens, looked down over the sons of men,—to see whether there was one that showed wisdom, enquiring after God:—

3 Mutta kaikki ovat poikenneet pois, kaikki tyynni kelvottomiksi käyneet; ei ole ketään, joka tekee sitä, mikä hyvää on, ei yhden yhtäkään.

3 Nej, alla äro de avfälliga, allasammans äro de fördärvade; ingen finnes, som gör vad gott är, det finnes icke en enda.

3 The whole, have turned aside, Together have they become tainted,—There is none that doeth good, not so much as, one!

4 Eivätkö he mitään käsitä, kaikki nuo väärintekijät, jotka saavat leipänsä syömällä minun kansaani eivätkä

4 Hava de då intet fått förnimma, alla dessa ogärningsmän, dessa som uppäta mitt folk, likasom åte de bröd, och som icke åkalla

4 Are all the workers of iniquity, without knowledge? devouring my people [as] they devour food! Upon Yahweh, have they not

avuksensa huuda Herraa?
5 Siinä heidät valtaa kauhu, sillä Jumala on läsnä vanhurskasten sukukunnassa.
6 Te saatatte häpeään sorretun aikeet, mutta Herra on heidän turvansa.
7 Oi, että Israelin pelastus tulisi Siionista! Kun Herra kääntää kansansa kohtalon, silloin Jaakob riemuitsee, Israel iloitsee.

HERREN?

5 Jo, där överföll dem förskräckelse -- ty Gud är hos de rättfärdigas släkte.
6 Den betrycktes rådslag mån I söka bringa på skam, HERREN är ju ändå hans tillflykt.
7 Ack att från Sion komme frälsning för Israel! När HERREN vill åter upprätta sitt folk, då skall Jakob fröjda sig, då skall Israel vara glad.

called.

5 There have they been in great dread, because, God, is in the circle of the righteous man.
6 The purpose of the poor, ye would put to shame, because, Yahweh, is his refuge.
7 Oh that, out of Zion, were granted the salvation of Israel! When Yahweh bringeth back the captives of his people, Jacob, shall exult, Israel, be glad.

PSALMI 15

1 Daavidin virsi. Herra, kuka saa vierailla sinun majassasi, kuka asua sinun pyhällä vuorellasi?

2 Se, joka vaeltaa nuhteettomasti, joka tekee vanhurskauden ja puhuu sydämessänsä totuutta;
3 joka ei panettele kielellänsä, joka ei tee toiselle pahaa eikä saata lähimmäistään häväistyksen alaiseksi;

4 joka halveksuu hylkiötä, mutta kunnioittaa niitä, jotka

1 En psalm av David. HERRE, vem får bo i din hydda? Vem får dväljas på ditt heliga berg?

2 Den som vandrar ostraffligt och gör vad rätt är och talar sanning av hjärtat;

3 den som icke bär förtal på sin tunga, den som icke gör sin broder något ont och icke drager smälek över sin nästa;
4 den som aktar den förkastlige för intet, men ärar dem som frukta

1 <A Melody of David.> O Yahweh! Who shall be a guest in thy tent? Who shall abide in thy holy mountain?
2 He that walketh without blame, and doeth what is right, and speaketh truth with his heart;
3 Hath not carried slander on his tongue, hath not done his friend a wrong, nor, a reproach, taken up against his neighbour;
4 Despised in his sight, is the reprobate, but, them who revere

pelkäävät Herraa; joka ei valaansa riko, vaikka on vannonut vahingokseen;
5 joka ei anna rahaansa korolle eikä ota lahjuksia viatonta vastaan. Joka näin tekee, hän ei ikinä horju.

HERREN; den som svär sig till skada, men ej bryter sin ed;

5 den som icke driver ocker med sina penningar och icke tager mutor för att fälla den oskyldige. Den som så handlar, han skall icke vackla till evig tid.

Yahweh, he doth honour, he hath sworn to his neighbour, and will not change;
5 His silver, hath he not put out on interest, nor, a bribe against the innocent, hath he taken. He that doeth these things, shall not be shaken unto times age–abiding.

PSALMI 16

1 Daavidin laulu. Varjele minua, Jumala, sillä sinuun minä turvaan.

2 Minä sanon Herralle: Sinä olet minun Herrani, paitsi sinua ei ole minulla mitään hyvää;
3 ja pyhille, jotka maassa ovat: Nämä ovat ne jalot, joihin on koko minun mielisuosioni.
4 Monta tuskaa on niillä, jotka ottavat vieraan jumalan; minä en uhraa niille verta juomauhriksi enkä päästä huulilleni niiden nimiä.
5 Herra on minun pelto- ja malja-osani; sinä hoidat minun arpani.

1 En sång av David. Bevara mig, Gud, ty jag tager min tillflykt till dig.

2 Jag säger till HERREN: »Du är ju Herren; för mig finnes intet gott utom dig;
3 de heliga som finnas i landet, de äro de härliga till vilka jag har allt mitt behag.»

4 Men de som taga sig en annan gud, de hava stora vedermödor; jag vill icke offra deras drickoffer av blod eller taga deras namn på mina läppar.
5 HERREN är min beskärda del och bägare; du är den som uppehåller min arvedel.

1 <A Precious Psalm of David.> Preserve me, O GOD, for I have sought refuge in thee.
2 Thou hast said unto Yahweh, My Lord, art thou! My goodness, mounteth not unto thee.
3 It belongeth unto the holy ones, whom, in his own land, Yahweh, ennobleth, In whom is all his delight
4 They multiply their idols—another, have they purchased! I will not pour out their drink–offerings of blood, nor will I take up their names on my lips.
5 Yahweh, is mine allotted portion and my cup, Thou, art maintaining my lot.

6 Arpa lankesi minulle ihanasta maasta, ja kaunis on minun perintöosani.

6 En lott har tillfallit mig i det ljuvliga, ja, ett arv som behagar mig väl.

6 The lines, have fallen unto me, in pleasant places, Verily an inheritance that delighteth me.

7 Minä kiitän Herraa, joka on minua neuvonut; yölläkin minua siihen sisimpäni kehoittaa.

7 Jag vill lova HERREN, ty han giver mig råd; ännu om natten manar mig mitt innersta.

7 I will bless Yahweh, who hath counselled me,—Surely, by night, shall mine impulses admonish me.

8 Minä pidän Herran aina edessäni; kun hän on minun oikealla puolellani, en minä horju.

8 Jag har haft HERREN för mina ögon alltid; ja, han är på min högra sida, jag skall icke vackla.

8 I have set Yahweh before me continually, because he is on my right hand, I shall not be shaken!

9 Sentähden minun sydämeni iloitsee ja sieluni riemuitsee, ja myös minun ruumiini asuu turvassa.

9 Fördenskull gläder sig mitt hjärta, och min ära fröjdar sig; jämväl min kropp får bo i trygghet.

9 Therefore, hath my heart rejoiced, and mine honour exulted, Yea, my flesh, shall settle down securely;

10 Sillä sinä et hylkää minun sieluani tuonelaan etkä anna hurskaasi nähdä kuolemaa.

10 Ty du skall icke lämna min själ åt dödsriket, du skall icke låta din fromme få se graven.

10 For thou wilt not abandon my soul to hades, neither wilt thou suffer thy man of lovingkindness, to see corruption:

11 Sinä neuvot minulle elämän tien; ylenpalttisesti on iloa sinun kasvojesi edessä, ihanuutta sinun oikeassa kädessäsi iankaikkisesti.

11 Du skall kungöra mig livets väg; inför ditt ansikte är glädje till fyllest, ljuvlighet i din högra hand evinnerligen.

11 Thou wilt cause me to know, the path of life,—Fulness of joys before thee, Pleasures at thy right hand evermore.

PSALMI 17

1 Daavidin rukous. Kuule, Herra, minun oikeata asiaani, tarkkaa minun huutoani, ota

1 En bön av David. Hör, o HERRE, en rättfärdig sak, akta på mitt rop, lyssna till min bön; den

1 <A Prayer of David.> Hear, O Yahweh, the right, Attend to my loud cry, Give ear unto my

korviisi minun rukoukseni, joka ei lähde petollisilta huulilta.

2 Sinulta tulee minulle oikeus, sinun silmäsi katsovat sitä, mikä oikein on.

3 Sinä koettelet minun sydäntäni, tarkkaat sitä yöllä, sinä tutkit minua, mutta et mitään löydä. Jos minä pahaa ajattelen, ei se käy suustani ulos.

4 Mitä ihmiset tehköötkin, sinun huultesi sanassa minä pysyn ja kavahdan väkivaltaisen teitä.

5 Minun askeleeni pysyvät sinun poluillasi, minun jalkani eivät horju.

6 Minä huudan sinua avukseni, sillä sinä vastaat minulle, Jumala; kallista korvasi minun puoleeni, kuule minun puheeni.

7 Osoita ihmeellinen armosi, sinä, joka pelastat vihamiesten vallasta ne, jotka turvaavat sinun oikeaan käteesi.

8 Varjele minua niinkuin silmäterää, kätke minut siipiesi suojaan

kommer icke ifrån falska läppar.

2 Av dig må jag få min rätt; dina ögon må skåda vad rättvist är.

3 Du prövar mitt hjärta, du utrannsakar mig, men du finner intet; ingen ond tanke går ut ur min mun.

4 Efter dina läppars ord, och vad människor än må göra, tager jag mig till vara för våldsverkares stigar.

5 Mina steg hålla sig stadigt på dina vägar, mina fötter vackla icke.

6 Så åkallar jag nu dig, ty du, Gud, skall svara mig; böj ditt öra till mig, hör mitt tal.

7 Bevisa din underbara nåd, du som frälsar undan motståndarna dem som taga sin tillflykt till din högra hand.

8 Bevara mig såsom en ögonsten, beskärma mig under dina vingars

prayer, on lips that would not deceive:

2 From before thee, let my sentence come forth, Thine eyes, behold with equity.

3 Thou hast tested my heart, hast made inspection by night, hast refined me until thou couldst find nothing, Had I devised evil, my mouth should not have transgressed:

4 As for the workings of men, By the word of thy lips, have, I, taken heed of the paths of the violent one.

5 Thou hast held fast my goings on to thy ways, My footsteps have not been shaken:

6 I, have called upon thee, for thou wilt answer me, O GOD,— Incline thine ear unto me, Hear thou my speech:

7 Let thy lovingkindness be distinguished, thou Saviour of such as seek refuge from them who lift themselves up against thy right hand.

8 Guard me, as the pupil of the eye,—Under the shadow of thy wings,

skugga
wilt thou hide me:

9 jumalattomilta, jotka tahtovat minut tuhota, verivihollisiltani, jotka minua saartavat.
9 för de ogudaktiga, som vilja fördärva mig, för mina dödsfiender, som omringa mig.
9 From the face of lawless ones who have treated me with violence, the foes of my soul, who come round against me:

10 He ovat sulkeneet tunnottomat sydämensä, heidän suunsa puhuu ylvästellen.
10 Sitt hjärta förstocka de; med sin mun tala de stora ord.
10 Their own fat [heart], have they shut up,—With their mouth, have they spoken proudly.

11 He ovat kintereillämme, he jo kiertävät meidät, he vaanivat silmillään, lyödäksensä maahan.
11 Nu äro de omkring mig, var vi gå, deras ögon speja efter huru de skola böja mig till jorden.
11 As for our own goings, now, have they surrounded us,—Their eyes, they fix, bending to the earth:

12 Hän on niinkuin saalista himoitseva leijona, niinkuin nuori leijona, joka piilossa väijyy.
12 Ja, denne är lik ett lejon som längtar efter rov, lik ett ungt lejon som ligger i försåt.
12 His likeness, is as a lion, that longeth to rend, and as a young lion, lurking in secret places.

13 Nouse, Herra, astu hänen eteensä. Paiskaa hänet maahan. Vapahda miekallasi minun sieluni jumalattomista,
13 Stå upp, HERRE; träd emot honom, slå honom ned, rädda med ditt svärd min själ från den ogudaktige,
13 Rise, Yahweh! Confront his face, Bring him down, Deliver my soul from the lawless one [who is] thy sword:

14 kädelläsi ihmisistä, Herra, tämän maailman ihmisistä, joiden osa on tässä elämässä, joiden vatsan sinä täytät antimillasi, joiden pojat tulevat ravituiksi ja jotka jättävät yltäkylläisyytensä lapsilleen.
14 ja, med din hand, från människorna, HERRE, från denna världens människor, som hava sin del i detta livet, och vilkas buk du fyller med dina håvor, som hava söner i mängd och lämna sitt överflöd åt sina barn.
14 From men [who are] thy hand, O Yahweh, From the men of this age, whose portion, is among the living, and, with thy treasure, thou fillest their bosom,—They must be satisfied with sons, And must leave their abundance to their children:—

15 Mutta minä saan nähdä sinun kasvosi
15 Men jag skall skåda ditt ansikte i
15 I, in righteousness, shall behold thy face,

vanhurskaudessa, herätessäni ravita itseni sinun muotosi katselemisella.

rättfärdighet; när jag uppvaknar, vill jag mätta mig av din åsyn.

Shall be satisfied when awakened by a vision of thee.

PSALMI 18

1 Veisuunjohtajalle; Herran palvelijan Daavidin virsi, jonka sanat hän puhui Herralle sinä päivänä, jona Herra oli pelastanut hänet kaikkien hänen vihollistensa vallasta ja Saulin kädestä.

1 För sångmästaren; av HERRENS tjänare David, som talade till HERREN denna sångs ord, när HERREN hade räddat honom från alla hans fienders hand och ur Sauls våld.

1 <To the chief Musician. Of the servant of Yahweh, of David,—who spake unto Yahweh the words of this song,—in the day when Yahweh had rescued him out of the hand of all his enemies, and out of the hand of Saul;

2 Hän sanoi: Sydämestäni minä rakastan sinua, Herra, minun voimani,

2 Han sade: Hjärtligen kär har jag dig, HERRE, min starkhet,

and he said:—> I will love thee, O Yahweh my strength!

3 Herra, minun kallioni, linnani ja pelastajani, minun Jumalani, vuoreni, jonka turviin minä pakenen, minun kilpeni, autuuteni sarvi ja varustukseni.

3 HERRE, mitt bergfäste, min borg och min räddare, min Gud, min klippa, till vilken jag tager min tillflykt, min sköld och min frälsnings horn, mitt värn.

2 Yahweh, was my mountain crag and my stronghold, and my deliverer: My GOD, was my rock, I sought refuge in him, My shield, and my horn of salvation, my high tower.

4 Ylistetty olkoon Herra! - niin minä huudan, ja vihollisistani minä pelastun.

4 HERREN, den högtlovade, åkallar jag, och från mina fiender bliver jag frälst.

3 As one worthy to be praised, called I on Yahweh,—And, from my foes, was I saved.

5 Kuoleman paulat piirittivät minut, turmion virrat peljästyttivät minut.

5 Dödens band omvärvde mig, och fördärvets strömmar förskräckte mig.

4 The meshes of death encompassed me, The torrents of perdition, made me afraid;

6 Tuonelan paulat kietoivat minut,

6 Dödsrikets band omslöto mig, dödens

5 The meshes of hades, had surrounded me, The

kuoleman ansat yllättivät minut.
7 Ahdistuksessani minä rukoilin Herraa ja huusin avuksi Jumalaani; hän kuuli minun ääneni temppelistänsä, ja minun huutoni hänen edessään kohosi hänen korviinsa.

8 Silloin maa huojui ja järisi, vuorten perustukset järkkyivät; ne horjuivat, sillä hänen vihansa syttyi.

9 Savu suitsusi hänen sieraimistaan, kuluttava tuli hänen suustansa, palavat hiilet hehkuivat hänestä.
10 Hän notkisti taivaat ja astui alas, synkkä pilvi jalkojensa alla.

11 Ja hän ajoi kerubin kannattamana ja lensi, ja hän liiti tuulen siivillä;

12 hän pani pimeyden verhoksensa, majaksensa yltympäri: mustat vedet, paksut pilvet.

13 Hohteesta, joka kävi hänen edellänsä, purkautuivat pilvet rakeiksi ja palaviksi

snaror föllo över mig.

7 Men jag åkallade HERREN i min nöd och ropade till min Gud. Han hörde från sin himmelska boning min röst, och mitt rop inför honom kom till hans öron.
8 Då skalv jorden och bävade, och bergens grundvalar darrade; de skakades, ty hans vrede var upptänd.

9 Rök steg upp från hans näsa och förtärande eld från hans mun; eldsglöd ljungade från honom.
10 Och han sänkte himmelen och for ned, och töcken var under hans fötter.
11 Han for på keruben och flög, han svävade på vindens vingar.

12 Han gjorde mörker till sitt täckelse, till en hydda som omslöt honom; mörka vatten, tjocka moln.
13 Av glansen framför honom veko molnen undan; hagel föll, och eldsglöd for ned.

snares of death, had confronted me,
6 In my distress, called I on Yahweh, And, unto my God, made outcry for help, He heard, out of his temple, my voice, And my outcry for help came before him—entered into his ears!
7 Then did the earth shake and quake, Even, the foundations of the mountains, were deeply moved, Yea they did shake, because he was angry.
8 There went up smoke in his nostrils, and, a fire out of his mouth, devoured, Live coals, were kindled from it:
9 Then he stretched out the heaven, and came down,—and, thick gloom, was under his feet;
10 Then he rode on a cherub, and flew, and darted on the wings of the wind;
11 Made darkness his hiding-place, Round about him—his pavilion, Darkness of waters, clouds of vapours.
12 Out of the brightness before him, his clouds rolled along, hail, and live coals of fire.

hiiliksi.

14 Ja Herra jylisi taivaassa, Korkein antoi äänensä kaikua, tulla rakeita ja palavia hiiliä.

15 Hän lennätti nuolensa ja hajotti heidät, paljon salamoita ja kauhistutti heidät.

16 Silloin vetten syvyydet tulivat näkyviin, ja maanpiirin perustukset paljastuivat sinun nuhtelustasi, Herra, sinun vihasi hengen puuskauksesta.

17 Hän ojensi kätensä korkeudesta ja tarttui minuun, veti minut ylös suurista vesistä;

18 hän pelasti minut voimallisesta vihollisestani, minun vihamiehistäni, sillä he olivat minua väkevämmät.

19 He hyökkäsivät minun kimppuuni hätäni päivänä, mutta Herra tuli minun tuekseni.

20 Hän toi minut avaraan paikkaan, hän vapautti minut, sillä hän oli mielistynyt minuun.

21 Herra tekee minulle

14 Och HERREN dundrade i himmelen, den Högste lät höra sin röst; hagel föll, och eldsglöd for ned.

15 Han sköt sina pilar och förskingrade dem, ljungeldar i mängd och förvirrade dem.

16 Vattnens bäddar kommo i dagen, och jordens grundvalar blottades, för din näpst, o HERRE, för din vredes stormvind.

17 Han räckte ut sin hand från höjden och fattade mig, han drog mig upp ur de stora vattnen.

18 Han räddade mig från min starke fiende och från mina ovänner, ty de voro mig övermäktiga.

19 De överföllo mig på min olyckas dag, men HERREN blev mitt stöd.

20 Han förde mig ut på rymlig plats; han räddade mig, ty han hade behag till mig.

21 HERREN lönar mig

13 Then did Yahweh thunder in the heavens, and the Highest uttered his voice,—hail, and live coals of fire.

14 And he sent forth his arrows and scattered them, yea, lightnings, he shot out, and confused them.

15 Then appeared the channels of waters, were uncovered the foundations of the world,—At thy rebuke O Yahweh, at the blast of the breath of thy nostrils.

16 He sent from on high, he took me,—he drew me out of many waters.

17 He rescued me from my foe, in his might, and from them who hated me, because they were too strong for me:

18 They confronted me, in the day of my necessity, Then became Yahweh my stay:

19 And brought me out, into a large place, he delivered me, because he delighted in me.

20 Yahweh rewarded me

minun vanhurskauteni mukaan, minun kätteni puhtauden mukaan hän minulle maksaa.

22 Sillä minä olen noudattanut Herran teitä enkä ole luopunut pois Jumalastani, jumalattomuuteen.

23 Kaikki hänen oikeutensa ovat minun silmieni edessä, enkä minä hänen käskyjänsä syrjään sysää.

24 Minä olen vilpitön häntä kohtaan ja varon itseni pahoista teoista.

25 Sentähden Herra palkitsee minulle minun vanhurskauteni mukaan, sen mukaan kuin käteni ovat puhtaat hänen silmiensä edessä.

26 Hurskasta kohtaan sinä olet hurskas, nuhteetonta kohtaan nuhteeton;

27 puhdasta kohtaan sinä olet puhdas, mutta kieroa kohtaan nurja.

28 Sillä sinä pelastat nöyrän kansan, mutta ylpeät silmät sinä painat alas.

efter min rättfärdighet; efter mina händers renhet vedergäller han mig.

22 Ty jag höll mig på HERRENS vägar och avföll icke från min Gud i ogudaktighet;

23 nej, alla hans rätter hade jag för ögonen, och hans stadgar lät jag icke vika ifrån mig.

24 Så var jag ostrafflig inför honom och tog mig till vara för missgärning.

25 Därför vedergällde mig HERREN efter min rättfärdighet, efter mina händers renhet inför hans ögon.

26 Mot den fromme bevisar du dig from, mot en ostrafflig man bevisar du dig ostrafflig.

27 Mot den rene bevisar du dig ren, men mot den vrånge bevisar du dig avog.

28 Ty du frälsar ett betryckt folk, men stolta ögon ödmjukar du.

according to my righteousness, According to the cleanness of my hands, he repaid me;

21 For I had kept the ways of Yahweh, and not broken away from my God;

22 For, all his regulations, were before me, and, his statutes, did I not put from me:

23 So became I blameless with him, and kept myself from mine iniquity.

24 Yahweh therefore repaid me according to my righteousness, according to the pureness of my hands, before his eyes.

25 With the loving, thou didst show thyself loving,—With the blameless man, thou didst show thyself blameless;

26 With the pure, thou didst show thyself pure, But, with the perverse, thou didst show thyself ready to contend.

27 For, as for thee, an oppressed people, thou didst save, but, looks that were lofty, layedst

thou low;

29 Sillä sinä annat minun lamppuni loistaa; Herra, minun Jumalani, valaisee minun pimeyteni.

29 Ja, du låter min lampa brinna klart; HERREN, min Gud, gör mitt mörker ljuset.

28 For, thou, didst light up my lamp, Yahweh my God, enlightened my darkness;

30 Sinun avullasi minä hyökkään rosvojoukkoa vastaan; Jumalani avulla minä ryntään ylitse muurin.

30 Ja, med dig kan jag nedslå härskaror, och med min Gud stormar jag murar.

29 For, by thee, I ran through a troop, and, by my God, I leapt over a wall.

31 Jumalan tie on nuhteeton, Herran sana tulessa koeteltu. Hän on kaikkien kilpi, jotka häneen turvaavat.

31 Guds väg är ostrafflig; HERRENS tal är luttrat. En sköld är han för alla som taga sin tillflykt till honom.

30 As for GOD, blameless is his way, The speech of Yahweh hath been proved, A shield, he is to all who seek refuge in him.

32 Sillä kuka muu on Jumala kuin Herra, ja kuka pelastuksen kallio, paitsi meidän Jumalamme -

32 Ty vem är Gud förutom HERREN, och vem är en klippa utom vår Gud?

31 For who is a GOD, save Yahweh? And who is a Rock, save our God?

33 se Jumala, joka minut voimalla vyöttää ja tekee minun tieni nuhteettomaksi,

33 Gud, du som omgjordade mig med kraft och lät min väg vara lyckosam,

32 The GOD who girded me with strength, and set forth, as blameless, my way:

34 tekee minun jalkani nopeiksi niinkuin peurat ja asettaa minut kukkuloilleni,

34 du som gjorde mina fötter såsom hindens och ställde mig på mina höjder,

33 Planting my feet like hinds' [feet], yea, on my high places, he caused me to stand:

35 joka opettaa minun käteni sotimaan ja käsivarteni vaskijousta jännittämään!

35 du som lärde mina händer att strida och mina armar att spänna kopparbågen!

34 Teaching my hands to war,—so that a bow of bronze was bent by mine arms.

36 Sinä annat minulle pelastuksen kilven, ja sinun oikea kätesi minua tukee; sinun laupeutesi tekee minut

36 Du gav mig din frälsnings sköld, och din högra hand stödde mig, och ditt saktmod gjorde mig stor;

35 Thus didst thou grant me, as a shield, thy salvation,—and, thy right hand, sustained me, and, thy

suureksi.

37 Sinä annat minun askeleilleni avaran tilan, ja minun jalkani eivät horju.
38 Minä ajan vihollisiani takaa ja saavutan heidät enkä palaja, ennenkuin teen heistä lopun;

39 minä murskaan heidät, niin etteivät voi nousta, he sortuvat minun jalkojeni alle.
40 Sinä vyötät minut voimalla sotaan, sinä painat vastustajani minun alleni.

41 Sinä ajat minun viholliseni pakoon, ja vihamieheni minä hukutan.

42 He huutavat, mutta pelastajaa ei ole, huutavat Herraa, mutta hän ei heille vastaa.
43 Minä survon heidät tomuksi tuuleen, viskaan heidät niinkuin loan kadulle.

44 Sinä pelastat minut kansan riidoista, sinä asetat minut pakanain pääksi, kansat, joita minä en tunne,

37 du skaffade rum för mina steg, där jag gick, och mina fötter vacklade icke.
38 Jag förföljde mina fiender och hann upp dem; jag vände icke tillbaka, förrän jag hade gjort ände på dem.
39 Jag slog dem, så att de icke mer kunde resa sig; de föllo under mina fötter.
40 Du omgjordade mig med kraft till striden, du böjde mina motståndare under mig.

41 Mina fiender drev du på flykten för mig, och dem som hatade mig förgjorde jag.

42 De ropade, men det fanns ingen som frälste; till HERREN, men han svarade dem icke.
43 Och jag stötte dem sönder till stoft för vinden, jag kastade ut dem såsom orenlighet på gatan.
44 Du räddade mig ur folkets strider, du satte mig till ett huvud över hedningar; folkslag som jag ej kände blevo mina

condescension, made me great.
36 Thou didst widen my stepping–places under me, so that, mine ankles, faltered not.
37 I pursued my foes, and overtook them, and returned not, till they were consumed:

38 I crushed them, and they were unable to rise, They fell under my feet.

39 Thus didst thou gird me with strength, for the battle, Thou subduedst mine assailants under me.
40 As for my foes, thou didst give me their neck, and, as for them who hated me, I destroyed them.
41 They cried out, but there was none to save, unto Yahweh, but he answered them not.
42 Then did I beat them in pieces, like dust on the face of the wind. Like the mire in the lanes, did I scatter them.
43 Thus didst thou rescue me from the contentions of a people,—didst appoint me to be the head of

palvelevat minua.

45 Jo korvan kuulemalta he minua tottelevat; muukalaiset matelevat minun edessäni.
46 Muukalaiset masentuvat ja tulevat vavisten varustuksistansa.
47 Herra elää! Kiitetty olkoon minun kallioni ja ylistetty minun pelastukseni Jumala,
48 Jumala, joka hankkii minulle koston ja saattaa kansat minun valtani alle;
49 sinä, joka pelastat minut vihollisistani ja korotat minut vastustajaini ylitse ja päästät minut väkivaltaisesta miehestä.

50 Sentähden minä ylistän sinua, Herra, kansojen keskuudessa ja veisaan sinun nimesi kiitosta,
51 sinun, joka annat kuninkaallesi suuren avun ja teet laupeuden voidellullesi, Daavidille ja hänen jälkeläisilleen, iankaikkisesti.

tjänare.

45 Vid blotta ryktet hörsammade de mig; främlingar visade mig underdånighet.

46 Ja, främlingarnas mod vissnade bort; med bävan övergåvo de sina borgar.
47 HERREN lever! Lovad vare min klippa, och upphöjd vare min frälsnings Gud!
48 Gud, som har givit mig hämnd och tvingat folken under mig;

49 du som har befriat mig från mina fiender och upphöjt mig över mina motståndare, räddat mig från våldets man!

50 Fördenskull vill jag tacka dig bland hedningarna, HERRE, och lovsjunga ditt namn.

51 Ty du giver din konung stor seger och gör nåd mot din smorde, mot David och hans säd till evig tid.

nations, A people I had not known, served me:
44 At the hearing of the ear, they submitted to me, the sons of the foreigner, came cringing unto me:
45 The sons of the foreigner, lost heart, and came quaking out of their fortresses.
46 Yahweh liveth and, blessed, be my Rock, yea, exalted, be the God of my salvation:
47 The GOD, who hath avenged me,—and subjugated peoples under me:
48 Who hath delivered me from my foes,—Yea, from mine assailants, hast thou set me on high, From the man of violence, hast thou rescued me.
49 For this cause, will I praise thee among the nations, O Yahweh, and, to thy Name, will I sweep the strings:—
50 Who hath made great the victories of his King,—and shown lovingkindness to his Anointed One, To David and to his Seed, Unto times age–abiding.

PSALMI 19

1 Veisuunjohtajalle; Daavidin virsi.

2 Taivaat julistavat Jumalan kunniaa, taivaanvahvuus ilmoittaa hänen kättensä tekoja.
3 Päivä sanoo päivälle, ja yö ilmoittaa yölle.

4 Se ei ole puhetta, se ei ole kieltä, jonka ääni ei kuuluisi.

5 Niiden mittanuora ulottuu yli kaiken maan ja niiden sanat maanpiirin ääriin. Auringolle hän on tehnyt niihin majan.

6 Se on niinkuin ylkä, joka tulee kammiostaan, se riemuitsee kuin sankari rataansa juostessaan.
7 Se nousee taivasten ääristä ja kiertää niiden toisiin ääriin, eikä mikään voi lymytä sen helteeltä.

8 Herran laki on täydellinen; se virvoittaa sielun. Herran todistus

1 För sångmästaren; en psalm av David.

2 Himlarna förtälja Guds ära, och fästet förkunnar hans händers verk;
3 den ena dagen talar därom till den andra, och den ena natten kungör det för den andra;
4 det är ej ett tal eller språk vars ljud icke höres.

5 De sträcka sig ut över hela jorden, och deras ord gå till världens ändar. Åt solen har han gjort en hydda i dem;

6 och den är såsom en brudgum som går ut ur sin kammare, den fröjdar sig, såsom en hjälte, att löpa sin bana.
7 Vid himmelens ända är det den går upp, och dess omlopp når intill himmelens gränser, och intet är skylt för dess hetta.
8 HERRENS lag är utan brist och vederkvicker själen; HERRENS

1 <To the Chief Musician. A Melody of David.>
The heavens, are telling the glory of GOD, And, the work of his hands, the expanse is declaring;
2 Day, unto day, doth pour forth speech, and, night, unto night, doth breathe out knowledge.

3 There is no speech, and there are no words,—Unheard is their voice!
4 [Yet] through all the earth, hath gone forth their voice,—and, to the end of the world, their sayings,—For the sun, hath he set up a tent therein;
5 And, he, is like a bridegroom coming out of his chamber, he rejoiceth as a hero to run a race:
6 From one end of the heavens, is his going forth, and, his circuit, to the other end thereof—and, nothing, is hid from his glowing heat.
7 The, law of Yahweh, is complete, Bringing back the soul, The, testimony

on vahva, se tekee tyhmästä viisaan.
9 Herran asetukset ovat oikeat, ne ilahuttavat sydämen. Herran käskyt ovat selkeät, ne valaisevat silmät.

10 Herran pelko on puhdas, se pysyy iäti. Herran oikeudet ovat todet, kaikki tyynni vanhurskaat.

11 Ne ovat kalliimmat kultaa, puhtaan kullan paljoutta, makeammat hunajaa ja mehiläisen mettä.

12 Myös sinun palvelijasi ottaa niistä vaarin, niiden noudattamisesta on suuri palkka.
13 Erhetykset kuka ymmärtää? Anna anteeksi minun salaiset syntini.
14 Myös varjele palvelijasi julkeilta, älä anna heidän minua hallita. Niin minä pysyn nuhteetonna ja olen paljosta synnistä puhdas.

15 Kelvatkoot sinulle minun suuni sanat ja

vittnesbörd är fast och gör den enfaldige vis.
9 HERRENS befallningar äro rätta och giva glädje åt hjärtat; HERRENS bud är klart och upplyser ögonen.

10 HERRENS fruktan är ren och består evinnerligen; HERRENS rätter äro sanning, allasammans rättfärdiga.

11 De äro dyrbarare än guld, ja, än fint guld i mängd; de äro sötare än honung, ja, än renaste honung.

12 Av dem hämtar ock din tjänare varning; den som håller dem har stor lön.

13 Vem märker själv huru ofta han felar? Förlåt mig mina hemliga brister.
14 Bevara ock din tjänare för fräcka människor; låt dem icke få makt med mig, så bliver jag ostrafflig och varder fri ifrån svår överträdelse.

15 Låt min muns tal täckas dig och mitt

of Yahweh, is confirmed, Making wise the simple;
8 The precepts of Yahweh, are right, Rejoicing the heart, The, commandment of Yahweh, is pure, Enlightening the eyes;
9 The, reverence of Yahweh, is clean, Enduring evermore,—The, decisions of Yahweh, are faithful, They are righteous, altogether:
10 More desirable, than gold, yea than much fine gold, Sweeter, also than honey, or than droppings from the comb.
11 Even thine own servant, taketh warning by them, In the keeping of them, great is the reward.
12 Mistakes, who perceiveth? From things that are hidden, acquit me:
13 Even from the presumptuous, keep back thy servant, May they not have dominion over me, Then, shall I be blameless, and shall be acquitted from great transgression:
14 The words of my mouth, and the soft

minun sydämeni ajatukset sinun edessäsi, Herra, minun kallioni ja lunastajani.

hjärtas tankar, HERRE, min klippa och min förlossare.

utterance of my heart, shall come with acceptance, before thee, O Yahweh, my Rock and my Redeemer!

PSALMI 20

1 Veisuunjohtajalle; Daavidin virsi.

1 För sångmästaren; en psalm av David.

1 <To the Chief Musician. A Melody of David.>

2 Kuulkoon Herra sinua hädän päivänä, varjelkoon sinua Jaakobin Jumalan nimi.

2 HERREN bönhöre dig på nödens dag, Jakobs Guds namn beskydde dig.

Yahweh answer thee, in the day of distress, The Name of the God of Jacob give thee safety;

3 Hän lähettäköön sinulle avun pyhäköstä ja tukekoon sinua Siionista.

3 Han sände dig hjälp från helgedomen, och stödje dig från Sion.

2 Send thy help out of the sanctuary, and, out of Zion, sustain thee;

4 Muistakoon hän kaikki sinun uhrilahjasi, ja olkoon sinun polttouhrisi lihava hänen silmissään. Sela.

4 Han tänke på alla dina spisoffer och upptage med välbehag ditt brännoffer. Sela.

3 Remember every present of thine, and, thine ascending-sacrifice, esteem. [Selah.]

5 Hän antakoon sinulle, mitä sydämesi halajaa, ja täyttäköön kaikki sinun aivoituksesi.

5 Han give dig vad ditt hjärta begär och fullborde alla dina rådslag.

4 Give thee according to thy heart, and, all thy purposes, fulfill.

6 Suotakoon meidän riemuita sinun voitostasi ja nostaa lippumme Jumalamme nimeen. Täyttäköön Herra kaikki sinun pyyntösi.

6 Må vi få jubla över din seger och i vår Guds namn resa upp baneret; HERREN uppfylle alla dina böner.

5 We will shout aloud in thy salvation, and, in the Name of our God, shall we become great, Yahweh fulfill all thy petitions.

7 Nyt minä tiedän, että Herra auttaa voideltuansa, vastaa hänelle pyhästä taivaastansa, auttaa

7 Nu vet jag att HERREN giver seger åt sin smorde; han svarar honom från sin heliga himmel, genom väldiga

6 Now, do I know that Yahweh, hath saved, his Anointed One,—He answereth him out of his holy heavens, by the

häntä oikean kätensä voimallisilla teoilla.
8 Toiset turvaavat vaunuihin, toiset hevosiin, mutta me tunnustamme Herran, Jumalamme, nimeä.
9 He vaipuvat maahan ja kaatuvat, mutta me nousemme ja pysymme pystyssä.
10 Herra, auta! Vastatkoon kuningas meille, kun huudamme.

gärningar giver hans högra hand seger.
8 De andra prisa vagnar, de prisa hästar, men vi prisa HERRENS, vår Guds, namn.

9 De sjunka ned och falla, men vi resa oss upp och bliva beståndande.
10 HERRE, giv seger; ja, konungen svare oss på den tid då vi ropa.

mighty saving deeds of his own right hand.
7 These, by chariots, and, those, by horses, but, we, by the Name of Yahweh our God, will prevail.
8 They, have bowed down and fallen, but, we, have arisen, and stand upright.
9 Yahweh, hath saved the king. Answer us, then, on the day when we call.

PSALMI 21

1 Veisuunjohtajalle Daavidin virsi.

2 Herra, sinun voimastasi kuningas iloitsee kuinka suuresti hän riemuitseekaan sinun avustasi!
3 Mitä hänen sydämensä halasi, sen sinä hänelle annoit, et kieltänyt, mitä hänen huulensa anoivat. Sela.

4 Sinä suot hänelle onnen ja siunauksen, panet hänen päähänsä kultaisen kruunun.

5 Hän anoi sinulta

1 För sångmästaren; en psalm av David.

2 HERRE, över din makt gläder sig konungen; huru fröjdas han icke högeligen över din seger!
3 Vad hans hjärta önskar har du givit honom, och hans läppars begäran har du icke vägrat honom. Sela.
4 Ty du kommer honom till mötes med välsignelser av vad gott är; du sätter på hans huvud en gyllene krona.

5 Han bad dig om liv,

1 <To the Chief Musician. A Melody of David.>
O Yahweh, in thy strength, will the king rejoice, and, in thy salvation, how greatly will he exult!
2 The longing of his heart, hast thou given him, and, the request of his lips, hast thou not withheld. [Selah.]
3 For thou wilt come to meet him, with the blessings of goodness, Thou wilt set on his head, a crown of pure gold.
4 Life, he asked of thee,

elämää, sen sinä hänelle annoit: iän pitkän, ainaisen, iankaikkisen.
6 Suuri on hänen kunniansa, kun sinä häntä autoit sinä peität hänet loistolla ja kirkkaudella.
7 Sillä sinä asetat hänet suureksi siunaukseksi ikuisiin aikoihin asti sinä ilahutat häntä riemulla kasvojesi edessä.
8 Sillä kuningas luottaa Herraan, ja Korkeimman armo tekee hänet horjumattomaksi.

9 Sinun kätesi saavuttaa kaikki sinun vihollisesi, sinun oikea kätesi saavuttaa sinun vihamiehesi.
10 Sinä panet heidät hehkumaan kuin pätsin, kun sinä kasvosi näytät Herra nielee heidät vihassansa, tuli kuluttaa heidät.

11 Sinä hävität maan päältä heidän hedelmänsä ja heidän jälkeläisensä ihmislasten keskuudesta.
12 Vaikka he hankkivat pahaa sinua vastaan, miettivät juonia, eivät he

och du gav honom det, ett långt liv alltid och evinnerligen.

6 Stor är hans ära genom din seger; majestät och härlighet beskär du honom.

7 Ja, du låter honom bliva till välsignelse evinnerligen; du fröjdar honom med glädje inför ditt ansikte.
8 Ty konungen förtröstar på HERREN, och genom den Högstes nåd skall han icke vackla.
9 Din hand skall nå alla dina fiender; din högra hand skall träffa dem som hata dig.

10 Du skall låta dem känna det såsom i en glödande ugn, när du låter se ditt ansikte. HERREN skall fördärva dem i sin vrede; eld skall förtära dem.
11 Deras livsfrukt skall du utrota från jorden och deras avkomma från människors barn.

12 Ty de ville draga ont över dig; de tänkte ut ränker, men de

Thou hast given it him, length of days, to times age–abiding and beyond.

5 Great is his glory, in thy salvation, Honour and majesty, wilt thou lay upon him;

6 For thou wilt appoint him blessings evermore, wilt cheer him with joy by thy countenance;

7 For, the king, is trusting in Yahweh, and, in the lovingkindness of the Highest, shall he not be shaken.
8 Thy hand, will find out, all thy foes, Thine own right hand, will find out them who hate thee.

9 Thou wilt make them like a furnace of fire, at the time of thy presence,—Yahweh, in his anger, will swallow them up, and there shall consume them a fire:
10 Their fruit—out of the earth, wilt thou destroy, and their seed, from among the sons of men;

11 For they have held out, against thee, a wicked thing, They have

mitään voi

13 sillä sinä ajat heidät pakoon, tähtäät heitä kasvoihin jousesi jänteellä.

14 Nouse voimassasi, Herra! Laulaen ja veisaten me ylistämme sinun väkevyyttäsi.

förmå intet.

13 Nej, du skall driva dem tillbaka; med din båge skall du sikta mot deras anleten.

14 Upphöjd vare du, HERREN, i din makt; vi vilja besjunga och lovsäga din hjältekraft.

devised a scheme they cannot accomplish.
12 For thou wilt cause them to turn their back, Upon thy bow–strings, wilt thou make ready against their face.
13 Be exalted, O Yahweh, in thy strength! With song and with string will we sound forth thy power.

PSALMI 22

1 Veisuunjohtajalle veisataan kuin: Aamuruskon peura Daavidin virsi.
2 Jumalani, Jumalani, miksi minut hylkäsit? Miksi olet kaukana, et auta minua, et kuule valitukseni sanoja?
3 Jumalani, minä huudan päivällä, mutta sinä et vastaa, ja yöllä, enkä voi vaieta.

4 Ja kuitenkin sinä olet Pyhä, jonka istuin on Israelin kiitosvirtten keskellä.
5 Meidän isämme luottivat sinuun, he luottivat, ja sinä pelastit heidät.
6 He huusivat sinua ja pelastuivat he luottivat

1 För sångmästaren, efter »Morgonrodnadens hind»; en psalm av David.
2 Min Gud, min Gud, varför har du övergivit mig? Jag brister ut och klagar, men min frälsning är fjärran.
3 Men Gud, jag ropar om dagen, men du svarar icke, så ock om natten, men jag får ingen ro.
4 Och dock är du den Helige, den som tronar på Israels lovsånger.

5 På dig förtröstade våra fäder; de förtröstade, och du räddade dem.
6 Till dig ropade de och blevo hulpna; på

1 <To the Chief Musician. On "the Hind of the Dawn." A Melody of David.>
My GOD, my GOD, why hast thou forsaken me? Far from saving me, The words of my loud lamentation?
2 My God! I keep crying––By day, and thou dost not answer, and, By night, and there is no rest for me.
3 But, thou, art holy, Who inhabitest the praises of Israel.

4 In thee, trusted our fathers, They trusted, and thou didst deliver them;
5 Unto thee, made they outcry, and escaped, In

sinuun eivätkä tulleet häpeään.
7 Mutta minä olen mato enkä ihminen, ihmisten pilkka ja kansan hylky.

8 Kaikki, jotka minut näkevät, pilkkaavat minua, levittelevät suutansa, nyökyttävät ilkkuen päätään:
9 Jätä asiasi Herran haltuun. Hän vapahtakoon hänet, hän pelastakoon hänet, koska on häneen mielistynyt.
10 Sinähän vedit minut äitini kohdusta, sinä annoit minun olla turvassa äitini rinnoilla

11 sinun huomaasi minä olen jätetty syntymästäni saakka, sinä olet minun Jumalani hamasta äitini kohdusta.
12 Älä ole minusta kaukana, sillä ahdistus on läsnä, eikä auttajaa ole.
13 Minua saartavat väkevät sonnit, Baasanin härät piirittävät minut,

14 avaavat kitansa minua vastaan, niinkuin raatelevat, kiljuvat

dig förtröstade de och kommo icke på skam.
7 Men jag är en mask, och icke en människa, till smälek bland män, föraktad av folket.
8 Alla som se mig bespotta mig; de spärra upp munnen, de skaka huvudet:

9 »Befall dig åt HERREN! Han befrie honom, han rädde honom, ty han har ju behag till honom.»

10 Ja, det var du som hämtade mig ut ur moderlivet och lät mig vila trygg vid min moders bröst.
11 På dig är jag kastad allt ifrån modersskötet; du är min Gud allt ifrån min moders liv.

12 Var icke långt ifrån mig, ty nöd är nära, och det finnes ingen hjälpare.
13 Tjurar i mängd omgiva mig, Basans oxar omringa mig.

14 Såsom glupande och rytande lejon spärrar man upp gapet mot

thee, they trusted, and had not turned pale.
6 But, I, am a worm and no one, a reproach of men, and despised of a people;
7 All that see me, laugh at me,—They open wide the mouth, They shake the head:—

8 He should trust in Yahweh—let him deliver him,—Let him rescue him, seeing he delighteth in him.

9 For, thou, art he that severed me from the womb, he that caused me to trust, upon the breasts of my mother;
10 Upon thee, was I cast from the time I was born, From the womb of my mother, my GOD, hast thou been.

11 Be not far from me, for, distress, is near, For there is none to help.

12 Many bulls have surrounded me, Strong oxen of Bashan, have enclosed me;
13 They have opened wide against me their mouth, A lion rending

leijonat.
15 Niinkuin vesi minä olen maahan vuodatettu kaikki minun luuni ovat irti toisistansa minun sydämeni on niinkuin vaha, se on sulanut minun rinnassani.
16 Minun voimani on kuivettunut kuin saviastian siru, ja kieleni tarttuu suuni lakeen, ja sinä lasket minut alas kuoleman tomuun.
17 Sillä koirat minua piirittävät, pahain parvi saartaa minut, minun käteni ja jalkani, niinkuin jalopeurat.

18 Minä voin lukea kaikki luuni he katselevat minua ilkkuen

19 he jakavat keskenänsä minun vaatteeni ja heittävät minun puvustani arpaa.
20 Mutta sinä, Herra, älä ole kaukana, sinä, minun väkevyyteni, riennä avukseni.
21 Vapahda minun sieluni miekasta, minun ainokaiseni koirain kynsistä.
22 Pelasta minut jalopeuran kidasta, villihärkäin sarvista -

mig.
15 Jag är lik vatten som utgjutes, alla mina leder hava skilts åt; mitt hjärta är såsom vax, det smälter i mitt liv.

16 Min kraft är förtorkad och lik en lerskärva, min tunga låder vid min gom, och du lägger mig i dödens stoft.
17 Ty hundar omgiva mig; de ondas hop har kringränt mig, mina händer och fötter hava de genomborrat.

18 Jag kan räkna alla mina ben; de skåda därpå, de se med lust på mig.
19 De dela mina kläder mellan sig och kasta lott om min klädnad.

20 Men du, HERRE, var icke fjärran; du min starkhet, skynda till min hjälp.
21 Rädda min själ från svärdet, mitt liv ur hundarnas våld.

22 Fräls mig från lejonets gap. Ja, du bönhör mig och räddar

and roaring.
14 Like water, am I poured out, and, put out of joint, are all my bones,—My heart, hath become, like wax, it is melted in the midst of my body;
15 Dried as a potsherd, is my strength, And, my tongue, is made to cleave to my gums, And, in the dust of death, wilt thou lay me.
16 For dogs have surrounded me,—An assembly of evil doers, have encircled me, They have pierced my hands and my feet,
17 I may tell all my bones, They, look for—they behold me!

18 They part my garments among them, and, for my vestment, they cast lots.
19 But, thou, O Yahweh, be not far off, O my help! to aid me, make haste;
20 Rescue, from the sword, my life, from the power of the dog, my solitary self:
21 Save me from the mouth of the lion,—Yea, from the horns of wild

vastaa minulle.

23 Minä julistan sinun nimeäsi veljilleni, ylistän sinua seurakunnan keskellä.

24 Te, jotka pelkäätte Herraa, ylistäkää häntä. Kunnioittakaa häntä, kaikki Jaakobin siemen, kaikki Israelin siemen, peljätkää häntä.
25 Sillä hän ei halveksi kurjan kärsimystä, ei katso sitä ylen, eikä kätke häneltä kasvojansa, vaan kuulee hänen avuksihuutonsa.

26 Sinusta on minun ylistyslauluni suuressa seurakunnassa minä täytän lupaukseni häntä pelkääväisten edessä.
27 Nöyrät saavat syödä ja tulevat ravituiksi ne, jotka etsivät Herraa, ylistävät häntä. Teidän sydämenne on elävä iankaikkisesti.
28 Kaikki maan ääret muistavat tämän ja palajavat Herran tykö kaikki pakanain sukukunnat kumartavat häntä

mig undan vildoxarnas horn.
23 Då skall jag förkunna ditt namn för mina bröder, mitt i församlingen skall jag prisa dig:
24 I som frukten HERREN, loven honom; ären honom, alla Jakobs barn, och bäven för honom, alla Israels barn.
25 Ty han föraktade icke den betrycktes elände och höll det icke för en styggelse; han fördolde icke sitt ansikte för honom, och när han ropade, lyssnade han till honom.
26 Genom dig skall min lovsång ljuda i den stora församlingen; mina löften får jag infria inför dem som frukta honom.
27 De ödmjuka skola äta och bliva mätta, de som söka HERREN skola få lova honom; ja, edra hjärtan skola leva evinnerligen.
28 Alla jordens ändar skola betänka det och omvända sig till HERREN. Hedningarnas alla släkter skola tillbedja inför dig.

beasts, hast thou delivered me.
22 I will declare thy Name unto my brethren,—In the midst of the convocation, will I praise thee.
23 Ye that revere Yahweh, praise him, All ye the seed of Jacob, glorify him, And, stand in awe of him, all ye seed of Israel.
24 For he hath not despised nor abhorred the humbling of the patient one, neither hath he hid his face from him, but, when he cried for help unto him, he heard.
25 Of thee, is my praise in the great convocation, My vows, will I pay, before them who revere him.
26 The patient wronged–ones shall eat and be satisfied, They shall praise Yahweh, who are seekers of him, Let your heart live for aye.
27 All the ends of the earth, will remember and turn to Yahweh, Yea all the families of the nations, will bow themselves down before thee,

29 sillä Herran on kuninkuus, ja hän on hallitseva pakanoita.

30 Kaikki maan mahtavat syövät ja kumartavat hänen edessään polvistuvat kaikki, jotka mullan alle astuvat eivätkä voi elossa pysyä.

31 Jälkeentulevaiset palvelevat häntä, tuleville polville kerrotaan Herrasta.

32 He tulevat ja julistavat vastedes syntyvälle kansalle hänen vanhurskauttaan, että hän on tämän tehnyt.

29 Ty riket är HERRENS, och han råder över hedningarna.

30 Ja, alla mäktiga på jorden skola äta och tillbedja; inför honom skola knäböja alla de som måste fara ned i graven, de som icke kunna behålla sin själv vid liv.

31 Kommande ättled skola tjäna honom; man skall förtälja om Herren för ett annat släkte.

32 Man skall träda upp och förkunna hans rättfärdighet, ja, bland folk som skola födas att han har gjort det.

28 For, to Yahweh, belongeth the kingdom, And One to Rule over the nations.

29 All the great ones of the earth, shall eat and bow down, Before him shall kneel, all that go down to the dust, Even he who had not kept alive, his own soul!

30 My seed, shall serve him, It shall be recounted, of the Lord, to a generation that shall come:

31 That his righteousness may be declared to a people to be born, That he wrought with effect!

PSALMI 23

1 Daavidin virsi. Herra on minun paimeneni, ei minulta mitään puutu.
2 Viheriäisille niityille hän vie minut lepäämään virvoittavien vetten tykö hän minut johdattaa.
3 Hän virvoittaa minun sieluni. Hän ohjaa minut oikealle tielle nimensä tähden.
4 Vaikka minä vaeltaisin

1 En psalm av David. HERREN är min herde, mig skall intet fattas,
2 han låter mig vila på gröna ängar; han för mig till vatten där jag finner ro,

3 han vederkvicker min själ; han leder mig på rätta vägar, för sitt namns skull.
4 Om jag ock vandrar i

1 <A Melody of David.> Yahweh, is my shepherd– –I shall not want:
2 In pastures of tender grass, he maketh me lie down, Unto restful waters, he leadeth me;

3 My life, he restoreth, He guideth me in right paths, for the sake of his Name.
4 Yea, though I walk

pimeässä laaksossa, en minä pelkäisi mitään pahaa, sillä sinä olet minun kanssani sinun vitsasi ja sauvasi minua lohduttavat.

5 Sinä valmistat minulle pöydän minun vihollisteni silmien eteen. Sinä voitelet minun pääni öljyllä minun maljani on ylitsevuotavainen.

6 Sula hyvyys ja laupeus seuraavat minua kaiken elinaikani ja minä saan asua Herran huoneessa päivieni loppuun asti.

dödsskuggans dal, fruktar jag intet ont, ty du är med mig; din käpp och stav, de trösta mig.

5 Du bereder för mig ett bord i mina ovänners åsyn; du smörjer mitt huvud med olja och låter min bägare flöda över.

6 Godhet allenast och nåd skola följa mig i alla mina livsdagar, och jag skall åter få bo i HERRENS hus, evinnerligen.

through a valley death–shadowed, I will fear no harm, for, thou, art with me, Thy rod and thy staff, they, comfort me.

5 Thou spreadest before me a table, in face of mine adversaries, Thou hast anointed, with oil, my head, My cup, hath run over.

6 Surely, goodness and lovingkindness, will pursue me, all the days of my life, and I shall dwell in the house of Yahweh, evermore.

PSALMI 24

1 Daavidin virsi. Herran on maa ja kaikki, mitä siinä on, maanpiiri ja ne, jotka siinä asuvat.

2 Sillä hän on sen perustanut merten päälle, vahvistanut sen virtojen päälle.

3 Kuka saa astua Herran vuorelle, kuka seisoa hänen pyhässä paikassansa?

4 Se, jolla on viattomat kädet ja puhdas sydän,

1 Av David; en psalm. Jorden är HERRENS och allt vad därpå är, jordens krets och de som bo därpå.

2 Ty han är den som har lagt hennes grund på haven, den som på strömmarna har berett henne fäste.

3 Vem får gå upp på HERRENS berg, och vem får träda in i hans helgedom?

4 Den som har oskyldiga händer och

1 <David's. A Melody.> To Yahweh, belongeth, The earth and the fulness thereof, The world, and they who dwell therein;

2 For, he, upon the seas, hath founded it, and upon the currents, doth make it firm.

3 Who shall ascend the mountain of Yahweh? And who shall stand in his holy place?

4 The clean of hands, and pure of heart,—who

joka ei halaja turhuutta eikä vanno väärin.

rent hjärta, den som icke vänder sin själ till lögn och den som icke svär falskt.

hath not uplifted, to falsehood, his soul, nor sworn deceitfully,

5 Hän saa siunauksen Herralta ja vanhurskauden pelastuksensa Jumalalta.

5 Han skall undfå välsignelse av HERREN och rättfärdighet av sin frälsnings Gud.

5 Shall bear away a blessing from Yahweh, and righteousness, from his delivering God.

6 Tämä on se suku, joka häntä kysyy, joka etsii sinun kasvojasi, - tämä on Jaakob. Sela.

6 Sådant är det släkte som frågar efter honom; de som söka ditt ansikte, de äro Jakobs barn. Sela.

6 This, is the generation of them who inquire of him, who seek thy face, O God of Jacob. [Selah.]

7 Nostakaa päänne, te portit, nostakaa päänne, te ikuiset ovet, kunnian kuninkaan käydä sisälle!

7 Höjen, I portar, edra huvuden, höjen eder, I eviga dörrar, för att ärans konung må draga därin.

7 Lift up, O ye gates, your heads, and lift yourselves up, ye age–abiding doors, That the king of glory may come in.

8 Kuka on se kunnian kuningas? Hän on Herra, väkevä ja voimallinen, Herra, voimallinen sodassa.

8 Vem är då ärans konung? Det är HERREN, stark och väldig, HERREN, väldig i strid.

8 Who is the king of glory? Yahweh, strong and mighty, Yahweh, mighty in war.

9 Nostakaa päänne, te portit, nostakaa päänne, te ikuiset ovet, kunnian kuninkaan käydä sisälle!

9 Höjen, I portar, edra huvuden, höjen dem, I eviga dörrar, för att ärans konung må draga därin.

9 Lift up, O ye gates, your heads, yea lift [them] up, ye age–abiding doors, That the king of glory may come in.

10 Kuka on se kunnian kuningas? Hän on Herra Sebaot, hän on kunnian kuningas. Sela.

10 Vem är då denne ärans konung? Det är HERREN Sebaot; han är ärans konung. Sela.

10 Who then is the king of glory? Yahweh of hosts, He, is the king of glory. [Selah.]

PSALMI 25

1 Daavidin virsi. Sinun tykösi, Herra, minä

1 Av David. Till dig, HERRE, upplyfter jag min

1 <David's. [An Alphabetical Psalm.]>

ylennän sieluni,

2 Jumalani, sinuun minä turvaan älä salli minun joutua häpeään, älköötkä viholliseni saako riemuita minusta.
3 Ei yksikään, joka sinua odottaa, joudu häpeään häpeään joutuvat ne, jotka ovat syyttä uskottomat.
4 Herra, neuvo minulle tiesi, opeta minulle polkusi.
5 Johdata minua totuutesi tiellä ja opeta minua, sillä sinä olet minun pelastukseni Jumala. Sinua minä odotan kaiken päivää.
6 Muista laupeuttasi, Herra, ja armoasi, sillä ne ovat olleet hamasta iankaikkisuudesta.

7 Älä muista minun nuoruuteni syntejä, älä minun rikoksiani muista minua armosi mukaan, hyvyytesi tähden, Herra.

8 Hyvä ja vakaa on Herra sentähden hän neuvoo syntiset tielle.

själ.

2 Min Gud, på dig förtröstar jag; låt mig icke komma på skam, låt icke mina fiender fröjda sig över mig.
3 Nej, ingen kommer på skam, som förbidar dig; på skam kommer de som, utan sak, handla trolöst.
4 HERRE, kungör mig dina vägar, lär mig dina stigar.
5 Led mig i din sanning, och lär mig, ty du är min frälsnings Gud; dig förbidar jag alltid.
6 Tänk, HERRE, på din barmhärtighet och din nåd, ty de äro av evighet.

7 Tänk icke på min ungdoms synder och på mina överträdelser, utan tänk på mig efter din nåd, för din godhets skull, HERRE.

8 HERREN är god och rättfärdig, därför undervisar han syndare om vägen.

Unto thee, O Yahweh, my soul, would I lift:
2 O my God, in thee, have I put my trust, Let me not be put to shame, Let not my foe exult over me:
3 Yea let, none who wait for thee, be put to shame, Let them be put to shame who act covertly without cause!
4 Thy ways, O Yahweh, let me know, Thy paths, teach thou me:
5 Guide me into thy truth and teach me, for, thou, art my delivering God, For thee, have I waited all the day:
6 Remember thy compassions, O Yahweh, and thy lovingkindnesses, For, from age–past times, have they been.
7 The sins of my youth, and my transgressions, do not thou call to mind,—According to thine own lovingkindness, remember thou me, for the sake of thine own goodness, O Yahweh.
8 Good and upright, is Yahweh, For this cause, will he direct sinners into the way.

9 Hän johdattaa nöyriä oikein, hän opettaa nöyrille tiensä.

9 Han leder de ödmjuka rätt, han lär de ödmjuka sin väg.

9 May he guide patient wronged–ones to be righted, and teach such oppressed–ones his way.

10 Kaikki Herran polut ovat armo ja totuus niille, jotka pitävät hänen liittonsa ja todistuksensa.

10 Alla HERRENS vägar äro nåd och trofasthet för dem som hålla hans förbund och vittnesbörd.

10 All the paths of Yahweh, are lovingkindness and faithfulness, to such as keep his covenant, and his testimonies.

11 Nimesi tähden, Herra, anna anteeksi minun syntivelkani, sillä se on suuri.

11 För ditt namns skull, HERRE, förlåt min missgärning, ty den är stor.

11 For the sake of thy Name, O Yahweh, Therefore wilt thou pardon mine iniquity, for great it is.

12 Kuka on se mies, joka Herraa pelkää - sen hän neuvoo tielle, joka hänen on valittava.

12 Finnes det en man som fruktar HERREN, då undervisar han honom om den väg han bör välja.

12 Who then is the man that revereth Yahweh? Let him direct him into the way he should choose.

13 Hänen sielunsa saa nauttia hyvää, ja hänen jälkeläisensä perivät maan.

13 Han själv skall leva i lycka, och hans efterkommande skola besitta landet.

13 His soul, with prosperity, shall tarry, and, his seed, shall possess the land.

14 Herran neuvo on tunnettu niille, jotka häntä pelkäävät, ja hän ilmoittaa heille liittonsa.

14 HERREN har sin umgängelse med dem som frukta honom, och sitt förbund vill han kungöra för dem.

14 Intimacy with Yahweh, have they who revere him, His covenant also, he letteth them know.

15 Minun silmäni katsovat alati Herraan, sillä hän päästää minun jalkani verkosta.

15 Mina ögon se alltid till HERREN, ty han drager mina fötter ur nätet.

15 Mine eyes, are continually unto Yahweh,—for, he, bringeth, out of the net, my feet.

16 Käänny minun puoleeni, armahda minua, sillä minä olen yksinäinen ja kurja.

16 Vänd dig till mig och var mig nådig; ty jag är ensam och betryckt.

16 Turn thou unto me, and show me favour, for, alone and oppressed, I am.

17 Minun sydämeni

17 Mitt hjärtas ångest

17 The distresses of my

pakahtuu tuskasta päästä minut ahdistuksistani.
18 Katso minun kurjuuttani ja vaivaani, anna kaikki minun syntini anteeksi.
19 Katso minun vihollisiani, kuinka heitä on paljon, ja he vihaavat minua väkivaltaisella vihalla.
20 Varjele minun sieluni ja pelasta minut. Älä salli minun tulla häpeään, sillä sinuun minä turvaan.
21 Nuhteettomuus ja oikeamielisyys varjelkoon minua, sillä sinua minä odotan.
22 Jumala, vapahda Israel kaikista ahdistuksistansa.

är stor; för mig ut ur mitt trångmål.

18 Se till mitt lidande och min vedermöda, och förlåt mig alla mina synder.
19 Se därtill att mina fiender äro så många och hata mig med orätt.

20 Bevara min själ och rädda mig; låt mig icke komma på skam, ty jag tager min tillflykt till dig.

21 Ostrafflighet och redlighet bevare mig, ty jag förbidar dig.

22 Förlossa Israel, o Gud, ur all dess nöd.

heart, hath he relieved,—and, out of my straits, brought me forth.
18 Behold my humiliation and my pain, and take away all my sins.
19 Behold my foes, for they abound,—and, with the hatred of violence, do they hate me.

20 Oh keep my soul, and rescue me, Let me not be put to shame, for I have sought refuge in thee.
21 Let, blamelessness and uprightness, watch over me, because I have waited for thee.
22 Redeem Israel, O God,—out of all his distresses.

PSALMI 26

1 Daavidin virsi. Auta minut oikeuteeni, Herra, sillä minä olen vaeltanut nuhteettomasti ja turvaan horjumatta Herraan.
2 Tutki minua, Herra, ja pane minut koetukselle, koettele minun munaskuuni ja sydämeni.
3 Sillä sinun armosi on minun silmäini edessä,

1 Av David. Skaffa mig rätt, HERRE, ty jag vandrar i ostrafflighet, och jag förtröstar på HERREN utan att vackla.

2 Pröva mig, HERRE, och försök mig; rannsaka mina njurar och mitt hjärta.
3 Ty din nåd är inför mina ögon, och jag

1 <David's.> Do me justice, O Yahweh, For, I, in my blamelessness, have walked, and, in Yahweh, have I trusted, I will not waver.
2 Try me, O Yahweh, and prove me, Test my reins and my heart:—

3 For, thy lovingkindness, hath

ja minä olen vaeltanut sinun totuudessasi.

vandrar i din sanning.

been before mine eyes, and I have walked to and fro in thy faithfulness;

4 En minä istu valheen miesten seurassa enkä kulje salakavalain kanssa.

4 Jag sitter icke hos lögnens män, och med hycklare har jag icke min umgängelse.

4 I have not sat with men of deceit, nor, with dissemblers, would I enter;

5 Minä vihaan pahojen seuraa enkä istu jumalattomien parissa.

5 Jag hatar de ondas församling, och hos de ogudaktiga sitter jag icke.

5 I have hated the convocation of evil-doers, and, with lawless men, would I not sit;

6 Minä pesen käteni viattomuudessa, ja astun kulkueessa sinun alttarisi ympäri, Herra,

6 Jag tvår mina händer i oskuld, och kring ditt altare, HERRE, vill jag vandra,

6 I will bathe, in pureness, my hands,—so will I go in procession around thine altar, O Yahweh;

7 antaakseni kuulua kiitokseni äänen ja julistaakseni kaikkia sinun ihmeitäsi.

7 för att höja min röst till tacksägelse och förtälja alla dina under.

7 To sound aloud a song, and to recount all thy wonderful doings.

8 Herra, minä rakastan sinun huonettasi, sinun asuinsijaasi, sitä paikkaa, jossa sinun kirkkautesi asuu.

8 HERRE, jag har din boning kär och den plats där din härlighet bor.

8 O Yahweh, I have loved the asylum of thy house, even the place of the habitation of thy glory!

9 Älä tempaa pois minun sieluani syntisten kanssa äläkä minun henkeäni verenvuodattajain kanssa,

9 Ryck icke min själ bort med syndare, icke mitt liv med de blodgiriga,

9 Do not remove, with sinners, my soul, nor, with men of bloodshed, my life;

10 joiden käsiä ilkityö tahraa, joiden oikea käsi on lahjuksia täynnä.

10 i vilkas händer är skändlighet, och vilkas högra hand är full av mutor.

10 In whose hands is a plot, and, their right hand, is filled with a bribe.

11 Mutta minä vaellan nuhteettomasti vapahda minut ja ole minulle

11 Jag vandrar ju i ostrafflighet; förlossa mig och var mig nådig.

11 But, I, in my blamelessness, will walk, Redeem me and show

armollinen.
12 Minun jalkani seisoo tasaisella maalla seurakunnan kokouksissa minä kiitän Herraa.

12 Ja, min fot står på jämn mark; i församlingarna skall jag lova HERREN.

me favour.
12 My foot standeth in a level place, In the convocations, will I bless Yahweh.

PSALMI 27

1 Daavidin virsi. Herra on minun valkeuteni ja autuuteni: ketä minä pelkään! Herra on minun elämäni turva: ketä minä vapisen!

1 Av David. HERREN är mitt ljus och min frälsning; för vem skulle jag frukta? HERREN är mitt livs värn; för vem skulle jag rädas?

1 <David's.> Yahweh, is my light and my salvation, Of whom shall I be afraid? Yahweh, is the refuge of my life, Of whom shall I be in dread?

2 Kun pahat käyvät minun kimppuuni, syömään minun lihaani, niin he, minun ahdistajani ja vihamieheni, kompastuvat ja kaatuvat.

2 När de onda draga emot mig och vilja uppsluka mig, då stappla de själva och falla, mina motståndare och fiender.

2 When there drew near against me evil-doers to devour my flesh, mine adversaries, and mine enemies—mine!—they, stumbled and fell!

3 Vaikka sotajoukko asettuisi minua vastaan, ei minun sydämeni pelkäisi vaikka sota nousisi minua vastaan, siinäkin minä olisin turvassa.

3 Om ock en här lägrar sig mot mig, så fruktar ändå icke mitt hjärta; om krig uppstår mot mig, så är jag dock trygg.

3 Though there pitch against me—a camp, my heart shall not fear,— Though there come up against me—a battle, still, am I confident.

4 Yhtä minä rukoilen Herralta, sitä minä pyydän: että saisin asua Herran huoneessa kaiken elinaikani, katsella Herran suloisuutta ja tutkistella hänen temppelissänsä.

4 Ett har jag begärt av HERREN, därefter traktar jag: att jag må få bo i HERRENS hus i alla mina livsdagar, för att skåda HERRENS ljuvlighet och betrakta hans tempel.

4 One thing, have I asked of Yahweh, That, will I seek to secure,— That I may dwell in the house of Yahweh, all the days of my life, To view the delightfulness of Yahweh, And to contemplate in his

temple.

5 Sillä hän kätkee minut majaansa pahana päivänä, hän suojaa minua telttansa suojassa, korottaa minut kalliolle.

5 Ty han döljer mig i sin hydda på olyckans dag, han beskärmar mig i sitt tjäll, han för mig upp på en klippa.

5 For he will hide me in his pavilion, in the day of calamity,—He will conceal me, in the secrecy of his tent, Within a rock, will he set me on high.

6 Niin kohoaa nyt minun pääni vihollisteni yli, jotka minua ympäröivät, ja minä uhraan riemu-uhreja hänen majassansa, Herralle minä veisaan ja soitan.

6 Och nu skall mitt huvud resa sig över mina fiender runt omkring mig, och jag vill offra i hans hydda jublets offer, jag vill sjunga till HERRENS ära och lovsäga honom.

6 Now, therefore, shall my head be raised high above my foes round about me, and I will sacrifice in his tent the sacrifices of triumphant joy, I will sing and touch the strings, to Yahweh.

7 Herra, kuule minun ääneni, kun minä huudan, armahda minua ja vastaa minulle.

7 Hör, o HERRE! Jag höjer min röst och ropar, var mig nådig och svara mig.

7 Hear, O Yahweh, With my voice, do I cry, Oh then show me favour and answer me.

8 Minun sydämeni vetoaa sinun omaan sanaasi: Etsikää minun kasvojani. Herra, minä etsin sinun kasvojasi.

8 Mitt hjärta förehåller dig ditt ord: »Söken mitt ansikte.» Ja, ditt ansikte, HERRE, söker jag;

8 To thee, said my heart—[When thou saidst] Seek ye my face––Thy face, O Yahweh, will I seek!

9 Älä kätke minulta kasvojasi, älä työnnä vihassa pois palvelijaasi. Sinä olet minun apuni, älä minua jätä, älä minua hylkää, pelastukseni Jumala.

9 fördölj icke ditt ansikte för mig. Driv icke bort din tjänare i vrede, du som har varit min hjälp; förskjut mig icke, övergiv mig icke, du min frälsnings Gud.

9 Do not hide thy face from me, Do not repulse, in thine anger, thine own servant,—My help, thou hast been, Do not send me away nor forsake me, O my saving God!

10 Vaikka minun isäni ja äitini minut hyljätkööt, niin Herra minut korjaa.

10 Nej, om än min fader och min moder övergiva mig, skall HERREN upptaga mig.

10 When, my own father and mother, had forsaken me, Then, Yahweh, took me up!

11 Neuvo, Herra, minulle tiesi ja johdata minua

11 Visa mig, HERRE, din väg, och led mig på en

11 Point out to me, O Yahweh, thy way,—And

tasaista polkua minun vihamiesteni tähden.

12 Älä anna minua alttiiksi ahdistajaini vimmalle, sillä väärät todistajat nousevat minua vastaan ja puuskuvat väkivaltaa.

13 Mutta minä totisesti uskon näkeväni Herran hyvyyden elävien maassa.
14 Odota Herraa. Ole luja, ja vahva olkoon sinun sydämesi. Odota Herraa.

jämn stig, för mina förföljares skull.

12 Överlämna mig icke åt mina ovänners vilja; ty mot mig uppstå falska vittnen och män som andas våld.

13 Ja, jag tror förvisso att jag skall få se HERRENS goda i de levandes land.
14 Förbida HERREN, var frimodig och oförfärad i ditt hjärta; ja, förbida HERREN.

guide me in a level path, because of mine adversaries.
12 Do not give me up unto the desire of mine adversaries, for there have risen up against me witnesses that are false, and he that fanneth up violence.
13 I believe that I shall see—The goodness of Yahweh in the land of the living,
14 Wait thou for Yahweh,—Be strong, and let thy heart be bold, Wait, then, for Yahweh!

PSALMI 28

1 Daavidin virsi. Sinua, Herra, minä huudan minun kallioni, älä ole minua kohtaan äänetön, etten minä, kun sinä vaiti olet, joutuisi niiden kaltaiseksi, jotka ovat hautaan vaipuneet.
2 Kuule minun rukousteni ääni, kun minä sinua avuksi huudan, kun minä käteni nostan sinun kaikkeinpyhintäsi kohti.
3 Älä tempaa minua pois jumalattomien kanssa, älä väärintekijäin kanssa, jotka puhuvat

1 Av David. Till dig, HERRE, ropar jag; min klippa, var icke stum mot mig. Ja, var icke tyst mot mig, så att jag bliver lik dem som fara ned i graven.

2 Hör mina böners ljud, när jag ropar till dig, när jag upplyfter mina händer mot det allraheligaste i din helgedom.
3 Tag mig icke bort med de ogudaktiga och med ogärningsmännen, som tala vänligt med

1 <David's.> Unto thee, O Yahweh, do I cry, O my Rock! do not turn in silence from me,—lest, if thou turn from me in silence, I be like them who go down into the pit.
2 Hear the voice of my supplication, when I cry to thee for help, when I lift up my hands toward thy holy shrine.

3 Do not drag me away—with the lawless, or with the workers of iniquity,—who speak

lähimmäisilleen rauhan puheita, vaikka heidän sydämessään on pahuus.
4 Anna heille heidän työnsä mukaan ja heidän tekojensa pahuuden mukaan anna heille heidän kättensä tekojen mukaan, kosta heille, mitä he ovat tehneet.

5 Sillä eivät he ota vaaria Herran töistä eivätkä hänen kättensä teoista. Hän kukistakoon heidät, älköönkä heitä rakentako.
6 Kiitetty olkoon Herra, sillä hän on kuullut minun rukousteni äänen.

7 Herra on minun voimani ja kilpeni häneen minun sydämeni turvasi, ja minä sain avun. Siitä minun sydämeni riemuitsee, ja veisuullani minä häntä ylistän.
8 Herra on kansansa väkevyys, hän on voideltunsa pelastus ja turva.
9 Pelasta kansasi ja siunaa perikuntasi kaitse heitä ja kanna heitä iankaikkisesti.

sin nästa men hava ondska i sina hjärtan.

4 Giv dem efter deras gärningar och efter deras onda väsende, giv dem efter deras händers verk, vedergäll dem vad de hava gjort.

5 Ty de akta icke på HERRENS gärningar, icke på hans händer verk; därför skall han slå dem ned och ej mer bygga upp dem.
6 Lovad vare HERREN, ty han har hört mina böners ljud!

7 HERREN är min starkhet och min sköld; på honom förtröstade mitt hjärta. Och jag vart hulpen, därför fröjdar sig mitt hjärta, och med min sång vill jag tacka honom.
8 HERREN är sitt folks starkhet, och ett frälsningens värn är han för sin smorde.
9 Fräls ditt folk och välsigna din arvedel, och var deras herde och bär dem till evig

peaceably with their neighbours, but, wrong, is in their heart.

4 Give them, according to their deed, and, according to the wrong of their practices,—According to the work of their own hands, give thou unto them, Bring back their own dealing to themselves.
5 Because they heed not The Deeds of Yahweh, or the Work of his hands, he will pull them down, and not build them.
6 Blessed be Yahweh, Because he hath heard the voice of my supplication.
7 Yahweh, is my strength and my shield, In him, hath trusted my heart, and I have found help,—Therefore hath my heart danced for joy, and, with my song, do I praise him.
8 Yahweh, is strength to his people,—And, the all-saving refuge of his Anointed One, is he!
9 Oh save thy people, and bless thine inheritance, Tend them also, and carry them,

	tid.	Unto times age–abiding.

PSALMI 29

1 Daavidin virsi. Antakaa Herralle, te Jumalan pojat, antakaa Herralle kunnia ja väkevyys.	1 En psalm av David. Given åt HERREN, I Guds sönder, given åt HERREN ära och makt;	1 <A Melody of David.> Give to Yahweh, ye sons of the mighty,—Give to Yahweh, [both] glory and strength:
2 Antakaa Herralle hänen nimensä kunnia, kumartakaa Herraa pyhässä kaunistuksessa.	2 given åt HERREN hans namns ära, tillbedjen HERREN i helig skrud.	2 Give to Yahweh, the glory of his Name, Bow down to Yahweh, in the adornment of holiness.
3 Herran ääni käy vetten päällä kunnian Jumala jylisee, Herra suurten vetten päällä.	3 HERRENS röst går ovan vattnen; Gud, den härlige, dundrar, ja, HERREN, ovan de stora vattnen.	3 The voice of Yahweh, is upon the waters,—The GOD of glory, hath thundered, Yahweh, is upon mighty waters;
4 Herran ääni käy voimallisesti, Herran ääni käy valtavasti.	4 HERRENS röst ljuder med makt, HERRENS röst ljuder härligt.	4 The voice of Yahweh, is with power, The voice of Yahweh, is with majesty;
5 Herran ääni särkee setrit, Herra särkee Libanonin setrit.	5 HERRENS röst bräcker cedrar, HERREN bräcker Libanons cedrar.	5 The voice of Yahweh, is breaking cedars, Now hath Yahweh, broken down, the cedars of Lebanon!
6 Hän hypittää niitä niinkuin vasikkaa, Libanonia ja Sirjonia niinkuin nuorta villihärkää.	6 Han kommer dem att hoppa likasom kalvar, Libanon och Sirjon såsom unga vildoxar.	6 And hath made them leap like a calf, Lebanon and Sirion, like the bull–calf of wild–oxen;
7 Herran ääni halkoo tulen liekit.	7 HERRENS röst sprider ljungeldslågor.	7 The voice of Yahweh, is cleaving out flames of fire;
8 Herran ääni vapisuttaa erämaan, Herra vapisuttaa Kaadeksen erämaan.	8 HERRENS röst kommer öknen att bäva, HERREN kommer Kades' öken att bäva.	8 The voice of Yahweh, bringeth birth–pains upon the wilderness; Yahweh bringeth birth–pains upon

the wilderness of Kadesh!

9 Herran ääni saattaa peurat poikimaan, se raastaa paljaiksi metsät. Ja kaikki hänen temppelissänsä sanoo: Kunnia!

9 HERRENS röst bringar hindarna att föda; skogarnas klädnad rycker den bort. I hans himmelska boning förkunnar allting hans ära.

9 The voice of Yahweh, causeth the gazelles to bring forth, and hath stript forests; and, in his own temple, every one there, is saying, Glory!

10 Herra istui valtaistuimellaan, ja vedenpaisumus tuli. Herra istuu kuninkaana iankaikkisesti.

10 HERREN på sin tron bjöd floden komma, och HERREN tronar såsom konung evinnerligen.

10 Yahweh, at the Flood, was seated, And Yahweh hath taken his seat, as king, unto times age–abiding.

11 Herra antaa kansallensa väkevyyden, Herra siunaa kansaansa rauhalla.

11 HERREN skall giva makt åt sitt folk, HERREN skall välsigna sitt folk med frid.

11 Yahweh, will give, strength to his people,— Yahweh, will bless his people with prosperity.

PSALMI 30

1 Daavidin virsi temppelin vihkimislaulu.

1 En psalm, en sång av David, vid templets invigning.

1 <A Melody. A Song for the Dedication of the House. David's.>

2 Minä ylistän sinua, Herra, sillä sinä pelastit minut etkä sallinut viholliseni iloita minusta.

2 Jag vill upphöja dig, HERRE, ty du har dragit mig ur djupet, du har icke låtit mina fiender glädja sig över mig.

I will extol thee, O Yahweh, for thou hast drawn me up,—and not suffered my foes to rejoice over me.

3 Herra, minun Jumalani, sinua minä huusin, ja sinä paransit minut.

3 HERRE, min Gud, jag ropade till dig, och du helade mig.

2 O Yahweh, my God, I cried for help unto thee, and thou hast healed me.

4 Herra, sinä nostit minun sieluni tuonelasta, sinä herätit minut henkiin hautaan vaipuvien joukosta.

4 HERRE, du förde min själ upp ur dödsriket, du tog mig levande ut från dem som foro ned i graven.

3 O Yahweh! thou hast lifted, out of hades, my soul, Thou hast brought me back to life, from among those who were going down to the pit.

5 Veisatkaa kiitosta Herralle, te hänen hurskaansa, ylistäkää hänen pyhää nimeänsä.

6 Sillä silmänräpäyksen kestää hänen vihansa, eliniän hänen armonsa ehtoolla on itku vieraana, mutta aamulla ilo.

7 Minä sanoin menestykseni päivinä: En minä ikinä horju.

8 Herra, sinä armossasi vahvistit minun vuoreni. Mutta kun sinä kätkit kasvosi, niin minä peljästyin.

9 Sinua, Herra, minä huusin ja Herraa minä rukoilin:

10 Mitä etua on minun verestäni, jos minä hautaan vaivun? Ylistääkö tomu sinua, julistaako se sinun uskollisuuttasi?

11 Kuule, Herra, ja armahda minua, Herra, ole minun auttajani.

12 Sinä muutit minun

5 Lovsjungen HERREN, I hans fromme, och prisen hans heliga namn.

6 Ty ett ögonblick varar hans vrede, men hela livet hans nåd; om aftonen gästar gråt, men om morgonen kommer jubel.

7 Jag sade, när det gick mig väl: »Jag skall aldrig vackla.»

8 HERRE, i din nåd hade du gjort mitt berg starkt; men du fördolde ditt ansikte, då förskräcktes jag.

9 Till dig, HERRE, ropade jag, och till Herren bad jag:

10 »Vad vinning har du av mitt blod, eller därav att jag far ned i graven? Kan stoftet tacka dig, kan det förkunna din trofasthet?

11 Hör, o HERRE, och var mig nådig; HERRE, var min hjälpare.»

12 Då förvandlade du

4 Sweep the strings to Yahweh, ye his men of lovingkindness, and give ye praise at the mention of his holiness.

5 For there is, a Moment, in his anger, a Life–time, in his good–pleasure, In the evening, cometh Weeping to lodge, But, by the morning, ‘tis a Shout of Triumph!

6 But, I, said, in my tranquility, I shall not be shaken to times age–abiding!

7 O Yahweh, in thy good–pleasure, hadst thou caused my mountain to stand, strong,—Thou didst hide thy face—I was dismayed!

8 Unto thee, O Yahweh, do I cry,—and, unto My Lord, do I make supplication:

9 What profit in my blood? in my going down into the pit? Can dust praise thee? Can it declare thy faithfulness?

10 Hear, O Yahweh, and show me favour, O Yahweh! become thou a helper unto me.

11 Thou hast turned my

murheeni ilokarkeloksi, sinä riisuit minun surupukuni ja vyötit minut riemulla,

13 että minun sieluni veisaisi sinulle kiitosta, eikä vaikenisi. Herra, minun Jumalani, sinua minä ylistän iankaikkisesti.

min klagan i fröjdesprång; du klädde av mig sorgens dräkt och omgjordade mig med glädje.

13 Därför skall min ära lovsjunga dig, utan att tystna; HERRE, min Gud, jag vill tacka dig evinnerligen.

lamentation, into a dance for me,—Thou hast torn off my sackcloth, and girded me with gladness:

12 To the end that mine honour should make melody unto thee, and not be silent. O Yahweh, my God! Unto times age–abiding, will I praise thee.

PSALMI 31

1 Veisuunjohtajalle Daavidin virsi.

2 Herra, sinuun minä turvaan. Älä salli minun ikinä häpeään tulla, vapahda minut vanhurskaudessasi.

3 Kallista korvasi minun puoleeni, riennä, pelasta minut. Ole minulle turvakallio, vuorilinna, johon minut pelastat.

4 Sillä sinä olet minun kallioni ja linnani, ja nimesi tähden sinä minua johdat ja talutat.

5 Sinä päästät minut verkosta, jonka he ovat eteeni virittäneet, sillä

1 För sångmästaren; en psalm av David.

2 Till dig, HERRE, tager jag min tillflykt; låt mig aldrig komma på skam, befria mig genom din rättfärdighet.

3 Böj ditt öra till mig, rädda mig snarligen; var mig en fast klippa, en bort till min frälsning.

4 Ty du är mitt bergfäste och min bort, och du skall, för ditt namns skull, leda och föra mig.

5 Du skall draga mig ur det nät som de lade ut för mig; ty du är mitt

1 <To the Chief Musician. A Melody of David.>

In thee, O Yahweh, have I sought refuge, Let me not be ashamed to times age–abiding, In thy righteousness, deliver me:

2 Incline unto me, thine ear, Speedily rescue me,—Become to me a Rock of refuge, a Place of security, For saving me.

3 Because, my mountain crag and my stronghold, thou art, Therefore, for the sake of thine own Name, wilt thou lead me and guide me?

4 Wilt thou bring me forth, out of the net which they have hidden

sinä olet minun turvani.

6 Sinun käteesi minä annan henkeni, sinä, Herra, lunastat minut, sinä uskollinen Jumala.

7 Minä vihaan niitä, jotka seuraavat turhia epäjumalia, mutta minä turvaan Herraan.
8 Minä iloitsen ja riemuitsen sinun armostasi, kun sinä katsoit minun kurjuuttani, tunsit minun sieluni ahdistukset,

9 etkä jättänyt minua vihollisen valtaan, vaan asetit minun jalkani aukealle.

10 Armahda minua, Herra, sillä minulla on ahdistus minun silmäni on surusta riutunut, niin myös minun sieluni ja ruumiini.
11 Sillä minun elämäni kuluu murheessa ja minun vuoteni huokauksissa. Minun voimani on rauennut pahain tekojeni tähden, ja minun luuni ovat riutuneet.
12 Kaikkien ahdistajaini tähden minä olen

värn.

6 I din hand befaller jag min ande; du förlossar mig, HERRE, du trofaste Gud.

7 Jag hatar dem som hålla sig till fåfängliga avgudar, men jag förtröstar på HERREN.
8 Jag vill fröjda mig och vara glad över din nåd, att du ser till mitt lidande, att du låter dig vårda om min själ i nöden

9 och icke överlämnar mig i fiendens hand, utan ställer mina fötter på rymlig plats.

10 Var mig nådig, HERRE, ty jag är i nöd; av sorg är mitt öga förmörkat, ja, min själ såväl som min kropp.

11 Ty mitt liv har försvunnit i bedrövelse och mina år i suckan; min kraft är bruten genom min missgärning, och benen i min kropp äro maktlösa.

12 För alla mina ovänners skull har jag

for me? For, thou, art my refuge.
5 Into thy hand, do I commit my spirit—Thou hast ransomed me, O Yahweh, GOD most faithful.
6 I hate such as give heed to false vanities, I, then, in Yahweh, have set my hope.
7 I will indeed exult and rejoice, in thy lovingkindness,—In that thou hast looked upon my humiliation, thou hast taken note that in distresses was my life;
8 And hast not shut me up in the hand of the foe, Thou hast given standing, in a roomy place, unto my feet.
9 Show me favour, O Yahweh, for in distress am I,—Wasted with vexation, is mine eye—my soul and my body;

10 For, consumed with sorrow, is my life, and my years with sighing,—My strength hath staggered with my humiliation, and, my bones, are without marrow.
11 By reason of all mine adversaries, have I

pilkaksi tullut,
ylenpalttiseksi pilkaksi
naapureilleni,
peljätykseksi tuttavilleni
jotka minut kadulla
näkevät, pakenevat
minua.
13 Minä olen unhottunut
ihmisten mielistä niinkuin
kuollut, minä olen kuin
rikottu astia.

14 Sillä minä kuulen
monen parjaukset,
kauhua kaikkialta, kun
he keskenänsä pitävät
neuvoa minua vastaan,
aikovat ottaa minulta
hengen.

15 Mutta sinuun, Herra,
minä turvaan minä
sanon: Sinä olet minun
Jumalani.
16 Minun aikani ovat
sinun kädessäsi, pelasta
minut vihollisteni
kädestä ja vainoojistani.
17 Valista kasvosi
palvelijallesi, pelasta
minut armossasi.

18 Herra, älä salli
minun tulla häpeään,
sillä sinua minä huudan
avukseni. Jumalattomat
tulkoot häpeään,
vaietkoot ja vaipukoot
tuonelaan.

blivit till smälek, ja, till
stor smälek för mina
grannar och till skräck
för mina förtrogna; de
som se mig på gatan
fly undan för mig.

13 Jag är bortglömd ur
hjärtat, såsom vore jag
död; jag har blivit
såsom ett sönderslaget
kärl.
14 Ty jag hör mig
förtalas av många;
skräck från alla sidor!
De rådslå med varandra
mot mig och stämpla
för att taga mitt liv.

15 Men jag förtröstar
på dig, HERRE; jag
säger: »Du är min
Gud.»
16 Min tid står i dina
händer; rädda mig från
mina fienders hand och
mina förföljare.
17 Låt ditt ansikte lysa
över din tjänare; fräls
mig genom din nåd.

18 HERRE, låt mig icke
komma på skam, ty jag
åkallar dig; låt de
ogudaktiga komma på
skam och varda tystade
i dödsriket.

become a reproach.
Even to my neighbours,
altogether, and a dread
to mine acquaintance,—
They who have seen me
abroad, have fled from
me:
12 I have been
forgotten, like one dead–
–out of mind, I have
been as a missing
vessel.
13 For I have heard the
whispering of many—A
terror round about!
When they have sat in
conclave together
against me, to take
away my life, have they
intrigued.
14 I, therefore, in thee,
have put my trust, O
Yahweh, I have said, My
God, thou art!
15 In thy hand, are my
times, Rescue me from
the hand of my foes
and from my pursuers!
16 Cause thy face to
shine upon thy servant,
Save me in thy
lovingkindness.
17 O Yahweh! let me
not be ashamed, For I
have called upon thee,
Let the lawless be
ashamed, Go down in
silence to hades!

19 Mykistyköötvalheen huulet, jotka puhuvat vanhurskasta vastaan röyhkeästi, ylpeästi ja ylenkatseellisesti.

20 Kuinka suuri on sinun hyvyytesi, jonka talletat pelkääväisillesi ja jota osoitat sinuun turvaaville ihmislasten edessä!

21 Sinä peität heidät kasvojesi suojaan ihmisten salavehkeiltä sinä kätket heidät turvaan kielten riidalta.

22 Kiitetty olkoon Herra, sillä hän osoitti minulle ihmeellisen armonsa piiritetyssä kaupungissa.

23 Minä sanoin hädässäni: Minä olen sysätty pois sinun silmiesi edestä. Kuitenkin sinä kuulit minun rukousteni äänen, kun minä sinua huusin.
24 Rakastakaa Herraa, kaikki hänen hurskaansa. Herra varjelee uskolliset, mutta ylpeileväisille hän kostaa monin kerroin.

19 Må lögnaktiga läppar förstummas, de som tala vad fräckt är mot den rättfärdige, med högmod och förakt.

20 Huru stor är icke din godhet, den du förvarar åt dem som frukta dig, och den du bevisar inför människors barn mot dem som taga sin tillflykt till dig!

21 Du beskärmar dem i ditt ansiktes beskärm mot människors sammangaddning; du döljer dem i din hydda mot tungors angrepp.

22 Lovad vare HERREN, ty han har bevisat mig sin underbara nåd genom att beskära mig en fast stad!
23 Ty väl sade jag i min ångest: »Jag är bortdriven från dina ögon.» Likväl hörde du mina böners ljud, när jag ropade till dig.

24 Älsken HERREN, alla I hans fromme. HERREN bevarar de trogna, men han vedergäller i fullt mått den som över högmod.

18 Let false lips be made dumb,—which are speaking—against a righteous one—arrogantly, with pride and contempt.
19 How great is thy goodness, which thou hast hidden away for them who revere thee,—Thou hast wrought for them who seek refuge in thee, in sight of the sons of men.
20 Thou wilt conceal them, in the secrecy of thine own presence, from the conspiracies of men,—Thou wilt hide them in a pavilion, from the strife of tongues.
21 Blessed be Yahweh, for he hath made wonderful his lovingkindness for me, in a fortified city.
22 But, I, had said in mine alarm, I am cut off from before thine eyes,—But, indeed, thou didst hear the voice of my supplication, when I cried for help unto thee.
23 Love Yahweh, all ye his men of lovingkindness,—Faithfulness, doth Yahweh observe, but repayeth abundantly him

25 Olkaa lujat, ja olkoon teidän sydämenne rohkea, te kaikki, jotka Herraa odotatte.

25 Varen frimodiga och oförfärade i edra hjärtan, alla I som sätten edert hopp till HERREN.

that worketh proudly.
24 Be strong, and let your heart be bold, all ye who are waiting for Yahweh.

PSALMI 32

1 Daavidin mietevirsi. Autuas se, jonka rikokset ovat anteeksi annetut, jonka synti on peitetty!
2 Autuas se ihminen, jolle Herra ei lue hänen pahoja tekojansa ja jonka hengessä ei ole vilppiä!
3 Kun minä siitä vaikenin, riutuivat minun luuni jokapäiväisestä valituksestani.
4 Sillä yötä päivää oli sinun kätesi raskaana minun päälläni minun nesteeni kuivui niinkuin kesän helteessä. Sela.
5 Minä tunnustin sinulle syntini enkä peittänyt pahoja tekojani minä sanoin: Minä tunnustan Herralle rikokseni, ja sinä annoit anteeksi minun syntivelkani. Sela.

6 Sentähden rukoilkoot sinua kaikki hurskaat

1 Av David; en sång. Säll är den vilkens överträdelse är förlåten, vilkens synd är överskyld.
2 Säll är den människa som HERREN icke tillräknar missgärning, och i vilkens ande icke är något svek.
3 Så länge jag teg, försmäktade mina ben vid min ständiga klagan.

4 Ty dag och natt var din hand tung över mig; min livssaft förtorkades såsom av sommarhetta. Sela.
5 Då uppenbarade jag min synd för dig och överskylde icke min missgärning. Jag sade: »Jag vill bekänna för HERREN mina överträdelser»; då förlät du mig min synds missgärning. Sela.
6 Därför skola alla fromma bedja till dig på

1 <David's. An Instructive Psalm.> How happy is he whose transgression is forgiven! whose sin is pardoned!
2 How happy the son of earth, to whom Yahweh will not reckon iniquity! and in whose spirit is no guile!
3 When I kept silence, my bones became worn out, Through my groaning all the day;
4 For, day and night, heavy upon me, was thy hand,—Changed was my life-sap into the drought of summer. [Selah.]
5 My sin, would I own unto thee, and, mine iniquity, not hide, I said, I will confess my transgressions unto Yahweh, And, thou, didst forgive the iniquity of my sin. [Selah.]

6 For this cause, will every man of

aikana, jona sinut löytää voidaan. Vaikka suuret vedet tulvisivat, eivät ne heihin ulotu.

7 Sinä olet minun suojani, sinä varjelet minut hädästä, sinä ympäröitset minut pelastuksen riemulla. Sela.

8 Minä opetan sinua ja osoitan sinulle tien, jota sinun tulee vaeltaa minä neuvon sinua, minun silmäni sinua vartioitsee.

9 Älkää olko niinkuin järjettömät orhit ja muulit, joita suitsilla ja ohjaksilla, niiden valjailla, suistetaan muutoin ne eivät sinua lähesty.

10 Jumalattomalla on monta vaivaa, mutta joka Herraan turvaa, häntä ympäröitsee armo.

11 Iloitkaa Herrassa ja riemuitkaa, te vanhurskaat, ja veisatkaa ilovirsiä, kaikki te oikeamieliset.

den tid då du är att finna; sannerligen, om ock stora vattenfloder komma, skola de icke nå till dem.

7 Du är mitt beskärm, för nöd bevarar du mig; med räddningens jubel omgiver du mig. Sela.

8 Jag vill lära dig och undervisa dig om den väg du skall vandra; jag vill giva dig råd och låta mitt öga vaka över dig.

9 Varen icke såsom hästar och mulåsnor utan förstånd, på vilka man lägger töm och betsel för att tämja dem, eljest får man dem ej fram.

10 Den ogudaktige har många plågor; men den som förtröstar på HERREN, honom omgiver han med nåd.

11 Varen glada i HERREN och fröjden eder, I rättfärdige, och jubien, alla I rättsinnige.

lovingkindness pray unto thee, in time to obtain,—Surely, in the overflow of many waters, unto him, shall they not reach.

7 Thou, art a hiding-place for me, From distress, wilt thou preserve me,—With shouts of deliverance, wilt thou compass me about. [Selah.]

8 I will make thee discreet, I will point out to thee the way which thou must go, I will fix upon thee mine eye.

9 Do not ye become like a horse, like a mule, without discernment,—With the bit and bridle of his mouth, [hast thou] to restrain him,—He will not come near unto thee.

10 Many pains, hath the lawless one,—But, he that trusteth in Yahweh, Lovingkindness, shall compass him about.

11 Rejoice in Yahweh and exult, O ye righteous, Yea, shout in triumph, all ye upright in heart!

PSALMI 33

1 Riemuitkaa Herrassa, te vanhurskaat. Oikeamielisten on soveliasta häntä kiittää.

1 Jublen i HERREN, I rättfärdige; lovsång höves de redliga.

1 Shout for joy, ye righteous, in Yahweh, To the upright, seemly is praise.

2 Ylistäkää Herraa kanteleilla, soittakaa hänelle kymmenkielisillä harpuilla.

2 Tacken HERREN på harpa, lovsjungen honom till tiosträngad psaltare.

2 Give ye thanks unto Yahweh with the lyre, With a harp of ten strings, make ye music unto him.

3 Veisatkaa hänelle uusi virsi, helkyttäkää kieliä ihanasti ja riemullisesti.

3 Sjungen honom en ny sång, spelen skönt med jubelklang.

3 Sing unto him, a song that is new, With skill, sweep the strings, with loud noise.

4 Sillä Herran sana on oikea, ja kaikki hänen tekonsa ovat tehdyt uskollisuudessa.

4 Ty HERRENS ord är rätt, och allt vad han gör är gjort i trofasthet.

4 For right is the word of Yahweh, and, all his work, is in faithfulness:

5 Hän rakastaa vanhurskautta ja oikeutta maa on täynnänsä Herran armoa.

5 Han älskar rättfärdighet och rätt; jorden är full av HERRENS nåd.

5 Who loveth righteousness and justice, With the lovingkindness of Yahweh, the earth is full.

6 Herran sanalla ovat taivaat tehdyt, ja kaikki niiden joukot hänen suunsa hengellä.

6 Himmelen är gjord genom HERRENS ord och all dess här genom hans muns anda.

6 By the word of Yahweh, the heavens were made, and, by the spirit of his mouth, all their host:

7 Hän kokoaa meren vedet niinkuin roukkioksi, panee syvyydet säiliöihin.

7 Han samlar havets vatten såsom i en hög; han lägger djupen i deras förvaringsrum.

7 Who gathered as into a skin–bottle the waters of the sea, Delivering, into treasuries, the roaring deeps.

8 Peljätköön Herraa kaikki maa, hänen edessänsä vaviskoot kaikki maanpiirin asukkaat.

8 Hela jorden frukte HERREN; för honom bäve alla som bo på jordens krets.

8 Let all the earth, stand in awe of Yahweh, Of him, be in dread, all ye inhabitants of the world;

9 Sillä hän sanoi, ja tapahtui niin, hän käski, ja se oli tehty.
10 Herra särkee pakanain neuvon, tekee turhiksi kansojen aikeet.

11 Mutta Herran neuvo pysyy iankaikkisesti, hänen sydämensä aivoitukset suvusta sukuun.

12 Autuas se kansa, jonka Jumala Herra on, se kansa, jonka hän on perinnöksensä valinnut!

13 Herra katsoo alas taivaasta, näkee kaikki ihmislapset

14 asumuksestaan, valtaistuimeltaan hän katselee kaikkia maan asukkaita,
15 hän, joka on luonut kaikkien heidän sydämensä, joka tarkkaa kaikkia heidän tekojansa.
16 Ei kuningas voita paljolla väellänsä, ei sankari pelastu suurella voimallansa.

17 Turha on sotaratsu auttajaksi, ei pelasta sen suuri väkevyys.

9 Ty han sade, och det vart; han bjöd, och det stod där.
10 HERREN gjorde hedningarnas råd om intet, han lät folkens tankar komma på skam.

11 Men HERRENS råd består evinnerligen, hans hjärtas tankar från släkte till släkte.

12 Saligt är det folk vars Gud HERREN är, det folk som han har utvalt till arvedel åt sig.

13 Ja, från himmelen skådade HERREN ned, han såg alla människors barn.
14 Från sin boning blickade han ned till alla dem som bo på jorden,
15 han som har danat allas deras hjärtan, han som aktar på alla deras verk.
16 En konung segrar icke genom sin stora styrka, en hjälte räddas icke genom sin stora kraft.
17 Förgäves väntar man sig seger genom hästar, med all sin styrka rädda

9 For, he, spake, and it was, He, commanded, and it stood forth.
10 Yahweh, hath frustrated the counsel of nations, hath brought to nothing the devices of peoples.
11 The counsel of Yahweh, to times age–abiding, shall stand, The devices of his heart, from generation to generation.
12 How happy the nation whose God is, Yahweh, The people he hath chosen as his own inheritance!
13 Out of the heavens, hath Yahweh looked, He hath seen all the sons of men:
14 Out of his settled place of abode, hath he fixed his gaze on all the inhabitants of the earth:
15 Who fashioneth their heart all together, Who understandeth all their doings.
16 Not a king, can be saved by greatness of force, nor, hero, deliver himself by greatness of strength:
17 A deception, is the horse, for victory, and, by his great strength,

de icke.

18 Katso, Herran silmä valvoo niitä, jotka häntä pelkäävät ja panevat toivonsa hänen laupeuteensa,

18 Se, HERRENS öga är vänt till dem som frukta honom, till dem som hoppas på hans nåd;

shall he not deliver.

18 Lo! the eye of Yahweh, is toward them who revere him, unto such as are waiting for his lovingkindness:

19 pelastaaksensa heidän sielunsa kuolemasta, elättääksensä heitä nälän aikana.

19 han vill rädda deras själ från döden och behålla dem vid liv i hungerns tid.

19 To rescue, from death, their soul, and to keep them alive in famine.

20 Meidän sielumme odottaa Herraa, hän on meidän apumme ja kilpemme.

20 Vår själ väntar efter HERREN; han är vår hjälp och sköld.

20 Our own soul, hath waited for Yahweh, Our help and our shield, is he!

21 Sillä hänessä iloitsee meidän sydämemme, me turvaamme hänen pyhään nimeensä.

21 Ty i honom gläder sig vårt hjärta, vi förtrösta på hans heliga namn.

21 For, in him, shall our heart rejoice, For, in his holy Name, have we trusted.

22 Sinun armosi, Herra, olkoon meidän päällämme, niinkuin me panemme toivomme sinuun.

22 Din nåd, HERRE, vare över oss, såsom vi hoppas på dig.

22 Be thy lovingkindness, O Yahweh, upon us, According as we have waited for thee.

PSALMI 34

1 Daavidin virsi, kun hän tekeytyi mielipuoleksi Abimelekin edessä ja tämä karkoitti hänet luotansa ja hän meni pois.

1 Av David, här han ställde sig vansinnig inför Abimelek, och denne drev honom ifrån sig, och han gick sin väg.

1 <David's. When he disguised his sanity before Abimelech,—who dismissed him, and he departed. [An Alphabetical Psalm.]>

2 Minä kiitän Herraa joka aika, hänen ylistyksensä on alati minun suussani.

2 Jag vill lova HERREN alltid; hans pris skall ständigt vara i min mun.

Let me bless Yahweh at all times, Continually be his praise in my mouth.

3 Herra on minun sieluni kerskaus, nöyrät

3 Min själ skall berömma sig av

2 In Yahweh, boasteth my soul, The patient

sen kuulevat ja iloitsevat.

4 Ylistäkää minun kanssani Herraa, kiittäkäämme yhdessä hänen nimeänsä.
5 Minä etsin Herraa, ja hän vastasi minulle, hän vapahti minut kaikista peljätyksistäni.

6 Jotka häneen katsovat, ne säteilevät iloa, heidän kasvonsa eivät häpeästä punastu.

7 Tässä on kurja, joka huusi, ja Herra kuuli ja pelasti hänet kaikista hänen ahdistuksistansa.

8 Herran enkeli asettuu niiden ympärille, jotka häntä pelkäävät, ja pelastaa heidät.

9 Maistakaa ja katsokaa, kuinka Herra on hyvä. Autuas se mies, joka häneen turvaa!
10 Peljätkää Herraa, te hänen pyhänsä, sillä häntä pelkääväisiltä ei mitään puutu.
11 Nuoret leijonat kärsivät puutetta ja näkevät nälkää, mutta

HERREN; de ödmjuka skola höra det och glädja sig.
4 Loven med mig HERREN, låtom oss med varandra upphöja hans namn.
5 Jag sökte HERREN, och han svarade mig, och ur all min förskräckelse räddade han mig.
6 De som skåda upp till honom stråla av fröjd, och deras ansikten behöva icke rodna av blygsel.
7 Här är en betryckt som ropade, och HERREN hörde honom och frälste honom ur all hans nöd.
8 HERRENS ängel slår sitt läger omkring dem som frukta honom, och han befriar dem.

9 Smaken och sen att HERREN är god; säll är den som tager sin tillflykt till honom.

10 Frukten HERREN, I hans helige; ty de som frukta honom lida ingen brist.
11 Unga lejon lida nöd och hungra, men de som söka HERREN hava

oppressed–ones shall hear and be glad.

3 Ascribe ye greatness unto Yahweh with me, and let us exalt his Name together.
4 I enquired of Yahweh, and he hath answered me, And, out of all my terrors, hath he rescued me.
5 They looked unto him and were radiant, And, as for their faces, let them not be abashed.

6 This, oppressed one cried, and, Yahweh, heard—and, out of all his distresses, saved him.
7 The messenger of Yahweh encampeth around them who revere him, Thus hath he delivered them.
8 Oh taste and see, that good is Yahweh,—How happy the man who seeketh refuge in him!

9 Revere Yahweh, ye his holy ones, For there is no want to them who revere him.
10 Young lions, have come short, and suffered hunger, but,

Herraa etsiväisiltä ei mitään hyvää puutu.

12 Tulkaa, lapset, kuulkaa minua: Herran pelkoon minä teidät opetan.
13 Kuka oletkin, joka elää tahdot ja rakastat elämän päiviä, nauttiaksesi onnea:
14 varjele kielesi pahasta ja huulesi vilppiä puhumasta

15 vältä pahaa ja tee hyvää, etsi rauhaa ja pyri siihen.

16 Herran silmät tarkkaavat vanhurskaita ja hänen korvansa heidän huutoansa.

17 Herran kasvot ovat pahantekijöitä vastaan, hävittääksensä maasta heidän muistonsa.

18 Vanhurskaat huutavat, ja Herra kuulee ja vapahtaa heidät kaikista heidän ahdistuksistansa.
19 Lähellä on Herra niitä, joilla on särjetty sydän, ja hän pelastaa ne, joilla on murtunut

icke brist på något gott.

12 Kommen, barn, hören mig; jag skall lära eder HERRENS fruktan.

13 Är du en man som älskar livet och önskar att se goda dagar?

14 Avhåll då din tunga från det som är ont och dina läppar från att tala svek.

15 Vänd dig bort ifrån det som är ont, och gör vad gott är, sök friden och trakta därefter.

16 HERRENS ögon äro vända till de rättfärdiga och hans öron till deras rop.

17 Men HERRENS ansikte är emot dem som göra det onda, han vill utrota deras åminnelse från jorden.

18 När de rättfärdiga ropa, då hör HERREN och räddar dem ur all deras nöd.

19 HERREN är nära dem som hava ett förkrossat hjärta och frälsar dem som hava en bedrövad

they who seek Yahweh, shall not lack any good thing.

11 Come, ye children! hearken unto me, The reverence of Yahweh, will I teach you.
12 Who is the man that desireth life, Loving days, that he may see good?
13 Keep thy tongue from wickedness, And thy lips from speaking deceit:
14 Depart from wickedness and do good, Aim at well–being, and pursue it.

15 The eyes of Yahweh, are towards the righteous, And, his ears, towards their cry for help:
16 The face of Yahweh, is against such as do wickedness, To cut off, from the earth, their memory.
17 They made outcry, and Yahweh heard, And, out of all their straits, hath he rescued them.

18 Near is Yahweh, to the broken in heart, And, the crushed in spirit, will he save.

mieli.
20 Monta on vanhurskaalla kärsimystä, mutta Herra vapahtaa hänet niistä kaikista.
21 Hän varjelee kaikki hänen luunsa: ei yksikään niistä murru.
22 Pahuus tappaa jumalattoman, ja jotka vanhurskasta vihaavat, ne tulevat syynalaisiksi.

23 Herra lunastaa palvelijainsa sielut, eikä yksikään, joka häneen turvaa, tule syynalaiseksi.

ande.
20 Den rättfärdige måste lida mycket, men HERREN räddar honom ur allt.

21 Han bevarar alla hans ben; icke ett enda av dem skall sönderslås.
22 Den ogudaktige skall dödas av olyckan, och de som hata den rättfärdige skola stå med skuld.
23 Men sina tjänares själar förlossar HERREN, och ingen skall stå med skuld, som tager sin tillflykt till honom.

19 Many are the misfortunes of the righteous, But, out of them all, doth Yahweh rescue him.
20 Keeping all his bones, Not, one from among them, is broken.
21 Misfortune shall be the death of the lawless one, And, the haters of the righteous man, shall be held guilty.
22 Yahweh ransometh the soul of his servants, And none shall be held guilty, who seek refuge in him.

PSALMI 35

1 Daavidin virsi. Riitele, Herra, minun riitaveljiäni vastaan sodi niitä vastaan, jotka minua vastaan sotivat.
2 Tempaa pieni kilpi, suuri kilpi ja nouse minun avukseni.
3 Sivalla keihäs ja salpaa tie minun vainoojiltani. Sano minun sielulleni: Minä olen sinun pelastuksesi.
4 Joutukoot häpeään ja pilkkaan, jotka minun henkeäni väijyvät peräytyköötˇ,

1 Av David. Gå till rätta, HERRE, med dem som gå till rätta med mig; strid mot dem som strida mot mig.
2 Fatta sköld och skärm, och stå upp till min hjälp;
3 drag fram spjutet, och spärra vägen för mina förföljare. Säg till min själ: »Jag är din frälsning.»
4 Må de komma på skam och blygas, som stå efter mitt liv; må de vika tillbaka och varda

1 <David's.> Contend, O Yahweh, with them who contend with me, Make war upon them who make war upon me.
2 Grasp buckler and shield, and arise in my help;
3 Then draw the spear, and close up against my pursuers, Say to my soul, Thy salvation, I am!

4 Let them be ashamed and confounded, who are seeking my life,—Let them turn back and be

punastukoot, jotka minulle pahaa aikovat.
5 Olkoot he niinkuin akanat tuulessa, ja Herran enkeli syösköön heidät maahan

6 heidän tiensä olkoon pimeä ja liukas, ja Herran enkeli ajakoon heitä takaa.
7 Sillä syyttä he ovat virittäneet verkkonsa minun eteeni, syyttä he ovat kaivaneet minun sielulleni haudan.

8 Tulkoon hänelle turmio aavistamatta, tarttukoon hän virittämäänsä verkkoon, langetkoon siihen surmaksensa.
9 Mutta minun sieluni iloitkoon Herrassa, riemuitkoon hänen avustansa.
10 Kaikki minun luuni sanokoot: Herra, kuka on sinun vertaisesi, sinun, joka vapahdat kurjan väkevämmästään, kurjan ja köyhän raatelijastaan?

11 Väärät todistajat astuvat esiin, he minulta tutkivat, mitä minä en tiedä.

utskämda, som hava ont i sinnet mot mig.
5 Må de bliva såsom agnar för vinden, och HERRENS ängel drive dem bort.

6 Deras väg blive mörk och slipprig, och HERRENS ängel drive dem bort.
7 Ty utan sak hava de försåtligen tillrett sin nätgrop för mig, utan sak hava de grävt en grav för mitt liv.

8 Fördärv komme över den mannen oförtänkt, det nät han har utlagt må fånga honom; ja, till sitt fördärv falle han själv däri.
9 Men min själ skall fröjda sig i HERREN och vara glad över hans frälsning.
10 Alla ben i min kropp skola säga: »HERRE, vem är dig lik, du som räddar den betryckte från den som är honom för stark, den betryckte och fattige ifrån den som plundrar honom?»
11 Orättfärdiga vittnen träda fram; de utfråga mig om det jag icke vet.

put to the blush, who are devising my hurt:
5 Let them be as chaff before the wind, with, the messenger of Yahweh, pressing them on:
6 Let their way become dark and slippery, with, the messenger of Yahweh, pursuing them.
7 For, without cause, have they hid for me, in a ditch, their net,—Without cause, have they digged [a pit] for my life.
8 There shall reach him a ruin he could not know,—Yea, his own net which he hath hidden, shall capture him, Into that ruin, shall he fall!
9 But, my soul, shall exult in Yahweh,—shall be glad in his salvation.

10 All my bones, shall say—O Yahweh, who is like unto thee? Rescuing the oppressed from one stronger than he, Yea the oppressed and the needy, from their spoiler.

11 There rise up witnesses helping forward violence and wrong, What I know not,

they demand of me:

12 He palkitsevat minulle hyvän pahalla minun sieluni on orpo.

12 De löna mig med ont för gott; övergiven är min själ.

12 They repay me evil for good, Bereaving my soul.

13 Mutta minä puin päälleni surupuvun, kun he sairastivat minä vaivasin itseäni paastolla ja rukoilin pää painuksissa.

13 Jag åter bar sorgdräkt, när de voro sjuka, jag späkte min själ med fasta, jag bad med nedsänkt huvud;

13 But, as for me, when they were sick, my clothing was sackcloth, I humbled, with fasting, my soul, though, my prayer, unto mine own bosom, might return:

14 Niinkuin he olisivat olleet minun ystäviäni, minun omia veljiäni, niin minä kuljin niinkuin äitiänsä sureva, niin minä kävin surupuvussa, kumarruksissa.

14 såsom gällde det min vän, min broder, så skickade jag mig; lik den som sörjer sin moder gick jag sorgklädd och lutande.

14 Like as for a friend, like as for a brother of mine own, I walked to and fro, As though mourning for a mother, I gloomily bowed myself down.

15 Mutta he iloitsevat minun kompastuksestani ja kokoontuvat - kokoontuvat minua vastaan, nuo lyöjät, joita minä en tunne he herjaavat herkeämättä,

15 Men de glädja sig över mitt fall och rota sig samman; ja, eländiga människor, som jag icke känner, rota sig samman mot mig, de smäda mig utan uppehåll.

15 But, in mine overthrow, have they rejoiced, and gathered themselves together,— There gathered themselves together against me foolish men, and I knew it not, They have torn in pieces, and not been silent;

16 nuo konnat, jotka leipäkyrsää kärkkyen minua pilkkaavat, kiristelevät minulle hampaitansa.

16 Dessa gudlösa, som driva gyckel för en kaka bröd, bita ihop tänderna mot mig.

16 Amidst profane praters of perversion, have they gnashed upon me with their teeth.

17 Herra, kuinka kauan sinä tätä katselet? Päästä minun sieluni turmiosta, jota he hankitsevat, minun ainokaiseni nuorista

17 Herre, huru länge skall du se härpå? Ryck min själ undan det fördärv de bereda, och mitt liv undan lejonen.

17 My Lord! how long wilt thou look on? Bring back my soul out of their raging, from among lions, my solitary self.

leijonista.

18 Niin minä kiitän sinua suuressa seurakunnassa, ylistän sinua paljon kansan keskellä.

19 Älköötkö ne minusta iloitko, jotka syyttä ovat minun vihamiehiäni älköötkö silmää iskekö, jotka asiatta minua vihaavat.

20 Sillä he eivät puhu rauhan puheita, vaan miettivät petoksen sanoja maan hiljaisia vastaan.

21 He avaavat suunsa ammolleen minua vastaan ja sanovat: Kas niin, kas niin! Nyt me sen omin silmin näemme!

22 Sinä, Herra, näet sen, älä ole vaiti! Herra, älä ole minusta kaukana!

23 Heräjä ja nouse, minun Jumalani ja Herrani, hankkimaan minulle oikeutta ja ajamaan minun asiaani.

24 Tuomitse minut vanhurskautesi mukaan, Herra, minun Jumalani, älä salli heidän minusta riemuita.

25 Älä salli heidän

18 Då skall jag tacka dig i den stora församlingen, och bland mycket folk skall jag lova dig.

19 Låt icke dem få glädja sig över mig, som utan skäl äro mina fiender; låt icke dem som utan sak hata mig få blinka med ögonen.

20 Ty det är icke frid som de tala; nej, svekets ord tänka de ut mot de stilla i landet.

21 De spärra upp munnen mot mig; de säga: »Rätt så, rätt så, nu se vi det med egna ögon!»

22 Du, HERRE, ser det; tig icke. Herre, var icke långt ifrån mig.

23 Vakna och stå upp för att skaffa mig rätt, för att utföra min sak, du min Gud och Herre.

24 Skaffa mig rätt efter din rättfärdighet, HERRE, min Gud, och låt dem icke få glädja sig över mig.

25 Låt dem icke säga i

18 I will thank thee, in the midst of a great convocation,—In the midst of a mighty people, will I praise thee.

19 Let not them who are falsely my foes rejoice over me, As for them who hate me without cause, let them not wink the eye!

20 For, no salvation, will they utter,—But, against the quiet of the land, deceitful things, do they devise;

21 Yea they have opened wide against me their mouth, They have said, Aha! Aha! our own eye, hath seen!

22 Thou hast seen, O Yahweh, do not keep silence! O My Lord! be not far from me:

23 Bestir thyself and wake up, to my vindication, O my God and My Lord!—to my plea:

24 Vindicate me according to thy righteousness, O Yahweh, my God! And let them not rejoice over me:

25 Let them not say in

sanoa sydämessänsä: Kas niin! Sitä me halusimmekin. Älä salli heidän sanoa: Me olemme hänet nielleet.

sina hjärtan: »Rätt så, det gick såsom vi ville!» Låt dem icke säga: »Vi hava fördärvat honom.»

their heart, Aha! to our mind! Let them not say, We have swallowed him up!

26 Hävetkööt ja punastukoot kaikki, jotka minun onnettomuudestani iloitsevat, saakoot puvuksensa häpeän ja pilkan ne, jotka ylvästelevät minua vastaan.

26 Må alla komma på skam och blygas, som glädja sig över min ofärd. Med skam och blygd må de varda klädda, som förhäva sig över mig.

26 Let them turn pale, and then at once blush, who are rejoicing at my misfortune,—Let them be clothed with shame and confusion, who are magnifying themselves against me.

27 Iloitkoot ja riemuitkoot ne, jotka suovat minulle minun oikeuteni, ja sanokoot aina: Ylistetty olkoon Herra, joka tahtoo palvelijansa parasta.

27 Men må de jubla och glädja sig, som unna mig min rätt, och må de alltid kunna säga: »Lovad vare HERREN, han som unnar sin tjänare gott!»

27 Let them shout in triumph and rejoice, who are desiring my justification; And let them say continually, Yahweh be magnified, Who hath taken pleasure in the prosperity of his servant.

28 Ja minun kieleni julistakoon sinun vanhurskauttasi, sinun kiitostasi kaiken päivää.

28 Då skall min tunga förkunna din rättfärdighet och hela dagen ditt lov.

28 Mine own tongue also, shall softly utter thy righteousness,—All the day long,—thy praise!

PSALMI 36

1 Veisuunjohtajalle Herran palvelijan Daavidin virsi.

1 För sångmästaren; av HERRENS tjänare David.

1 <To the Chief Musician. Of the Servant of Yahweh—of David.>

2 Synti sanoo jumalattomalle: minun sydämessäni ei ole Jumalan pelkoa hänen silmäinsä edessä.

2 I mitt hjärta betänker jag vad synden säger till den ogudaktige, till den för vilkens ögon Guds fruktan ej finnes.

Declareth the transgression of the lawless one, within my heart, There is, no dread of God, before his

		eyes;
3 Sillä se tekee kaiken sileäksi hänen silmissään, että hänen pahuutensa havaittaisiin ja häntä vihattaisiin.	3 Den intalar ju honom vad som är behagligt i hans ögon: att man icke skall finna hans missgärning och hata den.	2 For he flattereth himself [too much] in his own eyes, to find his iniquity—to hate [it].
4 Hänen suunsa sanat ovat vääryyttä ja petosta hän on lakannut tekemästä sitä, mikä taidollista ja hyvää on.	4 Hans muns ord äro fördärv och svek; han vill icke göra vad förståndigt och gott är.	3 The words of his mouth, are iniquity and deceit, he hath left off to show discretion by doing well:
5 Hän miettii turmiota vuoteessansa, hän pysyy tiellä, joka ei ole hyvä, hän ei kammo pahaa.	5 Fördärv tänker han ut på sitt läger, han träder på den väg som icke är god; han skyr icke för något ont.	4 Iniquity, deviseth he upon his bed,—he taketh his stand in a way, not good, Wrong, doth he not abhor!
6 Herra, sinun armosi ulottuu taivaisiin, sinun totuutesi pilviin asti.	6 HERRE, upp i himmelen räcker din nåd, och din trofasthet allt upp till skyarna.	5 O Yahweh! in the heavens, is thy lovingkindness, Thy faithfulness, as far as the fleecy clouds:
7 Sinun vanhurskautesi on kuin Jumalan vuoret, sinun tuomiosi niinkuin suuri syvyys, ihmistä ja eläintä sinä autat, Herra.	7 Din rättfärdighet är såsom väldiga berg, dina rätter såsom det stora havsdjupet; både människor och djur hjälper du, HERRE.	6 Thy righteousness, is like mighty mountains, and, thy just decrees, are a great resounding deep,—Man and beast, thou savest, O Yahweh!
8 Kuinka kallis on sinun armosi, Jumala! Ihmislapset etsivät sinun siipiesi suojaa.	8 Huru dyrbar är icke din nåd, o Gud! Människors barn hava sin tillflykt under dina vingars skugga.	7 How precious thy lovingkindness, O God,—Therefore, the sons of men, under the shadow of thy wings, seek refuge:
9 Heidät ravitaan sinun huoneesi lihavuudella, sinä annat heidän juoda suloisuutesi virrasta.	9 De varda mättade av ditt hus' rika håvor, och av din ljuvlighets ström giver du dem att dricka.	8 They abundantly relish the fatness of thy house,—And out of the full stream of thine own pleasures, thou givest

them to drink.

10 Sillä sinun tykönäsi on elämän lähde sinun valkeudessasi me näemme valkeuden.

10 Ty hos dig är livets källa, i ditt ljus se vi ljus.

9 For, with thee, is the fountain of life, In thy light, we see light.

11 Säilytä armosi niille, jotka sinut tuntevat, ja vanhurskautesi oikeamielisille.

11 Låt din nåd förbliva över dem som känna dig och din rättfärdighet över de rättsinniga.

10 Prolong thy lovingkindness unto them who know thee,—and thy righteousness, to the upright in heart.

12 Älköön ylpeyden jalka minua tallatko, älköönkä jumalattomain käsi minua karkoittako.

12 Låt icke de högmodigas fot komma över mig eller de ogudaktigas hand driva mig bort.

11 Let not the foot of pride reach me, nor, the hand of the lawless, scare me away.

13 Katso, pahantekijät kaatuvat, he suistuvat maahan, eivätkä voi nousta.

13 Ja, där ligga ogärningsmännen fallna; de äro nedstötta och kunna icke mer resa sig.

12 There did the workers of iniquity fall,—thrust down and not able to rise!

PSALMI 37

1 Daavidin virsi. Älä vihastu pahain tähden, älä kadehdi väärintekijöitä.

1 Av David. Harmas icke över de onda, avundas icke dem som göra orätt.

1 <David's. [An Alphabetical Psalm.]> Burn not with vexation because of evil-doers, Be not envious of the workers of perversity;

2 Sillä niinkuin heinä heidät pian niitetään pois, ja he lakastuvat niinkuin vihanta ruoho.

2 Ty såsom gräs varda de snart avhuggna, och såsom gröna örter vissna de.

2 For, like grass, soon shall they wither, and, like green herbage, shall they fade.

3 Turvaa Herraan ja tee sitä, mikä hyvä on, asu maassa ja noudata totuutta

3 Förtrösta på HERREN, och gör vad gott är, förbliv i landet och beflita dig om redbarhet,

3 Trust in Yahweh, and do good, Dwell in the land, and feed on fidelity;

4 silloin sinulla on ilo Herrassa, ja hän antaa

4 och hav din lust i HERREN: då skall han

4 Yea, rest thy delight on Yahweh, that he may

sinulle, mitä sinun sydämesi halajaa.
5 Anna tiesi Herran haltuun ja turvaa häneen, kyllä hän sen tekee.
6 Ja hän antaa sinun vanhurskautesi nousta niinkuin valkeuden ja sinun oikeutesi niinkuin keskipäivän.
7 Hiljenny Herran edessä ja odota häntä. Älä vihastu siihen, jonka tie menestyy, mieheen, joka juonia punoo.

8 Herkeä vihasta ja heitä kiukku, älä kiivastu, se on vain pahaksi.

9 Sillä pahat hävitetään, mutta jotka Herraa odottavat, ne perivät maan.

10 Hetkinen vielä, niin jumalatonta ei enää ole kun hänen sijaansa katsot, on hän jo poissa.

11 Mutta nöyrät perivät maan ja iloitsevat suuresta rauhasta.

giva dig vad ditt hjärta begär.
5 Befall din väg åt HERREN och förtrösta på honom; han skall göra det.
6 Han skall låta din rättfärdighet gå fram såsom ljuset och din rätt såsom middagens sken.
7 Var stilla för HERREN och förbida honom, harmas icke över den vilkens väg är lyckosam, över den man som umgås med ränker.

8 Avhåll dig från vrede och låt förbittringen fara; harmas icke; därmed gör du blott illa.

9 Ty de onda skola varda utrotade, men de som vänta efter HERREN, de skola besitta landet.

10 Ännu en liten tid, så är den ogudaktige icke mer; och när du ser efter hans plats, då är han borta.

11 Men de ödmjuka skola besitta landet och hugnas av stor frid.

give thee the requests of thy heart.
5 Roll on Yahweh thy way, Trust also in him, and, he, will effectually work:
6 So will he bring forth, as the light, thy righteousness, and thy vindication as the noonday.
7 Be resigned to Yahweh, yea wait with longing for him; Burn not with vexation at him who prospereth in his way,—at the man who doeth wickedness.
8 Cease from anger, and forsake wrath, Burn not with vexation—[it would be] only to do evil;
9 For, evil doers, shall be cut off, but, as for them who wait for Yahweh, they, shall inherit the earth.
10 Yet a little, therefore, and the lawless one shall not be, Yea thou shalt look about, over his place—and he shall have vanished!
11 But, the patient oppressed-ones, shall inherit the earth, and shall delight themselves over the abundance of

prosperity.

12 Jumalaton miettii vanhurskaalle pahaa ja kiristelee hänelle hampaitansa

12 Den ogudaktige stämplar mot den rättfärdige och biter sina tänder samman mot honom;

12 Plotting is the lawless one, against the just, and gnashing upon him with his teeth.

13 mutta Herra nauraa hänelle, sillä hän näkee hänen päivänsä joutuvan.

13 men Herren ler åt honom, ty han ser att hans dag kommer.

13 My Lord, shall laugh at him, for he seeth, that his day, will come.

14 Jumalattomat paljastavat miekkansa ja jännittävät jousensa, kaataaksensa kurjan ja köyhän, teurastaaksensa ne, jotka ovat oikealla tiellä.

14 De ogudaktiga draga ut svärdet och spänna sin båge, för att fälla den som är betryckt och fattig, för att slakta dem som vandra i redlighet.

14 A sword, have the lawless, drawn out, and have trodden their bow,––To bring down the oppressed and the needy, To slaughter the upright in life:

15 Mutta heidän miekkansa käy heidän omaan sydämeensä, ja heidän jousensa särkyvät.

15 Men deras svärd skall gå in i deras eget hjärta, och deras bågar skola brista sönder.

15 Their sword, shall enter into their own heart, and, their bow, shall be broken.

16 Vanhurskaan vähä vara on parempi kuin monen jumalattoman tavarain paljous.

16 Det lilla som en rättfärdig har är bättre än många ogudaktigas stora håvor.

16 Better the little of the righteous man, than the abundance of the lawless who are mighty;

17 Sillä jumalattomain käsivarret särjetään, mutta Herra tukee vanhurskaita.

17 Ty de ogudaktigas armar skola sönderbrytas; men HERREN uppehåller de rättfärdiga.

17 For, the arms of the lawless, shall be broken, But Yahweh is upholding the righteous.

18 Herra tuntee nuhteettomain päivät, ja heidän perintönsä pysyy iankaikkisesti.

18 HERREN känner de frommas dagar, och deras arvedel skall bestå evinnerligen.

18 Yahweh knoweth the days of the blameless, that, their inheritance, unto times age–abiding, shall continue.

19 Pahana aikana he eivät joudu häpeään, ja nälän päivinä heillä on

19 De skola icke komma på skam i den onda tiden, och i

19 They shall not be ashamed in the time of calamity, and, in the

kyllin syötävää.

20 Sillä jumalattomat hukkuvat, ja Herran viholliset ovat kuin niittyjen koreus: he katoavat, katoavat niinkuin savu.

21 Jumalaton ottaa lainan eikä maksa, mutta vanhurskas on armahtavainen ja antelias.
22 Sillä hänen siunaamansa perivät maan, mutta hänen kiroamansa hävitetään.

23 Herra vahvistaa sen miehen askeleet, jonka tie hänelle kelpaa.

24 Jos hän lankeaa, ei hän maahan sorru, sillä Herra tukee hänen kättänsä.

25 Olen ollut nuori ja olen vanhaksi tullut, mutta en ole nähnyt vanhurskasta hyljättynä enkä hänen lastensa kerjäävän leipää.
26 Aina hän on armahtavainen ja antaa lainaksi, ja hänen lapsensa ovat

hungerns dagar skola de varda mättade.
20 Ty de ogudaktiga skola förgås; HERRENS fiender äro såsom ängarnas prakt: de försvinna såsom rök, ja, de försvinna.

21 Den ogudaktige lånar och kan icke betala, men den rättfärdige är barmhärtig och givmild.
22 Ty HERRENS välsignade skola besitta landet, men de som han förbannar skola varda utrotade.
23 Genom HERREN bliva en mans steg fasta, när han har behag till hans väg.

24 Om han faller, störtar han dock icke till marken, ty HERREN håller honom vid handen.
25 Jag har varit ung och är nu gammal, men jag har icke sett den rättfärdige övergiven eller hans barn gå efter bröd.
26 Han är alltid barmhärtig och villig att låna och hans barn äro till välsignelse.

days of famine, shall they be filled.
20 For, the lawless, shall perish, and, the foes of Yahweh, be like the glory of the meadows, They have vanished! In smoke, have they vanished!
21 A lawless man borroweth, and will not repay, But, a righteous man, showeth favour and giveth;
22 For, such as are blessed of him, shall inherit the earth, But, the cursed of him, shall be cut off.
23 From Yahweh, are the steps of a man made firm, When, with his way, he is well pleased:
24 Though he fall, he shall not be hurled headlong, For, Yahweh, is holding his hand.

25 Young, have I been, moreover am old,—Yet have I not seen, A righteous man forsaken, Nor his seed begging bread:
26 All day long, is he showing favour and lending, his seed, therefore, shall have a

siunaukseksi.
27 Karta pahaa ja tee hyvää, niin sinä pysyt iankaikkisesti.

28 Sillä Herra rakastaa oikeutta eikä hylkää hurskaitansa heidät varjellaan iankaikkisesti, mutta jumalattomain siemen hävitetään.

29 Vanhurskaat perivät maan ja asuvat siinä iankaikkisesti.

30 Vanhurskaan suu lausuu viisautta, ja hänen kielensä puhuu oikeuden sanoja.
31 Hänen Jumalansa laki on hänen sydämessään, hänen askeleensa eivät horju.
32 Jumalaton väijyy vanhurskasta ja etsii häntä tappaaksensa.

33 Mutta Herra ei jätä häntä hänen käsiinsä eikä tuomitse häntä syylliseksi, kun hänen asiansa on oikeudessa.
34 Odota Herraa ja ota vaari hänen tiestänsä, niin hän korottaa sinut,

27 Vänd dig bort ifrån det som är ont, och gör vad gott är, så skall du få bo kvar evinnerligen.

28 Ty HERREN älskar vad rätt är och övergiver icke sina fromma, evinnerligen bliva de bevarade; men de ogudaktigas avkomma varder utrotad.

29 De rättfärdiga skola besitta landet och bo däri evinnerligen.

30 Den rättfärdiges mun talar visdom, och hans tunga säger vad rätt är.

31 Hans Guds lag är i hans hjärta; hans steg vackla icke.

32 Den ogudaktige vaktar på den rättfärdige och står efter att döda honom,
33 men HERREN överlämnar honom icke i hans hand och fördömer honom icke, när han dömes.
34 Förbida HERREN, och håll dig på hans väg, så skall han upphöja dig

blessing.
27 Turn from evil, and do good, and so settle down, unto times age–abiding.

28 For, Yahweh, loveth justice, and will not forsake his men of lovingkindness, Unto times age–abiding, have the perverse been destroyed,—and the seed of the lawless, been cut off.

29 The righteous, shall inherit the earth, that they may settle down, to futurity, thereupon.

30 The mouth of a righteous man, softly uttereth wisdom, and, his tongue, speaketh justice:
31 The law of his God, is in his heart, his steps shall not swerve.

32 The lawless man, lieth in wait, for the just, and seeketh to put him to death:
33 Yahweh, will not leave him in his hand, nor condemn him, when he is judged.

34 Wait for Yahweh, and observe thou his path, that he may exalt thee,

ja sinä perit maan ja näet, kuinka jumalattomat hävitetään.

35 Minä näin jumalattoman, väkivaltaisen, rehevänä kuin viheriöivä puu, juurtunut paikoilleen.

36 Mutta kun ohi kuljettiin, katso, ei häntä enää ollut minä etsin häntä, vaan häntä ei löytynyt.

37 Ota nuhteettomasta vaari, katso rehellistä: rauhan miehellä on tulevaisuus,

38 mutta luopuneet hukkuvat kaikki, ja jumalattomain tulevaisuus leikataan pois.

39 Mutta vanhurskasten pelastus tulee Herralta, hän on heidän linnansa ahdingon aikana.

40 Herra auttaa heitä ja vapahtaa heidät, vapahtaa jumalattomista ja pelastaa heidät sillä he turvaavat häneen.

till att besitta landet; du skall se med lust huru de ogudaktiga varda utrotade.

35 Jag såg en ogudaktig som trotsade på sin makt; han utbredde sig såsom ett grönskande träd, väl rotat.

36 Men när man sedan gick där fram, se, då var han borta; jag sökte efter honom, men han fanns icke mer.

37 Giv akt på den ostrafflige, och se på den redlige, huru fridens man har en framtid.

38 Men överträdarna skola allasammans förgås, de ogudaktigas framtid varder avskuren.

39 Till de rättfärdiga kommer frälsning ifrån HERREN; han är deras värn i nödens tid.

40 HERREN hjälper dem och befriar dem; han befriar dem från de ogudaktiga och frälsar dem, ty de taga sin tillflykt till honom.

to inherit the earth, On the cutting off of the lawless, shalt thou look.

35 I have seen a lawless man, a tyrant, and spreading himself out, like a cedar in Lebanon;

36 Then I passed by, and lo! he had vanished! Yea I sought him, but he could not be found.

37 Mark the blameless man, and behold the upright, for there is a hereafter for the man of peace;

38 But, transgressors, are to be destroyed together, the hereafter of lawless men, is to be cut off.

39 But, the deliverance of the righteous, is from Yahweh, their refuge in a time of distress.

40 Thus hath Yahweh helped them, thus hath he delivered them,—He will deliver them from the lawless, and will save them, because they have sought refuge in him.

PSALMI 38

1 Daavidin virsi syntiä tunnustettaessa.

2 Herra, älä rankaise minua vihassasi, älä kiivastuksessasi kurita minua.
3 Sillä sinun nuolesi ovat uponneet minuun, sinun kätesi painaa minua.
4 Ei ole lihassani tervettä paikkaa sinun vihastuksesi tähden eikä luissani rauhaa minun syntieni tähden.

5 Sillä minun pahat tekoni käyvät pääni ylitse, niinkuin raskas kuorma ne ovat minulle liian raskaat.
6 Minun haavani haisevat ja märkivät minun hulluuteni tähden.

7 Minä käyn kumarassa, aivan kyyryssä, kuljen murheellisena kaiken päivää.
8 Sillä minun lanteeni ovat polttoa täynnä, eikä ole lihassani tervettä paikkaa.
9 Minä olen voimaton ja peräti runneltu, minä parun sydämeni

1 En psalm av David; till åminnelse.

2 HERRE, straffa mig icke i din förtörnelse, och tukta mig icke i din vrede.
3 Ty dina pilar hava träffat mig, och din hand drabbar mig.

4 Det finnes intet helt på min kropp för din vredes skull, intet helbrägda i mina ben för min synds skull.

5 Ty mina missgärningar gå mig över huvudet; såsom en svår börda äro de mig för tunga.

6 Mina sår stinka och flyta för min dårskaps skull.

7 Jag går krokig och mycket lutande; hela dagen går jag sörjande.

8 Ty mina länder äro fulla av brand, och intet helt finnes på min kropp.
9 Jag är vanmäktig och illa sönderslagen; jag klagar för mitt hjärtas

1 <A Melody of David. To bring to Remembrance.>
O Yahweh, do not, in thine anger, correct me, nor, in thy wrath, chastise me;
2 For, thine arrows, have sunk down into me, and thy hand, presseth heavily upon me.
3 There is no soundness in my flesh, By reason of thine indignation, There is no peace in my bones, By reason of my sin;
4 For, mine iniquities, have passed over my head, Like a heavy burden, they are too heavy for me:
5 My wounds are of bad odour—they have festered, by reason of my folly:
6 I am bent, I am bowed down very low. All the day, have I gloomily walked;
7 For, my loins, are filled with inflammation, and there is no soundness in my flesh:
8 I am benumbed and crushed exceedingly,—I have cried aloud

tuskassa.

10 Herra, sinun edessäsi on kaikki minun halajamiseni, eikä minun huokaukseni ole sinulta salassa.
11 Minun sydämeni värisee, minun voimani on minusta luopunut, minun silmieni valo - sekin on minulta mennyt.
12 Minun ystäväni ja läheiseni pysyvät syrjässä minun vitsauksestani, ja minun omaiseni seisovat kaukana.
13 Jotka minun henkeäni etsivät, ne virittävät pauloja ja jotka minulle pahaa suovat, ne puhuvat turmion puheita ja miettivät petosta kaiket päivät.

14 Mutta minä olen kuin kuuro, en mitään kuule, kuin mykkä, joka ei suutansa avaa.
15 Minä olen kuin mies, joka ei mitään kuule ja jonka suussa ei vastausta ole.
16 Sillä sinua, Herra, minä odotan, sinä vastaat, Herra, minun Jumalani.

jämmers skull.

10 Herre, du känner all min trängtan, och min suckan är dig icke fördold.

11 Mitt hjärta slår häftigt, min kraft har övergivit mig; mina ögons ljus, också det är borta.

12 Mina vänner och fränder hålla sig fjärran ifrån min plåga, och mina närmaste hava ställt sig långt ifrån.

13 Snaror lägga de ut, som stå efter mitt liv, och de som söka min ofärd tala vad fördärvligt är; på svek tänka de hela dagen.

14 Men jag är lik en döv, som intet hör, och lik en stum, som icke upplåter sin mun;
15 ja, jag är lik en man som intet hör, och som icke har något gensvar i sin mun.
16 Se, på dig, HERRE, hoppas jag; du skall svara, Herre, min Gud.

because of the groaning of my heart.
9 O My Lord! before thee, is all my longing, and, my sighing, from thee, hath not been hid:

10 My heart, fluttereth, my strength hath forsaken me, and, as for the light of mine eyes, even they, are not with me:
11 My lovers, and my friends, from before my stroke, stand aloof,—and, my near ones, far away, do stand:

12 Yea they who are seeking my life, have laid snares, and they who are asking my harm, have threatened engulfing ruin, And, deceitful things—all day long, do they mutter.
13 But, I, as one deaf, will not hear,—and as one dumb, who will not open his mouth:
14 Thus have I become as a man who cannot hear, in whose mouth are no arguments:
15 Because, for thee, O Yahweh, have I waited, Thou, wilt answer, O Adonay, my God!

17 Minä sanon: älköötiloitko minusta, älköötylvästelkö minuavastaan, kun jalkanihorjuu.
18 Sillä minä olenkaatumaisillani, ja minuntuskani on ainaedessäni
19 sillä minä tunnustanpahat tekoni, murehdinsyntieni tähden.

20 Mutta minunviholliseni elävät ja ovatväkevät, ja paljon onniitä, jotka minua syyttävihaavat,
21 jotka hyvän pahallapalkitsevat ja vihaavatminua, koska minähyvään pyrin.
22 Älä hylkää minua,Herra, minun Jumalani,älä ole kaukanaminusta.
23 Riennä avukseni,Herra, minunpelastukseni.

17 Ty jag fruktar att de annars få glädja sig över mig, att de skola förhäva sig över mig, när min fot vacklar.
18 Ty jag är nära att falla, och min plåga är alltid inför mig;

19 ja, jag måste bekänna min missgärning, och jag sörjer över min synd.
20 Men mina fiender få leva och äro mäktiga, och många äro de som hata mig utan sak,

21 de som löna gott med ont, och som stå mig emot, därför att jag far efter det goda.
22 Övergiv mig icke, HERRE; min Gud, var icke långt ifrån mig.

23 Skynda till min hjälp, Herre, du min frälsning.

16 For I said, Lest they rejoice over me! When my feet were tottering, against me, have they magnified themselves:
17 For, I, to halt, am ready, and, my pain, is before me continually;

18 For, mine iniquity, will I declare, I shall be anxious because of my sin;
19 And, my foes, are alive—have become strong,—and multiplied are they who hate me for false cause:
20 Even they who are repaying evil for good, accuse me because I pursue the good.
21 Do not forsake me, O Yahweh, My God! be not far from me:

22 Make haste to help me, My Lord, my deliverance!

PSALMI 39

1 Veisuunjohtajalle Jedutunin tapaan Daavidin virsi.
2 Minä sanoin: Minä pidän vaelluksestani vaarin, etten kielelläni syntiä tekisi. Minä pidän suustani vaarin ja

1 För sångmästaren, till Jedutun; en psalm av David.
2 Jag sade: »Jag vill akta på vad jag gör, så att jag icke syndar med min tunga; jag vill akta på att tygla min mun,

1 <To the Chief Musician. For Jeduthun. A Melody of David.>
I said, [to myself,] I will take heed to my ways, That I sin not with my tongue,—I will put on my mouth a muzzle, So long

suistan sen, niin kauan kuin jumalaton on minun edessäni.

så länge den ogudaktige är för mina ögon.»

as the lawless is before me.

3 Minä olin vaiti, olin ääneti, en puhunut siitä, mikä hyvä on mutta minun tuskani yltyi.

3 Jag blev stum och tyst, jag teg i min sorg; man jag upprördes av smärta.

2 I was dumb with silence, I held my peace, afar from happiness, But, my pain had been stirred:

4 Minun sydämeni hehkui minun rinnassani kun minä huokailin, syttyi minussa tuli, ja niin minä kielelläni puhuin.

4 Mitt hjärta blev brinnande i mitt bröst: när jag begrundade, upptändes en eld i mig; jag talade med min tunga.

3 Hot was my heart within me, While I was musing, there was kindled a fire, I spake with my tongue!

5 Herra, opeta minua ajattelemaan loppuani, ja mikä minun päivieni mitta on, että ymmärtäisin, kuinka katoavainen minä olen.

5 HERRE, lär mig betänka att jag måste få en ände, och vad som är mina dagars mått, så att jag förstår huru förgänglig jag är.

4 Let me know, O Yahweh, mine end, And the measure of my days—what it is, I would know how short-lived I am.

6 Katso, kämmenen leveydeksi sinä teit minun päiväni, ja minun elämäni on sinun edessäsi niinkuin ei mitään. Vain tuulen henkäys ovat kaikki ihmiset, kuinka lujina seisokootkin. Sela.

6 Se, såsom en handsbredd har du gjort mina dagars mått, och min livslängd är såsom intet inför dig; fåfänglighet allenast äro alla människor, huru säkra de än stå. Sela.

5 Lo! as hand-breadths, hast thou granted my days, and my life-time, is as nothing before thee,—Surely, a mere breath, are all men, [even] such as stand firm. [Selah.]

7 Varjona vain ihminen vaeltaa, turhaan vain he touhuavat, kokoavat, eivätkä tiedä, kuka ne saa.

7 Såsom en drömbild allenast gå de fram, fåfänglighet allenast är deras ävlan; de samla tillhopa och veta icke vem som skall få det.

6 Surely as a shadow, doth every man wander, Surely in vain, do they bustle about, he heapeth things up, and knoweth not who shall gather them in.

8 Ja nyt, mitä minä odotan, Herra? Sinuun minä panen toivoni.

8 Och nu, vad förbidar jag, Herre? Till dig står mitt hopp.

7 Now, therefore, for what have I waited, O My Lord? My hope, is, in

		thee.
9 Päästä minut kaikista synneistäni, älä pane minua houkkain pilkaksi.	9 Befria mig från alla mina överträdelser, låt mig icke bliva till smälek för dåren.	8 From all my transgressions, rescue thou me,—The reproach of the base, oh do not make me!
10 Minä vaikenen enkä suutani avaa sillä sinä sen teit.	10 Jag tiger och upplåter icke min mun; ty det är du som har gjort det.	9 I am dumb, I cannot open my mouth, for, thou, hast done it.
11 Käännä vitsauksesi minusta pois, sillä minä menehdyn sinun kätesi kuritukseen.	11 Vänd av ifrån mig din plåga; för din hands aga försmäktar jag.	10 Remove from off me thy stroke, Because of the hostility of thy hand, am, I, consumed.
12 Kun sinä ihmistä synnin tähden rangaistuksilla kuritat, kulutat sinä hänen kauneutensa niinkuin koinsyömän. Vain tuulen henkäys ovat kaikki ihmiset. Sela.	12 Om du tuktar någon med näpst för missgärning, så är det ute med hans härlighet, såsom när mal krossas. Fåfänglighet allenast äro alla människor. Sela.	11 When, by rebukes for iniquity, thou hast corrected a man, Then hast thou consumed, as a moth, all that was delightful within him, Surely, a breath, are all men. [Selah.]
13 Kuule minun rukoukseni, Herra, ota korviisi minun huutoni. Älä ole kuuro minun kyyneleilleni sillä minä olen muukalainen sinun tykönäsi, vieras, niinkuin kaikki minun isänikin.	13 Hör min bön, o HERRE, och lyssna till mitt rop, tig icke vid mina tårar; ty jag är en främling i ditt hägn, en gäst såsom alla mina fäder.	12 Hear my prayer, O Yahweh, And, unto my cry for help, give ear, At my tears, do not be silent,—For, a sojourner, am, I, with thee, A stranger, like all my fathers.
14 Käännä pois katseesi minusta, että minä ilostuisin, ennenkuin menen pois eikä minua enää ole.	14 Vänd ifrån mig din blick, så att jag får vederkvickas, innan jag går hädan och icke mer är till.	13 Look away from me that I may brighten up, Ere yet I depart and am no more.
PSALMI 40		
1 Veisuunjohtajalle Daavidin virsi.	1 För sångmästaren; av David; en psalm.	1 <To the Chief Musician. David's. A

		Melody.>
2 Hartaasti minä odotin Herraa, ja hän kumartui minun puoleeni ja kuuli minun huutoni.	2 Stadigt förbidade jag HERREN, och han böjde sig till mig och hörde mitt rop.	I waited patiently for Yahweh,—And he inclined, unto me, and heard my cry for help;
3 Ja hän nosti minut ylös turmion kuopasta, lokaisesta liejusta, ja asetti minun jalkani kalliolle, hän vahvisti minun askeleeni.	3 Han drog mig upp ur fördärvets grop, ur den djupa dyn; han ställde mina fötter på en klippa, han gjorde mina steg fasta;	2 So he brought me up, Out of the destroying pit, Out of the swampy mire,—And set, upon a cliff, my feet, Making firm my steps:
4 Hän antoi minun suuhuni uuden virren, kiitoslaulun Jumalallemme. Sen näkevät monet ja pelkäävät ja turvaavat Herraan.	4 han lade i min mun en ny sång, en lovsång till vår Gud. Det skola många se och varda häpna, och skola förtrösta på HERREN.	3 Then put he, into my mouth, a new song, Praise to our God,—Many shall see and revere, And shall trust in Yahweh.
5 Autuas se mies, joka panee turvansa Herraan eikä käänny ylpeiden puoleen eikä niitten, jotka valheeseen eksyvät!	5 Säll är den man som sätter sin förtröstan till HERREN; och icke vänder sig till dem som äro stolta och vika av i lögn.	4 How happy the man, Who hath made Yahweh his confidence, who hath not turned unto the haughty, nor gone aside unto falsehood.
6 Herra, minun Jumalani, suuret ovat sinun ihmetekosi ja sinun aivoituksesi meitä kohtaan. Ei ole ketään sinun vertaistasi. Niitä minä tahdon julistaa, niistä puhua, niitten paljous on suurempi, kuin luetella taidan.	6 Stora äro de under du har gjort, HERRE, min Gud, och de tankar du har tänkt för oss; dig är intet likt. Jag ville förkunna dem och tala om dem, men de stå icke till att räkna.	5 Mighty things, hast thou done—Thou, Yahweh my God, Thy wonderful doings and thy purposes to-wards us, There is no setting them in order unto thee—I would tell, and would speak!—They are too great to rehearse.
7 Teurasuhriin ja ruokauhriin et sinä mielisty minun korvani sinä avasit, polttouhria ja syntiuhria sinä et	7 Till slaktoffer och spisoffer har du icke behag -- öppna öron har du givit mig -- brännoffer och syndoffer	6 Sacrifice and meal-offering, thou didst not delight in, Ears, didst thou pierce for me,—Ascending-sacrifice and

vaadi.

8 Silloin minä sanoin: Katso, minä tulen kirjakääröön on kirjoitettu, mitä minun on tehtävä.

9 Sinun tahtosi, minun Jumalani, minä teen mielelläni, ja sinun lakisi on minun sydämessäni.

10 Minä julistan vanhurskautta suuressa seurakunnassa katso, en minä sulje huuliani. Sinä, Herra, sen tiedät.

11 Minä en peitä sinun vanhurskauttasi omaan sydämeeni, vaan puhun sinun uskollisuudestasi ja avustasi minä en salaa sinun armoasi ja totuuttasi suurelta seurakunnalta.

12 Sinä, Herra, älä sulje minulta laupeuttasi, sinun armosi ja totuutesi varjelkoon minua aina.

13 Sillä lukemattomat vaivat minua saartavat, minun rikkomukseni ovat ottaneet minut kiinni,

begär du icke.

8 Därför säger jag: »Se, jag kommer; i bokrullen är skrivet vad jag skall göra.

9 Att göra din vilja, min Gud, är min lust, och din lag är i mitt hjärta.»

10 Jag bådar glädje, jag förkunnar din rättfärdighet i den stora församlingen; se, jag tillsluter icke mina läppar; du, HERRE, vet det.

11 Din rättfärdighet fördöljer jag icke i mitt hjärta, om din trohet och din frälsning talar jag; jag förtiger icke din nåd och din trofasthet för den stora församlingen.

12 Du, HERRE, skall icke tillsluta din barmhärtighet för mig; din nåd och din trofasthet må alltid bevara mig.

13 Ty lidanden omvärva mig, flera än jag kan räkna; mina missgärningar hava tagit

sin-bearer, thou didst not ask:

7 Then, said I—Lo! I am come, In the written scroll, is it prescribed for me;

8 To do thy good-pleasure, O my God, is my delight, And, thy law, is in the midst of mine inward parts:

9 I have told the good-tidings of righteousness in a great convocation, Lo! my lips, do I not restrain, O Yahweh, thou, knowest:

10 Thy righteousness, have I not hid in the midst of my heart, Thy faithfulness and thy salvation, have I spoken, I have not concealed thy lovingkindness and thy truthfulness from the great convocation.

11 Thou, O Yahweh, wilt not restrain thy compassions from me, Thy lovingkindness and thy truthfulness, shall continually watch over me.

12 For there have closed in upon me, misfortunes beyond number, Mine iniquities

niin etten nähdä taida ne ovat useammat kuin pääni hiukset, ja rohkeus on minulta mennyt.

14 Kelvatkoon sinulle, Herra, pelastaa minut, Herra, riennä minun avukseni.

15 Hävetkööt ja punastukoot kaikki, jotka minun henkeäni etsivät, hukuttaaksensa sen peräytykööt ja tulkoot häpeään ne, jotka tahtovat minulle onnettomuutta.

16 Tyrmistykööt häpeästänsä ne, jotka minulle sanovat: Kas niin, kas niin!

17 Iloitkoot ja riemuitkoot sinussa kaikki, jotka sinua etsivät ne, jotka sinun autuuttasi rakastavat, sanokoot aina: Ylistetty olkoon Herra!

18 Minä olen kurja ja köyhä, mutta Herra pitää minusta huolen. Sinä olet minun apuni ja pelastajani minun Jumalani, älä viivy.

mig fatt, så att jag icke kan se; de äro flera än håren på mitt huvud, och mitt mod har övergivit mig.

14 Värdes, o HERRE, rädda mig; HERRE, skynda till min hjälp.

15 Må alla de komma på skam och varda utskämda, som stå efter mitt liv för att förgöra det; må de vika tillbaka och blygas, som önska min ofärd.

16 Må de häpna i sin skam, som säga till mig: »Rätt så, rätt så!»

17 Men alla de som söka dig må fröjdas och vara glada i dig; de som åstunda din frälsning säge alltid: »Lovad vare HERREN!»

18 Är jag ock betryckt och fattig, Herren sörjer dock för mig. Min hjälp och min befriare är du; min Gud, dröj icke.

have overtaken me, and I cannot see, They have become more than the hairs of my head, And, my courage, hath forsaken me!

13 Be pleased, O Yahweh, to rescue me, O Yahweh! to help me, make haste!

14 Let them turn pale and then at once blush, who are seeking my life to snatch it away,—Let them draw back, and be confounded, who are taking pleasure in my calamity;

15 Let them be astonished on account of their own shame, who are saying of me, Aha! Aha!

16 Let all them be glad and rejoice in thee, who are seekers of thee. Let them say continually—Yahweh be magnified! who are lovers of thy salvation.

17 But, I, being oppressed and needy, May My Lord devise for me,—My help and my deliverer, thou art! O my God, do not tarry!

PSALMI 41

1 Veisuunjohtajalle; Daavidin virsi.

2 Autuas se, joka vaivaista holhoo! Hänet Herra pelastaa pahana päivänä.
3 Herra varjelee häntä ja pitää hänet hengissä, ja maassa ylistetään hänen onneansa, etkä sinä anna häntä alttiiksi hänen vihollistensa raivolle.
4 Herra tukee häntä tautivuoteessa; hänen sairasvuoteensa sinä peräti muutat.

5 Minä sanoin: Herra, ole minulle armollinen, paranna minun sieluni, sillä minä olen tehnyt syntiä sinua vastaan.
6 Minun viholliseni puhuvat minusta pahaa: Milloinka hän kuolee ja hänen nimensä katoaa?
7 Ja jos joku tulee minua katsomaan, puhuu hän petosta; hänen sydämensä kerää häijyyttä itseensä, hän menee ulos kadulle ja purkaa sitä.
8 Kaikki minun vihamieheni minusta

1 För sångmästaren; en psalm av David.

2 Säll är den som låter sig vårda om den arme; honom skall HERREN hjälpa på olyckans dag.
3 HERREN skall bevara honom och behålla honom vid liv, han skall prisas säll i landet. Icke skall du överlämna honom åt hans fienders vilja!
4 HERREN skall på sjukbädden stå honom bi; vid hans krankhet förvandlar du alldeles hans läger.
5 Så säger jag då: HERRE; var du mig nådig; hela du min själ, ty jag har syndat mot dig.
6 Mina fiender tala vad ont är mot mig: »När skall han dö och hans namn förgås?»
7 Kommer någon och besöker mig, så talar han falskhet; hans hjärta samlar åt honom vad ondskefullt är; sedan går han ut och talar därom.
8 De som hata mig tassla alla med

1 <To the Chief Musician. A Melody of David.>
How happy is he that is attentive to the poor, In the day of calamity, will Yahweh deliver him:
2 Yahweh, will preserve him and keep him alive, And he shall be pronounced happy in the land, Do not then give him up at the desire of his enemies!
3 Yahweh, will sustain him upon the bed of sickness, All his couch, hast thou transformed in his disease.
4 I, said—O Yahweh, show me favour, heal thou my soul, for I have sinned against thee:

5 Mine enemies, speak ill of me, When will he die, and his name perish?
6 And, if he have come to see me, Falsehood, doth he speak, His own heart, gathereth iniquity to itself, he goeth forth, abroad he telleth it.

7 Together—against me, do all who hate me

keskenään kuiskuttelevat ja hankitsevat minulle pahaa:
9 Jokin parantumaton paha on häneen tarttunut, ja siitä, missä hän makaa, hän ei enää nouse.

10 Ystävänikin, johon minä luotin, joka minun leipääni söi, nostaa kantapäänsä minua vastaan.

11 Mutta sinä, Herra, armahda minua ja auta minut ylös, pystyyn, niin minä sen heille maksan.
12 Siitä minä tiedän sinun mielistyneen minuun, ettei minun viholliseni saa minusta riemuita.
13 Minun nuhteettomuuteni tähden sinä minua tuet ja annat minun seisoa kasvojesi edessä ainiaan.
14 Kiitetty olkoon Herra, Israelin Jumala, iankaikkisesta iankaikkiseen. Amen. Amen.

varandra mot mig; de tänka ut mot mig det som är mig till skada.
9 »Ohjälplig ofärd har drabbat honom, han som ligger där skall icke mer stå upp.»

10 Ja, också min vän, som jag litade på, han som åt mitt bröd, lyfter nu mot mig sin häl.

11 Men du, HERRE, var mig nådig och upprätta mig, så vill jag vedergälla dem.
12 Att du har behag till mig, det vet jag därav att min fiende icke får jubla över mig.

13 Ty mig uppehåller du, för min ostrafflighets skull, och låter mig stå inför ditt ansikte evinnerligen. ----

14 Lovad vare HERREN, Israels Gud, från evighet till evighet! Amen, Amen.
Andra boken

whisper among themselves, Against me, devise they hurt for me.
8 An infliction of the Abandoned One hath been fixed upon him, and, now that he hath lien down, he will not again rise.
9 Even the man whom I used to salute, in whom I put confidence, who used to eat my bread,—hath magnified his heel against me!
10 But, thou, O Yahweh, show me favour and raise me up, That I may repay them.
11 Hereby, do I know that thou delightest in me, In that mine enemy shall not raise a shout over me.
12 But, as for me, In my blamelessness, hast thou held me fast, And hast caused me to stand before thee unto times age–abiding.
13 Blessed be Yahweh, the God of Israel, From the age that is past, even unto the age yet to come: Amen and Amen!

PSALMI 42

1 Veisuunjohtajalle; koorahilaisten mietevirsi.

2 Niinkuin peura halajaa vesipuroille, niin minun sieluni halajaa sinua, Jumala.

3 Minun sieluni janoo Jumalaa, elävää Jumalaa. Milloin saan minä tulla Jumalan kasvojen eteen?

4 Kyyneleeni ovat minun ruokani päivin ja öin, kun minulle joka päivä sanotaan: Missä on sinun Jumalasi?

5 Näitä minä muistelen ja vuodatan sydämeni: minä kuljin väentungoksessa, astuin sen kanssa Jumalan huoneeseen riemun ja kiitoksen raikuessa juhlivasta joukosta.

6 Miksi murehdit, minun sieluni, ja olet minussa niin levoton? Odota Jumalaa. Sillä vielä minä saan häntä kiittää hänen kasvojensa avusta.

1 För sångmästaren; en sång av Koras söner.

2 Såsom hjorten trängtar till vattenbäckar, så trängtar min själ efter dig, o Gud.

3 Min själ törstar efter Gud, efter den levande Guden. När skall jag få träda fram inför Guds ansikte?

4 Mina tårar äro min spis både dag och natt, ty ständigt säger man till mig: »Var är nu din Gud?»

5 Men jag vill utgjuta inom mig min själ och hava i minne huru jag gick med hopen upp till Guds hus, under fröjderop och tacksägelse, i högtidsskaran.

6 Varför är du så bedrövad, min själ, och så orolig i mig? Hoppas på Gud; ty jag skall åter få tacka honom för frälsning genom honom.

1 <BOOK THE SECOND> <To the Chief Musician. An Instructive Psalm for the Sons of Korah.>

As, the hart, cometh panting up to the channels of water, So my soul, panteth for thee, O God.

2 My soul thirsteth for God, for a GOD who liveth,—When shall I enter in, and see the face of God?

3 My tears have been my food day and night, While it hath been said unto me all the day, Where is thy God?

4 These things, I keep calling to mind, and pouring out, over me, my own soul, For I used to cross over with a crowd, Lead them in procession up to the house of God, With the voice of shouting and praise,—a throng keeping festival.

5 Why shouldst thou be cast down, O my soul? And [why] shouldst thou moan over me? Wait thou for God, for yet shall I praise him, As the triumph of my presence.

7 Minun Jumalani, minun sieluni on murheellinen minussa, sentähden minä muistan sinua Jordanin maalla, Hermonin kukkuloilla ja Misarin vuorella.

7 Min Gud, bedrövad är min själ i mig; därför tänker jag på dig i Jordans land och på Hermons höjder, på Misars berg.

6 My God! over myself, my soul is cast down,— For this cause, will I remember thee from the land of Jordan, And the Hermons, from the hill Mizar.

8 Sinun koskiesi pauhussa syvyys syvyydelle huutaa, kaikki sinun kuohusi ja aaltosi käyvät minun ylitseni.

8 Djup ropar till djup, vid dånet av dina vattenfall; alla dina svallande böljor gå fram över mig.

7 Roaring deep unto roaring deep, is calling, at the voice of thy cataracts, All thy breakers and thy rolling waves, over me, have passed.

9 Päivällä Herra säätää armonsa, ja yöllä minä hänelle veisaan ja rukoilen elämäni Jumalaa.

9 Om dagen må HERREN beskära sin nåd, och om natten vill jag sjunga till hans ära och bedja till mitt livs Gud.

8 By day, will Yahweh command his lovingkindness, And, in the night, shall His song be with me, My prayer be to the GOD of my life.

10 Minä sanon Jumalalle, kalliolleni: Miksi olet minut unhottanut? Miksi minun täytyy käydä murhepuvussa, vihollisen ahdistamana?

10 Jag vill säga till Gud, min klippa: »Varför har du förgätit mig, varför måste jag gå sörjande, trängd av fiender?»

9 I will say onto GOD,— my rock, Wherefore hast thou forgotten me? Wherefore in gloom should I go, because of oppression by the enemy?

11 Minun luitani jäytää, kun viholliseni minua häpäisevät, sanoen minulle kaiken päivää: Missä on sinun Jumalasi?

11 Det är såsom krossade man benen i min kropp, när mina ovänner smäda mig, när de beständigt säga till mig: »Var är nu din Gud?»

10 With a crushing of my bones, have my adversaries reproached me,—While they keep saying unto me all the day, Where is thy God?

12 Miksi murehdit, minun sieluni, ja miksi olet minussa niin levoton? Odota

12 Varför är du så bedrövad, min själ, och varför så orolig i mig? Hoppas på Gud; ty jag

11 Why shouldst thou be sat down, O my soul? And why shouldst thou moan over me?

Jumalaa. Sillä vielä minä saan kiittää häntä, minun kasvojeni apua, minun Jumalaani.	skall åter få tacka honom, min frälsning och min Gud.	Wait thou for God, for yet shall I praise him, As the triumph of my presence and my God.
PSALMI 43		
1 Auta minut oikeuteeni, Jumala, ja aja minun asiani armotonta kansaa vastaan. Päästä minut kavaloista ja vääristä ihmisistä.	1 Skaffa mig rätt, o Gud, och utför min sak mot ett folk utan fromhet; rädda mig ifrån falska och orättfärdiga människor.	1 Vindicate me, O God, and plead my cause, Against a nation, without lovingkindness, From the man of deceit and perversity, wilt thou deliver me?
2 Sillä sinä olet minun Jumalani, minun linnani. Miksi olet minut hyljännyt? Miksi minun täytyy käydä murhepuvussa, vihollisen ahdistamana?	2 Ty du är den Gud som är mitt värn; varför har du förkastat mig? Varför måste jag gå sörjande, trängd av fiender?	2 For, thou, art my defending God— Wherefore hast thou rejected me? Wherefore in gloom should I wander, because of the oppression of an enemy?
3 Lähetä valkeutesi ja totuutesi. Ne minua johdattakoot, vieköötminut sinun pyhälle vuorellesi, sinun asuntoihisi,	3 Sänd ditt ljus och din sanning; må de leda mig, må de föra mig till ditt heliga berg och till dina boningar,	3 Send forth thy light and thy faithfulness, Let, them, lead me, Let them bring me into thy holy mountain, and into thy habitations:
4 että minä saisin tulla Jumalan alttarin eteen, Jumalan eteen, joka on minun iloni ja riemuni, ja kiittäisin kanteleilla sinua, Jumala, minun Jumalani.	4 så att jag får gå in till Guds altare, till Gud, som är min glädje och fröjd, och tacka dig på harpa, Gud, min Gud.	4 That I may go in unto the altar of God, Unto GOD, mine exultant joy,– –That I may praise thee with the lyre, O God— mine own God!
5 Miksi murehdit, minun sieluni, ja miksi olet minussa niin levoton? Odota Jumalaa. Sillä	5 Varför är du så bedrövad, min själ, och varför så orolig i mig? Hoppas på Gud; ty jag	5 Why shouldst thou be cast down, O my soul? And why shouldst thou moan over me, Wait

vielä minä saan kiittää häntä, minun kasvojeni apua, minun Jumalaani.

skall åter få tacka honom, min frälsning och min Gud.

thou for God, for yet shall I praise him, As the triumph of my presence, and my God.

PSALMI 44

1 Veisuunjohtajalle; koorahilaisten mietevirsi.

1 För sångmästaren; av Koras söner; en sång.

1 <To the Chief Musician. For the Sons of Korah. An Instructive Psalm.>

2 Jumala, me olemme omin korvin kuulleet, meidän isämme ovat meille kertoneet, minkä teon sinä teit heidän päivinänsä, muinaisina päivinä.

2 Gud, med våra öron hava vi hört, våra fäder hava förtäljt därom för oss: om den gärning du gjorde i deras dagar, i forntidens dagar.

O God! with our own ears, have we heard, Our fathers, have recounted to us,—The work thou didst work, In their day, In the days of aforetime:

3 Sinä karkoitit kädelläsi pakanat, mutta heidät sinä istutit, sinä hävitit kansat, mutta heidät sinä levitit.

3 Det var du som med din hand utrotade hedningarna, men planterade dem; du fördärvade andra folk, men dem lät du utbreda sig.

2 Thou thyself, with thine own hand—Didst dispossess, nations, and didst plant them, Didst break peoples in pieces, and didst spread them out:

4 Sillä eivät he miekallansa valloittaneet maata, eikä heidän käsivartensa heitä auttanut, vaan sinun oikea kätesi, sinun käsivartesi ja sinun kasvojesi valkeus, koska sinä olit heihin mielistynyt.

4 Ty icke med sitt svärd intogo de landet, och deras egen arm gav dem icke seger, utan din högra hand och din arm och ditt ansiktes ljus, ty du hade behag till dem.

3 For, not by their own sword, gat they possession of the land, Nor did, their own arm, win victory for them,—But thine own right hand, and thine own arm, and the light of thy face, Because thou hadst accepted them.

5 Sinä, Jumala, sinä olet minun kuninkaani, toimita Jaakobille apu.

5 Du, densamme, är min konung, o Gud; så tillsäg nu Jakob seger.

4 Thou thyself, art my king, O God, Command thou the victories of Jacob.

6 Sinun avullasi me syöksemme ahdistajamme maahan, sinun nimessäsi me tallaamme vastustajamme.

7 Sillä en minä jouseeni luota, eikä miekkani minua auta;

8 vaan sinä pelastat meidät vihollisistamme, ja saatat vihamiehemme häpeään.

9 Jumala on meidän kerskauksemme kaikkina päivinä, ja sinun nimeäsi me ylistämme iankaikkisesti. Sela.

10 Kuitenkin sinä meidät hylkäsit ja saatoit meidät häpeään, et lähtenyt sotaan meidän joukkojemme kanssa.

11 Sinä käänsit meidät vihollista pakoon, ja meidän vihamiehemme ryöstivät saalista.

12 Sinä annoit meidät syötäviksi kuin lampaat, ja hajotit meidät pakanain sekaan.

13 Sinä myit kansasi halvasta etkä heidän hinnastaan paljoa hyötynyt.

6 Med din hjälp kunna vi stöta ned våra ovänner och i ditt namn förtrampa våra motståndare.

7 Ty icke på min båge förlitar jag mig, och mitt svärd kan icke giva mig seger;

8 nej, du giver oss seger över våra ovänner, och dem som hata oss låter du komma på skam.

9 Gud lova vi alltid, och ditt namn prisa vi evinnerligen. Sela.

10 Och dock har du nu förkastat oss och låtit oss varda till blygd, och du drager icke ut med våra härar.

11 Du låter oss vika tillbaka för ovännen, och de som hata oss taga sig byte.

12 Du låter oss bliva uppätna såsom får, och bland hedningarna han du förstrött oss.

13 Du säljer ditt folk för ett ringa pris, stor är icke den vinst du har gjort därpå.

5 By thee, will we thrust at, our adversaries, In thy Name, will we tread down our assailants;

6 For, not in my bow, will I trust, Nor shall, my sword, give me victory;

7 For thou hast saved us from our adversaries, And, them who hated us, hast thou put to shame.

8 In God, have we boasted all the day, And, thy Name—unto times age-abiding, will we praise. [Selah.]

9 But nay thou hast rejected, and confounded us, And wilt not go forth with our hosts;

10 Thou sufferest us to turn back from the adversary, And, they who hate us, have plundered at will:

11 Thou dost give us up like sheep to be devoured, And, amongst the nations, hast thou scattered us.

12 Thou dost sell thy people for, no-value, And hast not made increase by their price.

14 Sinä annat meidät naapuriemme häväistäviksi, ympärillämme asuvaisten pilkaksi ja ivaksi.
15 Sinä saatat meidät sananparreksi pakanoille, pään pudistukseksi kansoille.

16 Joka päivä on häväistykseni minun edessäni, ja kasvojeni häpeä peittää minut,
17 herjaajan ja pilkkaajan puheen tähden, vihollisen ja kostonhimoisen katseitten tähden.
18 Tämä kaikki on meitä kohdannut, vaikka emme ole sinua unhottaneet emmekä sinun liittoasi rikkoneet.
19 Ei ole meidän sydämemme sinusta luopunut, eivät meidän askeleemme sinun polultasi poikenneet.
20 Kuitenkin sinä runtelit meidät aavikkosutten asuinsijoilla ja peitit meidät synkeydellä.

21 Jos me olisimme unhottaneet Jumalamme nimen ja ojentaneet kätemme vieraan

14 Du låter oss bliva till smälek för våra grannar, till spott och hån för dem som bo omkring oss.
15 Du gör oss till ett ordspråk bland hedningarna, du låter folken skaka huvudet åt oss.
16 Hela dagen är min smälek inför mig, och blygsel höljer mitt ansikte,
17 när jag hör smädarens och lastarens tal, när jag ser fienden och den hämndgirige.
18 Allt detta har kommit över oss, och vi hava dock icke förgätit dig, ej heller svikit ditt förbund.
19 Våra hjärtan avföllo icke, och våra steg veko ej av ifrån din väg,

20 så att du därför har krossat oss i schakalers land och övertäckt oss med dödsskugga.

21 Om vi hade förgätit vår Guds namn och uträckt våra händer till en främmande gud,

13 Thou dost make us, A reproach to our neighbours, A mockery and a derision to them who are round about us:
14 Thou dost make us, A by–word among the nations,—A shaking of the head among the peoples.
15 All the day, is my confusion before me, And, the shame of my face, hath covered me:
16 At the voice of him who reproacheth and revileth, At the face of the foe and avenger.

17 All this, hath come upon us, Yet had we not forgotten thee, Neither had we dealt falsely with thy covenant;
18 Our heart had not drawn back, Nor had our goings swerved from thy path;

19 That thou shouldst have crushed us down in the place of wild dogs, And covered us over with a deadly shadow.
20 If we had forgotten the Name of our God, And had spread forth our hands unto the GOD

jumalan puoleen,		of the foreigner,
22 eikö Jumala olisi sitä tutkituksi saanut, sillä hän tuntee sydämen salaisuudet?	22 månne icke Gud skulle hava utrannsakat det, han som känner hjärtats lönnligheter?	21 Would not, God, have searched into this, Seeing that, he, knoweth the secrets of the heart?
23 Ei, vaan sinun tähtesi meitä surmataan kaiken päivää, meitä pidetään teuraslampaina.	23 Nej, för din skull varda vi dödade hela dagen och bliva aktade såsom slaktfår.	22 Surely, for thy sake, have we been slain all the day, We have been accounted as sheep for slaughter.
24 Heräjä, miksi nukut, Herra? Nouse, älä iäksi hylkää.	24 Vakna upp; varför sover du, Herre? Vakna, förkasta oss icke för alltid.	23 Awake thou! wherefore shouldst thou sleep, O Lord? Bestir thee! do not reject us altogether!
25 Miksi peität kasvosi, unhotat meidän kurjuutemme ja ahdistuksemme?	25 Varför döljer du ditt ansikte och förgäter vårt lidande och trångmål?	24 Wherefore shouldst thou hide, thy face? Shouldst forget our humiliation and our oppression?
26 Sillä meidän sielumme on vaipunut tomuun, meidän ruumiimme painunut maahan.	26 Se, vår själ är nedböjd i stoftet, vår kropp ligger nedtryckt till jorden.	25 For our soul, sinketh down to the dust, Our body, cleaveth to the earth.
27 Nouse, auta meitä ja lunasta meidät armosi tähden.	27 Stå upp till vår hjälp, och förlossa oss för din nåds skull.	26 Arise to our help, And ransom us, because of thine own lovingkindness.

PSALMI 45

1 Veisuunjohtajalle; veisataan kuin: Liljat; koorahilaisten mietevirsi; laulu rakkaudesta.	1 För sångmästaren, efter »Liljor»; av Koras söner; en sång, ett kväde om kärlek.	1 <To the Chief Musician. On Shoshannim. For the Sons of Korah. A Psalm of Instruction. A Song of Love.>
2 Minun sydämeni tulvii	2 Mitt hjärta flödar över	Overflowed hath my

ihania sanoja; minä lausun: kuninkaasta on minun lauluni, minun kieleni on kerkeän kirjurin kynä.

3 Sinä olet ihmislapsista ihanin, suloisuus on vuodatettu sinun huulillesi, sentähden Jumala siunaa sinua iankaikkisesti.

4 Vyötä miekka vyöllesi, sinä sankari, vyöttäydy kunniaasi ja korkeuteesi.

5 Ole onnekas korkeudessasi. Nouse sotavaunuihisi totuuden, nöyryyden ja vanhurskauden puolesta, ja oikea kätesi opettakoon sinulle peljättäviä tekoja.
6 Sinun nuolesi ovat terävät, kansat kaatuvat sinun allesi; kuninkaan vihollisten sydämet lävistetään.
7 Jumala, sinun valtaistuimesi pysyy aina ja iankaikkisesti; sinun valtakuntasi valtikka on oikeuden valtikka.
8 Sinä rakastat vanhurskautta ja vihaat vääryyttä; sentähden on Jumala, sinun Jumalasi,

av sköna ord; jag säger: min dikt gäller en konung; en snabb skrivares penna är min tunga.

3 Du är den skönaste bland människors barn, ljuvlighet är utgjuten över dina läppar; så se vi att Gud har välsignat dig evinnerligen.

4 Omgjorda din länd med ditt svärd, du hjälte, i ditt majestät och din härlighet.
5 Och drag så åstad, lyckosam i din härlighet, till försvar för sanning, för ödmjukhet och rättfärdighet, så skall din högra hand lära dig underbara gärningar.

6 Skarpa äro dina pilar; folk skola falla för dig; konungens fiender skola träffas i hjärtat.

7 Gud, din tron förbliver alltid och evinnerligen; ditt rikes spira är rättvisans spira.

8 Du älskar rättfärdighet och hatar orättfärdighet; därför har Gud, din Gud, smort dig med

heart, with an excellent theme, I will recite my poem concerning the king, Be, my tongue, [like] the pen of a scribe who is skilled.
2 Most beautiful thou art, beyond the sons of men, Graciousness hath been poured forth by thy lips, For this cause, hath God blessed thee, to times age-abiding.
3 Gird thy sword upon thy thigh, O mighty one, [’Tis] thine honour and thy majesty;
4 And, [in] thy majesty, be successful! ride forth! on behalf of faithfulness, and humility—righteousness, And let thine own right hand show thee wonderful things.
5 Thine arrows, are sharp—Peoples, under thee, fall! In the heart of the foes of the king.

6 Thy throne, O God, is to times age-abiding and beyond, A sceptre of equity, is the sceptre of thy kingdom.
7 Thou hast loved righteousness, and hated lawlessness,—For this cause, hath God, thine

voidellut sinua iloöljyllä enemmän kuin sinun osaveljiäsi.
9 Mirhaa, aloeta ja kassiaa tuoksuvat kaikki sinun vaatteesi, kanteleet helisevät sinun iloksesi norsunluisista palatseista.
10 Kuningasten tyttäriä on sinun kaunistuksenasi, kuningatar seisoo sinun oikealla puolellasi, Oofirin kullassa.
11 Kuule, tytär, katso ja kallista korvasi, unhota kansasi ja isäsi huone,

12 ja saakoon kuningas halun sinun kauneuteesi, sillä hän on sinun herrasi. Kumarra häntä.

13 Tytär Tyyro ja kansan rikkaimmat etsivät lahjoillaan sinun suosiotasi.

14 Ylen ihana on kuninkaan tytär sisäkammiossa, kultakudosta on hänen pukunsa.
15 Kirjailluissa vaatteissa hänet saatetaan kuninkaan tykö. Neitsyet seuraavat

glädjens olja mer än dina medbröder.

9 Av myrra, aloe och kassia dofta alla dina kläder; från elfenbenspalatser gläder dig strängaspel.

10 Konungadöttrar har du såsom tärnor i ditt hov, en drottning står vid din högra sida, i guld från Ofir.

11 Hör, dotter, och giv akt, och böj ditt öra härtill: Förgät nu ditt folk och din faders hus,

12 och må konungen få hava sin lust i din skönhet; ty han är din herre, och för honom skall du falla ned.

13 Se, dottern Tyrus, ja, de rikaste folk söka nu att vinna din ynnest med skänker.

14 Idel härlighet är hon, konungadottern i gemaket: av guldvirkat tyg består hennes dräkt,

15 i brokigt vävda kläder föres hon till konungen; jungfrur, hennes väninnor, följa

own God, anointed thee, With the oil of gladness, beyond thy partners.
8 Myrrh and aloes, cassias, all thy garments,—Out of the palaces of ivory, the tones of strings, have rejoiced thee.
9 Daughters of kings, are among thine honourable women, Stationed is the bride at thy right hand, in gold of Ophir.
10 Hearken, O daughter, and observe, Incline also thine ear, Forget, then, thine own people, And the house of thy father;
11 When the king shall desire thy beauty, Surely, he, is thy lord, then bow down to him.

12 Also, the daughter of Tyre, [cometh in] with a present! Thy face, shall the rich of the people appease.
13 All glorious—the daughter of a king [sitteth] within, Brocades, wrought with gold, [are] her clothing!
14 In embroidered raiment, shall she be brought unto the king— The virgins that follow

häntä, hänen ystävättärensä tuodaan sinun tykösi.
16 Ilolla ja riemulla heitä saatetaan, he astuvat kuninkaan palatsiin.

17 Sinun poikasi tulkoot sinun isiesi sijaan; aseta heidät ruhtinaiksi kaikkeen maahan.
18 Minä teen sinun nimesi kuuluksi suvusta sukuun; sentähden kansat sinua ylistävät aina ja iankaikkisesti.

henne åt; de ledas in till dig.

16 Under glädje och fröjd föras de fram, de tåga in i konungens palats.

17 I dina fäders ställe skola dina söner träda; dem skall du sätta till furstar överallt i landet.
18 Ditt namn vill jag göra prisat bland alla kommande släkten; så skola ock folken lova dig, alltid och evinnerligen.

her, her companions, are to be conducted unto thee:
15 They shall be brought, with rejoicings and exultation,—They shall enter into the palace of the king!
16 Instead of thy fathers, be thy sons, Thou shalt make them rulers in all the earth.
17 I will keep in remembrance thy Name, through each succeeding generation, For this cause, peoples, shall praise thee, to times age-abiding and beyond.

PSALMI 46

1 Veisuunjohtajalle; koorahilaisten laulu, korkeassa äänialassa.

2 Jumala on meidän turvamme ja väkevyytemme, apumme hädässä aivan vahva.
3 Sentähden emme pelkää, vaikka maa järkkyisi ja vuoret meren pohjaan vajoaisivat,

4 vaikka sen vedet pauhaisivat ja kuohuisivat ja vuoret

1 För sångmästaren; av Koras söner; till Alamót; en sång.

2 Gud är vår tillflykt och vår starkhet, en hjälp i nöden, väl beprövad.
3 Därför skulle vi icke frukta, om än jorden omvälvdes och bergen vacklade ned i havsdjupet;

4 om än dess vågor brusade och svallade, så att bergen bävade

1 <To the Chief Musician. For the Sons of Korah, on Alamoth. A Song.>
God—for us, is a refuge and strength, A help in distresses, soon found.

2 For this cause, will we not fear, Though the earth showeth change, Or the mountains slip into the heart of the seas:
3 The waters thereof roar and foam, The mountains tremble with

vapisisivat sen raivosta. Sela.

5 Virta lähteinensä ilahuttaa Jumalan kaupungin, Korkeimman pyhät asunnot.

6 Jumala on sen keskellä, ei se horju, Jumala auttaa sitä jo aamun koittaessa.

7 Pakanat pauhaavat, valtakunnat horjuvat; kun hän jylisee, huojuu maa.

8 Herra Sebaot on meidän kanssamme, Jaakobin Jumala on meidän linnamme. Sela.

9 Tulkaa, katsokaa Herran töitä, hänen, joka tekee hämmästyttäviä tekoja maan päällä:

10 hän lopettaa sodat maan ääriin saakka, hän särkee jousen, taittaa keihään, polttaa sotavaunut tulessa.

11 Heretkää ja tietäkää, että minä olen Jumala, korkea kansojen keskellä, korkea maan päällä.

12 Herra Sebaot on meidän kanssamme,

vid dess uppror. Sela.

5 En ström går fram, vars flöden giva glädje åt Guds stad, åt den Högstes heliga boning.

6 Gud bor därinne, den vacklar icke; Gud hjälper den, när morgonen gryr.

7 Hedningarna larma, riken vackla; han låter höra sin röst, då försmälter jorden.

8 HERREN Sebaot är med oss, Jakobs Gud är vår borg. Sela.

9 Kommen och skåden HERRENS verk: gärningar som väcka häpnad gör han på jorden.

10 Han stillar strider intill jordens ända, bågen bryter han sönder och bräcker spjutet, i eld bränner han upp stridsvagnarna.

11 »Bliven stilla och besinnen att jag är Gud; hög varder jag bland hedningarna, hög på jorden.»

12 HERREN Sebaot är men oss, Jakobs Gud är

the swelling thereof [Selah.]

4 A river! whose channels, shall gladden the city of God, The Most High, hath hallowed his habitation.

5 God, is in the midst of her, she shall not be shaken, God will help her, by the turnings of the morning.

6 Nations have roared, Kingdoms have tottered, He hath uttered his voice, Earth melteth.

7 Yahweh of hosts, is with us, A high tower for us, is the God of Jacob. [Selah.]

8 Come! view the doings of Yahweh,—Who hath set desolations in the earth;

9 Causing wars to cease unto the end of the earth,—The bow, he shivereth, And breaketh in pieces the spear, war-chariots, burneth he up with fire.

10 Let be! and know that, I, am God, I will be exalted among the nations, I will be exalted in the earth.

11 Yahweh of hosts, is with us, A high tower for

Jaakobin Jumala on meidän linnamme. Sela.

vår borg. Sela.

us, is the God of Jacob. [Selah.]

PSALMI 47

1 Veisuunjohtajalle; koorahilaisten virsi.

1 För sångmästaren; av Koras söner; en psalm.

1 <To the Chief Musician. For the Sons of Korah. A Melody.>

2 Paukuttakaa käsiänne, kaikki kansat, kohottakaa Jumalalle riemuhuuto.

2 Klappen i händerna, alla folk, höjen jubel till Gud med fröjderop.

All ye peoples, clap your hands, Shout unto God, with the voice of triumph;

3 Sillä Herra on korkein, peljättävä, kaiken maan suuri kuningas.

3 Ty HERREN är den Högste, fruktansvärd är han, en stor konung över hela jorden.

2 For, Yahweh—as Most High, is to be revered, A great king, over all the earth,

4 Hän kukistaa kansat meidän allemme ja kansakunnat jalkaimme alle.

4 Han tvingar folk under oss och folkslag under våra fötter.

3 He will subjugate, Peoples under us, and, Tribes of men beneath our feet.

5 Hän on valinnut meille perintömaamme, joka on Jaakobin, hänen rakkaansa, kunnia. Sela.

5 Han utväljer åt oss vår arvedel, Jakobs, hans älskades, stolthet. Sela.

4 He chooseth for us our inheritance, The excellence of Jacob, which he hath loved. [Selah.]

6 Jumala astuu ylös riemun raikuessa, Herra pasunain pauhatessa.

6 Gud har farit upp under jubel, HERREN, under basuners ljud.

5 God hath ascended with a shout, Yahweh, with the sound of a horn.

7 Veisatkaa Jumalalle, veisatkaa, veisatkaa meidän kuninkaallemme, veisatkaa.

7 Lovsjungen Gud, lovsjungen; lovsjungen vår konung, lovsjungen.

6 Sing praises unto God, sing praises, Sing praises to our King, sing praises;

8 Sillä Jumala on kaiken maan kuningas. Veisatkaa hänelle virsi.

8 Ty Gud är konung över hela jorden; lovsjungen honom med en sång.

7 For God is king of all the earth, Sing praises with understanding.

9 Jumala on kansojen kuningas, Jumala istuu

9 Gud är nu konung över hedningarna, Gud

8 God, hath become king, over the nations,

pyhällä istuimellansa.

10 Kansojen päämiehet kokoontuvat Aabrahamin Jumalan kansaksi. Sillä maan kilvet ovat Jumalan; hän on ylen korkea.

har satt sig på sin heliga tron.
10 Folkens ypperste hava församlat sig till att bliva ett Abrahams Guds folk. Ty Gud tillhöra de som äro jordens sköldar; högt är han upphöjd.

God, hath taken his seat upon his holy throne.
9 The willing–hearted of the peoples, have gathered themselves together, The people of the God of Abraham; For, to God, belong the shields of the earth, Greatly is he exalted.

PSALMI 48

1 Laulu, koorahilaisten virsi.
2 Suuri on Herra ja korkeasti ylistettävä meidän Jumalamme kaupungissa, pyhällä vuorellansa.
3 Kauniina kohoaa, kaiken maan ilona, pohjan puolella Siionin vuori, suuren kuninkaan kaupunki.
4 Jumala on sen linnoissa turvaksi tunnettu.
5 Sillä katso, kuninkaat kokoontuivat, hyökkäsivät yhdessä.
6 Mutta he näkivät sen, hämmästyivät, peljästyivät ja pakenivat pois.
7 Vavistus valtasi heidät siellä, tuska niinkuin synnyttäväisen.
8 Itätuulella sinä särjet

1 En sång, en psalm av Koras söner.
2 Stor är HERREN och högt lovad, i vår Guds stad, på sitt heliga berg.
3 Skönt höjer det sig, hela jordens fröjd, berget Sion längst uppe i norr, den store konungens stad.
4 Gud har i dess palatser gjort sig känd såsom ett värn.
5 Ty se, konungarna församlade sig, tillhopa drogo de fram.
6 De sågo det, då häpnade de; de förskräcktes, de flydde.
7 Bävan grep dem där, ångest lik en barnaföderskas.
8 Så krossar du Tarsis-

1 <A Melodious Song. For the Sons of Korah.>
Great is Yahweh, and worthy to be mightily praised, In the city of our God, His holy mountain.
2 Beautiful in elevation, the joy of all the land, Is Mount Zion, in the recesses of the north,— The city of a great king.
3 God, in her palaces, is to be known as a high tower.
4 For lo! Kings—Met as appointed, Passed by together;
5 They themselves, saw, So, were they amazed, Dismayed—they hurried way!
6 Trembling, seized them, there, Pangs, like hers who is in travail.
7 With an east wind, wilt

Tarsiin-laivat.

9 Niinkuin me olimme kuulleet, niin me sen nyt näimme Herran Sebaotin kaupungissa, meidän Jumalamme kaupungissa: Jumala pitää sen lujana iankaikkisesti. Sela.

10 Jumala, me tutkistelemme sinun armoasi sinun temppelissäsi.

11 Jumala, niinkuin sinun nimesi, niin ulottuu sinun ylistyksesi maan ääriin saakka; sinun oikea kätesi on vanhurskautta täynnä.

12 Siionin vuori iloitsee, Juudan tyttäret riemuitsevat sinun tuomioistasi.

13 Kiertäkää Siion, käykää sen ympäri, lukekaa sen tornit.

14 Tarkatkaa sen muurit, kulkekaa sen linnat, kertoaksenne niistä tulevalle polvelle.

15 Sillä tämä on Jumala, meidän Jumalamme, aina ja iankaikkisesti; hän

skepp med östanvinden.

9 Såsom vi hade hört, så fingo vi se det, i HERREN Sebaots stad, i vår Guds stad; Gud håller den vid makt till evig tid. Sela.

10 Vi tänka, o Gud, på din nåd, när vi stå i ditt tempel.

11 Såsom ditt namn, o Gud, så når ock ditt lov intill jordens ändar; din högra hand är full av rättfärdighet.

12 Sions berg glädje sig, Juda döttrar fröjde sig, för dina domars skull.

13 Gån omkring Sion och vandren runt därom, räknen dess torn;

14 given akt på dess murar, skriden genom dess palatser, så att I kunnen förtälja därom för ett kommande släkte.

15 Ty sådan är Gud, vår Gud, alltid och evinnerligen; intill döden skall han ledsaga oss.

thou shatter the ships of Tarshish.

8 Just as we have heard, So, have we seen, In the city of Yahweh of hosts, In the city of our God, God himself, will establish her, unto times age-abiding. [Selah.]

9 We have thought, O God, upon thy lovingkindness, In the midst of thy temple:

10 According to thy Name, O God, So, be thy praise, unto the ends of the earth, With righteousness, is, thy right hand, filled.

11 Let Mount Zion rejoice, Let the daughters of Judah exult, Because of thy judgments.

12 Go round Zion, and compass her about, Reckon up her towers;

13 Apply your mind to her rampart, Pass between her palaces, That ye may recount them to an after generation;

14 For, this God, is our God, to times age-abiding and beyond, He himself, will conduct us

johdattaa meitä kuolemaan asti.

till death.

PSALMI 49

1 Veisuunjohtajalle; koorahilaisten virsi.

1 För sångmästaren; av Koras söner; en psalm.

1 <To the Chief Musician. For the Sons of Korah. A Melody.>

2 Kuulkaa tämä, kaikki kansat, ottakaa korviinne, maailman asukkaat kaikki,

2 Hören detta, alla folk, lyssnen härtill, I alla som leven i världen,

Hear ye this, all ye peoples, Give ear, all ye inhabitants of this passing world;

3 sekä alhaiset että ylhäiset, niin rikkaat kuin köyhät.

3 både låga och höga, rika såväl som fattiga.

2 Both sons of the low, And sons of the high,— Together both rich and needy:—

4 Minun suuni puhuu viisautta, minun sydämeni ajatus on ymmärrystä.

4 Hin mun skall tala visdom, och mitt hjärtas tanke skall vara förstånd.

3 My mouth, shall speak forth Wisdom, And the soft utterance of my heart be Understanding:

5 Minä kallistan korvani kuulemaan mietelauseita, minä selitän ongelmani kannelta soittaen.

5 Jag vill böja mitt öra till lärorikt tal, jag vill yppa vid harpan min förborgade kunskap.

4 I will bend, to a by-word, mine ear, I will open, on the lyre, mine enigma.

6 Miksi minä pelkäisin pahoina päivinä, kun minun vainoojani vääryys piirittää minut?

6 Varför skulle jag frukta i olyckans dagar, när mina förföljares ondska omgiver mig?

5 Wherefore should I fear in the days of calamity, Though the iniquity of them who lie in wait for me should enclose me?

7 He luottavat tavaroihinsa ja kerskaavat suuresta rikkaudestaan.

7 De förlita sig på sina ägodelar och berömma sig av sin stora rikedom.

6 As for them who are trusting in their wealth,— And, in the abundance of their riches, do boast themselves,

8 Kukaan ei voi veljeänsä lunastaa eikä hänestä Jumalalle sovitusta maksaa.

8 Men sin broder kan ingen förlossa eller giva Gud lösepenning för honom.

7 A brother, can none of them, redeem, he cannot give unto God a ransom for himself:

9 Sillä hänen sielunsa lunastus on ylen kallis ja jää iäti suorittamatta,

10 että hän saisi elää iankaikkisesti eikä kuolemaa näkisi.

11 Vaan hänen täytyy nähdä, että viisaat kuolevat, että tyhmät ja järjettömät myös hukkuvat ja jättävät toisille tavaransa.

12 He luulevat, että heidän huoneensa pysyvät iäti ja heidän asuntonsa polvesta polveen; he nimittävät maatiloja nimensä mukaan.

13 Mutta ihminen, mahtavinkaan, ei ole pysyväinen: hän on verrattava eläimiin, jotka hukkuvat.

14 Näin käy niiden, jotka itseensä luottavat, ja heidän perässään niiden, jotka mielistyvät heidän puheisiinsa. Sela.

15 Kuin lammaslauma heidät viedään tuonelaan, kuolema heitä kaitsee, jo huomenna oikeamieliset astuvat heidän ylitsensä; tuonela kalvaa heidän

9 För dyr är lösen för hans själ och kan icke betalas till evig tid,

10 så att han skulle få leva för alltid och undgå att se graven.

11 Nej, man skall se att visa män dö, att dårar och oförnuftiga förgås likasom de; de måste lämna sina ägodelar åt andra.

12 De tänka att deras hus skola bestå evinnerligen, deras boningar från släkte till släkte; de uppkalla jordagods efter sina namn.

13 Men en människa har, mitt i sin härlighet, intet bestånd, hon är lik fänaden, som förgöres.

14 Den vägen gå de, dårar som de äro, och de följas av andra som finna behag i deras tal. Sela.

15 Såsom en fårhjord drivas de ned till dödsriket, där döden bliver deras herde. Så få de redliga makt över dem, när morgonen gryr, medan deras

8 So costly, is the redemption of their soul, That it faileth unto times age–abiding;

9 That he should, yet, live on, continually, Should not see corruption.

10 For it is seen that, the wise, die, Together with the dullard, and the brutish, do they perish, And leave, to others, their wealth:

11 Their, inward thought, is that their houses are for times age–abiding, Their habitations, for generation after generation,—They give their own names unto lands!

12 But, a son of earth, though wealthy, cannot tarry, He hath made himself a by–word— Beasts, they resemble:

13 This, their way, is a folly to them, And yet, their followers, with their mouth, approve. [Selah.]

14 Like sheep—into hades, are they driven, Death shall shepherd them,—And the upright shall have dominion over them in the morning, Even their form, is to

hahmoansa, eikä heillä ole asuntoa.

16 Mutta minun sieluni Jumala lunastaa tuonelan vallasta, sillä hän ottaa minut huomaansa. Sela.

17 Älä pelkää, jos joku rikastuu, jos hänen talonsa komeus karttuu.

18 Sillä kuollessaan ei hän ota mitään mukaansa, eikä hänen komeutensa astu alas hänen jäljessänsä.

19 Vaikka hän eläissänsä kiittää itseään siunatuksi, vaikka sinua ylistetään, kun vietät hyviä päiviä,

20 täytyy sinun mennä isiesi suvun tykö, jotka eivät ikinä enää valoa näe.

21 Ihminen, mahtavinkin, on ymmärrystä vailla, hän on verrattava eläimiin, jotka hukkuvat.

skepnader förtäras av dödsriket och ej få annan boning.

16 Men min själ skall Gud förlossa ifrån dödsrikets våld, ty han skall upptaga mig. Sela.

17 Frukta icke, när en man bliver rik, när hans hus växer till i härlighet.

18 Ty av allt detta får han vid sin död intet med sig, och hans härlighet följer honom icke ditned.

19 Om han ock prisar sig välsignad under sitt liv, ja, om man än berömmer dig, när du gör goda dagar, så skall dock vars och ens själ gå till hans fäders släkte, till dem som aldrig mer se ljuset.

20 En människa som, mitt i sin härlighet, är utan förstånd, hon är lik fänaden, som förgöres.

decay, Hades, is all that remaineth of a habitation for him.

15 But, God, will redeem my soul, out of the hand of hades, For he will take me. [Selah.]

16 Do not fear, When a man becometh rich, When the glory of his house increaseth;

17 For, when he dieth, he shall take, nothing, his glory shall not descend after him;

18 For, though, his own self—while he lived, he used to bless, And they will praise thee, when thou doest well to thyself,

19 He shall enter as far as the circle of his fathers, Nevermore, shall they see the light.

20 A son of earth though wealthy, who discerneth not, Hath made himself a by–word, Beasts, they resemble.

PSALMI 50

1 Aasafin virsi. Jumala,

1 En psalm av Asaf.

1 <A Melody of Asaph.>

Herra Jumala, puhuu ja kutsuu maan auringon noususta hamaan sen laskuun.

2 Siionista, jonka kauneus on täydellinen, Jumala ilmestyy kirkkaudessa.
3 Meidän Jumalamme tulee eikä vaikene, hänen edellänsä käy kuluttava tuli ja hänen ympärillänsä väkevä myrsky.

4 Hän kutsuu taivaat ylhäältä ja maan, tuomitakseen kansansa:

5 Kootkaa minun eteeni minun hurskaani, jotka uhreja uhraten ovat tehneet minun kanssani liiton.
6 Ja taivaat julistavat hänen vanhurskauttansa, sillä Jumala on tuomari. Sela.

7 Kuule, minun kansani, minä puhun; kuule, Israel, minä todistan sinua vastaan. Minä olen Jumala, sinun Jumalasi.
8 En minä sinun teurasuhreistasi sinua nuhtele, ja sinun polttouhrisi ovat aina

Gud, HERREN Gud, talar och kallar jorden, allt mellan öster och väster.

2 Från Sion, skönhetens fullhet, träder Gud fram i glans.

3 Vår Gud kommer, och han skall icke tiga. Förtärande eld går framför honom, och omkring honom stormar det med makt.

4 Han kallar på himmelen därovan och på jorden, för att döma sitt folk:
5 »Församlen till mig mina fromma, som sluta förbund med mig vid offer.»

6 Och himlarna förkunna att han är rättfärdig, att Gud är den som skipar rätt. Sela.
7 Hör, mitt folk, jag vill tala; Israel, låt mig varna dig. Gud, din Gud, är jag.

8 Icke för dina slaktoffer vill jag gå till rätta med dig; dina brännoffer har jag alltid

El, Elohim, Yahweh, hath spoken, and culled the earth, From the rising of the sun, unto the going in thereof:
2 Out of Zion the perfection of beauty, God, hath shone forth.

3 Let our God come, and let him not keep silence! A fire—before him, shall devour, And, around him, hath it become exceeding tempestuous:
4 He calleth, Unto the heavens above, And unto the earth, That he may judge his people.
5 Gather yourselves unto me—ye my men of lovingkindness, Who have solemnised my covenant over sacrifice.
6 Now have the heavens declared his righteousness, Because, God, is, about to judge. [Selah.]
7 Hear, O my people, and I will speak, O Israel, and I will adjure thee, God, thine own God, I am:—
8 Not, for thy sacrifices, will I reprove thee, Nor for thine ascending-offerings, before me

minun edessäni.
9 En minä ota härkiä sinun talostasi enkä kauriita sinun tarhoistasi.

10 Sillä minun ovat kaikki metsän eläimet ja tuhansien vuorten karjat.

11 Minä tunnen kaikki vuorten linnut, ja kaikki, mikä kedolla liikkuu, on minun edessäni.
12 Jos minä isoaisin, en minä sitä sinulle sanoisi; sillä minun on maanpiiri ja kaikki, mitä siinä on.

13 Minäkö söisin härkien lihaa tai joisin kauristen verta?

14 Uhraa Jumalalle kiitos ja täytä lupauksesi Korkeimmalle.

15 Ja avuksesi huuda minua hädän päivänä, niin minä tahdon auttaa sinua, ja sinun pitää kunnioittaman minua.
16 Mutta jumalattomalle Jumala sanoo: Mikä sinä olet puhumaan minun käskyistäni ja ottamaan minun liittoni suuhusi?

inför mig.
9 Jag vill icke taga tjurar ur ditt hus eller bockar ur dina fållor;

10 ty mina äro alla skogens djur, boskapen på de tusende bergen;

11 jag känner alla fåglar på bergen, och vad som rör sig på marken är mig bekant.
12 Om jag hungrade, skulle jag icke säga dig det; ty min är jordens krets med allt vad därpå är.
13 Skulle jag äta tjurars kött, och skulle jag dricka bockars blod?

14 Nej, offra lovets offer åt Gud, så skall du få infria dina löften till den Högste.
15 Och åkalla mig i nöden, så vill jag hjälpa dig, och du skall prisa mig.»

16 Men till den ogudaktige säger Gud: »Huru kan du tala om mina stadgar och föra mitt förbund på tungan,

continually:
9 I will not take out of thy house—a bullock,
Nor out of thy folds—he-goats;
10 For, mine, is every wild-beast of the forest,
The cattle on the mountains, in their thousands;
11 I know every bird of the mountains, And, the moving things of the plain, are with me:
12 If I were hungry, I would not tell thee, For, mine, is the world, and the fulness thereof.

13 Will I eat the flesh of mighty oxen? Or, the blood of he-goats, will I drink?
14 Sacrifice to God a thankoffering, And pay to the Most High thy vows;
15 Call upon me, then, in the day of distress, I will deliver thee, that thou mayest glorify me.

16 But, to the lawless one, God saith, What hast, thou, to do, to recount my statutes? Or that thou hast taken up my covenant upon thy mouth?

17 Sinä, joka vihaat kuritusta ja heität minun sanani selkäsi taakse!

17 du som hatar tuktan och kastar mina ord bakom dig?

17 Seeing that, thou, hast hated correction, And hast cast my words behind thee;

18 Jos sinä näet varkaan, niin sinä mielistyt häneen, ja sinä pidät yhtä avionrikkojain kanssa.

18 Om du ser en tjuv, så håller du med honom, och med äktenskapsbrytare giver du dig i lag.

18 If thou sawest a thief, then didst thou run with him,—And, with adulterers, hath been thy chosen life;

19 Sinä päästät suusi puhumaan pahaa, ja sinun kielesi punoo petosta.

19 Din mun släpper du lös till vad ont är, och din tunga hopspinner svek.

19 Thy mouth, hast thou thrust into wickedness, And, thy tongue, kept weaving deceit;

20 Sinä istut ja puhut veljeäsi vastaan, sinä panettelet äitisi poikaa.

20 Du sitter där och förtalar din broder, din moders son lastar du!

20 Thou wouldst sit down—Against thine own brother, wouldst thou speak, Against thine own mother's son, wouldst thou expose a fault:—

21 Näitä sinä teet, ja minäkö olisin vaiti? Luuletko, että minä olen sinun kaltaisesi? Minä nuhtelen sinua ja asetan nämä sinun silmäisi eteen.

21 Så gör du, och jag tiger, och nu tror du att jag är såsom du. Nej, jag vill straffa dig och ställa dig det för ögonen.

21 These things, hast thou done, and I have kept silence, Thou thoughtest that I should really be like thyself, I will convict thee, yea I will set [thine offences] in order before thine eyes.

22 Ymmärtäkää tämä te, jotka Jumalan unhotatte, etten minä raatelisi, eikä olisi pelastajaa.

22 I som förgäten Gud, märken detta, för att jag icke må sönderriva eder utan räddning:

22 Understand this, I pray you, ye forgetters of GOD, Lest I tear in pieces, and there be none to deliver:—

23 Joka kiitosta uhraa, se kunnioittaa minua; joka ottaa tiestänsä vaarin, sen minä annan nähdä Jumalan autuuden.

23 den som offrar lovets offer, han ärar mig; och den som aktar på sin väg, honom skall jag låta se Guds frälsning.»

23 He that sacrificeth a thankoffering, will glorify me,—And will prepare a way by which I may show him the salvation of God.

PSALMI 51

1 Veisuunjohtajalle; Daavidin virsi,	1 För sångmästaren; en psalm av David,	1 <To the Chief Musician. A Melody of David.
2 kun profeetta Naatan tuli hänen luokseen, sen jälkeen kuin hän oli yhtynyt Batsebaan.	2 när profeten Natan kom till honom, då han hade gått in till Bat-Seba.	When Nathan the Prophet had come to him, after he had gone in unto Bath–sheba.> Be favorable unto me, O God, according to thy lovingkindness, And, in the multitude of thy compassions, blot out my transgressions;
3 Jumala, ole minulle armollinen hyvyytesi tähden; pyyhi pois minun syntini suuren laupeutesi tähden.	3 Gud, var mig nådig efter din godhet, utplåna mina överträdelser efter din stora barmhärtighet.	2 Thoroughly wash me from mine iniquity, And, from my sin, make me pure;
4 Pese minut puhtaaksi rikoksestani, puhdista minut synnistäni.	4 Två mig väl från min missgärning, och rena mig från synd.	3 For, my transgressions, do, I, acknowledge, And, my sin, is before me continually:
5 Sillä minä tunnen rikokseni, ja minun syntini on aina minun edessäni.	5 Ty jag känner mina överträdelser, och min synd är alltid inför mig.	4 Against thee—against thee alone, have I sinned, And, wickedness––in thine eyes, have I done,—That thou mayest, Be justified when thou speakest,—Be clear when thou judgest.
6 Sinua ainoata vastaan minä olen syntiä tehnyt, tehnyt sitä, mikä on pahaa sinun silmissäsi; mutta sinä olet oikea puheessasi ja puhdas tuomitessasi.	6 Mot dig allena har jag syndat och gjort vad ont är i dina ögon; på det att du må finnas rättfärdig i dina ord och rättvis i dina domar.	5 Lo! in iniquity, was I brought forth, And, in sin, did my mother conceive me.

7 Katso, minä olen synnissä syntynyt, ja äitini on minut synnissä siittänyt.

8 Katso, totuutta sinä tahdot salatuimpaan saakka, ja sisimmässäni sinä ilmoitat minulle viisauden.

9 Puhdista minut isopilla, että minä puhdistuisin, pese minut, että minä lunta valkeammaksi tulisin.

10 Anna minun kuulla iloa ja riemua, että ihastuisivat ne luut, jotka särkenyt olet.

11 Peitä kasvosi näkemästä minun syntejäni, pyyhi pois kaikki minun pahat tekoni.

12 Jumala, luo minuun puhdas sydän ja anna minulle uusi, vahva henki.

13 Älä heitä minua pois kasvojesi edestä, äläkä ota minulta pois Pyhää Henkeäsi.

14 Anna minulle jälleen autuutesi ilo, ja tue minua alttiuden hengellä.

7 Se, i synd är jag född, och i synd har min moder avlat mig.

8 Du har ju behag till sanning i hjärtegrunden; så lär mig då vishet i mitt innersta.

9 Skära mig med isop, så att jag varder ren; två mig, så att jag bliver vitare än snö.

10 Låt mig förnimma fröjd och glädje, låt de ben som du har krossat få fröjda sig.

11 Vänd bort ditt ansikte från mina synder, och utplåna alla mina missgärningar.

12 Skapa i mig, Gud, ett rent hjärta, och giv mig på nytt en frimodig ande.

13 Förkasta mig icke från ditt ansikte, och tag icke din helige Ande ifrån mig.

14 Låt mig åter få fröjdas över din frälsning, och uppehåll mig med villighetens ande.

6 Lo! faithfulness, hast thou desired in the inward parts, Yea, in the hidden part, wilt thou cause me to know, wisdom.

7 Wilt thou cleanse me from sin with hyssop, That I may be pure? Wilt thou wash me, That I may be whiter, than snow?

8 Wilt thou cause me to hear joy and gladness? The bones thou hast crushed would exult.

9 Hide thy face from my sins,—And, all mine iniquities, blot out;

10 A pure heart, create for me, O God, And, a steadfast spirit, renew within me.

11 Do not cast me away from thy presence, And, thy Holy Spirit, do not take from me:

12 Restore unto me the joy of thy salvation, And, with a willing spirit, wilt thou uphold me:—

13 I would teach transgressors thy ways, And, sinners, unto thee, should return.

15 Minä tahdon opettaa väärille sinun tiesi, että syntiset sinun tykösi palajaisivat.

16 Päästä minut verenvioista, Jumala, minun autuuteni Jumala, että minun kieleni riemuitsisi sinun vanhurskaudestasi.

17 Herra, avaa minun huuleni, että minun suuni julistaisi sinun kiitostasi.

18 Sillä ei sinulle kelpaa teurasuhri, sen minä kyllä antaisin; polttouhri ei ole sinulle mieleen.

19 Jumalalle kelpaava uhri on särjetty henki; särjettyä ja murtunutta sydäntä et sinä, Jumala, hylkää.

20 Osoita armossasi hyvyyttä Siionille, rakenna Jerusalemin muurit.

21 Silloin sinulle kelpaavat oikeat teurasuhrit, polttouhrit ja kokonaisuhrit; silloin uhrataan härkiä sinun

15 Då skall jag lära överträdarna dina vägar, och syndarna skola omvända sig till dig.

16 Rädda mig undan blodstider, Gud, du min frälsnings Gud, så skall min tunga jubla över din rättfärdighet.

17 Herre, upplåt mina läppar, så att min mun kan förkunna ditt lov.

18 Ty du har icke behag till offer, eljest skulle jag giva dig sådana; till brännoffer har du icke lust.

19 Det offer som behagar Gud är en förkrossad ande; ett förkrossat och bedrövat hjärta skall du, Gud, icke förakta.

20 Gör väl mot Sion i din nåd, bygg upp Jerusalems murar.

21 Då skall du undfå rätta offer, som behaga dig, brännoffer och heloffer; då skall man offra tjurar på ditt

14 Rescue me from shed-blood, O God, the God of my salvation, My tongue should shout thy righteousness;

15 O My Lord! my lips, wilt thou open, And, my mouth, shall declare thy praise.

16 For thou wilt not desire sacrifice—that I should give it, Ascending-offering, will not please:

17 The sacrifices of God, are a spirit that is broken,—A heart—broken and crushed, O God, thou wilt not despise.

18 Do good, in thy good-pleasure, unto Zion, Wilt thou build the walls of Jerusalem!

19 Then, shalt thou desire the sacrifices of righteousness, Ascending-sacrifice and whole burnt-offering, Then, shall ascend upon thine altar, young bulls.

alttarillasi.

altare.

PSALMI 52

1 Veisuunjohtajalle; Daavidin mietevirsi,

1 För sångmästaren; en sång av David,

1 <To the Chief Musician. A Psalm of Instruction, of David

2 kun edomilainen Dooeg tuli ja ilmoitti Saulille, sanoen hänelle: Daavid on mennyt Ahimelekin taloon.

2 när edoméen Doeg kom och berättade för Saul och sade till honom: »David har gått in i Ahimeleks hus.»

. When Doeg the Edomite went, and told Saul; and said to him,— David, hath entered the house of Ahimelech.>

Why dost thou boast thyself of wickedness, O mighty man? The lovingkindness of GOD, [lasteth] all the day.

3 Miksi kerskaat pahuudestasi, sinä väkivaltainen? Jumalan armo pysyy alati.

3 Varför berömmer du dig av vad ont är, du våldsverkare? Guds nåd varar ju beständigt.

4 Sinun kielesi punoo turmiota, se on kuin terävä partaveitsi, sinä petoksen tekijä.

4 Din tunga far efter fördärv, den är lik en skarp rakkniv, du arglistige.

2 Engulfing ruin, doth thy tongue devise, Like a whetted razor, working deceit;

5 Sinä rakastat pahaa etkä hyvää, sinä puhut valhetta etkä totta. Sela.

5 Du älskar ont mer än gott, lögn mer än att tala vad rätt är. Sela.

3 Thou lovest Evil more than good, Falsehood, more than speaking righteousness. [Selah.]

6 Sinä rakastat kaikkia surman sanoja, sinä kavala kieli.

6 Ja, du älskar allt fördärvligt tal, du falska tunga.

4 Thou lovest all devouring words, O deceitful tongue!

7 Sentähden myös Jumala kukistaa sinut ainiaaksi, hän tarttuu sinuun ja raastaa sinut majastasi, repäisee sinut juurinesi elävien maasta. Sela.

7 Därför skall ock Gud störta dig ned för alltid, han skall gripa dig och rycka dig ut ur din hydda och utrota dig ur de levandes land. Sela.

5 GOD also, will break thee down utterly, He will snatch thee up and tear thee away tentless, And uproot thee, out of the land of the living. [Selah.]

8 Ja vanhurskaat näkevät sen ja pelkäävät, ja he nauravat häntä:
9 Katso, siinä on mies, joka ei pitänyt Jumalaa turvanansa, vaan luotti suureen rikkauteensa ja röyhkeili häijyydessänsä.

10 Mutta minä olen kuin viheriöitsevä öljypuu Jumalan huoneessa, minä turvaan Jumalan armoon aina ja iankaikkisesti.

11 Minä kiitän sinua iäti, että sen teit, ja minä odotan sinun hurskaittesi edessä sinun nimeäsi, sillä se on hyvä.

8 Och de rättfärdiga skola se det och frukta, de skola le åt honom:

9 »Se där är den man som icke gjorde Gud till sitt värn, utan förlitade sig på sin stora rikedom, trotsig i sin lystnad!»
10 Men jag skall vara såsom ett grönskande olivträd i Guds hus; jag förtröstar på Guds nåd alltid och evinnerligen.

11 Jag skall evinnerligen tacka dig för att du har gjort det; och inför dina fromma skall jag förbida ditt namn, ty det är gott.

6 The righteous shall both see and fear, And, over him, shall laugh:

7 Lo! the man who made not God his refuge,—But trusted in the abundance of his riches, Emboldened himself in his wealth!
8 But, I, am like a flourishing olive–tree, in the house of God, I have put confidence in the lovingkindness of God, for times age–abiding and beyond.
9 I will praise thee to times age–abiding, Because thou didst effectually work,—And I will wait on thy Name, Because it is good, In the presence of thy men of lovingkindness.

PSALMI 53

1 Veisuunjohtajalle; veisataan kuin: Sairaus; Daavidin mietevirsi.

2 Hullu sanoo sydämessänsä: Ei ole Jumalaa. Turmiollinen ja iljettävä on heidän väärä menonsa; ei ole ketään, joka tekee sitä, mikä hyvä on.

1 För sångmästaren, till Mahalát; en sång av David.

2 Dårarna säga i sina hjärtan: »Det finnes ingen Gud.» Fördärv och styggelse är deras onda verk; ingen finnes, som gör vad gott är.

1 <To the Chief Musician. On Mahalath. A Psalm of Instruction, of David.>
The impious hath said in his heart, There is no God! They have acted corruptly, They have wrought abominable perversity, There is none that doeth good:—

3 Jumala katsoo taivaasta ihmislapsiin nähdäksensä, onko ketään ymmärtäväistä, ketään, joka etsii Jumalaa.

3 Gud skådar ned från himmelen på människors barn, för att se om det finnes någon förståndig, någon som söker Gud.

2 God, out of the heavens, looked down upon the sons of men,—To see whether there was one that showed wisdom, Enquiring after God.

4 Mutta kaikki he ovat poikenneet pois, kaikki tyynni kelvottomiksi käyneet; ei ole ketään, joka tekee sitä, mikä hyvä on, ei yhden yhtäkään.

4 Nej, alla hava de avfallit, allasammans äro de fördärvade; ingen finnes, som gör vad gott är, det finnes icke en enda.

3 They all, have turned back, together have they become tainted,—There is none that doeth good, Not so much as, one!

5 Eivätkö he mitään käsitä, nuo väärintekijät, jotka saavat leipänsä syömällä minun kansaani, eivätkä avuksensa huuda Jumalaa?

5 Hava de då intet fått förnimma, dessa ogärningsmän, dessa som uppäta mitt folk, likasom åte de bröd, och som icke åkalla Gud?

4 Are the workers of iniquity, without knowledge? Devouring my people, [as] they devour food? Upon God, have they not called.

6 Siinä heidät valtaa kauhu, missä ei kauhistavaa ole; sillä Jumala hajottaa niiden luut, jotka sinua saartavat. Sinä saatat heidät häpeään, sillä Jumala hylkää heidät.

6 Jo, där överföll dem förskräckelse, varest intet förskräckligt var; ty Gud förströdde deras ben, när de lägrade sig mot dig. Så lät du dem komma på skam, ja, Gud förkastade dem.

5 There have they been in great dread where no dread was, Because, God, hath scattered the bones of thy besieger,—Thou hast put [him] to shame, Because, God, had, rejected, them.

7 Oi, että Israelille tulisi pelastus Siionista! Kun Jumala kääntää kansansa kohtalon, silloin Jaakob riemuitsee, Israel iloitsee.

7 Ack att från Sion komme frälsning för Israel! När Gud vill åter upprätta sitt folk, då skall Jakob fröjda sig, då skall Israel vara glad.

6 Oh that, out of Zion, were granted the salvations of Israel! When God bringeth back the captives of his people, Jacob, shall exult, Israel, shall be glad.

PSALMI 54

1 Veisuunjohtajalle; kielisoittimilla; Daavidin mietevirsi,

1 För sångmästaren, med strängaspel; en sång av David,

1 <To the Chief Musician: with Stringed Instruments. A Psalm of Instruction, of David.

2 kun siifiläiset tulivat ja sanoivat Saulille: Daavid piileskelee meidän luonamme.

2 när sifiterna kommo och sade till Saul: »David håller sig nu gömd hos oss.»

When the Ziphites came and said unto Saul, Is not, David, hiding himself, with us?> O God! by thine own Name, save me, And, by thine own strength, wilt thou vindicate me?

3 Jumala, pelasta minut nimesi voimalla, aja minun asiani väkevyydelläsi.

3 Gud, fräls mig genom ditt namn, och skaffa mig rätt genom din makt.

2 O God! Hear my prayer, Give ear to the sayings of my mouth;

4 Jumala, kuule minun rukoukseni, ota korviisi minun suuni sanat.

4 Gud, hör min bön, lyssna till min muns tal.

3 For, aliens, have risen up against me, And, men of violence, have sought my life, They have not set God before them. [Selah.]

5 Sillä muukalaiset nousevat minua vastaan, ja väkivaltaiset väijyvät minun henkeäni, eivät he pidä Jumalaa silmäinsä edessä. Sela.

5 Ty främlingar resa sig upp mot mig, och våldsverkare stå efter mitt liv; de hava icke Gud för ögonen. Sela.

4 Lo! God, is bringing me help, My Lord, is with the upholders of my life;

6 Katso, Jumala on minun auttajani, Herra on minun sieluni tuki.

6 Se, Gud är min hjälpare, Herren uppehåller min själ.

5 Let him turn back the mischief upon mine adversaries, In thy faithfulness, destroy them!

7 Kohdatkoon paha minun vihamiehiäni, hävitä heidät uskollisuudessasi.

7 Må det onda falla tillbaka på mina förföljare, förgör dem, du som är trofast.

6 With a freewill–offering, will I sacrifice unto thee, I will praise thy Name, O Yahweh, for it is good;

8 Niin minä alttiisti sinulle uhraan, minä ylistän sinun nimeäsi, Herra, sillä se on hyvä.

8 Då skall jag offra åt dig med villigt hjärta; jag skall prisa ditt namn, o HERRE, ty det är gott.

9 Sillä hän pelastaa minut kaikesta hädästä, ja minun silmäni saa mielikseen katsella

9 Ja, ur all nöd räddar det mig, och mitt öga får se med lust på mina fiender.

7 For, out of all distress, hath he rescued me,—And, upon my foes, hath, mine own eye, looked.

vihollisiani.

PSALMI 55

1 Veisuunjohtajalle; kielisoittimilla; Daavidin mietevirsi.

1 För sångmästaren, med strängaspel; en sång av David.

1 <To the Chief Musician: with stringed Instruments. A Psalm of Instruction, of David.>

2 Jumala, ota korviisi minun rukoukseni, älä kätkeydy, kun minä armoa anon.

2 Lyssna, Gud, till min bön, och fördölj dig icke för min åkallan.

Give ear, O God, to my prayer, And do not hide thyself from my supplication:

3 Kuuntele minua ja vastaa minulle. Minä kuljen rauhatonna murheessani ja huokaan,

3 Akta på mig och svara mig. I mitt bekymmer är jag utan ro och måste klaga,

2 Attend unto me, and answer me, I may ramble in my complaining, And be driven to and fro—

4 koska vihamies huutaa ja jumalaton ahdistaa; sillä he vyöryttävät minun päälleni turmiota ja vihassa minua vainoavat.

4 vid fiendens rop, vid den ogudaktiges skri. Ty de vilja draga fördärv över mig, och i vrede ansätta de mig.

3 Because of the noise of the enemy, By reason of the oppression of the lawless one, For they would let trouble drop upon me, And, in anger, would they entrap me.

5 Sydämeni minun rinnassani vapisee, kuoleman kauhut lankeavat minun päälleni.

5 Mitt hjärta ängslas i mitt bröst, och dödens fasor hava fallit över mig.

4 My heart, would writhe within me, And, the terrors of Death, have fallen upon me:

6 Pelko ja vavistus valtaa minut, pöyristys peittää minut.

7 Ja minä sanon: Olisipa minulla siivet kuin kyyhkysellä, niin minä lentäisin pois ja pääsisin lepoon!
8 Katso, minä pakenisin kauas ja yöpyisin erämaassa. Sela.

9 Minä rientäisin pakopaikkaani rajuilman ja myrskyn alta.

10 Sekoita, Herra, tee eripuraiseksi heidän kielensä, sillä minä näen väkivaltaa ja riitaa kaupungissa.
11 Yötä päivää he sitä kiertävät, sen muureja pitkin, vääryys ja vaiva on sen keskellä.
12 Sen keskellä on turmio, sorto ja petos ei väisty sen torilta.

13 Sillä ei minua herjaa vihollinen - sen minä kestäisin - eikä minua vastaan ylvästele minun vihamieheni - hänen edestään minä voisin lymytä;

6 Fruktan och bävan kommer över mig, och förfäran övertäcker mig.

7 Därför säger jag: Ack att jag hade vingar såsom duvan! Då skulle jag flyga bort och söka mig ett bo.
8 Ja, långt bort skulle jag fly, jag skulle taga härbärge i öknen. Sela.

9 Jag skulle skynda att söka mig en tillflykt undan stormvind och oväder.

10 Fördärva dem, Herre; gör deras tungor oense. Ty våld och genstridighet ser jag i staden.
11 Dag och natt gå de omkring den, ovanpå dess murar, ondska och olycka råda därinne;
12 ja, fördärv råder därinne, och från dess torg vika icke förtryck och svek.

13 Se, det är icke en fiende som smädar mig, det kunde jag fördraga; det är icke min ovän som förhäver sig mot mig, för honom kunde jag gömma mig undan.

5 Fear and trembling, would enter me, And there would have overwhelmed me—a horror!

6 Then I said—Oh that there were given me a pinion, like a dove, I would fly away and be at rest:
7 Lo! I would take a distant flight, I would tarry in the wilderness. [Selah.]

8 I would hasten mine escape, From rushing wind, from storm.

9 Confuse, O My Lord, divide their speech, For I have seen violence and contention in the city;

10 Day and night, they go round her, upon her walls, And, trouble and misery, are in her midst;
11 Engulfing ruin, is in her midst, And there depart not from her broadway, oppression and deceit.

12 For it is, not an enemy, that reproacheth me, Or I could bear it,—Not one that hath hated me, who, against me, hath magnified himself, Or I might hide myself

		from him;
14 vaan sinä, minun vertaiseni, sinä, minun ystäväni ja uskottuni,	14 Nej, du gör det, du som var min jämlike, min vän och förtrogne,	13 But it is, thou, a man esteemed as mine equal, mine associate, and mine acquaintance;
15 jonka kanssa me elimme suloisessa sovussa, yhdessä vaelsimme Jumalan huoneeseen juhlakansan kohinassa!	15 du som levde med mig i ljuvlig förtrolighet, du som i Guds hus gick med mig i högtidsskaran.	14 So that together have we been wont to find sweetness in counsel, In the house of God, used we to walk in the throng.
16 Karatkoon kuolema heidän kimppuunsa, menköötˊ he elävältä alas tuonelaan, sillä heidän asunnoissansa ja sydämissänsä vallitsee sula pahuus.	16 Döden komme över dem oförtänkt, levande fare de ned i dödsriket; ty ondska råder i deras boning, i deras hjärtan.	15 Desolations on them! Let them go down into hades alive, For, wicked doings, are at home within them.
17 Mutta minä huudan Jumalaa, ja Herra pelastaa minut.	17 Men jag ropar till Gud; HERREN skall frälsa mig.	16 I, unto God, will cry,– –And, Yahweh, will save me.
18 Illoin, aamuin ja keskipäivällä minä valitan ja huokaan, ja hän kuulee minun ääneni.	18 Afton och morgon och middag vill jag utgjuta mitt bekymmer och klaga, och han skall höra min röst.	17 At evening and morning and high noon, have I been wont to lament and complain, And he hath heard my voice!
19 Hän päästää minun sieluni heistä rauhaan, etteivät he minua saavuta; sillä paljon on niitä, jotka ovat minua vastaan.	19 Han förlossar min själ och skaffar henne ro, så att de icke komma vid mig; ty de äro många, som stå mig emot.	18 He hath completely redeemed my soul, out of the attack upon me, For, in multitudes, were they [in conflict] with me.
20 Jumala kuulee sen ja vastaa heille, hän, joka hallitsee hamasta muinaisuudesta. Sela. Sillä he eivät muuta mieltänsä eivätkä pelkää	20 Gud skall höra det och giva dem svar, han som sitter på sin tron av ålder. Sela. Ty de vilja icke ändra sig, och de frukta ej Gud.	19 GOD will hear, Yea He will humble them who aforetime sat [enthroned]. [Selah.] With whom are no changings, Neither have they

Jumalaa.
revered God.

21 Tuo mies käy käsiksi niihin, jotka hänen kanssaan rauhassa elävät, hän rikkoo liittonsa.

21 Den mannen bär händer på sin vän; han bryter sitt förbund.

20 He hath thrust forth his hands, against them he was wont to salute, he hath violated his covenant;

22 Hänen suunsa on voita sulavampi, mutta hänellä on sota mielessä; hänen sanansa ovat öljyä lauhkeammat, mutta ovat kuin paljastetut miekat.

22 Orden i hans mun äro hala såsom smör, men stridslust fyller hans hjärta; hans ord äro lenare än olja, dock äro de dragna svärd.

21 Smoother than curds, were [the words of] his mouth, But, war, was [in] his heart,—Softer his words than oil, Yet, they, were drawn swords!

23 Heitä murheesi Herran huomaan, hän pitää sinusta huolen, ei hän salli vanhurskaan ikinä horjua.

23 Kasta din börda på HERREN, han skall uppehålla dig; han skall i evighet icke tillstädja att den rättfärdige vacklar.

22 Cast upon Yahweh thy lot, and, he, will sustain thee: He will not suffer, to times age–abiding, the righteous one to be shaken.

24 Mutta heidät sinä, Jumala, syökset tuonelan syvyyteen; murhamiehet ja petturit eivät pääse puoleen ikäänsä. Mutta minä turvaan sinuun.

24 Gud, du skall störta dem ned i gravens djup; de blodgiriga och falska skola ej nå sin halva ålder. Men jag förtröstar på dig.

23 But, thou, O God, wilt bring them down to the pit of destruction, Men of bloodshed and deceit, shall not live out half their days; But, I, will trust in thee.

PSALMI 56

1 Veisuunjohtajalle; veisataan kuin: Mykkä kyyhkynen kaukaisessa maassa. Daavidin laulu, kun filistealaiset ottivat hänet kiinni Gatissa.

1 För sångmästaren, efter »Den stumma duvan i fjärran»; en sång av David, når filistéerna grepo honom i Gat.

1 <To the Chief Musician. Upon "The Dove of God from the distant Sea." David's. A precious Psalm. When the Philistines seized him in Gath.>

2 Jumala, ole minulle armollinen, sillä ihmiset

2 Var mig nådig, o Gud, ty människor stå mig

Show me favour, O God, For weak man hath

minua polkevat, joka päivä he sotivat minua vastaan, ahdistavat minua.

3 Joka päivä minun vihamieheni minua polkevat; sillä paljon on niitä, jotka ylpeästi sotivat minua vastaan.

4 Mutta sinä päivänä, jota minä pelkään, minä turvaan sinuun.

5 Jumalaan minä luotan ja ylistän hänen sanaansa, Jumalaan minä turvaan enkä pelkää. Mitä liha minulle tekisi?

6 Joka päivä he vääntelevät minun sanojani, kaikki heidän ajatuksensa tarkoittavat minulle pahaa.

7 He ahdistavat, he väijyvät minua, he vakoilevat minun askeleitani, sillä he tavoittavat minun henkeäni.

8 Hekö pahuudessaan pelastuisivat? Syökse, Jumala, vihassasi kansat maahan.

9 Sinä olet lukenut minun pakolaispäiväni; pane leiliisi minun kyyneleeni, ovathan ne

efter livet; beständigt tränga mig stridsmän.

3 Mina förföljare stå mig beständigt efter livet; ja, de äro många, som i högmod strida mot mig.

4 Men när fruktan kommer över mig, sätter jag min förtröstan på dig.

5 Med Guds hjälp skall jag få prisa hans ord, på Gud förtröstar jag och skall icke frukta; vad kan det som är kött göra mig?

6 Beständigt förbittra de livet för mig, alla deras tankar gå ut på att skada mig.

7 De rota sig samman, de lägga försåt, de vakta på mina steg, ty de stå efter mitt liv.

8 Skulle de räddas med all sin ondska? Nej, slå ned folken, Gud, i din vrede.

9 Du har räknat min flykts dagar. Samla mina tårar i din lägel; de stå ju i din bok.

panted for me, All the day, a fighter oppresseth me:

2 Mine adversaries have panted all the day, For, many, are fighting with me, loftily.

3 What day I am afraid, I, unto thee will direct my confidence.

4 In God, I will praise his cause,—In God, have I trusted, I will not fear, What can flesh do unto me?

5 All the day, they wrest, my words, Against me, all their devices are for mischief;

6 They stir up strife—they lie hid, They, mark my steps,—Seeing they have waited for my life.

7 Because of iniquity, recompense thou them,—In anger, bring thou down, the peoples, O God.

8 My wandering, hast, thou, recorded,—Put thou my tears in thy bottle, Are they not in

sinun kirjassasi.
10 Kerran väistyvät minun viholliseni, sinä päivänä, jona minä huudan; minä tiedän, että Jumala on minun puolellani.
11 Jumalaan minä luotan ja ylistän hänen sanaansa, Herraan minä luotan ja ylistän hänen sanaansa.
12 Jumalaan minä turvaan enkä pelkää. Mitä ihminen minulle tekisi?
13 Minulla on lupaus täytettävänä sinulle, Jumala; minä maksan sinulle kiitosuhrit.
14 Sillä sinä pelastit minun sieluni kuolemasta, minun jalkani kompastumasta, että minä vaeltaisin Jumalan edessä, eläväin valkeudessa.

10 Så måste då mina fiender vika tillbaka på den dag då jag ropar; det vet jag, att Gud står mig bi.

11 Med Guds hjälp skall jag få prisa hans ord; med HERRENS hjälp skall jag få prisa hans ord.
12 På Gud förtröstar jag och skall icke frukta; vad kunna människor göra mig?
13 Jag har löften att infria till dig, o Gud; jag vill betala dig lovoffer.

14 Ty du har räddat min själ från döden, ja, mina fötter ifrån fall, så att jag kan vandra inför Gud i de levandes ljus.

thy record?
9 Then, shall my foes turn back, in the day I cry, This, I know, for God is mine!

10 In God, will I praise with good cause: In Yahweh, will I praise with good cause;

11 In God, have I trusted, I will not fear, What can a son of earth do unto me!
12 Upon me, O God, are thy vows, I will pay back praises unto thee.

13 For thou hast rescued my soul from death, Wilt thou not [rescue] my feet from stumbling? That I may walk to and fro, before God, In the light of life.

PSALMI 57

1 Veisuunjohtajalle; veisataan kuin: Älä turmele; Daavidin laulu, kun hän pakeni Saulia luolaan.

2 Jumala, ole minulle armollinen, ole minulle armollinen; sillä sinuun

1 För sångmästaren; »Fördärva icke»; en sång av David, när han flydde för Saul och var i grottan.

2 Var mig nådig, o Gud, var mig nådig; ty till dig tager min själ sin

1 <To the Chief Musician. "Do not destroy." A precious Psalm, of David. When he fled from the face of Saul into the Cave.>
Show me favour, O God, Show me favour, For, in thee, hath my soul

minun sieluni turvaa. Minä turvaan sinun siipiesi suojaan, kunnes onnettomuudet ovat ohitse.

3 Minä huudan Jumalaa, Korkeinta, avukseni, Jumalaa, joka vie minun asiani päätökseen.

4 Hän lähettää taivaasta minulle pelastuksen, kun minua herjaavat minun polkijani. Sela. Jumala lähettää armonsa ja totuutensa.

5 Minun sieluni on jalopeurain keskellä, minun täytyy maata tultasuitsevaisten seassa, ihmisten, joiden hampaat ovat keihäitä ja nuolia ja joiden kieli on terävä miekka.

6 Korota itsesi yli taivasten, Jumala, ja kunniasi yli kaiken maan.

7 Verkon he virittivät minun askelteni tielle, painoivat minun sieluni maahan, kaivoivat eteeni kuopan, mutta itse he siihen suistuivat. Sela.

8 Jumala, minun sydämeni on valmis, minun sydämeni on valmis: minä tahdon

tillflykt. Ja, under dina vingars skugga vill jag taga min tillflykt, till dess att det onda är förbi.

3 Jag ropar till Gud den Högste, till Gud, som fullbordar sitt verk för mig.

4 Han skall sända från himmelen och frälsa mig, när jag smädas av människor som stå mig efter livet. Sela. Gud skall sända sin nåd och sin trofasthet.

5 Min själ är omgiven av lejon, jag måste ligga bland eldsprutare, bland människor vilkas tänder äro spjut och pilar, och vilkas tungor äro skarpa svärd.

6 Upphöjd vare du, Gud, över himmelen; över hela jorden sträcke sig din ära.

7 De lägga ut nät för mina fötter, min själ böjes ned, de gräva för mig en grop, men de falla själva däri. Sela.

8 Mitt hjärta är frimodigt, o Gud, mitt hjärta är frimodigt; jag vill sjunga och lova.

sought refuge,—And, in the shadow of thy wings, will I seek refuge, Until the storm of ruin pass by.

2 I will cry unto God Most High, Unto GOD, who accomplisheth on my behalf:

3 He will send out of heaven, that he may save me, He who is panting for me, hath reproached. [Selah.] God will send out his lovingkindness and his faithfulness.

4 My soul, is in the midst of lions, I lie down amidst flames, As for the sons of men, Their teeth, are spear and arrows, And, their tongue, is a sharp sword.

5 Be exalted Above the Heavens, O God, Above all the earth, thy glory!

6 A net, did they fix for my steps, My soul was bowed down,—They digged before me a pit, They fell into the midst thereof! [Selah.]

7 Fixed is my heart, O God, Fixed is my heart, I will sing, and touch the strings.

veisata ja soittaa.

9 Heräjä, minun sieluni; heräjä, harppu ja kannel. Minä tahdon herättää aamuruskon.

9 Vakna upp, min ära; upp, psaltare och harpa! Jag vill väcka morgonrodnaden.

8 Awake, mine honour, Awake, harp and lyre, I will awaken the dawn;

10 Herra, sinua minä kiitän kansojen joukossa, veisaan sinun kiitostasi kansakuntien keskellä.

10 Jag vill tacka dig bland folken, Herre; jag vill lovsjunga dig bland folkslagen.

9 I will thank thee, among the peoples, O My Lord, I will praise thee in song, among the races of men.

11 Sillä suuri on sinun armosi ja ulottuu hamaan taivaisiin, ja sinun totuutesi pilviin asti.

11 Ty din nåd är stor allt upp till himmelen och din trofasthet allt upp till skyarna.

10 For, great, unto the heavens, is thy lovingkindness, And, unto the skies, thy faithfulness.

12 Korota itsesi yli taivasten, Jumala, ja kunniasi yli kaiken maan.

12 Upphöjd vare du, Gud, över himmelen; över hela jorden sträcke sig din ära.

11 Be exalted Above the heavens, O God, Above all the earth, thy glory!

PSALMI 58

1 Veisuunjohtajalle; veisataan kuin: Älä turmele; Daavidin laulu.

1 För sångmästaren; »Fördärva icke»; av David; en sång.

1 <To the Chief Musician. "Do not Destroy." A precious Psalm, of David.>

2 Totisesti, onko vanhurskaus mykkä, ja te puhutte? Tekö tuomitsette oikein, te ihmislapset?

2 Talen I väl i eder stumhet vad rättfärdigt är? Dömen I såsom rätt är, I människors barn?

Are ye, indeed, silent [when] righteousness, ye should speak? When, with equity, ye should judge, O ye sons of men?

3 Ei, vaan te hankitsette sydämessänne vääryyttä, teidän kätenne käyttävät maassa väkivallan vaakaa.

3 Nej, i hjärtat uppgören I onda anslag; I vägen ut i landet edra händers våld.

2 Aye! ye all do work, perversity,—Throughout the land, your hands, weigh out, violence!

4 Luopuneita ovat jumalattomat äidin

4 De ogudaktiga äro avfälliga allt ifrån

3 Lawless men have been estranged from

kohdusta asti, eksyneitä valhettelijat hamasta äidin helmasta.

5 Heidän myrkkynsä on niinkuin käärmeen myrkky, he ovat kuin kuuro kyy, joka korvansa tukitsee,
6 ettei se kuulisi lumoojan ääntä, taitavan taikojan loitsuja.

7 Jumala, särje hampaat heidän suustansa, Herra, murra nuorten jalopeurain raateluhampaat.
8 Haihtukoot he tyhjiin niinkuin vesi, joka valuu kuiviin. Kun he ampuvat nuolensa, olkoot ne kuin kärjettömät.

9 Olkoot he niinkuin etana, joka sulaa mataessaan, niinkuin vaimon keskoiset, jotka eivät aurinkoa näe.
10 Ennenkuin teidän patanne tuntevat tulen altansa orjantappuroista, hän myrskyllään puhaltaa pois kaiken, niin raa'an kuin kypsänkin.
11 Vanhurskas iloitsee, kun hän näkee koston,

modersskötet; de lögnaktiga fara vilse ända från sin moders liv.
5 Gift är i dem, likt ormens gift; en döv huggorm likna de, en som tillstoppar sitt öra,

6 så att han icke hör tjusarnas röst, icke den förfarne besvärjarens.

7 Gud, krossa tänderna i deras mun; bryt ut, o HERRE, de unga lejonens kindtänder.

8 Låt dem bliva till intet, likasom vatten som förrinner. När någon skjuter sina pilar, blive de såsom utan udd.
9 Må han vara lik snigeln, som upplöses och förgås, lik en kvinnas foster, som ej fick skåda solen.
10 Förrän edra grytor hava hunnit märka bränslet, och medan köttet ännu är rått, skall en glödvind rycka bort det.

11 Den rättfärdige skall glädja sig, när han

birth, They have gone astray from their nativity, speaking falsehood;

4 Their poison, is like unto the poison of a serpent, Like the deaf adder, that stoppeth his ear;
5 That will not hearken to the voice of whisperers, Though the wise one try to bind him with spells.

6 O God! break away their teeth in their mouth, The biters of the young lions, knock thou out, O Yahweh!
7 Let such men flow away like waters that disperse themselves: He prepareth his arrow, Like [grass] let them be cut down:
8 Like a snail, which melteth away as it goeth, An untimely birth of a woman, which hath not seen the sun:
9 Before your kettles can perceive the [kindled] bramble, Be he green or be he withered, he shall be swept away.

10 The righteous man will rejoice when he hath

hän pesee jalkansa jumalattoman veressä.

skådar hämnden, han skall två sina fötter i den ogudaktiges blod.

seen an avenging, His feet, will he bathe in the blood of the lawless one:—

12 Silloin ihmiset sanovat: Totisesti, vanhurskaalla on hedelmä; totisesti, on Jumala, joka tuomitsee maan päällä.

12 Och människorna skola säga: »Ja, den rättfärdige får sin lön; ja, det finnes en Gud som dömer på jorden.»

11 So that a son of earth may say—Surely there is fruit for the righteous man! Surely there are gods who judge in the earth!

PSALMI 59

1 Veisuunjohtajalle; veisataan kuin: Älä turmele; Daavidin laulu, kun Saul lähetti vartioimaan hänen taloansa, tappaakseen hänet.

1 För sångmästaren; »Fördärva icke»; en sång av David, när Saul sände och lät bevaka hans hus för att döda honom.

1 <To the Chief Musician. "Do not Destroy." A precious Psalm of David. When Saul sent, and they watched the house, to kill him.>

2 Jumalani, pelasta minut vihollisistani, suojele minua niiltä, jotka nousevat minua vastaan.

2 Rädda mig, min Gud, från mina fiender, beskydda mig för mina motståndare.

Rescue me from my foes, O my God, From them who lift themselves up against me, wilt thou set me on high:

3 Pelasta minut pahantekijöistä, vapahda minut murhamiehistä.

3 Rädda mig från ogärningsmännen, och fräls mig från de blodgiriga.

2 Rescue me, from the workers of iniquity, And, from the men of bloodshed, save me.

4 Sillä katso, he väijyvät minun henkeäni; julmurit kokoontuvat minua vastaan, vaikka en ole rikkonut enkä syntiä tehnyt, Herra.

4 Ty se, de ligga i försåt för mig; grymma människor rota sig samman mot mig, utan någon min överträdelse eller synd, o HERRE.

3 For lo! they have lain in wait for my life, Mighty ones stir up strife against me, Without transgression of mine, and without sin of mine, O Yahweh;

5 Ilman minun syytäni he juoksevat ja hankkiutuvat; heräjä, käy

5 Utan någon min missgärning löpa de fram och göra sig redo;

4 For no iniquity, do they run that they may take their stand, Rouse

minua kohtaamaan ja katso.
6 Ja sinä, Herra, Jumala Sebaot, Israelin Jumala, heräjä kostamaan kaikille pakanoille. Älä säästä ketään uskotonta väärintekijää. Sela.
7 He tulevat ehtoolla, ulvovat kuin koirat ja kiertävät kaupunkia.

8 Katso, he purkavat suustaan sisuansa, miekat ovat heidän huulillansa, sillä: Kuka sen kuulee?
9 Mutta sinä, Herra, naurat heille, sinä pidät kaikkia pakanoita pilkkanasi.
10 Sinä, minun väkevyyteni, sinusta minä otan vaarin, sillä Jumala on minun linnani.
11 Minun armollinen Jumalani käy minua kohden, Jumala antaa minun nähdä iloni vihollisistani.
12 Älä heitä tapa, ettei minun kansani sitä unhottaisi. Saata voimallasi heidät harhailemaan ja syökse heidät maahan, Herra, meidän kilpemme.

vakna upp, kom mig till mötes, och se härtill.
6 Ja, du HERRE Gud Sebaot, Israels Gud, vakna och hemsök alla hedningar, hemsök utan nåd alla trolösa ogärningsmän. Sela.

7 Var afton komma de tillbaka, de tjuta såsom hundar och stryka omkring i staden.
8 Se, deras mun flödar över, svärd äro på deras läppar, ty »vem skulle höra det?»

9 Men du, HERRE, ler åt dem; du bespottar alla hedningar.

10 Mot deras makt vill jag hålla mig till dig, ty Gud är min borg.

11 Min Gud kommer mig till mötes med sin nåd, Gud låter mig se med lust på mina förföljare.
12 Dräp dem icke, på det att mitt folk ej må förgäta det; låt dem genom din kraft driva ostadiga omkring, och slå dem ned, du vår sköld, o Herre.

thyself to meet me, and see.
5 Thou, therefore, O Yahweh, God of hosts, God of Israel, Awake, to visit all the nations, Do not show favour to any iniquitous traitors. [Selah.]
6 They return at evening, They grow like a dog, And go round the city.
7 Lo! they belch forth with their mouth, Swords, are in their lips, For [say they], Who doth hear?
8 Thou, therefore, O Yahweh, wilt laugh at them, Thou wilt mock at all nations.
9 O my Strength, unto thee, will I make melody, For, God, is my high tower.

10 My God of lovingkindness, will come to meet me, God, will let me look on mine adversaries.
11 Do not slay them, lest my people forget, Cause them to wander by thy strength, and prostrate them, [Thou] our shield, O Lord!

13 Minkä he huulillaan puhuvat, sen he suullaan syntiä tekevät. Joutukoot he ylpeydessään kiinni kirousten ja valheiden tähden, joita he puhuvat.

13 Vart ord på deras läppar är en synd i deras mun. Må de fångas i sitt högmod, genom den förbannelse och lögn som de tala.

12 The sin of their mouth, The word of their lips, Let them then be captured in their pride, Both for the oath and for the deception they record.

14 Hävitä heidät vihassasi, hävitä olemattomiin, ja tietäköötˇ he, että Jumala hallitsee Jaakobissa, maan ääriin saakka. Sela.

14 Förgör dem i vrede, förgör dem, så att de ej mer äro till; och må de förnimma att det är Gud som råder i Jakob, allt intill jordens ändar. Sela.

13 Bring to a full end in wrath, Bring to a full end, that they be no more,—That men may know that, God, is ruling in Jacob, Unto the ends of the earth. [Selah.]

15 He tulevat ehtoolla, ulvovat kuin koirat ja kiertävät kaupunkia.

15 Ja, var afton komma de tillbaka, de tjuta såsom hundar och stryka omkring i staden.

14 Let them return, then, at evening, Let them growl like a dog, And go round the city.

16 He harhailevat ruuan haussa; elleivät tule ravituiksi, he murisevat.

16 De driva omkring efter rov; om de icke bliva mätta, så stanna de kvar över natten.

15 They, may prowl about for food,—And, if they are not satisfied, then let them whine!

17 Mutta minä veisaan sinun väkevyydestäsi ja riemuitsen aamulla sinun armostasi, sillä sinä olet minun linnani ja pakopaikkani minun hätäni päivänä.

17 Men jag vill sjunga om din makt och jubla var morgon över din nåd; ty du var för mig en borg och en tillflykt, när jag var i nöd.

16 But, I, will sing thy power, And will shout aloud, in the morning, thy lovingkindness,—For thou has become a refuge for me, And a place to flee to in the day of my distress.

18 Sinä, minun väkevyyteni, sinulle minä veisaan kiitosta, sillä Jumala on minun linnani ja minun armollinen Jumalani.

18 Min starkhet, dig vill jag lovsjunga, ty Gud är min borg, min nåderike Gud.

17 O my Strength, unto thee, will I make melody, For, God, is my high tower, my God of lovingkindness.

PSALMI 60

1 Veisuunjohtajalle; veisataan kuin: Todistuksen lilja; Daavidin laulu, opetettavaksi,

2 kun hän taisteli Mesopotamian aramilaisia ja Sooban aramilaisia vastaan ja Jooab palasi ja voitti Suolalaaksossa edomilaiset, kaksitoista tuhatta miestä.

3 Jumala, sinä hylkäsit meidät, sinä hajotit meidät ja olit vihastunut. Auta meidät ennallemme.

4 Sinä saatoit maan järkkymään ja halkeilemaan, korjaa sen repeämät, sillä se horjuu.

5 Sinä olet antanut kansasi nähdä kovia päiviä; olet juottanut meitä päihdyttävällä viinillä.

6 Mutta sinä olet antanut lipun niille, jotka sinua pelkäävät, että he kokoontuisivat sen turviin, jousta pakoon. Sela.

1 För sångmästaren, efter »Vittnesbördets lilja»; en sång, till att inläras; av David,

2 när han var i fejd med Aram-Naharaim och Aram-Soba, och Joab kom tillbaka och slog edoméerna i Saltdalen, tolv tusen man.

3 Gud, du har förkastat och förskingrat oss, du har varit vred; upprätta oss igen.

4 Du har kommit jorden att bäva och rämna; hela nu dess revor, ty den vacklar.

5 Du har låtit ditt folk se hårda ting, du har iskänkt åt oss rusande vin.

6 Men åt dem som frukta dig gav du ett baner, dit de kunde samla sig för att undfly bågen. Sela.

1 <To the Chief Musician. Upon "The Lily of Testimony." A precious Psalm of David, to instruct.
When he waged war with Aram–neharaim, and with Aram–zobah,—and then Joab returned and smote of Edom in the Valley of Salt, twelve thousand.> O God, thou hast rejected us—hast scattered us, Thou hast been angry, Wilt thou restore us?

2 Thou hast shaken the land—hast rent it, Heal thou the fractures thereof—for it hath tottered:

3 Thou hast suffered thy people to see hardship, Thou hast let them drink the wine of confusion.

4 Thou hadst given—to them that revere thee—a banner, to float aloft, Because of [thy] faithfulness. [Selah.]

5 That thy beloved ones may be delivered, Save thou with thine own right hand—and answer us.

7 Että sinun rakkaasi pelastetuiksi tulisivat, auta oikealla kädelläsi ja vastaa meille.

8 Jumala on puhunut pyhäkössänsä! Minä riemuitsen, minä jaan Sikemin ja mittaan Sukkotin laakson.
9 Minun on Gilead, minun on Manasse, Efraim on minun pääni suojus, Juuda minun valtikkani.
10 Mooab on minun pesuastiani, Edomiin minä viskaan kenkäni; Filistea, nosta minulle riemuhuuto.
11 Kuka vie minut varustettuun kaupunkiin? Kuka saattaa minut Edomiin?

12 Etkö sinä, Jumala, hyljännyt meitä? Et lähtenyt, Jumala, meidän sotajoukkojemme kanssa!
13 Anna meille apu ahdistajaa vastaan, sillä turha on ihmisten apu.

14 Jumalan voimalla me teemme väkeviä tekoja; hän tallaa meidän

7 På det att dina vänner må varda räddade, må du giva seger med din högra hand och bönhöra oss.

8 Gud har talat i sin helgedom: »Jag skall triumfera, jag skall utskifta Sikem och skall avmäta Suckots dal.
9 Mitt är Gilead, och mitt är Manasse, Efraim är mitt huvuds värn, Juda min härskarstav;
10 Moab är mitt tvagningskärl, på Edom kastar jag min sko; höj jubelrop till min ära, du filistéernas land.»
11 Vem skall föra mig till den fasta staden, vem leder mig till Edom?

12 Har icke du, o Gud, förkastat oss, så att du ej drager ut med våra härar, o Gud?

13 Giv oss hjälp mot ovännen; ty människors hjälp är fåfänglighet.

14 Med Gud kunna vi göra mäktiga ting; han skall förtrampa våra ovänner.

6 God, hath spoken in his holiness—I will exult! I will apportion Shechem, And, the Vale of Succoth, will I measure out;
7 Mine, is Gilead—and mine, Manasseh, But, Ephraim, is the defence, of my head, Judah, is my commander's staff;
8 Moab, is my wash-bowl, Upon Edom, will I throw my shoe, Over Philistia! raise shout of triumph.
9 Who will conduct me to a fortified city? Who will lead me as far as Edom!

10 Is it not, thou, O God?—thou hast rejected us! And wilt thou not go forth, O God, with our hosts?

11 Grant us help out of distress, For, vain, is the deliverance of man:

12 In God, we shall do valiantly, He himself, therefore, will tread down our adversaries.

vihollisemme maahan.

PSALMI 61

1 Veisuunjohtajalle; kielisoittimilla; Daavidin virsi.	1 För sångmästaren, till strängaspel; av David.	1 <To the Chief Musician. Upon a Stringed Instrument. David's.>
2 Kuule, Jumala, minun huutoni, huomaa minun rukoukseni.	2 Hör, o Gud, mitt rop, akta på min bön.	Hear, O God, my loud cry, Attend unto my prayer:
3 Maan ääristä minä sinua huudan, kun sydämeni nääntyy. Saata minut kalliolle, joka on minulle liian korkea.	3 Från jordens ända ropar jag till dig, ty mitt hjärta försmäktar; för mig upp på en klippa, som är mig alltför hög.	2 From the end of the earth, unto thee do I cry, When my heart fainteth away, Unto a rock that is higher than I, wilt thou lead me.
4 Sillä sinä olet minun turvapaikkani, vahva torni vihollista vastaan.	4 Ty du är min tillflykt, ett starkt torn mot fienden.	3 For thou hast been, A Refuge to me, A Tower of Strength, from the face of the foe.
5 Suo minun asua sinun majassasi iankaikkisesti, turvautua sinun siipiesi suojaan. Sela.	5 Låt mig bo i din hydda evinnerligen; under dina vingars beskärm tager jag min tillflykt. Sela.	4 I would be a guest in thy tent to the ages, I would seek refuge in the concealment of thy wings. [Selah.]
6 Sillä sinä, Jumala, kuulet minun lupaukseni, sinä annat perinnön niille, jotka sinun nimeäsi pelkäävät.	6 Ty du, o Gud, hör mina löften, åt dem som frukta ditt namn giver du en arvedel.	5 For, thou, O God, hast hearkened to my vows, Thou hast granted a possession, unto them who revere thy Name.
7 Sinä lisäät kuninkaalle päiviä päiviin; hänen vuotensa jatkukoot polvesta polveen.	7 Du förökar konungens dagar; hans år skola vara från släkte till släkte.	6 Days—unto the days of the king, wilt thou add. His years, as of generation after generation:
8 Hallitkoon hän iankaikkisesti Jumalan kasvojen edessä; säädä	8 Må han sitta på sin tron inför Gud evinnerligen; låt nåd och	7 Let him retain his seat age–abidingly before God, Appoint that,

armo ja totuus häntä varjelemaan.

9 Niin minä veisaan iankaikkisesti sinun nimesi kiitosta, täytän lupaukseni päivästä päivään.

trofasthet bevara honom.

9 Då skall jag lovsjunga ditt namn till evig tid, i det jag får infria mina löften dag efter dag.

lovingkindness and faithfulness, my watch over him!

8 So, will I sing thy Name unto futurity, Paying my vows, day by day.

PSALMI 62

1 Veisuunjohtajalle; Jedutunin tapaan; Daavidin virsi.
2 Jumalaa yksin minun sieluni hiljaisuudessa odottaa, häneltä tulee minulle apu.
3 Hän yksin on minun kallioni, minun apuni ja turvani: en minä suuresti horju.
4 Kuinka kauan te yhtä miestä ahdistatte, hänet yhdessä surmataksenne, niinkuin hän olisi kaatuva seinä, niinkuin murrettu muuri?
5 He vain pitävät neuvoa, miten syöstä hänet korkeudestaan. He rakastavat valhetta, he siunaavat suullansa ja kiroavat sydämessänsä. Sela.

1 För sångmästaren, till Jedutun; en psalm av David.
2 Allenast hos Gud söker min själ sin ro; från honom kommer min frälsning.
3 Allenast han är min klippa och min frälsning, min borg, jag skall ej mycket vackla.
4 Huru länge viljen I rasa mot denne man, samfällt slå honom ned, såsom vore han en lutande vägg, en sönderbräckt mur?
5 De rådslå allenast om att stöta honom ned från hans höjd, de hava behag till lögn; med munnen välsigna de, men i sitt innersta förbanna de. Sela.

1 <To the Chief Musician. On Jeduthun—A Melody of David.>
Surely, towards God, silence [becometh] my soul, From him, is my salvation:
2 Surely, he, is my rock and my salvation, My high tower—I shall not be greatly shaken!
3 How long will ye shout at a man? Ye shall be crushed all of you,—Like a wall that bulgeth,—a fence pushed in!

4 Surely, from his elevation, they have taken counsel to thrust him down, They accept falsehood,—With his mouth, they each of them bless, But, inwardly, they revile. [Selah.]

6 Odota yksin Jumalaa hiljaisuudessa, minun

6 Allenast i Gud må du hava din ro, min själ; ty

5 Surely, towards God, be thou silent, my soul,

sieluni, sillä häneltä tulee minun toivoni.
7 Hän yksin on minun kallioni, minun apuni ja turvani: en minä horju.

8 Jumalassa on minun apuni ja kunniani. Minun väkevyyteni kallio, minun turvani on Jumala.

9 Turvatkaa häneen joka aika, te kansa; vuodattakaa hänen eteensä sydämenne. Jumala on meidän turvamme. Sela.
10 Vain tuulen henkäystä ovat ihmiset, vain valhetta ihmisten lapset: kaikki he nousevat vaa'assa ylös köykäisempinä kuin tuulenhenkäys.
11 Älkää luottako väkivaltaan, älkää turhaan panko toivoanne ryöstettyyn tavaraan. Jos rikkautta karttuu, älkää siihen sydäntänne kiinnittäkö.
12 Kerran on Jumala sanonut, kahdesti olen sen kuullut: väkevyys on Jumalan.

13 Ja sinun, Herra, on armo; sillä sinä maksat kullekin hänen tekojensa

från honom kommer mitt hopp.
7 Allenast han är min klippa och min frälsning, min borg, jag skall icke vackla.
8 Hos Gud är min frälsning och min ära; min starka klippa, min tillflykt har jag i Gud.

9 Förtrösta på honom alltid, du folk; utgjuten för honom edra hjärtan. Gud är vår tillflykt. Sela.

10 Allenast ett intet äro människors barn, myndiga herrar fåfänglighet; i vågskålen äro de för lätta, mindre än intet äro de allasammans.
11 Förliten eder icke på orätt vinning, sätten icke ett fåfängligt hopp till rov: om ock eder rikedom växer, så akten icke därpå.

12 En gång har Gud sagt det, ja, två gånger har jag hört det, att hos Gud är makten;

13 och hos dig, Herre, är nåd. Ty du vedergäller var och en

For, from him, is mine expectation:
6 Surely, he, is my rock, and my salvation, My high tower—I shall not be shaken!
7 Upon God, [depend] my salvation and mine honour, My rock of strength, my refuge, are in God.
8 Trust ye in him all ye assembly of the people, Pour out, before him, your heart, God, is a refuge for us. [Selah.]

9 Surely, vanity, are men of low degree,
Deception, men of high degree,—In the balances, they go up, They, are [made] of vanity, altogether.
10 Do not trust in extortion, Nor, with robbery, become vain, As for wealth, when it beareth fruit, Do not set [thereon your] heart.

11 One thing, hath God spoken, Two things, [there are] which I have heard, That, power, belongeth unto God;
12 And, thine, O My Lord, is lovingkindness,—For, thou, wilt pay back

mukaan.

efter hans gärningar.

unto every man—
according to his deed.

PSALMI 63

1 Daavidin virsi, kun hän oli Juudan erämaassa.

1 En psalm av David, när han var i Juda öken.

1 <A Melody of David. When he was in the Wilderness of Judah.>

2 Jumala, sinä olet minun Jumalani, sinua minä etsin varhain; sinua minun sieluni janoaa, sinua halajaa minun ruumiini kuivassa ja nääntyvässä, vedettömässä maassa.

2 Gud, du är min Gud, bittida söker jag dig; min själ törstar efter dig, min kropp längtar efter dig, i ett torrt land, som försmäktar utan vatten.

O God, my GOD, thou art, Earnestly do I desire thee,—My soul thirsteth for thee, My flesh fainteth for thee, In a land—dry, and weary for want of water,—

3 Niin minä katselin sinua pyhäkössä, nähdäkseni sinun voimasi ja kunniasi.

3 Så skådar jag nu efter dig i helgedomen, för att få se din makt och ära.

2 In like manner as, in the sanctuary, I have had vision of thee, To behold thy power and thy glory.

4 Sillä sinun armosi on parempi kuin elämä, minun huuleni ylistäköötsinua.

4 Ty din nåd är bättre än liv; mina läppar skola prisa dig.

3 Because better is thy lovingkindness than life, My lips, aloud shall praise thee!

5 Niin minä kiitän sinua elinaikani, nostan käteni sinun nimeesi.

5 Så skall jag då lova dig, så länge jag lever; i ditt namn skall jag upplyfta mina händer.

4 Thus, will I bless thee while I live, In thy Name, will I lift up mine outspread hands:

6 Minun sieluni ravitaan niinkuin lihavuudella ja rasvalla, ja minun suuni ylistää sinua riemuitsevilla huulilla,

6 Min själ varder mättad såsom av märg och fett; och med jublande läppar lovsjunger min mun,

5 As with fatness and richness, shall my soul be satisfied, And, with joyfully shouting lips, shall my mouth utter praise.

7 kun minä vuoteessani sinua muistan ja ajattelen sinua yön vartiohetkinä.

7 när jag kommer ihåg dig på mitt läger och under nattens väkter tänker på dig.

6 Should I call thee to mind upon my couch, In the watches of the night, would I breathe soft

speech of thee.

8 Sillä sinä olet minun apuni, ja sinun siipiesi suojassa minä riemuitsen.
8 Ty du är min hjälp, och under dina vingars skumma jublar jag.
7 For thou hast become a help unto me,—And, in the shadow of thy wings, will I shout for joy.

9 Minun sieluni riippuu sinussa kiinni, sinun oikea kätesi tukee minua.
9 Min själ håller sig intill dig; din högra hand uppehåller mig.
8 My soul hath run clinging to thee, On me, hath thy right hand laid hold.

10 Mutta he etsivät minun henkeäni omaksi turmiokseen, he menevät maan syvyyksiin.
10 Men dessa som stå efter mitt liv och vilja fördärva det, de skola fara ned i jordens djup.
9 When, they, to crush it, would seek my life, They shall go into the lower parts of the earth:

11 Heidät annetaan miekalle alttiiksi, he joutuvat aavikkosutten osaksi.
11 De skola givas till pris åt svärdet, rovdjurs byte skola de varda.
10 Every one shall be given up into the power of the sword, The portion of jackals, shall they become.

12 Mutta kuningas on iloitseva Jumalassa; hän on jokaisen kerskaus, joka hänen kauttansa vannoo. Sillä valhettelijain suu tukitaan.
12 Men konungen skall glädja sig i Gud; berömma sig skall var och en som svär vid honom, ty de lögnaktigas mun skall varda tillstoppad.
11 But, the king, shall rejoice in God,—Every one shall glory who sweareth by him, For the mouth of them who speak falsehood, shall be stopped.

PSALMI 64

1 Veisuunjohtajalle; Daavidin virsi.
1 För sångmästaren; en psalm av David.
1 <To the Chief Musician. A Melody of David.>

2 Kuule, Jumala, minun ääneni, kun minä valitan, varjele minun elämäni vihollisen pelosta.
2 Hör, o Gud, min röst, när jag klagar, bevara mitt liv, ty fienden förskräcker mig.
Hear, O God, my voice when I complain, From dread peril by the foe, wilt thou guard my life.

3 Kätke minut pahain seuralta, väärintekijäin
3 Fördölj mig för de ondas hemliga råd, för
2 Wilt thou hide me, From the conclave of

riehuvalta joukolta,

ogärningsmännens larmande hop;

evil–doers, From the crowd of workers of iniquity.

4 jotka hiovat kielensä kuin miekan, jännittävät jousensa, nuolinaan karvaat sanat,

4 ty de vässa sina tungor likasom svärd, med bittra ord lägga de an såsom med pilar,

3 Who have sharpened, like a sword, their tongue, Have made ready their arrow—a bitter word;

5 salaa ampuaksensa nuhteettoman. He ampuvat häntä äkisti eivätkä kavahda.

5 för att i lönndom skjuta den ostrafflige; plötsligt skjuta de på honom, utan försyn.

4 To shoot, in secret places, at the blameless one, Suddenly they shoot at him, and fear not.

6 He pysyvät lujina pahoissa aikeissaan, he kehuvat, kuinka he virittävät pauloja, he sanovat: Kuka ne näkee?

6 De befästa sig i sitt onda uppsåt, de orda om huru de skola lägga ut snaror; de säga: »Vem skulle se oss?»

5 They strengthen for them a wicked word, They talk of hiding snares, They have said, Who can see them?

7 He miettivät vääryyksiä: Meillä on juoni valmiiksi mietittynä. Syvä on miehen sisu ja sydän.

7 De tänka ut onda anslag: »Nu äro vi redo med det råd vi hava uttänkt!» Ja, djupa äro männens tankar och hjärtan.

6 They devise perverse things, They have completed the device well devised, Both the intent of each one, and the mind, are unsearchable.

8 Mutta Jumala ampuu heidät nuolella, äkisti kohtaavat heitä iskut.

8 Då skjuter Gud dem; plötsligt sårar dem hans pil.

7 Once let God have shot at them an arrow, Suddenly have appeared their own wounds!

9 He joutuvat kompastukseen, heidän oma kielensä langettaa heidät; kaikki, jotka heidät näkevät, nyökyttävät ilkkuen päätään.

9 De bringas på fall och få straff för sina tungors skull; var och en som ser dem rister huvudet.

8 When they were to have ruined another, their tongue smote themselves, All who observe them take flight.

10 Ja kaikki ihmiset peljästyvät; he julistavat

10 Och alla människor varda förskräckta; de

9 Therefore have all men feared,—And have

Jumalan töitä ja ottavat vaarin hänen teoistansa.	förkunna vad Gud har gjort och förstå hans verk.	told the doing of God, And, his work, have considered.
11 Vanhurskas iloitsee Herrassa ja turvaa häneen, ja kaikki oikeamieliset kerskaavat.	11 Den rättfärdige skall glädja sig i HERREN och taga sin tillflykt till honom, och alla rättsinniga skola berömma sig.	10 The righteous man shall rejoice in Yahweh, and seek refuge in him, Then shall glory—all who are upright in heart.

PSALMI 65

1 Veisuunjohtajalle; Daavidin virsi, laulu.	1 För sångmästaren; en psalm; en sång av David.	1 <To the Chief Musician. A Melody of David—a song.>
2 Jumala, hiljaisuudessa kiitetään sinua Siionissa, ja sinulle täytetään lupaus.	2 Gud, dig lovar man i stillhet i Sion, och till dig får man infria löfte.	Thine, are silence [and] praise, O God, in Zion,— And, to thee, shall be paid the vow.
3 Sinä kuulet rukouksen: sinun tykösi tulee kaikki liha.	3 Du som hör bön, till dig kommer allt kött.	2 Thou hearer of prayer! Unto thee, shall all flesh come.
4 Minun syntivelkani ovat ylen raskaat, mutta sinä annat anteeksi meidän rikoksemme.	4 Mina missgärningar voro mig övermäktiga; men du förlåter våra överträdelser.	3 Iniquitous things, have been too strong for me, As for our transgressions, wilt, thou, by propitiation remove them.
5 Autuas se, jonka sinä valitset ja otat tykösi, esikartanoissasi asumaan! Salli meidän tulla ravituiksi sinun huoneesi hyvyydellä, sinun temppelisi pyhyydellä.	5 Säll är den som du utväljer och låter komma till dig, så att han får bo i dina gårdar. Må vi få mätta oss med det goda i ditt hus, det heliga i ditt tempel.	4 How happy the man thou shalt choose and bring near! He shall abide in thy courts,—We shall be satisfied with, The blessing of thy house, The holiness of thy temple.
6 Ihmeellisillä teoilla sinä vastaat meille vanhurskaudessa, sinä,	6 Med underbara gärningar bönhör du oss i rättfärdighet, du	5 By things reverend in righteousness, wilt thou answer us, O God of

meidän autuutemme Jumala, sinä, kaikkien maan äärten ja kaukaisen meren turva,
7 joka voimallasi vahvistat vuoret ja olet vyötetty väkevyydellä;

8 sinä, joka asetat merten pauhinan ja niiden aaltojen pauhinan ja kansojen metelin,

9 niin että ne, jotka niiden äärillä asuvat, hämmästyvät sinun ihmeitäsi; aamun ja ehtoon ääret sinä täytät riemulla.

10 Sinä pidät maasta huolen, kastelet sen runsaasti, sinä teet sen ylen rikkaaksi. Jumalan virta on vettä täynnä. Sinä valmistat heidän viljansa, sillä niin sinä valmistat maan.

11 Sinä kastelet sen vaot, sinä muhennat sen multapaakut, sadekuuroilla sinä sen pehmität ja siunaat sen laihon.
12 Sinä kaunistat vuoden hyvyydelläsi, ja sinun askeleesi tiukkuvat lihavuutta.

vår frälsnings Gud, du som är en tillflykt för alla jordens ändar och för havet i fjärran;
7 du som gör bergen fasta genom din kraft, ty du är omgjordad med makt;
8 du som stillar havens brus, deras böljors brus och folkens larm.

9 De som bo vid jordens ändar häpna för dina tecken; österland och västerland uppfyller du med jubel.

10 Du låter dig vårda om landet och giver det överflöd, rikedom i ymnigt mått; Guds källa har vatten till fyllest. Du bereder säd åt människorna, när du så bereder jorden.

11 Dess fåror vattnar du, du jämnar det som är upplöjt; med regnskurar uppmjukar du den, det som växer därpå välsignar du.
12 Du kröner året med ditt goda, och dina spår drypa av fetma.

our salvation, The confidence of all the ends of the earth, And of the sea far away;
6 Who setteth fast the mountains by his strength, Being girded with might;
7 Who stilleth, The noise of the seas, The noise of their rolling waves, and The tumult of races of men?
8 Yea the dwellers in the uttermost parts have feared at thy tokens, The goings forth of morning and evening, thou causest to shout for joy.
9 Thou hast visited the earth, and made it abound, Abundantly, dost thou enrich it—The channel of God, is full of waters, Thou preparest their corn, Yea, thus, dost thou prepare it:
10 The ridges thereof, drenching, Settling the furrows thereof, With myriad drops, dost thou soften it, The sprouting thereof, doth thou bless.
11 Thou hast set a crown upon thy year of bounty, And, thy tracks, drop fatness;

13 Erämaan laitumet tiukkuvat, ja kukkulat vyöttäytyvät riemuun.

14 Kedot verhoutuvat lammaslaumoihin, ja vilja peittää laaksot. Riemuitaan ja lauletaan!

13 Betesmarkerna i öknen drypa, och höjderna omgjorda sig med fröjd.

14 Ängarna hölja sig i hjordar, och dalarna betäckas med säd; man höjer jubelrop och sjunger.

12 Fruitful are the pastures of the wilderness, And, with exultation, the hills do gird themselves.

13 Clothed are the pastures with flocks, The valleys also, cover themselves with corn, They shout for joy, yea they sing.

PSALMI 66

1 Veisuunjohtajalle; laulu, virsi. Kohottakaa Jumalalle riemuhuuto, kaikki maa,

2 veisatkaa hänen nimensä kunniaa, antakaa hänelle kunnia ja ylistys.

3 Sanokaa Jumalalle: Kuinka peljättävät ovat sinun tekosi! Sinun suuren voimasi tähden sinun vihollisesi matelevat sinun edessäsi.

4 Kaikki maa kumartakoon sinua ja veisatkoon sinun kiitostasi, veisatkoon sinun nimesi kiitosta. Sela.

5 Tulkaa ja katsokaa Jumalan töitä: hän on peljättävä teoissansa

1 För sångmästaren; en sång, en psalm. Höjen jubel till Gud, alla länder;

2 lovsjungen hans namns ära, given honom ära och pris.

3 Sägen till Gud: Huru underbara äro icke dina gärningar! För din stora makts skull visa dina fiender dig underdånighet.

4 Alla länder skola tillbedja och lovsjunga dig; de skola lovsjunga ditt namn. Sela.

5 Kommen och sen vad Gud har gjort; underbara äro hans

1 <To the Chief Musician. A Melodious Song.> Make a joyful noise unto God, all the earth;

2 Praise ye in song the glory of his Name, Celebrate the glory of his praise:

3 Say unto God—How fearful in thy doings, Through the abounding of thy power, shall thy foes come cringing unto thee;

4 All the earth, shall bow themselves down to thee, And sing praises unto thee, Shall praise in song thy Name. [Selah.]

5 Come and see the doings of God,—Fearful in deed toward the sons

ihmisten lapsia kohtaan.

6 Meren hän muutti kuivaksi maaksi, jalkaisin käytiin virran poikki; silloin me iloitsimme hänestä.
7 Hän hallitsee voimallansa iankaikkisesti, hänen silmänsä vartioitsevat kansoja; niskoittelijat älköötnostako päätänsä. Sela.
8 Kiittäkää, te kansat, meidän Jumalaamme, korkealle kaiuttakaa hänen ylistystänsä.
9 Hän antaa meidän sielullemme elämän eikä salli meidän jalkamme horjua.
10 Sillä sinä, Jumala, olet koetellut meitä, olet sulattanut meitä, niinkuin hopea sulatetaan.
11 Sinä veit meidät verkkoon, panit kuorman meidän lanteillemme.

12 Sinä annoit ihmisten ajaa päämme päällitse, me jouduimme tuleen ja veteen. Mutta sinä veit meidät yltäkylläisyyteen.

13 Minä tuon sinun huoneeseesi

gärningar mot människors barn.
6 Han förvandlade havet till torrt land; till fots gingo de genom floden; då gladdes vi över honom.
7 Genom sin makt råder han evinnerligen, hans ögon giva akt på hedningarna; de genssträviga må icke förhäva sig. Sela.

8 Prisen, I folk, vår Gud, och låten hans lov ljuda högt;

9 ty han har beskärt liv åt vår själ och har icke låtit vår fot vackla.

10 Ty väl prövade de oss, o Gud, du luttrade oss, såsom silver luttras;

11 du förde oss in i fängelse, du lade en tung börda på vår rygg;

12 du lät människor fara fram över vårt huvud, vi måste gå genom eld och vatten. Men du har fört oss ut och vederkvickt oss.
13 Så kommer jag då till ditt hus med

of men:

6 He turned the sea into dry land, Through the stream, crossed they over on foot, There did we rejoice in him:
7 Who ruleth, in his might, unto times age abiding, His eyes, over the nations, keep watch, The rebellious, let them not exalt themselves. [Selah.]
8 Bless our God, O ye peoples, And cause to be heard, the sound of his praise; —
9 Who hath set our soul among the living, And hath not suffered, our foot, to slip.
10 For thou didst prove us, O God, Thou didst refine us, according to the refining of silver:

11 Thou didst bring us into the hunter’s net, Thou didst lay a load upon our loins;
12 Thou didst let men ride at our head; We went into fire and into water, But thou didst bring us forth into freedom.
13 I will enter thy house with ascending–sacrifices,

polttouhreja, täytän sinulle lupaukseni,
14 joihin minun huuleni avautuivat ja jotka minun suuni hädässäni lausui.
15 Lihavat polttouhrit minä sinulle uhraan ynnä oinasten uhrituoksun; minä uhraan sinulle härkiä ja kauriita. Sela.
16 Tulkaa, kuulkaa, niin minä kerron teille, kaikki te Jumalaa pelkääväiset, mitä hän on minun sielulleni tehnyt.
17 Häntä minä suullani huusin, ja ylistys tuli minun kielelleni.

18 Jos minulla olisi vääryys sydämessäni, ei Herra minua kuulisi.

19 Mutta Jumala kuuli minua ja otti vaarin minun rukoukseni äänestä.
20 Kiitetty olkoon Jumala, joka ei hyljännyt minun rukoustani eikä ottanut minulta pois armoansa.

brännoffer, jag vill infria mina löften till dig,
14 dem till vilka mina läppar öppnade sig, och som min mun uttalade i min nöd.
15 Brännoffer av feta får vill jag frambära åt dig, med offerånga av vädurar; jag vill offra både tjurar och bockar. Sela.
16 Kommen och hören, så vill jag förtälja för eder, I alla som frukten Gud, vad han har gjort mot min själ.
17 Till honom ropade jag med min mun, och lovsång var redan på min tunga.
18 Om jag hade förehaft något orätt i mitt hjärta, så skulle Herren icke höra mig.
19 Men Gud har hört mig, han har aktat på mitt bönerop.

20 Lovad vare Gud, som icke har förkastat min bön eller vänt ifrån mig sin nåd!

I will pay unto thee my vows,
14 Which my lips uttered, And my mouth spake, in my distress.

15 Ascending–sacrifices of fatlings, will I cause to ascend unto thee, With the perfume of rams, I will offer bulls, with he–goats. [Selah.]
16 Come! hearken—that I may recount, all ye reverers of God, What he hath done for my soul:—
17 Unto him—with my mouth, did I cry, And high praise was under my tongue.
18 If, iniquity, I had cared for in my heart, My Lord, had not heard me!
19 But in truth, God hath heard, He hath attended to the voice of my prayer.
20 Blessed be God, Who hath not turned away my prayer, Nor his own lovingkindness from me.

PSALMI 67

1 Veisuunjohtajalle; kielisoittimilla; virsi,

1 För sångmästaren, med strängaspel; en

1 <To the Chief Musician. With stringed

laulu.	psalm, en sång.	Instruments. A Melody, a Song.>
2 Jumala olkoon meille armollinen ja siunatkoon meitä, hän valistakoon kasvonsa meille, - Sela -	2 Gud vare oss nådig och välsigne oss, han låte sitt ansikte lysa och ledsaga oss, Sela,	God, be favorable to us and bless us, Cause his face to shine upon us. [Selah.]
3 että maan päällä tunnettaisiin sinun tiesi, kaikissa pakanakansoissa sinun apusi.	3 för att man på jorden må känna din väg, bland alla hedningar din frälsning.	2 That thy way may be known throughout the earth, Throughout all nations, thy saving help!
4 Sinua, Jumala, kansat kiittäköot, sinua kaikki kansat kiittäköot.	4 Folken tacke dig, o Gud, alla folk tacke dig.	3 Peoples will praise thee, O God, Peoples will, all of them, praise thee,
5 Iloitkoot ja riemuitkoot kansakunnat, sillä sinä tuomitset kansat oikein ja johdatat kansakunnat maan päällä. Sela.	5 Folkslagen glädje sig och juble, ty du dömer folken rätt, och du leder folkslagen på jorden. Sela.	4 Races of men, will be glad and shout for joy, Because thou wilt judge peoples with equity, And, races of men throughout the earth, thou wilt lead. [Selah.]
6 Sinua, Jumala, kansat kiittäköot, sinua kaikki kansat kiittäköot.	6 Folken tacke dig, o Gud, alla folk tacke dig.	5 Peoples will praise thee, O God,—Peoples will, all of them, praise thee.
7 Maa on satonsa antanut. Siunatkoon meitä Jumala, meidän Jumalamme.	7 Jorden har givit sin gröda. Gud, vår Gud, välsigne oss.	6 Earth, will have given her increase, God, our own God, will bless us:
8 Siunatkoon meitä Jumala, ja peljätköot häntä kaikki maan ääret.	8 Gud välsigne oss, och alla jordens ändar frukte honom.	7 God, will bless us, That all the ends of the earth, may revere him.

PSALMI 68

1 Veisuunjohtajalle; Daavidin virsi, laulu.	1 För sångmästaren; av David; en psalm, en	1 <To the Chief Musician. David's. A

sång.

2 Jumala nousee, hänen vihollisensa hajaantuvat, hänen vihamiehensä pakenevat hänen kasvojensa edestä.

2 Gud står upp; hans fiender varda förskingrade, och de som hata honom fly för hans ansikte.

Melody, a Song.> Let God arise, let his enemies be scattered, Yea let them that hate him flee before him:

3 Sinä hajotat heidät, niinkuin savu hajoaa; niinkuin vaha sulaa tulen hohteessa, niin jumalattomat häviävät Jumalan kasvojen edessä.

3 Såsom rök fördrives, så fördrivas de av dig; likasom vaxet smälter för eld, så förgås de ogudaktiga för Guds ansikte.

2 As smoke is driven about, Let them be driven about,—As wax is melted before a fire, Let the lawless perish before God.

4 Mutta vanhurskaat iloitsevat ja riemuitsevat Jumalan kasvojen edessä, he ihastuvat ilosta.

4 Men de rättfärdiga äro glada, de fröjda sig inför Gud och jubla i glädje.

3 But let, the righteous, be glad, let them exult before God, Yea let them rejoice with gladness.

5 Laulakaa Jumalalle, veisatkaa hänen nimensä kiitosta. Tehkää tie hänelle, joka kiitää halki arojen. Hänen nimensä on Herra, riemuitkaa hänen kasvojensa edessä.

5 Sjungen till Guds ära, lovsägen hans namn. Gören väg för honom som drager fram genom öknarna. Hans namn är HERREN, fröjdens inför honom;

4 Sing ye to God, Make music of his Name,—Lift up (a song), to him that rideth through the waste plains,—Since Yah is his name, exult ye before him.

6 Hän on orpojen isä ja leskien puolustaja, Jumala pyhässä asunnossansa,

6 de faderlösas fader och änkors försvarare, Gud i sin heliga boning,

5 The father of the fatherless, And the advocate of widows, Is God, in his holy habitation.

7 Jumala, joka antaa hyljätyille kodin ja johtaa vangitut onneen. Vain niskoittelijat asuvat kuivassa maassa.

7 en Gud som förhjälper de ensamma till ett hem, och som för de fångna ut till lycka; allenast de gensträviga måste bo i en öken.

6 God, is he that causeth the solitary to dwell in a home, That bringeth out prisoners into prosperity, But, the rebellious, have made their habitation in a sunburnt land.

8 Jumala, kun sinä kävit kansasi edellä, kun sinä kuljit erämaassa, - Sela -

9 niin maa vapisi ja taivaat tiukkuivat Jumalan kasvojen edessä, Siinai vapisi Jumalan, Israelin Jumalan, kasvojen edessä.

10 Runsaalla sateella sinä, Jumala, kostutit perintömaasi; ja kun se oli näännyksissä, niin sinä virvoitit sen.

11 Sinun laumasi asettui siihen; hyvyydessäsi, Jumala, sinä sen kurjille valmistit.

12 Herra antaa sanoman, suuri on voitonsanoman saattajatarten joukko:

13 Sotajoukkojen kuninkaat pakenevat, he pakenevat, ja perheen emäntä jakaa saaliin.

14 Jäättekö makailemaan karjatarhojen vaiheille? Kyyhkysen siivet ovat hopealla silatut, sen sulat keltaisella kullalla!

15 Kun Kaikkivaltias siellä hajotti kuninkaat,

8 Gud, när du drog ut i spetsen för ditt folk, när du gick fram i ödemarken, Sela,

9 då bävade jorden, då utgöt himmelen sina flöden inför Guds ansikte; ja, Sinai bävade för Guds ansikte; Israels Guds.

10 Ett nåderikt regn lät du falla, o Gud; ditt arvland, som försmäktade, vederkvickte du.

11 Din skara fick bo däri; genom din godhet beredde du det åt de betryckta, o Gud.

12 Herren låter höra sitt ord, stor är skaran av kvinnor som båda glädje:

13 »Härskarornas konungar fly, de fly, och husmodern därhemma får utskifta byte.

14 Viljen I då ligga stilla inom edra hägnader? Duvans vingar äro höljda i silver, och hennes fjädrar skimra av guld.

15 När den Allsmäktige förströr konungarna i

7 O God! When thou camest forth before thy people, When thou didst stride through the wilderness, [Selah.]

8 Earth, trembled, Yea, the heavens, dripped at the presence of God,— This Sinai—at the presence of God, the God of Israel.

9 A bounteous rain, dost thou shed abroad, O God, upon thine inheritance, When exhausted, thou thyself, hast supported it:

10 Thy living host, have remained therein, Thou dost provide, in thy bounty, for the humbled ones—O God!

11 Let, My Lord, but give the word, The herald bands, will be a mighty host:

12 Kings of armies, they flee! they flee! And, she that stayeth at home, shall share the spoil.

13 Though ye rest between the folds, The wings of the dove, shall be covered with silver, And, her pinions, with green–shimmering gold.

14 When the Almighty scattereth kings therein,

satoi lunta Salmonilla.

16 Baasanin vuori on Jumalan vuori, Baasanin vuori on monihuippuinen vuori.

17 Miksi te, monihuippuiset vuoret, karsaasti katsotte vuorta, jolla Jumala on mielistynyt asumaan? Totisesti, Herra asuu siellä iankaikkisesti.

18 Jumalan sotavaunuja on kymmenet tuhannet, on tuhannen kertaa tuhannet; Herra on niiden keskellä, pyhyydessään niinkuin Siinai.

19 Sinä astuit ylös korkeuteen, otit vankeja saaliiksesi, sait ihmisiä lahjaksesi: niskoittelijatkin joutuvat asumaan Herran Jumalan tykönä.

20 Kiitetty olkoon Herra joka päivä. Meitä kantaa Jumala, meidän apumme. Sela.

21 Meillä on Jumala, Jumala, joka auttaa, ja Herra, Herra, joka kuolemasta vapahtaa.

landet, faller snö på Salmon.»

16 Ett Guds berg är Basans berg, ett högtoppigt berg är Basans berg.

17 Men varför sen I så avogt, I höga berg, på det berg som Gud har utkorat till sitt säte, det där ock HERREN skall bo för alltid?

18 Guds vagnar äro tiotusenden, tusen och åter tusen; Herren drog fram med dem, Sinai är nu i helgedomen.

19 Du for upp i höjden, du tog fångar, du undfick gåvor bland människorna, ja, också de gensträviga skola bo hos HERREN Gud.

20 Lovad vare Herren! Dag efter dag bär han oss; Gud är vår frälsning. Sela.

21 Gud är för oss en Gud som frälsar, och hos HERREN, Herren finnes räddning från

It will gleam like snow in the gloom:

15 A mighty mountain, is the mountain of Bashan, A mountain of peaks, is the mountain of Bashan!—

16 Wherefore start ye up, ye mountains, ye peaks? The mountain God hath coveted for his habitation, Surely, Yahweh will inhabit it ever!

17 The chariots of God, are two myriads—thousands repeated, My Lord, is among them, Sinai, is in the sanctuary!

18 Thou hast ascended on high, Thou hast led in procession a body of captives, Thou hast received gifts consisting of men, Yea even the rebellious, That, Yah, Elohim, might settle down to rest.

19 Blessed be My Lord! Day by day, he beareth our burden for us, GOD himself, is our salvation. [Selah.]

20 The GOD we have, is a GOD of saving deeds, And, due to Yahweh, My Lord, are escapes from

döden.

22 Mutta Jumala murskaa vihollistensa pään, niiden karvaisen päälaen, jotka synneissänsä vaeltavat.

22 Men Gud sönderkrossar sina fienders huvuden, krossar hjässan på den som går där med skuld.

21 Yea, God himself, will smite through the head of his foes,—The hairy crown of him that is marching on in his guilty deeds.

23 Herra sanoo: Baasanista minä heidät palautan, palautan meren syvyyksistä,

23 Herren säger: »Från Basan skall jag hämta dem, från havets djup skall jag hämta dem upp,

22 Said My Lord, From Bashan, will I bring back,—I will bring back from the depths of the sea:

24 että sinä polkisit jalkasi vereen, että sinun koiriesi kieli saisi osansa vihollisista.

24 så att du kan stampa med din fot i blod och låta dina hundars tunga få sin del av fienderna.»

23 That thou mayest bathe thy foot in blood,—The tongue of thy dogs, from the foes, hath its portion.

25 Julkinähtävät ovat sinun juhlasaattosi, Jumala, minun Jumalani, kuninkaani juhlasaatot pyhäkössä.

25 Man ser, o Gud, ditt högtidståg, min Guds, min konungs, tåg inne i helgedomen.

24 They have seen thy progress O God, The progress of my GOD, my king into the sanctuary:

26 Laulajat käyvät edellä, kanteleensoittajat jäljessä, keskellä nuoret naiset vaskirumpuja lyöden.

26 Främst gå sångare, harpospelare följa efter, mitt ibland unga kvinnor som slå på pukor.

25 In front are the singers, Behind are the harpers, In the midst of damsels playing on timbrels:

27 Kiittäkää Jumalaa seurakunnan kokouksissa, kiittäkää Herraa te, jotka olette Israelin lähteestä.

27 Lova Gud i församlingarna, loven Herren, I av Israels brunn.

26 In the congregations, bless ye God, My Lord, from among the called of Israel:

28 Tuolla on Benjamin, nuorin, heitä johtaen, Juudan ruhtinaat joukkoinensa, Sebulonin ruhtinaat, Naftalin ruhtinaat.

28 Där går Benjamin, den yngste, han för dem an; där går skaran av Juda furstar, Sebulons furstar, Naftalis furstar.

27 There, is Benjamin, the Diminutive—ruling them, The princes of Judah—their throng, The princes of Zebulun, The princes of Naphtali.

29 Sinun Jumalasi on

29 Din Gud har beskärt

28 Thy God hath

säätänyt sinulle vallan. Vahvista, Jumala, minkä olet hyväksemme tehnyt.

30 Sinun temppelisi tähden, joka kohoaa Jerusalemissa, kuninkaat tuovat sinulle lahjoja.
31 Käske ankarasti ruovikon petoa, härkien laumaa ynnä vasikoita, kansoja, lankeamaan maahan hopeaharkkoinensa. Hän hajottaa kansat, jotka sotia rakastavat.

32 Mahtavat saapuvat Egyptistä, Etiopia kiiruhtaa ojentamaan käsiänsä Jumalan puoleen.
33 Te maan valtakunnat, laulakaa Jumalalle, veisatkaa Herran kiitosta, - Sela -
34 hänen, joka kiitää ikuisten taivasten taivaissa! Katso, hän antaa äänellänsä väkevän jylinän.
35 Antakaa väkevyys Jumalalle! Hänen herrautensa on Israelin yllä ja hänen voimansa pilvien tasalla.

36 Peljättävä on Jumala, joka ilmestyy sinun

dig makt; så håll nu vid makt, o Gud, vad du har gjort för oss.

30 I ditt tempel i Jerusalem bäre konungar fram sina skänker åt dig.
31 Näps odjuret i vassen, tjurarnas hop med deras kalvar, folken, må de ödmjukt hylla dig med sina silverstycken. Ja, han förströr de folk som finna behag i krig.

32 De mäktige skola komma hit från Egypten, Etiopien skall skynda hit till Gud, med gåvor i händerna.
33 I riken på jorden, sjungen till Guds ära; lovsägen Herren, Sela,

34 honom som far fram på urtidshimlarnas himmel. Ja, där låter han höra sin röst, en mäktig röst.
35 Given Gud makten; över Israel är hans härlighet, och hans makt är i skyarna.

36 Fruktansvärd är du, Gud, i din helgedom;

commanded thy strength,—The strength, O God, which thou hast wrought for us.

29 Because of thy temple above Jerusalem, Unto thee, shall kings bear along a gift—
30 Rebuke thou, The wild beast of the reeds, The herd of mighty oxen among the calves of the peoples—Each one bowing down with bars of silver,—Scatter thou the peoples, who in wars take delight.
31 Ambassadors come out of Egypt, The Ethiopian, eagerly stretcheth out his hands, unto God.
32 Ye kingdoms of the earth, sing unto God, Praise in song Adonay. [Selah.]
33 Unto him that rideth upon the most ancient heavens, Lo! he uttereth his voice, a voice of strength.
34 Ascribe ye strength unto God,—Over Israel, is his majesty, And his strength, in the skies. To be revered is God, for his sanctuary,—
35 As for the GOD of Israel, he, is giving

pyhäköstäsi, Israelin Jumala. Hän antaa kansallensa voiman ja väkevyyden. Kiitetty olkoon Jumala.

Israels Gud, han giver makt och styrka åt sitt folk. Lovad vare Gud!

strength and abundant might to the people. Blessed be God!

PSALMI 69

1 Veisuunjohtajalle; veisataan kuin: Liljat; Daavidin virsi.

1 För sångmästaren, efter »Liljor»; av David.

1 <To the Chief Musician. On "The Lilies." David's.>

2 Pelasta minut, Jumala, sillä vedet käyvät minun sieluuni asti.

2 Fräls mig, Gud; ty vattnen tränga mig inpå livet.

Save me, O God, For waters have entered as far as the life;

3 Minä olen vajonnut syvään, pohjattomaan liejuun, olen joutunut vetten syvyyksiin, ja virta tulvii minun ylitseni.

3 Jag har sjunkit ned i djup dy, där ingen botten är; jag har kommit i djupa vatten, och svallet vill fördränka mig.

2 I have sunk in deep swamp, Where there is no place to stand, I have come into abysses of waters, Where a flood hath overflowed me;

4 Minä olen väsynyt huutamisesta, minun kurkkuni kuivettuu, minun silmäni ovat rauenneet odottaessani Jumalaani.

4 Jag har ropat mig trött, min strupe är förtorkad; mina ögon försmäkta av förbidan efter min Gud.

3 I am weary with mine outcry, Parched is my throat,—Mine eyes have become dim, through waiting for my God.

5 Enemmän kuin hiuksia päässäni on niitä, jotka minua syyttömästi vihaavat; paljon on niitä, jotka tahtovat tuhota minut, jotka syyttä ovat vihollisiani; mitä en ole ryöstänyt, se täytyy minun maksaa.

5 Flera än håren på mitt huvud äro de som hata mig utan sak; många äro de som vilja förgöra mig, de som äro mina fiender utan skäl; vad jag icke har rövat, det måste jag gälda.

4 More than the hairs of my head, Are they who hate me without cause,—Firmer than my bones, Are they who are my foes for false cause,—What I had not plundered, then, had I to restore.

6 Jumala, sinä tunnet minun hulluuteni, eivätkä minun vikani ole sinulta salassa.

6 Du, o Gud, känner min dårskap, och mina skulder äro icke förborgade för dig.

5 O God, thou, hast known my folly, And, my wrong-doings, from thee, have not been hid.

7 Älä anna minussa häpeään joutua niiden, jotka odottavat sinua, Herra, Herra Sebaot. Älä salli minussa pettyä niiden, jotka etsivät sinua, Israelin Jumala.

8 Sillä sinun tähtesi minä kärsin herjausta, pilkka peittää minun kasvoni.
9 Veljilleni minä olen tullut vieraaksi, olen tullut oudoksi äitini lapsille.

10 Sillä kiivaus sinun huoneesi puolesta on minut kuluttanut, ja niiden herjaukset, jotka sinua herjaavat, ovat sattuneet minuun.
11 Minä, minun sieluni itki ja paastosi, mutta siitä koitui minulle vain herjausta.
12 Minä pukeuduin säkkipukuun, mutta tulin sananparreksi heidän suussaan.
13 Porteissa-istujat minusta jaarittelevat, ja väkijuomain juojat minusta laulavat.

14 Mutta minä rukoilen sinua, Herra, otollisella

7 Låt icke i mig dem komma på skam, som förbida dig, Herre, HERRE Sebaot; Låt icke i mig dem varda till blygd, som söka dig, du Israels Gud.

8 Ty för din skull bär jag smälek, för din skull höljer blygsel mitt ansikte;
9 främmande har jag blivit för mina bröder och en främling för min moders barn.

10 Ty nitälskan för ditt hus har förtärt mig, och dina smädares smädelser hava fallit över mig.

11 Jag grät, ja, min själ grät under fasta, men det blev mig till smälek.

12 Jag klädde mig i sorgdräkt, men jag blev för dem ett ordspråk.

13 Om mig tassla de, när de sitta i porten; i dryckeslag göra de visor om mig.

14 Men jag kommer med min bön till dig,

6 Let them not be ashamed, through me, Who have waited for thee, O My Lord, Yahweh of hosts,—Let them not be confounded, through me, Who are seeking thee, O God of Israel!

7 Because, for thy sake, have I borne reproach, Confusion hath covered my face;
8 One estranged, have I become, to my own brethren, Yea, an alien, to the sons of my own mother;
9 Because, zeal for thy house, hath eaten me up, And, the reproaches of them who have reproached thee, have fallen upon me.
10 When I have humbled my soul with fasting, Then hath it turned to my reproach;
11 When I have made my clothing of sackcloth, Then have I served them for a by–word;
12 They who sit in the gate talk against me,— And [against me are] the songs of them who imbibe strong drink.

13 But, as for me, my prayer shall be unto

ajalla, sinua, Jumala, sinun suuren laupeutesi turvin. Vastaa minulle pelastavan uskollisuutesi tähden.

15 Päästä minut loasta, etten siihen vajoa, auta, että pääsen vihollisistani ja syvistä vesistä.

16 Älä anna vetten vuon minua upottaa, syvyyden minua niellä ja kuilun sulkea suutaan minun ylitseni.

17 Vastaa minulle, Herra, sillä sinun armosi on hyvä, käänny minun puoleeni suuressa laupeudessasi.

18 Älä peitä kasvojasi palvelijaltasi, sillä minä olen ahdistuksessa; joudu, vastaa minulle.

19 Lähesty minun sieluani ja lunasta se, vapahda minut vihollisteni tähden.
20 Sinä tiedät minun häväistykseni, minun häpeäni ja pilkkani, sinun edessäsi ovat julki kaikki minun ahdistajani.
21 Häväistys on

HERRE, i behaglig tid, genom din stora nåd, o Gud; svara mig i din frälsande trofasthet.

15 Rädda mig ur dyn, så att jag icke sjunker ned; låt mig bliva räddad från dem som hata mig och från de djupa vattnen.
16 Låt icke vattensvallet fördränka mig eller djupet uppsluka mig; och låt ej graven tillsluta sitt gap över mig.
17 Svara mig, HERRE, ty god är din nåd; vänd dig till mig efter din stora barmhärtighet.

18 Fördölj icke ditt ansikte för din tjänare, ty jag är i nöd; skynda att svara mig.

19 Kom till min själ och förlossa henne; befria mig för mina fienders skull.
20 Du känner min smälek, min skam och blygd; du ser alla mina ovänner.

21 Smälek har krossat

thee, O Yahweh, in a time of acceptance, O God, in the abounding of thy lovingkindness, answer me with thy saving faithfulness.

14 Rescue me out of the mire, lest I sink, Let me be rescued, From my haters, and, From abysses of waters:

15 Let not a flood of waters overflow me, And let not the depth swallow me up, Neither let the well close, over me, her mouth.
16 Answer me, O Yahweh, for good is thy lovingkindness, According to the abounding of thy compassions, turn thou towards me:
17 Then do not hide thy face from thy servant, Because I am in distress, haste thou—answer me!

18 Oh draw near unto my soul—redeem it, Because of mine enemies, ransom me.
19 Thou, knowest my reproach, and my shame, and my confusion, Before thee, are all mine adversaries.
20 Reproach hath

särkenyt minun sydämeni, minä olen käynyt heikoksi; minä odotin sääliä, mutta en saanut, ja lohduttajia, mutta en löytänyt.

22 Koiruohoa he antoivat minun syödäkseni ja juottivat minulle janooni hapanviiniä.

23 Tulkoon heidän pöytänsä heille paulaksi, ansaksi noille suruttomille.

24 Soetkoot heidän silmänsä, niin etteivät näe, ja saata heidän lanteensa alati horjumaan.

25 Vuodata vihastuksesi heidän päällensä, ja yllättäköön heidät sinun vihasi hehku.

26 Joutukoon heidän leiripaikkansa autioksi, älköön heidän majoissansa asukasta olko.

27 Sillä he vainoavat sitä, jota sinä olet lyönyt, he juttelevat niiden tuskista, joita sinä olet haavoittanut.

28 Lisää heille rikosta rikoksen päälle, ja sinun vanhurskauteesi he älköötpääskö.

mitt hjärta, så att jag är vanmäktig; jag väntade på medlidande, men där var intet, och på tröstare, men jag fann ingen.

22 De gåvo mig galla att äta, och ättika att dricka, i min törst.

23 Må deras bord framför dem bliva till en snara och till ett giller, bäst de gå där säkra;

24 må deras ögon förmörkas, så att de icke se; gör deras länder vacklande alltid.

25 Gjut ut över dem din ogunst, och låt din vredes glöd hinna upp dem.

26 Deras gård blive öde, ingen må finnas, som bor i deras hyddor,

27 eftersom de förfölja dem som du själv har slagit och orda om huru de plågas, som du har stungit.

28 Låt dem gå från missgärning till missgärning, och låt dem icke komma till din

broken my heart, and I am weak,—Though I waited for one to pity me, yet there was none, And for comforters, yet I found not any.

21 But they put in my food—poison! And, for my thirst, they gave for my drink—vinegar!

22 Let their table, before them, become a snare, And unto their friends, a lure;

23 Let their eyes become too dim to see, And, their loins, continually cause thou to shake;

24 Pour out over them thine indignation, And let, the glow of thine anger, overtake them:

25 Let their encampment become desolate, In their tents, be there none to dwell:

26 For, whom, thou thyself, hadst smitten, they pursued, And, unto the pain of thy wounded ones, they must needs add.

27 Lay punishment on their iniquity, And let them not enter into thy righteousness;

rättfärdighet.

29 Pyyhittäköön heidät pois elämän kirjasta, älköönkä heitä kirjoitettako vanhurskasten lukuun.

29 Må de utplånas ur de levandes bok och icke varda uppskrivna bland de rättfärdiga.

28 Let them be blotted out of the book of life, And, with the righteous, let them not be enrolled.

30 Mutta minä olen kurja ja vaivattu, suojatkoon minua sinun apusi, Jumala,

30 Men mig som är betryckt och plågad, mig skall din frälsning, o Gud, beskydda.

29 I, then, am humbled and in pain, Thy salvation, O God, may it set me on high.

31 niin minä veisuulla kiitän Jumalan nimeä ja ylistän häntä kiitosvirsillä.

31 Jag vill lova Guds namn med sång och upphöja honom med tacksägelse.

30 I will praise the Name of God with a song, And will magnify him with thanksgiving;

32 Se on Herralle otollisempi kuin härkä, kuin mulli, sarvipää ja sorkkajalka.

32 Det skall behaga HERREN bättre än någon tjur, något offerdjur med horn och klövar.

31 So shall it be more pleasing to Yahweh than a bullock of the herd, Showing horn [and] divided hoof.

33 Nöyrät näkevät sen ja riemuitsevat; elpyköön teidän sydämenne, teidän, jotka etsitte Jumalaa.

33 När de ödmjuka se det, skola de glädja sig; I som söken Gud, edra hjärtan skola leva.

32 The humbled have seen—they rejoice! Ye seekers of God, let your heart, then, revive;

34 Sillä Herra kuulee köyhiä eikä halveksi vankejansa.

34 Ty HERREN lyssnar till de fattiga och föraktar icke sina fångna.

33 For, a Hearkener to the needy, is Yahweh, And, his prisoners, hath he not despised.

35 Kiittäköötkäät häntä taivaat ja maa, meret ja kaikki, mitä niissä liikkuu.

35 Honom love himmelen och jorden, havet och allt vad som rör sig däri.

34 Let the heavens and the earth, praise him, The seas, and everything that creepeth therein.

36 Sillä Jumala on pelastava Siionin ja rakentava Juudan kaupungit, niin että he asettuvat niihin ja omistavat ne.

36 Ty Gud skall frälsa Sion, han skall bygga upp Juda städer; man skall bo i dem och besitta landet.

35 For, God, will save Zion, And build the cities of Judah, So shall men dwell there, and possess it:

37 Hänen palvelijainsa

37 Hans tjänares barn

36 Yea, the seed of his

jälkeläiset saavat sen perinnökseen, ja ne, jotka hänen nimeänsä rakastavat, saavat asua siinä.

skola få det till arvedel, och de som älska hans namn skola bo däri.

servants, shall inherit it, And, the lovers of his Name, shall settle down therein.

PSALMI 70

1 Veisuunjohtajalle; Daavidin virsi; syntiä tunnustettaessa.

1 För sångmästaren; av David, till åminnelse.

1 <To the Chief Musician. David's. To call to Remembrance.> [Be pleased]

2 Jumala, riennä minua pelastamaan, riennä minun avukseni, Herra.

2 Gud, kom till min räddning; HERRE, skynda till min hjälp.

O God, to rescue me, O Yahweh, to help me—make haste.

3 Joutukoot häpeään ja punastukoot ne, jotka minun henkeäni väijyvät; peräytyköot ja saakoot häpeän ne, jotka tahtovat minulle onnettomuutta.

3 Må de komma på skam och varda utskämda, som stå efter mitt liv; må de vika tillbaka och blygas, som önska min ofärd.

2 Let them turn pale and then at once blush, Who are seeking my life,—Let them draw back, and be confounded, Who are taking pleasure in my misfortune;

4 Kääntyköot takaisin häpeissänsä ne, jotka sanovat: Kas niin, kas niin!

4 Må de vända tillbaka i sin skam, som säga: »Rätt så, rätt så!»

3 Let them turn back, on account of their own shame, Who are saying, Aha! Aha!

5 Iloitkoot ja riemuitkoot sinussa kaikki, jotka sinua etsivät; joille sinun apusi on rakas, ne sanokoot aina: Ylistetty olkoon Jumala!

5 Men alla de som söka dig må fröjdas och vara glada i dig; och de som åstunda din frälsning säge alltid: »Lovad vare Gud!»

4 Let all them be glad and rejoice in thee, Yea, let them, who are seekers of thee,—say continually, God be magnified! Who are lovers of thy salvation.

6 Mutta minä olen kurja ja köyhä; Jumala, riennä minun tyköni. Sinä olet minun apuni ja vapauttajani; Herra, älä

6 Jag är betryckt och fattig; Gud, skynda till mig. Min hjälp och min befriare är du; HERRE, dröj icke.

5 But, I, being humbled and needy, O God, haste to me,—My help and my deliverer, art thou, O Yahweh do not

viivy.

tarry.

PSALMI 71

1 Sinuun, Herra, minä turvaan, älä salli minun joutua häpeään iankaikkisesti.

1 Till dig, HERRE, tager jag min tillflykt; låt mig aldrig komma på skam.

1 In thee, O Yahweh, have I sought refuge, May I not be ashamed unto times age–abiding:

2 Pelasta minut, vapahda minut vanhurskaudessasi, kallista korvasi minun puoleeni ja auta minua.

2 Rädda mig och befria mig genom din rättfärdighet; böj ditt öra till mig och fräls mig.

2 In thy righteousness, wilt thou rescue me, and deliver me, Incline unto me thine ear, and save me:

3 Ole minulle kallio, jolla saan asua ja jonne aina saan mennä, sinä, joka olet säätänyt minulle pelastuksen. Sillä sinä olet minun kallioni ja linnani.

3 Var mig en klippa där jag får bo, och dit jag alltid kan fly, du som beskär mig frälsning. Ty du är mitt bergfäste och min borg.

3 Be thou unto me, a Rock to dwell in, a Place of Security, To save me, For, my mountain crag and my stronghold, thou art.

4 Jumalani, vapauta minut jumalattoman kädestä, väärän ja väkivaltaisen kourista.

4 Min Gud, befria mig ur den ogudaktiges våld, ur den orättfärdiges och förtryckarens hand.

4 Oh my God, deliver me, From the hand of the lawless one, From the clutch of the perverse and ruthless one;

5 Sillä sinä olet minun toivoni, Herra, Herra, minun turvani hamasta nuoruudestani.

5 Ty du är mitt hopp, o Herre, HERRE, du är min förtröstan allt ifrån min ungdom.

5 For, thou, art my hope, My Lord, Yahweh, My confidence from my youthful days:

6 Sinä olet minun tukeni syntymästäni saakka, sinä päästit minut äitini kohdusta; sinua minä alati ylistän.

6 Du har varit mitt stöd allt ifrån moderlivet, ja, du har förlöst mig ur min moders liv; dig gäller ständigt mitt lov.

6 Upon thee, have I stayed myself from birth, Thou art he that severed me, from the body of my mother, Of thee, shall be my praise––continually.

7 Monelle minä olen kuin kummitus, mutta

7 Jag har blivit såsom ett vidunder för många;

7 A very wonder, have I been unto many, Seeing

sinä olet minun vahva suojani.
8 Minun suuni on täynnä sinun kiitostasi, täynnä sinun ylistystäsi kaiken päivää.
9 Älä heitä minua pois minun vanhalla iälläni, älä hylkää minua, kun voimani loppuu.
10 Sillä minun viholliseni puhuvat minusta; ne, jotka väijyvät minun henkeäni, neuvottelevat keskenänsä:
11 Jumala on hänet hyljännyt; ajakaa häntä takaa ja ottakaa kiinni, sillä auttajaa ei ole.

12 Jumala, älä ole minusta kaukana, Jumalani, riennä minun avukseni.
13 Joutukoot häpeään ja hukkukoot ne, jotka vainoavat minun sieluani; peittäköön häpeä ja pilkka ne, jotka hankkivat minulle onnettomuutta.
14 Mutta minä odotan alati, ja yhäti minä sinua kiitän.
15 Minun suuni on julistava sinun vanhurskauttasi, sinun pelastustekojasi kaiken päivää, sillä niiden

men du är min starka tillflykt.
8 Låt min mun vara full av ditt lov, hela dagen av din ära.

9 Förkasta mig icke i min ålderdoms tid, övergiv mig ej, när min kraft försvinner.
10 Ty mina fiender säga så om mig, och de som vakta på min själ rådslå så med varandra:
11 »Gud har övergivit honom; förföljen och gripen honom, ty det finnes ingen som räddar.»

12 Gud, var icke långt ifrån mig; min Gud, skynda till min hjälp.

13 Må de komma på skam och förgås, som stå emot min själ; må de höljas med smälek och blygd, som söka min ofärd.

14 Men jag skall alltid hoppas och än mer föröka allt ditt lov.
15 Min mun skall förtälja din rättfärdighet, hela dagen din frälsning, ty jag känner intet mått därpå.

that, thou, hast been my strong refuge,
8 My mouth shall be filled with, thy praise, All the day, with thy splendour.
9 Do not cast me off in the time of old age, When my vigour faileth, do not forsake me;
10 For mine enemies have spoken of me, And, they who watch for my life, have taken counsel together;
11 Saying, God, hath forsaken him, Pursue and take him, For there is none to rescue.

12 O God, be not far from me, O my God, to help me, make haste!

13 Let them be ashamed—be consumed, Who are assailing my life,—Let them be covered with reproach and confusion, Who are seeking my hurt.
14 But, I, continually will hope, And will add to all thy praise;
15 My mouth, shall relate thy righteousness, All the day, thy deliverance, For I know not the numbers.

määrää en minä tunne.
16 Herran, Herran väkeviä tekoja minä tuon julki, minä ylistän sinun vanhurskauttasi, sinun ainoan.

17 Jumala, sinä olet opettanut minua hamasta nuoruudestani, ja yhä vielä minä sinun ihmeitäsi julistan.

18 Älä, Jumala, minua hylkää vanhaksi ja harmaaksi tultuani, niin minä julistan sinun käsivartesi voimaa nousevalle polvelle, sinun väkevyyttäsi kaikille vielä tuleville.
19 Jumala, sinun vanhurskautesi ulottuu hamaan korkeuksiin, sinun, joka teet niin suuria. Jumala, kuka on sinun vertaisesi?
20 Sinä, joka olet antanut meidän kokea paljon ahdistusta ja onnettomuutta, sinä virvoitat meidät jälleen henkiin, ja maan syvyyksistä sinä tuot meidät takaisin.
21 Anna minun arvoni kasvaa ja lohduta minua jälleen.

16 Jag skall frambära Herrens, HERRENS väldiga gärningar; jag skall prisa din rättfärdighet, ja, din allenast.
17 Gud, du har undervisat mig allt ifrån min ungdom; och intill nu förkunnar jag dina under.

18 Så övergiv mig ej heller, o Gud, i min ålderdom, när jag varder grå, till dess jag får förtälja om din arm för ett annat släkte, om din makt för alla dem som skola komma.
19 Din rättfärdighet når till himmelen, o Gud. Du som har gjort så stora ting, o Gud, vem är dig lik?

20 Du som har låtit oss pröva så mycken nöd och olycka, du skall åter göra oss levande och föra oss upp igen du jordens djup.

21 Ja, låt mig växa till alltmer; och trösta mig igen.

16 I will enter into the mighty doings of My Lord—Yahweh, I will make mention of thy righteousness—thine alone.
17 O God, thou hast taught me from my youthful days, And, hitherto, have I been wont to tell of thy wonders;
18 Even now, therefore, that I am old and grayheaded, O God, do not forsake me,—Until I tell of thine arm unto a [new] generation, Unto every one that is to come, thy might;
19 And, as for thy righteousness, O God, up on high, Wherein thou hast wrought great things, O God! who is like unto thee?
20 Thou who hast let us see many distresses and misfortunes, Wilt again bring us to life, And, out of the resounding depths of the earth, wilt again raise us up;

21 Thou wilt increase my greatness, And, on every side, wilt comfort me.

22 Niin minä myös ylistän harpulla sinua, sinun uskollisuuttasi, minun Jumalani, soitan kanteleella kiitosta sinulle, sinä Israelin Pyhä.

22 Så vill ock jag tacka dig med psaltarspel för din trofasthet, min Gud; jag vill lovsjunga dig till harpa, du Israels Helige.

22 I also, will praise thee by the aid of a harp, Thy faithfulness, O my God,—I will make music unto thee with a lyre, Thou holy one of Israel;

23 Minun huuleni riemuitsevat, kun minä sinulle soitan, ja myös minun sieluni, jonka sinä olet lunastanut.

23 Mina läppar skola jubla, ty jag vill lovsjunga dig; ja, jubla skall min själ, som du har förlossat.

23 My lips shall make a joyful noise, When I make music unto thee, And my soul which thou hast ransomed;

24 Minun kieleni julistaa sinun vanhurskauttasi kaiken päivää, sillä häpeään ja pilkkaan ovat joutuneet ne, jotka hankkivat minulle onnettomuutta.

24 Och min tunga skall hela dagen tala om din rättfärdighet; ty de som sökte min ofärd hava kommit på skam och måst blygas.

24 Even my tongue, all the day, shall softly utter thy righteousness, For they have turned pale—for they have blushed, Who were seeking my hurt.

PSALMI 72

1 Salomon virsi. Jumala, anna kuninkaan tuomita, niinkuin sinä tuomitset, anna vanhurskautesi kuninkaan pojalle.

1 Av Salomo. Gud, giv åt konungen dina rätter och din rättfärdighet åt konungasonen.

1 <Solomon's.> O God! thy justice, give, unto the king, And thy righteousness, unto the son of a king;

2 Tuomitkoon hän sinun kansaasi vanhurskaasti ja sinun kurjiasi oikeuden mukaan.

2 Han döme ditt folk med rättfärdighet och dina betryckta med rätt.

2 May he judge, Thy people with righteousness; And thine oppressed ones with justice;

3 Vuoret kantakoot rauhaa kansalle, niin myös kukkulat, vanhurskauden voimasta.

3 Bergen bäre frid åt folket, så ock höjderna, genom rättfärdighet.

3 May the mountains bring peace to the people, And the hills [be laden] with righteousness;

4 Auttakoon hän kansan kurjat oikeuteen,

4 Han skaffe rätt åt de betryckta i folket, han

4 May he, Vindicate the oppressed of the people,

pelastakoon köyhäin lapset ja musertakoon sortajan.

5 Niin he pelkäävät sinua, niin kauan kuin aurinko paistaa ja kuu kumottaa, polvesta polveen.
6 Hän olkoon niinkuin sade, joka nurmikolle vuotaa, niinkuin sadekuuro, joka kostuttaa maan.
7 Hänen päivinänsä vanhurskas kukoistaa, ja rauha on oleva runsas siihen saakka, kunnes kuuta ei enää ole.
8 Hallitkoon hän merestä mereen ja Eufrat-virrasta maan ääriin saakka.

9 Hänen edessänsä erämaan asujat polvistuvat, ja hänen vihollisensa nuolevat tomua.
10 Tarsiin ja saarten kuninkaat tuovat lahjoja, Saban ja Seban kuninkaat veroa maksavat.

11 Häntä kumartavat kaikki kuninkaat, kaikki kansakunnat palvelevat häntä.

frälse de fattiga och krosse förtryckaren.

5 Dig frukte man, så länge solen varar, och så länge månen skiner, från släkte till släkte.

6 Han vare lik regnet som faller på ängen, lik en regnskur som vattnar jorden.

7 I hans dagar blomstre den rättfärdige, och stor frid råde, till dess ingen måne mer finnes.

8 Må han härska från hav till hav och ifrån floden intill jordens ändar.

9 För honom buge sig öknens inbyggare, och hans fiender slicke stoftet.

10 Konungarna från Tarsis och havsländerna hembäre skänker, konungarna av Saba och Seba bäre fram gåvor.
11 Ja, alla konungar falle ned för honom, alla hedningar tjäne honom.

Bring deliverance to the children of the needy, and, Crush the oppressor.
5 Let men revere thee, With the sun, And in presence of the moon, Unto the remotest generation.
6 Let him come down, Like rain on fields to be mown, Like myriad drops on land to be reaped.

7 May righteousness, in his days, blossom forth, And abundance of peace, till there be no moon.
8 So let him have dominion, From sea to sea, And from the River[=Euphrates] unto the ends of the earth;
9 Before him, let the men of the desert kneel, But, as for his foes, the dust, let them lick;

10 The kings of Tarshish and of the Coastlands, A gift, let them render, The kings of Sheba and Seba, A present, let them bring;
11 Yea let all kings, bow down unto him, Let, all nations, serve him;

12 Sillä hän pelastaa köyhän, joka apua huutaa, kurjan ja sen, jolla ei auttajaa ole.

13 Hän armahtaa vaivaista ja köyhää ja pelastaa köyhäin sielun.

14 Hän lunastaa heidän sielunsa sorrosta ja väkivallasta, ja heidän verensä on hänen silmissään kallis.

15 Hän eläköön, ja hänelle tuotakoon Saban kultaa; hänen puolestansa rukoiltakoon alati, ja siunattakoon häntä lakkaamatta.

16 Maa kasvakoon runsaasti viljaa, vuorten huippuja myöten, sen hedelmä huojukoon niinkuin Libanon; ja kansaa nouskoon kaupungeista niinkuin kasveja maasta.

17 Pysyköön hänen nimensä iankaikkisesti, ja versokoon hänen nimensä, niin kauan kuin aurinko paistaa. Hänessä he itseänsä siunatkoot, ja kaikki kansakunnat ylistäköot häntä onnelliseksi.

12 Ty han skall rädda den fattige som ropar och den betryckte och den som ingen hjälpare har.

13 Han skall vara mild mot den arme och fattige; de fattigas själar skall han frälsa.

14 Ifrån förtryck och våld skall han förlossa deras själ, och deras blod skall aktas dyrt i hans ögon.

15 Må han leva; må man föra till honom guld från Saba. Ständigt bedje man för honom, alltid välsigne man honom.

16 Ymnigt växe säden i landet, ända till bergens topp; dess frukt må susa likasom Libanons skog; och folk blomstre upp i städerna såsom örter på marken.

17 Hans namn förblive evinnerligen; så länge solen skiner, fortplante sig hans namn. Och i honom välsigne man sig; alla hedningar prise honom säll.

12 Because he Rescueth, The needy from the rich, The oppressed, who hath no helper;

13 He Pitieth the weak and the needy, And, the lives of the needy, he Saveth:

14 From extortion, and, violence, he Redeemeth their life, And precious is their blood in his sight.

15 Let him live, then! And be there given unto him of the gold of Sheba,—Let prayer also be offered for him continually, All the day, let him be blessed.

16 May there be an abundance of corn in the earth, in the top of the mountains,—Let the fruit thereof, wave like Lebanon, And they of the city bloom like the fresh shoots of the earth.

17 May his Name be age-abiding, In the presence of the sun, let his Name flourish,—And may all the families of the ground bless themselves in him, All nations, pronounce him happy!

18 Kiitetty olkoon Herra Jumala, Israelin Jumala, ainoa, joka ihmeitä tekee.
19 Kiitetty olkoon hänen kunniansa nimi iankaikkisesti, ja kaikki maa olkoon täynnä hänen kunniaansa. Amen, amen.
20 Daavidin, Iisain pojan, rukoukset päättyvät.

18 Lovad vare HERREN Gud, Israels Gud, som allena gör under!

19 Och lovat vare hans härliga namn evinnerligen, och hela jorden vare full av hans ära! Amen, Amen.

20 Slut på Davids, Isais sons, böner. Tredje boken

18 Blessed be Yahweh God, the God of Israel,—Who doeth wondrous things by himself alone;
19 And blessed be his glorious Name, unto times ago–abiding,—And filled with his glory be all the earth, Amen and Amen!
20 Ended are the prayers of David, son of Jesse.

PSALMI 73

1 Aasafin virsi. Totisesti, Jumala on hyvä Israelille, niille, joilla on puhdas sydän.

2 Mutta minun jalkani olivat vähällä kompastua, askeleeni olivat aivan liukahtaa.
3 Sillä minussa nousi kateus ylvästelijöitä kohtaan, kun minä näin jumalattomien menestyvän.
4 Sillä he ovat vaivoista vapaat kuolemaansa asti, he ovat voimakkaat ja lihavat.
5 Eivät he koe muitten kuolevaisten tuskia, eikä heitä vaivata niinkuin muita ihmisiä.

1 En psalm av Asaf. Sannerligen, Gud är god mot Israel, mot dem som hava rena hjärtan.

2 Men jag hade så när stapplat med mina fötter, mina steg voro nära att slinta;
3 ty jag upptändes av avund mot de övermodiga, när jag såg att det gick dem väl i deras ogudaktighet.
4 Ty fria ifrån vedermödor äro de till sin död, och deras hull är frodigt.
5 De komma icke i olycka såsom andra dödliga och varda icke plågade såsom andra människor.

1 <BOOK THE THIRD> <A Melody of Asaph.> Nothing but good, is God, Unto Israel, Unto the pure in heart.
2 But, as for me,—My feet had, almost stumbled, My steps had, well–nigh slipped;
3 For I was envious of the boasters, At the prosperity of the lawless, used I to look.

4 For they have no pangs in their death, And vigorous is their body;
5 Of the toil of weak mortals, have they none, Nor, with the sons of earth, are they hard smitten.

6 Sentähden on ylpeys heillä kaulakoristeena, väkivalta on puku, joka heidät verhoaa.

6 Därför är högmod deras halsprydnad, våld den klädnad som höljer dem.

6 For this cause, doth arrogance deck them as a neck–chain, And a garment of wrong is their attire;

7 Heidän silmänsä pullistuvat ulos heidän lihavuudestaan, heidän sydämensä kuvittelut kulkevat valtoimina.

7 Ur fetma skåda deras ögon fram, deras hjärtans inbillningar hava intet mått.

7 Their iniquity, hath proceeded from fatness, They have surpassed the imaginations of the heart;

8 He pilkkaavat ja puhuvat väkivallan puheita pahuudessansa, he puhuvat kuin korkeuksista.

8 De håna och tala förtryck i sin ondska; med höga åthävor tala de.

8 They mock, and wickedly command oppression, From on high, they command;

9 Heidän suunsa tavoittelee taivasta, ja heidän kielensä kulkee pitkin maata.

9 Med sin mun stiga de upp i himmelen, och deras tunga far fram på jorden;

9 They have set, in the heavens, their mouth, And, their tongue, marcheth through the earth.

10 Sentähden heidän kansansa liittyy heihin ja särpii vettä kyllälti.

10 därför vänder sig deras folk till dem och super så in vattnet i fulla drag.

10 Therefore must his people return thither, And, the waters of abundance, are drained by them;

11 Ja he sanovat: Kuinka Jumala sen tietäisi, onko tietoa Korkeimmalla?

11 Och de säga: »Huru skulle Gud kunna veta det? Skulle sådan kunskap finnas hos den Högste?»

11 And they say—How doth GOD know? And is there knowledge in the Most High?

12 Katso, nämä ovat jumalattomat; kuitenkin he elävät ainaisessa rauhassa ja rikastuvat yhäti.

12 Ja, så är det med de ogudaktiga; det går dem alltid väl, och de växa i makt.

12 Lo! these, are the lawless, Who are secure for an age, They have attained unto wealth.

13 Turhaan minä olen pitänyt sydämeni puhtaana ja pessyt käteni viattomuudessa:

13 Sannerligen, förgäves bevarade jag mitt hjärta rent och tvådde mina händer i oskuld;

13 Altogether in vain, Have I cleansed my heart, And bathed in pureness, my hands;

14 minua vaivataan joka aika, ja minä saan joka aamu kuritusta.

15 Jos olisin sanonut: Noin minäkin puhun, katso, niin minä olisin ollut petollinen koko sinun lastesi sukua kohtaan.

16 Minä mietin päästäkseni tästä selvyyteen; mutta se oli minulle ylen vaikeata,

17 kunnes minä pääsin sisälle Jumalan pyhiin salaisuuksiin ja käsitin, mikä heidän loppunsa on oleva.

18 Totisesti, sinä panet heidät liukkaalle, perikatoon sinä heidät syökset.

19 Kuinka he joutuvatkaan äkisti turmioon! He hukkuvat, heidän loppunsa on kauhistava.

20 Niinkuin unen käy herätessä, niin sinä, Herra, kun heräjät, heidän valhekuvansa hylkäät.

21 Kun minun sydämeni katkeroitui ja minun munaskuihini pisti,

14 jag vart dock plågad hela dagen, och var morgon kom tuktan över mig.

15 Om jag hade sagt: »Så vill jag lära», då hade jag svikit dina barns släkte.

16 När jag nu tänkte efter för att begripa detta, syntes det mig alltför svårt,

17 till dess jag trängde in i Guds heliga rådslut och aktade på dess ände.

18 Sannerligen, på slipprig mark ställer du dem, du störtar dem ned i fördärv.

19 Huru varda de ej till intet i ett ögonblick! De förgås och få en ände med förskräckelse.

20 Såsom det är med en dröm, när man vaknar, o Herre, så aktar du dem för intet, såsom skuggbilder, när du vaknar.

21 När mitt hjärta förbittrades och jag kände styng i mitt inre,

14 And yet been smitten all the day, And been rebuked morning by morning!

15 If I had thought, I will relate it thus, Lo! the circle of thy sons, had I betrayed.

16 When I reasoned, that I might understand this, A vexation, it was in mine eyes:

17 Until I could enter the holy places of God,––Could give heed to their hereafter:—

18 Surely, in slippery places, dost thou set them,—Thou hast suffered them to fall into places of danger.

19 How have they become desolate, as in a moment! They have ceased—come to an end, by reason of calamities.

20 As the dream of him that waketh, O my Lord! when rousing thyself up, their shadowy being, wilt thou despise.

21 But my heart had grown embittered, And, in my reins, had I

22 silloin minä olin järjetön enkä mitään älynnyt, olin sinun edessäsi kuin nauta.
23 Kuitenkin minä pysyn alati sinun tykönäsi, sinä pidät minua kiinni oikeasta kädestäni.
24 Sinä talutat minua neuvosi mukaan ja korjaat minut viimein kunniaan.
25 Ketä muuta minulla olisi taivaassa! Ja kun sinä olet minun kanssani, en minä mistään maan päällä huoli.
26 Vaikka minun ruumiini ja sieluni nääntyisi, Jumala on minun sydämeni kallio ja minun osani iankaikkisesti.
27 Sillä katso, jotka sinusta eriävät, ne hukkuvat, sinä tuhoat kaikki, jotka haureudessa sinusta luopuvat.
28 Mutta minun onneni on olla Jumalaa lähellä, minä panen turvani Herraan, Herraan, kertoakseni kaikkia sinun tekojasi.

22 då var jag oförnuftig och förstod intet; såsom ett oskäligt djur var jag inför dig.
23 Dock förbliver jag städse hos dig; du håller mig vid min högra hand.
24 Du skall leda mig efter ditt råd och sedan upptaga mig med ära.

25 Vem har jag i himmelen utom dig! Och när jag har dig, då frågar jag efter intet på jorden.

26 Om än min kropp och min själ försmäkta, så är dock Gud mitt hjärtas klippa och min del evinnerligen.

27 Ty se, de som hava vikit bort ifrån dig skola förgås; du förgör var och en som trolöst avfaller från dig.

28 Men jag har min glädje i att hålla mig intill Gud; jag söker min tillflykt hos Herren, HERREN, för att kunna förtälja alla dina gärningar.

received wounds;
22 But, I, was brutish, and could not perceive, Like the beasts, had I become before thee.
23 Nevertheless, I, am continually before thee, Thou hast taken hold of my right hand;
24 By thy counsel, wilt thou guide me, And, afterwards, unto glory, wilt thou take me.
25 Whom have I in the heavens? And, compared with thee, there is nothing I desire on earth.

26 Failed have my flesh and my heart, The rock of my heart—and my portion, is God unto times age–abiding.

27 For lo! they who are far from thee, shall perish, Thou hast put an end to every one who wandered unchastely from thee.
28 But, as for me, the drawing near of God, is my blessedness,—I have made, of My Lord Yahweh, my refuge,— That I may recount all thy works.

PSALMI 74

1 Aasafin mietevirsi. Miksi sinä, Jumala, hylkäsit meidät ainiaaksi, miksi suitsuaa sinun vihasi laitumesi lampaita vastaan?
2 Muista seurakuntaasi, jonka muinoin omaksesi otit, jonka lunastit perintösuvuksesi. Muista Siionin vuorta, jolla sinä asut.

3 Ohjaa askeleesi ikuisille raunioille. Vihollinen on raiskannut kaiken pyhäkössä.

4 Sinun vihollisesi huusivat kokoushuoneessasi, he pystyttivät omat merkkinsä merkeiksi sinne.
5 Näytti, kuin olisi tiheässä metsässä kirveitä heilutettu korkealle.

6 Niin he löivät kaikki sen veistokset kirveillä ja nuijilla rikki.

7 He pistivät sinun pyhäkkösi tuleen, he häväisivät, panivat maan

1 En sång av Asaf. Varför, o Gud, har du så alldeles förkastat oss, varför ryker din vredes eld mot fåren i din hjord?
2 Tänk på din menighet, som du i fordom tid förvärvade, som du förlossade, till att bliva din arvedels stam; tänk på Sions berg, där du har din boning.

3 Vänd dina steg till den plats där evig förödelse råder; allt har ju fienden fördärvat i helgedomen.
4 Dina ovänner hava skränat inne i ditt församlingshus, de hava satt upp sina tecken såsom rätta tecken.

5 Det var en syn, såsom när man höjer yxor mot en tjock skog.

6 Och alla dess snidverk hava de nu krossat med yxa och bila.
7 De hava satt eld på din helgedom och oskärat ända till

1 <An Instructive Psalm. Asaph's.> Wherefore, O God, hast thou cast off utterly? Shall thine anger smoke against the flock of thine own pasturing?
2 Remember thine own assembly thou didst acquire aforetime, Thou didst redeem the tribe of thine own inheritance, Mount Zion, wherein thou didst take up thy habitation.
3 Lift up thy steps unto the places utterly unsafe, All the mischief!––the foe in the sanctuary!
4 Thine adversaries have roared in the midst of thine appointed meeting, They have set their ensigns as tokens!

5 One used to be known according as he carried up high—into the thicket of trees—the axes;
6 But, now, the doors thereof all together, with axes and hammers, they batter down.
7 They have cast, into the fire, thy sanctuary, To the ground, have

tasalle sinun nimesi asumuksen.
8 He sanoivat sydämessään: Me hävitämme heidät kaikki tyynni. He polttivat kaikki jumalanpalvelushuoneet maasta.
9 Merkkejämme me emme näe, ei ole enää profeettaa, eikä ole joukossamme ketään, joka tietäisi, kuinka kauan -.
10 Kuinka kauan, Jumala, vihollinen saa herjata, vihamies pilkata sinun nimeäsi lakkaamatta?
11 Miksi pidätät kättäsi, oikeata kättäsi? Vedä se povestasi ja hävitä heidät.

12 Jumala on minun kuninkaani ammoisista ajoista, hän toimittaa pelastuksen maan päällä.
13 Sinä voimallasi halkaisit meren, sinä musersit lohikäärmeitten päät vetten päällä.

14 Sinä ruhjoit rikki Leviatanin päät, sinä

grunden ditt namns boning.
8 De hava sagt i sina hjärtan: »Vi vilja alldeles kuva dem.» Alla Guds församlingshus hava de bränt upp här i landet.

9 Våra tecken se vi icke; ingen profet finnes mer, och hos oss är ingen som vet för huru länge.

10 Huru länge, och Gud, skall ovännen få smäda och fienden oavlåtligen få förakta ditt namn?
11 Varför håller du tillbaka din hand, din högra hand? Drag den fram ur din barm och förgör dem.
12 Gud, du är ju min konung av ålder, du är den som skaffar frälsning på jorden.

13 Det var du som delade havet genom din makt; du krossade drakarnas huvuden mot vattnet.

14 Det var du som bräckte Leviatans

they profaned the habitation of thy Name.
8 They have said in their heart, Let us suppress them altogether, They have burned up all the meeting–places of GOD in the land.
9 Our own signs, have we not seen,—There is no longer a prophet,—Neither is there with us, one who knoweth—How long!
10 How long, O God, shall the adversary, reproach? Shall the enemy revile thy Name perpetually?
11 Wherefore shouldst thou withdraw thy hand––thy right hand? [Bring it] out of the midst of thy bosom! [Selah.]
12 But, God, hath been my king from aforetime, Working Deliverances in the midst of the earth.

13 Thou, didst cleave asunder, in thy might, the sea, Thou didst break in pieces the heads of the Crocodiles, [till they floated] on the waters;
14 Thou, didst crush the heads of the Sea–

annoit hänet ruuaksi erämaan eläinten laumalle.
15 Sinä puhkaisit kuohumaan lähteen ja puron, sinä kuivasit väkevät virrat.
16 Sinun on päivä, sinun on yö, sinä valmistit valon ja auringon.
17 Sinä määräsit kaikki maan rajat, sinä asetit kesän ja talven.

18 Niin muista tämä: vihollinen herjaa Herraa, houkkiokansa pilkkaa sinun nimeäsi.

19 Älä anna pedolle alttiiksi metsäkyyhkysesi sielua, älä iäksi unhota kurjiesi elämää.

20 Katso liittoasi. Sillä maan pimennot ovat väkivallan pesiä täynnä.

21 Älä salli sorretun kääntyä häväistynä takaisin. Kurja ja köyhä saakoot ylistää sinun nimeäsi.

22 Nouse, Jumala, aja

huvuden och gav honom till mat åt öknens skaror.
15 Det var du som lät källa och bäck bryta fram; du lät ock starka strömmar uttorka.
16 Din är dagen, din är ock natten, du har berett ljuset och solen.

17 Det är du som har fastställt alla jordens gränser; sommar och vinter äro skapade av dig.

18 Så tänk nu på huru fienden smädar HERREN, och huru ett dåraktigt folk föraktar ditt namn.

19 Lämna ej ut åt vilddjuren din turturduvas själ; förgät icke för alltid dina betrycktas liv.

20 Tänk på förbundet; ty i landets smygvrår finnes fullt upp av våldsnästen.

21 Låt icke den förtryckte vika tillbaka med blygd, låt den betryckte och den fattige lova ditt namn.

22 Stå upp, o Gud;

Monster, Thou didst give him to be food, for the people of the deserts;
15 Thou, didst cleave open fountain and torrent, Thou, didst dry up rivers of steady flow:
16 Thine, is the day, Yea, thine, the night, Thou, didst establish moon and sun;
17 Thou, didst set up all the bounds of the earth, As for summer and winter, thou, didst form them!

18 Remember this, An enemy, hath reproached Yahweh, Yea, an impious people, have reviled thy Name.

19 Do not deliver up, to a wild beast, the life of thy turtle–dove, The living host of thine oppressed ones, do not forget perpetually.

20 Have respect to thy covenant, For the dark places of the earth are full of the habitations of violence.

21 May the crushed one not again be confounded, As for the oppressed and the needy, let them praise thy Name.

22 Arise! O God, plead

asiasi. Muista, miten houkat herjaavat sinua kaiken aikaa.

23 Älä unhota vihollistesi huutoa, älä vastustajaisi melua, joka kohoaa lakkaamatta.

utför din sak. Betänk huru du varder smädad hela dagen av dåren.

23 Glöm icke bort dina ovänners rop, dina motståndares larm, som alltjämt höjes.

thine own cause, Remember the reproach of thee, from the impious one, all the day:
23 Do not forget the voice of thine adversaries, The noise of thine assailants, ascending continually.

PSALMI 75

1 Veisuunjohtajalle; veisataan kuin: Älä turmele; virsi; Aasafin laulu.
2 Me kiitämme sinua, Jumala, me kiitämme sinua; lähellä on sinun nimesi, sinun ihmeitäsi kerrotaan.

3 Vaikka minä valitsenkin ajan, minä tuomitsen oikein.
4 Vaikka maa kaikkine asukkaineen menehtyy pelkoon, pidän minä pystyssä sen patsaat. Sela.
5 Ylvästelijöille minä sanon: älkää ylvästelkö, ja jumalattomille: älkää sarvea nostako.

6 Älkää nostako sarveanne korkealle, älkää puhuko niskoitellen, julkeasti.

1 För sångmästaren; »Fördärva icke»; en psalm, en sång av Asaf.

2 Vi tacka dig, o Gud, vi tacka dig. Ditt namn är oss nära; man förtäljer dina under.

3 »Om jag än bidar min tid, så dömer jag dock rätt.
4 Om än jorden är i upplösning med alla som bo därpå, så håller dock jag dess pelare stadiga.» Sela.
5 Jag säger till de övermodiga: »Varen icke övermodiga», och till de ogudaktiga: »Upphöjen ej hornet.»
6 Ja, upphöjen icke så högt edert horn, talen ej så hårdnackat vad fräckt är.

1 <To the Chief Musician. "Do not Destroy." A Melody of Asaph, a Song.>
We have given thanks unto thee, O God, we have given thanks, And, in calling upon thy Name, men have recounted thy wonders.
2 Surely I will take a set time,—I, with equity, will judge:
3 Earth was melting away with all its inhabitants, I, have fixed the pillars thereof. [Selah.]
4 I have said to the boasters, Do not boast, And to the lawless, Do not lift up a horn;

5 Do not lift up on high your horn, Nor speak of the Rock, with arrogance;

7 Ei tule apua idästä, ei lännestä, ei vuorisesta erämaasta,

8 vaan Jumala on se, joka tuomitsee: yhden hän alentaa, toisen ylentää.

9 Sillä Herran kädessä on malja, joka vaahtoaa täynnänsä höystettyä viiniä, ja siitä hän kaataa; kaikkien maan jumalattomien täytyy se juoda, särpiä pohjasakkaa myöten.

10 Mutta minä julistan iäti, veisaan kiitosta Jaakobin Jumalalle.

11 Ja kaikki jumalattomien sarvet minä katkaisen; korkealle kohoavat vanhurskaan sarvet.

PSALMI 76

1 Veisuunjohtajalle; kielisoittimilla; virsi; Aasafin laulu.

2 Jumala on tunnettu Juudassa, hänen nimensä on suuri

7 Ty icke från öster eller väster, ej heller från bergsöknen kommer hjälpen;

8 nej, Gud är den som dömer; den ene ödmjukar han, den andre upphöjer han.

9 Ty en kalk är i HERRENS hand, den skummar av vin och är full av tillblandad dryck, och han skänker i därav; sannerligen, alla ogudaktiga på jorden måste dricka dess drägg i botten.

10 Men jag skall förkunna det evinnerligen, jag skall lovsjunga Jakobs Gud.

11 Och de ogudaktigas alla horn skall jag få hugga av; men den rättfärdiges horn skola varda upphöjda.

6 For neither from east nor west, Nor from the wilderness of the mountains [cometh exaltation];

7 For, God himself, is about to judge, One, he will cast down, Another, he will lift up;

8 For, a cup, is in the hand of Yahweh, Whose wine is foaming, It is full of spiced wine, Which he hath caused to flow from one to another,— Surely, the dregs thereof, they shall drain out—they shall drink, Even all the lawless ones of the earth.

9 But, I, will exult unto times age-abiding, I will sing praises unto the God of Jacob;

10 But, all the horns of the lawless, will I hew off,—Exalted shall be the horns of the Righteous One.

1 <To the Chief Musician. With Stringed Instruments. A Melody of Asaph, a Song.>

2 God is, known in Judah, In Israel, great is his Name;

Israelissa;

3 Saalemissa on hänen majansa ja hänen asumuksensa Siionissa.	3 i Salem vart hans hydda rest och hans boning på Sion.	2 Now hath come into Salem, his pavilion, And his dwelling–place into Zion.
4 Siellä hän mursi jousen salamat, kilven ja miekan ja sodan. Sela.	4 Där bröt han sönder bågens ljungeldar, sköld och svärd och vad till kriget hör. Sela.	3 There, hath he broken in pieces the arrows of the bow, shield and sword, and battle. [Selah.]
5 Kirkkaudessa, valtasuuruudessa sinä tulit voittosaaliin vuorilta.	5 Full av ljus och härlighet går du fram ifrån segerbytenas berg.	4 Enveloped in light, thou, art more majestic than the mountains of prey.
6 Urhoollisilta ryöstettiin aseet, he uupuivat uneen; kaikkien sankarien kädet herposivat.	6 De stormodiga äro avväpnade, de hava slumrat in och sova; alla stridsmännen hava måst låta händerna falla.	5 The valiant of heart have become a spoil, They have slumbered their sleep, And none of the men of might have found their hands.
7 Sinun nuhtelustasi, Jaakobin Jumala, vaipuivat raskaaseen uneen vaunut ja hevoset.	7 För din näpst, du Jakobs Gud, ligga domnade både man och häst.	6 At thy rebuke, O God of Jacob, Stunned are the horsemen.
8 Sinä olet peljättävä, kuka kestää sinun edessäsi, kun sinä vihastut?	8 Du, du är fruktansvärd; vem kan bestå inför dig, när du vredgas?	7 As for thee, to be feared thou art! Who then shall stand before thee, because of the power of thine anger?
9 Taivaasta sinä annoit tuomiosi kuulua; maa peljästyi ja vaikeni,	9 Från himmelen lät du höra din dom; då förskräcktes jorden och vart stilla,	8 Out of the heavens, didst thou cause judgment to be heard, Earth, feared and was still:
10 kun Jumala nousi tuomiolle vapahtaakseen kaikki maan nöyrät. Sela.	10 då när Gud stod upp till dom, till att frälsa alla ödmjuka på jorden. Sela.	9 When God rose up to judgment, To save all the oppressed of the earth. [Selah.]

11 Sillä ihmisten viha tulee sinulle ylistykseksi: sinä vyöttäydyt vihan ylenpalttisuuteen.

11 Ty människors vrede varder dig till pris; du har vrede till övers att omgjorda dit med.

10 For the multitude of mankind shall give thanks unto thee, The remainder of the multitude, shall keep holy festival unto thee.

12 Tehkää lupauksia ja täyttäkää ne Herralle, Jumalallenne. Kaikki hänen ympärillään asuvaiset tuokoot lahjoja Peljättävälle,

12 Gören löften och infrien dem åt HERREN, eder Gud; alla de som äro omkring honom bäre fram skänker åt den Fruktansvärde.

11 Vow and pay, unto Yahweh your God,—Let, all who are round about him, bear along a gift unto him who is to be revered.

13 joka nöyryyttää ruhtinaitten rohkeuden ja joka on peljättävä maan kuninkaille.

13 Ty han stäcker furstarnas övermod; fruktansvärd är han för konungarna på jorden.

12 He cutteth off the spirit of nobles, he is of reverend majesty to the kings of the earth.

PSALMI 77

1 Veisuunjohtajalle; Jedutunin tapaan; Aasafin virsi.

1 För sångmästaren, till Jedutun; av Asaf; en psalm.

1 <To the Chief Musician. On "Jeduthun." Asaph's, a Melody.>

2 Minä korotan ääneni Jumalan puoleen ja huudan; minä korotan ääneni Jumalan puoleen, että hän minua kuulisi.

2 Jag vill höja min röst till Gud och ropa; jag vill höja min röst till Gud, för att han må lyssna till mig.

With my voice—unto God, will I make outcry, With my voice unto God, and he will give ear unto me;

3 Ahdistukseni aikana minä etsin Herraa; minun käteni on yöllä ojennettuna eikä väsy; minun sieluni ei lohdutuksesta huoli.

3 På min nöds dag söker jag Herren; min hand är utsträckt om natten och förtröttas icke; min själ vill icke låta trösta sig.

2 In the day of my distress—unto My Lord, will I seek, My hand, by night, hath been outstretched and never once became slack, My soul, hath refused to be consoled;

4 Minä muistan Jumalaa ja huokaan; minä tutkistelen, ja minun

4 Jag vill tänka på Gud och klaga; jag vill utgjuta mitt bekymmer,

3 I remember God and I murmur, I muse, and my spirit swooneth. [Selah.]

henkeni nääntyy. Sela.

5 Sinä pidät minun silmäni valveilla; minä olen niin levoton, etten voi puhua.

6 Minä ajattelen muinaisia päiviä, ammoin menneitä vuosia.

7 Minä muistan yöllä kanteleeni, minä mietiskelen sydämessäni, ja minun henkeni tutkii:

8 Hylkääkö Herra ikiajoiksi eikä enää osoita mielisuosiota?

9 Onko hänen armonsa mennyt ainiaaksi, onko hänen lupauksensa lopussa polvesta polveen?

10 Onko Jumala unhottanut olla armollinen, onko hän vihassaan lukinnut laupeutensa? Sela.

11 Minä sanoin: tämä on minun kärsimykseni, että Korkeimman oikea käsi on muuttunut.

12 Minä muistelen Herran tekoja, minä muistelen sinun entisiä

ty min ande försmäktar. Sela.

5 Mina ögonlock håller du öppna; jag är full av oro och kan icke tala.

6 Jag tänker på forntidens dagar, på år som längesedan hava gått.

7 Jag vill om natten komma ihåg mitt strängaspel; i mitt hjärta vill jag utgjuta mitt bekymmer, och min ande skall eftersinna.

8 Skall då Herren förkasta evinnerligen och ingen nåd mer bevisa?

9 Är det då ute med hans godhet för beständigt, har hans ord blivit till intet för alla tider?

10 Har Gud förgätit att vara nådig eller i vrede tillslutit sin barmhärtighet? Sela.

11 Jag svarar: Nej, detta är min plågas tid, den Högstes högra hand är ej såsom förr.

12 Jag vill prisa HERRENS gärningar, ja, jag vill tänka på dina

4 Thou hast held, watching, mine eyes, I was driven to and fro, and could not speak;

5 I reasoned, Of the days of aforetime, Of the years of by-gone ages;

6 I remember my song in the night,—With my own heart, I commune, And my spirit, maketh search:—

7 For ages, will My Lord reject? And, not again, grant acceptance any more?

8 Hath his lovingkindness, come to a perpetual end? Hath his word failed to generation after generation?

9 Hath GOD, forgotten to show favour? Or hath he shut up, in anger, his compassions? [Selah.]

10 Then said I—An affliction to me, it is, The changing of the right hand of the Most High.

11 I will remember the doings of Yah, Surely I will remember, out of

ihmetöitäsi.

13 Minä tutkistelen kaikkia sinun töitäsi, minä mietin sinun suuria tekojasi.

14 Jumala, sinun tiesi on pyhä; kuka on jumala, suuri niinkuin sinä, Jumala?

15 Sinä olet Jumala, joka teet ihmeitä, sinä olet ilmoittanut voimasi kansojen seassa.

16 Käsivarrellasi sinä lunastit kansasi, Jaakobin ja Joosefin lapset. Sela.

17 Vedet näkivät sinut, Jumala, vedet näkivät sinut ja vapisivat, ja syvyydet värisivät.

18 Pilvet purkivat vettä, pilvet antoivat jylinänsä, sinun nuolesi lensivät.

19 Sinun pauhinasi ääni vyöryi, salamat valaisivat maan piirin, maa vapisi ja järkkyi.

20 Meren halki kävi sinun tiesi, sinun polkusi läpi suurten vetten,

fordomtima under;

13 jag vill begrunda alla dina gärningar och eftersinna dina verk.

14 Gud, i helighet går din väg; vem är en gud så stor som Gud?

15 Du är Gud, en Gud som gör under; du har uppenbarat din makt bland folken.

16 Med väldig arm förlossade du ditt folk, Jakobs och Josefs barn. Sela.

17 Vattnen sågo dig, och Gud, vattnen sågo dig och våndades, själva djupen darrade.

18 Molnen göto ut strömmar av vatten, skyarna läto höra sin röst, och dina pilar foro omkring.

19 Ditt dunder ljöd i stormvirveln, ljungeldar lyste upp jordens krets, jorden darrade och bävade.

20 Genom havet gick din väg, din stig genom stora vatten, och dina

aforetime, thy wonderful way;

12 And will talk to myself of all thy work, And, of thy doings, will I muse:—

13 O God, in the sanctuary, is thy way,— Who is a great GOD like Elohim?

14 Thou, art GOD, doing wonderfully,—Thou hast made known, among the peoples, thy might;

15 Thou didst redeem, with thine arm—Thy people, Thy sons of Jacob and Joseph. [Selah.]

16 The waters saw thee, O God, The waters saw thee, They were in birth-throes, Yea the resounding deeps were stirred;

17 The clouds, poured down waters, The skies uttered, a voice, Yea, thine arrows, flew hither and thither;

18 The, voice of thy thunder, was in the whirlwind, Thy lightnings illumined the world, The earth, trembled and quaked;

19 In the sea, was thy way, And, thy path, in the mighty waters, And,

eivätkä sinun jälkesi tuntuneet.
21 Sinä kuljetit kansasi niinkuin lammaslauman Mooseksen ja Aaronin kädellä.

fotspår fann man icke.

21 Så förde du ditt folk såsom en hjord genom Moses och Arons hand.

thy footprints, could not be known:
20 Thou didst lead, like a flock, thy people, By the hand of Moses and Aaron.

PSALMI 78

1 Aasafin mietevirsi. Kuuntele, kansani, minun opetustani, kallistakaa korvanne minun suuni sanoille.

1 En sång av Asaf. Lyssna, mitt folk, till min undervisning; böjen edra öron till min muns ord.

1 <An Instructive Psalm. Asaph's.> Give ear, O my people, to mine instruction, Bend your ear to the sayings of my mouth;

2 Minä avaan suuni mietelmiin, tuon ilmi muinaisaikojen arvoituksia.
3 Mitä olemme kuulleet, minkä olemme saaneet tietää ja mitä isämme ovat meille kertoneet,
4 sitä me emme heidän lapsiltansa salaa, vaan me kerromme tulevalle polvelle Herran ylistettävistä teoista, hänen voimastansa ja ihmeistänsä, jotka hän on tehnyt.
5 Hän asetti todistuksen Jaakobiin, hän sääti Israeliin lain ja käski meidän isiemme julistaa ne lapsillensa,

2 Jag vill öppna min mun till lärorikt tal, uppenbara förborgade ting ifrån fordom.
3 Vad vi hava hört och känna, och vad våra fäder hava förtäljt för oss,
4 det vilja vi icke dölja för deras barn; för ett kommande släkte vilja vi förtälja HERRENS lov och hans makt och de under han har gjort.

5 Ty han upprättade ett vittnesbörd i Jakob och stiftade en lag i Israel; han påbjöd den för våra fäder, och de skulle kungöra den för sina barn.

2 I will open, in a parable, my mouth, I will pour forth enigmas out of antiquity; —
3 Which we have heard, and come to know, And, our fathers, have recounted to us;
4 We will not withhold [them] from their children, To a later generation, recounting the praises of Yahweh, Even his might and his wonders which he wrought;
5 When he set up a testimony in Jacob, And, a law, appointed in Israel,—Which he commanded our fathers, That they might make them known to their children;

6 että jälkipolvi saisi ne tietää, saisivat tietää vastedes syntyvät lapset, ja nekin nousisivat ja kertoisivat niistä lapsillensa.

6 Så skulle det bliva kunnigt för ett kommande släkte, för barn som en gång skulle födas, och dessa skulle stå upp och förtälja det för sina barn.

6 To the end, A later generation might come to know, Children who should be born, Who should arise, and recount [them] to their children;

7 Niin nämä panisivat uskalluksensa Jumalaan eivätkä unhottaisi Jumalan tekoja, vaan ottaisivat hänen käskyistänsä vaarin.

7 Då skulle de sätta sitt hopp till Gud och icke förgäta Guds verk, utan taga hans bud i akt.

7 That they might set, in Elohim, their confidence,—And not forget the doings of El, But, his commandments, might observe;

8 Ja niin ei heistä tulisi, niinkuin heidän isistänsä, kapinoitseva ja niskoitteleva polvi, sukupolvi, jonka sydän ei pysynyt lujana ja jonka henki ei pysynyt uskollisena Jumalalle.

8 Och de skulle icke bliva, såsom deras fäder, ett gensträvigt och upproriskt släkte, ett släkte som icke höll sitt hjärta ståndaktigt, och vars ande icke var trofast mot Gud.

8 And not become, like their fathers, a generation stubborn and rebellious,—A generation that fixed not their heart, Neither was their spirit, faithful with GOD.

9 Efraimin lapset, asestetut jousimiehet, kääntyivät pakoon taistelun päivänä.

9 Efraims barn, välbeväpnade bågskyttar, vände om på stridens dag.

9 The sons of Ephraim—armed bowmen, Turned in the day of battle;

10 Eivät he pitäneet Jumalan liittoa, eivät tahtoneet vaeltaa hänen lakinsa mukaan,

10 De höllo icke Guds förbund, och efter hans lag ville de ej vandra.

10 They kept not the covenant of God, And, in his law, refused to walk;

11 vaan he unhottivat hänen suuret tekonsa ja hänen ihmeensä, jotka hän heille näytti.

11 De glömde hans gärningar och de under han hade låtit dem se.

11 And forgat His doings, And his wonders which he had showed them:

12 Heidän isiensä nähden hän ihmeitä teki Egyptin maassa, Sooanin kedolla.

12 Ja, inför deras fäder hade han gjort under, i Egyptens land, på Soans mark.

12 In presence of their fathers, wrought he, wondrously,—In the land of Egypt—the field of Zoan:

13 Hän halkaisi meren ja vei heidät sen läpi, hän seisotti vedet roukkioksi.

13 Han klöv havet och lät dem gå därigenom och lät vattnet stå såsom en hög.

13 He clave the sea, and caused them to pass through, And reared up the waters like a mound;

14 Hän johdatti heitä päivän aikaan pilvellä ja tulen valolla kaiket yöt.

14 Han ledde dem om dagen med molnskyn, och hela natten med eldens sken.

14 And led them, by a cloud, in the daytime, And all the night, by a light of fire;

15 Hän halkoi kalliot erämaassa ja juotti heitä runsaasti, kuin syvistä vesistä.

15 Han klöv sönder klippor i öknen och gav dem rikligen att dricka, såsom ur väldiga hav.

15 He used to cleave rocks in the desert, And let them drink as out of mighty deeps;

16 Hän juoksutti puroja kalliosta ja vuodatti virtanaan vettä.

16 Rinnande bäckar lät han framgå ur klippan och vatten flyta ned såsom strömmar.

16 And he brought forth streams out of the cliff, And caused waters to flow down, like rivers.

17 Yhä he kuitenkin tekivät syntiä häntä vastaan ja olivat uppiniskaisia Korkeimmalle erämaassa.

17 Likväl syndade de allt framgent mot honom och voro genssträviga mot den Högste, i öknen.

17 But again, once more sinned they against him, Resisting the Most High in a land of drought:

18 He kiusasivat Jumalaa sydämessänsä, vaatien ruokaa himonsa tyydyttämiseksi.

18 De frestade Gud i sina hjärtan, i det de begärde mat för sin lystnad.

18 They put GOD to the proof in their heart, By asking food to their mind:

19 Ja he puhuivat Jumalaa vastaan sanoen: Voikohan Jumala kattaa pöydän erämaassa?

19 Och de talade mot Gud, de sade: »Kan väl Gud duka ett bord i öknen?

19 Yea they spake against Elohim,—They said, Can GOD prepare a table in the desert?

20 Katso, hän kyllä kallioon iski, ja vedet vuotivat ja purot tulvivat; mutta voiko hän antaa myös leipää tai hankkia kansallensa lihaa?

20 Se, visst slog han klippan, så att vatten flödade och bäckar strömmade fram, men kan han ock giva bröd eller skaffa kött åt sitt folk?»

20 Lo! he hath smitten a rock, And waters, have gushed out, Yea, torrents, have rushed along,—Food also, can he give? Or provide flesh for his people?

21 Sentähden Herra, kun hän sen kuuli, julmistui; ja tuli syttyi Jaakobissa, ja Israelia vastaan nousi viha,

22 koska he eivät uskoneet Jumalaan eivätkä luottaneet hänen apuunsa.

23 Hän käski pilviä korkeudessa ja avasi taivaan ovet;

24 hän satoi heille ruuaksi mannaa, hän antoi heille taivaan viljaa.

25 Ihmiset söivät enkelien leipää; hän lähetti heille evästä yllin kyllin.

26 Hän nosti taivaalle itätuulen ja ajoi voimallaan esiin etelätuulen;

27 hän antoi sataa heille lihaa kuin tomua, siivekkäitä lintuja kuin meren hiekkaa;

28 hän pudotti ne leirinsä keskeen, yltympäri asuntonsa.

29 Niin he söivät ja tulivat kylläisiksi; mitä

21 Så förgrymmades då HERREN, när han hörde det; och eld upptändes i Jakob, jag, vrede kom över Israel,

22 eftersom de icke trodde på Gud och ej förtröstade på hans frälsning.

23 Och han gav befallning åt skyarna i höjden och öppnade himmelens dörrar;

24 han lät manna regna över dem till föda, och korn från himmelen gav han dem.

25 Änglabröd fingo människor äta; han sände dem mat till fyllest.

26 Han lät östanvinden fara ut på himmelen, och genom sin makt förde han sunnanvinden fram.

27 Och han lät kött regna över dem såsom stoft, bevingade fåglar såsom havets sand;

28 han lät det falla ned i sitt läger, runt omkring sin boning.

29 Då åto de och blevo övermätta; han lät dem

21 Therefore, Yahweh hearkened, and became wroth,—And, a fire, was kindled against Jacob, Moreover also, anger, mounted against Israel;

22 Because, They believed not in God, Nor trusted in his salvation;

23 Though he had commanded the skies above, And, the doors of the heavens, had opened;

24 And had rained on them manna to eat, And, the corn of the heavens, had given to them:

25 The food of the mighty, each one did eat, Nourishment, sent he them to the full;

26 He let loose an east wind in the heavens, Then guided he, in his might, a south wind;

27 And rained upon them flesh as the dust, And, like the sand of the seas, birds of wing;

28 And let them fall in the midst of their camp,—Round about their habitations.

29 So they did eat and were abundantly filled,

he olivat himoinneet, sitä hän salli heidän saada.

30 Eivät olleet he vielä himoansa tyydyttäneet, ja ruoka oli vielä heidän suussaan,

31 kun heitä vastaan jo nousi Jumalan viha: hän tappoi heidän voimakkaimpansa ja kaatoi maahan Israelin nuoret miehet.

32 Mutta sittenkin he yhä vielä tekivät syntiä eivätkä uskoneet hänen ihmeitänsä.

33 Sentähden hän lopetti heidän päivänsä niinkuin tuulahduksen, antoi heidän vuottensa päättyä äkilliseen perikatoon.

34 Kun hän surmasi heitä, kysyivät he häntä, kääntyivät ja etsivät Jumalaa.

35 He muistivat, että Jumala oli heidän kallionsa ja että Jumala, Korkein, oli heidän lunastajansa.

36 Mutta he pettivät häntä suullaan ja valhettelivat hänelle kielellänsä;

få vad de hade lystnad efter.

30 Men ännu hade de icke stillat sin lystnad, ännu var maten i deras mun,

31 då kom Guds vrede över dem; han sände död bland deras ypperste och slog ned Israels unga män.

32 Likväl syndade de alltjämt och trodde icke på hans under.

33 Då lät han deras dagar försvinna i förgängelse och deras år i plötslig undergång.

34 När han dräpte folket, frågade de efter honom och vände om och sökte Gud.

35 De tänkte då på att Gud var deras klippa, och att Gud den Högste var deras förlossare;

36 och de talade inställsamt för honom med sin mun och skrymtade för honom med sin tunga.

When, what they longed for, he had brought them:—

30 They had not turned away from what they had longed for, Yet was their food in their mouth,

31 When, the anger of God, mounted against them, And he slew of their vigorous youths, And, the choice young men of Israel, caused he to bow down in death.

32 For all this, sinned they still, And believed not in his wonders;

33 So he ended, in a breath, their days, And their years, in a sudden terror!

34 If he slew [of] them, then they sought him, Yea they turned, and did earnestly seek GOD;

35 And remembered that, Elohim, was their rock, Yea, EL Most High, their Redeemer:

36 So they spake him fair with their mouth, And, with their tongue, did promise him falsely;

37 sillä heidän sydämensä ei ollut vakaa häntä kohtaan, eivätkä he olleet uskolliset hänen liitossansa.

37 Men deras hjärtan höllo sig icke ståndaktigt vid honom, och de voro icke trogna i hans förbund.

37 But, their heart, was not fixed with him, Nor were they trusty in his covenant:

38 Mutta hän on laupias, antaa anteeksi rikkomukset eikä tahdo hukuttaa. Sentähden hän usein kääntyi vihastansa eikä antanut kaiken kiivautensa nousta.

38 Dock, han är barmhärtig, han förlåter missgärning, och han vill icke fördärva. Därför avvände han ofta sin vrede och lät ej hela sin förtörnelse bryta fram.

38 Yet, he, full of compassion, would put a propitiatory–covering over iniquity, and not destroy,—Yea, many a time, turned he back his anger, And would not stir up all his wrath.

39 Sillä hän muisti, että he ovat liha, tuulahdus, joka menee eikä enää palaja.

39 Ty han tänkte därpå att de voro kött, en vind som far bort och icke kommer åter.

39 So then he remembered, That, Flesh, they were, A Wind departing, that returneth not.

40 Kuinka usein he niskoittelivat häntä vastaan korvessa ja murehduttivat hänen mielensä erämaassa!

40 Huru ofta voro de ej gensträviga mot honom i öknen och bedrövade honom i ödemarken!

40 How often they, Resisted him in the desert, Vexed him, in the waste:

41 Ja yhä edelleen he kiusasivat Jumalaa ja vihoittivat Israelin Pyhän.

41 Ja, de frestade Gud allt framgent och förtörnade Israels Helige.

41 Yea they again put GOD to the test, And, to the Holy One of Israel, caused they sorrow:

42 He eivät muistaneet hänen kättänsä, eivät sitä päivää, jona hän päästi heidät ahdistajasta,

42 De betänkte icke vad hans hand hade uträttat på den tid då han förlossade dem från ovännen,

42 They remembered not his hand—The day, When he ransomed them from the adversary;

43 jona hän teki tunnustekonsa Egyptissä ja ihmeensä Sooanin kedolla,

43 då han gjorde sina tecken i Egypten och sina under på Soans mark.

43 When he set, in Egypt, his signs, And his wonders, in the plain of Zoan;

44 muutti heidän virtansa vereksi, niin

44 Där förvandlade han deras strömmar till blod,

44 When he turned, into blood, their Nile–streams,

etteivät he voineet vesiojistaan juoda;	så att de ej kunde dricka ur sina rinnande vatten;	And, their own rivers, could they not drink;
45 lähetti heidän sekaansa paarmoja, jotka heitä söivät, ja sammakoita, jotka tuottivat heille häviötä;	45 han sände bland dem flugsvärmar, som åto dem, och paddor, som voro dem till fördärv.	45 He sent among them, The gad–fly, and it devoured them, And the frog, and it despoiled them;
46 antoi heidän satonsa tuhosirkoille ja heinäsirkoille heidän vaivannäkönsä;	46 Han gav deras gröda åt gräsmaskar och deras arbetes frukt åt gräshoppor;	46 When he gave to the corn–locust their produce, And their toil, to the swarming locust;
47 hävitti rakeilla heidän viiniköynnöksensä ja raekivillä heidän metsäviikunapuunsa;	47 han slog deras vinträd med hagel och deras fikonträd med hagelstenar;	47 He killed, with hail, their vine, And their sycomores, with frost:
48 antoi heidän karjansa alttiiksi rakeille ja heidän laumansa salamoille.	48 han gav deras husdjur till pris åt hagel och deras boskap åt ljungeldar.	48 When he gave up, to hail–storms, their beasts, And their cattle, to pestilent fevers;
49 Hän lähetti heitä vastaan vihansa hehkun, kiivastuksen, vihastuksen ja ahdistuksen, parven pahoja enkeleitä.	49 Han sände över dem sin vredes glöd, förgrymmelse och ogunst och nöd, en skara av olycksänglar.	49 He sent among them the heat of his anger, Wrath and indignation and distress,—A mission of messengers of misfortune:
50 Hän raivasi tien vihallensa, ei säästänyt heidän sielujansa kuolemasta, vaan antoi heidän henkensä ruton valtaan.	50 Han gav fritt lopp åt sin vrede; han skonade icke deras själ från döden, utan gav deras liv till pris åt pesten.	50 He leveled a path for his anger, Withheld not, from death, their soul, But, their life—to the pestilence, he delivered:
51 Hän surmasi kaikki esikoiset Egyptistä, miehuuden ensimmäiset Haamin majoista.	51 Och han slog allt förstfött i Egypten, kraftens förstling i Hams hyddor.	51 So he smote, Every first–born in Egypt, The beginning of their strength, in the tents of Ham;
52 Mutta kansansa hän pani liikkeelle kuin	52 Och han lät sitt folk bryta upp såsom en	52 And he set forth, like sheep, his people, And

lampaat ja johdatti heitä erämaassa kuin laumaa.

53 Hän johti heitä turvallisesti, heidän ei tarvinnut peljätä; mutta heidän vihollisensa peitti meri.
54 Ja hän vei heidät pyhälle alueellensa, vuorelle, jonka hänen oikea kätensä oli hankkinut.
55 Hän karkoitti pakanat pois heidän tieltänsä, jakoi ne heille arvalla perintöosaksi ja antoi Israelin sukukuntain asua niiden majoissa.

56 Mutta niskoittelullaan he kiusasivat Jumalaa, Korkeinta, eivätkä ottaneet hänen todistuksistansa vaaria,
57 vaan luopuivat pois ja olivat uskottomia isiensä lailla, kävivät kelvottomiksi kuin veltto jousi.
58 He vihoittivat hänet uhrikukkuloillansa ja herättivät hänen kiivautensa epäjumaliensa kuvilla.
59 Jumala kuuli sen ja julmistui, ja hän hylkäsi Israelin peräti.

fårhjord och förde dem såsom en boskapshjord genom öknen.
53 Han ledde dem säkert, så att de icke behövde frukta; men deras fiender övertäcktes av havet.
54 Och han lät dem komma till sitt heliga land, till det berg som hans högra hand hade förvärvat.
55 Han förjagade hedningarna för dem och gav dem deras land till arvslott och lät Israels stammar bo i deras hyddor.

56 Men i sin genströvighet frestade de Gud den Högste och höllo icke hans vittnesbörd;
57 de veko trolöst tillbaka, de såsom deras fäder, de vände om, lika en båge som sviker.

58 De förtörnade honom med sina offerhöjder och retade honom genom sina beläten.
59 Gud förnam det och vart förgrymmad och förkastade Israel med

guided them, like a flock in the desert;

53 Yea he led them securely, and they dreaded not, And, their enemies, the sea did cover.
54 Then brought he them within his own holy bounds, The mountain–range, which his right hand made his own:
55 So he drave out, before them, [whole] nations, And allotted them, by line, an inheritance, And caused to dwell, in their own homes, the tribes of Israel.

56 But they tested and resisted God Most High, And, his testimonies, did not observe;

57 But drew back and dealt treacherously, like their fathers, They turned aside, like deceitful bowmen;
58 And provoked him to anger with their high places, And, with their images, used to move him to jealousy.
59 God heard and was wroth, And greatly abhorred Israel;

harm.

60 Hän hylkäsi asumuksensa Siilossa, majan, jonka hän oli pystyttänyt ihmisten keskelle.

60 Och han försköt sin boning i Silo, det tält han hade slagit upp bland människorna;

60 So he gave up the habitation of Shiloh, The tent he had set up among Men;

61 Hän salli väkevyytensä joutua vankeuteen ja kunniansa vihollisten käsiin.

61 han gav sin makt i fångenskap och sin ära i fiendehand.

61 Yea he gave up, into captivity, his strength, And his beauty into the hand of an adversary;

62 Hän antoi kansansa alttiiksi miekalle ja julmistui perintöosaansa.

62 Ja, han gav sitt folk till pris åt svärdet, och på sin arvedel förgrymmades han.

62 And delivered up, to the sword, his people, And, with his own inheritance, was he wroth;

63 Heidän nuorukaisensa kulutti tuli, ja heidän neitsyensä jäivät häälauluja vaille.

63 Deras unga män förtärdes av eld, och deras jungfrur blevo utan brudsång.

63 His young men, were devoured by fire, And, his virgins, were not praised in song;

64 Heidän pappinsa kaatuivat miekkaan, eivätkä heidän leskensä voineet itkuja itkeä.

64 Deras präster föllo för svärd, och inga änkor kunde hålla klagogråt.

64 His priests, by the sword, did fall, And, his widows, were not able to bewail.

65 Silloin Herra heräsi niinkuin nukkuja, niinkuin viinin voittama sankari.

65 Då vaknade Herren såsom ur en sömn, han reste sig, lik en hjälte som hade legat dövad av vin.

65 Then awoke, as one that had slept, Adonay, As a warrior exulting with wine!

66 Hän löi vihollisensa pakoon, tuotti heille ikuisen häpeän.

66 Och han slog sina ovänner tillbaka, evig smälek lät han komma över dem.

66 So he smote his adversaries in the rear, Reproach age–abiding, laid he upon them.

67 Hän hylkäsi myös Joosefin majan eikä valinnut Efraimin sukukuntaa,

67 Han förkastade ock Josefs hydda och utvalde icke Efraims stam.

67 Howbeit he rejected the tent of Joseph, And, the tribe of Ephraim, did not choose:

68 vaan valitsi Juudan sukukunnan, Siionin

68 Men han utvalde Juda stam, Sions berg,

68 But made choice of the tribe of Judah, The

vuoren, jota hän rakastaa.
69 Ja hän rakensi pyhäkkönsä korkeuksien tasalle, rakensi sen kuin maan, jonka hän on perustanut ikiajoiksi.
70 Hän valitsi Daavidin, palvelijansa, ja otti hänet lammastarhoista.

71 Hän toi hänet imettäväisten lammasten jäljestä kaitsemaan kansaansa, Jaakobia, ja Israelia, perintöosaansa.

72 Ja Daavid kaitsi heitä vilpittömin sydämin ja johti heitä taitavalla kädellä.

som han älskade.

69 Och han byggde sin helgedom hög såsom himmelen, fast såsom jorden, som han har grundat för evigt.
70 Och han utvalde sin tjänare David och tog honom ifrån fårhjordens fållor.
71 Ja, ifrån fåren hämtade han honom och satte honom till en herde för Jakob, sitt folk, och för Israel, sin arvedel.
72 Och han var deras herde med redligt hjärta och ledde dem med förståndig hand.

mountain of Zion, which he loved;
69 And built, like the heights, his sanctuary, Like the earth, he founded it to times age–abiding.
70 And made choice of David his servant, And took him from among the folds of the sheep:
71 From after the sucking ewes, he brought him in,—To be shepherd to Jacob his people, And to Israel, his inheritance.
72 So he did shepherd them, according to the singleness of his heart, And, with the discernment of his hands, used he to guide them.

PSALMI 79

1 Aasafin virsi. Jumala, pakanat ovat tunkeutuneet sinun perintöosaasi, he ovat saastuttaneet sinun pyhän temppelisi, ovat tehneet Jerusalemista kiviraunion.
2 He antoivat sinun palvelijaisi ruumiit taivaan linnuille ruuaksi, maan pedoille sinun

1 En psalm av Asaf. Gud, hedningarna hava fallit in i din arvedel, de hava orenat ditt heliga tempel, de hava gjort Jerusalem till en stenhop.

2 De hava givit dina tjänares kroppar till mat åt himmelens fåglar, dina frommas kött åt

1 <A Melody of Asaph.> O God, nations, Have entered thine inheritance, Have profaned thy holy temple,—Have laid Jerusalem in heaps:

2 They have given, The dead bodies of thy servants, As food for the birds of the heavens,

hurskaittesi lihan.

markens djur.

The flesh of thy men of lovingkindness, Unto the wild beast of the earth:

3 He vuodattivat heidän vertansa kuin vettä ympäri Jerusalemia, eikä heitä kukaan haudannut.

3 De hava utgjutit deras blod såsom vatten, runt omkring Jerusalem, och ingen fanns, som begrov dem.

3 They have poured out their blood like water, Round about Jerusalem, With none to bury.

4 Me olemme joutuneet naapuriemme häväistäviksi, niiden pilkattaviksi ja ivattaviksi, jotka ympärillämme asuvat.

4 Vi hava blivit till smälek för våra grannar, till spott och hån för dem som bo omkring oss.

4 We have become, A reproach to our neighbours,—A mockery and a derision, to them who are round about us.

5 Kuinka kauan sinä, Herra, olet yhäti vihoissasi, kuinka kauan sinun kiivautesi tulena palaa?

5 Huru länge, o HERRE, skall du så oavlåtligen vredgas, huru länge skall din nitälskan brinna såsom eld?

5 How long, O Yahweh, wilt thou be angry utterly? Shall thy jealousy, burn like fire?

6 Vuodata vihasi pakanain ylitse, jotka eivät sinua tunne, ja valtakuntien ylitse, jotka eivät sinun nimeäsi avukseen huuda.

6 Utgjut din förtörnelse över hedningarna, som ej känna dig, och över de riken som icke åkalla ditt namn.

6 Pour out thy wrath, Upon the nations that have not known thee—and, Upon the kingdoms that, on thy Name, have not called.

7 Sillä he ovat syöneet Jaakobin ja tehneet hänen asuinsijansa autioksi.

7 Ty de hava uppätit Jakob, och hans boning hava de förött.

7 For he hath devoured Jacob,—And, his dwelling–place, have they laid waste.

8 Älä lue meidän syyksemme isiemme rikoksia, anna armosi pian kohdata meitä, sillä me olemme sangen viheliäisiksi tulleet.

8 Tänk ej, oss till men, på förfädernas missgärningar, låt din barmhärtighet snarligen komma oss till mötes, ty vi äro i stort elände.

8 Do not remember against us former iniquities,—Haste thee, let thy compassions, come to meet us, For we have been brought very low!

9 Auta meitä sinä, pelastuksemme Jumala, nimesi kunnian tähden,

9 Hjälp oss, du vår frälsnings Gud, för ditt namns äras skull; rädda

9 Help us, O God of our salvation, on account of the glory of thy Name,—

pelasta meidät ja anna meidän syntimme anteeksi nimesi tähden.

10 Miksi pakanat saisivat sanoa: Missä on heidän Jumalansa? Tulkoon tunnetuksi pakanain seassa, meidän silmäimme nähden, sinun palvelijaisi vuodatetun veren kosto.

11 Tulkoon vankien huokaus sinun kasvojesi eteen; suuren käsivartesi voimalla pidä elossa kuoleman lapset.

12 Ja maksa naapureillemme, heidän helmaansa, seitsenkertaisesti se herjaus, jolla he ovat herjanneet sinua, Herra.

13 Mutta me, sinun kansasi, sinun laitumesi lampaat, kiitämme sinua iankaikkisesti, julistamme sinun kiitostasi polvesta polveen.

oss och förlåt oss våra synder för ditt namns skull.

10 Varför skulle hedningarna få säga: »Var är nu deras Gud?» Låt det inför våra ögon bliva kunnigt på hedningarna huru du hämnas dina tjänares utgjutna blod.

11 Låt de fångnas klagan komma inför ditt ansikte, låt efter din arms väldighet dödens barn bliva vid liv.

12 Och giv våra grannar sjufalt tillbaka i deras sköte den smädelse varmed de hava smädat dig, Herre.

13 Men vi som äro ditt folk och får i din hjord, vi vilja tacka dig evinnerligen, vi vilja förtälja ditt lov från släkte till släkte.

Rescue us then, and put a propitiatory–covering over our sins, For the sake of thy Name.

10 Wherefore should the nations say—Where is their God? Let him be known among the nations before our eyes! [Yea! By] the avenging of the blood of thy servants which hath been shed!

11 Let the groaning of the prisoner, come in before thee,—According to the greatness of thine arm, Set free them who are appointed to death.

12 Return, therefore, unto our neighbours—Sevenfold, into their own bosom, The reproach wherewith they have reproached thee, O Adonay!

13 So, we, thy people, and the sheep of thy pasture, will give thanks unto thee, to times age–abiding,—To generation after generation, will we recount thy praise.

PSALMI 80

1 Veisuunjohtajalle; veisataan kuin: Liljat; Aasafin todistus; virsi.

1 För sångmästaren, efter »Liljor»; ett vittnesbörd; av Asaf; en

1 <To the Chief Musician. For "the Lilies of Testimony." Asaph's. A

psalm.

2 Kuuntele, Israelin paimen. Sinä, joka johdat Joosefia niinkuin lammaslaumaa, sinä, jonka valtaistuinta kerubit kannattavat, ilmesty kirkkaudessasi.

2 Lyssna, du Israels herde, du som leder Josef såsom din hjord; du som tronar på keruberna, träd fram i glans.

Melody.>

O Shepherd of Israel, give ear, Thou who leddest forth Joseph like a rock, Thou who art throned on the cherubim, appear!

3 Efraimin, Benjaminin ja Manassen edessä herätä voimasi, tule meidän avuksemme.

3 Låt din makt vakna upp till att gå framför Efraim och Benjamin och Manasse, och kom till vår frälsning.

2 Before Ephraim and Benjamin and Manasseh, stir up thy strength, And come! to our salvation.

4 Jumala, saata meidät entisellemme, valista kasvosi, niin me autetuiksi tulemme.

4 Gud, upprätta oss, och låt ditt ansikte lysa, så att vi varda frälsta.

3 O God, bring us back, And light up thy face, That we may be saved.

5 Herra, Jumala Sebaot, kuinka kauan sinä annat vihasi suitsuta, kun sinun kansasi rukoilee?

5 HERRE Gud Sebaot, huru länge skall du vredgas vid ditt folks bön?

4 O Yahweh, God of hosts! How long hast thou been wroth with the prayer of thy people?

6 Sinä olet syöttänyt heille kyynelten leipää, olet juottanut heille maljoittain kyyneleitä;

6 Du har låtit dem äta tårebröd och givit dem tårar att dricka i fullt mått.

5 Thou hast fed them with the food of tears, And hast caused them to drink the water of weeping in threefold abundance.

7 olet pannut meidät riidaksi naapureillemme, meidän vihollisemme pilkkaavat meitä.

7 Du gör oss till ett trätoämne för våra grannar, och våra fiender bespotta oss.

6 Thou dost make us an object of contention to our neighbours, And, our foes, find mockery for themselves.

8 Jumala Sebaot, saata meidät entisellemme, valista kasvosi, niin me autetuiksi tulemme.

8 Gud Sebaot, upprätta oss, och låt ditt ansikte lysa, så att vi varda frälsta.

7 O God of hosts, bring us back, And light up thy face, That we may be saved.

9 Sinä siirsit viinipuun Egyptistä, sinä karkoitit

9 Ett vinträd flyttade du från Egypten, du

8 A vine out of Egypt, thou didst remove, Thou

pakanat ja istutit sen.

10 Sinä raivasit sille sijan, ja se juurtui ja täytti maan.

11 Se peitti vuoret varjollansa ja oksillansa Jumalan setrit.

12 Se levitti köynnöksensä mereen asti ja vesansa Eufrat-virtaan saakka.
13 Miksi sinä särjit aidan sen ympäriltä, niin että kaikki tienkulkijat sitä repivät?

14 Metsäkarju sitä jyrsii, ja kedon eläimet sitä syövät.

15 Jumala Sebaot, käänny takaisin, katso alas taivaasta ja näe; ota hoitaaksesi tämä viinipuu
16 ja suojaa se, minkä sinun oikea kätesi istutti, tämä taimi, jonka kasvatit suureksi itseäsi varten.
17 Se on tulen polttama, se on karsittu. He hukkuvat sinun kasvojesi uhkauksesta.

förjagade hedningarna och planterade det.
10 Du röjde rum för det, och det slog rötter och uppfyllde landet.

11 Bergen blevo betäckta av dess skugga och Guds cedrar av dess rankor;

12 det utbredde sina revor ända till havet och sina telningar intill floden.
13 Varför har du då brutit ned dess hägnad, så att alla vägfarande riva till sig därav?

14 Vildsvinet från skogen frossar därpå, och djuren på marken äta därav.

15 Gud Sebaot, vänd åter, skåda ned från himmelen och se härtill, och låt dig vårda om detta vinträd.
16 Skydda trädet som din högra hand har planterat, och den son som du har fostrat åt dig.
17 Det är förbränt av eld och kringhugget; för ditt ansiktes näpst förgås de.

didst cast out nations, and plant it;
9 Thou didst make a clear space before it, So it rooted well its roots, and filled up the land;
10 Covered were the mountains with its shade, And, with its boughs, the mighty cedars.
11 It thrust forth its branches as far as the sea,—And, unto the River, its shoots.
12 Wherefore hast thou broken down its fences, So that all who pass along the way, pluck its fruit?
13 The boar out of the forest, browseth upon it, And, the wild beast of the field, pastureth thereon.
14 O God of hosts, return, we pray thee,—Look down out of the heavens, and see, And inspect this vine:
15 Yea the stock which thy right hand planted, Even upon the son thou didst secure for thyself.

16 To be burned with fire, it is cut down,—At the rebuke of thy countenance, they will

perish.

18 Kätesi suojelkoon sinun oikean kätesi miestä, ihmislasta, jonka kasvatit suureksi itseäsi varten.

18 Håll din hand över din högra hands man, över den människoson som du har fostrat åt dig.

17 Let thy hand be, Upon the Man of thy right hand, Upon the Son of Man thou didst secure for thyself;

19 Silloin me emme sinusta luovu. Suo meidän elää, niin me huudamme sinun nimeäsi avuksemme.

19 Då skola vi icke vika ifrån dig; behåll oss vid liv, så skola vi åkalla ditt namn.

18 So will we not draw back from thee, Thou wilt bring us to life, And, on thy Name, will we call.

20 Herra, Jumala Sebaot, saata meidät entisellemme, valista kasvosi, niin me autetuiksi tulemme.

20 HERRE Gud Sebaot, upprätta oss; låt ditt ansikte lysa, så att vi varda frälsta.

19 O Yahweh, God of hosts! bring us back, Light up thy face, That we may be saved.

PSALMI 81

1 Veisuunjohtajalle; veisataan kuin viininkorjuulaulu; Aasafin virsi.

1 För sångmästaren, till Gittít; av Asaf.

1 <To the Chief Musician. On "the Gittith." Asaph's.>

2 Nostakaa ilohuuto Jumalalle, joka on meidän väkevyytemme; nostakaa riemuhuuto Jaakobin Jumalalle.

2 Höjen glädjerop till Gud, vår starkhet, höjen jubel till Jakobs Gud.

Shout ye for joy, unto God our strength, Sound the note of triumph, to the God of Jacob;

3 Virittäkää kiitosvirsi, lyökää vaskirumpuja, soittakaa suloisesti kanteleita ynnä harppuja.

3 Stämmen upp lovsång och låten pukor ljuda, ljuvliga harpor tillsammans med psaltare.

2 Raise a melody, and strike the timbrel, The lyre so sweet, with the harp:

4 Puhaltakaa pasunaa uudenkuun aikana, täyden kuun aikana, meidän juhlapäivämme kunniaksi.

4 Stöten i basun vid nymånaden, vid fullmånen, på vår högtidsdag.

3 Blow, at the new moon, the horn, At the full moon, for the day of our sacred festival:

5 Sillä tämä on käsky

5 Ty detta är en stadga

4 For, a statute to

Israelille, Jaakobin Jumalan säädös.
6 Hän asetti sen todistukseksi Joosefille käydessään Egyptin maata vastaan. Minä kuulen puheen, joka on minulle outo:
7 Minä nostin taakan hänen hartioiltansa, hänen kätensä pääsivät kantokorin kuormasta.
8 Hädässäsi sinä huusit, ja minä vapautin sinut; ukkospilven peitosta minä vastasin sinulle, minä koettelin sinua Meriban veden luona. Sela.
9 Kuule, kansani, minä varoitan sinua; Israel, jospa sinä minua kuulisit!
10 Älköön sinulla olko muukalaista jumalaa, äläkä kumarra vierasta jumalaa.

11 Minä olen Herra, sinun Jumalasi, joka toin sinut Egyptin maasta; avaa suusi, niin minä sen täytän.
12 Mutta minun kansani ei kuullut minun ääntäni, eikä Israel noudattanut minun mieltäni.
13 Niin minä annoin heidän mennä pois

för Israel, en Jakobs Guds rätt.
6 Det bestämde han till ett vittnesbörd i Josef, när han drog ut mot Egyptens land. Jag hör ett tal som är mig nytt:

7 »Jag lyfte bördan från hans skuldra, hans händer blevo fria ifrån lastkorgen.
8 I nöden ropade du, och jag räddade dig; jag svarade dig, höljd i tordön, jag prövade dig vid Meribas vatten. Sela.

9 Hör, mitt folk, och låt mig varna dig; Israel, o att du ville höra mig!

10 Hos dig skall icke finnas någon annan gud, och du skall ej tillbedja någon främmande gud.
11 Jag är HERREN, din Gud, som har fört dig upp ur Egyptens land; låt din mun vitt upp, så att jag får uppfylla den.
12 Men mitt folk ville ej höra min röst, och Israel var mig icke till viljes.
13 Då lät jag dem gå i deras hjärtans hårdhet,

Israel, it is, A regulation, by the God of Jacob;
5 A testimony in Joseph, he appointed it, When he went forth over the land of Egypt: A language I liked not, used I to hear;
6 I took away, from the burden, his shoulder, his hands, from the clay, were set free.
7 In distress, thou didst cry, and I delivered thee,—I answered thee, within a hiding-place of thunder, I proved thee by the waters of Meribah. [Selah.]
8 Hear, O my people, and I will adjure thee, O Israel, if thou wilt hearken unto me!
9 There shall not be, within thee, a foreign GOD,—Neither shalt thou bow down to a strange GOD:
10 I, Yahweh, am thy God, Who brought thee up out of the land of Egypt,—Open wide thy mouth, that I may fill it.
11 But my people, hearkened not, unto my voice, Even, Israel, inclined not unto me.
12 So then I let them go on in the

sydämensä paatumuksessa, he saivat vaeltaa omien neuvojensa mukaan.
14 Oi, jospa minun kansani minua kuulisi ja Israel vaeltaisi minun teilläni,
15 niin minä pian masentaisin heidän vihollisensa ja kääntäisin käteni heidän vihamiehiänsä vastaan.
16 Ne, jotka Herraa vihaavat, matelisivat hänen edessään, ja heidän kohtalonsa kestäisi iankaikkisesti.
17 Mutta kansaansa hän ruokkisi parhaalla nisulla; minä ravitsisin sinua hunajalla kalliosta.

det fingo vandra efter sina egna rådslag.

14 O att mitt folk ville höra mig, och att Israel ville vandra på mina vägar!
15 Då skulle jag snart kuva deras fiender och vända min hand mot deras ovänner.

16 De som hata HERREN skulle då visa honom underdånighet, och hans folks tid skulle vara evinnerligen.
17 Och han skulle bespisa det med bästa vete; ja, med honung ur klippan skulle jag mätta dig.»

stubbornness of their own heart,[—] They might walk in their own counsels!
13 If, my people, were hearkening unto me, [If,] Israel, in my ways, would walk,
14 Right soon, their foes, would I subdue, And, against their adversaries, would I turn my hand:
15 The haters of Yahweh, should come cringing unto him, Then let their own good time be age–abiding!
16 Then would he feed them from the marrow of the wheat, Yea, out of the rock—with honey, would I satisfy thee.

PSALMI 82

1 Aasafin virsi. Jumala seisoo jumalien kokouksessa, hän on tuomari jumalien keskellä:

2 Kuinka kauan te tuomitsette väärin ja pidätte jumalattomain puolta? Sela.
3 Auttakaa oikeuteensa vaivainen ja orpo, antakaa kurjalle ja puutteenalaiselle oikeus.

1 En psalm av Asaf. Gud står i gudaförsamlingen, mitt ibland gudarna håller han dom:

2 »Huru länge skolen I döma orätt och vara partiska för de ogudaktiga? Sela.
3 Skaffen den arme och faderlöse rätt, given den betryckte och torftige rättvisa.

1 <A Melody of Asaph.> God, hath taken his place in the august assembly, In the midst of the gods, will he judge.
2 How long will ye judge perversely, And, the countenances of the lawless, uplift? [Selah.]
3 Vindicate the weak and the fatherless, The oppressed and the poor, see righted;

4 Vapauttakaa vaivainen ja köyhä, pelastakaa hänet jumalattomain käsistä.
5 Ei ole heillä älyä, ei ymmärrystä, he vaeltavat pimeydessä: kaikki maan perustukset horjuvat.
6 Minä sanon: Te olette jumalia ja kaikki tyynni Korkeimman poikia;

7 kuitenkin te kuolette, niinkuin ihmiset kuolevat, ja kaadutte niinkuin kuka ruhtinas tahansa.
8 Nouse, Jumala, tuomitse maa, sillä sinä perit kaikki pakanakansat.

4 Befrien den arme och fattige, rädden honom från de ogudaktigas hand.
5 Men de veta intet och hava intet förstånd, de vandra i mörker; jordens alla grundvalar vackla.

6 Jag har väl sagt att I ären gudar och allasammans den Högstes söner;
7 men I måsten dock dö, såsom människor dö, och falla, likaväl som var furste faller.»
8 Ja, stå upp, o Gud; håll dom över jorden, ty med arvsrätt råder du över alla folk.

4 Deliver the weak and the needy, Out of the hand of the lawless, make rescue.
5 They know not, neither can they perceive, In darkness, they wander, All the foundations of the earth do shake.
6 I, said, Gods, ye are, Yea, sons of the Highest, are ye all;

7 But indeed, like the earth–born, shall ye die! And, like one of the princes, shall ye fall!
8 Arise! O God, judge thou the earth, For, thou, wilt inherit all the nations.

PSALMI 83

1 Laulu, Aasafin virsi.

2 Jumala, älä ole niin ääneti, älä ole vaiti, älä ole, Jumala, niin hiljaa.

3 Sillä, katso, sinun vihollisesi pauhaavat, ja sinun vihaajasi nostavat päätänsä.
4 Heillä on kavalat hankkeet sinun kansaasi vastaan, ja he pitävät neuvoa sinun suojattejasi vastaan.

1 En sång, en psalm av Asaf.
2 Gud, var icke så tyst, tig icke och var icke så stilla, o Gud.

3 Ty se, dina fiender larma, och de som hata dig resa upp huvudet.

4 Mot ditt folk förehava de listiga anslag och rådslå mot dem som du beskyddar.

1 <A Song, a Melody of Asaph.>
O God, Do not keep quiet, Do not hold thy peace, Neither be thou still, O GOD!
2 For lo! thine enemies, are tumultuous, And, they who hate thee, have lifted up the head;
3 Against thy people, they craftily devise a secret plot, And conspire against thy treasured ones.

5 He sanovat: Tulkaa, hävittäkäämme heidät olemasta kansa, niin ettei Israelin nimeä enää muisteta.

6 Sillä he neuvottelevat keskenään yksimielisesti, he tekevät liiton sinua vastaan:

7 Edomin teltat ja ismaelilaiset, Mooab ja hagrilaiset,

8 Gebal, Ammon ja Amalek, Filistea ynnä Tyyron asukkaat.

9 Myös Assur on liittynyt heihin, nämä ovat käsivartena Lootin lapsilla. Sela.

10 Tee heille, niinkuin teit Midianille, niinkuin Siiseralle, niinkuin Jaabinille Kiison-joen rannalla.

11 Heidät tuhottiin Eendorissa, he joutuivat lannaksi maahan.

12 Anna heidän ylhäisillensä käydä, niinkuin kävi Oorebille ja Seebille, ja kaikille heidän ruhtinaillensa niinkuin Seballe ja Salmunnalle,

5 De säga: »Kom, låt oss utrota dem, så att de ej mer äro ett folk, och så att ingen mer tänker på Israels namn.»

6 Ty endräktigt rådslå dem med varandra, de sluta mot dig ett förbund:

7 Edoms tält och ismaeliterna, Moab och hagariterna,

8 Gebal och Ammon och Amalek, filistéerna tillika med dem som bo i Tyrus;

9 Assur har ock slutit sig till dem, han har lånat sin arm åt Lots barn. Sela.

10 Gör med dem såsom du gjorde med Midjan, såsom med Sisera och Jabin vid Kisons bäck,

11 dem som förgjordes vid En-Dor och blevo till gödning åt marken.

12 Låt det gå deras ädlingar såsom det gick Oreb och Seeb, och alla deras furstar såsom det gick Seba och Salmunna,

4 They have said—Come, and let us wipe them out from being a nation, That the name of Israel may be remembered no more.

5 For they have taken counsel with one heart, Against thee—a covenant, would they solemnize—

6 The tents of Edom, and the Ishmaelites, of Moab and the Hagarenes;

7 Gebal and Ammon, and Amalek, The Philistines, with the dwellers in Tyre;

8 Even Assyria hath joined herself with them, They have become an arm to the sons of Lot. [Selah.]

9 Make them like Midian, like Sisera, like Jabin, by the torrent of Kishon;

10 They perished at En-dor, They become manure for the soil!

11 Make them—their nobles—like Oreb and like Zeeb, And, like Zebah and like Zalmunna, all their princes:

13 koska he sanovat: Anastakaamme itsellemme Jumalan asunnot.
14 Jumalani, tee heidät lentäviksi lehdiksi, kuiviksi korsiksi tuulen viedä.
15 Niinkuin kulovalkea metsää polttaa, niinkuin liekit kärventävät vuoria,

16 niin aja sinä heitä rajuilmallasi ja kauhistuta heitä tuulispäälläsi.
17 Täytä heidän kasvonsa häpeällä, että he etsisivät sinun nimeäsi, Herra.
18 Joutukoot häpeään ja kauhistukoot ikuisesti, tulkoot häpeään ja hukkukoot.

19 Ja tulkoot tuntemaan, että sinun ainoan nimi on Herra, että sinä olet Korkein kaikessa maassa.

PSALMI 84

1 Veisuunjohtajalle; veisataan kuin viininkorjuulaulu; koorahilaisten virsi.
2 Kuinka ihanat ovat sinun asuinsijasi, Herra

13 eftersom de säga: »Guds ängder vilja vi intaga åt oss.»

14 Min Gud, låt dem bliva såsom virvlande löv, såsom strå för vinden.
15 Lik en eld som förbränner skog och lik en låga som avsvedjar berg
16 förfölje du dem med ditt oväder, och förskräcke du dem med din storm.
17 Gör deras ansikten fulla med skam, så att de söka ditt namn, o HERRE.
18 Ja, må de komma på skam och förskräckas till evig tid, må de få blygas och förgås.
19 Och må de förnimma att du allena bär namnet »HERREN», den Högste över hela jorden.

1 För sångmästaren, till Gittít; av Koras söner; en psalm.

2 Huru ljuvliga äro icke dina boningar, HERRE

12 Who said—Let us take a possession for ourselves, The pastures of God!
13 O my God, make them, As whirling [dust], As chaff before a wind;

14 As a fire burneth a forest,—And as a flame setteth mountains ablaze,
15 So, wilt thou pursue them with thy tempest,—And, with thy storm-wind, wilt terrify them:
16 Fill thou their faces with dishonour, That men may seek thy Name, O Yahweh;
17 Let them turn pale, and be terrified to futurity, Yea let them blush, and perish:

18 That men may know that, thou, Whose Name alone is Yahweh, Art Most High over all the earth.

1 <To the Chief Musician. On "the Gittith." For the Sons of Korah. A Melody.>
How lovely are thy habitations, O Yahweh of

Sebaot!
3 Minun sieluni ikävöitsee ja halajaa Herran esikartanoihin, minun sydämeni ja ruumiini pyrkii riemuiten elävää Jumalaa kohti.
4 Löysihän lintunen majan ja pääskynen pesän, johon se poikasensa laskee: sinun alttarisi, Herra Sebaot, minun kuninkaani ja minun Jumalani.

5 Autuaat ne, jotka sinun huoneessasi asuvat! He kiittävät sinua alati. Sela.
6 Autuaat ne ihmiset, joilla on voimansa sinussa, joilla on mielessänsä pyhät matkat!
7 Kun he käyvät Kyynellaakson kautta, he muuttavat sen lähteitten maaksi, ja syyssade peittää sen siunauksilla.

8 He käyvät voimasta voimaan, he astuvat Jumalan eteen Siionissa.

9 Herra, Jumala Sebaot, kuule minun rukoukseni, ota se korviisi, Jaakobin Jumala. Sela.
10 Jumala, meidän

Sebaot!
3 Min själ längtar och trängtar efter HERRENS gårdar, min själ och min kropp jubla mot levande Gud.

4 Ty sparven har funnit ett hus och svalan ett bo åt sig, där hon kan lägga sina ungar: dina altaren, HERRE Sebaot, min konung och min Gud.

5 Saliga äro de som bo i ditt hus; de lova dig beständigt. Sela.

6 Saliga äro de människor som i dig hava sin starkhet, de vilkas håg står till dina vägar.
7 När de vandra genom Tåredalen, göra de den rik på källor, och höstregnet höljer den med välsignelser.

8 De gå från kraft till kraft; så träda de fram inför Gud på Sion.

9 HERRE Gud Sebaot, hör min bön, lyssna, du Jakobs Gud. Sela.

10 Gud, vår sköld, ser

hosts!
2 My soul, longeth—yea even languisheth—for the courts of Yahweh,—My heart and my flesh, shout aloud for a Living GOD.
3 Even the sparrow, hath found a home, And, the swallow, a nest for herself, where she hath laid her young, Thine altars, O Yahweh of hosts, My king and my God!
4 How happy are they who abide in thy house,—Still are they praising thee. [Selah.]
5 How happy the men whose strength is in thee, Festive processions are in their heart.

6 Passing through the balsam-vale, A place of fountains, they make it, Yea, with blessings, is it covered by the early rain.
7 They go from strength to strength, Each one appeareth before God in Zion.
8 O Yahweh, God of hosts, hear thou my prayer,—Give hear, thou God of Jacob. [Selah.]
9 Our Shield, behold

kilpemme, käännä katseesi, katso voideltusi kasvoja.
11 Sillä yksi päivä sinun esikartanoissasi on parempi kuin tuhat muualla; mieluummin minä olen vartijana Jumalani huoneen kynnyksellä, kuin asun jumalattomien majoissa.
12 Sillä Herra Jumala on aurinko ja kilpi; Herra antaa armon ja kunnian, ei hän kiellä hyvää niiltä, jotka nuhteettomasti vaeltavat.

13 Herra Sebaot, autuas se ihminen, joka sinuun turvaa!

härtill, och akta på din smordes ansikte.

11 Ty en dag i dina gårdar är bättre än eljest tusen. Jag vill hellre vakta dörren i min Guds hus än dväljas i de ogudaktigas hyddor.

12 Ty HERREN Gud är sol och sköld; HERREN giver nåd och ära; han vägrar icke dem något gott, som vandra i ostrafflighet.

13 HERRE Sebaot, salig är den människa som förtröstar på dig.

thou, O God, And look upon the face of thine Anointed One.
10 For better is a day in thy courts, than a thousand, I choose rather to stand at the threshold in the house of my God, Than to dwell in the tents of lawlessness.
11 For, a sun and shield, is Yahweh God,— Grace and glory, will Yahweh give, He will not withhold what is good, from them who walk without blame.
12 O Yahweh of hosts! How happy the man who trusteth in thee!

PSALMI 85

1 Veisuunjohtajalle; koorahilaisten virsi.

2 Herra, ennen sinä olit suosiollinen maallesi, sinä käänsit Jaakobin kohtalon.
3 Sinä annoit anteeksi kansasi pahat teot ja peitit kaikki heidän syntinsä. Sela.

4 Sinä panit kaiken kiivastuksesi pois ja lauhduit vihasi hehkusta.

1 För sångmästaren; av Koras söner; en psalm.

2 HERRE, du var förr ditt land nådig, du upprättade åter Jakobs hus.
3 Du förlät ditt folks missgärning, du överskylde all dess synd. Sela.

4 Du lät all din förgrymmelse fara och vände dig ifrån din

1 <To the Chief Musician. For the Sons of Korah. A Melody.>
Thou hast accepted, O Yahweh, thy land, Thou hast brought back the captives of Jacob;
2 Thou hast taken away, the iniquity of thy people, Thou hast covered, all their sin. [Selah.]
3 Thou hast withdrawn all thine indignation, Thou hast ceased from

vredes glöd.

5 Käänny taas meidän puoleemme, sinä pelastuksemme Jumala, älä ole enää tuimistunut meihin.

5 Så vänd dig nu åter till oss, du vår frälsnings Gud, och upphör med din förtörnelse mot oss.

6 Oletko ainiaaksi vihastunut meihin, pidätkö vihaa suvusta sukuun?

6 Vill du då vredgas på oss evinnerligen och låta din vrede vara från släkte till släkte?

7 Etkö virvoita meitä eloon jälleen, että sinun kansasi iloitsisi sinussa?

7 Vill du icke åter giva oss liv, så att ditt folk får glädjas i dig?

8 Herra, suo meidän nähdä sinun armosi, anna apusi meille.

8 HERRE, låt oss se din nåd, och giv oss din frälsning.

9 Minä tahdon kuulla, mitä Jumala, Herra, puhuu: hän puhuu rauhaa kansallensa, hurskaillensa; älköön he kääntykö jälleen tyhmyyteen.

9 Jag vill höra vad Gud, HERREN, talar: se, han talar frid till sitt folk och till sina fromma; må de blott icke vända åter till dårskap.

10 Totisesti, hänen apunsa on lähellä niitä, jotka häntä pelkäävät, ja niin meidän maassamme kunnia asuu.

10 Ja, hans frälsning är nära dem som frukta honom, och så skall ära bo i vårt land.

11 Armo ja totuus tapaavat toisensa täällä, vanhurskaus ja rauha antavat suuta toisillensa,

11 Godhet och trofasthet skola där mötas, rättfärdighet och frid kyssas;

12 uskollisuus versoo

12 trofasthet skall växa

the glow of thine anger.

4 Restore us, O God of our salvation, And take away thy vexation towards us.

5 To times age–abiding, wilt thou be angry with us? Wilt thou prolong thine anger, from generation to generation?

6 Wilt not, thou thyself, again give us life, That, thy people, may rejoice in thee.

7 Show us, O Yahweh, thy lovingkindness, And, thy salvation, wilt thou grant us.

8 I will hear, what GOD–Yahweh—will speak,—For he will bespeak prosperity to his people, And to his men of lovingkindness, And to them who return with their heart unto him.

9 Surely, near unto them who revere him, is his salvation, That the Glory, may settle down, in our land.

10 Lovingkindness and faithfulness, have met together, Righteousness and prosperity, have kissed each other;

11 Faithfulness, out of

maasta, ja vanhurskaus katsoo taivaasta.

upp ur jorden och rättfärdighet blicka ned från himmelen.

the earth, doth spring forth, And, righteousness, out of the heavens, hath looked down.

13 Herra antaa meille kaikkea hyvää, ja meidän maamme antaa satonsa.

13 HERREN skall giva oss vad gott är, och vårt land skall giva sin gröda.

12 Yahweh himself too, will give us the blessing, And, our land, shall yield her increase.

14 Vanhurskaus käy hänen edellänsä ja seuraa hänen askeltensa jälkiä.

14 Rättfärdighet skall gå framför honom, den skall ock stadigt följa i hans spår.

13 Righteousness, before him, shall march long,— That he may make, into a way, the steps of its feet.

PSALMI 86

1 Daavidin rukous. Kallista, Herra, korvasi minun puoleeni ja vastaa minulle, sillä minä olen kurja ja köyhä.

1 En bön av David. HERRE, böj till mig ditt öra och svara mig, ty jag är betryckt och fattig.

1 <A Prayer. David's.> Bow down, O Yahweh, thine ear—answer me, For, oppressed and needy, am I;

2 Varjele minun sieluni, sillä minä olen hurskas; sinä, minun Jumalani, pelasta palvelijasi, joka sinuun turvaa.

2 Bevara min själ, ty jag är from; du min Gud, fräls din tjänare, som förtröstar på dig.

2 O guard my life, For, a man of lovingkindness, am I,—Save thy servant, O thou my God, [Thy servant] who trusteth in thee;

3 Ole minulle armollinen, Herra, sillä sinua minä huudan kaiken päivää.

3 Var mig nådig, o Herre, ty hela dagen ropar jag till dig.

3 Show me favour, O My Lord, For, unto thee, do I cry, all the day;

4 Ilahuta palvelijasi sielu, sillä sinun puoleesi, Herra, minä ylennän sieluni.

4 Gläd din tjänares själ, ty till dig, Herre, upplyfter jag min själ.

4 Rejoice the soul of thy servant, For, unto thee, O My Lord, my soul, do I lift.

5 Sillä sinä, Herra, olet hyvä ja anteeksiantavainen, suuri

5 Ty du, o Herre, är god och förlåtande och stor i nåd mot alla som

5 For, thou, O My Lord, art good and forgiving, And abundant in

armossa kaikille, jotka sinua avuksensa huutavat.

6 Ota, Herra, korviisi minun rukoukseni, tarkkaa minun anomiseni ääntä.

7 Hätäni päivänä minä sinua avukseni huudan, sillä sinä vastaat minulle.

8 Ei ole sinun vertaistasi, Herra, jumalien joukossa, eikä ole vertaa sinun töillesi.

9 Kaikki kansat, jotka sinä tehnyt olet, tulevat ja kumartuvat sinun edessäsi, Herra, ja kunnioittavat sinun nimeäsi.

10 Sillä sinä olet suuri ja teet ihmeitä, sinä ainoa olet Jumala.

11 Neuvo minulle tiesi, Herra, että minä vaeltaisin sinun totuudessasi. Kiinnitä minun sydämeni siihen yhteen, että minä sinun nimeäsi pelkäisin.

12 Kaikesta sydämestäni minä kiitän sinua, Herra, minun Jumalani, ja kunnioitan sinun nimeäsi iankaikkisesti;

13 sillä sinun armosi on suuri minua kohtaan,

åkalla dig.

6 Lyssna, HERRE, till mitt bedjande, och akta på mina böners ljud.

7 På min nöds dag åkallar jag dig, ty du skall svara mig.

8 Ingen är dig lik bland gudarna, Herre, och intet är såsom dina verk.

9 Hedningarna, som du har gjort, skola alla komma och tillbedja inför dig, Herre, och skola ära ditt namn.

10 Ty du är stor, och du gör stora under; du allena är Gud.

11 Visa mig, HERRE, din väg; jag vill vandra i din sanning. Behåll mitt hjärta vid det ena att jag fruktar ditt namn.

12 Då vill jag tacka dig, Herre, min Gud, av allt mitt hjärta och ära ditt namn evinnerligen;

13 ty din nåd är stor över mig, och du räddar

lovingkindness, to all who call upon thee.

6 Give ear, O Yahweh, unto my prayer, And attend unto the voice of my supplications.

7 In the day of my distress, will I call upon thee, For thou wilt answer me.

8 There is none like unto thee, among the gods, O My Lord, And nothing like thy works.

9 All nations whom thou hast made, Shall come in and bow down before thee, O My Lord, That they may glorify thy Name.

10 For great thou art, and doest wondrous things, Thou, O God, of thyself alone.

11 Point out to me, O Yahweh, thy way, I will walk steadfastly in thy truth, My heart will rejoice to revere thy Name.

12 I will give thee thanks, Adonay, my God, with all my heart, And will glorify thy Name unto times age-abiding.

13 For, thy lovingkindness, is great

sinä olet pelastanut minun sieluni tuonelan syvyydestä.

14 Jumala, julkeat ovat nousseet minua vastaan, väkivaltaisten joukko etsii minun henkeäni; eivät he pidä sinua silmäinsä edessä.

15 Mutta sinä, Herra, olet laupias ja armahtavainen Jumala, pitkämielinen, suuri armossa ja totuudessa.

16 Käänny minun puoleeni, ole minulle armollinen, anna voimasi palvelijallesi, auta palvelijattaresi poikaa.

17 Tee merkki minulle, minun hyväkseni. Häpeäksensä minun vihaajani nähköot, että sinä, Herra, minua autat ja lohdutat.

min själ ur dödsrikets djup.

14 Gud, fräcka människor hava rest sig upp mot mig, och våldsverkarnas hop står efter mitt liv; de hava icke dig för ögonen.

15 Men du, Herre, är en barmhärtig och nådig Gud, långmodig och stor i mildhet och trofasthet.

16 Vänd dig till mig och var mig nådig, giv åt din tjänare din makt, och fräls din tjänarinnas son.

17 Gör ett tecken med mig, så att det går mig väl; och må de som hata mig se med blygd att du, o HERRE, hjälper mig och tröstar mig.

towards me, And thou hast rescued my soul from Hades beneath.

14 O God, the insolent, have arisen against me, And, the assembly of tyrants, have sought my life, And have not set thee before them.

15 But, thou, O My Lord, art, A God of compassion and favour, Slow to anger, and abundant in lovingkindness a faithfulness.

16 Turn thou unto me, and show me favour,—Give thy strength to thy servant, And save the son of thy handmaid.

17 Perform with me a token for good,—That they who hate me may see and be ashamed, In that, thou, Yahweh, hast helped me and comforted me.

PSALMI 87

1 Koorahilaisten virsi, laulu. Pyhille vuorille perustamaansa kaupunkia,

2 Siionin portteja, Herra rakastaa enemmän kuin Jaakobin kaikkia muita

1 Av Koras söner; en psalm, en sång. Den stad han har grundat står på de heliga bergen;

2 HERREN älskar Sions portar mest bland alla Jakobs boningar.

1 <For the Sons of Korah. A Melody, a Song.> His foundation, is in the holy mountains:

2 Yahweh loveth the gates of Zion, More than all the dwellings of

asuinsijoja.

Jacob.

3 On kunniakasta, mitä sinusta sanotaan, sinä Jumalan kaupunki: - Sela. -

3 Härliga ting äro talade om dig, du Guds stad. Sela.

3 Glorious things, are to be spoken of thee, O city of God. [Selah.]

4 Minä mainitsen tunnustajikseni Rahabin ja Baabelin; katso, Filisteasta, Tyyrosta ja Etiopiasta minä mainitsen: Sekin on syntynyt siellä.

4 »Rahab och Babel skall jag nämna bland mina bekännare; så ock Filisteen och Tyrus och Kus, dessa äro födda där.»

4 I will mention Rahab and Babylon, to them who know me—Lo! Philistia and Tyre with Ethiopia, This one was born there.

5 Mutta Siionista sanotaan: Joka-ainoa on syntynyt siellä. Sitä Korkein itse vahvana pitää.

5 Ja, om Sion skall det sägas: »Den ene som den andre är född därinne.» Och han, den Högste, skall hålla det vid makt.

5 But, of Zion, it shall be said—This man and that were born in her, And the Highest himself shall establish her.

6 Herra luettelee, kirjoittaessaan kirjaan kansat: Tämäkin on syntynyt siellä. Sela.

6 Ja, när HERREN tecknar upp folken, då skall han räkna så: »Dessa äro födda där.» Sela.

6 Yahweh, will record, when he enrolleth the peoples, This one was born there. [Selah.]

7 Veisaten, karkeloiden sanotaan: Kaikki minun lähteeni ovat sinussa.

7 Och under sång och dans skall man säga: »Alla mina källor äro i dig.»

7 As well the singers as the flute-players [are saying], —All my springs, are in thee!

PSALMI 88

1 Koorahilaisten laulu, virsi; veisuunjohtajalle; veisataan kuin: Sairaus; esrahilaisen Heemanin mietevirsi.

1 En sång, en psalm av Koras söner; för sångmästaren, till Mahalat-leannót; en sång av esraiten Heman.

1 <A Song, a Melody. For the Sons of Korah. To the Chief Musician. On "Mahalath." For alternate Song. An Instructive Psalm. By Heman the Ezrahite.> .

2 Herra, minun pelastukseni Jumala,

2 HERRE, min frälsnings Gud, dag och natt ropar

O Yahweh, God of my salvation, By day, have I

päivin ja öin minä huudan sinun edessäsi.
3 Salli minun rukoukseni tulla kasvojesi eteen, kallista korvasi minun huutoni puoleen.
4 Sillä minun sieluni on kärsimyksistä kylläinen, ja minun elämäni on lähellä tuonelaa.
5 Minut luetaan hautaan menevien joukkoon, minä olen kuin mies, jolta voima on poissa.

6 Minä olen jätetty kuolleitten joukkoon, olen kuin kaatuneet, jotka haudassa makaavat ja joita sinä et enää muista ja jotka ovat sinun kädestäsi erotetut.
7 Sinä olet laskenut minut syvimpään hautaan, pimeyteen, syviin kuiluihin.
8 Sinun vihasi painaa minua, ja kaikki kuohusi sinä vyörytät minun ylitseni. Sela.

9 Sinä olet karkoittanut tuttavani minusta kauas, olet tehnyt minut heille inhoksi; minä olen suljettu sisään enkä pääse ulos.

jag inför dig.

3 Låt min bön komma inför ditt ansikte, böj ditt öra till mitt rop.

4 Ty min själ är mättad med lidanden, och mitt liv har kommit nära dödsriket.
5 Jag är aktad lik dem som hava farit ned i graven, jag är såsom en man utan livskraft.

6 Jag är övergiven bland de döda, lik de slagna som ligga i graven, dem på vilka du icke mer tänker, och som äro avskilda från din hand.

7 Ja, du har sänkt mig ned underst i graven, ned i mörkret, ned i djupet.
8 Den vrede vilar tung på mig, och alla dina böljors svall låter du gå över mig. Sela.

9 Du har drivit mina förtrogna långt bort ifrån mig; du har gjort mig till en styggelse för dem; jag ligger fången och kan icke komma ut.

made outcry, In the night, [also] before thee
2 Let my prayer, come into thy presence, Bow down thine ear to my loud cry.
3 For my soul, is sated with misfortunes, And, my life—unto Hades, hath drawn near;
4 I am counted with them who descend into the pit, I have become as a man that is without help;
5 Among the dead, is my couch,—Like the slain that lie in the grave, Where thou rememberest them no more, Yea, they, from thy hand, are cut off;

6 Thou hast laid me, In the lowest pit, In dark places, In the deeps:

7 Upon me, hath rested thine indignation, And, with all thy breakers, hast thou caused affliction. [Selah.]
8 Thou hast far removed mine acquaintances from me,––Thou hast made me an abomination unto them, Shut up, and I cannot go forth!

10 Minun kasvoni ovat kuihtuneet kurjuudesta. Joka päivä minä huudan sinua, Herra, ja ojennan käteni sinun puoleesi.

10 Mitt öga förtvinar av lidande; HERRE, jag åkallar dig dagligen, jag uträcker mina händer till dig.

9 Mine eye, hath dimmed through affliction; I have called upon thee, O Yahweh, all day long, I have spread out, unto thee, my hands.

11 Teetkö sinä ihmeitä kuolleille, tai nousevatko haamut sinua kiittämään? Sela.

11 Gör du väl under för de döda, eller kunna skuggorna stå upp och tacka dig? Sela.

10 For the dead, wilt thou perform a wonder? Or shall, the shades, arising, give thee thanks? [Selah.]

12 Kerrotaanko haudassa sinun armostasi, manalassa sinun uskollisuudestasi?

12 Förtäljer man i graven om din nåd, i avgrunden om din trofasthet?

11 Shall Thy lovingkindness be recounted in the grave? Thy faithfulness, in destruction?

13 Tunnetaanko sinun ihmeitäsi pimeydessä ja sinun vanhurskauttasi unhotuksen maassa?

13 Känner man i mörkret dina under, och din rättfärdighet i glömskans land?

12 Shall any wonder of thine, be known in the dark? Or, thy righteousness, in the land of forgetfulness?

14 Mutta minä huudan avukseni sinua, Herra, ja minun rukoukseni tulee varhain sinun eteesi.

14 Men jag ropar till dig, HERRE, och bittida kommer min bön dig till mötes.

13 But, I, unto thee, O Yahweh, have cried for help, And, in the morning, my prayer will confront thee!

15 Miksi, Herra, hylkäät minun sieluni, miksi peität kasvosi minulta?

15 Varför förkastar du, HERRE, min själ, varför döljer du ditt ansikte för mig?

14 Wherefore, O Yahweh, shouldst thou reject my soul? shouldst thou hide thy face from me?

16 Minä olen kurja ja lähellä kuolemaa hamasta nuoruudestani, minä kärsin sinun kauhujasi, olen neuvoton.

16 Betryckt är jag och döende allt ifrån min ungdom; jag måste bära dina förskräckelser, så att jag är nära att förtvivla.

15 Afflicted have I been, and dying, from youth, I have borne the terror of thee—I shall be distracted!

17 Sinun vihasi vyöryy

17 Din vredes lågor gå

16 Over me, have

minun ylitseni, sinun hirmusi hukuttavat minut.

18 Ne saartavat minua kaiken päivää kuin vedet, ne kaikki yhdessä piirittävät minua.

19 Ystävät ja toverit sinä olet karkoittanut minusta kauas, pimeys on minun ainoa tuttavani.

PSALMI 89

1 Esrahilaisen Eetanin mietevirsi.
2 Minä laulan Herran armoteoista lakkaamatta, julistan suullani sinun uskollisuuttasi polvesta polveen.

3 Minä sanon: ikiajoiksi on armo rakennettu, sinä olet perustanut uskollisuutesi taivaisiin. -

4 Minä olen tehnyt liiton valittuni kanssa, olen palvelijalleni Daavidille vannonut:
5 'Minä vahvistan sinun jälkeläisesi ikiajoiksi ja rakennan sinulle

över mig, dina fasor förgöra mig.

18 De omgiva mig beständigt såsom vatten, de kringränna mig allasammans.

19 Du har drivit vän och frände långt bort ifrån mig; i mina förtrognas ställe har jag nu mörkret.

1 En sång av esraiten Etan.
2 Jag vill sjunga om HERRENS nådegärningar evinnerligen; jag vill låta min mun förkunna din trofasthet, från släkte till släkte.

3 Ja, jag säger: För evig tid skall nåd byggas upp; i himmelen, där befäster du din trofasthet.

4 »Jag har slutit ett förbund med min utvalde, med ed har jag lovat min tjänare David:
5 'Jag skall befästa din säd för evig tid och bygga din tron från

passed thy bursts of burning anger, The alarms of thee have put an end to me;
17 They have surrounded me like waters, all the day, They have come circling against me together:
18 Thou hast far removed from me, lover and friend, Mine acquaintances, are in darkness.

1 <An Instructive Psalm, by Ethan the Ezrahite.> The lovingkindnesses of Yahweh, age–abidingly will I sing, To generation after generation, will I make known thy faithfulness with my mouth.
2 For I said, To times age–abiding, shall lovingkindness be built up, As for the heavens, thou wilt establish thy faithfulness therein.
3 I have solemnised a covenant, for my chosen one, I have sworn unto David my servant:
4 Unto times age–abiding, will I establish thy seed, And will build

valtaistuimen polvesta polveen'. Sela.

släkte till släkte.'» Sela.

up, unto generation after generation, thy throne. [Selah.]

6 Ja taivaat ylistävät sinun ihmeitäsi, Herra, ja pyhäin seurakunta sinun uskollisuuttasi.

6 Av himlarna prisas dina under, o HERRE, och i de heligas församling din trofasthet.

5 So shall the heavens praise thy wondrousness, O Yahweh,—Yea, thy faithfulness, in the convocation of holy ones.

7 Sillä kuka pilvissä on Herran vertainen, kuka Jumalan poikain joukossa on niinkuin Herra?

7 Ty vilken i skyn kan liknas vid HERREN, vilken bland Guds söner kan aktas lik HERREN?

6 For whom, in the skies, can one compare unto Yahweh? [Or] can one liken unto Yahweh, among the sons of the mighty?

8 Hän on Jumala, ylen hirmuinen pyhien kokouksessa, peljättävämpi kaikkia, jotka hänen ympärillänsä ovat.

8 Ja, Gud är mycket förskräcklig i de heligas råd och fruktansvärd utöver alla som äro omkring honom.

7 A GOD inspiring awe in the circle of the holy ones, exceedingly, And to be reverenced above all who are round about him.

9 Herra, Jumala Sebaot, kuka on voimassa sinun vertaisesi, Herra? Ja sinun uskollisuutesi ympäröitsee sinua.

9 HERRE, härskarornas Gud, vem är dig lik? Stark är HERREN; och din trofasthet är runt omkring dig.

8 O Yahweh, God of hosts! Who, like thee, is mighty, O Yah! With thy faithfulness round about thee:

10 Sinä hallitset meren raivon; kun sen aallot kohoavat, sinä ne asetat.

10 Du är den som råder över havets uppror; när dess böljor resa sig, stillar du dem.

9 Thou, rulest over the swelling of the sea, When the rolling waves thereof lift themselves, Thou, dost bid them be still:

11 Sinä ruhjoit Rahabin kuin sodassa kaatuneen; väkevällä käsivarrellasi sinä ajoit vihollisesi hajalle.

11 Du krossade Rahab, så att han låg lik en slagen; med din mäktiga arm förströdde du dina fiender.

10 Thou, hast crushed—as one slain—Rahab, With thy strong arm, hast thou scattered thy foes.

12 Sinun ovat taivaat, sinun on myös maa;

12 Din är himmelen, din är ock jorden; du har

11 Thine, are the heavens, Yea, thine, the

maanpiirin täysinensä sinä olet perustanut.

13 Sinä loit pohjoisen ja etelän; sinun nimestäsi riemuitsevat Taabor ja Hermon.

14 Sinulla on käsivarsi voimaa täynnä, väkevä on sinun kätesi, korotettu sinun oikea kätesi.

15 Vanhurskaus ja oikeus on sinun valtaistuimesi perustus, armo ja totuus käy sinun kasvojesi edellä.

16 Autuas se kansa, joka tuntee juhlariemun, ne, jotka vaeltavat sinun kasvojesi valkeudessa, Herra!

17 He riemuitsevat sinun nimestäsi kaikkina päivinänsä, ja sinun vanhurskautesi voimasta heidät korotetaan.

18 Sillä sinä olet heidän väkevyytensä, heidän kaunistuksensa, ja sinä armossasi kohotat meidän sarvemme.

19 Sillä meidän kilpemme on Herran huomassa, meidän kuninkaamme on Israelin

grundat jordens krets med allt vad därpå är.

13 Norr och söder, dem har du skapat; Tabor och Hermon jubla i ditt namn.

14 Du har en arm med hjältekraft, mäktig är din hand, hög är din högra hand.

15 Rättfärdighet och rätt äro din trons fäste, nåd och sanning stå inför ditt ansikte.

16 Saligt är det folk som vet vad jubel är, de som vandra, o HERRE, i ditt ansiktes ljus.

17 I ditt namn fröjda de sig alltid, och genom din rättfärdighet upphöjas de.

18 Ty du är deras starkhet och prydnad, och genom din nåd upphöjer du vårt horn.

19 Ty han som är vår sköld tillhör HERREN, vår konung tillhör Israels Helige.

earth, The world and the fulness thereof, Thou, didst found them;

12 The north and the south, Thou, didst create them,—Tabor and Hermon, with thy Name, shall shout for joy:

13 Thine is an arm with might, Strong is thy hand, High is thy right hand;

14 Righteousness and justice, are the establishing of thy throne, Lovingkindness and faithfulness, go before thy face.

15 How happy are the people who know the joyful sound! O Yahweh! in the light of thy countenance, shall they firmly march along;

16 In thy Name, shall they exult all the day, And, in thy righteousness, shall they be exalted.

17 For, the beauty of their strength, thou art, And, in thine acceptance, shall our horns be exalted.

18 For, to Yahweh, belongeth our Shield, And, to the Holy One of Israel, belongeth our

Pyhän huomassa.
20 Silloin sinä näyssä puhuit hurskaillesi ja sanoit: Minä olen pannut avun sankarin käteen, olen kansan keskeltä korottanut valittuni:
21 minä olen löytänyt Daavidin, palvelijani, olen voidellut hänet pyhällä öljylläni.
22 Minun käteni on lujasti tukeva häntä, minun käsivarteni on häntä vahvistava.
23 Ei vihollinen yllätä häntä, eikä vääryyden mies häntä sorra;

24 vaan minä hävitän hänen ahdistajansa hänen edestänsä ja lyön hänen vihamiehensä maahan.
25 Minun uskollisuuteni ja armoni on hänen kanssansa, ja minun nimessäni kohoaa hänen sarvensa.
26 Minä asetan hänen kätensä vallitsemaan merta ja virtoja hänen oikean kätensä.
27 Hän kutsuu minua: 'Sinä olet minun isäni, sinä minun Jumalani ja pelastukseni kallio.'

20 På den tiden talade du i en syn till dina fromma och sade: »Jag har lagt hjälp i en hjältes hans, jag har upphöjt en yngling ur folket.
21 Jag har funnit min tjänare David och smort honom med min helig olja.
22 Min hand skall stadigt vara med honom, och min arm skall styrka honom.
23 Ingen fiende skall oförtänkt komma över honom, och ingen orättfärdig skall förtrycka honom;
24 nej, jag skall krossa hans ovänner framför honom, och jag skall hemsöka dem som hata honom.
25 Min trofasthet och min nåd skola vara med honom, och i mitt namn skall hans horn varda upphöjt.
26 Jag skall lägga havet under hans hand och strömmarna under hans högra hand.
27 Han skall kalla mig så: 'Du min fader, min Gud och min frälsnings klippa.'

King.
19 Then spakest thou in vision of thy men of lovingkindness, and saidst—I have laid help upon a mighty one, I have exalted one chosen from among the people;
20 I have found David my servant, With mine own holy oil, have I anointed him;
21 With whom my hand shall be firm, Yea, mine arm, shall strengthen him;
22 No foe shall make exactions on him, Nor shall, a son of perversity, humiliate him;

23 And I will shatter, from before him, his adversaries, And, them who hate him, will I smite;
24 And, my faithfulness and my lovingkindness, shall be with him, And, in my Name, exalted shall be his horn;
25 And I will set, in the sea, his hand, And, in the rivers, his right hand;

26 He, shall cry out unto me, My Father, thou art, My GOD, and my Rock of Salvation!

28 Ja minä asetan hänet esikoiseksi, maan kuninkaista korkeimmaksi.

29 Minä säilytän armoni hänelle iankaikkisesti, ja minun liittoni hänen kanssaan on luja.

30 Minä annan hänen jälkeläistensä säilyä iäti ja hänen valtaistuimensa niin kauan, kuin taivaat pysyvät.

31 Jos hänen poikansa hylkäävät minun lakini eivätkä vaella minun oikeuksieni mukaan,

32 jos he minun säädökseni rikkovat eivätkä noudata minun käskyjäni,

33 niin minä rankaisen vitsalla heidän rikoksensa ja heidän pahat tekonsa vitsauksilla;

34 mutta armoani en minä ota häneltä pois enkä vilpistele uskollisuudestani.

35 En minä liittoani riko, enkä muuta sitä, mikä on minun huuliltani lähtenyt.

36 Minä olen kerran

28 Ja, jag skall göra honom till den förstfödde, till den högste bland konungarna på jorden.

29 Jag skall bevara min nåd åt honom evinnerligen, och mitt förbund med honom skall förbliva fast.

30 Jag skall låta hans säd bestå till evig tid, och hans tron, så länge himmelen varar.

31 Om hans barn övergiva min lag och icke vandra efter mina rätter,

32 om de bryta mot mina stadgar och icke hålla mina bud,

33 då skall jag väl hemsöka deras överträdelse med ris och deras missgärning med plågor,

34 men min nåd skall jag ej taga ifrån honom, och jag skall icke svika i trofasthet.

35 Jag skall icke bryta mitt förbund, och vad mina läppar hava talat skall jag ej förändra.

36 En gång har jag

27 Yea, I, will appoint him, firstborn, Most High to the kings of the earth!

28 Age–abidingly, will I keep for him my lovingkindness, And, my covenant, hath been made steadfast for him;

29 Therefore will I appoint, to futurity, his seed, And his throne as the days of the heavens.

30 If his sons forsake my law, And, in my regulations, do not walk;

31 If, my statutes, they profane, And, my commandments, do not keep:

32 Then will I punish, with a rod, their transgression; And, with stripes, their iniquity:

33 But, my lovingkindness, will I not frustrate from them, Neither will I falsify my faithfulness;

34 I will not violate my covenant, And that which hath proceeded out of my lips, will I not alter:

35 One thing, have I

vannonut pyhyyteni kautta, ja totisesti, minä en Daavidille valhettele:

37 'Hänen jälkeläisensä pysyvät iankaikkisesti, ja hänen valtaistuimensa on minun edessäni niinkuin aurinko,
38 se pysyy lujana iankaikkisesti niinkuin kuu. Ja todistaja pilvissä on uskollinen.' Sela.

39 Ja kuitenkin sinä hylkäsit voideltusi ja pidit häntä halpana ja olet vihastunut häneen.

40 Sinä olet purkanut palvelijasi liiton, olet häväissyt hänen kruununsa, olet heittänyt sen maahan.
41 Sinä olet särkenyt kaikki hänen muurinsa, olet pannut raunioiksi hänen linnoituksensa.
42 Kaikki tienkulkijat ovat häntä ryöstäneet, hän on joutunut naapuriensa häväistäväksi.
43 Sinä olet korottanut hänen vihollistensa oikean käden, olet tuottanut ilon kaikille hänen vihamiehillensä.

svurit det vid min helighet, och mitt löfte till David skall jag icke bryta.
37 Hans säd skall förbliva evinnerligen och hans tron inför mig så länge som solen;

38 såsom månen skall den bestå evinnerligen. Och trofast är vittnet i skyn.» Sela.

39 Men nu har du förkastat och förskjutit din smorde och handlat i vrede mot honom.

40 Du har upplöst förbundet med din tjänare, du har oskärat hans krona och kastat den ned till jorden.
41 Du har brutit ned alla hans murar, du har gjort hans fästen till spillror.
42 Alla som gå vägen fram plundra honom, han har blivit till smälek för sina grannar.

43 Du har upphöjt hans ovänners högra hand och berett alla hans fiender glädje.

sworn by my holiness, Verily, to David, will I not lie;

36 His seed, age–abidingly, shall remain, And, his throne, be like the sun before me;

37 Like the moon, shall it be established unto times age–abiding, And, a witness, in the skies, hath been made sure. [Selah.]

38 Yet, thou thyself, hast cast off, and rejected, Thou hast been wroth with thine Anointed One!

39 Thou hast cast down the covenant of thy Servant, Thou hast profaned, to the earth, his crown;
40 Thou hast broken down all his defenses, Thou hast laid his fortresses in ruins;
41 All the passers by the way, have plundered him, He hath become a reproach to his neighbours;
42 Thou hast raised the right hand of his adversaries, Thou hast gladdened all his enemies;

44 Sinä olet kääntänyt takaisin hänen miekkansa terän etkä ole sodassa pitänyt häntä pystyssä.
45 Sinä olet tehnyt hänen loistostansa lopun ja olet syössyt maahan hänen valtaistuimensa.
46 Sinä olet lyhentänyt hänen nuoruutensa päivät, olet hänet häpeällä peittänyt. Sela.
47 Kuinka kauan sinä, Herra, itsesi yhäti kätket? Kuinka kauan sinun vihasi tulena palaa?
48 Muista, kuinka lyhyt minun elämäni on, kuinka katoavaisiksi sinä olet luonut kaikki ihmislapset.
49 Kuka on se mies, joka jää eloon eikä kuoloa näe, joka pelastaa sielunsa tuonelan kädestä? Sela.
50 Herra, missä ovat sinun entiset armotekosi, jotka sinä uskollisuudessasi vannoit Daavidille?
51 Ajattele, Herra, palvelijaisi häpäisyä ja mitä minun kaikilta noilta monilta kansoilta täytyy povessani kestää,

44 Ja, du har låtit hans svärdsegg vika tillbaka och icke hållit honom uppe i striden.
45 Du har gjort slut på hans glans och slagit hans tron till jorden.
46 Du har förkortat hans ungdoms dagar, du har höljt honom med skam. Sela.
47 Huru länge, o HERRE, skall du så alldeles fördölja dig? Huru länge skall din vrede brinna såsom eld?
48 Tänk på huru kort mitt liv varar, och huru förgängliga du har skapat alla människors barn.
49 Ty vilken är den man som får leva och undgår att se döden? Vem räddar din själ från dödsrikets våld? Sela.
50 Herre, var äro din forna nådegärningar, vad du lovade David med ed i din trofasthet.
51 Tänk, Herre, på dina tjänares smälek, på vad jag måste fördraga av alla de många folken;

43 Yea thou hast turned the edge of his sword, Neither hast thou caused him to stand in the battle;
44 Thou hast brought to an end his splendour, And, his throne—to the ground, hast thou hurled;
45 Thou hast shortened the days of his youths,— Thou hast covered him with shame. [Selah.]
46 How long, O Yahweh, Wilt thou hide thyself utterly? Shall thine indignation, burn like fire?
47 Remember how short–lived, I, am, Wherefore, in vain, hast thou created all the sons of Adam?
48 Who is the man that shall live, and not see death? That can deliver his soul from the hand of hades. [Selah.]
49 Where are thy former lovingkindnesses, O My Lord? Thou didst swear unto David, in thy faithfulness!
50 Remember, O My Lord, the reproach of thy servants, I have carried in my bosom the insult of the peoples:

52 kun, Herra, sinun viholliset herjaavat, herjaavat sinun voideltusi askeleita.

53 Kiitetty olkoon Herra iankaikkisesti. Amen, amen.

PSALMI 90

1 Mooseksen, Jumalan miehen, rukous. Herra, sinä olet meidän turvamme polvesta polveen.

2 Ennenkuin vuoret syntyivät ja sinä loit maan ja maanpiirin, iankaikkisesta iankaikkiseen olet sinä, Jumala.
3 Sinä palautat ihmiset takaisin tomuun ja sanot: Palatkaa jälleen, te ihmisten lapset.
4 Sillä tuhat vuotta on sinun silmissäsi niinkuin eilinen päivä, joka meni ohitse, ja niinkuin öinen vartiohetki.
5 Sinä huuhdot heidät pois; he ovat kuin uni, ovat kuin ruoho, joka aamulla kukoistaa:

6 aamulla se kasvaa ja

52 tänk på huru dina fiender smäda, o HERRE, huru de smäda din smordes fotspår. ----

53 Lovad vare HERREN evinnerligen! Amen, Amen. Fjärde boken

1 En bön av gudsmannen Mose. Herre, du har varit vår tillflykt från släkte till släkte.

2 Förrän bergen blevo till och du frambragte jorden och världen, ja, från evighet till evighet är du, o Gud.

3 Du låter människorna vända åter till stoft, du säger: »Vänden åter, I människors barn.»
4 Ty tusen år äro i dina ögon såsom den dag som förgick i går; ja, de äro såsom en nattväkt.
5 Du sköljer dem bort; de äro såsom en sömn. Om morgonen likna de gräset som frodas;

6 det blomstrar upp

51 In that thy foes have reproached, O Yahweh, In that they have reproached the footsteps of thine Anointed One!
52 Blessed be Yahweh to times age–abiding, Amen, and Amen!

1 <BOOK THE FOURTH> <A Prayer by Moses, the Man of God.> Lord! a dwelling–place, hast, thou, become to us, From generation to generation:
2 Before, the mountains, were born, Or thou hadst brought forth the earth and the world, Even, from age to age, thou, [wast] GOD.
3 Thou causest man to return unto dust, And hast said—Return, ye sons of Adam!
4 For, a thousand years, in thine eyes, [are], As yesterday, in that it passed away, Or [as] a watch in the night.
5 Thou hast snatched them away, A sleep, do they become, In the morning, [they are] like grass that shooteth up,
6 In the morning, it

kukoistaa, mutta illalla se leikataan ja kuivettuu.

och frodas om morgonen, men om aftonen torkar det bort och förvissnar.

sprouteth and shooteth up, By the evening, it is cut down and withered.

7 Sillä me hukumme sinun vihasi voimasta, ja sinun kiivastuksesi voimasta me häviämme pois.

7 Ty vi förgås genom din vrede, och genom din förtörnelse ryckas vi plötsligt bort.

7 For we are consumed in thine anger, And, in thy wrath, are we dismayed;

8 Meidän pahat tekomme sinä asetat eteesi, salaiset syntimme kasvojesi valkeuteen.

8 Du ställer våra missgärningar inför dig, våra förborgade synder i ditt ansiktes ljus.

8 Thou hast set, Our iniquities before thee, Our secret near the luminary of thy face.

9 Niin kaikki meidän päivämme kuluvat sinun vihasi alla, vuotemme päättyvät meiltä kuin huokaus.

9 Ja, alla våra dagar försvinna genom din förgrymmelse, vi lykta våra år såsom en suck.

9 For, all our days, decline in thy wrath,—We end our years like a sigh.

10 Meidän elinpäivämme ovat seitsemänkymmentä vuotta taikka enintään kahdeksankymmentä vuotta; ja parhaimmillaankin ne ovat vaiva ja turhuus, sillä ne kiitävät ohitse, niinkuin me lentäisimme pois.

10 Vårt liv varar sjuttio år eller åttio år, om det bliver långt; och när det är som bäst, är det möda och fåfänglighet, ty det går snart förbi, likasom flöge vi bort.

10 The days of our years, have, in them, three score years and ten, And, if, by reason of strength, they have fourscore years, Yet, their boast, is labour and sorrow, For it hath passed quickly, and we have flown away.

11 Kuka ajattelee sinun vihasi ankaruutta, sinun kiivauttasi, niin että hän sinua pelkäisi?

11 Vem besinnar din vredes makt och din förgrymmelse, så att han fruktar dig?

11 Who knoweth the strength of thine anger? Even, according to the fear of thee, is thy wrath!

12 Opeta meitä laskemaan päivämme oikein, että me saisimme viisaan sydämen.

12 Lär oss betänka huru få våra dagar äro, för att vi må undfå visa hjärtan.

12 How to number our days, so grant us to know, That we may win us a heart that hath wisdom.

13 Herra, palaja jälleen.

13 HERRE, vänd åter.

13 Return, Yahweh, oh

Voi, kuinka kauan? Armahda palvelijoitasi.

14 Ravitse aamulla meitä armollasi, suo meille iloa ja riemua kaikkina päivinämme.

15 Suo meidän iloita yhtä monta päivää, kuin olet nöyryyttänyt meitä, yhtä monta vuotta, kuin olemme kovaa kokeneet.
16 Saakoot palvelijasi nähdä sinun tekosi ja heidän lapsensa sinun kunniasi.
17 Ja tulkoon osaksemme Herran, meidän Jumalamme, laupeus. Suo menestyä meille kättemme työn; niin, suo menestyä meidän kättemme työn.

Huru länge dröjer du? Förbarma dig över dina tjänare.
14 Mätta oss med din nåd, när morgonen gryr, så att vi få jubla och vara glada i alla våra livsdagar.

15 Giv oss glädje så många dagar som du har plågat oss, så många år som vi hava lidit olycka.
16 Låt dina gärningar uppenbaras för dina tjänare och din härlighet över deras barn.
17 Och HERRENS, vår Guds, ljuvlighet komme över oss. Må du främja för oss våra händers verk; ja, våra händers verk främje du.

how long? And have compassion upon thy servants;
14 Satisfy us, in the morning, with thy lovingkindness, That we may shout aloud and be glad, Throughout all our days.

15 Make us glad, according to, The days thou hast humbled us, The years we have seen misfortune:
16 Let thy work, appear unto thy servants, And, thy majesty, upon their children;
17 And let the delightfulness of Adonay our God be upon us,— And, the work of our hands, establish thou upon us, Yea, the work of our hands, establish thou it.

PSALMI 91

1 Joka Korkeimman suojassa istuu ja Kaikkivaltiaan varjossa yöpyy,

2 se sanoo: Herra on minun turvani ja linnani, hän on minun Jumalani, johon minä turvaan.
3 Sillä hän päästää

1 Den som sitter under den Högstes beskärm och vilar under den Allsmäktiges skugga,

2 han säger: »I HERREN har jag min tillflykt och min borg, min Gud, på vilken jag förtröstar.»
3 Ja, han skall rädda

1 He that dwelleth in the secret place of the Most High, Under the shadow of the Almighty, will tarry,

2 Saying of Yahweh—My refuge and my fortress, My God, in whom I will trust.
3 For, he, will rescue

sinut linnustajan paulasta, turmiollisesta rutosta.
4 Sulillansa hän sinua suojaa, ja sinä saat turvan hänen siipiensä alla; hänen uskollisuutensa on kilpi ja suojus.
5 Et sinä pelkää yön kauhuja, et päivällä lentävää nuolta,

6 et ruttoa, joka pimeässä kulkee, et kulkutautia, joka päiväsydännä häviötä tekee.
7 Vaikka tuhat kaatuisi sinun sivultasi, kymmenen tuhatta oikealta puoleltasi, ei se sinuun satu.
8 Sinun silmäsi saavat vain katsella ja nähdä, kuinka jumalattomille kostetaan. -

9 Sillä: Sinä, Herra, olet minun turvani. - Korkeimman olet sinä ottanut suojaksesi.

10 Ei kohtaa sinua onnettomuus, eikä vitsaus lähesty sinun majaasi.

11 Sillä hän antaa

dig ifrån fågelfängarens snara och ifrån pesten, som fördärvar.
4 Med sina fjädrar skall han betäcka dig, och under hans vingar skall du finna tillflykt; hans trofasthet är sköld och skärm.
5 Du skall icke behöva frukta nattens fasor, icke pilen, som flyger om dagen,
6 icke pesten, som går fram i mörkret, eller farsoten, som ödelägger vid middagens ljus.

7 Om ock tusen falla vid din sida, ja, tio tusen vid din högra sida, så skall det dock icke drabba dig.
8 Dina ögon skola blott skåda därpå med lust, och du skall se de ogudaktigas lön.

9 Ty du har sagt: »Du, HERRE, är mitt skygd», och du har gjort den Högste till din tillflykt.

10 Ingen olycka skall vederfaras dig, och ingen plåga skall nalkas din hydda.

11 Ty han skall giva

thee, From the snare of the fowler, From the destructive pestilence.
4 With his pinion, will he cover thee, And, under his wings, shalt thou seek refuge, A shield and buckler, is his faithfulness.
5 Thou shalt not be afraid, Of the dread of the night, Of the arrow that flieth by day;
6 Of the pestilence that, in darkness, doth walk, Of the plague that layeth waste at noonday.

7 There shall fall, at thy side, a thousand, Yea, myriads, at thy right hand, Unto thee, shall it not come nigh;
8 Save only, with thine own eyes, shalt thou discern, And, the recompense of the lawless, shalt thou see.

9 Because, thou, [hast made] Yahweh, my refuge,—The Most High, thou hast made thy dwelling–place,

10 There shall not be sent unto thee misfortune, Nor shall, plague, come near into thy tent;

11 For, his messengers,

enkeleilleen sinusta käskyn varjella sinua kaikilla teilläsi.

12 He kantavat sinua käsillänsä, ettet jalkaasi kiveen loukkaisi.

13 Sinä kuljet leijonan ja kyykäärmeen ylitse, sinä tallaat nuorta jalopeuraa ja lohikäärmettä. -

14 Koska hän riippuu minussa kiinni, niin minä hänet pelastan; minä suojelen hänet, koska hän tuntee minun nimeni.

15 Hän huutaa minua avuksensa, ja minä vastaan hänelle, minä olen hänen tykönänsä, kun hänellä on ahdistus, minä vapahdan hänet ja saatan hänet kunniaan.

16 Minä ravitsen hänet pitkällä iällä ja suon hänen nähdä antamani pelastuksen.

sina änglar befallning om dig, att de skola bevara dig på alla dina vägar.

12 De skola bära dig på händerna, så att du icke stöter din fot mot någon sten.

13 Över lejon och huggormar skall du gå fram, du skall trampa ned unga lejon och drakar.

14 »Han håller sig intill mig, därför skall jag befria honom; jag skall beskydda honom, därför att han känner mitt namn.

15 Han åkallar mig, och jag skall svara honom; jag är med honom i nöden, jag skall rädda honom och låta honom komma till ära.

16 Jag skall mätta honom med långt liv och låta honom se min frälsning.»

will he charge concerning thee, To keep thee, in all thy ways;

12 On hands, will they bear thee up, Lest thou strike, against a stone, thy foot;

13 On the lion and adder, shalt thou tread, Shalt trample on young lion and crocodile.

14 Because, on me, he hath set firm his love, Therefore will I deliver him, I will set him on high, Because he hath known my Name;

15 He shall call me, and I will answer him, With him, will, I, be, in distress, I will rescue him, and will honour him;

16 With length of days, will I satisfy him, And will show him my salvation.

PSALMI 92

1 Virsi, sapatinpäivä-laulu.

2 Hyvä on Herraa kiittää ja veisata kiitosta sinun nimellesi, sinä

1 En psalm, en sång för sabbatsdagen.

2 Det är gott att tacka HERREN och att lovsjunga ditt namn, du

1 <A Melody, a Song, For the Sabbath–day.>

It is good to give thanks to Yahweh, And to sing praises unto thy Name,

Korkein,
3 aamulla julistaa sinun armoasi ja yön tullen sinun totuuttasi

4 kymmenkielisillä soittimilla ja harpuilla, kannelta soittaen.

5 Sillä sinä ilahutat minua, Herra, töilläsi; minä riemuitsen sinun kättesi teoista.

6 Kuinka suuret ovat sinun tekosi, Herra! Sinun ajatuksesi ovat ylen syvät.
7 Järjetön mies ei tätä ymmärrä, eikä sitä älyä tomppeli.

8 Kun jumalattomat rehottavat niinkuin ruoho ja väärintekijät kaikki kukoistavat, on se heidän ikuiseksi häviöksensä.

9 Mutta sinä, Herra, olet korkea iankaikkisesti.

10 Sillä katso, sinun vihollisesi, Herra, katso, sinun vihollisesi hukkuvat, kaikki väärintekijät joutuvat hajallensa.
11 Mutta minun sarveni

den Högste,
3 att om morgonen förkunna din nåd, och när natten har kommit din trofasthet,
4 med tiosträngat instrument och psaltare, med spel på harpa.

5 Ty du gläder mig, HERRE, med dina gärningar; jag vill jubla över dina händers verk.

6 Huru stora äro icke dina verk, o HERRE! Ja, övermåttan djupa äro dina tankar.
7 En oförnuftig man besinnar det ej, och en dåre förstår icke sådant.

8 Om ock de ogudaktiga grönska såsom gräs och ogärningsmännen blomstra allasammans, så sker det till fördärv för evig tid.
9 Men du, HERRE, är hög evinnerligen.

10 Ty se, dina fiender, HERRE, se, dina fiender förgås, alla ogärningsmännen bliva förströdda.

11 Men mitt horn gör

O Most High;
2 To declare, in the morning, thy lovingkindness, And thy faithfulness at night;
3 Upon an instrument of ten strings, and upon a harp, With resounding music on the lyre.
4 For thou hast made me glad, O Yahweh, in thy doing, In the works of thy hands, will I shout for joy.
5 How great have grown thy works, Yahweh, [How] very deep are laid thy plans!
6 A man that is brutish, cannot know, And, a dullard, cannot discern this:—
7 When the lawless do thrive like grass, And all the workers of iniquity have blossomed, It is that they may be destroyed for ever.

8 But, thou, shalt be on high age–abidingly, O Yahweh.
9 For lo! thine enemies, Yahweh, For lo! thine enemies, shall perish, They shall be scattered––all the workers of iniquity;
10 But thou wilt exalt,

sinä kohotat kuin villihärän sarvet; minut voidellaan tuoreella öljyllä.

12 Ja iloiten minun silmäni katsovat vainoojiani, minun korvani kuulevat noista pahoista, jotka ovat nousseet minua vastaan.

13 Vanhurskas viheriöitsee kuin palmupuu, hän kasvaa kuin Libanonin setri.

14 He ovat istutetut Herran huoneeseen, he viheriöitsevät meidän Jumalamme kartanoissa.

15 Vielä vanhuudessaan he tekevät hedelmää, ovat mehevät ja vihannat

16 ja julistavat, että Herra on vanhurskas, hän, minun kallioni, ja ettei hänessä vääryyttä ole.

du högt såsom vildoxens; jag varder övergjuten med frisk olja.

12 Och med lust får mitt öga skåda på mina förföljare och mina öron höra om de onda som resa sig upp mot mig.

13 Den rättfärdige grönskar såsom ett palmträd, såsom en ceder på Libanon växer han till.

14 Ja, sådana äro planterade i HERRENS hus; de grönska i vår Guds gårdar.

15 Ännu när de bliva gamla, skjuta de skott, de frodas och grönska;

16 så för att de skola förkunna att HERREN är rättfärdig, min klippa, han i vilken orätt icke finnes.

as [those of] the buffalo, my horn, I have been anointed, with fresh oil.

11 So hath mine eye descried them who were lying in wait for me,—Of my wicked assailants, mine ears, shall hear.

12 The righteous, like the palm–tree, shall thrive, Like the cedar in Lebanon, shall he grow;

13 They who are planted in the house of Yahweh, In the courts of our God, shall flourish;

14 Still shall they bear fruit in old age, Vigorous and fresh, shall they be:

15 To declare that upright is Yahweh, My Rock, and no perversity in him.

PSALMI 93

1 Herra on kuningas. Hän on pukenut itsensä korkeudella. Herra on pukeutunut, vyöttäytynyt voimaan. Niin pysyy maanpiiri lujana, se ei horju.

1 HERREN är min konung! Han har klätt sig i härlighet. HERREN har klätt sig, omgjordat sig med makt; därför står jordkretsen fast och vacklar icke.

1 Yahweh, hath become king, With majesty, is he clothed,—Clothed is Yahweh, With strength, hath he girded himself, Surely he hath fixed the world, It shall not be shaken.

2 Sinun valtaistuimesi on vahva aikojen alusta, hamasta iankaikkisuudesta olet sinä.

2 Din tron står fast ifrån fordom tid, du är från evighet.

2 Established hath been thy throne from of old, From age–past times, thou art.

3 Vesivirrat nostavat, Herra, vesivirrat nostavat pauhinansa, niin, vesivirrat nostavat kuohunsa.

3 HERRE, strömmarna hava upphävt, strömmarna hava upphävt sin röst, ja, strömmarna upphäva sitt dån.

3 The floods have lifted up, O Yahweh, The floods have lifted up—their voice, The floods have lifted up—their dashing waves.

4 Mutta yli suurten, voimallisten vetten pauhinan, yli meren kuohujen on Herra korkeudessa voimallinen.

4 Men väldig är HERREN i höjden, mer än bruset av stora vatten, väldiga vatten, havets bränningar.

4 With the sounds of many waters, Majestic are the breakers of the sea, Majestic on high, is Yahweh.

5 Sinun todistuksesi ovat aivan vahvat, pyhyys on sinun huoneellesi arvollinen, Herra, hamaan aikojen loppuun.

5 Dina vittnesbörd äro fasta alltigenom; helighet höves ditt hus, HERRE, evinnerligen.

5 Thy testimonies, are strongly confirmed, To thy house, befitting is holiness, O Yahweh—to length of days.

PSALMI 94

1 Sinä koston Jumala, Herra, sinä koston Jumala, ilmesty kirkkaudessa.

1 Du hämndens Gud, o HERRE, du hämndens Gud, träd fram i glans.

1 O GOD of avenging—Yahweh, GOD of avenging, shine forth:

2 Nouse, maan tuomari, kosta ylpeille heidän tekonsa.

2 Res dig, du jordens domare, vedergäll de högmodiga vad de hava gjort.

2 Lift up thyself, O judge of the earth, Render a recompense unto the proud.

3 Kuinka kauan jumalattomat, Herra, kuinka kauan jumalattomat saavat riemuita?

3 Huru länge skola de ogudaktiga, o HERRE, huru länge skola de ogudaktiga triumfera?

3 How long shall the lawless, O Yahweh, How long shall the lawless exult?

4 Ne syytävät suustaan julkeita sanoja, ne

4 Deras mun flödar över av fräckt tal; de

4 They pour forth [words], they speak

röyhkeilevät, kaikki nuo väärintekijät.

5 Sinun kansaasi, Herra, he runtelevat, ja sinun perintöosaasi he rasittavat.
6 He tappavat leskiä ja muukalaisia ja murhaavat orpoja.

7 Ja he sanovat: Ei Herra sitä näe, ei Jaakobin Jumala sitä huomaa.
8 Ymmärtäkää, te kansan järjettömät, ja te tomppelit - milloin te tulette järkiinne?
9 Joka on korvan istuttanut, hänkö ei kuulisi? Joka on silmän luonut, hänkö ei näkisi?

10 Joka kansat kasvattaa, hänkö ei rankaisisi, hän, joka ihmisille opettaa tiedon?

11 Herra tuntee ihmisten ajatukset; sillä he ovat kuin tuulen henkäys.
12 Autuas se mies, jota sinä, Herra, kuritat ja jolle sinä opetat lakisi,

13 antaaksesi hänelle rauhan pahoilta päiviltä,

förhäva sig, alla ogärningsmännen.

5 Ditt folk, o HERRE, krossa de, och din arvedel förtrycka de.

6 Änkor och främlingar dräpa de, och faderlösa mörda de.

7 Och de säga: »HERREN ser det icke, Jakobs Gud märker det icke.»
8 Märken själva, I oförnuftiga bland folket; I dårar, när kommen I till förstånd?
9 Den som har planterat örat, skulle han icke höra? Den som har danat ögat, skulle han icke se?
10 Den som håller hedningarna i tukt, skulle han icke straffa, han som lär människorna förstånd?
11 HERREN känner människornas tankar, han vet att de själva äro fåfänglighet.
12 Säll är den man som du, HERRE, undervisar, och som du lär genom din lag,
13 för att skaffa honom ro för olyckans dagar,

arrogantly, All the workers of iniquity, do boast:
5 Thy people, O Yahweh, they will crush, And, thine inheritance, tread down;
6 The widow and sojourner, they will slay, And, the fatherless, murder.
7 Yet have they said— Yah, doth not see, The God of Jacob, doth not understand.
8 Understand, ye brutish among the people, And, ye dullards, when will ye show discretion?
9 He that planteth the ear, shall he not hear? Or, that fashioneth the eye, shall he not have power to see?
10 He that correcteth nations, shall he not reprove? He that teacheth man knowledge!

11 Yahweh, knoweth the plans of men, That, they, are a breath!

12 How happy the man whom thou correctest, O Yah! And whom, out of thy law, thou instructest!
13 That thou mayest give him rest from the

kunnes jumalattomalle on kaivettu hauta!

14 Sillä Herra ei hylkää kansaansa eikä perintöosaansa heitä,

15 vaan oikeus on vielä noudattava vanhurskautta, ja kaikki oikeamieliset seuraavat sitä.

16 Kuka nousee minun puolelleni pahoja vastaan, kuka asettuu minun rinnalleni väärintekijöitä vastaan?

17 Ellei Herra olisi minun apuni, pian minun sieluni asuisi hiljaisuuden maassa.

18 Kun minä ajattelen: Minun jalkani horjuu, niin sinun armosi, Herra, minua tukee.

19 Kun minulla on sydämessäni paljon murheita, niin sinun lohdutuksesi ilahuttaa minun sieluni.

20 Onko yhteyttä sinun kanssasi turmion tuomioistuimella, jossa väkivaltaa tehdään lain varjolla,

21 ahdistetaan vanhurskaan sielua ja tuomitaan syylliseksi viaton veri?

till dess de ogudaktigas grav varder grävd.

14 Ty HERREN förskjuter icke sitt folk, och sin arvedel övergiver han icke.

15 Nej, rättfärdighet skall åter gälla i rätten, och alla rättsinniga skola hålla sig därtill.

16 Vem står upp till att försvara mig mot de onda, vem bistår mig mot ogärningsmännen?

17 Om HERREN icke vore min hjälp, så bodde min själ snart i det tysta.

18 När jag tänkte: »Min fot vacklar», då stödde mig din når, o HERRE:

19 När jag hade mycket bekymmer i mitt hjärta, då gladde din tröst min själ.

20 Kan fördärvets domarsäte hava gemenskap med dig, det säte där man över våld i lagens namn,

21 där de tränga den rättfärdiges själ och fördöma oskyldigt blod?

days of misfortune, Until there be digged—for the lawless one—a pit.

14 For Yahweh, will not abandon, his people, And, his inheritance, will he not forsake;

15 For, unto righteousness, shall the judicial sentence return, Then shall follow it—all the upright in heart.

16 Who will rise up for me, against the evil-doers? Who will make a stand for me, against the workers of iniquity?

17 If, Yahweh, had not been a help to me, Soon had sunk into silence—my soul!

18 If I say, My foot, hath slipped, Thy lovingkindness, O Yahweh, supporteth me.

19 In the multitude of my cares within me, Thy consolations, delight my soul.

20 Shall the throne that inflicteth ruin, have fellowship with thee, That frameth oppression, by statute?

21 They make an attack on the life of the righteous one,—And, innocent blood, they

condemn.

22 Mutta Herra on minun linnani, Jumalani on minun suojakallioni.

22 Men HERREN bliver för mig en borg, min Gud bliver min tillflykts klippa.

22 But, Yahweh, hath become for me a high tower, And my God, my rock of refuge.

23 Hän kostaa heille heidän ilkityönsä ja hukuttaa heidät heidän pahuutensa tähden. Herra, meidän Jumalamme, hukuttaa heidät.

23 Och han låter deras fördärv vända tillbaka över dem och förgör dem för deras ondskas skull. Ja, HERREN, vår Gud, förgör dem.

23 Thus hath he brought back on them their iniquity, And, by their own wickedness, will he destroy them, Destroy them, will Yahweh our God.

PSALMI 95

1 Tulkaa, kohottakaamme ilohuuto Herralle, riemuhuuto pelastuksemme kalliolle.

1 Kommen, låtom oss höja glädjerop till HERREN, jubel till vår frälsnings klippa.

1 Come, let us make a joyful noise to Yahweh, Let us shout in triumph, to the rock of our salvation!

2 Käykäämme kiittäen hänen kasvojensa eteen, veisatkaamme hänelle riemuvirsiä.

2 Låtom oss träda fram för hans ansikte med tacksägelse och höja jubel till honom med lovsånger.

2 O let us come before his face with thanksgiving, With the sounds of strings, let us shout aloud to him.

3 Sillä Herra on suuri Jumala, suuri kuningas yli kaikkien jumalien.

3 Ty HERREN är en stor Gud, en stor konung över alla gudar.

3 For, a great GOD, is Yahweh, And a great king, above all gods.

4 Maan syvyydet ovat hänen kädessänsä, ja hänen ovat vuorten kukkulat.

4 Han har jordens djup i sin hand, och bergens höjder äro hans;

4 In whose hand, are the hidden recesses of the earth, And, the peaks of the mountains, are his;

5 Hänen on meri, sillä hän on sen tehnyt, ja kuiva maa, jonka hänen kätensä ovat valmistaneet.

5 hans är havet, ty han har gjort det, och hans händer hava danat det torra.

5 Whose, is the sea, for, he, made it, And, the dry land, his hands, did form.

6 Tulkaa,

6 Kommen, låtom oss

6 Enter! let us bow

kumartukaamme ja polvistukaamme, polvillemme langetkaamme Herran, meidän Luojamme, eteen.

tillbedja och nedfalla, låtom oss knäböja för HERREN, vår skapare.

down, and bend low, Let us kneel, before Yahweh our maker;

7 Sillä hän on meidän Jumalamme, ja me olemme kansa, jota hän paimentaa, lauma, jota hänen kätensä kaitsee. Jospa te tänä päivänä kuulisitte hänen äänensä:

7 Ty han är vår Gud, och vi äro det folk som han har till sin hjord, vi äro får som stå under hans vård.

7 For, he, is our God, And, we, are the people of his pasture, and the flock of his hand. Today, if, to his voice, ye will hearken,

8 Älkää paaduttako sydäntänne, niinkuin Meribassa, niinkuin Massan päivänä erämaassa,

8 O att I villen i dag höra hans röst! Förhärden icke edra hjärtan såsom i Meriba, såsom på Massas dag i öknen,

8 Do not harden your heart as at Meribah, As on the day of Massah, in the desert;

9 jossa teidän isänne minua kiusasivat, jossa he koettelivat minua, vaikka olivat nähneet minun tekoni.

9 där edra fäder frestade mig, där de prövade mig, fastän de hade sett mina verk.

9 When your fathers, tested me, They proved me, yea they also saw what I could do.

10 Neljäkymmentä vuotta minä olin kyllästynyt siihen sukuun ja sanoin: 'He ovat kansa, jonka sydän on eksynyt, eivätkä he tahdo tietää minun teistäni.'

10 I fyrtio år var det släktet mig till leda, och jag sade: »De äro ett folk som far vilse med sitt hjärta, och de vilja icke veta av mina vägar.»

10 Forty years, loathed I that generation, So I said—A people going astray in heart, they are, Even they, have not known my ways!

11 Ja niin minä vihassani vannoin: 'He eivät pääse minun lepooni.'

11 Så svor jag då i min vrede: »De skola icke komma in i min vila.»

11 And I sware in mine anger,—Verily they shall not enter into my rest.

PSALMI 96

1 Veisatkaa Herralle uusi virsi, veisatkaa Herralle, kaikki maa.

1 Sjungen till HERRENS ära en ny sång, sjungen till HERRENS ära, alla länder.

1 Sing to Yahweh, a song that is new, Sing to Yahweh, all the earth;

2 Veisatkaa Herralle, ylistäkää hänen nimeänsä. Julistakaa päivästä päivään hänen pelastustekojansa,

2 Sjungen till HERRENS ära, loven hans namn. Båden glädje var dag, förkunnen hans frälsning.

2 Sing to Yahweh, bless ye his Name,—Tell the tidings, from day to day, of his salvation:

3 ilmoittakaa pakanain seassa hänen kunniaansa, hänen ihmeitänsä kaikkien kansojen seassa.

3 Förtäljen bland hedningarna hans ära, bland alla folk hans under.

3 Recount, Among the nations, his glory, Among all the peoples, his wonders.

4 Sillä Herra on suuri ja sangen ylistettävä, hän on peljättävä yli kaikkien jumalain.

4 Ty stor är HERREN och högt lovad, fruktansvärd är han mer än alla gudar.

4 For great is Yahweh, and worthy to be mightily praised, To be revered is he above all gods;

5 Sillä kaikki kansojen jumalat ovat epäjumalia, mutta Herra on tehnyt taivaat.

5 Ty folkens alla gudar äro avgudar, men HERREN är den som har gjort himmelen.

5 For, all the gods of the peoples, are things of nought—But, Yahweh, made, the heavens.

6 Herraus ja kunnia on hänen kasvojensa edessä, kiitos ja ylistys hänen pyhäkössänsä.

6 Majestät och härlighet äro inför hans ansikte, makt och glans i hans helgedom.

6 Praise and majesty, are before him, Strength and beauty, are in his sanctuary.

7 Antakaa Herralle, te kansojen sukukunnat, antakaa Herralle kunnia ja väkevyys.

7 Given åt HERREN, I folkens släkter, given åt HERREN ära och makt;

7 Give to Yahweh, ye families of the peoples, Give to Yahweh, glory and strength;

8 Antakaa Herralle hänen nimensä kunnia, tuokaa lahjoja, tulkaa hänen esikartanoihinsa.

8 given åt HERREN hans namns ära, bären fram skänker, och kommen i hans gårdar.

8 Give to Yahweh, the glory of his Name, Bring a present, and enter his courts;

9 Kumartakaa Herraa pyhässä kaunistuksessa,

9 Tillbedjen HERREN i helig skrud, bäven för

9 Bow down to Yahweh, in the adornment of

vaviskaa hänen kasvojensa edessä, kaikki maa.
10 Sanokaa pakanain seassa: Herra on kuningas. Niin pysyy maanpiiri lujana, se ei horju. Hän tuomitsee kansat oikeuden mukaan.
11 Iloitkoot taivaat, ja riemuitkoon maa; pauhatkoon meri ja kaikki, mitä siinä on.
12 Ihastukoot kedot ja kaikki, mitä kedolla on, riemuitkoot silloin kaikki metsän puut

13 Herran edessä, sillä hän tulee, sillä hän tulee tuomitsemaan maata: hän tuomitsee maanpiirin vanhurskaudessa ja kansat uskollisuudessansa.

hans ansikte, alla länder.

10 Sägen bland hedningarna: »HERREN är nu konung! Därför står jordkretsen fast och vacklar icke; han dömer folken med rättvisa.»

11 Himmelen vare glad, och jorden fröjde sig; havet bruse och allt vad däri är.
12 Marken glädje sig och allt som är därpå, ja, då juble alla skogens träd.

13 inför HERREN, ty han kommer, ty han kommer för att döma jorden. Han skall döma jordens krets med rättfärdighet och folken med sin trofasthet.

holiness, Be in anguish at his presence, all the earth!
10 Say among the nations, Yahweh, hath become King, Surely he hath fixed the world, it shall not be shaken, He will judge the peoples with equity.
11 Let the heavens rejoice, and the earth exult, Let the sea roar, and the fulness thereof;
12 Let the field, leap for joy, and all that is therein, Then, shall all the trees of the forest, shout in triumph,
13 Before Yahweh, for he is coming, For he is coming to judge the earth,—He will judge the world, in righteousness, And the peoples, in his faithfulness.

PSALMI 97

1 Herra on kuningas! Riemuitkoon maa; iloitkoot saaret, niin monta kuin niitä on.

2 Pilvi ja pimeys on hänen ympärillänsä, vanhurskaus ja oikeus on hänen

1 HERREN är nu konung! Därför fröjde sig jorden; havsländerna glädje sig, så många som de äro.
2 Moln och töcken omgiva honom, rättfärdighet och rätt äro hans trons fäste.

1 Yahweh, hath become king, Let the earth exult, Let the multitude of coastlands rejoice.

2 Clouds and thick darkness, are round about him, Righteousness and

valtaistuimensa perustus.

justice, are the establishing of his throne.

3 Tuli käy hänen edellänsä ja polttaa hänen vihollisensa, yltympäri.

3 Eld går framför honom och förbränner hans ovänner runt omkring.

3 Fire, before him, proceedeth, That it may consume, round about, his adversaries.

4 Hänen salamansa valaisevat maanpiirin; maa näkee sen ja vapisee.

4 Hans ljungeldar lysa upp jordens krets; jorden ser det och bävar.

4 His lightnings, have illumined, the world, The earth, hath seen, and hath trembled;

5 Vuoret sulavat niinkuin vaha Herran edessä, kaiken maan Herran edessä.

5 Bergen smälta såsom vax för HERREN, för hela jordens Herre.

5 The mountains, like wax, have melted, At the presence of Yahweh, At the presence, of the Lord of all the earth.

6 Taivaat julistavat hänen vanhurskauttansa, ja kaikki kansat näkevät hänen kunniansa.

6 Himlarna förkunna hans rättfärdighet, och alla folk se hans ära.

6 The heavens, have declared, his righteousness,—And all the peoples, have seen, his glory.

7 Kaikki kuvain kumartajat joutuvat häpeään, kaikki, jotka epäjumalista kerskaavat. Kumartakaa häntä, kaikki jumalat.

7 Alla de skola komma på skam, som dyrka beläten, de som berömma sig av avgudar. Alla gudar skola tillbedja honom.

7 Let all who serve an image, be ashamed, They who boast themselves in things of nought, Bow down unto him, all ye gods.

8 Siion kuulee sen ja iloitsee, ja Juudan tyttäret riemuitsevat sinun tuomioistasi, Herra.

8 Sion hör det och gläder sig, och Juda döttrar fröjda sig för dina domars skull, HERRE.

8 Zion, hath heard and rejoiced, And the daughters of Judah, have exulted, Because of thy righteous decisions, O Yahweh:

9 Sillä sinä, Herra, olet Korkein yli kaiken maan, sinä olet ylen korkea, ylitse kaikkien jumalain.

9 Ty du, HERRE, är den Högste över hela jorden; du är högt upphöjd över alla gudar.

9 For, thou, Yahweh, art Most High over all the earth, Greatly hast thou exalted thyself above all gods.

10 Te, jotka Herraa

10 I som älsken

10 Ye lovers of Yahweh!

rakastatte, vihatkaa pahaa. Hän varjelee hurskasten sielut, jumalattomien kädestä hän heidät pelastaa.

11 Vanhurskaalle koittaa valkeus ja oikeamielisille ilo.

12 Iloitkaa Herrassa, te vanhurskaat; kiittäkää hänen pyhää nimeänsä.

HERREN, haten det onda. Han bevarar sina frommas själar, ur de ogudaktigas hand räddar han dem.

11 Ljus är utsått för den rättfärdige och glädje för de rättsinniga.

12 Glädjens, I rättfärdige, i HERREN, och prisen hans heliga namn.

be haters of wrong,—He preserveth the lives of his men of lovingkindness, From the hand of the lawless, will he rescue them.
11 Light, is sown for the righteous one, And, for the upright in heart, rejoicing:
12 Rejoice, ye righteous, in Yahweh, And give ye thanks, at the mention of his holiness.

PSALMI 98

1 Virsi. Veisatkaa Herralle uusi virsi, sillä hän on ihmeitä tehnyt. Hän on saanut voiton oikealla kädellänsä ja pyhällä käsivarrellansa.

2 Herra on tehnyt tiettäväksi pelastustekonsa, hän on ilmaissut vanhurskautensa pakanain silmien edessä.
3 Hän on muistanut armonsa ja uskollisuutensa Israelin heimoa kohtaan; kaikki maan ääret ovat nähneet meidän Jumalamme pelastusteot.
4 Kohottakaa

1 En psalm. Sjungen till HERREN ära en ny sång, ty han har gjort under. Han har vunnit seger med sin högra hand och med sin väldiga arm.
2 HERREN har låtit sin frälsning bliva kunnig, han har uppenbarat sin rättfärdighet för hedningarnas ögon.

3 Han har tänkt på sin nåd och trofasthet mot Israels hus; alla jordens ändar hava sett huru vår Gud frälsar.

4 Höjen jubel till

1 <A Melody.> Sing to Yahweh, a song that is new, For, wonderful things, hath he done, His own right hand and his holy arm, have brought him salvation.
2 Yahweh, hath made known, his salvation, Before the eyes of the nations, hath he revealed his righteousness;
3 He hath remembered his lovingkindness and his faithfulness towards the house of Israel,—All the ends of the earth, have seen, the salvation of our God.

4 Shout aloud to

riemuhuuto Herralle, kaikki maa, iloitkaa ja riemuitkaa ja veisatkaa kiitosta.
5 Veisatkaa Herran kiitosta kanteleilla - kanteleilla ja ylistysvirren sävelillä,
6 vaskitorvilla ja pasunan äänellä. Kohottakaa riemuhuuto Herran, kuninkaan, edessä.
7 Pauhatkoon meri ja kaikki, mitä siinä on, maanpiiri ja ne, jotka siinä asuvat.
8 Paukuttakoot käsiänsä virrat, ja vuoret yhdessä riemuitkoot

9 Herran edessä; sillä hän tulee tuomitsemaan maata. Hän tuomitsee maanpiirin vanhurskaasti ja kansat oikeuden mukaan.

HERREN, alla länder; bristen ut i glädjerop och lovsjungen.

5 Lovsjungen HERREN med harpa, med harpa och med lovsångs ljud.

6 Höjen jubel med trumpeter och med basuners ljud inför HERREN, konungen.

7 Havet bruse och allt vad däri är, jordens krets och de som bo därpå.
8 Strömmarna klappe i händerna, bergen juble med varandra,

9 inför HERREN, ty han kommer för att döma jorden. Han skall döma jordens krets med rättfärdighet och folken med rättvisa.

Yahweh, all the earth, Break forth and make a joyful noise and sweep the strings;
5 Sweep the strings to Yahweh, With the lyre, With the lyre, and the voice of melody;
6 With trumpets and the sound of a horn, Shout aloud, before the king—Yahweh.

7 Let the sea, roar, and the fulness thereof, The world, and they who dwell therein;
8 Let, the floods, clap their hands, Together, let, the mountains, make a joyful noise,
9 Before Yahweh, for he is coming—to judge the earth,—He will judge the world, in righteousness, And the peoples, with equity.

PSALMI 99

1 Herra on kuningas, vaviskoot kansat - hän, jonka valtaistuinta kerubit kannattavat - huojukoon maa.
2 Suuri on Herra Siionissa, hän on korkea yli kaikkien kansojen.
3 He ylistävät sinun

1 HERREN är nu konung! Därför darra folken. Han som tronar på keruberna! Därför skälver jorden.
2 HERREN är stor i Sion, och upphöjd är han över alla folk.
3 Därför prisar man ditt

1 Yahweh, hath become king, Let the peoples, tremble, He is enthroned on the cherubim, Let the earth, shake.
2 Yahweh, in Zion, is great, And, high, is he over all the peoples.
3 Let them thank his

suurta ja peljättävää nimeäsi. Hän on pyhä.

namn, det stora och fruktansvärda. Helig är han.

Name—great and reverend, Holy, is he!

4 Se on kuninkaan voima, että hän rakastaa oikeutta. Sinä olet saattanut oikeuden voimaan, sinä toimitat oikeuden ja vanhurskauden Jaakobissa.

4 Och konungen i sin makt älskar vad rätt är. Ja, du håller rättvisa vid makt, rätt och rättfärdighet övar du i Jakob.

4 Yea, with the strength of a king—justice, he loveth,—Thou, hast established equity, Justice and righteousness in Jacob, thou, hast wrought.

5 Ylistäkää Herraa, meidän Jumalaamme, kumartukaa hänen jalkainsa astinlaudan eteen. Hän on pyhä.

5 Upphöjen HERREN, vår Gud, och tillbedjen vid hans fotapall. Helig är han.

5 Exalt Yahweh our God, And bow down at his footstool, Holy, is he!

6 Mooses ja Aaron hänen pappiensa joukossa ja Samuel niiden joukossa, jotka avuksi huusivat hänen nimeänsä, he huusivat Herraa, ja hän vastasi heille.

6 Mose och Aron voro bland hans präster, och Samuel bland dem som åkallade hans namn; de ropade till HERREN, och han svarade dem.

6 Moses and Aaron, [were] among his priests, And, Samuel, [was] among them who were calling upon his Name, Who were calling upon Yahweh, and, he, used to answer them:

7 Hän puhui heille pilvenpatsaasta; he noudattivat hänen todistuksiansa ja käskyjä, jotka hän oli heille antanut.

7 I molnstoden talade han då till dem; de höllo hans vittnesbörd och den lag som han gav dem.

7 In the pillar of cloud, used he to speak unto them, They kept his testimonies, and the statute he gave them.

8 Herra, meidän Jumalamme, sinä vastasit heille, olit heille anteeksiantava Jumala, vaikka sinä heidän pahat tekonsa kostit.

8 Ja, HERRE, vår Gud, du svarade dem; du var mot dem en förlåtande Gud -- och en hämnare över deras gärningar.

8 O Yahweh our God! thou, answeredst them,—A pardoning GOD, thou becamest to them, Yet one bringing vengeance on their deeds.

9 Ylistäkää Herraa, meidän Jumalaamme, rukoilkaa kumartuneina

9 Upphöjen HERREN, vår Gud, och tillbedjen inför hans heliga berg. Ty

9 Exalt Yahweh our God, And bow down towards his holy mountain, For,

hänen pyhää vuortansa kohti; sillä Herra, meidän Jumalamme, on pyhä.

helig är HERREN, vår Gud.

holy, is Yahweh our God.

PSALMI 100

1 Kiitosuhri-virsi. Kohottakaa riemuhuuto Herralle, kaikki maa.

1 En tacksägelsepsalm. Höjen jubel till HERREN, alla länder.

1 <A Melody for Thanksgiving.> Make a joyful noise to Yahweh, all the earth:

2 Palvelkaa Herraa ilolla, tulkaa hänen kasvojensa eteen riemulla.

2 Tjänen HERREN med glädje, kommen inför hans ansikte med fröjderop.

2 Serve Yahweh with rejoicing, Enter before him, with shouts of triumph.

3 Tietäkää, että Herra on Jumala. Hän on meidät tehnyt, ja hänen me olemme, hänen kansansa ja hänen laitumensa lampaat.

3 Förnimmen att HERREN är Gud. Han har gjort oss, och icke vi själva, till sitt folk och till får i sin hjord.

3 Know that, Yahweh, he, is God,—He, made us, and not, we ourselves, His people, and the flock of his pasture.

4 Käykää hänen portteihinsa kiittäen, hänen esikartanoihinsa ylistystä veisaten. Ylistäkää häntä, kiittäkää hänen nimeänsä.

4 Gån in i hans portar med tacksägelse, i hans gårdar med lov; tacken honom, loven hans namn.

4 Enter ye his gates, with thanksgiving, his courts, with praise, Give ye thanks to him, bless ye his Name;

5 Sillä Herra on hyvä; hänen armonsa pysyy iankaikkisesti ja hänen uskollisuutensa polvesta polveen.

5 Ty HERREN är god, hans nåd varar evinnerligen och hans trofasthet från släkte till släkte.

5 For good is Yahweh, Age–abiding is his lovingkindness, And, unto generation after generation, his faithfulness.

PSALMI 101

1 Daavidin virsi. Minä veisaan armosta ja oikeudesta; sinun

1 Av David; en psalm. Om nåd och rätt vill jag sjunga, dig, HERRE,

1 <David's. A Melody.> Of lovingkindness and of justice, will I sing! Unto

ylistystäsi, Herra, minä laulan.
2 Minä tahdon noudattaa nuhteetonta vaellusta; milloin tulet sinä minun tyköni? Minä tahdon vaeltaa huoneessani vilpittömällä sydämellä.

3 En kiinnitä silmääni siihen, mikä turmiollista on, eksyttäväistä menoa minä vihaan: ei saa se minuun tarttua.

4 Nurja sydän väistyköön minusta; pahasta minä en tahdo tietää.
5 Joka salaa panettelee lähimmäistänsä, sen minä hukutan; jolla on ylpeät silmät ja kopea sydän, sitä minä en siedä.

6 Maan uskollisia minun silmäni etsivät, että he asuisivat minua lähellä; joka vaeltaa nuhteettomuuden tietä, se on oleva minun palvelijani.
7 Vilpin tekijä älköön asuko minun huoneessani, valheen puhuja ei kestä minun

lovsäga.

2 Jag vill akta på ostraffлighetens väg -- när kommer du till mig? Jag vill föra en ostrafflig vandel, där jag bor i mitt hus.

3 Jag vänder mitt öga ej till det som fördärvligt är. Att öva orättfärdighet hatar jag; sådant skall ej låda vid mig.
4 Ett vrångt hjärta vare fjärran ifrån mig; vad ont är vill jag ej veta av.
5 Den som i hemlighet förtalar sin nästa, honom vill jag förgöra; den som har stolta ögon och högmodigt hjärta, honom lider jag icke.

6 Mina ögon se efter de trogna i landet, för att de må bo hos mig; den som vandrar på ostraffлighetens väg, han får vara min tjänare.

7 Den får icke bo i mitt hus, som övar svek; den som talar lögn skall ej bestå inför mina ögon.

thee, O Yahweh, will I touch the strings!
2 I will behave myself wisely in a blameless way, When wilt thou come in unto me? I will walk to and fro in the blamelessness of my heart,—in the midst of my house:
3 I will not set before mine eyes, a vile thing,—The doing of them who fall away, I hate, It shall not cleave unto me;

4 A perverse heart, shall depart from me, A maker of mischief, will I not acknowledge;
5 He that uttereth slander in secret against his friend, him, will I root out; One of lofty eyes, and of an ambitious heart, him shall I not be able to endure.
6 Mine eyes, shall be upon the faithful of the land, That they may dwell with me,—he that walketh in a blameless way, he, shall attend me.

7 There shall not dwell in the midst of my house, One who worketh deceit,—he that speaketh

silmäini edessä.		falsehoods, shall not be established before mine eyes;
8 Joka aamu minä hukutan kaikki jumalattomat maasta, lopettaakseni kaikki väärintekijät Herran kaupungista.	8 Morgon efter morgon skall jag förgöra alla ogudaktiga i landet och utrota alla ogärningsmän ur HERRENS stad.	8 Morning by morning, will I uproot, All the lawless ones of the land, That I may cut off, out of the city of Yahweh— All the workers of iniquity.
PSALMI 102		
1 Kurjan rukous, kun hän on näännyksissä ja vuodattaa valituksensa Herran eteen.	1 Bön av en betryckt, när han försmäktar och utgjuter sitt bekymmer inför HERREN.	1 <A Prayer for the Humbled One when he is about to faint, and, before Yahweh, poureth out his grief.>
2 Herra, kuule minun rukoukseni, ja minun huutoni tulkoon sinun eteesi.	2 HERRE, hör min bön, och låt mitt rop komma inför dig.	O Yahweh, hear thou my prayer, and let, my cry for help, unto thee, enter in.
3 Älä peitä minulta kasvojasi, kun minulla on ahdistus, kallista korvasi minun puoleeni. Kun minä huudan, riennä ja vastaa minulle.	3 Dölj icke ditt ansikte för mig, när jag är i nöd. Böj ditt öra till mig; när jag ropar, så skynda att svara mig.	2 Do not hide thy face from me, In the day when I am in distress,— Bend down unto me thine ear, In the day when I call, speedily answer me.
4 Sillä minun päiväni ovat haihtuneet kuin savu, ja minun luitani polttaa niinkuin ahjossa.	4 Ty mina dagar hava försvunnit såsom rök, benen i min kropp äro förtorkade såsom av eld.	3 For, consumed in smoke, are my days, And, my bones, like a burning mass, are scorched through;
5 Sydämeni on paahtunut ja kuivunut kuin ruoho, sillä minä unhotan syödä leipääni.	5 Mitt hjärta är förbränt såsom gräs och förvissnat; ty jag förgäter att äta mitt bröd.	4 Smitten like herbage, so is my heart dried up, For I have forgotten to eat my food.

6 Äänekkäästä vaikerruksestani minun luuni tarttuvat minun nahkaani.
7 Minä olen kuin pelikaani erämaassa, olen kuin huuhkaja raunioissa.
8 Minä olen uneton, olen kuin yksinäinen lintu katolla.

9 Kaiken päivää viholliseni minua häpäisevät; ne, jotka riehuvat minua vastaan, kiroavat minun nimeni kautta.
10 Sillä minä syön tuhkaa kuin leipää ja sekoitan juomani kyyneleillä
11 sinun vihasi ja kiivastuksesi tähden, sillä sinä olet nostanut minut ylös ja viskannut pois.
12 Minun päiväni ovat kuin pitenevä varjo, ja minä kuivun kuin ruoho.

13 Mutta sinä, Herra, hallitset iankaikkisesti, sinun muistosi pysyy polvesta polveen.

14 Nouse ja armahda Siionia, sillä aika on

6 För min högljudda suckans skull tränga benen i min kropp ut till huden.
7 Jag är lik en pelikan i öknen, jag är såsom en uggla bland ruiner.

8 Jag får ingen sömn och har blivit lik en ensam fågel på taket.

9 Hela dagen smäda mig mina fiender; de som rasa mot mig förbanna med mitt namn.

10 Ty jag äter aska såsom bröd och blandar min dryck med gråt,

11 för din vredes och förtörnelses skull, därför att du har gripit mig och kastat mig bort.

12 Mina dagar äro såsom skuggan, när den förlänges, och jag själv förvissnar såsom gräs.
13 Men du, o HERRE, tronar evinnerligen, och din åminnelse varar från släkte till släkte.

14 Du skall stå upp och förbarma dig över Sion;

5 At the noise of my groaning, my bone, hath cleaved, to my flesh:

6 I am like the pelican of the desert, I have become as an owl among ruins.
7 I have watched and am become, Like a bird sitting alone upon a housetop.
8 All the day, have mine enemies, reproached me, And, they who are mad against me, by me, have sworn.

9 For, ashes—like bread, have I eaten, And, my drink—with my tears, have I mingled;
10 Because of thine indignation and thy wrath, For thou hast lifted me up, and cast me down.
11 My days, are like a shadow extended, And, I, as green herbage, do wither.

12 But, thou, O Yahweh, age-abidingly wilt remain, And the memorial of thee, to generation after generation.

13 Thou, wilt arise, wilt have compassion upon

tehdä sille laupeus ja määrähetki on tullut.

15 Sillä sen kivet ovat sinun palvelijoillesi rakkaat, ja sen soraläjiä heidän on sääli.
16 Silloin pakanat pelkäävät Herran nimeä ja kaikki maan kuninkaat sinun kunniaasi,

17 kun Herra rakentaa Siionin ja ilmestyy kunniassansa,

18 kun hän kääntyy niiden rukouksen puoleen, jotka ovat kaikkensa menettäneet, eikä enää heidän rukoustansa hylkää.
19 Tämä kirjoitettakoon tulevalle polvelle, ja kansa, joka vastedes luodaan, on kiittävä Herraa,
20 että hän katseli pyhästä korkeudestaan, että Herra katsoi taivaasta maahan,

21 kuullaksensa vankien huokaukset, vapauttaaksensa kuoleman lapset,
22 jotta Siionissa julistettaisiin Herran

se, det är tid att du bevisar det nåd; ja, stunden har kommit.

15 Ty dina tjänare hava dess stenar kära och ömka sig över dess grus.
16 Då skola hedningarna frukta HERRENS namn och alla jordens konungar din härlighet,
17 när en gång HERREN har byggt upp Sion och uppenbarat sig i sin härlighet;
18 när han har vänt sig till de utblottades bön och upphört att förakta deras bön.

19 Det skall tecknas upp för ett kommande släkte, och det folk som varder skapat skall lova HERREN,
20 att han har blickat ned från sin heliga höjd, att HERREN har skådat från himmelen ned till jorden,
21 för att höra den fångnes klagan, för att befria dödens barn,

22 på det att man i Sion må förkunna

Zion, Surely it is time to favour her, Surely the time appointed, hath come;

14 Seeing that thy servants, take pleasure, in her stones, And, her dust, they favour:
15 That the nations may revere thy Name, O Yahweh, And all the kings of the earth, thy glory.
16 When Yahweh, hath built up, Zion, Hath appeared in his glory;

17 Hath turned towards the prayer of the destitute, And not despised their prayer,

18 This, shall be written, for a later generation, And, a people to be created, will give praise unto Yah:—
19 That he looked down, out of his holy height, Yahweh, from the heavens unto the earth, directed his gaze; —
20 To hear the groaning of the prisoner, To set free, them who were appointed to death.
21 To the end the Name of Yahweh, might

nimeä ja hänen ylistystänsä Jerusalemissa,

23 kun kaikki kansat kokoontuvat yhteen, ja valtakunnat, palvelemaan Herraa.

24 Hän on lannistanut matkalla minun voimani, on lyhentänyt minun päiväni.

25 Minä sanon: Jumalani, älä tempaa minua pois kesken ikääni; sinun vuotesi kestävät suvusta sukuun.

26 Muinoin sinä perustit maan, ja taivaat ovat sinun käsialasi.

27 Ne katoavat, mutta sinä pysyt, ne vanhenevat kaikki kuin vaate; sinä muutat ne, niinkuin vaatteet muutetaan, ja ne muuttuvat.

28 Mutta sinä pysyt samana, eivätkä sinun vuotesi lopu.

29 Sinun palvelijasi lapset saavat asua turvassa, ja heidän jälkeläisensä pysyvät sinun edessäsi.

HERRENS namn och hans lov i Jerusalem,

23 när alla folk församlas, och alla riken, för att tjäna HERREN.

24 Han har på vägen nedböjt min kraft, han har förkortat mina dagar.

25 Jag säger: Min Gud, tag mig icke bort i mina halva dagar, du vilkens år vara från släkte till släkte.

26 I urtiden lade du jordens grund, och himlarna äro dina händer verk:

27 de skola förgås, men du förbliver, de skola alla nötas ut såsom en klädnad; du skall förvanda dem såsom man byter om sin dräkt, och de fara hän.

28 Men du är densamme, och dina år skola icke hava någon ände.

29 Dina tjänares barn skola få bo i landet, och deras avkomma skall bestå inför dig.

be celebrated in Zion, And his praise in Jerusalem:

22 When the peoples, gather themselves together, And the kingdoms, to serve Yahweh.

23 He hath prostrated, in the way, my strength,– –He hath shortened my days.

24 I said, O my GOD, do not remove me in the midst of my days, Throughout the generation of generations, are thy years;

25 Of old—the earth, thou didst found, And, the work of thy hands, are the heavens;

26 They, shall perish, But, thou, wilt abide; And, they all, like a garment, shall fall in pieces, As a vesture, wilt thou change them and they shall vanish;

27 But, thou, art, the same,—And, thy years, shall have no end:

28 The children of thy servants, shall continue,– –And, their seed, before thee, be established.

PSALMI 103

1 Daavidin virsi. Kiitä Herraa, minun sieluni, ja kaikki, mitä minussa on, hänen pyhää nimeänsä.
2 Kiitä Herraa, minun sieluni, äläkä unhota, mitä hyvää hän on sinulle tehnyt,
3 hän, joka antaa kaikki sinun syntisi anteeksi ja parantaa kaikki sinun sairautesi,
4 joka lunastaa sinun henkesi tuonelasta ja kruunaa sinut armolla ja laupeudella,

5 joka sinun halajamisesi tyydyttää hyvyydellään, niin että sinun nuoruutesi uudistuu kuin kotkan.
6 Herra tekee vanhurskauden ja hankkii oikeuden kaikille sorretuille.
7 Hän on tehnyt Moosekselle tunnetuksi tiensä, Israelin lapsille suuret tekonsa.
8 Laupias ja armahtavainen on Herra, pitkämielinen ja suuri armossa.

9 Ei hän aina riitele eikä pidä vihaa

1 Av David. Lova HERREN, min själ, och allt det i mig är hans heliga namn.
2 Lova HERREN, min själ, och förgät icke vad gott han har gjort,

3 han som förlåter dig alla dina missgärningar och helar alla dina brister,
4 han som förlossar ditt liv från graven och kröner dig med nåd och barmhärtighet,

5 han som mättar ditt begär med sitt goda, så att du bliver ung på nytt såsom en örn.

6 HERREN gör rättfärdighetens verk och skaffar rätt åt alla förtryckta.
7 Han lät Mose se sina vägar, Israels barn sina gärningar.

8 Barmhärtig och nådig är HERREN, långmodig och stor i mildhet.

9 Han går icke ständigt till rätta och behåller ej

1 Bless, O my soul, Yahweh,—And all that is within me, his holy Name;
2 Bless, O my soul, Yahweh, And forget not all his dealings:—

3 Who forgiveth all thine iniquity, Who healeth all thy diseases;

4 Who redeemeth, from destruction, thy life, Who crowneth thee, with lovingkindness and compassion:
5 Who satisfieth, with good, thine age, Thy youth, reneweth itself like an eagle.

6 Yahweh is one, who executeth righteousness, Yea vindication for all the oppressed.
7 Who made known his ways unto Moses, unto the sons of Israel, his doings.
8 Compassionate and gracious, is Yahweh,— Slow to anger and abundant in lovingkindness.
9 Not perpetually, will he contend, Nor age–

iankaikkisesti.
10 Ei hän tee meille syntiemme mukaan eikä kosta meille pahain tekojemme mukaan.

11 Sillä niin korkealla kuin taivas on maasta, niin voimallinen on hänen armonsa niitä kohtaan, jotka häntä pelkäävät.
12 Niin kaukana kuin itä on lännestä, niin kauas hän siirtää meistä rikkomuksemme.
13 Niinkuin isä armahtaa lapsiansa, niin Herrakin armahtaa pelkääväisiänsä.

14 Sillä hän tietää, minkäkaltaista tekoa me olemme: hän muistaa meidät tomuksi.
15 Ihmisen elinpäivät ovat niinkuin ruoho, hän kukoistaa niinkuin kukkanen kedolla.
16 Kun tuuli käy hänen ylitsensä, ei häntä enää ole, eikä hänen asuinsijansa häntä enää tunne.
17 Mutta Herran armo pysyy iankaikkisesta iankaikkiseen niille, jotka häntä pelkäävät, ja

vrede evinnerligen.
10 Han handlar icke med oss efter våra synder och vedergäller oss icke efter våra missgärningar.
11 Ty så hög som himmelen är över jorden, så väldig är hans nåd över dem som frukta honom.

12 Så långt som öster är från väster låter han våra överträdelser vara från oss.
13 Såsom en fader förbarmar sig över barnen, så förbarmar sig HERREN över dem som frukta honom.

14 Ty han vet vad för ett verk vi äro, han tänker därpå att vi äro stoft.
15 En människas dagar äro såsom gräset, hon blomstrar såsom ett blomster på marken.
16 När vinden går däröver, då är det icke mer, och dess plats vet icke mer därav.

17 Men HERRENS nåd varar från evighet till evighet över dem som frukta honom, och hans

abidingly, retain anger;
10 Not according to our sins, hath he dealt with us, Nor according to our iniquities, hath he treated us.
11 For, as the heavens are exalted over the earth, His lovingkindness hath prevailed over them who revere him;

12 As far as East from West, Hath he put far from us, our transgressions;
13 Like the compassion of a father for his children, Is, the compassion of Yahweh, for them who revere him;
14 For, he, knoweth how we are formed, He is mindful that, dust, we are.
15 As for man, like grass, are his days, Like the blossom of the field, so, doth he blossom;
16 For, a wind, hath passed over it, and it is gone, And its own place is acquainted with it no more.
17 But, the lovingkindness of Yahweh, is from one age even to another, Upon

hänen vanhurskautensa lasten lapsille,

18 niille, jotka pitävät hänen liittonsa ja muistavat hänen käskynsä ja noudattavat niitä.

19 Herra on pystyttänyt istuimensa taivaisiin, ja hänen kuninkuutensa hallitsee kaikkia.

20 Kiittäkää Herraa, te hänen enkelinsä, te väkevät sankarit, jotka hänen käskynsä täytätte, kun kuulette hänen sanansa äänen.

21 Kiittäkää Herraa, kaikki hänen sotaväkensä, te hänen palvelijansa, jotka hänen tahtonsa teette.

22 Kiittäkää Herraa, kaikki hänen tekonsa, hänen valtakuntansa kaikissa paikoissa. Kiitä, minun sieluni, Herraa.

rättfärdighet intill barnbarn,

18 när man håller hans förbund och tänker på hans befallningar och gör efter dem.

19 HERREN har ställt sin tron i himmelen, och hans konungavälde omfattar allt.

20 Loven HERREN, I hans änglar, I starke hjältar, som uträtten hans befallning, så snart I hören ljudet av hans befallning.

21 Loven HERREN, I alla hans härskaror, I hans tjänare, som uträtten hans vilja.

22 Loven HERREN, I alla hans verk, varhelst hans herradöme är. Min själ, lova HERREN.

them who revere him, And his righteousness, to children's children:—

18 To such as keep his covenant, And remember his precepts, to do them.

19 Yahweh, in the heavens, hath established his throne, And, his kingdom, over all, hath dominion.

20 Bless Yahweh, ye messengers of his,— Heroes of vigour, doing his word, To hearken [again] to the voice of his word;

21 Bless Yahweh, all ye his hosts, Attendants of his, doing his pleasure;

22 Bless Yahweh, all ye his works, In all places of his dominion, Bless, O my soul, Yahweh.

PSALMI 104

1 Kiitä Herraa, minun sieluni, Herra, minun Jumalani, sinä olet ylen suuri; valkeus ja kirkkaus on sinun pukusi.

1 Lova HERREN, min själ. HERRE, min Gud, du är hög och stor, i majestät och härlighet är du klädd.

1 Bless, O my soul, Yahweh,—Yahweh, my God, thou art exceedingly great, With honour and majesty, hast thou clothed thyself,

2 Sinä verhoudut valoon niinkuin viittaan, sinä levität taivaat niinkuin teltan;
3 sinä rakennat salisi vetten päälle, teet pilvet vaunuiksesi ja kuljet tuulen siivillä.

4 Sinä teet tuulet sanasi saattajiksi, palvelijoiksesi tulen liekit.

5 Sinä asetit maan perustuksillensa, niin että se pysyy horjumatta iankaikkisesti.

6 Sinä peitit sen syvyyden vesillä kuin vaatteella: vuoria ylempänä seisoivat vedet.
7 Mutta ne pakenivat sinun nuhteluasi, sinun jylinääsi ne juoksivat pakoon;
8 vuoret kohosivat ja laaksot laskeutuivat paikkoihin, jotka sinä olit niille valmistanut.
9 Sinä panit rajan, jonka yli vedet eivät käy eivätkä palaja peittämään maata.

10 Sinä kuohutit laaksoista lähteet, jotka

2 Du höljer dig i ljus såsom i en mantel, du spänner ut himmelen såsom ett tält;
3 du timrar på vattnen dina salar, molnen gör du till din vagn, och du far fram på vindens vingar.

4 Du gör vindar till dina sändebud, eldslågor till dina tjänare.

5 Du grundade jorden på hennes fästen, så att hon icke vacklar till evig tid.

6 Med djupet betäckte du henne såsom med en klädnad; uppöver bergen stodo vattnen.

7 Men för din näpst flydde de; för ljudet av ditt dunder hastade de undan.
8 Berg höjde sig, och dalar sänkte sig, på den plats som du hade bestämt för dem.
9 En gräns satte du, som vattnen ej fingo överskrida, så att de icke åter skulle betäcka jorden.
10 Du lät källor flyta fram i dalarna, mellan

2 Putting on light, as a robe, Stretching out the heavens, as a curtain;

3 Building, in the waters, his upper chambers,— Who maketh clouds his chariot, Who passeth along on the wings of the wind;
4 Making His messengers, winds, His attendants, a flaming fire;
5 He hath fixed the earth on its foundations, It is not to be shaken, to times age–abiding and beyond.
6 With the resounding deep—as a garment, hast thou covered it, Above the mountains, stand the waters;
7 At thy rebuke, they flee, At the voice of thy thunder, they hurry away;
8 Mountains rise, Valleys sink, Unto the place which thou hast fixed for them;
9 Bounds, hast thou set, which they are not to pass over, They are not to return to cover the earth.
10 Who hast sent forth springs, through the

vuorten välillä vuotavat.

11 Ne antavat juoman kaikille metsän eläimille, villiaasit niistä janonsa sammuttavat.
12 Niiden partailla asuvat taivaan linnut ja visertävät lehvien välissä.

13 Saleistasi sinä kastelet vuoret, sinun töittesi hedelmistä maa saa ravintonsa.

14 Sinä kasvatat ruohon karjalle ja kasvit ihmisen tarpeeksi. Niin sinä tuotat maasta leivän

15 ja viinin, joka ilahuttaa ihmisen sydämen; niin sinä saatat kasvot öljystä kiiltäviksi, ja leipä vahvistaa ihmisen sydäntä.
16 Ravintonsa saavat myös Herran puut, Libanonin setrit, jotka hän on istuttanut.
17 Niissä lintuset pesivät, ja haikaroilla on majansa kypresseissä.

18 Korkeat vuoret ovat

bergen togo de sin väg.

11 De vattna alla markens djur, vildåsnorna släcka i dem sin törst.
12 Vid dem bo himmelens fåglar, från trädens grenar höja de sin röst.

13 Du vattnar bergen från dina salar, jorden mättas av den frukt du skapar.

14 Du låter gräs skjuta upp för djuren och örter till människans tjänst. Så framalstrar du bröd ur jorden

15 och vin, som gläder människans hjärta; så gör du hennes ansikte glänsande av olja, och brödet styrker människans hjärta.

16 HERRENS träd varda ock mättade, Libanons cedrar, som han har planterat;
17 fåglarna bygga där sina nästen, hägern gör sitt bo i cypresserna.

18 Stenbockarna hava

torrent–beds, Between the mountains, they flow along;

11 They give drink, to every wild beast of the field, The wild asses do break their thirst.
12 Over them, the bird of the heavens settleth down, From amidst the foliage, they utter a voice.

13 Who watereth the mountains out of his upper chambers, Out of the fruit of thy works, thou satisfiest the earth.

14 Who causeth the grass to shoot forth for the cattle, And the herb, for the service of man, That he may bring forth food out of the earth;

15 And, wine, may rejoice the heart of man, Making radiant his well–nourished face,—And, food, may, the heart of man, sustain.

16 Satisfied are, The trees of Yahweh, The cedars of Lebanon, which he hath planted;
17 Where the birds build their nests, The stork, in the fir–trees, hath her house;

18 The high mountains,

kauristen hallussa, kallionkolot ovat tamaanien suoja.
19 Kuun sinä olet tehnyt näyttämään aikoja; aurinko tietää laskunsa.
20 Sinä teet pimeän, niin tulee yö; silloin lähtevät liikkeelle kaikki metsän eläimet.

21 Nuoret jalopeurat kiljuvat saalista ja pyytävät Jumalalta elatustansa.
22 Aurinko nousee, ne vetäytyvät pois ja laskeutuvat luoliinsa maata.
23 Silloin ihminen menee töihinsä ja askaroitsee iltaan asti.
24 Kuinka moninaiset ovat sinun tekosi, Herra! Sinä olet ne kaikki viisaasti tehnyt, maa on täynnä sinun luotujasi.

25 Merikin, suuri ja aava - siinä vilisee lukemattomat laumat pieniä ja suuria eläviä.

26 Siellä kulkevat laivat, siellä Leviatan, jonka sinä olet luonut siinä leikitsemään.

fått de höga bergen, klyftorna är klippdassarnas tillflykt.
19 Du gjorde månen till att bestämma tiderna; solen vet stunden då den skall gå ned.
20 Du sänder mörker, och det bliver natt; då komma alla skogens djur i rörelse,

21 de unga lejonen ryta efter rov och begära sin föda av Gud.

22 Solen går upp; då draga de sig tillbaka och lägga sig ned i sina kulor.
23 Människan går då ut till sin gärning och till sitt arbete intill aftonen.
24 Huru mångfaldiga äro icke dina verk, o HERRE! Med vishet har du gjort dem alla. Jorden är full av vad du har skapat.
25 Se ock havet, det stora ock vida: ett tallöst vimmel rör sig däri, djur både stora och små.

26 Där gå skeppen sin väg fram, Leviatan, som du har skapat att leka däri.

are for the chamois, The crags, are a refuge for the conies.
19 He hath made the moon for seasons, And, the sun, knoweth his place for entering in.
20 Thou causest darkness, and it becometh night, Therein, creepeth forth, Every wild beast of the forest;
21 The young lions, roaring for prey, And seeking, from GOD, their food.
22 The sun ariseth, they withdraw themselves, And, in their lairs, lay them down.
23 Man goeth forth to his work, And to his labour, until evening.
24 How thy works abound, O Yahweh! All of them—in wisdom, hast thou made, The earth is full of thy possession:—

25 This sea here, is great and broad on both hands,—Wherein are creeping things, even without number, Living things, small with great;
26 There, ships, sail along, This sea-monster, thou hast formed to sport therein;

27 Ne kaikki odottavat sinua, että antaisit heille ruuan ajallansa.

28 Sinä annat niille, ja ne kokoavat, sinä avaat kätesi, ja ne ravitaan hyvyydellä.

29 Sinä peität kasvosi, ja ne peljästyvät, sinä otat pois niiden hengen, ne kuolevat ja palajavat tomuun jälleen.

30 Sinä lähetät henkesi, ja ne luodaan; ja sinä uudistat maan muodon.

31 Pysyköön Herran kunnia iankaikkisesti. Saakoon Herra teoistansa iloita,
32 hän, joka katsahtaa maahan, ja se vapisee, joka koskettaa vuoria, ja ne suitsuavat.

33 Kaiken ikäni minä ylistän Herraa, minä veisaan Jumalani kiitosta, niin kauan kuin elän.
34 Olkoot minun tutkisteluni hänelle otolliset; minä iloitsen Herrassa.
35 Hävitkööt syntiset

27 Alla vänta de efter dig, att du skall giva dem deras mat i rätt tid.
28 Du giver dem, då samla de in; du upplåter din hand, då varda de mättade med goda håvor.
29 Du fördöljer ditt ansikte, då förskräckas de; du tager bort deras ande, då förgås de och vända åter till sitt stoft igen.
30 Du sänder ut din ande, då varda de skapade, och du förnyar jordens anlete.

31 HERRENS ära förblive evinnerligen; må HERREN glädja sig över sina verk,
32 han som skådar på jorden, och hon bävar, han som rör vid bergen, och de ryka.

33 Jag vill sjunga till HERRENS ära, så länge jag lever; jag vill lovsjunga min Gud, så länge jag är till.
34 Mitt tal behage honom väl; må jag själv få glädja mig i HERREN.

35 Men må syndare

27 All of them, for thee, do wait, That thou mayest give them their food in its season;
28 Thou givest unto them, they gather, Thou openest thy hand, they are satisfied with good.

29 Thou hidest thy face, they are dismayed, Thou withdrawest their spirit, They cease to breathe, And, unto their own dust, do they return:
30 Thou sendest forth thy spirit, they are created, And thou renewest the face of the ground.

31 Be thy glory, O Yahweh, to times age–abiding, Let Yahweh rejoice in his own works:
32 Who looketh at the earth, and it trembleth, He toucheth the mountains, and they smoke.

33 I will sing to Yahweh, as long as I live! Yea I will touch the strings to my God, while I continue;
34 Pleasing unto him, be my meditation, I, will rejoice in Yahweh.

35 Sinners shall be

maasta, älköön jumalattomia enää olko. Kiitä Herraa, minun sieluni. Halleluja!

försvinna ifrån jorden och inga ogudaktiga mer vara till. Lova HERREN, min själ Halleluja!

consumed out of the earth And, the lawless, no more, shall exist,— Bless, O my soul, Yahweh, Praise ye Yah!

PSALMI 105

1 Kiittäkää Herraa, julistakaa hänen nimeänsä, tehkää hänen suuret tekonsa tiettäviksi kansojen keskuudessa.

1 Tacken HERREN, åkallen hans namn, gören hans gärningar kunniga bland folken.

1 Give ye thanks to Yahweh, Call upon his Name, Make known, among the peoples, his doings;

2 Laulakaa hänelle, veisatkaa hänelle, puhukaa kaikista hänen ihmeistänsä.

2 Sjungen till hans ära, lovsägen honom, talen om alla hans under.

2 Sing ye to him, Make ye music to him, Speak ye of all his wonders.

3 Hänen pyhä nimensä olkoon teidän kerskauksenne; iloitkoon niiden sydän, jotka etsivät Herraa.

3 Berömmen eder av hans heliga namn; glädje sig av hjärtat de som söka HERREN.

3 Make your boast in his holy Name, Joyful be the heart of them who are seeking Yahweh.

4 Kysykää Herraa ja hänen voimaansa, etsikää alati hänen kasvojansa.

4 Frågen efter HERREN och hans makt, söken hans ansikte beständigt.

4 Search out Yahweh and his strength, Seek diligently his face at all times.

5 Muistakaa hänen ihmetöitänsä, jotka hän on tehnyt, hänen ihmeitänsä ja hänen suunsa tuomioita,

5 Tänken på de underbara verk som han har gjort, på hans under och hans muns domar,

5 Remember his wonders which he hath done, His portents, and the just decisions of his mouth.

6 te Aabrahamin, hänen palvelijansa, siemen, Jaakobin lapset, te hänen valittunsa.

6 I Abrahams, hans tjänares, säd, I Jakobs barn, hans utvalda.

6 O ye Seed of Abraham—his servants, Sons of Jacob—his chosen ones:

7 Hän, Herra, on meidän Jumalamme; hänen tuomionsa käyvät yli kaiken maan.

7 Han är HERREN, vår Gud; över hela jorden gå hans domar.

7 Yahweh himself, is our God, Through all the land, are his just decision.

8 Hän muistaa liittonsa iankaikkisesti, säätämänsä sanan hamaan tuhansiin polviin,
9 liittonsa, jonka hän teki Aabrahamin kanssa, ja lisakille vannomansa valan.
10 Hän vahvisti sen käskyksi Jaakobille, Israelille iankaikkiseksi liitoksi.
11 Hän sanoi: Sinulle minä annan Kanaanin maan, se olkoon teidän perintöosanne.
12 Heitä oli vähäinen joukko, vain harvoja, ja he olivat muukalaisia siellä.
13 Ja he vaelsivat kansasta kansaan ja yhdestä valtakunnasta toiseen kansaan.
14 Hän ei sallinut kenenkään heitä vahingoittaa, ja hän rankaisi kuninkaita heidän tähtensä:
15 Älkää koskeko minun voideltuihini, älkää tehkö pahaa minun profeetoilleni.
16 Ja kun hän kutsui nälänhädän maahan ja kokonaan mursi leivän tuen,
17 oli hän lähettänyt

8 Han tänker evinnerligen på sitt förbund, intill tusen släkten på vad han har stadgat,
9 på det förbund han slöt med Abraham och på sin ed till Isak.

10 Han fastställde det för Jakob till en stadga, för Israel till ett evigt förbund;
11 han sade: »Åt dig vill jag giva Kanaans land, det skall bliva eder arvedels lott.»
12 Då voro de ännu en liten hop, de voro ringa och främlingar därinne.

13 Och de vandrade åstad ifrån folk till folk, ifrån ett rike bort till ett annat.
14 Han tillstadde ingen att göra dem skada, han straffade konungar för deras skull:

15 »Kommen icke vid mina smorda, och gören ej mina profeter något ont.»
16 Och när han bjöd hungersnöd komma över landet och fördärvade allt deras livsuppehälle,
17 då sände han åstad

8 He hath remembered, unto times age–abiding, his covenant, The word he commanded, to a thousand generations;
9 Which he solemnised with Abraham, and his oath, to Isaac;

10 And confirmed it unto Jacob for a statute, To Israel, as a covenant age–abiding;
11 Saying, To thee, will I give the land of Canaan, As your inherited portion;
12 While as yet they were men easily counted,—A very few, and sojourners therein;
13 And they wandered from nation to nation, From a kingdom, to another people.
14 He suffered no son of earth to oppress them, And reproved—for their sakes—[even] kings!

15 Ye may not touch mine Anointed ones, And, to my Prophets, may ye do no wrong.
16 Then called he a famine over the land, All the staff of bread, he brake;
17 He sent before them

heidän edellänsä miehen: Joosef oli myyty orjaksi.

18 Hänen jalkojansa vaivattiin kahleilla, hän joutui rautoihin,

19 siksi kunnes hänen sanansa kävi toteen ja Herran puhe osoitti hänet puhtaaksi.

20 Niin kuningas lähetti ja päästätti hänet, kansojen hallitsija laski hänet irti.

21 Hän pani hänet talonsa herraksi ja kaiken omaisuutensa haltijaksi,

22 sitomaan mielensä mukaan hänen ruhtinaitansa ja opettamaan viisautta vanhimmille.

23 Niin joutui Israel Egyptiin, Jaakob muukalaiseksi Haamin maahan.

24 Ja Herra teki kansansa hyvin hedelmälliseksi ja väkevämmäksi heidän vihamiehiänsä.

25 Hän käänsi näitten sydämen vihaamaan hänen kansaansa, kavalasti kohtelemaan hänen palvelijoitaan.

en man framför dem: Josef blev såld till träl.

18 Man slog hans fötter i bojor, i järn fick han ligga fjättrad,

19 till den tid då hans ord uppfylldes, då HERRENS tal bevisade hans oskuld.

20 Då sände konungen och lät släppa honom lös, folkens behärskare gav honom fri.

21 Han satte honom till herre över sitt hus, till att råda över all hans egendom;

22 han skulle binda hans furstar efter sin vilja och lära hans äldste vishet.

23 Och Israel kom till Egypten, Jakob blev en gäst i Hams land.

24 Och HERREN gjorde sitt folk mycket fruktsamt och mäktigare än dess ovänner voro,

25 de vilkas hjärtan han vände till att hata hans folk, till att lägga onda råd mot hans tjänare.

a man, For a slave, was he sold—[even] Joseph;

18 They forced, into a fetter, his foot, Into the iron, entered his soul;

19 Until the time when his word came to pass, Speech of Yahweh, proved him;

20 The king sent, and set him free, One having dominion over peoples, yet loosed he his bonds;

21 He appointed him lord to his household, And one having dominion over all he possessed;

22 That he might bind his rulers as he pleased, And, his elders, he might embue with wisdom.

23 So Israel came into Egypt, And, Jacob, sojourned in the land of Ham;

24 And he made his people exceeding fruitful,—And caused them to become stronger than their adversaries.

25 He let them turn their heart—To hate his people, To deal treacherously with his servants;

26 Hän lähetti Mooseksen, palvelijansa, ja Aaronin, jonka hän oli valinnut.

27 Nämä tekivät hänen tunnustekonsa heidän keskellään, tekivät ihmeitä Haamin maassa.

28 Hän lähetti pimeyden ja pimensi kaiken, eivätkä he vastustaneet hänen sanojansa.

29 Hän muutti heidän vetensä vereksi ja kuoletti heiltä kalat.

30 Heidän maansa vilisi sammakoita aina kuningasten kammioita myöten.

31 Hän käski, ja paarmoja tuli ja sääskiä koko heidän alueellensa.

32 Hän antoi heille rakeita sateen sijaan, tulen leimauksia heidän maahansa.

33 Ja hän hävitti heidän viini- ja viikunapuunsa ja murskasi puut heidän alueeltansa.

34 Hän käski, ja heinäsirkkoja tuli ja tuhosirkkoja lukematon joukko;

35 ne söivät kaiken ruohon heidän

26 Han sände Mose, sin tjänare, och Aron, som han hade utvalt.

27 De gjorde hans tecken ibland dem och under i Hams land.

28 Han sände mörker och lät allt bliva mörkt; och de stodo icke emot hans ord.

29 Han förvandlade deras vatten till blod och lät så deras fiskar dö.

30 Deras land kom att vimla av paddor, ända in i deras konungars kamrar.

31 Han bjöd, och flugsvärmar kommo, mygg i hela deras land.

32 Han gav dem hagel för regn, eldslågor sände han i deras land.

33 Och han slog deras vinträd och fikonträd och bröt sönder träden i deras land.

34 Han bjöd, och gräshoppor kommo, och gräsmaskar i tallös mängd.

35 De åto upp alla örter i deras land, de

26 He sent Moses his servant, Aaron, whom he had chosen.

27 He set among them his threatening signs, And his wonders, in the land of Ham;

28 He sent darkness, and made it dark, But they rebelled against his words;

29 He turned their waters into blood, And so caused their fish to die;

30 Their land swarmed with frogs, In the chambers of their kings!

31 He spake, and there came in the gad–fly, Gnats, in all their bounds;

32 He made their showers—hail, A fire flaming throughout their land;

33 And he smote their vines, and their fig–trees, And brake in pieces the trees of their bounds;

34 He spake—then came the swarming locust,— The devouring locust, and that without number;

35 And devoured all the herbage in their land,

maastansa, söivät hedelmän heidän vainioiltansa.

åto upp frukten på deras mark.

And devoured the fruit of their ground.

36 Ja hän surmasi kaikki heidän maansa esikoiset, kaikki heidän miehuutensa ensimmäiset.

36 Och han slog allt förstfött i deras land, förstlingen av all deras kraft.

36 Then smote he every firstborn in their land, The beginning of all their strength;

37 Sitten hän vei Israelin sieltä varustettuna hopealla ja kullalla, eikä ollut hänen sukukunnissaan kompastuvaista.

37 Så förde han dem ut, med silver och guld, och i hans stammar var ingen som stapplade.

37 Thus brought he them forth, with silver and gold, Nor was there, throughout his tribes, one that faltered;

38 Egypti iloitsi heidän lähdöstänsä, koska sen oli vallannut pelko heidän tähtensä.

38 Egyptierna gladde sig, när de drogo ut; ty förskräckelse för Israel hade fallit över dem.

38 Egypt rejoiced when they went out, For the dread of them had fallen upon them.

39 Hän levitti suojaksi pilven ja tulen valaisemaan yötä.

39 Han bredde ut ett moln till skygd, och en eld för att lysa om natten.

39 He spread out a cloud as a covering, And fire, to give light by night,

40 He pyysivät, ja hän pani tulemaan viiriäiset, ja hän ravitsi heitä taivaan leivällä.

40 De begärde, då lät han vaktlar komma, och med bröd från himmelen mättade han dem.

40 They asked, and he brought in the quail,— And, with the bread of the heavens, he satisfied them;

41 Hän avasi kallion, ja vettä vuoti; se juoksi virtana kautta erämaan.

41 Han öppnade klippan, och vatten flödade; det gick genom öknen såsom en ström.

41 He opened the rock, and there gushed forth waters, They flowed along, through parched places, as a river;

42 Sillä hän muisti pyhän sanansa, muisti Aabrahamia, palvelijaansa.

42 Ty han tänkte på sitt heliga ord, på sin tjänare Abraham.

42 For he remembered his holy word, With Abraham his servant.

43 Niin hän vei kansansa pois sen iloitessa, valittunsa

43 Så förde han ut sitt folk med fröjd, med jubel dem som han

43 Thus brought he forth his people with gladness,—With shouts

heidän riemuitessaan.

44 Ja hän antoi heille pakanain maat, ja he ottivat omaksensa kansojen vaivannääöt,

45 että he noudattaisivat hänen käskyjänsä ja ottaisivat hänen laeistansa vaarin. Halleluja!

hade utvalt.

44 Han gav åt dem hedningarnas länder, och folkens förvärv fingo de till besittning,

45 för att de skulle hålla hans stadgar och taga hans lagar i akt. Halleluja!

of triumph, his chosen ones;
44 And gave them, the lands of the nations, And, of the toil of the peoples, took they possession:
45 In order that they might observe his statutes, And, over his laws, might keep watch, Praise ye Yah.

PSALMI 106

1 Halleluja! Kiittäkää Herraa, sillä hän on hyvä, sillä hänen armonsa pysyy iankaikkisesti.
2 Kuka voi kertoa Herran voimalliset teot, julistaa kaiken hänen ylistyksensä?
3 Autuaat ne, jotka noudattavat oikeutta, jotka aina tekevät vanhurskauden!
4 Muista minua, Herra, armolla, jota kansallesi osoitat, etsi minua avullasi,

5 että minä näkisin sinun valittujesi onnen, iloitsisin sinun kansasi ilolla, kerskaisin sinun perintöosasi kanssa.

1 Halleluja! Tacken HERREN, ty han är god, ty hans nåd varar evinnerligen.

2 Vem kan uttala HERRENS väldiga gärningar och förkunna allt hans lov?
3 Saliga äro de som akta på vad rätt är, de som alltid öva rättfärdighet.
4 Tänk på mig, HERRE, efter din nåd mot ditt folk, besök mig med din frälsning,

5 så att jag med lust får se dina utvaldas lycka, glädja mig med ditt folks glädje, berömma mig med din arvedel.

1 Praise ye Yah, Give ye thanks to Yahweh—For he is good, For age–abiding, is his lovingkindness.
2 Who can relate the mighty deeds of Yahweh? can cause to be heard, all his praise?
3 How happy! They who observe justice, He that executeth righteousness at all times.
4 Remember me, O Yahweh, when thou acceptest thy people, Visit me, with thy salvation;
5 That I may look upon the welfare of thy chosen ones, That I may rejoice in the joy of thy nation, That I may glory, with thine inheritance.

6 Me olemme tehneet syntiä isäimme kanssa, me olemme pahoin tehneet ja olleet jumalattomat.

7 Eivät meidän isämme Egyptissä painaneet mieleensä sinun ihmeitäsi, eivät muistaneet sinun monia armotekojasi, vaan niskoittelivat meren rannalla, Kaislameren rannalla.

8 Kuitenkin hän pelasti heidät nimensä tähden, tehdäkseen voimansa tiettäväksi.

9 Hän nuhteli Kaislamerta, ja se kuivui. Hän kuljetti heitä syvyyksissä niinkuin erämaassa.

10 Hän pelasti heidät vihamiehen kädestä ja lunasti heidät vihollisen vallasta.

11 Vedet peittivät heidän ahdistajansa, ei yhtäkään niistä jäänyt jäljelle.

12 Silloin he uskoivat hänen sanansa, veisasivat hänen ylistystään.

13 Mutta pian he unhottivat hänen

6 Vi hava syndat likasom våra fäder, vi hava gjort illa, vi hava varit ogudaktiga.

7 Våra fäder i Egypten aktade icke på dina under; de tänkte icke på dina många nådegärningar, utan voro genssträviga vid havet, invid Röda havet.

8 Men han frälste dem för sitt namns skull, för att göra sin makt kunnig.

9 Han näpste Röda havet, så att det blev torrt, och förde dem genom djupen såsom genom en öken.

10 Han frälste dem från deras motståndares hand och förlossade dem ifrån fiendens hand.

11 Vattnet övertäckte deras ovänner; icke en enda av dem blev kvar.

12 Då trodde de på hans ord, då sjöngo de hans lov.

13 Men snart glömde de hans gärningar, de

6 We have sinned—with our fathers, We have acted perversely, we have committed lawlessness;

7 Our fathers, in Egypt, understood not thy wonders, They remembered not the abounding of thy lovingkindnesses, but rebelled by the sea—at the Red Sea.

8 Yet he saved them, for the sake of his Name, to make known his mighty power;

9 So he rebuked the Red Sea, and it dried up, And he led them through deeps, as pasture–land;

10 And saved them from the hand of one full of hatred, And redeemed them out of the hand of the foe;

11 So the waters covered their adversaries, Not one from among them, was left.

12 They believed therefore in his words, They sang his praise.

13 Soon forgat they his works,—They waited not

tekonsa eivätkä odottaneet hänen neuvoansa.

förbidade icke hans råd.

for his counsel;

14 Heissä syttyi himo erämaassa, ja he kiusasivat Jumalaa autiossa maassa.

14 De grepos av lystnad i öknen och frestade Gud i ödemarken.

14 But lusted a lust in the desert, and tested GOD in the waste.

15 Ja hän antoi heille, mitä he pyysivät, mutta lähetti heihin hivuttavan taudin.

15 Då gav han dem vad de begärde, men sände tärande sjukdom över dem.

15 So he gave them their request, but sent leanness into their soul.

16 Ja heissä syttyi leirissä kateus Moosesta vastaan ja Aaronia, Herran pyhää, vastaan.

16 Och de upptändes av avund mot Mose i lägret, mot Aron, HERRENS helige.

16 And they became jealous of Moses in the camp,—of Aaron the holy one of Yahweh;

17 Mutta maa aukeni ja nieli Daatanin ja peitti Abiramin joukkion.

17 Men jorden öppnade sig och uppslukade Datan och övertäckte Abirams hop.

17 The earth opened and engulfed Dathan, and covered up the assembly of Abiram;

18 Ja heidän joukkiossaan syttyi tuli, liekki poltti jumalattomat.

18 Och eld begynte brinna i deras hop, en låga brände upp de ogudaktiga.

18 Then was kindled a fire in their assembly,—a flame, consumed the lawless ones.

19 He tekivät vasikan Hoorebin juurella ja kumarsivat valettua kuvaa;

19 De gjorde en kalv vid Horeb och tillbådo ett gjutet beläte;

19 They made a calf in Horeb,—and bowed down to a molten image;

20 he vaihtoivat Kunniansa ruohoa syövän härän kuvaan.

20 sin ära bytte de bort mot bilden av en oxe, som äter gräs.

20 Thus changed they my glory, for the similitude of an ox that eateth grass.

21 He unhottivat Jumalan, pelastajansa, joka oli tehnyt Egyptissä suuria tekoja,

21 De glömde Gud, sin frälsare, som hade gjort så stora ting i Egypten,

21 They forgat GOD their saviour, who had done great things in Egypt:

22 ihmeitä Haamin maassa, peljättäviä tekoja Kaislameren rannalla.

22 så underbara verk i Hams land, så fruktansvärda gärningar vid Röda havet.

22 Wonders in the land of Ham, Terrible things by the Red Sea.

23 Silloin hän aikoi hävittää heidät, mutta Mooses, hänen valittunsa, seisoi suojana hänen edessään ja käänsi pois hänen vihansa tuhoa tuottamasta.
24 He pitivät halpana ihanan maan eivätkä uskoneet hänen sanaansa.
25 He napisivat teltoissansa eivätkä kuulleet Herran ääntä.

26 Silloin hän nosti kätensä heitä vastaan kaataakseen heidät erämaassa,
27 kaataakseen heidän jälkeläisensä pakanain seassa ja hajottaakseen heidät pakanamaihin.

28 He antautuivat palvelemaan Baal-Peoria ja söivät kuolleitten jumalien uhreja.
29 He vihoittivat hänet teoillansa, ja niin vitsaus alkoi riehua heidän keskuudessaan.
30 Mutta Piinehas astui esiin ja pani tuomion toimeen, ja vitsaus taukosi.
31 Ja se luettiin hänelle vanhurskaudeksi,

23 Då hotade han att förgöra dem; men Mose, den man som han hade utvalt, trädde fram såsom medlare inför honom till att avvända hans vrede, så att den icke skulle fördärva.
24 De föraktade det ljuvliga landet och trodde icke på hans ord.
25 De knorrade i sina tält och lyssnade icke till HERRENS röst.

26 Då lyfte han upp sin hand mot dem och svor att slå ned dem i öknen,
27 att slå ned deras barn ibland hedningarna och förströ dem i länderna.

28 Och de slöto sig till Baal-Peor och åto det som var offrat åt döda.

29 De förtörnade Gud med sina gärningar, och en hemsökelse bröt in över dem.
30 Men Pinehas trädde fram och skipade rätt, och så upphörde hemsökelsen;
31 det vart honom räknat till rättfärdighet

23 Then would he have bidden to destroy them,––had not Moses his chosen, stood in the breach before him, To turn back his wrath from destroying.

24 And they refused the delightful land, They believed not his word;

25 But murmured in their tents,—They hearkened not unto the voice of Yahweh.
26 So he lifted up his hand unto them, that he would let them fall in the desert;
27 And would disperse their seed among the nations, and would scatter them throughout the lands.
28 Yet they let themselves be bound to Baal–peor,—and did eat sacrifices to the dead:
29 So they provoked to anger by their doings, and a plague, made a breach among them.
30 Then stood up Phinehas, and interposed, and stayed was the plague:
31 So it was counted unto him, for

polvesta polveen, iankaikkisesti.

från släkte till släkte, för evig tid.

righteousness, To generation after generation, unto times age abiding.

32 He vihoittivat hänet Meriban vetten luona, ja Mooseksen kävi pahoin heidän tähtensä.

32 De förtörnade honom ock vid Meribas vatten, och det gick Mose illa för deras skull.

32 And they provoked by the waters of Meribah,—And it fared ill with Moses, for their sakes;

33 Sillä he niskoittelivat Jumalan Henkeä vastaan, ja hän puhui huulillaan ajattelemattomasti.

33 Ty de voro genssträviga mot hans Ande, och han talade obetänksamt med sina läppar.

33 For they embittered his spirit, and he spake rashly with his lips.

34 He eivät hävittäneet niitä kansoja, jotka Herra oli käskenyt heidän hävittää,

34 De förgjorde icke de folk om vilka HERREN hade givit dem befallning,

34 They destroyed not the peoples of which Yahweh had spoken to them;

35 vaan pitivät yhteyttä pakanain kanssa ja oppivat heidän tekonsa.

35 utan beblandade sig med hedningarna och lärde sig deras gärningar.

35 But had fellowship with the nations, and learned their doings;

36 He palvelivat heidän jumalankuviansa, ja niistä tuli heille paula.

36 De tjänade deras avgudar, och dessa blevo dem till en snara.

36 Yea they served their idols, and they became to them a snare:

37 Ja he uhrasivat poikiansa ja tyttäriänsä riivaajille.

37 Och de offrade sina söner och döttrar till offer åt onda andar.

37 Yea they sacrificed their sons and their daughters to mischievous demons;

38 He vuodattivat viatonta verta, poikiensa ja tyttäriensä verta, uhraten heidät Kanaanin epäjumalille, ja maa saastui veriveloista.

38 Ja, de utgöto oskyldigt blod, sina söners och döttrars blod och offrade dessa åt Kanaans avgudar; och landet vart ohelgat genom blodskulder.

38 And poured out innocent blood, the blood of their sons and their daughters, whom they sacrificed to the idols of Canaan, And the land was polluted with blood–shed;

39 Näin he saastuttivat itsensä töillään ja olivat

39 Så blevo de orena genom sina gärningar

39 And they became unclean by their works,

haureelliset teoissansa.

och betedde sig trolöst i sina verk.

and became unchaste in their doings.

40 Ja Herran viha syttyi hänen kansaansa vastaan, ja hän kyllästyi perintöosaansa.

40 Då upptändes HERRENS vrede mot hans folk, och hans arvedel blev honom en styggelse.

40 Then was kindled the anger of Yahweh with his people, and he abhorred his own inheritance.

41 Ja hän jätti heidät pakanain käsiin, ja heidän vihamiehensä vallitsivat heitä.

41 Och han gav dem i hedningars hand, så att de som hatade dem fingo råda över dem.

41 So he delivered them up into the hand of the nations, And they who hated them, had dominion over them;

42 Heidän vihollisensa ahdistivat heitä, ja heidän täytyi painua niiden käden alle.

42 Deras fiender trängde dem, och de blevo kuvade under deras hand.

42 And their enemies oppressed them, And they were bowed down under their hand.

43 Monet kerrat hän pelasti heidät, mutta he olivat uppiniskaiset omassa neuvossaan ja sortuivat pahain tekojensa tähden.

43 Många gånger räddade han dem, men de voro genssträviga i sin egenvilja och förgingos så genom sin missgärning.

43 Many times, did he rescue them,—But, they, rebelled by their counsel, and sank low in their iniquity.

44 Mutta hän katsoi heihin heidän ahdistuksessaan, kun hän kuuli heidän valitushuutonsa.

44 Men han såg till dem i deras nöd, när han hörde deras rop.

44 Then looked he on the distress which befell them,—when he heard their loud cry;

45 Ja hän muisti heidän hyväkseen liittonsa ja armahti heitä suuressa laupeudessansa.

45 Och han tänkte, dem till fromma, på sitt förbund och ömkade sig efter sin stora nåd.

45 Then remembered he, for them, his covenant, and was moved to pity, according to the abounding of his lovingkindnesses;

46 Ja hän salli heidän saada armon kaikilta, jotka olivat vieneet heidät vankeuteen.

46 Och han lät dem finna barmhärtighet inför alla dem som hade fört dem i fångenskap.

46 And granted them compassion before all their captors.

47 Pelasta meidät, Herra, meidän

47 Fräls oss, HERRE, vår Gud, och församla oss

47 Save us, O Yahweh our God, and gather us

Jumalamme, ja kokoa meidät pakanain seasta, että me kiittäisimme sinun pyhää nimeäsi ja kerskauksemme olisi, että me sinua ylistämme.

från hedningarna, så att vi få prisa ditt heliga namn och berömma oss av ditt lov. ----

from among the nations, That we may give thanks unto thy holy Name, That we may triumph aloud in thy praise.

48 Kiitetty olkoon Herra, Israelin Jumala, iankaikkisesta iankaikkiseen. Ja kaikki kansa sanokoon: Amen. Halleluja!

48 Lovad vare HERREN, Israels Gud, från evighet till evighet! Och allt folket säge: »Amen, Halleluja!» Femte boken

48 Blessed be Yahweh, God of Israel, from one age even unto another, And all the people, shall say, Amen! Praise ye Yah!

PSALMI 107

1 Kiittäkää Herraa, sillä hän on hyvä, sillä hänen armonsa pysyy iankaikkisesti.

1 Tacken HERREN, ty han är god, ty hans nåd varar evinnerligen.

1 <BOOK THE FIFTH> O give thanks to Yahweh— For he is good, For, age–abiding, is his lovingkindness.

2 Niin sanokoot Herran lunastetut, jotka hän on lunastanut ahdistuksen alta

2 Så säge HERRENS förlossade, de som han har förlossat ur nöden,

2 Let the redeemed of Yahweh say, Whom he hath redeemed from the hand of the adversary;

3 ja koonnut pakanamaista, idästä ja lännestä, pohjoisesta ja meren puolelta.

3 de som han har församlat ifrån länderna, från öster och från väster, från norr och från havssidan.

3 And, out of the lands, hath gathered them— From the east and from the west, From the north and from the south.

4 He harhailivat erämaassa, autiossa, tiettömässä maassa, löytämättä asuttua kaupunkia.

4 De irrade omkring i öknen på öde stigar, de funno ingen stad där de kunde bo;

4 They wandered about in the desert—in a waste, Way to a city to dwell in, found they none;

5 Heidän oli nälkä ja jano, heidän sielunsa nääntyi heissä.

5 de hungrade och törstade, deras själ försmäktade i dem.

5 Hungry—yea thirsty, their soul, within them, fainted:

6 Mutta hädässänsä he

6 Men de ropade till

6 Then made they

huusivat Herraa, ja hän pelasti heidät heidän ahdistuksistaan.

7 Ja hän ohjasi heidät oikealle tielle, niin että he pääsivät asuttuun kaupunkiin.
8 Kiittäköötpä he Herraa hänen armostansa, hänen ihmeellisistä teoistaan ihmislapsia kohtaan.
9 Sillä hän ravitsee nääntyvän sielun ja täyttää nälkäisen sielun hyvyydellä.
10 He istuivat pimeydessä ja synkeydessä, vangittuina kurjuuteen ja rautoihin,
11 koska olivat niskoitelleet Jumalan käskyjä vastaan ja katsoneet halvaksi Korkeimman neuvon.
12 Hän masensi heidän sydämensä kärsimyksellä; he sortuivat, eikä ollut auttajaa.
13 Mutta hädässänsä he huusivat Herraa, ja hän pelasti heidät heidän ahdistuksistaan.

14 Hän vei heidät ulos pimeydestä ja synkeydestä, hän

HERREN i sin nöd, och han räddade dem ur deras trångmål.

7 Och han ledde dem på en rätt väg, så att de kommo till en stad där de kunde bo.
8 De må tacka HERREN för hans nåd och för hans under med människors barn,

9 att han mättade den försmäktande själen och uppfyllde den hungrande själen med sitt goda.
10 De sutto i mörker och dödsskugga, fångna i elände och järnbojor,

11 därför att de hade varit gensträviga mot Guds ord och hade föraktat den Högstes råd.
12 Han kuvade deras hjärtan med olycka; de kommo på fall och hade ingen hjälpare.

13 Men de ropade till HERREN i sin nöd, och han frälste dem ur deras trångmål;

14 han förde dem ut ur mörkret och dödsskuggan, och deras

outcry to Yahweh, in their peril, Out of their distresses, he rescued them;
7 And led them by a straight road, That they might journey to a city to dwell in.
8 Let them give thanks to Yahweh for his lovingkindness, and for his wonderful dealings with the sons of men;
9 For he hath satisfied the longing soul, and, the famished soul, hath he filled with good.
10 The dwellers in darkness and death–shade, bound with oppression and iron;
11 Because they had rebelled against the sayings of GOD,—and, the counsel of the Most High, they had spurned;
12 And he bowed down, with labour, their heart, They staggered, with no one to help,

13 Then made they outcry to Yahweh in their peril, Out of their distresses, he saved them;
14 He brought them forth out of darkness and death–shade, and,

katkaisi heidän kahleensa.
15 Kiittäköötheidän armostansa ja hänen ihmeellisistä teoistaan ihmislapsia kohtaan.
16 Sillä hän särkee vaskiset ovet ja rikkoo rautaiset salvat.

17 He olivat hulluja, sillä heidän vaelluksensa oli syntinen, ja he kärsivät vaivaa pahojen tekojensa tähden.
18 Heidän sielunsa inhosi kaikkea ruokaa, ja he olivat lähellä kuoleman portteja.
19 Mutta hädässänsä he huusivat Herraa, ja hän pelasti heidät heidän ahdistuksistaan.

20 Hän lähetti sanansa ja paransi heidät ja pelasti heidät haudasta.

21 Kiittäköötheidän armostansa ja hänen ihmeellisistä teoistaan ihmislapsia kohtaan.
22 Uhratkoot kiitosuhreja ja kertokoot riemuiten hänen töitään.

bojor slet han sönder.

15 De må tacka HERREN för hans nåd och för hans under med människors barn,

16 att han krossade kopparportarna och bröt sönder järnbommarna.

17 De voro oförnuftiga, ty de vandrade i överträdelse, och blevo nu plågade för sina missgärningars skull;
18 deras själ vämjdes vid all mat, och de voro nära dödens portar.

19 Men de ropade till HERREN i sin nöd, och han frälste dem ur deras trångmål.

20 Han sände sitt ord och botade dem och räddade dem från graven.
21 De må tacka HERREN för hans nåd och för hans under med människors barn;

22 de må offra lovets offer och förtälja hans verk med jubel.

their fetters, he tare off.

15 Let them give thanks to Yahweh for his lovingkindness, and for his wonderful dealings with the sons of men!
16 For he brake in pieces the doors of bronze, And, the bars of iron, he hewed asunder.
17 The perverse, by reason of their transgression, and on account of their iniquities, are afflicted;
18 All manner of food, their soul abhorreth, and so they draw near unto the gates of death,
19 Then make they outcry to Yahweh in their peril, and, out of their distresses, he saveth them.
20 He sendeth his word, and healeth them, and delivereth them from their graves.
21 Let them give thanks to Yahweh for his lovingkindness, and for his wonderful dealings with the sons of men!
22 Yea let them sacrifice the sacrifices of thanksgiving, and recount his works with a shout.

23 He lähtivät laivoilla merelle ja kävivät kauppaa suurilla vesillä.

24 He näkivät Herran työt ja hänen ihmeelliset tekonsa meren syvyyksissä.

25 Hän sanoi sanansa ja nosti myrskytuulen, joka kohotti korkealle sen aallot.

26 He kohosivat taivasta kohti, he vajosivat syvyyksiin; heidän sielunsa menehtyi tuskasta.

27 He horjuivat ja hoippuivat kuin juopunut, ja kaikki heidän taitonsa hämmentyi.

28 Mutta hädässänsä he huusivat Herraa, ja hän päästi heidät heidän ahdistuksistaan.

29 Hän tyynnytti myrskyn, ja meren aallot hiljenivät.

30 He iloitsivat, kun tuli tyyni, ja hän vei heidät toivottuun satamaan.

31 Kiittäkööt he Herraa hänen armostansa ja

23 De foro på havet med skepp och drevo sin handel på stora vatten;

24 där fingo de se HERRENS gärningar och hans under på havsdjupet.

25 Med sitt ord uppväckte han stormvinden, så att den hävde upp dess böljor.

26 De foro upp mot himmelen, ned i djupen; deras själ upplöstes av ångest.

27 De raglade och stapplade såsom druckna, och all deras vishet blev till intet.

28 Men de ropade till HERREN i sin nöd, och han förde dem ut ur deras trångmål.

29 Han förbytte stormen i lugn, så att böljorna omkring dem tystnade.

30 Och de blevo glada att det vart stilla, och han förde dem till den hamn dit de ville.

31 De må tacka HERREN för hans nåd

23 Men who go down to the sea, in ships, doing business through mighty waters;

24 They, see the works of Yahweh, and his wonders in the deep;

25 And he speaketh, and there ariseth a tempestuous wind, which lifteth on high its rolling waves;

26 They mount the heavens, they descend the roaring deeps, their soul, by trouble, dissolveth;

27 They reel and stagger, like a drunken man, and, all their wisdom, is engulfed,

28 Then make they outcry to Yahweh in their peril, and, out of their distresses, he bringeth them forth,

29 He calmeth the storm to a whisper, and silent are their rolling waves:

30 Then are they glad, because they are hushed, And he guideth them unto their desired haven.

31 Let them give thanks to Yahweh for his

hänen ihmeellisistä teoistaan ihmislapsia kohtaan.

32 Kunnioittakoot häntä kansan seurakunnassa ja vanhinten kokouksessa häntä ylistäköot.

33 Hän muutti virrat erämaaksi ja vesilähteet kuivaksi maaksi,

34 hedelmällisen maan suola-aroksi, sen asukasten pahuuden tähden.

35 Hän muutti erämaan vesilammikoiksi ja kuivan maan vesilähteiksi.

36 Ja hän asetti nälkäiset sinne asumaan ja he rakensivat kaupungin asuaksensa.

37 Ja he kylvivät peltoja ja istuttivat viinitarhoja, jotka tuottivat satoisan hedelmän.

38 Hän siunasi heitä, ja he lisääntyivät suuresti, ja hän antoi heille paljon karjaa.

39 Ja kun he vähentyivät ja vaipuivat onnettomuuden ja huolten painon alla,

och för hans under med människors barn;

32 de må upphöja honom i folkets församling och lova honom där de äldste sitta.

33 Han gjorde strömmar till öken, källsprång till torr mark,

34 bördigt land till salthed, för dess inbyggares ondskas skull.

35 Han gjorde öknen till en vattenrik sjö och torrt land till källsprång.

36 Och han lät de hungrande bo där, och de byggde en stad där de kunde bo.

37 De besådde åkrar och planterade vingårdar, som gåvo dem sin frukt i avkastning.

38 Han välsignade dem, och de förökades storligen, och deras boskapshjordar lät han icke förminskas.

39 Väl blevo de sedan ringa och nedböjda, i det olycka och bedrövelse tryckte dem,

lovingkindness, and for his wonderful dealings with the sons of men!

32 Yea let them extol him in the convocation of the people, and, in the seated company of elders, let them praise him.

33 He turneth Rivers into a desert, and, Springs of Water, into thirsty ground,

34 A Land of Fruit, into a waste of salt, For the wickedness of them who dwell therein.

35 He turneth A Desert, into a pool of water, and, A Parched Land into springs of water;

36 And hath caused the famished to dwell there, And they have built them a city to dwell in;

37 And have sown fields, and planted vineyards, and made them fruits of increase:

38 Thus hath he blessed them, and they have multiplied greatly, And, their cattle, he maketh not few.

39 So have they become few and been brought low, By oppression, misfortune,

and sorrow;

40 niin hän, joka vuodattaa ylenkatsetta ruhtinasten päälle ja panee heidät harhailemaan tiettömissä autiomaissa,

40 men han som utgjuter förakt över furstar och låter dem irra omkring i väglösa ödemarker,

40 He poureth contempt upon nobles, and causeth them to wander in a pathless waste;

41 hän kohotti köyhän kurjuudesta ja teki suvut suuriksi kuin lammaslaumat.

41 han upphöjde då den fattige ur eländet och lät släkterna växa till såsom fårhjordar.

41 But he hath set the needy on high from affliction, and made families, like a flock:—

42 Oikeamieliset näkevät sen ja riemuitsevat, ja kaiken vääryyden täytyy tukkia suunsa.

42 De redliga se det och glädja sig, och all orättfärdighet måste tillsluta sin mun.

42 The upright seeth and is glad, And, all perverseness, hath closed her mouth.

43 Joka viisas on, se ottakoon näistä vaarin ja ajatelkoon Herran armotekoja.

43 Den som är vis, han akte härpå och besinne HERRENS nådegärningar.

43 Who is wise? then let him observe these things! and diligently consider the lovingkindness of Yahweh.

PSALMI 108

1 Laulu; Daavidin virsi.

1 En sång, en psalm av David.

1 <A Song, a Melody: David's.> Fixed, is my heart,

2 Minun sydämeni on valmis, Jumala, minä tahdon veisata ja soittaa; valmis on minun sieluni.

2 Mitt hjärta är frimodigt, o Gud, jag vill sjunga och lova; ja, så vill min ära.

O God, I will sing and touch the strings, even mine honour.

3 Heräjä, harppu ja kannel. Minä tahdon herättää aamuruskon.

3 Vakna upp, psaltare och harpa; jag vill väcka morgonrodnaden.

2 Awake, O harp and lyre, I will awaken the dawn!

4 Herra, sinua minä kiitän kansojen joukossa ja veisaan sinun

4 Jag vill tacka dig bland folken, HERREN, och lovsjunga dig bland

3 I will thank thee among the peoples, O Yahweh, and will sing

kiitostasi kansakuntien keskellä.
5 Sillä suuri on sinun armosi ja ulottuu ylitse taivasten ja sinun totuutesi hamaan pilviin asti.
6 Korota itsesi yli taivasten, Jumala, ja levitköön sinun kunniasi yli kaiken maan.
7 Että sinun rakkaasi pelastetuiksi tulisivat, auta oikealla kädelläsi ja vastaa minulle.

8 Jumala on puhunut pyhäkössänsä. Minä riemuitsen, minä jaan Sikemin ja mittaan Sukkotin laakson.

9 Minun on Gilead, ja minun on Manasse; Efraim on minun pääni suojus, Juuda minun valtikkani.
10 Mooab on minun pesuastiani, Edomiin minä viskaan kenkäni, minä riemuitsen Filistean maasta.

11 Kuka vie minut varustettuun kaupunkiin? Kuka saattaa minut Edomiin?
12 Etkö sinä, Jumala, hyljännyt meitä? Et

folkslagen.

5 Ty din nåd är stor ända uppöver himmelen, och din trofasthet allt upp till skyarna.

6 Upphöjd vare du, Gud, över himmelen, och över hela jorden sträcke sig din ära.
7 På det att dina vänner må varda räddade, må du giva seger med din högra hand och bönhöra mig.
8 Gud har talat i sin helgedom: »Jag skall triumfera, jag skall utskifta Sikem och skall avmäta Suckots dal.

9 Mitt är Gilead, mitt är Manasse, Efraim är mitt huvuds värn,

10 Juda min härskarstav; Moab är mitt tvagningskärl, på Edom kastar jag min sko; över filistéernas land höjer jag jubelrop.»
11 Vem skall föra mig till den fasta staden, vem leder mig till Edom?
12 Har icke du, o Gud, förkastat oss, så att du

praise unto thee, among the tribes of men.
4 For, great, above the heavens, is thy lovingkindness, and, as far as the skies, thy faithfulness.
5 Be thou exalted above the heavens, O God, And, above all the earth, be thy glory.
6 To the end thy beloved ones may be delivered, Oh save thou with thy right hand and answer me!
7 God, hath spoken in his holiness, I will exult! I will apportion Shechem! And, the Vale of Succoth, will I measure out;
8 Mine, is Gilead—mine, Manasseh, but, Ephraim, is the defence of my head, Judah, is my commander's staff;
9 Moab, is my wash–bowl, Upon Edom, will I throw my shoe, Over Philistia, raise a shout of triumph.

10 Who will conduct me to a fortified city? Who will lead me as far as Edom?
11 Hast not thou, O God, rejected us? and

lähtenyt, Jumala, meidän sotajoukkojemme kanssa!

ej drager ut med våra härar, o Gud?

wilt not go forth, O God, with our hosts.

13 Anna meille apu ahdistajaa vastaan, sillä turha on ihmisten apu.
14 Jumalan voimalla me teemme väkeviä tekoja; hän tallaa meidän vihollisemme maahan.

13 Giv oss hjälp mot ovännen; ty människors hjälp är fåfänglighet.
14 Med Gud kunna vi göra mäktiga ting; han skall förtrampa våra ovänner.

12 Grant us help out of distress, for, vain, is the deliverance of man:
13 In God, shall we do valiantly, He himself, therefore, shall tread down our adversaries.

PSALMI 109

1 Veisuunjohtajalle; Daavidin virsi. Jumala, minun ylistykseni, älä ole vaiti.

1 För sångmästaren; av David; en psalm. Min lovsångs Gud, tig icke.

1 <To the Chief Musician. David's. A Melody.> O God of my praise, do not be silent;

2 Sillä he ovat avanneet minua vastaan jumalattoman ja petollisen suun, he puhuttelevat minua valheen kielellä.

2 Ty sin ogudaktiga mun, sin falska mun hava de upplåtit mot mig, de hava talat mot mig med lögnaktig tunga.

2 For, the mouth of the lawless one and the mouth of the deceiver, against me, are open, They have spoken to me with false tongue;

3 Vihan sanoilla he ovat minut piirittäneet, ja syyttä he sotivat minua vastaan.

3 Med hätska ord hava de omgivit mig, de hava begynt strid mot mig utan sak.

3 And, with words of hatred, have they surrounded me, and have made war upon me without cause:

4 Rakkauteni palkaksi he minua vainoavat, mutta minä ainoastaan rukoilen.

4 Till lön för min kärlek stå de mig emot, men jag beder allenast.

4 For my love, they have been accusing me, while, I, was at prayer:

5 He kostavat minulle hyvän pahalla ja rakkauteni vihalla.

5 De hava bevisat mig ont för gott och hat för min kärlek.

5 Yea they have returned unto me—Evil for good; and, Hatred for my love.

6 Aseta jumalaton mies häntä vastaan, ja

6 Låt en ogudaktig man träda upp emot honom,

6 Set in charge over him, one who is lawless,

seisokoon syyttäjä hänen oikealla puolellansa.
7 Oikeuden edessä hän joutukoon syyhyn, ja hänen rukouksensa tulkoon synniksi.
8 Hänen päivänsä olkoot harvat, ottakoon toinen hänen kaitsijatoimensa.
9 Tulkoot hänen lapsensa orvoiksi ja hänen vaimonsa leskeksi.
10 Kierrelköötˊ hänen lapsensa alati kerjäten, anelkoot kaukana kotinsa raunioilta.

11 Anastakoon koronkiskuri kaiken hänen omansa, ja riistäköötˊ vieraat hänen vaivannäkönsä.
12 Älköön kukaan osoittako hänelle laupeutta, älköönkä kukaan armahtako hänen orpojansa.
13 Hänen jälkeläisensä hävitköötˊ sukupuuttoon, pyyhittäköön heidän nimensä pois toisessa polvessa.
14 Hänen isiensä rikkomukset pysyköötˊ Herran muistossa, älköönkä hänen äitinsä

och låt en åklagare stå på hans högra sida.

7 När han kommer inför rätta, må han dömas skyldig, och hans bön vare synd.
8 Blive hans dagar få, hans ämbete tage en annan.

9 Varde hans barn faderlösa och hans hustru änka.

10 Må hans barn alltid gå husvilla och tigga och söka sitt bröd fjärran ifrån ödelagda hem.
11 Må ockraren få i sin snara allt vad han äger, och må främmande plundra hans gods.

12 Må ingen finnas, som hyser misskund med honom, och ingen, som förbarmar sig över hans faderlösa.
13 Hans framtid varde avskuren, i nästa led vare sådanas namn utplånat.

14 Hans fäders missgärning varde ihågkommen inför HERREN, och hans

and let, an accuser, stand at his right hand;

7 When he is judged, let him go out condemned, and let, his own petition, become a sin;
8 Let his days become few, his overseership, let another take;

9 Let his children become fatherless, and his wife a widow;

10 Let his children, wander about, and beg, Let them be driven out of their ruins;

11 Let the creditor take aim at all that he hath, and let strangers prey on the fruit of his toil;

12 Let him have no one to continue lovingkindness, and there be none to favour his fatherless children;
13 Let his posterity be for cutting off, In another generation, let their name be wiped out;
14 Remembered be the iniquity of his fathers against Yahweh, and, the sin of his mother, let it

syntiä pyyhittäkö pois.

15 Olkoot ne Herran edessä alati, ja hävittäköön hän heidän muistonsa maan päältä.

16 Sillä se mies ei ajatellutkaan tehdä laupeutta, vaan vainosi kurjaa ja köyhää ja sydämen tuskassa olevaa, tappaaksensa hänet.

17 Hän rakasti kirousta, ja se kohtasi häntä; hän ei huolinut siunauksesta, ja se väistyi hänestä kauas.

18 Hän puki kirouksen yllensä niinkuin vaatteensa, ja se meni hänen sisuksiinsa niinkuin vesi ja hänen luihinsa niinkuin öljy.

19 Se olkoon hänellä viittana, johon hän verhoutuu, ja vyönä, johon hän aina vyöttäytyy.

20 Tämä olkoon Herralta minun vainoojaini palkka ja niiden, jotka puhuvat pahaa minua vastaan.

moders synd varde icke utplånad.

15 Må den alltid stå inför HERRENS ögon; ja, sådana mäns åminnelse må utrotas från jorden.

16 Ty han tänkte ju icke på att öva misskund, utan förföljde den som var betryckt och fattig och den vilkens hjärta var bedrövat, för att döda dem.

17 Han älskade förbannelse, och den kom över honom; han hade icke behag till välsignelse, och den blev fjärran ifrån honom.

18 Han klädde sig i förbannelse såsom i en klädnad, och såsom vatten trängde den in i hans liv och såsom olja in i hans ben.

19 Den varde honom såsom en mantel att hölja sig i, och såsom en gördel att alltid omgjorda sig med.

20 Detta vare mina motståndares lön från HERREN, och deras som tala ont mot min själ.

not be wiped out;

15 Let them be before Yahweh continually, and let the memory of them, be cut off out of the earth.

16 Because that he remembered not to show lovingkindness, but pursued the man that was oppressed and needy, that, the downhearted, he might slay.

17 Because he loved cursing, May it have come upon him,
Because he delighted not in blessing, May it have kept far from him;

18 Because he clothed himself in cursing as his outer garment, therefore may it have entered like water into his inward part, and like oil into his bones;

19 Be it his, as a garment he shall wrap round him, and for a girdle he shall, at all times, gird on:

20 This, be the reward of mine accusers, from Yahweh, even of them who are speaking wrongfully against my life.

21 Mutta sinä, Herra, Herra, auta minua nimesi tähden, sillä sinun armosi on hyvä, pelasta minut.

22 Sillä minä olen kurja ja köyhä, ja sydämeni on haavoitettu minun rinnassani.
23 Minä katoan pois kuin pitenevä varjo, minut pudistetaan pois kuin heinäsirkka.

24 Polveni horjuvat paastoamisesta, ja minun ruumiini on laihtunut lihattomaksi.
25 Ja minä olen joutunut heidän herjattavakseen, minut nähdessään he nyökyttävät päätänsä.
26 Auta minua, Herra, minun Jumalani, pelasta minut armosi jälkeen;

27 ja he saakoot tuta, että tämä on sinun kätesi, että sinä, Herra, sen teit.
28 Jos he kiroavat, siunaa sinä, jos he nousevat, joutukoot häpeään, mutta palvelijasi saakoon iloita.
29 Olkoon häväistys minun vainoojaini

21 Men du, HERRE, Herre, stå mig bi för ditt namn skull; god är ju din nåd, så må du då rädda mig.

22 Ty jag är betryckt och fattig, och mitt hjärta är genomborrat i mitt bröst.
23 Såsom skuggan, när den förlänges, går jag bort; jag ryckes bort såsom en gräshoppssvärm.
24 Mina knän äro vacklande av fasta, och min kropp förlorar sitt hull.
25 Till smälek har jag blivit inför dem; när de se mig, skaka de huvudet.

26 Hjälp mig, HERRE, min Gud; fräls mig efter din nåd;

27 och må de förnimma att det är din hand, att du, HERRE, har gjort det.
28 Om de förbanna, så välsigna du; om de resa sig upp, så komme de på skam, men må din tjänare få glädja sig.
29 Mina motståndare varde klädda i blygd

21 But, thou, Yahweh, Adonay, deal effectually with me, for the sake of thy Name, Since good is thy lovingkindness, O rescue me;
22 For, oppressed and needy, I am, and, my heart, is wounded within me.
23 As a shadow when it stretcheth out, I am gone, I am shaken off like the locust;

24 My knees, tremble from fasting, and, my flesh, faileth of fatness:

25 So, I, am become a reproach for them, They see me, they shake their head.

26 Help me! O Yahweh my God, Save me, according to thy lovingkindness:
27 That they may know that, Thine own hand, this is, Thou, Yahweh, hast done it.
28 They, may curse if, thou, wilt bless,—Mine assailants, shall be ashamed, but, thy servant, shall rejoice;
29 Mine accusers shall be clothed with

pukuna, ja verhotkoon heitä heidän häpeänsä niinkuin viitta.
30 Minä suullani kiitän suuresti Herraa, ja monien keskellä minä ylistän häntä.

31 Sillä hän seisoo köyhän oikealla puolella pelastaakseen hänet niistä, jotka hänet tuomitsevat.

och höljda i skam såsom i en mantel.

30 Min mun skall storligen tacka HERREN; mitt ibland många vill jag lova honom.

31 Ty han står på den fattiges högra sida för att frälsa honom från dem som fördöma hans själ.

confusion, and shall wrap about them, like a cloak, their own shame.
30 I will thank Yahweh loudly with my mouth, Yea, in the midst of multitudes, will I praise him;
31 Because he standeth at the right hand of the needy, To save, from them who would pass sentence on his life.

PSALMI 110

1 Daavidin virsi. Herra sanoi minun herralleni: Istu minun oikealle puolelleni, kunnes minä panen sinun vihollisesi sinun jalkojesi astinlaudaksi.
2 Herra ojentaa sinun valtasi valtikan Siionista; hallitse vihollistesi keskellä.

3 Altis on sinun kansasi sinun sotaanlähtösi päivänä: pyhässä asussa sinun nuori väkesi nousee eteesi, niinkuin kaste aamuruskon helmasta.

4 Herra on vannonut eikä sitä kadu: Sinä olet pappi iankaikkisesti,

1 Av David; en psalm. HERREN sade till min herre: »Sätt dig på min högra sida, till dess jag har lagt dina fiender dig till en fotapall.»

2 Din makts spira skall HERREN utsträcka från Sion; du skall härska mitt ibland dina fiender.

3 Villigt kommer ditt folk, när du samlar din här; i helig skrud kommer din unga skara inför dig, såsom daggen kommer ur morgonrodnadens sköte.

4 HERREN har svurit och skall icke ångra sig: »Du är en präst till evig

1 <David's. A Melody.>
The declaration of Yahweh to my Lord—Sit thou at my right hand, Until I make thy foes thy footstool.

2 Thy sceptre of strength, will Yahweh extend out of Zion, Tread thou down, in the midst of thy foes.
3 Thy people, will freely offer themselves, in the day of thine army,—in the splendours of holiness, out of the womb of the dawn, To thee, [shall spring forth] the dew of thy youth.
4 Yahweh, hath sworn—and will not repent, Thou, [shalt be] a priest

Melkisedekin järjestyksen mukaan.

5 Herra on sinun oikealla puolellasi, hän musertaa kuninkaat vihansa päivänä.
6 Hän tuomitsee pakanat: ruumiita viruu kaikkialla; hän murskaa päitä laajalti maan päällä.

7 Hän juo purosta tien varrelta; sentähden hän kohottaa päänsä.

tid efter Melki-Sedeks sätt.»

5 Herren är på din högra sida, han skall krossa konungar på sin vredes dag.
6 Han skall hålla dom bland hedningarna, överallt skola döda ligga; han skall sönderkrossa huvuden vida omkring på jorden.
7 Ur bäcken skall han dricka på vägen; därför skall han upplyfta huvudet.

unto times age-abiding, after the manner of Melchizedek.

5 My Lord, on thy right hand,—hath shattered—in the day of his anger—kings;
6 He will judge among the nations—full of dead bodies! He hath shattered the head over a land far extended:

7 Of the torrent in the way, will he drink; —For this cause, will he lift up [his] head.

PSALMI 111

1 Halleluja! Minä kiitän Herraa kaikesta sydämestäni hurskasten kokouksessa ja seurakunnassa.

2 Suuret ovat Herran teot, kaikkien niiden tutkisteltavat, jotka niitä rakastavat.
3 Kunnialliset ja korkeat ovat hänen työnsä, ja hänen vanhurskautensa pysyy iankaikkisesti.
4 Hän on säätänyt ihmeellisten tekojensa muiston; armollinen ja laupias on Herra.

1 Halleluja! Jag vill tacka HERREN av allt hjärta i de rättsinnigas råd och församling.

2 Stora äro HERRENS verk, de begrundas av alla som hava sin lust i dem.
3 Majestät och härlighet är vad han gör, och hans rättfärdighet förbliver evinnerligen.
4 Han har så gjort, att hans under äro i åminnelse; nådig och barmhärtig är HERREN.

1 Praise ye Yah! I will give thanks unto Yahweh, with a whole heart, in the circle of the upright and the assembly.

2 Great are the works of Yahweh, sought out, by all who find pleasure therein.
3 Honourable and majestic, is his doing, and, his righteousness, standeth for aye.
4 A memorial, hath he made by his wonders, Gracious and compassionate, is Yahweh.

5 Hän antaa ruuan pelkääväisillensä, hän muistaa liittonsa iankaikkisesti.
6 Hän ilmoitti kansallensa tekojensa voiman, hän antoi heille pakanain perintöosan.

5 Han giver mat åt dem som frukta honom, han tänker evinnerligen på sitt förbund.
6 Sina gärningars kraft har han gjort kunnig för sitt folk, i det han gav dem hedningarnas arvedel.

5 Food, hath he given to them who revere him, He will remember, age–abidingly, his covenant.
6 The might of his works, hath he declared to his people, that he may give them the inheritance of the nations.

7 Hänen kättensä teot ovat totiset ja oikeat; luotettavat ovat kaikki hänen asetuksensa.
8 Ne pysyvät järkkymättä aina ja iankaikkisesti; ne ovat tehdyt totuudessa ja oikeudessa.

7 Hans händers verk äro trofasthet och rätt, oryggliga äro alla hans ordningar.
8 De stå fasta för alltid och för evigt, de fullbordas med trofasthet och rättvisa.

7 The works of his hands, are faithful and just, Firm are all his precepts;
8 Upheld to futurity, to times age–abiding, done in faithfulness and equity.

9 Hän lähetti kansallensa lunastuksen, sääti liittonsa ikuisiksi ajoiksi; pyhä ja peljättävä on hänen nimensä.
10 Herran pelko on viisauden alku, hyvä ymmärrys kaikille, jotka sitä noudattavat. Hänen ylistyksensä pysyy iankaikkisesti.

9 Han har sänt sitt folk förlossning, han har stadgat sitt förbund för evig tid; heligt och fruktansvärt är hans namn.
10 HERRENS fruktan är vishetens begynnelse, ett gott förstånd få alla de som göra därefter. Hans lov förbliver evinnerligen.

9 Ransom, hath he sent to his people, He hath commanded, to times age–abiding, his covenant, Holy and reverend, is his Name.
10 The beginning of wisdom, is the reverence of Yahweh, Good discretion, have all that do them, His praise, endureth for aye.

PSALMI 112

1 Halleluja! Autuas se mies, joka Herraa pelkää ja suuresti halajaa hänen käskyjänsä!

1 Halleluja! Säll är den man som fruktar HERREN och har sin stora lust i hans bud.

1 Praise ye Yah! How happy is the man who revereth Yahweh, In his commandments, delighteth he greatly;

2 Hänen jälkeläisensä tulevat voimallisiksi maassa, oikeamielisten suku tulee siunatuksi.

3 Varallisuus ja rikkaus on hänen huoneessansa, ja hänen vanhurskautensa pysyy iankaikkisesti.

4 Oikeamielisille koittaa pimeydessä valkeus, armollinen, laupias ja vanhurskas.

5 Hyvin käy sen miehen, joka on laupias ja antaa lainaksi, joka hoitaa asiansa oikeuden mukaan.

6 Sillä ei hän ikinä horju; vanhurskas säilyy ikuisessa muistossa.

7 Ei hän pelkää pahaa sanomaa, hänen sydämensä on vahva, sillä hän turvaa Herraan.

8 Hänen sydämensä on luja ja peloton, kunnes hän vihdoin ilolla katselee ahdistajiaan.

9 Hän on runsaskätinen, hän antaa köyhille, hänen vanhurskautensa pysyy iankaikkisesti, hänen sarvensa kohoaa

2 Hans efterkommande skola bliva väldiga på jorden; de redligas släkte skall varda välsignat.

3 Gods och rikedom skall finnas i hans hus, och hans rättfärdighet består evinnerligen.

4 För de redliga går han upp såsom ett ljus i mörkret, nådig och barmhärtig och rättfärdig.

5 Väl den som är barmhärtig och giver lån, den som stöder all sin sak på rätt!

6 Ty han skall icke vackla till evig tid; den rättfärdige skall vara i evig åminnelse.

7 För ont budskap fruktar han icke; hans hjärta är frimodigt, det förtröstar på HERREN.

8 Hans hjärta är fast, det fruktar icke, till dess han får se med lust på sina ovänner.

9 Han utströr, han giver åt de fattiga, hans rättfärdighet förbliver evinnerligen; hans horn skall varda upphöjt med

2 Mighty in the earth, shall be his seed, The generation of the upright, shall be blessed;

3 Wealth and riches, shall be in his house, and, his righteousness, standeth for aye.

4 Risen—in darkness, is light to the upright, The gracious and compassionate and righteous.

5 Well for a man showing favour and lending! He shall sustain his affairs with justice.

6 Surely, unto times age–abiding, shall he not be shaken, In remembrance, age–abiding, shall the righteous one remain;

7 Of evil tidings, shall he not be afraid, Established is his heart, led to trust in Yahweh;

8 Upheld is his heart, he shall not be afraid, until that he gazeth on his foes.

9 He hath scattered abroad, he hath given to the needy, His righteousness, standeth for aye, His horn, shall

kunniassa.
10 Jumalaton näkee sen ja närkästyy, hän kiristelee hampaitaan ja pakahtuu. Jumalattomien halut raukeavat tyhjiin.

ära.
10 Den ogudaktige skall se det och harmas; han skall bita sina tänder samman och täras bort. Vad de ogudaktiga önska bliver till intet.

be exalted in honour.
10 The lawless one, shall see, and be indignant, his teeth, will he gnash and melt away, The craving of the lawless, shall vanish.

PSALMI 113

1 Halleluja! Ylistäkää, te Herran palvelijat, ylistäkää Herran nimeä.

2 Siunattu olkoon Herran nimi nyt ja iankaikkisesti.

3 Auringon noususta sen laskuun saakka olkoon Herran nimi ylistetty.

4 Herra on korkea yli kaikkien pakanakansain, yli taivasten kohoaa hänen kunniansa.
5 Kuka on niinkuin Herra, meidän Jumalamme, joka korkealla asuu
6 ja katsoo syvälle - taivaassa ja maassa?

7 Hän, joka tomusta nostaa alhaisen, korottaa loasta köyhän

1 Halleluja! Loven, I HERRENS tjänare, loven HERRENS namn.

2 Välsignat vare HERRENS namn från nu och till evig tid.

3 Från solens uppgång ända till dess nedgång vare HERRENS namn högtlovat.

4 HERREN är hög över alla folk, hans ära når över himmelen.

5 Ja, vem är såsom HERREN, vår Gud, han som sitter så högt,

6 han som ser ned så djupt -- ja, vem i himmelen och på jorden?

7 Han som upprättar den ringe ur stoftet, han som lyfter den fattige ur dyn,

1 Praise ye Yah! Praise, O ye servants of Yahweh, Praise the Name of Yahweh;

2 Be the Name of Yahweh blessed, henceforth, even to times age–abiding.

3 From the rising of the sun unto the going in thereof, Worthy to be praised, is the Name of Yahweh:

4 High above all nations, is Yahweh, Above the heavens, his glory.

5 Who is like Yahweh our God? that goeth on high to dwell,

6 That cometh down low to look, through the heavens and through the earth;

7 That raiseth, out of the dust, the poor, From the dunghill, uplifteth the needy;

8 asettaaksensa hänet ruhtinasten rinnalle, hänen kansansa ruhtinasten rinnalle,

8 för att sätta honom bredvid furstar, bredvid sitt folks furstar;

8 To give a seat with nobles, with the nobles of his people!

9 joka antaa hedelmättömän asua kodissa, iloisena lasten äitinä! Halleluja!

9 han som låter den ofruktsamma hustrun sitta med glädje såsom moder, omgiven av barn! Halleluja!

9 Causing the barren woman to dwell in a household, A mother of sons in her joy! Praise ye Yah.

PSALMI 114

1 Kun Israel lähti Egyptistä, Jaakobin suku vieraskielisestä kansasta,

1 När Israel drog ut ur Egypten, Jakobs hus ut ifrån folket med främmande tunga,

1 When Israel came forth out of Egypt, The house of Jacob from among a people of strange tongue,

2 silloin Juuda tuli hänen pyhäkökseen, Israel hänen valtakunnaksensa.

2 då vart Juda hans helgedom, Israel hans herradöme.

2 Judah became his sanctuary, Israel his realm:

3 Sen näki meri ja pakeni, Jordan kääntyi takaisin.

3 Havet såg det och flydde, Jordan vände tillbaka.

3 The sea, beheld, and fled, The Jordan, turned back;

4 Vuoret hyppivät niinkuin oinaat, kukkulat niinkuin lammasten karitsat.

4 Bergen hoppade såsom vädurar, höjderna såsom lamm.

4 The mountains, started like rams, The hills like the young of the flock?

5 Mikä sinun on, meri, kun pakenet, mikä sinun, Jordan, kun käännyt takaisin?

5 Varför flyr du undan, du hav? Du Jordan, varför vänder du tillbaka?

5 What aileth thee, O sea, that thou fleest? O Jordan, that thou turnest back?

6 Te vuoret, miksi hypitte kuin oinaat, te kukkulat, kuin lammasten karitsat?

6 I berg, varför hoppen I såsom vädurar, I höjder, såsom lamm?

6 Ye mountains, that ye start like rams? Ye hills, like the young of the flock?

7 Vapise, maa, Herran kasvojen edessä, Jaakobin Jumalan

7 För Herren må du väl bäva, du jord, för Jakobs Guds ansikte,

7 Before the Lord, be in anguish, O earth, Before the GOD of Jacob:

kasvojen edessä,

8 joka muuttaa kallion vesilammikoksi, kovan kiven vesilähteeksi.	8 för honom som förvandlar klippan till en vattenrik sjö, hårda stenen till en vattenkälla.	8 Who turneth The Rock into a pool of water, The Flint into springs of water.

PSALMI 115

1 Älä meille, Herra, älä meille, vaan omalle nimellesi anna kunnia armosi ja totuutesi tähden.	1 Icke åt oss, HERRE, icke åt oss, utan åt ditt namn giv äran, för din nåds, för din sannings skull.	1 Not unto us, O Yahweh, not unto us,— but, unto thine own Name, give glory, concerning thy lovingkindness, concerning thy faithfulness.
2 Miksi pakanat saisivat sanoa: Missä on heidän Jumalansa?	2 Varför skulle hedningarna få säga: »Var är nu deras Gud?»	2 Wherefore should the nations say, Pray where is their God?
3 Meidän Jumalamme on taivaissa; mitä ikinä hän tahtoo, sen hän tekee.	3 Vår Gud är ju i himmelen; han kan göra allt vad han vill.	3 When, our God, is in the heavens, Whatsoever he pleased, hath he done.
4 Mutta heidän epäjumalansa ovat hopeata ja kultaa, ihmiskätten tekoa.	4 Men deras avgudar äro silver och guld, verk av människohänder.	4 Their idols, are silver and gold, the works of the hands of men,—
5 Niillä on suu, mutta eivät ne puhu, niillä on silmät, mutta eivät näe.	5 De hava mun och tala icke, de hava ögon och se icke,	5 A mouth, have they, but they speak not, Eyes, have they, but they see not;
6 Niillä on korvat, mutta eivät kuule, niillä on nenä, mutta eivät hajua tunne.	6 de hava öron och höra icke, de hava näsa och lukta icke.	6 Ears, have they, but they hear not, A nose, have they, but they smell not:
7 Niiden kädet eivät koske, niiden jalat eivät astu, ei tule ääntä	7 Med sina händer taga de icke, med sina fötter gå de icke; de hava	7 Their hands! but they feel not, Their feet! but they walk not, No sound

niiden kurkusta.

8 Niiden kaltaisia ovat niiden tekijät ja kaikki, jotka turvaavat niihin.

9 Israel, turvaa Herraan - hän on heidän apunsa ja kilpensä.
10 Te, Aaronin suku, turvatkaa Herraan - hän on heidän apunsa ja kilpensä.
11 Te, Herraa pelkääväiset, turvatkaa Herraan - hän on heidän apunsa ja kilpensä.
12 Herra muistaa meitä ja siunaa, hän siunaa Israelin sukua, hän siunaa Aaronin sukua,

13 hän siunaa niitä, jotka Herraa pelkäävät, niin pieniä kuin suuriakin.
14 Herra lisätköön teitä, sekä teitä että teidän lapsianne.
15 Te olette Herran siunatut, hänen, joka on tehnyt taivaan ja maan.

16 Taivas on Herran taivas, mutta maan hän on antanut ihmisten lapsille.

intet ljud i sin strupe.

8 De som hava gjort dem skola bliva dem lika, ja, alla som förtrösta på dem.
9 I av Israel, förtrösten på HERREN. Ja, han är deras hjälp och sköld.
10 I av Arons hus, förtrösten på HERREN. Ja, han är deras hjälp och sköld.
11 I som frukten HERREN, förtrösten på HERREN. Ja, han är deras hjälp och sköld.

12 HERREN har tänkt på oss, han skall välsigna, han skall välsigna Israels hus, han skall välsigna Arons hus,

13 han skall välsigna dem som frukta HERREN, de små såväl som de stora.
14 Ja, HERREN föröke eder, seder själva och edra barn.
15 Varen välsignade av HERREN, av honom som har gjort himmel och jord.

16 Himmelen är HERRENS himmel, och jorden har han givit åt människors barn.

make they in their throat.

8 Like unto them, shall be they who make them, Every one who trusteth in them.
9 O Israel! trust thou in Yahweh, Their help and their shield, is he!
10 O house of Aaron! trust ye in Yahweh, Their help and their shield, is he!
11 Ye that revere Yahweh! trust in Yahweh, Their help and their shield, is he!

12 Yahweh, hath remembered us, he will bless—He will bless the house of Israel, He will bless the house of Aaron;
13 He will bless them who revere Yahweh, the small with the great.
14 Yahweh multiply you, You, and your children.
15 Blessed are ye of Yahweh, who made the heavens and the earth:

16 As for the heavens, the heavens, belong to Yahweh, but the earth, hath he given to the

sons of men.

17 Eivät kuolleet ylistä Herraa, ei kukaan hiljaisuuteen astuneista.
18 Mutta me, me kiitämme Herraa, nyt ja iankaikkisesti. Halleluja!

17 De döda prisa icke HERREN, ingen som har farit ned i det tysta.
18 Men vi, vi skola lova HERREN från nu och till evig tid. Halleluja!

17 The dead, cannot praise Yah, nor any that go down into silence;
18 But, we, will bless Yah, from henceforth even unto times age–abiding. Praise ye Yah.

PSALMI 116

1 Minä rakastan Herraa, sillä hän kuulee minun ääneni ja rukoukseni;
2 sillä hän on kallistanut korvansa minun puoleeni, ja minä huudan häntä avuksi kaiken elinaikani.
3 Kuoleman paulat piirittivät minut, tuonelan ahdistukset kohtasivat minua; minä jouduin hätään ja murheeseen.
4 Mutta minä huusin avukseni Herran nimeä: Oi Herra, pelasta minun sieluni!
5 Herra on armollinen ja vanhurskas, meidän Jumalamme on laupias.

6 Herra varjelee yksinkertaiset; minä olin viheliäinen, mutta hän auttoi minua.

7 Palaja, sieluni, takaisin lepoosi, sillä Herra on

1 Jag har HERREN kär, ty han hör min röst och mina böner.
2 Ja, han har böjt sitt öra till mig; i hela mitt liv skall jag åkalla honom.

3 Dödens band omvärvde mig, och dödsrikets ångest grep mig; jag kom i nöd och bedrövelse.
4 Men jag åkallade HERRENS namn: »Ack HERRE, rädda min själ.»

5 HERREN är nådig och rättfärdig, vår Gud är barmhärtig.

6 HERREN bevarar de enfaldiga; jag var i elände, och han frälste mig.

7 Vänd nu åter till din ro, min själ, ty HERREN

1 I love Yahweh—because he heareth my voice, my supplications;
2 Because he hath bowed down his ear unto me, therefore, throughout my days, will I call.
3 The meshes of death encompassed me, and the distresses of hades, came upon me, Peril and sorrow, I found;
4 But, on the Name of Yahweh, I called—I beseech thee, Yahweh, deliver my soul.
5 Gracious is Yahweh and righteous, and, our God, is full of compassion.
6 Yahweh, preserveth the simple, I was brought low, when, to me, he granted salvation.
7 Return, O my soul, to thy rest, For, Yahweh,

tehnyt sinulle hyvin.

har gjort väl mot dig.

hath dealt bountifully with thee.

8 Sillä sinä olet pelastanut minun sieluni kuolemasta, minun silmäni kyynelistä, jalkani kompastumasta.

8 Ja, du har räddat min själ från döden, mitt öga från tårar, min fot ifrån fall;

8 For thou hast rescued my soul from death,—mine eyes from tears, my feet from stumbling.

9 Minä saan vaeltaa Herran kasvojen edessä elävien maassa.

9 jag skall få vandra inför HERREN i de levandes land.

9 I will walk to and fro before Yahweh, in the lands of life.

10 Minä uskon, sentähden minä puhun, minä, joka olin kovin vaivattu.

10 Jag tror, ty därför talar jag, jag som var storligen plågad,

10 I believed that I should speak, I, was greatly depressed.

11 Minä sanoin hädässäni: Kaikki ihmiset ovat valhettelijoita.

11 jag som måste säga i min ångest: »Alla människor äro lögnaktiga.»

11 I, said in mine alarm, All men, are false!

12 Kuinka minä maksan Herralle kaikki hänen hyvät tekonsa minua kohtaan?

12 Huru skall jag vedergälla HERREN alla hans välgärningar mot mig?

12 How shall I give back to Yahweh, All his benefits unto me?

13 Minä kohotan pelastuksen maljan ja huudan avukseni Herran nimeä.

13 Jag vill taga frälsningens bägare och åkalla HERRENS namn.

13 The cup of salvation, will I lift, and, on the Name of Yahweh, will I call:

14 Minä täytän lupaukseni Herralle kaiken hänen kansansa edessä.

14 Jag vill infria åt HERREN mina löften, ja, i hela hans folks åsyn.

14 My vows—to Yahweh, will I pay, Might it be in presence of all his people!

15 Kallis on Herran silmissä hänen hurskaittensa kuolema.

15 Dyrt aktad i HERRENS ögon är hans frommas död.

15 Costly in the eyes of Yahweh, is, death, for his men of lovingkindness.

16 Oi Herra, minä olen sinun palvelijasi, sinun palvelijasi minä olen, sinun palvelijattaresi poika! Sinä päästit

16 Ack HERRE, jag är ju din tjänare, jag är din tjänare, din tjänarinnas son; du har lossat mina band.

16 I beseech thee, O Yahweh—for, I, am thy servant,—I, am thy servant, the son of thy handmaid, Thou hast

minun siteeni.
17 Sinulle minä uhraan kiitosuhrin ja huudan avukseni Herran nimeä.
18 Minä täytän lupaukseni Herralle kaiken hänen kansansa edessä
19 Herran huoneen esikartanoissa, sinun keskelläsi, Jerusalem. Halleluja!

17 Dig vill jag offra lovets offer, och HERRENS namn vill jag åkalla.
18 Jag vill infria åt HERREN mina löften, ja, i hela hans folks åsyn,
19 i gårdarna till HERRENS hus, mitt i dig, Jerusalem. Halleluja!

loosened my bonds.
17 To thee, will I sacrifice a sacrifice of thanksgiving, and, on the Name of Yahweh, will I call:
18 My vows—to Yahweh, will I pay, Might it be in the presence of all his people; —
19 In the courts of the house of Yahweh, In the midst of thee, O Jerusalem. Praise ye Yah!

PSALMI 117

1 Kiittäkää Herraa, kaikki pakanat, ylistäkää häntä, kaikki kansat.
2 Sillä hänen armonsa meitä kohtaan on voimallinen, ja Herran uskollisuus pysyy iankaikkisesti. Halleluja!

1 Loven HERREN, alla hedningar, prisen honom, alla folk.
2 Ty hans nåd är väldig över oss, och HERRENS sanning varar i evighet. Halleluja!

1 Praise Yahweh, all ye nations, Laud him, all ye tribes of men;
2 For his lovingkindness, hath prevailed over us, and, the faithfulness of Yahweh, is to times age-abiding. Praise ye Yah!

PSALMI 118

1 Kiittäkää Herraa, sillä hän on hyvä; sillä hänen armonsa pysyy iankaikkisesti.
2 Näin sanokoon Israel; sillä hänen armonsa pysyy iankaikkisesti.
3 Näin sanokoon Aaronin suku; sillä hänen armonsa pysyy

1 Tacken HERREN, ty han är god, ty hans nåd varar evinnerligen.
2 Så säge Israel, ty hans nåd varar evinnerligen.
3 Så säge Arons hus, ty hans nåd varar evinnerligen.

1 Give ye thanks to Yahweh—For he is good, For, age-abiding, is his lovingkindness.
2 I pray you! let Israel, say, For, age-abiding, is his lovingkindness.
3 I pray you! let the house of Aaron, say, For, age-abiding, is his

iankaikkisesti.
4 Näin sanokoot ne, jotka Herraa pelkäävät; sillä hänen armonsa pysyy iankaikkisesti.
5 Ahdistuksessani minä huusin Herraa, Herra vastasi minulle ja asetti minut avaraan paikkaan.

6 Herra on minun puolellani, en minä pelkää; mitä voivat ihmiset minulle tehdä?
7 Herra on minun puolellani ja auttaa minua, ja minä saan ilolla katsella vihamiehiäni.
8 Parempi on luottaa Herraan, kuin turvata ihmisiin.

9 Parempi on luottaa Herraan, kuin turvata ruhtinaihin.

10 Kaikki pakanat piirittivät minua - Herran nimessä minä lyön heidät maahan.

11 He piirittivät minua joka taholta - Herran nimessä minä lyön heidät maahan.

4 Så säge de som frukta HERREN, ty hans nåd varar evinnerligen.

5 I mitt trångmål åkallade jag HERREN, och HERREN svarade mig och ställde mig på rymlig plats.
6 HERREN står mig bi, jag skall icke frukta; vad kunna människor göra mig?
7 HERREN står mig bi, han är min hjälpare, och jag skall få se med lust på dem som hata mig.
8 Bättre är att taga sin tillflykt till HERREN än att förlita sig på människor.
9 Bättre är att taga sin tillflykt till HERREN än att förlita sig på furstar.

10 Alla hedningar omringa mig, men i HERRENS namn skall jag förgöra dem.

11 De omringa mig, ja, de omringa mig, men i HERRENS namn skall jag förgöra dem.

lovingkindness.
4 I pray you! let them who revere Yahweh, say, For, age–abiding, is his lovingkindness.
5 Out of a strait, called I on Yah, He answered me with enlargement.

6 Yahweh, is on my side, I will not fear, What can man, do unto me?
7 Yahweh, is on my side, with them who help me, I, therefore shall gaze upon them who hate me.
8 It is, better to seek refuge in Yahweh, than to put confidence in man:
9 It is, better to seek refuge in Yahweh, than to put confidence in nobles.
10 All nations, have compassed me about, In the Name of Yahweh, surely I will make them be circumcised;
11 They have compassed me about—yea compassed me about, In the Name of Yahweh, surely I will make them be circumcised;

12 Niinkuin mehiläiset he minua piirittivät - he sammuvat kuin tuli orjantappuroissa. Herran nimessä minä lyön heidät maahan.

12 De omringa mig såsom bin, men de slockna såsom eld i törne; i HERRENS namn skall jag förgöra dem.

12 They have compassed me about like wax bees, they have blazed up like the fire of thorns, In the Name of Yahweh, surely I will make them be circumcised.

13 Sinä sysäsit minua kovasti, että kaatuisin, mutta Herra auttoi minua.

13 Man stöter mig hårdeligen, för att jag skall falla, men HERREN hjälper mig.

13 Thou didst, thrust sore, at me that I might fall, But, Yahweh, hath helped me.

14 Herra on minun väkevyyteni ja ylistysvirteni, ja hän tuli minulle pelastajaksi.

14 HERREN är min starkhet och min lovsång, och han blev mig till frälsning.

14 My might and melody, is Yah, and he hath become mine by salvation.

15 Riemun ja pelastuksen huuto kuuluu vanhurskaitten majoissa: Herran oikea käsi tekee väkeviä tekoja.

15 Man sjunger med jubel om frälsning i de rättfärdigas hyddor: »HERRENS högra hand gör mäktiga ting.

15 The voice of shouting and salvation, is in the tents of the righteous, The right hand of Yahweh, is doing valiantly:

16 Herran oikea käsi korottaa, Herran oikea käsi tekee väkeviä tekoja.

16 HERRENS högra han upphöjer, HERRENS högra hand gör mäktiga ting.»

16 The right hand of Yahweh, is exalted, The right hand of Yahweh, is doing valiantly.

17 En minä kuole, vaan elän ja julistan Herran töitä.

17 Jag skall icke dö, utan leva och förtälja HERRENS gärningar.

17 I shall not die, but live, That I may recount the doings of Yah.

18 Herra minua kyllä kuritti, mutta kuolemalle hän ei minua antanut.

18 Väl tuktade mig HERREN, men han gav mig icke åt döden.

18 Yah, chastened me sore, But, unto death, did not deliver me.

19 Avatkaa minulle vanhurskauden portit, käydäkseni niistä sisälle kiittämään Herraa.

19 Öppnen för mig rättfärdighetens portar; jag vill gå in genom dem och tacka HERREN.

19 Open to me the gates of righteousness, I will enter therein, I will give thanks unto Yah.

20 Tämä on Herran portti: vanhurskaat käyvät siitä sisälle.

20 Detta är HERRENS port, de rättfärdiga skola gå in genom den.

20 This, is the gate for Yahweh, Such as are righteous, shall enter

therein.

21 Minä kiitän sinua siitä, että vastasit minulle ja tulit minulle pelastajaksi.

21 Jag tackar dig för att du svarade mig och blev mig till frälsning.

21 I will thank thee, because thou hast answered me, And hast become mine, by salvation.

22 Se kivi, jonka rakentajat hylkäsivät, on tullut kulmakiveksi.

22 Den sten som byggningsmännen förkastade har blivit en hörnsten.

22 A stone the builders refused, hath become the head of the corner:

23 Herralta tämä on tullut; se on ihmeellistä meidän silmissämme.

23 Av HERREN har den blivit detta; underbart är det i våra ögon.

23 From Yahweh, hath this come to pass, The same, is marvelous in our eyes.

24 Tämä on se päivä, jonka Herra on tehnyt; riemuitkaamme ja iloitkaamme siitä.

24 Detta är den dag som HERREN har gjort; låtom oss på den fröjdas och vara glada.

24 This is the day, which Yahweh hath made, We will exult, and be glad therein.

25 Oi Herra, auta, oi Herra, anna menestys!

25 Ack HERRE, fräls! Ack HERRE, låt väl gå!

25 Ah now, Yahweh, do save, we beseech thee, Ah now, Yahweh, do send success, we beseech thee!

26 Siunattu olkoon hän, joka tulee Herran nimeen; me siunaamme teitä Herran huoneesta.

26 Välsignad vare han som kommer, i HERRENS namn. Vi välsigna eder från HERRENS hus.

26 Blessed be he that entereth, In the Name of Yahweh, we have blessed you, out of the house of Yahweh.

27 Herra on Jumala, ja hän antoi valon meille loistaa. Sitokaa juhlauhrit köysillä alttarin sarviin asti.

27 HERREN är Gud, och han gav oss ljus. Ordnen eder i högtidsled, med lövrika kvistar i händerna, fram till altarets horn.

27 Yahweh is GOD, and hath shed on us light,— Bind ye the festal sacrifice with cords, Up to the horns of the altar.

28 Sinä olet minun Jumalani, ja sinua minä kiitän. Minun Jumalani, sinua minä kunnioitan.

28 Du är min Gud, och jag vill tacka dig; min Gud, jag vill upphöja dig.

28 My GOD, thou art, and I will thank thee,— My Elohim, I will exalt thee.

29 Kiittäkää Herraa, sillä

29 Tacka HERREN, ty

29 Give ye thanks to

hän on hyvä; sillä hänen armonsa pysyy iankaikkisesti.

han är god, ty hans nåd varar evinnerligen.

Yahweh—For he is good, For, age–abiding, is his lovingkindness.

PSALMI 119

1 Autuaat ne, joiden tie on nuhteeton, jotka Herran laissa vaeltavat!

1 Saliga äro de vilkas väg är ostrafflig, de som vandra efter HERRENS lag.

1 [ALEPH.] How happy the men of blameless life, who walk in the law of Yahweh.

2 Autuaat ne, jotka ottavat vaarin hänen todistuksistaan, jotka etsivät häntä kaikesta sydämestänsä,

2 Saliga äro de som taga hans vittnesbörd i akt, de som av allt hjärta söka honom,

2 How happy they who observe his testimonies, with a whole heart, they seek him.

3 jotka eivät vääryyttä tee, vaan vaeltavat hänen teillään!

3 de som icke göra vad orätt är, utan vandra på hans vägar.

3 Yea, they have not wrought perversity, In his ways, have they walked.

4 Sinä olet asetuksesi säätänyt, että niitä tarkasti noudatettaisiin.

4 Du har givit befallningar, för att de skola hållas med all flit.

4 Thou, hast commanded thy precepts, that they should be diligently kept.

5 Oi, jospa minun vaellukseni olisi vakaa, niin että noudattaisin sinun käskyjäsi!

5 O att mina vägar vore rätta, så att jag hölle dina stadgar!

5 Oh would that my ways might be settled! that I might keep thy statutes.

6 Silloin minä en joudu häpeään, kun katselen kaikkia sinun käskyjäsi.

6 Då skulle jag icke komma på skam, när jag skådade på alla dina bud.

6 Then, shall I not be ashamed, when I have respect unto all thy commandments.

7 Minä kiitän sinua vilpittömällä sydämellä, kun opin sinun vanhurskautesi oikeudet.

7 Jag vill tacka dig av uppriktigt hjärta, när jag får lära din rättfärdighets rätter.

7 I will thank thee with uprightness of heart, when I have learned thy righteous regulations.

8 Minä noudatan sinun käskyjäsi, älä minua peräti hylkää.

8 Dina stadgar vill jag hålla; övergiv mig icke så helt och hållet.

8 Thy statutes, will I keep, Do not thou forsake me utterly.

9 Kuinka voi nuorukainen pitää tiensä

9 Huru skall en yngling bevara sin väg

9 [BETH.] Wherewithal can a young man keep

puhtaana? Siten, että hän noudattaa sinun sanaasi.
10 Minä etsin sinua kaikesta sydämestäni, älä salli minun eksyä pois sinun käskyistäsi.

11 Minä kätken sinun sanasi sydämeeni, etten tekisi syntiä sinua vastaan.
12 Kiitetty ole sinä, Herra, opeta minulle käskysi.
13 Huulillani minä julistan kaikki sinun suusi oikeudet.
14 Minä iloitsen sinun todistustesi tiestä, niinkuin kaikkinaisesta rikkaudesta.
15 Minä tutkistelen sinun asetuksiasi ja katselen sinun polkujasi.
16 Minä iloitsen sinun käskyistäsi enkä sinun sanaasi unhota.
17 Tee palvelijallesi hyvin, että minä eläisin ja noudattaisin sinun sanaasi.
18 Avaa minun silmäni näkemään sinun lakisi ihmeitä.

19 Minä olen muukalainen maan päällä; älä salaa minulta

obesmittad? När han håller sig efter ditt ord.

10 Jag söker dig av allt mitt hjärta; låt mig icke fara vilse från dina bud.

11 Jag gömmer ditt tal i mitt hjärta, för att jag icke skall synda mot dig.
12 Lovad vare du, HERRE! Lär mig dina stadgar.
13 Med mina läppar förtäljer jag alla din muns rätter.
14 Jag fröjdar mig över dina vittnesbörds väg såsom över alla skatter.

15 Jag vill begrunda dina befallningar och skåda på dina stigar.
16 Jag har min lust i dina stadgar, jag förgäter icke ditt ord.
17 Gör väl mot din tjänare, så att jag får leva, då vill jag hålla ditt ord.
18 Öppna mina ögon, så att jag kan skåda undren i din lag.

19 Jag är en främling på jorden; fördölj icke dina bud för mig.

pure his way? By taking heed, according to thy word.
10 With all my heart, have I sought thee, Suffer me not to be led astray from thy commandments.
11 In my heart, have I treasured what thou hast said, to the end I may not sin against thee.
12 Blessed art thou, O Yahweh—Teach me thy statutes.
13 With my lips, have I recounted All the regulations of thy mouth.
14 In the way of thy testimonies, have I rejoiced, Like as over all riches.
15 In thy precepts, will I meditate, that I may discern thy paths.
16 In thy statutes, will I find my dear delight, I will not forget thy word.
17 [GIMEL.] Bestow thy bounties upon thy servant—let me live, That I may observe thy word.
18 Unveil thou mine eyes, that I may discern Wondrous things out of thy law.
19 A sojourner, am, I, in the earth, Do not hide from me, thy

käskyjäsi.
20 Minun sieluni hiukeaa ikävöidessäni alati sinun oikeuksiasi.

21 Sinä nuhtelet julkeita, kirotuita, jotka poikkeavat pois sinun käskyistäsi.
22 Poista minun päältäni häväistys ja ylenkatse, sillä minä otan sinun todistuksistasi vaarin.
23 Ruhtinaatkin istuvat ja pitävät neuvoa minua vastaan, mutta palvelijasi tutkistelee sinun käskyjäsi.
24 Sinun todistuksesi ovat minun iloni, ne ovat minun neuvonantajani.
25 Minun sieluni on vaipunut tomuun; virvoita minua sanasi jälkeen.
26 Minä kerron vaellukseni, ja sinä vastaat minulle; opeta minulle käskysi.
27 Saata minut ymmärtämään asetustesi tie, niin minä tutkistelen sinun ihmeitäsi.

28 Minun sieluni itkee murheesta; vahvista minua sanasi jälkeen.

commandments.
20 Min själ är sönderkrossad av ständig trängtan efter dina rätter.
21 Du näpser de fräcka, de förbannade, dem som fara vilse från dina bud.
22 Tag bort ifrån mig smälek och förakt, ty jag tager i akt dina vittnesbörd.

23 Ja, furstar sitta och lägga råd mot mig, men din tjänare begrundar dina stadgar;

24 ja, dina vittnesbörd äro min lust, de äro mina rådgivare.

25 Min själ ligger nedtryckt i stoftet; behåll mig vid liv efter ditt ord.
26 Jag förtäljde om mina vägar, och du svarade mig; lär mig dina stadgar.
27 Lär mig att förstå dina befallningars väg, så vill jag begrunda dina under.

28 Min själ gråter av bedrövelse; upprätta mig efter ditt ord.

commandments.
20 My soul is crushed with longing for thy just decisions at all times.

21 Thou hast rebuked the proud as accursed, who stray from thy commandments.
22 Roll from off me, reproach and contempt, For, thy testimonies, have I observed.

23 Even rulers have taken their seat, against me, have talked, Thy servant, will still meditate in thy statutes.
24 Yea, thy testimonies, are my dear delight, My counselors.

25 [DALETH.] My soul, cleaveth to the dust, Give me life, according to thy word.
26 My ways, I recounted, and thou didst answer me, Teach me thy statutes.
27 The way of thy precepts, cause thou me to understand, and I will indeed meditate in thy wonders.
28 My soul weepeth itself away, for grief, Confirm thou me,

		according to thy word.
29 Käännä minusta pois valheen tie, ja anna armostasi minulle lakisi.	29 Låt lögnens väg vara fjärran ifrån mig, och förunna mig din undervisning.	29 The way of falsehood, take thou from me, and, with thy law, O favour me.
30 Minä olen valinnut totuuden tien, olen asettanut eteeni sinun oikeutesi.	30 Jag har utvalt sanningens väg, dina rätter har jag ställt framför mig.	30 The way of faithfulness, have I chosen, Thy regulations, have I deemed right.
31 Minä riipun kiinni sinun todistuksissasi, Herra, älä anna minun joutua häpeään.	31 Jag håller mig till dina vittnesbörd; HERRE, låt mig icke komma på skam.	31 I have kept close to thy testimonies, O Yahweh! do not put me to shame.
32 Minä juoksen sinun käskyjesi tietä, sillä sinä avarrat minun sydämeni.	32 Jag vill löpa dina buds väg, ty du tröstar mitt hjärta.	32 The way of thy commandments, will I run, for thou wilt enlarge my heart.
33 Opeta minulle, Herra, käskyjesi tie, niin minä seuraan sitä loppuun asti.	33 Visa mig, HERRE, dina stadgars väg, så vill jag taga den i akt intill änden.	33 [HE.] Point out to me, O Yahweh, the way of thy statutes, that I may observe it unto the end.
34 Anna minulle ymmärrys ottaakseni sinun laistasi vaarin ja noudattaakseni sitä kaikesta sydämestäni.	34 Giv mig förstånd, så vill jag taga din lag i akt och hålla den av allt hjärta.	34 Give me understanding, that I may observe thy law, that I may keep it with a whole heart.
35 Anna minun vaeltaa sinun käskyjesi polkua, sillä sitä minä halajan.	35 Led mig på dina buds stig, ty till den har jag behag.	35 Guide me in the path of thy commandments, for, therein, do I find pleasure.
36 Anna minun sydämeni taipua sinun todistuksiisi, ei väärän voiton puoleen.	36 Böj mitt hjärta till dina vittnesbörd, och låt det icke vika av till orätt vinning.	36 Incline my heart unto thy testimonies, and not unto unjust gain.
37 Käännä silmäni pois turhuutta katselemasta, anna minun saada virvoitus sinun teilläsi.	37 Vänd bort mina ögon, så att de icke se efter fåfänglighet; behåll mig vid liv på dina vägar.	37 Turn away mine eyes, from beholding vanity, In thy way, give me life.

38 Anna palvelijallesi toteutua lupauksesi, joka on annettu sinua pelkääville.
39 Poista minusta häväistys, jota pelkään, sillä sinun oikeutesi ovat hyvät.
40 Katso, minä ikävöitsen sinun asetuksiasi; virvoita minua vanhurskaudellasi.
41 Tulkoon minulle sinun armosi, Herra, sinun apusi, sinun lupauksesi jälkeen,
42 että minä voisin vastata herjaajalleni; sillä sinun sanaasi minä turvaan.

43 Älä ota peräti pois minun suustani totuuden sanaa, sillä sinun oikeuteesi minä panen toivoni.
44 Minä tahdon alati noudattaa sinun lakiasi, aina ja iankaikkisesti.
45 Silloin minä vaellan avaralla paikalla; sillä sinun asetuksiasi minä kysyn.
46 Minä puhun sinun todistuksistasi kuningasten edessä, enkä häpeään joudu.
47 Minä iloitsen sinun käskyistäsi, jotka ovat

38 Uppfyll på din tjänare ditt tal, ty det leder till din fruktan.

39 Vänd bort ifrån mig den smälek som jag fruktar; ty dina rätter äro goda.
40 Se, jag längtar efter dina befallningar; behåll mig vid liv genom din rättfärdighet.
41 Din nåd komme över mig, HERRE, din frälsning efter ditt tal;

42 Så kan jag giva den svar, som smädar mig; ty jag förtröstar på ditt ord.

43 Ryck icke sanningens ord så helt och hållet bort ifrån min mun, ty jag hoppas på dina domar.
44 Så vill jag hålla din lag beständigt, ja, alltid och evinnerligen.
45 Låt mig gå fram på rymlig plats, ty jag begrundar dina befallningar.
46 Jag vill tala om dina vittnesbörd inför konungar, och jag skall icke komma på skam.
47 Jag vill hava min lust i dina bud, ty de

38 Establish, unto thy servant, thy word, which pertaineth to the reverence of thee.
39 Cause to pass away my reproach, that I have feared, for, thy regulations, are good.
40 Lo! I have longed for thy precepts, In thy righteousness, give me life.
41 [WAW.] And let thy lovingkindness reach me, O Yahweh, thy salvation, according to thy word.
42 So shall I have something to answer him that reproacheth me, That I have trusted in thy word.
43 And do not snatch away from my mouth the word of truth in any wise, because, for thy regulation, have I waited.
44 That I may keep thy law continually, to times age–abiding and beyond.
45 That I may walk to and fro in a large place, because, thy precepts, have I sought.
46 That I may speak of thy testimonies before kings, and not be ashamed.
47 That I may find dear delight in thy

minulle rakkaat.

äro mig kära;

commandments, which I have loved.

48 Minä kohotan käteni sinun käskyjesi puoleen, jotka ovat minulle rakkaat, ja tutkistelen sinun säädöksiäsi.

48 jag vill lyfta mina händer upp till dina bud, ty de äro mig kära, och jag vill begrunda dina stadgar.

48 That I may lift up my hands unto thy commandments, which I have loved, and may meditate in thy statutes.

49 Muista sana, jonka olet palvelijallesi puhunut, sillä sinä olet antanut minulle toivon.

49 Tänk på ordet till din tjänare, eftersom du har givit mig hopp.

49 [ZAYIN.] Remember the word unto thy servant, upon which thou hast caused me to hope.

50 Se on minun lohdutukseni kurjuudessani, että sinun lupauksesi minua virvoittaa.

50 Det är min tröst i mitt lidande att ditt tal behåller mig vid liv.

50 This, is my comfort in mine affliction, that, thy word, hath given me life.

51 Julkeat pilkkaavat minua kovin, mutta sinun laistasi minä en poikkea.

51 De fräcka bespotta mig övermåttan; likväl viker jag icke ifrån din lag.

51 Insolent men, have derided me exceedingly, From thy law, have I not swerved.

52 Herra, minä ajattelen sinun tuomioitasi, tuomioitasi hamasta ikiajoista asti, ja minä saan lohdutuksen.

52 Jag tänker på dina domar i forna tider, HERRE, och jag varder tröstar.

52 I have remembered thy regulations, [which have come down] from age–past times, O Yahweh, and have consoled myself.

53 Minut valtaa palava vihastus jumalattomien tähden, jotka hylkäävät sinun lakisi.

53 Glödande harm griper mig för de ogudaktigas skull, därför att de övergiva din lag.

53 A raging heat, hath seized me, by reason of the lawless, who forsake thy law.

54 Sinun käskysi ovat minun ylistysvirteni minun muukalaisuuteni majassa.

54 Dina stadgar äro lovsånger för mig i det hus där jag dväljes.

54 Songs, have thy statutes become to me, in my house of sojourn.

55 Yöllä minä ajattelen sinun nimeäsi, Herra, ja minä noudatan sinun lakiasi.

55 Jag tänker om natten på ditt namn, HERRE, och jag håller din lag.

55 I have remembered, in the night, thy Name, O Yahweh, and have kept thy law.

56 Tämä on minun osakseni suotu: että otan vaarin sinun asetuksistasi.

56 Detta har blivit mig beskärt: att jag får taga dina befallningar i akt.

56 This, have I had, because, thy precepts, have I observed.

57 Herra on minun osani; minä olen päättänyt noudattaa sinun sanojasi.

57 Min del är HERREN; jag har beslutit att hålla dina ord.

57 [HETH.] My portion, is Yahweh, I have promised that I would keep thy words.

58 Minä etsin sinun mielisuosiotasi kaikesta sydämestäni; ole minulle armollinen lupauksesi mukaan.

58 Jag bönfaller inför dig av allt hjärta; var mig nådig efter ditt tal.

58 I have sought the smile of thy face with all my heart, Show me favour, according to thy word.

59 Minä tutkin teitäni, ja käännän askeleeni sinun todistustesi puoleen.

59 Jag betänker mina vägar och vänder mina fötter till dina vittnesbörd.

59 I have thought upon my ways, and have turned my feet unto thy testimonies.

60 Minä riennän viivyttelemättä noudattamaan sinun käskyjäsi.

60 Jag skyndar mig och dröjer icke att hålla dina bud.

60 I have hastened, and not delayed, to keep thy commandments.

61 Jumalattomain paulat piirittävät minua, mutta minä en unhota sinun lakiasi.

61 De ogudaktigas snaror omgiva mig, men jag förgäter icke din lag.

61 The meshes of the lawless, have surrounded me, Thy law, have I not forgotten.

62 Puoliyöstä minä nousen kiittämään sinua sinun vanhurskautesi oikeuksista.

62 Mitt i natten står jag upp för att tacka dig för din rättfärdighets rätter.

62 At midnight, I arise to give thanks unto thee, For thy righteous regulations.

63 Minä olen kaikkien niiden ystävä, jotka sinua pelkäävät ja noudattavat sinun asetuksiasi.

63 Jag sluter mig till alla dem som frukta dig och till dem som hålla dina befallningar.

63 Companion, am I, to all who revere thee, and to them who keep thy precepts.

64 Maa on täynnä sinun laupeuttasi, Herra; opeta minulle käskysi.

64 Jorden är full av din nåd, o HERRE; lär mig dina stadgar.

64 Of thy lovingkindness, O Yahweh, the earth, is full, Thy statutes, teach thou me.

65 Sinä osoitat palvelijallesi hyvyyttä sanasi jälkeen, Herra.

66 Opeta minulle hyvä ymmärrys ja tieto, sillä sinun käskyihisi minä panen uskallukseni.

67 Ennenkuin minut nöyryytettiin, minä eksyin, mutta nyt minä noudatan sinun sanaasi.
68 Sinä olet hyvä, ja hyvin sinä teet; opeta minulle käskysi.
69 Julkeat tahraavat minua valheillansa, mutta minä otan sinun asetuksistasi vaarin kaikesta sydämestäni.
70 Heidän sydämensä on turta kuin ihra, mutta minä iloitsen sinun laistasi.
71 Hyvä oli minulle, että minut nöyryytettiin: niin minä opin sinun käskysi.

72 Sinun suusi laki on minulle kalliimpi kuin tuhannet kappaleet kultaa ja hopeata.
73 Sinun kätesi ovat minut tehneet ja valmistaneet; anna minulle ymmärrys oppiakseni sinun käskysi.

65 Du gör din tjänare gott, HERRE, efter ditt ord.

66 Lär mig gott förstånd och kunskap, ty jag tror på dina bud.

67 Förrän jag fick lida, for jag vilse, men nu håller jag mig vid ditt tal.
68 Du är god och gör vad gott är; lär mig dina stadgar.
69 De fräcka hopspinna lögn mot mig, men jag vill av allt hjärta taga dina befallningar i akt.

70 Deras hjärtan äro okänsliga såsom fett, men jag har min lust i din lag.
71 Det var mig gott att jag vart tuktad, så att jag fick lära mig dina stadgar.

72 Din muns lag är mig bättre än tusentals stycken guld och silver.

73 Dina händer hava gjort och berett mig; giv mig förstånd, så att jag kan lära dina bud.

65 [TETH.] Well, hast thou dealt with thy servant, O Yahweh, according to thy word.
66 Good judgment and knowledge, teach thou me, For, in thy commandments, have I trusted.
67 Before I was afflicted, I myself was going astray, but, now, thy word, have I kept.
68 Good, thou art, and doing good, Teach me thy statutes.
69 Insolent men have plastered falsehood over me, I, with a whole heart, will observe thy precepts.
70 Gross, like fat, is their heart, I, in thy law, have found dear delight.

71 It is, well for me, that I was afflicted, That I might learn thy statutes.

72 Better to me, is the law of thy mouth, than thousands of gold and silver.

73 [YODH.] Thine own hands, have made me, and formed me. Give me understanding, that I may learn thy commandments.

74 Sinua pelkääväiset näkevät minut ja iloitsevat, sillä minä panen toivoni sinun sanaasi.
75 Herra, minä tiedän, että sinun tuomiosi ovat vanhurskaat, ja uskollisuudessasi sinä olet minut nöyryyttänyt.
76 Sinun armosi olkoon minun lohdutukseni, niinkuin sinä olet palvelijallesi luvannut.

77 Tulkoon minulle sinun laupeutesi, että minä eläisin; sillä sinun lakisi on minun iloni.
78 Joutukoot julkeat häpeään, sillä he sortavat minua syyttä; minä tutkistelen sinun asetuksiasi.

79 Kääntyköötminun puolelleni ne, jotka sinua pelkäävät ja jotka sinun todistuksesi tuntevat.
80 Pysyköön sydämeni vakaana sinun käskyissäsi, etten minä häpeään joutuisi.
81 Sinun apuasi minun sieluni ikävöitsee, sinun sanaasi minä panen toivoni.
82 Minun silmäni

74 De som frukta dig skola se mig och glädjas, ty jag hoppas på ditt ord.

75 HERRE, jag vet att dina domar äro rättfärdiga, och att du har tuktat mig i trofasthet.
76 Din nåd vare min tröst, såsom du har lovat din tjänare.

77 Din barmhärtighet komme över mig, så att jag får leva; ty din lag är min lust.
78 På skam komme de fräcka, ty de hava gjort mig orätt utan sak; men jag vill begrunda dina befallningar.

79 Till mig må de vända sig, som frukta dig, och de om känna dina vittnesbörd.

80 Mitt hjärta vare ostraffligt i dina stadgar, så att jag icke kommer på skam.
81 Min själ trängtar efter din frälsning, jag hoppas på ditt ord.

82 Mina ögon trängta

74 They who revere thee, shall see me and rejoice, that, for thy word, I waited.

75 I know, O Yahweh, that righteous are thy regulations, and, in faithfulness, didst thou afflict me.
76 Let thy lovingkindness, I beseech thee, serve to comfort me, according to thy word to thy servant.
77 Let thy compassions reach me, that I may live, for, thy law, is my dear delight.
78 Let insolent men, be ashamed, because, by means of falsehood, they have dealt with me perversely, I, will meditate in thy precepts.
79 Let them who revere thee, turn unto me, even they who know thy testimonies.

80 Let my heart be thorough in thy statutes, that I may not be ashamed.
81 [KAPH.] My soul, hath languished for thy salvation, For thy word, have I hoped.
82 Mine eyes have failed

ikävöitsevät sinun sanaasi; minä kysyn: Milloin lohdutat minua?
83 Sillä minä olen kuin nahkaleili savussa, mutta sinun käskyjäsi minä en unhota.
84 Kuinka harvat ovat palvelijasi päivät! Milloin sinä tuomitset minun vainoojani?

85 Julkeat kaivavat minulle kuoppia, ne, jotka eivät elä sinun lakisi mukaan.
86 Kaikki sinun käskysi ovat todet; syyttä he minua vainoavat; auta minua.

87 He ovat minut miltei tuhonneet tässä maassa, mutta minä en ole hyljännyt sinun asetuksiasi.
88 Virvoita minua armosi jälkeen, niin minä noudatan sinun suusi todistuksia.

89 Iankaikkisesti pysyy sinun sanasi, Herra, vahvana taivaissa.

90 Sinun uskollisuutesi kestää polvesta polveen, sinä perustit maan, ja se pysyy.

efter ditt tal, och jag säger: »När vill du trösta mig?»
83 Ty jag är såsom en vinlägel i rök, men jag förgäter icke dina stadgar.
84 Huru få äro icke din tjänares dagar! När vill du hålla dom över mina förföljare?

85 De fräcka gräva gropar för mig, de som icke leva efter din lag.

86 Alla dina bud äro sanning; utan sak förföljer man mig; hjälp mig.

87 De hava så när fördärvat mig på jorden, fastän jag icke har övergivit dina befallningar.
88 Behåll mig vid liv efter din nåd, så vill jag hålla din muns vittnesbörd.

89 Evinnerligen, HERRE, står ditt ord fast i himmelen.

90 Från släkte till släkte varar din trofasthet; du har grundat jorden, och den består.

for thy word, saying, When wilt thou comfort me?
83 Though I have been like a wineskin in the smoke, thy statutes, have I not forgotten.
84 How few are the days of thy servant! When wilt thou execute sentence on my persecutors?
85 Insolent men digged for me pits, men who are not according to thy law.
86 All thy commandments, are faithful, With falsehood, have they persecuted me, O help me!
87 A little more, and they had consumed me in the earth, but, I, forsake not thy precepts.

88 According to thy lovingkindness, give thou me life, so will I keep the testimonies of thy mouth.
89 [LAMED.] Age–abidingly, O Yahweh, hath thy word been set up in the heavens.
90 To generation after generation, is thy faithfulness, Thou hast established the earth,

and it standeth.

91 Sinun järjestyksesi mukaan ne pysyvät vielä tänä päivänä, sillä ne kaikki ovat sinun palvelijoitasi.

91 Till att utföra dina rätter består allt än i dag, ty allting måste tjäna dig.

91 By thy regulations, do they stand today, for, all, are thy servants.

92 Ellei sinun lakisi olisi ollut minun iloni, olisin menehtynyt kurjuuteeni.

92 Om din lag icke hade varit min lust, så hade jag förgåtts i mitt elände.

92 Had not thy law been my dear delight, then, had I perished in mine affliction.

93 En minä ikinä unhota sinun asetuksiasi, sillä niillä sinä minua virvoitat.

93 Aldrig skall jag förgäta dina befallningar, ty genom dem har du behållit mig vid liv.

93 Unto times age–abiding, will I not forget thy precepts, For, by them, hast thou given me life.

94 Sinun omasi minä olen, pelasta minut, sillä sinun asetuksiasi minä kysyn.

94 Jag är din, fräls mig; ty jag begrundar dina befallningar.

94 Thine, am I,—oh save me! For, thy precepts, have I sought.

95 Jumalattomat väijyvät minua, tuhotakseen minut, mutta minä tarkkaan sinun todistuksiasi.

95 På mig vakta de ogudaktiga för att förgöra mig; men jag aktar på dina vittnesbörd.

95 For me, have the lawless waited, to destroy me, Thy testimonies, will I diligently consider.

96 Kaikella täydellisellä on rajansa - sen olen nähnyt - mutta sinun käskysi ovat ylen avarat.

96 På all annan fullkomlighet har jag sett en ände, men ditt bud är omätligt i vidd.

96 To all perfection, have I seen an end, Broad is thy commandment, exceedingly.

97 Kuinka sinun lakisi onkaan minulle rakas! Kaiken päivää minä sitä tutkistelen.

97 Huru kär har jag icke din lag! Hela dagen begrundar jag den.

97 [MEM.] Oh how I love thy law! All the day, is it my meditation.

98 Sinun käskysi tekevät minut vihollisiani viisaammaksi, sillä ne ovat minun omani iankaikkisesti.

98 Visare än mina fiender äro, göra mig dina bud, ty de tillhöra mig för evig tid.

98 Beyond mine enemies, will thy commandment make me wise, for, age–abidingly, shall it be mine.

99 Minä olen kaikkia

99 Jag är klokare än

99 Beyond all my

opettajiani taitavampi, sillä minä tutkistelen sinun todistuksiasi.

100 Minä olen ymmärtäväisempi kuin vanhat, sillä minä otan vaarin sinun asetuksistasi.
101 Minä pidätän jalkani kaikilta pahoilta teiltä, noudattaakseni sinun sanaasi.
102 Minä en poikkea sinun oikeuksistasi, sillä sinä neuvot minua.

103 Kuinka makeat ovat minulle sinun lupauksesi! Ne ovat hunajaa makeammat minun suussani.
104 Sinun asetuksistasi minä saan ymmärrystä; sentähden minä vihaan kaikkia valheen teitä.
105 Sinun sanasi on minun jalkaini lamppu ja valkeus minun tielläni.
106 Minä olen vannonut ja tahdon sen täyttää: noudattaa sinun vanhurskautesi oikeuksia.
107 Minä olen kovin vaivattu; Herra, virvoita minua sanasi jälkeen.

108 Kelvatkoon sinulle, Herra, minun suuni

alla mina lärare, ty jag begrundar dina vittnesbörd.

100 Jag är förståndigare än de gamle, ty jag tager dina befallningar i akt.
101 Jag avhåller mina fötter ifrån alla onda vägar, för att jag må hålla ditt ord.
102 Jag viker icke ifrån dina rätter, ty du undervisar mig.

103 Huru ljuvt för min tunga är icke ditt tal! Det är ljuvare än honung för min mun.
104 Av dina befallningar får jag förstånd; därför hatar jag alla lögnens vägar.
105 Ditt ord är mina fötters lykta och ett ljus på min stig.
106 Jag har svurit och hållit det: att taga din rättfärdighets rätter i akt.
107 Jag är storligen plågad; HERRE, behåll mig vid liv efter ditt ord.

108 Låt min muns frivilliga offer behaga

teachers, have I shown discretion, for, thy testimonies, are my meditation.

100 Beyond the elders, will I show understanding, for, thy precepts, have I observed.
101 From every way of wickedness, have I withheld my feet, that I might keep thy word.
102 From thy regulations, have I not turned aside, for, thou, hast directed me.

103 How smooth to my palate is thy speech, More than honey, to my mouth.
104 Out of thy precepts, will I get understanding, For this cause, do I hate every false way.
105 [NUN.] A lamp to my feet, is thy word, and a light to my path.
106 I sware, and have fulfilled, To keep thy righteous regulations.

107 I have been afflicted exceedingly,—O Yahweh, give me life according to thy word.

108 The freewill offerings of my mouth,

vapaaehtoiset uhrit, ja opeta minulle oikeutesi.

dig, HERRE, och lär mig dina rätter.

accept, I pray thee, O Yahweh, And, thy regulations, teach thou me.

109 Minun henkeni häälyy alati kämmenelläni, mutta sinun lakiasi minä en unhota.

109 Jag bär min själ alltid i min hand, men jag förgäter icke din lag.

109 My life, is in my hand continually, Yet, thy law, have I not forgotten.

110 Jumalattomat virittävät pauloja minun eteeni, mutta sinun asetuksistasi minä en eksy.

110 De ogudaktiga lägga ut snaror för mig, men jag far icke vilse från dina befallningar.

110 The lawless have set a snare for me, Yet, from thy precepts, have I not strayed.

111 Sinun todistuksesi ovat minun ikuinen perintöosani, sillä ne ovat minun sydämeni ilo.

111 Jag har dina vittnesbörd till min eviga arvedel, ty de äro mitt hjärtas fröjd.

111 As an inheritance have I taken thy testimonies unto times age–abiding, for, the joy of my heart, they are.

112 Minä olen taivuttanut sydämeni pitämään sinun käskysi, aina ja loppuun asti.

112 Jag har böjt mitt hjärta till att göra efter dina stadgar, alltid och intill änden.

112 I have inclined my heart to perform thy statutes, Age–abidingly, to the end.

113 Kaksimielisiä minä vihaan, mutta sinun lakiasi minä rakastan.

113 Jag hatar dem som halta på båda sidor, men din lag har jag kär.

113 [SAMECH.] Half–hearted ones, do I hate, but, thy law, do I love.

114 Sinä olet minun suojani ja kilpeni, sinun sanaasi minä panen toivoni.

114 Du är mitt beskärm och min sköld; jag hoppas på ditt ord.

114 My hiding–place and my buckler, thou art, For thy word, have I waited.

115 Luopukaa minusta, te pahantekijät, minä tahdon ottaa Jumalani käskyistä vaarin.

115 Viken bort ifrån mig, I onde; jag vill taga min Guds bud i akt.

115 Depart from me, ye evil–doers,—that I may observe the commandments of my God.

116 Tue minua lupauksesi jälkeen, että minä eläisin, äläkä anna minun joutua toivossani

116 Uppehåll mig efter ditt tal, så att jag får leva, och låt mig icke komma på skam med

116 Uphold me according to thy word, that I may live, and do not shame me out of

häpeään.
117 Vahvista minua, että minä pelastuisin, niin minä katselen alati sinun käskyjäsi.
118 Sinä hylkäät kaikki, jotka sinun käskyistäsi eksyvät, sillä heidän kavaluutensa on turha.
119 Kaikki maan jumalattomat sinä heität pois niinkuin kuonan; sentähden minä rakastan sinun todistuksiasi.
120 Sinun peljättävyytesi edessä minun ruumiini vapisee, ja minä pelkään sinun tuomioitasi.
121 Minä teen oikeuden ja vanhurskauden, älä jätä minua sortajaini käsiin.

122 Ole palvelijasi puolusmies hänen parhaaksensa, älä salli julkeain minua sortaa.

123 Minun silmäni hiueten halajavat sinun apuasi ja sinun vanhurskaita lupauksiasi.
124 Tee palvelijallesi armosi jälkeen ja opeta minulle käskysi.

125 Minä olen sinun palvelijasi, anna minulle

mitt hopp.
117 Stöd mig, så att jag varder frälst, så vill jag alltid se med lust på dina stadgar.
118 Du aktar för intet alla som fara vilse från dina stadgar, ty förgäves är deras svek.
119 Du förkastar såsom slagg alla ogudaktiga på jorden; därför har jag dina vittnesbörd kära.

120 Av fruktan för dig ryser mitt kött, och jag rädes för dina domar.

121 Jag övar rätt och rättfärdighet; du skall icke överlämna mig åt mina förtryckare.

122 Tag dig an din tjänares sak, och låt det gå honom väl; låt icke de fräcka förtrycka mig.

123 Mina ögon trängta efter din frälsning och efter din rättfärdighets tal.
124 Gör med din tjänare efter din nåd, och lär mig dina stadgar.

125 Jag är din tjänare; giv mig förstånd, så att

my hope!
117 Sustain me, that I may be saved, and may find dear delight in thy statutes continually.
118 Thou hast made light of all who stray from thy statutes, for their fraud is, falsehood.
119 Dross, have I accounted all the lawless of the earth, therefore do I love thy testimonies.

120 My flesh, bristled up from dread of thee, and, of thy regulations, stand I in fear.
121 [AYIN.] I have done justice and righteousness,—Do not leave me to mine oppressors.

122 Be thou surety for thy servant for good, Let not insolent men oppress me.

123 Mine eyes, have become dim for thy salvation, And for thy righteous word.
124 Deal with thy servant according to thy lovingkindness, And, thy statutes, teach thou me.

125 Thy servant, I am—give me understanding,

ymmärrys, että minä sinun todistuksesi tuntisin.

jag kan känna dina vittnesbörd.

So shall I get to know thy testimonies.

126 On aika Herran tehdä tekonsa: he ovat rikkoneet sinun lakisi.

126 Det är tid för HERREN att handla, ty de hava gjort din lag om intet.

126 It is time that Yahweh should work, They have frustrated thy law!

127 Sentähden minä rakastan sinun käskyjäsi enemmän kuin kultaa, enemmän kuin puhtainta kultaa.

127 Därför har jag dina bud kära mer än guld, jag, mer än fint guld.

127 For this cause, do I love thy commandments, More than gold, yea than fine gold!

128 Sentähden minä vaellan kaikessa suoraan, kaikkien sinun asetuksiesi mukaan; kaikkia valheen teitä minä vihaan.

128 Därför håller jag alla dina befallningar i allo för rätta, men alla lögnens vägar hatar jag.

128 For this cause, all thy precepts concerning all things, I deem right, Every way of falsehood, I hate.

129 Ihmeelliset ovat sinun todistuksesi, sentähden minun sieluni ottaa niistä vaarin.

129 Underbara äro dina vittnesbörd, därför tager min själ dem i akt.

129 [PE.] Wonderful are thy testimonies, For this cause, hath my soul observed them.

130 Kun sinun sanasi avautuvat, niin ne valaisevat ja antavat yksinkertaiselle ymmärrystä.

130 När dina ord upplåtas, giva de ljus och skänka förstånd åt de enfaldiga.

130 The opening of thy words, sheddeth light, Giving understanding to the simple.

131 Minä avaan suuni ja huohotan, sillä minä halajan sinun käskyjäsi.

131 Jag spärrar upp min mun och flämtar, ty jag längtar ivrigt efter dina bud.

131 My mouth, have I opened wide, and panted, Because, for thy commandments, have I longed.

132 Käänny minun puoleeni, ole minulle armollinen, niinkuin on oikein niitä kohtaan, jotka sinun nimeäsi rakastavat.

132 Vänd dig till mig och var mig nådig, såsom rätt är mot dem som hava ditt namn kärt.

132 Turn thyself unto me, and show me favour,—As is befitting, to the lovers of thy Name.

133 Tee minun

133 Gör mina steg fasta

133 My steps, direct

askeleeni vakaviksi sanallasi äläkä salli minkään vääryyden minua hallita.

134 Päästä minut ihmisten sorrosta, niin minä noudatan sinun asetuksiasi.

135 Kirkasta kasvosi palvelijallesi ja opeta minulle käskysi.

136 Minun silmistäni vuotavat kyynelvirrat, kun sinun lakiasi ei noudateta.

137 Sinä olet vanhurskas, Herra, ja sinun tuomiosi ovat oikeat.

138 Sinä olet säätänyt todistuksesi vanhurskaudessa ja suuressa uskollisuudessa.

139 Minun kiivauteni kuluttaa minut, sillä minun vihamieheni unhottavat sinun sanasi.

140 Sinun sanasi on hyvin koeteltu, ja sinun palvelijasi rakastaa sitä.

141 Minä olen vähäinen ja halveksittu, mutta minä en unhota sinun asetuksiasi.

142 Sinun vanhurskautesi on iankaikkinen vanhurskaus, ja sinun

genom ditt tal, och låt ingen orätt varda mig övermäktig.

134 Förlossa mig från människors förtryck, så vill jag hålla dina befallningar.

135 Låt ditt ansikte lysa över din tjänare, och lär mig dina stadgar.

136 Vattenbäckar rinna ned från mina ögon, därför att man icke håller din lag.

137 HERRE, du är rättfärdig, och dina domar äro rättvisa.

138 Du har påbjudit dina vittnesbörd i rättfärdighet och i stor trofasthet.

139 Jag förtäres av nitälskan, därför att mina ovänner förgäta dina ord.

140 Ditt tal är väl luttrat, och din tjänare har det kärt.

141 Jag är ringa och föraktad, men jag förgäter icke dina befallningar.

142 Din rättfärdighet är en evig rättfärdighet, och din lag är sanning.

thou by thy word, And let no iniquity, have dominion over me.

134 Set me free from the oppression of man, So will I keep thy precepts.

135 Thy face, light thou up on thy servant, And teach me thy statutes.

136 Streams of water, have run down mine eyes, Because men have not kept thy law.

137 [ZADHE.] Righteous art thou, O Yahweh,— And, equitable, are thy regulations.

138 Thou hast righteously commanded thy testimonies, Yea in great faithfulness.

139 My zeal, hath put an end to me, For mine adversaries have forgotten thy words.

140 Refined is thy word, to the uttermost, And, thy servant loveth it.

141 Small, am I, and despised, Thy precepts, have I not forgotten.

142 Thy righteousness, is righteous to times age–abiding, And, thy law, is truth.

lakisi on totuus.

143 Hätä ja ahdistus ovat minut saavuttaneet, mutta sinun käskysi ovat minun iloni.

143 Nöd och trångmål hava träffat mig, men dina bud äro min lust.

143 Straitness and distress, have befallen me, Thy commandments, are my dear delights.

144 Sinun todistuksesi ovat iankaikkisesti vanhurskaat; anna minulle ymmärrys, että minä eläisin.

144 Dina vittnesbörd äro rättfärdiga evinnerligen; giv mig förstånd, så att jag får leva.

144 Righteous are thy testimonies, unto times age–abiding, Give me understanding, that I may live.

145 Kaikesta sydämestäni minä huudan; vastaa minulle, Herra. Minä tahdon ottaa sinun käskyistäsi vaarin.

145 Jag ropar av allt hjärta, svara mig, HERRE; jag vill taga dina stadgar i akt.

145 [KOPH.] I have cried out with all my heart, answer me, O Yahweh; Thy statutes, will I observe.

146 Minä huudan sinua, pelasta minut, niin minä noudatan sinun todistuksiasi.

146 Jag ropar till dig, fräls mig, så vill jag hålla dina vittnesbörd.

146 I have cried out unto thee, oh save me, That I may keep thy testimonies.

147 Jo ennen aamun valkenemista minä huudan, sinun sanoihisi minä panen toivoni.

147 Jag kommer tidigt i morgongryningen och ropar; jag hoppas på dina ord.

147 I forestalled the twilight, and cried for help, For thy word, I waited.

148 Jo ennen yön vartiohetkiä minun silmäni tutkistelevat sinun puhettasi.

148 Mina ögon hasta före nattens väkter till att begrunda ditt tal.

148 Mine eyes forestalled the night–watches, To meditate in thy word.

149 Kuule minun ääneni armosi jälkeen; Herra, virvoita minua oikeutesi mukaan.

149 Hör min röst efter din nåd; HERRE, behåll mig vid liv efter dina rätter.

149 My voice, O hear, according to thy lovingkindness, O Yahweh! according to thy wont, give me life.

150 Lähellä ovat ilkeät vainoojat, jotka ovat kaukana sinun laistasi.

150 Nära äro de som jaga efter skändlighet, de som äro långt ifrån din lag.

150 They have drawn near, who pursue villainy, From thy law, have they gone far away.

151 Lähellä olet sinä, Herra, ja kaikki sinun

151 Nära är ock du, HERRE, och alla dina

151 Near art thou, O Yahweh, and, all thy

käskysi ovat todet.

152 Jo aikoja minä olen tiennyt sinun todistuksistasi, että sinä olet ne perustanut iäti pysyviksi.

153 Katso minun kurjuuttani ja pelasta minut, sillä minä en unhota sinun lakiasi.

154 Aja minun asiani ja lunasta minut, virvoita minua lupauksesi jälkeen.

155 Kaukana on pelastus jumalattomista, sillä he eivät kysy sinun käskyjäsi.

156 Herra, sinun armahtavaisuutesi on suuri, virvoita minua oikeutesi mukaan.

157 Monta on minulla vainoojaa ja vihamiestä, mutta sinun todistuksistasi minä en poikkea.

158 Minä näen uskottomat, ja minua iljettää, sillä he eivät noudata sinun sanaasi.

159 Huomaa, että minä rakastan sinun asetuksiasi. Herra, virvoita minua armosi jälkeen.

160 Sinun sanasi on

bud äro sanning.

152 Längesedan vet jag genom dina vittnesbörd att du har stadgat dem för evig tid.

153 Se till mitt lidande och rädda mig, ty jag förgäter icke din lag.

154 Utför min sak och förlossa mig; behåll mig vid liv efter ditt tal.

155 Frälsning är långt borta från de ogudaktiga, ty de fråga icke efter dina stadgar.

156 HERRE, din barmhärtighet är stor; behåll mig vid liv efter dina rätter.

157 Mina förföljare och ovänner äro många, men jag viker icke ifrån dina vittnesbörd.

158 När jag ser de trolösa, känner jag leda vid dem, därför att de icke hålla sig vid ditt tal.

159 Se därtill att jag har dina befallningar kära; HERRE, behåll mig vid liv efter din nåd.

160 Summan av ditt

commandments, are truth.

152 Long, have I known, from thy testimonies, That, to times age–abiding, thou didst establish them.

153 [RESH.] Behold mine affliction, and rescue me, For, thy law, have I not forgotten.

154 Plead my cause, and redeem me, By thy word, give me life.

155 Far from the lawless, is salvation, For, thy statutes, have they not sought.

156 Thy compassions, are great, O Yahweh, According to thy regulations, give me life.

157 Many, are my persecutors and mine adversaries, From thy testimonies, have I not swerved.

158 I have seen traitors, and felt loathing, Because, thy word, they kept not.

159 See thou that, thy precepts, I have loved, O Yahweh, according to thy lovingkindness, give me life.

160 The sum of thy

kokonansa totuus, ja kaikki sinun vanhurskautesi oikeudet pysyvät iankaikkisesti.

ord är sanning, och alla din rättfärdighets rätter vara evinnerligen.

word, is truth, and, age–abiding, is every one of thy righteous regulations.

161 Ruhtinaat vainoavat minua syyttä, mutta minun sydämeni pelkää sinun sanojasi.

161 Furstar förfölja mig utan sak, men mitt hjärta fruktar för dina ord.

161 [SHIN.] Rulers, have persecuted me, without cause, But, of thy word, hath my heart stood in awe.

162 Minä riemuitsen sinun puheestasi, niinkuin suuren saaliin saanut.

162 Jag fröjdar mig över ditt tal såsom den som vinner stort byte.

162 Joyful am I over thy word, Like the finder of spoil in abundance.

163 Valhetta minä vihaan ja inhoan, mutta sinun lakiasi minä rakastan.

163 Jag hatar lögnen, den skall vara mig en styggelse; men din lag har jag kär.

163 Falsehood, I hate and abhor, Thy law, do I love.

164 Seitsemästi päivässä minä ylistän sinua sinun vanhurskautesi oikeuksien tähden.

164 Jag lovar dig sju gånger om dagen för din rättfärdighets rätter.

164 Seven times in the day, have I praised thee, For thy righteous regulations.

165 Suuri rauha on niillä, jotka rakastavat sinun lakiasi, eikä heille kompastusta tule.

165 Stor frid äga de som hava din lag kär, och intet finnes, som bringar dem på fall.

165 Blessing in abundance, have the lovers of thy law, and nothing to make them stumble.

166 Minä odotan sinulta pelastusta, Herra, ja täytän sinun käskysi.

166 Jag väntar efter din frälsning, HERRE, och jag gör efter dina bud.

166 I have looked for thy salvation, O Yahweh, and, thy commandments, have I done.

167 Minun sieluni noudattaa sinun todistuksiasi, ja suuresti minä niitä rakastan.

167 Min själ håller dina vittnesbörd, och jag har dem storligen kära.

167 My soul hath kept thy testimonies, yea I have loved them greatly.

168 Minä noudatan sinun asetuksiasi ja sinun todistuksiasi, sillä kaikki minun tieni ovat

168 Jag håller dina befallningar och vittnesbörd, ty du känner alla mina vägar.

168 I have kept thy precepts, and thy testimonies, For, all my ways, are before thee.

sinun edessäsi.

169 Herra, suo minun valitukseni tulla sinun kasvojesi eteen, anna minulle ymmärrys sanasi jälkeen.

169 HERRE, mitt rop komme inför ditt ansikte; giv mig förstånd efter ditt ord.

169 [TAU] Let my shouting come near before thee, O Yahweh, According to thy word, give me understanding.

170 Tulkoon minun anomiseni sinun kasvojesi eteen, pelasta minut lupauksesi mukaan.

170 Min bön komme inför ditt ansikte; rädda mig efter ditt tal.

170 Let my supplication come in before thee, According to thy word, deliver me.

171 Vuodattakoot minun huuleni ylistystä, sillä sinä opetat minulle käskysi.

171 Mina läppar må flöda över av lov, ty du lär mig dina stadgar.

171 My lips, shall pour out, praise, When thou shalt teach me thy statutes.

172 Minun kieleni veisatkoon sinun lupauksistasi, sillä kaikki sinun käskysi ovat vanhurskaat.

172 Min tunga sjunge om ditt ord, ty alla dina bud äro rättfärdiga.

172 My tongue, shall respond, with thy word, For, all thy commandments, are righteous.

173 Sinun kätesi olkoon minun apuni, sillä minä olen valinnut sinun asetuksesi.

173 Din hand vare mig till hjälp, ty jag har utvalt dina befallningar.

173 Be thy hand ready to help me, For, thy statutes, have I chosen.

174 Minä ikävöitsen pelastusta sinulta, Herra, ja sinun lakisi on minun iloni.

174 Jag längtar efter din frälsning, HERRE, och din lag är min lust.

174 I have longed for thy salvation, O Yahweh, and, thy law, is my dear delight.

175 Saakoon minun sieluni elää ja ylistää sinua, ja sinun oikeutesi minua auttakoot.

175 Låt min själ leva, så skall hon lova dig; och låt dina rätter hjälpa mig.

175 Let my soul live, that it may praise thee, So shall thy regulation help me.

176 Minä olen eksyksissä kuin kadonnut lammas; etsi palvelijaasi, sillä minä en unhota sinun käskyjäsi.

176 Om jag far vilse, så uppsök din tjänare såsom ett förlorat får, ty jag förgäter icke dina bud.

176 I have strayed like a wandering sheep, O seek thy servant, For, thy commandments, have I not forgotten.

PSALMI 120

1 Matkalaulu. Ahdistuksessani minä huudan Herraa, ja hän vastaa minulle.

1 En vallfartssång. Jag ropar till HERREN i min nöd, och han svarar mig.

1 <A Song of Ascents.> Unto Yahweh, in the distress that befell me, I cried—and he answered me.

2 Herra, pelasta minun sieluni valheellisista huulista, petollisesta kielestä.

2 HERRE, rädda min själ från lögnaktiga läppar, från en falsk tunga.

2 O Yahweh! rescue thou my soul—from the false lip, from the deceitful tongue.

3 Mitä hän sinulle antaa ja mitä siihen vielä lisää, sinä petollinen kieli?

3 Varmed bliver du lönad, både nu och allt framgent, du falska tunga?

3 What shall be given to thee, and what shall be added to thee, thou deceitful tongue?

4 Väkivaltaisen teräviä nuolia ynnä kinsteripensaan tulisia hiiliä!

4 Jo, med en våldsverkares skarpa pilar och med glödande ginstkol.

4 The arrows of the hero sharpened, with burning coals of broom.

5 Voi minua, että minun täytyy oleskella muukalaisena Mesekissä, asua Keedarin majojen keskellä!

5 Ve mig, att jag måste dväljas i Meseks land och bo ibland Kedars hyddor!

5 Woe is me, That I sojourn in Meshek,—That I abide near the tents of Kedar!

6 Kauan on minun sieluni täytynyt asua niiden seurassa, jotka rauhaa vihaavat.

6 Länge nog har min själ måst bo ibland dem som hata friden.

6 Long, hath my soul had her dwelling with him that hateth peace:

7 Minä pidän rauhan, mutta jos sanan sanon, niin he ovat sotaan valmiit.

7 Jag själv håller frid, men säger jag blott ett ord, äro de redo till strid.

7 I, am for peace, and verily I speak, They, are for war!

PSALMI 121

1 Matkalaulu. Minä nostan silmäni vuoria kohti: mistä tulee minulle apu?

1 En vallfartssång. Jag lyfter mina ögon upp till bergen: varifrån skall min hjälp komma?

1 <A Song of Ascents.> I will lift up mine eyes, unto the mountains, From whence cometh my

help!

2 Apu minulle tulee Herralta, joka on tehnyt taivaan ja maan.
2 Min hjälp kommer från HERREN, som har gjort himmel och jord.
2 My help, is from Yahweh, who made heavens and earth.

3 Hän ei salli sinun jalkasi horjua, sinun varjelijasi ei torku.
3 Icke skall han låta din fot vackla, icke slumrar han som bevarar dig!
3 May he not suffer thy foot, to slip, May thy keeper, not slumber!

4 Katso, hän, joka Israelia varjelee, ei torku eikä nuku.
4 Nej, han som bevarar Israel, han slumrar icke, han sover icke.
4 Lo! neither will slumber nor sleep, The keeper of Israel.

5 Herra on sinun varjelijasi, Herra on suojaava varjosi sinun oikealla puolellasi.
5 HERREN är den som bevarar dig, HERREN är ditt skygd på din högra sida.
5 Yahweh, is thy keeper, Yahweh, is thy shade, on thy right hand:

6 Ei polta sinua aurinko päivällä, eikä kuu yöllä.
6 Solen skall icke skada dig om dagen, ej heller månen om natten.
6 By day, the sun, shall not smite, nor, the moon, by night.

7 Herra varjelee sinut kaikesta pahasta, hän varjelee sinun sielusi.
7 HERREN skall bevara dig för allt ont, han skall bevara din själ.
7 Yahweh, will keep thee from all harm, He will keep thy life.

8 Herra varjelee sinun lähtemisesi ja tulemisesi, nyt ja iankaikkisesti.
8 HERREN skall bevara din utgång och din ingång, från nu och till evig tid.
8 Yahweh, will keep thy going out and thy coming in, from henceforth, even unto times age–abiding.

PSALMI 122

1 Matkalaulu; Daavidin virsi. Minä iloitsin, kun minulle sanottiin: Menkäämme Herran huoneeseen.
1 En vallfartssång; av David. Jag gladdes, när man sade till mig: »Vi skola gå till HERRENS hus.»
1 <A Song of Ascents. David's.> I was glad, when they were saying unto me, Unto the house of Yahweh, let us go!

2 Meidän jalkamme saavat seisoa sinun porteissasi, Jerusalem;
2 Våra fötter fingo träda in i dina portar, Jerusalem,
2 Standing are our feet, within thy gates, O Jerusalem!

3 sinä Jerusalem, rakennettu kaupungiksi,
3 Jerusalem, du nyuppbyggda stad, där
3 Jerusalem! that hath been builded, A true

johon kokoonnutaan yhteen,
4 jonne sukukunnat vaeltavat, Herran sukukunnat, niinkuin Israelille on säädetty, kiittämään Herran nimeä.
5 Sillä siellä ovat tuomioistuimet, Daavidin huoneen istuimet.

6 Toivottakaa rauhaa Jerusalemille, menestyköötne, jotka sinua rakastavat.
7 Rauha olkoon sinun muuriesi sisällä, olkoon onni sinun linnoissasi.
8 Veljieni ja ystävieni tähden minä sanon: olkoon sinulla rauha.

9 Herran, meidän Jumalamme, huoneen tähden minä tahdon etsiä sinun parastasi.

hus sluter sig väl till hus,
4 dit stammarna draga upp, HERRENS stammar, efter lagen för Israel, till att prisa HERRENS namn.

5 Ty där äro ställda domarstolar, stolar för Davids hus.

6 Önsken Jerusalem frid; ja, dem gånge väl, som älska dig.

7 Frid vare inom dina murar, välgång i dina palats!
8 För mina bröders och vänners skull vill jag tillsäga dig frid.

9 För HERRENS, vår Guds, hus' skull vill jag söka din välfärd.

city, all joined together as one:
4 Whither have come up the tribes, The tribes of Yah, A testimony to Israel, To give thanks unto the Name of Yahweh:
5 For there are set— Thrones for justice, Thrones for the house David.

6 Ask ye for the peace of Jerusalem, They shall prosper, who love thee!

7 Peace be within thy walls, prosperity within thy palaces:
8 For the sake of my brethren and friends, Oh, might I speak [saying], Peace be within thee!

9 For the sake of the house of Yahweh our God, will I seek blessing for thee.

PSALMI 123

1 Matkalaulu. Minä nostan silmäni sinun puoleesi, joka taivaissa asut.

2 Katso, niinkuin palvelijain silmät katsovat heidän isäntäinsä käsiin, ja

1 En vallfartssång. Jag lyfter mina ögon upp till dig, du som bor i himmelen.

2 Ja, såsom tjänares ögon skåda på deras herres hand, såsom en tjänarinnas ögon på

1 <A Song of Ascents.> Unto thee, have I lifted up mine eyes, O thou who art enthroned in the heavens.

2 Lo! as the eyes of men–servants are unto the hand of their masters, as the eyes of

niinkuin palvelijattaren silmät katsovat hänen emäntänsä käsiin, niin meidän silmämme katsovat Herran, meidän Jumalamme, puoleen, kunnes hän armahtaa meitä.

hennes frus hand, så skåda våra ögon upp till HERREN, vår Gud, till dess han varder oss nådig.

a maid–servant, unto the hand of her mistress, so, are our eyes, unto Yahweh our God, until that he show us favour.

3 Ole meille armollinen, Herra, ole meille armollinen. Sillä kylliksi olemme jo saaneet ylenkatsetta.

3 Var oss nådig, HERRE, var oss nådig, ty vi äro rikligen mättade med förakt.

3 Show us favour, O Yahweh, show us favour, for, exceedingly, are we sated with contempt:

4 Sielumme on jo kyllänsä saanut suruttomien pilkasta, ylpeitten ylenkatseesta.

4 Rikligen mättad är vår själ med de säkras bespottelse, med de högmodigas förakt.

4 Exceeding sated therewith, is our soul,— The scorn of the careless, The contempt of the proud.

PSALMI 124

1 Matkalaulu; Daavidin virsi. Ellei Herra olisi meidän kanssamme - näin sanokoon Israel -

1 En vallfartssång; av David. Om HERREN icke hade varit med oss -- så säge Israel --

1 <A Song of Ascents. David's.> If it had not been, Yahweh, who was on our side, oh might Israel say:

2 ellei Herra olisi meidän kanssamme, kun ihmiset nousevat meitä vastaan,

2 om HERREN icke hade varit med oss, när människorna reste sig upp emot oss,

2 If it had not been, Yahweh, who was on our side, when men rose up against us,

3 niin he meidät elävältä nielisivät, kun heidän vihansa syttyy meitä vastaan;

3 då hade de uppslukat oss levande, när deras vrede upptändes mot oss;

3 Then, alive, had they swallowed us up, in the glow of their anger against us;

4 niin vedet upottaisivat meidät, virta tulvisi meidän sielumme ylitse;

4 då hade vattnen fördränkt oss, strömmen gått över vår själ;

4 Then, the waters, had whelmed us, the torrent, gone over our soul;

5 niin tulvisivat kuohuvat vedet meidän sielumme

5 ja, då hade de gått över vår själ, de

5 Then, had gone over our soul the waters so

ylitse.
6 Kiitetty olkoon Herra, joka ei antanut meitä heidän hammastensa raadeltaviksi.
7 Meidän sielumme pääsi kuin lintu pyydystäjäin paulasta: paula katkesi, ja me pääsimme pois.
8 Meidän apumme on Herran nimi, hänen, joka on tehnyt taivaan ja maan.

svallande vattnen.
6 Lovad vare HERREN för att han ej gav oss till rov åt deras tänder!

7 Vår själ kom undan såsom en fågel ur fågelfängarnas snara; snaran gick sönder, och vi kommo undan.
8 Vår hjälp är i HERRENS namn, hans som har gjort himmel och jord.

proud!
6 Blessed, be Yahweh, who gave us not as prey to their teeth.

7 Our soul, as a bird, hath escaped from the snare of the fowlers, The snare, is broken, and, we, are escaped:
8 Our help, is in the Name of Yahweh, who made heaven and earth.

PSALMI 125

1 Matkalaulu. Jotka Herraan turvaavat, ovat kuin Siionin vuori: se ei horju, vaan pysyy iankaikkisesti.

2 Vuoret ympäröivät Jerusalemia, ja Herra ympäröitsee kansaansa, nyt ja iankaikkisesti.

3 Sillä jumalattomuuden valtikka ei saa vallita vanhurskasten arpaosaa, että vanhurskaat eivät ojentaisi käsiänsä vääryyteen.

4 Anna hyvää hyville, Herra, ja oikeamielisille.

1 En vallfartssång. De som förtrösta på HERREN, de likna Sions berg, som icke vacklar, utan förbliver evinnerligen.
2 Jerusalem omhägnas av berg, och HERREN omhägnar sitt folk, ifrån nu och till evig tid.

3 Ty ogudaktighetens spira skall icke förbliva över de rättfärdigas arvslott, på det att de rättfärdiga ej må uträcka sina händer till orättfärdighet.
4 Gör gott, o HERRE, mot de goda och mot dem som hava redliga

1 <A Song of Ascents.> They who trust in Yahweh, [are] like Mount Zion, which shall not be shaken, Age-abidingly, shall it remain.
2 Jerusalem! mountains, are round about her; and Yahweh, is round about his people, from henceforth even unto times age-abiding.
3 For the sceptre of lawlessness shall not remain over the allotment of the righteous,—lest the righteous put forth—unto perversity—their hands.
4 Do good, O Yahweh, unto such as are good, even unto such as are

hjärtan.

5 Mutta jotka poikkeavat mutkaisille teilleen, ne Herra hukuttakoon yhdessä väärintekijäin kanssa. Rauha Israelille!

5 Men dem som vika av på vrånga vägar, dem rycke HERREN bort tillika med ogärningsmännen. Frid vare över Israel!

upright in their hearts.

5 As for them who turn aside unto their crooked ways, Yahweh, will lead them forth, with the workers of iniquity, Prosperity on Israel!

PSALMI 126

1 Matkalaulu. Kun Herra käänsi Siionin kohtalon, niin me olimme kuin unta näkeväiset.

1 En vallfartssång. När HERREN åter upprättade Sion, då voro vi såsom drömmande.

1 <A Song of Ascents.> When Yahweh brought back the captives of Zion, we were like them who dream:

2 Silloin oli meidän suumme naurua täynnä, ja kielemme riemua täynnä; silloin sanottiin pakanain keskuudessa: Herra on tehnyt suuria heitä kohtaan.

2 Då blev vår mun uppfylld med löje och vår tunga med jubel; då sade man bland hedningarna: »HERREN har gjort stora ting med dem.»

2 Then, was our mouth, filled with laughter, and our tongue with a shout of triumph,—Then, said they among the nations, Yahweh, hath done great things, with these!

3 Niin, Herra on tehnyt suuria meitä kohtaan; siitä me iloitsemme.

3 Ja, HERREN hade gjort stora ting med oss; däröver voro vi glada.

3 Yahweh, hath done great things with us, we are full of joy!

4 Herra, käännä meidän kohtalomme, niinkuin sadepurot Etelämaassa.

4 HERRE, upprätta oss igen, såsom du återför bäckarna i Sydlandet.

4 Bring thou back, O Yahweh, our captives, like channels in the South.

5 Jotka kyynelin kylvävät, ne riemuiten leikkaavat.

5 De som så med tårar skola skörda med jubel.

5 They who are sowing with tears, with shouting, shall reap:

6 He menevät itkien, kun kylvösiemenen vievät; he palajavat riemuiten, kun lyhteensä tuovat.

6 De gå åstad gråtande och bära sitt utsäde; de komma åter med jubel och bära sina kärvar.

6 He that, doth indeed go forth, and weep, bearing seed enough to trail along, doth, surely come in, with shouting, bringing his sheaves.

PSALMI 127

1 Matkalaulu; Salomon virsi. Jos Herra ei huonetta rakenna, niin sen rakentajat turhaan vaivaa näkevät. Jos Herra ei kaupunkia varjele, niin turhaan vartija valvoo.
2 Turhaan te nousette varhain ja myöhään menette levolle ja syötte leipänne murheella: yhtä hyvin hän antaa ystävilleen heidän nukkuessansa.
3 Katso, lapset ovat Herran lahja, ja kohdun hedelmä on anti.

4 Niinkuin nuolet sankarin kädessä, niin ovat nuoruudessa synnytetyt pojat.
5 Onnellinen se mies, jonka viini on niitä täynnä! Eivät he joudu häpeään, kun portissa puhuttelevat vihamiehiänsä.

1 En vallfartssång; av Salomo. Om HERREN icke bygger huset, så arbeta de fåfängt, som bygga därpå. Om HERREN icke bevarar staden, så vakar väktaren fåfängt.
2 Det är fåfängt att I bittida stån upp och sent gån till vila, och äten eder bröd med vedermöda; detsamma giver han åt sina vänner, medan de sova.
3 Se, barn äro en HERRENS gåva, livsfrukt en lön.

4 Likasom pilar i en hjältes hand, så äro söner som man får vid unga år.
5 Säll är den man som har sitt koger fyllt av sådana. De komma icke på skam, när de mot fiender föra sin talan i porten.

1 <A Song of Ascents. Solomon's.> If, Yahweh, build not the house, in vain, have the builders of it toiled thereon, If, Yahweh, watch not the city, in vain, hath the watchman kept awake:
2 Vain for you,—to be early in rising, to be late in lying down, to be eating the bread of wearisome toil, So, would he give his beloved one sleep.
3 Lo! an inheritance from Yahweh, are children, A reward, the fruit of the womb:
4 As arrows in the hand of a warrior, so, are the children of young men.

5 How happy the man who hath filled his quiver with them! They will not be ashamed, but will speak with enemies in the gate.

PSALMI 128

1 Matkalaulu. Autuas on jokainen, joka pelkää Herraa, joka vaeltaa hänen teillänsä.
2 Sinä saat nauttia

1 En vallfartssång. Säll är envar som fruktar HERREN och vandrar på hans vägar.
2 Ja, av dina händers

1 <A Song of Ascents.> How happy is every one that revereth Yahweh, who walketh in his ways!
2 The labour of thine

kättesi ansion;
onnellinen sinä, sinun käy hyvin!
3 Niinkuin hedelmällinen viiniköynnös on sinun emäntäsi sinun huoneesi perällä, niinkuin öljypuun vesat ovat sinun lapsesi sinun pöytäsi ympärillä.
4 Sillä katso, näin siunataan mies, joka Herraa pelkää.
5 Siunatkoon Herra sinua Siionista, niin sinä saat kaikkina elinpäivinäsi nähdä Jerusalemin onnellisena,
6 saat nähdä lastesi lapset. Rauha Israelille!

arbete får du njuta frukten; säll är du, och väl dig!
3 Lik ett fruktsamt vinträd varder din hustru, därinne i ditt hus, lika olivtelningar dina barn, omkring ditt bord.
4 Ty se, så varder den man välsignad, som fruktar HERREN.
5 HERREN välsigne dig från Sion; må du få se Jerusalems välgång i alla dina livsdagar,

6 och må du få se barn av dina barn. Frid över Israel!

own hands, surely thou shalt eat. How happy thou, and well for thine!
3 Thy wife, like a fruitful vine, within the recesses of thy house,—Thy children, like plantings of olive–trees, round about thy table.
4 Lo! thus, shall be blessed the man who revereth Yahweh.
5 Yahweh will bless thee, out of Zion,—and behold thou the welfare of Jerusalem, all the days of thy life!
6 And behold thou thy children's children,—Prosperity on Israel!

PSALMI 129

1 Matkalaulu. He ovat minua kovin ahdistaneet nuoruudestani asti - näin sanokoon Israel -

2 he ovat minua kovin ahdistaneet nuoruudestani asti, mutta eivät he ole päässeet minusta voitolle.
3 Kyntäjät ovat minun selkääni kyntäneet ja vetäneet pitkät vaot.

4 Mutta Herra on

1 En vallfartssång. Mycken nöd hava de vållat mig allt ifrån min ungdom -- så säge Israel --
2 mycken nöd hava de vållat mig allt ifrån min ungdom, dock blevo de mig ej övermäktiga.

3 På min rygg hava plöjare plöjt och dragit upp långa fåror.

4 Men HERREN är

1 <A Song of Ascents.> Many a time, have they harassed me from my youth, well may Israel say:
2 Many a time, have they harassed me from youth, yet have they not prevailed against me.

3 Upon my back, have ploughmen ploughed, They have lengthened their furrow!
4 Yahweh, is righteous,

vanhurskas, hän on katkonut jumalattomain köydet.

5 Joutukoot häpeään ja kääntyköötkaisin kaikki Siionin vihamiehet.

6 Olkoot he niinkuin ruoho katoilla, joka kuivuu ennen korrelle puhkeamistaan,
7 josta ei leikkaaja täytä kättänsä eikä lyhteen sitoja syliänsä.

8 Älköötkä sanoko ohitsekulkijat: Herran siunaus tulkoon teille. Me siunaamme teitä Herran nimeen.

rättfärdig och har huggit av de ogudaktigas band.

5 De skola komma på skam och vika tillbaka, så många som hata Sion.

6 De skola bliva lika gräs på taken, som vissnar, förrän det har vuxit upp;
7 ingen skördeman fyller därmed sin hand, ingen kärvbindare sin famn,

8 och de som gå där fram kunna icke säga: »HERRENS välsignelse vare över eder! Vi välsigna eder i HERRENS namn.»

He hath cut asunder the cords of the lawless.

5 Let all who hate Zion, be ashamed and shrink back:

6 Let them become like the grass of housetops, which, before it is pulled up, hath withered;
7 Wherewith no reaper, hath filled his hand, nor binder, his bosom:

8 Neither have the passers-by ever said, The blessing of Yahweh, be unto you,—We have blessed you in the Name of Yahweh.

PSALMI 130

1 Matkalaulu.
Syvyydestä minä huudan sinua, Herra.

2 Herra, kuule minun ääneni. Tarkatkoot sinun korvasi minun rukousteni ääntä.

3 Jos sinä, Herra, pidät mielessäsi synnit, Herra, kuka silloin kestää?

4 Mutta sinun tykönäsi on anteeksiantamus,

1 En vallfartssång. Ur djupen ropar jag till dig, HERRE.

2 Herre, hör min röst, låt dina öron akta på mina böners ljud.

3 Om du, HERRE, vill tillräkna missgärningar, Herre, vem kan då bestå?

4 Dock, hos dig är ju förlåtelse, på det att

1 <A Song of Ascents.>
Out of the depths, have I cried unto thee, O Yahweh.

2 O My Lord! hearken thou unto my voice,—Let thine ears be attentive to the voice of my supplications.

3 If, iniquities, thou shouldest mark, O Yah, O My Lord, who could stand?

4 But, with thee, is forgiveness, that thou

että sinua peljättäisiin.
5 Minä odotan Herraa, minun sieluni odottaa, ja minä panen toivoni hänen sanaansa.
6 Minun sieluni odottaa Herraa hartaammin kuin vartijat aamua, kuin vartijat aamua.

7 Pane toivosi Herraan, Israel. Sillä Herran tykönä on armo, runsas lunastus hänen tykönänsä.

8 Ja hän lunastaa Israelin kaikista sen synneistä.

man må frukta dig.
5 Jag väntar efter HERREN, min själ väntar, och jag hoppas på hans ord.
6 Min själ väntar efter Herren mer än väktarna efter morgonen, ja, mer än väktarna efter morgonen.
7 Hoppas på HERREN, Israel; ty hos HERREN är nåd, och mycken förlossning är hos honom.

8 Och han skall förlossa Israel från alla dess missgärningar.

mayest be revered.
5 I have waited for Yahweh, My soul hath waited for his word;

6 I have hoped, O my soul, for My Lord, more than they who watch for the morning, who watch for the morning.
7 Wait, O Israel, for Yahweh,—for, with Yahweh, is lovingkindness, and there aboundeth with him—redemption.
8 He, therefore, will redeem Israel from all his iniquities.

PSALMI 131

1 Matkalaulu; Daavidin virsi. Herra, minun sydämeni ei ole ylpeä, eivät minun silmäni ole korskeat, enkä minä tavoittele asioita, jotka ovat minulle ylen suuret ja käsittämättömät.

2 Totisesti, minä olen sieluni viihdyttänyt ja tyynnyttänyt: niinkuin vieroitettu lapsi äidin helmassa, niinkuin vieroitettu lapsi, niin on sieluni minussa.
3 Pane toivosi Herraan,

1 En vallfartssång; av David. HERRE, mitt hjärta står icke efter vad högt är, och mina ögon se ej efter vad upphöjt är, och jag umgås icke med stora ting, med ting som äro mig för svåra.
2 Nej, jag har lugnat och stillat min själ; såsom ett avvant barn i sin moders famn, ja, såsom ett avvant barn, så är min själ i mig.

3 Hoppas på HERREN,

1 <A Song of Ascents. David's.> O Yahweh, my heart, is not haughty, nor are mine eyes, lofty, neither have I moved among great matters, or among affairs too wonderful for me.

2 Surely I have soothed and silenced my soul,—like a weaned child, concerning his mother, like a weaned child, concerning myself—mine own soul.
3 Wait, O Israel, for

Israel, nyt ja iankaikkisesti.

Israel, från nu och till evig tid.

Yahweh, from this time forth, even to times age–abiding.

PSALMI 132

1 Matkalaulu. Muista, Herra, Daavidin hyväksi kaikkia hänen vaivojansa,
2 hänen, joka vannoi valan Herralle ja teki lupauksen Jaakobin Väkevälle:
3 Minä en mene majaan, joka on minun kotini, enkä nouse vuoteeseeni, joka on minun leposijani,
4 minä en suo silmilleni unta enkä silmäluomilleni lepoa,
5 ennenkuin löydän sijan Herralle, asumuksen Jaakobin Väkevälle.
6 Katso, me kuulimme sen olevan Efratassa, me löysimme sen Jaarin kedoilta.
7 Menkäämme hänen asumukseensa, kumartukaamme hänen jalkainsa astinlaudan eteen.
8 Nouse, Herra, leposijaasi, sinä ja sinun väkevyytesi arkki.

1 En vallfartssång. Tänk, HERRE, David till godo, på allt vad han fick lida,
2 han som svor HERREN en ed och gjorde ett löfte åt den Starke i Jakob;
3 »Jag skall icke gå in i den hydda där jag bor, ej heller bestiga mitt viloläger,
4 jag skall icke unna mina ögon sömn eller mina ögonlock slummer,
5 förrän jag har funnit en plats åt HERREN, en boning åt den Starke i Jakob.»
6 Ja, vi hörde därom i Efrata, vi förnummo det i skogsbygden.
7 Låtom oss gå in i hans boning, tillbedja vid hans fotapall.
8 Stå upp, HERRE, och kom till din vilostad, du och din makts ark.

1 <A Song of Ascents.> Remember, O Yahweh, unto David, all his humiliations!
2 What he Sware to Yahweh,—Vowed to the Mighty One of Jacob:
3 Surely I will not enter the home of my own house, nor ascend my curtained couch;
4 I will not give sleep to mine eyes, nor, to mine eye–lashes, slumber:
5 Until I find a place for Yahweh, habitations for the Mighty One of Jacob.
6 Lo! we heard of it at Ephrathah, we found it in the fields of the wood.
7 We would enter his habitations, we would bow down at his footstool.
8 Arise! O Yahweh, unto thy place of rest, Thou, and the ark of thy strength.

9 Sinun pappisi olkoot puetut vanhurskaudella, ja sinun hurskaasi riemuitkoot.

10 Palvelijasi Daavidin tähden älä torju pois voideltusi kasvoja.

11 Herra on vannonut Daavidille totisen valan, jota hän ei peruuta: Sinun ruumiisi hedelmän minä asetan sinun valtaistuimellesi.
12 Jos sinun poikasi pitävät minun liittoni ja minun todistukseni, jotka minä heille opetan, niin saavat heidänkin poikansa istua sinun valtaistuimellasi iankaikkisesti.
13 Sillä Herra on valinnut Siionin, halunnut sen asunnoksensa:
14 Tämä on minun leposijani iankaikkisesti; tässä minä asun, sillä tänne on minun haluni ollut.
15 Siionin ravinnon minä runsaasti siunaan, sen köyhät minä leivällä ruokin.
16 Sen papit minä puetan autuudella, ja sen hurskaat riemuiten

9 Dina präster vare klädda i rättfärdighet, och dina fromma juble.

10 För din tjänare Davids skull må du icke visa tillbaka din smorde.

11 HERREN har svurit David en osviklig ed, som han icke skall rygga: »Av ditt livs frukt skall jag sätta konungar på din tron.
12 Om dina barn hålla mitt förbund och hålla mitt vittnesbörd, som jag skall lära dem, så skola ock deras barn till evig tid få sitta på din tron.

13 Ty HERREN har utvalt Sion, där vill han hava sin boning.

14 Detta är min vilostad till evig tid; här skall jag bo, ty till detta ställe har jag lust.

15 Dess förråd skall jag rikligen välsigna, åt dess fattiga skall jag giva bröd till fyllest.
16 Dess präster skall jag kläda i frälsning, och dess fromma skola

9 Thy priests, let them be clothed with righteousness, Thy men of lovingkindness, let them shout for joy!

10 For the sake of David thy servant, do not turn away the face of thine Anointed One.

11 Yahweh hath sworn unto David, in faithfulness, will he not turn from it,—Of the fruit of thy body, will I seat on thy throne.
12 If thy sons keep my covenant, and my testimony which I will teach them, even their sons, unto futurity, shall sit on thy throne.

13 For Yahweh hath chosen Zion,—He hath desired it as a dwelling for himself:
14 This, is my place of rest unto futurity, Here, will I dwell, for I have desired it;

15 Her provision, will I abundantly bless, Her needy ones, will I satisfy with bread;
16 And, her priests, will I clothe with salvation, and, her men of

riemuitkoot.

17 Siellä minä annan yletä Daavidille sarven, sytytän voidellulleni lampun.

18 Hänen vihollisensa minä puetan häpeällä, mutta hänen päässänsä loistaa hänen kruununsa.

jubla högt.

17 Där skall jag låta ett horn skjuta upp åt David; där har jag rett till en lampa åt min smorde.

18 Hans fiender skall jag kläda i skam, men på honom skall hans krona glänsa.»

lovingkindness, shall, shout aloud, for joy;

17 There, will I cause to bud a horn to David, I have prepared a lamp for mine Anointed One;

18 His enemies, will I clothe with shame, but, upon himself, shall his crown be resplendent.

PSALMI 133

1 Matkalaulu; Daavidin virsi. Katso, kuinka hyvää ja suloista on, että veljekset sovussa asuvat!
2 Se on niinkuin kallis öljy pään päällä, jota tiukkuu partaan - Aaronin partaan, jota tiukkuu hänen viittansa liepeille.

3 Se on niinkuin Hermonin kaste, joka tiukkuu Siionin vuorille. Sillä sinne on Herra säätänyt siunauksen, elämän, ikuisiksi ajoiksi.

1 En vallfartssång; av David. Se huru gott och ljuvligt det är att bröder bo endräktigt tillsammans.
2 Det är likt den dyrbara oljan på huvudet, som flyter ned i skägget, ned i Arons skägg, som flyter ned över linningen på hans kläder.
3 Det är likt Hermons dagg, som faller ned på Sions-bergen. Ty där beskär HERREN välsignelse, liv till evig tid.

1 <A Song of Ascents. David's.> Lo! how good and how delightful, for brethren, to dwell together even as one.
2 Like the precious oil upon the head, descending upon the beard; the beard of Aaron,—which descended unto the opening of his robe:
3 Like the dew of Hermon, which descended upon the mountains of Zion,—for, there, did Yahweh command the blessing, Life, unto times age–abiding.

PSALMI 134

1 Matkalaulu. Katso, kiittäkää Herraa, kaikki

1 En vallfartssång. Upp, välsignen HERREN, alla I

1 <A Song of Ascents.> Lo! bless Yahweh, all ye

te Herran palvelijat, jotka öisin seisotte Herran huoneessa.
2 Kohottakaa kätenne pyhäkköön päin ja kiittäkää Herraa.
3 Herra siunatkoon sinua Siionista, hän, joka on tehnyt taivaan ja maan.

HERRENS tjänare, I som stån om natten i HERRENS hus.
2 Lyften edra händer upp mot helgedomen och välsignen HERREN.
3 HERREN välsigne dig från Sion, han som har gjort himmel och jord.

servants of Yahweh, who stand in the house of Yahweh, by night:
2 Lift up your hand in holiness, and bless Yahweh.
3 May Yahweh, bless thee, out of Zion, even he that made heaven and earth.

PSALMI 135

1 Halleluja! Ylistäkää Herran nimeä. Ylistäkää, te Herran palvelijat,

2 jotka seisotte Herran huoneessa, meidän Jumalamme huoneen esikartanoissa.
3 Ylistäkää Herraa, sillä Herra on hyvä, veisatkaa kiitosta hänen nimellensä, sillä se on suloinen.
4 Sillä Herra on valinnut Jaakobin omaksensa, Israelin omaisuudeksensa.
5 Sillä minä tiedän, että Herra on suuri, ja meidän Herramme korkeampi kaikkia jumalia.
6 Kaiken, mitä Herra tahtoo, hän tekee, sekä taivaassa että maassa, merissä ja kaikissa

1 Halleluja! Loven HERRENS namn, loven det, i HERRENS tjänare,

2 I som stån i HERRENS hus, i gårdarna till vår Guds hus.

3 Loven HERREN, ty HERREN är god, lovsjungen hans namn, ty det är ljuvligt.

4 Se, HERREN har utvalt Jakob åt sig, Israel till sin egendom.

5 Ty jag vet att HERREN är stor, att vår Herre är förmer än alla gudar.

6 HERREN kan göra allt vad han vill, i himmelen och på jorden, i haven och i alla djup;

1 Praise ye Yah, Praise ye the Name of Yahweh, Praise, O ye servants of Yahweh;
2 Who stand In the house of Yahweh, In the courts of the house of our God.
3 Praise ye Yah, For good is Yahweh, Sing praises to his Name, For it is full of delight;

4 For, Jacob, hath Yah chosen for himself, Israel, for his own treasure.
5 For, I, know that great is Yahweh, yea, our Lord, is beyond all gods.

6 Whatsoever Yahweh hath pleased, he hath done,—in the heavens and on the earth, in the

syvyyksissä;

seas, and all resounding deeps:

7 hän, joka nostaa pilvet maan ääristä, tekee salamat ja sateen ja tuopi tuulen sen säilytyspaikoista;

7 han som låter regnskyar stiga upp från jordens ända, han som låter ljungeldar komma med regn och för vinden ut ur dess förvaringsrum;

7 Causing vapours to ascend from the end of the earth,—Lightnings for the rain, hath he made, bringing forth wind out of his treasuries.

8 hän, joka surmasi Egyptin esikoiset, niin ihmisten kuin eläinten;

8 han som slog de förstfödda i Egypten, både människor och boskap;

8 Who smote the firstborn of Egypt, both of man, and of beast;

9 hän, joka lähetti tunnusteot ja ihmeet sinun keskellesi, Egypti, faraota ja kaikkia hänen palvelijoitansa vastaan;

9 han som sände tecken och under över dig, Egypten, över Farao och alla hans tjänare;

9 Sent signs and wonders into thy midst, O Egypt, upon Pharaoh, and upon all his servants.

10 hän, joka kukisti suuret kansat ja tuotti surman väkeville kuninkaille,

10 han som slog stora folk och dräpte mäktiga konungar:

10 Who smote great nations, and slew mighty kings:

11 Siihonille, amorilaisten kuninkaalle, ja Oogille, Baasanin kuninkaalle, ja kaikille Kanaanin valtakunnille

11 Sihon, amoréernas konung, och Og, konungen i Basan, med alla Kanaans riken,

11 Sihon, king of the Amorites, and Og, king of Bashan, and all the kingdoms of Canaan;

12 ja antoi heidän maansa perintöosaksi, perintöosaksi kansallensa Israelille.

12 och gav deras land till arvedel, till arvedel åt sitt folk Israel.

12 And gave their land as an inheritance, an inheritance to Israel his people.

13 Herra, sinun nimesi pysyy iankaikkisesti, Herra, sinun muistosi polvesta polveen.

13 HERRE, ditt namn varar evinnerligen, HERRE, din åminnelse från släkte till släkte.

13 O Yahweh! thy Name, is age-abiding,—O Yahweh! thy memorial, is to generation after generation.

14 Sillä Herra hankkii oikeuden kansalleen ja armahtaa palvelijoitansa.

14 Ty HERREN skaffar rätt åt sitt folk, och över sina tjänare

14 For Yahweh will vindicate his people,—and, on his servants,

förbarmar han sig.

15 Pakanain epäjumalat ovat hopeata ja kultaa, ihmiskätten tekoa.
15 Hedningarnas avgudar äro silver och guld, verk av människohänder.
15 The idols of the nations, are silver and gold, the work of the hands of men:

16 Niillä on suu, mutta eivät ne puhu, niillä on silmät, mutta eivät näe,
16 De hava mun och tala icke, de hava ögon och se icke,
16 A mouth, have they, but they speak not, Eyes, have they, but they see not;

17 niillä on korvat, mutta eivät kuule, eikä niillä ole henkeä suussansa.
17 de hava öron och lyssna icke till, och ingen ande är i deras mun.
17 Ears, have they, but they hear not, Nose,—there is no breath in their mouth.

18 Niiden kaltaisia ovat niiden tekijät ja kaikki, jotka niihin turvaavat.
18 De som hava gjort dem skola bliva dem lika, ja, alla som förtrösta på dem.
18 Like unto them, shall be they who make them, every one who trusteth in them.

19 Te, Israelin suku, kiittäkää Herraa, te, Aaronin suku, kiittäkää Herraa.
19 I av Israels hus, loven HERREN; I av Arons hus, loven HERREN;
19 O house of Israel! bless Yahweh, O house of Aaron! bless Yahweh;

20 Te, Leevin suku, kiittäkää Herraa, te, Herraa pelkääväiset, kiittäkää Herraa.
20 I av Levis hus, loven HERREN; I som frukten HERREN, loven HERREN.
20 O house of Levi! bless Yahweh, Ye that revere Yahweh! bless Yahweh.

21 Kohotkoon Herralle kiitos Siionista, hänelle, joka Jerusalemissa asuu. Halleluja!
21 Lovad vare HERREN från Sion, han som bor i Jerusalem! Halleluja!
21 Blessed be Yahweh out of Zion, Who inhabiteth Jerusalem, Praise ye Yah!

PSALMI 136

1 Kiittäkää Herraa, sillä hän on hyvä, sillä hänen armonsa pysyy iankaikkisesti.
1 Tacken HERREN, ty han är god, ty hans nåd varar evinnerligen.
1 Give ye thanks to Yahweh, for he is good, For, age–abiding, is his lovingkindness.

2 Kiittäkää jumalien Jumalaa, sillä hänen armonsa pysyy
2 Tacken gudarnas Gud, ty hans nåd varar evinnerligen.
2 Give ye thanks to the God of gods, For, age–abiding, is his

iankaikkisesti.
3 Kiittäkää herrain Herraa, sillä hänen armonsa pysyy iankaikkisesti;
4 häntä, joka yksin tekee suuria ihmeitä, sillä hänen armonsa pysyy iankaikkisesti;

5 häntä, joka on taidolla tehnyt taivaat, sillä hänen armonsa pysyy iankaikkisesti;

6 häntä, joka on vetten ylitse levittänyt maan, sillä hänen armonsa pysyy iankaikkisesti;
7 häntä, joka on tehnyt suuret valot, sillä hänen armonsa pysyy iankaikkisesti:
8 auringon hallitsemaan päivää, sillä hänen armonsa pysyy iankaikkisesti,
9 kuun ja tähdet hallitsemaan yötä, sillä hänen armonsa pysyy iankaikkisesti;
10 häntä, joka löi Egyptiä surmaten sen esikoiset, sillä hänen armonsa pysyy iankaikkisesti,
11 ja vei Israelin pois heidän keskeltänsä, sillä hänen armonsa pysyy

lovingkindness.
3 Tacken herrarnas HERRE, ty hans nåd varar evinnerligen;

4 honom som allena gör stora under, ty hans nåd varar evinnerligen;

5 honom som har gjort himmelen med förstånd, ty hans nåd varar evinnerligen;

6 honom som har utbrett jorden över vattnen, ty hans nåd varar evinnerligen;
7 honom som har gjort de stora ljusen, ty hans nåd varar evinnerligen:
8 solen till att råda över dagen, ty hans nåd varar evinnerligen,

9 månen och stjärnorna till att råda över natten, ty hans nåd varar evinnerligen;
10 honom som slog Egypten i dess förstfödda, ty hans nåd varar evinnerligen,

11 och som förde Israel ut därifrån, ty hans nåd varar evinnerligen,

lovingkindness.
3 Give ye thanks to the Lord of lords, For, age–abiding, is his lovingkindness.
4 To him that doeth great wonders, by himself alone, For, age–abiding, is his lovingkindness.

5 To him that made the heavens with understanding, For, age–abiding, is his lovingkindness.

6 To him that stretched out the earth above the waters, For, age–abiding, is his lovingkindness.
7 To him that made great lights, For, age–abiding, is his lovingkindness.
8 The sun to rule the day, For, age–abiding, is his lovingkindness.

9 The moon and stars to rule the night, For, age–abiding, is his lovingkindness.
10 To him that smote Egypt in their firstborn, For, age–abiding, is his lovingkindness.

11 And brought forth Israel out of their midst, For, age–abiding, is his

iankaikkisesti,
12 väkevällä kädellä ja ojennetulla käsivarrella, sillä hänen armonsa pysyy iankaikkisesti;
13 häntä, joka jakoi Kaislameren kahtia, sillä hänen armonsa pysyy iankaikkisesti,

14 ja kuljetti Israelin sen keskitse, sillä hänen armonsa pysyy iankaikkisesti,
15 ja syöksi faraon sotajoukkoineen Kaislamereen, sillä hänen armonsa pysyy iankaikkisesti;
16 häntä, joka johdatti kansaansa erämaassa, sillä hänen armonsa pysyy iankaikkisesti;
17 häntä, joka voitti suuret kuninkaat, sillä hänen armonsa pysyy iankaikkisesti,
18 ja surmasi mahtavat kuninkaat, sillä hänen armonsa pysyy iankaikkisesti,
19 Siihonin, amorilaisten kuninkaan, sillä hänen armonsa pysyy iankaikkisesti,
20 ja Oogin, Baasanin kuninkaan, sillä hänen armonsa pysyy iankaikkisesti,

12 med stark hand och uträckt arm, ty hans nåd varar evinnerligen;
13 honom som delade Röda havet itu, ty hans nåd varar evinnerligen,

14 och lät Israel gå mitt därigenom, ty hans nåd varar evinnerligen,
15 och kringströdde Farao och hans här i Röda havet, ty hans nåd varar evinnerligen;
16 honom som förde sitt folk genom öknen, ty hans nåd varar evinnerligen,
17 honom som slog stora konungar, ty hans nåd varar evinnerligen,
18 och dräpte väldiga konungar, ty hans nåd varar evinnerligen:
19 Sihon, amoréernas konung, ty hans nåd varar evinnerligen,
20 och Og, konungen i Basan, ty hans nåd varar evinnerligen;

lovingkindness.
12 With a firm hand, and a stretched–out arm, For, age–abiding, is his lovingkindness.
13 To him that divided the Red Sea into division, For, age–abiding, is his lovingkindness.
14 And caused Israel to pass through the midst thereof, For, age–abiding, is his lovingkindness.
15 And shook off Pharaoh and his army in the Red Sea, For, age–abiding, is his lovingkindness.
16 To him that led his people through the desert, For, age–abiding, is his lovingkindness.
17 To him that smote great kings, For, age–abiding, is his lovingkindness.
18 And slew majestic kings, For, age–abiding, is his lovingkindness.
19 Even Sihon, king of the Amorites, For, age–abiding, is his lovingkindness.
20 Also Og, king of Bashan, For, age–abiding, is his lovingkindness.

21 ja antoi heidän maansa perintöosaksi, sillä hänen armonsa pysyy iankaikkisesti,
22 perintöosaksi palvelijallensa Israelille, sillä hänen armonsa pysyy iankaikkisesti;
23 häntä, joka muisti meitä alennuksessamme, sillä hänen armonsa pysyy iankaikkisesti,
24 ja kirvoitti meidät vihollisistamme, sillä hänen armonsa pysyy iankaikkisesti;

25 häntä, joka antaa ravinnon kaikelle lihalle, sillä hänen armonsa pysyy iankaikkisesti.
26 Kiittäkää taivaan Jumalaa, sillä hänen armonsa pysyy iankaikkisesti.

21 och som gav deras land till arvedel, ty hans nåd varar evinnerligen,

22 till arvedel åt sin tjänare Israel, ty hans nåd varar evinnerligen;

23 honom som tänkte på oss i vår förnedring, ty hans nåd varar evinnerligen,
24 och som ryckte oss ur våra ovänners våld, ty hans nåd varar evinnerligen;

25 honom som giver mat åt allt levande, ty hans nåd varar evinnerligen.
26 Tacken himmelens Gud, ty hans nåd varar evinnerligen.

21 And gave their land for an inheritance, For, age–abiding, is his lovingkindness.
22 An inheritance to Israel his servant, For, age–abiding, is his lovingkindness.
23 Who in our low estate, remembered us, For, age–abiding, is his lovingkindness.
24 And freed us with force from our adversaries, For, age–abiding, is his lovingkindness.
25 Who giveth food to all flesh, For, age–abiding, is his lovingkindness.
26 Give ye thanks unto the GOD of the heavens, For, age–abiding, is his lovingkindness.

PSALMI 137

1 Baabelin virtain vierillä - siellä me istuimme ja itkimme, kun Siionia muistelimme.

2 Pajuihin, joita siellä oli, me ripustimme kanteleemme.
3 Sillä vangitsijamme vaativat meiltä siellä lauluja ja orjuuttajamme

1 Vid Babels floder, där sutto vi och gräto, när vi tänkte på Sion.

2 I pilträden som där voro hängde vi upp våra harpor.
3 Ty de som höllo oss fångna bådo oss där att sjunga, och våra

1 By the rivers of Babylon, there, we sat down, yea we wept—when we remembered Zion:
2 Upon the willows—in the midst thereof, hanged we our lyres:
3 For, there, our captors asked of us words of song, and our

iloa: Veisatkaa meille Siionin virsiä.

4 Kuinka me voisimme veisata Herran virsiä vieraalla maalla?
5 Jos minä unhotan sinut, Jerusalem, niin unhota sinä minun oikea käteni.
6 Tarttukoon kieleni suuni lakeen, ellen minä sinua muista, ellen pidä Jerusalemia ylimpänä ilonani.

7 Muista, Herra, Jerusalemin tuhopäivä, kosta se Edomin lapsille, jotka sanoivat: Hajottakaa se, hajottakaa perustuksia myöten!

8 Tytär Baabel, sinä häviön oma, autuas se, joka sinulle kostaa kaiken, minkä olet meille tehnyt!

9 Autuas se, joka ottaa sinun pienet lapsesi ja murskaa ne kallioon!

plågare bådo oss vara glada: »Sjungen för oss en av Sions sånger.»
4 Huru skulle vi kunna sjunga HERRENS sång i främmande land?
5 Nej, om jag förgäter dig, Jerusalem, så förgäte min högra hand sin tjänst.
6 Min tunga låde vid min gom, om jag upphör att tänka på dig, om jag icke låter Jerusalem vara min allra högsta glädje.

7 Tänk, HERRE, på Jerusalems dag, och straffa Edoms barn, dem som ropade: »Riven ned, riven ned det ända till grunden.»

8 Dotter Babel, du ödeläggelsens stad, säll är den som får vedergälla dig allt vad du har gjort oss.

9 Säll är den som får gripa dina späda barn och krossa dem mot klippan.

plunderers—gladness,—
Sing us of the songs of Zion!
4 How shall we sing the song of Yahweh, on a foreign soil?
5 If I forget thee, O Jerusalem, Let my right–hand forget:

6 Let my tongue cleave to the roof of my mouth, if I do not remember thee! if I do not lift up Jerusalem above the head of mine own gladness.

7 Remember, O Yahweh, against the sons of Edom, the day of Jerusalem,—how they continued to say—
Overthrow! Overthrow! unto the foundation within it.

8 O ruined daughter of Babylon,—how happy the man who shall repay thee thy dealing, wherewith thou didst deal with us!

9 How happy the man who shall snatch away and dash thy children against the crag.

PSALMI 138

1 Daavidin virsi. Minä

1 Av David. Jag vill

1 <David's.> I will give

kiitän sinua kaikesta sydämestäni, veisaan sinun kiitostasi jumalien edessä.
2 Minä rukoilen sinua kumartuneena sinun pyhään temppeliisi päin ja kiitän sinun nimeäsi sinun armosi ja totuutesi tähden; sillä sinä olet osoittanut, että sinun lupauksesi on suuri yli kaiken, mitä sinun nimesi ilmoittaa.
3 Sinä päivänä, jona minä huusin, sinä vastasit minulle; sinä rohkaisit minua: minun sieluni sai voiman.
4 Herra, kaikki maan kuninkaat ylistävät sinua, kun kuulevat sinun suusi sanat.

5 Ja he veisaavat Herran teistä, sillä suuri on Herran kunnia.

6 Sillä Herra on korkea, mutta katsoo alhaiseen, ja hän tuntee ylpeän kaukaa.

7 Vaikka minä vaellan ahdistuksen keskellä, niin sinä virvoitat minut. Sinä ojennat kätesi minun vihamiesteni vihaa vastaan, ja sinun oikea

tacka dig av allt mitt hjärta; inför gudarna vill jag lovsjunga dig.

2 Jag vill tillbedja, vänd mot ditt heliga tempel, och prisa ditt namn för din nåd och sanning, ty du har gjort ditt löftesord stort utöver allt vad ditt namn hade sagt.

3 När jag ropade, svarade du mig; du gav mig frimodighet, och min själ fick kraft.

4 HERRE, alla jordens konungar skola tacka dig, när de få höra din muns tal.

5 De skola sjunga om HERRENS vägar, ty HERRENS ära är stor.

6 Ja, HERREN är hög, men han ser till det låga, och han känner den högmodige fjärran ifrån.

7 Om ock min väg går genom nöd, så behåller du mig vid liv; du räcker ut din hand till värn mot mina fienders vrede, och din högra

thee thanks with all my heart, Before the messengers of God, will I praise thee in song:
2 I will bow down towards thy holy temple, and thank thy Name, for thy lovingkindness and for thy faithfulness, For thou hast magnified, above all thy Name, thy word!

3 In the day I cried unto thee, then didst thou answer me, and didst excite me, in my soul, mightily.
4 All the kings of the earth, will thank thee, O Yahweh, when they have heard the sayings of thy mouth;
5 And they will sing of the ways of Yahweh, That great is the glory of Yahweh:
6 Though lofty is Yahweh, yet, the lowly, he regardeth, but, the haughty—afar off, doth he acknowledge.
7 Though I walk in the midst of distress, thou wilt give me life,—Because of the anger of my foes, thou wilt thrust forth thy hand, and thy

kätesi auttaa minua.
8 Herra vie minun asiani päätökseen. Herra, sinun armosi pysyy iankaikkisesti; älä jätä kesken kättesi työtä.

hand frälsar mig.
8 HERREN skall fullborda sitt verk för mig. HERRE, din nåd varar evinnerligen; övergiv icke dina händers verk.

right hand, will save me:
8 Yahweh, will carry through my cause,—O Yahweh! thy lovingkindness, is age-abiding, The works of thine own hands, do not thou desert.

PSALMI 139

1 Veisuunjohtajalle; Daavidin virsi. Herra, sinä tutkit minua ja tunnet minut.

1 För sångmästaren; av David; en psalm. HERRE, du utrannsakar mig och känner mig.

1 <To the Chief Musician, David's. A Melody.> O Yahweh! thou hast searched me, and observed:

2 Istunpa minä tahi nousen, sinä sen tiedät; sinä ymmärrät minun ajatukseni kaukaa.

2 Evad jag sitter eller uppstår, vet du det; du förstår mina tankar fjärran ifrån.

2 Thou, hast observed my downsitting and mine uprising, Thou hast given heed to my desire, from afar:

3 Käynpä tahi makaan, sinä sen havaitset, ja kaikki minun tieni ovat sinulle tutut.

3 Evad jag går eller ligger, utforskar du det, och med alla mina vägar är du förtrogen.

3 My path and my couch, hast thou examined, and, all my ways, thou well knowest.

4 Sillä, katso, ei ole sanaa minun kielelläni, jota sinä, Herra, et täysin tunne.

4 Ty förrän ett ord är på min tunga, se, så känner du, HERRE, det till fullo.

4 Surely there hath not been a word on my tongue, [but] behold! O Yahweh, thou hast observed it on every side.

5 Sinä olet saartanut minut edestä ja takaa ja laskenut kätesi minun päälleni.

5 Du omsluter mig på alla sidor och håller mig i din hand.

5 Behind and before, hast thou shut me in, and hast laid upon me thy hand:—

6 Senkaltainen tieto on minulle ylen ihmeellinen, ylen korkea käsittääkseni sen.

6 En sådan kunskap är mig alltför underbar; den är mig för hög, jag kan icke begripa den.

6 Knowledge, too wonderful, for me! high, I cannot attain to it!

7 Minne minä voisin

7 Vart skall jag gå för

7 Whither can I go from

mennä, kussa ei sinun Henkesi olisi, minne paeta sinun kasvojesi edestä?

8 Jos minä taivaaseen nousisin, niin sinä olet siellä; jos minä tuonelaan vuoteeni tekisin, niin katso, sinä olet siellä.

9 Jos minä kohoaisin aamuruskon siivillä ja asettuisin asumaan meren ääriin,

10 sielläkin sinun kätesi minua taluttaisi, sinun oikea kätesi tarttuisi minuun.

11 Ja jos minä sanoisin: Peittäköön minut pimeys, ja valkeus minun ympärilläni tulkoon yöksi,

12 niin ei pimeyskään olisi sinulle pimeä: yö valaisisi niinkuin päivä, pimeys olisi niinkuin valkeus.

13 Sillä sinä olet luonut minun munaskuuni, sinä kudoit minut kokoon äitini kohdussa.

14 Minä kiitän sinua siitä, että olen tehty ylen ihmeellisesti; ihmeelliset ovat sinun

din Ande, och vart skall jag fly för ditt ansikte?

8 Fore jag upp till himmelen, så är du där, och bäddade jag åt mig i dödsriket, se, så är du ock där.

9 Toge jag morgonrodnadens vingar, gjorde jag mig en boning ytterst i havet,

10 så skulle också där din hand leda mig och din högra hand fatta mig.

11 Och om jag sade: »Mörker må betäcka mig och ljuset bliva natt omkring mig»,

12 så skulle själva mörkret icke vara mörkt för dig, natten skulle lysa såsom dagen: ja, mörkret skulle vara såsom ljuset.

13 Ty du har skapat mina njurar, du sammanvävde mig i min moders liv.

14 Jag tackar dig för att jag är danad så övermåttan underbart; ja, underbara äro dina

thy spirit? or whither, from thy face, can I flee?

8 If I ascend the heavens, there, thou art! If I spread out hades as my couch, behold thee!

9 If I mount the wings of the dawn, settle down in the region beyond the sea,

10 Even there, thy hand shall lead me, and thy right hand shall hold me.

11 If I say, Surely, darkness, shall cover me! then, night, is light about me.

12 Even darkness, will not conceal from thee,— but, night, like day, will shine, So is the darkness, as the light!

13 For, thou, didst possess thyself of my reins, thou didst weave me together in the womb of my mother.

14 I thank thee, in that fearfully was my being distinguished, Wonderful are thy works, and, mine

tekosi, sen minun sieluni kyllä tietää.
15 Minun luuni eivät olleet sinulta salatut, kun minut salassa valmistettiin, kun minut taiten tehtiin maan syvyyksissä.
16 Sinun silmäsi näkivät minut jo idussani. Minun päiväni olivat määrätyt ja kirjoitetut kaikki sinun kirjaasi, ennenkuin ainoakaan niistä oli tullut.

17 Mutta kuinka kalliit ovat minulle sinun ajatuksesi, Jumala, kuinka suuri on niitten luku!
18 Jos minä tahtoisin ne lukea, olisi niitä enemmän kuin hiekan jyväsiä. - Minä herään ja olen vielä sinun tykönäsi.
19 Jumala, jospa sinä surmaisit jumalattomat! Ja te murhamiehet, väistykää minusta pois!

20 Sillä he puhuvat sinusta petollisesti ja lausuvat turhaan sinun nimesi - nuo sinun vihollisesi.
21 Herra, enkö minä

verk, min själ vet det väl.
15 Benen i min kropp voro icke förborgade för dig, när jag bereddes i det fördolda, när jag bildades i jordens djup.

16 Dina ögon sågo mig, när jag ännu knappast var formad; alla mina dagar blevo uppskrivna i din bok, de voro bestämda, förrän någon av dem hade kommit.

17 Huru outgrundliga äro icke för mig dina tankar, o Gud, huru stor är icke deras mångfald!

18 Skulle jag räkna dem, så vore de flera än sanden; när jag uppvaknade, vore jag ännu hos dig.

19 Gud, o att du ville dräpa de ogudaktiga! Ja, måtte de blodgiriga vika bort ifrån mig,

20 de som tala om dig med ränker i sinnet, de som hava bragt dina städer i fördärv!

21 Skulle jag icke hata

own soul, is observing [them] intently!
15 My substance was not hid from thee,—when I was made in secret, when I was skilfully figured in the lower parts of the earth.
16 Mine unfinished substance, thine eyes beheld, and, in thy book, all the parts thereof were written,—the days they should be fashioned! while yet there was not one among them.
17 To me, then, how precious have thy desires become, O GOD! How numerous, the heads of them!
18 I would recount them! Beyond the sands, they multiply, I rouse myself—and am still with thee.

19 Wilt thou not, O GOD, slay the lawless one? Therefore, ye men of bloodshed, depart from me!
20 For they speak of thee wickedly, Thy foes lift up [their hand] unto falsehood.

21 Do I not hate, them

vihaisi niitä, jotka sinua vihaavat, enkö inhoaisi niitä, jotka sinua vastustavat?
22 Kaikella vihalla minä heitä vihaan, he ovat minun omia vihollisiani.

23 Tutki minua, Jumala, ja tunne minun sydämeni, koettele minua ja tunne minun ajatukseni.
24 Ja katso: jos minun tieni on vaivaan vievä, niin johdata minut iankaikkiselle tielle.

dem som hata dig, HERRE? Skulle jag icke känna leda vid dem som stå dig emot?
22 Jag hatar dem med starkaste hat; ja, mina fiender hava de blivit.

23 Utrannsaka mig, Gud, och känn mitt hjärta; pröva mig och känn mina tankar,

24 och se till, om jag är stadd på en olycksväg, och led mig på den eviga vägen.

who hate thee, O Yahweh? And loathe, them who rise up against thee?
22 With completeness of hatred, I hate them, As enemies, have they become to me.
23 Search me, O GOD, and observe my heart, Try me, and observe my cares;

24 And see if there be any idol–way in me, and lead me in a way age–abiding.

PSALMI 140

1 Veisuunjohtajalle; Daavidin virsi.

2 Päästä minut, Herra, pahoista ihmisistä, varjele minut väkivaltaisilta miehiltä,

3 jotka ajattelevat sydämessään pahaa ja joka päivä yllyttävät sotaan.
4 He hiovat kielensä niinkuin käärmeet, kyykäärmeen myrkkyä on heidän huultensa alla. Sela.
5 Suojaa minut, Herra, jumalattomien käsiltä,

1 För sångmästaren; en psalm av David.

2 Rädda mig, HERRE, från onda människor, bevara mig från våldets män,

3 för dem som uttänka ont i sina hjärtan och dagligen rota sig samman till strid.
4 De vässa sina tungor likasom ormar, huggormsgift är inom deras läppar. Sela.

5 Bevara mig, HERRE, för de ogudaktigas

1 <To the Chief Musician. A Melody of David.>
Rescue me, O Yahweh, from the men of mischief, From the men of violence, wilt thou preserve me:
2 Who have devised mischiefs in their [heart], Every day, do they stir up wars:
3 They have sharpened their tongue like a serpent,—The poison of the asp, is under their lips. [Selah.]
4 Keep me, O Yahweh, from the hands of the

varjele minut väkivaltaisilta miehiltä, jotka tahtovat saada minun jalkani lankeamaan.
6 Nuo ylpeät virittävät minulle ansoja ja pauloja, levittävät verkkoja minun tielleni, asettavat minulle pyydyksiä. Sela.
7 Minä sanon Herralle: Sinä olet minun Jumalani. Herra, ota korviisi minun rukousteni ääni.
8 Herra, Herra, sinä minun väkevä apuni, sinä suojaat minun pääni taistelun päivänä.
9 Herra, älä salli, mitä jumalattomat haluavat, älä anna heidän aikeittensa onnistua; muutoin he ylvästelevät. Sela.
10 Sattukoon minun saartajaini omaan päähän onnettomuus, jota heidän huulensa hankkivat.
11 Tulkoon tulisia hiiliä heidän päällensä; hän syösköön heidät tuleen, vesivirtoihin, joista he älköötnousko.

12 Kielevä mies ei ole pysyvä maassa;

händer, beskydda mig för våldets män, som uttänka planer för att bringa mig på fall.

6 Stolta människor lägga ut för mig snaror och garn; de breda ut nät invid vägens rand, giller sätta de för mig. Sela.
7 Jag säger till HERREN: »Du är min Gud.» Lyssna, o HERRE, till mina böners ljud.

8 HERRE, Herre, du min starka hjälp, du beskärmar mitt huvud, på stridens dag.
9 Tillstäd icke, HERRE; vad de ogudaktiga begära; låt deras anslag ej lyckas, de skulle eljest förhäva sig. Sela.

10 Över de mäns huvuden, som omringa mig, må den olycka komma, som deras läppar bereda.
11 Eldsglöd må regna över dem; må de kastas i eld, i djup som de ej komma upp ur.

12 En förtalets man skall ej bestå i landet;

lawless one, From the man of violence, wilt thou preserve me,—who have devised, to thrust at my steps:
5 The proud have hidden a snare for me, and, cords, have they spread as a net beside the track, Snares, have they set for me. [Selah.]
6 I have said unto Yahweh, My GOD, thou art! Give ear, O Yahweh, unto the voice of my supplications.
7 O Yahweh, My Lord, my saving strength, thou hast screened my head in the day of battle.
8 Do not grant, O Yahweh, the desires of the lawless one, his device, do not promote, They would exalt themselves. [Selah.]
9 As for the head of them who surround me, Let the mischief of their lips cover them:

10 May there be dropped on them live coals,—Into the fire, may they be let fall, into watery pits [from which] they shall not rise.
11 As for the slanderer, let him not be

väkivaltaista ajaa onnettomuus ja iskee iskemistään.

en ond våldsman skall jagas, med slag på slag.

established in the earth,–
–As for the man of wrongful violence, let misfortune hunt him with thrust upon thrust.

13 Minä tiedän, että Herra ajaa kurjan asiaa, hankkii köyhille oikeuden.

13 Jag vet att HERREN skall utföra den betrycktes sak och skaffa de fattiga rätt.

12 I know that Yahweh will execute, the right of the oppressed one, the vindication of the needy.

14 Totisesti, vanhurskaat saavat kiittää sinun nimeäsi, ja oikeamieliset saavat asua sinun kasvojesi edessä.

14 Ja, de rättfärdiga skola prisa ditt namn och de redliga bo inför ditt ansikte.

13 Surely, the righteous, shall give thanks to thy Name, the upright shall dwell in thy presence.

PSALMI 141

1 Daavidin virsi. Herra, minä huudan sinua, riennä minun tyköni. Ota korviisi minun ääneni, kun minä sinua huudan.

1 En psalm av David. HERRE, jag ropar till dig, skynda till mig; lyssna till min röst, då jag nu ropar till dig.

1 <A Melody of David.> O Yahweh, I have cried unto thee, Make thou haste to me, Give ear unto my voice, when I cry to thee.

2 Minun rukoukseni olkoon suitsutusuhri sinun kasvojesi edessä, minun kätteni kohottaminen olkoon ehtoouhri.

2 Min bön gälle inför dig såsom ett rökoffer, mina händers upplyftande såsom ett aftonoffer.

2 Let my prayer be set in order like incense before thee,—the lifting up of my hands, as the evening gift.

3 Herra, pane minun suulleni vartija, vartioitse minun huulteni ovea.

3 Sätt, o HERRE, en vakt för min mun, bevaka mina läppars dörr.

3 Set thou, O Yahweh, a watch at my mouth, Keep thou guard over the door of my lips.

4 Älä salli minun sydämeni taipua pahaan, pitämään jumalatonta menoa väärintekijäin kanssa. Minä en tahdo maistaa

4 Låt icke mitt hjärta vika av till något ont, till att öva ogudaktighetens gärningar tillsammans med män som göra vad

4 Let not my heart incline to a matter of wrong, that I should busy myself with practices in lawlessness, with men working

heidän herkkupalojansa.

orätt är; av deras läckerheter vill jag icke äta.

iniquity, and let me not eat of their dainties.

5 Lyököön minua vanhurskas: se on rakkautta; kurittakoon hän minua: se on öljyä minun päähäni, siitä minun pääni älköön kieltäytykö. Sillä vielä vähän aikaa, niin minun rukoukseni täyttyy, mutta heidän käy pahoin:

5 Må den rättfärdige slå mig i kärlek och straffa mig; det är såsom olja på huvudet, och mitt huvud skall icke försmå det. Ty ännu en tid, så skall min bön uppfyllas, genom att det går dem illa;

5 Let a righteous man smite me—a lovingkindness, that he should correct me, an oil for the head [which] let not my head refuse! For, yet, even my prayer, shall be in their calamities.

6 heidän päämiehensä syöstään kalliolta alas, ja silloin kuullaan minun sanani suloisiksi.

6 deras ledare skola störtas ned utför klippan, och man skall då höra att mina ord äro ljuvliga.

6 Their judges, have been hurled down by a crag, Now have men heard my sayings, for they have become sweet.

7 Niinkuin maa kynnetään ja kuokitaan, niin ovat meidän luumme hajotetut tuonelan kuilun suulle.

7 Såsom när man har plöjt och ristat upp jorden, så ligga våra ben kringströdda vid dödsrikets rand.

7 As when one plougheth and furroweth the earth, Scattered about, are our bones at the mouth of hades!

8 Mutta sinuun, Herra, Herra, minun silmäni katsovat, sinuun minä turvaan. Älä hylkää minun sieluani.

8 Ja, till dig, HERRE, Herre, se mina ögon; till dig tager jag min tillflykt, förkasta icke min själ.

8 Surely, unto thee, O Yahweh, My Lord, are mine eyes, In thee, have I sought refuge, Do not pour out my life.

9 Varjele minua niiden pauloista, jotka minua pyydystävät, väärintekijäin ansoista.

9 Bevara mig för de snaror som de lägga ut på min väg och för ogärningsmännens giller.

9 Keep me out of the clutches of the trap they have set for me, and the snares of the workers of iniquity.

10 Kaatukoot kaikki jumalattomat omiin kuoppiinsa; mutta suo minun ne välttää.

10 De ogudaktiga falle i sina egna garn, medan jag går oskadd förbi.

10 They who are lawless, shall fall into the nooses thereof, while, I, at the same time, pass on.

PSALMI 142

1 Daavidin mietevirsi, hänen ollessaan luolassa; rukous.
2 Minä korotan ääneni ja huudan Herraa, minä korotan ääneni ja rukoilen Herralta armoa.

3 Minä vuodatan hänen eteensä valitukseni, kerron hänelle ahdistukseni.
4 Kun minun henkeni minussa nääntyy, niin sinä tunnet minun tieni. Polulle, jota minä käyn, he ovat virittäneet paulan minun eteeni.

5 Katso minun oikealle puolelleni ja näe: ei kukaan minua tunne. Ei ole minulla pakopaikkaa, ei kukaan minun sielustani välitä.

6 Minä huudan sinun puoleesi, Herra; minä sanon: Sinä olet minun turvani, minun osani elävien maassa.
7 Tarkkaa minun huutoani, sillä minä olen sangen viheliäinen, pelasta minut vainoojistani, sillä he ovat minua väkevämmät.

1 En sång av David; en bön, när han var i grottan.
2 Jag höjer min röst och ropar till HERREN, jag höjer min röst och beder till HERREN.

3 Jag utgjuter inför honom mitt bekymmer, min nöd kungör jag för honom.
4 När min ande försmäktar i mig, är du den som känner min stig. På den väg där jag skall gå hava de lagt ut snaror för mig.

5 Skåda på min högra sida och se: där finnes ingen som kännes vid mig. Ingen tillflykt återstår för mig, ingen finnes, som frågar efter min själ.
6 Jag ropar till dig, o HERRE, jag säger: »Du är min tillflykt, min del i de levandes land.»

7 Akta på mitt rop, ty jag är i stort elände; rädda mig från mina förföljare, ty de äro mig övermäktiga.

1 <An Instructive Psalm of David. When he was in the Cave. A Prayer.>
With my voice—to Yahweh, make I outcry,
With my voice—to Yahweh, make I supplication:
2 I pour out before him my complaint, My distress—before him, I tell.
3 When my spirit fainted concerning myself, then, thou, didst take note of my path,—In the course which I was about to take, they had hidden a snare for me.
4 Look to the right hand and see, that there is none that, for me, hath regard,—Escape is lost to me, There is no one to care for my life.

5 I have made outcry unto thee, O Yahweh,—I have said, Thou, art my refuge, my portion, in the land of the living.
6 Attend thou unto my loud cry, for I am brought very low,—
Rescue me from my pursuers, for they are stronger than I.

8 Vie minun sieluni ulos vankeudesta kiittämään sinun nimeäsi. Vanhurskaat kokoontuvat minun ympärilleni, kun sinä minulle hyvin teet.

8 För min själ ut ur fängelset, så att jag får prisa ditt namn. Omkring mig skola de rättfärdiga församlas, när du gör väl mot mig.

7 O bring forth, out of prison, my soul, That I may give thanks unto thy Name,—About me, let the righteous gather round, for thou wilt deal bountifully with me.

PSALMI 143

1 Daavidin virsi. Herra, kuule minun rukoukseni, ota korviisi minun anomiseni. Vastaa minulle uskollisuudessasi ja vanhurskaudessasi.
2 Älä käy tuomiolle palvelijasi kanssa, sillä ei yksikään elävä ole vanhurskas sinun edessäsi.
3 Sillä vihollinen vainoaa minun sieluani, hän on ruhjonut minun elämäni maahan ja pannut minut pimeään niinkuin ammoin kuolleet.
4 Minun henkeni nääntyy minussa, sydäntäni kouristaa minun rinnassani.

5 Minä muistelen muinaisia päiviä, tutkistelen kaikkia sinun töitäsi ja ajattelen sinun kättesi tekoja.

1 En psalm av David. HERRE, hör min bön, lyssna till min åkallan, svara mig i din rättfärdighet, för din trofasthets skull.
2 Och gå icke till doms med din tjänare, ty inför dig är ingen levande rättfärdig.

3 Se, fienden förföljer min själ, han trampar mitt liv till jorden; han lägger mig i mörker såsom de längesedan döda.

4 Och min ande försmäktar i mig, mitt hjärta är stelnat i mitt bröst.

5 Jag tänker på forna dagar, jag begrundar alla dina gärningar, dina händers verk eftersinnar jag.

1 <A Melody of David.> O Yahweh, hear my prayer, Give ear to my supplications, In thy faithfulness, answer me, in thy righteousness.
2 Do not then enter into judgment with thy servant, for no one living, can appear just before thee.
3 For an enemy hath pursued my soul, hath crushed, to the earth, my life, hath made me dwell in dark places, like the ancient dead.

4 Therefore hath my spirit, fainted concerning myself, Within me, hath, my heart, been confounded.
5 I have remembered the days of aforetime, I have talked with myself of every deed of thine, Of the work of thy hands, I would speak:

6 Minä levitän käteni sinun puoleesi. Niinkuin janoinen maa, niin minun sieluni halajaa sinua. Sela.

6 Jag uträcker mina händer till dig; såsom ett törstigt land längtar min själ efter dig. Sela.

6 I have spread out my hands unto thee, My soul, is as a thirsty land, for thee. [Selah.]

7 Vastaa minulle pian, Herra, minun henkeni nääntyy. Älä peitä minulta kasvojasi, etten tulisi niiden kaltaiseksi, jotka hautaan vaipuvat.

7 HERRE, skynda att svara mig, ty min ande förgås; dölj icke ditt ansikte för mig, må jag ej varda lik dem som hava farit ned i graven.

7 Speedily answer me, O Yahweh, My spirit faileth,—Do not hide thy face from me, or I shall be made like unto them who go down into the pit.

8 Suo minun varhain kuulla sinun armoasi, sillä sinuun minä turvaan. Osoita minulle tie, jota minun tulee käydä, sillä sinun tykösi minä ylennän sieluni.

8 Låt mig bittida förnimma din nåd, ty jag förtröstar på dig. Kungör mig den väg som jag bör vandra, ty till dig upplyfter jag min själ.

8 Let me hear, in the morning, thy lovingkindness, for, in thee, have, I trusted,—Let me know the way in which I should walk, for, unto thee, have I uplifted my soul.

9 Pelasta minut vihollisistani, Herra. Sinun tykösi minä pyrin suojaan.

9 Rädda mig från mina fiender, HERRE; hos dig söker jag skygd.

9 Rescue me from my foes, O Yahweh, Unto thee, have I come seeking refuge.

10 Opeta minut tekemään sitä, mikä sinulle kelpaa, sillä sinä olet minun Jumalani. Sinun hyvä Henkesi johdattakoon minua tasaista maata.

10 Lär mig att göra din vilja, ty du är min Gud; din gode Ande lede mig på jämn mark.

10 Teach me to do thy good pleasure, for, thou, art my God,—Thy spirit, is good, thou wilt set me down to rest in a level land.

11 Herra, virvoita nimesi tähden, vanhurskaudessasi auta minun sieluni ahdistuksesta.

11 HERRE, behåll mig vid liv för ditt namns skull; tag min själ ut ur nöden för din rättfärdighets skull.

11 For the sake of thy Name, O Yahweh, wilt thou give unto me life, In thy righteousness, wilt thou bring forth, out of distress, my soul;

12 Tuhoa minun viholliseni armosi tähden

12 Utrota mina fiender för din nåds skull, och

12 And, in thy lovingkindness, wilt thou

ja hukuta kaikki, jotka minun sieluani ahdistavat, sillä minä olen sinun palvelijasi.

förgör alla dem som tränga min själ; ty jag är din tjänare.

exterminate my foes,—and destroy all the adversaries of my soul, because, I, am thy servant.

PSALMI 144

1 Daavidin virsi. Kiitetty olkoon Herra, minun kallioni, joka opettaa minun käteni taistelemaan, minun sormeni sotimaan,

1 Av David. Lovad vare HERREN, min klippa, han som lärde mina armar att kriga, mina händer att strida;

1 <David's.> Blessed be Yahweh, my Rock, who teacheth my hands to war, my fingers to fight:

2 hän, joka antaa minulle armon; minun linnani, varustukseni ja pelastajani, minun kilpeni, jonka turviin minä pakenen, hän, joka laskee kansani minun valtani alle.

2 min nåds Gud och min borg, mitt värn och min räddare, min sköld och min tillflykt, han som lägger mitt folk under mig.

2 My lovingkindness and my stronghold, my high tower and my deliverer—mine! My buckler, and he in whom I have sought refuge,—He that subdueth my people under me.

3 Herra, mikä on ihminen, että hänestä lukua pidät, mikä ihmislapsi, että häntä ajattelet!

3 HERRE, vad är en människa, att du vill veta av henne, en människoson, att du tänker på honom?

3 O Yahweh! what is the earthborn, And yet thou hast acknowledged him,—the son of a mortal, And yet thou hast taken account of him:

4 Ihminen on kuin tuulen henkäys, hänen päivänsä niinkuin pakeneva varjo.

4 En människa är lik en fläkt, hennes dagar såsom en försvinnande skugga.

4 The earthborn, resembleth, a vapour, his days, are like a passing shadow.

5 Herra, notkista taivaasi ja astu alas, kosketa vuoria, niin että ne suitsuavat.

5 HERRE, sänk din himmel och far ned, rör vid bergen, så att de ryka.

5 O Yahweh! bow thy heavens and come down, Touch the mountains, that they smoke:

6 Iske salamoita ja hajota heidät, lennätä

6 Låt ljungeldar ljunga och skingra dem, skjut

6 Flash forth lightning, that thou mayest scatter

nuolesi ja kauhistuta heidät.

7 Ojenna kätesi korkeudesta, tempaa ja pelasta minut suurista vesistä, muukalaisten kädestä,

8 joiden suu puhuu vilppiä ja joiden oikea käsi on valheen käsi!

9 Jumala, minä veisaan sinulle uuden virren, soitan sinulle kymmenkielisellä harpulla,

10 sinulle, joka annat kuninkaille voiton ja tempaat palvelijasi Daavidin turvaan pahalta miekalta.

11 Tempaa ja pelasta minut muukalaisten käsistä, joiden suu puhuu vilppiä ja joiden oikea käsi on valheen käsi.

12 Niin meidän poikamme ovat nuoruudessaan kuin korkealle kohoavat kasvit, tyttäremme kuin temppelin veistetyt kulmapatsaat;

13 meidän aittamme

dina pilar och förvirra dem.

7 Räck ut dina händer från höjden, fräls mig och rädda mig ur de stora vattnen, ur främlingarnas hand,

8 vilkas mun talar lögn och vilkas högra hand är en falskhetens hand.

9 Gud, en ny sång vill jag sjunga till din ära, till tiosträngad psaltare vill jag lovsjunga dig,

10 dig som giver seger åt konungarna, dig som frälste din tjänare David från det onda svärdet.

11 Fräls mig och rädda mig ur främlingarnas hand, vilkas mun talar lögn, och vilkas högra hand är en falskhetens hand.

12 När våra söner stå i sin ungdom såsom högväxta plantor, våra döttrar lika hörnstoder, huggna såsom för palatser;

13 när våra visthus äro

them, Send out thine arrows, that thou mayest confound them:

7 Put forth thy hands from on high:—Snatch me away and rescue me out of mighty waters, out of the hand of the sons of the alien,

8 Whose mouth, hath spoken deceit, and, whose right hand, is a right hand of falsehood.

9 O God! a new song, will I sing unto thee,—On a harp of ten strings, will I make music to thee:

10 Who giveth victory unto kings—Who snatcheth away David his servant, from the calamitous sword.

11 Snatch me away and rescue me out of he hand of the sons of the alien,—whose mouth hath spoken deceit, and, whose right hand, is a right hand of falsehood:—

12 That, our sons, may be like plants well grown while yet young,—Our daughters, like corner pillars,—carved, in the construction of a palace:

13 Our garners, full,

ovat täynnä, ja antavat kaikkinaista viljaa, meidän lampaamme lisääntyvät laitumillamme tuhansin ja kymmenin tuhansin;

fulla och skänka förråd på förråd; när våra får öka sig tusenfalt, ja, tiotusenfalt på våra utmarker;

pouring out from one kind to another; Our flocks, multiplying by thousands—by myriads, in our open fields:

14 meidän härkiemme kuormat ovat runsaat, ei ole aukkoa muurissa, ei ole pakolaista, ei kuulu valitushuutoa kaduillamme.

14 när våra oxar gå rikt lastade; när ingen rämna har brutits i muren och ingen nödgas draga ut såsom fånge, när intet klagorop höres på våra gator --

14 Our oxen, well–laden; no breaking in and no departing,—and no loud lament in our places of concourse:—

15 Autuas se kansa, jolle näin käy, autuas se kansa, jonka Jumala Herra on!

15 saligt är det folk som det så går; ja, saligt är det folk vars Gud HERREN är.

15 How happy the people that is in such a case! How happy the people that hath Yahweh for its God!

PSALMI 145

1 Daavidin ylistysvirsi. Minä kunnioitan sinua, Jumalani, sinä kuningas, ja kiitän sinun nimeäsi aina ja iankaikkisesti.

1 En lovsång av David. Jag vill upphöja dig, min Gud, du konung, och lova ditt namn alltid och evinnerligen.

1 <A Psalm of Praise. David's.> I will extol thee, my God, O King, and will bless thy Name, to times age–abiding and beyond:

2 Joka päivä minä kiitän sinua ja ylistän sinun nimeäsi aina ja iankaikkisesti.

2 Jag vill dagligen lova dig och prisa ditt namn alltid och evinnerligen.

2 Every day, will I bless thee, and praise thy Name, to times age–abiding and beyond.

3 Suuri on Herra ja sangen ylistettävä, ja hänen suuruutensa on tutkimaton.

3 Stor är HERREN och högtlovad, ja, hans storhet är outrannsaklig.

3 Great is Yahweh—and worthy to be heartily praised, And, his greatness, is unsearchable.

4 Sukupolvi ylistää sukupolvelle sinun

4 Det ena släktet prisar för det andra dina verk,

4 Generation unto generation, shall

tekojasi, ja he julistavat sinun voimallisia töitäsi.

5 Sinun valtasuuruutesi kirkkautta ja kunniaa ja sinun ihmeellisiä tekojasi minä tahdon tutkistella.
6 Sinun peljättävien töittesi voimasta puhutaan, sinun suurista teoistasi minä kerron.

7 Julistettakoon sinun suuren hyvyytesi muistoa ja sinun vanhurskaudestasi riemuittakoon.
8 Herra on armahtavainen ja laupias, pitkämielinen ja suuri armossa.

9 Herra on hyvä kaikille ja armahtaa kaikkia tekojansa.

10 Kaikki sinun tekosi ylistävät sinua, Herra, ja sinun hurskaasi kiittävät sinua.

11 He puhuvat sinun valtakuntasi kunniasta ja kertovat sinun voimastasi.
12 Niin he ilmoittavat ihmislapsille hänen voimalliset työnsä ja hänen valtakuntansa

de förkunna dina väldiga gärningar.

5 Ditt majestäts härlighet och ära vill jag begrunda och dina underfulla verk.
6 Man skall tala om dina fruktansvärda gärningars makt; dina storverk skall jag förtälja.
7 Man skall utbreda ryktet om din stora godhet och jubla över din rättfärdighet.

8 Nådig och barmhärtig är HERREN, långmodig och stor i mildhet.

9 HERREN är god mot alla och förbarmar sig över alla sina verk.

10 Alla dina verk, HERRE, skola tacka dig, och dina fromma skola lova dig.

11 De skola tala om ditt rikes ära, och din makt skola de förkunna.

12 Så skola de kungöra för människors barn dina väldiga gärningar och ditt rikes ära och

celebrate thy works, and, thy mighty deeds, shall they tell:
5 The splendour of the glory of thy majesty, shall they speak, and, thy wonders, will I utter.
6 And, the might of thy terrible acts, shall men speak, and, as for thy greatness, I will recount it.
7 The memory of thy great goodness, shall men pour forth, and, thy righteousness, shall they shout aloud.
8 Gracious and compassionate, is Yahweh,—slow to anger, and of great lovingkindness.

9 Good is Yahweh to all, and, his tender compassions, are over all his works.

10 All thy works, O Yahweh, will give thanks unto thee,—and, thy men of lovingkindness, will bless thee:
11 The glory of thy kingdom, will they tell,—and, thy power, will they speak.
12 To make known to the sons of men, his mighty deeds, and the splendid glory of his

kirkkauden ja kunnian.
13 Sinun valtakuntasi on iankaikkinen valtakunta, ja sinun herrautesi pysyy polvesta polveen.

14 Herra tukee kaikkia kaatuvia, ja kaikki alaspainetut hän nostaa.

15 Kaikkien silmät vartioitsevat sinua, ja sinä annat heille heidän ruokansa ajallaan.
16 Sinä avaat kätesi ja ravitset suosiollasi kaikki, jotka elävät.

17 Herra on vanhurskas kaikissa teissään ja armollinen kaikissa teoissaan.
18 Herra on lähellä kaikkia, jotka häntä avuksensa huutavat, kaikkia, jotka totuudessa häntä avuksensa huutavat.
19 Hän tekee, mitä häntä pelkääväiset halajavat, hän kuulee heidän huutonsa ja auttaa heitä.
20 Herra varjelee kaikkia, jotka häntä rakastavat, mutta kaikki jumalattomat hän hukuttaa.
21 Minun suuni

härlighet.
13 Ditt rike är ett rike för alla evigheter, och ditt herradöme varar från släkte till släkte.

14 HERREN uppehåller alla dem som äro på väg att falla, och han upprättar alla nedböjda.
15 Allas ögon vänta efter dig, och du giver dem deras mat i rätt tid.
16 Du upplåter din hand och mättar allt levande med nåd.

17 HERREN är rättfärdig i alla sina vägar och nådig i alla sina verk.

18 HERREN är nära alla dem som åkalla honom, alla dem som åkalla honom uppriktigt.

19 Han gör vad de gudfruktiga begära och hör deras rop och frälsar dem.

20 HERREN bevarar alla dem som älska honom, men alla ogudaktiga skall han förgöra.

21 Min mun skall uttala

kingdom.
13 Thy kingdom, is a kingdom of all ages,—and, thy dominion, is over generation after generation.
14 Yahweh is ready to uphold all who are falling, and to raise all who are laid prostrate.
15 The eyes of all, for thee, do wait, and, thou, givest them their food in its season.
16 Thou, openest thy hand, and fillest every living thing with gladness.

17 Righteous is Yahweh in all his ways, and kind in all his works.

18 Near is Yahweh to all who call upon him,—to all them who call upon him in faithfulness.

19 The desire of them who revere him, will he fulfill, and, their cry, will he hear, and will save them.
20 Yahweh preserveth all who love him, but, all the lawless, will he destroy.

21 The praise of

lausukoon Herran ylistystä, ja kaikki liha kiittäköön hänen pyhää nimeänsä, aina ja iankaikkisesti.

HERREN lov, och allt kött skall prisa hans heliga namn alltid och evinnerligen.

Yahweh, my mouth shall speak, That all flesh may bless his holy Name, Unto times age–abiding and beyond.

PSALMI 146

1 Halleluja! Ylistä, minun sieluni, Herraa.
2 Minä ylistän Herraa kaiken ikäni, veisaan kiitosta Jumalalleni, niin kauan kuin elän.
3 Älkää luottako ruhtinaihin älkääkä ihmislapseen, sillä ei hän voi auttaa.
4 Kun hänen henkensä lähtee hänestä, niin hän tulee maaksi jälleen; sinä päivänä hänen hankkeensa raukeavat tyhjiin.
5 Autuas se, jonka apuna on Jaakobin Jumala, se, joka panee toivonsa Herraan, Jumalaansa,
6 häneen, joka on tehnyt taivaan ja maan, meren ja kaiken, mitä niissä on, joka pysyy uskollisena iankaikkisesti,

7 joka hankkii oikeuden sorretuille, joka antaa leivän nälkäisille. Herra vapauttaa vangitut,

1 Halleluja! Lova HERREN, min själ.
2 Jag vill lova HERREN, så länge jag lever, jag vill lovsjunga min Gud, så länge jag är till.
3 Förliten eder icke på furstar, icke på en människoson, han kan icke hjälpa.
4 Hans ande måste sin väg, han vänder tillbaka till den jord varav han är kommen; då varda hans anslag om intet.

5 Säll är den vilkens hjälp är Jakobs Gud, den vilkens hopp står till HERREN, hans Gud,

6 till honom som har gjort himmelen och jorden och havet och allt vad i dem är, till honom som håller tro evinnerligen,
7 som skaffar rätt åt de förtryckta, som giver bröd åt de hungrande. HERREN löser de

1 Praise ye Yah, Praise, O my soul, Yahweh.
2 I will praise Yahweh while I live! I will make melody to my God while I continue!
3 Do not ye trust in nobles, in a son of man who hath no deliverance:

4 His spirit, goeth forth, he returneth to his ground, In that very day, his thoughts perish.

5 How happy is he that hath the GOD of Jacob as his help, whose hope, is on Yahweh his God:—

6 Who made The heavens and the earth, The sea and all that is therein, Who keepeth faithfulness to times age–abiding:
7 Who executeth justice for the oppressed, who giveth food to the famishing, Yahweh, who

8 Herra avaa sokeain silmät, Herra nostaa alaspainetut, Herra rakastaa vanhurskaita.

9 Herra varjelee muukalaiset, holhoo orvot ja lesket, mutta jumalattomain tien hän tekee mutkaiseksi.

10 Herra on kuningas iankaikkisesti, sinun Jumalasi, Siion, polvesta polveen. Halleluja!

fångna,
8 HERREN öppnar de blindas ögon, HERREN upprättar de nedböjda, HERREN älskar de rättfärdiga,
9 HERREN bevarar främlingar, faderlösa och änkor uppehåller han; men de ogudaktigas väg vänder han i villa.
10 HERREN är konung evinnerligen, din Gud, Sion, från släkte till släkte. Halleluja!

liberateth prisoners;
8 Yahweh, who opened [the eyes of] the blind, Yahweh, who raiseth the prostrate, Yahweh, who loveth the righteous;
9 Yahweh, who preserveth sojourners, The fatherless and widows, he relieveth,—but, the way of the lawless, he overturneth.
10 Yahweh, will reign, to times age-abiding, Thy God, O Zion, to generation after generation. Praise ye Yah!

PSALMI 147

1 Halleluja! Hyvä on veisata kiitosta meidän Jumalallemme. Se on suloista; ylistäminen on soveliasta.
2 Herra rakentaa Jerusalemin, hän kokoaa Israelin karkoitetut.

3 Hän parantaa ne, joilla on särjetty sydän, ja sitoo heidän haavansa.
4 Hän on määrännyt tähtien luvun, hän kutsuu niitä kaikkia nimeltä.
5 Meidän Herramme on

1 Halleluja! Ja, det är gott att lovsjunga vår Gud, ja, det är ljuvligt; lovsång höves oss.

2 HERREN är den som bygger upp Jerusalem, Israels fördrivna samlar han tillhopa.
3 Han helar dem som hava förkrossade hjärtan, och deras sår förbinder han.
4 Han bestämmer stjärnornas mängd, han nämner dem alla vid namn.
5 Vår Herre är stor och

1 Praise ye Yah, For it is good, to make melody to our GOD,—For it is delightful, seemly is praise!
2 Yahweh, is building Jerusalem, The outcasts of Israel, will he gather together.
3 He is healing the broken in heart,—and binding up their hurts.

4 Counting the number of the stars, To all of them—names, he giveth.

5 Great is our Lord, and

suuri, suuri voimassansa, hänen ymmärryksensä on mittaamaton.
6 Herra pitää pystyssä nöyrät, mutta jumalattomat hän painaa maahan.
7 Veisatkaa Herralle kiitosvirsi, soittakaa kanteleilla kiitosta meidän Jumalallemme.
8 Hän peittää pilvillä taivaan ja valmistaa sateen maalle; hän kasvattaa ruohon vuorille

9 ja antaa ruuan eläimille, kaarneen pojillekin, kun ne huutavat.
10 Ei kelpaa hänelle hevosen voima, ei hän mielisty miehen jalkojen nopeuteen:

11 Herra mielistyy niihin, jotka häntä pelkäävät, jotka panevat toivonsa hänen armoonsa.

12 Kiitä Herraa, Jerusalem. Ylistä Jumalaasi, Siion.
13 Sillä hän tekee lujiksi sinun porttiesi salvat; hän siunaa sinun lapsesi sinun keskelläsi.

väldig i kraft, hans förstånd har ingen gräns.
6 HERREN uppehåller de ödmjuka, men de ogudaktiga slår han till jorden.
7 Höjen sång till HERREN med tacksägelse, lovsjungen vår Gud till harpa,
8 honom som betäcker himmelen med moln, honom som bereder regn åt jorden, honom som låter gräs skjuta upp på bergen,
9 honom som giver föda åt djuren, åt korpens ungar som ropa.
10 Han har icke sin lust i hästens styrka, hans behag står ej till mannens snabbhet.

11 HERRENS behag står till dem som frukta honom, till dem som hoppas på hans nåd.

12 Jerusalem, prisa HERREN; Sion, lova din Gud.
13 Ty han har gjort bommarna för dina portar fasta; han har välsignat dina barn i dig.

of abounding strength, And, his knowledge, cannot be expressed.
6 Yahweh, relieveth the humbled! casting the lawless down to the earth.
7 Respond to Yahweh with thanksgiving, Make melody to our God with the lyre.
8 Who covereth the heavens with clouds, preparing rain for the earth, who causeth the mountains to sprout grass:
9 Giving, to the beast, its food, to the young ravens, when they cry.

10 Not in the strength of the horse, doth he delight, Not in the legs of a man, hath he pleasure:
11 Yahweh, hath pleasure, in them who revere him, in them who wait for his lovingkindness.
12 Laud thou, O Jerusalem, Yahweh, Praise thy God, O Zion:
13 For he hath strengthened the bars of thy gates, He hath blessed thy children in thy midst:

14 Hän hankkii rauhan sinun rajojesi sisälle, ravitsee sinut parhaalla nisulla.

14 Han skaffar dina gränser frid, han mättar dig med bästa vete.

14 Who maketh thy boundaries to be peace, With the marrow of wheat, doth he satisfy thee:

15 Hän lähettää sanansa maahan, nopeasti kiitää hänen käskynsä.

15 Han låter sitt tal gå ut till jorden, hans ord löper åstad med hast.

15 Who sendeth his utterance to the earth, How swiftly, runneth his word!

16 Hän antaa sataa lunta niinkuin villaa ja sirottaa härmää niinkuin tuhkaa.

16 Han låter snö falla såsom ull, rimfrost strör han ut såsom aska.

16 Who giveth snow like wool, Hoar–frost—like ashes, he scattereth:

17 Hän viskaa rakeitansa niinkuin leivänmuruja; kuka voi kestää hänen pakkastansa?

17 Han kastar sitt hagel såsom smulor; vem kan bestå för hans frost?

17 Casting forth his ice like crumbs, Before his cold, who can stand?

18 Hän lähettää sanansa ja sulattaa rakeet; hän panee tuulensa puhaltamaan, ja vedet virtaavat.

18 Åter sänder han sitt ord, då smälter det frusna; sin vind låter han blåsa, då strömmar vatten.

18 He sendeth forth his word and melteth them, He causeth his wind to blow, the waters, stream along:

19 Hän ilmoittaa sanansa Jaakobille, käskynsä ja oikeutensa Israelille.

19 Han har förkunnat för Jakob sitt ord, för Israel sina stadgar och rätter.

19 Declaring his word unto Jacob, His statutes and his regulations, unto Israel.

20 Niin hän ei ole tehnyt yhdellekään pakanakansalle, ja hänen oikeuksiansa ne eivät tunne. Halleluja!

20 Så har han icke gjort för något hednafolk; och hans rätter, dem känna de icke. Halleluja!

20 He hath not dealt so with any nation, and, his regulations, he maketh not known to them. Praise ye Yah!

PSALMI 148

1 Halleluja! Ylistäkää Herraa taivaista, ylistäkää häntä korkeuksissa.

1 Halleluja! Loven HERREN från himmelen, loven honom i höjden.

1 Praise ye Yah, Praise Yahweh, out of the heavens, Praise him, in the heights;

2 Ylistäkää häntä, kaikki hänen enkelinsä, ylistäkää häntä, kaikki hänen sotajoukkonsa.
3 Ylistäkää häntä, aurinko ja kuu, ylistäkää häntä, kaikki kirkkaat tähdet.
4 Ylistäkää häntä, te taivasten taivaat, te vedet taivasten päällä.

5 Ylistäköot ne Herran nimeä, sillä hän käski, ja ne tulivat luoduiksi.

6 Ja hän asetti ne olemaan aina ja iankaikkisesti, hän antoi niille lain, josta ne eivät poikkea.
7 Ylistäkää Herraa maasta, te merieläimet ja kaikki syvyydet,

8 tuli ja rakeet, lumi ja sumu, sinä myrskytuuli, joka panet hänen käskynsä toimeen,
9 te vuoret ja kaikki kukkulat, te hedelmäpuut ja kaikki setrit,
10 te pedot ja kaikki karja, te matelijat ja siivekkäät linnut,

11 te maan kuninkaat ja kaikki kansakunnat, te

2 Loven honom, alla hans änglar, loven honom, all hans här.

3 Loven honom, sol och måne, loven honom, alla lysande stjärnor.

4 Loven honom, I himlars himlar och I vatten ovan himmelen.

5 Ja, de må lova HERRENS namn, ty han bjöd, och de blevo skapade.
6 Och han gav dem deras plats för alltid och för evigt; han gav dem en lag, och ingen överträder den.
7 Loven HERREN från jorden, I havsdjur och alla djup,

8 eld och hagel, snö och töcken, du stormande vind, som uträttar hans befallning,
9 I berg och alla höjder, I fruktträd och alla cedrar,

10 I vilda djur och all boskap, I krädjur och bevingade fåglar,

11 I jordens konungar och alla folk, I furstar

2 Praise him, all his messengers, Praise him, all his host;

3 Praise him, sun and moon, Praise him, all ye stars of light;

4 Praise him, O ye heavens of heavens, and ye waters that are above the heavens;
5 Let them praise the Name of Yahweh, for, he, commanded, and they were created;
6 So caused he them to stand perpetually—age–abidingly, A decree, hath he given, and it passeth not beyond.
7 Praise Yahweh, out of the earth, sea monsters, and all resounding deeps;
8 Fire and hail, snow and vapour, stormy wind, fulfilling his word;

9 Ye mountains, and all hills, fruit trees, and all cedars;

10 Thou wild–beast, and all ye cattle, crawling creature, and bird of wing;
11 Kings of earth, and all peoples, Rulers, and

ruhtinaat ja kaikki maan tuomarit,
12 te nuorukaiset ynnä neitsyet, te vanhat yhdessä nuorten kanssa.
13 Ylistäköot he Herran nimeä, sillä hänen nimensä yksin on korkea, hänen valtasuuruutensa ulottuu yli maan ja taivaan.
14 Hän on korottanut sarven kansallensa, että häntä ylistäisivät kaikki hänen hurskaansa, Israelin lapset, kansa, joka on häntä lähellä. Halleluja!

och alla domare på jorden,
12 I ynglingar, så ock I jungfrur, I gamle med de unga.
13 Ja, de må lova HERRENS namn, ty hans namn allena är högt, hans majestät når över jorden och himmelen.

14 Och han har upphöjt ett horn åt sitt folk -- ett ämne till lovsång för alla hans fromma, för Israels barn, det folk som står honom nära. Halleluja!

all judges of earth;

12 Young men, yea even virgins, elders, and children.
13 Let them praise the Name of Yahweh, for lofty is his Name alone, His splendour is over earth and heavens.

14 Therefore hath he exalted a horn for his people, a praise for all his men of lovingkindness, for the sons of Israel—a people near him, Praise ye Yah!

PSALMI 149

1 Halleluja! Veisatkaa Herralle uusi virsi: ylistysvirsi hänelle hurskasten seurakunnassa.
2 Iloitkoon Israel tekijästänsä, Siionin lapset riemuitkoot kuninkaastaan.
3 Ylistäköot he karkeloiden hänen nimeänsä, soittakoot hänelle kiitosta vaskirummuilla ja kanteleilla.
4 Sillä Herra on mielistynyt kansaansa, hän kaunistaa nöyrät

1 Halleluja! Sjungen till HERRENS ära en ny sång, hans lov i de frommas församling.

2 Israel glädje sig över sin skapare, Sions barn fröjde sig över sin konung.
3 Må de lova hans namn under dans, till puka och harpa må de lovsjunga honom.

4 Ty HERREN har behag till sitt folk, han smyckar de ödmjuka

1 Praise ye Yah, Sing to Yahweh a song that is new, his praise in the convocation of the men of lovingkindness.
2 Let Israel rejoice in him that made him, Let the sons of Zion exult in their king;
3 Let them praise his Name in the dance, with timbrel and lyre, Let them make music to him.

4 For Yahweh is taking pleasure in his people, He will beautify humbled

pelastuksella.
5 Iloitkoot hurskaat, veisaten hänen kunniaansa, riemuitkoot he vuoteissansa.

6 Jumalan ylistys on heidän suussansa, ja heidän kädessään kaksiteräinen miekka,
7 että he kostaisivat pakanoille, kurittaisivat kansakuntia,

8 panisivat kahleisiin heidän kuninkaansa ja jalkarautoihin heidän ylhäisensä
9 ja täyttäisivät heissä tuomion, joka on kirjoitettu. Tämä on kaikkien hänen hurskaittensa kunnia. Halleluja!

med frälsning.
5 De fromma fröjde sig och give honom ära, de juble på sina läger.

6 Guds lov skall vara i deras mun och ett tveeggat svärd i deras hand,
7 för att utkräva hämnd på hedningarna och hemsöka folken med tuktan,
8 för att binda deras konungar med kedjor och deras ädlingar med järnbojor,
9 för att utföra på dem den dom som är skriven. En härlighet bliver det för alla hans fromma. Halleluja!

ones with victory.
5 Let the men of lovingkindness exult as they glory, Let them shout aloud upon their beds:
6 The high songs of GOD be in their throat, and a two-edged sword in their hand:
7 To execute an avenging among the nations, rebukes among the peoples:
8 To bind their kings with fetters, and their honoured ones with iron bands:
9 To execute upon them the sentence written, An honour, shall it be to all his men of lovingkindness. Praise ye Yah!

PSALMI 150

1 Halleluja! Ylistäkää Jumalaa hänen pyhäkössään, ylistäkää häntä hänen väkevyytensä taivaanvahvuuksissa.
2 Ylistäkää häntä hänen voimallisista teoistansa, ylistäkää häntä, sillä hänen herrautensa on suuri.
3 Ylistäkää häntä

1 Halleluja! Loven Gud i hans helgedom, loven honom i hans makts fäste.

2 Loven honom för hans väldiga gärningar, loven honom efter hans stora härlighet

3 Loven honom med

1 Praise ye Yah, Praise ye GOD in his sanctuary, Praise him, in his strong expanse:

2 Praise him, for his mighty deeds, Praise him, according to his exceeding greatness:

3 Praise him, with the

pasunan pauhulla, ylistäkää häntä harpuilla ja kanteleilla.
4 Ylistäkää häntä vaskirummuilla ja karkelolla, ylistäkää häntä kielisoittimilla ja huiluilla.
5 Ylistäkää häntä helisevillä kymbaaleilla, ylistäkää häntä kumisevilla kymbaaleilla.
6 Kaikki, joissa henki on, ylistäkää Herraa! Halleluja!

basunklang, loven honom med psaltare och harpa.
4 Loven honom med puka och dans, loven honom med strängaspel och pipa.

5 Loven honom med ljudande cymbaler, loven honom med klingande cymbaler.
6 Allt vad anda har love HERREN. Halleluja!

blast of a horn, Praise him, with the harp and lyre:
4 Praise him, with timbrel and dance,—Praise him, with stringed instrument and flute,

5 Praise him, with cymbals of clear tone,—Praise him, with cymbals of loud clang:
6 Let, every breathing thing, praise Yah, Praise ye Yah!

SANANLASKUT

1 luku

1 Salomon, Daavidin pojan, Israelin kuninkaan, sananlaskut,	1 Detta är Salomos ordspråk, Davids sons, Israels konungs.	1 The proverbs of Solomon, son of David, King of Israel:
2 viisauden ja kurin oppimiseksi, ymmärryksen sanojen ymmärtämiseksi,	2 Av dem kan man lära vishet och tukt,	2 For the knowledge of wisdom and correction, for discerning the sayings of intelligence;
3 taitoa tuovan kurin, vanhurskauden, oikeuden ja vilpittömyyden saamiseksi,	3 så ock att förstå förståndigt tal. Av dem kan man undfå tuktan till insikt och lära rättfärdighet, rätt och redlighet.	3 For receiving the correction of prudence, righteousness and justice, and equity;
4 mielevyyden antamiseksi yksinkertaisille, tiedon ja taidollisuuden nuorille.	4 De kunna giva åt de fåkunniga klokhet, åt den unge kunskap och eftertänksamhet.	4 For giving To the simple shrewdness, To the young man, knowledge and discretion.
5 Viisas kuulkoon ja saakoon oppia lisää, ja ymmärtäväinen hankkikoon elämänohjetta	5 Genom att höra på dem förökar den vise sin lärdom och förvärvar den förståndige rådklokhet.	5 A wise man, will hear, and will increase learning, and a, discreet man, wise counsels, will acquire,
6 ymmärtääkseen sananlaskuja ja vertauksia, viisasten sanoja ja heidän ongelmiansa.	6 Av dem lär man förstå ordspråk och djupsinnigt tal, de vises ord och deras gåtor.	6 By gaining discernment of proverb, and satire, the words of the wise, and their dark sayings.
7 Herran pelko on tiedon alku; hullut pitävät halpana viisauden ja kurin.	7 HERRENS fruktan är begynnelsen till kunskap; vishet och tuktan föraktas av oförnuftiga.	7 The reverence of Yahweh, is the beginning of knowledge, Wisdom and correction, the foolish have despised.
8 Kuule, poikani, isäsi	8 Hör, min son, din	8 Hear, my son, the

kuritusta äläkä hylkää äitisi opetusta,

9 sillä ne ovat ihana seppele sinun päähäsi ja käädyt sinun kaulaasi.
10 Poikani, jos synnintekijät sinua viekoittelevat, älä suostu.
11 Jos he sanovat: Lähde mukaamme! Väijykäämme verta, vaanikaamme viatonta syyttömästi;

12 nielaiskaamme niinkuin tuonela heidät elävältä, ehyeltään, niinkuin hautaan vaipuvaiset;
13 me saamme kaikenlaista kallista tavaraa, täytämme talomme saaliilla;
14 heitä arpasi meidän kanssamme, yhteinen kukkaro olkoon meillä kaikilla -
15 älä lähde, poikani, samalle tielle kuin he, pidätä jalkasi heidän poluiltansa.
16 Sillä heidän jalkansa juoksevat pahuuteen, kiiruhtavat vuodattamaan verta.

faders tuktan, och förkasta icke din moders undervisning.

9 Ty sådant är en skön krans för ditt huvud och en kedja till prydnad för din hals.
10 Min son, om syndare locka dig, så följ icke.

11 Om de säga: »Kom med oss; vi vilja lägga oss på lur efter blod, sätta försåt för de oskyldiga, utan sak;

12 såsom dödsriket vilja vi uppsluka dem levande, friska och sunda, såsom fore de ned i graven;
13 allt vad dyrbart är skola vi vinna, vi skola fylla våra hus med byte;

14 dela du med oss vår lott, alla skola vi hava samma pung» --

15 då, min son, må du ej vandra samma väg som de. Nej, håll din fot ifrån deras stig,
16 ty deras fötter hasta till vad ont är, och äro snara, när det gäller att utgjuta blod.

correction of thy father, and do not reject the instruction of thy mother;

9 For, a wreath of beauty, shall they be to thy head, and chains of ornament, to thy neck.
10 My son, if sinners entice thee, do not consent.

11 If they say—Come with us,—Let us lie in wait for blood, Let us watch in secret for him who is needlessly innocent;

12 Let us engulf them, like hades, alive, While in health, like them who are going down to the pit;
13 All costly substance, shall we find, We shall fill our houses with spoil;
14 Thy lot, shalt thou cast into our midst, One purse, shall there be, for us all.
15 My son, do not walk in the way with them, Withhold thy foot from their path.
16 For, their feet, to mischief, do run, and haste to the shedding of blood.

17 Sillä verkko on viritetty kaikille siivekkäille, niin että ne sen näkevät. - Mutta turhaan:

17 Ty väl är det fåfängt, då man vill fånga fåglar, att breda ut nätet i hela flockens åsyn.

17 Surely, in vain, is spread the net, in the sight of aught that hath wings!

18 omaa vertansa he väijyvät, vaanivat omaa henkeänsä.

18 Men dessa ligga på lur efter sitt eget blod, de sätta försåt för sina egna liv.

18 Yet, they, for their own blood, lie in wait, They watch in secret for their own life.

19 Näin käy jokaiselle väärän voiton pyytäjälle: se ottaa haltijaltaan hengen.

19 Så går det envar som söker orätt vinning: sin egen herre berövar den livet.

19 Such are the ways of every one that graspeth with greed, The life of the owners thereof, it taketh away!

20 Viisaus huutaa kadulla, antaa äänensä kuulua toreilla;

20 Visheten höjer sitt rop på gatan, på torgen låter hon höra sin röst.

20 Wisdom, in the open place, soundeth forth, in the broadways, she raiseth her voice;

21 meluisten katujen kulmissa se kutsuu, porttien ovilta kaupungissa sanansa sanoo:

21 I bullrande gathörn predikar hon; där portarna i staden öppna sig, där talar hon sina ord:

21 At the head of bustling streets, she crieth aloud,—at the openings of the gates in the city—her sayings, she doth utter:—

22 Kuinka kauan te, yksinkertaiset, rakastatte yksinkertaisuutta, kuinka kauan pilkkaajilla on halu pilkkaan ja tyhmät vihaavat tietoa?

22 Huru länge, I fåkunnige, skolen I älska fåkunnighet? Huru länge skola bespottarna hava sin lust i bespottelse och dårarna hata kunskap?

22 How long, ye simple ones, will ye love simplicity? and, scoffers, in scoffing, delight them? and, dullards, hate knowledge?

23 Kääntykää minun nuhdeltavikseni. Katso, minä vuodatan teille henkeäni, saatan sanani tiedoksenne.

23 Vänden om och akten på min tillrättavisning; se, då skall jag låta min ande flöda för eder jag skall låta eder förnimma mina ord.

23 Will ye turn, at my reproof? Lo! I will pour out to you my spirit, I will make known my words to you.

24 Kun minä kutsuin ja

24 Eftersom I icke villen

24 Because I called, and

te estelitte, kun ojensin kättäni eikä kenkään kuunnellut,

25 vaan te vieroksuitte kaikkia minun neuvojani, ette suostuneet minun nuhteisiini,
26 niin minäkin nauran teidän hädällenne, pilkkaan, kun tulee se, mitä te kauhistutte;
27 kun myrskynä tulee se, mitä te kauhistutte, kun hätänne saapuu tuulispäänä, kun päällenne tulee vaiva ja ahdistus.

28 Silloin he minua kutsuvat, mutta minä en vastaa, etsivät minua, mutta eivät löydä.

29 Koska he vihasivat tietoa, eivät valinneet osaksensa Herran pelkoa
30 eivätkä suostuneet minun neuvooni, vaan katsoivat kaiken minun nuhteluni halvaksi,
31 saavat he syödä oman vaelluksensa hedelmiä ja saavat kyllänsä omista hankkeistaan.
32 Sillä yksinkertaiset tappaa heidän oma

höra, när jag ropade, eftersom ingen aktade på, när jag räckte ut min hand,
25 eftersom I läten allt mitt råd fara och icke villen veta av min tillrättavisning
26 därför skall ock jag le vid eder ofärd och bespotta, när det kommer, som I frukten,
27 ja, när det I frukten kommer såsom ett oväder, när ofärden nalkas eder såsom en storm och över eder kommer nöd och ångest.

28 Då skall man ropa till mig, men jag skall icke svara, man skall söka mig, men icke finna mig.
29 Därför att de hatade kunskap och icke funno behag i HERRENS fruktan,
30 ej heller ville följa mitt råd, utan föraktade all min tillrättavisning,

31 därför skola de få äta sina gärningars frukt och varda mättade av sina egna anslag.

32 Ty av sin avfällighet skola de fåkunniga

ye refused, I stretched out my hand, and no one regarded;

25 But ye dismissed all my counsel, and, to my rebuke, would not yield,

26 I also, at your calamity, will laugh, I will mock, when cometh your dread;
27 When cometh as a crashing your dread, and, your calamity, as a storm–wind, overtaketh, when there come upon you, distress and anguish.
28 Then, will they call me, but I will not answer, they will seek me diligently, but shall not find me.
29 Because they hated knowledge, and, the reverence of Yahweh, did not choose;
30 Consented not to my counsel, disdained all my rebuke,

31 Therefore shall they eat of the fruit of their own way, and, with their own counsels, be filled.

32 For, the turning away of the simple, will slay

luopumuksensa, ja tyhmät tuhoaa heidän oma suruttomuutensa.
33 Mutta joka minua kuulee, saa asua turvassa ja olla rauhassa onnettomuuden kauhuilta.

dräpas. och genom sin säkerhet skola dårarna förgås.
33 Men den som hör mig, han skall bo i trygghet och vara säker mot olyckans skräck.

them,—and, the carelessness of dullards, will destroy them.
33 Whereas, he that hearkeneth unto me, shall dwell safely, and be at rest, without dread of misfortune.

2 luku

1 Poikani, jos sinä otat minun sanani varteen ja kätket mieleesi minun käskyni,
2 niin että herkistät korvasi viisaudelle ja taivutat sydämesi taitoon -
3 niin, jos kutsut ymmärrystä ja ääneesi huudat taitoa,

4 jos haet sitä kuin hopeata ja etsit sitä kuin aarretta,

5 silloin pääset ymmärtämään Herran pelon ja löydät Jumalan tuntemisen.

6 Sillä Herra antaa viisautta, hänen suustansa lähtee tieto ja taito.
7 Oikeamielisille hänellä on tallella pelastus, kilpi

1 Min son, om du tager emot mina ord och gömmer mina bud inom dig,
2 så att du låter ditt öra akta på visheten och böjer ditt hjärta till klokheten,
3 ja, om du ropar efter förståndet och höjer din röst till att kalla på klokheten,
4 Om du söker efter henne såsom efter silver och letar efter henne såsom efter en skatt,
5 då skall du förstå HERRENS fruktan, och Guds kunskap skall du då finna.

6 Ty HERREN är den som giver vishet; från hans mun kommer kunskap och förstånd.
7 Åt de redliga förvarar han sällhet, han är en

1 My son, if thou wilt receive my sayings, and, my commandments, wilt treasure up by thee;
2 So that thou direct, unto wisdom, thine ear, bend thy heart, unto understanding;
3 Yea if, for understanding, thou cry aloud, for knowledge, utter thy voice;
4 If thou seek her as silver, and, like hid treasure, thou search for her,
5 Then, shalt thou understand the reverence of Yahweh, and, the knowledge of God, shalt thou find.
6 For, Yahweh, giveth wisdom, out of his mouth, knowledge and understanding;
7 Yea he treasureth, for the upright, safety, A

nuhteettomasti vaeltaville,
8 niin että hän suojaa oikeuden polut ja varjelee hurskaittensa tien.

9 Silloin ymmärrät vanhurskauden ja oikeuden ja vilpittömyyden - hyvyyden tien kaiken;
10 sillä viisaus tulee sydämeesi, ja tieto tulee sielullesi suloiseksi,

11 taidollisuus on sinua varjeleva ja ymmärrys suojeleva sinut.

12 Se pelastaa sinut pahojen tiestä, miehestä, joka kavalasti puhuu;

13 niistä, jotka ovat hyljänneet oikeat polut vaeltaaksensa pimeyden teitä;
14 niistä, jotka iloitsevat pahanteosta, riemuitsevat häijystä kavaluudesta,
15 joiden polut ovat mutkaiset ja jotka joutuvat väärään teillänsä. -
16 Se pelastaa sinut irstaasta naisesta,

sköld för dem som vandra i ostrafflighet,
8 ty han beskyddar det rättas stigar, och sina frommas väg bevarar han.

9 Då skall du förstå rättfärdighet och rätt och redlighet, ja, det godas alla vägar.

10 Ty visheten skall draga in i ditt hjärta och kunskapen kännas ljuvlig för din själ,
11 eftertänksamheten skall vaka över dig, klokheten skall beskydda dig.
12 Så skall hon rädda dig från de ondas väg, från män som tala vad vrångt är,

13 från dem som hava övergivit det rättas stigar. för att färdas på mörkrets vägar,
14 från dem som glädjas att göra om och fröjda sig åt ondskans vrånga väsen,
15 från dem som gå på krokiga stiga och vandra på förvända vägar.

16 Så skall hon rädda dig ifrån främmande

shield [is he] to them who walk in integrity,
8 To him that observeth the paths of justice, yea, the way of his men of lovingkindness, he doth guard.
9 Then, shalt thou understand righteousness and justice, and equity—every noble course.
10 When wisdom entereth thy heart, and, knowledge, to thy soul, is sweet,
11 Discretion, shall watch over thee, understanding, shall preserve thee:—
12 To rescue thee from the way of the wrongful, from the man that speaketh perverse things;
13 From them who forsake the paths of rectitude, to walk in the ways of darkness;
14 Who rejoice to do wrong, exult in the perversities of the wrongful;
15 Whose paths, are twisted, and they are tortuous in their tracks:

16 To rescue thee, from the woman that is a

vieraasta vaimosta, joka sanoillansa liehakoitsee,

kvinnor, från din nästas hustru, som talar hala ord,

stranger, from the female unknown, who with her speeches seduceth;

17 joka on hyljännyt nuoruutensa ystävän ja unhottanut Jumalansa liiton.

17 från henne som har övergivit sin ungdoms vän och förgätit sin Guds förbund.

17 Who forsaketh the friend of her youth, and, the covenant of her God, hath forgotten;

18 Sillä hänen huoneensa kallistuu kohti kuolemaa, hänen tiensä haamuja kohden.

18 Ty en sådan sjunker med sitt hus ned i döden, och till skuggornas boning leda hennes stigar.

18 For she hath appointed, unto death, her house, and unto the shades, her courses;

19 Ei palaja kenkään, joka hänen luoksensa menee, eikä saavu elämän poluille.

19 Ingen som har gått in till henne vänder åter Och hittar tillbaka till livets vägar.

19 None who go in unto her, come back, neither attain they unto the paths of life:

20 Niin sinä vaellat hyvien tietä ja noudatat vanhurskasten polkuja.

20 Ja, så skall du vandra på de godas väg och hålla dig på de rättfärdigas stigar.

20 To the end that thou walk in the way of good men, and, the paths of the righteous, that thou observe.

21 Sillä oikeamieliset saavat asua maassa, ja nuhteettomat jäävät siihen jäljelle;

21 Ty de redliga skola förbliva boende i landet och de ostraffliga få stanna kvar däri.

21 For, the upright, shall abide on the earth,— and, the men of integrity, shall remain therein;

22 mutta jumalattomat hävitetään maasta, ja uskottomat siitä reväistään pois.

22 Men de ogudaktiga skola utrotas ur landet och de trolösa ryckas bort därur.

22 But, the lawless, out of the earth, shall be cut off, and, traitors, shall they tear away therefrom.

3 luku

1 Poikani, älä unhota minun opetustani, vaan sinun sydämesi säilyttäköön minun

1 Min son, förgät icke min undervisning, och låt ditt hjärta bevara mina bud.

1 My son, mine instruction, do not thou forget, and, my commandment, let thy

käskyni;
2 sillä pitkää ikää, elinvuosia ja rauhaa ne sinulle kartuttavat.

3 Laupeus ja uskollisuus älköötˊ hyljätkö sinua. Sido ne kaulaasi, kirjoita ne sydämesi tauluun,

4 niin saat armon ja hyvän ymmärryksen Jumalan ja ihmisten silmien edessä.
5 Turvaa Herraan kaikesta sydämestäsi äläkä nojaudu omaan ymmärrykseesi.

6 Tunne hänet kaikilla teilläsi, niin hän sinun polkusi tasoittaa.

7 Älä ole viisas omissa silmissäsi. Pelkää Herraa ja karta pahaa.

8 Se on terveellistä sinun ruumiillesi ja virkistävää sinun luillesi.

9 Kunnioita Herraa antamalla varoistasi ja kaiken satosi parhaimmasta,
10 niin sinun jyväaittasi täyttyvät runsaudella, ja

2 Ty långt liv och många levnadsår och frid, mer och mer, skola de bereda dig.
3 Låt godhet och sanning ej vika ifrån dig; bind dem omkring din hals, skriv dem på ditt hjärtas tavla;

4 så skall du finna nåd och få gott förstånd, i Guds och i människors ögon.
5 Förtrösta på HERREN av allt ditt hjärta, och förlita dig icke på ditt förstånd.

6 På alla dina vägar må du akta på honom, så skall han göra dina stigar jämna.
7 Håll dig icke själv för vis; frukta HERREN, och fly det onda.

8 Det skall vara ett hälsomedel för din kropp och en vederkvickelse för benen däri.

9 Ära HERREN med dina ägodelar! och med förstlingen av all din gröda,
10 så skola dina lador fyllas med ymnighet, och

heart observe;
2 For, length of days and years of life, and blessedness, shall they add to thee.
3 Lovingkindness and faithfulness, let them not forsake thee,—bind them, upon thy neck, write them upon the tablet of thy heart:
4 So find thou favour and good repute, in the eyes of God and man.

5 Trust thou in Yahweh, with all thy heart, and, unto thine own understanding, do not lean:
6 In all thy ways, acknowledge him, and, he, will make straight thy paths.
7 Do not become wise in thine own eyes, revere Yahweh, and avoid evil:
8 Healing, shall it be to thy body, and refreshing, to thy bones.

9 Honour thou Yahweh, with thy substance, and with the firstfruit of all thine increase;
10 So shall thy storehouses be filled

viini pursuu sinun kuurnistasi.

11 Poikani, älä pidä Herran kuritusta halpana äläkä kyllästy hänen rangaistukseensa;
12 sillä jota Herra rakastaa, sitä hän rankaisee, niinkuin isä poikaa, joka hänelle rakas on.
13 Autuas se ihminen, joka on löytänyt viisauden, ihminen, joka on saanut taidon.

14 Sillä parempi on hankkia sitä kuin hopeata, ja siitä saatu voitto on kultaa jalompi.

15 Se on kalliimpi kuin helmet, eivät mitkään kalleutesi vedä sille vertaa.
16 Pitkä ikä on sen oikeassa kädessä, vasemmassa rikkaus ja kunnia.
17 Sen tiet ovat suloiset tiet, sen polut rauhaisat kaikki tyynni.
18 Elämän puu on se niille, jotka siihen tarttuvat; onnelliset ne, jotka siitä pitävät kiinni.

av vinmust skola dina pressar flöda över.

11 Min son, förkasta icke HERRENS tuktan, och förargas icke, när du agas av honom.
12 Ty den HERREN älskar, den agar han, likasom en fader sin son, som han har kär.

13 Säll är den människa som har funnit visheten, den människa som undfår förstånd.

14 Ty bättre är att förvärva henne än att förvärva silver, och den vinning hon giver är bättre än guld.
15 Dyrbarare är hon än pärlor; allt vad härligt du äger går ej upp emot henne.
16 Långt liv bär hon i sin högra hand, i sin vänstra rikedom och ära.

17 Hennes vägar äro ljuvliga vägar, och alla hennes stigar äro trygga.
18 Ett livets träd är hon för dem som få henne fatt, och sälla må de prisa, som hålla henne kvar.

with plenty, and, with new wine, shall thy vats overflow.
11 The, chastening of Yahweh, my son, do not reject, nor loathe his rebuke;
12 For, whom Yahweh loveth, he correcteth, he causeth pain to the son in whom he delighteth.

13 How happy the man who hath found wisdom, and the man who draweth forth understanding,
14 For better is her merchandise, than the merchandise of silver, yea, than gold, her increase;
15 More precious, is she, than corals, yea, none of thy delightful things, doth equal her:
16 Length of days, is in her right hand, in her left, are riches and honour;
17 Her ways, are ways of pleasantness, and, all her paths, are peace;
18 A tree of life, is she, to them who secure her,—and, they who hold her fast, are every one to be pronounced happy.

19 Herra on viisaudella perustanut maan, taivaat taidolla vahvistanut.
20 Hänen toimestansa syvyydet kuohuivat esiin, ja pilvet pisaroivat kastetta.

21 Poikani, nämä älköötkö häipykö näkyvistäsi, säilytä neuvokkuus ja taidollisuus,
22 niin ne ovat elämä sinun sielullesi ja kaunistus sinun kaulaasi.

23 Silloin sinä kuljet tiesi turvallisesti etkä loukkaa jalkaasi.

24 Kun menet maata, et pelkää mitään, ja maata mentyäsi on unesi makea.

25 Pääset peljästymästä äkkikauhistuksia ja turmiota, joka jumalattomat yllättää.

26 Sillä sinä saat luottaa Herraan, hän varjelee sinun jalkasi joutumasta kiinni.
27 Älä kiellä tarvitsevalta hyvää, milloin sitä tehdä voit.

19 Genom vishet har HERREN lagt jordens grund, himmelen har han berett med förstånd.
20 Genom hans insikt bröto djupens vatten fram, och genom den låta skyarna dagg drypa ned.

21 Min son, låt detta icke vika ifrån dina ögon, tag klokhet och eftertänksamhet i akt;
22 så skola de lända din själ till liv bliva ett smycke för din hals.

23 Då skall du vandra din väg fram i trygghet, och din fot skall du då icke stöta.

24 När du lägger dig, skall intet förskräcka dig, och sedan du har lagt dig, skall du sova sött.

25 Du behöver då ej frukta för plötslig skräck, ej för ovädret, när det kommer över de ogudaktiga.

26 Ty HERREN skall då vara ditt hopp, och han skall bevara din fot för snaran.
27 Neka icke den behövande din hjälp, är det står i din makt att giva den.

19 Yahweh, in wisdom, founded the earth, establishing the heavens with understanding;
20 By his knowledge, the resounding deeps were burst open, and, the skies, drop down dew.

21 My son, let them not depart from thine eyes, guard thou counsel, and purpose:
22 So shall they become life to thy soul, and an adorning to thy neck;

23 Then, shalt thou walk securely in thy way, and, thy foot, shall not stumble;

24 When thou sittest down, thou shalt have no dread, yea thou shalt lie down, and sweet shall be thy sleep.

25 Be not thou afraid of sudden dread, nor of the desolation of the lawless, when it cometh.

26 For, Yahweh, will be in all thy ways, and will keep thy foot from the snare.
27 Withhold not good from them who ask it, when it is in power of thy hand to do it:

28 Älä sano lähimmäisellesi: Mene nyt ja tule toiste, huomenna minä annan, kun sinulla kuitenkin on.
29 Älä mieti pahaa lähimmäistäsi vastaan, kun hän luottavaisesti luonasi asuu.
30 Älä riitele kenenkään kanssa syyttä, kun ei toinen ole sinulle pahaa tehnyt.
31 Älä kadehdi väkivallan miestä äläkä hänen teitänsä omiksesi valitse;
32 sillä väärämielinen on Herralle kauhistus, mutta oikeamielisille hän on tuttava.

33 Herran kirous on jumalattoman huoneessa, mutta vanhurskasten asuinsijaa hän siunaa.
34 Pilkkaajille hänkin on pilkallinen, mutta nöyrille hän antaa armon.

35 Viisaat perivät kunnian, mutta tyhmäin osa on häpeä.

28 Säg icke till din nästa: »Gå din väg och kom igen; i morgon vill jag giva dig», fastän du kunde strax.
29 Stämpla intet ont mot din nästa, när han menar sig bo trygg i din närhet.
30 Tvista icke med någon utan sak, då han icke har gjort dig något ont.
31 Avundas icke den orättrådige, och finn ej behag i någon av hans vägar.
32 Ty en styggelse för HERREN är den vrånge, men med de redliga har han sin umgängelse.

33 HERRENS förbannelse vilar över den ogudaktiges hus, men de rättfärdigas boning välsignar han.
34 Har han att skaffa med bespottare, så bespottar också han; men de ödmjuka giver han nåd.
35 De visa få ära till arvedel, men dårarna få uppbära skam.

28 Do not say to thy neighbour, Go and come again, and tomorrow I will give, when thou hast it by thee.
29 Devise not against thy neighbour an injury, seeing that, he, dwelleth securely by thee.
30 Contend not with a man without cause, if he hath dealt thee no wrong.
31 Do not thou envy the man of violence, neither choose thou any of his ways;
32 For, an abomination to Yahweh, is the tortuous man, but, with the upright, he is intimate.
33 The curse of Yahweh, is in the house of the lawless one, but, the home of the righteous, he blesseth.
34 Though at scoffers he scoffeth, yet, to the humbled, he granteth favour.

35 Honour, shall the wise inherit,—but, as for dullards, shame shall carry them away.

4 luku

1 Kuulkaa, lapset, isän kuritusta ja kuunnelkaa oppiaksenne ymmärrystä.
2 Sillä minä annan teille hyvän neuvon, älkää hyljätkö minun opetustani.
3 Olinhan minäkin isäni poika, hento ja äitini ainokainen.

4 Ja isä minua opetti ja sanoi minulle: Pitäköön sydämesi minun sanoistani kiinni, noudata minun käskyjäni, niin sinä saat elää.
5 Hanki viisautta, hanki ymmärrystä, älä sitä unhota, älä väisty pois minun suuni sanoista.

6 Älä sitä hylkää, niin se varjelee sinua; rakasta sitä, niin se sinua suojaa.
7 Viisauden alku on: hanki viisautta, ja kaikella muulla hankkimallasi hanki ymmärrystä.
8 Anna sille korkea arvo, niin se sinut korottaa, se kunnioittaa sinua, jos sen syliisi

1 Hören, I barn, en faders tuktan, och akten därpå, så att I lären förstånd.
2 Ty god lärdom giver jag eder; min undervisning mån I icke låta fara.
3 Ty själv har jag varit barn och haft en fader, varit späd och för min moder ende sonen.
4 Då undervisade han mig och sade till mig: Låt ditt hjärta hålla fast vid mina ord; bevara mina bud, så får du leva.

5 Sök förvärva vishet, sök förvärva förstånd, förgät icke min muns tal och vik icke därifrån.

6 Övergiv henne icke, så skall hon bevara dig; älska henne, så skall hon beskydda dig.
7 Vishetens begynnelse är: »Sök förvärva vishet»; ja, för allt ditt förvärv sök förvärva förstånd.
8 Akta henne högt, så skall hon upphöja dig; hon skall göra dig ärad, om du sluter henne i

1 Hear, ye sons, the correction of a father, and attend, that ye may know understanding.
2 For, good teaching, have I given you, mine instruction, do not ye forsake.
3 For, a son, became I to my father, tender and most precious in the sight of my mother.
4 So he taught me, and said to me—Let thy heart, lay hold of my words, Keep my commandments and live!

5 Acquire wisdom, acquire understanding, Do not forget, neither decline thou from the sayings of my mouth.
6 Do not forsake her, and she will guard thee,—love her and she will keep thee.
7 The principal thing, is wisdom, acquire thou wisdom, With all thine acquisition, acquire thou understanding.
8 Exalt her, and she will set thee on high, she will bring thee to honour, when thou dost

suljet;
9 se panee päähäsi ihanan seppeleen ja lahjoittaa sinulle kauniin kruunun.

10 Kuule, poikani, ja ota sanani varteen, niin elämäsi vuodet enentyvät.
11 Minä neuvon sinut viisauden tielle, ohjaan sinut oikeille teille.

12 Käydessäsi eivät askeleesi ahtaalle joudu; juostessasi et kompastu.

13 Tartu kiinni kuritukseen äläkä hellitä; säilytä se, sillä se on sinun elämäsi.
14 Älä lähde jumalattomien polulle, älä astu pahojen tielle.

15 Anna sen olla, älä mene sille, poikkea pois ja mene ohitse.
16 Sillä eivät he saa nukkua, elleivät pahaa tee; se riistää heiltä unen, elleivät ole ketään kaataneet.

17 Niin he syövät

din famn.
9 Hon skall sätta på ditt huvud en skön krans; en ärekrona skall hon räcka åt dig.

10 Hör, min son, och tag emot mina ord, så skola dina levnadsår bliva många.
11 Om vishetens väg undervisar jag dig, jag leder dig på det rättas stigar.

12 När du går, skall sedan intet vara till hinder för dina steg, och när du löper, skall du icke falla;

13 håll blott oavlåtligt fast vid min tuktan; bevara henne, ty hon är ditt liv.
14 Träd icke in på de ogudaktigas stig, och skrid icke fram på de ondas väg.

15 Undfly den, gå ej in på den, vik av ifrån den och gå undan.
16 Ty de kunna icke sova, om de ej få göra vad ont är, sömnen förtages dem, om de ej få vålla någons fall.

17 Ja, ogudaktighet är

embrace her:
9 She will give for thy head, a wreath of beauty, A crown of adorning, will she bestow upon thee.

10 Hear, my son, and receive my sayings, and they will multiply to thee the years of life.
11 In the way of wisdom, have I taught thee, I have guided thee in tracks of uprightness.

12 When thou walkest, thy step shall not be hemmed in, and, if thou runnest, thou shalt not stumble.

13 Take fast hold of correction, let her not go,—keep her, for, she, is thy life.
14 Upon the path of the lawless, do not thou enter, and do not advance in the way of the wicked:

15 Avoid it, do not pass thereon—turn from it, and depart.
16 For they sleep not, unless they can do mischief,—They rob themselves of their sleep, if they cannot cause someone to stumble,

17 For they consume

leipänään jumalattomuutta, juovat viininään väkivallan tekoja.

18 Mutta vanhurskasten polku on kuin aamurusko, joka kirkastuu kirkastumistaan sydänpäivään saakka.

19 Jumalattomain tie on kuin pimeys: eivät he tiedä, mihin kompastuvat.

20 Poikani, kuuntele minun puhettani, kallista korvasi minun sanoilleni.

21 Älköötˈ ne väistykö silmistäsi, kätke ne sydämesi sisimpään;

22 sillä ne ovat elämä sille, joka ne löytää, ja lääke koko hänen ruumiillensa.

23 Yli kaiken varottavan varjele sydämesi, sillä sieltä elämä lähtee.

24 Poista itsestäsi suun kavaluus, ja karkoita luotasi huulten vääryys.

25 Katsokoot sinun silmäsi suoraan, eteenpäin olkoon

det bröd som de äta, och våld är det vin som de dricka.

18 De rättfärdigas stig är lik gryningens ljus, som växer i klarhet, till dess dagen når sin höjd;

19 men de ogudaktigas väg är såsom tjocka mörkret: de märka icke det som skall vålla deras fall.

20 Min son, akta på mitt tal, böj ditt öra till mina ord.

21 Låt dem icke vika ifrån dina ögon, bevara dem i ditt hjärtas djup.

22 Ty de äro liv för envar som finner dem, och en läkedom för hela hans kropp.

23 Framför allt som skall bevaras må du bevara ditt hjärta, ty därifrån utgår livet.

24 Skaffa bort ifrån dig munnens vrånghet, och låt läpparnas falskhet vara fjärran ifrån dig.

25 Låt dina ögon skåda rätt framåt och dina blickar vara riktade rakt

bread gotten by lawlessness, and, wine obtained by violence, they drink.

18 But, the path of the righteous, is as the light of dawn,—going on and brightening, unto meridian day.

19 The way of the lawless, is like darkness, they know not, at what they stumble.

20 My son, to my words, attend, to my sayings, incline thou thine ear;

21 Let them not depart from thine eyes, keep them in the midst of thy heart;

22 For, life, they are, to them who find them,—and, to every part of one's flesh, they bring healing.

23 Above all that must be guarded, keep thou thy heart, for, out of it, are the issues of life.

24 Remove from thee, perverseness of mouth, and, craftiness of lips, put far from thee.

25 Let, thine eyes, right onward, look,—and, thine eyelashes, point straight

katseesi luotu.
26 Tasoita polku jaloillesi, ja kaikki sinun tiesi olkoot vakaat.

27 Älä poikkea oikeaan, älä vasempaan, väistä jalkasi pahasta.

ut.
26 Akta på den stig där din fot går fram, och låt alla dina vägar vara rätta.
27 Vik ej av, vare sig till höger eller till vänster, vänd din fot bort ifrån vad ont är.

before thee.
26 Make level the track of thy foot, that, all thy ways, may be directed aright:
27 Decline not, to the right hand or to the left,—Turn away thy foot from wickedness.

5 luku

1 Poikani, kuuntele minun viisauttani, kallista korvasi minun taidolleni
2 ottaaksesi vaarin taidollisuudesta, ja huulesi säilyttääköot tiedon.

3 Sillä hunajaa tiukkuvat vieraan vaimon huulet, hänen suunsa on öljyä liukkaampi.

4 Mutta lopulta hän on karvas kuin koiruoho, terävä kuin kaksiteräinen miekka.
5 Hänen jalkansa kulkevat alas kuolemaan, tuonelaan vetävät hänen askeleensa.
6 Ei käy hän elämän tasaista polkua, hänen tiensä horjuvat hänen huomaamattaan.

1 Min son, akta på min vishet, böj ditt öra till mitt förstånd,

2 så att du bevarar eftertänksamhet och låter dina läppar taga kunskap i akt.

3 Se, av honung drypa en trolös kvinnas läppar, och halare än olja är hennes mun.

4 Men på sistone bliver hon bitter såsom malört och skarp såsom ett tveeggat svärd.
5 Hennes fötter styra nedåt mot döden till dödsriket draga hennes steg.

6 Livets väg vill hon ej akta på; hennes stigar äro villostigar, fastän hon ej vet det.

1 My son, to my wisdom, attend, and, to mine understanding, incline thou thine ear:
2 That thou mayest preserve discretion,—and, as for knowledge, that thy lips may guard it.
3 For, with sweet droppings, drip the lips of her that is a stranger, and, smoother than oil, is her mouth;
4 But, the latter end of her, is bitter as wormwood, sharp, as a two-edged sword!
5 Her feet, are going down to death,—on hades, will her steps take firm hold.

6 Lest, the path of life, she should ponder, her tracks have wandered she knoweth not [whither].

7 Niinpä, lapset, kuulkaa minua, älkää väistykö minun suuni sanoista.

8 Pidä tiesi kaukana tuollaisesta äläkä lähesty hänen majansa ovea,
9 ettet antaisi muille kunniaasi etkä vuosiasi armottomalle,

10 ettei sinun tavarasi ravitsisi vieraita, sinun vaivannäkösi joutuisi toisen taloon

11 ja ettet lopulta päätyisi huokailemaan ruumiisi ja lihasi riutuessa
12 ja sanomaan: Miksi minä kuritusta vihasin ja sydämeni halveksui nuhdetta?

13 Miksi en kuullut neuvojaini ääntä, kallistanut korvaani opettajilleni?

14 Olin joutua kokonaan turmion omaksi keskellä seurakunnan ja kansankokouksen.
15 Juo vettä omasta säiliöstäsi, sitä, mikä

7 Så hören mig nu, I barn, och viken icke ifrån min muns tal.

8 Låt din väg vara fjärran ifrån henne, och nalkas icke dörren till hennes hus.
9 Må du ej åt andra få offra din ära, ej dina år åt en som hämnas grymt;
10 må icke främmande få mätta sig av ditt gods och dina mödors frukt komma i en annans hus,
11 så att du själv på sistone måste sucka, när ditt hull och ditt kött är förtärt.
12 och säga: »Huru kunde jag så hata tuktan, huru kunde mitt hjärta så förakta tillrättavisning!
13 Varför lyssnade jag icke till mina lärares röst, och böjde icke mitt öra till dem som ville undervisa mig?
14 Föga fattas nu att jag har drabbats av allt vad ont är, mitt i församling och menighet.

15 Drick vatten ur din egen brunn det vatten

7 Now, therefore, ye sons, hearken unto me, and do not turn away from the sayings of my mouth.
8 Keep far from her thy way, and do not go near the opening of her house:
9 Lest thou give, to other men, thy vigour, and thy years, to him that is cruel:
10 Lest strange men, be well fed, by thy strength, and, thy toils, be in the house of the alien.

11 So shalt thou grieve in thy latter end, in the failing of thy flesh and of thy healthy condition;
12 And thou shalt say—How I hated correction! and, reproof, my heart disdained;

13 Neither hearkened I to the voice of my teachers, nor, to my instructors, inclined I mine ear:
14 Soon was I in all evil, in the midst of convocation and assembly.

15 Drink thou water out of thine own cistern,

omasta kaivostasi juoksee.

16 Vuotaisivatko sinun lähteesi kadulle, toreille sinun vesiojasi!

17 Olkoot ne sinun omasi yksin, älköötkä vierasten sinun ohessasi.

18 Olkoon sinun lähteesi siunattu, ja iloitse nuoruutesi vaimosta.

19 Armas peura, suloinen vuorikauris - hänen rintansa sinua aina riemulla ravitkoot, hurmautuos alati hänen rakkaudestaan.

20 Miksi, poikani, hurmautuisit irstaaseen naiseen ja syleilisit vieraan vaimon povea?

21 Sillä Herran silmien edessä ovat miehen tiet, ja hän tutkii kaikki hänen polkunsa.

22 Jumalattoman vangitsevat hänen rikoksensa, ja hän tarttuu oman syntinsä pauloihin.

23 Kurittomuuteensa

som rinner ur din egen källa.

16 Icke vill du att dina flöden skola strömma ut på gatan, dina vattenbäckar på torgen?

17 Nej, dig allena må de tillhöra, och ingen främmande jämte dig.

18 Din brunn må vara välsignad, och av din ungdoms hustru må du hämta din glädje;

19 hon, den älskliga hinden, den täcka gasellen, hennes barm förnöje dig alltid, i hennes kärlek finne du ständig din lust.

20 Min son, icke skall du hava din lust i en främmande kvinna? Icke skall du sluta din nästas hustru i din famn?

21 Se, för HERRENS ögon ligga var människas vägar blottade, och på alla hennes stigar giver han akt.

22 Den ogudaktige fångas av sina egna missgärningar och fastnar i sin egen synds snaror.

23 Han måste dö,

and flowing streams out of the midst of thine own well.

16 Let not thy fountains, flow over, abroad, in the streets, dividings of waters:

17 Let them be for thyself, alone, and not for strangers with thee.

18 Let thy well-spring be blessed,—and get thy joy from the wife of thy youth:—

19 A loving hind! a graceful doe! let, her bosom, content thee at all times, and, in her love, mayst thou stray evermore.

20 Wherefore, then, shouldst thou stray, my son, with a strange woman? or embrace the bosom of a woman unknown?

21 For, before the eyes of Yahweh, are the ways of a man,—and, all his tracks, doth he consider:

22 His own iniquities, shall entrap him with the lawless, and, by the cords of his own sin, shall he be seized.

23 He, shall die, for lack

hän kuolee ja suistuu harhaan suuressa hulluudessaan.

därför att han icke lät tukta sig; ja, genom sin stora dårskap kommer han på fall.

of discipline, and, by the abounding of his perversity, shall he be lost.

6 luku

1 Poikani, jos olet ketä lähimmäisellesi taannut, lyönyt kättä vieraalle;

1 Min son, om du har gått i borgen för din nästa och givit ditt handslag för en främmande,

1 My son, if thou have become surety for thy neighbour,—have struck for a stranger thy hands,

2 jos olet kietoutunut oman suusi sanoihin, joutunut suusi sanoista kiinni,

2 om du har blivit bunden genom din muns tal, ja, fångad genom din muns tal,

2 Thou hast been snared by the sayings of thy mouth,—thou hast been caught by the sayings of thy mouth.

3 niin tee toki, poikani, pelastuaksesi tämä, koska olet joutunut lähimmäisesi kouriin: Mene, heittäydy maahan ja ahdista lähimmäistäsi;

3 då, min son, må du göra detta för att rädda dig, eftersom du har kommit i din nästas våld: gå och kasta dig ned för honom och ansätt honom,

3 Do this then, my son, and deliver thyself, When thou hast come into the hand of thy neighbour, Go, haste thee, and urge thy neighbour;

4 älä suo silmillesi unta äläkä silmäluomillesi lepoa.

4 unna dina ögon ingen sömn och dina ögonlock ingen slummer.

4 Do not give sleep to thine eyes, or slumber to thine eyelashes;

5 Pelastaudu käsistä niinkuin gaselli, niinkuin lintu pyydystäjän käsistä.

5 Sök räddning såsom en gasell ur jägarens våld, och såsom en fågel ur fågelfängarens våld.

5 Deliver thyself, as a gazelle out of the hand, and as a bird, out of the hand of the fowler.

6 Mene, laiska, muurahaisen tykö, katso sen menoja ja viisastu.

6 Gå bort till myran, du late; se huru hon gör, och bliv vis.

6 Go to the ant, thou sluggard, observe her ways, and be wise;

7 Vaikka sillä ei ole ruhtinasta, ei päällysmiestä eikä hallitsijaa,

7 Hon har ingen furste över sig, ingen tillsyningsman eller herre;

7 Which, having no harvest, scribe, or ruler,

8 se kuitenkin hankkii leipänsä kesällä ja kokoaa varastoon ruokansa elonaikana.
9 Kuinka kauan sinä, laiska, makaat, milloinka nouset unestasi?

10 Nuku vielä vähän, torku vähän, makaa vähän ristissä käsin,

11 niin köyhyys käy päällesi niinkuin rosvo ja puute niinkuin asestettu mies.

12 Kelvoton ihminen, väärä mies on se, joka kulkee suu täynnä vilppiä,

13 silmää iskee, jaloillaan merkkiä antaa, sormillansa viittoo,

14 kavaluus mielessä, pahaa aina hankitsee, riitoja rakentaa.

15 Sentähden hänen turmionsa tulee yhtäkkiä, tuokiossa hänet rusennetaan, eikä apua ole.

16 Näitä kuutta Herra vihaa, ja seitsemää

8 dock bereder hon om sommaren sin föda och samlar under skördetiden in sin mat.
9 Huru länge vill du ligga, du late? När vill du stå upp ifrån din sömn?
10 Ja, sov ännu litet, slumra ännu litet, lägg ännu litet händerna i kors för att vila,
11 så skall fattigdomen komma över dig såsom en rövare och armodet såsom en väpnad man.

12 En fördärvlig människa, ja, en ogärningsman är den som går omkring med vrånghet i munnen,
13 som blinkar med ögonen, skrapar med fötterna, giver tecken med fingrarna.
14 Svek bär en sådan i sitt hjärta, ont bringar han alltid å bane, trätor kommer han åstad.

15 Därför skall ofärd plötsligt komma över honom; oförtänkt varder han krossad utan räddning.

16 Sex ting är det som HERREN hatar, ja, sju

8 Prepareth, in the summer, her food, hath collected, in the harvest, her sustenance.
9 How long, O sluggard, wilt thou lie? how long ere thou rise from thy sleep?
10 A little sleep, a little slumber, a little folding of the hands to rest:—

11 So shall come in, as a highwayman, thy poverty, and, thy want, as one armed with a shield.
12 An abandoned man, a man of iniquity, [is he] who—goeth on in perversity of mouth;

13 Winketh with his eyes, speaketh with his foot, pointeth with his fingers;
14 [Hath] perverse things in his heart, deviseth mischief on every occasion, strifes, he sendeth forth.
15 For this cause, suddenly cometh his doom, in a moment, shall he be torn in pieces and there be no mending.
16 These six things, doth Yahweh hate, yea,

hänen sielunsa kauhistuu:

17 ylpeitä silmiä, valheellista kieltä, käsiä, jotka vuodattavat viatonta verta,
18 sydäntä, joka häijyjä juonia miettii, jalkoja, jotka kiiruusti juoksevat pahaan,

19 väärää todistajaa, joka valheita puhuu, ja riidan rakentajaa veljesten kesken.

20 Säilytä, poikani, isäsi käsky äläkä hylkää äitisi opetusta.

21 Pidä ne aina sydämellesi sidottuina, kääri ne kaulasi ympärille.
22 Kulkiessasi ne sinua taluttakoot, maatessasi sinua vartioikoot, herätessäsi sinua puhutelkoot.

23 Sillä käsky on lamppu, opetus on valo, ja kurittava nuhde on elämän tie,

äro styggelser för hans själ

17 stolta ögon, en lögnaktig tunga, händer som utgjuta oskyldigt blod,
18 ett hjärta som hopsmider fördärvliga anslag, fötter som äro snara till att löpa efter vad ont är,

19 den som främjar lögn genom falskt vittnesbörd, och den som vållar trätor mellan bröder.

20 Min son, bevara din faders bud, och förkasta icke din moders undervisning.

21 Hav dem alltid bundna vid ditt hjärta, fäst dem omkring din hals.
22 När du går, må de leda dig, när du ligger, må de vaka över dig, och när du vaknar upp, må de tala till dig.

23 Ty budet är en lykta och undervisningen ett ljus, och tillrättavisningar till tukt äro en livets väg.

seven, are the abomination of his soul:—

17 Eyes that are lofty, a tongue that is false, and hands shedding innocent blood;
18 A heart contriving iniquitous devices, feet hasting to run into mischief;

19 One that uttereth lies—a false witness, and one sending forth strifes between brethren.

20 Observe thou, my son, the commandment of thy father, and do not decline from the instruction of thy mother:

21 Bind them upon thy heart continually, fasten them upon thy neck;
22 When thou walkest abroad, it shall guide thee, when thou sleepest, it shall watch over thee, when thou wakest, it shall speak to thee:

23 For, a lamp, is the commandment, and, the instruction, a light, and, the way of life, are the reproofs of correction:

24 että varjeltuisit pahasta naisesta, vieraan vaimon liukkaasta kielestä.

25 Älköön sydämesi himoitko hänen kauneuttaan, älköönkä hän sinua katseillaan vangitko.

26 Sillä porttonaisen tähden menee leipäkakkukin, ja naitu nainen pyydystää kallista sielua.

27 Voiko kukaan kuljettaa tulta helmassaan, puvun häneltä palamatta?

28 Voiko kukaan kävellä hiilloksella, jalkain häneltä kärventymättä?

29 Samoin käy sen, joka menee lähimmäisensä vaimon luo: ei jää rankaisematta kukaan, joka häneen kajoaa.

30 Eikö halveksita varasta, vaikka hän olisi nälissään varastanut hengenpiteikseen?

31 Onhan hänen, jos tavataan, seitsenkertaisesti korvattava, annettava

24 De kunna bevara dig för onda kvinnor, för din nästas hustrus hala tunga.

25 Hav icke begärelse i ditt hjärta till hennes skönhet, och låt henne icke fånga dig med sina blickar.

26 Ty för skökan måste du lämna din sista brödkaka, och den gifta kvinnan går på jakt efter ditt dyra liv.

27 Kan väl någon hämta eld i sitt mantelveck utan att hans kläder bliva förbrända?

28 Eller kan någon gå på glödande kol, utan att hans fötter varda svedda?

29 Så sker ock med den som går in till sin nästas hustru; ostraffad bliver ingen som kommer vid henne.

30 Föraktar man icke tjuven som stjäl för att mätta sitt begär, när han hungrar?

31 Och han måste ju, om han ertappas, betala sjufalt igen och giva allt vad han äger i sitt hus.

24 To keep thee from the wicked woman, from the flattery of the tongue of her that is a stranger.

25 Do not covet her beauty, in thy heart, neither let her take thee, by her eyelashes;

26 Because, for the sake of an impure woman, [a man may be brought] even to a cake of bread,—and, a man's wife, for a precious soul, may hunt!

27 Can a man snatch up fire in his bosom, and, his clothes, not be burned?

28 Or can a man walk upon hot coals, and, his feet, not be burned?

29 So, he that goeth in unto his neighbour's wife, no man shall be guiltless who toucheth her!

30 Men despise not a thief, when he stealeth, to satisfy his appetite, because he is famished;

31 Yet, if found, he must pay back sevenfold, All the substance of his house,

kaikki talonsa varat.
32 Joka vaimon kanssa avion rikkoo, on mieletön; itsensä menettää, joka niin tekee.
33 Hän saa vaivan ja häpeän, eikä hänen häväistystään pyyhitä pois.
34 Sillä luulevaisuus nostaa miehen vihan, ja säälimätön on hän koston päivänä.
35 Ei hän huoli mistään lunastusmaksusta, ei suostu, vaikka kuinka lahjaasi lisäät.

32 Så är ock den utan förstånd, som förför en annans hustru; ja, en självspilling är den som sådant gör.
33 Plåga och skam är vad han vinner, och hans smälek utplånas icke.
34 Ty svartsjuk är mannens vrede, och han skonar icke på hämndens dag;
35 lösepenning aktar han alls icke på, och bryr sig ej om att du bjuder stora skänker.

must he give:
32 He that committeth adultery with a woman, lacketh sense, A destroyer of his own life, is he that doeth it;
33 Smiting and shame, shall he find, and, his reproach, shall not be wiped out;
34 For, jealousy, is the rage of a man, nor will he spare, in the day of avenging;
35 He will not look, at any ransom, neither will he consent, though thou increase the bribe.

7 luku

1 Poikani, noudata minun sanojani ja kätke mieleesi minun käskyni.

2 Noudata minun käskyjäni, niin saat elää, säilytä opetukseni kuin silmäteräsi.
3 Sido ne kiinni sormiisi, kirjoita ne sydämesi tauluun.
4 Sano viisaudelle: Sinä olet sisareni, kutsu ymmärrystä sukulaiseksi,

5 että varjeltuisit irstaalta naiselta, vieraalta vaimolta, joka

1 Min son, tag vara på mina ord, och göm mina bud inom dig.

2 Håll mina bud, så får du leva, och bevara min undervisning såsom din ögonsten.
3 Bind dem vid dina fingrar, skriv dem på ditt hjärtas tavla.
4 Säg till visheten: »Du är min syster», och kalla förståndet din förtrogna,

5 så att de bevara dig för främmande kvinnor, för din nästas hustru,

1 My son, keep my sayings, and, my commandments, treasure by thee;
2 Keep my commandments and live, and mine instruction, as the pupil of thine eye;
3 Bind them upon thy fingers, write them, on the tablet of thy heart;
4 Say unto wisdom, My sister, thou! and, an acquaintance, call thou, understanding:
5 That thou mayest be kept, from the woman that is a stranger, from

sanoillansa liehakoitsee.

som talar hala ord.

the female unknown, who, with her speeches, doth flatter.

6 Sillä minä katselin taloni ikkunasta ristikon läpi,

6 Ty ut genom fönstret i mitt hus, fram genom gallret där blickade jag;

6 For, in the window of my house, through my lattice, I looked out;

7 ja minä näin yksinkertaisten joukossa, havaitsin poikain seassa nuorukaisen, joka oli mieltä vailla.

7 då såg jag bland de fåkunniga, jag blev varse bland de unga en yngling utan förstånd.

7 And saw among the simple ones, discerned among the youths, A young man lacking sense;

8 Hän kulki katua erään naisen kulmaukseen ja asteli hänen majaansa päin

8 Han gick fram på gatan invid hörnet där hon bodde, på vägen till hennes hus skred han fram,

8 Passing through the street, near her corner, and, on the way to her house, he sauntered along;

9 päivän illaksi hämärtyessä, yön aikana, pimeässä.

9 skymningen, på aftonen av dagen, nattens dunkel, när mörker rådde

9 In the twilight, in the evening of the day, in the midst of the night, and the gloom;

10 Ja katso, nainen tulee häntä vastaan, porton puvussa, kavala sydämeltä.

10 Se, då kom där en kvinna honom till mötes; hennes dräkt var en skökas, och hennes hjärta illfundigt.

10 And lo! a woman, came to meet him, attired as one unchaste, of a wily heart.

11 Hän on levoton ja hillitön, eivät pysy hänen jalkansa kotona;

11 Yster och lättsinnig var hon, hennes fötter hade ingen ro i hennes hus.

11 Boisterous, is she, and rebellious, In her house, abide not her feet;

12 milloin hän on kadulla, milloin toreilla, ja väijyy joka kulmassa.

12 Än var hon på gatan, än var hon på torgen vid vart gathörn stod hon på lur.

12 Now outside, now in the broadways, and, near every corner, she lieth in wait:

13 Hän tarttui nuorukaiseen, suuteli häntä ja julkeasti katsoen sanoi hänelle:

13 Hon tog nu honom fatt och kysste honom och sade till honom med fräckhet i sin uppsyn:

13 So she caught him, and kissed him, and, embolding her face, she said to him:

14 Minun oli uhrattava

14 »Tackoffer har jag

14 Peace–offerings, are

yhteysuhri, tänä päivänä olen täyttänyt lupaukseni.
15 Sentähden läksin ulos sinua vastaan, etsiäkseni sinua, ja olen sinut löytänyt.
16 Olen leposijalleni peitteitä levittänyt, kirjavaa Egyptin liinavaatetta.

17 Vuoteeseeni olen pirskoitellut mirhaa, aloeta ja kanelia.
18 Tule, nauttikaamme lemmestä aamuun asti, riemuitkaamme rakkaudesta.

19 Sillä mieheni ei ole kotona, hän meni matkalle kauas.

20 Rahakukkaron hän otti mukaansa ja tulee kotiin vasta täydenkuun päiväksi.

21 Hän taivutti hänet paljolla houkuttelullaan, vietteli liukkailla huulillansa:

22 äkkiä hän lähti hänen jälkeensä, niinkuin härkä menee teuraaksi, niinkuin hullu jalkaraudoissa

haft att frambära; i dag har jag fått infria mina löften.
15 Därför gick jag ut till att möta dig jag ville söka upp dig, och nu ha jag funnit dig.
16 Jag har bäddat min säng med sköna täcken, med brokigt linne från Egypten.

17 Jag har bestänkt min bädd med myrra, med aloe och med kanel.
18 Kom, låt oss förnöja oss med kärlek intill morgonen, och förlusta oss med varandra i älskog.
19 Ty min man är nu icke hemma han har rest en lång väg bort.

20 Sin penningpung tog han med sig; först vid fullmånstiden kommer han hem.»

21 Så förleder hon honom med allahanda fagert tal; genom sina läppars halhet förför hon honom.
22 Han följer efter henne med hast, lik oxen som går för att slaktas, och lik fången som föres bort till

by me, today, have I paid my vows;

15 For this cause, came I forth to meet thee, to seek diligently thy face, and I have found thee:
16 Coverlets, have I spread on my couch of pleasure, dark–hued stuffs, of the yarn of Egypt;
17 I have sprinkled my bed, with myrrh, aloes, and cinnamon:
18 Come! let us take our fill of endearments, until morning, let us delight ourselves with caresses;
19 For the husband is not in his house, he hath gone on a journey afar;
20 A bag of silver, hath he taken in his hand, On the day of the full moon, will he enter his house.
21 She turneth him aside, with her great persuasiveness,—with the flattery of her lips, she compelleth him:
22 Going after her instantly, as an ox, to the slaughter, he entereth, and, as in fetters, unto the

kuritettavaksi,
23 niinkuin lintu kiiruhtaa paulaan; eikä tiennyt, että oli henkeänsä kaupalla, kunnes nuoli lävisti hänen maksansa.
24 Sentähden, poikani, kuulkaa minua, kuunnelkaa minun suuni sanoja.
25 Älköön poiketko sydämesi tuon naisen teille, älä eksy hänen poluillensa.
26 Sillä paljon on surmattuja, hänen kaatamiaan, lukuisasti niitä, jotka hän on kaikki tappanut.
27 Hänen majastaan käyvät tuonelan tiet, jotka vievät alas kuoleman kammioihin.

straffet för sin dårskap;
23 ja, han följer, till dess pilen genomborrar hans lever, lik fågeln som skyndar till snaran, utan att förstå att det gäller dess liv.
24 Så hören mig nu, I barn, och given akt på min muns tal.

25 Låt icke ditt hjärta vika av till hennes vägar, och förvilla dig ej in på hennes stigar.
26 Ty många som ligga slagna äro fällda av henne, och stor är hopen av dem hon har dräpt.
27 Genom hennes hus gå dödsrikets vägar, de som föra nedåt till dödens kamrar.

correction of a fool.
23 Until an arrow cleaveth his liver, as a bird hasteth into a snare, and knoweth not, that, for his life, it is!

24 Now, therefore, ye sons, hearken unto me, and attend, to the sayings of my mouth;
25 Let not thy heart, turn aside to her ways, Do not go astray, in her paths.
26 For, many, wounded, hath she caused to fall,––yea strong men, slain wholly by her:

27 Ways to hades, are in her house, descending into the chambers of death.

8 luku

1 Eikö viisaus kutsu, eikö taito anna äänensä kuulua?

2 Ylös kummuille, tien viereen, polkujen risteyksiin hän on asettunut.

3 Porttien pielissä, kaupungin portilla, oviaukoissa hän huutaa:

1 Hör, visheten ropar, och förståndet höjer sin röst.

2 Uppe på höjderna står hon, vid vägen, där stigarna mötas.

3 Invid portarna, vid ingången till staden där man träder in genom

1 Doth not, wisdom, cry aloud? and, understanding, send forth her voice?
2 At the top of the high places above the way, at the place where paths meet, she taketh her stand:
3 Beside the gates, at the entrance of the city,—at the going in of

dörrarna, höjer hon sitt rop:

the openings, she shouteth:—

4 Teitä minä kutsun, miehet, ja ihmislapsille kaikuu minun ääneni.

4 Till eder, I man, vill jag ropa, och min röst skall utgå till människors barn.

4 Unto you, O men, I call, and, my voice, is unto the sons of men;

5 Tulkaa, yksinkertaiset, mieleviksi; tulkaa järkeviksi, te tyhmät.

5 Lären klokhet, I fåkunnige, och I dårar, lären förstånd.

5 Understand, ye simple ones, shrewdness, and, ye dullards understand sense;

6 Kuulkaa, sillä jalosti minä puhun, ja avaan huuleni puhumaan, mikä oikein on;

6 Hören, ty om höga ting vill jag tala, och mina läppar skola upplåta sig till att säga vad rätt är.

6 Hear, for, princely things, will I speak, and the opening of my lips shall be of equity;

7 sillä totuutta minun suuni haastaa, ja jumalattomuus on minun huulilleni kauhistus.

7 Ja, sanning skall min mun tala, en styggelse för mina läppar är ogudaktighet.

7 For, faithfulness, shall my mouth softly utter, but, the abomination of my lips, shall be lawlessness;

8 Vanhurskaat ovat minun suuni sanat kaikki, ei ole niissä mitään petollista, ei väärää.

8 Rättfärdiga äro alla min muns ord; i dem finnes intet falskt eller vrångt.

8 In righteousness, shall be all the sayings of my mouth, nothing therein, shall be crafty or perverse;

9 Ne ovat kaikki oikeat ymmärtäväiselle, suorat niille, jotka löysivät tiedon.

9 De äro alla sanna för den förståndige och rätta för dem som hava funnit kunskap.

9 All of them, shall be plain, to them who would understand, and just, to such as would gain knowledge.

10 Ottakaa minun kuritukseni, älkääkä hopeata, ja tieto ennen valituinta kultaa.

10 Så tagen emot min tuktan hellre än silver, och kunskap hellre än utvalt guld.

10 Receive my correction, and not silver, and knowledge, rather than choicest gold.

11 Sillä parempi on viisaus kuin helmet, eivät mitkään kalleudet vedä sille vertaa.

11 Ty visheten är bättre än pärlor; allt vad härligt som finnes går ej upp emot henne.

11 For better is wisdom, than ornaments of coral, and, no delightful things, can equal her.

12 Minä, viisaus, olen perehtynyt mielevyyteen, olen löytänyt tiedon ja taidollisuuden.
13 Herran pelko on pahan vihaamista. Kopeutta ja ylpeyttä, pahaa tietä ja kavalaa suuta minä vihaan.

14 Minulla on neuvo ja neuvokkuus; minä olen ymmärrys, minulla on voima.
15 Minun avullani kuninkaat hallitsevat, ruhtinaat säädöksensä vanhurskaasti säätävät.
16 Minun avullani päämiehet vallitsevat ja ylhäiset, maan tuomarit kaikki.
17 Minä rakastan niitä, jotka minua rakastavat, ja jotka minua varhain etsivät, ne löytävät minut.
18 Minun tykönäni on rikkaus ja kunnia, ikivanha varallisuus ja vanhurskaus.
19 Minun hedelmäni on parempi kuin kulta, kuin puhtain kulta, minun antamani voitto valituinta hopeata parempi.
20 Minä vaellan

12 Jag, visheten, är förtrogen med klokheten, och jag råder över eftertänksam insikt.
13 Att frukta HERREN är att hata det onda; ja, högfärd, högmod, en ond vandel och en ränkfull mun, det hatar jag.

14 Hos mig finnes råd och utväg; jag är förstånd, hos mig är makt.
15 Genom mig regera konungarna och stadga furstarna vad rätt är.

16 Genom mig härska härskarna och hövdingarna, ja, alla domare på jorden.
17 Jag älskar dem som älska mig, och de som söka mig, de finna mig.

18 Rikedom och ära vinnas hos mig, ädla skatter och rättfärdighet.

19 Min frukt är bättre än guld, ja, finaste guld och den vinning jag skänker bättre än utvalt silver.

20 På rättfärdighetens

12 I, wisdom, inhabit shrewdness,—and, the knowledge of sagacious things, I gain.
13 The reverence of Yahweh, is to hate wickedness: pride, arrogance, and the way of wickedness; And a mouth of perverse things, do I hate.
14 Mine, are counsel, and effective working, I, am understanding, mine, is valour:
15 By me, kings reign, and dignitaries decree righteousness;

16 By me, rulers govern, and nobles—all the righteous judges:

17 I, love, them who love me, and, they who diligently seek me, find me:

18 Riches and honour, are with me, lordly wealth, and righteousness;
19 Better is my fruit, than gold—yea fine gold, and mine increase, than choice silver;

20 In the way of

vanhurskauden polkua, oikeuden teitten keskikohtaa,

21 antaakseni niille, jotka minua rakastavat, pysyvän perinnön ja täyttääkseni heidän aarrekammionsa.

22 Herra loi minut töittensä esikoiseksi, ensimmäiseksi teoistaan, ennen aikojen alkua.

23 Iankaikkisuudesta minä olen asetettu olemaan, alusta asti, hamasta maan ikiajoista.

24 Ennenkuin syvyyksiä oli, synnyin minä, ennenkuin oli lähteitä, vedestä rikkaita.

25 Ennenkuin vuoret upotettiin paikoilleen, ennen kukkuloita, synnyin minä,

26 kun hän ei vielä ollut tehnyt maata, ei mantua, ei maanpiirin tomujen alkuakaan.

27 Kun hän taivaat valmisti, olin minä siinä, kun hän veti piirin syvyyden pinnalle,

väg går jag fram, mitt på det rättas stigar,

21 till att giva dem som älska mig en rik arvedel och till att fylla deras förrådshus.

22 HERREN skapade mig såsom sitt förstlingsverk, i urminnes tid, innan han gjorde något annat.

23 Från evighet är jag insatt, från begynnelsen, ända ifrån jordens urtidsdagar.

24 Innan djupen voro till, blev jag född, innan källor ännu funnos, fyllda med vatten

25 Förrän bergens grund var lagd, förrän höjderna funnos, blev jag född,

26 när han ännu icke hade skapat land och mark, ej ens det första av jordkretsens stoft.

27 När han beredde himmelen, var jag tillstädes, när han spände ett valv över

righteousness, I march along, in the middle of the paths of justice:

21 That I may cause them who love me to inherit substance, and, their treasuries, I may fill.

22 Yahweh, had constituted me the beginning of his way, before his works, at the commencement of that time;

23 At the outset of the ages, had I been established, in advance of the antiquities of the earth;

24 When there was no resounding deep, I had been brought forth, when there were no fountains, abounding with water;

25 Ere yet the mountains had been settled, before the hills, had I been brought forth;

26 Or ever he had made the land and the wastes, or the top of the dry parts of the world:

27 When he prepared the heavens, there, was I! When he decreed a vault upon the face of

djupet,
the resounding deep;

28 kun hän teki vahvoiksi pilvet korkeudessa, kun syvyyden lähteet saivat voiman,
28 när han fäste skyarna i höjden, när djupets källor bröto fram med makt,
28 When he made firm the skies above, when the fountains of the resounding deep, waxed strong;

29 kun hän merelle asetti sen rajat, että vedet eivät kävisi hänen käskynsä yli, kun hän vahvisti maan perustukset,
29 när han satte för havet dess gräns, så att vattnet icke skulle överträda hans befallning, när han fastställde jordens grundvalar --
29 When he fixed for the sea its bound, that, the waters, should not go beyond his bidding, when he decreed the foundations of the earth:—

30 silloin minä hänen sivullansa hoidokkina olin, ihastuksissani olin päivästä päivään ja leikitsin hänen edessänsä kaikin ajoin;
30 då fostrades jag såsom ett barn hos honom, då hade jag dag efter dag min lust och min lek inför hans ansikte beständigt;
30 Then became I beside him, a firm and sure worker, then became I filled with delight, day by day, exulting before him on every occasion;

31 leikitsin hänen maanpiirinsä päällä, ja ihastukseni olivat ihmislapset.
31 jag hade min lek på hans jordkrets och min lust bland människors barn.
31 Exulting in the fruitful land of his earth, Yea, my fulness of delight, was with the sons of men.

32 Siis te, lapset, kuulkaa minua; autuaat ne, jotka noudattavat minun teitäni!
32 Så hören mig nu, I barn, ty saliga äro de som hålla mina vägar.
32 Now, therefore, ye sons, hearken to me, for how happy are they who, to my ways, pay regard!

33 Kuritusta kuulkaa, niin viisastutte; älkää sen antako mennä menojaan.
33 Hören tuktan, så att I bliven visa, ja, låten henne icke fara.
33 Hear ye correction, and be wise, and do not neglect.

34 Autuas se ihminen, joka minua kuulee, valvoo minun ovillani päivästä päivään, vartioitsee minun ovieni
34 Säll är den människa som hör mig, så att hon vakar vid mina dörrar dag efter dag håller vakt vid dörrposterna i mina
34 How happy the man that doth hearken to me,—keeping guard at my doors, day by day, watching at the posts of

pieliä!
35 Sillä joka minut löytää, löytää elämän ja saa Herran mielisuosion.

36 Mutta joka menee minusta harhaan, saa vahingon sielullensa; kaikki, jotka minua vihaavat, rakastavat kuolemaa.

portar.
35 Ty den som finner mig, han finner livet och undfår nåd från HERREN.

36 Men den som går miste om mig han skadar sig själv; alla de som hata mig, de älska döden.

my gates;
35 For, he that findeth me, findeth life, and hath obtained favour from Yahweh;
36 But, he that misseth me, wrongeth his own soul, all who hate me, love death.

9 luku

1 Viisaus on talonsa rakentanut, veistänyt seitsemän pylvästänsä.
2 Hän on teuraansa teurastanut, viininsä sekoittanut ja myöskin pöytänsä kattanut.
3 Hän on palvelijattarensa lähettänyt kutsua kuuluttamaan kaupungin kumpujen rinteiltä:
4 Joka yksinkertainen on, poiketkoon tänne. Sille, joka on mieltä vailla, hän sanoo:
5 Tulkaa, syökää minun leipääni ja juokaa viiniä, minun sekoittamaani.

6 Hyljätkää yksinkertaisuus, niin saatte elää, ja astukaa ymmärryksen tielle. -
7 Joka pilkkaajaa ojentaa, saa itsellensä

1 Visheten har byggt sig ett hus, hon har huggit ut sitt sjutal av pelare.
2 Hon har slaktat sin boskap, blandat sitt vin, hon har jämväl dukat sitt bord
3 Sina tjänarinnor har hon utsänt och låter ropa ut sin bjudning uppe på stadens översta höjder:
4 »Den som är fåkunnig, han komme hit.» Ja, till den oförståndige säger hon så:
5 »Kommen och äten av mitt bröd, och dricken av vinet som jag har blandat.
6 Övergiven eder fåkunnighet, så att I fån leva, och gån fram på förståndets väg.
7 (Den som varnar en bespottare, han får

1 Wisdom, hath builded her house, hath hewn out her seven pillars;
2 hath slaughtered her beasts, hath mingled her wine, hath even set in order her table;
3 hath sent forth her maidens, She crieth aloud, upon the tops of the heights of the city:

4 Whoso is simple, let him turn in hither, as for him that lacketh sense, she saith to him—
5 Come, feed on my food, and drink of the wine I have mingled;

6 Forsake the simple ones, and live, and advance in the way of understanding.
7 He that rebuketh a scoffer, getteth to

häpeän, ja häpeäpilkun se, joka jumalatonta nuhtelee.

8 Älä nuhtele pilkkaajaa, ettei hän sinua vihaisi; nuhtele viisasta, niin hän sinua rakastaa.

9 Anna viisaalle, niin hän yhä viisastuu; opeta vanhurskasta, niin hän saa oppia lisää.

10 Herran pelko on viisauden alku, ja Pyhimmän tunteminen on ymmärrystä. -

11 Sillä minun avullani päiväsi enenevät ja jatkuvat elämäsi vuodet.

12 Jos olet viisas, olet omaksi hyväksesi viisas; ja jos olet pilkkaaja, saat sinä sen yksin kestää.

13 Tyhmyys on nainen, levoton ja yksinkertainen, eikä hän mistään mitään tiedä.

14 Hän istuu talonsa ovella, istuimella kaupungin kummuilla,

15 kutsumassa ohikulkijoita, jotka

skam igen, och den som tillrättavisar en ogudaktig får smälek därav.

8 Tillrättavisa icke bespottaren, på det att han icke må hata dig; tillrättavisa den som är vis, så skall han älska dig.

9 Giv åt den vise, så bliver han ännu visare; undervisa den rättfärdige, så lär han än mer.

10 HERRENS fruktan är vishetens begynnelse, och att känna den Helige är förstånd.)

11 Ty genom mig skola dina dagar bliva många och levnadsår givas dig i förökat mått.

12 Är du vis, så är din vishet dig själv till gagn, och är du en bespottare, så umgäller du det själv allena.»

13 En dåraktig, yster kvinna är fåkunnigheten, och intet förstå hon.

14 Hon har satt sig vid ingången till sitt hus, på sin stol, högt uppe i staden,

15 för att ropa ut sin bjudning till dem som

himself contempt, and, he that reproveth a lawless man, [getteth to himself] his shame.

8 Do not reprove a scoffer, lest he hate thee, Reprove a wise man, and he will love thee.

9 Give to a wise man, and he will be wiser still, Inform a righteous man, and he will increase learning.

10 The beginning of wisdom, is the reverence of Yahweh, and, the knowledge of the Holy, is understanding;

11 For, by me, shall be multiplied—thy days, and there be added to thee––the years of life.

12 If thou art wise, thou art wise for thyself, but, if thou scoff, alone, shalt thou bear it.

13 The woman Stupidity, is boisterous, so simple that she knoweth not what she would do;

14 So she sitteth at the entrance of her house, upon a seat, in the heights of the city;

15 To invite them who pass by the way, who

käyvät polkujansa suoraan eteenpäin:

16 Joka yksinkertainen on, poiketkoon tänne. Ja sille, joka on mieltä vailla, hän sanoo:

17 Varastettu vesi on makeata, ja salattu leipä on suloista.
18 Eikä toinen tiedä, että haamuja on siellä, että hänen kutsuvieraansa ovat tuonelan laaksoissa.

färdas på vägen, dem som där vandra sin stig rätt fram:
16 »Den som är fåkunnig, han komme hit.» Ja, till den oförståndige säger hon så:
17 »Stulet vatten är sött, bröd i lönndom smakar ljuvligt.»
18 han vet icke att det bär till skuggornas boning, hennes gäster hamna i dödsrikets djup.
---

are going straight on in their paths:

16 Whoso is simple, let him turn aside hither, and, as for him that lacketh sense, she saith to him:
17 Stolen waters, will be sweet,—and a secret meal, will be pleasant;
18 But he knoweth not, that the shades are there; In the depths of hades, are her guests.

10 luku

1 Salomon sananlaskut. Viisas poika on isällensä iloksi, mutta tyhmä poika on äidillensä murheeksi.
2 Vääryyden aarteet eivät auta, mutta vanhurskaus vapahtaa kuolemasta.
3 Herra ei salli vanhurskaan nälkää nähdä, mutta jumalattomien himon hän luotansa työntää.
4 Köyhtyy, joka laiskasti kättä käyttää, mutta ahkerain käsi rikastuttaa.
5 Taitava poika kokoaa kesällä, kunnoton poika

1 Detta är Salomos ordspråk. En vis son gör sin fader glädje, men en dåraktig son är sin moders bedrövelse.
2 Ogudaktighetens skatter gagna till intet men rättfärdigheten räddar från döden.
3 HERREN lämnar ej den rättfärdiges hunger omättad, men de ogudaktigas lystnad avvisar han.
4 Fattig bliver den som arbetar med lat hand, men de idogas hand skaffar rikedom.
5 En förståndig son samlar om sommaren,

1 The Proverbs of Solomon: A wise son, maketh a glad father, but, a foolish son, is the grief of his mother.
2 The treasures of lawlessness, do not profit, but, righteousness, delivereth from death.
3 Yahweh, suffereth not to famish, the soul of the righteous, but, the desire of the lawless, he thrusteth away.
4 He becometh poor, who dealeth with a slack hand, but, the hand of the diligent, maketh rich.
5 He that gathereth in summer, is a prudent

elonaikana nukkuu.

men en vanartig son sover i skördetiden.

son, he that sleepeth long in harvest, is a son causing shame.

6 Siunaus on vanhurskaan pään päällä, mutta väkivaltaa kätkee jumalattomien suu.

6 Välsignelser komma över den rättfärdiges huvud, men de ogudaktigas mun gömmer på orätt.

6 Blessings, are for the head of the righteous man, but, the mouth of the lawless, covereth up wrong.

7 Vanhurskaan muistoa siunataan, mutta jumalattomien nimi lahoaa.

7 Den rättfärdiges åminnelse lever i välsignelse, men de ogudaktigas namn multnar bort.

7 The memory of the righteous, yieldeth blessing, but, the name of the lawless, dieth out.

8 Viisassydäminen ottaa käskyt varteen, mutta hulluhuulinen kukistuu.

8 Den som har ett vist hjärta tager emot tillsägelser, men den som har oförnuftiga läppar går till sin undergång.

8 The wise in heart, will accept commandments, but, he that is foolish with his lips, shall be thrust away.

9 Joka nuhteettomasti vaeltaa, vaeltaa turvassa, jonka tiet ovat väärät, se joutuu ilmi.

9 Den som vandrar i ostrafflighet, han vandrar trygg, men den som går vrånga vägar, han bliver röjd.

9 He that walketh uprightly, may walk securely, but, he that maketh crooked his ways, shall be found out.

10 Joka silmää iskee, saa aikaan tuskaa, ja hulluhuulinen kukistuu.

10 Den som blinkar med ögonen, han kommer ont åstad, och den som har oförnuftiga läppar går till sin undergång.

10 He that winketh with the eye, causeth sorrow, and, he that is foolish with his lips, shall be thrust aside.

11 Vanhurskaan suu on elämän lähde, mutta jumalattomien suu kätkee väkivaltaa.

11 Den rättfärdiges mun är en livets källa, men de ogudaktigas mun gömmer på orätt.

11 A well–spring of life, is the mouth of the righteous, but, the mouth of the lawless, covereth wrong.

12 Viha virittää riitoja, mutta rakkaus peittää rikkomukset kaikki.

12 Hat uppväcker trätor, men kärlek skyler allt som är brutet.

12 Hatred, stirreth up strifes, but, over all transgressions, love throweth a covering.

13 Ymmärtäväisen huulilta löytyy viisaus, mutta joka on mieltä vailla, sille vitsa selkään!

14 Viisaat kätkevät, minkä tietävät, mutta hullun suu on läheinen turmio.

15 Rikkaan tavara on hänen vahva kaupunkinsa, mutta vaivaisten köyhyys on heidän turmionsa.

16 Vanhurskaan hankkima on elämäksi, jumalattoman saalis koituu synniksi.

17 Kuritusta noudattava on elämän tiellä, mutta nuhteet hylkäävä eksyy.

18 Joka salavihaa pitää, sen huulilla on valhe, ja joka parjausta levittää, on tyhmä.

19 Missä on paljon sanoja, siinä ei syntiä puutu; mutta joka huulensa hillitsee, se on taitava.

20 Vanhurskaan kieli on valituin hopea, jumalattomien äly on tyhjän veroinen.

21 Vanhurskaan huulet

13 På den förståndiges läppar finner man vishet, men till den oförståndiges rygg hör ris.

14 De visa gömma på sin kunskap, men den oförnuftiges mun är en överhängande olycka.

15 Den rikes skatter äro honom en fast stad, men de armas fattigdom är deras olycka.

16 Den rättfärdiges förvärv bliver honom till liv; den ogudaktiges vinning bliver honom till synd.

17 Att taga vara på tuktan är vägen till livet, men den som ej aktar på tillrättavisning, han far vilse.

18 Den som gömmer på hat är en lögnare med sina läppar, och den som utsprider förtal, han är en dåre.

19 Där många ord äro bliver överträdelse icke borta; men den som styr sina läppar, han är förståndig.

20 Den rättfärdiges tunga är utvalt silver, men de ogudaktigas förstånd är föga värt.

21 Den rättfärdiges

13 In the lips of the intelligent, is found wisdom, but, a rod, is for the back of him that lacketh sense.

14 Wise men, treasure up knowledge, but, the mouth of the foolish, is a terror near at hand.

15 The substance of the rich, is his strong city, the terror of the poor, is their poverty.

16 The labour of the righteous, [leadeth] to life, the increase of the lawless, to sin.

17 On the way to life, is he that heedeth correction, but, he that hateth reproof, is going astray.

18 He that concealeth hatred, hath false lips, and he that sendeth forth slander, the same, is a dullard.

19 In the multitude of words, there wanteth not transgression, but, he that restraineth his lips, sheweth prudence.

20 Choice silver, is the tongue of the righteous, but, the sense of the lawless, is very small.

21 The lips of the

kaitsevat monia, mutta hullut kuolevat mielettömyyteensä.

22 Herran siunaus rikkaaksi tekee, ei oma vaiva siihen mitään lisää.
23 Tyhmälle on iloksi ilkityön teko, mutta ymmärtäväiselle miehelle viisaus.

24 Mitä jumalaton pelkää, se häntä kohtaa; mutta mitä vanhurskaat halajavat, se annetaan.

25 Tuulispään käytyä ei jumalatonta enää ole, mutta vanhurskaan perustus pysyy iäti.

26 Mitä hapan hampaille ja savu silmille, sitä laiska lähettäjillensä.

27 Herran pelko elinpäiviä jatkaa, mutta jumalattomien vuodet lyhenevät.

28 Vanhurskasten odotus koituu iloksi, mutta jumalattomien toivo hukkuu.

läppar vederkvicka många, men de oförnuftiga dö genom brist på förstånd.
22 Det är HERRENS välsignelse som giver rikedom, och egen möda lägger intet därtill
23 Dårens fröjd är att öva skändlighet, men den förståndiges är att vara vis.

24 Vad den ogudaktige fruktar, det vederfares honom, och vad de rättfärdiga önska, del varder dem givet.

25 När stormen kommer, är det ute med den ogudaktige; men den rättfärdige är en grundval som evinnerligen består.

26 Såsom syra för tänderna och såsom rök för ögonen, så är den late för den som har sänt honom åstad.

27 HERRENS fruktan förlänger livet men de ogudaktigas år varda förkortade.

28 De rättfärdigas väntan får en glad fullbordan, men de ogudaktigas hopp varder

righteous, feed multitudes, but, the foolish, for lack of sense, shall die.
22 The blessing of Yahweh, itself maketh rich, and he addeth no grievance therewith.
23 It is, mere sport to a stupid man, to commit lewdness, but, wisdom, pertaineth to a man of understanding.

24 The dread of the lawless one, the same, shall overtake him, but, the desire of the righteous, shall he granted.

25 Like the passing away of a tempest, so the lawless one is not, but, the righteous, [hath] an age–abiding foundation.

26 As vinegar to the teeth, and as smoke to the eyes, so, is the sluggard, to them who send him.

27 The reverence of Yahweh, addeth days, but, the years of the lawless, shall be shortened.

28 The hope of the righteous, shall be gladness, but, the expectation of the

om intet.

29 Herran johdatus on nuhteettoman turva, mutta väärintekijäin turmio.

29 HERRENS vägar äro den ostraffliges värn, men till olycka för ogärningsmännen.

29 A refuge for the blameless, is the path of Yahweh, but, destruction, [awaiteth] the workers of iniquity.

30 Vanhurskas ei ikinä horju, mutta jumalattomat eivät saa asua maassa.

30 Den rättfärdige skall aldrig vackla men de ogudaktiga skola icke förbliva boende i landet.

30 The righteous, to times age–abiding, shall remain unshaken, but, the lawless, shall not inhabit the earth.

31 Vanhurskaan suu kasvaa viisauden hedelmän, mutta kavala kieli hävitetään.

31 Den rättfärdiges mun bär vishet såsom frukt, men en vrång tunga bliver utrotad.

31 The mouth of the righteous, beareth the fruit of wisdom, but, a perverse tongue, shall be cut off.

32 Vanhurskaan huulet tietävät, mikä otollista on, mutta jumalattomien suu on sulaa kavaluutta.

32 Den rättfärdiges läppar förstå vad välbehagligt är, men de ogudaktigas mun är idel vrånghet.

32 The lips of the righteous, know what is pleasing, but, the mouth of the lawless, [speaketh] perversities.

11 luku

1 Väärä vaaka on Herralle kauhistus, mutta täysi paino on hänelle otollinen.

1 Falsk våg är en styggelse för HERREN, men full vikt behagar honom väl.

1 A deceptive balance, is an abomination to Yahweh, but, a full weight, is his delight.

2 Mihin ylpeys tulee, sinne tulee häpeäkin, mutta nöyräin tykönä on viisaus.

2 När högfärd kommer, kommer ock smälek, men hos de ödmjuka är vishet.

2 When pride cometh, then cometh contempt, but, with the modest, is wisdom.

3 Oikeamielisiä ohjaa heidän nuhteettomuutensa, mutta uskottomat hävittää heidän vilppinsä.

3 De redligas ostrafflighet vägleder dem, men de trolösas vrånghet är dem till fördärv.

3 The integrity of the upright, shall guide them, but, the crookedness of the treacherous, shall be their ruin.

4 Ei auta tavara vihan

4 Gods hjälper intet på

4 Wealth, shall not

päivänä, mutta vanhurskaus vapahtaa kuolemasta.

5 Nuhteettoman vanhurskaus tasoittaa hänen tiensä, mutta jumalaton sortuu jumalattomuuteensa.

6 Oikeamieliset vapahtaa heidän vanhurskautensa, mutta uskottomat vangitsee heidän oma himonsa.

7 Jumalattoman ihmisen kuollessa hukkuu hänen toivonsa, ja vääräin odotus hukkuu.

8 Vanhurskas pelastetaan hädästä, ja jumalaton joutuu hänen sijaansa.

9 Rietas suullansa turmelee lähimmäisensä, mutta taito on vanhurskaitten pelastus.

10 Vanhurskaitten onnesta kaupunki iloitsee, ja jumalattomain hukkumisesta syntyy riemu.

11 Oikeamielisten siunauksesta kaupunki

vredens dag men rättfärdighet räddar från döden.

5 Den ostraffliges rättfärdighet gör hans väg jämn, men genom sin ogudaktighet faller den ogudaktige.

6 De redligas rättfärdighet räddar dem, men de trolösa fångas genom sin egen lystnad.

7 När en ogudaktig dör, varder hans hopp om intet; ja, ondskans väntan bliver om intet.

8 Den rättfärdige räddas ur nöden, och den ogudaktige får träda i hans ställe.

9 Genom sin mun fördärvar den gudlöse sin nästa, men genom sitt förstånd bliva de rättfärdiga räddade.

10 När det går de rättfärdiga väl, fröjdar sig staden, och när de ogudaktiga förgås, råder jubel.

11 Genom de redligas välsignelse varder en

profit, in the day of wrath, but, righteousness, shall deliver from death.

5 The righteousness of the blameless, shall smooth his way, but, by his own lawlessness, shall the lawless one, fall.

6 The righteousness of the upright, shall deliver them, but, by their own craving, shall the treacherous be captured.

7 When the lawless man dieth, his expectation, perisheth, and, the hope of strong men, hath vanished.

8 The righteous man, out of distress, is delivered, then cometh a lawless man into his place.

9 With the mouth, a profane man destroyeth his neighbour, but, through knowledge, shall righteous men be delivered.

10 When it is, well with the righteous, the city, exulteth, When the lawless perish, there is a shout of triumph.

11 When the upright are blessed, exalted is the

kohoaa, mutta jumalattomain suu sitä hajottaa.
12 Mieltä vailla on, joka lähimmäistänsä halveksii, mutta ymmärtäväinen mies on vaiti.

13 Joka panettelijana käy, ilmaisee salaisuuden, mutta jolla luotettava henki on, se säilyttää asian.
14 Missä ohjausta ei ole, sortuu kansa, mutta neuvonantajain runsaus tuo menestyksen.

15 Joka vierasta takaa, sen käy pahoin, mutta joka kädenlyöntiä vihaa, se on turvattu.

16 Suloinen nainen saa kunniaa, ja voimalliset saavat rikkautta.

17 Armelias mies tekee hyvää itsellensä, mutta armoton syöksee onnettomuuteen oman lihansa.
18 Jumalaton hankkii pettäväistä voittoa, mutta joka vanhurskautta kylvää, saa pysyvän palkan.

stad upphöjd, men genom de ogudaktigas mun brytes den ned.
12 Den är utan vett, som visar förakt för sin nästa; en man med förstånd tiger stilla.

13 Den som går med förtal, han förråder din hemlighet, den som har ett trofast hjärta döljer vad han får veta.
14 Där ingen rådklokhet finnes kommer folket på fall, där de rådvisa äro många, där går det väl.

15 En som går i borgen för en annan, honom går det illa, den som skyr att giva handslag, han är trygg.
16 En skön kvinna vinner ära, och våldsverkare vinna rikedom.

17 En barmhärtig man gör väl mot sig själv men den grymme misshandlar sitt eget kött.
18 Den ogudaktige gör en bedräglig vinst, men den som utsår rättfärdighet får en säker lön.

city, but, by the mouth of the lawless, it is overthrown.
12 He that sheweth contempt for his neighbour, lacketh sense, but, a man of understanding, observeth silence.

13 He that goeth about talebearing, revealeth a secret, but, he that is faithful in spirit, concealeth a matter.
14 With no guidance, a people will fall, but, safety, lieth in the greatness of the counselor.

15 He that becometh surety for a stranger, goeth to utter ruin, but, he that hateth striking hands, is secure.
16 A gracious wife, obtaineth honour, but, the diligent, shall obtain wealth.

17 The man of lovingkindness, dealeth well with his own soul, but the cruel man, troubleth his own flesh.
18 The lawless man, earneth the wages of falsehood, but, he that soweth righteousness, hath the reward of fidelity.

19 Joka on vakaa vanhurskaudessa, saa elämän; mutta joka pahaa tavoittaa, saa kuoleman.

20 Väärämieliset ovat Herralle kauhistus, mutta nuhteettomasti vaeltaviin hän mielistyy.

21 Totisesti: paha ei jää rankaisematta, mutta vanhurskasten jälkeläiset pelastuvat.

22 Kultarengas sian kärsässä on kaunis nainen, älyä vailla.

23 Vanhurskaitten halajaminen vie onneen, jumalattomien toivo vihaan.

24 Toinen on antelias ja saa yhä lisää, toinen säästää yli kohtuuden ja vain köyhtyy.

25 Hyväätekeväinen sielu tulee ravituksi, ja joka muita virvoittaa, se itse kostuu.

26 Joka viljan pitää takanaan, sitä kansa kiroaa, mutta joka viljan

19 Den som står fast i rättfärdighet, han vinner liv, men den som far efter ont drager över sig död.

20 En styggelse för HERREN äro de vrånghjärtade, men de vilkas väg är ostrafflig behaga honom väl.

21 De onda bliva förvisso icke ostraffade, men de rättfärdigas avkomma får gå fri.

22 Såsom en gyllene ring i svinets tryne, så är skönhet hos en kvinna som saknar vett.

23 Vad de rättfärdiga önska får i allo en god fullbordan, men vad de ogudaktiga kunna hoppas är vrede.

24 Den ene utströr och får dock mer, den andre spar över hövan, men bliver allenast fattigare.

25 Den frikostige varder rikligen mättad, och den som vederkvicker andra, han bliver själv vederkvickt.

26 Den som håller inne sin säd, honom förbannar folket, den

19 A righteous son, [turneth] to life, but, he that pursueth wickedness, to his own death.

20 The abomination of Yahweh, are they of perverse heart, but, his delight, are the men of blameless life.

21 Hand to hand, the wicked man shall not be held innocent, but, the seed of the righteous, hath been delivered.

22 As a ring of gold in the snout of a swine, is a woman of beauty who hath abandoned discretion.

23 The desire of the righteous, is only good, the expectation of the lawless, is wrath.

24 There is who scattereth, and increaseth yet more, and who withholdeth of what is due, only to come to want.

25 The liberal soul, shall be enriched, and, he that refresheth, shall himself also be refreshed.

26 He that keepeth back corn, the populace will curse him, but there is,

kaupaksi antaa, sen pään päälle tulee siunaus.

som lämnar ut sin säd, över hans huvud kommer välsignelse.

a blessing, for the head of him that selleth.

27 Joka hyvään pyrkii, etsii sitä, mikä otollista on, mutta joka pahaa etsii, sille se tulee.

27 Den som vinnlägger sig om vad gott är, han strävar efter nåd, men den son söker vad ont är, över honom kommer ock ont.

27 He that diligently seeketh good, aimeth at favour, but, he that studieth mischief, it shall come on himself.

28 Joka rikkauteensa luottaa, se kukistuu, mutta vanhurskaat viheriöitsevät niinkuin lehvä.

28 Den som förtröstar på sin rikedom, han kommer på fall, men de rättfärdiga skola grönska likasom löv.

28 He that trusteth in his riches, the same, shall fall, but, like the leaf, shall the righteous break forth.

29 Joka talonsa rappiolle saattaa, perii tuulta, ja hullu joutuu viisaan orjaksi.

29 Den som drager olycka över sitt hus, han får vind till arvedel, och den oförnuftige bliver träl åt den som har ett vist hjärta.

29 He that troubleth his own house, shall inherit the wind, but, a servant, shall the foolish be, to the wise in heart.

30 Vanhurskaan hedelmä on elämän puu, ja viisas voittaa sieluja.

30 Den rättfärdiges frukt är ett livets träd, och den som är vis, han vinner hjärtan.

30 The fruit of the righteous, is a tree of life, and, he that rescueth souls, is wise.

31 Katso, vanhurskas saa palkkansa maan päällä, saati sitten jumalaton ja syntinen.

31 Se, den rättfärdige får sin lön på jorden; huru mycket mer då den ogudaktige och syndaren!

31 Lo! the righteous, in the earth shall be recompensed, how much more the lawless and the sinner

12 luku

1 Tietoa rakastaa, joka kuritusta rakastaa, mutta järjetön se, joka nuhdetta vihaa.

1 Den som älskar tuktan, han älskar kunskap, men oförnuftig är den som hatar tillrättavisning.

1 He that loveth correction, loveth knowledge, but, he that hateth reproof, is brutish.

2 Hyvä saa Herran mielisuosion, mutta

2 Den gode undfår nåd av HERREN, men den

2 A good man, obtaineth favour from

juonittelijan hän tuomitsee syylliseksi.

3 Ei ihminen kestä jumalattomuuden varassa, mutta vanhurskasten juuri on horjumaton.
4 Kelpo vaimo on puolisonsa kruunu, mutta kunnoton on kuin mätä hänen luissansa.

5 Vanhurskasten aivoitukset ovat oikeat, jumalattomien hankkeet petolliset.

6 Jumalattomien puheet väijyvät verta, mutta oikeamieliset pelastaa heidän suunsa.

7 Jumalattomat kukistuvat olemattomiin, mutta vanhurskasten huone pysyy.

8 Ymmärryksensä mukaan miestä kiitetään, mutta nurjasydämistä halveksitaan.

9 Parempi halpa-arvoinen, jolla on palvelija, kuin rehentelijä, joka on vailla leipää.

ränkfulle varder av honom fördömd.

3 Ingen människa bliver beståndande genom ogudaktighet, men de rättfärdigas rot kan icke rubbas.
4 En idog hustru är sin mans krona, men en vanartig är såsom röta i hans ben.

5 De rättfärdigas tankar gå ut på vad rätt är, men de ogudaktigas rådklokhet går ut på svek.
6 De ogudaktigas ord ligga på lur efter blod, men de redliga räddas genom sin mun.

7 De ogudaktiga varda omstörtade och äro så icke mer, men de rättfärdigas hus består.

8 I mån av sitt vett varder en man prisad, men den som har ett förvänt förstånd, han bliver föraktad.

9 Bättre är en ringa man, som likväl har en tjänare, än den som vill vara förnäm och saknar bröd.

Yahweh, but, a man of wicked devices, will he condemn.
3 A son of earth, shall not be established, by lawlessness, but, the root of the righteous, shall not be disturbed.
4 A virtuous woman, is the crown of her husband, but, a veritable decay in his bones, is she that causeth shame.
5 The plans of the righteous, are just, but, the counsels of the lawless, are deceitful.

6 The words of the lawless, are—of lying in wait for blood, but, the mouth of the upright, shall deliver them.
7 Overthrown are the lawless and they are not, but, the house of the righteous, shall stand.
8 In proportion to his prudence, is a man, to be praised, but, the perverse in heart, shall be an object of contempt.
9 Better slighted, and have a servant, than to honour oneself, and come short of bread.

10 Vanhurskas tuntee, mitä hänen karjansa kaipaa, mutta jumalattomain sydän on armoton.

11 Joka peltonsa viljelee, saa leipää kyllin, mutta tyhjän tavoittelija on mieltä vailla.

12 Jumalaton himoitsee pahojen saalista, mutta vanhurskasten juuri on antoisa.

13 Huulten rikkomus on paha ansa, mutta vanhurskas pääsee hädästä.

14 Suunsa hedelmästä saa kyllälti hyvää, ja ihmisen eteen kiertyvät hänen kättensä työt.

15 Hullun tie on hänen omissa silmissään oikea, mutta joka neuvoa kuulee, on viisas.

16 Hullun suuttumus tulee kohta ilmi, mutta mielevä peittää kärsimänsä häpeän.

17 Toden puhuja lausuu oikeuden, mutta väärä

10 Den rättfärdige vet huru hans boskap känner det, men de ogudaktigas hjärtelag är grymt.

11 Den som brukar sin åker får bröd till fyllest, men oförståndig är den som far efter fåfängliga ting.

12 Den ogudaktige vill in i det nät som fångar de onda, men de rättfärdigas rot skjuter skott.

13 Den som är ond bliver snärjd i sina läppars synd, men den rättfärdige undkommer ur nöden

14 Sin muns frukt får envar njuta sig fullt till godo, och vad en människas händer hava förövat, det varder henne vedergällt.

15 Den oförnuftige tycker sin egen väg vara den rätta, med den som är vis lyssnar till råd.

16 Den oförnuftiges förtörnelse bliver kunnig samma dag, men den som är klok, han döljer sin skam

17 Den som talar vad rätt är, han främjar

10 A righteous man, regardeth the desire of his beast, but, the compassions of the lawless, are cruel.

11 He that tilleth his land, shall be filled with food, but, he that runneth after worthless men, lacketh sense.

12 A lawless man craveth the prey of the wicked, but, the root of the righteous, is enduring.

13 By the transgression of the lips, is the wicked man, ensnared, but the righteous, cometh out of distress.

14 Of the fruit of a man’s mouth, shall he be satisfied with good, and, the dealing of the hands of a son of earth, shall be paid back to him.

15 The way of the foolish, is right in his own eyes, but, he that hearkeneth to counsel, is wise.

16 A foolish man, on the [same] day, letteth his vexation be known, but, he that concealeth an affront, is prudent.

17 He that whispereth faithfulness, declareth

todistaja petoksen.

18 Moni viskoo sanoja kuin miekanpistoja, mutta viisasten kieli on lääke.

19 Totuuden huulet pysyvät iäti, mutta valheen kieli vain tuokion.

20 Jotka pahaa miettivät, niillä on mielessä petos, mutta jotka rauhaan neuvovat, niille tulee ilo.
21 Ei tule turmiota vanhurskaalle, mutta jumalattomat ovat onnettomuutta täynnä.

22 Herralle kauhistus ovat valheelliset huulet, mutta teoissaan uskolliset ovat hänelle otolliset.
23 Mielevä ihminen peittää tietonsa, mutta tyhmäin sydän huutaa julki hulluutensa.

24 Ahkerain käsi saa hallita, mutta laiska joutuu työveron alaiseksi.
25 Huoli painaa alas miehen mielen, mutta hyvä sana sen ilahuttaa.

sanning, men ett falskt vittne talar svek.
18 Mången talar i obetänksamhet ord som stinga likasom svärd, men de visas tunga är en läkedom.
19 Sannfärdiga läppar bestå evinnerligen, men en lögnaktig tunga allenast ett ögonblick.

20 De som bringa ont å bane hava falskhet i hjärtat, men de som stifta frid, de undfå glädje.
21 Intet ont vederfares den rättfärdige, men över de ogudaktiga kommer olycka i fullt mått.

22 En styggelse för HERREN äro lögnaktiga läppar, men de som handla redligt behaga honom väl.
23 En klok man döljer sin kunskap, men dårars hjärtan ropa ut sitt oförnuft.

24 De idogas hand kommer till välde, men en lat hand måste göra trältjänst.
25 Sorg i en mans hjärta trycker det ned, men ett vänligt ord

righteousness, but, a false witness, is a fraud.
18 There is who babbleth, as with thrusts of a sword, but, the tongue of the wise, hath healing.
19 A lip that is faithful, shall be firm to futurity, but, only for a twinkling, is the tongue that is false.

20 Deceit, is in the heart of contrivers of mischief, but, to the counselors of peace, shall be joy.
21 Unseemly to the righteous, is any trouble, but, the lawless, are full of misfortune.

22 An abomination to Yahweh, are lips that are false, but, he that dealeth faithfully, is his delight.
23 A prudent man, concealeth knowledge, but, the heart of dullards, proclaimeth folly.

24 The hand of the diligent, shall bear rule, but, the indolent, shall come under tribute.
25 When anxiety is in the heart of a man, one may bow him down, but,

skaffar det glädje.

a good word, maketh him glad.

26 Vanhurskas opastaa lähimmäistänsä, mutta jumalattomat eksyttää heidän oma tiensä.

26 Den rättfärdige visar sin vän till rätta, men de ogudaktigas väg för dem själva vilse.

26 The righteous man guideth his neighbour, but, the way of the lawless, leadeth them astray.

27 Laiska ei saa ajetuksi itselleen riistaa, mutta ahkeruus on ihmiselle kallis tavara.

27 Den late får icke upp något villebråd, men idoghet är för människan en dyrbar skatt.

27 Indolence, roasteth not, his own game, but, the substance of a man, is precious, when he is diligent.

28 Vanhurskauden polulla on elämä, ja sen tien kulku ei ole kuolemaksi.

28 På rättfärdighetens väg är liv, och där dess stig går fram är frihet ifrån död.

28 In the way of righteousness, is life, and, in the path thereof, immortality,

13 luku

1 Viisas poika kuulee isän kuritusta, mutta pilkkaaja ei ota nuhdetta kuullaksensa.

1 En vis son hör på sin faders tuktan, men en bespottare hör icke på någon näpst.

1 A wise son, [cometh of] a father's correction, but, a scoffer, heareth not a rebuke.

2 Suunsa hedelmästä saa nauttia hyvää, mutta uskottomilla on halu väkivaltaan.

2 Sin muns frukt får envar njuta sig till godo, de trolösa hungra efter våld.

2 Of the fruit of his mouth, shall a man eat what is good, but, the soul of the treacherous, [shall be sated with] violence.

3 Joka suistaa suunsa, se säilyttää henkensä, mutta avosuinen joutuu turmioon.

3 Den som bevakar sin mun, han bevarar sitt liv, men den som är lösmunt kommer i olycka

3 He that watcheth his mouth, guardeth his soul, He that openeth wide his lips, [it shall be] his ruin.

4 Laiskan sielu haluaa, saamatta mitään, mutta ahkerain sielu tulee ravituksi.

4 Den late är full av lystnad, och han får dock intet, men de idogas hunger varder rikligen mättad.

4 The sluggard, desireth, but his soul hath, nothing. But, the soul of the diligent, shall be enriched.

5 Vanhurskas vihaa valhepuhetta, mutta jumalattoman meno on iljettävä ja häpeällinen.

6 Vanhurskaus varjelee nuhteettomasti vaeltavan, mutta jumalattomuus syöksee syntisen kumoon.
7 Toinen on olevinaan rikas, omistamatta mitään, toinen olevinaan köyhä, vaikka on tavaraa paljon.
8 Rikkautensa saa mies antaa henkensä lunnaiksi, mutta köyhän ei tarvitse uhkauksia kuunnella.
9 Vanhurskasten valo loistaa iloisesti, mutta jumalattomien lamppu sammuu.
10 Ylpeys tuottaa pelkkää toraa, mutta jotka ottavat neuvon varteen, niillä on viisaus.

11 Tyhjällä saatu tavara vähenee, mutta joka vähin erin kokoaa, se saa karttumaan.
12 Pitkä odotus tekee sydämen sairaaksi, mutta täyttynyt halu on elämän puu.
13 Joka sanaa halveksii, joutuu sanan

5 Den rättfärdige skyr lögnaktigt tal, men den ogudaktige är förhatlig och skändlig.

6 Rättfärdighet bevarar den vilkens väg är ostrafflig, men ogudaktighet kommer syndarna på fall.
7 Den ene vill hållas för rik och har dock alls intet, den andre vill hållas för fattig och har dock stora ägodelar.
8 Den rike måste giva sin rikedom såsom lösepenning för sitt liv, den fattige hör icke av något
9 De rättfärdigas ljus brinner glatt, men de ogudaktigas lampa slocknar ut.
10 Genom övermod kommer man allenast split åstad, men hos dem som taga emot råd är vishet.
11 Lättfånget gods försvinner, men den som samlar efter hand får mycket.
12 Förlängd väntan tär på hjärtat, men en uppfylld önskan är ett livets träd.
13 Den som föraktar ordet hemfaller åt dess

5 A word of falsehood, the righteous man, hateth, but, the lawless, causeth shame and disgrace.
6 Righteousness, guardeth the man of blameless way, but, lawlessness, overthroweth the sinner.
7 There is who feigneth himself rich, yet hath nothing at all, who pleadeth poverty, yet hath great substance.
8 The ransom of a man's life, is his wealth, but, the poor, heareth not rebuke.

9 The light of the righteous, rejoiceth, but, the lamp of the lawless, goeth out.
10 Only by pride, doth one cause contention, but, with the well–advised, is wisdom.

11 Wealth gotten by greed, diminisheth, but, he that gathereth by little, increaseth.
12 Hope deferred, sickeneth the heart,— but, a tree of life, is desire fulfilled.
13 He that despiseth a matter, shall get pledged

pantiksi; mutta joka käskyä pelkää, saa palkan.

14 Viisaan opetus on elämän lähde kuoleman paulain välttämiseksi.

15 Hyvä ymmärrys tuottaa suosiota, mutta uskottomien tie on koleikkoa.

16 Jokainen mielevä toimii taitavasti, mutta tyhmä levittää hulluutta.

17 Jumalaton sanansaattaja suistuu turmioon, mutta uskollinen lähetti on kuin lääke.

18 Köyhyys ja häpeä kuritusta vierovalle, kunnia nuhdetta noudattavalle!

19 Tyydytetty halu on sielulle suloinen, pahan karttaminen tyhmille kauhistus.

20 Vaella viisasten kanssa, niin viisastut; tyhmäin seuratoverin käy pahoin.

21 Syntisiä vainoaa

dom, men den som fruktar budet, han får vedergällning.

14 Den vises undervisning är en livets källa; genom den undviker man dödens snaror.

15 Ett gott förstånd bereder ynnest, men de trolösas väg är alltid sig lik.

16 Var och en som är klok går till väga med förstånd, men dåren breder ut sitt oförnuft.

17 En ogudaktig budbärare störtar i olycka, men ett tillförlitligt sändebud är en läkedom.

18 Fattigdom och skam får den som ej vill veta av tuktan, men den som tager vara på tillrättavisning, han kommer till ära.

19 Uppfylld önskan är ljuvlig för själen, men att fly det onda är en styggelse för dårar.

20 Hav din umgängelse med de visa, så varder du vis; den som giver sig i sällskap med dårar, honom går det illa.

21 Syndare förföljas av

thereto, but, he that revereth a commandment, the same shall be recompensed.

14 The instruction of the wise, is a well–spring of life, by departing from the snares of death.

15 Sound discretion, yieldeth favour, but, the way of the treacherous, is rugged.

16 Every prudent man, maketh use of knowledge, but, a dullard, spreadeth folly.

17 A lawless messenger, falleth into mischief, but, a faithful herald, bringeth healing.

18 Poverty and contempt, are for him that neglecteth correction, but, he that regardeth reproof, shall be honoured.

19 A desire fulfilled, is sweet to the soul, but it is, an abomination to the lawless, to depart from evil.

20 He that walketh with the wise, becometh wise, but, the friend of dullards, becometh foolish.

21 Evil pursueth, sinners,

onnettomuus, mutta vanhurskaat saavat onnen palkakseen.

22 Hyvä jättää perinnön lastensa lapsillekin, mutta syntisen tavara talletetaan vanhurskaalle.

23 Köyhien uudiskyntö antaa runsaan ruuan; mutta moni tuhoutuu, joka ei oikeudessa pysy.

24 Joka vitsaa säästää, se vihaa lastaan; mutta joka häntä rakastaa, se häntä ajoissa kurittaa.

25 Vanhurskas saa syödä kylläksensä, mutta jumalattomain vatsa jää vajaaksi.

olycka, men de rättfärdiga få till lön vad gott är.

22 Den gode lämnar arv åt barnbarn, men syndarens gods förvaras åt den rättfärdige.

23 De fattigas nyodling giver riklig föda, men mången förgås genom sin orättrådighet.

24 Den som spar sitt ris, han hatar sin son, men den som älskar honom agar honom i tid.

25 Den rättfärdige får äta, så att hans hunger bliver mättad, men de ogudaktigas buk måste lida brist.

but, unto the righteous, shall good be recompensed.

22 A good man, leaveth an inheritance to children's children, but, laid up for the righteous, is the wealth of the sinner.

23 Much food, is in the fallow ground of the poor, but there is that is swept away, for want of justice.

24 He that withholdeth his rod, hateth his son,– –but, he that loveth him, carefully correcteth him.

25 The righteous, eateth to satisfy his appetite, but, the belly of the lawless, shall want.

14 luku

1 Vaimojen viisaus talon rakentaa, mutta hulluus sen omin käsin purkaa.

2 Joka vaeltaa oikein, se pelkää Herraa, mutta jonka tiet ovat väärät, se hänet katsoo ylen.

3 Hullun suussa on

1 Genom visa kvinnor varder huset uppbyggt, men oförnuft river ned det med egna händer.

2 Den som fruktar HERREN, han vandrar i redlighet, men den som föraktar honom, han går krokiga vägar.

3 I den oförnuftiges mun

1 Every, wise woman, buildeth up her house, but, a foolish one, with her own hands, would break it down.

2 He that walketh in his uprightness, is one who revereth Yahweh, but, he that is crooked in his way, is one who despiseth him.

3 In the mouth of the

ylpeydelle vitsa, mutta viisaita vartioivat heidän huulensa.

4 Missä raavaita puuttuu, on seimi tyhjä, mutta runsas sato saadaan härkien voimasta.
5 Uskollinen todistaja ei valhettele, mutta väärä todistaja puhuu valheita.

6 Pilkkaaja etsii viisautta turhaan, mutta ymmärtäväisen on tietoa helppo saada.
7 Menet pois tyhmän miehen luota: et tullut tuntemaan tiedon huulia.

8 Mielevän viisaus on, että hän vaelluksestaan vaarin pitää; tyhmien hulluus on petos.

9 Hulluja pilkkaa vikauhri, mutta oikeamielisten kesken on mielisuosio.
10 Sydän tuntee oman surunsa, eikä sen iloon saa vieras sekaantua.

11 Jumalattomain huone hävitetään, mutta oikeamielisten maja kukoistaa.

är ett gissel för hans högmod, men de visa bevaras genom sina läppar.
4 Där inga dragare finnas, där förbliver krubban tom, men riklig vinning får man genom oxars kraft.
5 Ett sannfärdigt vittne ljuger icke, men ett falskt vittne främjar lögn.

6 Bespottaren söker vishet och finner ingen, men för den förståndige är kunskap lätt.
7 Gå bort ifrån den man som är dåraktig; aldrig fann du på hans läppar något förstånd.

8 Det är den klokes vishet, att han aktar på sin väg, men det är dårars oförnuft, att de öva svek.
9 De oförnuftiga bespottas av sitt eget skuldoffer, men bland de redliga råder gott behag.
10 Hjärtat känner självt bäst sin egen sorg, ej heller kan en främmande inträngа i dess glädje.
11 De ogudaktigas hus förödes, men de rättsinnigas hydda blomstrar.

foolish, is a haughty rod, but, as for the lips of the wise, thou shalt give heed to them!
4 Without cattle, the crib is clean, but, much increase, is in the strength of the ox.

5 A faithful witness, will not deceive, but a false witness, uttereth deceitful things.
6 A scoffer seeketh wisdom, and there is none, but, knowledge, to the discerning, is easy.
7 Get thee from the presence of a man that is a dullard, when thou perceivest not the lips of knowledge.
8 The wisdom of the prudent, is to understand his way, but, the folly of dullards, is a fraud.
9 The foolish, scoff at guilt, but, between the upright, is good pleasure.
10 The heart, knoweth its own bitterness, and, in its joy, no stranger shareth.
11 The house of the lawless, shall be destroyed, but, the tent of the upright, shall

12 Miehen mielestä on oikea monikin tie, joka lopulta on kuoleman tie.

13 Nauraessakin voi sydän kärsiä, ja ilon lopuksi tulee murhe.

14 Omista teistään saa kyllänsä se, jolla on luopunut sydän, mutta itsestään löytää tyydytyksen hyvä mies.
15 Yksinkertainen uskoo joka sanan, mutta mielevä ottaa askeleistansa vaarin.
16 Viisas pelkää ja karttaa pahaa, mutta tyhmä on huoleton ja suruton.
17 Pikavihainen tekee hullun töitä, ja juonittelija joutuu vihatuksi.
18 Yksinkertaiset saavat perinnökseen hulluuden, mutta mielevät tiedon kruunuksensa.

19 Pahojen täytyy kumartua hyvien edessä ja jumalattomien seisoa vanhurskaan porteilla.
20 Köyhää vihaa hänen ystävänsäkin, mutta rikasta rakastavat monet.

12 Mången håller sin väg för den i rätta, men på sistone leder den dock till döden.
13 Mitt under löjet kan hjärtat sörja, och slutet på glädjen bliver bedrövelse.
14 Av sina gärningars frukt varder den avfällige mättad, och den gode bliver upphöjd över honom.
15 Den fåkunnige tror vart ord, men den kloke aktar på sina steg.

16 Den vise tager sig till vara och flyr det onda, men dåren är övermodig och sorglös.
17 Den som är snar till vrede gör vad oförnuftigt är, och en ränkfull man bliver hatad.
18 De fåkunniga hava fått oförnuft till sin arvedel, men de kloka bliva krönta med kunskap.

19 De onda måste falla ned inför de goda, och de ogudaktiga vid den rättfärdiges portar.
20 Jämväl av sina närmaste är den fattige hatad, men den rike har många vänner.

flourish.
12 There is a way that enticeth a man, but, at the latter end thereof, are the ways of death!
13 Even, in laughter, the heart may be in pain, and, the latter end of gladness, be grief.
14 With his own ways, shall be filled the backslider in heart, and, from himself, shall a good man [be satisfied].
15 The simple, believeth every word, but, the prudent, looketh well to his going.
16 A wise man, feareth, and avoideth evil, but, a dullard, is haughty and confident.
17 The impatient, worketh folly, and, a man of wicked devices, is hated.
18 The simple inherit folly, but, the shrewd, crowneth himself with knowledge.

19 Abased are the wicked, before the good, and, the lawless, at the gates of the righteous.
20 Even by his neighbour, is a poor man hated, but, the lovers of the rich man,

are many.

21 Syntiä tekee, joka lähimmäistään halveksii, mutta autuas se, joka kurjia armahtaa!

21 Den som visar förakt för sin nästa, han begår synd, men säll är den som förbarmar sig över de betryckta.

21 He that sheweth contempt for his neighbour, sinneth, but, he that sheweth favour to the afflicted, how happy is he!

22 Eivätkö eksy ne, jotka hankitsevat pahaa? Mutta armo ja totuus niille, jotka hankitsevat hyvää!

22 De som bringa ont å bane skola förvisso fara vilse, men barmhärtighet och trofasthet röna de som bringa gott å bane.

22 Shall they not, become vagrants, who devise evil? but, lovingkindness and faithfulness, [be to] them who devise good.

23 Kaikesta vaivannäöstä tulee hyötyä, mutta tyhjästä puheesta vain vahinkoa.

23 Av all möda kommer någon vinning, men tomt tal är ren förlust.

23 By all labour, there will be abundance, but, the talk of the lips, tendeth only to want.

24 Viisasten kruunu on heidän rikkautensa, mutta tyhmäin hulluus hulluudeksi jää.

24 De visas rikedom är för dem en krona men dårarnas oförnuft förbliver oförnuft.

24 The crown of the wise, is their wealth, but, the folly of dullards, is, folly.

25 Uskollinen todistaja on hengen pelastaja, mutta joka valheita puhuu, on petosta täynnä.

25 Ett sannfärdigt vittne räddar liv, men den som främjar lögn, han är full av svek.

25 A deliverer of souls, is a faithful witness, but, he that uttereth falsehoods, is a fraud.

26 Herran pelossa on vahva varmuus ja turva vielä lapsillekin.

26 Den som fruktar HERREN har ett tryggt fäste, och hans barn få där en tillflykt.

26 In the reverence of Yahweh, is strong security, and, his children, shall have a place of refuge.

27 Herran pelko on elämän lähde kuoleman paulain välttämiseksi.

27 I HERRENS fruktan är en livets källa genom dem undviker man dödens snaror

27 The reverence of Yahweh, is a well–spring of life, that a man may avoid the snares of death.

28 Kansan paljous on kuninkaan kunnia, väen vähyys ruhtinaan turmio.

28 Att hava många undersåtar är en konungs härlighet, men

28 In the multitude of a people, is the majesty of the king, but, in the

brist på folk är en furstes olycka.

29 Pitkämielisellä on paljon taitoa, mutta pikavihaisen osa on hulluus.

29 Den som är tålmodig visar gott förstånd, men den som är snar till vrede går långt i oförnuft.

29 One slow to anger, hath great understanding, but, the hasty in spirit, exalteth folly.

30 Sävyisä sydän on ruumiin elämä, mutta luulevaisuus on mätä luissa.

30 Ett saktmodigt hjärta är kroppens liv, men bittert sinne är röta i benen.

30 The life of the whole body, is a tranquil mind, but, a decay of the bones, is jealousy.

31 Joka vaivaista sortaa, se herjaa hänen Luojaansa, mutta se häntä kunnioittaa, joka köyhää armahtaa.

31 Den som förtrycker den arme smädar hans skapare, men den som förbarmar sig över de fattiga, han ärar honom.

31 The oppressor of the poor, hath reproached his Maker, but he that sheweth favour to the needy, is one who, holdeth Him in honour.

32 Jumalaton sortuu omaan pahuuteensa, mutta vanhurskas on turvattu kuollessaan.

32 Genom sin ondska kommer de ogudaktige på fall, men den rättfärdige är frimodig in i döden.

32 By his own wickedness, shall the lawless man, be thrust down, but the righteous, seeketh refuge in his integrity.

33 Ymmärtäväisen sydämeen ottaa majansa viisaus, ja tyhmien keskellä se itsensä tiettäväksi tekee.

33 I den förståndiges hjärta bor visheten, och i dårarnas krets gör hon sig kunnig.

33 In the heart of the intelligent, reposeth wisdom, but, in the midst of dullards, it maketh itself known.

34 Vanhurskaus kansan korottaa, mutta synti on kansakuntien häpeä.

34 Rättfärdighet upphöjer ett folk men synd är folkens vanära.

34 Righteousness, exalteth a nation, but, a reproach to any people, is sin.

35 Taitava palvelija saa kuninkaan suosion, mutta kunnoton hänen vihansa.

35 En förståndig tjänare behaga konungen väl, men över en vanartig skall han vrede komma.

35 The good–pleasure of a king, is due to a servant who is discreet, but, his indignation, shall be against him that bringeth shame.

15 luku

1 Leppeä vastaus taltuttaa kiukun, mutta loukkaava sana nostaa vihan.
2 Viisasten kieli puhuu tietoa taitavasti, mutta tyhmäin suu purkaa hulluutta.

3 Herran silmät ovat joka paikassa; ne vartioitsevat hyviä ja pahoja.
4 Sävyisä kieli on elämän puu, mutta vilpillinen kieli haavoittaa mielen.

5 Hullu pitää halpana isänsä kurituksen, mutta joka nuhdetta noudattaa, tulee mieleväksi.

6 Vanhurskaan huoneessa on suuret aarteet, mutta jumalattoman saalis on turmion oma.
7 Viisasten huulet kylvävät tietoa, mutta tyhmäin sydän ei ole vakaa.

8 Jumalattomien uhri on Herralle kauhistus, mutta oikeamielisten

1 Ett mjukt svar stillar vrede, men ett hårt ord kommer harm åstad.

2 De visas tunga meddelar god kunskap, men dårars mun flödar över av oförnuft.

3 HERRENS ögon äro överallt; de giva akt på både onda och goda.

4 En saktmodig tunga är ett livets träd, men en vrång tunga giver hjärtesår.

5 Den oförnuftige föraktar sin faders tuktan, men den som tager vara på tillrättavisning, han varder klok.
6 Den rättfärdiges hus gömmer stor rikedom, men i de ogudaktigas vinning är olycka.

7 De visas läppar strö ut kunskap, men dårars hjärtan äro icke såsom sig bör.

8 De ogudaktigas offer är en styggelse för HERREN, men de

1 A soft answer, turneth away wrath, but a cutting word raiseth anger.
2 The tongue of the wise, adorneth knowledge,—but, the mouth of dullards, belcheth out folly.
3 In every place, are the eyes of Yahweh, observing the evil and the good.
4 Gentleness of the tongue, is a tree of life, but, crookedness therein, a grievous wound in the spirit.
5 A foolish [son], spurneth the correction of his father, but, he that heedeth a reproof, sheweth prudence.

6 The household of the righteous man, is a great treasure, but, in the increase of the lawless, is disturbance.
7 The lips of the wise, scatter abroad knowledge, but, the heart of dullards, is not right.
8 The sacrifice of lawless men, is an abomination to Yahweh,

rukous on hänelle otollinen.
9 Jumalattoman tie on Herralle kauhistus, mutta joka vanhurskauteen pyrkii, sitä hän rakastaa.

10 Kova tulee kuritus sille, joka tien hylkää; joka nuhdetta vihaa, saa kuoleman.

11 Tuonelan ja manalan Herra näkee, saati sitten ihmislasten sydämet.

12 Pilkkaaja ei pidä siitä, että häntä nuhdellaan; viisasten luo hän ei mene.
13 Iloinen sydän kaunistaa kasvot, mutta sydämen tuskassa on mieli murtunut.

14 Ymmärtäväisen sydän etsii tietoa, mutta tyhmien suu hulluutta suosii.

15 Kurjalle ovat pahoja kaikki päivät, mutta hyvä mieli on kuin alituiset pidot.
16 Parempi vähä Herran pelossa kuin paljot varat levottomuudessa.

redligas bön behagar honom väl.
9 En styggelse för HERREN är den ogudaktiges väg, men den som far efter rättfärdighet, honom älskar han.
10 Svår tuktan drabbar den som övergiver vägen; den som hatar tillrättavisning, han måste dö.
11 Dödsriket och avgrunden ligga uppenbara inför HERREN; huru mycket mer då människornas hjärtan!
12 Bespottaren finner ej behag i tillrättavisning; till dem som äro visa går han icke.
13 Ett glatt hjärta gör ansiktet ljust, men vid hjärtesorg är modet brutet.

14 Den förståndiges hjärta söker kunskap, men dårars mun far med oförnuft.

15 Den betryckte har aldrig en glad dag, men ett gott mod är ett ständigt gästabud.
16 Bättre är något litet med HERRENS fruktan än en stor skatt med

but, the prayer of the upright, is his delight.
9 An abomination to Yahweh, is the way of the lawless, but, the pursuer of righteousness, he loveth.

10 There is, grievous correction, for him that forsaketh the right path, He that hateth rebuke, shall die.
11 Hades and destruction, are before Yahweh, how much more then, the hearts of the sons of men.
12 A scoffer, loveth not, one who reproveth him, unto the wise, doth he not go.
13 A joyful heart, maketh a pleasing countenance,—but, in sorrow of heart, is a stricken spirit.
14 The heart of the intelligent, seeketh knowledge, but, the mouth of dullards, feedeth on folly.
15 All the days of the afflicted, are sorrowful, but, a cheerful heart, is a continual banquet.
16 Better is a little, with the reverence of Yahweh, than great

oro.

treasure, and disquietude therewith.

17 Parempi vihannesruoka rakkaudessa kuin syöttöhärkä vihassa.

17 Bättre är ett fat kål med kärlek än en gödd oxe med hat.

17 Better is an allowance of herbs, and love, there, than a fatted ox, and hatred therewith.

18 Kiukkuinen mies nostaa riidan, mutta pitkämielinen asettaa toran.

18 En snarsticken man uppväcker träta, men en tålmodig man stillar kiv.

18 A wrathful man, stirreth up strife, but, he that is slow to anger, calmeth contention.

19 Laiskan tie on kuin orjantappurapehko, mutta oikeamielisten polku on raivattu.

19 Den lates stig är såsom spärrad av törne, men de redliga hava en banad stig.

19 The way of the sluggard, is like a thorn hedge, but, the path of the upright, is a raised road.

20 Viisas poika on isällensä iloksi, mutta tyhmä ihminen halveksii äitiänsä.

20 En vis son gör sin fader glädje, och en dåraktig människa är den som föraktar sin moder.

20 A wise son, maketh a glad father,—but, a dullard, despiseth his own mother.

21 Hulluus on ilo sille, joka on mieltä vailla, mutta ymmärtäväinen mies kulkee suoraan.

21 I oförnuft har den vettlöse sin glädje, men en förståndig man går sin väg rätt fram.

21 Folly, is joy to him that lacketh sense,—but, a man of understanding, taketh a straight course.

22 Hankkeet sortuvat, missä neuvonpito puuttuu; mutta ne toteutuvat, missä on runsaasti neuvonantajia.

22 Där rådplägning fattas varda planerna om intet, men beståndande bliva de, där de rådvisa äro många.

22 Plans, are frustrated, for lack of consultation, but, by the multitude of counselors, shall counsel, be established.

23 Miehellä on ilo suunsa vastauksesta; ja kuinka hyvä onkaan sana aikanansa!

23 En man gläder sig, när hans mun kan giva svar; ja, ett ord i sinom tid, det är gott.

23 A man hath joy, in the answer of his own mouth, and, a word in its season,—how good!

24 Taitava käy elämän tietä ylöspäin, välttääkseen tuonelan, joka alhaalla on.

24 Den förståndige vandrar livets väg uppåt, Då att han undviker dödsriket därnere.

24 The way of life, is upwards to the prudent, that he may depart from hades beneath.

25 Ylpeitten huoneen Herra hajottaa, mutta lesken rajan hän vahvistaa.

26 Häijyt juonet ovat Herralle kauhistus, mutta lempeät sanat ovat puhtaat.

27 Väärän voiton pyytäjä hävittää huoneensa, mutta joka lahjuksia vihaa, saa elää.

28 Vanhurskaan sydän miettii, mitä vastata, mutta jumalattomien suu purkaa pahuutta.

29 Jumalattomista on Herra kaukana, mutta vanhurskasten rukouksen hän kuulee.

30 Valoisa silmänluonti ilahuttaa sydämen; hyvä sanoma tuo ydintä luihin.

31 Korva, joka kuuntelee elämän nuhdetta, saa majailla viisasten keskellä.

32 Joka kuritusta vieroo, pitää sielunsa halpana; mutta joka nuhdetta kuuntelee, se saa mieltä.

25 Den högmodiges hus rycker HERREN bort, men änkans råmärke låter han stå fast.

26 För HERREN äro ondskans anslag en styggelse, men milda ord rena.

27 Den som söker orätt vinning drager olycka över sitt hus, men den som hatar mutor, han får leva.

28 Den rättfärdiges hjärta betänker vad svaras bör, men de ogudaktigas mun flödar över av onda ord.

29 HERREN är fjärran ifrån de ogudaktiga, men de rättfärdigas bön hör han.

30 En mild blick gör hjärtat glatt, ett gott budskap giver märg åt benen.

31 Den vilkens öra hör på hälsosam tillrättavisning, han skall få dväljas i de vises krets.

32 Den som ej vill veta av tuktan frågar icke efter sitt liv, men den som hör på tillrättavisning, han förvärvar förstånd.

25 The house of proud men, will Yahweh tear down, but he will maintain the boundary of the widow.

26 An abomination to Yahweh, are the plottings of the wicked, but, with the pure, are sayings of sweetness.

27 He, troubleth his own house, who graspeth with greed, but, he that hateth gifts, shall live.

28 The heart of the righteous, studieth to answer, but, the mouth of the lawless, belcheth out mischiefs.

29 Far off is Yahweh, from the lawless, but, the prayer of the righteous, will he hear.

30 The sparkling of bright eyes, rejoiceth the heart, Good news, giveth marrow to the bones.

31 The ear that heareth the reproof which giveth life, in the midst of the wise, shall remain.

32 He that declineth correction, despiseth his own soul, but, he that heareth reproof, gaineth sense.

33 Herran pelko on kuri viisauteen, ja kunnian edellä käy nöyryys.

33 HERRENS fruktan är en tuktan till vishet, och ödmjukhet går före ära.

33 The reverence of Yahweh, is the correction of wisdom, and, before honour, is humility.

16 luku

1 Ihmisen ovat mielen aivoittelut, mutta Herralta tulee kielen vastaus.

1 En människa gör upp planer i sitt hjärta, men från HERREN kommer vad tungan svarar.

1 To man, belong the preparations of the heart, but, from Yahweh, cometh the answer of the tongue.

2 Kaikki miehen tiet ovat hänen omissa silmissään puhtaat, mutta Herra tutkii henget.

2 Var man tycker sina vägar vara goda, men HERREN är den som prövar andarna.

2 All the ways of a man, [may be] pure in his own eyes, but, he that testeth spirits, is Yahweh.

3 Heitä työsi Herran haltuun, niin sinun hankkeesi menestyvät.

3 Befall dina verk åt HERREN, så hava dina planer framgång.

3 Roll, upon Yahweh, thy doings, that thy plans, may be established.

4 Kaiken on Herra tehnyt määrätarkoitukseen, niinpä jumalattomankin onnettomuuden päivän varalle.

4 HERREN har gjort var sak för dess särskilda mål, så ock den ogudaktige för olyckans dag.

4 Everything, hath Yahweh made for its own purpose, yea, even the lawless one, for the day of calamity.

5 Jokainen ylpeämielinen on Herralle kauhistus: totisesti, ei sellainen jää rankaisematta.

5 En styggelse för HERREN är var högmodig man; en sådan bliver förvisso icke ostraffad.

5 An abomination to Yahweh, is every one who is haughty in heart, hand to hand, he shall not be held innocent.

6 Laupeudella ja uskollisuudella rikos sovitetaan, ja Herran pelolla paha vältetään.

6 Genom barmhärtighet och trofasthet försonas missgärning, och genom HERRENS fruktan undflyr man det onda.

6 By lovingkindness and fidelity, shall iniquity be covered, and, in the revering of Yahweh, is a turning away from wrong.

7 Jos miehen tiet ovat

7 Om en mans vägar

7 When, acceptable to

Herralle otolliset,
saattaa hän
vihamiehetkin sovintoon
hänen kanssansa.
8 Parempi vähä
vanhurskaudessa kuin
suuret voitot
vääryydessä.
9 Ihmisen sydän
aivoittelee hänen tiensä,
mutta Herra ohjaa
hänen askeleensa.
10 Kuninkaan huulilla
on jumalallinen ratkaisu;
hänen suunsa ei petä
tuomitessaan.
11 Puntari ja oikea
vaaka ovat Herran,
hänen tekoaan ovat
kaikki painot
kukkarossa.
12 Jumalattomuuden
teko on kuninkaille
kauhistus, sillä
vanhurskaudesta
valtaistuin vahvistuu.
13 Vanhurskaat huulet
ovat kuninkaille mieleen,
ja oikein puhuvaa he
rakastavat.

14 Kuninkaan viha on
kuoleman sanansaattaja,
mutta sen lepyttää
viisas mies.
15 Kuninkaan kasvojen
valo on elämäksi, ja
hänen suosionsa on
kuin keväinen sadepilvi.

behaga HERREN väl så
gör han ock hans
fiender till hans vänner.

8 Bättre är något litet
med rättfärdighet än
stor vinning med orätt.

9 Människans hjärta
tänker ut en väg, men
HERREN är den som styr
hennes steg.
10 Gudasvar är på
konungens läppar, i
domen felar icke hans
mun.
11 Våg och rätt vägning
äro från HERREN, alla
vikter i pungen äro hans
verk.

12 En styggelse för
konungar äro ogudaktiga
gärningar, ty genom
rättfärdighet bliver
tronen befäst.
13 Rättfärdiga läppar
behaga konungar väl,
Och den som talar vad
rätt är, han bliver
älskad.
14 Konungens vrede är
dödens förebud, men en
vis man blidkar den.

15 När konungen låter
sitt ansikte lysa, är där
liv, och hans välbehag
är såsom ett moln med

Yahweh, are the ways of
a man, even his
enemies, doth he cause
to make peace with him.
8 Better a little with
righteousness, than large
revenues, without justice.

9 A man's heart,
deviseth his way, but,
Yahweh, directeth his
steps.
10 An oracle, is on the
lips of a king, in giving
sentence, his mouth
must not be unfaithful.
11 The balance and
scales of justice, belong
to Yahweh, and, his
handiwork, are all the
weights of the bag.
12 The abomination of
kings, is to work
lawlessness, for, by
righteousness, is
established a throne.
13 The delight of kings,
are lips of
righteousness,—and, the
words of uprightness, he
loveth.
14 The wrath of a king,
[meaneth] messengers of
death, but, a man who
is wise, will appease it.
15 In the light of a
king's countenance, is
life, and, his good-
pleasure, is like the

vårregn.

16 Parempi kultaa on hankkia viisautta, kalliimpi hopeata hankkia ymmärrystä.

16 Långt bättre är att förvärva vishet än guld förstånd är mer värt att förvärvas än silver.

16 To acquire wisdom, how much better than gold! and, to get hold of understanding, more choice than silver!

17 Oikeamielisten tie välttää onnettomuuden; henkensä saa pitää, joka pitää vaelluksestansa vaarin.

17 De redligas väg är att fly det onda; den som aktar på sin väg, han bevarar sitt liv.

17 The highway of the upright, is to avoid evil, He preserveth his soul, who guardeth his way.

18 Kopeus käy kukistumisen edellä, ylpeys lankeemuksen edellä.

18 Stolthet går före undergång, och högmod går före fall.

18 Before grievous injury, pride! and, before a fall, haughtiness of spirit!

19 Parempi alavana nöyrien parissa kuin jakamassa saalista ylpeitten kanssa.

19 Bättre är att vara ödmjuk bland de betryckta än att utskifta byte med de högmodiga.

19 Better is lowliness of spirit, with the patient, than a portion of spoil, with the proud.

20 Joka painaa mieleensä sanan, se löytää onnen; ja autuas se, joka Herraan turvaa!

20 Den som aktar på ordet, han finner lycka, och säll är den som förtröstar på HERREN.

20 He that showeth discretion concerning a matter, shall find good, and, he that trusteth in Yahweh, how happy is he!

21 Jolla on viisas sydän, sitä ymmärtäväiseksi sanotaan, ja huulten suloisuus antaa opetukselle tehoa.

21 Den som har ett vist hjärta, honom kallar man förståndig, och där sötma är på läpparna hämtas mer lärdom.

21 The wise in heart, shall be called intelligent, and, sweetness of lips, increaseth persuasiveness.

22 Ymmärrys on omistajalleen elämän lähde, mutta hulluus on hulluille kuritus.

22 En livets källa är förståndet för den som äger det, men oförnuftet är de oförnuftigas tuktan.

22 A well–spring of life, is discretion to its owner, but, the correction of the foolish, is folly.

23 Viisaan sydän tekee taitavaksi hänen suunsa ja antaa tehoa hänen

23 Den vises hjärta gör hans mun förståndig och lägger lärdom på hans

23 The heart of the wise, giveth discretion to his mouth, and, upon

huultensa opetukselle.

läppar, allt mer och mer.

his lips, increaseth persuasiveness.

24 Lempeät sanat ovat mesileipää; ne ovat makeat sielulle ja lääkitys luille.

24 Milda ord äro honungskakor; de äro ljuvliga för själen och en läkedom för kroppen.

24 A comb of honey, are pleasant words, sweet to the taste and healing to the bone.

25 Miehen mielestä on oikea monikin tie, joka lopulta on kuoleman tie.

25 Mången håller sin väg för den rätta, men på sistone leder den dock till döden.

25 There is a way that enticeth a man, but, at the latter end thereof, are the ways of death.

26 Työmiehen nälkä tekee työtä hänen hyväkseen, sillä oma suu panee hänelle pakon.

26 Arbetarens hunger hjälper honom att arbeta ty hans egen mun driver på honom.

26 The appetite of the toiler, hath toiled for him, for his mouth, hath urged him on.

27 Kelvoton mies kaivaa toiselle onnettomuutta; hänen huulillaan on kuin polttava tuli.

27 Fördärvlig är den människa som gräver gropar för att skada; det är såsom brunne en eld på hennes läppar.

27 An abandoned man, diggeth up mischief,— and, upon his lips, as it were a fire is scorching.

28 Kavala mies rakentaa riitaa, ja panettelija erottaa ystävykset.

28 En vrång människa kommer träta åstad, och en örontasslare gör vänner oense.

28 A perverse man, sendeth forth strife, and, a tattler, separateth intimate friends.

29 Väkivallan mies viekoittelee lähimmäisensä ja vie hänet tielle, joka ei ole hyvä.

29 Den orättrådige förför sin nästa och leder honom in på en väg som icke är god.

29 A ruthless man, enticeth his neighbour, and leadeth him in a way, not good.

30 Joka silmiänsä luimistelee, sillä on kavaluus mielessä; joka huulensa yhteen puristaa, sillä on paha valmiina.

30 Den som ser under lugg, han umgås med vrånga tankar; den som biter ihop läpparna, han är färdig med något ont.

30 Closing his eyes, to devise perverse things, biting his lips, he hath plotted mischief.

31 Harmaat hapset ovat kunnian kruunu; se saadaan vanhurskauden tiellä.

31 En ärekrona äro grå hår; den vinnes på rättfärdighetens väg.

31 A crown of adorning, is a hoary head, in the way of righteousness, it should be found.

32 Pitkämielinen on parempi kuin sankari, ja mielensä hillitseväinen parempi kuin kaupungin valloittaja.
33 Helmassa pudistellen arpa heitetään, mutta Herralta tulee aina sen ratkaisu.

32 Bättre är en tålmodig man än en stark, och bättre den som styr sitt sinne än den som intager en stad.
33 Lotten varder kastad i skötet, men den faller alltid vart HERREN vill.

32 Better he that is slow to anger, than a hero, and he that ruleth his spirit, than he that captureth a city.
33 Into the lap, is cast the lot, but, from Yahweh, is its every decision.

17 luku

1 Parempi kuiva kannikka rauhassa kuin talon täysi uhripaistia riidassa.
2 Taitava palvelija hallitsee kunnotonta poikaa ja pääsee perinnönjaolle veljesten rinnalla.

3 Hopealle sulatin, kullalle uuni, mutta sydämet koettelee Herra.
4 Paha kuuntelee häijyjä huulia, petollisuus kuulee pahoja kieliä.

5 Joka köyhää pilkkaa, se herjaa hänen luojaansa; joka toisen onnettomuudesta iloitsee, ei jää rankaisematta.
6 Vanhusten kruunu ovat lastenlapset, ja isät

1 Bättre är ett torrt brödstycke med ro än ett hus fullt av högtidsmat med kiv.
2 En förståndig tjänare får råda över en vanartig son, och bland bröderna får han skifta arv.

3 Degeln prövar silver och smältugnen guld, så prövar HERREN hjärtan.

4 En ond människa aktar på ondskefulla läppar, falskheten lyssnar till fördärvliga tungor.

5 Den som bespottar den fattige smädar hans skapare; den som gläder sig åt andras ofärd bliver icke ostraffad.

6 De gamlas krona äro barnbarn, och barnens

1 Better a dry morsel, and peace therewith, than a house full of contentious sacrifices.
2 A prudent servant, shall rule over a son who causeth shame, and, in the midst of brothers, shall he share the inheritance.
3 Fining–pot for silver, crucible for gold, but, he that trieth hearts, is Yahweh.
4 Discord, giveth heed to the aggrieving lip,— Falsehood, giveth ear to the destroying tongue.

5 He that mocketh the poor, hath reproached his Maker, He that maketh merry at distress, shall not be held innocent.
6 The crown of old men, consists of

ovat lasten kunnia.

ära äro deras fäder.

children's children, and the adornment of children, is their fathers.

7 Ei sovi houkalle ylevä puhe, saati sitten ruhtinaalle valhe.

7 Stortaliga läppar hövas icke dåren, mycket mindre lögnaktiga läppar en furste.

7 Unseemly in an unworthy man, is the lip of excellence, much more, in one of noble mind, the lip of falsehood.

8 Lahjus on käyttäjänsä silmissä kallis kivi: mihin vain hän kääntyy, hän menestyy.

8 En gåva är en lyckosten i dens ögon, som ger den; vart den än kommer bereder den framgång.

8 A gift, in the eyes of its owner, is, a stone of beauty, whithersoever it turneth, it bringeth prosperity.

9 Joka rikkeen peittää, se rakkautta harrastaa; mutta joka asioita kaivelee, se erottaa ystävykset.

9 Den som skyler vad som är brutet, han vill främja kärlek, men den som river upp gammalt, han gör vänner oense.

9 He that hideth a transgression, seeketh love, but, he that repeateth a matter, separateth intimate friends.

10 Nuhde pystyy paremmin ymmärtäväiseen kuin sata lyöntiä tyhmään.

10 En förebråelse verkar mer på den förståndige än hundra slag på dåren.

10 A reproof sinketh more deeply into an intelligent man than a hundred stripes, into a dullard!

11 Pelkkää onnettomuutta hankkii kapinoitsija, mutta häntä vastaan lähetetään armoton sanansaattaja.

11 Upprorsmakaren vill allenast vad ont är, men en budbärare utan förbarmande skall sändas mot honom.

11 Nothing less than rebellion, doth a wicked man seek, and, a relentless messenger, shall be sent out against him.

12 Kohdatkoon miestä karhu, jolta on riistetty poikaset, mutta älköön tyhmä hulluudessansa.

12 Bättre är att möta en björninna från vilken man har tagit ungarna, än att möta en dåre i hans oförnuft.

12 Let a bereaved bear encounter man, rather than a dullard, with his folly!

13 Joka hyvän pahalla palkitsee, sen kodista ei onnettomuus väisty.

13 Den som vedergäller gott med ont, från hans hus skall olyckan icke

13 He that returneth evil for good, evil shall not depart from his house.

vika.

14 Alottaa tora on päästää vedet valloilleen; herkeä, ennenkuin riita syttyy.

14 Att begynna träta är att släppa ett vattenflöde löst; håll därför inne, förrän kivet har brutit ut.

14 A letting forth of water, is the beginning of strife, therefore, before it breaketh out, abandon, contention.

15 Syyllisen syyttömäksi ja syyttömän syylliseksi tekijä ovat kumpikin Herralle kauhistus.

15 Den som friar den skyldige och den som fäller den oskyldige, de äro båda en styggelse för HERREN.

15 He that justifieth the lawless, and he that condemneth the righteous, an abomination to Yahweh, are they, both.

16 Mitä hyötyä on rahasta tyhmän käsissä? Viisauden hankkimiseen ei ole ymmärrystä.

16 Vartill gagna väl penningar i dårens hand? Han kunde köpa sig vishet, men han saknar förstånd.

16 Wherefore is there a price in the hand of a dullard? that he who is without sense, may acquire wisdom.

17 Ystävä rakastaa ainiaan ja veli syntyy varaksi hädässä.

17 En väns kärlek består alltid. och en broder födes till hjälp i nöden.

17 At all times, doth a friend love, and, a brother for distress, must be born.

18 Mieltä vailla on mies, joka kättä lyöpi, joka menee toista takaamaan.

18 En människa utan förstånd är den som giver handslag, den som går i borgen för sin nästa.

18 A man lacking sense, is one who striketh hands, giving security, before his neighbour.

19 Joka toraa rakastaa, se rikkomusta rakastaa; joka ovensa korottaa, se hankkii kukistumistaan.

19 Den som älskar split, han älskar överträdelse; Men som bygger sin dörr hög, han far efter fall.

19 A lover of transgression, is one who loveth strife, he that heighteneth his door, seeketh grievous harm.

20 Väärämielinen ei onnea löydä, ja kavalakielinen suistuu onnettomuuteen.

20 Den som har ett vrångt hjärta vinner ingen framgång, och den som har en förvänd tunga, han faller i olycka.

20 The crooked in heart, shall not find good, and, he that is perverse with his tongue, shall fall into wickedness.

21 Tyhmä on murheeksi

21 Den som har fött en

21 He that begetteth a

siittäjällensä, ja houkan isä on iloa vailla.

22 Terveydeksi on iloinen sydän, mutta murtunut mieli kuivuttaa luut.

23 Jumalaton ottaa lahjuksen vastaan toisen povelta vääristääksensä oikeuden tiet.

24 Ymmärtäväisellä on viisaus kasvojensa edessä, mutta tyhmän silmät kiertävät maailman rantaa.

25 Tyhmä poika on isällensä suruksi ja synnyttäjällensä mielihaikeaksi.

26 Paha jo sekin, jos syytöntä sakotetaan; kovin kohtuutonta, jos jaloja lyödään.

27 Joka hillitsee sanansa, on taitava, ja mielensä malttava on ymmärtäväinen mies.

28 Hullukin käy viisaasta, jos vaiti on; joka huulensa sulkee, on ymmärtäväinen.

dåraktig son får bedrövelse av honom, en dåres fader har ingen glädje.

22 Ett glatt hjärta är en god läkedom, men ett brutet mod tager märgen ur benen.

23 Den ogudaktige tager gärna skänker i lönndom, för att han skall vränga rättens vägar.

24 Den förståndige har sin blick på visheten, men dårens ögon äro vid jordens ända.

25 En dåraktig son är sin faders grämelse och en bitter sorg för henne som har fött honom.

26 Att pliktfälla jämväl den rättfärdige är icke tillbörligt; att slå ädla män strider mot rättvisan.

27 Den som har vett, han spar sina ord; och lugn till sinnes är en man med förstånd.

28 Om den oförnuftige tege, så aktades också han för vis; den som tillsluter sina läppar är förståndig.

dullard, it is to his own grief, neither can the father of the base, rejoice.

22 A joyful heart, worketh an excellent cure,—but, a stricken spirit, drieth up the bone.

23 A bribe out of his bosom, doth a lawless man take, to pervert the ways of justice.

24 Before the face of the discerning, is wisdom, but, the eyes of a dullard, are in the ends of the earth.

25 A vexation to his father, is the son that is a dullard, and a bitterness, to her that bare him.

26 Surely, to chastise the righteous, is not good, to smite the noble–minded for equity.

27 Sparing of his words, is one who valueth knowledge, and, of a thoughtful spirit, is a man of intelligence.

28 Even a fool, holding his peace, is accounted, wise,—He that closeth his lips, [is thought] to have understanding.

18 luku

1 Eriseurainen noudattaa omia pyyteitään; kaikin neuvoin hän riitaa haastaa.

1 Den egensinnige följer sin egen lystnad, med all makt söker han strid.

1 A man seeketh, for satisfaction, going his own way, through all safe counsel, he breaketh.

2 Tyhmän halu ei ole ymmärrykseen, vaan tuomaan julki oma mielensä.

2 Dåren frågar ej efter förstånd, allenast efter att få lägga fram vad han har i hjärtat.

2 A dullard, delighteth not, in understanding, in nothing save the exposing of his own heart.

3 Kunne jumalaton tulee, tulee ylenkatsekin, ja häpeällisen menon mukana häväistys.

3 Där den ogudaktige kommer, där kommer förakt, och med skamlig vandel följer smälek.

3 When the lawless man cometh in, then cometh also contempt, and, with shame, reproach.

4 Syviä vesiä ovat sanat miehen suusta, ovat virtaava puro ja viisauden lähde.

4 Orden i en mans mun äro såsom ett djupt vatten, såsom en flödande bäck, en vishetens källa.

4 Deep waters, are the words of a man's mouth,—a bubbling brook, the well–spring of wisdom.

5 Ei ole hyvä pitää syyllisen puolta ja vääräksi vääntää syyttömän asiaa oikeudessa.

5 Att vara partisk för den skyldige är icke tillbörligt ej heller att vränga rätten för den oskyldige.

5 To prefer a lawless man, is not good, thrusting away the righteous, in judgment.

6 Tyhmän huulet tuovat mukanaan riidan, ja hänen suunsa kutsuu lyöntejä.

6 Dårens läppar komma med kiv, och hans mun ropar efter slag.

6 The lips of a dullard, enter into contention, and his mouth, for blows, crieth out.

7 Oma suu on tyhmälle turmioksi ja omat huulet ansaksi hänelle itselleen.

7 Dårens mun är honom själv till olycka, och hans läppar äro en snara hans liv.

7 The mouth of a dullard, is his ruin, and, his lips, are a snare to his soul.

8 Panettelijan puheet ovat kuin herkkupalat ja painuvat sisusten kammioihin asti.

8 Örontasslarens ord äro såsom läckerbitar och tränga ned till hjärtats innandömen.

8 The words of a tattler, are dainties, they, therefore go down into the chambers of the inner man.

9 Joka on veltto toimessansa, se on jo tuhontekijän veli.

10 Herran nimi on vahva torni; hurskas juoksee sinne ja saa turvan.
11 Rikkaan tavara on hänen vahva kaupunkinsa, ja korkean muurin kaltainen hänen kuvitteluissaan.
12 Kukistumisen edellä miehen sydän ylpistyy, mutta kunnian edellä käy nöyryys.
13 Jos kuka vastaa, ennenkuin on kuullut, on se hulluutta ja koituu hänelle häpeäksi.

14 Miehekäs mieli pitää sairaankin pystyssä, mutta kuka voi kantaa murtunutta mieltä?
15 Tietoa hankkii ymmärtäväisen sydän, tietoa etsii viisasten korva.

16 Lahja avartaa alat ihmiselle ja vie hänet isoisten pariin.

17 Käräjissä on kukin ensiksi oikeassa, mutta sitten tulee hänen riitapuolensa ja ottaa

9 Den som är försumlig i sitt arbete, han är allaredan en broder till rövaren.
10 HERRENS namn är ett starkt torn; den rättfärdige hastar dit och varder beskyddad.
11 Den rikes skatter äro honom en fast stad, höga murar likna de, i hans inbillning.

12 Före fall går högmod i mannens hjärta, och ödmjukhet går före ära.

13 Om någon giver svar, förrän han har hört, så tillräknas det honom såsom oförnuft och skam.
14 Mod uppehåller mannen i hans svaghet; men ett brutet mod, vem kan bära det?
15 Den förståndiges hjärta förvärvar kunskap, och de visas öron söka kunskap.

16 Gåvor öppna väg för en människa och föra henne fram inför de store.
17 Den som först lägger fram sin sak har rätt; sedan kommer vederparten och

9 Surely he that is slothful in his work, brother, is he to a master at laying waste.
10 A tower of strength, is the Name of Yahweh, thereinto, runneth the righteous, and is safe.
11 The substance of a rich man, is his strong city, and like a high wall, in his imagination.

12 Before grievous injury, a man’s heart is haughty, and, before honour, is humility.
13 He that answereth before he heareth, a folly, it is to him, and, a reproach.

14 The spirit of a man, sustaineth his sickness, but, a dejected spirit, who can bear it?
15 The heart of the intelligent, acquireth knowledge, yea, the ear of the wise, seeketh knowledge.
16 The gift of a man, maketh room for him, and, before great men, setteth him down.
17 Righteous is he that is first in his own cause, then cometh his neighbour, and

hänestä selvän.

18 Arpa riidat asettaa ja ratkaisee väkevien välit.

19 Petetty veli on vaikeampi voittaa kuin vahva kaupunki, ja riidat ovat kuin linnan salvat.

20 Suunsa hedelmästä saa mies vatsansa kylläiseksi, saa kyllikseen huultensa satoa.

21 Kielellä on vallassansa kuolema ja elämä; jotka sitä rakastavat, saavat syödä sen hedelmää.

22 Joka vaimon löysi, se onnen löysi, sai Herralta mielisuosion.

23 Köyhä puhuu pyydellen, mutta rikas vastaa tylysti.

24 Häviökseen mies on monien ystävä, mutta on myös ystäviä, veljiäkin uskollisempia.

uppdagar huru det är.

18 Lottkastning gör en ände på trätor, den skiljer mellan mäktiga män.

19 En förorättad broder är svårare att vinna än en fast stad, och trätor äro såsom bommar för ett slott.

20 Av sin muns frukt får envar sin buk mättad, han varder mättad av sina läppars gröda.

21 Död och liv har tungan i sitt våld, de som gärna bruka henne få äta hennes frukt.

22 Den som har funnit en rätt hustru, han har funnit lycka och har undfått nåd av HERREN.

23 Bönfallande är den fattiges tal, men den rike svarar med hårda ord.

24 Den som ävlas att få vänner, han kommer i olycka; men vänner finnas, mer trogna än en broder.

thoroughly searcheth him.

18 The lot causeth, contentions, to cease, and, the mighty, it parteth.

19 A brother estranged, [is worse] than a strong city,—and, contentions, are as the bar of a citadel.

20 Of the fruit of a man's mouth, shall his inmost mind be satisfied, with the product of his lips, shall he be satisfied.

21 Death and life, are in the power of the tongue, and, its friends, shall eat its fruits.

22 Who hath found a wife, hath found a blessing, and hath obtained favour from Yahweh.

23 Supplications, doth the poor man utter, but, the rich, answereth fiercely.

24 A man having [many] friends, shall come to ruin, but there is a loving one, who sticketh closer than a brother.

19 luku

1 Parempi on köyhä, joka nuhteettomasti vaeltaa, kuin huuliltansa nurja, joka on vielä tyhmäkin.

1 Bättre är en fattig man som vandrar i ostrafflighet än en man som har vrånga läppar och därtill är en dåre.

1 Better is a poor man, walking in his integrity, than one of perverse lips, and, he, a dullard.

2 Ilman taitoa ei ole intokaan hyväksi, ja kiirehtivän jalka astuu harhaan.

2 Ett obetänksamt sinne, redan det är illa; och den som är snar på foten, han stiger miste.

2 Surely, for the soul to be, without knowledge, is not good, and, he that hasteth with his feet, strayeth.

3 Ihmisen oma hulluus turmelee hänen tiensä, mutta Herralle hän sydämessään vihoittelee.

3 En människas eget oförnuft kommer henne på fall, och dock är det på HERREN som hennes hjärta vredgas

3 The folly of a man, subverteth his way, and, against Yahweh, his heart is angry.

4 Tavara tuo ystäviä paljon, mutta vaivainen joutuu ystävästänsä eroon.

4 Gods skaffar många vänner, men den arme bliver övergiven av sin vän.

4 Wealth, addeth many friends, but, the poor man, from his own friend, is parted.

5 Väärä todistaja ei jää rankaisematta, ja joka valheita puhuu, se ei pelastu.

5 Ett falskt vittne bliver icke ostraffat, och den som främjar lögn, han kommer icke undan.

5 A false witness, shall not be held innocent, and, he that uttereth lies, shall not escape.

6 Monet etsivät ylhäisen suosiota, ja kaikki ovat anteliaan ystäviä.

6 Många söka en furstes ynnest, och alla äro vänner till den givmilde.

6 Many, will entreat the favour of a noble, and, every one, is a friend to a man abounding in gifts.

7 Köyhä on kaikkien veljiensä vihattu, vielä vierotumpi ystävilleen. Tyhjiä sanoja hän saa tavoitella.

7 Den fattige är hatad av alla sina fränder, ännu längre draga sig hans vänner bort ifrån honom; han far efter löften som äro ett intet.

7 All the brethren of a poor man, hate him, how much more have, his friends, gone far from him, he may hunt up promises—there are none.

8 Joka mieltä hankkii, se sieluansa rakastaa;

8 Den som förvärvar förstånd har sitt liv kärt;

8 He that acquireth sense, loveth his own

joka ymmärryksen säilyttää, se onnen löytää.

9 Väärä todistaja ei jää rankaisematta, ja joka valheita puhuu, se hukkuu.

10 Ei sovi tyhmälle hyvät päivät, saati sitten palvelijalle hallita ruhtinaita.

11 Ymmärrys tekee ihmisen pitkämieliseksi, ja hänen kunniansa on antaa rikos anteeksi.

12 Kuninkaan viha on kuin nuoren leijonan kiljunta, mutta hänen suosionsa on kuin kaste ruoholle.

13 Tyhmä poika on isänsä turmio, ja vaimon tora on kuin räystäästä tippuva vesi.

14 Talo ja tavara peritään isiltä, mutta toimellinen vaimo tulee Herralta.

15 Laiskuus vaivuttaa sikeään uneen, ja veltto joutuu näkemään nälkää.

16 Joka käskyt pitää,

den som tager vara på insikt, han finner lycka

9 Ett falskt vittne bliver icke ostraffat, och den som främjar lögn, han skall förgås.

10 Det höves icke dåren att hava goda dagar, mycket mindre en träl att råda över furstar.

11 Förstånd gör en människa tålmodig, och det är hennes ära att tillgiva vad någon har brutit.

12 En konungs vrede är såsom ett ungt lejons rytande, hans nåd är såsom dagg på gräset.

13 En dåraktig son är sin faders fördärv, och en kvinnas trätor äro ett oavlåtligt takdropp.

14 Gård och gods får man i arv från sina fäder, men en förståndig hustru är en gåva från HERREN.

15 Lättja försänker i dåsighet, och den håglöse får lida hunger.

16 Den som håller

soul, he that guardeth understanding, shall find blessing.

9 A false witness, shall not be held innocent, and, he that uttereth lies, shall perish.

10 Unseemly for a dullard, is delicate living, how much more for, a servant, to bear rule over princes.

11 The discretion of a man, deferreth his anger, and, his adorning, is to pass over transgression.

12 The growl as of a young lion, is the rage of a king, but, like dew upon the grass, is his good pleasure.

13 Engulfing ruin to his father, is a son that is a dullard,—and, a continuous dripping, are the contentions of a wife.

14 House and substance, are an inheritance from one's fathers, but, from Yahweh, cometh a wife who is prudent.

15 Sloth, falleth into a deep sleep, and, a soul that is indolent, shall famish.

16 One who guardeth

saa henkensä pitää; joka ei teistänsä välitä, on kuoleman oma.

17 Joka vaivaista armahtaa, se lainaa Herralle, ja hän maksaa jälleen hänen hyvän tekonsa.

18 Kurita poikaasi, kun vielä toivoa on; ethän halunne hänen kuolemaansa.

19 Rajuluontoinen joutuu sakkoihin: vain yllytät, jos yrität apuun.

20 Kuule neuvoa, ota kuritus varteen, että olisit vasta viisaampi.

21 Monet ovat miehen mielessä aivoitukset, mutta Herran neuvo on pysyväinen.

22 Ihaninta ihmisessä on hänen laupeutensa, ja köyhä on parempi kuin valhettelija.

23 Herran pelko on elämäksi: saa levätä yönsä ravittuna, eikä mikään paha kohtaa.

budet får behålla sitt liv; den som ej aktar på sin vandel han varder dödad.

17 Den som förbarmar sig över den arme, han lånar åt HERREN och får vedergällning av honom för vad gott han har gjort.

18 Tukta din son, medan något hopp är, och åtrå icke att vålla hans död.

19 Den som förgår sig i vrede, han må plikta därför, ty om du vill ställa till rätta, så gör du det allenast värre.

20 Hör råd och tag emot tuktan, på det att du för framtiden må bliva vis.

21 Många planer har en man i sitt hjärta, men HERRENS råd, det bliver beståndande.

22 Efter en människas goda vilja räknas hennes barmhärtighet, och en fattig man är bättre än en som ljuger.

23 HERRENS fruktan för till liv; så får man vila mätt och hemsökes icke av något ont.

the commandment, guardeth his life, he that is reckless in his ways, shall die.

17 A lender to Yahweh, is one who sheweth favour to the poor, and, his good deed, He will pay him back.

18 Correct thy son, because there is hope, yet, not so as to slay him, let thy passion be excited.

19 A man in a rage, taketh away the penalty,—nevertheless, if thou let him go free, the more [stripes] must thou add.

20 Hear counsel, receive correction, that thou mayest be wise in thine after–life.

21 Many are the devices in a man's heart, but, the counsel of Yahweh, that, shall stand.

22 The charm of a man, is his lovingkindness,—and better a poor man, than one who deceiveth.

23 The reverence of Yahweh, leadeth to life, satisfied then, let a man remain—let him not be visited by calamity.

24 Laiska pistää kätensä vatiin, mutta ei saa sitä viedyksi suuhunsa jälleen.

25 Lyö pilkkaajaa, niin yksinkertainen saa mieltä, ja jos ymmärtäväistä nuhdellaan, niin hän käsittää tiedon.
26 Joka isäänsä pahoin pitelee ja ajaa äitinsä pois, se on kunnoton ja rietas poika.

27 Jos herkeät, poikani, kuulemasta kuritusta, niin eksyt pois tiedon sanoista.

28 Kelvoton todistaja pitää oikeuden pilkkanaan, ja jumalattomien suu nielee vääryyttä.
29 Tuomiot ovat valmiina pilkkaajille ja lyönnit tyhmien selkään.

24 Den late sticker sin hand i fatet, men gitter icke föra den åter till munnen.

25 Slår man bespottaren, så bliver den fåkunnige klok; och tillrättavisar man den förståndige, så vinner han kunskap.
26 Den som övar våld mot sin fader eller driver bort sin moder, han är en vanartig och skändlig son.
27 Min son, om du icke vill höra tuktan, så far du vilse från de ord som giva kunskap.

28 Ett ont vittne bespottar vad rätt är, och de ogudaktigas mun är glupsk efter orätt.

29 Straffdomar ligga redo för bespottarna och slag för dårarnas rygg.

24 A sluggard burieth his hand in the dish, even unto his own mouth, will he not bring it back.
25 The scoffer, thou shalt smite, and, the simple, will beware, but correct a man of intelligence—he will understand teaching.
26 He that ruineth his father, and chaseth away his mother, is a son causing shame and reproach.
27 Cease, my son, to hear instruction that would cause thee to wander from the sayings of knowledge.
28 An abandoned witness, scorneth justice, and, the mouth of lawless men, swalloweth iniquity.
29 Prepared for scoffers, are punishments, and stripes, for the back of dullards.

20 luku

1 Viini on pilkkaaja, väkijuoma remunpitäjä; eikä ole viisas kenkään, joka siitä hoipertelee.
2 Kuninkaan peljättäväisyys on kuin

1 En bespottare är vinet, en larmare är rusdrycken, och ovis är envar som raglar därav.
2 Såsom ett ungt lejons rytande är den skräck

1 Wine is, a scoffer, and strong drink, a brawler, every one therefore who erreth therein, is unwise.
2 The growl as of a young lion, is the dread

nuoren leijonan kiljunta; joka hänet vihoittaa, se henkensä rikkoo.

en konung ingiver; den som ådrager sig hans vrede har förverkat sitt liv.

inspired by a king, he that provoketh him, endangereth his own life.

3 On kunniaksi miehelle riitaa karttaa, mutta kaikki hullut riitaa haastavat.

3 Det är en ära för en man att hålla sig ifrån kiv, den oförnuftige söker alltid strid.

3 Honour, hath the man who sitteth away from strife, but, any fool, may break through.

4 Syksyllä ei laiska kynnä; elonaikana hän tyhjää tapailee.

4 När hösten kommer, vill den late icke plöja; därför söker han vid skördetiden förgäves efter frukt.

4 By reason of the autumn, a sluggard will not plough, therefore shall he beg in harvest, and there be nothing.

5 Kuin syvät vedet ovat miehen sydämen aivoitukset, mutta ymmärtäväinen mies ne ammentaa esiin.

5 Planerna i en mans hjärta äro såsom ett djupt vatten, men en man med förstånd hämtar ändå upp dem.

5 Deep water, is counsel in a man's heart, but, a man of understanding, will draw it out.

6 Monet huutavat hyvyyttänsä kukin, mutta kuka löytää luotettavan miehen?

6 Många finnas, som ropa ut var och en sin barmhärtighet; men vem kan finna en man som är att lita på?

6 A kind man one may call, a great man,—but, a faithful man, who can find?

7 Vanhurskas vaeltaa nuhteettomasti, onnelliset ovat lapset hänen jälkeensä.

7 Den som vandrar i ostrafflighet såsom en rättfärdig man, hans barn går det val efter honom.

7 As for a righteous man, walking in his integrity, how happy are his children after him!

8 Kuningas istuu tuomioistuimella, hän silmillänsä perkaa kaiken pahan pois.

8 En konung, som sitter på domarstolen, rensar med sina ögons kastskovel bort allt vad ont är.

8 A king sitting on the throne of judgment, scattereth, with his eyes, all wrong.

9 Kuka voi sanoa: Olen puhdistanut sydämeni, olen puhdas synnistäni?

9 Vem kan säga: »Jag har bevarat mitt hjärta rent, jag är fri ifrån synd»?

9 Who can say, I have cleansed my heart, I am pure from my sin?

10 Kahtalainen paino ja kahtalainen mitta -

10 Två slags vikt och två slags mått, det ena

10 Divers weights, and divers measures, an

molemmat ovat Herralle kauhistus.
11 Teoistansa tuntee jo poikasenkin, onko hänen menonsa puhdas ja oikea.

12 Kuulevan korvan ja näkevän silmän - molemmat on Herra luonut.
13 Älä unta rakasta, ettet köyhtyisi; pidä silmäsi auki, niin saat leipää kyllin.

14 Huonoa, huonoa, sanoo ostaja, mutta mentyänsä pois hän kehuskelee.
15 Olkoon kultaa, olkoon helmiä paljon, kallein kalu ovat taidolliset huulet.

16 Ota siltä vaatteet, joka toista takasi, ja ota häneltä pantti vieraitten puolesta.

17 Makea on miehelle petoksella saatu leipä, mutta perästäpäin hän saa suunsa täyteen soraa.

18 Neuvotellen

som det andra är en styggelse för HERREN.
11 Redan barnet röjer sig i sina gärningar, om dess vandel är rättskaffens och redlig.

12 Örat, som hör, och ögat, som ser, det ena som det andra har HERREN gjort.
13 Älska icke sömn, på det att du icke må bliva fattig; håll dina ögon öppna, så får du bröd till fyllest.
14 »Uselt, uselt», säger köparen; men när han går sin väg, rosar han sitt köp.
15 Man må hava guld, så ock pärlor i myckenhet, den dyrbaraste klenoden äro dock läppar som tala förstånd.

16 Tag kläderna av honom, ty han har gått i borgen för en annan, och panta ut vad han har, för de främmandes skull.

17 Orättfånget bröd smakar mannen ljuvligt, men efteråt bliver hans mun full av stenar.

18 Planer hava

abomination to Yahweh, are they, both.
11 Even, by his doings, doth a youth make himself known, whether, pure and upright, be his work.

12 The hearing ear, and the seeing eye, Yahweh hath made them, both.

13 Do not love sleep, lest thou come to poverty, open thine eyes, be satisfied with bread.
14 Bad! bad! saith the buyer, but, going his way, then, he boasteth.

15 There are gold, and an abundance of corals, but, precious jewels, are the lips of knowledge.

16 Take his garment who is pledge for a stranger,—then, for a woman unknown, accept him as surety.

17 Sweet to a man, may be the bread of falsehood, but, afterward, shall his mouth be filled with gravel.

18 Plans—by counsel,

suunnitelmat vahvistuvat, ja sotaa on sinun käytävä neuvokkuudella.

19 Salaisuuden ilmaisee, joka panettelijana käy; älä siis antaudu avosuisen pariin.

20 Joka isäänsä ja äitiänsä kiroaa, sen lamppu sammuu pilkkopimeään.

21 Tavara, jota aluksi kiivaasti tavoitellaan, ei lopulta tuo siunausta.

22 Älä sano: Minä kostan pahan; odota Herraa, hän auttaa sinua.
23 Kahtalainen paino on Herralle kauhistus, ja väärä vaaka ei ole hyvä.
24 Herralta tulevat miehen askeleet; mitäpä ymmärtäisi tiestänsä ihminen itse?
25 Ihmiselle on ansaksi luvata hätiköiden pyhä lahja ja vasta perästäpäin harkita lupauksiansa.

26 Viisas kuningas perkaa jumalattomat

framgång, när de äro väl överlagda, och med rådklokhet må man föra krig.
19 Den som går med förtal, han förråder hemligheter; med den som är lösmunt må du ej giva dig i lag.

20 Den som uttalar förbannelser över fader eller moder, hans lampa skall slockna ut mitt i mörkret.
21 Det förvärv man i förstone ävlas efter, det varder på sistone icke välsignat.
22 Säg icke: »Jag vill vedergälla ont med ont»; förbida HERREN, han skall hjälpa dig.
23 Tvåfaldig vikt är en styggelse för HERREN, och falsk våg är icke något gott.
24 Av HERREN bero en mans steg; ja, en människa förstår icke själv sin väg.
25 Det är farligt för en människa att obetänksamt helga något och att överväga sina löften, först när de äro gjorda.
26 En vis konung rensar bort de ogudaktiga

shalt thou establish, and, with concerted measures, make thou war.
19 A revealer of secrets, is one who goeth about talebearing, therefore, with him who openeth his lips, shalt thou not have fellowship.
20 Whoso revileth his father or his mother, his lamp shall be put out in deep darkness.

21 An inheritance hastily gotten at the beginning, the latter end thereof, shall not bring blessing.
22 Do not say, I will requite wrong! Wait thou for Yahweh that he may save thee.
23 An abomination to Yahweh, are divers weights, and, deceptive balances, are not good.
24 From Yahweh, are a man's steps, a son of earth, then—how can he discern his way?
25 It is a snare to a man, that he should rashly cry Holy! and, after making vows, to reflect!

26 A wise king, winnoweth out the

pois viskimellään ja antaa puimajyrän käydä heidän ylitsensä.
27 Ihmisen henki on Herran lamppu: se tutkistelee sydämen kammiot kaikki.

28 Laupeus ja uskollisuus on kuninkaan turva, ja laupeudella hän valtaistuimensa tukee.

29 Voima on nuorukaisten kunnia, ja harmaat hapset ovat vanhusten kaunistus.
30 Mustelmat ja haavat puhdistavat pahantekijän, lyönnit puhdistavat sydämen kammiot.

såsom med en kastskovel och låter tröskhjulet gå över dem.
27 Anden i människan är en HERRENS lykta; den utrannsakar alla hjärtats innandömen.

28 Mildhet och trofasthet äro en konungs vakt; genom mildhet stöder han sin tron.

29 De ungas ära är deras kraft, och de gamlas prydnad äro deras grå hår.
30 Sår som svida rena från ondska, ja, tuktan renar hjärtats innandömen.

lawless, when he hath turned over them the wheel.
27 The lamp of Yahweh, is the spirit of a son of earth, searching all the chambers of the inner man.
28 Lovingkindness and faithfulness, will guard a king,—therefore should he support, with lovingkindness, his throne.
29 The beauty of young men, is their strength, and, the ornament of old men, a hoary head.
30 Blows that cut in, cleanse away wickedness, and, smitings, [enter] the chambers of the inner man.

21 luku

1 Kuninkaan sydän on Herran kädessä kuin vesiojat: hän taivuttaa sen, kunne tahtoo.

2 Kaikki miehen tiet ovat hänen omissa silmissään oikeat, mutta Herra tutkii sydämet.

3 Vanhurskauden ja oikeuden harjoittaminen

1 Konungars hjärtan äro i HERRENS hand såsom vattenbäckar: han leder dem varthelst han vill.

2 Var man tycker sin väg vara den rätta, men HERREN är den som prövar hjärtan.

3 Att öva rättfärdighet och rätt, det är mer värt

1 [Like] channels of water, is the heart of a king, in the hand of Yahweh,—whithersoever he will, he turneth it.
2 Every way of a man, may be right in his own eyes, but, he that testeth hearts, is Yahweh.
3 To do righteousness and justice, is more

on Herralle otollisempi kuin uhri.
4 Ylpeät silmät ja pöyhkeä sydän - jumalattomien lamppu - ovat syntiä.
5 Vain hyödyksi ovat ahkeran ajatukset, mutta kaikki touhuilijat saavat vain vahinkoa.

6 Jotka hankkivat aarteita petollisin kielin, ovat haihtuva tuulahdus, hakevat kuolemaa.

7 Jumalattomat tempaa pois heidän väkivaltansa, sillä eivät he tahdo oikeutta tehdä.
8 Rikollisen tie on mutkainen, mutta puhtaan teot ovat oikeat.
9 Parempi asua katon kulmalla kuin toraisan vaimon huonetoverina.

10 Jumalattoman sielu himoitsee pahaa, lähimmäinen ei saa armoa hänen silmiensä edessä.
11 Kun pilkkaajaa rangaistaan, viisastuu yksinkertainen; ja kun viisasta neuvotaan,

för HERREN än offer.

4 Stolta ögon och högmodigt hjärta -- de ogudaktigas lykta är dem till synd.
5 Den idoges omtanke leder allenast till vinning, men all fikenhet allenast till förlust.

6 De skatter som förvärvas genom falsk tunga, de äro en försvinnande dunst och hasta till döden.

7 De ogudaktigas övervåld bortrycker dem själva, eftersom de icke vilja göra vad rätt är.

8 En oärlig mans väg är idel vrånghet, men en rättskaffens man handla redligt
9 Bättre är att bo i en vrå på taket än att hava hela huset gemensamt med en trätgirig kvinna.
10 Den ogudaktiges själ har lust till det onda; hans nästa finner ingen barmhärtighet hos honom.
11 Straffar man bespottaren, så bliver den fåkunnige vis: och undervisar man den vise,

choice to Yahweh than sacrifice.
4 Loftiness of eyes, and ambition of heart—the lamp of the lawless, are sin.
5 The plans of the diligent, tend only to abundance, but, of every one that is urgent, only to want.
6 The gaining of treasures with a tongue of falsehood, is a vapour driven away, [they who seek them] seek death.
7 The violence of the lawless, shall drag them away,—because they have refused to do justice.
8 Crooked is the way of a guilty man, but, as for the pure, straight is his dealing.
9 Better to dwell on the corner of the roof, than a quarrelsome wife, and a house in common.
10 The soul of the lawless man, craveth mischief, his own friend, findeth no favour in his eyes.
11 When the scoffer is punished, the simple, becometh wise, when the wise is instructed,

ottaa hän sen opiksensa.

12 Vanhurskas Jumala tarkkaa jumalattoman taloa, hän syöksee jumalattomat onnettomuuteen.

13 Joka tukkii korvansa vaivaisen huudolta, se joutuu itse huutamaan, vastausta saamatta.

14 Salainen lahja lepyttää vihan ja poveen kätketty lahjus kiivaan kiukun.

15 Vanhurskaalle on ilo, kun oikeutta tehdään, mutta väärintekijöille kauhu.

16 Ihminen, joka eksyy taidon tieltä, joutuu lepäämään haamujen seuraan.

17 Puutteen mieheksi päätyy riemujen rakastaja, eikä rikastu se, joka viiniä ja öljyä rakastaa.

18 Jumalaton joutuu lunastusmaksuksi vanhurskaan puolesta ja uskoton oikeamielisten sijaan.

19 Parempi asua autiossa maassa kuin

så inhämtar han kunskap.

12 Den Rättfärdige giver akt på den ogudaktiges hus, han störtar de ogudaktiga i olycka.

13 Den som tillsluter sitt öra för den armes rop, han skall själv ropa utan att få svar.

14 En hemlig gåva stillar vrede och en skänk i lönndom våldsammaste förbittring.

15 Det är den rättfärdiges glädje att rätt skipa, men det är ogärningsmännens skräck.

16 Den människa som far vilse ifrån förståndets väg, hon hamnar i skuggornas krets.

17 Den som älskar glada dagar varder fattig; den som älskar vin och olja bliver icke rik.

18 Den ogudaktige varder given såsom lösepenning för den rättfärdige, och den trolöse sättes i de redligas ställe.

19 Bättre är att bo i ett öde land än med en

he receiveth knowledge.

12 The Righteous One observeth the house of the lawless,—He is ready to cast down lawless men into misfortune.

13 He that shutteth his ear from the cry of the poor, even he, shall call, and not be answered.

14 A gift in secret, quencheth anger, and, a present in the bosom, mighty wrath.

15 It is a joy, to a righteous man, to do justice, but, dismay, to the workers of iniquity.

16 The man who wandereth from the way of discretion, in the gathered host of the shades, shall settle down.

17 A needy man, shall he be that loveth merriment, the lover of wine and oil, shall not become rich.

18 A ransom for the righteous, is the lawless, and, instead of upright men, the traitor.

19 Better to dwell in a desert land, than with a

toraisan vaimon vaivattavana.
20 Kalliita aarteita ja öljyä on viisaan majassa, mutta tyhmä ihminen syö suuhunsa sellaiset.
21 Joka vanhurskauteen ja laupeuteen pyrkii, se löytää elämän, vanhurskauden ja kunnian.
22 Viisas ryntää sankarien kaupunkiin ja kukistaa varustuksen, joka oli sen turva.

23 Joka suunsa ja kielensä varoo, se henkensä ahdistuksilta varoo.
24 Pilkkaajan nimen saa julkea röyhkeilijä, jonka meno on määrätöntä julkeutta.

25 Oma halu laiskan tappaa, sillä hänen kätensä eivät tahdo työtä tehdä.
26 Aina on hartaasti haluavia, mutta vanhurskas antaa säästelemättä.
27 Jumalattomien uhri on kauhistus; saati sitten, jos se tuodaan ilkityön edestä!

trätgirig och besvärlig kvinna.
20 Dyrbara skatter och salvor har den vise i sin boning, men en dåraktig människa förslösar sitt gods.
21 Den som far efter rättfärdighet och godhet, han finner liv, rättfärdighet och ära.

22 En vis man kan storma en stad full av hjältar och bryta ned det fäste som var dess förtröstan.
23 Den som besvarar sin mun och sin tunga han bevarar sitt liv för nöd.
24 Bespottare må den kallas, som är fräck och övermodig, den som far fram med fräck förmätenhet.

25 Den lates begärelse för honom till döden, i det att hans händer icke vilja arbeta.
26 Den snikne är alltid full av snikenhet; men den rättfärdige giver och spar icke.
27 De ogudaktigas offer är en styggelse; mycket mer, när det frambäres i skändligt uppsåt.

woman, quarrelsome and provoking.
20 Desirable treasure and oil, are in the home of the wise, but, a man who is a dullard, will destroy it.
21 He that pursueth righteousness and lovingkindness, shall find life, righteousness and honour.
22 A city of heroes, doth a wise man scale, and bringeth down the strength of its confidence.
23 He that keepeth his mouth and his tongue, keepeth, out of distresses, his soul.
24 A haughty insolent one—Scoffer is his name, is he that acteth in a transport of pride.

25 The craving of the sluggard, killeth him, for his hands have refused to work.
26 All the day, he greatly craveth, whereas, the righteous, giveth, and doth not spare.
27 The sacrifice of the lawless, is an abomination, how much more, when, with wickedness, he bringeth

it in!

28 Valheellinen todistaja hukkuu, mutta kuunteleva mies saa aina puhua.
28 Ett lögnaktigt vittne skall förgås; men en man som hör på får allt framgent tala.
28 A false witness, shall perish, but, the man who hearkeneth, with abiding effect, shall speak.

29 Julkeiksi tekee jumalaton kasvonsa, vakaiksi tekee oikeamielinen tiensä.
29 En ogudaktig man uppträder fräckt; men den redlige vandrar sina vägar ståndaktigt.
29 A lawless man emboldeneth his face, but, as for the upright, he, directeth his ways.

30 Ei auta viisaus, ei ymmärrys, ei mikään neuvo Herraa vastaan.
30 Ingen vishet, intet förstånd, intet råd förmår något mot HERREN.
30 There is no wisdom, nor understanding, nor counsel, to confront Yahweh.

31 Hevonen on varustettu taistelun päiväksi, mutta voitto on Herran hallussa.
31 Hästar rustas ut för stridens dag, men från HERREN är det som segern kommer.
31 The horse, is prepared for the day of battle, but, to Yahweh, pertaineth the victory.

22 luku

1 Nimi on kalliimpi suurta rikkautta, suosio hopeata ja kultaa parempi.
1 Ett gott namn är mer värt än stor rikedom, ett gott anseende är bättre än silver och guld.
1 More choice, is a name, than great riches, beyond silver and gold, is pleasant grace.

2 Rikas ja köyhä kohtaavat toisensa; Herra on luonut kumpaisenkin.
2 Rik och fattig få leva jämte varandra; HERREN har gjort dem båda.
2 The rich and the poor, meet together, the maker of them all, is Yahweh.

3 Mielevä näkee vaaran ja kätkeytyy, mutta yksinkertaiset käyvät kohti ja saavat vahingon.
3 Den kloke ser faran och söker skydd; men de fåkunniga löpa åstad och få plikta därför.
3 A prudent man, seeth calamity, and hideth himself, but, the simple, pass on, and suffer.

4 Nöyryyden ja Herran pelon palkka on rikkaus, kunnia ja elämä.
4 Ödmjukhet har sin lön i HERRENS fruktan, i rikedom, ära och liv.
4 The reward of humility, is the reverence of Yahweh, riches, and honour, and life.

5 Orjantappuroita ja pauloja on väärän tiellä;
5 Törnen och snaror ligga på den vrånges
5 Thorns and snares, are in the way of the

henkensä varjelee, joka niistä kaukana pysyy.

6 Totuta poikanen tiensä suuntaan, niin hän ei vanhanakaan siitä poikkea.

7 Rikas hallitsee köyhiä, ja velallinen joutuu velkojan orjaksi.

8 Joka vääryyttä kylvää, se turmiota niittää, ja hänen vihansa vitsa häviää.

9 Hyvänsuopa saa siunauksen, sillä hän antaa leivästään vaivaiselle.

10 Aja pois pilkkaaja, niin poistuu tora ja loppuu riita ja häväistys.

11 Joka sydämen puhtautta rakastaa, jolla on suloiset huulet, sen ystävä on kuningas.

12 Herran silmät suojelevat taitoa, mutta uskottoman sanat hän kääntää väärään.

13 Laiska sanoo: Ulkona on leijona; tappavat vielä minut

väg; den som vill bevara sitt liv håller sig fjärran ifrån dem.

6 Vänj den unge vid den väg han bör vandra, så viker han ej därifrån, när han bliver gammal.

7 Den rike råder över de fattiga, och låntagaren bliver långivarens träl.

8 Den som sår vad orätt är, han får skörda fördärv, och hans övermods ris får en ände.

9 Den som unnar andra gott, han varder välsignad, ty han giver av sitt bröd åt den arme.

10 Driv ut bespottaren, så upphör trätan, och tvist och smädelse få en ände.

11 Den som älskar hjärtats renhet, den vilkens läppar tala ljuvligt, hans vän är konungen.

12 HERRENS ögon bevara den förståndige; därför omstörtar han den trolöses planer.

13 Den late säger: »Ett lejon är på gatan; därute på torget kunde

perverse,—he that guardeth his soul, shall be far from them.

6 Train up a youth, in the direction of his duty, even when he becometh old, he will not depart from it.

7 The rich, over the poor, beareth rule,—and, slave, is the borrower to the lender.

8 He that soweth perversity, shall reap trouble, and, the rod of his wrath, shall be ready.

9 A benevolent eye, the same, shall be blessed,—because he hath given of his bread to the poor.

10 Drive away the scoffer, that strife may depart, and quarrel, and contempt may cease.

11 Yahweh loveth the pure in heart, gracious are his lips, his friend is the king!

12 The eyes of Yahweh, watch over knowledge, therefore hath he overturned the words of the treacherous.

13 Saith the sluggard, A lion outside! Amidst the broadways, shall I be

keskellä toria.
14 Irstaitten vaimojen suu on syvä kuoppa; Herran vihan alainen kaatuu siihen.

15 Hulluus on kiertynyt kiinni poikasen sydämeen, mutta kurituksen vitsa sen hänestä kauas karkoittaa.
16 Vaivaiselle on voitoksi, jos häntä sorretaan, rikkaalle tappioksi, jos hänelle annetaan.

17 Kallista korvasi ja kuuntele viisaitten sanoja ja tarkkaa minun taitoani.

18 Sillä suloista on, jos kätket ne sisimpääsi; olkoot ne kaikki huulillasi valmiina.

19 Että Herra olisi sinun turvanasi, siksi olen minä nyt neuvonut juuri sinua.

20 Olenhan ennenkin sinulle kirjoittanut, antanut neuvoja ja tietoa,
21 opettaakseni sinulle

jag bliva dräpt.»
14 En trolös kvinnas mun är en djup grop; den som har träffats av HERRENS vrede, han faller däri.
15 Oförnuft låder vid barnets hjärta, men tuktans ris driver det bort.

16 Den som förtrycker den arme bereder honom vinning men den som giver åt den rike vållar honom allenast förlust. ----
17 Böj ditt öra härtill, och hör de vises ord, och lägg mina lärdomar på hjärtat.

18 Ty det bliver dig ljuvligt, om du bevarar dem i ditt innersta; må de alla ligga redo på dina läppar.

19 För att du skall sätta din förtröstan till HERREN, undervisar jag i dag just dig.

20 Ja, redan förut har jag ju skrivit regler för dig och meddelat dig råd och insikt,
21 för att lära dig

slain.
14 A deep chasm, is the mouth of strange women, he with whom Yahweh is indignant, falleth there.
15 Foolishness, is bound up in the heart of a youth, the rod of correction, shall drive it far from him.

16 He that oppresseth the poor, to make increase for himself, giving to the rich, shall surely come to want.

17 Incline thine ear and hear the words of wise men, then, thy heart, wilt thou apply to my teaching;

18 For sweet shall they be, when thou shalt keep them in thine inmost mind, they shall fit well together, upon thy lips.

19 That in Yahweh may be thy trust, I have made them known to thee today, even to thee.

20 Have I not written for thee noble things, with counsels and knowledge:
21 To cause thee to

totuutta, vakaita sanoja, että voisit vakain sanoin vastata lähettäjällesi.

22 Älä raasta vaivaista, siksi että hän on vaivainen, äläkä polje kurjaa portissa,
23 sillä Herra ajaa hänen asiansa ja riistää hänen riistäjiltään hengen.
24 Älä rupea pikavihaisen ystäväksi äläkä seurustele kiukkuisen kanssa,

25 että et tottuisi hänen teihinsä ja saattaisi sieluasi ansaan.
26 Älä ole niitä, jotka kättä lyövät, jotka menevät takuuseen veloista.
27 Jollei sinulla ole, millä maksaa, mitäs muuta, kuin viedään vuode altasi!

28 Älä siirrä ikivanhaa rajaa, jonka esi-isäsi ovat asettaneet.

29 Jos näet miehen, kerkeän toimissaan, hänen paikkansa on kuningasten, ei

tillförlitliga sanningsord, så att du rätt kan svara den som har sänt dig åstad.

22 Plundra icke den arme, därför att han är arm, och förtrampa icke den fattige porten.
23 Ty HERREN skall utföra deras sak, och dem som röva från dem skall han beröva livet.
24 Giv dig icke i sällskap med den som lätt vredgas eller i lag med en snarsticken man,
25 på det att du icke må lära dig hans vägar och bereda en snara för ditt liv.
26 Var icke en av dem som giva handslag, en av dem som gå i borgen för lån.
27 Icke vill du att man skall taga ifrån dig sängen där du ligger, om du icke har något att betala med?
28 Flytta icke ett gammalt råmärke, ett sådant som dina fäder hava satt upp.
29 Ser du en man som är väl förfaren i sin syssla, hans plats är att tjäna konungar; icke må

know the meaning of faithful sayings, that thou mayest give back faithful sayings to them who ask thee.
22 Do not rob the poor, because he is poor, neither crush thou the oppressed in the gate;
23 For, Yahweh, will plead their cause, and will despoil their despoilers of life.
24 Do not have friendship with one given to anger, and, with a wrathful man, shall thou not enter in:
25 Lest thou learn his ways, and take a snare to thy soul.

26 Be not of them who strike hands, of them who are sureties for debts:
27 If thou hast nothing to pay, why should one take away thy bed from under thee?

28 Do not move back the ancient boundary, which thy father’s made.

29 Seest thou a man prompt in his business? before kings, shall he stand, he shall not

alhaisten, palveluksessa.

han tjäna ringa män.

stand before men who are obscure.

23 luku

1 Kun istut aterialle hallitsijan seurassa, niin pidä tarkoin mielessä, kuka edessäsi on,
2 ja pane veitsi kurkullesi, jos olet kovin nälkäinen.
3 Älä himoitse hänen herkkujansa, sillä ne ovat petollisia ruokia.

1 När du sitter till bords med en furste, så besinna väl vad du har framför dig,
2 och sätt en kniv på din strupe, om du är alltför hungrig.
3 Var ej lysten efter hans smakliga rätter, ty de äro en bedräglig kost.

1 When thou sittest to eat with a ruler, thou shalt consider well, what is before thee;
2 And shalt put a knife to thy throat, if, of great appetite, thou art:
3 Do not crave his dainties, for, the same, are deceitful food.

4 Älä näe vaivaa rikastuaksesi, lakkaa käyttämästä ymmärrystäsi siihen.

4 Möda dig icke för att bliva rik; avstå från att bruka klokskap.

4 Do not toil to get wealth, of thine own understanding, forbear:

5 Kun silmäsi siihen lentävät, on rikkaus mennyttä; sillä se saa siivet kuin kotka, joka lentää taivaalle.

5 Låt icke dina blickar flyga efter det som ej har bestånd; ty förvisso gör det sig vingar och flyger sin väg, såsom örnen mot himmelen.

5 Wilt thou let thine eye fly thereupon, when it is nothing? for it will, surely make, itself wings, Like an eagle, will it wing its way across the heavens.

6 Älä syö pahansuovan leipää äläkä himoitse hänen herkkujansa.

6 Ät icke den missunnsammes bröd, och var ej lysten efter hans smakliga rätter;

6 Do not eat the food of him that hath a begrudging eye, neither crave thou his dainties;

7 Sillä niinkuin hän mielessään laskee, niin hän menettelee: hän sanoo sinulle: Syö ja juo, mutta hänen sydämensä ei ole sinun puolellasi.

7 ty han förfar efter sina själviska beräkningar. »Ät och drick» kan han val säga till dig, men hans hjärta är icke med dig.

7 For, just as he hath thought in his own mind, so, he is: Eat and drink! he may say to thee, but, his heart, is not with thee.

8 Syömäsi palan sinä

8 Den bit du har ätit

8 As for thy morsel

olet oksentava, ja suloiset sanasi sinä tuhlasit turhaan.

9 Älä puhu tyhmän kuullen, sillä hän katsoo ymmärtäväiset sanasi ylen.

10 Älä siirrä ikivanhaa rajaa äläkä mene orpojen pelloille.

11 Sillä heidän sukulunastajansa on väkevä, ja hän ajaa heidän asiansa sinua vastaan.

12 Tuo sydämesi kuritettavaksi ja korvasi taidon sanojen ääreen.

13 Älä kiellä poikaselta kuritusta, sillä jos lyöt häntä vitsalla, säästyy hän kuolemasta.

14 Vitsalla sinä häntä lyöt, tuonelasta hänen sielunsa pelastat.

15 Poikani, jos sinun sydämesi viisastuu, niin minunkin sydämeni iloitsee;

16 ja sisimpäni riemuitsee, jos sinun huulesi puhuvat sitä,

måste du utspy, och dina vänliga ord har du förspillt.

9 Tala icke för en dåres öron, ty han föraktar vad klokt du säger.

10 Flytta icke ett gammalt råmärke, och gör icke intrång på de faderlösas åkrar.

11 Ty deras bördeman är stark; han skall utföra deras sak mot dig.

12 Vänd ditt hjärta till tuktan och dina öron till de ord som giva kunskap.

13 Låt icke gossen vara utan aga; ty om du slår honom med riset, så bevaras han från döden;

14 ja, om du slår honom med riset, så räddar du hans själ undan dödsriket.

15 Min son, om ditt hjärta bliver vist, så gläder sig ock mitt hjärta;

16 ja, mitt innersta fröjdar sig, när dina läppar tala vad rätt är.

thou hast eaten, thou shalt vomit it, so shalt thou waste thy things so sweet.

9 In the ears of a dullard, do not speak, for he will despise the good sense of thy words.

10 Do not move back the ancient boundary, and, into the fields of the fatherless, do not enter;

11 For, their near of kin, is strong, he, will plead their cause with thee.

12 Bring, to correction, thy heart, and thine ears, to the sayings of knowledge.

13 Do not withhold, from a child, correction, When thou smitest him with the rod, he shall not die:

14 Thou, with the rod, shalt smite him, and, his soul from hades, shalt thou deliver.

15 My son! if thy heart be wise, my heart shall rejoice, even mine.

16 So shall my reins exult, when thy lips speak the things that

mikä oikein on.
17 Älköön sydämesi kadehtiko jumalattomia, mutta kiivaile aina Jumalan pelon puolesta,
18 niin sinulla totisesti on tulevaisuus, ja toivosi ei mene turhaan.

19 Kuule, poikani, ja viisastu, ja ohjaa sydämesi oikealle tielle.

20 Älä oleskele viininjuomarien parissa äläkä lihansyömärien.

21 Sillä juomari ja syömäri köyhtyy, ja unteluus puettaa ryysyihin.
22 Kuule isääsi, joka on sinut siittänyt, äläkä äitiäsi halveksi, kun hän on vanhennut.
23 Osta totuutta, älä myy, osta viisautta, kuria ja ymmärrystä.

24 Ääneen saa riemuita vanhurskaan isä; joka viisaan on siittänyt, sillä on ilo hänestä.

25 Olkoon sinun isälläsi ja äidilläsi ilo, sinun synnyttäjäsi riemuitkoon.

26 Anna sydämesi,

17 Låt icke ditt hjärta avundas syndare, men nitälska för HERRENS fruktan beständigt.
18 Förvisso har du då en framtid, och ditt hopp varder icke om intet.
19 Hör, du min son, och bliv vis, och låt ditt hjärta gå rätta vägar.

20 Var icke bland vindrinkare, icke bland dem som äro överdådiga i mat.
21 Ty drinkare och frossare bliva fattiga, och sömnaktighet giver trasiga kläder.
22 Hör din fader, som har fött dig, och förakta icke din moder, när hon varder gammal.
23 Sök förvärva sanning, och avhänd dig henne icke, sök vishet och tukt och förstånd.
24 Stor fröjd har den rättfärdiges fader; den som har fått en vis son har glädje av honom.

25 Må då din fader och din moder få glädje, och må hon som har fött dig kunna fröjda sig.
26 Giv mig, min son, ditt

are right.
17 Let not thy heart be envious of sinners, only of the reverence of Yahweh, all day long;
18 For surely there is a future, and, thine expectation, shall not be cut off.
19 Hear, thou, my son, and be wise, and lead forward, in duty, thy heart.
20 Do not be among them who tipple with wine,—among them who are gluttons;
21 For, the tippler and the glutton, shall come to poverty, and, rags, shall Slumber put on!
22 Hearken to thy father here, who begat thee, and despise not, when she is old, thy mother.
23 Truth, buy thou, but do not sell, wisdom, and correction, and understanding.
24 Greatly shall exult, the father of a righteous man, and, he that begetteth a wise son, shall rejoice in him:
25 Rejoice shall thy father and thy mother, yea she, shall exult, who bare thee.
26 Oh give, my son, thy

poikani, minulle, ja olkoot minun tieni sinun silmissäsi mieluiset.

27 Sillä portto on syvä kuoppa, ja vieras vaimo on ahdas kaivo.

28 Vieläpä hän väijyy kuin rosvo, ja hän kartuttaa uskottomia ihmisten seassa.

29 Kenellä on voivotus, kenellä vaikerrus? Kenellä torat, kenellä valitus? Kenellä haavat ilman syytä? Kenellä sameat silmät?

30 Niillä, jotka viinin ääressä viipyvät, jotka tulevat makujuomaa maistelemaan.

31 Älä katsele viiniä, kuinka se punoittaa, kuinka se maljassa hohtaa ja helposti valahtaa alas.

32 Lopulta se puree kuin käärme ja pistää kuin myrkkylisko.

33 Silmäsi outoja näkevät, ja sydämesi haastelee sekavia.

34 Sinusta on kuin makaisit keskellä merta, on kuin maston

hjärta, och låt mina vägar behaga dina ögon.

27 Ty skökan är en djup grop, och nästans hustru är en trång brunn.

28 Ja, såsom en rövare ligger hon på lur och de trolösas antal förökar hon bland människorna.

29 Var är ve, var är jämmer? Var äro trätor, var är klagan? Var äro sår utan sak? Var äro ögon höljda i dunkel?

30 Jo, där man länge sitter kvar vid vinet, där man samlas för att pröva kryddade drycker.

31 Så se då icke på vinet, att det är så rött, att det giver sådan glans i bägaren, och att det så lätt rinner ned.

32 På sistone stinger det ju såsom ormen, och likt basilisken sprutar det gift.

33 Dina ögon få då skåda sällsamma syner, och ditt hjärta talar förvända ting.

34 Det är dig såsom låge du i havets djup, eller såsom svävade du

mind unto me, and let, thine eyes, observe, my ways;

27 For, a deep chasm, is the unchaste woman, and, a narrow pit, the female unknown;

28 Yea, she, as for prey, lieth in wait, and, the treacherous among mankind, she causeth to abound.

29 Who hath woe? Who hath outcry of pain? Who hath contentions? Who hath complaining? Who hath needless wounds? Who hath dullness of eyes?

30 They who tarry over wine, they who go in to search for mixed wine.

31 Do not look on wine when it becometh red, when it giveth in the cup its sparkle, glideth down smoothly.

32 Its after effect, is that, like a serpent, it biteth, and, like a viper, it doth sting.

33 Thine eyes, will see strange women, and, thy heart, will speak perverse things:

34 So shalt thou become, as one lying down in the heart of the

huipussa makaisit.	uppe i en mast:	sea,—or as one lying down on the top of the mastgear:
35 Löivät minua, mutta ei koskenut minuun; pieksivät minua, mutta en tiennyt mitään. Milloinkahan heränneen? Tahdonpa taas hakea tätä samaa.	35 »De slå mig, men åt vållar mig ingen smärta, de stöta mig, men jag känner det icke. När skall jag då vakna upp, så att jag återigen får skaffa mig sådant?»	35 They smote me—I felt no pain, They struck me down—I noticed it not,—When shall I wake up? I will go on, I will seek it, again!
24 luku		
1 Älä kadehdi pahoja ihmisiä äläkä halua heidän seuraansa.	1 Avundas icke onda människor, och hav ingen lust till att vara med dem.	1 Be not thou envious of wicked men, neither crave to be with them;
2 Sillä heidän mielensä miettii väkivaltaa, ja turmiota haastavat heidän huulensa.	2 Ty på övervåld tänka deras hjärtan, och deras läppar tala olycka.	2 For, violence, their heart muttereth, and, mischief, their lips do speak.
3 Viisaudella talo rakennetaan ja ymmärryksellä vahvaksi varustetaan.	3 Genom vishet varder ett hus uppbyggt, och genom förstånd hålles det vid makt.	3 In wisdom, is a house builded, and, in understanding, is it established;
4 Taidolla täytetään kammiot, kaikkea kallista ja ihanaa tavaraa täyteen.	4 Genom klokhet bliva kamrarna fyllda med allt vad dyrbart och ljuvligt är.	4 And, in knowledge, chambers are filled, with all acquisitions, costly and fair.
5 Viisas mies on väkevä, ja taidon mies on voipa voimaltansa.	5 En vis man är stark, och en man med förstånd är väldig i kraft.	5 A wise man, is mighty, and, a man of knowledge, becometh alert in vigour.
6 Neuvokkuudella näet on sinun käytävä sotaa, ja neuvonantajain runsaus tuo menestyksen.	6 Ja, med rådklokhet skall man föra krig, och där de rådvisa äro många, där går det väl.	6 Surely, with concerted measures, shalt thou make for thyself war, and, success, lieth in the greatness of the counselor.

7 Kovin on korkea hullulle viisaus, ei hän suutansa avaa portissa.

7 Sällsynt korall är visheten för den oförnuftige, i porten kan han icke upplåta sin mun.

7 Unattainable to a foolish man, are the dictates of wisdom, in the gate, he openeth not his mouth.

8 Jolla on pahanteko mielessä, sitä juonittelijaksi sanotaan.

8 Den som tänker ut onda anslag, honom må man kalla en ränksmidare.

8 He that deviseth to do mischief, him, shall men call, a master of plots.

9 Synti on hulluuden työ, ja pilkkaaja on ihmisille kauhistus.

9 Ett oförnuftigt påfund är synden, och bespottaren är en styggelse för människor.

9 The purpose of folly, is sin, and, an abomination to mankind, is a buffoon.

10 Jos olet ollut veltto, joutuu ahtaana aikana voimasi ahtaalle.

10 Låter du modet falla, när nöd kommer på, så saknar du nödig kraft.

10 Thou hast been slothful in the day of straitness, Strait, is thy strength.

11 Pelasta ne, joita kuolemaan viedään, pysäytä ne, jotka surmapaikalle hoippuvat.

11 Rädda dem som släpas till döden, och bistå dem som stappla till avrättsplatsen.

11 Deliver thou such as are being led forth to death, and, them who are tottering to slaughter, oh that thou wouldst hold back!

12 Jos sanot: Katso, emme tienneet siitä, niin ymmärtäähän asian sydänten tutkija; sinun sielusi vartioitsija sen tietää, ja hän kostaa ihmiselle hänen tekojensa mukaan.

12 Om du säger: »Se, vi visste det icke», så betänk om ej han som prövar hjärtan märker det, och om ej han som har akt på din själ vet det. Och han skall vedergälla var och en efter hans gärningar.

12 Though thou say, Lo! we knew not this, Shall not, he that proveth hearts, himself, discern? And, he that formeth thy soul, himself, know? and bring back to a son of earth according to his deed?

13 Syö hunajaa, poikani, sillä se on hyvää, ja mesi on makeaa suussasi.

13 Ät honung, min son, ty det är gott, och självrunnen honung är söt för din mun.

13 My son, eat thou honey, because it is good,—and droppings from the comb [because they are] sweet to thy palate:

14 Samankaltaiseksi

14 Lik sådan må du

14 Thus, take knowledge

tunne viisaus sielullesi; jos sen löydät, on sinulla tulevaisuus, ja toivosi ei mene turhaan.

15 Älä väijy, jumalaton, vanhurskaan majaa, älä hävitä hänen leposijaansa.

16 Sillä seitsemästi vanhurskas lankeaa ja nousee jälleen, mutta jumalattomat suistuvat onnettomuuteen.
17 Älä iloitse vihamiehesi langetessa, älköön sydämesi riemuitko hänen suistuessaan kumoon,
18 ettei Herra, kun sen näkee, sitä pahana pitäisi, ja kääntäisi vihaansa pois hänestä.
19 Älä vihastu pahantekijäin tähden, älä kadehdi jumalattomia.
20 Sillä ei ole pahalla tulevaisuutta; jumalattomien lamppu sammuu.
21 Pelkää, poikani, Herraa ja kuningasta, älä sekaannu kapinallisten seuraan.
22 Sillä yhtäkkiä tulee heille onnettomuus,

räkna visheten för din själ. Om du finner henne, så har du en framtid, och ditt hopp varder då icke om intet.
15 Lura icke, du ogudaktige, på den rättfärdiges boning, öva intet våld mot hans vilostad.

16 Ty den rättfärdige faller sju gånger och står åter upp; men de ogudaktiga störta över ända olyckan.
17 Gläd dig icke, när din fiende faller, och låt ej ditt hjärta fröjda sig, när han störtar över ända,
18 på det att HERREN ej må se det med misshag och flytta sin vrede ifrån honom.
19 Harmas icke över de onda, avundas icke de ogudaktiga.

20 Ty den som är ond har ingen framtid; de ogudaktigas lampa skall slockna ut.
21 Min son, frukta HERREN och konungen; giv dig icke i lag med upprorsmän.
22 Ty plötsligt skall ofärd komma över dem,

of wisdom, for thine own soul; If thou find it, then there is a future, and, thine expectation, shall not be cut off.
15 Do not lie in wait, thou lawless man, against the home of the righteous,—neither destroy thou his place of rest;
16 For, seven times, may the righteous fall and yet arise, but, lawless men, shall stumble into calamity.
17 When thine enemy falleth, do not thou rejoice, and, when he stumbleth, let not thy heart exult:
18 Lest Yahweh see it, and it be wicked in his eyes, and he turn away from him his anger.
19 Burn not with vexation against evil doers, be not envious of lawless men;
20 For there shall be no future for the wicked, The lamp of the lawless, shall go out.
21 Revere thou Yahweh, my son, and the king, and, with the fickle, have thou no fellowship;
22 For, suddenly, shall arise their calamity; and,

tuomio - kuka tietää milloin - toisille niinkuin toisillekin.

23 Nämäkin ovat viisaitten sanoja. Ei ole hyvä tuomitessa henkilöön katsoa.

24 Joka sanoo syylliselle: Sinä olet syytön, sitä kansat kiroavat, kansakunnat sadattelevat.

25 Mutta jotka oikein tuomitsevat, niiden käy hyvin, ja heille tulee onnen siunaus.

26 Se huulille suutelee, joka oikean vastauksen antaa.

27 Toimita tehtäväsi ulkona ja tee valmista pellollasi; sitten perusta itsellesi perhe.

28 Älä ole syyttä todistajana lähimmäistäsi vastaan, vai petätkö sinä huulillasi?

29 Älä sano: Niinkuin hän teki minulle, niin teen minä hänelle, minä kostan miehelle hänen tekojensa mukaan.

30 Minä kuljin laiskurin

och vem vet när deras år få en olycklig ände? ---

23 Dessa ord äro ock av visa män. Att hava anseende till personen, när man dömer, är icke tillbörligt.

24 Den som säger till den skyldige: »Du är oskyldig», honom skola folk förbanna, honom skola folkslag önska ofärd.

25 Men dem som skipa rättvisa skall det gå väl, och över dem skall komma välsignelse av vad gott är.

26 En kyss på läpparna är det, när någon giver ett rätt svar.

27 Fullborda ditt arbete på marken, gör allting redo åt dig på åkern; sedan må du bygga dig bo.

28 Bär icke vittnesbörd mot din nästa utan sak; icke vill du bedraga med dina läppar?

29 Säg icke: »Såsom han gjorde mot mig vill jag göra mot honom, jag vill vedergälla mannen efter hans gärningar.»

30 Jag gick förbi en lat

the misfortune of their years, who knoweth?

23 These things also, concern the wise, To take note of faces in judgment, is not good.

24 He that saith to the lawless man, Righteous, thou art, peoples shall denounce him, populations shall curse him;

25 But, to reprovers, one should be pleasant, and, upon them, should come an excellent blessing:

26 Lips, should one kiss with one who answereth in right words.

27 Prepare, in the open, thy work, and make ready, in the field, for thyself, Afterwards, shalt thou build thy house.

28 Do not become a needless witness against thy neighbour, so mightest thou open too wide thy lips:

29 Do not say— According to what he hath done to me, so, will I do to him, I will repay every one according to his work.

30 By the field of the

pellon ohitse, mielettömän miehen viinitarhan vieritse.
31 Ja katso: se kasvoi yltänsä polttiaisia; sen pinta oli nokkosten peitossa ja sen kiviaita luhistunut.

32 Minä katselin ja painoin mieleeni, havaitsin ja otin opikseni:
33 Nuku vielä vähän, torku vähän, makaa vähän ristissä käsin,

34 niin köyhyys käy päällesi niinkuin rosvo ja puute niinkuin asestettu mies.

mans åker, en oförståndig människas vingård.
31 Och se, den var alldeles full av ogräs, dess mark var övertäckt av nässlor, och dess stenmur låg nedriven.

32 Och jag betraktade det och aktade därpå, jag såg det och tog varning därav.
33 Ja, sov ännu litet, slumra ännu litet, lägg ännu litet händerna i kors för att vila,

34 så skall fattigdomen komma farande över dig, och armodet såsom en väpnad man.

sluggard, I passed, and by the vineyard of a man lacking sense;
31 And lo! there had come up all over it—thorns, there had covered the face thereof—thistles, and, the stone fence thereof, had been thrown down.

32 So I observed it, for myself, I applied my heart, I looked—I accepted correction:
33 A little sleep, a little slumber, a little folding of the hands to rest:

34 So shall come in, as a highwayman, thy poverty, and, thy want, as one armed with a shield.

25 luku

1 Nämäkin ovat Salomon sananlaskuja, Hiskian, Juudan kuninkaan, miesten kokoamia.
2 Jumalan kunnia on salata asia, ja kuningasten kunnia on tutkia asia.
3 Taivaan korkeus ja maan syvyys ja kuningasten sydän on tutkimaton.

1 Dessa ordspråk äro ock av Salomo; och Hiskias, Juda konungs, män hava gjort detta utdrag.
2 Det är Guds ära att fördölja en sak, men konungars ära att utforska en sak.
3 Himmelens höjd och jordens djup och konungars hjärtan kan ingen utrannsaka.

1 These also, are proverbs of Solomon,—which the men of Hezekiah king of Judah transcribed.
2 The glory of God, is to conceal a thing, but, the glory of kings, is to search out a thing.
3 The heavens for height, and the earth for depth, but, the heart of kings, cannot be searched.

4 Kun hopeasta poistetaan kuona, kuontuu kultasepältä astia.
5 Kun jumalaton poistetaan kuninkaan luota, vahvistuu hänen valtaistuimensa vanhurskaudessa.
6 Älä tavoittele kunniaa kuninkaan edessä äläkä asetu isoisten sijalle.

7 Sillä parempi on, jos sinulle sanotaan: Käy tänne ylös, kuin että sinut alennetaan ylhäisen edessä, jonka silmäsi olivat nähneet.

8 Älä ole kärkäs käräjöimään; muutoin sinulla ei lopulta ole, mitä tehdä, kun vastapuolesi on saattanut sinut häpeään.

9 Riitele oma riitasi vastapuolesi kanssa, mutta toisen salaisuutta älä ilmaise.
10 Muutoin sinua häpäisee, kuka sen kuuleekin, eikä huono huuto sinusta lakkaa.
11 Kultaomenia hopeamaljoissa ovat sanat, sanotut aikanansa.

4 Skaffa slagget bort ifrån silvret, så får guldsmeden fram en klenod därav.
5 Skaffa de ogudaktiga bort ur konungens tjänst, så varder hans tron befäst genom rättfärdighet.
6 Förhäv dig icke inför konungen, och träd icke fram på de stores plats.

7 Ty det är bättre att man säger till dig: »Stig hitupp», än att man flyttar ned dig för någon förnämligare man, någon som dina ögon redan hava sett.

8 Var icke för hastig att begynna en tvist; vad vill du eljest göra längre fram, om din vederpart kommer dig på skam?

9 Utför din egen sak mot din vederpart, men uppenbara icke en annans hemlighet,
10 på det att icke envar som hör det må lasta dig och ditt rykte bliva ont för beständigt.
11 Gyllene äpplen i silverskålar äro ord som talas i rättan tid.

4 Remove the dross from the silver, and there cometh forth, to the refiner, a vessel:
5 Remove a lawless man from before the king, that his throne, may be established in righteousness.
6 Do not honour thyself before a king, nor, in the place of great men, do thou stand;
7 For better it be said to thee, Come up hither,—than that thou be put lower down before a noble, whom thine own eyes, have beheld.

8 Do not go forth to strive in haste,—lest [thou know not] what to do in the latter end thereof, when thy neighbour, hath put thee to shame.

9 Thy contention, urge thou with thy neighbour, and, the secret of another, do not reveal:
10 Lest he that heareth expose thee, and, the report concerning thee, turn not away.
11 Golden fruit in figured silver baskets, is a word spoken on fitting occasion.

12 Kultainen korvarengas ja hienokultainen kaulakoru ovat viisas neuvoja ynnä kuuleva korva.

12 Såsom en gyllene örring passar till ett bröstspänne av fint guld, så passar en vis bestraffare till ett hörsamt öra.

12 A ring of gold, and a vessel of precious metal, is a wise reprover, on a hearing ear.

13 Kuin lumen viileys elonaikana on luotettava lähetti lähettäjälleen: herransa sielun hän virvoittaa.

13 Såsom snöns svalka på en skördedag, så är en pålitlig budbärare för avsändaren; sin herres själ vederkvicker han.

13 As the cold of snow in the day of harvest, is a faithful messenger to them who send him,—when, the life of his masters, he restoreth.

14 Kuin pilvet ja tuuli, jotka eivät sadetta tuo, on mies, joka kerskuu lahjoilla, joita ei anna.

14 Såsom regnskyar och blåst, och likväl intet regn, så är en man som skryter med givmildhet, men icke håller ord.

14 Clouds and wind, when rain there is none, is the man who boasteth himself of a pretended gift.

15 Kärsivällisyydellä taivutetaan ruhtinas, ja leppeä kieli murskaa luut.

15 Genom tålamod varder en furste bevekt, och en mjuk tunga krossar ben.

15 By long patience, is a judge persuaded, and, a soft tongue, breaketh the bone.

16 Jos hunajata löydät, syö kohtuudella, ettet kyllästyisi siihen ja sitä oksentaisi.

16 Om du finner honung, så ät icke mer än du tål, så att du ej bliver övermätt därav och får utspy den.

16 Honey having found, eat to suffice thee, lest thou loathe it, and vomit it forth.

17 Astu jalallasi harvoin lähimmäisesi kotiin, ettei hän sinuun kyllästyisi ja alkaisi sinua vihata.

17 Låt din fot icke för ofta komma i din väns hus, Så att han ej bliver mätt på dig och får motvilja mot dig.

17 Withhold thy foot from the house of thy neighbour,—lest he be weary of thee, and hate thee.

18 Nuija ja miekka ja terävä nuoli on mies, joka väärin todistaa lähimmäistänsä vastaan.

18 En stridshammare och ett svärd och en skarp pil är den som bär falskt vittnesbörd mot sin nästa.

18 A hammer and a sword, and a sharpened arrow, is a man becoming a false witness against his neighbour.

19 Kuin mureneva hammas ja horjuva jalka

19 Såsom en gnagande tand och såsom ett

19 A broken tooth and a faltering foot, is

on uskottoman turva ahdingon päivänä.

20 Kuin se, joka riisuu vaatteet pakkaspäivänä, kuin etikka lipeän sekaan, on se, joka laulaa lauluja murheelliselle sydämelle.
21 Jos vihamiehelläsi on nälkä, anna hänelle leipää syödä, ja jos hänellä on jano, anna hänelle vettä juoda.
22 Sillä niin sinä kokoat tulisia hiiliä hänen päänsä päälle, ja Herra sen sinulle palkitsee.
23 Pohjatuuli saa aikaan sateen ja salainen kielittely vihaiset kasvot.

24 Parempi on asua katon kulmalla kuin toraisan vaimon huonetoverina.

25 Kuin nääntyväiselle raikas vesi on hyvä sanoma kaukaisesta maasta.
26 Kuin sekoitettu lähde ja turmeltu kaivo on vanhurskas, joka horjuu jumalattoman edessä.

27 Liika hunajan syönti ei ole hyväksi, ja

skadedjurs fot är den trolöses tillförsikt på nödens dag.
20 Såsom att taga av dig manteln på en vinterdag, och såsom syra på lutsalt, så är det att sjunga visor för ett sorgset hjärta.
21 Om din ovän är hungrig, så giv honom att äta, och om han är törstig, så giv honom att dricka;
22 så samlar du glödande kol på hans huvud, och HERREN skall vedergälla dig.
23 Nordanvind föder regn och en tasslande tunga mulna ansikten.

24 Bättre är att bo i en vrå på taket än att hava hela huset gemensamt med en trätgirig kvinna.

25 Såsom friskt vatten för den försmäktande, så är ett gott budskap ifrån fjärran land.
26 Såsom en grumlad källa och en fördärvad brunn, så är en rättfärdig som vacklar inför den ogudaktige.
27 Att äta för mycket honung är icke gott, och

confidence in the treacherous, in the day of danger.
20 As splendour of dress on a cold day—vinegar upon nitre, so is a singer with songs, unto a sad heart.

21 If he that hateth thee hunger, give him bread to eat, and, if he be thirsty, give him water to drink;
22 For, burning coals, shalt thou be heaping upon his head,—and, Yahweh, will repay thee.
23 A north wind, bringeth forth rain, and, a face stirred with indignation, a secretive tongue.

24 Better to dwell on the corner of the roof, than a quarrelsome wife, and a house in common.

25 As cold water to a thirsty soul, so is a good report from a far country.
26 A fountain fouled, a spring spoiled, is a righteous man tottering before one who is lawless.

27 To eat honey in abundance, is not good,

raskaitten asiain tutkiminen on raskasta.

den som vinner ära får sin ära nagelfaren.

nor is, searching out their own honour, an honourable thing.

28 Kuin kaupunki, varustukset hajalla, muuria vailla, on mies, joka ei mieltänsä hillitse.

28 Såsom en stad vars murar äro nedbrutna och borta, så är en man som icke kan styra sitt sinne.

28 A city broken down without a wall, is a man who hath no control over his own spirit.

26 luku

1 Yhtä vähän kuin lumi kesällä ja sade elonaikana soveltuu tyhmälle kunnia.

1 Såsom snö icke hör till sommaren och regn icke till skördetiden, så höves det ej heller att dåren får ära.

1 As snow in summer, and as rain in harvest, so, unbecoming to a dullard is honour.

2 Kuin liitävä lintu, kuin lentävä pääskynen on aiheeton kirous: ei se toteen käy.

2 Såsom sparven far sin kos, och såsom svalan flyger bort, så far en oförtjänt förbannelse förbi.

2 As a sparrow in wandering, as a swallow in flying, so, a causeless curse, shall not alight.

3 Hevoselle ruoska, aasille suitset, tyhmille vitsa selkään!

3 Piskan för hästen, betslet för åsnan och riset för dårarnas rygg!

3 A whip for the horse, a bridle for the ass, and a rod for the back of dullards.

4 Älä vastaa tyhmälle hänen hulluutensa mukaan, ettet olisi hänen kaltaisensa sinäkin.

4 Svara icke dåren efter hans oförnuft, så att du icke själv bliver honom lik.

4 Do not answer a dullard, according to his folly, lest, even thou thyself, become like him;

5 Vastaa tyhmälle hänen hulluutensa mukaan, ettei hän itseänsä viisaana pitäisi.

5 Svara dåren efter hans oförnuft, för att han icke må tycka sig vara vis.

5 Answer a dullard according to his folly, lest he become wise in his own eyes.

6 Jalat altaan katkaisee ja vääryyttä saa juoda, joka sanan lähettää tyhmän mukana.

6 Den som sänder bud med en dåre, han hugger själv av sig fötterna, och får olycka till dryck.

6 One who cutteth off feet, one who drinketh down wrong, is he who sendeth a message by the hand of a dullard.

7 Velttoina riippuvat halvatun sääret; samoin sananlasku tyhmäin suussa.
8 Yhtä kuin sitoisi kiven linkoon kiinni, on antaa kunniaa tyhmälle.

9 Kuin ohdake, joka on osunut juopuneen käteen, on sananlasku tyhmäin suussa.

10 Kuin jousimies, joka kaikkia haavoittaa, on se, joka tyhmän pestaa, kulkureita pestaa.

11 Kuin koira, joka palajaa oksennuksilleen, on tyhmä, joka yhä uusii hulluuksiansa.
12 Näet miehen, viisaan omissa silmissään - enemmän on toivoa tyhmästä kuin hänestä.
13 Laiska sanoo: Tuolla tiellä on leijona, jalopeura torien vaiheilla.
14 Ovi saranoillaan kääntyilee, laiska vuoteellansa.

15 Laiska pistää kätensä vatiin; ei viitsi sitä viedä suuhunsa jälleen.
16 Laiska on omissa

7 Lika den lames ben, som hänga kraftlösa ned, äro ordspråk i dårars mun.
8 Såsom att binda slungstenen fast vid slungan, så är det att giva ära åt en dåre.
9 Såsom när en törntagg kommer i en drucken mans hand, så är det med ordspråk i dårars mun.
10 En mästare gör själv allt, men dåren lejer, och lejer vem som kommer.

11 Lik en hund som vänder åter till i sina spyor dåre som på nytt begynner sitt oförnuft.
12 Ser du en man som tycker sig själv vara vis, det är mer hopp om en dåre än om honom.
13 Den late säger: »Ett vilddjur är på vägen, ja, ett lejon är på gatorna.

14 Dörren vänder sig på sitt gångjärn, och den late vänder sig i sin säng.
15 Den late sticker sin hand i fatet, men finner det mödosamt att föra den åter till munnen.
16 Den late tycker sig

7 Useless are the legs of the lame, and a proverb, in the mouth of a dullard.
8 Like tying a stone to a sling, so, is he that giveth honour, to a dullard.
9 A brier cometh into the hand of a drunken–man, a proverb into the mouth of dullards.

10 [As] an archer who woundeth every thing, [so] one who hireth a dullard, and a drunkard crossing the sea.
11 As, a dog, returneth onto his own vomit, a dullard, repeateth his folly.
12 Thou hast seen a man wise in his own eye,—more hope of a dullard, than of him!
13 Saith the sluggard, A roaring lion in the road! A tearing lion in the midst of the broadways.
14 The door, turneth on its hinges, and, the sluggard, upon his bed.

15 The sluggard burieth his hand in the dish, he is too lazy to bring it back to his mouth.
16 Wiser is the sluggard

silmissään viisaampi kuin seitsemän, jotka vastaavat taitavasti.
17 Kulkukoiraa korviin tarttuu se, joka syrjäisten riidasta suuttuu.

18 Kuin mieletön, joka ammuskelee tulisia surmannuolia,
19 on mies, joka pettää lähimmäisensä ja sanoo: Leikillähän minä sen tein.
20 Halkojen loppuessa sammuu tuli, ja panettelijan poistuessa taukoaa tora.
21 Hehkuksi hiilet, tuleksi halot, riidan lietsomiseksi toraisa mies.
22 Panettelijan puheet ovat kuin herkkupalat ja painuvat sisusten kammioihin asti.

23 Kuin hopeasilaus saviastian pinnalla ovat hehkuvat huulet ja paha sydän.

24 Vihamies teeskentelee huulillaan, mutta hautoo petosta sydämessänsä.
25 Jos hän muuttaa suloiseksi äänensä, älä

vara vis, mer än sju som giva förståndiga svar.
17 Lik en som griper en hund i öronen är den som förivrar sig vid andras kiv, där han går fram.
18 Lik en rasande, som slungar ut brandpilar och skjuter och dödar,
19 är en man som bedrager sin nästa och sedan säger: »Jag gjorde det ju på skämt.»
20 När veden tager slut, slocknar elden. och när örontasslaren är borta, stillas trätan.
21 Såsom glöd kommer av kol, och eld av ved, så upptändes kiv av en trätgirig man.
22 Örontasslarens ord äro såsom läckerbitar och tränga ned till hjärtats innandömen.

23 Såsom silverglasering på ett söndrigt lerkärl äro kärleksglödande läppar, där hjärtat är ondskefullt.
24 En fiende förställer sig i sitt tal, men i sitt hjärta bär han på svek.

25 Om han gör sin röst ljuvlig, så tro honom

in his own eyes, than, seven persons, who can answer with judgment.
17 As he who layeth hold of the ears of a dog, is a passer–by, who giveth vent to his wrath over a quarrel, not his!
18 As a madman throwing firebrands, arrows and death,
19 So, is a man who deceiveth his neighbour, and saith, Was not, I, in sport?
20 Without wood a fire is quenched, and, where there is no tattler, strife is hushed.
21 Black coal to burning blocks, and wood to fire, so is a contentious man, for kindling strife.
22 the words of a tattler, are dainties, they, therefore go down into the chambers of the inner man.
23 Dross silver overlaid upon earthenware, so are burning lips, with a mischievous heart:

24 With his lips, the hater dissembleth, but, within himself, he layeth up deceit:
25 Though he make gracious his voice, do

häntä usko, sillä seitsemän kauhistusta hänellä on sydämessä.
26 Vihamielisyys kätkeytyy kavalasti, mutta seurakunnan kokouksessa sen pahuus paljastuu.
27 Joka kuopan kaivaa, se itse siihen lankeaa; ja joka kiveä vierittää, sen päälle se takaisin vyörähtää.

28 Valheellinen kieli vihaa omia ruhjomiansa, ja liukas suu saa turmiota aikaan.

dock icke, ty sjufaldig styggelse är i hans hjärta.
26 Hatet brukar list att fördölja sig med, men den hatfulles ondska varder dock uppenbar i församlingen.
27 Den som gräver en grop, han faller själv däri, och den som vältrar upp en sten, på honom rullar den tillbaka.
28 En lögnaktig tunga hatar dem hon har krossat, och en hal mun kommer fall åstad.

not trust him, for, seven abominations, are in his heart:
26 Hatred may clothe itself with guile, his wickedness shall be disclosed in the convocation.
27 He that diggeth a pit, thereinto, shall fall, and, he that rolleth a stone, upon himself, shall it return.

28 A false tongue, hateth them who are crushed by it, and, a flattering mouth, worketh occasion of stumbling.

27 luku

1 Älä huomispäivästä kersku, sillä et tiedä, mitä mikin päivä synnyttää.
2 Kehukoon sinua toinen, ei oma suusi; vieras, eikä omat huulesi.

3 Raskas on kivi ja painava hiekka, mutta molempia raskaampi hullun suuttumus.

4 Kiukku on julma, viha on niinkuin tulva; mutta kuka voi kestää

1 Beröm dig icke av morgondagen, ty du vet icke vad en dag kan bära i sitt sköte.
2 Må en annan berömma dig, och icke din egen mun, främmande, och icke dina egna läppar.
3 Sten är tung, och sand är svår att bära, men tyngre än båda är förargelse genom en oförnuftig man.
4 Vrede är en grym sak och harm en störtflod, men vem kan bestå mot

1 Do not boast thyself of tomorrow, for thou knowest not what a day may bring forth.
2 Let another praise thee, and not thine own mouth, a stranger, and not thine own lips.

3 Heavy is a stone, and weighty is sand,—but, the vexation of a fool, is heavier than both.

4 The cruelty of rage, and the overflow of anger! But who can

luulevaisuutta?
5 Parempi julkinen nuhde kuin salattu rakkaus.
6 Ystävän lyönnit ovat luotettavat, mutta vihamiehen suutelot ylenpalttiset.
7 Kylläinen polkee hunajaakin, nälkäiselle on kaikki karvaskin makeata.

8 Kuin pesästään paennut lintu, on mies paossa kotipaikoiltaan.

9 Öljy ja suitsuke ilahuttavat sydämen; samoin ystävän hellyys, alttiisti neuvoja antavainen.
10 Ystävääsi ja isäsi ystävää älä hylkää, äläkä hätäpäivänäsi mene veljesi taloon: parempi läheinen naapuri kuin kaukainen veli.

11 Viisastu, poikani, ja ilahuta minun sydämeni, niin minä voin antaa herjaajalleni vastauksen.

12 Mielevä näkee vaaran ja kätkeytyy, mutta yksinkertaiset

svartsjuka?
5 Bättre är öppen tillrättavisning än kärlek som hålles fördold.
6 Vännens slag givas i trofasthet, men ovännens kyssar till överflöd.
7 Den mätte trampar honung under fötterna, men den hungrige finner allt vad bittert är sött.

8 Lik en fågel som har måst fly ifrån sitt bo är en man som har måst fly ifrån sitt hem.
9 Salvor och rökelse göra hjärtat glatt, ömhet hos en vän som giver välbetänkta råd.

10 Din vän och din faders vän må du icke låta fara, gå icke till din broders hus, när ofärd drabbar dig; bättre är en granne som står dig nära än broder som står dig fjärran.
11 Bliv vis, min son, så gläder du mitt hjärta; jag kan då giva den svar, som smädar mig.

12 Den kloke ser faran och söker skydd; de fåkunniga löpa åstad

stand before, jealousy?
5 Better is a rebuke that is open, than love carefully concealed.
6 Faithful are the wounds of a friend, but lavished are the kisses of an enemy.
7 The surfeited soul, trampleth upon droppings from the comb, but, to the hungry soul, every bitter thing, is sweet.
8 As a bird wandering from her nest, so, is a man wandering from his place.
9 Oil and perfume, rejoice the heart, the sweetness of one's friend, more than fragrant wood.
10 Thine own friend and thy father's friend, do not thou forsake; but, the house of thy brother, do not enter, in thy day of calamity, Better a neighbour near, than a brother far off.
11 Be wise, my son, and rejoice my heart, that I may answer him that reproacheth me in a matter.
12 A prudent man, seeth calamity—he hideth himself, the

käyvät kohti ja saavat vahingon.

13 Ota siltä vaatteet, joka toista takasi, ja ota häneltä pantti vieraan naisen tähden.

14 Joka siunaa ystäväänsä isoäänisesti aamulla varhain, sille se luetaan kiroukseksi.

15 Räystäästä tippuva vesi sadepäivänä ja toraisa vaimo ovat yhdenveroiset.

16 Joka tahtoo hänet salassa pitää, se tuulta salassa pitää, se tavoittaa öljyä oikeaan käteensä.

17 Rauta rautaa hioo, ja ihminen toistansa hioo.

18 Joka viikunapuuta hoitaa, saa syödä sen hedelmää; ja joka isännästänsä vaarin pitää, se tulee kunniaan.

19 Niinkuin kasvot kuvastuvat vedessä, niin ihmisen sydän toisessa ihmisessä.

20 Tuonela ja horna

och få plikta därför.

13 Tag kläderna av honom, ty han har gått i borgen för en annan, och panta ut vad han har, för den främmande kvinnans skull.

14 Den som välsignar sin nästa med hög röst bittida om morgonen, honom kan det tillräknas såsom en förbannelse.

15 Ett oavlåtligt takdropp på en regnig dag och en trätgirig kvinna, det kan aktas lika.

16 Den som vill lägga band på en sådan vill lägga band på vinden, och hala oljan möter hans högra hand.

17 Järn giver skärpa åt järn; så skärper den ena människan den andra.

18 Den som vårdar sitt fikonträd, han får äta dess frukt; och den som vårdar sig om sin herre, han kommer till ära.

19 Såsom spegelbilden i vattnet liknar ansiktet, så avspeglar den ena människans hjärta den andras.

20 Dödsriket och

simple, pass on—they suffer.

13 Take a man's garment when he hath become pledge for a stranger, then, for a female unknown, accept him as surety.

14 He that blesseth his friend, with a loud voice, in the morning early, a reproach, shall it be reckoned to him.

15 A continuous dripping on a day of downpour, and a contentious wife, are alike:

16 He that hideth her, hideth the wind, and, perfume, his right hand may proclaim.

17 Let, iron, by iron, become sharp, and let, a man, sharpen the face of his friend.

18 He that guardeth the fig–tree, shall eat the fruit thereof, and, he that watcheth over his master, shall be honoured.

19 As in water, face [answereth] to face, so, the heart of man to man.

20 Hades and

eivät kylläänsä saa;
eivät myös saa
kylläänsä ihmisen silmät.

21 Hopealle sulatin,
kullalle uuni; mies
maineensa mukainen.

22 Survo hullua
huhmaressa, petkelellä
surveitten seassa: ei
erkane hänestä hänen
hulluutensa.
23 Tiedä tarkoin, miltä
pikkukarjasi näyttää;
pidä huoli laumoista.

24 Sillä eivät aarteet
säily iäti; ja pysyykö
kruunukaan polvesta
polveen?
25 Kun heinä on
mennyt ja tuore äpäre
tulee näkyviin ja ruoho
on koottu vuorilta,

26 on sinulla karitsoita
puvuksesi ja
vuohipukkeja pellon
ostohinnaksi
27 ja vuohenmaitoa
kyllin ravinnoksesi,
perheesi ravinnoksi ja
palvelijatartesi
elatukseksi.

avgrunden kunna icke
mättas; så bliva ej heller
människans ögon mätta.

21 Silvret prövas genom
degeln och guldet
genom smältugnen, så
ock en man genom sitt
rykte.
22 Om du stötte den
oförnuftige mortel med
en stöt, bland grynen,
så skulle hans oförnuft
ändå gå ur honom.
23 Se väl till dina får,
och hav akt på dina
hjordar.

24 Ty rikedom varar
icke evinnerligen; består
ens en krona från släkte
till släkte?
25 När ny brodd skjuter
upp efter gräset som
försvann, och när foder
samlas in på bergen,

26 då äger du lamm till
att bereda dig kläder
och bockar till att köpa
dig åker;
27 då giva dig getterna
mjölk nog, till föda åt
dig själv och ditt hus
och till underhåll åt dina
tjänarinnor.

destruction, are not
satisfied, and, the eyes
of a man, are not
satisfied.
21 Fining pot for silver,
and crucible for gold,
and, a man, [is to be
tried] by what he
praiseth.
22 Though thou pound
a fool in a mortar,
amidst grain, with a
pestle, his folly, will not
depart from him.
23 Note well, the
appearance of thy flock,
apply thy mind to thy
herds;
24 For, not age–abiding,
are riches, nor is the
diadem, from generation
to generation:—
25 The grass, is taken
away, and the young
shoot, showeth itself,
and the herbage of the
mountains, is gathered;
26 There are, lambs, for
thy clothing, and, for the
price of thy field, there
are he–goats;
27 With, enough goats–
milk, for thy food—for
the food of thy
household, and, a
maintenance, for thy
maiden

28 luku

1 Jumalattomat pakenevat, vaikka ei kenkään aja takaa, mutta vanhurskaat ovat turvassa kuin nuori jalopeura.

1 De ogudaktiga fly, om ock ingen förföljer dem; men de rättfärdiga äro oförskräckta såsom unga lejon.

1 The lawless, fleeth when no man pursueth, but, the righteous, like a lion, are confident.

2 Rikkomisensa tähden maa saa ruhtinaita paljon, mutta yhden ymmärtäväisen miehen taidolla järjestys kauan pysyy.

2 För sin överträdelses skull får ett land många herrar; men där folket har förstånd och inser vad rätt är, där bliver det beståndande.

2 For the transgressions of a land, many are the rulers thereof, but, under an intelligent and discerning man, stability is prolonged.

3 Köyhä mies, joka vaivaisia sortaa, on kuin sade, joka lyö lakoon eikä anna leipää.

3 En usel herre, som förtrycker de arma, är ett regn som förhärjar i stället för att giva bröd.

3 A poor man, who oppresseth the helpless, [is like] a rain beating down, leaving no food.

4 Lain hylkijät kehuvat jumalattomia, mutta lain noudattajat kauhistuvat heitä.

4 De som övergiva lagen prisa de ogudaktiga, men de som hålla lagen gå till strids mot dem.

4 They who forsake instruction, praise one who is lawless, while, they who keep instruction, are at strife with them.

5 Pahat ihmiset eivät ymmärrä, mikä oikein on, mutta Herraa etsiväiset ymmärtävät kaiken.

5 Onda människor förstå icke vad rätt är, men de som söka HERREN, de förstå allt.

5 Wicked men, consider not justice, but, they who seek Yahweh, consider everything.

6 Parempi on köyhä, joka nuhteettomasti vaeltaa, kuin kahdella tiellä mutkitteleva rikas.

6 Bättre är en fattig man som vandrar i ostrafflighet rik som i vrånghet går dubbla vägar.

6 Better a poor man walking in his integrity, than one who is crooked—turning two ways, though, he, be rich.

7 Joka laista ottaa vaarin, on ymmärtäväinen poika; mutta irstailijain

7 Den yngling är förståndig, som tager lagen i akt; men som giver sig i sällskap med

7 He that keepeth instruction, is a son with discernment, but, a companion of

seuratoveri saattaa isänsä häpeään.
8 Joka kartuttaa varojaan korolla ja voitolla, kokoaa niitä sille, joka vaivaisia armahtaa.
9 Joka korvansa kääntää kuulemasta lakia, sen rukouskin on kauhistus.

10 Joka eksyttää oikeamielisiä pahalle tielle, se lankeaa omaan kuoppaansa; mutta nuhteettomat perivät onnen.
11 Rikas mies on omissa silmissään viisas, mutta ymmärtäväinen köyhä ottaa hänestä selvän.
12 Kun vanhurskaat riemuitsevat, on ihanuus suuri; mutta kun jumalattomat nousevat, saa ihmisiä hakea.

13 Joka rikkomuksensa salaa, se ei menesty; mutta joka ne tunnustaa ja hylkää, se saa armon.

14 Onnellinen se ihminen, joka aina on aralla tunnolla; mutta joka sydämensä

slösare gör sin fader skam.
8 De som förökar sitt gods genom ocker och räntor, han samlar åt den som förbarmar sig över de arma.
9 Om någon vänder bort sitt öra och icke vill höra lagen, så är till och med hans bön en styggelse.
10 Den som leder de redliga vilse in på en ond väg, han faller själv i sin grop; men de ostraffliga få till sin arvedel vad gott är.
11 En rik man tycker sig vara vis, men en fattig man med förstånd uppdagar hurudan han är.
12 När de rättfärdiga triumfera, står allt härligt till; men när de ogudaktiga komma till makt, får man leta efter människor.
13 Den som fördöljer sina överträdelser, honom går det icke väl; men den som bekänner och övergiver dem, han får barmhärtighet.
14 Säll är den människa som ständigt tager sig till vara; men den som förhärdar sitt hjärta, han

squanderers, bringeth shame to his father.
8 He that increaseth his substance by interest and profit, for one ready to favour the poor, doth gather it.
9 He that turneth away his ear from hearing instruction, even his prayer, is an abomination.
10 He that misguideth the upright into a hurtful way! into his own pit, he himself, shall fall, but, men of integrity, shall inherit good.
11 Wise in his own eyes, is the man that is rich, but, a poor man of discernment, searcheth him out.
12 In the exulting of the righteous, there is great glorying, but, when the lawless arise, a man must be sought for.

13 He that covereth his transgressions, shall not prosper, but, he that confesseth and forsaketh, shall find compassion.
14 How happy the man who is ever circumspect, whereas, he that hardeneth his heart,

paaduttaa, se onnettomuuteen lankeaa.

faller i olycka.

shall fall into calamity.

15 Kuin muriseva leijona ja ahnas karhu on kurjan kansan jumalaton hallitsija.

15 Lik ett rytande lejon och en glupande björn är en ogudaktig furste över ett fattigt folk.

15 A growling lion, and a ranging bear, is a lawless ruler, over a poor people.

16 Vähätaitoinen ruhtinas runsaasti kiskoo, mutta väärän voiton vihaaja saa elää kauan.

16 Du furste utan förstånd, du som övar mycket våld, att den som hatar orätt vinning, han skall länge leva.

16 A leader, may lack intelligence, yet abound in oppressions, The hater of greed, shall lengthen out days.

17 Ihmisen, jota verivelka painaa, on pakoiltava hamaan hautaan asti; älköön häntä suojeltako.

17 En människa som tryckes av blodskuld bliver en flykting ända till sin grav, och ingen må hjälpa en sådan.

17 A man oppressed with a person's blood, unto a pit, shall flee, let them not hold him back.

18 Nuhteettomasti vaeltavainen saa avun, mutta kahdella tiellä mutkittelija kerralla kaatuu.

18 Den som vandrar ostraffligt, han bliver frälst; men den som i vrånghet går dubbla vägar, han faller på en av dem.

18 He that walketh with integrity, shall be saved, but, he that is crooked, turning two ways, shall fall in one.

19 Joka peltonsa viljelee, saa leipää kyllin, mutta tyhjän tavoittelija saa köyhyyttä kyllin.

19 Den som brukar sin åker får bröd till fyllest; men den som far efter fåfängliga ting får fattigdom till fyllest.

19 He that tilleth his ground, shall have plenty of bread, but, he that pursueth empty–heads, shall have plenty of poverty.

20 Luotettava mies saa runsaan siunauksen, mutta jolla on kiihko rikastua, se ei rankaisematta jää.

20 En redlig man får mycken välsignelse; men den som fikar efter att varda rik, kan bliver icke ostraffad.

20 A man of fidelity, aboundeth in blessings, but, one hasting to be rich, shall not be held innocent.

21 Ei ole hyvä henkilöön katsoa, mutta leipäpalankin tähden rikkomus tehdään.

21 Att hava anseende till personen är icke tillbörligt; men för ett stycke bröd gör sig mången till överträdare.

21 To take note of faces [in judgment], is not good, and, for a bit of bread, a man will transgress.

22 Pahansuova haluaa kiihkeästi varallisuutta eikä tiedä, että hänet tapaa puute.

22 Den missunnsamme ävlas efter ägodelar och förstår icke att brist skall komma över honom.

22 A man, hasting to be rich, hath an evil eye, and knoweth not when want may overtake him.

23 Joka toista nuhtelee, niinkuin minä neuvon, saa suosiota enemmän kuin se, joka kielellänsä liehakoitsee.

23 Den som tillrättavisar en avfälling skall vinna ynnest, mer än den som gör sin tunga hal.

23 He that reproveth a man, shall, afterwards, find more, favour, than he that useth a flattering tongue.

24 Joka isältään ja äidiltään riistää ja sanoo: Ei tämä ole rikos, se on tuhontekijän toveri.

24 Den som plundrar sin fader eller sin moder och säger: »Det är ingen synd», han är stallbroder till rövaren.

24 He that robbeth his father or his mother, and saith, It is no transgression, companion, is he to one who wasteth.

25 Tavaranahne nostaa riidan, mutta Herraan luottavainen tulee ravituksi.

25 Den som är lysten efter vinning uppväcker träta; men den som förtröstar på HERREN varder rikligen mättad.

25 The ambitious in soul, stirreth up strife, but, he that trusteth in Yahweh, shall be enriched.

26 Omaan sydämeensä luottavainen on tyhmä, mutta viisaudessa vaeltava pelastuu.

26 Den som förlitar sig på sitt förstånd, han är en dåre; men den som vandrar i vishet, han bliver hulpen.

26 He that trusteth his own heart, the same, is a dullard, but, he that walketh wisely, the same, shall be delivered.

27 Joka köyhälle antaa, se ei puutteeseen joudu; mutta joka silmänsä häneltä sulkee, saa kirouksia paljon.

27 Den som giver åt den fattige, honom skall intet fattas; men den som tillsluter sina ögon drabbas av mycken förbannelse.

27 One who giveth to the poor, shall have no want, but, he that hideth his eyes, shall receive many a curse.

28 Kun jumalattomat nousevat, piileksivät ihmiset; mutta kun he hukkuvat, niin hurskaat enentyvät.

28 När de ogudaktiga komma till makt, gömma sig människorna; men när de förgås, växa de rättfärdiga till.

28 When lawless men rise, a common man will hide himself, but, when they perish, righteous men multiply.

29 luku

1 Kuritusta saanut mies, joka niskurina pysyy, rusennetaan äkisti, eikä apua ole.

1 Den som får mycken tillrättavisning, men förbliver hårdnackad, han varder oförtänkt krossad utan räddning.

1 He that being often reproved stiffeneth his neck, suddenly shall be hurt, and there be no healing.

2 Hurskaitten enentyessä kansa iloitsee, mutta jumalattoman hallitessa kansa huokaa.

2 När de rättfärdiga växa till, gläder sig folket, men när den ogudaktige kommer till välde, suckar folket.

2 When the righteous become great, the people rejoice, but, when a lawless man beareth rule, a people sigh.

3 Viisautta rakastavainen on isällensä iloksi, mutta porttojen seuratoveri hävittää varansa.

3 Den som älskar vishet gör sin fader glädje; men den som giver sig i sällskap med skökor förstör vad han äger.

3 A man who loveth wisdom, gladdeneth his father, but, a companion of harlots, destroyeth wealth.

4 Oikeudella kuningas pitää maan pystyssä, mutta verojen kiskoja sen hävittää.

4 Genom rättvisa håller en konung sitt land vid makt; men den som utpressar gärder, har fördärvar det.

4 A king, by justice, shall establish a land,—but, a man open to bribes, bringeth it to ruin.

5 Mies, joka lähimmäistään liehakoitsee, virittää verkon hänen askeleilleen.

5 Den man som smickrar sin nästa han breder ut ett nät för han fötter.

5 A man who flattereth his neighbour, spreadeth, a net, over his steps.

6 Pahalle miehelle on oma rikos paulaksi, mutta vanhurskas saa riemuita ja iloita.

6 En ond människas överträdelse bliver henne en snara, men den rättfärdige får jubla och glädjas.

6 In the transgression of a wicked man, is a snare, but, the righteous, doth shout in triumph and rejoice.

7 Vanhurskas tuntee vaivaisten asian, mutta jumalaton ei siitä mitään ymmärrä.

7 Den rättfärdige vårdar sig om de armas sak, men den ogudaktige förstår intet.

7 The righteous doth acknowledge the plea of the poor, but, the lawless, regardeth not knowledge.

8 Pilkkaajat kaupungin villitsevät, mutta viisaat

8 Bespottare uppvigla staden, men visa män

8 Men given to mockery, inflame a city,—but, wise

hillitsevät vihan.
9 Viisas mies kun käräjöi hullun miehen kanssa, niin tämä reutoo ja nauraa eikä asetu.
10 Murhamiehet vihaavat nuhteetonta, oikeamielisten henkeä he väijyvät.
11 Tyhmä purkaa kaiken sisunsa, mutta viisas sen viimein tyynnyttää.
12 Hallitsija, joka kuuntelee valhepuheita, saa palvelijoikseen pelkkiä jumalattomia.

13 Köyhä ja sortaja kohtaavat toisensa; kumpaisenkin silmille Herra antaa valon.

14 Kuninkaalla, joka tuomitsee vaivaisia oikein, on valtaistuin iäti vahva.
15 Vitsa ja nuhde antavat viisautta, mutta kuriton poika on äitinsä häpeä.

16 Kun jumalattomat lisääntyvät, lisääntyy rikos, mutta vanhurskaat saavat nähdä, kuinka he kukistuvat.
17 Kurita poikaasi, niin

stilla vreden.
9 När en vis man vill gå till rätta med en oförnuftig man, då vredgas denne eller ler, och har ingen ro.
10 De blodgiriga hata den som är ostrafflig, men de redliga söka skydda hans liv.
11 Dåren släpper all sin vrede lös, men den vise stillar den till slut.

12 Den furste som aktar på lögnaktigt tal, hans tjänare äro alla ogudaktiga.

13 Den fattige och förtryckaren få leva jämte varandra; av HERREN få bådas ögon sitt ljus.
14 Den konung som dömer de armas rätt. hans tron skall bestå evinnerligen.
15 Ris och tillrättavisning giver vishet, men ett oupptuktat barn drager skam över sin moder.
16 Där de ogudaktiga växa till, där växer överträdelsen till, men de rättfärdiga skola se deras fall med lust.
17 Tukta din son, så

men, turn away anger.
9 A wise man pleading with a foolish man, whether he rage or laugh, there is no settlement.
10 Blood–thirsty men, hate the blameless man, and, as for the upright, they seek his life.
11 All his anger, doth a dullard let go, but, a wise man, by keeping it back, stilleth it.
12 When a ruler giveth heed to the word of falsehood, all his attendants, become lawless.
13 The poor man and the man of usury, meet together, he that enlighteneth the eyes of them both, is Yahweh.
14 When a king judgeth faithfully the poor, his throne, to futurity, shall be established.
15 A rod with rebuke, giveth wisdom, but, a youth unrestrained, bringeth shame to his mother.
16 When the lawless become great, transgression increaseth, but, the righteous, shall behold, their ruin.
17 Correct thy son, that

hän sinua virvoittaa ja sielullesi herkkuja tarjoaa.
18 Missä ilmoitus puuttuu, siinä kansa käy kurittomaksi; autuas se, joka noudattaa lakia.

19 Ei ota palvelija sanoista ojentuakseen: hän kyllä ymmärtää, mutta ei tottele.

20 Näet miehen, kärkkään puhumaan - enemmän on toivoa tyhmästä kuin hänestä.
21 Jos palvelijaansa nuoresta pitäen hemmottelee, tulee hänestä lopulta kiittämätön.
22 Pikavihainen mies nostaa riidan, ja kiukkuinen tulee rikkoneeksi paljon.

23 Ihmisen alentaa hänen oma ylpeytensä, mutta alavamielinen saa kunnian.

24 Joka käy osille varkaan kanssa, se sieluansa vihaa; hän kuulee vannotuksen, mutta ei ilmaise mitään.
25 Ihmispelko panee paulan, mutta Herraan

skall han bliva dig till hugnad och giva ljuvlig spis åt din själ.
18 Där profetia icke finnes, där bliver folket tygellöst; men säll är den som håller lagen.

19 Med ord kan man icke tukta en tjänare ty om han än förstår, så rättar han sig icke därefter.
20 Ser du en man som är snar till att tala, det är mer hopp om en dåre än om honom.
21 Om någon är för efterlåten mot sin tjänare i hans ungdom, så visar denne honom på sistone förakt.
22 En snarsticken man uppväcker träta, och den som lätt förtörnas begår ofta överträdelse.

23 En människas högmod bliver henne till förödmjukelse, men den ödmjuke vinner ära.

24 Den som skiftar rov med en tjuv hatar sitt eget liv; när han hör edsförpliktelsen, yppar han intet.
25 Människofruktan har med sig snaror, men

he may give thee rest, that he may give delight to thy soul.
18 Where there is no vision, a people is let loose, but, he that keepeth instruction, how happy is he!
19 By words, a servant will not be corrected, though he perceiveth, yet is there no answer.

20 Thou hast seen a man hasty in his words,––there is, more hope of a dullard, than of him.
21 He that dealeth tenderly with his servant from childhood, in his after life, shall have him for a son.
22 A man given to anger, stirreth up strife, and, he that exceedeth in wrath, aboundeth in transgression.
23 The loftiness of a man, layeth him low,—but, one of a lowly spirit, shall attain unto honour.
24 He that shareth with a thief, hateth himself, an oath, he heareth, yet may not tell.

25 The fear of man, setteth a snare, but, he

luottavainen on turvattu.

26 Hallitsijan suosiota etsivät monet, mutta Herralta tulee miehelle oikeus.
27 Vääryyden mies on vanhurskaille kauhistus, ja oikean tien kulkija on kauhistus jumalattomalle.

den som förtröstar på HERREN, han varder beskyddad.

26 Många söka en furstes ynnest, men av HERREN får var och en sin rätt.
27 En orättfärdig man är en styggelse för de rättfärdiga, och den som vandrar i redlighet är en styggelse för den ogudaktige.

that trusteth in Yahweh, shall be placed on high.

26 Many, seek the face of a ruler, but, from Yahweh, is the sentence of each one.
27 An abomination to the righteous, is the man of perversity, and, an abomination to the lawless, is a man of straightforward way.

30 luku

1 Aagurin, Jaaken pojan, sanat; lauselma. Näin puhuu se mies: Minä olen väsyttänyt itseni, Jumala; olen väsyttänyt itseni, Jumala, ja menehdyn.
2 Sillä järjetön olen minä mieheksi, ei ole minulla ihmisymmärrystä;

3 enkä ole oppinut viisautta, tullakseni tuntemaan Pyhintä.

4 Kuka on noussut taivaaseen ja astunut sieltä alas? Kuka on koonnut kouriinsa tuulen? Kuka on sitonut vedet vaipan sisään? Kuka on kohdalleen

1 Detta är Agurs, Jakes sons, ord och utsaga. Så talade den mannen till Itiel -- till Itiel och Ukal.

2 Ja, jag är för oförnuftig för att kunna räknas såsom människa, jag har icke mänskligt förstånd;
3 vishet har jag icke fått lära, så att jag äger kunskap om den Helige.

4 Vem har stigit upp till himmelen och åter farit ned? Vem har samlat vinden i sina händer? Vem har knutit in vattnet i ett kläde? Vem har fastställt jordens alla

1 The words of Agur, son of Jakeh, [even] the oracle,—The utterance of the man, for Ithiel, for Ithiel and Ucal.

2 Surely, more brutish, am, I, than any man, nor doth, the understanding of a son of earth, pertain to me;
3 Neither have I learned wisdom, nor, the knowledge of the Holy Ones, can I acquire.
4 Who hath ascended the heavens and then descended? Who hath gathered the wind into his two hands? Who hath wrapped up the waters in a mantle? Who

asettanut maan ääret kaikki? Mikä on hänen nimensä ja mikä hänen poikansa nimi, jos sen tiedät?

gränser? Vad heter han, och vad heter hans son -- du vet ju det?

hath set up all the ends of the earth? What is his name and what the name of his son, when thou knowest?

5 Jokainen Jumalan sana on taattu; hän on niiden kilpi, jotka häneen turvaavat.

5 Allt Guds tal är luttrat; han är en sköld för dem som taga sin tillflykt till honom.

5 Every saying of God is refined, A shield, is, he, to them who seek refuge in him.

6 Älä lisää hänen sanoihinsa mitään, ettei hän vaatisi sinua tilille ja ettet valhettelijaksi joutuisi.

6 Lägg icke något till hans ord, på det att han icke må beslå dig med lögn.

6 Do not add unto his words, lest he convict thee, and thou be found false.

7 Kahta minä sinulta pyydän, älä niitä minulta koskaan kiellä, kuolemaani saakka:

7 Om två ting beder jag dig, vägra mig dem icke, intill min död:

7 Two things, have I asked of thee, withhold them not from me, ere yet I die:

8 Vilppi ja valhepuhe pidä minusta kaukana. Älä köyhyyttä, älä rikkautta minulle anna; anna minulle ravinnoksi määräosani leipää,

8 Låt fåfänglighet och lögn vara fjärran ifrån mig; och giv mig icke fattigdom, ej heller rikedom, men låt mig få det bröd mig tillkommer.

8 Vanity and falsehood, remove far from me, Neither poverty nor riches, give me, Feed me with the food appointed me:

9 etten kylläisenä tulisi kieltäjäksi ja sanoisi: Kuka on Herra? ja etten köyhtyneenä varastaisi ja rikkoisi Jumalani nimeä vastaan.

9 Jag kunde eljest, om jag bleve alltför matt, förneka dig, att jag sporde: »Vem är HERREN?» eller om jag bleve alltför fattig, kunde jag bliva en tjuv, ja, förgripa mig på min Guds namn.

9 Lest I be full, and deny, and say—Who is Yahweh? or lest I be impoverished and steal, and do violence to the Name of my God.

10 Älä kieli palvelijasta hänen herrallensa; muutoin hän sinut kiroaa, ja sinä saat siitä kärsiä.

10 Förtala icke en tjänare inför hans herre; han kunde eljest förbanna dig, så att du stode där med skam.

10 Do not slander a servant to his master, lest he revile thee, and thou be found guilty.

11 Voi sukua, joka

11 Ett släkte där man

11 A generation! Its

isäänsä kiroaa eikä siunaa äitiänsä;

12 sukua, joka on omissa silmissään puhdas, vaikka ei ole pesty liastansa!
13 Voi sukua - kuinka ylpeät ovatkaan sen silmät ja kuinka korskea silmänluonti -

14 sukua, jonka hampaat ovat miekkoja ja leukaluut veitsiä syödäksensä kurjat maasta pois ja köyhät ihmisten joukosta!

15 Verenimijällä on kaksi tytärtä: Anna vielä! Anna vielä! Kolme on, jotka eivät kylläänsä saa, neljä, jotka eivät sano: Jo riittää:
16 tuonela, hedelmätön kohtu, maa, joka ei saa kylläänsä vedestä, ja tuli, joka ei sano: Jo riittää.

17 Joka isäänsä pilkkaa ja pitää halpana totella äitiänsä, häneltä korpit puron luona hakkaavat silmän, ja kotkan poikaset syövät sen.

18 Kolme on minusta

förbannar sin fader, och där man icke välsignar sin moder;
12 ett släkte som tycker sig vara rent, fastän det icke har avtvått sin orenlighet;
13 ett släkte -- huru stolta äro icke dess ögon, och huru fulla av högmod äro icke dess blickar!

14 ett släkte vars tänder äro svärd, och vars kindtänder äro knivar, så att de äta ut de betryckta ur landet och de fattiga ur människornas krets!

15 Blodigeln har två döttrar: »Giv hit, giv hit.» Tre finnas, som icke kunna mättas, ja, fyra, som aldrig säga: »Det är nog»:
16 dödsriket och den ofruktsammas kved, jorden, som icke kan mättas med vatten, och elden, som aldrig säger: »Det är nog.»

17 Den som bespottar sin fader och försmår att lyda sin moder hans öga skola korparna vid bäcken hacka ut, och örnens ungar skola äta upp det.

18 Tre ting äro mig för

father, it revileth, and, its mother, it doth not bless.
12 A generation! Pure in its own eyes, yet, from its filth, hath it not been bathed,
13 A generation! How lofty are its eyes, and its eyelashes uplifted.

14 A generation! Swords, are its teeth, and, knives, its incisors,—to devour the humbled out of the earth, and the needy, from among men.

15 The vampire, hath two daughters, Give! Give! Three, there are, will not be satisfied, four, have not said, Enough!
16 Hades, and barrenness,—A land not satisfied with water, and fire, that saith not, Enough!

17 The eye that mocketh a father, and despiseth to obey a mother, the ravens of the valley shall pick it out, and the young of the eagle shall eat it.

18 Three, things there

ylen ihmeellistä, ja neljä on, joita en käsitä:

19 kotkan jäljet taivaalla, käärmeen jäljet kalliolla, laivan jäljet keskellä merta ja miehen jäljet nuoren naisen tykönä.

20 Samoin ovat avionrikkoja-vaimon jäljet: hän syö, pyyhkii suunsa ja sanoo: En ole pahaa tehnyt.

21 Kolmen alla järkkyy maa, ja neljän alla ei se jaksa kestää:

22 orjan alla, kun hän kuninkaaksi pääsee, houkan, kun hän saa kyllälti leipää,
23 hyljityn alla, kun hän miehen saa, ja palvelijattaren, kun hän emäntänsä syrjäyttää.

24 Neljä on maassa vähäisintä, mutta viisaan viisasta silti:

25 Muurahaiset ovat voimaton kansa, mutta he hankkivat leipänsä kesällä;
26 tamaanit ovat heikko kansa, mutta he

underbara, ja, fyra finnas, som jag icke kan spåra:
19 örnens väg under himmelen, ormens väg över klippan, skeppets väg mitt i havet och en mans väg hos en ung kvinna.

20 Sådant är äktenskapsbryterskans sätt: hon njuter sig mätt och stryker sig så om munnen och säger: »Jag har intet orätt gjort.»
21 Tre finnas, under vilka jorden darrar, ja, fyra, under vilka den ej kan uthärda:
22 under en träl, när han bliver konung, och en dåre, när han får äta sig mätt,
23 under en försmådd kvinna, när hon får man och en tjänstekvinna, när hon tränger undan sin fru.
24 Fyra finnas, som äro små på jorden, och likväl är stor vishet dem beskärd:
25 myrorna äro ett svagt folk, men de bereda om sommaren sin föda;
26 klippdassarna äro ett folk med ringa kraft,

are, too difficult for me, yea, four, which I do not understand:
19 The way of an eagle in the heavens, the way of a serpent on the rock,—the way of a ship in the heart of the sea, and the way of a man with a maid.
20 So, is the way of a woman committing adultery,—she eateth, and wipeth her mouth, and saith, I have done no iniquity!
21 Under three things, a land is stirred, yea, under four, she cannot bear up:
22 Under a servant, when he reigneth, and a base man, when he is surfeited with food;
23 Under a hateful woman, when she is married, and a handmaid when she driveth out her mistress.
24 Four, things there are, the small of the earth,—yet, they, are wiser than the wise:
25 The ants, a people, not strong,—yet prepare they, in summer, their food;
26 The conies, a people of, no power, yet set

laittavat majansa kallioihin;
27 heinäsirkoilla ei ole kuningasta, mutta koko lauma lähtee järjestyksessä liikkeelle;
28 sisiliskoon voi tarttua käsin, mutta kuitenkin se oleskelee kuninkaan linnoissa.

29 Kolmella on komea astunta, ja neljä komeasti kulkee:

30 leijona, sankari eläinten joukossa, joka ei vääjää ketään,

31 hevonen, solakkakylki, tai kauris, ja kuningas joukkonsa johdossa.
32 Jos ylpeilit - olipa se houkkamaisuutta tai harkittua - niin laske käsi suullesi.

33 Sillä maitoa pusertamalla saa voin, nenää pusertamalla saa veren, ja vihoja pusertamalla saa riidan.

men i klippan bygga de sig hus;
27 gräshopporna hava ingen konung, men i härordning draga de alla ut;
28 gecko-ödlan kan gripas med händerna, dock bor hon i konungapalatser.

29 Tre finnas, som skrida ståtligt fram, ja, fyra, som hava en ståtlig gång:
30 lejonet, hjälten bland djuren, som ej viker tillbaka för någon,

31 en stridsrustad häst och en bock och en konung i spetsen för sin här.
32 Om du har förhävt dig, evad det var dårskap eller det var medveten synd, så lägg handen på munnen.
33 Ty såsom ost pressas ut ur mjölk, och såsom blod pressas ut ur näsan, så utpressas kiv ur vrede. ----

they, among the crags, their house;
27 King, is there none, to, the locusts,—yet go forth in swarms, do they all;
28 The lizard, with hands, reneweth its hold,—yet, the same, is in the palaces of the king.

29 Three, things there are which step along well, ye, four, which excel in going:
30 The lion, hero among beasts, which turneth aside from the face of no one;
31 The greyhound, or the he-goat,—and a king, having a band of soldiers with him.
32 If thou hast acted basely by lifting thyself up,—if thou hast plotted evil, [put thy] hand to [thy] mouth!
33 Surely, the pressing of milk, bringeth forth curd, and, the pressing of the nose, bringeth forth blood, and, the pressing of wrath, bringeth forth strife.

31 luku

1 Lemuelin, Massan

1 Detta är konung

1 The words of Lemuel

kuninkaan, sanat, joilla hänen äitinsä kasvatti häntä.
2 Mitä, poikani; mitä, kohtuni poika; mitä, lupausteni poika?

3 Älä anna voimaasi naisille, vaellustasi kuningasten turmelijatarten valtaan.
4 Ei sovi kuningasten, Lemuel, ei sovi kuningasten viiniä juoda eikä ruhtinasten kysellä: Missä väkijuomaa?
5 Muutoin hän juodessaan unhottaa, mitä säädetty on, ja vääntelee kaikkien kurjuuden lasten oikeuden.
6 Antakaa väkevää juomaa menehtyvälle ja viiniä murhemielisille.

7 Sellainen juokoon ja unhottakoon köyhyytensä älköönkä enää vaivaansa muistelko.
8 Avaa suusi mykän hyväksi, oikeuden hankkimiseksi kaikille sortuville.
9 Avaa suusi, tuomitse oikein, hanki kurjalle ja köyhälle oikeus.

Lemuels ord, vad hans moder sade, när hon förmanade honom:
2 Hör, min son, ja, hör, du mitt livs son, hör, du mina löftens son.

3 Giv icke din kraft åt kvinnor, vänd icke dina vägar till dem som äro konungars fördärv.
4 Ej konungar tillkommer det, Lemoel, ej konungar tillkommer det att dricka vin ej furstar att fråga efter starka drycker.
5 De kunde eljest under sitt drickande förgäta lagen och förvända rätten för alla eländets barn.

6 Nej, åt den olycklige give man starka drycker och vin åt dem som hava en bedrövad själ.
7 Må dessa dricka och förgäta sitt armod och höra upp att tänka på sin vedermöda.

8 Upplåt din mun till förmån för den stumme och till att skaffa alla hjälplösa rätt.
9 Ja, upplåt din mun och döm med rättvisa, och skaffa den betryckte och fattige rätt. ----

the king,—the strain which was taught him by his mother:—
2 What, my son? and what, the son of my womb? aye what, the son of my vows?
3 Do not give, to women, thy strength, nor thy ways, to them who ruin kings.
4 It is not for kings, O Lemuel, it is not for kings to drink wine, nor, for dignitaries, to desire strong drink,
5 Lest he drink, and forget that which is decreed, and alter the plea of any who are sorely oppressed.

6 Give strong drink, to him that is perishing, and wine, to such as are embittered in soul:
7 Let him drink, and forget his poverty, and, his wearying toil, let him remember no more.

8 Open thy mouth for the dumb, for the cause of all the children of the departed.
9 Open thy mouth—judge righteously,—and administer justice for the poor and the needy.

10 Kelpo vaimon kuka löytää? Sellaisen arvo on helmiä paljon kalliimpi.
11 Hänen miehensä sydän häneen luottaa, eikä siltä mieheltä riistaa puutu.
12 Hän tekee miehellensä hyvää, ei pahaa, kaikkina elinpäivinänsä.
13 Hän puuhaa villat ja pellavat ja halullisin käsin askartelee.
14 Hän on kauppiaan laivojen kaltainen: leipänsä hän noutaa kaukaa.
15 Kun yö vielä on, hän nousee ja antaa ravinnon perheellensä, piioilleen heidän osansa.

16 Hän haluaa peltoa ja hankkii sen, istuttaa viinitarhan kättensä hedelmällä.

17 Hän voimalla vyöttää kupeensa ja käsivartensa vahvistaa.

18 Hankkeensa hän huomaa käyvän hyvin, ei sammu hänen lamppunsa yöllä.

19 Hän ojentaa kätensä

10 En idog hustru, var finner man en sådan? Långt högre än pärlor står hon i pris.
11 På henne förlitar sig hennes mans hjärta, och bärgning kommer icke att fattas honom.
12 Hon gör honom vad ljuvt är och icke vad lett är, i alla sina levnadsdagar.
13 Omsorg har hon om ull och lin och låter sina händer arbeta med lust.
14 Hon är såsom en köpmans skepp, sitt förråd hämtar hon fjärran ifrån.
15 Medan det ännu är natt, står hon upp och sätter fram mat åt sitt husfolk, åt tjänarinnorna deras bestämda del.
16 Hon har planer på en åker, och hon skaffar sig den; av sina händers förvärv planterar hon en vingård.
17 Hon omgjordar sina länder med kraft och lägger driftighet i sina armar.
18 Så förmärker hon att hennes hushållning går väl; hennes lampa släckes icke ut om natten.
19 Till spinnrocken

10 A virtuous woman, who can find? for, far beyond corals, is her worth.
11 The heart of her husband, trusteth her, and, gain, he shall not lack:
12 She doeth him good and not evil, all the days of her life:

13 She seeketh wool and flax, and worketh willingly with her hands:
14 She is like the ships of the merchant, from afar, she bringeth in her food;
15 And she riseth, while yet it is night, and giveth food to her household, and a task to her maidens:
16 She considereth a field, and procureth it, Out of the fruit of her hands, she planteth a vineyard:
17 She girdeth, with strength her loins, and putteth vigour into her arms:
18 She tasteth, whether, good, be her merchandise, and her lamp, goeth not out by night:
19 Her hands, she

kehrävarteen ja käyttelee värttinää kämmenissään.
20 Hän avaa kätensä kurjalle, ojentaa köyhälle molemmat kätensä.

21 Ei pelkää hän perheensä puolesta lunta, sillä koko hänen perheensä on puettu purppuravillaan.
22 Hän valmistaa itsellensä peitteitä; hienoa pellavaa ja punapurppuraa on hänen pukunsa.
23 Hänen miehensä on tunnettu porteissa, maanvanhinten seassa istuessansa.
24 Hän aivinapaitoja tekee ja myy, vöitä hän kauppiaalle toimittaa.

25 Vallalla ja kunnialla hän on vaatetettu, ja hän nauraa tulevalle päivälle.
26 Suunsa hän avaa viisauden sanoihin, hänen kielellään on lempeä opetus.

27 Hän tarkkaa talonsa menoa, eikä hän laiskan leipää syö.

griper hon med sina händer, och hennes fingrar fatta om sländan.
20 För den betryckte öppnar hon sin hand och räcker ut sina armar mot den fattige.

21 Av snötiden fruktar hon intet för sitt hus, ty hela hennes hus har kläder av scharlakan.

22 Sköna täcken gör hon åt sig, hon har kläder av finaste linne och purpur.

23 Hennes man är känd i stadens portar, där han sitter bland landets äldste.
24 Fina linneskjortor gör hon och säljer dem, och bälten avyttrar hon till krämaren.
25 Kraft och heder är hennes klädnad, och hon ler mot den dag som kommer.
26 Sin mun upplåter hon med vishet, och har vänlig förmaning på sin tunga.

27 Hon vakar över ordningen i sitt hus och äter ej i lättja sitt bröd.

putteth forth to the distaff, and, her palms, lay hold of the spindle:
20 Her palm, she spreadeth out to the oppressed, and, her hands, she extendeth to the needy:
21 She feareth not, for her household, because of the snow, for, all her household, are clothed with crimson:
22 Coverlets, she maketh for herself, Of white linen and of purple, is her clothing:

23 Known in the gates, is her husband, when he sitteth, with the elders of the land:
24 Fine linen wraps, she maketh and selleth, and, girdles, doth she deliver to the trader:
25 Strength and dignity, are her clothing, and she laugheth at the time to come:
26 Her mouth, she openeth with wisdom, and, the instruction of kindness, is on her tongue:
27 She looketh well to the goings of her household, and, the bread of idleness, will

she not eat.

28 Hänen poikansa nousevat ja kiittävät hänen onneansa; hänen miehensä nousee ja ylistää häntä:

28 Hennes söner stå upp och prisa henne säll, hennes man likaså och förkunnar hennes lov:

28 Her children rise up, and call her happy! her husband, and he praiseth her:—

29 Paljon on naisia, toimellisia menoissaan, mutta yli niitten kaikkien kohoat sinä.

29 »Många idoga kvinnor hava funnits, men du, du övergår dem allasammans.»

29 Many daughters, have done virtuously, but, thou, excellest them all!

30 Pettävä on sulous, kauneus katoavainen; ylistetty se vaimo, joka Herraa pelkää!

30 Skönhet är förgänglig och fägring en vindfläkt; men prisas må en hustru som fruktar HERREN.

30 Deceitful is loveliness and vain is beauty, The woman that revereth Yahweh, she, shall be praised:

31 Suokaa hänen nauttia kättensä hedelmiä, hänen tekonsa häntä porteissa ylistäköot.

31 Må hon få njuta sina gärningars frukt; hennes verk skola prisa henne i portarna.

31 Give her of the fruit of her own hands, and let her own works, praise her in the gates.

SAARNAAJAN KIRJA

1 luku

1 Saarnaajan sanat, Daavidin pojan, joka oli kuninkaana Jerusalemissa.

1 Detta är predikarens ord, Davids sons, konungens i Jerusalem.

1 The words of the Proclaimer, son of David, king in Jerusalem.

2 Turhuuksien turhuus, sanoi saarnaaja, turhuuksien turhuus; kaikki on turhuutta!

2 Fåfängligheters fåfänglighet! säger Predikaren. Fåfängligheters fåfänglighet! Allt är fåfänglighet!

2 Vanity of vanities! saith the Proclaimer, vanity of vanities! all, is vanity.

3 Mitä hyötyä on ihmiselle kaikesta vaivannäöstänsä, jolla hän vaivaa itseänsä

3 Vad förmån har människan av all möda som hon gör sig under solen?

3 What profit hath Man, in all his toil wherewith he toileth under the sun?

auringon alla?

4 Sukupolvi menee, ja sukupolvi tulee, mutta maa pysyy iäti.

4 Släkte går, och släkte kommer, och jorden står evinnerligen kvar.

4 Generation, goeth and, generation, cometh, but, the earth, unto times age–abiding, remaineth.

5 Ja aurinko nousee, ja aurinko laskee ja kiiruhtaa sille sijallensa, josta se jälleen nousee.

5 Och solen går upp, och solen går ned, och har sedan åter brått att komma till den ort där hon går upp.

5 And the sun, breaketh forth, and the sun, goeth in,—yea, unto his own place, he panteth, from whence he brake forth.

6 Tuuli menee etelään ja kiertää pohjoiseen, kiertää yhä kiertämistään, ja samalle kierrollensa tuuli palajaa.

6 Vinden far mot söder och vänder sig så mot norr; den vänder sig och vänder sig, allt under det att den far fram, och så begynner den åter sitt kretslopp.

6 Going unto the south, and circling unto the north,—circling, circling continually, is, the wind, and, over its own circuits, returneth the wind.

7 Kaikki joet laskevat mereen, mutta meri ei siitänsä täyty; samaan paikkaan, johon joet ovat laskeneet, ne aina edelleen laskevat.

7 Alla floder rinna ut i havet, och ändå bliver havet aldrig fullt; där floderna förut hava runnit, dit rinna de ständigt åter.

7 All the streams, flow into the sea, yet, the sea, is not full,—unto the place whither the streams flow, thither, do they again flow.

8 Kaikki tyynni itseänsä väsyttää, niin ettei kukaan sitä sanoa saata. Ei saa silmä kyllääsä näkemisestä eikä korva täyttänsä kuulemisesta.

8 Alla arbetar utan rast; ingen kan utsäga det. Ögat mättas icke av att se, och örat bliver icke fullt av att höra.

8 All words, are weak, unable is any man to tell,—not satisfied is the eye by seeing, nor filled is the ear with hearing.

9 Mitä on ollut, sitä vastakin on; ja mitä on tapahtunut, sitä vastakin tapahtuu. Ei ole mitään uutta auringon alla.

9 Vad som har varit är vad som kommer att vara, och vad som har hänt är vad som kommer att hända; intet nytt sker under solen.

9 That which hath been, is the same that shall be, and, that which hath been done, is the same that shall be done,—and there is, nothing new, under the sun.

10 Jos jotakin on, josta

10 Inträffar något varom

10 Is there a thing, of

sanotaan: Katso, tämä on uutta, niin on sitä kuitenkin ollut jo ennen, ammoisina aikoina, jotka ovat olleet ennen meitä.

man ville säga: »Se, detta är nytt», så har detsamma ändå skett redan förut, i gamla tider, som voro före oss.

which it can be said, See here, it is, new? Already, hath it been, for ages, [it is something] which was before us.

11 Ei jää muistoa esi-isistä; eikä jälkeläisistäkään, jotka tulevat, jää muistoa niille, jotka heidän jälkeensä tulevat.

11 Man kommer icke ihåg dem som levde före oss. Och dem som skola uppstå efter oss skall man icke heller komma ihåg bland dem som leva ännu senare.

11 There is, no remembrance, of the thing before,—nor, even of the things after, which shall be, will there be any remembrance, with them who shall come after.

12 Minä, saarnaaja, olin Israelin kuningas Jerusalemissa.

12 Jag, Predikaren, var konung över Israel i Jerusalem.

12 I, the Proclaimer, was king over Israel, in Jerusalem.

13 Ja minä käänsin sydämeni viisaudella tutkimaan ja miettimään kaikkea, mitä auringon alla tapahtuu. Tämä on vaikea työ, jonka Jumala on antanut ihmislapsille, heidän sillä itseään rasittaaksensa.

13 Och jag vände mitt hjärta till att begrunda och utrannsaka genom vishet allt vad som händer under himmelen; sådant är ett uselt besvär, som Gud har givit människors barn till att plåga sig med.

13 And I gave my heart to seek and to search out, wisely, concerning all things which are done under the heavens,—the same, is the vexatious employment God hath given to the sons of men, to work toilsomely therein,

14 Minä katselin kaikkia tekoja, mitä tehdään auringon alla, ja katso, se on kaikki turhuutta ja tuulen tavoittelua.

14 När jag nu såg på allt vad som händer under himmelen, se, då var det allt fåfänglighet och ett jagande efter vind.

14 I saw all the works which were done under the sun,—and lo! all, was vanity, and a feeding on wind.

15 Väärä ei voi suoristua, eikä vajaata voi täydeksi laskea.

15 Det som är krokigt kan icke bliva rakt, och det som ej finnes kan ej komma med i någon räkning.

15 That which is crooked, cannot be straight,—and, that which is wanting, cannot be reckoned.

16 Minä puhuin sydämessäni näin: Minä olen hankkinut suuren viisauden ja sitä yhä lisännyt, jopa yli kaikkien, jotka ovat ennen minua Jerusalemissa hallinneet, ja paljon on sydämeni nähnyt viisautta ja tietoa.

16 Jag sade i mitt hjärta: »Se, jag har förvärvat mig stor vishet, och jag har förökat den, så att den övergår allas som före mig hava regerat över Jerusalem; ja, vishet och insikt har mitt hjärta inhämtat i rikt mått.»

16 Spake, I, in my heart, saying, As for me, lo! I have become great, and have gathered wisdom, beyond any one who hath been before me over Jerusalem,—and, my heart, hath seen much wisdom and knowledge:

17 Ja minä käänsin sydämeni tutkimaan viisautta ja tietoa, mielettömyyttä ja tyhmyyttä, ja minä tulin tietämään, että sekin oli tuulen tavoittelemista.

17 Men när jag nu vände mitt hjärta till att förstå vishet och till att förstå oförnuft och dårskap, då insåg jag att också detta var ett jagande efter vind.

17 yea I have given my heart, to know wisdom, and to know madness, and folly,—I know that, even this, is a feeding on wind.

18 Sillä missä on paljon viisautta, siinä on paljon surua; ja joka tietoa lisää, se tuskaa lisää.

18 Ty där mycken vishet är, där är mycken grämelse; och den som förökar sin insikt, han förökar sin plåga.

18 For, in much wisdom, is much vexation,—and, he that increaseth knowledge, increaseth pain.

2 luku

1 Minä sanoin sydämessäni: Tule, minä tahdon koetella sinua ilolla, nauti hyvää. Mutta katso, sekin oli turhuutta.

1 Jag sade i mitt hjärta: »Välan, jag vill pröva huru glädje kommer dig, gör dig nu goda dagar.» Men se, också detta var fåfänglighet.

1 Said, I, in my heart, Come now! I will prove thee with gladness, and look thou on blessedness,—but lo! even that, was vanity.

2 Naurusta minä sanoin: Mieletöntä! ja ilosta: Mitä se toimittaa?

2 Jag måste säga om löjet: »Det är dårskap», och om glädjen: »Vad gagnar den till?»

2 Of laughter, I said, Madness! and, of mirth, What can it do?

3 Minä mietin mielessäni virkistää ruumistani viinillä -

3 I mitt hjärta begrundade jag huru jag skulle pläga min kropp

3 I sought out with my heart, to cherish with wine, my flesh,—but, my

kuitenkin niin, että sydämeni harrastaisi viisautta - ja noudattaa tyhmyyttä, kunnes saisin nähdä, mikä olisi ihmislapsille hyvä, heidän tehdäksensä sitä taivaan alla lyhyinä elämänsä päivinä.

4 Minä tein suuria töitä: rakensin itselleni taloja, istutin itselleni viinitarhoja.
5 Minä laitoin itselleni puutarhoja ja puistoja ja istutin niihin kaikkinaisia hedelmäpuita.
6 Minä tein itselleni vesilammikoita kastellakseni niistä metsiköitä, joissa puita kasvoi.
7 Minä ostin orjia ja orjattaria, ja kotona syntyneitäkin minulla oli; myös oli minulla karjaa, raavaita ja lampaita, paljon enemmän kuin kenelläkään niistä, jotka olivat olleet ennen minua Jerusalemissa.

8 Minä kokosin itselleni myöskin hopeata ja kultaa ja kuninkaitten ja maakuntien aarteita ja hankin itselleni laulajia

med vin -- allt under det att mitt hjärta ägnade sig åt vishet -- och huru jag skulle hålla fast vid dårskap, till dess jag finge se vad som vore bäst för människors barn att göra under himmelen, de dagar de leva.
4 Jag företog mig stora arbeten, jag byggde hus åt mig, jag planterade vingårdar åt mig.
5 Jag anlade åt mig lustgårdar och parker och planterade i dem alla slags fruktträd.
6 Jag anlade vattendammar åt mig för att ur dem vattna den skog av träd, som växte upp.
7 Jag köpte trälar och trälinnor, och hemfödda tjänare fostrades åt mig; jag fick ock boskap, fäkreatur och får, i större myckenhet än någon som före mig hade varit i Jerusalem.

8 Jag samlade mig jämväl silver och guld och allt vad konungar och länder kunna äga; jag skaffade mig

heart, was to guide with wisdom, even in laying hold of folly, until I should see which was blessedness for the sons of men, as to that which they could do, under the heavens, during the number of the days of their life.
4 I enlarged my works,—I built me houses, I planted me vineyards;

5 I made me gardens, and parks,—I planted in them trees of every kind of fruit;
6 I made me pools of water,—to irrigate therefrom the thick–set saplings growing up into trees:
7 I acquired, men–servants and women–servants, and, the children of the household, were mine,—also possessions, herds and flocks in abundance, were mine, beyond all who had been before me in Jerusalem;
8 I heaped me up, both silver and gold, and the peculiar treasure of kings, and provinces,—I provided me singing–men

ja laulajattaria ja ihmislasten iloja, vaimon, jopa vaimoja.

9 Minä tulin suureksi ja yhä suuremmaksi, yli kaikkien, jotka olivat olleet ennen minua Jerusalemissa. Sen ohessa pysyi minussa viisauteni.
10 Enkä minä pidättänyt silmiäni mistään, mitä ne pyysivät, enkä kieltänyt sydämeltäni mitään iloa, sillä minun sydämeni iloitsi kaikesta vaivannäöstäni, ja se oli minun osani kaikesta vaivannäöstäni.

11 Mutta kun minä käänsin huomioni kaikkiin töihin, joita minun käteni olivat tehneet, ja vaivannäköön, jolla olin vaivannut itseäni niitä tehdessäni, niin katso: se oli kaikki turhuutta ja tuulen tavoittelua; eikä ole hyötyä mistään auringon alla.
12 Kun minä käännyin katsomaan viisautta ja mielettömyyttä ja tyhmyyttä - sillä mitä taitaa ihminen, joka tulee kuninkaan jälkeen,

sångare och sångerskor och vad som är människors lust: en hustru, ja, många.
9 Så blev jag stor, allt mer och mer, större än någon som före mig hade varit i Jerusalem; och under detta bevarade jag ändå min vishet.
10 Intet som mina ögon begärde undanhöll jag dem, och ingen glädje nekade jag mitt hjärta. Ty mitt hjärta fann glädje i all min möda, och detta var min behållna del av all min möda.

11 Men när jag så vände mig till att betrakta alla de verk som mina händer hade gjort, och den möda som jag hade nedlagt på dem, se, då var det allt fåfänglighet och ett jagande efter vind. Ja, under solen finnes intet som kan räknas för vinning.
12 När jag alltså vände mig till att jämföra vishet med oförnuft och dårskap -- ty vad kunna de människor göra, som komma efter konungen,

and singing-women, and the delights of the sons of men, a wife and wives.
9 So I became great, and increased, more than any one who had been before me in Jerusalem,—moreover, my wisdom, remained with me;
10 and, nothing that mine eyes asked, withheld I from them,—I did not keep back my heart from any gladness, for, my heart, obtained gladness out of all my toil, and so, this, was my portion, out of all my toil.
11 When, I, looked upon all my works, which my hands had made, and on my toil, whereon I had toilsomely wrought, then lo! all, was vanity, and feeding on wind, and there was no profit under the sun.

12 Thus turned, I, to look at wisdom, and madness and folly,—for what can the man [do more] who cometh after the king? [save] that

muuta kuin tehdä, mitä jo ennen on tehty? -

13 niin minä näin, että viisaus on hyödyllisempi tyhmyyttä, niinkuin valo on pimeyttä hyödyllisempi.

14 Viisaalla on silmät päässänsä, tyhmä taas vaeltaa pimeässä; mutta minä tulin tietämään myös sen, että toisen käy niinkuin toisenkin.

15 Ja minä sanoin sydämessäni: Se, mikä kohtaa tyhmää, kohtaa minuakin; miksi olen sitten niin tuiki viisaaksi tullut? Ja minä sanoin sydämessäni: Tämäkin on turhuutta.

16 Sillä ei jää viisaasta, niinkuin ei tyhmästäkään, ikuista muistoa, kun kerran tulevina päivinä kaikki unhotetaan; ja eikö kuole viisas niinkuin tyhmäkin?

17 Niin minä kyllästyin elämään, sillä minusta oli pahaa se, mikä tapahtuu auringon alla,

annat än detsamma som man redan förut har gjort? --

13 då insåg jag att visheten väl har samma företräde framför dårskapen, som ljuset har framför mörkret:

14 Den vise har ögon i sitt huvud, men dåren vandrar i mörker. Dock märkte jag att det går den ene som den andre.

15 Då sade jag i mitt hjärta: »Såsom det går dåren, så skall det ock gå mig; vad gagn har då därav att jag är förmer i vishet?» Och jag sade i mitt hjärta att också detta var fåfänglighet.

16 Ty den vises minne varar icke evinnerligen, lika litet som dårens; i kommande dagar skall ju alltsammans redan vara förgätet. Och måste icke den vise dö såväl som dåren?

17 Och jag blev led vid livet, ty illa behagade mig vad som händer under solen, eftersom

which, already, men have done.

13 Then saw, I, that wisdom doth excel folly,– –as far as light excelleth darkness.

14 As for the wise man, his eyes, are in his head, whereas, the dullard, in darkness, doth walk,—but, I myself, knew that, one destiny, happeneth to them, all.

15 Then said, I, in my heart, As it happeneth to the dullard, even to me, will it happen, but wherefore, then, became, I, wise to excess? Therefore spake I, in my heart, Even this, is vanity.

16 For there is no remembrance of a wise man, more than of a dullard, unto times age–abiding,—seeing that, already, in the days to come, all hath been forgotten, how then cometh it that the wise man dieth equally with the dullard?

17 Therefore I hated life, for, a vexation unto me, was the work which was done under the

koskapa kaikki on turhuutta ja tuulen tavoittelua.
18 Ja minä kyllästyin kaikkeen vaivannäkööni, jolla olin vaivannut itseäni auringon alla, koska minun täytyy se jättää ihmiselle, joka tulee minun jälkeeni.
19 Ja kuka tietää, onko hän viisas vai tyhmä? Mutta hallitsemaan hän tulee kaikkia minun vaivannäköni hedelmiä, joiden tähden minä olen vaivannut itseäni ja ollut viisas auringon alla. Tämäkin on turhuutta.
20 Niin minä annoin sydämeni vaipua epätoivoon kaikesta vaivannäöstäni, jolla olin vaivannut itseäni auringon alla.
21 Sillä niin on: ihmisen, joka on vaivaa nähnyt toimien viisaudella, tiedolla ja kunnolla, täytyy antaa kaikki ihmiselle, joka ei ole siitä vaivaa nähnyt, hänen osaksensa. Sekin on turhuutta ja on suuri onnettomuus.
22 Sillä mitä saa ihminen kaikesta vaivannäöstänsä ja sydämensä

allt är fåfänglighet och ett jagande efter vind.

18 Ja, jag blev led vid all den möda som jag hade gjort mig under solen, eftersom jag åt någon annan som skall komma efter mig måste lämna vad jag har gjort.
19 Och vem vet om denne skall vara en vis man eller en dåre? Men ändå skall han få råda över allt det varpå jag har nedlagt min möda och min vishet under solen. Också detta är fåfänglighet.
20 Så begynte jag då att åter förtvivla i mitt hjärta över all den möda som jag hade gjort mig under solen.

21 Ty om en människa med vishet och insikt och skicklighet har utstått sin möda, så måste hon dock lämna sin del åt en annan som icke har haft någon möda därmed. Också detta är fåfänglighet och ett stort elände.
22 Ja, vad gagn har människan av all möda och hjärteoro som hon gör sig under solen?

sun,—for, all, was vanity, and a feeding on wind.

18 Therefore hated, I, all my toil, wherein I was toiling, under the sun,—in that I should leave it for the man who should come after me;
19 and who could know whether a, wise man, he would be or a foolish, and yet he would lord it over all my toil, wherein I had toiled and wherein I had acted wisely, under the sun,—even this, was vanity.
20 Then resolved I, to give my heart over to despair,—concerning all the toil, wherein I had toiled, under the sun.

21 For here is a man, whose toil hath been with wisdom and with knowledge and with skill,—yet, to a man who hath not toiled therein, shall he leave it as his portion, even this, was vanity and a great vexation.
22 For what hath the man for all his toil, and for the striving of his heart,—wherein, he

pyrkimyksestä, jolla hän vaivaa itseänsä auringon alla?

himself, toiled under the sun?

23 Ovathan kaikki hänen päivänsä pelkkää tuskaa ja hänen työnsä surua, eikä yölläkään hänen sydämensä saa lepoa. Tämäkin on turhuutta.

23 Alla hennes dagar äro ju fulla av plåga, och det besvär hon har är fullt av grämelse; icke ens om natten får hennes hjärta någon ro. Också detta är fåfänglighet.

23 For, all his days, are pains, and, vexatious, is his employment, even in the night, his heart lieth not down,—even this, was, vanity.

24 Ei ole ihmisellä muuta onnea kuin syödä ja juoda ja antaa sielunsa nauttia hyvää vaivannäkönsä ohessa; mutta minä tulin näkemään, että sekin tulee Jumalan kädestä.

24 Det är icke en lycka som beror av människan själv, att hon kan äta och dricka och göra sig goda dagar under sin möda. Jag insåg att också detta kommer från Guds hand, hans som har sagt:

24 There was nothing more blessed for Man [than] that he should eat and drink, and see his desireth for blessedness in his toil,—even this, saw, I myself, that, from the hand of God, it was.

25 - Sillä kuka voi syödä ja kuka nauttia ilman minua? -

25 »Vem kan äta, och vem kan njuta, mig förutan?»

25 For who could eat and who could enjoy, so well as I?

26 Sillä hän antaa ihmiselle, joka on hänelle otollinen, viisautta, tietoa ja iloa; mutta syntiselle hän antaa työksi koota ja kartuttaa annettavaksi sille, joka on otollinen Jumalalle. Sekin on turhuutta ja tuulen tavoittelua.

26 Ty åt den människa som täckes honom giver han vishet och insikt och glädje; men åt syndaren giver han besväret att samla in och lägga tillhopa, för att det sedan må tillfalla någon som täckes Gud. Också detta är fåfänglighet och ett jagande efter vind.

26 For, to a man who is good before him, hath he given wisdom and knowledge and gladness,—whereas, to the sinner, he hath given employment, to gather and heap up, to give to one who is good before God, even this, was vanity, and a feeding on wind.

3 luku

1 Kaikella on

1 Allting har sin tid, och

1 For, every thing, there

määräaika, ja aikansa on joka asialla taivaan alla.

2 Aika on syntyä ja aika kuolla. Aika on istuttaa ja aika repiä istutus.

3 Aika on surmata ja aika parantaa. Aika on purkaa ja aika rakentaa.

4 Aika on itkeä ja aika nauraa. Aika on valittaa ja aika hypellä.

5 Aika on heitellä kiviä ja aika kerätä kivet. Aika on syleillä ja aika olla syleilemättä.

6 Aika on etsiä ja aika kadottaa. Aika on säilyttää ja aika viskata pois.

7 Aika on reväistä rikki ja aika ommella yhteen. Aika on olla vaiti ja aika puhua.

8 Aika on rakastaa ja aika vihata. Aika on sodalla ja aika rauhalla.

9 Mitä hyötyä on työntekijällä siitä, mistä hän näkee vaivaa?

vart företag under himmelen har sin stund.

2 Födas har sin tid, och dö har sin tid. Plantera har sin tid, och rycka upp det planterade har sin tid.

3 Dräpa har sin tid, och läka har sin tid. Bryta ned har sin tid, och bygga upp har sin tid.

4 Gråta har sin tid, och le har sin tid. Klaga har sin tid, och dansa har sin tid.

5 Kasta undan stenar har sin tid, och samla ihop stenar har sin tid. Taga i famn har sin tid, och avhålla sig från famntag har sin tid.

6 Söka upp har sin tid, och tappa bort har sin tid. Förvara har sin tid, och kasta bort har sin tid.

7 Riva sönder har sin tid, och sy ihop har sin tid. Tiga har sin tid, och tala har sin tid.

8 Älska har sin tid, och hata har sin tid. Krig har sin tid, och fred har sin tid.

9 Vad förmån av sin möda har då den som arbetar?

is a season,—and a time for every pursuit, under the heavens:—

2 A time to be born, and a time to die,—A time to plant, and a time to uproot what is planted;

3 A time to kill, and a time to heal,—A time to break down, and a time to build up;

4 A time to weep, and a time to laugh,—A time to wail, and a time to dance for joy;

5 A time to cast away stones, and a time to heap up stones,—A time to embrace, and a time to be far from loving embrace;

6 A time to seek, and a time to give up as lost,—A time to keep, and a time to cast away;

7 A time to rend, and a time to sew,—A time to be silent, and a time to speak;

8 A time to love and a time to hate,—A time of war, and a time of peace.

9 What profit hath he that worketh, in that wherein, himself, hath toiled?

10 Minä olen katsonut sitä työtä, minkä Jumala on antanut ihmislapsille, heidän sillä itseään rasittaaksensa.

10 Jag såg vilket besvär Gud har givit människors barn till att plåga sig med.

10 I looked at the employment which God hath given to the sons of men, to work therein:

11 Kaiken hän on tehnyt kauniisti aikanansa, myös iankaikkisuuden hän on pannut heidän sydämeensä; mutta niin on, ettei ihminen käsitä tekoja, jotka Jumala on tehnyt, ei alkua eikä loppua.

11 Allt har han gjort skönt för sin tid, ja, han har ock lagt evigheten i människornas hjärtan, dock så, att de icke förmå att till fullo, ifrån begynnelsen intill änden, fatta det verk som Gud har gjort.

11 Everything, hath he made beautiful in its own time,—also, intelligence, hath he put in their heart, without which men could not find out the work which God hath wrought, from the beginning even unto the end.

12 Minä tulin tietämään, ettei heillä ole muuta onnea kuin iloita ja tehdä hyvää eläessänsä.

12 Jag insåg att intet är bättre för dem, än att de äro glada och göra sig goda dagar, så länge de leva.

12 I know that there is no blessedness in them,—save to be glad, and to do well with one's life.

13 Mutta jokaiselle ihmiselle on sekin, että hän syö ja juo ja nauttii hyvää kaiken vaivannäkönsä ohessa, Jumalan lahja.

13 Men om någon kan äta och dricka och njuta vad gott är under all sin möda, så är också detta en Guds gåva.

13 Though indeed, that any man should eat and drink, and see blessedness, in all his toil, it is, the gift of God.

14 Minä tulin tietämään, että kaikki, mitä Jumala tekee, pysyy iäti. Ei ole siihen lisäämistä eikä siitä vähentämistä. Ja Jumala on sen niin tehnyt, että häntä peljättäisiin.

14 Jag insåg att allt vad Gud gör skall förbliva evinnerligen; man kan icke lägga något därtill, ej heller taga något därifrån. Och Gud har så gjort, för att man skall frukta honom.

14 I know, that, whatsoever God doeth, the same, shall be age–abiding, unto it, there is nothing to add, and, from it, there is nothing to take away,—and, God, hath done it, that men should stand in awe before him.

15 Mitä nyt on, sitä on ollut jo ennenkin; ja mitä vasta on oleva,

15 Vad som är, det var redan förut, och vad som kommer att ske,

15 That which was, already, had been, and, that which shall be,

sitä on ollut jo ennenkin. Jumala etsii jälleen sen, mikä on mennyttä.

16 Vielä minä näin auringon alla oikeuspaikan, ja siinä oli vääryys, ja vanhurskauden paikan, ja siinä oli vääryys.

17 Minä sanoin sydämessäni: Vanhurskaan ja väärän tuomitsee Jumala, sillä siellä on jokaisella asialla ja jokaisella teolla aikansa.

18 Minä sanoin sydämessäni: Ihmislasten tähden se niin on, jotta Jumala heitä koettelisi ja he tulisivat näkemään että he omassa olossaan ovat eläimiä.

19 Sillä ihmislasten käy niinkuin eläintenkin; sama on kumpienkin kohtalo. Niinkuin toiset kuolevat, niin toisetkin kuolevat; yhtäläinen henki on kaikilla. Ihmisillä ei ole mitään etua eläinten edellä, sillä kaikki on turhuutta.

20 Kaikki menee samaan paikkaan. Kaikki

det skedde ock redan förut; Gud söker blott fram det förgångna.

16 Ytterligare såg jag under solen att på domarsätet rådde orättfärdighet, och på rättfärdighetens säte orättfärdighet.

17 Då sade jag i mitt hjärta: Både den rättfärdige och den orättfärdige skall Gud döma; ty vart företag och allt vad man gör har sin tid hos honom.

18 Jag sade i mitt hjärta: För människornas skull sker detta, på det att Gud må pröva dem, och på det att de själva må inse att de äro såsom fänad.

19 Ty det går människors barn såsom det går fänaden, dem alla går det lika. Såsom fänaden dör, så dö ock de; enahanda ande hava de ock alla. Ja, människorna hava intet framför fänaden, ty allt är fåfänglighet.

20 Alla går de till samma mål; alla have

already, shall have been,—but, God, seeketh that which hath been chased away.

16 Then, again, I saw under the sun, the place of justice, that there was lawlessness, and, the place of righteousness, that there was lawlessness.

17 Said, I, in my heart, Both the righteous and the lawless, will God judge,—for [there will be] a time for every pursuit, and concerning every work—there.

18 Said, I, in my heart, as concerning the sons of men, That God was minded to prove them,—and that they might see, that they were beasts, of themselves.

19 For, as regardeth the destiny of the sons of men and the destiny of beasts, one fate, have they, as dieth the one, so, dieth the other, and, one spirit, have they all,—and, the pre-eminence of man over beast, is nothing, for, all, were vanity:

20 all, go unto one place,—all, came from

on tomusta tullut, ja kaikki palajaa tomuun.

de kommit av stoft, och alla skola de åter varda stoft.

the dust, and all, return to the dust.

21 Kuka tietää ihmisen hengestä, kohoaako se ylös, ja eläimen hengestä, vajoaako se alas maahan?

21 Vem kan veta om människornas ande att den stiger uppåt, och om fänadens ande att den far ned under jorden?

21 Who knoweth the spirit of the sons of men, whether it, ascendeth, above,—or the spirit of the beast, whether it, descendeth, below, to the earth?

22 Niin minä tulin näkemään, että ei ole mitään parempaa, kuin että ihminen iloitsee teoistansa, sillä se on hänen osansa. Sillä kuka tuo hänet takaisin näkemään iloksensa sitä, mikä tulee hänen jälkeensä?

22 Och jag såg att intet är bättre för människan, än att hon är glad under sitt arbete; ty detta är den del hon får. Ty vem kan föra henne tillbaka, så att hon får se och hava glädje av vad som skall ske efter henne?

22 So I saw, that there was nothing better than that a man should be glad in his works, for, that, is his portion,—for who can bring him in, to look upon that which shall be after him?

4 luku

1 Taas minä katselin kaikkea sortoa, jota harjoitetaan auringon alla, ja katso, siinä on sorrettujen kyyneleet, eikä ole heillä lohduttajaa; väkivaltaa tekee heidän sortajainsa käsi, eikä ole heillä lohduttajaa.

1 Och ytterligare såg jag på alla de våldsgärningar som förövas under solen. Jag såg förtryckta fälla tårar, och ingen fanns, som tröstade dem; jag såg dem lida övervåld av sina förtryckares hand, och ingen fanns, som tröstade dem.

1 Then again, I, considered all the oppressive deeds which were done under the sun,—and lo! the tears of the oppressed, and they have no comforter, and, on the side of their oppressing, is power, and they have no comforter.

2 Ja minä ylistin vainajia, jotka ovat jo kuolleet, onnellisemmiksi kuin eläviä, jotka vielä ovat elossa,

2 Då prisade jag de döda, som redan hade fått dö, lyckliga framför de levande, som ännu leva;

2 So, I, pronounced happy the dead, who were, already, dead,—more than the living, who were living, still;

3 ja onnellisemmaksi kuin nämä kumpikaan sitä, joka ei vielä ole olemassa eikä ole nähnyt sitä pahaa, mikä tapahtuu auringon alla.

3 Men lycklig framför båda prisade jag den som ännu icke hade kommit till, den som hade sluppit att se vad ont som göres under solen.

3 and, as better than both, him who had not yet come into being,—who had not seen the vexatious work, which was done under the sun.

4 Ja minä näin kaikesta vaivannäöstä ja työn kunnollisuudesta, että se on toisen kateutta toista kohtaan.

4 Och jag såg att all möda och all skicklighet i vad som göres icke är annat än den enes avund mot den andre. Också detta är fåfänglighet och ett jagande efter vind.

4 Then saw, I, all the toil and all the skill of the work, that, for this, a man was envied of his neighbour,—even this, was vanity, and a feeding on wind.

5 Sekin on turhuutta ja tuulen tavoittelua. Tyhmä panee kädet ristiin ja kalvaa omaa lihaansa.

5 Dåren lägger händerna i kors och tär så sitt eget kött.

5 The dullard, claspeth his hands, and consumeth his own flesh.

6 Parempi on pivollinen lepoa kuin kahmalollinen vaivannäköä ja tuulen tavoittelua.

6 Ja, bättre är en handfull ro än båda händerna fulla med möda och med jagande efter vind.

6 Better a handful—with quietness,—than both hands, full—with toil, and feeding on wind.

7 Taas minä näin turhuuden auringon alla:

7 Och ytterligare såg jag något som är fåfänglighet under solen:

7 Then again, I, looked at a vain thing under the sun:—

8 Tuossa on yksinäinen, ei ole hänellä toista, ei poikaa, ei veljeäkään ole hänellä; mutta ei ole loppua kaikella hänen vaivannäöllänsä, eikä hänen silmänsä saa kylläänsä rikkaudesta. Ja kenen hyväksi minä sitten vaivaa näen ja pidätän

8 mången finnes, som står ensam och icke har någon jämte sig, varken son eller broder; och likväl är det ingen ände på all hans möda, och hans ögon bliva icke mätta på rikedom. Och för vem mödar jag mig då och nekar mig själv vad gott är? Också

8 Here is one, without a second, even son or brother, he hath none, yet is there no end to all his toil, even his eye, is not satisfied with riches,—neither [saith he] For whom, am I toiling, and letting my soul want good? Even this, was vanity, yea a vexatious

itseni nautinnoista? Tämäkin on turhuutta ja on paha asia.

detta är fåfänglighet och ett uselt besvär.

employment, it was!

9 Kahden on parempi kuin yksin, sillä heillä on vaivannäöstänsä hyvä palkka.

9 Bättre är att vara två än en, ty de två få större vinning av sin möda.

9 Better are two, than one,—in that they have a good reward for their toil.

10 Jos he lankeavat, niin toinen nostaa ylös toverinsa; mutta voi yksinäistä, jos hän lankeaa! Ei ole toista nostamassa häntä ylös.

10 Om någondera faller, så kan ju den andre resa upp sin medbroder. Men ve den ensamme, om han faller och icke en annan finnes, som kan resa upp honom.

10 For, if the one should fall, [the other] would raise up his companion,—but alas! for him who is alone when he falleth, with no second to raise him up!

11 Myös, jos kaksi makaa yhdessä, on heillä lämmin; mutta kuinka voisi yksinäisellä olla lämmin?

11 Likaledes, om två ligga tillsammans, så hava de det varmt; men huru skall den ensamme bliva varm?

11 Moreover, if two lie together, then have they warmth,—but how can, one, have warmth?

12 Ja yksinäisen kimppuun voi joku käydä, mutta kaksi pitää sille puolensa. Eikä kolmisäinen lanka pian katkea.

12 Och om någon kan slå ned den som är ensam, så hålla dock två stånd mot angriparen. Och en tretvinnad tråd brister icke så snart.

12 And, though an enemy should prevail against one, two, might make a stand before him,—and, a threefold cord, cannot soon be broken.

13 Parempi on köyhä, mutta viisas nuorukainen kuin vanha ja tyhmä kuningas, joka ei enää ymmärrä ottaa varoituksesta vaaria.

13 Bättre är en gammal konung som är dåraktig och ej har förstånd nog att låta varna sig är en fattig yngling med vishet.

13 Better a boy poor and wise,—than a king, old and stupid, who knoweth not how to take warning any longer.

14 Sillä vankilasta tuo toinen lähti tullaksensa kuninkaaksi, vaikka oli hänen kuninkaana ollessaan syntynyt köyhänä.

14 Ty ifrån fängelset gick en gång en sådan till konungavälde, fastän han var född i fattigdom inom den andres rike.

14 For, out of prison, came he forth to reign, yea, even in his own kingdom, was he born poor.

15 Minä näin kaikkien,

15 Jag såg huru alla

15 I saw all the living,

jotka elivät ja vaelsivat auringon alla, olevan nuorukaisen puolella, tuon toisen, joka oli astuva hänen sijaansa.

som levde och rörde sig under solen följde ynglingen, denne nye som skulle träda i den förres ställe;

who were going hither and thither under the sun,—[that they were] with the boy who was to be the second, who was to stand in the other's place:—

16 Ei ollut loppua kaikella sillä väellä, niillä kaikilla, joita hän johti; mutta jälkipolvet eivät hänestä iloitse. Sillä sekin on turhuutta ja tuulen tavoittelemista.

16 det var ingen ände på hela skaran av alla dem som han gick i spetsen för. Men ändå hava de efterkommande ingen glädje av honom. Ty också detta är fåfänglighet och ett jagande efter vind.

16 There was no end to all the people, to all before whom he came, yet, they who should come later, would not rejoice in him,—surely, even this, was vanity, and a feeding on wind.

5 luku

1 Varo jalkasi, kun menet Jumalan huoneeseen. Tulo kuulemaan on parempi kuin tyhmäin teurasuhrin-anto, sillä he ovat tietämättömiä, ja niin he tekevät pahaa.

17 Bevara din fot, när du går till Guds hus; att komma dit för att höra är bättre än något slaktoffer som dårarna frambära; ty de äro oförståndiga och göra så vad ont är.

1 Keep thy foot, when thou goest unto the house of God, and be more ready to hear, than dullards to offer sacrifice,—for they make no acknowledgment of doing wrong.

2 Älä ole kerkeä suultasi, älköönkä sydämesi kiirehtikö lausumaan sanaa Jumalan edessä, sillä Jumala on taivaassa ja sinä olet maan päällä; sentähden olkoot sanasi harvat.

1 Var icke obetänksam med din mun, och låt icke ditt hjärta förhasta sig med att uttala något ord inför Gud. Gud är ju i himmelen, och du är på jorden; låt därför dina ord vara få.

2 Be not rash with thy mouth, and, with thy heart, be not in haste to bring forth a word, before God,—for, God, is in the heavens, and, thou, upon the earth, for this cause, let thy words be few.

3 Sillä paljosta työstä tulee unia, ja missä on

2 Ty tanklöshet har med sig mångahanda besvär,

3 For a dream cometh through the multitude of

paljon sanoja, siinä on tyhmä äänessä.

4 Kun teet lupauksen Jumalalle, niin täytä se viivyttelemättä; sillä ei ole hänellä mielisuosiota tyhmiin: täytä, mitä lupaat.
5 On parempi, ettet lupaa, kuin että lupaat etkä täytä.

6 Älä anna suusi saattaa ruumistasi syynalaiseksi, äläkä sano Jumalan sanansaattajan edessä: Se oli erehdys; miksi pitäisi Jumalan vihastua sinun puheestasi ja turmella sinun kättesi työt?
7 Sillä paljot unet ovat pelkkää turhuutta; samoin paljot puheet. Mutta pelkää sinä Jumalaa.

8 Jos näet köyhää sorrettavan sekä oikeutta ja vanhurskautta poljettavan maakunnassa, niin älä sitä asiaa ihmettele; sillä ylhäistä vartioitsee vielä ylhäisempi, ja sitäkin ylhäisemmät

och en dåres röst har överflöd på ord.

3 När du har gjort ett löfte åt Gud, så dröj icke att infria det; ty till dårar har han icke behag. Det löfte du har givit skall du infria.
4 Det är bättre att du intet lovar, än att du gör ett löfte och icke infriar det.
5 Låt icke din mun draga skuld över hela din kropp; och säg icke inför Guds sändebud att det var ett förhastande. Icke vill du att Gud skall förtörnas för ditt tals skull, så att han fördärvar sina händers verk?
6 Se, där mycken tanklöshet och fåfänglighet är, där är ock en myckenhet av ord. Ja, Gud må du frukta.
7 Om du ser att den fattige förtryckes, och att rätt och rättfärdighet våldföres i landet, så förundra dig icke däröver; ty på den höge vaktar en högre, och andra ännu högre vakta på dem båda.

business,—and, the voice of a dullard, is with a multitude of words.
4 When thou vowest a vow unto God, do not defer to pay it, for there is no pleasure in dullards,—what thou vowest, pay!
5 Better that thou shouldest not vow,—than vow, and not pay.

6 Do not let thy mouth cause thy flesh to sin,—neither say thou, before the messenger, that it was, a mistake,—wherefore should God be indignant at thy voice, and destroy the work of thy hands?

7 For [it was done] amidst a multitude of dreams, and vanities, and many words,—but, towards God, be thou reverent.
8 If, the oppression of the poor, and the wresting of justice and righteousness, thou see in the province, do not be astonished over the matter,—for, one high above the highest, is watching, yea, the Most High, is over them.

heitä molempia.

9 Ja maalle on kaikessa hyödyksi, että viljellyllä maalla on kuningas.

8 Och vid allt detta är det en förmån för ett land att hava en konung som så styr, att marken bliver brukad.

9 And, the profit of the earth, is, for all,—a king, by the field, is served.

10 Joka rakastaa rahaa, ei saa rahaa kylläksensä, eikä voittoa se, joka rakastaa tavaran paljoutta. Sekin on turhuutta.

9 Den som så älskar penningar bliver icke mätt på penningar, och den som älskar rikedom har ingen vinning därav. Också detta är fåfänglighet.

10 He that loveth silver, shall not be satisfied with silver nor, he that loveth abundance, with revenue,—even this, was vanity.

11 Omaisuuden karttuessa karttuvat sen syöjätkin; ja mitä muuta etua siitä on haltijallensa, kuin että silmillään sen näkee?

10 När ägodelarna förökas, bliva ock de som äta av dem många; och till vad gagn äro de då för ägaren, utom att hans ögon få se dem?

11 When blessings are increased, increased are the eaters thereof,—what profit, then, to the owner of them saving the sight of his eyes?

12 Työntekijän uni on makea, söipä hän vähän tai paljon; mutta rikkaan ei hänen yltäkylläisyytensä salli nukkua.

11 Söt är arbetarens sömn, vare sig han har litet eller mycket att äta; men den rikes överflöd tillstädjer honom icke att sova.

12 Sweet the sleep of the labourer, whether, little or much, he eat,—but, the surfeit of the rich man, will not suffer him to sleep.

13 On raskas onnettomuus, jonka minä näin auringon alla: rikkaus, joka on säilytetty onnettomuudeksi haltijallensa.

12 Ett bedrövligt elände som jag har sett under solen är det att hopsparad rikedom kan bliva sin ägare till skada.

13 Here was an incurable evil, I had seen under the sun, riches kept by the owner thereof, to his hurt;

14 Se rikkaus katoaa onnettoman tapauksen kautta; ja jos hänelle on syntynyt poika, ei sen käsiin jää mitään.

13 Och om rikedomen har gått förlorad för någon genom en olycka, så får hans son, om han har fött en son, alls intet därav.

14 and those riches perish, by being ill employed,—and though he begetteth a son, yet is there in his hand nothing at all.

15 Niinkuin hän tuli

14 Sådan som han kom

15 As he came from his

äitinsä kohdusta, niin on hänen alastonna jälleen mentävä pois, samoin kuin tulikin; eikä hän vaivannäöstänsä saa mitään, minkä veisi täältä kädessänsä.

16 Raskas onnettomuus tämäkin on: aivan niinkuin hän tuli, on hänen mentävä; ja mitä hyötyä hänellä sitten on siitä, että on vaivaa nähnyt tuulen hyväksi?

17 Myös kuluttaa hän kaikki päivänsä pimeydessä; ja surua on hänellä paljon, kärsimystä ja mielikarvautta.

18 Katso, minkä minä olen tullut näkemään, on hyvää ja kaunista syödä ja juoda ja nauttia hyvää kaiken vaivannäkönsä ohessa, jolla ihminen itseänsä vaivaa auringon alla lyhyinä elämänsä päivinä, jotka Jumala on hänelle antanut; sillä se on hänen osansa.

19 Sekin on Jumalan lahja, jos Jumala kenelle ihmiselle antaa rikkautta ja tavaraa ja sallii hänen syödä siitä ja saada osansa ja iloita vaivannäkönsä

ur sin moders liv måste han själv åter gå bort, lika naken som han kom, och för sin möda får han alls intet som han kan taga med sig.

15 Också det är ett bedrövligt elände. Om han måste gå bort alldeles sådan som han kom, vad förmån har han då därav att han så mödar sig -- för vind?

16 Nej, alla sina livsdagar framlever han i mörker; och mycken grämelse har han, och plåga och förtret.

17 Se, vad jag har funnit vara bäst och skönast för människan, det är att hon äter och dricker och gör sig goda dagar vid den möda som hon har under solen, medan de livsdagar vara, som Gud giver henne; ty detta är den del hon får.

18 Och om Gud åt någon har givit rikedom och skatter, och därtill förunnat honom makt att njuta härav och att göra sig till godo sin del och att vara glad under

mother's womb, naked, he again departeth, as he came,—and, nothing, can he take of his toil, which he can carry in his hand.

16 Even this, moreover, is an incurable evil, altogether as he came, so, shall he depart,—what profit then shall he have who toileth for the wind?

17 Even all his days, [are spent] in darkness and mourning,—and he is very morose, and is sad and angry.

18 Lo! what, I myself, have seen—Better that it should be excellent to eat and to drink and to see blessedness, in all one's toil wherein one toileth under the sun, for the number of the days of his life, in that God hath given it him, for, that, is his portion:

19 yet, as regardeth every man, to whom God hath given wealth and goods, and granted him power to eat thereof, and to take his portion, and to find

ohessa.

20 Sillä hän ei tule niin paljon ajatelleeksi elämänsä päiviä, kun Jumala suostuu hänen sydämensä iloon.

sin möda, så är också detta en Guds gåva.
19 Ty man tänker då icke så mycket på sina livsdagars gång, när Gud förlänar glädje i hjärtat.

gladness in his toil, this, is, the gift of God.
20 Though it be not much, let him remember the days of his life,—for, God, beareth witness, by the gladness of his heart.

6 luku

1 On onnettomuus tämäkin, jonka olen nähnyt auringon alla ja joka raskaasti painaa ihmistä:
2 että Jumala antaa miehelle rikkautta ja tavaraa ja kunniaa, niin ettei hänen sielultaan puutu mitään kaikesta siitä, mitä hän halajaa, mutta Jumala ei salli hänen nauttia sitä, vaan sen nauttii vieras. Se on turhuutta ja raskas kärsimys.

1 Ett elände som jag har sett under solen, och som kommer tungt över människorna är det,
2 när Gud åt någon har givit rikedom och skatter och ära, så att denne för sin räkning intet saknar av allt det han önskar sig, och Gud sedan icke förunnar honom makt att själv njuta därav, utan låter en främling få njuta därav; detta är fåfänglighet och en usel plåga.

1 Here was an evil, I had seen under the sun,—and it is, common, among men:

2 A man to whom God giveth riches and gains and honour, so that nothing doth he lack for his soul—of all that he craveth, and yet God doth not give him power to eat thereof, but, a man unknown, eateth it,—–this, was vanity, and, an incurable evil, it was.

3 Vaikka syntyisi miehelle sata lasta ja hän eläisi vuosia paljon ja paljot olisivat hänen vuottensa päivät, mutta hän ei saisi tyydyttää omaa haluaan omaisuudellansa eikä saisi edes hautaustakaan, niin

3 Om en man än finge hundra barn och finge leva i många år, ja, om hans livsdagar bleve än så många, men hans själ icke finge njuta sig mätt av hans goda, och om han så bleve utan begravning, då säger jag: lyckligare än han är

3 Though a man should beget a hundred children, and live, many years, so that many should be the days of his years but, his own soul, should not be satisfied with the good, and he should not even have, a burial, I said,

minä sanon, että keskoinen olisi onnellisempi kuin hän.

ett ofullgånget foster.

Better than he, is an untimely birth!

4 Sillä se turhaan tulee ja pimeyteen menee, ja pimeyteen peittyy sen nimi.

4 Ty såsom ett fåfängligt ting har detta kommit till världen, och i mörker går det bort, och i mörker höljes dess namn;

4 For, in vain, it came in, and, in darkness, it departeth,—and, with darkness, its name, is covered:

5 Ei se ole aurinkoa nähnyt eikä tuntenut. Sen lepo on parempi kuin hänen.

5 det fick ej ens se solen, och det vet av intet. Ett sådant har bättre ro än han.

5 even the sun, it never saw, nor aught did it know,—more quietness, hath this than the other.

6 Ja vaikka hän eläisi kaksi kertaa tuhannen vuotta, mutta ei saisi onnea nähdä - eikö kuitenkin kaikki mene samaan paikkaan?

6 Ja, om han än levde i två gånger tusen år utan att få njuta något gott -- gå icke ändå alla till samma mål?

6 Even though one hath lived a thousand years twice told, yet, good, hath he not seen,—is it not, unto one place, that, all, are going?

7 Kaikki ihmisen vaivannäkö tapahtuu hänen oman suunsa hyväksi, ja kuitenkaan ei halu täyty.

7 All människans möda är för hennes mun, och likväl bliver hennes hunger icke mättad.

7 All the toil of man, is for his mouth,—though, even the desire, is not satisfied!

8 Sillä mitä etua on viisaalla tyhmän edellä, ja mitä kurjalla siitä, että hän osaa oikein vaeltaa elävitten edessä?

8 Ty vad förmån har den vise framför dåren? Vad båtar det den fattige, om han förstår att skicka sig inför de levande?

8 For what profit hath the wise man, over the dullard? What can, the poor man, know—so as to walk before the living?

9 Parempi silmän näkö kuin halun haihattelu. Tämäkin on turhuutta ja tuulen tavoittelua.

9 Bättre är att se något för ögonen än att fara efter något med begäret. Också detta är fåfänglighet och ett jagande efter vind.

9 Better what the eyes behold, than the wandering of desire,—even this, was vanity, and a feeding on wind.

10 Mitä olemassa on, sille on pantu nimi jo ammoin; ja edeltä

10 Vad som är, det var redan förut nämnt vid namn; förutbestämt var

10 Whatsoever one may be, long ago, was he called by his name, and

tunnettua on ollut, mitä ihmisestä on tuleva. Ei voi hän riidellä väkevämpänsä kanssa.

11 Sillä niin on: puheen paljous enentää turhuutta. Mitä etua on ihmisellä siitä?

12 Sillä kuka tietää, mikä on ihmiselle hyvä elämässä, hänen elämänsä lyhyinä, turhina päivinä, jotka hän viettää kuin varjo; ja kuka ilmaisee ihmiselle, mitä on tuleva hänen jälkeensä auringon alla?

vad en människa skulle bliva. Och hon kan icke gå till rätta med honom som är mäktigare än hon själv.
11 Ty om man ock ordar än så mycket och därmed förökar fåfängligheten, vad förmån har man därav?
1 Ty vem vet vad gott som skall hända en människa i livet, under de fåfängliga livsdagar som hon får framleva, lik en skugga? Och vem kan säga en människa vad som efter henne skall ske under solen?

it is known that it is—Son of Earth,—he cannot, therefore, contend with one stronger than he.
11 Seeing there are things in abundance which make vanity abound, what profit hath man?
12 For who knoweth what is good for a man throughout his life, for the number of the days of his life of vanity, seeing he will make them, like a shadow,—for who can tell a man, what shall be after him, under the sun?

7 luku

1 Hyvä nimi on parempi kuin kallis öljy, ja kuolinpäivä parempi kuin syntymäpäivä.
2 Parempi kuin pitotaloon on mennä surutaloon, sillä siinä on kaikkien ihmisten loppu, ja elossa oleva painaa sen mieleensä.

3 Suru on parempi kuin nauru, sillä sydämelle on hyväksi, että kasvot ovat murheelliset.
4 Viisaitten sydän on

2 Bättre är gott namn än god salva, och bättre är dödens dag än födelsedagen.
3 Bättre än att gå i gästabudshus är det att gå i sorgehus; ty där är änden för alla människor, och den efterlevande må lägga det på hjärtat.
4 Bättre är grämelse än löje, ty av det som gör ansiktet sorgset far hjärtat väl.
5 De visas hjärtan äro i

1 Better a name, than precious ointment,—and the day of death, than the day of one's birth.
2 Better to go to the house of mourning, than to go to the house of banqueting, for, that, is the end of all men,—and, the living, should take it to his heart.
3 Better is grief than laughter,—for, by the marring of the face, amended is the heart.
4 The heart of the wise,

surutalossa, tyhmien sydän ilotalossa.

5 Parempi on kuulla viisaan nuhdetta, kuin olla kuulemassa tyhmien laulua;
6 sillä niinkuin orjantappurain rätinä padan alla, on tyhmän nauru. Ja sekin on turhuutta.
7 Sillä väärä voitto tekee viisaan hulluksi, ja lahja turmelee sydämen.

8 Asian loppu on parempi kuin sen alku, ja pitkämielinen on parempi kuin korkeamielinen.
9 Älköön mielesi olko pikainen vihaan, sillä viha majautuu tyhmäin poveen.

10 Älä sano: Mikä siinä on, että entiset ajat olivat paremmat kuin nykyiset? Sillä sitä et viisaudesta kysy.

11 Viisaus on yhtä hyvä kuin perintöosa ja on etu niille, jotka ovat näkemässä aurinkoa.
12 Sillä viisauden varjossa on kuin rahan

sorgehus, och dårarnas hjärtan i hus där man glädes.

6 Bättre är att höra förebråelser av en vis man än att få höra sång av dårar.
7 Ty såsom sprakandet av törne under grytan, så är dårarnas löje. Också detta är fåfänglighet.
8 Ty vinningslystnad gör den vise till en dåre, och mutor fördärva hjärtat.
9 Bättre är slutet på en sak än dess begynnelse; bättre är en tålmodig man än en högmodig.

10 Var icke för hastig i ditt sinne till att gräma dig, ty grämelse bor i dårars bröst.

11 Spörj icke: »Varav kommer det att forna dagar voro bättre än våra?» Ty icke av vishet kan du fråga så.

12 Jämgod med arvgods är vishet, ja, hon är förmer i värde för dom som se solen.
13 Ty under vishetens beskärm är man såsom

is in the house of mourning, but, the heart of dullards, in the house of mirth.
5 Better to hear the rebuke of the wise, than for any man to hear the song of dullards,
6 For, as the crackling of thorns under a pot, so, is the laughter of the dullard,—even this, then, was vanity.
7 For, oppression, maddeneth the wise,—and a bribe, destroyeth the understanding.
8 Better the latter end of a thing, than the beginning thereof,—Better a patient spirit, than a haughty spirit.
9 Do not be rash in thy spirit, to be indignant,—for, indignation, in the bosom of dullards, doth remain.
10 Do not say, What hath happened, that, the former days, were better than these? for, not wisely, askest thou concerning this.
11 Good is wisdom, with an inheritance,—and a profit, to such as see the sun.
12 For, a protection, is wisdom, and, a

varjossa, mutta tieto on hyödyllisempi: viisaus pitää haltijansa elossa.

13 Katso Jumalan tekoja; sillä kuka voi sen suoristaa, minkä hän on vääräksi tehnyt?
14 Hyvänä päivänä ole hyvillä mielin, ja pahana päivänä ymmärrä, että toisen niinkuin toisenkin on Jumala tehnyt, koskapa ihminen ei saa mitään siitä, mikä hänen jälkeensä tulee.

15 Kaikkea olen tullut näkemään turhina päivinäni: on vanhurskaita, jotka hukkuvat vanhurskaudessaan, ja on jumalattomia, jotka elävät kauan pahuudessaan.
16 Älä ole kovin vanhurskas äläkä esiinny ylen viisaana: miksi tuhoaisit itsesi?

17 Älä ole kovin jumalaton, äläkä ole tyhmä: miksi kuolisit ennen aikaasi?

under penningens beskärm, men den förståndiges förmån är att visheten behåller sin ägare vid liv.

14 Se på Guds verk; vem kan göra rakt vad han har gjort krokigt?

15 Var alltså vid gott mod under den goda dagen, och betänk under den onda dagen att Gud har gjort denna såväl som den andra, för att människan icke skall kunna utfinna något om det som skall ske, när hon är borta.

16 Det ena som det andra har jag sett under mina fåfängliga dagar: mången rättfärdig som har förgåtts i sin rättfärdighet, och mången orättfärdig som länge har fått leva i sin ondska.

17 Var icke alltför rättfärdighet, och var icke alltför mycket vis; icke vill du fördärva dig själv?

18 Var icke alltför orättfärdig, och var icke en dåre; icke vill du dö i förtid?

protection, is silver,—but, the advantage of knowledge, is, that, wisdom, giveth life to the possessors thereof.

13 Consider the work of God,—for who can straighten what he hath bent?

14 In the day of prosperity, be joyful, but, in the day of misfortune, consider,—Even the one equally with the other, hath God made, to the end man might find out—after him—nothing.

15 Everything, had I seen, in my days of vanity,—Here was a righteous man, perishing in his righteousness, and there was a lawless man, continuing long in his wickedness.

16 Do not become so very righteous, neither count thyself wise beyond measure,—wherefore shouldst thou destroy thyself?

17 Do not be so very lawless, neither become thou foolish,—wherefore shouldst thou die, before thy time?

18 Hyvä on, että pidät kiinni toisesta etkä hellitä kättäsi toisestakaan, sillä Jumalaa pelkääväinen selviää näistä kaikista.

19 Det är bäst att du håller fast vid det ena, utan att ändå släppa det andra; ty den som fruktar Gud finner en utväg ur allt detta.

18 It is well that thou shouldst lay fast hold of this, but, even from the other, do not withdraw thy hand,—for, he that revereth God, shall come forth out of them all.

19 Viisaus auttaa viisasta voimakkaammin kuin kymmenen vallanpitäjää, jotka ovat kaupungissa.

20 Visheten gör den vise starkare än tio väldiga i staden.

19 Wisdom, bringeth more strength to a wise man, than ten heroes, that are in the city.

20 Sillä ei ole maan päällä ihmistä niin vanhurskasta, että hän tekisi vain hyvää eikä tekisi syntiä.

21 Ty ingen människa är så rättfärdig på jorden, att hon gör vad gott är och icke begår någon synd.

20 For, as for men, there is none righteous in the earth, that doeth good, and sinneth not.

21 Älä myöskään pane mieleesi kaikkia puheita, mitä puhutaan, ettet kuulisi palvelijasi sinua kiroilevan.

22 Akta icke heller på alla ord som man talar, eljest kunde du få höra din egen tjänare uttala förbannelser över dig.

21 Moreover, not to all the words which men speak, do thou apply thy heart,—lest thou hear thine own servant reviling thee!

22 Sillä oma sydämesikin tietää, että myös sinä olet monta kertaa kiroillut muita.

23 Ditt hjärta vet ju att du själv mången gång har uttalat förbannelser över andra.

22 For truly, many times, thy heart knoweth,—that, even thou thyself, hast reviled others.

23 Kaiken tämän olen viisaudella koetellut. Minä sanoin: Tahdon tulla viisaaksi, mutta se pysyi minusta kaukana.

24 Detta allt har jag försökt att utröna genom vishet. Jag sade: »Jag vill bliva vis», men visheten förblev fjärran ifrån mig.

23 All this, have I proved by wisdom,—I said, I will be wise, but, that, was far from me.

24 Kaukana on kaiken olemus ja syvällä, syvällä; kuka voi sen löytää?

25 Ja, tingens väsen ligger i fjärran, djupt nere i djupet; vem kan utgrunda det?

24 Far away, is that which hath been,—and deep, deep, who can find it out?

25 Minä ryhdyin

26 När jag vände mig

25 Resolved, I, in my

sydämessäni oppimaan, miettimään ja etsimään viisautta ja tutkistelun tuloksia, tullakseni tuntemaan jumalattomuuden typeryydeksi ja tyhmyyden mielettömyydeksi.

med mitt hjärta till att eftersinna och begrunda, och till att söka visheten och det som är huvudsumman, och till att förstå ogudaktigheten i dess dårskap och dåraktigheten i dess oförnuft,

heart, to know and search out, and to seek wisdom, and a conclusion,—and to know lawlessness [to be] stupidity, and folly to be madness.

26 Ja minä löysin sen, mikä on kuolemaa katkerampi: naisen, joka on verkko, jonka sydän on paula ja jonka kädet ovat kahleet. Se, joka on otollinen Jumalan edessä, pelastuu hänestä, mutta synnintekijä häneen takertuu.

27 då fann jag något som var bittrare än döden: kvinnan, hon som själv är ett nät, och har ett hjärta som är en snara, och armar som äro bojor. Den som täckes Gud kan undkomma henne, men syndaren bliver hennes fånge.

26 I, could indeed find, to be, more bitter than death, the woman, whose heart is, snares and nets, and her hands, bonds,—whoso is pleasing before God, shall escape from her, but, he that sinneth, shall be captured by her.

27 Katso, tämän minä olen löytänyt, sanoi saarnaaja, pyrkiessäni asia asialta löytämään tutkistelun tulosta;

28 Se, detta fann jag, säger Predikaren, i det jag lade det ena till det andra för att komma till huvudsumman.

27 See! this, have I found, saith the Proclaimer [counting] one by one, to find a conclusion;

28 mitä sieluni on yhäti etsinyt, mutta mitä en ole löytänyt, on tämä: olen löytänyt tuhannesta yhden miehen, mutta koko siitä luvusta en ole löytänyt yhtäkään naista.

29 Något gives, som min själ beständigt har sökt, men som jag icke har funnit: väl har jag funnit en man bland tusen, men en kvinna har jag icke funnit i hela hopen.

28 what my soul still sought, yet I found not,—one man out of a thousand, have I found, but, a woman among all these, have I not found.

29 Katso, tämän ainoastaan olen löytänyt: että Jumala on tehnyt ihmiset

30 Dock se, detta har jag funnit, att Gud har gjort människorna sådana de borde vara,

29 Only, see, this, have I found, That God made man upright, but, they, have sought out many

suoriksi, mutta itse he etsivät monia mutkia.

men själva tänka de ut mångahanda funder.

devices.

8 luku

1 Kuka on viisaan vertainen, ja kuka taitaa selittää asian? Ihmisen viisaus kirkastaa hänen kasvonsa, ja hänen kasvojensa kovuus muuttuu.

1 Vem är lik den vise, och vem förstår att så uttyda en sak? Visheten gör människans ansikte ljust, genom den förvandlas det råa i hennes uppsyn.

1 Who is really a wise man, and who knoweth the interpretation of a thing? The wisdom of a man, lighteth up his countenance, but, by defiance of countenance, one is disfigured.

2 Minä sanon: Ota vaari kuninkaan käskystä, varsinkin Jumalan kautta vannotun valan tähden.

2 Jag säger er: Akta på konungens bud, ja, gör det för den eds skull som du har svurit vid Gud.

2 I [said], The bidding of the king, observe thou, even out of regard to the oath of God.

3 Älä ole kerkeä luopumaan hänestä, äläkä asetu pahan asian puolelle, sillä hän tekee, mitä vain tahtoo.

3 Förhasta dig icke att övergiva honom, inlåt dig ej på något som är ont; han kan ju göra allt vad han vill.

3 Not rashly from his presence, shouldst thou go: do not take thy stand in a vexatious thing,—for, whatsoever he pleaseth, he will do.

4 Sillä kuninkaan sana on voimallinen, ja kuka voi sanoa hänelle: Mitäs teet?

4 Ty en konungs ord är mäktigt, och vem kan säga till honom: »Vad gör du?»

4 Where the word of a king is, there is power,—who then may say to him, What wouldst thou do?

5 Joka käskyn pitää, ei tiedä pahasta asiasta; ja viisaan sydän tietää ajan ja tuomion.

5 Den som håller budet skall icke veta av något ont; och tid och sätt skall den vises hjärta lära känna.

5 He that observeth the commandment, will not notice a vexatious thing,—and, of time and manner, will the heart of the wise take note.

6 Sillä itsekullakin asialla on aikansa ja tuomionsa; ihmistä näet painaa raskaasti hänen

6 Ty vart företag har sin tid och sitt sätt, och en människas ondska kommer tungt över

6 For, to every pursuit, there is a time and a manner,—when, the vexation of man, is

pahuutensa.
7 Hän ei tiedä, mitä tuleva on; sillä kuka ilmaisee hänelle, miten se on tuleva?

8 Ei ole ihminen tuulen valtias, niin että hän voisi sulkea tuulen, ei hallitse kukaan kuoleman päivää, ei ole pääsyä sodasta, eikä jumalattomuus pelasta harjoittajaansa.

9 Kaiken tämän minä tulin näkemään, kun käänsin sydämeni tarkkaamaan kaikkea, mitä auringon alla tapahtuu aikana, jolloin ihminen vallitsee toista ihmistä hänen onnettomuudekseen.
10 Sitten minä näin, kuinka jumalattomat haudattiin ja menivät lepoon, mutta ne, jotka olivat oikein tehneet, saivat lähteä pois pyhästä paikasta ja joutuivat unhotuksiin kaupungissa. Sekin on turhuus.

11 Milloin pahan teon tuomio ei tule pian, saavat ihmislapset rohkeutta tehdä pahaa,

henne.
7 Hon vet ju icke vad som kommer att ske; vem kan säga henne huru något kommer att ske?
8 Ingen människa har makt över vinden, till att hejda den, ej heller har någon makt över dödens dag, ej heller finnes undflykt i krig; så kan ogudaktigheten icke rädda sin man.

9 Allt detta såg jag, när jag gav akt på allt vad som händer under solen, i en tid då den ena människan har makt över den andra, henne till olycka.

10 Ock likaledes såg jag att de ogudaktiga fingo komma i sin grav och gå till vila, under det att sådana som hade gjort vad rätt var måste draga bort ifrån den Heliges boning och blevo förgätna i staden. Också detta är fåfänglighet.
11 Därför att dom icke strax går över vad ont som göres, få människors barn

great concerning it.
7 For there is no one who knoweth what shall be, for, when it shall be, who will tell him?

8 No man, hath power over the spirit, to retain the spirit, and, none, hath power over the day of death, and there is no furlough in war,—neither shall lawlessness deliver them who are given thereto.
9 All this, had I seen, and tried to apply my heart to every work which was done under the sun,—at such time as one man had power over another man, to his hurt.

10 And, thereupon, I considered the lawless when buried, when they had entered, [their graves], that, from the place of the Holy One, they used to go and boast in the city that they had so done,—even this, was vanity.

11 Because sentence against a wicked work is not executed speedily—on this account, the

dristighet att göra det ont är,

heart of the sons of men is fully set within them, to commit wickedness.

12 koskapa syntinen saa tehdä pahaa sata kertaa ja elää kauan; tosin minä tiedän, että Jumalaa pelkääväisille käy hyvin, sentähden että he häntä pelkäävät,

12 eftersom syndaren hundra gånger kan göra vad ont är och likväl får länge leva. Dock vet jag ju att det skall gå de gudfruktiga väl, därför att de frukta Gud,

12 Though a sinner be committing wickedness a hundred times, and continuing long in his own way, yet I surely know that it shall be well to them who revere God, who stand in awe before him;

13 mutta että jumalattomalle ei käy hyvin eikä hän saa jatkaa päiviään pitkiksi kuin varjo, sentähden ettei hän pelkää Jumalaa.

13 men att det icke skall gå den ogudaktige väl, och att hans dagar icke skola förlängas, såsom skuggan förlänges, eftersom han icke fruktar Gud.

13 but, well, shall it not be to the lawless man, neither shall he lengthen out his days like a shadow,—because he standeth not in awe before God.

14 On turhuutta sekin, mitä tapahtuu maan päällä, kun vanhurskaita on, joiden käy, niinkuin olisivat jumalattomain tekoja tehneet, ja jumalattomia on, joiden käy, niinkuin olisivat vanhurskaitten tekoja tehneet. Minä sanoin: sekin on turhuutta.

14 En fåfänglighet som händer här på jorden är det att rättfärdiga finnas, vilka det går såsom hade de gjort de ogudaktigas gärningar, och att ogudaktiga finnas, vilka det går såsom hade de gjort de rättfärdigas gärningar. Jag sade: Också detta är fåfänglighet.

14 Here was a vain thing which was done upon the earth—that there were righteous men unto whom it happened according to the work of the lawless, and there were lawless men, unto whom it happened according to the work of the righteous,—I said, that, even this, was vanity.

15 Ja minä ylistin iloa, koska ei ihmisellä auringon alla ole mitään parempaa kuin syödä ja juoda ja olla iloinen; se seuraa häntä hänen

15 Så prisade jag då glädjen och fann att intet är bättre för människan under solen, än att hon äter ock dricker och är glad, så

15 Then extolled I, gladness, in that there was nothing better for a man, under the sun, than to eat and to drink, and to be glad,—

vaivannäkönsä ohessa hänen elämänsä päivinä, jotka Jumala on antanut hänelle auringon alla.

att detta får följa henne vid hennes möda, under de livsdagar som Gud giver henne under solen.

since, that, should tarry with him in his toil, for the days of his life which God had given him under the sun.

16 Kun minä käänsin sydämeni oppimaan viisautta ja katsomaan työtä, jota tehdään maan päällä saamatta untakaan silmiin päivällä tai yöllä,

16 När jag vände mitt hjärta till att förstå vishet, och till att betrakta det besvär som man gör sig på jorden utan att få sömn i sina ögon, varken dag eller natt,

16 When I gave my heart, to know wisdom, and to consider the business that was done upon the earth, then surely, by day and by night, there was one who suffered not his eyes, to sleep.

17 niin minä tulin näkemään kaikista Jumalan teoista, että ihminen ei voi käsittää sitä, mitä tapahtuu auringon alla; sillä ihminen saa kyllä nähdä vaivaa etsiessään, mutta ei hän käsitä. Ja jos viisas luuleekin tietävänsä, ei hän kuitenkaan voi käsittää.

17 då insåg jag att det är så med alla Guds verk, att människan icke förmår fatta vad som händer under solen; ty huru mycket en människa än mödar sig för att utforska det, fattar hon det ändå icke. Och om någon vis man tänker att han skall kunna förstå det, så kommer han ändå icke att kunna fatta det.

17 Then I considered all the work of God, that man could not find out the work that was done under the sun, inasmuch as man toileth in seeking and yet cannot find,—yea, even though the wise man should say he knoweth, yet can he not find it out.

9 luku

1 Niin minä painoin mieleeni kaiken tämän ja pyrin saamaan kaikkea tätä selville, kuinka näet vanhurskaat ja viisaat ja heidän tekonsa ovat Jumalan kädessä. Ei rakkauskaan

1 Ja, allt detta har jag besinnat, och jag har sökt pröva allt detta, huru de rättfärdiga och de visa och deras verk äro i Guds våld. Varken om kärlek eller hat kan en människa veta något

1 For, unto all this, I applied my heart, and, my heart, considered all this, that, the righteous and the wise and their servants, were in the hand of God,—neither love nor hatred, could

eikä viha ole ihmisen tiedettävissä; kaikkea voi hänellä olla edessä.

förut; allt kan förestå henne.

any man know, every one, was before Him.

2 Kaikkea voi tapahtua kaikille. Sama kohtalo on vanhurskaalla ja jumalattomalla, hyvällä, puhtaalla ja saastaisella, uhraajalla ja uhraamattomalla; hyvän käy niinkuin syntisenkin, vannojan niinkuin valaa pelkäävänkin.

2 Ja, allt kan vederfaras alla; det går den rättfärdige såsom den ogudaktige, den gode och rene såsom den orene, den som offrar såsom den vilken icke offrar; den gode räknas lika med syndaren, den som svär bliver lik den som har försyn för att svärja.

2 Every one, was like every one else, one destiny, had the righteous and the lawless, the good and the pure and the impure, and he that sacrificed, and he that did not sacrifice,—as the good man, so, the sinner, he that took an oath, as he who, of an oath, stood in fear.

3 Se on onnettomuus kaikessa, mitä tapahtuu auringon alla, että kaikilla on sama kohtalo, ja myös se, että ihmislasten sydän on täynnä pahaa ja että mielettömyys on heillä sydämessä heidän elinaikansa; ja senjälkeen - vainajien tykö!

3 Ett elände vid allt som händer under solen är detta, att det går alla lika. Därför äro ock människornas hjärtan fulla med ondska, och oförnuft är i deras hjärtan, så länge de leva; och sedan måste de ned bland de döda.

3 This was a misfortune in all that was done under the sun, that, one destiny, had they all,—yea also, the heart of the sons of men, was full of wickedness, and, madness, was in their heart, while they lived, and, after that, [they went] unto the dead.

4 Onhan sillä, jonka vielä on suotu olla kaikkien eläväin seurassa, toivoa. Sillä elävä koira on parempi kuin kuollut leijona.

4 För den som utkoras att vara i de levandes skara finnes ju ännu något att hoppas; ty bättre är att vara en levande hund än ett dött lejon.

4 For, whosoever was united to all the living, for him, there was hope,—inasmuch as, a living dog, fared better than a dead lion.

5 Sillä elävät tietävät, että heidän on kuoltava, mutta kuolleet eivät tiedä mitään, eikä heillä

5 Och väl veta de som leva att de måste dö, men de döda vet alls intet, och de hava ingen

5 For, the living, knew that they should die,—but, the dead, knew not, anything, neither had

ole paikkaa, vaan heidän muistonsa on unhotettu.

6 Myös heidän rakkautensa, vihansa ja intohimonsa on jo aikoja mennyt, eikä heillä ole milloinkaan enää osaa missään, mitä tapahtuu auringon alla.

7 Tule siis, syö leipäsi ilolla ja juo viinisi hyvillä mielin, sillä jo aikaa on Jumala hyväksynyt nuo tekosi.

8 Vaatteesi olkoot aina valkeat, ja öljy älköön puuttuko päästäsi.

9 Nauti elämää vaimon kanssa, jota rakastat, kaikkina turhan elämäsi päivinä, jotka Jumala on sinulle antanut auringon alla - kaikkina turhina päivinäsi, sillä se on sinun osasi elämässä ja vaivannäössäsi, jolla vaivaat itseäsi auringon alla.

10 Tee kaikki, mitä voimallasi tehdyksi saat, sillä ei ole tekoa, ei ajatusta, ei tietoa eikä viisautta tuonelassa, jonne olet menevä.

vinning mer att vänta, utan deras åminnelse är förgäten.

6 Både deras kärlek och deras hat och deras avund hava redan nått sin ände, och aldrig någonsin få de mer någon del i vad som händer under solen.

7 Välan, så ät då ditt bröd med glädje, och drick ditt vin med glatt hjärta, ty Gud har redan i förväg givit sitt bifall till vad du gör.

8 Låt dina kläder alltid vara vita, och låt aldrig olja fattas på ditt huvud.

9 Njut livet med någon kvinna som du älskar, så länge de fåfängliga livsdagar vara, som förlänas dig under solen, ja, under alla dina fåfängliga dagar; ty detta är den del du får i livet vid den möda som du gör dig under solen.

10 Allt vad du förmår uträtta med din kraft må du söka uträtta; ty i dödsriket, dit du går, kan man icke verka eller tänka, där finnes ingen

they any longer a reward, because forgotten was their memory.

6 Both their love and their hatred and their envy, already had perished,—and, portion, had they none any longer, unto times age-abiding, in aught that was done under the sun.

7 Go thy way—eat, with gladness, thy food, and drink, with a happy heart, thy wine,—when already God is well pleased with thy works.

8 Continually, let thy garments be white,—and, ointment upon thy head, let it not be lacking.

9 Enjoy life, with thy wife whom thou lovest, all the days of thy life of vanity, which he hath given thee under the sun, all thy days of vanity,—for, that, is thy portion in life, and in thy toil wherewith, thou, art toiling under the sun.

10 Whatsoever thy hand findeth to do, with thy might, do,—for there is no work nor calculation nor knowledge nor wisdom, in hades,

insikt eller vishet.

11 Taas minä tulin näkemään auringon alla, että ei ole juoksu nopsain vallassa, ei sota urhojen, ei leipä viisaitten, ei rikkaus ymmärtäväisten eikä suosio taitavain vallassa, vaan aika ja kohtalo kohtaa kaikkia.

11 Ytterligare såg jag under solen att det icke beror av de snabba huru de lyckas i löpandet, icke av hjältarna huru striden utfaller, icke av de visa huru de få sitt bröd, icke av de kloka vad rikedom de förvärva, eller av de förståndiga vad ynnest de vinna, utan att allt för dem beror av tid och lägenhet.

11 I again saw under the sun, that not, to the swift, was the race, nor, to the strong, the battle, nay! nor, to the wise, food, nor yet, to the intelligent, riches, nor, even to the well–informed, comeliness,—for, time and accident, happened to them all.

12 Sillä ei ihminen tiedä aikaansa, niinkuin eivät kalatkaan, jotka tarttuvat pahaan verkkoon, eivätkä linnut, jotka käyvät kiinni paulaan; niinkuin ne, niin pyydystetään ihmislapsetkin pahana aikana, joka yllättää heidät äkisti.

12 Ty människan känner icke sin tid, lika litet som fiskarna, vilka fångas i olycksnätet, eller fåglarna, vilka fastna i snaran. Såsom dessa, så snärjas ock människornas barn på olyckans tid, när ofärd plötsligt faller över dem.

12 For, indeed, man could not know his own time, like fishes which were caught in a cruel net, and like little birds which were caught in a trap,—like them, were ensnared the sons of men, by a time of misfortune, when it fell upon them suddenly.

13 Tämänkin minä tulin näkemään viisaudeksi auringon alla, ja se oli minusta suuri:

13 Också detta såg jag under solen, ett visdomsverk, som tycktes mig stort:

13 Even this, had I seen of wisdom, under the sun,—and, of great import, was the same unto me:—

14 Oli pieni kaupunki ja siinä miehiä vähän. Ja suuri kuningas tuli sitä vastaan, saarsi sen ja rakensi sitä vastaan suuria piiritystorneja.

14 Det fanns en liten stad med få invånare, och mot den kom en stor konung och belägrade den och byggde stora bålverk mot den.

14 A little city, and men therein few,—and there came against it a great king, and surrounded it, and built against it large siege–works;

15 Mutta siellä oli köyhä, viisas mies, ja hän pelasti kaupungin viisaudellaan. Mutta ei kukaan ihminen muistanut sitä köyhää miestä.
16 Niin minä sanoin: Viisaus on parempi kuin voima, mutta köyhän viisautta halveksitaan, eikä hänen sanojansa kuulla.
17 Viisaitten sanat, hiljaisuudessa kuullut, ovat paremmat kuin tyhmäin päämiehen huuto.
18 Viisaus on parempi kuin sota-aseet, mutta yksi ainoa syntinen saattaa hukkaan paljon hyvää.

15 Men därinne fanns en fattig man som var vis; och denne räddade staden genom sin vishet. Dock, sedan tänkte ingen människa på denne fattige man.
16 Då sade jag: Väl är vishet bättre än styrka, men den fattiges vishet bliver icke föraktad, och hans ord varda icke hörda.
17 De vises ord, om de ock höras helt stilla, äro förmer än allt ropande av en dårarnas överste.

18 Bättre är vishet än krigsredskap; ty en enda som felar kan fördärva mycket gott.

15 but there was found therein, a man, poor [but] wise, and, he, delivered the city by his wisdom,—yet, no one, remembered that poor man.
16 Then said, I, Better is wisdom than strength,—although, the wisdom of the poor man, be despised, and, his words, not heard.
17 The words of the wise, in quietness, are heard,—beyond the outcry of one who ruleth over dullards.
18 Better is wisdom, than weapons of war,—but, one sinner, may destroy much good.

10 luku

1 Myrkkykärpäset saavat haisemaan ja käymään voiteentekijän voiteen. Pieni tyhmyys painaa enemmän kuin viisaus ja kunnia.
2 Viisaan sydän vetää oikealle, tyhmän vasemmalle.

3 Tietä käydessäkin puuttuu tyhmältä mieltä: jokaiselle hän ilmaisee

1 Giftflugor vålla stank och jäsning i salvoberedarens salva; så uppväger ett grand av dårskap både vishet och ära.
2 Den vise har sitt hjärta åt höger, men dåren har sitt hjärta åt vänster.
3 Ja, varhelst dåren går kommer hans förstånd till korta, och till alla

1 Dead flies, cause to stink [and] ferment, the oil of the perfumer,—More costly than wisdom or honour, is a little folly.
2 The sense of the wise, is on his right hand,—But, the sense of the dullard, on his left:
3 Yea, even by the way, as the foolish man walketh along, his sense

olevansa tyhmä.

säger han ifrån, att han är en dåre.

faileth him—and he telleth everyone that, foolish, is he!

4 Jos hallitsijassa nousee viha sinua kohtaan, niin älä jätä paikkaasi; sillä sävyisyys pidättää suurista synneistä.

4 Om hos en furste vrede uppstår mot dig, så håll dig dock stilla, ty saktmod gör stora synder ogjorda.

4 If, the spirit of a ruler, riseth up against thee, thy place, do not leave, for gentleness, pacifieth such as have greatly erred.

5 On onnettomuus se, minkä olen nähnyt auringon alla, vallanpitäjästä lähtenyt erehdys:

5 Ett elände gives, som jag har sett under solen, ett fel som beror av den som har makten:

5 Here was a misfortune I had seen under the sun,—a veritable mistake that was going forth from the presence of one who had power:

6 tyhmyys asetetaan arvon korkeuksiin, ja rikkaat saavat istua alhaalla.

6 att dårskap sättes på höga platser, medan förnämliga män få sitta i förnedring.

6 Folly placed in great dignity,—while, the rich, in a low place, took their seat:

7 Minä olen nähnyt palvelijat hevosten selässä ja ruhtinaat kävelemässä kuin palvelijat maassa.

7 Jag har sett trälar färdas till häst och hövdingar få gå till fots såsom trälar.

7 I had seen, servants, upon horses,—and, rulers, walking like servants, on the ground.

8 Joka kuopan kaivaa, se siihen putoaa; joka muuria purkaa, sitä puree käärme.

8 Den som gräver en grop, han faller själv däri, och den som bryter ned en mur, honom stinger ormen.

8 He that diggeth a pit, thereinto, may fall,—and, he that breaketh through a hedge, there may bite him a serpent.

9 Joka kiviä louhii, se niihin loukkaantuu; joka puita halkoo, se joutuu siinä vaaraan.

9 Den som vältrar bort stenar bliver skadad av dem, den som hugger ved kommer i fara därvid.

9 He that removeth stones, may be hurt therewith,—and he that cleaveth wood, may be endangered thereby.

10 Jos rauta on tylsynyt eikä teränsuuta tahkota, täytyy ponnistaa voimia; mutta hyödyllinen

10 Om man icke slipar eggen, när ett järn har blivit slött, så måste man anstränga krafterna dess mer; och vishet är

10 If, blunt, be the iron, and, himself, hath not sharpened, the edge, then, much force, must he apply,—but, an

kuntoonpano on viisautta.
11 Jos käärme puree silloin, kun sitä ei ole lumottu, ei lumoojalla ole hyötyä taidostaan.

12 Sanat viisaan suusta saavat suosiota, mutta tyhmän nielevät hänen omat huulensa.

13 Hänen suunsa sanain alku on tyhmyyttä, ja hänen puheensa loppu pahaa mielettömyyttä.
14 Tyhmä puhuu paljon; mutta ihminen ei tiedä, mitä tuleva on. Ja kuka ilmaisee hänelle, mitä hänen jälkeensä tulee?

15 Oma vaivannäkö väsyttää tyhmän, joka ei osaa kaupunkiinkaan kulkea.
16 Voi sinua, maa, jolla on kuninkaana poikanen ja jonka ruhtinaat jo aamulla aterioita pitävät!
17 Onnellinen sinä, maa, jolla on jalosukuinen kuningas ja jonka ruhtinaat pitävät aterioita oikeaan aikaan, miehekkäästi eikä

att göra allt på bästa sätt.
11 Om ormen får stinga, innan han har blivit tjusad, så har besvärjaren intet gagn av sin konst.
12 Med sin muns ord förvärvar den vise ynnest, men dårens läppar fördärva honom själv.
13 Begynnelsen på hans muns ord är dårskap, och änden på hans tal är uselt oförnuft.

14 Och dåren är rik på ord; dock vet ingen människa vad som skall ske; vem kan säga en människa vad som efter henne skall ske?

15 Dårens möda bliver honom tung, ty icke ens till staden hittar han fram.
16 Ve dig, du land vars konung är ett barn, och vars furstar hålla måltid redan på morgonen!

17 Väl dig, du land vars konung är en ädling, och vars furstar hålla måltid i tillbörlig tid, med måttlighet, och icke för att överlasta sig!

advantage for giving success, is wisdom.
11 If a serpent will bite, unless he is charmed, then there is nothing better for him that owneth a tongue.
12 The words of a wise man's mouth, are pleasant,—but, the lips of a dullard, will swallow him up:
13 The beginning of the words of his mouth, is folly,—but, the latter end of his speech, is mischievous madness.
14 Yet, a foolish man, multiplieth words,—[though] no man knoweth that which hath been, and, that which shall be after him, who can tell him?
15 The toil of dullards, shall weary a man, that he knoweth not how to go into the city.
16 Alas! for thee, O land, when thy king is a boy,—and, thy rulers, in the morning, do eat:

17 How happy art thou, O land, when thy king is a son of nobles,—and, thy rulers, in season, do eat, for strength, and not for debauchery.

juopotellen!

18 Missä laiskuus on, siinä vuoliaiset vaipuvat; ja missä kädet velttoina riippuvat, tippuu huoneeseen vettä.

18 Genom lättja förfalla husets bjälkar, och genom försumlighet dryper det in i huset.

18 By two lazy arms, the framework sinketh in,—and, by the hanging down of the hands, the house may leak.

19 Hauskuudeksi ateria laitetaan, ja viini ilahuttaa elämän; mutta raha kaiken hankkii.

19 Till sin förlustelse håller man gästabud, och vinet gör livet glatt; men penningen är det som förlänar alltsammans.

19 Merrily people make bread, and, wine, gladdeneth life,—but, money, answereth all things.

20 Älä ajatuksissasikaan kiroile kuningasta, äläkä makuukammiossasikaan kiroile rikasta, sillä taivaan linnut kuljettavat sinun äänesi ja siivelliset ilmaisevat sinun sanasi.

20 Uttala ej ens i din tanke förbannelser över en konung, och ej ens i din sovkammare förbannelser över en rik man; ty himmelens fåglar böra fram ditt tal, och de bevingade förkunna vad du har sagt.

20 Even in thy thought, do not revile, the king, nor, within thy bed–chambers, revile thou the rich,—for, a bird of the heavens, might carry the voice, yea, an owner of wings, might tell the matter.

11 luku

1 Lähetä leipäsi vetten yli, sillä ajan pitkään sinä saat sen jälleen.

1 Sänd ditt bröd över vattnet, ty i tidens längd får du det tillbaka.

1 Cast thy bread–corn, upon the face of the waters,—for, after many days, shalt thou find it:

2 Anna osa seitsemälle, kahdeksallekin, sillä et tiedä, mitä onnettomuutta voi tulla maahan.

2 Dela vad du har i sju delar, ja, i åtta, ty du vet icke vilken olycka som kan gå över landet.

2 Give a portion to seven, yea even to eight,—for thou canst not know, what there shall be of misfortune, upon the earth.

3 Jos pilvet tulevat täyteen sadetta, valavat ne sen maahan. Ja jos puu kaatuu etelää kohti

3 Om molnen äro fulla av regn, så tömma de ut det på jorden; och om ett träd faller

3 If the clouds be filled with a downpour, upon the earth, will they empty themselves, and,

tai pohjoista, niin mihin paikkaan puu kaatui, siihen se jää.

4 Joka tuulta tarkkaa, ei kylvä; ja joka pilviä pälyy, ei leikkaa.

5 Niinkuin et tiedä tuulen teitä etkä luitten rakentumista raskaana olevan kohdussa, niin et myöskään tiedä Jumalan tekoja, hänen, joka kaikki tekee.

6 Kylvä siemenesi aamulla äläkä hellitä kättäsi ehtoollakaan; sillä et tiedä, tuoko onnistuu vai tämä vai onko kumpikin yhtä hyvä.

7 Suloinen on valo, ja silmille tekee hyvää nähdä aurinkoa.

8 Niin, jos ihminen elää vuosia paljonkin, iloitkoon hän niistä kaikista, mutta muistakoon pimeitä päiviä, sillä niitä tulee paljon. Kaikki, mikä tulee, on turhuutta.

9 Iloitse, nuorukainen, nuoruudessasi, ja

omkull, det må falla mot söder eller mot norr, så ligger det på den plats där det har fallit.

4 En vindspejare får aldrig så, och en molnspanare får aldrig skörda.

5 Lika litet som du vet vart vinden far, eller huru benen bildas i den havandes liv, lika litet förstår du Guds verk, hans som verkar alltsammans.

6 Så ut om morgonen din säd, och underlåt det ej heller om aftonen, ty du vet icke vilketdera som är gagneligast, eller om det ena jämte det andra är bäst.

7 Och ljuset är ljuvligt, och det är gott för ögonen att få se solen.

8 Ja, om en människa får leva än så många år, så må hon vara glad under dem alla, men betänka, att eftersom mörkrets dagar bliva så många, är ändå allt som händer fåfänglighet.

9 Gläd dig, du yngling, din ungdom, och låt ditt

if a tree fall in the south or in the north, in the place where the tree falleth, there will it be found.

4 He that observeth the wind, will not sow,—and, he that watcheth the clouds, will not reap.

5 Just as thou knowest not what is the way of the spirit, when the body is in the womb of her that is with child, even, so, canst thou not know the work of God, who maketh all.

6 In the morning, sow thy seed, and, until evening, do not withhold thy hand,—for thou knowest not—whether shall thrive, either this or that, or whether, both alike, shall be fruitful.

7 Truly sweet is the light,—and, pleasant to the eyes, to see the sun:

8 But, though, many years, a man live, through them all, let him rejoice; yet let him remember the days of darkness, for many they may be, all that cometh, may be vanity.

9 Rejoice, O young man, in thy youth, and let thy

sydämesi ilahuttakoon sinua nuoruusikäsi päivinä. Vaella sydämesi teitä ja silmiesi halun mukaan; mutta tiedä: Jumala tuo sinut tuomiolle kaikesta tästä.

hjärta unna dig fröjd i din ungdomstid; ja, vandra de vägar ditt hjärta lyster och så, som det behagar dina ögon. Men vet att Gud för allt detta skall draga dig till doms.

heart gladden thee in the days of thine early manhood, and walk thou—in the ways of thine own heart, and in that which is seen by thine own eyes,—yet know, that, for all these things, will God bring thee into judgment.

10 Karkoita suru sydämestäsi ja torju kärsimys ruumiistasi, sillä nuoruus ja aamurusko ovat turhuutta.

10 Ja, låt grämelse vika ur ditt hjärta, och håll plåga borta från din kropp. Ty ungdom och blomstring är fåfänglighet.

10 Therefore remove thou vexation from thy heart, and put away discomfort from thy flesh,—for, youth and dawn, are vanity!

12 luku

1 Ja muista Luojaasi nuoruudessasi, ennenkuin pahat päivät tulevat ja joutuvat ne vuodet, joista olet sanova:

1 Så tänk då på din Skapare i din ungdomstid, förrän de onda dagarna komma och de år nalkas, om vilka du skall säga: »Jag finner icke behag i dem»;

1 Yet remember thy Creator, in the days of thy vigour,—or ever come in, the days of discomfort, and the years arrive, in which thou shalt say—I have, in them, no pleasure;

2 Nämä eivät minua miellytä; ennenkuin pimenee aurinko, päivänvalo, kuu ja tähdet, ja pilvet palajavat sateen jälkeenkin -

2 Ja, förrän solen bliver förmörkad, och dagsljuset och månen och stjärnorna; före den ålder då molnen komma igen efter regnet,

2 Or ever be darkened—the sun, and the light, and the moon, and the stars,—and the clouds return after a downpour of rain;

3 jolloin huoneen vartijat vapisevat ja voiman miehet käyvät koukkuisiksi ja jauhajanaiset ovat

3 den tid då väktarna i huset darra och de starka männen kröka sig; då malerskorna sitta fåfänga, så få som de

3 In the day when the keepers of the house shall tremble, and the men of might bow themselves,—and the

joutilaina, kun ovat menneet vähiin, ja akkunoista-kurkistelijat jäävät pimeään,

4 ja kadulle vievät ovet sulkeutuvat ja myllyn ääni heikkenee ja noustaan linnun lauluun ja kaikki laulun tyttäret hiljentyvät;

5 myös peljätään mäkiä, ja tiellä on kauhuja, ja mantelipuu kukkii, ja heinäsirkka kulkee kankeasti, ja kapriisinnuppu on tehoton; sillä ihminen menee iankaikkiseen majaansa, ja valittajat kiertelevät kaduilla

6 ennenkuin hopealanka katkeaa ja kultamalja särkyy ja vesiastia rikkoutuu lähteellä ja ammennuspyörä särkyneenä putoaa kaivoon.

7 Ja tomu palajaa maahan, niinkuin on ollutkin, ja henki palajaa Jumalan tykö, joka sen on antanutkin.

8 Turhuuksien turhuus, sanoi saarnaaja; kaikki

nu hava blivit, och skåderskorna hava det mörkt i sina fönster;

4 då dörrarna åt gatan stängas till, medan ljudet från kvarnen försvagas; då man står upp, när fågeln begynner kvittra, och alla sångens tärnor sänka rösten;

5 då man fruktar för var backe och förskräckelser bo på vägarna; då mandelträdet blommar och gräshoppan släpar sig fram och kaprisknoppen bliver utan kraft, nu då människan skall fara till sin eviga boning och gråtarna redan gå och vänta på gatan;

6 ja, förrän silversnöret ryckes bort och den gyllene skålen slås sönder, och förrän ämbaret vid källan krossas och hjulet slås sönder och faller i brunnen

7 och stoftet vänder åter till jorden, varifrån det har kommit, och anden vänder åter till Gud, som har givit den.

8 Fåfängligheters fåfänglighet! säger

grinders cease because they are few, and they who look through the windows are darkened;

4 And the doors in the street be closed, when the sound of the mill become low,—and one rise at the chirp of a small bird, and low–voiced be all the daughters of song;

5 Yea, at what is high, they be in fear, and there be, terrors, in the way, and the almond be rejected, and the grasshopper drag itself along, and desire perish,—for man is going to his age–abiding home, when the wailers shall go round in the streets;

6 Or ever the silver cord be loosed, or the golden bowl be broken,––or the bucket by the fountain be shivered, or the wheel at the well be broken;

7 And the dust return to the earth, as it was,––and, the spirit, return unto God, who gave it.

8 Vanity of vanities, saith the Proclaimer, all,

on turhuutta!

9 Sen lisäksi, että saarnaaja oli viisas, hän myös opetti kansalle tietoa, punnitsi, harkitsi ja sommitteli sananlaskuja paljon.

10 Saarnaaja koki löytää kelvollisia sanoja, oikeassa mielessä kirjoitettuja, totuuden sanoja.

11 Viisaitten sanat ovat kuin tutkaimet ja kootut lauseet kuin isketyt naulat; ne ovat saman Paimenen antamia.

12 Ja vielä näiden lisäksi: Poikani, ota varoituksesta vaari; paljolla kirjaintekemisellä ei ole loppua, ja paljo tutkistelu väsyttää ruumiin.

13 Loppusana kaikesta, mitä on kuultu, on tämä: Pelkää Jumalaa ja pidä hänen käskynsä, sillä niin tulee jokaisen ihmisen tehdä.

14 Sillä Jumala tuo kaikki teot tuomiolle, joka kohtaa kaikkea

Predikaren. Allt är fåfänglighet! ----

9 För övrigt är att säga att Predikaren var en vis man, som också annars lärde folket insikt och övervägde och rannsakade; många ordspråk författade han.

10 Predikaren sökte efter att finna välbehagliga ord, sådant som med rätt kunde skrivas, och sådant som med sanning kunde sägas.

11 De visas ord äro såsom uddar, och lika indrivna spikar äro deras tänkespråk. De äro gåvor från en och samma Herde.

12 Och för övrigt är utom detta att säga: Min son, låt varna dig! Ingen ände är på det myckna bokskrivandet, och mycket studerande gör kroppen trött.

13 Änden på talet, om vi vilja höra huvudsumman, är detta: Frukta Gud och håll hans bud, ty det hör alla människor till.

14 Ty Gud skall draga alla gärningar till doms, när han dömer allt vad

is vanity.

9 Besides that, the Proclaimer being wise,—still further taught knowledge unto the people, and weighed and searched, arranged proverbs in abundance.

10 The Proclaimer sought to find out words giving delight, and to note down rightly, the words of truth.

11 The words of the wise, are as goads, yea, as driven nails, their well–ordered sayings,—given from one shepherd.

12 And besides, from them, my son, be admonished,—Of making many books, there is no end, and, much study, is a weariness of the flesh.

13 The conclusion of the matter—the whole, let us hear,—Towards God, be reverent, and, his commandments, observe, for, this, [concerneth] all mankind.

14 For, every work, will God bring into judgment, with every hidden thing,–

salassa olevaa, olkoon se hyvää tai pahaa.	förborgat är, evad det är gott eller ont.	–whether good, or evil.

KORKEA VEISUU

1 luku

1 Salomon korkea veisu.	1 Sångernas sång av Salomo.	1 The Song of Songs, which pertaineth to Solomon.
2 Hän suudelkoon minua suunsa suudelmilla. Sillä sinun rakkautesi on suloisempi kuin viini.	2 Kyssar give han mig, kyssar av sin mun! Ty din kärlek är mer ljuv än vin.	2 [SHE] Let him kiss me with the kisses of his mouth! [THEY] For better are thy caresses than wine:
3 Suloinen on voiteittesi tuoksu, vuodatettu öljy on sinun nimesi; sentähden sinua nuoret naiset rakastavat.	3 Ljuv är doften av dina salvor, ja, en utgjuten salva är ditt namn; fördenskull hava tärnorna dig kär.	3 Like the fragrance of thy precious oils, Oil poured out, is thy name, For this cause, virgins love thee.
4 Vedä minut mukaasi, rientäkäämme! Kuningas on tuonut minut kammioihinsa. Me riemuitsemme ja iloitsemme sinusta, me ylistämme sinun rakkauttasi enemmän kuin viiniä; syystä he sinua rakastavat.	4 Drag mig med dig! Med hast vilja vi följa dig. Ja, konungen har fört mig in i sina gemak; Vi vilja fröjdas och vara glada över dig, vi vilja prisa din kärlek högre än vin; med rätta har man dig kär. ----	4 [SHE] Draw me! [THEY] After thee, will we run! [SHE] The king, hath brought me, into his chambers. [THEY] We will exult and rejoice in thee, we will mention thy caresses, beyond wine, Sincerely they love thee.
5 Minä olen musta, mutta ihana, te Jerusalemin tyttäret, kuin Keedarin teltat, kuin Salomon seinäverhot.	5 Svart är jag, dock är jag täck, I Jerusalems döttrar, lik Kedars hyddor, lik Salomos tält.	5 [SHE] Swarthy, I am but comely, ye daughters of Jerusalem. [THEY] Like the tents of Kedar, like the curtains of Solomon.
6 Älkää katsoko sitä, että minä olen musta, päivän paahtama. Äitini	6 Sen icke därpå att jag är så svart, att solen har bränt mig så. Min	6 [SHE] Do not look on me, because, I, am so swarthy, because the

pojat vihastuivat minuun, panivat minut viinitarhain vartijaksi - omaa viinitarhaani en vartioinut.

moders söner blevo vreda på mig och satte mig till vingårdsvakterska; min egen vingård kunde jag icke vakta.

sun hath scorched me,— My mother's sons, were angry with me, they set me to keep the vineyards, Mine own vineyard, have I not kept. . . .

7 Sano minulle sinä, jota sieluni rakastaa, missä laumaasi paimennat, missä annat sen keskipäivällä levätä. Miksi minä hunnutettuna joutuisin sinun toveriesi laumain luo!

7 »Säg mig, du som min själ har kär: Var för du din hjord i bet? Var låter du den vila om middagen? Må jag slippa att gå lik en vilsekommen kvinna vid dina vänners hjordar.»

7 Tell me, thou loved of my soul! Where wilt thou pasture thy flock? Where wilt thou let them recline at noon? For why should I be as one that wrappeth a veil about her, by the flocks of thy companions?

8 Jos et sitä tiedä, sinä naisista kaunein, käy lammasten jälkiä ja kaitse vohliasi paimenten telttapaikoilla.

8 »Om du icke vet det, du skönaste bland kvinnor, så gå blott åstad i hjordens spår, och för dina killingar i bet vid herdarnas tält.»

8 [HE] If thou know not of thyself, most beautiful among women! get thee forth in the footsteps of the flock, and pasture thy kids by the huts of the shepherds. . . .

---

9 Tammaani, joka on faraon vaunujen edessä, sinut, armaani, vertaan.

9 »Vid ett sto i Faraos spann förliknar jag dig, min älskade.

9 To a mare of mine, in the chariots of Pharaoh, have I likened thee, my fair one!

10 Ihanat ovat sinun poskesi käätyinensä, kaulasi helminauhoinensa.

10 Dina kinder äro så täcka med sina kedjehängen, din hals med sina pärlerader.

10 Comely are thy cheeks, with bead–rows, thy neck, with strings of gems.

11 Me teemme sinulle kultakäädyt ynnä hopeasta niihin nastat.

11 Kedjehängen av guld vilja vi skaffa åt dig med silverkulor på.»

11 [THEY] Rows of golden ornaments, will we make thee, with studs of silver.

12 Kuninkaan istuessa pöydässään tuoksui minun narduksenі kaiken aikaa.

12 »Medan konungen håller sin fest, sprider min nardus sin doft.

12 [SHE] By the time the king is in his circle, my nard, will have given out its fragrance:

13 Rakkaani on minulle mirhakimppu, joka rintojeni välissä lepää.

14 Rakkaani on kooferkukka-terttu Een-Gedin viinitarhoista.
15 Katso, kaunis sinä olet, armaani; katso, kaunis olet, silmäsi ovat kyyhkyläiset.
16 Katso, kaunis sinä olet, rakkaani; kuinka suloinen, kuinka vihanta on vuoteemme!

17 Huoneittemme seininä ovat setripuut, kattonamme kypressit.

13 Min vän är för mig ett myrragömme, som jag bär i min barm.

14 Min vän är för mig en klase cyperblommor från En-Gedis vingårdar.»
15 »Vad du är skön, min älskade! Vad du är skön! Dina ögon äro duvor.»
16 »Vad du är skön, min vän! Ja, ljuvlig är du, och grönskande är vårt viloläger.

17 Bjälkarna i vår boning äro cedrar, och cypresser vår väggpanel.»

13 A bag of myrrh, is my beloved to me, between my breasts, shall it tarry the night!
14 A cluster of henna, is my beloved to me, in the vineyards of En–gedi.
15 [HE] Lo! thou art beautiful my fair one, lo! thou art beautiful, Thine eyes, [are] doves!
16 [SHE] Lo! thou art beautiful, my beloved, Yea delightful! [BOTH] Yea! our couch, is covered with leaves:
17 The beams of our house, are cedars, Our fretted ceiling, is cypress–trees.

2 luku

1 Minä olen Saaronin kukkanen, olen laaksojen lilja.

2 Niinkuin lilja orjantappurain keskellä, niin on minun armaani neitosten keskellä.
3 Niinkuin omenapuu metsäpuitten keskellä, niin on minun rakkaani nuorukaisten keskellä; minä halajan istua sen varjossa, ja sen hedelmä on minun suussani makea.

1 »Jag är ett ringa blomster i Saron, en lilja i dalen.»

2 »Ja, såsom en lilja bland törnen, så är min älskade bland jungfrur.»

3 »Såsom ett äppelträd bland vildmarkens träd, så är min vän bland ynglingar; ljuvligt är mig att sitta i dess skugga, och söt är dess frukt för min mun.

1 [SHE] I am The meadow–saffron of Sharon, The lily of the valleys.
2 [HE] As a lily among thorns, So, is my fair one, among the daughters!
3 [SHE] As an apple–tree among the trees of the forest, So, is my beloved, among the sons: In his shade, I greatly delighted and sat down, And, his fruit, was sweet to my taste.

4 Hän on vienyt minut viinimajaan; rakkaus on hänen lippunsa minun ylläni.
5 Vahvistakaa minua rypälekakuilla, virvoittakaa minua omenilla, sillä minä olen rakkaudesta sairas.
6 Hänen vasen kätensä on minun pääni alla, ja hänen oikea kätensä halaa minua.
7 Minä vannotan teitä, te Jerusalemin tyttäret, gasellien tai kedon peurojen kautta: älkää herätelkö, älkää häiritkö rakkautta, ennenkuin se itse haluaa.
8 Kuule! Rakkaani tulee! Katso, tuolla hän tulee hyppien vuorilla, kiitäen kukkuloilla.

9 Rakkaani on gasellin kaltainen tai nuoren peuran. Katso, tuolla hän seisoo seinämme takana, katsellen ikkunasta sisään, kurkistellen ristikoista.
10 Rakkaani lausuu ja sanoo minulle: Nouse, armaani, sinä kaunoiseni, ja tule.

11 Sillä katso, talvi on väistynyt, sateet ovat

4 I vinsalen har han fört mig in, och kärleken är hans baner över mig.

5 Vederkvicken mig med druvkakor, styrken mig med äpplen; ty jag är sjuk av kärlek.» ----

6 Hans vänstra arm vilar under mitt huvud, och hans högra omfamnar mig.
7 Jag besvär eder, I Jerusalems döttrar, vid gaseller och hindar på marken: Oroen icke kärleken, stören den icke, förrän den själv så vill. ----
8 Hör, där är min vän! Ja, där kommer han, springande över bergen, hoppande fram på höjderna.
9 Lik en gasell är min vän eller lik en ung hjort. Se, nu står han där bakom vår vägg, han blickar in genom fönstret, han skådar genom gallret.
10 Min vän begynner tala, han säger till mig: »Stå upp, min älskade, du min sköna, och kom hitut.
11 Ty se, vintern är förbi, regntiden är

4 He hath brought me into the house of wine, and, his banner over me, is love.
5 Sustain me with raisin-cakes, refresh me with apples,—for sick with love, I am.

6 His left hand under my head, then, his right hand, embraceth me!

7 [HE] I adjure you, ye daughters of Jerusalem, by the gazelles or by the hinds of the field,—That ye wake not, nor arouse, the dear love until she please! [****]
8 [SHE] The voice of my beloved! Lo! here he cometh,—leaping over the mountains, skipping over the hills.
9 Resembleth, my beloved, a gazelle, or a young stag,—Lo! here he is, standing behind our wall, looking in at the windows, peeping in at the lattice.
10 Responded my beloved, and said to me,—Rise up! my fair—my beautiful—one, and come away,
11 For lo, the winter, is past,—the rain, is over,

ohitse, ovat menneet menojaan.
12 Kukkaset ovat puhjenneet maahan, laulun aika on tullut, ja metsäkyyhkysen ääni kuuluu maassamme.

13 Viikunapuu tekee keväthedelmää, viiniköynnökset ovat kukassa ja tuoksuavat. Nouse, armaani, sinä kaunoiseni, ja tule.

14 Kyyhkyseni, joka piilet kallionkoloissa, vuorenpengermillä anna minun nähdä kasvosi, anna minun kuulla äänesi, sillä suloinen on sinun äänesi ja ihanat ovat sinun kasvosi.
15 Ottakaamme ketut kiinni, pienet ketut, jotka viinitarhoja turmelevat, sillä viinitarhamme ovat kukassa.
16 Rakkaani on minun, ja minä hänen - hänen, joka paimentaa liljojen keskellä.
17 Kunnes päivä viilenee ja varjot pakenevat, kiertele, rakkaani, kuin gaselli, kuin nuori peura tuoksuisilla vuorilla.

förliden och har gått sin kos.
12 Blommorna visa sig på marken, tiden har kommit, då vinträden skäras, och turturduvan låter höra sin röst i vårt land.
13 Fikonträdets frukter begynna att mogna, vinträden stå redan i blom, de sprida sin doft. Stå upp, min älskade, min sköna, och kom hitut.
14 Du min duva i bergsklyftan, i klippväggens gömsle, låt mig se ditt ansikte, låt mig höra din röst; ty din röst är så ljuv, och ditt ansikte är så täckt.» ----

15 Fången rävarna åt oss, de små rävarna, vingårdarnas fördärvare, nu då våra vingårdar stå i blom. ----
16 Min vän är min, och jag är hans, där han för sin hjord i bet ibland liljor.
17 Till dess morgonvinden blåser och skuggorna fly, må du ströva omkring, lik en gasell, min vän, eller lik en ung hjort, på de kassiadoftande bergen.

[and] gone;

12 The flowers, have appeared in the earth, the time of the spring–song, hath come,—and, the voice of the turtle, is heard in our land;
13 The fig–tree, hath spiced her green figs, and, the vines—all blossom, yield fragrance,—Rise up! my fair—my beautiful—one, and come away!
14 [HE] O my dove! In the retreats of the crag, in the hiding–place of the terrace, Let me see thy form, Let me hear thy voice,—For, thy voice, is sweet, and, thy form, comely.
15 [BOTH] Take ye for us, the foxes, the little foxes that are spoiling the vines,—and, our vines, are all blossom!
16 [SHE] My beloved, is, mine, and, I, am, his, he that pastureth among lilies!
17 Until the day, breathe, and the shadows, be lengthened, Again, liken thyself, my beloved, to a gazelle, or to a young stag, upon the cleft mountains.

[****]

3 luku

1 Yöllä minä vuoteellani etsin häntä, jota minun sieluni rakastaa, minä etsin, mutta en löytänyt häntä.	1 Där jag låg på mitt läger om natten, sökte jag honom som min själ har kär; jag sökte honom, men fann honom icke.	1 [SHE] Upon my couch, in the night-time, sought I the beloved of my soul,—I sought him, but found him not.
2 Minä nousen ja kiertelen kaupunkia, katuja ja toreja, etsin häntä, jota minun sieluni rakastaa. Minä etsin, mutta en löytänyt häntä.	2 »Jag vill stå upp och gå omkring i staden, på gatorna och på torgen; jag vill söka honom som min själ har kär.» Jag sökte honom, men fann honom icke.	2 Come! I must arise, and go about in the city, In the paths and in the broadways, I must seek the beloved of my soul,—I sought him, but found him not.
3 Kohtasivat minut vartijat, jotka kaupunkia kiertävät. Oletteko nähneet häntä, jota minun sieluni rakastaa?	3 Väktarna mötte mig, där de gingo omkring i staden. »Haven I sett honom som min själ har kär?»	3 The watchmen that go round in the city, found me, The beloved of my soul, have ye seen?
4 Tuskin olin kulkenut heidän ohitsensa, kun löysin hänet, jota minun sieluni rakastaa; minä tartuin häneen enkä hellittänyt hänestä, ennenkuin olin saattanut hänet äitini taloon, kantajani kammioon.	4 Knappt hade jag kommit förbi dem, så fann jag honom som min själ har kär. Jag tog honom fatt, och jag släppte honom icke, förrän jag hade fört honom in i min moders hus, in i min fostrarinnas kammare. ----	4 Scarcely had I passed from them, when I found the beloved of my soul,—I caught him, and would not let him go, until that I had brought him into the house of my mother, and into the chamber of her that conceived me.
5 Minä vannotan teitä, te Jerusalemin tyttäret, gasellien tai kedon peurojen kautta: älkää herätelkö, älkää häiritkö rakkautta, ennenkuin se	5 Jag besvär eder, I Jerusalems döttrar, vid gaseller och hindar på marken: Oroen icke kärleken, stören den icke, förrän den själv så	5 [HE] I adjure you ye, daughters of Jerusalem, by the gazelles, or by the hinds of the field,—That ye wake not, nor arouse, the dear love

itse haluaa.
6 Mikä tuolla tulee erämaasta kuin savupatsaat, tuoksuten mirhalta ja suitsukkeelta, kaikkinaisilta kauppiaan hajujauheilta?

7 Katso, siinä on Salomon kantotuoli ja sen ympärillä kuusikymmentä urhoa, Israelin urhoja,
8 kaikki miekkamiehiä, sotaan harjoitettuja; jokaisella on miekka kupeellansa öitten kauhuja vastaan.

9 Kuningas Salomo teetti itsellensä kantotuolin Libanonin puista.
10 Sen patsaat hän teetti hopeasta, sen selustan kullasta, sen istuimen purppurasta; sisältä sen koristeli Jerusalemin tyttärien rakkaus.

11 Tulkaa ulos, Siionin tyttäret, ja katsokaa kuningas Salomoa, katsokaa kruunua, jolla hänen äitinsä hänet kruunasi hänen hääpäivänänsä, hänen

vill. ----
6 Vem är hon som kommer hitupp från öknen såsom i stoder av rök, kringdoftad av myrra och rökelse och alla slags köpmannakryddor?

7 Se, det är Salomos bärstol! Sextio hjältar omgiva den, utvalda bland Israels hjältar.

8 Alla bära de svärd och äro väl förfarna i strid. Var och en har sitt svärd vid sin länd, till värn mot nattens faror.

9 En praktbår är det som konung Salomo har låtit göra åt sig av virke från Libanon.
10 Dess sidostöd äro gjorda av silver, ryggstödet av guld, sätet belagt med purpurrött tyg. Innantill är den prydd i kärlek av Jerusalems döttrar.

11 I Sions döttrar, gån ut och skåden konung Salomo med lust, skåden kransen som hans moder har krönt honom med på hans bröllopsdag, på hans

until she please. [****]
6 [THEY] Who is this, coming up out of the wilderness, like pillars of smoke,—with perfume of myrrh, and frankincense, besides all the aromatic powder of the merchant?
7 Lo! his couch, ‘tis Solomon’s own, Threescore heroes, around it,—of the heroes of Israel:
8 All of them, grasping the sword, trained for war,—every man, with his sword upon his thigh, because of dread, in the night-time.
9 A palanquin, King Solomon made himself, of the trees of Lebanon:

10 The supports thereof, made he of silver, the couch thereof, of gold, the seat thereof, of purple,—the midst thereof, hath an inlay of love from the daughters of Jerusalem.
11 Go forth and gaze, ye daughters of Zion, upon King Solomon,—wearing the crown, wherewith his mother, crowned him, in the day of his marriage, and in

sydämensä ilonpäivänä.	hjärtefröjds dag.	the day of his heart gladness.
4 luku		
1 Katso, kaunis sinä olet, armaani; katso, kaunis sinä olet. Kyyhkyläiset ovat sinun silmäsi huntusi takana; sinun hiuksesi ovat kuin vuohilauma, joka laskeutuu Gileadin vuorilta.	1 Vad du är skön, min älskade, vad du är skön! Dina ögon äro duvor, där de skymta genom din slöja. Ditt hår är likt en hjord av getter som strömma nedför Gileads berg.	1 [HE] Lo! thou art beautiful, my fair one, Lo! thou art beautiful, Thine eyes, are doves, from behind thy veil,— Thy hair, is like a flock of goats, which are reclining on the sides of Mount Gilead:
2 Sinun hampaasi ovat kuin lauma kerittyjä lampaita, pesosta nousseita, kaikilla kaksoiset, ei yhtäkään karitsatonta.	2 Dina tänder likna en hjord av nyklippta tackor, nyss uppkomna ur badet, allasammans med tvillingar, ofruktsam är ingen ibland dem.	2 Thy teeth, are like a flock, evenly grown, which have come up from the washing–place,– –whereof, all of them, are twin–bearers, and bereaved, is none among them:
3 Kuin punainen nauha ovat sinun huulesi, ja suusi on suloinen; kuin granaattiomena, kypsyyttään halkeileva, on sinun ohimosi huntusi takana.	3 Ett rosenrött snöre likna dina läppar, och täck är din mun. Lik ett brustet granatäpple är din kind, där den skymtar genom din slöja.	3 Like a cord of crimson, are thy lips, and, thy mouth, is lovely,—Like a slice of pomegranate, are thy temples, behind thy veil:
4 Sinun kaulasi on niinkuin Daavidin torni, linnaksi rakennettu; tuhat kilpeä riippuu siinä, urhojen varustuksia kaikkia.	4 Din hals är lik Davids torn, det väl befästa; tusen sköldar hänga därpå, hjältarnas alla sköldar.	4 Like the tower of David, is thy neck, built for war,—A thousand shields, hung thereon, all, equipment of heroes:
5 Sinun rintasi ovat kuin kaksi nuorta peuraa, kuin gasellin kaksoiset, jotka käyvät	5 Din barm är lik ett killingpar, tvillingar av en gasell, som gå i bet ibland liljor.	5 Thy two breasts, are like two young roes, twins of a gazelle,— which pasture among

laitumella liljain keskellä.
6 Siksi kunnes päivä viilenee ja varjot pakenevat, minä käyn mirhavuorelle ja suitsukekukkulalle.

7 Kaikin olet kaunis, armaani, ei ole sinussa ainoatakaan virheä.

8 Tule kanssani Libanonilta, sinä morsiameni, tule kanssani Libanonilta. Lähde pois Amanan huipulta, Senirin ja Hermonin huipuilta, leijonain leposijoilta ja pantterien vuorilta.

9 Olet lumonnut minut, siskoni, morsiameni, lumonnut minut yhdellä ainoalla silmäykselläsi, yhdellä ainoalla kaulakoristeesi käädyllä.
10 Kuinka ihana onkaan sinun rakkautesi, siskoni, morsiameni! Kuinka paljon suloisempi viiniä on sinun rakkautesi, suloisempi kaikkia balsameja sinun voiteittesi tuoksu!
11 Sinun huulesi tiukkuvat hunajaa, morsiameni; mesi ja maito on sinun kielesi

6 Till dess morgonvinden blåser och skuggorna fly, vill jag gå bort till myrraberget, till den rökelsedoftande höjden.
7 Du är skön alltigenom, min älskade, på dig finnes ingen fläck. ----

8 Kom med mig från Libanon, min brud, kom med mig från Libanon. Stig ned från Amanas topp, från toppen av Senir och Hermon, från lejonens hemvist, från pantrarnas berg. ----

9 Du har tagit mitt hjärta, du min syster, min brud; du har tagit mitt hjärta med en enda blick, med en enda länk av kedjan kring din hals.
10 Huru skön är icke din kärlek, du min syster, min brud! Huru ljuv är icke din kärlek! Ja, mer ljuv än vin; och doften av dina salvor övergår all vällukt.

11 Av sötma drypa dina läppar, min brud; din tunga gömmer honung och mjölk, och doften

lilies.
6 Until the day, breathe, and the shadows, be lengthened, I will get me unto the mountain of myrrh, and unto the hill of frankincense.
7 Thou art, all over, beautiful, my fair one, and, blemish, is there none in thee.

8 With me, from Lebanon, O bride, with me, from Lebanon, shalt thou enter,—Thou shalt look round from the top of Amana, from the top of Senir, and Hermon, from the dens of lions, from the mountains of leopards.

9 Thou hast encouraged me, my sister, bride,—thou hast encouraged me, with one [glance] of thine eyes, with one ornament of thy neck.
10 How beautiful are thy caresses, my sister, bride,—how much more delightful thy caresses, than wine, and the fragrance of thine oils, than all spices:

11 With sweetness, thy lips do drip, O bride,—Honey and milk, are under thy tongue, and,

alla, ja sinun vaatteittesi tuoksu on kuin Libanonin tuoksu.
12 Suljettu yrttitarha on siskoni, morsiameni, suljettu kaivo, lukittu lähde.
13 Sinä versot kuin paratiisi, jossa on granaattiomenia ynnä kalliita hedelmiä, koofer-kukkia ja narduksia,

14 nardusta ja sahramia, kalmoruokoa ja kanelia ynnä kaikkinaisia suitsukepuita, mirhaa ja aloeta ynnä kaikkinaisia parhaita balsamikasveja.
15 Sinä olet yrttitarhojen lähde, elävien vetten kaivo, Libanonilta virtaavaisten.

16 Heräjä, pohjatuuli, tule, etelätuuli; puhalla yrttitarhaani, että sen balsamituoksut tulvahtaisivat. Tulkoon puutarhaansa rakkaani ja syököön sen kalliita hedelmiä.

av dina kläder är såsom Libanons doft. ----

12 »En tillsluten lustgård är min syster, min brud, en tillsluten brunn, en förseglad källa.
13 Såsom en park av granatträd skjuter du upp, med de ädlaste frukter, med cyperblommor och nardusplantor,
14 med nardus och saffran, kalmus och kanel och rökelseträd av alla slag, med myrra och aloe och de yppersta kryddor av alla slag.
15 Ja, en källa i lustgården är du, en brunn med friskt vatten och ett rinnande flöde ifrån Libanon.»
16 »Vakna upp, du nordanvind, och kom, du sunnanvind; blås genom min lustgård, låt dess vällukt strömma ut. Må min vän komma till sin lustgård och äta dess ädla frukter.»

the fragrance of thy garments, is like the fragrance of Lebanon.
12 A garden barred, is my sister, bride,—a spring barred, a fountain sealed:
13 Thy buddings forth, are a paradise of pomegranates, with precious fruits,—henna bushes, with nard blossoms:
14 Nard and saffron, sweet cane and cinnamon, with all woods of frankincense,—myrrh and aloes, with all the chiefs of spices:

15 A garden fountain, a well of living waters,—and flowings from Lebanon.

16 [SHE] Awake, O north wind, and come in, thou south, Fan my garden—its balsams, will flow out,—Let my beloved enter his garden, and eat his precious fruits.

5 luku

1 Minä tulen yrttitarhaani, siskoni, morsiameni; minä

1 »Ja, jag kommer till min lustgård, du min syster, min brud; jag

1 [HE] I have entered my garden, my sister, bride, I have plucked my

poimin mirhani ja balsamini, minä syön mesileipäni ja hunajani, juon viinini ja maitoni. Syökää, ystävät, juokaa ja juopukaa rakkaudesta.

hämtar min myrra och mina välluktande kryddor, jag äter min honungskaka och min honung, jag dricker mitt vin och min mjölk.» ---- Äten, I kära, och dricken, ja, berusen eder av kärlek.

myrrh, with my balsam, I have eaten the honey of my thicket, I have drunk my wine, with my milk:— Eat ye, O friends, Drink, yea drink abundantly, ye beloved! [****]

2 Minä nukuin, mutta minun sydämeni valvoi. Kuule, rakkaani kolkuttaa: Avaa minulle, siskoseni, armaani, kyyhkyseni, puhtoiseni. Sillä pääni on kastetta täynnä, kiharani yön pisaroita.

2 Jag låg och sov, dock vakade mitt hjärta. Hör, då klappar min vän på dörren: »Öppna för mig, du min syster, min älskade, min duva, min fromma; ty mitt huvud är fullt av dagg, mina lockar av nattens droppar.»

2 [SHE] I, was sleeping, but, my heart, was awake,—The voice of my beloved—knocking! Open to me, my sister, my fair one, my dove, my perfect one, for, my head, is filled with dew, my locks, with the moisture of the night.

3 Olen ihokkaani riisunut; pukisinko sen päälleni enää? Olen jalkani pessyt; tahraisinko ne taas?

3 »Jag har lagt av mina kläder; skulle jag nu åter taga dem på mig? Jag har tvagit mina fötter; skulle jag nu orena dem?»

3 I have put off my tunic, oh how shall I put it on? I have bathed my feet, oh how shall I soil them?

4 Rakkaani pisti kätensä ovenreiästä sisään. Silloin minun sydämeni liikkui häntä kohden;

4 Min vän räckte in sin hand genom luckan; då rördes mitt hjärta över honom.

4 My beloved, thrust in his hand, at the window, and, my feelings, were deeply moved for him:

5 minä nousin avaamaan rakkaalleni, ja minun käteni tiukkuivat mirhaa, sormeni sulaa mirhaa salvan kädensijoihin.

5 Jag stod upp för att öppna för min vän, och mina händer dröpo av myrra, mina fingrar av flytande myrra, som fuktade rigelns handtag.

5 I myself, arose, to open to my beloved,— and, my hands, dripped with myrrh, and, my fingers, with myrrh distilling, upon the handles of the bolt.

6 Minä avasin rakkaalleni, mutta rakkaani oli kadonnut,

6 Så öppnade jag för min vän, men min vän var borta och

6 I myself, opened to my beloved, but, my beloved, had turned

mennyt menojaan. Hänen puhuessaan oli sieluni vallannut hämmennys. Minä etsin häntä, mutta en häntä löytänyt; minä huusin häntä, mutta ei hän minulle vastannut.

försvunnen. Min själ blev utom sig vid tanken på hans ord. Jag sökte honom, men fann honom icke; jag ropade på honom, men han svarade mig icke.

away, had passed on,— My soul, had gone out when he spake, I sought him, but found him not, I called him, but he answered not.

7 Kohtasivat minut vartijat, jotka kaupunkia kiertävät, he löivät minua ja haavoittivat minut; päällysharson riistivät yltäni muurien vartijat.

7 Väktarna mötte mig, där de gingo omkring i staden, de slogo mig, de sårade mig; de ryckte av mig min mantel, väktarna på murarna.

7 The watchmen who were going round in the city, found me, they smote me, wounded me,—The watchmen of the walls, took away my cloak from off me.

8 Minä vannotan teitä, te Jerusalemin tyttäret: jos löydätte rakkaani, mitä hänelle sanotte? Sanokaa, että minä olen rakkaudesta sairas.

8 »Jag besvär eder, I Jerusalems döttrar, om I finnen min vän, så sägen -- ja, vad skolen I säga honom? Att jag är sjuk av kärlek!»

8 I adjure you, ye daughters of Jerusalem,– –If ye find my beloved, what will ye tell him? That, sick with love, I am.

9 Mitä on sinun rakkaasi muita parempi, sinä naisista kaunein? Mitä on sinun rakkaasi muita parempi, että meitä näin vannotat?

9 »Vad är då din vän förmer än andra vänner, du skönaste bland kvinnor? Vad är din vän förmer än andra vänner, eftersom du så besvär oss?»

9 [DAUGHTERS OF JERUSALEM] What is thy beloved more than any other beloved, thou most beautiful among women? What is thy beloved more than any other beloved, that, thus, thou hast adjured us?

10 Minun rakkaani on valkoinen ja punainen, kymmentä tuhatta jalompi.

10 »Min vän är strålande vit och röd, härlig framför tio tusen.

10 [SHE.] My beloved, is white and ruddy, conspicuous beyond ten thousand:

11 Hänen päänsä on kultaa, puhtainta kultaa, hänen kiharansa kuin palmunlehvät, mustat kuin kaarne.

11 Hans huvud är finaste guld, hans lockar palmträdsvippor, och svarta såsom korpen.

11 His head, is pure gold,—his locks, are bushy, black as a raven;

12 Hänen silmänsä ovat kuin kyyhkyset vesipurojen partaalla, jotka ovat maidossa kylpeneet ja istuvat runsauden ääressä.

12 Hans ögon likna duvor invid vattenbäckar, duvor som bada sig i mjölk och sitta invid bräddfull rand.

12 His eyes, like doves, by the channels of water,—bathing in milk, set as gems in a ring:

13 Hänen poskensa ovat kuin balsamilava, kuin höystesäiliöt; hänen huulensa ovat liljat, ne tiukkuvat sulaa mirhaa.

13 Hans kinder liknar välluktrika blomstersängar, skrin med doftande kryddor. Hans läppar äro röda liljor; de drypa av flytande myrra.

13 His cheeks, like a raised bed of balsam, growing plants of perfume,—His lips, lilies, dripping with myrrh distilling:

14 Hänen käsivartensa ovat kultatangot, krysoliitteja täynnä. Hänen lantionsa on norsunluinen taideteos, safiireilla peitetty.

14 Hans händer äro tenar av guld, besatta med krysoliter. Hans midja är formad av elfenben, övertäckt med safirer.

14 His hands, cylinders of gold, set with topaz,—His body, wrought work of ivory, covered with sapphires:

15 Hänen jalkansa ovat marmoripatsaat aitokultaisten jalustain nojassa. Hän on näöltänsä kuin Libanon, uhkea kuin setripuut.

15 Hans ben äro pelare av vitaste marmor, som vila på fotstycken av finaste guld. Att se honom är såsom att se Libanon; ståtlig är han såsom en ceder.

15 His legs, pillars of white marble, founded on sockets of gold,—His form, like Lebanon, choice as cedars:

16 Hänen suunsa on sula makeus, hän on pelkkää suloisuutta. Sellainen on minun rakkaani, sellainen on ystäväni, te Jerusalemin tyttäret.

16 Hans mun är idel sötma, hela hans väsende är ljuvlighet. Sådan är min vän, ja, sådan är min älskade, I Jerusalems döttrar.»

16 His mouth, most sweet, yea, altogether, he is delightful,—This, is my beloved, yea, this, is my dear one, ye daughters of Jerusalem.

6 luku

1 Minne on mennyt rakkaasi, sinä naisista kaunein? Kunne on

17 »Vart har han då gått, din vän, du skönaste bland kvinnor?

1. Whither is thy beloved gone, O thou fairest among women? Whither

kääntynyt rakkaasi? Etsikäämme häntä yhdessä.

2 Rakkaani on mennyt yrttitarhaansa, balsamilavojen luo, paimentamaan yrttitarhoissa ja liljoja poimimaan.

3 Minä olen rakkaani oma, ja rakkaani on minun - hän, joka paimentaa liljojen keskellä.

4 Kaunis kuin Tirsa olet sinä, armaani, suloinen kuin Jerusalem, peljättävä kuin sotajoukot.

5 Käännä pois silmäsi minusta, sillä ne kiehtovat minut. Sinun hiuksesi ovat kuin vuohilauma, joka laskeutuu Gileadilta.

6 Sinun hampaasi ovat kuin lauma uuhia, pesosta nousseita, kaikilla kaksoiset, ei yhtäkään karitsatonta.

7 Kuin granaattiomena, kypsyyttään halkeileva, on sinun ohimosi huntusi takana.

8 Kuusikymmentä on

Vart har din vän tagit vägen? Låt oss hjälpa dig att söka honom.»

1 »Min vän har gått ned till sin lustgård, till sina välluktrika blomstersängar, för att låta sin hjord beta i lustgårdarna och för att plocka liljor.

2 Jag är min väns, och min vän är min, där han för sin hjord i bet ibland liljor.

3 Du är skön såsom Tirsa, min älskade, ljuvlig såsom Jerusalem, överväldigande såsom en härskara.

4 Vänd bort ifrån mig dina ögon, ty de hava underkuvat mig. Ditt hår är likt en hjord av getter som strömma nedför Gilead.

5 Dina tänder likna en hjord av tackor, nyss uppkomna ur badet, allasammans med tvillingar, ofruktsam är ingen ibland dem.

6 Lik ett brustet granatäpple är din kind, där den skymtar genom din slöja. ----

7 Sextio äro

hath thy beloved turned him, That we may seek him with thee?

2 [SHE] My beloved, is gone down to his garden, to the beds of balsam,—to pasture in the gardens, and to gather lilies,

3 I, am, my beloved's, and, my beloved, is mine, he that pastureth among lilies.

4 [HE] Beautiful, art thou, my fair one, as Tirzah, comely, as Jerusalem,—majestic as bannered hosts!

5 Turn away thine eyes from me, for, they, have excited me,—Thy hair, is like a flock of goats, that are reclining on the sides of Mount Gilead:

6 Thy teeth, are like a flock of sheep which have come up from the washing–place,—whereof, all of them, are twin–bearers, and bereaved, is there none among them:

7 Like a slice of pomegranate, are thy temples, from behind thy veil:

8 Threescore, are the

kuningatarta ja kahdeksankymmentä sivuvaimoa ja nuoria naisia ilman määrää:
9 yksi ainoa on minun kyyhkyseni, puhtoiseni, äitinsä ainokainen, synnyttäjänsä valio. Neitoset hänet nähdessään kiittävät hänen onneansa, kuningattaret ja sivuvaimot ylistävät häntä.

10 Kuka on neito, joka ylenee kuin aamunkoi, kauniina kuin kuu, kirkkaana kuin päivänpaiste, peljättävänä kuin sotajoukot?
11 Pähkinätarhaan minä menin katselemaan laakson vihreyttä, katsomaan, joko viiniköynnös versoo, joko kukkivat granaattipuut.
12 Aavistamattani asetti sieluni minut jalon kansani vaunuihin.

13 Palaja, palaja, suulemitar! Palaja, palaja, ihaillaksemme sinua! Mitä ihailette suulemittaressa, katselette hänen

drottningarna, och åttio bihustrurna, och tärnorna en otalig skara.

8 Men en enda är hon, min duva, min fromma, hon, sin moders endaste, hon, sin fostrarinnas utkorade. När jungfrur se henne, prisa de henne säll, drottningar och bihustrur höja hennes lov. ----

9 Vem är hon som där blickar fram lik en morgonrodnad, skön såsom månen, strålande såsom solen, överväldigande såsom en härskara?
10 Till valnötslunden gick jag ned, för att glädja mig åt grönskan i dalen, för att se om vinträden hade slagit ut, om granatträden hade fått blommor.
11 Oförtänkt satte mig då min kärlek upp på mitt furstefolks vagnar.

12 »Vänd om, vänd om, du brud från Sulem, vänd om, vänd om, så att vi få se på dig.»
»Vad finnen I att se hos bruden från Sulem, där

queens, and, fourscore, are the concubines,—and, virgins, there are, without number.
9 One alone, is my dove, my perfect one, one alone, was she to her mother, Pure, was she to her that bare her,—The daughters, have seen her, and pronounced her happy, Queens and concubines, and they have praised her. [****]
10 [THEY] Who is this, that looketh forth like the dawn, beautiful as the moon, pure as the sun, majestic as bannered hosts?

11 [HE] To the garden of nuts, I went down, to look at the fresh shoots of the ravine,—to see whether: had burst forth the vine, had blossomed the pomegranate:—
12 I know not [how it was], my soul, set for me the chariots of my willing people!
13 [THEY] Return, return, O Shulamite, Return, return, that we may look on thee! [SHE] What would ye look on in the Shulamite? [THEY] As it

asekarkelossaan?

hon rör sig såsom i vapendans?»

were the dance of a double camp. . .

7 luku

1 Kuinka kauniisti astelet kengissäsi, sinä ruhtinaan tytär! Sinun lanteesi kaartuvat kuin kaulakorut, taiturin kätten tekemät.

1 »Huru sköna äro icke dina fötter i sina skor, du ädla! Dina höfters rundning är såsom ett bröstspännes kupor, gjorda av en konstnärs händer.

1 How beautiful, are thy feet in sandals, O daughter of a noble,—The curvings of thy hips, are like ornaments wrought by the hands of a skilled workman:

2 Sinun povesi on ympyriäinen malja, josta sekoviini älköön puuttuko; sinun uumasi on nisukeko, liljojen ympäröimä.

2 Ditt sköte är en rundad skål, må vinet aldrig fattas däri. Din midja är en vetehög, omhägnad av liljor.

2 Thy navel, is a round bowl, may it not lack spiced wine! Thy body, a heap of wheat fenced about with lilies;

3 Sinun rintasi ovat kuin kaksi nuorta peuraa, kuin gasellin kaksoiset.

3 Din barm är lik ett killingpar, tvillingar av en gasell.

3 Thy two breasts, are like two young roes, the twins of a gazelle:

4 Sinun kaulasi on kuin norsunluinen torni. Sinun silmäsi kuin Hesbonin lammikot Bat-Rabbimin portin luona; sinun nenäsi on kuin Libanonin torni, joka katsoo Damaskoon päin.

4 Din hals liknar Elfenbenstornet, dina ögon dammarna i Hesbon, vid Bat-Rabbimsporten. Din näsa är såsom Libanonstornet, som skådar ut mot Damaskus.

4 Thy neck, is like a tower of ivory,—Thine eyes, are pools in Heshbon, by the gate of Bath–rabbim, Thy nose, is like the tower of Lebanon, which looketh towards Damascus:

5 Sinun pääsi kohoaa kuin Karmel, sinun pääsi palmikot ovat kuin purppura; niihin pauloihin on kuningas kiedottu.

5 Ditt huvud höjer sig såsom Karmel, och lockarna på ditt huvud hava purpurglans. En konung är fångad i deras snara.» ----

5 Thy head upon thee, is like Carmel, And, the hair of thy head, is like purple,—The king, is held captive by the ringlets!

6 Kuinka kaunis olet, kuinka suloinen, sinä

6 »Huru skön och huru ljuv är du icke, du

6 [HE] How beautiful, and how delightful, O

rakkaus, riemuinesi! -
7 Sinun vartesi on kuin palmupuu, ja sinun rintasi niinkuin rypäleet.

8 Minä ajattelin: nousen palmupuuhun, tartun sen oksiin; olkoot silloin rintasi niinkuin viinirypäleet ja henkesi tuoksu kuin omenain tuoksu.

9 Ja olkoon suusi kuin jalo viini. Viini, joka helposti valahtaa rakkaaseeni ja kostuttaa nukkuvien huulet!
10 Minä olen rakkaani oma, ja minuun on hänen halunsa.
11 Tule, rakkaani, lähtekäämme maalle, kyliin yöpykäämme.

12 Käykäämme varhain viinitarhoihin katsomaan, joko viiniköynnös versoo ja ummut aukeavat, joko kukkivat granaattipuut. Siellä annan sinulle rakkauteni.

13 Lemmenmarjat tuoksuavat, ja oviemme edessä kasvavat kaikkinaiset kalliit

kärlek, så följd av lust!
7 Ja, din växt är såsom ett palmträds, och din barm liknar fruktklasar.

8 Jag tänker: I det palmträdet vill jag stiga upp, jag vill gripa tag i dess kvistar. Må din barm då vara mig såsom vinträdets klasar och doften av din andedräkt såsom äpplens doft
9 och din mun såsom ljuvaste vin!» »Ja, ett vin som lätt glider ned i min vän och fuktar de slumrandes läppar.
10 Jag är min väns, och till mig står hans åtrå.»
---
11 Kom, min vän; låt oss gå ut på landsbygden och stanna i byarna över natten.
12 Bittida må vi gå till vingårdarna, för att se om vinträden hava slagit ut, om knopparna hava öppnat sig, om granatträden hava fått blommor. Där vill jag giva min kärlek åt dig.

13 Kärleksäpplena sprida sin doft, och vid våra dörrar finnas alla slags ädla frukter, både nya

dear love, for delights:
7 This thy stature, is like to a palm–tree, and, thy breasts, are like clusters:
8 I said, I will ascend the palm–tree, I will lay hold of its fruit stalks—
Oh then, let thy breasts, I pray thee, be like vine–clusters, And, the fragrance of thy nose, like apples;

9 And, thy mouth, like good wine—[SHE]
Flowing to my beloved smoothly, gliding over the lips of the sleeping.
10 I, am my beloved's, and, unto me, is his longing.
11 Come, my beloved, Let us go forth into the country, Let us stay the night in the villages:
12 Let us get up early to the vineyards, Let us see whether the vine, hath burst forth, the blossom, hath opened, the pomegranates, have bloomed,—There, will I give my caresses to thee.
13 The love–apples, have given fragrance, and, at our openings, are all precious things,

hedelmät, uudet ja vanhat: sinulle, rakkaani, olen ne säästänyt.

och gamla; åt dig, min vän, har jag förvarat dem.

new and yet old,—O my beloved! I have treasured them up for thee.

8 luku

1 Olisitpa kuin oma veljeni, äitini rintoja imenyt! Tapaisin sinut ulkona, sinua suutelisin, eikä minua kukaan halveksuisi.

1 Ack att du vore såsom en min broder, ammad vid min moders bröst! Om jag då mötte dig därute, så finge jag kyssa dig, och ingen skulle tänka illa om mig därför.

1 Oh that thou hadst been a very brother to me, who had sucked the breasts of my own mother,—Had I found thee without, I had kissed thee, Yea, folk would not have despised me!

2 Minä johdattaisin sinut, veisin äitini taloon, ja hän neuvoisi minua. Minä antaisin mausteviiniä juodaksesi, granaattiomenani mehua.

2 Jag finge då ledsaga dig, föra dig in i min moders hus, och du skulle undervisa mig; kryddat vin skulle jag giva dig att dricka, saft från mitt granatträd. ----

2 I would have guided thee—brought thee into the house of my mother, Thou wouldst have instructed me,—I would have let thee drink of spiced wine, of the pressed-out juice of my pomegranate.

3 Hänen vasen kätensä on minun pääni alla, ja hänen oikea kätensä halaa minua.

3 Hans vänstra arm vilar under mitt huvud, och hans högra omfamnar mig.

3 His left hand under my head, then, his right hand, embraceth me.

4 Minä vannotan teitä, te Jerusalemin tyttäret: älkää herätelkö, älkää häiritkö rakkautta, ennenkuin se itse haluaa.

4 Jag besvär eder, I Jerusalems döttrar: Oroen icke kärleken, stören den icke, förrän den själv så vill.

4 I [HE] adjure you, O ye daughters of Jerusalem,—Why will ye wake, and why will ye arouse the dear love until she please! [****]

5 Kuka tuolla tulee erämaasta rakkaaseensa nojaten? Omenapuun alla sinut herätin. Siellä

5 Vem är hon som kommer hitupp från öknen, stödd på sin vän? »Där under

5 [THEY] Who is this, coming up out of the wilderness, leaning upon her beloved? [HE] Under

sai sinut äitisi kerran, siellä sai sinut emosi.

äppelträdet väckte jag dig; där var det som din moder hade fött dig, där födde dig hon som gav dig livet.

the apple-tree, I roused thee, where thy mother, was in pain with thee, where she was in pain who gave thee birth!

6 Pane minut sinetiksi sydämellesi, sinetiksi käsivarrellesi. Sillä rakkaus on väkevä kuin kuolema, tuima kuin tuonela on sen kiivaus, sen hehku on tulen hehku, on Herran liekki.

6 Hav mig såsom en signetring vid ditt hjärta, såsom en signetring på din arm. Ty kärleken är stark såsom döden, dess trängtan obetvinglig såsom dödsriket; dess glöd är såsom eldens glöd, en HERRENS låga är den.

6 [SHE] Set me as a seal, upon thy heart, as a seal upon thine arm, For, mighty as death, is love, Exacting as hades, is jealousy,—The flames thereof, are flames of fire, The flash of Yah!

7 Eivät suuret vedet voi rakkautta sammuttaa, eivät virrat sitä tulvaansa upottaa. Jos joku tarjoaisi kaikki talonsa tavarat rakkauden hinnaksi, häntä vain halveksuttaisiin.

7 De största vatten förmå ej utsläcka kärleken, strömmar kunna icke fördränka den. Om någon ville giva alla ägodelar i sitt hus för kärleken, så skulle han ändå bliva försmådd.» ----

7 Many waters, cannot quench love, nor shall, floods, overwhelm it,—If a man would give all the substance of his house, for love, they would, utterly despise, him. [****]

8 Meillä on pieni sisko, jolla ei vielä ole rintoja. Mitä teemme siskollemme sinä päivänä, jona häntä kysytään?

8 »Vi hava en syster, en helt ung, som ännu icke har någon barm. Vad skola vi göra med vår syster, när tiden kommer, att man vill vinna henne?»

8 [THEY] A sister, have we, a little one, and, breasts, hath she none, What shall we do for our sister, in the day when she may be spoken for?

9 Jos hän on muuri, rakennamme sille hopeasta harjan; jos hän on ovi, sen setrilaudalla suljemme.

9 »Är hon en mur, så bygga vi på den ett krön av silver; men är hon en dörr, så bomma vi för den med en cederplanka.»

9 If, a wall, she is, we will build upon it a battlement of silver,—but if, a door, she is, we will close it up with a plank of cedar.

10 Minä olen muuri, ja rintani ovat kuin tornit;

10 »Jag är en mur, och min barm är såsom

10 [SHE] I, was a wall, and, my breasts, like

vaan nyt olen hänen silmissään niinkuin antautuvainen.

11 Salomolla on viinitarha Baal-Haamonissa; hän on jättänyt viinitarhan vartijoiden huostaan; sen hedelmistä saisi tuhat hopeasekeliä.

12 Minun viinitarhani on minun omassa hallussani. Sinulle, Salomo, tulkoot ne tuhat, ja sen hedelmän vartijoille kaksisataa.

13 Sinä yrttitarhain asujatar, toverit kuuntelevat ääntäsi; anna minun sitä kuulla.

14 Riennä, rakkaani, kuin gaselli, kuin nuori peura balsamivuorille.

tornen därpå; så blev jag i hans ögon en kvinna som var ynnest värd.» ----

11 En vingård ägde Salomo i Baal-Hamon, den vingården lämnade han åt väktare; tusen siklar silver var kunde de hämta ur dess frukt.

12 Men min vingård, den har jag själv i min vård. Du, Salomo, må taga dina tusen, och två hundra må de få, som vakta dess frukt. ----

13 »Du lustgårdarnas inbyggerska, vännerna lyssna efter din röst; låt mig höra den.»

14 »Skynda åstad, min vän, lik en gasell eller lik en ung hjort, upp på de välluktrika bergen.»

towers,—Then, became I, in his eyes, one who did indeed find good content.

11 A vineyard, had Solomon, as the owner of abundance, He put out the vineyard to keepers,—Every man, was to bring in, for the fruit thereof, a thousand silverlings:

12 Mine own vineyard, is before me,—The thousand belong to thee, O Solomon, and two hundred to the keepers of the fruit thereof.

13 [HE] O thou fair dweller in the gardens, the companions are giving heed to thy voice, Let me hear it.

14 [SHE] Come quickly, my beloved, and resemble thou a gazelle, or a young stag, upon the mountains of balsam–trees.

JESAJAN KIRJA

1 luku

1 Jesajan, Aamoksen pojan, näky, jonka hän näki Juudasta ja Jerusalemista Ussian,

1 Detta är Jesajas, Amos' sons, syner, vad han skådade angående Juda och Jerusalem i

1 The vision of Isaiah, son of Amoz, which he saw, concerning Judah and Jerusalem,—in the

Jootamin, Aahaan ja Hiskian, Juudan kuningasten, päivinä.
2 Kuulkaa, taivaat, ota korviisi, maa, sillä Herra puhuu: Minä kasvatin lapsia, sain heidät suuriksi, mutta he luopuivat minusta.

3 Härkä tuntee omistajansa ja aasi isäntänsä seimen; mutta Israel ei tunne, minun kansani ei ymmärrä.

4 Voi syntistä sukua, raskaasti rikkonutta kansaa, pahantekijäin siementä, kelvottomia lapsia! He ovat hyljänneet Herran, pitäneet Israelin Pyhää pilkkanansa, he ovat kääntyneet pois.

5 Mihin pitäisi teitä vielä lyödä, kun yhä jatkatte luopumustanne? Koko pää on kipeä, koko sydän sairas.

6 Kantapäästä kiireeseen asti ei ole tervettä paikkaa, ainoastaan haavoja, mustelmia ja vereksiä lyömiä, joita ei ole

Ussias, Jotams, Ahas' och Hiskias, Juda konungars, tid.
2 Hören, I himlar, och lyssna, du jord; ty HERREN talar. Barn har jag uppfött och fostrat, men de hava avfallit från mig.

3 En oxe känner sin ägare och en åsna sin herres krubba, men Israel känner intet, mitt folk förstår intet.

4 Ve dig, du syndiga släkte, du skuldbelastade folk, du ogärningsmäns avföda, I vanartiga barn, som haven övergivit HERREN, föraktat Israels Helige och vikit bort ifrån honom!

5 Var skall man mer slå eder, då I så fortgån i avfällighet? Hela huvudet är ju krankt, och hela hjärtat är sjukt.

6 Ifrån fotbladet ända upp till huvudet finnes intet helt, blott sårmärken och blånader och friska sår, icke utkramade eller

days of Uzziah, Jotham, Ahaz, Hezekiah,—kings of Judah.
2 Hear, O heavens, And give ear, O earth, for, Yahweh, hath spoken:—Sons, have I brought up, and advanced, And, they, have rebelled against me.
3 An ox, knoweth, his owner, And an ass, his masters crib,—Israel, doth not know, My people, doth not consider.
4 Alas! a nation—committing sin, a people—burdened with iniquity, a seed—practising wickedness, sons—acting corruptly. They have, forsaken Yahweh, despised the Holy One of Israel,—Are estranged and gone back.
5 Why should ye be smitten any more? Ye would again, turn aside! The whole head is sick, And the whole heart faint:
6 From the sole of the foot, even unto the head, there is in it no soundness, Bruise and stripe and newly-made wound,—They have not

puserrettu, ei sidottu eikä öljyllä pehmitetty.

förbundna eller lenade med olja.

been pressed out, nor bound up, nor soothed with oil.

7 Teidän maanne on autiona, teidän kaupunkinne ovat tulella poltetut; teidän peltojanne syövät muukalaiset silmäinne edessä; ne ovat autioina niinkuin ainakin muukalaisten hävittämät.

7 Edert land är en ödemark, edra städer äro uppbrända i eld, edra åkrar bliva i eder åsyn förtärda av främlingar; en ödeläggelse är det, såsom där främlingar hava omstörtat allt.

7 Your country—is a desolation, Your cities—are consumed with fire,—Your soil—right before your eyes, foreigners are devouring it, And it is a desolation, a very overthrow by foreigners;

8 Jäljellä on tytär Siion yksinänsä niinkuin maja viinitarhassa, niinkuin lehvämaja kurkkumaassa, niinkuin saarrettu kaupunki.

8 Allenast dottern Sion står kvar där, såsom en hydda i en vingård, såsom ett vaktskjul på ett gurkfält, såsom en inspärrad stad.

8 And left, is the Daughter of Zion, Like a hut in a vineyard,—Like a lodge in a gourd-plot, Like a city besieged.

9 Ellei Herra Sebaot olisi jättänyt meistä jäännöstä, olisi meidän käynyt pian kuin Sodoman, olisimme tulleet Gomorran kaltaisiksi.

9 Om HERREN Sebaot icke hade lämnat en liten återstod kvar åt oss, då vore vi såsom Sodom, vi vore Gomorra lika.

9 If, Yahweh of hosts, had not left us a very small remnant, Like Sodom, had we become, Gomorrah, had we resembled.

10 Kuulkaa Herran sana, te Sodoman päämiehet, ota korviisi meidän Jumalamme opetus, sinä Gomorran kansa.

10 Hören HERRENS ord, I Sodomsfurstar, lyssna till vår Guds lag, du Gomorra-folk.

10 Hear the word of Yahweh, ye rulers of Sodom,—Give ear to the instruction of our God, ye people of Gomorrah:—

11 Mitä ovat minulle teidän paljot teurasuhrinne? sanoo Herra. Minä olen kyllästynyt oinas-polttouhreihin ja juottovasikkain rasvaan. Mullikkain, karitsain ja

11 Vad skall jag med edra många slaktoffer? säger HERREN. Jag är mätt på brännoffer av vädurar och på gödkalvars fett, och till blod av tjurar och lamm och bockar har jag intet

11 Of what use to me, is your multitude of sacrifices? Saith Yahweh: I am sated with ascending-offerings of rams, and the fat of fed beasts,—In the blood of bulls and young rams

kauristen vereen minä en mielisty.
12 Kun te tulette minun kasvojeni eteen, kuka sitä teiltä vaatii - minun esikartanoitteni tallaamista?
13 Älkää enää tuoko minulle turhaa ruokauhria; suitsutus on minulle kauhistus. En kärsi uuttakuuta enkä sapattia, en kokouksen kuuluttamista, en vääryyttä ynnä juhlakokousta.
14 Minun sieluni vihaa teidän uusiakuitanne ja juhla-aikojanne; ne ovat käyneet minulle kuormaksi, jota kantamaan olen väsynyt.
15 Kun te ojennatte käsiänne, minä peitän silmäni teiltä; vaikka kuinka paljon rukoilisitte, minä en kuule: teidän kätenne ovat verta täynnä.

16 Peseytykää, puhdistautukaa; pankaa pois pahat tekonne minun silmäini edestä, lakatkaa pahaa tekemästä.
17 Oppikaa tekemään hyvää; harrastakaa oikeutta, ojentakaa

behag.

12 När I kommen för att träda fram inför mitt ansikte, vem begär då av eder det, att mina förgårdar trampas ned?
13 Bären ej vidare fram fåfängliga spisoffer; ångan av dem är en styggelse för mig. Nymånader och sabbater och utlysta fester, ondska i förening med högtidsförsamlingar, sådant kan jag icke lida.
14 Edra nymånader och högtider hatar min själ; de hava blivit mig en börda, jag orkar ej bära den.

15 Ja, huru I än uträcken edra händer, så gömmer jag mina ögon för eder, och om I än mycket bedjen, så hör jag icke därpå. Edra händer äro fulla av blod;

16 tvån eder då, och renen eder. Skaffen edert onda väsende bort ifrån mina ögon. Hören upp att göra, vad ont är.
17 Lären att göra vad gott är, faren efter det rätt är, visen

and he-goats, have I no pleasure.
12 When ye enter to see my face, Who hath required this at your hand, trampling my courts?
13 Ye shall not again, bring in an empty, present, Incense, an abomination, is that, unto me! New moon, and sabbath, calling an assembly—I cannot endure, iniquity and sacred festival!
14 Your new moons, and your appointed feasts, my soul, hateth,—They have become unto me a burden I am too weary to bear:
15 Even when ye spread forth your open palms, I hide mine eyes from you; Yea, though ye multiply, prayers, I am not hearkening,—Your hands, with deeds of blood, are filled.
16 Wash you, make you clean, Put away the wickedness of your doings from before mine eyes,—Cease to do evil.

17 Learn to do well—Seek justice, Correct the oppressor,—Vindicate the

väkivaltaista, hankkikaa orvolle oikeus, ajakaa lesken asiaa.

18 Niin tulkaa, käykäämme oikeutta keskenämme, sanoo Herra. Vaikka teidän syntinne ovat veriruskeat, tulevat ne lumivalkeiksi; vaikka ne ovat purppuranpunaiset, tulevat ne villanvalkoisiksi.
19 Jos suostutte ja olette kuuliaiset, niin te saatte syödä maan hyvyyttä;
20 mutta jos vastustatte ja niskoittelette, niin miekka syö teidät. Sillä Herran suu on puhunut.

21 Voi, kuinka onkaan portoksi tullut uskollinen kaupunki! Se oli täynnä oikeutta, siellä asui vanhurskaus, mutta nyt murhamiehet.
22 Sinun hopeasi on kuonaksi käynyt, jaloviinisi vedellä laimennettu.
23 Sinun päämiehesi ovat niskureita ja varkaiden tovereita; kaikki he lahjuksia rakastavat ja palkkoja tavoittelevat; eivät he

förtryckaren på bättre vägar, skaffen den faderlöse rätt, utfören änkans sak.
18 Kom, låt oss gå till rätta med varandra, säger HERREN. Om edra synder än äro blodröda, så kunna de bliva snövita, och om de äro röda såsom scharlakan, så kunna de bliva såsom vit ull.

19 Om I ären villiga att höra, skolen I få äta av landets goda.

20 Men ären I ovilliga och genssträviga, skolen I förtäras av svärd; ty så har HERRENS mun talat.

21 Huru har hon icke blivit en sköka, den trogna staden! Den var full av rätt, rättfärdighet bodde därinne, men nu bo där mördare.
22 Ditt silver har blivit slagg, ditt ädla vin är utspätt med vatten.

23 Dina styresmän äro upprorsmän och tjuvars stallbröder. Alla älskar de mutor och fara efter vinning. Den faderlöse skaffa de icke rätt, och

fatherless, Plead the cause of the widow.

18 Come, I pray you, and let us settle the dispute, Saith Yahweh,—Though your sins be found like scarlet, As snow, shall they be made white, Though they appear red like crimson, As wool, shall they become.
19 If ye be willing—and hearken, Of the good of the land, shall ye eat;

20 But, if ye refuse and rebel, With the sword, shall ye be devoured, For, the mouth of Yahweh, hath spoken it.
21 How, hath she become unchaste!—The city that was Faithful,—Full of justice, Righteousness lodged in her, But, now, murderers!
22 Thy silver, hath become dross,—Thy wine, weakened with water;
23 Thy rulers, are unruly, and companions of thieves, Every one of the people, loveth a bribe, and runneth after rewards,—The fatherless,

hanki orvolle oikeutta, lesken asia ei pääse heidän eteensä.

änkans sak kommer icke inför dem.

they do not vindicate, And, the plea of the widow, reacheth them not.

24 Sentähden sanoo Herra, Herra Sebaot, Israelin Väkevä: Voi! Minä viihdytän vihani vastustajissani, minä kostan vihollisilleni;

24 Därför säger Herren, HERREN Sebaot, den Starke i Israel: Ve! Jag vill släcka min harm på mina ovänner och hämnas på mina fiender.

24 Therefore, Declareth the Lord, Yahweh of hosts, The Mighty One of Israel,—Alas! I must appease me on mine adversaries, I must avenge me on mine enemies;

25 minä käännän käteni sinua vastaan ja puhdistan sinusta kuonan niinkuin lipeällä ja poistan sinusta kaiken lyijyn.

25 Jag vill vända min hand emot dig och bortrensa ditt slagg såsom med lutsalt och skaffa bort all din oädla malm.

25 That I may turn my hand against thee, And smelt away, as with potash, thy dross, And remove all thine alloy;

26 Ja minä palautan sinun tuomarisi muinaiselleen ja sinun neuvonantajasi sellaisiksi, kuin alkuaan olivat. Sitten sinua kutsutaan vanhurskauden linnaksi, uskolliseksi kaupungiksi.

26 Jag vill åter giva dig sådana domare som tillförne, och sådana rådsherrar som du förut ägde. Därefter skall du kallas »rättfärdighetens stad», »en trogen stad».

26 That I may restore, thy Judges, as at the first, and, thy Counselors, as at the beginning,—After that, shalt thou be called, Righteous, citadel, Trusty, city,—

27 Siion lunastetaan oikeudella ja sen kääntyneet vanhurskaudella.

27 Sion skall genom rätt bliva förlossad och dess omvända genom rättfärdighet.

27 Zion, with justice, shall be redeemed,—And, her returning ones, with righteousness;

28 Mutta luopiot ja syntiset saavat kaikki turmion, ja ne, jotka hylkäävät Herran, hukkuvat.

28 Men fördärv skall drabba alla överträdare och syndare, och de som övergiva HERREN, de skola förgås.

28 And, the downfall of transgressors and sinners, shall be, together,—And, they who forsake Yahweh, shall be brought to an end;

29 Sillä he saavat häpeän niistä tammista,

29 Ja, de skola komma på skam med de

29 For they shall turn pale on account of the

joita te himoitsitte, ja pettymyksen puutarhoista, jotka te valitsitte.

terebinter som voro eder fröjd; och I skolen få blygas över de lustgårdar som I haden så kära.

oaks, which ye desired,—And ye shall blush on account of the gardens, which ye had chosen;

30 Sillä teidän käy kuin tammen, jonka lehdet lakastuvat, ja kuin puutarhan, joka on vailla vettä.

30 Ty I skolen bliva såsom en terebint med vissnade löv och varda lika en lustgård utan något vatten.

30 For ye shall be as an oak with its leaf faded, And as a garden, that hath no, water;

31 Ja mahtaja tulee rohtimeksi ja hänen tekonsa kipinäksi, ja molemmat palavat yhdessä, eikä ole sammuttajaa.

31 Och de väldige skola varda såsom blår, och deras verk såsom en gnista, och de skola tillsammans brinna, och ingen skall kunna släcka.

31 Then shall the strong, one become tow, And his work, a spark,—And they shall both blaze together, And there be none, to quench the fire.

2 luku

1 Sana, jonka Jesaja, Aamoksen poika, näki Juudasta ja Jerusalemista.

1 Detta är vad Jesaja, Amos' son, skådade angående Juda och Jerusalem.

1 That which Isaiah, son of Amoz, saw in vision,—concerning Judah and Jerusalem.

2 Aikojen lopussa on Herran temppelin vuori seisova vahvana, ylimmäisenä vuorista, kukkuloista korkeimpana, ja kaikki pakanakansat virtaavat sinne.

2 Och det skall ske i kommande dagar att det berg där HERRENS hus är skall stå där fast grundat och vara det yppersta ibland bergen och upphöjt över andra höjder; och alla hednafolk skola strömma dit,

2 But it shall come to pass, in the afterpart of the days, That the mountain of the house of Yahweh, Shall be, set up, as the head of the mountains, And be exalted above the hills,—And all the nations, shall stream thereunto;

3 Monet kansat lähtevät liikkeelle sanoen: Tulkaa, nouskaamme Herran vuorelle, Jaakobin Jumalan

3 ja, många folk skola gå åstad och skola säga: »Upp, låt oss draga åstad till HERRENS berg, upp till Jakobs

3 And many peoples shall go, and say—Come ye, and let us ascend, Unto the mountain of Yahweh, Unto the house

temppeliin, että hän opettaisi meille teitänsä ja me vaeltaisimme hänen polkujansa; sillä Siionista lähtee laki, Jerusalemista Herran sana.

Guds hus, för att han må undervisa oss om sina vägar, så att vi kunna vandra på hans stigar.» Ty från Sion skall lag utgå, och HERRENS ord från Jerusalem.

of the God of Jacob, That he may teach us of his ways, And we may walk in his paths,— For, out of Zion, shall go forth a law, And the word of Yahweh out of Jerusalem;

4 Ja hän tuomitsee pakanakansojen kesken, säätää oikeutta monille kansoille. Niin he takovat miekkansa vantaiksi ja keihäänsä vesureiksi; kansa ei nosta miekkaa kansaa vastaan, eivätkä he enää opettele sotimaan.

4 Och han skall döma mellan hednafolken och skipa rätt åt många folk. Då skola de smida sina svärd till plogbillar och sina spjut till vingårdsknivar. Folken skola ej mer lyfta svärd mot varandra och icke mer lära sig att strida.

4 And he will judge between the nations, And be umpire to many peoples,—And they will beat, their swords into ploughshares, and, their spears into pruning–hooks, Nation—against nation, shall not lift up sword, Neither shall they learn any more to make war.

5 Jaakobin heimo, tulkaa, vaeltakaamme Herran valkeudessa.

5 I av Jakobs hus, kommen, låtom oss vandra i HERRENS ljus.

5 O house of Jacob! come ye, and let us walk in the light of Yahweh.

6 Sillä sinä olet hyljännyt kansasi, Jaakobin heimon, koska he ovat täynnä Idän menoa, täynnä ennustelijoita niinkuin filistealaiset, ja lyövät kättä muukalaisten kanssa.

6 Ty du har förskjutit ditt folk, Jakobs hus, därför att de äro fulla av Österlandets väsende och öva teckentyderi såsom filistéerna; ja, med främlingar förbinda de sig.

6 Therefore, hast thou abandoned thy people, the house of Jacob, Because, they have become full of the East, And use hidden arts, like the Philistines,—And, with the children of foreigners, strike hands; —

7 Heidän maansa tuli täyteen hopeata ja kultaa, eikä heidän aarteillaan ole määrää; heidän maansa tuli

7 Deras land är fullt av silver och guld, och på deras skatter är ingen ände; deras land är fullt av hästar, och på deras

7 So that filled, is their land with silver and gold, And there is no end to their treasures,— And filled, is their land

täyteen hevosia, eikä heidän vaunuillaan ole määrää.

8 Heidän maansa tuli täyteen epäjumalia, he kumartavat kättensä tekoa, sitä, minkä heidän sormensa ovat tehneet.

9 Silloin ihminen masentuu ja mies painuu maahan, mutta älä anna heille anteeksi.

10 Mene kallion kätköön, piiloudu maan peittoon Herran kauhua ja hänen valtansa kirkkautta pakoon.

11 Ihmisten ylpeät silmät painuvat maahan, miesten korskeus masentuu, ja sinä päivänä Herra yksinänsä on korkea.

12 Sillä Herran Sebaotin päivä kohtaa kaikkea ylpeää ja korskeata ja kaikkea ylhäistä, niin että se maahan painuu,

13 kaikkia Libanonin setripuita, noita korkeita ja ylhäisiä, kaikkia

vagnar är ingen ände;

8 deras land är ock fullt av avgudar, och sina egna händers verk tillbedja de, det som deras fingrar hava gjort.

9 Därför bliva människorna nedböjda och männen ödmjukade; du kan icke förlåta dem.

10 Fly in i klippan, och göm dig i jorden, för HERRENS fruktansvärda makt och för hans höga majestät.

11 Ty människornas högmodiga ögon skola bliva ödmjukade, och männens övermod skall bliva nedböjt, och HERREN allena skall vara hög på den dagen.

12 Ty en dag har HERREN Sebaot bestämt, som skall komma över allt stolt och övermodigt och över allt som är upphöjt, och det skall bliva ödmjukat,

13 ja, över alla Libanons cedrar, de höga och stolta, och över alla

with horses, And there is no end to their chariots;

8 And filled, is their land with idols,—To the work of their own hands, do they bow themselves down, To that which they made with their own fingers.

9 So the mean man boweth down, And the great man stoopeth low,—Therefore do not thou forgive them!

10 Enter into the rock, Or hide thee in the dust,—Because of the terribleness of Yahweh, And for his majestic, splendour.

11 The lofty looks of mean men, shall be humbled, And, the haughtiness of great men, shall be bowed down,—And Yahweh alone, shall be exalted, in that day.

12 For, a day of Yahweh of hosts, [shall be]—Upon every one who is high and lofty,—And upon every one who is lifted up, And he shall be brought low;

13 And upon all cedars of Lebanon, that are high and lifted up,—And

Baasanin tammia,

14 kaikkia korkeita vuoria ja kaikkia ylhäisiä kukkuloita,

15 kaikkia korkeita torneja ja kaikkia vahvoja muureja,

16 kaikkia Tarsiin-laivoja ja kaikkea kallista ja ihanaa.

17 Silloin masentuu ihmisten ylpeys, ja miesten korskeus painuu maahan, ja sinä päivänä Herra yksinänsä on korkea.

18 Mutta epäjumalat katoavat kaikki tyynni.

19 Silloin mennään kallioluoliin ja maakuoppiin Herran kauhua ja hänen valtansa kirkkautta pakoon, kun hän nousee maata kauhistuttamaan.

20 Sinä päivänä ihmiset viskaavat pois myyrille ja yököille hopea- ja kultajumalansa, jotka he ovat tehneet kumarrettaviksensa.

Basans ekar;

14 över alla höga berg och alla stolta höjder,

15 över alla höga torn och alla fasta murar,

16 över alla Tarsis-skepp, ja, över allt som är skönt att skåda.

17 Och människornas högmod skall bliva nedböjt och männens övermod nedbrutet, och HERREN allena skall vara hög på den dagen.

18 Men avgudarna skola alldeles förgås.

19 Och man skall fly in i klippgrottor och in i jordhålor, för HERRENS fruktansvärda makt och för hans höga majestät, när han står upp för att förskräcka jorden.

20 På den dagen skola människorna kasta bort åt mullvadar och flädermöss de avgudar av silver och de avgudar av guld, som de hava gjort åt sig för att tillbedja.

upon all the oaks of Bashan;

14 And upon all the lofty mountains,—And upon all the uplifted, hills;

15 And upon every high tower,—And upon every fortress wall;

16 And upon all the ships of Tarshish,—And upon all desirable, banners.

17 And the haughtiness of mean men, shall be humbled,—And the loftiness of great men, shall be laid low,—And Yahweh alone, shall be exalted, in that day.

18 And, the idols, shall wholly, pass away;

19 And they shall enter, into the holes of the rocks, and, into the caves of clay,—Because of the terribleness of Yahweh, And for his majestic, splendour, When he ariseth to shake terribly the earth.

20 In that day, shall the son of earth cast his idols of silver, and his idols of gold,—which had been made for him to worship, into the hole of the mice, and to the bats;

21 Ja he menevät vuorenrotkoihin ja kallionkoloihin Herran kauhua ja hänen valtansa kirkkautta pakoon, kun hän nousee maata kauhistuttamaan.

21 Ja, de skola fly in i klipprämnor och in i bergsklyftor, för HERRENS fruktansvärda makt och för hans höga majestät, när han står upp för att förskräcka jorden.

21 That he may enter, into the clefts of the rocks, and, into the fissures of the crags,— Because of the terribleness of Yahweh, And for his majestic, splendour, When he ariseth to shake terribly the earth.

22 Luopukaa siis ihmisistä, joilla on vain henkäys sieramissa, sillä minkä arvoiset he ovat!

22 Så förliten eder nu ej mer på människor, i vilkas näsa är allenast en fläkt; ty huru ringa äro icke de att akta!

22 Cease ye from the son of earth, In whose nostrils is but a breath,– –For, wherein, to be reckoned, upon, is he?

3 luku

1 Sillä katso, Herra, Herra Sebaot ottaa pois Jerusalemilta ja Juudalta varan ja turvan, kaiken leivänvaran ja kaiken vedenvaran,

1 Ty se, Herren, HERREN Sebaot skall taga bort ifrån Jerusalem och Juda allt slags stöd och uppehälle -- all mat till uppehälle och all dryck till uppehälle --

1 For lo! the Lord, Yahweh of hosts, removing from Jerusalem and from Judah, The stay and staff,—The whole stay of bread, And the whole stay of water:

2 sankarin ja soturin, tuomarin ja profeetan, tietäjän ja vanhimman,

2 hjältar och krigsmän, domare och profeter, spåmän och äldste,

2 Man of might, and man of war,—Judge and prophet, And diviner and elder;

3 viidenkymmenenpäämiehen ja arvomiehen, neuvonantajan, taitoniekan ja taikurin.

3 underhövitsmän och högtuppsatta män, rådsherrar och slöjdkunnigt folk och män som äro förfarna i besvärjelsekonst.

3 Captain of fifty, and favourite; And counselor, and skilled artificer, And master of magical formulas;

4 Ja minä panen nuorukaiset heille päämiehiksi, ja

4 Och jag skall giva dem ynglingar till furstar, och barnsligt självsvåld

4 And I will appoint, boys, to be their princes,—And, petulant

pahankuriset hallitsevat heitä.

5 Kansassa sortaa kukin toistaan, jokainen lähimmäistään; nuorukainen rehentelee vanhusta vastaan, halpa-arvoinen arvollista vastaan.

6 Kun veli tarttuu veljeensä isänsä talossa sanoen: Sinulla on vielä vaatteet, rupea ruhtinaaksemme ja ota huostaasi tämä raunioläjä,

7 niin tämä sinä päivänä korottaa äänensä sanoen: Ei minusta ole haavoja sitomaan; ei ole minun talossani leipää, ei vaatetta, älkää panko minua kansan ruhtinaaksi.

8 Sillä Jerusalem kaatuu ja Juuda kukistuu, koska heidän kielensä ja heidän tekonsa ovat Herraa vastaan ja he uhittelevat hänen kunniansa kasvoja.

9 Heidän kasvojensa hahmo todistaa heitä vastaan; syntinsä he

skall få råda över dem.

5 Av folket skall den ene förtrycka den andre, var och en sin nästa; den unge skall sätta sig upp mot den gamle, den ringe mot den högt ansedde.

6 När då så sker, att någon fattar tag i en annan i hans faders hus och säger: »Du äger en mantel, du skall bliva vår styresman; tag du hand om detta vacklande rike» --

7 då skall denne svara och säga: »Jag kan icke skaffa bot; i mitt hus finnes varken bröd eller mantel. Mig skolen I icke sätta till styresman över folket.»

8 Ty Jerusalem vacklar, och Juda faller, då de nu med sitt tal och sina gärningar stå emot HERREN och äro genströviga mot hans härlighets blickar.

9 Deras uppsyn vittnar emot dem; och likasom Sodoms folk bedriva de

children, shall rule over them,

5 And the people, will tyrannise, Every man over his fellow–man, And every man over his friend,—And they will rage, The boy, against, the elder, And, the despised, against, the honourable,

6 When a man, shall lay hold, on his brother, of the house of his father, [saying]—Clothing, hast thou, Become thou our, ruler, This downfall, be under thy hand.

7 He will swear, in that day, saying—I will take no control, When, in mine own house, is neither food nor clothing,—Ye must not set me, for a ruler of people!

8 For stumbled, hath Jerusalem, and, Judah, hath fallen,—Because, their tongue and their doings, are against Yahweh, Provoking his glorious, presence.

9 The show of their face, hath answered against them, And, their

tuovat julki niinkuin sodomalaiset, he eivät niitä salaa. Voi heitä! Itsellensä he pahaa tekevät.

10 Sanokaa hurskaasta, että hänen käy hyvin, sillä he saavat nauttia tekojensa hedelmiä.

11 Voi jumalatonta! Hänen käy pahoin, sillä hänen kättensä teot maksetaan hänelle.

12 Minun kansani käskijät ovat lapsia, ja naiset sitä hallitsevat. Kansani, sinun johtajasi ovat eksyttäjiä, he ovat hämmentäneet sinun polkujesi suunnan.

13 Herra asettuu käymään oikeutta, nousee kansoja tuomitsemaan.
14 Herra käy tuomiolle kansansa vanhinten ja sen päämiesten kanssa: Te olette raiskanneet viinitarhan; teidän taloissanne on kurjilta ryöstettyä tavaraa.

sina synder uppenbart och dölja dem icke. Ve över deras själar, ty själva hava de berett sig olycka!

10 Om den rättfärdige mån I tänka att det skall gå honom väl, ty sådana skola äta sina gärningars frukt.
11 Men ve över den ogudaktige! Honom skall det gå illa, ty efter hans gärningar skall hans vedergällning bliva.
12 Mitt folks behärskare är ett barn, och kvinnor råda över det. Mitt folk, dina ledare föra dig vilse och fördärva den väg, som du skulle gå.

13 Men HERREN står redo att gå till rätta, han träder fram för att döma folken;
14 HERREN vill gå till doms med sitt folks äldste och med dess furstar. »I haven skövlat vingården; rov från de fattiga är i edra hus.

sin—like Sodom, have they told, they have not concealed it. Alas for their souls! For, they, have requited, to, themselves, calamity.
10 Say ye to the righteous, It is well! For, the fruit of their doings, shall they eat:

11 Alas! for the lawless, it is ill, For, what his own hand hath matured, shall be done to him.

12 My people! children, are their tyrants, And, women, rule over them,—My people! they who should lead thee forward, are causing thee to stray, Thy pathways, have they destroyed.

13 Yahweh, hath taken his station to plead,—And is standing to judge peoples:
14 Yahweh, into judgment, will enter, With the elders of his people, And their princes,—But, ye, have consumed the vineyard, That which hath been robbed from the oppressed, is in your houses.

15 Kuinka saatatte runnella minun kansaani ja ruhjoa kurjien kasvot? sanoo Herra, Herra Sebaot.

15 Huru kunnen I så krossa mitt folk och söndermala de fattiga?» Så säger Herren, HERREN Sebaot.

15 What right have ye to crush my people, And, the faces of the oppressed, to grind? Demandeth My Lord, Yahweh of hosts—And Yahweh saith—

16 Ja Herra sanoi: Koska Siionin tyttäret korskeilevat, kulkevat kaula kenossa ja silmillään vilkuillen, astua sipsuttelevat ja nilkkarenkaitaan kilistelevät,

16 Och HERREN säger: Eftersom Sions döttrar äro så högmodiga, och gå med rak hals och spela med ögonen, och gå där och trippa och pingla med sina fotringar,

16 Because haughty, are the daughters of Zion, And they walk with neck thrown back, and wanton eyes,—Tripping along as they go, And, with their feet, making, a tinkling sound,

17 tekee Herra Siionin tytärten päälaen rupiseksi, ja Herra paljastaa heidän häpynsä.

17 därför skall Herren låta Sions döttrars hjässor bliva fulla av skorv, och HERREN skall blotta deras blygd.

17 Therefore will My Lord, smite with leprosy, the crown of hair of the daughters of Zion,—And, as for Yahweh, their shame, will he lay bare!

18 Sinä päivänä Herra poistaa koreat nilkkarenkaat, otsanauhat, puolikuukorut,

18 På den dagen skall Herren taga bort all deras stål: fotringar, pannband och halsprydnader,

18 In that day, will My Lord remove the finery—of the anklets, and the little suns, and the little moons;

19 korvarenkaat, rannerenkaat, hunnut,

19 örhängen, armband och slöjor,

19 the pendants, and the bracelets, and the veils;

20 juhlapäähineet, jalkakäädyt, koruvyöt, hajupullot, taikahelyt,

20 huvudprydnader, fotstegskedjor, gördlar, luktflaskor och amuletter,

20 the chaplets, and the armlets, and the girdles, and the scent–cases, and the amulets;

21 sormukset, nenärenkaat,

21 fingerringar och näsringar,

21 the rings, and the nose–jewels;

22 juhlavaatteet, kaavut, vaipat, kukkarot,

22 högtidsdräkter, kåpor, mantlar och pungar,

22 the robes, and the over–tunics, and the cloaks, and the purses;

23 kuvastimet,

23 speglar, fina

23 and the mirrors, and

aivinapaidat, käärelakit ja päällysharsot.
24 Silloin tulee tuoksun sijaan löyhkä, vyön sijaan nuora, käherretyn tukan sijaan kaljuus, korupuvun sijaan säkkiverho, kauneuden sijaan polttomerkki.

linneskjortor, huvudbindlar och flor.
24 Och där skall vara stank i stället för vällukt, rep i stället för bälte, skalligt huvud i stället för krusat hår, hölje av säcktyg i stället för högtidsmantel, märken av brännjärn i stället för skönhet.

the linen wraps, and the tiaras, and the cloaks.
24 And it shall come to pass–That, instead of fragrance, a putrid odour, shall be, And, instead of a girdle, an encircling rope, And, instead of braided hair, baldness, And, instead of a festal robe, a girding of sackcloth, Branding instead of beauty:

25 Sinun miehesi kaatuvat miekkaan ja sinun sankarisi sotaan.

25 Dina män skola falla för svärd och dina hjältar i krig:

25 Thy males, by the sword shall fall,—And, thy mighty men, by the war;

26 Ja Siionin portit valittavat ja vaikeroivat, ja typötyhjänä hän istuu maassa.

26 hennes portar skola klaga och sörja, och övergiven skall hon sitta på marken.

26 And her gates shall mourn and lament,—And, forsaken, on the ground, shall she sit.

4 luku

1 Sinä päivänä seitsemän naista tarttuu yhteen mieheen sanoen: Me syömme omaa leipäämme ja vaatetamme itsemme omilla vaatteilla, kunhan vain meidät otetaan sinun nimiisi; poista meidän häpeämme.

1 Och på den tiden skola sju kvinnor fatta i en och samma man och säga: »Vi vilja själva föda oss och själva kläda oss; låt oss allenast få bära ditt namn, och tag så bort vår smälek.»

1 And seven women will take hold of one man, in that day, saying, Our own bread, will we eat, And, our own apparel, will we wear,—Only, let us be called by thy name, to take away our reproach.

2 Sinä päivänä on Herran vesa oleva Israelin pelastuneille kaunistus ja kunnia ja

2 På den tiden skall det som HERREN låter växa bliva till prydnad och härlighet, och vad landet

2 In that day, Shall, the Bud of Yahweh, become beautiful and glorious,—And, the Fruit of the

maan hedelmä heille korkeus ja loisto.

alstrar bliva till berömmelse och ära, för den räddade skaran i Israel.

Land, splendid and majestic, To the escaped of Israel.

3 Ja ne, jotka Siionissa ovat säilyneet ja Jerusalemissa jäljelle jääneet, kutsutaan pyhiksi, kaikki, jotka ovat kirjoitetut Jerusalemissa elävien lukuun -

3 Och det skall ske att den som lämnas övrig i Sion och den som bliver kvar i Jerusalem, han skall då kallas helig, var och en som är upptecknad till liv i Jerusalem --

3 And it shall come to pass—He that is left in Zion, And, he that remaineth in Jerusalem, Shall be called, holy,—Everyone written unto life in Jerusalem.

4 silloin kun Herra on pessyt pois Siionin tytärten saastan ja huuhtonut Jerusalemista sen verenviat tuomion ja puhdistuksen hengellä.

4 när en gång Herren har avtvått Sions döttrars orenlighet och bortsköljt ur Jerusalem dess blodskulder genom rättens och reningens ande.

4 When My Lord shall have bathed away the filth of the daughters of Zion, And, the blood-guiltiness of Jerusalem, he shall wash away out of her midst,—By the spirit of judgment, and, By the spirit of thorough cleansing,

5 Ja Herra luo Siionin vuorelle koko asuinsijansa ylle ja sen juhlakokousten ylle pilven päivän ajaksi ja savun ynnä tulenliekin hohteen yöksi, sillä kaiken kirkkauden yllä on oleva peite

5 Och HERREN skall över hela Sions bergs område och över dess högtidsskaror skapa en molnsky och en rök om dagen, och skenet av en lågande eld om natten; ty ett beskärmande täckelse skall vila över all dess härlighet.

5 Then will Yahweh, create—Over all the home of Mount Zion and, Over her assembly, A cloud by day, and a smoke, And the shining of a fire-flame, by night,—For, over all the glory, shall be a canopy;

6 ja verho varjoamassa päivän helteeltä sekä turvaamassa ja suojaamassa rajuilmalta ja sateelta.

6 Och ett skygd skall vara däröver till skugga under dagens hetta, och till en tillflykt och ett värn mot störtskurar och regn.

6 And, a pavilion, shall there be, For a shade by day, from the heat,—and, For a refuge, and for a shelter, from storm and from rain.

5 luku

1 Minä laulan ystävästäni, laulan rakkaani laulun hänen viinitarhastaan. Ystävälläni oli viinitarha lihavalla vuorenrinteellä.

1 Jag vill sjunga om min vän, min väns sång om hans vingård. Min vän hade en vingård på en bördig bergskulle.

1 Let me sing, I pray you, for a well-beloved of mine, The song of my beloved, concerning his vineyard:—A vineyard, had my well-beloved, on a very fruitful hill;

2 Hän kuokki ja kivesi sen ja istutti siihen jaloja köynnöksiä, rakensi sen keskelle tornin ja hakkasi sinne myös kuurnan. Ja hän odotti sen kasvavan rypäleitä, mutta se kasvoi villimarjoja.

2 Och han hackade upp den och rensade den från stenar och planterade där ädla vinträd; han byggde ett vakttorn därinne, han högg ock ut ett presskar däri. Så väntade han att den skulle bära äkta druvor, men den bar vilddruvor.

2 And he thoroughly digged it, And gathered out the stones thereof, And planted it with a precious vine, And built a tower in the midst thereof, Moreover also, a wine-press, hewed he therein,—Then waited he, that it should bring forth grapes. And it brought forth wild, grapes:

3 Ja nyt, te Jerusalemin asukkaat ja Juudan miehet, tuomitkaa minun ja minun viinitarhani välillä.

3 Och nu, I Jerusalems invånare och I Juda män, fällen nu eder dom mellan mig och min vingård.

3 Now, therefore, O inhabitant of Jerusalem, And men of Judah,—Judge, I pray you, betwixt me, and my vineyard:—

4 Mitä olisi viinitarhalleni vielä ollut tehtävä, jota en olisi sille tehnyt? Miksi se kasvoi villimarjoja, kun minä odotin sen kasvavan rypäleitä?

4 Vad kunde mer göras för min vingård, än vad jag har gjort för den? Varför bar den då vilddruvor, när jag väntade att den skulle bära äkta druvor?

4 What could have been done further, to my vineyard, That I had not done in it? Why then—When I had waited that it should bring forth grapes, Brought it forth wild, grapes?

5 Mutta nyt minä ilmoitan teille, mitä teen

5 Så vill jag nu kungöra för eder vad jag skall

5 Now, therefore, I pray you, let me tell, you,

viinitarhalleni: minä poistan siitä aidan, niin että se jää hävitettäväksi, särjen siitä muurin, niin että se jää tallattavaksi.

6 Minä hävitän sen: ei sitä enää vesota eikä kuokita, vaan se on kasvava ohdaketta ja orjantappuraa, ja minä kiellän pilvet sille vettä satamasta.

7 Sillä Israelin heimo on Herran Sebaotin viinitarha, ja Juudan miehet ovat hänen ilo-istutuksensa. Ja hän odotti oikeutta, mutta katso, tuli oikeuttomuus, ja vanhurskautta, mutta katso, tuli vaikerrus.

8 Voi niitä, jotka liittävät talon taloon, yhdistävät pellon peltoon, kunnes ei jää enää tilaa ja te yksin asutte maassa!

9 Minun korviini kuului Herran Sebaotin sana: Totisesti, ne monet talot tulevat autioiksi, ne suuret ja kauniit asujattomiksi.

göra med min vingård: Jag skall taga bort dess hägnad, och den skall givas till skövling; jag skall bryta ned dess mur, och den skall bliva nedtrampad.
6 Jag skall i grund fördärva den, ingen skall skära den eller gräva däri. Den skall fyllas med tistel och törne; och molnen skall jag förbjuda att sända ned regn på den.
7 Ty HERREN Sebaots vingård, det är Israels hus; och Juda folk är hans älsklingsplantering. Men när han väntade laglydnad, då fann han lagbrott, och när han väntade rättfärdighet, fann han skriande orättfärdighet. --

8 Ve eder som läggen hus till hus och fogen åker till åker, intill dess att rum ej mer finnes och I ären de enda som bo i landet!

9 Från HERREN Sebaot ljuder det så i mina öron: Sannerligen, de många husen skola bliva öde; huru stora och sköna de än äro, skola

what I, am about to do to my vineyard,—To take away the fence thereof, And it shall be eaten up, To destroy the wall thereof, And it shall be trodden down;
6 And I will make it a waste; —It shall be neither pruned nor hoed, But there shall come up briars and thorns,—And, upon the clouds, will I lay a charge, That they rain thereon no rain.
7 Surely, the vineyard of Yahweh of hosts, is the house of Israel, And, the men of Judah, are the plantation in which he dearly delighted,—And he waited, For, equity, but lo! murderous iniquity, For the rule of right, but lo! the cry of the wronged.
8 Alas! for them who join house to house, Field to field, bring they near,—Until there is no room, But ye are left to dwell alone, in the midst of the land.
9 In mine ears, [said] Yahweh of hosts,—Verily, houses in abundance, shall become, a desolation, Large and fair, without inhabitant;

de bliva tomma på invånare.

10 Sillä kymmenen auranalaa viinitarhaa on antava yhden bat-mitan, ja hoomerin kylvö on antava eefan.

10 Ty en vingård på tio plogland skall giva allenast ett batmått, och en homers utsäde skall giva blott en efa.

10 For, ten yokes of vineyard, shall yield, one bath,—And, the seed of a homer, shall yield an ephah.

11 Voi niitä, jotka aamuvarhaisesta väkijuoman jäljessä juoksevat ja iltamyöhään viipyvät viinistä hehkuvina!

11 Ve dem som stå bittida upp för att hasta till starka drycker, och som sitta intill sena natten för att upphetta sig med vin!

11 Alas, for them who rise early in the morning that, strong drink, they may pursue,—Who follow on in the evening cool, [until], with wine, they are heated;

12 Kanteleet, harput, vaskirummut, huilut ja viinit on heillä pidoissansa, mutta Herran tekoja he eivät tarkkaa, eivät näe hänen kättensä töitä.

12 Harpor och psaltare, pukor och flöjter och vin hava de vid sina dryckeslag, men på HERRENS gärningar akta de icke, på hans händers verk se de icke.

12 And it cometh to pass—that lyre and harp, timbrel and flute, and wine, are in their banquets,—But, the doing of Yahweh, they do not discern, And, the work of his hands, have they not seen.

13 Sentähden minun kansani siirretään maastansa äkkiarvaamatta, sen ylhäiset kärsivät nälkää, ja sen remuava joukko nääntyy janoon.

13 Därför skall mitt folk oförtänkt föras bort i fångenskap; dess ädlingar skola lida hunger och dess larmande skaror försmäkta av törst.

13 Therefore, are my people taken away captive, before they know it,—And, their honourable men, are famished with hunger, And, their multitude, do gape for thirst.

14 Sentähden tuonela levittää kitansa ammolleen, avaa suunsa suunnattomaksi; ja sinne menee sen loisto, sen remuava ja pauhaava joukko, kaikki sen ilonpitäjät.

14 Ja, därför spärrar dödsriket upp sitt gap, det öppnar sina käftar utan allt mått, och stadens yperste måste fara ditned, jämte dess larmande och sorlande skaror, envar som

14 Therefore, hath hades enlarged, her desire, And opened her mouth to its widest,—And their glory, and their multitude, and their pomp, and he that is uproarious, shall

fröjdar sig därinne.

15 Silloin ihminen masentuu ja mies painuu maahan, maahan painuvat ylpeitten silmät;

15 Så bliva människorna nedböjda och männen ödmjukade, ja, ödmjukade varda de högmodigas ögon.

descend, thereinto.

15 And the mean man hath been bowed down, And the mighty man hath been humbled,— Yea, the looks of the haughty, shall be humbled.

16 mutta Herra Sebaot on oleva korkea tuomiossa, pyhä Jumala on oleva pyhä vanhurskaudessa.

16 Men HERREN Sebaot bliver hög genom sin dom, Gud, den helige, bevisar sig helig genom rättfärdighet.

16 But Yahweh of hosts, hath been exalted, in justice,—And, the GOD that is holy, hath been hallowed in righteousness;

17 Ja karitsat käyvät siellä niinkuin laitumillansa, ja vieraat syöttävät rikkaitten rauniosijoja.

17 Och lamm gå där i bet såsom på sin egen mark, och på de rikas ödetomter söka vandrande herdar sin föda.

17 Then shall the young rams feed, where they please,—And, the wastes of the wealthy, shall strangers consume.

18 Voi niitä, jotka vetävät perässänsä rangaistusta turhuuden köysillä, synnin palkkaa kuin vaunujen valjailla;

18 Ve dem som draga fram missgärningsstraff med lögnens tåg och syndastraff såsom med vagnslinor,

18 Alas! for them, Who draw on themselves punishment, with cords of falsehood,—And, as with waggon-bands, penalty:

19 niitä, jotka sanovat: Joutukoon pian hänen tekonsa, että me sen näemme; täyttyköön ja tapahtukoon Israelin Pyhän aivoitus, että me sen tiedämme!

19 dem som säga: »Må han hasta, må han skynda med sitt verk, så att vi få se det; må det som Israels Helige har beslutit nalkas och komma, så att vi förnimma det!»

19 Who say—Let his work quicken—let it hasten, That we may see,—And let the purpose of Israel's Holy One, draw near and come, That we may know!

20 Voi niitä, jotka sanovat pahan hyväksi ja hyvän pahaksi, jotka tekevät pimeyden valkeudeksi ja valkeuden

20 Ve dem som kalla det onda gott, och det goda ont, dem som göra mörker till ljus, och ljus till mörker, dem som

20 Alas! for them, Who call evil good, and good evil,—Who put darkness for light, and light for darkness, Who put bitter

pimeydeksi, jotka tekevät karvaan makeaksi ja makean karvaaksi!

21 Voi niitä, jotka ovat viisaita omissa silmissään ja ymmärtäväisiä omasta mielestänsä!

22 Voi niitä, jotka ovat urhoja viinin juonnissa ja aimomiehiä väkijuoman sekoittamisessa,

23 jotka lahjuksesta julistavat syyllisen syyttömäksi ja ottavat oikeuden siltä, joka oikeassa on!

24 Sentähden, niinkuin tulen kieli syö oljet ja kuloheinä raukeaa liekkiin, niin heidän juurensa mätänee, ja heidän kukkansa hajoaa tomuna ilmaan, sillä he ovat ylenkatsoneet Herran Sebaotin lain ja pitäneet pilkkanansa Israelin Pyhän sanaa.

25 Sentähden syttyi Herran viha hänen kansaansa kohtaan: hän ojensi kätensä sitä vastaan ja löi sitä, niin

göra surt till sött, och sött till surt!

21 Ve dem som äro visa i sina egna ögon och hålla sig själva för kloka!

22 Ve dem som äro hjältar i att dricka vin och som äro tappra i att blanda starka drycker,

23 dem som giva den skyldige rätt för mutors skull, men beröva den oskyldige vad som är hans rätt!

24 Därför, såsom eldsflamman förtär strå, och såsom halm sjunker tillsammans i lågan, så skall deras rot förruttna, och deras löv skola flyga bort såsom stoft, eftersom de förkastade HERREN Sebaots lag och föraktade Israels Heliges ord.

25 Därför har HERRENS vrede upptänts mot hans folk, och han uträcker sin hand emot det och slår det, så att bergen

for sweet, and sweet for bitter.

21 Alas! for them, Who are wise in their own eyes,—And, in their own sight, are prudent.

22 Alas! for them, Who are heroes, to drink wine,—And men of valour, to mingle strong drink,

23 Who justify the lawless, for a bribe,—Whereas, the righteousness of the righteous, they take from him.

24 Therefore, As a tongue of fire, eateth up straw, And a flame reduceth, dry grass, to powder, Their root, like rottenness, shall become, And, their blossom, like dust, shall ascend,—Because they refused the law of Yahweh of hosts, And, the utterance of the Holy One of Israel, they despised.

25 For this cause, did the anger of Yahweh kindle, upon, his own people, And he stretched out his hand

että vuoret vapisivat ja heidän raatonsa olivat tunkiona keskellä katuja. Tästä kaikesta ei hänen vihansa asettunut, vaan hänen kätensä on vielä ojennettuna.

darra, och så att döda kroppar ligga såsom orenlighet på gatorna. Vid allt detta vänder hans vrede icke åter, hans hand är ännu uträckt.

against them and smote them—So that the mountains, trembled, And, their dead bodies, served, for fuel, in the midst of the streets. For all this, hath his anger, not turned back, But, still, is his hand outstretched,

26 Ja hän pystyttää viirin kaukaiselle kansalle ja viheltää sen luokseen maan äärestä. Ja katso, se tulee viipymättä, nopeasti.

26 Och han reser upp ett baner för hednafolken i fjärran, och lockar på dem att de skola komma från jordens ända; och se, snart och med hast komma de dit.

26 Therefore will he lift up an ensign to the nations afar off, And signal for him from the end of the earth,—And lo! with hot haste, will he come:

27 Ei kukaan heistä väsy eikä kompastu, ei kukaan torku eikä nuku, ei vyö kupeilta aukene, eikä kengänpaula katkea.

27 Ingen finnes bland dem, som är trött, ingen som är stapplande. Ingen unnar sig slummer och ingen sömn; på ingen lossnar bältet omkring hans länder, och för ingen brister en skorem sönder.

27 None shall be weary, and none shall stumble in his midst, He shall neither slumber nor sleep,—Nor shall be loosened, the girdle of his loins, Nor snapped, the thong of his sandals:

28 Sen nuolet ovat teroitetut, sen jouset kaikki jännitetyt, sen orhien kaviot ovat kuin pii, ja sen rattaat kuin rajuilma.

28 Deras pilar äro skarpa, och deras bågar äro alla spända; deras hästars hovar äro såsom av flinta, och deras vagnshjul likna stormvinden.

28 Whose arrows, are sharpened, and, all his bows, bent,—The hoofs of his horses, like flint, are accounted, And, his wheels, [are] like a storm-wind:

29 Sen kiljunta on kuin naarasleijonan, se kiljuu kuin nuoret jalopeurat, se ärjyy ja tempaa saaliin ja vie sen pois,

29 Deras skriande är såsom en lejoninnas; de skria såsom unga lejon, rytande gripa de sitt rov och bära bort det, och

29 A roar, hath he, like a lioness,—He will roar like wild lions—And will growl, and lay hold on prey, and carry into

eikä pelastajaa ole.

30 Se ärjyy sille sinä päivänä, niinkuin meri ärjyy. Silloin tähyillään maata, mutta katso, on pimeys, on ahdistus, ja valo on pimennyt sen synkeyteen.

ingen finnes, som räddar.
30 Ett rytande över folket höres på den dagen, likt rytandet av ett hav; och skådar man ned på jorden, se, då är där mörker och nöd, och ljuset är förmörkat genom töcken.

safety, and there be none, to deliver.
30 Yea he will growl at him, in that day, like the growling of the sea,—
Though he look hard for the land, lo! the darkness of distress,
Yea, the light, hath grown dark in its clouds!

6 luku

Ussian kuolinvuotena minä näin Herran istuvan korkealla ja ylhäisellä istuimella, ja hänen vaatteensa liepeet täyttivät temppelin.
2 Serafit seisoivat hänen ympärillään; kullakin oli kuusi siipeä: kahdella he peittivät kasvonsa, kahdella he peittivät jalkansa, ja kahdella he lensivät.

3 Ja he huusivat toinen toisellensa ja sanoivat: Pyhä, pyhä, pyhä Herra Sebaot; kaikki maa on täynnä hänen kunniaansa.

4 Ja kynnysten perustukset vapisivat heidän huutonsa äänestä, ja huone

1 I det år då konung Ussia dog såg jag Herren sitta på en hög och upphöjd tron, och släpet på hans mantel uppfyllde templet.

2 Serafer stodo omkring honom. Var och en av dem hade sex vingar: med två betäckte de sina ansikten, med två betäckte de sina fötter, och med två flögo de.

3 Och den ene ropade till den andre och sade: »Helig, helig, helig är HERREN Sebaot; hela jorden är full av hans härlighet.»

4 Och dörrtrösklarnas fästen darrade, när ropet ljöd; och huset blev uppfyllt av rök.

1 In the year that King Uzziah died, I saw My Lord, sitting upon a throne, high and lifted up, and, his skirts, did fill the temple.

2 Seraphim, were standing above him; six wings severally, had each one,—With twain, he covered his face, And, with twain, he covered his feet, And, with twain, he did fly.
3 And they continued crying out one to another, and said, Holy–
–holy—holy, is Yahweh of hosts,—the fulness of the whole earth, is his glory.
4 And the foundations of the porch, were moved, at the voice of him that cried,—and, the

täyttyi savulla.

5 Niin minä sanoin: Voi minua! Minä hukun, sillä minulla on saastaiset huulet, ja minä asun kansan keskellä, jolla on saastaiset huulet; sillä minun silmäni ovat nähneet kuninkaan, Herran Sebaotin.

5 Då sade jag: »Ve mig, jag förgås! Ty jag har orena läppar, och jag bor ibland ett folk som har orena läppar, och mina ögon hava sett Konungen, HERREN Sebaot.»

5 Then said I—Woe to me!—for I am undone, Because, a man of unclean lips, am, I, And, in the midst of a people of unclean lips, do, I, dwell,—For, the King, Yahweh of hosts, have mine eyes seen!

6 Silloin lensi minun luokseni yksi serafeista, kädessään hehkuva kivi, jonka hän oli pihdeillä ottanut alttarilta,

6 Men en av seraferna flög fram till mig, och han hade i sin hand ett glödande kol, som han med en tång hade tagit på altaret.

6 Then flew unto me, one of the seraphim, And, in his hand, a live coal,—With tongs, had he taken it from off the altar.

7 ja kosketti sillä minun suutani sanoen: Katso, tämä on koskettanut sinun huuliasi; niin on sinun velkasi poistettu ja syntisi sovitettu.

7 Och han rörde därmed vid min mun. Därefter sade han: »Se, då nu detta har rört vid dina läppar, har din missgärning blivit tagen ifrån dig, och din synd är försonad.»

7 Then touched he my mouth, and said—Lo! this hath touched thy lips,—Thus shall be taken away, thine iniquity, And, thy sin, by propitiation be covered.

8 Ja minä kuulin Herran äänen sanovan: Kenenkä minä lähetän? Kuka menee meidän puolestamme? Minä sanoin: Katso, tässä minä olen, lähetä minut.

8 Och jag hörde Herren tala, och han sade: »Vem skall jag sända, och vem vill vara vår budbärare?» Och jag sade: »Se, här är jag, sänd mig.»

8 Then heard I the voice of My Lord, saying, Whom, shall I send? And who, will go for us? And I said—Here am I,—send me.

9 Niin hän sanoi: Mene ja sano tälle kansalle: 'Kuulemalla kuulkaa, älkääkä ymmärtäkö, näkemällä nähkää, älkääkä käsittäkö.'

9 Då sade han: »Gå åstad och säg till detta folk: 'Hören alltjämt, men förstån intet; sen alltjämt, men förnimmen intet'.

9 Then said he—Go and say unto this people,—Hear on, but do not discern, See on, but do not perceive:

10 Paaduta tämän

10 Förstocka detta folks

10 Stupefy thou the

kansan sydän, koveta sen korvat, sokaise sen silmät, ettei se näkisi silmillään, ei kuulisi korvillaan, ei ymmärtäisi sydämellään eikä kääntyisi ja parannetuksi tulisi.

hjärta, och tillslut dess öron, och förblinda dess ögon, så att det icke kan se med sina ögon, eller höra med sina öron, eller förstå med sitt hjärta, och omvända sig och bliva helat.»

heart of this people, And, their ears, make thou heavy, And, their eyes, overspread,—Lest they see with their eyes, And, with their ears, should hear, And, their heart, should discern and come back. And they be healed.

11 Mutta minä sanoin: Kuinka kauaksi aikaa, Herra? Hän vastasi: Siihen asti, kunnes kaupungit tulevat autioiksi, asumattomiksi, ja talot tyhjiksi ihmisistä ja pellot on hävitetty erämaaksi;

11 Men jag sade: »För huru lång tid, Herre?» Han svarade: »Till dess att städerna bliva öde och utan någon invånare, och husen utan folk, och till dess att fälten ligga öde och förhärjade.

11 Then said I—How long, My Lord? And he said—Until the time that, Cities be wasted, through, having no inhabitant, And houses—through having no men, And, the ground, be laid waste unto desolation;

12 kunnes Herra on karkoittanut ihmiset kauas ja suuri autius tullut keskelle maata.

12 Och när HERREN har fört folket bort i fjärran och ödsligheten bliver stor i landet,

12 And Yahweh have far removed, men,—And great, be the abandonment in the midst of the land.

13 Ja jos siellä on jäljellä kymmenes osa, niin hävitetään vielä sekin. Mutta niinkuin tammesta ja rautatammesta jää kaadettaessa kanto, niin siitäkin: se kanto on pyhä siemen.

13 och allenast en tiondedel ännu är kvar däri, då skall denna ytterligare förödas såsom en terebint eller en ek av vilken en stubbe har lämnats kvar, när den fälldes. Den stubben skall vara en helig säd.»

13 Yet still, shall there be in it a tenth, Though it again, be consumed,—Like an oak and like a terebinth, Which, when felled, have a stock in them, A holy seed, shall be the stock thereof.

7 luku

1 Aahaan, Jootamin pojan, Ussian

1 Och i Ahas', Jotams sons, Ussias sons, Juda

1 And it came to pass, in the days of Ahaz son

pojanpojan, Juudan kuninkaan, aikana lähtivät Resin, Aramin kuningas, ja Pekah, Remaljan poika, Israelin kuningas, sotimaan Jerusalemia vastaan, mutta he eivät voineet valloittaa sitä.

konungs, tid hände sig att Resin, konungen i Aram, och Peka, Remaljas son, Israels konung, drogo upp mot Jerusalem för att erövra det (vilket de likväl icke förmådde göra).

of Jotham son of Uzziah, king of Judah, that Rezin king of Syria, and Pekah son of Remaliah king of Israel, came up, to Jerusalem, to war against it,—but could not, prevail against it.

2 Ja kun Daavidin huoneelle ilmoitettiin sanoma: Aram on leiriytynyt Efraimiin, niin kuninkaan ja hänen kansansa sydän vapisi, niinkuin metsän puut vapisevat tuulessa.

2 Och när det blev berättat för Davids hus att araméerna hade lägrat sig i Efraim, då skälvde hans och hans folks hjärtan, såsom skogens träd skälva för vinden.

2 And it was told the house of David, saying, Syria hath settled down upon Ephraim. Then shook his heart, and the heart of his people, as the trees of a forest shake, before a wind.

3 Silloin Herra sanoi Jesajalle: Mene Aahasta vastaan, sinä ja sinun poikasi Sear-Jaasub, Ylälammikon vesijohdon päähän, Vanuttajankedon tielle,

3 Men HERREN sade till Jesaja: »Gå åstad med din son Sear-Jasub och möt Ahas vid ändan av Övre dammens vattenledning, på vägen till Valkarfältet,

3 Then said Yahweh, unto Isaiah, Go forth, I pray thee, to meet Ahaz, thou, and Shear–jashub thy son,—unto the end of the channel of the upper pool, unto the highway of the fuller's field;

4 ja sano hänelle: Ole varuillasi ja pysy rauhallisena, älä pelkää, älköönkä sydämesi säikkykö noita kahta savuavaa kekäleenpätkää: Resinin ja Aramin ynnä Remaljan pojan vihanvimmaa.

4 och säg till honom: Tag dig till vara och håll dig stilla; frukta icke och var icke försagd i ditt hjärta för dessa två rykande brandstumpar, för Resin med araméerna och för Remaljas son, i deras förgrymmelse.

4 and say unto him—Take heed and keep thyself calm—do not fear, neither let, thy heart, be faint, because of these two fag–ends of smoking firebrands,—in spite of the glow of the anger of Rezin and Syria, and the son of Remaliah.

5 Koska Aram, Efraim ja Remaljan poika ovat

5 Eftersom Aram med Efraim och Remaljas son

5 Because Syria, hath taken counsel, against

hankkineet pahaa sinua vastaan sanoen:

6 'Lähtekäämme Juudaa vastaan, täyttäkäämme se kauhulla, vallatkaamme se itsellemme ja asettakaamme sinne kuninkaaksi Taabalin poika',

7 niin sanoo Herra, Herra näin: Ei se onnistu, eikä se tapahdu.

8 Sillä Aramin pää on Damasko, ja Damaskon pää on Resin - mutta kuusikymmentä viisi vuotta vielä, ja Efraim on muserrettu eikä ole enää kansa - ja Efraimin pää on Samaria,

9 ja Samarian pää on Remaljan poika. Ellette usko, niin ette kestä.

10 Ja Herra puhui jälleen Aahaalle sanoen:

11 Pyydä itsellesi merkki Herralta, Jumalaltasi, pyydä alhaalta syvyydestä taikka ylhäältä

hava gjort upp onda planer mot dig och sagt:

6 'Vi vilja draga upp mot Juda och slå det med skräck och erövra det åt oss och göra Tabals son till konung där',

7 därför säger Herren, HERREN: Det skall icke lyckas, det skall icke ske.

8 Ty Damaskus är Arams huvud, och Resin är Damaskus' huvud; och om sextiofem år skall Efraim vara krossat, så att det icke mer är ett folk.

9 Och Samaria är Efraims huvud, och Remaljas son är Samarias huvud. Om I icke haven tro, skolen I icke hava ro.»

10 Och HERREN talade ytterligare till Ahas och sade:

11 »Begär ett tecken från HERREN, din Gud; du må begära det vare sig nedifrån djupet eller uppifrån höjden.»

thee, for mischief,—[with] Ephraim and the son of Remaliah, saying,

6 Let us go up against Judah, and besiege it, and break it open, for ourselves,—and set up a king in the midst thereof, even the son of Tabeal.

7 Thus, saith My Lord, Yahweh,—It shall not stand, Neither shall it come to pass!

8 For, though the head of Syria, is Damascus, And the head of Damascus is Rezin, Yet, within threescore and five years more, shall Ephraim be broken, that it shall not be a people;

9 Even though, the head of Ephraim, is Samaria, And, the head of Samaria, is the son of Remaliah. If ye trust not, Surely ye cannot be trusted!

10 And again, spake Yahweh unto Ahaz, saying—

11 Ask thee a sign, of Yahweh thy God,—Go down deep for a request, Or ascend on high!

korkeudesta.

12 Mutta Aahas vastasi: En pyydä enkä kiusaa Herraa.

12 Men Ahas svarade: »Jag begär intet, jag vill icke fresta HERREN.»

12 But Ahaz said,—I will not ask, Nor will I put Yahweh to the proof.

13 Siihen hän lausui: Kuulkaa, te Daavidin suku, eikö se riitä, että te ihmiset väsytätte, kun vielä minun Jumalanikin itseenne väsytätte?

13 Då sade han: »Så hören då, I av Davids hus: Är det eder icke nog att I sätten människors tålamod på prov? Viljen I ock pröva min Guds tålamod?

13 Then said he—Hear, I pray you, O house of David! Is it, too little, for you to weary, men, that ye must weary, even my God?

14 Sentähden Herra itse antaa teille merkin: Katso, neitsyt tulee raskaaksi ja synnyttää pojan ja antaa hänelle nimen Immanuel.

14 Så skall då Herren själv giva eder ett tecken: Se, den unga kvinnan skall varda havande och föda en son, och hon skall giva honom namnet Immanuel.

14 Wherefore, let My Lord Himself give, you a sign,—Lo! a Virgin, being with child and giving birth to a son, thou wilt call his name Immanuel.

15 Voita ja hunajaa hän syö siinä iässä, jolloin hän oppii hylkäämään pahan ja valitsemaan hyvän;

15 Gräddmjölk och honung skall bliva hans mat inemot den tid då han förstår att förkasta vad ont är och utvälja vad gott är.

15 Curds and honey, shall he eat, by the time that he knoweth to refuse the bad and choose the good;

16 sillä ennenkuin poika on oppinut hylkäämään pahan ja valitsemaan hyvän, tulee autioksi maa, jonka kahta kuningasta sinä kauhistut.

16 Ty innan gossen förstår att förkasta vad ont är och utvälja vad gott är, skall det land för vars båda konungar du gruvar dig vara öde.

16 for, before the boy knoweth to refuse the bad and choose the good, forsaken, shall be the land, at which, thou, art alarmed, of the presence of both her kings.

17 Herra antaa tulla sinulle, sinun kansallesi ja isäsi suvulle ne päivät, joita ei ole ollut siitä asti, kun Efraim luopui Juudasta - antaa

17 Och över dig och över ditt folk och över din faders hus skall HERREN låta dagar komma, sådana som icke hava kommit allt

17 Yahweh will bring, upon thee, and upon thy people, and upon the house of thy father, days which have not come, from the day

tulla Assurin kuninkaan.

18 Ja sinä päivänä Herra viheltää kärpäset Egyptin virtain suulta ja mehiläiset Assurin maasta,

19 ja ne tulevat ja laskeutuvat kaikki vuorenrotkoihin ja kallionkoloihin, kaikkiin orjantappurapensaisiin ja kaikille juottopaikoille.

20 Sinä päivänä Herra ajattaa virran tuolta puolen palkatulla partaveitsellä, Assurin kuninkaalla, pään ja häpykarvat; viepä se vielä parrankin.

21 Siihen aikaan pitää mies lehmäsen ja pari lammasta,

22 mutta runsaan maidon tulon tähden hän syö voita; sillä voita ja hunajaa syövät kaikki maahan jäljelle

ifrån den tid då Efraim skilde sig från Juda: konungen i Assyrien.

18 Ty på den tiden skall HERREN locka på flugorna längst borta vid Egyptens strömmar och på bisvärmarna i Assyriens land;

19 och de skola komma och slå ned, alla tillhopa, i bergsdälder och stenklyftor, i alla törnsnår och på alla betesmarker.

20 På den tiden skall HERREN med en rakkniv som tingas på andra sidan floden -- nämligen med konungen i Assyrien -- raka av allt hår både på huvudet och nedtill; ja, också skägget skall den taga bort.

21 På den tiden skall en kviga och två tackor vara vad en man föder upp.

22 Men han skall få mjölk i sådan myckenhet att han kan leva av gräddmjölk; ja, alla som finnas kvar i landet

when Ephraim departed from Judah,—even the king of Assyria.

18 And it shall come to pass, in that day, that Yahweh will give a signal—To the fly that is in the uttermost part of the Nile–canals of Egypt, And to the bee that is in the land of Assyria.

19 And they shall all of them, come and settle down—In the desolate torrent–valleys, And in the rents of the crags,—And on all the thorn–bushes, And on all the pastures.

20 In that day, will My Lord shave, with a hired, razor, even with them of the lands over the River[=Euphrates], with the king of Assyria, the head, and the hair of the feet,—yea, even the beard, will it sweep off.

21 And it shall come to pass, in that day, that a man shall keep alive a young cow, and two sheep.

22 Yea it shall come to pass, for the abundance of the yield of milk, that he shall eat curds,—for, curds and honey, shall

jääneet.

skola leva av gräddmjölk och honung.

every one eat, that is left in the midst of the land.

23 Ja siihen aikaan jokainen paikka, jossa kasvaa tuhat viinipuuta, arvoltaan tuhat hopeasekeliä, joutuu orjantappurain ja ohdakkeiden valtaan.

23 Och det skall ske på den tiden, att där nu tusen vinträd stå, värda tusen siklar silver, där skall överallt växa tistel och törne.

23 And it shall some to pass, in that day, that, every place wherein there used to be a thousand vines at a thousand pieces of silver,—yea, even for briars and thorns, shall it be.

24 Sinne on mentävä nuolet ja jousi mukana, sillä koko maa on pelkkää orjantappuraa ja ohdaketta.

24 Med pilar och båge skall man gå dit, ty hela landet skall vara tistel och törne.

24 With arrows and with a bow, shall one come in thither,—for, briars and thorns, shall be all the land.

25 Ei yhdelläkään niistä vuorista, joita nyt kuokalla kuokitaan, enää mennä orjantappurain ja ohdakkeiden pelosta; ne jäävät härkien laitumeksi ja lammasten tallattavaksi.

25 Och alla de berg där man nu arbetar med hackan, dem skall man ej mer beträda, av fruktan för tistel och törne; de skola bliva platser dit oxar drivas, och marker som trampas ned av får.»

25 But, all the hills which, with the hoe, can be weeded,—there shall not come thither, the fear of briars and thorns,—but it shall be for the sending forth of oxen, and for the tread of lesser cattle.

8 luku

1 Ja Herra sanoi minulle: Ota iso taulu ja kirjoita siihen selkeällä kirjoituksella: Maher-Saalal Haas-Bas.

1 Och HERREN sade till mig: »Tag dig en stor tavla och skriv på den med tydlig stil Maher-salal Has-bas.

1 And Yahweh said unto me: Take thee a large tablet,—and write thereon, in plain characters, To Maher–shalal–hash–baz. ["Speed–spoil–hurry–prey".]

2 Ja minä otan itselleni luotettavat todistajat,

2 Och jag vill taga mig pålitliga vittnen: prästen

2 That I may take in attestation, faithful

pappi Uurian ja Sakarjan, Jeberekjan pojan.

3 Sitten minä lähestyin profeetta-vaimoani, ja hän tuli raskaaksi ja synnytti pojan. Niin Herra sanoi minulle: Pane hänelle nimeksi Maher-Saalal Haas-Bas.

4 Sillä ennenkuin poika oppii sanomaan: 'isä' ja 'äiti', viedään Damaskoon tavarat ja Samarian saalis Assurin kuninkaan eteen.

5 Ja Herra puhui jälleen minulle ja sanoi:

6 Koska tämä kansa halveksii Siiloan hiljaa virtaavia vesiä ja iloitsee Resinin ja Remaljan pojan kanssa,

7 niin katso, sentähden Herra antaa tulla heidän ylitsensä virran vedet, valtavat ja suuret: Assurin kuninkaan ja kaiken hänen kunniansa; se nousee kaikkien uomiensa yli ja menee kaikkien äyräittensä yli,

8 ja se tunkeutuu

Uria och Sakarja, Jeberekjas son.»

3 Och jag gick in till profetissan, och hon blev havande och födde en son. Och HERREN sade till mig: »Giv honom namnet Maher-salal Has-bas.

4 Ty förrän gossen kan säga 'fader' och 'moder' skall man bära Damaskus' skatter och byte från Samaria fram för konungen i Assyrien.»

5 Och HERREN talade vidare till mig och sade:

6 »Eftersom detta folk föraktar Siloas vatten, som flyter så stilla, och har sin fröjd med Resin och Remaljas son,

7 se, därför skall HERREN låta komma över dem flodens vatten, de väldiga och stora, nämligen konungen i Assyrien med all hans härlighet. Och den skall stiga över alla sina bräddar och gå över alla sina stränder.

8 Den skall tränga fram

witnesses,—even Uriah the priest, and Zechariah son of Jeberechiah.

3 Then approached I unto the prophetess, and she conceived, and bare a son,—and Yahweh said unto me, Call his name Maher–shalal–hash–baz.

4 For before the boy shall have knowledge to cry, My father! and, My mother! the riches of Damascus and the spoil of Samaria, shall be carried away, before the king of Assyria.

5 And again, Yahweh spake unto me, yet further, saying:

6 Because this people hath refused the waters of Shiloah which flow softly,—and are rejoicing with Rezin and the son of Remaliah,

7 now therefore, lo! the Lord is about to bring up against them, the waters, strong and many, of the River[=Euphrates], even the king of Assyria, and all his glory,—and he shall rise over all his channels, and flow over all his banks;

8 and roll on

Juudaan, paisuu ja tulvii ja ulottuu kaulaan saakka. Ja levittäen siipensä se täyttää yliyltään sinun maasi, Immanuel.

i Juda, svämma över och utbreda sig och räcka ända upp till halsen; och med sina utbredda vingar, skall den uppfylla ditt land, Immanuel, så vitt det är.»

throughout Judah—overflow and pass along, till, unto the neck, he shall reach,—and it shall be, that, the stretching out of his wings, shall fill the breadth of thy land, O Immanuel!

9 Riehukaa, kansat, kuitenkin kukistutte; kuulkaa, kaikki kaukaiset maat: sonnustautukaa, kuitenkin kukistutte; sonnustautukaa, kuitenkin kukistutte.

9 Rasen, I folk; I skolen dock krossas. Lyssnen, alla I fjärran länder. Rusten eder; I skolen dock krossas. Ja, rusten eder; I skolen dock krossas.

9 Rage, O ye peoples,—and be overthrown, And give ear, all ye distant parts of the earth,—Gird yourselves and be overthrown, Gird yourselves, and be overthrown:

10 Pitäkää neuvoa: se raukeaa; sopikaa sopimus: ei se pysy. Sillä Jumala on meidän kanssamme.

10 Gören upp planer; de varda dock om intet. Avtalen, vad I viljen; det skall dock ej lyckas. Ty Gud är med oss.

10 Determine a plan,—and it shall be frustrated,—Speak a word, and it shall not stand, For With–us–is–GOD!

11 Sillä näin sanoi minulle Herra, kun hänen kätensä valtasi minut ja hän varoitti minua vaeltamasta tämän kansan tietä:

11 Ty så sade HERREN till mig, när hans hand kom över mig med makt och han varnade mig för att vandra på detta folks väg:

11 For, thus, spake Yahweh unto me, like a firm grasp of the hand,––when he admonished me, not to walk in the way of this people, saying:

12 Älkää sanoko salaliitoksi kaikkea, mitä tämä kansa salaliitoksi sanoo; älkää peljätkö, mitä se pelkää, älkääkä kauhistuko.

12 I skolen icke kalla för sammansvärjning allt vad detta folk kallar sammansvärjning, ej heller skolen I frukta vad det fruktar, I skolen icke förskräckas därför.

12 Ye shall not say—A confederacy! of everything of which this people, may say, A confederacy! And, their fear, shall ye not fear or regard as awful:

13 Herra Sebaot pitäkää pyhänä, häntä te peljätkää ja

13 Nej, HERREN Sebaot skolen I hålla helig; honom skolen I frukta,

13 Yahweh of hosts, him, shall ye hallow,—And let, him, be your

kauhistukaa.

14 Ja hän on oleva pyhäkkö, hän loukkauskivi ja kompastuksen kallio molemmille Israelin huonekunnille, paula ja ansa Jerusalemin asukkaille.
15 Monet heistä kompastuvat ja kaatuvat ja ruhjoutuvat, monet kiedotaan ja vangitaan.

16 Sido todistus talteen, lukitse laki sinetillä minun opetuslapsiini.
17 Niin minä odotan Herraa, joka kätkee kasvonsa Jaakobin heimolta, ja panen toivoni häneen.
18 Katso, minä ja lapset, jotka Herra on minulle antanut, me olemme Herran Sebaotin merkkeinä ja ihmeinä Israelissa, hänen, joka asuu Siionin vuorella.
19 Ja kun he sanovat teille: Kysykää vainaja- ja tietäjähengiltä, jotka supisevat ja mumisevat, niin eikö kansa kysyisi Jumalaltansa? Kuolleiltako elävien

och för honom skolen I förskräckas.
14 Så skall han varda för eder något heligt; men för de två Israels hus skall han bliva en stötesten och en klippa till fall och för Jerusalems invånare en snara och ett giller.
15 Många av dem skola stupa därpå, de skola falla och krossas, de skola snärjas och varda fångade.
16 Lägg vittnesbördet ombundet och lagen förseglad i mina lärjungars hjärtan.
17 Så vill jag förbida HERREN, då han nu döljer sitt ansikte för Jakobs hus; jag vill vänta efter honom.
18 Se, jag och barnen som HERREN har givit mig, vi äro tecken och förebilder i Israel, från HERREN Sebaot, som bor på Sions berg.

19 Och när man säger till eder: »Frågen andebesvärjare och spåmän, dem som viska och mumla», så svaren: »Skall icke ett folk fråga sin Gud? Skall man

fear, and let, him, inspire you with awe;
14 So shall he become a hallowed asylum,—But a stone to strike against, and a rock to stumble over, unto both houses of Israel, A trap and a snare to the dweller in Jerusalem;
15 And many, shall stumble among them,—and fall and be torn, and snared, and captured.
16 Bind thou up the testimony,—Seal the instruction amongst my disciples.
17 I will therefore long for Yahweh, Who is hiding his face from the house of Jacob,—And will wait, for him.
18 Lo! I, and the children whom Yahweh hath given, me, are for signs and for wonders, in Israel,—from Yahweh of hosts, who is making his habitation in Mount Zion.
19 But, when they say unto you—Seek ye unto the necromancers and unto the wizards, who chirp, and who mutter, Should not a people seek, unto its God? In

puolesta?

20 Pysykää laissa ja todistuksessa! Elleivät he näin sano, ei heillä aamunkoittoa ole.

21 Ja siellä he kuljeskelevat vaivattuina ja nälkäisinä, ja nälissään he vimmastuvat ja kiroavat kuninkaansa ja Jumalansa. He luovat silmänsä korkeuteen,

22 he katsahtavat maan puoleen, mutta katso: ainoastaan ahdistusta ja pimeyttä; he ovat syöstyt tuskan synkeyteen ja pimeyteen.

23 Mutta ei jää pimeään se, mikä nyt on vaivan alla. Entiseen aikaan hän saattoi halveksituksi Sebulonin maan ja Naftalin maan, mutta tulevaisuudessa hän saattaa kunniaan merentien, Jordanin tuonpuoleisen maan, pakanain alueen.

fråga de döda för de levande?»

20 »Nej, hållen eder till lagen, till vittnesbördet!» Så skola förvisso en gång de nödgas mana, för vilka nu ingen morgonrodnad finnes.

21 De skola draga omkring i landet, nedtryckta och hungrande, och i sin hunger skola de förbittras och skola förbanna sin konung och sin Gud. Och de skola vända blicken uppåt, de skola ock skåda ned på jorden;

22 men se, där är nöd och mörker och natt av ångest. Ja, tjockt mörker är de fördrivnas liv.

1 Dock, natt skall icke förbliva där nu ångest råder. I den förgångna tiden har har han låtit Sebulons och Naftalis land vara ringa aktat, men i framtiden skall han låta det komma till ära, trakten utmed Havsvägen, landet på andra sidan Jordan, hedningarnas område.

behalf of the living, [should it seek] unto the dead?

20 To the law and to the testimony! If they speak not according to this word, [It is] because they have no, dawning day.

21 Therefore shall they pass through it, hard pressed and hungry,— And it shall be, when they hunger, then will they rage and revile their king and their god, and turn their faces upwards;

22 And, unto the land, shall they look hard, And lo! distress and darkness, the gloom of anguish, driven away!

1 For there is no gloom to her who had been in anguish, In the former time, he brought into dishonour, The land of Zebulun and the land of Naphtali, In the latter time, hath he brought into honour, The Lake–way over the Jordan, Galilee of the nations.

9 luku

1 Kansa, joka pimeydessä vaeltaa, näkee suuren valkeuden; jotka asuvat kuoleman varjon maassa, niille loistaa valkeus.	2 Det folk som vandrar i mörkret skall se ett stort ljus; ja, över dem som bo i dödsskuggans land skall ett ljus skina klart.	2 The people who were walking in darkness, Have seen a great light,––The dwellers in a land death–shadowed, A light, hath shined upon them.
2 Sinä lisäät kansan, annat sille suuren ilon; he iloitsevat sinun edessäsi, niinkuin elonaikana iloitaan, niinkuin saaliinjaossa riemuitaan.	3 Du skall göra folket talrikt, du skall göra dess glädje stor; inför dig skola de glädja sig, såsom man glädes under skördetiden, såsom man fröjdar sig, när man utskiftar byte.	3 Thou hast increased the exultation Thou hast made great the joy,— They joy before thee, according to the joy of harvest, As men exult when they distribute spoil.
3 Sillä heidän kuormansa ikeen, heidän olkainsa vitsan ja heidän käskijänsä sauvan sinä särjet niinkuin Midianin päivänä;	4 Ty du skall bryta sönder deras bördors ok och deras skuldrors gissel och deras plågares stav, likasom i Midjans tid.	4 For, the yoke of their burden, The cross–bar of their shoulder, The goad of their driver, Hast thou broken, as in the day of Midian.
4 ja kaikki taistelun pauhussa tallatut sotakengät ja verellä tahratut vaipat poltetaan ja tulella kulutetaan.	5 Och skon som krigaren bar i stridslarmet, och manteln som sölades i blod, allt sådant skall brännas upp och förtäras av eld.	5 Surely, every boot of one tramping in tumult, and the war–cloak rolled in blood, Then shall serve for burning, food for fire;
5 Sillä lapsi on meille syntynyt, poika on meille annettu, jonka hartioilla on herraus, ja hänen nimensä on: Ihmeellinen neuvonantaja, Väkevä Jumala, Iankaikkinen isä,	6 Ty ett barn varder oss fött, en son bliver oss given, och på hans skuldror skall herradömet vila; och hans namn skall vara: Underbar i råd, Väldig Gud, Evig fader,	6 For, A Child, hath been born to us, A Son, hath been given to us, And the dominion is upon his shoulder,—And his Name hath been called, Wonderful Counselor, Mighty GOD,

Rauhanruhtinas.

Fridsfurste.

Father of Futurity, Prince of Prosperity.

6 Herraus on oleva suuri ja rauha loppumaton Daavidin valtaistuimella ja hänen valtakunnallansa; se perustetaan ja vahvistetaan tuomiolla ja vanhurskaudella nyt ja iankaikkisesti. Herran Sebaotin kiivaus on sen tekevä.

7 Så skall herradömet varda stort och friden utan ände över Davids tron och över hans rike; så skall det befästas och stödjas med rätt och rättfärdighet, från nu och till evig tid. HERREN Sebaots nitälskan skall göra detta.

7 Of the increase of dominion, and of prosperity, There shall be no end—Upon the throne of David, and, Upon his kingdom, By establishing it, and, By sustaining it, With justice, and, With righteousness,—From henceforth, Even unto times age–abiding: The jealousy of Yahweh of hosts, will perform this!

7 Herra lähetti sanan Jaakobia vastaan, ja se iski Israeliin,

8 Ett ord sänder Herren mot Jakob, och det slår ned i Israel,

8 A word, hath My Lord sent unto Jacob,—And it shall alight on Israel;

8 ja sen sai tuntea koko kansa, Efraim ja Samarian asukkaat, mutta he sanoivat ylpeydessään ja sydämensä kopeudessa:

9 och allt folket får förnimma det, Efraim och Samarias invånare, de som säga i sitt övermod och i sitt hjärtas stolthet:

9 And the people shall all, of them know [it]—Ephraim and the dweller in Samaria–Who, in pride and insolence of heart, are saying:

9 Tiilikivet sortuivat maahan, mutta me rakennamme hakatuista kivistä; metsäviikunapuut lyötiin poikki, mutta me panemme setripuita sijaan.

10 »Tegelmurar hava fallit, men med huggen sten bygga vi upp nya; mullbärsfikonträd har man huggit ned, men cederträd sätta vi i deras ställe.»

10 Bricks, have fallen down, But, with hewn stone, will we build,—Sycomores, have been felled, But, with cedars, will we replace them.

10 Silloin Herra nostatti sitä vastaan Resinin ahdistajat ja kiihoitti sen viholliset,

11 Och HERREN uppreser mot dem Resins ovänner och uppeggar deras fiender,

11 Therefore will Yahweh strengthen the adversaries of Resin against him,—And his enemies will he arouse:

11 aramilaiset edestä ja filistealaiset takaa, ja he

12 araméerna från den ena sidan och filistéerna

12 Syrians before, and Philistines behind, Thus

söivät Israelia suun täydeltä. Kaikesta tästä ei hänen vihansa ole asettunut, ja vielä on hänen kätensä ojennettu.

12 Mutta kansa ei palannut kurittajansa tykö, eivätkä he etsineet Herraa Sebaotia.

13 Sentähden Herra katkaisi Israelilta pään ja hännän, palmunlehvän ja kaislan, yhtenä päivänä.

14 Vanhin ja arvomies on pää, mutta profeetta, joka valhetta opettaa, on häntä.

15 Ja tämän kansan johtajat tulivat eksyttäjiksi, ja johdettavat joutuivat hämminkiin.

16 Sentähden Herra ei iloitse sen nuorista miehistä eikä armahda sen orpoja ja leskiä, sillä he ovat kaikki jumalattomia ja pahantekijöitä, ja jokainen suu puhuu hulluutta. Kaikesta tästä ei hänen vihansa ole

från den andra, och de äta upp Israel med glupska gap. Vid allt detta vänder hans vrede icke åter, hans hand är ännu uträckt.

13 Men folket vänder ej åter till honom som slår dem; Herren Sebaot söka de icke.

14 Därför avhugger HERREN på Israel både huvud och svans, han hugger av både palmtopp och sävstrå, allt på en dag --

15 de äldste och högst uppsatte de äro huvudet, och profeterna, de falska vägvisarna, de äro svansen.

16 Ty detta folks ledare föra det vilse, och de som låta leda sig gå i fördärvet.

17 Därför kan Herren icke glädja sig över dess unga män, ej heller hava förbarmande med dess faderlösa och änkor; ty de äro allasammans gudlösa ogärningsmän, och var mun talar dårskap. Vid allt detta vänder hans vrede icke

have they devoured Israel with open mouth,––For all this, hath his anger, not turned back, But, still, is his hand outstretched.

13 Yet, the people, have not turned unto him that smote them,—And, Yahweh of hosts, have they not sought.

14 Therefore hath Yahweh cut off from Israel—Head and tail, Palm–top and rush, In one day.

15 The elder and favourite, he, is the head,—And, the prophet teaching falsehood, he, is the tail;

16 And, they who should have led this people forward, have been causing them to stray,—And, they who are led of them, are destroyed,

17 For this cause, over their choice young men, will My Lord not rejoice, And, on their fatherless and their widows, will he not have compassion, For, every one of them, is profane and an evildoer, And, every mouth, is speaking

asettunut, ja vielä on hänen kätensä ojennettu.

17 Sillä jumalattomuus palaa tulena, kuluttaa orjantappurat ja ohdakkeet ja sytyttää sankan metsän, niin että se savuna tupruaa ilmaan.

18 Herran Sebaotin vihasta maa syttyy palamaan, ja kansa on kuin tulen syötävänä; toinen ei sääli toistansa.

19 Ahmivat oikealta, mutta on yhä nälkä, syövät vasemmalta, mutta eivät saa kylläänsä; jokainen syö oman käsivartensa lihaa:
20 Manasse Efraimia ja Efraim Manassea, molemmat yhdessä käyvät Juudan kimppuun. Kaikesta tästä ei hänen vihansa ole asettunut, ja vielä on hänen kätensä ojennettu.

åter, hans hand är ännu uträckt.

18 Ty ogudaktigheten förbränner såsom en eld, den förtär tistel och törne; den tänder på den tjocka skogen, så att den går upp i höga virvlar av rök.

19 Genom HERREN Sebaots förgrymmelse har landet råkat i brand, och folket är likasom eldsmat; den ene skonar icke den andre.

20 Man river åt sig till höger och förbliver dock hungrig, man tager för sig till vänster och bliver dock ej mätt; envar äter köttet på sin egen arm:

21 Manasse äter Efraim, och Efraim Manasse, och båda tillhopa vända sig mot Juda. Vid allt detta vänder hans vrede icke åter, hans hand är ännu uträckt.

baseness,—For all this, hath his anger, not turned back, But, still, is his hand outstretched.

18 For lawlessness, hath consumed like fire, Briars and thorns, doth it devour,—Yea it hath kindled upon the thickets of the forest, And they have rolled up, as a column of smoke.

19 Through the wrath of Yahweh of hosts, is the land consumed,—And, the people, have come to be, as fuel for fire, A man, unto his own brother, sheweth not pity;

20 And he hath slain on the right, and yet is hungry, And hath eaten on the left, yet are they not satisfied,—Every one, the flesh of his own, arm, will they eat:
21 Manasseh—Ephraim, and Ephraim—Manasseh, They together—against Judah,—For all this, hath his anger, not turned back, But, still, is his hand outstretched.

10 luku

1 Voi niitä, jotka vääriä säädöksiä säätävät, jotka turmiollisia tuomioita kirjoittelevat,	1 Ve eder som stadgen orättfärdiga stadgar! I skriven, men våldslagar skriven I	1 Alas! for them who ordain iniquitous decrees,—And, busy writers, who make a business of writing, mischief:
2 vääntääksensä vaivaisten asian ja riistääksensä minun kansani kurjilta oikeuden, että lesket joutuisivat heidän saaliiksensa ja orvot heidän ryöstettäviksensä!	2 för att vränga de ringas sak och beröva de fattiga i mitt folk deras rätt, för att göra änkor till edert byte och plundra de faderlösa.	2 Turning aside, from judgment, the poor, And robbing, of justice, the oppressed of my people,—So that, widows, become, their spoil, And, of the fatherless, they make prey.
3 Mutta mitä te teette koston päivänä, rajumyrskyssä, joka tulee kaukaa? Kenen turviin pakenette apua saamaan ja minne talletatte tavaranne?	3 Vad viljen I göra på hemsökelsens dag, när ovädret kommer fjärran ifrån? Till vem viljen I fly för att få hjälp, och var viljen I lämna edra skatter i förvar?	3 What, then, will ye do for the day of visitation, And for the devastation which, from afar, shall come? Unto whom, will ye flee for help? And where, will ye leave your gory?
4 Ei muuta kuin vaipua vangittujen joukkoon tai kaatua surmattujen sekaan. Kaikesta tästä ei hänen vihansa ole asettunut, ja vielä on hänen kätensä ojennettu.	4 Om man ej böjer knä såsom fånge, så måste man falla bland de dräpta. Vid allt detta vänder hans vrede icke åter, hans hand är ännu uträckt.	4 Without me, one hath bowed under a prisoner Yea, under the slain, do they fall! For all this, hath his anger, not turned back, But, still, is his hand outstretched.
5 Voi Assuria, joka on minun vihani vitsa ja jolla on kädessään minun suuttumukseni sauva!	5 Ve över Assur, min vredes ris, som bär min ogunst såsom en stav i sin hand!	5 Alas! for Assyria, the rod of mine anger,—Yea, the very staff in their hand, is, my displeasure:
6 Minä lähetän hänet	6 Mot ett gudlöst folk	6 Against an irreligious

jumalattoman kansakunnan kimppuun, käsken hänet vihastukseni kansaa vastaan saalista saamaan ja ryöstöä ryöstämään ja tallaamaan sitä kuin katujen lokaa.

sänder jag honom, och mot min förgrymmelses folk bjuder jag honom gå, för att taga rov och göra byte, och för att nedtrampa det såsom orenlighet på gatorna.

nation, will I send him, Yea, against the people with whom I am wroth, will I command him,—To capture spoil, And lay hold on prey, And cause them to be trodden down as the mire of the lanes.

7 Mutta hän ei ajattele niin, se ei ole hänen sydämensä aivoitus, vaan hänen sydämensä halu on hävittää ja tuhota kansoja paljon.

7 Men så menar icke han, och i sitt hjärta tänker han ej så, utan hans hjärta står efter att förgöra och efter att utrota folk i mängd.

7 But, as for him, not so, doth he deem, And, in his heart, not so, doth he think,—For, to destroy, is in his heart, And to cut off nations, not a few;

8 Sillä hän sanoo: Eivätkö minun päämieheni ole kaikki kuninkaita?

8 Han säger: »Äro mina hövdingar ej allasammans konungar?

8 For he saith:—Are not, my generals, all alike, kings?

9 Eikö käynyt Kalnon niinkuin Karkemiin, eikö Hamatin niinkuin Arpadin ja Samarian niinkuin Damaskon?

9 Har det icke gått Kalno såsom Karkemis, och Hamat såsom Arpad, och Samaria såsom Damaskus?

9 Is not, Calno, like Carchemish? Is not, Hamath, like Arpad? Is not, Samaria, like Damascus?

10 Niinkuin minun käteni on saavuttanut epäjumalien valtakunnat, joiden jumalankuvat olivat paremmat kuin Jerusalemin ja Samarian -

10 Då min hand har träffat de andra gudarnas riken, vilkas beläten voro förmer än Jerusalems och Samarias,

10 As my hand hath reached unto the kingdoms of idols,—whose images did excel them of Jerusalem and Samaria,

11 niin enkö minä tekisi Jerusalemille ja sen epäjumalankuville, samoin kuin minä tein Samarialle ja sen epäjumalille?

11 skulle jag då ej kunna göra med Jerusalem och dess gudabilder vad jag har gjort med Samaria och dess gudar?»

11 Shall I not, as I have done to Samaria and her idols, so, do to Jerusalem and her images?

12 Mutta kun Herra on

12 Men när Herren har

12 Wherefore it shall

päättänyt kaiken työnsä Siionin vuorella ja Jerusalemissa, niin minä kostan Assurin kuninkaalle hänen sydämensä ylpeyden hedelmän ja hänen kopeitten silmiensä korskan.

fullbordat allt sitt verk på Sions berg och i Jerusalem, då skall jag hemsöka den assyriske konungens hjärtas högmodsfrukt och hans stolta ögons förhävelse.

come to pass—When My Lord shall finish his whole work upon Mount Zion, and upon Jerusalem, I will bring punishment—Upon the fruit of the greatness of heart of the king of Assyria, And upon the vainglory of his uplifted eyes.

13 Sillä hän sanoo: Oman käteni voimalla minä sen tein ja viisaudellani, sillä minä olen ymmärtäväinen. Minä siirsin kansojen rajat ja ryöstin heidän aarteensa ja puskin kumoon kuin härkä valtaistuimella-istujat.

13 Ty han säger: »Med min hands kraft har jag utfört detta och genom min vishet, ty jag har förstånd. Jag flyttade folkens gränser, deras förråd utplundrade jag, och i min väldighet stötte jag härskarna från tronen.

13 For he hath said—By the strength of mine own hand, have I effectually wrought, And by my wisdom—for I have discernment,—That I might remove the bounds of peoples, Yea, their treasures, have I plundered, That I might lay prostrate, as a mighty one, the inhabitants;

14 Minun käteni tavoitti kansojen rikkaudet niinkuin linnun pesän; ja niinkuin hyljätyt munat kootaan, niin minä olen koonnut kaikki maat, eikä ketään ollut, joka olisi siipeä räpyttänyt tai nokkaa avannut ja piipittänyt.

14 Och min hand grep efter folkens skatter såsom efter fågelnästen, och såsom man samlar övergivna ägg, så samlade jag jordens alla länder; ingen fanns, som rörde vingen eller öppnade näbben till något ljud.»

14 And my hand, hath found as a nest, the wealth of the peoples, And, as the gathering of eggs that are forsaken, all the earth, have, I, gathered,—And there was none to flap a wing, or open a mouth, or chirp.

15 Korskeileeko kirves hakkaajaansa vastaan, tai suurenteleeko saha heiluttajaansa vastaan? Ikäänkuin vitsa

15 Skall då yxan berömma sig mot honom som hugger med den, eller sågen förhäva sig mot honom som

15 Shall the axe, boast itself, against him that heweth therewith? Or, the saw, magnify itself, against him that

heiluttaisi kohottajaansa ja sauva saisi koholle sen, joka ei ole puuta!

sätter den i rörelse? Som om käppen satte i rörelse honom som lyfter den, eller staven lyfte en som dock är förmer än ett stycke trä!

wieldeth it? As if a rod, could wield, them who lift it up! As if a staff, could raise, what is, not wood!

16 Sentähden Herra, Herra Sebaot, lähettää hänen lihavuuteensa näivetystaudin, ja hänen kunniansa alle syttyy tuli niinkuin tulipalo.

16 Så skall då Herren, HERREN Sebaot sända tärande sjukdom i hans feta kropp, och under hans härlighet skall brinna en brand likasom en brinnande eld.

16 Therefore, shall the Lord, Yahweh of hosts, Send, among his fat ones, leanness, And, under his glory, shall he kindle, a kindling, like the kindling of fire;

17 Israelin valkeus on tuleva tuleksi ja hänen Pyhänsä liekiksi, joka polttaa ja kuluttaa hänen ohdakkeensa ja orjantappuransa yhtenä päivänä

17 Och Israels ljus skall bliva en eld och hans Helige en låga, och den skall bränna upp och förtära dess törnen och dess tistlar, allt på en dag.

17 So shall, the Light of Israel, become, a fire, And, his Holy One, a flame, Which shall burn and consume his thorns and his briars, in one day;

18 ja hänen metsänsä ja puutarhansa ihanuuden, hamaan luihin ja ytimiin, ja hän tulee riutuvan sairaan kaltaiseksi.

18 Och på hans skogars och parkers härlighet skall han alldeles göra en ände; det skall vara, såsom när en sjuk täres bort.

18 And, the glory of his forest and of his garden land, both soul and body, shall it bring to an end,—And it shall be like the wasting away of a consumptive.

19 On helppo lukea ne puut, jotka jäävät hänen metsästänsä jäljelle; poikanen voi ne kirjoittaa muistiin.

19 De träd som bliva kvar i hans skog skola vara lätt räknade; ett barn skall kunna teckna upp dem.

19 And, the remnant of his forest–trees, few in number, shall become,—yea, a child, might describe them!

20 Sinä päivänä ei Israelin jäännös eivätkä Jaakobin heimon pelastuneet enää turvaudu lyöjäänsä, vaan totuudessa he turvautuvat Herraan,

20 På den tiden skall kvarlevan av Israel och den räddade skaran av Jakobs hus ej vidare stödja sig vid honom som slog dem; i trohet skola de stödja sig vid

20 And it shall come to pass, in that day, That the remnant of Israel, And the escaped of the house of Jacob, Shall, no more again, lean upon him that smote

Israelin Pyhään.

HERREN, Israels Helige.

them,—But shall lean upon Yahweh, the Holy One of Israel, in truth.

21 Jäännös palajaa, Jaakobin jäännös, väkevän Jumalan tykö.

21 En kvarleva skall omvända sig, en kvarleva av Jakob, till Gud, den väldige.

21 A remnant, shall return, The remnant of Jacob,—unto the mighty GOD;

22 Sillä vaikka sinun kansasi, Israel, olisi kuin meren hiekka, on siitä palajava ainoastaan jäännös. Päätetty on hävitys, joka tulee, vanhurskautta tulvillaan.

22 Ty om än ditt folk, Israel, vore såsom sanden i havet, så skall dock allenast en kvarleva där omvända sig. Förödelsen är orygglig besluten, den kommer med rättfärdighet såsom en flod.

22 For, though thy people, O Israel, shall be as the sand of the sea, A [mere] remnant, shall return of them,—A full end decreed, bringeth in, justice, like a flood;

23 Sillä hävityksen ja tuomiopäätöksen panee Herra, Herra Sebaot, toimeen kaikessa maassa.

23 Ty förstöring och orygglig besluten straffdom skall Herren, HERREN Sebaot låta komma över hela jorden.

23 For, a full end and that a decreed one, is My Lord, Yahweh of hosts, executing in the midst of all the earth.

24 Sentähden sanoo Herra, Herra Sebaot, näin: Älä pelkää, minun kansani, joka Siionissa asut, Assuria, kun hän sinua vitsalla lyö ja kohottaa sauvansa sinua vastaan Egyptin tavalla.

24 Därför säger Herren, HERREN Sebaot så: Frukta icke, mitt folk, du som bor i Sion, för Assur, när han slår dig med riset och upplyfter sin stav mot dig, såsom man gjorde i Egypten.

24 Therefore, thus, saith My Lord, Yahweh of hosts, Do not fear, O my people dwelling in Zion, because of Assyria,—When, with his rod, he would smite thee, And when, his staff, he would lift up against thee, in the manner of Egypt;

25 Sillä lyhyt hetki vielä, niin suuttumus täyttyy, ja minun vihani kääntyy hävittämään heidät.

25 Ty ännu allenast en liten tid, och ogunsten skall hava en ände, och min vrede skall vända sig till deras fördärv.

25 For, yet a very little while, and displeasure shall end, Yea, mine anger, over their destruction.

26 Ja Herra Sebaot

26 Och HERREN Sebaot

26 And Yahweh of

heiluttaa ruoskaa häntä vastaan, niinkuin silloin, kun Midian lyötiin Oorebin kalliolla, ja hänen sauvansa on ojennettuna meren yli, ja hän kohottaa sen niinkuin muinoin Egyptiä vastaan.

skall svänga sitt gissel över dem, såsom när han slog Midjan vid Orebsklippan; och sin stav, som han räckte ut över havet, skall han åter upplyfta, såsom han gjorde i Egypten.

hosts, will brandish over him, a scourge—Like the smiting of Midian, at the rock Oreb,—And, his staff [being] over the sea, He will lift it up in the manner of Egypt;

27 Sinä päivänä heltiää hänen kuormansa sinun hartioiltasi ja hänen ikeensä sinun niskaltasi, sillä ies särkyy lihavuuden pakosta.

27 På den tiden skall hans börda tagas bort ifrån din skuldra och hans ok ifrån din hals, ty oket skall brista sönder för fetmas skull.

27 And it shall come to pass, in that day, That his burden, shall remove, from off thy shoulder, And his yoke from off thy neck,—Yea, the yoke shall be broken, because of fatness.

28 Hän tulee Aijatiin, kulkee Migronin kautta, jättää kuormastonsa Mikmaaseen;

28 Han kommer över Ajat, han drager fram genom Migron; i Mikmas lämnar han sin tross.

28 He hath come in unto Ayyath, Hath passed through Migron,—At Michmash, storeth his baggage:

29 he kulkevat solatien poikki: Geba on yöpaikkamme. Raama vapisee, Saulin Gibea pakenee.

29 De draga fram över passet; i Geba taga de nattkvarter. Rama bävar; Sauls Gibea flyr.

29 They have passed over the pass, Geba is his halting-place,—Terror-stricken, is Ramah, Gibeah of Saul, hath fled!

30 Huuda kimakasti, tytär Gallim! Kuuntele, Laisa! Poloinen Anatot!

30 Ropa högt, du dotter Gallim. Giv akt, du Laisa. Arma Anatot!

30 Make shrill thy voice, O daughter of Gallim! Hearken, O Laishah; Answer, O Anathoth!

31 Madmena menee pakoon, Geebimin asukkaat saattavat tavaransa turviin.

31 Madmena flyktar; Gebims invånare bärga sitt gods.

31 Madmenah, hath fled,—The inhabitants of Gebim, have gone into safety:

32 Vielä samana päivänä hän pysähtyy Noobiin, hän kohottaa

32 Ännu samma dag står han i Nob; han lyfter sin hand mot

32 While yet today, in Nob, he tarrieth, He brandisheth his hand

kätensä tytär Siionin vuorta, Jerusalemin kukkulaa, vastaan -
33 katso, silloin Herra, Herra Sebaot, katkaisee hänen latvansa kauhistavalla voimalla, vartevat rungot kaadetaan, ja korkeat kukistuvat.

34 Metsän tiheikkö hakataan kirveellä maahan, ja Libanon kaatuu Voimallisen edessä.

11 luku

1 Mutta Isain kannosta puhkeaa virpi, ja vesa versoo hänen juuristansa.

2 Ja hänen päällänsä lepää Herran Henki, viisauden ja ymmärryksen henki, neuvon ja voiman henki, tiedon ja Herran pelon henki.

3 Hän halajaa Herran pelkoa; ei hän tuomitse silmän näöltä eikä jaa oikeutta korvan kuulolta,

dottern Sions berg, mot Jerusalems höjd.

33 Men se, då avhugger Herren, HERREN Sebaot den lummiga kronan, med förskräckande makt; de resliga stammarna ligga fällda, de höga träden störta ned.

34 Den tjocka skogen nedhugges med järnet; Libanons skogar falla för den väldige.

1 Men ett skott skall skjuta upp ur Isais avhuggna stam, och en telning från dess rötter skall bära frukt.
2 Och på honom skall HERRENS Ande vila, vishets och förstånds Ande, råds och starkhets Ande, HERRENS kunskaps och fruktans Ande.

3 Han skall hava sitt välbehag i HERRENS fruktan; och han skall icke döma efter som ögonen se eller skipa lag efter som öronen

toward, The mount of the daughter of Zion, The hill of Jerusalem.
33 Behold! the Lord, Yahweh of hosts, is about to lop off a tree-crown, with a crash,—Then shall, they who are lifted on high, be hewn down, And, the lofty, be laid low;
34 Then will he fell the thickets of the forest, with iron,—And, Lebanon, by a majestic one, shall fall.

1 But there shall come forth a shoot from the stock of Jesse,—And, a sprout, from his roots, shall bear fruit;
2 And the spirit of Yahweh shall rest, upon him,—The spirit of wisdom and understanding, The spirit of counsel and might, The spirit of knowledge, and reverence of Yahweh;
3 So will he find fragrance, in the reverence of Yahweh, And not, by the sight of his eyes, will he judge, Nor, by the hearing of

höra.

4 vaan tuomitsee vaivaiset vanhurskaasti ja jakaa oikein oikeutta maan nöyrille; suunsa sauvalla hän lyö maata, surmaa jumalattomat huultensa henkäyksellä.

4 Utan med rättfärdighet skall han döma de arma och med rättvisa skipa lag åt de ödmjuka på jorden. Och han skall slå jorden med sin muns stav, och med sina läppars anda döda de ogudaktiga.

his ears, will he decide;
4 But he will judge, with righteousness, them who are poor, And decide, with equity! for the oppressed of the land,—And he will smite the land with the sceptre of his mouth, And, with the breath of his lips, will he slay the lawless one;

5 Vanhurskaus on hänen kupeittensa vyö ja totuus hänen lanteittensa side.

5 Rättfärdighet skall vara bältet omkring hans länder och trofasthet bältet omkring hans höfter.

5 And righteousness shall be the girdle of his loins,—And faithfulness the girdle of his reins;

6 Silloin susi asuu karitsan kanssa, ja pantteri makaa vohlan vieressä; vasikka ja nuori leijona ja syöttöhärkä ovat yhdessä, ja pieni poikanen niitä paimentaa.

6 Då skola vargar bo tillsammans med lamm och pantrar ligga tillsammans med killingar; och kalvar och unga lejon och gödboskap skola sämjas tillhopa, och en liten gosse skall valla dem.

6 And the wolf shall dwell with the lamb, And, the leopard, with the kid, shall lie down,—And the calf, and the young lion, and the fatling—together, With, a little child, leading them;

7 Lehmä ja karhu käyvät laitumella, niiden vasikat ja pennut yhdessä makaavat, ja jalopeura syö rehua kuin raavas.

7 Kor och björnar skola gå och beta, deras ungar skola ligga tillhopa, och lejon skola äta halm likasom oxar.

7 And, the cow, with the bear, shall find pasture, Together, shall their young ones, lie down,—And, the lion, like the ox, shall eat straw;

8 Imeväinen leikittelee kyykäärmeen kololla, ja vieroitettu kurottaa kätensä myrkkyliskon luolaan.

8 Ett spenabarn skall leka invid en huggorms hål och ett avvant barn sträcka ut sin hand efter basiliskens öga.

8 And the sucking child shall caress, over the hole of the asp, Yea, over the viper's den, hath the weaned child stretched out his hand:

9 Ei missään minun pyhällä vuorellani tehdä

9 Ingenstädes på mitt heliga berg skall man då

9 They shall not hurt—nor destroy, in all my

pahaa eikä vahinkoa, sillä maa on täynnä Herran tuntemusta, niinkuin vedet peittävät meren.

göra vad ont och fördärvligt är, ty landet skall vara fullt av HERRENS kunskap, likasom havsdjupet är fyllt av vattnet.

holy, mountain,—For filled, is the land with the knowledge of Yahweh, As, the waters, to the sea, form a covering.

10 Sinä päivänä pakanat etsivät Isain juurta, joka on kansojen lippuna, ja hänen asumuksensa on oleva kunniata täynnä.

10 Och det skall ske på den tiden att hednafolken skola söka telningen från Isais rot, där han står såsom ett baner för folken; och hans boning skall vara idel härlighet.

10 And there shall come to be, in that day, A root of Jesse, which shall be standing as an ensign of peoples, Unto him, shall nations seek,—And, his resting-place, shall be, glorious.

11 Ja sinä päivänä Herra vielä toisen kerran ojentaa kätensä hankkiakseen itselleen kansansa jäännöksen, joka on jäljellä Assurissa, Egyptissä, Patroksessa, Etiopiassa, Eelamissa, Sinearissa, Hamatissa ja merensaarilla.

11 Och HERREN skall på den tiden ännu en gång räcka ut sin hand, för att förvärva åt sig kvarlevan av sitt folk, vad som har blivit räddat från Assyrien, Egypten, Patros, Etiopien, Elam, Sinear, Hamat och havsländerna.

11 And it shall come to pass, in that day, That My Lord will again, a second time, set his hand, to possess himself of the remnant of his people,—who shall be left—from Assyria and from Egypt, and from Pathros and from Ethiopia, and from Elam and from Shinar, and from Hamath and from the Coastlands of the sea;

12 Hän nostaa viirin pakanakansoille ja kokoaa Israelin karkoitetut miehet; ja Juudan hajoitetut naiset hän kerää maan neljästä äärestä.

12 Och han skall resa upp ett baner för hednafolken och samla Israels fördrivna män; och Juda förskingrade kvinnor skall han hämta tillhopa från jordens fyra hörn.

12 And he will lift up a standard to the nations, And will gather the outcasts of Israel,—And, the dispersed of Judah, will he collect, From the four corners of the earth.

13 Silloin katoaa Efraimin kateus, ja

13 Då skall Efraims avund upphöra och

13 And the envy of Ephraim, shall be

Juudan vihat häviävät. Efraim ei kadehdi Juudaa, eikä Juuda vihaa Efraimia.

Juda ovänskap bliva utrotad; Efraim skall ej hysa avund mot Juda, och Juda icke ovänskap mot Efraim.

removed, And, the vexatious doings of Judah, shall be cut off: Ephraim, shall not envy, Judah, and, Judah, shall not vex, Ephraim;

14 Ja he lentävät länteen päin filistealaisten niskaan, yhdessä he ryöstävät Idän miehiä. Edom ja Mooab joutuvat heidän käsiinsä, ammonilaiset heidän alamaisikseen.

14 Men såsom rovfåglar skola de slå ned på filistéernas skuldra västerut, tillsammans skola de taga byte av österlänningarna; Edom och Moab skola gripas av deras hand, och Ammons barn skola bliva dem hörsamma.

14 But they shall fly on the wing of the Philistines, in the west, Together, shall they make prey of the sons of the east,—On Edom and Moab, putting forth their hand, With, the sons of Ammon, hearkening unto them.

15 Ja Herra vihkii tuhon omaksi Egyptin merenlahden ja vihansa hehkussa kohottaa kätensä Eufrat-virtaa vastaan, lyö sen hajalle seitsemäksi puroksi ja tekee sen kengin kuljettavaksi.

15 Och HERREN skall giva till spillo Egyptens havsvik och lyfta sin hand mot floden i förgrymmelse; och han skall klyva den i sju bäckar och göra så, att man torrskodd kan gå däröver.

15 And Yahweh, will devote to destruction, the gulf of the Egyptian sea, And will brandish his hand against the River[=Euphrates], in the full force of his spirit,— And will smite it in the seven streams, And cause a marching through in sandals;

16 Siitä tulee valtatie hänen kansansa jäännökselle, joka on jäljellä Assurissa, niinkuin tuli Israelille silloin, kun se Egyptin maasta lähti.

16 Så skall där bliva en banad väg för den kvarleva av hans folk, som har blivit räddad från Assur, likasom det var för Israel på den dag då de drogo upp ur Egyptens land.

16 So shall there be a highway for the remnant of his people who shall be left, out of Assyria,— Like as it was to Israel, in the day that he came up out of the land of Egypt!

12 luku

1 Sinä päivänä sinä

1 På den tiden skall du

1 Thou shalt say,

sanot: Minä kiitän sinua, Herra, sillä sinä olit minuun vihastunut, mutta sinun vihasi asettui, ja sinä lohdutit minua.

säga: »Jag tackar dig, HERRE, ty väl var du vred på mig, men din vrede har upphört, och du tröstar mig.

therefore, in that day, I will praise thee, O Yahweh! Though thou hast been angry with me, Thine anger turneth back, And thou dost comfort me.

2 Katso, Jumala on minun pelastukseni; minä olen turvassa enkä pelkää, sillä Herra, Herra on minun väkevyyteni ja ylistysvirteni, hän tuli minulle pelastukseksi.

2 Se, Gud är min frälsning, jag är trygg och fruktar icke; ty HERREN, HERREN är min starkhet och min lovsång, och han blev mig till frälsning.»

2 Lo, GOD, is my salvation! I will trust, and not dread,—For, my might and melody, is Yah, Yahweh, And he hath become mine, by salvation.

3 Te saatte ilolla ammentaa vettä pelastuksen lähteistä.

3 Och I skolen ösa vatten med fröjd ur frälsningens källor

3 Therefore shall ye draw water, with rejoicing,—out of the fountains of salvation.

4 Ja sinä päivänä te sanotte: Kiittäkää Herraa, julistakaa hänen nimeänsä, tehkää hänen suuret tekonsa tiettäviksi kansain keskuudessa, tunnustakaa, että hänen nimensä on korkea.

4 och skolen säga på den tiden: »Tacken HERREN, åkallen hans namn, gören hans gärningar kunniga bland folken; förtäljen att hans namn är högt.

4 And ye shall say, in that day, Praise Yahweh, Call upon his Name, Make known among the peoples, his doings,—Bring to remembrance, that, exalted, is his Name!

5 Veisatkaa ylistystä Herralle, sillä jaloja töitä hän on tehnyt; tulkoot ne tunnetuiksi kaikessa maassa.

5 Lovsjungen HERREN, ty han har gjort härliga ting; detta vare kunnigt över hela jorden.

5 Praise in song Yahweh, For, a splendid thing, hath he done,—Well known, is this, in all the earth.

6 Huutakaa ja riemuitkaa, Siionin asukkaat, sillä suuri on teidän keskellänne Israelin Pyhä.

6 Ropen av fröjd och jubien, I Sions invånare, ty Israels Helige är stor bland eder.

6 Make shrill thy voice and sing out, thou inhabitress of Zion,—That, great in the midst of thee, is, the Holy One of Israel.

13 luku

1 Ennustus Baabelista, Jesajan, Aamoksen pojan, näkemä.

1 Detta är en utsaga om Babel, vad som uppenbarades för Jesaja, Amos' son.

1 The oracle on Babylon,—of which Isaiah, son of Amoz, had vision:—

2 Pystyttäkää viiri paljaalle vuoren laelle, korottakaa äänenne heille, viittokaa kädellä heitä menemään sisälle ruhtinasten porteista.

2 Resen upp ett baner på ett kalt berg, ropen högt till dem; viften med handen att de må draga in genom de mäktiges portar.

2 Upon a bare mountain, lift ye up a standard, Raise high the voice, to them, Wave the hand, That they may enter the doors of nobles.

3 Minä olen antanut käskyn vihkiytyneilleni ja kutsunut urhoni vihani työhön, ylvääni, riemuitsevaiseni.

3 Jag själv har bådat upp mina invigda, ja, kallat mina hjältar till mitt vredesverk, min stolta skara, som jublar.

3 I myself, have given charge to my hallowed ones,—Yea I have called, My heroes in showing mine anger, My proudly, exulting ones.

4 Kuule, vuorilla käy kuin paljon väen pauhina; kuule valtakuntain, kokoontuneitten kansojen kohinaa: Herra Sebaot katsastaa sotajoukkoansa.

4 Hör, det larmar på bergen såsom av ett stort folk. Hör, det sorlar av riken med hopade hednafolk. HERREN Sebaot mönstrar sin krigarskara.

4 The noise of a multitude in the mountains, A resemblance of many people,—The noise of a tumult of kingdoms, Nations gathered together, Yahweh of hosts, mustering a host for battle!

5 He tulevat kaukaisesta maasta, taivaan ääristä, Herra ja hänen vihansa aseet, hävittämään kaiken maan.

5 Ifrån fjärran land komma de, ifrån himmelens ända, HERREN och hans vredes redskap, för att fördärva hela jorden.

5 They are coming in, From a land far away, From the utmost bound of the heavens,—Yahweh—with his weapons of indignation, To destroy the land.

6 Valittakaa, sillä Herran päivä on lähellä, se tulee kuin hävitys

6 Jämren eder, ty nära är HERRENS dag; såsom våld från den Allsvåldige

6 Howl ye! for at hand, is the day of Yahweh,—As a veritable

Kaikkivaltiaalta.

7 Sentähden herpoavat kaikki kädet, ja kaikki ihmissydämet raukeavat.

8 He peljästyvät, kivut ja tuskat valtaavat heidät, he vääntelehtivät kuin synnyttäjä, tuijottavat toisiinsa tyrmistyneinä, kasvot tulenkarvaisina.

9 Katso, Herran päivä tulee, tulee armottomana, tulee kiivaus ja vihan hehku, tekemään autioksi maan ja hävittämään siitä sen syntiset.

10 Sillä taivaan tähdet ja Kalevanmiekat eivät loista valollansa, aurinko on pimeä noustessansa, kuu ei kirkkaana kumota.

11 Minä kostan maanpiirille sen pahuuden ja jumalattomille heidän pahat tekonsa; minä lopetan julkeitten kopeuden ja painan maahan väkivaltaisten

kommer den.

7 Därför sjunka alla händer ned, och alla människohjärtan förfäras.

8 Man förskräckes, man gripes av ångest och kval, ja, våndas såsom en barnaföderska. Häpen stirrar den ene på den andre; röda såsom eldslågor äro deras ansikten.

9 Se, HERRENS dag kommer, gruvlig och med förgrymmelse och med vredesglöd, för att göra jorden till en ödemark och utrota syndarna som där bo.

10 Ty himmelens stjärnor och stjärnbilder sända ej mer ut sitt ljus, solen går mörk upp, och månens ljus skiner icke.

11 Jag skall hemsöka jordens krets för dess ondska och de ogudaktiga för deras missgärning; jag skall göra slut på de fräckas övermod och slå ned våldsverkarnas högmod.

destruction from the Almighty, shall it come.

7 For this cause—All hands, shall hang down,—and, Every mortal heart, melt.

8 And they shall be in distress—Writhings and pains, shall lay hold, As a woman in childbirth, shall they be in pangs,—Every one, at his neighbour, shall look in amazement, Faces of flames, their faces!

9 Lo! the day of Yahweh, coming in, Fierce and overflowing, and burning with anger,—To devote the earth to desolation, And her sinners, will he destroy out of it.

10 For, the stars of the heavens, and their constellations, shall not flash forth their light,—Obscured, shall be, the sun, in his, going forth, And, the moon, shall not shed her light.

11 And I will visit, upon the inhabited earth, calamity, And, upon the lawless, their punishment, And will quiet the arrogance of the proud, And, the loftiness of tyrants, will I

ylpeyden.

12 Minä teen kuolevaiset harvinaisemmiksi kuin puhdas kulta, ihmiset harvinaisemmiksi kuin Oofirin kulta.

13 Sentähden minä järisytän taivaat, ja maa järkkyy paikaltansa Herran Sebaotin kiivaudesta, hänen vihansa hehkun päivänä.

14 Ja niinkuin säikytetyt gasellit ja niinkuin lampaat, joilla ei ole kokoajaa, he kääntyvät kukin kansansa luo, pakenevat kukin omalle maallensa.

15 Kuka ikinä tavataan, se lävistetään, kuka kiinni joutuu, se miekkaan kaatuu.

16 Heidän pienet lapsensa murskataan heidän silmäinsä edessä, heidän talonsa ryöstetään, ja heidän vaimonsa raiskataan.

17 Katso, minä herätän heitä vastaan meedialaiset, jotka eivät hopeasta huoli eivätkä kullasta välitä.

12 Jag skall göra en man mer sällsynt än fint guld, en människa mer sällsynt än guld från Ofir.

13 Därför skall jag komma himmelen att darra, och jorden skall bäva och vika från sin plats -- genom HERREN Sebaots förgrymmelse, på hans glödande vredes dag.

14 Och likasom jagade gaseller och en hjord som ingen samlar vända de då hem, var och en till sitt folk, och fly, var och en till sitt land.

15 Men envar som upphinnes bliver genomborrad, och envar som gripes faller för svärd.

16 Deras späda barn krossas inför deras ögon, deras hus plundras, och deras kvinnor skändas.

17 Ty se, jag vill uppväcka mot dem mederna, som akta silver för intet och icke fråga efter guld.

lay low.

12 I will cause, a man, to be more precious than, fine gold,—Even, a son of earth, than, the finest gold of Ophir.

13 For this cause, the heavens, will I disturb, And, the earth, shall tremble, out of her place,—In the wrath of Yahweh of hosts, And in the day of the glow of his anger.

14 And it shall be—Like a gazelle that is chased, And like a sheep with none, to lift it up,—Each, to his own people, will they turn, And, each, to his own land, will they flee:

15 Every one found, shall be thrust through,—And, every one taken, shall fall by the sword;

16 And, their infants, shall be dashed to the ground, before their eyes,—Plundered, shall be, their houses, and, their wives ravished.

17 Behold me! stirring up against them, the Medes,—Who, of silver, shall take no account, And, as for gold, they

18 Heidän jousensa kaatavat nuoret miehet; he eivät armahda kohdun hedelmää eivätkä lapsia sääli.

18 Deras bågar skola fälla de unga männen, med frukten i moderlivet hava de intet förbarmande, och barnen skona de icke.

shall not delight in it;
18 And, bows, shall dash the young to pieces,—And, on the fruit of the womb, will they have no pity, Over children, will, their eye, throw no shield.

19 Ja Baabelin, valtakuntain kaunistuksen, kaldealaisten ylpeyden ja loiston, käy niinkuin Sodoman ja Gomorran, jotka Jumala hävitti.

19 Och det skall gå med Babel, rikenas krona, kaldéernas ära och stolthet, likasom när Gud omstörtade Sodom och Gomorra.

19 Thus shall Babylon—The most lovely of kingdoms, The majestic beauty of the Chaldees––Become, as in the divine overthrow of Sodom and Gomorrah.

20 Ei sitä ikinä enää asuta, autioksi jää se polvesta polveen; ei arabialainen sinne telttaansa tee, eivätkä paimenet siellä laumaansa lepuuta.

20 Aldrig mer skall det bliva bebyggt, från släkte till släkte skall det ligga obebott; ingen arab skall där slå upp sitt tält, ingen herde lägra sig där med sin hjord.

20 It shall not be dwelt, in for ever, Neither shall it be inhabited, from generation to generation,—Neither shall encamp there, an Arab, Nor, shepherds, fold their flocks there.

21 Erämaan eläimet lepäävät siellä, sen huoneet ovat täynnä huuhkajia, kamelikurjet asuvat siellä, ja metsänpeikot siellä hyppelevät.

21 Nej, öknens djur skola lägra sig där, och dess hus skola fyllas av uvar; strutsar skola bo där, och gastar skola hoppa där.

21 Then shall lie down, there, wild beasts, And filled, shall be their houses, with, owls,—Then shall inhabit there, the ostrich, And, shaggy creatures, shall dance there.

22 Sakaalit ulvovat sen palatseissa, aavikkosudet huvilinnoissa. Sen aika on lähellä, tulemaisillaan, ei sen päiviä pidennetä.

22 Schakaler skola tjuta i dess palatser och ökenhundar i praktbyggnaderna. Snart kommer dess tid; dess dagar skola ej fördröjas.

22 And jackals, shall answer, in their citadels, And, wild dogs, in their voluptuous palaces,—And near to come, is, her time, And, her days, shall not be delayed.

14 luku

1 Sillä Herra armahtaa Jaakobia ja valitsee vielä Israelin ja sijoittaa heidät heidän omaan maahansa; muukalaiset liittyvät heihin ja yhtyvät Jaakobin heimoon.	1 Ty HERREN skall förbarma sig över Jakob och ännu en gång utvälja Israel och låta dem komma till ro i deras land; och främlingar skola sluta sig till dem och hålla sig till Jakobs hus.	1 For Yahweh, will have compassion, on Jacob, And will yet, choose Israel, And will give them rest upon their own soil,—And the sojourner, shall join himself, unto them, And they shall attach themselves unto the house of Jacob;
2 Kansat ottavat heidät ja tuovat heidät heidän kotiinsa, ja Israelin heimo saa heidät Herran maassa omiksensa, orjiksi ja orjattariksi, ja he vangitsevat vangitsijansa ja vallitsevat käskijöitänsä.	2 Och folk skola taga dem och föra dem hem igen; men Israels hus skall lägga dem under sig såsom sin arvedel i HERRENS land, och skall göra dem till trälar och trälinnor. Så skola de få sina fångvaktare till fångar och råda över sina plågare.	2 And peoples, shall take them, and bring them into their own place, And the house of Israel shall possess themselves of them, upon the soil of Yahweh, for servants and for handmaids,—Thus shall they be taking captive their captors, And shall tread down their oppressors.
3 Ja sinä päivänä, jona Herra päästää sinut rauhaan vaivastasi, tuskastasi ja siitä kovasta työstä, jota sinulla teetettiin,	3 Och på den dag då HERREN låter dig få ro från din vedermöda och ångest, och från den hårda träldom som har varit dig pålagd,	3 And it shall come to pass, in the day when Yahweh, shall give thee rest, from thy toil, and from thy disquiet,—and from the hard service which had been laid upon thee,
4 sinä virität tämän pilkkalaulun Baabelin kuninkaasta ja sanot: Kuinka on käskijästä tullut loppu, tullut loppu ahdistuksesta!	4 då skall du stämma upp denna visa över konungen i Babel, du skall säga: »Vilken ände har icke plågaren fått, vilken ände pinoorten!	4 that thou shalt take up this taunt over the king of Babylon, and shalt say:—How, hath ceased, the oppressor! Ceased, the exactress!

5 Herra on murtanut jumalattomain sauvan, valtiaitten vitsan,
6 joka kiukussa löi kansoja, löi lakkaamatta, joka vihassa vallitsi kansakuntia, vainosi säälimättä.
7 Kaikki maa on saanut levon ja rauhan, he puhkeavat riemuun.
8 Kypressitkin sinusta iloa pitävät sekä Libanonin setrit: 'Sinun maata mentyäsi ei nouse kukaan meitä hakkaamaan.'
9 Tuonela tuolla alhaalla liikkuu sinun tähtesi, ottaaksensa sinut vastaan, kun tulet. Se herättää haamut sinun tähtesi, kaikki maan johtomiehet, nostattaa valtaistuimiltansa kaikki kansojen kuninkaat.
10 Kaikki he lausuvat ja sanovat sinulle: 'Myös sinä olet riutunut niinkuin mekin, olet tullut meidän kaltaiseksemme.'
11 Alas tuonelaan on vaipunut sinun komeutesi, sinun harppujesi helinä; sinun allasi ovat vuoteena

5 HERREN har brutit sönder de ogudaktigas stav, tyrannernas ris,
6 det ris som i grymhet slog folken med slag på slag, och i vrede härskade över folkslagen med skoningslös förföljelse.
7 Hela jorden har nu fått vila och ro; man brister ut i jubel.
8 Själva cypresserna glädja sig över ditt fall, så ock Libanons cedrar: 'Sedan du nu ligger där, drager ingen hitupp för att hugga ned oss.'
9 Dödsriket därnere störes i sin ro för din skull, när det måste taga emot dig. Skuggorna där väckas upp för din skull, jordens alla väldige; folkens alla konungar måste stå upp från sina troner.
10 De upphäva alla sin röst och säga till dig: 'Så har då också du blivit maktlös såsom vi, ja, blivit vår like.'
11 Ned till dödsriket har din härlighet måst fara, och dina harpors buller; förruttnelse är bädden under dig, och maskar

5 Broke, hath Yahweh the staff of the lawless,–
–The sceptre of despots;
6 Smiting peoples in passion, With stroke unremitting,—Trampling, in anger, on nations, Persecution unhindered.
7 Quiet, at rest, the whole earth,—Men have burst into shouting!
8 Yea the pine–trees, make mirth at thee, Cedars of Lebanon, Since thou wast laid low, No feller hath come up against us!
9 Hades, beneath, is excited about thee, To meet thine arrival,— Rousing up, for thee, Shades, All the he–goats of earth! Maketh rise from their thrones, All the kings of the nations.
10 All of them, answer, and say to thee,—Thou too, made strengthless, as we! Unto us, art thou like!
11 Brought down to Hades, thy pride, The hum of thy harps, Beneath thee, is spread out corruption, And, thy

madot, toukat ovat peittonasi.

12 Kuinka olet taivaalta pudonnut, sinä kointähti, aamuruskon poika! Kuinka olet maahan syösty, sinä kansojen kukistaja!

13 Sinä sanoit sydämessäsi: 'Minä nousen taivaaseen, korkeammalle Jumalan tähtiä minä istuimeni korotan ja istun ilmestysvuorelle, pohjimmaiseen Pohjolaan.

14 Minä nousen pilvien kukkuloille, teen itseni Korkeimman vertaiseksi.'

15 Mutta sinut heitettiin alas tuonelaan, pohjimmaiseen hautaan.

16 Jotka sinut näkevät, ne katsovat pitkään, tarkastavat sinua: 'Onko tämä se mies, joka järisytti maan, järkytti valtakunnat,

17 joka teki maanpiirin erämaaksi ja hävitti sen kaupungit, joka ei päästänyt vankejansa kotiin?'

äro ditt täcke.

12 Huru har du icke fallit ifrån himmelen, du strålande morgonstjärna! Huru har du icke blivit fälld till jorden, du folkens förgörare!

13 Det var du som sade i ditt hjärta: 'Jag vill stiga upp till himmelen; högt ovanför Guds stjärnor vill jag ställa min tron; jag vill sätta mig på gudaförsamlingens berg längst uppe i norr.

14 Jag vill stiga upp över molnens höjder, göra mig lik den Högste.'

15 Nej, ned till dödsriket måste du fara, längst ned i graven.

16 De som se dig stirra på dig, de betrakta dig och säga: 'Är detta den man som kom jorden att darra och riken att bäva,

17 den som förvandlade jordkretsen till en öken och förstörde dess städer, den som aldrig frigav sina fångar, så att de fingo återvända hem?'

coverlet—worms!

12 How, hast thou fallen from heaven, O Shining One—Son of the Dawn! Hewn down to the earth, O crusher of nations!

13 Yet, thou, didst say in thy heart—The heavens, will I ascend, Above the stars of GOD, will I lift up my throne,—That I may sit in the Mount of Assembly, In the Recesses of the North:

14 I will mount on the hills of the clouds, I will match the Most High!

15 Howbeit, to Hades, shalt thou be brought down,—To the Recesses of the Pit!

16 They who see thee, upon thee, will gaze, Upon thee, will thoughtfully muse,—Is this, the man who startled the earth? Who terrified kingdoms?

17 Who made the world like a desert? And, its cities, brake down? Its prisoners, he loosed not, Each one to his home?

18 Kansojen kuninkaat kaikki lepäävät kunniassa, kukin kammiossansa.
19 Mutta sinä olet kaukana haudastasi, poisviskattuna niinkuin hylkyvesa, olet peittynyt surmattujen, miekalla lävistettyjen, kiviseen kuoppaan suistuneitten alle, olet kuin tallattu raato.
20 Et sinä saa yhtyä heidän kanssaan haudassa, sillä sinä olet maasi hävittänyt, kansasi tappanut. Ei ikinä enää mainita pahantekijäin sukua.
21 Laittakaa hänen lapsillensa verilöyly heidän isiensä pahain tekojen tähden, etteivät he nousisi ottamaan omaksensa maata ja täyttäisi maanpiiriä kaupungeilla.
22 Minä nousen heitä vastaan, sanoo Herra Sebaot, ja hävitän Baabelilta nimen ja jäännöksen, suvun ja jälkeläiset, sanoo Herra.

18 Folkens alla konungar ligga allasammans med ära var och en i sitt vilorum;
19 men du ligger obegraven och bortkastad, lik en föraktad gren; du ligger där överhöljd av dräpta, av svärdsslagna män, av döda som hava farit ned i gravkammaren, lik ett förtrampat as.
20 Du skulle icke såsom de få vila i en grav, ty du fördärvade ditt land och dräpte ditt folk. Om ogärningsmännens avföda skall man aldrig mer tala.
21 Anställen ett blodbad på hans söner för deras fäders missgärning. De få ej stå upp och besitta jorden och fylla jordkretsens yta med städer.»
22 Nej, jag skall stå upp emot dem, säger HERREN Sebaot; och jag skall utrota ur Babel både namn och kvarleva, både barn och efterkommande, säger HERREN.

18 All the kings of the nations—they all, are lying in state, Each one in his crypt;
19 But, thou, art flung out from thy grave, Like a scion detested, Beshrouded with slain, the pierced of the sword, Like a carcase trod underfoot:
20 As for them who go down to the stones of the Pit, Thou shalt not be united with them in burial; For, thy land, thou didst ruin, Thy people, didst slay,— Unnamed to times ago–abiding, Be the seed of the wicked!
21 Prepare—for his sons—shambles, For the iniquity of their fathers,– –They shall not rise, nor possess the earth, Nor fill the face of the world with cities.
22 I will rise, Then, against them, Declareth Yahweh of hosts,—And will cut off from Babylon, Record and remnant, And scion and seed, Declareth Yahweh.

23 Minä teen sen tuonenkurkien perinnöksi ja vesirämeeksi, minä lakaisen sen pois hävityksen luudalla, sanoo Herra Sebaot.

23 Och jag skall göra det till ett tillhåll för rördrommar och fylla det med sumpsjöar; ja, jag skall bortsopa det med ödeläggelsens kvast, säger HERREN Sebaot.

23 And will make her a possession for the bittern, And marshes of water,—And will sweep it with the besom of destruction, Declareth Yahweh of hosts.

24 Herra Sebaot on vannonut sanoen: Totisesti, mitä minä olen ajatellut, se tapahtuu, mitä minä olen päättänyt, se toteutuu:

24 HERREN Sebaot har svurit och sagt: Sannerligen, såsom jag har tänkt, så skall det ske, och vad jag har beslutit, det skall fullbordas.

24 Yahweh of hosts, hath sworn, saying,—Surely, as I intended, so, hath it come to pass, And, as I purposed, the same, shall stand:—

25 minä muserran Assurin maassani ja tallaan hänet vuorillani, niin että hänen ikeensä heltiää heidän päältään ja hänen kuormansa heltiää heidän hartioiltansa.

25 Jag skall krossa Assur i mitt land, och på mina berg skall jag förtrampa honom. Så skall hans ok bliva borttaget ifrån dem och hans börda tagas av deras skuldra.

25 That I will break in pieces the Assyrian, in my land, Yea, upon my mountains, will I tread him underfoot,—So shall be removed from off them, his yoke, And, his burden, from off their shoulder, shall be removed.

26 Tämä on päätös, päätetty kaikesta maasta, tämä on käsi, ojennettu kaikkien kansojen yli.

26 Detta är det beslut som är fattat mot hela jorden; detta är den hand som är uträckt mot alla folk.

26 This, is the purpose that is purposed upon all the earth,—And, this, the hand outstretched over all the nations;

27 Sillä Herra Sebaot on päättänyt, - kuka sen tyhjäksi tekee? Hänen kätensä on ojennettu, - kuka sen torjuu?

27 Ty HERREN Sebaot har beslutit det; vem kan då göra det om intet? Hans hand är det som är uträckt; vem kan avvända den?

27 For, Yahweh of hosts, hath purposed,—And who, shall frustrate? And, his, is the hand outstretched, And who, shall turn it back?

28 Kuningas Aahaan kuolinvuotena tuli tämä ennustus:

28 I det år då konung Ahas dog förkunnades följande utsaga:

28 In the year that King Ahaz died, came this oracle:—

29 Älä iloitse, Filistea kaikkinesi, siitä että sauva, joka sinua löi, on murtunut. Sillä käärmeen juuresta kasvaa myrkkylisko, ja sen hedelmä on lentävä käärme.

29 Gläd dig icke, du filistéernas hela land, över att det ris som slog dig är sönderbrutet; ty från ormens rot skall en basilisk komma fram, och dennes avkomma bliver en flygande drake.

29 Do not rejoice, Philistia, any of thee, In that the rod of him that smote thee, is broken,— For, out of the root of the serpent, shall come forth, a viper, And his fruit be a fiery dragon that flieth.

30 Vaivaisista kurjimmat löytävät laitumen, ja köyhät saavat turvassa levätä, mutta sinun juuresi minä tapan nälkään, ja sinun jäännöksesi surmataan.

30 De utarmade skola sedan få bete och de fattiga få lägra sig i trygghet; men telningarna från din rot skall jag döda genom hunger, och vad som bliver kvar av dig skall dräpas.

30 Then shall feed, the firstborn of the poor, And, the needy, in confidence, lie down,— And I will kill with famine thy root, And, thy residue, shall be slain.

31 Valita, portti, huuda, kaupunki; menehdy pelkoon, Filistea kaikkinesi, sillä pohjoisesta tulee savu; eikä yksikään erkane vihollisen riveistä.

31 Jämra dig, du port; ropa, du stad; försmält av ångest, du filistéernas hela land. Ty norrifrån kommer en rök; i fiendeskarornas tåg bliver ingen efter.

31 Howl—O gate, Make outcry—O city, Dispersed art thou, Philistia, all of thee,—For, out of the north, a smoke cometh in, With no, straggler in his ranks.

32 Ja mitä vastataan pakanakansan sanansaattajille? Herra on perustanut Siionin, ja hänen kansansa kurjat saavat siinä turvan.

32 Vad skall man då svara det främmande folkets sändebud? Jo, att det är HERREN som har grundat Sion, och att de betryckta bland hans folk där hava sin tillflykt.

32 What, then, shall one answer the messengers of a nation? That, Yahweh, hath founded Zion, And, in her, shall seek refuge, the oppressed of his people.

15 luku

1 Ennustus Mooabista. Hävityksen yönä tuhoutuu Aar-Mooab;

1 Utsaga om Moab. Ja, med Ar-Moab är det ute den natt då det

1 The oracle on Moab: Because, in a night, was laid waste Ar of Moab—

hävityksen yönä tuhoutuu Kiir-Mooab.

förstöres. Ja, med Kir-Moab är det ute den natt då det förstöres.

destroyed! Because, in a night, was laid waste Kir of Moab—destroyed,

2 Bait ja Diibon nousevat uhrikukkuloille itkemään, Nebolla ja Meedebassa Mooab valittaa; kaikki päät ovat paljaiksi ajellut, kaikki parrat ovat leikatut.

2 Habbait och Dibon stiga upp på offerhöjderna för att gråta; uppe i Nebo och Medeba jämrar sig Moab; alla huvuden där äro skalliga, alla skägg avskurna.

2 He hath gone up to Bayith and Dibon, to the high places, to weep,—On Nebo and on Medeba, Moab is howling, On all their heads, a baldness, Every beard, clipped.

3 Kaduilla he kääriytyvät säkkeihin, katoilla ja toreilla kaikki valittavat, menehtyvät itkuun.

3 På dess gator bär man sorgdräkt, så ock på dess tak; på dess torg jämra sig alla och flyta i tårar.

3 In their streets, have they girded them with sackcloth,—On their housetops, and in their broadways, every one is howling—melting in tears;

4 Hesbon ja Elale huutavat; Jahaaseen asti kuuluu niiden parku. Sentähden Mooabin varustetut miehet vaikeroivat, sen sielu vapisee.

4 Hesbon och Eleale höja klagorop, så att det höres ända till Jahas. Därför skria ock Moabs krigare; hans själ våndas i honom.

4 And Heshbon, hath made outcry, and Elealeh, Unto Jahaz, hath been heard their voice,—For this cause, do the armed men of Moab roar, Every man's soul, quivereth to him.

5 Minun sydämeni huutaa Mooabin tähden; sen pakolaisia on aina Sooariin, aina Eglat-Selisijjaan asti. Luuhitin solatietä he nousevat itkien, Hooronaimin tiellä he puhkeavat parkuun hävityksen tähden.

5 Mitt hjärta klagar över Moab, ty hans flyktingar fly ända till Soar, till Eglat-Selisia; uppför Halluhits höjd stiger man under gråt, och på vägen till Horonaim höjas klagorop över förstörelsen.

5 Mine own heart, for Moab continueth to make outcry, Her fugitive, as far as Zoar, is like a heifer of three years; For, the accent of Luhith, with weeping, they ascend, For, by the way of Horonaim—an outcry of destruction, they excite;

6 Nimrimin vedet ehtyvät erämaaksi,

6 Nimrims vatten bliva torr ökenmark, gräset

6 For, the waters of Nimrim, shall become,

heinä kuivuu, ruoho lakastuu, vihantaa ei ole.

förtorkas, brodden vissnar, intet grönt lämnas kvar.

desolation,—For grass, hath dried up, Herbage, hath failed, Green thing, hath not sprung up!

7 Sentähden he kantavat hankkimansa säästön ja tallettamansa tavaran Pajupuron yli.

7 Återstoden av sitt förvärv, sitt sparda gods, bär man därför nu bort över Pilträdsbäcken.

7 For this cause, the savings they had made, and that which they had stored, Over the torrent–bed of the willows, shall they bear them.

8 Parku kiertää Mooabin rajoja, valitus kuuluu Eglaimiin asti, valitus Beer-Eelimiin asti.

8 Ja, klagoropen ljuda runtom i Moabs land; till Eglaim når dess jämmer och till Beer-Elim dess jämmer.

8 For the outcry, hath gone round, the boundary of Moab,—As far as Eglaim, the howling thereof, And, to Beer–elim, the howling thereof.

9 Sillä Diimonin vedet ovat verta täynnä, ja vielä muutakin minä tuotan Diimonille: leijonan Mooabin pelastettujen ja maahan jääneitten kimppuun.

9 Dimons vatten äro fulla av blod. Ja, ännu något mer skall jag låta komma över Dimon; ett lejon över Moabs räddade, över det som bliver kvar av landet.

9 For, the waters of Dimon, are full of blood, For I will lay upon Dimon new troubles,—To the escaped of Moab, the lions, Even to the survivors on the soil.

16 luku

1 Lähettäkää maanhallitsijalle tulevat lampaat Selasta erämaan kautta tytär Siionin vuorelle.

1 »Sänden åstad de lamm som landets herre bör hava från Sela genom öknen till dottern Sions berg.»

1 Send ye the lamb due to the ruler of the land, From Sela towards the desert,—Unto the mount of the daughter of Zion;

2 Ja niinkuin pakenevat linnut, säikytetty pesue, ovat Mooabin tyttäret Arnonin kahlauspaikoilla.

2 Och såsom flyktande fåglar, lika skrämda fågelungar komma Moabs döttrar till Arnons vadställen.

2 Yet shall it be that—Like wandering birds from a nest cast forth, Shall be the daughters of Moab, at the fords of Arnon.

3 Anna neuvo, käy

3 De säga: »Giv oss

3 Bring thou in counsel,

välittämään, tee varjosi yön kaltaiseksi keskellä päivää, kätke karkoitetut, älä ilmaise pakenevia.

4 Salli minun karkoitettujeni asua tykönäsi, ole Mooabille suojana hävittäjää vastaan. Sillä sortajalle tulee loppu, hävitys lakkaa, ja polkija on maasta poissa;

5 ja valtaistuin vahvistetaan laupeudella, ja sillä istuu vakaasti Daavidin majassa tuomari, joka harrastaa oikeutta ja vanhurskautta ahkeroitsee.

6 Me olemme kuulleet Mooabin ylpeilyn, tuon ylen korskean, hänen kopeilunsa, ylpeilynsä ja vihansa, hänen väärät puheensa.

7 Sentähden Mooab Mooabille valittaa, kaikki he valittavat; Kiir-Haresetin rypälekakkuja te huokailette, ratki murtuneina.

råd, bliv medlare för oss. Låt din skugga vara såsom natten, nu mitt i middagshettan. Skydda de fördrivna; röj icke de flyktande.

4 Låt mina fördrivna finna härbärge hos dig, var för Moab ett beskärm mot fördärvaren, till dess att utpressaren ej mer är till och fördärvet får en ände och förtryckarna försvinna bort ur landet.

5 Så skall genom eder mildhet eder tron bliva befäst, och på den skall sitta trygg i Davids hydda en furste som far efter vad rätt är och främjar rättfärdighet.»

6 Vi hava hört om Moabs högmod, det övermåttan höga, om hans högfärd, högmod och övermod och opålitligheten i hans lösa tal.

7 Därför måste nu Moab jämra sig över Moab, hela landet måste jämra sig. Över Kir-Haresets druvkakor måsten I sucka i djup bedrövelse.

Execute thou judgment, Make, as the night, thy shadow, in the midst of high noon,—Hide thou the outcasts, The wanderer, do not thou reveal.

4 Let mine own outcasts, sojourn with thee, O Moab, become thou a covert to them, from the face of the spoiler,—For vanished, is the oppressor, At an end, is extortion, They who tread down have ceased, out of the land.

5 So shall be established, in lovingkindness, a throne, And one shall sit thereon, in truth, in the home of David,—Judging—and seeking justice, and speeding righteousness.

6 We have heard of the arrogance of Moab, Proud exceedingly! His haughtiness and his arrogance and his passion, Not true, are his boastings.

7 Therefore shall, Moab, howl for, Moab, All that belong to her, shall wail,—For the ruins of Kir-hareseth, shall they moan out, Utterly

stricken!

8 Sillä kuihtuneet ovat Hesbonin viinitarhat, Sibman viiniköynnökset; niiden jalot rypäleet kaatoivat kansojen valtiaita, ne ulottuivat Jaeseriin asti, harhailivat halki erämaan, niiden vesat levisivät, menivät yli meren.

8 Ty Hesbons fält äro förvissnade, så ock Sibmas vinträd, vilkas ädla druvor slogo folkens herrar till marken, vilkas rankor nådde till Jaeser och förirrade sig i öknen, vilkas skott bredde ut sig och gingo över havet.

8 For, the fields of Heshbon, are withered—The vine of Sibmah, The owners of nations, have broken off ruddy branches, Unto Jazer, had they reached, They had spread abroad to the desert,—Her boughs, had stretched forth, had gone over to the sea.

9 Sentähden minä itken Jaeserin kanssa, itken Sibman viiniköynnöksiä, kastelen kyyneleilläni sinua, Hesbon, ja sinua, Elale, sillä hedelmän- ja viininkorjuun keskeen on kajahtanut sotahuuto.

9 Därför gråter jag över Sibmas vinträd, såsom Jaeser gråter; med mina tårar vattnar jag dig, Hesbon, och dig, Eleale. Ty mitt i din sommar och din bärgningstid har ett skördeskri slagit ned.

9 For this cause, will I bewail, in the wailing of Jazer, The vine of Sibmah, I will drench thee with my tears, O Heshbon, and Elealeh,—For, upon thy fruit–harvest, and upon thy grain–harvest, the battle–shout, hath fallen.

10 Ilo ja riemu on tauonnut puutarhasta, viinitarhoissa ei riemuita, ei remahdella; ei poljeta viiniä viinikuurnissa. Minä olen vaientanut ilohuudon.

10 Glädje och fröjd är nu avbärgad från de bördiga fälten, och i vingårdarna höjes intet glädjerop, höres intet jubel; ingen trampar vin i pressarna, på skördeskriet har jag gjort slut.

10 Now shall be withdrawn rejoicing and exultation, out of the garden–land, And, in the vineyards, shall be neither singing nor shouting,—Wine in the winepress, the treader, shall not tread, The vintage–shout, have I made to cease.

11 Siksi väräjää minun sisimpäni Mooabin tähden niinkuin kannel, minun sydämeni Kiir-Hereksen tähden.

11 Därför klagar mitt hjärta såsom en harpa över Moab, ja, mitt innersta över Kir-Heres.

11 For this cause, mine inward parts—for Moab, like a lyre, shall make a plaintive sound,—Yea, what is within me, for Kir–heres.

12 Ja vaikka Mooab kuinka astuisi uhrikukkulalle ja sillä itsensä uuvuttaisi ja vaikka kuinka menisi pyhäkköönsä rukoilemaan, ei se häntä auta.

12 Ty huru än Moab ävlas att träda upp på offerhöjden och huru han än går in i sin helgedom och beder, så uträttar han intet därmed.

12 And it shall be—
When it is seen that Moab hath laboured in vain on the high place,
He shall enter into his holy place to pray, and shall not prevail,

13 Tämä on sana, jonka Herra ennen puhui Mooabille.

13 Detta är det ord, som HERREN tillförne talade till Moab.

13 This, is the word which Yahweh spake concerning Moab in, time past;

14 Mutta nyt Herra puhuu sanoen: Ennenkuin kolme vuotta on kulunut - kolme palkkalaisen vuotta - painuu halvaksi Mooabin kunnia, sen suuret laumat, ja jäännös on oleva pieni, vähäpätöinen, mitätön.

14 Men nu har HERREN åter talat och sagt: Inom tre år, såsom dagakarlen räknar åren, skall Moab i sin härlighet, med alla sina stora skaror, varda aktad för intet; och vad som bliver kvar skall vara litet och ringa, icke mycket värt.

14 But now, hath Yahweh spoken, saying,
In three years,—as the years of a hireling, shall the glory of Moab be diminished, with all the great multitude,—even a very small remnant, of no account.

17 luku

1 Ennustus Damaskosta. Katso, Damasko poistetaan kaupunkien luvusta ja luhistuu raunioiksi.

1 Utsaga om Damaskus. Se, Damaskus skall upphöra att vara en stad; det skall falla och bliva en stenhop.

1 The oracle on Damascus,—Lo!
Damascus, is to be removed from being a city, And shall become a heap of ruins:

2 Autioiksi jäävät Aroerin kaupungit, karjalaumojen haltuun; ne lepäävät siellä, kenenkään peloittelematta.

2 Aroers städer varda övergivna; de bliva tillhåll för hjordar, som lägra sig där ostörda.

2 Forsaken, are the desolate cities,—For flocks, shall they serve,
Which shall lie down, and have none, to make them afraid.

3 Efraimilta menee

3 Det är förbi med

3 Then shall the fortress

suojavarustus ja Damaskolta kuninkuus ja Aramista jäännöskin: niiden käy niinkuin israelilaisten kunnian, sanoo Herra Sebaot.

Efraims värn, med Damaskus' konungadöme och med kvarlevan av Aram. Det skall gå med dem såsom med Israels barns härlighet, säger HERREN Sebaot.

cease from Ephraim, And the kingdom from Damascus, and the remnant of Syria,—Like the glory of the sons of Israel, shall they be,—Declareth Yahweh of hosts.

4 Ja sinä päivänä Jaakobin kunnia köyhtyy, ja hänen ruumiinsa lihavuus laihtuu.

4 Och det skall ske på den tiden att Jakobs härlighet vändes i armod, och att hans feta kropp bliver mager.

4 And it shall come to pass, in that day, That the glory of Jacob, shall be diminished, And, the fatness of his flesh, shall be wasted;

5 Ja käy niinkuin leikkaajan kouraistessa viljaa ja hänen käsivartensa leikatessa tähkäpäitä, käy niinkuin tähkäpäitä poimittaessa Refaimin tasangolla.

5 Det går, såsom när skördemannen samlar ihop säden och med sin arm skördar axen; det går, såsom när man plockar ax i Refaims-dalen:

5 And it shall come to pass—That, as the harvestman gathereth, standing corn, And, with his arm—the ears, he reapeth, Yea it shall come to pass—That, so, shall he be who gleaneth ears, in the vale of Rephaim;

6 Se siinä jää jälkikorjuuta, mikä öljypuuta karistettaessa: pari, kolme marjaa korkealle latvaan, neljä, viisi hedelmäpuun oksiin, sanoo Herra, Israelin Jumala.

6 en ringa efterskörd lämnas kvar där, såsom när man slår ned oliver, två eller tre bär lämnas kvar högst uppe i toppen, fyra eller fem på trädets kvistar, säger HERREN, Israels Gud.

6 Yet shall there be left therein, a gleaning. As in the beating of an olive-tree,—Two—three berries, in the head of the tree-top,—Four—five, among her fruitful boughs, Declareth Yahweh, God of Israel.

7 Sinä päivänä ihminen luo katseen Luojaansa, ja hänen silmänsä katsovat Israelin Pyhään,

7 På den tiden skola människorna blicka upp till sin Skapare och deras ögon se upp till Israels Helige.

7 In that day, shall the son of earth look to him that made him,—And, his eyes, unto the Holy One of Israel, be turned;

8 eikä hän luo

8 Människorna skola ej

8 And he shall not look

katsettaan alttareihin, omain kättensä tekoon, eikä katso niihin, mitä hänen sormensa ovat tehneet, ei asera-karsikkoihin, ei auringonpatsaisiin.

9 Sinä päivänä ovat hänen linnakaupunkinsa niinkuin autiopaikat metsissä ja kukkuloilla, jotka jätettiin autioiksi israelilaisten tullessa, ja maa muuttuu erämaaksi.

10 Sillä sinä unhotit pelastuksesi Jumalan etkä muistanut suojakalliotasi. Sentähden sinä istutat ihania istutuksia ja kylvät vieraita viiniköynnöksiä;

11 istuttamispäivänä sinä saat ne isonemaan, ja aamulla saat kylvösi kukoistamaan - mutta poissa on sato sairauden päivänä, ja parantumaton on kipu.

12 Voi paljojen kansojen pauhua - ne pauhaavat, niinkuin meri pauhaa, ja kansakuntien kohinaa - ne kohisevat, niinkuin valtavat vedet

vända sin blick till de altaren som deras händer hava gjort; på sina fingrars verk skola de icke se, icke på Aserorna eller på solstoderna.

9 På den tiden skola deras fasta städer bliva lika de övergivna fästen i skogarna och på bergstopparna, som övergåvos, när Israels barn drogo in; allt skall bliva ödelagt.

10 Ty du har förgätit din frälsnings Gud, och du tänker icke på din fasta klippa. Därför planterar du ljuvliga planteringar och sätter i dem främmande vinträd.

11 Och väl får du dem att växa högt samma dag du planterar dem, och morgonen därefter får du dina plantor att blomma, men skörden försvinner på hemsökelsens dag, då plågan bliver olidlig.

12 Hör, det brusar av många folk, det brusar, såsom havet brusar. Det dånar av folkslag, det dånar, såsom väldiga vatten dåna.

unto the altars, the work of his own hands,—Nor, to what his own fingers have made, shall his eye be turned, Whether Sacred Stems or Sun–pillars.

9 In that day, shall his fortified cities become, Like a neglected bough and a topmost branch, Which they neglected because of the sons of Israel,—So shall there be desolation.

10 Because thou didst forget the God of thy salvation, And, thy Rock of refuge, thou didst not remember, For this cause, shalt thou plant very pleasant plants, And, the slip of a stranger, shalt thou set:

11 In the day when thou plantest, fence thou in, And, in the morning, cause thou, thy slip, to blossom,—A harvest will have waved in the day of destiny, and mortal pain.

12 Alas! the booming of many peoples, Like the booming of the seas, shall they boom,—And, the rushing of nations! Like the rushing of

kohisevat!

13 Kansakunnat kohisevat, niinkuin suuret vedet kohisevat, mutta hän nuhtelee niitä, ja ne pakenevat kauas; ne karkoitetaan niinkuin akanat tuulessa vuorilla, niinkuin lentävät lehdet rajuilmassa.

14 Katso, ehtoolla on oleva kauhu, aamun tullen ei heitä enää ole. Tämä on riistäjäimme osa, ryöstäjäimme arpa.

mighty waters, shall they rush.

13 Though nations, like the rushing of many waters, shall rush, Yet shall one rebuke him, And he shall flee far away,—And be chased, As the chaff of the mountains before a wind, And as whirling stubble, before a storm!

14 At eventide, lo! terror, Before morning, he is, not! This, is the portion of them who plunder us, And the lot of them who make of us a prey.

18 luku

1 Voi siipien surinan maata, joka on tuolla puolen Etiopian jokien,

2 joka lähettää sanansaattajat virralle, ruokovenheissä vesiä myöten! Lähtekää, te nopeat sanansaattajat, vartevan ja kiiltävä-ihoisen kansan luo, lähellä ja kaukana peljätyn kansan luo, väkevän sortajakansan luo, jonka maata joet halkovat.

1 Hör, du land där flygfän surra, du land bortom Etiopiens strömmar,

2 du som har sänt budbärare över havet, i rörskepp hän över vattnet! Gån åstad, I snabba sändebud, till det resliga folket med glänsande hy, till folket som är så fruktat vida omkring, det starka och segerrika folket, vars land genomskäres av strömmar.

1 Ho! thou land of the buzzing of wings,—Which is beyond the rivers of Ethiopia:

2 That sendeth, by the sea, ambassadors, Even in vessels of paper–reed, upon the face of the waters,—Go, ye swift messengers, Unto a nation drawn out and polished, Unto a people terrible from their beginning and onwards,––A nation most mighty and subduing, Whose land rivers, have cut

through.

3 Te kaikki maanpiirin asukkaat, te maata asuvaiset, katsokaa, milloin viiri nostetaan vuorille, ja kuunnelkaa, kun pasunaan puhalletaan.

3 I jordkretsens alla inbyggare, I som bon på jorden: sen till, när man reser upp baner på bergen, och när man stöter i basun, så lyssnen därtill.

3 All ye inhabitants of the world, And ye, that dwell in the earth,— When there is lifted up an ensign on the mountains, Ye shall look, And, when there is blown a horn, Ye shall hearken.

4 Sillä näin on Herra minulle sanonut: Minä pysyn hiljaa ja katselen asunnostani, niinkuin hehkuva helle päivän paistaessa, niinkuin kastepilvi elonajan helteessä.

4 Ty så har HERREN sagt till mig: »I stillhet vill jag skåda ned från min boning, såsom solglans glöder från en klar himmel, såsom molnet utgjuter dagg under skördetidens hetta.»

4 For, thus, said Yahweh unto me,—I must be quiet, I must look on in my fixed place of abode,—Like a bright heat, on the light, Like a cloud of dew, in the heat of harvest.

5 Sillä ennen viininkorjuuta, kun kukinta on lopussa ja kukasta on tullut kypsyvä marja, hän hakkaa vesurilla köynnökset ja hävittää, katkoo varret.

5 Ty förrän skördetiden är inne, just när blomningen är slut och blomman förbytes i mognad druva, skall han avskära rankorna med vingårdskniv och hugga av rotskotten och skaffa dem bort.

5 For, before harvest, when the bud is perfect, And, the blossom, becometh, a ripening grape, Then will one cut down the twigs with pruning-hooks, And, the tendrils, will he remove [and] cast down:

6 Ne jätetään kaikki vuorten petolintujen ja maan eläinten haltuun. Petolinnut siellä kesää pitävät, ja kaikkinaiset maan eläimet siellä talvehtivat.

6 Alltsammans skall lämnas till pris åt rovfåglarna på bergen och åt djuren på marken; rovfåglarna skola där hava sina nästen över sommaren och markens alla djur ligga där om vintern.

6 They shall be left together, To the, ravenous birds, of the mountains, And to the beast of the earth,— Then shall the ravenous bird, summer upon them, And, every beast of the earth, upon them, shall winter.

7 Siihen aikaan varteva

7 På den tiden skola

7 In that time, shall

ja kiiltäväihoinen kansa, lähellä ja kaukana peljätty kansa, väkevä sortajakansa, jonka maata joet halkovat, tuodaan lahjaksi Herralle Sebaotille siihen paikkaan, missä asuu Herran Sebaotin nimi: Siionin vuorelle.

skänker bäras fram till HERREN Sebaot från det resliga folket med glänsande hy, från folket som är så fruktat vida omkring, det starka och segerrika folket, vars land genomskäres av strömmar -- till den plats där HERREN Sebaots namn bor, till Sions berg.

there be borne along,. As a present unto Yahweh of hosts, A people drawn out and polished, Even from a people terrible from their beginning and onwards,– –A nation most mighty and subduing, Whose land rivers, have cut through, Unto the place of the Name of Yahweh of hosts. Mount Zion.

19 luku

1 Ennustus Egyptistä. Katso, Herra ajaa nopealla pilvellä ja tulee Egyptiin. Silloin vapisevat Egyptin epäjumalat hänen edessään, ja sydän raukeaa Egyptin rinnassa.

1 Utsaga om Egypten. Se, HERREN far fram på ett ilande moln och kommer till Egypten. Egyptens avgudar bäva då för honom, och egyptiernas hjärtan förfäras i deras bröst.

1 The oracle on Egypt: Lo! Yahweh, riding upon a swift cloud, and he will enter Egypt, And the idols of Egypt, shall shake, at his presence, And, the heart of Egypt, shall melt within him;

2 Minä kiihoitan Egyptin Egyptiä vastaan, niin että he keskenänsä sotivat, ystävä ystävää vastaan, kaupunki kaupunkia vastaan, valtakunta valtakuntaa vastaan.

2 Och jag skall uppegga egyptier mot egyptier, så att broder skall strida mot broder och vän mot vän, stad mot stad och rike mot rike.

2 And I will stir up, Egyptians, against, Egyptians, And they shall fight—Every one against his brother, and, Every one against his neighbour,—City against city, and, Kingdom against kingdom.

3 Egyptiltä katoaa rohkeus rinnasta, ja minä hämmennän hänen neuvonsa; ja he kysyvät epäjumalilta,

3 Och egyptiernas förstånd skall försvinna ur deras hjärtan, och deras råd skall jag göra om intet; de skola då

3 And the spirit of Egypt, shall vanish, within them, Yea, the sagacity thereof, will I swallow up,—And they

henkienmanaajilta, vainaja- ja tietäjähengiltä.

fråga sina avgudar och signare, sina andebesvärjare och spåmän.

will seek, Unto the idols, and, Unto them that mutter, and, Unto them that have familiar spirits, and, Unto the wizards;

4 Minä annan Egyptin tylyn herran käsiin, ja kova kuningas on hallitseva heitä, sanoo Herra, Herra Sebaot.

4 Men jag skall giva egyptierna i en hård herres hand, och en grym konung skall få råda över dem, säger Herren, HERREN Sebaot.

4 And I will deliver the Egyptians into the hand of a cruel lord,—And a fierce king shall rule over them, Declareth the Lord, Yahweh of hosts.

5 Vedet virrasta loppuvat, joki ehtyy ja kuivuu.

5 Och vattnet skall försvinna ur havet, och floden skall sina bort och uttorka.

5 And the waters shall be dried up from the great stream,—And, the River, shall waste and be dry;

6 Joet levittävät löyhkää, Egyptin kanavat mataloituvat ja ehtyvät, ruoko ja kaisla lakastuvat.

6 Strömmarna skola utbreda stank, Egyptens kanaler skola förminskas och sina bort; rör och vass skall förvissna.

6 And rivers, shall stink, The canals of Egypt be shallow and waste, Reed and rush, be withered;

7 Ruohostot Niilivirran varsilla, virran suussa, ja kaikki Niilivirran kylvömaat kuivuvat, kuihtuvat ja häviävät.

7 Ängarna vid Nilfloden, längs flodens strand, och alla sädesfält vid floden, de skola förtorka, fördärvas och varda till intet.

7 The meadows by the Nile, by the mouth of the Nile, And all that is sown in the Nile, Shall be dry, driven away, and not be!

8 Kalastajat valittavat ja murehtivat; kaikki, jotka heittävät onkea virtaan ja laskevat verkkoa veteen, nääntyvät.

8 Dess fiskare skola klaga, alla som kasta ut krok i floden skola sörja; och de som lägga ut nät i vattnet skola stå där modlösa.

8 Then shall the fishers, lament, And all shall mourn, who cast in the Nile a hook,—And, they who spread nets on the face of the waters shall languish;

9 Häpeään joutuvat, jotka häkilöityjä pellavia pitelevät ja jotka kutovat pellavakankaita.

9 De som arbeta i häcklat lin skola komma på skam, så ock de som väva fina tyger.

9 Then shall turn pale, The workers in combed flax,—and, The weavers of white linen;

10 Maan peruspylväät

10 Landets stödjepelare

10 Then shall her pillars

murskataan, ja kaikki palkkalaiset ovat murheellisella mielellä.
11 Hulluina ovat Sooanin päämiehet kaikki, viisaimmat faraon neuvonantajista ovat neuvossaan tyhmistyneet. Kuinka voitte sanoa faraolle: Olen viisaitten poika, muinaisajan kuninkaitten jälkeläinen?
12 Missä ovat viisaasi? Ilmoittakoot sinulle - hehän sen tietävät - mitä Herra Sebaot on Egyptin osalle päättänyt.

13 Sooanin päämiehet ovat typertyneet, Noofin päämiehet ovat pettyneet. Egyptiä horjuttavat sen sukukuntain kulmakivet;

14 Herra on vuodattanut sen keskuuteen sekasorron hengen, ja niin he saattavat Egyptin horjumaan kaikissa menoissansa, niinkuin juopunut horjahtaa oksennukseensa.
15 Eikä menesty Egyptille mikään teko, tekipä sen pää tai häntä, palmunlehvä tai

skola bliva krossade och alla de som arbeta för lön gripas av ångest.
11 Såsom idel dårar stå då Soans furstar; Faraos visaste rådgivare giva blott oförnuftiga råd. Huru kunnen I då säga till Farao: »Jag är en son av visa män, en son av forntidens konungar»?

12 Ja, var är dina vise? Må de förkunna för dig -- ty de veta det ju -- vad HERREN Sebaot har beslutit över Egypten.

13 Nej, Soans furstar hava blivit dårar, Nofs furstar äro bedragna, Egypten föres vilse av dem som voro hörnstenar i dess stammar.
14 HERREN har där utgjutit en förvirringens ande, så att de komma Egypten att ragla, vadhelst det företager sig, såsom en drucken raglar i sina spyor.

15 Och Egypten skall icke hava framgång i vad någon där gör, evad han är huvud eller

be crushed,—All who make wages, be bowed down in soul.
11 Surely, foolish, are the princes of Zoan, the wisest counselors of Pharaoh, in counsel, are brutish,—How can ye say unto Pharaoh, Son of the wise, am I, Son of the kings of olden time?

12 Where then are, thy wise men? Pray let them tell thee! And let them know what Yahweh of hosts, hath purposed, on Egypt!
13 Doting, are the princes of Zoan, Deceived, are the princes of Noph: They who are the corner–stone of her tribes, have led Egypt astray.
14 Yahweh, hath infused in her midst, a spirit of perverseness,—And they have led Egypt astray into all his own doings, As a drunken man staggereth, into his own vomit;

15 And Egypt shall have nothing which can be done, Which head or tail, palm–top or rush,

kaisla.

svans, evad han är palmtopp eller sävstrå.

can do!

16 Sinä päivänä Egypti on oleva naisten kaltainen; se vapisee ja pelkää Herran Sebaotin käden heilutusta, kun hän heiluttaa kättään sitä vastaan.

16 På den tiden skola egyptierna vara såsom kvinnor: de skola bäva och förskräckas för HERREN Sebaots upplyfta hand, när han lyfter den mot dem.

16 In that day, shall Egypt be like unto women,—And shall start and tremble because of the brandishing of the hand of Yahweh of hosts, which he, is about to brandish over it.

17 Ja Juudan maa on oleva Egyptille kauhuksi; niin usein kuin sitä sille mainitaan, pelkää se Herran Sebaotin päätöstä, jonka hän siitä on päättänyt.

17 Och Juda land skall bliva en skräck för egyptierna; så ofta man nämner det för dem, skola de förskräckas, för det besluts skull som HERREN Sebaot har fattat över dem.

17 Then shall the soil of Judah become, to Egypt, a terror; Every one to whom it is mentioned, will tremble,—Because of the purpose of Yahweh of hosts, which he, is purposing against it.

18 Sinä päivänä on viisi kaupunkia Egyptin maassa puhuva Kanaanin kieltä ja vannova valan Herralle Sebaotille. Yhtä mainitaan nimellä Iir-Heres.

18 På den tiden skola i Egyptens land finnas fem städer som tala Kanaans tungomål, och som svärja vid HERREN Sebaot; en av dem skall heta Ir-Haheres.

18 In that day, shall there be five cities in the land of Egypt, Speaking the language of Canaan, And swearing unto Yahweh of hosts,—The city of destruction, shall be the name of one!

19 Sinä päivänä on oleva Herran alttari keskellä Egyptin maata ja sen rajalla Herran patsas.

19 På den tiden skall ett altare vara rest åt HERREN mitt i Egyptens land, så ock en stod åt HERREN vid landets gräns.

19 In that day, shall there be, An altar unto Yahweh, in the midst of the land of Egypt,—And a pillar near the boundary thereof, unto Yahweh;

20 Ja se on oleva merkkinä ja todistuksena Herralle Sebaotille Egyptin

20 Och de skola vara till tecken och vittnesbörd för HERREN Sebaot i egyptiernas

20 And it shall become a sign and a witness, unto Yahweh of hosts, in the land of Egypt,—

maassa; sillä he huutavat Herraa sortajain tähden, ja hän lähettää heille vapauttajan ja puolustajan, joka pelastaa heidät.

21 Ja Herra tekee itsensä tunnetuksi egyptiläisille, ja egyptiläiset tuntevat Herran sinä päivänä ja palvelevat häntä teuras- ja ruokauhreilla, ja he tekevät Herralle lupauksia ja täyttävät ne.

22 Herra lyö egyptiläisiä, lyö ja parantaa; he palajavat Herran tykö, ja hän kuulee heidän rukouksensa ja parantaa heidät.

23 Sinä päivänä on oleva valtatie Egyptistä Assuriin, ja Assur yhtyy Egyptiin ja Egypti Assuriin, ja he, Egypti ynnä Assur, palvelevat Herraa.

24 Sinä päivänä on Israel oleva kolmantena Egyptin ja Assurin rinnalla, siunauksena keskellä maata,

land: när de ropa till HERREN om hjälp mot förtryckare, då skall han sända dem en frälsare och försvarare, och han skall rädda dem.

21 Och HERREN skall göra sig känd för egyptierna, ja, egyptierna skola lära känna HERREN på den tiden; och de skola tjäna honom med slaktoffer och spisoffer, de skola göra löften åt HERREN och få infria dem.

22 Så skall då HERREN slå Egypten -- slå, men ock hela; när de omvända sig till HERREN, skall han bönhöra dem och hela dem.

23 På den tiden skall en banad väg leda från Egypten till Assyrien, och assyrierna skola komma in i Egypten, och egyptierna in i Assyrien; och egyptierna skola hålla gudstjänst tillsammans med assyrierna.

24 På den tiden skall Israel, såsom den tredje i förbundet, stå vid sidan av Egypten och Assyrien, till en

For they will make outcry unto Yahweh, because of oppressors, That he would send them a saviour—and a great one, Then will he deliver them.

21 Then will, Yahweh, make himself known, to the Egyptians, So shall, the Egyptians, know, Yahweh, in that day,—And they will offer a sacrifice and a present, And will vow a vow unto Yahweh, and will perform.

22 And Yahweh, will plague, Egypt, plague and heal,—And they will turn unto Yahweh, And he will be entreated of them, and will heal them.

23 In that day, shall there be a highway, from Egypt to Assyria, And, the Assyrians, shall come, into, Egypt, And, the Egyptians, into, Assyria; And, the Egyptians, shall serve, with the Assyrians.

24 In that day, shall, Israel, be, a third, with Egypt and with Assyria,—A blessing in the midst of the earth:

välsignelse på jorden.

25 sillä Herra Sebaot siunaa sitä sanoen: Siunattu olkoon Egypti, minun kansani, ja Assur, minun kätteni teko, ja Israel, minun perintöosani.

25 Och HERREN Sebaot skall välsigna dem och säga: Välsignad vare du Egypten, mitt folk, och du Assyrien, mina händer verk, och du Israel, min arvedel!

25 Whom Yahweh of hosts hath blessed, saying,—Blessed, be, My people—the Egyptians, And the work of my hands—the Assyrians, And mine own inheritance—Israel.

20 luku

1 Sinä vuonna, jona Tartan, Sargonin, Assurin kuninkaan, lähettämänä, tuli Asdodiin, ryhtyi taisteluun Asdodia vastaan ja valloitti sen -

1 I det år då Tartan kom till Asdod, utsänd av Sargon, konungen i Assyrien -- varefter han ock belägrade Asdod och intog det --

1 In the year that Tartan entered Ashdod, when Sargon king of Assyria, sent him,—and he fought against Ashdod and captured it,—

2 siihen aikaan Herra puhui Jesajan, Aamoksen pojan, kautta sanoen: Mene, riisu säkkipuku lanteiltasi ja vedä kengät jalastasi. Hän teki niin: kulki vaipatta ja avojaloin.

2 på den tiden talade HERREN genom Jesaja, Amos' son, och sade: »Upp, lös säcktygsklädnaden från dina länder, och drag dina skor av dina fötter.» Och denne gjorde så och gick naken och barfota.

2 At that time, spake Yahweh, through Isaiah son of Amoz, saying, Go, and loose the sackcloth from off thy loins, And, thy sandal, draw thou off from thy foot,—And he did so, walking disrobed and barefoot.

3 Sitten Herra sanoi: Niinkuin palvelijani Jesaja on kolme vuotta kulkenut vaipatta ja avojaloin, merkiksi ja enteeksi Egyptille ja Etiopialle,

3 Sedan sade HERREN: »Likasom min tjänare Jesaja har gått naken och barfota och nu i tre år varit till tecken och förebild angående Egypten och Etiopien,

3 Then said Yahweh,—As my servant Isaiah, hath walked, disrobed and barefoot, three years, as a sign and a wonder, against Egypt and against Ethiopia,

4 niin on Assurin kuningas kuljettava Egyptin sotavankeja ja

4 så skall konungen i Assyrien låta fångarna ifrån Egypten och de

4 So, shall the king of Assyria lead away the captives of Egypt, and

Etiopian pakkosiirtolaisia, sekä nuoria että vanhoja, vaipattomina ja avojaloin, takapuolet paljaina - Egyptin häpeä!

bortförda från Etiopien, både unga och gamla, vandra åstad nakna och barfota, med blottad bak, Egypten till blygd.

the exiles of Ethiopia, young and old, disrobed and barefoot,—with their persons behind uncovered, the shame of Egypt.

5 Silloin he kauhistuvat ja saavat häpeän Etiopiasta, joka oli heidän toivonsa, ja Egyptistä, joka oli heidän ylpeytensä.

5 Då skola de häpna och blygas över Etiopien, som var deras hopp, och över Egypten, som var deras stolthet.

5 Thus shall they be confounded, and turn pale,—For Ethiopia, their expectation, and, For Egypt, their boast;

6 Ja tämän rantamaan asukkaat sanovat sinä päivänä: 'Katso, näin on käynyt meidän toivomme, jonka turviin me pakenimme apua saamaan, vapautuaksemme Assurin kuninkaasta. Kuinka me sitten itse pelastuisimme?'

6 På den dagen skola inbyggarna här i kustlandet säga: 'Se, så gick det med dem som voro vårt hopp, med dem till vilka vi flydde, för att få hjälp och bliva räddade undan konungen i Assyrien; huru skola vi då själva kunna undkomma?'»

6 And the inhabitant of this shore, shall exclaim, in that day, Lo! such, is our expectation, whereunto we fled for help, that we might be delivered from the presence of the king of Assyria! How then shall, we, escape?

21 luku

1 Ennustus meren viereisestä erämaasta. Niinkuin myrskytuulet kiitävät Etelämaassa, niin tulee se erämaasta, peloittavasta maasta.

1 Utsaga om Öknen vid havet. Likasom en storm som far fram i Sydlandet kommer det från öknen, från det fruktansvärda landet.

1 The oracle on the desert of the sea: As storm–winds in the South which, with a rush from the desert, do come from a terrible land,

2 Julma näky ilmoitettiin minulle: Ryöstäjä ryöstää, hävittäjä hävittää. Hyökkää, Eelam! Piiritä,

2 En gruvlig syn har blivit mig kungjord: »Härjare härja, rövare röva. Drag upp, du Elam! Träng på, du Mediens

2 [So] hath, a grievous vision, been told me:—The deceiver, is deceiving, And, the spoiler, is spoiling, Go

Meedia! Kaiken huokailun minä lopetan.

folk! På all suckan vill jag göra slut.»

up, O Elam, Besiege, O Media, All the sighing she hath caused, have I made to cease.

3 Sentähden minun lanteeni ovat täynnä vavistusta, minut valtaavat tuskat, niinkuin synnyttäjän tuskat; minua huimaa, niin etten kuule, kauhistuttaa, niin etten näe.

3 Fördenskull darra nu mina länder, ångest griper mig, lik en barnaföderskas ångest; förvirring kommer över mig, så att jag icke kan höra, förskräckelse fattar mig, så att jag icke kan se.

3 For this cause, are my loins filled, with anguish, Pangs, have seized me, as the pangs of her that is giving birth,—I writhe, so that I cannot hear, I tremble, so that I cannot see:

4 Minun sydämeni värisee, kauhu peljästyttää minut. Ikävöimäni iltahämärän se muuttaa minulle vavistukseksi.

4 Mitt hjärta är utom sig, jag kväljes av förfäran; skymningen, som jag längtade efter, vållar mig nu skräck.

4 My heart fluttereth, A horror, terrifieth me,—My twilight of pleasure, hath he turned for me into a time of trembling.

5 Pöytä katetaan, matto levitetään, syödään, juodaan. Nouskaa, te ruhtinaat, voidelkaa kilvet.

5 Man dukar bord, man breder ut täcken, man äter och dricker. Nej, stån upp, I furstar; smörjen edra sköldar!

5 [Ye thought] to prepare the table—spread the mat—eat—drink! . . . Arise, ye chieftains, anoint the shield!

6 Sillä näin on Herra minulle sanonut: Mene, aseta tähystäjä; hän ilmoittakoon, mitä näkee.

6 Ty så har Herren sagt till mig: »Gå och ställ ut en väktare; vad han får se, det må han förkunna.

6 For, thus, hath My Lord said, unto me,—Go, set the watchman, What he seeth, let him tell!

7 Ja kun hän näkee jonon ratsastajia parittain, jonon aaseja, jonon kameleja, niin kuunnelkoon tarkasti, hyvin tarkasti.

7 Och om han ser ett tåg, ryttare par efter par, ett tåg av åsnor, ett tåg av kameler, då må han giva akt, noga giva akt.»

7 When he seeth, A train of horsemen in double rank, A train of asses, A train of camels, Then shall he hearken attentively, with diligent heed.

8 Ja hän huusi kuin leijona: Tähystyspaikalla,

8 Och denne ropade, såsom ett lejon ryter:

8 Then cried he, A lion! On the watch, O My

Herra, minä seison alati, päivät pitkät, pysyn vartiopaikallani kaiket yöt.

9 Ja katso, tuolla tulee jonossa miehiä, parivaljakoita. Ja hän lausui sanoen: Kukistunut, kukistunut on Baabel, ja kaikki sen jumalain kuvat hän on murskannut maahan.

10 Maahan puitu kansani, puimatantereella poljettuni! Mitä olen kuullut Herralta Sebaotilta, Israelin Jumalalta, sen minä teille ilmoitan.

11 Ennustus Duumasta. Minulle huudetaan Seiristä: Vartija, mikä hetki yöstä on? Vartija, mikä hetki yöstä on?

12 Vartija vastaa: Aamu on tullut, mutta silti on yö. Jos vielä kyselette, niin kyselkää; tulkaa uudelleen.

13 Ennustus Arabiaa vastaan. Yöpykää Arabian viidakoissa, dedanilaiset matkueet.

»Herre, här står jag på vakt beständigt, dagen igenom, och jag förbliver här på min post natt efter natt.

9 Och se, nu kommer här ett tåg av män, ryttare par efter par!» Och åter talade han och sade: »Fallet, fallet är Babel! Alla dess gudabeläten äro nedbrutna till jorden.»

10 O du mitt krossade, mitt söndertröskade folk, vad jag har hört av HERREN Sebaot, Israels Gud, det har jag förkunnat för eder.

11 Utsaga om Duma. Man ropar till mig från Seir: »Väktare, vad lider natten? Väktare, vad lider natten?»

12 Väktaren svarar: »Morgon har kommit, och likväl är det natt. Viljen I fråga mer, så frågen; kommen tillbaka igen.»

13 Utsaga över Arabien. Tagen natthärbärge i Arabiens vildmark, I karavaner från Dedan.

Lord, had I, been standing continually, by day, And, at my post, had I, been stationed whole nights; —

9 When lo! here was a train of men coming, With horsemen in double rank,—And one began and said, Fallen! fallen! is Babylon, And, all the images of her gods, are smashed to the ground!

10 O thou My threshing! And the grain of my corn–floor! That which I have heard from Yahweh of hosts, the God of Israel, Have I declared, unto you.

11 The oracle on Dumah: Unto me, is one crying—out of Seir, Watchman! how far gone is the night? Watchman! how far gone is the night?

12 Said the watchman, There cometh a morning, But also, a night,—If ye will enquire, enquire, ye—Come, again!

13 The oracle on Arabia,—Among the shrubs in Arabia, must ye lodge, Ye caravans of Dedanites.

14 Menkää vastaan, viekää vettä janoaville. Teeman maan asukkaat ottavat pakolaiset vastaan, leipää tariten.

15 Sillä he ovat miekkoja paossa, paljastettua miekkaa, jännitettyä jousta ja sodan tuimuutta paossa.

16 Sillä näin on Herra minulle sanonut: Vielä vuosi - sellainen kuin on palkkalaisen vuosi - niin kaikki Keedarin kunnia on kadonnut,
17 ja Keedarin urhojen jousiluvun jäännös on oleva vähäinen. Sillä Herra, Israelin Jumala, on puhunut.

14 Må man komma emot de törstande och giva dem vatten. Ja, inbyggarna i Temas land gå de flyktande till mötes med bröd.
15 Ty de fly undan svärd, undan draget svärd, och undan spänd båge och undan krigets tunga.

16 Ty så har Herren sagt till mig: Om ett år, såsom dagakarlen räknar året, skall all Kedars härlighet vara förgången,
17 och föga skall då vara kvar av Kedars hjältars bågar, så många de äro. Ty så har HERREN, Israels Gud, talat.

14 To meet the thirsty, bring ye water,—Ye dwellers in the land of Tema; With bread for him, get in advance of him that is in flight!
15 For, before swords, have they fled: Before a sword that is drawn, Before a bow that is bent, And before the stress of war.
16 For, thus, hath My Lord said unto me,—Within a year according to the yearn of a hireling, shall fail all the glory of Kedar;
17 And, the remnant of the record of bowmen, The heroes of the sons of Kedar, Shall become few; For, Yahweh, God of Israel, hath spoken.

22 luku

1 Ennustus Näkylaaksosta. Mikä sinun on, kun sinä kaikkinesi katoille nouset,
2 sinä humuavainen, pauhaava kaupunki, sinä remuava kylä? Surmattusi eivät ole miekan surmaamia, eivät sotaan kuolleita.
3 Kaikki sinun

1 Utsaga om Synernas dal. Vad är då på färde, eftersom allt ditt folk stiger upp på taken?

2 Du larmuppfyllda, du bullrande stad, du glada stad! Dina slagna hava icke blivit slagna med svärd, ej dödats i strid.

3 Alla dina furstar hava

1 The oracle on the valley of vision,—What aileth thee, then, That thou art wholly gone up to the house-tops?
2 With tumults, art thou filled, thou citadel in commotion! city exultant! Thy slain, are, Not the slain, of the sword, Nor the dead in battle.
3 All thy ruler, having

päämiehesi yhdessä pakenivat, joutuivat vangiksi, jousta vailla; keitä ikinä sinun omiasi tavattiin, ne vangittiin kaikki tyynni, kuinka kauas pakenivatkin.

samfällt flytt undan, utan bågskott blevo de fångar. Ja, så många som påträffades hos dig blevo allasammans fångar, huru långt bort de än flydde.

fled, together, by the bow, are taken captive: All found in thee have been taken captive, together, Far away, have they fled.

4 Sentähden minä sanon: Kääntäkää katseenne minusta pois: minä itken katkerasti; älkää tunkeilko minua lohduttamaan, kun tytär, minun kansani, tuhoutuu.

4 Därför säger jag: Vänden blicken ifrån mig, jag måste gråta bitterligen; trugen icke på mig tröst för att dottern mitt folk har blivit förstörd.

4 For this cause, I said– –Look away from me, Bitterly, will I weep,—Do not press to comfort me, For the ruin of the daughter of my people.

5 Sillä hämmingin, hävityksen ja häiriön päivän on Herra, Herra Sebaot, pitävä Näkylaaksossa. Muurit murrettiin, vuorille kohosi huuto.

5 Ty en dag med förvirring, nedtrampning och bestörtning kommer från Herren, HERREN Sebaot, i Synernas dal, med nedbrutna murar och med rop upp mot berget.

5 For, a day of confusion and downtreading and perplexity, pertaineth to My Lord Yahweh of hosts, in the valley of vision, an undermining of walls, and a crying for help to the mountain.

6 Eelam nosti viinen, tullen vaunuineen, väkineen ja ratsumiehineen, ja Kiir paljasti kilven.

6 Elam hade fattat kogret, vagnskämpar och ryttare följde honom; Kir hade blottat skölden.

6 Yea, Elam, beareth the quiver, With trains of men, [and] horsemen,— And, Kir, hath uncovered the shield.

7 Ihanimmat laaksosi täyttyivät vaunuista, ratsumiehet asettuivat asemiin portin eteen.

7 Dina skönaste dalar voro fyllda med vagnar, och ryttarna hade fattat stånd vid porten.

7 And it hath come to pass that, the choice of thy vales, are full of chariots; Yea, the horsemen, have set themselves, in array, at the gate.

8 Hän riisui Juudalta verhon, ja sinä päivänä

8 Juda blev blottat och låg utan skydd. Då

8 Then removed he the veil of Judah,—Yea thou

sinä loit katseesi Metsätalon asevarastoon.

9 Te huomasitte monta repeämää Daavidin kaupungin muurissa ja kokositte vedet Alalammikkoon;

10 te luitte Jerusalemin talot ja hajotitte taloja vahvistaaksenne muurin,

11 ja te teitte molempien muurien välille paikan, johon Vanhan lammikon vedet koottiin. Mutta hänen puoleensa te ette katsoneet, joka tämän tuotti, häntä te ette nähneet, joka tämän kauan sitten valmisti.

12 Ja sinä päivänä Herra, Herra Sebaot, kutsui itkuun ja valitukseen, pään paljaaksi ajamaan ja säkkiin vyöttäytymään.

13 Mutta katso: on ilo ja riemu, raavaitten tappaminen ja lammasten teurastus, lihan syönti ja viinin juonti! Syökäämme ja juokaamme, sillä huomenna me

skådade du bort efter vapnen i Skogshuset.

9 Och I sågen att Davids stad hade många rämnor, och I samladen upp vattnet i Nedre dammen.

10 Husen i Jerusalem räknaden I, och I bröten ned husen för att befästa muren.

11 Och mellan de båda murarna gjorden I en behållare för vattnet från Gamla dammen. Men I skådaden icke upp till honom som hade verkat detta; till honom som för länge sedan hade bestämt det sågen I icke.

12 Herren, HERREN Sebaot kallade eder på den dagen till gråt och klagan, till att raka edra huvuden och hölja eder i sorgdräkt.

13 Men i stället hängåven I eder åt fröjd och glädje; I dödaden oxar och slaktaden får, I åten kött och drucken vin, I saden: »Låtom oss äta och dricka, ty i morgon måste vi dö.»

didst peer, on that day, into the armoury of the forest-house;

9 And, the breaches in the city of David, ye beheld, for they were many,—So ye gathered together the waters of the lower pool;

10 And, the houses of Jerusalem, ye counted,—And brake down the houses, to fortify the wall;

11 And a reservoir, ye made, between the two walls, for the waters of the ancient pool,—And had no regard unto him that made it, Nor, unto him that formed it long ago, had ye respect.

12 And, when My Lord Yahweh of hosts called, in that day,—for weeping, and for lamentation, and for shaving bare, and for girding with sackcloth,

13 Then lo! joy and rejoicing, killing oxen, and slaughtering sheep, eating flesh, and drinking wine,—Let us eat and drink, For, tomorrow, we may die!

kuolemme.

14 Niin kuului minun korviini Herran Sebaotin ilmoitus: Totisesti, ei tämä teidän syntinne tule sovitetuksi, ei kuolemaanne saakka, sanoo Herra, Herra Sebaot.

14 Därför ljuder från HERREN Sebaot denna uppenbarelse i mina öron: Sannerligen, denna eder missgärning skall icke bliva försonad, så länge I leven, säger Herren, HERREN Sebaot.

14 Therefore did Yahweh reveal himself in mine ears, Surely there shall be no propitiatory-covering put over this iniquity for you, until ye die, Saith My Lord, Yahweh, of hosts.

15 Näin sanoo Herra, Herra Sebaot: Mene tuon huoneenhaltijan tykö, Sebnan tykö, joka on linnan päällikkönä.

15 Så sade Herren, HERREN Sebaot: Gå bort till honom där, förvaltaren, överhovmästaren Sebna, och säg till honom:

15 Thus, said My Lord Yahweh, of hosts, Come, go in unto this steward, Unto Shebna, who is over the house:

16 Mitä sinulla täällä on asiaa, ja keitä sinulla täällä on, kun tänne itsellesi haudan hakkautat, hakkautat hautasi korkeuteen, kallioon itsellesi asunnon koverrat?

16 Vad gör du här, och vem tänker du lägga här, eftersom du här hugger ut en grav åt dig? Du som hugger ut din grav så högt uppe, du som i klippan urholkar en boning åt dig,

16 What doest thou here? And whom hast thou here? That thou hast hewn for thyself here a sepulchre,—As one hewing on high, his sepulchre, Cutting out in the cliff, a habitation for himself?

17 Katso, Herra heittää sinua, mies, rajusti: hän kouraisee sinut kokoon,

17 du må veta att HERREN skall slunga dig långt bort, en sådan man som du är. Han skall rulla dig tillhopa till en klump,

17 Lo! Yahweh, is about to hurl thee, with a hurl, O mighty man,—And roll thee with a roll;

18 kääräisee sinut keräksi ja paiskaa pallona menemään maahan, jossa on laajuutta joka suuntaan. Sinne sinä kuolet, ja sinne jäävät sinun kunniavaunusi, sinä herrasi huoneen häpeä.

18 han skall hopnysta dig såsom ett nystan, och kasta dig såsom en boll bort till ett land som har utrymme nog för dig; där skall du dö, och dit skola dina härliga vagnar komma, du skamfläck för din

18 He will, toss, thee, with a toss, like a ball, into a country wide on both hands,—There, shalt thou die, And, there, shall thy glorious, chariots be the contempt of the house of thy lord.

herres hus.

19 Minä syöksen sinut pois paikastasi; hän kukistaa sinut asemastasi.

19 Ja, jag skall stöta dig bort ifrån din plats, och från din tjänst skall du bliva avsatt.

19 Thus will I thrust thee out from thine office,—And, from thy station, shall one tear thee down.

20 Mutta sinä päivänä minä kutsun palvelijani Eljakimin, Hilkian pojan,

20 Och på den dagen skall jag kalla på min tjänare Eljakim, Hilkias son;

20 And it shall come to pass, in that day, That I will call for my servant, for Eliakim, son of Hilkiah,

21 ja puetan hänen yllensä sinun ihokkaasi, vyötän hänet sinun vyölläsi ja panen sinun valtasi hänen käteensä, niin että hän on oleva isänä Jerusalemin asukkaille ja Juudan suvulle.

21 honom skall jag ikläda din livklädnad, och med ditt bälte skall jag omgjorda honom, och skall lägga ditt välde i hans hand, så att han bliver en fader för Jerusalems invånare och för Juda hus.

21 And will clothe him with thy tunic, And, with thy girdle, will I gird him, And, thine authority, will I deliver into his hand,—So shall he become a father, To the inhabitant of Jerusalem, and, To the house of Judah.

22 Ja minä panen Daavidin huoneen avaimen hänen olallensa; ja hän avaa, eikä kukaan sulje, ja hän sulkee, eikä kukaan avaa.

22 Och jag skall giva honom Davids hus' nyckel att bära; när han upplåter, skall ingen tillsluta, och när han tillsluter, skall ingen upplåta.

22 And I will lay the key of the house of David, upon his shoulder,—And he shall open, and none, shall shut, And shut, and none, shall open;

23 Minä lyön hänet vaarnaksi vahvaan paikkaan, ja hän tulee kunniaistuimeksi isänsä suvulle.

23 Och jag skall slå in honom till en stadig spik i en fast vägg, och han skall bliva ett äresäte för sin faders hus.

23 And I will fasten him as a peg in a sure place,—And he shall become a throne of glory, to the house of his father;

24 Hänen varaansa ripustautuu hänen isänsä suvun kaikki paljous, vesat ja versot, kaikki pienet astiat, maljat ja ruukut kaikki.

24 Men om då hans faders hus, så tungt det är, hänger sig på honom, med ättlingar och avkomlingar -- alla slags småkärl av vad

24 And they shall hang upon him, all the weight of his father’s house—The offshoots, and the side-twigs—All the small vessels, Both the cups

slag som helst, skålar eller allahanda krukor --

and all the jugs.

25 Sinä päivänä, sanoo Herra Sebaot, pettää vahvaan paikkaan lyöty vaarna, se katkeaa ja putoaa, ja kuorma, joka oli sen varassa, särkyy. Sillä Herra on puhunut.

25 då, på den dagen, säger HERREN Sebaot, skall spiken, som var inslagen i den fasta väggen lossna; den skall gå sönder och falla ned, och bördan som hängde därpå, skall krossas. Ty så har HERREN talat.

25 In that day,—Declareth Yahweh of hosts, Shall the peg, give way, that was fastened in a sure place,—Yea it shall be cut off and fall, And the burden that was upon it shall perish, For, Yahweh, hath spoken!

23 luku

1 Ennustus Tyyrosta. Valittakaa, te Tarsiin-laivat, sillä se on hävitetty talottomaksi, käymättömäksi; kittiläisten maasta he saivat tämän tiedon.

1 Utsaga om Tyrus. Jämren eder, I Tarsis-skepp! Ty det är ödelagt, utan hus och utan gäster; från kittéernas land når dem budskapet härom.

1 The oracle on Tyre,—Howl! ye ships of Tarshish, For it is laid too waste to be a haven to enter, From the land of Cyprus, hath it been unveiled to them.

2 Mykistykää, te rantamaan asukkaat! Siidonin kauppamiehet, merenkulkijat, täyttivät sinut.

2 Sitten stumma, I kustlandets invånare! Köpmän från Sidon, sjöfarande män, uppfyllde dig;

2 Be dumb, ye inhabitants of the Coast,—Whom, the merchants of Zidon, passing over the sea, once replenished;

3 Ja suuria vesiä kulki Siihorin siemen, Niilivirran vilja; se oli Tyyron sato, ja siitä tuli kansojen kauppatavara.

3 av Sihors säd och Nilflodens skördar skaffade du dig vinning, i det du for över stora vatten och drev handel därmed bland folken.

3 Yea, on mighty waters, was the grain of Shihor, The harvest of the Nile, was her increase,—And so she became a mart of nations.

4 Häpeä, Siidon, sillä näin sanoo meri, meren linnoitus: En ole kivuissa ollut, en ole

4 Men stå där nu med skam, du Sidon; ty så säger havet, havets fäste: »Så är jag då

4 Turn thou pale, O Zidon, For spoken, hath the sea, the fortress of the sea, saying,—I have

synnyttänyt, en nuorukaisia kasvattanut, en neitoja vartuttanut.

utan avkomma och har icke fött några barn, icke uppfött ynglingar, icke fostrat jungfrur.»

neither been in pangs nor given birth, I have neither brought up young men, nor promoted virgins.

5 Kun tämä kuullaan Egyptissä, niin vavistaan Tyyron kuulumisia.

5 När man får höra detta i Egypten, då bävar man vid ryktet om Tyrus.

5 Like the report of Egypt, They shall be in pangs at the like report of Tyre.

6 Menkää Tarsiiseen; valittakaa, te rantamaan asukkaat.

6 Dragen bort till Tarsis och jämren eder, I kustlandets invånare.

6 Pass ye over to Tarshish,—Howl, ye inhabitants of the Coast:

7 Onko tämä teidän remuava kaupunkinne, jonka alku on hamasta muinaisajasta, jonka jalat kuljettivat sen kauas muukalaisena asumaan?

7 Är detta eder glada stad, hon den urgamla, som av sina fötter bars till fjärran land, för att gästa där?

7 Is this, to you, an exultation? Though, from ancient days, is her antiquity, Yet shall her own feet, carry her away, far off to dwell.

8 Kuka on tämän päättänyt Tyyron osalle, kruunujen jakelijan, jonka kauppamiehet olivat ruhtinaita, kauppiaat maanmainioita?

8 Vem beslöt detta över Tyrus, henne som delade ut kronor, vilkens köpmän voro furstar, vilkens krämare voro stormän på jorden?

8 Who, hath purposed this, against Tyre, The bestower of crowns,—Whose merchants are princes, Her traders, the honourable of the earth?

9 Herra Sebaot on sen päättänyt, häväistäkseen kaiken koreuden korskan, saattaakseen kaikki maanmainiot halveksituiksi.

9 HERREN Sebaot var den som beslöt det, för att slå ned all den stolta härligheten och ödmjuka alla stormän på jorden.

9 Yahweh of hosts, hath purposed it,—To humble the pride of all beauty, To make of little esteem all the honourable of the earth.

10 Tulvi yli maasi, tytär Tarsis, niinkuin Niilivirta; ei ole patoa enää.

10 Bred nu ut dig över ditt land såsom Nilfloden, du dotter Tarsis; du bär ingen boja mer.

10 Pass through thy land, as the Nile,—O daughter of Tarshish, there is no, restraint any longer!

11 Hän on ojentanut kätensä meren yli,

11 Han räckte ut sin hand över havet, han

11 His hand, hath he stretched out over the

järkyttänyt valtakunnat. Herra on antanut käskyn Kanaania vastaan, että sen linnoitukset hävitettäköön.

kom konungariken att darra; HERREN bjöd om Kanaans fästen att de skulle ödeläggas.

sea, He hath shaken kingdoms,—Yahweh, hath given command against the Phoenician coast, To destroy her fortresses.

12 Hän sanoo: Älä enää ilakoitse, sinä häväisty neitsyt, tytär Siidon. Nouse, mene kittiläisten maahan; et sinä sielläkään saa levätä.

12 Han sade: »Du skall ej allt framgent få leva i fröjd, du kränkta jungfru, du dotter Sidon. Stå upp och drag bort till kittéernas land; dock, ej heller där får du ro.

12 Therefore hath he said,—No more, again, do thou exult, Thou violated virgin daughter of Zidon,—To Cyprus, arise and pass over, Even there, shall one find thee no rest.

13 Katso, kaldealaisten maa, kansa, jota ei ollut enää olemassa, jonka Assur oli valmistanut erämaan eläimille, - ne pystyttävät vartiotorninsa, ne kukistavat sen palatsit, tekevät sen raunioiksi.

13 Se, kaldéernas land, folket som förr ej var till, de vilkas land Assyrien gjorde till boning åt öknens djur, de resa där sina belägringstorn och omstörta stadens platser och göra den till en grushög.

13 Lo! the land of the Chaldeans, This, is the people, that was not, Assyria, founded it for the inhabitants of the desert,—They set up its siege–towers, They demolished its palaces, Made it a ruin!

14 Valittakaa, te Tarsiin-laivat, sillä hävitetty on teidän linnoituksenne.

14 Jämren eder, I Tarsis-skepp, ty edert fäste är förstört.»

14 Howl, ye ships of Tarshish,—For laid waste, is your fortress.

15 Ja siihen aikaan Tyyro unhotetaan seitsemäksikymmeneksi vuodeksi, jotka ovat kuin saman kuninkaan aikaa.
Seitsemänkymmenen vuoden kuluttua käy Tyyron, niinkuin porton laulussa sanotaan:

15 På den tiden skall Tyrus ligga förgätet i sjuttio år, såsom rådde där alltjämt en och samma konung; men efter sjuttio år skall det gå med Tyrus, såsom det heter i visan om skökan:

15 So shall it be, in that day, That Tyre shall be forgotten seventy years, According to the days of a certain king: At the end of seventy years, shall it befall Tyre according to the song of the harlot:

16 Ota kantele, kierrä

16 »Tag din harpa och

16 Take thou a lyre, Go

kaupunkia, sinä unhotettu portto; soita kauniisti, laula vireästi, että sinut muistettaisiin!

gå omkring i staden, du förgätna sköka; spela vackert och sjung flitigt, så att man kommer ihåg dig.»

round the city, O harlot forgotten,—Sweetly touch the strings, Lengthen out the song, That thou mayest be called to mind.

17 Ja seitsemänkymmenen vuoden kuluttua Herra katsoo Tyyron puoleen, ja se pääsee jälleen portonpalkoilleen ja tekee huorin kaikkien maan valtakuntain kanssa, mitä maan päällä on.

17 Ty efter sjuttio år skall HERREN se till Tyrus, och det skall åter få begynna att taga emot skökolön och bedriva otukt med jordens alla konungariken i den vida världen.

17 So shall it be, at the end of seventy years, That Yahweh will visit, Tyre, And she will return to her hire,—Yea she will play the harlot—with all the kingdoms of the earth, upon the face of the ground.

18 Mutta sen voitto ja palkka on oleva Herralle pyhitetty; ei sitä koota eikä talleteta, vaan sen voitto on tuleva niille, jotka Herran edessä asuvat, runsaaksi ravinnoksi ja jaloksi vaatetukseksi.

18 Men hennes handelsförvärv och vad hon får såsom skökolön skall vara helgat åt HERREN; det skall icke läggas upp och icke gömmas, utan de som bo inför HERRENS ansikte skola av hennes handelsförvärv hava mat till fyllest och präktiga kläder.

18 But, her merchandise and her hire, shall be hallowed unto Yahweh, It shall not be stored up, nor hoarded,—For, to them who dwell before Yahweh, shall her merchandise belong, That they may eat to satisfaction, And have stately apparel.

24 luku

1 Katso, Herra tekee maan tyhjäksi ja autioksi, mullistaa sen muodon ja hajottaa sen asukkaat.

1 Se, HERREN ödelägger jorden och föröder den; han omvälver, vad därpå är, och förströr dess inbyggare.

1 Lo! Yahweh emptying the earth, and laying it waste,—And he will overturn the face thereof, And scatter them who dwell therein.

2 Ja niinkuin kansan käy, niin papinkin,

2 Och det går prästen såsom folket, husbonden

2 And it shall be—As the people, so, the

niinkuin orjan, niin hänen herransa, niinkuin orjattaren, niin hänen emäntänsä, niinkuin ostajan, niin myyjän, niinkuin lainanottajan, niin lainanantajan, niinkuin velallisen, niin velkojankin.

3 Maa tyhjentämällä tyhjennetään ja ryöstämällä ryöstetään. Sillä Herra on tämän sanan puhunut.

4 Maa murehtii ja lakastuu, maanpiiri nääntyy ja lakastuu; kansan ylhäiset maassa nääntyvät.

5 Maa on saastunut asukkaittensa alla, sillä he ovat rikkoneet lait, muuttaneet käskyt, hyljänneet iankaikkisen liiton.

6 Sentähden kirous kalvaa maata, ja sen asukkaat syystänsä kärsivät; sentähden maan asukkaat kuumuudesta korventuvat, ja vähän jää ihmisiä jäljelle.

7 Viini murehtii, viiniköynnös kuihtuu, kaikki ilomieliset

såsom tjänaren, husfrun såsom tjänarinnan, säljaren såsom köparen, låntagaren såsom långivaren, gäldenären såsom borgenären.

3 Jorden bliver i grund ödelagd och i grund utplundrad; ty HERREN har talat detta ord.

4 Jorden sörjer och tvinar bort, jordkretsen försmäktar och tvinar bort, vad högt är bland jordens folk försmäktar.

5 Ty jorden har blivit ohelgad under sina inbyggare; de hava överträtt lagarna, de hava förvandlat rätten, brutit det eviga förbundet.

6 Därför uppfräter förbannelse jorden, och de som bo där måste lida, vad de hava förskyllt; därför förtäras jordens inbyggare av hetta, så att ej många människor finnas kvar.

7 Vinmusten sörjer, vinträdet försmäktar; de som voro så hjärteglada

priest, As the servant, so, his lord, As the maid, so, her mistress,—As the buyer, so, the seller, As the lender, so, the borrower, As the debtor, so! his creditor.

3 Emptied—emptied—shall be the earth, yea pillaged—pillaged,—For, Yahweh, hath spoken this word.

4 Mourneth, fadeth, the earth, Languisheth, fadeth, the world,—Languished, have the lofty of the people of the earth.

5 Yea, the earth itself, is profaned under them who dwell therein,—For they have, Set aside laws, Gone beyond statute, Broken an age-abiding covenant.

6 For this cause, a curse, hath devoured the earth, And punished are the dwellers therein,—For this cause, are burned the inhabitants of the earth, And the men left remaining—are few.

7 Mourneth, the new wine, Withereth, the vine,—Sighing, are all

huokaavat.
8 Loppunut on vaskirumpujen riemu, lakannut remuavaisten melu, loppunut kanteleitten riemu.

9 Ei laulaen viiniä juoda, väkijuoma käy karvaaksi juojillensa.

10 Kukistettu on autio kaupunki, joka talo teljetty, sisään pääsemätön.
11 Viinistä on kaduilla valitus, kaikki ilo on mennyt mailleen, riemu maasta paennut.

12 Jäljellä on kaupungissa hävitys, portti on pirstaleiksi lyöty.
13 Sillä niin on käyvä maan päällä, kansojen keskuudessa, kuin öljypuuta karistettaessa, kuin jälkikorjuussa, viininkorjuun päätyttyä.

14 Ne korottavat äänensä ja riemuitsevat, ne huutavat mereltä päin Herran valtasuuruutta:

sucka nu alla.
8 Det är förbi med fröjden vid pukornas ljud, de gladas larm ha tystnat; det är förbi med fröjden vid harpans klang.
9 Vin dricker man icke mer under sång, rusdrycken kännes bitter för dem som dricka den.
10 Nedbruten ligger den öde staden; vart hus är stängt, så att ingen kommer därin.
11 Därute höres klagorop över vinet; all glädje är såsom en nedgången sol, all jordens fröjd har flyktat.
12 Ödeläggelse allenast är kvar i staden, och porten är slagen i spillror.
13 Ty det måste så gå på jorden bland folken, såsom det går, när man slår ned oliver, såsom när man gör en efterskörd, sedan vinbärgningen är slut.

14 Dessa häva då upp sin röst och jubla; fröjderop över HERRENS höghet ljuda borta i väster:

the merryhearted:
8 Ceased, hath the mirth of timbrels, Ended, is the noise of the uproarious,—Ceased, hath the mirth of the lyre:
9 With a song, they drink not wine,—Bitter, is strong drink, to them who drink it:
10 Broken down, is the city of desolation,—Shut up, every house, that it cannot be entered.
11 There is an outcry concerning wine, in the streets,—Darkened, is all joy, Departed, the gladness of the earth.
12 There is left in the city, desolation,—And, to ruins, have been broken the gate.
13 When, thus, it shall be, in the earth, in the midst of the peoples, [There shall be,] like the shaking of an olive–tree, like the going round to pick, when closed, is the harvest.
14 They, shall lift up their voice—shall raise a tremulous note,—On account of the splendour of Yahweh, have they made a shrill cry, on the West;

15 Sentähden kunnioittakaa Herraa valon mailla, ja meren saarilla Herran, Israelin Jumalan, nimeä.

15 »Ären därför HERREN i österns bygder, även i havsländerna HERRENS, Israels Guds, namn.»

15 For this cause, In the Regions of Light, give ye glory to Yahweh,—In the Coastlands of the Sea, [unto] the Name of Yahweh, God of Israel.

16 Maan äärestä kuulemme ylistysvirret: Ihana on vanhurskaan osa! Mutta minä sanon: Riutumus, riutumus on minun osani, voi minua: ryöstäjät ryöstävät, raastaen ryöstäjät ryöstävät!

16 Från jordens ända höra vi lovsånger: »En härlig lott får den rättfärdige!» Men jag säger: Jag arme, jag arme, ve mig! Härjare härja, ja härjande fara härjare fram.

16 From the uttermost part of the earth, melodies, have we heard—Beauty, to the righteous one! But I had said—Ruin to me! Ruin to me! Woe to me! Traitors, have betrayed, Yea, traitorously, have traitors betrayed!

17 Kauhu ja kuoppa ja paula on edessäsi, sinä maan asukas.

17 Faror, fallgropar och fällor vänta eder, I jordens inbyggare.

17 Terror and pit, and snare,—are upon thee, O inhabitant of the earth!

18 Joka pakenee kauhun ääntä, se putoaa kuoppaan, ja joka kuopasta nousee, se puuttuu paulaan. Sillä korkeuden akkunat aukenevat ja maan perustukset järkkyvät.

18 Och om någon flyr undan farlighetsropen, så störtar han i fallgropen, och om han kommer upp ur fallgropen, så fångas han i fällan. Ty fönstren i höjden äro öppnade, och jordens grundvalar bäva.

18 So shall it be—He that fleeth from the sound of the terror, shall fall into the pit, And, he that getteth up out of the midst of the pit, shall be captured in the snare,—For, the windows on high, have opened, And shaken, are the foundations of earth.

19 Maa murskaksi musertuu, maa halkee ja hajoaa, maa horjuu ja huojuu.

19 Jorden brister, ja, den brister; jorden rämnar, ja, den rämnar; jorden vacklar, ja, den vacklar;

19 The earth breaketh, breaketh,—The earth crasheth, crasheth, The earth tottereth, tottereth;

20 Maa hoippuu ja hoipertelee niinkuin juopunut, huojuu

20 jorden raglar, ja, den raglar såsom en drucken; den gungar

20 The earth staggereth–staggereth, like a drunken man, And

niinkuin lehvämaja. Raskaana painaa sitä sen rikkomus, se kaatuu eikä enää nouse.

såsom vaktskjulet i trädets topp. Dess överträdelse vilar tung på den, och den faller och kan icke mer stå upp.

rocketh to and fro like a night-hut,—So shall be heavy upon her, her transgression, And she shall fall, and, not again, rise.

21 Sinä päivänä Herra kostaa korkeuden sotajoukolle korkeudessa ja maan kuninkaille maan päällä.

21 På den tiden skall HERREN hemsöka höjdens här uppe i höjden och jordens konungar nere på jorden.

21 And it shall be, in that day, That Yahweh will bring punishment, Upon the host of the height, in the height,— And upon the kings of the ground, on the ground.

22 Heidät kootaan sidottuina vankikuoppaan ja suljetaan vankeuteen; pitkän ajan kuluttua heitä etsiskellään.

22 Och de skola samlas tillhopa, såsom fångar hopsamlas i fånggropen, och skola inneslutas i fängelse; sent omsider når dem hemsökelsen.

22 And they shall be swept together in a crowd, fettered for a pit, And shall be lowered into a dungeon,—And, after many days, shall they be punished.

23 Ja kuu punastuu, ja aurinko häpeää, sillä Herra Sebaot on kuningas Siionin vuorella ja Jerusalemissa, ja hänen vanhintensa edessä loistaa kirkkaus.

23 Då skall månen blygas och solen skämmas; ty HERREN Sebaot skall då vara konung på Sions berg och i Jerusalem, och hans äldste skola skåda härlighet.

23 Then shall blush, the silvery moon, Then turn pale, the glowing sun,— Because Yahweh of hosts, hath become king, In Mount Zion, And in Jerusalem, And before his Elders, in glory.

25 luku

1 Herra, sinä olet minun Jumalani; minä kunnioitan sinua, kiitän sinun nimeäsi, sillä sinä olet tehnyt ihmeitä, sinun aivoituksesi kaukaisilta päiviltä ovat

1 HERRE, du är min Gud; jag vill upphöja dig, jag vill prisa ditt namn, ty du gör underfulla ting, du utför rådslut ifrån fordom tid, fasta och beståndande.

1 O Yahweh! my God, thou art, I will exalt thee, I will praise thy Name, For thou hast done a wonderful thing,- -Purposes of long ago, Faithfulness in truth.

todet ja vakaat.

2 Sillä sinä olet tehnyt kaupungin kiviroukkioksi, varustetun kaupungin raunioiksi; muukalaisten linna on kadonnut kaupunkien luvusta, ei sitä ikinä enää rakenneta.

2 Ja, du har gjort staden till en stenhop, den befästa staden till en grushög; främlingarnas palats står ej mer där såsom en stad, aldrig skall det byggas upp igen.

2 For thou hast made, of a citadel, a mound, of a defenced city, a ruin,—palaces for foreigners, to be no city, To times age–abiding, shall it not be built.

3 Sentähden sinua kunnioittaa väkevä kansa, väkivaltaisten pakanain kaupunki sinua pelkää.

3 Därför måste nu det vilda folket ära dig, den grymma hednastaden frukta dig.

3 For this cause, shall glorify thee—a strong people, The city of tyrannous nations, shall revere thee;

4 Sillä sinä olit turvana vaivaiselle, turvana köyhälle hänen ahdingossansa, suojana rankkasateelta, varjona helteeltä; sillä väkivaltaisten kiukku on kuin rankkasade seinää vastaan.

4 Ty du har varit ett värn för den arme, ett värn för den fattige i hans nöd, en tillflykt mot störtskurar, ett skygd under hettan. Ty våldsverkarnas raseri är likasom en störtskur mot en vägg.

4 For thou didst become, A refuge to the weak, A refuge to the needy, when distress was upon him,—A shelter from the storm, A shade from the heat, When the blast of tyrants was like a storm against a wall.

5 Niinkuin helteen kuivassa maassa, niin sinä vaimensit muukalaisten melun. Niinkuin helle pilven varjossa vaipuu väkivaltaisten voittolaulu.

5 Och såsom du kuvar hettan, när det är som torrast, så kuvar du främlingarnas larm; ja, såsom hettan dämpas genom molnens skugga, så dämpas de grymmas segersång.

5 As heat in a desert, the pomp of foreigners, wilt thou subdue,—Heat––with the shade of a cloud, The song of tyrants, become low.

6 Ja Herra Sebaot laittaa kaikille kansoille tällä vuorella pidot rasvasta, pidot voimaviinistä, ydinrasvasta, puhtaasta voimaviinistä.

6 Och HERREN Sebaot skall på detta berg göra ett gästabud för alla folk, ett gästabud med feta rätter, ett gästabud med starkt vin, ja, med feta, märgfulla rätter,

6 Then will Yahweh of hosts prepare, for all the peoples, in this mountain, A banquet of fat things, A banquet of old wines,—Of fat things full of marrow, Of old

	med starkt vin, väl klarat.	wines well refined;
7 Ja hän hävittää tällä vuorella verhon, joka verhoaa kaikki kansat, ja peiton, joka peittää kaikki kansakunnat.	7 Och han skall på detta berg göra om intet det dok som höljer alla folk, och det täckelse som betäcker alla folkslag.	7 And he will swallow up, in this mountain, The mask of the veil, the veil that is upon all the peoples,—And the web that is woven over all the nations.
8 Hän hävittää kuoleman ainiaaksi, ja Herra, Herra pyyhkii kyyneleet kaikkien kasvoilta ja ottaa pois kansansa häväistyksen kaikesta maasta. Sillä Herra on puhunut.	8 Han skall för alltid göra döden om intet; och Herren, HERREN skall avtorka tårarna från alla ansikten, och skall taga bort sitt folks smälek överallt på jorden. Ty så har HERREN talat.	8 Having swallowed up death itself victoriously, My Lord, Yahweh, will wipe away, tears from off all faces,—And, the reproach of his own people, will he remove from off all the earth, For, Yahweh, hath spoken.
9 Ja sinä päivänä sanotaan: Katso, tämä on meidän Jumalamme, jota me odotimme meitä pelastamaan; tämä on Herra, jota me odotimme: iloitkaamme ja riemuitkaamme pelastuksesta, jonka hän toi.	9 På den tiden skall man säga: Se, där är vår Gud, som vi förbidade och som skulle frälsa oss. Ja, där är HERREN, som vi förbidade; låtom oss fröjdas och vara glada över hans frälsning.	9 So shall it be said, in that day, Lo! our God, is this! We waited for him, that he might save us,—This, is Yahweh! We waited for him, Let us exult and rejoice, in his salvation.
10 Sillä Herran käsi lepää tällä vuorella. Mutta Mooab tallataan siihen paikkaansa, niinkuin oljet tallautuvat lantaveteen.	10 Ty HERRENS hand skall vila över detta berg, men Moab skall bliva nedtrampad i sitt eget land, likasom strå trampas ned i gödselpölen.	10 For the hand of Yahweh will settle down in this mountain,—Then shall Moab be trodden down in its place, Like the treading down of a strawheap in the water of a dunghill;
11 Ja hän haroo siinä käsiään, niinkuin uija	11 Och huru han än där breder ut sina händer,	11 Should he spread forth his hands in the

haroo uidessansa, mutta Herra painaa alas hänen ylpeytensä ynnä hänen kättensä rimpuilut.

lik simmaren, när han simmar, så skall dock hans högmod bliva nedbrutet, trots hans händers alla konster.

midst thereof, As a swimmer spreadeth forth to swim, Then would be laid low his pride, together with the devices of his hands.

12 Sinun korkeitten muuriesi varustukset hän kukistaa, painaa alas, syöksee maahan, tomuun asti.

12 Ja, dina murars höga fäste störtar han omkull och ödmjukar, han slår det till jorden, ned i stoftet.

12 Yea, the lofty stronghold of thy walls, Hath he brought down— Laid low—Levelled to the ground, even unto the dust.

26 luku

1 Sinä päivänä lauletaan Juudan maassa tämä laulu: Meillä on vahva kaupunki, pelastuksen hän asettaa muuriksi ja varustukseksi.

1 På den tiden skall man sjunga denna sång i Juda land: »Vår stad giver oss styrka; murar och värn bereda oss frälsning.

1 In that day, shall be sung this song, in the land of Judah,—A strong city, have we! Salvation, will he set for walls and rampart.

2 Avatkaa portit vanhurskaan kansan käydä sisälle, joka uskollisena pysyy.

2 Låten upp portarna, så att ett rättfärdigt folk får draga därin, ett som håller tro.

2 Open ye the gates,— That there may enter in— —a righteous nation preserving fidelity.

3 Vakaamieliselle sinä talletat rauhan, rauhan, sillä hän turvaa sinuun.

3 Den som är fast i sitt sinne bevarar du i frid, i frid; ty på dig förtröstar han.

3 A purpose sustained, thou wilt guard, [saying], Prosper! Prosper! Because, in thee, hath he been led to trust.

4 Turvatkaa Herraan ainiaan, sillä Herra, Herra on iankaikkinen kallio.

4 Förtrösten då på HERREN till evig tid; ty HERREN, HERREN är en evig klippa.

4 Trust ye in Yahweh, unto futurity,—For, in Yah, Yahweh, is a rock of ages.

5 Sillä hän on kukistanut korkealla asuvaiset, ylhäisen kaupungin, hän painoi

5 Ty dem som trona i höjden, dem störtar han ned, ja, den höga staden; han ödmjukar

5 For he hath brought down, the inhabitants of the height, the city exalted,—He layeth it

sen alas, painoi maan tasalle, syöksi sen tomuun asti.
6 Sitä tallaa jalka, kurjan jalat, vaivaisten askeleet.

7 Vanhurskaan polku on suora, sinä teet vanhurskaan tien tasaiseksi.

8 Niin, sinun tuomioittesi tiellä me odotamme sinua, Herra; sinun nimeäsi ja sinun muistoasi sielu ikävöitsee.

9 Minun sieluni ikävöitsee sinua yöllä, minun henkeni sisimmässäni etsii sinua varhain; sillä kun sinun tuomiosi kohtaavat maata, oppivat maanpiirin asukkaat vanhurskautta.

10 Jos jumalaton saa armon, ei hän opi vanhurskautta; oikeuden maassa hän tekee vääryyttä eikä näe Herran korkeutta.

11 Herra, sinun kätesi on kohotettu, mutta he

den, ödmjukar den till jorden, han slår den ned i stoftet.
6 Den trampas under fötterna, under de förtrycktas fötter, under de armas steg.»
7 Men den rättfärdiges väg är jämn; åt den rättfärdige bereder du en jämnad stig.

8 Ja, på dina domars väg, HERRE, förbida vi dig; till ditt namn och ditt pris står vår själs trängtan.

9 Min själ trängtar efter dig om natten, och anden i mig söker dig bittida; ty när dina domar drabbar jorden, lära sig jordkretsens inbyggare rättfärdighet.

10 Om nåd bevisas mot den ogudaktige, så lär han sig icke rättfärdighet; i det land, där rätt skulle övas, gör han då vad orätt är och ser icke HERRENS höghet.
11 HERRE, din hand är upplyft, men de se det

low. Layeth it low, even to the ground, Levelleth it, even to the dust:
6 The foot trampleth, it,—The feet of the lowly, The steps of the weak.
7 The path of a righteous man, is, even,—O Upright One! the track of a righteous man, thou makest level.
8 Surely, in the path of thy regulations, O Yahweh, we waited for thee,—Unto thy Name and unto thy Memorial, was there a longing of soul:
9 With my soul, longed I for thee in the night, Yea with my spirit within me, I kept on searching for thee,—For, when thy regulations [extend] to the earth, The inhabitants of the world will have learned, righteousness.
10 Let favour be shewed to the lawless, he hath not learned righteousness, In a land of honest dealings, he acteth perversely,—And seeth not the splendour of Yahweh.
11 O Yahweh, though thy hand be lifted up,—

eivät sitä näe. He saakoot häpeäksensä nähdä sinun kiivautesi kansan puolesta; kuluttakoon heidät tuli, joka sinun vihollisesi kuluttaa.

12 Herra, sinä saatat meille rauhan, sillä myös kaikki meidän tekomme olet sinä tehnyt.

13 Herra, meidän Jumalamme, meitä ovat vallinneet muut herrat, et sinä; sinua yksin me ylistämme, sinun nimeäsi.

14 Kuolleet eivät virkoa eloon, vainajat eivät nouse: niin sinä olet heille kostanut, tuhonnut heidät ja hävittänyt kaiken heidän muistonsa.

15 Sinä olet lisännyt kansan, Herra, olet lisännyt kansan, olet kunniasi näyttänyt, olet laajentanut kaikki maan rajat.

16 Herra, ahdistuksessa he etsivät sinua, vuodattivat hiljaisia rukouksia, kun sinä heitä kuritit.

icke; må de nu med blygsel se din nitälskan för folket; ja, må eld förtära dina ovänner.

12 HERRE, du skall skaffa frid åt oss, ty allt vad vi hava uträttat har du utfört åt oss.

13 HERREN, vår Gud, andra herrar än du hava härskat över oss, men allenast dig prisa vi, allenast ditt namn.

14 De döda få icke liv igen, skuggorna stå ej åter upp; därför hemsökte och förgjorde du dem och utrotade all deras åminnelse.

15 Du förökade en gång folket, HERRE; du förökade folket och bevisade dig härlig; du utvidgade landets alla gränser.

16 HERRE, i nöden hava de nu sökt dig, de hava utgjutit tysta böner, när din tuktan kom över dem.

yet do they not see, Would they might see—and turn pale at a people's zeal,—Surely, the fire of thine enemies, must consume them!

12 O Yahweh, thou wilt ensure prosperity for us,—For, even all our works, hast thou wrought for us.

13 O Yahweh, our God! Lords other than thee, have owned, us,—By thyself alone, will we call upon thy Name.

14 The dead, come not to life again, The shades, do not arise,—Therefore, thou hast visited and destroyed them, And caused to perish every memorial of them.

15 Thou hast increased the nation, O Yahweh, Thou hast increased the nation, thou hast gotten thyself glory, Thou hast extended far, all the ends of the land.

16 O Yahweh! in distress, they sought thee,—They poured out a whispered prayer, when thy chastening was upon them.

17 Niinkuin raskas vaimo, joka on synnyttämäisillään, vääntelehtii ja huutaa kivuissansa, niin me olimme sinun edessäsi, Herra.

17 Såsom en havande kvinna, då hon är nära att föda, våndas och ropar i sina kval, så var det med oss inför ditt ansikte, o HERRE.

17 Like as a woman with child—Draweth near to giving birth, Is in pain, Crieth out in her pangs, So, were we before thee, O Yahweh; —

18 Me olimme raskaina, vääntelehdimme, mutta oli niinkuin olisimme synnyttäneet tuulta: emme saaneet aikaan pelastusta maalle, maanpiirin asukkaat eivät ilmoille päässeet.

18 Vi voro också havande och våndades; men när vi födde, var det vind. Vi kunde icke bereda frälsning åt landet; inga människor födas mer till att bo på jordens krets.

18 We were with child—We were in pain, As it were we brought forth wind,—Salvation, we could not accomplish for the earth, Neither were born, the inhabitants of the world.

19 Mutta sinun kuolleesi virkoavat eloon, minun ruumiini nousevat ylös. Herätkää ja riemuitkaa, te jotka tomussa lepäätte, sillä sinun kasteesi on valkeuksien kaste, ja maa tuo vainajat ilmoille.

19 Men dina döda må få liv igen; mina dödas kroppar må åter stå upp. Vaknen upp och jublen, I som liggen i graven; ty din dagg är en ljusets dagg, och jorden skall giva igen de avsomnade.

19 Thy dead, shall come to life again, My dead body, they shall arise,—Awake and shout for joy, ye that dwell in the dust, For, a dew of light, is thy dew, And, earth, to the shades, shall give birth.

20 Mene, kansani, kammioihisi ja sulje ovet jälkeesi, lymyä hetkinen, kunnes viha on ohitse mennyt.

20 Välan då, mitt folk, gå in i dina kamrar och stäng igen dörrarna om dig; göm dig ett litet ögonblick, till dess att vreden har gått förbi.

20 Come, my people, enter into thy chambers, And shut thy doors behind thee,—Hide thee, as it were, a little moment, Till the indignation pass over.

21 Sillä katso, Herra lähtee asuinsijastaan kostamaan maan asukkaille heidän pahat tekonsa, ja maa paljastaa verivelkansa eikä surmattujansa enää peitä.

21 Ty se, HERREN träder ut ur sin boning, för att hemsöka jordens inbyggare för deras missgärning; och jorden skall låta komma i dagen allt blod som där har blivit utgjutet, och

21 For lo! Yahweh, is coming forth out of his place, To visit the iniquity of earth's inhabitant upon him,—Therefore shall the earth unveil her shed-blood, And throw a covering,

	skall icke längre betäcka dem som där hava blivit dräpta.	no longer, over her slain.
27 luku		
1 Sinä päivänä Herra kostaa kovalla, suurella ja väkevällä miekallansa Leviatanille, kiitävälle käärmeelle, ja Leviatanille, kiemurtelevalle käärmeelle, ja tappaa lohikäärmeen, joka on meressä.	1 På den tiden skall HERREN med sitt svärd, det hårda, det stora och starka, hemsöka Leviatan, den snabba ormen, och Leviatan, den ringlande ormen, och skall dräpa draken, som ligger i havet.	1 In that day, will Yahweh, With his sword––the hard and the great and the strong, Bring punishment, Upon Leviathan, the fleeing serpent, And upon Leviathan, the crooked serpent,—And will slay the monster which is in the sea.
2 Sinä päivänä sanotaan: On viinitarha, tulisen viinin tarha; laulakaa siitä:	2 På den tiden skall finnas en vingård, rik på vin, och man skall sjunga om den:	2 In that day, A Wine–Vineyard! sing ye unto her:
3 'Minä, Herra, olen sen vartija, minä kastelen sitä hetkestä hetkeen; minä vartioitsen sitä öin ja päivin, ettei sitä mikään vahingoita.	3 Jag, HERREN, är dess vaktar, åter och åter vattnar jag den. För att ingen skall skada den, vaktar jag den natt och dag.	3 I—Yahweh, am Watching over her, Every moment, will I water her,—Lest anyone injure her, Night and day, will I watch over her.
4 Vihaa minulla ei ole; olisipa vain orjantappuroita ja ohdakkeita, niiden kimppuun minä kävisin sodalla ja polttaisin ne kaikki tyynni -	4 Jag vredgas icke på den; nej, om tistel och törne ville begynna strid, så skulle jag gå löst därpå och bränna upp alltsammans.	4 Fury, have I none,—Oh that there were delivered to me, briars and thorns, in battle! I would march in among them, I would set fire to them, one and all.
5 kaikki, jotka eivät antaudu minun turviini, eivät tee rauhaa minun kanssani, tee rauhaa minun kanssani.'	5 Eller ock måste man söka skydd hos mig och göra fred med mig; ja, fred måste man göra med mig.	5 Else, let one lay hold of my protection, Let him make peace with me,—Peace, let him make with me.

6 Tulevina aikoina juurtuu Jaakob, Israel kukkii ja kukoistaa ja täyttää maanpiirin hedelmällänsä.

7 Löikö hän sitä, niinkuin sen lyöjät lyötiin, tapettiinko se, niinkuin sen tappajat tapettiin?

8 Karkoittamalla sen, lähettämällä sen pois sinä sitä rankaisit. Hän pyyhkäisi sen pois kovalla myrskyllänsä itätuulen päivänä.
9 Sentähden sovitetaan Jaakobin pahat teot sillä, ja se on hänen syntiensä poistamisen täysi hedelmä, että hän tekee kaikki alttarikivet rikottujen kalkkikivien kaltaisiksi: eivät kohoa enää asera-karsikot eivätkä auringonpatsaat.

10 Sillä varustettu kaupunki on autio, se on hyljätty maja, jätetty tyhjäksi kuin erämaa. Siellä vasikat käyvät laitumella, siellä makailevat ja kaluavat sieltä vesat kaikki.
11 Ja kun oksat

6 I tider som komma skall Jakob skjuta rötter och Israel grönska och blomstra; jordkretsen skola de uppfylla med sin frukt.
7 Har man väl plågat dem så, som han plågade deras plågare? Eller dräptes de så, som deras dräpta fiender blevo dräpta?
8 Nej, väl näpste han folket, när han förkastade och försköt det, väl ryckte han bort det med sin hårda vind, på östanstormens dag;
9 men därför kan ock Jakobs missgärning då bliva försonad och deras synds borttagande då giva fullmogen frukt, när alla stenar i deras altaren äro förstörda -- såsom då man krossar sönder kalkstycken -- och när Aseror och solstoder ej mer resas upp.
10 Se, den fasta staden ligger öde, den har blivit en folktom plats, övergiven såsom en öken, kalvar gå där i bet och lägra sig där och avbita de kvistar där finnas.
11 Och när grenarna

6 In coming times, shall Jacob, strike root, Israel, shall blossom and bud,–
–Then shall they fill the face of the world with fruit.
7 Was it, with the smiting of his smiter, that he smote him? Or, as with the slaying of his slayer, was he slain?

8 By driving her away—by dismissing her, wouldest thou contend with her? He removed her by his rough wind, in a day of east wind.
9 Therefore, hereby, shall a propitiatory–covering be put over the iniquity of Jacob, And all, this, is the fruit of taking away his sin,—When he maketh all the stones of an altar like chalk–stones that soon crumble, Sacred Stems and Sun Images, shall not arise.
10 For, the fortified city, is solitary, The dwelling forsaken, and left as a wilderness,—There, shall the calf feed, And, there, lie down, And shall consume the branches thereof:
11 When the cut–off

kuivuvat, niin ne taitetaan; vaimot tulevat ja tekevät niillä tulta. Sillä se ei ole ymmärtäväistä kansaa; sentähden sen tekijä ei sitä armahda, sen Luoja ei sitä sääli.

äro torra, bryter man av dem, och kvinnor komma och göra upp eld med dem. Ty detta är icke ett folk med förstånd; därför visar deras skapare dem intet förbarmande, och deras danare dem ingen misskund.

boughs thereof are dry, they shall be broken to pieces, Women, coming, are kindling it! For it is, not a people of understanding, For this cause, Will he that made him, not have compassion upon him, And, he that formed him, will shew him no favour.

12 Sinä päivänä Herra karistaa hedelmät maahan, Eufrat-virrasta aina Egyptin puroon asti, ja teidät, te israelilaiset, poimitaan talteen yksitellen.

12 Och det skall ske på den tiden att HERREN anställer en inbärgning, från den strida floden intill Egyptens bäck; och I skolen varda insamlade, en och en, I Israels barn.

12 And it shall come to pass, in that day, That Yahweh will beat off his fruit from the stream of the River[=Euphrates], unto the torrent–valley of Egypt,—And, ye, shall be picked up, one by one, O sons of Israel.

13 Sinä päivänä puhalletaan suureen pasunaan, ja Assurin maahan hävinneet ja Egyptin maahan karkoitetut tulevat ja kumartavat Herraa pyhällä vuorella Jerusalemissa.

13 Och det skall ske på den tiden att man stöter i en stor basun; och de som hava varit borttappade i Assyriens land och fördrivna till Egyptens land, de skola då komma; och de skola tillbedja HERREN på det heliga berget i Jerusalem.

13 And it shall come to pass, in that day, That there shall be a blowing with a great horn, Then shall come in, Such as have wandered in the land of Assyria, And such as have been outcasts in the land of Egypt,—And they shall bow themselves down unto Yahweh, In the holy mountain, In Jerusalem.

28 luku

1 Voi Efraimin juopuneitten ylvästä

1 Ve dig, du Efraims druckna mäns stolta

1 Alas! for the proud crown of the drunkards

kruunua ja sen kunnian loisteen kuihtuvata kukkaa, joka on kukkulan laella, viinistä päihtyneitten lihavan laakson keskellä!

2 Katso, Herralta tulee hän, joka on väkevä ja voimallinen, niinkuin raesade, rajumyrsky. Niinkuin rankkasade, väkeväin tulvavetten kuohu, hän voimalla maahan kaataa.

3 Jalkoihin tallataan Efraimin juopuneitten ylväs kruunu.

4 Ja sen kunnian loisteen kuihtuvan kukan, joka on kukkulan laella, lihavan laakson keskellä, käy niinkuin varhaisviikunan ennen kesää: kuka vain sen näkee, tuskin se on hänen kourassaan, niin hän sen jo nielaisee.

5 Sinä päivänä Herra Sebaot on oleva loistava kruunu ja kunnian seppele kansansa jäännökselle

krona, du hans strålande härlighets vissnande blomster på bergshjässan ovan de vinberusades bördiga dal!

2 Se, från Herren kommer en som är stark och väldig, lik en hagelskur, en förödande storm, lik en störtskur med väldiga, översvämmande vatten, som slår allt till jorden med mat.

3 Under fötterna bliver den då trampad, Efraims druckna mäns stolta krona.

4 Och det går med hans strålande härlighets vissnande blomma på bergshjässan ovan den bördiga dalen, såsom det går med ett fikon därnere, ett som har mognat före sommarskörden: så snart någon får syn därpå, slukar han det, medan han ännu har det i sin hand.

5 På den tiden skall HERREN Sebaot bliva en härlig krona och en strålande krans för kvarlevan av sitt folk;

of Ephraim, And for his fading wreath of majestic beauty,—Which is on the head of the fertile valley, of them who are overcome with wine.

2 Lo! My Lord hath one who is, strong and bold, Like a storm of hail, a destroying tempest, Like a storm of mighty waters overflowing, Hath he thrust it down to the earth with force:

3 With the feet, shall be trodden down, the proud crown of the drunkards of Ephraim!

4 So shall his fading wreath of majestic beauty, Which is on the head of the fertile valley, become,—Like the first–ripe fig before fruit–harvest, Which, when he that looketh upon it seeth, while it is yet in his hand, he swalloweth it up.

5 In that day, will Yahweh of hosts become, A crown of beauty, and, A diadem of majesty,—Unto the remnant of his people:

6 ja oikeuden henki sille, joka oikeutta istuu, ja väkevyys niille, jotka torjuvat hyökkäyksen takaisin porttia kohden.

6 och han skall bliva en rättens ande för den som skipar rätt, och en starkhetsmakt för dem som driva fienden på porten.

6 Even a spirit of justice—to him that presideth over justice, And strength to them who would turn back the battle at the gate.

7 Ja nämäkin horjuvat viinistä ja hoipertelevat väkijuomasta. Väkijuomasta horjuu pappi ja profeetta; he ovat sekaisin viinistä, hoipertelevat väkijuomasta. He horjuvat näyissä, huojuvat tuomioissa.

7 Men också här raglar man av vin, stapplar man av starka drycker; både präster och profeter ragla av starka drycker, de äro överlastade av vin, de stappla av starka drycker; de ragla, när de profetera, de vackla, när de skipa rätt.

7 But, as for these, With wine, do they reel, and, With strong drink, do they stagger,—Priest and prophet, reel with strong drink, They are swallowed up through wine, They stagger through strong drink, They reel in prophetic vision, They totter in pronouncing judgment.

8 Sillä täynnä oksennusta ja saastaa ovat kaikki pöydät - ei puhdasta paikkaa!

8 Ja, alla bord äro fulla av vämjeliga spyor, ingen ren fläck finnes.

8 For, all tables, are full of filthy vomit,—There is no place!

9 Keitähän tuokin luulee taitoon neuvovansa, keitä saarnalla opettavansa? Olemmeko me vasta maidolta vieroitettuja, äidin rinnoilta otettuja?

9 -- »Vem är det då han vill lära förstånd, och vem skall han få att giva akt på sin predikan? Äro vi då nyss avvanda från modersmjölken, nyss tagna från modersbröstet?

9 Whom, would he teach knowledge? And, whom, would he cause to understand the message? Them who are, weaned from the milk? taken from the breasts?

10 Käsky käskyn päälle, käsky käskyn päälle, läksy läksyn päälle, läksy läksyn päälle, milloin siellä, milloin täällä! -

10 Det är ju gnat på gnat, gnat på gnat, prat på prat, prat på prat, litet här, litet där!»

10 For it is—Precept upon precept, precept upon precept, Line upon line, line upon line,—A little here, a little there.

11 Niin, sopertavin huulin ja vieraalla

11 -- Ja väl, genom stammande läppar och

11 For, with a jabbering lip, and with an alien

kielellä hän on puhuva tälle kansalle,

12 hän, joka on sanonut heille: Tässä on lepo; antakaa väsyneen levätä, tässä on levähdyspaikka. Mutta he eivät tahtoneet kuulla.
13 Niinpä on Herran sana oleva heille: Käsky käskyn päälle, käsky käskyn päälle, läksy läksyn päälle, läksy läksyn päälle, milloin siellä, milloin täällä, niin että he kulkiessaan kaatuvat selälleen ja ruhjoutuvat, että heidät kiedotaan ja vangitaan.
14 Sentähden kuulkaa Herran sana, te pilkkaajat, te jotka hallitsette tätä kansaa Jerusalemissa.
15 Koska te sanotte: Me olemme tehneet liiton kuoleman kanssa ja tuonelan kanssa sopimuksen; tulkoon vitsaus kuin tulva, ei se meitä saavuta, sillä me olemme tehneet valheen turvaksemme ja piiloutuneet petokseen -

på ett främmande tungomål skall han tala till detta folk,
12 han som en gång sade till dem: »Här är vilostaden, låten den trötte få vila; här är vederkvickelsens ort.» Men sådant ville de icke höra.
13 Så skall då HERRENS ord bliva för dem »gnat på gnat, gnat på gnat, prat på prat, prat på prat, litet här, litet där». Och så skola de, bäst de gå där, falla baklänges och krossas, varda snärjda och fångade.

14 Hören därför HERRENS ord, I bespottare, I som råden över folket här i Jerusalem.
15 Eftersom I sägen: »Vi hava slutit ett förbund med döden, med dödsriket hava vi ingått ett fördrag; om ock gisslet far fram likt en översvämmande flod, skall det icke nå oss, ty vi hava gjort lögnen till vår tillflykt och falskheten till vårt beskärm»,

tongue, must he speak unto this people!

12 To whom he said—This, is the rest—give ye rest to the weary, and, This, is the quietness,—But they were unwilling to hear.

13 So the word of Yahweh must be, to them—Precept upon precept, precept upon precept, Line upon line, line upon line, A little here, a little there,—That they may go, and fall backward, and be torn, and snared, and captured.
14 Wherefore, hear ye the word of Yahweh, Ye men who scoff,—Ye rulers of this people that is in Jerusalem.
15 Because ye have said—We have solemnised a covenant with death, And, with hades, have we effected a vision,—The overflowing scourge, when it sweepeth by, shall not reach unto us, For we have made lying, our refuge, And, in falsehood, have we hid ourselves.

16 sentähden, näin sanoo Herra, Herra: Katso, minä lasken Siioniin peruskiven, koetellun kiven, kalliin kulmakiven, lujasti perustetun; joka uskoo, se ei pakene.

16 därför säger Herren, HERREN så: Se, jag har lagt i Sion en grundsten, en beprövad sten, en dyrbar hörnsten, fast grundad; den som tror på den behöver icke fly.

16 Therefore, Thus, saith My Lord, Yahweh, Behold me! founding in Zion, a stone, A stone of testing, The costly corner of a well–laid foundation, He that trusteth, shall not make haste!

17 Ja minä panen oikeuden mittanuoraksi ja vanhurskauden vaa'aksi, ja rakeet hävittävät valheturvan, ja vedet huuhtovat pois piilopaikan.

17 Och jag skall låta rätten vara mätsnöret och rättfärdigheten sänklodet. Och hagel skall slå ned eder lögntillflykt, och vatten skall skölja bort edert beskärm.

17 But I will make– Justice, the line, and, Righteousness, the plummet,—And the hail shall, sweep away, your refuge of lying, And, your hiding–place, the waters shall overflow;

18 Teidän liittonne kuoleman kanssa pyyhkäistään pois, ja teidän sopimuksenne tuonelan kanssa ei kestä; kun vitsaus tulee niinkuin tulva, niin se teidät maahan tallaa.

18 Och edert förbund med döden skall bliva utplånat, och edert fördrag med dödsriket skall icke bestå; när gisslet far fram likt en översvämmande flod, då solen I varda nedtrampade.

18 So shall be wiped out your covenant with death, And, your vision with hades, not stand,— When, the overflowing scourge, sweepeth past, then shall ye be thereby beaten down:

19 Niin usein kuin se tulee, tempaa se teidät valtaansa, sillä aamu aamulta se tulee, tulee päivällä ja yöllä: totisesti, kauhuksi on tämän saarnan opetus.

19 Så ofta det far fram, skall det träffa eder; ty morgon efter morgon skall det fara fram, ja, både dag och natt. Idel förskräckelse bliver det, när I måsten akta på den predikan.

19 As often as it sweepeth past, it shall take you, away, For, morning by morning, shall it pass along, By day and by night,—And it shall be nothing less than a terror, to make out the message;

20 Sillä vuode on oleva liian lyhyt ojentautua ja peitto liian kaita kääriytyä.

20 Ty sängen bliver då för kort att sträcka ut sig på och täcket för knappt att svepa in sig

20 For too short, is the couch to stretch oneself out,—And, the coverlet, too narrow, when one

i.

21 Sillä Herra nousee niinkuin Perasimin vuorella, hän kiivastuu niinkuin Gibeonin laaksossa tehdäkseen työnsä, oudon työnsä, ja toimittaakseen tekonsa, kumman tekonsa.

21 Ty HERREN skall stå upp likasom på Perasims berg, och han skall låta se sin vrede likasom i Gibeons dal. Han skall utföra sitt verk, ett sällsamt verk; han skall förrätta sitt arbete, ett förunderligt arbete.

21 For, as in Mount Perazim, will Yahweh arise, As in the vale of Gibeon, will he be stirred,—To do his work–foreign, is his work, And to perform his task–strange, is his task.

22 Älkää siis pilkatko, etteivät teidän siteenne vielä kiristyisi; sillä Herralta Sebaotilta minä olen kuullut hävitys- ja tuomiopäätöksen, joka on kohtaava kaikkea maata.

22 Så hören nu upp med eder bespottelse, för att edra band ej må bliva än hårdare; ty om förstöring och orygglig besluten straffdom över hela jorden har jag hört från Herren, HERREN Sebaot.

22 Now, therefore, do not show yourselves scoffers, Lest your fetters, be bound fast,—For, of a full end, and that a decreed one, have I heard from My Lord Yahweh of hosts, upon all the land.

23 Kuunnelkaa ja kuulkaa minun ääntäni, tarkatkaa ja kuulkaa minun sanojani.

23 Lyssnen och hören min röst, akten härpå och hören mitt tal.

23 Give ear, and hear ye my voice,—Hearken, and hear ye my speech:—

24 Ainako kyntäjä vain kyntää, kun olisi kylväminen, ainako vakoaa ja äestää maatansa?

24 När åkermannen vill så, plöjer han då beständigt och hackar upp och harvar sin mark?

24 All day long, doth the plowman plow for sowing? Doth he continue laying open and harrowing his soil?

25 Eikö niin: kun hän on tasoittanut sen pinnan, hän kylvää mustaa kuminaa, sirottelee höystekuminaa, panee nisunjyvät riviin, ohran omaan paikkaansa ja kolmitahkoista vehnää vierelle?

25 Nej, fastmer: sedan han har jämnat fältet, strör han ju där svartkummin och kastar dit kryddkummin och sår vete i rader och korn på dess särskilda plats och spält i kanten.

25 Doth he not, when he hath levelled the face thereof, Cast abroad the fennel? And, the cummin, doth he not scatter? And plant wheat in rows, And barley in a lot, And spelt in the border thereof?

26 Hänen Jumalansa

26 Ty hans Gud har

26 Yea, One hath draweth up his feet.

on neuvonut hänelle oikean tavan ja opettaa häntä.
27 Sillä ei mustaa kuminaa puida puimaäkeellä eikä puimajyrän tela pyöri höystekuminan yli, vaan musta kumina lyödään irti sauvalla ja höystekumina vitsalla.

28 Puidaankos leipävilja murskaksi? Ei sitä kukaan iankaiken pui eikä aina aja sen päällitse puimajyrällään ja hevosillaan; ei sitä murskaksi puida.

29 Tämäkin on tullut Herralta Sebaotilta; hänen neuvonsa on ihmeellinen ja ymmärryksensä ylen suuri.

undervisat honom och lärt honom det rätta sättet.
27 Man tröskar ju ej heller svartkummin med tröskvagn och låter ej vagnshjul gå över kryddkummin, utan klappar ut svartkummin med stav och kryddkummin med käpp.

28 Och brödsäden, tröskar man sönder den? Nej, man plägar icke oavlåtligt tröska den och driva sina vagnshjul och hästar däröver; man vill ju icke tröska sönder den.
29 Också detta kommer från HERREN Sebaot; han är underbar i råd och stor i vishet.

trained him to good judgment, His God, directeth him.
27 For, not with a sledge, must, black coriander, be threshed, Nor must, the wheel of a cart, on cummin, be turned, But, with a staff, must, fennel, be beaten, And, cummin, with a rod:
28 Bread-corn, must be crushed,—Yet would he not be evermore, threshing, it, So he hasteneth over it the wheel of his cart, with his horsemen, He crusheth it not!
29 Even this, from Yahweh of hosts, cometh forth,—Who hath bestowed distinction upon counsel, And magnified sound wisdom.

29 luku

1 Voi Arielia, Arielia, kaupunkia, jonne Daavid asetti leirinsä! Liittäkää vuosi vuoteen, kiertäköötjuhlat kiertonsa,
2 niin minä ahdistan Arielia, ja se on oleva täynnä valitusta ja vaikerrusta, oleva

1 Ve dig, Ariel, Ariel, du stad, där David slog upp sitt läger! Läggen år till år och låten högtiderna fullborda sitt kretslopp,

2 så skall jag bringa Ariel i trångmål; jämmer skall följa på jämmer, och då bliver det för

1 Alas for Ariel, Ariel, The city against which, David, encamped,—Add ye a year to a year, Let, the festivals, come round;
2 Yet will I bring Ariel into straits,—And she shall become a bewailing and wailing,

minulle kuin Jumalan uhriliesi.

3 Minä asetan leirini yltympäri sinua vastaan ja saarran sinut vartiostoilla ja luon vallit sinua vastaan.

4 Silloin sinä puhut maasta matalalta, sanasi tulevat vaimeina tomusta, sinä uikutat kuin vainajahenki maasta, puheesi tulee supisten tomusta.

5 Mutta sinun vainolaistesi lauma on oleva niinkuin hieno pöly, ja väkivaltaisten lauma niinkuin lentävät akanat, ja tämä tapahtuu äkkiä, silmänräpäyksessä:

6 Herra Sebaot etsiskelee sinua ukkosenjylinässä ja maanjäristyksessä, kovassa pauhinassa, myrskyssä ja rajuilmassa, kuluttavan tulen liekissä.

7 Niinkuin yöllinen uninäky on oleva kansain lauma, joka

mig ett verkligt Ariel.

3 Jag skall slå läger runt omkring dig och omsluta dig med vallar och resa upp bålverk emot dig.

4 Då skall du tala djupt nedifrån jorden, och dina ord skola dämpade komma fram ur stoftet; din röst skall höras såsom en andes ur jorden, och ur stoftet skall du viska fram dina ord.

5 Men främlingshopen skall bliva såsom fint damm och våldsverkarhopen såsom bortflyende agnar; plötsligt och med hast skall detta ske.

6 Från HERREN Sebaot skall hemsökelsen komma, med tordön och jordbävning och stort dunder, med storm och oväder och med lågor av förtärande eld.

7 Och hela hopen av alla de folk som drogo i strid mot Ariel, de skola

Yea she shall become to me a veritable Hearth of God.

3 And I will encamp round about against thee,—And lay siege against thee with a fort, And raise against thee siege-works;

4 And thou shalt be brought low—Out of the earth, shalt thou speak, And, out of the dust, shalt thou lower thine utterance,—And, as one that hath a familiar spirit, Out of the earth, shall come thy voice, And, out of the dust, thy speech shall chirp;

5 Then shall be, as fine dust, the multitude of thy foreigners,—And, as chaff that passeth away, the multitude of tyrants; And it shall come to pass, in a twinkling, suddenly.

6 From Yahweh of hosts, shalt thou be visited, With thunder, and with earthquake and a great noise,—hurricane and storm, and flame of fire devouring;

7 And it shall be like the dream of a night vision, With the

sotii Arielia vastaan, kaikki, jotka sotivat sitä ja sen varustuksia vastaan ja sitä ahdistavat.

vara såsom en drömsyn om natten, alla som drogo i strid mot det och dess borg och bragte det i trångmål.

multitude of all the nations who have been making war against Ariel,—Even with all who have been making war against her, and her stronghold, and who have been laying siege to her;

8 Niinkuin nälkäinen on unissaan syövinänsä, mutta herää hiuka sydämessä, ja niinkuin janoinen on unissaan juovinansa, mutta herää, ja katso, hän on nääntynyt ja himoitsee juoda, niin on oleva kaikki kansain lauma, joka sotii Siionin vuorta vastaan.

8 Såsom när den hungrige drömmer att han äter, men vaknar och känner sin buk vara tom, och såsom när den törstande drömmer att han dricker, men vaknar och känner sig törstig och försmäktande, så skall det gå med hela hopen av alla de folk som drogo i strid mot Sions berg.

8 Yea it shall be, As when the hungry man dreameth, and lo! he is eating, But he awaketh, and his soul, is empty, Or as when the thirsty man dreameth, and lo! he is drinking, But he awaketh, and lo! he is faint, and, his soul, is craving, So, shall it be with the multitude of all the nations, that have come forth to war against Mount Zion.

9 Hämmästykää ja ihmetelkää, tuijottakaa sokeiksi itsenne ja sokeiksi jääkää! He ovat juovuksissa, vaikkeivät viinistä, hoipertelevat, vaikkeivät väkijuomasta.

9 Stån där med häpnad, ja, varen häpna; stirren eder blinda, ja, varen blinda, I som ären druckna, men icke av vin, I som raglen, men icke av starka drycker.

9 Stand ye stock still, and stare, Besmear your eyes, and be blind,— They are drunken, but not with wine, They reel, but not with strong drink;

10 Sillä Herra on vuodattanut teidän päällenne raskaan unen hengen ja sulkenut teidän silmänne - profeettanne, ja peittänyt teidän päänne - näkijänne.

10 Ty HERREN har utgjutit över eder en tung sömns ande och har tillslutit edra ögon; han har höljt mörker över profeterna och över siarna, edra ledare.

10 For Yahweh, hath poured out upon you, a spirit of deep sleep, Yea hath tightly shut your eyes—the prophets,— And, your heads—the seers, hath he covered,

11 Niin on kaikki ilmoitus teille niinkuin lukitun kirjan sanat; jos se annetaan kirjantaitavalle ja sanotaan: Lue tämä, niin hän vastaa: Ei voi, sillä se on lukittu,

11 Och så har profetsynen om allt detta blivit för eder lik orden i en förseglad bok: om man räcker en sådan åt någon som kan läsa och säger: »Läs detta», så svarar han: »Jag kan det icke, den är ju förseglad»,

11 And so all, vision hath become unto you, as the words of a writing that is sealed, Which is delivered unto one acquainted with writing, saying, Pray thee, read this, And he saith, I cannot, for it, is, sealed;

12 ja jos kirja annetaan kirjantaitamattomalle ja sanotaan: Lue tämä, niin hän vastaa: En osaa lukea.

12 och om man räcker den åt någon som icke kan läsa och säger: »Läs detta», så svarar han: »Jag kan icke läsa.»

12 And then the writing is delivered to one unacquainted with writing, saying, Pray thee, read this, And he saith, I am not acquainted with writing.

13 Ja Herra sanoi: Koska tämä kansa lähestyy minua suullaan ja kunnioittaa minua huulillaan, mutta pitää sydämensä minusta kaukana, ja koska heidän jumalanpelkonsa on vain opittuja ihmiskäskyjä,

13 Och HERREN har sagt: Eftersom detta folk nalkas mig med sin mun och ärar mig med sina läppar, men låter sitt hjärta vara långt ifrån mig, så att deras fruktan för mig består i inlärda människobud,

13 Wherefore My Lord hath said,—Because this people, hath drawn near, with their mouth, And, with their lips, have honoured me, But, their heart, have they moved far from me, And so their reverence of me hath become A commandment of men, in which they have been schooled,

14 sentähden, katso, minä vielä teen tälle kansalle kummia tekoja - kummia ja ihmeitä, ja sen viisaitten viisaus häviää, ja sen ymmärtäväisten ymmärrys katoaa.

14 därför skall jag ännu en gång göra underbara ting mot detta folk, ja, underbara och förunderliga; de visas vishet skall förgås, och de förståndigas förstånd skall bliva förmörkat.

14 Therefore, behold me! Again, dealing wonderfully with this people, doing wonderfully a wonderful thing,—So, shall perish, the wisdom of their wise men, And, the intelligence of their

		intelligent men, shall vanish!
15 Voi niitä, jotka syvälle kätkevät hankkeensa Herralta, joiden teot tapahtuvat pimeässä ja jotka sanovat: Kuka meitä näkee, kuka meistä tietää?	15 Ve eder, I som söken att dölja edra rådslag för HERREN i djupet, och som bedriven edra verk i mörkret, I som sägen: »Vem ser oss, och vem känner oss?»	15 Alas! for them who would fain have been too deep for Yahweh, by giving secret counsel,—and therefore, in the dark, have been their doings, and they have said, Who, can see us? and,—Who, can understand us?
16 Voi mielettömyyttänne! Onko savi savenvalajan veroinen? Ja sanooko työ tekijästään: Ei hän ole minua tehnyt, tai sanooko kuva kuvaajastaan: Ei hän mitään ymmärrä?	16 Huru förvända ären I icke! Skall då leret aktas lika med krukmakaren? Skall verket säga om sin mästare: »Han har icke gjort mig»? Eller skall bilden säga om honom som har format den: »Han förstår intet»?	16 Your perverseness! As if, like clay, the potter, could be reckoned; For shall, the thing made, say, of him that made it, he made me not? Or hath, the thing fashioned, ever said, of him that fashioned it, He hath no understanding.
17 Vain lyhyt hetki enää, niin Libanon muuttuu puutarhaksi, ja puutarha on metsän veroinen.	17 Se, ännu allenast en liten tid, och Libanon skall förvandlas till ett bördigt fält och det bördiga fältet räknas såsom vildmark.	17 Is it not yet, a very little while, And, Lebanon, shall be turned, into garden land,—And, garden land, for a forest, be reckoned?
18 Sinä päivänä kuurot kuulevat kirjan sanat, ja sokeiden silmät näkevät vapaina synkeästä pimeydestä.	18 De döva skola på den tiden höra vad som läses för de, och de blindas ögon skola se och vara fria ifrån dunkel och mörker;	18 Therefore, in that day, shall the deaf hear, the words of a book,—And, out of gloom and darkness, the eyes of the blind, shall see;
19 Nöyrät saavat yhä uutta iloa Herrassa, ja ihmisistä köyhimmätkin	19 och de ödmjuka skola då känna allt större glädje i HERREN;	19 And again, shall the humbled, in Yahweh, have joy,—And, the

riemuitsevat Israelin Pyhästä.

20 Sillä väkivaltaisista on tullut loppu, pilkkaajat ovat hävinneet, ja kaikki vääryyteen valppaat ovat tuhotut,
21 ne, jotka sanallansa langettavat ihmisiä syyhyn ja virittävät pauloja sille, joka oikeutta puolustaa portissa, ja verukkeilla syyttömän asian vääräksi vääntävät.
22 Sentähden Herra, joka Aabrahamin vapahti, sanoo Jaakobin heimolle näin: Ei Jaakob enää joudu häpeään, eivätkä hänen kasvonsa enää kalpene.

23 Sillä kun hän näkee, kun hänen lapsensa näkevät keskellänsä minun kätteni työn, niin he pyhittävät minun nimeni, pitävät pyhänä Jaakobin Pyhän ja peljästyvät Israelin Jumalaa.
24 Ja hengessään eksyväiset käsittävät ymmärryksen, ja napisevaiset ottavat oppia.

och de fattigaste bland människor skola fröjda sig i Israels Helige.
20 Ty våldsverkarna äro då icke mer till, bespottarna hava fått en ände, och de som stodo efter fördärv äro alla utrotade,
21 de som genom sitt tal gjorde att oskyldiga blevo fällda och snärjde den som skulle skipa rätt i porten och genom lögn vrängde rätten för den rättfärdige.

22 Därför säger HERREN så till Jakobs hus, han som förlossade Abraham: Nu skall Jakob icke mer behöva blygas, nu skall hans ansikte ej vidare blekna;

23 ty när han -- hans barn -- få se mina händer verk ibland sig, då skola de hålla mitt namn heligt, de skola hålla Jakobs Helige helig och förskräckas för Israels Gud.

24 De förvillade skola då få förstånd, och de knorrande skola taga emot lärdom.

needy of mankind, in the Holy One of Israel, exult;
20 For the tyrant, hath vanished, And the scoffer, is no more, Yea cut off, are all who watch for iniquity:—

21 Who bring a man into condemnation with a rumour, And, for him that decideth in the gate, lay a snare,—And have driven away, for a thing of nought, one who was righteous.
22 Therefore, Thus, saith Yahweh, concerning the house of Jacob, [even he saith it] who redeemed Abraham,—Not now, shall, Jacob, turn pale, And, not now, shall their faces whiten;
23 For, when he seeth his children, the work of my hands, in his midst, They will hallow my Name,—Yea they will hallow the Holy One of Jacob, And, the God of Israel, will they regard with awe.
24 Then will they who erred in spirit, comprehend, And, the murmurers, accept instruction.

30 luku

1 Voi uppiniskaisia lapsia, sanoo Herra, jotka pitävät neuvoa, mikä ei ole minusta, ja hierovat liittoa ilman minun henkeäni, kooten syntiä synnin päälle;

1 Ve eder, I vanartiga barn, säger HERREN, I som gören upp rådslag som icke komma från mig, och sluten förbund, utan att min Ande är med, så att I därigenom hopen synd på synd,

1 Alas! for sons who are rebellious, Declareth Yahweh. Executing a purpose, but not from me, And pouring out a libation, but not from my spirit,—That they may add sin to sin:

2 jotka menevät Egyptiin, kysymättä minulta, turvautuakseen faraon turviin ja etsiäkseen suojaa Egyptin varjossa!

2 I som dragen ned till Egypten, utan att hava rådfrågat min mun, för att söka eder ett värn hos Farao och en tillflykt under Egyptens skugga!

2 Who are setting out to go down to Egypt, But, at my mouth, have not asked,—Betaking them to the protection of Pharaoh, And seeking refuge under the shadow of Egypt.

3 Faraon turva koituu teille häpeäksi ja suojan etsiminen Egyptin varjosta häväistykseksi.

3 Se, Faraos värn skall bliva eder till skam, och tillflykten under Egyptens skugga skall bliva eder till blygd.

3 Therefore shall, the protection of Pharaoh, become to you, a shame, And, the refuge in the shadow of Egypt, an insult;

4 Sillä vaikka hänen ruhtinaansa ovat Sooanissa ja hänen sanansaattajansa saapuneet Haanekseen asti,

4 Ty om ock hans furstar äro i Soan, och om än hans sändebud komma ända till Hanes,

4 For, their princes, have been, in Zoan,—And, their messengers, unto Hanes, would draw near.

5 joutuvat kaikki häpeään kansan tähden, josta heillä ei ole hyötyä - ei apua, ei hyötyä, vaan häpeätä ja pilkkaa.

5 så skall dock var man få blygas över detta folk, som icke kan hjälpa dem, icke vara till bistånd och hjälp, utan allenast till skam och smälek.

5 Every one, hath felt ashamed of a people that could not serve them,—Neither with help, nor with service, But they are a shame, yea even a reproach.

6 Ennustus Eteläisen maan Behemotia

6 Utsaga om Söderlandets odjur.

6 The Oracle on the Beasts of the South,—

vastaan. Halki ahdingon ja ahdistuksen maan, halki naarasleijonan ja jalopeuran maan, kyykäärmeen ja lentävän käärmeen maan he kuljettavat aasinvarsojen selässä rikkautensa ja kamelien kyttyrällä aarteensa kansan tykö, josta ei hyötyä ole.

Genom ett farornas och ångestens land, där lejoninnor och lejon hava sitt tillhåll, jämte huggormar och flygande drakar, där föra de på åsnors ryggar sina rikedomar och på kamelers pucklar sina skatter till ett folk som icke kan hjälpa dem.

Through a land of distress and oppression––Lioness and lion coming therefrom, Viper and fiery flying serpent, They would carry, on the shoulders of young asses, their wealth, And, on the humps of camels, their treasures, Unto a people that cannot serve them.

7 Egyptin apu on turha ja tyhjä; sentähden minä annan sille nimen: Rahab, joka ei pääse paikaltansa.

7 Ty Egyptens bistånd är fåfänglighet och tomhet; därför kallar jag det landet »Rahab, som ingenting uträttar».

7 But, the Egyptians, with vanity and emptiness, would help,—Therefore, have I proclaimed concerning this, Insolent! they, sit still!

8 Mene siis nyt ja kirjoita se tauluun heidän läsnäollessaan ja piirrä se kirjaan, että se säilyisi tuleviin aikoihin, ainiaan, iankaikkisesti.

8 Så gå nu in och skriv detta på en tavla, som må förvaras bland dem, och teckna upp det i en bok, så att det bevaras för kommande dagar, alltid och evinnerligen.

8 Now, enter—Write it upon a tablet before them, And, upon a scroll, inscribe it,—That it may serve for a later day, For futurity, unto times age–abiding:—

9 Sillä he ovat niskoitteleva kansa, ovat vilpillisiä lapsia, lapsia, jotka eivät tahdo kuulla Herran lakia,

9 Ty det är ett gensträvigt folk, trolösa barn, barn som icke vilja höra HERRENS lag,

9 That it is, a rebellious people, Sons, apt at deceiving,—Sons, unwilling to hear the law of Yahweh:

10 jotka sanovat näkijöille: Älkää nähkö, ja ennustajille: Älkää ennustako meille tosia, puhukaa meille mieluisia, ennustakaa silmänlumeita.

10 utan säga till siarna: »Upphören med edra syner», och till profeterna: »Profeteren icke för oss vad sant är; talen till oss sådant som är oss välbehagligt, profeteren bedrägliga

10 Who have said to, the seers, Ye must not, see! To the prophets, Ye must not prophesy to us reproofs! Speak to us smooth things, Prophesy delusions:

ting;

11 Poiketkaa tieltä, väistykää polulta; viekää pois silmistämme Israelin Pyhä.

11 viken av ifrån vägen, gån åt sidan från stigen, skaffen bort ur vår åsyn Israel Helige.»

11 Depart ye from the way, Turn aside from the path,—Desist, from setting before us, the, Holy One of Israel.

12 Sentähden, näin sanoo Israelin Pyhä: Koska te halveksitte tätä sanaa ja luotatte väkivaltaan ja vääryyteen ja siihen turvaudutte,

12 Därför säger Israels Helige så: »Eftersom I förakten detta ord och förtrösten på våld och vrånghet och stödjen eder på sådant,

12 Therefore—Thus, saith the Holy One of Israel, Because ye have rejected this word,—And have trusted in oppression and perverseness, And have relied thereon,

13 niin tämä synti on oleva kuin repeämä korkeassa muurissa, joka uhkaa sortua ja pullistuu; se särkyy äkkiä, yhtäkkiä.

13 därför skall denna missgärning bliva för eder såsom ett fallfärdigt stycke på en hög mur, vilket mer och mer giver sig ut, till dess att muren plötsligt och med hast störtar ned och krossas;

13 Therefore, shall this iniquity become to you, As a breach ready to fall, A bulging in a high wall,—Whose breaking down cometh, suddenly in a twinkling.

14 Se särkyy, niinkuin särkyy savenvalajan astia, joka lyödään rikki säälimättä, niin ettei sen sirpaleista löydy palasta, millä ottaa tulta liedestä tai ammentaa vettä altaasta.

14 den krossa, såsom när man våldsamt slår en lerkruka i bitar, så våldsamt att man bland bitarna icke kan finna en skärva stor nog att därmed taga eld från eldstaden eller ösa upp vatten ur dammen.»

14 Yea he will break it—as the breaking of the pitcher of a potter, crushed, he will not spare; So that there shall not be found, when it is smashed, A sherd, wherewith to snatch fire from a hearth, Or to skim off water out of a cistern.

15 Sillä näin sanoo Herra, Herra, Israelin Pyhä: Kääntymällä ja pysymällä hiljaa te pelastutte, rauhallisuus

15 Ty så säger Herren, HERREN, Israels Helige: »Om i vänden om och ären stilla, skolen I bliva frälsta, genom stillhet

15 For, thus, said my Lord Yahweh, the Holy One of Israel—By returning and resting, shall ye be saved, In

ja luottamus on teidän väkevyytenne; mutta te ette tahtoneet,

och förtröstan varden I starka.» Men i viljen icke.

keeping quiet and trusting, shall be your strength,—Howbeit ye would not!

16 vaan sanoitte: Ei! Hevosilla me tahdomme kiitää - niinpä saatte kiitää pakoon. Nopean selässä me tahdomme ratsastaa - niinpä ovat vainoojanne nopeat.

16 I sägen: »Nej, på hästar vilja vi jaga fram» -- därför skolen I också bliva jagade; »på snabba springare vilja vi rida åstad» -- därför skola ock edra förföljare vara snabba.

16 But ye said,—Nay! but on horses, will we flee, For this cause, shall ye indeed flee,— And, on the swift, will we ride, For this cause, swift, shall be your pursuers:

17 Tuhat pakenee yhden uhkaa; viiden uhkaa te pakenette, kunnes se, mikä teistä jää, on kuin merkkipuu vuoren huipulla, kuin lipputanko kukkulalla.

17 Tusen av eder skola fly för en enda mans hot eller för fem mäns hot, till dess att vad som är kvar av eder bliver såsom en ensam stång på bergets topp, såsom ett baner på höjden.

17 One, thousand, before the war-cry of one—before the war-cry of five, shall ye flee,— Until ye have been left, As a pole on the top of a mountain, And as an ensign upon a hill.

18 Sentähden Herra odottaa, että voisi olla teille armollinen, sentähden hän nousee armahtaaksensa teitä; sillä Herra on oikeuden Jumala. Autuaita kaikki, jotka häntä odottavat!

18 Ja, därför väntar HERREN, till dess att han kan vara eder nådig; därför tronar han i höghet, till dess att han kan förbarma sig över eder. Ty en domens Gud är HERREN; saliga äro alla de som vänta efter honom.

18 And, therefore, will Yahweh wait, That he may grant you favour, And, therefore, will he lift himself up, That he may show you compassion,—For, A God of justice, is, Yahweh, How happy all they who are waiting for him.

19 Sinä kansa, joka asut Siionissa, Jerusalemissa, älä itke! Hän on sinulle totisesti armollinen, kun apua huudat; sen kuullessaan hän vastaa sinulle kohta.

19 Ja, du folk som bor på Sion, i Jerusalem, ingalunda må du gråta. Han skall förvisso vara dig nådig, när du ropar; så snart han hör din röst, skall han svara dig.

19 For, a people, In Zion, shall dwell, In Jerusalem,—As for weeping, thou shalt not weep! As for favour, he will grant thee favour, at the sound of thine outcry,—As soon as he

heareth, he hath answered thee!

20 Vaikka Herra antaa teille hädän leipää ja ahdistuksen vettä, niin ei sinun opettajasi sitten enää kätkeydy, vaan sinun silmäsi saavat nähdä sinun opettajasi.

20 Ty väl skall Herren giva eder nödens bröd och fångenskapens dryck, men sedan skola dina lärare icke mer sättas å sido, utan dina ögon skola se upp till dina lärare.

20 Though My Lord, should give you, bread in short measure, and, water in scant allowance, Yet will thy Teacher, not hide himself any more, But thine eyes shall ever be looking on thy Teacher.

21 Ja sinun korvasi kuulevat takaasi tämän sanan, milloin poikkeatte oikealle tai vasemmalle: Tässä on tie, sitä käykää.

21 Och om du viker av, vare sig åt höger eller åt vänster, så skola dina öron höra detta ord ljuda bakom dig; »Här är vägen, vandren på en.»

21 So shall, thine own ears, hear a word from behind thee saying,— This, is the way, walk ye therein, When ye would turn to the right hand, Or when ye would turn to the left.

22 Silloin sinä havaitset saastaiseksi veistettyjen jumalankuviesi hopeapäällystyksen ja valettujen jumalankuviesi kultakuoren; sinä viskaat ne pois kuin inhotuksen, sinä sanot niille: Ulos!

22 Då skolen I akta för orent silvret varmed edra skurna beläten äro överdragna, och guldet varmed edra gjutna beläten äro belagda; du skall kasta ut det såsom orenlighet och säga till det: »Bort härifrån!»

22 Then will ye defile— The overlaying of thy graven images of silver, And the coating of thy molten image of gold,— Thou wilt cash them away, as a woman the token of her sickness, Begone! shalt thou say thereto,

23 Niin hän antaa sateen sinun siemenellesi, jonka maahan kylvät, ja maan sadosta leivän, joka on oleva mehevä ja lihava, ja sinun karjasi on sinä päivänä käyvä laajalla laitumella.

23 Och han skall giva regn åt säden som du har sått på din mark, och han skall av markens gröda giva dig bröd som är kraftigt och närande; och din boskap skall på den tiden gå i bet på vida ängar.

23 Then will he give– Rain, for thy seed— wherewith thou shalt sow thy ground, and, Bread, as the increase of thy ground, which shall be fertile and fat,— Thy cattle, in that day, shall feed, in broad pasture:

24 Härät ja aasinvarsat, jotka peltotyötä tekevät, syövät suolaista rehuviljaa, joka on viskattu hangolla ja viskimellä.

25 Ja kaikilla korkeilla vuorilla ja kaikilla ylhäisillä kukkuloilla on oleva puroja, vesivirtoja, suuren surmaamisen päivänä, tornien sortuessa.

26 Ja kuun valo on oleva kuin auringon valo, ja auringon valo on oleva seitsenkertainen, oleva niinkuin seitsemän päivän valo, sinä päivänä, jona Herra sitoo kansansa vammat ja parantaa siihen isketyt haavat.

27 Katso, Herran nimi tulee kaukaa, hänen vihansa leimuaa, ja sankka savu tupruaa; hänen huulensa ovat täynnä hirmuisuutta, ja hänen kielensä on kuin kuluttava tuli.

28 Hänen hengityksensä on kuin virta, joka tulvii ja ulottuu kaulaan asti;

24 Och oxarna och åsnorna med vilka man brukar jorden, de skola äta saltad blandsäd om man har kastat med vanna och kastskovel.

25 Och på alla höga berg och alla stora höjder skola bäckar rinna upp med strömmande vatten -- när den stora slaktningens dag kommer, då torn skola falla.

26 Och månens ljus skall bliva såsom solens ljus, och solens ljus skall varda sju gånger klarare, såsom ett sjufaldigt dagsljus, när den tid kommer, då HERREN förbinder sitt folks skador och helar såren efter slagen som det har fått.

27 Se, HERRENS namn kommer fjärran ifrån, med brinnande vrede och med tunga rökmoln; hans läppar äro fulla av förgrymmelse, och hans tunga är såsom förtärande eld;

28 hans andedräkt är lik en ström som svämmar över, så att den når

24 And, the oxen and the young asses that till the ground, salted provender, shall eat, which hath been winnowed with shovel or fan.

25 Then shall there be, On every lofty mountain, and, On every lifted hill, Channels, Conduits of water,—In the great day of slaughter, When the towers fall.

26 Then shall, the light of the moon, be, as the light of the sun, And, the light of the sun, shall be, sevenfold, as the light of seven days,––In the day—When Yahweh, bindeth up, the laceration of his people, and, When, the severe wound caused by smiting them, he healeth.

27 Lo! the Name of Yahweh, coming in from afar, His anger kindling, A heavy storm,—His lips, are full of indignation, And, his tongue, is like a fire that devoureth;

28 And, his breath, like an overflowing torrent, even unto the neck,

se seuloo kansakuntia turmion seulassa ja panee eksyttäväiset suitset kansojen suupieliin.

29 Silloin te veisaatte niinkuin yöllä, kun pyhä juhla alkaa, ja sydämenne riemuitsee niinkuin sen, joka huilujen soidessa astuu vaeltaen Herran vuorelle, Israelin kallion tykö.

30 Herra antaa kuulla äänensä voiman ja nähdä käsivartensa laskeutuvan alas vihan tuimuudessa ja kuluttavan tulen liekissä, pilvenpurkuna, rankkasateena ja raekivinä.

31 Sillä Herran äänestä peljästyy Assur. Hän lyö vitsalla.

32 Ja jokaisella sallimuksen sauvan iskulla, jonka Herra häneen satuttaa, soivat vaskirummut ja kanteleet, ja hän sotii häntä vastaan, sotii kättä heiluttaen.

ändå upp till halsen. Ty han vill sålla folken i förintelsens såll och lägga i folkslagens mun ett betsel, till att leda dem vilse.

29 Då skolen I sjunga såsom i en natt då man firar helig högtid, och edra hjärtan skola glädja sig, såsom när man under flöjters ljud tågar upp på HERRENS berg, upp till Israels klippa.

30 Och HERREN skall låta höra sin röst i majestät och visa huru hans arm drabbar, i vredesförgrymmelse och med förtärande eldslåga, med storm och störtskurar och hagelstenar.

31 Ty för HERRENS röst skall Assur bliva förfärad, när han slår honom med sitt ris.

32 Och så ofta staven far fram och HERREN efter sitt rådslut låter den falla på honom skola pukor och harpor ljuda. Gång på gång skall han lyfta sin arm till att strida mot honom.

doth reach, To sift nations, with a sieve of calamity,—A bridle leading to ruin, being upon the jaws of the peoples.

29 A song, shall ye have, As in the night of hallowing a festival,—And gladness of heart, As when one goeth with the flute to enter, Into the mountain of Yahweh, Unto the Rock of Israel.

30 Then will Yahweh, cause to be heard—the resounding of his voice, And, the bringing down of his arm, shall be seen, In a rage of anger, And with the flame of a devouring fire,—A burst and a downpour, and a hailstone!

31 For, at the voice of Yahweh, shall Assyria, be crushed,—With his rod, will he smite.

32 And it shall come to pass,—that, every stroke of the staff of doom, which Yahweh shall lay upon him, shall be with timbrels, and with lyres,—–when, with battles of brandished weapons, he hath fought against

them.

33 Sillä aikoja sitten on polttopaikka valmistettu; kuninkaallekin se on varattu. Syvä ja leveä on sen liesi, tulta ja polttopuita paljon. Herran henkäys kuin tulikivi-virta sytyttää sen.

33 Ty en Tofetplats är längesedan tillredd, ja ock för konungen är den gjord redo, och djup och vid är den; dess rund är fylld av eld och av ved i myckenhet, och lik en svavelström skall HERRENS Ande sätta den i brand.

33 For there hath been set in order, beforehand, a Topheth, Yea, the same, for the king, hath been prepared, He hath made it deep—made it large,—The circumference thereof is for fire and wood in abundance, The breath of Yahweh, like a torrent of brimstone, is ready to kindle it.

31 luku

1 Voi niitä, jotka menevät alas Egyptiin apua etsimään ja turvautuvat hevosiin, luottavat sotavaunuihin, koska niitä on paljon, ja ratsumiehiin, koska niitten luku on ylen suuri, mutta eivät katso Israelin Pyhään, eivät kysy neuvoa Herralta.

1 Ve dem som draga åstad ned till Egypten för att få hjälp, i det de förlita sig på hästar, dem som sätta sin förtröstan på vagnar, därför att där finnas så många, och på ryttare, därför att mängden är så stor, men som ej vända sin blick till Israels Helige och icke fråga efter HERREN!

1 Alas! for them who are going down to Egypt for help, On horses, would rely,—And have trusted—In chariots—because they are many, and, In horsemen, because they are very bold, But have not looked unto the Holy One of Israel, And, onto Yahweh, have not sought.

2 Mutta myös hän on viisas, ja hän tuottaa onnettomuuden; hän ei peruuta sanojansa, vaan nousee pahantekijäin sukua vastaan ja väärintekijäin apuun tuloa vastaan.

2 Också han är ju vis; han låter olyckan komma, och han ryggar icke sina ord. Han reser sig upp mot de ondas hus och mot den hjälp som ogärningsmännen sända.

2 But, he also, is wise, and hath brought in calamity, And, his own words, hath he not set aside,—Therefore will he rise up, Against the house of evil-doers, and, Against the help of the workers of iniquity.

3 Egypti on ihminen eikä Jumala, ja heidän hevosensa ovat lihaa eivätkä henkeä. Kun Herra ojentaa kätensä, suistuu auttaja, ja autettava kaatuu, ja yhdessä he kumpikin hukkuvat.

3 Ty egyptierna äro människor och äro icke Gud, deras hästar äro kött och icke ande. Och HERREN skall räcka ut sin hand, och då skall hjälparen vackla och den hjälpte falla, och båda skola tillhopa förgås.

3 Now, the Egyptians, are, men, and not, GOD, And, their horses, flesh, and not, spirit; When, Yahweh, shall stretch out his hand, Then, he that is giving help, shall stumble, And, he that is receiving help, shall fall, And, together, shall, all of them, vanish!

4 Sillä näin on Herra minulle sanonut: Niinkuin leijona, nuori leijona, murisee saaliinsa ääressä, kun sitä vastaan hälytetään paimenten parvi, eikä peljästy heidän huutoansa, ei huoli heidän hälinästään, niin Herra Sebaot on astuva alas sotimaan Siionin vuorella ja sen kukkulalla.

4 Ty så har HERREN sagt till mig: Såsom ett lejon ryter, ett ungt lejon över sitt rov, och icke skrämmes bort av herdarnas rop eller rädes för deras larm, när de i mängd samlas dit, så skall HERREN Sebaot fara ned för att strida på Sions berg och uppe på dess höjd.

4 For, Thus, hath Yahweh said unto me—Like as a lion or a young lion growleth, over his prey. Who—though there be called out against him a multitude of shepherds—Will not, at their voice, be dismayed, Nor, at their noise, be daunted, So, will Yahweh of hosts come down, to make war over Mount Zion, and over the hill thereof.

5 Niinkuin liitelevät linnut, niin varjelee Herra Sebaot Jerusalemia - varjelee ja pelastaa, säästää ja vapahtaa.

5 Såsom fågeln breder ut sina vingar, så skall HERREN Sebaot beskärma Jerusalem; han skall beskärma och hjälpa, han skall skona och rädda.

5 As little mother-birds hovering, so, will Yahweh of hosts throw a covering over Jerusalem,—Covering, so will he rescue, Passing over, so will he deliver!

6 Palatkaa, te israelilaiset, hänen tykönsä, josta olette niin kauas luopuneet.

6 Så vänden nu om till honom, från vilken I haven avfallit genom ett så djupt fall, I Israels barn.

6 Return ye unto him, against whom the sons of Israel have deeply, revolted,

7 Sillä sinä päivänä

7 Ty på den tiden skall

7 For, in that day, will

jokainen hylkää hopeaiset ja kultaiset epäjumalansa, jotka kätenne ovat tehneet teille synniksi.

var och en av eder kasta bort de avgudar av silver och de avgudar av guld, som edra händer hava gjort åt eder till synd.

every man reject his idols of silver, and his idols of gold,—Which your hands had made for you, as a sin!

8 Ja Assur kaatuu miekkaan, joka ei ole miehen, ja hänet syö miekka, joka ei ole ihmisen; hän pakenee miekkaa, ja hänen nuorukaisensa joutuvat työorjuuteen.

8 Och Assur skall falla, men icke för en mans svärd; ett svärd, som icke är en människas, skall förtära honom. Han skall fly för svärd, och hans unga män skola bliva trälar.

8 Then shall the Assyrian fall, by the sword, not of a great man, And, the sword, not of a mean man, shall devour him,— Howbeit he shall take his flight from the face of a sword, And, his young men, shall come, under tribute;

9 Hänen kallionsa kukistuu kauhusta, ja hänen ruhtinaansa säikkyvät lipun luota pakoon, sanoo Herra, jonka tuli on Siionissa ja pätsi Jerusalemissa.

9 Och hans klippa skall förgås av skräck, och hans furstar skola i förfäran fly ifrån baneret. Så säger HERREN, han som har sin eld på Sion och sin ugn i Jerusalem.

9 And, his own Cliff, through terror, shall he pass by, And his princes, shall be dismayed at an ensign,– –Declareth Yahweh, Who hath a flame in Zion, And hath a furnace in Jerusalem.

32 luku

1 Katso, kuningas on hallitseva vanhurskaudessa, ja valtiaat vallitsevat oikeuden mukaan.

1 En konung skall uppstå, som skall regera med rättfärdighet, och härskare, som skola härska med rättvisa.

1 Lo! in righteousness, shall reign, a king, Yea, even princes, with equity, shall bear rule.

2 Silloin on jokainen heistä oleva turvana tuulelta ja suojana rankkasateelta, oleva kuin vesipurot kuivassa

2 Var och en av dem skall vara såsom en tillflykt i stormen, ett skydd mot störtskuren; de skola vara såsom

2 So shall each one become, As a hiding–place from the wind, And a covert from the storm,—As channels of

maassa, kuin korkean kallion varjo nääntyvässä maassa.

3 Silloin eivät näkevien silmät ole soaistut, ja kuulevien korvat kuulevat tarkkaan.

4 Ajattelemattomien sydän käsittää taidon, ja änkyttäväin kieli puhuu sujuvasti ja selkeästi.

5 Ei houkkaa enää kutsuta jaloksi, eikä petollista enää sanota yleväksi.
6 Sillä houkka puhuu houkan lailla, ja hänen sydämensä hankkii turmiota, ja niin hän harjoittaa riettautta ja puhuu eksyttäväisesti Herrasta, jättää tyhjäksi nälkäisen sielun ja janoavaisen juomaa vaille.

7 Ja pahat ovat petollisen aseet, hän miettii ilkitöitä, tuhotakseen kurjat valheen sanoilla, vaikka köyhä kuinka oikeata asiaa puhuisi.

vattenbäckar i en ödemark, såsom skuggan av en väldig klippa i ett törstigt land.
3 Då skola de seendes ögon icke vara förblindade, och de hörandes öron skola lyssna till.

4 Då skola de lättsinnigas hjärtan bliva förståndiga och vinna kunskap, och de stammandes tungor skola tala flytande och tydligt.

5 Dåren skall då icke mer heta ädling, ej heller bedragaren kallas herre.
6 Ty en dåre talar dårskap, och hans hjärta reder till fördärv; så övar han gudlöshet och talar, vad förvänt är, om HERREN, så låter han den hungrige svälta och nekar den törstige en dryck vatten.

7 Och bedragaren brukar onda vapen, han tänker ut skändliga anslag till att fördärva de betryckta genom lögnaktiga ord, fördärva en fattig, som har rätt i

water in a dry place, As the shadow of a massive cliff in a weary land.
3 And the eyes of them who are ready to see, shall not be closed,—
And, the ears of them who are ready to hear, shall hearken;
4 And, the heart of the hurried, shall take note of knowledge, And, the tongue of stammerers, shall make haste to speak plainly.

5 A base man, shall no longer be called, noble,—Nor, a knave, be named, liberal;
6 For, a base man, with baseness, will speak,
And, his heart, will practise iniquity,—
Practising profanity, And speaking, against Yahweh that which misleadeth, Emptying the soul of the hungry, And, the drink of the thirsty, he causeth to fail;
7 Yea, a knave, his weapons, are wicked,—
He, base schemes, hath devised, To ruin the oppressed with speeches of falsehood, Even when the needy pleadeth for

sin talan.

8 Mutta jalo jaloja miettii ja jaloudessa lujana pysyy.

8 Men en ädling tänker ädla tankar och står fast vid det som ädelt är.

8 But, a noble man, noble things, hath devised,—And, he, upon noble things, will stand,

9 Nouskaa, te suruttomat naiset, kuulkaa minun ääntäni; te huolettomat tyttäret, tarkatkaa minun sanojani.

9 I kvinnor, som ären så säkra, stån upp och hören min röst; I sorglösa jungfrur, lyssnen till mitt tal.

9 Ye women in comfort! arise, hear my voice, Ye daughters so confident, give ear to my speech:—

10 Vielä vuosi, ja päiviä päälle, niin vapisette, te huolettomat; sillä silloin on viininkorjuusta tullut loppu, hedelmänkorjuuta ei tule.

10 När år och dagar hava gått, då skolen I darra, I som ären så sorglösa, ty då är det slut med all vinbärgning, och ingen fruktskörd kommer mer.

10 Some days beyond a year, ye shall be troubled, ye confident ones,—For failed, hath the vintage, No, gathering, cometh in.

11 Kauhistukaa, te suruttomat, vaviskaa, te huolettomat, riisuutukaa, paljastukaa, vyöttäkää säkki lanteillenne.

11 Bäven, I som ären så säkra, darren, I som ären så sorglösa, läggen av edra kläder och blotten eder, kläden edra länder med säcktyg.

11 Tremble, ye women in comfort, Be troubled, ye daughters so confident,—Strip! and bare yourselves, and gird somewhat on your loins:

12 Silloin valitetaan ja lyödään rintoihin ihanien peltojen tähden ja hedelmällisten viiniköynnösten tähden,

12 Slån eder för bröstet och klagen över de sköna fälten, över de fruktsamma vinträden,

12 Upon your breasts, continue smiting: For desirable fields, For fruitful vine.

13 minun kansani maan tähden, joka kasvaa orjantappuraa ja ohdaketta, remuavan kaupungin kaikkien iloisten talojen tähden.

13 över mitt folks åkrar som fyllas av törne och tistel, ja, över alla glädjens boningar i den yra staden.

13 Over the soil of my people, thorns and briars, shall grow,—Yea, over all houses of joy, thou city exultant!

14 Sillä palatsi on hyljätty, kaupungin kohina lakannut, Oofel

14 Ty palatsen äro övergivna, den folkrika staden ligger öde,

14 For, the palace, is abandoned, The tumult of the city, hath ceased–

ja vartiotorni ovat jääneet luoliksi iankaikkisesti, villiaasien iloksi ja laumojen laitumeksi.

15 Näin on hamaan siihen asti, kunnes meidän päällemme vuodatetaan Henki korkeudesta. Silloin erämaa muuttuu puutarhaksi,

16 ja puutarha on metsän veroinen. Ja erämaassa asuu oikeus, ja puutarhassa majailee vanhurskaus.
17 Silloin vanhurskauden hedelmä on rauha, vanhurskauden vaikutus lepo ja turvallisuus iankaikkisesti.

18 Ja minun kansani asuu rauhan majoissa, turvallisissa asunnoissa, huolettomissa lepopaikoissa.

19 Mutta raesade tulee, metsä kaatuu, ja kaupunki alennetaan alhaiseksi.

20 Onnelliset te, jotka kylvätte kaikkien vetten

Ofelhöjden med vakttornet är förvandlad till grotthålor för evig tid, till en plats, där vildåsnor hava sin fröjd och där hjordar beta --
15 detta intill dess att ande från höjden bliver utgjuten över oss. Då skall öknen bliva ett bördigt fält och det bördiga fältet räknas såsom vildmark;

16 då skall rätten taga sin boning i öknen och rättfärdigheten bo på det bördiga fältet.

17 Och rättfärdighetens frukt skall vara frid och rättfärdighetens vinning vara ro med trygghet till evig tid.

18 Och mitt folk skall bo i fridshyddor, i trygga boningar och på säkra viloplatser.

19 Men under hagelskurar skall skogen fällas, och djupt skall staden bliva ödmjukad.

20 Sälla ären då I som fån så vid alla vatten, I

–Hill and watch–tower, serve as caves, unto times age–abiding, The joy of wild–asses, The pasture of flocks:—

15 Until there be poured out upon us the spirit, from on high,—Then shall, the wilderness, become, garden–land, And, the garden–land, for a forest, be reckoned;
16 Then shall, justice, inhabit, the wilderness, And, righteousness, in the garden–land, shall abide;
17 And, the yield of righteousness, shall be, peace,—And, the tillage of righteousness, quietness and confidence! to times age–abiding;
18 And my people, shall dwell, In a borne of peace,—and, In habitations of security, and, In resting–places of comfort.
19 But it shall hail during the felling of the forest, And, in a sunken place, shall, the city, sink.
20 How happy are ye who sow beside all

vierille ja laskette härän ja aasin jalat valtoimina kulkemaan!

som kunnen låta edra oxar och åsnor fritt ströva omkring.

waters,—Who send forth the foot of the ox and the ass.

33 luku

1 Voi sinua hävittäjää, joka itse olet hävittämättä, sinua ryöstäjää, jota ei kenkään ole ryöstänyt! Kun olet loppuun asti hävittänyt, hävitetään sinut, kun olet ryöstösi ryöstänyt, ryöstetään sinut.

1 Ve dig, du fördärvare, som själv har gått fri ifrån fördärvet! Ve dig, du härjare, som själv har undgått förhärjning! När du har fyllt ditt mått att fördärva, drabbas du själv av fördärvet; när du har fullbordat till härjande drabbas du själv av förhärjning.

1 Alas! thou plunderer, when, thou, hadst not been plundered, And thou traitor, when they had not betrayed thee: When thou hast ceased plundering, thou shalt be plundered, When thou hast left off betraying, they shall betray thee.

2 Herra, armahda meitä, sinua me odotamme. Ole näitten käsivarsi joka aamu, ole meidän apumme hädän aikana.

2 HERRE, var oss nådig, dig förbida vi. Var dessas arm var morgon; ja, var vår frälsning i nödens tid.

2 O Yahweh! shew us favour,—For thee, have we waited,—Be thou their arm every morning, Yea our salvation in the time of distress.

3 Kansat pakenevat sinun jylinäsi ääntä; kun sinä nouset, hajoavat kansakunnat.

3 För ditt väldiga dån fly folken bort; när du reser dig upp, förskingras folkslagen.

3 At the noise of a tumult, the peoples retreated,—When thou didst lift thyself up, nations were scattered.

4 Teidän saaliinne viedään, niinkuin tuhosirkat vievät; niinkuin hyppysirkat hyökkäävät, niin sen kimppuun hyökätään.

4 Och man får skövla och taga byte efter eder, såsom gräsmaskar skövla; såsom gräshoppor störta fram, så störtar man över det.

4 Then shall your spoil, be gathered, as the gathering of the caterpillar,—As the swift running of locusts, is he about to run upon them.

5 Herra on korkea, sillä hän asuu korkeudessa. Hän täyttää Siionin oikeudella ja

5 HERREN är hög, ty han bor i höjden; han uppfyller Sion med rätt och rättfärdighet.

5 Exalted, is Yahweh, for he inhabiteth a height,—He hath filled Zion, with justice and

vanhurskaudella.
6 Ja hän on sinun aikojesi vakuus, avun runsaus, viisaus ja ymmärrys; Herran pelko on oleva Siionin aarre.

7 Katso, sankarit huutavat ulkona, rauhan sanansaattajat itkevät katkerasti.

8 Tiet ovat autioina, polulta on kulkija poissa: hän on rikkonut liiton, ylenkatsonut kaupungit, ei ole ihmistä minäkään pitänyt.

9 Maa murehtii ja nääntyy, Libanon kuihtuu häpeästä, Saaron on aromaaksi tullut, Baasan ja Karmel varistavat lehtensä.

10 Nyt minä nousen, sanoo Herra, nyt minä itseni korotan, nyt minä kohoan korkealle.
11 Olkia te kannatte kohdussanne, akanoita synnytätte; teidän kiukkunne on tuli, joka kuluttaa teidät.
12 Ja kansat poltetaan

6 Ja, trygga tider skola komma för dig! Vishet och kunskap bereda Sion frälsning i rikt mått, och HERRENS fruktan skall vara deras skatt.

7 Hör, deras hjältar klaga därute, fredsbudbärarna gråta bitterligen.

8 Vägarna äro öde, ingen går mer på stigarna. Han bryter förbund, han aktar städer ringa, människor räknar han för intet.

9 Landet ligger sörjande och försmäktar, Libanon blyges och står förvissnat, Saron har blivit likt en hedmark, Basans och Karmels skogar fälla sina löv.

10 Men nu vill jag stå upp, säger HERREN, nu vill jag resa mig upp, nu vill jag upphäva mig.
11 Med halm gån I havande, och strå föden I; edert raseri är en eld, som skall förtära eder själva.
12 Folken skola

righteousness.
6 So shall a wealth of deliverances, wisdom and knowledge, become the stability of thy times,—the reverence of Yahweh, the same, is his treasure.

7 Lo! their heroes, have cried out openly,—The messengers of peace, in bitterness, continue weeping [they say]:

8 The highways, are deserted, The passer–by on the path, hath ceased,—He hath broken covenant, He hath despised cities, He hath made no account of men.

9 The land mourneth, languisheth, Lebanon, displayeth shame, is withered,—Sharon, hath become, as the waste plain, And Bashan and Carmel, are shaking off their leaves.

10 Now, will I arise, Saith Yahweh, Now, will I lift myself up, Now, will I be exalted!
11 Ye shall conceive chaff, Ye shall bring forth stubble,—Your own breath, like fire, shall devour you.
12 So shall, peoples,

kuin kalkki, kuin katkotut orjantappurat, jotka tulessa palavat.

13 Kuulkaa, te kaukaiset, mitä minä olen tehnyt; te lähellä olevat, tuntekaa minun voimani.

14 Syntiset Siionissa peljästyvät, vavistus valtaa jumalattomat: Kuka meistä voi asua kuluttavassa tulessa, kuka asua iankaikkisessa hehkussa?

15 Joka vanhurskaudessa vaeltaa ja puhuu sitä, mikä oikein on, joka halveksii väärää voittoa, jonka käsi torjuu lahjukset luotaan, joka tukkii korvansa kuulemasta veritöitä ja sulkee silmänsä näkemästä pahaa,

16 hän on asuva kukkuloilla, kalliolinnat ovat hänen turvansa; hänelle annetaan hänen leipänsä, eikä vesi häneltä ehdy.

17 Sinun silmäsi saavat

förbrännas och bliva till aska, ja, likna avhugget törne, som brinner upp i eld.

13 Så hören nu, I som fjärran ären, vad jag har gjort; förnimmen min makt, I som nära ären.

14 Syndarna i Sion bliva förskräckta, bävan griper de gudlösa. »Vem av oss kan härda ut vid en förtärande eld, vem av oss kan bo vid en evig glöd?»

15 Den som vandrar i rättfärdighet och talar, vad rätt är, den som föraktar, vad som vinnes genom orätt och våld, och den som avhåller sina händer från att taga mutor, den som tillstoppar sina öron för att icke höra om blodsgärningar och tillsluter sina ögon för att icke se, vad ont är,

16 han skall bo på höjderna, klippfästen skola vara hans värn, sitt bröd skall han få, och vatten skall han hava beständigt.

17 Ja, dina ögon skola

become, as the burnings of lime,—As thorns lopped off, with fire, shall they be burned.

13 Hear—ye that are far off, what I have done, And know—ye that are near, my might:

14 Terror–stricken in Zion,—are sinners, Shuddering hath seized, the impious,—Who, among us can sojourn with a fire that devoureth? Who, among us can sojourn with burnings age–abiding?

15 He that walketh righteously, And speaketh uprightly,—He that refuseth the gain of exactions, That shaketh his hands free from holding a bribe, That stoppeth his ear from hearkening to deeds of blood, And shutteth his eyes from giving countenance to wrong,

16 He, the heights, shall inhabit, A stronghold of crags, shall be his refuge,—His bread, hath been delivered, His waters, have been made sure.

17 Of a king, in his

katsoa kuningasta hänen ihanuudessaan, saavat nähdä avaran maan.

18 Sinun sydämesi muistelee kauhuja: missä on nyt veronlaskija, missä punnitsija, missä tornien lukija?

19 Et näe enää sitä röyhkeätä kansaa, kansaa, jolla on outo, käsittämätön puhe, jonka sopertavaa kieltä ei kukaan ymmärrä.

20 Katso Siionia, juhliemme kaupunkia. Sinun silmäsi näkevät Jerusalemin, rauhaisan asuinsijan, telttamajan, jota ei muuteta, jonka vaarnoja ei ikinä reväistä irti, jonka köysistä ei yhtäkään katkaista.

21 Sillä voimallinen on meillä siellä Herra, siellä on joet, on virrat, leveät rannasta toiseen, joita ei kulje soutualus, joiden poikki ei pääse uljas laiva.

22 Sillä Herra on

skåda en konung i hans härlighet, de skola blicka ut över ett vidsträckt land.

18 Då skall ditt hjärta tänka tillbaka på förskräckelsens tid: »Var är nu skatteräknaren, var är nu skattevägaren, var är den som räknade tornen?»

19 Du slipper då att se det fräcka folket, folket, vars obegripliga språk man ej kunde förstå, vars stammande tungomål ingen kunde tyda.

20 Men skåda på Sion, våra högtiders stad, låt dina ögon betrakta Jerusalem: det är en säker boning, ett tält, som icke flyttas bort, ett vars pluggar aldrig ryckas upp och av vars streck intet enda brister sönder.

21 Ja, vi hava där HERREN, den väldige; han är för oss såsom floder och breda strömmar; ingen roddflotta kommer där fram, och det väldigaste skepp kan ej fara däröver.

22 Ty HERREN är vår

beauty, shall thine eyes, have vision: They shall see a land that stretcheth afar.

18 Thy heart, may murmur in terror,—Where is the scribe? Where—the receiver? Where—he that maketh a list of the towers?

19 The fierce people, shalt thou not see,—The people, of too deep a lip to be understood, of too barbarous a tongue for thee to comprehend.

20 Look thou on Zion, the city of our appointed feast,—Thine own eyes, shall see Jerusalem—A home of comfort A tent which shall not be packed up—Whose pins, shall not be pulled out, for ever, And none of, whose cords, shall be broken.

21 But, there, shall Yahweh be our majestic, one, A place of rivers—streams broad on both hands, Wherein shall go no galley with oars, Neither shall majestic ship traverse it;

22 For, Yahweh, is our

meidän tuomarimme, Herra on johdattajamme, Herra on meidän kuninkaamme; hän pelastaa meidät.

domare, HERREN är vår härskare, HERREN är vår konung, han frälsar oss.

judge, Yahweh, is our lawgiver,—Yahweh, is our king, He, will save, us!

23 Nyt ovat köytesi höltyneet, eivät pidä mastoa kannassaan kiinni, eivät vedä lippua liehumaan. Mutta silloin jaetaan riistosaalista runsaasti, rammatkin ryöstävät ja raastavat.

23 Dina tåg hänga slappa, de hålla ej masten stadig, ej seglet spänt. Men då skall rövat gods utskiftas i myckenhet, ja, också de lama skola då taga byte.

23 Loosed, are thy ropes,—They cannot strengthen the socket of their mast, They have not unfurled a sail, Now, can be apportioned spoil, in abundance, The lame, have captured prey!

24 Eikä yksikään asukas sano: Minä olen vaivanalainen. Kansa, joka siellä asuu, on saanut syntinsä anteeksi.

24 Och ingen av invånarna skall säga: »Jag är svag», ty folket, som där bor, har fått sin missgärning förlåten.

24 Neither shall the inhabitant say, I am sick,—The people who dwell therein, have been forgiven iniquity.

34 luku

1 Astukaa esiin, te kansat, ja kuulkaa; te kansakunnat, tarkatkaa. Kuulkoon maa ja kaikki, mitä siinä on, maanpiiri ja kaikki, mikä siitä kasvaa.

1 Träden fram, I folk, och hören; I folkslag, akten härpå. Jorden höre och allt vad på den är, jordens krets och vad som alstras därav.

1 Come near, ye nations, to hear, And, ye races, attend,—Let the earth hear, and the fulness thereof, The world, and all things produced therefrom:

2 Sillä Herra on vihastunut kaikkiin kansoihin ja kiivastunut kaikkiin heidän joukkoihinsa; hän on vihkinyt heidät tuhon omiksi, jättänyt heidät teurastettaviksi.

2 Ty HERREN är förtörnad på alla folk och vred på all deras här; han giver dem till spillo, han överlämnar dem till att slaktas.

2 That Yahweh, hath wrath against all the nations, and indignation against all their host,—He hath devoted them to destruction, He hath delivered them to slaughter;

3 Heidän surmattunsa viskataan pois, ja niitten raadoista nousee löyhkä, ja vuoret valuvat heidän vertansa.

3 Deras slagna kämpar ligga bortkastade, och stank stiger upp från deras döda kroppar, och bergen flyta av deras blod.

3 And, their slain, shall be cast out, And, their carcases, the stench of them, shall ascend,—And, the mountains, shall melt away, with their blood.

4 Kaikki taivaan joukot menehtyvät, taivas kääritään kokoon niinkuin kirja, ja kaikki sen joukot varisevat alas, niinkuin lehdet varisevat viinipuusta, niinkuin viikunapuusta raakaleet.

4 Himmelens hela härskara förgås, och himmelen själv hoprullas såsom en bokrulle; hela dess härskara faller förvissnad ned, lik vissnade löv från vinrankan, lik vissnade blad ifrån fikonträdet.

4 Then shall be dissolved, all the host of the heavens, And the heavens, shall roll up as a scroll,—Yea, all their host, shall fade—Like the fading and falling of a leaf from a vine, and, Like what fadeth and falleth from a fig–tree.

5 Sillä minun miekkani taivaassa on juopunut vimmaan; katso, se iskee alas Edomiin, tuomioksi kansalle, jonka minä olen vihkinyt tuhoon.

5 Ty mitt svärd har druckit sig rusigt i himmelen; se, det far ned på Edom till dom, på det folk jag har givit till spillo.

5 For my sword, hath been sated in the heavens,—Lo! upon Edom, shall it descend, Even on the people whom I have devoted to justice.

6 Herran miekka on verta täynnä, rasvaa tiukkuva, karitsain ja kauristen verta, oinasten munuaisrasvaa. Sillä Herralla on uhri Bosrassa, suuri teurastus Edomin maassa.

6 Ja, ett svärd har HERREN, det dryper av blod och är dränkt i fett, i lamms och bockars blod, i fett ifrån vädurars njurar; ty HERREN anställer ett offer i Bosra, ett stort slaktande i Edoms land.

6 A sword, hath Yahweh—Glutted with blood, Sated with fat,—With the blood of well–fed lambs, and he–goats, With the fat of the kidneys of rams,—For, a sacrifice, hath Yahweh, in Bozrah, Yea a great slaughter, in the land of Edom;

7 Villihärkiä kaatuu yhteen joukkoon, mullikoita härkien mukana. Heidän maansa

7 Vildoxar fällas ock därvid, tjurar, både små och stora. Deras land dricker sig rusigt av

7 Then shall buffaloes come down with them, And bullocks with bulls,––So shall their land be

juopuu verestä, ja heidän multansa tiukkuu rasvaa.

8 Sillä Herralla on koston päivä, maksun vuosi Siionin asian puolesta.

9 Edomin purot muuttuvat pieksi ja sen multa tulikiveksi; sen maa tulee palavaksi pieksi.

10 Ei sammu se yöllä eikä päivällä, iäti nousee siitä savu; se on oleva raunioina polvesta polveen, ei kulje siellä kukaan, iankaikkisesta iankaikkiseen.

11 Sen perivät pelikaanit ja tuonenkurjet, kissapöllöt ja kaarneet asuvat siellä; ja hän vetää sen ylitse autiuden mittanuoran ja tyhjyyden luotilangan.

12 Ei ole siellä enää ylimyksiä huutamassa ketään kuninkaaksi, kaikki sen ruhtinaat ovat poissa.

blod, och deras jord bliver dränkt i fett.

8 Ty detta är en HERRENS hämndedag, ett vedergällningens år, då han utför Sions sak.

9 Då bliva Edoms bäckar förvandlade till tjära och dess jord till svavel; ja, dess land bliver förbytt i brinnande tjära.

10 Varken natt eller dag skall den branden slockna, evinnerligen skall röken därav stiga upp. Från släkte till släkte skall landet ligga öde, aldrig i evighet skall någon gå där fram.

11 Pelikaner och rördrommar skola taga det i besittning, uvar och korpar skola bo däri; ty förödelsens mätsnöre och förstörelsens murlod skall han låta komma däröver.

12 Av dess ädlingar skola inga finnas kvar där, som kunna utropa någon till konung; och alla dess furstar få en ände.

soaked with blood, And, their dust, with fat, shall be enriched.

8 For, a day of avenging, hath Yahweh,—A year of requitals, for the quarrel of Zion.

9 Then shall, the torrents thereof, be turned, into pitch, And, the dust thereof, into brimstone,—So shall her land become burning pitch:

10 Neither, night nor day, shall it be quenched, To times age-abiding, shall ascend the smoke thereof,—From generation to generation, shall it be waste, Never, never, shall any pass through it:

11 That the vomiting pelican and the bittern, may possess it: And, the great owl and the raven, dwell therein; Then will he stretch out over it, The line of desolation, and, The plummet of emptiness.

12 Her nobles (but none are, there!) unto royalty, will call,—All, all her princes, shall become nought.

13 Ja sen palatsit kasvavat orjantappuroita, sen linnat polttiaisia ja ohdakkeita; siitä tulee aavikkosutten asunto, kamelikurkien tyyssija.
14 Siellä erämaan ulvojat ja ulisijat yhtyvät, metsänpeikot toisiansa tapaavat. Siellä yksin öinen syöjätär saa rauhan ja löytää lepopaikan.

15 Siellä nuolikäärme pesii ja laskee munansa, kuorii ne ja kiertyy kerälle pimentoonsa. Sinne haarahaukatkin kokoontuvat yhteen.

16 Etsikää Herran kirjasta ja lukekaa: ei yhtäkään näistä ole puuttuva, ei yksikään toistansa kaipaava. - Sillä minun suuni on niin käskenyt. - Hänen henkensä on ne yhteen koonnut.

17 Hän on heittänyt arpaa niitten kesken, ja hänen kätensä on sen niille mittanuoralla jakanut; ne perivät sen

13 Dess palatser fyllas av törne, nässlor och tistlar växa i dess fästen; och det bliver en boning för ökenhundar och ett tillhåll för strutsar.
14 Schakaler bo där tillsammans med andra ökendjur, och gastar ropa där till varandra; ja, där kan Lilit få ro, där kan hon finna en vilostad.

15 Där reder pilormen sitt bo och lägger sina ägg och kläcker så ut ynglet och samlar det i sitt skygd; ja, där komma gamarna tillhopa, den ene möter där den andre.

16 Söken efter i HERRENS bok och läsen däri; icke ett enda av de djuren skall utebliva, det ena skall icke fåfängt söka det andra. Ty det är hans mun, som bjuder det, det är hans Ande, som samlar dem tillhopa.

17 Det är han, som kastar lott för dem, hans hand tillskiftar dem deras mark efter mätsnöre; till evig tid

13 Then shall come up, in her palaces, thorns, Nettles and thistles, in her fortresses,—And she shall become, A home for wild dogs, An enclosure for ostriches;
14 Then shall criers meet with howlers, And, the shaggy creature, unto his fellow, shall call,—Only, there, shall, the night–spectre, Make her settlement, And find for herself a place of rest:

15 There, shall, the arrow–snake, Make her nest and lay, And hatch, and gather under her shadow,—Only, there, shall be gathered the falcons, every one with her mate.

16 Seek ye out of the scroll of Yahweh, and read, Not, one from among them, is lacking, None, hath missed, her mate,—For, a mouth, hath, itself, commanded, And, his spirit, hath, itself, gathered them:

17 Yea, he himself, hath cast for them a lot, And, his own hand, hath given to them a portion, by line,—Unto times

ikiajoiksi, asuvat siellä polvesta polveen.	skola de hava den till besittning, från släkte till släkte bo därpå.	age–abiding, shall they possess it, To generation after generation, shall they dwell therein.
35 luku		
1 Erämaa ja hietikko iloitsee, aromaa riemuitsee ja kukoistaa kuin lilja.	1 Öknen och ödemarken skola glädja sig, och hedmarken skall fröjdas och blomstra såsom en lilja.	1 Wilderness and parched land, shall be glad for them,—And the waste plain, shall exult, and blossom as the lily:
2 Se kauniisti kukoistaa ja iloitsee ilolla ja riemulla. Sille annetaan Libanonin kunnia, Karmelin ja Saaronin ihanuus. He saavat nähdä Herran kunnian, meidän Jumalamme ihanuuden.	2 Den skall blomstra skönt och fröjda sig, ja, fröjda sig och jubla; Libanons härlighet skall bliva den given, Karmels och Sarons prakt. Ja, de skola få se HERRENS härlighet, vår Guds prakt.	2 It shall, blossom abundantly, and exult, Yea, with exultation and shouts of triumph, The glory of Lebanon, hath been given to it, The splendour of Carmel, and Sharon,—They, shall see, the glory of Yahweh, the splendour of our God.
3 Vahvistakaa hervonneet kädet, voimistakaa horjuvat polvet.	3 Stärken maktlösa händer, given kraft åt vacklande knän.	3 Strengthen ye the weak hands,—The trembling knees, make ye firm:
4 Sanokaa hätääntyneille sydämille: Olkaa lujat, älkää peljätkö. Katso, teidän Jumalanne! Kosto tulee, Jumalan rangaistus. Hän tulee ja pelastaa teidät.	4 Sägen till de försagda: »Varen frimodiga, frukten icke.» Se, eder Gud kommer med hämnd; vedergällning kommer från Gud, ja, själv kommer han och frälsar eder.	4 Say to the hurried in heart, Be strong, Do not fear,—Lo! your God, with avenging, doth come, With the recompence of God, He, doth come to save you.
5 Silloin avautuvat sokeain silmät ja kuurojen korvat	5 Då skola de blindas ögon öppnas och de dövas öron upplåtas.	5 Then, shall be opened, the eyes of the blind,—And, the ears of

aukenevat.
6 Silloin rampa hyppii niinkuin peura ja mykän kieli riemuun ratkeaa; sillä vedet puhkeavat erämaahan ja aromaahan purot.

7 Hehkuva hiekka tulee lammikoiksi ja kuiva maa vesilähteiksi. Aavikkosutten asunnossa, missä ne makasivat, kasvaa ruoho ynnä ruoko ja kaisla.

8 Ja siellä on oleva valtatie, ja sen nimi on pyhä tie: sitä ei kulje saastainen; se on heitä itseänsä varten. Joka sitä tietä kulkee, ei eksy - eivät hullutkaan.

9 Ei ole siellä leijonaa, ei nouse sinne raateleva peto; ei sellaista siellä tavata: lunastetut sitä kulkevat.

10 Niin Herran vapahdetut palajavat ja

6 Då skall den lame hoppa såsom en hjort, och den stummes tunga skall jubla. Ty vatten skola bryta fram i öknen och strömmar på hedmarken.

7 Av förbränt land skall bliva en sjö och av torr mark vattenkällor; på den plats, där ökenhundar lägrade sig, skall växa gräs jämte vass och rör.

8 Och en banad väg, en farväg, skall gå där fram, och den skall kallas »den heliga vägen»; ingen oren skall färdas därpå, den skall vara för dem själva. Den som vandrar den vägen skall icke gå vilse, om han ock hör till de fåkunniga.

9 Där skall icke vara något lejon, ej heller skall något annat vilddjur komma dit. Intet sådant skall finnas där, men ett frälsat folk skall vandra på den.

10 Ja, HERRENS förlossade skola vända

the deaf, be unstopped:
6 Then, shall leap as a hart, the lame, Then, shall shout, the tongue of the dumb, For, there have broken forth—In the desert—waters, And, streams, in, the waste plain:

7 Then shall, the glowing sand, become, a lake, And, thirsty ground—springs of water,—In the home of the wild dog—its lair, Shall be an enclosure for cane and paper–reed.

8 And there shall be, there, a raised way–even, a high road, And, the Highroad of Holiness, shall it be called, There shall not pass over it one who is unclean; But, He Himself, shall be one of them, travelling the road, And, the perverse, shall not stray [thereinto].

9 There shall be, there, no lion, Nor shall, ravenous beast, go up thereon, It shall not be found, there,—Thus, shall travel, the redeemed;

10 And, the ransomed of Yahweh, shall return,

tulevat Siioniin riemuiten, päänsä päällä iankaikkinen ilo. Riemu ja ilo saavuttavat heidät, mutta murhe ja huokaus pakenevat.

tillbaka och komma till Sion med jubel; evig glädje skall kröna deras huvuden, fröjd och glädje skola de undfå, men sorg och suckan skola fly bort.

And shall enter Zion with shouting, With gladness age–abiding, upon their head, Joy and gladness, shall overtake [them], And sorrow, and sighing, shall flee away.

36 luku

1. Hiskian neljäntenätoista hallitusvuotena hyökkäsi Sanherib, Assurin kuningas, kaikkien Juudan varustettujen kaupunkien kimppuun ja valloitti ne.

1 Och i konung Hiskias fjortonde regeringsår hände sig, att Sanherib, konungen i Assyrien, drog upp och angrep alla befästa städer i Juda och intog dem.

1 Now it came to pass, in the fourteenth year of King Hezekiah, that Sennacherib king of Assyria came up, against all the fortified cities of Judah, and took them.

2 Ja Assurin kuningas lähetti Laakiista Rabsaken suuren sotajoukon kanssa kuningas Hiskiaa vastaan Jerusalemiin, ja hän pysähtyi Ylälammikon vesijohdolle, joka on Vanuttajankedon tien varrella.

2 Och konungen i Assyrien sände från Lakis åstad Rab-Sake med en stor här till Jerusalem mot konung Hiskia; och han stannade vid Övre dammens vattenledning, på vägen till Valkarfältet.

2 Then did the king of Assyria send Rabshakeh from Lachish to Jerusalem, unto King Hezekiah, with a heavy force,—and he took his stand by the upper channel of the pool, in the highway of the fuller's field.

3 Ja Eljakim, Hilkian poika, joka oli palatsin päällikkönä, ja kirjuri Sebna ja kansleri Jooah, Aasafin poika, menivät hänen luoksensa.

3 Då gingo överhovmästaren Eljakim, Hilkias son, och sekreteraren Sebna och kansleren Joa, Asafs son, ut till honom.

3 And there went out to him—Eliakim son of Hilkiah, who was over the household,—and Shebna, the scribe, and Joah son of Asaph, the recorder.

4 Ja Rabsake sanoi heille: Sanokaa Hiskialle: Näin sanoo

4 Och Rab-Sake sade till dem: »Sägen till Hiskia: Så säger den

4 And Rabshakeh said unto them, Pray you say unto Hezekiah,—Thus,

suurkuningas, Assurin kuningas: 'Mitä on tuo luottamus, mikä sinulla on?

5 Minä sanon: pelkkää huulten puhetta on moinen neuvo ja voima sodankäyntiin. Keneen sinä oikein luotat, kun kapinoit minua vastaan?

6 Katso, sinä luotat Egyptiin, tuohon särkyneeseen ruokosauvaan, joka tunkeutuu sen käteen, joka siihen nojaa, ja lävistää sen. Sellainen on farao, Egyptin kuningas, kaikille, jotka häneen luottavat.

7 Vai sanotko ehkä minulle: Me luotamme Herraan, meidän Jumalaamme? Mutta eikö hän ole se, jonka uhrikukkulat ja alttarit Hiskia poisti, kun hän sanoi Juudalle ja Jerusalemille: Tämän alttarin edessä on teidän kumartaen rukoiltava?'

8 Mutta lyö nyt vetoa minun herrani, Assurin kuninkaan, kanssa: minä annan sinulle kaksi

store konungen, konungen i Assyrien: Vad är det för en förtröstan, som du nu har hängivit dig åt?

5 Jag säger: Det är allenast munväder, att du vet råd och har makt att föra kriget. På vem förtröstar du då, eftersom du har satt dig upp mot mig?

6 Du förtröstar väl på den bräckta rörstaven Egypten, men se, när någon stöder sig på den, går den i i hans hand och genomborrar den. Ty sådan är Farao, konungen i Egypten, för alla som förtrösta på honom.

7 Eller säger du kanhända till mig: 'Vi förtrösta på HERREN, vår Gud?' Var det då icke hans offerhöjder och altaren Hiskia avskaffade, när han sade till Juda och Jerusalem: 'Inför detta altare skolen I tillbedja'?

8 Men ingå nu ett vad med min herre, konungen i Assyrien: jag vill giva dig två tusen

saith the great king, the king of Assyria, What is this trust, wherewith thou dost trust?

5 I have said [sayest thou]—they are only words of the lips—Counsel and might [have I] for the war,—Now, upon whom, dost thou trust, that thou hast rebelled against me?

6 Lo! thou dost trust on the support of this bruised cane, on Egypt, whereon, if a man lean, it will enter his hand, and lay it open,—So, is Pharaoh, king of Egypt, to all who trust upon him.

7 But, if thou shouldst say unto me, In Yahweh our God, do we trust, Then is that, not he, whose high places and whose altars, Hezekiah hath removed, and said unto Judah and unto Jerusalem, Before this altar, shall ye bow yourselves down?

8 Now, therefore, pledge thyself, I pray thee, with my lord, the king of Assyria,—That I supply

tuhatta hevosta, jos sinä voit hankkia niille ratsastajat.

9 Kuinka sinä sitten voisit torjua ainoankaan käskynhaltijan, ainoankaan minun herrani vähimmän palvelijan, hyökkäyksen? Ja sinä vain luotat Egyptiin, sen vaunuihin ja ratsumiehiin.

10 Olenko minä siis Herran sallimatta hyökännyt tähän maahan hävittämään sitä? Herra itse on sanonut minulle: 'Hyökkää tähän maahan ja hävitä se.'

11 Niin Eljakim, Sebna ja Jooah sanoivat Rabsakelle: Puhu palvelijoillesi araminkieltä, sillä me ymmärrämme sitä; älä puhu meille juudankieltä kansan kuullen, jota on muurilla.

12 Mutta Rabsake vastasi: Onko minun herrani lähettänyt minut puhumaan näitä sanoja sinun herrallesi ja sinulle? Eikö juuri niille miehille, jotka istuvat

hästar, om du kan skaffa dig ryttare till dem.

9 Huru skulle du då kunna slå tillbaka en enda ståthållare, en av min herres ringaste tjänare? Och du sätter din förtröstan till Egypten i hopp om att så få vagnar och ryttare!

10 Menar du då att jag utan HERRENS vilja har dragit upp till detta land för att fördärva det? Nej, det är HERREN, som har sagt till mig: Drag upp mot detta land och fördärva det.»

11 Då sade Eljakim och Sebna och Joa till Rab-Sake: »Tala till dina tjänare på arameiska, ty vi förstå det språket, och tala icke till oss på judiska inför folket som står på muren.»

12 Men Rab-Sake svarade: »Är det då till din herre och till dig, som min herre har sänt mig att tala dessa ord? Är det icke fastmer till de män som sitta på

thee with two thousand horses, If thou, on thy part, be able to set riders upon them;

9 How then, wilt thou turn away the face of one pasha of the least of my lord's servants? Or hast thou, on thy part, trusted upon Egypt, for chariots and for horsemen?

10 But, now, is it, without Yahweh, that I have come up against this land, to destroy it? Yahweh himself, said unto me, Go thou up against this land, and destroy it!

11 Then said Eliakim, and Shebna, and Joah, unto Rabshakeh–Speak, we pray thee, unto thy servants in the Syrian language, for, we, can, understand, it,—and do not speak unto us in the Jews' language, in the ears of the people who are upon the wall.

12 But Rabshakeh said—Is it, unto thy lord and unto thee, that my lord hath sent me, to speak these things? Is it not concerning the men who are tarrying upon the

muurilla ja joutuvat teidän kanssanne syömään omaa likaansa ja juomaan omaa vettänsä?

13 Sitten Rabsake astui esiin, huusi kovalla äänellä juudankielellä ja sanoi: Kuulkaa suurkuninkaan, Assurin kuninkaan, sanoja.

14 Näin sanoo kuningas: 'Älkää antako Hiskian pettää itseänne, sillä hän ei voi teitä pelastaa.

15 Älköön Hiskia saako teitä luottamaan Herraan, kun hän sanoo: Herra on varmasti pelastava meidät; ei tätä kaupunkia anneta Assurin kuninkaan käsiin.

16 Älkää kuulko Hiskiaa.' Sillä Assurin kuningas sanoo näin: 'Tehkää sovinto minun kanssani ja antautukaa minulle, niin saatte syödä kukin viinipuustanne ja viikunapuustanne ja juoda kukin kaivostanne,

17 kunnes minä tulen ja

muren och som jämte eder skola nödgas äta sin egen träck och dricka sitt eget vatten?»

13 Därefter trädde Rab-Sake närmare och ropade med hög röst på judiska och sade: »Hören den store konungens, den assyriske konungens, ord.

14 Så säger konungen: Låten icke Hiskia bedraga eder, ty han förmår icke rädda eder.

15 Och låten icke Hiskia förleda eder att förtrösta på HERREN, därmed att han säger: 'HERREN skall förvisso rädda oss; denna stad skall icke bliva given i den assyriske konungens hand.'

16 Hören icke på Hiskia. Ty så säger konungen i Assyrien: Gören upp i godo med mig och given eder åt mig, så skolen I få äta var och en av sitt vinträd och av sitt fikonträd och dricka var och en ur sin brunn,

17 till dess jag kommer

wall, that they may eat and drink what cometh from them, with you?

13 So then Rabshakeh took his stand, and cried out with a loud voice, in the Jews’ language, and said, Hear ye the words of the great king, the king of Assyria:

14 Thus, saith the king, Let not Hezekiah deceive’ you,—for he shall not be able to deliver you.

15 Neither let Hezekiah cause you to trust in Yahweh’ saying, Yahweh, will certainly deliver, us,––this city’ shall not be given over, into the hand of the king of Assyria.

16 Do not hearken unto Hezekiah,—for, thus, saith the king of Assyria, Deal with me thankfully, and come out unto me, Then shall ye eat, Every one of his own vine, and, Every one of his own fig–tree, And drink, every one the waters of his own cistern:

17 Until I come and

vien teidät maahan, joka on teidän maanne kaltainen, vilja- ja viinimaahan, leivän ja viinitarhojen maahan.
18 Älköön vain Hiskia saako vietellä teitä, sanoessaan: Herra pelastaa meidät. Onko muidenkaan kansojen jumalista kukaan pelastanut maatansa Assurin kuninkaan käsistä?
19 Missä ovat Hamatin ja Arpadin jumalat? Missä ovat Sefarvaimin jumalat? Ovatko ne pelastaneet Samariaa minun käsistäni?
20 Kuka näiden maiden kaikista jumalista on pelastanut maansa minun käsistäni? Kuinka sitten Herra pelastaisi Jerusalemin minun käsistäni?'
21 Mutta he olivat vaiti eivätkä vastanneet hänelle mitään, sillä kuningas oli käskenyt niin ja sanonut: Älkää vastatko hänelle.
22 Sitten palatsin päällikkö Eljakim, Hilkian poika, ja kirjuri Sebna ja

och hämtar eder till ett land som är likt edert eget land, ett land med säd och vin, ett land med bröd och vingårdar.
18 Låten icke Hiskia förleda eder, när han säger: 'HERREN skall rädda oss.' Har väl någon av de andra folkens gudar räddat sitt land ur den assyriske konungens hand?
19 Var äro Hamats och Arpads gudar? Var äro Sefarvaims gudar? Eller hava de räddat Samaria ur min hand?
20 Vilken bland dessa länders alla gudar har väl räddat sitt land ur min hand, eftersom I menen, att HERREN skall rädda Jerusalem ur min hand?»
21 Men de tego och svarade honom icke ett ord, ty konungen hade så bjudit och sagt: »Svaren honom icke.»
22 Och överhovmästaren Eljakim, Hilkias son, och sekreteraren Sebna och

take you, into, A land like your own land,—A land of corn, and new wine, A land of bread, and vineyards:—
18 Lest Hezekiah, persuade you, saying, Yahweh, will deliver us! Have the gods of the nations, delivered,—any one of them—his country, out of the hand of the king of Assyria?
19 Where, are the gods of Hamath, and Arpad? Where, are the gods of Sepharvaim? If indeed they had only delivered Samaria, out of my hand!
20 Who, are they, among all the gods of these countries, that have delivered their country out of my hand? That, Yahweh, should deliver, Jerusalem, out of my hand!
21 But they held their peace, and answered him not a word,—for, the command of the king, it was, saying,—Ye must not answer him.
22 Then came in—Eliakim son of Hilkiah, who was over the

kansleri Jooah, Aasafin poika, tulivat Hiskian luo vaatteet reväistyinä ja kertoivat hänelle, mitä Rabsake oli sanonut.

kansleren Joa, Asafs son, kommo till Hiskia med sönderrivna kläder och berättade för honom, vad Rab-Sake hade sagt.

household, and Shebna the scribe, and Joah son of Asaph, the recorder, unto Hezekiah, with rent clothes,—and they told him the words of Rabshakeh.

37 luku

1 Kun kuningas Hiskia sen kuuli, repäisi hän vaatteensa, pukeutui säkkiin ja meni Herran temppeliin.

1 Då nu konung Hiskia hörde detta, rev han sönder sina kläder och höljde sig i sorgdräkt och gick in i HERRENS hus.

1 And it came to pass, when King Hezekiah heard it, that he rent his clothes,—and covered himself with sackcloth, and entered the house of Yahweh;

2 Ja hän lähetti palatsin päällikön Eljakimin ja kirjuri Sebnan sekä pappein vanhimmat, säkkeihin puettuina, profeetta Jesajan, Aamoksen pojan, tykö.

2 Och överhovmästaren Eljakim och sekreteraren Sebna och de äldste bland prästerna sände han, höljda i sorgdräkt, till profeten Jesaja, Amos' son.

2 and sent Eliakim who was over the household, and Shebna the scribe, and the elders of the priests, covered with sackcloth,—unto Isaiah the prophet, Son of Amoz;

3 Ja he sanoivat hänelle: Näin sanoo Hiskia: 'Hädän, kurituksen ja häväistyksen päivä on tämä päivä, sillä lapset ovat tulleet kohdun suulle saakka, mutta ei ole voimaa synnyttää.

3 Och de sade till denne: »Så säger Hiskia: En nödens, tuktans och smälekens dag är denne dag, ty fostren hava väl kommit fram till födseln, men kraft att föda finnes icke.

3 and they said unto him, Thus, saith Hezekiah, A day of distress and rebuke and reviling, is this day,—For children are come to the birth, and, strength, is there none, to bring forth.

4 Ehkä Herra, sinun Jumalasi, kuulee Rabsaken sanat, joilla hänen herransa, Assurin kuningas, on lähettänyt

4 Kanhända skall HERREN, din Gud, höra Rab-Sakes ord, med vilka hans herre, konungen i Assyrien, har

4 It may be, that Yahweh thy God will hear, the words of Rabshakeh, whom the king of Assyria, his lord,

hänet herjaamaan elävää Jumalaa, ja rankaisee häntä näistä sanoista, jotka Herra, sinun Jumalasi, on kuullut. Niin kohota nyt rukous jäännöksen puolesta, joka vielä on olemassa.'

sänt honom till att smäda den levande Guden, så att han straffar honom för dessa ord som han, HERREN, din Gud, har hört. Så bed nu en bön för den kvarleva som ännu finnes.»

hath sent, to reproach a Living God, and will rebuke the words, which Yahweh thy God hath heard,—Wherefore lift thou up a prayer, for the remnant that remaineth.

5 Kun kuningas Hiskian palvelijat tulivat Jesajan tykö,

5 När nu konung Hiskias tjänare kommo till Jesaja,

5 So the servants of King Hezekiah came unto Isaiah.

6 sanoi Jesaja heille: Sanokaa näin herrallenne: 'Näin sanoo Herra: Älä pelkää niitä sanoja, jotka olet kuullut ja joilla Assurin kuninkaan poikaset ovat häväisseet minua.

6 sade Jesaja till dem: »Så skolen I säga till eder herre: Så säger HERREN: Frukta icke för de ord som du har hört, dem, med vilka den assyriske konungens tjänare hava hädat mig.

6 And Isaiah said unto them, Thus, shall ye, surely say, unto your lord,—Thus, saith Yahweh—Be not thou afraid because of the words which thou hast heard, wherewith the servants of the king of Assyria have reviled, Me.

7 Katso, minä annan häneen mennä sellaisen hengen, että hän kuultuaan sanoman palajaa omaan maahansa; ja minä annan hänen kaatua miekkaan omassa maassansa.'

7 Se, jag skall låta en sådan ande komma in i honom, att han på grund av ett rykte som han skall få höra vänder tillbaka till sitt land; och jag skall låta honom falla för svärd i hans eget land.»

7 Behold me! about to let go against him, a blast of alarm, and, when he heareth the report, then will he return to his own country,—and I will cause him to fall by the sword, in his own land.

8 Ja Rabsake kääntyi takaisin ja tapasi Assurin kuninkaan sotimassa Libnaa vastaan; sillä hän oli kuullut, että tämä oli lähtenyt Laakiista pois.

8 Och Rab-Sake vände tillbaka och fann den assyriske konungen upptagen med att belägra Libna; ty han hade hört, att han hade brutit upp från Lakis.

8 So Rabshakeh returned, and found the king of Assyria, warring against Libnah,—for he had heard, that he had broken up from Lachish.

9 Mutta kun Sanherib

9 Men när Sanherib fick

9 And he heard it

kuuli Tirhakasta, Etiopian kuninkaasta, sanottavan: Hän on lähtenyt liikkeelle sotiakseen sinua vastaan, niin hän sen kuultuaan lähetti sanansaattajat Hiskian tykö ja käski sanoa:

10 Sanokaa näin Hiskialle, Juudan kuninkaalle: 'Älä anna Jumalasi, johon sinä luotat, pettää itseäsi äläkä ajattele: Jerusalem ei joudu Assurin kuninkaan käsiin.

11 Olethan kuullut, mitä Assurin kuninkaat ovat tehneet kaikille maille, kuinka he ovat vihkineet ne tuhon omiksi. Ja sinäkö pelastuisit!

12 Ovatko kansain jumalat pelastaneet niitä, jotka minun isäni ovat tuhonneet: Goosania, Harrania, Resefiä ja Telassarin edeniläisiä?

13 Missä on Hamatin kuningas ja Arpadin kuningas, Sefarvaimin kaupungin, Heenan ja Ivvan kuningas?'

höra sägas om Tirhaka, konungen i Etiopien, att denne hade dragit ut för att strida mot honom, skickade han, så snart han hörde detta, sändebud till Hiskia och sade:

10 »Så skolen I säga till Hiskia, Juda konung: Låt icke din Gud, som du förtröstar på, bedraga dig, i det att du tänker: 'Jerusalem skall icke bliva givet i den assyriske konungens hand.'

11 Du har ju hört, vad konungarna i Assyrien hava gjort med alla andra länder, huru de hava givit dem till spillo. Och du skulle nu bliva räddad!

12 Hava väl de folk, som mina fäder fördärvade, Gosan, Haran, Resef och Edens barn i Telassar, blivit räddade av sina gudar?

13 Var är Hamats konung och Arpads konung och konungen över Sefarvaims stad, över Hena och Iva?»

reported concerning Tirhakah king of Ethiopia, saying, He hath come forth to fight with thee,—so, when he heard it, he sent messengers unto Hezekiah, saying:

10 Thus, shall ye surely speak unto Hezekiah king of Judah, saying, Let not thy God, in whom, thou, art trusting, beguile, thee, saying,—Jerusalem, shall not be given over, into the hand of the king of Assyria.

11 Lo! thou thyself, hast heard what the kings of Assyria have done, to all the lands, in devoting them to destruction,—and shalt, thou, be delivered?

12 Did the gods of the nations, deliver them, whom my fathers destroyed,—Gozan, and Haran,—and Rezeph, and the sons of Eden, who were in Telassar?

13 Where, are the king of Hamath, and the king of Arpad, and the king of the city of Sepharvaim,—of Hena, and Ivvah?

14 Kun Hiskia oli ottanut kirjeen sanansaattajilta ja lukenut sen, meni hän Herran temppeliin; ja Hiskia levitti sen Herran eteen.

15 Ja Hiskia rukoili Herraa ja sanoi:
16 Herra Sebaot, Israelin Jumala, jonka valtaistuinta kerubit kannattavat, sinä yksin olet maan kaikkien valtakuntain Jumala; sinä olet tehnyt taivaan ja maan.
17 Herra, kallista korvasi ja kuule; Herra, avaa silmäsi ja katso. Kuule kaikki Sanheribin sanat, jotka hän lähetti herjatakseen elävää Jumalaa.

18 Se on totta, Herra, että Assurin kuninkaat ovat hävittäneet kaikki maat ja omankin maansa.

19 Ja he ovat heittäneet niiden jumalat tuleen; sillä ne eivät olleet jumalia, vaan ihmiskätten tekoa, puuta ja kiveä, ja sentähden he voivat

14 När Hiskia hade mottagit brevet av sändebuden och läst det, gick han upp i HERRENS hus, och där bredde Hiskia ut det inför HERRENS ansikte.

15 Och Hiskia bad till HERREN och sade:
16 »HERRE Sebaot, Israels Gud, du som tronar på keruberna, du allena är Gud, den som råder över alla riken på jorden; du har gjort himmel och jord.

17 HERRE, böj ditt öra härtill och hör; HERRE, öppna dina ögon och se. Ja, hör alla Sanheribs ord, det budskap, varmed han har smädat den levande Guden.
18 Det är sant, HERRE, att konungarna i Assyrien hava förött alla länder såsom ock sitt eget land.

19 Och de hava kastat deras gudar i elden; ty dessa voro inga gudar, utan verk av människohänder, trä och sten; därför kunde de förgöra dem.

14 And, when Hezekiah had received the letter at the hand of the messengers, and had read it, then went he up to the house of Yahweh, and Hezekiah, spread it out, before Yahweh.
15 And Hezekiah prayed, unto Yahweh, saying:
16 O Yahweh of hosts, God of Israel—inhabiting the cherubim, Thou thyself, art GOD, even thou alone, for all the kingdoms of the earth: Thou, didst make, the heavens and the earth.
17 Bow down, O Yahweh, thine ear—and hear, Open, O Yahweh, thine eyes—and see,—Yea hear thou all the words of Sennacherib, who hath sent—to reproach a Living God.
18 Of a truth, O Yahweh,—the kings of Assyria have devoted to destruction all the countries, and their land;
19 and have put their gods in the fire,—for, no-gods, were they, but the work of the hands of men-wood, and stone, and so they destroyed them.

hävittää ne.

20 Mutta pelasta nyt meidät, Herra, meidän Jumalamme, hänen käsistänsä, että kaikki maan valtakunnat tulisivat tietämään, että sinä, Herra, olet ainoa.

20 Men fräls oss nu, HERRE, vår Gud, ur hans hand, så att alla riken på jorden förnimma, att du, HERRE, är den ende.»

20 Now, therefore, O Yahweh our God, save us, out of his hand,—That all the kingdoms of the earth, may know, That, thou, art Yahweh, thou alone.

21 Niin Jesaja, Aamoksen poika, lähetti Hiskialle tämän sanan: Näin sanoo Herra, Israelin Jumala: Koska sinä olet rukoillut minua avuksi Sanheribia, Assurin kuningasta, vastaan,

21 Då sände Jesaja, Amos' son, bud till Hiskia och lät säga: »Så säger HERREN, Israels Gud, jag, till vilken du har bett angående Sanherib, konungen i Assyrien:

21 Then Isaiah son of Amoz sent unto Hezekiah, saying,—Thus, saith Yahweh, God of Israel, In that thou hast prayed unto me concerning Sennacherib king of Assyria,

22 niin tämä on se sana, jonka Herra on puhunut hänestä: Neitsyt, tytär Siion, halveksii ja pilkkaa sinua; tytär Jerusalem nyökyttää ilkkuen päätänsä sinun jälkeesi.

22 Detta är det ord, som HERREN har talat om honom: Hon föraktar dig och bespottar dig, jungfrun dottern Sion; hon skakar huvudet efter dig, dottern Jerusalem.

22 this, is the word which Yahweh hath spoken concerning him,—The virgin daughter of Zion, laugheth thee to scorn—mocketh thee, The daughter of Jerusalem, after thee, doth wag her head!

23 Ketä olet herjannut ja häväissyt, ja ketä vastaan olet korottanut äänesi? Korkealle olet kohottanut silmäsi Israelin Pyhää vastaan.

23 Vem har du smädat och hädat, och mot vem har du upphävt din röst? Alltför högt har du upplyft dina ögon -- ja, mot Israels Helige.

23 Whom, hast thou reproached, and insulted? And, against whom, hast thou lifted high thy voice? Yea thou hast proudly raised thine eyes, against the Holy One of Israel.

24 Palvelijaisi kautta sinä herjasit Herraa ja sanoit: 'Monilla vaunuillani minä nousin vuorten harjalle,

24 Genom dina tjänare smädade du HERREN, när du sade: 'Med mina många vagnar drog jag upp på bergens höjder,

24 Through thy servants, thou hast reproached My Lord, and hast said,—With my multitude of chariots, have I,

Libanonin ääriin saakka; minä hakkasin maahan sen korkeat setrit, sen parhaat kypressit, ja tunkeuduin sen etäisimmälle harjalle, sen rehevimpään metsään;

25 minä kaivoin kaivoja ja join kuiviin vedet, ja jalkapohjallani minä kuivasin kaikki Egyptin virrat.'
26 Etkö ole kuullut: kauan sitten minä olen tätä valmistanut, muinaisuudesta saakka tätä aivoitellut! Nyt minä olen sen toteuttanut, ja niin sinä sait hävittää varustetut kaupungit autioiksi kiviroukkioiksi,
27 ja niiden asukkaat olivat voimattomat, he kauhistuivat ja joutuivat häpeään; heidän kävi niinkuin kedon ruohon ja niinkuin vihannan heinän, niinkuin katolla kasvavain kortten ja niinkuin laihon ennen oljelle tulemistaan.
28 Istuitpa sinä tai lähdit tai tulit, minä sen tiedän, niinkuin senkin, että sinä raivoat minua vastaan.
29 Koska sinä minua

längst upp på Libanon; jag högg ned dess höga cedrar och väldiga cypresser; jag trängde fram till dess översta höjder, dess frodigaste skog;

25 jag grävde brunnar och drack ut vatten, och med min fot uttorkade jag alla Egyptens strömmar.'
26 Har du icke hört, att jag för länge sedan beredde detta? Av ålder bestämde jag ju så; och nu har jag fört det fram: du fick makt att ödelägga befästa städer till grusade stenhopar.

27 Deras invånare blevo maktlösa, de förfärades och stodo med skam. Det gick dem såsom gräset på marken och gröna örter, såsom det som växer på taken, och säd, som förgås, förrän strået har vuxit upp.

28 Om du sitter eller går ut eller går in, så vet jag det, och huru du rasar mot mig.

29 Men då du nu så

ascended, The height of the mountains, The recesses of Lebanon, That I may cut down, Its tallest cedars, Its choicest firs, That I may enter, Its highest summit, Its thick garden forest:
25 I, have digged, and drunk waters,—That I may dry up, with the soles of my feet, all the Nile–streams of Egypt.
26 Hast thou not heard––That, long ago, that, is what I appointed, And, from days of old, devised? Now, have I brought it to pass, That thou mightest serve to lay waste, in desolate ruins, fortified cities;
27 And, their inhabitants, being powerless, were overthrown, and put to shame—They became—Grass of the field, and, Young herbage, Grass on housetops, and, Seed parched before it came up.
28 Howbeit, thine abode, and thy coming out and thy going in, I know,—and thy raging, against me.
29 Because, thy raging

vastaan raivoat ja koska sinun ylpeytesi on tullut minun korviini, niin minä panen koukkuni sinun nenääsi ja suitseni sinun suuhusi ja vien sinut takaisin samaa tietä, jota tulitkin.

30 Ja tämä on oleva sinulle merkkinä: tänä vuonna syödään jälkikasvua ja toisena vuonna kesanto-aaluvaa, mutta kolmantena vuonna te kylväkää ja leikatkaa, istuttakaa viinitarhoja ja syökää niiden hedelmää.
31 Ja Juudan heimon pelastuneet, jotka ovat jäljelle jääneet, tekevät taas juurta alaspäin ja hedelmää ylöspäin.

32 Sillä Jerusalemista lähtee kasvamaan jäännös, pelastunut joukko Siionin vuorelta. Herran Sebaotin kiivaus on sen tekevä.

33 Sentähden, näin sanoo Herra Assurin kuninkaasta: Hän ei tule tähän kaupunkiin eikä siihen nuolta ammu, ei tuo sitä vastaan kilpeä eikä luo sitä vastaan

rasar mot mig och då ditt övermod har nått till mina öron, skall jag sätta min krok i din näsa och mitt betsel i din mun och föra dig tillbaka samma väg, som du har kommit på.

30 Och detta skall för dig vara tecknet: man skall detta år äta, vad som växer upp av spillsäd, och nästa år självvuxen säd, men det tredje året skolen I få så och skörda och plantera vingårdar och äta deras frukt.
31 Och den räddade skaran av Juda hus, som bliver kvar, skall åter skjuta rot nedtill och bära frukt upptill.

32 Ty från Jerusalem skall utgå en kvarleva, en räddad skara från Sions berg. HERREN Sebaots nitälskan skall göra detta.

33 Därför säger HERREN så om konungen i Assyrien: Han skall icke komma in i denna stad och icke skjuta någon pil ditin; han skall icke mot den föra fram

against me, and thy contempt, have come up into mine ears,
Therefore will I put, My ring in thy nose, and, My bit in thy lips, And will turn thee back, by the way by which thou camest.
30 And, this, unto thee, is the sign, Eating, this year, the growth of scattered seeds, And, in the second year, that which shooteth up of itself,—Then, in the third year, Sow ye—and reap, and, Plant ye vineyards, and eat the fruit thereof.
31 Then shall the escaped of the house of Judah that remain, again, Take root downward,—And bear fruit upward.
32 For, out of Jerusalem, shall come forth a remnant, And that which hath escaped, out of Mount Zion,—The jealousy of Yahweh of hosts, will perform, this.
33 Therefore, thus, saith Yahweh, concerning the king of Assyria, He shall not enter this city, Nor shoot there, an arrow,—Nor attack it with shield, Nor cast up against it a

vallia.

34 Samaa tietä, jota hän tuli, hän palajaa, ja tähän kaupunkiin hän ei tule, sanoo Herra.

35 Sillä minä varjelen tämän kaupungin ja pelastan sen itseni tähden ja palvelijani Daavidin tähden.

36 Niin Herran enkeli lähti ja löi Assurin leirissä sata kahdeksankymmentä viisi tuhatta miestä, ja kun noustiin aamulla varhain, niin katso, he olivat kaikki kuolleina ruumiina.
37 Silloin Sanherib, Assurin kuningas, lähti liikkeelle ja meni pois; hän palasi maahansa ja jäi Niiniveen.
38 Mutta kun hän oli kerran rukoilemassa jumalansa Nisrokin temppelissä, surmasivat hänen poikansa Adrammelek ja Sareser hänet miekalla; sitten he pakenivat Araratin maahan. Ja hänen poikansa Eesarhaddon tuli kuninkaaksi hänen

någon sköld eller kasta upp någon vall mot den.
34 Samma väg han kom skall han vända tillbaka, och in i denna stad skall han icke komma, säger HERREN.

35 Ty jag skall beskärma och frälsa denna stad för min tjänare Davids skull.»

36 Och HERRENS ängel gick ut och slog i assyriernas läger ett hundra åttiofem tusen man; och när man bittida följande morgon kom ut, fick man se döda kroppar ligga där överallt.
37 Då bröt Sanherib, konungen i Assyrien, upp och tågade tillbaka; och han stannade sedan i Nineve.
38 Men när han en gång tillbad i sin gud Nisroks tempel, blev han dräpt med svärd av sina söner Adrammelek och Sareser; därefter flydde dessa undan till Ararats land. Och hans son Esarhaddon blev konung efter honom.

mound:

34 By the way that he came in, By the same, shall he return,—And, into this city, shall he not enter, Declareth Yahweh.
35 Thus will I throw a covering over this city, to save it,—For mine own sake, And for the sake of David my servant.
36 Then went forth the messenger of Yahweh, and smote—in the camp of the Assyrians—a hundred and eighty-five thousand,—and, when men arose early in the morning, lo! they were all, dead bodies!
37 So Sennacherib the king of Assyria, brake up, and went his way, and returned,—and remained in Nineveh.
38 And it came to pass, as he, was bowing down in the house of Nisroch his god, that, Adrammelech and Sharezer his sons, smote him with the sword, howbeit, they, escaped into the land of Ararat,—and, Esarhaddon his son, reigned, in his

sijaansa.

stead.

38 luku

1 Niihin aikoihin sairastui Hiskia ja oli kuolemaisillaan; ja profeetta Jesaja, Aamoksen poika, tuli hänen tykönsä ja sanoi hänelle: Näin sanoo Herra: Toimita talosi; sillä sinä kuolet etkä enää parane.

1 Vid den tiden blev Hiskia dödssjuk; och profeten Jesaja, Amos' son, kom till honom och sade till honom: »Så säger HERREN: Beställ om ditt hus; ty du måste dö och skall icke tillfriskna.»

1 In those days, was Hezekiah sick, unto death,—and Isaiah the prophet, son of Amoz, came in unto him, and said unto him—Thus, saith Yahweh, Set in order thy house, for, about to die, thou art, and shalt not recover.

2 Niin Hiskia käänsi kasvonsa seinään päin ja rukoili Herraa

2 Då vände Hiskia sitt ansikte mot väggen och bad till HERREN.

2 Then Hezekiah turned his face unto the wall,—and prayed unto Yahweh;

3 ja sanoi: Oi Herra, muista, kuinka minä olen vaeltanut sinun edessäsi uskollisesti ja ehyellä sydämellä ja tehnyt sitä, mikä on hyvää sinun silmissäsi! Ja Hiskia itki katkerasti.

3 Och han sade: »Ack HERRE, tänk dock på huru jag har vandrat inför dig i trohet och med hängivet hjärta och gjort, vad gott är i dina ögon.» Och Hiskia grät bitterligen.

3 and said,—I beseech thee, O Yahweh, remember, I pray thee, how I have walked before thee, in faithfulness and with an undivided heart, and, that which is good in thine eyes, have I done. And Hezekiah wept, aloud.

4 Mutta Jesajalle tuli tämä Herran sana:

4 Då kom HERRENS ord till Jesaja: han sade:

4 Then came the word of Yahweh unto Isaiah, saying:

5 Mene ja sano Hiskialle: 'Näin sanoo Herra, sinun isäsi Daavidin Jumala: Minä olen kuullut sinun rukouksesi, olen nähnyt sinun kyyneleesi. Katso,

5 »Gå och säg till Hiskia: Så säger HERREN, din fader Davids Gud: Jag har hört din bön, jag har sett dina tårar. Se, jag skall föröka din livstid

5 Go, and say unto Hezekiah—Thus, saith Yahweh, the God of David thy father: I have heard thy prayer, I have seen thy tears,—Behold me! about to add unto

minä lisään sinulle ikää viisitoista vuotta;
6 ja minä pelastan sinut ja tämän kaupungin Assurin kuninkaan käsistä ja varjelen tätä kaupunkia.
7 Ja tämä on oleva sinulle merkkinä Herralta siitä, että Herra tekee, mitä on sanonut:

8 katso, minä annan aurinkokellon varjon siirtyä takaisin kymmenen astetta, jotka se jo on auringon mukana laskeutunut Aahaan aurinkokellossa.' Ja aurinko siirtyi aurinkokellossa takaisin kymmenen astetta, jotka se jo oli laskeutunut.
9 Hiskian, Juudan kuninkaan, kirjoittama laulu, kun hän oli ollut sairaana ja toipunut taudistansa:
10 Minä sanoin: Kesken rauhallisten päivieni minun on mentävä tuonelan porteista; jäljellä olevat vuoteni on minulta riistetty pois.
11 Minä sanoin: En saa minä enää nähdä Herraa, Herraa elävien maassa, en enää ihmisiä katsella manalan

med femton år;

6 jag skall ock rädda dig och denna stad ur den assyriske konungens hand. Ja, jag skall beskärma denna stad.
7 Och detta skall för dig vara tecknet från HERREN därpå att HERREN skall göra, vad han nu har lovat:
8 se, solvisarskuggan, som nu på Ahas' solvisare har gått nedåt med solen, skall jag låta gå tio steg tillbaka.» Så gick solen tillbaka på solvisaren de tio steg, som den reda hade lagt till rygga.

9 En sång, skriven av Hiskia, Juda konung, när han hade varit sjuk och tillfrisknat från sin sjukdom:
10 Jag tänkte: Jag går hädan i mina bästa dagar, in genom dödsrikets portar; jag varder berövad återstoden av mina år.
11 Jag tänkte: Jag får icke mer se HERREN, HERREN i de levandes land. Hos dem som bo i förgängelsens rike får

thy days, fifteen years;

6 And, out of the hand of the king of Assyria, will I deliver thee, and this city; And I will throw a covering over this city.
7 And, this, to thee, shall be the sign, from Yahweh,—that Yahweh will do, this thing which he hath spoken:—
8 Behold me! causing the shadow on the steps, which hath come gone down on the steps of Ahaz with the sun, to return, backwards, ten steps. So the sun returned ten steps, by the steps which it had come down.

9 The writing of Hezekiah king of Judah, when he had been sick, and then recovered from his sickness:—
10 I, said—In the noontide of my days, I must enter the gates of hades,—I am deprived of the residue of my years!

11 I said—I shall not see Yah, Yah, in the land of the living, I shall discern the son of earth no longer, with the

asukasten joukossa.

12 Minun majani puretaan ja viedään minulta pois niinkuin paimenen teltta; olen kutonut loppuun elämäni, niinkuin kankuri kankaansa, minut leikataan irti loimentutkaimista. Ennenkuin päivä yöksi muuttuu, sinä teet minusta lopun.

13 Minä viihdyttelin itseäni aamuun asti - niinkuin leijona hän murskaa kaikki minun luuni; ennenkuin päivä yöksi muuttuu, sinä teet minusta lopun.

14 Niinkuin pääskynen, niinkuin kurki minä kuikutan, minä kujerran kuin kyyhkynen; hiueten katsovat minun silmäni korkeuteen: Herra, minulla on ahdistus, puolusta minua.

15 Mitä nyt sanonkaan? Hän lupasi minulle ja täytti myös: minä vaellan hiljaisesti kaikki elämäni vuodet sieluni murheen tähden.

16 Herra, tämänkaltaiset ovat elämäksi, ja niissä on koko minun henkeni

jag ej mer skåda människor.

12 Min hydda ryckes upp och flyttas bort ifrån mig såsom en herdes tält. Jag har vävt mitt liv till slut såsom en vävare sin väv, och jag skäres nu ned från bommen; innan dagen har gått över till natt, är du färdig med mig.

13 Jag måste ryta såsom ett lejon intill morgonen; så krossas alla bin i min kropp. Ja, innan dagen har gått över till natt, är du färdig med mig.

14 Jag klagade såsom en svala, såsom en trana, jag suckade såsom en duva; matta blickade mina ögon mot höjden: »HERRE, jag lider nöd; tag dig an min sak.»

15 Men vad skall jag väl säga, då han nu har talat till mig och själv utfört sitt verk? I ro får jag nu leva alla mina år till slut efter all min själs bedrövelse.

16 Herre, sådant länder till liv, min ande har i allo sitt liv därav. Och

dwellers in the quiet land.

12 My dwelling, hath been broken up, And is stripped from me, like a shepherd's tent,—I have rolled up—as a weaver—my life, From the loom, doth he cut me off, From day until night, [I said]—Thou wilt finish me.

13 I cried out, until morning, like a lion, Thus, will he break all my bones! From day until night, Thou wilt finish me!

14 As a twittering swallow, so, do I chatter, I coo as a dove,—Mine eyes languish, through looking on high, O My Lord! distress is upon me—my Surety!

15 What can I say? Since he hath promised for me, Himself, will perform. I will go softly, all my years, Because of the bitterness of my soul.

16 O My Lord! on those things do men live,—And, altogether in them,

elämä. Sinä teet minut terveeksi; anna minun elää.

17 Katso, onneksi muuttui minulle katkera murhe: sinä rakastit minun sieluani, nostit sen kadotuksen kuopasta, sillä sinä heitit kaikki minun syntini selkäsi taa.
18 Sillä ei tuonela sinua kiitä, ei kuolema sinua ylistä; eivät hautaan vaipuneet pane sinun totuuteesi toivoansa.
19 Elävät, elävät sinua kiittävät, niinkuin minä tänä päivänä; isä ilmoittaa lapsillensa sinun totuutesi.

20 Herra on minun auttajani. Minun kanteleeni soittoja soittakaamme kaikkina elinpäivinämme Herran temppelissä.

21 Ja Jesaja käski tuoda viikunakakkua ja hautoa paisetta, että hän tulisi terveeksi.

22 Niin Hiskia sanoi: Mikä on merkkinä siitä,

så helar du mig -- ja, giv mig liv!

17 Se till mitt bästa kom denna bittra bedrövelse över mig. I din kärlek räddade du min själ ifrån förintelsens grop, i det du kastade alla mina synder bakom din rygg.
18 Ty dödsriket tackar dig icke, döden prisar dig icke, och de som hava farit ned i graven hoppas ej mer på din trofasthet.
19 De som leva, de som leva, de tacka dig, såsom ock jag nu gör; och fäderna göra din trofasthet kunnig för barnen.
20 HERREN skall frälsa mig, och mina sånger skola vi då spela i alla våra livsdagar däruppe i HERRENS hus.

21 Och Jesaja tillsade, att man skulle taga en fikonkaka och lägga den såsom plåster på bulnaden, så skulle han tillfriskna.
22 Men Hiskia sade: »Vad för ett tecken

is the life of my spirit, When thou hast strengthened me, and made me live.

17 Lo! for well-being, I had bitterness—bitterness,—But, thou, cleaving unto my soul, hast raised me from the pit of corruption, For thou hast cast, behind thy back, all my sins.
18 For, hades, cannot praise thee, Nor, death, celebrate thee,—They who go down to the pit cannot wait for thy faithfulness.
19 The living, the living, he, can praise thee, As I, do this day,—A father, to his children, can make known thy faithfulness.
20 Yahweh, [was willing] to save me,—Therefore, on my stringed instruments, will we play—All the days of our life, By the house of Yahweh.

21 And Isaiah had said, Let them take a cake of figs, and let them press it over the boil, that he may recover.

22 And Hezekiah had said—What is the sign—

että minä voin mennä Herran temppeliin?

gives mig därpå att jag skall få gå upp i HERRENS hus?»

that I shall go up unto the house of Yahweh?

39 luku

1 Siihen aikaan Merodak-Baladan, Baladanin poika, Baabelin kuningas, lähetti kirjeen ja lahjoja Hiskialle, kun oli kuullut hänen olleen sairaana ja parantuneen.

1 Vid samma tid sände Merodak-Baladan, Baladans son, konungen i Babel, brev och skänker till Hiskia; och han fick höra, att denne hade varit sjuk, men blivit återställd.

1 At that time, Merodach–baladan son of Baladan, king of Babylon, sent letters and a present unto Hezekiah,—for he had heard that Hezekiah had been sick, and had recovered.

2 Ja Hiskia iloitsi lähettiläistä ja näytti heille varastohuoneensa, hopean ja kullan, hajuaineet ja kalliin öljyn ja koko asehuoneensa ja kaikki, mitä hänen aarrekammioissansa oli. Ei ollut mitään Hiskian talossa eikä koko hänen valtakunnassaan, mitä hän ei olisi heille näyttänyt.

2 Och Hiskia gladde sig över deras ankomst och visade dem sitt förrådshus, sitt silver och guld, sina välluktande kryddor och sina dyrbara oljor och hela sitt tyghus och allt vad som fanns i hans skattkamrar. Intet fanns i Hiskias hus eller eljest i hans ägo, som han icke visade dem.

2 And Hezekiah, rejoiced over them, and showed them his house of precious things—the silver and the gold and the spices and the precious ointment, and all his armoury—and all that was found among his treasures,—there was nothing, which Hezekiah, did not show them—in his house, or in all his dominion.

3 Mutta profeetta Jesaja tuli kuningas Hiskian tykö ja sanoi hänelle: Mitä nämä miehet ovat sanoneet, ja mistä he ovat tulleet sinun tykösi? Hiskia vastasi: He ovat tulleet minun tyköni kaukaisesta maasta,

3 Men profeten Jesaja kom till konung Hiskia och sade till honom: »Vad hava dessa män sagt, och varifrån hava de kommit till dig?» Hiskia svarade: »De hava kommit till mig ifrån fjärran land, ifrån Babel.»

3 Then came Isaiah the prophet, unto King Hezekiah,—and said unto him—What said these men? and whence came they unto thee? And Hezekiah said, From a land far away, came they unto me, from Babylon!

Baabelista.

4 Hän sanoi: Mitä he ovat nähneet sinun talossasi? Hiskia vastasi: Kaiken, mitä talossani on, he ovat nähneet; aarrekammiossani ei ole mitään, mitä en olisi heille näyttänyt.

4 Han sade vidare: »Vad hava de sett i ditt hus?» Hiskia svarade: »Allt som är i mitt hus hava de sett: intet finnes i mina skattkamrar, som jag icke har visat dem.»

4 And he said, What have they seen in thy house? Then said Hezekiah,—All that is in my house, have they seen, there is nothing which I shewed them not, among my treasures.

5 Niin Jesaja sanoi Hiskialle: Kuule Herran Sebaotin sana:

5 Då sade Jesaja till Hiskia: »Hör HERREN Sebaots ord:

5 Then said Isaiah unto Hezekiah,—Hear thou the word of Yahweh of hosts:

6 Katso, päivät tulevat, jolloin kaikki, mitä sinun talossasi on ja mitä sinun isäsi ovat koonneet tähän päivään asti, viedään pois Baabeliin; ei mitään jää jäljelle, sanoo Herra.

6 Se, dagar skola komma, då allt som finnes i ditt hus och som dina fäder hava samlat ända till denna dag skall föras bort till Babel; intet skall bliva kvar, säger HERREN.

6 Lo! days are coming, when all that is in thy house, and that which thy fathers have treasured up until this day, shall be carried, away unto Babylon,—nothing, shall be left, Saith Yahweh.

7 Ja sinun omia poikiasi, jotka sinusta polveutuvat, jotka sinulle syntyvät, viedään hovipalvelijoiksi Baabelin kuninkaan palatsiin.

7 Och söner till dig, de som skola utgå av dig och som du skall föda, dem skall man taga, och de skola bliva hovtjänare i den babyloniske konungens palats.»

7 And, of thy sons who shall issue from thee, whom thou shalt beget, shall they take away,—and they shall become eunuchs, in the palace of the king of Babylon.

8 Hiskia sanoi Jesajalle: Herran sana, jonka olet puhunut, on hyvä. Sillä hän ajatteli: Onpahan rauha ja turvallisuus minun päivinäni.

8 Hiskia sade till Jesaja: »Gott är det HERRENS ord, som du har talat.» Och han sade ytterligare: »Frid och trygghet skola ju få råda i min tid.»

8 And Hezekiah said unto Isaiah, Good, is the word of Yahweh, which thou hast spoken. And he said, Surely, there shall be peace and stability in my days.

40 luku

1 Lohduttakaa, lohduttakaa minun kansaani, sanoo teidän Jumalanne.

1 Trösten, trösten mitt folk, säger eder Gud.

1 Comfort ye—comfort ye, my people,—Saith your God.

2 Puhukaa suloisesti Jerusalemille ja julistakaa sille, että sen vaivanaika on päättynyt, että sen velka on sovitettu, sillä se on saanut Herran kädestä kaksinkertaisesti kaikista synneistänsä.

2 Talen ljuvligt till Jerusalem och prediken för det, att dess vedermöda är slut, att dess missgärning är försonad och att det har fått dubbelt igen av HERRENS hand för all sina synder.

2 Speak ye unto the heart of Jerusalem, And cry unto her,—That accomplished, is her warfare, That accepted, is her punishment,—That she hath received, at the hand of Yahweh, According to the full measure of all her sins.

3 Huutavan ääni kuuluu: Valmistakaa Herralle tie erämaahan, tehkää arolle tasaiset polut meidän Jumalallemme.

3 Hör, man ropar; »Bereden väg för HERREN i öknen, banen på hedmarken en jämn väg för vår Gud.

3 A voice of one crying!—In the desert, prepare ye the way of Yahweh,—Make smooth, in the waste plain, a highway for our God:

4 Kaikki laaksot korotettakoon, kaikki vuoret ja kukkulat alennettakoon; koleikot tulkoot tasangoksi ja kalliolouhut lakeaksi maaksi.

4 Alla dalar skola höjas och alla berg och höjder sänkas; vad ojämnt är skall jämnas, och vad oländigt är skall bliva slät mark.

4 Let, every valley, be exalted, And, every mountain and hill, be made low,—And, the steep ground, become, level, And, the chain of hills—a plain:

5 Herran kunnia ilmestyy: kaikki liha saa sen nähdä. Sillä Herran suu on puhunut.

5 HERRENS härlighet skall varda uppenbarad, och allt kött skall tillsammans se den. Ty så har HERRENS mun talat.»

5 Then shall be revealed, the glory of Yahweh,—And all flesh shall see, it together, For, the mouth of Yahweh, hath spoken!

6 Ääni sanoo: Julista! Toinen vastaa: Mitä minun pitää julistaman? Kaikki liha on kuin

6 Hör, någon talar: »Predika!», och en annan svarar: »Vad skall jag predika?» »Allt kött

6 A voice saying, Cry! And one said—What, should I cry? All flesh, is grass, And, all the grace

ruoho, ja kaikki sen kauneus kuin kedon kukkanen:
7 ruoho kuivuu, kukkanen lakastuu, kun Herran henkäys puhaltaa siihen. Totisesti, ruohoa on kansa.
8 Ruoho kuivuu, kukkanen lakastuu, mutta meidän Jumalamme sana pysyy iankaikkisesti.

9 Nouse korkealle vuorelle, Siion, sinä ilosanoman tuoja; korota voimakkaasti äänesi, Jerusalem, sinä ilosanoman tuoja. Korota, älä pelkää, sano Juudan kaupungeille: Katso, teidän Jumalanne!
10 Katso, Herra, Herra tulee voimallisena, hänen käsivartensa vallitsee. Katso, hänen palkkansa on hänen mukanansa, hänen työnsä ansio käy hänen edellänsä.
11 Niinkuin paimen hän kaitsee laumaansa, kokoaa karitsat käsivarrellensa ja kantaa niitä sylissään, johdattelee imettäviä

är gräs och all dess härlighet såsom ett blomster på marken.
7 Gräset torkar bort, blomstret förvissnar, när HERRENS andedräkt blåser därpå.

8 Gräset torkar bort, blomstret förvissnar, men vår Guds ord förbliver evinnerligen.»

9 Stig upp på ett högt berg, Sion, du glädjens budbärarinna; häv upp din röst med kraft, Jerusalem, du glädjens budbärarinna: häv upp den utan fruktan, säg till Juda stöder: »Se, där är eder Gud!»

10 Ja, Herren, HERREN kommer med väldighet, och hans arm visar sin makt. Se, han har med sig sin lön, och hans segerbyte går framför honom.

11 Han för sin hjord i bet såsom en herde, han samlar lammen i sin famn och bär dem i sitt sköte och sakta för han moderfåren fram.

thereof, like the flower of the field:

7 The grass, hath withered, The flower, hath faded, Because, the breath of Yahweh, hath blown upon it! Surely the people, is grass!
8 The grass, hath withered, The flower, hath faded,—But, the word of our God, shall stand unto times age-abiding!
9 To a high mountain, get ye up, O heraldband of Zion, Lift high, with strength, your voice, O heraldband of Jerusalem,—Lift it high, do not fear, Say to the cities of Judah—Lo! your God!
10 Lo! My Lord, Yahweh, as a mighty one, doth come, And, his own arm, is about to rule for him,—Lo! his reward, is with him, And, his recompense, before him;

11 Like a shepherd, his flock, will he tend, In his own arm, will he take up the lambs, And, in his own bosom, will he carry [them], —Them

lampaita.

which are with young, will he lead to a place of rest.

12 Kuka on kourallaan mitannut vedet ja vaaksalla määrännyt taivaitten mitat? Kuka on kolmannesmittaan mahduttanut maan tomun, puntarilla punninnut vuoret, vaa'alla kukkulat?

12 Vem är det, som mäter upp havens vatten i sin hand och märker ut himmelens vidd med sina utspända fingrar? Vem mäter upp stoftet på jorden med ett tredingsmått? Vem väger bergen på en våg och höjderna på en viktskål?

12 Who, hath measured, with the hollow of his hand, the waters, Or, the heavens with a span, hath meted out, Or hath comprehended, in a measure, the dust of the earth, Or weighed, in scales, the mountains, Or, the hills, in a balance?

13 Kuka on Herran Henkeä ohjannut, ollut hänen neuvonantajansa ja opettajansa?

13 Vem kan utrannsaka HERRENS Ande, och vem kan giva honom råd och undervisa honom?

13 Who, hath proved the spirit of Yahweh? Or, being his counselor, hath been giving him knowledge?

14 Kenen kanssa hän on neuvotellut, joka olisi hänelle ymmärrystä antanut ja opettanut oikean polun, opettanut hänelle tiedon ja osoittanut hänelle ymmärryksen tien?

14 Går han till råds med någon, för att denne skall giva honom förstånd och lära honom den rätta stigen, lära honom kunskap och visa honom förståndets väg?

14 With whom, hath he taken counsel—And he hath given him intelligence, And instructed him in the path of justice,—And taught him knowledge, And, in the way of intelligence, hath been giving him understanding?

15 Katso, kansakunnat ovat kuin pisara vesisangon uurteessa, ovat kuin tomuhiukkanen vaa'assa. Katso, merensaaret hän nostaa kuin hiekkajyvän.

15 Nej, folken äro att akta såsom en droppe ur ämbaret och såsom ett grand på vågskålen; se, havsländerna lyfter han såsom ett stoftkorn.

15 Lo! nations, Are us a drop on a bucket, And, as fine dust on a balance, are accounted,––Lo! islands, like an atom, can he hoist;

16 Ei Libanon riittäisi polttopuiksi eikä sen

16 Libanons skog vore icke nog till offerved

16 And, Lebanon, is not sufficient to burn,—Nor,

riista polttouhriksi.

och dess djur icke nog till brännoffer.

the beasts thereof, sufficient for an ascending–sacrifice!

17 Kaikki kansakunnat ovat niinkuin ei mitään hänen edessään, ne ovat hänelle kuin olematon ja tyhjä.

17 Folken äro allasammans såsom ett intet inför honom; såsom alls intet och idel tomhet aktas de av honom.

17 All nations, are as nothing before him,—A thing of nought or a waste, are they accounted unto him?

18 Keneenkä siis te vertaatte Jumalan, ja minkä muotoiseksi te hänet teette?

18 Vid vem viljen I då likna Gud, och vad finnes honom likt att ställa vid hans sida?

18 Unto whom, then, can ye liken GOD? Or, what likeness, can ye compare unto him?

19 Jumalankuvanko? - Sen valaa valaja, ja kultaseppä kullalla päällystää, sepittää sille hopeaketjut.

19 Månne ett avgudabeläte? -- det gjutes av någon konstnär, och guldsmeden överdrager det sedan med guld, och med silverkedjor pryder så guldsmeden det.

19 The image, hath been cast by an artificer, And, a goldsmith, with gold, overlayeth it,—And, chains of silver, he worketh.

20 Kenellä ei ole varaa sellaiseen antimeen, se valitsee puun, joka ei lahoa, hakee taitavan tekijän pystyttämään jumalankuvan, joka ei horju.

20 Den som icke har råd att offra så mycket, han väljer ut ett stycke trä, som icke ruttnar, och söker sig en förfaren konstnär, som kan förfärdiga ett beläte, som ej faller omkull.

20 The needy offerer, of a tree that will not rot, maketh choice,—A skilled artificer, seeketh he out for himself, to construct an image that shall not totter!

21 Ettekö te tiedä, ettekö kuule, eikö teille ole alusta asti ilmoitettu, ettekö ole maan perustuksista vaaria ottaneet?

21 Haven I då intet förstånd? Hören I då intet? Blev detta icke förkunnat för eder från begynnelsen? Haven I icke förstått, vad jordens grundvalar säga?

21 Have ye never taken note? Have ye never heard? Hath it not, from the beginning, been told you? Have ye not been led to discern, from the foundations of the earth?

22 Hän istuu korkealla

22 Han är den som

22 It is he who sitteth

maanpiirin päällä, kuin heinäsirkkoja ovat sen asukkaat; hän levittää taivaan niinkuin harson, pingoittaa sen niinkuin teltan asuttavaksi.

tronar över jordens rund, och dess inbyggare äro såsom gräshoppor; han är den som utbreder himmelen såsom ett flor och spänner ut den såsom ett tält att bo inunder.

upon the circle of the earth, While, the inhabitants thereof, are, as grasshoppers,—Who stretcheth forth, as a curtain, the heavens, And spreadeth them out as a tent to dwell in;

23 Hän tekee ruhtinaat olemattomiksi, saattaa maan tuomarit tyhjän veroisiksi.

23 Han är den som gör furstarna till intet, förvandlar domarna på jorden till idel tomhet.

23 Who delivereth dignitaries to nothingness,—Judges of earth, like a desolation, hath he made:

24 Tuskin he ovat istutetut, tuskin kylvetyt, tuskin on heidän vartensa juurtunut maahan, niin hän puhaltaa heihin, ja he kuivettuvat; myrsky vie heidät kuin oljenkorret.

24 Knappt äro de planterade, knappt äro de sådda, knappt har deras stam slagit rot i jorden, så blåser han på dem, och de förtorka, och en stormvind för dem bort såsom strå.

24 Scarcely have they been planted, Scarcely have they been sown, Scarcely hath their stock, begun to take root in the earth, When he hath just blown upon them, and they have withered, And, a whirlwind, as though they had been chaff, carrieth them away.

25 Keneenkä siis te vertaatte minut, jonka kaltainen minä olisin, sanoo Pyhä.

25 Vid vem viljen I då likna mig, så agg jag skulle vara såsom han? säger den Helige.

25 Unto whom, then, can ye liken me, or can I be equal? Saith the Holy One.

26 Nostakaa silmänne korkeuteen ja katsokaa: kuka on nämä luonut? Hän, joka johdattaa esiin niitten joukot täysilukuisina, joka nimeltä kutsuu ne kaikki; suuri on hänen voimansa ja valtainen hänen väkensä: ei

26 Lyften upp edra ögon mot höjden och sen: vem har skapat allt detta? Det har han som för härskaran däruppe fram i räknade hopar; han nämner dem alla vid namn. Så stor är hans makt, så väldig hans kraft, att icke en

26 Lift on high, your eyes—and see, who, hath created these, That bringeth forth, by number, their host,—To all of them, by name, doth call, Because of the abundance of vigour and alertness of strength, not one, is

yksikään jää häneltä pois.

27 Miksi sinä, Jaakob, sanot ja sinä, Israel, puhut: Minun tieni on Herralta salassa, minun oikeuteni on joutunut pois minun Jumalani huomasta?

28 Etkö tiedä, etkö ole kuullut: Herra on iankaikkinen Jumala, joka on luonut maan ääret? Ei hän väsy eikä näänny, hänen ymmärryksensä on tutkimaton.

29 Hän antaa väsyneelle väkeä ja voimattomalle voimaa yltäkyllin.

30 Nuorukaiset väsyvät ja nääntyvät, nuoret miehet kompastuvat ja kaatuvat;

31 mutta ne, jotka Herraa odottavat, saavat uuden voiman, he kohottavat siipensä kuin kotkat. He juoksevat eivätkä näänny, he vaeltavat eivätkä väsy.

41 luku

1 Vaietkaa minun

enda utebliver.

27 Huru kan du säga sådant, du Jakob, och tala så, du Israel: »Min väg är fördold för HERREN, och min rätt är försvunnen för min Gud»?

28 Vet du då icke, har du ej hört det, att HERREN är en evig Gud, han som har skapat jordens ändar? Han bliver ej trött och uppgives icke, hans förstånd är outrannsakligt.

29 Han giver den trötte kraft och förökar den maktlöses styrka.

30 Ynglingar kunna bliva trötta och uppgivas, och unga män kunna falla;

31 men de som bida efter HERREN hämta ny kraft, de få nya vingfjädrar såsom örnarna. Så hasta de åstad utan att uppgivas, de färdas framåt utan att bliva trötta.

1 Tigen, I havsländer,

missing!

27 Wherefore, shouldest thou, say, O Jacob, or, speak, O Israel,—Hidden, is my path from Yahweh, And, from my God, my vindication, will pass?

28 Hast thou not known, Hast thou not heard, That, The God of age-past time—Yahweh, The Creator of the ends of the earth, Fainteth not, neither groweth weary—There is no, searching of his understanding:

29 Giving, to him that fainteth, strength, And, to him that hath no, vigour, he causeth, power, to abound?

30 Youths, both faint and grow weary, And, young warriors—they fall, they fall;

31 But, they who wait for Yahweh, shall renew their strength, They shall mount on strong pinion, like eagles,—They shall run, and not grow weary, They shall walk, and not faint.

1 Be silent [and

edessäni, te merensaaret. Kansat verestäköötvoimansa, astukoot esiin ja puhukoot sitten; käykäämme oikeutta keskenämme.

och lyssnen till mig, och må folken hämta ny kraft; må de så komma fram och tala, ja, låt oss med varandra träda inför rätta.

hearken] unto me, O ye Coastlands, And let the Races of Men renew their strength,—Let them approach, then, let them speak, Together, for controversy, let us draw near:—

2 Kuka herätti päivänkoiton maasta hänet, jota vanhurskaus seuraa joka askeleella? Kuka antaa kansat hänen valtaansa, kukistaa kuninkaat hänen jalkoihinsa? Kuka muuttaa heidän miekkansa tomuksi, heidän jousensa lentäviksi oljenkorsiksi?

2 Vem har i öster låtit denne uppstå, som mötes av seger, var han går fram? Vem giver folkslag i hans våld och gör honom till härskare över konungar? Vem gör deras svärd till stoft och deras bågar till strå som föres bort av vinden?

2 Who, roused up one from the East, In righteousness, called him to his feet,—Set before him, nations, And, over kings, caused him to rule, His sword, made [them] like dust, His bow, like driven chaff:

3 Hän ajaa heitä takaa, samoaa vammatonna polkua, hänen jalkainsa ennen kulkematonta.

3 Han förjagar dem, där han går lyckosam fram, vanliga vägar trampar icke hans fot.

3 He pursued them, passed along safely,—Upon the path of his own feet, entered he not?

4 Kuka on tämän tehnyt ja toimittanut? Hän, joka alusta asti kutsuu sukupolvet esiin: minä, Herra, joka olen ensimmäinen ja viimeisten luona vielä sama.

4 Vem har verkat och utfört detta? Det har han som från begynnelsen kallade människors släkten fram: jag, HERREN, som är den förste och som intill det sista är densamme.

4 Who, hath wrought and performed, Calling the generations, in advance? I, Yahweh, [who am] First, And, with them who are last, I, am the Same!

5 Merensaaret näkivät sen ja peljästyivät, maan ääret vapisivat. He lähestyivät, he tulivat,

5 Havsländerna se det och frukta, och jordens ändar förskräckas. Man närmar sig till varandra och kommer tillhopa.

5 Coastlands, have seen, so they fear, The ends of the earth, are in dread,—They have drawn near, and have come:

6 he auttoivat toinen

6 Den ene vill hjälpa

6 Every man, to his

toistaan ja sanoivat toisillensa: Ole luja!

7 Valaja rohkaisee kultaseppää, levyn vasaroitsija alasimen iskijää; hän sanoo juotoksesta: Se on hyvä, ja vahvistaa sen nauloilla, niin ettei se horju.

8 Mutta sinä Israel, minun palvelijani, sinä Jaakob, jonka minä olen valinnut, Aabrahamin, minun ystäväni, siemen,
9 jonka minä olen ottanut maan ääristä ja kutsunut maan kaukaisimmilta periltä, jolle minä sanoin: Sinä olet minun palvelijani, sinut minä olen valinnut enkä sinua halpana pitänyt,
10 älä pelkää, sillä minä olen sinun kanssasi; älä arkana pälyile, sillä minä olen sinun Jumalasi: minä vahvistan sinua, minä autan sinua, minä tuen sinua vanhurskauteni oikealla kädellä.
11 Katso, häpeän ja pilkan saavat kaikki,

den andre; han säger till den andre: »Fatta mod!»

7 Träsnidaren sätter mod i guldsmeden, bleckslagaren i den som hamrar på städ. Han säger om lödningen: »Den är god» och fäster bilden med spikar, så att den ej faller omkull.

8 Men du Israel, min tjänare, du Jakob, som jag har utvalt, du ättling av Abraham, min vän,

9 du som jag har hämtat från jordens ändar och kallat hit från dess yttersta hörn och till vilken jag har sagt: »Du är min tjänare, dig har jag utvalt och icke försmått»,

10 frukta icke, ty jag är med dig; var ej försagd, ty jag är din Gud. Jag styrker dig, jag hjälper dig ock, jag uppehåller dig med min rättfärdighets högra hand.

11 Se, alla som äro dig hätska skola komma på

neighbour, giveth help,—
And, to his brother, saith, Take courage!
7 So, the carver, hath encouraged, the goldsmith, He that maketh smooth with the hammer, him that smiteth the anvil,—
Saying of the welding, It is, good, Then hath he fastened it with nails—it must not totter!
8 But, thou, Israel, my Servant, Jacob whom I have chosen,—The seed of Abraham, my loving one;

9 Thou whom I have taken hold of from the ends of the earth, And, from the extremities thereof, have called thee,—And said to thee, My Servant, thou! I have chosen thee, and not cast thee off.
10 Do not fear, for, with thee, I am! Look not around, for, I, am thy God,—I have emboldened thee, Yea I have helped thee, Yea I have upheld thee, with my righteous, right-hand.

11 Lo! they shall turn pale and be ashamed—

jotka palavat vihasta sinua vastaan; tyhjiin raukeavat ja hukkuvat, jotka sinun kanssasi riitelevät.

skam och blygas; dina motståndare skola bliva till intet och skola förgås.

All they who have been incensed against thee,—They shall become as nothing and perish—The men who have been thine accusers:

12 Hakemallakaan et löydä niitä, jotka sinua vastaan taistelivat; tyhjiin raukeavat ja lopun saavat, jotka sinun kanssasi sotivat.

12 Du skall söka efter dina vedersakare, men icke finna dem; ja, de som strida mot dig skola bliva till intet och få en ände.

12 Thou shalt seek them, but shalt not find them—The men who have contended with thee, They shall become as nothing, and as a thing of nought—The men who have warred against thee;

13 Sillä minä, Herra, sinun Jumalasi, tartun sinun oikeaan käteesi, minä sanon sinulle: Älä pelkää, minä autan sinua.

13 Ty jag är HERREN, din Gud, som håller dig vid din högra hand och som säger till dig: Frukta icke, jag hjälper dig.

13 For I, Yahweh, thy God, am firmly grasping thy right-hand,—Who am saying unto thee, Do not fear! I, have become thy helper!

14 Älä pelkää, Jaakob, sinä mato, sinä Israelin vähäinen väki: minä autan sinua, sanoo Herra, ja sinun lunastajasi on Israelin Pyhä.

14 Så frukta nu icke, du mask Jakob, du Israels lilla hop. Jag hjälper dig, säger HERREN; din förlossare är Israels Helige.

14 Do not fear, Thou worm Jacob, Ye men of Israel,—I, have become thy helper, Declareth Yahweh, And thy redeemer, The Holy One of Israel.

15 Katso, minä panen sinut raastavaksi puimaäkeeksi, uudeksi, monihampaiseksi. Sinä puit ja rouhennat vuoret, muutat kukkulat akanoiksi;

15 Se, jag gör dig till en tröskvagn, ny och med skarpa taggar, så att du skall söndertröska berg och krossa dem till stoft och göra höjder lika agnar.

15 Lo! I have made of thee a new pointed threshing sledge, owning teeth,—Thou shalt thresh mountains, and crush them, And, hills—like chaff, shalt thou make:

16 sinä ne viskaat, ja tuuli ne vie ja myrsky ne hajottaa. Mutta sinä iloitset Herrassa, Israelin

16 Du skall kasta dem med kastskovel, och vinden skall föra dem bort och stormen

16 Thou shalt fan them, and, a wind, shall carry them away, And, a whirlwind, scatter, them,–

Pyhä on sinun kerskauksesi.

förskingra dem; men du själv skall fröjda dig i HERREN och berömma dig av Israels Helige.

–But, thou, shalt exult in Yahweh, And, in the Holy One of Israel, shalt thou boast thyself.

17 Kurjat ja köyhät etsivät vettä, eikä sitä ole; heidän kielensä kuivuu janosta. Mutta minä, Herra, kuulen heitä, minä, Israelin Jumala, en heitä hylkää.

17 De betryckta och fattiga söka förgäves efter vatten, deras tunga försmäktar av törst; men jag, HERREN, skall bönhöra dem, jag, Israels Gud, skall icke övergiva dem.

17 As for the oppressed and the needy, Seeking water, when there is, none, Their tongue, with thirst, being parched, I—Yahweh, will answer them, The God of Israel, I will not forsake them:

18 Minä puhkaisen purot kalliokukkuloihin, lähteet laaksojen pohjiin; minä muutan erämaan vesilammikoiksi ja hietikon hetteiköksi.

18 Jag skall låta strömmar rinna upp på höjderna och källor i dalarna; jag skall göra öknen till en vattenrik sjö och torrt land till källsprång.

18 I will open, On bare hills, rivers, and, In the midst of plains, fountains,—I will make, The desert, a lake of water, and, Parched land, springs of water;

19 Minä kasvatan erämaahan setripuita, akasioita, myrttejä ja öljypuita; minä istutan arolle kypressejä, jalavia ynnä hopeakuusia,

19 Och jag skall låta cedrar och akacieträd växa upp i öknen jämte myrten och olivträd och skall på hedmarken plantera cypress tillsammans med alm och buxbom,

19 I will set, in the desert! Cedar, acacia, and myrtle, and oil–tree,—I will place, in the waste plain, Cypress, holm–oak, and sherbin–cedar, together,

20 jotta he näkisivät ja tietäisivät, huomaisivat ja myös ymmärtäisivät, että Herran käsi on tämän tehnyt, Israelin Pyhä sen luonut.

20 för att man skall både se och veta och akta på och förstå, att HERRENS hand har gjort detta, att Israels Helige har skapat det.

20 That men may see and observe, and consider and understand, at once, That, the hand of Yahweh, hath done this, That, the Holy One of Israel, hath created it.

21 Tuokaa esiin riita-asianne, sanoo Herra, esittäkää todisteenne, sanoo Jaakobin

21 Så träden nu fram med eder sak, säger HERREN; kommen med edra bevis, säger Jakobs

21 Bring near your contention, Saith Yahweh,—Advance your defences, Saith the King

kuningas.
22 Esittäköötja ilmoittakoot meille, mitä tapahtuva on; ilmoittakaa entiset, mitä ne olivat, tarkataksemme ja tietääksemme, mitä niistä on tullut, tahi antakaa meidän kuulla tulevaisia.

23 Ilmoittakaa, mitä vastedes tapahtuu, tietääksemme, oletteko te jumalia. Tehkää hyvää tai tehkää pahaa, niin me katsomme ja ihmettelemme.

24 Katso, te olette pelkkää tyhjää, ja teidän tekonne ovat turhat. Kauhistus se, joka teidät valitsee!
25 Minä herätin pohjoisesta hänet, ja hän tuli, päivänkoitosta hänet, joka rukoilee minun nimeäni, ja hän tallaa käskynhaltijoita kuin lokaa, niinkuin savenvalaja savea sotkee.
26 Kuka on sen alunpitäen ilmoittanut, että olisimme sen tienneet, ja edeltäpäin,

konung.
22 Ja, må man komma med dem och förkunna för oss, vad som skall ske. Var äro edra forna utsagor? Läggen fram dem, för att vi må akta på dem och se till, huru de hava gått i fullbordan. Eller låten oss höra, vad som nu skall komma,
23 förkunnen, vad framdeles skall hända, för att vi må se, att I ären gudar. Ja, gören någonting, vad det nu vara må, så att vi alla häpna, när vi se det.

24 Men se, I ären ett intet, och edert verk är alls intet; den som utväljer eder är en styggelse.
25 Jag lät i norr en man uppstå, och han kom, ja, i öster en som skulle åkalla mitt namn; och han skulle gå fram över landsherrarna, såsom vore de lerjord, lik en krukmakare, som trampar lera.
26 Vem förkunnade detta förut, så att vi fingo veta det, eller i förväg, så att vi kunde

of Jacob:
22 Let them advance them, and tell us, What shall happen,—Things known in advance—what they were, tell ye, That we may lay them to our heart, and mark the after-story of them, Or, things yet to come, let us hear:

23 Tell ye the events which shall be hereafter, That we may perceive that, gods, ye are,—Surely ye must do something—good or bad, That we may be amazed, and behold it, at once.
24 Lo! ye, are, of nought, And, your work, is, a puff of breath,—An abomination, he that chooseth you!
25 I have roused up one from the North, and he hath come, From the rising of the sun, calleth he on my Name,—And he hath come, on deputies, as though they were mortar, And, as a potter, treadeth clay.
26 Who, hath told in advance, that we might know, And beforetime, that we might say, Right!

niin että voisimme sanoa: Hän oli oikeassa? Ei kukaan sitä ilmoittanut, ei kukaan sitä kuuluttanut, ei kukaan kuullut teiltä sanaakaan.

säga: »Du hade rätt»? Ingen fanns, som förkunnade det, ingen, som lät oss höra det, ingen, som hörde eder tala därom.

Nay, there is none, who can tell, Nay, there is none, who can let us hear, Nay, there is none, who can understand what ye utter.

27 Minä ensimmäisenä sanon Siionille: Katso, katso, siinä ne ovat! ja annan Jerusalemille ilosanomantuojan.

27 Jag är den förste, som säger till Sion: »Se, se där äro de», den förste, som bringar Jerusalem detta glädjens budskap.

27 He who is First, [can say], To Zion, Lo! there they are! And to Jerusalem, A herald of good–tidings, do I give.

28 Minä katselen ympärilleni, mutta ei ole ketään; ei kenkään näistä voi antaa neuvoa, että kysyisin heiltä ja he vastaisivat.

28 Jag ser mig om, men här finnes ingen, ingen bland dessa, som kan giva besked; ingen som kan giva ett svar på min fråga.

28 So I look, And there is not, a Man! Even among these, And there is none, to advise,— That, when I ask them, can answer a word.

29 Katso, kaikki he ovat pelkkää petosta, turhat ovat heidän työnsä; tuulta ja tyhjää ovat heidän valetut kuvansa.

29 Se, de äro allasammans fåfänglighet, deras verk äro ett intet, deras beläten vind och tomhet.

29 Lo! as to all of them, Vanity— nothingness, are their works, Wind and emptiness, their molten images!

42 luku

1 Katso, minun palvelijani, jota minä tuen, minun valittuni, johon minun sieluni mielistyi. Minä olen pannut Henkeni häneen, hän levittää kansakuntiin oikeuden.

1 Se, över min tjänare som jag uppehåller, min utkorade, till vilken min själ har behag, över honom har jag låtit min Ande komma; han skall utbreda rätten bland folken.

1 Lo! my Servant, I will uphold him, My chosen, well–pleased, is my soul,—I have put my spirit upon him, Justice––to the nations, will he bring forth:

2 Ei hän huuda eikä korota ääntään, ei anna sen kuulua kaduilla.

2 Han skall icke skria eller ropa och icke låta höra sin röst på

2 He will not cry out, nor will he speak loud,— Nor cause to be heard,

3 Särjettyä ruokoa hän ei muserra, ja suitsevaista kynttilänsydäntä hän ei sammuta. Hän levittää oikeutta uskollisesti.
4 Hän itse ei sammu eikä murru, kunnes on saattanut oikeuden maan päälle, ja merensaaret odottavat hänen opetustansa.
5 Näin sanoo Jumala, Herra, joka on luonut taivaan ja levittänyt sen, joka on tehnyt maan laveuden ja mitä siinä kasvaa, antanut henkäyksensä kansalle, joka siinä on, ja hengen niille, jotka siellä vaeltavat:
6 Minä, Herra, olen vanhurskaudessa kutsunut sinut, olen tarttunut sinun käteesi, varjellut sinut ja pannut sinut kansoille liitoksi, pakanoille valkeudeksi,

7 avaamaan sokeat silmät, päästämään sidotut vankeudesta, pimeydessä istuvat vankihuoneesta.

8 Minä, Herra, se on minun nimeni, minä en

gatorna.
3 Ett brutet rör skall han icke sönderkrossa, och en tynande veke skall han icke utsläcka; han skall i trofasthet utbreda rätten.
4 Hans kraft skall icke förtyna eller brytas, intill dess att han har grundat rätten på jorden; havsländerna vänta efter hans lag.
5 Så säger Gud, HERREN, han som har skapat himmelen och utspänt den, han som har utbrett jorden med vad som alstras därav, han som har givit liv åt folket som är därpå och ande åt dem som vandra där:
6 Jag, HERREN, har kallat dig i rättfärdighet, och jag vill fatta dig vid handen och bevara dig och fullborda i dig förbundet med folket och sätta dig till ett ljus för folkslagen,
7 för att du må öppna blinda ögon och föra fångar ut ur fängelset, ja, ur fångenskapen dem som sitta i mörkret.

8 Jag, HERREN, det är mitt namn; och jag giver

in the street, his voice:
3 Cane that is crushed, will he not break, And wick that is fading, will he not quench,—Faithfully, will he bring forth justice:
4 He will not fade, nor will he be crushed, Until he establish, in the earth, justice, And, for his instruction, Coastlands, wait.
5 Thus, saith GOD himself—Yahweh,—Creator of the heavens, that stretched them forth, Out-spreader of earth, and the products thereof,—Giver of breath to the people thereon, And of spirit to them who walk therein,
6 I—Yahweh, have called thee in righteousness, And will firmly grasp thy hand,—And will keep thee, And give thee—As the covenant of a people, As the light of nations:
7 To open eyes that are blind,—To bring forth, Out of the dungeon, the captive, Out of the prison, the dwellers in darkness.
8 I, am Yahweh, that, is my Name,—And, my

anna kunniaani toiselle enkä ylistystäni epäjumalille.
9 Katso, entiset ovat toteen käyneet, ja uusia minä ilmoitan; ennenkuin ne puhkeavat taimelle, annan minä teidän ne kuulla.

10 Veisatkaa Herralle uusi virsi, veisatkaa hänen ylistystänsä hamasta maan äärestä, te merenkulkijat ja meri täysinensä, te merensaaret ja niissä asuvaiset.
11 Korottakoot äänensä erämaa ja sen kaupungit, kylät, joissa Keedar asuu. Riemuitkoot kallioilla asuvaiset, vuorten huipuilta huutakoot ilosta.

12 Antakoot Herralle kunnian ja julistakoot hänen ylistystään merensaarissa.
13 Herra lähtee sotaan niinkuin sankari, niinkuin soturi hän kiihoittaa kiivautensa; hän nostaa sotahuudon ja karjuu, uhittelee vihollisiansa.

14 Minä olen ollut vaiti

icke min ära åt någon annan eller mitt lov åt belätena.
9 Se, vad jag förut förkunnade, det har nu kommit. Nu förkunnar jag nya ting; förrän de visa sig, låter jag eder höra om dem.

10 Sjungen till HERRENS ära en ny sång, hans lov från jordens ända, I som faren på havet, så ock allt vad däri är, I havsländer med edra inbyggare;

11 stämmen upp, du öken med dina städer och I byar, där Kedar bor; jublen, I klippornas invånare, ropen från bergens toppar.

12 Given HERREN ära och förkunnen hans lov i havsländerna.

13 HERREN drager ut såsom en hjälte, han eggar upp sig till iver såsom en krigare; han uppgiver härskri, han ropar högt och visar sin makt mot sina fiender.
14 I lång tid har jag

glory, to another, will I not give, Nor, my praise, to images.
9 Things told in advance, lo! they have come to pass,—And, new things, am I, telling, Ere yet they spring forth, I let, you, hear them.
10 Sing to Yahweh, a song that is new, His praise, from the end of the earth,—Ye that go down to the sea, and the fulness thereof, The Coastlands, and ye who dwell therein.
11 Let the wilderness, shout, and the cities thereof, The villages, wherein dwelleth Kedar,—Let the inhabitants of the crag, raise shouts of triumph, From the top of the mountains, let them cry aloud:
12 Let them render, unto Yahweh, glory,— And, his praise, in the Coastlands, let them tell.
13 Yahweh, as a hero, goeth forth, As a man of war, he stirreth up jealousy,—He giveth a cry, yea he raiseth a war-cry, Over his foes, he showeth his strength.
14 I have held my

ikiajoista asti, olen ollut hiljaa ja pidättänyt itseni. Mutta nyt minä huudan kuin lapsensynnyttäjä, puhallan ja puuskun.

15 Minä teen autioiksi vuoret ja kukkulat, ja kuihdutan niiltä kaiken ruohon; minä muutan virrat saariksi ja kuivaan vesilammikot.

16 Minä johdatan sokeat tietä, jota he eivät tunne; polkuja, joita he eivät tunne, minä kuljetan heidät. Minä muutan pimeyden heidän edellään valkeudeksi ja koleikot tasangoksi. Nämä minä teen enkä niitä tekemättä jätä.

17 Mutta ne peräytyvät ja joutuvat häpeään, jotka turvaavat veistettyyn kuvaan, jotka sanovat valetuille kuville: Te olette meidän jumalamme.

18 Te kuurot, kuulkaa, ja te sokeat, katsokaa ja nähkää.

19 Kuka on sokea, ellei

tegat, jag höll mig stilla och betvang mig; men nu skall jag höja rop såsom en barnaföderska, jag vill skaffa mig luft och andas ut.

15 Jag skall föröda berg och höjder och låta allt gräs på dem förtorka; jag skall göra strömmar till land och låta allt gräs på dem förtorka; jag skall göra strömmar till land och låta sjöar torka ut.

16 Och de blinda skall jag leda på en väg som de icke känna; på stigar som de icke känna skall jag föra dem. Jag skall göra mörkret framför dem till ljus och det som är ojämnt till jämn mark. Detta är, vad jag skall göra, och jag skall ej rygga mitt ord.

17 Men de som förtrösta på skurna beläten och som säga till gjutna beläten: »I ären våra gudar», de skola vika tillbaka och stå där med skam.

18 Hören, I döve; I blinde, skåden och sen.

19 Vem är blind, om

peace from age-past times, I kept still, I restrained myself,—As a travailing woman, I pant, I breathe hard and gasp, all at once!

15 I will lay waste mountains, and hills, And, all their vegetation, will I wither,—And I will make, rivers, to be, shores, And, lakes, will I dry up:

16 Thus will I lead the blind, by a way they know not, In paths they know not, will I guide them,—I will make, the place that was dark before them, to be, light, And, crooked, ways, to be, straight, These things, have I done unto them, And have not forsaken them.

17 They have drawn back, They turn very pale, Who have been trusting in a graven image,—Who have been saying to a molten image, Ye, are, our gods!

18 Ye deaf, hear! And ye blind, look around that ye may see!

19 Who, is blind, if not

minun palvelijani, ja kuka niin kuuro kuin minun sanansaattajani, jonka minä lähetän? Kuka on niin sokea kuin minun palkkalaiseni, niin sokea kuin Herran palvelija?

icke min tjänare, och så döv som den budbärare jag sänder åstad?

my Servant? Or deaf, like, my messenger whom I send? Who, is, blind, like an intimate friend? Or blind, like the Servant of Yahweh?

20 Paljon sinä olet nähnyt, mutta et ole ottanut varteen; korvat avattiin, mutta ei kuulla.

20 Du har fått se mycket, men du aktar icke därpå; fastän öronen hava blivit öppnade, lyssnar ingen till.

20 Seeing many things, yet thou heedest not, Opening the ears, yet he heareth not.

21 Herra on nähnyt hyväksi vanhurskautensa tähden tehdä lain suureksi ja ihanaksi.

21 Det är HERRENS behag, för hans rättfärdighets skull, att han vill låta sin lag komma till makt och ära.

21 Yahweh, is well–pleased for his own righteousness' sake, He magnifieth instruction and maketh it majestic.

22 Mutta tämä on raastettu ja ryöstetty kansa, kaikki nuoret miehet ovat sidotut ja vankihuoneisiin kätketyt; he ovat joutuneet saaliiksi, eikä ole auttajaa, ryöstetyiksi, eikä ole, kuka sanoisi: Anna takaisin!

22 Men detta är ett plundrat och skövlat folk; dess ynglingar äro alla lagda i bojor, och i fängelser hållas de gömda, de hava blivit givna till plundring, och ingen finnes, som räddar, till skövling, och ingen säger: »Giv tillbaka.»

22 But, that, is a people preyed upon and plundered, Snared in holes, all of them, And, in houses of restraint, concealed,—They have become a prey, and there is none, to deliver,—A booty, and there is none to say—Restore!

23 Kuka teistä ottaa tämän korviinsa, tarkkaa ja kuulee vastaisen varalta?

23 Ack att någon bland eder ville lyssna härtill, för framtiden giva akt och höra härpå!

23 Who, among you, will give ear to this,—Let him hearken and hear, for an aftertime?

24 Kuka on antanut Jaakobin ryöstettäväksi ja Israelin raastajain valtaan? Eikö Herra, jota

24 Vem har lämnat Jakob till skövling och Israel i plundrares våld? Har icke HERREN gjort

24 Who, gave, as a booty, Jacob, And, Israel, to them who were ready to take prey? Was

vastaan me olemme syntiä tehneet, jonka teitä he eivät tahtoneet vaeltaa ja jonka lakia he eivät totelleet?

det; han, mot vilken vi hava syndat, han, på vilkens vägar man icke ville vandra och på vilkens lag man icke ville höra?

it not, Yahweh? He against whom we have sinned, And they were not willing, in his ways, to walk, Neither hearkened they to his instruction?

25 Niin hän vuodatti Israelin päälle vihansa hehkun ja sodan tuimuuden. Se liekehti hänen ympärillään, mutta hän ei ollut tietääksensä; se poltti häntä, mutta hän ei siitä huolinut.

25 Därför utgöt han över dem i sin vrede förtörnelse och krigets raseri. Och de förbrändes därav runt omkring, men besinnade det icke; de förtärdes därav, men aktade icke därpå.

25 So he hath poured out, upon him, The glow of his anger, and, The strength of battle; And it hath set him aflame round about, yet he knoweth it not, And it hath kindled upon him, yet he layeth it not to heart.

43 luku

1 Mutta nyt, näin sanoo Herra, joka loi sinut, Jaakob, joka valmisti sinut, Israel: Älä pelkää, sillä minä olen lunastanut sinut, minä olen sinut nimeltä kutsunut; sinä olet minun.

1 Men nu säger HERREN så, han som har skapat dig, Jakob, han som har danat dig, Israel: Frukta icke, ty jag har förlossat dig, jag har kallat dig vid ditt namn, du är min.

1 Now, therefore, Thus, saith Yahweh—Creating thee, O Jacob, and, Fashioning thee, O Israel,—Do not fear, For I have redeemed thee, I have called thee by thy name, Mine, thou art!

2 Jos vetten läpi kuljet, olen minä sinun kanssasi, jos virtojen läpi, eivät ne sinua upota; jos tulen läpi käyt, et sinä kärvenny, eikä liekki sinua polta.

2 Om du ock måste gå genom vatten, så är jag med dig, eller genom strömmar, så skola de icke fördränka dig; måste du än gå genom eld, så skall du ej bliva svedd, och lågorna skola ej förtära dig.

2 When thou passest through the waters, with thee, I am, Or, through the rivers, they shall not overflow thee,—When thou walkest through fire, thou shall not be scorched, And, a flame, shall not kindle upon thee;

3 Sillä minä olen Herra, sinun Jumalasi, Israelin Pyhä, sinun vapahtajasi: minä annan sinun lunnaiksesi Egyptin, sinun sijastasi Etiopian ja Seban.

3 Ty jag är HERREN, din Gud, Israels Helige, din frälsare; jag giver Egypten till lösepenning för dig, Etiopien och Seba i ditt ställe.

3 For, I—Yahweh, am, Thy God, The Holy One of Israel, Ready to save thee,—I have given, as thy ransom, Egypt, Ethiopia and Seba, in thy stead.

4 Koska sinä olet minun silmissäni kallis ja suuriarvoinen ja koska minä sinua rakastan, annan minä ihmisiä sinun sijastasi ja kansakuntia sinun hengestäsi.

4 Eftersom du är så dyrbar i mina ögon, så högt aktad och så älskad av mig, därför giver jag människor till lösen för dig och folk till lösen för ditt liv.

4 Because thou, art precious in mine eyes, art honoured, And, I, love thee,—And will give, mankind, in thy stead, Yea, peoples, for thy life,

5 Älä pelkää, sillä minä olen sinun kanssasi; minä tuon sinun siemenesi päivänkoiton ääriltä, päivän laskemilta minä sinut kokoan.

5 Frukta då icke, ty jag är med dig. Jag skall låta dina barn komma från öster, och från väster skall jag samla dig tillhopa.

5 Do not fear, for, with thee, I am,—From the East, will I bring in thy seed, And, from the West, will I gather thee:

6 Minä sanon pohjoiselle: Anna tänne! ja etelälle: Älä pidätä! Tuo minun poikani kaukaa ja minun tyttäreni hamasta maan äärestä -

6 Jag skall säga till Norden: »Giv hit» och till södern: »Förhåll mig dem icke; för hit mina söner ifrån fjärran och mina döttrar ifrån jordens ända,

6 I will say to the North, Give up! And to the South, Do not withhold! Bring in, My sons from far, and, My daughters, from the end of the earth;

7 kaikki, jotka ovat otetut minun nimiini ja jotka minä olen kunniakseni luonut, jotka minä olen valmistanut ja tehnyt.

7 envar som är uppkallad efter mitt namn och som jag har skapat till min ära, envar som jag har danat och gjort.»

7 Every one who is called by my Name, Whom, for mine own glory, I have created—formed—yea, made!

8 Tuo esiin sokea kansa, jolla kuitenkin on silmät, ja kuurot, joilla kuitenkin on korvat.

8 För hitut det blinda folket, som dock har ögon, och de döva, som dock hava öron.

8 Bring forth, A blind people, that have, eyes, and, A deaf, that have, ears.

9 Kaikki kansat ovat kokoontuneet yhteen ja kansakunnat tulleet kokoon. Kuka heistä voi ilmoittaa tämänkaltaista? Tai antakoot meidän kuulla entisiä; asettakoot todistajansa ja näyttäköötˎ että ovat oikeassa: sittenpä kuullaan ja sanotaan: Se on totta.

9 Alla folk hava kommit tillsammans, folkslagen samla sig tillhopa. Vem bland dem finnes, som skulle kunna förutsäga sådant? Må de låta oss höra sina forna utsagor. Må de ställa fram sina vittnen och bevisa sin rätt, så att dessa, när de höra det, kunna säga: »Det är sant.»

9 All the nations, are gathered together, Yea there is an assembling, of peoples, Who, among them, can tell this, And, things in advance, can let us hear? Let them set forth their witnesses, that they may get their right, Or let them hear, and say, Truth!

10 Te olette minun todistajani, sanoo Herra, minun palvelijani, jonka minä olen valinnut, jotta te tuntisitte minut ja uskoisitte minuun ja ymmärtäisitte, että minä se olen. Ennen minua ei ole luotu yhtäkään jumalaa, eikä minun jälkeeni toista tule.

10 Men I ären mina vittnen, säger HERREN, I ären min tjänare, den som jag har utvalt, på det att I mån veta och tro mig och förstå, att det är jag; före mig är ingen Gud danad, och efter mig skall ingen komma.

10 Ye, are my witnesses, Declareth Yahweh, And my Servant, whom I have chosen,—That ye may take note—and believe me, And perceive that, I, am He, Before me, was not formed a GOD, Nor, after me, shall one come into being:

11 Minä, minä olen Herra, eikä ole muuta pelastajaa, kuin minä.

11 Jag, jag är HERREN, och förutom mig finnes ingen frälsare.

11 I—I, am Yahweh,— And there is none, besides me, ready to save:

12 Minä olen ilmoittanut, olen pelastanut ja julistanut, eikä ollut vierasta jumalaa teidän keskuudessanne. Te olette minun todistajani, sanoo Herra, ja minä olen Jumala.

12 Jag har förkunnat det och skaffat frälsning, jag har kungjort det och ingen främmande gud bland eder. I ären mina vittnen, säger HERREN; och jag är Gud.

12 I, have told—and will save, and make known, That there is, among you, no strange one; And, ye, are my witnesses, Declareth Yahweh, That, I, am GOD.

13 Tästedeskin minä olen sama. Ei kukaan voi vapauttaa minun

13 Ja, allt framgent är jag densamme, och ingen kan rädda från

13 Even from Today, I, am He, And none, out of my hand, can

kädestäni; minkä minä teen, kuka sen peruuttaa?

14 Näin sanoo Herra, teidän lunastajanne, Israelin Pyhä: Teidän tähtenne minä lähetän sanan Baabeliin, minä syöksen heidät kaikki pakoon, syöksen kaldealaiset laivoihin, jotka olivat heidän ilonsa.

15 Minä, Herra, olen teidän Pyhänne, minä, Israelin Luoja, olen teidän kuninkaanne.

16 Näin sanoo Herra, joka teki tien mereen ja polun valtaviin vesiin,

17 joka vei sotaan vaunut ja hevoset, sotaväen ja sankarit kaikki; he vaipuivat eivätkä nousseet, he raukenivat, sammuivat niinkuin lampunsydän:

18 Älkää entisiä muistelko, älkää menneistä välittäkö.

19 Katso, minä teen uutta; nyt se puhkeaa taimelle, ettekö sitä huomaa? Niin, minä teen tien korpeen, virrat erämaahan.

min hand. När jag vill göra något, vem kan då avvända det?

14 Så säger HERREN, eder förlossare, Israels Helige: För eder skull sänder jag mitt bud mot Babel, och jag skall driva dem allasammans på flykten, jag skall driva kaldéerna ned på skeppen som voro deras fröjd.

15 Jag är HERREN, eder Helige, Israels skapare, eder konung.

16 Så säger HERREN, han som gör en väg i havet, en stig i väldiga vatten,

17 han som för vagnar och hästar ditut, ja, härskara och och stridsmakt, sedan ligga de där tillhopa och kunna icke stå upp, de äro utsläckta, de hava slocknat såsom en veke:

18 Tänken icke på vad förr har varit, akten icke på vad fordom har skett.

19 Se, jag vill göra något nytt. Redan nu visar det sig; märken I det icke? Ja, jag skall göra en väg i öknen och strömmar i

deliver,—I work, and who, reverseth?

14 Thus, saith Yahweh, Your Redeemer, The Holy One of Israel,—For your sakes, have I sent into Babylon, And will bring down, as fugitives, all of them,—Even the Chaldeans, in the ships which cause them loud outcry.

15 I—Yahweh, am, Your Holy One,—The Creator of Israel, Your King.

16 Thus, saith Yahweh,—Who setteth, in the sea, a way,—And, in the mighty waters, a path;

17 Who bringeth forth Chariot and horse, Force and strength, Together, shall they lie down, They shall not arise, They are extinguished, Like a wick, are they quenched!

18 Do not keep in mind, former things,—And, things of old, do not consider:

19 Behold me! doing, a new thing, Now, shall it spring forth, Will ye not take note thereof? Surely I will set, In the desert, a way, In a

ödemarken,
desolate land, rivers:

20 Minua kunnioittavat metsän eläimet, aavikkosudet ja kamelikurjet, koska minä johdan vedet korpeen, virrat erämaahan, antaakseni kansani, minun valittuni, juoda.
20 så att markens djur skola ära mig, schakaler och strutsar, därför att jag låter vatten flyta i öknen, strömmar i ödemarken, så att mitt folk, min utkorade, kan få dricka.
20 The wild beast of the field shall honour, me, Jackals, and ostriches, Because I have given—In the desert, waters, Rivers in, desolate land, To give drink unto my people, my chosen:

21 Kansa, jonka minä olen itselleni valmistanut, on julistava minun kiitostani.
21 Det folk, som jag har danat åt mig, skall förtälja mitt lov.
21 A people which I have fashioned for myself, My praise, shall they record.

22 Mutta et ole sinä, Jaakob, minua kutsunut, et ole sinä, Israel, itseäsi minun tähteni vaivannut.
22 Men icke har du, Jakob, kallat mig hit, i det du har gjort dig möda för min skull, du Israel.
22 Yet, not upon me, hast thou called, O Jacob,—For thou hast been wearied of me, O Israel:

23 Et ole tuonut minulle lampaitasi polttouhriksi, et teurasuhreillasi minua kunnioittanut; en ole minä vaivannut sinua ruokauhrilla enkä suitsutusuhrilla sinua rasittanut.
23 Icke har du framburit åt mig dina brännoffersfår eller ärat mig med dina slaktoffer; icke har jag vållat dig arbete med spisoffer, ej heller möda med rökelse.
23 Thou hast not brought in to me small cattle as thine ascending-offerings, Nor, with thy sacrifices, hast thou honoured me,—I have not oppressed thee with meal-offerings, Nor have I wearied thee with frankincense;

24 Et ole minulle kalmoruokoa hopealla ostanut etkä minua teurasuhriesi rasvalla ravinnut - et, vaan sinä olet minua synneilläsi vaivannut, rasittanut minua pahoilla töilläsi.
24 Icke har du köpt kalmus åt mig för dina penningar eller mättat mig med dina slaktoffers fett. Nej, du har vållat mig arbete genom dina synder och möda genom dina missgärningar.
24 Thou hast not bought for me, with silver, fragrant calamus, Nor, with the fat of thy sacrifices, hast thou sated me,—Thou hast done nothing but oppress me, with thy sins, Thou hast wearied me, with thine iniquities.

25 Minä, minä pyyhin
25 Jag, jag är den som
25 I—I, am he that is

pois sinun rikkomuksesi itseni tähden, enkä sinun syntejäsi muista.

utplånar dina överträdelser för min egen skull, och dina synder kommer jag icke mer ihåg.

ready, To wipe out thy transgressions, for mine own sake,—And, thy sins, not remember.

26 Muistuta sinä minua, käykäämme oikeutta keskenämme; puhu sinä ja näytä, että olet oikeassa.

26 Låt mig höra, vad du har att säga, och låt oss gå till rätta med varandra; tala du, för att du må finnas rättfärdig.

26 Put me in mind, Let us enter into judgment, at once,—Recount, thou, that thou mayest be justified:

27 Jo sinun esi-isäsi teki syntiä, sinun puolusmiehesi luopuivat minusta.

27 Men se, redan din stamfader syndade, och de som förde din talan begingo överträdelser mot mig.

27 Thy chief father, hath sinned, And, thine interpreters, have transgressed against me;

28 Niin minä annoin häväistä pyhät ruhtinaat, jätin Jaakobin tuhon omaksi, Israelin alttiiksi pilkalle.

28 Därför har jag måst låta helgedomens furstar utstå vanära och har överlämnat Jakob åt tillspillogivning, Israel åt försmädelse.

28 So then I must needs profane the rulers of the holy place,—And deliver, Jacob, to be devoted to destruction, and, Israel, unto reviling!

44 luku

1 Mutta nyt kuule, Jaakob, minun palvelijani, ja Israel, jonka minä olen valinnut.

1 Men hör nu, du Jakob, min tjänare, du Israel, som jag har utvalt.

1 Now, then—hear, O Jacob my Servant,—and, Israel, whom I have chosen:

2 Näin sanoo Herra, sinun Luojasi, joka on valmistanut sinut hamasta äidin kohdusta, joka sinua auttaa: Älä pelkää, minun palvelijani Jaakob, sinä Jesurun, jonka minä olen valinnut.

2 Så säger HERREN, han som har skapat dig, han som danade dig redan i moderlivet och som hjälper dig: Frukta icke, du min tjänare Jakob, du Jesurun, som jag har utvalt.

2 Thus, saith Yahweh—Who made thee and formed thee from birth, Who helpeth thee: Do not fear, O my Servant Jacob, and Jeshurun, whom I have chosen;

3 Sillä minä vuodatan

3 Ty jag skall utgjuta

3 For I will pour, Water

vedet janoavaisen päälle ja virrat kuivan maan päälle. Minä vuodatan Henkeni sinun siemenesi päälle ja siunaukseni sinun vesojesi päälle,
4 niin että ne kasvavat nurmikossa kuin pajut vesipurojen partaalla.

5 Mikä sanoo: Minä olen Herran oma, mikä nimittää itsensä Jaakobin nimellä, mikä piirtää käteensä: Herran oma, ja ottaa Israelin kunnianimeksensä.

6 Näin sanoo Herra, Israelin kuningas, ja sen lunastaja, Herra Sebaot: Minä olen ensimmäinen, ja minä olen viimeinen, ja paitsi minua ei ole yhtäkään Jumalaa.
7 Kuka on minun kaltaiseni? Hän julistakoon ja ilmoittakoon ja osoittakoon sen minulle, siitä alkaen kuin minä perustin ikiaikojen kansan. He ilmoittakoot tulevaiset, ja mitä tapahtuva on.
8 Älkää vavisko älkääkä peljätkö. Enkö minä aikoja sitten antanut

vatten över de törstiga och strömmar över det torra; jag skall utgjuta min Ande över din barn och min välsignelse över dina telningar,
4 så att de växa upp mitt ibland gräset såsom pilträd vid vattenbäckar.

5 Då skall den ene säga: »HERREN tillhör jag», och den andre skall åberopa Jakobs namn, och en tredje skall skriva på sin hand: »HERRENS egen» och skall bruka Israel såsom ett ärenamn.
6 Så säger HERREN, Israels konung, och hans förlossare, HERREN Sebaot: Jag är den förste, och jag är den siste, och förutom mig finnes ingen Gud.
7 Och vem talar, såsom jag har gjort, alltsedan jag lät urtidsfolket framträda? Må han förkunna det och lägga det fram för mig. Ja, må de förkunna det tillkommande, vad som skall ske.

8 Frukten icke och varen icke förskräckta. Har jag icke för länge

upon the thirsty soil, and, Floods upon the dry ground,—I will pour, My spirit upon thy seed, and, My blessing upon thine offspring;
4 So will they spring up among the grass, As willows by the water-courses:
5 This one, will say, Yahweh's, am I, and, That one, will call himself by the name of Jacob, and, Yonder one, will write on his hand—Yahweh's, And after the name of Israel, will one entitle himself.
6 Thus, saith Yahweh—King of Israel, Even his Redeemer, Yahweh of hosts,—I, am, First, and, I, Last, And, besides me, there is, no God.

7 Who, then, like me, can call, and declare it, and order it, for me, Seeing that I appointed an age-abiding people,—Or, things yet to be, and that shall come to pass, Let them declare, on their, part.

8 Do not ye dread, nor yet be alarmed, Have I not, from olden time,

sinun kuulla ja sinulle ilmoittanut, ja te olette minun todistajani: Onko muuta Jumalaa kuin minä? Ei ole muuta pelastuskalliota, minä en ketään tunne.
9 Jumalankuvien tekijät ovat turhia kaikki tyynni, eivätkä nuo heidän rakkaansa mitään auta; niiden todistajat eivät näe eivätkä tiedä mitään, ja niin he joutuvat häpeään.
10 Kuka hyvänsä muovatkoon jumalan ja valakoon kuvan, ei se mitään auta.
11 Katso, kaikki sen seuraajat joutuvat häpeään, ja sen sepittäjät ovat vain ihmisiä. Tulkoot kokoon kaikki ja astukoot esiin: vaviskoot ja hävetköötl

12 Rautaseppä ottaa työaseen ja työskentelee hiilten hehkussa, muodostelee kuvaa vasaralla ja takoo sitä käsivartensa väellä; hänen tulee nälkä, ja voima menee, hän ei saa vettä juodaksensa, ja hän nääntyy.

sedan låtit dig höra om detta och förkunnat det? I ären ju mina vittnen. Finnes väl någon Gud förutom mig? Nej, ingen annan klippa finnes, jag vet av ingen.
9 Avgudamakarna äro allasammans idel tomhet, och deras kära gudar kunna icke hjälpa. Deras bekännare se själva intet och förstå intet; därför måste de ock komma på skam.
10 Om någon formar en gud och gjuter ett beläte, så är det honom till intet gagn.
11 Se, hela dess följe skall komma på skam; konstnärerna själva äro ju allenast människor. Må de församlas, så många de äro, och träda fram; de skola då alla tillhopa med förskräckelse komma på skam.
12 Smeden tager sitt verktyg och bearbetar sitt smide i glöden, han formar det med hammare, han bearbetar det med kraftig arm; till äventyrs får han därvid svälta, så att han bliver vanmäktig, och försaka att dricka, så att han

told thee and declared? So that, ye, are my witnesses,—Whether there is, a GOD besides me? Or is no, Rock—I knew of none!

9 The fashioners of an image—all of them, are emptiness, And, the things they delight in, cannot profit,—And, their witnesses, they, neither see nor know, That they may be ashamed.
10 Who, hath fashioned a GOD, Or, an image, hath molten? It cannot profit!
11 Lo! all his partners, turn pale, Even, the artificers themselves, are of the sons of earth,—Let them gather themselves together—all of them, Let them take their stand, Let them dread, and turn pale, together!
12 As for the smith, [with his] cutting-tool,—When he hath wrought in the live coals, And, with hammers, hath fashioned it,—And hath wrought it with his strong, arm, Anon, he is hungry, and hath no, strength, He hath drunk

bliver matt.

no water, and so hath become faint!

13 Puuseppä jännittää mittanuoran, kaavailee piirtimellä, vuolee kovertimilla, mittailee harpilla ja tekee miehen kuvan, inhimillisen kauneuden mukaan, huoneeseen asumaan.

13 Träsnidaren spänner ut sitt mätsnöre och gör märken på trästycket med sitt ritstift, han arbetar därpå med sina eggjärn och märker ut det med passaren; och han gör så därav en mansbild, en prydlig människogestalt, som får bo i ett hus.

13 As for the carpenter,—He hath stretched out a line, hath drawn it with a pencil, Hath made it with carving tools, With compasses, hath rounded it,—And so hath made it after the figure of a great man, After the beauty of a son of earth, that it may remain in a house!

14 Hän hakkaa itselleen setripuita, hän ottaa rautatammen ja tammen ja kasvattaa ne itselleen vahvoiksi metsän puitten seassa, istuttaa lehtikuusen, ja sade kasvattaa sen suureksi.

14 Man fäller åt sig cedrar; man tager plantor av stenek och vanlig ek och uppdrager dem åt sig bland skogens träd; man planterar åt sig lärkträd, och regnet giver dem växt.

14 When one was cutting him down cedars, Then took he a holm–tree, and an oak, And secured them for himself, among the trees of the forest,—He planted a fir–tree, and the pouring rain made it grow;

15 Se on ihmisillä polttopuuna; hän ottaa sitä lämmitelläkseen, sytyttää uunin ja paistaa leipää, vieläpä veistää siitä jumalan ja kumartaa sitä, tekee siitä jumalankuvan ja lankeaa maahan sen eteen.

15 Detta hava människorna till bränsle; och man tager därav och värmer sig därmed, man tänder på det och bakar bröd därvid. Men därjämte förfärdigar man en gud därav och tillbeder den, man gör därav ett beläte och faller ned för det.

15 So it serveth for a man to burn, And he hath taken of [the branches] and warmed himself, Also, he kindleth a fire, and baketh bread,—Also, he maketh a GOD, and hath bowed himself down, Hath made of it a carved image, and adored it:

16 Osan siitä hän polttaa tulessa, toisen osan ääressä hän syö

16 En del av träet bränner man alltså upp i eld, över en annan del

16 The half thereof, hath he burned in the fire, Over half thereof,

lihaa, paistaa paistin ja tulee ravituksi; hän myöskin lämmittelee itseänsä ja sanoo: Hyvä, minun on lämmin, minä näen valkean.

17 Ja lopusta hän tekee jumalan, jumalankuvan, jonka eteen hän lankeaa maahan, jota hän kumartaa ja rukoilee sanoen: Pelasta minut, sillä sinä olet minun Jumalani.

18 Eivät he tajua, eivät ymmärrä mitään, sillä suljetut ovat heidän silmänsä, niin etteivät he näe, ja heidän sydämensä, niin etteivät he käsitä.

19 Ei tule heidän mieleensä, ei ole heillä järkeä eikä ymmärrystä, että sanoisivat: Osan siitä olen polttanut tulessa, olen paistanut sen hiilillä leipää, paistanut lihaa ja syönyt; tekisinkö tähteestä kauhistuksen, lankeaisinko maahan puupölkyn eteen!

därav tillagar man kött till att äta, steker sin stek och äter sig mätt; när man så har värmt sig, säger man: »Gott, nu är jag varm, nu njuter jag av brasan.»

17 Men av det som är kvar gör man en gud, man gör sig ett beläte, och för det faller man ned och tillbeder, man bönfaller inför det och säger: »Rädda mig, ty du är min gud.» --

18 Ja, sådana veta intet och förstå intet, ty igentäppta äro deras ögon, så att de icke se, och deras hjärtan, så att de intet begripa.

19 Ingen har så mycken eftertanke, så mycket vett eller förstånd, att han säger: »En del därav har jag bränt upp i eld, och på kolen har jag bakat bröd och stekt kött och har så ätit; skulle jag då av återstoden göra en styggelse? Skulle jag falla ned för ett stycke trä?»

he eateth, flesh, He roasteth roast, that he may be satisfied,—Also, he warmeth himself, and saith, Aha, I am warm, I have seen a blaze;

17 And, the residue thereof, Into a GOD, he maketh, Into his carved image,—Adoreth it, and boweth down, and prayeth unto it, And saith, Deliver me, for, my GOD, thou art!

18 They have not taken note, neither can they perceive,—He hath besmeared—past seeing––their eyes, Past understanding, their hearts;

19 And no one reflecteth—There is neither knowledge nor discernment—to say, Half thereof, have I burned up in the fire, Moreover also, I have baked, on the coals thereof, bread, I roasted flesh, and have been eating,—And, of the remainder thereof, an abomination, shall I make? And, to a log of wood, shall I pay adoration?

20 Joka tuhassa kiinni riippuu, sen on petetty sydän harhaan vienyt, ei hän pelasta sieluansa eikä sano: Eikö ole petosta se, mikä on oikeassa kädessäni?

20 Den som så håller sig till vad som blott är aska, han är förledd av ett dårat hjärta, så att han icke förstår att rädda sin själ, icke att tänka: »Blott fåfänglighet är, vad jag håller i min högra hand.»

20 He is feeding on ashes, A deluded heart, hath turned him aside,—And he cannot deliver his own soul, nor say, Is there not a falsehood in my right hand?

21 Muista tämä, Jaakob, ja sinä, Israel, sillä sinä olet minun palvelijani. Minä olen sinut valmistanut, sinä olet minun palvelijani: en unhota minä sinua, Israel.

21 Tänk härpå, du Jakob, du Israel, ty du är min tjänare; jag har danat dig, ja, du är min tjänare. Israel, du varder icke förgäten av mig.

21 Remember these things, O Jacob, And, Israel,—for, my Servant, thou art,—I have fashioned thee, a Servant of mine, thou art.

22 Minä pyyhin pois sinun rikkomuksesi niinkuin pilven ja sinun syntisi niinkuin sumun. Palaja minun tyköni, sillä minä lunastan sinut.

22 Jag utplånar dina överträdelser såsom ett moln och dina synder såsom en sky. Vänd om till mig, ty jag förlossar dig.

22 O Israel, thou shalt not be forgotten of me. I have wiped out, As with a thick cloud, thy transgressions, And as with a broad cloud, thy sins,—Return unto me, for I have redeemed thee.

23 Iloitkaa, te taivaat, sillä Herra sen tekee; riemuitkaa, te maan syvyydet, puhjetkaa riemuun, te vuoret, ynnä metsä ja kaikki sen puut; sillä Herra lunastaa Jaakobin, kirkastaa itsensä Israelissa.

23 Jublen, I himlar, ty HERREN utför sitt verk; höjen glädjerop, I jordens djup, bristen ut i jubel, I berg, du skog med alla dina träd; ty HERREN förlossar Jakob, han bevisar sig härlig i Israel.

23 Shout in triumph, ye heavens, for Yahweh, hath effectually wrought, Shout, O ye underparts of the earth, Ring out, Ye mountains, into cries of triumph, Thou forest, and every tree therein,—For, Yahweh, hath redeemed, Jacob, And, in Israel, will he get himself glory.

24 Näin sanoo Herra,

24 Så säger HERREN,

24 Thus, saith Yahweh,

sinun lunastajasi, joka on valmistanut sinut hamasta äidin kohdusta: Minä olen Herra, joka teen kaiken, joka yksinäni jännitin taivaan, joka levitin maan - kuka oli minun kanssani? -

din förlossare, han som danade dig redan i moderlivet: »Jag, HERREN, är den som för allt, den som ensam utspänner himmelen och utan någons hjälp breder ut jorden.

Who hath redeemed thee, Who hath fashioned thee from birth,—I—Yahweh, am the maker of all things, Stretching out the heavens, alone, Spreading forth the earth, of myself;

25 joka teen tyhjäksi valhettelijain merkit, teen taikurit tyhmiksi, joka panen tietäjät peräytymään ja muutan heidän tietonsa typeryydeksi.

25 Jag är den som gör lögnprofeternas tecken om intet och gör spåmännen till dårar, den som låter de vise komma till korta och gör deras klokhet till dårskap,

25 Frustrating the signs of praters, And, diviners, he confoundeth,—Turning wise men backwards, And, their knowledge, he maketh folly;

26 Mutta palvelijani sanan minä toteutan ja saatan täyttymään sanansaattajaini neuvon. Minä olen se, joka Jerusalemille sanon: Sinussa asuttakoon! ja Juudan kaupungeille: Teidät rakennettakoon! Sen rauniot minä kohotan.

26 men som låter sin tjänares ord bliva beståndande och fullbordar sina sändebuds rådslag. Jag är den som säger om Jerusalem: »Det skall bliva bebott» och om Juda städer: »De skola varda uppbyggda; jag skall upprätta ruinerna där.»

26 Establishing the word of his Servant, And, the counsel of his Messengers, he maketh good,—Who saith of Jerusalem—She shall be inhabited! And of the cities of Judah—They shall be built! And, the ruins thereof, will I set up!

27 Minä olen se, joka sanon syvyydelle: Kuivu; minä kuivutan sinun virtasi!

27 Jag är den som säger till havsdjupet: »Sina ut; dina strömmar vill jag låta uttorka.»

27 Who saith to the deep—Be dry! and, Thy rivers, will I drain!

28 joka sanon Koorekselle: Minun paimeneni! Hän täyttää kaiken minun tahtoni, hän sanoo Jerusalemille: Sinut

28 Jag är den som säger om Kores: »Han är min herde, han skall fullborda all min vilja, och han skall säga om Jerusalem: 'Det skall

28 Who saith of Cyrus—My Shepherd! and, All my pleasure, shall he make good! Even saying of Jerusalem—She shall be built! And of the

rakennettakoon! ja temppelille: Sinut perustettakoon!

bliva uppbyggt' och till templet: 'Din grund skall åter varda lagd.'»

temple—Be her foundation laid!

45 luku

1 Näin sanoo Herra voidellulleen Koorekselle, jonka oikeaan käteen minä olen tarttunut kukistaakseni kansat hänen edestään ja riisuakseni kuninkaitten kupeilta vyöt, että ovet hänen edessään avautuisivat eivätkä portit sulkeutuisi:

1 Så säger HERREN till sin smorde, till Kores som jag har fattat vid hans högra hand, då jag nu vill slå ned folken inför honom och lösa svärdet från konungarnas länd, då jag vill öppna dörrarna för honom så att inga portar mer äro stängda:

1 Thus, saith Yahweh, to his Anointed, to Cyrus—Whose right hand I have firmly grasped, To subdue, before him, nations, And, the loins of kings, will I ungird,—To open, before him, the two-leaved doors, And, the gates, shall not be shut:

2 Minä käyn sinun edelläsi ja tasoitan kukkulat, minä murran vaskiovet ja rikon rautasalvat.

2 Själv skall jag gå framför dig, backarna skall jag jämna ut; kopparportarna skall jag krossa, och järnbommarna skall jag bryta sönder.

2 I, before thee, will go, And, the hills, will I level—The doors of bronze, will I break in pieces, And, the bars of iron, will I cut asunder;

3 Minä annan sinulle aarteet pimeän peitosta, kalleudet kätköistänsä, tietääksesi, että minä, Herra, olen se, joka sinut nimeltä kutsuin, minä, Israelin Jumala.

3 Och jag skall giva dig dolda skatter och bortgömda rikedomar, för att du må förnimma, att jag, HERREN, är den som har kallat dig vid ditt namn, jag, Israels Gud.

3 Then will I give thee, The treasures of darkness, Even the hoards of hidden places,—That thou mayest get to know, That, I—Yahweh, who am calling thee by thy name, am the God of Israel.

4 Palvelijani Jaakobin ja valittuni Israelin tähden minä kutsuin sinut nimeltä ja annoin sinulle

4 För min tjänare Jakobs skull, för Israels, min utkorades, skull kallade jag dig vid ditt

4 For the sake of my servant Jacob, Even Israel my chosen, Therefore have I called

kunnianimen, vaikka sinä et minua tuntenut.

5 Minä olen Herra, eikä toista ole, paitsi minua ei ole yhtään jumalaa. Minä vyötän sinut, vaikka sinä et minua tunne,
6 jotta tiedettäisiin auringon noususta sen laskemille asti, että paitsi minua ei ole yhtäkään: minä olen Herra, eikä toista ole,

7 minä, joka teen valkeuden ja luon pimeyden, joka tuotan onnen ja luon onnettomuuden; minä, Herra, teen kaiken tämän.
8 Tiukkukaa, te taivaat, ylhäältä, vuotakoot pilvet vanhurskautta. Avautukoon maa ja antakoon hedelmänänsä pelastuksen, versokoon se myös vanhurskautta. Minä, Herra, olen sen luonut.

9 Voi sitä, joka riitelee tekijänsä kanssa, saviastia saviastiain joukossa - maasta tehtyjä kaikki! Sanooko

namn och gav dig ärenamn, innan du kände mig.

5 Jag är HERREN och eljest ingen, utom mig finnes ingen Gud; innan du kände mig,
omgjordade jag dig,

6 för att man skulle förnimma både i öster och i väster, att alls ingen finnes förutom mig, att jag är HERREN och eljest ingen,

7 jag som danar ljuset och skapar mörkret, jag som giver lyckan och skapar olyckan. Jag, HERREN, är den som gör allt detta.

8 Drypen, I himlar därovan, och må skyarna låta rättfärdighet strömma ned. Må jorden öppna sig, och må dess frukt bliva frälsning; rättfärdighet låte den ock växa upp. Jag, HERREN, skapar detta.

9 Ve dig som vill gå till rätta med din Skapare, ja, ve dig, du skärva bland andra skärvor av jord! Skall väl leret säga

unto thee by thy name, I give thee a title though thou hast not known me,—
5 I, am Yahweh, and there is none else, Besides me, there is no, God,—I gird thee, though thou hast not known me:
6 That men may get to know, From the rising of the sun, And from the west, That there is none besides me,—I, am Yahweh, and there is none, else:
7 Forming light, and creating darkness, Making prosperity, and creating misfortune,—I—Yahweh, who doeth all these.

8 Let the drops fall, ye heavens, from above, Yea, let, the skies, pour down righteousness,—Let the earth open, and let them bear as their fruit–deliverance, And let, justice, spring forth therewith, I—Yahweh, have created it.
9 Alas for him who contendeth with his Fashioner,—A potsherd, [should contend] with the potsherds of the

savi valajallensa: Mitä sinä kelpaat tekemään? Sinun työsi on kädettömän työtä!

till krukmakaren: »Vad kan du göra?» Och skall ditt verk säga om dig: »Han har inga händer»?

ground! Shall it be said by, the clay, unto him that is fashioning it, What wouldst thou make? Or thy work [say of thee], He hath no hands?

10 Voi sitä, joka sanoo isälleen: Mitä sinä kelpaat siittämään? ja äidilleen: Mitä sinä kelpaat synnyttämään?

10 Ve dig som säger till din fader: »Icke kan du avla barn» och till hans hustru: »Icke kan du föda barn»!

10 Alas for one who saith to a father, What begettest thou? Or to a woman, What dost thou bring forth?

11 Näin sanoo Herra, Israelin Pyhä, joka on hänet tehnyt: Kysykää tulevaisia minulta ja jättäkää minun haltuuni minun lapseni, minun kätteni teot.

11 Så säger HERREN, Israels Helige, som ock är hans skapare: Frågen mig om det tillkommande; lämnen åt mig omsorgen om mina söner, mina händer verk.

11 Thus, saith Yahweh, The Holy One of Israel, And his Fashioner, As to things to come, they have asked me, Concerning my sons and concerning the work of my hands, they would command me!

12 Minä olen tehnyt maan ja luonut ihmisen maan päälle; minun käteni ovat levittäneet taivaan, minä olen kutsunut koolle kaikki sen joukot.

12 Det är jag, som har gjort jorden och skapat människorna därpå; det är mina händer, som hava utspänt himmelen, och hela dess härskara har jag bådat upp.

12 I, made the earth, And, man upon it, I created,—I—mine own hands, stretched out the heavens, And, all their host, I commanded:

13 Minä herätin hänet vanhurskaudessa, ja minä tasoitin kaikki hänen tiensä. Hän rakentaa minun kaupunkini ja päästää vapaiksi minun pakkosiirtolaiseni ilman maksua ja ilman lahjusta, sanoo Herra Sebaot.

13 Det är ock jag, som har låtit denne uppstå i rättfärdighet, och alla hans vägar skall jag göra jämna. Han skall bygga upp min stad och släppa mina fångar lösa, och det icke för betalning eller för gåvor, säger HERREN Sebaot.

13 I, have roused him up in righteousness, And, all his roads, will I level,—He, shall build my city, And, my captives, shall he let go, Not for price, nor for bribe, Saith Yahweh of hosts.

14 Näin sanoo Herra: Egyptin työansio ja Etiopian kauppavoitto ja sebalaiset, suurikasvuiset miehet, tulevat sinun tykösi, tulevat sinun omiksesi. Sinun perässäsi he käyvät, kulkevat kahleissa, sinua kumartavat, sinua rukoilevat: Ainoastaan sinun tykönäsi on Jumala, ei ole toista, ei yhtään muuta jumalaa.

14 Så säger HERREN: Vad egyptierna hava förvärvat med sitt arbete och etiopiernas och Sebas resliga folk med sin handel, det skall allt övergå i din hand och höra dig till. De skola följa bakom dig, i kedjor skola de gå. Och de skola falla ned inför dig och ställa sin bön till dig: »Allenast i dig är Gud, och eljest finnes ingen, alls ingen annan Gud.»

14 Thus, saith Yahweh—The produce of Egypt and the gain of Ethiopia, and the Sabeans, men of great stature, Unto thee, shall come over, And, thine, shall they become, After thee, shall they journey, In chains, shall they come over,—And, unto thee, shall they bow down, Unto thee, shall they pray [saying], —Surely, in thee, is a GOD, And there is none, else—no, God!

15 Totisesti, sinä olet salattu Jumala, sinä Israelin Jumala, sinä Vapahtaja.

15 Ja, du är sannerligen en outgrundlig Gud, du Israels Gud, du frälsare

15 Surely, thou, art a GOD utterly hiding thyself,—O God of Israel, able to save!

16 Häpeän ja pilkan he saavat kaikki, pilkan alaisina he kulkevat kaikki, nuo kuvien tekijät.

16 De komma alla på skam och varda till blygd, de måste allasammans gå där med blygd, alla avgudamakarna.

16 They have turned pale and, even been put to shame, all of them,—Together, have they gone into disgrace, have the makers of images:

17 Mutta Israelin pelastaa Herra iankaikkisella pelastuksella, te ette joudu häpeään ettekä pilkan alaisiksi, ette ikinä, hamaan iankaikkisuuteen saakka.

17 Men Israel bliver frälst genom HERREN med en evig frälsning; aldrig i evighet skolen I komma på skam och varda till blygd.

17 Israel, hath been delivered by Yahweh, with an age-abiding deliverance,—Ye shall neither turn pale nor he put to shame, unto the ages of futurity.

18 Sillä näin sanoo Herra, joka on luonut taivaan - hän on Jumala - joka on

18 Ty så säger HERREN, han som har skapat himmelen, han som är Gud, han som har danat

18 For, Thus, saith Yahweh, Who created the heavens, God himself, Who fashioned

valmistanut maan ja tehnyt sen; hän on sen vahvistanut, ei hän sitä autioksi luonut, asuttavaksi hän sen valmisti: Minä olen Herra, eikä toista ole.

19 En ole minä puhunut salassa, en pimeässä maan paikassa; en ole sanonut Jaakobin jälkeläisille: etsikää minua tyhjyydestä. Minä Herra puhun vanhurskautta, ilmoitan, mikä oikein on.

20 Kokoontukaa ja tulkaa, lähestykää kaikki, te henkiinjääneet kansakunnista. Eivät ne mitään ymmärrä, jotka kantavat puukuviansa ja rukoilevat jumalaa, joka ei voi auttaa.

21 Ilmoittakaa ja esiin tuokaa - neuvotelkoot keskenänsä - kuka on tämän julistanut hamasta muinaisuudesta, aikoja sitten ilmoittanut? Enkö minä, Herra! Paitsi minua ei ole yhtään jumalaa; ei ole vanhurskasta ja

jorden och gjort den, han som har berett den och som icke har skapat den till att vara öde, utan danat den till att bebos: Jag är HERREN och eljest ingen.

19 Jag har icke talat i det fördolda, någonstädes i ett mörkt land; jag har icke sagt till Jakobs släkt: Förgäves skolen I söka mig. Jag är HERREN, som talar sanning, som förkunnar, vad rätt är.

20 Så församlen eder nu och kommen hit, träden fram allasammans, I räddade, som ären kvar av folken. Ty de hava intet förstånd, de som föra sina träbeläten omkring i högtidståg och bedja till en gud som icke kan frälsa.

21 Förkunnen något och läggen fram det; alla tillhopa må rådslå därom. Vem har långt förut låtit eder höra detta och för länge sedan förkunnat det? Har icke jag, HERREN, gjort det jag, förutom vilken ingen Gud mer finnes, ingen Gud, som

the earth—And made it, Himself, established it, . . . Not a waste, created he it, To be dwelt in, he fashioned it, ... I, am Yahweh, and there is none else:

19 Not in secret, have I spoken, In a place of the earth that is dark,—I have not said unto the seed of Jacob, In a waste, seek ye me,—I, am Yahweh, Speaking the thing that is right, Declaring the things that are just.

20 Assemble yourselves and come, Draw near, together, ye escaped of the nations,—They know not, Who carry the wood of their carved image, And pray unto a GOD who cannot save.

21 Tell ye—and bring near, Yea let them take counsel, together,—Who, let this be known aforetime, In time past, declared it? Was it not, I—Yahweh? And there is none else that is God, besides me, A GOD, righteous and ready to save, There is none,

auttavaa jumalaa muuta kuin minä.

22 Kääntykää minun tyköni ja antakaa pelastaa itsenne, te maan ääret kaikki, sillä minä olen Jumala, eikä toista ole.
23 Minä olen vannonut itse kauttani, minun suustani on lähtenyt totuus, peruuttamaton sana: Minun edessäni pitää kaikkien polvien notkistuman, minulle jokaisen kielen valansa vannoman.
24 Ainoastaan Herrassa - niin pitää minusta sanottaman - on vanhurskaus ja voima. Hänen tykönsä tulevat häveten kaikki, jotka ovat palaneet vihasta häntä vastaan.
25 Herrassa tulee vanhurskaaksi kaikki Israelin siemen, ja hän on heidän kerskauksensa.

är rättfärdig och som frälsar, nej, ingen finnes jämte mig.
22 Vänden eder till mig, så varden I frälsta, I jordens alla ändar; ty jag är Gud och eljest ingen.

23 Jag har svurit vid mig själv, från min mun har utgått ett sanningsord, ett ord, som icke skall ryggas: För mig skola alla knän böja sig, och mig skola alla tungor giva sin ed.

24 Så har man betygat om mig: Allenast hos HERREN finnes rättfärdighet och makt. Till honom skola komma med blygd alla de som hava varit honom hätska.
25 Ja, genom HERREN får all Israels släkt sin rätt, och av honom skola de berömma sig.

besides, me!

22 Turn unto me—and be ye saved, all ye ends of the earth,—For, I, am GOD, and there is none else.

23 By myself, have I sworn, Gone forth out of my mouth, is righteousness as a decree, And shall not turn back,—That, unto myself, Shall bow, every knee, Shall swear, every tongue:
24 Only in Yahweh—for me, Hath one said, Is there righteousness and strength, Unto him, shall come and turn pale—All who have been incensed against him:

25 In Yahweh, shall be justified and shall boast themselves—All the seed of Israel.

46 luku

1 Beel vaipuu, Nebo taipuu; heidän kuvansa joutuvat elukkain ja juhtain selkään; mitä te kulkueessa kannoitte, se

1 Bel sjunker ned, Nebo måste böja sig, deras bilder lämnas åt djur och fänad; de som I förden omkring i

1 Bel, hath crouched, Nebo, is cowering, Their images, are, [delivered up] to beast, and to cattle,—The things ye

sälytetään kuormaksi uupuville.

2 He taipuvat, he vaipuvat molemmat; he eivät voi pelastaa kuormaa, ja itse he vaeltavat vankeuteen.

3 Kuulkaa minua, te Jaakobin heimo, te kaikki Israelin heimon tähteet, te, joita on pitänyt kantaa äidinkohdusta asti, nostaa hamasta äidinhelmasta.

4 Teidän vanhuuteenne asti minä olen sama, hamaan harmaantumiseenne saakka minä kannan; niin minä olen tehnyt, ja vastedeskin minä nostan, minä kannan ja pelastan.

5 Keneenkä te vertaatte minut, kenenkä rinnalle minut asetatte, kenenkä kaltaiseksi te minut katsotte, että olisimme toistemme vertaiset?

6 He kaatavat kultaa kukkarosta ja punnitsevat hopeata vaa'alla; he palkkaavat kultasepän, ja hän tekee siitä jumalan, jonka

högtidståg, de lastas nu på ök som bära sig trötta av bördan.

2 Ja, de måste båda böja sig och sjunka ned; de kunna icke rädda någon börda, själva vandra de bort i fångenskap.

3 Så hören nu på mig, I av Jakobs hus, I alla som ären kvar av Israels hus, I som haven varit lastade på mig allt ifrån moderlivet och burna av mig allt ifrån modersskötet.

4 Ända till eder ålderdom är jag densamme, och intill dess I varden grå, skall jag bära eder; så har jag hittills gjort, och jag skall också framgent hålla eder uppe, jag skall bära och rädda eder.

5 Med vem viljen I likna och jämföra mig, och med vem viljen I sammanställa mig, så att jag skulle vara honom lik?

6 Man skakar ut guld ur pungen och väger upp silver på vågen, och så lejer man en guldsmed att göra det till en gud, för vilken man kan falla

carried about, are become a load, A burden, to the weary!

2 They have cowered, they have crouched, at once, And they cannot rescue the burden,—But, their own soul, into captivity, hath departed.

3 Hearken unto me, O house of Jacob, Even all the remnant of the house of Israel,—Who have been borne from birth, Who have been carried from nativity:

4 Even, unto old age, I, am, the same, And, unto grey hairs, I, will bear the burden,—I, have made, and, I, will carry, Yea, I, will bear the burden and will deliver.

5 To whom, can ye liken me, or make me equal? Or compare me, and we be like?

6 They who pour gold out of a purse, And who weigh silver, in a balance,—[Who] hire a goldsmith, that he may make it into a GOD,

eteen he lankeavat maahan ja jota he kumartavat.

ned och tillbedja.

They adore, yea they bow down;

7 He nostavat sen olallensa, kantavat ja asettavat sen paikoilleen, ja se seisoo eikä liikahda paikaltansa. Sitä huudetaan avuksi, mutta se ei vastaa, hädästä se ei pelasta.

7 Den lyfter man på axeln och bär den bort och sätter ned den på dess plats, för att den skall stå där och ej vika från stället. Men ropar någon till den, så svarar den icke och frälsar honom icke ur hans nöd.

7 They carry him about on the shoulder, They bear the burden of him––and set him in his place, that he may stand,—Out of his place, will he not move,—Though one even make outcry unto him, he will not answer, Out of one's trouble, he will not save him.

8 Muistakaa tämä ja olkaa vahvat. Menkää itseenne, te luopiot.

8 Tänken härpå och kommen till förnuft; besinnen eder, I överträdare.

8 Remember ye this, and shew yourselves men,—Bring it back, ye transgressors, to your minds;

9 Muistakaa entisiä ikiajoista asti, sillä minä olen Jumala, eikä toista ole; minä olen Jumala, eikä ole minun vertaistani.

9 Tänken på vad förr var, redan i forntiden; ty jag är Gud och eljest ingen, en Gud, vilkens like icke finnes;

9 Remember ye the things named in advance, from age–past times,—For, I, am, The Mighty One, and there is, none else, The Adorable, and there is none, like me!

10 Minä ilmoitan alusta asti, mitä tuleva on, ammoisia aikoja ennen, mitä ei vielä ole tapahtunut; minä sanon: minun neuvoni pysyy, kaiken, mitä tahdon, minä teen.

10 jag som i förväg förkunnar, vad komma skall, och långt förut, vad ännu ej har skett; jag som säger: »Mitt rådslut skall gå i fullbordan, och allt vad jag vill, det gör jag»;

10 Declaring, from the beginning, the latter end, And, from olden time, that which had never been done,—Saying, My purpose shall stand, and, All my pleasure, will I perform;

11 Minä olen kutsunut kotkan päivänkoitosta, kaukaisesta maasta

11 jag som kallar på örnen från öster och ifrån fjärran land på mitt

11 Calling, From the East, a Bird of Prey, From a far country, the

neuvopäätökseni miehen. Minkä olen puhunut, sen minä myös toteutan; mitä olen aivoitellut, sen minä myös teen.

rådsluts man. Vad jag har bestämt, det sätter jag ock i verket.

Man I intended,—Yea I have spoken, I will also bring it to pass, I have planned, I will also do it.

12 Kuulkaa minua, te kovasydämiset, jotka olette kaukana vanhurskaudesta.

12 Så hören nu på mig, I stormodige, I som menen, att hjälpen är långt borta.

12 Hearken unto me, Ye valiant of heart,—Who are far away from righteousness:

13 Minä olen antanut vanhurskauteni lähestyä, se ei ole kaukana; ei viivy pelastus, jonka minä tuon. Minä annan Siionissa pelastuksen, annan kirkkauteni Israelille.

13 Se, jag låter min hjälp nalkas, den är ej långt borta, och min frälsning dröjer icke; jag giver frälsning i Sion och min härlighet åt Israel.

13 I have brought near my righteousness, It shall not be far away, And, my deliverance, shall not linger,—But I will give, In Zion, deliverance, To Israel, my glory.

47 luku

1 Astu alas ja istu tomuun, sinä neitsyt, tytär Baabel, istu maahan, valtaistuinta vailla, sinä Kaldean tytär; sillä ei sinua enää kutsuta hempeäksi ja hekumalliseksi.

1 Stig ned och sätt dig i stoftet, du jungfru dotter Babel, sätt dig på jorden utan tron, du kaldéernas dotter; ty man skall icke mer kalla dig »den bortklemade och yppiga».

1 Down—and sit in the dust, O virgin, Daughter of Babylon, Sit on the ground—throneless, Daughter of the Chaldeans; For thou shalt no more be called, Tender and Dainty.

2 Tartu käsikiviin ja jauha jauhoja, riisu huntusi, nosta helmuksesi, paljasta sääresi, kahlaa jokien poikki.

2 Tag till kvarnen och mal mjöl, lägg av din slöja, lyft upp släpet, blotta benet, vada genom strömmarna.

2 Take millstones, and grind meal,—Put back thy veil—tuck up thy train, Bare the leg, wade through streams:

3 Häpysi paljastuu, häpeäsi näkyy; minä kostan enkä ainoatakaan armahda.

3 Din blygd skall varda blottad, och din skam skall ses. Hämnd skall jag utkräva och ej skona

3 Bared, shall be thy shame, Yea, seen, thy reproach,—An avenging, will I take, And will

någon människa.

4 Meidän lunastajamme nimi on Herra Sebaot, Israelin Pyhä.
4 Vår förlossares namn är HERREN Sebaot, Israels Helige!
4 Our Redeemer, Yahweh of hosts, is his name! The Holy One of Israel.

5 Istu äänetönnä ja väisty pimeään, sinä Kaldean tytär; sillä ei sinua enää kutsuta valtakuntien valtiattareksi.
5 Sitt tyst och drag dig undan i mörkret, du kaldéernas dotter; ty du skall icke mer bliva kallad »konungarikenas drottning».
5 Sit silent, and get into darkness, Daughter of the Chaldeans! For thou shalt no more be called Mistress of Kingdoms.

6 Minä vihastuin kansaani, annoin häväistä perintöni, minä annoin heidät sinun käsiisi; et osoittanut sinä heille sääliä, vanhuksellekin sinä teit ikeesi ylen raskaaksi.
6 Jag förtörnades på mitt folk, jag ohelgade min arvedel och gav dem i din hand. Och du visade dem intet förbarmande; på gamla män lät du ditt ok tynga hårt.
6 I had been provoked with my people, Had profaned mine inheritance, And given them into thy hand, . . . Thou shewedst them no compassion, Upon the elder, madest thou very heavy, thy yoke.

7 Ja sinä sanoit: läti minä olen valtiatar, niin ettet näitä mieleesi pannut, et loppua ajatellut.
7 Du tänkte: »Jag skall evinnerligen förbliva en drottning» därför ville du ej akta på och tänkte ej på änden.
7 And thou saidst, Unto times age-abiding, shall I be Mistress,—Insomuch, that thou laidst not these things to thy heart, Didst not keep in mind the issue thereof.

8 Mutta nyt kuule tämä, sinä hekumassa-eläjä, joka istut turvallisena, joka sanot sydämessäsi: Minä, eikä ketään muuta! Minä en ole leskenä istuva enkä lapsettomuudesta tietävä.
8 Så hör nu detta, du som lever i vällust, du som tronar så trygg, du som säger i ditt hjärta: »Jag och ingen annan; aldrig skall jag sitta såsom änka, aldrig veta av, vad barnlöshet är.»
8 Now, therefore, hear this, Thou Lady of pleasure, Who dwelleth securely, Who saith in her heart,—I, [am,] and there is no one besides, I shall not sit a widow, Nor know loss of children.

9 Mutta nämä molemmat tulevat sinun osaksesi äkisti, yhtenä
9 Se, båda dessa olyckor skola komma över dig med hast, på
9 Yet shall there come to thee—both these, in a moment, in one day,

päivänä: lapsettomuus ja leskeys; ne kohtaavat sinua täydeltänsä, huolimatta velhouksiesi paljoudesta, loitsujesi suuresta voimasta.

10 Sinä luotit pahuuteesi, sinä sanoit: Ei kukaan minua näe. Sinun viisautesi ja tietosi, ne sinut eksyttivät, ja niin sinä sanoit sydämessäsi: Minä, eikä ketään muuta!

11 Sentähden kohtaa sinua onnettomuus, jota et osaa manata pois; sinut yllättää tuho, josta et lunnailla pääse, äkkiä kohtaa sinua perikato, aavistamattasi.

12 Astu esiin loitsuinesi ja paljoine velhouksinesi, joilla olet vaivannut itseäsi nuoruudestasi asti: ehkä hyvinkin saat avun, ehkä herätät pelkoa.

en och samma dag: både barnlöshet och änkestånd skola komma över dig i fullaste mått, trots myckenheten av dina trolldomskonster, trots dina besvärjelsers starka kraft.

10 Du kände dig trygg i din ondska, du tänkte: »Ingen ser mig.» Din vishet och din kunskap var det, som förförde dig, så att du så sade i ditt hjärta: »Jag och ingen annan.»

11 Därför skall en olycka komma över dig, som du ej förmår besvärja bort, och ett fördärv skall falla över dig, som du icke skall kunna avvända; ja, plötsligt skall ödeläggelse komma över dig, när du minst anar det.

12 Träd fram med de besvärjelser och många trolldomskonster som du har mödat dig med från din ungdom; se till, om du så kan skaffa hjälp, om du så kan skrämma bort faran.

Loss of children and widowhood,—To their full, have they come on thee, Spite of the mass of thine incantations, Spite of the great throng of thy spells.

10 And so thou didst trust in thy wickedness, Thou saidst, no one, seeth me, Thy wisdom and knowledge, the same, seduced thee,—Therefore saidst thou in thy heart, I, [am,] and there is no one besides.

11 Therefore shall come on thee—Mischief, Thou shalt not know how to charm it away, Yea there shall fall on thee, Ruin, Thou shalt not be able to appease it,—And there shall come on thee, suddenly, Desolation, Thou shalt not know.

12 Take thy stand, I pray thee, With thy spells, And with the throng of thine incantations, wherein thou hast wearied thyself from thy youth,—Peradventure, thou mayest be able to profit, Peradventure, thou mayest strike me with

terror.

13 Sinä olet väsyttänyt itsesi paljolla neuvottelullasi. Astukoot esiin ja auttakoot sinua taivaan mittaajat, tähtien tähystäjät, jotka kuu kuulta ilmoittavat, mitä sinulle tapahtuva on.

13 Du har arbetat dig trött med dina många rådslag. Må de nu träda fram, må de frälsa dig, dessa som avmäta himmelen och spana i stjärnorna och var nymånad kungöra, varifrån ditt öde skall komma över dig.

13 Thou hast worn thyself out with the mass of thy consultations,—Let them take their stand, I pray thee, that they may save thee—The dividers of the heavens—The gazers at the stars, They who make known by new moons, Somewhat of the things which shall come upon thee.

14 Katso, he ovat kuin kuivat korret: tuli polttaa heidät; he eivät pelasta henkeään liekin vallasta. Se ei ole hiillos heidän lämmitteläkseen eikä valkea, jonka ääressä istutaan.

14 Men se, de äro att likna vid strå som brännes upp i eld, de kunna icke rädda sitt liv ur lågornas våld. Detta är ju ingen koleld att värma sig framför, ingen brasa att sitta vid.

14 Lo! they have become as straw—a fire, hath burned them up, They shall not deliver their own soul from the grasp of the flame,—There is, no live coal to warm them, nor blaze to sit before.

15 Tämän saat sinä niistä, joista olet vaivaa nähnyt: ne, joiden kanssa olet kauppaa käynyt hamasta nuoruudestasi asti, harhailevat kukin haarallensa, ei kukaan sinua pelasta.

15 Ja, så går det för dig med dem som du mödade dig för. Och dina handelsvänner från ungdomstiden draga bort, var och en åt sitt håll och ingen finnes, som frälsar dig.

15 Such, have they become to thee, with whom thou hast wearied thyself,—Thy merchants—from thy youth, will, every man, stagger, straight onwards—There is none to save thee.

48 luku

1 Kuulkaa tämä, Jaakobin heimo, te, joita kutsutaan Israelin nimellä ja jotka olette

1 Hören detta, I av Jakobs hus, I som ären uppkallade med Israels namn och flutna ur

1 Hear ye this—O house of Jacob, Ye who call yourselves by the name of Israel, Yea, from the

lähteneet Juudan lähteestä, jotka vannotte Herran nimeen ja tunnustatte Israelin Jumalan, mutta ette totuudessa ettekä vanhurskaudessa -

Juda källa, I som svärjen vid HERRENS namn och prisen Israels Gud -- dock icke i sanning och rättfärdighet,

waters of Judah, came they forth,—Who swear by the name of Yahweh, And, by the God of Israel, call to remembrance—Not in truth, nor in righteousness;

2 sillä heitä kutsutaan pyhän kaupungin mukaan ja he pitävät tukenansa Israelin Jumalaa, jonka nimi on Herra Sebaot:

2 allt medan I kallen eder efter den heliga staden och stödjen eder på Israels Gud, på honom vilkens namn är HERREN Sebaot.

2 For, of the holy city, do they call themselves, And, on the God of Israel, do they stay themselves,—Yahweh of hosts, is his name.

3 Entiset minä olen aikoja ennen ilmoittanut, minun suustani ne ovat lähteneet, ja minä olen ne kuuluttanut. Äkkiä minä panin ne täytäntöön, ja ne tapahtuivat.

3 Vad förut skedde, det hade jag för länge sedan förkunnat; av min mun var det förutsagt, och jag hade låtit eder höra därom. Plötsligt satte jag det i verket, och det inträffade.

3 Things in advance, of old, I declared, Yea, out of mine own mouth, came they forth, that I might let them be known,—Suddenly, I wrought, and they came to pass.

4 Koska minä tiesin, että sinä olet paatunut, että sinun niskajänteesi on rautaa ja otsasi vaskea,

4 Eftersom jag visste, att du var så styvsint, ja, att din nacksena var av järn och din panna av koppar,

4 Because I knew that—Obstinate, thou wast,—And, a sinew of iron, was thy neck, And thy brow, brazen,

5 niin minä ilmoitin ne sinulle aikoja ennen, kuulutin ne sinulle, ennenkuin ne tapahtuivat, ettet sanoisi: Epäjumalankuvani on ne tehnyt, veistetty kuvani ja valettu kuvani on niin säätänyt.

5 därför förkunnade jag det för länge sedan och lät dig höra därom, innan det skedde, på det att du icke skulle kunna säga: »Min gudastod har gjort det, min gudabild, den skurna eller den gjutna har skickat det så.»

5 Therefore told I thee—in time past, Ere yet it came, I let thee hear,—Lest thou shouldest say—Mine idol, wrought them, Yea, my carved image and my molten image, commanded them!

6 Sinä olet ne kuullut, katso nyt kaikkea:

6 Du hade hört det, nu kan du se alltsammans;

6 Thou hast heard—see it, whole, And will, ye,

ettekö sitä tunnusta? Tästä lähtien minä kuulutan sinulle uusia, salatuita, joita et ole tietänyt.
7 Ne ovat luodut nyt, eikä aikoja sitten, ennen tätä päivää et ole niistä kuullut, ettet saattaisi sanoa: Katso, jo minä ne tiesin!

8 Et ole sinä niistä kuullut etkä tietänyt, ei ole sinun korvasi niille aikaisemmin auennut; sillä minä tiesin, että sinä olet aivan uskoton ja luopioksi kutsuttu hamasta äidin kohdusta.

9 Oman nimeni tähden minä olen pitkämielinen, ylistykseni tähden minä hillitsen vihani, etten sinua tuhoaisi.

10 Katso, minä olen sinua sulattanut, hopeata saamatta, minä olen sinua koetellut kärsimyksen pätsissä.
11 Itseni, itseni tähden minä sen teen; sillä kuinka onkaan minun nimeäni häväisty! Kunniaani en minä toiselle anna.

viljen I då icke erkänna det? Nu låter jag dig åter höra om nya ting, om fördolda ting som du ej har vetat av.
7 Först nu hava de blivit skapade, icke tidigare, och förrän i dag fick du icke höra om dem, på det att du ej skulle kunna säga: »Det visste jag ju förut.»
8 Du fick icke förr höra något därom eller veta något därav, ej heller kom det tidigare för dina öron, eftersom jag visste, huru trolös du var och att du hette »överträdare» allt ifrån moderlivet.
9 Men för mitt namns skull är jag långmodig, och för min äras skull håller jag tillbaka min vrede, så att du icke bliver utrotad.
10 Se, jag har smält dig, men silver har jag icke fått; jag har prövat dig i lidandets ugn.

11 För min egen skull, ja, för min egen skull gör jag så, ty huru skulle jag kunna låta mitt namn bliva ohelgat? Jag giver icke min ära åt någon annan.

not tell? I have let thee hear new things—from the present time, Even secrets, which ye knew not.
7 Now, are they created, and, not in time past, And, before today, thou hadst not heard of them,—Lest thou shouldest say, Lo! I knew them!
8 Nay! thou hadst not heard, Nay! thou hadst not known, Nay! in time past, thine ear, was not opened,—For I knew that thou, wouldst be treacherous, Yea, a transgressor from birth, hast thou been called.
9 For the sake of mine own Name, will I defer mine anger, And, for my praise, will I restrain myself towards thee,—So as not to cut thee off.
10 Lo! I have refined thee, but not as silver,—I have tested thee, in a smelting-pot of affliction.

11 For mine own sake—for mine own sake, will I effectually work, For how should it be profaned? And, my glory—to another, will I not give.

12 Kuule minua, Jaakob, ja sinä, Israel, jonka minä olen kutsunut: Minä olen aina sama, minä olen ensimmäinen, minä olen myös viimeinen.
13 Minun käteni on perustanut maan, minun oikea käteni on levittänyt taivaan; minä kutsun ne, ja siinä ne ovat.

14 Kokoontukaa kaikki ja kuulkaa - kuka niistä muista on ilmoittanut tämän: että hän, jota Herra rakastaa, tekee hänen tahtonsa Baabelia vastaan, on hänen käsivartenaan kaldealaisia vastaan.
15 Minä, minä olen puhunut, minä olen hänet kutsunut, olen hänet tuonut, ja hän on menestynyt teillänsä.
16 Lähestykää minua, kuulkaa tämä: Alkujaankaan minä en ole puhunut salassa; kun nämä tapahtuivat, olin minä jo siellä. Ja nyt Herra, Herra on lähettänyt minut ynnä oman Henkensä.
17 Näin sanoo Herra, sinun lunastajasi,

12 Hör på mig, du Jakob, du Israel, som jag har kallat. Jag är det; jag är den förste, jag är ock den siste.

13 Min hand har lagt jordens grund, och min högra hand har utspänt himmelen; jag kallar på dem, då stå de där båda.

14 Församlen eder, I alla, och hören: Vem bland dessa andra har förutsagt detta, att den man, som HERREN älskar, skall utföra hans vilja mot Babel och vara hans arm mot kaldéerna?
15 Jag, jag har talat detta, jag har ock kallat honom, jag har fört honom fram, så att hans väg har blivit lyckosam.
16 Träden hit till mig och hören detta; Mina förutsägelser har jag icke talat i det fördolda; när tiden kom, att något skulle ske, då var jag där. Och nu har Herren, HERREN sänt mig och sänt sin Ande.
17 Så säger HERREN, din förlossare, Israels

12 Hearken unto me, O Jacob, And Israel, my called one,—I, am, the Same, I, the first, yea, I, the last:

13 Surely, mine own hand, founded the earth, And, my right hand, stretched out the heavens,—While I, was calling, unto them, they stood forth, at once.
14 Assemble yourselves––all of you, and hear, Who among them, hath told these things? he whom Yahweh loveth, will execute—His pleasure, on Babylon, And his stroke, on the Chaldeans.
15 I—I, have spoken, Yea I have called him,—I have brought him in, and he shall make prosperous his way.
16 Draw ye near unto me—hear ye this, Not in advance, in secret, have I spoken, From the very time it cometh into being, there, am I,—And, now, My Lord Yahweh hath sent me, and his spirit.
17 Thus saith Yahweh—Thy Redeemer, The Holy

Israelin Pyhä: Minä olen Herra, sinun Jumalasi, joka opetan sinulle, mikä hyödyllistä on, johdatan sinua sitä tietä, jota sinun tulee käydä.

Helige: Jag är HERREN, din Gud, den som lär dig, vad nyttigt är, den som leder dig på den väg du skall vandra.

One of Israel,—I—Yahweh, am thy God, Teaching thee to profit, Guiding thee in the way thou shouldest go.

18 Jospa ottaisit minun käskyistäni vaarin, niin olisi sinun rauhasi niinkuin virta ja sinun vanhurskautesi niinkuin meren aallot;

18 O att du ville akta på mina bud! Då skulle frid tillflyta dig såsom en ström och din rätt såsom havets böljor;

18 Oh! that thou hadst hearkened to my commandments,—Then had been, like a river, thy prosperity, And, thy righteousness, like the waves of the sea:

19 sinun lastesi paljous olisi niinkuin hiekka, sinun kohtusi hedelmä niinkuin hiekkajyväset, sen nimi ei häviäisi, ei katoaisi minun kasvojeni edestä.

19 dina barn skulle då vara såsom sanden och din livsfrukt såsom sandkornen, dess namn skulle aldrig bliva utrotat eller utplånat ur min åsyn.

19 Then had been, like the sand, thy seed, And, the offspring of thy body, like the grains thereof,—Neither cut off nor destroyed, had been his name from before me.

20 Lähtekää Baabelista, paetkaa Kaldeasta; riemuhuudoin ilmoittakaa, kuuluttakaa tämä, viekää tieto siitä maan ääriin asti, sanokaa: Herra on lunastanut palvelijansa Jaakobin.

20 Dragen ut från Babel, flyn ifrån kaldéernas land; förkunnen det med fröjderop och låten det bliva känt, utbreden ryktet därom till jordens ända; sägen: »HERREN har förlossat sin tjänare Jakob.»

20 Come ye forth out of Babylon, Flee from among the Chaldeans, With triumphant voice, tell ye—let this be heard, Let it go forth as far as the end of the earth,—Say ye—Yahweh, hath redeemed, his servant Jacob!

21 Eivät he janoa kärsineet, kun hän heitä kuljetti erämaitten halki; hän vuodatti heille vettä kalliosta, hän halkaisi kallion, ja vettä virtasi.

21 De ledo ingen törst, när han förde dem genom ödemarker, ty han lät vatten strömma fram ur klippan åt dem, han klöv sönder klippan, och vattnet flödade.

21 And they thirsted not, when, through dry places, he led them, Waters out of the rock, caused he to flow out to them,—Yea be cleft a rock, and, there gushed

		out, waters:
22 Jumalattomilla ei ole rauhaa, sanoo Herra.	22 Men de ogudaktiga få ingen frid, säger HERREN.	22 No well–being, saith Yahweh, to the lawless.
49 luku		
1 Kuulkaa minua, te merensaaret, ja tarkatkaa, kaukaiset kansat. Herra on minut kutsunut hamasta äidinkohdusta saakka, hamasta äitini helmasta minun nimeni maininnut.	1 Hören på mig, I havsländer, och akten härpå, I folk, som bon i fjärran. HERREN kallade mig, när jag ännu var i moderlivet, han nämnde mitt namn, medan jag låg i min moders sköte.	1 Hearken, ye Coastlands, unto me, And give ear, ye peoples afar off,—Yahweh, called me, from my birth, From my nativity, made he mention of my name;
2 Hän teki minun suuni terävän miekan kaltaiseksi, kätki minut kätensä varjoon; hän teki minut hiotuksi nuoleksi, talletti minut viineensä.	2 Och han gjorde min mun lik ett skarpt svärd och gömde mig under sin hands skugga; han gjorde mig till en vass pil och dolde mig i sitt koger.	2 And he made my mouth, like a sharp sword, In the shadow of his hand, he concealed me,—And made of me a polished arrow, In his quiver, he hid me;
3 Ja hän sanoi minulle: Sinä olet minun palvelijani, sinä Israel, jossa minä osoitan kirkkauteni.	3 Och han sade till mig: »Du är min tjänare, Israel, genom vilken jag vill förhärliga mig.»	3 And said to me, My Servant, thou art,—Israel, in whom I will get myself glory.
4 Mutta minä sanoin: Hukkaan minä olen itseäni vaivannut, kuluttanut voimani turhaan ja tyhjään; kuitenkin on minun oikeuteni Herran huomassa, minun palkkani on Jumalan tykönä.	4 Men jag tänkte: »Förgäves har jag mödat mig, fruktlöst och fåfängt har jag förtärt min kraft; dock, min rätt är hos HERREN och min lön hos min Gud.»	4 But, I, said, To no purpose, have I toiled, For waste and mist—my vigour, have I spent,—Surely, my vindication, is, with, Yahweh, And, my recompence, with my God.
5 Ja nyt sanoo Herra, joka on minut	5 Och nu säger HERREN, han som	5 Now, therefore, said Yahweh—Fashioning me

palvelijakseen valmistanut hamasta äitini kohdusta, palauttamaan Jaakobin hänen tykönsä, niin että Israel koottaisiin hänen omaksensa - ja minä olen kallis Herran silmissä, minun Jumalani on tullut minun voimakseni -
6 hän sanoo: Liian vähäistä on sinulle, joka olet minun palvelijani, kohottaa ennalleen Jaakobin sukukunnat ja tuoda takaisin Israelin säilyneet: minä panen sinut pakanain valkeudeksi, että minulta tulisi pelastus maan ääriin asti.

7 Näin sanoo Herra, Israelin lunastaja, hänen Pyhänsä, syvästi halveksitulle, kansan inhoamalle, valtiaitten orjalle: Kuninkaat näkevät sen ja nousevat seisomaan, ruhtinaat näkevät ja kumartuvat maahan Herran tähden, joka on uskollinen, Israelin Pyhän tähden, joka on sinut valinnut.

8 Näin sanoo Herra: Otollisella ajalla minä

danade mig till sin tjänare, när jag ännu var i moderlivet, på det att jag måtte föra Jakob tillbaka till honom, så att Israel icke rycktes bort -- ty jag är ärad i HERRENS ögon, och min Gud har blivit min starkhet --

6 han säger: Det är för litet för dig, då du är min tjänare, att allenast upprätta Jakobs stammar och föra tillbaka de bevarade av Israel; jag vill sätta dig till ett ljus för hednafolken, för att min frälsning må nå till jordens ända.

7 Så säger HERREN, Israels förlossare, hans Helige, till den djupt föraktade som är en styggelse för människor, en träl under tyranner: Konungar skola se det och stå upp, furstar skola se det och buga sig för HERRENS skull, som har bevisat sig trofast, för Israels Heliges skull, som har utvalt dig.
8 Så säger HERREN: Jag bönhör dig i behaglig

from birth, To be Servant to him, To restore Jacob unto him, And that, Israel, unto him, might be gathered, And I be honourable in the eyes of Yahweh, And, my God, be proved to have been my strength;

6 Yea he said—It is too small a thing, for being my, Servant, That thou shouldest raise up the tribes of Jacob, And, the preserved of Israel, shouldst restore,—So I will give thee to become a light of nations, That, my salvation, may reach as far as, the end of the earth.
7 Thus, saith Yahweh—the Redeemer of Israel, his Holy One, To him that is despised of the soul, To the abhorred of the nation, To the servant of rulers, Kings, shall see and arise, Princes, lo! they have bowed themselves down,—Because of Yahweh, who is faithful, The Holy One of Israel, lo! he hath chosen thee.
8 Thus, saith Yahweh—In a time of acceptance,

olen sinua kuullut ja pelastuksen päivänä sinua auttanut; minä olen valmistanut sinut ja pannut sinut kansoille liitoksi, kohottamaan ennalleen maan, jakamaan hävitetyt perintöosat,

tid, och jag hjälper dig på frälsningens dag; jag skall bevara dig och fullborda i dig förbundet med folket, så att du skall upprätta landet och utskifta de förödda arvslotterna

have I answered thee, In a day of salvation, have I helped thee,—That I may preserve thee, And give thee as the covenant of a people, To establish the land, To bring into possession the desolate heritages;

9 sanomaan vangituille: Käykää ulos! ja pimeässä oleville: Tulkaa esiin! Teiden varsilta he löytävät laitumen, kaikki kalliokukkulat ovat heillä laidunpaikkoina.

9 och säga till de fångna: »Dragen ut», till dem som sitta i mörkret: »Kommen fram.» De skola finna bete utmed vägarna, ja, betesplatser på alla kala höjder;

9 Saying To them who are bound, Go forth, To them who are in darkness, Shew yourselves,—By the roads, shall they graze, And, on all bare places, shall be their pasture:

10 Ei heidän tule nälkä eikä jano, ei hietikon helle eikä aurinko satu heihin, sillä heidän armahtajansa johdattaa heitä ja vie heidät vesilähteille.

10 de skola varken hungra eller törsta, ökenhettan och solen skola icke skada dem, ty deras förbarmare skall leda dem och skall föra dem till vattenkällor.

10 They shall neither hunger, nor thirst, Nor shall smite, them the glowing sand, or the glaring sun,—For, he that hath compassion upon them, will lead them, And, unto springs of water, will he conduct them.

11 Minä teen kaikki vuoreni teiksi, ja minun valtatieni kulkevat korkealla.

11 Och jag skall göra alla mina berg till öppna vägar, och mina farvägar skola byggas höga.

11 Then will I make of all my mountains, a road, And, my highways, shall be upraised.

12 Katso heitä, he tulevat kaukaa! Katso, nuo pohjoisesta, nuo lännestä, nuo Siinimin maalta!

12 Se, där komma de fjärran ifrån, ja, somliga från norr och andra från väster, somliga ock från sinéernas land.

12 Lo! these, from afar, shall come in,—And lo! these, from the North and from the West, And, these, from the land of Sinim.

13 Riemuitkaa, te taivaat, iloitse, sinä

13 Jublen, I himlar, och fröjda dig, du jord, och

13 Shout in triumph—O heavens! And exult—O

maa, puhjetkaa riemuun, te vuoret, sillä Herra lohduttaa kansaansa ja armahtaa kurjiansa.

bristen ut i jubel, I berg; ty HERREN tröstar sitt folk och förbarmar sig över sina betryckta.

earth! And break forth, ye mountains, into shouts of triumph,—For Yahweh hath comforted his people, And, on his humbled ones, taketh he compassion.

14 Mutta Siion sanoo: Herra on minut hyljännyt, Herra on minut unhottanut.

14 Men Sion säger: »HERREN har övergivit mig, Herren har förgätit mig.»

14 But Zion, had said, Yahweh hath forsaken, me,—Even, My Lord, hath forgotten me!

15 Unhottaako vaimo rintalapsensa, niin ettei hän armahda kohtunsa poikaa? Ja vaikka he unhottaisivatkin, minä en sinua unhota.

15 Kan då en moder förgäta sitt barn, så att hon icke har förbarmande med sin livsfrukt? Och om hon än kunde förgäta sitt barn, så skulle dock jag icke förgäta dig.

15 Can, a woman, forget, her sucking child, Past taking compassion on the son of her womb? Even these, may forget, Yet will, I, not forget, thee:

16 Katso, kätteni hipiään olen minä sinut piirtänyt, sinun muurisi ovat aina minun edessäni.

16 Se, på mina händer har jag upptecknat dig; dina murar stå alltid inför mina ögon.

16 Lo! on the palms of my hands, have I portrayed thee,—Thy walls, are before me continually.

17 Sinun lapsesi tulevat rientäen; sinun hävittäjäsi ja raunioiksi-raastajasi menevät sinun luotasi pois.

17 Redan hasta dina söner fram, under det dina förstörare och härjare draga bort ifrån dig.

17 In haste, are thy sons,—They who have been tearing thee down and laying thee waste, out of thee, let them go forth!

18 Nosta silmäsi ja katso ympärillesi: he kokoontuvat, he tulevat sinun tykösi kaikki. Niin totta kuin minä elän, sanoo Herra, sinä puet heidät kaikki yllesi niinkuin koristeen ja sidot heidät vyöllesi

18 Lyft upp dina ögon och se dig omkring: alla komma församlade till dig. Så sant jag lever, säger HERREN, du skall få ikläda dig dem alla såsom en skrud och lik en brud omgjorda dig med dem.

18 Lift up, round about, thine eyes, and see, All those, have gathered themselves together—have come to thee! As I live, Declareth Yahweh,—Surely, all those—as an ornament, shalt thou put on, And bind them

niinkuin morsian vyönsä.

about thee for a girdle, as a bride.

19 Sillä sinä - sinun rauniosi ja autiot paikkasi, sinun hävitetty maasi - sinä käyt silloin ahtaaksi asukkaille, ja kaukana ovat ne, jotka sinua söivät.

19 Ty om du förut låg i ruiner och var ödelagd, ja, om ock ditt land var förhärjat, så skall du nu i stället bliva för trång för dina inbyggare, och dina fördärvare skola vara långt borta.

19 Surely, as for thy wastes, and thy desolations, and thy land of ruins, Surely, now, shalt thou be too strait for thine inhabitants, And, far off, shall be they who have been swallowing thee up.

20 Vielä saavat sinun lapsettomuutesi lapset sanoa korviesi kuullen: Paikka on minulle ahdas, tee tilaa, että voin asua.

20 Den tid stundar, då du skall få höra sägas av barnen som föddes under din barnlöshet: »Platsen är mig för trång, giv rum, så att jag kan bo här.»

20 The children of whom thou wast bereaved, shall yet, say in thine ears,—Too strait for me, is the place, Make room for me, that I may settle down.

21 Silloin sinä sanot sydämessäsi: Kuka on nämä minulle synnyttänyt? Minä olin lapseton ja hedelmätön, karkoitettu ja hyljätty. Kuka on heidät kasvattanut? Katso, minä olin jätetty yksin. Missä nämä silloin olivat?

21 Då skall du säga i ditt hjärta: »Vem har fött dessa åt mig? Jag var ju barnlös och ofruktsam, landsflyktig och fördriven; vem har då fostrat dessa? Se, jag var lämnad ensam kvar; varifrån komma då dessa?»

21 Then shalt thou say in thy heart,—Who hath borne me, these, Seeing, I, have been bereaved, and unfruitful, a captive and banished? These, therefore, who, hath brought them up? Lo! I, was left, alone, These, where were, they?

22 Näin sanoo Herra, Herra: Katso, minä nostan käteni kansakuntien puoleen, kohotan lippuni kansoja kohti, niin he tuovat sinun poikasi sylissänsä ja kantavat sinun tyttäresi olkapäillään.

22 Så säger Herren, HERREN: Se, jag skall upplyfta min hand till tecken åt folken och resa upp mitt baner till tecken åt folkslagen; då skola de bära dina söner hit i sin famn och föra dina döttrar fram på sina axlar.

22 Thus, saith My Lord, Yahweh—Lo! I will lift up, unto nations, my hand, Yea, unto peoples, will I raise high my banner,—And they shall bring in thy sons in their bosom, And, thy daughters, on the shoulder, shall be borne;

23 Kuninkaista tulee sinulle lastenhoitajat, heidän ruhtinattaristaan sinulle imettäjät. Sinun edessäsi he kumartuvat maahan kasvoillensa ja nuolevat tomun sinun jaloistasi. Silloin sinä tiedät, että minä olen Herra ja että ne, jotka minua odottavat, eivät häpeään joudu.

24 Otetaanko sankarilta saalis, tai riistetäänkö vangit vanhurskaalta?

25 Sillä näin sanoo Herra: Vaikka vangit otettaisiinkin sankarilta ja saalis riistettäisiin väkevältä, niin minä kuitenkin taistelen sitä vastaan, joka sinua vastaan taistelee, ja minä pelastan sinun lapsesi.
26 Minä panen sinun sortajasi syömään omaa lihaansa, ja he juopuvat omasta verestään niinkuin rypälemehusta; ja kaikki liha on tietävä, että minä, Herra, olen sinun pelastajasi, että Jaakobin Väkevä on sinun lunastajasi.

23 Och konungar skola vara dina barns vårdare och furstinnor deras ammor, de skola falla ned inför dig med ansiktet mot jorden och slicka dina fötters stoft. Och du skall förnimma, att jag är HERREN och att de som förbida mig icke komma på skam.

24 Kan man taga ifrån hjälten hans byte eller rycka fångarna ifrån den som har segerns rätt?
25 Och om än så vore, säger HERREN, om man än kunde taga ifrån hjälten hans fångar och rycka bytet ur den väldiges hand, så skulle jag dock själv stå emot dina motståndare, och själv skulle jag frälsa dina barn.
26 Ja, jag skall tvinga dina förtryckare att äta sitt eget kött, och av sitt eget blod skola de bliva druckna såsom av druvsaft. Och allt kött skall då förnimma, att jag, HERREN, är din frälsare och att den Starke i Jakob är din förlossare.

23 And, kings, shall be, thy foster-fathers, And, their queens, thy nursing mothers, With face to the ground, shall they bow down to thee, The dust of thy feet, shall they lick,—So shalt thou know that, I, am Yahweh, In that, they shall not be put to shame, Who were waiting for me.
24 Shall prey, be taken from a mighty one? Or, the captive of one in the right, be delivered?
25 Surely, thus, saith Yahweh—Even the captive of the mighty one, shall be taken away, And, the prey of the tyrant, be delivered; And, thine opposers, I, will oppose, And, thy children, I, will save;

26 Then will I feed thy tormentors with their own flesh, And, as with new wine—with their own blood, shall they be drunk,—So shall all flesh, know, that, I—Yahweh, am thy Saviour, And, thy Redeemer, is the Mighty One of Jacob.

50 luku

1 Näin sanoo Herra: Missä on teidän äitinne erokirja, jolla olisin lähettänyt hänet pois? Tai kuka on minun velkojani, jolle minä olisin teidät myynyt? Katso, pahojen tekojenne tähden te olette myydyt, teidän rikkomustenne tähden on äitinne lähetetty pois.

1 Så säger HERREN: Var är eder moders skiljebrev, det, varmed jag skulle hava förskjutit henne? Eller finnes bland mina borgenärer någon som jag har sålt eder åt? Nej, genom edra missgärningar bleven I sålda, och för edra överträdelsers skull blev eder moder förskjuten.

1 Thus, saith Yahweh— Where then is the scroll of your mother's divorce, whom I have put away? Or, which of my creditors, is it, to whom I have sold you? Lo! for your iniquities, have ye been sold, And, for your transgressions, hath your mother been put away.

2 Miksi ei ollut ketään, kun minä tulin, miksi ei kukaan vastannut, kun minä huusin? Onko minun käteni liian lyhyt vapahtamaan, olenko minä voimaton auttamaan? Katso, nuhtelullani minä kuivaan meren, minä teen virrat erämaaksi, niin että niitten kalat mätänevät, kun ei ole vettä; ne kuolevat janoon.

2 Varför var ingen tillstädes, när jag kom? Varför svarade ingen, när jag ropade? Har då min arm blivit för kort, så att den ej kan förlossa, eller finnes hos mig ingen kraft till att hjälpa? Med min näpst uttorkar jag ju havet, och strömmarna gör jag till torrt land, så att fiskarna ruttna och dö av törst, eftersom vattnet är borta;

2 Wherefore, When I came in, was there no, one? When I called, was there none, to answer? Is mine own hand, really shortened, that it cannot redeem? Or is there not, in me, strength, to deliver? Lo! by my rebuke, I dry up the sea, I make rivers a desert, Their fish, Stinketh, for want of water, Yea dieth, for thirst:

3 Minä puetan taivaat mustiin ja panen murhepuvun niitten verhoksi.

3 själva himmelen kläder jag i mörker och giver den sorgdräkt att bära.

3 I clothe the heavens with gloom, And, of sackcloth, make I their covering.

4 Herra, Herra on minulle antanut opetuslasten kielen, niin että minä taidan sanalla virvoittaa väsynyttä; hän

4 Herren, HERREN har givit mig en tunga med lärdom, så att jag förstår att genom mina ord hugsvala den trötte;

4 My Lord Yahweh, hath given unto me the tongue of the instructed, That I should know how to succour the fainting,

herättää aamu aamulta, herättää minun korvani kuulemaan opetuslasten tavalla.

han väcker var morgon mitt öra, han väcker det till att höra på lärjungesätt.

with discourse,—He kept wakening—morning by morning, He kept wakening mine ear, to hearken, as do the instructed;

5 Herra, Herra on avannut minun korvani; minä en ole niskoitellut, en vetäytynyt pois.

5 Ja, Herren, HERREN har öppnat mitt öra, och jag har ej varit genströvig, jag har ej vikit tillbaka.

5 My Lord, Yahweh, opened mine ear, And, I, was not rebellious,— Away, turned I not:

6 Selkäni minä annoin lyötäväksi, poskieni parran revittäväksi, en peittänyt kasvojani pilkalta ja syljeltä.

6 Jag höll fram min rygg åt dem som slogo mig och mina kinder åt dem som ryckte mig i skägget; jag skylde icke mitt ansikte mot smädelse och spott.

6 My back, gave I to smiters, and, My cheeks, to them who pulled out the beard,—My face, hid I not, from insult and spitting.

7 Herra, Herra auttaa minua; sentähden ei minuun pilkka koskenut, sentähden tein kasvoni koviksi kuin piikivi, sillä minä tiedän, etten häpeään joudu.

7 Men Herren, HERREN hjälper mig, därför kände jag ej smädelsen, därför gjorde jag min panna hård såsom sten; jag visste ju, att jag ej skulle komma på skam.

7 Because, My Lord, Yahweh, would help me, Therefore, was I not deterred by insult,— Therefore, did I set my face, like flint, And I knew, that I should not be put to shame.

8 Lähellä on hän, joka minut vanhurskaaksi tuomitsee. Kuka voi minun kanssani riidellä? Astukaamme yhdessä esiin! Kuka on minun vastapuoleni? Tulkoon tänne lähelleni!

8 Den som dömer mig fri är nära, vem vill då gå till rätta med mig? Må han träda fram jämte mig. Vem vill vara min anklagare? Må han komma hit till mig.

8 At hand, is one who can justify me. Who, will contend with me? let, us stand forth together,— Who, can accuse me? let him draw near to me!

9 Katso, Herra, Herra auttaa minua; kuka minut syylliseksi tuomitsee? Katso, kaikki he hajoavat kuin vaate;

9 Se, Herren, HERREN hjälper mig; vem vill då döma mig skyldig? Se, de skola allasammans falla sönder såsom en

9 Lo! My Lord, Yahweh, will help me, Who, is he, that shall prove me lawless? Lo! they all, as a garment, shall fall to

koi heidät syö.

10 Kuka teistä pelkää Herraa ja kuulee hänen palvelijansa ääntä? Joka vaeltaa pimeydessä ja valoa vailla, se luottakoon Herran nimeen ja turvautukoon Jumalaansa.

11 Mutta katso, te kaikki, jotka palon sytytätte, te palavilla nuolilla varustetut, suistukaa oman tulenne liekkeihin, niihin palaviin nuoliin, jotka olette sytyttäneet. Minun kädestäni tämä teille tulee; vaivassa täytyy teidän asua.

klädnad; mal skall förtära dem.

10 Vem bland eder, som fruktar HERREN och hör hans tjänares röst? Om han än vandrar i mörkret och icke ser någon ljusning, så förtröste han dock på HERRENS namn och stödje sig vid sin Gud.

11 Men se, I alla som tänden upp en brand och väpnen eder med glödande pilar, I hemfallen själva åt lågorna från eder brand och åt pilarna som I haven antänt. Av min hand skall detta vederfaras eder; i kval skolen I komma att ligga.

pieces, The moth, shall consume them.

10 Who, among you, revereth Yahweh, Hearkening unto the voice of his Servant,— That hath walked in dark places, And hath had no gleam of light? Let him trust in the name of Yahweh, And lean upon his God.

11 Lo! all ye that kindle a fire, That gird yourselves with fiery darts,—Walk ye in the blaze of your own fire, And in the fiery darts ye have kindled, At my hand, hath this befallen you, In sorrow, shall ye lie down.

51 luku

1 Kuulkaa minua, te jotka vanhurskauteen pyritte, te jotka Herraa etsitte. Katsokaa kalliota, josta olette lohkaistut, ja kaivos-onkaloa, josta olette kaivetut.
2 Katsokaa Aabrahamia, isäänne, ja Saaraa, joka teidät synnytti. Sillä hän oli vain yksi, kun minä

1 Hören på mig, I som faren efter rättfärdighet, I som söken HERREN. Skåden på klippan, ur vilken I ären uthuggna, och på gruvan, ur vilken I haven framhämtats:

2 ja, skåden på Abraham, eder fader, och på Sara som födde eder. Ty när han ännu

1 Hearken unto me, Ye that pursue righteousness, Ye that seek Yahweh,—Look well unto the rock whence ye were hewn, And unto the quarry whence ye were digged:
2 Look well unto Abraham your father, And unto Sarah who gave you birth,—For he

hänet kutsuin; mutta minä siunasin hänet ja enensin hänet.

3 Niin Herra lohduttaa Siionin, lohduttaa kaikki sen rauniot, hän tekee sen erämaasta kuin Eedenin ja sen arosta kuin Herran puutarhan; siellä on oleva riemu ja ilo, kiitos ja ylistysvirren ääni.

4 Kuuntele minua, kansani, kuule minua, kansakuntani, sillä minusta lähtee laki, ja minä panen oikeuteni valkeudeksi kansoille.

5 Lähellä on minun vanhurskauteni, minun autuuteni ilmestyy, minun käsivarteni tuomitsevat kansat; minua odottavat merensaaret ja panevat toivonsa minun käsivarteeni.

6 Nostakaa silmänne taivasta kohti ja katsokaa maata, joka alhaalla on, sillä taivaat katoavat kuin savu ja maa hajoaa kuin vaate ja sen asukkaat

var ensam, kallade jag honom och välsignade honom och förökade honom.

3 Ja, HERREN skall varkunna sig över Sion, han skall varkunna sig över alla dess ruiner; han gör dess öken lik ett Eden och dess hedmark lik en HERRENS lustgård. Fröjd och glädje skall höras därinne, tacksägelse och lovsångs ljud.

4 Akta på mig, du mitt folk; lyssna till mig, du min menighet. Ty från mig skall lag utgå, och min rätt skall jag sätta till ett ljus för folken.

5 Min rättfärdighet är nära, min frälsning går fram, och mina armar skola skaffa rätt bland folken; havsländerna bida efter mig och hoppas på min arm.

6 Lyften upp edra ögon till himmelen, skåden ock på jorden härnere: se, himmelen skall upplösa sig såsom rök och jorden nötas ut såsom en klädnad, och

was, alone, when called I him, And I blessed him, that I might make him, many.

3 For Yahweh hath comforted, Zion, He hath comforted all her waste places, And hath made her wilderness like Eden, And her waste plain like the garden of Yahweh,—Joy and gladness, shall be found in her, Thanksgiving, and the voice of melody.

4 Attend unto me, O my people, And, O my nation, unto me, give ear,—For, instruction, from me, shall go forth, And, my justice—for a light of peoples, will I establish:

5 At hand, is my righteousness, Gone forth, hath my salvation, And, mine own arms, unto the peoples, shall give justice,—Upon me, Coastlands, shall wait, And, for mine arm, shall they hope.

6 Lift up—to the heavens—your eyes, And look around to the earth beneath, Though, the heavens, like smoke, should have vanished, And, the earth, like a

kuolevat kuin sääsket, mutta minun autuuteni pysyy iankaikkisesti, ja minun vanhurskauteni ei kukistu.

dess inbyggare skola dö såsom mygg; men min frälsning förbliver evinnerligen, och min rättfärdighet varder icke om intet.

garment, should fall to pieces, And, her inhabitants, in like manner, should die, Yet, my salvation, unto times age–abiding, shall continue, And, my righteousness, shall not be broken down.

7 Kuulkaa minua, te jotka vanhurskauden tunnette, kansa, jonka sydämessä on minun lakini: älkää peljätkö ihmisten pilkkaa älkääkä kauhistuko heidän herjauksiansa.

7 Hören på mig, I som kännen rättfärdigheten, du folk, som bär min lag i ditt hjärta; Frukten icke för människors smädelser och varen ej förfärade för deras hån.

7 Hearken unto me, ye who discern righteousness, The people in whose heart is my law,—Do not fear the reproach of frail men, Nor, at their revilings, be dismayed;

8 Sillä koi syö heidät niinkuin vaatteen, koiperhonen syö heidät niinkuin villan, mutta minun vanhurskauteni pysyy iankaikkisesti, minun autuuteni polvesta polveen.

8 Ty mal skall förtära dem såsom en klädnad, och mott skall förtära dem såsom ull; men min rättfärdighet förbliver evinnerligen och min frälsning ifrån släkte till släkte.

8 For, like a garment, shall they be eaten of the moth, And, like wool, shall they be eaten of the larva; But, my righteousness, unto times age–abiding, shall continue, And, my salvation, unto the remotest generation.

9 Heräjä, heräjä, pukeudu voimaan, sinä Herran käsivarsi; heräjä niinkuin muinaisina päivinä, ammoisten sukupolvien aikoina. Etkö sinä ole se, joka löit Rahabin kuoliaaksi, joka lävistit lohikäärmeen?

9 Vakna upp, vakna upp, kläd dig i makt, du HERRENS arm; vakna upp såsom i forna dagar, i förgångna tider. Var det icke du, som slog Rahab och genomborrade draken?

9 Awake, awake, put on strength, O arm of Yahweh, Awake, As in days of old, The generations of bygone ages: Art not thou, that which—Hewed down Rahab, Piercing the Crocodile?

10 Etkö sinä ole se, joka kuivasit meren,

10 Var det icke du, som uttorkade havet, det

10 Art not thou, that which dried up—The

suuren syvyyden vedet, joka teit meren syvänteet tieksi lunastettujen kulkea?

stora djupets vatten, och som gjorde havsbottnen till en väg, där ett frälsat folk kunde gå fram?

Sea, The waters of the mighty Deep,—That which made of the abysses of the sea, a road for the passing over of the redeemed?

11 Niin Herran vapahdetut palajavat ja tulevat Siioniin riemuiten, päänsä päällä iankaikkinen ilo. Riemu ja ilo saavuttavat heidät, mutta murhe ja huokaus pakenevat.

11 Ja, HERRENS förlossade skola vända tillbaka och komma till Sion med jubel; evig glädje skall kröna deras huvuden, fröjd och glädje skola de undfå, sorg och suckan skola fly bort.

11 Therefore, the ransomed of Yahweh, shall again, come unto Zion, with shouts of triumph, With gladness age-abiding on their head,—Joy and gladness, shall overtake [them], Sorrow and sighing, have fled away.

12 Minä, minä olen teidän lohduttajanne; mikä olet sinä, että pelkäät ihmistä, joka on kuolevainen, ihmislasta, jonka käy niinkuin ruohon,

12 Jag, jag är den som tröstar eder. Vem är då du, att du fruktar för dödliga människor, för människobarn som bliva såsom torrt gräs?

12 I—I, am he that comforteth you,—Who, art, thou, that thou hast feared, Frail man that dieth, and, A son of the earthborn, who, as grass, shall be delivered up?

13 ja unhotat Herran, joka on sinut tehnyt, joka on levittänyt taivaan ja perustanut maan, ja vapiset alati, kaiket päivät, sortajan vihaa, kun hän tähtää tuhotaksensa? Mutta missä on sortajan viha?

13 Och därvid förgäter du HERREN, som har skapat dig, honom som har utspänt himmelen och lagt jordens grund. Ja, beständigt, dagen igenom, förskräckes du för förtryckarens vrede, såsom stode han just redo till att fördärva. Men vad bliver väl av förtryckarens vrede?

13 That thou hast forgotten Yahweh thy maker, Who stretched out the heavens And founded the earth? That thou hast dreaded continually, all the day, by reason of the fury of the oppressor, in that he was ready to destroy? Where, then, is the fury of the oppressor?

14 Pian päästetään kumaraan koukistunut

14 Snart skall den fjättrade lösas ur sitt

14 The captive hath hastened, to be loosed,–

vapaaksi kahleistaan: ei hän kuole, ei kuoppaan jää, eikä häneltä leipä puutu.
15 Minä olen Herra, sinun Jumalasi, joka liikutan meren, niin että sen aallot pauhaavat, jonka nimi on Herra Sebaot.
16 Ja minä olen pannut sanani sinun suuhusi, minä olen kätkenyt sinut käteni varjoon, pystyttääkseni taivaan ja perustaakseni maan ja sanoakseni Siionille: Sinä olet minun kansani.

17 Heräjä, heräjä, nouse, Jerusalem, sinä joka olet juonut Herran kädestä hänen vihansa maljan, joka olet päihdyttävän pikarin juonut, tyhjäksi särpinyt.

18 Ei kukaan kaikista lapsista, jotka hän oli synnyttänyt, ollut häntä taluttamassa; ei kukaan kaikista lapsista, jotka hän oli kasvattanut, hänen käteensä tarttunut.
19 Nämä kohtasivat sinua kaksittain - kuka sinua surkuttelee - tuho

tvång; han skall icke dö och hemfalla åt graven, ej heller skall han lida brist på bröd.
15 ty jag är HERREN, din Gud, han som rör upp havet, så att dess böljor brusa, han vilkens namn är HERREN Sebaot;
16 och jag har lagt mina ord i din mun och övertäckt dig med min hands skugga för att plantera en himmel och grunda en jord och för att säga till Sion: Du är mitt folk.

17 Vakna upp, vakna upp, stå upp, Jerusalem, du som av HERRENS hand har fått att dricka hans vredes bägare, ja, du som har tömt berusningens kalk till sista droppen.

18 Bland alla de söner hon hade fött fanns ingen som ledde henne, bland alla de söner hon hade fostrat ingen som fattade henne vid handen.

19 Dubbel är den olycka som har drabbat dig, och vem visar dig

–That he might not die in the pit, Neither should, his bread, be cut off.
15 But, I—Yahweh, am thy God, Who threw into commotion the sea, And the waves thereof roared,—Yahweh of hosts, is his name.
16 Therefore have I put my words in thy mouth, And, with the shadow of my hand, have I covered thee,—To plant the heavens, and, To lay the foundations of the earth, and, To say unto Zion, My people, thou art!
17 Rouse thee—rouse, thee, stand up, O Jerusalem, Who hast drunk, at the hand of Yahweh, his cup of indignation: The goblet–cup of confusion, hast thou drunk—hast thou drained.
18 There is none, to guide her, Among all the sons she hath borne,—There is none, to grasp her hand, Among all the sons she hath brought up.

19 Twain, are the things befalling thee, Who will lament for thee? Wasting

ja turmio, nälkä ja miekka; millä voin sinua lohduttaa?

20 Tajuttomina makasivat sinun poikasi joka kadun kulmassa, niinkuin antiloopit pyydyshaudassa, täynnä Herran vihaa, sinun Jumalasi nuhtelua.

21 Sentähden kuule tätä, sinä poloinen, joka olet juopunut, vaikka et viinistä:

22 Näin sanoo sinun Herrasi, Herra sinun Jumalasi, joka ajaa kansansa asian: Katso, minä otan sinun kädestäsi päihdyttävän maljan, vihani pikarin; ei tarvitse sinun siitä enää juoda.

23 Ja minä panen sen sinun vaivaajaisi käteen, jotka sinulle sanoivat: Lankea maahan, kulkeaksemme sinun päällitsesi; ja sinä panit selkäsi maaksi ja kaduksi kulkijoille.

medlidande? Här är förödelse och förstöring, hunger och svärd. Huru skall jag trösta dig?

20 Dina söner försmäktade, de lågo vid alla gathörn, lika antiloper i jägarens garn, drabbade i fullt mått av HERRENS vrede, av din Guds näpst.

21 Därför må du höra detta, du arma, som är drucken, fastän icke av vin:

22 Så säger HERREN, som är din Herre, och din Gud, som utför sitt folks sak: Se, jag tager bort ur din hand berusningens bägare; av min vredes kalk skall du ej vidare dricka.

23 Och jag sätter den i dina plågares hand, deras som sade till dig: »Fall ned, så att vi få gå fram över dig»; och så nödgades du göra din rygg likasom till en mark och till en gata för dem som gingo där fram.

and destruction, and, famine and sword, By whom shall I comfort thee?

20 Thy sons, have fainted, They lie at the head of all the streets, like a gazelle in a net,—Who, indeed, are full of, The indignation of Yahweh, The rebuke of thy God.

21 Therefore, hear, I pray thee, this, thou humbled one,—And drunken, but not with wine:—

22 Thus, saith Thy Lord Yahweh, Even thy God who pleadeth the cause of his people:—Lo! I have taken, out of thy hand, the cup of confusion,—As for the goblet–cup of mine indignation, Thou shalt not again, drink it, any more;

23 But I will put it into the hand of thy tormentors, Who said to thy soul, Bow down that we may pass over,—And so thou didst place, as the ground, thy back, Yea, as the street, to such as were passing along.

52 luku

1 Heräjä, heräjä, pukeudu voimaasi, Siion; pukeudu juhlapukuusi, Jerusalem, sinä pyhä kaupunki. Sillä ei koskaan enää astu sinun sisällesi ympärileikkaamaton eikä saastainen.

1 Vakna upp, vakna upp, ikläd dig din makt, o Sion; ikläd dig din högtidsskrud, Jerusalem, du heliga stad; ty ingen oomskuren eller oren skall vidare komma in i dig.

1 Awake, awake, Put on thy strength, O Zion,—Put on thy beautiful garments, O Jerusalem—thou holy, city, For there shall not again, come into thee any more, the uncircumcised and unclean.

2 Pudista päältäsi tomu, nouse istuimellesi, Jerusalem; irroita kahleet kaulastasi, sinä vangittu tytär Siion.

2 Skaka stoftet av dig, stå upp och intag din plats, Jerusalem; lös banden från din hals, du fångna dotter Sion.

2 Shake thyself from the dust, arise—sit down, O Jerusalem,—Loose thyself from the bonds of thy neck, O captive! daughter of Zion!

3 Sillä näin sanoo Herra: Ilmaiseksi teidät myytiin, rahatta teidät lunastetaan.

3 Ty så säger HERREN: I haven blivit sålda för intet; så skolen I ock utan penningar bliva lösköpta.

3 For, thus, saith Yahweh, For nought, ye sold yourselves,—And, not with silver, shall ye be redeemed.

4 Sillä näin sanoo Herra, Herra: Minun kansani meni ensin alas Egyptiin asumaan siellä muukalaisena, ja sitten Assur sorti sitä ilman syytä.

4 Ja, så säger Herren, HERREN: Mitt folk drog i forna dagar ned till Egypten och bodde där såsom främlingar; sedan förtryckte Assur dem utan all rätt.

4 For, thus, saith My Lord, Yahweh, To Egypt, went down my people at first, to sojourn there,—But, Assyria, without cause, hath oppressed him.

5 Ja nyt, mitä minulla on tekemistä täällä, sanoo Herra, kun minun kansani on viety pois ilmaiseksi? Sen valtiaat elämöivät, sanoo Herra, ja minun nimeäni pilkataan alati, kaiket päivät.

5 Och vad skall jag nu göra här, säger HERREN, nu då man har fört bort mitt folk utan sak, nu då dess tyranner så skräna, säger HERREN, och mitt namn beständigt, dagen igenom, varder smädat?

5 Now, therefore, what do I here? Demandeth Yahweh. That my people have been taken away for nought? They who rule them, do howl, Declareth Yahweh, And, continually—all the day, is my Name, brought into contempt.

6 Sentähden minun kansani on tunteva minun nimeni, sentähden se on tunteva sinä päivänä, että minä olen se, joka sanon: Katso, tässä minä olen.

6 Jo, just därför skall mitt folk få lära känna mitt namn, just därför skall det förnimma på den dagen, att jag är den som talar; ja, se här är jag.

6 Therefore, shall my people acknowledge, my Name: Therefore, in that day, shall they acknowledge that, I, am the same, even I who am speaking,—Here I am.

7 Kuinka suloiset ovat vuorilla ilosanoman tuojan jalat, hänen, joka julistaa rauhaa, ilmoittaa hyvän sanoman, joka julistaa pelastusta, sanoo Siionille: Sinun Jumalasi on kuningas!

7 Huru ljuvliga äro icke glädjebudbärarens fotsteg, när han kommer över bergen för att förkunna frid och frambära gott budskap och förkunna frälsning, i det han säger till Sion: »Din Gud är nu konung!»

7 How beautiful, upon the mountains, are the feet—Of him, That bringeth good tidings, That publisheth peace, That bringeth good tidings of blessing, That publisheth salvation,—That saith unto Zion, Thy God, hath become king.

8 Kuule! Vartijasi korottavat äänensä, kaikki he riemuitsevat, sillä he näkevät silmästä silmään, kuinka Herra palajaa Siioniin.

8 Hör, huru dina väktare upphäva sin röst och jubla allasammans, ty de se för sina ögon, huru HERREN vänder tillbaka till Sion.

8 The voice of thy watchmen! They have uplifted a voice, Together, do they renew the shout of triumph,—For, eye to eye, shall they see, When Yahweh returneth to Zion.

9 Huutakaa ilosta, riemuitkaa, kaikki te Jerusalemin rauniot, sillä Herra lohduttaa kansansa, lunastaa Jerusalemin.

9 Ja, bristen ut i jubel tillsammans, I Jerusalems ruiner; ty HERREN tröstar sitt folk, han förlossar Israel.

9 Break forth, shout in triumph, together, ye waste places of Jerusalem,—For Yahweh, Hath comforted, his people, Hath redeemed Jerusalem:

10 Herra paljastaa pyhän käsivartensa kaikkien kansojen nähden, ja kaikki maan ääret saavat nähdä

10 HERREN blottar sin heliga arm inför alla hedningars ögon, och alla jordens ändar få se vår Guds frälsning.

10 Yahweh hath bared his holy, arm, in the eyes of all the nations, So shall all the ends of the earth see, the

meidän Jumalamme autuuden.

11 Pois, pois! Lähtekää sieltä, älkää koskeko saastaiseen; lähtekää sen keskeltä, puhdistautukaa, te Herran aseenkantajat.

12 Sillä ei teidän tarvitse kiiruusti lähteä, ei paeten kulkea; sillä Herra käy teidän edellänne, Israelin Jumala seuraa suojananne.

13 Katso, minun palvelijani menestyy, hän on nouseva, kohoava ja sangen korkea oleva.

14 Niinkuin monet kauhistuivat häntä - sillä niin runneltu, ei enää ihmisenkaltainen, oli hänen muotonsa, hänen hahmonsa ei ollut ihmislasten hahmo -

15 niin hän on saattava ihmetyksiin monet kansat, hänen tähtensä kuninkaat sulkevat suunsa. Sillä mitä heille ei ikinä ole kerrottu, sen he saavat nähdä, mitä he eivät ole kuulleet, sen he saavat

11 Bort, bort, dragen ut därifrån, kommen icke vid det orent är; dragen ut ifrån henne, renen eder, I som bären HERRENS kärl.

12 Se, I behöven icke draga ut med hast, icke vandra bort såsom flyktingar, ty HERREN går framför eder, och Israels Gud slutar edert tåg.

13 Se, min tjänare skall hava framgång; han skall bliva upphöjd och stor och högt uppsatt.

14 Såsom många häpnade över honom, därför att hans utseende var vanställt mer än andra människors och hans gestalt oansenligare än andra människobarns,

15 så skall han ock väcka förundran hos många folk; ja, konungar skola förstummas i förundran över honom. Ty vad aldrig har varit förtäljt för dem, det få de se, och vad de aldrig hava hört, det få de

salvation of our God.

11 Away! away! come forth from thence!—Nought unclean, may ye touch,—Come forth out of her midst, Purify yourselves, ye who are to carry the vessels of Yahweh;

12 For, not in haste, shall ye come forth, Nor, by flight, shall ye journey,—For, your van-guard, is Yahweh, And, your rear-guard, the God of Israel.

13 Lo! my Servant, prospereth,—He riseth, and is lifted up, and becometh very high:

14 The more that Many, were amazed at thee, So marred, beyond any man's, was his appearance,—And his form, beyond the sons of men,

15 The more doth he startle Many nations, Before him, have kings closed, their mouth,—For, that which had not been related to them, have they seen, And, that which they had not heard, have they

havaita.

förnimma.

diligently considered.

53 luku

1 Kuka uskoo meidän saarnamme, kenelle Herran käsivarsi ilmoitetaan?
2 Hän kasvoi Herran edessä niinkuin vesa, niinkuin juuri kuivasta maasta. Ei ollut hänellä vartta eikä kauneutta; me näimme hänet, mutta ei ollut hänellä muotoa, johon me olisimme mielistyneet.
3 Hän oli ylenkatsottu, ihmisten hylkäämä, kipujen mies ja sairauden tuttava, jota näkemästä kaikki kasvonsa peittivät, halveksittu, jota emme minäkään pitäneet.
4 Mutta totisesti, meidän sairautemme hän kantoi, meidän kipumme hän sälytti päällensä. Me pidimme häntä rangaistuna, Jumalan lyömänä ja vaivaamana,
5 mutta hän on haavoitettu meidän rikkomustemme tähden, runneltu meidän pahain tekojemme tähden. Rangaistus oli hänen

1 Men vem trodde, vad som predikades för oss, och för vem var HERRENS arm uppenbar?
2 Han sköt upp såsom en ringa telning inför honom, såsom ett rotskott ur förtorkad jord. Han hade ingen gestalt eller fägring; när vi sågo på honom, kunde hans utseende ej behaga oss.
3 Föraktat var han och övergiven av människor, en smärtornas man och förtrogen med krankhet; han var såsom en, för vilken man skyler sitt ansikte, så föraktat, att vi höllo honom för intet.
4 Men det var våra krankheter han bar, våra smärtor, dem lade han på sig, medan vi höllo honom för att vara hemsökt, tuktad av Gud och pinad.

5 Ja, han var sargad för våra överträdelsers skull och slagen för våra missgärningars skull; näpsten var lagd på honom, för att vi skulle

1 Who, believed what we have heard? And, the arm of Yahweh, to whom was it revealed?
2 When he came up as a sapling before him, And as a root–sprout out of dry ground, He had neither beauty nor majesty,—When we beheld him, there was nothing to behold, that we should desire him;
3 Despised was he, and forsaken of men, Man of pains, and familiar with sickness,—Yea, like one from whom the face is hidden, Despised, and we esteemed him not.

4 Yet surely, our sicknesses, he, carried, And, as for our pains, he bare the burden of them,—But, we, accounted him stricken, Smitten of God, and humbled.
5 Yet, he, was pierced for transgressions that were ours, was crushed for iniquities that were ours,—The chastisement for our well–being, was

päällänsä, että meillä rauha olisi, ja hänen haavainsa kautta me olemme paratut.

6 Me vaelsimme kaikki eksyksissä niinkuin lampaat, kukin meistä poikkesi omalle tielleen. Mutta Herra heitti hänen päällensä kaikkien meidän syntivelkamme.

7 Häntä piinattiin, ja hän alistui siihen eikä suutansa avannut; niinkuin karitsa, joka teuraaksi viedään, niinkuin lammas, joka ääneti keritsijäinsä edessä, niin ei hän suutansa avannut.

8 Ahdistettuna ja tuomittuna hänet otettiin pois, mutta kuka hänen polvikunnastaan sitä ajatteli? Sillä hänet temmattiin pois elävien maasta; minun kansani rikkomuksen tähden kohtasi rangaistus häntä.

9 Hänelle annettiin hauta jumalattomain joukossa; mutta rikkaan tykö hän tuli kuoltuansa, sillä hän ei ollut vääryyttä tehnyt eikä petosta ollut hänen suussansa.

få frid, och genom hans sår bliva vi helade.

6 Vi gingo alla vilse såsom får, var och en av oss ville vandra sin egen väg, men HERREN lät allas vår missgärning drabba honom.

7 Han blev plågad, fastän han ödmjukade sig och icke öppnade sin mun, lik ett lamm, som föres bort att slaktas, och lik ett får, som är tyst inför dem som klippa det ja, han öppnade icke sin mun.

8 Undan våld och dom blev han borttagen, men vem i hans släkte betänker detta? Ja, han rycktes bort ifrån de levandes land, och för mitt folks överträdelses skull kom plåga över honom.

9 Och bland de ogudaktiga fick hans in grav bland de rika kom han först, när han var död fastän han ingen orätt hade gjort och fastän svek icke fanns i hans mun.

upon him, And, by his stripes, there is healing for us.

6 We all, like sheep, had gone astray, Every man—to his way, had we burned,—And, Yahweh! caused to light upon him, The guilt of, us all!

7 Hard pressed—yet, he, humbled himself, Nor opened his mouth—As, a lamb, to the slaughter, is led, And, as a sheep, before her shearers, is dumb—Nor opened his mouth.

8 By constraint and by sentence, was he taken away, And, of his age, who considered, That he was cut off out of the land of the living, For my people's transgression, did the stroke fall on him?

9 And, appointed with lawless men, was his grave, And, with the wicked, his tomb,—Though, no violence, had he done, Nor was guile in his mouth.

10 Mutta Herra näki hyväksi runnella häntä, lyödä hänet sairaudella. Jos sinä panet hänen sielunsa vikauhriksi, saa hän nähdä jälkeläisiä ja elää kauan, ja Herran tahto toteutuu hänen kauttansa.

10 Det behagade HERREN att slå honom med krankhet: om hans liv så bleve ett skuldoffer, då skulle han få se avkomlingar och länge leva, och HERRENS vilja skulle genom honom hava framgång.

10 Yet, Yahweh, purposed to bruise him, He laid on him sickness:—If his soul become an offering for guilt, He shall see a seed, He shall prolong his days,—And, the purpose of Yahweh, in his hand, shall prosper:

11 Sielunsa vaivan tähden hän saa nähdä sen ja tulee ravituksi. Tuntemuksensa kautta hän, minun vanhurskas palvelijani, vanhurskauttaa monet, sälyttäen päällensä heidän pahat tekonsa.

11 Ja, av den vedermöda hans själ har utstått skall han se frukt och så bliva mättad; genom sin kunskap skall han göra många rättfärdiga, han, den rättfärdige, min tjänare, i det han bär deras missgärningar.

11 Of the travail of his soul, shall he see, He shall be satisfied with his knowledge, A setting right, when set right himself, shall my Servant win for the Many, Since, of their iniquities, he, taketh the burden.

12 Sentähden minä jaan hänelle osan suurten joukossa, ja väkevien kanssa hän saalista jakaa; sillä hän antoi sielunsa alttiiksi kuolemaan, ja hänet luettiin pahantekijäin joukkoon, hän kantoi monien synnit, ja hän rukoili pahantekijäin puolesta.

12 Därför skall jag tillskifta honom hans lott bland de många, och med talrika skaror skall han få utskifta byte, eftersom han utgav sitt liv i döden och blev räknad bland överträdare, han som bar mångas synder och bad för överträdarna.

12 Therefore, will I give him a portion in the great, And, the strong, shall he apportion as spoil, Because he poured out, to death, his own soul, And, with transgressors, let himself be numbered,—Yea, he, the sin of Many, bare, And, for transgressors, interposeth.

54 luku

1 Riemuitse, sinä hedelmätön, joka et ole synnyttänyt, huuda ilosta ja riemahda, sinä,

1 Jubla, du ofruktsamma, du som icke har fött barn; brist ut i jubel och ropa av

1 Shout in triumph, O barren one, Who hadst not borne,—Break forth into shouts of triumph—

joka et ole synnytyskivuissa ollut. Sillä hyljätyllä on lapsia enemmän kuin aviovaimolla, sanoo Herra.

fröjd, du som icke har blivit moder. Ty den ensamma skall hava många barn, flera än den som har man, säger HERREN.

and trill thy voice, Who hadst not travailed in birth, For, more, are the children of the Desolate Than the children of Her who had the husband, Saith Yahweh.

2 Tee avaraksi telttasi sija, levennettäköön sinun majojesi seinien kangas. Älä säästele! Pidennä telttaköytesi ja vahvista vaarnasi.

2 Vidga ut platsen för ditt tjäll, låt spänna ut tältet, under vilket du bor, och spar icke; förläng dina tältstreck och gör dina tältpluggar fastare.

2 Enlarge the space of thy tent, And, the curtains of thy habitations, let them spread forth, do not spare,—Lengthen thy cords, And, thy tent–pins, make thou fast;

3 Sillä sinä olet leviävä oikealle ja vasemmalle, sinun jälkeläisesi ottavat omiksensa kansat ja tekevät autiot kaupungit asutuiksi.

3 Ty du skall utbreda dig både åt höger och vänster, och dina avkomlingar skola taga hedningarnas länder i besittning och åter befolka ödelagda städer.

3 For, on the right hand and on the left, shalt thou break forth,—And, thy seed, shall, of the nations, take possession, And, forsaken cities, shall they cause to be inhabited.

4 Älä pelkää, sillä et sinä häpeään joudu; älä ole häpeissäsi, sillä et sinä ole pettyvä. Nuoruutesi häpeän sinä olet unhottava, leskeytesi pilkkaa et ole enää muistava.

4 Frukta icke, ty du skall ej komma på skam; blygs icke, ty du skall ej varda utskämd. Nej, du skall få förgäta din ungdoms skam, och ditt änkestånds smälek skall du icke mer komma ihåg.

4 Do not fear, for thou shalt not turn pale, Neither feel disgraced, for thou shalt not be put to the blush,—For, the shame of thy youth, shalt thou forget, And, the reproach of thy widowhood, shalt thou remember no more;

5 Sillä hän, joka sinut teki, on sinun aviomiehesi, Herra Sebaot on hänen nimensä, sinun lunastajasi on Israelin

5 Ty den som har skapat dig är din man, han vilkens namn är HERREN Sebaot; och Israels Helige är din förlossare, han som

5 For, thy husband, is, thy Maker, Yahweh of hosts, is his Name,— And, thy redeemer, the Holy One of Israel, The God of all the earth,

Pyhä, hän joka kaiken maan Jumalaksi kutsutaan.

kallas hela jordens Gud.

shall he be called.

6 Sillä niinkuin hyljätyn, syvästi murheellisen vaimon on Herra sinut kutsunut - nuoruuden vaimon, joka on ollut halveksittu, sanoo sinun Jumalasi.

6 Ty såsom en övergiven kvinna i hjärtesorg kallades du av HERREN. Sin ungdomsbrud, vill någon förskjuta henne? säger din Gud.

6 For, like a wife forsaken and grieved in spirit, hath Yahweh, called thee,—Even the wife of youthful days, in that thou wast rejected, saith thy God.

7 Vähäksi silmänräpäykseksi minä hylkäsin sinut, mutta minä kokoan sinut jälleen suurella laupeudella.

7 Ett litet ögonblick övergav jag dig, men i stor barmhärtighet vill jag åter församla dig.

7 For a small moment, I forsook thee,—But, with abounding compassions, do I embrace thee:

8 Ylitsevuotavassa vihassani minä peitin sinulta kasvoni silmänräpäykseksi, mutta minä armahdan sinut iankaikkisella armolla, sanoo Herra, sinun lunastajasi.

8 I min förtörnelses översvall dolde jag ett ögonblick mitt ansikte för dig, men med evig nåd vill jag nu förbarma mig över dig, säger HERREN, din förlossare.

8 In an overflow of vexation, I hid my face, for a moment, from thee, But, with lovingkindness age-abiding, have I had compassion on thee,—saith thy Redeemer, Yahweh.

9 Sillä tämä on minulle, niinkuin olivat Nooan vedet: niinkuin minä vannoin, etteivät Nooan vedet enää tulvi maan ylitse, niin minä vannon, etten enää vihastu sinuun enkä sinua nuhtele.

9 Ty såsom jag gjorde vid Noas flod, så gör jag ock nu: såsom jag då svor, att Noas flod icke mer skulle komma över jorden, så svär jag ock nu, att jag icke mer skall förtörnas på dig eller näpsa dig.

9 For, the waters of Noah, is this unto me,—As to which I sware that the waters of Noah should not again pass over the earth, So, have I sworn, Not to be vexed with thee, Nor to rebuke thee.

10 Sillä vuoret väistyköot ja kukkulat horjukoot, mutta minun armoni ei sinusta väisty, eikä minun rauhanliittoni

10 Ja, om än bergen vika bort och höjderna vackla, så skall min nåd icke vika ifrån dig och mitt fridsförbund icke

10 For, the mountains, may move away, And, the hills, may be shaken,—But, my lovingkindness, from

horju, sanoo Herra, sinun armahtajasi.

vackla, säger HERREN; din förbarmare.

thee, shall not move away, And, my covenant of peace, shall not be shaken, Saith he who hath compassion upon thee—Yahweh.

11 Sinä kurja, myrskyn raastama, sinä lohduton! Katso, minä muuraan sinun kivesi kiiltokivellä, panen sinun perustuksesi safiireista,

11 Du arma, som har blivit så hemsökt av stormar utan att få någon tröst, se, med spetsglans vill jag nu mura dina stenar och giva dig grundvalar av safirer,

11 O thou humbled one, storm-tossed, uncomforted,—Lo! I, am about to set, in antimony, thy stones, And will found thee in sapphires;

12 minä teen sinun harjasi rubiineista ja sinun porttisi kristalleista ja koko sinun ympärysmuurisi jalokivistä.

12 jag vill göra dina tinnar av rubiner och dina portar av kristall och hela din ringmur av ädla stenar.

12 And make rubies, thy battlements, And thy gates, sparkling stones,—And all thy boundaries, stones of delight;

13 Sinun lapsesi ovat kaikki Herran opetuslapsia, ja suuri rauha on sinun lapsillasi oleva.

13 Och dina barn skola alla bliva HERRENS lärjungar, och stor frid skola dina barn då hava.

13 And, all thy children, shall be the instructed of Yahweh,—And, great, shall be the prosperity of thy children.

14 Sinut vahvistetaan vanhurskaudella; sinä olet oleva kaukana väkivallasta, sillä ei sinulla ole pelkäämistä, ja kaukana hävityksestä, sillä ei se sinua lähesty.

14 Genom rättfärdighet skall du bliva befäst. All tanke på förtryck vare fjärran ifrån dig, ty du skall intet hava att frukta, och all tanke på fördärv, ty sådant skall icke nalkas dig.

14 In righteousness, shalt thou be established,—Be thou far from oppression—But indeed thou shalt not fear, And from crushing calamity—But indeed it shall not come nigh unto thee.

15 Jos sinun kimppuusi karataan, ei se ole minusta; joka kimppuusi karkaa, se eteesi kaatuu.

15 Om man då rotar sig samman till anfall, så kommer det ingalunda från mig; och vilka de än äro, som rota sig

15 Lo! they would, quarrel, with thee—not at all from me,—Whoso hath quarrelled with thee, over thee, shall

samman mot dig, så skola de falla för dig.

16 Katso, minä olen luonut sepän, joka lietsoo hiilivalkeata ja kuonnuttaa aseen käytäntöönsä; mutta minä olen myös luonut tuhontuottajan hävittämään sen.

16 Se, jag är den som skapar smeden, vilken blåser upp kolelden och så frambringar ett vapen, sådant han vill göra det; men jag är ock den som skapar fördärvaren, vilken förstör det.

17 Jokainen ase, joka valmistetaan sinun varallesi, on oleva tehoton; ja jokaisen kielen, joka nousee käymään sinun kanssasi oikeutta, sinä osoitat vääräksi. Tämä on Herran palvelijain perintöosa, tämä heidän vanhurskautensa, minulta saatu, sanoo Herra.

17 Och nu skall intet vapen, som smides mot dig, hava någon lycka; var tunga, som upphäver sig för att gå till rätta med dig, skall du få domfälld. Detta är HERRENS tjänares arvedel, den rätt de skola undfå av mig, säger HERREN.

55 luku

1 Kuulkaa, kaikki janoavaiset, tulkaa veden ääreen. Tekin, joilla ei ole rahaa, tulkaa, ostakaa ja syökää; tulkaa, ostakaa ilman rahatta, ilman hinnatta viiniä ja maitoa.

1 Upp, alla I som ären törstiga, kommen hit och fån vatten; och I som inga penningar haven, kommen hit och hämten säd och äten. Ja, kommen hit och hämten säd utan penningar och för intet både vin och mjölk.

2 Miksi annatte rahan siitä, mikä ei ole leipää,

2 Varför given I ut penningar för det som

fall.

16 Lo! I, have created the smith, who bloweth up a fire of coals, And who bringeth forth an instrument for his work,––And, I, have created the waster to destroy:

17 No instrument formed against thee, shall prosper, And, every tongue that riseth against thee in judgment, shalt thou prove to be lawless,— This, is the inheritance of the servants of Yahweh, And, their righteousness, is, from me, Declareth Yahweh.

1 Ho! every one that thirsteth! Come ye to the waters, Yea he that hath no money,—Come ye—buy corn, and eat, Yea come—buy corn, without money, And, without price, wine and milk.

2 Wherefore, should ye spend, Money, for that

ja työnne ansion siitä, mikä ei ravitse? Kuulkaa minua, niin saatte syödä hyvää, ja teidän sielunne virvoittuu lihavuuden ääressä.

ej är bröd och edert förvärv för det som icke kan mätta? Hören på mig, så skolen I få äta det gott är och förnöja eder med feta rätter.

which is, not bread? Or your labour, for that which, satisfieth not? Keep on hearkening unto me, And so eat that which is good, And let your soul, take exquisite delight in fatness:

3 Kallistakaa korvanne ja tulkaa minun tyköni; kuulkaa, niin teidän sielunne saa elää. Ja minä teen teidän kanssanne iankaikkisen liiton, annan lujat Daavidin armot.

3 Böjen edra öron hit och kommen till mig; hören, så får eder själ leva. Jag vill sluta med eder ett evigt förbund: att I skolen undfå all den trofasta nåd jag har lovat David.

3 Incline your ear, and come unto me, Hearken, That your soul, may live,—That I may solemnise for you a covenant age-abiding, The Lovingkindness to David, well-assured.

4 Katso, hänet minä asetin kansoille todistajaksi, kansojen ruhtinaaksi ja käskijäksi.

4 Se, honom har jag satt till ett vittne för folken, till en furste och hövding för folken.

4 Lo! As a witness to the peoples, have I given him,—As a leader and commander, to the peoples:

5 Katso, sinä olet kutsuva pakanoita, joita sinä et tunne, ja pakanat, jotka eivät sinua tunne, rientävät sinun tykösi Herran, sinun Jumalasi, tähden, Israelin Pyhän tähden, sillä hän kirkastaa sinut.

5 Ja, du skall kalla på folkslag som du icke känner, och folkslag, som icke känna dig, skola hasta till dig för HERRENS, din Guds, skull, för Israels Heliges skull, när han förhärligar dig.

5 Lo! A nation thou shalt not know, shalt thou call, And, a nation which hath not known thee, unto thee, shall run,—For the sake of Yahweh thy God, And for the Holy One of Israel, because he hath adorned thee.

6 Etsikää Herraa silloin, kun hänet löytää voidaan; huutakaa häntä avuksi, kun hän läsnä on.

6 Söken HERREN, medan han låter sig finnas; åkallen honom, medan han är nära.

6 Seek Yahweh, while he may be found,—Call ye upon him, while he is near:

7 Jumalaton hyljätköön tiensä ja väärintekijä

7 Den ogudaktige övergive sin väg och

7 Let the lawless forsake, his way, And

ajatuksensa ja palatkoon Herran tykö, niin hän armahtaa häntä, ja meidän Jumalamme tykö, sillä hänellä on paljon anteeksiantamusta.

8 Sillä minun ajatukseni eivät ole teidän ajatuksianne, eivätkä teidän tienne ole minun teitäni, sanoo Herra.
9 Vaan niin paljon korkeampi kuin taivas on maata, ovat minun tieni korkeammat teidän teitänne ja minun ajatukseni teidän ajatuksianne.
10 Sillä niinkuin sade ja lumi, joka taivaasta tulee, ei sinne palaja, vaan kostuttaa maan, tekee sen hedelmälliseksi ja kasvavaksi, antaa kylväjälle siemenen ja syöjälle leivän,

11 niin on myös minun sanani, joka minun suustani lähtee: ei se minun tyköni tyhjänä palaja, vaan tekee sen, mikä minulle otollista on, ja saa menestymään sen, mitä varten minä sen lähetin.

den orättfärdige sina tankar och vände om till HERREN, så skall han förbarma sig över honom, och till vår Gud, ty han skall beskära mycken förlåtelse.

8 Se, mina tankar äro icke edra tankar, och edra vägar äro icke mina vägar, säger HERREN.
9 Nej, så mycket som himmelen är högre än jorden, så mycket äro ock mina vägar högre än edra vägar och mina tankar högre än edra tankar.
10 Ty likasom regnet och snön faller ifrån himmelen och icke vänder tillbaka dit igen, förrän det har vattnat jorden och gjort den fruktsam och bärande, så att den giver säd till att så och bröd till att äta,
11 så skall det ock vara med ordet som utgår ur min mun; det skall icke vända tillbaka till mig fåfängt utan att hava verkat, vad jag vill, och utfört det, vartill jag hade sänt ut det.

the man of iniquity, his thoughts,—And let him return unto Yahweh, That he may have compassion upon him, And unto our God, For he will abundantly pardon.
8 For, my thoughts, are not, your thoughts, Nor, your ways, my ways,— Declareth Yahweh.

9 For, higher, are the heavens than the earth,– –So, higher, are, My ways, than, your ways, and, My thoughts, than, your thoughts.

10 For, as the rain and the snow descend, from the heavens, And, thither, do not return, Except they have watered the earth, And caused it to bring forth and bud,—And given, seed to the sower, and, bread to the eater,
11 So, shall my word be that goeth forth out of my mouth, It shall not return unto me void,— But shall accomplish that which I please, And shall prosper in that whereunto I have sent it.

12 Sillä iloiten te lähdette, ja rauhassa teitä saatetaan; vuoret ja kukkulat puhkeavat riemuun teidän edessänne, ja kaikki kedon puut paukuttavat käsiänsä.

12 Ty med glädje skolen I draga ut, och i frid skolen I föras åstad. Bergen och höjderna skola brista ut i jubel, där I gån fram, och alla träd på marken skola klappa i händerna.

12 For, with gladness shall ye come forth, And, in peace, shall ye be led,—The mountains and the hills, shall break out, before you, into shouts of triumph, And, all the wild trees, shall clap their hands:

13 Orjantappurain sijaan on kasvava kypressejä, nokkosten sijaan on kasvava myrttipuita; ja se tulee Herran kunniaksi, iankaikkiseksi merkiksi, joka ei häviä.

13 Där törnsnår nu finnas skola cypresser växa upp, och där nässlor stå skall myrten uppväxa. Och detta skall bliva HERREN till ära och ett evigt tecken, som ej skall plånas ut.

13 Instead of the thorn–bush, shall come up the fir–tree, And, instead of the nettle, shall come up the myrtle–tree,—So shall it become, unto Yahweh, a Name, A Sign age–abiding, which shall not be cut off.

56 luku

1 Näin sanoo Herra: Noudattakaa oikeutta ja tehkää vanhurskaus, sillä minun autuuteni on lähellä ja minun vanhurskauteni ilmestyy.

1 Så säger HERREN: Akten på vad rätt är och även rättfärdighet, ty min frälsning kommer snart, och snart bliver min rättfärdighet uppenbarad.

1 Thus, saith Yahweh, Observe ye justice, And execute righteousness,—For, near, is, My salvation, to come in, and, My righteousness to be revealed.

2 Autuas se ihminen, joka tämän tekee, se ihmislapsi, joka tässä pysyy, joka pitää sapatin eikä sitä riko, joka varoo kätensä tekemästä mitään pahaa!

2 Säll är den människa, som gör detta, den människoson, som står fast därvid, den som håller sabbaten, så att han icke ohelgar den, och den som avhåller sin hand från att göra något ont.

2 How happy the frail man, who doeth this! Yea the son of the earth–born who firmly graspeth it! Keeping the sabbath, lest he profane it, and, Keeping his own hand, from doing any wrong.

3 Älköön sanoko muukalainen, joka on

3 Främlingen, som har slutit sig till HERREN, må

3 And let not the son of the foreigner, who

liittynyt Herraan: Herra erottaa minut peräti kansastansa, älköönkä kuohittu sanoko: Minä olen kuiva puu.

icke säga så: »Säkert skall HERREN avskilja mig från sitt folk.» Ej heller må den snöpte säga: »Se, jag är ett förtorkat träd.»

hath joined himself unto Yahweh, speak, saying, Yahweh, will separate, me from his people, Neither let the eunuch, say, Lo! I, am a tree dried up!

4 Sillä näin sanoo Herra: Kuohituille, jotka pitävät minun sapattini ja valitsevat sen, mikä minulle otollista on, ja pysyvät minun liitossani,

4 Ty så säger HERREN: De snöpta, som hålla mina sabbater och utvälja det mig behagar och stå fast vid mitt förbund,

4 For, thus, saith Yahweh—Of the eunuchs, Who shall keep my sabbaths, And choose what I delight in,—And lay firm hold on my covenant,

5 heille minä annan huoneessani ja muurieni sisällä muistomerkin ja nimen, joka on poikia ja tyttäriä parempi; minä annan heille iankaikkisen nimen, joka ei häviä.

5 åt dem skall jag i mitt hus och inom mina murar giva en åminnelse och ett namn, en välsignelse, som är förmer än söner och döttrar; jag skall giva dem ett evigt namn, som icke skall varda utrotat.

5 That I will give unto them—In my house, And within my walls, A sign and a name, better than sons and daughters,—A name age-abiding, will I give him, which shall not be cut off.

6 Ja muukalaiset, jotka ovat liittyneet Herraan, palvellakseen häntä ja rakastaakseen Herran nimeä, ollakseen hänen palvelijoitansa, kaikki, jotka pitävät sapatin eivätkä sitä riko ja pysyvät minun liitossani,

6 Och främlingarna, som hava slutit sig till HERREN för att tjäna honom och för att älska HERRENS namn och så vara hans tjänare, alla som hålla sabbaten, så att de icke ohelga den, och som stå fast vid mitt förbund,

6 And, as for the sons of the foreigner—Who have joined themselves unto Yahweh, To wait upon him, and, To love the name of Yahweh, To become his, for servants,—Every one who keepeth the sabbath, lest he profane it, And who layeth firm hold on my covenant,

7 ne minä tuon pyhälle vuorelleni ja ilahutan heitä

7 dem skall jag låta komma till mitt heliga berg och giva dem

7 Surely I will bring them into my holy, mountain, And make

rukoushuoneessani, ja heidän polttouhrinsa ja teurasuhrinsa ovat otolliset minun alttarillani, sillä minun huoneeni on kutsuttava kaikkien kansojen rukoushuoneeksi.

glädje i mitt bönehus, och deras brännoffer och slaktoffer skola vara mig välbehagliga på mitt altare; ty mitt hus skall kallas ett bönehus för alla folk.

them joyful in my house of prayer, Their ascending-offerings and their sacrifices, being accepted upon mine altar,—For, my house, a house of prayer, shall be called, for all the peoples!

8 Herra, Herra sanoo, hän, joka kokoaa Israelin karkoitetut: Minä kokoan vielä muitakin sen koottujen lisäksi.

8 Så säger Herren, HERREN, han som församlar de fördrivna av Israel: Jag skall församla ännu flera till honom, utöver dem som redan äro församlade till honom.

8 Declareth My Lord, Yahweh, Who is gathering the outcasts of Israel:—Yet others, will I gather unto him, Besides his own gathered ones.

9 Kaikki kedon eläimet, tulkaa syömään, te metsän eläimet kaikki.

9 I alla djur på marken, kommen och äten, ja, I alla skogens djur.

9 All ye beasts of the field! come ye, to devour, All ye beasts in the forest.

10 Israelin vartijat ovat kaikki sokeita, eivät he mitään käsitä; he ovat kaikki mykkiä koiria, jotka eivät osaa haukkua. He näkevät unta, makailevat ja nukkuvat mielellään.

10 Väktarna här äro allasammans blinda, de hava intet förstånd; de äro allasammans stumma hundar, som icke kunna skälla; de ligga och drömma och vilja gärna slumra.

10 His watchmen, are blind, None of them, know, All of them, are dumb dogs, they cannot bark,—Dreaming, sleeping, loving to slumber.

11 Ja näillä koirilla on vimmainen nälkä, ei niitä mikään täytä. Ja tällaisia ovat paimenet! Eivät pysty mitään huomaamaan, ovat kaikki kääntyneet omille teilleen, etsivät kukin omaa voittoansa, kaikki tyynni.

11 Men de hundarna äro ock glupska och kunna ej bliva mätta. Ja, sådana människor äro herdar, dessa som intet kunna förstå! De vilja allasammans vandra sin egen väg; var och en söker sin egen vinning, alla, så många de äro.

11 And, the dogs, are greedy, they know not to be satisfied, Yea, they, are shepherds, who know not to discern,—All of them, unto their own way, have turned, Every man to his unjust gain, on every hand:

12 Tulkaa, minä hankin viiniä, ryypätkäämme väkevätä; olkoon huomispäivä niinkuin tämäkin ylenpalttisen ihana.

12 »Kommen, jag skall hämta vin, och så skola vi dricka oss druckna av starka drycker. Och morgondagen skall bliva denna dag lik, en övermåttan härlig dag!»

12 Come ye! I will fetch wine, Let us fill ourselves with strong drink,—And, like this day, shall, tomorrow, be– –Great beyond measure!

57 luku

1 Vanhurskas hukkuu, eikä kukaan pane sitä sydämelleen, hurskaat miehet otetaan pois kenenkään siitä välittämättä, sillä vanhurskas otetaan pois pahuutta näkemästä.

1 Den rättfärdige förgås, och ingen finnes, som tänker därpå; fromma människor ryckas bort, utan att någon lägger märke därtill. Ja, genom ondskans makt ryckes den rättfärdige bort

1 The righteous one, hath perished, And, not a man, hath taken it to heart—Yea, the men of lovingkindness, have been withdrawn, No one considering, That, from the presence of calamity, hath the righteous been withdrawn.

2 Hän menee rauhaan: jotka vakaasti vaeltavat, he saavat levätä kammioissansa.

2 och går då in i friden; de som hava vandrat sin väg rätt fram få ro i sina vilorum.

2 He entereth into peace, Let them rest upon their couches,— Each one who went on a straight path.

3 Mutta te tulkaa tänne, te velhottaren lapset, te avionrikkojamiehen ja porttovaimon sikiöt.

3 Men träden fram hit, I söner av teckentyderskor, I barn av äktenskapsbrytare och skökor.

3 But, ye, . . . draw near hither, Ye sons of divination,—Ye seed of an adulterer, when [your mother] committed unchastity!

4 Kenellä te iloanne pidätte? Kenelle avaatte suunne ammolleen ja kieltä pitkälle pistätte? Ettekö te ole rikoksen lapsia, valheen sikiöitä?

4 Över vem gören I eder lustiga? Mot vem spärren I upp munnen och räcken I ut tungan? Sannerligen, I ären överträdelsens barn, en lögnens avföda,

4 Against whom, would ye disport yourselves? Against whom, would ye widen the mouth, and lengthen the tongue,— Are not, ye, Children of transgression, A Seed of

falsehood.

5 Te, jotka hehkutte himosta tammien varjossa, jokaisen vihreän puun alla, te, jotka teurastatte lapsia laaksoissa, kallionrotkoissa!

5 I som upptändens av brånad vid terebinterna, ja, under alla gröna träd, I som slakten edra barn i dalarna, i bergsklyftornas djup.

5 Who inflame yourselves, With the terebinths, Under every green tree—Slaying the children, In the torrent–valleys, Under the clefts of the crags:

6 Laakson sileät paadet ovat sinun osasi, siinä se on, sinun arpasi; niille sinä olet juomauhrit vuodattanut, ruokauhrit uhrannut. Siihenkö minä tyytyisin!

6 Stenarna i din dal har du till din del, de, just de äro din lott; också åt dem utgjuter du drickoffer och frambär du spisoffer. Skulle jag giva mig till freds vid sådant?

6 Among the smooth stones of the torrent—valley, is thy portion, They, they, are thy lot; Even to them, hast thou, Poured out a drink–offering. Caused to ascend a gift. Over these things, can I cease to grieve?

7 Korkealle ja valtavalle vuorelle sinä valmistit vuoteesi; sinne sinä myös nousit teurasuhria uhraamaan.

7 På höga och stora berg redde du dig läger; också upp på sådana begav du dig för att offra slaktoffer.

7 On a mountain high and uplifted, hast thou set thy couch,—Even thither, hast thou gone up, to offer sacrifice;

8 Oven ja pihtipielen taakse sinä panit omat merkkisi. Sillä minusta luopuen sinä paljastit itsesi ja nousit vuoteellesi, teit sen tilavaksi; sinä sovit kaupoista heidän kanssaan, makasit heidän kanssaan mielelläsi, näit heidän häpynsä.

8 Och bakom dörren och dörrposten satte du ditt märke. Du övergav mig; du klädde av dig och besteg ditt läger och beredde plats där. Du gjorde upp med dem, gärna delade du läger med dem vid första vink du såg.

8 And, behind the door and the post, hast thou set thy symbol, For, with another than me, hast thou uncovered thyself and gone up—Hast widened thy couch, And hast solemnised for thyself a covenant from them, Thou hast loved their couch, a sign, hast thou seen;

9 Sinä kuljit kuninkaan tykö öljyinesi, runsaine voiteinesi; sinä lähetit sanansaattajasi kauas,

9 Du begav dig till Melek med olja och tog med dig dina många salvor; du sände dina

9 And hast gone to the king with oil, And hast multiplied thy perfumes,––And hast sent thy

laskeuduit alas tuonelaan asti.

budbärare till fjärran land, ja, ända ned till dödsriket.

messengers afar, And. . . lowered thyself as far as hades!

10 Sinä väsyit matkasi pituudesta, et kuitenkaan sanonut: Turha vaiva! Sinä sait elpynyttä voimaa, sentähden et heikoksi käynyt.

10 Om du än blev trött av din långa färd, sade du dock icke: »Förgäves!» Så länge du kunde röra din hand, mattades du icke.

10 With the length of thy journey, thou wast wearied, Thou didst not say, Hopeless! The reviving of thy power, thou didst find, For this cause, hast thou not become sick.

11 Ketä sinä arkailit ja pelkäsit, koska vilpistelit etkä minua muistanut, et minusta välittänyt? Eikö niin: minä olen ollut vaiti aina ikiajoista asti, ja niin et sinä minua pelkää?

11 För vem räddes och fruktade du då, eftersom du var så trolös och eftersom du icke tänkte på mig och ej ville akta på? Är det icke så: eftersom jag har tegat, och det sedan länge, därför fruktar du mig icke?

11 Whom, then hadst thou been anxious about and feared, that thou shouldest speak falsely, When, me, thou rememberedst not, caredst not for me? Did not, I, keep silence, even from age-past times, Although, me, thou wouldest not fear?

12 Mutta minä ilmoitan, mitä on sinun vanhurskautesi ja sinun tekosi; ne eivät sinua auta.

12 Men jag skall visa, huru det är med din rättfärdighet och med dina verk, de skola icke hjälpa dig.

12 I, will expose thy righteousness,—And thy works—but they will not profit thee!

13 Kun sinä huudat, auttakoon sinua jumaliesi joukko! Mutta tuuli vie ne kaikki, henkäys ottaa ne pois. Mutta joka minuun turvaa, se perii maan ja ottaa omaksensa minun pyhän vuoreni.

13 När du ropar, då må ditt avgudafölje rädda dig. Nej, en vind skall taga dem med sig allasammans och en fläkt föra dem bort. Men den som tager sin tillflykt till mig skall få landet till arvedel och få besitta mitt heliga berg.

13 When thou makest outcry, let thy gathered throngs deliver thee! But, all of them, shall, A wind, catch up—A breath, take away! Whereas, he that seeketh refuge in me, Shall inherit the land, And possess my holy, mountain.

14 Hän sanoo: Tehkää,

14 Ja, det skall heta:

14 And one said—Cast

tehkää tie, tasoittakaa tie, poistakaa kompastuskivet minun kansani tieltä.

15 Sillä näin sanoo Korkea ja Ylhäinen, jonka asumus on iankaikkinen ja jonka nimi on Pyhä: Minä asun korkeudessa ja pyhyydessä ja niitten tykönä, joilla on särjetty ja nöyrä henki, että minä virvoittaisin nöyrien hengen ja saattaisin särjettyjen sydämet eläviksi.
16 Sillä en minä iankaiken riitele enkä vihastu ainiaaksi; muutoin henki nääntyisi minun kasvojeni edessä, ne sielut, jotka minä tehnyt olen.
17 Hänen ahneutensa synnin tähden minä vihastuin; minä löin häntä, kätkin itseni ja olin vihastunut. Mutta hän luopui minusta ja kulki oman sydämensä tietä.
18 Minä olen nähnyt hänen tiensä, mutta minä parannan hänet ja johdatan häntä ja annan jälleen lohdutuksen hänelle ja

»Banen väg, banen och bereden väg; skaffen bort stötestenarna från mitt folks väg.»

15 Ty så säger den höge och upphöjde, han som tronar till evig tid och heter »den Helige»: Jag bor i helighet uppe i höjden, men ock hos den som är förkrossad och har en ödmjuk ande; ty jag vill giva liv åt de ödmjukas ande och liv åt de förkrossades hjärtan.

16 Ja, jag vill icke evinnerligen gå till rätta och icke ständigt förtörnas; eljest skulle deras ande försmäkta inför mig, de själar, som jag själv har skapat.
17 För hans girighetssynd förtörnades jag; jag slog honom, och i min förtörnelse höll jag mig dold. Men i sin avfällighet fortfor han att vandra på sitt hjärtas väg.
18 Hans vägar har jag sett, men nu vill jag hela honom och leda honom och giva honom och hans sörjande tröst.

ye up—cast ye up, prepare ye a way,—Lift the stumbling-block out of the way of my people.
15 For, thus, saith he that is high, and lifted up—Inhabiting futurity, And, holy, is his name: A high and holy place, will I inhabit, Also with the crushed and lowly in spirit, To revive the spirit of the lowly, and, To revive the heart of them who are crushed; —

16 For, not age-abidingly, will I contend, Nor perpetually, will I be wroth,—For, spirit, before me, would faint, Even, the breathing souls, which, I, had made.
17 Because of his iniquitous gain, was I wroth—and smote him, Hiding myself that I might be wroth,—But he went on, turning aside in the way of his own heart.
18 His ways, have I beheld, That I might heal him,—And guide him, And restore consolations to him, and to his mourners:

hänen surevillensa.

19 Minä luon huulten hedelmän, rauhan, rauhan kaukaisille ja läheisille, sanoo Herra, ja minä parannan hänet.

19 Jag skall skapa frukt ifrån hans läppar. Frid över dem som äro fjärran och frid över dem som äro nära! säger HERREN; jag skall hela honom.

19 Creating the fruit of the lips—Prosperity! Prosperity! For him that is far off, and for him that is near, saith Yahweh, So should I heal him.

20 Mutta jumalattomat ovat kuin kuohuva meri, joka ei voi tyyntyä ja jonka aallot kuohuttavat muraa ja mutaa.

20 Men de ogudaktiga äro såsom ett upprört hav, ett som icke kan vara stilla, ett hav, vars vågor röra upp dy och orenlighet.

20 But, the lawless, are like the sea when tossed,—For, rest, it cannot! But its waters toss out mire and dirt.

21 Jumalattomilla ei ole rauhaa, sanoo minun Jumalani.

21 De ogudaktiga hava ingen frid, säger min Gud.

21 No, well–being, saith my God, to the lawless!

58 luku

1 Huuda täyttä kurkkua, älä säästä, korota äänesi niinkuin pasuna, ilmoita minun kansalleni heidän rikoksensa ja Jaakobin huoneelle heidän syntinsä.

1 Ropa med full hals utan återhåll, häv upp din röst såsom en basun och förkunna för mitt folk deras överträdelse, för Jakobs hus deras synder.

1 Cry aloud, do not spare, Like a horn, lift high thy voice,—And declare, To my people, their transgression, and, To the house of Jacob, their sins.

2 Minua he muka etsivät joka päivä ja haluavat tietoa minun teistäni niinkuin kansa, joka tekee vanhurskautta eikä hylkää Jumalansa oikeutta. He vaativat minulta vanhurskaita tuomioita, haluavat, että Jumala heitä lähestyisi:

2 Väl söka de mig dag ut och dag in och vilja hava kunskap om mina vägar. Såsom vore de ett folk, som övade rättfärdighet och icke övergåve sin Guds rätt, så fråga de mig om rättfärdighetens rätter och vilja, att Gud skall komma till dem:

2 Yet, me—day by day, do they seek, And, in the knowledge of my ways, they delight,—Like a nation that had done, righteousness, And, the justice of their God, had not forsaken, They ask of me the just regulations, In approaching God, they delight.

3 Miksi me paastoamme, kun et sinä sitä näe, kuritamme itseämme, kun et sinä sitä huomaa? Katso, paastopäivänänne te ajatte omia asioitanne ja ahdistatte työhön kaiken työväkenne.

3 »Vartill gagnar det, att vi fasta, när du icke ser det, vartill, att vi späka oss, när du icke märker det?» Men se, på edra fastedagar sköten I edra sysslor, och alla edra arbetare driven I blott på.

3 Wherefore have we Fasted and thou hast not seen? Humbled our soul, and thou wouldst take no note? Lo! in the day of your fast, ye take pleasure, But all your toilers, ye drive on!

4 Katso, riidaksi ja toraksi te paastoatte, lyödäksenne jumalattomalla nyrkillä. Te ette nyt paastoa niin, että teidän äänenne kuultaisiin korkeudessa.

4 Och se, I hållen eder fasta med kiv och split, med hugg och slag av gudlösa nävar. I hållen icke mer fasta på sådant sätt, att I kunnen göra eder röst hörd i höjden.

4 Lo! for strife and contention, ye fast, And to smite with the fist of lawlessness,—Ye shall not fast as today, To cause to be heard, on high, your voice!

5 Tälläinenkö on se paasto, johon minä mielistyn, se päivä, jona ihminen kurittaa itseänsä? Jos kallistaa päänsä kuin kaisla ja makaa säkissä ja tuhassa, sitäkö sinä sanot paastoksi ja päiväksi, joka on Herralle otollinen?

5 Skulle detta vara en fasta, sådan som jag vill hava? Skulle detta vara en rätt späkningsdag? Att man hänger med huvudet såsom ett sävstrå och sätter sig i säck och aska, vill du kalla sådant att hålla fasta, att fira en dag till HERRENS behag?

5 Like this, shall the fast be, that I choose, A day for the son of earth to humble his soul? Is it to bow down, as a rush, his head, And, sackcloth and ashes, to spread out? Is it, this, thou wilt call a fast, Or a day of acceptance with Yahweh?

6 Eikö tämä ole paasto, johon minä mielistyn: että avaatte vääryyden siteet, irroitatte ikeen nuorat, ja päästätte sorretut vapaiksi, että särjette kaikki ikeet?

6 Nej, detta är den fasta, som jag vill hava: att I lossen orättfärdiga bojor och lösen okets band, att I given de förtryckta fria och krossen sönder alla ok,

6 Is not, this, the fast that I must ever choose– –To unbind the tight cords of lawlessness, To unloose the bands of the yoke,—and, To let the crushed go free, and, That, every yoke, ye tear off?

7 Eikö tämä: että taitat

7 ja, att du bryter ditt

7 Is it not to break,

leipäsi isoavalle ja viet kurjat kulkijat huoneeseesi, kun näet alastoman, vaatetat hänet etkä kätkeydy siltä, joka on omaa lihaasi?

bröd åt den hungrige och skaffar de fattiga och husvilla härbärge att du kläder den nakne, var du ser honom, och ej drager dig undan för den som är ditt kött och blod.

unto the hungry, thy bread, And, the thrust-out oppressed, that thou bring into a home,— When thou seest one naked, that thou cover him, And, from thine own flesh, shalt not hide thyself?

8 Silloin sinun valkeutesi puhkeaa esiin niinkuin aamurusko, ja haavasi kasvavat nopeasti umpeen; sinun vanhurskautesi käy sinun edelläsi, ja Jumalan kunnia seuraa suojanasi.

8 Då skall ljus bryta fram för dig såsom en morgonrodnad, och dina sår skola läkas med hast, och din rätt skall då gå framför dig och HERRENS härlighet följa dina spår.

8 Then, shall break forth, as the dawn, thy light, And, thy new flesh, shall, speedily, grow,— Then shall go, before thee, thy righteousness, The glory of Yahweh, shall bring up thy rear:

9 Silloin sinä rukoilet, ja Herra vastaa, sinä huudat, ja hän sanoo: Katso, tässä minä olen. Jos sinä keskuudestasi poistat ikeen, sormella-osoittelun ja vääryyden puhumisen,

9 Då skall HERREN svara, när du åkallar honom; när du ropar, skall han säga: »Se, här är jag.» Om hos dig icke får finnas någon som pålägger ok och pekar finger och talar, vad fördärvligt är,

9 Then, shalt thou, Call, and, Yahweh, will answer, Cry out, and he will say, Behold me! If thou remove, out of thy midst, The yoke, The pointing of the finger, and, The speaking of iniquity;

10 jos taritset elannostasi isoavalle ja ravitset vaivatun sielun, niin valkeus koittaa sinulle pimeydessä, ja sinun pilkkopimeäsi on oleva niinkuin keskipäivä.

10 om du delar med dig av din nödtorft åt den hungrige och mättar den som är i betryck, då skall ljus gå upp för dig i mörkret, och din natt skall bliva lik middagens sken.

10 And shalt let thine own soul, go out to the hungry, And, the soul of the oppressed, thou shalt satisfy, Then shall break forth, in darkness, thy light, And, thy thick darkness, [become] as the splendour of noon;

11 Ja Herra johdattaa sinua alati ja ravitsee sinun sielusi kuivissa

11 Och HERREN skall leda dig beständigt; han skall mätta dig mitt i

11 Then will Yahweh guide, thee continually, And will satisfy, [even] in

erämaissa; hän vahvistaa sinun luusi, ja sinä olet oleva niinkuin runsaasti kasteltu puutarha, niinkuin lähde, josta vesi ei koskaan puutu.

ödemarken och giva styrka åt benen i din kropp. Och du skall vara lik en vattenrik trädgård och likna ett källsprång, vars vatten aldrig tryter.

scorched regions, thine own soul, Yea, thy very bones, will he invigorate,—So shall thou become, like a garden well—watered, And like a spring of water, whose waters do not deceive;

12 Sinun jälkeläisesi rakentavat jälleen ikivanhat rauniot, sinä kohotat perusmuurit, muinaisten polvien laskemat; ja sinun nimesi on oleva: halkeamain umpeenmuuraaja ja teitten korjaaja maan asuttamiseksi.

12 Och dina avkomlingar skola bygga upp de gamla ruinerna, du skall åter upprätta grundvalar ifrån forna släkten; och du skall kallas »han som murar igen revor», »han som återställer stigar, så att man kan bo i landet.»

12 And they who come of thee, shall build the wastes of age–past times, And, as for the foundations of generation after generation, thou shalt rear them up,—So shalt thou be called—A Repairer of broken walls, A Restorer of paths leading home.

13 Jos sinä pidätät jalkasi sapattia rikkomasta, niin ettet toimita omia asioitasi minun pyhäpäivänäni, vaan kutsut sapatin ilopäiväksi, Herran pyhäpäivän kunnioitettavaksi ja kunnioitat sitä, niin ettet toimita omia toimiasi, et aja omia asioitasi etkä puhu joutavia,

13 Om du är varsam med din fot på sabbaten, så att du icke på min heliga dag utför dina sysslor; om du kallar sabbaten din lust och HERRENS helgdag en äredag, ja, om du ärar den, så att du icke går dina egna vägar eller sköter dina sysslor eller talar tomma ord,

13 If thou turn back, From the sabbath, thy foot, From doing thine own pleasure, on my holy, day,—And shall call—The sabbath, An exquisite delight, The holy [day] of Yahweh, A day to be honoured, And so shalt honour it, rather—Than do thine own ways, Than take thine own pleasure, or, Than speak [thine own] word,

14 silloin on ilosi oleva Herrassa, ja minä kuljetan sinut maan kukkuloitten ylitse, ja

14 då skall du finna din lust i HERREN, och jag skall föra dig fram över landets höjder och giva

14 Then, shalt thou rest thine own exquisite delight upon Yahweh, . . . And I will cause thee

minä annan sinun nauttia isäsi Jaakobin perintöosaa. Sillä Herran suu on puhunut.

dig till näring din fader Jakobs arvedel. Ja, så har HERRENS mun talat.

to ride over the high places of the land,—And will feed thee with the inheritance of Jacob thy father, For, the mouth of Yahweh, hath spoken.

59 luku

1 Katso, ei Herran käsi ole liian lyhyt auttamaan, eikä hänen korvansa kuuro kuulemaan:
2 vaan teidän pahat tekonne erottavat teidät Jumalastanne, ja teidän syntinne peittävät teiltä hänen kasvonsa, niin ettei hän kuule.

3 Sillä teidän kätenne ovat tahratut verellä ja sormenne vääryydellä; teidän huulenne puhuvat valhetta, teidän kielenne latelee petosta.

4 Ei kukaan vaadi oikeuteen vanhurskaasti, eikä kukaan käräjöi rehellisesti. He turvautuvat tyhjään ja puhuvat vilppiä, kantavat kohdussaan tuhoa ja synnyttävät turmion.

5 Myrkkyliskon munia he hautovat, hämähäkin

1 Se, HERRENS arm är icke för kort, så att han ej kan frälsa, och hans öra är icke tillslutet, så att han ej kan höra.
2 Nej, det är edra missgärningar, som skilja eder och eder Gud från varandra, och edra synder dölja hans ansikte för eder, så att han icke hör eder.
3 Ty edra händer äro fläckade av blod och edra fingrar av missgärning, edra läppar tala lögn, och eder tunga frambär orättfärdighet.
4 Ingen höjer sin röst i rättfärdighetens namn, och ingen visar redlighet i vad till rätten hör. De förtrösta på idel tomhet, de tala falskhet, de gå havande med olycka och föda fördärv.

5 De kläcka ut basiliskägg och väva

1 Lo! the hand of Yahweh is not too short, to save,—Neither is his ear too heavy, to hear.

2 But, your iniquities, have become separators betwixt you and your God, And, your sins, have caused a hiding of face from you, that he should not hear.
3 For, your hands, are defiled with blood, And, your fingers, with iniquity,—Your lips, have spoken falsehood, and, Your tongue, muttereth, perversity.
4 None, sueth in righteousness, and, None, pleadeth in faithfulness,—Men are trusting in confusion, And speaking vanity, Conceiving wickedness, And bringing forth iniquity:
5 Viper’s eggs, do they hatch, Spider’s threads,

verkkoja he kutovat; joka niitä munia syö, se kuolee, rikkipoljetusta puhkeaa kyykäärme.

6 Heidän verkkonsa eivät kelpaa vaatteeksi, heidän tekemäänsä ei voi verhoutua; heidän työnsä ovat vääryyden töitä, ja heidän kätensä ovat täynnä väkivallan tekoa.

7 Heidän jalkansa juoksevat pahuuteen, kiiruhtavat vuodattamaan viatonta verta; heidän ajatuksensa ovat vääryyden ajatuksia, tuho ja turmio on heidän teillänsä.

8 Rauhan tietä he eivät tunne, oikeutta ei ole heidän askeleissansa; polkunsa he tekevät mutkaisiksi, ei kukaan, joka niitä käy, tunne rauhaa.

9 Sentähden on oikeus meistä kaukana, eikä vanhurskaus saavuta meitä; me odotamme valoa, mutta katso, on pimeä, aamunkoittoa, mutta vaellamme yön

spindelnät. Om någon äter av deras ägg, så dör han, och trampas ett sådant sönder, så kommer en huggorm ut.

6 Deras spindelnät duga icke till kläder, och de kunna ej skyla sig med vad de hava tillverkat; deras verk äro fördärvliga verk, och våldsgärningar öva deras händer.

7 Deras fötter hasta till vad ont är och äro snara, när det gäller att utgjuta oskyldigt blod; deras tankar äro fördärvliga tankar, förödelse och förstöring är på deras vägar.

8 Fridens väg känna de icke, och rätten följer ej i deras spår; de gå krokiga stigar, och ingen som vandrar så vet, vad frid är.

9 Därför är rätten fjärran ifrån oss, och rättfärdighet tillfaller oss icke; vi bida efter ljus, men se, mörker råder, efter solsken, men vi få vandra i djupaste natt.

do they weave,—He that eateth of their eggs, dieth, And, that which is crushed, bringeth forth an adder;

6 Their threads, shall not become a garment, Neither shall they cover themselves with their fabrics,—Their fabrics, are fabrics of iniquity, Yea, the product of violence, is in their hands;

7 Their feet, to mischief, do run, And they speed to shed innocent blood,—Their devices, are devices of iniquity, Wasting and destruction, are in their high roads;

8 The way of well-being, have they not known, And there is no justice in their tracks,—Their paths, have they made crooked for themselves, None, who treadeth therein, knoweth well—being.

9 For this cause, hath justice removed far, from us, And righteousness overtaketh, us not,—We wait for light, But lo! darkness, For brightness, In thick

synkeydessä.
10 Me haparoimme seinää pitkin niinkuin sokeat, haparoimme niinkuin silmiä vailla; me kompastelemme sydänpäivällä niinkuin hämärässä, me olemme terveitten keskellä niinkuin kuolleet.
11 Me murisemme kaikki kuin karhut ja kujerramme kuin kyyhkyset; me odotamme oikeutta, mutta sitä ei tule, pelastusta, mutta se on kaukana meistä.
12 Sillä meidän rikoksemme ovat monilukuiset sinun edessäsi, ja meidän syntimme todistavat meitä vastaan; sillä meidän rikoksemme seuraavat meitä, ja pahat tekomme me tunnemme:
13 me olemme luopuneet Herrasta ja kieltäneet hänet, vetäytyneet pois Jumalaamme seuraamasta, puhuneet sortoa ja kapinaa, kantaneet kohdussamme ja purkaneet sisimmästämme valheen sanoja.

10 Vi måste famla utefter väggen såsom blinda, famla, såsom hade vi inga ögon; vi stappla mitt på dagen, såsom vore det skymning, mitt i vår fulla kraft äro vi såsom döda.

11 Vi brumma allasammans såsom björnar och sucka alltjämt såsom duvor; vi bida efter rätten, men den kommer icke, efter frälsningen, men den är fjärran ifrån oss.
12 Ty många äro våra överträdelser inför dig, och våra synder vittna emot oss; ja, våra överträdelser hava vi för våra ögon, och våra missgärningar känna vi.

13 Genom överträdelse och förnekelse hava vi felat mot HERREN, vi hava vikit bort ifrån vår Gud; vi hava talat förtryck och avfällighet, lögnläror hava vi förkunnat och hämtat fram ur våra hjärtan.

darkness, we walk:
10 We grope, as blind men, for a wall, Yea, as men without, eyes, do we grope,—We have stumbled, at broad noon, as though it were twilight, In desolate places, like the dead!

11 We growl like bears, all of us, And, like doves, do we, mournfully coo,—We wait, For justice, and there is, none, For salvation, it is far from us!

12 For our transgressions have multiplied, before thee, And, our sins, have witnessed against us,—For, our transgressions, are with us, And, as for our iniquities, we acknowledge them:

13 Transgressing, and denying Yahweh, And turning away from following our God,—Speaking oppression and revolt, Conceiving, and muttering from the heart, words of falsehood.

14 Oikeus työnnetään takaperin, ja vanhurskaus seisoo kaukana, sillä totuus kompastelee torilla, suoruus ei voi sisälle tulla.

15 Niin oli totuus kadonnut, ja joka pahasta luopui, se ryöstettiin paljaaksi. Herra näki sen, ja se oli hänen silmissänsä paha, ettei ollut oikeutta.

16 Ja hän näki, ettei ollut yhtäkään miestä, ja hän ihmetteli, ettei kukaan astunut väliin. Silloin hänen oma käsivartensa auttoi häntä, ja hänen vanhurskautensa häntä tuki.

17 Ja hän puki yllensä vanhurskauden kuin rintahaarniskan ja pani pelastuksen kypärin päähänsä, hän puki koston vaatteet puvuksensa ja verhoutui kiivauteen niinkuin viittaan.

18 Tekojen mukaan hän maksaa palkan: vihan vastustajillensa, koston

14 Rätten tränges tillbaka, och rättfärdigheten står långt borta, ja, sanningen vacklar på torget, och vad rätt är kan ej komma fram.

15 Så måste sanningen hålla sig undan, och den som vände sig ifrån det onda blev plundrad. Detta såg HERREN, och det misshagade honom, att det icke fanns någon rätt.

16 Och han såg, att ingen trädde fram; han förundrade sig över att ingen grep in. Då hjälpte honom hans egen arm, och hans rättfärdighet understödde honom.

17 Och han klädde sig i rättfärdighet såsom i ett pansar och satte frälsningens hjälm på sitt huvud; han klädde sig i hämndens dräkt såsom i en livklädnad och höljde sig i nitälskan såsom i en mantel.

18 Efter deras gärningar skall han nu vedergälla dem; vrede skall han

14 So then there hath been a driving back of justice, And, righteousness, afar off, standeth,—For truth, hath stumbled in the broadway, And, right, cannot enter;

15 And, the truth, hath been, found missing, And he that hath turned away from wrong is liable to be despoiled, And, when Yahweh, looked, Then was it grievous in his eyes, that there was no, justice:

16 When he saw that there was no, mighty man, Then was he astonished, that there was none to interpose,—So his own arm, brought him salvation, And, his own righteousness, the same, upheld him;

17 And he put on, Righteousness, as a coat of mail, And a helmet of victory upon his head,—And he put on the garments of avenging, for clothing, And wrapped about him, as a cloak–jealousy!

18 According to their deeds, accordingly, will he repay, Indignation to

vihollisillensa; merensaarille hän kostaa.

låta komma över sina ovänner och över sina fiender lönen för vad de hava gjort; ja, havsländerna skall han vedergälla, vad de hava gjort.

his adversaries, Recompense to his enemies,—To the Coastlands—recompense, will he repay:

19 Ja päivän laskun äärillä he pelkäävät Herran nimeä ja päivän koittamilla hänen kunniaansa. Sillä se tulee kuin padottu virta, jota Herran henki ajaa eteenpäin.

19 Så skall HERRENS namn bliva fruktat i väster och hans härlighet, där solen går upp. När fienden bryter fram lik en ström, skall HERRENS andedräkt förjaga honom.

19 That they may revere—From the West, the name of Yahweh, And from the Rising of the Sun, his glory. For he will come in like a rushing stream, The breath of Yahweh, driving it on;

20 Mutta Siionille se tulee lunastajana, niille Jaakobissa, jotka synnistä kääntyvät, sanoo Herra.

20 Men såsom en förlossare kommer HERREN för Sion och för dem i Jakob, som omvända sig från sin överträdelse, säger HERREN.

20 So shall come in, for Zion, a Redeemer, Even for such as are turning from transgression in Jacob,—Declareth Yahweh.

21 Ja tämä on minun liittoni heidän kanssansa, sanoo Herra: minun Henkeni, joka on sinun päälläsi, ja minun sanani, jonka minä suuhusi panen, eivät väisty sinun suustasi, eivät lastesi suusta eivätkä lastesi lasten suusta, sanoo Herra, nyt ja iankaikkisesti.

21 Och detta är det förbund, som jag å min sida gör med dem, säger HERREN: min Ande, som är över dig, och orden, som jag har lagt i din mun, de skola icke vika ur din mun, ej heller ur dina barns eller barnbarns mun från nu och till evig tid, säger HERREN.

21 And, as for me, this, shall be my covenant with them, Saith Yahweh: My spirit that is upon thee, And my words which I have put in thy mouth,—Shall not be taken out of thy mouth–—Nor out of the mouth of thy seed, Nor out of the mouth of thy seed's seed, Saith Yahweh, From henceforth even unto times age-abiding.

60 luku

1 Nouse, ole kirkas, sillä sinun valkeutesi tulee, ja Herran kunnia koittaa sinun ylitsesi.
2 Sillä katso, pimeys peittää maan ja synkeys kansat, mutta sinun ylitsesi koittaa Herra, ja sinun ylläsi näkyy hänen kunniansa.

3 Kansat vaeltavat sinun valkeuttasi kohti, kuninkaat sinun koitteesi kirkkautta kohti.
4 Nosta silmäsi, katso ympärillesi: kaikki nämä ovat kokoontuneet, tulevat sinun tykösi; sinun poikasi tulevat kaukaa, sinun tyttäriäsi kainalossa kannetaan.

5 Silloin sinä saat sen nähdä, ja sinä loistat ilosta, sinun sydämesi sykkii ja avartuu, kun meren aarteet kääntyvät sinun tykösi, kansojen rikkaudet tulevat sinulle.

6 Kamelien paljous peittää sinut, Midianin ja Eefan varsat; kaikki tulevat Sabasta,

1 Stå upp, var ljus, ty ditt ljus kommer, och HERRENS härlighet går upp över dig.
2 Se, mörker övertäcker jorden och töcken folken, men över dig uppgår HERREN, och hans härlighet uppenbaras över dig.

3 Och folken skola vandra i ditt ljus och konungarna i glansen som går upp över dig.
4 Lyft upp dina ögon och se dig omkring: alla komma församlade till dig; dina söner komma fjärran ifrån, och dina döttrar bäras fram på armen.

5 Då, vid den synen skall du stråla av fröjd, och ditt hjärta skall bäva och vidga sig; ty havets rikedomar skola föras till dig, och folkens skatter skola falla dig till.

6 Skaror av kameler skola övertäcka dig, kamelfålar från Midjan och Efa; från Saba skola

1 Arise—shine, For thy light, hath come,—And, the glory of Yahweh, on thee, hath beamed;
2 For lo! darkness, covereth the earth, And, deep gloom, the peoples,—But, on thee, beameth Yahweh, And, his glory, on thee, is seen.
3 So shall nations come, to thy light, And kings, to the brightness of thy dawning.
4 Lift up—round about—thine eyes, and see, They all, have gathered themselves together—have come to thee,—Thy sons, from afar, shall come, And, thy daughters, on the side, shall be carried.
5 Then, shalt thou see, and be radiant, And thy heart, shall throb and be enlarged,—For there shall be turned upon thee the fulness of the sea, The riches of the nations, shall come unto thee;
6 The multitude of camels, shall cover thee, The young camels of Midian and Ephah, All

kantavat kultaa ja suitsutusta ja Herran ylistystä ilmoittavat.

de alla komma, guld och rökelse skola de bära och skola förkunna HERRENS lov.

they of Sheba, shall come,—Gold and frankincense, shall they bring, And, the praises of Yahweh, shall they joyfully tell:

7 Kaikki Keedarin laumat kokoontuvat sinun tykösi, Nebajotin oinaat palvelevat sinua; minulle otollisina ne nousevat minun alttarilleni, ja minä kirkastan kirkkauteni huoneen.

7 Alla Kedars hjordar skola församlas till dig, Nebajots vädurar skola vara dig till tjänst. Mig till välbehag skola de offras på mitt altare, och min härlighets hus skall jag så förhärliga.

7 All the flocks of Kedar, shall be gathered unto thee, The rams of Nebaioth, shall wait upon thee,—They shall come up, with acceptance, on mine altar, And, my beautiful, house, will I adorn.

8 Keitä ovat nuo, jotka lentävät niinkuin pilvet ja niinkuin kyyhkyset lakkoihinsa?

8 Vilka äro dessa som komma farande lika moln, lika duvor, som flyga till sitt duvslag?

8 Who are these, that, As a cloud, do fly? and, As doves to their cotes?

9 Merensaaret odottavat minua, ja etumaisina tulevat Tarsiin-laivat tuodakseen sinun lapsesi kaukaa; hopeansa ja kultansa heillä on mukanansa Herran, sinun Jumalasi, nimelle, Israelin Pyhälle, sillä hän kirkastaa sinut.

9 Se, havsländerna bida efter mig, och främst komma Tarsis' skepp; de vilja föra dina söner hem ifrån fjärran land, och de hava med sig silver och guld åt HERRENS, din Guds, namn, åt Israels Helige, ty han förhärligar dig.

9 Surely, for me, shall, Coastlands, wait, And the ships of Tarshish, first, To bring in thy sons, from far, Their silver and their gold with them,—Unto the name of Yahweh, thy God, And unto the Holy One of Israel, Because he hath adorned thee.

10 Ja muukalaiset rakentavat sinun muurisi, ja heidän kuninkaansa palvelevat sinua; sillä vihassani minä löin sinua, mutta mielisuosiossani minä sinua armahdan.

10 Och främlingar skola bygga upp dina murar, och deras konungar skola betjäna dig. Ty väl har jag slagit dig i min förtörnelse, men i min nåd förbarmar jag mig nu över dig.

10 So shall, the sons of the foreigner, build, thy walls, And, their kings, shall wait upon thee,—For, in my vexation, I smote thee, But, in my favour, have I had compassion upon thee.

11 Sinun porttisi

11 Och dina portar

11 So shall thy gates be

pidetään aina auki, ei niitä suljeta päivällä eikä yöllä, että kansojen rikkaudet tuotaisiin ja heidän kuninkaansa saatettaisiin sinun tykösi.
12 Sillä se kansa tai valtakunta, joka ei sinua palvele, hukkuu, ja ne kansat hävitetään perinjuurin.
13 Libanonin kunnia tulee sinun tykösi, kypressit, jalavat ynnä hopeakuuset, kaunistamaan minun pyhäkköni paikkaa, ja minä saatan jalkaini sijan kunniaan.

14 Ja kumarassa käyden tulevat sinun tykösi sinun sortajaisi pojat, ja kaikki sinun pilkkaajasi heittäytyvät sinun jalkaisi juureen. He nimittävät sinut Herran kaupungiksi, Israelin Pyhän Siioniksi.

15 Sen sijaan, että sinä olet ollut hyljätty ja vihattu, niin ettei ollut kauttasi kulkijaa, teen minä sinut korkeaksi iankaikkisesti, iloksi polvesta polveen.

skola hållas öppna beständigt, varken dag eller natt skola de stängas, så att folkens skatter kunna föras in i dig, med deras konungar i hyllningståget.
12 Ty det folk eller rike, som ej vill tjäna dig, skall förgås; ja, sådana folk skola i grund förgöras.
13 Libanons härlighet skall komma till dig, både cypress och alm och buxbom, för att pryda platsen, där min helgedom är; ty den plats, där mina fötter stå, vill jag göra ärad.

14 Och bugande skola dina förtryckares söner komma till dig, och dina föraktare skola allasammans falla ned för dina fötter. Och man skall kalla dig »HERRENS stad», »Israels Heliges Sion».

15 I stället för att du var övergiven och hatad, så att ingen ville taga vägen genom dig, skall jag göra dig till en härlighetens boning evinnerligen och till en

open—continually,
Neither day nor night, shall they be shut,—That they may bring unto thee the riches of the nations, And, their kings, be led.
12 For, the nation and the kingdom that will not serve thee, shall perish,—Yea, the nations, shall be, utterly wasted.
13 The glory of Lebanon, unto thee, shall come, The fir-tree, the holm-oak, and the sherbin-cedar, together.
To adorn the place of my sanctuary, And, the place of my feet, will I make glorious.
14 Then shall come unto thee, bending low, The sons of them who had humbled thee, Then shall bow down, unto the soles of thy feet, All they who had despised thee; And they shall call thee—The city of Yahweh, The Zion of the Holy One of Israel.
15 Instead of thy being forsaken and hated, so that none, used to pass through thee, I will make of thee—An excellency age-abiding, The joy of generation after

fröjdeort ifrån släkte till släkte.

generation.

16 Ja sinä saat imeä kansojen maidon, imeä kuningasten rintoja, saat tuntea, että minä, Herra, olen sinun auttajasi, että Jaakobin Väkevä on sinun lunastajasi.

16 Och du skall dia folkens mjölk, ja, konungabröst skall du dia; och du skall förnimma, att jag, HERREN, är din frälsare och att den Starke i Jakob är din förlossare.

16 And thou shalt derive sweet nourishment from the nations, Yea, on the bounty of kings, shalt thou be sustained,—So shalt thou know—That, I, Yahweh, am thy Saviour, and, That, thy Redeemer, is the Mighty One of Jacob.

17 Minä tuon vasken sijaan kultaa, ja raudan sijaan minä tuon hopeata, puun sijaan vaskea ja kiven sijaan rautaa. Ja minä panen sinulle esivallaksi rauhan ja käskijäksi vanhurskauden.

17 Jag skall låta guld komma i stället för koppar och låta silver komma i stället för järn och koppar i stället för trä och järn i stället för sten. Och jag vill sätta frid till din överhet och rättfärdighet till din behärskare.

17 Instead of bronze, I will bring in, gold, and, Instead of iron, I will bring in, silver, and, Instead of wood, bronze, and, Instead of stones, iron,—And I will appoint the oversight of thee to, Prosperity, And the setting of thy tasks to, Righteousness.

18 Ei kuulu enää väkivaltaa sinun maassasi, ei tuhoa, ei turmiota sinun rajaisi sisällä, ja sinä kutsut pelastuksen muuriksesi ja kiitoksen portiksesi.

18 Man skall icke mer höra talas om våld i ditt land, om ödeläggelse och förstöring inom dina gränser, utan du skall kalla dina murar för »frälsning» och dina portar för »lovsång».

18 Violence, shall no more be heard, in thy land, Wasting nor destruction, within thy boundaries,—But thou shalt call Thy walls, Victory, and, Thy gates, Praise.

19 Ei ole enää aurinko sinun valonasi päivällä, eikä valaise sinua kuun kumotus, vaan Herra on sinun iankaikkinen valkeutesi, ja sinun Jumalasi sinun kirkkautesi.

19 Solen skall icke mer vara ditt ljus om dagen, och månen skall icke mer lysa dig med sitt sken, utan HERREN skall vara ditt eviga ljus, och din Gud skall vara din härlighet.

19 Thou shalt no, more, have, the sun, for light by day, neither, for brightness, shall the moon give light unto thee,—But, Yahweh, shall become, thine age–abiding light, And, thy

God, thine adorning:

20 Ei sinun aurinkosi enää laske, eikä sinun kuusi vajene, sillä Herra on sinun iankaikkinen valkeutesi, ja päättyneet ovat sinun murheesi päivät.

20 Din sol skall då icke mer gå ned och din måne icke mer taga av; ty HERREN skall vara ditt eviga ljus, och dina sorgedagar skola hava en ände.

20 No more shall go in, thy sun, Nor, thy moon, withdraw itself,—For, Yahweh, will become to thee, an age-abiding light, So shall be ended, the days of thy mourning.

21 Sinun kansassasi ovat kaikki vanhurskaita, he saavat periä maan iankaikkisesti, he, minun istutukseni vesa, minun kätteni teko, minun kirkkauteni ilmoitukseksi.

21 Och i ditt folk skola alla vara rättfärdiga, evinnerligen skola de besitta landet; de äro ju en telning, som jag har planterat, ett verk av mina händer, som jag vill förhärliga mig med.

21 And, thy people, shall, all of them, be righteous, To times age-abiding, shall they possess the land,—The sprout of mine own planting, The work of mine own hands,—That I may get myself glory.

22 Pienimmästä kasvaa heimo, vähäisimmästä väkevä kansa. Minä, Herra, sen aikanansa nopeasti täytän.

22 Av den minste skola komma tusen, och av den ringaste skall bliva ett talrikt folk. Jag är HERREN; när tiden är inne, skall jag med hast fullborda detta.

22 The little one, shall become a thousand, and, The small one, a mighty nation: I—Yahweh, in its own season, will hasten it.

61 luku

1 Herran, Herran Henki on minun päälläni, sillä hän on voidellut minut julistamaan ilosanomaa nöyrille, lähettänyt minut sitomaan särjettyjä sydämiä, julistamaan vangituille vapautusta ja kahlituille kirvoitusta,

1 Herrens, HERRENS Ande är över mig, ty HERREN har smort mig till att förkunna glädjens budskap för de ödmjuka; han har sänt mig till att läka dem som hava ett förkrossat hjärta, till att predika frihet för de fångna och förlossning för de bundna,

1 The spirit of My Lord Yahweh, is upon me,—Because Yahweh, Hath anointed me, to tell good tidings to the oppressed, Hath sent me to bind up the broken-hearted, To proclaim, To captives, liberty, To them who are bound, the opening of the

		prison;
2 julistamaan Herran otollista vuotta ja meidän Jumalamme kostonpäivää, lohduttamaan kaikkia murheellisia,	2 till att predika ett nådens år från HERREN och en hämndens dag från vår Gud, en dag, då han skall trösta alla sörjande,	2 To proclaim—The year of acceptance of Yahweh, and, The day of avenging of our God: To comfort all who are mourning;
3 panemaan Siionin murheellisten päähän - antamaan heille - juhlapäähineen tuhkan sijaan, iloöljyä murheen sijaan, ylistyksen vaipan masentuneen hengen sijaan, ja heidän nimensä on oleva vanhurskauden tammet, Herran istutus, hänen kirkkautensa ilmoitukseksi.	3 då han skall låta de sörjande i Sion få huvudprydnad i stället för aska, glädjeolja i stället för sorg, högtidskläder i stället för en bedrövad ande; och de skola kallas »rättfärdighetens terebinter», »HERRENS plantering, som han vill förhärliga sig med».	3 To appoint unto the mourners of Zion—To give unto them, A chaplet instead of ashes, The oil of joy instead of mourning, The mantle of praise instead of the spirit of dejection,—So shall they be called, The oaks of righteousness, The plantation of Yahweh: That he may get himself glory
4 Ja he rakentavat jälleen ikivanhat rauniot, kohottavat ennalleen esi-isien autiot paikat; ja he uudistavat rauniokaupungit, jotka ovat olleet autiot polvesta polveen.	4 Och de skola bygga upp de gamla ruinerna och upprätta förfädernas ödeplatser; de skola återställa de förödda städerna, de platser, som hava legat öde släkte efter släkte.	4 Then shall they build the wastes of a bygone age, The desolations of former times, shall they raise up,—And they shall build anew—The cities laid waste, The desolations of generation after generation.
5 Vieraat ovat teidän laumojenne paimenina, muukalaiset teidän peltomiehinänne ja viinitarhureinanne.	5 Främlingar skola stå redo att föra edra hjordar i bet, och utlänningar skola bruka åt eder åkrar och vingårdar.	5 Then shall strangers stay, and feed your flocks,—And, the sons of the foreigner, shall be your plowmen and your vinedressers.
6 Mutta teitä kutsutaan Herran papeiksi,	6 Men I skolen heta HERRENS präster, och	6 But, ye, the priests of Yahweh, shall be called,

sanotaan meidän Jumalamme palvelijoiksi; te saatte nauttia kansain rikkaudet ja periä heidän kunniansa.

7 Häpeänne hyvitetään teille kaksin kerroin, ja pilkatut saavat riemuita osastansa. Niin he saavat kaksinkertaisen perinnön maassansa; heillä on oleva iankaikkinen ilo.

8 Sillä minä, Herra, rakastan oikeutta, vihaan vääryyttä ja ryöstöä; ja minä annan heille palkan uskollisesti ja teen heidän kanssansa iankaikkisen liiton.

9 Heidän siemenensä tulee tunnetuksi kansain keskuudessa ja heidän jälkeläisensä kansakuntien keskellä; kaikki, jotka näkevät heitä, tuntevat heidät Herran siunaamaksi siemeneksi.

10 Minä iloitsen suuresti Herrassa, minun sieluni riemuitsee minun Jumalassani, sillä hän pukee minun ylleni

man skall kalla eder vår Guds tjänare; I skolen få njuta av folkens skatter, och deras härlighet skall övergå till eder.

7 För eder skam skolen I få dubbelt igen, och de som ledo smälek skola nu jubla över sin del. Så skola de få dubbelt att besitta i sitt land; evig glädje skola de undfå.

8 Ty jag, HERREN, älskar, vad rätt är, och hatar orättfärdigt rov; och jag skall giva dem deras lön i trofasthet och sluta ett evigt förbund med dem.

9 Och deras släkte skall bliva känt bland folken och deras avkomma bland folkslagen; alla som se dem skola märka på dem, att de äro ett släkte, som HERREN har välsignat.

10 Jag gläder mig storligen i HERREN, och min själ fröjdar sig i min Gud, ty han har iklätt mig frälsningens klädnad

The attendants of our God, shall ye be named,—The riches of the nations, shall ye eat, And, in their glory, shall ye boast yourselves.

7 Instead of your shame,—double! And, [Instead of] disgrace, they shall shout in triumph over their portion,—Therefore, in their own land, shall they possess, double, Joy age-abiding, shall be theirs.

8 For, I—Yahweh, am a lover of justice, Hating plunder, for an ascending-sacrifice,—Therefore will I give their reward with faithfulness, And, an age-abiding covenant, will I solemnise for them.

9 Then shall be, known, among the nations, their seed, And, their offspring, in the midst of the peoples,—All who see them, shall acknowledge them, That, they, are the seed that Yahweh hath blessed.

10 I will, greatly rejoice, in Yahweh, My soul shall exult, in my God, For he hath clothed me, with the garments of

autuuden vaatteet ja verhoaa minut vanhurskauden viittaan, yljän kaltaiseksi, joka kantaa juhlapäähinettä niinkuin pappi, ja morsiamen kaltaiseksi, joka on koruillansa kaunistettu.

och höljt mig i rättfärdighetens mantel, likasom när en brudgum sätter högtidsbindeln på sitt huvud eller likasom när en brud pryder sig med sina smycken.

salvation, With a robe of righteousness, hath he enwrapt me,—As, a bridegroom, adorneth himself with, a chaplet, And as, a bride, bedecketh herself with, her jewels.

11 Sillä niinkuin maa tuottaa kasvunsa ja niinkuin kasvitarha saa siemenkylvönsä versomaan, niin saattaa Herra, Herra versomaan vanhurskauden ja kiitoksen kaikkien kansojen nähden.

11 Ty likasom jorden låter sina växter spira fram och en trädgård sin sådd växa upp, så skall Herren, HERREN låta rättfärdighet uppväxa och lovsång inför alla folk.

11 For, as, the earth, bringeth forth her bud, And as, a garden, causeth, her seeds, to shoot forth, So, My Lord, Yahweh, will cause to shoot forth, Righteousness and praise before all the nations.

62 luku

1 Siionin tähden minä en voi vaieta, ja Jerusalemin tähden en lepoa saa, ennenkuin sen vanhurskaus nousee kuin aamunkoi ja sen autuus kuin palava tulisoihtu.

1 För Sions skull vill jag icke tiga, och för Jerusalems skull vill jag ej unna mig ro, förrän dess rätt går upp såsom solens sken och dess frälsning lyser såsom ett brinnande bloss.

1 For Zion’s sake, will I not hold my peace, And, for Jerusalem’s sake, will I not rest,—Until her righteousness, go forth as brightness, And, her salvation, as a torch that is lighted.

2 Ja kansat näkevät sinun vanhurskautesi, kaikki kuninkaat sinun kunniasi; ja sinulle annetaan uusi nimi, jonka Herran suu säätää.

2 Och folken skola se din rätt och alla konungar din härlighet; och du skall få ett nytt namn, som HERRENS mun skall bestämma.

2 So shall nations see, thy righteousness, And all kings, thy glory; And thou shalt be called by a new name, which, the mouth of Yahweh, will name.

3 Sinä tulet kauniiksi kruunuksi Herran

3 Så skall du vara en härlig krona i HERRENS

3 Then shalt thou become—A crown of

kädessä ja kuninkaalliseksi päähineeksi Jumalasi kädessä.

hand, en konungslig huvudbindel i din Guds hand.

adorning, in the hand of Yahweh, and, A royal diadem, in the hand of thy God.

4 Ei sinua enää sanota hyljätyksi, eikä sinun maatasi enää sanota autioksi; vaan sinua kutsutaan minun rakkaakseni ja sinun maatasi aviovaimoksi, sillä Herra rakastaa sinua, ja sinun maasi otetaan avioksi.

4 Du skall icke mer kallas »den övergivna», ej heller skall ditt land mer kallas »ödemark», utan du skall få heta »hon som jag har min lust i», och ditt land skall få heta »äkta hustrun»; ty HERREN har sin lust i dig, och ditt land har fått sin äkta man.

4 Thou shalt he termed no longer–Forsaken, Nor shall, thy land, be termed any longer, A desolation, But, thou, shalt be called, Hephzibah[=" My delight is in her"], And, thy land, Beulah[=" married"], —For Yahweh hath found delight, in thee, And, thy land, shall be married.

5 Sillä niinkuin nuori mies ottaa neitsyen avioksi, niin sinun lapsesi ottavat sinut omaksensa; ja niinkuin ylkä iloitsee morsiamesta, niin sinun Jumalasi iloitsee sinusta.

5 Ty såsom när en ung man bliver en jungrus äkta herre, så skola dina barn bliva dina äkta herrar, och såsom en brudgum fröjdar sig över sin brud, så skall din Gud fröjda sig över dig.

5 For, a young man, marrieth, a virgin, Thy sons, marry thee! And, the bridegroom, rejoiceth, over, the bride—Thy God, rejoiceth over thee.

6 Sinun muureillesi, Jerusalem, minä asetan vartijat; älkööt he milloinkaan vaietko, ei päivällä eikä yöllä. Te, jotka ylistätte Herraa, älkää itsellenne lepoa suoko.

6 På dina murar, Jerusalem, har jag ställt väktare; varken dag eller natt få de någonsin tystna. I som skolen ropa till HERREN, given eder ingen ro.

6 Upon thy walls, O Jerusalem, have I appointed watchmen, All the day and all the night through, let them not hold their peace,—O ye that put Yahweh in mind, Do not take rest, to yourselves,

7 Älkää antako hänelle lepoa, ennenkuin hän on asettanut ennallensa Jerusalemin, tehnyt sen

7 Och given honom ingen ro förrän han åter har byggt upp Jerusalem och låtit det bliva ett

7 Neither give rest, unto him, Until he establish, and until he set forth Jerusalem, as a praise

ylistykseksi maassa.

8 Herra on vannonut oikean kätensä ja väkevyytensä käsivarren kautta: En totisesti minä enää anna jyviäsi sinun vihollistesi ruuaksi, eivätkä juo enää muukalaiset sinun viiniäsi, josta sinä olet vaivan nähnyt.

9 Vaan jotka viljan kokoavat, ne sen syövät ja ylistävät Herraa; ja jotka viinin korjaavat, ne sen juovat minun pyhissä esikartanoissani.

10 Käykää, käykää ulos porteista, tasoittakaa kansalle tie, tehkää, tehkää valtatie, raivatkaa kivet pois, kohottakaa lippu kansoille.

11 Katso, Herra on kuuluttanut maan ääriin asti: Sanokaa tytär Siionille: Katso, sinun pelastuksesi tulee. Katso, hänen palkkansa on hänen mukanansa, hänen työnsä ansio käy hänen edellänsä.

12 Ja heitä kutsutaan pyhäksi kansaksi, Herran

ämne till lovsång på jorden.

8 HERREN har svurit vid sin högra hand och sin starka arm: Jag skall icke mer giva din säd till mat åt dina fiender, och främlingar skola icke dricka ditt vin, frukten av din möda.

9 Nej, de som insamla säden skola ock äta den och skola lova HERREN, och de som inbärga vinet skola dricka det i min helgedoms gårdar.

10 Dragen ut, dragen ut genom portarna, bereden väg för folket; banen, ja, banen en farväg rensen den från stenar, resen upp ett baner för folken.

11 Hör, HERREN höjer ett rop, och det når till jordens ända: Sägen till dottern Sion: Se, din frälsning kommer. Se, han har med sig sin lön, och hans segerbyte går framför honom.

12 Och man skall kalla dem »det heliga folket»,

in the earth!

8 Sworn, hath Yahweh—
By his own right hand,
and, By his own strong, arm,—Surely I will give thy corn, no more, as food to thine enemies,
Nor shall the sons of the foreigner drink, thy new wine, for which thou hast toiled;

9 But, they who have garnered it, shall eat it, and praise Yahweh,—
And, they who have gathered in its clusters, shall drink it, in my holy, courts.

10 Pass ye through, pass ye through the gates, Prepare ye the way of the people,—Cast ye up, cast ye up the highway, Clear it of stones, Lift ye high a standard, unto the peoples.

11 Lo! Yahweh, hath sent a message unto the end of the earth:
Say ye to the daughter of Zion, Lo! thy Salvation, is coming,—Lo! his reward, is with him,
And, his recompense, before him:

12 So shall men call them—The holy, people,

lunastetuiksi; ja sinua kutsutaan halutuksi, kaupungiksi, joka ei ole hyljätty.

»HERRENS förlossade»; och dig själv skall man kalla »den mångbesökta staden», »staden, som ej varder övergiven».

The redeemed of Yahweh,—And, thou, shalt be called—Sought out, A city, not forsaken.

63 luku

1 Kuka tuolla tulee Edomista, tulipunaisissa vaatteissa Bosrasta, tuo puvultansa komea, joka uljaana astelee suuressa voimassansa? Minä, joka puhun vanhurskautta, joka olen voimallinen auttamaan.

1 Vem är han som kommer från Edom, från Bosra i högröda kläder, så präktig i sin dräkt, så stolt i sin stora kraft? »Det är jag, som talar i rättfärdighet, jag, som är en mästare till att frälsa.»

1 Who, is this, coming in from Edom, With bright-red garments, from Bozrah? This, made splendid in his raiment, Marching on in the greatness of his strength? I, speaking in righteousness, Mighty to save.

2 Miksi on punaa sinun puvussasi, miksi ovat vaatteesi kuin viinikuurnan polkijan?

2 Varför är din dräkt så röd? Varför likna dina kläder en vintrampares?

2 Wherefore, is there red, on thy raiment,— And thy garments, as of one treading in a wine-trough?

3 Kuurnan minä poljin, minä yksinäni, ei ketään kansojen joukosta ollut minun kanssani; minä poljin heidät vihassani, tallasin heidät kiivaudessani, ja niin pirskui heidän vertansa vaatteilleni, ja minä tahrasin koko pukuni.

3 »Jo, en vinpress har jag trampat, jag själv allena, och ingen i folken bistod mig. Jag trampade dem i min vrede, trampade sönder dem i min förtörnelse. Då stänkte deras blod på mina kläder, och så fick jag hela min dräkt nedfläckad.

3 A winepress, have I trodden, alone, And, of the peoples, there was no, man with me. So I trod them down, in mine anger, And trampled upon them, in mine indignation,—And their life-blood besprinkled my garments, And, all mine apparel, I defiled;

4 Sillä koston päivä oli minun mielessäni ja minun lunastettujeni vuosi oli tullut.

4 Ty en hämndedag hade jag beslutit, och mitt förlossningsår hade kommit.

4 For, a day of avenging, was in my heart, And, the year of my redeemed, had come.

5 Ja minä katselin, mutta ei ollut auttajaa, ja minä ihmettelin, kun ei kukaan tueksi tullut. Silloin minun oma käsivarteni minua auttoi, ja minun vihani minua tuki.

5 Och jag skådade omkring mig, men ingen hjälpare fanns; jag stod där i förundran, men ingen fanns, som understödde mig. Då hjälpte mig min egen arm, och min förtörnelse understödde mig.

5 Therefore looked I around, and there was none to help,—And I was astonished, that there was none to uphold,—So, mine own arm, brought me salvation, And, mine indignation, the same, upheld me;

6 Ja minä tallasin kansat vihassani ja juovutin heidät kiivaudellani; minä vuodatin maahan heidän verensä.

6 Jag trampade ned folken i min vrede och gjorde dem druckna i min förtörnelse, och jag lät deras blod rinna ned på jorden.»

6 Then trod I down peoples, in mine anger, And make them drunk, with mine indignation, And brought down to the earth their life–blood.

7 Herran armotöitä minä julistan, Herran ylistettäviä tekoja, kaikkea, mitä Herra on meille tehnyt, suurta hyvyyttä Israelin heimoa kohtaan, mitä hän on heille osoittanut laupeudessansa ja suuressa armossansa.

7 HERRENS nådegärningar vill jag förkunna, ja, HERRENS lov, efter allt vad HERREN har gjort mot oss, den nåderike mot Israels hus, vad han har gjort mot dem efter sin barmhärtighet och sin stora nåd.

7 The lovingkindness of Yahweh, will I recall, the praises of Yahweh, According to all that Yahweh, hath bestowed upon us,—Even the abundance of goodness to the house of Israel, Which he bestowed upon them—According to his compassions, and, According to the abundance of his lovingkindness.

8 Ja hän sanoi: Ovathan he minun kansani, he ovat lapsia, joissa ei ole vilppiä; ja niin hän tuli heille vapahtajaksi.

8 Ty han sade: »De äro ju mitt folk, barn, som ej svika.» Och så blev han deras frälsare.

8 Therefore he said–Surely, my people, they are, Sons, they will not act falsely! So he became their, saviour.

9 Kaikissa heidän ahdistuksissansa oli

9 I all deras nöd var ingen verklig nöd, ty

9 In all their affliction, he, was afflicted, And,

hänelläkin ahdistus, ja hänen kasvojensa enkeli vapahti heidät. Rakkaudessaan ja sääliväisyydessään hän lunasti heidät, nosti heitä ja kantoi heitä kaikkina muinaisina päivinä.

hans ansiktes ängel frälste dem. Därför att han älskade dem och ville skona dem, förlossade han dem. Han lyfte dem upp och bar dem alltjämt, i forna tider.

the messenger of his presence, saved them, In his love and in his pity, he, redeemed them,— And then lifted them up and carried them, all the days of the age–past time.

10 Mutta he niskoittelivat ja saattoivat murheelliseksi hänen Pyhän Henkensä; ja niin hän muuttui heidän viholliseksensa, hän itse soti heitä vastaan.

10 Men de voro genssträviga, och de bedrövade hans heliga Ande; därför förvandlades han till deras fiende, han själv stridde mot dem.

10 But, they, rebelled, and grieved his Holy Spirit,—And so he turned against them as an enemy, He himself, fought against them.

11 Silloin hänen kansansa muisti muinaisia päiviä, muisti Moosesta: Missä on hän, joka toi heidät ylös merestä, heidät ynnä hänen laumansa paimenen? Missä on hän, joka pani tämän sydämeen Pyhän Henkensä;

11 Då tänkte hans folk på forna tider, de tänkte på Mose: Var är nu han som förde dem upp ur havet, jämte herdarna för hans hjord? Var är han som lade i deras bröst sin helige Ande,

11 Then were recalled the days of the age–past time, Moses—his people:—Where, is he that led them up out of the sea, with the shepherds of his flock? Where, is he that put, within him, his Holy Spirit?

12 hän, joka antoi kunniansa käsivarren kulkea Mooseksen oikealla puolella, joka halkaisi vedet heidän edestänsä tehdäkseen itsellensä iankaikkisen nimen;

12 var är han som lät sin härliga arm gå fram vid Moses högra sida, han som klöv vattnet framför dem och så gjorde sig ett evigt namn,

12 That caused to go, at the right hand of Moses, his own majestic, arm,—Cleaving the waters from before them, To make himself an age–abiding name:

13 hän, joka kuljetti heitä syvyyksissä niinkuin hevosia

13 han som lät dem färdas genom djupen, såsom hästar färdas

13 Causing them to go through the roaring deeps,—Like a horse

erämaassa, eivätkä he kompastelleet?

14 Niinkuin karja astuu alas laaksoon, niin vei Herran Henki heidät lepoon. Niin sinä olet kansaasi johdattanut, tehdäksesi itsellesi kunniallisen nimen.
15 Katsele taivaasta, katso pyhyytesi ja kirkkautesi asunnosta. Missä on sinun kiivautesi ja voimalliset tekosi? Sinun sydämesi sääli ja sinun armahtavaisuutesi ovat minulta sulkeutuneet.

16 Sinähän olet meidän isämme, sillä Aabraham ei meistä tiedä eikä Israel meitä tunne: sinä, Herra, olet meidän isämme; meidän Lunastajamme on ikiajoista sinun nimesi.
17 Miksi sallit meidän eksyä pois sinun teiltäsi, Herra, ja annoit meidän sydämemme paatua, niin ettemme sinua pelkää? Palaja takaisin palvelijaisi tähden, perintöosasi sukukuntain tähden.

genom öknen, utan att stappla?

14 Likasom när boskapen går ned i dalen så fördes de av HERRENS Ande till ro. Ja, så ledde du ditt folk och gjorde dig ett härligt namn.
15 Skåda ned från himmelen och se härtill från din heliga och härliga boning. Var äro nu din nitälskan och dina väldiga gärningar, var är ditt hjärtas varkunnsamhet och din barmhärtighet? De hålla sig tillbaka från mig.

16 Du är ju dock vår fader; ty Abraham vet icke av oss, och Israel känner oss icke. Men du, HERRE, är vår fader; »vår förlossare av evighet», det är ditt namn.
17 Varför, o HERRE, låter du oss då gå vilse från dina vägar och förhärdar våra hjärtan, så att vi ej frukta dig? Vänd tillbaka för dina tjänares skull, för din arvedels stammars skull.

through the wilderness, That they should not stumble?
14 As a beast, into the valley, goeth down, The Spirit of Yahweh, causeth him to rest, So, didst thou lead, thy people, To make thyself a majestic, name!
15 Look thou down, out of the heavens, and see, Out of the high abode of thy holiness and of thy majesty,—Where, are thy jealousy, and thy mighty deeds? The resounding of thy yearning affection, and thy compassions towards me, are they restrained?
16 For, thou, art our father, Though, Abraham, knew us not, And, Israel, could not acknowledge us,—Thou, O Yahweh, art our father, Our Redeemer from the Age–past time, is thy name.
17 Wherefore, shouldst thou suffer us to wander O Yahweh, from thy ways? [Wherefore] shouldst thou let us harden our heart past revering thee? Return thou, for the sake of, Thy servants, The tribes thou thyself hast

		inherited.
18 Vähän aikaa vain sinun pyhä kansasi sai pitää perintönsä; meidän ahdistajamme ovat tallanneet sinun pyhäkkösi.	18 Allenast helt kort fick ditt heliga folk behålla sin besittning; våra ovänner trampade ned din helgedom.	18 For a short time only, did thy holy, people hold possession,– –Our adversaries, trod down thy sanctuary!
19 Me olemme niinkuin ne, joita sinä et ole ikinä hallinnut, olemme, niinkuin ei meitä olisi otettu sinun nimiisi.	19 Det är oss nu så, som om du aldrig hade varit herre över oss, om om vi ej hade blivit uppkallade efter ditt namn.	19 We have become like those, Over whom, from age–past times, thou hast not ruled, Who have never, been called by thy name!
64 luku		
1 Oi, jospa sinä halkaisisit taivaat ja astuisit alas, niin että vuoret järkkyisivät sinun edessäsi, niinkuin risut leimahtavat tuleen, niinkuin vesi tulella kiehuu,	1 O att du läte himmelen rämna och fore hitned, så att bergen skälvde inför dig, 2 likasom när ris antändes av eld och vatten genom eld bliver sjudande,	1 Would that thou hadst rent the heavens, hadst come down, 2 At thy presence, had, mountains, quaked: As fire kindleth, brushwood, [As] fire causeth, water, to boil,
2 että tekisit nimesi tunnetuksi vastustajillesi ja kansat vapisisivat sinun kasvojesi edessä,	så att du gjorde ditt namn kunnigt bland dina ovänner och folken darrade för dig!	[So,] if thou wouldst make known thy Name to thine adversaries, At thy presence, nations, would tremble.
3 kun sinä teet peljättäviä tekoja, joita emme odottaa voineet! Oi, jospa astuisit alas, niin että vuoret järkkyisivät sinun edessäsi!	3 O att du fore hitned med underbara gärningar som vi icke kunde vänta, så att bergen skälvde inför dig!	3 When thou didst fearful things, we could not expect, Thou camest down, at thy presence, mountains, quaked.
4 Ei ole ikiajoista kuultu, ei ole korviin tullut, ei ole silmä	4 Aldrig någonsin har man ju hört, aldrig har något öra förnummit,	4 Although from age–past times, It was never heard, It was not

nähnyt muuta Jumalaa, paitsi sinut, joka senkaltaisia tekisi häntä odottavalle.

aldrig har något öga sett en annan Gud än dig handla så mot dem som vänta efter honom.

perceived by, the ear,—Neither did, the eye, ever see—That, a god besides thee, could work for the man who waited for him,

5 Sinä käyt niitä kohden, jotka ilolla vanhurskautta tekevät ja jotka sinun teilläsi sinua muistavat. Katso, sinä vihastuit, ja me jouduimme synnin alaisiksi; niin on ollut ikiajoista asti - saammeko avun?

5 Du kom dem till mötes, som övade rättfärdighet med fröjd, dem som på dina vägar tänkte på dig. Men se, du blev förtörnad, och vi stodo där såsom syndare. Så hava vi länge stått; skola vi väl bliva frälsta?

5 Yet didst thou meet, Him who was rejoicing, and working righteousness, Even them who, in thy ways, remembered thee,—Lo! thou, hast been vexed, And truly we had sinned, Among them, was [the prospect of] an age [to come], That we might be saved.

6 Kaikki me olimme kuin saastaiset, ja niinkuin tahrattu vaate oli kaikki meidän vanhurskautemme. Ja kaikki me olemme lakastuneet kuin lehdet, ja pahat tekomme heittelevät meitä niinkuin tuuli.

6 Vi blevo allasammans lika orena människor, och all vår rättfärdighet var såsom en fläckad klädnad. Vi vissnade allasammans såsom löv, och våra missgärningar förde oss bort såsom vinden.

6 But we have become as one unclean, all of us, And, as a garment polluted, were all our righteous doings,—And so we faded like a leaf, all of us, And, our iniquity, as a wind, carried us away;

7 Ei ole ketään, joka avukseen huutaa sinun nimeäsi, joka herää pitämään sinusta kiinni; sillä sinä olet peittänyt kasvosi meiltä, jättänyt meidät menehtymään syntiemme valtaan.

7 Ingen fanns, som åkallade ditt namn, ingen, som vaknade upp för att hålla sig till dig; ty du dolde ditt ansikte för oss och lät oss försmäkta genom vår missgärning.

7 And there was none, To call upon thy Name, To rouse himself to lay firm hold on thee,—For thou hadst hidden thy face from us, And hadst made us despond, by means of our iniquity.

8 Mutta olethan sinä, Herra, meidän isämme; me olemme savi, ja sinä

8 Men HERRE, du är ju vår fader; vi äro leret, och du är den som har

8 But, now, O Yahweh, our father, thou art,—We, are the clay, and,

olet meidän valajamme, kaikki me olemme sinun kättesi tekoa.
9 Älä, Herra, vihastu ylenmäärin, äläkä ainiaan muistele pahoja tekoja. Katso ja huomaa, että me kaikki olemme sinun kansasi.

10 Sinun pyhät kaupunkisi ovat tulleet erämaaksi, Siion on erämaaksi tullut, Jerusalem autioksi.
11 Meidän pyhä ja ihana temppelimme, jossa isämme sinua ylistivät, on tulella poltettu, ja rauniona on kaikki meille kallisarvoinen.
12 Vaikka nämä näin ovat, voitko, Herra, pidättää itsesi, voitko olla vaiti ja vaivata meitä ylenmäärin?

danat oss, vi äro allasammans verk av din hand.
9 Var då ej så högeligen förtörnad, HERRE; och tänk icke evinnerligen på vår missgärning; nej, se därtill att vi allasammans äro ditt folk.

10 Dina heliga städer hava blivit en öken, Sion har blivit en öken, Jerusalem en ödemark.

11 Vårt heliga och härliga tempel, där våra fäder lovade dig, det har blivit uppbränt i eld; och allt vad dyrbart vi ägde har lämnats åt förödelsen.
12 Kan du vid allt detta hålla dig tillbaka, o HERRE? Kan du tiga stilla och plåga oss så svårt?

thou, art our potter, Yea, the work of thy hand, are, we all:
9 Do not be indignant, O Yahweh, so very greatly, Neither, perpetually, do thou recall iniquity,—Lo! look around, we pray thee. . . thy people, are, we all.

10 Thy holy, cities, have become a wilderness,—Zion, a wilderness, hath become, Jerusalem, a desolation!
11 Our holy, and our beautiful, house, Where our fathers praised, thee, Hath become a conflagration,—And, all our delightful, places, are in ruins!
12 In view of these things, wilt thou restrain thyself, O Yahweh? Wilt thou hold thy peace, and humble us so very greatly?

65 luku

1 Minä olen suostunut niiden etsittäväksi, jotka eivät minua kysyneet, niiden löydettäväksi, jotka eivät minua etsineet; minä olen sanonut kansalle, joka

1 Jag har låtit mig bliva uppenbar för dem som icke frågade efter mig, jag har låtit mig finnas av dem som icke sökte mig; till ett folk som icke var uppkallat efter

1 I have let myself be consulted, by them who had not asked, I have suffered myself to be found, by them who had not sought me,—I have said, Here I am! Here I

ei ole otettu minun nimiini: Tässä minä olen, tässä minä olen!
2 Koko päivän minä olen ojentanut käsiäni uppiniskaista kansaa kohden, joka vaeltaa tietä, mikä ei ole hyvä, omain ajatustensa mukaan;
3 kansaa kohden, joka vihoittaa minua alinomaa, vasten kasvojani, uhraa puutarhoissa ja suitsuttaa tiilikivialttareilla.
4 He asustavat haudoissa ja yöpyvät salaisiin paikkoihin; he syövät sianlihaa, ja saastaiset liemet on heillä astioissansa.

5 He sanovat: Pysy erilläsi, älä tule minua lähelle, sillä minä olen sinulle pyhä. Nämä ovat savu minun sieraimissani, tuli, joka palaa kaiken päivää.
6 Katso, se on kirjoitettuna minun edessäni. En ole minä vaiti, vaan minä maksan, maksan heille helmaan

7 heidän pahat tekonsa

mitt namn har jag sagt: Se, här är jag, här är jag.
2 Hela dagen har jag uträckt mina händer till ett gensträvigt folk som vandrar på den väg som icke är god, i det att de följa sina egna tankar --

3 ett folk, som beständigt förtörnar mig utan att hava någon försyn, som frambär offer i lustgårdar och tänder offereld på tegelaltaren,
4 som har sitt tillhåll bland gravar och tillbringar natten i undangömda nästen, som äter svinens kött och har vederstygglig spis i sina kärl,
5 som säger: »Bort med dig, kom icke vid mig, ty jag är helig för dig.» De äro såsom rök i min näsa, en eld, som brinner beständigt.

6 Se, detta står upptecknat inför mina ögon; jag skall icke tiga, förrän jag har givit vedergällning, ja, vedergällning i deras sköte,
7 både för deras egna

am! Unto a nation that had not been called by my name.
2 I have spread out my hands, all the day, Unto a rebellious people,— Who walk, In the way that is not good, After their own devices.

3 The people who are provoking me to anger, to my face, continually,– –Sacrificing in gardens, and, Burning incense upon bricks;

4 Who tarry among graves, And, in the secret places, do lodge– –Who eat the flesh of swine, And, the broth of refuse things, is in their vessels,—
5 Who say—Draw near by thyself, Do not approach with me, For I am holier than thou! These, are, A smoke in my nostrils, A fire, burning all the day.
6 Lo! it is written before me,—I will not keep silence, But I have, recompensed, and will, recompense, into their bosom:

7 Your own iniquities,

ynnä teidän isienne pahat teot, sanoo Herra, niiden, jotka ovat vuorilla suitsuttaneet ja kukkuloilla minua häväisseet; ja ensiksi minä mittaan heille palkan heidän helmaansa.

missgärningar och för deras fäders, säger HERREN, vedergällning för att de tände offereld på bergen och för att de smädade mig på höjderna; ja, först skall jag mäta upp lönen åt dem i deras sköte.

And the iniquities of your fathers together, Saith Yahweh, Who have burned incense upon the mountains, And, upon the hills, have reproached me,— Therefore will I measure their former work, into their bosom.

8 Näin sanoo Herra: Niinkuin sanotaan rypäleestä, jos siinä on mehua: Älä hävitä sitä, sillä siinä on siunaus, niin teen minä palvelijaini tähden, etten kaikkea hävittäisi.

8 Så säger HERREN: Likasom man säger om en druvklase, när däri finnes saft: »Fördärva den icke, ty välsignelse är däri», så skall ock jag göra för mina tjänares skull: jag skall icke fördärva alltsammans.

8 Thus, saith Yahweh— As, new wine, is found, in the cluster, And one saith, Do not destroy it, for a blessing, is in it, So, will I do for the sake of my servants, That I may not destroy the whole [nation];

9 Minä tuotan Jaakobista siemenen ja Juudasta vuorteni perillisen; ja minun valittuni saavat periä maan, ja minun palvelijani saavat siinä asua.

9 Jag skall låta en avkomma utgå från Jakob, från Juda en arvinge till mina berg; ty mina utkorade skola besitta landet, och mina tjänare skola bo däri.

9 Therefore will I bring forth, Out of Jacob, a seed, and, Out of Judah, an inheritor of my mountains, That my chosen ones may inherit, it, And, my servants, dwell there;

10 Ja Saaron on oleva lammasten laitumena ja Aakorin laakso karjan lepopaikkana minun kansallani, joka minua etsii.

10 Saron skall bliva en betesmark för får och Akors dal en lägerplats för fäkreatur, och de skola givas åt mitt folk, när det söker mig.

10 Then shall, Sharon, become, a fold for flocks, And the vale of Achor, for the lying down of herds,—For my people who have sought me.

11 Mutta te, jotka hylkäätte Herran ja unhotatte minun pyhän vuoreni, jotka

11 Men I som övergiven HERREN och förgäten mitt heliga berg, I som duken bord åt Gad och

11 But, ye, are they— Who forsake Yahweh, Who forget my holy, mountain—Who prepare,

valmistatte Gadille pöydän ja vuodatatte uhrijuomaa Menille -
12 teidät minä määrään miekan omiksi ja kaikki te kumarrutte teurastettaviksi, sentähden ettette vastanneet, kun minä kutsuin, ettekä kuulleet, kun minä puhuin, vaan teitte sitä, mikä on pahaa minun silmissäni, ja valitsitte sen, mikä ei ole minulle otollista.
13 Sentähden, näin sanoo Herra, Herra: Katso, minun palvelijani syövät, mutta te näette nälkää; katso, minun palvelijani juovat, mutta te kärsitte janoa; katso, minun palvelijani iloitsevat, mutta te joudutte häpeään.
14 Katso, minun palvelijani riemuitsevat sydämen onnesta, mutta te huudatte sydämen tuskasta ja voivotatte mielimurteissanne.

15 Ja te jätätte nimenne kirouslauseeksi minun valituilleni: Niin sinut surmatkoon Herra, Herra! Mutta palvelijoilleen hän on antava toisen nimen.

iskänken vindryck åt Meni,

12 eder har jag bestämt åt svärdet, och I skolen alla få böja eder ned till att slaktas, därför att I icke svaraden, när jag kallade, och icke hörden, när jag talade, utan gjorden, vad ont var i mina ögon, och utvalden det som var mig misshagligt.

13 Därför säger Herren, HERREN så: Se, mina tjänare skola äta, men I skolen hungra; se, mina tjänare skola dricka, men I skolen törsta; se, mina tjänare skola glädjas, men I skolen få blygas.

14 Ja, mina tjänare skola jubla i sitt hjärtas fröjd, men I skolen ropa i edert hjärtas plåga och jämra eder i förtvivlan.

15 Och I skolen lämna edert namn till ett förbannelsens ord, så att mina utkorade skola säga: »Sådan död give dig Herren, HERREN.» Men åt sina tjänare skall

for Fortune, a table, and, Who fill for Destiny, mixed wine;
12 Therefore will I destine you, to the sword, And, ye all, to the slaughter, shall bow down. Because I called, and ye answered not, I spake, and ye hearkened not,—But did that which was wicked in mine eyes, And, of that wherein I delighted not, ye made choice,
13 Therefore, Thus, saith My Lord, Yahweh,—Lo! my servants, shall eat, but, ye, shall be famished, Lo! my servants, shall drink, but, ye, shall be thirsty,—Lo! my servants, shall rejoice, but, ye, shall turn pale;
14 Lo! my servants, shall shout in triumph for mirth of heart, But, ye, shall make outcry, for pain of heart, And, for a breaking of spirit, shall ye howl.
15 So shall ye leave your name for an oath, to my chosen ones,—So then My Lord Yahweh, will slay thee,—And, his servants, will he call by another name:

han giva ett annat namn:

16 Joka maassa itsensä siunaa, siunaa itsensä totisen Jumalan nimeen, ja joka maassa vannoo, vannoo totisen Jumalan nimeen; sillä entiset ahdistukset ovat unhotetut ja peitossa minun silmiltäni.

16 den som då välsignar sig i landet skall välsigna sig i »den sannfärdige Guden», och den som svär i landet, han skall svärja vid »den sannfärdige Guden». Ty de förra bedrövelserna äro då förgätna och dolda för mina ögon.

16 So that, he who blesseth himself in the earth, Will bless himself in the God of faithfulness, And, he who sweareth in the earth, Will swear by the God of faithfulness—Because the former troubles, have been forgotten, and, Because they are hid from mine eyes.

17 Sillä katso, minä luon uudet taivaat ja uuden maan. Entisiä ei enää muisteta, eivätkä ne enää ajatukseen astu;

17 Ty se, jag vill skapa nya himlar och en ny jord; och man skall ej mer komma ihåg det förgångna eller tänka därpå.

17 For, behold me! Creating new heavens, and a new earth,—And the former, shall not be mentioned, neither shall they come up on the heart.

18 vaan te saatte iloita ja riemuita iankaikkisesti siitä, mitä minä luon. Sillä katso, iloksi luon minä Jerusalemin, riemuksi sen kansan.

18 Nej, I skolen fröjdas och jubla till evig tid över det som jag skapar; ty se, jag vill skapa Jerusalem till jubel och dess folk till fröjd.

18 But joy ye and exult, perpetually, in what I, am about to create,—For, behold me! Creating Jerusalem an exultation, and, Her People a joy;

19 Minä iloitsen Jerusalemista ja riemuitsen kansastani; eikä siellä enää kuulla itkun ääntä eikä valituksen ääntä.

19 Och jag skall jubla över Jerusalem och fröjda mig över mitt folk, och där skall icke mer höras gråt eller klagorop.

19 Therefore will I Exult in Jerusalem, and, Joy in my People,—And there shall be heard in her, no more, The sound of weeping, or the sound of a cry:

20 Ei siellä ole enää lasta, joka eläisi vain muutaman päivän, ei vanhusta, joka ei

20 Där skola icke mer finnas barn som leva allenast några dagar, ej heller gamla män, som

20 There shall be thenceforward, no more, A suckling of a few days, or an elder, Who

täyttäisi päiviensä määrää; sillä nuorin kuolee satavuotiaana, ja vasta satavuotiaana synnintekijä joutuu kiroukseen.

21 He rakentavat taloja ja asuvat niissä, he istuttavat viinitarhoja ja syövät niiden hedelmät;

22 he eivät rakenna muitten asua, eivät istuta muitten syödä; sillä niinkuin puitten päivät ovat, niin ovat elinpäivät minun kansassani. Minun valittuni kuluttavat itse kättensä työn.

23 He eivät tee työtä turhaan eivätkä lapsia synnytä äkkikuoleman omiksi, sillä he ovat Herran siunattujen siemen, ja heidän vesansa ovat heidän tykönänsä.

24 Ennenkuin he huutavat, minä vastaan, heidän vielä puhuessaan minä kuulen.

25 Susi ja lammas käyvät yhdessä

icke fylla sina dagars mått; nej, den som dör ung skall dö först vid hundra års ålder, och först vid hundra års ålder skall syndaren drabbas av förbannelsen.

21 När de bygga hus, skola de ock få bo i dem; när de plantera vingårdar, skola de ock få äta deras frukt.

22 När de bygga hus, skall det ej bliva andra, som få bo i dem; när de plantera något, skall det ej bliva andra, som få äta därav. Ty samma ålder, som ett träd uppnår, skall man uppnå i mitt folk, och mina utkorade skola själva njuta av sina händers verk.

23 De skola icke möda sig förgäves, och barnen, som de föda, drabbas ej av plötslig död; ty de äro ett släkte av HERRENS välsignade, och deras avkomlingar få leva kvar bland dem.

24 Och det skall ske, att förrän de ropa, skall jag svara, och medan de ännu tala, skall jag höra.

25 Då skola vargar gå i bet tillsammans med

filleth not up his days,—But, a youth, a hundred years old, may die, Yea, a sinner, a hundred years old, shall be accursed,

21 Then shall they build houses, and dwell, in them,—And plant vineyards, and eat the fruit of them;

22 They shall not build, and, another, dwell, They shall not plant, and, another, eat,—For, as the days of a tree, shall be the days of my people, And, the work of their own hands, shall my chosen ones, use to the full:

23 They shall not labour in vain, Nor have children for terror,—For, the seed of the blessed ones of Yahweh, shall they be, And their offspring, with them.

24 And it shall come to pass–That, before they call, I, will answer, And, while yet they, are speaking, I, will hear.

25 The wolf and the lamb, shall feed, in

laitumella, ja leijona syö rehua niinkuin raavas, ja käärmeen ruokana on maan tomu; ei missään minun pyhällä vuorellani tehdä pahaa eikä vahinkoa, sanoo Herra.

lamm, och lejon skola äta halm likasom oxar, och stoft skall vara ormens föda. Ingenstädes på mitt heliga berg skall man då göra, vad ont och fördärvligt är, säger HERREN.

unity, And, the lion, as an ox, shall eat straw; But, as for the serpent, dust, shall be his food: They shall not harm— Nor shall they destroy, In all my holy mountain, saith Yahweh.

66 luku

1 Näin sanoo Herra: Taivas on minun valtaistuimeni, ja maa on minun jalkojeni astinlauta. Mikä olisi huone, jonka te minulle rakentaisitte, mikä paikka olisi minun leposijani?

1 Så säger HERREN: Himmelen är min tron, och jorden är min fotapall; vad för ett hus skullen I då kunna bygga åt mig, och vad för en plats skulle tjäna mig till vilostad?

1 Thus, saith Yahweh, The heavens, are my throne, and, The earth, is my footstool: Where, then is the house which ye can build me? Or where, is my place of rest?

2 Minun käteni on kaikki nämä tehnyt, ja niin ovat kaikki nämä syntyneet, sanoo Herra. Mutta minä katson sen puoleen, joka on nöyrä, jolla on särjetty henki ja arka tunto minun sanani edessä.

2 Min hand har ju gjort allt detta, och så har allt detta blivit till, säger HERREN. Men till den skådar jag ned, som är betryckt och har en förkrossad ande, och till den som fruktar för mitt ord.

2 For, all these things, hath mine own hand made, And all these things, came into being,– –Declareth Yahweh. But, for this one, will I look around, For him who is humbled and smitten in spirit, And so careth anxiously for my word.

3 Joka teurastaa härän, mutta myös tappaa miehen, joka uhraa lampaan, mutta myös taittaa koiralta niskan, joka uhraa ruokauhrin, mutta myös sian verta, joka polttaa suitsuketta,

3 Den däremot, som slaktar sin offertjur, men ock är en mandråpare, den som offrar sitt lamm, men tillika krossar nacken på en hund, den som frambär ett spisoffer, men därvid

3 He that slaughtereth an ox, [is as one] who smiteth a man, He that sacrificeth a lamb, [is as one] who beheadeth a dog, He that causeth a meal–offering to ascend, [offereth it with] the

mutta myös ylistää epäjumalaa: nämä ovat valinneet omat tiensä. Ja niinkuin heidän sielunsa on mielistynyt heidän iljetyksiinsä,

frambär svinblod, den som offrar rökelse, men därunder hyllar en fåfänglig avgud -- likasom det lyster dessa att gå sina egna vägar och likasom deras själ har behag till deras styggelser,

blood of swine, He that maketh a memorial of frankincense, [is as one] who blesseth iniquity: They indeed, have chosen their own ways, And, in their own abominations, their soul hath found delight;

4 niin minäkin valitsen heidän vaivaamisensa ja annan heille tulla sen, mitä he pelkäävät, koska ei kukaan vastannut, kun minä kutsuin, koska he eivät kuulleet, kun minä puhuin, vaan tekivät sitä, mikä on pahaa minun silmissäni, ja valitsivat sen, mikä ei ole minulle otollista.

4 så lyster det ock mig att fara illa fram med dem och att låta förskräckelse komma över dem, eftersom ingen svarade, när jag kallade, och eftersom de icke hörde, när jag talade, utan gjorde, vad ont var i mina ögon, och hade sin lust i att göra, vad mig misshagligt var.

4 I, also, will choose the things that vex them, And, the things they dread, will I bring upon them, Because—I called, and there was none, to answer, I spake, and they hearkened not,—But did that which was wicked in mine eyes, And, of that wherein I delighted not, made choice.

5 Kuulkaa Herran sana, te, jotka olette aralla tunnolla hänen sanansa edessä: Teidän veljenne, jotka vihaavat teitä ja työntävät teidät luotaan minun nimeni tähden, sanovat: Osoittakoon Herra kunniansa, että me näemme teidän ilonne! Mutta he joutuvat häpeään.

5 Hören HERRENS ord, I som frukten för hans ord. Edra bröder, som hata eder och stöta eder bort för mitt namns skull, de säga: »Må HERREN förhärliga sig, så att vi få se eder glädje.» Men de skola komma på skam.

5 Hear the word of Yahweh, ye who care anxiously for his word: Said your brethren, Who hated you, Who thrust you out for my Name’s sake, Yahweh be glorified! Therefore shall he appear to your rejoicing, But, they, shall turn pale.

6 Metelin ääni kaupungista! Ääni temppelistä! Herran ääni: hän maksaa palkan vihollisillensa!

6 Hör, huru det larmar i staden, hör dånet i templet! Hör dånet, när HERREN vedergäller sina fiender, vad de hava

6 The sound of a tumult—out of the city, A sound, out of the temple,—The sound of Yahweh, rendering

gjort!

7 Ennenkuin Siion kipuja tuntee, hän synnyttää; ennenkuin hänelle tuskat tulevat, hän saa poikalapsen.

7 Innan Sion har känt någon födslovånda, föder hon barnet; innan kval har kommit över henne, bliver hon förlöst med ett gossebarn.

recompense to his foes.
7 Before she travaileth, she hath brought forth,–
–Before her pains come to her, she hath given birth to a man–child!

8 Kuka on sellaista kuullut, kuka senkaltaista nähnyt? Syntyykö maa yhden päivän kivulla, tahi synnytetäänkö kansa yhdellä haavaa? Siionhan tunsi kipuja ja samalla jo synnytti lapsensa.

8 Vem har hört något sådant, vem har sett något dylikt? Kan då ett land komma till liv på en enda dag, eller kan ett folk födas i ett ögonblick, eftersom Sion födde fram sina barn, just då våndan begynte?

8 Who, hath heard the like of this? Who, hath seen the like of these things? Can, a land, be made to bring forth, in one day? Or, a nation, be born, at one time? As soon as she travaileth, Zion hath also given birth to her children.

9 Minäkö avaisin kohdun sallimatta synnyttää, sanoo Herra, tahi minäkö, joka saatan synnyttämään, sulkisin kohdun?

9 Ja, ty skulle jag väl låta fostret bliva fullgånget, men icke giva kraft att föda fram det? säger HERREN. Eller skulle jag giva kraft att föda, men sedan hålla fostret tillbaka? säger din Gud.

9 Could, I, bring to the birth, and not cause to bring forth? Saith Yahweh. Or, I, be causing to bring forth, and then prevent? Saith thy God.

10 Iloitkaa Jerusalemin kanssa ja riemuitkaa hänestä kaikki, jotka häntä rakastatte; iloitsemalla iloitkaa hänen kanssaan, te, jotka olette hänen tähtensä surreet,

10 Glädjens med Jerusalem och fröjden eder över henne, alla I som haven henne kär; jublen högt med henne, alla I som haven sörjt över henne.

10 Rejoice ye with Jerusalem, and exult over her, All ye who love her,—Joy with her, right joyfully, All ye who used to mourn over her:

11 että imisitte ja tulisitte ravituiksi hänen lohdutuksensa rinnoista, että joisitte ja

11 Så skolen I få dia eder mätta vid hennes hugsvalelses bröst; så skolen I få suga med

11 That ye may draw, to satisfaction, out of the fountain of her consolations,—That ye

virkistyisitte hänen kunniansa runsaudesta.

lust av hennes rika barm.

may drain out and get exquisite delight from the abundance of her glory.

12 Sillä näin sanoo Herra: Minä ohjaan hänen tykönsä rauhan niinkuin virran ja kansojen kunnian niinkuin tulvajoen. Ja te saatte imeä, kainalossa teitä kannetaan, ja polvilla pitäen teitä hyväillään.

12 Ty så säger HERREN: Se, jag vill låta frid komma över henne såsom en ström och folkens rikedomar såsom en översvämmande flod, och I skolen så få dia, I skolen bliva burna på armen och skolen få sitta i knäet och bliva smekta.

12 For, thus, saith Yahweh,—Behold me! extending unto her, like a river, prosperity, And, as a torrent overflowing, the glory of the nations, That ye may draw it forth—Upon the side, shall ye be carried, and, Upon the knees, shall ye be caressed:

13 Niinkuin äiti lohduttaa lastansa, niin minä lohdutan teitä, ja Jerusalemissa te saatte lohdutuksen.

13 Såsom en moder tröstar sin son, så skall jag trösta eder; ja, i Jerusalem skolen I få tröst.

13 As one whom, his mother, consoleth, So, will, I, console you, And, in Jerusalem, shall ye be consoled.

14 Te näette sen, ja teidän sydämenne iloitsee, ja teidän luunne virkistyvät kuin vihanta ruoho; ja Herran käsi tulee tunnetuksi hänen palvelijoissansa, mutta vihollistensa hän antaa tuntea vihansa.

14 Och edra hjärtan skola glädja sig, när I fån se detta, och benen i edra kroppar skola hava livskraft såsom spirande gräs; och man skall förnimma, att HERRENS hand är med hans tjänare och att ogunst kommer över hans fiender.

14 As soon as ye have seen it, your heart, shall be joyful, And, your bones, like green herbage, shall thrive,—So shall be known, The hand of Yahweh with his servants, But indignation with his foes!

15 Sillä katso, Herra tulee tulessa, ja hänen vaununsa ovat kuin myrskytuuli; ja hän antaa vihansa purkautua hehkussa ja nuhtelunsa tulenliekeissä.

15 Ty se, HERREN skall komma i eld, och hans vagnar skola vara såsom en stormvind; och han skall låta sin vrede drabba med hetta och sin näpst med eldslågor.

15 For lo! Yahweh, with fire, doth come, And, like a storm-wind, [are] his chariots,—To render, with fury, his anger, And his rebuke, with flames of fire.

16 Herra käy tuomiolle

16 Ty HERREN skall

16 For, by fire, will

kaiken lihan kanssa tulella ja miekallaan; ja Herran surmaamia on oleva paljon.

17 Jotka pyhittäytyvät ja puhdistautuvat puutarha-menoja varten, seuraten miestä, joka on heidän keskellänsä, jotka syövät sianlihaa ja muuta inhottavaa sekä hiiriä, niistä kaikista tulee loppu, sanoo Herra.

18 Minä tunnen heidän tekonsa ja ajatuksensa. Aika tulee, että minä kokoan kaikki kansat ja kielet, ja he tulevat ja näkevät minun kunniani.

19 Ja minä teen tunnusteon heidän keskellänsä ja lähetän pakoonpäässeitä heidän joukostansa pakanain tykö Tarsiiseen, Puuliin ja Luudiin, jousenjännittäjäin tykö, Tuubaliin ja Jaavaniin, kaukaisiin merensaariin, jotka eivät ole kuulleet minusta kerrottavan eivätkä nähneet minun kunniaani, ja he ilmoittavat minun kunniani pakanain

hålla dom med eld, och med sitt svärd skall han slå allt kött, och många skola de vara, som bliva slagna av HERREN.

17 De som låta inviga sig och rena sig till gudstjänst i lustgårdar, anförda av en som står där i mitten, de som äta svinkött och annan styggelse, ja, också möss, de skola allasammans förgås, säger HERREN.

18 Jag känner deras gärningar och tankar. Den tid kommer, då jag skall församla alla folk och tungomål; och de skola komma och se min härlighet.

19 Och jag skall göra ett tecken bland dem; och några av dem som bliva räddade skall jag sända såsom budbärare till hednafolken, till Tarsis, till Pul och Lud, bågskyttfolken, till Tubal och Javan, till havsländerna i fjärran, som icke hava hört något om mig eller sett min härlighet; och de skola förkunna min härlighet bland folken.

Yahweh enter into judgment, And by his sword, with all flesh,— And many, shall be the slain of Yahweh.

17 They who hallow themselves and purify themselves for the gardens, Behind a certain thing in the midst, Who eat the flesh of swine, and the abomination, and the mouse, Together, shall be cut off—Declareth Yahweh.

18 Because, I, . . . for their works and their devices, doth it come! . . . Am about to gather together all nations and tongues,—So shall they come and see my glory.

19 Then will I set, among them, a sign, And will send, of them, such as have escaped, unto the nations— Tarshish, Pul, and Lud, that draw the bow, Tubal and Javan,—The Coastlands that are afar off, Who have not heard my fame, Nor seen my glory, And they shall tell my glory throughout the nations.

keskuudessa.

20 Ja he tuovat kaikki teidän veljenne kaikista kansoista uhrilahjana Herralle hevosilla, vaunuilla, kantotuoleilla, muuleilla ja ratsukameleilla minun pyhälle vuorelleni Jerusalemiin, sanoo Herra, niinkuin israelilaiset tuovat ruokauhrin puhtaassa astiassa Herran temppeliin.

20 Och på hästar och i vagnar och bärstolar och på mulåsnor och dromedarer skola de från alla folk föra alla edra bröder fram till mitt heliga berg i Jerusalem såsom ett spisoffer åt HERREN, säger HERREN, likasom Israels barn i rena kärl föra fram spisoffer till HERRENS hus.

20 Then shall they bring in all your brethren out of all the nations, As a present unto Yahweh, Upon horses and in chariots and in palanquins and on mules and on dromedaries, Unto my holy, mountain—Jerusalem, Saith Yahweh,—Just as the sons of Israel, bring in, their present in a pure vessel, into the house of Yahweh.

21 Ja heitäkin minä otan leeviläisiksi papeiksi, sanoo Herra.

21 Och jämväl sådana skall jag taga till mina präster, till mina leviter, säger HERREN.

21 And, of them also, will I take for priests—for Levites, Saith Yahweh,

22 Niinkuin uudet taivaat ja uusi maa, jotka minä teen, pysyvät minun kasvojeni edessä, sanoo Herra, niin pysyy teidän siemenenne ja teidän nimenne.

22 Ty likasom de nya himlar och den nya jord, som jag vill göra, bliva beståndande inför mig, säger HERREN, så skall det ock vara med edra barn och med edert namn.

22 For, as the new heavens and the new earth which I am about to make, are to remain before me, Declareth Yahweh, So, shall remain, your seed and your name.

23 Joka kuukausi uudenkuun päivänä ja joka viikko sapattina tulee kaikki liha kumartaen rukoilemaan minua, sanoo Herra.

23 Och nymånadsdag efter nymånadsdag och sabbatsdag efter sabbatsdag skall det ske, att allt kött kommer och tillbeder inför mig, säger HERREN.

23 And it shall come to pass, that, From one new moon to another, and, From one sabbath to another, Shall all flesh, come in, to bow down before me, Saith Yahweh.

24 Ja he käyvät ulos katselemaan niiden

24 Och man skall gå ut och se med lust, huru

24 Then shall they go forth and look, upon the

miesten ruumiita, jotka ovat luopuneet minusta; sillä heidän matonsa ei kuole, eikä heidän tulensa sammu, ja he ovat kauhistukseksi kaikelle lihalle.

de människor, som avföllo från mig, nu ligga där döda; ty deras mask skall icke dö, och deras eld skall icke utsläckas, och de skola vara till vämjelse för allt kött.

dead bodies of the men, who had been trespassing against me— For, their worm, shall not die, And, their fire, shall not be quenched; So shall they become an abhorrence, to all flesh.

JEREMIAN KIRJA

1 luku

1 Jeremian, Hilkian pojan, sanat. Tämä oli Anatotissa, Benjaminin maassa, asuvia pappeja.

2 Hänelle tuli Herran sana Juudan kuninkaan Joosian, Aamonin pojan, päivinä, tämän kolmantenatoista hallitusvuotena,
3 ja tuli vielä Juudan kuninkaan Joojakimin, Joosian pojan, päivinä ja aina Juudan kuninkaan Sidkian, Joosian pojan, yhdennentoista vuoden loppumiseen asti, jolloin Jerusalemin asukkaat viidentenä kuukautena vietiin pakkosiirtolaisuuteen.
4 Minulle tuli tämä Herran sana:

5 Jo ennenkuin minä valmistin sinut äidin kohdussa, minä sinut tunsin, ja ennenkuin sinä äidistä synnyit, minä sinut pyhitin; minä asetin sinut kansojen profeetaksi.

1 Detta är vad som talades av Jeremia, Hilkias son, en av prästerna i Anatot i Benjamins land.
2 Till honom kom HERRENS ord i Josias, Amons sons, Juda konungs, tid, i hans trettonde regeringsår,

3 Och sedan i Jojakims, Josias sons, Juda konungs, tid, intill slutet av Sidkias, Josias sons, Juda konungs, elfte regeringsår, då Jerusalems invånare i femte månaden fördes bort i fångenskap.

4 HERRENS ord kom till mig; han sade:

5 »Förrän jag danade dig i moderlivet, utvalde jag dig, och förrän du utgick ur modersskötet, helgade jag dig; jag satte dig till en profet för folken.»

1 The words of Jeremiah, son of Hilkiah,—of the priests who were in Anathoth, in the land of Benjamin:
2 unto whom came the word of Yahweh, in the days of Josiah son of Amon, king of Judah,—in the thirteenth year of his reign;
3 it came also in the days of Jehoiakim son of Josiah, king of Judah, unto the end of the eleventh year of Zedekiah son of Josiah, king of Judah,—as far as the carrying away of Jerusalem captive, in the fifth month.

4 So then the word of Yahweh came unto me, saying:
5 Before I formed thee at thy birth, I took knowledge of thee, And, before thy nativity, I hallowed thee,—A prophet to the nations, I appointed thee.

6 Mutta minä sanoin: Voi Herra, Herra! Katso, en minä kykene puhumaan, sillä minä olen nuori.

7 Niin Herra sanoi minulle: Älä sano: 'Minä olen nuori', vaan mene, kunne ikinä minä sinut lähetän, ja puhu kaikki, mitä minä käsken sinun puhua.

8 Älä pelkää heitä, sillä minä olen sinun kanssasi ja pelastan sinut, sanoo Herra.
9 Ja Herra ojensi kätensä ja kosketti minun suutani. Ja Herra sanoi minulle: Katso, minä panen sanani sinun suuhusi.
10 Katso, minä asetan sinut tänä päivänä yli kansojen ja valtakuntain, repimään maasta ja hajottamaan, hävittämään ja kukistamaan, rakentamaan ja istuttamaan.
11 Minulle tuli tämä Herran sana: Mitä sinä näet, Jeremia? Minä vastasin: Minä näen mantelipuun oksan.

12 Herra sanoi minulle:

6 Men jag svarade: »Ack Herre HERRE! Se, jag förstår icke att tala, ty jag är för ung.

7 Då sade HERREN till mig: »Säg icke: 'Jag är för ung', utan gå åstad vart jag än sänder dig, och tala vad jag än bjuder dig.

8 Frukta icke för dem; ty jag är med dig och vill hjälpa dig, säger HERREN.»
9 Och HERREN räckte ut sin hand och rörde vid min mun; och HERREN sade till mig: »Se, jag lägger mina ord i din mun.
10 Ja, jag sätter dig i dag över folk och riken, för att du skall upprycka och nedbryta, förgöra och fördärva, uppbygga och plantera.»

11 Och HERRENS ord kom till mig; han sade: »Vad ser du, Jeremia?» Tag svarade: »Jag ser en gren av ett mandelträd.»
12 Och HERREN sade

6 Then said I—Ah! My Lord, Yahweh! Lo! I know not how to speak,—For, a child, am, I!
7 Then said Yahweh unto me, Do not say, A child, am, I,—For, against whomsoever I send thee, shalt thou go, And, whatsoever I command thee, shalt thou speak:
8 Be not afraid of their faces, For, with thee, am, I, to deliver thee, Declareth Yahweh.
9 Then Yahweh put forth his hand, and touched my mouth,—and Yahweh said unto me, Lo! I have put my words, in thy mouth.
10 See! I have set thee in charge, this day, over the nations, and over the kingdoms, To uproot and to break down, and to destroy and to tear in pieces,—To build and to plant.
11 Moreover the Word of Yahweh came unto me, saying, What canst thou see, Jeremiah? And I said, A twig of an almond-tree, can I see.
12 Then said Yahweh

Sinä olet nähnyt oikein; sillä minä valvon sanaani toteuttaakseni sen.

13 Minulle tuli toistamiseen Herran sana, näin kuuluva: Mitä sinä näet? Minä vastasin: Minä näen kiehuvan padan; se näkyy pohjoisen puolelta.

14 Ja Herra sanoi minulle: Pohjoisesta on onnettomuus purkautuva kaikkien maan asukasten yli.
15 Sillä katso, minä kutsun kaikki pohjoisten valtakuntain kansanheimot, sanoo Herra, ja ne tulevat ja asettavat kukin valtaistuimensa Jerusalemin porttien oville ja kaikkia sen muureja vastaan, yltympäri, ja kaikkia Juudan kaupunkeja vastaan.
16 Sitten minä julistan heille tuomioni kaikesta heidän pahuudestaan, koska he ovat hyljänneet minut, polttaneet uhreja muille jumalille ja kumartaneet kättensä tekoja.

till mig: »Du har sett rätt, ty jag skall vaka över mitt ord och låta det gå i fullbordan.»

13 Och HERRENS ord kom till mig för andra gången; han sade: »Vad ser du?» Jag svarade: »Jag ser en sjudande gryta; den synes åt norr till.»

14 Och HERREN sade till mig: »Ja, från norr skall olyckan bryta in över alla landets inbyggare.
15 Ty se, jag skall kalla på alla folkstammar i rikena norrut, säger HERREN; och de skola komma och resa upp var och en sitt säte vid ingången till Jerusalems portar och mot alla dess murar, runt omkring, och mot alla Juda städer.

16 Och jag skall gå till rätta med dem för all deras ondska, därför att de hava övergivit mig och tänt offereld åt andra gudar och tillbett sina händers verk.

unto me—Thou hast rightly seen,—for, keeping watch, am I, over my word, to perform it.

13 And the word of Yahweh came unto me, a second time, saying, What canst thou see? And I said, A boiling caldron, can I see, with, the front thereof, on the North.

14 Then said Yahweh unto me,—Out of the North, shall break forth calamity, against all the inhabitants of the land.
15 For behold me! calling for all the families of the kingdoms of the North, Declareth Yahweh,—and they shall come, and set every one his throne at the opening of the gates of Jerusalem, and against all her walls, round about, and against all the cities of Judah!
16 Then will I pronounce my judgments against them, concerning all their wickedness,—in that they have forsaken me, and have burned incense unto other

gods, and have bowed down to the works of their own hands.

17 Mutta sinä, vyötä kupeesi, nouse ja puhu heille kaikki, mitä minä käsken sinun puhua. Älä heitä kauhistu, etten minä kauhistuttaisi sinua heidän edessään.

17 Så omgjorda nu du dina länder, och stå upp och tala till dem allt vad Jag bjuder dig. Var icke förfärad för dem, på det att jag icke må låta vad förfärligt är komma över dig inför dem.

17 Thou, therefore, shalt gird thy loins, and arise, and speak unto them, all that, I, command thee,—be not dismayed because of them, lest I dismay thee before their face.

18 Sillä katso, minä teen sinusta tänä päivänä varustetun kaupungin, rautapatsaan ja vaskimuurin koko maata vastaan, Juudan kuninkaita, sen ruhtinaita, sen pappeja vastaan ja maan kansaa vastaan.

18 Ty se, jag själv gör dig i dag till en fast stad och till en järnpelare och en kopparmur mot hela landet, mot Juda konungar, mot dess furstar, mot dess präster och mot det meniga folket,

18 I, therefore—lo! I have set thee today: as a fortified city, and, as a pillar of iron, and, as walls of bronze, over all the land,—against the kings of Judah, against her princes, against her priests, and against the people of the land.

19 Ja he sotivat sinua vastaan, mutta eivät voita sinua, sillä minä olen sinun kanssasi, sanoo Herra, ja pelastan sinut.

19 så att de icke skola bliva dig övermäktiga, om de vilja strida mot dig; ty jag är med dig, säger HERREN, och jag vill hjälpa dig.»

19 And they will fight against thee, but shall not prevail against thee,—for, with thee, am, I, Declareth Yahweh, to deliver thee.

2 luku

1 Ja minulle tuli tämä Herran sana:

1 Och HERRENS ord kom till mig; han sade:

1 And the word of Yahweh came unto me, saying;

2 Mene ja julista Jerusalemin kuullen ja sano: Näin sanoo Herra: Minä muistan sinun nuoruutesi armauden,

2 Gå åstad och predika för Jerusalem och säg: Så säger HERREN: Jag kommer ihåg, dig till godo, din ungdoms

2 Go and cry in the ears of Jerusalem, saying—Thus, saith Yahweh, I remember, in thy behalf, the

morsiusaikasi rakkauden, kuinka sinä seurasit minua erämaassa, maassa, jossa ei kylvöä tehdä.

kärlek, huru du älskade mig under din brudtid, huru du följde mig i öknen, i landet där man intet sår.

lovingkindness of thy youthful days, The love of thy bridal estate,— Thy coming out after me, Through the desert, Through a land, not sown:

3 Herralle pyhitetty oli Israel, hänen satonsa esikoinen. Kaikki, jotka sitä söivät, joutuivat syynalaisiksi; onnettomuus kohtasi heitä, sanoo Herra.

3 Ja, en HERRENS heliga egendom är Israel, förstlingen av hans skörd; alla som vilja äta därav ådraga sig skuld, olycka kommer över dem, säger HERREN.

3 Holiness, was Israel unto Yahweh, The firstfruit of his increase,—All that devoured it, were held guilty, Calamity, used to come upon them,— Declareth Yahweh.

4 Kuulkaa Herran sana, Jaakobin heimo ja kaikki Israelin heimon sukukunnat.

4 Hören HERRENS ord, I av Jakobs hus, I alla släkter av Israels hus.

4 Hear ye the word of Yahweh, O house of Jacob, And all the families of the house of Israel.

5 Näin sanoo Herra: Mitä vääryyttä teidän isänne minusta löysivät, koska he erkanivat kauas minusta ja lähtivät seuraamaan turhia jumalia ja turhanpäiväisiksi tulivat.

5 Så säger HERREN: Vad orätt funno edra fäder hos mig, eftersom de gingo bort ifrån mig och följde efter fåfängliga avgudar och bedrevo fåfänglighet?

5 Thus, saith Yahweh,— What did your fathers find in me, by way of perversity, that they removed far from me,— and went after vanity, and became vain?

6 He eivät kysyneet: 'Missä on Herra, joka toi meidät pois Egyptin maasta, joka johdatti meitä erämaassa, arojen ja kuilujen maassa, kuivuuden ja synkeyden maassa, maassa, jossa ei kukaan kulje eikä yksikään ihminen asu?'

6 De frågade icke: »Var är HERREN, han som förde oss upp ur Egyptens land, han som ledde oss i öknen, det öde och oländiga landet, torrhetens och dödsskuggans land, det land där ingen vägfarande färdades, och där ingen människa

6 Neither said they, Where is Yahweh, Who brought us up out of the land of Egypt,—Who led us: Through the desert, Through a land of wastes and clefts, Through a land of parched places and of death–shade, Through a land, Along which no

bodde?»

man had passed, And in which no son of earth dwelt?

7 Minä toin teidät hedelmätarhojen maahan syömään sen hedelmää ja hyvyyttä, mutta sinne tultuanne te saastutitte minun maani ja teitte minun perintöosani kauhistukseksi.

7 Och jag förde eder in i det bördiga landet, och I fingen äta av dess frukt och dess goda. Men när I haden kommit ditin, orenaden I mitt land och gjorden min arvedel till en styggelse.

7 Then brought, I, you into a country of garden, land, to eat the fruit thereof and the goodness thereof,—and yet, when ye entered, then defiled ye my land, and, mine inheritance, ye made an abomination.

8 Papit eivät kysyneet: 'Missä on Herra?' Lainkäyttäjät eivät minua tunteneet, ja paimenet luopuivat minusta; profeetat ennustivat Baalin nimessä ja seurasivat niitä, joista ei apua ole.

8 Prästerna frågade icke: »Var är HERREN?» De som hade lagen om händer ville icke veta av mig, och herdarna avföllo från mig; profeterna profeterade i Baals namn och följde efter sådana som icke kunde hjälpa.

8 The priests, said not, Where, is Yahweh? And, they who handled the law, did not acknowledge me, And, the shepherds, transgressed against me,—And, the prophets, prophesied by Baal, And so, after things that could not profit, did they walk.

9 Sentähden minä vielä käyn oikeutta teidän kanssanne, sanoo Herra, ja teidän lastenne lasten kanssa minä käyn oikeutta.

9 Därför skall jag än vidare gå till rätta med eder, säger HERREN, ja, ännu med edra barnbarn skall jag gå till rätta.

9 Therefore, yet further, will I plead with you, Declareth Yahweh, Yea, with your children's children, will I plead.

10 Menkää kittiläisten saarille katsomaan ja lähettäkää Keedariin panemaan tarkoin merkille ja katsomaan, onko senkaltaista tapahtunut.

10 Dragen bort till kittéernas öländer och sen efter, sänden bud till Kedar och forsken noga efter; sen till, om något sådant där har skett.

10 For—pass through the coastlands of the West, and see, And, unto Kedar, send ye and, consider diligently,—And see—whether there hath been the like of this!

11 Onko mikään pakanakansa vaihtanut jumalia, vaikka ne eivät olekaan jumalia? Mutta minun kansani on vaihtanut kunniansa siihen, josta ei apua ole.
12 Hämmästykää tästä, te taivaat, kauhistukaa, peräti tyrmistykää, sanoo Herra.
13 Sillä minun kansani on tehnyt kaksinkertaisen synnin: minut, elävän veden lähteen, he ovat hyljänneet, ja ovat hakanneet itselleen vesisäiliöitä, särkyviä säiliöitä, jotka eivät vettä pidä.
14 Onko Israel ostettu orja tai kotona syntynyt? Minkätähden hän on joutunut saaliiksi?

15 Häntä vastaan kiljuivat nuoret leijonat, antoivat äänensä kuulua; ne tekivät hänen maansa autioksi, hänen kaupunkinsa hävitettiin asujattomiksi.

16 Myöskin noofilaiset ja tahpanheelaiset pitivät sinun päälakeasi laitumenansa.
17 Eikö tee tätä sinulle se, että sinä hylkäät

11 Har väl något hednafolk bytt bort sina gudar? Och dock äro dessa inga gudar. Men mitt folk har bytt bort sin ära mot en avgud som icke kan hjälpa.
12 Häpnen häröver, I himlar; förskräckens och bäven storligen, säger HERREN.
13 Ty mitt folk har begått en dubbel synd: mig hava de övergivit, en källa med friskt vatten, och de hava gjort sig brunnar, usla brunnar, som icke hålla vatten.

14 Är väl Israel en träl eller en hemfödd slav, eftersom han så har lämnats till plundring?

15 Lejon ryta mot honom, de låta höra sitt skri. De göra hans land till en ödemark, hans städer brännas upp, så att ingen kan bo i dem.

16 Till och med Nofs och Tapanhes' barn avbeta dina berg.

17 Men är det ej du själv som vållar dig

11 Hath, a nation, changed, gods, although, they, were No-gods? Yet, my people, have changed my glory, for that which could not profit!
12 Be amazed, O ye heavens, at this,—And shudder, be dried up utterly, Urgeth Yahweh.
13 For, two wicked things, have my people committed,—Me, have they forsaken, a fountain of living water, To hew out for themselves, cisterns, broken cisterns, that cannot hold water.
14 Was Israel, a servant? Born in the house, was, he? Wherefore hath he become a prey?
15 Against him, have been roaring, wild lions, They have uttered their voice,—and have made his land a desolation, His cities, have been burned, so as to have no inhabitant.
16 Even the sons of Noph and Tahpanhes, have been crushing the crown of the head.
17 Is not this, what thou wast certain to do

Herran, sinun Jumalasi, silloin kun hän tahtoo sinua tiellä kuljettaa?

detta, därmed att du övergiver HERREN din Gud, när han vill leda dig på den rätta vägen?

for thyself,—in that thou didst forsake Yahweh thy God, when he was leading thee by the way?

18 Ja nyt, mitä menemistä sinulla on Egyptiin juomaan Siihorin vettä? Ja mitä menemistä sinulla on Assuriin juomaan Eufrat-virran vettä?

18 Varför vill du nu gå till Egypten och dricka av Sihors vatten? Och varför vill du gå till Assyrien och dricka av flodens vatten?

18 Now, therefore, what hast thou to do with the way to Egypt, to drink the waters of Shihor? Or what hast thou to do with the way to Assyria, to drink the waters of the River[=Euphrates]?

19 Sinun pahuutesi tuottaa sinulle kurituksen, ja luopumuksesi saattaa sinut rangaistukseen; niin tiedä ja näe, kuinka onnetonta ja katkeraa se on, että sinä hylkäät Herran, sinun Jumalasi, etkä minua pelkää, sanoo Herra, Herra Sebaot.

19 Det är din ondska som bereder dig tuktan, det är din avfällighet som ådrager dig straff. Märk därför och besinna vilken olycka och sorg det har med sig att du övergiver HERREN, din Gud, och icke vill frukta mig, säger Herren, HERREN Sebaot.

19 Let thy wickedness correct, thee, And, thine apostasies, rebuke thee, Know therefore and see, That it is a wicked thing and a bitter, that thou shouldest have forsaken Yahweh thy God,—And that the dread of me, should not have pertained to thee, Declareth My Lord, Yahweh of hosts.

20 Sillä jo ammoisista ajoista sinä olet särkenyt ikeesi, katkaissut siteesi ja sanonut: 'En tahdo palvella.' Sillä kaikilla korkeilla kukkuloilla ja kaikkien viheriäin puitten alla sinä porttona viruit.

20 Ty för länge sedan bröt du sönder ditt ok och slet av dina band och sade: »Jag vill ej tjäna.» Och på alla höga kullar och under alla gröna träd lade du dig ned för att öva otukt.

20 For, in age–past time, I brake thy yoke, I tare off thy fetters, And thou saidst, I will not transgress,—Nevertheless, on every high hill, and under every green tree, wast thou lying down as an unchaste woman.

21 Minä olin istuttanut sinut jaloksi

21 Jag hade ju planterat dig såsom ett

21 Yet, I, planted thee a precious vine, a

viiniköynnökseksi, puhtaimmasta siemenestä; kuinka olet muuttunut minulle vieraan viinipuun villiköynnöksiksi?

22 Vaikka pesisit itsesi saippualla ja käyttäisit paljon lipeätä, saastaiseksi jää sittenkin sinun syntisi minun edessäni, sanoo Herra, Herra.
23 Kuinka saatat sanoa: 'En ole saastuttanut itseäni, en ole baaleja seurannut'! Katso menoasi laaksossa, huomaa, mitä olet tehnyt, sinä nopea, nuori naaraskameli, joka juokset sinne ja tänne;
24 sinä villiaasi, erämaahan tottunut, joka himossasi ilmaa ahmit! Kuka hillitsee sen kiiman? Joka sitä etsii, sen ei tarvitse väsyttää itseään; sen löytää, kun tulee sen kuukausi.

25 Varo, ettet juokse jalkaasi anturattomaksi ja kurkkuasi janoiseksi. Mutta sinä sanot: 'Se on turhaa! Ei! Sillä minä rakastan vieraita ja niitä minä seuraan.'

ädelt vinträd av alltigenom äkta art; huru har du då kunnat förvandlas för mig till vilda rankor av ett främmande vinträd?
22 Ja, om du ock tvår dig med lutsalt och tager än så mycken såpa, så förbliver dock din missgärning oren inför mig, säger Herren, HERREN.
23 Huru kan du säga: »Jag har ej orenat mig, jag har icke följt efter Baalerna»? Besinna vad du har bedrivit i dalen, ja, betänk vad du har gjort. Du är lik ett ystert kamelsto, som löper hit och dit.
24 Du är lik en vildåsna, fostrad i öknen, en som flåsar i sin brunst, och vars brånad ingen kan stävja; om någon vill till henne, behöver han ej löpa sig trött; när hennes månad kommer, träffar man henne.
25 Akta din fot, så att den icke tappar skon, och din strupe, så att den ej bliver torr av törst. Men du svarar: »Du mödar dig förgäves. Nej, jag älskar

wholly true seed,—How then didst thou change thyself towards me, into the degenerate plantings of the alien vine?
22 For, though thou wash thee with nitre, And take thee much soap, Yet is thine iniquity inscribed, before me, Declareth My Lord, Yahweh.
23 How canst thou say, I have not defiled myself, After the Baalim, have I not gone? See thy way, in the valley, Own, what thou hast done,—A nimble young she–camel, crossing her own ways;
24 A wild ass, taught of the desert, In the desire of her soul, she snuffeth the wind, In her occasion, who can turn her back? None who seek her, will weary themselves, In her month, they shall find her!
25 Withhold thy foot from being unshod, And thy throat from thirst! But thou saidst, Hopeless! No! for I love foreigners, and, after them, will I go.

de främmande, och efter dem vill jag följa.»

26 Niinkuin teosta tavattu varas on häpeissänsä, niin joutuu Israelin heimo häpeään, se ja sen kuninkaat, ruhtinaat, papit ja profeetat,

26 Såsom tjuven står där med skam, när han ertappas, så skall Israels hus komma på skam, med sina konungar, och furstar, med sina präster och profeter,

26 As the shame of a thief when he is found, So, hath been put to shame, the house of Israel,—They, their kings, their princes, and their priests, and their, prophets:

27 he, jotka sanovat puulle: 'Sinä olet minun isäni' ja kivelle: 'Sinä olet minut synnyttänyt.' Sillä he ovat kääntäneet minulle selkänsä eivätkä kasvojansa; mutta onnettomuutensa aikana he sanovat: 'Nouse ja pelasta meidät.'

27 dessa som säga till trästycket: »Du är min fader», och säga till stenen: »Du har fött mig.» Ty de vända ryggen till mig och icke ansiktet; men när olycka är på färde, ropa de: »Upp och fräls oss!»

27 Saying, to a tree, My father, art, thou! And to a stone, Thou, didst give us birth, For they have turned unto me the back, and not the face,—But, in the time of their calamity, they will say, Arise, and save us!

28 Mutta missä ovat sinun jumalasi, jotka olet itsellesi tehnyt? Nouskoot ne, jos voivat pelastaa sinut onnettomuutesi aikana. Sillä yhtä monta, kuin sinulla on kaupunkeja, on sinulla jumalia, Juuda.

28 Var äro då dina gudar, de som du gjorde åt dig? Må de stå upp. Kunna de frälsa dig i din olyckas tid? Ty så många som dina städer äro, så många hava dina gudar blivit, du Juda.

28 Where then are thy gods, which thou hast made for thyself? Let them arise, if they can save thee, in the time of thy calamity,—For, according to the number of thy cities, have become thy gods, O Judah.

29 Miksi riitelette minua vastaan? Olettehan te kaikki luopuneet minusta, sanoo Herra.

29 Huru kunnen I gå till rätta med mig? I haven ju alla avfallit från mig, säger HERREN.

29 Wherefore, should ye plead against me, All of you, have transgressed against me, Declareth Yahweh.

30 Turhaan minä olen lyönyt teidän lapsianne; he eivät ole ottaneet kuritusta varteen. Teidän

30 Förgäves har jag slagit edra barn; de hava icke velat taga emot tuktan. Edert

30 In vain, have I smitten your children, Correction, have they not accepted,—Your

miekkanne on syönyt teidän profeettojanne, niinkuin hävittävä leijona.

31 Voi sukukuntaa - teitä! Katsokaa Herran sanaa: olenko minä ollut Israelille erämaa, pimeyden maa? Miksi sanoo minun kansani: 'Me juoksemme valtoimina, emme tule enää sinun tykösi.'

32 Unhottaako neitsyt koristeensa, morsian koruvyönsä? Mutta minun kansani on unhottanut minut epälukuisina päivinä.

33 Kuinka ovelasti sinä kuljet lempeä etsiessäsi! Niinpä oletkin perehtynyt pahuuden teihin.

34 Vaatteesi liepeetkin ovat köyhien, viatonten veressä. Et tavannut heitä murtautumasta sisälle, mutta yhtäkaikki -!

35 Ja kuitenkin sinä sanot: 'Minä olen syytön; hänen vihansa on kaiketi kääntynyt minusta pois.'

svärd har förtärt edra profeter, såsom vore det ett förhärjande lejon.

31 Du onda släkte, giv akt på HERRENS ord. Har jag då för Israel varit en öken eller ett mörkrets land, eftersom mitt folk säger: »Vi hava gjort oss fria, vi vilja ej mer komma till dig»?

32 Icke förgäter en jungfru sina smycken eller en brud sin gördel? Men mitt folk har förgätit mig sedan urminnes tid.

33 Huru skickligt går du icke till väga, när du söker älskog! Därför har du ock blivit förfaren på det ondas vägar.

34 Ja, på dina mantelflikar finner man blod av arma och oskyldiga, som du har dödat, icke därför att de ertappades vid inbrott, nej, därför att din håg står till allt sådant.

35 Och dock säger du: »Jag går fri ifrån straff; hans vrede mot mig har förvisso upphört.» Nej,

sword hath devoured, your prophets, as a lion that destroyeth.

31 O generation, see, ye, the word of Yahweh, A desert, became I unto Israel? Or a land of thick darkness? Wherefore, have my people said, We have roved about, We will not come in, any more, unto thee?

32 Can, a virgin, forget, her ornaments,—A bride, her girdle? Yet, my people, have forgotten me, days without number.

33 How, thou dost make winsome thy way, to seek love! Therefore, even unto wicked women, hast thou taught thy ways.

34 Even in thy skirts, is there found, The blood of the lives of the helpless innocents,—Not, in the act of breaking in, didst thou find them, yet [the blood is] on all these.

35 Although thou saidst, Because I am innocent, surely hath his anger, turned back

Katso, minä käyn oikeutta sinun kanssasi, koska sinä sanot: 'En ole syntiä tehnyt.'

jag vill gå till rätta med dig, om du än säger: »Jag har icke syndat.»

from me,—Behold me! entering into judgment with thee, because thou sayest, I have not sinned!

36 Kuinka niin kovin kiiruhdat vaihtamaan tiesi! Egyptistäkin olet saava häpeän, niinkuin olet häpeän saanut Assurista.

36 Varför har du nu så brått att vandra åstad på en annan väg? Också med Egypten skall du komma på skam, likasom du kom på skam med Assyrien.

36 How vigorously, thou goest about, changing thy way! Even of Egypt, shalt thou be ashamed, just as thou wast ashamed of Assyria:

37 Senkin tyköä olet lähtevä kädet pääsi päällä, sillä Herra on hyljännyt ne, joihin sinä luotat, ja heistä ei sinulle menestystä tule.

37 Också därifrån skall du få gå din väg, med händerna på huvudet. Ty HERREN förkastar dem som du förlitar dig på, och du skall icke bliva lyckosam med dem.

37 Even from this one, shalt thou go forth, with thy hands upon thy head,—For Yahweh hath rejected those in whom thou confidest, and thou shalt not prosper with them.

3 luku

1 Sanottu on: Jos mies lähettää pois vaimonsa ja tämä menee hänen luotansa ja joutuu toisen miehen vaimoksi, saako se mies enää tulla hänen luokseen? Eikö se maa tule saastutetuksi? Mutta sinä olet harjoittanut haureutta monen ystävän kanssa, ja sinäkö saisit palata minun luokseni! sanoo Herra.

1 Det är sagt: Om en man skiljer sig från sin hustru, och hon så går bort ifrån honom och bliver en annan mans hustru, icke får han då åter komma tillbaka till henne? Bleve icke då det landet ohelgat? Och du, som har bedrivit otukt med så många älskare, du vill ändå få komma tillbaka till mig! säger HERREN.

1 He hath said, If a man send away his wife, and she go from him, and become another man’s, will he return unto her, again? would not that land be, utterly defiled? And, thou, hast been unchaste with many neighbours, and yet [thinkest] to return unto me! Declareth Yahweh.

2 Nosta silmäsi kukkuloihin ja katso:

2 Lyft upp dina ögon till höjderna och se: var

2 Lift up thine eyes unto the bare heights,

missä ei olisi sinua maattu? Teitten vieressä sinä istuit heitä odotellen, niinkuin arabialainen erämaassa, ja saastutit maan haureellisella menollasi ja pahuudellasi.

lät du icke skända dig? Vid vägarna satt du och spejade efter dem, såsom en arab i öknen, och ohelgade landet genom din otukt och genom din ondska.

and see—where thou hast not been unchastely embraced! beside the ways, hast thou sat to them, like the Arabian in the desert,—and hast defiled the land, with thine unchastities, and with thy wickedness.

3 Sadekuurot tyrehtyivät, kevätsade jäi tulematta, mutta sinulla oli porttonaisen otsa, et tahtonut hävetä.

3 Väl blevo regnskurarna förhållna, och intet vårregn föll; men du hade en äktenskapsbryterskas panna, du ville icke blygas.

3 Therefore have been withholden the showers, And, the latter rain, hath not come,—Yet, the forehead of an unchaste woman, hast thou, Thou hast refused to be ashamed.

4 Kuitenkin sinä nyt huudat minulle: Isäni! - Sinä olet nuoruuteni ystävä! -

4 Och ändå har du nyss ropat till mig: »Min fader!», Min ungdoms vän är du!»

4 Hast thou not, from this time, cried unto me, My father! the friend of my youth, art, thou?

5 Pitääkö hän vihaa iankaikkisesti, kantaako hän sitä ainiaan? Katso, näin sinä puhut, mutta sinä teet pahaa, ja siihen sinä pystyt.

5 »Skulle han kunna behålla vrede evinnerligen, skulle han framhärda så för alltid?» Så talar du och gör dock vad ont är, ja, fullbordar det ock.

5 Will he maintain [his anger] to times age–abiding? Will he keep it perpetually? Lo! thou hast spoken [thus] but hast done wicked things, and had thy way!

6 Ja Herra sanoi minulle kuningas Joosian päivinä: Oletko nähnyt, mitä tuo luopiovaimo, Israel, on tehnyt? Hän kuljeskeli kaikilla korkeilla vuorilla ja kaikkien viheriäin puitten alla ja harjoitti

6 Och HERREN sade till mig i konung Josias tid: Har du sett vad Israel, den avfälliga kvinnan, har gjort? Hon gick upp på alla höga berg och bort under alla gröna träd och bedrev

6 And Yahweh said unto me, in the days of Josiah the king, Hast thou seen what, apostate Israel, did? She used to go upon every high mountain, and beneath every

siellä haureutta.

7 Ja minä sanoin, sittenkuin hän oli kaiken tämän tehnyt: 'Palaja minun tyköni.' Mutta hän ei palannut. Ja hänen sisarensa Juuda, tuo uskoton, näki sen.

8 Ja minä näin, että, vaikka minä olin lähettänyt pois tuon luopiovaimon, Israelin, juuri sen tähden, että hän oli tehnyt aviorikoksen, ja olin antanut hänelle erokirjan, ei kuitenkaan uskoton Juuda, hänen sisarensa, peljännyt, vaan meni ja harjoitti haureutta hänkin.

9 Ja haureutensa huudolla hän saastutti maan, ja hän teki aviorikoksen kiven ja puun kanssa.

10 Ja kaikesta tästäkään huolimatta hänen sisarensa Juuda, tuo uskoton, ei palannut minun tyköni kaikesta sydämestään, vaan petollisesti, sanoo Herra.

11 Ja Herra sanoi minulle: Luopiovaimo Israel on osoittautunut

där otukt.

7 Och jag tänkte att sedan hon hade gjort allt detta, skulle hon vända tillbaka till mig. Men hon vände icke tillbaka. Och hennes syster Juda, den trolösa kvinnan, såg det.

8 Och jag såg, att fastän jag hade skilt mig från Israel, den avfälliga, och givit henne skiljebrev just för hennes äktenskapsbrotts skull, så skrämdes dock hennes syster Juda den trolösa, icke därav, utan gick likaledes åstad och bedrev otukt

9 och ohelgade så landet genom sin lättfärdiga otukt, i det hon begick äktenskapsbrott med sten och trä.

10 Ja, oaktat allt detta vände hennes syster Juda, den trolösa, icke tillbaka till mig av fullt hjärta, utan allenast med skrymteri, säger HERREN.

11 Och HERREN sade till mig: Israel, den avfälliga, har bevisat sig

green tree, and commit unchastity there.

7 And I said, after she had been doing all these things, Unto me, shall thou return? and she returned not,—and her treacherous sister Judah saw, it!

8 Though she saw that, for all this, apostate Israel having committed adultery, I had sent her away, and had given a scroll of divorcement unto her, yet her treacherous sister Judah feared not, but, she also, went and committed unchastity.

9 Yea though it had come to pass that, through the levity of her unchastity, she had defiled the land,—and committed adultery with Stone and with Tree,

10 yet, in spite of all this, her treacherous sister Judah, returned not unto me, with all her heart,—but, falsely, Declareth Yahweh.

11 Then said Yahweh unto me,—Apostate Israel, hath justified

vanhurskaammaksi kuin Juuda, tuo uskoton.
12 Mene ja julista nämä sanat pohjoiseen päin ja sano: Palaja, sinä luopiovaimo Israel, sanoo Herra; minä en enää synkistä teille kasvojani, sillä minä olen armollinen, sanoo Herra, enkä pidä vihaa iankaikkisesti.

13 Ainoastaan tunne rikoksesi, että olet luopunut Herrasta, Jumalastasi, ja juossut sinne ja tänne vieraitten jumalain tykö, kaikkien viheriäin puitten alle, ettekä ole kuulleet minun ääntäni, sanoo Herra.

14 Palatkaa takaisin, te luopuneet lapset, sanoo Herra, sillä minä olen ottanut teidät omikseni, ja minä noudan teidät, yhden ainoankin kaupungista ja kaksi sukukunnasta, ja tuon teidät Siioniin.
15 Ja minä annan teille paimenet oman sydämeni mukaan, ja he kaitsevat teitä ymmärryksellä ja taidolla.

rättfärdigare än Juda, den trolösa.
12 Gå bort och predika så norrut och säg: Vänd om, Israel, du avfälliga, säger HERREN, så vill jag icke längre med ogunst se på eder; ty jag är nådig, säger HERREN, jag behåller icke vrede evinnerligen.

13 Allenast må du besinna din missgärning, att du har varit avfällig från HERREN, din Gud, och lupit hit och dit till främmande gudar under alla gröna träd; ja, I haven icke velat höra min röst, säger HERREN.

14 Vänden om, I avfälliga barn, säger HERREN, ty jag är eder rätte herre; så vill jag hämta eder, en från var stad och två från var släkt, och föra eder till Sion.

15 Och jag vill giva eder herdar efter mitt hjärta, och de skola föra eder i bet med förstånd och insikt.

herself,—more than treacherous, Judah.
12 Go, and proclaim these words, towards the North, and say—Return! thou apostate, Israel, Urgeth Yahweh, I will not lower my face against you,—for, full of lovingkindness, I am, Declareth Yahweh, I will not maintain [mine anger] unto times age-abiding.

13 Only, acknowledge thine iniquity, that, against Yahweh thy God, hast thou transgressed,—and hast gone hither and thither unto foreigners under every green tree, and, unto my voice, ye have not hearkened, Declareth Yahweh.

14 Return, ye apostate sons, Urgeth Yahweh, for, I, am become your husband,—therefore will I take you, one of a city, and two of a family, and will bring you to Zion;

15 and will give you shepherds, according to mine own heart,—who will feed you, with knowledge and

discretion.

16 Ja kun te lisäännytte ja tulette hedelmällisiksi maassa niinä päivinä, sanoo Herra, niin ei enää puhuta Herran liitonarkista, se ei enää ajatukseen astu, eikä sitä enää muisteta; ei sitä enää kaivata, eikä sellaista enää tehdä.

16 Och det skall ske, att när I på den tiden föröken eder och bliven fruktsamma i landet, säger HERREN, då skall man icke mer tala om HERRENS förbundsark eller tänka på den; man skall icke komma ihåg den eller sakna den, och man skall icke göra någon ny sådan.

16 And it shall come to pass, when ye shall be multiplied and become fruitful in the land, in those days, Declareth Yahweh, They shall say no more, The ark of the covenant of Yahweh, Neither shall it come up on the heart, Neither shall they remember it, Neither shall they miss it, Neither shall it be made any more.

17 Siihen aikaan sanotaan Jerusalemia Herran valtaistuimeksi, ja kaikki kansat kokoontuvat sinne, Jerusalemiin, Herran nimen tähden eivätkä enää vaella pahan sydämensä paatumuksessa.

17 Utan på den tiden skall man kalla Jerusalem »HERRENS tron»; och dit skola församla sig alla hednafolk, till HERRENS namn i Jerusalem. Och de skola icke mer vandra efter sina onda hjärtans hårdhet.

17 At that time, shall they call Jerusalem, The throne of Yahweh, and there shall be gathered unto her all the nations—to the Name of Yahweh, to Jerusalem; and they shall walk no more, after the stubbornness of their own wicked, heart.

18 Niinä päivinä on Juudan heimo kulkeva Israelin heimon kanssa, ja he tulevat yhdessä pohjoisesta maasta siihen maahan, jonka minä annoin teidän isillenne perinnöksi.

18 På den tiden skall Juda hus gå till Israels hus, och tillsammans skola de komma från nordlandet in i det land som jag gav edra fäder till arvedel.

18 In those days, shall the house of Judah go unto the house of Israel,—that they may enter together, out of the land of the North, upon the land which I gave as an inheritance unto your fathers.

19 Minä ajattelin: Kuinka asetankaan sinut lasten

19 Jag tänkte: »Vilken plats skall jag ej förläna

19 Though, I myself, had said,—How can I

joukkoon ja annan sinulle suloisen maan, ihanan perintöosan, ihanimman kansojen maista! Ja ajattelin: Sinä olet kutsuva minua isäksi etkä ole koskaan kääntyvä minusta pois.

dig bland barnen, och vilket ljuvligt land skall jag icke giva dig, den allra härligaste arvedel bland folken!» Och jag tänkte: »Då skolen I kalla mig fader och icke mer vika bort ifrån mig.»

put thee among the sons, And give thee a land to be coveted, An inheritance of beauty, of the hosts of nations? Yet I said, My father, shalt thou call me, And, away from me, shalt thou not turn.

20 Mutta niinkuin vaimo on uskoton puolisollensa, niin olette te, Israelin heimo, olleet uskottomat minulle, sanoo Herra.

20 Men såsom när en hustru är trolös mot sin make, så haven I av Israels hus varit trolösa mot mig, säger HERREN.

20 But indeed, [as] a wife goeth treacherously from her husband, so, have ye acted treacherously with me, O house of Israel, Declareth Yahweh.

21 Kuule! Kalliokukkuloilta kuuluu itku, israelilaisten rukous, sillä he ovat vaeltaneet väärää tietä, ovat unhottaneet Herran, Jumalansa.

21 Därför höras rop på höjderna, gråt och böner av Israels barn; ty de hava gått på förvända vägar och förgätit HERREN, sin Gud.

21 A voice, on the bare heights, is heard, The weeping of the supplications of the sons of Israel,—Because they have perverted their way, Have forgotten, Yahweh their God.

22 Palatkaa takaisin, te luopuneet lapset, niin minä parannan teidän luopumuksenne. - Katso, me tulemme sinun tykösi, sillä sinä olet Herra, meidän Jumalamme.

22 Så vänden nu om, I avfälliga barn, så vill jag hela eder från edert avfall. Ja se, vi komma till dig, ty du är HERREN, vår Gud.

22 Return, ye apostate sons, I will heal your apostasies! Behold us! we have come unto thee, For, thou, art Yahweh our God.

23 Totisesti, petosta on, mitä kukkuloilta kuuluu, pauhina vuorilla. Totisesti, Herrassa, meidän Jumalassamme, on Israelin pelastus.

23 Sannerligen, bedrägligt var vårt hopp till höjderna, blott tomt larm gåvo oss bergen. Sannerligen, det är hos HERREN, vår Gud, som frälsning finnes för

23 Surely, to falsehood, pertain the hills, The noisy throng on the mountains,—Surely, in Yahweh our God, is the salvation of Israel!

Israel.

24 Häpeäjumala on syönyt isiemme vaivannäön nuoruudestamme asti, heidän lampaansa ja raavaansa, poikansa ja tyttärensä.

24 Men skändlighetsguden har förtärt frukten av våra fäders arbete, allt ifrån vår ungdom, deras får och fäkreatur, deras söner och döttrar.

24 But, the Shameful thing, hath devoured the labour of our fathers, from our youth: Their flocks, and, their herds, their sons, and their daughters.

25 Maatkaamme häpeässämme, ja häväistyksemme peittäköön meidät, sillä Herraa, meidän Jumalaamme, vastaan me olemme syntiä tehneet, me ja meidän isämme, hamasta nuoruudestamme tähän päivään asti, emmekä ole kuulleet Herran, meidän Jumalamme, ääntä.

25 Så vilja vi nu ligga här i vår skam, och blygd må hölja oss. Ty mot HERREN, vår Gud, hava vi syndat, vi och våra fäder, ifrån vår ungdom ända till denna dag; vi hava icke velat höra HERRENS, vår Guds, röst.

25 We must lie down in our shame, And our reproach, be our covering, For, against Yahweh our God, have we sinned, We, and our fathers, from our youth, even until this day,— Neither have we hearkened, unto the voice of Yahweh our God.

4 luku

1 Jos sinä käännyt, Israel, sanoo Herra, niin käänny minun tyköni; ja jos sinä poistat iljetyksesi minun kasvojeni edestä, niin et häädy harhailemaan;

1 om du omvänder dig, Israel, säger HERREN, skall du få vända tillbaka till mig; och om du skaffar bort dina styggelser från min åsyn, skall du slippa vandra flyktig omkring.

1 If thou wilt return, O Israel, Declareth Yahweh, Unto me, mayst thou return,— And, if thou wilt remove thine abominations from before me, Then shalt thou not become a wanderer.

2 jos sinä vannot: 'Niin totta kuin Herra elää' uskollisesti, oikein ja vanhurskaasti, niin kansat siunaavat itsensä hänen nimeensä, ja hän on

2 Då skall du svärja i sanning, rätt och rättfärdighet: »Så sant HERREN lever», och hednafolken skola välsigna sig i honom

2 If thou wilt swear, By the life of Yahweh! in faithfulness, in justice, and in righteousness, Then shall the nations bless themselves in him,

heidän kerskauksensa.

och berömma sig av honom.

And, in him, shall they glory.

3 Sillä näin sanoo Herra Juudan miehille ja Jerusalemille: Raivatkaa itsellenne uudispelto, älkääkä kylväkö orjantappurain sekaan.

3 Ja, så säger HERREN till Juda män och till Jerusalem: Bryten eder ny mark, och sån ej bland törnen.

3 For, thus, saith Yahweh, Unto the men of Judah and unto Jerusalem, Till ye the untilled ground,—And do not sow among thorns.

4 Ympärileikatkaa itsenne Herralle ja poistakaa sydämenne esinahka, te Juudan miehet ja Jerusalemin asukkaat, ettei minun vihani syttyisi kuin tuli ja palaisi, eikä olisi sammuttajaa, teidän tekojenne pahuuden tähden.

4 Omskären eder åt HERREN; skaffen bort edert hjärtas förhud, I Juda män och I Jerusalems invånare. Eljest skall min vrede bryta fram såsom en eld och brinna så, att ingen kan utsläcka den, för edert onda väsendes skull.

4 Circumcise yourselves unto Yahweh, So shall ye remove the impurity of your heart, ye men of Judah, and ye inhabitants of Jerusalem,—Lest mine indignation, go forth as fire, and burn, and there be none to quench it, Because of the wickedness of your doings.

5 Julistakaa Juudassa ja Jerusalemissa, kuuluttakaa ja sanokaa: Puhaltakaa pasunaan kautta maan; huutakaa täyttä kurkkua ja sanokaa: 'Kokoontukaa, ja menkäämme varustettuihin kaupunkeihin.'

5 Förkunnen i Juda, kungören i Jerusalem och påbjuden, ja, stöten i basun i landet, ropen ut med hög röst och sägen: »Församlen eder och låt oss fly in i de befästa städerna.»

5 Declare ye in Judah, And, in Jerusalem, let it be heard, And say, Blow ye a horn in the land,—Cry, with frill voice, And say, Gather yourselves together, And let us enter the defenced, cities.

6 Nostakaa lippu Siionia kohti, paetkaa pysähtymättä; sillä minä annan tulla pohjoisesta onnettomuuden ja suuren hävityksen.

6 Resen upp ett baner som visar åt Sion, bärgen edert gods och dröjen icke ty jag skall låta olycka komma från norr, med stor förstöring.

6 Lift up an ensign—Zion–ward, Bring into safety, do not tarry,—For, calamity, am, I, bringing in from the North, Even, a great destruction:

7 Leijona on noussut tiheiköstänsä, kansain tuhooja on lähtenyt liikkeelle, lähtenyt asuinpaikastansa, tekemään sinun maasi autioksi: sinun kaupunkisi hävitetään asujattomiksi.

7 Ett lejon drager fram ur sitt snår och en folkfördärvare bryter upp, han går ut ur sin boning, för att göra ditt land till en ödemark; då bliva dina städer förstörda, så att ingen kan bo i dem.

7 There hath come up a lion, out of his thicket, Yea, a destroyer of nations—hath set forward, hath come forth out of his place,—To make thy land, a desolation, Thy cities, shall fall in ruins, so as to have no, inhabitant.

8 Sentähden kääriytykää säkkeihin, valittakaa ja parkukaa, sillä Herran vihan hehku ei ole kääntynyt meistä pois.

8 Så höljen eder nu i sorgdräkt, klagen och jämren eder, ty HERRENS vredes glöd upphör icke över oss.

8 On this account, gird you with sackcloth, lament and howl,—Because the glow of the anger of Yahweh, hath not turned, from us.

9 Sinä päivänä, sanoo Herra, katoaa rohkeus kuninkaalta ja päämiehiltä, papit tyrmistyvät ja profeetat hämmästyvät.

9 På den tiden, säger HERREN, skall det vara förbi med konungens och furstarnas mod, och prästerna skola bliva förfärade och profeterna stå häpna.

9 And it shall come to pass, in that day, Declareth Yahweh, That the courage of the king, shall fail, And the courage of the princes,—And the priests, shall be astonished, And, the prophets, shall be amazed.

10 Mutta minä sanoin: Voi, Herra, Herra! Totisesti, sinä saatoit tämän kansan ja Jerusalemin peräti pettymään, kun sanoit: 'Teillä on oleva rauha!' Ja kuitenkin miekka koskee sieluun asti.

10 Men jag sade: »Ack Herre, HERRE, svårt bedrog du sannerligen detta folk och Jerusalem, då du sade: »Det skall gå eder väl.» Svärdet är ju nära att taga vårt liv.

10 Then said I,—Ah! My Lord Yahweh! Surely, thou hast suffered this people and Jerusalem, to be beguiled, saying, Peace, shall ye have,—whereas the sword shall reach, unto the soul.

11 Siihen aikaan sanotaan tälle kansalle ja

11 På den tiden skall det sägas om detta folk

11 At that time, shall it be said of this people

Jerusalemille: Kuuma tuuli tulee erämaan kalliokukkuloilta tytärtä, minun kansaani, kohti - ei elon viskaamiseksi eikä puhdistamiseksi.

och om Jerusalem: En brännande vind från höjderna i öknen kommer emot dottern mitt folk, icke en sådan vind som passar, när man kastar säd eller rensar korn;

and of Jerusalem,—The sharp wind of the bare heights in the desert, cometh towards the daughter of my people,—not to winnow, nor to cleanse.

12 Tuuli, liian tuima sellaisiin, tulee minulta; nyt minä myös julistan heille tuomiot.

12 nej, en våldsammare vind än som så låter jag komma. Ja, nu vill jag gå till rätta med dem!

12 A wind too strong for these, cometh in for me. Now, will, I also, pronounce sentences upon them:

13 Katso, hän nousee niinkuin pilvi, ja hänen vaununsa ovat kuin tuulispää, hänen hevosensa ovat kotkia nopeammat. Voi meitä, sillä me olemme tuhon omat!

13 Se, såsom ett moln kommer han upp och såsom en stormvind äro hans vagnar; hans hästar äro snabbare än örnar, ve oss, vi äro förlorade!

13 Lo! like clouds, shall he come up, Even, as a storm-wind, his chariots, Swifter than eagles, his horses,—Woe to us, for we are laid waste!

14 Pese sydämesi puhtaaksi pahuudesta, sinä Jerusalem, että pelastuisit. Kuinka kauan asuvat sinun sisimmässäsi väärät ajatuksesi?

14 Så två nu ditt hjärta rent från ondska, Jerusalem, för att du må bliva frälst. Huru länge skola fördärvets tankar bo i ditt bröst?

14 Wash, from wickedness, thy heart, O Jerusalem, That thou mayest be saved,—How long, shall lodge within thee thy wicked, devices?

15 Sillä kuule! Sanansaattaja Daanista, onnettomuuden julistaja Efraimin vuorilta!

15 Från Dan höres ju en budbärare ropa, och från Efraims bergsbygd en som bådar fördärv.

15 For, a voice, declareth from, Dan,—And publisheth trouble, from the hill country of Ephraim.

16 Kehoittakaa kansoja. Katso, kuuluttakaa Jerusalemia vastaan: Piirittäjät tulevat kaukaisesta maasta ja kohottavat huutonsa

16 Förkunnen för folken, ja, kungören över Jerusalem att en belägringshär kommer ifrån fjärran land och häver upp sitt rop mot

16 Put ye in mind the nations, Lo! publish ye against Jerusalem, Blockaders, are coming in from a land afar off,—And have uttered,

Juudan kaupunkeja vastaan.
17 Niinkuin pellon vartijat he piirittävät sitä yltympäri, koska se niskoitteli minua vastaan, sanoo Herra.

18 Sinun vaelluksesi ja tekosi ovat tuottaneet sinulle tämän: tämän saat pahuudestasi; niin, se on katkerata, niin, se koskee sydämeesi asti.

19 Voi minun rintaani, voi minun rintaani! Minä vääntelehdin tuskasta. Voi sydämeni kammioita! Sydämeni väräjää minussa; en voi vaieta, sillä minä kuulen pasunan äänen, sotahuudon.
20 Hävitys tulee hävityksen päälle, sillä koko maa on tuhottu; äkisti ovat minun majani tuhotut, silmänräpäyksessä minun telttani.
21 Kuinka kauan minun täytyy nähdä sotalippua, kuulla pasunan ääntä?

22 Sillä minun kansani on hullu; eivät he tunne minua. He ovat tyhmiä

Juda städer.

17 Såsom väktare kring ett åkerfält samla de sig runt omkring henne, därför att hon har varit genströvig mot mig, säger HERREN.
18 Ja, ditt eget leverne och dina egna varningar vålla dig detta; det är din ondskas frukt att det bliver dig så bittert, och att plågan träffar dig ända in i hjärtat.
19 I mitt innersta våndas jag, i mitt hjärtas djup. Mitt hjärta klagar i mig, jag kan icke tiga, ty basunljud hör du, min själ, och krigiskt härskri.

20 Olycka efter olycka ropas ut, ja, hela landet bliver förött; plötsligt bliva mina hyddor förödda, i ett ögonblick mina tält.

21 Huru länge skall jag se stridsbaneret och höra basunljud?

22 Ja, mitt folk är oförnuftigt, de vilja ej veta av mig. De äro

against the cities of Judah, their voice:
17 As the keepers of a field, have they come against her, round about,—For, against me, hath she rebelled, Declareth Yahweh.
18 Thine own way, And thine own doings, Have done these things unto thee,—This thy wickedness, Surely it is bitter, Surely it hath reached unto thy heart.
19 My bowels! My bowels! I am pained in the walls of my heart, My heart beateth aloud to me, I cannot be still! For, the sound of a horn, hast thou heard, O my soul, The loud shout of war!
20 Breach upon breach, they cry, For, ruined, is all the land,—Suddenly, are ruined my tents, In a moment, my curtains!

21 How long, shall I, keep on seeing a standard,—continue to hear the sound of a horn?

22 Surely, perverse, is my people, Me, have they not known, Foolish

lapsia eivätkä ymmärtäväisiä; he ovat viisaita tekemään pahaa, mutta tehdä hyvää he eivät taida.

23 Minä katselin maata, ja katso, se oli autio ja tyhjä, ja taivasta, eikä siinä valoa ollut.

24 Minä katselin vuoria, ja katso, ne järkkyivät, ja kaikki kukkulat huojuivat.

25 Minä katselin, ja katso, ei ollut yhtään ihmistä, ja kaikki taivaan linnut olivat paenneet pois.

26 Minä katselin, ja katso, hedelmätarha oli erämaana, ja kaikki sen kaupungit olivat kukistuneet Herran, hänen vihansa hehkun, edessä.

27 Sillä näin sanoo Herra: Koko maa tulee autioksi, vaikka minä en siitä peräti loppua tee.

28 Sentähden maa suree, ja taivaat ylhäällä pukeutuvat mustiin, sillä minä olen puhunut, olen päättänyt, enkä kadu, en siitä peräydy.

dåraktiga barn och hava intet förstånd. Visa äro de till att göra vad ont är, men att göra vad gott är förstå de ej.

23 Jag såg på jorden, och se, den var öde och tom, och upp mot himmelen, och där lyste intet ljus.

24 Jag såg på bergen, och se, de bävade, och alla höjder vacklade.

25 Jag såg mig om, och då fanns där ingen människa, och alla himmelens fåglar hade flytt bort.

26 Jag såg mig om, och då var det bördiga landet en öken, och alla dess städer voro nedbrutna, för HERRENS ansikte, för hans vredes glöd,

27 Ty så säger HERREN: Hela landet skall bliva en ödemark, om jag än ej alldeles vill göra ände därpå.

28 Därför sörjer jorden, och himmelen därovan kläder sig i sorgdräkt, därför att jag så har talat och beslutit och ej kan ångra det eller

sons, they are, Yea, without understanding, they are, Wise, they are, to commit wickedness, But, how to do well, they know not!

23 I beheld, The earth, and lo! it was waste and wild,—The heavens also, and their light was, not:

24 I beheld, The mountains, and lo! they were trembling,—And, all the hills, had been violently moved:

25 I beheld, And lo! there was no, human being,—Yea, all the birds of the heavens! had fled:

26 I beheld, And lo! the garden–land, was a desert,—And, all its cities, had been broken down, Because of Yahweh, Because of the glow of his anger!

27 For, thus, saith Yahweh, A desolation, shall all the land become–Nevertheless, a full end, will I not make.

28 For this cause, shall the land mourn, and the heavens above be overcast: Because I have spoken, have purposed, and have not

taga det tillbaka.

repented, nor will I turn back therefrom.

29 Ratsu- ja jousimiesten huutoa pakenee koko kaupunki; he menevät metsäntiheikköihin ja nousevat kallioille. Jokainen kaupunki on hyljätty, eikä niissä kukaan asu.

29 För larmet av ryttare och bågskyttar tager hela staden till flykten. Man giver sig in i skogssnåren och upp bland klipporna. Alla städer äro övergivna, ingen människa bor mer i dem.

29 At the noise of horseman and archer, The whole city, is in flight, They have entered dark thickets, Yea, unto the crags, have they gone up,— Every city, is forsaken, There remaineth not in them, a man!

30 Ja sinä tuhon oma, mitä teet, kun pukeudut purppuraan, kun koristaudut kultakoristeilla, kun suurennat silmäsi ihomaalilla? Turhaan sinä itsesi kaunistat. Rakastajat ovat hyljänneet sinut, he etsivät sinun henkeäsi.

30 Vad vill du göra i din förödelse? Om du än kläder dig i scharlakan, om du än pryder dig med gyllene smycken om du än söker förstora dina ögon genom smink, så gör du dig dock skön förgäves. Dina älskare förakta dig, ja, de stå efter ditt liv.

30 And, when, thou, art laid waste, what wilt thou do? Though thou clothe thyself with crimson, Though thou deck thyself with ornaments of gold, Though thou enlarge with antimony thine eyes, In vain, shalt thou make thyself fair,— Paramours, have rejected thee, Thy life, will they seek!

31 Sillä minä kuulen huudon, niinkuin synnyttäjän tuskanhuudon, vaivan, niinkuin ensisynnyttäjän vaivan, tytär Siionin huudon; hän vaikeroitsee, levittää kätensä: Voi minua, minun sieluni menehtyy murhamiesten käsiin!

31 Ty jag hör rop såsom av en barnaföderska, nödrop såsom av en förstföderska. Det är dottern Sion som ropar; hon flämtar, hon räcker ut sina händer: »Ack, ve mig! I mördares våld försmäktar min själ.»

31 For, a voice as of a woman in pangs, have I heard, Anguish as of her that is bearing her firstborn. The voice of the daughter of Zion! She gaspeth for breath, She spreadeth forth her palms,—Surely woe to me! For my soul fainteth before murderers.

5 luku

1 Kiertäkää Jerusalemin katuja, katsokaa ja tiedustelkaa, ja etsikää sen toreilta: jos löydätte yhdenkään, jos on ainoatakaan, joka tekee oikein, joka noudattaa uskollisuutta, niin minä annan anteeksi Jerusalemille.

2 Mutta vaikka he sanovat: Niin totta kuin Herra elää, he kuitenkin vannovat väärin.
3 Herra, eivätkö sinun silmäsi katso uskollisuutta? Sinä olet lyönyt heitä, mutta he eivät tunteneet kipua; sinä olet lopen hävittänyt heidät, mutta he eivät tahtoneet ottaa kuritusta varteen. He ovat kovettaneet kasvonsa kalliota kovemmiksi, eivät ole tahtoneet kääntyä.
4 Silloin minä ajattelin: Sellaisia ovat vain alhaiset; he ovat tyhmiä, sillä he eivät tunne Herran tietä, Jumalansa oikeutta.
5 Niinpä menen ylhäisten luo ja puhuttelen heitä, sillä he kyllä tuntevat Herran tien, Jumalansa

1 Gån omkring på gatorna i Jerusalem, och sen till och given akt; söken på dess torg om I finnen någon, om där är någon som gör rätt och beflitar sig om sanning; då vill jag förlåta staden.

2 Men säga de än: »Så sant HERREN lever», så svärja de dock falskt.

3 HERRE, är det ej sanning dina ögon söka? Du slog dem, men de kände ingen sveda. Du förgjorde dem, men de ville ej taga emot tuktan. De gjorde sina pannor hårdare än sten, de ville icke omvända sig.

4 Då tänkte jag: »Detta är allenast de ringa i folket; de äro dåraktiga, ty de känna icke HERRENS väg, sin Guds rätt.
5 Jag vill nu gå till de stora och tala med dem; de måste ju känna HERRENS väg, sin

1 Run ye to and fro through the streets of Jerusalem, And see, I pray you, and know, and seek out in the broad places thereof, Whether ye can find, a man, Whether there is, one Doing justice, Demanding fidelity,—That I may pardon her.
2 Even though they say, By the life of Yahweh, Yet in fact, falsely, do they swear.
3 O Yahweh! thine own eyes, are they not directed to fidelity? Thou hast smitten them, Yet have they not grieved, Thou hast consumed them—They have refused to receive correction,—They have made their faces bolder than a cliff, They have refused to return.
4 And, I, said,—Only, poor people, are, they,—They act foolishly, For they know not, the way of Yahweh, the justice of their God!
5 I will betake me unto the great men, and will speak, with them! For, they, know, the way of

oikeuden. Mutta he olivat kaikki särkeneet ikeen, katkaisseet siteet.

Guds rätt.» Men ock dessa hade alla brutit sönder oket och slitit av banden.

Yahweh, the justice of their God! Yea but, they, with one accord, have, broken the yoke, torn off the bands.

6 Sentähden surmaa heidät metsän leijona, aavikon susi haaskaa heidät, pantteri väijyy heidän kaupunkejansa. Kuka ikinä niistä lähtee, se raadellaan, sillä paljot ovat heidän rikoksensa, suuri heidän luopumustensa luku.

6 Därför bliva de slagna av lejonet från skogen och fördärvade av vargen från hedmarken; pantern lurar vid deras städer, och envar som vågar sig ut därifrån bliver ihjälriven. Ty många äro deras överträdelser och talrika deras avfällighetssynder.

6 For this cause, hath the lion out of the forest smitten them, The wolf of the waste plains, preyeth, upon them, The leopard, is keeping watch over their cities, Every one that goeth out from thence, is torn in pieces,—For they have multiplied their transgressions, Numerous, are their apostasies.

7 Kuinka minä antaisin sinulle anteeksi? Sinun lapsesi ovat hyljänneet minut ja vannoneet niiden kautta, jotka eivät jumalia ole. Minä ravitsin heitä, mutta he tekivät aviorikoksen, ja porton huoneeseen he kokoontuivat.

7 Huru skulle jag då kunna förlåta dig? Dina barn hava ju övergivit mig och svurit vid gudar som icke äro gudar. Jag gav dem allt till fyllest, men de blevo mig otrogna och samlade sig i skaror till skökohuset.

7 How, for this, can I pardon thee? Thine own sons, have forsaken me, And have sworn by No–gods,—When I had fed them to the full, Then committed they adultery, And, the house of the unchaste woman, they used to throng:

8 He ovat hyvinruokittuja, äleitä oriita; he hirnuvat kukin lähimmäisensä vaimoa.

8 De likna välfödda, ystra hästar; de vrenskas var och en efter sin nästas hustru.

8 Lusty, well–fed horses, had they become, Every man, unto his neighbour’s wife, would neigh!

9 Enkö minä tällaisista rankaisisi, sanoo Herra, eikö minun sieluni

9 Skulle jag icke för sådant hemsöka dem? säger HERREN. Och

9 For these things, shall I not punish? Demandeth Yahweh:

kostaisi tämänkaltaiselle kansalle?

10 Nouskaa sen tarhojen pengermille ja hävittäkää, älkää kuitenkaan siitä peräti loppua tehkö; ottakaa pois sen köynnökset, sillä ne eivät ole Herran.
11 Sillä he ovat olleet minulle peräti uskottomat, sekä Israelin heimo että Juudan heimo, sanoo Herra.

12 He ovat kieltäneet Herran ja sanoneet: Ei se ole hän! Ei meitä kohtaa onnettomuus, emme tule näkemään miekkaa emmekä nälkää.

13 Ja profeetat ovat pelkkää tuulta; Herra, joka puhuu, ei ole heissä - heidän itsensä käyköön niin.

14 Sentähden sanoo Herra, Jumala Sebaot, näin: Koska te tällaisia olette puhuneet, niin katso, minä teen sanani sinun suussasi tuleksi ja tämän kansan polttopuiksi, ja se kuluttaa heidät.
15 Katso minä tuon teitä

skulle icke min själ hämnas på ett sådant folk som detta är?
10 Stormen då hennes murar och för stören dem, dock utan att alldeles göra ände på henne. Riven bort hennes vinrankor, de äro ju icke HERRENS.
11 Ty både Israels hus och Juda hus hava varit mycket trolösa mot mig, säger HERREN.

12 De hava förnekat HERREN och sagt: »Han betyder intet. Olycka skall icke komma över oss, svärd och hunger skola vi icke se.

13 Men profeterna skola försvinna såsom en vind, och han som säges tala är icke i dem; dem själva skall det så gå.»
14 Därför säger HERREN, härskarornas Gud: Eftersom I fören ett sådant tal, se, därför skall jag göra mina ord i din mun till en eld, och detta folk till ved, och elden skall förtära dem.
15 Se, jag skall låta

Yea, on a nation such as this, must not my soul avenge herself?
10 Scale ye her walls, and destroy, But, a full end, do not make,—
Remove her tendrils,
For, not to Yahweh, do, they, belong!

11 For, very treacherously, have the house of Israel and the house of Judah, dealt with me, Declareth Yahweh.
12 They have acted deceptively against Yahweh, And have said, Not He! Neither shall there come, upon us, calamity, Nor sword nor famine, shall we see;
13 But, the prophets, shall prove to be wind, And there is, no one, speaking in them,—
Thus, shall it be done to themselves!
14 Therefore, Thus, saith Yahweh, God of hosts, Because ye have spoken this word,—
Behold me! making my words in thy mouth to be fire, And, this people,—wood, So shall it devour them.
15 Behold me! bringing

vastaan, te Israelin heimo, kansan kaukaa, sanoo Herra; se on horjumaton kansa, se on ikivanha kansa, kansa, jonka kieltä sinä et ymmärrä ja jonka puhetta sinä et tajua.

komma över eder, I av Israels hus, ett folk ifrån fjärran land, säger HERREN, ett starkt folk, ett urgammalt folk, ett folk vars tungomål du icke känner, och vars tal du icke förstår.

upon you a nation from afar, O house of Israel, Declareth Yahweh,—A nation invincible, it is, A nation from age–past times, hath it been, A nation whose tongue thou shalt not know, Neither shalt thou understand what it speaketh:

16 Heidän viinensä on kuin avoin hauta, he ovat kaikki sankareita.

16 Deras koger är en öppen grav; de äro allasammans hjältar.

16 Its quiver, is like an open sepulchre,—They all, are heroes:

17 He syövät sinun satosi ja leipäsi, he syövät sinun poikasi ja tyttäresi, syövät sinun lampaasi ja raavaasi, syövät sinun viinipuusi ja viikunapuusi; he miekalla hävittävät sinun varustetut kaupunkisi, joihin sinä luotat.

17 De skola förtära din skörd och ditt bröd, de skola förtära dina söner och döttrar, de skola förtära dina får och fäkreatur, de skola förtära dina vinträd och fikonträd. Dina befästa städer, som du förlitar dig på, dem skola de förstöra med svärd.

17 Then shall it eat thy harvest, and thy bread, which, thy sons and thy daughters, should eat,—It shall eat thy flock and thy herd, It shall eat thy vine and thy fig–tree,—It shall destroy thy defenced, cities, wherein, thou, art trusting, with the sword.

18 Mutta niinäkään päivinä, sanoo Herra, en minä teistä peräti loppua tee.

18 Dock vill jag på den tiden, säger HERREN, icke alldeles göra ände på eder.

18 Yet, even in those days, Declareth Yahweh, Will I not make of you, a full end.

19 Ja kun he kysyvät: Miksi on Herra, meidän Jumalamme, tehnyt meille kaiken tämän? niin vastaa heille: Niinkuin te olette hyljänneet minut ja palvelleet vieraita jumalia maassanne, niin täytyy teidän palvella muukalaisia maassa, joka

19 Och om I då frågen: »Varför har HERREN, vår Gud, gjort oss allt detta?», så skall du svara dem: »Såsom I haven övergivit mig och tjänat främmande gudar i edert eget land, så skolen I nu få tjäna främlingar i ett land

19 And it shall come to pass, when ye shall say, For what cause, hath Yahweh our God done, to us all these things? Then shalt thou say unto them,—As ye forsook me, and served the gods of the foreigner, in your own

ei ole teidän.

som icke är edert.»

land, So, shall ye serve aliens, in a land, not your own.

20 Julistakaa tämä Jaakobin huoneessa ja kuuluttakaa se Juudassa sanoen:

20 Förkunnen detta i Jakobs hus, kungören det i Juda och sägen:

20 Tell ye this, throughout the house of Jacob,—And let it be heard throughout Judah, saying:

21 Kuulkaa tämä, te tyhmä ja ymmärtämätön kansa, te, joilla on silmät, mutta ette näe, joilla on korvat, mutta ette kuule.

21 Hör detta, du dåraktiga och oförståndiga folk, I som haven ögon, men icke sen, I som haven öron, men icke hören.

21 Hear this, I pray you, ye people—foolish and without heart,—Eyes, have they, and see not, Ears, have they, and hear not!

22 Ettekö pelkää minua, sanoo Herra, ettekö vapise minun edessäni, joka olen pannut hiekan meren rajaksi, ikuiseksi määräksi, jonka ylitse se ei pääse; ja vaikka se kuohuu, ei se mitään voi, ja vaikka sen aallot pauhaavat, eivät ne sen ylitse pääse?

22 Skullen I icke frukta mig, säger HERREN, skullen I icke bäva för mig, for mig som har satt stranden till en damm for havet, till en evärdlig gräns, som det icke kan överskrida, så att dess böljor, huru de än svalla, ändå intet förmå, och huru de än brusa, likväl icke kunna överskrida den?

22 Even for me, will ye have no reverence? Enquireth Yahweh, And, because of me, will ye not be pained? In that, though I placed the sand as a bound to the sea, A decree age-abiding, and it should not pass beyond it,—When they would toss themselves, Then should they not prevail, When the waves thereof would roar, Then should they not pass beyond it,

23 Mutta tällä kansalla on uppiniskainen ja tottelematon sydän; he ovat poikenneet ja menneet pois.

23 Men detta folk har ett genströvigt och upproriskt hjärta; de hava avfallit och gått sin väg.

23 Yet, this people, hath an obstinate and rebellious heart,—They have turned aside, and gone their way;

24 Eivätkä he sano sydämessänsä: Peljätkäämme Herraa,

24 De sade icke i sina hjärtan: »Låtom oss frukta HERREN, vår Gud,

24 Neither have they said in their heart,—Let us, we pray you, revere

Jumalaamme, joka antaa sateen, syyssateen ja kevätsateen ajallansa, ja säilyttää meille elonkorjuun määräviikot.

honom som giver regn i rätt tid, både höst och vår, och som ständigt beskär oss de bestämda skördeveckorna.»

Yahweh our God, Who giveth rain, even the early and the latter, in its season,—The appointed weeks of harvest, he reserveth for us.

25 Teidän pahat tekonne käänsivät nämä pois, ja teidän syntinne estivät teitä saamasta hyvää.

25 Edra missgärningar hava nu fört dessa i olag, och edra synder hava förhållit för eder detta goda.

25 Your iniquities, have thrust away these things, Yea, your sins, have withholden that which is good from you.

26 Sillä minun kansassani on jumalattomia; he väijyvät, niinkuin linnunpyytäjät kyykistyvät, he asettavat ansoja, pyydystävät ihmisiä.

26 Ty bland mitt folk finnas ogudaktiga människor: de ligga i försåt, likasom fågelfängaren ligger på lur, de sätta ut giller till att fånga människor.

26 For there have been found among my people, lawless men,—One lieth in wait, as with the stooping of fowlers, They have set a trap, they capture, men:

27 Niinkuin häkki on täynnä lintuja, niin heidän huoneensa ovat petosta täynnä. Siitä he ovat tulleet suuriksi ja rikkaiksi,

27 Såsom när en bur är full av fåglar, så äro deras hus fulla av svek. Därigenom hava de blivit så stora och rika; de hava blivit feta och skinande.

27 As, a cage, is full of birds, So, are, their houses, full of unrighteous gain,—For this cause, have they become great, and waxen rich:

28 ovat tulleet lihaviksi ja kiiltäviksi. Myös käyvät heidän häijyt puheensa yli kaiken määrän; he eivät aja orpojen asiaa, niin että ne voittaisivat, eivätkä hanki köyhille oikeutta.

28 För sina ogärningar veta de icke av någon gräns, de hålla icke rätten vid makt, icke den faderlöses rätt, till att främja den; och i den fattiges sak fälla de icke rätt dom.

28 They have waxed fat, they shine, Yea, they have overpassed the records of wickedness. The right, have they not determined, the right of the fatherless, that they might prosper,—Yea, justice to the helpless, have they not decreed.

29 Enkö minä näistä

29 Skulle jag icke för

29 Upon these things,

tällaisista rankaisisi, sanoo Herra, eikö minun sieluni kostaisi tämänkaltaiselle kansalle?

sådant hemsöka dem? säger HERREN. Skulle icke min själ hämnas på ett sådant folk som detta är?

shall I not bring punishment? Demandeth Yahweh. Or, on a nation such as this, shall not my soul avenge, herself?

30 Kauheita ja pöyristyttäviä tapahtuu maassa:

30 Förfärliga och gruvliga ting ske i landet.

30 An astounding and horrible thing, hath been brought to pass in the land:

31 profeetat ennustavat valhetta, ja papit hallitsevat yksissä neuvoin heidän kanssaan, ja sitä minun kansani rakastaa. Mutta mitä te teette, kun tästä tulee loppu?

31 Profeterna profetera lögn, och prästerna styra efter deras råd; och mitt folk vill så hava det. Men vad skolen I göra, när änden på detta kommer?

31 The prophets, have prophesied, falsely, And, the priests, tread down, by their means, And, my people, love it, so,—What then can ye do, as to her latter end?

6 luku

1 Paetkaa, benjaminilaiset, Jerusalemista, puhaltakaa pasunaan Tekoassa ja nostakaa merkki Beet-Keremin kohdalle; sillä pohjoisesta nousee onnettomuus ja suuri hävitys.

1 Bärgen edert gods ut ur Jerusalem, I Benjamins barn, stöten i basun i Tekoa, och resen upp ett högt baner ovanför Bet-Hackerem; ty en olycka hotar från norr, med stor förstöring.

1 Take your goods into safety, ye sons of Benjamin, out of the midst of Jerusalem, And, in Tekoa, blow ye a horn, And, on Beth–haccherem, raise a fire–signal,—For, calamity, hath looked out from the North, Even a great destruction.

2 Tytär Siionin, suloisen ja hemmotellun, minä hukutan.

2 Hon som är så fager och förklemad, dottern Sion, henne skall jag förgöra.

2 To a comely and delicate woman, have I likened the daughter of Zion:

3 Hänen tykönsä tulee paimenia laumoinensa, he pystyttävät telttansa

3 Herdar skola komma över henne med sina hjordar; de skola slå

3 Against her, shall come shepherds, with their flocks; They have

häntä vastaan yltympäri, syöttävät alansa kukin.

upp sina tält runt omkring henne, avbeta var och en sitt stycke.

pitched against her their tents, round about, They tend their flocks, every one near at hand.

4 Julistakaa häntä vastaan pyhä sota. Nouskaa ja menkäämme puolipäivän aikaan! Voi meitä, sillä päivä painuu, sillä illan varjot pitenevät!

4 Ja, invigen eder till strid mot henne. »Upp, låt oss draga åstad, medan middagsljuset varar! Ack att dagen redan lider till ända! Ack att aftonens skuggor förlängas!

4 Hallow ye against her a war, Arise! and let us go up in broad noon. Woe to us, for the day, hath turned, for the shadows of evening, stretch along.

5 Nouskaa ja menkäämme yöllä ja hävittäkäämme hänen linnansa.

5 Välan, så låt oss draga ditupp om natten och förstöra hennes palatser.»

5 Arise! and let us go up in the night, And let us destroy her palaces.

6 Sillä näin sanoo Herra Sebaot: Kaatakaa puita ja luokaa valli Jerusalemia vastaan. Se on kaupunki, jota on rangaistava; siinä on pelkkää väkivaltaa.

6 Ty så säger HERREN Sebaot: Fällen träd och kasten upp vallar emot Jerusalem. Hon är staden som skall hemsökas, hon som i sig har idel förtryck

6 For, Thus, saith Yahweh of hosts, Cut ye down timber, And cast up, against Jerusalem, a mound,— That, is the city to be punished! There is, nothing, but oppression in her midst;

7 Niinkuin kaivo pitää vetensä tuoreena, niin sekin pitää pahuutensa tuoreena; sortoa, hävitystä kuuluu sieltä, minun edessäni on aina kipu ja haavat.

7 Likasom en brunn låter vatten välla fram, så låter hon ondska framvälla. Våld och förödelse hör man där, sår och slag äro beständigt inför min åsyn.

7 Like the casting forth by a well of its waters, So, hath she cast forth her wickedness,— Violence and destruction, are heard in her, Before my face, continually, are suffering and smiting.

8 Ota ojentuaksesi, Jerusalem, ettei minun sieluni vieraannu sinusta, etten tee sinua autioksi,

8 Låt varna dig, Jerusalem, så att min själ ej vänder sig ifrån dig, så att jag icke gör

8 Receive thou correction, O Jerusalem, Lest my soul be torn from thee,—Lest

asumattomaksi maaksi.

dig till en ödemark, till ett obebott land.

I make thee A desolation, A land not habitable.

9 Näin sanoo Herra Sebaot: Israelin jäännöksestä pidetään jälkikorjuu niinkuin viinipuusta; ojenna kätesi köynnöksiä kohti niinkuin viininkorjaaja.

9 Så säger HERREN Sebaot: En efterskörd, likasom på ett vinträd, skall man hålla på kvarlevan av Israel. Räck ut din hand åter och åter, såsom när man plockar av druvor från rankorna.

9 Thus, saith Yahweh of hosts, They shall thoroughly glean, as a vine, the remnant of Israel—Turn back thy hand, as a grape gatherer, over the tendrils.

10 Kenelle minä puhuisin, ketä varoittaisin, että he kuulisivat? Katso, heidän korvansa ovat ympärileikkaamattomat, eivät he voi kuunnella. Katso, Herran sana on tullut heille pilkaksi, ei se heille kelpaa.

10 Men inför vem skall jag tala och betyga för att bliva hörd? Se, deras öron äro oomskurna, så att de icke kunna höra. Ja, HERRENS ord har blivit till smälek bland dem; de hava intet behag därtill.

10 Unto whom, can I speak—and bear witness, that they may hear? Lo! uncircumcised, is their ear, that they cannot attend,—Lo! the word of Yahweh, hath become to them a reproach, they take no delight therein.

11 Minä olen täynnä Herran vihaa, en jaksa sitä pidättää; vuodata se lapsukaisiin kadulla, niin myös nuorukaisparveen. Sillä niin mies kuin vaimokin vangitaan, niin vanhus kuin ikäloppu.

11 Därför är jag uppfylld av HERRENS vrede, jag förmår icke hålla den inne. Utgjut den över barnen på gatan och över alla de unga männens samkväm; ja, både man och kvinna skola drabbas därav, jämväl den gamle och den som har fyllt sina dagars mått.

11 So then, with the indignation of Yahweh, am I full, I am too weary to hold it in, [I am constrained] to pour it out, upon the boy in the street, and, upon the circle of young men, together,—For, even husband with wife, will be captured, The elder with him who is full of days;

12 Heidän talonsa joutuvat vieraille, niin myös pellot ja vaimot;

12 Och deras hus skola gå över i främmandes ägo så ock deras åkrar

12 And their houses shall be turned over to others, Fields and wives

sillä minä ojennan käteni maan asukkaita vastaan, sanoo Herra.

och deras hustrur, ty jag vill uträcka min hand mot landets inbyggare, säger HERREN.

together,—For I will stretch out my hand against the inhabitants of the land, Declareth Yahweh.

13 Sillä kaikki, niin pienet kuin suuretkin, pyytävät väärää voittoa, kaikki, niin profeetat kuin papitkin, harjoittavat petosta.

13 Ty alla, både små och stora, söka där orätt vinning, och både profeter och präster fara allasammans med lögn,

13 For, from the least of them, even unto the greatest of them, Every one, graspeth with greed,—And, from the prophet even unto the priest, Every one, dealeth, falsely;

14 He parantavat minun kansani vamman kepeästi, sanoen: Rauha, rauha! vaikka ei rauhaa ole.

14 de taga det lätt med helandet av mitt folks skada; de säga: »Allt står väl till, allt står väl till», och dock står icke allt väl till.

14 And so they have healed the grievous wound of my people, slightly, Saying, Peace, peace, when there was no, peace,

15 He joutuvat häpeään, sillä he ovat tehneet kauhistuksia; mutta heillä ei ole hävyntuntoa, he eivät osaa hävetä. Sentähden he kaatuvat kaatuvien joukkoon, sortuvat, kun minä heitä rankaisen, sanoo Herra.

15 De skola komma på skam, ty de övade styggelse. Likväl känna de alls icke någon skam och veta icke av någon blygsel. Därför skola de falla bland de andra; när min hemsökelse träffar dem, skola de komma på fall, säger HERREN,

15 Were they led to turn pale, because, an abominable thing, they had done! Nay! they did not, at all turn pale, Nay! they did not so much as know how, to exhibit shame, Therefore, shall they fall among them who are falling, In the time when I punish them, shall they be overthrown, Saith Yahweh.

16 Näin on Herra sanonut: Astukaa teille ja katsokaa ja kysykää muinaisia polkuja, kysykää, mikä on hyvä tie, ja vaeltakaa sitä, niin

16 Så sade HERREN: »Ställen eder vid vägarna och sen till, och frågen efter forntidens stigar, frågen vilken väg som är den

16 Thus, saith Yahweh–
–Stand ye at the ways—and see, And ask for the paths of age–past times, Where is the good, way? And walk

te löydätte levon sieluillenne. Mutta he vastasivat: Emme vaella.

goda vägen, och vandren på den, så skolen I finna ro för edra själar.» Men de svarade: »Vi vilja icke vandra på den.»

therein, And ye shall find rest, to your souls. But they said, We will not walk [therein]!

17 Ja minä olen asettanut teille vartijat: Kuunnelkaa pasunan ääntä. Mutta he vastasivat: Emme kuuntele.

17 Och när jag då satte väktare över eder och sade: »Akten på basunens ljud», svarade de: »Vi vilja icke akta därpå.»

17 Therefore will I raise up over you, watchmen, Give ye heed to the sound of a horn,—But they said, We will not give heed!

18 Sentähden kuulkaa, te kansat, ja tiedä, seurakunta, mitä heille on tapahtuva.

18 Hören därför, I hednafolk, och märk, du menighet, vad som sker bland dem.

18 Therefore, hear, O ye nations,—And take knowledge, O assembly, Of that which befalleth them:

19 Kuule, maa! Katso, minä tuotan onnettomuuden tälle kansalle, heidän hankkeittensa hedelmän, sillä he eivät ole kuunnelleet minun sanojani, vaan ovat hyljänneet minun lakini.

19 Ja hör, du jord: Se, jag skall låta olycka komma över detta folk, såsom en frukt av deras anslag, eftersom de icke akta på mina ord, utan förkasta min lag.

19 Hear thou—O earth, Lo! I, am bringing in Calamity against this people, the fruit of their own devices,—For, unto my words, have they not given heed, And, as for my law, they have rejected it.

20 Mitä on minulle suitsutus, joka tulee Sabasta, ja paras kalmoruoko kaukaisesta maasta? Teidän polttouhrinne eivät ole minulle otolliset, eivätkä teidän teurasuhrinne minulle kelpaa.

20 Vad frågar jag efter rökelse, komme den ock från Saba, eller efter bästa kalmus ifrån fjärran land? Edra brännoffer täckas mig icke, och edra slaktoffer behaga mig icke.

20 What then is, it to me, that—Frankincense from Shebah, come in, or, Sweet cane, from a land afar off? Your own ascending-offerings, are not acceptable, Nor are, your sacrifices, pleasing to me.

21 Sentähden, näin sanoo Herra: Katso, minä asetan tälle kansalle kompastuskiviä, joihin he

21 Därför säger HERREN så: Se, jag skall lägga stötestenar för detta folk; och genom dem

21 Wherefore, Thus, saith Yahweh, Behold me! laying before this people,

kompastuvat, isät ja pojat yhdessä, ja naapuri naapurinsa kanssa hukkuu.

skola både fader och söner komma på fall, den ene borgaren skall förgås med den andre.

stumblingblocks,—And fathers and sons together, shall stumble against them, The neighbour and his friend, shall perish.

22 Näin sanoo Herra: Katso, kansa tulee pohjoisesta maasta, suuri kansa nousee maan perimmäisiltä ääriltä.

22 Så säger HERREN: Se, ett folk kommer från nordlandet, ett stort folk reser sig vid jordens yttersta ända.

22 Thus, saith Yahweh, Lo! a people coming in from the land of the North,—Yea, a great nation, shall be stirred up out of the remote parts of the earth:

23 He käyttävät jousta ja keihästä, ovat julmat ja armahtamattomat. Heidän pauhinansa on kuin pauhaava meri, ja he ratsastavat hevosilla, varustettuina kuin soturi taisteluun sinua vastaan, tytär Siion.

23 De föra båge och lans, de äro grymma och utan förbarmande. Dånet av dem är såsom havets brus, och på sina hästar rida de fram, rustade såsom kämpar till strid, mot dig, du dotter Sion.

23 Bow and javelin, shall they grasp, Cruel, is he! So they will not have compassion, Their voice, like the sea, will roar, And, on horses, will they ride,—Arrayed each one, like a man for battle, Against thee, O daughter of Zion!

24 Kun kuulemme siitä sanoman, niin meidän kätemme herpoavat; ahdistus valtaa meidät, tuska, niinkuin synnyttäväisen.

24 När vi höra ryktet om dem, sjunka våra händer ned, ängslan griper oss, ångest lik en barnaföderskas.

24 We have heard the report thereof, Relaxed, are our hands,—Anguish, hath taken hold on us, Pangs, as on her that is giving birth.

25 Älkää menkö vainiolle, älkää vaeltako tiellä, sillä vihollisen miekka - kauhistus on kaikkialla!

25 Gå icke ut på marken, och vandra ej på vägen, ty fienden bär svärd; skräck från alla sidor!

25 Do not go out into the field, And, in the road, do not walk,—Because, a sword, hath the foe,—Terror round about!

26 Tytär, minun kansani! Kääriydy säkkiin, vieriskele tuhassa; pidä

26 Du dotter mitt folk, höll dig i sorgdräkt, vältra dig i aska, höj

26 O daughter of my people, Gird thee with sackcloth, and roll

itkiäiset, niinkuin ainokaista poikaa itketään, katkerat valittajaiset, sillä äkkiarvaamatta käy kimppuumme hävittäjä.

sorgelåt likasom efter ende sonen, och håll bitter dödsklagan; ty plötsligt kommer förhärjaren över oss.

thyself in ashes,—The mourning for an only son, make thou for thyself, Most bitter lamentation! For, suddenly, shall the destroyer come upon us.

27 Minä olen asettanut sinut kansani koettelijaksi, suojavarustukseksi, että oppisit tuntemaan ja koettelisit heidän vaelluksensa.

27 Jag har satt dig till en proberare i mitt folk -- såväl som till ett fäste -- på det att du må lära känna och pröva deras väg.

27 An assayer, have I set thee amongst my people, of gold-ore,— That thou mayest note and try their way:

28 Kaikki he ovat pääniskureita, liikkuvat panettelijoina; he ovat vaskea ja rautaa, ovat kelvottomia kaikki tyynni.

28 De äro allasammans avfälliga och genströviga, de gå med förtal, de äro koppar och järn, allasammans äro de fördärvliga människor.

28 They all, are rebels of rebels, Slander-walkers, [They are] bronze and iron! As for them all, corrupters, they are!

29 Palkeet puhkuvat, tulesta lähtee vain lyijyä. Turhaan on sulatettu ja sulatettu: pahat eivät ole erottuneet.

29 Blåsbälgen pustar, men ur elden kommer allenast bly fram; allt luttrande är förgäves, slagget bliver ändå icke frånskilt.

29 Scorched, are the bellows, By fire, is lead, [wont to be], consumed,—In vain, hath he gone on refining, For, the wicked, have not been drawn out:

30 Hylkyhopeaksi heitä sanotaan, sillä Herra on heidät hyljännyt.

30 »Ett silver som må kastas bort», så kan man kalla dem, ty HERREN har förkastat dem.

30 Rejected silver, are they called, For, Yahweh, hath rejected them.

7 luku

1 Tämä on sana, joka tuli Jeremialle Herralta:

1 Detta är det ord som kom till Jeremia från

1 The word that came unto Jeremiah, from

HERREN; han sade:
Yahweh, saying:—

2 Asetu Herran huoneen portille ja julista siellä tämä sana ja sano: Kuulkaa Herran sana, koko Juuda, te jotka tulette näistä porteista kumartaen rukoilemaan Herraa.
2 Ställ dig i porten till HERRENS hus, och predika där detta ord och säg: Hören HERRENS ord, I alla av Juda, som gån in genom dessa portar för att tillbedja HERREN.
2 Stand thou in the gate of the house of Yahweh, and thou shalt proclaim there, this word,—and shalt say—Hear ye the word of Yahweh, all Judah, ye who are entering in at these gates, to bow down unto Yahweh:

3 Näin sanoo Herra Sebaot, Israelin Jumala: Vaeltakaa hyvin ja tehkää hyviä tekoja, niin minä annan teidän asua tässä paikassa.
3 Så säger HERREN Sebaot, Israels Gud: Bättren edert leverne och edert väsende, så vill jag låta eder bo kvar på denna plats.
3 Thus, saith Yahweh of hosts, God of Israel, Amend your ways, and your doings,—That I may cause you to dwell in this place.

4 Älkää luottako valheen sanoihin, kun sanotaan: 'Tämä on Herran temppeli, Herran temppeli, Herran temppeli!'
4 Förliten eder icke på lögnaktigt tal, när man säger: »Här är HERRENS tempel, HERRENS tempel, HERRENS tempel!»
4 Do not, on your part, trust in false, words, saying,—The temple of Yahweh, The temple of Yahweh, The temple of Yahweh, they are!

5 Vaan jos te todella parannatte vaelluksenne ja tekonne, jos te todella teette oikeuden niin toiselle kuin toisellekin,
5 Nej, om I bättren edert leverne och edert väsende, om I dömen rätt mellan man och man,
5 But, if ye shall, thoroughly amend, your ways, and your doings,—Shall, thoroughly execute, justice, between a man and his neighbour;

6 ette sorra muukalaista, orpoa ja leskeä, ette vuodata viatonta verta tässä paikassa ettekä seuraa muita jumalia turmioksenne,
6 om I upphören att förtrycka främlingen, den faderlöse och änkan, att utgjuta oskyldigt blod på denna plats och att följa efter andra gudar, eder själva till olycka,
6 The sojourner, the fatherless, and the widow, shall not oppress, And, innocent blood, shall not shed in this place,—And, after other gods, shall not walk, to your own hurt,

7 niin minä annan teidän
7 då vill jag för
7 Then will I cause you

asua tässä paikassa, maassa, jonka minä olen antanut teidän isillenne, iankaikkisesta iankaikkiseen.
8 Mutta katso, te luotatte valheen sanoihin, joista ei ole hyötyä.
9 Miten on? Te varastatte, tapatte, rikotte avion, vannotte väärin, poltatte uhreja Baalille ja seuraatte vieraita jumalia, joita te ette tunne.

10 Ja te tulette ja astutte minun eteeni tähän huoneeseen, joka on otettu minun nimiini, ja sanotte: 'Me kyllä pelastumme' - tehdäksenne yhä kaikkia näitä kauhistuksia!

11 Ryövärien luolaksiko te katsotte tämän huoneen, joka on otettu minun nimiini? Katso, sellaiseksi minäkin olen sen havainnut, sanoo Herra.
12 Menkääpä minun asuinpaikkaani, joka oli Siilossa, jossa minä ensin annoin nimeni asua, ja katsokaa, mitä minä olen sille tehnyt kansani Israelin pahuuden tähden!

evärdliga tider låta eder bo på denna plats, i det land som jag har givit åt edra fäder.

8 Men se, I förliten eder på lögnaktigt tal, som icke kan hjälpa.
9 Huru är det? I stjälen, mörden och begån äktenskapsbrott, I svärjen falskt, I tänden offereld åt Baal och följen efter andra gudar, som I icke kännen;

10 sedan kommen I hit och träden fram inför mitt ansikte i detta hus, som är uppkallat efter mitt namn, och sägen: »Med oss är ingen nöd» -- för att därefter fortfara med alla dessa styggelser.
11 Hållen I det då för en rövarkula, detta hus, som är uppkallat efter mitt namn? Ja, sannerligen, också jag anser det så, säger HERREN.
12 Gån bort till den plats i Silo, där jag först lät mitt namn bo, och sen huru jag har gjort med den, för mitt folk Israels ondskas skull.

to dwell, In this place, In the land, which I gave to your fathers,—From one age even unto another.
8 Lo! ye, on your part, are trusting in false, words,—To no, profit!
9 Are ye to steal, commit murder, and commit adultery, and swear, falsely, and burn incense unto Baal,—and walk after other gods, whom ye have not known;
10 And will ye then come in, and stand before me, in this house, whereon my Name hath been called, and say,—We have set ourselves free,—for the purpose of committing all these abominations?
11 A den of robbers, hath this house, on which my Name hath been called, become, in your own eyes? I, also,—lo! I have seen it, Declareth Yahweh.
12 For go, I pray you, unto my place which was in Shiloh, Where I made my Name to dwell, at first,—And see what I did to it, because of the

wickedness of my people Israel!

13 Ja koska te nyt olette kaikkia näitä tekoja tehneet, sanoo Herra, ettekä ole kuulleet, vaikka minä varhaisesta alkaen olen teille puhunut, koska ette vastanneet, vaikka minä teille huusin,

13 Och eftersom I haven gjort alla dessa gärningar, säger HERREN, och icke haven velat höra, fastän jag titt och ofta har talat till eder, och icke haven velat svara, fastän jag har ropat på eder,

13 Now, therefore—Because ye have done all these deeds, Declareth Yahweh,—And though, I, spake unto you, betimes, speaking, Yet ye hearkened not, And though I cried unto you, Yet ye answered not,

14 niin minä teen tälle huoneelle, joka on otettu minun nimiini, johon te luotatte, ja tälle paikalle, jonka minä olen antanut teille ja teidän isillenne, samoin kuin olen tehnyt Siilolle,

14 därför vill jag nu med detta hus, som är uppkallat efter mitt namn, och som I förliten eder på, och med denna plats, som jag har givit åt eder och edra fäder, göra såsom jag gjorde med Silo.

14 Therefore will I do to the house, Whereon my Name hath been called, Wherein, ye, are trusting, Even to the place which I gave to you and to your fathers,—Just as I did unto Shiloh;

15 ja heitän teidät pois kasvojeni edestä, niinkuin olen heittänyt pois kaikki teidän veljenne, kaikki Efraimin jälkeläiset.

15 Och jag skall kasta eder bort ifrån mitt ansikte, såsom jag har bortkastat alla edra bröder all Efraims släkt.

15 And will cast you, out from before me,—Just as I have cast out, All your brethren, All the seed of Ephraim.

16 Mutta sinä älä rukoile tämän kansan puolesta, älä kohota heidän puolestaan huutoa ja rukousta äläkä niillä minua ahdista; sillä en minä sinua kuule.

16 Så må du nu icke bedja för detta folk eller frambära någon klagan och förbön för dem eller lägga dig ut för dem hos mig, ty jag vill icke höra dig.

16 Thou, therefore—Do not pray for this people, Neither lift up for them cry or prayer, Neither intercede with me,—For I am not going to hear thee.

17 Etkö näe, mitä he tekevät Juudan kaupungeissa ja Jerusalemin kaduilla?

17 Ser du icke vad de göra i Juda städer och på Jerusalems gator?

17 Dost thou not, see what, they, are doing, In the cities of Judah,—and, In the streets of Jerusalem?

18 Lapset kokoavat puita, isät sytyttävät tulen, ja vaimot sotkevat taikinaa valmistaaksensa uhrikakkuja taivaan kuningattarelle, ja he vuodattavat juomauhreja muille jumalille, minulle mielikarvaudeksi.

19 Minulleko he tuottavat mielikarvautta, sanoo Herra, eivätkö pikemmin itselleen, omaksi häpeäksensä?

20 Sentähden, näin sanoo Herra, Herra: Katso, minun vihani ja kiivauteni on vuotava tämän paikan ylitse, ihmisten, eläinten, kedon puitten ja maan hedelmän ylitse, ja se palaa sammumatta.

21 Näin sanoo Herra Sebaot, Israelin Jumala: Lisätkää polttouhrinne teurasuhreihinne ja syökää lihaa.

22 Sillä en minä puhunut enkä antanut käskyä teidän isillenne poltto- ja teurasuhrista silloin, kun minä vein heidät pois

18 Barnen samla tillhopa ved, fäderna tända upp eld och kvinnorna knåda deg, allt för att baka offerkakor åt himmelens drottning; och drickoffer utgjuta de åt andra gudar, mig till sorg.

19 Men är det då mig som de bereda sorg därmed, säger HERREN, och icke fastmer sig själva, så att de komma på skam?

20 Därför säger Herren, HERREN så: Se, min vrede och förtörnelse skall utgjuta sig över denna plats, över både människor och djur, över både träden på marken och frukten på jorden; och den skall brinna och icke bliva utsläckt.

21 Så säger HERREN Sebaot, Israels Gud: Läggen edra brännoffer tillhopa med edra slaktoffer och äten så kött.

22 Ty på den tid då jag förde edra fäder ut ur Egyptens land gav jag dem icke någon befallning eller något

18 The children, gather wood, and, The fathers, kindle the fire, and, The women, knead dough,—To make sacrificial cakes, to the queen of the heavens, And to pour out drink–offerings, to other, gods, Provoking me to anger!

19 Is it, me, they are provoking? Enquireth Yahweh,—Is it not, themselves,—unto the shame of their own faces?

20 Wherefore, Thus, saith My Lord Yahweh—Lo! mine anger and mine indignation, are about to be poured out upon this place, On man, and on beast, and, On the tree of the field, and, On the fruit of the ground,—And it shall burn, and shall not be quenched.

21 Thus, saith Yahweh of hosts, God of Israel,––Your ascending–offerings, add ye unto your peace–offerings, and eat ye flesh.

22 For I bade not your fathers, Neither commanded I them, In the day I brought them forth out of the land of

Egyptin maasta,

bud angående brännoffer och slaktoffer;

Egypt,—Concerning the matter of ascending–offering and peace–offering;

23 vaan näin minä käskin heitä ja sanoin: Kuulkaa minun ääntäni, niin minä olen teidän Jumalanne ja te olette minun kansani; ja vaeltakaa aina sitä tietä, jota minä käsken teidän vaeltaa, että menestyisitte.

23 utan detta var det bud jag gav dem: »Hören min röst, så vill jag vara eder Gud, och I skolen vara mitt folk; och vandren i allt på den väg som jag bjuder eder, på det att det må gå eder väl.»

23 But, this thing, I commanded them—saying, Hearken ye unto my voice, So will I become unto you—a God, And, ye, shall become unto me—a people,—Ye shall therefore walk in all the way that I may command you, To the end it may be well with you;

24 Mutta he eivät kuulleet, eivät korvaansa kallistaneet, vaan vaelsivat oman neuvonsa mukaan, pahan sydämensä paatumuksessa, ja käänsivät minulle selkänsä eivätkä kasvojansa.

24 Men de ville icke höra eller böja sitt öra till mig, utan vandrade efter sina egna rådslag, i sina onda hjärtans hårdhet, och veko tillbaka i stället för att gå framåt.

24 Yet they hearkened not, Neither inclined their ear, But walked, In the counsels—In the stubbornness of, their, own wicked heart; And went backward, and not forward.

25 Siitä päivästä, jona teidän isänne lähtivät Egyptin maasta, aina tähän päivään asti olen minä lähettänyt teidän tykönne kaikki palvelijani, profeetat - lähettänyt varhaisesta alkaen, päivä päivältä.

25 Allt ifrån den dag då edra fäder drogo ut ur Egyptens land ända till nu har jag dag efter dag, titt och ofta, sänt till eder alla mina tjänare profeterna.

25 Ever since the day that your fathers came forth out of the land of Egypt, until this day, Have I sent unto you all my servants the prophets, Daily, betimes, sending them;

26 Mutta kukaan ei kuullut minua, ei kallistanut korvaansa,

26 Men man ville icke höra mig eller böja sitt öra till mig; de voro

26 Yet they hearkened not unto me, Neither inclined their ear,—But

vaan he olivat niskureita, tekivät enemmän pahaa kuin heidän isänsä.

27 Ja kun sinä puhut heille kaiken tämän, niin he eivät kuule sinua, ja kun sinä heille huudat, niin he eivät sinulle vastaa.

28 Sentähden sano heille: Tämä on kansa, joka ei kuullut Herran, Jumalansa, ääntä eikä ottanut kuritusta varteen. Kadonnut on totuus ja hävinnyt heidän suustansa.

29 Leikkaa hiuksesi ja heitä ne pois ja viritä kalliokukkuloilla itkuvirsi, sillä Herra on hyljännyt ja sysännyt pois vihansa alaisen sukupolven.

30 Sillä Juudan miehet ovat tehneet sen, mikä on pahaa minun silmissäni, sanoo Herra. He ovat asettaneet iljetyksensä temppeliin, joka on otettu minun nimiini, ja saastuttaneet sen.

31 Ja he ovat

hårdnackade och gjorde ännu mer ont än deras fäder.

27 Och om du än säger dem allt detta, så skola de dock icke höra dig; och om du än ropar till dem, så skola de dock icke svara dig.

28 Säg därför till dem: »Detta är det folk som icke vill höra HERRENS, sin Guds, röst eller taga emot tuktan. Sanningen är försvunnen och utrotad ur deras mun.»

29 Skär av dig ditt huvudhår och kasta det bort, och stäm upp en klagosång på höjderna. Ty HERREN har förkastat och förskjutit detta släkte, som har uppväckt hans vrede.

30 Juda barn hava ju gjort vad ont är i mina ögon, säger HERREN; de hava satt upp sina styggelser i det hus som är uppkallat efter mitt namn, och de hava så orenat det.

31 Och Tofethöjderna i

stiffened their neck, They did more wickedly than their fathers.

27 Therefore shalt thou speak unto them all these words, Though they do not hearken unto thee,—And thou shalt cry aloud unto them, Though they do not answer thee; —

28 But thou shalt say unto them,—This, is the nation that hearkened not unto the voice of Yahweh its God, Neither accepted they correction,—Perished, is fidelity, And is cut off, out of their mouth.

29 Cut thou off thy crown of hair, [O Jerusalem], and cast it away, And lift thou up on the bare heights, a dirge,—For Yahweh hath rejected and cast out the generation with which he was wroth.

30 For the sons of Judah, have done, that which was wicked in mine eyes, Declareth Yahweh,—They have set their abominations in the house whereon my Name hath been called, to defile it;

31 And they have built

rakentaneet Toofet-uhrikukkulat Ben-Hinnomin laaksoon, polttaakseen tulessa poikiansa ja tyttäriänsä, mitä minä en ole käskenyt ja mikä ei ole minun mieleeni tullut.

Hinnoms sons dal hava de byggt upp, för att där uppbränna sina söner och döttrar i eld, fastän jag aldrig har bjudit eller ens tänkt mig något sådant.

the high places of Topheth, which is in the valley of the son of Hinnom, To burn up their sons and their daughters, in the fire,—Which I commanded not, Neither came it up on my heart.

32 Sentähden, katso, päivät tulevat, sanoo Herra, jolloin ei enää sanota 'Toofet' ja 'Ben-Hinnomin laakso', vaan 'Murhalaakso', ja Toofetiin haudataan, kun ei ole muualla tilaa.

32 Se, därför skola dagar komma, säger HERREN, då man icke mer skall säga »Tofet» eller »Hinnoms sons dal», utan »Dråpdalen», och då man skall begrava i Tofet, därför att ingen annan plats finnes.

32 Therefore, lo! days are coming, Declareth Yahweh, When it shall not be called any more—The Topheth, nor, The valley of Ben–hinnom, but, The valley of Slaughter,—And they shall bury in Topheth, for want of place;

33 Ja tämän kansan ruumiit joutuvat taivaan lintujen ja maan eläinten ruuaksi, eikä näitä kukaan karkoita.

33 Ja, detta folks döda kroppar skola bliva mat åt himmelens fåglar och markens djur, och ingen skall skrämma bort dem.

33 And the dead bodies of this people shall become food, For the bird of the heavens, and, For the beast of the earth,—And there shall be none, to drive them away.

34 Ja minä lopetan Juudan kaupungeista ja Jerusalemin kaduilta riemun ja ilon huudon, huudon yljälle ja huudon morsiamelle, sillä maa on tuleva raunioiksi.

34 Och i Juda städer och på Jerusalems gator skall jag göra slut på fröjderop och glädjerop, på rop för brudgum och rop för brud, ty landet skall bliva ödelagt.

34 So will I cause to cease, From the cities of Judah, and, From the streets of Jerusalem, The voice of joy, and the voice of gladness, The voice of the bridegroom, and the voice of the bride,––For, a desolation, shall the land become.

8 luku

1 Siihen aikaan, sanoo Herra, otetaan Juudan kuningasten ja sen ruhtinasten luut, pappien ja profeettain luut sekä Jerusalemin asukasten luut pois heidän haudoistansa	1 på den tiden, säger HERREN, skall man kasta Juda konungars och furstars ben, och prästernas och profeternas ben, och Jerusalems invånares ben ut ur deras gravar	1 At that time, Declareth Yahweh, Shall they bring forth, The bones of the kings of Judah, and, The bones of his princes, and, The bones of the priests, and, The bones of the prophets, and, The bones of the inhabitants of Jerusalem, Out of their graves,
2 ja hajotetaan auringon, kuun ja kaiken taivaan joukon eteen, joita he rakastivat ja palvelivat, joita he seurasivat, etsivät ja kumartaen rukoilivat; niitä ei koota eikä haudata, vaan ne tulevat maan lannaksi.	2 och kringströ dem inför solen och månen och himmelens hela härskara, som de hava älskat, tjänat och efterföljt, sökt och tillbett; man skall icke sedan samla dem tillhopa eller begrava dem, utan de skola bliva gödsel på marken.	2 And shall spread them out—To the sun, and, To the moon, and, To all the host of the heavens, Whom they have loved, And whom they have served, And after whom they have walked, And whom they have sought, And to whom they have bowed themselves down,—They shall not be gathered, Neither shall they be buried, As heaps of dung on the face of the ground, shall they be.
3 Ja kuolema on oleva halutumpi kuin elämä koko sille jäännökselle, joka jää jäljelle tästä pahasta sukukunnasta, kaikissa paikoissa, mihin	3 Och alla kvarblivna, de som lämnas kvar av detta onda släkte, skola hellre vilja dö än leva, vilka än de orter må vara, dit dessa	3 Then shall, death, be chosen, rather than life, by all the remnant of them that remain, of this wicked family,—in all the places, whither I

minä karkoitan nämä jäljelle jääneet, sanoo Herra Sebaot.
4 Ja sano heille: Näin sanoo Herra: Eikö se, joka lankeaa, nouse jälleen? Eikö se, joka kääntyy pois, käänny takaisin?
5 Miksi kääntyy tämä kansa, Jerusalem, pois ainaisessa luopumuksessa? Miksi he pitävät kiinni petoksesta eivätkä tahdo palata?

6 Minä olen tarkannut ja kuunnellut: he puhuvat sitä, mikä ei ole oikein; ei kukaan kadu pahuuttansa, ei ajattele: Mitä olen minä tehnyt! Kaikki he kääntyvät pois juosten juoksuansa, niinkuin orhi kiitää taistelussa.
7 Haikarakin taivaalla tietää aikansa; metsäkyyhkynen, pääskynen ja kurki pitävät vaarin tuloajastansa, mutta minun kansani ei tunne Herran oikeutta.

8 Kuinka saatatte sanoa: 'Me olemme viisaita, ja meillä on Herran laki'? Totisesti! Katso, valheen

kvarlämnade bliva fördrivna av mig, säger HERREN Sebaot.
4 Du skall ock säga till dem: Så säger HERREN: Om någon faller, står han ju upp igen; om någon går bort, vänder han ju tillbaka.
5 Varför går det då bort i beständig avfällighet, detta folk i Jerusalem? Varför hålla de fast vid sitt svek och vilja icke vända tillbaka?
6 Jag har givit akt och hört huru de tala vad orätt är; ingen enda finnes, som ångrar sin ondska, ingen säger: »Vad har jag gjort!» Alla löpa de bort, lika hästar som rusa åstad i striden.

7 Till och med hägern under himmelen känner ju sin bestämda tid, och turturduvan, svalan och tranan taga i akt tiden för sin återkomst; mitt folk däremot känner ej HERRENS rätter.

8 Huru kunnen I då säga: »Vi äro visa och hava HERRENS lag ibland oss»? Icke så, de

have driven them, Declareth Yahweh of hosts.
4 Therefore shalt thou say unto them—Thus, saith Yahweh, Will men fall, and not arise? Will one turn away, and not come back?
5 Wherefore hath this people of Jerusalem apostatized with an enduring apostacy,—Taken fast hold of deceit, Refused to come back?
6 I hearkened and heard—Not aright, did they speak,—Not a man, repented him of his wickedness, saying, What have I done! They have, every one, turned to their course again, Like a horse sweeping on through the battle.
7 Even, the stork in the heavens, knoweth her appointed times, And, the turtle and the swallow and the crane, observe the season for coming; But, my people, know not the just sentence of Yahweh.
8 How, can ye say, Wise, are, we, And, the law of Yahweh, is with us? But indeed, lo!

työtä on tehnyt kirjanoppineiden valhekynä.

9 Viisaat saavat häpeän, kauhistuvat ja joutuvat kiinni. Katso, he ovat hyljänneet Herran sanan - mitä heillä on viisautta?

10 Sentähden minä annan heidän vaimonsa vieraille, heidän peltonsa valloittajille. Sillä kaikki, niin pienet kuin suuretkin, pyytävät väärää voittoa, kaikki, niin profeetat kuin papitkin, harjoittavat petosta.

11 He parantavat kepeästi tyttären, minun kansani, vamman, sanoen: 'Rauha, rauha!' vaikka ei rauhaa ole.

12 He joutuvat häpeään, sillä he ovat tehneet kauhistuksia; mutta heillä ei ole hävyntuntoa, he eivät osaa hävetä. Sentähden he kaatuvat kaatuvien joukkoon, sortuvat, kun heidän rangaistuksensa tulee, sanoo Herra.

skriftlärdes lögnpenna har förvandlat den i lögn.

9 Sådana visa skola komma på skam, komma till korta och bliva snärjda. De hava ju förkastat HERRENS ord, vari äro de då visa?

10 Så skall jag nu giva deras hustrur åt andra och deras åkrar åt erövrare Ty alla, både små och stora, söka orätt vinning; både profeter och präster fara allasammans med lögn,

11 de taga det lätt med helandet av dottern mitt folks skada; de säga: »Allt står väl till, allt står väl till», och dock står icke allt väl

12 De skola komma på skam, övade styggelse. Likväl känna de alls icke skam och veta icke av att blygas. Därför skola de falla bland de andra; när hemsökelsen träffar dem, skola de komma på fall, säger HERREN.

falsely, hath dealt the false pen of the scribes!

9 Ashamed, are the wise, dismayed, and captured! Lo! the word of Yahweh, have they rejected, And, what wisdom, have, they?

10 Therefore, will I give—Their wives to others, Their fields, to such as shall take possession of them, For, from the least, even unto the greatest, Every one, is, wholly given to extortion: From the prophet, even unto the priest, Every one, dealeth, falsely.

11 And so they have healed the grievous wound of the daughter of my people, slightly,— Saying, Peace! peace! when there was no, peace!

12 Were they led to turn pale, because, an abominable thing, they had done? Nay! they did not, at all, turn pale, Nay! they did not so much as know how, to exhibit shame! Therefore, shall they fall among them who are

falling, In the time when they are punished, shall they be overthrown, Saith Yahweh:

13 Minä tempaan heidät peräti pois, sanoo Herra. Ei ole rypäleitä viinipuussa eikä viikunoita viikunapuussa, ja lehtikin lakastuu. Minä saatan hyökkääjät heidän kimppuunsa.

13 Jag skall bortrycka och förgöra dem, säger HERREN. Inga druvor växa på vinträden, och inga fikon på fikonträden, utan till och med löven äro vissnade: De bud jag gav dem överträda de.

13 I will, surely remove, them, declareth Yahweh: There shall be no, grapes on the vine, Nor, figs on the fig–tree, Even, the leaf, hath faded, Though I have given them [these things], they shall pass away from them.

14 Miksi istumme alallamme? Kokoontukaa! Menkäämme varustettuihin kaupunkeihin, ja siellä hukkukaamme! Sillä Herra, meidän Jumalamme, hukuttaa meidät ja juottaa meille myrkkyvettä, sillä me olemme syntiä tehneet Herraa vastaan.

14 Varför sitta vi här stilla? Församlen eder och låt oss fly in i de befästa städerna och förgås där; ty HERREN, vår Gud, vill förgöra oss, han giver oss gift att dricka därför att vi syndade mot HERREN.

14 Why, are, we, sitting still? Gather yourselves together, and let us enter the defenced, cities, And let us be silent there,—For, Yahweh our God, hath put us to silence, And made us drink poisoned water, Because we have sinned against Yahweh.

15 Odotetaan rauhaa, mutta hyvää ei tule, paranemisen aikaa, mutta katso, tulee peljästys!

15 V bida efter frid, men intet gott kommer, efter en tid då vi skulle bliva helade, men se, förskräckelse kommer.

15 A waiting, For prosperity, but no, welfare,—For a time of healing, but lo! terror.

16 Daanista kuuluu hänen hevostensa korskunta, hänen orhiensa hirnunnasta vapisee koko maa. Ja he tulevat ja syövät maan ja kaiken, mikä siinä on, kaupungin ja siinä

16 Från Dan hör man frustandet av hans hästar; för hans hingstars gnäggande bävar hela landet. De komma och förtära landet med allt vad däri är, staden med dem

16 From Dan, was heard the snorting of his horses, At the sound of the neighing of his chargers, the whole land trembled,—Yea they came in and did sat up, The land

asuvaiset.

som bo däri.

and the fulness thereof, The city, and them who were dwelling therein.

17 Sillä katso, minä lähetän teidän sekaanne käärmeitä, myrkkyliskoja, joihin ei lumous tehoa, ja ne purevat teitä, sanoo Herra.

17 Ty se, jag sänder emot eder ormar, basilisker, mot vilka ingen besvärjelse hjälper, och de skola stinga eder, säger HERREN.

17 For behold me! sending among you, serpents—vipers which there is no, charming,— And they shall fatally bite you, Declareth Yahweh.

18 Missä on virvoitus minun murheeseeni? Minun sydämeni on sairas.

18 Var skall jag finna vederkvickelse i min sorg? Mitt hjärta är sjukt i mig.

18 When I would have cheered myself against sorrow, Against me, mine own heart sickened:—

19 Katso, tyttären, minun kansani, huuto kuuluu kaukaisesta maasta: Eikö Herra ole Siionissa, eikö ole siellä sen kuningas? Miksi he ovat vihoittaneet minut jumalankuvillansa, muukalaisten turhilla jumalilla?

19 Hör, dottern mitt folk ropar i fjärran land: »Finnes då icke HERREN i Sion? Är dennes konung icke mer där?» Ja, varför hava de förtörnat mig med sina beläten, med sina främmande avgudar?

19 Lo! the voice of the cry for help of the daughter of my people, from a land far away, Is, Yahweh, not, in Zion? Is, her King, not, within her? Why, have they provoked me, with their carved images, with their foreign vanities?

20 Ohi on elonaika, lopussa kesä, mutta ei ole meille apua tullut.

20 Skördetiden är förbi, sommaren är till ända, och ingen frälsning har kommit oss till del.

20 The harvest, is passed, The fruit–gathering, is ended; And, we, are not saved!

21 Tyttären, minun kansani, murtumisen tähden olen minä murtunut, minä käyn murheasussa, kauhistus on minut vallannut.

21 Jag är förkrossad, därför att dottern mitt folk så krossas, jag går sörjande, häpnad har gripit mig.

21 For the grievous injury of the daughter of my people, I am grievously injured,—I am enshrouded in gloom, Horror, hath seized me:—

22 Eikö Gileadissa ole palsamia, eikö siellä ole

22 Finnes då ingen balsam i Gilead, finnes

22 Balsam, is there none, in Gilead? Is

parantajaa? Vai miksi eivät tyttären, minun kansani, haavat kasva umpeen?

ingen läkare där? Eller varför bliver dottern mitt folk icke helad från sina sår?

there no, physician, there? Why hath not appeared the healing of the daughter of my people?

9 luku

1 Oi, jospa minun pääni olisi silkkaa vettä ja minun silmäni kyynellähde, niin minä itkisin päivät ja yöt tyttären, minun kansani, kaatuneita!
2 Oi, jospa minulla olisi erämaassa matkamiehen yömaja, niin minä jättäisin kansani ja vaeltaisin pois heidän luotaan! Sillä he ovat kaikki avionrikkojia, ovat uskottomain joukkio.
3 He jännittävät valheeseen kielensä jousen, eivätkä käytä totuuteen valtaansa maassa; sillä he menevät pahuudesta pahuuteen, mutta minua he eivät tunne, sanoo Herra.

1 Ack att mitt huvud vore en vattenbrunn och mina ögon en tårekälla, så att jag kunde gråta dag och natt över de slagna hos dottern mitt folk!
2 Ack att jag hade ett härbärge i öknen, så att jag kunde övergiva mitt folk och draga bort ifrån dem! Ty de äro allasammans äktenskapsbrytare, en församling av trolösa.
3 Sin tungas båge spänna de till att avskjuta lögner, och till sanning bruka de icke sin makt i landet. Nej, de gå från ogärning till ogärning, men mig vilja de ej veta av, säger HERREN.

1 Oh that my head were waters, And mine eyes, a fountain of tears,—That I might weep day and night, For the slain of the daughter of my people!
2 Oh that I had in the wilderness, a wayfarers' lodge, That I might leave my people, and go from them,—For, they all, are, Adulterers, An assemblage of traitors;
3 Who have prepared their tongue as their bow of falsehood, And, not by faithfulness, have they become mighty in the land,—For, from wickedness unto wickedness, have they gone forth, But, me, have they not known, Declareth Yahweh.

4 Varokaa kukin lähimmäistänne, älkää yhteenkään veljeen luottako; sillä jokainen veli viekkaasti pettää ja

4 Var och en tage sig till vara för sin vän, och ingen förlite sig på någon sin broder; ty den ene brodern gör

4 Every one, of his neighbour, beware ye, And, in no brother, may ye trust,—For, every brother, supplanteth!

jokainen lähimmäinen liikkuu panettelijana.

allt för att bedraga den andre, och den ene vännen går omkring och förtalar den andre.

And, every neighbour, as a tale–bearer, goeth about;

5 He pettävät toinen toisensa eivätkä puhu totta; he ovat totuttaneet kielensä puhumaan valhetta, ovat tehneet vääryyttä väsyksiin asti.

5 Var och en handlar svikligt mot sin vän, och ingen talar vad sant är; de öva sina tungor i att tala lögn de arbeta sig trötta med att göra illa.

5 Yea, every one, of his neighbour, maketh a dupe, And, truth, they do not speak,—They have taught their tongue to speak falsehood, In acting perversely, they have wearied themselves.

6 Sinä asut keskellä vilppiä; vilpillisyydessään he eivät tahdo tuntea minua, sanoo Herra.

6 Du bor mitt ibland falskhet; i sin falskhet vilja de ej veta av mig, säger HERREN.

6 Thy dwelling, is in the midst of deceit,— Through deceit, have they rejected the knowledge of, me, Declareth Yahweh.

7 Sentähden, näin sanoo Herra Sebaot: Katso, minä sulatan heidät ja koettelen heitä; sillä mitä muuta minä voisin tehdä tyttären, minun kansani, tähden?

7 Därför säger HERREN Sebaot så. Se, jag måste luttra och pröva dem; ty vad annat kan jag göra, då nu dottern mitt folk är sådan?

7 Therefore, thus, saith Yahweh of hosts, Behold me! melting them, so will I try them,—For, how else should I do, because of the wickedness of the daughter of my people?

8 Tappava nuoli on heidän kielensä, vilppiä se puhuu; suullaan he puhuvat rauhaa lähimmäisensä kanssa, mutta sydämessään he juoniansa punovat.

8 Deras tunga är en mördande pil; vad den talar är svek. Med munnen tala de vänligt till sin nästa, men i hjärtat lägga de försåt för honom.

8 A pointed arrow, is their tongue, Deceit, hath it spoken,—With his mouth, peace unto his neighbour, doth one speak, But, within himself, he layeth his ambush.

9 Enkö minä näistä tällaisista rankaisisi heitä, sanoo Herra, eikö minun sieluni kostaisi

9 Skulle jag icke för sådant hemsöka dem? säger HERREN. Skulle icke min själ hämnas

9 For these things, shall I not bring punishment on them? Demandeth Yahweh,—On a nation

tämänkaltaiselle kansalle?

10 Vuorten tähden minä puhkean itkuun ja valitukseen, erämaan laitumien tähden minä viritän itkuvirren. Sillä ne ovat poltetut, ei kukaan siellä kulje, eivätkä ne kuule karjan ääntä; paenneet ovat taivaan linnut ja eläimet, ovat menneet pois.

11 Ja minä teen Jerusalemin kiviroukkioksi, aavikkosutten asunnoksi, ja Juudan kaupungit minä teen autioiksi, asujattomiksi.

12 Kuka on viisas mies, joka tämän ymmärtää ja jolle Herran suu on puhunut, että hän sen ilmoittaisi? Minkätähden on maa hävitetty, poltettu kuin erämaa, jossa ei kukaan kulje?

13 Ja Herra sanoi: Sentähden, että he ovat hyljänneet minun lakini, jonka minä heille annoin, eivätkä ole kuulleet

på ett sådant folk som detta är?

10 Över bergen vill jag gråta och sjunga sorgesång; jag vill höja klagosång över betesmarkerna i öknen. Ty de äro förbrända, så att ingen går där fram och inga läten av boskap där höras; både himmelens fåglar och fyrfotadjuren hava flytt och äro borta.

11 Jag skall göra Jerusalem till en stenhop, till en boning för schakaler, och Juda städer till en ödemark, där ingen bor.

12 Vem är en vis man, så att han förstår detta? Och till vem har HERRENS mun talat, så att han kan förklara detta: varför landet har blivit så fördärvat, förbränt såsom en öken, där ingen går fram?

13 Och HERREN svarade: Jo, därför att de hava övergivit min lag, den som jag förelade dem, och icke

such as this, must not my soul avenge herself!

10 Over the mountains, will I take up a weeping and wailing, And, over the oases of the desert, a dirge, For they have been burned, so that no man passeth through, Neither have men heard the lowing of cattle,—Both the bird of the heavens and the beast, have fled, have gone their way:

11 Thus will I give up Jerusalem, To heaps, A habitation for jackals,—And, the cities of Judah, will I give up to desolation, without inhabitant.

12 Who, is the man that is wise, That he may discern this? And, unto whom, hath the mouth of Yahweh spoken, That he may declare it? For what cause, Hath the land perished, Hath it been burned as a wilderness, that no man passeth through?

13 Then said Yahweh,—Because they have forsaken my law, which I set before them,—And have not hearkened to

minun ääntäni eivätkä vaeltaneet sen mukaan,
14 vaan ovat vaeltaneet sydämensä paatumuksessa ja seuranneet baaleja, niinkuin heidän isänsä olivat heille opettaneet,
15 sentähden sanoo Herra Sebaot, Israelin Jumala, näin: Katso, minä syötän heille, tälle kansalle, koiruohoa ja juotan heille myrkkyvettä.

16 Ja minä hajotan heidät kansojen sekaan, joita eivät he eivätkä heidän isänsä ole tunteneet, ja lähetän heidän jälkeensä miekan, kunnes minä heidät lopetan.
17 Näin sanoo Herra Sebaot: Ottakaa vaari, kutsukaa itkijävaimoja tulemaan tänne. Lähettäkää hakemaan viisaita vaimoja, jotta he tulisivat,

18 kiiruhtaisivat ja virittäisivät meistä valitusvirren, niin että silmämme vuotaisivat kyyneleitä ja silmäripsemme tiukkuisivat vettä.

hava hört min röst och vandrat efter den
14 utan vandrat efter sina egna hjärtans hårdhet och efterföljt Baalerna, såsom deras fader lärde dem.

15 Därför säger HERREN Sebaot, Israels Gud, så: Se, jag skall giva detta folk malört att äta och gift att dricka.

16 Och jag skall förströ dem bland folk som varken de eller deras fäder hava känt, och skall sända svärdet efter dem, till dess att jag har gjort ände på dem.
17 Så säger HERREN Sebaot: Given akt; tillkallen gråterskor, för att de må komma, och sänden efter förfarna kvinnor, och låten dem komma.

18 Låten dem med hast stämma upp sorgesång över oss, så att våra ögon flyta i tårar och vatten strömmar från våra ögonlock.

hay voice, neither walked therein;
14 But have gone their way, After the stubbornness of their own heart,—And after the Baals which their fathers taught, them,
15 Therefore, Thus, saith Yahweh of hosts, The God of Israel, Behold me! Feeding them, even this people, with wormwood,—And I will cause them to drink, poisoned water;
16 And will scatter them among the nations, which neither they nor their fathers, have known,—And will send after them the sword, until I have consumed them.
17 Thus, saith Yahweh of hosts, Consider ye diligently and call for the wailing women, that they may come,—And, unto the wise women, send ye, that they may come;
18 Yea let them make haste, and lift up over us a wailing,—That our eyes, may run down, with tears, And, our eyelashes, stream down with water; —

19 Sillä valitushuuto kuuluu Siionista: Kuinka olemmekaan hävitetyt! Me olemme peräti häpeään joutuneet, sillä meidän täytyy jättää maa, sillä kukistuneet ovat meidän asuntomme.

19 Ty sorgesång höres ljuda från Sion: Huru har ej förstörelse drabbat oss! Vi hava kommit illa på skam, vi måste ju övergiva landet, ty våra boningar hava de slagit ned.

19 Yea, a voice of wailing, hath been heard out of Zion, How are we ruined! We have turned very pale, For we have left the land, For they have cast down our habitations.

20 Kuulkaa siis, te naiset, Herran sana, ottakoon korvanne vastaan hänen suunsa puheen; opettakaa tyttärillenne valitusvirsi ja toinen toisellenne itkuvirsi.

20 Ja, hören, I kvinnor, HERRENS ord, och edert öra fatte hans muns tal. Lären edra döttrar sorgesång; ja, lären varandra klagosång.

20 For hear, O ye women, the word of Yahweh, And let your ear take in the word of his mouth,—And teach your daughters a wail, Yea, each woman—her neighbour, a dirge:—

21 Sillä kuolema on noussut sisään ikkunoistamme, on tullut meidän palatseihimme, tuhotakseen kadulta lapset, toreilta nuorukaiset.

21 Ty döden stiger in genom vara fönster, han kommer in i våra palats; han utrotar barnen från gatan och ynglingarna från torgen.

21 That death, Hath come up through our windows, Hath entered our palaces,—Cutting off, The boy from the street, The young men from the broadways.

22 Puhu: Näin sanoo Herra: Ihmisten ruumiita makaa maassa niinkuin lantaa vainiolla, niinkuin lyhteitä leikkaajan jäljessä, eikä ole niitten korjaajaa.

22 Ja, tala: Så säger HERREN: Och människornas döda kroppar ligga såsom gödsel på marken och såsom kärvar efter skördemannen, vilka ingen samlar upp.

22 Speak thou, Thus, declareth Yahweh, So shall fall the dead bodies of men, Like dung heaps on the face of the field,—And like swaths after the harvestman, With none to gather.

23 Näin sanoo Herra: Älköön viisas kerskatko viisaudestansa, älköön väkevä kerskatko väkevyydestänsä, älköön rikas kerskatko rikkaudestansa;

23 Så säger HERREN: Den vise berömme sig icke av sin vishet, den starke berömme sig icke av sin styrka, den rike berömme sig icke av sin rikedom.

23 Thus, saith Yahweh, Let not, the wise man, glory, in his wisdom, Neither let, the mighty man, glory, in his might,—Let not, the rich man, glory, in his

riches;

24 vaan joka kerskaa, kerskatkoon siitä, että hän on ymmärtäväinen ja tuntee minut: että minä, Herra, teen laupeuden, oikeuden ja vanhurskauden maan päällä. Sillä senkaltaisiin minä mielistyn, sanoo Herra.

24 Nej, den som vill berömma sig, han berömme sig därav att han har förstånd till att känna mig: att jag är HERREN, som gör nåd, rätt och rättfärdighet på jorden. Ty till sådana har jag behag, säger HERREN.

24 But, in this, let the glorying one glory—In having intelligence, and in knowing, me, That, I, am Yahweh, Executing lovingkindness, justice, and righteousness in the earth,—That, in these things, I delight, Declareth Yahweh.

25 Katso, päivät tulevat, sanoo Herra, jolloin minä rankaisen kaikkia, jotka ovat ympärileikattuja, mutta kuitenkin ympärileikkaamattomia:

25 Se, dagar skola komma, säger HERREN, då jag skall hemsöka alla omskurna som dock äro oomskurna:

25 Lo! days are coming, Declareth Yahweh,—When I will bring punishment upon every one circumcised, With him that is uncircumcised:

26 Egyptiä, Juudaa, Edomia, ammonilaisia, Mooabia ja kaikkia päälaen ympäriltä kerittyjä, jotka asuvat erämaassa; sillä kaikki pakanakansat ovat ympärileikkaamattomia, ja koko Israelin heimo on sydämeltään ympärileikkaamaton.

26 Egypten, Juda, Edom, Ammons barn, Moab och alla ökenbor med kantklippt hår. Ty hednafolken äro alla oomskurna, och hela Israels hus har ett oomskuret hjärta.

26 Upon Egypt and upon Judah, And upon Edom, and upon the sons of Ammon, And upon Moab, And upon all the clipped beards, The dwellers in the desert,—For, all the nations, are uncircumcised, And, all the house of Israel, are uncircumcised, in heart.

10 luku

1 Kuulkaa sana, jonka Herra on puhunut teitä vastaan, te Israelin heimo.

1 Hören det ord som HERREN talar till eder, I av Israels hus. Så säger HERREN:

1 Hear ye the word which Yahweh hath spoken unto you, O house of Israel:—

2 Näin sanoo Herra: Älkää totutelko itseänne

2 I skolen icke vänja eder vid hedningarnas

2 Thus, saith Yahweh—Unto the way of the

pakanain menoon älkääkä kauhistuko taivaan merkkejä, sillä pakanat niitä kauhistuvat.

3 Sillä kansat noudattavat turhia jumalia; sillä ne ovat puuta, joka hakataan metsästä, puusepän kätten tekemiä, työaseella tehtyjä.

4 Ne koristetaan hopealla ja kullalla sekä kiinnitetään nauloilla ja vasaroilla, niin etteivät ne horju.

5 Ne ovat kuin linnunpelätin kurkkumaalla, eivät ne voi puhua; kantamalla täytyy niitä kantaa, sillä eivät ne voi astua. Älkää peljätkö niitä, sillä eivät ne voi pahaa tehdä; mutta eivät ne myöskään voi tehdä hyvää.

6 Ei ole ketään sinun vertaistasi, Herra; sinä olet suuri, ja suuri ja voimallinen on sinun nimesi.

7 Kuka ei sinua pelkäisi, sinä kansojen kuningas? Sillä siihen sinä olet arvollinen. Sillä kaikissa

sätt och icke förfäras för himmelens tecken, därför att hedningarna förfäras för dem.

3 Ty vad folken predika är fåfängliga avgudar. Se, av ett stycke trä från skogen hugger man ut dem, och konstnärens händer tillyxa dem;

4 med silver och guld pryder man dem och fäster dem med spikar och hammare, för att de icke skola falla omkull.

5 Lika fågelskrämmor på ett gurkfält stå de där och kunna ej tala; man måste bära dem, ty de kunna ej gå. Frukten då icke för dem, ty de kunna ej göra något ont; och att göra något gott, det förmå de ej heller.

6 Men dig, HERRE, är ingen lik; du är stor, ditt namn är stort i makt.

7 Vem skulle icke frukta dig, du folkens konung? Sådant tillkommer ju dig. Ty bland folkens

nations, become not ye accustomed, Nor, at the signs of the heavens, be ye dismayed,— Because the nations are dismayed at them.

3 For, as for the prescribed customs of the peoples, vanity, they are,—For, a tree out of the forest, one cutteth down, Work for the hands of a skilled workman, with the axe:

4 With silver and with gold, he decketh it,— With nails and with hammers, they fasten them, that it may not totter.

5 Mere palm–trunks turned, they are, and cannot speak, They must needs be, carried, for they cannot take a step, Be not afraid of them, for they cannot do harm, And, even to do good, is not in their power.

6 None, there is, like unto thee, O Yahweh,— Great, art, thou, And, great, is, thy Name, for might.

7 Who, would not revere thee, O King of nations? For, thee, doth it beseem; Forasmuch

kansojen viisaissa ja kaikissa heidän valtakunnissansa ei ole yhtäkään sinun vertaistasi.

alla vise och i alla deras riken finnes ingen som är dig lik.

as, among all the wise men of the nations, And throughout all their royal estate, None, there is, like unto thee.

8 He ovat kaikki tyynni järjettömiä, tyhmiä. Turhain jumalien opettamista! Ne ovat puuta,

8 Nej, allasammans äro de oförnuftiga och dårar. Avgudadyrkan är att dyrka trä,

8 But, at once, do they become brutish and stupid,—An example of utmost vanity, is, a tree!

9 ohueksi taottua hopeata, joka tuodaan Tarsiista, ja Uufaan kultaa, taiturin ja kultasepän kätten tekoa. Punasinistä ja punaista purppuraa on niiden puku. Taitajain tekoa ovat ne kaikki.

9 silverplåt, hämtad från Tarsis, guld, fört ifrån Ufas, arbetat av en konstnär, av en guldsmeds händer. I blått och rött purpurtyg stå de klädda, allasammans blott verk av konstförfarna män.

9 Silver spread into plates, from Tarshish, is brought, And gold, from Uphaz, Work for the craftsman, and for the hands of the smith,— Blue and purple, is their clothing, Work for the skilled, are they all.

10 Mutta Herra on totinen Jumala; hän on elävä Jumala ja iankaikkinen kuningas. Hänen vihastansa vapisee maa, ja kansat eivät kestä hänen suuttumustansa.

10 Men HERREN är en sann Gud, han är en levande Gud och en evig konung; för hans förtörnelse bävar jorden, och folken kunna icke uthärda hans vrede.

10 But, Yahweh, is God, in truth, He, is a God that, liveth, And a King of times age-abiding,— At his anger, quaketh the earth, And nations cannot endure, his wrath.

11 Sanokaa heille näin: Jumalat, jotka eivät ole tehneet taivasta eikä maata, ne katoavat maan päältä ja taivaan alta.

11 Så skolen I säga till dem: De gudar som icke hava gjort himmel och jord, de skola utrotas från jorden och ej få finnas under himmelen.

11 Thus, shall ye say unto them, The gods that made not the heavens, And the earth, Shall perish out of the earth, And from under these heavens!

12 Hän on tehnyt maan voimallansa, vahvistanut maanpiirin viisaudellansa ja levittänyt taivaat taidollansa.

12 Han har gjort jorden genom sin kraft, han har berett jordens krets genom sin vishet, och genom sitt förstånd har

12 He that made the earth by his power, That established the world by his wisdom,— And, by his

han utspänt himmelen.

understanding, stretched out the heavens,

13 Kun hän jylisee, käy vetten pauhina taivaalla, ja hän nostaa pilvet maan ääristä, tekee salamat ja sateen ja tuo tuulen sen säilytyspaikoista.

13 När han vill låta höra sin röst, då brusa himmelens vatten, då låter han regnskyar stiga upp från jordens ända; han låter ljungeldar komma med regn och för vinden ut ur dess förvaringsrum.

13 At the voice that he uttered, there was a tumult of waters in the heavens, And he caused vapours to ascend from the ends of the earth,—The lightnings for rain, he made, And brought forth wind out of his treasuries.

14 Järjetön on jokainen ihminen, tietoa vailla, häpeän saa jokainen kultaseppä veistetystä kuvasta, petosta on hänen valamansa kuva, eikä niissä henkeä ole.

14 Såsom dårar stå då alla människor där och begripa intet; guldsmederna komma då alla på skam med sina beläten, ty deras gjutna beläten äro lögn, och ingen ande är i dem.

14 Every son of earth hath become too brutish, to discern, Every goldsmith, hath been put to shame, by a graven image,—For, a falsehood, is his molten image, Seeing there is no breath in them.

15 Turhuutta ne ovat, naurettavia tekeleitä; kun niiden rangaistus tulee, ne hukkuvat.

15 De äro fåfänglighet, en tillverkning att le åt; när hemsökelsen kommer över dem, måste de förgås.

15 Vanity, they are, the handiwork of mockeries,—In the time of their visitation, shall they perish.

16 Näiden kaltainen ei ole hän, joka on Jaakobin osa, sillä hän on kaiken Luoja, ja Israel on hänen perintösukunsa: Herra Sebaot on hänen nimensä.

16 Men sådan är icke han som är Jakobs del; nej, det är han som har skapat allt, och Israel är hans arvedels stam. HERREN Sebaot är hans namn.

16 Not like these, is the portion of Jacob, For, the fashioner of all things, is, he, And, Israel, is his inherited sceptre,—Yahweh of hosts, is his name.

17 Kokoa tavarasi maasta pois, sinä, joka piiritettynä istut.

17 Samlen edert gods och fören det bort ur landet, I som sitten under belägring.

17 Fold up, from the ground, thy travelling carpet,—O inhabitress of the fortress;

18 Sillä näin sanoo

18 Ty så säger HERREN:

18 For, thus, saith

Herra: Katso, tällä haavaa minä linkoan pois maan asukkaat ja ahdistan heitä, niin että saavat tarpeeksensa.

19 Voi minua minun vammani tähden! Kipeä on minun haavani; mutta minä sanon: Tämä on minun vaivani, minun on se kannettava.
20 Minun telttani on hävitetty, ja kaikki minun telttaköyteni ovat katkotut; minun lapseni ovat lähteneet luotani, eikä niitä enää ole. Ei ole enää, kuka telttani pystyttäisi ja nostaisi seinieni kankaan.
21 Sillä paimenet olivat järjettömät eivätkä etsineet Herraa; sentähden he eivät menestyneet, vaan koko heidän laumansa hajotettiin.
22 Ääni kuuluu! Katso, se tulee, suuri pauhina pohjoisesta maasta, tekemään Juudan kaupungit autioiksi, aavikkosutten asunnoksi.

23 Minä tiedän, Herra, ettei ihmisen tie ole hänen vallassansa, eikä

Se, denna gång skall jag slunga bort landets inbyggare; jag skall bereda dem ångest, så att de förnimma det.

19 Ve mig, jag är sönderkrossad! Oläkligt är mitt sår. Men jag säger: Ja, detta är min plåga, jag måste bära den!
20 Mitt tält är förstört, och mina tältstreck äro alla avslitna. Mina barn äro borta, de finnas icke mer; ingen är kvar, som kan slå upp mitt tält och sätta upp mina tältdukar.

21 Ty herdarna voro oförnuftiga, de frågade icke efter HERREN; därför hade de ingen framgång, och hela deras hjord blev förskingrad.
22 Lyssna, något höres! Se, det nalkas! Ett stort dån kommer från nordlandet för att göra Juda städer till en ödemark, till en boning för schakaler.

23 Jag vet det, HERRE: människans väg beror ej av henne, det står icke

Yahweh, Behold me! slinging out the inhabitants of the land at this throw,—And I will distress them, that they may discover it.
19 Woe to me! for my grievous injury, Severe, is my wound,—But, I, said, Verily, this, is an affliction, and I must bear it:
20 My tent, is laid waste, And, all my tent-cords, are broken,—My children, are gone forth from me, and they, are not. There is none, To stretch out, any more, my tent, Or to set up my curtains.
21 For the shepherds, have become brutish, And, Yahweh, have they not sought,—For this cause, have they not prospered, And, all their flock, is scattered.
22 The noise of a rumour! lo it hath come! Even a great commotion, out of the land of the North,—To make the cities of Judah, A desolation, A den of jackals.
23 I know, O Yahweh, That, not to a son of earth, pertaineth his

miehen vallassa, kuinka hän vaeltaa ja askeleensa ohjaa.

24 Kurita minua, Herra, mutta kohtuudella, äläkä vihassasi, ettet minua ylen vähäiseksi tekisi.

25 Vuodata vihasi pakanain ylitse, jotka eivät sinua tunne, ja sukukuntain ylitse, jotka eivät sinun nimeäsi avuksensa huuda. Sillä he ovat syöneet Jaakobin, ovat hänet syöneet ja lopettaneet, ja tehneet autioksi hänen asuinsijansa.

i vandrarens makt att rätt styra sina steg.

24 Så tukta mig, HERRE likväl med måtta; icke i din vrede, på det att du ej må göra mig till intet.

25 Utgjut din förtörnelse över hedningarna, som icke känna dig, och över de släkter som ej åkalla ditt namn. ty de hava uppätit Jakob, ja, uppätit och gjort ände på honom, och hans boning hava de förött.

own path,—Not, to the man who walketh, also to direct his own steps.

24 Chastise me, O Yahweh, But yet in measure,—Not in thine anger, lest thou make me few.

25 Pour out thy wrath—Upon the nations, that know thee not, and, Upon the families, that, upon thy Name, have not called,—For they have devoured Jacob, Yea they have devoured him, and consumed him, And, his habitation, have they made desolate.

11 luku

1 Sana, joka tuli Herralta Jeremialle ja kuului näin:

2 Kuulkaa tämän liiton sanat ja puhukaa ne Juudan miehille ja Jerusalemin asukkaille;

3 sano heille: Näin sanoo Herra, Israelin Jumala: Kirottu olkoon se mies, joka ei kuule tämän liiton sanoja,

4 jonka minä sääsin

1 Detta är det ord som kom till Jeremia från HERREN; han sade:

2 »Hören detta förbunds ord, och talen till Juda män och till Jerusalems invånare;

3 säg till dem: Så säger HERREN, Israels Gud: Förbannad vare den man som icke hör detta förbunds ord,

4 det som jag bjöd

1 The word that came unto Jeremiah, from Yahweh, saying:

2 Hear ye the words of this covenant,—and speak ye unto the men of Judah, and to the inhabitants of Jerusalem,

3 and say thou unto them, Thus, saith Yahweh, God of Israel,—Accursed, is the man who will not hear, the words of this covenant;

4 which I commanded

teidän isillenne silloin, kun minä vein heidät pois Egyptin maasta, rautapätsistä, ja sanoin: Kuulkaa minun ääntäni ja tehkää aivan niin, kuin minä käsken teidän tehdä, niin te olette minun kansani ja minä olen teidän Jumalanne

edra fader på den tid då jag förde dem ut ur Egyptens land, den smältugnen, i det jag sade: Hören min röst och gören detta, alldeles såsom jag bjuder eder, så skolen I vara mitt folk, och jag skall vara eder Gud,

your fathers—in the day when I brought them forth out of the land of Egypt, out of the smelting-pot of iron—saying, Hearken unto my voice, and do them, According to all that I may command you,—So shall ye become, my, people, And, I, will become, your, God:

5 ja pidän valan, jonka olen vannonut teidän isillenne luvaten antaa heille maan, joka vuotaa maitoa ja mettä, niinkuin se teillä tänäkin päivänä on. Ja minä vastasin ja sanoin: Amen, Herra!

5 på det att jag må hålla den ed som jag har svurit edra fäder: att giva dem ett land som flyter av mjölk och honung, såsom ock nu har skett.» Och jag svarade och sade: »Ja, amen, HERRE.»

5 That the oath may be established, which I sware to your fathers, To give them a land flowing with milk and honey, as at this day. Then answered I and said, Amen, O Yahweh!

6 Ja Herra sanoi minulle: Julista kaikki nämä sanat Juudan kaupungeissa ja Jerusalemin kaduilla ja sano: Kuulkaa tämän liiton sanat ja noudattakaa niitä.

6 Och HERREN sade till mig: Predika allt detta i Juda städer och på gatorna i Jerusalem och säg: Hören detta förbunds ord och gören efter dem.

6 And Yahweh said unto me,—Proclaim thou all, these words, throughout the cities of Judah, and in the streets of Jerusalem, saying,—Hear ye the words of this covenant, and do them,

7 Sillä minä varoittamalla varoitin teidän isiänne silloin, kun minä johdatin heidät pois Egyptin maasta, ja olen varoittanut varhaisesta alkaen tähän päivään saakka sanoen: 'Kuulkaa minun ääntäni.'

7 Ty både på den dag då jag förde edra fäder ut ur Egyptens land och sedan ända till denna dag har jag varnat dem, ja, titt och ofta har jag varnat dem och sagt: »Hören min röst»;

7 For I, solemnly took your fathers to witness, in the day that I brought them up out of the land of Egypt—even until this day, betimes, taking them to witness, saying,—Hearken ye unto my voice.

8 Mutta he eivät kuulleet eivätkä korvaansa kallistaneet, vaan vaelsivat kukin pahan sydämensä paatumuksessa. Niin minä tuotin heidän päällensä kaikki tämän liiton sanat, joita minä olin käskenyt heidän noudattaa, mutta joita he eivät noudattaneet.

8 men de ville icke höra eller böja sitt öra därtill, utan vandrade var och en i sitt onda hjärtas hårdhet. Därför lät jag ock komma över dem allt vad jag hade sagt i det förbund som jag bjöd dem hålla, men som de dock icke höllo.

8 Howbeit they hearkened not, neither inclined their ear, but walked severally in the stubbornness of their wicked heart,—so then I brought upon them all the words of this covenant, which I commanded them to do, but they did them not.

9 Ja Herra sanoi minulle: Juudan miesten ja Jerusalemin asukasten keskuudessa on salaliitto.

9 Och HERREN sade till mig: Jag vet huru Juda män och Jerusalems invånare hava sammansvurit sig.

9 Yahweh therefore said unto me,—There is found a conspiracy, among the men of Judah, and among the inhabitants of Jerusalem:

10 He ovat kääntyneet takaisin ensimmäisten esi-isiensä pahoihin tekoihin, niiden, jotka eivät tahtoneet kuulla minun sanojani, ja he ovat seuranneet muita jumalia ja palvelleet niitä. Israelin heimo ja Juudan heimo ovat rikkoneet minun liittoni, jonka minä tein heidän isiensä kanssa.

10 De hava vänt tillbaka till sina förfäders missgärningar, deras som icke ville höra mina ord. Själva hava de så följt efter andra gudar och tjänat dem. Ja, Israels hus och Juda hus hava brutit det förbund som jag slöt med deras fäder.

10 They have turned back unto the iniquities of their first fathers, who refused to hear my words, yea, they themselves, have walked after other gods, to serve them,—the house of Israel and the house of Judah have broken, my covenant, which I solemnised with their fathers.

11 Sentähden, näin sanoo Herra: Katso, minä tuotan heille onnettomuuden, josta heillä ei ole pääsyä; ja kun he minua huutavat, en minä kuule heitä.

11 Därför säger HERREN så: Se, jag skall låta en olycka komma över dem, som de icke skola kunna undkomma; och när de då ropa till mig, skall jag icke höra dem.

11 Therefore, Thus, saith Yahweh, Behold me! bringing upon them calamity, which they shall not be able to escape,—and, though they make outcry unto

me, yet will I not hearken unto them.

12 Ja jos Juudan kaupungit ja Jerusalemin asukkaat menevät ja huutavat niitä jumalia, joille he ovat uhreja polttaneet, niin ne eivät heitä pelasta heidän onnettomuutensa aikana.

12 Och om så Juda städer och Jerusalems invånare gå bort och ropa till de gudar åt vilka de pläga tända offereld, så skola dessa alls icke kunna frälsa dem i deras olyckas tid.

12 Then shall the cities of Judah and the inhabitants of Jerusalem, go, and make outcry unto the gods, to whom they, have been burning incense,—but they will not at all, save, them in the time of their calamity;

13 Sillä yhtä paljon kuin sinulla on kaupunkeja, on sinulla, Juuda, jumalia, ja yhtä paljon kuin Jerusalemissa on katuja, te olette pystyttäneet alttareja häpeäjumalalle, alttareja polttaaksenne uhreja Baalille.

13 Ty så många som dina städer äro, så många hava dina gudar blivit, du Juda; och så många som gatorna äro i Jerusalem, så många altaren haven I satt upp åt skändlighetsguden: altaren till att tända offereld åt Baal.

13 for, according to the number of thy cities, have become thy gods, O Judah,—and, according to the number of the streets of Jerusalem, have ye set up altars to the Shameful thing, altars for burning incense to Baal.

14 Mutta sinä älä rukoile tämän kansan puolesta, älä kohota heidän puolestaan huutoa ja rukousta, sillä en minä kuule, kun he minua avuksi huutavat onnettomuutensa tähden.

14 Så må du nu icke bedja för detta folk eller frambära någon klagan och förbön för dem; ty jag vill icke höra, när de ropa till mig för sin olyckas skull.

14 Thou, therefore, do not pray for this people, Neither lift thou up for them cry or prayer,—For I am not going to hear, in the time that they cry unto me concerning their calamity.

15 Mitä tekee minun rakkaani minun temppelissäni? Juoniako punoo? Ottavatko mahtimiehet, ottaako uhriliha sinusta pois

15 Vad har min älskade att göra i mitt hus, då hon, ja, hela hopen, övar sådan skändlighet? Kan heligt kött komma såsom offer från dig?

15 Why, hath the beloved, in mine own house, done an abomination? Shall, vows and holy flesh, take away from thee

pahuutesi - silloin sinä riemuitsisit!

16 'Vihreä öljypuu, ihana, kaunishedelmäinen' - sillä nimellä Herra sinua kutsui. Suuren jylinän pauhatessa hän sytytti sen tuleen, ja sen oksat turmeltuivat.

17 Ja Herra Sebaot, joka sinut istutti, on päättänyt sinun osaksesi onnettomuuden Israelin heimon ja Juudan heimon pahuuden tähden, jota he ovat harjoittaneet ja jolla ovat vihoittaneet minut, polttamalla uhreja Baalille.

18 Ja Herra ilmoitti minulle, ja minä sain tietää, sinä näytit minulle silloin heidän hankkeensa.

19 Ja minä olin kuin kesy karitsa, joka viedään teurastettavaksi, enkä tiennyt heidän pitäneen neuvoa minua vastaan: Tuhotkaamme puu hedelminensä, hävittäkäämme hänet elävien maasta, niin ettei

När du får bedriva din ondska, då fröjdar du dig ju.

16 »Ett grönskande olivträd, prytt med sköna frukter», så kallade HERREN dig; men nu har han med stort och väldigt dån tänt upp en eld omkring det trädet, så att dess grenar fördärvas.

17 Ja, HERREN Sebaot, han som planterade dig, har beslutit olycka över dig, för den ondskas skull som Israels och Juda hus hava bedrivit till att förtörna mig, i det att de hava tänt offereld åt Baal.

18 HERREN kungjorde det för mig, så att jag fick veta det; ja, du lät mig se vad de förehade.

19 Själv var jag såsom ett menlöst lamm som föres bort till att slaktas; jag visste ej att de förehade anslag mot mig: »Låt oss fördärva trädet med dess frukt, låt oss utrota honom ur de levandes land, så att

thy wickednesses, or shalt thou, by these, escape?

16 A green olive-tree, fair with goodly fruit, did Yahweh call thy name,—with the noise of a great tumult, hath he kindled fire upon it, and the branches thereof, shall be broken.

17 But, Yahweh of hosts, who planted thee, hath pronounced against thee, calamity,—on account of the wickedness of the house of Israel and of the house of Judah, which they have wrought for themselves, provoking me to anger by burning incense to Baal.

18 Now, when, Yahweh, let me know, and I did know, then, didst thou shew me their doings.

19 But, I, was as a gentle lamb that is to be led to the slaughter,—and I knew not that, against me, they had devised devices, [saying]—Let us destroy the tree with its fruit, Yea let us cut him

hänen nimeänsä enää muisteta.

man icke mer kommer ihåg hans namn.»

off out of the land of the living, And, his name, shall be remembered no more!

20 Mutta Herra Sebaot on vanhurskas tuomari, joka tutkii munaskuut ja sydämen. Salli minun nähdä sinun kostavan heille, sillä sinun haltuusi minä olen uskonut asiani.

20 Men HERREN Sebaot är en rättfärdig domare, som prövar njurar och hjärta. Så låt mig då få se din hämnd på dem, ty för dig har jag lagt fram min sak.

20 But, O Yahweh of hosts, Who judgest righteously, Who triest affections and intellect,—
—Let me see thine avenging upon them, For, unto thee, have I revealed my cause.

21 Sentähden, näin sanoo Herra Anatotin miehistä, jotka väijyvät sinun henkeäsi sanoen: Älä ennusta Herran nimeen, ettet kuolisi meidän kättemme kautta -

21 Därför säger HERREN så om Anatots män, dem som stå efter ditt liv och säga: »Profetera icke i HERRENS namn, om du icke vill dö för vår hand»

21 Therefore, Thus, saith Yahweh, Concerning the men of Anathoth, who are seeking thy life, saying,—
—Thou shalt not prophesy in the name of Yahweh, So shalt thou not die by our hand:—

22 sentähden, näin sanoo Herra Sebaot: Katso, minä kostan heille; heidän nuoret miehensä kuolevat miekkaan, heidän poikansa ja tyttärensä kuolevat nälkään.

22 ja, därför säger HERREN Sebaot så: Se, jag skall hemsöka dem; deras unga män skola dö genom svärd, deras söner och döttrar skola dö genom hunger.

22 Therefore, Thus, saith Yahweh of hosts,—
—Behold me! bringing punishment upon them, The young men, shall die by, the sword, Their sons and their daughters, shall die, by famine;

23 Heistä ei jäännöstä jää, sillä minä tuotan onnettomuuden Anatotin miehille heidän rangaistusvuotenansa.

23 Och intet skall bliva kvar av dem; ty jag skall låta olycka drabba Anatots män, när deras hemsökelses år kommer.

23 And, remnant, shall they have none,—For I will bring calamity against the men of Anathoth, in the year of their visitation.

12 luku

1 Sinä, Herra, olet vanhurskas; voisinko minä riidellä sinua vastaan? Kuitenkin minä kysyn sinulta, mikä oikeus on. Miksi jumalattomain tie menestyy? Miksi kaikki uskottomat saavat elää rauhassa?

1 HERRE, om jag vill gå till rätta med dig, så behåller du dock rätten. Likväl måste jag tala med dig om vad rätt är. Varför går det de ogudaktiga så väl? Varför hava alla trolösa så god lycka?

1 Righteous, art thou, O Yahweh, when I present my pleading unto thee,—Yet, concerning the things that are right, let me speak with thee,—Wherefore, hath, the way of the lawless, prospered? [Wherefore] have all, utter traitors, been at ease?

2 Sinä heidät istutat, he myös juurtuvat; he kasvavat, kantavat myös hedelmää. Heidän suussansa sinä olet lähellä, mutta kaukana heidän sisimmästään.

2 Du planterar dem, och de slå rot; de växa och bära frukt. Nära är du i deras mun, men fjärran är du från deras innersta.

2 Thou didst plant them, yea they took root, They have gone on, yea, they have borne fruit,—Near, art thou, in their mouth, But far off from their affections.

3 Mutta sinä, Herra, tunnet minut; sinä näet minut ja tutkit minun sydämeni, millainen se on sinun edessäsi. Tempaa heidät pois niinkuin lampaat teuraiksi ja vihi heidät tapon päivää varten.

3 Men du, HERRE, känner mig; du ser mig och prövar huru mitt hjärta är mot dig. Ryck dem bort såsom får till att slaktas, och invig dem till en dödens dag.

3 But, thou, O Yahweh, knowest me, Wilt thou observe me, and try my heart, towards thee? Drag them away, as sheep for slaughter, And hallow them, for the day when they are to be slain.

4 Kuinka kauan täytyy maan surra ja kaiken kedon ruohon kuivettua? Eläimet ja linnut hukkuvat siinä asuvaisten pahuuden tähden; sillä nämä sanovat: Ei tule hän näkemään meidän

4 Huru länge skall landet ligga sörjande och gräset på marken allestädes förtorka, så att både fyrfotadjur och fåglar förgås för inbyggarnas ondskas skull, under det att

4 How long, shall the land mourn, And, the herbage of the whole field, wither? For the wickedness of them that dwell therein, beast and bird, have perished, For, say they, He will

loppuamme.

dessa säga: »Han skall icke se vår undergång»

not see our latter end!

5 Jos sinä jalkamiesten kanssa juokset ja ne sinut väsyttävät, kuinka sinä kävisit kilpaan hevosten kanssa? Ja jos sinä vaarattomalla maalla oletkin turvassa, kuinka käy sinun Jordanin rantatiheikössä?

5 Om du icke orkar löpa i kapp med fotgängare, huru vill du då taga upp tävlan med hästar? Och om du nu känner dig trygg i ett fredligt land, huru skall det gå dig bland Jordanbygdens snår?

5 If, with the footmen, thou hast run, and they have wearied thee, How then wilt thou hotly contend, with horses? Though, in a safe land, thou, art confident, Yet how wilt thou deal with the proud banks of the Jordan?

6 Sillä omat veljesikin ja isäsi huone ovat petolliset sinua kohtaan, hekin huutavat täyttä kurkkua selkäsi takana. Älä usko heitä, vaikka he sinua ystävällisesti puhuttelevat.

6 Se, till och med dina bröder och din faders hus äro ju trolösa mot dig; till och med dessa ropa med full hals bakom din rygg. Du må icke tro på dem, om de ock tala vänligt till dig.

6 For, even thy brethren and the house of thy father, Even they! have betrayed thee, Even they, have cried after thee, with full voice,—Do not trust in them, though they speak unto thee, fair words.

7 Minä olen jättänyt huoneeni, hyljännyt perintöosani; olen antanut sieluni rakkaimman hänen vihollistensa käsiin.

7 Jag har övergivit mitt hus, förskjutit min arvedel; det som var kärast för min själ lämnade jag i fiendehand.

7 I have forsaken mine own house, I have given up mine inheritance,—I have delivered the dearly beloved of my soul, into the hand of her enemies:

8 Hän, minun perintöosani, oli minulle kuin leijona metsässä, hän kiljui minua vastaan, sentähden minä vihastuin häneen.

8 Hon som är min arvedel blev mot mig såsom ett lejon i skogen; hon har höjt sin röst mot mig, därför har jag fattat hat till henne.

8 Mine inheritance, hath become to me, as a lion in a jungle,—She hath given forth against me her voice, For this cause, have I hated her.

9 Onko minun perintöosani kirjava petolintu, jonka ympärillä

9 Skall min arvedel vara mot mig såsom en brokig rovfågel -- då

9 Is it, a variegated bird of prey, that mine inheritance is to me?

on petolintuja? Menkää, kootkaa kaikki metsän eläimet, tuokaa ne ruualle.

må ock rovfåglar komma emot henne från alla sidor. Upp, samlen tillhopa alla markens djur, och låten dem komma för att äta!

The birds of prey, are round about against her! Go ye, assemble all the beasts of the field, bring them to devour.

10 Monet paimenet ovat turmelleet minun viinitarhani, tallanneet minun peltopalstani, tehneet ihanan peltopalstani autioksi erämaaksi.

10 Herdar i mängd fördärva min vingård och förtrampa min åker; de göra min sköna åker till en öde öken. Man gör den till en ödemark;

10 Many shepherds, have laid waste my vineyard, They have trampled down my portion,—They have turned my coveted, portion into a desert of desolation:

11 Se on tehty autioksi, se suree minun edessäni autiona. Koko maa on hävitetty, sillä ei ollut ketään, joka olisi pannut sitä sydämelleen.

11 sörjande och öde ligger den framför mig. Hela landet ödelägges, ty ingen finnes, som vill akta på.

11 It hath been made, a desolation, It hath mourned unto me, as desolate,—All the land, hath become, a desolation, For, no, man, layeth it to heart.

12 Kaikkien erämaan kalliokukkulain ylitse tulivat hävittäjät, sillä Herran miekka syö maan toisesta äärestä hamaan toiseen; ei pelastu mikään, mikä lihaa on.

12 Över alla höjder i öknen rycka förhärjare fram, ja, HERRENS svärd förtär allt, från den ena ändan av landet till den andra; intet kött kan finna räddning.

12 On all the bare heights in the wilderness, have come despoilers, For, the sword of Yahweh, hath devoured from one end of the land unto the other,—There is peace, for no, flesh!

13 He ovat kylväneet nisuja ja niittäneet ohdakkeita; ovat nähneet vaivaa näännyksiin asti, saamatta hyötyä. Niinpä saakaa häpeä sadostanne Herran vihan hehkun tähden.

13 De hava sått vete, men skördat tistel; de hava mödat sig fåfängt. Ja, I skolen komma på skam med eder gröda för HERRENS glödande vredes skull.

13 They sowed, wheat, but, thorns, have they reaped, They have put themselves to pain, they shall not be profited,—Yea turn ye pale at your produce, Because of the glow of the anger of Yahweh.

14 Näin sanoo Herra kaikista minun pahoista naapureistani, jotka koskevat siihen perintöosaan, minkä minä olen antanut kansalleni Israelille: Katso, minä tempaan heidät pois heidän maastansa, ja Juudan heimon minä tempaan pois heidän keskeltänsä.

14 Så säger HERREN om alla de onda grannar som förgripa sig på den arvedel jag har givit åt mitt folk Israel: Se, jag skall rycka dem bort ur deras land, och Juda hus skall jag rycka undan ifrån dem.

14 Thus, saith Yahweh, Concerning all my wicked, neighbours, who have been touching the inheritance, which I gave as an inheritance unto my people Israel,—Behold me! uprooting them from off their own soil, Whereas, the house of Judah, will I uproot out of their, midst.

15 Mutta senjälkeen kuin minä olen temmannut heidät pois, minä jälleen armahdan heitä ja palautan heidät, itsekunkin perintöosaansa ja itsekunkin maahansa.

15 Men därefter, sedan jag har ryckt dem bort, skall jag åter förbarma mig över dem och låta dem komma tillbaka, var och en till sin arvedel och var och en till sitt land.

15 And it shall come to pass, after I bare uprooted them, I will again, have compassion upon them,—and will bring them back—Every man—to his own inheritance, and, Every man—to his own land.

16 Ja jos he oppivat minun kansani tiet, niin että vannovat minun nimeeni: 'Niin totta kuin Herra elää', niinkuin he opettivat minun kansaani vannomaan Baalin kautta, niin heidät rakennetaan minun kansani keskeen.

16 Om de då rätt lära sig mitt folks vägar, så att de svärja vid mitt namn: »Så sant HERREN lever», likasom de förut lärde mitt folk att svärja vid Baal, då skola de bliva upprättade mitt ibland mitt folk.

16 And it shall come to pass—If they will, diligently learn, the ways of my people—To swear by my Name, [saying], By the life of Yahweh, As they taught my people to swear by Baal, Then shall they be built, in the midst of my people.

17 Mutta jos he eivät kuule, niin minä tempaan pois ja hukutan sen kansan, sanoo Herra.

17 Men om de icke vilja höra, så skall jag alldeles bortrycka och förgöra det folket, säger HERREN.

17 But, if they will not hearken, Then will I Uproot that nation, Uproot, that I may destroy,—Declareth Yahweh.

13 luku

1 Näin sanoi Herra minulle: Mene ja osta itsellesi liinainen vyö ja pane se kupeillesi, mutta älä anna sen tulla veteen.
2 Ja minä ostin vyön Herran sanan mukaan ja panin sen kupeilleni.
3 Sitten Herran sana tuli minulle toisen kerran, tämä sana:
4 Ota vyö, jonka sinä ostit ja joka on kupeillasi, ja nouse, mene Eufratille ja kätke se siellä kallion koloon.
5 Ja minä menin ja kätkin sen Eufratiin, niinkuin Herra oli käskenyt minun tehdä.
6 Ja pitkän ajan kuluttua Herra sanoi minulle: Nouse, mene Eufratille ja ota se vyö, jonka minä käskin sinun kätkeä sinne.
7 Niin minä menin Eufratille, kaivoin ja otin vyön siitä paikasta, johon

1 Så sade HERREN till mig: »Gå bort och köp dig en linnegördel, och sätt den omkring dina länder, men låt den icke komma i vatten.»
2 Och jag köpte en gördel, såsom HERREN hade befallt, och satte den omkring mina länder.
3 Då kom HERRENS ord till mig för andra gången; han sade:
4 »Tag gördeln som du har köpt, och som du bär omkring dina länder, och stå upp och gå bort till Frat, och göm den där i en stenklyfta.»
5 Och jag gick bort och gömde den vid Frat, såsom HERREN hade bjudit mig.
6 Sedan, en lång tid därefter, sade HERREN till mig: »Stå upp och gå bort till Frat, och hämta därifrån den gördel som jag bjöd dig gömma där.»
7 Och jag gick bort till Frat och grävde upp gördeln och hämtade

1 Thus, said Yahweh unto me,—Go, and buy for thyself, a linen girdle, and put upon thy loins,—but, in water, shalt thou not place it.
2 So I bought a girdle, according to the word of Yahweh,—and put upon my loins.
3 Then came the word of Yahweh unto me, second time, saying:
4 Take the girdle which thou hast bought, which is upon thy loins,—and arise, go to the Euphrates, and hide it there, in a hole of the cliff.
5 So I went, and hid it, by the Euphrates, as Yahweh had commanded me.
6 And it came to pass, at the end of many days,—that Yahweh said unto me,—Arise, go to the Euphrates, and take from thence, the girdle, which I commanded thee to hide there.
7 So I went to the Euphrates, and digged, and took the girdle, out

olin sen kätkenyt; ja katso, vyö oli turmeltunut eikä kelvannut mihinkään.

fram den från det ställe där jag hade gömt den. Och se, gördeln var fördärvad, så att den icke mer dugde till något.

of the place where I had hidden it,—and lo! the girdle, was spoiled, it was good for nothing.

8 Minulle tuli tämä Herran sana:

8 Då kom HERRENS ord till mig; han sade:

8 Then came the word of Yahweh unto me, saying:

9 Näin sanoo Herra: Samalla tavoin minä tuotan turmion Juudan ja Jerusalemin suurelle ylpeydelle.

9 Så säger HERREN: På samma sätt skall jag sända fördärv över Judas och Jerusalems stora högmod.

9 Thus, saith Yahweh,—After this manner, will I spoil the pride of Judah, and the great pride of Jerusalem.

10 Tämä paha kansa, joka ei tahdo kuulla minun sanojani, joka vaeltaa sydämensä paatumuksessa, seuraa muita jumalia, palvelee ja kumartaa niitä, tulee tämän vyön kaltaiseksi, joka ei mihinkään kelpaa.

10 Detta onda folk, som icke vill höra mitt ord, utan vandrar i sitt hjärtas hårdhet och följer efter andra gudar och tjänar och tillbeder dem, det skall bliva såsom denna gördel vilken icke duger till något.

10 This wicked people, who are refusing to hear my words, who are walking in the stubbornness of their heart, and have gone after other gods, to serve them, and to bow down to them, yea let them be like this girdle, which is good for nothing.

11 Sillä niinkuin vyö liittyy miehen kupeisiin, niin minä liitin koko Israelin heimon ja koko Juudan heimon itseeni, sanoo Herra, että se olisi minun kansani, minulle kunniaksi, ylistykseksi ja kirkkaudeksi; mutta he eivät totelleet.

11 Ty likasom en mans gördel sluter sig tätt omkring hans länder, så lät jag hela Israels hus och hela Juda hus sluta sig till mig, säger HERREN, på det att de skulle vara mitt folk och bliva mig till berömmelse, lov och ära; men de ville icke höra.

11 For, as a girdle cleaveth unto the loins of a man, so, caused I to cleave unto me—the whole house of Israel, and the whole house of Judah, Declareth Yahweh, to become mine—For a people, and, For a name, and, For a praise, and, For an adorning,—but they hearkened not.

12 Sentähden sano heille tämä sana: Näin sanoo Herra, Israelin Jumala: Jokainen leili täytetään viinillä. Ja jos he sanovat sinulle: 'Emmekö me tietäisi, että jokainen leili täytetään viinillä?'

12 Säg därför till dem detta ord: Så säger HERREN, Israels Gud: Alla vinkärl äro till för att fyllas med vin. Och när de då säga till dig: »Skulle vi icke veta att alla vinkärl äro till för att fyllas med vin?»,

12 Therefore shalt thou say unto them this word—Thus, saith Yahweh, God of Israel, Every jar, is to be filled with wine; and they will say unto thee, Do we not, know well, that, every jar, is to be filled with wine?

13 niin sano heille: Näin sanoo Herra: Katso, minä täytän kaikki tämän maan asukkaat, kuninkaat, jotka istuvat Daavidin valtaistuimella, papit ja profeetat ja kaikki Jerusalemin asukkaat päihtymyksellä.

13 så svara dem: Så säger HERREN: Se, jag skall fylla detta lands alla inbyggare, konungarna som sitta på Davids tron, och prästerna och profeterna, ja, alla Jerusalems invånare, så att de bliva druckna.

13 Then shalt thou say unto them—Thus, saith Yahweh—Behold me! filling all the inhabitants of this land—Even the kings that are sitting for David, upon his throne, and, the priests and, the prophets, and, all the inhabitants of Jerusalem—with drunkenness;

14 Ja minä murskaan heidät, toisen toistansa vastaan, sekä isät että lapset, sanoo Herra. Minä en sääli, en säästä enkä armahda, niin että jättäisin heidät hävittämättä.

14 Och jag skall krossa dem, den ene mot den andre, både fäder och barn, säger HERREN. Jag skall icke hava någon misskund, icke skona och icke förbarma mig, så att jag avstår från att fördärva dem.

14 and I will dash them every man against his brother, even the fathers and the sons, together, Declareth Yahweh,—I will not pity, Neither will I spare, Neither will I have compassion, that I should not destroy them.

15 Kuulkaa, ottakaa korviinne, älkää ylpeilkö, sillä Herra on puhunut.

15 Hören och lyssnen härtill, varen icke övermodiga; ty HERREN har talat.

15 Hear ye and give ear, be not haughty,—For, Yahweh, hath spoken.

16 Antakaa Herralle, teidän Jumalallenne,

16 Given HERREN, eder Gud, ära, förrän han

16 Give ye, to Yahweh your God—glory, Before

kunnia, ennenkuin tulee pimeä ja jalkanne loukkaantuvat vuoriin hämärissä. Silloin te odotatte valoa, mutta hän muuttaa sen pilkkopimeäksi, tekee sen synkeydeksi.

17 Mutta ellette kuule tätä, niin minun sieluni salassa itkee sellaista ylpeyttä, itkee katkerasti, ja minun silmäni vuotavat kyyneleitä, kun Herran lauma viedään vankeuteen.

18 Sano kuninkaalle ja kuninkaan äidille: Istukaa alhaiselle sijalle, sillä pudonnut on päästänne teidän kunniankruununne.

19 Etelämaan kaupungit ovat suljetut, eikä ole avaajaa; koko Juuda on viety pakkosiirtolaisuuteen, pakkosiirtolaisuuteen kaikki kansa.

20 Nostakaa silmänne ja katsokaa, kuinka ne tulevat pohjoisesta. Missä on lauma, joka oli sinun haltuusi annettu, nuo

låter mörkret komma, och förrän edra fötter snubbla på bergen, när det skymmer; ty det ljus I förbiden skall han byta i dödsskugga och göra till töcken.

17 Men om I icke hören härpå, så måste min själ i lönndom sörja över sådant övermod, och mitt öga måste bitterligen gråta och flyta i tårar, därför att HERRENS hjord då bliver bortförd i fångenskap.

18 Säg till konungen och konungamodern: Sätten eder lågt ned, ty den härlighetens krona som prydde edert huvud har fallit av eder.

19 Städerna i Sydlandet äro tillslutna, och ingen finnes, som öppnar dem; hela Juda är bortfört i fångenskap, ja, bortfört helt och hållet.

20 Lyften upp edra ögon och sen huru de komma norrifrån. Var är nu hjorden som var dig given, den hjord som

he cause darkness, and, Before your feet stumble upon the twilight mountains; Lest, when ye wait for light, He turn it into the shadow of death, And change it for thick darkness.

17 But, if ye will not hear it, In secret places, shall my soul weep, Because of the pride,—And mine eye, shall flow over, and run down, with tears, Because captive, hath been taken the flock of Yahweh.

18 Say thou to the king and, to the queen–mother, Abase yourselves—Sit down,— For descended, have, your Head–tires, your Crown of adornment.

19 The cities of the South, are shut, And there is none, to open,– –Judah, hath been carried away captive, She hath altogether, been carried away captive, in full number.

20 Lift, up your eyes and see, Them who are coming in from the North,—Where is The flock that was given

sinun lampaasi, sinun kunniasi?

21 Mitä sanot, kun hän panee sinulle päämiehiksi ne, jotka olit ystäviksesi totutellut? Eivätkö tuskat kourista sinua niinkuin synnyttävää vaimoa?

22 Ja jos sanot sydämessäsi: 'Minkätähden on minulle näin käynyt?' - suuren syntisi tähden sinun liepeesi kohotettiin, tehtiin väkivaltaa sinun kantapäillesi.

23 Voiko etiopialainen muuttaa ihonsa ja pantteri pilkkunsa? Yhtä vähän te voitte tehdä hyvää, te pahantekoon tottuneet.

24 Ja minä hajotan heidät kuin oljenkorret, jotka lentävät erämaan tuulessa.

25 Tämä on sinun arpasi, sinun mitattu osasi minulta, sanoo Herra, koska olet unhottanut minut ja luottanut valheeseen.

26 Niinpä minäkin nostan

var din ära?

21 Vad vill du säga, när han sätter till herrar över dig män som du själv har lärt att komma till dig såsom älskare? Skulle du då icke gripas av vånda såsom en kvinna i barnsnöd?

22 Men om du säger i ditt hjärta: »Varför har det gått mig så?», så vet: för din stora missgärnings skull blev ditt mantelsläp upplyft och dina fötter nesligt blottade.

23 Kan väl en etiopier förvandla sin hud eller en panter sina fläckar? Då skullen också I kunna göra något gott, I som ären så övade i ondska.

24 Välan, jag vill förskingra dem såsom strå som far bort för öknens vind.

25 Detta skall vara din lott och din beskärda del från mig, säger HERREN, därför att du har förgätit mig och förlitat dig på lögn.

26 Därför skall jag ock

thee, Thy beautiful, flock?

21 What wilt thou say when he shall bring punishment upon thee, Since, thou thyself, hast accustomed them to be over thee as friends, in chief? Shall not, pangs, seize thee, as of a woman in childbirth?

22 But, if thou say in thy heart, Wherefore, have these things befallen, me? For the greatness of thine iniquity, have, Thy skirts, been turned aside, Thy heels, suffered violence!

23 Can, the Ethiopian, change, his skin, Or, the leopard, his spots? Even, ye, may be able to do right, Who are accustomed to do wrong.

24 Therefore have I scattered them, As broken straw passing away, by the wind of the desert.

25 This, is thy lot, Thy measured portion from me, Declareth Yahweh; For that thou didst forget me, And confide in falsehood:

26 Therefore, even I

sinulta liepeet kasvojen yli, ja sinun häpeäsi näkyy.

draga upp ditt mantelsläp över ditt ansikte, så att man får se din skam.

myself, have drawn away thy skirts, over thy face, And thy shame, hath been seen.

27 Sinun aviorikoksesi, hirnumisesi, riettaan haureutesi, sinun iljetyksesi kedon kukkuloilla minä olen nähnyt. Voi sinua, Jerusalem! Et sinä puhdistu, et vielä pitkään aikaan.

27 Din otukt, ditt vrenskande, ditt skändliga otuktsväsen -- på höjderna, på fältet har jag sett dina styggelser. Ve dig, Jerusalem! Du kommer icke att bliva ren -- på huru lång tid ännu?

27 Thine adulteries, and thy neighings, thine unchaste, wickedness, Upon the hills in the field, I have seen thine abominations! Woe to thee, O Jerusalem, Wilt thou not become pure? After how long, yet?

14 luku

1 Herran sana, joka tuli Jeremialle suuren kuivuuden tähden.

1 Detta är det HERRENS ord som kom till Jeremia angående torkan.

1 So much of the word of Yahweh as came unto Jeremiah, concerning the matter of the drought:—

2 Juuda murehtii, sen portit raukeavat, kallistuvat murheasussa maahan; ja Jerusalemista nousee valitushuuto.

2 Juda ligger sörjande, dess portar äro förfallna, likasom i sorgdräkt luta de mot jorden, och ett klagorop stiger upp från Jerusalem.

2 Judah, mourneth, And, the gates thereof, pine, They lie in gloom on the ground,—And, the outcry of Jerusalem, hath ascended;

3 Heidän ylimyksensä lähettävät alaisiansa vedelle. Nämä tulevat kaivoille, eivät löydä vettä, palajavat astiat tyhjinä, ovat pettyneet ja häpeissänsä ja peittävät päänsä.

3 Stormännen där sända de små efter vatten, men när de komma till dammarna, finna de intet vatten; de måste vända tillbaka med tomma kärl. De stå där med skam och blygd och måste hölja över sina huvuden.

3 And, their nobles, have sent their menials to the waters,—They have been to the pits, They have found no water, They have returned, their vessels, empty, They are pale and ashamed, and have covered their heads.

4 Peltomaan tähden, joka

4 För markens skull,

4 Because, the ground,

pakahtuu, kun ei ole satanut maassa, ovat peltomiehet pettyneinä ja peittävät päänsä.

som ligger vanmäktig, därför att intet regn faller på jorden, stå åkermännen med skam och måste hölja över sina huvuden.

is cracked, For there hath been no rain in the land, The plowmen are pale, They have covered their heads.

5 Peurakin kedolla poikii ja hylkää vasikkansa, kun ei ole mitään vihantaa.

5 Ja, också hinden på fältet övergiver sin nyfödda kalv, därför att intet grönt finnes

5 For, even the hind of the field, hath calved, and forsaken, Because there is no, young herbage;

6 Ja villiaasit seisovat kalliokukkuloilla, haukkovat ilmaa niinkuin aavikkosudet; niiden silmät ovat riutuneet, kun ei ruohoa ole.

6 Och vildåsnorna stå på höjderna och flämta såsom schakaler; deras ögon försmäkta, därför att gräset är borta.

6 Yea, wild asses, stand still on the bare heights, They pant for air like jackals,—Dimmed, are their eyes, Because there is, no grass.

7 Vaikka pahat tekomme todistavat meitä vastaan, tee työsi, Herra, nimesi tähden; sillä meidän luopumuksemme ovat monet, sinua vastaan me olemme syntiä tehneet.

7 Om än våra missgärningar vittna emot oss, så hjälp dock, HERRE, för ditt namns skull. Ty vår avfällighet är stor; mot dig hava vi syndat.

7 Though, our iniquities, have testified against us, O Yahweh, effectually work thou, for the sake of thy Name,—For our apostasies have abounded, Against thee, have we sinned.

8 Sinä Israelin toivo, sen vapahtaja ahdingon aikana, minkätähden sinä olet kuin muukalainen maassa, kuin matkamies, joka poikkeaa majaan vain yöpyäksensä?

8 Du Israels hopp dess frälsare i nödens tid, varför är du såsom en främling i landet, lik en vägfarande som slår upp sitt tält allenast för en natt?

8 Thou Hope of Israel, His Saviour in the time of distress,—Wherefore, shouldst thou be as a sojourner in the and? Or as a wayfarer, who hath turned aside to lodge for the night?

9 Minkätähden sinä olet kuin tyrmistynyt mies, kuin sankari, joka ei voi auttaa? Ja kuitenkin sinä

9 Varför är du lik en rådlös man, lik en hjälte som icke kan hjälpa? Du bor ju dock mitt

9 Wherefore, shouldst thou be as a man astounded, As a mighty man, who cannot save?

olet meidän keskellämme, Herra, ja me olemme otetut sinun nimiisi; älä meitä jätä.

10 Näin sanoo Herra tästä kansasta: Noin he mielellänsä harhailevat, eivät pidätä jalkojansa. Ei Herra mielisty heihin; hän muistaa nyt heidän pahat tekonsa ja rankaisee heidän syntinsä.

11 Ja Herra sanoi minulle: Älä rukoile tämän kansan puolesta, sen hyväksi.
12 Vaikka he paastoavat, en minä kuule heidän huutoansa, ja vaikka he uhraavat polttouhreja ja ruokauhreja, en minä heihin mielisty, vaan miekalla, nälällä ja rutolla minä heidät lopetan.

13 Niin minä sanoin: Voi, Herra, Herra! Katso, profeetat sanovat heille: 'Ei teidän tarvitse nähdä miekkaa eikä kärsiä nälkää, vaan minä annan teille vakaan rauhan

ibland oss, HERRE, och vi äro uppkallade efter ditt namn; så övergiv oss då icke.

10 Så säger HERREN om detta folk: På detta sätt driva de gärna omkring, de hålla icke sina fötter i styr. Därför har HERREN intet behag till dem; nej, han kommer nu ihåg deras missgärning och hemsöker deras synder.

11 Och HERREN sade till mig: Du må icke bedja om något gott för detta folk.
12 Ty om de än fasta, så vill jag dock icke höra deras rop, och om de än offra brännoffer och spisoffer så har jag intet behag till dem, utan vill förgöra dem med svärd, hungersnöd och pest.

13 Då sade jag: »Ack Herre, HERRE! Profeterna säga ju till dem: I skolen icke se något svärd, ej heller skall hungersnöd träffa eder, nej, en varaktig

Yet, thou, art in our midst—O Yahweh, And, thy Name, on us, hath been called, Do not abandon us!

10 Thus, saith Yahweh, To this people, In this way, have they loved to wander, Their feet, have they not restrained,—Yahweh, therefore hath not accepted them, Now, will he call to mind their iniquity,—That he may punish their sins.

11 And Yahweh said, unto me,—Do not pray for this people, for blessing;
12 Though they fast, I am not going to hearken unto their loud cry, and, Though they offer ascending-sacrifice and meal-offering, I am not going to accept them,—For, with sword, and with famine, and with pestilence, am, I, about to consume them.

13 Then said I, Ah, My Lord, Yahweh! Lo! the prophets, are saying to them—Ye shall not see the sword, And, famine, shall ye not have,—For, prosperity in truth, will I

tässä paikassa.'

frid skall jag giva eder på denna plats.»

give you, in this place.

14 Mutta Herra sanoi minulle: Valhetta ennustavat profeetat minun nimessäni; minä en ole lähettänyt heitä, en käskenyt heitä enkä puhunut heille. Valhenäkyjä, turhia ennustuksia ja oman sydämensä petosta he ennustavat teille.

14 Men HERREN sade till mig: Profeterna profetera lögn i mitt namn; jag har icke sänt dem eller givit dem någon befallning eller talat till dem. Lögnsyner och tomma spådomar och fåfängligt tal och sina egna hjärtans svek är det de profetera för eder.

14 So then Yahweh said unto me, Falsehood, are the prophets prophesying in my name, I have not sent them, Neither have I commanded them, Neither have I spoken unto them,—A vision of falsehood, and, A divination of worthlessness, and, A fraud of their own hearts, They, are prophesying unto you.

15 Sentähden, näin sanoo Herra profeetoista, jotka ennustavat minun nimessäni, vaikka minä en ole heitä lähettänyt, ja jotka sanovat, että miekka ja nälkä ei tule tähän maahan: miekkaan ja nälkään hukkuvat nämä profeetat.

15 Därför säger HERREN så om de profeter som profetera i mitt namn, fastän jag icke har sänt dem, och som säga att svärd och hungersnöd icke skola komma i detta land: Jo, genom svärd och hunger skola dessa profeter förgås.

15 Therefore, Thus, saith Yahweh, concerning the prophets who are prophesying in my Name, though, I, sent them not, and yet, they, have been saying, Neither sword nor famine, shall there be in this land,—By sword or by famine, shall, those, prophets, be consumed;

16 Ja kansa, jolle he ennustavat, suistuu Jerusalemin kaduilla nälkään ja miekkaan, eikä kukaan heitä hautaa - ei heitä, ei heidän vaimojansa, poikiansa eikä tyttäriänsä. Minä vuodatan heidän

16 Och folket som de profetera för, både män och hustrur, både söner och döttrar, skola komma att ligga på Jerusalems gator, slagna av hunger och svärd, och ingen skall begrava dem; och jag

16 And, the people to whom they, have been prophesying, shall be getting cast out into the streets of Jerusalem, because of the famine and the sword, and of there being none, to give

pahuutensa heidän päällensä.

skall utgjuta deras ondska över dem.

burial, unto them, them, their wives, nor their sons, nor their daughters,—So will I pour out upon them their own wickedness.

17 Ja sano heille tämä sana: Minun silmistäni vuotavat kyyneleet yötä päivää, eivät lakkaa; sillä neitsyt, tytär, minun kansani, on raskaasti runneltu, ylen kipeällä iskulla.

17 Men du skall säga till dem detta ord: Mina ögon flyta i tårar natt och dag och få ingen ro, ty jungfrun, dottern mitt folk har drabbats av stor förstöring, av ett svårt och oläkligt sår.

17 Therefore shalt thou say unto them this word, Let mine eyes, run down, with tears night and day, And let them not rest,—For, with a grievous injury, hath been injured the virgin, the daughter of my people, With a wound, severe indeed!

18 Jos minä kedolle lähden, katso - miekan kaatamia! Jos tulen kaupunkiin, katso - kalvava nälkä! Sillä sekä profeetat että papit kiertävät maata eivätkä mitään tiedä.

18 Om jag går ut på marken, se, då ligga där svärdsslagna män; och kommer jag in i staden, så mötes jag där av hungerns plågor. Ja, både profeter och präster nödgas draga från ort till ort, till ett land som de icke känna.

18 If I have gone out into the field, Then lo! the slain of the sword! And, if I have entered the city, Then lo! the diseases of famine! For, both prophet and priest, have trafficked against the land, unnoticed.

19 Oletko sinä kokonaan hyljännyt Juudan, vierooko sielusi Siionia? Minkätähden olet lyönyt meitä, niin ettemme voi parantua? Odotetaan rauhaa, mutta hyvää ei tule, paranemisen aikaa, mutta katso, tulee peljästys!

19 Har du då alldeles förkastat Juda? Har din själ begynt försmå Sion? Eller varför har du slagit oss så, att ingen kan hela oss? Vi bida efter frid, men intet gott kommer, efter en tid då vi skulle bliva helade, men se, förskräckelse kommer.

19 Hast thou, utterly rejected, Judah? Zion itself, hath thy soul loathed? Why, hast thou smitten us, so that there is for us no, healing? A waiting For prosperity, but no, welfare, and, For a time of healing, but lo! terror!

20 Me tunnemme, Herra, jumalattomuutemme, isiemme pahat teot, sillä sinua vastaan me olemme syntiä tehneet.

21 Älä hylkää, nimesi tähden! Älä anna kunniasi valtaistuinta häväistäväksi; muista, älä riko, liittoasi meidän kanssamme.

22 Onko pakanain turhista jumalista sateen antajiksi, tahi taivasko antaa sadekuurot? Etkö sinä ole Herra, meidän Jumalamme? Sinua me odotamme, sillä sinä olet tehnyt kaiken tämän.

20 HERRE, vi känna vår ogudaktighet, våra fäders missgärning, ty vi hava syndat mot dig.

21 För ditt namns skull, förkasta oss icke, låt din härlighets tron ej bliva föraktad; kom ihåg ditt förbund med oss, och bryt det icke.

22 Finnas väl bland hedningarnas fåfängliga avgudar sådana som kunna giva regn? Eller kan himmelen av sig själv låta regnskurar falla? Är det icke dig, HERRE, vår Gud, som vi måste förbida? Det är ju du som har gjort allt detta.

20 We acknowledge, O Yahweh, Our own lawlessness, The iniquity of our fathers,—For we have sinned against thee.

21 Do not despise—for the sake of thy Name, Do not treat with contempt—the throne of thy glory,—Remember!—do not break thy covenant with us.

22 Are, there, among the vanities of the nations, senders of rain? Or can, the heavens themselves, give myriad drops? Art not, thou, he, O Yahweh our God? Therefore will we wait for thee, For, thou, hast made all these.

15 luku

1 Ja Herra sanoi minulle: Vaikka Mooses ja Samuel seisoisivat minun edessäni, ei minun sieluni taipuisi tämän kansan puoleen. Aja heidät pois minun kasvojeni edestä, he menkööt!

2 Ja jos he kysyvät sinulta: 'Minne meidän on mentävä?' niin vastaa

1 Men HERREN sade till mig; Om än Mose och Samuel trädde inför mig, så skulle min själ dock icke vända sig till detta folk. Driv dem bort ifrån mitt ansikte och låt dem gå.

2 Och om de fråga dig: »Vart skola vi gå?», så skall du svara dem: Så

1 Then said Yahweh unto me, Though Moses and Samuel should stand, before me, My soul could not, be toward this people,—Send them away from before me, And let them go forth.

2 And it shall come to pass, when they say unto thee, Whither,

heille: Näin sanoo Herra: Joka ruton oma, se ruttoon, joka miekan, se miekkaan, joka nälän, se nälkään, joka vankeuden, se vankeuteen!

säger HERREN: I pestens våld den som hör pesten till, i svärdets våld den som hör svärdet till, i hungerns våld den som hör hungern till, i fångenskapens våld den som hör fångenskapen till.

shall we go? Then shalt thou say unto them, Thus, saith Yahweh—Such as are for death, to death, and, Such as are for the sword, to the sword, and, Such as are for famine, to the famine, and, Such as are for captivity, to captivity.

3 Ja minä asetan heille neljänkaltaiset käskijät, sanoo Herra: miekan surmaamaan, koirat raahaamaan, taivaan linnut ja maan eläimet syömään ja hävittämään.

3 Fyra slags hemsökelser skall jag låta komma över dem, säger HERREN: svärdet, som skall dräpa dem, hundarna, som skola släpa bort dem, himmelens fåglar och vilddjuren på marken, som skola äta upp och fördärva dem.

3 And I will set in charge over them—four species, Declareth Yahweh, The sword, to slay, and, The dogs, to trail along,—and, The bird of the heavens, and, The beast of the earth, to devour and to destroy.

4 Minä panen heidät kauhistukseksi kaikille valtakunnille maan päällä Manassen, Hiskian pojan, Juudan kuninkaan, tähden, kaiken tähden, mitä hän teki Jerusalemissa.

4 Och jag skall göra dem till en varnagel för alla riken på jorden, till straff för det som Manasse, Hiskias son, Juda konung, har gjort i Jerusalem.

4 And I will make them a terror, to all the kingdoms of the earth,—On account of Manasseh, son of Hezekiah, king of Judah, For what he did in Jerusalem.

5 Kuka säälii sinua, Jerusalem, kuka surkuttelee sinua, kuka poikkeaa kysymään sinun vointiasi?

5 Ty vem kan hava misskund med dig, Jerusalem, och vem kan ömka dig, och vem kan vilja komma för att fråga om det står väl till med dig?

5 For who shall have pity upon thee, O Jerusalem? And who shall lament for thee? And who shall turn aside, to ask for thy welfare?

6 Sinä olet hyljännyt minut, sanoo Herra, olet

6 Du själv försköt mig, säger HERREN; du gick

6 Thou, hast abandoned, me,

kääntynyt pois; niinpä minä olen ojentanut käteni sinua vastaan, ja minä hävitän sinut. En jaksa enää armahtaa.

din väg bort. Därför uträckte jag mot dig min hand och fördärvade dig; jag hade tröttnat att förbarma mig.

Declareth Yahweh, Backward, thou wilt go, Therefore have I stretched forth my hand against thee and laid thee waste,—I am weary, of having compassion.

7 Minä viskaan viskimellä heidät maan porteilla; minä teen lapsettomaksi, minä hukutan kansani, kun he eivät ole teiltänsä kääntyneet.

7 Ja, jag kastade dem med kastskovel vid landets portar, jag gjorde föräldrarna barnlösa, jag förgjorde mitt folk, då de ej ville vända om från sina vägar.

7 Therefore have I winnowed them with a winnowing shovel, in the gates of the land,—I have bereaved—I have destroyed my people, From their own ways, have they not returned.

8 Heidän leskiänsä on oleva enemmän kuin meren hiekkaa; minä tuon heidän nuorukaistensa äitien kimppuun hävittäjän keskellä päivää, langetan äkkiä heidän päällensä tuskan ja kauhun.

8 Deras änkor blevo genom mig talrikare än sanden i havet; över mödrarna till deras unga lät jag förhärjare komma mitt på ljusa dagen; plötsligt lät jag ångest och förskräckelse falla över dem.

8 Their widows have become multiplied to me, beyond the sand of the seas, I have brought against them—upon the mother of young men—the spoiler, in the broad noon,—I have let fall upon her, suddenly, excitement and terrors.

9 Seitsemän pojan synnyttäjä menehtyy ja huokaisee henkensä pois; hänen aurinkonsa laski, kun vielä oli päivä, hän joutui häpeään, sai hävetä. Ja mitä heistä jää, sen minä annan miekalle alttiiksi heidän vihollistensa edessä, sanoo Herra.

9 Om en moder än hade sju söner, måste hon dock giva upp andan i sorg; hennes sol gick ned, medan det ännu var dag, hon måste bliva till skam och blygd. Och vad som är kvar av dem skall jag giva till pris åt deras fienders svärd, säger HERREN

9 Languisheth! she who had given birth to seven, She hath breathed out her life, Her sun, hath gone in, while yet it was day, She hath turned pale, and hath turned red,—And, the remnant of them, to the sword, will I deliver before their enemies, Declareth

Yahweh.

10 Voi minua, äitini, kun minut synnytit riidan ja toran mieheksi koko maalle! En ole lainaksi antanut enkä lainaksi ottanut; kuitenkin kiroavat minua kaikki.

10 »Ve mig, min moder, att du har fött mig, mig som är till kiv och träta för hela landet! Jag har icke drivit ocker, ej heller har någon behövt ockra på mig; likväl förbanna de mig alla.»

10 Woe to me! my mother, That thou didst bear me, A man of litigation and a man of contention to all the land,—I have not lent on interest, Nor have they lent on interest to me, Every one, hath treated me with contempt.

11 Herra sanoi: Totisesti, minä kirvoitan sinut, niin että sinun käy hyvin; totisesti, minä saatan viholliset pyytämään sinua avuksensa onnettomuuden ja ahdistuksen aikana.

11 Men HERREN svarade: »Sannerligen, jag skall styrka dig och låta det gå dig väl. Sannerligen, jag skall så göra, att dina fiender komma och bönfalla inför dig i olyckans och nödens tid.

11 Said Yahweh,—Verily, I will loose thee for good! Verily, I will intercede for thee, In the time of calamity, and, In the time of distress, with the enemy!

12 Murtuuko rauta, pohjoisesta tuotu rauta, ja vaski? -

12 Kan man bryta sönder järn, järn från norden, eller koppar?» --

12 Shall, iron, crush, the iron from the North, and the bronze?

13 Sinun tavarasi ja aarteesi minä annan ryöstettäviksi, ilman hintaa kaikkien sinun syntiesi tähden, kaikkia rajojasi myöten.

13 Ditt gods och dina skatter skall jag lämna till plundring, och det utan betalning, till straff för allt vad du har syndat i hela ditt land.

13 Thy substance, and thy treasures—for a prey, will I give, without price,—Even for all thy sins, and in all thy bounds:

14 Ja minä panen sinut vihollistesi kanssa kulkemaan maata, jota et tunne. Sillä minun vihani tuli on syttynyt; se leimuaa teitä vastaan.

14 Och jag skall låta dina fiender föra dig in i ett land som du icke känner. Ty min vredes eld är upptänd; mot eder skall det brinna.

14 Therefore will I make thee pass, with thine enemies, into a land thou knowest not,––For, a fire, hath been kindled in mine anger, Upon you, shall it burn.

15 Herra, sinä sen tiedät.

15 HERRE, du vet det.

15 Thou, knowest—O

Muista minua ja pidä minusta huoli ja kosta puolestani minun vainoojilleni; älä tempaa minua pois, sinä, joka olet pitkämielinen. Huomaa, kuinka minä kannan häväistystä sinun tähtesi.

Tänk på mig och låt dig vårda om mig, och skaffa mig hämnd på mina förföljare; tag mig icke bort, du som är långmodig. Betänk huru jag bär smälek för din skull

Yahweh, Remember me, and visit me, and avenge me upon my persecutors, Do not, of thy longsuffering, take me away,—Know—I have borne, for thy sake, reproach.

16 Sinun sanasi tulivat, ja minä söin ne, ja sinun sanasi olivat minulle riemu ja minun sydämeni ilo; sillä minä olen otettu sinun nimiisi, Herra, Jumala Sebaot.

16 När jag fick dina ord, blevo de min spis, ja, dina ord blevo för mig mitt hjärtas fröjd och glädje; ty jag är uppkallad efter ditt namn, HERRE, härskarornas Gud.

16 Thy words, were found, and I did eat them, Then became thy words unto me, the joy and gladness of my heart,—For, thy Name, hath been called, upon me, O Yahweh, God of hosts!

17 En ole minä istunut iloitsemassa ilonpitäjäin seurassa. Sinun kätesi tähden minä olen istunut yksinäni, sillä sinä olet täyttänyt minut vihallasi.

17 Jag har icke suttit i gycklares samkväm och förlustat mig där; för din hands skull har jag måst sitta ensam, ty du har uppfyllt mig med förgrymmelse.

17 I sat not in the circle of mockers, Nor became I uproarious,— Because of thy hand, by myself, did I sit, For, with indignation, hadst thou filled me.

18 Miksi kestää minun kipuni ainiaan ja haavani on paha eikä tahdo parantua? Sinä olet minulle kuin ehtyvä puro, kuin vesi, joka ei pysy.

18 Varför skall jag då plågas så oavlåtligt, och varför är mitt sår så ohelbart? Det vill ju icke läkas. Ja, du bliver för mig såsom en försinande bäck, så som ett vatten som ingen kan lita på.

18 Wherefore, hath my pain become, perpetual? And my wound, incurable? Refuseth to be healed? Wilt thou, indeed be, to me [As a brook] that disappointeth, Waters that cannot be trusted?

19 Sentähden, näin sanoo Herra: Jos sinä käännyt, niin minä sallin sinun kääntyä, ja sinä saat seisoa minun

19 Därför säger HERREN så: Om du vänder åter, så vill jag låta dig komma åter och bliva min tjänare. Och om du

19 Wherefore, Thus, saith Yahweh—If thou wouldst return, I will cause thee to return, Before me, shalt thou

edessäni. Ja jos sinä tuot esiin jaloa, et arvotonta, niin sinä saat olla minun suunani. He kääntyvät sinun tykösi, mutta sinä et käänny heidän tykönsä.

20 Ja minä teen sinut vahvaksi vaskimuuriksi tätä kansaa vastaan, ja he sotivat sinua vastaan, mutta eivät voita sinua; sillä minä olen sinun kanssasi, minä vapahdan ja pelastan sinut, sanoo Herra.
21 Minä pelastan sinut pahain käsistä ja päästän sinut väkivaltaisten kourista.

16 luku

1 Minulle tuli tämä Herran sana:

2 Älä ota itsellesi vaimoa, älköönkä sinulle tulko poikia ja tyttäriä tässä paikassa.

3 Sillä näin sanoo Herra niistä pojista ja tyttäristä, jotka syntyvät tässä paikassa, ja heidän äideistänsä, jotka heidät synnyttävät, ja heidän isistänsä, jotka heidät

frambär ädel metall utan slagg, så skall du få tjäna mig såsom mun. Dessa skola då vända åter till dig, men du skall icke vända åter till dem.

20 Och jag skall göra dig inför detta folk till en fast kopparmur, så att de icke skola bliva dig övermäktiga, om de vilja strida mot dig; ty jag är med dig och vill frälsa dig och vill hjälpa dig, säger HERREN.
21 Jag skall hjälpa dig ut ur de ondas våld och skall förlossa dig ur våldsverkarnas hand.

1 Och HERRENS ord kom till mig; han sade:

2 Du skall icke taga dig någon hustru eller skaffa dig några söner och döttrar på denna plats.

3 Ty så säger HERREN om de söner och döttrar som bliva I födda på denna plats, och om mödrarna som hava fött dem, och om fäderna som hava avlat

stand, Yea, if thou wilt bring out the precious from among the vile, As mine own mouth, shalt thou be,—Let, them, return unto, thee, But, thou, shalt not return unto, them;
20 So will I make thee, to this people, a wall of bronze, fortified, When they fight against thee, they shall not prevail against thee,—For, with thee, am, I, to save thee and to deliver thee, Declareth Yahweh;
21 Thus will I deliver thee out of the hand of the wicked,—And redeem thee out of the grasp of the tyrants.

1 And the word of Yahweh came unto me, saying:

2 Thou shall not take to thee a wife,—Neither shalt thou have sons or daughters, in this place.

3 For, Thus, saith Yahweh, Concerning the sons, and concerning the daughters, that are being born in this place,—and concerning their mothers who do

siittävät tässä maassa:

dem i detta land:

bear them, and concerning their fathers who do beget them, in this land,

4 He kuolevat tuskallisiin tauteihin, ei heille pidetä valittajaisia, ei heitä haudata; he tulevat maan lannaksi. He hukkuvat miekkaan ja nälkään, ja heidän ruumiinsa tulevat taivaan lintujen ja maan eläinten ruuaksi.

4 Av svåra sjukdomar skola de dö; man skall icke hålla dödsklagan efter dem eller begrava dem, utan de skola bliva gödsel på marken. Och genom svärd och hunger skola de förgås, och deras döda kroppar skola bliva mat åt himmelens fåglar och markens djur. I

4 Of deaths from diseases, shall they die, They shall not be lamented, Neither shall they be buried, As heaps of dung on the face of the ground, shall they serve,—Yea, by sword and by famine, shall they be consumed, And, their dead bodies, shall become, food—To the bird of the heavens, and, To the beast of the earth.

5 Sillä näin sanoo Herra: Älä mene suruhuoneeseen, älä käy valittajaisiin äläkä heitä surkuttele, sillä minä otan rauhani pois tältä kansalta, sanoo Herra, armoni ja laupeuteni.

5 Ty så säger HERREN: Du skall icke gå in i något sorgehus och icke begiva dig åstad för att hålla dödsklagan, ej heller ömka dem; ty jag har tagit bort min frid ifrån detta folk, säger HERREN, ja, min nåd och barmhärtighet.

5 For, Thus, saith Yahweh—Do not thou enter into the house of crying, Neither do thou go to lament, nor do thou bemoan for them,—For I have withdrawn my blessing from this people, Declareth Yahweh, Both lovingkindness and compassion.

6 He kuolevat, sekä suuret että pienet, tässä maassa; ei heitä haudata eikä heille valittajaisia pidetä, ei kukaan viileskele ihoansa eikä ajele päätänsä paljaaksi

6 Och både stora och små skola dö i detta land, utan att bliva begravna; och man skall icke hålla dödsklagan efter dem, och ingen skall för deras skull

6 So shall great and small die in this land, They shall not be buried,—Neither shall men lament for them, Nor cut themselves, Nor make themselves bald

heidän tähtensä.

7 Ei taiteta heille leipää lohdutukseksi heidän surussansa kuolleen tähden, eikä heille anneta juotavaksi lohdutusmaljaa heidän isänsä ja äitinsä tähden.

8 Älä mene pitotaloon istumaan heidän kanssansa, syömään ja juomaan.

9 Sillä näin sanoo Herra Sebaot, Israelin Jumala: Katso, minä lopetan tästä paikasta teidän silmienne edessä ja teidän päivinänne riemun ja ilon huudon, huudon yljälle ja huudon morsiamelle.

10 Kun sinä ilmoitat tälle kansalle kaikki nämä sanat ja he sanovat sinulle: 'Minkätähden Herra uhkaa meitä kaikella tällä suurella onnettomuudella, ja mikä on rikoksemme, mikä syntimme, jonka olemme tehneet Herraa, meidän Jumalaamme, vastaan?'

rista märken på sig eller raka sitt huvud.

7 Man skall icke bryta bröd åt någon, för att trösta honom i sorgen efter en död, och icke giva någon tröstebägaren att dricka, när han har förlorat fader eller moder.

8 Och i gästabudshus skall du icke heller gå in för att sitta med dem och äta och dricka.

9 Ty så säger HERREN Sebaot, Israels Gud: Se, inför edra ögon, och medan I ännu leven, skall jag på denna plats göra slut på fröjderop och glädjerop, på rop för brudgum och rop för brud. I

10 När du nu förkunnar alla dessa ord för detta folk och de då fråga dig: »Varför har HERREN uttalat över oss all denna stora olycka? Och vari består den missgärning och synd som vi hava begått mot HERREN, vår Gud?»,

for them;

7 Neither shall they break bread to them in mourning, To console one over his dead,—Nor cause them to drink the cup of consolation, Over one's father, Or over one's mother;

8 And, the house of banqueting, shall thou not enter, To sit with them, To eat and to drink.

9 For, Thus, saith Yahweh of hosts, God of Israel,—Behold me! causing to cease, out of this place, Before your eyes, And in your days, The voice of joy, and the voice of gladness, The voice of the bridegroom, and the voice of the bride,

10 And it shall be, when thou shalt declare to this people, all these words,—and they shall say unto thee—For what reason, hath Yahweh pronounced against us, all this great calamity? Or what is our iniquity, or what our sin, which we have sinned against Yahweh our God?

11 niin sano heille: Sentähden että teidän isänne hylkäsivät minut, sanoo Herra, ja seurasivat muita jumalia, palvelivat niitä ja kumarsivat niitä, mutta hylkäsivät minut eivätkä noudattaneet minun lakiani.

12 Ja te olette tehneet pahemmin kuin teidän isänne, ja katso, te vaellatte kukin pahan sydämenne paatumuksessa, kuulematta minua.

13 Niin minä heitän teidät pois tästä maasta maahan, jota te ette tunne eivätkä teidän isänne tunteneet, ja siellä te saatte palvella muita jumalia päivät ja yöt, sillä minä en teille armoa anna.

14 Sentähden, katso, päivät tulevat, sanoo Herra, jolloin ei enää sanota: 'Niin totta kuin Herra elää, joka johdatti israelilaiset Egyptin maasta',

15 vaan: 'Niin totta kuin Herra elää, joka johdatti israelilaiset pohjoisesta

11 då skall du svara dem: »Jo, edra fäder övergåvo mig, säger HERREN, och följde efter andra gudar och tjänade och tillbådo dem; ja, mig övergåvo de och höllo icke min lag.

12 Och I själva haven gjort ännu mer ont, än edra fäder gjorde; ty se, I vandren var och en efter sitt onda hjärtas hårdhet, och I viljen icke höra mig.

13 Därför skall jag ock slunga eder bort ur detta land, till ett land son varken I eller edra fäder haven känt, och där Skolen I få tjäna andra gudar både dag och natt; ty jag skall icke hava någon misskund med eder.»

14 Se, därför skola dagar komma, säger HERREN, då man icke mer skall säga: »Så sant HERREN lever, han som har fört Israels barn upp ur Egyptens land»,

15 utan: »Så sant HERREN lever, han som har fört Israels barn

11 Then shalt thou say unto them,—For that your fathers forsook, me, Declareth Yahweh, And walked after other gods, and served them, and bowed down to them,—Whereas, me, they forsook And, my law, kept they not;

12 And, ye, have done more wickedly than your fathers,—for, look at you! walking every man after the stubbornness of his wicked, heart, so as not to hearken unto me,

13 Therefore will I hurl you forth, from off this land, unto a land, which ye have not known, ye, nor your fathers,—and ye can serve there, other gods, day and night, in that I will grant you no favour.

14 Therefore, lo! days are coming, Declareth Yahweh, When it shall be said no more, By the life of Yahweh, who brought up the sons of Israel out of the land of Egypt; but—

15 By the life of Yahweh, who hath brought up the sons of

maasta ja kaikista muista maista, joihin hän oli heidät karkoittanut.' Sillä minä palautan heidät heidän omaan maahansa, jonka minä annoin heidän isillensä.

16 Katso, minä käsken tulemaan monta kalastajaa, sanoo Herra, ja ne heitä kalastavat, ja sen jälkeen minä käsken tulemaan monta metsästäjää, ja ne heitä metsästävät kaikilta vuorilta ja kaikilta kukkuloilta ja kallioiden rotkoista.
17 Sillä minun silmäni tarkkaavat kaikkia heidän teitänsä, ne eivät ole minulta salassa, eikä heidän rikoksensa ole kätketty minun silmäini edestä.

18 Ja minä kostan ensin kaksinkertaisesti heidän rikoksensa ja syntinsä, koska he ovat saastuttaneet minun maani iljetystensä raadoilla ja täyttäneet minun perintöosani kauhistuksillansa.

19 Herra, minun voimani ja varustukseni, minun

upp ur nordlandet, och ur alla andra länder till vilka han hade drivit dem bort.» Ty jag skall föra dem tillbaka till deras land, det som jag gav åt deras fäder.

16 Se, jag skall sända bud efter många fiskare, säger HERREN, och de skola fiska upp dem; och sedan skall jag sända bud efter många jägare, och de skola jaga dem ned från alla berg och alla höjder och ut ur stenklyftorna.

17 Ty mina ögon äro riktade på alla deras vägar; de kunna icke gömma sig för mitt ansikte och deras missgärning är icke fördold för mina ögon.

18 Och först skall jag i dubbelt mått vedergälla dem för deras missgärning och synd, för att de hava oskärat mitt land, i det att de hava uppfyllt min arvedel med sina styggeliga och skändliga avgudars döda kroppar.
19 HERRE, du min starkhet och mitt värn,

Israel out of the land of the North, and out of all the lands, whither he had driven them,—
So will I bring them back upon their own soil, which I gave to their fathers.
16 Behold me! sending for many fishers,
Declareth Yahweh, And they shall catch them,—
and, thereafter, will I send for many hunters, and they shall hunt them from off every mountain, and from off every hill, and out of the clefts of the crags.
17 For, mine own eyes, are upon all their ways, they have not been hid from my face—neither hath their iniquity been concealed from being straight before mine eyes.
18 Thus will I recompense, first, twofold, their iniquity and their sin, because of their profaning my land,—with the carcase of their disgusting and detestable things, have they filled mine inheritance.
19 O Yahweh, my strength, and my

pakopaikkani hädän päivänä! Sinun tykösi tulevat pakanat maan ääristä ja sanovat: Petosta vain perivät meidän isämme, turhia jumalia, joista ei ainoakaan auttaa taida.

du min tillflykt på nödens dag, till dig skola hedningarna komma från jordens ändar och skola säga: »Allenast lögn hava våra fäder fått i arv. fåfängliga avgudar, av vilka ingen kan hjälpa.

refuge, and my place to fly to, in the day of distress,—Unto thee, shall nations come in, out of the ends of the earth, that they may say—Surely! Falsehood, did our fathers inherit, Vanity, among whom is none that can profit:

20 Voiko ihminen tehdä itsellensä jumalia? Eivät ne jumalia ole!

20 Kan väl en människa göra sig gudar? Nej, de gudarna äro inga gudar.

20 Shall, a son of earth, make for himself, gods, Seeing that, they, are no-gods?

21 Sentähden, katso, minä saatan heidät tuntemaan - tuntemaan tällä haavaa - minun käteni ja minun voimani, ja he tulevat tietämään, että minun nimeni on Herra.

21 Därför vill jag nu denna gång låta dem förnimma det, jag vill låta dem känna min hand och min makt, för att de må veta att mitt namn är HERREN.

21 Therefore, behold me! causing them to know, by this stroke, I will cause them to know my hand, and my might,—That they may know, that, my name, is, Yahweh!

17 luku

1 Juudan synti on kirjoitettu rautapiirtimellä, timanttikärjellä, kaiverrettu heidän sydämensä tauluun ja teidän alttarienne sarviin,

1 Juda synd är uppskriven med järnstift, med diamantgriffel; den är inristad på deras hjärtas tavla och på edra altarens horn,

1 The sin of Judah, is written, With a stylus of iron, With the point of a diamond: It is engraved, Upon the tablet of their heart, And upon the horns of your altars;

2 ja niin heidän lapsensa muistavat alttarinsa ja asera-karsikkonsa viheriäin puitten vieressä, korkeilla kukkuloilla.

2 så visst som deras barn vid gröna träd och på höga kullar komma ihåg sina altaren och Aseror.

2 So long as their sons remember, their altars, and their Sacred Stems, By the green tree,—Upon the high hills,

3 Oman vuoreni, joka on

3 Du mitt berg på

3 O my mountain in

kedolla, niin myös sinun tavarasi, kaikki sinun aarteesi ja sinun uhrikukkulasi minä annan ryöstettäviksi synnin tähden kaikkia rajojasi myöten.

4 Sinun on luovuttava perintöosastasi, jonka minä olen sinulle antanut; ja minä saatan sinut vihollistesi orjuuteen maassa, jota sinä et tunne. Sillä te olette sytyttäneet minun vihani tulen; se on palava iankaikkisesti.

5 Näin sanoo Herra: Kirottu on se mies, joka turvaa ihmisiin ja tekee lihan käsivarreksensa ja jonka sydän luopuu Herrasta.

6 Hän jää alastomaksi arolle eikä näe mitään onnea tulevan; hän asuu poudan polttamissa paikoissa erämaassa, asumattomassa suolamaassa.

7 Siunattu on se mies, joka turvaa Herraan, jonka turvana Herra on.

fältet, ditt gods, ja, alla dina skatter skall jag lämna till plundring, så ock dina offerhöjder, till straff för vad du har syndat i hela ditt land.

4 Och du skall nödgas avstå -- och detta genom din egen förskyllan -- från den arvedel som jag har givit dig; och jag skall låta dig tjäna dina fiender i ett land som du icke känner. Ty I haven upptänt min vredes eld, och den skall brinna till evig tid.

5 Så säger HERREN: Förbannad är den man som förtröstar på människor och sätter kött sig till arm och med sitt hjärta viker av ifrån HERREN.

6 Han skall bliva såsom en torr buske på hedmarken och skall icke få se något gott komma, utan skall bo på förbrända platser i öknen, i ett land med salthedar, där ingen bor.

7 Men välsignad är den man som förtröstar på HERREN, den som har HERREN till sin

the field, Thy substance, all thy treasures, for a prey, will I give: Thy high places for sin, within all thy bounds.

4 So shalt thou, even of thyself, suffer to rest the inheritance which I gave thee, Seeing that I will cause thee to serve thine enemies, in the land which thou knowest not; For, a fire, have ye kindled in mine anger, Unto times age-abiding, shall it burn.

5 Thus, saith Yahweh, Accursed, is the man— Who trusteth in a son of earth, And hath made flesh, his arm,— And whose heart, from Yahweh, turneth aside:

6 Therefore shall he become as a shrub in the waste plain, Neither shall he perceive, when good cometh,—But shall inhabit, Parched places in a wilderness, A land of salt that cannot be dwelt in.

7 Blessed, is the man, Who trusteth in Yahweh, To whom Yahweh is his ground of confidence;

förtröstan.

8 Hän on kuin veden partaalle istutettu puu, joka ojentaa juurensa puron puoleen; helteen tuloa se ei peljästy, vaan sen lehvä on vihanta, ei poutavuonnakaan sillä ole huolta, eikä se herkeä hedelmää tekemästä.

8 Han är lik ett träd som är planterat vid vatten, och som sträcker ut sina rötter till bäcken; ty om än hetta kommer, så förskräckes det icke, utan bevarar sina löv grönskande; och om ett torrt år kommer, så sörjer det icke och upphör ej heller att bara frukt.

8 For he shall become like a tree planted by waters, And, by a stream, shall he send out his roots, Neither shall he perceive when heat cometh, But his leaf shall continue green: Even, in a year of dearth, shall he not be anxious, Neither shall he cease from bearing fruit.

9 Petollinen on sydän ylitse kaiken ja pahanilkinen; kuka taitaa sen tuntea?

9 Ett illfundigt och fördärvat ting är hjärtat framför allt annat; vem kan förstå det?

9 Deceitful, is the heart above all things And, dangerously wayward,— Who can know it?

10 Minä, Herra, tutkin sydämen, koettelen munaskuut, ja annan jokaiselle hänen vaelluksensa mukaan, hänen töittensä hedelmän mukaan.

10 Dock, Jag, HERREN, utrannsakar hjärtat och prövar njurarna, och giver så åt var och en efter hans vägar, efter hans gärningars frukt.

10 I—Yahweh, Searching the heart, Testing the affections; And giving to every man, According to his way, According to the fruit of his doings.

11 Peltokana, joka hautoo, mitä ei ole muninut, on se, joka hankkii rikkautta vääryydellä; päiviensä puolivälissä hänen täytyy se jättää, ja hänen loppunsa on houkan loppu.

11 Lik en rapphöna som ruvar på ägg, vilka hon ej själv har lagt, är den som samlar rikedom med orätt; i sina halva dagar måste han lämna den och vid sitt slut skall han stå såsom en dåre.

11 [As] a partridge gathereth eggs she did not lay, [So] is he that maketh riches, but not with justice,—In the midst of his days, shall he leave them, And, in his latter end, prove to have been base.

12 Kunnian valtaistuin, korkea ikiajoista, meidän pyhäkkömme paikka!

12 En härlighetens tron, en urgammal höjd är vår helgedoms plats.

12 A throne of glory, exalted from the beginning, hath been the place of our sanctuary.

13 Israelin toivo, sinä Herra! Kaikki, jotka sinut hylkäävät, joutuvat häpeään. Jotka minusta luopuvat, ne kirjoitetaan tomuun. Sillä he ovat hyljänneet elävän veden lähteen, Herran.

13 HERREN är Israels hopp; alla som övergiva dig komma på skam. de som vika av ifrån mig likna en skrift i sanden; ty de hava övergivit HERREN, källan med det friska vattnet.

13 Thou hope of Israel, Yahweh, All who forsake thee, shall turn pale,— Yea, all who depart from me, in the ground, shall be written, For they have forsaken a fountain of living water, even Yahweh.

14 Paranna minut, Herra, niin minä parannun, auta minua, niin olen autettu. Sillä sinä olet minun ylistykseni.

14 Hela du mig, HERRE, så varde jag helad; fräls mig du, så varder jag frälst. Ty du är mitt lov.

14 Heal thou me, O Yahweh, that I may be healed, Save me, that I may be saved,—For, my praise, thou art!

15 Katso, he sanovat minulle: Missä on Herran sana? Toteutukoon se!

15 Se, dessa säga till mig: »Vad bliver av HERRENS ord? Må det fullbordas!»

15 Lo! they, are saying unto me,—Where, is the word of Yahweh? Pray thee let it come to pass!

16 Mutta minä en ole vetäytynyt pois olemasta paimenena, sinua seuraamasta, enkä toivonut turmion päivää; sinä tiedät sen. Mitä minun huuliltani on lähtenyt, se on sinun kasvojesi edessä.

16 Det är ju så, att jag ej har undandragit mig herdekallet i din efterföljd, och fördärvets dag har jag icke åstundat; du vet det själv. Vad mina läppar hava uttalat, det har talats inför ditt ansikte.

16 But, as for me, I have neither forced myself away from tending the flock after thee, Nor yet, for the woeful day, have I longed—thou, knowest,– –That which came out of my lips, before thy face, was uttered.

17 Älä tule minulle peljätykseksi, sinä, minun turvani onnettomuuden päivänä.

17 Så bliv då icke till skräck för mig; du som är min tillflykt på olyckans dag.

17 Do not thou become to me a terror,—My refuge, art thou, in the day of calamity.

18 Joutukoot häpeään ne, jotka minua vainoavat, mutta älä anna minun häpeään tulla; peljästyköötheе,

18 Låt dem som förfölja mig komma på skam, men låt icke mig komma på skam; låt dem bliva förfärade,

18 Let my persecutors, turn pale, but let not, me, turn pale, Let, them, be terrified, but let not, me, be

mutta älä anna minun peljästyä. Tuota heille onnettomuuden päivä ja tuhoa heidät kaksinkertaisella tuholla.

men låt ej mig bliva förfärad. Låt en olycksdag komma över dem, och krossa dem i dubbelt mått.

terrified,—Bring thou upon them, a day of calamity, And, with a double fracture, destroy them.

19 Näin sanoi Herra minulle: Mene ja seiso Kansanportissa, josta Juudan kuninkaat tulevat ja josta he menevät, ja kaikissa Jerusalemin porteissa.

19 Så sade HERREN till mig: Gå åstad och ställ dig i Menighetsporten, där Juda konungar gå in och gå ut, och sedan i Jerusalems alla andra portar;

19 Thus, said Yahweh unto me—Go and stand in the gate of the sons of the people, through which the kings of Judah enter in, and through which they come out,—also in all the gates of Jerusalem.

20 Ja sano heille: Kuulkaa Herran sana, te Juudan kuninkaat ja koko Juuda ja kaikki Jerusalemin asukkaat, jotka tulette näistä porteista.

20 och säg till dem: Hören HERRENS ord, I Juda konungar med hela Juda, och I alla Jerusalems invånare som gån in genom dessa portar.

20 Then shalt thou say unto them—Hear ye the word of Yahweh, Ye kings of Judah and all Judah, And all ye inhabitants of Jerusalem,—who enter in through these gates:

21 Näin sanoo Herra: Ottakaa itsestänne tarkka vaari, älkää sapatinpäivänä mitään kantamusta kantako älkääkä mitään tuoko Jerusalemin porteista.

21 Så säger HERREN: Tagen eder val till vara för att på sabbatsdagen bära någon börda eller föra in någon sådan genom Jerusalems portar.

21 Thus, saith Yahweh, Take heed unto your souls,—And do not bear any burden on the sabbath, day, Nor bring it in through the gates of Jerusalem,—

22 Älkää viekö sapatinpäivänä mitään kantamusta taloistanne älkääkä tehkö mitään työtä, vaan pyhittäkää sapatinpäivä, niinkuin minä käskin teidän isienne tehdä.

22 Och fören icke på sabbatsdagen någon börda ut ur edra hus, och gören ej heller något annat arbete, utan helgen sabbatsdagen, såsom jag bjöd edra fäder,

22 Neither shall ye take forth any burden out of your houses, on the sabbath, day, Nor, any manner of work, shall ye do,—But ye shall hallow the sabbath day, As I commanded your fathers.

23 Mutta he eivät

23 fastän de icke ville

23 Howbeit they

kuulleet, eivät korvaansa kallistaneet, vaan olivat niskureita, niin etteivät kuulleet eivätkä ottaneet kuritusta varteen.

24 Jos kuulette minua, sanoo Herra, niin ettette tuo mitään kantamusta tämän kaupungin porteista sapatinpäivänä, vaan pyhitätte sapatinpäivän, niin ettette silloin tee mitään työtä,

25 niin tulee tämän kaupungin porteista sisälle, ajaen vaunuilla ja hevosilla, kuninkaita ja ruhtinaita, jotka istuvat Daavidin valtaistuimella, tulevat he ja heidän ruhtinaansa, Juudan miehet ja Jerusalemin asukkaat, ja tämä kaupunki on oleva asuttu iankaikkisesti.

26 Ja Juudan kaupungeista ja Jerusalemin ympäriltä, Benjaminin maasta ja Alankomaasta, Vuoristosta ja Etelämaasta tulee niitä, jotka tuovat polttouhreja ja teurasuhreja,

höra eller böja sitt öra därtill, utan voro hårdnackade, så att de icke hörde eller togo emot tuktan.

24 Men om I viljen höra mig, säger HERREN, så att I på sabbatsdagen icke fören någon börda in genom denna stads portar, utan helgen sabbatsdagen, så att I på den icke gören något arbete,

25 då skola konungar och furstar som komma att sitta på Davids tron få draga in genom denna stads portar, på vagnar och hästar, följda av sina furstar, av Juda man och Jerusalems invånare; och denna stad skall då förbliva bebodd evinnerligen.

26 Och från Juda städer, från Jerusalems omnejd och från Benjamins land, från Låglandet, Bergsbygden och Sydlandet skall man komma och frambära brännoffer, slaktoffer, spisoffer och

hearkened not, neither inclined their ear,—but stiffened their neck, that they might not hearken, neither receive correction.

24 And it shall come to pass,—If ye will, indeed hearken, unto me, Declareth Yahweh, To bring in no burden, through the gates of this city, on the sabbath, day,—But to hallow the sabbath day, by not doing thereon any manner of work,

25 Then shall enter in through the gates of this city, Kings and princes, Sitting on the throne of David, Riding in chariots and on horses, They, and their princes, The men of Judah, and the inhabitants of Jerusalem, And this city shall remain unto times age–abiding.

26 And they shall come in—Out of the cities of Judah, and, Out of the places round about Jerusalem, and, Out of the land of Benjamin, and, Out of the lowlands, and out of the hill country, and,

ruokauhreja ja suitsutusuhreja, tuovat kiitosuhreja Herran huoneeseen.

rökelse och frambära lovoffer till HERRENS hus.

Out of the South, Bringing in ascending–offering, and peace–offering, and meal–offering, and frankincense,—Even they who bring in a thank–offering into the house of Yahweh.

27 Mutta jos ette kuule minua ettekä pyhitä sapatinpäivää, vaan kannatte kantamuksia ja kuljette Jerusalemin porteista sapatinpäivänä, niin minä sytytän tuleen sen portit, ja tuli on kuluttava Jerusalemin palatsit, eikä se ole sammuva.

27 Men om I icke hören mitt bud att helga sabbaten och att icke bära någon börda in genom Jerusalems portar på sabbatsdagen, då skall jag tända eld på dess portar, och elden skall förtära Jerusalems palatser och skall icke kunna utsläckas.

27 But, if ye will not hearken unto me—To hallow the sabbath day, And to bear no burden and bring in through the gates of Jerusalem, on the sabbath day, Then will I kindle a fire within her gates, And it shall devour the palaces of Jerusalem, And shall not be quenched.

18 luku

1 Sana, joka tuli Jeremialle Herralta ja kuului:
2 Nouse ja mene alas savenvalajan huoneeseen; siellä minä annan sinun kuulla sanani.

1 Detta är det ord som kom till Jeremia från HERREN; han sade
2 »Stå upp och gå ned till krukmakarens hus; där vill jag låta dig höra mina ord.»

1 The word that came unto Jeremiah, from Yahweh, saying:
2 Arise and go down, to the house of the potter,—and, there, will I cause thee to hear my words.

3 Niin minä menin alas savenvalajan huoneeseen, ja katso, hän teki työtä pyöränsä ääressä.

3 Då gick jag ned till krukmakarens hus och fann honom upptagen med arbete på krukmakarskivan.

3 So I went down, to the house of the potter,—and, there he was! making a piece of work, on the wheels.

4 Ja jos astia, jota hän

4 Och när kärlet som

4 Then was marred, the

valmisti, meni pilalle, niinkuin savi voi mennä savenvalajan käsissä, niin hän teki siitä taas toisen astian, miten vain savenvalaja näki parhaaksi tehdä.

krukmakare höll på att göra av leret misslyckades i hans hand, begynte han omigen, och gjorde därav ett annat kärl så, som han ville hava det gjort.

vessel that he, was making, while yet it was clay in the hand of the potter,—so he turned and made of it another, vessel, as seemed right in the eyes of the potter to make it.

5 Silloin tuli minulle tämä Herran sana:

5 Och HERRENS ord kom till mig han sade:

5 Then came the word of Yahweh, unto me, saying:

6 Enkö minä voi tehdä teille, te Israelin heimo, niinkuin tekee tuo savenvalaja, sanoo Herra. Katso, niinkuin savi on savenvalajan kädessä, niin te olette minun kädessäni, te Israelin heimo.

6 Skulle jag icke kunna göra med eder, I är Israels hus, såsom denne krukmakare gör? säger HERREN Jo, såsom leret är i krukmakarens hand, så ären ock I i min hand, I av Israels hus.

6 Like this potter, can I not deal with you, O house of Israel? Demandeth Yahweh: Lo! as clay in the hand of the potter, So, are, ye, in my hand O house of Israel.

7 Yhden kerran minä uhkaan temmata pois, hajottaa ja hävittää kansan ja valtakunnan;

7 Den ena gången hotar jag ett folk och ett rike att jag vill upprycka, nedbryta och förgöra det;

7 The moment I speak, concerning a nation, or concerning a kingdom,—to pull up and to break down, and to destroy;

8 mutta jos se kansa kääntyy pois pahuudestaan, josta minä sitä uhkasin, niin minä kadun sitä pahaa, jota ajattelin tehdä sille.

8 men om då det folket omvänder sig från det onda väsende mot vilket jag vände mitt hot, så ångrar jag det onda som jag hade tänkt att göra dem.

8 and that nation return, from its wickedness, against whom I have spoken, then will I repent concerning the calamity, which I had devised to bring upon it.

9 Toisen kerran taas minä lupaan rakentaa ja istuttaa kansan ja valtakunnan;

9 En annan gång lovar jag ett folk och ett rike att jag vill uppbygga och plantera det;

9 And, the moment I speak, concerning a nation, or concerning a kingdom,—to build, and to plant;

10 mutta jos se tekee sitä, mikä on pahaa minun silmissäni, eikä kuule minun ääntäni, niin minä kadun sitä hyvää, jota olin luvannut tehdä sille.

10 men om det då gör vad ont är i mina ögon och icke hör min röst, så ångrar jag det goda som jag hade sagt att jag ville göra dem.

10 and it commit wickedness in mine eyes, in not hearkening unto my voice, then will I repent concerning the good wherewith I had said I would do it good.

11 Sano siis nyt Juudan miehille ja Jerusalemin asukkaille: Näin sanoo Herra: Katso, minä hankin teille onnettomuutta ja pidän neuvoa teitä vastaan. Kääntykää siis kukin pahalta tieltänne ja parantakaa vaelluksenne ja tekonne.

11 Så säg du nu till Juda man och Jerusalems invånare: Så säger HERREN: Se, jag bereder åt eder en olycka, och jag har i sinnet ett anslag mot eder. Vänden därför om, var och en från sin onda väg, och bättren edert leverne och edert väsende.

11 Now, therefore, I pray thee, speak unto the men of Judah, and concerning the inhabitants of Jerusalem, saying, Thus, saith Yahweh,—Lo! I, am fashioning against you, calamity, and devising against you, a device,—Return, I pray you, every man from his wicked way, And amend your ways, and your doings.

12 Mutta he vastaavat: 'Se on turhaa! Sillä me vaellamme omien neuvojemme mukaan, ja me teemme kukin oman pahan sydämensä paatumuksen mukaan.'

12 Men de skola svara: »Du mödar dig förgäves. Vi vilja följa vara egna tankar och göra var och er efter sitt onda hjärtas hårdhet.

12 And, since they will say, Hopeless! For, after our own devices, will we walk, And, every one, the stubbornness of his own wicked heart, will we do!

13 Sentähden, näin sanoo Herra: Kysykää kansojen keskuudessa, kuka on tämänkaltaista kuullut? Ylen kauhistuttavia tekoja on tehnyt neitsyt Israel.

13 Därför säger HERREN så: Frågen efter bland hednafolken om någon har hört något sådant. Alltför gruvliga ting har jungfrun Israel bedrivit.

13 Therefore, Thus, saith Yahweh, Ask, I pray you, among the nations,—Who, hath heard, such things as these? A very horrible thing, hath, the virgin, Israel, done!

14 Luopuuko aukealta kalliolta Libanonin lumi?

14 Övergiver då Libanons snö sin

14 Shall the snow of Lebanon, fail from the

Ehtyvätkö kaukaa virtaavat vedet, kylmät, kuohuvaiset?

15 Mutta minun kansani on unhottanut minut, he polttavat uhreja turhille jumalille. Nämä ovat saaneet heidät kompastumaan teillänsä, ikivanhoilla poluilla, niin että he ovat joutuneet kulkemaan syrjäpolkuja, raivaamatonta tietä.
16 Niin he tekevät maansa kauhistukseksi, ikuiseksi ivan vihellykseksi. Jokainen, joka ohitse kulkee, kauhistuu ja pudistaa päätänsä.
17 Niinkuin itätuuli minä hajotan heidät vihollisen edessä; minä näytän heille selkäni enkä kasvojani heidän hätänsä päivänä.

18 Mutta he sanoivat: Tulkaa, pitäkäämme neuvoa Jeremiaa vastaan. Sillä ei laki lopu papilta, ei neuvo viisaalta eikä sana profeetalta. Tulkaa, lyökäämme hänet kielellä, älkäämme kuunnelko lainkaan hänen puheitansa.

upphöjda klippa, eller sina de friska vatten ut, som strömma ifrån fjärran,
15 eftersom mitt folk förgäter mig och tänder offereld åt avgudar? Se, av dem skola de bringas på fall, när de gå sin gamla stråt och vandra på villostigar, på obanade vägar.

16 Så göra de sitt land till ett föremål för häpnad, för begabberi evinnerligen; alla som gå där fram skola häpna och skaka huvudet.
17 Såsom en östanvind skall jag förskingra dem, när fienden kommer; jag skall visa dem ryggen och icke ansiktet, på deras ofärds dag.

18 Men de sade: »Kom, låt oss tänka ut något anslag mot Jeremia. Ty prästerna skola icke komma till korta med undervisning, ej heller de vise med råd, ej heller profeterna med förkunnelse. Ja, kom, låt oss fälla honom med vara tungor, vi

rock of the field? Or shall waters from afar, deep, overflowing, be dried up?
15 Yet my people, have forgotten me, Unto vanity, have they been burning incense; And it hath caused them to stumble, In their ways, The roads of age–past times, To walk in by–paths—A way, not cast up.
16 To make their land a desolation, The hissings of age–abiding times,—Every one that passeth by her, shall be astonished and wag his head.
17 Like an east wind, will I scatter them before the enemy,—The back and not the face, will I let them see, in the day of their distress.
18 Then said they,—Come ye, and let us devise against Jeremiah devices, For, the law, shall not perish, from the priest, Nor, counsel, from, the wise, Nor, the word, from, the prophet: Come and let as smite him with the tongue, And let us not give ear

behöva alls icke akta på vad han säger.»

19 Kuuntele sinä, Herra, minua ja kuule, mitä minun vastustajani puhuvat.
19 HERRE, akta du på mig, och hör rad mina motståndare tala.
19 Give thou ear, O Yahweh unto me,—And hearken unto the voice of mine accusers.

20 Onko hyvä pahalla kostettava, sillä he ovat kaivaneet minulle kuopan? Muista, kuinka minä olen seisonut sinun edessäsi ja puhunut hyvää heidän puolestansa, kääntääkseni pois sinun vihasi heistä.
20 Skall man få vedergälla gott med ont, eftersom dessa hava grävt en grop för mitt liv? Tänk på huru jag har stått inför ditt ansikte för att mana gott för dem, till att avvända från dem din vrede.
20 Shall, evil, be recompensed, for, good? For they have digged a pit for my life,—Remember how I stood before thee, To speak, in their behalf, what was good! To turn back thine indignation from them.

21 Sentähden jätä heidän lapsensa nääntymään nälkään ja anna heidät alttiiksi miekalle, ja tulkoot heidän vaimonsa lapsettomiksi ja leskiksi, heidän miehensä surmatkoon rutto, ja heidän nuorukaisensa kaatakoon sodassa miekka.
21 Därför må du överlämna deras barn åt hungersnöden och giva dem själva till pris åt svärdet, så att deras hustrur bliva barnlösa och änkor, deras män dräpta av pesten, och deras ynglingar slagna med svärd striden.
21 Therefore, give thou up their sons, to the famine, And deliver them into the hands of the sword, And let their, wives, become, childless and widows, And let, their men, be slain by death, Their young men, be smitten by the sword in battle.

22 Kuulukoon huuto heidän huoneistansa, kun sinä äkkiä tuot heidän kimppuunsa rosvojoukon. Sillä he ovat kaivaneet kuopan pyydystääkseen minut ja virittäneet salaa pauloja minun jaloilleni.
22 Må klagorop höras från deras hus, i det att du plötsligt låter rövarskaror komma över dem. Ty de hava grävt en grop för att fånga mig, och snaror hava de lagt ut för mina fötter.
22 Let there be heard a cry out of their houses, When thou shalt bring in upon them a troop, suddenly,—Because they digged a pit to capture me, And, snares, did they hide for my feet.

23 Mutta sinä, Herra, tiedät kaikki heidän
23 Men du, HERRE, känner alla deras
23 But, thou, O Yahweh, knowest all

murha-aikeensa minua vastaan. Älä anna anteeksi heidän rikostansa äläkä pyyhi pois heidän syntiänsä kasvojesi edestä. Kaatukoot he sinun kasvojesi edessä. Tee tämä heille vihasi aikana.

mordiska anslag mot mig; så må du då icke förlåta dem deras missgärning eller utplåna deras synd ur din åsyn. Må de bringas på fall inför dig; ja, utför ditt verk mot dem på din vredes tid.

their counsels against me, to put me to death, Put thou no propitiatory–covering over their iniquity, And, their sin, from before thee, do not thou blot out,—But let them be overthrown before thee, In the time of thine anger, deal thou effectively with them.

19 luku

1 Herra sanoi näin: Mene ja osta savenvalajalta ruukku ja ota mukaasi kansan ja pappien vanhimpia.

1 Så sade HERREN: Gå åstad och köp dig en lerkruka av krukmakaren; och tag med dig några av de äldste i folket och av de äldste bland prästerna,

1 Thus said Yahweh, Go and buy a potter's earthen bottle,—and [take] of the elders of the people, and of the elders of the priests;

2 Lähde sitten Ben-Hinnomin laaksoon, joka on Sirpaleportin edustalla, ja julista siellä sanat, jotka minä sinulle puhun.

2 och gå ut till Hinnoms sons dal, som ligger framför Lerskärvsporten, och predika där de ord som jag skall tala till dig.

2 Then shalt thou go forth into the valley of Ben–hinnom, which is at the opening of the gate of potsherds; and proclaim there, the words which I shall speak unto thee;

3 Ja sano: Kuulkaa Herran sana, te Juudan kuninkaat ja Jerusalemin asukkaat: Näin sanoo Herra Sebaot, Israelin Jumala: Katso, minä annan sellaisen onnettomuuden kohdata

3 Du skall säga: »Hören HERRENS ord, I Juda konungar och I Jerusalems invånare: Så säger HERREN Sebaot, Israels Gud: Se, jag skall låta en sådan olycka komma över

3 and shalt say,—Hear ye the word of Yahweh, O kings of Judah, And inhabitants of Jerusalem,—Thus, saith Yahweh of hosts—God of Israel, Behold me! bringing in calamity

tätä paikkaa, että jokaisen korvat soivat, joka sen kuulee,

4 sentähden että he ovat hyljänneet minut ja muuttaneet vieraaksi tämän paikan, ovat polttaneet siinä uhreja muille jumalille, joita he eivät tunteneet, eivät he eivätkä heidän isänsä eivätkä Juudan kuninkaat, ja täyttäneet tämän paikan viattomain verellä,

5 ovat rakentaneet uhrikukkuloita Baalille ja polttaneet tulessa lapsiansa polttouhreiksi Baalille, mitä minä en ole käskenyt enkä puhunut ja mikä ei ole minun mieleeni tullut.

6 Sentähden, katso, päivät tulevat, sanoo Herra, jolloin tätä paikkaa ei enää sanota Toofetiksi eikä Ben-Hinnomin laaksoksi, vaan 'Murhalaaksoksi.'

7 Ja minä teen tyhjäksi Juudan ja Jerusalemin neuvon tässä paikassa ja annan heidän kaatua miekkaan vihollistensa edessä, annan heidät

denna plats, att det skall genljuda i öronen på var och en som får höra det.
4 Eftersom de hava övergivit mig och icke aktat denna plats, utan där tänt offereld åt andra gudar, som varken de själva eller deras fäder eller Juda konungar hava känt, och eftersom de hava uppfyllt denna plats med oskyldigas blod,

5 och byggt sina Baalshöjder, för att där bränna upp sina barn i eld, till brännoffer åt Baal, fastän jag aldrig har bjudit eller talat om eller ens tänkt mig något sådant,

6 se, därför skola dagar komma, säger HERREN, då man icke mer skall kalla denna plats 'Tofet' eller 'Hinnoms sons dal', utan 'Dråpdalen'.

7 Och då skall jag på denna plats göra om intet Judas och Jerusalems råd, och jag skall låta dem falla för deras fienders svärd

upon this place, which shall cause the ears of, every one that heareth it, to tingle:
4 Because they have forsaken me, And have treated this as a foreign place, And have burned incense therein to other, gods, which, neither they, nor their fathers, nor the kings of Judah, have known; And have filled this place with the blood of innocents;
5 And have built the high places of Baal, for burning up their sons in the fire, as ascending-sacrifices to Baal,—Which I commanded not, Nor spake, Neither came it up on my heart,
6 Therefore, lo! days coming, Declareth Yahweh, When this place shall be called no longer, The Topheth, or, The Valley of Ben-hinnom,—but—The Valley of Slaughter;
7 And I will pour out the counsel of Judah and Jerusalem, in this place, And I will cause them to fall by the sword, before their

niiden käsiin, jotka etsivät heidän henkeänsä, ja annan heidän ruumiinsa ruuaksi taivaan linnuille ja maan eläimille.

och för de mäns hand, som stå efter deras liv och jag skall giva deras döda kroppar till mat åt himmelens fåglar och markens djur.

enemies, and by the hand of them who seek their life,—

8 Ja minä teen tämän kaupungin kauhistukseksi ja ivan vihellykseksi. Jokainen, joka ohitse kulkee, kauhistuu ja viheltää kaikille sen haavoille.

8 Och jag skall göra denna stad till ett föremål för häpnad och begabberi; alla som gå där från skola häpna och vissla vid tanken på alla dess plågor.

8 And I will give their dead bodies, for food, to the bird of the heavens, and to the beast of the earth; And I will make this city a desolation, and a hissing,—every one that passeth by it, shall be astonished and hiss, over all her wounds;

9 Ja minä panen heidät syömään poikiensa ja tyttäriensä lihaa, ja he syövät toinen toisensa lihaa siinä hädässä ja ahdistuksessa, jolla heitä ahdistavat heidän vihollisensa, ne, jotka etsivät heidän henkeänsä.

9 Och jag skall låta dem äta sina egna söners och döttrars kött, ja, den ene skall nödgas äta den andres kött. I sådan nöd och sådant trångmål skola de komma genom sina fiender och genom dem som stå efter deras liv.»

9 And I will suffer them to eat the flesh of their sons, and the flesh of their daughters, yea, every one—the flesh of his friend, will they eat,—in the siege, and in the straitness, wherewith, their enemies, and they who seek their lives, will straiten them.

10 Särje ruukku niiden miesten nähden, jotka ovat tulleet sinun kanssasi.

10 Och du skall slå sönder krukan inför de mäns ögon, som hava gått med dig,

10 Then shalt thou break the bottle, before the eyes of the men who are walking with thee;

11 Ja sano heille: Näin sanoo Herra Sebaot: Niin minä särjen tämän kansan ja tämän kaupungin, kuin särjetään

11 och du skall säga till dem: »Så säger HERREN Sebaot: Jag skall sönderslå detta folk och denna stad, på

11 and shalt say unto them—Thus, saith Yahweh of hosts—Thus and thus, will I break this people, and this

savenvalajan astia, ettei sitä enää eheäksi saa. Ja Toofetiin haudataan, kun ei ole muualla tilaa, minne haudata.

samma sätt som man slår sönder ett krukmakarkärl, så att det icke kan bliva helt igen; och man skall begrava i Tofet, därför att ingen annan plats finnes att begrava på.

city, As one breaketh the vessel of a potter, which cannot be made whole any more,—And, in Topheth, shall they bury, for want of place to bury.

12 Niin minä teen tälle paikalle, sanoo Herra, ja sen asukkaille: minä teen tämän kaupungin Toofetin kaltaiseksi.

12 Så skall jag göra med denna plats, säger HERREN, och med dess invånare; jag skall göra denna stad lik Tofet.

12 Thus, will I do to this place, Declareth Yahweh, And to the inhabitants thereof,— Even making this city like Topheth:

13 Jerusalemin talot ja Juudan kuningasten talot tulevat Toofetin paikan kaltaisiksi - nuo saastaiset talot kaikki tyynni, joiden katoilla he ovat polttaneet uhreja kaikelle taivaan joukolle ja vuodattaneet juomauhreja muille jumalille.

13 Och husen i Jerusalem och Juda konungars hus, de orena, skola bliva såsom Tofetplatsen, ja, alla de hus på vilkas tak man har tänt offereld åt himmelens hela härskara och utgjutit drickoffer åt andra gudar.»

13 Yea, the houses of Jerusalem, and the houses of the kings of Judah, shall, like the place of Topheth, be places defiled,—even all the houses, upon whose roofs they burned incense, to all the host of the heavens, and poured out drink-offerings to other, gods.

14 Ja Jeremia tuli Toofetista, johon Herra oli lähettänyt hänet ennustamaan, ja asettui Herran huoneen esikartanoon ja sanoi kaikelle kansalle:

14 När sedan Jeremia kom igen från Tofet, dit HERREN hade sänt honom för att profetera, ställde han sig i förgården till HERRENS hus och sade till allt folket:

14 Then entered Jeremiah out of Topheth, whither Yahweh had sent him to prophesy,—and stood in the court of the house of Yahweh, and said unto all the people:

15 Näin sanoo Herra Sebaot, Israelin Jumala: Katso, minä tuotan tämän kaupungin ylitse ja

15 »Så säger HERREN Sebaot, Israels Gud: Se, över denna stad med alla dess lydstäder skall

15 Thus, saith Yahweh of hosts, God of Israel, Behold me! brining in against this city, and

kaikkien sen alaisten kaupunkien ylitse kaiken sen onnettomuuden, jolla minä olen sitä uhannut, koska ne ovat olleet niskureita eivätkä ole kuulleet minun sanojani.

jag låta all den olycka komma, som jag har beslutit över den -- detta därför att de hava varit hårdnackade och icke velat höra mina ord.»

upon all the cities thereof, The whole calamity, which I have pronounced against her,—Because they stiffened their neck, that they might not hear my words.

20 luku

1 Mutta pappi Pashur, Immerin poika, joka oli Herran temppelin ylivalvoja, kuuli Jeremian ennustavan nämä sanat.

1 Då nu Pashur, Immers son, prästen, som var överuppsyningsman i HERRENS hus, hörde Jeremia profetera detta,

1 And, when Pashhur son of Immer, the priest, who also was deputy–overseer in the house of Yahweh, heard that Jeremiah had prophesied these things,

2 Ja Pashur löi profeetta Jeremiaa ja pani hänet jalkapuuhun, joka oli Herran huoneeseen kuuluvassa Benjaminin yläportissa.

2 lät han hudflänga profeten Jeremia och satte honom i stocken i Övre Benjaminsporten till HERRENS hus.

2 then Pashhur smote, Jeremiah the prophet,—and put him in the stocks, that were in the upper, gate of Benjamin, which was in the house of Yahweh.

3 Kun Pashur seuraavana päivänä päästi Jeremian jalkapuusta, sanoi Jeremia hänelle: Herra ei kutsu sinua nimellä Pashur, vaan Maagor-Missabib.

3 Men när Pashur dagen därefter släppte Jeremia lös ur stocken, sade Jeremia till honom: »Pashur är icke det namn varmed HERREN benämner dig, utan Magor-Missabib;

3 And it came to pass, on the morrow, when Pashhur brought forth Jeremiah, out of the stocks,—that Jeremiah said unto him—Not Pashhur, hath Yahweh called thy name, But Magor–missaviv[=" Terror–round–about"].

4 Sillä näin sanoo Herra: Katso, minä teen sinut kauhistukseksi sekä itsellesi että kaikille

4 ty så säger HERREN: Se, jag skall göra dig till skräck såväl för dig själv som för alla dina

4 For, Thus, saith Yahweh—Behold me! making thee a [magor, i. e. a] terror to thyself

ystävillesi; he kaatuvat vihollistensa miekkaan sinun silmiesi nähden, ja koko Juudan minä annan Baabelin kuninkaan käsiin, ja hän vie heidät Baabeliin pakkosiirtolaisuuteen ja surmaa heitä miekalla.

vänner; och de skola falla för sina fienders svärd, i din egen åsyn. Och hela Juda skall jag giva i den babyloniske konungens hand, och han skall föra dem bort till Babel och dräpa dem med svärd.

and to all who love thee, and they shall fall by the sword of their enemies, thine own eyes also, beholding. And, all Judah, will I deliver into the hand of the king of Babylon, and he will carry them captive to Babylon, and smite them with the sword.

5 Ja minä annan kaikki tämän kaupungin rikkaudet, kaiken sen vaivannäön ja kaikki sen kalleudet, kaikki Juudan kuningasten aarteet minä annan heidän vihollistensa käsiin; nämä ryöstävät ne ja ottavat ne ja vievät ne Baabeliin.

5 Och jag skall giva denna stads alla rikedomar, allt dess gods och alla dyrbarheter däri, ja, Juda konungars alla skatter skall jag giva i deras fienders hand; och de skola göra det till sitt byte och taga det och föra det till Babel.

5 And I will deliver up—All the wealth of this city, and, All her labour, and, All her precious things,—And, all the treasures of the kings of Judah, will I deliver up into the hands of their enemies, and they will make of them a prey, and take them, and carry them into Babylon.

6 Ja sinä, Pashur, ynnä kaikki, jotka talossasi asuvat, te saatte vaeltaa vankeuteen, ja sinä tulet Baabeliin; sinne sinä kuolet ja sinne sinut haudataan, sinut ja kaikki ystäväsi, joille olet valhetta ennustanut.

6 Och du själv, Pashur, skall gå i fångenskap, med alla som bo i ditt hus. Du skall komma till Babel; där skall du dö, och där skall du begravas, Sjungen till HERRENS ära, jämte alla dina vänner, för vilka du har profeterat lögn.»

6 And, thou, Pashhur, and all who are dwelling in thy house, shall go into captivity,—Yea, into Babylon, shalt thou enter And, there, shalt thou die, And, there, shalt thou be buried, Thou, and all who love thee, to whom thou hast prophesied, falsely.

7 Sinä olet taivutellut minua, Herra, ja minä

7 Du, HERRE, övertalade mig, och jag lät mig

7 Thou didst persuade me, O Yahweh, and I

olen taipunut; sinä olet tarttunut minuun ja voittanut. Minä olen ollut nauruna pitkin päivää, kaikki pilkkaavat minua.

8 Sillä niin usein kuin minä puhun, täytyy minun parkua, huutaa väkivaltaa ja sortoa; sillä Herran sana on tullut minulle häväistykseksi ja pilkaksi pitkin päivää.

9 Mutta kun minä sanoin: En tahdo ajatella häntä enkä enää puhua hänen nimessään, niin sydämessäni oli kuin polttava tuli, suljettuna minun luihini. Ja väsyksiin asti minä koetin sitä kestää, mutta en voinut.

10 Sillä monen minä kuulen parjaavan. Kauhistus yltympäri! Ilmiantakaa! Ilmiantakaamme hänet! Kaikki minun ystäväni vaanivat, milloin minä kompastuisin: Ehkäpä hän antaa viekoitella itsensä, niin että voitamme hänet ja saamme hänelle kostaa.

11 Mutta Herra on minun kanssani niinkuin väkevä

övertalas; du grep mig och blev mig övermäktig. Så har jag blivit ett ständigt åtlöje; var man bespottar mig.

8 Ty' så ofta jag talar, måste jag klaga; jag måste ropa över våld och förtryck, ty HERRENS ord har blivit mig till smälek och hån beständigt.

9 Men när jag sade: »Jag vill icke tänka på honom eller vidare tala i hans namn», då blev det i mitt hjärta såsom brunne där en eld, instängd i mitt innersta; jag mödade mig med att uthärda den, men jag kunde det icke.

10 Ty jag hör mig förtalas av många; skräck från alla sidor! »Anklagen honom!» »Ja, vi vilja anklaga honom!» Alla som hava varit mina vänner vakta på att jag skall falla: »Kanhända skall han låta locka sig, så att vi bliva honom övermäktiga och få taga hämnd på honom.»

11 Men HERREN är med mig såsom en väldig

was persuaded, Thou didst lay firm hold on me, and didst prevail,—I am become a mockery, all the day, Every one, is laughing at me.

8 For, as often as I speak, I make outcry, Violence and wasting, I proclaim,—Yea the word of Yahweh hath become, to me a reproach and derision, all the day.

9 Therefore I say—I will not mention him, Neither will I speak any more in his name, But then it becometh in my heart, as a fire that burneth, Shut up in my bones,—And I am weary of restraint, and cannot refrain.

10 Because I have heard the whispering of many—"A terror round about!" Tell ye [say they], that we may tell of him, All the men I am wont to salute, do watch for my halting,—Peradventure, he will be persuaded, and we shall prevail over him, and take our vengeance upon him.

11 But, Yahweh, is with me, as a mighty one

sankari; sentähden minun vainoojani kompastuvat eivätkä mitään mahda. He saavat suuren häpeän, sillä he ovat olleet ymmärtämättömät, iankaikkisen pilkan, joka ei ole unhottuva.

hjälte; därför skola mina förföljare komma på fall och intet förmå. Ja, de skola storligen komma på skam, därför att de ej hade förstånd; de skola drabbas av en evig blygd, som icke skall varda förgäten

striking terror, For this cause, shall my persecutors stumble, and not prevail,—They have turned very pale, For they have not prospered, Confusion age–abiding, it shall not be forgotten!

12 Herra Sebaot, sinä joka tutkit vanhurskaan, näet munaskuut ja sydämen, salli minun nähdä, että kostat heille, sillä sinun huomaasi minä olen jättänyt asiani.

12 Ty HERREN Sebaot prövar med rättfärdighet, han ser njurar och hjärta. Så skall jag då få se din hämnd på dem, ty för dig har jag lagt fram min sak.

12 But, O Yahweh of hosts—Testing the righteous, Beholding the affections and the heart,—Let me see thine avenging upon them, For, unto thee, have I laid bare my cause.

13 Veisatkaa Herralle, ylistäkää Herraa, sillä hän pelastaa köyhän pahantekijäin käsistä.

13 Sjungen till HERRENS ära, loven HERREN; ty han räddar den fattiges själv ur de ondas hand.

13 Sing ye to Yahweh! Praise ye Yahweh! For he hath delivered the soul of the needy, out of the hand of evildoers.

14 Kirottu olkoon se päivä, jona minä synnyin; älköön se päivä, jona äitini minut synnytti, olko siunattu.

14 Förbannad vare den dag på vilken jag föddes; utan välsignelse blive den dag då min moder födde mig.

14 Accursed, be the day on which I was born,—The day when, my mother, bare me, let it not be blessed!

15 Kirottu olkoon se mies, joka toi minun isälleni ilosanoman, sanoen: Sinulle on syntynyt poikalapsi, ja saattoi hänelle suuren ilon.

15 Förbannad vare den man som förkunnade för min fader: »Ett gossebarn är dig fött», och så gjorde honom stor glädje.

15 Accursed, be the man who carried tidings to my father, saying, There is born to thee a man–child!

16 Käyköön sen miehen niinkuin niiden kaupunkien, jotka Herra

16 Gånge det den mannen såsom det gick de städer som HERREN

16 Making him very glad: Yea let that, man be—as the cities which

kukisti armahtamatta. Hän kuulkoon huudon aamulla, sotahuudon keskipäivän aikana,

omstörtade utan förbarmande. Må han få höra klagorop om morgonen och härskri om middagen.

Yahweh overthrew, and repented not,—And let him hear, An outcry in the morning, and, A war–shout at broad noon!

17 koska ei surmannut minua äidinkohtuun, niin että äitini olisi ollut minun hautani ja hänen kohtunsa jäänyt iäti kantavaksi.

17 därför att han icke dräpte mig strax i moderlivet, så att min moder fick bliva min grav och hennes liv vara havande för evigt.

17 Because I was not slain from the womb,—Nor did, my mother, become, my grave, Nor was her womb great for ever!

18 Miksi olen äitini kohdusta tullut näkemään tuskaa ja vaivaa, niin että minun päiväni päättyvät häpeässä?

18 Varför kom jag ut ur moderlivet och fick se olycka och bedrövelse, så att mina dagar måste försvinna i skam?

18 Wherefore, was, it—That, from the womb, I came forth, to see labour and pain; and, That, in shame, should, my days, be consumed!

21 luku

1 Sana, joka tuli Jeremialle Herralta, kun kuningas Sidkia lähetti hänen tykönsä Pashurin, Malkian pojan, ja pappi Sefanjan, Maasejan pojan, sanomaan:

1 Detta är det ord som kom till Jeremia från HERREN, när konung Sidkia sände till honom Pashur, Malkias son, och prästen Sefanja, Maasejas son, och lät säga:

1 The word which came unto Jeremiah, from Yahweh,—when King Zedekiah sent unto him Pashhur, son of Malchiah, and Zephaniah, son of Maaseiah, the priest, saying:

2 Kysy neuvoa Herralta meidän puolestamme, sillä Nebukadressar, Baabelin kuningas, sotii meitä vastaan. Ehkäpä Herra tekee meille ihmeen, kaikkien ihmeittensä vertaisen, niin että tämä lähtee pois

2 »Fråga HERREN för oss, då nu Nebukadressar, konungen i Babel, har angripit oss; kanhända vill HERREN handla med oss i enlighet med alla sina förra under, så att denne lämnar oss i

2 Enquire for us, I pray thee, of Yahweh, in that, Nebuchadrezzar, king of Babylon, maketh war against us,—Peradventure, Yahweh will deal with us, according to all his wonders, so that he go

meidän kimpustamme.
3 Jeremia vastasi heille: Sanokaa Sidkialle näin:

4 Näin sanoo Herra, Israelin Jumala: Katso, minä käännän takaisin sota-aseet, jotka ovat teidän käsissänne ja joilla te muurin ulkopuolella taistelette piirittäjiänne, Baabelin kuningasta ja kaldealaisia, vastaan, ja kokoan ne tämän kaupungin keskelle.

5 Ja minä itse sodin teitä vastaan ojennetulla kädellä ja väkevällä käsivarrella, vihassa ja kiivastuksessa ja suuressa suuttumuksessa.

6 Ja minä tuhoan tämän kaupungin asukkaat, ihmiset ja eläimet; he kuolevat suureen ruttoon.

7 Ja sen jälkeen, sanoo Herra, minä annan Sidkian, Juudan kuninkaan, ja hänen palvelijansa ja kansan ja ne, jotka ovat tähän kaupunkiin jääneet jäljelle rutolta, miekalta ja nälältä, Nebukadressarin,

fred.
3 Jeremia svarade dem: Så skolen I säga till Sidkia:

4 Så säger HERREN, Israels Gud Se, de vapen i eder hand, med vilka I utanför muren striden mot konungen i Babel och kaldéerna, som belägra eder, dem skall jag vända om och skall famla dem inne i denna stad.

5 Och jag skall själv strida mot eder med uträckt hand och stark arm, vrede och harm och stor förtörnelse.

6 Och jag skall slå dem som bo i denna stad, både människor och djur; i svår pest skola de dö.

7 Och därefter, säger HERREN, skall jag låta Sidkia, Juda konung, och hans tjänare och folket, dem som i denna stad äro kvar efter pesten svärdet och hungersnöden, falla i Nebukadressars, den

up from us.
3 Then said Jeremiah unto them,—Thus, shall ye say unto Zedekiah:

4 Thus, saith Yahweh, God of Israel—Behold me! turning back the weapons of war that are in your hand, wherewith, ye, are fighting the king of Babylon and the Chaldeans, who are besieging you, outside the wall,—and I will gather them into the midst of this city.

5 And, I myself, will fight against you, with a hand outstretched, and with an arm of strength,—and with anger and with wrath, and with great indignation;

6 and I will smite the inhabitants of this city, both man and beast,—of a great pestilence, shall they die.

7 And, after that, Declareth Yahweh—Will I deliver Zedekiah king of Judah, and his servants, and the people,—even such as are left in this city from the pestilence, from the sword, and from the famine,—into

Baabelin kuninkaan, käsiin ja heidän vihollistensa käsiin, niiden, jotka etsivät heidän henkeänsä, ja hän surmaa heidät miekan terällä; ei hän säästä heitä, ei sääli eikä armahda.

babyloniske konungens, hand och i deras fienders hand, i de mäns hand, som stå efter deras liv. Och han skall slå dem med svärdsegg; han skall icke skona dem och icke hava någon misskund eller något förbarmande.

the hand of Nebuchadrezzar king of Babylon, even into the hand of their enemies, and into the hand of them who are seeking their life,—and he will smite them with the edge of the sword, he will not have pity on them, nor will he spare, nor will he have compassion.

8 Ja sano tälle kansalle: Näin sanoo Herra: Katso, minä panen teidän eteenne elämän tien ja kuoleman tien.

8 Och till detta folk skall du säga Så säger HERREN: Se, jag förelägger eder vägen till livet och vägen till döden.

8 And, unto this people, shalt thou say, Thus, saith Yahweh,—Behold me! setting before you, the way, of life, and the way, of death:

9 Joka jää tähän kaupunkiin, se kuolee miekkaan, nälkään ja ruttoon; mutta joka lähtee ulos ja menee kaldealaisten puolelle, jotka teitä piirittävät, se saa elää ja pitää henkensä saaliinansa.

9 Den som stannar kvar i denna stad, han skall dö genom svärd eller hunger eller pest, men den som går ut och giver sig åt kaldéerna, som belägra eder, han skall få leva och vinna sitt liv såsom ett byte.

9 He that remaineth in this city, shall die—by the sword, or by the famine, or by the pestilence,—Whereas, he that goeth forth and falleth unto the Chaldeans, who are besieging you,—then shall he live, and, his life, shall become to him, a spoil;

10 Sillä minä olen kääntänyt kasvoni tätä kaupunkia vastaan, sen onnettomuudeksi eikä onneksi, sanoo Herra; Baabelin kuninkaan käsiin se annetaan, ja hän polttaa sen tulella.

10 Ty jag har vänt mitt ansikte mot denna stad, till dess olycka och icke till dess lycka, säger HERREN. Den skall bliva given i den babyloniske konungens hand, och han skall

10 For I have set my face against this city, for calamity and not for blessing, Declareth Yahweh,—Into the hand of the king of Babylon, shall it be given up, and he will burn it with

bränna upp den i eld.
fire.

11 Ja sano Juudan kuninkaan huoneelle: Kuulkaa Herran sana:
11 Och till Juda konungs hus skall du säga: Hören HERRENS ord:
11 Now, as to the house of the king of Judah,—hear ye the word of Yahweh:—

12 Daavidin huone! Näin sanoo Herra: Tuomitkaa joka aamu oikeat tuomiot ja pelastakaa ryöstetty sortajan kädestä, ettei minun vihani syttyisi kuin tuli ja palaisi, eikä olisi sammuttajaa, teidän tekojenne pahuuden tähden.
12 I av Davids hus, så säger HERREN: »Fällen var morgon rätt dom, och rädden den plundrade ur förtryckarens hand, för att icke min vrede må bryta fram såsom en eld och brinna så, att ingen kan utsläcka den» -- detta för deras onda väsendes skull.
12 O house of David! Thus, saith Yahweh, Administer justice, betimes, And deliver the robbed out of the hand of the oppressor,—Lest mine indignation, come forth like fire, And burn, and there be none to quench it, Because of the wickedness of your doings:

13 Katso, minä käyn sinun kimppuusi, sinä laakson asujatar, sinä tasangon kalliolinna, sanoo Herra, teidän kimppuunne, jotka sanotte: 'Kuka voi astua alas meitä vastaan, kuka tulla meidän asuntoihimme?'
13 Se, jag skall vända mig mot dig, du som bor i dalen, du bergfäste på slätten, säger HERREN, ja, mot eder som sägen: »Vem kan falla över oss, och vem kan tränga in i våra boningar?»
13 Behold me! against thee, O thou dweller in the vale, on the level rock, Declareth Yahweh,—Ye who are saying, Who shall come down upon us? Who shall enter our habitations?

14 Minä rankaisen teitä teidän tekojenne hedelmän mukaan, sanoo Herra, ja sytytän tuleen sen kaupungin metsän, ja tuli kuluttaa kaiken, mitä sen ympärillä on.
14 Jag skall hemsöka eder efter edra gärningars frukt, säger HERREN. Ja, jag skall tända upp en eld i deras skog, och den skall förtära allt där runt omkring.
14 Yet will I bring punishment upon you, according to the fruit of your doings, Declareth Yahweh,—and will kindle a fire in her forest, and it shall devour all things round about her.

22 luku

1 Näin sanoo Herra: Mene alas Juudan kuninkaan linnaan ja puhu siellä tämä sana;

2 sano: Kuule Herran sana, sinä Juudan kuningas, joka istut Daavidin valtaistuimella, sinä ja sinun palvelijasi ja kansasi, jotka käytte sisälle näistä porteista.

3 Näin sanoo Herra: Tehkää oikeus ja vanhurskaus ja pelastakaa ryöstetty sortajan kädestä; muukalaiselle, orvolle ja leskelle älkää tehkö vääryyttä ja väkivaltaa älkääkä vuodattako viatonta verta tässä paikassa.

4 Sillä jos te teette tämän sanan mukaan, niin tulee tämän linnan porteista sisälle, ajaen vaunuilla ja hevosilla, kuninkaita, jotka istuvat Daavidin valtaistuimella, tulee kuningas ynnä hänen palvelijansa ja kansansa.

5 Mutta jos te ette kuule

1 Så sade HERREN: Gå ned till Juda konungs hus och tala där följande ord;

2 säg: Hör HERRENS ord, du Juda konung, som sitter på Davids tron, hör det du med dina tjänare och ditt folk, I som gån in genom dessa portar.

3 Så säger HERREN: Öven rätt och rättfärdighet, och rädden den plundrade ur förtryckarens hand; förorätten icke främlingen, den faderlöse och änkan, gören icke övervåld mot dem, och utgjuten icke oskyldigt blod på denna plats.

4 Ty om I gören efter detta ord, så skola konungar som komma att sitta på Davids tron få draga in genom portarna till detta hus, på vagnar och hästar, följda av sina tjänare och sitt folk.

5 Men om I icke hören

1 Thus, said Yahweh, Go thou down to the house of king of Judah, and speak thou there, this word,

2 and say—Hear thou the word of Yahweh, O king of Judah, who sittest upon the throne of David,—thou, and thy servants, and thy people, who enter in at these gates,

3 Thus, saith Yahweh,—Execute ye justice, and righteousness, And deliver the robbed, out of the hand of the oppressor,—But, the sojourner, the fatherless, and the widow, do not oppress, neither commit violence, And, the blood of the innocent, do not ye shed, in this place.

4 For, if ye, indeed do, this thing, then shall there enter into the gates of this house—kings, sitting for David upon his throne, riding in chariots and on horses, he, and his servants, and his people.

5 But, if ye will not

näitä sanoja, niin minä vannon itse kauttani, sanoo Herra, että tämä linna on tuleva raunioiksi.

6 Sillä näin sanoo Herra Juudan kuninkaan linnasta: Sinä olet minulle Gilead, olet Libanonin huippu; mutta totisesti, minä teen sinut erämaaksi, asumattomiksi kaupungeiksi.

7 Minä vihin hävittäjät sinua vastaan, kunkin aseinensa, ja he hakkaavat maahan sinun valiosetrisi ja heittävät ne tuleen.

8 Monet kansat kulkevat tämän kaupungin ohitse ja kysyvät toinen toiseltansa: 'Miksi on Herra tehnyt näin tälle suurelle kaupungille?'

9 Ja siihen vastataan: 'Siksi, että he hylkäsivät Herran, Jumalansa, liiton ja kumarsivat muita jumalia ja palvelivat niitä.'

10 Älkää kuollutta itkekö älkääkä häntä surkutelko, vaan itkekää tuota poiskulkevaa, sillä hän ei

dessa ord, då har jag svurit vid mig själv, säger HERREN, att detta hus skall bliva ödelagt.

6 Ty så säger HERREN om Juda konungs hus: Väl är du för mig såsom ett Gilead, såsom Libanons topp; men jag skall sannerligen göra dig till en öken, till obebodda städer.

7 Och jag skall inviga fördärvare till att komma över dig, var och en med sina vapen, och de skola hugga ned dina väldiga cedrar och kasta dem i elden

8 Och många folk skola gå fram vid denna stad, och man skall fråga varandra: »Varför har HERREN gjort så mot denna stora stad?»

9 Och man skall då svara Därför att de övergåvo HERREN sin Guds, förbund och tillbådo andra gudar och tjänade dem.»

10 Gråten icke över en död man, och ömken honom icke; men gråten bitterligen över honom

hear, these words, By myself, have I sworn, Declareth Yahweh—That, a ruin, shall, this house, become.

6 For, Thus, saith Yahweh, Concerning the house of the king of Judah,—Though thou wast, Gilead, to me, The summit of Lebanon, Yet surely I will make thee, A wilderness, Cities, not habitable;

7 And I will hallow against thee Destroyers, Every man with his weapons,—And they shall cut down of the choicest of thy cedars, and cast upon the fire.

8 Then shall many nations pass by this city,—and shall say, every man to his neighbour, For what cause, hath Yahweh done, thus, unto this great city?

9 And they shall say, Because they forsook the covenant of Yahweh, their God,—And bowed down to other, gods, And served them.

10 Do not ye lament for him that is dead, Neither bemoan ye, him, But weep ye—weep

enää palaja eikä saa nähdä synnyinmaatansa.

som har måst vandra bort, ty han skall icke mer komma tillbaka och återse sitt fädernesland.

on—for him that is going away, For he shall not return any more, Nor see the land of his birth.

11 Sillä näin sanoo Herra Sallumista, Joosian pojasta, Juudan kuninkaasta, joka tuli kuninkaaksi isänsä Joosian sijaan ja joka on vaeltanut pois tästä paikasta: Hän ei enää tänne palaja;

11 Ty så säger HERREN om Sallum, Josias son, Juda konung, som blev konung efter sin fader Josia, och som har dragit bort ifrån denna plats: Han skall icke mer komma hit tillbaka,

11 For, Thus, saith Yahweh—Touching Shallum, son of Josiah, king of Judah, That reigneth instead of Josiah, his father, Who hath gone forth out of this place, He shall not return thither any more;

12 vaan mihin hänet on vangiksi viety, sinne hän kuolee eikä näe enää tätä maata.

12 utan på den ort dit han har blivit bortförd i fångenskap, där skall han dö; detta land skall han icke mer få återse.

12 For, in the place whither they have taken him captive, There, shall he die,—And, this land, shall he see no more.

13 Voi häntä, joka ei vanhurskaudella taloansa rakenna eikä yläsalejansa oikeudella; joka ilmaiseksi teettää työtä lähimmäisellään eikä anna hänelle hänen palkkaansa;

13 Ve dig, du som bygger ditt hus med orättfärdighet och dina salar med orätt, du som låter din nästa arbeta för intet och icke giver honom hans lön,

13 Alas! for him who buildeth, His house without righteousness, And his roof-chambers without justice,—Of his neighbour, taketh service for nought, And, recompense for his work, giveth him not.

14 joka sanoo: 'Minä rakennan itselleni tilavan talon ja avarat yläsalit', joka hakkauttaa siihen ikkunat, laudoittaa sen setripuulla ja maalauttaa punavärillä.

14 du som säger: »Jag vill bygga mig ett stort hus med rymliga salar», och så gör åt dig vida fönster och belägger huset med cederträ och målar det rött med dyrbar färg!

14 Who saith—I will build me a roomy house, with spacious roof-chambers,—So he cutteth him open its windows, And it is covered in with cedar, And he painteth it with vermilion.

15 Siksikö sinä olet kuningas, että sinulla on

15 Kallar du det att vara konung, att du

15 Shalt thou reign, because, thou, art

into setripuuhun? Eikö sinun isäsikin syönyt ja juonut ja kuitenkin ollut oikeuden ja vanhurskauden tekijä? Ja silloin hänen kävi hyvin.

16 Hän hankki oikeuden kurjalle ja köyhälle; silloin kaikki kävi hyvin. Eikö tämä juuri ole minun tuntemistani, sanoo Herra?

17 Mutta sinun silmäsi ja sydämesi eivät pyydä muuta kuin omaa voittoasi, muuta kuin vuodattaa viatonta verta ja harjoittaa väkivaltaa ja sortoa.

18 Sentähden, näin sanoo Herra Joojakimista, Joosian pojasta, Juudan kuninkaasta: Ei hänelle pidetä valittajaisia eikä huudeta: 'Voi veljeni! Voi sisareni!' Ei hänelle pidetä valittajaisia eikä huudeta: 'Voi herraamme! Voi hänen loistoansa!'

19 Hänet haudataan niinkuin aasi haudataan: raahataan pois ja viskataan Jerusalemin porttien tuolle puolen.

ävlas med att bygga cederhus? Din fader åt ju och drack, dock övade han rätt och rättfärdighet; och då gick det honom väl.

16 Han skaffade den betryckte och fattige rätt; och då gick det väl. Är icke detta att känna mig? säger HERREN.

17 Men dina ögon och ditt hjärta stå allenast efter vinning och efter att utgjuta den oskyldiges blod och att öva förtryck och våld.

18 Därför säger HERREN så om Jojakim, Josias son, Juda konung: Man skall ej hålla dödsklagan efter honom och ropa: »Ack ve, min broder! Ack ve, syster!» Man skall ej hålla dödsklagan efter honom och ropa: »Ack ve, herre! Ack ve, huru härlig han var!»

19 Såsom man begraver en åsna, så skall han begravas; han skall släpas ut och kastas bort, långt utanför Jerusalems portar.

eager to excel in cedar? Thy father, did he not eat and drink, and do justice and righteousness, And, then, it was well with him?

16 [Did he not] plead the cause of the oppressed and the needy, And, then, it was well? Was not, that, to know, me? Demandeth Yahweh.

17 Verily thou hast neither eyes, nor heart, save for thy plundering and for thy shedding of, innocent blood, and for oppression and for crushing, to do, them!

18 Therefore—Thus, saith Yahweh, Touching Jehoiakim son of Josiah, King of Judah, They shall not cry in lament for him, Alas, my brother! or Alas, sister! They shall not cry in lament for him, Alas, lord! or Alas! his renown!

19 With the burial of an ass, shall he be buried,—Dragged along and cast forth, beyond the gates of Jerusalem.

20 Nouse Libanonille ja huuda, korota äänesi Baasanissa. Huuda Abarimin vuorilta, sillä kaikki sinun rakastajasi ovat murskaksi muserretut.

20 Stig upp på Libanon och ropa, häv upp din röst i Basan, och ropa från Abarim, ty alla dina älskare äro krossade.

20 Ascend the Lebanon, and make outcry, And, in Bashan, put forth thy voice,—And make outcry from Abarim, For all thy lovers, are torn in pieces.

21 Minä puhuin sinulle onnesi päivinä. Sinä vastasit: 'En tahdo kuulla.' Tämä on ollut sinun tapasi nuoruudestasi asti: et ole kuullut minun ääntäni.

21 Jag talade till dig, när det gick dig väl, men du sade: »Jag vill icke höra.» Sådan har din väg varit allt ifrån din ungdom, att du icke har velat höra min röst.

21 I spake unto thee, in thy carelessness,—Thou saidst, I will not hearken! This, hath been thy way from thy youth, That thou hast not hearkened to my voice.

22 Myrskytuuli on kaitseva kaikkia sinun kaitsijoitasi, ja sinun rakastajasi menevät vankeuteen; silloin sinä saat häpeän ja pilkan kaiken pahuutesi tähden.

22 Alla dina herdar skola nu få en stormvind till sin herde, och dina älskare måste gå i fångenskap. Ja, då skall du komma på skam och få blygas för all din ondskas skull.

22 All thy shepherds, the wind, shall feed, And, thy lovers, into captivity, shall depart,—Surely, then, shalt thou turn pale, and be confounded, by reason of all thy wickedness.

23 Sinä, joka asut Libanonissa, pidät pesääsi setripuissa: kuinka olet voihkiva, kun sinulle tuskat tulevat, kouristus niinkuin synnyttäväiselle!

23 Du som bor på Libanon, du som har ditt näste i cedrarna, huru skall du icke jämra dig, när vånda kommer över dig, ångest lik en barnaföderskas!

23 O inhabitress of Lebanon, that makest thy nest in the cedars,—How hast thou bemoaned thyself, Now that pangs have overtaken thee, Anguish, as of her that giveth birth.

24 Niin totta kuin minä elän, sanoo Herra: olkoon Konja, Joojakimin poika, Juudan kuningas, vaikka sinettisormus minun oikeassa kädessäni - siitäkin minä

24 Så sant jag lever, säger HERREN, om du, Konja, Jojakims son, Juda konung, än vore en signetring på min högra hand, så skulle jag dock rycka dig

24 As I live, Declareth Yahweh,—Even though Coniah son of Jehoiakim king of Judah were the signet-ring upon my right hand, yet, from thence,

sinut repäisen irti.
25 Ja minä annan sinut niiden käsiin, jotka etsivät sinun henkeäsi, niiden käsiin, joita sinä kauhistut: Nebukadressarin, Baabelin kuninkaan, ja kaldealaisten käsiin.

26 Ja minä heitän sinut ja sinun äitisi, joka on sinut synnyttänyt, vieraalle maalle, missä te ette ole syntyneet, ja sinne te kuolette.
27 Mutta maahan, jonne heidän sielunsa halajaa palata, sinne he eivät palaa.

28 Onko sitten tämä mies, Konja, arvoton, rikottu astia, kelvoton kapine? Minkätähden on hänet ja hänen jälkeläisensä heitetty pois, viskattu pois - maahan, jota eivät tunne?

29 Maa, maa, maa! Kuule Herran sana!

30 Näin sanoo Herra: Merkitkää tämä mies

därifrån.
25 Och jag skall giva dig i de mäns hand, som stå efter ditt liv, och i de mäns hans som du fruktar för, nämligen i Nebukadressars, den babyloniske konungens, hand och i kaldéernas hand.

26 Och dig och din moder, den som har fött dig, skall jag slunga bort till ett annat land, där I icke ären födda; och där skolen I dö.
27 Till det land dit deras själ längtar att återvända, dit skola de icke få vända åter.

28 Är då han, denne Konja, ett föraktligt, krossat beläte eller ett värdelöst kärl? Eller varför hava de blivit bortslungade, han och hans avkomlingar, och kastade bort till ett land som de icke hava känt?

29 O land, land, land, hör HERRENS ord!

30 Så säger HERREN: Tecknen upp denne

would I pull thee off;
25 and I would give thee into the hand of them who seek thy life, and into the hand of them from the face of whom, thou, dost shrink in fear,—even into the hand of Nebuchadrezzar king of Babylon, and into the hand of the Chaldeans;
26 and I will hurl thee out, and thy mother who bare thee, upon another land, where ye were not born,—and, there, shall ye die.
27 But, unto the land whither they shall be lifting up their souls to return, thither, shall they not return.
28 An earthen vessel, to be despised, thrown about, is this man Coniah? Or an instrument, in which is no pleasure? Wherefore, are they to be cast out, he, and his seed, and to be thrown forth upon a land which they have not known?
29 O land, land, land! Hear thou the word of Yahweh!
30 Thus, saith Yahweh,–
–Register ye this man,

lapsettomaksi, mieheksi, jolla ei elinpäivinänsä onnea ole. Sillä ei kenellekään hänen jälkeläisistänsä sitä onnea tule, että istuisi Daavidin valtaistuimella ja hallitsisi vielä Juudaa.

man såsom barnlös, såsom en man som ingen lycka har haft i sina livsdagar. Ty ingen av hans avkomlingar skall vara så lyckosam att han får sitta på Davids tron och i framtiden råda över Juda.

childless, A man who shall not prosper in his days,—For there shall prosper of his seed, No man sitting upon the throne of David, Or ruling any more over Judah.

23 luku

1 Voi paimenia, jotka hukuttavat ja hajottavat minun laitumeni lampaat, sanoo Herra.

1 Ve över de herdar som fördärva och förskingra fåren i min hjord! säger HERREN.

1 Alas for the shepherds, who are destroying and scattering the sheep of my pasture, Declareth Yahweh.

2 Sentähden näin sanoo Herra, Israelin Jumala, paimenista, jotka kaitsevat minun kansaani: Te olette hajottaneet minun lampaani ja karkoittaneet ne pois ettekä ole pitäneet niistä huolta. Katso, minä pidän huolen teidän pahain tekojenne rankaisemisesta, sanoo Herra.

2 Därför säger HERREN, Israels Gud, så om de herdar som föra mitt folk i bet: Det är I som haven förskingrat mina får och drivit bort dem och underlåtit att söka deras bästa. Men se, nu skall jag hemsöka eder för edert onda väsendes skull, säger HERREN.

2 Therefore, Thus, saith Yahweh, God of Israel, Concerning the shepherds who are tending my people,—Ye, have scattered my flock, and have driven them away, and have not visited them,—Behold me! Visiting, upon you, the wickedness of your doings, Declareth Yahweh.

3 Ja minä kokoan lampaitteni tähteet kaikista maista, joihin olen ne karkoittanut, ja tuon ne takaisin laitumelleen, ja ne ovat

3 Och jag skall själv församla kvarlevan av mina får ur alla de länder till vilka jag har drivit dem bort, och skall föra dem tillbaka

3 I myself, therefore, will gather the remnant of my flock, out of all the lands whither I have driven them,—And will bring them back unto

hedelmälliset ja lisääntyvät.

till deras betesmarker, och de skola bliva fruktsamma och föröka sig.

their own fold, And they shall be fruitful and multiply;

4 Ja minä herätän heille paimenia, ja ne kaitsevat heitä; eivät he enää pelkää eivätkä säiky, eikä heistä yhtäkään puutu, sanoo Herra.

4 Och jag skall låta herdar uppstå åt dem, vilka skola föra dem i bet; och de skola icke mer behöva frukta eller förskräckas och skola icke mer drabbas av hemsökelse, säger HERREN.

4 And I will raise up over them shepherds, who will tend them,—So shall they not be afraid any more, nor be dismayed, nor be missing, Declareth Yahweh.

5 Katso, päivät tulevat, sanoo Herra, jolloin minä herätän Daavidille vanhurskaan vesan; hän on hallitseva kuninkaana ja menestyvä, ja hän on tekevä oikeuden ja vanhurskauden maassa.

5 Se, dagar skola komma, säger HERREN, då jag skall låta en rättfärdig telning uppstå åt David. Han skall regera såsom konung och hava framgång, och han skall skaffa rätt och rättfärdighet på jorden.

5 Lo! days are coming, Declareth Yahweh, when I will raise up to David, A righteous Bud, And he shall reign as, king, and prosper, And shall execute justice and righteousness in the land.

6 Hänen päivinänsä pelastetaan Juuda ja Israel asuu turvassa. Ja tämä on hänen nimensä, jolla häntä kutsutaan: 'Herra on meidän vanhurskautemme.'

6 I hans dagar skall Juda varda frälst och Israel bo i trygghet; och detta skall vara det namn han skall få: HERREN vår rättfärdighet.

6 In his days, Shall Judah, be saved, And, Israel, abide securely,—And, this, is his name whereby he shall be called, Yahweh, our Righteousness.

7 Sentähden, katso, päivät tulevat, sanoo Herra, jolloin ei enää sanota: 'Niin totta kuin Herra elää, joka johdatti israelilaiset Egyptin maasta',

7 Se, därför skola dagar komma, säger HERREN, då man icke mer skall säga: »Så sant HERREN lever, han som har fört Israels barn upp ur Egyptens land»,

7 Therefore, lo! days are coming, Declareth Yahweh, When it shall not be said any more, As Yahweh liveth, who brought up the sons of Israel out of the land of Egypt;

8 vaan: 'Niin totta kuin

8 utan: »Så sant

8 but—As Yahweh

Herra elää, joka johdatti ja toi Israelin heimon jälkeläiset pohjoisesta maasta ja kaikista muista maista, joihin minä olin heidät karkoittanut.' Ja niin he saavat asua omassa maassansa.

HERREN lever, han som har fört upp Israels hus släkt och hämtat dem ut ur nordlandet och ur alla andra länder till vilka jag hade drivit dem bort.» Och så skola de få bo i sitt land.

liveth, who hath brought up and who hath brought in the seed of the house of Israel out of the land of the North, and out of all the lands whither I have driven them,—And they shall remain upon their own soil.

9 Profeettoja vastaan. Minun sydämeni on murtunut rinnassani, kaikki luuni raukeavat. Minä olen kuin juopunut mies, kuin sankari, jonka viini on voittanut, Herran edessä ja hänen pyhien sanojensa edessä.

9 Om profeterna. Mitt hjärta vill brista i mitt bröst, alla ben i min kropp äro vanmäktiga. Jag är såsom en drucken man, en man övervältigad av vin, inför HERREN och inför hans heliga ord.

9 As for the prophets,—Broken, is my heart within me, Trembled, have all my bones, I have become as a drunken man, And as a strong man whom wine hath overcome,—Because of Yahweh, And because of his holy, words.

10 Sillä maa on täynnä avionrikkojia, maa murehtii kirouksen tähden, erämaan laitumet kuivuvat; he rientävät pahuuteen, ja heidän väkevyytensä on väärä meno.

10 Ty landet är fullt av äktenskapsbrytare, under förbannelse ligger landet sörjande, och betesmarkerna i öknen äro förtorkade; man hastar till vad ont är och har sin styrka i orättrådighet.

10 For, with adulterers, is the land filled, Yea, because of cursing, doth the land mourn, Dried up are the oases of the desert,—And, their oppression, hath become wicked, And, their might, is not right.

11 Sillä he ovat jumalattomia, niin profeetta kuin pappikin; omasta huoneestanikin minä olen tavannut heidän pahuutensa, sanoo Herra.

11 Ty både profeter och präster äro gudlösa; ända inne i mitt hus har jag mött deras ondska, säger HERREN.

11 For, both prophet and priest, are profane,—Even in my house, have I found their wickedness, Declareth Yahweh.

12 Sentähden heidän tiensä on oleva heille

12 Därför skall deras väg bliva för dem

12 Therefore, shall their way become to them

kuin liukas polku pimeässä, he suistuvat sillä ja kaatuvat; sillä minä tuotan heille onnettomuuden heidän rangaistusvuotenansa, sanoo Herra.

13 Samarian profeetoissa minä näin pahennuksen: he ennustivat Baalin nimessä ja eksyttivät minun kansani Israelin.

14 Mutta Jerusalemin profeetoissa minä olen nähnyt kauhistuksia: aviorikosta ja valheessa vaeltamista; he vahvistavat pahantekijäin käsiä, niin ettei kukaan käänny pois pahuudestansa. He ovat minun edessäni kaikki kuin Sodoma, ja kaupungin asukkaat kuin Gomorra.

15 Sentähden, näin sanoo Herra Sebaot profeetoista: Katso, minä syötän heille koiruohoa ja juotan heille myrkkyvettä; sillä Jerusalemin profeetoista on jumalattomuus levinnyt koko maahan.

såsom en slipprig stig i mörkret, de skola på den stöta emot och falla. Ty jag vill låta olycka drabba dem, när deras hemsökelses är kommer, säger HERREN.

13 Väl såg jag ock hos Samarias profeter vad förvänt var; de profeterade i Baals namn och förde mitt folk Israel vilse.

14 Men hos Jerusalems profeter har jag sett de gruvligaste ting: de leva i äktenskapsbrott och fara med lögn; de styrka modet hos dem som göra ont, så att ingen vill omvända sig från sin ondska. De äro alla för mig såsom Sodom, och stadens invånare såsom Gomorras.

15 Därför säger HERREN Sebaot så om profeterna: Se, jag skall giva dem malört att äta och gift att dricka, ty från profeterna i Jerusalem har gudlöshet gått ut över hela landet.

like slippery places in darkness, They shall be driven on, and shall fall therein,—For I will bring in upon them calamity—The year of their visitation, Declareth Yahweh.

13 Even among the prophets of Samaria, had I seen a foolish thing,—They prophesied by Baal, And led astray my people Israel.

14 But, among the prophets of Jerusalem, have I seen a horrible thing,—Committing adultery, And walking in falsehood, And so strengthening the hands of doers of wickedness, not to return any man from his wickedness: They have, all of them, become, to me, as Sodom, And her inhabitants, as Gomorrah.

15 Therefore, Thus, saith Yahweh of hosts, Concerning the prophets,—Behold me! Feeding them with wormwood, And I will cause them to drink poisoned water,—For, from the prophets of Jerusalem, hath there

gone forth profanity unto all the land.

16 Näin sanoo Herra Sebaot: Älkää kuulko profeettain sanoja, noiden, jotka teille ennustavat täyttäen teidät tyhjillä toiveilla: oman sydämensä näkyjä he puhuvat, mutta eivät sitä, mikä tulee Herran suusta.

16 Så säger HERREN Sebaot: Hören icke på de profeters ord, som profetera för eder, ty de bedraga eder; sina egna hjärtans syner tala de, icke vad som kommer från HERRENS mun.

16 Thus, saith Yahweh of hosts,—Do not hearken unto the words of the prophets who are prophesying unto you, They, are filling you, with vain, hopes,—The vision of their own hearts, do they speak, Not from the mouth of Yahweh!

17 He hokevat minun halveksijoilleni: 'Herra on sen sanonut: Teillä on oleva rauha!' Ja kaikille, jotka vaeltavat sydämensä paatumuksessa, he sanovat: 'Ei teitä kohtaa onnettomuus.'

17 De säga alltjämt till dem som förakta mig: »HERREN har så talat: Det skall gå eder väl.» Och till var och en som vandrar i sitt hjärtas hårdhet säga de: »Ingen olycka skall komna över eder.»

17 They keep on saying to them who despise me, Yahweh, hath spoken, [saying], Prosperity, shall ye have! And, to every one who is going on in the stubbornness of his own heart, have they said, There shall come on you, no calamity;

18 Mutta kuka on seisonut Herran neuvottelussa ja nähnyt ja kuullut hänen sanansa? Kuka on tarkannut ja kuullut hänen sanansa?

18 Vilken av dem har då fått tillträde till HERRENS råd, så att han kan förnimma och höra hans ord? Och vilken har aktat på hans ord och lyssnat därtill?

18 For who, hath stood in the council of Yahweh, that he should see, and hear his word? Who hath given ear to his word, and heard it?

19 Katso, Herran myrsky, kiivastus, puhkeaa, pyörremyrsky vyöryy kohti jumalattomien päätä.

19 Se, en stormvind från HERREN är här, hans förtörnelse bryter fram, en virvlande storm! Över de ogudaktigas huvuden virvlar den ned.

19 Lo! the tempest of Yahweh! Indignation, hath come forth, Even a tempest whirling along: On the head of the lawless, shall it hurl itself down.

20 Eikä Herran viha

20 Och HERRENS vrede

20 The anger of

asetu, ennenkuin hän on toteuttanut ja täyttänyt sydämensä aivoitukset. Aikojen lopulla te tulette sen hyvin ymmärtämään.

skall icke upphöra, förrän han har utfört och fullbordat sitt hjärtas tankar; i kommande dagar skolen I förvisso förnimma det.

Yahweh, wilt not return, Until he hath executed, nor, Until he hath established, The purposes of his heart,— In the afterpart of the days, shall ye understand it, perfectly.

21 Minä en ole lähettänyt noita profeettoja, mutta silti he juoksevat. Minä en ole puhunut heille, mutta kuitenkin he ennustavat.

21 Jag sände icke dessa profeter, utan själva lupo de åstad; jag talade icke till dem, utan själva profeterade de.

21 I sent not the prophets, yet, they, ran, I spake not unto them, yet, they, prophesied.

22 Jos he olisivat seisoneet minun neuvottelussani, niin he julistaisivat minun sanani kansalleni ja kääntäisivät heidät pois heidän pahalta tieltään ja pahoista teoistansa.

22 Om de verkligen hade tillträde till mitt råd, så borde de förkunna mina ord för mitt folk och förmå dem att vända om från sin onda väg och sitt onda väsende.

22 But, if they had stood in my council, Then might they have announced my words unto my people, And have turned them from their wicked, way and from the wickedness of their doings.

23 Olenko minä Jumala vain lyhyeltä matkalta, sanoo Herra; enkö ole Jumala myöskin kaukaa?

23 Ar jag väl en Gud allenast på nära håll, säger HERREN, och icke en Gud också i fjärran?

23 Am I, a God at hand, Demandeth Yahweh, And not a God afar off?

24 Saattaako joku niin piiloon piiloutua, etten minä häntä näe? sanoo Herra. Enkö minä täytä taivasta ja maata? sanoo Herra.

24 Eller skulle någon kunna gömma sig på ett så lönnligt ställe att jag icke skulle se honom? säger HERREN. Är jag icke den som uppfyller himmel och jord? säger HERREN.

24 Can any hide, himself in secret places, that, I, shall not see him? Demandeth Yahweh,—The heavens and the earth, do I, not fill? Demandeth Yahweh.

25 Minä olen kuullut, mitä sanovat nuo profeetat, jotka ennustavat minun

25 Jag har hört vad profeterna säga, de som profetera lögn i mitt namn; de säga:

25 I have heard what the prophets, have said, who prophesy in my name falsely, saying,—I

nimessäni valhetta sanoen: 'Minä olen nähnyt unta, olen nähnyt unta.'

»Jag har haft en dröm, jag har haft en dröm.»

have dreamed! I have dreamed!

26 Kuinka kauan? Mitä on mielessä noilla profeetoilla, jotka ennustavat valhetta, ennustavat oman sydämensä petosta?

26 Huru länge skall detta vara? Hava de något i sinnet, dessa profeter som profetera lögn, och som äro profeter genom sina egna hjärtans svek,

26 How long, shall it be, in the heart of the prophets, [To be] prophets of falsehood,— And prophets of the deceit of their own heart?

27 Aikovatko he unillaan, joita he kertovat toinen toisellensa, saattaa minun kansani unhottamaan minun nimeni, niinkuin heidän isänsä ovat unhottaneet minun nimeni Baalin tähden?

27 dessa som tänka att de genom sina drömmar; dem som de förtälja för varandra, skola komma mitt folk att förgäta mitt namn, likasom deras fäder glömde mitt namn för Baal?

27 Who lay a plot to cause my people, to forget, my name, by their dreams which they relate, every man to his neighbour,—Just as their fathers forgat, my name, for Baal.

28 Se profeetta, jolla on uni, kertokoon unensa; mutta se, jolla on minun sanani, puhukoon minun sanani uskollisesti. Mitä tekevät oljet jyvien seassa? sanoo Herra.

28 Den profet som har haft en dröm, han må förtälja sin dröm; men den som bar undfått mitt ord, han må tala mitt ord i sanning. Vad har halmen att skaffa med säden? säger HERREN.

28 The prophet with whom is a dream, Let him relate it as, a dream, And, he with whom is my word, Let him speak my word as, truth,—What is the chaff, to the wheat? Demandeth Yahweh:

29 Eikö minun sanani ole niinkuin tuli, sanoo Herra, ja niinkuin vasara, joka kallion murtaa?

29 Är icke mitt ord såsom en eld, säger HERREN, och likt en hammare som krossar sönder klippor?

29 Is not my word, like this, Like fire? Demandeth Yahweh,— And like a hammer, that breaketh in pieces a cliff?

30 Katso, sentähden minä käyn niiden profeettain kimppuun, sanoo Herra, jotka

30 Se, därför skall jag komma över profeterna, säger HERREN, dessa som stjäla mina ord,

30 Therefore! behold me! against the prophets, Declareth Yahweh,—who steal my

varastavat minun sanani toinen toiseltansa.
31 Katso, minä käyn niiden profeettain kimppuun, sanoo Herra, jotka ottavat sanansa omalta kieleltään, mutta sanovat: 'Se on Herran sana.'
32 Katso, minä käyn niiden kimppuun, jotka ennustavat valheunia, sanoo Herra, ja kertovat niitä ja eksyttävät minun kansaani valheillansa ja kerskumisellansa, vaikka minä en ole heitä lähettänyt enkä käskenyt ja vaikka heistä ei ole mitään hyötyä tälle kansalle, sanoo Herra.

33 Ja kun tämä kansa tai profeetta tai pappi sinulta kysyy sanoen: 'Mikä on Herran ennustuksen kuorma?' niin sano heille: 'Mikä kuorma? - Teidät minä heitän pois', sanoo Herra.

34 Ja sitä profeettaa, pappia ja kansaa, joka sanoo: 'Herran kuorma' - sitä miestä ja hänen huonettansa minä

den ene från den andre;
31 ja, jag skall komma över profeterna, säger HERREN, dessa som frambära sin egen tungas ord, men säga: »Så säger HERREN.»

32 Ja, jag skall komma över dem som profetera lögndrömmar, säger HERREN, och som, när de förtälja dem, föra mitt folk vilse med sina lögner och sin stortalighet, fastän jag icke har sänt dem eller givit dem något uppdrag, och fastän de alls icke kunna hjälpa detta folk, säger HERREN.

33 Om nu detta folk eller en profet eller en präst gör dig denna fråga: »Vad förkunnar HERRENS tunga?», så skall du säga till dem vad som är den verkliga »tungan», och att jag därför skall kasta eder bort, säger HERREN.
34 Och den profet eller den präst eller den av folket, som säger »HERRENS tunga», den mannen och hans hus

words, every man from his neighbour:
31 Behold me! against the prophets, Declareth Yahweh, who presume with their tongue and declare, He declareth:

32 Behold me! against such as prophesy the dreams of falsehood, Declareth Yahweh, who have related them, and led astray my people, with their falsehoods and with their recklessness,—whereas, I, had not sent them, nor commanded them, so that they could be of no, profit, to this people, Declareth Yahweh.

33 But, when this people, or a prophet or a priest, shall ask thee, saying, What is the oracle of Yahweh? Then shalt thou say unto them, Ye yourselves, are the oracle, Therefore will I reject you, Declareth Yahweh;
34 But, the prophet, or the priest, or the people, who shall say—the oracle of Yahweh, I will bring punishment

rankaisen.

35 Näin sanokaa keskenänne, toinen toisellenne: 'Mitä on Herra vastannut?' ja 'Mitä on Herra puhunut?'

36 Mutta 'Herran kuormaa' älkää enää mainitko; sillä kuormaksi on tuleva jokaiselle hänen oma sanansa. Te vääntelette elävän Jumalan, Herran Sebaotin, teidän Jumalanne, sanoja.

37 Näin sano profeetalle: 'Mitä on Herra sinulle vastannut? Mitä on Herra puhunut?'

38 Mutta jos te sanotte: 'Herran kuorma', silloin Herra sanoo näin: Koska te sanotte tämän sanan: 'Herran kuorma', vaikka minä olen lähettänyt teidän tykönne sanomaan: Älkää sanoko: 'Herran kuorma',

39 sentähden katso: minä kokonaan unhotan teidät ja heitän pois kasvojeni edestä teidät ja tämän kaupungin, jonka

skall jag hemsöka.

35 Nej, så skolen I fråga varandra och säga eder emellan: »Vad har HERREN svarat?», eller: »Vad har HERREN talat?»

36 Men Om HERRENS »tunga» mån I icke mer orda; ty en tunga skall då vars och ens eget ord bliva för honom, eftersom I förvänden den levande Gudens, HERRENS Sebaots, vår Guds, ord.

37 Så skall du säga till profeten: »Vad har HERREN svarat dig?», eller: vad har HERREN talat?»

38 Men om I sägen »HERRENS tunga», då säger HERREN så: »Eftersom I sägen detta ord 'HERRENS tunga', fastän jag har sänt bud till eder och låtit säga: I skolen icke säga 'HERRENS tunga',

39 därför skall jag nu alldeles förgäta eder och kasta eder bort ifrån mitt ansikte, med den stad som jag har

upon that man, and upon his house.

35 Thus, shall ye say—every man unto his neighbour, and every man unto his brother,—What, hath Yahweh, answered? or, What, hath Yahweh, spoken?

36 but, the oracle of Yahweh, shall ye not mention, any more,—for, every man's oracle, shall be his own word, because ye have perverted the words of a Living, God, Yahweh of hosts, our God.

37 Thus, shalt thou say unto the prophet,—What, hath Yahweh, answered thee? or, What, hath Yahweh, spoken?

38 But, since ye keep on saying, The Oracle of Yahweh, therefore, Thus, saith Yahweh, Because ye have said this word, The oracle of Yahweh, whereas I had sent unto you saying, Ye shall not say, The oracle of Yahweh,

39 therefore, behold me! I will lift you up,—and carry you away, and the city which I gave to you and to

minä annoin teille ja teidän isillenne.
40 Ja minä panen teidän päällenne iankaikkisen häpeän ja iankaikkisen pilkan, joka ei ole unhottuva.

24 luku

1 Ja Herra näytti minulle näyn, ja katso, kaksi viikunakoria oli asetettu Herran temppelin edustalle, sen jälkeen kuin Nebukadressar, Baabelin kuningas, oli siirtänyt pois Jekonjan, Joojakimin pojan, Juudan kuninkaan, ja Juudan päämiehet sekä sepät ja lukkosepät Jerusalemista ja vienyt heidät Baabeliin.

2 Toisessa korissa oli ylen hyviä viikunoita, uudisviikunain kaltaisia, ja toisessa korissa oli ylen huonoja viikunoita, niin huonoja, ettei niitä voinut syödä.

3 Ja Herra sanoi minulle: Mitä sinä näet, Jeremia? Minä vastasin: Viikunoita. Hyvät viikunat ovat ylen hyviä, mutta huonot ovat

givit åt eder och edra fäder.
40 Och jag skall låta en evig smälek komma över eder, och en evig blygd, som icke skall varda förgäten.»

1 HERREN lät mig se följande syn: Jag fick se två korgar med fikon uppställda framför HERRENS tempel; och det var efter det att Nebukadressar, konungen i Babel, hade fört bort ifrån Jerusalem Jekonja, Jojakims son, konungen i Juda, så ock Juda furstar, jämt timmermännen och smederna, och låtit dem komma till Babel.
2 I den ena korgen funnos mycket goda fikon, sådana som fikon ifrån förstlingsskörden äro; och i de andra korgen funnos mycket usla fikon, så usla att de icke kunde ätas.
3 Och HERREN sade till mig: »Vad ser du, Jeremia?» Jag svarade »Fikon; och de goda fikonen är mycket goda,

your fathers, from before my face;
40 and will give unto you reproach age–abiding,—and disgrace age–abiding, which shall not be forgotten.

1 Yahweh shewed, me, and lo! two baskets of figs, which had been set before the temple of Yahweh,—after that Nebuchadrezzar king of Babylon had carried away captive, Jeconiah son of Jehoiakim king of Judah, and the princes of Judah, and the carpenters and the smiths, out of Jerusalem, and had brought them into Babylon:—
2 the one basket, was of very good figs, like the first–ripe, figs; and, the other basket, was of very bad figs, which could not be eaten, for badness.
3 Then said Yahweh unto me,—What canst thou, see, Jeremiah? And I said, Figs: the good figs, very, good;

ylen huonoja, niin huonoja, ettei niitä voi syödä.

4 Ja minulle tuli tämä Herran sana:

5 Näin sanoo Herra, Israelin Jumala: Niinkuin näitä hyviä viikunoita, niin minä katselen hyvällä suosiolla Juudan pakkosiirtolaisia, jotka minä lähetin tästä paikasta kaldealaisten maahan.

6 Ja minä käännän katseeni heihin, heidän hyväksensä, ja tuon heidät takaisin tähän maahan. Minä rakennan heidät enkä hajota, minä istutan heidät enkä revi pois.

7 Ja minä annan heille sydämen, heidän tunteakseen minut, että minä olen Herra; ja he saavat olla minun kansani, ja minä olen heidän Jumalansa; sillä he kääntyvät minun tyköni kaikesta sydämestänsä.

8 Mutta niinkuin tehdään huonoille viikunoille, joita ei voi syödä, kun ovat

men de usla fikonen äro mycket usla, så usla att de icke kunna ätas.»

4 Och HERRENS ord kom till mig han sade:

5 Så säger HERREN, Israels Gud: Såsom man med välbehag ser på de goda fikonen, så vill jag med välbehag se till de bortförda av Juda, dem som jag från denna plats har sänt bort till kaldéernas land.

6 Jag skall med välbehag vända mitt öga till dem och låta dem komma tillbaka till detta land. Jag skall uppbygga dem och icke slå ned dem; jag skall plantera dem och icke upprycka dem.

7 Och jag skall giva dem hjärtan till att känna att jag är HERREN; och de skola vara mitt folk, och jag skall vara deras Gud. Ty de skola omvända sig till mig av allt sitt hjärta.

8 Men såsom man gör med usla fikon, som äro så usla att de icke

and, the bad, very bad, which cannot be eaten, for badness.

4 Then came the word of Yahweh unto me, saying:

5 Thus, saith Yahweh God of Israel, Like these, good, figs, so, will I regard them of Judah who are carried into captivity, whom I have sent out of this place into the land of the Chaldeans, for good.

6 Therefore will I set mine eye upon them, for good, and will bring them back upon this land,—and will build them up, and not pull them down, and will plant them, and not root them up;

7 and will give them a heart, to know, me, that, I, am Yahweh, So shall they become my, people, And, I, will become their, God; for they will return unto me with all their heart.

8 And, like the bad figs, which cannot be eaten, for badness,

niin huonoja, niin minä, sanoo Herra, teen Sidkialle, Juudan kuninkaalle, ja hänen ruhtinailleen ja Jerusalemin jäännökselle, niille, jotka ovat jääneet jäljelle tähän maahan, ja niille, jotka asuvat Egyptin maassa:

kunna ätas, likaså, säger HERREN, skall jag göra med Sidkia, Juda konung, och med hans furstar och med kvarlevan i Jerusalem, ja, både med dem som hava blivit kvar här i landet och med dem som hava bosatt sig i Egyptens land.

Surely, thus, saith Yahweh—so, will I deliver up Zedekiah king of Judah, and his princes, and the remnant of Jerusalem, that remain in this land, and them who are dwelling in the land of Egypt;

9 Minä teen heidät kauhistukseksi ja onnettomuudeksi kaikille valtakunnille maan päällä, häväistykseksi ja sananparreksi, pistopuheeksi ja kiroussanaksi kaikissa paikoissa, mihin minä heidät karkoitan.

9 På alla orter dit jag fördriver dem skall jag göra dem till en varnagel och en skräckbild för alla riken jorden, till en smälek, till ett ordspråk och en visa, och till ett exempel som man nämner, när man förbannar.

9 yea I will deliver them up, as a terror of calamity, to all the kingdoms of the earth,––as a reproach, and as a byword, as a mockery and as a contempt, in every place whither I will drive them;

10 Ja minä lähetän heidän sekaansa miekan, nälän ja ruton, kunnes he ovat hävinneet siitä maasta, jonka minä olen antanut heille ja heidän isillensä.

10 Och jag skall sända bland dem svärd, hungersnöd och pest, till dess att de bliva utrotade ur det land som jag har givit åt dem och deras fäder.

10 and I will send among them, sword, famine and pestilence,—until they are consumed from off the soil, which I gave to them, and to their fathers.

25 luku

1 Sana, joka tuli Jeremialle, sana koko Juudan kansaa vastaan, Joojakimin, Joosian pojan, Juudan kuninkaan, neljäntenä vuotena, se on Nebukadressarin,

1 Detta är det ord som kom till Jeremia angående hela Juda folk, i Jojakims, Josias sons, Juda konungs, fjärde regeringsår, vilket var Nebukadressars, den

1 The word, which came upon Jeremiah, concerning all the people of Judah, in the fourth year of Jehoiakim son of Josiah, king of Judah,—

Baabelin kuninkaan, ensimmäisenä vuotena -

babyloniske konungens, första regeringsår.

the same, was the first year of Nebuchadrezzar king of Babylon;

2 sana, jonka profeetta Jeremia lausui koko Juudan kansaa ja kaikkia Jerusalemin asukkaita vastaan sanoen:

2 Och detta ord talade profeten Jeremia till hela Juda folk och till alla Jerusalems invånare; han sade:

2 which [word] Jeremiah the prophet spake, concerning all the people of Judah, and against all the inhabitants of Jerusalem, saying:—

3 Joosian, Aamonin pojan, Juudan kuninkaan, kolmannestatoista vuodesta alkaen tähän päivään saakka - kaksikymmentä kolme vuotta - on Herran sana tullut minulle, ja minä olen teille puhunut varhaisesta alkaen, mutta te ette ole kuulleet.

3 Allt ifrån Josias, Amons sons, Juda konungs, trettonde regeringsår ända till denna dag, eller nu under tjugutre år, har HERRENS ord kommit till mig; men fastän jag titt och ofta har talat till eder, haven I icke velat höra.

3 From the thirteenth year of Josiah son of Amon king of Judah, even until this day, the which is the twenty–third year, hath the word of Yahweh come, unto me; and I have spoken unto you, betimes, speaking, yet have ye not hearkened.

4 Ja Herra on lähettänyt teidän tykönne kaikki palvelijansa, profeetat, varhaisesta alkaen, mutta te ette ole kuulleet, ette kallistaneet korvaanne kuullaksenne,

4 Och fastän HERREN titt och ofta har sänt till eder alla sina tjänare profeterna, haven I icke velat höra. I böjden icke edra öron till att höra,

4 And Yahweh sent, unto you, all his servants the prophets, betimes, sending, though ye hearkened not, neither inclined ye your ear, to hear:

5 kun he sanoivat: Kääntykää itsekukin pahalta tieltänne ja pahoista teoistanne, niin saatte asua maassa, jonka Herra on antanut teille ja teidän isillenne, iankaikkisesta iankaikkiseen.

5 när de sade: »Vänden om, var och en från sin onda väg och sitt onda väsende, så skolen I för evärdliga tider få bo kvar i det land som HERREN har givit åt eder och edra fäder.

5 saying,—Return, I pray you, every one from his wicked, way and from the wickedness of your doings, So shall ye remain on the soil which Yahweh hath given, to you and to your fathers,—even from age to age;

6 Älkää seuratko muita

6 Och följen icke efter

6 But do not go away

jumalia, älkää palvelko ja kumartako niitä älkääkä vihoittako minua kättenne töillä, etten tuottaisi teille onnettomuutta. -

andra gudar, så att I tjänen och tillbedjen dem; och förtörnen mig icke genom edra händers verk, på det att jag icke må låta olycka komma över eder.

after other, gods, to serve them, and to bow down to them,—So shall ye not provoke me to anger with the work of your hands, and I will not bring calamity upon you;

7 Mutta te ette kuulleet minua, sanoo Herra, ja niin te vihoititte minut kättenne töillä, omaksi onnettomuudeksenne.

7 I villen icke höra på mig, säger HERREN, och så förtörnaden I mig genom edra händers verk, eder själva till olycka.

7 Howbeit ye hearkened not unto me, Declareth Yahweh,—that ye might provoke me to anger with the work of your hands, unto your own hurt.

8 Sentähden näin sanoo Herra Sebaot: Koska te ette ole kuulleet minun sanojani,

8 Därför säger HERREN Sebaot så: Eftersom I icke villen höra mina ord,

8 Therefore, Thus, saith Yahweh of hosts,—Because ye have not heard my words,

9 niin katso, minä lähetän sanan, minä nostan kaikki pohjanpuolen kansanheimot, sanoo Herra, sanan Nebukadressarille, Baabelin kuninkaalle, palvelijalleni, ja tuon heidät tätä maata ja sen asukkaita vastaan ja kaikkia näitä ympärillä olevia kansoja vastaan. Ja nämä minä vihin tuhon omiksi ja teen heidät kauhistukseksi, ivan vihellykseksi ja ikuisiksi raunioiksi.

9 därför skall jag sända åstad och hämta alla nordens folkstammar, säger HERREN, och skall sända bud till min tjänare Nebukadressar, konungen i Babel; och jag skall låta dem komma över detta land och dess inbyggare, så ock över alla folken här runt omkring. Och dem skall jag giva till spillo, och skall göra dem till ett föremål för häpnad och begabberi, och låta deras land bliva ödemarker för evärdlig tid.

9 Behold me! sending and fetching all the families of the North, Declareth Yahweh, and Nebuchadrezzar king of Babylon, my servant, And I will bring them in against this land, and against its inhabitants, and against all these nations, round about,—And I will devote them to destruction, and make them an astonishment and a hissing, and age–abiding desolations.

10 Minä hävitän heidän

10 Och jag skall i dem

10 And I will banish

keskuudestaan riemun ja ilon huudon, huudon yljälle ja huudon morsiamelle, käsikivien äänen ja lampun valon.

göra slut på fröjderop och glädjerop, på rop för brudgum och rop för brud, på buller av kvarn och ljus från lampa.

from among them—The voice of joy, and the voice of gladness, The voice of the bridegroom, and the voice of the bride,—The sound of the millstones, and the light of the lamp:

11 Niin koko tämä maa tulee raunioiksi, autioksi, ja nämä kansat palvelevat Baabelin kuningasta seitsemänkymmentä vuotta.

11 Ja, hela detta land skall bliva ödelagt och förött, och dessa folk skola vara Babels konung underdåniga i sjuttio år.

11 So shall all this land become, a desolation, an astonishment, And these nations shall serve the king of Babylon, seventy years.

12 Mutta kun seitsemänkymmentä vuotta on täyttynyt, niin minä kostan Baabelin kuninkaalle ja sille kansalle, sanoo Herra, heidän pahat tekonsa, kostan kaldealaisten maalle ja teen sen ikuiseksi erämaaksi.

12 Men när sjuttio år äro till ända skall jag hemsöka konungen i Babel och folket där för deras missgärning, säger HERREN, och hemsöka kaldéernas land och göra det till en ödemark för evärdlig tid.

12 And it shall some to pass—When the seventy years are fulfilled, I will visit upon the king of Babylon and upon that nation, Declareth Yahweh, their iniquity, and upon the land of the Chaldeans,—and I will turn it into age-abiding desolations.

13 Ja minä tuotan sen maan ylitse kaikki sanani, jotka minä olen puhunut sitä vastaan, kaiken, mitä tähän kirjaan on kirjoitettu, mitä Jeremia on ennustanut kaikkia niitä kansoja vastaan.

13 Och jag skall på det landet låta alla de ord fullbordas, som jag har talat mot det, allt vad som är skrivet i denna bok, och vad Jeremia har profeterat mot alla dessa folk.

13 So will I bring upon that land, All my words which I have spoken against it,—Even all that is written in this book, which Jeremiah hath prophesied against all the nations.

14 Sillä hekin joutuvat palvelemaan monia kansoja ja suuria kuninkaita, ja minä

14 Ty också dem skola mäktiga folk och stora konungar göra sig underdåniga, och jag

14 For many nations, and great kings, have used, even them, as slaves, So will I

maksan heille heidän tekojensa ja kättensä töiden mukaan.

skall vedergälla dem efter deras gärningar och deras händers verk.

recompense to them—According to their deed, and, According to the work of their own hands.

15 Sillä näin sanoi Herra, Israelin Jumala, minulle: Ota tämä vihan viinin malja minun kädestäni ja juota sillä kaikki kansat, joiden tykö minä sinut lähetän.

15 Ty så sade HERREN, Israels Gud, till mig: »Tag denna kalk med vredesvin ur min hand, och giv alla de folk till vilka jag sänder dig att dricka därur.

15 For, thus, said Yahweh, God of Israel, unto me, Take this cup of indignation, wine, out of my hand,—and cause all the nations unto whom I, am sending thee, to drink it:

16 He juovat ja horjuvat ja tulevat mielettömiksi miekan edessä, jonka minä lähetän heidän keskellensä.

16 Må de dricka, så att de ragla och mista sansen, när det svärd kommer, som jag skall sända ibland dem.»

16 Yea they shall drink, and reel to and fro, and act as madmen, because of the sword which I, am sending between them.

17 Ja minä otin maljan Herran kädestä ja juotin kaikkia kansoja, joiden tykö Herra minut lähetti:

17 Och jag tog kalken ur HERRENS hand och gav alla de folk att dricka, till vilka HERREN sände mig,

17 So I took the cup out of the hand of Yahweh,—and caused all the nations, unto whom Yahweh had sent me, to drink:

18 Jerusalemia ja Juudan kaupunkeja, sen kuninkaita ja ruhtinaita, tehdäkseni heidät raunioiksi, kauhistukseksi, ivan vihellykseksi ja kiroukseksi, niinkuin tänä päivänä tapahtuu;

18 nämligen Jerusalem med Juda städer och med dess konungar och furstar, för att så göra dem till en ödemark, och till ett föremål för häpnad och begabberi, och till ett exempel som man nämner, när man förbannar, såsom ock nu har skett;

18 [to wit, said he]—Jerusalem, and the cities of Judah, and her kings, her princes,—making them a desolation, an astonishment, a hissing, and a contempt, as at this day;

19 faraota, Egyptin kuningasta, ja hänen palvelijoitansa ja

19 vidare Farao, konungen i Egypten, med hans tjänare, hans

19 Pharaoh king of Egypt, and his servants, and his princes, and all

ruhtinaitansa ja koko hänen kansaansa;

20 kaikkea sekakansaa ja kaikkia Uusin maan kuninkaita ja kaikkia filistealaisten maan kuninkaita ja Askelonia ja Gassaa ja Ekronia ja Asdodin tähteitä;

21 Edomia, Mooabia ja ammonilaisia;

22 kaikkia Tyyron kuninkaita ja kaikkia Siidonin kuninkaita ja rantamaan kuninkaita, jotka ovat meren tuolla puolen;

23 Dedania, Teemaa ja Buusia ja kaikkia päälaen ympäriltä kerittyjä;

24 kaikkia Arabian kuninkaita ja kaikkia sekakansan kuninkaita, jotka asuvat erämaassa;

25 kaikkia Simrin kuninkaita ja kaikkia Eelamin kuninkaita ja kaikkia Meedian kuninkaita;

26 kaikkia pohjanpuolen kuninkaita, läheisiä ja kaukaisia, toista toisensa jälkeen, ja kaikkia maan valtakuntia, mitä maan päällä on. Ja heidän jälkeensä on Seesakin kuningas juova.

furstar och allt hans folk,

20 så ock allt Erebs folk med alla konungar i Us' land och alla konungar i filistéernas land, både Askelon och Gasa och Ekron och kvarlevan i Asdod;

21 vidare Edom, Moab och Ammons barn;

22 vidare alla konungar i Tyrus, alla konungar i Sidon och konungarna i kustländerna på andra sidan havet;

23 vidare Dedan, Tema, Bus och alla dem som hava kantklippt hår;

24 vidare alla konungar i Arabien och alla konungar över Erebs folk, som bo i öknen,

25 så ock alla konungar i Simri, alla konungar i Elam och alla konungar i Medien,

26 slutligen alla konungar i nordlandet -- både dem som bo nära och dem som bo fjärran, den ene såväl som den andre -- och alla övriga riken i världen, utöver jordens

his people;

20 And all the Bedawin, and all the kings of the land of Uz,—and all the kings of the land of the Philistines, even Ashkelon, and Gaza, and Ekron, and the remnant of Ashdod;

21 Edom and Moab, and the sons of Ammon;

22 And all the kings of Tyre, and all the kings of Zidon,—and the kings of the Coastland, that is beyond the sea;

23 Dedan, and Tema, and Buz, and all the clipt–beards;

24 And all the kings of Arabia, and all the kings of the Bedawin who dwell in the desert;

25 And all the kings of Zimri, and all the kings of Elam, and all the kings of the Medes;

26 And all the kings of the North, the near and the far, every man with his brother, and all the kingdoms of the earth, which are on the face of the ground; And, the king of Sheshach, shall

yta. Och Sesaks konung skall dricka efter dem.

drink, after them.

27 Sano heille: Näin sanoo Herra Sebaot, Israelin Jumala: Juokaa ja juopukaa, oksentakaa ja kaatukaa, älkääkä enää nousko, - miekan edessä, jonka minä lähetän teidän keskellenne.

27 Och du skall säga till dem: Så säger HERREN Sebaot, Israels Gud: Dricken, så att I bliven druckna, och spyn, och fallen omkull utan att kunna stå upp; ja, fallen, när det svärd kommer, som jag skall sända bland eder. --

27 Therefore shalt thou say unto them—Thus, saith Yahweh of hosts, God of Israel,—Drink ye and be drunken, and vomit, and fall, and rise not,—because of the sword, which I, am sending between you.

28 Mutta jos he eivät tahdo ottaa maljaa sinun kädestäsi ja juoda, niin sano heille: Näin sanoo Herra Sebaot: Teidän täytyy juoda.

28 Men om de icke vilja taga emot kalken ur din hand och dricka, så säg till dem: Så säger HERREN Sebaot: I måsten dricka.

28 And it shall be, when they shall refuse to take the cup at thy hand, to drink, then shalt thou say unto them—Thus, saith Yahweh of hosts, Ye shall, certainly drink;

29 Sillä katso, siitä kaupungista alkaen, joka on otettu minun nimiini, minä alotan onnettomuuden tuottamisen; ja tekö jäisitte rankaisematta! Te ette jää rankaisematta, sillä minä kutsun miekan kaikkia maan asukkaita vastaan, sanoo Herra Sebaot.

29 Ty se, med den stad som är uppkallad efter mitt namn skall jag begynna hemsökelsen. Skullen då I bliva ostraffade? Nej, I skolen icke bliva ostraffade, utan jag skall båda upp ett svärd mot jordens alla inbyggare, säger HERREN Sebaot.

29 For lo! with the city on which my Name hath been called, am I, making a beginning of sending calamity, And shall, ye, be held, guiltless? Ye shall not be held guiltless: For, a sword, am I, proclaiming against all the inhabitants of the earth, Declareth Yahweh of hosts.

30 Mutta sinä, ennusta heille kaikki nämä sanat ja sano heille: Herra ärjyy korkeudesta, antaa äänensä kaikua pyhästä

30 Och du skall profetera för dem allt detta och säga till dem: HERREN upphäver ett rytande från höjden och

30 Thou, therefore, shalt prophesy against them all these words,—and shalt say unto them—Yahweh, from on

asunnostansa. Hän ärjyy väkevästi yli laitumensa. Hän nostaa kuin viinikuurnan polkijat huudon kaikkia maan asukkaita vastaan.

från sin heliga boning låter han höra sin röst; ja, han upphäver ett högt rytande över sin ängd och höjer skördeskri, såsom en vintrampare, över alla jordens inbyggare.

high, will roar. Yea, from his holy, habitation, will utter his voice, He will, roar mightily, over his home, With a shout as of them who tread the winepress, will he answer unto all the inhabitants of the earth.

31 Pauhina käy maan ääriin asti, sillä Herralla on riita-asia kansoja vastaan, hän käy oikeutta kaiken lihan kanssa: jumalattomat hän antaa miekalle alttiiksi, sanoo Herra.

31 Dånet höres intill jordens ända, ty HERREN har sak med folken, han går till rätta med allt kött; de ogudaktiga giver han till pris åt svärdet, säger HERREN.

31 There hath come in a tumult, as far as the end of the earth, For, a controversy, hath Yahweh, with the nations, Himself, hath entered, into judgment with all flesh,—As for the lawless, he hath delivered them to the sword, Declareth Yahweh.

32 Näin sanoo Herra Sebaot: Katso, onnettomuus kulkee kansasta kansaan, ja suuri myrsky nousee maan perimmäisistä ääristä.

32 Så säger HERREN Sebaot: Se, en olycka går fram ifrån det ena folket till det andra, och ett stort oväder stiger upp från jordens yttersta ända.

32 Thus, saith Yahweh of hosts, Lo! calamity! going forth from nation to nation,—And, a great tempest, shall be stirred up, out of the remote parts of the earth.

33 Ja Herran surmaamia on oleva sinä päivänä maan äärestä maan ääreen. Ei heille pidetä valittajaisia, ei heitä koota eikä haudata; he tulevat maan lannaksi.

33 Och de som bliva slagna av HERREN på den tiden skola ligga strödda från jordens ena ända till den andra; man skall icke hålla dödsklagan efter dem eller samla dem tillhopa och begrava dem, utan de skola bliva gödsel

33 Then shall the slain of Yahweh, in that day, be from one end of the earth, even unto the other end of the earth,—They shall not be lamented, nor gathered together, nor buried, As dung, on the face of the ground, shall they

på marken.

34 Parkukaa, te paimenet, ja huutakaa, vieriskelkää tuhassa, te lauman valtiaat; sillä aika on tullut teidän joutua teurastettaviksi. Te hajoatte pirstoiksi, te kaadutte niinkuin kallisarvoinen astia.

34 Jämren eder, I herdar, och klagen; vältren eder på marken, I väldige i hjorden; ty tiden är inne, att I skolen slaktas. I skolen bliva förskingrade, I skolen komma på fall, såsom det händer jämväl ett dyrbart kärl.

35 Mennyt on paimenilta pakopaikka ja pelastus lauman valtiailta.

35 Då finnes icke mer någon undflykt för herdarna, icke mer någon räddning för de väldige i hjorden.

36 Kuule paimenten huutoa, lauman valtiaitten valitusta! Sillä Herra hävittää heidän laumansa;

36 Hör huru herdarna ropa, huru de väldige i hjorden jämra sig! Ty HERREN ödelägger deras betesmark,

37 heidän rauhaisat laitumensa ovat tuhoutuneet Herran vihan hehkusta.

37 och de fredliga ängderna förgöras genom HERRENS vredes glöd.

38 Hän on lähtenyt niinkuin nuori leijona pensaikostaan: heidän maansa on tullut autioksi hävittäjän vihan hehkusta, Herran vihan hehkusta.

38 Han drager ut såsom ett lejon ur sitt snår. Ja, deras land bliver en ödemark under förhärjelsens glöd, under hans vredes glöd.

serve.

34 Howl, ye shepherds, and make outcry, And roll in the dust, ye illustrious of the flock, Because your days for being slaughtered, are fulfilled,—Therefore will I break you in pieces, and ye shall fall, like a precious vessel!

35 Then shall place of refuge vanish from the shepherds, And escape, from the illustrious of the flock.

36 The voice of the outcry of the shepherds! Yea the howling of the illustrious of the flock!—Because Yahweh is laying waste the grounds where they fed.

37 Then shall be silenced the prosperous pastures,—Because of the fierceness of the anger of Yahweh.

38 He hath, left as a lion, his covert, For their land hath become a horror, Because of the fierceness of oppression, and, Because of the fierceness of his anger.

26 luku

1 Joojakimin, Joosian pojan, Juudan kuninkaan, hallituksen alussa tuli Herralta tämä sana:

1 I begynnelsen av Jojakims, Josias sons, Juda konungs, regering kom detta ord från HERREN; han sade:

1 In the beginning of the reign of Jehoiakim son of Josiah, king of Judah, came this word from Yahweh, saying:

2 Näin sanoo Herra: Asetu Herran temppelin esipihaan ja puhu kaikkia Juudan kaupunkeja vastaan, jotka tulevat kumartaen rukoilemaan Herran temppeliin, kaikki ne sanat, jotka minä olen käskenyt sinun sanoa heille: älä jätä pois sanaakaan.

2 Så säger HERREN: Ställ dig i förgården till HERRENS hus och tala mot alla Juda städer, från vilka man kommer för att tillbedja i HERRENS hus, tala alla de ord som jag har bjudit dig tala till dem; tag intet därifrån.

2 Thus, saith Yahweh,—Stand thou in the court of the house of Yahweh, and speak unto all the cities of Judah, who are entering in to bow down in the house of Yahweh, all the words, which I have commanded thee to speak unto them,—do not thou keep back a word:

3 Ehkäpä he kuulevat ja kääntyvät itsekukin pois pahalta tieltään, ja niin minä kadun sitä onnettomuutta, jonka minä olen aikonut heille tuottaa heidän pahojen tekojensa tähden.

3 Kanhända skola de då höra och vända om, var och en från sin onda väg; då vill jag ångra det onda som jag har i sinnet att göra med dem för deras onda väsendes skull.

3 Peradventure, they will hear, and return every man from his wicked, way,—and I shall repent as to the calamity which I, am devising to execute upon them, because of the wickedness of their doings:

4 Ja sano heille: Näin sanoo Herra: Jollette kuule minua ja vaella minun lakini mukaan, jonka minä olen teille antanut,

4 Du skall säga till dem: Så säger HERREN: Om I icke viljen höra mig och vandra efter den lag som jag har förelagt eder,

4 Therefore shalt thou say unto them, Thus, saith Yahweh,—If ye will not hearken unto me, To walk in my law which I have set before you;

5 ettekä kuule palvelijaini, profeettain, sanoja,

5 och höra vad mina tjänare profeterna tala -

5 To hearken unto the words of my servants

niiden, jotka minä olen lähettänyt teidän tykönne, varhaisesta alkaen, vaikka ette ole kuulleet heitä,

- de som jag titt och ofta sänder till eder, fastän I icke viljen höra --

the prophets, whom I, am sending unto you, even, betimes, sending, though ye have not hearkened,

6 niin minä teen tälle temppelille niinkuin Siilolle, ja minä teen tämän kaupungin kiroussanaksi kaikille maan kansoille.

6 då skall jag göra med detta hus såsom jag gjorde med Silo, och skall låta denna stad för alla jordens folk bliva ett exempel som man nämner, när man förbannar.

6 Then I will make this house like Shiloh,—And, this city, will I make a contempt, to all the nations of the earth.

7 Ja papit ja profeetat ja koko kansa kuulivat Jeremian puhuvan nämä sanat Herran temppelissä.

7 Och prästerna och profeterna och allt folket hörde Jeremia tala dessa ord i HERRENS hus.

7 So the priests and the prophets, and all the people, heard, Jeremiah, speaking these words in the house of Yahweh.

8 Ja kun Jeremia oli puhunut loppuun kaiken, minkä Herra oli käskenyt hänen puhua kaikelle kansalle, niin papit ja profeetat ja koko kansa ottivat hänet kiinni sanoen: Sinun on kuolemalla kuoltava!

8 Och när Jeremia hade slutat att tala allt vad HERREN hade bjudit honom tala till allt folket, grepo honom prästerna och profeterna och allt folket och sade: »Du måste döden dö.

8 And it came to pass, when Jeremiah had made an end of speaking all that Yahweh had commanded [him] to speak unto all the people, that the priests, and the prophets, and all the people, laid hold of him, saying—Thou shalt, surely die!

9 Miksi olet ennustanut Herran nimessä sanoen: Tälle temppelille on käyvä niinkuin Siilolle, ja tämä kaupunki on tuleva raunioiksi, asujattomaksi? Ja kaikki kansa kokoontui Jeremiaa

9 Huru djärves du profetera i HERRENS namn och säga: 'Det skall gå detta hus likasom det gick Silo, och denna stad skall ödeläggas, så att ingen mer bor däri'?» Och

9 Why, hast thou prophesied in the name of Yahweh, saying, Like Shiloh, shall this house become, And, this city, shall be desolate, without inhabitant? And all the people, were

vastaan Herran temppelissä.

10 Kun Juudan päämiehet tämän kuulivat, menivät he kuninkaan palatsista Herran temppeliin ja istuivat Herran uuden portin ovelle.

11 Silloin papit ja profeetat sanoivat päämiehille ja kaikelle kansalle näin: Kuoleman tuomio tälle miehelle! Sillä hän on ennustanut tätä kaupunkia vastaan, niinkuin olette omin korvin kuulleet.

12 Mutta Jeremia sanoi kaikille päämiehille ja kaikelle kansalle näin: Herra on lähettänyt minut ennustamaan tätä temppeliä ja tätä kaupunkia vastaan kaikki ne sanat, jotka olette kuulleet.
13 Parantakaa siis nyt vaelluksenne ja tekonne ja kuulkaa Herran, teidän Jumalanne, ääntä, niin Herra katuu sitä onnettomuutta, jolla hän on teitä uhannut.

allt folket församlade sig mot Jeremia i HERRENS hus.
10 Då nu Juda furstar hörde detta, gingo de från konungshuset upp till HERRENS hus och satte sig vid ingången till HERRENS nya port.

11 Då sade prästerna och profeterna till furstarna och till allt folket sålunda: »Denne man förtjänar döden, ty han har profeterat mot denna stad, såsom I haven hört med egna öron.»

12 Men Jeremia svarade alla furstarna och allt folket och sade: »Det är HERREN som har sänt mig att profetera mot detta hus och denna stad allt det som I haven hört.

13 Så bättren nu edert leverne och edert väsende, och hören HERRENS, eder Guds, röst; då vill HERREN ångra det onda som han har talat mot eder.

gathered together, unto Jeremiah, in the house of Yahweh.
10 When the princes of Judah heard, these things, then came they up out of the house of the king, [unto] the house of Yahweh,—and took their seats in the opening of the new gate of Yahweh.
11 Then spake the priests and the prophets unto the princes, and unto all the people, saying,—Worthy of death, is this man, because he hath prophesied against this city, as ye have heard, with your own ears.
12 Then spake Jeremiah, unto all the princes, and unto all the people, saying,—Yahweh, sent me to prophesy against this house, and against this city, all the words that ye have heard.
13 Now, therefore, amend your ways, and your doings, and hearken unto the voice of Yahweh your God,—that Yahweh may repent him, as to the calamity, which he hath

spoken concerning you.

14 Mutta katso, minä olen teidän käsissänne; tehkää minulle, mitä katsotte hyväksi ja oikeaksi.

14 Och vad mig angår, så är jag i eder hand; gören med mig vad eder gott och rätt synes.

14 But, I, behold me! in your hand,—do with me as may be good and right in your eyes;

15 Mutta se tietäkää, että te, jos minut surmaatte, saatatte viattoman veren päällenne ja tämän kaupungin ja sen asukasten päälle, sillä totisesti on Herra lähettänyt minut teidän tykönne puhumaan kaikki nämä sanat teidän korvienne kuullen.

15 Men det skolen I veta, att om I döden mig, så dragen I oskyldigt blod över eder och över denna stad och dess invånare; ty det är i sanning HERREN som har sänt mig till eder att tala allt detta inför eder.»

15 Only, ye must, know, that, If, ye, do put, me, to death, verily, innocent blood, are ye, laying upon yourselves, and against this city, and against her inhabitants,—for, of a truth, did Yahweh send, me unto you, to speak in your ears, all these words.

16 Silloin päämiehet ja kaikki kansa sanoivat papeille ja profeetoille: Ei kuoleman tuomiota tälle miehelle! Sillä hän on puhunut meille Herran, meidän Jumalamme, nimessä.

16 Då sade furstarna och allt folket till prästerna och profeterna: »Denne man förtjänar icke döden, ty i HERRENS, vår Guds, namn har han talat till oss.

16 Then said the princes, and all the people, unto the priests, and unto the prophets,—There is nothing in this man, worthy of death, for, in the name of Yahweh our God, hath he spoken unto us.

17 Ja muutamat maan vanhimmista nousivat ja sanoivat kaikelle kansan joukolle näin:

17 Och några av de äldste i landet stodo upp och sade till folkets hela församling sålunda:

17 Then rose up men, from among the elders of the land, and spake unto all the convocation of the people, saying:

18 Miika, mooresetilainen, ennusti Hiskian, Juudan kuninkaan, päivinä ja sanoi kaikelle Juudan kansalle näin: Näin sanoo

18 »Morastiten Mika profeterade i Hiskias, Juda konungs, tid och sade till hela Juda folk: 'Så säger HERREN

18 Micah the Morashtite, was prophesying, in the days of Hezekiah king of Judah,—and he

Herra Sebaot: 'Siion kynnetään pelloksi, ja Jerusalem tulee kivirauniоksi ja temppelivuori metsäkukkulaksi.'

Sebaot: Sion skall varda upplöjt till en åker, och Jerusalem skall bliva en stenhop och tempelberget en skogbevuxen höjd.'

spake unto all the people of Judah, saying, Thus, saith Yahweh of hosts—Zion, as a field, shall be plowed, And, Jerusalem, into heaps of ruins, shall be turned, And, the mountain of the house, [be] like mounds in a jungle,

19 Surmasivatko hänet silloin Hiskia, Juudan kuningas, ja koko Juuda? Eikö hän peljännyt Herraa ja lepyttänyt häntä, niin että Herra katui sitä onnettomuutta, jolla hän oli heitä uhannut? Mutta mekö tuottaisimme suuren onnettomuuden itsellemme?

19 Men lät väl Hiskia, Juda konung, med hela Juda, döda honom? Fruktade han icke i stället HERREN och bönföll inför honom, så att HERREN ångrade det onda som han hade beslutit över dem, medan tvärtom vi nu stå färdiga att draga över oss själva så mycket ont?»

19 Did Hezekiah king of Judah and all Judah, put him to death? Did he not revere Yahweh, and appease the face of Yahweh? And did not Yahweh repent, him, as to the calamity which he had spoken against them? We, therefore, are doing a great wickedness, against our own lives!

20 Mutta oli toinenkin mies, joka ennusti Herran nimessä: Uuria, Semajan poika, Kirjat-Jearimista; hän ennusti tätä kaupunkia ja tätä maata vastaan aivan niinkuin Jeremia.

20 Där var ock en annan man, Uria, Semajas son, från Kirjat-Hajearim, som profeterade i HERRENS namn; och han profeterade mot denna stad och detta land alldeles såsom Jeremia hade gjort.

20 There was, however, a man, prophesying in the name of Yahweh, Urijah, son of Shemaiah, of Keriath–jearim,—who prophesied, against this city, and against this land, according to all the words of Jeremiah.

21 Kun kuningas Joojakim ja kaikki hänen urhonsa ja kaikki päämiehet kuulivat hänen sanansa, niin kuningas

21 När då konung Jojakim med alla sina hjältar och alla furstar hörde vad han sade, ville han döda honom.

21 And, when King Jehoiakim, and all his mighty men, and all the princes, heard, his words, then the king

etsi häntä tappaaksensa. Sen kuultuansa Uuria peljästyi, pakeni ja meni Egyptiin.

Men när Uria fick höra härom, blev han förskräckt och flydde och kom till Egypten.

sought, to put him to death,—but Urijah heard, and feared, and fled, and entered Egypt.

22 Mutta kuningas Joojakim lähetti miehiä Egyptiin: Elnatanin, Akborin pojan, ja muita hänen kanssansa Egyptiin.

22 Då sände konung Jojakim några män till Egypten, nämligen Elnatan, Akbors son, och några andra med honom, in i Egypten.

22 Then did King Jehoiakim send men to Egypt,—even Elnathan son of Achbor, and certain men with him, into Egypt,

23 Ja he toivat Uurian Egyptistä ja veivät hänet kuningas Joojakimin eteen. Tämä surmautti hänet miekalla ja heitätti hänen ruumiinsa rahvaan hautaan.

23 Och dessa hämtade Uria ut ur Egypten och förde honom till konung Jojakim; och denne lät dräpa honom med svärd, och lät så kasta hans döda kropp på den allmänna begravningsplatsen.

23 and they brought forth Urijah out of Egypt, and took him in unto King Jehoiakim, who smote him with the sword,—and cast out his dead body among the graves of the sons of the people.

24 Mutta Ahikamin, Saafanin pojan, käsi oli Jeremian suojana, niin ettei häntä jätetty kansan käsiin surmattavaksi.

24 Men Ahikam, Safans son, höll sin hand över Jeremia, så att man icke lämnade honom i folkets hand till att dödas.

24 Howbeit, the hand of Ahikam, son of Shaphan, turned out to be with Jeremiah,—so as not to give him up into the hand of the people, to put him to death.

27 luku

1 Joojakimin, Joosian pojan, Juudan kuninkaan, hallituksen alussa tuli Herralta tämä sana Jeremialle:

1 I begynnelsen av Jojakims, Josias sons, Juda konungs, regering kom detta ord till Jeremia från HERREN;

1 In the beginning of the reign of Jehoiakim son of Josiah, king of Judah, came this word unto Jeremiah, from Yahweh, saying:

2 Näin sanoo Herra minulle: Tee itsellesi ies siteinensä ja pane se

2 han sade: Så har HERREN sagt till mig: Gör dig band och ok

2 Thus, said Yahweh unto me, Make thee, bonds and bars, and

kaulaasi.

3 Lähetä se Edomin kuninkaalle, Mooabin kuninkaalle, ammonilaisten kuninkaalle, Tyyron kuninkaalle ja Siidonin kuninkaalle niiden lähettiläiden mukana, jotka ovat tulleet Jerusalemiin Sidkian, Juudan kuninkaan, tykö.

4 Ja käske heidän sanoa herroillensa: Näin sanoo Herra Sebaot, Israelin Jumala: Näin sanokaa herroillenne:

5 Minä olen tehnyt maan sekä ihmiset ja eläimet, jotka maan päällä ovat, suurella voimallani ja ojennetulla käsivarrellani, ja minä annan sen, kenelle hyväksi näen.

6 Ja nyt minä annan kaikki nämä maat Nebukadnessarin, Baabelin kuninkaan, palvelijani, käsiin, ja myöskin metsän eläimet minä annan hänelle, palvelemaan häntä.

och sätt detta på din hals.

3 Sänd det sedan till konungen i Edom, konungen i Moab, konungen över Ammons barn, konungen i Tyrus och konungen i Sidon, genom de sändebud som hava kommit till Sidkia, Juda konung, i Jerusalem.

4 Och bjud dem med dessa ord framföra sitt budskap till sina herrar: Så säger HERREN Sebaot, Israels Gud: Så skolen I säga till edra herrar:

5 Jag är den som genom min stora kraft och min uträckta arm har gjort jorden, med de människor och djur som äro på jorden; och jag giver den åt vem jag vill.

6 Så giver jag nu alla dessa länder i min tjänare Nebukadnessars, den babyloniske konungens, hand; ja ock markens djur giver jag honom, för att de må tjäna honom.

put them upon thine own neck.

3 Then shalt thou send them unto the king of Edom, and unto the king of Moab, and unto the king of the sons of Ammon, and unto the king of Tyre, and unto the king of Zidon,—by the hand of messengers coming into Jerusalem, unto Zedekiah king of Judah.

4 And thou shall give them charge, unto their lords, saying,—Thus, saith Yahweh of hosts, God of Israel, Thus, shall ye say unto your lords:—

5 I, made, The earth—The man and the beast that are on the face of the earth—By my great power, And by mine outstretched arm,—And gave it to whomsoever was right in mine own eyes.

6 Now, therefore, I, have given all these lands, into the hand of Nebuchadnezzar king of Babylon, my servant,—Moreover also, the wild beast of the field, have I given him, to serve him.

7 Ja kaikki kansat palvelevat häntä ja hänen poikaansa ja hänen poikansa poikaa, kunnes tulee hänenkin maansa aika ja monet kansat ja suuret kuninkaat tekevät hänet palvelijakseen.

8 Ja sitä kansaa ja sitä valtakuntaa, joka ei tahdo palvella häntä, Nebukadnessaria, Baabelin kuningasta, ja joka ei anna kaulaansa Baabelin kuninkaan ikeeseen, sitä kansaa minä rankaisen miekalla, nälällä ja rutolla, sanoo Herra, kunnes minä teen heistä lopun hänen kädellänsä.

9 Ja te, älkää kuulko profeettojanne, tietäjiänne, unianne, ennustelijoitanne ja velhojanne, jotka sanovat teille näin: 'Ette te joudu palvelemaan Baabelin kuningasta.'

10 Sillä valhetta he ennustavat teille ja

7 Och alla folk skola vara honom och hans son och hans sonson underdåniga, till dess att också för hans land tiden är inne, att mäktiga folk och stora konungar skola göra honom sig underdånig.

8 Och det folk och det rike som icke vill vara honom, Nebukadnessar, konungen i Babel, underdånigt, och som icke vill giva sin hals under den babyloniske konungens ok, det folket skall jag hemsöka med svärd, hungersnöd och pest, säger HERREN, till dess att jag har förgjort dem genom hans hand.

9 Därför mån I icke höra på edra profeter och spåman, på edra drömmar, på edra teckentydare och trollkarlar, när dessa säga till eder: »I skolen icke komma att tjäna konungen i Babel»;

10 ty de profetera lögn för eder, och komma så

7 Therefore shall all the nations, serve him, and his son, and his son’s son,—until the time even of his own land, itself, arrive, when many nations and great kings, shall use him as a slave.

8 And it shall come to pass, that, the nation or kingdom which will not serve him, even Nebuchadnezzar king of Babylon, and that will not put its neck under the yoke of the king of Babylon,—with sword, and with famine, and with pestilence, will I bring punishment upon that nation, Declareth Yahweh, until I have consumed them by his hand.

9 Ye, therefore, do not ye hearken unto your prophets, nor unto your diviners, nor unto your dreams, nor unto your users of hidden arts, nor unto your mutterers of incantations,—in that, they, are speaking unto you saying, Ye shall not serve the king of Babylon;

10 for falsehood, are they, prophesying unto

toimittavat teidät kauas pois maastanne: minä karkoitan teidät, ja te hukutte.

11 Mutta sen kansan, joka taivuttaa kaulansa Baabelin kuninkaan ikeen alle ja palvelee häntä, sen minä annan jäädä omaan maahansa, sanoo Herra; se saa sitä viljellä ja siinä asua.

12 Sidkialle, Juudan kuninkaalle, minä puhuin aivan samalla tavalla, sanoen: Taivuttakaa kaulanne Baabelin kuninkaan ikeen alle ja palvelkaa häntä ja hänen kansaansa, niin te saatte elää.

13 Miksi pitäisi teidän kuolla, sinun ja sinun kansasi, miekkaan, nälkään ja ruttoon, niinkuin Herra on uhannut sitä kansaa, joka ei tahdo palvella Baabelin kuningasta?

14 Ja älkää kuulko niiden profeettain sanoja, jotka sanovat teille näin: Ette te joudu palvelemaan Baabelin kuningasta; sillä valhetta he ennustavat teille.

åstad att I bliven förda långt undan från edert land, i det jag måste driva eder bort, så att I förgåns.

11 Men det folk som böjer sin hals under den babyloniske konungens ok och tjänar honom, det skall jag låta få ro i sitt land, säger HERREN, så att de kunna bruka det och bo däri.

12 Till Sidkia, Juda konung, talade jag på alldeles samma sätt; jag sade: Böjen eder hals under den babyloniske konungens ok, och tjänen honom och hans folk, så skolen I få leva.

13 Icke viljen I dö, du och ditt folk, genom svärd, hunger och pest, såsom HERREN har sagt att det skall ske med det folk som icke vill tjäna konungen i Babel?

14 Hören alltså icke på de profeters ord, som säga till eder »I skolen icke komma att tjäna konungen i Babel»; ty de profetera lögn för eder.

you, that ye may be far removed from off your own soil, and I drive you out, and ye be destroyed.

11 But, the nation that shall bring its neck into the yoke of the king of Babylon, and serve him, I will let them remain in quietness upon their own soil, Declareth Yahweh, and they shall till it, and dwell therein.

12 Also, unto Zedekiah king of Judah, spake I, according to all these words, saying,—Bring your necks into the yoke of the king of Babylon, and serve him and his people and live!

13 Wherefore, should ye die, thou, and thy people, by sword, by famine, and by pestilence,—as Yahweh hath spoken, against the nation that will not serve the king of Babylon?

14 Do not, then, hearken unto the words of the prophets who are speaking unto you, saying—Ye shall not serve the king of Babylon,—for, falsehood,

are they, prophesying unto you.

15 Sillä minä en ole lähettänyt heitä, sanoo Herra, vaan he ennustavat minun nimessäni valhetta ja saattavat minut karkoittamaan teidät, ja te hukutte, te ja nuo profeetat, jotka teille ennustavat.

15 Jag har icke sänt dem, säger HERREN; det är de själva som profetera lögn i mitt namn, och de komma så åstad att jag måste driva eder bort, så att I förgåns, jämte de profeter som profetera för eder.

15 For I have not sent them, Declareth Yahweh, but they, are prophesying in my name, falsely,—to the end I may drive you out and ye be destroyed, ye, and the prophets who are prophesying unto you.

16 Ja papeille ja koko tälle kansalle minä puhuin sanoen: Näin sanoo Herra: Älkää kuulko profeettainne sanoja, niiden, jotka ennustavat teille sanoen: Katso, Herran temppelin astiat tuodaan nyt kohta takaisin Baabelista; sillä valhetta he ennustavat teille.

16 Och till prästerna och till hela detta folk talade jag och sade: Så säger HERREN: Hören icke på edra profeters ord, när de profetera för eder och säga: »Se, de kärl som höra till HERRENS hus skola nu snart föras tillbaka från Babel»; ty de profetera lögn för eder.

16 Also, unto the priests, and unto all this people, spake I, saying, Thus! saith Yahweh, Do not hearken unto the words of your prophets, who are prophesying unto you, saying, Lo! the vessels of the house of Yahweh, are to be brought back out of Babylon, now, quickly; for, falsehood, are they, prophesying unto you.

17 Älkää kuulko heitä. Palvelkaa Baabelin kuningasta, niin te saatte elää. Miksi pitäisi tämän kaupungin tulla raunioiksi?

17 Hören icke på dem, utan tjänen konungen i Babel, så skolen I få leva. Icke viljen I att denna stad skall bliva ödelagd?

17 Do not hearken unto them, serve the king of Babylon, land live! wherefore, should this city become a desolation?

18 Mutta jos he ovat profeettoja ja jos heillä on Herran sana, niin rukoilkoot Herraa Sebaotia, etteivät ne astiat, jotka vielä ovat

18 Om de verkligen äro profeter och hava HERRENS ord, så må de lägga sig ut hos HERREN Sebaot, för att de kärl som ännu äro

18 But, if prophets, they are, and if the word of Yahweh is, with them, let them intercede, I pray you, with Yahweh of hosts,

jäljellä Herran temppelissä ja Juudan kuninkaan linnassa ja Jerusalemissa, joutuisi nekin Baabeliin.

kvar i HERRENS hus och i Juda konungs hus och i Jerusalem icke också må föras bort till Babel

that the vessels which are left remaining in the house of Yahweh, and the house of the king of Judah, and in Jerusalem, come not, into Babylon.

19 Sillä näin sanoo Herra Sebaot pylväistä, vaskimerestä, altaiden telineistä ja muista kaluista, jotka vielä ovat jäljellä tässä kaupungissa

19 Ty så säger HERREN Sebaot om pelarna och havet och bäckenställen och det övriga som ännu är kvar här i staden,

19 For, Thus, saith Yahweh of hosts—Concerning the pillars, and concerning the sea, and concerning the stands,—and concerning the residue of the vessels that remain in this city,

20 ja joita Nebukadnessar, Baabelin kuningas, ei ottanut mukaansa, kun hän vei Jekonjan, Joojakimin pojan, Juudan kuninkaan, sekä kaikki Juudan ja Jerusalemin ylimykset Jerusalemista pakkosiirtolaisuuteen Baabeliin.

20 därför att Nebukadnessar, konungen i Babel, icke tog det med sig, när han förde bort Jekonja, Jojakims son, Juda konung, från Jerusalem till Babel, jämte alla ädlingar i Juda och Jerusalem --

20 which Nebuchadnezzar king of Babylon took not, when he carried away captive Jeconiah son of Jehoiakim king of Judah, from Jerusalem to Babylon,—with all the nobles of Judah and Jerusalem.

21 Sillä näin sanoo Herra Sebaot, Israelin Jumala, astioista, jotka vielä ovat jäljellä Herran temppelissä, Juudan kuninkaan linnassa ja Jerusalemissa:

21 ja, så säger HERREN Sebaot, Israels Gud, om det som ännu är kvar här i HERRENS hus och i Juda konungs hus och i Jerusalem:

21 Yea—Thus, saith Yahweh of hosts, God of Israel—Concerning the vessels that are left, [in] thee house of Yahweh, and the house of the king of Judah, and Jerusalem,

22 Baabeliin ne viedään, ja sinne ne jäävät siihen päivään asti, jolloin minä katson niiden puoleen,

22 Till Babel skall det föras, och där skall det förbliva ända till den dag då jag ser därtill,

22 Into Babylon, shall they be taken, And, there, shall they remain, Until the day that I

sanoo Herra, ja annan tuoda ja palautan ne tähän paikkaan.

säger HERREN, och för det upp till denna plats igen.

visit, them, Declareth Yahweh, When I will bring them up, and restore them unto this place.

28 luku

1 Sinä vuonna, Sidkian, Juudan kuninkaan, hallituksen alussa, hänen neljäntenä hallitusvuotenaan, viidennessä kuussa, sanoi profeetta Hananja, Assurin poika, joka oli kotoisin Gibeonista, minulle Herran temppelissä pappien ja kaiken kansan silmien edessä näin:

1 Men samma år, i begynnelsen av Sidkias, Juda konungs, regering, i femte månaden av hans fjärde regeringsår, talade profeten Hananja, Assurs son, från Gibeon, så till mig i HERRENS hus, i prästernas och allt folkets närvaro; han sade:

1 And it came to pass, in that year, in the beginning of the reign of Zedekiah king of Judah, in the fourth year, in the fifth month, that Hananiah son of Azzur, the prophet who was of Gibeon, spake unto me, in the house of Yahweh, before the eyes of the priests and all the people, saying:

2 Näin sanoo Herra Sebaot, Israelin Jumala: Minä särjen Baabelin kuninkaan ikeen.

2 »Så säger HERREN Sebaot, Israels Gud: Jag skall sönderbryta den babyloniske konungens ok.

2 Thus, speaketh Yahweh of hosts, God of Israel, saying,—I have broken the yoke of the king of Babylon:

3 Vielä kaksi vuotta, ja minä palautan tähän paikkaan kaikki Herran temppelin astiat, jotka Nebukadnessar, Baabelin kuningas, otti tästä paikasta ja vei Baabeliin.

3 Inom två års tid skall jag föra tillbaka till denna plats alla de kärl i HERRENS hus, som Nebukadnessar, konungen i Babel, har tagit bort ifrån denna plats och fört till Babel.

3 within the space of two years, I, am bringing back into this place, all the vessels of the house of Yahweh,—which Nebuchadnezzar king of Babylon, hath taken away, from this place, and carried into Babylon.

4 Ja Jekonjan, Joojakimin pojan, Juudan kuninkaan, ja kaikki

4 Och Jekonja, Jojakims son, Juda konung, och alla fångar

4 Jeconiah also, son of Jehoiakim king of Judah, with all the

Juudan pakkosiirtolaiset, jotka menivät Baabeliin, minä palautan tähän paikkaan, sanoo Herra; sillä minä särjen Baabelin kuninkaan ikeen.

ifrån Juda, som hava kommit till Babel, skall jag föra tillbaka till denna plats, säger HERREN; ty jag skall sönderbryta den babyloniske konungens ok.»

captives of Judah who have entered Babylon, am I, bringing back into this place, Declareth Yahweh,—for I will break the yoke of the king of Babylon.

5 Mutta profeetta Jeremia sanoi profeetta Hananjalle pappien ja kaiken Herran temppelissä seisovan kansan silmien edessä;

5 Men profeten Jeremia svarade profeten Hananja, i närvaro av prästerna och allt det folk som stod i HERRENS hus;

5 Then said Jeremiah the prophet, unto Hananiah the prophet, in the presence of the priests, and in the presence of all the people, who were standing in the house of Yahweh,

6 profeetta Jeremia sanoi: Amen. Niin Herra tehköön. Täyttäköön Herra sinun sanasi, jotka olet ennustanut, ja palauttakoon Herran temppelin astiat ja kaikki pakkosiirtolaiset Baabelista tähän paikkaan.

6 profeten Jeremia sade: »Amen. Så göre HERREN. Det som du har profeterat må HERREN uppfylla, i det att han för tillbaka från Babel till denna plats de kärl som funnos i HERRENS hus, så ock alla fångarna.

6 then said Jeremiah the prophet,—Amen! So, may Yahweh do! Yahweh establish, thy words which thou hast prophesied, by bringing back the vessels of the house of Yahweh and all them of the captivity, from Babylon, unto this place.

7 Kuule kuitenkin tämä sana, jonka minä puhun sinun kuultesi ja kaiken kansan kuullen.

7 Men hör dock detta ord som jag vill tala inför dig och allt folket.

7 Nevertheless, hear thou, I pray thee, this word, which I, am speaking in thine ears,––and in the ears of all the people:

8 Ne profeetat, jotka ovat olleet ennen minua ja ennen sinua muinaisuudesta asti, ovat ennustaneet sotaa,

8 Forna tiders profeter, de som hava varit före mig och dig, hava mot mäktiga länder och stora riken profeterat

8 The prophets who were before me and before thee, from age–past times, when they prophesied against

onnettomuutta ja ruttoa monia maita ja suuria valtakuntia vastaan.

om krig, olycka och pest.

many lands, and concerning great kingdoms, of war, and of calamity, and of pestilence,

9 Mutta se profeetta, joka ennustaa rauhaa, tunnetaan siitä, että hänen sanansa toteutuu, profeetaksi, jonka Herra totisesti on lähettänyt.

9 Därför, om nu en profet profeterar om lycka, så kan man först då när den profetens ord går i fullbordan veta att han är en profet som HERREN i sanning har sänt.»

9 the prophet who prophesied of peace, when the word of the prophet was fulfilled, then was known, the prophet, whom Yahweh had sent in truth.

10 Silloin profeetta Hananja otti ikeen profeetta Jeremian kaulasta ja särki sen.

10 Då tog profeten Hananja oket från profeten Jeremias hals och bröt sönder det.

10 Then Hananiah the prophet took the yoke, from off the neck of Jeremiah the prophet,—and brake it.

11 Ja Hananja sanoi kaiken kansan silmien edessä: Näin sanoo Herra: Näin minä särjen Nebukadnessarin, Baabelin kuninkaan, ikeen kaikkien kansojen kaulasta, ennenkuin kaksi vuotta on kulunut. Mutta profeetta Jeremia meni pois.

11 Och Hananja sade i allt folkets närvaro: »Så säger HERREN: Just så skall jag inom två års tid bryta sönder den babyloniske konungen Nebukadnessars ok och taga det från alla folkens hals.» Men profeten Jeremia gick sin väg.

11 And Hananiah spake before the eyes of all the people, saying, Thus, saith Yahweh,—In like manner, will I break the yoke of Nebuchadnezzar king of Babylon, within the space of two years, from off the neck of all the nations, And Jeremiah the prophet, went his way.

12 Ja tämä Herran sana tuli Jeremialle, sen jälkeen kuin profeetta Hananja oli särkenyt ikeen profeetta Jeremian kaulasta:

12 Sedan, efter det att profeten Hananja hade brutit sönder oket och tagit det från profeten Jeremias hals, kom HERRENS ord till Jeremia; han sade:

12 Then came the word of Yahweh unto Jeremiah, after that Hananiah the prophet had broken the yoke from off the neck of Jeremiah the prophet, saying:

13 Mene ja sano Hananjalle: Näin sanoo Herra: Sinä olet särkenyt puisen ikeen, mutta tehnyt sen sijaan rautaisen ikeen.

13 »Gå åstad och säg till Hananja: Så säger HERREN: Ett ok av trä har du brutit sönder, men i dess ställe har du skaffat ett ok av järn.

13 Go and speak unto Hananiah, saying—Thus, saith Yahweh, Yokes of wood, thou hast broken,—But thou shalt make, in their stead, yokes of iron!

14 Sillä näin sanoo Herra Sebaot, Israelin Jumala: rautaisen ikeen olen minä pannut kaikkien näiden kansojen kaulaan, että ne palvelisivat Nebukadnessaria, Baabelin kuningasta; ja niiden on palveltava häntä. Metsän eläimetkin minä olen antanut hänelle.

14 Ty så säger HERREN Sebaot, Israels Gud: Ett ok av järn skall jag sätta på alla dessa folks hals, för att de må tjäna Nebukadnessar, konungen i Babel; ty honom skola de tjäna. Ja ock markens djur har jag givit honom.»

14 For, Thus, saith Yahweh of hosts, God of Israel,—A yoke of iron, have I put upon the neck of all these nations, to serve Nebuchadnezzar king of Babylon, and they shall serve him, Moreover also, the wild beast of the field, have I given to him.

15 Ja profeetta Jeremia sanoi profeetta Hananjalle: Kuule, Hananja! Ei Herra ole sinua lähettänyt, vaan sinä olet saattanut tämän kansan turvaamaan valheeseen.

15 Och profeten Jeremia sade ytterligare till profeten Hananja: »Hör, du Hananja: HERREN har icke sänt dig; du har förlett detta folk att sätta sin lit till lögn.

15 Then said Jeremiah the prophet unto Hananiah the prophet,—Hear, I pray thee, Hananiah: Yahweh, hath not sent thee, Thou, therefore, hast caused this people to trust in falsehood!

16 Sentähden, näin sanoo Herra: Katso, minä toimitan sinut pois maan päältä: tänä vuonna sinä kuolet, sillä sinä olet julistanut luopumusta Herrasta.

16 Därför säger HERREN så: Se, jag skall taga dig bort ifrån jorden. I detta år skall du dö, eftersom du har predikat avfall från HERREN.»

16 Therefore, Thus, saith Yahweh, Behold me! driving thee away from off the face of the ground,—This year, art thou, to die, Because, revolt, hast thou spoken against Yahweh.

17 Ja profeetta Hananja kuoli sinä vuonna,

17 Och samma år, i sjunde månaden, dog

17 So Hananiah the prophet, died, the same

seitsemännessä kuussa.

profeten Hananja.

year, in the seventh month.

29 luku

1 Nämä ovat sen kirjeen sanat, jonka profeetta Jeremia lähetti Jerusalemista pakkosiirtolaisten vanhimmille, mikä heitä vielä oli jäljellä, papeille ja profeetoille sekä kaikelle kansalle, jotka Nebukadnessar oli siirtänyt Jerusalemista pois Baabeliin,

1 Detta är vad som stod i det brev som profeten Jeremia sände från Jerusalem till de äldste som ännu levde kvar i fångenskapen, och till prästerna och profeterna och allt folket, dem som Nebukadnessar hade fört bort ifrån Jerusalem till Babel,

1 Now, these, are the, words of the letter which Jeremiah the prophet sent, from Jerusalem,—unto the residue of the elders of the captivity, and unto the priests, and unto the prophets, and unto all the people, whom Nebuchadnezzar had carried away captive from Jerusalem to Babylon;

2 sen jälkeen kuin kuningas Jekonja ja kuninkaan äiti, hoviherrat, Juudan ja Jerusalemin ruhtinaat sekä sepät ja lukkosepät olivat lähteneet Jerusalemista.

2 sedan konung Jekonja hade givit sig fången i Jerusalem, jämte konungamodern och hovmännen, Judas och Jerusalems furstar, så ock timmermännen och smederna.

2 after that Jeconiah the king and the queen–mother and the eunuchs, the princes of Judah and Jerusalem and the craftsmen and the smiths, had gone forth, from Jerusalem; ––

3 Hän lähetti kirjeen Elasan, Saafanin pojan, ja Gemarjan, Hilkian pojan, mukana, jotka Sidkia, Juudan kuningas, lähetti Nebukadnessarin, Baabelin kuninkaan, tykö Baabeliin; se kuului näin:

3 Han sände brevet genom Eleasa, Safans son, och Gemarja, Hilkias son, när Sidkia, Juda konung, sände dessa till Babel, till Nebukadnessar, konungen i Babel; det lydde så:

3 by the hand of Elasah son of Shaphan, and Gemariah son of Hilkiah, whom Zedekiah king of Judah sent, unto Babylon, to Nebuchadnezzar king of Babylon, saying:—

4 Näin sanoo Herra Sebaot, Israelin Jumala,

4 Så säger HERREN Sebaot, Israels Gud, till

4 Thus, saith Yahweh of hosts, God of Israel,

kaikille pakkosiirtolaisille, jotka minä olen siirtänyt Jerusalemista pois Baabeliin:

alla de fångar som jag har låtit föra bort ifrån Jerusalem till Babel:

Unto all the captivity whom, I, have suffered to be carried away captive from Jerusalem to Babylon:

5 Rakentakaa taloja ja asukaa niissä, istuttakaa puutarhoja ja syökää niiden hedelmiä.

5 Byggen hus och bon i dem; planteren trädgårdar och äten deras frukt.

5 Build ye houses, and dwell [in them], —And plant ye gardens, and eat the fruit thereof;

6 Ottakaa itsellenne vaimoja ja siittäkää poikia ja tyttäriä; ottakaa pojillenne vaimoja ja naittakaa tyttärenne, että he synnyttäisivät poikia ja tyttäriä. Lisääntykää siellä älkääkä vähentykö.

6 Tagen hustrur, och föden söner och döttrar; och tagen hustrur åt edra söner och given edra döttrar åt män, och må dessa föda söner och döttrar; och föröken eder där, och förminskens icke.

6 Take ye wives, and beget sons and daughters, And take wives, for your sons, and, your daughters, give ye to husbands, That they may bear sons and daughters,— And so become ye many there, and do not become few;

7 Ja harrastakaa sen kaupungin menestystä, johon minä olen teidät siirtänyt, ja rukoilkaa sen puolesta Herraa, sillä sen menestys on teidän menestyksenne.

7 Och söken den stads bästa, dit jag har fört eder bort i fångenskap, och bedjen för den till HERREN; ty då det går den väl, så går det ock eder val.

7 And seek the welfare of the city whither I have caused you to be carried away captives, and pray for her unto Yahweh,—For, in her welfare, shall ye, have welfare.

8 Sillä näin sanoo Herra Sebaot, Israelin Jumala: Älkää antako profeettainne, joita on keskuudessanne, ja tietäjäinne pettää itseänne, älkääkä totelko unianne, joita te uneksutte.

8 Ty så säger HERREN Sebaot, Israels Gud: Låten icke bedraga eder av de profeter som äro bland eder, ej heller av edra spåman, och akten icke på de drömmar som I drömmen.

8 For, Thus, saith Yahweh of hosts, God of Israel, Let not your prophets that are in your midst, nor your diviners, beguile, you,— Neither hearken ye unto your dreams, which ye, are dreaming;

9 Sillä valhetta he ennustavat teille minun

9 Ty man profeterar lögn för eder i mitt

9 For, falsely, are they, prophesying unto you,

nimessäni; minä en ole lähettänyt heitä, sanoo Herra.
10 Sillä näin sanoo Herra: Vasta kun ne seitsemänkymmentä Baabelin vuotta ovat täyttyneet, minä katson teidän puoleenne ja panen täytäntöön teitä kohtaan hyvän lupaukseni ja palautan teidät tähän paikkaan.
11 Sillä minä tunnen ajatukseni, jotka minulla on teitä kohtaan, sanoo Herra: rauhan eikä turmion ajatukset; minä annan teille tulevaisuuden ja toivon.

12 Silloin te huudatte minua avuksenne, tulette ja rukoilette minua, ja minä kuulen teitä.
13 Te etsitte minua ja löydätte minut, kun te etsitte minua kaikesta sydämestänne.
14 Ja niin minä annan teidän löytää itseni, sanoo Herra, ja minä käännän teidän kohtalonne ja kokoan teidät kaikista kansoista ja kaikista paikoista, joihin olen teidät karkoittanut, sanoo Herra, ja palautan teidät

namn; jag har icke sänt dem, säger HERREN.

10 Ty så säger HERREN: Först när sjuttio år hava gått till ända i Babel, skall jag se till eder och uppfylla på eder mitt löftesord att föra eder tillbaka till denna plats.

11 Jag vet väl vilka tankar jag har för eder, säger HERREN, nämligen fridens tankar och icke ofärdens, till att giva eder en framtid och ett hopp.

12 Och I skolen åkalla mig och gå åstad och bedja till mig, och jag vill höra på eder.
13 I skolen söka mig, och I skolen ock finna mig, om I frågen efter mig av allt edert hjärta.
14 Ty jag vill låta mig finnas av eder, säger HERREN; och jag skall åter upprätta eder och skall församla eder från alla de folk och alla de arter till vilka jag har drivit eder bort, säger HERREN; och jag skall låta eder komma

in my name,—I have not sent them, Declareth Yahweh.
10 For, thus, saith Yahweh,—That, as soon as there are fulfilled to Babylon seventy years, I will visit you,—and establish for you, my good word, by causing you to return unto this place.

11 For, I, know the plans which I, am planning for you, Declareth Yahweh,—Plans of welfare, and not of calamity, To give you a future and a hope.
12 So shall ye call upon me,—And go and pray unto me,—And I will hearken unto you;
13 So shall ye seek me, and find, For ye will enquire after me, with all your heart;
14 And I will be found of you, Declareth Yahweh, And will turn back your captivity, And will gather you out of all the nations, and out of all the places, whither I have driven you, Declareth Yahweh, And will bring you back

tähän paikkaan, josta minä siirsin teidät pois.

15 Jos te sanotte: 'Herra on herättänyt meille profeettoja Baabelissa',

16 niin sanoo Herra näin kuninkaasta, joka istuu Daavidin valtaistuimella, ja kaikesta kansasta, joka asuu tässä kaupungissa, teidän veljistänne, joiden ei täytynyt lähteä teidän kanssanne pakkosiirtolaisuuteen:

17 Näin sanoo Herra Sebaot: Katso, minä lähetän heidän sekaansa miekan, nälän ja ruton ja teen heidät inhottaviksi kuin viikunat, jotka ovat niin huonoja, ettei niitä voi syödä.
18 Ja minä ajan heitä takaa miekalla, nälällä ja rutolla ja teen heidät kauhuksi kaikille valtakunnille maan päällä, kiroukseksi ja kauhistukseksi, ivan vihellykseksi ja häväistykseksi kaikkien kansojen keskuudessa, mihin minä heidät karkoitan,

tillbaka till denna plats, varifrån jag har låtit föra eder bort i fångenskap.

15 Detta skriver jag, därför att I sägen: »HERREN har låtit profeter uppstå åt oss i Babel.»

16 Ty så säger HERREN om den konung som sitter på Davids tron, och om allt det folk som bor i denna stad, edra bröder som icke hava med eder gått bort i fångenskap,

17 ja, så säger HERREN Sebaot: Se, jag skall sända mot dem svärd, hungersnöd och pest, och låta dem räknas lika med odugliga fikon, som äro så usla att man icke kan äta dem.
18 Ja, jag skall förfölja dem med svärd, hungersnöd och pest, och göra dem till en varnagel för alla riken på jorden, till ett exempel som man nämner, när man förbannar, till ett föremål för häpnad, begabberi och smälek bland alla de folk till

into the place whence I had caused you to be carried away captive:

15 Because ye have said,—Yahweh hath raised us up prophets in Babylon.

16 For, thus, saith Yahweh, Against the king who is sitting on the throne of David, and, Against all the people who are remaining in this city,—your brethren who have not gone forth with you into captivity:

17 Thus, saith Yahweh of hosts, Behold me! sending upon them, sword, famine, and pestilence,—So will I make them like the horrid figs, that cannot be eaten for badness;
18 Therefore will I pursue them, with sword, with famine, and with pestilence,—And will make them a terror to all the kingdoms of the earth, A curse and an astonishment and a hissing and a reproach, among all the nations whither I have driven them:

vilka jag skall driva dem bort --

19 sentähden etteivät he kuulleet minun sanojani, sanoo Herra, kun minä lähetin heidän tykönsä palvelijoitani, profeettoja, varhaisesta alkaen. Te ette ole kuulleet, sanoo Herra.

19 detta därför att de icke ville höra mina ord, säger HERREN, när jag titt och ofta sände till dem mina tjänare profeterna. Ty I villen ju icke höra, säger HERREN.

19 Because they hearkened not unto my words, Declareth Yahweh,—which I sent unto them by my servants the prophets, betimes, sending them, yet hearkened they not, Declareth Yahweh.

20 Mutta kuulkaa te Herran sana, kaikki te pakkosiirtolaiset, jotka minä olen lähettänyt Jerusalemista Baabeliin.

20 Men hören nu I HERRENS ord, alla I fångna som jag från Jerusalem har sänt bort till Babel:

20 Ye, therefore, hear ye the word of Yahweh, all ye of the captivity, whom I have sent from Jerusalem to Babylon:

21 Näin sanoo Herra Sebaot, Israelin Jumala, Ahabista, Koolajan pojasta, ja Sidkiasta, Maasejan pojasta, jotka ennustavat teille minun nimessäni valhetta: Katso, minä annan heidät Nebukadressarin, Baabelin kuninkaan, käsiin, ja hän lyö heidät kuoliaaksi teidän silmäinne edessä.

21 Så säger HERREN Sebaot, Israels Gud, om Ahab, Kolajas son, och om Sidkia, Maasejas son, som i mitt namn profetera lögn för eder: Se, jag skall giva dem i Nebukadressars, den babyloniske konungens, hand, och han skall låta dräpa dem inför edra ögon.

21 Thus, saith Yahweh of hosts, God of Israel, Concerning Ahab son of Kolaiah, and concerning Zedekiah son of Maaseiah, who are prophesying to you in my name, a falsehood, Behold me! delivering them into the hand of Nebuchadrezzar king of Babylon, and he will smite them before your eyes:

22 Ja heistä tulee kiroussana kaikille Juudan pakkosiirtolaisille, jotka ovat Baabelissa; sanotaan: 'Herra tehköön sinulle niinkuin Sidkialle ja Ahabille, jotka Baabelin kuningas korvensi tulessa.'

22 Och alla fångar ifrån Juda, som äro i Babel, skola från dem hämta ett förbannelsens ord; de skola »HERREN göre med dig såsom med Sidkia och Ahab, vilka Babels konung lät steka i eld.»

22 So shall there be taken up—from them—a curse, by all of the captivity of Judah who are in Babylon, saying,––Yahweh, make thee, like Zedekiah and like Ahab, Whom the king of Babylon roasted in

the fire!

23 Sillä he ovat tehneet häpeällisen teon Israelissa, ovat tehneet huorin lähimmäistensä vaimojen kanssa ja puhuneet minun nimessäni valhepuhetta, jota minä en ole käskenyt heidän puhua. Minä olen se, joka sen tiedän ja todistan, sanoo Herra.

23 De hava ju gjort vad som är ens galenskap i Israel, de hava begått äktenskapsbrott med varandras hustrur och hava fört lögnaktigt tal i mitt namn, sådant som jag icke hade bjudit dem. Jag är den som vet det och betygar det, säger HERREN.

23 Because they have committed vileness in Israel, And have committed adultery with the wives of their neighbours, And have spoken, as a word in my name, a falsehood, which I commanded them not,—And, I, am one who knoweth—and a witness, Declareth Yahweh.

24 Ja nehelamilaiselle Semajalle puhu, sanoen:

24 Och till nehelamiten Semaja skall du säga sålunda:

24 Also, unto Shemaiah the Nehelamite, shalt thou speak, saying:

25 Näin sanoo Herra Sebaot, Israelin Jumala: Sentähden että sinä olet lähettänyt omassa nimessäsi tämän kirjeen kaikelle kansalle, joka on Jerusalemissa, ja pappi Sefanjalle, Maasejan pojalle, ja kaikille papeille:

25 Så säger HERREN Sebaot, Israels Gud: Du har i ditt namn sänt brev till allt folket i Jerusalem och till prästen Sefanja, Maasejas son, och till alla de andra prästerna, så lydande:

25 Thus, speaketh Yahweh of hosts, God of Israel, saying,—Because, thou, hast sent, in thine own name, letters, unto all the people who are in Jerusalem, and unto Zephaniah son of Maaseiah the priest, and unto all the priests, saying:

26 Herra on asettanut sinut papiksi pappi Joojadan sijaan, että olisi järjestyksenvalvojia Herran temppelissä kaikkien hullujen ja ennustajain varalle, ja niin sinä voit panna sellaiset jalkapuuhun ja kaularautaan.

26 »HERREN har satt dig till präst i prästen Jojadas ställe, för att i HERRENS hus skall finnas tillsyningsmän över alla vanvettingar som profetera, så att du kan sätta sådana i stock och halsjärn.

26 Yahweh, hath made thee priest, instead of Jehoiada the priest, that ye should be deputies in the house of Yahweh, to any man who is raving and prophesying, so shalt thou put him into the stocks and into the

pillory:

27 Miksi et siis ole nuhdellut anatotilaista Jeremiaa, joka ennustaa teille?

27 Varför har du då icke näpst Jeremia från Anatot, som profeterar för eder?

27 Now, therefore, why, hast thou not rebuked Jeremiah of Anathoth, who is prophesying unto you?

28 Niinpä hän on saattanut lähettää meille Baabeliin tämän sanan: 'Se kestää vielä kauan. Rakentakaa taloja ja asukaa niissä, istuttakaa puutarhoja ja syökää niiden hedelmiä.'

28 Därigenom att du har underlåtit detta har han kunnat sända bud till oss i Babel och låta säga: 'Ännu är lång tid kvar, byggen eder hus och bon i dem, och planteren trädgårdar och äten deras frukt.'»

28 For, on this account, hath he sent unto us in Babylon, saying,—'Tis, long! Build ye houses, and dwell [in them], And plant gardens, and eat the fruit thereof.

29 Ja pappi Sefanja luki tämän kirjeen profeetta Jeremian kuullen.

29 Och prästen Sefanja har läst upp detta brev för profeten Jeremia.

29 And Zephaniah the priest hath read this letter in the ears of Jeremiah the prophet,

30 Silloin tuli Jeremialle tämä Herran sana:

30 Och nu har HERRENS ord kommit till Jeremia, han har sagt:

30 Therefore hath the word of Yahweh come unto Jeremiah, saying:

31 Lähetä kaikille pakkosiirtolaisille tämä sana: Näin sanoo Herra nehelamilaisesta Semajasta: Koska Semaja on ennustanut teille, vaikka minä en ole lähettänyt häntä, ja saattanut teidät turvaamaan valheeseen,

31 Sänd bud till alla de fångna och låt säga dem: Så säger HERREN om nehelamiten Semaja: Eftersom Semaja, utan att vara sänd av mig, har profeterat för eder och förlett eder att sätta eder lit till lögn,

31 Send thou unto all them of the captivity, saying, Thus, saith Yahweh, Concerning Shemaiah the Nehelamite,—Because Shemaiah, hath prophesied to you, when, I, had not sent him, And hath caused you to trust in falsehood,

32 sentähden, näin sanoo Herra: Katso, minä kostan nehelamilaiselle Semajalle ja hänen jälkeläisillensä. Hänellä ei

32 därför säger HERREN så: Se, jag skall hemsöka nehelamiten Semaja och hans avkomlingar. Ingen av

32 Therefore, Thus, saith Yahweh,—Behold me! bringing punishment upon Shemaiah the Nehelamite, and upon

ole oleva ketään, joka saa asua tämän kansan keskuudessa, eikä hän ole näkevä sitä hyvää, jonka minä teen kansalleni, sanoo Herra; sillä hän on julistanut luopumusta Herrasta.

dem skall få bo ibland detta folk, och han skall icke få se det goda som jag vill göra med mitt folk, säger HERREN. Ty han har predikat avfall från HERREN.

his seed, He shall have no man to dwell in the midst of this people, Nor shall he see the good that I am about to do for my people, Declareth Yahweh; Because, revolt, hath he spoken against Yahweh.

30 luku

1 Sana, joka tuli Herralta Jeremialle ja kuului näin:

1 Detta är det ord som kom till Jeremia från HERREN; han sade:

1 The word which came unto Jeremiah, from Yahweh, saying:—

2 Näin sanoo Herra, Israelin Jumala: Kirjoita kaikki sanat, jotka minä olen sinulle puhunut, kirjaan.

2 Så säger HERREN, Israels Gud: Teckna upp åt dig i en bok alla de ord som jag har talat till dig.

2 Thus, speaketh Yahweh, God of Israel, saying,—Write thee all the words which I have spoken unto thee, in a scroll;

3 Sillä katso, tulee aika, sanoo Herra, jolloin minä käännän kansani Israelin ja Juudan kohtalon, sanoo Herra, ja palautan heidät maahan, jonka olen antanut heidän isillensä, ja he saavat periä sen.

3 Ty se, dagar skola komma, säger HERREN, då jag åter skall upprätta mitt folk, Israel och Juda, säger HERREN, och låta dem komma tillbaka till det land som jag har givit åt deras fäder; och de skola taga det i besittning.

3 For lo! days are coming, Declareth Yahweh, when I will turn the captivity of my people Israel and Judah, Saith Yahweh,—and will bring them back into the land which I gave to their fathers, that they might possess it.

4 Ja nämä ovat ne sanat, jotka Herra on puhunut Israelista ja Juudasta.

4 Och detta är vad HERREN har talat om Israel och Juda.

4 Now, these, are the words which Yahweh hath spoken against Israel and against Judah:

5 Näin sanoo Herra: Pelon huudon me kuulemme: on hirmu, ei

5 Så säger HERREN: Ett förfärans rop fingo vi höra; förskräckelse utan

5 Yea, thus, saith Yahweh, A voice of trembling, have we

rauha!

6 Kysykää ja katsokaa: synnyttääkö miehenpuoli? Miksi näen kaikkien miesten pitelevän käsin lanteitansa synnyttäväisten tavalla, ja miksi ovat kaikki kasvot käyneet valjuiksi?

7 Voi! Suuri on se päivä, ei ole sen kaltaista. Se on Jaakobille ahdistuksen aika, mutta hän on pelastuva siitä.

8 Ja sinä päivänä, sanoo Herra Sebaot, minä särjen ikeen sinun kaulastasi ja katkaisen sinun siteesi. Eivät tee enää muukalaiset heitä palvelijoikseen,

9 vaan he saavat palvella Herraa, Jumalaansa, ja Daavidia, kuningastansa, jonka minä heille herätän.

10 Mutta sinä, minun palvelijani Jaakob, älä pelkää, sanoo Herra, älä säiky, Israel. Sillä katso, minä pelastan sinut kaukaisesta maasta, sinun jälkeläisesi heidän

någon räddning!

6 Frågen efter och sen till: pläga då män föda barn? Eller varför ser jag alla män hålla sina händer på länderna såsom kvinnor i barnsnöd, och varför hava alla ansikten blivit så dödsbleka?

7 Ve! Detta är en stor dag, en sådan att ingen är den lik. Ja, en tid av nöd är inne för Jakob; dock skall han bliva frälst därur.

8 Och det skall ske på den tiden, Säger HERREN Sebaot, att jag skall bryta sönder oket och taga det från din hals och slita av dina band. Ja, inga främmande skola längre tvinga honom att tjäna sig,

9 utan han skall få tjäna HERREN, sin Gud, och David, sin konung, ty honom skall jag låta uppstå åt dem.

10 Så frukta nu icke, du min tjänare Jakob, säger HERREN. och var ej förfärad du Israel; ty se, jag skall frälsa dig ur det avlägsna landet, och dina barn ur deras

heard, Dread, and not welfare!

6 Ask, I pray you, and see, whether a male, travaileth with child! Why, have I seen, Every man with his hands upon his loins, like a woman in travail, and, Every face turned into ghastliness?

7 Alas! for, great, is that day, so that none is like it,—Yea, a time of anguish, it is, for Jacob, But out of it, shall he be saved.

8 And it shall come to pass, in that day, Declareth Yahweh of hosts, That I will break his yoke from off thy neck, And, thy bonds, will I tear off,—And foreigners, shall use him as a slave no more;

9 But they shall serve Yahweh their God,—and David their king, whom I will raise up unto them.

10 Thou, therefore, do not fear, O my Servant Jacob, Urgeth Yahweh, Neither be thou dismayed, O Israel, For, behold me! saving thee from afar, And thy seed

vankeutensa maasta. Ja Jaakob on palajava, elävä rauhassa ja turvassa, kenenkään peljättämättä.

11 Sillä minä olen sinun kanssasi, sanoo Herra, ja pelastan sinut. Minä teen lopun kaikista kansoista, joiden sekaan minä olen sinut hajottanut; ainoastaan sinusta minä en loppua tee: minä kuritan sinua kohtuudella, mutta rankaisematta minä en sinua jätä.
12 Sillä näin sanoo Herra: Paha on sinun vammasi, kipeä on saamasi isku.
13 Ei kukaan aja sinun asiaasi; sinun haavaasi ei paranneta, se ei kasva umpeen.

14 Kaikki sinun rakastajasi ovat sinut unhottaneet, sinua he eivät kysy. Sillä niinkuin vihollista lyödään, olen minä sinua lyönyt, kovalla kurituksella, koska sinun rikoksesi on suuri, sinun syntisi monilukuiset.

15 Miksi valitat

fångenskaps land. Och Jakob skall få komma tillbaka och leva i ro och säkerhet, och ingen skall förskräcka honom.

11 Ty jag är med dig, säger HERREN, till att frälsa dig. Ja, jag skall göra ände på alla de folk; bland vilka jag har förstrött dig; men på dig vill jag icke alldeles göra ände, jag vill blott tukta dig med måtta; ty alldeles ostraffad kan jag ju ej låta dig bliva.
12 Ty så säger HERREN: Ohelbar är din skada, oläkligt det sår du har fått.
13 Ingen tager sig an din sak, så att han sköter ditt sår; ingen helande läkedom finnes för dig.
14 Alla dina älskare hava förgätit dig; de fråga icke efter dig. Ty såsom man slår en fiende, så har jag slagit dig, med grym tuktan, därför att din missgärning var så stor och dina synder så många.

15 Huru kan du klaga

out of the land of their captivity,—Then shall Jacob return, and rest and be quiet, And there shall be none to make him afraid;
11 For, with thee, am I, Declareth Yahweh, To save thee,—Though I make an end of all the nations whither I have scattered thee, Yet, will I not, of thee, make an end, But will chastise thee in measure, not holding thee, guiltless!

12 For, Thus, saith Yahweh—Incurable, is thine injury,—Grievous, is thy wound:
13 There is none, to plead thy cause, for binding thee up,—Healing bandages, hast thou none:
14 All thy lovers, have forgotten thee, Thyself, do they not seek,—For, With the wounding of an enemy, have I wounded thee, With the correction of one who is cruel, Because of the abounding of, thine iniquity, [Because] numerous, have been thy sins.

15 Why, shouldst thou

vammaasi, kipusi kovuutta? Koska sinun rikoksesi on suuri, sinun syntisi monilukuiset, olen minä sinulle tämän tehnyt.

16 Niin myös kaikki sinun syöjäsi syödään, ja kaikki sinun ahdistajasi, kaikki tyynni, vaeltavat vankeuteen; sinun ryöstäjäsi joutuvat ryöstetyiksi, ja kaikki saalistajasi minä annan saaliiksi.

17 Sillä minä kasvatan umpeen sinun haavasi ja parannan sinut saamistasi iskuista, sanoo Herra, sinut, Siion, jolla on nimenä 'hyljätty', 'se, josta ei kukaan välitä.'

18 Näin sanoo Herra: Katso, minä käännän Jaakobin majojen kohtalon, minä armahdan hänen asuntojansa; kaupunki rakennetaan kukkulallensa, ja linna on oleva oikealla paikallansa.

19 Ja niistä on kaikuva

över din skada, över att bot ej finnes för din plåga? Därför att din missgärning var så stor och dina synder så många, har jag gjort dig detta.

16 Så skola då alla dina uppätare nu bliva uppätna, och alla dina ovänner skola allasammans gå i fångenskap; dina skövlare skola varda skövlade, och alla dina plundrare skall jag lämna till plundring.

17 Ty jag vill hela dina sår och läka dig från de slag du har fått, säger HERREN, då man nu kallar dig »den fördrivna», »det Sion som ingen frågar efter».

18 Så säger HERREN: Se, jag skall åter upprätta Jakobs hyddor och förbarma mig över hans boningar; staden skall åter bliva uppbyggd på sin höjd, och palatset skall stå på sin rätta plats.

19 Ifrån folket skall

make outcry over thine injury, Incurable, is thy pain? Because of the abounding of thine iniquity, [Because] numerous, have been thy sins, Have I done these things unto thee.

16 Therefore, all who devour thee, shall be devoured, And, all thine adversaries—all of them, into captivity, shall depart,—So shall, they who plundered thee, be plundered, And, all who preyed upon thee, will I deliver up as a prey.

17 For I will put a bandage upon thee, And, from thy wounds, will I heal thee, Declareth Yahweh,— Because, An outcast, they called thee, ‘Tis, Zion! who hath, none to ask for her welfare.

18 Thus, saith Yahweh– –Behold me! bringing back the captivity of the tents of Jacob, And, on his habitations, will I have compassion,– –So shall the city be built, upon her own mound, And, the citadel, upon its own site, shall remain:

19 So shall there

ylistyslaulu ja iloitsevaisten ääni. Minä enennän heidät, eivätkä he vähene; minä saatan heidät kunniaan, eivätkä he halvoiksi jää.

ljuda tacksägelse och rop av glada människor. Jag skall föröka dem, och de skola icke förminskas; jag skall låta dem komma till ära, och de skola ej aktas ringa.

proceed from them, thanksgiving, and, The sound of them who make merry,—And I will multiply them, and they shall not become few, And will make them honourable, and they shall not be despised:

20 Silloin hänen poikansa ovat niinkuin muinoin, ja hänen seurakuntansa pysyy vahvana minun edessäni; minä rankaisen kaikki hänen sortajansa.

20 Hans söner skola varda såsom fordom, hans menighet skall bestå inför mig, jag skall hemsöka alla hans förtryckare.

20 And, his sons, shall come to be, as aforetime, And, his assembly, before me, shall continue,—And I will bring punishment on all his oppressors;

21 Ja hänen valtiaansa nousee hänestä itsestänsä, hänen hallitsijansa lähtee hänen keskeltänsä; ja minä sallin hänen käydä tyköni, niin että hän saattaa minua lähestyä. Sillä kuka panee henkensä alttiiksi minua lähestyäkseen? sanoo Herra.

21 Hans väldige skall stamma från honom själv, och hans herre skall utgå från honom själv, och honom skall jag låta komma mig nära och nalkas mig; ty vilken annan vill våga sitt liv med att nalkas mig? säger HERREN.

21 And, his illustrious one, shall spring, from himself, And, his ruler, from his own midst, shall proceed, And I will bring him near, and he shall approach unto me,—For who is, there that hath pledged his own heart to approach unto me? Demandeth Yahweh:

22 Ja niin te olette minun kansani, ja minä olen teidän Jumalanne.

22 Och I skolen vara mitt folk och jag skall vara eder Gud.

22 So shall ye become my, people; And, I, will become your, God.

23 Katso, Herran myrsky, kiivastus, puhkeaa, pyörremyrsky vyöryy kohti jumalattomien päätä.

23 Se, en stormvind från HERREN är här, hans förtörnelse bryter fram, en härjande storm! Över de ogudaktigas huvuden virvlar den ned.

23 Lo! the tempest of Yahweh! Indignation, hath come forth, A tempest rolling itself upward,—Upon the head of the lawless ones, shall it hurl itself down!

24 Eikä Herran vihan hehku asetu, ennenkuin hän on toteuttanut ja täyttänyt sydämensä aivoitukset. Aikojen lopulla te tulette sen ymmärtämään.

24 HERRENS vredes glöd skall icke upphöra, förrän han har utfört och fullbordat sitt hjärtas tankar; i kommande dagar skolen I förnimma det.

24 The fierceness of the anger of Yahweh will, not turn back, Until he hath executed, nor, Until he hath established, The purposes of his heart,— In the afterpart of the days, shall ye understand it.

31 luku

1 Siihen aikaan, sanoo Herra, minä olen kaikkien Israelin sukukuntien Jumala, ja he ovat minun kansani.

1 På den tiden, säger HERREN, skall jag vara alla Israels släkters Gud, och de skola vara mitt folk.

1 At that time, Declareth Yahweh, I will become a God, to all the families of Israel; And, they, shall become my, people.

2 Näin sanoo Herra: Kansa, miekalta säästynyt, löysi erämaassa armon; minä menen saattamaan sen, Israelin, rauhaan.

2 Så säger HERREN: Det folk som undslipper svärdet finner nåd i öknen; Israel får draga åstad dit där det får ro.

2 Thus, saith Yahweh,— There hath found favour in the desert, people escaped from the sword,—I must go to cause him, even Israel, to rest.

3 Kaukaa ilmestyy minulle Herra: Iankaikkisella rakkaudella minä olen sinua rakastanut, sentähden minä olen vetänyt sinua puoleeni armosta.

3 Fjärran ifrån uppenbarade sig HERREN för mig: »Ja, med evig kärlek har jag älskat dig; därför låter jag min nåd förbliva över dig.

3 From afar, Yahweh, hath appeared unto me, Yea, with an age–abiding love, have I loved thee, For this cause, have I prolonged to thee lovingkindness.

4 Minä rakennan sinut jälleen, ja sinä tulet rakennetuksi, neitsyt Israel. Sinä kaunistat itsesi jälleen käsirummuillasi ja lähdet

4 Ännu en gång skall jag upprätta dig, så att du varder upprättad, du jungfru Israel; ännu en gång skall du få utrusta dig med puka och

4 Again, will I build thee and thou shalt be built, thou virgin, Israel,– –Again, shalt thou deck thyself with thy timbrels, And go forth in the

iloitsevaisten karkeloon.

draga ut i dans bland dem som göra sig glada.

dance of them that make merry:

5 Sinä istutat jälleen viinitarhoja Samarian vuorille; ne, jotka istuttavat, saavat korjata hedelmätkin.

5 Ännu en gång skall du få plantera vingårdar på Samariens berg, och planteringsmännen skola själva skörda frukten.

5 Again, shalt thou plant vineyards, in the mountains of Samaria, The planters have planted, and have laid open [the vineyards].

6 Sillä päivä on tuleva, jolloin vartijat huutavat Efraimin vuorella: 'Nouskaa, lähtekäämme Siioniin Herran, meidän Jumalamme, tykö.'

6 Ty en dag kommer, då vaktare skola ropa på Efraims berg: 'Upp, låt oss draga till Sion, upp till HERREN, vår Gud.'»

6 For it is, a day the watchmen have proclaimed throughout the hill country of Ephraim,—Arise ye, and let us go up to Zion, unto Yahweh our God.

7 Sillä näin sanoo Herra: Riemuitkaa iloiten Jaakobista, kohottakaa riemuhuuto hänelle, joka on kansojen pää; kuuluttakaa, kiittäkää ja sanokaa: 'Auta, Herra, kansaasi, Israelin jäännöstä.'

7 Ty så säger HERREN: Jublen i glädje över Jakob, höjen fröjderop över honom som är huvudet bland folken, Låten lovsång ljuda och sägen: HERRE, giv frälsning åt ditt folk, åt kvarlevan av Israel.»

7 For, thus, saith Yahweh—Shout ye for Jacob, with gladness, Make shrill thy voice, as the head of the nations,—Publish ye, praise ye, and say, Save thou, O Yahweh, thy people, the remnant of Israel.

8 Katso, minä tuon heidät pohjoisesta maasta, kokoan heidät maan perimmäisiltä ääriltä. Heissä on sokeita ja rampoja ynnä raskaita ja synnyttäväisiä: suurena joukkona he palajavat tänne.

8 Ja, jag skall föra dem från nordlandet och församla dem från jordens yttersta ända -- bland dem både blinda och halta, både havande kvinnor och barnaföderskor; i en stor skara skola de komma hit tillbaka.

8 Behold me! bringing them in out of the land of the North, And I will gather them out of the remote parts of the earth, Among them, the blind and the lame, The woman with child and she that giveth birth, together,—A great convocation, shall return hither:

9 Itkien he tulevat, ja

9 Under gråt skola de

9 With weeping, shall

minä johdatan heitä, kun he kulkevat rukoillen. Minä vien heidät vesipuroille, tasaista tietä, jolla he eivät kompastu. Sillä minä olen Israelin isä, ja Efraim on minun esikoiseni.

komma, men jag skall leda dem, där de gå bedjande fram; Jag skall föra dem till vattenbäckar, på en jämn väg, där de ej skola stappla. Ty jag har blivit en fader för Israel, och Efraim är min förstfödde son.

they come in, And, with supplications, will I lead them, I will bring them unto rivers of waters, By a smooth way, wherein they shall not stumble,—For I have become, to Israel, a father, And, as for Ephraim, my firstborn, is he!

10 Kuulkaa Herran sana, te kansat, ilmoittakaa kaukaisissa merensaarissa ja sanokaa: Hän, joka Israelin hajotti, on sen kokoava ja varjeleva sitä niinkuin paimen laumaansa.

10 Hören HERRENS ord, I hednafolk, och förkunnen det i havsländerna i fjärran; sägen: Han som förskingrade Israel skall ock församla det och bevara det, såsom en herde sin hjord.

10 Hear ye the word of Yahweh, O ye nations, And declare ye in the Coastlands, afar off,—And say—He that scattereth Israel, will gather him, And watch over him, as a shepherd his flock;

11 Sillä Herra on lunastanut Jaakobin ja vapahtanut hänet häntä väkevämmän kädestä.

11 Ty HERREN skall förlossa Jakob och lösköpa honom ur den övermäktiges hand.

11 For Yahweh hath ransomed, Jacob,—And redeemed him from the hand of one stronger than he.

12 Ja he tulevat ja riemuitsevat Siionin kukkulalla, tulevat virtanaan Herran hyvyyden tykö, jyväin, viinin ja öljyn ääreen, karitsain ja karjan ääreen. Ja heidän sielunsa on oleva niinkuin runsaasti kasteltu puutarha, eivätkä he enää näänny.

12 Och de skola komma och jubla på Sions höjd och strömma dit där HERRENS goda är, dit där man får säd, vin och olja och unga hjordar av får och fä; deras själ skall vara lik en vattenrik trädgård, och de skola icke vidare försmäkta.

12 Then shall they come in, and shall shout in triumph on the height of Zion, And shall stream unto the goodness of Yahweh, To the wheat, and to the new wine, and to the oil, and to the young of the flocks and of the herds,—So shall their soul become like a garden well watered, And they shall not

again, languish, any more.

13 Silloin neitsyt iloitsee karkelossa ja nuorukaiset ja vanhukset yhdessä. Minä muutan heidän surunsa riemuksi, annan heille lohdutuksen ja ilon heidän murheensa jälkeen.

13 Då skola jungfrurna förlusta sig med dans; unga och gamla skola glädja sig tillsammans. Jag skall förvandla deras sorg i fröjd, trösta dem och glädja dem efter deras bedrövelse.

13 Then, shall, the virgin, rejoice, in the dance, And young men and elders, [rejoice,] together,—And I will turn their mourning into gladness, and will comfort them, And will make them rejoice from their sorrow;

14 Ja minä virvoitan pappien sielut lihavuuden ääressä, ja minun kansani ravitaan minun hyvyydelläni, sanoo Herra.

14 Och prästerna skall jag vederkvicka med feta rätter; och mitt folk skall bliva mättat av mitt goda, säger HERREN.

14 Then will I satiate the soul of the priests, with fatness, And, my people, with my goodness, shall be satisfied, Declareth Yahweh.

15 Näin sanoo Herra: Kuule, Raamasta kuuluu valitus, katkera itku: Raakel itkee lapsiansa, hän ei lohdutuksesta huoli surussaan lastensa tähden, sillä niitä ei enää ole.

15 Så säger HERREN: Ett rop höres i Rama, klagan och bitter gråt; det är Rakel som begråter sina barn, hon vill icke låta trösta sig i sorgen över att hennes barn icke mer äro till.

15 Thus, saith Yahweh––A voice, in Ramah, is heard, Wailing, bitter weeping, Rachel, weeping for her children,—She refuseth to be comforted for her children, For they are, not!

16 Näin sanoo Herra: Pidätä äänesi itkusta, silmäsi kyyneleistä, sillä sinun työstäsi on tuleva palkka, sanoo Herra, ja he palajavat vihollisen maasta.

16 Men så säger HERREN: Hör upp med din högljudda gråt, och låt dina ögon icke mer fälla tårar; ty ditt verk skall få sin lön, säger HERREN, och de skola vända tillbaka från sina fienders land.

16 Thus, saith Yahweh––Restrain thy voice from weeping, And thine eyes from tears,—For there is, a reward for thy labour, Declareth Yahweh, So they shall return from the land of the enemy:

17 Sinulla on tulevaisuuden toivo,

17 Ja, det finnes ett hopp för din framtid,

17 Yea there is hope for thy future, Declareth

sanoo Herra: sinun lapsesi palajavat omalle maalleen.

18 Minä olen kyllä kuullut Efraimin valittavan: 'Sinä olet kurittanut minua, olen saanut kuritusta niinkuin vikuroiva vasikka. Palauta minut, niin minä palajan; sillä sinä olet Herra, minun Jumalani.

19 Sillä käännyttyäni minä kadun, ja päästyäni ymmärrykseen minä lyön lanteeseeni. Minä häpeän, tunnen häpeätä, sillä minä kannan nuoruuteni pilkkaa.'

20 Eikö Efraim ole minun kallis poikani, minun lempilapseni? Sillä niin usein kuin minä puhunkin häntä vastaan, alati minä häntä muistan. Siksi minun sisimpäni väräjää hänen tähtensä: minun täytyy armahtaa häntä, sanoo Herra.

21 Pystytä itsellesi kivimerkkejä, aseta itsellesi tienviittoja, paina mieleesi tie, polku, jota olet kulkenut. Palaja,

säger HERREN; dina barn skola vända tillbaka till sitt land.

18 Jag har nogsamt hört huru Efraim klagar: »Du har tuktat mig, ja, jag har blivit tuktad såsom en otämd kalv; tag mig nu åter, så att jag får vända åter; du är ju HERREN, min Gud.

19 Ty sedan jag har vänt mitt sinne, ångrar jag mig, och sedan jag har kommit till besinning, slår jag mig på länden; jag både blyges och skämmes, då jag nu bär min ungdoms smälek.»

20 Är då Efraim for mig en så dyrbar son, är han mitt älsklingsbarn, eftersom jag alltjämt tänker på honom, huru ofta jag än har måst hota honom? Ja, så mycket ömkar sig mitt hjärta över honom; jag måste förbarma mig över honom, säger HERREN.

21 Sätt upp vägmärken för dig, res åt dig vägvisare; giv akt på vägen, på stigen där du vandrade. Och vänd så

Yahweh,—And thy sons shall return to their own boundary.

18 I have, heard, Ephraim, bemoaning himself, Thou hast chastised me, and I have been chastised, Like a bullock, not broken in, Suffer me to return, that I may, return, For, thou, art Yahweh my God.

19 Surely, after my return, I was filled with regret, And, after I came to know myself, I smote upon the thigh,—I turned pale, and was even confounded, For I had borne the reproach of my youthful days.

20 Was Ephraim, a very precious son to me? Was he a most delightful, child? For, as often as I have spoken against him, I have, remembered, him, again! For this cause, have my affections been deeply moved for him, I must have, compassion, upon him, Declareth Yahweh.

21 Erect thee waymarks, Set thee up finger-posts, Apply thy heart to, The highway—The road by which thou

neitsyt Israel, palaja näihin kaupunkeihisi.

22 Kuinka kauan sinä mutkistelet sinne ja tänne, sinä luopiotytär? Sillä Herra luo maahan uutta: nainen miestä piirittää.

23 Näin sanoo Herra Sebaot, Israelin Jumala: Vielä kerran sanotaan Juudan maassa ja sen kaupungeissa, kun minä käännän heidän kohtalonsa, tämä sana: 'Herra siunatkoon sinua, sinä vanhurskauden asuinsija, sinä pyhä vuori.'

24 Ja Juuda kaikkine kaupunkeineen asuu siellä yhdessä, peltomiehet ja ne, jotka vaeltavat laumoineen.

25 Sillä minä virvoitan väsyneen sielun, ja jokaisen nääntyvän sielun minä ravitsen.

26 Siihen minä heräsin ja katselin, ja uneni oli minusta suloinen.

27 Katso, päivät tulevat, sanoo Herra, jolloin minä

tillbaka, du jungfru Israel, vänd tillbaka till dessa dina städer.

22 Huru länge skall du göra bukter hit och dit, du avfälliga dotter? Se, HERREN vill skapa något nytt i landet: det bliver nu kvinnan som tager mannen i sitt beskärm.

23 Så säger HERREN Sebaot, Israels Gud: I Juda land med dess städer skall man ännu en gång, när jag åter har upprättat det, få säga det ordet: »HERREN välsigne dig, du rättfärdighetens boning, du heliga berg.»

24 Och Juda folk med alla sina städer skall samlat bo däri, åkermän jämte vandrande herdar.

25 Ty jag skall vederkvicka trötta själar, och alla försmäktande själar skall jag mätta.

26 (Härvid uppvaknade jag och såg mig om, och min sömn hade varit ljuvlig.)

27 Se, dagar skola komma, säger HERREN,

didst depart,—Return, O virgin of Israel, Return unto these thy cities.

22 How long, wilt thou turn hither and thither, O apostate daughter? For Yahweh hath created, a new thing in the earth, A female, defendeth, a strong man!

23 Thus, saith Yahweh of hosts, God of Israel, Again, shall they say this word, in the land of Judah and in the cities thereof, when I cause their captivity to return, Yahweh, bless thee, Thou home of righteousness! Thou mountain of holiness!

24 Then shall there dwell throughout Judah itself and all the cities thereof, together,—Husbandmen, who shall move about with a flock;

25 For I have satiated the weary soul,—And, every languishing soul, have I filled.

26 Upon this, I awoke and considered,—And, my sleep, had been sweet to me!

27 Lo! days are coming, Declareth

kylvän Israelin maahan ja Juudan maahan ihmisen siementä ja karjan siementä.

då jag skall beså Israels land och Juda land med säd av människor och med säd av djur.

Yahweh—That I will sow, The house of Israel, and, The house of Judah, With the seed of men, and, With the seed of beasts;

28 Ja niinkuin minä olen valvonut repiäkseni ja kukistaakseni heitä, hajottaakseni ja hävittääkseni, tuottaakseni onnettomuutta, niin minä olen valvova rakentaakseni ja istuttaakseni heitä, sanoo Herra.

28 Och likasom jag har vakat över dem till att upprycka, nedbryta, fördärva, förgöra och plåga, så vill jag nu vaka över dem till att uppbygga och plantera, säger HERREN.

28 And it shall come to pass, that—Just as I watched over them, to root up and to break down and to tear out and to destroy, and to break in pieces, So, will I watch over them, to build and to plant, Declareth Yahweh.

29 Niinä päivinä ei enää sanota: 'Isät söivät raakoja rypäleitä, lasten hampaat heltyivät';

29 På den tiden skall man icke mer säga: »Fäderna hava ätit sura druvor, och barnens tänder bliva ömma därav.»

29 In those days, shall they say no more, Fathers, did eat sour grapes,—And, children's teeth, are blunted!

30 vaan jokaisen on kuoltava oman syntivelkansa tähden. Jokaiselta ihmiseltä, joka syö raakoja rypäleitä, heltyvät hänen omat hampaansa.

30 Nej, var och en skall dö genom sin egen missgärning; var man som äter sura druvor, hans tänder skola bliva ömma därav.

30 But, every one, for his own iniquity, shall die,—Any human being who eateth the sour grapes, his own teeth, shall be blunted.

31 Katso, päivät tulevat, sanoo Herra, jolloin minä teen Israelin heimon ja Juudan heimon kanssa uuden liiton;

31 Se, dagar skola komma, säger HERREN, då jag skall sluta ett nytt förbund med Israels hus och med Juda hus;

31 Lo! days are coming, Declareth Yahweh,—When I will solemnize—With the house of Israel, and, With the house of Judah, A new, covenant:

32 en sellaista liittoa

32 icke ett sådant

32 Not like the

kuin se, jonka minä tein heidän isäinsä kanssa silloin, kun minä tartuin heidän käteensä ja vein heidät pois Egyptin maasta, ja jonka liittoni he ovat rikkoneet, vaikka minä olin ottanut heidät omikseni, sanoo Herra.

33 Vaan tämä on se liitto, jonka minä teen Israelin heimon kanssa niiden päivien tultua, sanoo Herra: Minä panen lakini heidän sisimpäänsä ja kirjoitan sen heidän sydämiinsä; ja niin minä olen heidän Jumalansa, ja he ovat minun kansani.

34 Silloin ei enää toinen opeta toistansa eikä veli veljeänsä sanoen: 'Tuntekaa Herra.' Sillä he kaikki tuntevat minut, pienimmästä suurimpaan, sanoo Herra; sillä minä annan anteeksi heidän rikoksensa enkä enää muista heidän syntejänsä.

35 Näin sanoo Herra, joka on pannut auringon

förbund som det jag slöt med deras fäder på den dag då jag tog dem vid handen till att föra dem ut ur Egyptens land det förbund med mig, som de bröto, fastän jag var deras rätte herre, säger HERREN.

33 Nej, detta är det förbund som jag skall sluta med Israels hus i kommande dagar, säger HERREN: Jag skall lägga min lag i deras bröst och i deras hjärtan skall jag skriva den, och jag skall vara deras Gud, och de skola vara mitt folk.

34 Då skola de icke mer behöva undervisa varandra, icke den ene brodern den andre, och säga: »Lär känna HERREN»; ty de skola alla känna mig, från den minste bland dem till den störste, säger HERREN. Ty jag skall förlåta deras missgärning, och deras synd skall jag icke mer komma ihåg.

35 Så säger HERREN, han som har satt solen

covenant which I solemnised with their fathers, In the day when I grasped their hand, to bring them forth, out of the land of Egypt,—In that, they, brake my covenant, Though, I, had become a husband unto them, Declareth Yahweh.

33 For, this, is the covenant which I will solemnize with the house of Israel, after those days, Declareth Yahweh, I will put my law within, them, Yea, on their heart, will I write it,—So will I become their, God, And, they, shall become my, people.

34 Then shall they no longer teach, Every man his neighbour, and, Every man his brother, saying, Know ye Yahweh,—For, they all, shall know, me, From the least of them, Even unto the greatest of them, Declareth Yahweh, For I will forgive their iniquity, And, their sin, will I remember, no more.

35 Thus, saith Yahweh–
–Who hath given the

valaisemaan päivää, kuun ja tähdet lakiensa mukaan valaisemaan yötä, hän, joka liikuttaa meren, niin että sen aallot pauhaavat - Herra Sebaot on hänen nimensä:

till att lysa om dagen och månen och stjärnorna till att lysa om natten, i ordnad gång, han som rör upp havet, så att dess böljor brusa, han vilkens namn är HERREN Sebaot:

sun, for a light by day, The ordinances of the moon and the stars, for a light by night,—Who excited the sea, and the waves thereof roared, Yahweh of hosts, is his name:—

36 Jos väistyvät nämä lait minun kasvojeni edestä, silloin myös lakkaavat Israelin jälkeläiset olemasta kansa minun kasvojeni edessä ainiaan.

36 Först när denna ordning icke mer består inför mig, säger HERREN, först då skall Israels släkt upphöra att inför mig alltjämt vara ett folk.

36 If these ordinances depart from before me, Declareth Yahweh,—the seed of Israel also, may cease from being a nation before me, all the days.

37 Näin sanoo Herra: Jos voidaan mitata taivaat ylhäällä ja tutkia maan perustukset alhaalla, silloin vasta minä hylkään Israelin jälkeläiset kaikki, kaiken sen tähden, mitä he ovat tehneet, sanoo Herra.

37 Ja, så säger HERREN: Först när himmelen varder uppmätt därovan och jordens grundvalar utrannsakade därnere, först då skall jag förkasta all Israels släkt, till straff för allt vad de hava gjort, säger HERREN.

37 Thus, saith Yahweh–
–If the heavens above, can be measured, Or the foundations of the earth beneath, be searched out, I also, may reject all the seed of Israel, for all that they have done, Declareth Yahweh.

38 Katso, päivät tulevat, sanoo Herra, jolloin Herran kaupunki rakennetaan jälleen Hananelin-tornista Kulmaporttiin asti.

38 Se, dagar skola komma, säger HERREN, då staden åter skall varda uppbyggd till HERRENS ära, från Hananeltornet intill Hörnporten.

38 Lo! days are coming, Declareth Yahweh, That the city, shall be built for Yahweh, From the tower of Hananeel, [As far as] the gate of the corner;

39 Ja edelleen mittanuora kulkee suoraan Gaarebin kukkulalle ja kääntyy sitten Gooaan.

39 Och mätsnöret skall vidare dragas rätt fram mot Garebshöjden och skall sedan vändas mot Goa.

39 Then shall go forth again the measuring–line straight forward, Over the hill Gareb, And it shall go round

		to Goah;
40 Ja koko laakso, ruumiineen ja tuhkineen, ja kaikki keto Kidronin puroon asti, Hevosportin kulmaan saakka itään päin, on oleva Herralle pyhitetty. Ei sitä enää ikinä hävitetä eikä kukisteta.	40 Och hela lik- och askdalen och alla fälten intill bäcken Kidron och intill hörnet vid Hästporten österut skola vara helgade åt HERREN. Aldrig mer skall där tima någon omstörtning eller någon förstöring.	40 And, all the vale of the dead bodies, and of the ashes, and all the fields as far as the Kidron torrent–bed, as far as the horse–gate corner on the east, Shall be holy unto Yahweh,—It shall not be rooted up, nor thrown down, any more, unto times age–abiding.
32 luku		
1 Sana, joka tuli Jeremialle Herralta Sidkian, Juudan kuninkaan, kymmenentenä vuotena, se on Nebukadressarin kahdeksantenatoista vuotena.	1 Detta är det ord som från HERREN kom till Jeremia i Sidkias, Juda konungs, tionde regeringsår, vilket var Nebukadressars adertonde regeringsår.	1 The word which came unto Jeremiah from Yahweh, in the tenth year of Zedekiah king of Judah,—the same, was the eighteenth year of Nebuchadrezzar;
2 Silloin Baabelin kuninkaan sotajoukko piiritti Jerusalemia, ja profeetta Jeremia oli suljettuna vankilan pihaan, joka on Juudan kuninkaan linnassa.	2 Vid den tiden belägrade den babyloniske konungens här Jerusalem, och profeten Jeremia låg då fången i fängelsegården i Juda konungs hus.	2 and, then, the forces of the king of Babylon, were besieging Jerusalem,—and, Jeremiah the prophet, had been shut up in the guard–court, which was in the house of the king of Judah;
3 Sinne oli Sidkia, Juudan kuningas, hänet sulkenut sanoen: Miksi sinä ennustat näin: Näin sanoo Herra: Katso, minä annan tämän kaupungin	3 Ty Sidkia, Juda konung, hade låtit spärra in honom, i det han sade: »Huru djärves du profetera och säga: 'Så säger HERREN: Se,	3 whom Zedekiah king of Judah, had shut up, saying,—Why, art thou, prophesying, saying,—Thus, saith Yahweh, Behold me! giving up

Baabelin kuninkaan käsiin, ja hän valloittaa sen?

4 Ja Sidkia, Juudan kuningas, ei pääse kaldealaisten käsistä, vaan hänet annetaan Baabelin kuninkaan käsiin, ja hänen täytyy puhua hänen kanssaan suusta suuhun ja nähdä hänet silmästä silmään.

5 Ja hän kuljettaa Sidkian Baabeliin, ja sinne hän jää, kunnes minä katson hänen puoleensa, sanoo Herra. Kun te taistelette kaldealaisia vastaan, ei teillä ole menestystä.

6 Ja Jeremia sanoi: Minulle tuli tämä Herran sana:

7 Katso, Hanamel, setäsi Sallumin poika, tulee sinun luoksesi ja sanoo: 'Osta minun peltoni, joka on Anatotissa, sillä sinulla on lunastusoikeus, niin että saat ostaa sen.'

8 Ja Hanamel, setäni poika, tuli Herran sanan

jag skall giva denna stad i de babyloniske konungens hand, och han skall intaga den.

4 Och Sidkia, Juda konung, skall icke undkomma kaldéernas hand, utan skall förvisso bliva given i den babyloniske konungens hand, så att han nödgas muntligen tala med honom och stå inför honom, öga mot öga.

5 Och Sidkia skall av honom föras till Babel och skall förbliva där, till dess jag ser till honom, säger HERREN. När I striden mot kaldéerna, skolen I icke hava någon framgång.»

6 Och Jeremia sade: »HERRENS ord kom till mig; han sade:

7 Se, Hanamel, din farbroder Sallums son, skall komma till dig och säga: 'Köp du min åker i Anatot, ty du har såsom bördeman rätt att köpa den.'»

8 Och Hanamel, min farbroders son, kom till

this city into the hand of the king of Babylon, and he shall capture it;

4 and, Zedekiah king of Judah, shall not be delivered out of the hand of the Chaldeans,—for he shall be, wholly given up, into the hand of the king of Babylon, and shall speak—the mouth of the one to the mouth of the other, and the eyes of the one, into the eyes of the other, shall look;

5 and, into Babylon, shall he lead Zedekiah, and, there, shall he remain, until I visit him, Declareth Yahweh,—though ye fight with the Chaldeans, ye shall not prosper?

6 And Jeremiah said,—The word of Yahweh came, unto me, saying:

7 Lo! Hanameel son of Shallum thine uncle, hath come unto thee, saying,—Buy thee my field that is in Anathoth, for, thine, is the right of redemption, to buy it.

8 So Hanameel son of mine uncle, came unto

mukaan minun luokseni vankilan pihaan ja sanoi minulle: Osta minun peltoni, joka on Anatotissa, Benjaminin maassa, sillä sinulla on perintöoikeus ja sinulla on lunastusoikeus: osta se itsellesi. Silloin minä ymmärsin, että se oli Herran sana.

mig i fängelsegården, såsom HERREN hade sagt, och sade till mig: »Köp min åker i Anatot, i Benjamins land, ty du har arvsrätt därtill och är bördeman; så köp den då åt dig.» Då förstod jag att det var HERRENS ord

me, according to the word of Yahweh, into the guard-court, and said unto me, Buy, I pray thee, my field that is in Anathoth, which is in the land of Benjamin, for, thine, is the right of inheritance, and, thine, the redemption,—buy it for thyself. So I knew, that, the word of Yahweh, it was.

9 Ja minä ostin Hanamelilta, setäni pojalta, pellon, joka on Anatotissa, ja punnitsin hänelle rahat, seitsemäntoista sekeliä hopeata,

9 och köpte åkern av Hanamel, min farbroders son, i Anatot, och vägde upp penningarna åt honom, sjutton siklar silver.

9 And I bought the field, from Hanameel son of mine uncle, that was in Anathoth,—and weighed him the silver, seventeen shekels, was the silver;

10 kirjoitin kauppakirjan ja sinetöin sen, otin todistajat ja punnitsin rahat vaa'alla.

10 Jag skrev ett köpebrev och förseglade det och tillkallade vittnen och vägde upp penningarna på en våg.

10 and I wrote in the scroll, and sealed it, and took in attestation, witnesses,—and weighed the silver in the balances.

11 Sitten minä otin sinetöidyn kauppakirjan, sopimuksen ja määräykset sekä avoimen kirjan,

11 Och jag tog köpebrevet, såväl det förseglade, som innehöll avtalet och de särskilda bestämmelserna, som ock det öppna brevet,

11 Then took I the scroll of purchase, both that which was sealed—the title and the conditions—and that which was open;

12 ja annoin kauppakirjan Baarukille, Neerian, Mahsejan pojan, pojalle, serkkuni Hanamelin nähden ja todistajain nähden, jotka olivat kirjoittaneet

12 och gav köpebrevet åt Baruk, son till Neria, son till Mahaseja, i närvaro av min frände Hanamel och de vittnen som hade underskrivit köpebrevet, och alla

12 and gave the scroll of purchase, unto Baruch son of Neriah son of Mahseiah, in the sight of Hanameel mine uncle[’s son], and in the sight of the witnesses,

kauppakirjan alle, ja kaikkien juutalaisten nähden, jotka istuivat vankilan pihassa,

13 ja minä käskin Baarukia heidän nähtensä sanoen:
14 Näin sanoo Herra Sebaot, Israelin Jumala: Ota nämä kirjat, tämä kauppakirja, sekä sinetöity että tämä avoin kirja, ja pane ne saviastiaan, että ne säilyisivät kauan aikaa.

15 Sillä näin sanoo Herra Sebaot, Israelin Jumala: Vielä kerran ostetaan tässä maassa taloja ja peltoja ja viinitarhoja.
16 Ja annettuani kauppakirjan Baarukille, Neerian pojalle, minä rukoilin Herraa sanoen:

17 Oi Herra, Herra! Katso, sinä olet tehnyt taivaan ja maan suurella voimallasi ja ojennetulla käsivarrellasi: ei mikään ole sinulle mahdotonta;

18 sinä, joka teet laupeuden tuhansille,

andra judar som voro tillstädes i fängelsegården.

13 Och jag bjöd Baruk, i deras närvaro, och sade:
14 Så säger HERREN Sebaot, Israels Gud: Tag du dessa brev, både detta förseglade köpebrev och detta öppna brev, och lägg dem i ett lerkärl, för att de må vara i behåll för lång tid.

15 Ty så säger HERREN Sebaot, Israels Gud: Ännu en gång skall man komma att i detta land köpa hus och åkrar och vingårdar.»
16 Och sedan jag hade givit köpebrevet åt Baruk, Nerias son, bad jag till HERREN och sade:
17 »Ack Herre, HERRE, du är ju den som har gjort himmel och jord genom din stora kraft och din uträckta arm. Intet är så underbart att du icke skulle förmå det,
18 du som gör nåd med tusenden och

who subscribed the scroll of purchase,—in the sight of all the Jews, who were sitting in the guard–court.
13 Then charged I Baruch, in their sight, saying:
14 Thus, saith Yahweh of hosts, God of Israel, Take thou these scrolls, this scroll of purchase, even that which is sealed, and this scroll that is open, and put them in an earthen vessel,—that they may remain many days.
15 For, Thus, saith Yahweh of hosts, God of Israel: Again, shall houses and fields and vineyards, be bought, in this land.
16 Then prayed I unto Yahweh,—after I had delivered the scroll of purchase, unto Baruch son of Neriah, saying:—
17 Alas! My Lord, Yahweh! Lo! thou thyself, didst make the heavens, and the earth, by thy great might, and by thine outstretched arm,—There is, nothing, too wonderful for thee:
18 Executing lovingkindness unto

mutta kostat isäin pahat teot heidän jälkeensä heidän lastensa helmaan; sinä suuri, voimallinen Jumala, jonka nimi on Herra Sebaot,

vedergäller fädernas missgärning i deras barns sköte efter dem; du store och väldige Gud, vilkens namn är HERREN Sebaot;

thousands, But recompensing the iniquity of fathers, into the bosom of their children, after them, Thou GOD, the great, the mighty, Yahweh of hosts, is his name:

19 suuri neuvossa ja väkevä teossa, sinä, jonka silmät ovat avoimet tarkkaamaan kaikkia ihmislasten teitä, antaaksesi itsekullekin hänen vaelluksensa ja hänen töittensä hedelmän mukaan;

19 du som är stor i råd och mäktig i gärningar; du vilkens ögon äro öppna över människobarnens alla vägar, så att du giver åt var och en efter hans vägar och efter hans gärningars frukt;

19 Great in counsel, and mighty in deed,— Whose eyes are open on all the ways of the sons of men, to give unto every one, According to his ways, and, According to the fruit of his doings:

20 sinä, joka teit tunnustekoja ja ihmeitä Egyptin maassa ja olet tehnyt niitä hamaan tähän päivään asti sekä Israelissa että muitten ihmisten seassa, ja joka olet tehnyt itsellesi nimen, senkaltaisen kuin se tänäkin päivänä on.

20 du som gjorde tecken och under i Egyptens land, och som har gjort sådana intill denna dag, både i Israel och bland andra människor, och som har gjort dig ett namn, som är detsamma än i dag.

20 Who didst set signs and wonders, in the land of Egypt, unto this day, and in Israel, and among mankind,—And didst make for thyself a name, as at this day;

21 Sinä veit kansasi Israelin pois Egyptin maasta tunnusteoilla ja ihmeillä, väkevällä kädellä ja ojennetulla käsivarrella, suurella peljätyksellä,

21 Du förde ditt folk Israel ut ur Egyptens land med tecken och under, med stark hand och uträckt arm, och genom stor förskräckelse.

21 And didst bring forth thy people Israel, out of the land of Egypt, With signs and with wonders, and, With a strong, hand, and, With an outstretched, arm, and, With great, terror;

22 ja annoit heille tämän maan, jonka sinä heidän isillensä vannotulla valalla

22 Och du gav dem detta land, som du med ed hade lovat deras

22 And didst give unto them this land, which thou hadst sworn to

olit luvannut antaa heille, maan, joka vuotaa maitoa ja mettä.

fäder att giva dem, ett land som flyter av mjölk och honung.

their fathers to give unto them,—a land flowing with milk and honey;

23 Mutta kun he olivat tulleet ja ottaneet sen omaksensa, eivät he kuulleet sinun ääntäsi eivätkä vaeltaneet sinun lakisi mukaan; he eivät tehneet mitään siitä, mitä sinä olit käskenyt heidän tehdä. Silloin sinä annoit kaiken tämän onnettomuuden kohdata heitä.

23 Och de kommo och togo det i besittning, men de ville icke höra din röst och vandrade icke efter din lag; de gjorde intet av det du hade bjudit dem att göra. Därför lät du all denna olycka vederfaras dem.

23 And they came in and took possession of it, But hearkened not unto thy voice, Nor, in thy law, did they walk, Nought of what thou hadst commanded them to do, did they do,—And so thou hast caused to befall them, all this calamity.

24 Katso, piiritysvallit ovat edenneet aivan kaupunkiin asti, niin että se valloitetaan, ja kaupunki joutuu miekan, nälän ja ruton pakosta kaldealaisten valtaan, jotka sotivat sitä vastaan. Mitä sinä olet puhunut, on tapahtunut, ja katso, sinä näet sen.

24 Se, belägringsvallarna gå redan så långt fram mot staden, att man kan intaga den och genom svärd, hungersnöd och pest är staden given i de kaldeiska belägrarnas hand. Vad du hotade med, det har skett, och du har det nu inför dina ögon.

24 Lo! the earthworks! they, have entered the city, to capture it, And, the city, hath been given into the hand of the Chaldeans, who are fighting against it, because of the sword and the famine and the pestilence,—And so, what thou didst speak, hath come to pass, And there, thou art, looking on!

25 Mutta kuitenkin sinä, Herra, Herra, sanoit minulle: 'Osta rahalla itsellesi pelto ja ota todistajat', vaikka kaupunki joutuu kaldealaisten käsiin.

25 Och likväl, fastän staden är given i kaldéernas hand, sade du, Herre HERRE, till mig: 'Köp du åkern för penningar, och tag vittnen därpå'!»

25 Yet, thou thyself, saidst unto me, O My Lord, Yahweh, Buy thee the field for silver, And take in attestation, witnesses,—Whereas, the city, hath been given into the hand of the Chaldeans!

26 Ja Jeremialle tuli tämä Herran sana:

27 Katso, minä olen Herra, kaiken lihan Jumala; onko minulle mitään mahdotonta?
28 Sentähden, näin sanoo Herra: Katso, minä annan tämän kaupungin kaldealaisten käsiin ja Nebukadressarin, Baabelin kuninkaan, käsiin, ja hän valloittaa sen.

29 Ja kaldealaiset, jotka sotivat tätä kaupunkia vastaan, tulevat ja sytyttävät tämän kaupungin tuleen ja polttavat sen niine taloineen, joiden katoilla on poltettu uhreja Baalille ja vuodatettu juomauhreja vieraille jumalille, minulle mielikarvaudeksi.
30 Sillä Israelin ja Juudan miehet ovat hamasta nuoruudestaan tehneet vain sitä, mikä on pahaa minun silmissäni, sillä israelilaiset ovat tuottaneet minulle ainoastaan mielikarvautta kättensä teoilla, sanoo Herra.

26 Och HERRENS ord kom till Jeremia han sade: Se,
27 jag är HERREN, allt kötts Gud; skulle något vara så underbart att jag icke förmådde det?
28 Därför säger HERREN så: Se, jag vill giva denna stad i kaldéernas och Nebukadressars, den babyloniske konungens, hand, och han skall intaga den.

29 Och kaldéerna, som belägra denna stad, skola komma och tända eld på staden och bränna upp den, tillika med de hus på vilkas tak man har tänt offereld åt Baal och utgjutit drickoffer åt andra gudar, till att förtörna mig.

30 Ty allt ifrån sin ungdom hava Israels barn och Juda barn allenast gjort vad ont är i mina ögon; ja, Israels barn hava med sina händers verk berett mig allenast förtörnelse, säger HERREN.

26 Then came the word of Yahweh, unto Jeremiah, saying:—
27 Lo! I, am Yahweh, God of all flesh,—For me, is, any thing, too wonderful?
28 Therefore, Thus, saith Yahweh,—Behold me! giving this city into the hand of the Chaldeans, and into the hand of Nebuchadrezzar king of Babylon, and he shall capture it;
29 And the Chaldeans, who are fighting against this city, Shall enter, and, Shall set this city on fire, and, Shall consume it,—With the houses on whose roofs they burned incense to Baal, and poured out drink–offerings to other, gods, that they might provoke me to anger;
30 For the sons of Israel and the sons of Judah have been nothing but doers of wickedness in my sight, from the days of their youth,—For the sons of Israel have been doing nothing but provoke me to anger by the workmanship of their

hands, Declareth Yahweh;

31 Sillä tämä kaupunki on ollut minulle vihaksi ja kiivastukseksi hamasta siitä päivästä, jona he sen rakensivat, aina tähän päivään asti; ja niin minä heitän sen pois kasvojeni edestä

31 Ty allt ifrån den dag då denna stad byggdes ända till nu har den uppväckt min vrede och förtörnelse, så att jag måste förkasta den från mitt ansikte,

31 For, According to mine anger, and, According to mine indignation, hath been to me this city, from the day when they built it, even unto this day,—that I should pull it down from before my face:

32 kaiken sen pahan tähden, minkä israelilaiset ja Juudan miehet ovat tehneet minulle mielikarvaudeksi - he, heidän kuninkaansa, ruhtinaansa, pappinsa ja profeettansa sekä Juudan miehet ja Jerusalemin asukkaat.

32 för all den ondskas skull som Israels barn och Juda barn med sina konungar, furstar, präster och profeter, både Juda män och Jerusalems invånare, hava bedrivit, till att förtörna mig.

32 because of all the wickedness of the sons of Israel and the sons of Judah, which they have done to provoke me to anger, they, their kings, their princes, their priests, and their prophets, and the men of Judah, and the inhabitants of Jerusalem:

33 He ovat kääntäneet minulle selkänsä eivätkä kasvojansa; ja vaikka minä olen opettanut heitä varhaisesta alkaen, he eivät ole kuulleet eivätkä ottaneet varteen kuritusta.

33 De vände ryggen till mig och icke ansiktet; och fastän de titt och ofta blevo varnade, ville de icke höra och taga emot tuktan.

33 Thus have they turned unto me the back, and not the face,—Though I instructed them, betimes, instructing them, Yet have they not, been hearkening, to receive correction;

34 He ovat asettaneet iljetyksensä temppeliin, joka on otettu minun nimiini, ja saastuttaneet sen.

34 De satte upp sina styggelser i det hus som är uppkallat efter mitt namn och orenade det så;

34 But have set their abominations, in the house on which my name hath been called, to defile it;

35 Ja he ovat

35 och Baalshöjderna i

35 And have built the

rakentaneet Baalille uhrikukkulat, jotka ovat Ben-Hinnomin laaksossa, polttaakseen poikiansa ja tyttäriänsä uhrina Molokille, mitä minä en ole käskenyt ja mikä ei ole minun mieleeni tullut. Tällaisia kauhistuksia he tekivät ja saivat Juudan syntiä tekemään.

Hinnoms sons dal byggde de upp, för att där offra sina söner och döttrar åt Molok, fastän jag aldrig hade bjudit dem att göra sådan styggelse eller ens tänkt mig något sådant; och så förledde de Juda till synd.

high places of Baal, which are in the valley of Ben–hinnom, To cause their sons and their daughters to pass through unto Molech, Which I commanded them not, Neither came it up on my heart, That they should do this horrible thing,—Causing, Judah, to sin!

36 Mutta nyt sanoo Herra, Israelin Jumala, näin tästä kaupungista, jonka te sanotte joutuvan Baabelin kuninkaan käsiin miekan, nälän ja ruton pakosta:

36 Men så säger nu HERREN, Israels Gud, om denna stad, som I menen vara genom svärd, hungersnöd och pest given i den babyloniske konungens hand:

36 Now therefore, because of this,—Thus, saith Yahweh, God of Israel,—Concerning this city, whereof ye, are saying, It hath been delivered into the hand of the king of Babylon, by sword, and by famine, and by pestilence:

37 Katso, minä kokoan heidät jälleen kaikista maista, joihin minä heidät vihassani, kiivastuksessani ja suuressa suuttumuksessani karkoitan, ja palautan heidät tähän paikkaan ja annan heidän asua turvassa.

37 Se, jag skall församla dem ur alla de länder till vilka jag i min vrede och harm och stora förtörnelse har fördrivit dem, och jag skall föra dem tillbaka till denna plats och låta dem bo bär i trygghet.

37 Behold me! gathering them out of all the lands, whither I have driven them—In mine anger, and, In mine indignation, and, In great vexation,—And I will cause them to return into this place, And will make them dwell, securely;

38 Silloin he ovat minun kansani, ja minä olen heidän Jumalansa.

38 Och de skola vara mitt folk, och jag skall vara deras Gud.

38 And they shall become my, people,—And, I, will become their, God;

39 Ja minä annan heille

39 Och jag skall giva

39 And I will give them

yhden sydämen ja yhden tien, niin että he pelkäävät minua kaiken elinaikansa, ja niin heidän käy hyvin ja heidän lastensa heidän jälkeensä.

dem alla ett och samma hjärta och lära dem en och samma väg, så att de frukta mig beständigt; för att det må gå dem väl, och deras barn efter dem.

one heart, and one way, That they may revere, me, all the days,—For the good of them, and of their children after, them;

40 Ja minä teen heidän kanssansa iankaikkisen liiton, niin etten käänny heistä pois, vaan teen heille hyvää; ja minä annan pelkoni heidän sydämiinsä, niin etteivät he minusta luovu.

40 Och jag skall sluta med dem ett evigt förbund, så att jag icke upp hör att följa dem och göra dem gott; och min fruktan skall jag ingiva i deras hjärtan, så att de icke vika av ifrån mig.

40 And I will solemnise to them, an age–abiding covenant, That I will not turn away from following them, to do them good,—But, the reverence of myself, will I put in their heart, so that they shall not turn away from me.

41 Ja minä iloitsen heistä, siitä että teen heille hyvää; minä istutan heidät tähän maahan uskollisesti, kaikesta sydämestäni ja kaikesta sielustani.

41 Och jag skall hava min fröjd i att göra dem gott, och skall plantera dem i detta land med trofasthet, av allt mitt hjärta och all min själ.

41 And I will rejoice over them, to do them good,—And will plant them in this land, in truth, with all my heart, and with all my soul.

42 Sillä näin sanoo Herra: Niinkuin minä olen tuottanut tälle kansalle kaiken tämän suuren onnettomuuden, niin minä myös tuotan heille kaiken sen hyvän, minkä minä heille lupaan.

42 Ty så säger HERREN: Likasom jag har låtit all denna stora olycka komma över detta folk, så skall jag ock låta allt det goda som jag lovade dem komma dem till del.

42 For, Thus, saith Yahweh, Like as I have brought upon this people, all this great calamity, So, am I, bringing upon them all the good that I, am speaking concerning them.

43 Vielä ostetaan peltoja tässä maassa, josta te sanotte: 'Se on oleva autio, vailla ihmisiä ja eläimiä, kaldealaisten

43 Och man skall komma att köpa åkrar i detta land, om vilket I sägen att det är en ödemark, där varken

43 Therefore shall fields be bought in this land,––whereof ye, are saying, It is, a desolation, Without man or beast,

käsiin annettu.'

44 Peltoja ostetaan rahalla, kauppakirjoja kirjoitetaan ja sinetöidään ja todistajia otetaan Benjaminin maassa, Jerusalemin ympäristössä ja Juudan kaupungeissa, Vuoriston, Alankomaan ja Etelämaan kaupungeissa, sillä minä käännän heidän kohtalonsa, sanoo Herra.

människor eller djur kunna bo, och att det är givet i kaldéernas hand.

44 Ja, åkrar skall man köpa för penningar, och man skall skriva och försegla köpebrev och tillkalla vittnen i Benjamins land, i Jerusalems omnejd och i Juda städer, både i Bergsbygdens och i Låglandets och i Sydlandets städer; ty jag skall åter upprätta dem, säger HERREN.

It hath been given into the hand of the Chaldeans:

44 Fields—for silver, shall men buy, And write in scrolls, And seal them, And take in attestation, witnesses, In the land of Benjamin, and, In the places round about Jerusalem, and, In the cities of Judah, and, In the cities of the hill country, and, In the cities of the lowland, and, In the cities of the South,—For I will cause them of their captivity to return, Declareth Yahweh.

33 luku

1 Herran sana tuli Jeremialle toistamiseen, kun hän vielä oli suljettuna vankilan pihaan; se kuului näin:

2 Näin sanoo Herra, joka sen myös tekee, Herra, joka valmistaa sen ja vahvistaa sen - Herra on hänen nimensä:

3 Huuda minua avuksesi,

1 Och HERRENS ord kom till Jeremia för andra gången, medan han ännu var inspärrad i fängelsegården; han sade:

2 Så säger HERREN, han som ock utför sitt verk, HERREN, som bereder det för att låta det komma till stånd, han vilkens namn är HERREN:

3 Ropa till mig, så vill

1 And the word of Yahweh came unto Jeremiah, the second time, when he, was yet, imprisoned in the guard-court, saying:

2 Thus, saith Yahweh, who doeth it,—Yahweh, who fashioneth it, to establish it, Yahweh, is his name:

3 Call unto me, that I

niin minä vastaan sinulle ja ilmoitan sinulle suuria ja salattuja asioita, joita sinä et tiedä.

4 Sillä näin sanoo Herra, Israelin Jumala, tämän kaupungin taloista ja Juudan kuningasten linnoista, jotka sortuvat piiritysvallien ja miekan edessä,

5 ja niistä, jotka ovat tulleet taistelemaan kaldealaisia vastaan, ja täyttämään talot ihmisten ruumiilla, jotka minä surmaan vihassani ja kiivastuksessani ja joiden kaiken pahuuden tähden minä olen kätkenyt kasvoni tältä kaupungilta:

6 Katso, minä kasvatan umpeen ja lääkitsen sen haavat, ja minä parannan heidät ja avaan heille rauhan ja totuuden runsauden.

7 Minä käännän Juudan kohtalon ja Israelin kohtalon ja rakennan heidät muinaiselleen.

8 Ja minä puhdistan heidät kaikista heidän

jag svara dig och förkunna för dig stora och förunderliga ting, som du icke känner.

4 Ty så säger HERREN, Israels Gud, om husen i denna stad och om Juda konungars hus, som nu brytas ned för belägringsvallarna och värden:

5 Man har kommit hitin för att strida med kaldéerna, och man skall så fylla husen med döda kroppar av människor som jag har slagit i min vrede och förtörnelse, människor som genom all sin ondska hava vållat att jag har måst dölja mitt ansikte för denna stad.

6 Dock, jag skall hela dess sår och skaffa läkedom och läka dem, och jag skall låta dem skåda frid och trygghet i överflöd.

7 Och jag skall åter upprätta Juda och Israel och uppbygga dem, så att de bliva såsom förut.

8 Och jag skall rena dem från all

may answer thee,—and tell thee things great and inaccessible, which thou hast not known.

4 For, Thus, saith Yahweh, God of Israel, Concerning the houses of this city, and concerning the houses of the kings of Judah,—which are thrown down against the earthworks and against the sword:

5 In entering to fight with the Chaldeans, it is to fill them with the dead bodies of men, whom I have smitten in mine anger and in mine indignation,—and because of whom I have hidden my face from this city,—by reason of all their wickedness.

6 Behold me! laying upon her a bandage of healing, so will I heal them,—And will reveal to them abundance of prosperity and truth;

7 And I will bring back, Them of the captivity of Judah, and, Them of the captivity of Israel,—And I will build them, as at the first;

8 And I will purify them, from all their iniquity

pahoista teoistansa, joilla he ovat rikkoneet minua vastaan, ja minä annan anteeksi kaikki heidän pahat tekonsa, joilla he ovat rikkoneet minua vastaan ja minusta luopuneet.

missgärning varmed de hava syndat mot mig, och förlåta alla missgärningar genom vilka de hava syndat mot mig och avfallit från mig.

wherewith they have sinned against me,—And I will grant pardon for all their iniquities, Wherewith they have sinned against me, and, Wherewith they have transgressed against me;

9 Ja tämä kaupunki on oleva minulle kunniaksi ja iloksi, ylistykseksi ja kirkkaudeksi kaikkien maan kansojen edessä, jotka kuulevat kaiken sen hyvän, minkä minä sille teen; he peljästyvät ja vapisevat kaikkea sitä hyvää ja kaikkea sitä onnea, jonka minä sille annan.

9 Och staden skall bliva mig till fröjd och berömmelse, och till lov och ära inför alla jordens folk, när de få höra allt det goda som jag gör med dem; och de skola förskräckas och darra vid åsynen av all den lycka och all den framgång som jag bereder henne.

9 So shall she become to me—A name of joy, A praise, and, An adorning, To all the nations of the earth,—Who will hear all the good which I, am doing them, And will dread and be deeply moved, over all the good, and over all the prosperity, which I am causing her.

10 Näin sanoo Herra: Vielä kerran kuullaan tässä paikassa, josta te sanotte: 'Se on oleva rauniona, vailla ihmisiä ja eläimiä.' Juudan kaupungeissa ja Jerusalemin autioilla kaduilla, joilla ei ihmistä, ei asukasta, ei eläintä ole,

10 Så säger HERREN: På denna plats, om vilken I sägen att den är så öde att varken människor eller djur kunna bo där, ja, här i Juda städer och på Jerusalems gator, som äro så ödelagda att inga människor, inga invånare, inga djur där finnas,

10 Thus, saith Yahweh–
–Again, shall be heard in this place, as to which ye, are saying, Deserted, it is, without man or beast, In the cities of Judah, and in the streets of Jerusalem, Which are desolate without man or inhabitant or beast,

11 riemun ja ilon huuto, huuto yljälle ja huuto morsiamelle, niiden huuto, jotka sanovat: 'Kiittäkää Herraa Sebaotia, sillä Herra on

11 här skall man ännu en gång höra fröjderop och glädjerop, rop för brudgum och rop för brud, rop av människor som säga: »Tacken

11 The voice of joy, and the voice of gladness, The voice of the bridegroom, and the voice of the bride, The voice of them who

hyvä, sillä hänen armonsa pysyy iankaikkisesti', ja niiden, jotka tuovat Herran huoneeseen kiitosuhreja. Sillä minä käännän maan kohtalon muinaiselleen, sanoo Herra.

HERREN Sebaot, ty HERREN är god, ty hans nåd varar evinnerligen», och av människor som frambära lovoffer i HERRENS hus. Ty jag vill åter upprätta landet, så att det bliver såsom förut, säger HERREN.

are saying, Praise ye Yahweh of hosts, For good, is Yahweh, For age-abiding, is his lovingkindness, [The voice] of them who are bringing a thank-offering into the house of Yahweh,—For I will bring back the captives of the land, as at the first, Saith Yahweh.

12 Näin sanoo Herra Sebaot: Vielä kerran on tässä paikassa, joka on rauniona, vailla ihmisiä ja eläimiä, ja kaikilla sen kaupungeilla oleva laitumia, joilla paimenet lepuuttavat lampaitansa.

12 Så säger HERREN Sebaot: På denna plats, som nu är så öde att varken människor eller ens djur kunna bo här, ja ock i alla hithörande städer, här skola åter en gång finnas betesmarker där herdar kunna låta sina hjordar lägra sig.

12 Thus, saith Yahweh of hosts, Again, shall there be in this place—Which is deserted, without man or even beast—And all the cities thereof,—The home of shepherds, causing, flocks, to lie down.

13 Vuoriston kaupungeissa, Alankomaan kaupungeissa ja Etelämaan kaupungeissa, Benjaminin maassa, Jerusalemin ympäristössä ja Juudan kaupungeissa on vielä kerran lampaita kulkeva laskijan kätten ohi, sanoo Herra.

13 I Bergsbygdens, Låglandets och Sydlandets städer, i Benjamins land i Jerusalems omnejd och i andra Juda städer skola ännu en gång hjordar draga fram, förbi herdar som räkna dem, säger HERREN.

13 In the cities of the hill country, In the cities of the lowland, and, In the cities of the South, and, In the land of Benjamin, and, In the places round about Jerusalem, and, In the cities of Judah, Again, shall the flock pass over the hands of the numberer, Saith Yahweh.

14 Katso, päivät tulevat, sanoo Herra, jolloin minä täytän sen hyvän lupauksen, jonka minä

14 Se, dagar skola komma, säger HERREN, då jag skall uppfylla det löftesord som jag har

14 Lo! days are coming, Declareth Yahweh,—when I will establish my good

olen lausunut Israelin heimosta ja Juudan heimosta.

talat om Israels hus och angående Juda hus.

word, which I have spoken—As to the house of Israel, And concerning the house of Judah:

15 Niinä päivinä ja siihen aikaan minä kasvatan Daavidille vanhurskauden vesan, ja hän on tekevä oikeuden ja vanhurskauden maassa.

15 I de dagarna och på den tiden skall jag låta en rättfärdig telning växa upp åt David. Han skall skaffa rätt och rättfärdighet på jorden.

15 In those days, and at that time, will I cause to bud unto David, A Bud of righteousness,—And he shall execute justice and righteousness, in the land:

16 Niinä päivinä Juuda pelastetaan, ja Jerusalem asuu turvassa, ja tämä on se nimi, jolla sitä kutsutaan: 'Herra, meidän vanhurskautemme.'

16 I de dagarna skall Juda varda frälst och Jerusalem bo i trygghet; och man skall kalla det så: HERREN vår rättfärdighet.

16 In those days, Judah shall be saved, and, Jerusalem abide, securely,—And, this, is that which shall be proclaimed to her—Yahweh, our righteousness!

17 Sillä näin sanoo Herra: Aina on mies Daavidin suvusta istuva Israelin heimon valtaistuimella.

17 Ty så säger HERREN: Aldrig skall den tid komma, då icke en avkomling av David sitter på Israels hus' tron,

17 For, Thus, saith Yahweh,—There shall not be wanting to David—A man to sit upon the throne of the house of Israel;

18 Ja aina on mies leeviläisten pappien suvusta oleva minun edessäni uhraamassa polttouhria ja sytyttämässä ruokauhria ja toimittamassa teurasuhria joka päivä.

18 aldrig den tid då icke en avkomling av de levitiska prästerna gör tjänst inför mig och alla dagar bär fram brännoffer och förbränner spisoffer och anställer slaktoffer.

18 Nor, to the priests the Levites, shall there be wanting—A man, before me, To offer an ascending-sacrifice, or, To make a perfume with a gift, or, To offer a [peace-]offering, all the days!

19 Ja Jeremialle tuli tämä Herran sana:

19 Och HERRENS ord kom till Jeremia; han sade:

19 And the word of Yahweh came unto Jeremiah, saying:

20 Näin sanoo Herra: Jos saatte rikotuksi minun liittoni päivän kanssa ja minun liittoni yön kanssa, niin että päivä ja yö eivät enää tule ajallansa,
21 niin rikkoutuu myös minun liittoni palvelijani Daavidin kanssa, niin ettei hänellä enää ole poikaa, joka istuu kuninkaana hänen valtaistuimellansa, ja minun liittoni leeviläisten pappien, minun palvelijaini, kanssa.
22 Niinkuin taivaan joukkoa ei voida lukea eikä meren hiekkaa mitata, niin monilukuisiksi minä teen palvelijani Daavidin jälkeläiset ja leeviläiset, jotka minua palvelevat.

23 Ja Jeremialle tuli tämä Herran sana:

24 Etkö ole huomannut, mitä tämä kansa puhuu sanoen: 'Ne kaksi sukukuntaa, jotka Herra valitsi, hän on hyljännyt'? Ja he halveksivat minun kansaani, niinkuin se ei enää olisikaan kansa heidän silmissänsä.

20 Så säger HERREN: Först när I gören om intet mitt förbund med dagen och mitt förbund med natten, så att det icke bliver dag och natt i rätt tid,
21 först då skall mitt förbund med min tjänare David bliva om intet, så att icke längre en avkomling av honom sitter såsom konung på hans tron, och först då mitt förbund med de levitiska prästerna, som göra tjänst åt mig.
22 Lika oräknelig som himmelens härskara är, och lika otalig som sanden är i havet, lika talrik skall jag låta min tjänare Davids säd bliva och lika många leviterna, som göra tjänst åt mig.
23 Och HERRENS ord kom till Jeremia; han sade:
24 Har du icke märkt huru detta folk talar och säger: »De båda släkter som HERREN utvalde, dem har han förkastat»? Och så säga de föraktligt om mitt folk att det icke mer synes dem vara ett folk.

20 Thus, saith Yahweh, If ye can break, My covenant of the day, and, My covenant of the night, That there be not day and night in their season,
21 My covenant also, may be broken, With David my servant, that he shall not have a son, to reign upon his throne,—And with the Levites the priests, mine attendants:

22 As, the host of the heavens, cannot be recorded, Nor, the sand of the sea, be measured, So, will I multiply, The seed of David my servant, And the Levites who attend upon, me.
23 And the word of Yahweh came unto Jeremiah, saying:
24 Hast thou not observed, what, this people, have spoken, saying, The two families which Yahweh did choose, he hath even cast them off? And so, my people, they despise, as though they could not again,

become a nation in their sight!

25 Näin sanoo Herra: Jos minun liittoni päivän ja yön kanssa on olematon, jos en ole säätänyt taivaan ja maan lakeja,

25 Men så säger HERREN: Om mitt förbund med dag och natt icke är beståndande, och om jag icke har stadgat en fast ordning för himmel och jord,

25 Thus, saith Yahweh, If, my covenant of day and night, the ordinances of the heavens and the earth, I did not appoint,

26 niin minä myös hylkään Jaakobin ja palvelijani Daavidin jälkeläiset, niin etten ota hänen jälkeläisistänsä hallitsijoita Aabrahamin, Iisakin ja Jaakobin jälkeläisille. Sillä minä käännän heidän kohtalonsa ja armahdan heitä.

26 allenast då skall jag förkasta Jakobs och Davids, min tjänares, säd, så att jag icke mer av hans säd tager dem som skola råda över Abrahams, Isaks och Jakobs säd. Ty jag skall åter upprätta dem och förbarma mig över dem.

26 The seed of Jacob also, and of David my servant, might I cast off, so as not to take of his seed as rulers, unto the seed of Abraham, Isaac and Jacob,—For I will bring back them of their captivity, and will have compassion upon them.

34 luku

1 Sana, joka tuli Jeremialle Herralta, kun Nebukadnessar, Baabelin kuningas, ja koko hänen sotajoukkonsa ja kaikki hänen valtansa alaisen maan valtakunnat ja kaikki kansat sotivat Jerusalemia ja kaikkia sen alaisia kaupunkeja vastaan; se kuului näin:

1 Detta är det ord som kom till Jeremia från HERREN, när Nebukadressar, konungen i Babel, med hela sin här och med alla de riken på jorden, som lydde under hans välde, och med alla folk angrep Jerusalem och alla dess lydstäder; han sade:

1 The word which came unto Jeremiah, from Yahweh,—when Nebuchadnezzar king of Babylon and all his force and all the kingdoms of the earth the dominion of his hand, and all the peoples, were fighting against Jerusalem and against all her cities, saying:

2 Näin sanoo Herra, Israelin Jumala: Mene ja

2 Så säger HERREN, Israels Gud: Gå åstad

2 Thus, saith Yahweh, God of Israel, Go and

sano Sidkialle, Juudan kuninkaalle, sano hänelle: Näin sanoo Herra: Katso, minä annan tämän kaupungin Baabelin kuninkaan käsiin, ja hän polttaa sen tulella.

och säg till Sidkia, Juda konung, ja, säg till honom: Så säger HERREN: Se, jag skall giva denna stad i den babyloniske konungens hand, och han skall bränna upp den i eld.

speak unto Zedekiah, king of Judah,—and say unto him—Thus, saith Yahweh, Behold me! giving this city into the hand of the king of Babylon, and he will burn it with fire;

3 Ja sinä et pääse hänen käsistään, vaan sinut otetaan kiinni ja annetaan hänen käsiinsä, ja sinun täytyy nähdä Baabelin kuningas silmästä silmään, ja hän puhuu sinun kanssasi suusta suuhun, ja sinä joudut Baabeliin.

3 Och du själv skall icke kunna undkomma hans hand, utan skall förvisso bliva gripen och given i hans hand, så att du nödgas stå inför konungen i Babel, öga mot öga; och han skall muntligen tala med dig, och du skall komma till Babel.

3 And, thou, shalt not escape out of his hand, For thou shalt be, taken, And, into his hand, shalt thou be delivered,—And, thine own eyes, into the eyes of the king of Babylon, shall look, And, his mouth, with thy mouth, shall speak, And, Babylon, shalt thou enter.

4 Mutta kuule Herran sana, Sidkia, Juudan kuningas: Näin sanoo Herra sinusta: Sinä et ole kuoleva miekkaan.

4 Men hör HERRENS ord, du Sidkia, Juda konung: Så säger HERREN om dig: Du skall icke dö genom svärd.

4 Nevertheless, hear the word of Yahweh, O Zedekiah, king of Judah,—Thus, saith Yahweh, Concerning thee, Thou shalt not die by the sword;

5 Sinä saat kuolla rauhassa; ja niinkuin sinun isillesi, aikaisemmille kuninkaille, jotka olivat ennen sinua, niin poltetaan sinun kunniaksesi kuolinsuitsutus ja sinulle pidetään valittajaiset ja huudetaan: 'Voi herraamme!' Sillä minä

5 Nej, i frid skall du dö; och likasom man har anställt förbränning till dina fäders, de förra konungarnas, ära, deras som hava varit före dig, så skall man ock anställa förbränning till din ära och hålla dödsklagan efter dig: »Ack ve, Herre!» Ty

5 In peace, shalt thou die, And, with the burnings made for thy fathers, the former kings who were before thee, so, shall they make a burning unto thee, And, with an, Alas lord! shall they lament thee,—Because of the word, I, have spoken,

olen sen sanonut, sanoo Herra.
6 Ja profeetta Jeremia puhui Sidkialle, Juudan kuninkaalle, kaikki nämä sanat Jerusalemissa,

7 kun Baabelin kuninkaan sotajoukko taisteli Jerusalemia vastaan ja kaikkia vielä jäljellä olevia Juudan kaupunkeja vastaan, Laakista ja Asekaa vastaan, sillä nämä olivat jääneet jäljelle Juudan kaupungeista, varustetuista kaupungeista.
8 Sana, joka tuli Jeremialle Herralta, sen jälkeen kuin kuningas Sidkia oli tehnyt liiton kaiken kansan kanssa, joka oli Jerusalemissa, ja heille julistanut vapautuksen,

9 että jokaisen tuli päästää vapaaksi orjansa ja orjattarensa, hebrealainen mies ja hebrealainen nainen, niin etteivät heitä orjinansa pitäisi, ei kukaan juutalaista veljeänsä.

10 Ja sen kuulivat kaikki päämiehet ja kaikki

detta har jag talat, säger HERREN.
6 Och profeten Jeremia talade till Sidkia, Juda konung, allt detta i Jerusalem,

7 under det att den babyloniske konungens här belägrade Jerusalem och allt som ännu återstod av städer i Juda, nämligen Lakis och Aseka; ty dessa voro de enda av Juda städer, som ännu voro kvar och voro befästa.

8 Detta är det ord som kom till Jeremia från HERREN, sedan konung Sidkia hade slutit ett förbund med allt folket i Jerusalem därom att de bland sig skulle utropa frihet,

9 så att var och en skulle släppa sin träl och sin trälinna fria, om det var en hebreisk man eller kvinna, på det att icke den ene juden skulle hava den andre till träl.

10 Och detta hörsammades av alla

Declareth Yahweh.

6 Then spake Jeremiah the prophet, unto Zedekiah king of Judah, all these words, in Jerusalem;
7 when, the force of the king of Babylon, was fighting against Jerusalem, and against all the cities of Judah that were left,—against Lachish and against Azekah, for, they, remained among the cities of Judah, as fortified cities.

8 The word which came unto Jeremiah, from Yahweh,—after that King Zedekiah had solemnised a covenant with all the people who were in Jerusalem, proclaiming unto them, liberty:
9 that every man should let his servant and every man his handmaid, being a Hebrew or a Hebrewess, go free,—so that no man should use them as slaves, to wit a Jew his brother;
10 so then they hearkened—even all the

kansa, jotka olivat menneet tähän liittoon, että jokaisen tuli päästää vapaaksi orjansa ja orjattarensa eikä enää pitää heitä orjinansa; ja he tottelivat ja päästivät heidät.

furstarna och allt folket, av dem som hade varit med om förbundet och lovat att var och en skulle släppa sin träl och sin trälinna fria, så att han icke mer skulle hava dem till trälar; de hörsammade det och släppte dem.

princes and all the people who had entered into the covenant, that every man should let his servant and every man his handmaid, go free, so as not to use them as slaves, any longer,—yea they hearkened, and let them go,

11 Mutta jälkeenpäin he peräytyivät liitosta ja ottivat takaisin ne orjat ja orjattaret, jotka he olivat päästäneet vapaiksi, ja pakottivat heidät orjikseen ja orjattarikseen.

11 Men sedermera ändrade de sig och togo tillbaka de trälar och trälinnor som de hade släppt fria, och gjorde dem åter till trälar och trälinnor.

11 howbeit they turned, after that, and brought back the servants and the handmaids whom they had let go, free, and brought them into subjection as servants and as handmaids.

12 Silloin tuli Jeremialle Herralta tämä Herran sana:

12 Då kom HERRENS ord till Jeremia från HERREN; han sade:

12 So then the word of Yahweh came unto Jeremiah. from Yahweh, saying:

13 Näin sanoo Herra, Israelin Jumala: Minä tein teidän isäinne kanssa liiton silloin, kun minä vein heidät pois Egyptin maasta, orjuuden pesästä, sanoen:

13 Så säger HERREN, Israels Gud: Jag själv slöt ett förbund med edra fäder på den tid då jag förde dem ut ur Egyptens land, ur träldomshuset; jag sade:

13 Thus, saith Yahweh. God of Israel,—I myself, solemnised a covenant with your fathers, in the day when I brought them forth out of the land of Egypt, out of the house of slaves, saying:

14 Seitsemän vuoden kuluttua päästäkää veljenne, hebrealainen: joka on myynyt itsensä sinulle ja palvellut sinua kuusi vuotta, se päästä luotasi vapaaksi. Mutta

14 »När sju år äro förlidna, skall var och en av eder släppa sin broder, hebréen, som har sålt sig åt dig och tjänat dig i sex år; du skall då släppa honom

14 At the end of seven years, shall ye let go, every man his brother, being a Hebrew, who shall sell himself unto thee, and serve thee, six years, then shalt

teidän isänne eivät kuulleet minua, eivät korvaansa kallistaneet.

fri ur din tjänst.» Dock ville edra fäder icke höra på mig eller böja sina öron därtill.

thou let him go, free, from thee, Howbeit your fathers hearkened not unto me, neither inclined their ear.

15 Vaan nyt te olette kääntyneet ja tehneet teon, joka on oikea minun silmissäni, julistaessanne vapautuksen kukin lähimmäisellensä, ja olette tehneet teon, joka on oikea minun silmissäni, julistaessanne vapautuksen kukin lähimmäisillensä, ja olette tehneet liiton minun kasvojeni edessä temppelissä, joka on otettu minun nimiini.

15 Men I haven nyss vänt om och gjort vad rätt är i mina ögon, i det att I haven utropat frihet var och en för sin broder. Och I haven härom slutit ett förbund inför mitt ansikte, i det hus som är uppkallat efter mitt namn.

15 And, though, ye, just now turned, and did that which was right in mine eyes, by proclaiming liberty, every man to his neighbour,—and solemnised a covenant, before me, in the house on which my Name hath been called,

16 Mutta sitten te olette jälleen kääntyneet pois ja häväisseet minun nimeni: olette ottaneet takaisin jokainen orjansa ja orjattarensa, jotka olitte päästäneet vapaiksi omiin valtoihinsa, ja olette pakottaneet heidät olemaan orjinanne ja orjattarinanne.

16 Men nu haven I åter ändrat eder och ohelgat mitt namn och tagit tillbaka var och en sin träl och sin trälinna, dem som I haden släppt fria till att gå vart de ville; ja, I haven nu åter gjort dem till edra trälar och trälinnor.

16 yet have ye turned and profaned my Name, and brought back, every man his servant, and every man his handmaid, whom ye had let go, free, at their own desire,—and have brought them into subjection, to become your, servants and handmaids.

17 Sentähden näin sanoo Herra: Te ette kuulleet minua ettekä julistaneetkaan vapautusta kukin veljellensä ja

17 Därför säger HERREN så: I haven icke hört på mig och utropat frihet var och en för sin broder och sin nästa. Så utropar då jag,

17 Therefore—Thus, saith Yahweh, Ye, have not hearkened unto me, in proclaiming liberty, every man to his brother and every man

lähimmäisellensä; katso, minä julistan teille vapautuksen, sanoo Herra: menon miekkaan, ruttoon ja nälkään. Ja minä teen teidät kauhistukseksi kaikille valtakunnille maan päällä.

säger HERREN, för eder frihet att hemfalla åt svärd, pest och hungersnöd; ja, jag skall göra eder till en varnagel för alla riken på jorden.

to his neighbour: Behold me! proclaiming, to you, a liberty, Declareth Yahweh, unto the sword, unto the pestilence, and unto the famine, so will I make you a terror to all the kingdoms of the earth;

18 Ja minä annan ne miehet, jotka ovat rikkoneet minun liittoni, jotka eivät ole pitäneet sen liiton sanoja, jonka he tekivät minun edessäni halkaisten kahtia uhrivasikan ja käyden sen puolikkaiden välitse, nämä miehet -

18 Och de män som hava överträtt mitt förbund och icke hållit förpliktelserna vid det förbund de slöto inför mitt ansikte -- vid kalven som av dem blev huggen i två stycken, mellan vilka de gingo --

18 and will give the men who are transgressing my covenant, in that they have not confirmed the words of the covenant, which they solemnised, before me, when they cut, the calf, in twain, and passed between the parts thereof;

19 Juudan ruhtinaat ja Jerusalemin ruhtinaat, hoviherrat ja papit sekä kaiken maan kansan, jotka kävivät vasikan puolikkaiden välitse -

19 dessa män, nämligen Judas och Jerusalems furstar, hovmännen och prästerna och allt folket i landet, som gingo mellan styckena av kalven,

19 even the princes of Judah, and the princes of Jerusalem, the eunuchs, and the priests, and all the people of the land,— who passed between the parts of the calf,

20 ne minä annan heidän vihollistensa käsiin, niiden käsiin, jotka etsivät heidän henkeänsä; ja heidän ruumiinsa joutuvat taivaan lintujen ja maan eläinten ruuaksi.

20 dem skall jag giva i deras fienders hand, i de mäns hand, som stå efter deras liv; och deras döda kroppar skola bliva mat åt himmelens fåglar och markens djur.

20 yea I will give them into the hand, of their enemies, and into the hand of them who are seeking their life,—and their dead bodies shall become food, for the birds of the heavens, and for the beasts of the earth.

21 Ja Sidkian, Juudan

21 Och Sidkia, Juda

21 Zedekiah king of

kuninkaan, ja hänen ruhtinaansa minä annan heidän vihollistensa käsiin, niiden käsiin, jotka etsivät heidän henkeänsä, Baabelin kuninkaan sotajoukon käsiin, joka on lähtenyt pois teidän kimpustanne.

22 Katso, minä käsken heitä, sanoo Herra, ja palautan heidät tämän kaupungin kimppuun, ja he sotivat sitä vastaan, valloittavat sen ja polttavat sen tulella; ja Juudan kaupungit minä teen autioiksi, asujattomiksi.

konung, med hans furstar skall jag giva i deras fienders hand, i de mäns hand, som stå efter deras liv, och i händerna på den babyloniske konungens här, som nu har dragit bort ifrån eder.

22 Se, jag skall giva dem befallning, säger HERREN, att de åter skola draga mot denna stad och belägra den; och de skola då intaga den och bränna upp den i eld. Och Juda städer skall jag göra till en ödemark, där ingen bor.

Judah also, with his princes, will I give into the hand of their enemies, and into the hand of them who are seeking their life,—even into the hand of the force of the king of Babylon, who are going up from you.

22 Behold me! giving command, Declareth Yahweh, and I will bring them back unto this city, and they will fight against it, and capture it, and consume it with fire,—and, the cities of Judah, will I make too desolate to have an inhabitant.

35 luku

1 Sana, joka tuli Jeremialle Herralta Juudan kuninkaan Joojakimin, Joosian pojan, päivinä; se kuului:

2 Mene reekabilaisten tykö ja puhuttele heitä ja vie heidät Herran temppeliin, yhteen sen kammioista, ja anna heille viiniä juoda.

3 Ja minä otin

1 Detta är det ord som kom till Jeremia från HERREN i Jojakims, Josias sons, Juda konungs, tid; han sade

2 Gå bort till rekabiternas släkt och tala med dem, och för dem till HERRENS hus, in i en av kamrarna, och giv dem vin att dricka.

3 Då tog jag med mig

1 The word which came unto Jeremiah, from Yahweh,—in the days of Jehoiakim son of Josiah king of Judah, saying:

2 Go unto the house of the Rechabites, and speak with them, and bring them into the house of Yahweh, into one of the chambers,—and give them, wine, to drink.

3 So I took Jaazaniah,

Jaasanjan, joka oli Jeremian, Habassinjan pojan, poika, sekä hänen veljensä ja kaikki hänen poikansa ja kaikki reekabilaiset
4 ja vein heidät Herran temppeliin, Jumalan miehen Haananin, Jigdaljan pojan, poikien kammioon, joka on päämiesten kammion vieressä, ovenvartija Maasejan, Sallumin pojan, kammion yläpuolella.

5 Ja minä asetin reekabilaisten eteen täysiä viiniruukkuja ynnä maljoja ja sanoin heille: Juokaa viiniä.

6 Mutta he vastasivat: Me emme juo viiniä; sillä meidän isämme Joonadab, Reekabin poika, on antanut meille tämän käskyn: Älkää, te ja teidän lapsenne, ikinä viiniä juoko;

7 älkää rakentako taloja älkääkä kylväkö siementä; älkää istuttako viinitarhoja, älköönkä niitä teillä olko, vaan asukaa teltoissa kaikkina

Jaasanja, son till Jeremia, son till Habassinja, jämte hans bröder och alla hans söner och rekabiternas hela övriga släkt,
4 och förde dem till HERRENS hus, in i den kammare som innehades av sönerna till gudsmannen Hanan, Jigdaljas son, den kammare som ligger bredvid furstarnas, ovanom dörrvaktaren Maasejas, Sallums sons, kammare.

5 Och jag satte fram för rekabiternas släkt kannor, fulla med vin, så ock bägare, och sade till dem: »Dricken vin?»

6 Men de svarade: »Vi dricka icke vin. Ty vår fader Jonadab, Rekabs son, har bjudit oss och sagt: 'I och edra barn skolen aldrig dricka vin;

7 och hus skolen I icke bygga, och säd skolen I icke så, och vingårdar skolen I icke plantera, ej heller äga sådana, utan I skolen bo i tält i

son of Jeremiah, son of Habazziniah, and his brethren, and all his sons,—and all the house of the Rechabites;
4 and brought them into the house of Yahweh, into the chamber of the sons of Hanan son of Igdaliah, a man of God,—which was beside the chamber of the princes, which was above the chamber of Maaseiah son of Shallum, keeper of the porch;
5 and I set before the sons of the house of the Rechabites, bowls full of wine, and cups,—and said unto them, Drink ye wine.
6 Then said they,—We will not drink wine,—for, Jonadab son of Rechab, our father, laid command upon us, saying, Ye shall not drink wine, ye, nor your sons, unto times age-abiding;
7 nor, house, shall ye build, nor, seed, shall ye sow, nor, vineyard, shall ye plant, neither shall ye have, them,—but, in tents, shall ye

elämänne päivinä, että kauan eläisitte siinä maassa, jossa te olette muukalaisina.

8 Ja me olemme kuuliaiset isällemme Joonadabille, Reekabin pojalle, kaikessa, mitä hän on käskenyt meidän tehdä, niin että emme koskaan juo viiniä elämämme päivinä, emme me eivätkä vaimomme, eivät poikamme eivätkä tyttäremme,
9 emmekä rakenna taloja asuaksemme, eikä meillä ole viinitarhoja, ei peltoa eikä kylvöä.

10 Vaan me asumme teltoissa ja olemme kuuliaiset ja teemme kaiken, mitä isämme Joonadab on käskenyt meidän tehdä.
11 Mutta kun Nebukadressar, Baabelin kuningas, hyökkäsi maahan, niin me sanoimme: 'Tulkaa, menkäämme Jerusalemiin kaldealaisten sotajoukkoa ja aramilaisten sotajoukkoa pakoon', ja me asetuimme Jerusalemiin.

all eder tid, för att I mån länge leva i det land där I bon såsom främlingar.'

8 Och vi hava hörsammat vår fader Jonadabs, Rekabs sons, befallning, i allt vad han har bjudit oss, så att vi med våra hustrur och våra söner och döttrar aldrig dricka vin,

9 ej heller bygga hus till att bo i, ej heller äga vingårdar eller åkrar eller säd.

10 Vi hava alltså bott i tält och hava hörsammat och gjort allt vad vår fader Jonadab har bjudit oss.

11 Men när Nebukadressar, konungen i Babel, drog upp och föll in i landet, sade vi: 'Välan, vi vilja begiva oss till Jerusalem, undan kaldéernas och araméernas här.' Och så bosatte vi oss i Jerusalem.»

dwell, all your days, that ye may live many days, on the face of the soil, where ye are sojourning.
8 So we have hearkened unto the voice of Jonadab son of Rechab, our father, in all that he commanded us,—not to drink wine, all our days, we, our wives, our sons, nor our daughters;

9 and not to build houses for us to dwell in,—and so, vineyard or field or seed, have we none;
10 but we have dwelt in tents,—and have hearkened and done, according to all that Jonadab our father commanded, us.
11 And so it came to pass, when Nebuchadrezzar king of Babylon came up into the land, that we said,—Let us, even enter, Jerusalem, because of the force of the Chaldeans and because of the force of the Syrians: So have we dwelt in Jerusalem.

12 Ja Jeremialle tuli tämä Herran sana:

13 Näin sanoo Herra Sebaot, Israelin Jumala: Mene ja sano Juudan miehille ja Jerusalemin asukkaille: Ettekö ota kuritusta varteen ja kuule minun sanojani? sanoo Herra.

14 Joonadabin, Reekabin pojan, sanat, joilla hän kielsi poikiansa juomasta viiniä, pidetään voimassa, ja niin he eivät ole juoneet tähän päivään asti, sillä he ovat kuuliaiset isänsä käskylle. Mutta minä olen puhunut teille varhaisesta alkaen, ja te ette ole kuulleet minua.

15 Ja minä olen lähettänyt teidän tykönne kaikki palvelijani, profeetat, varhaisesta alkaen, sanoen: Kääntykää kukin pahalta tieltänne ja parantakaa tekonne, älkää seuratko muita jumalia älkääkä niitä palvelko, niin te saatte asua siinä

12 Och HERRENS ord kom till Jeremia; han sade:

13 Så säger HERREN Sebaot, Israels Gud: Gå åstad och säg till Juda män och till Jerusalems invånare: Skolen I då icke taga emot tuktan, så att I hören mina ord, säger HERREN?

14 Det bud som Jonadab, Rekabs son, gav sina barn, att de icke skulle dricka vin, det har blivit iakttaget, och ännu i dag dricka de icke vin, av hörsamhet mot sin faders bud. Men själv har jag titt och ofta talat till eder, och I haven dock icke hörsammat mig.

15 Och titt och ofta har jag sänt till eder alla mina tjänare profeterna och låtit säga: »Vänden om, var och en från sin onda väg, och bättren edert väsende, och följen icke efter andra gudar, så att I tjänen dem; då skolen I få bo i det

12 Then came the word of Yahweh unto Jeremiah, saying:

13 Thus, saith Yahweh of hosts, God of Israel, Go and say to the men of Judah, and to the inhabitants of Jerusalem,—Will ye not receive correction, by hearkening unto my words? Demandeth Yahweh:

14 Confirmed, are the words of Jonadab son of Rechab—which he commanded his sons, that they should not drink, wine, and they have not, drunk, until this day, for they have hearkened unto the command of their father, But, I, have spoken unto you, betimes, speaking, and ye have not hearkened, unto me.

15 And I sent unto you all my servants the prophets, betimes, sending, saying, Return, I pray you—every man from his wicked, way, And amend your doings, And do not go after other, gods to serve them, So shall ye remain on the soil,

maassa, jonka minä olen antanut teille ja teidän isillenne; mutta te ette ole kallistaneet korvaanne, ette ole kuulleet minua.

land som jag har givit åt eder och edra fäder.» Men I böjden icke edert öra därtill och hörden icke på mig.

which I gave to you, and to your fathers,— but ye have not inclined your ear, nor hearkened, unto me.

16 Joonadabin, Reekabin pojan, jälkeläiset ovat siis pitäneet voimassa isänsä käskyn, jonka hän heille antoi, mutta tämä kansa ei ole kuullut minua.

16 Eftersom nu detta folk icke har hörsammat mig, såsom Jonadabs, Rekabs sons, barn hava iakttagit det bud som deras fader gav dem,

16 Because the sons of Jonadab son of Rechab have, confirmed, the commandment of their father, which he commanded them,— whereas, this people, have not hearkened, unto me,

17 Sentähden, näin sanoo Herra, Jumala Sebaot, Israelin Jumala: Katso, minä annan tulla Juudalle ja kaikille Jerusalemin asukkaille kaiken sen onnettomuuden, jolla minä olen heitä uhannut, koska he eivät kuulleet, kun minä heille puhuin, eivätkä vastanneet, kun minä heitä kutsuin.

17 därför säger HERREN, härskarornas Gud, Israels Gud, så: Se, över Juda och över alla Jerusalems invånare skall jag låta all den olycka komma, som jag har förkunnat över dem, därför att de icke hörde, när jag talade till dem, och icke svarade, när jag kallade på dem.

17 Therefore, Thus, saith Yahweh, God of hosts, God of Israel, Behold me! bringing in against Judah, and against all the inhabitants of Jerusalem, all the calamity, which I have spoken concerning them,—Because I spake unto them, and they did not hearken, And I called to them, and they did not answer.

18 Ja reekabilaisille sanoi Jeremia: Näin sanoo Herra Sebaot, Israelin Jumala: Koska te olette olleet kuuliaiset isänne Joonadabin käskylle ja noudattaneet kaikkia hänen käskyjänsä ja tehneet kaiken, mitä

18 Och till rekabiternas släkt sade Jeremia: Så säger HERREN Sebaot, Israels Gud: Därför att I haven hörsammat eder fader Jonadabs bud och hållit alla hans bud och i alla stycken gjort såsom han har bjudit

18 But, to the house of the Rechabites, said Jeremiah: Thus, saith Yahweh of hosts, God of Israel, Because ye have hearkened unto the commandment of Jonadab your father, and have kept all his

hän käski teidän tehdä,

eder,

commandments, and done, according to all that he commanded you,

19 sentähden, näin sanoo Herra Sebaot, Israelin Jumala: Joonadabin, Reekabin pojan, suvussa on aina oleva mies, joka seisoo minun kasvojeni edessä.

19 därför säger HERREN Sebaot, Israels Gud, så: Aldrig skall den tid komma, då icke en avkomling av Jonadab, Rekabs son, står inför mitt ansikte.

19 Therefore, Thus, saith Yahweh of hosts, God of Israel,—Jonadab son of Rechab shall not want one to stand before me, all the days!

36 luku

1 Juudan kuninkaan Joojakimin, Joosian pojan, neljäntenä hallitusvuotena tuli tämä sana Jeremialle Herralta; se kuului:

1 I Jojakims, Josias sons, Juda konungs, fjärde regeringsår kom detta ord till Jeremia från HERREN; han sade:

1 And it came to pass, in the fourth year of Jehoiakim son of Josiah, king of Judah, that this word came unto Jeremiah, from Yahweh, saying:

2 Ota kirjakäärö ja kirjoita siihen kaikki ne sanat, jotka minä olen puhunut sinulle Israelista ja Juudasta ja kaikista pakanakansoista siitä päivästä asti, jolloin minä aloin sinulle puhua, Joosian päivistä, aina tähän päivään saakka.

2 Tag dig en bokrulle och teckna däri upp allt vad jag har talat till dig angående Israel och Juda och alla hednafolk, från den dag då jag först talade till dig i Josias tid ända till denna dag.

2 Take thee a scroll, and write therein, all the words which I have spoken unto thee, concerning Israel, and, concerning Judah, and, concerning all the nations,—from the day I began to speak unto thee, from the days of Josiah, even until this day:

3 Ehkäpä Juudan heimo, kuultuaan kaiken sen onnettomuuden, jonka minä aion heille tuottaa, kääntyy, kukin pahalta tieltään, ja niin minä

3 Kanhända skall Juda hus, när de höra all den olycka som jag har i sinnet att göra dem, vända om, var och en från sin onda väg, och

3 Peradventure, the house of Judah will hearken, unto all the calamity, which I, am devising to execute against them,—to the

annan anteeksi heidän pahat tekonsa ja syntinsä.

så skall jag förlåta dem deras missgärning och synd.

end they may return, every man from his wicked, way, whereupon I will forgive their iniquity, and their sin.

4 Silloin Jeremia kutsui Baarukin, Neerian pojan, ja Baaruk kirjoitti kirjakääröön Jeremian suusta kaikki ne sanat, jotka Herra oli hänelle puhunut.

4 Då kallade Jeremia till sig Baruk, Nerias son; och efter Jeremias diktamen tecknade Baruk i en bokrulle upp alla de ord som HERREN hade talat till honom.

4 So Jeremiah called, Baruch, son of Neriah,—and Baruch wrote, from the mouth of Jeremiah, all the words of Yahweh which he had spoken unto him, upon a scroll.

5 Sitten Jeremia käski Baarukia sanoen: Minä olen estetty, en voi mennä Herran temppeliin.

5 Och Jeremia bjöd Baruk och sade: »Jag är själv under tvång, så att jag icke kan begiva mig till HERRENS hus.

5 Then did Jeremiah command Baruch, saying,—I, am hindered, I cannot, enter the house of Yahweh;

6 Mene sinä ja lue kirjakääröstä, jonka olet kirjoittanut suoraan minun suustani, Herran sanat kansan kuullen Herran temppelissä paastopäivänä; myöskin koko Juudan kuullen, kaikkien, jotka tulevat kaupungeistansa, on sinun ne luettava.

6 Men gå du dit; och ur den rulle som du har skrivit efter min diktamen må du därpå fastedagen läsa UPP HERRENS ord inför folket i HERRENS hus. Inför hela Juda, så många som komma in från sina städer, må du ock läsa upp dem.

6 Thou, therefore shalt enter, and read in the roll which thou hast written from my mouth, the words of Yahweh, in the ears of the people, in the house of Yahweh, on the day of a fast,—moreover also, in the ears of all Judah who are coming in out of their cities, shalt thou read them:

7 Ehkäpä he rukouksessa lankeavat alas Herran eteen ja kääntyvät kukin pahalta tieltään. Sillä suuri on viha ja kiivastus, jolla Herra on uhannut tätä kansaa.

7 Kanhända skola de då bönfalla inför HERREN och vända om, var och en från sin onda väg. Ty stor är den vrede och förtörnelse som HERREN har uttalat över detta

7 Peradventure, their supplication, will fall prostrate, before Yahweh, and they return, every man from his wicked way,—For, great, are the anger and the indignation,

folk.»

which Yahweh hath spoken, against this people.

8 Ja Baaruk, Neerian poika, teki kaikki, niinkuin profeetta Jeremia oli käskenyt hänen tehdä, ja luki kirjasta Herran sanat Herran temppelissä.

8 Och Baruk, Nerias son, gjorde alldeles såsom profeten Jeremia hade bjudit honom: i HERRENS hus läste han ur boken upp HERRENS ord.

8 So then Baruch son of Neriah did, according to all which Jeremiah the prophet commanded him, reading in the book the words of Yahweh, in the house of Yahweh.

9 Mutta Juudan kuninkaan Joojakimin, Joosian pojan, viidentenä hallitusvuotena, yhdeksännessä kuussa, oli kaikki Jerusalemin kansa ja kaikki se kansa, joka oli tullut Juudan kaupungeista Jerusalemiin, kutsuttu pitämään paastoa Herran edessä.

9 I Jojakims, Josias sons, Juda konungs, femte regeringsår, i nionde månaden, utlystes nämligen en fasta inför HERREN, vilken hölls av allt folket i Jerusalem och av allt det folk som från Juda städer hade kommit till Jerusalem.

9 And it came to pass in the fifth year of Jehoiakim son of Josiah king of Judah, in the ninth month, that all the people of Jerusalem, and all the people who were coming in out of the cities of Judah, into Jerusalem, had proclaimed a fast before Yahweh;

10 Silloin Baaruk luki kirjasta Jeremian sanat Herran temppelissä, kirjuri Gemarjan, Saafanin pojan, kammiossa, ylemmässä esipihassa, Herran temppelin uuden portin ovella, kaiken kansan kuullen.

10 Då läste Baruk ur boken upp Jeremias ord; han läste upp dem i HERRENS hus, i sekreteraren Gemarjas, Safans sons, kammare på den övre förgården, vid ingången till nya porten på HERRENS hus, inför allt folket.

10 Baruch, therefore, read in the book, the words of Jeremiah, in the house of Yahweh,—in the chamber of Gemariah son of Shaphan—the scribe, in the upper court, at the opening of the new gate of the house of Yahweh, in the ears of all the people.

11 Kun Miika, Gemarjan, Saafanin pojan, poika, oli kuullut kaikki Herran

11 När nu Mika; son till Gemarja, son till Safan, hade hört alla HERRENS

11 When Micaiah, son of Gemariah son of Shaphan, heard, all the

sanat kirjasta,

12 niin hän meni alas kuninkaan linnaan, kirjurin kammioon, ja katso, siellä istuivat kaikki päämiehet: kirjuri Elisama ja Delaja, Semajan poika, ja Elnatan, Akborin poika, ja Gemarja, Saafanin poika, ja Sidkia, Hananjan poika, ja kaikki muut päämiehet.

13 Heille Miika ilmoitti kaikki sanat, jotka hän oli kuullut Baarukin lukevan kirjasta kansan kuullen.

14 Silloin kaikki päämiehet lähettivät Baarukin tykö Jehudin, joka oli Netanjan poika, joka Selemjan poika, joka Kuusin poika, ja käskivät sanoa: Ota käteesi kirjakäärö, josta luit kansan kuullen, ja tule tänne. Ja Baaruk, Neerian poika, otti kirjakäärön käteensä ja meni heidän tykönsä.

15 Ja he sanoivat hänelle: Istu ja lue meidän kuultemme, ja Baaruk luki heidän kuultensa.

ord uppläsas ur boken,

12 gick han ned till konungshuset och in i sekreterarens kammare; där sutto då alla furstarna: sekreteraren Elisama, Delaja, Semajas son, Elnatan, Akbors son, Gemarja, Safans son, Sidkia, Hananjas son, och alla de andra furstarna.

13 Och Mika omtalade för dem allt vad han hade hört Baruk läsa upp ur boken inför folket.

14 Då sände alla furstarna Jehudi, son till Netanja, son till Selemja, Kusis son, åstad till Baruk och läto säga honom: »Tag med dig den rulle varur du har läst inför folket, och kom hit.» Och Baruk, Nerias son, tog rullen med sig och kom till dem.

15 Då sade de till honom: »Sätt dig ned och läs den inför oss.» Och Baruk läste inför dem.

words of Yahweh, out of the book,

12 then went he down unto the house of the king, up to the chamber of the scribe, and lo! there, all the princes sitting,—Elishama the scribe, and Delaiah son of Shemaiah, and Elnathan son of Achbor, and Gemariah son of Shaphan, and Zedekiah son of Hananiah, and all the princes,

13 So Micaiah told, them all the words which he heard,—when Baruch read in the book, in the ears of the people.

14 All the princes, therefore, sent, unto Baruch, Jehudi, son of Nethaniah son of Shelemiah son of Cushi, saying, The roll, wherein thou didst read in the ears of the people, take it in thy hand, and come. So Baruch son of Neriah took, the roll in his hand, and came in unto them.

15 Then said they unto him, Sit down, we pray thee, and read it in our ears, So Baruch read, it in their ears.

16 Mutta kun he olivat kuulleet kaikki sanat, katsoivat he toisiinsa peljästyneinä ja sanoivat Baarukille: Meidän täytyy ilmoittaa kuninkaalle kaikki nämä sanat.

16 När de då hörde allt som stod där, sågo de med förskräckelse på varandra och sade till Baruk: »Vi måste omtala för konungen allt som står här.»

16 And it came to pass, when they heard all the words, that they turned with fear one to another,—and said unto Baruch, We must, surely tell, the king, all these words!

17 Ja he kysyivät Baarukilta sanoen: Ilmoita meille, kuinka sinä kirjoitit kaikki nämä sanat hänen suustansa.

17 Och de frågade Baruk och sade: »Tala om för oss huru det skedde att du efter hans diktamen tecknade upp allt detta.»

17 Then, unto Baruch, put they questions, saying,—Tell us, we pray thee, How, didst thou write all these words at his mouth?

18 Baaruk vastasi heille: Hän saneli minulle suustansa kaikki nämä sanat, ja minä kirjoitin ne musteella kirjaan.

18 Baruk svarade dem: »Han dikterade för mig allt detta, och jag tecknade upp det i boken med bläck.»

18 So Baruch said, unto them, With his own mouth, used he to proclaim unto me, all these words,—and I kept on writing in the book, with ink.

19 Silloin päämiehet sanoivat Baarukille: Mene ja piiloudu, sinä ja Jeremia, älköönkä kukaan saako tietää, missä te olette.

19 Då sade furstarna till Baruk: »Gå och göm dig, du jämte Jeremia, och låten ingen veta var I ären.»

19 Then said the princes unto Baruch, Go hide thee, thou and Jeremiah, and let, no man, know where ye, are!

20 Niin he menivät kuninkaan tykö esipihaan, mutta kirjakäärön he jättivät talteen kirjuri Elisaman kammioon. Ja he ilmoittivat kuninkaalle kaikki.

20 Därefter, sedan de hade lämnat rullen i förvar i sekreteraren Elisamas kammare, gingo de in till konungen på förgården och omtalade så allt för konungen.

20 Then went they in unto the king, into the court, but, the roll, had they put in charge, in the chamber of Elishama the scribe,—so they declared, in the ears of the king, all the words.

21 Silloin kuningas lähetti Jehudin hakemaan kirjakääröä, ja hän haki

21 Då sände konungen Jehudi att hämta rullen; och denne hämtade

21 The king, therefore, sent, Jehudi, to fetch the roll, and he fetched

sen kirjuri Elisaman kammiosta. Sitten Jehudi luki sen kuninkaan kuullen ja kaikkien päämiesten kuullen, jotka seisoivat kuninkaan edessä.

22 Mutta kuningas istui talvihuoneessa - oli yhdeksäs kuukausi - ja hänen edessään oli palamassa hiilipannu.

23 Ja aina kun Jehudi oli lukenut kolme tai neljä palstaa, leikkasi kuningas ne pois kirjurinveitsellä ja viskasi tuleen, joka oli hiilipannussa, kunnes koko kirjakäärö oli palanut loppuun tulessa, joka oli hiilipannussa.

24 Mutta ei kuningas eikä kukaan hänen palvelijoistaan, jotka kuulivat kaikki nämä sanat, peljästynyt eikä reväissyt vaatteitansa.

25 Ja vaikka Elnatan ja Delaja ja Gemarja pyysivät hartaasti kuningasta, ettei hän polttaisi kirjakääröä, ei hän heitä kuullut.

26 Ja kuningas käski

den från sekreteraren Elisamas kammare. Sedan läste Jehudi upp den inför konungen och inför alla furstarna, som stodo omkring konungen.

22 Konungen bodde då i vinterhuset, ty det var den nionde månaden. Och kolpannan stod påtänd framför honom;

23 och så ofta Jehudi hade läst tre eller fyra spalter, skar han av rullen med pennkniven och kastade stycket på elden i kolpannan, ända till dess att hela rullen var förtärd av elden i kolpannan.

24 Och varken konungen själv eller någon av hans tjänare blev förskräckt eller rev sönder sina kläder, när de hörde allt detta som upplästes.

25 Och fastän Elnatan, Delaja och Gemarja bådo konungen att han icke skulle bränna upp rullen, lyssnade han icke till dem.

26 I stället bjöd

it, out of the chamber of Elishama the scribe,—and Jehudi read, it in the ears of the king, and in the ears of all the princes, who were standing near the king.

22 Now, the king, was sitting in the winter, house in the ninth, month,—with the fire-stove before him burning.

23 So then it came to pass, when Jehudi had read three or four columns, that he cut it up into fragments with a scribe's knife, and cast them into the fire that was in the stove,—until, all the roll, was consumed on the fire that was on the stove.

24 Yet were they not in dread, neither rent they their garments,—the king, nor any of his servants that were hearing all these words.

25 Nevertheless, Elnathan and Delaiah and Gemariah, interceded with the king, not to burn the roll,—but he hearkened not unto them.

26 Then did the king

Jerahmeelin, kuninkaan pojan, ja Serajan, Asrielin pojan, ja Selemjan, Abdeelin pojan, ottaa kiinni kirjuri Baarukin ja profeetta Jeremian; mutta Herra kätki heidät.

konungen Jerameel, konungasonen, och Seraja, Asriels son, och Selemja, Abdeels son, att de skulle gripa skrivaren Baruk och profeten Jeremia. Men HERREN gömde dem undan.

command Jerahmeel son of the king, and Seraiah son of Azriel, and Shelemiah son of Abdeel, to fetch Baruch the scribe, and Jeremiah the prophet,—but Yahweh had hid, them.

27 Mutta sen jälkeen kuin kuningas oli polttanut kirjakäärön ynnä sanat, jotka Baaruk oli kirjoittanut Jeremian suusta, tuli Jeremialle tämä Herran sana:

27 Men sedan konungen hade bränt upp rullen med det som Baruk efter Jeremias diktamen hade skrivit däri, kom HERRENS ord till Jeremia; han sade:

27 Then came the word of Yahweh unto Jeremiah, after the king had burned the roll, and the words which Baruch had written from the mouth of Jeremiah, saying:

28 Ota taas itsellesi toinen kirjakäärö ja kirjoita siihen kaikki entiset sanat, jotka olivat edellisessäkin kirjakäärössä, jonka Juudan kuningas Joojakim poltti.

28 Tag dig nu åter en annan rulle och teckna däri upp allt vad som förut stod i den förra rullen, den som Jojakim, Juda konung, brände upp.

28 Again, take thee another, roll, and write thereon, all the former, words which were on the first roll, which Jehoiakim king of Judah hath burned.

29 Ja sano Juudan kuninkaasta Joojakimista: Näin sanoo Herra: Sinä olet polttanut tämän kirjakäärön sanoen: 'Miksi olet kirjoittanut siihen näin: Baabelin kuningas on tuleva ja hävittävä tämän maan ja lopettava siitä ihmiset ja eläimet?'

29 Men angående Jojakim, Juda konung, skall du säga: Så säger HERREN: Du har bränt upp denna rulle och sagt: »Huru kunde du skriva däri att konungen i Babel förvisso skall komma och fördärva detta land, och göra slut på både människor och djur däri?»

29 But, unto Jehoiakim king of Judah, shalt thou say, Thus, saith Yahweh,—Thou, hast burned this roll, saying, Why, hast thou written thereon—saying, The king of Babylon shall, certainly come, and lay waste this land, and cause to cease therefrom, man and beast?

30 Sentähden sanoo

30 Därför säger HERREN

30 Therefore, Thus,

Herra Juudan kuninkaasta Joojakimista näin: Hänellä ei ole oleva jälkeläistä, joka istuisi Daavidin valtaistuimella; ja hänen ruumiinsa viskataan pois, virumaan päivän helteessä ja yön kylmässä.
31 Ja minä rankaisen häntä ja hänen jälkeläisiänsä ja hänen palvelijoitansa heidän pahojen tekojensa tähden. Ja minä annan tulla heille ja Jerusalemin asukkaille ja Juudan miehille kaiken sen onnettomuuden, jolla minä olen heitä uhannut, vaikka he eivät ole kuulleet.
32 Sitten Jeremia otti toisen kirjakäärön ja antoi sen kirjuri Baarukille, Neerian pojalle; ja tämä kirjoitti siihen Jeremian suusta kaikki sen kirjan sanat, jonka Juudan kuningas Joojakim oli tulessa polttanut. Ja niihin lisättiin vielä paljon samankaltaisia sanoja.

så om Jojakim, Juda konung: Ingen ättling av honom skall sitta på Davids tron; och hans egen döda kropp skall komma att ligga utkastad, prisgiven åt hettan om dagen och åt kölden om natten.
31 Och jag skall hemsöka honom och hans avkomlingar och hans tjänare för deras missgärnings skull, och över dem och över Jerusalems invånare och över Juda män skall jag låta all den olycka komma, som jag har förkunnat över dem, fastän de icke hava velat höra.
32 Då tog Jeremia en annan rulle och gav den åt skrivaren Baruk, Nerias son; och efter Jeremias diktamen tecknade denne däri upp allt vad som hade stått i den bok som Jojakim, Juda konung, hade bränt upp i eld. Och till detta lades ytterligare mycket annat av samma slag.

saith Yahweh, Concerning Jehoiakim king of Judah,—He shall have none to sit upon the throne of David,—And, his dead body, shall be cast out—to the heat by day, and to the frost by night;
31 And I will visit upon him, and upon his seed, and upon his servants, the punishment of their iniquity,—and will bring upon them, and upon the inhabitants of Jerusalem, and against, the men of Judah, all the calamity, which I have spoken against them, but they have not hearkened.
32 So, Jeremiah, took another roll, and gave it unto Baruch son of Neriah, the scribe, who wrote thereon, from the mouth of Jeremiah, all the words of the book, which Jehoiakim king of Judah had burned, in the fire,—and further, were added thereunto, many words like unto them

37 luku

1 Ja Sidkia, Joosian

1 Och Sidkia, Josias

1 And Zedekiah son of

poika, tuli kuninkaaksi Konjan, Joojakimin pojan, sijaan; sillä Nebukadressar, Baabelin kuningas, asetti hänet kuninkaaksi Juudan maahan.

2 Mutta ei hän eivätkä hänen palvelijansa eikä maan kansa totelleet Herran sanoja, jotka hän puhui profeetta Jeremian kautta.

3 Ja kuningas Sidkia lähetti Juukalin, Selemjan pojan, ja pappi Sefanjan, Maasejan pojan, profeetta Jeremian tykö ja käski sanoa: Rukoile meidän puolestamme Herraa, meidän Jumalaamme.

4 Silloin vielä Jeremia sai tulla ja mennä kansan keskellä, sillä häntä ei oltu pantu vankeuteen.

5 Mutta faraon sotajoukko oli lähtenyt liikkeelle Egyptistä; ja kun kaldealaiset, jotka piirittivät Jerusalemia, kuulivat siitä sanoman, lähtivät he pois Jerusalemin kimpusta.

6 Silloin tuli profeetta

son, blev konung i stället för Konja, Jojakims son; ty Nebukadressar, konungen i Babel, gjorde honom till konung i Juda land.

2 Men varken han eller hans tjänare eller folket i landet hörda på HERRENS ord, dem som han talade genom profeten Jeremia.

3 Dock sände konung Sidkia åstad Jehukal, Selemjas son, och prästen Sefanja, Maasejas son, till profeten Jeremia och lät säga: »Bed för oss till HERREN, vår Gud.»

4 Jeremia gick då ännu ut och in bland folket, ty man hade ännu icke satt honom i fängelse.

5 Och Faraos här hade då dragit ut från Egypten; och när kaldéerna, som belägrade Jerusalem, hade fått höra ryktet därom, hade de dragit sig tillbaka från Jerusalem.

6 Då kom HERRENS ord

Josiah, reigned as king, instead of Coniah son of Jehoiakim, whom Nebuchadrezzar king of Babylon, made king, in the land of Judah.

2 But neither he, nor his servants, nor the people of the land, had hearkened, unto the words of Yahweh, which he had spoken, through Jeremiah the prophet.

3 And King Zedekiah sent Jehucal son of Shelemiah, and Zephaniah son of Maaseiah the priest, unto Jeremiah the prophet, saying,—Pray thou, I beseech thee, in our behalf, unto Yahweh, our God.

4 Now, Jeremiah, was coming in and going out in the midst of the people, for they had not put him into prison.

5 And, the force of Pharaoh, had come forth out of Egypt,—and, when the Chaldeans who were besieging Jerusalem heard the tidings of them, they went up from Jerusalem.

6 Then came the word

Jeremialle tämä Herran sana:

7 Näin sanoo Herra, Israelin Jumala: Sanokaa näin Juudan kuninkaalle, joka on lähettänyt teidät minun tyköni kysymään minulta neuvoa: Katso, faraon sotajoukko, joka on lähtenyt teidän avuksenne, on palaava takaisin maahansa Egyptiin.
8 Sitten kaldealaiset tulevat takaisin ja sotivat tätä kaupunkia vastaan, valloittavat sen ja polttavat tulella.

9 Näin sanoo Herra: Älkää pettäkö itseänne sanoen: 'Kaldealaiset lähtevät pois meidän kimpustamme.' Sillä he eivät lähde.

10 Ja vaikka te voittaisitte koko kaldealaisten sotajoukon, joka sotii teitä vastaan, niin ettei heistä jäisi jäljelle kuin muutamia haavoitettuja miehiä, niin nämä nousisivat pystyyn, kukin teltassansa, ja tulella polttaisivat tämän kaupungin.

till profeten Jeremia; han sade:

7 Så säger HERREN, Israels Gud: Så skolen I svara Juda konung, som har sänt eder till mig för att fråga mig: »Se, Faraos här, som har dragit ut till eder hjälp, skall vända tillbaka till sitt land Egypten.

8 Sedan skola kaldéerna komma tillbaka och belägra denna stad och de skola då intaga den och bränna upp den i eld.

9 Därför säger HERREN så: Bedragen icke eder själva med att tänka: 'Kaldéerna skola nu en gång för alla draga bort ifrån oss'; ty de skola icke draga bort.

10 Nej, om I än så slogen kaldéernas hela här, när de strida mot eder, att allenast några svårt sårade män blevo kvar av dem, så skulle dessa resa sig upp, var och en i sitt tält, och skulle bränna upp denna stad i eld.

of Yahweh unto Jeremiah the prophet, saying:

7 Thus, saith Yahweh, God of Israel, Thus, shall ye say unto the king of Judah, who sent you unto me to enquire of me,—Lo! the force of Pharaoh, which is coming out to you to help, is about to return to its own land, to Egypt;
8 Then will the Chaldeans come back, and fight against this city,—and capture it, and burn it with fire.

9 Thus, saith Yahweh,—Let not your own souls deceive you, saying, The Chaldeans will, surely depart, from us! For they will not depart;

10 For, though ye had smitten all the force of the Chaldeans who are fighting with you, and there had remained of them only desperately wounded, men, yet, every man in his tent, should have arisen and burnt this city, with fire.

11 Mutta kun kaldealaisten sotajoukko faraon sotajoukon tähden oli lähtenyt pois Jerusalemia piirittämästä,

12 yritti Jeremia lähteä Jerusalemista mennäkseen Benjaminin maahan ottamaan perintömaan jaossa osansa siellä, kansan keskuudessa.

13 Mutta kun hän oli tullut Benjaminin portille, niin siinä oleva vartionpäällikkö, jonka nimi oli Jiiria, Selemjan, Hananjan pojan, poika, otti kiinni profeetta Jeremian sanoen: Sinä aiot karata kaldealaisten puolelle.

14 Jeremia vastasi: Se on valhe! Minä en aio karata kaldealaisten puolelle. Mutta Jiiria ei kuunnellut häntä, vaan otti Jeremian kiinni ja vei hänet päämiesten tykö.

15 Ja ruhtinaat vihastuivat Jeremiaan ja löivät häntä ja panivat hänet vankeuteen kirjuri Joonatanin taloon, sillä sen he olivat laittaneet

11 Men när kaldéernas här hade dragit sig tillbaka från Jerusalem för Faraos har,

12 ville Jeremia lämna Jerusalem och begiva sig till Benjamins land, för att där taga i besittning en jordlott bland folket.

13 När han då kom till Benjaminsporten, stod där såsom vakthavande en man vid namn Jiria, son till Selemja, son till Hananja; denne grep profeten Jeremia och sade: »Du vill gå över till kaldéerna.»

14 Jeremia svarade: »Det är icke sant; jag vill icke gå över till kaldéerna», men ingen hörde på honom. Och Jiria grep Jeremia och förde honom till furstarna.

15 Och furstarna förtörnades på Jeremia och läto hudflänga honom och satte honom i häkte i sekreteraren Jonatans

11 Now it came to pass, when the army of the Chaldeans, had gone up, from Jerusalem,—because of the force of Pharaoh,

12 then went forth Jeremiah out of Jerusalem, to go into the land of Benjamin,—to receive a portion from thence in the midst of the people.

13 And so it came to pass, he, being in the gate of Benjamin, and there being there, a ward–master whose name was Irijah son of Shelemiah son of Hananiah, that he seized Jeremiah the prophet, saying, Unto the Chaldeans, art thou, falling away!

14 Then said Jeremiah, False! I am not falling away unto the Chaldeans! Howbeit he hearkened not unto him,—so Irijah seized Jeremiah, and brought him in unto the princes.

15 Then were the princes wroth, against Jeremiah, and smote him,—and put him in prison, in the house of Jonathan the scribe,

vankilaksi.

16 Niin Jeremia joutui vankiluolaan ja holveihin, ja Jeremia jäi sinne kauaksi aikaa.

17 Sitten kuningas Sidkia lähetti hakemaan hänet, ja kuningas kysyi häneltä salaa linnassansa ja sanoi: Onko sanaa Herralta? Jeremia vastasi: On. Ja hän sanoi: Sinut annetaan Baabelin kuninkaan käsiin.

18 Ja Jeremia sanoi kuningas Sidkialle: Mitä minä olen rikkonut sinua ja sinun palvelijoitasi vastaan ja tätä kansaa vastaan, koska te olette panneet minut vankeuteen?

19 Ja missä ovat teidän profeettanne, jotka ennustivat teille sanoen: 'Ei tule Baabelin kuningas teidän kimppuunne eikä tämän maan kimppuun'?

20 Ja kuule nyt, herrani, kuningas, salli minun rukoukseni langeta sinun eteesi äläkä lähetä minua

hus, ty detta hade de gjort till fängelse.

16 Men när Jeremia hade kommit i fängelsehålan, ned i fångvalven, och suttit där en lång tid,

17 sände konung Sidkia och lät hämta honom; och hemma hos sig frågade konungen honom hemligen och sade: »Har något ord kommit från HERREN Jeremia svarade: »Ja»; och han tillade: »Du skall bliva given i den babyloniske konungens hand.

18 Därefter frågade Jeremia konung Sidkia: »Varmed har jag försyndat mig mot dig och dina tjänare och detta folk, eftersom I haven satt mig i fängelse?

19 Och var äro nu edra profeter, som profeterade för eder och sade: 'Konungen i Babel skall icke komma över eder och över detta land'?

20 Så hör mig nu, herre konung; värdes upptaga min bön: sänd mig icke tillbaka till

for, that, had they made the prison.

16 When Jeremiah had entered into the dungeon–house and into the cells, and Jeremiah, had remained there, many days,

17 then sent King Zedekiah—and fetched him, and the king, asked him, in his own house, secretly, and said,—Is, there a word from Yahweh? And Jeremiah said,—There is, for (said he), Into the hand of the king of Babylon, shalt thou be delivered!

18 And Jeremiah said, unto King Zedekiah,—What sin have I committed against thee, or, against thy servants, or, against this people, that ye have delivered me, up into prison?

19 Where, then are your prophets, who prophesied unto you, saying,—The king of Babylon, shall not come, against you, nor against this land?

20 Now, therefore, hear, I beseech thee, O my lord the king,—Let my supplication, I pray

takaisin kirjuri Joonatanin taloon, etten kuolisi siellä.

sekreteraren Jonatans hus, på det att jag icke må dö där.»

thee, fall prostrate before thee, and do not cause me to return unto the house of Jonathan the scribe, lest I die there!

21 Silloin kuningas Sidkia käski säilyttää Jeremiaa vankilan pihassa, ja hänelle annettiin leipäkakku päivässä Leipurienkadulta, kunnes kaikki leipä oli kaupungista loppunut. Ja Jeremia jäi vankilan pihaan.

21 På konung Sidkias befallning satte man då Jeremia i förvar i fängelsegården, och gav honom en kaka bröd om dagen från Bagargatan, till dess att det var slut på allt brödet i staden. Så stannade Jeremia i fängelsegården.

21 Then King Zedekiah gave command and they committed Jeremiah into the guard–court, and [said] that there should be given him a cake of bread daily, out of the bakers' street, until all the bread out of the city, should be spent. So Jeremiah remained, in the guard–court.

38 luku

1 Mutta Sefatja, Mattanin poika, ja Gedalja, Pashurin poika, ja Juukal, Selemjan poika, ja Pashur, Malkian poika, kuulivat ne sanat, jotka Jeremia puhui kaikelle kansalle sanoen:

1 Men Sefatja, Mattans son, och Gedalja, Pashurs son, och Jukal, Selemjas son, och Pashur, Malkias son, hörde huru Jeremia talade till allt folket och sade:

1 And, when Shephatiah son of Mattan, and Gedaliah son of Pashhur, and Jucal son of Shelemiah, and Pashhur son of Malchiah, heard, the words, which Jeremiah, was speaking unto all the people, saying:

2 Näin sanoo Herra: Joka jää tähän kaupunkiin, se kuolee miekkaan, nälkään ja ruttoon; mutta joka menee kaldealaisten luo, se saa elää, pitää

2 »Så säger HERREN: Den som stannar kvar i denna stad, han skall dö genom svärd eller hunger eller pest, men den som giver sig åt kaldéerna, han skall få

2 Thus, saith Yahweh, He that remaineth in this city, shall die, by sword, by famine, or by pestilence,—whereas, he that goeth forth unto the Chaldeans, shall

henkensä saaliinansa ja jää eloon.

3 Näin sanoo Herra: Tämä kaupunki annetaan Baabelin kuninkaan sotajoukon käsiin, ja hän valloittaa sen.

4 Silloin päämiehet sanoivat kuninkaalle: Tämä mies on kuolemalla rangaistava, sillä hän herpaisee niiden sotamiesten kädet, jotka ovat jäljellä tässä kaupungissa, ja kaiken kansan kädet, kun hän heille puhuu tällaisia sanoja. Sillä ei tämä mies etsi tämän kansan menestystä, vaan onnettomuutta.

5 Kuningas Sidkia vastasi: Katso, hän on teidän käsissänne. Sillä eihän kuningas voi mitään teitä vastaan.

6 Silloin he ottivat Jeremian ja heittivät hänet Malkian, kuninkaan pojan, kaivoon, joka oli vankilan pihassa; he laskivat Jeremian köysillä alas. Mutta kaivossa ei ollut vettä, vaan liejua, ja

leva, ja, han skall vinna sitt liv såsom ett byte och få leva.

3 Ty så säger HERREN: Denna stad skall förvisso bliva given i händerna på den babyloniske konungens här, och han skall intaga den.

4 Då sade furstarna till konungen: »Denne man bör dödas, eftersom han gör folket modlöst, både det krigsfolk som ännu är kvar här i staden och jämväl allt det övrig: folket, i det att han talar sådan: ord till dem. Ty denne man söker icke folkets välfärd, utan dess olycka.

5 Konung Sidkia svarade: »Välan han är i eder hand; ty konungen förmår intet mot eder.»

6 Då togo de Jeremia och kastad honom i konungasonen Malkias brunn på fängelsegården; de släppte Jeremia ditned med tåg. I brunnen var intet vatten, men dy,

live, so shall he have his life for a spoil, and shall live.

3 Thus, saith Yahweh,—This city shall, surely be given, into the hand of the force of the king of Babylon, and he shall capture it.

4 Then said the princes unto the king,—Let this man, we pray thee, be put to death, for, in this way, is he, weakening the hands of the men of war who are left in this city, and the hands of all the people, by speaking unto them, such words as these; for, this man, is not, seeking, prosperity, for this people, but, misfortune.

5 Then said King Zedekiah,—Lo! he, is in your hand; for, the king, is not, one who is able to do anything, against, you.

6 Then took they Jeremiah, and cast him into the dungeon of Malchiah son of the king, which was in the guard-court, and they let Jeremiah down with ropes,—now, in the

Jeremia vajosi liejuun.

och Jeremia sjönk ned i dyn.

dungeon, was no, water, only mire, so Jeremiah sank, in the mire.

7 Mutta etiopialainen Ebed-Melek, hoviherra, joka oli kuninkaan linnassa, kuuli, että he olivat panneet Jeremian kaivoon; mutta kuningas istui Benjaminin portissa.

7 När nu etiopiern Ebed-Melek, en hovman, som befann sig i konungshuset, under det att konungen uppehöll sig i Benjaminsporten, fick höra att de hade sänkt Jeremia ned i brunnen,

7 When Ebed–melech the Ethiopian, one of the eunuchs, he, being in the house of the king, heard, that they had delivered Jeremiah into the dungeon,—the king being seated in the gate of Benjamin,

8 Niin Ebed-Melek meni kuninkaan linnasta ja puhutteli kuningasta sanoen:

8 begav han sig åstad från konungshuset och talade till konungen och sade:

8 then went forth Ebed–melech, out of the house of the king, and spake unto the king, saying:

9 Herrani, kuningas! Nuo miehet ovat pahoin tehneet kaikessa, mitä ovat tehneet profeetta Jeremialle: he ovat heittäneet hänet kaivoon, kuolemaan nälkään siihen paikkaansa. Sillä kaupungissa ei ollut enää leipää.

9 »Min herre konung, dessa män hava handlat illa i allt vad de hava gjort mot profeten Jeremia; ty de hava kastat honom i brunnen, där han strax måste dö av hunger, då nu intet bröd finnes i staden.

9 My lord, O King! wickedly, have these men done all that they have done to Jeremiah the prophet, whom indeed they have cast into the dungeon,—since he would have died where he was, because of the famine, for there is no, bread any longer, in the city.

10 Silloin kuningas käski etiopialaista Ebed-Melekiä sanoen: Ota mukaasi täältä kolmekymmentä miestä ja nosta profeetta Jeremia kaivosta, ennenkuin hän kuolee.

10 Då bjöd konungen etiopiern Ebed-Melek och sade: »Tag med dig härifrån trettio män, och drag profeten Jeremia upp ur brunnen, innan han dör.»

10 Then the king commanded, Ebed–melech the Ethiopian, saying,—Take with thee from hence, thirty men, and lift Jeremiah the prophet out of the dungeon, before he die.

11 Ja Ebed-Melek otti miehet mukaansa ja meni

11 Så tog då Ebed-Melek männen med sig

11 So Ebed–melech took, the men with him,

kuninkaan linnaan, aarrekammion alla olevaan paikkaan, ja otti sieltä rikkinäisiä ja kuluneita vaateriepuja ja laski ne köysillä Jeremialle kaivoon.

och begav sig till konungshuset, till rummet under skattkammaren, och hämtade därifrån trasor av sönderrivna och utslitna kläder och lät sänka ned dem med tåg till Jeremia i brunnen.

and went into the house of the king, under the treasury, and took thence, pieces of cast–off clothes, and old rags,—and let them down unto Jeremiah in the dungeon, with the ropes.

12 Sitten etiopialainen Ebed-Melek sanoi Jeremialle: Pane nämä rikkinäiset ja kuluneet vaaterievut kainaloihisi köytten alle, ja Jeremia teki niin.

12 Och etiopiern Ebed-Melek sade till Jeremia: »Lägg trasorna av de sönderrivna och utslitna kläderna under dina armar, mellan dem och tågen.» Och Jeremia gjorde så.

12 Then said Ebed–melech the Ethiopian unto Jeremiah,—Put, I pray thee, the pieces of cast–off clothes and the old rags, under thine arm–joints, under the ropes, And Jeremiah did, so,

13 Sitten he vetivät Jeremian köysillä ylös ja nostivat hänet kaivosta. Ja Jeremia jäi vankilan pihaan.

13 Sedan drogo de med tågen Jeremia upp ur brunnen. Men Jeremia måste stanna i fängelsegården.

13 Then drew they Jeremiah, with the ropes, and lifted him up out of the dungeon,—and Jeremiah remained in the guard–court.

14 Mutta kuningas Sidkia lähetti hakemaan profeetta Jeremian tykönsä Herran temppelin kolmanteen sisäänkäytävään. Ja kuningas sanoi Jeremialle: Minä kysyn sinulta jotakin; älä salaa minulta mitään.

14 Därefter sände konung Sidkia åstad och lät hämta profeten Jeremia till sig vid tredje ingången till HERRENS hus. Och konungen sade till Jeremia: »Jag vill fråga dig något dölj intet för mig.»

14 Then King Zedekiah sent, and fetched Jeremiah the prophet unto him, in the third, entrance, which is in the house of Yahweh,—and the king said, unto Jeremiah—I, am going to ask thee a thing, do not hide anything, from me.

15 Mutta Jeremia vastasi Sidkialle: Jos minä sinulle jotakin ilmoitan, niin

15 Jeremia sade till Sidkia: »Om jag säger dig något, så kommer

15 Then said Jeremiah unto Zedekiah, When I tell thee, wilt thou not,

sinähän surmautat minut. Ja jos minä sinua neuvon, et sinä minua kuule.

16 Silloin kuningas Sidkia vannoi salaa Jeremialle sanoen: Niin totta kuin Herra elää, joka on luonut tämän meidän elämämme: minä en sinua surmauta enkä jätä sinua näiden miesten käsiin, jotka etsivät sinun henkeäsi.

17 Silloin Jeremia sanoi Sidkialle: Näin sanoo Herra, Jumala Sebaot, Israelin Jumala: Jos sinä menet Baabelin kuninkaan päämiesten tykö, niin sinun henkesi säilyy, eikä tätä kaupunkia tulella polteta, ja sinä ja sinun huoneesi saatte elää.

18 Mutta jos sinä et mene Baabelin kuninkaan päämiesten tykö, niin tämä kaupunki annetaan kaldealaisten käsiin, ja he polttavat sen tulella, etkä sinäkään pelastu heidän käsistänsä.

du förvisso att låta döda mig; och om jag giver dig ett råd, så hör du icke på mig.»

16 Då gav konung Sidkia Jeremia sin ed, hemligen, och sade: »Så sant HERREN lever, han som har givit oss detta vårt liv: jag skall icke låta döda dig, ej heller skall jag lämna dig i händerna på dessa män som stå efter ditt liv.»

17 Då sade Jeremia till Sidkia: »Så säger HERREN, härskarornas Gud, Israels Gud: Om du giver dig åt den babyloniske konungens furstar, så skall du få leva, och denna stad skall då icke bliva uppbränd i eld, utan du och ditt hus skolen få leva.

18 Men om du icke giver dig åt den babyloniske konungens furstar, då skall denna stad bliva given i kaldéernas hand, och de skola bränna upp den i eld, och du själv skall icke undkomma deras hand.»

surely put me to death? And, when I counsel thee, thou wilt not hearken unto me.

16 So King Zedekiah aware unto Jeremiah, secretly, saying,—By the life of Yahweh, who made for us, this soul, I will in no wise put thee to death, Neither will I deliver thee into the hand of these men, who are seeking thy life.

17 Then said Jeremiah unto Zedekiah—Thus, saith Yahweh, God of hosts, God of Israel—If thou wilt, indeed go forth, unto the princes of the king of Babylon, then shall thine own soul live, and, this city, shall not be burned with fire,—but thou shalt live, thou, and thy house.

18 But, if thou wilt not go forth unto the princes of the king of Babylon, then shall this city be delivered into the hand of the Chaldeans, and they shall burn it with fire, and, thou, shalt not escape out of their hand.

19 Silloin kuningas Sidkia sanoi Jeremialle: Minä pelkään niitä juutalaisia, jotka ovat menneet kaldealaisten puolelle, pelkään, että minut jätetään heidän käsiinsä ja he pitävät minua pilkkanansa.

19 Konung Sidkia svarade Jeremia: »Jag rädes för de judar som hava gått över till kaldéerna; kanhända skall man lämna mig i deras händer, och de skola då hantera mig skändligt.»

19 Then said King Zedekiah, unto Jeremiah: I, am afraid of the Jews, who have fallen away unto the Chaldeans, lest they deliver, me, into their hand, and they maltreat me.

20 Mutta Jeremia sanoi: Ei jätetä. Kuule vain Herran ääntä, kuule, mitä minä sinulle puhun, niin sinun käy hyvin, ja sinun henkesi säilyy.

20 Jeremia sade: »Man skall icke göra det. Hör blott HERRENS röst i vad jag säger dig, så skall det gå dig väl, och du skall få leva.

20 But Jeremiah said, They shall not deliver!—Hearken, I pray thee, unto the voice of Yahweh, in what I, am speaking unto thee, that it may be well with thee, and thy soul live.

21 Mutta jos sinä et tahdo mennä, niin tämä on se sana, jonka Herra on minulle näyttänyt:

21 Men om du vägrar att giva dig, så är detta vad HERREN har uppenbarat för mig:

21 But, if thou, art refusing to go forth, this, is the thing which Yahweh hath shewed, me:—

22 Katso, kaikki naiset, jotka ovat jäljellä Juudan kuninkaan linnassa, viedään Baabelin kuninkaan päämiesten luokse, ja katso, he sanovat: 'Sinun ystäväsi ovat sinut viekoitelleet ja saaneet sinut valtaansa; sinun jalkasi vajosivat liejuun - he vetäytyivät pois.'

22 Se, alla de kvinnor som äro kvar i Juda konungs hus skola då föras ut till den babyloniske konungens furstar; och kvinnorna skola klaga: 'Dina vänner sökte förleda dig, och de fingo makt med dig. Dina fötter fastnade i dyn; då drogo de sig undan'

22 behold, then, all the women that are left in the house of the king of Judah, brought forth unto the princes of the king of Babylon,—and, those very women, saying, The men thou wast wont to salute, have goaded thee on, and prevailed upon thee,—Thy foot, having sunk in the mire, they have turned away, back.

23 Ja kaikki sinun vaimosi ja lapsesi viedään kaldealaisten

23 Och alla dina hustrur och dina barn skall man föra ut till

23 Yea [thou shalt behold] all thy wives and thy children,

luokse, etkä sinä pelastu näiden käsistä, vaan Baabelin kuninkaan käsi tarttuu sinuun, ja sinä saatat tämän kaupungin tulella poltettavaksi.

kaldéerna, och du själv skall icke undkomma deras hand, utan skall varda gripen av den babyloniske konungens hand och bliva en orsak till att denna stad brännes upp i eld.»

brought forth unto the Chaldeans, and, thou, shalt not escape out of their hand,—but, by the hand of the king of Babylon, shalt thou be taken, and, this city, shall be burned with fire.

24 Silloin Sidkia sanoi Jeremialle: Älköön kukaan saako tietää tästä puhelusta, muutoin sinä kuolet.

24 Då sade Sidkia till Jeremia: »Låt ingen få veta vad här har blivit talat; eljest måste du dö.

24 Then said Zedekiah unto Jeremiah—Do not let, any man, know of these words, and thou shalt not die.

25 Mutta jos päämiehet kuulevat, että minä olen puhunut sinun kanssasi, ja tulevat sinun luoksesi ja sanovat sinulle: 'Ilmoita meille, mitä olet puhunut kuninkaalle ja mitä kuningas on puhunut sinulle - älä salaa sitä meiltä, muutoin me surmaamme sinut' -

25 Och om furstarna få höra att jag har talat med dig, och de komma till dig och säga till dig: 'Låt oss veta vad du har sagt till konungen; dölj intet för oss, så skola vi icke döda dig; säg oss ock vad konungen har sagt till dig' --

25 But, when the princes hear, that I have spoken with thee, and they come in unto thee and say unto thee—Do tell us, we pray thee, what thou didst speak unto the king, do not hide it from us, so will we not put thee to death,—and what spake, the king, unto thee?

26 niin sano heille: 'Minä annoin rukoukseni langeta kuninkaan eteen, ettei hän lähettäisi minua takaisin Joonatanin taloon, kuolemaan sinne.'

26 då skall du svara dem: 'Jag bönföll inför konungen att han icke skulle sända mig tillbaka till Jonatans hus för att dö där.'»

26 Then shalt thou say unto them,—I, was causing my supplication to fall prostrate before the king,—that he would not cause me to return to the house of Jonathan, to die there.

27 Ja kaikki ruhtinaat tulivat Jeremian tykö ja kysyivät häneltä, ja hän ilmoitti heille kaiken, mitä

27 Och alla furstarna kommo till Jeremia och frågade honom; men han svarade dem

27 Then came in all the princes unto Jeremiah, and asked him, and he told them,

kuningas oli käskenyt hänen ilmoittaa. Niin he jättivät hänet rauhaan, sillä asiasta ei oltu mitään kuultu.

alldeles såsom konungen hade bjudit honom. Då tego de och gingo bort ifrån honom, eftersom ingen hade hört huru det verkligen hade gått till.

according to all these words which the king, had commanded,—so they turned in silence from him, for the matter, had not been reported.

28 Ja Jeremia jäi olemaan vankilan pihassa siihen päivään asti, jona Jerusalem valloitettiin.

28 Men Jeremia fick stanna i fängelsegården ända till den dag då Jerusalem blev intaget.

28 So Jeremiah remained in the guard–court, until the day when Jerusalem, was captured; thus, it fell out, when Jerusalem, was captured.

39 luku

1 Kun Jerusalem oli valloitettu - sillä Juudan kuninkaan Sidkian yhdeksäntenä hallitusvuotena, kymmenennessä kuussa, oli Nebukadressar, Baabelin kuningas, kaikkine sotajoukkoineen hyökännyt Jerusalemin kimppuun ja saartanut sen,

1 -- efter det att Nebukadressar, konungen i Babel, med hela sin här hade kommit till Jerusalem och begynt belägra det i Sidkia, Juda konungs, nionde regeringsår, i tionde månaden,

1 In the ninth year of Zedekiah king of Judah, in the tenth month, came Nebuchadrezzar king of Babylon and all his force against Jerusalem, and they besieged it.

2 ja Sidkian yhdentenätoista hallitusvuotena, neljännessä kuussa, kuukauden yhdeksäntenä päivänä, oli kaupunki vallattu

2 och efter det att staden; hade blivit stormad i Sidkias elfte regeringsår, i fjärde månaden, på nionde dagen månaden

2 In the eleventh year of Zedekiah, in the fourth month, on the ninth of the month, was the city, broken into.

3 - niin kaikki Baabelin kuninkaan päämiehet tulivat ja asettuivat Keskiporttiin: Neergal-

3 drogo alla den babyloniske konungens furstar därin och stannade i Mellersta

3 Then came in all the princes of the king of Babylon, and sat in the middle gate,—Nergal–

Sareser, Samgar-Nebo, Sarsekim, ylimmäinen hoviherra, Neergal-Sareser, ylimmäinen tietäjä, ja kaikki muut Baabelin kuninkaan päämiehet.

4 Kun Sidkia, Juudan kuningas, ja kaikki sotilaat näkivät heidät, niin he pakenivat ja lähtivät yöllä kaupungista kuninkaan puutarhaa kohti molempain muurien välisestä portista, ja hän lähti Aromaahan päin.

5 Mutta kaldealaisten sotajoukko ajoi heitä takaa, ja he saavuttivat Sidkian Jerikon aroilla. Ja he ottivat hänet kiinni ja veivät hänet Nebukadressarin, Baabelin kuninkaan, eteen Riblaan, joka on Hamatin maassa, ja tämä julisti hänelle tuomion.

6 Ja Baabelin kuningas teurastutti Sidkian pojat Riblassa hänen silmiensä edessä; ja kaikki Juudan ylimykset Baabelin

porten: nämligen Nergal Sareser, Samgar-Nebo, Sarsekim, överste hovmannen, Nergal-Sareser, överste magern, och alla den babyloniske konungens övriga furstar.

4 Och när Sidkia, Juda konung, med allt sitt krigsfolk fick se dem, flydde de och drogo om natten ut ur staden, på den väg som ledde till den kungliga trädgården, genom porten mellan de båda murarna; och han tog vägen bort åt Hedmarken till.

5 Men kaldéernas här förföljde dem och de hunno upp Sidkia på Jeriko hedmarker. Och de togo fatt honom och förde honom till Nebukadressar, den babyloniske konungen, i Ribla i Hamats land; där höll denne rannsakning och dom med honom.

6 Och den babyloniske konungen lät i Ribla slakta Sidkias barn inför hans ögon; också alla andra Juda ädlingar lät

sharezer, Samgar–nebo, Sarsechim, chief eunuch, Nergal–sharezer, chief soothsayer, and all the residue, of the princes of the king of Babylon.

4 And it came to pass, as soon as Zedekiah king of Judah and all the men of war saw, them, that they fled, and went forth by night out of the city, by way of the king's garden, through the gate between the two walls,––and he went forth by way of the waste plain.

5 But the force of the Chaldeans pursued, them, and overtook Zedekiah, in the waste plains of Jericho, and when they had taken him, they brought him up unto Nebuchadrezzar king of Babylon, to Riblah, in the land of Hamath,—and pronounced upon him sentences of judgment.

6 And the king of Babylon slew the sons of Zedekiah, in Riblah, before his eyes,—and, all the nobles of Judah,

kuningas teurastutti.

konungen i Babel slakta.

did the king of Babylon slay;

7 Sitten hän sokaisutti Sidkian silmät ja kytketti hänet vaskikahleisiin viedäkseen hänet Baabeliin.

7 Och på Sidkia själv lät han sticka ut ögonen och lät fängsla honom med kopparfjättrar, för att föra honom till Babel.

7 and, the eyes of Zedekiah, did he put out, and bound him with fetters of bronze, to bring him into Babylon.

8 Kuninkaan linnan ja kansan talot kaldealaiset polttivat tulella, ja Jerusalemin muurit he repivät maahan.

8 Och kaldéerna brände upp i eld både konungens hus och folkets hus och bröto ned Jerusalems murar.

8 And, the house of the king, and the houses of the people, did the Chaldeans burn with fire, and, the walls of Jerusalem, brake they down;

9 Ja loput kansasta, jotka olivat jäljellä kaupungissa, sekä ne, jotka olivat menneet hänen puolellensa - loput kansasta, jotka olivat jäljellä - vei Nebusaradan, henkivartijain päällikkö, pakkosiirtolaisuuteen Baabeliin.

9 Och återstoden av folket, dem som voro kvar i staden, och de över löpare som hade gått över till honom, och vad som för övrigt var kvar av folket, dem förde Nebusaradan, översten för drabanterna, bort till Babel.

9 and, the remnant of the people who were left in the city, and the disheartened, who fell away unto him, and the remnant of the people who were left, did Nebuzaradan chief of the royal executioners, take captive to Babylon.

10 Mutta köyhimmät kansasta, joilla ei ollut mitään, Nebusaradan, henkivartijain päällikkö, jätti Juudan maahan ja antoi heille sinä päivänä viinitarhoja ja peltoja.

10 Men av de ringaste bland folket, av dem som ingenting hade, lämnade Nebusaradan, översten för drabanterna, några kvar i Juda land, och gav dem samtidigt vingårdar och åkerfält.

10 But, of the poor people, who had, nothing, did Nebuzaradan chief of the royal executioners, leave remaining in the land of Judah, and gave them vineyards and ploughed fields, on the same day.

11 Ja Nebukadressar, Baabelin kuningas, oli antanut Nebusaradanille,

11 Och Nebukadressar, konungen Babel, gav genom Nebusaradan,

11 Then Nebuchadrezzar king of Babylon, gave

henkivartijain päällikölle, Jeremiasta tämän käskyn:

12 Ota hänet ja pidä hänestä huoli; älä tee hänelle mitään pahaa, vaan tee hänelle niin, kuin hän itse sinulle sanoo.

13 Silloin lähettivät Nebusaradan, henkivartijain päällikkö, Nebusasban, ylimmäinen hoviherra, Neergar-Sareser, ylimmäinen tietäjä, ja kaikki muut Baabelin kuninkaan ylimmäiset
14 - nämä lähettivät noutamaan Jeremian vankilan pihasta ja antoivat hänet Gedaljalle, Saafanin pojan Ahikamin pojalle, että tämä veisi hänet kotiin, ja niin hän jäi kansan keskuuteen.

15 Jeremialle oli tullut tämä Herran sana hänen ollessaan suljettuna vankilan pihaan:

16 Mene ja sano etiopialaiselle Ebed-Melekille näin: Näin

översten för drabanterna, befallning angående Jeremia och sade:

12 »Tag honom och se i honom till godo, och gör honom icke något ont, utan gör med honom efter som han själv begär av dig.»

13 Då sände Nebusaradan, översten för drabanterna, och Nebusasban, överste hovmannen, och Nergal-Sareser, överste magern, och alla den babyloniske konungens övriga väldige --
14 dessa sände bort och läto hämta Jeremia ifrån fängelsegården och lämnade honom åt Gedalja, son till Ahikam, son till Safan, på det att denne skulle föra honom hem; så fick han stanna där bland folket.
15 Men HERRENS ord hade kommit till Jeremia, medan han var inspärrad i fängelsegården; han hade sagt:

16 Gå och säg till etiopiern Ebed-Melek: Så säger HERREN Sebaot,

command, concerning Jeremiah,—through Nebuzaradan chief of the royal executioners, saying:

12 Take him, and, thine eyes, set thou upon him, and do not unto him any, harmful thing,––but, just as he shall speak unto thee, so, shalt thou do with him.
13 So Nebuzaradan, chief of the royal executioners, sent, also Nebushazban, chief of the eunuchs, and Nergal–sharezer, chief of the magi, and all the chiefs of the king of Babylon;
14 yea they sent and fetched Jeremiah out of the guard–court, and delivered him unto Gedaliah son of Ahikam son of Shaphan, to bring him forth into a home, so he dwelt in the midst of the people.
15 Now, unto Jeremiah, had come the word of Yahweh, while he was yet shut up, in the guard–court, saying:

16 Go! and speak to Ebed–melech the Ethiopian, saying,—Thus

sanoo Herra Sebaot, Israelin Jumala: Katso, minä toteutan sanani tälle kaupungille onnettomuudeksi eikä onneksi; ja tämä tapahtuu sinun edessäsi sinä päivänä.

Israels Gud: Se, vad jag har förkunnat, det skall jag låta komma över denna stad, till dess olycka och icke till dess lycka, och det skall uppfyllas i din åsyn på den dagen.

saith Yahweh of hosts, God of Israel, Behold me! bringing about my words against this city, for calamity—and not for blessing,—and they shall come to pass before thee, in that day.

17 Mutta sinut minä pelastan sinä päivänä, sanoo Herra, etkä sinä ole joutuva niiden miesten käsiin, joita sinä pelkäät.

17 Men dig skall jag rädda på den dagen, säger HERREN, och du skall icke bliva given i de mäns hand, som du fruktar för.

17 But I will deliver thee in that day, Declareth Yahweh,—and thou shalt not be given up into the hand of the men, from the face of whom, thou, mightest shrink with fear.

18 Sillä minä pelastan sinut, niin ettet kaadu miekkaan, vaan saat pitää henkesi saaliinasi, koska sinä turvasit minuun, sanoo Herra.

18 Ty jag skall förvisso låta dig komma undan, och du skall icke falla för svärd, utan vinna ditt liv såsom ett byte, därför att du har förtröstat på mig, säger HERREN.

18 For I will, surely deliver, thee, and, by the sword, shalt thou not fall,—but thou shalt have thine own life, as a spoil, Because thou hast trusted in me, Declareth Yahweh.

40 luku

1 Sana, joka tuli Jeremialle Herralta, sen jälkeen kuin Nebusaradan, henkivartijain päällikkö, oli päästänyt hänet menemään Raamasta, jonne hän oli haettanut hänet, kun hän oli kahleilla sidottuna kaikkien Baabeliin

1 Detta är det ord som kom till Jeremia från HERREN, sedan Nebusaradan, översten för drabanterna, hade släppt honom lös från Rama; denne lät nämligen hämta honom, där han låg bunden med kedjor bland alla andra fångar ifrån

1 The thing that happened unto Jeremiah, from Yahweh, after Nebuzaradan chief of the royal executioners had let him go from Ramah,—when he had taken him, he having been bound in fetters in the midst of all the captive–host

vietävien Jerusalemin ja Juudan pakkosiirtolaisten joukossa.

2 Henkivartijain päällikkö haetti Jeremian ja sanoi hänelle: Herra, sinun Jumalasi, on uhannut tällä onnettomuudella tätä paikkaa,

3 ja Herra on antanut sen tulla ja on tehnyt, niinkuin hän on puhunut; sillä te olette tehneet syntiä Herraa vastaan ettekä ole kuulleet hänen ääntänsä, ja niin on tämä tapahtunut teille.

4 Ja katso, nyt minä tänä päivänä päästän sinut kahleista, jotka ovat käsissäsi. Jos näet hyväksi tulla minun kanssani Baabeliin, niin tule, ja minä pidän sinusta huolen. Mutta jos et näe hyväksi tulla minun kanssani Baabeliin, niin älä tule. Katso, koko maa on edessäsi; minne näet hyväksi ja oikeaksi mennä, sinne mene.

5 Mutta kun tämä vielä viivytteli palaamistaan,

Jerusalem och Juda, som skulle föras bort till Babel.

2 Översten för drabanterna lät alltså hämta Jeremia och sade till honom: »HERREN, din Gud, hade förkunnat denna olycka över denna plats;

3 och HERREN har låtit den komma och har gjort såsom han hade sagt. I haden ju syndat mot HERREN och icke hört hans röst, och därför har detta vederfarits eder.

4 Och se, nu löser jag dig i dag ur kedjorna som dina händer hava varit bundna med. Om du är sinnad att komma med mig till Babel, så kom, och jag skall då se dig till godo; men om du icke är sinnad att komma med mig till Babel, så gör det icke. Se, hela landet ligger öppet för dig; dit dig synes gott och rätt att gå, dit må du gå.»

5 Och då han ännu dröjde att vända

of Jerusalem, and Judah, who were being carried away captive to Babylon.

2 So then the chief of the royal executioners took Jeremiah,—and said unto him, Yahweh thy God, had threatened this, calamity, against this place;

3 and so Yahweh hath brought it about and done it, just as he threatened,—for ye have sinned against Yahweh, and have not hearkened unto his voice, and so this thing hath befallen, you.

4 Now, therefore, lo! I have loosed thee today, from the fetters which were upon thy hand: If it be good in thine eyes to come with me into Babylon, come, and I will set mine eyes upon thee, but, if evil in thine eyes to come with me into Babylon, forbear,—see! all the land, is before thee, whither it may be good and right in thine eyes to go, thither, go!

5 And ere yet, he could make reply—Go thou

sanoi hän: Palaa Gedaljan tykö, joka on Saafanin pojan Ahikamin poika, hänen, jonka Baabelin kuningas on asettanut Juudan kaupunkien käskynhaltijaksi, ja jää hänen luoksensa kansan keskuuteen; tahi mene, minne vain näet oikeaksi mennä. Ja henkivartijain päällikkö antoi hänelle evästä ja lahjoja ja päästi hänet menemään.
6 Niin Jeremia meni Gedaljan, Ahikamin pojan, tykö Mispaan ja asui hänen luonaan maahan jääneen kansan keskuudessa.

7 Kun kaikki sotaväen päälliköt, jotka olivat maaseudulla, he ja heidän miehensä, kuulivat, että Baabelin kuningas oli asettanut Gedaljan, Ahikamin pojan, käskynhaltijaksi maahan ja jättänyt hänen haltuunsa ne miehet, vaimot ja lapset sekä ne maan köyhät, joita ei oltu siirretty Baabeliin,

8 niin he tulivat Gedaljan

tillbaka, tillade han: »Vänd tillbaka till Gedalja, son till Ahikam, son till Safan, som konungen i Babel har satt över Juda städer, och stanna hos honom bland folket. Eller gå åt vilket annat håll som helst dit det behagar dig att gå.» Och översten för drabanterna gav honom vägkost och skänker och lät honom gå.
6 Så begav sig då Jeremia till Gedalja, Ahikams son, i Mispa och stannade hos honom bland folket som var kvar i landet.

7 När då alla krigshövitsmännen på landsbygden jämte sina män fingo höra att konungen i Babel hade satt Gedalja, Ahikams son, över landet, och att han hade anförtrott åt honom män kvinnor och barn, och dem av de ringaste i landet, som man icke hade fört bort till Babel,

8 kommo de till Gedalja

back then unto Gedaliah son of Ahikam son of Shaphan, whom the king of Babylon hath set in charge over the cities of Judah, and dwell thou with him in the midst of the people, or, whithersoever it may be right in thine eyes to go, go! So the chief of the royal executioners gave him an allowance and a present, and let him go.
6 Then came, Jeremiah unto Gedaliah son of Ahikam, to Mizpah, and dwelt with him in the midst of the people who were left in the land.
7 Now, when all the captains of the forces which were in the field––they and their men, heard, that the king of Babylon had set Gedaliah son of Ahikam in charge over the land,—and that he had committed to him men and women and children, and the poor of the land, of those who had not been carried away captive to Babylon,
8 then came they in

luo Mispaan: Ismael, Netanjan poika, Joohanan ja Joonatan, Kaareahin pojat, Seraja, Tanhumetin poika, netofalaisen Eefain pojat ja Jesanja, maakatilaisen poika, he ja heidän miehensä.

i Mispa, nämligen Ismael, Netanjas son, Johanan och Jonatan, Kareas söner, Seraja, Tanhumets son, netofatiten Ofais söner och Jesanja, maakatitens son, med sina män.

unto Gedaliah in Mizpah,—both Ishmael son of Nethaniah, and Johanan and Jonathan sons of Kareah, and Seraiah son of Tanhumeth, and the sons of Ephai the Netophathite, and Jezaniah son of the Maachathite, they and their men.

9 Ja Gedalja, Saafanin pojan Ahikamin poika, vannoi heille ja heidän miehilleen sanoen: Älkää peljätkö palvella kaldealaisia; asukaa maassa ja palvelkaa Baabelin kuningasta, niin teidän käy hyvin.

9 Och Gedalja, son till Ahikam, son till Safan, gav dem och deras män sin ed och sade: »Frukten icke för att tjäna kaldéerna. Stannen kvar i landet, och tjänen konungen i Babel, så skall det gå eder väl.

9 Then Gedaliah son of Ahikam son of Shaphan, sware, unto them, and to their men, saying, Do not be afraid of serving the Chaldeans,—dwell in the land, and serve the king of Babylon, that it may be well with you.

10 Katso, minä itse asun Mispassa palvellakseni niitä kaldealaisia, jotka tulevat meidän luoksemme; mutta te kootkaa viiniä ja hedelmiä ja öljyä ja pankaa astioihinne ja asukaa kaupungeissanne, jotka olette ottaneet haltuunne.

10 Se, själv stannar jag kvar i Mispa, för att vara till tjänst åt kaldéer som komma till oss; men I mån insamla vin och frukt och olja och lägga det i edra kärl, och stanna kvar i de städer som I haven tagit i besittning.»

10 But, as for me, behold me! remaining in Mizpah, to stand before the Chaldeans, who may come unto us. Ye, however, gather ye wine and summer fruits and oil, and put [them] in your vessels, and dwell in your cities which ye have seized.

11 Ja kaikki nekin juutalaiset, jotka olivat Mooabissa ja ammonilaisten keskuudessa ja Edomissa sekä kaikissa muissa

11 Då nu också alla de judar som voro i Moabs och Ammons barns och Edoms land, och de som voro i andra länder hörde att

11 Likewise also, all the Jews, who were in Moab and among the sons of Ammon and in Edom, and who were in any of the lands, when

maissa, saivat kuulla, että Baabelin kuningas oli jättänyt Juudaan jäännöksen ja asettanut näille käskynhaltijaksi Gedaljan, joka oli Saafanin pojan Ahikamin poika.

konungen i Babel hade låtit några av judarna bliva kvar, och att han hade satt över dem Gedalja, son till Ahikam, son till Safan,

they heard that the king of Babylon had granted a remnant to Judah, and that he had set in charge over them, Gedaliah son of Ahikam son of Shaphan,

12 Ja niin kaikki juutalaiset palasivat takaisin kaikista paikoista, joihin heitä oli karkoitettu, ja tulivat Juudan maahan Mispaan, Gedaljan tykö, ja he korjasivat viiniä ja hedelmiä ylen runsaasti.

12 vände alla dessa judar tillbaka från alla de orter dit de hade blivit fördrivna, och kommo till Juda land, till Gedalja i Mispa. Och de inbärgade vin och frukt i stor myckenhet.

12 yea, then returned all the Jews, out of all the places whither they had been driven, and came into the land of Judah, unto Gedaliah, in Mizpah,—and gathered wine and summer fruits, in great abundance.

13 Mutta Joohanan, Kaareahin poika, ja kaikki sotaväen päälliköt, jotka olivat maaseudulla, tulivat Gedaljan tykö Mispaan

13 Men Johanan, Kareas son, och alla krigshövitsmännen på landsbygden kommo till Gedalja i Mispa

13 But, Johanan son of Kareah, and all the princes of the forces which were in the field, came unto Gedaliah, in Mizpah,

14 ja sanoivat hänelle: Tiedätkö, että ammonilaisten kuningas Baalis on lähettänyt Ismaelin, Netanjan pojan, lyömään sinut kuoliaaksi? Mutta Gedalja, Ahikamin poika, ei uskonut heitä.

14 och sade till honom: »Du vet väl att Baalis, Ammons barns konung, har sänt hit Ismael, Netanjas son, för att slå ihjäl dig?» Men Gedalja, Ahikams son, trodde dem icke.

14 and said unto him—Dost thou, at all know, that, Baalis, king of the sons of Ammon, hath sent Ishmael son of Nethaniah, to smite thee to death? But Gedaliah son of Ahikam, believed them not.

15 Silloin Joohanan, Kaareahin poika, sanoi Gedaljalle Mispassa salaa näin: Minäpä menen ja lyön kuoliaaksi Ismaelin, Netanjan pojan,

15 Och Johanan, Kareas son, sade i hemlighet till Gedalja i Mispa: »Låt mig gå åstad och dräpa Ismael, Netanjas son; ingen

15 Then, Johanan son of Kareah, spake unto Gedaliah, secretly, in Mizpah, saying,—Let me go, I pray thee, and smite Ishmael son of

kenenkään tietämättä! Miksi hän saa lyödä sinut kuoliaaksi, niin että kaikki juutalaiset, jotka ovat kokoontuneet sinun luoksesi, hajaantuvat ja Juudan jäännös hukkuu?

skall få veta det. Varför skulle han få slå ihjäl dig och så bliva en orsak till att vi judar, som hava församlats till dig, allasammans förskingras, och vad som är kvar av Juda förgås?»

Nethaniah, and not, a man, shall know it,—wherefore, should he smite thee to death, and all Judah who have gathered themselves unto thee, be dispersed, and the remnant of Judah perish?

16 Mutta Gedalja, Ahikamin poika, vastasi Joohananille, Kaareahin pojalle: Älä tee sitä, sillä sinä puhut valhetta Ismaelista.

16 Men Gedalja, Ahikams son, sade till Johanan, Kareas son: »Du får icke göra detta; ty vad du säger om Ismael är icke sant.»

16 Then said Gedaliah son of Ahikam, unto Johanan son of Kareah, Thou mayest not do this thing,—for, falsely, art thou, speaking against Ishmael.

41 luku

1 Mutta seitsemännessä kuussa Ismael, Elisaman pojan Netanjan poika, joka oli kuninkaallista sukua ja kuninkaan ylimmäisiä, tuli Gedaljan, Ahikamin pojan, tykö Mispaan, mukanaan kymmenen miestä. Siellä Mispassa he sitten aterioivat yhdessä.

1 Men i sjunde månaden kom Ismael, son till Netanja, son till Elisama, av konungslig börd och en av konungens väldige, med tio män till Gedalja, Ahikams son, i Mispa, och de höllo måltid tillsammans i Mispa.

1 And it came to pass, in the seventh month, that Ishmael son of Nethaniah son of Elishama of the seed royal and chiefs of the king, and ten men with him, came in, unto Gedaliah son of Ahikam, at Mizpah,—and they did there eat bread together, in Mizpah.

2 Silloin nousi Ismael, Netanjan poika, ynnä ne kymmenen miestä, jotka olivat hänen kanssaan, ja he löivät miekalla kuoliaaksi Gedaljan, joka oli Saafanin pojan Ahikamin poika. Niin

2 Och Ismael, Netanjas son, jämte de tio män som voro med honom, överföll då Gedalja, son till Ahikam, son till Safan, och slog honom till döds med svärd, honom som konungen i

2 Then arose Ishmael son of Nethaniah—and the ten men who were with him, and they smote Gedaliah son of Ahikam son of Shaphan—with the sword, and slew him,

Ismael surmasi hänet, jonka Baabelin kuningas oli asettanut käskynhaltijaksi maahan.

Babel hade satt över landet.

whom the king of Babylon, had set in charge, over the land.

3 Myöskin kaikki juutalaiset, jotka olivat Gedaljan luona Mispassa, sekä kaldealaiset, jotka sieltä tavattiin, sotamiehet, Ismael löi kuoliaaksi.

3 Därjämte dräpte Ismael alla de judar som voro hos Gedalja i Mispa, så ock alla de kaldéer som funnos där, och som tillhörde krigsfolket.

3 And Ishmael smote, all the Jews, who were with him, even with Gedaliah in Mizpah, and the Chaldeans who were found there, the men of war.

4 Toisena päivänä, sen jälkeen kuin hän oli surmannut Gedaljan, kun ei kukaan sitä vielä tietänyt,

4 Dagen efter den då han hade dödat Gedalja, och innan ännu någon visste av detta,

4 And it came to pass, on the second day, after he had slain Gedaliah, not, a man, knowing it,

5 tuli Sikemistä, Siilosta ja Samariasta kahdeksankymmentä miestä, parta ajettuna, vaatteet revittyinä ja iho viileskeltynä, ja heillä oli käsissään ruokauhreja ja suitsutusta, vietäväksi Herran temppeliin.

5 kom en skara av åttio män från Sikem, Silo och Samaria; de hade rakat av sig skägget och rivit sönder sina kläder och ristat märken på sig, och hade med sig spisoffer och rökelse till att frambära i HERRENS hus.

5 that men came in from Shechem, from Shiloh, and from Samaria,—eighty men, with beards shaven and clothes rent, who also had cut themselves, with a meal–offering and frankincense in their hand, to bring them into the house of Yahweh.

6 Ja Ismael, Netanjan poika, meni Mispasta heitä vastaan, lakkaamatta itkien käydessänsä. Ja kun hän kohtasi heidät, sanoi hän heille: Tulkaa Gedaljan, Ahikamin pojan, tykö.

6 Och Ismael, Netanjas son, gick ut emot dem från Mispa, gråtande utan uppehåll. Och när han mötte dem, sade han till dem: »Kommen in till Gedalja, Ahikams son.»

6 Then went forth Ishmael son of Nethaniah to meet them, out of Mizpah, weeping all along as he went,—and it came to pass, when he fell in with them, that he said unto them, Come ye in unto Gedaliah son of Ahikam.

7 Mutta kun he olivat tulleet keskelle kaupunkia, teurastivat heidät Ismael, Netanjan poika, ja ne miehet, jotka olivat hänen kanssaan, ja heittivät heidät kaivoon.

7 Men när de hade kommit in i staden, blevo de nedstuckna av Ismael, Netanjas son, och de män som voro med honom, och kastade i brunnen.

7 And so it was, when they had come into the midst of the city, that Ishmael son of Nethaniah slew, them [and cast them] into the midst of a pit, he, and the men who were with him.

8 Mutta heidän joukossaan oli kymmenen miestä, jotka sanoivat Ismaelille: Älä surmaa meitä, sillä meillä on kedolla kätkössä nisuja, ohria, öljyä ja hunajaa. Niin hän herkesi eikä surmannut heitä heidän veljiensä joukkoon.

8 Men bland dem funnos tio män som sade till Ismael: »Döda oss icke; ty vi hava förråd av vete, korn, olja och honung gömda på landsbygden.» Då lät han dem vara och dödade dem icke med de andra.

8 But, ten men, were found among them, who said unto Ishmael––Do not put us to death, for we have secret treasures in the field, wheat and barley and oil and honey. So he forbare, and put them not to death, in the midst of their brethren.

9 Ja kaivo, johon Ismael heitti kaikkien niiden miesten ruumiit, jotka hän oli lyönyt kuoliaaksi, samoin kuin Gedaljan, oli se, jonka kuningas Aasa oli teettänyt Baesan, Israelin kuninkaan, hyökkäyksen varalta; sen täytti nyt Ismael, Netanjan poika, murhatuilla.

9 Och brunnen i vilken Ismael kastade kropparna av alla de män som han hade dräpt, när han dräpte Gedalja, var densamma som konung Asa hade låtit göra, när Baesa, Israels konung, anföll honom; denna fylldes nu av Ismael, Netanjas son, med ihjälslagna män.

9 Now, the pit, whereinto Ishmael cast all the dead bodies of the men whom he had smitten, was a large pit, which King Asa had made for fear of Baasha king of Israel,—the same, did Ishmael son of Nethaniah fill with the slain.

10 Sitten Ismael otti vangeiksi kaikki kansan tähteet, mitä Mispassa oli, kuninkaan tyttäret ja kaiken Mispaan jäljelle

10 Därefter bortförde Ismael såsom fångar allt det folk som var kvar i Mispa, konungadöttrarna och

10 Then did Ishmael take captive all the remnant of the people that was in Mizpah,—the daughters of the king,

jääneen kansan, jonka käskynhaltijaksi Nebusaradan, henkivartijain päällikkö, oli asettanut Gedaljan, Ahikamin pojan - ne Ismael, Netanjan poika, otti vangeiksi ja lähti kulkemaan pois ammonilaisten luo.

allt annat folk som hade lämnats kvar i Mispa, och som Nebusaradan, översten för drabanterna, hade anförtrott åt Gedalja, Ahikams son; dem bortförde Ismael, Netanjas son; såsom fångar och drog åstad bort till Ammons barn.

and all the people that were left remaining in Mizpah, whom Nebuzaradan chief of the royal executioners had committed unto Gedaliah son of Ahikam,—yea Ishmael son of Nethaniah, took them captive, and departed, to pass over unto the sons of Ammon.

11 Mutta kun Joohanan, Kaareahin poika, ja kaikki sotaväen päälliköt, jotka olivat hänen kanssaan, saivat kuulla kaiken sen pahan, minkä Ismael, Netanjan poika, oli tehnyt,

11 Men när Johanan, Kareas son, och alla de krigshövitsmän som voro med honom fingo höra om allt det onda som Ismael, Netanjas son, hade gjort,

11 But, when Johanan son of Kareah, and all the captains of the forces who were with him, heard, of all the wickedness which Ishmael son of Nethaniah had done,

12 niin he ottivat kaikki miehensä ja lähtivät taistelemaan Ismaelia, Netanjan poikaa, vastaan; ja he tapasivat hänet suuren vesilammikon luona, joka on Gibeonissa.

12 togo de alla sina män och gingo åstad för att strida mot Ismael, Netanjas son; och de träffade på honom vid det stora vattnet i Gibeon.

12 then took they all the men, and went their way to fight with Ishmael son of Nethaniah,—and found him near the many waters which were in Gibeon.

13 Mutta kun kaikki kansa, joka oli Ismaelin mukana, näki Joohananin, Kaareahin pojan, ja kaikki sotaväen päälliköt, jotka olivat hänen kanssaan, niin he ihastuivat;

13 Då nu hela skaran av dem som Ismael förde med sig fick se Johanan, Kareas son, och alla de krigshövitsmän som voro med honom, blevo de glada;

13 And it came to pass, when all the people who were with Ishmael saw, Johanan son of Kareah, and all the captains of the forces who were with him, then were they glad.

14 ja kaikki kansa, jonka

14 och de vände om,

14 So all the people

Ismael oli ottanut vangiksi Mispasta, kääntyi takaisin ja meni Joohananin, Kaareahin pojan, puolelle.

hela skaran av dem som Ismael hade bortfört såsom fångar ifrån Mispa, och gåvo sig åstad tillbaka till Johanan, Kareas son.

whom Ishmael had carried away captive out of Mizpah, compassed about, and returned, and went their way, unto Johanan son of Kareah.

15 Mutta Ismael, Netanjan poika, pääsi kahdeksan miehen kanssa Joohanania pakoon ja lähti ammonilaisten luo.

15 Men Ismael, Netanjas son, räddade sig med åtta män undan Johanan och begav sig till Ammons barn.

15 But, Ishmael son of Nethaniah, escaped, with eight men, from the face of Johanan,—and departed unto the sons of Ammon.

16 Ja Joohanan, Kaareahin poika, ja kaikki sotaväen päälliköt, jotka olivat hänen kanssaan, ottivat kaikki kansan tähteet, jotka hän oli palauttanut Ismaelin, Netanjan pojan, tyköä Mispasta, sen jälkeen kuin tämä oli lyönyt Gedaljan, Ahikamin pojan, kuoliaaksi: miehiä, sotilaita, naisia ja lapsia ja hoviherroja, jotka hän oli palauttanut Gibeonista.

16 Och Johanan, Kareas son, och alla de krigshövitsmän som voro med honom togo med sig allt som var kvar av folket, dem av Mispas invånare, som han hade vunnit tillbaka från Ismael, Netanjas son, sedan denne hade dräpt Gedalja, Ahikams son: både krigsmän och kvinnor och barn och hovmän, som han hade hämtat tillbaka från Gibeon.

16 Then did Johanan son of Kareah, and all the captains of the forces who were with him, take, all the remnant of the people whom he had recovered from Ishmael son of Nethaniah out of Mizpah, after he had smitten Gedaliah son of Ahikam,—mighty men, men of war, and women and children, and eunuchs, whom he had recovered out of Gibeon;

17 Ja he kulkivat, mutta pysähtyivät Kimhamin majapaikkaan, joka on lähellä Beetlehemiä, lähteäkseen sitten Egyptiin

17 Och de drogo åstad; men i Kimhams härbärge invid Bet-Lehem stannade de, för att sedan draga vidare och komma till Egypten,

17 and they departed, and dwelt in the khan of Chimham, which is near Bethlehem,—that they might go to enter Egypt;

18 kaldealaisia pakoon, sillä he pelkäsivät heitä, koska Ismael, Netanjan

18 undan kaldéerna; ty de fruktade för dessa, eftersom Ismael,

18 because of the Chaldeans, for they were afraid of them,—

poika, oli lyönyt kuoliaaksi Gedaljan, Ahikamin pojan, jonka Baabelin kuningas oli asettanut käskynhaltijaksi maahan.

Netanjas son, hade dräpt Gedalja, Ahikams son, vilken konungen i Babel hade satt över landet

because Ishmael son of Nethaniah had smitten, Gedaliah son of Ahikam, whom the king of Babylon had set in charge, over the land.

42 luku

1 Silloin astuivat esiin kaikki sotaväen päälliköt ja Joohanan, Kaareahin poika, ja Jesanja, Hoosajan poika, ynnä kaikki kansa, pienimmästä suurimpaan,

1 Då trädde alla krigshövitsmännen fram, jämte Johanan, Kareas son, och Jesanja, Hosajas son, så ock allt folket, både små och stora,

1 Then drew near, all the captains of the forces, and Johanan son of Kareah, and Jezaniah son of Hoshaiah,—and all the people, from the least even unto the greatest;

2 ja sanoivat profeetta Jeremialle: Langetkoon rukouksemme sinun eteesi, ja rukoile puolestamme Herraa, Jumalaasi, kaiken tämän jäännöksen puolesta; sillä suuresta luvusta on meitä jäänyt jäljelle vähän, niinkuin omat silmäsi näkevät meitä olevan.

2 och sade till profeten Jeremia: »Värdes upptaga vår bön: bed för oss till HERREN, din Gud, för hela denna kvarleva -- ty vi äro blott några få, som hava blivit kvar av många; du ser med egna ögon att det är så med oss.

2 and said unto Jeremiah the prophet—Let our supplication, we beseech thee, fall prostrate before thee, and pray thou in our behalf, unto Yahweh thy God, in behalf of all this remnant,—for we are left, a few out of many, just as thine own eyes, do behold us:

3 Ja Herra, sinun Jumalasi, ilmoittakoon meille, mitä tietä meidän on kuljettava, ja mitä meidän on tehtävä.

3 Må så HERREN, din Gud, kungöra för oss vilken väg vi böra gå, och vad vi hava att göra.»

3 that Yahweh thy God may tell, us, the way wherein we should walk,—and the thing that we should do.

4 Silloin profeetta Jeremia vastasi heille: Minä kuulen. Katso, minä rukoilen Herraa, teidän Jumalaanne, niinkuin

4 Profeten Jeremia svarade dem: »Jag vill lyssna till eder. Ja, jag vill bedja till HERREN, eder Gud, såsom I

4 And Jeremiah the prophet said, unto them, I have heard; behold me! praying unto Yahweh your God,

sanotte, ja kaiken sen, mitä Herra teille vastaa, minä ilmoitan teille; en salaa teiltä mitään.

haven begärt. Och vadhelst HERREN svarar eder skall jag förkunna för eder; intet skall jag undanhålla för eder.»

according to your words,—and it shall come to pass, that, the whole thing that Yahweh shall answer you, I will tell you, I will keep back from you, nothing.

5 Ja he sanoivat Jeremialle: Olkoon Herra totinen ja luotettava todistaja meitä vastaan, jollemme tee aivan sen sanan mukaan, jonka Herra, sinun Jumalasi, lähettää sinut meille tuomaan.

5 Då sade de till Jeremia: »HERREN vare ett sannfärdigt och osvikligt vittne mot oss, om vi icke i alla stycken göra efter det ord varmed HERREN, din Gud, sänder dig till oss.

5 They, therefore said unto Jeremiah, Yahweh be against us, as a witness, true and faithful,—if, according to all the word which Yahweh thy God shall send, thee unto us, so, we do not perform:

6 Olkoon se hyvä tahi paha: Herran ääntä, meidän Jumalamme, jonka tykö me sinut lähetämme, me tottelemme, että meidän hyvin kävisi, kun tottelemme Herran, meidän Jumalamme, ääntä.

6 Det må vara gott eller ont, så vilja vi höra HERRENS, vår Guds, röst, hans som vi sända dig till; på det att det må gå oss väl, när vi höra HERRENS, vår Guds, röst.»

6 whether for good or for ill, unto the voice of Yahweh our God for which we, are sending thee unto him, will we hearken,—to the end it may be well with us, because we will hearken, unto the voice of Yahweh our God.

7 Kymmenen päivän kuluttua tuli Herran sana Jeremialle,

7 Och tio dagar därefter kom HERRENS ord till Jeremia.

7 And it came to pass, at the end of ten days, that the word of Yahweh came, unto Jeremiah.

8 ja hän kutsui Joohananin, Kaareahin pojan, ja kaikki sotaväen päälliköt, jotka olivat tämän kanssa, ynnä kaiken kansan, pienimmästä suurimpaan.

8 Då kallade han till sig Johanan, Kareas son, och alla de krigshövitsmän som voro med honom, och allt folket, både små och stora,

8 Then called he for Johanan son of Kareah, and for all the princes of the forces, who were with him—and for all the people, from the least even unto the

greatest;

9 Ja hän sanoi heille: Näin sanoo Herra, Israelin Jumala, jonka tykö te lähetitte minut laskemaan rukouksenne hänen eteensä:

9 och sade till dem: Så säger HERREN, Israels Gud, han som I haven sänt mig till, för att jag skulle hos honom bönfalla för eder:

9 and said unto them, Thus, saith Yahweh, God of Israel—unto whom ye sent me, to cause your supplication to fall prostrate before him:—

10 Jos te jäätte tähän maahan, niin minä rakennan teidät enkä hajota maahan, istutan teidät enkä revi pois, sillä minä kadun sitä onnettomuutta, jonka olen tuottanut teille.

10 Om I stannen kvar i detta land, så skall jag uppbygga eder och ej mer slå eder ned; jag skall plantera eder och ej mer upprycka eder. Ty jag ångrar det onda som jag har gjort eder.

10 If ye will, indeed abide, in this land, then will I build you up, and not pull [you] down, and plant you, and not uproot [you], —for I have compassion, as touching the calamity, which I have caused you.

11 Älkää peljätkö Baabelin kuningasta, jota te nyt pelkäätte. Älkää peljätkö häntä, sanoo Herra; sillä minä olen teidän kanssanne, minä autan teitä ja pelastan teidät hänen käsistänsä.

11 Frukten icke mer för konungen i Babel, som I nu frukten för, frukten icke för honom, säger HERREN. Ty jag är med eder och vill frälsa eder och rädda eder ur hans hand.

11 Do not fear the face of the king of Babylon, of whose face ye, are afraid,—do not fear him, Urgeth Yahweh, for, with you, am I, to save you, and to deliver you out of his hand:

12 Ja minä annan teille armon, niin että hän teitä armahtaa ja antaa teidän palata takaisin maahanne.

12 Jag vill låta eder finna barmhärtighet; ja, han skall bliva barmhärtig mot eder och låta eder vända tillbaka till edert land.

12 that I may grant you compassions, and he may have compassion upon you,—and suffer you to return unto your own soil.

13 Mutta jos te sanotte: 'Me emme jää tähän maahan', ettekä tottele Herran, teidän Jumalanne, ääntä,

13 Men om I sägen: »Vi vilja icke stanna i detta land», om I alltså icke hören HERRENS, eder Guds, röst,

13 But, since ye, are saying,—We will not dwell in this land,—nor hearken, unto the voice of Yahweh your God:

14 vaan sanotte: 'Ei! Me lähdemme Egyptiin, jossa meidän ei tarvitse nähdä sotaa, ei kuulla pasunan ääntä eikä kärsiä leivän nälkää, ja sinne me jäämme asumaan'

14 utan tänken: »Nej, vi vilja begiva oss till Egyptens land, där vi slippa att se krig och höra basunljud och hungra efter bröd, där vilja vi bo» --

14 saying,—No! for, into the land of Egypt, will we go, where we shall not see war, nor, the sound of a horn, shall we hear,—nor, for bread, shall we be famished,—there, then will we dwell.

15 niin kuulkaa siis nyt Herran sana, te Juudan tähteet: Näin sanoo Herra Sebaot, Israelin Jumala: Jos te todella käännätte kasvonne Egyptiä kohti ja menette sinne asumaan muukalaisina,

15 välan, hören då HERRENS ord, I kvarblivna av Juda: Så säger HERREN Sebaot, Israels Gud: Om I verkligen ställen eder färd till Egypten och kommen dit, för att bo där såsom främlingar,

15 Now, therefore, for this cause, hear ye the word of Yahweh, O remnant of Judah,—Thus! saith Yahweh of hosts, God of Israel,—If, ye, do indeed set, your faces, to enter Egypt, and do enter to sojourn there,

16 niin miekka, jota te pelkäätte, on saavuttava teidät siellä Egyptin maassa, ja nälkä, joka teitä huolettaa, seuraa kintereillänne Egyptiin, ja sinne te kuolette.

16 så skall svärdet, som I frukten för, hinna upp eder där i Egyptens land, och hungersnöden, som I rädens för, skall följa efter eder dit till Egypten, och där skolen I dö.

16 then shall it come to pass that, the sword which ye, are fearing, shall, there, overtake you, in the land of Egypt,—and, the famine which ye, are dreading, shall, there, lay fast hold of you, in Egypt, and, there, shall ye die.

17 Ja kaikki ne miehet, jotka kääntävät kasvonsa Egyptiä kohti asuakseen siellä muukalaisina, kuolevat miekkaan, nälkään ja ruttoon, eikä ainoakaan heistä pääse pakoon eikä pelastu siitä onnettomuudesta, jonka minä annan heille tulla.

17 Ja, de människor som ställa sin färd till Egypten, för att bo där, skola alla dö genom svärd, hunger och pest, och ingen av dem skall slippa undan och kunna rädda sig från den olycka som jag skall låta komma över dem.

17 So shall it be with all the men who have set their faces to enter Egypt, to sojourn there, they shall die, by sword, by famine, or by pestilence,—and they shall have neither survival nor escape, from the face of the

calamity, which I, am about to bring in upon them.

18 Sillä näin sanoo Herra Sebaot, Israelin Jumala: Niinkuin minun vihani ja kiivastukseni on vuodatettu Jerusalemin asukasten ylitse, niin minun kiivastukseni on vuotava teidän ylitsenne, jos te menette Egyptiin, ja te tulette kiroukseksi ja kauhistukseksi, kiroussanaksi ja häväistykseksi ettekä enää saa nähdä tätä paikkaa.

18 Ty så säger HERREN Sebaot, Israels Gud: Likasom min vrede och förtörnelse har utgjutit sig över Jerusalems invånare, så skall ock min förtörnelse utgjuta sig över eder, om I begiven eder till Egypten, och I skolen bliva ett exempel som man nämner, när man förbannar, och ett föremål för häpnad, bannande och smälek, och I skolen aldrig mer få se denna ort.

18 For—Thus, saith Yahweh of hosts, God of Israel,—Just as mine anger and mine indignation, have been poured out, upon the inhabitants of Jerusalem, so, shall mine indignation be poured out upon you, when ye enter into Egypt,—thus shall ye become a curse, and an astonishment, and a contempt, and a reproach, and ye shall no more, see, this place.

19 Herra sanoo teille, te Juudan tähteet: Älkää menkö Egyptiin. Se tietäkää, että minä olen tänä päivänä teitä varoittanut.

19 Ja, HERREN säger till eder, I kvarblivna av Juda: Begiven eder icke till Egypten. Märken väl att jag i dag har varnat eder.

19 Yahweh hath spoken concerning you, O ye remnant of Judah, Do not enter into Egypt: Know certainly, that I have taken you to witness today.

20 Te eksytitte itsenne, kun lähetitte minut Herran, teidän Jumalanne, tykö sanoen: Rukoile puolestamme Herraa, meidän Jumalaamme; ja kaikki, mitä Herra, meidän Jumalamme, sanoo, ilmoita meille, niin me teemme sen.

20 Ty I bedrogen eder själva, när I sänden mig till HERREN, eder Gud, och saden: »Bed för oss till HERREN, vår Gud; och vadhelst HERREN, vår Gud, säger, det må du förkunna för oss, så vilja vi göra det.»

20 For ye have deceived yourselves at the cost of your lives, for, ye yourselves, sent me unto Yahweh your God, saying,—Pray thou in our behalf, unto Yahweh our God,—and, according to all that Yahweh our God shall say, so, tell us, and we

will do it.

21 Minä olen sen tänä päivänä teille ilmoittanut, mutta te olette tottelemattomat Herran, teidän Jumalanne, äänelle kaikessa, mitä varten hän on lähettänyt minut teidän tykönne.

21 Jag har nu i dag förkunnat det för eder. Men I haven icke velat höra HERRENS, eder Guds, röst, i allt det varmed han har sänt mig till eder.

21 Therefore have I told you today,—and yet ye have not hearkened unto the voice of Yahweh your God, even in any thing for which he hath sent me unto you.

22 Nyt siis tietäkää, että te kuolette miekkaan, nälkään ja ruttoon siinä paikassa, johon te haluatte mennä, siellä muukalaisina asumaan.

22 Så veten nu att I skolen dö genom svärd, hunger och pest, på den ort dit I åstunden att komma, för att bo där såsom främlingar.

22 Now, therefore, know ye certainly, that, by sword, by famine, or by pestilence, shall ye die,—in the place whither ye have desired to go, to sojourn.

43 luku

1 Mutta kun Jeremia oli loppuun asti puhunut kaikelle kansalle kaikki Herran, heidän Jumalansa, sanat, jotka Herra, heidän Jumalansa, oli lähettänyt hänet tuomaan heille - kaikki ne sanat, -

1 Men när Jeremia hade talat till allt folket alla HERRENS, deras Guds, ord, med vilka HERREN, deras Gud, hade sänt honom till dem, allt som sagt är,

1 And it came to pass, when Jeremiah had made an end, of speaking unto all the people all the words of Yahweh their God, with which Yahweh their God had sent, him unto them,—even all these words,

2 niin Asarja, Hoosajan poika, ja Joohanan, Kaareahin poika, ja kaikki julkeat miehet sanoivat Jeremialle: Sinä puhut valhetta; Herra, meidän Jumalamme, ei ole lähettänyt sinua sanomaan: 'Älkää menkö Egyptiin, siellä

2 då svarade Asarja, Hosajas son, och Johanan, Kareas son, och alla de övriga fräcka männen -- dessa svarade Jeremia: »Det är icke sant vad du säger; HERREN, vår Gud, har icke sänt dig och låtit säga: 'I skolen icke

2 then spake Azariah son of Hoshaiah, and Johanan son of Kareah, and all the proud men,––saying unto Jeremiah—Falsely, art thou, speaking, Yahweh our God, hath not sent thee, to say, Ye shall not enter Egypt, to

muukalaisina asumaan';

begiva eder till Egypten, för att bo där såsom främlingar.'

sojourn there;

3 vaan Baaruk, Neerian poika, kiihoittaa sinua meitä vastaan antaakseen meidät kaldealaisten käsiin tapettaviksi tai vietäviksi pakkosiirtolaisuuteen Baabeliin.

3 Nej, det är Baruk, Nerias son, som uppeggar dig mot oss, på det att vi må bliva givna i kaldéernas hand, för att dessa skola döda oss eller föra oss bort till Babel.»

3 but, Baruch son of Neriah, is goading thee on against us,—that he may deliver us into the hand of the Chaldeans, to put us to death, or take us away captive to Babylon.

4 Ja Joohanan, Kaareahin poika, ja kaikki sotaväen päälliköt ja kaikki kansa olivat tottelemattomat Herran äänelle eivätkä jääneet Juudan maahan.

4 Och varken Johanan, Kareas son, eller någon av krigshövitsmännen eller någon av folket ville höra HERRENS röst och stanna kvar i Juda land.

4 So Johanan son of Kareah, and all the captains of the forces, and all the people, hearkened not, unto the voice of Yahweh,—by remaining in the land of Judah;

5 Niin Joohanan, Kaareahin poika, ja kaikki sotaväen päälliköt ottivat kaikki Juudan tähteet, jotka olivat kaikista kansakunnista, jonne heidät oli karkoitettu, palanneet asumaan Juudan maahan:

5 I stället togo Johanan, Kareas son, och alla krigshövitsmännen med sig alla de kvarblivna av Juda, dem som från alla de folk till vilka de hade varit fördrivna hade kommit tillbaka, för att bo i Juda land,

5 but Johanan son of Kareah, and all the captains of the forces, took, all the remnant of Judah, who had returned, out of all the nations whither they had been driven, to sojourn in the land of Judah:

6 miehet, naiset ja lapset, kuninkaan tyttäret ja kaiken sen väen, jonka Nebusaradan, henkivartijain päällikkö, oli jättänyt Gedaljan huostaan, joka oli Saafanin pojan Ahikamin poika, sekä profeetta Jeremian ja Baarukin,

6 både män, kvinnor och barn, där till konungadöttrarna och alla andra som Nebusaradan, översten för drabanterna, hade lämnat kvar hos Gedalja, son till Ahikam, son till Safan, jämväl profeten Jeremia och

6 both the men and the women and the children, and the daughters of the king, and every soul that Nebuzaradan chief of the royal executioners, had left, with Gedaliah son of Ahikam son of Shaphan,—and Jeremiah

Neerian pojan.

7 Ja he menivät Egyptin maahan, sillä he eivät kuulleet Herran ääntä. Ja niin he tulivat Tahpanheeseen.

8 Ja tämä Herran sana tuli Jeremialle Tahpanheessa:

9 Ota käsiisi suuria kiviä ja kätke ne muurilaastiin, tiilikivipenkereeseen, joka on faraon linnan oven edustalla Tahpanheessa, juutalaisten miesten nähden.

10 Ja sano heille: Näin sanoo Herra Sebaot, Israelin Jumala: Katso, minä lähetän hakemaan palvelijani Nebukadressarin, Baabelin kuninkaan, ja asetan hänen valtaistuimensa näiden kivien päälle, jotka minä olen kätkenyt, ja hän on levittävä loistomattonsa niiden yli.

11 Ja hän tulee ja lyö Egyptin maata: joka ruton oma, se ruttoon, joka vankeuden, se

Baruk, Nerias son,

7 och begåvo sig till Egyptens land, ty de ville icke höra HERRENS röst. Och de kommo så fram till Tapanhes.

8 Och HERRENS ord kom till Jeremia i Tapanhes; han sade:

9 Tag dig några stora stenar och mura in dem i murbruket, där tegelgolvet lägges, vid ingången till Faraos hus i Tapanhes; gör detta inför judiska mäns ögon

10 och säg till dem: Så säger HERREN Sebaot, Israels Gud: Se, jag skall sända åstad och hämta min tjänare Nebukadressar, konungen i Babel, och hans tron skall jag sätta upp ovanpå de stenar som jag har låtit mura in har, och han skall på dem breda ut sin tronmatta.

11 Ty han skall komma och slå Egyptens land och giva i pestens våld den som hör pesten till,

the prophet, and Baruch son of Neriah;

7 and entered the land of Egypt, for they hearkened not unto the voice of Yahweh,—yea entered as far as Tahpanhes.

8 Then came the word of Yahweh unto Jeremiah, in Tahpanhes, saying:

9 Take in thy hand great stones, and hide them in the mortar, that is in the brickyard, which is at the entrance of the house of Pharaoh, in Tahpanhes,—before the eyes of the men of Judah.

10 Then shalt thou say unto them—Thus, saith Yahweh of hosts, God of Israel—Behold me! sending and fetching Nebuchadrezzar king of Babylon, my servant, and I will set his throne, over these stones, which I have hid,—and he shall spread his canopy over them.

11 And, when he entereth, then will he smite the land of Egypt [and deliver], Him who

vankeuteen, joka miekan, se miekkaan!

i fångenskapens våld den som hör fångenskapen till, i svärdets våld den som hör svärdet till.

is for death, to death, and, Him who is for captivity, to captivity, and, Him who is for the sword, to the sword.

12 Ja minä sytytän Egyptin jumalien temppelit tuleen, ja hän polttaa ne ja vie jumalat pois saaliinansa. Ja hän puhdistaa Egyptin maan syöpäläisistä, niinkuin paimen puhdistaa vaatteensa syöpäläisistä, ja lähtee sieltä vammatonna.

12 Och jag skall tända eld på Egyptens gudahus, och han skall bränna upp dem och föra gudarna bort. Och han skall rensa Egyptens land från ohyra, likasom en herde rensar sin mantel; sedan skall han draga därifrån i god ro.

12 So will I kindle a fire in the houses of the gods of Egypt, and he shall burn them and carry them away captive,—and shall wrap the land of Egypt about him, just as a shepherd, wrappeth about, him his garment, and shall go forth from thence in peace;

13 Ja hän murskaa patsaat Egyptin maan Beet-Semeksestä, ja Egyptin jumalien temppelit hän polttaa tulella.

13 Och han skall slå sönder stoderna i Bet-Semes i Egyptens land, och Egyptens gudahus skall han bränna upp i eld.

13 And he shall break in pieces the pillars of Beth–shemesh, which is in the land of Egypt,—And, the houses of the gods of Egypt, shall he burn with fire.

44 luku

1 Sana, joka tuli Jeremialle kaikkia niitä juutalaisia vastaan, jotka asuivat Egyptin maassa, asuivat Migdolissa, Tahpanheessa, Noofissa ja Patroksen maakunnassa; se kuului:

1 Detta är det ord som kom till Jeremia angående alla de judar som bodde i Egyptens land, dem som bodde i Migdol, Tapanhes, Nof och Patros' land; han sade:

1 The word which came to Jeremiah, against all the Jews who were dwelling in the land of Egypt,—who were dwelling in Migdol, and in Tahpanhes, and in Noph, and in the land of Pathros, saying:

2 Näin sanoo Herra Sebaot, Israelin Jumala: Te olette nähneet kaiken sen onnettomuuden,

2 »Så säger HERREN Sebaot, Israels Gud: I haven sett all den olycka som jag har låtit

2 Thus, saith Yahweh of hosts, God of Israel, Ye yourselves, saw all the calamity, which I

jonka minä olen antanut tulla Jerusalemille ja kaikille Juudan kaupungeille. Katso, ne ovat nyt raunioina, eikä niissä asukasta ole,

3 heidän pahuutensa tähden, jota he tekivät, vihoittaen minut, kun menivät ja polttivat uhreja muille jumalille, palvelivat niitä, joita he eivät tunteneet, eivät he ettekä te eivätkä teidän isänne.
4 Ja varhaisesta alkaen minä lähetin teidän tykönne kaikki palvelijani, profeetat, sanomaan: 'Älkää tehkö näitä kauhistuksia, joita minä vihaan.'
5 Mutta he eivät kuulleet, eivät korvaansa kallistaneet, niin että olisivat kääntyneet pois pahuudestansa ja lakanneet polttamasta uhreja muille jumalille.
6 Ja niin vuoti minun kiivastukseni ja vihani alas ja paloi Juudan kaupungeissa ja Jerusalemin kaduilla, ja ne tulivat raunioiksi, autioiksi, niinkuin ne tänä päivänä ovat.

komma över Jerusalem och över alla Juda städer -- Se, de äro nu ödelagda, och ingen bor i dem;

3 detta för den ondskas skull som de bedrevo till att förtörna mig, i det att de gingo bort och tände offereld och tjänade andra gudar, som varken I själva eller edra fäder haden känt.
4 Och titt och ofta sände jag till eder alla mina tjänare profeterna och lät säga: 'Bedriven icke denna styggelse, som jag hatar.'

5 Men de ville icke höra eller böja sitt öra därtill, så att de omvände sig från sin ondska och upphörde att tända offereld åt andra gudar.
6 Därför blev min förtörnelse och vrede utgjuten, och den brann i Juda städer och på Jerusalems gator, så att de blevo ödelagda och förödda, såsom de nu äro.

brought in upon Jerusalem, and upon all the cities of Judah,—and there, they are, a desolation, this day, and there is not, in them an inhabitant:
3 because of their wickedness, which they committed, provoking me to anger, by going to burn incense, to serve other, gods,—whom they had not known, they, ye, nor your fathers;
4 yet I sent unto you all my servants the prophets, betimes, sending them, saying, Do not, I pray you, commit this abominable thing, which I hate!
5 but they hearkened not, neither inclined their ear, by turning from their wickedness,—so as not to burn incense to other, gods.

6 Therefore were mine indignation and mine anger, poured out, and a fire was kindled in the cities of Judah, and in the streets of Jerusalem,—and they became waste and desolate, as at this day.

7 Ja nyt sanoo Herra, Jumala Sebaot, Israelin Jumala, näin: Miksi tuotatte itsellenne suuren onnettomuuden, hävitätte miehet ja vaimot, lapset ja imeväiset Juudasta, niin ettette jätä itsestänne jäännöstäkään?

7 Och nu säger HERREN, härskarornas Gud, Israels Gud, så: Varför bereden I eder själva stor olycka? I utroten ju ur Juda både man och kvinna, både barn och spenabarn bland eder, så att ingen kvarleva av eder kommer att återstå;

7 Now, therefore, Thus, saith Yahweh, God of hosts, God of Israel—Wherefore, are ye, committing a great wickedness against your own lives, that ye should cut off from you man and woman, child and suckling, out of the midst of Judah,—so that there should not be left you, a remnant:

8 Te vihoitatte minut kättenne töillä, kun poltatte uhreja muille jumalille Egyptin maassa, johon te olette tulleet, täällä muukalaisina asumaan. Niin te tuotatte itsellenne häviön ja tulette kiroussanaksi ja häväistykseksi kaikissa maan kansoissa.

8 I förtörnen ju mig genom edra händers verk, i det att I tänden offereld åt andra gudar i Egyptens land, dit I haven kommit, för att bo där såsom främlingar. Härav måste ske att I varden utrotade, och bliven ett exempel som man nämner, när man förbannar, och ett föremål för smälek bland alla jordens folk.

8 in that ye provoke me to anger by the works of your own hands, burning incense to other, gods, in the land of Egypt, which ye, have been entering to sojourn,—that ye should cut [them] off, from you, and that ye should become a contempt and a reproach, among all the nations of the earth?

9 Oletteko unhottaneet isäinne pahat teot ja Juudan kuningasten pahat teot ja heidän vaimojensa pahat teot, omat pahat tekonne ja vaimojenne pahat teot, mitä he ovat tehneet Juudan maassa ja Jerusalemin kaduilla?

9 Haven I förgätit edra fäders onda gärningar och Juda konungars onda gärningar och deras hustrurs onda gärningar och edra egna onda gärningar och edra hustrurs onda gärningar, vad de gjorde i Juda land och på Jerusalems gator?

9 Have ye forgotten the wicked ways of your fathers, and the wicked ways of the kings of Judah, and the wicked ways of his wives, and your own wicked ways, and the wicked ways of your own wives,—which they committed in the land of Judah, and in

the streets of Jerusalem?

10 He eivät ole murtuneet tähän päivään asti, eivät pelkää, eivät vaella minun lakini ja minun käskyjeni mukaan, jotka minä olen antanut teille ja teidän isillenne.

10 Ännu i dag äro de icke ödmjukade; de frukta intet och vandra icke efter min lag och mina stadgar, dem som jag förelade eder och edra fäder.

10 They have not been crushed, unto this day; neither have they been afraid, neither have they walked in my law, and in my statutes, which I set before you, and before your fathers.

11 Sentähden, näin sanoo Herra Sebaot, Israelin Jumala: Katso, minä käännän kasvoni teitä vastaan onnettomuudeksi, hävittääkseni koko Juudan.

11 Därför säger HERREN Sebaot, Israels Gud, så: Se, jag skall vända mitt ansikte mot eder till eder olycka, till att utrota hela Juda.

11 Therefore, Thus, saith Yahweh of hosts, God of Israel, Behold me! setting my face against you, for calamity,—even to cut off all Judah;

12 Ja minä tempaan pois Juudan jäännöksen, ne jotka käänsivät kasvonsa Egyptin maata kohti mennäkseen siellä muukalaisina asumaan, ja he hukkuvat kaikki. Egyptin maassa he kaatuvat miekkaan, hukkuvat nälkään, pienimmästä suurimpaan asti he kuolevat miekkaan ja nälkään; ja he tulevat kiroukseksi ja kauhistukseksi, kiroussanaksi ja häväistykseksi.

12 Och jag skall gripa de kvarblivna av Juda, som hava ställt sin färd till Egyptens land, för att bo där såsom främlingar. Och de skola allasammans förgås, i Egyptens land skola de falla; genom svärd och hunger skola de förgås, både små och stora, ja, genom svärd och hunger skola de dö. Och de skola bliva ett exempel som man nämner, när man förbannar, och ett föremål för häpnad, bannande och smälek.

12 and I will take the remnant of Judah who did set their faces, to enter the land of Egypt, to sojourn there, and they shall all be consumed, in the land of Egypt, shall they fall by the sword, by famine, shall they be consumed, from the least even unto the greatest, by sword and by famine, shall they die,—so shall they become a curse, and an astonishment, and a contempt, and a reproach;

13 Ja minä rankaisen niitä, jotka asuvat Egyptin

13 Och jag skall hemsöka dem som bo i

13 and I will bring punishment upon them

maassa, niinkuin minä rankaisin Jerusalemia, miekalla, nälällä ja rutolla.

Egyptens land, likasom jag hemsökte Jerusalem, med svärd, hunger och pest.

who are dwelling in the land of Egypt, just as I brought punishment upon Jerusalem,—by sword, by famine, and by pestilence;

14 Ei jää pakoonpäässeitä, ei pelastuneita Juudan jäännöksestä, niistä, jotka ovat tulleet asumaan muukalaisina täällä Egyptin maassa, eivätkä he palaa Juudan maahan, jonne heidän sielunsa halajaa jälleen, heidän siellä asuaksensa; sillä sinne on palaava vain muutamia pakolaisia.

14 Och bland de kvarblivna av Juda, som hava kommit för att bo såsom främlingar där i Egyptens land, skall ingen kunna rädda sig och slippa undan, så att han kan vända tillbaka till Juda land, dit de dock åstunda att få vända tillbaka, för att bo där. Nej, de skola icke få vända tillbaka dit, förutom några få som bliva räddade.»

14 and there shall be neither escape nor survival, unto the remnant of Judah, who have been entering, to sojourn there, into the land of Egypt,—that they should return to the land of Judah, even when they, are lifting up their soul to return to dwell there, for none shall return, saving fugitives.

15 Mutta kaikki miehet, jotka tiesivät vaimojensa polttavan uhreja muille jumalille, ja kaikki naiset, jotka seisoivat siellä suurena joukkona, ja kaikki kansa, joka asui Egyptin maassa, Patroksessa, vastasivat Jeremialle sanoen:

15 Då svarade alla männen -- vilka väl visste att deras hustrur tände offereld åt andra gudar -- och alla kvinnorna, som stodo där i en stor hop, så ock allt folket som bodde i Egyptens land, i Patros, de svarade Jeremia och sade:

15 Then all the men who knew that their wives were burning incense to other, gods, and all the women standing by, a great convocation,—with all the people who were dwelling in the land of Egypt, in Pathros, made answer unto Jeremiah, saying:

16 Mitä sinä olet Herran nimessä meille puhunut, siinä me emme sinua tottele;

16 »I det som du har talat till oss i HERRENS namn vilja vi icke hörsamma dig,

16 As touching the word which thou hast spoken unto us, in the name of Yahweh, we are not going to hearken unto thee;

17 vaan me täytämme joka lupauksen, mikä suustamme on lähtenyt, poltamme uhreja taivaan kuningattarelle ja vuodatamme hänelle juomauhreja, niinkuin teimme me ja meidän isämme, meidän kuninkaamme ja ruhtinaamme Juudan kaupungeissa ja Jerusalemin kaduilla; ja silloin meillä oli leipää yltäkyllin, ja meidän oli hyvä olla emmekä nähneet onnettomuutta.

17 utan vi vilja göra allt vad vår mun har lovat, nämligen tända offereld åt himmelens drottning och utgjuta drickoffer åt henne, såsom vi och våra fader, våra konungar och furstar gjorde i Juda städer och på Jerusalems gator. Då hade vi bröd nog, och det gick oss väl, och vi sågo icke till någon olycka.

17 but, we will certainly do, the whole thing that hath gone forth out of our own mouth, by burning incense to the queen of the heavens, and pouring out to her drink–offerings, just as, we and our fathers, and our kings and our princes, did, in the cities of Judah, and in the streets of Jerusalem,—then were we filled with bread, and became prosperous, and, calamity, saw we none;

18 Mutta siitä asti, kun me lakkasimme polttamasta uhreja taivaan kuningattarelle ja vuodattamasta hänelle juomauhreja, on osanamme ollut kaiken puute ja hukkuminen miekkaan ja nälkään.

18 Men från den stund då vi upphörde att tända offereld åt himmelens drottning och utgjuta drickoffer åt henne hava vi lidit brist på allt, och förgåtts genom svärd och hunger.

18 whereas, from the very time we ceased burning incense to the queen of the heavens and pouring out to her drink–offerings, we have lacked, everything,—and, by sword and by famine, have we been consumed.

19 Ja kun me poltamme uhreja taivaan kuningattarelle ja vuodatamme hänelle juomauhreja, niin miestemme luvattako teemme hänelle uhrikakkuja, hänen kuvansa muotoisia, ja vuodatamme hänelle juomauhreja?

19 Och när vi nu tända offereld åt himmelens drottning och utgjuta drickoffer åt henne, är det då utan våra mäns samtycke som vi åt henne göra offerkakor, vilka äro avbilder av henne, och som vi utgjuta drickoffer åt henne?»

19 And, though we, are burning incense to the queen of the heavens and pouring out to her, drink–offerings, is it, without our men, that we have made to her sacrificial cakes as images of her, and poured out to her, drink–offerings?

20 Silloin Jeremia sanoi kaikelle kansalle, miehille ja naisille, kaikelle kansalle, joka oli hänelle näin vastannut:

20 Men Jeremia sade till allt folket, till männen och kvinnorna och allt folket, som hade givit honom detta svar, han sade:

20 Then spake Jeremiah unto all the people,—against the men, and against the women, and against all the people who had been making any answer unto him, saying:

21 Eikö sitä uhrisavua, jota te olette suitsuttaneet Juudan kaupungeissa ja Jerusalemin kaduilla, te ja teidän isänne, teidän kuninkaanne ja ruhtinaanne ja maan kansa, Herra muista ja pidä mielessänsä?

21 »Förvisso har HERREN kommit ihåg och tänkt på huru I haven tänt offereld i Juda städer och på. Jerusalems gator, både I själva och edra fäder, både edra konungar och furstar och folket i landet.

21 Was it not, the very incense which ye burned in the cities of Judah, and in the streets of Jerusalem, ye, and your fathers, your kings and your princes, and the people of the land, was it not, those very things, that Yahweh did remember, and that came up on his heart;

22 Eikä Herra voinut sitä enää kärsiä teidän tekojenne pahuuden tähden, kauhistusten tähden, joita te teitte, ja niin teidän maanne tuli raunioiksi ja autioksi ja kiroussanaksi, tuli asujattomaksi, niinkuin se tänä päivänä on.

22 Och HERREN kunde icke längre hava fördrag med eder för edert onda väsendes skull, och för de styggelsers skull som I bedreven, utan edert land blev ödelagt och ett föremål för häpnad och förbannelse, så att ingen kunde bo där, såsom vi nu se.

22 so that Yahweh could, no longer forbear, because of the wickedness of your doings, because of the abominations which ye committed,—and your land became, a desolation, and an astonishment, and a contempt, without inhabitant—as at this day?

23 Sentähden että te poltitte uhreja ja teitte syntiä Herraa vastaan, ette totelleet Herran

23 Därför att I tänden offereld och syndaden mot HERREN och icke villen höra HERRENS

23 Because that ye burned incense, and that ye sinned against Yahweh, and hearkened

ääntä ettekä vaeltaneet hänen lakinsa, käskyjensä ja säädöksiensä mukaan, sentähden tämä onnettomuus on kohdannut teitä, niinkuin nyt on tapahtunut.

röst eller vandra efter hans lag, efter hans stadgar och vittnesbörd, därför har denna olycka träffat eder, såsom vi nu se».

not unto the voice of Yahweh, and, in his law and in his statutes and in his testimonies, did not walk, for this cause, did this calamity befall, you—as at this day.

24 Jeremia sanoi vielä kaikelle kansalle ja kaikille naisille: Kuulkaa Herran sana, kaikki Juuda, joka olet Egyptin maassa.

24 Och Jeremia sade ytterligare till allt folket och till alla kvinnorna: »Hören HERRENS ord, I alla av Juda, som ären i Egyptens land,

24 And Jeremiah said, unto all the people, and unto all the women,—Hear ye the word of Yahweh, all Judah, who are in the land of Egypt,—

25 Näin sanoo Herra Sebaot, Israelin Jumala: Mitä te ja teidän vaimonne olette suullanne puhuneet, sen te panette käsillänne täytäntöön, sanoen: 'Me täytämme lupauksemme, joilla olemme luvanneet polttaa uhreja taivaan kuningattarelle ja vuodattaa hänelle juomauhreja.' Niinpä pitäkää lupauksenne, pankaa lupauksenne täytäntöön!

25 Så säger HERREN Sebaot, Israels Gud: I och edra hustrur haven med edra händer fullgjort vad I taladen med eder mun, när I saden: 'Förvisso vilja vi fullgöra de löften som vi gjorde, att tända offereld åt himmelens drottning och utgjuta drickoffer åt henne.' Välan, I mån hålla edra löften och fullgöra edra löften;

25 Thus, saith Yahweh of hosts, God of Israel, saying, Ye and your wives, have both spoken with your mouth and, with your hands, have ye fulfilled, saying, We will, certainly perform, our vows which we have vowed, to burn incense to the queen of the heavens, and to pour out to her, drink-offerings: the women, will certainly confirm, your vows, and, certainly perform, your vows.

26 Sentähden kuulkaa Herran sana, kaikki Juuda, te jotka asutte Egyptin maassa: Katso, minä vannon suuren nimeni kautta, sanoo Herra: Totisesti, ei ole

26 men hören då också HERRENS ord, I alla av Juda, som bon i Egyptens land: Se, jag svär vid mitt stora namn, säger HERREN, att i hela Egyptens land

26 Therefore, hear ye the word of Yahweh, all Judah, who are dwelling in the land of Egypt,—Behold me! I have sworn by my great Name, Saith Yahweh,

ainoakaan Juudan mies enää mainitseva suullaan minun nimeäni, niin että sanoisi: 'Niin totta kuin Herra, Herra elää' - ei koko Egyptin maassa.

mitt namn icke mer skall varda nämnt av någon judisk mans mun, så att han säger: 'Så sant Herren, HERREN lever.'

That my Name, shall no more, be invoked by the mouth of any man of Judah, saying—By the life of My Lord, Yahweh, in all the land of Egypt.

27 Katso, minä valvon, mutta heille onnettomuudeksi, ei onneksi; ja jokainen Juudan mies, joka on Egyptin maassa, on hukkuva miekkaan ja nälkään, kunnes heistä on tullut loppu.

27 Ty se, jag skall vaka över dem, till deras olycka, och icke till deras lycka, och alla män av Juda, som äro i Egyptens land, skola förgås genom svärd och hunger, till dess att de hava fått en ände.

27 Behold me! watching over them, for calamity, and not for blessing,—so shall all the men of Judah who are in the land of Egypt, be consumed, by sword and by famine, until there be an end of them.

28 Vain vähäinen joukko miekasta pelastuneita on palajava Egyptin maasta Juudan maahan; ja Juudan koko jäännös, ne jotka tulivat Egyptin maahan, siellä muukalaisina asumaan, tulevat tietämään, kumpaisenko sana toteutuu, minun vai heidän.

28 Och allenast några som undkomma svärdet skola få vända tillbaka från Egyptens land till Juda land, en ringa hop. Och så skola alla kvarblivna av Juda, som hava kommit till Egyptens land, för att bo där såsom främlingar, få förnimma vilkens ord det är som bliver beståndande, mitt eller deras.

28 Yet, the fugitives of the sword, shall certainly return, out of the land of Egypt into the land of Judah, men easily counted,—that all the remnant of Judah who are entering Egypt to sojourn there, may know, whose word, shall stand, mine or theirs!

29 Ja tämä on oleva sen merkkinä, sanoo Herra, että minä rankaisen teitä tässä paikassa, tietääksenne, että minun sanani teitä vastaan toteutuvat, teille onnettomuudeksi:

29 Och detta skall för eder vara tecknet till att jag skall hemsöka eder på denna ort, säger HERREN, och I skolen så förnimma att mina ord om eder förvisso skola bliva

29 And, this, to you, shall be the sign, Declareth Yahweh, that I, am about to bring punishment upon you in this place,—that ye may know that my words shall, certainly stand,

beståndande, eder till olycka:

30 Näin sanoo Herra: Katso, minä annan farao Hofran, Egyptin kuninkaan, hänen vihollistensa käsiin, niiden käsiin, jotka etsivät hänen henkeänsä, niinkuin minä olen antanut Sidkian, Juudan kuninkaan, Nebukadressarin, Baabelin kuninkaan, käsiin, joka oli hänen vihollisensa ja etsi hänen henkeänsä.

30 Så säger HERREN: Se, jag skall giva Farao Hofra, konungen i Egypten i hans fienders hand och i de mäns hand, som stå efter hans liv, likasom jag har givit Sidkia, Juda konung, i Nebukadressars, den babyloniske konungens, hand, hans som var hans fiende, och som stod efter hans liv.»

against you, for calamity:

30 Thus, saith Yahweh, Behold me! delivering up Pharaoh–hophra king of Egypt, into the hand of his enemies, yea into the hand of them who are seeking his life,—just as I delivered Zedekiah king of Judah, into the hand of Nebuchadrezzar king of Babylon his enemy, and one seeking his life.

45 luku

1 Sana, jonka profeetta Jeremia puhui Baarukille, Neerian pojalle, kun tämä kirjoitti nämä sanat kirjaan Jeremian suusta Juudan kuninkaan Joojakimin, Joosian pojan, neljäntenä hallitusvuotena; se kuului:

1 Detta är det ord som profeten Jeremia talade till Baruk, Nerias son, när denne efter Jeremias diktamen tecknade upp dessa tal i en bok, under Jojakims, Josias sons, Juda konungs, fjärde regeringsår; han sade:

1 The word which Jeremiah the prophet, spake, unto Baruch son of Neriah,—when he had written these words upon a book, from the mouth of Jeremiah, in the fourth year of Jehoiakim son of Josiah, king of Judah, saying—

2 Näin sanoo Herra, Israelin Jumala, sinusta, Baaruk:

2 Så säger HERREN, Israels Gud, om dig, Baruk:

2 Thus, saith Yahweh, God of Israel, Unto thee, O Baruch,—

3 Sinä sanot: 'Voi minua! Sillä Herra on antanut minulle murhetta kipuni lisäksi; minä olen uupunut huokaamisestani enkä lepoa löydä.'

3 Du säger: »Ve mig, ty HERREN har lagt ny sorg till min förra plåga! Jag är så trött av suckande och finner ingen ro.»

3 Thou didst say, Surely woe to me! For Yahweh hath added, sorrow unto my pain,—I am weary with my moaning, And, rest,

have I not found!

4 Sano hänelle näin: Näin sanoo Herra: Katso, minkä olen rakentanut, sen minä hajotan, ja minkä olen istuttanut, sen minä revin irti; ja tämä kohtaa koko maata.

4 Men så skall du svara honom: Så säger HERREN: Se, vad jag har byggt upp, det måste jag riva ned, och vad jag har planterat, det måste jag rycka upp; och detta gäller hela jorden.

4 Thus, shalt thou say unto him, Thus, saith Yahweh,—Lo! what I had built, I, am pulling down, And, what I had planted, I, am rooting up,—And that, is, all the land:

5 Sinä pyydät itsellesi suuria! Älä pyydä; sillä katso, minä tuotan onnettomuuden kaikelle lihalle, sanoo Herra. Mutta sinulle minä annan henkesi saaliiksi, mihin paikkaan sinä menetkin.

5 Och du begär stora ting för dig! Begär icke något sådant; ty se, jag skall låta olycka komma över all kött, säger HERREN, men dig skall jag låta vinna ditt liv såsom ett byte, till vilken ort du än må gå.

5 Wouldst, thou, then seek to secure for thyself great things? Do not seek! For, behold me! bringing in calamity upon all flesh, Declareth Yahweh, Nevertheless I will give thee thine own life as a spoil, in all places whithersoever thou goest.

46 luku

1 Herran sana, joka tuli profeetta Jeremialle pakanakansoja vastaan.

1 Detta är vad som kom till profeten Jeremia såsom HERRENS ord om hednafolken.

1 So much of the word of Yahweh as came unto Jeremiah the prophet, concerning the nations.

2 Egyptiä vastaan: Farao Nekon, Egyptin kuninkaan, sotajoukkoa vastaan, joka oli Eufrat-virran rannalla Karkemiissa ja jonka Nebukadressar, Baabelin kuningas, voitti Juudan kuninkaan Joojakimin, Joosian pojan, neljäntenä hallitusvuotena.

2 Om Egypten, angående den egyptiske konungen Farao Nekos här, som stod invid floden Frat, vid Karkemis, och som blev slagen av Nebukadressar, konungen i Babel, i Jojakims, Josias sons, Juda konungs, fjärde

2 Of Egypt, Concerning the force of Pharaoh-necho, king of Egypt, which was by the river Euphrates, in Carchemish,—which Nebuchadrezzar king of Babylon, smote, in the fourth year of Jehoiakim son of Josiah, king of Judah:—

regeringsår.

3 Varustakaa pienet ja suuret kilvet, käykää tänne taisteluun.
3 Reden till sköld och skärm, och rycken fram till strid.
3 Prepare ye buckler and shield, And draw near to battle:

4 Valjastakaa hevoset, nouskaa ratsujen selkään, käykää esiin kypärit päässä. Kiilloittakaa keihäät, pukekaa yllenne rintahaarniskat.
4 Spännen för hästarna och bestigen springarna, och ställen upp eder, med hjälmarna på. Gören spjuten blanka, ikläden eder pansaren.
4 Harness the horses, and mount, ye horsemen, Stand forth in helmets,—Polish the lances, put on the coats of mail.

5 Miksi minä näen heidän peljästyvän, peräytyvän? Heidän sankarinsa sortuvat. He syöksyvät pakoon eivätkä käänny; kauhistus on kaikkialla, sanoo Herra.
5 Men varav kommer detta som jag nu ser? De äro förfärade. De vika tillbaka; deras hjältar bliva slagna. De taga till flykten utan att vända sig om. Skräck från alla sidor! säger HERREN.
5 Why, have I seen it? They, panic–struck, are drawing back, Yea, their heroes, are crushed, Yea they have, fled, and not turned,—Terror round about! Declareth Yahweh.

6 Ei pääse nopea pakoon, ei sankari pelastu; pohjan puolella, Eufrat-virran vierellä he kompastuvat ja kaatuvat.
6 Ej ens den snabbaste kan fly undan, ej ens hjälten kan rädda sig. Norrut, invid floden Frat, där stappla de och falla.
6 Let not the swift, flee, Nor let the hero, escape,—Northward, beside the river Euphrates, have they stumbled, and fallen.

7 Kuka on tuo, joka nousee niinkuin Niilivirta, jonka vedet vyöryvät kuin virrat?
7 Vem är denne som stiger upp såsom Nilfloden, denne vilkens vatten svalla såsom strömmar?
7 Who is, it that is like the Nile when it riseth, Like rivers when his waters are tossed?

8 Egypti nousee niinkuin Niilivirta, sen vedet vyöryvät kuin virrat; se sanoo: 'Minä nousen ja peitän maan, hävitän kaupungin ja siinä asuvaiset.'
8 Det är Egypten som stiger upp såsom Nilfloden, och såsom strömmar svalla hans vatten. Han säger: »Jag vill stiga upp och övertäcka landet; jag vill fördärva städerna och dem som bo därinne.»
8 Egypt, was like the Nile when it riseth, And like rivers, when the waters are tossed: So he said—I will rise, I will cover the earth, I will destroy the city, and the dwellers therein.

9 Hyökätkää, hevoset, ajakaa hurjasti, vaunut! Lähteköötliikkeelle sankarit, etiopialaiset ja puutilaiset, kilven käyttäjät, ja luudilaiset, jousen käyttäjät, jousen jännittäjät!

9 Ja, dragen ditupp, I hästar; stormen fram, I vagnar. Må hjältarna tåga fram, etiopier och putéer, rustade med sköldar, och ludéer, rustade med bågar, bågar som de spänna.

9 Mount the horses, And drive the chariots madly on, So let the heroes, go forth,— Ethiopians and Libyans, that grasp the buckler, And Lydians, that grasp—that tread—the bow. But, that day, belongeth to My Lord, Yahweh of hosts—

10 Tämä päivä on Herran, Herran Sebaotin, päivä, koston päivä, jona hän kostaa vihollisillensa; miekka syö ja tulee kylläiseksi, juopuu heidän verestänsä, kun Herralla, Herralla Sebaotilla, on uhriteurastus pohjoisessa maassa, Eufrat-virran varrella.

10 Ty detta är Herrens; HERREN Sebaots, dag, en hämndedag, då han skall hämnas på sina motståndare; nu skall svärdet frossa sig mätt och dricka sig rusigt av deras blod. Ty ett slaktoffer vill Herren, HERREN Sebaot, anställa i nordlandet vid floden Frat.

10 A day of avenging, to avenge him of his adversaries, When the sword shall devour, and be filled, and be sated with their blood,—For, a sacrifice, hath My Lord, Yahweh of hosts, In the land of the North, Towards the river Euphrates.

11 Mene Gileadiin, hae balsamia, sinä neitsyt, tytär Egypti - turhaan sinä paljon lääkkeitä hankit: ei kasva haavasi umpeen.

11 Drag upp till Gilead och hämta balsam, du jungfru dotter Egypten. Men förgäves skaffar du dig läkemedel i mängd; du kan icke bliva helad.

11 Go up to Gilead, and fetch balsam, O virgin, daughter of Egypt! In vain, hast thou multiplied remedies, Healing, there is none, for thee.

12 Kansat kuulevat sinun häpeäsi, ja sinun valitushuutosi täyttää maan, sillä sankari kompastuu sankariin, yhdessä he kaatuvat molemmat.

12 Folken få höra om din skam, och av dina klagorop bliver jorden full; ty den ene hjälten stapplar på den andre, och de falla båda tillsammans.

12 The nations have heard, of thy disgrace, And, thine outcry, hath filled the earth,—For, hero against hero, have they stumbled, Together, have fallen, the twain!

13 Tämä on se sana,

13 Detta är det ord

13 The word which

jonka Herra puhui profeetta Jeremialle, ilmoittaen Nebukadressarin, Baabelin kuninkaan, tulevan lyömään Egyptin maata.

14 Julistakaa Egyptissä ja kuuluttakaa Migdolissa, kuuluttakaa Noofissa ja Tahpanheessa, ja sanokaa: 'Astu esiin, ole valmis, sillä miekka syö sinun ympärilläsi.'

15 Miksi ovat sinun urhosi maahan syöstyt? He eivät pysyneet pystyssä, sillä Herra heidät nujersi.

16 Hän saattoi monet kompastumaan, ja he kaatuivat toinen toisensa päälle ja sanoivat: 'Nouse! Palatkaamme kansamme luo ja synnyinmaahamme hävittäjän miekkaa pakoon.'

17 Siellä huudetaan: 'Farao, Egyptin kuningas, on hukassa! Hän on lyönyt laimin aikansa.'

18 Niin totta kuin minä elän, sanoo kuningas -

som HERREN talade till profeten Jeremia om att Nebukadressar, konungen i Babel, skulle komma och slå Egyptens land:

14 Förkunnen i Egypten och kungören i Migdol, ja, kungören i Nof, så ock i Tapanhes, och sägen: »Träd fram och gör dig redo, ty svärdet frossar runt omkring dig.»

15 Varför äro dina väldige slagna till marken? De kunde ej hålla stånd, ty HERREN stötte dem bort.

16 Han kom många att stappla, och så föllo de, den ene över den andre; de ropade: »Upp, låt oss vända tillbaka till vårt folk och till vårt fädernesland, undan det härjande svärdet.»

17 Ja, man ropar där: »Farao är förlorad, Egyptens konung! Han har förfelat sin tid.»

18 Så sant jag lever, säger konungen, han

Yahweh spake, unto Jeremiah the prophet,—as to the coming of Nebuchadrezzar, king of Babylon, to smite the land of Egypt:—

14 Tell ye it in Egypt, And let it be heard in Migdol, Yea let it be heard in Noph, and in Tahpanhes,—Say ye—Stand thou forth, and prepare thyself, For a sword hath devoured round about thee.

15 Wherefore, have thy valiant ones been laid prostrate? He hath made no stand, because, Yahweh, hath driven him back:

16 Hath made many a one to be stumbling, Yea fallen, is every one against his neighbour, So they have said—Arise and let us return to our own people, And unto the land of our birth, From the face of the sword of the oppressor.

17 Proclaim ye a name,—Pharaoh, king of Egypt—a Sound! He hath overstepped the time appointed!

18 As I live, saith the King, Yahweh of hosts,

Herra Sebaot on hänen nimensä: hän tulee, hän joka on kuin Taabor vuorten joukossa, kuin merestä ylenevä Karmel.

19 Tee itsellesi matkavarusteet, sinä valtiatar, tytär Egypti; sillä Noof tulee autioksi, hävitetään asujattomaksi.

20 Kaunis hieho on Egypti. Paarma tulee, tulee pohjoisesta!

21 Palkkasoturitkin, jotka sillä on keskellänsä, nuo syöttövasikkain kaltaiset, nekin kääntyvät pakoon kaikki tyynni: he eivät kestä; sillä heidän hätänsä päivä on tullut heidän päällensä, heidän rangaistuksensa aika.

22 Se sähisee kuin käärme mennessänsä, sillä ne tulevat sotavoimalla ja käyvät sen kimppuun kirveillä, niinkuin puiden hakkaajat.

23 He kaatavat siltä metsän, sanoo Herra, tuon määrättömän suuren, sillä heitä on

vilkens namn är HERREN Sebaot, en skall komma, väldig såsom Tabor ibland bergen, såsom Karmel vid havet.

19 Så reden nu till åt eder, I dottern Egyptens inbyggare, vad man behöver, när man skall gå i landsflykt. Ty Nof skall bliva en ödemark och varda uppbränt, så att ingen kan bo där.

20 En skön kviga är Egypten; men en broms kommer farande norrifrån.

21 Också de legoknektar hon har i sitt land, lika gödda kalvar, ja, också de vända då om och fly allasammans, de kunna icke hålla stånd. Ty deras ofärds dag har kommit över dem, deras hemsökelses tid.

22 Tyst smyger hon undan såsom en krälande orm, ty med härsmakt draga de fram, och med yxor komma de över henne, såsom gällde det att hugga ved.

23 De fälla hennes skog, säger HERREN, ty ogenomtränglig är den; talrikare äro de än

is his name: Though, Like Tabor, among mountains, Like Carmel, Into the sea shall he go!

19 Baggage for captivity, prepare thee, O inhabitress, daughter of Egypt; For, Noph, shall become, a desolation, And be burned, without inhabitant.

20 A calf of great beauty, is Egypt: The gad–fly, out of the North, cometh—cometh.

21 Even her hirelings, in her midst, are like fatted calves, For, even they, have turned—have fled at once! have made no stand! For, their day of doom, hath come upon them, The time of their visitation.

22 Her noise, like a serpent, departeth,—For, with a force, they advance, And, with axes, have they come against her, like them who fell trees:

23 They have cut down her forest, Declareth Yahweh, Surely he cannot be searched

enemmän kuin heinäsirkkoja, he ovat lukemattomat.

gräshoppor, ja, de kunna ej räknas.

out,—For they have outnumbered locusts, and cannot, be counted.

24 Häpeään joutuu tytär Egypti, hänet annetaan pohjoisen kansan käsiin.

24 På skam kommer dottern Egypten; hon bliver given i nordlandsfolkets hand.

24 Put to shame, is the daughter of Egypt,—She hath been delivered into the hand of the people of the North.

25 Herra Sebaot, Israelin Jumala, sanoo: Katso, minä rankaisen Aamonia, joka on Noossa, niin myös faraota ja Egyptiä, sen jumalia ja sen kuninkaita, sekä faraota että niitä, jotka häneen turvaavat.

25 Så säger HERREN Sebaot, Israels Gud: Se, jag skall hemsöka Amon från No, så ock Farao och Egypten med dess gudar och dess konungar, ja, både Farao och dem som förlita sig på honom.

25 Saith Yahweh of host, God of Israel,—Behold me! bringing punishment—against Amon of No, and upon Pharaoh, and upon Egypt, and upon her gods, and upon her kings,—Even upon Pharaoh, and upon all that trust in him;

26 Ja minä annan heidät niiden käsiin, jotka etsivät heidän henkeänsä, Nebukadressarin, Baabelin kuninkaan, käsiin ja hänen palvelijainsa käsiin. Mutta sen jälkeen siellä asutaan niinkuin muinaisina aikoina, sanoo Herra.

26 Och jag skall giva dem i de mans hand, som stå efter deras liv, i Nebukadressars, den babyloniske konungens, och i hans tjänares hand. Men därefter skall landet bliva bebott såsom i forna dagar, säger HERREN.

26 And I will deliver them—Into the hand of them who are seeking their life, Even into the hand of Nebuchadrezzar king of Babylon, And into the hand of his servants,—And, after that, shall it be inhabited as in the days of old, Declareth Yahweh.

27 Mutta sinä, minun palvelijani Jaakob, älä pelkää, älä säiky, Israel. Sillä katso, minä pelastan sinut kaukaisesta maasta, sinun jälkeläisesi heidän vankeutensa maasta. Ja

27 Så frukta då icke, du min tjänare Jakob, och var ej förfärad, du Israel; ty se, jag skall frälsa dig ur det avlägsna landet, och dina barn ur deras

27 Thou, therefore, do not fear, O my Servant Jacob, Nor be dismayed, O Israel, For behold me! Saving thee from afar, And thy seed, from the land of

Jaakob on palajava, elävä rauhassa ja turvassa, kenenkään peljättämättä.

28 Sinä, minun palvelijani Jaakob, älä pelkää, sanoo Herra, sillä minä olen sinun kanssasi. Minä teen lopun kaikista kansoista, joiden sekaan minä olen sinut karkoittanut; mutta sinusta minä en loppua tee: minä kuritan sinua kohtuudella, mutta rankaisematta minä en sinua jätä.

fångenskaps land. Och Jakob skall få komma tillbaka och leva i ro och säkerhet, och ingen skall förskräcka honom.
28 Ja, frukta icke, du min tjänare Jakob, säger HERREN, ty jag är med dig. Och jag skall göra ände på alla de folk till vilka jag har drivit dig bort; men på dig vill jag ej alldeles göra ände, jag vill blott tukta dig med måtta; ty alldeles ostraffad kan jag ju ej låta dig bliva.

their captivity,—So shall Jacob return, and be quiet, and shall rest, With none, to occasion alarm.
28 Thou, do not fear, O my Servant Jacob, Urgeth Yahweh, For, with thee, am I: Though I make an end of all the nations whither I have driven thee, Yet, of thee, will I not make an end, But will correct thee in, measure, And not hold thee, guiltless!

47 luku

1 Herran sana filistealaisia vastaan, joka tuli profeetta Jeremialle, ennenkuin farao valloitti Gassan:

2 Näin sanoo Herra: Katso, vedet nousevat pohjoisesta, ja niistä tulee tulvavirta; ne tulvivat yli maan ja kaiken, mitä siinä on, yli kaupungin ja siinä asuvaisten. Ja ihmiset huutavat, kaikki maan asukkaat valittavat.

1 Detta är vad som kom till profeten Jeremia såsom HERRENS ord om filistéerna, förrän Farao hade intagit Gasa.
2 Så säger HERREN: Se, vatten stiga upp norrifrån och växa till en översvämmande ström; de översvämma landet och allt vad däri är, städerna med dem som bo därinne. Och människorna ropa, alla landets inbyggare jämra sig

1 So much of the word of Yahweh as came unto Jeremiah the prophet, Against the Philistines,—before Pharaoh smote Gaza:
2 Thus, saith Yahweh—Lo! waters rising from the North, And they shall become a torrent overflowing, Which shall overflow, The land and the fulness thereof, The city, and the dwellers therein,—Then shall men, make outcry, And all the inhabitants of the land, howl.

3 Kun kuuluu hänen orhiensa kavioitten töminä, hänen vaunujensa jyrinä, hänen rattaittensa ryske, eivät isät käänny lapsiansa auttamaan, sillä hervottomat ovat heidän kätensä

3 När bullret höres av hans hingstars hovslag, när hans vagnar dåna, när hans hjuldon rassla, då se ej fäderna sig om efter barnen, så maktlösa stå de

3 Because of the sound of the tramping of the hoofs of his chargers, Because of the rushing of his chariots, the rumbling of his wheels, Fathers, shall not turn, to children, Because of the unnerving of their hands;

4 päivän tähden, joka tulee ja tuhoaa kaikki filistealaiset, hävittää Tyyrolta ja Siidonilta kaikki auttajat, mitä jäljellä on; sillä Herra on tuhoava filistealaiset, mitä on tähteenä Kaftorin saarelta tulleista.

4 inför den dag som kommer med fördärv över alla filistéer, med undergång för alla dem som äro kvar till att försvara Tyrus och Sidon. Ty HERREN skall fördärva filistéerna, kvarlevan från Kaftors ö.

4 On account of the day that cometh to lay waste all the Philistines, To cut off from Tyre, and Zidon, every escaped one that could have helped,—For Yahweh, is laying waste, the Philistines, The remnant of the Coastland of Caphtor.

5 Kaljuksi tullut on Gassa, hävitetty on Askelon, se mitä oli jäljellä heidän laaksossansa. Kuinka kauan sinä ihoasi viileskelet?

5 Skallighet stundar för Gasa, det är förbi med Askelon, med kvarlevan i deras dalbygd. Huru länge skall du rista märken på dig?

5 Baldness, hath come, upon Gaza, Silenced, is Ashkelon, the remnant of their vale,—How long, wilt thou cut thyself?

6 Voi, Herran miekka! Milloinka vihdoinkin lepäät? Mene takaisin tuppeesi, taltu ja ole hiljaa.

6 Ack ve! Du HERRENS svärd, när skall du äntligen få ro, Drag dig tillbaka i din skida, vila dig och var stilla.

6 Ah! thou sword of Yahweh, How long, wilt thou not be quiet? Withdraw into thy scabbard, Rest thyself, and be still.

7 Mutta kuinka saisi se levätä, kun Herra on sille käskyn antanut? Askelonia ja meren rantaa vastaan hän on

7 Dock, huru skulle det kunna få ro, då det är HERRENS bud det utför? Mot Askelon, mot Kustlandet vid havet,

7 How, can it be quiet, when, Yahweh, hath given it a charge,—against Ashkelon, and against the shore of

sen asettanut.

mot dem har han bestämt det.

the sea? There, hath he appointed it!

48 luku

1 Mooabia vastaan. Näin sanoo Herra Sebaot, Israelin Jumala: Voi Neboa, sillä se on hävitetty! Häpeään joutunut, valloitettu on Kirjataim, häpeään joutunut, kauhistunut on linnoitus.

1 Om Moab. Så säger HERREN Sebaot, Israels Gud: Ve över Nebo, ty det är förstört! Kirjataim har kommit på skam och är intaget, fästet har kommit på skam och ligger krossat.

1 Of Moab,—Thus, saith Yahweh of hosts, God of Israel,—Alas for Nebo, for it is laid waste, put to shame—captured, is Kiriathaim; put to shame, is Misgab, and dismayed.

2 Mennyt on Mooabin maine, Hesbonissa hankitaan sille pahaa: 'Tulkaa hävittäkäämme se kansojen luvusta.' Myöskin sinä, Madmena, kukistut, miekka on sinun kintereilläsi.

2 Moabs berömmelse är icke mer. I Hesbon förehar man onda anslag mot det: »Upp, låt oss utrota det, så att det icke mer är ett folk.» Också du, Madmen, skall förgöras, svärdet skall följa dig i spåren.

2 No more, is the praise of Moab, In Heshbon, have they devised against her, calamity, Come, and let us cut her off from being a nation,—Even, thou, Madmen also, shalt be silenced, After thee, shall march the sword.

3 Kuule! Huuto Hooronaimista! Tuho ja suuri hävitys!

3 Klagorop höras från Horonaim, förödelse och stort brak.

3 A voice of outcry, from Horonaim,—Wasting and great destruction!

4 Hävitetty on Mooab, sen pienokaisten parku kuuluu.

4 Ja, Moab ligger förstört; högljutt klaga dess barn.

4 Moab is broken: Her little ones, have caused to be heard an outcry.

5 Luuhitin solatietä noustaan itkien, Hooronaimin rinteeltä kuuluu tuskan huuto hävityksen tähden.

5 Uppför Halluhots höjd stiger man under gråt, och på vägen ned till Horonaim höras ångestfulla klagorop över förstörelsen.

5 For, the ascent of Luhith, with weeping, one ascendeth—with weeping,—For, in the descent of Horonaim, the distress of the outcry of destruction,

6 Paetkaa, pelastakaa henkenne ja olkaa kuin alaston puu erämaassa.

7 Sillä koska sinä turvaat omiin töihisi ja aarteisiisi, niin sinutkin valloitetaan, ja Kemos lähtee pakkosiirtolaisuuteen ja hänen pappinsa ja ruhtinaansa hänen kanssaan.

8 Hävittäjä tulee jokaiseen kaupunkiin, ei pelastu yksikään kaupunki; laakso hävitetään ja tasanko tuhotaan, niinkuin Herra on puhunut.

9 Antakaa siivet Mooabille, sillä lentämällä on hänen lähdettävä pois. Hänen kaupunkinsa tulevat autioiksi, niin ettei niissä yhtään asukasta ole.

10 Kirottu olkoon se, joka Herran työn laiskasti tekee, kirottu olkoon se, joka pidättää miekkansa verestä.

11 Surutonna on Mooab ollut nuoruudestaan asti ja levännyt rauhassa sakkansa päällä; ei sitä

6 Flyn, rädden edra liv, och bliven som torra buskar i öknen.

7 Ty därför att du förlitar dig på dina verk och dina skatter, skall ock du bliva intagen; och Kemos skall gå bort i fångenskap och hans präster och furstar med honom.

8 Och en förhärjare skall komma över var stad, så att ingen stad skall kunna rädda sig; dalen skall bliva förstörd och slätten ödelagd, såsom HERREN har sagt.

9 Given vingar åt Moab, ty flygande måste han fly bort. Hans städer skola bliva mark, och ingen skall bo i dem.

10 Förbannad vare den som försumligt utför HERRENS verk, förbannad vare den som dröjer att bloda sitt svärd.

11 I säkerhet har Moab levat från sin ungdom och har legat i ro på sin drägg; han har icke

have they heard:

6 Flee, deliver your own lives,—Then shall the women be as a shrub in the desert.

7 For, seeing thou hast trusted in thy works and in thy treasures, Thou too, shalt be captured,—Then shall Chemosh go forth into captivity, His priests and his princes together.

8 And the spoiler shall enter, into every city, And not, a city, shall escape, Then shall perish, the vale, Then be destroyed, the table–land,—As Yahweh hath said.

9 Give wing to Moab, For she must, fly away; And, her cities, To desolation, shall be turned, With no inhabitant therein.

10 Accursed, be he that doeth the business of Yahweh, carelessly; And, accursed, be he that withholdeth his sword, from blood!

11 Moab, hath been at ease, from his youth, And, settled, is he, upon his lees, And hath

ole tyhjennetty astiasta astiaan, eikä se ole pakkosiirtolaisuuteen vaeltanut. Sentähden siihen on jäänyt sen oma maku, eikä sen haju ole muuttunut.

varit tömd ur ett kärl i ett annat, icke vandrat bort i fångenskap; därför har hans smak behållit sig, och hans lukt har ej förvandlats.

not been poured out from vessel to vessel, Nor, into captivity, hath gone,—For this cause, hath his flavour stood still, within him, And, his scent, is unchanged.

12 Sentähden, katso, päivät tulevat, sanoo Herra, jolloin minä lähetän sille viininlaskijat, jotka sen laskevat ja tyhjentävät sen astiat ja rikkovat sen leilit.

12 Se, därför skola dagar komma, säger HERREN, då jag skall sända till honom vintappare, som skola tappa honom och tömma hans kärl och krossa hans krukor.

12 Therefore, lo! days are coming, Declareth Yahweh, When I will send to him tilters, and they shall tilt him,—And, his vessels, shall they empty, And, their jars, shall they dash in pieces.

13 Ja Mooab joutuu häpeään Kemoksen tähden, niinkuin Israelin heimo joutui häpeään Beetelin tähden, johon se turvasi.

13 Då skall Moab komma på skam med Kemos, likasom Israels hus kom på skam med Betel, som det förlitade sig på.

13 Then shall, Moab, be ashamed, of, Chemosh,—Just as, the sons of Israel, were ashamed of, Bethel, their confidence.

14 Kuinka te sanotte: 'Me olemme sankareita ja aimomiehiä taisteluun'?

14 Huru kunnen I säga: »Vi äro hjältar och tappra män i striden»?

14 How, can ye say, Heroes, are we? and, Men of might for the war?

15 Mooab hävitetään, sen kaupunkeihin hyökätään, ja sen valionuorukaiset vaipuvat teurastettaviksi, sanoo kuningas - Herra Sebaot on hänen nimensä.

15 Moab skall ändå bliva förstört, dess städer skola gå upp i rök, och dess utvalda unga manskap måste ned till att slaktas; så säger konungen, han vilkens namn är HERREN Sebaot.

15 Spoiled, is Moab, And, her cities, hath he ascended, And, the choice of his young men, have gone down to the slaughter,—Declareth The King, Yahweh of hosts, is his Name.

16 Lähellä, tulossa on Mooabin turmio, sen onnettomuus kiiruhtaa kovin.

16 Snart kommer Moabs ofärd, och hans olycka hastar fram med fart.

16 Near, is the doom of Moab, to come,—And, his calamity, hasteth, greatly.

17 Surkutelkaa sitä, kaikki sen naapurit, kaikki, jotka tunnette sen nimen. Sanokaa: 'Voi, kuinka onkaan murrettu voiman valtikka, kunnian sauva!'

17 Ömken honom, I alla som bon omkring honom, I alla som känner hans namn. Sägen: »Huru sönderbruten är icke den starka spiran, den präktiga staven!»

17 Lament ye for him—All that are round about him, and, All that know his name,—Say, How, is broken—The staff of strength! The rod of beauty!

18 Astu alas kunniasta ja istu janoiseen erämaahan, sinä valtiatar, tytär Diibon; sillä Mooabin hävittäjä hyökkää sinun kimppuusi, kukistaa sinun linnoituksesi.

18 Stig ned från din härlighet och sätt dig på torra marken, du dottern Dibons folk; ty Moabs förhärjare drager upp mot dig och förstör dina fästen.

18 Come down from glory, and sit in thirst, O inhabitress, daughter of Dibon; For, the spoiler of Moab, hath come up against thee, He hath laid in ruins thy strongholds.

19 Seiso tiellä ja tähystele, sinä Aroerin asukas; kysy pakolaisilta ja pelastuneilta, sano: 'Mitä on tapahtunut?'

19 Ställ dig vid vägen och spela omkring dig, du Aroers folk; fråga männen som fly och kvinnorna som söka rädda sig, säg: »Vad har hänt?»

19 Near the way, take thy stand and keep outlook, O inhabitress of Aroer: Ask—him that fleeth, and, Her that hath escaped, Say, What hath happened?

20 Häpeään on joutunut Mooab, sillä se on kukistettu. Valittakaa ja huutakaa, julistakaa Arnonin äyräillä, että Mooab on hävitetty.

20 Moab har kommit på skam, ja, det är krossat; jämren eder och ropen Förkunnen vid Arnon att Moab är förstört.

20 Confounded is Moab! For it is broken down! Howl and make outcry,—Tell ye in Arnon, That Moab, is spoiled;

21 Tuomio on tullut tasangon maalle, Hoolonille, Jahaalle ja Meefaatille,

21 Domen har kommit över slättlandet, över Holon, Jahas och Mofaat,

21 And, judgment, hath come, Upon the country of the table-land,—Upon Holon, and, Upon Jazer, and, Upon Mephaath;

22 Diibonille, Nebolle ja Beet-Diblataimille,

22 över Dibon, Nebo och Bet-Diblataim,

22 and, Upon Dibon, and, Upon Nebo, and, Upon Beth-diblathaim;

23 Kirjataimille, Beet-

23 över Kirjataim, Bet-

23 and, Upon

Gaamulille ja Beet-Meonille,

Gamul och Bet-Meon,

Kiriathaim, and, Upon Beth–gamul, and, Upon Beth–meon;

24 Kerijotille, Bosralle ja kaikille Mooabin maan kaupungeille, kaukaisille ja läheisille.

24 över Keriot och Bosra och över alla andra städer i Moabs land, vare sig de ligga fjärran eller nära.

24 and, Upon Kerioth, and, Upon Bozrah,— Yea, upon all the cities of the land of Moab, far, and near.

25 Katkaistu on Mooabin sarvi ja murskattu hänen käsivartensa, sanoo Herra.

25 Avhugget är Moabs horn, och hans arm är sönderbruten, säger HERREN.

25 Cut off, is the horn of Moab, Yea, his arm, is broken,—Declareth Yahweh.

26 Juovuttakaa hänet, sillä hän on ylpeillyt Herraa vastaan, niin että Mooab suistuu omaan oksennukseensa ja tulee nauruksi hänkin.

26 Gören honom drucken, ty han har förhävt sig mot HERREN; ja, må Moab ragla omkull i sina egna spyor och bliva till åtlöje, också han.

26 Make ye him drunken, Because, against Yahweh, hath he magnified himself; So shall, Moab, stagger, into his own vomit, And shall become a derision, even he!

27 Vai eikö Israel ollut sinulle nauruksi? Onko hänet tavattu varasten joukosta, koska sinä, milloin vain hänestä puhuit, pudistit päätäsi?

27 Eller var icke Israel till ett åtlöje för dig? Blev han då ertappad bland tjuvar, eftersom du skakar huvudet, så ofta du talar om honom?

27 And was it not, a derision, that Israel, became to thee? And was it not, among thieves, he was found? For, as often as thou didst speak of him, thou didst wag the head!

28 Jättäkää kaupungit ja asukaa kallioilla, te Mooabin asukkaat, ja olkaa kuin kyyhkynen, joka tekee pesänsä ammottavan kuilun taakse.

28 Övergiven edra städer och byggen bo i klipporna, I Moabs inbyggare, och bliven lika duvor som bygga sina nästen bortom klyftans gap.

28 Leave ye the cities, and dwell in the cliff, Ye inhabitants of Moab; And become ye as a dove, that maketh her nest in the further–side of the fissure’s mouth.

29 Me olemme kuulleet Mooabin ylpeilyn, tuon ylen ylpeän, hänen

29 Vi hava hört om Moabs högmod, det övermåttan höga, om

29 We have heard the arrogance of Moab— proud exceedingly: His

korskeutensa, ylpeilynsä ja kopeilunsa ja hänen sydämensä pöyhkeyden.

30 Minä tunnen, sanoo Herra, hänen vihansa ja hänen väärät puheensa; väärin he ovat tehneet.

31 Siksi minä valitan Mooabin tähden, koko Mooabin tähden minä huudan; Kiir-Hereksen miesten tähden huokaillaan.
32 Enemmän kuin Jaeser itkee, itken minä sinua, Sibman viinipuu; sinun köynnöksesi menivät yli meren, ulottuivat Jaeserin mereen asti. Sinun hedelmän- ja viininkorjuusi keskeen on hävittäjä hyökännyt.

33 Ilo ja riemu on tauonnut hedelmätarhoista ja Mooabin maasta. Viinin minä olen lopettanut viinikuurnista; ei poljeta enää viiniä ilohuudoin, ilohuuto ei ole enää ilohuuto.

34 Hesbonin parku kuuluu Elaleen, Jahaaseen asti, he

hans stolthet, högmod och högfärd och hans hjärtas förhävelse.

30 Jag känner, säger HERREN, hans övermod och opålitlighet, hans lösa tal och opålitliga handlingssätt.
31 Därför måste jag jämra mig för Moabs skull; över hela Moab måste jag klaga. Över Kir-Heres' män må man sucka.
32 Mer än Jaeser gråter, måste jag gråta över dig, du Sibmas vinträd, du vars rankor gingo över havet och nådde till Jaesers hav; mitt i din sommar och din vinbärgning har ju en förhärjare slagit ned.

33 Glädje och fröjd är nu avbärgad från de bördiga fälten och från Moabs land. På vinet i pressarna har jag gjort slut; man trampar ej mer vin under skördeskri, skördeskriet är intet skördeskri mer.

34 Från Hesbon, jämmerstaden, ända till Eleale, ända till Jahas

loftiness and his arrogance and his majesty, and his elevation of heart!
30 I know—Declareth Yahweh, His passion—that ‘tis Unjust! His boastings, that Untrue have they made [them]!
31 For this cause, over Moab, will I howl, And, for all, Moab, will I make outcry,—For the men of Kir–heres, must one, moan!
32 Beyond the weeping of Jazer, will I weep for thee, O vine of Sibmah, Thy tendrils, have gone over the sea, Unto the sea of Jazer, have they reached, Upon thy summer fruits, And upon thy vintage, the spoiler, hath fallen.
33 So shall be withdrawn gladness and exultation—From the fruitful field, and, From the land of Moab,—And, wine from the vats, have I caused to fail, They shall not tread with shouting, The shouting, shall be no, shouting!
34 From the outcry of Heshbon, Even unto Elealeh, Even unto

antavat äänensä kuulua Sooarista Hooronaimiin, Eglat-Selisijjaan asti, sillä Nimrimin vedet ehtyvät erämaaksi.

upphäver man rop, och från Soar ända till Horonaim, till Eglat-Selisia; ty också Nimrims vatten bliva torr ökenmark.

Jahaz, have they given forth their voice, From Zoar even unto Horonaim, the third Eglath,—For, even the waters of Nimrim, to utter desolation, have been turned:

35 Minä lopetan Mooabista, sanoo Herra, kukkuloilla-uhraajat, ne, jotka polttavat uhreja jumalillensa.

35 Och jag skall i Moab så göra, säger HERREN, att ingen mer frambär offer på offerhöjden och ingen mer tänder offereld åt sin gud.

35 Then will I cause to cease, from Moab, Declareth Yahweh,—him that offereth at a high–place, and, him that burneth incense to his gods.

36 Siksi minun sydämeni väräjää Mooabin tähden niinkuin huilu, minun sydämeni väräjää Kiir-Hereksen miesten tähden niinkuin huilu, sillä mennyttä on heidän hankkimansa säästö.

36 Därför klagar mitt hjärta såsom en flöjt över Moab, ja, mitt hjärta klagar såsom en flöjt över Kir-Heres' män: vad de hava kvar av sitt förvärv går ju förlorat.

36 For this cause, my heart, for Moab, like flutes, shall make plaintive sounds, Yea, my heart, for the men of Kir–heres, like flutes, shall make plaintive sounds, Because, the abundance he hath gotten, is lost!

37 Kaikki päät ovat paljaiksi ajellut ja kaikki parrat leikatut, kaikki kädet viileskellyt, ja lanteilla on säkit.

37 Ty alla huvuden äro skalliga och alla skägg avskurna; på alla händer äro sårmärken och omkring länderna säcktyg.

37 For, every head, is baldness, And, every beard, clipped: Upon all hands, are gashes, And, upon the loins, sackcloth!

38 Kaikilla Mooabin katoilla ja toreilla on pelkkää valitusta, sillä minä olen murskannut Mooabin kuin kelpaamattoman astian, sanoo Herra.

38 På alla Moabs tak och på dess torg höres allenast dödsklagan, ty jag har krossat Moab såsom ett värdelöst kärl, säger HERREN.

38 Upon all the housetops of Moab, And in her broadways, it is all lamentation,—For I have broken Moab—Like a vessel wherein is no, pleasure, Declareth Yahweh.

39 Kuinka se on kauhuissansa! Valittakaa! Kuinka Mooab kääntyikään selin ja häpesi! Mooab on tullut nauruksi ja kauhuksi kaikille naapureilleen.

40 Sillä näin sanoo Herra: Katso, kotkan kaltainen liitää siivet levällään Mooabia kohti.

41 Kerijot valloitetaan ja vuorilinnoitukset vallataan; sinä päivänä on Mooabin sankarien sydän niinkuin synnytystuskissa olevan vaimon sydän.

42 Ja Mooab hävitetään kansojen luvusta, sillä se on ylpeillyt Herraa vastaan.

43 Kauhu ja kuoppa ja paula on edessäsi, sinä Mooabin asukas, sanoo Herra.

44 Joka pakenee kauhua, se putoaa kuoppaan, ja joka kuopasta nousee, se puuttuu paulaan; sillä minä tuotan Mooabille heidän rangaistusvuotensa, sanoo Herra.

39 Huru förfärad är han icke! I mån jämra eder. Huru vänder icke Moab ryggen till med blygd! Ja, Moab bliver ett åtlöje och en skräck för alla dem som bo däromkring.

40 Ty så säger HERREN: Se, en som liknar en örn svävar fram och breder ut sina vingar över Moab.

41 Keriot bliver intaget, bergfästena bliva erövrade. Och Moabs hjältars hjärtan bliva på den dagen såsom en kvinnas hjärta, när hon är barnsnöd.

42 Ja, Moab skall förgöras så att det icke mer är ett folk, ty det har förhävt sig mot HERREN.

43 Faror, fallgropar och fällor vänta eder, I Moabs inbyggare, säger HERREN.

44 Om någon flyr undan faran, så störtar han i fallgropen, och om han kommer upp ur fallgropen, så fångas han i fällan. Ty jag skall låta ett hemsökelsens år komma

39 How, it is broken down! They have howled, How, hath Moab turned the back, for shame,—So shall Moab become a derision and a terror, to all round about him.

40 For, thus, saith Yahweh, Lo! as an eagle, shall one dart along,—And shall spread out his wings towards Moab.

41 Captured, is Kerioth, And, the fortresses, are seized,—Then shall the heart of the heroes of Moab become in that, day, As the heart of a woman in her pains.

42 Then shall, Moab, be destroyed, from being a people,—Because, against Yahweh, hath he magnified himself.

43 Terror, and pit, and snare, are upon thee, O inhabitant of Moab, Declareth Yahweh:

44 He that fleeth from the face of the terror, Shall fall into the pit, And, he that getteth up out of the pit, Shall be captured by the snare,—For I will bring against her—against Moab, The

över dem, över Moab, säger HERREN.

year of their visitation, Declareth Yahweh.

45 Hesbonin varjossa seisovat pakolaiset voimaa vailla. Sillä tuli lähti Hesbonista, liekki Siihonin vaiheilta; ja se kulutti Mooabin ohimon ja melskeen miesten päälaen.

45 I Hesbons skugga stanna de, det är ute med flyktingarnas kraft. Ty eld gick ut från Hesbon, en låga från Sihons land; och den förtärde Moabs tinning, hjässan på stridslarmets söner.

45 In the shadow of Heshbon, stand strengthless, the fugitives,—For, a fire, hath gone forth out of Heshbon, And shall flame out of the midst of Sihon, And shall devour the beard of Moab, And the crown of the head of the proudly tumultuous.

46 Voi sinua, Mooab! Hukkunut on Kemoksen kansa, sillä sinun poikasi ovat vangeiksi otetut ja tyttäresi viedyt vankeuteen.

46 Ve dig, Moab! Förlorat är Kemos' folk. Ty dina söner äro tagna till fånga, och dina döttrar förda bort i fångenskap.

46 Woe to thee, Moab! Lost, are the people of Chemosh,—For thy sons, have been taken, into captivity, And thy daughters into captivity.

47 Mutta minä käännän Mooabin kohtalon aikojen lopulla, sanoo Herra. Tähän asti Mooabin tuomiosta.

47 Men i kommande dagar skall jag åter upprätta Moab, säger HERREN. Så långt om domen över Moab.

47 Yet will I bring back the captivity of Moab, In the afterpart of the days, Declareth Yahweh, Thus far, is the sentence of Moab.

49 luku

1 Ammonilaisia vastaan. Näin sanoo Herra: Eikö Israelilla olekaan lapsia, tahi eikö hänellä ole perillistä? Miksi Malkam on perinyt Gaadin ja hänen kansansa asettunut sen kaupunkeihin?

1 Om Ammons barn. Så säger HERREN: Har Israel nu inga barn, eller har han ingen arvinge mer? Eller varför har Malkam tagit arv, efter Gad, och varför bor hans folk i dess städer?

1 Of the sons of Ammon–Thus, saith Yahweh: Hath Israel no, sons? Hath he no, heir? Why hath, Malkam, taken possession, of Gad, Or have, his people, in the cities thereof, made their dwelling?

2 Sentähden, katso, päivät tulevat, sanoo Herra, jolloin minä annan sotahuudon kuulua ammonilaisten Rabbaa vastaan, ja siitä on tuleva rauniokumpu, autio, ja sen tytärkaupungit tulessa palavat. Silloin Israel on perivä perijänsä, sanoo Herra.

2 Se, därför skola dagar komma, säger HERREN då jag skall låta höra ett härskri mot Rabba i Ammons barns land; och då skall det bliva en öde grushög, och dess lydstäder skola brännas upp i eld; och Israel skall då taga arv efter dem som hava tagit hans arv, säger HERREN.

2 Therefore, lo! days are coming, Declareth Yahweh, When I will cause to be heard against Rabbah of the sons of Ammon, an alarm of war, So shall she become a mound of desolation, And, her villages, with fire, shall blaze,—Then shall, Israel, inherit them, who inherited him, Saith Yahweh.

3 Valita, Hesbon, sillä Ai on hävitetty; huutakaa, te Rabban tyttäret, kääriytykää säkkeihin, pitäkää valittajaiset ja harhailkaa ympäri karjatarhoissa, sillä Malkam menee pakkosiirtolaisuuteen ja hänen pappinsa ja ruhtinaansa hänen kanssaan.

3 Jämra dig, du Hesbon, ty Ai är förstört; ropen, I Rabbas döttrar. Höljen eder i sorgdräkt, klagen, och gån omkring i gårdarna; ty Malkam måste vandra bort i fångenskap, och hans präster och furstar med honom.

3 Howl, O Heshbon, for Ai is spoiled, Make outcry, ye daughters of Rabbah, Gird you with sackcloth, Lament ye, and run to and fro among the fences,—For, Malkam, into captivity, shall go, His priests and his princes, together.

4 Miksi kerskaat laaksoistasi, laaksosi yltäkylläisyydestä, sinä luopiotytär, joka luotat aarteisiisi sanoen: 'Kuka käy minun kimppuuni?'

4 Varför berömmer du dig av dina dalar, av att din dal flödar över, du avfälliga dotter? Du som förlitar dig på dina skatter och säger: »Vem skall väl komma åt mig?»,

4 Why shouldst thou glory in the vales, The flowing of thy vale, O apostate, daughter? She who is trusting in her treasures, [saying,] Who, shall invade, me?

5 Katso, minä tuotan sinulle peljätyksen joka taholta, sanoo Herra, Herra Sebaot, ja teidät karkoitetaan, mikä

5 se, jag skall låta förskräckelse komma över dig från alla dem som bo omkring dig, säger Herren, HERREN

5 Behold me! bringing upon thee, terror, Declareth My Lord, Yahweh of hosts, From all who are round

minnekin, eikä ole pakenevilla kokoajaa.

6 Mutta sen jälkeen minä käännän ammonilaisten kohtalon, sanoo Herra.

7 Edomia vastaan. Näin sanoo Herra Sebaot: Eikö ole enää viisautta Teemanissa? Loppunut on ymmärtäväisiltä neuvo, rauennut heidän viisautensa.

8 Paetkaa, kääntykää, piiloutukaa syvälle, te Dedanin asukkaat; sillä minä tuotan Eesaulle turmion, hänen rangaistuksensa ajan.

9 Jos viininkorjaajat käyvät kimppuusi, eivät he jälkikorjuuta jätä; jos varkaat tulevat yöllä, hävittävät he tarpeeksensa.

10 Sillä minä paljastan Eesaun, tuon ilmi hänen kätkönsä, eikä hän voi lymytä; hänen lapsensa, veljensä ja naapurinsa hävitetään, niin ettei häntä enää ole.

Sebaot. Och I skolen varda bortdrivna, var och en åt sitt håll och ingen skall församla de flyktande.

6 Men därefter skall jag åter upprätta Ammons barn, säger HERREN.

7 Om Edom. Så säger HERREN Sebaot: Finnes då ingen vishet mer i Teman? Har all rådighet försvunnit ifrån de förståndiga? Är deras vishet uttömd?

8 Flyn, vänden om, gömmen eder djupt nere, I Dedans inbyggare. Ty över Esau skall jag låta ofärd komma på hans hemsökelses tid.

9 När vinbärgare komma över dig, skola de icke lämna kvar någon efterskörd. När tjuvar komma om natten, skola de fördärva så mycket dem lyster.

10 Ty jag skall blotta Esau, jag skall uppenbara hans gömslen, och han skall icke lyckas hålla sig dold; fördärv skall drabba hans barn, hans

about thee,—And ye shall be driven out every man before it, And there shall be none to bring home the wanderer;

6 But, afterwards, will I bring back the captivity of the sons of Ammon, Declareth Yahweh.

7 Of Edom—Thus, saith Yahweh of hosts, Is there, no longer, wisdom in Teman? Hath counsel perished from the discerning? Is, their wisdom, corrupt?

8 Flee ye, turn, go down deep to dwell, O inhabitant of Dedan,— For, the doom of Esau, have I brought in upon him, The time of his visitation.

9 If, grape–gatherers, came to thee, Would they not leave, gleanings? If, thieves in the night, Would they not have taken away what sufficed them?

10 But, I, have stripped Esau bare, I have uncovered his secret places, And, to conceal himself, shall he not be able! Spoiled, are his seed, and his brethren,

	bröder och grannar, och han skall icke mer vara till.	and his neighbours, and he is, not.
11 Jätä orposi minun elätettävikseni, ja sinun leskesi turvatkoot minuun.	11 Bekymra dig ej om dina faderlösa, jag vill behålla dem vid liv; och må dina änkor förtrösta på mig.	11 Leave thy fatherless children, I, will preserve them alive,—And, thy widows, In me, let them trust.
12 Sillä näin sanoo Herra: Katso, niidenkin, jotka eivät ole vikapäät siitä maljasta juomaan, täytyy siitä juoda; ja sinäkö jäisit rankaisematta? Sinä et jää rankaisematta, vaan sinun täytyy juoda.	12 Ty så säger HERREN: Se, de som icke hade förskyllt att dricka kalken, de nödgas att dricka den; skulle då du bliva ostraffad? Nej, du skall icke bliva ostraffad, utan skall nödgas att dricka den.	12 For, thus, saith Yahweh—Lo! they who had not been adjudged to drink the cup, shall surely drink, And art, thou, the one to go, unpunished? Thou shalt not go unpunished, but, shalt surely drink.
13 Sillä minä olen vannonut itse kauttani, sanoo Herra, että Bosra on tuleva kauhistukseksi, häpeäksi, tyrmistykseksi ja kiroussanaksi, ja kaikki sen tytärkaupungit tulevat ikuisiksi raunioiksi.	13 Ty vid mig själv har jag svurit, säger HERREN, att Bosra skall bliva ett föremål för häpnad och smälek; det skall förödas och bliva ett exempel som man nämner, när man förbannar; och alla dess lydstäder skola bliva ödemarker för evärdlig tid.	13 For, by myself, have I sworn, Declareth Yahweh, That, Bozrah, shall become, an astonishment, a reproach, and a desolation, and a contempt,—And, all her cities, shall become age-abiding desolations.
14 Minä olen kuullut sanoman Herralta, ja sanansaattaja on lähetetty kansakuntiin: Kokoontukaa ja käykää sitä vastaan ja nouskaa sotaan. -	14 Ett budskap har jag hört från HERREN, och en budbärare är utsänd bland folken: »Församlen eder och kommen emot det, och stån upp till strid.	14 A report, have I heard from Yahweh, Yea, an envoy, throughout the nations, hath been sent,—Gather yourselves together, and come against her, And arise to the battle.
15 Sillä katso, minä teen sinut vähäiseksi kansojen	15 Ty se, jag skall göra dig ringa bland folken,	15 For lo! Small, have I made thee among the

seassa, ylenkatsotuksi ihmisten kesken.
16 Sinun peljättävyytesi, sinun sydämesi ylpeys on pettänyt sinut, joka asut kallionrotkoissa, vallitset kukkulain korkeudet. Vaikka tekisit pesäsi korkealle niinkuin kotka, minä syöksen sinut sieltä alas, sanoo Herra.

17 Ja Edom tulee kauhistukseksi; jokainen, joka ohitse kulkee, kauhistuu ja viheltää kaikille sen haavoille.

18 Niinkuin oli silloin, kun Sodoma ja Gomorra ja niiden naapurit hävitettiin, sanoo Herra, niin ei sielläkään ole kenkään asuva, ei yksikään ihmislapsi oleskeleva.

19 Katso, niinkuin leijona karkaa Jordanin rantatiheiköstä lakastumattomalle laitumelle, niin minä äkisti karkoitan heidät sieltä pois. Ja hänet, joka valittu on, minä asetan sinne kaitsijaksi.

föraktad bland människorna.
16 Den förfäran du väckte har bedragit dig, ja, ditt hjärtas övermod, där du sitter ibland bergsklyftorna och håller dig fast högst uppe på höjden. Om du än byggde ditt näste så högt uppe som örnen, så skulle jag dock störta dig ned därifrån, säger HERREN.

17 Och Edom skall bliva ett föremål för häpnad; alla som gå där fram skola häpna och vissla vid tanken på alla dess plågor.
18 Likasom när Sodom och Gomorra med sina grannstäder omstörtades, säger HERREN, så skall ingen mer bo där och intet människobarn där vistas.

19 Se, lik ett lejon som drager upp från Jordanbygdens snår och bryter in på frodiga betesmarker skall jag i ett ögonblick jaga dem bort därifrån; och den som jag utväljer skall jag sätta till herde över

nations,—Despised among men!
16 Thy monstrous thing, hath deceived thee, The insolence of thy heart, O thou that inhabitest the hidden recesses of the cliff, That holdest fast the height of the hill,—Though thou set high, as an eagle, thy nest, From thence, will I bring thee down, Declareth Yahweh;
17 So shall, Edom, become, an astonishment,—Every one passing by her, will be astonished and hiss, over all her plagues:
18 Like the overthrow of Sodom and Gomorrah and her neighbours, Saith Yahweh,—There shall not dwell there—a man, Nor sojourn therein—any son of the earth-born.
19 Lo! like a lion, will he come up from the majesty of the Jordan, unto the pasture perennial, But I will wink—I will make him run away therefrom, Who, then shall be the Chosen One whom,

Sillä kuka on minun vertaiseni, ja kuka vetää minut tilille? Ja kuka on se paimen, joka voi kestää minun edessäni?

20 Sentähden kuulkaa Herran päätös, jonka hän on päättänyt Edomia vastaan, ja hänen aivoituksensa, jotka hän on aivoitellut Teemanin asukkaita vastaan: Totisesti, ne raastetaan pois, nuo lauman vähäiset; totisesti, niiden laidun kauhistuu niiden tähden.

21 Heidän sortumisensa pauhusta vapisee maa; huudetaan, niin että ääni kuuluu Kaislamerelle asti.

22 Katso, kotkan kaltainen kohoaa ja liitää siivet levällään Bosraa kohti; sinä päivänä on Edomin sankarien sydän niinkuin synnytystuskissa olevan vaimon sydän.

23 Damaskoa vastaan. Hamat ja Arpad joutuvat häpeään, sillä he kuulevat pahan sanoman, he menehtyvät pelkoon -

dem. Ty vem är min like, och vem kan ställa mig till ansvar? Och vilken är den herde som kan bestå inför mig?

20 Hören därför det råd som HERREN har lagt mot Edom, och de tankar som han har mot Temans inbyggare: Ja, herdegossarna skola sannerligen släpas bort; sannerligen, deras betesmark skall häpna över dem.

21 Vid dånet av deras fall bävar jorden; man skriar så, att ljudet höres ända borta vid Röda havet.

22 Se, en som liknar en örn lyfter sig och svävar fram och breder ut sina vingar över Bosra. Och Edoms hjältars hjärtan bliva på den dagen såsom en kvinnas hjärta, när hon är i barnsnöd.

23 Om Damaskus. Hamat och Arpad komma på skam; ty ett ont budskap få de höra, och de betagas

over it, I may set in charge? For who, shall be like unto, me? And who, shall appoint, me, a time? And who, is, the Shepherd, that shall stand before, me?

20 Wherefore, hear ye, The counsel of Yahweh, which he hath counseled against Edom, And his devices which he hath devised against the inhabitants of Teman,—Surely the little ones of the flock, shall drag them away, Surely he will cause their fold to be astounded over them.

21 At the noise of their fall, hath trembled the earth, At the outcry, in the Red Sea, was heard its noise.

22 Lo! as an eagle, he shall mount and dart, and spread his wings over Bozrah,—So shall the heart of the heroes of Edom, in that day, become as the heart of a woman in her pain.

23 Of Damascus, Turned pale, have Hamath and Arpad, For, a calamitous report, have they heard—they

levottomuus kuin meressä, joka ei voi tyyntyä!

24 Damasko lannistuu, kääntyy pakoon, hirmu on sen vallannut; sitä kouristaa ahdistus ja tuska niinkuin synnyttäväistä!

25 Kuinka hyljätty onkaan ylistetty kaupunki, minun iloni kaupunki!

26 Sentähden sen nuorukaiset kaatuvat sen kaduilla, ja kaikki sotamiehet saavat surmansa sinä päivänä, sanoo Herra Sebaot.

27 Ja minä sytytän Damaskon muurit tuleen, ja se on kuluttava Benhadadin palatsit.

28 Keedaria ja Haasorin valtakuntia vastaan, jotka Nebukadressar, Baabelin kuningas, voitti. Näin sanoo Herra: Nouskaa, käykää Keedarin kimppuun ja hävittäkää Idän miehet.

29 Heidän majansa ja lampaansa otetaan pois, heidän telttansa ja kaikki heidän tavaransa ja

av ångest. I havet råder oro; det kan ej vara stilla.

24 Damaskus förlorar modet, det vänder sig om till flykt, ty skräck har fattat det; ångest och vånda har gripit det, lik en barnaföderskas.

25 Varför lät man den icke vara, den berömda staden, min glädjes stad?

26 Så måste nu dess unga män falla på dess gator, och alla dess stridsmän förgöras på den dagen, säger HERREN Sebaot.

27 Och jag skall tända eld på Damaskus' murar, och elden skall förtära Ben-Hadads palatser.

28 Om Kedar och Hasors riken, som blevo slagna av Nebukadressar, konungen i Babel. Så säger HERREN: Upp, ja, dragen åstad upp mot Kedar, och fördärven Österlandets söner.

29 Deras hyddor och deras hjordar må man taga, deras tält och allt deras bohag och deras

tremble,—In the sea, is anxiety, it cannot, rest.

24 Enfeebled, is Damascus, She hath turned to flee, But, terror, hath seized her,—Anguish and pangs, have seized her, as a woman in childbirth.

25 Alas! is she not forsaken—The city so praised! The citadel I rejoiced in!

26 Therefore, shall her young men fall, in her broadways,—And, all her men of war, shall be silent in that day, Declareth Yahweh of hosts;

27 Then will I kindle a fire in the walls of Damascus,—And it shall devour the palaces of Ben-hadad.

28 Of Kedar, And of the kingdoms of Hazor, Which Nebuchadrezzar king of Babylon smote—Thus, saith Yahweh,—Arise ye, go up against Kedar, So shall they spoil the sons of the East:

29 Their tents and their flocks, shall they take, And, their curtains, and all their baggage, and

heidän kamelinsa viedään heiltä, ja heistä huudetaan: 'Kauhistus kaikkialta!'

30 Lähtekää pakoon, paetkaa nopeasti, piiloutukaa syvälle, te Haasorin asukkaat, sanoo Herra, sillä Nebukadressar, Baabelin kuningas, on päättänyt teistä päätöksen, on pitänyt neuvoa teitä vastaan.
31 Nouskaa, käykää kansan kimppuun, joka asuu rauhassa ja turvallisena, sanoo Herra; ei ole sillä ovia eikä salpoja, he asuvat yksinänsä.
32 Ja heidän kamelinsa joutuvat ryöstettäviksi ja heidän karjansa paljous saaliiksi; ja minä hajotan heidät kaikkiin tuuliin, nuo päälaen ympäriltä kerityt, ja joka puolelta minä tuotan heille turmion, sanoo Herra.

33 Ja Haasor tulee aavikkosutten asunnoksi, autioksi iankaikkisesti; ei kenkään ole siellä asuva, ei yksikään ihmislapsi siellä oleskeleva.

kameler må föras bort ifrån dem och man må ropa över dem; »Skräck från alla sidor!»

30 Flyn, ja, flykten med hast, gömmen eder djupt nere, I Hasors inbyggare, säger HERREN, ty Nebukadressar, konungen i Babel, har lagt råd mot eder och tänkt ut mot eder ett anslag.
31 Upp, säger HERREN, ja, dragen ditupp mot ett fredligt folk, som bor där i trygghet, utan både portar och bommar, i sin avskilda boning.
32 Deras kameler skola bliva edert byte, och deras myckna boskap skall bliva edert rov; och jag skall förströ dem åt alla väderstreck, männen med det kantklippta håret och från alla sidor skall jag låta ofärd komma över dem, säger HERREN.
33 Och Hasor skall bliva en boning för schakaler en ödemark till evärdlig tid; ingen skall mer bo där och intet människobarn där

their camels, shall they carry off for themselves,—And shall cry out unto them, Terror round about!
30 Flee, remove far away, go deep to dwell, Ye inhabitants of Hazor, Urgeth Yahweh; For Nebuchadrezzar king of Babylon—hath counseled against you, a counsel, And devised against you a device.

31 Arise ye, go up against a nation at ease—dwelling securely, Commandeth Yahweh,—Having neither doors nor bars, Alone, do they dwell:
32 So shall, their camels, become, a prey, And, the throng of their cattle, a spoil, Then will I scatter them to every wind, even the clipt-beards,—And, from all sides of him, will I bring in their doom, Declareth Yahweh.

33 So shall Hazor become, A habitation of jackals, An astonishment, unto times age-abiding: There shall not dwell

vistas.

there—a man, Nor sojourn therein—a son of the earth-born.

34 Herran sana, joka tuli profeetta Jeremialle Eelamia vastaan Juudan kuninkaan Sidkian hallituksen alussa; se kuului:

34 Detta är vad som kom till profeten Jeremia såsom HERRENS ord om Elam, i begynnelsen av Sidkias, Juda konungs, regering; han sade:

34 So much of the word of Yahweh as came unto Jeremiah the prophet, Against Elam,—in the beginning of the reign of Zedekiah king of Judah, saying:—

35 Näin sanoo Herra Sebaot: Katso, minä murran Eelamin jousen, heidän väkevyytensä parhaimmat.

35 Så säger HERREN Sebaot: Se, jag skall bryta sönder Elams båge, deras yppersta makt.

35 Thus, saith Yahweh of hosts,—Behold me! breaking the bow of Elam,—The beginning, of their might;

36 Ja minä tuotan Eelamia vastaan neljä tuulta taivaan neljältä ääreltä ja hajotan heidät kaikkiin näihin tuuliin; eikä ole oleva kansaa, johon ei tulisi Eelamin karkoitettuja.

36 Och från himmelens fyra ändar skall jag låta fyra vindar komma mot Elam, och skall förströ dess folk åt alla dessa väderstreck; och intet folk skall finnas, dit icke de fördrivna ifrån Elam skola komma.

36 Then will I bring in against Elam, four winds, from the four quarters of the heavens, And will scatter, them to all these winds,—And there shall be no nation, whither the outcasts of Elam, shall not come;

37 Ja minä saatan Eelamin kauhistumaan vihollistensa edessä, niiden edessä, jotka etsivät heidän henkeänsä, ja minä annan onnettomuuden kohdata heitä, vihani hehkun, sanoo Herra, ja minä lähetän heidän jälkeensä miekan, kunnes minä heidät lopetan.

37 Och jag skall göra elamiterna förfärade för sina fiender och för dem som stå efter deras liv, och jag skall låta olycka komma över dem, min vredes glöd, säger HERREN. Jag skall sända svärdet efter dem, till dess att jag har gjort ände på dem.

37 And I will cause Elam to be dismayed, Before their enemies, Even before them who are seeking their life, So will I bring upon them calamity, Even the glow of mine anger, Declareth Yahweh,—And will send after them the sword, until I have made an end of them;

38 Ja minä asetan

38 Och jag skall sätta

38 And I will set my

valtaistuimeni Eelamiin ja hävitän sieltä kuninkaan ja ruhtinaat, sanoo Herra.

upp min tron i Elam och förgöra där både konung och furstar, säger HERREN.

throne in Elam,—And will destroy, from thence, king and princes, Declareth Yahweh;

39 Mutta aikojen lopulla minä käännän Eelamin kohtalon, sanoo Herra.

39 Men i kommande dagar skall jag åter upprätta Elam, säger HERREN.

39 But it shall come to pass, In the afterpart of the days, That I will bring back the captivity of Elam, Declareth Yahweh.

50 luku

1 Sana, jonka Herra puhui Baabelia vastaan, kaldealaisten maata vastaan, profeetta Jeremian kautta.

1 Detta är det ord som HERREN talade om Babel, om kaldéernas land, genom profeten Jeremia.

1 The word which Yahweh spake, Against Babylon, Against the land of the Chaldeans, through Jeremiah the prophet:

2 Julistakaa kansojen keskuudessa ja kuuluttakaa, nostakaa lippu; kuuluttakaa, älkää salatko. Sanokaa: Baabel on valloitettu, Beel on joutunut häpeään, kauhistunut on Merodak; sen jumalankuvat ovat joutuneet häpeään, kauhistuneet ovat sen kivijumalat.

2 Förkunnen detta bland folken och kungören det, och resen upp ett baner; kungören det, döljen det icke. Sägen: Babel är intaget, Bel har kommit på skam, Merodak är krossad, ja, dess avgudar hava kommit på skam, dess eländiga avgudar äro krossade.

2 Tell ye among the nations, And let it be heard, And lift ye up a standard, Let it be heard, do not conceal: Say ye—Captured, is Babylon, Confounded, is Bel, Broken in pieces, is Merodach, Confounded, are her images, Broken down, her manufactured gods;

3 Sillä sen kimppuun käy kansa pohjoisesta ja tekee sen maan autioksi, niin ettei siellä asukasta ole: niin ihmiset kuin eläimet pakenevat, menevät pois.

3 Ty ett folk drager upp mot det norrifrån, som skall göra dess land till en ödemark, så att ingen kan bo däri; både människor och djur skola fly bort.

3 For there hath come up against her—a nation out of the North, The same, shall make her land an astonishment, And there shall be none to dwell

		therein,—Both man and beast, have removed—have gone!
4 Niinä päivinä ja siihen aikaan, sanoo Herra, tulevat israelilaiset yhdessä Juudan miesten kanssa; he kulkevat itkien lakkaamatta ja etsivät Herraa, Jumalaansa.	4 I de dagarna och på den tiden, säger HERREN, skola Israels barn komma vandrande tillsammans med Juda barn; under gråt skola de gå åstad och söka HERREN, sin Gud.	4 In those days, and at that time, Declareth Yahweh, Shall the sons of Israel come in, They, and the sons of Judah, together: Weeping as they travel, so shall they journey on, And, Yahweh their God, shall they seek;
5 Siionia he kysyvät, sitä kohden ovat heidän kasvonsa käännetyt. Tulkaa! He liittyvät Herran kanssa iankaikkiseen liittoon, jota ei pidä unhotettaman.	5 De skola fråga efter Sion; hitåt skola deras ansikten vara vända: »Kommen! Må man nu hålla fast vid HERREN i ett evigt förbund, som aldrig varder förgätet.»	5 To Zion, shall they ask the way, Hitherward, their faces, Come and let us join ourselves unto Yahweh, In a covenant age–abiding, which shall not be forgotten.
6 Kadonnut lammaslauma oli minun kansani. Heidän paimenensa olivat vieneet heidät harhaan eksyttäville vuorille; he kulkivat vuorelta kukkulalle, unhottivat lepopaikkansa.	6 En vilsekommen hjord var mitt folk. Deras herdar hade fört dem vilse och läto dem irra omkring på bergen. Så strövade de från berg till höjd och glömde sin rätta lägerplats.	6 Wandering sheep, have, my people, been, Their own shepherds, led them astray, On the mountains, they seduced them, From mountain to hill, have they gone, They have forgotten their couching–place.
7 Kaikki, jotka heitä tapasivat, söivät heitä, ja heidän vihollisensa sanoivat: 'Emme joudu syynalaisiksi.' Sillä he olivat tehneet syntiä Herraa vastaan, vanhurskauden asumusta,	7 Alla som träffade på dem åto upp dem, och deras ovänner sade: »Vi ådraga oss ingen skuld därmed.» Så skedde, därför att de hade syndat mot HERREN, rättfärdighetens boning,	7 All who found them, devoured them, And, their adversaries, said—We shall not be guilty,––Because they have sinned, Against, Yahweh, the pasturage of righteousness, Yea, the

Herraa, heidän isiensä toivoa, vastaan.
8 Paetkaa Baabelista, lähtekää pois kaldealaisten maasta, ja käykää kuin johtokauriit lauman edellä.

9 Sillä katso, minä herätän ja tuon Baabelia vastaan suurten kansojen joukon pohjoisesta maasta, ja ne asettuvat sotarintaan sitä vastaan. Sieltäkäsin se valloitetaan; heidän nuolensa ovat kuin voitollisen sankarin, joka ei tyhjänä palaja.

10 Ja Kaldea joutuu ryöstettäväksi, kaikki sen ryöstäjät saavat yltäkyllin, sanoo Herra.

11 Iloitkaa vain, riemuitkaa vain, te minun perintöosani riistäjät, hypelkää kuin puiva hieho, ja hirnukaa kuin orhit:

12 kuitenkin joutuu äitinne suureen häpeään,

mot HERREN, deras fäders hopp.
8 Flyn ut ur Babel, dragen bort ifrån kaldéernas land, och bliven lika bockar som hasta framför hjorden.

9 Ty se, jag skall uppväcka från nordlandet en hop av stora folk och föra dem upp mot Babel, och de skola rusta sig till strid mot det; från det hållet skall det bliva intaget. Deras pilar skola vara såsom en lyckosam hjältes, som icke vänder tillbaka utan seger.

10 Och Kaldeen skall lämnas till plundring; dess plundrare skola alla få nog, säger HERREN.

11 Ja, om I än glädjens och fröjden eder, I som skövlen min arvedel, om I än hoppen såsom kvigor på tröskplatsen och frusten såsom hingstar,

12 eder moder skall dock komma storligen

hope of their fathers—Yahweh.
8 Remove ye out of the midst of Babylon, And, out of the land of the Chaldeans, come ye forth,—And become ye like he-goats before the flock;

9 For lo! I, am rousing and bringing up against Babylon, a gathered host of great nations, out of the land of the North, And they shall array themselves against her, From thence, shall she be captured,—His arrows, are as of a hero making childless, None shall return, empty.

10 So shall the Chaldeans become a spoil,—All her spoilers, shall be satisfied, Declareth Yahweh;

11 Because they used to be glad, Because they used to be uproarious, When plundering mine inheritance,—Because they used to caper about as a heifer at grass, And bellow like bulls.

12 Your mother, hath turned very pale, She

synnyttäjänne saa hävetä. Katso, pakanakansoista vihoviimeinen! Erämaa, kuiva maa ja aromaa!

på skam; hon som har fött eder skall få blygas. Se, bland folken skall hon bliva den yttersta -- en öken, ett torrt land och en hedmark!

that bare you, hath turned red,—Lo! the last of nations, is—A desert, A parched land, and, A waste plain.

13 Herran vihan tähden se on oleva asumaton, aivan autio. Jokainen, joka kulkee Baabelin ohitse, kauhistuu ja viheltää kaikille sen haavoille.

13 För HERRENS förtörnelses skull måste det ligga obebott och alltigenom vara en ödemark. Alla som gå fram vid Babel skola häpna och vissla vid tanken på alla dess plågor.

13 Because of the vexation of Yahweh, she shall not be inhabited, But shall become a complete, desolation,—Every one passing by Babylon, shall be astonished and hiss, over all her plagues.

14 Asettukaa sotarintaan Baabelia vastaan, yltympäri, kaikki jousenjännittäjät. Ampukaa sitä, älkää nuolia säästäkö; sillä se on tehnyt syntiä Herraa vastaan.

14 Rusten eder till strid mot Babel från alla sidor, I som spännen båge; skjuten på henne, sparen icke på pilarna; ty mot HERREN har hon syndat.

14 Set yourselves in array against Babylon round about, All ye who tread the bow, Shoot at her, do not spare so much as an arrow,—For, against Yahweh, hath she sinned.

15 Nostakaa sotahuuto sitä vastaan joka taholta. Se antautuu, sen pylväät kaatuvat, sen muurit sortuvat. Sillä tämä on Herran kosto. Kostakaa sille, tehkää sille, niinkuin sekin on tehnyt.

15 Höjen segerrop över henne på alla sidor: »Hon har måst giva sig; fallna äro hennes stödjepelare, nedrivna hennes murar!» Detta är ju HERRENS hämnd, så hämnens då på henne. Såsom hon har gjort, så mån I göra mot henne.

15 Raise a shout against her round about, She hath stretched forth her hand, Fallen, are her buttresses, Torn down, are her walls,—Because, the avenging of Yahweh, it is, Take ye vengeance upon her, As she hath done, do ye, unto her.

16 Tuhotkaa kylväjät Baabelista ja ne, jotka elonaikana sirppiin tarttuvat. Hävittäjän

16 Utroten ur Babel både dem som så och dem som i skördens tid föra lien. Undan det

16 Cut ye off the sower from Babylon, And him that graspeth the sickle, in the time of harvest.

miekkaa pakoon he kääntyvät kukin oman kansansa tykö, pakenevat kukin omaan maahansa.

härjande svärdet må envar nu vända om till sitt folk och envar fly hem till sitt land.

From the face of the sword of the oppressor, Each, to his own people, will they turn, and, Each, to his own land, will they flee.

17 Eksynyt lammas on Israel, leijonat ovat sen eksyksiin ajaneet. Ensiksi Assurin kuningas söi sen, ja nyt viimeksi Nebukadressar, Baabelin kuningas, kalusi sen luut.

17 Israel var ett vilsekommet får som jagades av lejon. Först åts det upp av konungen i Assyrien, och sist har Nebukadressar, konungen i Babel, gnagt dess ben.

17 A sheep all alone, is Israel, Lions, have driven him away,—At the first, the king of Assyria, devoured him, And, here, at the last, Nebuchadrezzar king of Babylon, hath broken his bones!

18 Sentähden, näin sanoo Herra Sebaot, Israelin Jumala: Katso, minä rankaisen Baabelin kuningasta ja hänen maatansa, niinkuin minä rankaisin Assurin kuningasta.

18 Därför säger HERREN Sebaot, Israels Gud, så: Se, jag skall hemsöka konungen i Babel och hans land, likasom jag har hemsökt konungen i Assyrien.

18 Therefore, Thus, saith Yahweh of hosts, God of Israel, Behold me! bringing punishment against the king of Babylon, and against his land,—Just as I brought punishment against the king of Assyria.

19 Ja minä tuon Israelin takaisin sen omille laidunmaille, ja se on käyvä laitumella Karmelilla ja Baasanissa ja tyydyttävä nälkänsä Efraimin vuorilla ja Gileadissa.

19 Och jag skall föra Israel tillbaka till hans betesmarker, och han skall få gå bet på Karmel och i Basan; och på Efraims berg och i Gilead skall han få äta sig mätt.

19 So will I bring back Israel unto his own pasture, And he shall feed upon Carmel and Bashan; And, in the hill country of Ephraim and Gilead, shall, his soul, be satisfied.

20 Niinä päivinä ja siihen aikaan, sanoo Herra, etsitään Israelin rikkomusta, eikä sitä enää ole, ja Juudan syntiä, eikä sitä löydetä;

20 I de dagarna och på den tider säger HERREN, skall man söka efter Israels missgärning, och den skall icke mer vara till, och efter Juda

20 In those days, and in that time, Declareth Yahweh, The iniquity of Israel, shall be sought, and, there shall be, none, And the sins of

sillä minä annan anteeksi niille, jotka minä jäännökseksi jätän.

synder, och de skola icke mer bliva funna; ty jag skall förlåta dem som jag låter leva kvar.

Judah, and they shall not be found; For I will grant pardon to them whom I suffer to remain.

21 Käy Merataimin maan kimppuun ja Pekodin asukasten kimppuun. Aja heitä takaa, hävitä, vihi tuhon omaksi heidät, sanoo Herra, ja tee kaikki, mitä minä olen käskenyt sinun tehdä.

21 Drag ut mot Merataims land och mot inbyggarna i Pekod. Förfölj dem och döda dem och giv dem till spillo, säger HERREN, och gör i alla stycken såsom jag har befallt dig.

21 Against the land of Merathaim, go thou up against her, And against the inhabitants of Pekod,—Lay waste and devote to destruction after them, Declareth Yahweh, And do according to all which I have commanded thee.

22 Sotahuuto kuuluu maassa, suuri hävityksen melske!

22 Krigsrop höras i landet, och stort brak.

22 The, sound of battle, is in the earth,—And a great destruction.

23 Kuinka rikottu ja särjetty onkaan se vasara, joka löi koko maanpiiriä! Kuinka onkaan Baabel tullut kauhistukseksi kansojen seassa!

23 Huru sönderbruten och krossad är den icke, den hammare som slog hela jorden! Huru har icke Babel blivit till häpnad bland folken!

23 How, is cut and broken, the hammer of all the earth! How hath, Babylon, become an astonishment, among the nations!

24 Minä viritin sinulle pyydyksen, ja niin sinut, Baabel, vangittiin tietämättäsi. Sinut tavattiin ja otettiin kiinni, sillä Herraa vastaan sinä ryhdyit taisteluun.

24 Jag lade ut en snara för dig, och så blev du fångad, Babel, förrän du visste därav; du blev ertappad och gripen, ty det var med HERREN som du hade givit dig i strid.

24 I laid a snare for thee, yea, and thou wast captured, O Babylon, when, thou, wast not aware,—Thou wast found out, yea and taken, For, with Yahweh, hadst thou contended.

25 Herra avasi asehuoneensa ja toi ulos vihansa aseet. Sillä Herra, Herra Sebaot, on tekevä

25 HERREN öppnade sin rustkammare och tog fram sin vredes vapen. Ty ett verk hade

25 Yahweh opened, his armoury, and brought out his weapons of indignation,—For, a

työnsä kaldealaisten maassa.

Herren, HERREN Sebaot, att utföra i kaldéernas land.

work, it is, pertaining to My Lord, Yahweh of hosts, in the land of the Chaldeans.

26 Käykää sen kimppuun kaikilta ääriltä, avatkaa sen aitat, heittäkää ulos, mitä siinä on, läjään niinkuin lyhteet. Vihkikää se tuhon omaksi, älköön siitä tähdettä jääkö.

26 Ja, kommen över det från alla sidor, öppnen dess förrådskammare, kasten i en hög vad där finnes, såsom man gör med säd, och given det till spillo; låten intet därav bliva kvar.

26 Come ye against her from farthest parts, Throw open her granaries, Cast her up as heaps, and devote her to destruction,—Do not let her have, a remnant.

27 Hävittäkää kaikki sen härät, astukoot ne teurastettaviksi. Voi heitä! Sillä heidän päivänsä on tullut, heidän rangaistuksensa aika.

27 Nedgören alla dess tjurar, fören dem ned till att slaktas. Ve dem, ty deras dag har kommit, deras hemsökelses tid!

27 Cut up all her bullocks, Let them go down to the slaughter,––Alas for them! For their day, hath come, Their time for punishment.

28 Kuule! Pakenevia ja pakolaisia tulee Baabelin maasta Siioniin ilmoittamaan Herran, meidän Jumalamme, kostoa, kostoa Hänen temppelinsä puolesta.

28 Hör huru de fly och söka rädda sig ur Babels land, för att i Sion förkunna HERRENS, vår Guds, hämnd, hämnden för hans tempel.

28 The voice, Of them who are in flight, and, Of such as are escaping, out of the land of Babylon,—To tell in Zion, The avenging of Yahweh our God, The avenging of his temple.

29 Kutsukaa ampujat kokoon Baabelia vastaan, kaikki jousenjännittäjät: leiriytykää sen ympärille, älköön pääskö pakoon ainoakaan. Maksakaa sille sen tekojen mukaan; kaiken sen mukaan, mitä se on tehnyt, tehkää sillekin. Sillä se on

29 Båden upp mot Babel folk i mängd, allt vad bågskyttar heter; lägren eder runt omkring det, låten ingen undkomma. Vedergällen det efter dess gärningar; gören mot det alldeles såsom det självt har gjort. Ty mot

29 Publish against Babylon, ye chiefs of all who tread the bow—Encamp against her round about, Let there be none to escape, Recompense to her according to her work, According to all which she did, do ye to her,—

uhitellut Herraa, Israelin Pyhää.

30 Sentähden sen nuorukaiset kaatuvat sen kaduilla, ja kaikki sotamiehet saavat surmansa sinä päivänä, sanoo Herra.
31 Katso, minä käyn sinun kimppuusi, sinä ylpeä, sanoo Herra, Herra Sebaot, sillä sinun päiväsi on tullut, sinun rangaistuksesi aika.

32 Ylpeä kompastuu ja kaatuu, eikä ole hänen nostajaansa. Ja minä sytytän hänen kaupunkinsa tuleen, ja se kuluttaa ne ja kaiken, mitä hänen ympärillänsä on.
33 Näin sanoo Herra Sebaot: Sorrettuja ovat niin israelilaiset kuin Juudan miehet, ja kaikki heidän vangitsijansa pitävät heitä kiinni, he eivät tahdo päästää heitä irti.
34 Mutta heidän lunastajansa on väkevä, Herra Sebaot on hänen nimensä. Hän ajaa heidän asiansa, tuo rauhan maan päälle,

HERREN har det handlat övermodigt, mot Israels Helige.

30 Därför skola dess unga man falla på dess gator, och alla dess stridsmän skola förgöras på den dagen, säger HERREN.
31 Se, jag skall vända mig mot dig, du övermodige, säger Herren, HERREN Sebaot, ty din dag har kommit, den tid då jag vill hemsöka dig.
32 Då skall den övermodige stappla och falla, och ingen skall kunna upprätta honom. Och jag skall tända eld på hans städer, och elden skall förtära allt omkring honom.
33 Så säger HERREN Sebaot: Förtryckta äro Israels barn, och Juda barn jämte dem. Alla de som hava fart dem i fångenskap hålla dem fast och vilja icke släppa dem.
34 Men deras förlossare är stark; HERREN Sebaot är hans namn. Han skall förvisso utföras deras sak, så att han skaffar ro åt

For, Against Yahweh, hath she acted presumptuously, Against the Holy One of Israel.
30 Therefore, shall her young men fall in her broadways,—And, all her men of war, be silenced in that day, Declareth Yahweh.
31 Behold me! against thee, most insolent one, Declareth My Lord, Yahweh of hosts; For thy day, hath come, Thy time for punishment;
32 So shall the most insolent one stumble, and fall, And he shall have none, to lift him up,—And I will kindle a fire in his cities, which shall devour all who are round about him.
33 Thus, saith Yahweh of hosts—Oppressed, were the sons of Israel and the sons of Judah, together,—And, all who took them captive, Held them fast, Refused to let them go:—
34 Their Redeemer, can hold fast, Yahweh of hosts, is his name, He will, thoroughly plead, their plea,—That he may quiet the earth,

mutta Baabelin asukkaille vavistuksen.
35 Miekka kaldealaisten kimppuun, sanoo Herra, ja Baabelin asukasten kimppuun, sen ruhtinasten ja tietäjäin kimppuun!

36 Miekka valhettelijain kimppuun, ja he typertyvät! Miekka sen sankarien kimppuun, ja he kauhistuvat!

37 Miekka sen hevosten ja vaunujen kimppuun ja kaiken sekakansan kimppuun, joka on sen keskellä, ja he muuttuvat naisiksi! Miekka sen aarteiden kimppuun, ja ne ryöstetään!

38 Helle sen vetten kimppuun, ja ne kuivuvat! Sillä se on jumalankuvien maa, ja hirmujumaliinsa he uskaltavat mielettömästi.

39 Sentähden tulevat sen asukkaiksi erämaan ulvojat ja ulisijat, ja kamelikurjet siellä asustavat. Ei sitä ikinä enää asuta, autioksi jää

jorden -- men oro åt Babels invånare.
35 Svärd komme över kaldéerna, säger HERREN, över Babels invånare, över dess furstar och dess visa män!

36 Svärd komme över lögnprofeterna, så att de stå där såsom dårar! Svärd komme över dess hjältar, så att de bliva förfärade!
37 Svärd komme över dess hästar och vagnar och över allt främmande folk därinne, så att de bliva såsom kvinnor! Svärd komme över dess skatter, så att de bliva tagna såsom byte!

38 Torka komme över dess vatten, så att de bliva uttorkade! Ty det är ett belätenas land, och skräckgudar dyrka de såsom vanvettiga människor.

39 Därför skola nu schakaler bo där tillsammans med andra ökendjur, och strutsar skola där få sin boning. Aldrig mer skall det

And disquiet the inhabitants of Babylon.
35 A sword, is over the Chaldeans, Declareth Yahweh,—And against the inhabitants of Babylon, And against her princes, And against her wise men:
36 A sword, is against the praters, And they shall be shewn to be foolish, A sword, is against her heroes, And they shall be dismayed:
37 A sword, is against his horses and against his chariots, and against all the rabble that are in her midst, And they shall become women,—A sword, is against her treasures, And they shall be made a prey:
38 A drought, is against her waters, And they shall be dried up,—For, a land of images, it is, And, with their shocking things, they act as men who are mad:
39 Therefore, shall the criers, dwell with, the howlers, Yea ostriches, shall dwell therein,—So shall it be dwelt in no more for ever, Neither

se polvesta polveen.

40 Niinkuin oli silloin, kun Jumala hävitti Sodoman ja Gomorran ja niiden naapurit, sanoo Herra, niin ei sielläkään ole kenkään asuva, ei yksikään ihmislapsi oleskeleva.
41 Katso, kansa tulee pohjoisesta; suuri kansa ja monet kuninkaat nousevat maan perimmäisiltä ääriltä.

42 He käyttävät jousta ja keihästä, ovat julmat ja armahtamattomat. Heidän pauhinansa on kuin pauhaava meri, ja he ratsastavat hevosilla, varustettuina kuin soturi taisteluun sinua vastaan, tytär Baabel.

43 Kun Baabelin kuningas kuulee sanoman heistä, niin hänen kätensä herpoavat; ahdistus valtaa hänet, tuska, niinkuin synnyttäväisen.
44 Katso, niinkuin leijona karkaa Jordanin rantatiheiköstä lakastumattomalle

bliva bebyggt, från släkte till släkte skall det vara obebott.
40 Likasom när Sodom och Gomorra med sina grannstäder omstörtades av Gud, säger HERREN, så skall ingen mer bo där och intet människobarn där vistas.
41 Se, ett folk kommer norrifrån; ett stort folk och många konungar resa sig och komma från jordens yttersta ända.

42 De föra båge och lans, de äro grymma och utan förbarmande. Dånet av dem är såsom havets brus, och på sina hästar rida de fram, rustade såsom kämpar till strid, mot dig, du dotter Babel.

43 När konungen i Babel hör ryktet om dem, sjunka hans händer ned; ängslan griper honom, ångest lik en barnaföderskas.

44 Se, lik ett lejon som drager upp från Jordanbygdens snår och bryter in på frodiga

shall it be inhabited, unto generation after generation.
40 Like the divine overthrow of Sodom and Gomorrah and her neighbours, Declareth Yahweh,—There shall not dwell there—a man, Nor sojourn therein—a son of the earth-born.
41 Lo! a people coming in from the North,—Yea, a great nation, and many kings, shall be roused up out of the remote parts of the earth:
42 Bow and javelin, shall they grasp, Cruel, are they, and will not have compassion, Their voice, like the sea, will roar, And, on horses, will they ride,—Set in array, as one man, for battle, Against thee, O daughter of Babylon!
43 The king of Babylon hath heard, the report of them, And unnerved, are his hands,—Anguish, hath seized him, Writhing pain, as a woman in child-birth.
44 Lo! as a lion, shall he come up from the majesty of the Jordan, Unto the pasture

laitumelle, niin minä äkisti karkoitan heidät sieltä pois. Ja hänet, joka valittu on, minä asetan sinne kaitsijaksi. Sillä kuka on minun vertaiseni, ja kuka vetää minut tilille? Ja kuka on se paimen, joka voi kestää minun edessäni?

betesmarker skall jag i ett ögonblick jaga dem bort därifrån; och den som jag utväljer skall jag sätta till herde över dem. Ty vem är min like, och vem kan ställa mig till ansvar? Och vilken är den herde som kan bestå inför mig?

perennial, But I will wink—I will make them run away therefrom, Who, then shall be the Chosen One whom, against it, I may set in charge? For who, shall be like unto, me? And who, shall appoint, me, a, time? And who, is, the Shepherd that shall stand before, me?

45 Sentähden kuulkaa Herran päätös, jonka hän on päättänyt Baabelia vastaan, ja hänen aivoituksensa, jotka hän on aivoitellut kaldealaisten maata vastaan: Totisesti, ne raastetaan pois, nuo lauman vähäiset; totisesti, laidun kauhistuu niiden tähden.

45 Hören därför det råd som HERREN har lagt mot Babel, och de tankar som han har mot kaldéernas land: Ja, herdegossarna skola sannerligen släpas bort; sannerligen, deras betesmark skall häpna över dem.

45 Therefore, hear ye, The counsel of Yahweh, which he hath counselled against Babylon, And his devices which he hath devised against the land of the Chaldeans,—Surely the little ones of the flock, shall drag them away, Surely he will cause the pasture to be astounded over them.

46 Huuto käy: 'Baabel on valloitettu!' ja maa vapisee, parku kuuluu kansoissa.

46 När man ropar: »Babel är intaget», då bävar jorden, och ett skriande höres bland folken.

46 At the noise of the taking of Babylon, the earth, trembled,—And, the outcry, among the nations, was heard.

51 luku

1 Näin sanoo Herra: Katso, minä herätän Baabelia vastaan, Leeb-Kaamain asukkaita vastaan hävittäjän

1 Så säger HERREN: Se, jag skall uppväcka mot Babel och mot Leb-Kamais inbyggare en fördärvares ande.

1 Thus, saith Yahweh—Behold me! stirring up against Babylon, And against the inhabitants of the centre of them

hengen.

who rise up against me,—A wind that destroyeth;

2 Ja minä lähetän Baabeliin muukalaisia, jotka hajottavat sen ja tyhjentävät sen maan, sillä joka taholta he tulevat sitä vastaan onnettomuuden päivänä.

2 Och jag skall sända främlingar mot Babel, och de skola kasta det med kastskovlar och ödelägga dess land. Ja, från alla sidor skola de komma emot det på olyckans dag.

2 And I will send to Babylon winnowers, And they shall winnow her, And shall empty her land,—For they are against her round about, in the day of calamity.

3 Jousimies jännittäköön jousensa sitä vastaan, joka jousen jännittää, ja sitä vastaan, joka uljastelee rintahaarniskassaan. Älkää säälikö sen nuorukaisia, vihkikää tuhon omaksi koko sen sotajoukko.

3 Skyttar skola spänna sina bågar mot dem som där spänna båge, och mot dem som där yvas i pansar. Skonen icke dess unga män, given hela dess här till spillo.

3 Let not the archer tread his bow, Nor lift himself up in his coat of mail,—And do not spare her young men, Devote to destruction all her host.

4 Haavoitettuja kaatuu kaldealaisten maassa ja lävistettyjä sen kaduilla.

4 Dödsslagna män skola då falla i kaldéernas land och genomborrade man på dess gator.

4 So shall they fall wounded, in the land of Chaldea,—Yea thrust through, in her streets,

5 Sillä ei Israel eikä Juuda ole Jumalansa, Herran Sebaotin, hylkäämä, vaan noiden maa on täynnä syntivelkaa Israelin Pyhän edessä.

5 Ty Israel och Juda äro icke änkor som hava blivit övergivna av sin Gud, av HERREN Sebaot, därför att deras land var fullt av skuld mot Israels Helige.

5 For Israel and Judah have not been widowed, Of their God, Of Yahweh of hosts,—But, their land, hath been filled with punishment for guilt, from the Holy One of Israel.

6 Paetkaa Baabelista ja pelastakoon kukin henkensä, älkää hukkuko sen syntiin. Sillä tämä on Herran koston aika, hän

6 Flyn ut ur Babel; må var och en söka rädda sitt liv, så att I icke förgås genom dess missgärning. Ty detta

6 Flee out of the midst of Babylon, And deliver ye every man his own life, Be not cut off in her punishment,—For it

maksaa sille, mitä se on ansainnut.

är för HERREN en hämndens tid, då han vill vedergälla det vad det har gjort.

is Yahweh's, time of avenging, A recompense, is he, repaying unto her.

7 Baabel oli Herran kädessä kultainen malja, joka juovutti kaiken maan. Sen viinistä joivat kansat; sentähden kansat tulivat mielettömiksi.

7 Babel var i HERRENS hand en gyllene kalk som gjorde hela jorden drucken. Av dess vin drucko folken, och så blevo folken såsom vanvettiga.

7 A cup of gold, was Babylon, in the hand of Yahweh, Making drunk all the earth,—Of her wine, have the nations drunk, For this cause, have the nations been acting as men who are mad.

8 Äkisti on Baabel kaatunut ja murskaantunut. Valittakaa hänen tähtensä! Hakekaa balsamia hänen kipuunsa, ehkä hän paranee.

8 Men plötsligt är nu Babel fallet och krossat. Jämren eder över henne, hämten balsam för hennes plåga, om hon till äventyrs kan helas.

8 Suddenly, hath Babylon fallen, and been broken,—Howl ye over her, Fetch balsam for her pain, Peradventure, she shall be healed!

9 'Me olemme koettaneet parantaa Baabelia, mutta ei hän ole parantunut. Jättäkää hänet ja menkäämme pois, kukin omaan maahansa; sillä hänen tuomionsa ulottuu taivaaseen asti, kohoaa pilviin saakka.

9 »Ja, vi hava sökt hela Babel, men hon har icke kunnat helas; låt oss lämna henne och gå var och en till sitt land. Ty hennes straffdom räcker upp till himmelen och når allt upp till skyarna.

9 We would have healed Babylon, but she is not healed, Leave her, and let us go every one to his own land,—For her judgment, reacheth unto the heavens, And mounteth as far as the skies.

10 Herra on tuonut ilmi meidän vanhurskautemme; tulkaa, julistakaamme Siionissa Herran, meidän Jumalamme, tekoja.'

10 HERREN har låtit vår rätt gå fram; kom, låt oss förtälja i Sion HERRENS, vår Guds, verk.»

10 Yahweh hath brought forth our righteousnesses,—Come and let us relate in Zion, the work of Yahweh our God.

11 Teroittakaa nuolet, täyttäkää viinet! Herra on herättänyt Meedian kuningasten hengen, sillä

11 Vässen pilarna, fatten sköldarna. HERREN har uppväckt de mediska

11 Polish the arrows, Lay hold of the shields,—Yahweh hath roused the spirit of the

hänen ajatuksensa käy Baabelia vastaan, sen hävittämiseksi. Tämä on Herran kosto, kosto hänen temppelinsä puolesta.

konungarnas ande; ty hans tankar äro vända mot Babel till att fördärva det. Ja, HERRENS hämnd är här, hämnden för hans tempel.

kings of the Medes, For, against Babylon, his purpose is, to destroy her,—For it is, The avenging of Yahweh, The avenging of his temple.

12 Kohottakaa lippu Baabelin muureja vastaan, vahvistakaa vartiosto, asettakaa vartijat, valmistakaa väijytykset; sillä mitä Herra on ajatellut, sen hän tekeekin, sen minkä hän on puhunut Baabelin asukkaita vastaan.

12 Resen upp ett baner mot Babels murar, hållen sträng vakt, ställen ut väktare, läggen bakhåll; ty HERREN har fattat sitt beslut, och han gör vad han har talat mot Babels invånare.

12 Against the walls of Babylon, Lift ye up a standard, Strengthen ye the watch, Station the watchmen, Make ready the ambuscades,—For Yahweh hath both planned, and also performed, that which he had spoken against the inhabitants of Babylon.

13 Sinä, joka asut suurten vetten partailla, joka olet aarteista rikas, sinun loppusi on tullut, sinun väärän voittosi raja.

13 Du som bor vid stora vatten och är så rik på skatter, din ände har nu kommit, din vinningslystnads mått är fyllt.

13 O thou who dwellest upon many waters, Who aboundest in treasures,––Come, hath thine end! The measure of thine unrighteous gain!

14 Herra Sebaot on vannonut itse kauttansa. Totisesti, minä täytän sinut ihmisillä niinkuin heinäsirkoilla, ja he virittävät sinusta viininkorjuulaulun.

14 HERREN Sebaot har svurit vid sig själv: sannerligen, om jag än har uppfyllt dig med människor så talrika som gräshoppor, så skall man dock få upphäva skördeskri över dig.

14 Yahweh of hosts, hath sworn, by his own soul: Surely I have filled thee with men, as with locusts, And they have answered against thee, with a shout.

15 Hän on tehnyt maan voimallansa, vahvistanut maanpiirin viisaudellansa ja levittänyt taivaat taidollansa.

15 Han har gjort jorden genom sin kraft, han har berett jordens krets genom sin vishet, och genom sitt förstånd har

15 He that, Made the earth in his might, Established the world in his wisdom,—And, in his understanding, stretched

han utspänt himmelen.

16 Kun hän jylisee, käy vetten pauhina taivaalla, ja hän nostaa pilvet maan ääristä, tekee salamat ja sateen ja tuo tuulen sen säilytyspaikoista.

16 När han vill låta höra sin röst, då brusa himmelens vatten, då låter han regnskyar stiga upp från jordens ända; han låter ljungeldar komma med regn och för vinden ut ur dess förvaringsrum.

out the heavens,
16 By the voice that he uttered, there was a tumult of waters in the heavens, And he caused vapours to ascend from the end of the earth,—Lightnings for the rain, made he, And brought forth wind out of his treasures.

17 Järjetön on jokainen ihminen, tietoa vailla, häpeän saa jokainen kultaseppä veistetystä kuvasta, petosta on hänen valamansa kuva, eikä niissä henkeä ole.

17 Såsom dårar stå då alla människor där och begripa intet; guldsmederna komma då alla på skam med sina beläten, ty deras gjutna beläten äro lögn, och ingen ande är i dem.

17 Every son of earth had become too brutish to know,—Every goldsmith, hath been put to shame, by a graven image,—For, a falsehood, is his molten image, Seeing there is no breath in them:

18 Turhuutta ne ovat, naurettavia tekeleitä; kun niiden rangaistus tulee, ne hukkuvat.

18 De äro fåfänglighet, en tillverkning att le åt; när hemsökelsen kommer över dem, måste de förgås.

18 Vanity, they are, A handiwork of mockeries,—In the time of their visitation, shall they perish.

19 Näiden kaltainen ei ole hän, joka on Jaakobin osa, sillä hän on kaiken luoja, ja Jaakob on hänen perintösukunsa: Herra Sebaot on hänen nimensä.

19 Men sådan är icke han som är Jakobs del; nej, det är han som har skapat allt, och särskilt sin arvedels stam. HERREN Sebaot är hans namn.

19 Not like these, is the portion of Jacob, For, the fashioner of all things, is he! And the portion of his inheritance,—Yahweh of hosts, is his name.

20 Sinä olit minun vasarani, minun sota-aseeni, sinulla minä musersin kansoja, sinulla minä hävitin valtakuntia.

20 Du var min hammare, mitt stridsvapen; med dig krossade jag folk, med dig fördärvade jag riken.

20 A war–club, art thou, for me, Weapons of war; Therefore will I, Beat down with thee—nations, and, Destroy with thee—kingdoms;

21 Sinulla minä musersin hevosen ja ratsastajan, sinulla minä musersin vaunut ja ajajan.

22 Sinulla minä musersin miehen ja vaimon, sinulla minä musersin vanhan ja nuoren, sinulla minä musersin nuorukaisen ja neitosen.

23 Sinulla minä musersin paimenen ja hänen laumansa, sinulla minä musersin peltomiehen ja hänen juhtaparinsa, sinulla minä musersin käskynhaltijat ja päämiehet.

24 Minä maksan Baabelille ja kaikille Kaldean asukkaille kaiken sen pahan, minkä he ovat tehneet Siionille teidän silmäinne edessä, sanoo Herra.

25 Katso, minä käyn sinun kimppuusi, sinä hävityksen vuori, joka hävitit koko maan, sanoo Herra. Ja minä ojennan käteni sinua vastaan ja vieritän sinut alas kalliolta ja teen sinusta poltetun vuoren.

21 Med dig krossade jag häst och ryttare; med dig krossade jag vagn och körsven.

22 Med dig krossade jag man och kvinna; med dig krossade jag gammal och ung; med dig krossade jag yngling och jungfru.

23 Med dig krossade jag herden och hans hjord; med dig krossade jag åkermannen och hans oxpar; med dig krossade jag ståthållare och landshövding.

24 Men nu skall jag vedergälla Babel och alla Kaldeens inbyggare allt det onda som de hava förövat mot Sion, inför edra ögon, säger HERREN.

25 Se, jag skall vända mig mot dig, du fördärvets berg, säger HERREN, du som fördärvade hela jorden; och jag skall uträcka min hand mot dig och vältra dig ned från klipporna och göra dig till ett förbränt berg,

21 and, Beat down with thee—the horse and his rider,—and, Beat down with thee—the chariot and its rider;

22 and, Beat down with thee—man and woman, and, Beat down with thee—elder and youth, and, Beat down with thee—young man and virgin;

23 and, Beat down with thee—the shepherd and his flock, and, Beat down with thee—the plowman and his yoke; —and, Beat down with thee—governors and deputies:

24 So will I recompense to Babylon, And to all the inhabitants of Chaldea, All their wickedness which they have committed against Zion, before your eyes,– –Declareth Yahweh.

25 Behold me! against thee, O destroying mountain, Declareth Yahweh, That destroyest all the earth,—Therefore will I stretch out my hand over thee, And roll thee down from the crags, And make of thee a burning, mountain:

26 Eikä sinusta oteta enää kulmakiveä eikä perustuskiveä, vaan sinä jäät ikuiseksi erämaaksi, sanoo Herra.

26 så att man icke av dig skall kunna taga vare sig hörnsten eller grundsten, utan du skall bliva en ödemark för evärdlig tid, säger HERREN.

26 So shall they not fetch from thee, A stone for a corner, nor, A stone for a foundation,—For, desolations age-abiding, shalt thou become, Declareth Yahweh.

27 Nostakaa lippu maassa, puhaltakaa pasunaan kansoissa, vihkikää kansat häntä vastaan, kutsukaa häntä vastaan Araratin, Minnin ja Askenaan valtakunnat, asettakaa päämies häntä vastaan, antakaa tulla hevosia kuin pörheitä heinäsirkkoja.

27 Resen upp ett baner på jorden, stöten i basun ibland folken, invigen folk till strid mot det, båden upp mot det riken, både Ararats, Minnis och Askenas', tillsätten hövdingar mot det, dragen ditupp med hästar som likna borstiga gräshoppor.

27 Set ye up an ensign in the earth, Blow ye a horn among the nations, Hallow against her—nations, Summon against her the kingdoms of Ararat, Minni, and Ashkenaz,—Set in charge against her a marshal, Bring up cavalry like hairy locusts:

28 Vihkikää kansat häntä vastaan, Meedian kuninkaat, sen käskynhaltijat ja kaikki päämiehet ja koko sen vallan alainen maa.

28 Invigen folk till strid mot det: Mediens konungar, dess ståthållare och alla dess landshövdingar, och hela det land som lyder under deras välde.

28 Hallow against her—nations, With the kings of Media, With her governors and all her deputies,—And with all the land of his dominion:

29 Ja maa vapisee ja vääntelehtii tuskasta, sillä Herran aivoitukset täyttyvät Baabelia vastaan: hän tekee Baabelin maasta asumattoman erämaan.

29 Då darrar jorden och bävar, ty nu fullbordas vad HERREN tänkte mot Babel: att han ville göra Babels land till en ödemark, där ingen skulle bo.

29 Then did the land tremble, and was in pain,—For the plans of Yahweh, had been established against Babylon, To make the land of Babylon an astonishment, without inhabitant.

30 Baabelin sankarit lakkaavat taistelemasta, he istuvat

30 Babels hjältar upphöra att strida, de sitta stilla i sina fästen;

30 The heroes of Babylon have ceased, to fight, They have

linnoituksissaan, heidän voimansa on kuihtunut, he ovat naisiksi muuttuneet; sen asunnot ovat poltetut, sen salvat rikotut.

deras styrka har försvunnit, de hava blivit såsom kvinnor. Man har tänt eld på dess boningar; dess bommar äro sönderbrutna.

remained in the strongholds, Parched, is their might, They have become women,—They have set fire to her habitations, Broken, are her bars!

31 Juoksija juoksee juoksijaa vastaan, sanansaattaja sanansaattajaa vastaan, ilmoittamaan Baabelin kuninkaalle, että hänen kaupunkinsa on valloitettu äärestä toiseen,

31 Löparna löpa mot varandra, den ene budbäraren korsar den andres väg, med bud till konungen i Babel om att hela hans stad är intagen,

31 Runner to meet runner, shall they run, And teller to meet teller,—To tell the king of Babylon, That captured, is his city at the end!

32 kahlauspaikat vallatut, linnoitukset tulella poltetut ja sotamiehet kauhun vallassa.

32 att vadställena äro besatta och dammarna förbrända i eld och krigsmännen gripna av skräck.

32 and, The fords, have been seized, and, The reeds, have they burned with fire; and, The men of war, are dismayed!

33 Sillä näin sanoo Herra Sebaot, Israelin Jumala: Tytär Baabel on kuin puimatanner poljettaessa; vielä vähän aikaa, niin hänen elonaikansa tulee.

33 Ty så säger HERREN Sebaot, Israels Gud: Dottern Babel är såsom en tröskplats, när man just har trampat till den; ännu en liten tid, och skördetiden kommer för henne.

33 For, thus, saith Yahweh of hosts, God of Israel, The daughter of Babylon, is like a threshing-floor, at the time of treading her: Yet a little, and the time of harvest shall overtake her.

34 Nebukadressar, Baabelin kuningas, on minut syönyt, hävittänyt minut, pannut syrjään kuin tyhjän astian; hän on niellyt minut niinkuin lohikäärme, täyttänyt vatsansa minun herkuillani ja huuhtonut

34 Uppätit mig och förgjort mig har han, Nebukadressar, konungen i Babel. Han har gjort mig till ett tomt kärl; lik en drake har han uppslukat mig, han har fyllt sin buk med mina läckerheter

34 Nebuchadrezzar king of Babylon—Hath devoured me, Hath vexed me, Hath set me down as an empty vessel, He hath swallowed me like a sea-monster, He hath filled his belly with my

minut pois.

35 'Kärsimäni väkivalta ja minun raadeltu lihani tulkoon Baabelin päälle', sanoo Siionin asukas. 'Minun vereni tulkoon Kaldean asukasten päälle', sanoo Jerusalem.

36 Sentähden näin sanoo Herra: Katso, minä ajan sinun asiasi ja kostan sinun kostosi. Minä kuivaan hänen virtansa ja ehdytän hänen lähteensä.

37 Ja Baabel tulee kiviroukkioksi, aavikkosutten asunnoksi, kauhistukseksi ja ivan vihellykseksi, aivan asujattomaksi.

38 He kiljuvat kaikki kuin nuoret leijonat, murisevat kuin naarasleijonain pennut.

39 Kun he ovat himossansa kiihkeimmillään, teen minä heille juomingit ja juovutan heidät, että he riemastuvat ja nukkuvat ikuiseen uneen eivätkä enää heräjä, sanoo Herra.

och drivit mig bort.

35 »Den orätt mig har skett och det som har vederfarits mitt kött, det komme över Babel», så må Sions invånare säga; och »Mitt blod komme över Kaldeens inbyggare», så må Jerusalem säga.

36 Därför säger HERREN så: Se, jag skall utföra din sak och utkräva din hämnd. Jag skall låta dess hav sina bort och dess brunn uttorka,

37 och Babel skall bliva en stenhop, en boning för schakaler, ett föremål för häpnad och begabberi, så att ingen kan bo där.

38 Alla ryta de nu såsom lejon; de skria såsom lejonungar.

39 Men när de äro som mest upptända, skall jag tillreda åt dem ett gästabud; jag skall göra dem druckna, så att de jubla. Så skola de somna in i en evig sömn, ur vilken de aldrig skola uppvakna, säger HERREN.

dainties,—He hath driven me away!

35 The violence done to me and to my flesh, be upon Babylon! Shall the inhabitress of Zion say,—Yea, my blood, be upon the inhabitant of Chaldea! Shall Jerusalem say.

36 Therefore, Thus, saith Yahweh, Behold me! pleading thy cause, So then I will execute the avenging of thee; And will dry up her sea, And make dry her spring:

37 Thus shall Babylon become–Heaps, A habitation of jackals, An astonishment, and, A hissing, Without inhabitant.

38 Together, like wild lions, shall they roar,—They have growled like lions' whelps.

39 When they are heated, I will spread their banquets, And let them drink that they may become uproarious, So shall they sleep an age–abiding sleep and not wake,—Declareth Yahweh.

40 Minä vien heidät teurastettaviksi, niinkuin karitsat, niinkuin oinaat ja kauriit.

41 Kuinka onkaan valloitettu Seesak, vallattu se, jota ylisti kaikki maa! Kuinka onkaan Baabelista tullut kauhistus kansojen seassa!

42 Meri nousi Baabelin yli, sen aaltojen pauhuun se peittyi.

43 Sen kaupungit ovat tulleet autiomaaksi, kuivaksi maaksi ja aromaaksi, maaksi, jossa ei asu kenkään, jossa ei ihmislapsi kulje.

44 Minä kostan Beelille Baabelissa ja vedän ulos hänen kidastaan sen, mitä hän on niellyt; eivätkä kansat enää virtaa hänen tykönsä. Baabelin muurikin on kaatunut.

45 Lähde pois sen keskeltä, minun kansani, ja pelastakoon kukin henkensä Herran vihan

40 Jag skall föra dem ned till att slaktas såsom lamm, likasom vädurar och bockar.

41 Huru har icke Sesak blivit intaget och hon som var hela jordens berömmelse erövrad! Huru har icke Babel blivit ett föremål för häpnad bland folken!

42 Havet steg upp över Babel; av dess brusande böljor blev det övertäckt.

43 Så blev av dess städer en ödemark, ett torrt land och en hedmark, ett land där ingen bor, och där intet människobarn går fram.

44 Ja, jag skall hemsöka Bel i Babel och taga ut ur hans gap vad han har slukat; och folken skola icke mer strömma till honom. Babels murar skola ock falla.

45 Dragen ut därifrån, mitt folk; må var och en söka rädda sitt liv undan HERRENS vredes

40 I will bring them down, As fat lambs to slaughter,—As rams, with he-goats.

41 How, hath Sheshach, been captured! How, hath the praise of all the earth, been seized! How, hath Babylon, become an astonishment among the nations!

42 The sea, hath gone up over Babylon,—With the multitude of its rolling waves, is she covered.

43 Her cities, have become, an astonishment, A land parched up, and a waste plain,—A land wherein shall no man dwell, Nor, pass through them, a son of the earth-born!

44 So will I bring punishment upon Bel in Babylon, And will bring forth what he hath swallowed, out of his mouth, And the nations, shall stream unto him no more,—Even the wall of Babylon, hath fallen!

45 Come ye forth out of her midst, O my people, And deliver ye every man his own life,-

hehkusta.

46 Älköön sydämenne säikkykö, älkää peljätkö sitä sanomaa, joka kuuluu maassa, kun tulee tänä vuonna tämä sanoma ja sitten toisena vuonna tuo sanoma, kun maassa on väkivalta ja hallitsija hallitsijaa vastaan.

47 Sentähden katso, päivät tulevat, jolloin minä kostan Baabelin jumalankuville, jolloin koko sen maa joutuu häpeään ja kaikki kaatuvat surmattuina sen keskellä.

48 Silloin riemuitsevat Baabelin kohtalosta taivas ja maa ja kaikki, mitä niissä on, kun pohjoisesta tulevat sen hävittäjät, sanoo Herra.

49 Baabelinkin on kaatuminen, te Israelin surmatut, niinkuin Baabelin tähden kaatui surmatuita kautta kaiken maan.

50 Te miekasta pelastuneet, menkää, älkää pysähtykö, muistakaa Herraa

glöd.

46 Varen icke försagda i edra hjärtan, och frukten icke för de olycksbud som höras i landet, om än ett olycksbud kommer det ena året och sedan nästa år ett nytt olycksbud, och om än våld råder på jorden och härskare står mot härskare.

47 Se, därför skola dagar komma, då jag skall hemsöka Babels beläten, och då hela dess land skall stå med skam och alla skola falla slagna därinne.

48 Då skola himmel och jord jubla över Babel, de och allt vad i dem är, då nu förhärjarna komma över det norrifrån, säger HERREN.

49 Ja, I slagna av Israel, också Babel måste falla, likasom för Babel människor föllo slagna över hela jorden.

50 I som haven lyckats rädda eder undan svärdet, gån åstad, stannen icke. Kommen

–Because of the glow of the anger of Yahweh.

46 And let not your heart be timid, nor be ye afraid, Because of the report that is reported in the earth, When there shall come, in one year, the report, And, after that, in another year, the report, With violence in the earth, and ruler upon ruler.

47 Therefore, lo! days coming, when I will bring punishment upon the images of Babylon, And, all her land, shall turn pale,—Yea, all her wounded, shall fall in her midst.

48 Then shall shout over Babylon—heavens and earth, and all who are therein,—For, out of the North, shall come to her the spoilers, Declareth Yahweh.

49 Not only, hath, Babylon, caused the fall of the slain of Israel,—By Babylon, also, have fallen the slain of, all the earth.

50 Ye that have escaped the sword, depart, do not stand still,—Remember, from

kaukaisella maalla ja pitäkää mielessänne Jerusalem.
51 'Me häpeämme, sillä me kuulemme pilkkaa; häpeä peittää meidän kasvomme, sillä muukalaiset ovat käyneet Herran temppelin pyhyyksien kimppuun.'

52 Sentähden katso, päivät tulevat, sanoo Herra, jolloin minä kostan sen jumalankuville ja sen maa on täynnä haavoitettujen voihkinaa.

53 Vaikka Baabel astuisi ylös taivaaseen, vaikka se korkeuteen linnansa vahvistaisi, sittenkin tulevat sille minulta hävittäjät, sanoo Herra.

54 Kuule, huuto Baabelista, suuri hävityksen melske kaldealaisten maasta!
55 Sillä Herra hävittää Baabelin ja lopettaa sieltä suuren äänten melun. Heidän aaltonsa pauhaavat kuin suuret vedet, korkea on heidän äänensä kohina.

ihåg HERREN, i fjärran land, och tänken på Jerusalem.
51 Vi stå här med skam, ja vi måste höra smädelse; blygsel höljer vårt ansikte, ty främlingar hava kastat sig över vad heligt som fanns i HERRENS hus.

52 Se, därför skola dagar komma, säger HERREN, då jag skall hemsöka dess beläten, och då slagna män skola jämra sig i hela dess land.

53 Om Babel än stege upp till himmelen, och om det gjorde sin befästning än så hög och stark så skulle dock förhärjare ifrån mig komma över det, säger HERREN.
54 Klagorop höras från Babel, och stort brak från kaldéernas land.

55 Ty HERREN förhärjar Babel och gör slut på det stora larmet därinne. Och deras böljor brusa såsom stora vatten; dånet av dem ljuder högt.

afar, Yahweh, Let, Jerusalem, come up on your heart:—
51 We have turned pale, for we have heard a reproach, Confusion, hath covered, our faces,—For aliens have entered upon the hallowed places of the house of Yahweh!
52 Therefore, lo! days are coming, Declareth Yahweh, When I will bring punishment upon her images; And, throughout all her land, shall the pierced, one, groan.
53 Though Babylon should mount, the heavens, And though she should fortify her strong high-place, From me, should come spoilers unto her, Declareth Yahweh.
54 A voice of outcry from Babylon! And a great crash from the land of the Chaldeans!
55 For, Yahweh, is spoiling, Babylon, And will destroy out of her the loud voice,—Though their waves have roared like many waters, Been uttered the loud boast of their voice.

56 Sillä hävittäjä käy Baabelin kimppuun, ja sen sankarit vangitaan, heidän jousensa murretaan; sillä Herra on koston Jumala: hän maksaa tarkoin.

56 Ty över det, över Babel, kommer en förhärjare, och dess hjältar tagas till fånga, deras bågar brytas sönder. Se, HERREN är en vedergällningens Gud; han lönar till fullo.

56 For there hath come upon her—upon Babylon—a spoiler, And captured, are their heroes, And broken, are their bows,—For, a GOD of recompenses, is Yahweh, He will, surely repay.

57 Minä juovutan sen ruhtinaat ja tietäjät, sen käskynhaltijat, päämiehet ja sankarit; ja he nukkuvat ikuiseen uneen eivätkä enää heräjä, sanoo Kuningas; Herra Sebaot on hänen nimensä.

57 Ja, jag skall göra dess furstar druckna, så ock dess visa män, dess ståthållare, dess landshövdingar och dess hjältar, och de skola somna in i en evig sömn, ur vilken de aldrig skola uppvakna, säger konungen, han vilkens namn är HERREN Sebaot.

57 Then will I make drunk—Her princes and her wise men, Her governors, and her deputies, and her heroes, And they shall sleep an age-abiding sleep, and not wake,—Declareth the King, Yahweh of hosts, is his name.

58 Näin sanoo Herra Sebaot: Baabelin leveä muuri hajotetaan maahan, ja sen korkeat portit poltetaan tulella. Niin tekevät kansat työtä tyhjän tähden, kansakunnat tulen hyväksi, ja vaivaavat itsensä väsyksiin.

58 Så säger HERREN Sebaot: Det vida Babels murar skola i grund omstörtas, och dess höga portar skola brännas upp i eld. Så möda sig folken för det som skall bliva till intet, och folkslagen arbeta sig trötta för det som skall förbrännas av elden.

58 Thus, saith Yahweh of hosts—The broad walls of Babylon, shall be, laid utterly bare, And, her lofty gates, with fire, shall be burned,—And peoples shall labour for emptiness, And, populations, for the fire, shall weary themselves.

59 Asia, jonka profeetta Jeremia antoi Serajalle, Neerian, Mahsejan pojan, pojalle toimitettavaksi, kun tämä lähti Sidkian, Juudan kuninkaan,

59 Detta är vad profeten Jeremia bjöd Seraja, son till Neria, son till Mahaseja, när denne begav sig till Babel med Sidkia, Juda

59 The word which Jeremiah the prophet commanded Seraiah son of Neriah son of Mahseiah, when he went with Zedekiah king of

kanssa Baabeliin hänen neljäntenä hallitusvuotenansa. Seraja oli majoituspäällikkö.

konung, i hans fjärde regeringsår. Seraja var nämligen den som hade bestyret med lägerplatserna.

Judah into Babylon, in the fourth year of his reign,—now, Seraiah, was travelling-marshal.

60 Jeremia kirjoitti kaiken sen onnettomuuden, joka oli tuleva Baabelille, erityiseen kirjaan, kaikki nämä sanat, jotka ovat kirjoitetut Baabelia vastaan.

60 Och Jeremia tecknade i en och samma bok upp alla de olyckor som skulle komma över Babel, allt detta som nu är skrivet om Babel.

60 So Jeremiah wrote, all the calamity which was to come unto Babylon, in one scroll; even all these words which have been written against Babylon.

61 Ja Jeremia sanoi Serajalle: Kun tulet Baabeliin, niin katso, että luet kaikki nämä sanat.

61 Jeremia sade till Seraja: »När du kommer till Babel, så se till, att du läser upp allt detta.

61 Then said Jeremiah unto Seraiah,—When thou comest into Babylon, then shalt thou look out and read, all these words;

62 Ja sano: Herra, sinä olet puhunut tätä paikkaa vastaan: sinä olet hävittävä sen, niin ettei siinä asukasta ole, ei ihmistä eikä eläintä, vaan että se jää ikuiseksi erämaaksi.

62 Och du skall säga: 'HERRE, du har själv talat om denna ort att du vill fördärva den, så att ingen mer skall bo där, varken någon människa eller något djur; ty den skall vara en ödemark för evärdlig tid.'

62 and thou shalt say—O Yahweh! thou thyself, hast spoken against this place, to cut it off, That there be in it no inhabitant, Neither man nor beast,—But, desolations age-abiding, shall it become!

63 Ja kun olet lukenut tämän kirjan loppuun, sido siihen kivi ja viskaa se keskelle Eufratia,

63 Och när du har läst upp boken till slut, så bind en sten vid den och kasta den ut i Frat,

63 And it shall be, when thou hast made an end of reading this scroll, that thou shalt bind thereunto a stone, and cast it in the midst of the Euphrates.

64 ja sano: Näin uppoaa Baabel eikä nouse enää siitä onnettomuudesta, jonka minä sille tuotan,

64 och säg: 'På detta sätt skall Babel sjunka ned och icke mer komma upp, för den

64 Then shalt thou say,—In like manner, shall Babylon sink and not rise, Because of the

vaan he vaipuvat. Näin pitkälle Jeremian sanat.

olyckas skull som jag skall låta komma över det, mitt under deras ävlan.'» Så långt Jeremias ord.

calamity which I, am about to bring thereupon: So shall they perish. Thus far, are, the words of Jeremiah.

52 luku

1 Sidkia oli kahdenkymmenen yhden vuoden vanha tullessaan kuninkaaksi, ja hän hallitsi Jerusalemissa yksitoista vuotta. Hänen äitinsä oli nimeltään Hamutal, Jeremian tytär, Libnasta.

1 Sidkia var tjuguett år gammal, när han blev konung, och han regerade elva år i Jerusalem. Hans moder hette Hamital, Jeremias dotter, från Libna.

1 Twenty–one years old, was Zedekiah when he began to reign, and, eleven years, reigned he, in Jerusalem,—and, his mother's name, was Hamutal, daughter of Jeremiah of Libnah.

2 Hän teki sitä, mikä on pahaa Herran silmissä, aivan samoin kuin Joojakim oli tehnyt.

2 Han gjorde vad ont var i HERRENS ögon, alldeles såsom Jojakim hade gjort.

2 And he did that which was wicked in the eyes of Yahweh,— according to all that, Jehoiakim, had done.

3 Sillä Herran vihan tähden kävi näin Jerusalemille ja Juudalle, kunnes hän vihdoin heitti heidät pois kasvojensa edestä.

3 Ty på grund av HERRENS vrede skedde vad som skedde med Jerusalem och Juda, till dess att han kastade dem bort ifrån sitt ansikte. Och Sidkia avföll från konungen i Babel.

3 For it was, because, the anger of Yahweh, had come against Jerusalem and Judah, until he had cast them, out from his presence, that Zedekiah rebelled, against the king of Babylon.

4 Sidkia kapinoi Baabelin kuningasta vastaan. Hänen yhdeksäntenä hallitusvuotenaan, sen kymmenennessä kuussa, kuukauden kymmenentenä päivänä,

4 Då, i hans nionde regeringsår, i tionde månaden, på tionde dagen i månaden, kom Nebukadressar, konungen i Babel, med hela sin här till

4 And it came to pass, in the ninth year of his reign, in the tenth month, on the tenth of the month, that Nebuchadrezzar king of Babylon came, he and

hyökkäsi Nebukadressar, Baabelin kuningas, koko sotajoukollaan Jerusalemin kimppuun; ja he asettuivat leiriin sitä vastaan ja rakensivat saartovarusteet sitä vastaan yltympäri.

Jerusalem, och de belägrade det; och de byggde en belägringsmur runt omkring det.

all his force, against Jerusalem, and encamped against it,—and he built against it a siege–wall, round about.

5 Näin kaupunkia piiritettiin kuningas Sidkian yhdenteentoista hallitusvuoteen asti.

5 Så blev staden belägrad och förblev så ända till konung Sidkias elfte regeringsår.

5 And the city, came into, the siege,—until the eleventh year of King Zedekiah.

6 Mutta neljännessä kuussa, kuukauden yhdeksäntenä päivänä, kun nälänhätä ahdisti kaupunkia eikä maakansallakaan ollut leipää,

6 Men i fjärde månaden, på nionde dagen i månaden, var hungersnöden så stor i staden, att mängden av folket icke hade något att äta.

6 In the fourth month, on the ninth of the month, when the famine had become severe, in the city,—and there had come to be no bread for the people of the land,

7 valloitettiin kaupunki, ja kaikki sotilaat pakenivat ja lähtivät ulos kaupungista yöllä molempien muurien välitse vievää porttitietä, joka on kuninkaan puutarhan puolella, kaldealaisten ollessa kaupungin ympärillä, ja he kulkivat Aromaahan päin.

7 Och staden stormades, och allt krigsfolket flydde och drog ut ur staden om natten genom porten mellan de båda murarna (den port som ledde till den kungliga trädgården), medan kaldéerna lågo runt omkring staden; och de togo vägen åt Hedmarken till.

7 then was the city, broken up, and, all the men of war, beginning to flee, went forth out of the city by night, by way of the gate between the two walls which was by the garden of the king (the Chaldeans being near the city round about), ––and they went the way towards the Waste Plain.

8 Mutta kaldealaisten sotajoukko ajoi kuningasta takaa, ja he saavuttivat Sidkian Jerikon aroilla; ja kaikki

8 Men kaldéernas här förföljde konungen, och de hunno upp Sidkia på Jerikos hedmarker, sedan hela hans här

8 And the force of the Chaldeans pursued, the king, and overtook Zedekiah, in the Waste Plains of Jericho,—and,

hänen sotaväkensä oli jättänyt hänet ja hajaantunut.

9 Ja he ottivat kuninkaan kiinni ja veivät hänet Baabelin kuninkaan eteen Riblaan, joka on Hamatin maassa, ja tämä julisti hänelle tuomion.

10 Ja Baabelin kuningas teurastutti Sidkian pojat hänen silmiensä edessä, ja myöskin kaikki Juudan ruhtinaat hän teurastutti Riblassa.

11 Ja Sidkialta Baabelin kuningas sokaisutti silmät, kytketti hänet vaskikahleisiin ja vei hänet Baabeliin, ja hän pani hänet vankihuoneeseen, jossa hän oli kuolinpäiväänsä asti.

12 Viidennessä kuussa, kuukauden kymmenentenä päivänä, Baabelin kuninkaan Nebukadressarin yhdeksäntenätoista hallitusvuotena, tuli Nebusaradan, henkivartijain päällikkö, joka palveli Baabelin kuningasta, Jerusalemiin.

hade övergivit honom och skingrat sig.

9 Och de grepo konungen och förde honom till den babyloniske konungen i Ribla i Hamats land; där höll denne rannsakning och dom med honom.

10 Och konungen i Babel lät slakta Sidkias barn inför hans ögon; därjämte lät han ock slakta alla Juda furstar i Ribla.

11 Och på Sidkia själv lät han sticka ut ögonen och lät fängsla honom med kopparfjättrar. Och konungen i Babel förde honom därefter till Babel och lät honom sitta i fängelsehuset ända till hans dödsdag.

12 I femte månaden, på tionde dagen i månaden, detta i den babyloniske konungen Nebukadressars nittonde regeringsår, kom Nebusaradan, översten för drabanterna; denne var den babyloniske konungens förtroendeman vid

all his force, was scattered from him.

9 So they seized the king, and brought him up unto the king of Babylon at Riblah, in the land of Hamath,—and he pronounced upon him sentences of judgment.

10 And the king of Babylon slew, the sons of Zedekiah, before his eyes,—moreover also, all the princes of Judah, slew he in Riblah;

11 and, the eyes of Zedekiah, put he out,—and bound him with fetters of bronze, and the king of Babylon took, him to Babylon, and put him in prison—until the day of his death.

12 And, in the fifth month, on the tenth of the month, the same, was the nineteenth year of King Nebuchadrezzar, king of Babylon, came Nebuzaradan, chief of the royal executioners,—who stood before the king of Babylon, into, Jerusalem;

Jerusalem.

13 Hän poltti Herran temppelin ja kuninkaan linnan ja kaikki Jerusalemin talot; kaikki ylhäisten talot hän poltti tulella.

13 Han brände upp HERRENS hus och konungshuset; ja, alla hus i Jerusalem, i synnerhet alla de förnämas hus, brände han upp i eld.

13 and he burned the house of Yahweh, and the house of the king,—yea, all the houses of Jerusalem, even every great man's house, burned he with fire;

14 Ja koko kaldealaisten sotajoukko, joka henkivartijain päälliköllä oli mukanaan, repi maahan kaikki Jerusalemin muurit, yltympäri.

14 Och alla murar runt omkring Jerusalem brötos ned av hela den här av kaldéer, som översten för drabanterna hade med sig.

14 and, all the walls of Jerusalem, round about, did all the force of the Chaldeans who were with the chief of the royal executioners, break down.

15 Ja Nebusaradan, henkivartijain päällikkö, siirsi maasta pois osan kansan köyhiä ja kansan tähteitä, mitä oli jäljellä kaupungissa, sekä ne, jotka olivat menneet Baabelin kuninkaan puolelle, ja loput käsityöläisistä.

15 Och en del av de ringaste bland folket och den övriga återstoden av folket, dem som voro kvar i staden, och de överlöpare som hade gått över till konungen i Babel, så ock det hantverksfolk som fanns kvar, dem förde Nebusaradan, översten för drabanterna, bort i fångenskap.

15 And, some of the poor of the people, and the residue of the people who were left in the city, and the disheartened who had fallen away unto the king of Babylon, and the residue of the multitude, did Nebuzaradan chief of the royal executioners, carry away captive.

16 Mutta osan maan köyhiä Nebusaradan, henkivartijain päällikkö, jätti jäljelle viinitarhureiksi ja peltomiehiksi.

16 Men av de ringaste i landet lämnade Nebusaradan, översten för drabanterna, några kvar till vingårdsmän och åkermän.

16 But, others of the poor of the land, did Nebuzaradan chief of the royal executioners, leave, for vinedressers and for husbandmen.

17 Vaskipylväät, jotka olivat Herran temppelissä, altaiden telineet ja vaskimeren, jotka olivat

17 Kopparpelarna i HERRENS hus, bäckenställen och kopparhavet i HERRENS

17 And, the pillars of bronze that pertained to the house of Yahweh, and the

Herran temppelissä, kaldealaiset särkivät ja veivät kaiken niiden vasken Baabeliin.

hus slogo kaldéerna sönder och förde all kopparen till Babel.

stands, and the sea of bronze which was in the house of Yahweh, did the Chaldeans, break in pieces,—and they carried away all the bronze of them, to Babylon;

18 Ja kattilat, lapiot, veitset, maljat, kupit ja kaikki vaskikalut, joita oli käytetty jumalanpalveluksessa, he ottivat pois.

18 Och askkärlen, skovlarna, knivarna, de båda slagen av skålar och alla kopparkärl som hade begagnats vid gudstjänsten togo de bort.

18 and, the caldrons and the shovels and the snuffers and the dashing bowls, and the spoons, even all the utensils of bronze wherewith ministration used to be made, did they take away;

19 Samoin otti henkivartijain päällikkö vadit, hiilipannut, maljat, kattilat, lampunjalat, kupit ja kulhot, jotka olivat läpeensä kultaa tai hopeata.

19 Likaledes tog översten för drabanterna bort faten, fyrfaten, offerskålarna, askkärlen, ljusstakarna, de andra skålarna och bägarna, allt vad som var av rent guld eller av rent silver.

19 and, the basins and the censers and the dashing bowls and the caldrons and the lamps and the spoons and the cups, which were of gold, in, gold, and which were of silver, in, silver, did the chief of the royal executioners, take away.

20 Molempien pylväiden, meren ja niiden kahdentoista vaskiraavaan, jotka olivat telineiden alla - kaikkien niiden esineiden, jotka Salomo oli teettänyt Herran temppeliin - niiden vaski ei ollut punnittavissa.

20 Vad angår de två pelarna, havet som var allenast ett, och de tolv kopparoxarna under bäckenställen, som konung Salomo hade låtit göra till HERRENS hus, så kunde kopparen i alla dessa föremål icke vägas.

20 As for the two pillars, the one sea, and the twelve oxen of bronze which were under the stands, which King Solomon had made for the house of Yahweh, without weight, was the bronze of all these things.

21 Pylväistä oli toisen

21 Och vad pelarna

21 Now, as for the

pylvään korkeus kahdeksantoista kyynärää, ja kahdentoista kyynärän pituinen nauha ulottui sen ympäri. Sen vahvuus oli neljä sormenleveyttä; se oli ontto.

22 Ja sen päässä oli pylväänpää vaskesta; toisen pylväänpään korkeus oli viisi kyynärää, ja pylväänpään päällä oli ristikkokoriste ja granaattiomenia yltympäri, kaikki vaskea; ja samanlaiset oli toisessa pylväässä ynnä granaattiomenat.

23 Granaattiomenia oli yhdeksänkymmentä kuusi ulospäin; kaikkiaan oli granaattiomenia sata ristikkokoristeen päällä yltympäri.

24 Ja henkivartijain päällikkö otti ylimmäisen papin Serajan ja häntä lähimmän papin Sefanjan sekä kolme ovenvartijaa,

25 ja kaupungista hän otti yhden hoviherran, joka oli sotaväen tarkastaja, ja seitsemän

angår, så var den ena pelaren aderton alnar hög, och en tolv alnar lång tråd mätte dess omfång, och den var fyra finger tjock och ihålig.

22 Och ovanpå den var ett pelarhuvud av koppar; och detta ena pelarhuvud var fem alnar högt, och ett nätverk och granatäpplen funnos på pelarhuvudet runt omkring, alltsammans av koppar. Och likadant var det på den andra pelaren med fina granatäpplen.

23 Och granatäpplena voro nittiosex utåt; men tillsammans voro granatäpplena på nätverket runt omkring ett hundra.

24 Och översten för drabanterna tog översteprästen Seraja jämte Sefanja prästen näst under honom, så ock de tre som höllo vakt vid tröskeln,

25 och från staden tog han en hovman, den som var anförare för krigsfolket, och sju av

pillars, eighteen cubits, was the height, of each, pillar, and, a line of twelve cubits, compassed it about,—and, the thickness thereof, was four fingers' breadth—hollow;

22 and there was, a capital, upon it, of bronze, and, the height of each, capital, was five cubits, with lattice-work and pomegranates upon the capital round about—the whole, was of bronze,—and, like these, were the second pillar and the pomegranates.

23 And the pomegranates were ninety-six on a side,—all the pomegranates, were a hundred, upon the lattice-work, round about.

24 And the chief of the royal executioners, took away, Seraiah, the first, priest, and Zephaniah, the second, priest,—and the three keepers of the entrance-hall;

25 and, out of the city, took he one eunuch who was in charge over the men of war, and

kuninkaan lähintä miestä, jotka tavattiin kaupungista, sekä sotapäällikön kirjurin, jonka tehtävänä oli ottaa maan kansaa sotapalvelukseen, ja kuusikymmentä miestä maakansasta, jotka tavattiin kaupungista.

konungens närmaste män, som påträffades i staden, så ock härhövitsmannens sekreterare, som plägade utskriva folket i landet till krigstjänst, och sextio andra män av landets folk, som påträffades i staden --

seven men of them who used to watch the face of the king, who were found in the city, and the scribe of the prince of the host, who used to muster the people of the land,—and sixty men of the people of the land, who were found in the midst of the city.

26 Nämä otti Nebusaradan, henkivartijain päällikkö, ja vei heidät Baabelin kuninkaan eteen Riblaan.

26 dessa tog Nebusaradan, översten för drabanterna, och förde dem till den babyloniske konungen i Ribla.

26 And, when Nebuzaradan, chief the royal executioners, had taken, them, and brought them unto the king of Babylon, at Riblah,

27 Ja Baabelin kuningas antoi lyödä heidät kuoliaaksi Riblassa Hamatin maassa. Ja niin Juuda siirrettiin pois maastansa.

27 Och konungen i Babel lät avliva dem där, i Ribla i Hamats land. Så blev Juda bortfört från sitt land.

27 then did the king of Babylon smite, them and put them to death at Riblah, in the land of Hamath,—thus carried he Judah captive, away from off their own soil.

28 Tämä on se kansa, jonka Nebukadressar vei pakkosiirtolaisuuteen: seitsemäntenä vuotena kolmetuhatta kaksikymmentä kolme juutalaista,

28 Detta är antalet av dem som Nebukadressar förde bort: i det sjunde året tre tusen tjugutre judar,

28 This, is the people, whom Nebuchadrezzar, carried away captive,— In the seventh year—of them of Judah, three thousand and twenty–three;

29 Nebukadressarin kahdeksantenatoista hallitusvuotena kahdeksansataa kolmekymmentä kaksi henkeä Jerusalemista.

29 och i Nebukadressars adertonde: regeringsår åtta hundra trettiotvå personer från Jerusalem.

29 In the eighteenth year of Nebuchadrezzar—out of Jerusalem, eight hundred and thirty–two souls;

30 Nebukadressarin kahdentenakymmenentenä kolmantena hallitusvuotena vei Nebusaradan, henkivartijain päällikkö, seitsemänsataa neljäkymmentä viisi juutalaista pakkosiirtolaisuuteen - yhteensä neljätuhatta kuusisataa henkeä.

30 Men i Nebukadressars tjugutredje regeringsår bortförde Nebusaradan, översten för drabanterna, av judarna sju hundra fyrtiofem personer. Hela antalet utgjorde fyra tusen sex hundra personer.

30 In the three–and–twentieth year of Nebuchadrezzar, Nebuzaradan, chief of the royal executioners, took away captive, of them of Judah, seven hundred and forty–five souls: All, the souls, were four thousand and six hundred.

31 Mutta kolmantenakymmenentenä seitsemäntenä vuotena siitä, kun Joojakin, Juudan kuningas, oli viety pakkosiirtolaisuuteen, kahdennessatoista kuussa, kuukauden kahdentenakymmenentenä viidentenä päivänä, korotti Evil-Merodak, Baabelin kuningas, samana vuonna, jona hän tuli kuninkaaksi, Juudan kuninkaan Joojakinin pään ja päästi hänet pois vankilasta.

31 Men i det trettiosjunde året sedan Jojakin, Juda konung, hade blivit bortförd i fångenskap, i tolfte månaden, på tjugufemte dagen i månaden, tog Evil-Merodak, konungen i Babel -- samma år han blev konung -- Jojakin, Juda konung, till nåder och förde honom ut ur fängelset.

31 And it came to pass, in the thirty–seventh year of the captivity of Jehoiachin king of Judah, in the twelfth month, on the twenty–fifth of the month, that Evil–merodach king of Babylon, in the year he began to reign, lifted up, the head of Jehoiachin king of Judah, and brought him forth out of prison;

32 Ja hän puhutteli häntä ystävällisesti ja asetti hänen istuimensa ylemmäksi muitten kuningasten istuimia, jotka olivat hänen tykönänsä Baabelissa.

32 Och han talade vänligt med honom och gav honom översta platsen bland de konungar som voro hos honom i Babel.

32 and spake with him comfortable words,—and set his throne above the throne of the kings who were with him in Babylon;

33 Hän sai panna pois vanginpuvun ja aina

33 Han fick lägga av sin fångdräkt och

33 so he changed his prison garments,—and

aterioida hänen luonaan, niin kauan kuin eli.

beständigt äta vid hans bord, så länge han levde.

used to eat bread before his face continually, all the days of his life.

34 Ja hän sai Baabelin kuninkaalta elatuksensa, vakinaisen elatuksen, mitä kunakin päivänä tarvitsi, kuolinpäiväänsä asti, niin kauan kuin eli.

34 Och ett ständigt underhåll gavs honom från konungen i Babel, visst för var dag, ända till hans dödsdag, så länge han levde.

34 And, his allowance, was a continual, allowance, given him from the king of Babylon, the portion of the day upon its own day, until the day of his death,—all the days of his life.

VALITUSVIRRET

1 luku

1 Kuinka istuukaan yksinänsä tuo väkirikas kaupunki! Kuinka onkaan lesken kaltaiseksi tullut se, joka oli suuri kansakuntien joukossa! Ruhtinatar maakuntien joukossa on tullut työveron alaiseksi.

1 Huru övergiven sitter hon icke, den folkrika staden! Hon har blivit lik en änka. Hon som var så mäktig bland folken, en furstinna bland länderna, hon måste nu göra trältjänst.

1 How is seated alone, the city that abounded with people, hath become as a widow,—She who abounded among the nations was a princess among provinces, hath come under tribute.

2 Se katkerasti itkee yössä, ja sillä on kyyneleet poskillansa. Ei ole sillä lohduttajaa kaikkien sen rakastajain seassa. Uskottomia ovat sille olleet kaikki sen ystävät, ovat sille vihamiehiksi tulleet.

2 Bittert gråter hon i natten, och tårar rinna utför hennes kind. Ingen finnes, som tröstar henne, bland alla hennes vänner. Alla hennes närmaste hava varit trolösa mot henne; de hava blivit hennes fiender.

2 She, weepeth sore, in the night, and, her tear, is on her cheek, She hath none to comfort her, of all her lovers,—All her friends, have betrayed her, have become her foes.

3 Juuda on siirtynyt maastansa kurjuutta ja

3 Juda har måst gå i landsflykt efter att hava

3 Carried away captive is Judah—because of

työn kovuutta pakoon. Se istuu pakanakansain seassa eikä lepoa löydä. Kaikki sen vainoojat saavuttivat sen, kun se oli ahdistuksien keskellä.

utstått elände och svåra vedermödor; hon bor nu bland hedningarna och finner ingen ro. Alla hennes förföljare hava fallit över henne, mitt i hennes trångmål.

oppression, and because of great servitude, She, hath remained among the nations, hath found no place of rest,—All her pursuers, have overtaken her, between straits.

4 Siionin tiet surevat, sillä juhlilletulijoita ei ole. Kaikki sen portit ovat autioina, sen papit huokailevat, sen neitsyet ovat murheissaan, ja sillä itsellään on katkera mieli.

4 Vägarna till Sion ligga sörjande, då nu ingen kommer till högtiderna. Alla hennes portar äro öde, hennes präster sucka. Hennes jungfrur äro bedrövade, och själv sörjer hon bittert.

4 The ways to Zion, are mourning, because none come to her appointed feasts, All her gates, are desolate, her priests, are sighing,—her virgins, are grieved, and, she, it is bitter for her.

5 Sen viholliset ovat voitolle päässeet, sen vihamiehet menestyvät. Sillä Herra on saattanut sen murheelliseksi sen rikkomusten paljouden tähden. Sen pienet lapset ovat menneet vankeuteen vihollisen vieminä.

5 Hennes ovänner hava fått övermakten, för hennes fiender går allt väl. Ty HERREN har sänt henne bedrövelser för hennes många överträdelsers skull. Hennes barn hava måst gå i fångenskap, bortdrivna av ovännen.

5 Her adversaries have become chief, her foes, are at ease, for, Yahweh, hath grieved her, because of the multitude of her transgressions,—Her children, have gone into captivity, before the adversary.

6 Mennyt on tytär Siionilta kaikki hänen kauneutensa. Hänen ruhtinaansa ovat kuin peurat, jotka eivät laidunta löydä; he kulkivat voimattomina vainoojan edessä.

6 Så har all dottern Sions härlighet försvunnit ifrån henne. Hennes furstar likna hjortar som icke finna något bete; vanmäktiga söka de fly bort, undan sina förföljare.

6 Thus hath gone forth from the daughter of Zion, all that adorned her,—Her princes have become like harts that have found no pasture, and have gone strengthless before the pursuer.

7 Jerusalem muistelee kurjuutensa päivinä ja

7 I denna sitt eländes och sin husvillhets tid

7 Jerusalem hath remembered in the

kodittomuudessaan kaikkea kallisarvoista, mitä sillä oli muinaisista päivistä asti. Kun sen kansa sortui vihollisen käsiin eikä sillä ollut auttajaa, katsoivat viholliset sitä ja nauroivat sen turmiota.

kommer Jerusalem ihåg allt vad dyrbart hon ägde i forna dagar. Nu då hennes folk har fallit för ovännens hand och hon icke har någon hjälpare nu se hennes ovänner med hån på hennes undergång.

days of her humiliation and her fleeings—all her precious things, which have existed from the days of old,—Now that her people have been falling into the hand of the adversary, with none to help her, the adversaries have seen her, have mocked over her sabbath-keepings.

8 Jerusalem on raskaasti syntiä tehnyt, sentähden se on saastaksi tullut. Kaikki, jotka sitä kunnioittivat, halveksivat sitä nyt, kun ovat nähneet sen alastomuuden. Itsekin se huokaa ja kääntyy poispäin.

8 Svårt hade Jerusalem försynda sig; därför har hon blivit en styggelse. Alla som ärade henne förakta henne nu, då de se hennes blygd. Därför suckar hon ock själv och drager sig undan.

8 Jerusalem, hath grievously sinned, For this cause, unto exile, hath she been delivered,—All who used to honour her, have despised her, for they have descried her unseemliness, yea, she herself, hath sighed, and turned back.

9 Sen tahrat ovat sen liepeissä. Se ei ajatellut, mikä sille tuleva oli, ja niin se sortui hämmästyttävästi. Ei ole sillä lohduttajaa. Katso, Herra, minun kurjuuttani, sillä vihamies ylvästelee.

9 Orenhet fläckar hennes klädesfållar; hon tänkte icke på anden. Därför vart hennes fall så gruvligt; ingen finnes, som tröstar henne. Se, HERRE, till mitt elände, ty fienden förhäver sig.

9 Her impurity, is in her skirts, She hath not remembered her hereafter, Therefore hath she come down wonderfully, none to comfort her,—Behold, O Yahweh, my humiliation, that the foe, hath made himself great.

10 Vihollinen levitti kätensä kaikkia sen kalleuksia kohti. Niin, sen täytyi nähdä, kuinka pakanat tunkeutuivat sen pyhäkköön, ne, jotka sinä

10 Ovännen räckte ut sin hand efter allt vad dyrbart hon ägde; ja, hon fick se huru hedningar kommo in i hennes helgedom, just

10 His hand, hath the adversary spread out, over all her precious things,—for she saw that, the nations, entered her sanctuary,

olit kieltänyt tulemasta sinun seurakuntaasi.

11 Kaikki sen kansa huokaa etsiessänsä leipää: he antavat, mitä heillä kallista on, ruuasta, saadakseen nälkänsä tyydytetyksi. Katso, Herra, ja näe, kuinka halveksittu minä olen.

12 Eikö tämä koske teihin, kaikki ohikulkijat? Katsokaa ja nähkää: onko kipua, minun kipuni vertaista, joka on minun kannettavakseni pantu, jolla Herra on murehduttanut minut vihansa hehkun päivänä?

13 Hän lähetti tulen korkeudesta minun luihini ja kuritti niitä. Hän viritti verkon minun jalkaini varalle, hän pani minut peräytymään, hän teki minut autioksi, ainiaan sairaaksi.

14 Hänen kätensä sitoi minun rikosteni ikeen: ne kiedottiin yhteen, tulivat minun niskalleni; hän saattoi horjumaan minun voimani. Herra antoi minut niiden käsiin, joita

sådana som du hade förbjudit att komma in i din församling.

11 Allt hennes folk måste med suckan tigga sitt bröd; för vad dyrbart de ägde måste de köpa sig mat till att stilla sin hunger. Se, HERRE, och akta på huru föraktad jag har blivit.

12 Går detta eder ej till sinnes, I alla som dragen vägen fram? Akten härpå och sen till: kan någon plåga vara lik den varmed jag har blivit hemsökt, den varmed HERREN har bedrövat mig på sin glödande vredes dag?

13 Från höjden sände han en eld i mina ben och fördärvade dem. Han bredde ut ett nät för mina fötter, han stötte mig tillbaka. Förödelse lät han gå över mig, han gjorde mig maktlös för alltid.

14 Mina överträdelser knötos samman av hans hand till ett ok, hopbundna lades de på min hals; så bröt han ned min kraft. Herren gav mig i händerna på

as to whom thou didst command they should not enter—in the convocation—unto thee!

11 All her people, are sighing, seeking bread, They have given their precious things for food, to bring back life,—Behold, O Yahweh, and discern, that I have become worthless.

12 Is it nothing to you, all ye that pass by? Look around and see, whether there is pain like my pain, which is severely dealt out to me,—in that Yahweh, hath caused grief, in the day of the glow of his anger?

13 From on high, sent he fire, among my bones, and laid them prostrate,—He spread out a net for my feet, he made me turn back, he made me desolate, all the day, faint.

14 The yoke of my transgressions, hath been bound, by his hand—They have intertwined themselves, have come up on my neck, it hath paralysed

minä en voi vastustaa.

människor som jag ej kan stå emot.

my strength,—My Lord, hath delivered me, into the hands of those against whom I cannot rise up.

15 Herra hylkäsi kaikki minun urhoni, joita minun keskuudessani oli; hän kutsui kokoon juhlan minua vastaan murskatakseen minun nuorukaiseni. Herra polki viinikuurnan neitsyelle, tytär Juudalle.

15 Alla de tappra kämpar jag hyste aktade Herren för intet. Han lyste ut högtid, mig till fördärv, för att krossa mina unga män. Ja, vinpressen trampade Herren till ofärd för jungfrun dottern Juda.

15 My Lord, hath flouted at all my magnates, in my midst, He hath called against me a host, to crush my young men,—A winepress, hath My Lord trodden, to the virgin, the daughter of Judah.

16 Näitä minä itken, minun silmäni, silmäni vuotaa vettä; sillä kaukana on minusta lohduttaja, joka virvoittaisi minun sieluani. Hävitetyt ovat minun lapseni, sillä vihamies on väkevä.

16 Fördenskull gråter jag; mitt öga, det flyter i tårar; ty fjärran ifrån mig äro de som skulle trösta mig och vederkvicka min själ. Förödelse har gått över mina barn, ty fienden har blivit mig övermäktig.

16 For these things, am, I, weeping, Mine eye, mine eye, is running down with waters, for, far from me, is any who could comfort, could bring back my life,—My sons are amazed, for strong is the foe.

17 Siion levittää käsiänsä: ei ole hänellä lohduttajaa. Herra on nostattanut Jaakobia vastaan sen viholliset joka taholta; Jerusalem on tullut saastaksi heidän keskellänsä.

17 Sion räcker ut sina händer, men ingen finnes, som tröstar henne; mot Jakob bådade HERREN upp ovänner från alla sidor; Jerusalem har blivit en styggelse ibland dem.

17 Zion, hath spread forth, her hands, there is none to comfort her, Yahweh, hath given command, respecting Jacob, unto them who surround him—his adversaries,—Jerusalem, hath become as a removed woman, in their midst.

18 Vanhurskas on hän, Herra; sillä hänen käskyänsä vastaan minä olen niskoitellut. Kuulkaa,

18 Ja, HERREN är rättfärdig, ty jag var genströvig mot hans bud. Hören då, alla I

18 Righteous is Yahweh, for, against his bidding, had I rebelled,—Hear, I pray you, all ye

te kansat kaikki, ja katsokaa minun kipuani: minun neitsyeni ja nuorukaiseni ovat vankeuteen menneet.

folk, och sen min plåga: mina jungfrur och mina unga män fingo gå i fångenskap.

peoples, and see my pain, My virgins and my young men, have gone into exile.

19 Minä kutsuin rakastajiani: ne pettivät minut. Minun pappini ja vanhimpani ovat kuolleet kaupungissa, kun he etsivät ruokaa tyydyttääkseen nälkäänsä.

19 Jag kallade på mina vänner, men de bedrogo mig. Mina präster och mina äldste förgingos i staden, medan de tiggde sig mat för att stilla sin hunger.

19 I called to my lovers, they, deceived me, My priests and mine elders, in the city, have breathed their last,—for they sought them food, that they might bring back their life.

20 Katso, Herra, kuinka ahdistettu minä olen, minun sisukseni kuohuvat, sydämeni vääntyy rinnassani, sillä minä olen ollut ylen uppiniskainen. Ulkona on miekka minulta riistänyt lapset, sisällä rutto.

20 Se HERRE, huru jag är i nöd, mitt innersta är upprört. Mitt hjärta vänder sig i mitt bröst, därför att jag var så gensträvig. Ute har svärdet förgjort mina barn, och inomhus pesten.

20 See, O Yahweh, that I am in distress, Mine inward parts, are in ferment, My heart is turned within me, for I have obstinately rebelled,—Without, bereaveth the sword, Within, is like death,

21 He ovat kuulleet, kuinka minä huokailen. Ei ole minulla lohduttajaa. Kaikki minun vihamieheni ovat kuulleet minun onnettomuuteni; he iloitsevat, kun sinä olet tämän tehnyt: sinä olet antanut tulla sen päivän, jonka olit ilmoittanut. Mutta käyköön heidän samoin kuin minun.

21 Väl hör man huru jag suckar, men ingen finnes, som tröstar mig; alla mina fiender höra om min olycka och fröjda sig över att du har gjort detta. Den dag du förkunnade har du låtit komma. Dock, dem skall det gå såsom mig.

21 They have heard—that, sighing am, I, [and am saying]—There is none to comfort me, All my foes,—having heard of my calamity—have rejoiced, because, thou, hast done it,—thou hast brought in the day thou didst proclaim, So let them become like me.

22 Tulkoon kaikki heidän pahuutensa sinun kasvojesi eteen, ja pane heille kannettavaksi se,

22 Låt all deras ondska komma inför ditt ansikte, och hemsök dem, likasom du har

22 Let all their wickedness, come in, before thee, and deal thou severely with them,

minkä olet minulle pannut kaikkien minun rikoksieni tähden. Sillä monet ovat minun huokaukseni, ja minun sydämeni on sairas.

hemsökt mig för alla mina överträdelsers skull ty många äro mina suckar, och mitt hjärta är sjukt.

according as thou hast dealt severely with me, for all my transgressions; for many are my sighs, and, my heart, is sick.

2 luku

2 luku

1 Kuinka onkaan Herra vihassaan pilvillä peittänyt tytär Siionin! Hän heitti taivaasta maahan Israelin kunnian eikä muistanut jalkainsa astinlautaa vihansa päivänä.

1 Huru höljer icke Herren genom sin vrede dottern Sion i mörker! Från himmelen ned till jorden kastade han Israels härlighet. Han vårdade sig icke om sin fotapall på sin vredes dag.

1 How could My Lord, in his anger, enshroud in gloom, the daughter of Zion? have cast from the heavens to the earth, the beauty of Israel? and not have remembered his footstool, in the day of his anger?

2 Herra on hävittänyt säälimättä kaikki Jaakobin majat, on hajottanut vihastuksissaan tytär Juudan linnoitukset, pannut ne maan tasalle. Hän on häväissyt valtakunnan ja sen ruhtinaat.

2 Utan skonsamhet fördärvade Herren alla Jakobs boningar; i sin förgrymmelse bröt han ned dottern Judas fästen, ja, han slog dem till jorden, han oskärade riket och dess furstar.

2 My Lord hath swallowed up—without pity—all the pastures of Jacob, hath laid waste––in his indignation—the strongholds of the daughter of Judah, hath brought them down to the ground,—hath profaned the kingdom, and the princes thereof.

3 Hän on vihan hehkussa hakannut poikki Israelin sarven kokonansa. Hän veti oikean kätensä takaisin vihamiehen edestä ja poltti Jaakobia kuin liekitsevä tuli, joka kuluttaa kaiken yltympäri.

3 I sin vredes glöd högg han av vart Israels horn; han höll sin högra hand tillbaka, när fienden kom. Jakob förbrände han lik en lågande eld, som förtär allt runt omkring.

3 He hath broken off—in the glow of his anger—the whole horn of Israel, hath turned back his right hand, from the face of the foe,—and hath kindled against Jacob, a very fire of flame, devouring

round about.

4 Hän jännitti jousensa kuin vihamies, seisoi oikea käsi koholla kuin vihollinen ja tappoi kaiken, mihin silmä oli ihastunut. Tytär Siionin majaan hän vuodatti kiivautensa kuin tulen.

4 Han spände sin båge såsom en fiende, med sin högra hand stod han fram såsom en ovän och dräpte alla som voro våra ögons lust. Över dottern Sions hydda utgöt han sin vrede såsom en eld.

4 He hath trodden his bow like a foe, his right hand erect as an adversary, and hath slain all them who delighted the eye,—In the home of the daughter of Zion, hath he poured out, as fire, his indignation.

5 Herra on ollut niinkuin vihamies, on hävittänyt Israelin: hän hävitti kaikki sen palatsit, turmeli sen linnoitukset ja antoi tytär Juudalle paljon valitusta ja vaikerrusta.

5 Herren kom såsom en fiende och fördärvade Israel, han fördärvade alla dess palats, han förstörde dess fästen; så hopade han över dottern Juda jämmer på jämmer.

5 My Lord hath become like a foe, hath swallowed up Israel, hath swallowed up all her castles, ruined his strongholds,—and hath caused to abound, in the daughter of Judah, lamentation and mourning.

6 Hän särki aitauksensa niinkuin puutarhan aidan, hävitti juhlanviettopaikkansa. Herra on saattanut unhotuksiin Siionissa juhla-ajat ja sapatit ja on kiivaassa suuttumuksessaan pitänyt halpana kuninkaat ja papit.

6 Och han bröt ned sin hydda såsom en trädgård, han förstörde sin högtidsplats. Både högtid och sabbat lät HERREN bliva förgätna i Sion, och i sin vredes förgrymmelse försköt han både konung och präst.

6 Thus hath he destroyed, like a garden, his pavilion, hath laid waste his place of assembly,—Yahweh, hath caused to be forgotten, in Zion, the appointed assembly and the sabbath, and hath spurned, in the indignation of his anger, the king and the priest.

7 Herra on hyljännyt alttarinsa, syössyt häväistykseen pyhäkkönsä, luovuttanut vihamiehen käteen palatsiensa muurit. He

7 Herren förkastade sitt altare, han gav sin helgedom till spillo. Murarna omkring hennes palatser gav han i fiendernas hand.

7 My Lord hath rejected his altar, hath abhorred his sanctuary, hath delivered, into the hand of the foe, the walls of her castles,—A

nostivat huudon Herran huoneessa, huudon kuin juhlapäivänä.

De hovo upp rop i HERRENS hus såsom på en högtidsdag.

voice, have they uttered in the house of Yahweh, as on the day of an appointed assembly.

8 Herra oli päättänyt turmella tytär Siionin muurit: hän jännitti mittanuoran, ei pidättänyt kättänsä hävittämästä, saattoi murheeseen varustukset ja muurit; ne yhdessä nääntyvät.

8 HERREN hade beslutit att förstöra dottern Sions murar; han spände mätsnöret till att fördärva och drog sin hand ej tillbaka. Han lät sorg komma över vallar och murar; förfallna ligga de nu alla.

8 Yahweh hath devised to lay in ruins, the wall of the daughter of Zion, he hath stretched out a line, he hath not turned back his hand from swallowing up,—Thus hath he caused to mourn—rampart and wall, together, have they languished!

9 Sen portit ovat vajonneet maahan, hän poisti ja särki sen salvat. Sen kuningas ja ruhtinaat ovat pakanain seassa; lakia ei ole, eivätkä sen profeetat saa näkyjä Herralta.

9 Hennes portar sjönko ned i jorden, han bräckte och krossade hennes bommar. Hennes konung och furstar leva bland hedningar, ingen lag finnes mer; hennes profeter undfå ej heller någon syn från HERREN.

9 Her gates, have sunk in the earth, He hath destroyed and broken in pieces, her bars,—Her king and her princes, are among the nations, There is no instruction, Even her prophets, have found no vision, from Yahweh.

10 Maassa istuvat ääneti tytär Siionin vanhimmat. He ovat heittäneet tomua päänsä päälle, vyöttäytyneet säkkeihin; maata kohden ovat painaneet päänsä Jerusalemin neitsyet.

10 Dottern Sions äldste sitta där stumma på jorden, de hava strött stoft på sina huvuden och höljt sig i sorgdräkt; Jerusalems jungfrur sänka sina huvuden mot jorden.

10 Seated on the ground, in silence, are the elders of the daughter of Zion, They have lifted up dust on their head, have girded themselves with sackcloth,—Bowed down to the ground is the head, of the virgins of Jerusalem.

11 Minun silmäni ovat itkusta hiuenneet, minun

11 Mina ögon äro förtärda av gråt, mitt

11 Blinded with tears are mine eyes, In

sisukseni kuohuvat, minun maksani on maahan vuodatettu tyttären, minun kansani, sortumisen tähden. Sillä lapset ja imeväiset nääntyvät kaupungin kaduilla.

innersta är upprört, min lever är såsom utgjuten på jorden för dottern mitt folks skada; ty barn och spenabarn försmäkta på gatorna i staden.

ferment is my body, Poured out to the earth is my grief, for the sore hurt of the daughter of my people,—when child and suckling are swooning, in the broadways of the city.

12 He sanovat äideillensä: Missä on leipää ja viiniä? kun he nääntyvät niinkuin kaatuneet kaupungin kaduilla, heittävät henkensä äitiensä syliin.

12 De ropa till sina mödrar: »Var få vi bröd och vin?» Ty försmäktande ligga de såsom slagna på gatorna i staden; ja, de uppgiva sin anda i sina mödrars famn.

12 To their mothers, they keep saying, Where are corn and wine? Swooning off, like one thrust through, in the broadways of the city, pouring out their life into the bosom of their mothers.

13 Minkä sinulle mainitsisin, mihin vertaisin sinua, tytär Jerusalem? Minkä asettaisin rinnallesi lohduttaakseni sinua, neitsyt, tytär Siion? Sillä suuri niinkuin meri on sinun sortumisesi; kuka voi sinut parantaa?

13 Vad jämförligt skall jag framlägga för dig, du dotter Jerusalem? Vilket liknande öde kan jag draga fram till din tröst, du jungfru dotter Sion? Din skada är ju stor såsom ett hav; vem kan hela dig?

13 How shall I solemnly admonish thee? What shall I liken to thee, thou daughter of Jerusalem? What shall I compare with thee, that I may comfort thee, thou virgin, daughter of Zion? for, great as the sea, is thy grievous injury, Who can heal thee?

14 Profeettasi ovat sinulle nähneet petollisia, äiteliä näkyjä. Eivät he ole paljastaneet sinun syntiäsi, niin että olisivat kääntäneet sinun kohtalosi, vaan ovat nähneet sinulle petollisia, eksyttäväisiä ennustuksia.

14 Dina profeters syner voro falskhet och flärd, de blottade icke för dig din missgärning, så att du kunde bliva upprättad; de utsagor de förkunnade för dig voro falskhet och förförelse.

14 Thy prophets, have had visions for thee, false and foolish, and have not unveiled thine iniquity, to turn back thy captivity,—Yea they have had visions for thee, oracles of falsehood, and enticements!

15 Sinulle paukuttavat kämmeniänsä kaikki ohikulkijat, he viheltävät ja nyökyttävät ilkkuen päätänsä tytär Jerusalemille: Tämäkö on kaupunki, jota sanottiin kauneuden täydellisyydeksi, kaiken maan ihastukseksi?
16 Suu ammollaan sinua vastaan ovat kaikki sinun vihamiehesi. He viheltävät, kiristelevät hampaitaan ja sanovat: Me olemme sen hävittäneet. Tämä on juuri se päivä, jota olemme toivoneet; se on meille tullut, olemme sen nähneet.

17 Herra on tehnyt, mitä oli aikonut. Hän on täyttänyt sanansa, sen, mitä oli päättänyt muinaisista päivistä asti: hän on repinyt alas säälimättä, on antanut vihamiesten iloita sinusta ja kohottanut sinun vihollistesi sarven.

18 Heidän sydämensä huutaa Herran puoleen. Sinä, tytär Siionin muuri, anna kyyneltesi virtana vuotaa yötä päivää! Älä suo itsellesi lepoa, älköön silmäteräsi

15 Alla vägfarande slå ihop händerna, dig till hån; de vissla och skaka huvudet åt dottern Jerusalem: »Är detta den stad som man kallade 'skönhetens fullhet', 'hela jordens fröjd'?»

16 Alla dina fiender spärra upp munnen emot dig, de vissla och bita samman tänderna, de säga: »Vi hava fördärvat henne. Ja, detta är den dag som vi bidade efter; nu hava vi upplevat och sett den.»

17 HERREN har gjort vad han hade beslutit, han har fullbordat sitt ord, vad han för länge sedan hade förordnat; han har brutit ned utan förskoning. Och han har låtit fienden glädjas över dig, han har upphöjt dina ovänners horn.
18 Deras hjärtan ropa till Herren. Du dottern Sions mur, låt dina tårar rinna som en bäck, både dag och natt; låt dig icke förtröttas, unna ditt öga

15 All passing by, have clapped, over thee, their hands, have hissed and wagged their head over the daughter of Jerusalem,—[saying], Is, this, the city, of which men used to say—The perfection of beauty! A joy to the whole earth!
16 All thy foes, have opened wide, over thee their mouth, They have hissed, and gnashed their teeth, They have said—We have swallowed [her] up! Surely, this, is the day for which we have waited, We have found! We have seen!
17 Yahweh hath done what he thought, hath carried out his word, wherewith he gave charge in the days of old, hath thrown down, and not spared,—Thus hath he let the enemy rejoice over thee, hath raised high the horn of thine adversaries.
18 Their heart, hath made outcry, unto My Lord,—O wall of the daughter of Zion—Let tears run down as a torrent day and night, Do not give thyself

ummistuko.

ingen ro.

relief, Let not the weeping of thine eye cease!

19 Nouse, kohota valitushuuto yöllä, kun alkavat yövartiot. Anna sydämesi vuotaa kuin vesi Herran kasvojen edessä. Kohota kätesi häntä kohden pienten lastesi elämän puolesta, kun ne nääntyvät nälkään kaikkien katujen kulmissa.

19 Stå upp, ropa högt i natten, när dess väkter begynna, utgjut ditt hjärta såsom vatten inför Herrens ansikte; lyft upp till honom dina händer för dina barns liv, ty de försmäkta av hunger i alla gators hörn.

19 Arise, cry out in the night, At the beginning of the watches, pour out, like waters, thy heart, right before the face of My Lord,—Lift up, above thee, the palms of thy hands, for the life of thy children, who are swooning for hunger, at the top of all the streets!

20 Katso, Herra, ja tarkkaa, ketä olet antanut tämän kohdata: pitäisikö vaimojen syödä oma hedelmänsä, vaalimansa pienet lapset; pitäisikö Herran pyhäkössä tapettaman papit ja profeetat?

20 Se, HERRE, och akta på vem du så har hemsökt. Skola då kvinnor nödgas äta sin livsfrukt, barnen som de hava burit i sin famn? Skall man i Herrens helgedom dräpa präster och profeter?

20 See, O Yahweh, and do consider, to whom thou hast acted thus severely,—Will women, devour, their own fruit—the children they have dandled? Shall priest and prophet, be slain in the sanctuary of My Lord?

21 Maassa, kaduilla, makaa nuorta ja vanhaa; minun neitsyeni ja nuorukaiseni ovat kaatuneet miekkaan. Sinä olet surmannut vihasi päivänä, olet teurastanut säälimättä.

21 På jorden, ute på gatorna, ligga de, både unga och gamla; mina jungfrur och mina unga män hava fallit för svärd. Du dräpte på din vredes dag, du slaktade utan förskoning.

21 Youth and elder, have lain down on the ground in the streets, My virgins and my young men, have fallen by the sword,—Thou hast slain, in the day of thine anger, Thou hast slaughtered, hast not spared!

22 Sinä kutsuit kuin juhlapäivän viettoon minun peljättäjäni joka taholta; eikä jäänyt

22 Såsom till en högtidsdag kallade du samman mot mig förskräckelser ifrån alla

22 Wilt thou proclaim, like the day of an appointed meeting—My terrors round about?

Herran vihan päivänä pelastunutta, ei pakoonpäässyttä. Jotka minä olin vaalinut ja isoiksi saanut, ne minun vihamieheni lopetti.

sidor; och på HERRENS vredes dag fanns ingen som blev räddad och slapp undan. Dem som jag hade burit i min famn och fostrat, dem förgjorde min fiende.

when there was not—in the day of the anger of Yahweh—fugitive or survivor,—Those whom I dandled and reared, my foe hath destroyed.

3 luku

1 Minä olen se mies, joka olen kurjuutta nähnyt hänen vihastuksensa vitsan alla.
2 Minut hän on johdattanut ja kuljettanut pimeyteen eikä valkeuteen.
3 Juuri minua vastaan hän kääntää kätensä, yhäti, kaiken päivää.

4 Hän on kalvanut minun lihani ja nahkani, musertanut minun luuni.

5 Hän on rakentanut varustukset minua vastaan ja piirittänyt minut myrkyllä ja vaivalla.
6 Hän on pannut minut asumaan pimeydessä niinkuin ikiaikojen kuolleet.
7 Hän on tehnyt muurin minun ympärilleni, niin etten pääse ulos, on pannut minut raskaisiin vaskikahleisiin.

1 Jag är en man som har prövat elände under hans vredes ris.

2 Mig har han fört och låtit vandra genom mörker och genom ljus.

3 Ja, mot mig vänder han sin hand beständigt, åter och åter.
4 Han har uppfrätt mitt kött och min hud, han har krossat benen i mig.
5 Han har kringskansat och omvärvt mig med gift och vedermöda.

6 I mörker har han lagt mig såsom de längesedan döda.

7 Han har kringmurat mig, så att jag ej kommer ut, han har lagt på mig tunga fjättrar.

1 I, am the man, that hath seen affliction, by the rod of his indignation;
2 Me, hath he driven out and brought into darkness, and not light;

3 Surely, against me, doth he again and again, turn his hand all the day.
4 He hath worn out my flesh and my skin, hath broken my bones;

5 He hath built up against me, and carried round me, fortifications and a trench;
6 In dark places, hath he made me sit, like the dead of age–past times.
7 He hath walled up around me, that I cannot get out, hath weighted my fetter;

8 Vaikka minä huudan ja parun, hän vaientaa minun rukoukseni.

9 Hakatuista kivistä hän on tehnyt minun teilleni muurin, on mutkistanut minun polkuni.
10 Vaaniva karhu on hän minulle, piilossa väijyvä leijona.
11 Hän on vienyt harhaan minun tieni ja repinyt minut kappaleiksi, hän on minut autioksi tehnyt.
12 Hän on jännittänyt jousensa ja asettanut minut nuoltensa maalitauluksi.
13 Hän on ampunut munuaisiini nuolet, viinensä lapset.
14 Minä olen joutunut koko kansani nauruksi, heidän jokapäiväiseksi pilkkalauluksensa.
15 Hän on ravinnut minua katkeruudella, juottanut minua koiruoholla.
16 Hän on purettanut minulla hampaat rikki soraan, painanut minut alas tomuun.

17 Sinä olet syössyt minun sieluni ulos, rauhasta pois, minä olen

8 Huru jag än klagar och ropar, tillstoppar han öronen för min bön.
9 Med huggen sten har han murat för mina vägar, mina stigar har han gjort svåra.
10 En lurande björn är han mot mig, ett lejon som ligger i försåt.
11 Han förde mig på villoväg och rev mig i stycken, förödelse lät han gå över mig.

12 Han spände sin båge och satte mig upp till ett mål för sin pil.

13 Ja, pilar från sitt koger sände han in i mina njurar.
14 Jag blev ett åtlöje för hela mitt folk en visa för dem hela dagen.
15 Han mättade mig med bittra örter, han gav mig malört att dricka.
16 Han lät mina tänder bita sönder sig på stenar, han höljde mig med aska.

17 Ja, du förkastade min själ och tog bort min frid; jag visste ej

8 Yea, when I make outcry and implore, he hath shut out my prayer;
9 He hath walled in my ways with hewn stone, my paths, hath he caused to wind back.
10 A bear lying in wait, he is to me, a lion, in secret places;
11 My ways, hath he turned aside, and hath torn me in pieces, hath made me desolate;

12 He hath trodden his bow, and set me up, as a mark for the arrow.

13 He hath caused to enter my reins, the sons of his quiver;
14 I have become a derision to all my people, their song all the day;
15 He hath sated me with bitter things, hath drenched me with wormwood.
16 And he hath crushed, with gravel–stones, my teeth, hath made me cower in ashes;
17 And thou hast thrust away from welfare, my soul, I have forgotten

unhottanut onnen.
18 Ja minä sanon: mennyt on minulta kunnia ja Herran odotus.

19 Muista minun kurjuuttani ja kodittomuuttani, koiruohoa ja myrkkyä.
20 Sinä kyllä muistat sen, että minun sieluni on alaspainettu.

21 Tämän minä painan sydämeeni, sentähden minä toivon.
22 Herran armoa on, ettemme ole aivan hävinneet, sillä hänen laupeutensa ei ole loppunut:
23 se on joka aamu uusi, ja suuri on hänen uskollisuutensa.
24 Minun osani on Herra, sanoo minun sieluni; sentähden minä panen toivoni häneen.
25 Hyvä on Herra häntä odottaville, sille sielulle, joka häntä etsii.

26 Hyvä on hiljaisuudessa toivoa Herran apua.

27 Hyvä on miehelle, että hän kantaa iestä nuoruudessaan.

mer vad lycka var.
18 Jag sade: »Det är ute med min livskraft och med mitt hopp till HERREN.»
19 Tänk på mitt elände och min husvillhet, på malörten och giftet!

20 Stadigt tänker min själ därpå och är bedrövad i mig.

21 Men detta vill jag besinna, och därför skall jag hoppas:
22 HERRENS nåd är det att det icke är ute med oss, ty det är icke slut med hans barmhärtighet.
23 Den är var morgon ny, ja, stor är din trofasthet.
24 HERREN är min del, det säger min själ mig; därför vill jag hoppas på honom.
25 HERREN är god mot dem som förbida honom, mot den själ som söker honom.
26 Det är gott att hoppas i stillhet på hjälp från HERREN.

27 Det är gott för en man att han får bära ett ok i sin ungdom.

prosperity;
18 And I said, Vanished is mine endurance, even mine expectation, from Yahweh.
19 Remember my humiliation and my fleeings, the wormwood and poison;
20 Thou wilt, indeed remember, that, bowed down concerning myself, is my soul;
21 This, will I bring back to my heart, therefore, will I hope.
22 The lovingkindnesses of Yahweh, verily they are not exhausted, Verily! not at an end, are his compassions:
23 New things for the mornings! Abundant is thy faithfulness:
24 My portion, is Yahweh, saith my soul, For this cause, will I wait for him.
25 Good is Yahweh, to them who wait for him, to the soul that will seek him;
26 Good it is—both to wait and to be silent, for the deliverance of Yahweh;
27 Good it is for a man, that he should bear the yoke in his

youth.

28 Istukoon hän yksin ja hiljaa, kun Herra on sen hänen päällensä pannut.

28 Må han sitta ensam och tyst, när ett sådant pålägges honom.

28 Let him sit alone, and keep silence, because he took it upon himself:

29 Laskekoon suunsa tomuun - ehkä on vielä toivoa.

29 Må han sänka sin mun i stoftet; kanhända finnes ännu hopp.

29 Let him put, in the dust, his mouth, peradventure, there is hope!

30 Ojentakoon hän posken sille, joka häntä lyö, saakoon kyllälti häväistystä.

30 Må han vända kinden till åt den som slår honom och låta mätta sig med smälek.

30 Let him give, to him that smiteth him, his cheek, let him be sated with reproach.

31 Sillä ei Herra hylkää iankaikkisesti;

31 Ty Herren förkastar icke för evig tid;

31 Surely My Lord, will not cast off, unto times age–abiding;

32 vaan jos hän on murheelliseksi saattanut, hän osoittaa laupeutta suuressa armossansa.

32 utan om han har bedrövat, så förbarmar han sig igen, efter sin stora nåd.

32 Surely, though he cause grief, yet will he have compassion, according to the multitude of his lovingkindnesses;

33 Sillä ei hän sydämensä halusta vaivaa eikä murehduta ihmislapsia.

33 Ty icke av villigt hjärta plågar han människors barn och vållar dem bedrövelse.

33 Surely he hath not afflicted from his heart, nor caused sorrow to the sons of men.

34 Kun jalkojen alle poljetaan kaikki vangit maassa,

34 Att man krossar under sina fötter alla fångar i landet,

34 To crush, under his feet, any of the prisoners of the earth;

35 kun väännetään miehen oikeutta Korkeimman kasvojen edessä,

35 att man vränger en mans rätt inför den Högstes ansikte,

35 To turn aside the right of a man, before the face of the Most High;

36 kun ihmiselle tehdään vääryyttä hänen riita-asiassaan - eikö Herra sitä näkisi?

36 att man gör orätt mot en människa i någon hennes sak, skulle Herren icke se det?

36 To oppress a son of earth in his cause, My Lord, hath made no provision.

37 Onko kukaan

37 Vem sade, och det

37 Who was it that

sanonut, ja se on tapahtunut, jos ei Herra ole käskenyt?
38 Eikö lähde Korkeimman suusta paha ja hyvä?

39 Miksi tuskittelee ihminen eläessään, mies syntiensä palkkaa?

40 Koetelkaamme teitämme, tutkikaamme niitä ja palatkaamme Herran tykö.
41 Kohottakaamme sydämemme ynnä kätemme Jumalan puoleen, joka on taivaassa.
42 Me olemme luopuneet pois ja olleet kapinalliset; sinä et ole antanut anteeksi,
43 olet peittänyt itsesi vihassasi, ajanut meitä takaa, surmannut säälimättä;
44 olet peittänyt itsesi pilvellä, niin ettei rukous pääse lävitse.

45 Tunkioksi ja hylyksi sinä olet meidät tehnyt kansojen seassa.

46 Suut ammollaan meitä vastaan ovat kaikki meidän vihamiehemme.

vart, om det ej var Herren som bjöd?

38 Kommer icke från den Högstes mun både ont och gott?

39 Varför knorrar då en människa här i livet, varför en man, om han drabbas av sin synd?
40 Låtom oss rannsaka våra vägar och pröva dem och omvända oss till HERREN.
41 Låtom oss upplyfta våra hjärtan, såväl som våra händer, till Gud i himmelen.

42 Vi hava varit avfälliga och gensträviga, och du har icke förlåtit det.
43 Du har höljt dig i vrede och förföljt oss, du har dräpt utan förskoning.
44 Du har höljt dig i moln, så att ingen bön har nått fram.

45 Ja, orena och föraktade låter du oss stå mitt ibland folken.

46 Alla våra fiender spärra upp munnen emot oss.

spake, and it was done, [when], My Lord, had not commanded?
38 Out of the mouth of the Most High, Proceed there not misfortunes and blessing?
39 Why should a living son of earth complain, [Let] a man [complain] because of his sins?
40 Let us search out our ways, and examine them well, and let us return unto Yahweh;
41 Let us lift up our heart, to the opened palms, to the Mighty One in the heavens;

42 We, have trespassed and rebelled, Thou, hast not pardoned.

43 Thou hast covered thyself with anger, and pursued us, hast slain—hast not spared;
44 Thou hast screened thyself with the clouds, that prayer, should not pass through;
45 Offscouring and refuse, dost thou make us, in the midst of the peoples.
46 With their mouth, opened wide over us, [stand] all our foes.

47 Osaksemme on tullut kauhu ja kuoppa, turmio ja sortuminen.
48 Vesipurot juoksevat minun silmistäni tyttären, minun kansani, sortumisen tähden.

49 Minun silmäni vuotaa lakkaamatta, hellittämättä

50 siihen asti, kunnes katsoo, kunnes näkee Herra taivaasta.

51 Silmäni tuottaa tuskaa minun sielulleni kaikkien minun kaupunkini tyttärien tähden.
52 Kiihkeästi pyydystivät minua kuin lintua ne, jotka syyttä ovat vihamiehiäni.
53 He sulkivat kuoppaan minun elämäni ja heittivät päälleni kiviä.

54 Vedet tulvivat minun pääni ylitse; minä sanoin: olen hukassa.
55 Minä huusin sinun nimeäsi, Herra, kuopan syvyydestä.

56 Sinä kuulit minun huutoni: Älä peitä korvaasi minun avunhuudoltani, että saisin hengähtää.

47 Faror och fallgropar möta oss fördärv och skada.
48 Vattenbäckar rinna ned från mitt öga för dottern mitt folks skada.

49 Mitt öga flödar utan uppehåll och förtröttas icke,
50 till dess att HERREN blickar ned från himmelen och ser härtill.
51 Mitt öga vållar mig plåga för alla min stads döttrars skull.

52 Jag bliver ivrigt jagad såsom en fågel av dem som utan sak äro mina fiender.
53 De vilja förgöra mitt liv här i djupet, de kasta stenar på mig.

54 Vatten strömma över mitt huvud, jag säger: »Det är ute med mig.»
55 Jag åkallar ditt namn, o HERRE, har underst i djupet.

56 Du hör min röst; tillslut icke ditt öra, bered mig lindring, då jag nu ropar.

47 Terror and a pit, have befallen us, tumult and grievous injury;
48 With streams of water, mine eye runneth down, over the grievous injury of the daughter of my people.

49 Mine eye, poureth itself out and ceaseth not, without relief;
50 Until Yahweh out of the heavens shall look forth, and see,

51 Mine eye dealeth severely with my soul, because of all the daughters of my city.
52 They, have laid snares, for me as a bird, who are mine enemies without cause:
53 They have cut off, in the dungeon, my life, and have cast a stone upon me;
54 Waters, flowed over, my head, I said, I am cut off!
55 I have called upon thy Name, O Yahweh, out of the dungeon below;
56 My voice, thou hast heard,—do not close thine ear to my respite, to mine outcry;

57 Sinä olit läsnä silloin, kun minä sinua huusin; sinä sanoit: Älä pelkää.

57 Ja, du nalkas mig, när jag åkallar dig; du säger: »Frukta icke.»

57 Thou drewest near, in the day I kept calling on thee, thou saidst, Do not fear!

58 Sinä, Herra, ajoit minun riita-asiani, lunastit minun henkeni.

58 Du utför, Herre, min själs sak, du förlossar mitt liv.

58 Thou hast pleaded, O My Lord, the pleas of my soul, hast redeemed my life;

59 Olethan nähnyt, Herra, minun kärsimäni sorron: hanki minulle oikeus.

59 Du ser, HERRE, den orätt mig vederfares; skaffa mig rätt.

59 Thou hast beheld, O Yahweh, my failure to get justice, Pronounce thou my sentence;

60 Olethan nähnyt kaiken heidän kostonhimonsa, kaikki heidän juonensa minua vastaan.

60 Du ser all deras hämndgirighet, alla deras anslag mot mig.

60 Thou hast seen all their vindictiveness, all their plots against me.

61 Sinä olet kuullut heidän häväistyksensä, Herra, kaikki heidän juonensa minua vastaan.

61 Du hör deras smädelser, HERRE, alla deras anslag mot mig.

61 Thou hast heard their reproach, O Yahweh, all their plots against me;

62 Minun vastustajaini huulet ja heidän aikeensa ovat minua vastaan kaiken päivää.

62 Vad mina motståndare tala och tänka ut är beständigt riktat mot mig.

62 The lips of mine assailants, and their mutterings, are against me, all the day;

63 Istuivatpa he tai nousivat, katso: minä olen heillä pilkkalauluna.

63 Akta på huru de hava mig till sin visa, evad de sitta eller stå upp.

63 On their downsitting and their uprising, do thou look, I, am their song.

64 Kosta heille, Herra, heidän kättensä teot.

64 Du skall giva dem vedergällning, HERRE, efter deras händers verk.

64 Thou wilt render to them a recompense, O Yahweh, according to the work of their hands;

65 Paaduta heidän sydämensä, kohdatkoon heitä sinun kirouksesi.

65 Du skall lägga ett täckelse över deras hjärtan; din förbannelse skall komma över dem.

65 Thou wilt suffer them a veiling of heart, thy curse to them;

66 Aja heitä takaa vihassasi ja hävitä heidät Herran taivaan alta.

66 Du skall förfölja dem i vrede och förgöra dem, så att de ej bestå

66 Thou wilt pursue in anger, and wilt destroy them, from under the

under HERRENS himmel.

heavens of Yahweh.

4 luku

1 Kuinka onkaan kulta tummunut, muuttunut hyvä kulta; kuinka ovat pyhät kivet viskeltyinä kaikkien katujen kulmiin!

1 Huru har icke guldet berövats sin glans, den ädla metallen förvandlats! Heliga stenar ligga kringkastade i alla gators hörn.

1 How is dimmed the gold! changed the most fine gold! Poured out are the stones of the sanctuary, at the top of all the streets.

2 Siionin pojat, nuo kalliit, punnitut puhtaimman kullan arvoisiksi - kuinka he ovatkaan saviastiain arvossa, savenvalajan kätten tekojen!

2 Sions ädlaste söner som aktades lika med fint guld, huru räknas de icke nu såsom lerkärl, krukmakarhänders verk!

2 The precious sons of Zion, they who were weighed against pure gold, How are they accounted as earthen pitchers, the work of the hands of the potter!

3 Aavikkosudetkin taritsevat nisiänsä, imettävät pentujansa; mutta tytär, minun kansani, on tullut tylyksi kuin kamelikurki erämaassa.

3 Själva schakalerna räcka spenarna åt sina ungar för att giva dem di; men dottern mitt folk har blivit grym, lik strutsen i öknen.

3 Even wild dogs, draw out the breast, give suck to their whelps—The daughter of my people, hath become cruel, like the ostriches in the desert.

4 Imeväisen kieli tarttuu suulakeen janon tähden. Lapsukaiset pyytävät leipää; ei ole, kuka sitä heille taittaisi.

4 Spenabarnets tunga låder av törst vid dess gom; le späda barnen bedja om bröd, men ingen bryter sådant åt dem.

4 The tongue of the suckling, cleaveth to the roof of his mouth for thirst,—Young children, have asked bread, there was none, to break, it to them.

5 Jotka herkkuja söivät, ne nääntyvät kaduilla. Joita punapurppuran päällä kanneltiin, ne tunkioita syleilevät.

5 De som förr åto läckerheter försmäkta nu på gatorna; de som uppföddes i scharlakan måste nu ligga i dyn.

5 They who used to eat delicacies, are deserted in the streets,––They who used to be carried on crimson, have embraced heaps of refuse.

6 Tyttären, minun kansani, syntivelka on Sodoman syntiä suurempi; Sodoma hävitettiin yhtäkkiä kätten siellä riehumatta.

6 Så var dottern mitt folks missgärning större än Sodoms synd, Sodoms, som omstörtades i ett ögonblick, utan att människohänder kommo därvid.

6 And the punishment of the daughter of my people hath grown greater than the punishment of Sodom,—which was overthrown as in a moment, when no hands had been laid violently upon her.

7 Siionin ruhtinaat olivat lunta puhtaammat, maitoa valkoisemmat, heidän ruumiinsa oli koralleja rusottavampi, heidän hahmonsa oli kuin safiiri.

7 Hennes furstar voro mer glänsande än snö, de voro vitare än mjölk, deras hy var rödare än korall, deras utseende var likt safirens.

7 Purer were her Nazirites than snow, whiter were they than milk,—more ruddy, in body, than coral, A sapphire, was their beauty of form.

8 Nyt on heidän muotonsa nokea mustempi, ei voi heitä tuntea kaduilla. Rypyssä on heillä nahka luitten päällä, se on kuivettunut kuin puu.

8 Nu hava deras ansikten blivit mörkare än svart färg, man känner icke igen dem på gatorna; deras hud sitter fastklibbad vid benen, den har förtorkats och blivit såsom trä.

8 Darker than a coal, is their visage, They are not known in the streets—Their skin shrivelleth on their bones, is withered, become like a stick.

9 Parempi oli miekan kaatamien kuin nälän kaatamien, jotka menehtyivät, kuin lävitsepistetyt, pellon viljaa vailla.

9 Lyckligare voro de som dräptes med svärd, än de äro, som dräpas av hunger, de som täras bort under kval, utan näring från marken.

9 Better are the slain of the sword, than the slain of the famine,—for, these, pine away, stricken through, wanting the produce of the field.

10 Armeliaat vaimot keittivät omin käsin lapsiansa: ne tulivat heille ruuaksi tyttären, minun kansani, sortuessa.

10 Med egna händer måste ömsinta kvinnor koka sina barn för att hava dem till föda vid dottern mitt folks skada.

10 The hands of compassionate women, have cooked their own children,—they have served as nourishment to them, in the grievous injury of the daughter

11 Herra on pannut täytäntöön kiivautensa, vuodattanut vihansa hehkun; hän on sytyttänyt Siioniin tulen, joka on kuluttanut sen perustukset.

12 Eivät olisi uskoneet maan kuninkaat, ei maanpiirin asukkaista kenkään, että vihollinen ja vainomies hyökkää sisään Jerusalemin porteista.
13 Sen profeettain syntien tähden kävi näin, sen pappien pahain tekojen tähden, niiden, jotka siellä olivat vuodattaneet vanhurskaitten verta.
14 He harhailivat sokeina kaduilla, verellä tahrattuina, niin ettei voinut koskea heidän vaatteisiinsa.

15 Väistykää! Saastainen! huudettiin heistä. Väistykää, väistykää, älkää koskeko! Paettuaankin he yhä harhailivat; pakanain seassa sanottiin: Eivät he saa kauemmin asustaa täällä.

11 HERREN har uttömt sin förtörnelse, utgjutit sin vredes glöd; i Sion har han tänt upp en eld, som har förtärt dess grundvalar.

12 Ingen konung på jorden hade trott det, ingen som bor på jordens krets, att någon ovän eller fiende skulle komma in genom Jerusalems portar.
13 För dess profeters synders skull har så skett, för dess prästers missgärningar, därför att de därinne utgöto de rättfärdigas blod.

14 Såsom blinda irra de omkring på gatorna, fläckade av blod. så att ingen finnes, som vågar komma vid deras kläder.
15 »Viken undan!» »Oren!», så ropar man framför dem; »Viken undan, viken undan, kommen icke vid den!» ja, flyktiga och ostadiga måste de vara; bland hedningarna säger man om dem: »De skola ej mer finna någon

of my people.
11 Yahweh hath completed his indignation, hath poured out the glow of his anger; and hath kindled a fire in Zion, which hath devoured her foundations.
12 Neither the kings of the earth, nor any of the inhabitants of the world, believed, that an adversary or an enemy, should enter, the gates of Jerusalem!
13 [It is] for the sins of her prophets, the iniquities of her priests,––who have been pouring out, in her midst, the blood of the righteous!

14 They have wandered—blind—in the streets, have defiled themselves with blood; so that men may not touch their garments.
15 Turn aside! Unclean! have they cried to them, Turn aside! Turn aside! Do not touch! because they have fled, yea, wandered, Men said among the nations, They will not again tarry;

boning.»

16 Herran kasvot ovat hajottaneet heidät, hän ei heihin enää katso. Papeista ei välitetty, vanhimpia ei armahdettu.

16 HERRENS åsyn förskingrar dem, han vill icke mer akta på dem; mot prästerna visas intet undseende, mot de äldste ingen misskund.

16 The face of Yahweh, hath scattered them, He will look them out no more: The persons of the priests, they have not respected, To the elders, have they shown no favour.

17 Vieläkin me, silmät rauenneina, turhaan odotimme apua; tähystyspaikastamme me tähyilimme kansaa, josta ei pelastusta tullut.

17 Ännu försmäkta våra ögon i fåfäng väntan efter hjälp; från vårt vårdtorn speja vi efter ett folk som ändå ej kan frälsa oss.

17 Silly shall our eyes fail, for our help that is vain: In our watchtower, have we watched—for a nation that will not save.

18 Meidän askeleitamme vaanittiin, niin ettemme voineet kulkea kaduillamme. Meidän loppumme lähestyi, päivämme täyttyivät - niin, loppumme tuli.

18 Han lurar på vara steg, så att vi ej våga gå på våra gator. Vår ände är nära, vara dagar äro ute; ja, vår ande har kommit.

18 They have laid snares for our steps, that we cannot walk in our own broadways: Drawn near hath our end, Fulfilled are our days, yea arrived hath our end.

19 Meidän vainoojamme olivat nopeammat kuin kotkat taivaalla. Vuorilla he ajoivat meitä takaa, väijyivät meitä erämaassa.

19 Våra förföljare voro snabbare än himmelens örnar; på bergen jagade de oss, i öknen lade de försåt för oss.

19 Swifter are our pursuers, than the eagles of the heavens,––Over the mountains, have they come hotly after us, In the wilderness, have they lain in wait for us.

20 Hän, meidän elämänhenkemme, Herran voideltu, joutui vangiksi heidän kuoppiinsa, hän, josta me olimme sanoneet: hänen varjossaan me saamme elää pakanakansain

20 HERRENS smorde, han som var vår livsfläkt, blev fångad i deras gropar, han under vilkens skugga vi hoppades att få leva bland folken.

20 The fragrance of our nostrils, The Anointed of Yahweh, hath been captured in their pits,—of whom we had said—In his shade, shall we live among the nations.

seassa.

21 Iloitse ja riemuitse, tytär Edom, joka asut Uusin maassa! Mutta malja on tuleva sinunkin kohdallesi: sinä juovut ja paljastat itsesi.

21 Ja, fröjda dig och var glad, du dotter Edom, du som bor i Us' land! Också till dig skall kalken komma; du skall varda drucken och få ligga blottad.

21 Rejoice and be glad, O daughter of Edom, thou inhabitress in the and of Uz,—Even unto thee, shall the cup pass along, thou shalt be drunken, and expose thy shame.

22 Sinun syntivelkasi, tytär Siion, on loppunut: ei Herra ole enää siirtävä sinua pois. Sinun syntivelkasi, tytär Edom, hän on etsiskelevä, on paljastava sinun syntisi.

22 Din missgärning är ej mer, du dotter Sion; han skall ej åter föra dig bort i fångenskap. Men din missgärning, du dotter Edom, skall han hemsöka; han skall uppenbara dina synder.

22 Completed is thy punishment, O daughter of Zion, He will no more carry thee away captive—He hath punished thine iniquity, O daughter of Edom, he hath stripped the veil from off thy sins.

5 luku

1 Muista, Herra, mitä meille on tapahtunut; katso ja näe meidän häväistyksemme.

1 Tänk, HERRE, på vad som har vederfarits oss skåda ned och se till vår smälek.

1 Remember, O Yahweh, what hath befallen us, Look around, and see our reproach:

2 Meidän perintöosamme on siirtynyt vieraille, meidän talomme muukalaisille.

2 Vår arvedel har kommit i främlingars ägo, våra hus i utlänningars.

2 Our inheritance, turned over to foreigners, our houses, to aliens.

3 Me olemme tulleet orvoiksi, isättömiksi, meidän äitimme ovat kuin lesket.

3 Vi hava blivit värnlösa, vi hava ingen fader; våra mödrar äro såsom änkor.

3 Orphans, have we become, and fatherless, our mothers, are widows indeed.

4 Oman juomavetemme me ostamme rahalla; omat puumme saamme, jos maksamme hinnan.

4 Vattnet som tillhör oss få vi dricka allenast för penningar; vår egen ved måste vi betala.

4 Our water—for silver, have we drunk, our wood—for a price, cometh in.

5 Vainoojamme ovat

5 Våra förföljare äro

5 Upon our necks, are

meidän niskassamme; kun uuvumme, ei meille lepoa suoda.
6 Egyptille me lyömme kättä ja Assurille saadaksemme leipää ravinnoksi.

7 Meidän isämme ovat syntiä tehneet; heitä ei enää ole. Me kannamme heidän syntivelkaansa.
8 Orjat hallitsevat meitä; ei ole sitä, joka tempaisi meidät heidän käsistänsä.

9 Henkemme kaupalla me noudamme leipämme, väistäen miekkaa erämaassa.
10 Meidän ihomme halkeilee kuin uuni nälän poltteiden takia.

11 Naisia raiskataan Siionissa, neitsyitä Juudan kaupungeissa.
12 Ruhtinaita heidän kätensä hirttävät, vanhinten kasvoja ei pidetä arvossa.
13 Nuorukaiset kantavat myllynkiviä, poikaset kompastelevat puutaakkojen alla.
14 Poissa ovat vanhukset porteista, nuorukaiset kielisoittimiensa äärestä.

oss på halsen; huru trötta vi än äro, unnas oss dock ingen vila.
6 Vi hava måst giva oss under Egypten, under Assyrien, för att få bröd till att mätta oss med.
7 Våra fäder hava syndat, de äro icke mer, vi måste bära deras missgärningar.
8 Trälar få råda över oss; ingen finnes, som rycker oss ur deras våld.
9 Med fara för vårt liv hämta vi vårt bröd, bärga det undan öknens svärd.
10 Vår hud är glödande såsom en ugn, för brännande hungers skull.
11 Kvinnorna kränkte man i Sion, jungfrurna i Juda städer.
12 Furstarna blevo upphängda av deras händer, för de äldste visade de ingen försyn.
13 Ynglingarna måste bära på kvarnstenar, och gossarna dignade under vedbördor.
14 De gamla sitta icke mer i porten, de unga hava upphört med sitt strängaspel.

our pursuers, We labour, and there is allowed us no rest.
6 To Egypt, have we stretched out our hand, to Assyria, to be satisfied with bread.

7 Our fathers, sinned, and are not, and, we, their iniquities, have borne.
8 Slaves, have ruled over us, There is none to set free from their hand.
9 At the risk of our life, do we bring in our bread, because of the sword of the desert.
10 Our skin, as with a furnace, is scorched, because of the hot winds of famine.
11 Women—in Zion, were ravished, virgins, in the cities of Judah!
12 Princes, by their hand, have been hanged, The faces of elders, not honoured.
13 Young men, a millstone, have lifted, and, youths, under wood, have staggered.
14 Elders, from the gates, have ceased. Young men, from their music.

15 Poissa on ilo sydämistämme, karkelomme on valitukseksi muuttunut.
16 Pudonnut on päästämme kruunu. Voi meitä, sillä me olemme syntiä tehneet!
17 Tästä syystä on sydämemme tullut sairaaksi, näitten tähden ovat silmämme pimenneet -
18 Siionin vuoren tähden, joka on autiona, jolla ketut juoksentelevat.

19 Sinä, Herra, hallitset iankaikkisesti, sinun valtaistuimesi pysyy suvusta sukuun.

20 Miksi unhotat meidät ainiaaksi, hylkäät meidät ikipäiviksi?

21 Palauta meidät, Herra, tykösi, niin me palajamme; uudista meidän päivämme muinaiselleen.
22 Vai oletko meidät peräti hyljännyt, vihastunut meihin ylenmäärin?

15 Våra hjärtan hava icke mer någon fröjd i sorgelåt är vår dans förvandlad.
16 Kronan har fallit ifrån vårt huvud; ve oss, att vi syndade så!

17 Därför hava ock våra hjärtan blivit sjuka, därför äro våra ögon förmörkade,

18 för Sions bergs skull, som nu ligger öde, så att rävarna ströva omkring därpå.
19 Du, HERRE, tronar evinnerligen; din tron består från släkte till släkte.

20 Varför vill du för alltid förgäta oss, förkasta oss för beständigt?
21 Tag oss åter till dig, HERRE, så att vi få vända åter; förnya våra dagar, så att de bliva såsom fordom.
22 Eller har du alldeles förkastat oss? Förtörnas du på oss så övermåttan?

15 Ceased hath the joy of our hearts, Changed to mourning, our dance.

16 Fallen is the crown of our head. Surely woe to us, for we have sinned.
17 For this cause, faint is our heart, For these things, dimmed are our eyes:

18 Because of Mount Zion, which is desolate, jackals, have gone prowling therein.
19 Thou, O Yahweh, unto times age–abiding, dost remain, Thy throne, from generation to generation:
20 Wherefore shouldst thou perpetually forget us? forsake us, to length of days?
21 Bring us back, O Yahweh, unto thyself, and we will come back! Renew our days, as of old;
22 For though thou hast not, utterly rejected, us, thou art wroth with us— exceedingly!

HESEKIEL

1 luku

1 Kolmantenakymmenenten ä vuotena, neljännessä kuussa, kuukauden viidentenä päivänä, kun minä olin pakkosiirtolaisten joukossa Kebar-joen varrella, aukenivat taivaat, ja minä näin Jumalan näkyjä.	1 I det trettionde året, på femte dagen i fjärde månaden, när jag var bland de fångna vid strömmen Kebar, öppnades himmelen, och jag såg en syn från Gud.	1 And it came to pass, in the thirtieth year, in the fourth month, on the fifth day of the month, I, being in the midst of them of the captivity, by the river Chebar, that the heavens, were opened, and I saw visions of God.
2 Kuukauden viidentenä päivänä, kuningas Joojakinin pakkosiirtolaisuuden viidentenä vuotena,	2 På femte dagen i månaden, när femte året gick, efter att konung Jojakin hade blivit bortförd i fångenskap,	2 On the fifth of the month, that, was the fifth year of the captivity of King Jehoiachin,
3 tuli Jumalan sana pappi Hesekielille, Buusin pojalle, Kaldean maassa Kebar-joen varrella, ja hänen päällensä tuli siellä Herran käsi.	3 kom HERRENS ord till prästen Hesekiel, Busis son, i kaldéernas land vid strömmen Kebar, och HERRENS hand kom där över honom.	3 in very deed, came the word of Yahweh, unto Ezekiel son of Buzi, the priest, in the land of the Chaldeans, by the river Chebar,—yea the hand of Yahweh, came on him there.
4 Ja minä näin, ja katso: myrskytuuli tuli pohjoisesta, suuri pilvi ja leimahteleva tuli, ja pilveä ympäröitsi hohde, ja tulen keskeltä näkyi ikäänkuin hehkuvaa malmia, keskeltä tulta.	4 Och jag fick se en stormvind komma norrifrån, ett stort moln med flammande eld, och ett sken omgav det; och mitt däri, mitt i elden, syntes något som var såsom glänsande malm.	4 So then I beheld, and lo! a tempestuous wind coming out of the North, a great cloud, and a fire catching hold of itself, and it had a brightness round about,—and, out of the midst thereof, as

burnished copper to look upon, out of the midst of the fire;

5 Ja sen keskeltä näkyivät neljän olennon hahmot. Ja näöltänsä ne olivat tällaiset: niillä oli ihmisen hahmo.

5 Och mitt däri syntes något som liknade fyra väsenden, och dessa sågo ut på följande sätt: de liknade människor,

5 and, out of the midst thereof, a likeness of four living ones,—and, this, was their appearance, the likeness of a man, had they;

6 Ja niillä oli neljät kasvot kullakin ja neljä siipeä kullakin.

6 men vart väsende hade fyra ansikten, och vart och ett av dem hade fyra vingar,

6 and, four faces each, and four wings each, had they;

7 Ja säärivarret niillä oli suorat ja jalkaterät kuin vasikansorkat, ja ne välkkyivät kuin kiiltävä vaski.

7 och deras ben voro raka och deras fötter såsom fötterna på en kalv och de glimmade såsom glänsande koppar.

7 and their feet, were straight feet,—and, the sole of their feet, was like the sole of the foot of a calf, but sparkling, as shining bronze to look upon;

8 Ja siipiensä alla niillä oli, neljällä eri puolellansa, ihmiskädet. Kasvot ja siivet niillä neljällä olivat näin:

8 Och de hade människohänder under sina vingar på alla fyra sidorna. Och med de fyras ansikten och vingar förhöll det sig så:

8 and, the hands of a man! were under their wings, on their four, sides,—and, their faces and their wings, belonged to the four of them:

9 Niiden siivet koskettivat toisiansa. Kulkiessaan ne eivät kääntyneet: ne kulkivat kukin suoraan eteenpäin.

9 deras vingar slöto sig intill varandra; och när de gingo, behövde de icke vända sig, utan gingo alltid rakt fram.

9 joined to each other, were their wings,—they turned not when they went, each one straight before him, did they go;

10 Ja niiden kasvot olivat ihmiskasvojen kaltaiset; mutta oikealla puolen oli niillä neljällä leijonankasvot, vasemmalla puolen oli

10 Och deras ansikten liknade människoansikten, och alla fyra hade lejonansikten på högra sidan, och alla fyra

10 and, the likeness of their faces, was the face of a man, with the face of a lion to the right of the four of them, and, the face of

niillä neljällä häränkasvot, myös oli niillä neljällä kotkankasvot.

hade tjuransikten på vänstra sidan, och alla fyra hade ock örnansikten.

an ox, on the left, of the four of them,—the face of an eagle, also had they four;

11 Niin niiden kasvot. Mutta siivet niillä oli levällään ylöspäin. Kullakin oli kaksi, jotka koskettivat toisen siipiä, ja kaksi, joilla ne peittivät ruumistansa.

11 Så var det med deras ansikten. Och deras vingar voro utbredda upptill; vart väsende hade två vingar med vilka de slöto sig intill varandra, och två som betäckte deras kroppar.

11 and, their wings, were spread, above,—two of each, joined one another, and, two, covered their bodies;

12 Ja ne kulkivat suoraan eteenpäin. Minne henki vaati kulkemaan, sinne ne kulkivat. Kulkiessaan ne eivät kääntyneet.

12 Och de gingo alltid rakt fram; vart anden ville gå, dit gingo de, och när de gingo, behövde de icke vända sig.

12 and, each one, straight before him, did they go,—whithersoever the spirit was minded to go, they went, they turned not when they went.

13 Ja olentojen hahmo oli näöltänsä kuin tuliset hiilet, jotka paloivat tulisoihtujen näköisinä. Tulta liekehti olentojen välissä, ja tuli hohti, ja tulesta lähti salamoita.

13 Och väsendena voro till sitt utseende lika eldsglöd, som brunno likasom bloss, under det att elden for omkring mellan väsendena; och den gav ett sken ifrån sig, och ljungeldar foro ut ur elden.

13 As for the likeness of the living ones, their appearance, was like live coals of fire, burning up like the appearance of torches, the same, went to and fro between the living ones,—and the fire had, brightness, and, out of the fire, went forth a lightning.

14 Ja olennot kiitivät edestakaisin ja olivat nähdä kuin salamanleimaus.

14 Och väsendena hastade fram och tillbaka likasom blixtar.

14 And, the living ones, ran and returned,—like the appearance of a flash of lightning.

15 Mutta kun minä katselin olentoja, niin katso: yksi pyörä oli

15 När jag nu såg på väsendena, fick jag se ett hjul stå på jorden,

15 And I looked at the living ones,—and lo! one wheel upon the

maassa olentojen kohdalla, kunkin niiden neljän etupuolella.

16 Pyörät olivat näöltään ja teoltaan niinkuin krysoliitti, ja niillä neljällä oli sama muoto, ja ne olivat näöltään ja teoltaan, kuin olisi ollut sisäkkäin pyörä pyörässä.

17 Ne kulkivat neljään eri suuntaansa, kun kulkivat.

18 Kulkiessaan ne eivät kääntyneet. Ja niiden kehät olivat korkeat ja peljättävät; ja niiden kehät olivat täynnä silmiä, yltympäri, niissä neljässä.

19 Ja kun olennot kulkivat, kulkivat pyörät niiden ohella; ja kun olennot kohosivat ylös maasta, kohosivat myös pyörät.

20 Minne henki vaati kulkemaan, sinne ne kulkivat - minne vain henki kulkemaan vaati. Ja pyörät kohosivat samalla kuin nekin, sillä olentojen

invid väsendena, vid var och en av deras fyra framsidor.

16 Och det såg ut som om hjulen voro gjorda av något som liknade krysolit, och alla fyra voro likadana; och det såg vidare ut som om de voro så gjorda, att ett hjul var insatt i ett annat.

17 När de skulle gå, kunde de gå åt alla fyra sidorna, de behövde icke vända sig, när de gingo.

18 Och deras lötar voro höga och förskräckliga, och på alla fyra voro lötarna fullsatta med ögon runt omkring.

19 Och när väsendena gingo, gingo ock hjulen invid dem, och när väsendena lyfte sig upp över jorden lyfte sig ock hjulen.

20 Vart anden ville gå, dit gingo de, ja, varthelst anden ville gå; och hjulen lyfte sig jämte dem, ty väsendenas ande var i

earth beside the living ones, for each of his four faces.

16 The appearance of the wheels and of their structure, was like a Tarshish–stone to look upon, and they four had, one likeness,—and, their appearance and their structure, were just as would be, a wheel in the midst of a wheel.

17 Upon their four sides, when they went, so, did they go,—they turned not when they went.

18 As for their rings, they were so high, that they were terrible,—and, their rings full of eyes round about, had they four.

19 And when the living ones went, the wheels went beside them,—and when the living ones were lifted up from the earth, the wheels were lifted up:

20 whithersoever the spirit was minded to go, they went—thither, was the spirit minded to go,—and, the wheels, would be lifted up

henki oli pyörissä.

21 Kun olennot kulkivat, kulkivat nämäkin; kun ne seisoivat, seisoivat nämäkin; kun ne kohosivat ylös maasta, kohosivat pyörät samalla kuin nekin, sillä olentojen henki oli pyörissä.

22 Ja olentojen päitten ylle hahmottui taivaanvahvuus, niinkuin peljättävä kristalli, kaartuen ylös niiden päitten ylitse.

23 Ja taivaanvahvuuden alla oli niillä siivet suorina, toisen siipi toisen siipeä kohti. Kullakin oli kaksi, jotka sitä peittivät - kaksi, jotka peittivät sen ruumista.

24 Ja minä kuulin niiden siipien kohinan niinkuin paljojen vetten kohinan, niinkuin Kaikkivaltiaan jylinän, kun ne kulkivat; pauhinan ääni oli niinkuin sotaleirin pauhu. Kun ne seisoivat, laskivat ne siipensä alas.

hjulen.

21 När väsendena gingo, gingo ock dessa; när de stodo stilla, stodo ock dessa stilla; när de lyfte sig upp över jorden, lyfte sig ock hjulen jämte dem, ty väsendenas ande var i hjulen.

22 Och över väsendenas huvuden syntes något som liknade ett himlafäste, till utseendet såsom underbar kristall, utspänt ovanpå deras huvuden.

23 Och under fästet voro deras vingar utbredda rätt emot varandra Vart särskilt väsende hade två vingar med vilka det kunde betäcka sin kropp.

24 Och när de gingo, lät dånet av deras vingar i mina öron såsom dånet av stora vatten, såsom den Allsmäktiges röst; ja, det var ett väldigt dån, likt dånet från en härskara. Men när de

along with them, for, the spirit of the living one, was in the wheels:

21 when they went, these went, and, when they stood, these stood,—and, when they were lifted up from off the earth, the wheels were lifted up, along with them, for, the spirit of the living one, was in the wheels.

22 And there was a likeness, over the heads of the living one—an expanse, like terrible crystal to look upon,—stretched forth over their heads, above.

23 And, under the expanse, their wings, were straight, one towards another,—each one, had two, covering, on this side, and, each one, had two, covering, on that side, their bodies.

24 And I heard the sound of their wings, as the sound of many waters, as the sound of the Almighty, when they went, the sound of a storm, as the sound of a host,—when they stood, they let down

stodo stilla, höllo de sina vingar nedsänkta.

their wings.

25 Ja kuului ääni taivaanvahvuuden yläpuolelta, joka oli niitten pään päällä. - Kun ne seisoivat, laskivat ne siipensä alas.

25 Och ovan fästet, som vilade på deras huvuden, dånade det; när de då stodo stilla, höllo de sina vingar nedsänkta.

25 And there was a voice above the expanse that was over their head,—when they stood, they let down their wings.

26 Ja taivaanvahvuuden yläpuolella, joka oli niitten pään päällä, oli valtaistuimen muotoinen, näöltään kuin safiirikiveä. Ja valtaistuimen muotoisella istui hahmo, ihmisen näköinen, kohoten korkealle.

26 Och ovanpå fästet, som vilade på deras huvuden, syntes något som såg ut att vara av safirsten, och som liknade en tron; och ovanpå det som liknade en tron satt en som till utseendet liknade en människa,

26 And, above the expanse that was over their heads, as the appearance of a sapphire–stone, was the likeness of a throne,—and, upon the likeness of a throne, was a likeness, as the appearance of a man, upon it, above.

27 Ja minä näin ikäänkuin hehkuvaa malmia, tulen näköistä, jota ympäröi kehä ylöspäin siitä, mikä näytti hänen lanteiltansa; ja alaspäin siitä, mikä näytti hänen lanteiltansa, minä näin kuin tulen näköistä, ja sitä ympäröitsi hohde.

27 Och jag såg något som var såsom glänsande malm och omgivet runt omkring av något som såg ut såsom eld, ända ifrån det som såg ut att vara hans länder och sedan allt uppåt. Men nedåt från det som såg ut att vara hans länder såg jag något som såg ut såsom eld; och ett sken omgav honom.

27 And I saw, as burnished copper to look upon, as the appearance of fire within it round about, from the appearance of his loins and upwards, and from the appearance of his loins and downwards, saw I, as the appearance of fire, and he had brightness round about:

28 Kuin kaari, joka on pilvessä sadepäivänä, niin oli näöltään sitä ympäröivä hohde. Senkaltainen oli katsoa Herran kirkkauden

28 Såsom bågen som synes i skyn, när det regnar, så såg skenet ut där runt omkring. Så såg det ut, som tycktes mig vara HERRENS

28 as the appearance of the bow which is in a cloud, on a day of rain, so, was the appearance of the brightness round about,

hahmo. Ja kun minä sen näin, lankesin minä kasvoilleni. Ja minä kuulin äänen, kun joku puhui.

härlighet; och när jag såg det, föll jag ned på mitt ansikte, och jag hörde rösten av en som talade

that, was the appearance of the likeness of the glory of Yahweh,—and, when I saw, I fell upon my face, and heard a voice of one speaking.

2 luku

1 Ja hän sanoi minulle: Ihmislapsi, nouse jaloillesi, niin minä puhuttelen sinua.

1 Och han sade till mig: »Du människobarn, stå upp på dina fötter, så vill jag tala med dig.»

1 And he said unto me,—Son of man, Stand upon thy feet, that I may speak with thee.

2 Niin minuun tuli henki, kun hän puhui minulle, ja se nosti minut jaloilleni, ja minä kuulin hänen puhuvan minulle.

2 När han så talade till mig, kom en andekraft i mig och reste upp mig på mina fötter; och jag hörde på honom som talade till mig.

2 Then the Spirit entered into me, as soon as he spake unto me, and it caused me to stand upon my feet,––and I heard one speaking unto me.

3 Ja hän sanoi minulle: Ihmislapsi, minä lähetän sinut israelilaisten tykö, kapinallisten pakanain tykö, jotka ovat kapinoineet minua vastaan; he ja heidän isänsä ovat luopuneet minusta, hamaan tähän päivään asti.

3 Och han sade till mig: »Du människobarn, jag sänder dig till Israels barn, de avfälliga hedningarna som hava avfallit från mig; de och deras fäder hava begått överträdelser mot mig allt intill den dag som i dag är.

3 And he said unto me—Son of man, I, am sending thee, unto the sons of Israel, unto rebellious, nations, which have rebelled against me,—they, and their fathers, have transgressed against me, until this very day;

4 Nuo lapset, joilla on kovat kasvot ja paatuneet sydämet - niitten luokse minä sinut lähetän, ja sinun on sanottava heille: Näin sanoo Herra, Herra.

4 Till barnen med hårda pannor och förstockade hjärtan sänder jag dig, och du skall säga till dem: 'Så säger Herren, HERREN'

4 and it is, unto such, sons—of shameless face, and emboldened heart, that I, am sending thee,—therefore shalt thou say unto them, Thus, saith My

Lord, Yahweh.

5 Kuulkoot tai olkoot kuulematta - sillä uppiniskainen suku he ovat - he tulevat kuitenkin tietämään, että profeetta on ollut heidän keskellänsä.

5 Och evad de höra därpå eller icke -- ty de äro ett gensträvigt släkte -- så skola de dock förnimma att en profet har varit ibland dem.

5 And, they, whether they will hear or whether they will forbear, for, a perverse house, they are, shall then know that, a prophet, hath been in their midst.

6 Mutta sinä, ihmislapsi, älä pelkää heitä, äläkä pelkää heidän sanojansa, vaikka edessäsi on ohdakkeita ja orjantappuroita ja sinä asut skorpionien seassa; älä pelkää heidän sanojansa äläkä arkaile heidän kasvojansa, sillä he ovat uppiniskainen suku.

6 Och du, människobarn, frukta icke för dem, och frukta icke för deras ord, fastän du omgives av tistlar och törnen och bor ibland skorpioner. Nej, frukta icke för deras ord, och var icke förfärad för dem själva, då de nu äro ett gensträvigt släkte.

6 But, thou, son of man, Be not afraid of them, Nor, of their words, be afraid, Though, thorns and thistles, are about thee, And, amongst prickly plants, thou dost dwell, Of their words, be not afraid, nor, At their faces, be thou dismayed, For, a perverse house, they are!

7 Vaan puhu heille minun sanani, kuulkoot tai olkoot kuulematta; sillä uppiniskaisia he ovat.

7 Utan tala mina ord till dem, evad de höra på dem eller icke, då de nu äro så gensträviga.

7 Thou shalt therefore speak my words unto them, whether they will hear, or whether they will forbear, For, perverse, they are!

8 Mutta sinä, ihmislapsi, kuule, mitä minä sinulle sanon. Älä ole uppiniskainen, niinkuin uppiniskainen suku on. Avaa suusi ja syö, mitä minä sinulle annan.

8 Men du, människobarn, hör nu vad jag talar till dig; var icke gensträvig såsom detta gensträviga släkte. Öppna din mun och ät vad jag giver dig.»

8 Thou, therefore, son of man, hear what I, am speaking unto thee, become not perverse, like the perverse house,—open thy mouth, and eat that which I, am giving unto thee.

9 Niin minä näin, ja

9 Och jag fick se en

9 So I looked, and lo!

katso: käsi ojennettiin minua kohti, ja katso: siinä oli kirjakäärö.
10 Ja hän levitti sen minun eteeni, ja katso: se oli kirjoitettu täyteen sisältä ja päältä. Ja siihen oli kirjoitettu itkuvirret ja huokaukset ja voi-huudot.

hand uträckas mot mig, och i den såg jag en bokrulle.
10 Och denna breddes ut framför mig, och den var fullskriven innan och utan; och där voro uppskrivna klagosånger, suckan och verop.

a hand, put forth unto me,—and lo! therein, a scroll;
10 and he spread it out before me, and, it, was written, on the front and the back,—and there were written thereon, lamentation and sighing, and wailing.

3 luku

1 Ja hän sanoi minulle: Ihmislapsi, syö, minkä tässä saat; syö tämä kirjakäärö, mene ja puhu Israelin heimolle.

2 Niin minä avasin suuni, ja hän antoi tämän kirjakäärön minun syödäkseni.
3 Ja hän sanoi minulle: Ihmislapsi, ravitse vatsasi ja täytä sisälmyksesi tällä kirjakääröllä, jonka minä sinulle annan. Niin minä söin, ja se oli minun suussani makea kuin hunaja.

4 Ja hän sanoi minulle: Ihmislapsi, mene nyt Israelin heimon tykö ja puhu heille minun sanani.

1 Och han sade till mig: »Du människobarn, ät vad du här finner, ät upp denna rulle, och gå sedan åstad och tala till Israels hus.»
2 Då öppnade jag min mun, och han gav mig rullen att äta.

3 Och han sade till mig: »Du människobarn, du måste mätta din buk och fylla dina inälvor med den rulle som jag nu giver dig.» Och jag åt, och den var i min mun söt såsom honung.

4 Och han sade till mig: »Du människobarn, gå bort till Israels hus och tala till dem med mina ord.

1 Then said he unto me, Son of man, What thou findest, eat,—eat this roll, and go speak unto the house of Israel.
2 So I opened my mouth,—and he caused me to eat this roll.

3 Then said he unto me, Son of man, Thy belly, cause thou to eat, and, thy bowels, fill thou with this roll, which I, am giving unto thee. So I did eat, and it became, in my mouth, as honey for sweetness.

4 Then said he unto me,—Son of man, Go get thee unto the house of Israel, and thou shalt speak with

my words, unto them.

5 Sillä ei sinua lähetetä outokielisen ja kankeapuheisen kansan tykö, vaan Israelin heimon tykö;
6 ei monien kansojen tykö, outokielisten ja kankeapuheisten, joiden puhetta et ymmärrä. Jos niiden tykö lähettäisin sinut, he sinua kuulisivat.

5 Ty du bliver ju icke sänd till ett folk med obegripligt språk och trög tunga, utan till Israels hus,
6 icke till mångahanda folk med obegripligt språk och trög tunga, vilkas tal du icke förstår; sannerligen, sände jag dig till sådana, så skulle de höra på dig

5 For, not unto a people deep of lip and heavy of tongue, art, thou, sent—[but] unto the house of Israel:
6 not unto many peoples, deep of lip and heavy of tongue, whose words thou couldst not understand,—surely, if, unto them, I had sent thee, they, would have hearkened unto thee.

7 Mutta Israelin heimo ei tahdo sinua kuulla, koska he eivät tahdo minua kuulla. Sillä koko Israelin heimolla on kova otsa ja paatunut sydän.

7 Men Israels hus vill icke höra på dig, ty de vilja icke höra på mig; hela Israels hus har hårda pannor och förhärdade hjärtan.

7 But, the house of Israel, will not be willing to hearken, unto thee, for they are not willing to hearken, unto me,—for, all the house of Israel, are, bold of forehead and hard of heart.

8 Katso, minä teen sinun kasvosi yhtä koviksi kuin heidän kasvonsa ja sinun otsasi yhtä kovaksi kuin heidän otsansa.
9 Timantin kaltaiseksi, kiveä kovemmaksi minä teen sinun otsasi. Älä pelkää heitä äläkä arkaile heidän kasvojansa, sillä he ovat uppiniskainen suku.

8 Men se, jag gör ditt ansikte hårt såsom deras ansikten, och din panna hård såsom deras pannor.
9 Ja, jag gör din panna hård såsom diamant, hårdare än flinta. Du skall icke frukta för dem och icke förfäras för dem, då de nu äro ett genströvigt släkte.»

8 Lo! I have made thy, face bold, like as their, faces,—and thy, forehead bold, like as their forehead.
9 As an adamant, harder than flint, have I made thy forehead,—thou shalt not fear them, neither shalt thou be dismayed at their faces, For, a perverse house, they are!

10 Ja hän sanoi minulle: Ihmislapsi, kaikki minun

10 Och han sade till mig: »Du människobarn,

10 Then said he unto me,—Son of man, All

sanani, jotka minä sinulle puhun, ota sydämeesi ja kuule korvillasi.

allt vad jag talar till dig skall du upptaga i ditt hjärta och höra med dina öron.

my words which I shall speak unto thee, receive thou into thy heart, and, in thine ears, hear thou:

11 Ja nyt mene pakkosiirtolaisten tykö, kansasi lasten tykö; puhu heille ja sano heille: Näin sanoo Herra, Herra - kuulkoot he tai olkoot kuulematta.

11 Och gå bort till dina fångna landsmän, och tala till dem och säg till dem: 'Så säger Herren, HERREN' -- evad de nu höra därpå eller icke.»

11 then go get thee unto them of the captivity, unto the sons of thy people, and thou shalt speak unto them, and say unto them, Thus, saith My Lord, Yahweh,—whether they will hear, or whether they will forbear.

12 Niin henki nosti minut, ja minä kuulin takaani suuren, jylisevän äänen: Kiitetty olkoon Herran kirkkaus, siinä kussa se on!

12 Och en andekraft lyfte upp mig, och jag hörde bakom mig ljudet av ett väldigt dån: »Lovad vare HERRENS härlighet, där varest den är!»,

12 Then the Spirit, lifted me up, and I heard behind me the sound of a great rushing,—Blessed be the glory of Yahweh, From his place!

13 ja olentojen siipien kohinan, kun ne löivät toisiinsa, samalla pyöräin jyrinän ja suuren, jylisevän äänen.

13 så ock ljudet av väsendenas vingar, som rörde vid varandra, och ljudet av hjulen jämte dem och ljudet av ett väldigt dån.

13 Yea the sound of the wings of the living ones, gently touching each other, and the sound of the wheels, along with them, even the sound of a great rushing.

14 Ja henki nosti minut ja otti minut, ja minä kuljin murheellisena henkeni kiivaudessa, ja Herran käsi oli väkevänä minun päälläni.

14 Och en andekraft lyfte upp mig och förde mig bort, och jag färdades åstad, bedrövad och upprörd i min ande, och HERRENS hand var stark över mig.

14 So, the Spirit, lifted me up, and took me away,—and I went bitterly, in the rage of my spirit, but, the hand of Yahweh upon me, was, strong.

15 Ja minä tulin Tell-

15 Och jag kom till de

15 Thus came I unto

Aabibiin pakkosiirtolaisten tykö, jotka asuivat Kebar-joen varrella; ja siellä, missä he asuivat, minä istuin jäykistyneenä heidän keskuudessaan seitsemän päivää.

16 Mutta seitsemän päivän kuluttua tuli minulle tämä Herran sana:

17 Ihmislapsi, minä olen asettanut sinut Israelin heimolle vartijaksi. Kun kuulet sanan minun suustani, on sinun varoitettava heitä minun puolestani.

18 Jos minä sanon jumalattomalle: sinun on kuolemalla kuoltava, mutta sinä et häntä varoita etkä puhu varoittaaksesi jumalatonta hänen jumalattomasta tiestänsä, että pelastaisit hänen henkensä, niin jumalaton kuolee synnissänsä, mutta hänen verensä minä vaadin sinun kädestäsi.
19 Mutta jos sinä varoitat jumalatonta ja hän ei käänny jumalattomuudestansa eikä jumalattomalta

fångna i Tel-Abib, till dem som bodde vid strömmen Kebar, till den plats där de bodde; och jag satt där ibland dem i sju dagar, försänkt i djup sorg.

16 Men efter sju dagar kom HERRENS ord till mig; han sade:

17 »Du människobarn, jag har satt dig till en väktare för Israels hus, för att du å mina vagnar skall varna dem, när du hör ett ord från min mun.

18 Om jag säger till den ogudaktige: 'Du måste dö' och du då icke varnar honom, ja, om du icke säger något till att varna den ogudaktige för hans ogudaktiga väg och rädda hans liv, då skall väl den ogudaktige dö genom sin missgärning, men hans blod skall jag utkräva av din hand.
19 Men om du varnar den ogudaktige och han likväl icke vänder om från sin ogudaktighet och sin ogudaktiga väg,

them of the captivity, at Tel–abib, who were dwelling towards he river Chebar, and I dwelt where, they, were dwelling; yea I dwelt there seven days, stunned in their midst.
16 And it came to pass, at the end of seven days, that the word of Yahweh came unto me, saying:
17 Son of man, A watchman, have I appointed thee, to the house of Israel,—and thou shalt hear, at my mouth, a message, and shalt warn them, from me.
18 When I say to the lawless man—Thou shalt, surely die, and thou hast not given him warning, neither hast spoken to warn the lawless man from his lawless, way, to save himself alive, the same lawless man, in his iniquity, shall die, but, his blood, at thy hand, will I require.
19 Whereas, when, thou, hast warned a lawless man, and he hath not turned from his lawlessness, and

tieltänsä, niin hän kuolee synnissänsä, mutta sinä olet sielusi pelastanut.

då skall visserligen han dö genom sin missgärning, men du själv har räddat din själ.

from his lawless way, he, in his iniquity, shall die, but, thou, hast delivered, thine own soul.

20 Ja jos vanhurskas kääntyy pois vanhurskaudestansa ja tekee vääryyttä ja minä panen kompastuksen hänen eteensä, niin hän kuolee - kun et sinä häntä varoittanut, niin hän synnissänsä kuolee, ja vanhurskautta, jota hän oli harjoittanut, ei muisteta - mutta hänen verensä minä vaadin sinun kädestäsi.

20 Och om en rättfärdig man vänder om från sin rättfärdighet och gör vad orätt är, så skall jag lägga en stötesten i hans väg, och han skall dö. Om du då icke har varnat honom, så skall han väl dö genom sin synd, och den rättfärdighet som han förr har övat skall icke varda ihågkommen, men hans blod skall jag utkräva av din hand.

20 And, when a righteous man hath turned, from his righteousness, and committed perversity, and I have suffered a stumbling–block to be laid before him, he, shall die,—though thou hast not warned him, in his sin, shall he die, neither shall be remembered, his righteous deeds which he hath done, but, his blood, at thy hand, will I require;

21 Mutta jos sinä vanhurskasta varoitat, ettei vanhurskas tekisi syntiä, ja hän ei tee syntiä, niin hän totisesti saa elää, koska otti varoituksesta vaarin, ja sinä olet sielusi pelastanut.

21 Men om du har varnat den rättfärdige, för att han, den rättfärdige, icke skall synda, och han så avhåller sig från synd, då skall han förvisso få leva, därför att han lät varna sig, och du själv har då räddat din själ.»

21 whereas, when, thou, hast warned a righteous man, That a righteous man, must not sin, and, he, hath not sinned, he shall, surely live, in that he took warning, and, thou, hast delivered, thine own soul.

22 Herran käsi tuli siellä minun päälleni, ja hän sanoi minulle: Nouse ja mene laaksoon, niin minä siellä puhuttelen sinua.

22 Och HERRENS hand kom där över mig, och han sade till mig: »Stå upp och gå ut på slätten; där skall jag tala med dig.»

22 Then came upon me, there, the hand of Yahweh,—and he said unto me, Arise, go forth into the valley, and, there, will I speak with thee.

23 Niin minä nousin ja menin laaksoon, ja katso, siellä seisoi Herran kirkkaus, samankaltainen kuin kirkkaus, jonka minä olin nähnyt Kebar-joen varrella. Ja minä lankesin kasvoilleni.

23 Då stod jag upp och gick ut på slätten; och se, där stod HERRENS härlighet, alldeles sådan som jag hade sett den vid strömmen Kebar; och jag föll ned på mitt ansikte.

23 So I arose, and went forth into the valley, and lo! there, the glory of Yahweh, standing, like the glory which I saw, by the river Chebar,—and I fell upon my face.

24 Mutta minuun tuli henki ja nosti minut jaloilleni, ja hän puhutteli minua ja sanoi minulle: Mene, sulkeudu sisälle huoneeseesi.

24 Men en andekraft kom i mig och reste upp mig på mina fötter. Och han talade med mig och sade till mig: »Gå och stäng dig inne i ditt hus.

24 Then the Spirit, entered into me, and caused me to stand upon my feet,—and he spake with me, and said unto me, Go in, shut thyself up, in the midst of thine own house.

25 Ja sinä, ihmislapsi! Katso, sinut pannaan köysiin ja sidotaan niillä, niin ettet voi mennä ulos heidän keskuuteensa.

25 Och se, du människobarn, bojor skola läggas på dig, och du skall bliva bunden med sådana, så att du icke kan gå ut bland de andra.

25 And, thou—O son of man, lo! they have put upon thee bands, and they will bind thee therewith,—so that thou go not forth in their midst;

26 Ja minä tartutan sinun kielesi suusi lakeen, niin että mykistyt etkä voi olla heille nuhtelijana, sillä he ovat uppiniskainen suku.

26 Och jag skall låta din tunga låda vid din gom, så att du bliver stum och icke kan bestraffa dem, då de nu äro ett genströvigt släkte.

26 thy tongue also, will I cause to cleave unto the roof of thy mouth, so shalt thou be dumb, and not be to them a reprover,—For, a perverse house, they are!

27 Mutta kun minä puhuttelen sinua, avaan minä sinun suusi, ja sinun on sanottava heille: Näin sanoo Herra, Herra. Kuulkoon, joka kuulee, ja olkoon kuulematta, joka

27 Men när jag talar med dig, skall jag upplåta din mun, så att du kan säga till dem: 'Så säger Herren, HERREN.' Den som då vill höra, han höre, och

27 But, when I speak with thee, I will open thy mouth, and thou shalt say unto them, Thus, saith My Lord Yahweh,—He that is minded to hear, let him

ei kuule; sillä he ovat uppiniskainen suku.

den som icke vill, han höre icke, då de nu äro ett gensträvigt släkte.»

hear, And, he that is minded to forbear, let him forbear! For, a perverse house, they are!

4 luku

1 Ja sinä ihmislapsi, ota itsellesi tiilikivi ja aseta se eteesi ja piirrä siihen kaupunki, Jerusalem.

1 Och du, människobarn, tag dig en tegeltavla och lägg den framför dig och rista på den in en stad, nämligen Jerusalem.

1 Thou, therefore, O son of man, Take thee a tile, and lay it before thee,—and portray thereon a city, even Jerusalem.

2 Ja pane se piirityksiin, rakenna sitä vastaan saartovarusteet, luo sitä vastaan valli, aseta sitä vastaan sotaleirejä ja pane sitä vastaan yltympäri muurinmurtajia.

2 Och res upp bålverk mot den och bygg en belägringsmur mot den och kasta upp en vall mot den och slå upp läger mot den och sätt upp murbräckor mot den runt omkring.

2 Then shalt thou lay siege against it, And build up against it a siege–wall, And cast up against it, a mound,—And set against it camps, And place against it battering–rams, round about.

3 Ota sitten itsellesi rautainen leivinlevy ja aseta se rautamuuriksi itsesi ja kaupungin väliin ja suuntaa kasvosi kaupunkia kohti, niin että se tulee piirityksiin, ja piiritä sitä. Tämä on oleva merkki Israelin heimolle.

3 Och tag dig en järnplåt och sätt upp den såsom en järnvägg mellan dig och staden; och vänd så ditt ansikte emot den och håll den belägrad och ansätt den. Detta skall vara ett tecken för Israels hus.

3 Thou, therefore, take thee a pan of iron, and set it for a wall of iron, between thee and the city,—then shalt thou direct thy face against it, and it shall come into siege, and thou shalt lay siege to it, a sign, shall it be, to the house of Israel.

4 Ja sinä pane maata vasemmalle kyljellesi ja aseta sitä painamaan Israelin heimon syntivelka. Yhtä monta päivää, kuin

4 Och lägg du dig på din vänstra sida och lägg Israels hus' missgärning ovanpå; lika många dagar som du

4 Thou, therefore, lie thou on thy left side, and lay the iniquity of the house of Israel, upon it,—during the

sinä makaat sillä, on sinun kannettava heidän syntivelkaansa.

ligger så, skall du bära på deras missgärning.

number of the days which thou shalt lie thereon, shalt thou bear their punishment.

5 Ja minä panen sinulle saman luvun päiviä, kuin on heidän syntivelkansa vuosia: kolmesataa yhdeksänkymmentä päivää; niin sinun on kannettava Israelin heimon syntivelkaa.

5 Jag skall låta deras missgärningsår för dig motsvaras av ett lika antal dagar, nämligen av tre hundra nittio dagar; så länge skall du bara på Israels hus' missgärning.

5 I, therefore, have appointed thee the years of their punishment, by the number of days, a hundred and ninety days,—so shalt thou bear the iniquity of the house of Israel.

6 Ja kun olet saanut ne päättymään, on sinun pantava maata toistamiseen, oikealle kyljellesi, ja kannettava Juudan heimon syntivelkaa neljäkymmentä päivää; päivän kutakin vuotta kohti minä olen sinulle pannut.

6 Och sedan, när du har fullgjort detta, skall du lägga dig på din högra sida och bära på Juda hus' missgärning; i fyrtio dagar, var dag svarande mot ett år, skall denna min föreskrift gälla för dig.

6 And, when thou hast ended these, then shalt thou lie, on thy right side, a second, time, and shalt bear the iniquity of the house of Judah,—forty days, one day for each year, have I appointed thee.

7 Ja suuntaa kasvosi ja paljastettu käsivartesi piiritettyä Jerusalemia kohti ja ennusta sitä vastaan.

7 Och du skall vända ditt ansikte och din blottade arm mot det belägrade Jerusalem och profetera mot det.

7 Thus then, unto the siege of Jerusalem, shalt thou direct thy face, with thine arm made bare,—so shalt thou prophesy against it.

8 Ja katso, minä panen sinut köysiin, niin ettet voi kääntyä kyljeltä toiselle, kunnes olet saanut päättymään piirityspäiväsi.

8 Och se, jag skall lägga bojor på dig, så att du icke kan vända dig från den ena sidan på den andra, förrän dina belägringsdagar äro slut.

8 And lo! I have laid upon thee—bands,—and thou shalt not turn thee from thy one side to thine other, until thou have ended the days of thy siege.

9 Ota sinä myös itsellesi

9 Och tag dig vete,

9 Thou, therefore, take

nisuja, ohria, papuja, herneitä, hirssiä ja kolmitahkoista vehnää, pane ne samaan astiaan ja tee niistä itsellesi leipää. Yhtä monta päivää, kuin makaat kyljelläsi, kolmesataa yhdeksänkymmentä päivää, on sinun syötävä sitä.

korn, bönor, linsärter, hirs och spält och lägg detta i ett och samma kärl och baka dig bröd därav; lika många dagar som du ligger på ena sidan, alltså tre hundra nittio dagar, skall detta vara vad du har att äta.

thee wheat and barley and peas and lentils and millet and spelt, and put them in one, vessel, and make them ready for thee as bread,—during the number of days which thou, art lying on thy side, a hundred and ninety days, shalt thou eat it;

10 Ja ruoka, jota syöt, on sinun syötävä painon mukaan: kaksikymmentä sekeliä päivässä; sinun on syötävä se määräaikana.

10 Den mat som du får att äta skall du äta efter vikt, tjugu siklar om dagen; detta skall du hava att äta från en viss timme ena dagen till samma timme nästa dag

10 and, thy food, which thou shalt eat, shall be, by weight, twenty shekels a day,—from time to time, shalt thou eat it;

11 Ja vettä sinun on juotava mitan mukaan: kuudennes hiin-mittaa; sinun on juotava määräaikana.

11 Du skall ock dricka vatten efter mått, nämligen en sjättedels hin; så mycket skall du hava att dricka från en viss timme ena dagen till samma timme nästa dag.

11 and, water, by measure, shalt thou drink, the sixth part of a hin,—from time to time shalt thou drink;

12 Ja ohrakaltiaisena on sinun se syötävä, ja ihmisulostuksella on sinun se paistettava heidän silmäinsä edessä.

12 Tillredd såsom kornkakor skall maten ätas av dig, och du skall tillreda den inför deras ögon på bränsle av människoträck.

12 and, as a barley cake, shalt thou eat it,––and, the same, with dung proceeding from man, shalt thou bake, before their eyes.

13 Ja Herra sanoi: Näin tulevat israelilaiset syömään leipänsä saastaisena pakanain joukossa, jonne minä

13 Och HERREN tillade: »Likaså skola Israels barn äta sitt bröd orent bland hedningarna, till vilka jag skall fördriva

13 Then said Yahweh, In like manner, shall the sons of Israel eat their bread, defiled,—among the nations, whither I

heidät karkoitan.
14 Mutta minä sanoin: Voi Herra, Herra! Katso, ei milloinkaan ole minun sieluni ollut saastutettu, minä en ole syönyt itsestään kuollutta enkä kuoliaaksi raadeltua nuoruudestani tähän asti, eikä ole mitään saastaista lihaa minun suuhuni tullut.

15 Niin hän sanoi minulle: Katso, minä annan sinulle eläimen lannan ihmisen jäljen sijaan; valmista leipäsi sen päällä.

16 Ja hän sanoi minulle: Ihmislapsi, katso, minä murran leivän tuen Jerusalemilta, ja he saavat syödä leipää painon mukaan ja huolissansa sekä juoda vettä mitan mukaan ja kauhuissansa,

17 niin että he joutuvat leivän ja veden puutteeseen ja yhdessä nääntyvät ja riutuvat syntivelkansa tähden.

dem.»
14 Men jag svarade: »Ack, Herre, HERRE! Se, jag har ännu aldrig blivit orenad. Jag har aldrig, från min ungdom och intill nu, ätit något självdött eller ihjälrivet djur; och sådant kött som räknas för vederstyggligt har aldrig kommit i min mun.»

15 Då sade han till mig: »Välan, jag vill låta dig taga kospillning i stället för människoträck; vid sådan må du baka ditt bröd.»

16 Och han sade åter till mig: »Du människobarn, se, jag vill fördärva livsuppehället för Jerusalem, så att de skola äta bröd efter vikt, och det med oro, och dricka vatten efter mått, och det med förfäran;

17 ja, så att de lida brist på bröd och vatten och gripas av förfäran, den ene med den andre, och försmäkta genom sin missgärning.

will drive them.
14 Then said, I, Ah! My Lord, Yahweh, lo! my person, hath not been defiled: neither of what hath died of itself, nor of what hath been torn in pieces: have I eaten, from my youthful days even unto now, neither hath come into my mouth, the flesh of a foul thing.
15 So then he said unto me, See, I have granted thee, cow's dung for man's dung,— and thou shalt prepare thy bread thereupon.

16 And he said unto me, Son of man, Behold me! breaking the staff of bread in Jerusalem, So shall they eat bread by weight, and with anxious care, And, water, by measure, and in astonishment, shall they drink:
17 that they may lack bread and water and be astonished one with another, and pine away in their punishment.

5 luku

1 Ja sinä, ihmislapsi, ota itsellesi terävä miekka; ota se partaveitseksesi, ja ajele sillä hiuksesi ja partasi. Ota sitten vaaka ja jaa ne.	1 Och du, människobarn, tag dig ett skarpt svärd och bruka det såsom rakkniv, och för det över ditt huvud och din haka; tag dig så en vågskål och dela det avrakade håret.	1 Thou, therefore, son of man, Take thee a sharp cuting instrument, a barber's razor, shalt thou take thee, and shalt cause it to pass upon thy head, and upon thy chin,—and shalt take the balances for weighing, and shalt divide the hair.
2 Polta kolmannes tulessa keskellä kaupunkia, sittenkuin piirityspäivät ovat lopussa. Kolmannes ota ja lyö miekalla sen ympärillä. Kolmannes hajota tuuleen, ja minä ajan niitä takaa paljastetulla miekalla;	2 En tredjedel skall du bränna upp i eld mitt i staden, när belägringsdagarna hava gått till ända; en tredjedel skall du taga ut och slå den med svärdet där runt omkring; och en tredjedel skall du strö ut för vinden, och mitt svärd skall jag draga ut efter dem.	2 A third part, in the fire, shalt thou burn, in the midst of the city, when the days of the siege, are fulfilled,—and thou shalt take a third part, thou shalt smite it with the cuting instrument, round about it, and, a third part, shalt thou scatter to the wind, and, a sword, will I make bare after them;
3 ota niistä sitten vähäinen määrä ja sido ne helmukseesi,	3 Men några få strån skall du taga undan därifrån, och dem skall du knyta in i flikarna av din mantel.	3 and thou shalt take from thence, a few in number,—and shalt bind them in thy skirts;
4 ja ota niistä vielä osa, viskaa ne tuleen ja polta ne tulessa. Siitä lähtee tuli koko Israelin heimoon.	4 Och av dessa strån skall du återigen taga några och kasta dem i elden och bränna upp dem i eld. Härifrån skall en eld gå ut över hela Israels hus.	4 and, of them, again, take, and cast them into the midst of the fire, and burn them in the fire,—therefrom, shall go forth a fire, unto all the house of

Israel.

5 Näin sanoo Herra, Herra: Tämä on Jerusalem; pakanain keskelle minä olen sen asettanut, ja niiden maat ovat sen ympärillä.

5 Så säger Herren, HERREN: Detta är Jerusalem, som jag har satt mitt ibland hednafolken, med länder runt däromkring.

5 Thus, saith My Lord, Yahweh, This, is Jerusalem, In the midst of the nations, I placed her,—and of the countries round about her;

6 Mutta se on niskoitellut minun oikeuksiani vastaan jumalattomammin kuin pakanat ja minun käskyjäni vastaan jumalattomammin kuin maat, jotka ovat sen ympärillä; sillä minun oikeuteni he ovat pitäneet halpoina ja minun käskyjeni mukaan he eivät ole vaeltaneet.

6 Men det var gensträvigt mot mina rätter på ett ännu ogudaktigare sätt än hednafolken, och var ännu mer gensträvigt mot mina stadgar än länderna runt däromkring; ty de förkastade mina rätter och vandrade icke efter mina stadgar.

6 But she hath changed my regulations into lawlessness, more than the nations, And my statutes, more than the countries which are round bout her, For, my regulations, have they rejected, And, in my statutes, have they not walked.

7 Sentähden, näin sanoo Herra, Herra: Koska teidän metelinne on ollut pahempi kuin pakanain, jotka ympärillänne ovat, ja koska te ette ole vaeltaneet minun käskyjeni mukaan, ette ole noudattaneet minun oikeuksiani ettekä ole tehneet niiden pakanainkaan oikeuksien mukaan, jotka ympärillänne ovat,

7 Därför säger Herren, HERREN så: Eftersom I haven rasat värre än hednafolken runt omkring eder, och icke haven vandrat efter mina stadgar och icke gjort efter mina rätter, ja, icke ens gjort efter de hednafolks rätter, som bo runt omkring eder,

7 Therefore, Thus, saith My Lord, Yahweh, Because ye have become more rebellious than the nations who are round about you, In my statutes, have not walked, And, my regulations, have not done, And, according to the regulations of the nations which are round about you, have not done:

8 sentähden, näin sanoo Herra, Herra: Katso, myös minä käyn sinun kimppuusi ja teen tuomiot sinun keskelläsi

8 därför säger Herren, HERREN så: Se, fördenskull skall jag också komma över dig och skipa rätt mitt

8 Therefore, Thus, saith My Lord, Yahweh, Lo! I am against thee, even I, Therefore will I execute in thy midst, judgments,

pakanain silmien edessä

9 ja teen sinulle kaikkien kauhistustesi tähden, mitä en ole ennen tehnyt ja minkäkaltaista en vasta ole tekevä.

10 Sentähden tulevat sinun keskelläsi isät syömään lapsiansa, ja lapset tulevat syömään isiänsä, ja minä teen sinussa tuomiot ja hajotan sinun jäännöksesi kaikkiin tuuliin.

11 Sentähden, niin totta kuin minä elän, sanoo Herra, Herra: Totisesti, koska olet saastuttanut minun pyhäkköni kaikilla iljetyksilläsi ja kaikilla kauhistuksillasi, käännyn minäkin pois, en sääli enkä armahda.

12 Kolmannes sinusta kuolee ruttoon ja nääntyy nälkään sinun keskelläsi. Kolmannes kaatuu miekkaan sinun ympärilläsi. Kolmanneksen minä hajotan kaikkiin tuuliin, ja minä ajan niitä takaa paljastetulla

ibland dig inför hednafolkens ögon;

9 jag skall göra med dig vad jag aldrig förr har gjort, och sådant som jag aldrig mer vill göra, för alla dina styggelsers skull.

10 Därför skola i dig föräldrar äta sina barn, och barn sina föräldrar; och jag skall skipa rätt i dig och strö ut för alla vindar allt som bliver kvar av dig.

11 Ja, så sant jag lever, säger Herren, HERREN: sannerligen, därför att du har orenat min helgedom med alla dina skändligheter och alla dina styggelser, skall jag också utan skonsamhet vända bort mitt öga och icke hava någon misskund.

12 En tredjedel av dig skall dö av pest och förgås av hunger i dig, en tredjedel skall falla för svärd runt omkring dig; och en tredjedel skall jag strö ut för alla vindar, och mitt svärd skall jag draga ut efter

in the eyes of the nations;

9 Yea I will execute upon thee that which I have not executed, And like unto which I will not execute again,—Because of all thine abominations.

10 Therefore, fathers, will eat, sons, in thy midst, And, sons, will eat, fathers,—And I will execute upon thee judgments, And will scatter the whole remnant of thee, to every wind.

11 Therefore, as I, live, Declareth My Lord, Yahweh,—Surely, because, my sanctuary, thou hast defiled, with all thy detestable things, and with all thine abominations, Even I also, will cut off, and mine eye, shall not spare, Yea even I, will not pity.

12 The third part of thee, by pestilence, shall die, and, by famine, be consumed in thy midst, And, the third part, by the sword, shall fall round about thee,—And, the third part, to every

miekalla.

13 Ja minun vihani täyttyy, ja minä tyydytän kiivauteni heissä ja kostan. Ja he tulevat tietämään, että minä, Herra, olen puhunut kiivaudessani, kun minä panen vihani täytäntöön heissä.

14 Ja minä teen sinut raunioksi ja häväistyksi pakanain kesken, jotka sinun ympärilläsi ovat, jokaisen ohikulkijan silmäin edessä.

15 Ja se on oleva häväistys ja herjaus, varoitus ja peljätys pakanain seassa, jotka ympärilläsi ovat, kun minä teen sinussa tuomiot vihassa ja kiivaudessa ja kiivailla rangaistuksilla - minä, Herra, olen puhunut -

16 kun minä lähetän heidän kimppuunsa nälän pahat nuolet, joista tulee tuhooja ja jotka minä lähetän teitä tuhoamaan; ja minä vielä lisään teille

dem.

13 Ja, min vrede skall få uttömma sig, och jag skall släcka min förtörnelse på dem och hämnas på dem; och när jag så uttömmer min förtörnelse på dem, skola de förnimma att jag, HERREN, har talat i min nitälskan.

14 Och jag skall låta dig bliva en ödemark och en smälek bland folken runt omkring dig, inför var mans ögon, som går där fram.

15 Ja, det skall bliva till smälek och hån, till varnagel och skräck för folken runt omkring dig, när jag så skipar rätt i dig med vrede och förtörnelse och förtörnelses tuktan. Jag, HERREN, har talat.

16 När jag sänder bland dem hungerns onda pilar, som bliva till fördärv, ja, när jag sänder dessa till att fördärva eder och så

wind, will I scatter, and, a sword, will I make bare after them.

13 So shall mine anger, have an end, And, I will cause mine indignation, to find rest, upon them, and will console myself,—And they shall know that, I, Yahweh, have spoken in my jealousy, when mine indignation, hath come to an end, upon them.

14 And I will deliver thee up to desolation and reproach, among the nations that are round about thee,—in the eyes of every passer–by.

15 So shall it become a reproach and an insult, a warning and an astonishment, to the nations that are round about thee,—in that I have executed upon thee judgments, in anger and in indignation, and in rebukes of indignation, I, Yahweh, have spoken:

16 In that I have sent the malignant arrows of famine among them, which were for destruction, which I will send to destroy you,—

nälkää ja murran teiltä leivän tuen.

låter eder hunger bliva allt värre, då skall jag förstöra för eder edert livsuppehälle.

and, famine, will I increase upon you, and will break for you the staff of bread.

17 Ja minä lähetän teidän kimppuunne nälän ja pahat petoeläimet, jotka riistävät sinulta lapset; rutto ja veri käyvät sinun ylitsesi, ja minä annan miekan tulla sinun ylitsesi. Minä, Herra, olen puhunut.

17 Jag skall sända över eder hungersnöd och vilddjur, som skola döda edra barn; och pest och blodsutgjutelse skall gå över dig, och svärd skall jag låta komma över dig. Jag, HERREN, har talat.

17 So will I send upon you famine and mischievous beast, and they shall bereave thee,—and, pestilence and blood, shall pass through thee,—and, a sword, will I bring in upon thee, I, Yahweh, have spoken.

6 luku

1 Minulle tuli tämä Herran sana:

1 Och HERRENS ord kom till mig; han sade:

1 Then came the word of Yahweh, unto me, saying:

2 Ihmislapsi, käännä kasvosi Israelin vuoria kohti ja ennusta niitä vastaan

2 Du människobarn, vänd ditt ansikte mot Israels berg och profetera mot dem

2 Son of man, Set thy face against the mountains of Israel,—and prophesy unto them;

3 ja sano: Israelin vuoret, kuulkaa Herran, Herran sana. Näin sanoo Herra, Herra vuorille ja kukkuloille, puronotkoille ja laaksoille: Katso, minä annan miekan tulla teidän ylitsenne ja hävitän teidän uhrikukkulanne.

3 och säg: I Israels berg, hören Herrens, HERRENS ord: Så säger Herren, HERREN till bergen och höjderna, till bäckarna och dalarna: Se, jag skall låta svärd komma över eder och förstöra edra offerhöjder.

3 and say, Ye mountains of Israel, hear ye the word of My Lord, Yahweh,—Thus, saith My Lord, Yahweh––To the mountains and to the hills, to the hollows and to the valleys,—Behold me! I, am bringing upon you a sword, And I will destroy your high places;

4 Teidän alttarinne jäävät

4 Och edra altaren

4 And your altars, shall

autioiksi, auringonpatsaanne murskataan, ja teidän surmattujenne minä annan kaatua teidän kivijumalainne eteen.

5 Minä panen israelilaisten ruumiit heidän kivijumalainsa eteen ja hajotan heidän luunsa heidän alttariensa ympärille.

6 Kaikilla teidän asuinpaikoillanne tulevat kaupungit raunioiksi ja uhrikukkulat autioiksi; niin jäävät teidän alttarinne raunioiksi ja autioiksi, teidän kivijumalanne murskataan ja hävitetään, teidän auringonpatsaanne särjetään, ja teidän tekeleenne pyyhkäistään pois,

7 surmattuja kaatuu teidän keskellänne, ja te tulette tietämään, että minä olen Herra.

8 Mutta minä jätän jäännöksen: teillä on oleva miekasta pelastuneita pakanain seassa, kun teidät on hajotettu niiden maihin;

skola varda förödda och edra solstoder sönderkrossade, och dem av eder, som bliva slagna, skall jag låta bliva kastade inför edra eländiga avgudar.

5 Och jag skall låta Israels barns döda kroppar ligga där inför deras eländiga avgudar, och jag skall förströ edra ben runt omkring edra altaren.

6 Var I än ären bosatta skola städerna bliva öde och offerhöjderna ödelagda, så att edra altaren stå öde och förödda, och edra eländiga avgudar bliva sönderslagna och få en ände, och edra solstoder bliva nedhuggna, och edra verk utplånade.

7 Dödsslagna män skola då falla bland eder; och I skolen förnimma att jag är HERREN.

8 Och om jag låter några leva kvar, så att somliga av eder, när I bliven förströdda i länderna, räddas undan svärdet ute bland

be laid waste, And your sun–pillars, shall be broken in pieces,—And I will cause your slain, to fall, before your manufactured gods;

5 And I will lay the carcases of the sons of Israel, before their manufactured gods,—And will scatter your bones, round about your altars.

6 In all your dwelling–places, The cities, shall be laid waste, and, The high places, shall be made desolate,—To the end your altars, may be laid waste and become desolate, And your manufactured gods, be broken in pieces and cease, And your sun–pillars, be cut down, And your handiworks, be abolished.

7 And the slain, shall fall, in your midst,—So shall ye know, that, I, am Yahweh.

8 Yet will I leave a remnant, In that ye shall have such as are escaped of the sword throughout the nations,––when ye are scattered

9 ja ne teistä, jotka pelastuvat, muistavat minut pakanain seassa, mihin ovat vangeiksi viedyt, sillä minä särjen heidän haureellisen sydämensä, joka poikkesi minusta pois, ja heidän silmänsä, jotka haureellisina kulkivat heidän kivijumalainsa jäljessä. Ja heitä kyllästyttää oma itsensä pahain töitten tähden, joita he ovat tehneet, kaikkien heidän kauhistustensa tähden.

9 så skola dessa edra räddade ute bland folken, där de äro i fångenskap, tänka på mig, när jag har krossat deras trolösa hjärtan, som veko av ifrån mig, och deras ögon, som i trolös avfällighet skådade efter deras eländiga avgudar; och de skola känna leda vid sig själva för det onda som de hava gjort med alla sina styggelser.

9 Then shall they who have escaped of you remember, me, among the nations whither they have been carried captive, In that I have broken their adulterous heart, which hath turned aside from me, And their eyes which have adulterously gone after their manufactured gods, So shall they become loathsome in their own sight, for the wicked things which they have done in all their abominations.

10 Ja he tulevat tietämään, että minä olen Herra; en ole turhaan puhunut, että minä tuotan teille tämän onnettomuuden.

10 Och de skola förnimma att jag är HERREN. Det är icke ett tomt ord att jag skall låta denna olycka komma över dem.

10 Then shall they know that, I, Yahweh,—not in vain, had threatened to bring upon them this calamity.

11 Näin sanoo Herra, Herra: Paukuta käsiäsi ja polje jalkaasi ja sano: 'Voi!' kaikista Israelin heimon häijyistä kauhistuksista, heidän, jotka kaatuvat miekkaan, nälkään ja ruttoon.

11 Så säger Herren, HERREN: Slå dina händer tillsammans, och stampa med dina fötter, och ropa ack och ve över alla de onda styggelserna i Israels hus, ty genom svärd, hunger och pest måste de falla.

11 Thus, saith My Lord, Yahweh, Smite with thy hand, and stamp with thy foot, and say, Alas! regarding all the wicked abominations of the house of Israel,—in that, by sword, by famine, and by pestilence, shall they fall:

12 Kaukainen kuolee ruttoon, läheinen kaatuu miekkaan, jäljellejäänyt ja säilynyt kuolee nälkään,

12 Den som är långt borta skall dö av pest, och den som är nära skall falla för svärd, och

12 He that is far off, by pestilence, shall die, and, He that is near, by the sword, shall fall,

ja minä panen vihani täytäntöön heissä.

den som bliver kvar och varder bevarad skall dö av hunger; så skall jag uttömma min vrede på dem.

and, He that is left and is besieged, by the famine, shall die; Thus will I make an end of mine indignation against them.

13 Ja te tulette tietämään, että minä olen Herra, kun heitä on surmattuina heidän kivijumalainsa keskellä, heidän alttariensa ympärillä, jokaisella korkealla kukkulalla, kaikilla vuorten huipuilla, jokaisen viheriän puun alla ja jokaisen tuuhean tammen alla, missä paikassa vain he ovat tarinneet suloista tuoksua kaikille kivijumalillensa.

13 Och I skolen förnimma att jag är HERREN, när deras slagna män ligga där mitt ibland sina eländiga avgudar, runt omkring sina altaren, på alla höga kullar, på alla bergstoppar, under alla gröna träd och under alla lummiga terebinter, varhelst de hava låtit en välbehaglig lukt uppstiga till alla sina oländiga avgudar.

13 So shall ye know, that, I, am Yahweh, In that their slain are in the midst of their manufactured gods, on every side of their altars,—Upon every high hill, In all the tops of the mountains, and, Under every green tree, and, Under every tangled oak, The place where they offered a satisfying, odour to all their manufactured gods.

14 Ja minä ojennan käteni heitä vastaan ja teen maan autiommaksi ja hävitetymmäksi, kuin on Diblatan erämaa, kaikilla heidän asuinpaikoillansa; ja he tulevat tietämään, että minä olen Herra.

14 Och jag skall uträcka min hand mot dem och göra landet mer öde och tomt än öknen vid Dibla, var de än äro bosatta; och de skola förnimma att jag är HERREN.

14 Thus will I stretch out my hand upon them, and make the land a greater waste and devastation than the desert toward Diblah, throughout all their dwelling–places,—And they shall know that, I, am Yahweh.

7 luku

1 Minulle tuli tämä Herran sana:

1 Och HERRENS ord kom till mig; han sade:

1 And the word of Yahweh came unto me, saying:

2 Sinä, ihmislapsi, näin

2 Du människobarn, så

2 Thou, therefore, O

sanoo Herra, Herra Israelin maalle: Loppu! Maan neljälle äärelle tulee loppu.

säger Herren, HERREN till Israels land: Änden! Ja, änden kommer över landets fyra hörn.

son of man, Thus, saith My Lord, Yahweh, To the so of Israel, there is an end,—The end, hath come, upon the four skirts of the land.

3 Nyt tulee sinulle loppu, ja minä lähetän vihani sinua vastaan, tuomitsen sinut vaelluksesi mukaan ja annan kaikkien kauhistustesi kohdata sinua.

3 Nu kommer änden över dig, ty jag skall sända min vrede mot dig och döma dig efter dina gärningar och låta alla dina styggelser komma över dig.

3 Now, is the end upon thee, Therefore will I send mine anger against thee, And judge thee according to thy ways,—And lay upon thee all thine abominations;

4 En sääli sinua enkä armahda, vaan annan vaelluksesi kohdata sinua, ja kauhistuksesi tulevat sinun keskellesi, ja te tulette tietämään, että minä olen Herra.

4 Jag skall icke visa dig någon skonsamhet och icke hava någon misskund; nej, jag skall låta dina gärningar komma över dig, och dina styggelser skola vila på dig. Och I skolen förnimma att jag är HERREN.

4 And mine eye, shall not shield thee, Neither will I pity,—For, thy ways—upon thee, will I lay, And, thine abominations, in thy midst, shall be found, So shall ye know, that, I, am Yahweh.

5 Näin sanoo Herra, Herra: Onnettomuus! Yksi ja ainoa onnettomuus! Katso, se tulee!

5 Så säger Herren, HERREN: Se, en olycka kommer, en olycka ensam i sitt slag!

5 Thus, saith My Lord, Yahweh: A calamity, a sole calamity, lo! it hath come.

6 Loppu tulee, tulee loppu! Se heräjää sinua vastaan! Katso, se tulee!

6 En ände kommer, ja, änden kommer, den vaknar upp och kommer över dig.

6 An end, hath come, Come, hath the end, It hath roused itself up against thee,—Lo! it hath come.

7 Vuoro tulee sinulle, maan asuja. Aika tulee, päivä on lähellä: hämminki, ei ilohuuto vuorilta.

7 Ja se, det kommer! Nu kommer ordningen till dig, du folk som bor här i landet; din stund kommer, förvirringens dag är nära, då intet

7 The circle, hath come round, unto thee, O inhabitant of the land,—The time, hath come, The day of consternation, hath

	skördeskri mer skall höras på bergen.	drawn near, And not the joyful shout of the mountains.
8 Nyt minä kohta vuodatan kiivauteni sinun ylitsesi, panen vihani täytäntöön sinussa, tuomitsen sinut vaelluksesi mukaan ja annan kaikkien kauhistustesi kohdata sinua.	8 Nu skall jag snart utgjuta min förtörnelse över dig och uttömma min vrede på dig, och döma dig efter dina gärningar och låta alla dina styggelser komma över dig.	8 Now shortly, will I pour out mine indignation upon thee, And will bring to an end mine anger against thee, And will judge thee according to thy ways,—And will lay upon thee all thine abominations.
9 En sääli enkä armahda; minä annan vaelluksesi kohdata sinua, ja kauhistuksesi tulevat sinun keskellesi, ja te tulette tietämään, että minä, Herra, olen se, joka lyön.	9 Jag skall icke visa någon skonsamhet och icke hava någon misskund, jag skall giva dig efter dina gärningar, och dina styggelser skola vila på dig. Och I skolen förnimma att jag, HERREN, är den som slår.	9 And mine eye shall not shield thee, Neither will I have pity,—According to thy ways, unto thee, will I render, And, thine abominations, in thy midst, shall be found, So shall ye know, that, I, Yahweh, am smiting.
10 Katso, päivä! Katso, se tulee! Vuoro on tullut, vitsa kukkii, julkeus versoo.	10 Se, dagen är inne; se, det kommer! Ordningen går sin gång, riset blomstrar upp, övermodet grönskar;	10 Lo! the day, Lo! it hath come,—The circle, hath gone forth, The sceptre, hath blossomed, Insolence, hath sprouted:
11 Väkivalta on noussut vitsaksi jumalattomuudelle, ei mitään jää heistä, ei heidän pauhaavasta joukostansa, ei heidän melustansa; poissa on heidän komeutensa.	11 våldet reser sig till ett ris för ogudaktigheten. Då bliver intet kvar av dem, intet av hela deras hop, intet av deras gods, och till intet bliver deras härlighet.	11 Violence, hath risen up as a sceptre of lawlessness,—There are none of them, And none of their multitude, And none of their throngs, And no lamentation over them.
12 Tullut on aika, joutunut päivä, älköön	12 Stunden kommer, dagen nalkas; köparen	12 The time, hath come, The day, hath

ostaja iloitko, älköön myyjä murehtiko, sillä viha tulee kaiken siellä pauhaavan joukon ylitse.

13 Sillä myyjä ei enää palaja myynnöksillensä, vaikka he vielä jäisivätkin henkiin, sillä näky kaikkea sen pauhaavaa joukkoa vastaan ei peräydy, eikä kukaan synnillänsä vahvista elämäänsä.

14 Puhalletaan torviin, varustetaan kaikki, mutta ei ole lähtijää sotaan, sillä minun vihani tulee kaiken siellä pauhaavan joukon ylitse.

15 Miekka on ulkona, sisällä rutto ja nälkä. Kedolla oleva kuolee miekkaan, kaupungissa olevan syö nälkä ja rutto.

16 Ja jos heitä joitakin pelastuu ja pääsee pakoon, ovat he vuorilla kuin laaksojen kyyhkyset, ja he vaikertelevat kaikki, syntiänsä kukin.

må icke glädja sig, och säljaren må icke sörja, ty vredesglöd kommer över hela hopen därinne.

13 Säljaren skall icke få tillbaka vad han har sålt, om han ens får förbliva vid liv. Ty profetian om hela hopen därinne skall icke ryggas och ingen som lever i missgärning skall kunna hålla stånd.

14 Man stöter i basun och rustar allt i ordning, men ingen drager ut till strid; ty min vredesglöd går fram över hela hopen därinne.

15 Ute härjar svärdet och därinne pest och hungersnöd, den som är ute på marken dör genom svärdet, och den som är i staden, honom förtär hungersnöd och pest.

16 Och om några av dem bliva räddade, så skola de söka sin tillflykt i bergen och vara lika klyftornas duvor, som allasammans klaga. Så

arrived, The buyer, let him not rejoice, and, The seller, let him not mourn,—For, indignation, is against all her multitude.

13 For, the seller, unto that which is to be sold, shall not return, though, yet, among the living, were their life,—for, the vision, is against all her multitude. He shall not return, And, no man, by his punishment, shall strengthen, his life.

14 They have blown the trumpet, even to make, All ready, Yet is there none going to the battle; For, mine indignation, is against all her multitude.

15 The sword, without, and, Pestilence and famine, within,—He that is in the field, by the sword, shall die, and, He that is in the city, famine or pestilence, shall devour him;

16 While they who escape of them, shall escape, and become, on the mountains, as the doves of the valleys, all of them cooing,—each one in

skall det gå var och en genom hans missgärning.

his punishment.

17 Kaikki kädet herpoavat, kaikki polvet käyvät veltoiksi kuin vesi.

17 Alla händer skola sjunka ned, och alla knän skola bliva såsom vatten.

17 All hands, shall be unnerved; and, All knees, shall be weak as water.

18 He kääriytyvät säkkeihin, heidät peittää vavistus, kaikilla kasvoilla on häpeä, ja kaikki päät ovat paljaiksi ajellut.

18 Människorna skola kläda sig i sorgdräkt, och förfäran skall övertäcka dem, alla ansikten skola höljas av skam, och alla huvuden skola bliva skalliga.

18 Therefore shall they gird themselves with sackcloth, And shuddering shall cover them,—And, in all faces, shall be paleness, And, in all their heads, baldness.

19 Hopeansa he viskaavat kaduille, ja heidän kultansa tulee heille saastaksi. Heidän kultansa ja hopeansa eivät voi heitä pelastaa Herran vihan päivänä, eivät he sillä nälkäänsä tyydytä eivätkä vatsaansa täytä; sillä siitä tuli heille kompastus syntiin.

19 Man skall kasta sitt silver ut på gatorna och akta sitt guld såsom orenlighet. Deras silver och guld skall icke kunna rädda dem på HERRENS vredes dag, de skola icke kunna mätta sig därmed eller därmed fylla sin buk; ty det har varit för dem en stötesten till missgärning.

19 Their silver, into the streets, shall they cast, and, Their gold, for throwing away, shall serve, Their silver and their gold, shall not be able to deliver them, in the day of the wrath of Yahweh, Their craving, shall they not satisfy, and, Their belly, shall they not fill,—For, a stumbling–block, hath their iniquity become.

20 Siitä tehtyjen korujen loistolla he ylpeilivät, siitä he tekivät kauhistavat kuvansa, iljetyksensä; sentähden minä teen sen heille saastaksi.

20 Dess sköna glans brukade man till högfärd, ja, de gjorde därav sina styggeliga bilder, sina skändliga avgudar. Därför skall jag göra det till orenlighet för dem.

20 When, the beauty of his own ornament, he had, in majesty, placed, Then, the images, of their abominations, Their detestable things, Made they therein,—For this cause, have I delivered it up to them for removal;

21 Ja minä annan sen vieraitten käsiin ryöstettäväksi ja maan jumalattomien saaliiksi, ja ne häpäisevät sen.

21 Jag skall giva det såsom byte i främlingars hand och såsom rov åt de ogudaktigaste på jorden, för att de må ohelga det.

21 Yea I will deliver it, Into the hand of foreigners, for a prey, And to the lawless ones of the earth, for a spoil, And they will profane it;

22 Minä käännän kasvoni heistä pois, niin että minun aarteeni häväistään: väkivaltaiset menevät sinne ja häpäisevät sen.

22 Och jag skall vända bort mitt ansikte ifrån dem, så att man får ohelga min klenod; våldsmän skola få draga därin och ohelga den.

22 And I will turn away my face from them, And they will profane my cherished place,— Yea there will enter it violent men, Who will profane it.

23 Valmista kahle, sillä maa on täynnä verivelkain tuomiota, ja kaupunki on täynnä väkivaltaa.

23 Gör kedjorna redo; ty landet är fullt av blodsdomar, och staden är full av orätt.

23 Prepare thou a chain, For, the land, is full of the crime of bloodshed, And, the city, is full of violence.

24 Ja minä tuon pakanoista pahimmat, ja ne ottavat omiksensa teidän talonne. Minä teen lopun voimallisten ylpeydestä, ja heidän pyhäkkönsä häväistään.

24 Och jag skall låta de värsta hednafolk komma och taga deras hus i besittning. Så skall jag göra slut på de fräckas övermod, och deras helgedomar skola varda oskärade.

24 So then I will bring in the wicked ones of the nations, And they shall take possession of their houses,—And I will cause to cease the pomp of the strong ones, And their holy places, shall be profaned.

25 Tulee hätä, ja he etsivät pelastusta, mutta sitä ei ole.

25 Förskräckelse skall komma, och när de söka räddning, skall ingen vara att finna.

25 Destruction, hath entered,—And they shall seek welfare, and there be, none.

26 Häviö tulee häviön jälkeen, sanoma tulee sanoman jälkeen. He havittelevat näkyä profeetalta; papilta katoaa opetus ja

26 Den ena olyckan skall komma efter den andra, det ena sorgebudet skall följa det andra. Man skall få tigga profeterna om

26 Disaster upon disaster, shall come, And, report after report, shall arise,—Therefore shall they seek a vision from prophet, And, law,

vanhimmilta neuvo.

syner, prästerna skola komma till korta med sin undervisning och de äldste med sina råd.

shall perish from priest, And counsel, from elders.

27 Kuningas murehtii, päämies pukeutuu kauhuun, ja maan kansan kädet pelosta vapisevat. Minä teen heille heidän teittensä mukaan, ja tuomitsen heidät heidän tuomioittensa mukaan, ja he tulevat tietämään, että minä olen Herra.

27 Konungen skall sörja, hövdingarna skola kläda sig i förskräckelse, och folket i landet skall stå där med darrande händer. Jag skall göra med den efter deras gärningar och skipa rätt åt dem såsom rätt är åt dem; och de skola förnimma att jag är HERREN.

27 The king, shall mourn, and, The chief, shall clothe himself with astonishment, and, The hands of the people of the land, shall be wrung in anguish,—After their own way, will I deal with them, and, With their own sentences, will I sentence them, And they shall know, that, I, am Yahweh.

8 luku

1 Kuudentena vuotena, kuudennessa kuussa, kuukauden viidentenä päivänä minä istuin huoneessani, ja Juudan vanhimmat istuivat minun edessäni; silloin Herran, Herran käsi laskeutui siellä minun päälleni.

1 Och i sjätte året, i sjätte månaden, på femte dagen i månaden, när jag satt i mitt hus och de äldste i Juda sutto hos mig, kom Herrens, HERRENS hand där över mig.

1 And it came to pass, in the sixth year in the sixth month, on the fifth of the month, I, being seated in my house, and the elders of Judah being seated before me, then fell upon me there, the hand of My Lord, Yahweh.

2 Ja minä näin, ja katso: tulennäköinen hahmo! Ja alaspäin siitä, mikä näytti sen lanteilta, oli tulta, ja ylöspäin sen lanteista näkyi loiste, joka oli nähdä niinkuin hehkuva malmi.

2 Och jag fick se något som till utseendet liknade eld; allt, ända ifrån det som såg ut att vara hans länder och sedan allt nedåt, var eld. Men från hans länder och sedan allt

2 So I looked, and lo! a likeness as the appearance of a man, from the appearance of his loins and downward, fire, and from his loins and upwards, as an appearance of shining,

uppåt syntes något som liknade strålande ljus, och som var såsom glänsande malm.

as the look of amber.

3 Hän ojensi ikäänkuin käden ja otti minua pääni hiussuortuvasta, ja henki nosti minut maan ja taivaan välille ja vei minut Jerusalemiin Jumalan näyissä, sisemmän portin ovelle, joka on pohjoista kohden, sinne missä oli kiivauspatsas, joka oli herättänyt Herran kiivauden.

3 Och han räckte ut något som var bildat såsom en hand och fattade mig vid en lock av mitt huvudhår; och en andekraft lyfte mig upp mellan himmel och jord och förde mig, i en syn från Gud, till Jerusalem, dit där man går in till den inre förgården genom den port som vetter åt norr, där varest avgudabelätet, det som hade uppväckt Guds nitälskan, hade sin plats.

3 Then put he forth the similitude of a hand, and took me by the forelock of my head,— and the Spirit, lifted me up, between the earth and the heavens, and brought me to Jerusalem in the visions of God, into the opening of the inner gate that looketh toward the north, where was the seat of the Statue of Jealousy, that provoketh to jealousy;

4 Ja katso, siellä oli Israelin Jumalan kirkkaus, samankaltainen nähdä kuin se, minkä minä olin nähnyt laaksossa.

4 Och se, där syntes Israels Guds härlighet, alldeles sådan som jag hade sett den på slätten.

4 and lo! there, the glory of the God of Israel, like the appearance which I had seen in the valley.

5 Hän sanoi minulle: Ihmislapsi, nosta silmäsi pohjoista kohti. Niin minä nostin silmäni pohjoista kohti, ja katso: pohjoiseen päin alttariportista oli tuo kiivauspatsas sisäänkäytävässä.

5 Och han sade till mig: »Du människobarn, lyft upp dina ögon mot norr.» När jag nu lyfte upp mina ögon mot norr, fick jag se avgudabelätet, det som hade uppväckt Guds nitälskan, stå där norr om altarporten, vid själva ingången.

5 Then said he unto me, Son of man, Lift up, I pray thee, thine eyes, the way toward the north. So I lifted up mine eyes the way toward the north, and lo! on the north, by the gate of the altar, this Statue of Jealousy, in the entrance.

6 Ja hän sanoi minulle:

6 Och han sade till

6 Then said he unto

Ihmislapsi, näetkö sinä, mitä he tekevät - suuria kauhistuksia, joita Israelin heimo tekee täällä, että minä menisin kauas pois pyhäköstäni? Mutta sinä saat nähdä vielä suurempia kauhistuksia.

mig: »Du människobarn, ser du vad de göra här? Stora äro de styggelser som Israels hus här bedriver, så att jag måste draga långt bort ifrån min helgedom; men du skall få se ännu flera, större styggelser.»

me, Son of man, Canst thou, see what they, are doing,—the great abominations which, the house of Israel, are committing here, that I should go far away from my sanctuary? Howbeit, yet again, shalt thou see great abominations.

7 Ja hän vei minut esipihan ovelle, ja minä näin, ja katso: seinässä oli jokin aukko.

7 Sedan förde han mig till förgårdens ingång, och jag fick där se ett hål i väggen.

7 So he brought me into the opening of the court,—and I looked, and lo! a single hole, in the wall.

8 Ja hän sanoi minulle: Ihmislapsi, murtaudu läpi seinän.

8 Och han sade till mig: »Du människobarn, bryt igenom väggen.» Då bröt jag igenom väggen och fick nu se en dörr.

8 Then said he unto me, Son of man, Break, I pray thee, through the wall. So I broke through the wall, and lo! a single opening.

9 Niin minä murtauduin läpi seinän, ja katso: jokin ovi! Ja hän sanoi minulle: Mene ja katso häijyjä kauhistuksia, joita he täällä tekevät.

9 Och han sade till mig: »Gå in och se vilka onda styggelser de här bedriva.»

9 Then said he unto me,—Go in, and see the wicked abominations, which they, are committing here.

10 Niin minä menin ja näin, ja katso: kaikenkaltaisia inhottavia matelijain ja karjaeläinten kuvia ja kaikenkaltaisia Israelin heimon kivijumalia oli piirretty seinään yltympäri.

10 När jag nu kom in, fick jag se allahanda bilder av vederstyggliga kräldjur och fyrfotadjur, så ock Israels hus' alla eländiga avgudar, inristade runt omkring på väggarna.

10 So I went in, and looked, and lo! every similitude of creeping thing, and detestable beast, and all the manufactured gods of the house of Israel,—portrayed upon the wall, round about on every side;

11 Ja niiden edessä

11 Och framför dem

11 and, seventy men of

seisoi seitsemänkymmentä miestä, Israelin heimon vanhimpia, ja näiden keskellä seisoi Jaasanja, Saafanin poika; ja kullakin heillä oli suitsutusastiansa kädessään, ja suitsutuspilvestä nousi tuoksu.

stodo sjuttio av: de äldste i Israels hus, och Jaasanja, Safans son, stod mitt ibland dem, och var och en av dem hade sitt rökelsekar i handen, och vällukt steg upp från rökelsemolnet.

the elders of the house of Israel, with Jaazaniah son of Shaphan, who stood in their midst, were standing before them, even every man with his censer in his hand,—and the fragrance of the cloud of incense, ascending.

12 Niin hän sanoi minulle: Näetkö, ihmislapsi, mitä Israelin heimon vanhimmat tekevät pimeässä, itsekukin kuvakammiossansa? Sillä he sanovat:

12 Och han sade till mig: »Du människobarn, ser du vad de äldste i Israels hus bedriva i mörkret, var och en i sin avgudakammare? Ty de säga: 'HERREN ser oss icke, HERREN har övergivit landet.'»

12 Then said he unto me, Hast thou seen, Son of man, what, the elders of the house of Israel, are doing in the dark, every man in his image-chambers? for they are saying—Yahweh doth not, see us! Yahweh hath forsaken, the land!

13 'Ei Herra meitä näe: Herra on hyljännyt tämän maan.' Ja hän sanoi minulle: Sinä saat nähdä vieläkin suurempia kauhistuksia, joita he tekevät.

13 Därefter sade han till mig: »Du skall få se ännu flera, större styggelser som dessa bedriva.»

13 Then said he unto me,—Yet again, shalt thou see great abominations, which they, are committing.

14 Ja hän vei minut Herran huoneen portin ovelle, joka on pohjoista kohden, ja katso: siellä istui naisia itkemässä Tammusta.

14 Och han förde mig fram mot ingången till norra porten på HERRENS hus, och se, där sutto kvinnor som begräto Tammus.

14 So he brought me into the opening of the gate of the house of Yahweh, which was toward the north,—and Lo! there, women, sitting, weeping for Tammuz.

15 Ja hän sanoi minulle: Näetkö, ihmislapsi?

15 Och han sade till mig: »Du människobarn,

15 Then said he unto me, Hast thou seen, O

Vieläkin sinä saat nähdä kauhistuksia, vielä suurempia kuin nämä.

ser du detta? Men du skall få se ännu flera styggelser, större än dessa.»

son of man? Yet again, shalt thou see greater abominations than these.

16 Ja hän vei minut Herran huoneen sisemmälle esipihalle, ja katso: Herran temppelin ovella, eteisen ja alttarin välillä, oli noin kaksikymmentä viisi miestä. Heillä oli selät Herran temppeliin päin ja kasvot itään päin, ja päin itää he kumarsivat aurinkoa.

16 Och han förde mig till den inre förgården till HERRENS hus, och se, vid ingången till HERRENS tempel, mellan förhuset och altaret, stodo vid pass tjugufem män, som vände ryggarna åt HERRENS tempel och ansiktena åt öster, och som tillbådo solen i öster.

16 So he brought me into the inner court of the house of Yahweh, and lo! at the opening of the temple of Yahweh, between the porch and the altar, about twenty–five men,––their backs, towards the temple of Yahweh, and, their faces, eastward, and they, were bowing down eastward, unto the Sun.

17 Ja hän sanoi minulle: Näitkö, ihmislapsi? Eikö ole Juudan heimolle kylliksi, että he tekevät kauhistuksia, joita täällä on tehty, koska he täyttävät maan väkivallalla ja niin aina uudelleen vihoittavat minut? Katso, kuinka he vievät viiniköynnöksen lehvää nenänsä eteen!

17 Och han sade till mig: »Du människobarn, ser du detta? Är det icke nog för Juda hus att bedriva de styggelser som de här hava bedrivit, eftersom de nu ock hava uppfyllt landet med orätt och åter hava förtörnat mig? Se nu huru de sätta vinträdskvisten för näsan!

17 Then said he unto me, Hast thou seen, O son of man? Is it too small a thing for the house of Judah, to be committing the abominations which they have committed here,—that they have filled the land with violence, and have again, provoked me to anger, and there they are! putting the branch to my nose.

18 Mutta minäkin teen, minkä teen, vihassani: en sääli enkä armahda; ja vaikka he huutavat minun korviini suurella äänellä, minä en heitä kuule.

18 Därför skall också jag utföra mitt: verk i vrede; jag skall icke visa någon skonsamhet och icke hava någon misskund. Och om de

18 Therefore, even I, will act with indignation, Mine eye, shall not shield, Neither will I pity,—Though they have cried in mine ears, with

	än ropa med hög röst inför mig, skall jag dock icke höra dem.»	a loud voice, yet will I not hear them.
9 luku		
1 Sitten hän huusi suurella äänellä minun korviini ja sanoi: Tulkaa, kaupungin rankaisijat, ja kullakin olkoon tuhoaseensa kädessään!	1 Och jag hörde honom ropa med hög röst och säga: »Kommen hit med hemsökelser över staden, och var och en have sitt mordvapen i handen.»	1 Then cried he in mine ears, with a loud voice, saying, Draw near, ye that have charge of the city,—even every man with his weapon of destruction in his hand.
2 Ja katso, kuusi miestä tuli Yläportilta päin, joka on pohjoista kohden, ja kullakin oli kädessä hävitysaseensa. Mutta yksi mies oli heidän keskellään, puettu pellavavaatteisiin ja vyöllänsä kirjoitusneuvot. Ja he tulivat ja asettuivat seisomaan vaskialttarin ääreen.	2 Och se, då kommo sex män från övre porten, den som vetter åt norr och var och en hade sin stridshammare i handen; och bland dem fanns en man som var klädd i linnekläder och hade ett skrivtyg vid sin länd. Och de kommo och ställde sig vid sidan av kopparaltaret.	2 And lo! six men, coming in out of the way of the upper gate, which looketh toward the north, even every man with his destructive weapon in his hand, and one man in their midst clothed with linen, having a scribe's ink–holder by his side,—so they came in and stood, beside the altar of bronze.
3 Mutta Israelin Jumalan kirkkaus oli kohonnut yläpuolelta kerubin, jonka yllä se oli ollut, huoneen kynnykselle ja huusi pellavavaatteisiin puetulle miehelle, jolla oli kirjoitusneuvot vyöllänsä;	3 Och Israels Guds härlighet hade lyft sig från keruben, som den vilade på, och hade flyttat sig till tempelhusets tröskel, och ropade nu till mannen som var klädd i linnekläderna och hade skrivtyget vid sin länd;	3 And, the glory of the God of Israel, lifted itself up from off the cherub whereon it had been, unto the threshold of the house,––and he called unto the man clothed with linen, who had the scribe's ink–holder by his side.

4 ja Herra sanoi hänelle: Kierrä kaupungin, Jerusalemin, läpi ja tee merkki niitten miesten otsiin, jotka huokaavat ja valittavat kaikkia kauhistuksia, mitä sen keskuudessa tehdään.

4 HERREN sade till honom: »Gå igenom Jerusalems stad, och teckna med ett tecken på pannan de män som sucka och jämra sig över alla styggelser som bedrivas därinne.»

4 Then said Yahweh unto him, Pass along through the midst of the city, through the midst of Jerusalem,— and set thou a mark upon the foreheads of the men who are sighing and crying over all the abominations. that are being done in her midst.

5 Ja niille toisille hän sanoi minun kuulteni: Kiertäkää kaupungin läpi hänen jäljessään ja surmatkaa. Älkää säälikö, älkää armahtako,

5 Och till de andra hörde jag honom säga: »Dragen fram i staden efter honom och slån ned folket; visen ingen skonsamhet och haven ingen misskund.

5 But, unto these, said he in mine ears, Pass along through the city after him, and smite,— let not your eye, shield, neither have ye pity:

6 tappakaa tyyten vanhukset, nuorukaiset, neitsyet, lapset ja vaimot, mutta älkää koskeko keneenkään, jolla on otsassaan merkki; ja alottakaa minun pyhäköstäni. Niin he alottivat niistä miehistä, vanhimmista, jotka olivat temppelin edessä.

6 Både åldringar och ynglingar och jungfrur, både barn och kvinnor skolen I dräpa och förgöra, men I mån icke komma vid någon som har tecknet på sig, och I skolen begynna vid min helgedom.» Och de begynte med de äldste, med de män som stodo framför tempelhuset.

6 elder, young man and virgin, and little ones and women, shall ye slay utterly, but, unto any man who hath upon him the mark, do not ye come near, and, at my sanctuary, shall ye begin. So they began with the elder men, who were before the house.

7 Ja hän sanoi heille: Saastuttakaa temppeli ja täyttäkää esipihat surmatuilla. Menkää! Niin he menivät ja surmasivat kaupungissa.

7 Han sade nämligen till dem: »Orenen tempelhuset, och fyllen upp förgårdarna med slagna; dragen sedan ut.» Och de drogo ut och slogo ned folket i

7 And he said unto them, Defile ye the house, and fill the courts with the slain,— go ye forth! So they went forth, and smote in the city.

staden.

8 Mutta kun minä heidän surmatessaan olin jäänyt jäljelle, lankesin minä kasvoilleni, huusin ja sanoin: Voi Herra, Herra! Hävitätkö sinä Israelin koko jäännöksen, kun vuodatat vihasi Jerusalemin ylitse?

8 Då nu jag blev lämnad kvar, när de så slogo folket, föll jag ned på mitt ansikte och ropade och sade: »Ack, Herre, HERRE, vill du då förgöra hela kvarlevan av Israel, eftersom du så utgjuter din vrede över Jerusalem?»

8 And it came to pass, while they were smiting them—I, being left remaining, that I fell upon my face and made outcry, and said, Alas! My Lord, Yahweh! art thou, about to destroy, all the remnant of Israel, in that thou art pouring out of thine indignation upon Jerusalem?

9 Niin hän sanoi minulle: Israelin ja Juudan heimon syntivelka on ylen suuri; maa on täynnä verivelkoja, ja kaupunki on täynnä oikeuden vääristelyä, sillä he sanovat: 'Herra on hyljännyt tämän maan, ei Herra näe.'

9 Han sade till mig: »Israels och Juda hus' missgärning är alltför stor; landet är uppfyllt med orätt, och staden är full av lagvrängning. Ty de säga: 'HERREN har övergivit landet, HERREN ser det icke.'

9 And he said unto me, the iniquity of the house of Israel and Judah, is, exceeding, great, and the land is filled, with shed blood, and, the city, is full of over-reaching,—for they have said, Yahweh hath forsaken, the land,—and, Yahweh doth not, see.

10 Niinpä minäkään en sääli enkä armahda. Minä annan heidän vaelluksensa tulla heidän oman päänsä päälle.

10 Därför skall icke heller jag visa någon skonsamhet eller hava någon misskund, utan skall låta deras gärningar komma över deras huvuden.»

10 Therefore, as for even me, Mine eye, shall not shield, Neither will I pity,—Their way upon their own head, have I rendered.

11 Ja katso, pellavavaatteisiin puettu mies, jolla oli kirjoitusneuvot vyöllänsä, toi tämän sanan: Minä olen tehnyt, niinkuin sinä

11 Och mannen som var klädd i linnekläderna och hade skrivtyget vid sin länd kom nu tillbaka och gav besked och sade: »Jag

11 And lo! the man clothed in linen, having the ink-holder by his side, bringing back word, saying,—I have done, according to all

käskit minun tehdä.

har gjort såsom du bjöd mig.»

which thou didst command me.

10 luku

1 Sitten minä näin, ja katso: taivaanvahvuuden yläpuolella, joka oli kerubien pään päällä, oli ikäänkuin safiirikivi, näöltään valtaistuimen kaltainen; se näkyi heidän yläpuolellansa.

1 Och jag fick se att på fästet, som vilade på kerubernas huvuden, fanns något som tycktes vara av safirsten, något som till utseendet liknade en tron; detta syntes ovanpå dem.

1 Then looked I, and lo! in the expanse which was over the head of the cherubim, as a sapphire stone, as the appearance of the likeness of a throne, appeared over them.

2 Ja hän sanoi pellavavaatteisiin puetulle miehelle näin: Mene rattaiden väliin, kerubin alle ja täytä kahmalosi tulisilla hiilillä kerubien välistä ja sirottele ne yli kaupungin. Niin hän meni minun silmäini edessä.

2 Och han sade till mannen som var klädd i linnekläderna, han sade: »Gå in mellan rundlarna, in under keruben, och tag dina händer fulla med eldsglöd från platsen mellan keruberna, och strö ut dem över staden.» Och jag såg honom gå.

2 Then said he unto the man clothed in linen—then said he, Go in between the whirling wheels, even under the cherub, and fill both thy hands with live coals of fire from between the cherubim, and throw over the city. So he went in before mine eyes.

3 Ja kerubit seisoivat temppelin oikealla puolella, kun mies meni; ja pilvi peitti sisemmän esipihan.

3 Och keruberna stodo till höger om huset, när mannen gick ditin, och molnet uppfyllde den inre förgården.

3 Now, the cherubim, were standing on the right side of the house, when the man went in,––and, the cloud, filled the inner court.

4 Ja Herran kirkkaus kohosi kerubin yltä temppelin kynnykselle, ja pilvi täytti temppelin, ja esipiha tuli täyteen Herran kirkkauden hohdetta.

4 Men HERRENS härlighet höjde sig upp från keruben och flyttade sig till husets tröskel; och huset uppfylldes då av molnet, och förgården

4 Then arose the glory of Yahweh from off the cherub, unto the threshold of the house,––and the house was filled, with the cloud, and, the court, was

	blev full av glansen från HERRENS härlighet.	filled with the brightness of the glory of Yahweh.
5 Ja kerubien siipien kohina kuului ulompaan esipihaan asti kuin kaikkivaltiaan Jumalan ääni, kun hän puhuu.	5 Och dånet av kerubernas vingar hördes ända till den yttre förgården, likt Gud den Allsmäktiges röst, då han talar.	5 And, the sound of the wings of the cherubim, was heard, as far as the outer court,– –like the voice of the Almighty GOD when he speaketh.
6 Ja kun hän käski pellavavaatteisiin puettua miestä sanoen: Ota tulta rattaiden välistä, kerubien välistä, niin tämä meni ja seisahtui pyörän ääreen.	6 Och när han nu bjöd mannen som var klädd i linnekläderna och sade: »Tag eld från platsen mellan rundlarna, inne mellan keruberna», då gick denne ditin och ställde sig bredvid ett av hjulen.	6 So then it came to pass—when he commanded the man clothed with linen, saying, Take fire from between the whirling wheels, from between the cherubim, then went he in and stood beside the wheel.
7 Ja kerubi ojensi kätensä kerubien välitse tuleen, joka oli kerubien välissä, otti sitä ja antoi pellavavaatteisiin puetun kahmaloon. Tämä otti sen ja meni ulos.	7 Då räckte keruben där ut sin hand, mellan de andra keruberna, till elden som brann mellan keruberna, och tog därav och lade i händerna på honom som var klädd i linnekläderna; och denne tog det och gick så ut.	7 And the cherub put forth his hand from between the cherubim, unto the fire that was between the cherubim, and took up [thereof] and gave into the hands of him who was clothed with linen,—who took [it] and went forth.
8 Silloin näkyi kerubeilla ikäänkuin ihmiskäsi heidän siipiensä alta.	8 Och under vingarna på keruberna så syntes något som var bildat såsom en människohand.	8 Now the cherubim appeared to have, the likeness of the hand of a man, under their wings.
9 Ja minä näin, ja katso: kerubien kohdalla oli neljä pyörää, yksi pyörä	9 Och jag fick se fyra hjul stå invid keruberna ett hjul invid var kerub	9 Then looked I, and lo! four wheels, by the cherubim—one wheel by

aina yhden kerubin ohella, ja pyörät olivat näöltään niinkuin krysoliittikivi.

och det såg ut som om hjulen voro av något som liknade krysolitsten.

one cherub, and another wheel by another cherub,—and, the appearance of the wheels, was to look upon like a Tarshish stone;

10 Ja niillä neljällä näytti olevan sama muoto, niinkuin olisi ollut sisäkkäin pyörä pyörässä.

10 De sågo alla fyra likadana ut, och ett hjul tycktes vara insatt i ett annat.

10 and, as for their appearance, one likeness, had they four,—as might be a wheel in the midst of a wheel.

11 Ne kulkivat neljään eri suuntaansa, kun kulkivat. Kulkiessaan ne eivät kääntyneet, sillä minnepäin etumainen meni, sinne ne kulkivat sen jäljessä; ne eivät kääntyneet kulkiessaan.

11 När de skulle gå, kunde de gå åt alla fyra sidorna, de behövde icke vända sig, när de gingo. Ty åt det håll dit den främste begav sig gingo de andra efter, utan att de behövde vända sig, när de gingo.

11 When they went, upon their four sides, they went, they turned not when they went,—for, to the place whithersoever the head turned, after it, they went, they turned not when they went.

12 Ja niillä oli koko ruumis ja selät ja kädet ja siivet ja pyörät täynnä silmiä, yltympäri.

12 Och hela deras kropp, deras rygg, deras händer och deras vingar, så ock hjulen, voro fulla med ögon runt omkring; de fyra hade nämligen var sitt hjul.

12 And, all their flesh, and their back, and their hands, and their wings,—and the wheels, were full of eyes round about, even their wheels, which they four had,

13 Niillä neljällä oli pyöränsä; ja pyöriä nimitettiin minun kuulteni rattaiksi.

13 Och jag hörde att hjulen kallades »rundlar».

13 To the wheels—to them, was made the cry—O whirling wheel! in mine ears.

14 Ja kullakin oli neljät kasvot: yhdet kerubinkasvot, toiset ihmiskasvot, kolmannet leijonankasvot ja

14 Och var och en hade fyra ansikten; det första ansiktet var en kerubs, det andra en människas, det tredje

14 And, four faces, had each one,—the first face, was the face of a cherub, and, the second face, was the face of a

neljännet kotkankasvot.

ett lejons, det fjärde en örns.

man, and, the third, was the face of a lion, and, the fourth, was the face of an eagle.

15 Ja kerubit kohosivat - ne olivat samat olennot, jotka minä olin nähnyt Kebar-joen varrella. -

15 Och keruberna höjde sig upp; de var samma väsenden som jag hade sett vid strömmen Kebar.

15 Then arose the cherubim,—the same, was the living one, which I had seen by the river Chebar.

16 Kun kerubit kulkivat, kulkivat pyörät niiden ohella, ja kun kerubit nostivat siipensä kohotaksensa ylös maasta, eivät myöskään pyörät kääntyneet pois niiden ohelta.

16 Och när keruberna gingo, gingo ock hjulen invid dem; och när keruberna lyfte sina vingar för att höja sig över jorden, skilde sig hjulen icke ifrån dem.

16 When the cherubim went, then went the wheels beside them,—and, when the cherubim lifted up their wings, to arise from off the earth, the wheels themselves, turned not from beside them;

17 Kun ne seisahtuivat, seisahtuivat nämäkin, ja kun ne kohosivat, kohosivat nämä niiden kanssa, sillä olentojen henki oli näissä.

17 När de stodo stilla, stodo ock dessa stilla, och när de höjde sig, höjde sig ock dessa med dem, ty väsendenas ande var i dem.

17 when they stood, these, stood, and, when they, arose, these, arose with them,—for, the spirit of the living one, was in them.

18 Sitten Herran kirkkaus lähti temppelin kynnykseltä ja asettui kerubien ylle.

18 Och HERRENS härlighet flyttade I sig bort ifrån husets tröskel och stannade över keruberna.

18 And, when the glory of Yahweh went forth from off the threshold of the house,—and stood over the cherubim,

19 Ja lähtiessään kerubit nostivat siipensä ja kohosivat maasta minun silmäini edessä, ja pyörät samalla kuin ne; ja ne seisahtuivat Herran huoneen itäportin ovelle, ja niiden yläpuolella oli

19 Då såg jag huru keruberna lyfte sina vingar och höjde sig från jorden, när de begåvo sig bort, och hjulen jämte dem; och de stannade vid ingången till östra

19 then the cherubim uplifted, their wings and arose from the earth, before mine eyes, as they went forth, the wheels also in unison with them,—and it stood at the opening of

Israelin Jumalan kirkkaus.

porten på HERRENS hus, och Israels Guds härlighet vilade ovanpå dem.

the gate of the house of Yahweh that was toward the east, with the glory of the God of Israel over them, above.

20 Nämä olivat samat olennot, jotka minä olin nähnyt Israelin Jumalan alla Kebar-joen varrella; ja minä tulin tietämään, että ne olivat kerubeja.

20 Det var samma väsenden som jag: hade sett under Israels Gud vid strömmen Kebar, och jag märkte att det var keruber.

20 The same, was the living one, which I saw under the God of Israel, by the river Chebar,—then knew I that, cherubim, they were.

21 Neljät kasvot oli kullakin ja neljä siipeä kullakin, ja niiden siipien alla oli ikäänkuin ihmiskädet.

21 Var och en hade fyra ansikten och fyra vingar, och under deras vingar var något som liknade människohänder.

21 Four faces severally, had each one, and, four wings, had each one,—and, the likeness of the hands of a man, was under their wings.

22 Ja niiden kasvot olivat muodoltaan samat, jotka minä olin nähnyt - sekä niiden näön että ne itsensä - Kebar-joen varrella. Ne kulkivat kukin suoraan eteenpäin.

22 Och deras ansikten voro likadana som de ansikten jag hade sett vid strömmen Kebar, så sågo de ut, och sådana voro de. Och de gingo alla rakt fram.

22 And, as for the likeness of their faces, they, were the faces which I saw by the river Chebar, their appearances and themselves—every one straight before him, did they go.

11 luku

1 Sitten Henki nosti minut ja vei minut Herran huoneen itäportille, joka on itään päin. Ja katso: portin ovella oli kaksikymmentä viisi miestä, ja minä näin niitten keskellä Jaasanjan, Assurin pojan, ja Pelatjan, Benajan

1 Och en andekraft lyfte upp mig och förde mig till östra porten på HERRENS hus, den som vetter åt öster. Där fick jag se tjugufem män stå vid ingången till porten; och jag såg bland dem Jaasanja, Assurs son, och Pelatja,

1 And the Spirit lifted me up, and brought me into the east gate of the house of Yahweh, which looketh eastward, and lo! in the opening of the gate, twenty–five men,—and I saw, in their midst, Jaazaniah son of Azzur and

pojan, kansan päämiehet.

2 Ja hän sanoi minulle: Ihmislapsi, nämä ovat ne miehet, jotka miettivät turmiota ja pitävät pahaa neuvoa tätä kaupunkia vastaan,

3 jotka sanovat: 'Ei ole nyt kohta rakennettava taloja: se on pata, me olemme liha.'

4 Sentähden ennusta heitä vastaan, ennusta, ihmislapsi.

5 Niin Herran Henki laskeutui minun päälleni ja sanoi minulle: Sano: Näin sanoo Herra: Näin te, Israelin heimo, sanotte, ja minä tunnen, mitä teidän hengestänne nousee.

6 Paljon on teidän surmaamianne tässä kaupungissa, ja sen kadut te olette surmatuilla täyttäneet.

7 Sentähden, näin sanoo Herra, Herra: Surmattunne, jotka te olette heittäneet sen keskelle, ne ovat liha, ja tämä kaupunki on pata, mutta teidät minä sen

Benajas son, som voro furstar i folket.

2 Och han sade till mig: »Du människobarn, det är dessa män som tänka ut vad fördärvligt är och råda till vad ont är, här i staden;

3 det är de som säga: 'Hus byggas icke upp så snart. Här är grytan, och vi äro köttet.

4 Profetera därför mot dem, ja, profetera, du människobarn.»

5 Då föll HERRENS Ande över mig, han sade till mig: »Säg: Så säger HERREN: Sådant sägen I, I av Israels hus, och edra hjärtans tankar känner jag väl.

6 Många ligga genom eder slagna här i staden; I haven uppfyllt dess gator med slagna.

7 Därför säger Herren, HERREN så: De slagna vilkas fall I haven vållat i staden, de äro köttet, och den är grytan; men eder själva skall man föra bort ur den.

Pelatiah son of Benaiah, princes of the people.

2 Then said he unto me,—Son of man, These, are the men who are devising iniquity, and who are counselling wicked counsel, in this city;

3 who are saying, Not near! let us build houses,—It, is the caldron, and, we, are the flesh!

4 Therefore, prophesy against them,—prophesy, Son of man.

5 Then fell upon me the Spirit of Yahweh, and he said unto me, Say—Thus, saith Yahweh, Thus, have ye said, O house of Israel,—Yea, the things that come up on your spirit, I, know, every one.

6 Ye have multiplied your slain, in this city,—And have filled her streets, with slain.

7 Therefore, Thus, saith My Lord, Yahweh, Your slain, whom ye have laid in her midst, They, are the flesh, and, She, is the caldron,—when, ye, are taken out of

keskeltä vien pois.
8 Miekkaa te pelkäätte, mutta miekan minä annan tulla teidän päällenne, sanoo Herra, Herra.
9 Pois minä vien teidät sen keskeltä ja annan teidät muukalaisten käsiin ja teen teidän seassanne tuomiot.

10 Te kaadutte miekkaan, Israelin rajalla minä teidät tuomitsen; ja te tulette tietämään, että minä olen Herra.

11 Ei tämä tule teille padaksi ettekä te siihen lihaksi: Israelin rajalla minä teidät tuomitsen.

12 Ja te tulette tietämään, että minä olen Herra - te, jotka ette ole vaeltaneet minun käskyjeni mukaan ettekä ole tehneet minun oikeuksieni mukaan, vaan olette tehneet niiden pakanain oikeuksien mukaan, jotka ovat teidän ympärillänne.
13 Kun minä ennustin, niin Pelatja, Benajan poika, kuoli. Niin minä

8 I frukten för svärd, och svärd skall jag ock låta komma över eder, säger Herren, HERREN.

9 Jag skall föra eder bort härifrån och giva eder i främlingars hand; och jag skall hålla dom över eder.

10 För svärd skolen I falla; vid Israels gräns skall jag döma eder. Och I skolen förnimma att jag är HERREN.

11 Staden skall icke vara en gryta för eder, och I skolen icke vara köttet i den; nej, vid Israels gräns skall jag döma eder.

12 Då skolen I förnimma att jag är HERREN, I som icke haven vandrat efter mina stadgar och icke haven gjort efter mina rätter, utan haven gjort efter de hednafolks rätter, som bo runt omkring eder.»

13 Medan jag så profeterade, hade Pelatja, Benajas son,

her midst.
8 A sword, have ye feared,—And, a sword, will I bring in upon you, Declareth My Lord, Yahweh.
9 So will I take you forth out of her midst, and will deliver you into the hand of foreigners,––and will execute upon you judgments.
10 By the sword, shall ye fall, Upon the boundary of Israel, will I judge you,—So shall, ye know, that, I, am Yahweh.
11 This city, shall not serve you for a caldron, Neither shall, ye, serve in the midst thereof, for flesh,—Near the boundary of Israel, will I judge you.
12 So shall ye know, that, I, am Yahweh, In whose statutes, ye have not walked, And, whose appointments, ye have not executed,—But, according to the appointments of the nations that are round about you, have ye done.
13 And it came to pass, as I prophesied, that Pelatiah son of

lankesin kasvoilleni, huusin kovalla äänellä ja sanoin: Voi Herra, Herra! Aivanko sinä teet lopun Israelin jäännöksestä?

uppgivit andan. Då föll jag ned på mitt ansikte och ropade med hög röst och sade: »Ack, Herre, HERRE, vill du då alldeles göra ände på kvarlevan av Israel?»

Benaiah, died,—so then I fell down upon my face, and made outcry with a loud voice, and said—Alas! My Lord, Yahweh! A full end, art thou, making of the remnant of Israel?

14 Sitten tuli minulle tämä Herran sana:

14 Och HERRENS ord kom till mig; han sade:

14 Then came the word of Yahweh unto me, saying:

15 Ihmislapsi, sinun veljesi, sinun veljesi, sukulaisesi ja koko Israelin heimo, kaikki, joille Jerusalemin asukkaat sanovat: 'Olkaa te vain kaukana Herrasta, meille on tämä maa annettu perinnöksi!'

15 »Du människobarn, dina bröder, ja, dina bröder dina nära fränder och hela Israels hus, alla de till vilka Jerusalems invånare säga: 'Hållen eder borta från HERREN; det är åt oss som landet har blivit givet till besittning' --

15 Son of man, Thine own brethren, thine own brethren, the men of thy kindred, even all the house of Israel, all of it, are they to whom the inhabitants of Jerusalem have said, Get you far away from Yahweh, To us, it is, that the land, hath been given, for a possession!

16 Sano sentähden: Näin sanoo Herra, Herra: Koska minä olen vienyt heidät kauas pakanain sekaan ja hajottanut heidät muihin maihin, olen minä ollut heille pyhäkkönä vähän aikaa niissä maissa, joihin he ovat joutuneet.

16 om dem skall du alltså säga: Så säger Herren, HERREN: Ja, väl har jag fört dem långt bort ibland folken och förstrött dem i länderna, och med nöd har jag varit för dem en helgedom i de länder dit de hava kommit;

16 Therefore, say, Thus saith My Lord, Yahweh, Although I have removed them far away among the nations, And although I have dispersed them throughout the lands, Yet have I become to them a sanctuary for a little while, in the lands which they have entered.

17 Sano sentähden: Näin sanoo Herra, Herra: Minä

17 men därför skall du nu säga: Så säger

17 Therefore, say, Thus, saith My Lord, Yahweh,

kokoan teidät kansojen seasta ja kerään teidät maista, joihin teidät on hajotettu, ja annan teille Israelin maan.

Herren, HERREN: Jag skall församla eder ifrån folkslagen och hämta eder tillhopa från de länder dit I haven blivit förströdda, och skall giva eder Israels land.

Therefore will I assemble you, from among the peoples, And gather you, out of the lands wherein ye have been dispersed,— And will give you the soil of Israel.

18 Ja he tulevat sinne ja poistavat siitä kaikki sen iljetykset ja kaikki sen kauhistukset.

18 Och när de hava kommit dit, skola de skaffa bort därifrån alla de skändliga och styggeliga avgudar som nu finnas där.

18 So shall they come in thither,—and take away all her detestable things, and all her abominations, out of her;

19 Ja minä annan heille yhden sydämen, ja uuden hengen minä annan teidän sisimpäänne, ja minä poistan kivisydämen heidän ruumiistansa ja annan heille lihasydämen,

19 Och jag skall giva dem alla ett och samma hjärta, och en ny ande skall jag låta komma i deras bröst; jag skall taga bort stenhjärtat ur deras kropp och giva dem ett hjärta av kött,

19 And I will give them another heart, And, a new spirit, will I put within you,—And will take away the heart of stone out of their flesh, and give them a heart of flesh:

20 niin että he vaeltavat minun käskyjeni mukaan ja noudattavat minun oikeuksiani ja pitävät ne; ja he ovat minun kansani, ja minä olen heidän Jumalansa.

20 så att de vandra efter mina stadgar och hålla mina rätter och göra efter dem, och de skola vara mitt folk, och jag skall vara deras Gud.

20 To the end that, in my statutes, they may walk, And, mine appointments, they may keep, and do them,—So shall they become my, people, And, I, will become their, God.

21 Mutta joitten sydän vaeltaa heidän iljetystensä ja kauhistustensa mieltä myöten, niitten vaelluksen minä annan tulla heidän oman päänsä päälle, sanoo Herra, Herra.

21 Men de vilkas hjärtan efterfölja de skändliga och styggeliga avgudarnas hjärtan, deras gärningar skall jag låta komma över deras huvuden, säger Herren, HERREN.»

21 But, as for them who, having a heart for their detestable things, and for their abominations, after their own heart, do walk, Their way upon their own heads, will I

render, Declareth My Lord, Yahweh.

22 Sitten kerubit nostivat siipensä ja pyörät samalla kuin ne, ja Israelin Jumalan kirkkaus oli heidän yläpuolellansa;

22 Och keruberna, följda av hjulen, lyfte sina vingar, och Israels Guds härlighet vilade ovanpå dem.

22 Then did the cherubim, lift up, their wings, the wheels also going in unison with them,—the glory of the God of Israel, being over them, above.

23 ja Herran kirkkaus kohosi ylös, pois kaupungin keskeltä, ja asettui vuorelle, joka on itään päin kaupungista.

23 Och HERRENS härlighet höjde sig och lämnade staden och stannade på berget öster om staden.

23 Thus went up the glory of Yahweh, out from the midst of the city,—and stood on the mountain, which is on the east of the city.

24 Mutta Henki nosti ja vei minut Kaldeaan pakkosiirtolaisten tykö, näyssä, Jumalan Hengen voimalla; ja näky, jonka olin nähnyt, katosi minulta.

24 Men mig hade en andekraft lyft upp och fört bort till de fångna i Kaldeen, så hade skett i synen, genom Guds Ande. Sedan försvann för mig den syn jag hade fått se.

24 And, the spirit, lifted me up, and brought me to Chaldea, unto them of the captivity, in the vision, by the Spirit of God,—thus went up from me, the vision which I had seen.

25 Ja minä puhuin pakkosiirtolaisille kaikki Herran sanat, jotka hän oli minulle näyttänyt.

25 Och jag talade till de fångna alla de ord som HERREN hade uppenbarat för mig.

25 So I spake unto them of the captivity,—all the words of Yahweh, which he had shewed me.

12 luku

1 Ja minulle tuli tämä Herran sana:

1 Och HERRENS ord kom till mig; han sade;

1 Then came the word of Yahweh unto me, saying:

2 Ihmislapsi, sinä asut uppiniskaisen suvun keskellä, niiden, joilla on silmät nähdä, mutta eivät näe, ja korvat kuulla,

2 »Du människobarn, du bor mitt i det gensträviga släktet, bland människor som hava ögon att se med,

2 Son of man, In the midst of a perverse house, dost thou, dwell,—Who have eyes, to see—and have not

mutta eivät kuule; sillä he ovat uppiniskainen suku.

3 Sinä, ihmislapsi, tee itsellesi matkavarusteet ja mene päiväiseen aikaan heidän silmäinsä edessä pakkosiirtolaisuuteen; sinun on mentävä pakkosiirtolaisuuteen omalta paikkakunnaltasi toiseen paikkakuntaan heidän silmäinsä edessä. Ehkäpä he näkevät sen, sillä he ovat uppiniskainen suku.

4 Ja vie ulos varusteesi, niinkuin pakkosiirtolaiset varusteensa, päiväiseen aikaan heidän silmäinsä edessä; mutta lähde itse illalla heidän silmäinsä edessä, niinkuin pakkosiirtolaiset lähtevät.

5 Murtaudu läpi seinän heidän silmäinsä edessä ja vie ne siitä ulos.

6 Nosta ne hartioillesi heidän silmäinsä edessä ja vie ulos pilkkopimeässä; peitä kasvosi, niin ettet näe maata. Sillä

men dock icke se, och öron att höra med, men dock icke höra, eftersom de äro ett så gensträvigt släkte.

3 Så red nu till åt dig, du människobarn, vad man behöver, när man skall gå i landsflykt. Och vandra i deras åsyn åstad på ljusa dagen, ja, vandra i deras åsyn åstad från det ställe där du nu bor bort till en annan ort -- om de till äventyrs ville akta därpå, då de nu äro ett så gensträvigt släkte.

4 För ut ditt bohag, på ljusa dagen och i deras åsyn, såsom skulle du gå i landsflykt, och vandra så i deras åsyn själv åstad på aftonen, såsom landsflyktiga pläga.

5 Gör dig i deras åsyn en öppning i väggen, och för bohaget ut genom den.

6 Lyft det sedan i deras åsyn upp på axeln och för bort det, när det har blivit alldeles mörkt; och betäck ditt ansikte, så

seen, Ears, have they to hear—and have no heard, For, a perverse house, they are.

3 Thou, therefore, Son of man, Prepare thee baggage for exile, and exile thyself, by day, before their eyes,—so shalt thou exile thyself out of thy place unto another place, before their eyes, peradventure, they will consider,—though, a perverse house, they are.

4 Therefore shalt thou take forth thy baggage, as baggage for exile, by day before their eyes,—and, thou thyself, shalt go forth in the evening, before their eyes, like them who go forth to exile.

5 Before their eyes, break thou forth by thyself through the wall,—and carry forth through it.

6 Before their eyes, Upon the shoulder, shalt thou lift it, In thick darkness, take it forth, Thy face, shalt thou cover, so that

ennusmerkiksi minä olen sinut pannut Israelin heimolle.

att du icke ser landet. Ty jag gör dig till ett tecken för Israels hus.»

thou see not the land; For, a sign, have I appointed thee to the house of Israel.

7 Ja minä tein, niinkuin minua oli käsketty: minä vein ulos päiväiseen aikaan varusteeni, niinkuin pakkosiirtolaiset varusteensa, mutta illalla minä murtauduin käsin läpi seinän; pilkkopimeässä minä ne vein ulos, minä nostin ne hartioilleni heidän silmäinsä edessä.

7 Och jag gjorde såsom han bjöd mig; på ljusa dagen förde jag ut mitt bohag, såsom skulle jag gå i landsflykt. Sedan, om aftonen, gjorde jag mig med handen en öppning i väggen, och när det hade blivit alldeles mörkt, förde jag det ut genom den och bar det så på axeln, i deras åsyn.

7 And I did so, just as I was commanded, My baggage, took I forth as baggage for exile, by day, and, in the evening, I brake forth by myself through the wall, by force: in the twilight, I took it forth—on to my shoulder, I lifted it, before their eyes.

8 Mutta aamulla minulle tuli tämä Herran sana:

8 Och HERRENS ord kom till mig den följande morgonen; han sade:

8 Then came the word of Yahweh unto me, in the morning, saying:

9 Ihmislapsi, eikö ole Israelin heimo, uppiniskainen suku, sinulle sanonut: 'Mitä sinä teet?'

9 Du människobarn, säkert har Israels hus, det gensträviga släktet, frågat dig: »Vad är det du gör?»

9 Son of man, Have not the house of Israel, the perverse house, said unto thee,—What art thou, doing?

10 Sano heille: Näin sanoo Herra, Herra: Ruhtinasta, joka on Jerusalemissa, koskee tämä ennustus ja kaikkea Israelin heimoa, mikä on heidän keskuudessaan.

10 Så svara dem nu: Så säger Herren, HERREN: Denna utsaga gäller fursten i Jerusalem och alla dem av Israels hus, som äro därinne.

10 Say unto them, Thus, saith My Lord, Yahweh,—[For] the Bearer, is this burden, in Jerusalem, and [for] all the house of Israel, such as are in their midst.

11 Sano: Minä olen teille ennusmerkki: niinkuin minä tein, niin heille tehdään, pakkosiirtolaisuuteen,

11 Säg: Jag är ett tecken för eder; såsom jag har gjort, så skall det gå dem: de skola vandra bort i landsflykt

11 Say, I, am your sign: As I have done, so, shall it be done to them, Into exile—into captivity, shall they go.

vankeuteen he menevät.
och fångenskap.
12 Ruhtinas, joka on heidän keskellänsä, nostaa nostettavansa hartioilleen ja lähtee ulos pilkkopimeässä; seinästä he murtautuvat läpi, viedäkseen siitä ulos vietävänsä. Kasvonsa hän peittää, koska hän ei ole silmillänsä näkevä maata.
12 Och fursten som de hava ibland sig skall lyfta upp sin börda på axeln, när det har blivit alldeles mörkt, och skall så draga ut. Man skall göra en öppning i väggen, så att han genom den kan bära ut sin börda; och han skall betäcka sitt ansikte, så att han icke ser landet med sitt öga.
12 Yea, the Bearer who is in their midst, Upon his shoulder, shall lift it. In thick darkness, shall he go forth, Through the wall, shall they break, to bear forth through it,—His face, shall he cover, to the end that, his own eye, may not see the land.
13 Minä levitän verkkoni hänen ylitsensä, ja hän takertuu minun pyydykseeni; minä vien hänet Baabeliin, kaldealaisten maahan, mutta sitä hän ei saa nähdä, ja sinne hän kuolee.
13 Och jag skall breda ut mitt nät över honom, och han skall bliva fångad i min snara; och jag skall föra honom till Babel i kaldéernas land, som han dock icke skall se; och där skall han dö.
13 Then will I spread my net over him, and he shall be taken in my snare; And I will take him to Babylon, in the land of the Chaldeans, The which, indeed, he shall not see. And yet, there, shall he die!
14 Ja kaikki, keitä hänellä on ympärillään apunansa, ja kaikki hänen sotajoukkonsa minä hajotan kaikkiin tuuliin, ja minä ajan niitä takaa paljastetulla miekalla.
14 Och alla som äro omkring honom, till hans hjälp, och alla hans härskaror skall jag förströ åt alla väderstreck, och mitt svärd skall jag draga ut efter dem.
14 And, all who are round about him to help him, and all his troops, will I scatter to every wind,—and, a sword, will I make bare after them.
15 Ja he tulevat tietämään, että minä olen Herra, kun minä hajotan heidät pakanain sekaan ja sirotan heidät muihin maihin.
15 Och de skola förnimma att jag är HERREN, när jag förskingrar dem bland folken och förströr dem i länderna.
15 So shall they know, that, I, am Yahweh,—By my dispersing them among the nations, And scattering them throughout the lands.
16 Mutta vähäisen määrän heitä minä jätän
16 Men några få av dem skall jag låta bliva
16 Yet will I leave remaining of them, men

miekasta, nälästä ja rutosta jäljelle kertomaan pakanain seassa, siellä, minne he joutuvat, kaikista kauhistuksistansa; ja ne tulevat tietämään, että minä olen Herra.

kvar efter svärd, hungersnöd och pest, för att de bland de folk till vilka de komma skola kunna förtälja om alla sina styggelser; och de skola förnimma att jag är HERREN.

easily counted, from the sword, from the famine and from the pestilence,—that they may recount all their abominations among the nations whither they have come, So shall they know, that, I, am Yahweh.

17 Ja minulle tuli tämä Herran sana:

17 Och HERRENS ord kom till mig; han sade:

17 Then came the word of Yahweh unto me, saying:

18 Ihmislapsi, syö leipäsi vavisten, juo vetesi väristen ja huolenalaisena

18 Du människobarn, ät nu ditt bröd med bävan, och drick ditt vatten darrande och med oro.

18 Son of man, Thy bread, with trembling, shalt thou eat,—And, thy water, in agitation and in fear, shalt thou drink.

19 ja sano maan kansalle: Näin sanoo Herra, Herra Jerusalemin asukkaista Israelin maassa: He tulevat syömään leipänsä huolenalaisina ja juomaan vetensä kauhun vallassa, ja sen maa tulee autioksi kaikesta, mitä siinä on, kaikkien siinä asuvaisten väkivaltaisuuden tähden.

19 Och säg till folket i landet: Så säger Herren, HERREN om Jerusalems invånare i Israels land: De skola äta sitt bröd med oro och dricka sitt vatten med förfäran; så skall landet bliva ödelagt och plundrat på allt vad däri är, för den orätts skull som alla dess inbyggare hava övat.

19 Then shalt thou say unto the people of the land, Thus, saith My Lord, Yahweh, concerning the inhabitants of Jerusalem, upon the soil of Israel, Their bread, with anxious care, shall they eat, And, their water, in astonishment, shall they drink,—That there land, may be deserted, of her fulness, because of the violence of all them who dwell therein:

20 Asutut kaupungit joutuvat raunioiksi, ja maa tulee autioksi; ja te

20 Och de städer som nu äro bebodda skola komma att ligga öde,

20 Yea, the cities that are inhabited, shall be laid waste, And, the

tulette tietämään, että minä olen Herra.

21 Ja minulle tuli tämä Herran sana:

22 Ihmislapsi, miksi teillä on tämä pilkkalause Israelin maasta, kun sanotte: 'Aika venyy pitkälle, ja tyhjään raukeavat kaikki näyt?'

23 Sentähden sano heille: Näin sanoo Herra, Herra: Minä teen lopun tästä pilkkalauseesta, niin ettei sitä enää lausuta Israelissa. Sano heille päinvastoin: Lähellä on aika ja kaikkien näkyjen täyttymys.

24 Sillä ei ole oleva enää petollista näkyä, ei liukasta ennustelua Israelin heimon keskuudessa.
25 Sillä minä, Herra, minä puhun; ja minkä sanan minä puhun, se tapahtuu eikä enää viivy. Sillä teidän aikananne, uppiniskainen suku, minä sanan puhun ja sen myös täytän, sanoo Herra, Herra.

och landet skall bliva en ödemark; och I skolen förnimma att jag är HERREN.
21 Och HERRENS ord kom till mig; han sade:

22 Du människobarn, vad är det för ett ordspråk I haven i Israels land, när I sägen: »Tiden går, och av alla profetsynerna bliver intet»?
23 Säg nu till dem: Så säger Herren, HERREN: Jag skall göra slut på det ordspråket, så att man icke mer skall bruka det i Israel. Tala i stället så till dem: »Tiden kommer snart, med alla profetsynernas fullbordan.»

24 Ty inga falska profetsyner och inga lögnaktiga spådomar skola mer finnas i Israels hus;
25 nej, jag, HERREN, skall tala det ord som jag vill tala, och det skall fullbordas, utan att länge fördröjas. Ja, du gensträviga släkte, i edra dagar skall jag tala ett ord och skall ock fullborda det, säger

land, shall become, an astonishment,—So shall ye know, that, I, am Yahweh.
21 And the word of Yahweh came unto me, saying:
22 Son of man, What is this proverb ye have, concerning the soil of Israel, saying,—The days, are prolonged, Therefore, shall every vision, come to nought?
23 Therefore, say unto them, Thus, saith My Lord, Yahweh, I will cause this proverb, to cease, And they shall use it as a proverb no more, in Israel,—But speak unto them, The days, are drawn near, And the substance of every vision.
24 For there shall no more be—Any vision of falsehood, Or divination of deceit, In the midst of the house of Israel.
25 For, I, Yahweh, will speak whatsoever word I please to speak, And it shall be done, It shall not be delayed any more,—For, in your own days, O perverse house, will I speak a word, and perform it, Declareth My

Herren, HERREN.
Lord, Yahweh.

26 Ja minulle tuli tämä Herran sana:
26 Och HERRENS ord kom till mig; han sade:
26 And the word of Yahweh came unto me, saying:

27 Ihmislapsi, katso, Israelin heimo sanoo: 'Niihin näkyihin, joita tämä näkee, on päiviä paljon, ja hän ennustaa kaukaisista ajoista.'
27 Du människobarn, se, Israels hus säger: »Den syn som han skådar gäller dagar som icke komma så snart; han profeterar om tider som ännu äro långt borta.»
27 Son of man, Lo! the house of Israel, are saying, The vision which he, seeth, is for many days, Yea, for times far away, hath, he, prophesied.

28 Sentähden sano heille: Näin sanoo Herra, Herra: Ei viivy enää yksikään minun sanani: Minkä sanan minä puhun, se tapahtuu, sanoo Herra, Herra.
28 Säg därför till dem: Så säger Herren, HERREN: Intet av vad jag har talat skall längre fördröjas; vad jag talar, det skall ske, säger Herren, HERREN.
28 Therefore, say unto them, Thus, saith My Lord, Yahweh, None of my words, shall be delayed any more,—Whatsoever word I speak, then, shall it be performed, Declareth My Lord, Yahweh.

13 luku

1 Ja minulle tuli tämä Herran sana:
1 Och HERRENS ord kom till mig; han sade:
1 And the word of Yahweh came unto me, saying:

2 Ihmislapsi, ennusta Israelin ennustavista profeetoista ja sano noille, jotka ovat profeettoja oman sydämensä voimasta: Kuulkaa Herran sana.
2 Du människobarn, profetera mot Israels profeterande profeter; säg till dem som profetera efter sina egna hjärtans ingivelser: Hören HERRENS ord.
2 Son of man, prophesy against the prophets of Israel, who are prophesying,—and say unto them who prophesy out of their own heart, Hear ye the word of Yahweh,

3 Näin sanoo Herra, Herra: Voi profeettahoukkia, jotka seuraavat omaa
3 Så säger Herren, HERREN: Ve eder, I dåraktiga profeter, som följen eder egen ande
3 Thus, saith My Lord, Yahweh, Alas for the base prophets,—who follow their own spirit,

henkeänsä ja sitä, mitä eivät ole nähneet!

4 Niinkuin ketut raunioissa ovat sinun profeettasi, Israel.

5 Te ette ole nousseet muurin aukkoihin ettekä korjanneet muuria Israelin heimon ympärillä, että se kestäisi sodassa, Herran päivänä.

6 Mitä he ovat nähneet, on petosta, ja heidän ennustelunsa on valhetta, kun he sanovat: 'Näin sanoo Herra', vaikka Herra ei ole heitä lähettänyt; ja he muka odottavat, että hän toteuttaisi heidän sanansa.

7 Ettekö ole petollisia näkyjä nähneet ja valhe-ennusteluja puhuneet, kun olette sanoneet: 'Näin sanoo Herra', vaikka minä en ole puhunut?

8 Sentähden, näin sanoo Herra, Herra: Koska te olette puhuneet petosta ja nähneet valhenäkyjä, niin sentähden, katso, minä käyn teidän kimppuunne, sanoo Herra, Herra.

och syner som I icke haven sett! --

4 Lika rävar på öde platser äro dina profeter, Israel.

5 I haven icke trätt fram i gapet eller fört upp någon mur omkring Israels hus, så att det har kunnat bestå i striden på HERRENS dag.

6 Nej, deras syner voro falskhet och deras spådomar lögn, fastän de sade »Så har HERREN sagt.» HERREN hade ju icke sänt dem, men de hoppades att deras tal ändå skulle gå i fullbordan.

7 Ja, förvisso var det falska syner som I skådaden och lögnaktiga spådomar som I uttaladen, fastän I saden: »Så har HERREN sagt.» Jag hade ju icke talat något sådant.

8 Därför säger Herren, HERREN så: Eftersom edert tal är falskhet och edra syner äro lögn, se, därför skall jag komma över eder, säger Herren, HERREN.

and have seen, nothing.

4 As jackals, among ruins, thy prophets, O Israel, have been.

5 Ye have not gone up into the breaches, Nor built a wall about the house of Israel,—to stand in the battle, in the day of Yahweh.

6 They have had, Visions of falsehood, and, Divinations of lies, Who say, Declareth Yahweh, when, Yahweh, hath not sent them,— Yet have they waited for a fulfilling of the word.

7 Is it not, a Vision of falsehood, ye have seen, and, a Divination of lies, ye have spoken, Since ye are saying, Declareth Yahweh! when, I, have not spoken?

8 Therefore, Thus, saith My Lord, Yahweh, Because ye have spoken falsehood, And have had visions of lies, Therefore, behold me! against you, Declareth My Lord, Yahweh.

9 Minun käteni on profeettoja vastaan, jotka petosnäkyjä näkevät ja valhetta ennustelevat. Ei pidä heidän oleman minun kansani yhteydessä, ei heitä kirjoiteta Israelin heimon kirjaan, eivätkä he tule Israelin maahan; ja te tulette tietämään, että minä olen Herra, Herra.

9 Och min hand skall drabba profeterna som skåda falska syner och spå lögnaktiga spådomar. De skola icke få en plats i mitt folks församling och skola icke bliva upptagna i förteckningen på Israels hus, ej heller skola de få komma till Israels land; och I skolen förnimma att jag är Herren, HERREN.

9 So then my hand shall be against the prophets, who have Visions of falsehood, and, who divine Divinations of lies—In the council of my people, shall they not be found, And, in the register of the house of Israel, shall they not be written, And, upon the so of Israel, shall they not enter,—So shall ye know, that, I, am The Lord, Yahweh,

10 Koska he, koska he vievät minun kansani harhaan, sanoen: 'rauha!', vaikka ei rauhaa ole, ja katso, koska he, kun kansa rakentaa seinän, valkaisevat sen kalkilla,

10 Eftersom, ja, eftersom de förde mitt folk vilse, i det att de sade: »Allt står väl till», och dock stod icke allt väl till, och eftersom de, när folket bygger upp en mur, vitmena den,

10 Because, yea, even because, they have led astray my people, saying, Prosperity! when there was no, prosperity,—and, one man, was building a partition wall, when, there they were! eating it with whitewash.

11 niin sano noille kalkilla-valkaisijoille, että se kaatuu. Tulee kaatosade, te syöksytte alas, raekivet, ja sinä pusket puhki, myrskynpuuska,

11 därför må du säga till dessa vitmenare att den måste falla. Ett slagregn skall komma -- ja, I skolen fara ned, I hagelstenar, och du skall bryta ned den, du stormvind!

11 Say thou, unto them who are coating with whitewash, It shall fall,—There hath come an overflowing rain, And I will make hail-stones fall, And, a tempestuous wind, shall break it down.

12 ja katso, seinä kaatuu! Eikö silloin teiltä kysytä: 'Missä on valkaisu, jonka olette

12 Och när så väggen faller, då skall man förvisso säga till eder: »Var är nu vitmeningen

12 Lo! when the wall hath fallen, shall it not be said unto you, Where, is the coating,

sivelleet?'
13 Sentähden, näin sanoo Herra, Herra: Minä kiivaudessani annan myrskynpuuskan puhjeta, kaatosade tulee minun vihastani ja raekivet minun kiivaudestani, niin että tulee loppu.

14 Minä hajotan seinän, jonka te olitte kalkilla valkaisseet, ja syöksen sen maahan, niin että sen perustus paljastuu; niin se kaatuu, ja te saatte siinä lopun. Ja te tulette tietämään, että minä olen Herra.

15 Niin minä panen kiivauteni täytäntöön seinässä ja niissä, jotka sen kalkilla valkaisivat, ja sanon teille: Ei ole enää seinää eikä sen valkaisijoita,

16 Israelin profeettoja, jotka ennustivat Jerusalemista ja näkivät sille rauhan näkyjä, vaikka ei rauhaa ollut; sanoo Herra, Herra.

som I ströken på?»
13 Därför säger Herren, HERREN så; Jag skall i min förtörnelse låta en stormvind bryta lös, ett slagregn skall komma genom min vrede, och hagelstenar genom min förtörnelse, så att det bliver en ände därpå.

14 Och jag skall förstöra väggen som I beströken med vitmening, jag skall slå den till jorden, så att dess grundval bliver blottad. Och när den faller, skolen I förgås därinne; och I skolen förnimma att jag är HERREN.

15 Och jag skall uttömma min förtörnelse på väggen och på dem som hava bestrukit den med vitmening; och så skall jag säga till eder: Det är ute med väggen, det är ute med dess vitmenare,
16 med Israels profeter, som profeterade om Jerusalem och skådade syner, det till behag, om att allt stod väl till, och dock stod icke allt

wherewith ye coated it?
13 Therefore, Thus, saith my Lord, Yahweh, So will I break down with a tempestuous wind, in mine indignation,—And, an overflowing rain in mine anger, shall there be, With hailstones, in wrath, to make an end;
14 And I will pull down the wall which ye have coated with whitewash, And will bring it unto the ground, So shall be discovered, its foundation, Yea it shall fall, And ye shall come to an end in the midst thereof, So shall ye know, that, I, am Yahweh.
15 Thus will I bring to an end mine indignation against the wall, and against them who were coating it with whitewash, And will say to you, No more, is the wall, And no more, are they who were coating it:
16 [to wit] the prophets of Israel, who are prophesying unto Jerusalem, and are seeing, on her behalf, visions of prosperity,—

väl till, säger Herren, HERREN.

when there is no, prosperity, Declareth My Lord, Yahweh.

17 Ja sinä, ihmislapsi, käännä kasvosi kansasi tyttäriä vastaan, jotka joutuvat hurmoksiin oman sydämensä voimasta, ja ennusta heitä vastaan

17 Och du, människobarn, vänd ditt ansikte mot dina landsmaninnor som profetera efter sina egna hjärtans ingivelser; profetera mot dem

17 And, thou, Son of man Set thy face against the daughters of thy people, Those who are prophesying out of their own heart,– –And prophesy thou against them;

18 ja sano: Näin sanoo Herra, Herra: Voi niitä naisia, jotka sitovat taikasiteet kaikkiin ranteisiin ja tekevät hunnut kaikenkorkuisiin päihin pyydystääksensä sieluja! Toisia sieluja te pyydystätte minun kansaltani pois, toisten sielujen annatte elää omaksi eduksenne.

18 och säg: Så säger Herren, HERREN: Ve eder som syn bindlar till alla handleder och gören slöjor till alla huvuden, både ungas och gamlas, för att så fånga själar! Skullen I få fånga själar bland mitt folk och döma somliga själar till liv, eder till vinning,

18 and say, Thus, saith My Lord, Yahweh, Alas! for the women, Who sew oracle–cases on all elbows, And prepare wraps upon the head of every stature, to hunt souls,—The souls ye hunt, are those of my people, Whereas, your own [souls], ye keep alive.

19 Ja te häpäisette minut kansani edessä muutamista ohrakourallisista ja leipäpalasista, kun kuoletatte sieluja, joiden ei olisi kuoltava, ja annatte elää sielujen, jotka eivät saisi elää; kun valhettelette minun kansalleni, joka kuuntelee valhetta.

19 I som för några nävar korn och några bitar bröd ohelgen mig hos mitt folk, därmed att I dömen till döden själar som icke skola dö, och dömen till liv själar som icke skola leva, i det att I ljugen för mitt folk, som gärna hör lögn?

19 Thus have ye profaned me unto my people, for handfuls of barley and for pieces of bread, Putting to death the souls that should not die, and, Keeping alive the souls that should not live,—By your lying to my people, who hearken to lies.

20 Sentähden, näin sanoo Herra, Herra: Minä käyn käsiksi teidän taikasiteisiinne, joilla

20 Nej, och därför säger Herren, HERREN så: Se, jag skall väl nå edra bindlar, i vilka I

20 Therefore, Thus, saith my Lord, Yahweh, Behold me! against your oracle–cases

olette pyydystäneet sieluja niinkuin lintuja, ja revin ne teidän käsivarsistanne ja lasken ne sielut irti - sielut, jotka te olette pyydystäneet - niinkuin linnut.

fången själarna såsom fåglar, och skall slita dem från edra armar; och jag skall giva själarna fria, de själar som I haven fångat såsom fåglar.

wherewith ye, are hunting the souls, to make them fly, And I will tear them off your arms,—And let go the souls of them whose souls ye, are hunting as birds;

21 Ja minä revin teidän huntunne ja pelastan kansani teidän käsistänne, niin etteivät he enää joudu teidän kätenne saaliiksi; ja te tulette tietämään, että minä olen Herra.

21 Och jag skall slita sönder edra slöjor och rädda mitt folk ur eder hand, och de skola icke mer vara ett byte i eder hand; och I skolen förnimma att jag är HERREN.

21 And will tear off your wraps, And deliver my people out of your hand, And they shall be no longer in your hand, to be hunted; —So shall ye know, that, I, am Yahweh.

22 Koska olette valheella murehduttaneet vanhurskaan sydämen, vaikka minä en tahtonut häntä murehduttaa, ja olette vahvistaneet jumalattoman käsiä, ettei hän kääntyisi pahalta tieltänsä ja saisi elää,

22 Eftersom I genom lögnaktigt tal haven gjort den rättfärdige försagd i hjärtat, honom som jag ingalunda ville plåga, men däremot haven styrkt den ogudaktiges mod, så att han icke vänder om från sin onda väg och räddar sitt liv,

22 Because of the paining of the heart of the righteous man with falsehood, whom, I, have not pained,—And strengthening the hands of the lawless man, that he should not turn from his wicked way, by letting him live.

23 sentähden ette enää saa petosnäkyjä nähdä ettekä ennustella ennustelujanne, vaan minä pelastan kansani teidän käsistänne; ja te tulette tietämään, että minä olen Herra.

23 därför skolen I icke få fortsätta att skåda falska syner och att öva spådom; utan jag skall rädda mitt folk ur eder hand, och I skolen förnimma att jag är HERREN.

23 Therefore—of falsehood, shall ye have no vision, And, a divination, shall ye not divine any more,—So will I deliver my people out of your hand, And ye shall know, that, I, am Yahweh.

14 luku

1 Minun luokseni tuli miehiä Israelin vanhinten joukosta, ja he istuivat minun eteeni.
2 Niin minulle tuli tämä Herran sana:

3 Ihmislapsi, nämä miehet ovat sulkeneet kivijumalansa sydämeensä ja asettaneet kasvojensa eteen sen, mikä heille oli kompastukseksi syntiin. Antaisinko minä heidän kysyä minulta neuvoa?

4 Sentähden puhuttele heitä ja sano heille: Näin sanoo Herra, Herra: Kuka ikinä israelilainen sulkee kivijumalansa sydämeensä ja asettaa kasvojensa eteen sen, mikä hänelle oli kompastukseksi syntiin, ja sitten menee profeetan tykö, hänelle minä, Herra, kyllä annan vastauksen - hänelle ja hänen monille kivijumalilleen,

5 ja tartun Israelin heimoa sydämeen, koska

1 Och några av de äldste i Israel kommo till mig och satte sig ned hos mig.
2 Då kom HERRENS ord till mig; han sade:

3 Du människobarn, dessa män hava låtit sina eländiga avgudar få insteg i sina hjärtan och hava ställt upp framför sig vad som är dem en stötesten till missgärning. Skulle jag väl låta fråga mig av sådana?

4 Nej; tala därför med dem och säg till dem: Så säger Herren, HERREN: Var och en av Israels hus, som låter sina eländiga avgudar få insteg i sitt hjärta och ställer upp framför sig vad som är honom en stötesten till missgärning, och så kommer till profeten, honom skall jag, HERREN, giva svar såsom han har förtjänat genom sina många eländiga avgudar.

5 Så skall jag gripa Israels barn i hjärtat,

1 Then came there unto me, men, of the elders of Israel,—and sat before me.
2 And the word of Yahweh came unto me, saying:

3 Son of man, These men, have brought up their manufactured gods, upon their hear, And, their stumbling–block of iniquity, have they set straight before their face,—Shall I be, at all enquired of, by them?

4 Therefore, speak unto them and say unto them, Thus, saith My Lord, Yahweh, Any man whatsoever of the house of Israel, Who shall bring up his manufactured gods upon his heart, And set, his stumbling–block of iniquity, straight before his face, And then come in unto the prophet, I, Yahweh, have myself answered him, thereby, By the multitude of his manufactured gods:

5 To the end the house of Israel may be

he ovat kääntyneet minusta pois kaikki tyynni seuraamalla kivijumaliansa.	därför att de allasammans hava vikit bort ifrån mig genom sina eländiga avgudar.	taken by their own hearts,—in that they have estranged themselves from me, through their manufactured gods—all of them!
6 Sentähden sano Israelin heimolle: Näin sanoo Herra, Herra: Kääntykää, ja kääntykää pois kivijumalistanne ja kääntäkää kasvonne pois kaikista kauhistuksistanne.	6 Säg därför till Israels hus: Så säger Herren, HERREN: Vänden om, ja, vänden eder bort ifrån edra eländiga avgudar, vänden edra ansikten bort ifrån alla edra styggelser.	6 Therefore, say thou unto the house of Israel, Thus, saith My Lord, Yahweh, Turn ye—and make good your return—from your manufactured gods; And, from all your abominations, make good the turning away of your faces.
7 Sillä kuka ikinä israelilainen tai muukalainen, joka asuu Israelissa, luopuu minusta ja sulkee kivijumalansa sydämeensä ja asettaa kasvojensa eteen sen, mikä hänelle oli kompastukseksi syntiin, ja sitten menee profeetan tykö kysymään itsellensä neuvoa minulta, hänelle minä, Herra, itse annan vastauksen.	7 Ty om någon av Israels hus, eller av främlingarna som bo i Israel, viker bort ifrån mig, och låter sina eländiga avgudar få insteg i sitt hjärta och ställer upp framför sig vad som är honom en stötesten till missgärning, och så kommer till profeten, för att denne skall fråga mig för honom, så vill jag, HERREN, själv giva honom svar:	7 For, what man soever of the house of Israel, Or of the sojourners who sojourn in Israel, Who shall estrange himself from following me, And who shall bring up his manufactured gods, on his heart, And, whose stumbling–block of iniquity, he shall set straight before his face, And then come in unto the prophet, to enquire by him of me, I, Yahweh, will myself answer him, on my own account;
8 Minä käännän kasvoni sitä miestä vastaan, teen	8 jag skall vända mitt ansikte mot den	8 And will set my face against that man, And

hänet merkiksi ja sananlaskuksi ja hävitän hänet kansastani; ja te tulette tietämään, että minä olen Herra.

mannen och göra honom till ett tecken och till ett ordspråk, och utrota honom ur mitt folk; och I skolen förnimma att jag är HERREN.

will make of him a sign and a proverb, And will cut him off out of the midst of my people: So shall ye know, that, I, am Yahweh.

9 Mutta jos profeetta antaa viekoitella itsensä ja sanoo sanan, niin minä, Herra, olen sen profeetan viekoitellut; ja minä ojennan käteni häntä vastaan ja hävitän hänet kansastani Israelista.

9 Men om profeten låter förföra sig och talar något ord, så har jag, HERREN, låtit den profeten bliva förförd; och jag skall uträcka min hand mot honom och förgöra honom ur mitt folk Israel.

9 Yea, the prophet himself, when he suffereth himself to be deceived, and speaketh a word, I, Yahweh, have suffered that prophet to be deceived. Then will I stretch forth my hand against him, and destroy him out of the midst of my people, Israel:

10 Heidän on kannettava syntinsä - niinkuin kysyjän synti, niin on profeetankin synti -

10 Och de skola båda bära på sin missgärning: profetens missgärning skall räknas lika med den frågandes missgärning --

10 So shall they bear their punishment, As, the punishment of him that enquireth, So, shall, the punishment of the prophet, be:

11 etteivät he, Israelin heimo, enää eksyisi minusta pois eivätkä enää saastuttaisi itseänsä kaikilla rikkomuksillaan, vaan olisivat minun kansani ja minä olisin heidän Jumalansa; sanoo Herra, Herra.

11 på det att Israels barn icke mer må gå bort ifrån mig och fara vilse, ej heller mer orena sig med alla sina överträdelser, utan vara mitt folk, såsom jag skall vara deras Gud, säger Herren, HERREN.

11 That the house of Israel, may no more go astray, from following me, And no more defile themselves by any of their transgressions,— But may become my, people, and, I, may become their, God, Declareth My Lord, Yahweh.

12 Ja minulle tuli tämä Herran sana:

12 Och HERRENS ord kom till mig; han sade:

12 And the word of Yahweh came unto me, saying:

13 Ihmislapsi! Jos maa tekisi syntiä minua vastaan olemalla uskoton ja minä ojentaisin sitä vastaan käteni ja murtaisin siltä leivän tuen ja lähettäisin siihen nälän ja hävittäisin siitä ihmiset ja eläimet,

13 Du människobarn, om ett land syndade mot mig och beginge otrohet, så att jag måste uträcka min hand mot det och fördärva dess livsuppehälle och sända hungersnöd över det och utrota därur både människor och djur,

13 Son of man, When, a land, shall sin against me by committing treachery, and I shall stretch out my hand against it, And break for it the staff of bread, And send thereon famine, And cut off therefrom, man and beast,

14 ja sen keskellä olisivat nämä kolme miestä: Nooa, Daniel ja Job, niin oman henkensä he vanhurskaudellaan pelastaisivat; sanoo Herra, Herra.

14 och om då därinne funnes dessa tre män: Noa, Daniel och Job, så skulle de genom sin rättfärdighet rädda allenast sina egna liv, säger Herren, HERREN.

14 Then, should these three men be in the midst thereof, Noah, Daniel, and Job, They, by their righteousness, should deliver their own lives—Declareth My Lord, Yahweh.

15 Jos minä antaisin pahain petoeläinten käydä halki maan ja ne riistäisivät siltä lapset ja se tulisi autioksi, niin ettei kukaan siellä kulkisi petoeläinten tähden,

15 Om jag läte vilddjur draga fram genom landet och göra det folktomt, så att det bleve så öde att ingen vågade draga där fram för djuren skull,

15 If, a mischievous wild beast, I suffer to pass through the land, and that beast bereave, it, so that it become too desolate for any man to pass through, by reason of the wild beast,

16 niin nämä kolme miestä, jos olisivat sen keskellä, eivät voisi - niin totta kuin minä elän, sanoo Herra, Herra - pelastaa poikiansa eikä tyttäriänsä; ainoastaan he itse pelastuisivat, mutta maa tulisi autioksi.

16 då skulle, så sant jag lever, säger Herren, HERREN, dessa tre män, om de vore därinne, icke kunna rädda vare sig söner eller döttrar; allenast de själva skulle räddas, men landet måste bliva öde.

16 [Were] these three men in the midst thereof, As I live, Declareth My Lord, Yahweh, Surely, neither sons nor daughters, should they deliver, They alone, should be delivered, But, the land, should become a desolation.

17 Taikka jos minä antaisin miekan tulla tämän maan yli ja sanoisin: 'Miekka, käy halki maan!' ja hävittäisin siitä ihmiset ja eläimet,

18 ja sen keskellä olisivat nämä kolme miestä, eivät he voisi - niin totta kuin minä elän, sanoo Herra, Herra - pelastaa poikiansa eikä tyttäriänsä, vaan ainoastaan he itse pelastuisivat.

19 Taikka, jos minä lähettäisin ruton tähän maahan ja vuodattaisin vihani sen ylitse verenä, niin että hävittäisin siitä ihmiset ja eläimet,

20 ja Nooa ja Daniel ja Job olisivat sen keskellä, eivät he voisi - niin totta kuin minä elän, sanoo Herra, Herra - pelastaa poikaansa eikä tytärtänsä; vain itse he vanhurskaudellaan pelastaisivat henkensä.

21 Mutta näin sanoo Herra, Herra: Mitä sitten, kun minä lähetän Jerusalemin yli neljä

17 Eller om jag läte svärd komma över det landet, i det att jag sade: »Svärdet fare fram genom landet!», och jag så utrotade därur både människor och djur,

18 och om då dessa tre män vore därinne, så skulle de, så sant jag lever, säger Herren, HERREN, icke kunna rädda söner eller döttrar; allenast de själva skulle räddas.

19 Eller om jag sände pest i det landet och utgöte min vrede däröver i blod, för att utrota därur både människor och djur,

20 och om då Noa, Daniel och Job vore därinne, så skulle de, så sant jag lever, säger Herren, HERREN, icke kunna rädda vare sig son eller dotter; de skulle genom sin rättfärdighet rädda allenast sina egna liv.

21 Och så säger Herren, HERREN: Men huru mycket värre bliver det icke, när jag på en

17 Or, a sword, I should bring upon that land, and should say, O sword! thou shalt go through the land, and so I should cut off therefrom, man and beast,

18 Were these three men in the midst thereof, As I live! Saith My Lord, Yahweh, They should deliver neither sons nor daughters,— For, they alone, should be delivered.

19 Or, pestilence, I should send into that land,—and should pour out mine indignation thereon in blood, to cut off therefrom, man and beast,

20 Were Noah, Daniel and Job in the midst thereof, As I live, Declareth My Lord, Yahweh, Surely neither, son nor daughter, should they deliver, They, by their righteousness, should deliver [only] their own lives.

21 For, thus, saith My Lord, Yahweh, How much less [should they avail] when, my four

kovaa tuomiotani: miekan, nälän, pahat petoeläimet ja ruton hävittämään siitä ihmiset ja eläimet!

gång sänder mina fyra svåra straffdomar: svärd, hungersnöd, vilddjur och pest, över Jerusalem, för att utrota därur både människor och djur!

calamitous judgments, sword, and, famine, and, mischievous wild beast, and, pestilence, I have sent against Jerusalem,—to cut off therefrom, man and beast?

22 Mutta katso, sinne on jäävä jäljelle pelastuneita, poikia ja tyttäriä, jotka viedään pois. Katso, ne tulevat teidän luoksenne, ja te näette heidän vaelluksensa ja tekonsa ja tulette lohdutetuiksi siitä onnettomuudesta, jonka minä olen tuottanut Jerusalemille, kaikesta, minkä olen sille tuottanut.

22 Likväl skola några räddade bliva kvar där, några söner och döttrar, som skola föras bort. Och se, dessa skola draga bort till eder; och när I fån se deras vandel och deras gärningar, då skolen I trösta eder för den olycka som jag har låtit komma över Jerusalem, ja, för allt som jag har låtit komma över det.

22 Yet lo! there hath been left therein, a remnant of fugitives to be brought forth—sons and daughters—There they are! coming forth unto you, And so ye shall see their way, and their doings, and be consoled, over the calamity which I have brought in upon Jerusalem, even all that I have brought in upon her.

23 He lohduttavat teitä, kun näette heidän vaelluksensa ja tekonsa. Ja te tulette tietämään, etten minä syyttä ole tehnyt sitä kaikkea, minkä olen sille tehnyt; sanoo Herra, Herra.

23 De skola vara eder till tröst, när I sen deras vandel och deras gärningar; I skolen då förstå att jag icke utan sak har gjort allt vad jag har gjort mot det, säger Herren, HERREN.

23 Yea they shall console you, when ye see their way and their doings,—So shall ye know that, not without cause, have I done, anything that I have done with her, Declareth My Lord, Yahweh.

15 luku

1 Ja minulle tuli tämä Herran sana:

1 Och HERRENS ord kom till mig; han sade:

1 And the word of Yahweh came unto me, saying:

2 Ihmislapsi, mikä parempi on viinipuu kuin kaikki muut puut, tuo köynnös, joka on metsän puitten seassa?

2 Du människobarn, varutinnan är vinstockens trä förmer än annat trä, vinstockens, vars rankor växa upp bland skogens andra träd?

2 Son of man, What can the vine–tree be more than any other tree,—any, branch, which hath been found among the trees of the forest?

3 Otetaanko siitä puuta, josta tehdään tarviskalu? Otetaanko siitä vaarnaakaan, johon ripustetaan kaikkea tavaraa?

3 Tager man väl virke därav till att förfärdiga något nyttigt? Gör man ens därav en plugg för att på den hänga upp någonting?

3 Shall there be taken from it wood, to be made into any work? Or will men take therefrom a peg, to hang thereon any vessel?

4 Katso, se annetaan tulen kulutettavaksi. Sen molemmat päät on tuli kuluttanut, ja sen keskus on kärventynyt - kelpaako se tarviskaluksi?

4 Och om det nu därtill har varit livet till mat åt elden, så att dess båda ändar hava blivit förtärda av eld, och vad däremellan finnes är svett, duger det då till något nyttigt?

4 Lo! into the fire, it is given up for fuel,—The two ends thereof, doth the fire devour, And, the middle thereof, is charred, Is it fit for any work?

5 Katso, silloinkaan, kun se eheä oli, ei siitä voinut tarviskalua tehdä, saati sitten, kun tuli on sen kuluttanut ja se on kärventynyt - silloinko siitä tehtäisiin tarviskalu?

5 Icke ens medan det ännu var oskadat, kunde man förfärdiga något nyttigt därav; huru mycket mindre kan man förfärdiga något nyttigt därav, sedan det endels har blivit förtärt av elden och endels är svett!

5 Lo! while it was yet whole, it could not be made into any work,—how much less, when, the fire, hath devoured it, and it is charred, can it still be made into any work?

6 Sentähden, näin sanoo Herra, Herra: Niinkuin metsän puitten seassa käy viinipuulle, jonka minä olen antanut tulen kulutettavaksi, niin minä annan käydä myös

6 Därför säger Herren, HERREN så: Såsom det händer med vinstockens trä bland annat trä från skogen, att Jag lämnar det till mat åt elden, så skall jag ock göra med

6 Therefore, Thus, saith My Lord, Yahweh, As a vine–tree among the trees of the forest, which I have given up to the fire for fuel, so, have I given up the

Jerusalemin asukkaille.

7 Minä käännän kasvoni heitä vastaan: tulesta he ovat päässeet, mutta tuli heidät kuluttaa; ja te tulette tietämään, että minä olen Herra, kun minä käännän kasvoni heitä vastaan.

8 Ja minä teen maan autioksi, koska he ovat olleet uskottomat; sanoo Herra, Herra.

Jerusalems invånare.

7 Jag skall vända mitt ansikte mot dem; ur elden hava de kommit undan, men eld skall dock förtära dem. Och I skolen förnimma att jag är HERREN, när jag vänder mitt ansikte mot dem.
8 Och jag skall göra landet till en ödemark, därför att de hava varit otrogna, säger Herren, HERREN.

inhabitants of Jerusalem.
7 Therefore will I set my face against them, Out of one fire, have they come forth, But, another fire, shall devour them,—So shall ye know, that, I, am Yahweh, by my setting my face against them;
8 I will therefore give up the land as a desolation,—because they have committed treachery, Declareth My Lord, Yahweh.

16 luku

1 Ja minulle tuli tämä Herran sana:

2 Ihmislapsi, ilmoita Jerusalemille sen kauhistukset
3 ja sano: Näin sanoo Jerusalemille Herra, Herra: Sinun sukusi ja syntysi on kanaanilaisten maasta; isäsi oli amorilainen ja äitisi heettiläinen.

4 Ja näin oli sinun syntymäsi: sinä päivänä, jona synnyit, sinulta ei leikattu napanuoraa,

1 Och HERRENS ord kom till mig; han sade:

2 Du människobarn, förehåll Jerusalem dess styggelser
3 och säg: Så säger Herren, HERREN till Jerusalem: Från Kanaans land stammar du, och där är du född; din fader var en amoré och din moder en hetitisk kvinna.

4 Och vid din födelse gick det så till. När du föddes, skar ingen av din navelsträng, och du

1 And the word of Yahweh came unto me, saying:
2 Son of man, Let Jerusalem know her abominations,
3 Therefore shalt thou say—Thus, saith My Lord, Yahweh, To Jerusalem, Thine origin and thy birth, were of the land of the Canaanite,—Thy father, was the Amorite, And, thy mother, a Hittite,
4 And, as for thy birth, in the day thou wast born, Thy navel-cord was not cut, And, in

sinua ei pesty vedellä, että olisit puhdistunut, sinua ei hierottu suolalla eikä sinua kääritty kapaloihin.

blev icke rentvagen med vatten, ej heller ingniden med salt och lindad.

water, wast thou not bathed, to cleanse thee,—And, as for being salted, thou was not salted, And, as for being bandaged, thou wast not bandaged.

5 Ei kenkään sinua säälinyt, niin että olisi tehnyt sinulle mitään tällaista ja armahtanut sinua, vaan sinut pantiin heitteille kedolle: niin halpana pidettiin sinun henkesi sinä päivänä, jona synnyit.

5 Ingen såg på dig med så mycken ömkan, att han villa göra något sådant med dig eller visa dig någon misskund, utan man kastade ut dig på öppna fältet den dag du föddes; så ringa aktade man ditt liv.

5 No eye, threw a shield over thee, by doing for thee one of these things, taking pity on thee,—But thou wast cast out, on the face of the field, Because thy person, was abhorred, in the day thou wast born.

6 Mutta minä kuljin ohitsesi ja näin sinut, kun sätkyttelit verissäsi. Ja minä sanoin sinulle, kun olit siinä verissäsi: 'Sinun pitää elämän' - niin sanoin minä sinulle, kun olit siinä verissäsi: 'Sinun pitää elämän,

6 Då gick jag förbi där du låg och fick se dig sprattla i ditt blod, och jag sade till dig: »Du skall få bliva vid liv, du som ligger där i ditt blod.» Ja, jag sade till dig: »Du skall få bliva vid liv, du som ligger där i ditt blod;

6 And I passed by thee, and looked upon thee, thrusting about thee in thy blood, And said to thee—Despite thy blood, live! Yea I said to thee—Despite thy blood, live!

7 minä teen sinut kymmentuhansiksi kuin pellon laihon.' Sitten sinä vartuit, tulit isoksi ja ehdit kauneimpaan kukoistukseesi, rintasi paisuivat, ja hiuksesi kasvoivat; mutta vielä sinä olit alaston ja paljas.

7 ja, jag skall föröka dig till många tusen, såsom växterna äro på marken.» Och du sköt upp och blev stor och mycket fager; dina bröst hade höjt sig, och ditt hår hade växt, men du var ännu naken och blottad.

7 Into myriads—like the bud of the field, made I thee, And thou didst increase, and become well–grown, and didst attain to most excellent adornments,—Thy breasts, were well–formed, And, thy hair, was grown, But, thou thyself, wast utterly naked.

8 Niin minä kuljin ohitsesi ja näin sinut, ja katso, sinun aikasi oli lemmen aika. Ja minä levitin liepeeni sinun ylitsesi ja peitin häpysi. Ja minä vannoin sinulle ja menin liittoon sinun kanssasi, sanoo Herra, Herra; ja sinä tulit minun omakseni.

8 Då gick jag åter förbi där du var och fick se att din tid var inne, din älskogstid; och jag bredde min mantel över dig och betäckte din blygd. Och så gav jag dig min ed och ingick förbund med dig, säger Herren, HERREN, och du blev min.

8 And I passed by thee, and looked upon thee, and lo! thy time, was the time for endearments, So I spread my skirt over thee, and covered thy shame,—And took an oath to thee, And entered into covenant with thee, Declareth My Lord, Yahweh, And thou didst become mine.

9 Minä pesin sinut vedellä, huuhtelin sinut verestäsi ja voitelin sinut öljyllä.

9 Och jag tvådde dig med vatten och sköljde blodet av dig, och smorde dig med olja,

9 And I bathed thee in water, and rinsed thy blood from off thee, And anointed thee with oil;

10 Minä puetin sinut kirjaeltuihin vaatteisiin, kengitsin sinut sireeninnahkakenkiin, sidoin päähäsi hienopellavaisen siteen ja hunnutin sinut silkillä.

10 och klädde på dig brokigt vävda kläder och satte på dig skor av tahasskinn och en huvudbindel av fint linne och en slöja av silke.

10 And clothed thee with an embroidered dress, And sandalled thee in red leather,— And wrapped thee about with fine linen, And put over thee a mantle of silk.

11 Minä koristin sinut koruilla, panin rannerenkaat käsiisi ja käädyt kaulaasi,

11 Och jag prydde dig med smycken: jag satte armband på dina armar och en kedja om din hals,

11 Then decked I thee with ornaments,—And put bracelets upon thy hands, And a neckchain upon thy throat;

12 panin nenärenkaan nenääsi, korvarenkaat korviisi ja päähäsi kauniin kruunun.

12 jag satte en ring i din näsa och örhängen i dina öron och en härlig krona på ditt huvud.

12 And put a nose-jewel upon thy nose, And earrings in thine ears,—And a crown of adorning, upon thy head.

13 Niin koristettiin sinut kullalla ja hopealla, sinun

13 Så blev du prydd med guld och silver,

13 Thus wast thou adorned with gold and

pukusi oli hienoa pellavaa, silkkiä ja kirjaeltua vaatetta, ja sinä sait syödä lestyjä jauhoja, hunajata ja öljyä. Sinusta tuli ylenmäärin kaunis, ja sinä kelpasit kuninkaalliseen arvoon.

och dina kläder voro av fint linne, av siden och av tyg i brokig vävnad. Fint mjöl, honung och olja fick du äta. Du blev övermåttan skön, och så vart du omsider en drottning.

silver, And, thy raiment, was of fine linen and silk, and embroidered work, Fine flour and honey and oil, didst thou eat,—And so thou becamest exceedingly, beautiful, And didst attain unto royalty.

14 Ja sinun maineesi kulki pakanakansoihin kauneutesi tähden, sillä se oli täydellinen niiden kaunistusten takia, jotka minä sinun yllesi panin; sanoo Herra, Herra.

14 Och ryktet om dig gick ut bland folken för din skönhets skull, ty den var fullkomlig genom de härliga prydnader som jag hade satt på dig, säger Herren, HERREN.

14 Then went forth thy fame among the nations, for thy beauty,—For, perfect, it was—in my splendour which I had put upon thee, Declareth My Lord, Yahweh.

15 Mutta sinä luotit kauneuteesi ja harjoitit haureutta maineesi nojalla ja vuodatit haureuttasi jokaiselle ohikulkijalle: 'Saakoon tuokin!'

15 Men du förlitade dig på din skönhet och bedrev otukt, sedan du nu hade fått sådant rykte; du slösade din otukt på var och en som gick där fram: det vore ju något för honom.

15 Then didst thou trust in thy beauty, And become unchaste, because of thy fame,—And didst pour out thine unchastity upon every passer–by, his, it was!

16 Sinä otit vaatteitasi ja teit itsellesi kirjavia uhrikukkuloita ja harjoitit haureutta niiden päällä - moista ei ole tapahtunut eikä ole tapahtuva -.

16 Och du tog dina kläder och gjorde dig med dem brokiga offerhöjder och bedrev på dessa otukt, sådana gärningar som eljest aldrig någonsin hava förekommit, ej heller mer skola göras.

16 Yea thou didst take of thy raiment and madest thee high places of hangings, And didst commit unchastity thereon,—Which ought not to have befallen, And not to have come to pass.

17 Sinä otit korukalujasi, minun kultaani ja hopeatani, jota minä olin sinulle antanut, ja teit

17 Och du tog dina härliga smycken, det guld och silver som jag hade givit dig, och

17 But thou didst take thine adorning, jewels, Of my gold and of my silver, which I had given

itsellesi miehenkuvia ja harjoitit haureutta niiden kanssa.

gjorde dig så mansbilder, med vilka du bedrev otukt.

thee, And didst make thee, images of the male,—And didst act unchastely with them;

18 Sinä otit kirjaeltuja vaatteitasi ja verhosit ne niillä; ja minun öljyni ja suitsukkeeni sinä panit niiden eteen.

18 Och du tog dina brokigt vävda kläder och höljde dem i dessa; och min olja och min rökelse satte du fram för dem.

18 And thou didst take thine embroidered raiment, and cover them,—And, mine oil and mine incense, didst thou set before them;

19 Ruokani, jota minä sinulle annoin - minähän syötin sinua lestyillä jauhoilla, öljyllä ja hunajalla - sinä panit niiden eteen suloiseksi tuoksuksi. Näin tapahtui, sanoo Herra, Herra.

19 Och det bröd som jag hade givit dig -- ty fint mjöl, olja och honung hade jag ju låtit dig få att äta -- detta satte du fram för dem till en välbehaglig lukt; ja, därhän kom det, säger Herren, HERREN.

19 And my food, which I had given thee, Fine flour and oil and honey wherewith I fed thee, And didst set it before them for a satisfying, odour, Yea so it was,—Saith My Lord, Yahweh.

20 Sinä otit poikasi ja tyttäresi, jotka olit minulle synnyttänyt, ja teurastit heidät niiden syödä. Eikö riittänyt sinulle haureutesi,

20 Och du tog dina söner och döttrar, dem som du hade fött åt mig, och offrade dessa åt dem till spis. Var det då icke nog att du bedrev otukt?

20 And thou didst take thy sons and thy daughters, Whom thou hadst borne unto me, And didst sacrifice them unto them, to be devoured,—Is this, of thine unchastity, a light thing?

21 kun vielä teurastit minun poikani ja annoit heidät poltettaviksi uhrina niille?

21 Skulle du också slakta mina söner och giva dem till pris såsom offer åt dessa?

21 Yea thou didst slay my children,—And didst deliver them up, that they should be caused to pass through [the fire] unto them.

22 Ja kaikkien kauhistustesi ja haureutesi ohessa sinä et muistanut nuoruutesi päiviä, jolloin olit alaston

22 Och vid alla dina styggelser och din otukt tänkte du icke på din ungdoms dagar, då du var naken och blottad

22 And, in all thine abominations, and thine unchaste ways, thou rememberedst not the days of thy youth,—

ja paljas ja sätkyttelit verissäsi.	och låg där sprattlande i ditt blod.	When thou wast utterly naked. When thou wast, thrusting about thee in thy blood!
23 Ja kaiken muun pahuutesi lisäksi - voi, voi sinua! sanoo Herra, Herra -	23 Och sedan du hade bedrivit all denna ondska -- ve, ve dig! säger Herren, HERREN --	23 And it came to pass, after all thy wickedness, Woe! Woe! to thee, Exclaimeth My Lord, Yahweh;
24 sinä rakensit itsellesi korokkeita ja teit itsellesi kumpuja kaikille toreille;	24 byggde du dig kummel och gjorde dig höjdaltaren på alla öppna platser.	24 That thou didst build thee a brothel,—and didst make thee a height, in every broadway:
25 kaikkiin kadunkulmiin sinä rakensit kumpujasi ja häpäisit kauneutesi, levitit sääresi jokaiselle ohikulkijalle ja yhä lisäsit haureuttasi.	25 I alla gathörn byggde du dig höjd altaren och lät din skönhet skända och spärrade ut benen åt alla som gingo där fram; ja, du bedrev mycken otukt.	25 At the head of every road, didst thou build thy height, And bring thy beauty into disgust, And open thy feet to every passer–by, So didst thou make thine unchaste ways to abound.
26 Sinä harjoitit haureutta naapuriesi, Egyptin suurijäsenisten poikain, kanssa ja yhä lisäsit haureuttasi ja niin vihoitit minut.	26 Du bedrev otukt med egyptierna, dina grannar med det stora köttet, ja, mycken otukt till att förtörna mig.	26 Then didst thou extend thine unchaste acts unto the sons of Egypt—thy neighbour, great of flesh,—And caused thine unchaste ways to abound, provoking me to anger.
27 Ja katso, minä ojensin käteni sinua vastaan ja vähensin sinun määräosasi ja jätin sinut vihollistesi, filistealaisten tyttärien, raivon valtaan, jotka häpesivät sinun iljettävää vaellustasi.	27 Men se, då uträckte jag min hand mot dig och minskade ditt underhåll och gav dig till pris åt dina fiender, filistéernas döttrar, som blygdes över ditt skändliga väsende.	27 Lo! therefore, I have stretched out my hand against thee, And diminished thine allotted portion,—And have delivered thee up unto the desire of them who hate thee, The

		daughters of the Philistines, who are ashamed of thy lewd way.
28 Sitten sinä harjoitit haureutta Assurin poikain kanssa, koska et voinut saada kyllääsi; ja vaikka harjoitit haureutta heidän kanssansa, et sittenkään kyllääsi saanut.	28 Men sedan bedrev du otukt med assyrierna, ty du hade ännu icke blivit mätt; ja, du bedrev otukt med dem och blev ändå icke mätt.	28 Thou didst also extend thine unchastity unto the sons of Assyria, because thou wast insatiable. Yet, though thou didst behave unchastely with them, yet, even so, couldst thou not be satisfied,
29 Sitten sinä yhä enensit haureuttasi kauppiasten maahan päin, Kaldeaan, mutta et siitäkään saanut kyllääsi.	29 Du gick med din otukt ända bort till krämarlandet, kaldéernas land; men icke ens så blev du mätt.	29 Thou didst therefore cause thine unchaste ways to abound unto the land of Canaan, as towards Chaldea. Yet, even herewith, wast thou not satisfied.
30 Kuinka himosta hiukeava olikaan sinun sydämesi, sanoo Herra, Herra, kun teit tämän kaiken, niinkuin tekee itse pääportto;	30 Huru älskogskrankt var icke ditt hjärta, säger Herren, HERREN, eftersom du gjorde allt detta, sådana gärningar som allenast den fräckaste sköka kan göra.	30 How weak was thy heart! Exclaimeth My Lord, Yahweh,—That thou couldst have done all these things, The doing of a lewd woman, without shame:
31 kun rakensit korokkeesi kaikkiin kadunkulmiin ja teit kumpusi kaikille toreille! Mutta siinä sinä olit erilainen kuin muut portot, että halveksuit portonpalkkaa -	31 Med dina döttrar uppförde du åt dig kummel i alla gathörn och höjdaltaren på alla öppna platser. Men däri var du olik andra skökor, att du försmådde skökolön,	31 That thou couldst have built thy brothel at the head of every road, And, thy height, couldst have made in every broadway,—Yet becamest not as a harlot, to lay claim to a harlot’s hire.
32 avionrikkoja-vaimo,	32 du	32 A wife who

joka miehensä sijaan ottaa vieraita!

äktenskapsbryterska, som i stället för den man du hade tog andra män till dig.

committeth adultery, instead of her husband, accepteth strangers.

33 Kaikille muille portoille annetaan lahja, mutta sinä annoit portonlahjojasi kaikille rakastajillesi ja haureudessasi lahjoit heitä tulemaan luoksesi joka taholta.

33 Åt alla andra skökor måste man giva skänker, men här var det du som gav skänker åt alla dina älskare och mutade dem, för att de skulle komma till dig från alla håll och bedriva otukt med dig.

33 To all harlots, they give a present,—But, thou, didst give thy, presents to all thy lovers, And didst bribe them, to come in unto thee from every side, in thine unchastity!

34 Sinun oli haureudessasi laita päinvastoin kuin muitten naisten: sinun perässäsi ei juostu haureuteen, ja sinä maksoit portonpalkkaa, mutta sinulle portonpalkkaa ei maksettu; näin se oli päinvastoin.

34 Så gjorde du vid din otukt tvärt emot vad andra kvinnor göra; efter dig lopp ingen för att bedriva otukt, men du gav skökolön, utan att själv få någon skökolön; du gjorde tvärt emot andra.

34 And so there came about, in thee, the reverse of women, in thine unchastity, In that they, did not follow thee, for purposes of lewdness,—And in that thou, gavest a present, while, no present, was given to thee, So didst thou become, the reverse.

35 Sentähden, sinä portto, kuule Herran sana:

35 Hör därför HERRENS ord, du sköka.

35 Therefore, O harlot, hear thou the word of Yahweh;

36 Näin sanoo Herra, Herra: Koska olet antanut riettautesi vuotaa ja olet paljastanut häpysi haureudessasi kaikille rakastajillesi ja kaikille kauhistaville kivijumalillesi, sekä lastesi veren tähden, jonka olet niille antanut,

36 Så säger Herren, HERREN: Eftersom du har varit så frikostig med din skam och blottat din blygd i otukt med din älskare, därför, och för alla dina vederstyggliga eländiga avgudars skull och för dina söners blods skull, dina söners, som du

36 Thus, saith My Lord, Yahweh,—Because thy money, was poured out, and thy shame, was uncovered, in thine unchastity, unto thy lovers,—and unto all thine abominable manufactured gods, even as the blood of thy children, whom thou

gav åt dessa,

didst deliver up unto them,

37 sentähden, katso, minä kokoan kaikki sinun rakastajasi, jotka olivat sinulle mieleen, kaikki, joita sinä rakastit, ja kaikki, joihin kyllästyit, ne minä kokoan sinua vastaan joka taholta ja paljastan heille sinun häpysi, niin että he näkevät koko häpysi.

37 se, därför skall jag församla alla dina älskare, dem som du har varit till behag, ja, alla dem som du har älskat mer eller mindre; dem skall jag församla mot dig från alla håll och blotta din blygd inför dem, så att de få se all din blygd.

37 Therefore, behold me! gathering together all thy lovers, unto whom thou didst make thyself pleasant, Even all whom thou lovedst, With all whom thou hatedst,—Yea I will gather them, together unto thee from every side, And will uncover thy shame unto them, And they shall see all thy shame.

38 Minä tuomitsen sinut sen mukaan, mitä on säädetty avionrikkoja- ja verenvuodattaja-naisista, ja annan vihassa ja kiivaudessa sinun veresi vuotaa.

38 Och jag skall döma dig efter den lag som gäller för äktenskapsbryterskor och blodsutgjuterskor, och skall låta dig bliva ett blodigt offer för min vrede och nitälskan.

38 So will I judge thee, with the judgments meted out to adulteresses and shedders of blood,—And will repay thee with the blood of indignation and jealousy;

39 Ja minä annan sinut heidän käsiinsä, ja he hajottavat sinun korokkeesi, kukistavat sinun kumpusi, raastavat sinulta vaatteesi, ottavat korukalusi ja jättävät sinut alastomaksi ja paljaaksi.

39 Och jag skall giva dig i deras hand, och de skola slå ned dina kummel och bryta ned dina höjdaltaren, och slita av dig kläderna och taga ifrån dig dina härliga smycken och låta dig ligga naken och blottad.

39 And will deliver thee, into their hand, And they shall pull down thy brothel, And break in pieces thy heights, And strip thee of thy raiment, And take away thine adorning, jewels,—And leave thee utterly naked.

40 He nostattavat kansanjoukon sinua vastaan, ja ne kivittävät sinut, hakkaavat sinut maahan miekoillansa,

40 Och de skola sammankalla en församling mot dig, och man skall stena dig och hugga sönder dig med

40 Then will they bring up against thee a gathered host, And they will stone thee with stones,—And cut thee

	svärd;	to pieces with their swords;
41 polttavat tulella sinun talosi ja panevat sinussa toimeen tuomiot paljojen naisten silmäin edessä. Minä teen lopun sinun porttona-olostasi, etkä sinä enää sitten portonpalkkoja maksa.	41 och dina hus skall man bränna upp i eld. Så skall man hålla dom över dig inför många kvinnors ögon. Och så skall jag göra slut på din otukt, och du skall icke mer kunna giva någon skökolön.	41 And burn up thy houses with fire, And execute upon thee judgments, before the eyes of many women,—So will I cause thee to cease from acting unchastely, Moreover also, a present, shalt thou not give any more.
42 Niin minä tyydytän vihani sinussa, niin että minun kiivauteni sinusta väistyy, ja minä tyynnyn enkä enää ole vihastunut.	42 Och jag skall släcka min vrede på dig, så att min nitälskan kan vika ifrån dig, och så att jag får ro och slipper att mer förtörnas.	42 So will I let mine indignation find rest in thee, And my jealousy shall depart, from thee,—And I will be quiet, and not be provoked any more.
43 Koska et muistanut nuoruutesi päiviä, vaan ärsytit minut kaikilla näillä, niin katso: minäkin annan sinun vaelluksesi tulla oman pääsi päälle, sanoo Herra, Herra. Etkö sinä tehnyt näitä iljetyksiä kaikkien kauhistustesi lisäksi?	43 Eftersom du icke tänkte på din ungdoms dagar, utan var avog mot mig i allt detta, se, därför skall också jag låta dina gärningar komma över ditt huvud, säger Herren, HERREN, på det att du icke mer må lägga sådan skändlighet till alla dina andra styggelser.	43 Because thou hast not remembered the days of thy youth, But hast enraged me with all these things, Therefore also, behold! I, thy way, upon thine own head, will place, Declareth My Lord, Yahweh, And thou shalt not commit a crime above all thine abominations!
44 Katso, jokainen, joka sananlaskuja lausuu, on lausuva sinusta: 'Tytär tulee äitiinsä.'	44 Se, alla som bruka ordspråk skola på dig tillämpa det ordspråket: »Sådan moder, sådan dotter.»	44 Lo! every one who useth proverbs, against thee, shall use a proverb, saying,—Like the mother, [so] her daughter!
45 Sinä olet äitisi tytär,	45 Ja, du är din	45 The daughter of thy

hänen, joka vieroi miestään ja lapsiansa, ja olet sisartesi sisar, heidän, jotka vieroivat miehiään ja lapsiansa: teidän äitinne oli heettiläinen ja isänne amorilainen.

moders dotter, hennes som övergav sin man och sina barn; du är dina systrars syster deras som övergåvo sina män och sina barn; eder moder var en hetitisk kvinna och eder fader en amoré.

mother, thou art! One abhorring her own husband, and her own children,—Yea, the sister of thy sisters, thou art, Who abhorred their own husbands, and their own children, Your mother, was a Hittite, And, your father, an Amorite.

46 Isompi sisaresi oli Samaria tyttärineen, joka asui vasemmalla puolellasi, ja pienempi sisaresi, joka asui oikealla puolellasi, oli Sodoma tyttärineen.

46 Din större syster var Samaria med sina döttrar, hon som bodde norrut från dig; och din mindre syster, som bodde söderut från dig, var Sodom med sina döttrar.

46 And, thine elder sister, was Samaria, she and her daughters, dwelling on thy left hand,—And, thy sister younger than thou, dwelling on thy right hand, was Sodom, and her daughters.

47 Mutta sinä et vaeltanut heidän teitänsä etkä tehnyt kauhistuksia samalla tavoin kuin he: vähän aikaa vain, niin sinä jo teit kelvottomammin kuin he kaikilla teilläsi.

47 Men du nöjde dig icke med att vandra på deras vägar och att göra efter deras styggelser; inom kort bedrev du värre ting än de, på alla dina vägar.

47 Yet, not in their ways, didst thou walk, nor, according to their abominations, didst thou do,—As though that were quite too little, thou didst corrupt thyself beyond them, in all thy ways.

48 Niin totta kuin minä elän, sanoo Herra, Herra: ei totisesti sisaresi Sodoma tyttärineen tehnyt sitä, mitä sinä tyttärinesi olet tehnyt.

48 Så sant jag lever, säger Herren, HERREN: din syster Sodom och hennes döttrar hava icke gjort vad du och dina döttrar haven gjort.

48 As I live, Declareth My Lord, Yahweh, Very! Sodom thy sister had not done, neither she nor her daughters,—as, thou and thy daughters, have done.

49 Katso, tämä oli sisaresi Sodoman synti: ylpeys, leivän

49 Se, detta var din syster Sodoms missgärning: fastän

49 Lo! this, became the iniquity of Sodom thy sister,—Pride, fulness of

yltäkylläisyys ja huoleton lepo hänellä ja hänen tyttärillään; mutta kurjaa ja köyhää hän ei kädestä ottanut.

höghet, överflöd och tryggad ro hade blivit henne och hennes döttrar beskärd, understödde hon likväl icke den arme och fattige.

bread, and careless security, came to her and to her daughters, And, the hand of the oppressed and the needy, she strengthened not.

50 He korskeilivat ja tekivät kauhistuksia minun edessäni, ja minä, kun sen näin, toimitin heidät pois.

50 Tvärtom blevo de högfärdiga och bedrevo vad styggeligt var inför mig; därför försköt jag dem, när jag såg detta.

50 So then they became haughty, and committed abomination before me,—And I took them away, when I saw [it],

51 Ja Samaria ei tehnyt puoltakaan sinun syntiesi vertaa; mutta sinä olet tehnyt kauhistuksia paljon enemmän kuin he, niin että olet kaikilla kauhistuksillasi, joita olet tehnyt, saanut sisaresi näyttämään vanhurskailta.

51 Ej heller Samaria har syndat hälften så mycket som du. Du har gjort så många flera styggelser än dessa, att du genom alla de styggelser du har bedrivit har kommit dina systrar att synas rättfärdiga.

51 Nor did, Samaria, commit, one–half thy sins,—But thou didst multiply thine abominations more than they, And didst cause thy sisters to appear righteous, by all the abominations which thou didst commit.

52 Niinpä kanna myös sinä häpeäsi, kun olet hankkinut moisen hyvityksen sisarillesi: sinun syntiesi takia, kun olet menetellyt vielä kauhistavammin kuin he, ovat he vanhurskaampia kuin sinä. Häpeä sinäkin ja kanna häpeäsi, kun olet saanut sisaresi näyttämään vanhurskailta.

52 Så må också du nu bara din skam, du som nu kan lända dina systrar till ursäkt; ty därigenom att du har bedrivit ännu vederstyggligare synder än de, stå nu såsom rättfärdiga i jämförelse med dig. Ja, blygs och bär din skam över att du så har kommit dina systrar att synas rättfärdiga.

52 Thou also, bear thine own reproach, which thou didst adjudge to thy sisters, by thy sins, in which thou wast more abominable than they, thou didst make them appear more righteous than thou,—Thou also, therefore, turn thou pale, and bear thine own reproach, for making thy sisters appear righteous!

53 Ja minä tahdon

53 Därför skall jag ock

53 When therefore I

kääntää heidän kohtalonsa: Sodoman ja hänen tyttäriensä kohtalon sekä Samarian ja hänen tyttäriensä kohtalon; ja minä tahdon kääntää sinun kohtalosi, sinun, joka olet heidän keskellänsä,

åter upp rätta dem, Sodom med hennes döttrar och Samaria med hennes döttrar. Dig skall jag ock åter upprätta mitt ibland dem,

bring back their captivity, The captivity of Sodom and her daughters, And the captivity of Samaria and her daughters, Then will I bring back thy captivities in their midst:

54 että kantaisit häpeäsi ja olisit häpeissäsi kaikesta, mitä teit, kun lohdutit heidät.

54 för att du må bära din skam och skämmas för allt vad du har gjort, och därmed bliva dem till tröst.

54 That thou mayest bear thine own reproach, And take to thyself reproach, because of all that thou didst in comforting them.

55 Sinun sisaresi - Sodoma tyttärineen saa palata entisellensä, ja Samaria tyttärineen saa palata entisellensä. Ja sinä tyttärinesi saat palata entisellesi.

55 Och med dina systrar skall så ske: Sodom och hennes döttrar skola åter bliva vad de fordom voro, och Samaria och hennes döttrar skola åter bliva vad de fordom voro Också du själv och dina döttrar skolen åter bliva vad I fordom voren.

55 When thy sisters, Sodom and her daughters, shall return to their former estate, And Samaria and her daughters shall return to their former estate, Then, thou and thy daughters, shall return to your former estate.

56 Eikö ollut sisaresi Sodoma huhupuheena sinun suussasi sinun ylpeytesi aikana,

56 Men om du förr icke ens hördes nämna din syster Sodom, under din höghetstid,

56 And Sodom thy sister was never heard in thy mouth,—In the day of thy pride:

57 ennenkuin sinun oma pahuutesi paljastui, silloin kun jouduit Aramin tyttärien ja kaikkien heidän ympärillään asuvaisten, filistealaisten tyttärien, häväistäväksi,

57 innan ännu din egen ondska hade blivit uppenbarad -- såsom den blev på den tid då du vart till smälek för Arams döttrar och för alla de kringboende

57 Before thy wickedness was discovered, As, now, [thou art] the reproach of the daughters of Syria, and all round about her, the

jotka joka taholta pilkkaavat sinua?

filistéernas döttrar, som hånade dig på alla sidor --

daughters of the Philistines,—who are despising thee, on every side.

58 Sinä saat kantaa iljetyksesi ja kauhistuksesi, sanoo Herra.

58 Så måste du nu själv bära på din skändlighet och dina styggelser, säger HERREN.

58 As for thy crime, and thine abominations, thou thyself, dost bear them,—Declareth Yahweh.

59 Sillä näin sanoo Herra, Herra: Minä olen tehnyt sinulle sen mukaan, kuin sinä olet tehnyt, kun olet pitänyt valan halpana ja rikkonut liiton.

59 Ty så säger Herren, HERREN: Jag har handlat med dig efter dina gärningar, ty du hade ju föraktat eden och brutit förbundet.

59 For, Thus, saith My Lord, Yahweh, Therefore will I deal with thee, just as thou hast dealt,—In that thou didst despise an oath, by breaking a covenant.

60 Mutta minä muistan liittoni, jonka tein sinun kanssasi sinun nuoruutesi päivinä, ja minä teen sinun kanssasi iankaikkisen liiton.

60 Men jag vill nu tänka på det förbund som jag slöt med dig i din ungdoms dagar, och upprätta med dig ett evigt förbund.

60 Therefore will, I, remember my covenant with thee, in the days of thy youth,—And will establish for thee, a covenant age-abiding.

61 Ja sinä muistat vaelluksesi ja häpeät, kun otat vastaan sisaresi, ne, jotka ovat sinua isommat, ynnä ne, jotka ovat sinua pienemmät, ja minä annan heidät sinulle tyttäriksi; mutta en sinun liittosi voimasta.

61 Då skall du tänka tillbaka på dina vägar och skämmas, när du får taga till dig dina systrar, de större jämte de mindre; ty jag skall giva dem åt dig till döttrar, dock icke för din trohet i förbundet.

61 Thou shalt therefore remember thy ways, and take to thyself reproach, by receiving thy sisters, The older than thou, And the younger than thou,—And I will give them unto thee for daughters, Though not by thine own covenant.

62 Ja minä teen liittoni sinun kanssasi, ja sinä tulet tietämään, että minä olen Herra.

62 Men jag skall upprätta mitt förbund med dig, och du skall förnimma att jag är HERREN;

62 But, I myself, will establish my covenant with, thee—And thou shalt know, that, I, am Yahweh:

63 Niin sinä muistat ja

63 och så skall du

63 To the end thou

häpeät etkä voi häpeäsi tähden suutasi avata, kun minä annan sinulle anteeksi kaikki, mitä sinä tehnyt olet; sanoo Herra, Herra.

tänka därpå och blygas, så att du av skam icke mer kan upplåta din mun, då när jag förlåter dig allt vad du har gjort, säger Herren, HERREN.

mayest remember, and turn pale, and there be to thee, no more, an opening of mouth, because of thy reproach,—In that I have accepted a propitiatory covering for thee, as to all that thou hast done, Declareth My Lord, Yahweh.

17 luku

1 Ja minulle tuli tämä Herran sana:

1 Och HERRENS ord kom till mig; han sade:

1 And the word of Yahweh came unto me, saying:

2 Ihmislapsi, esitä arvoitus ja lausu vertaus Israelin heimolle

2 Du människobarn, förelägg Israels hus en gåta, och tala till det en liknelse;

2 Son of man, Put thou forth a riddle, And speak thou a parable,—Unto the house of Israel:

3 ja sano: Näin sanoo Herra, Herra: Suuri kotka, suurisiipinen, pitkäsulkainen, täysihöyheninen, kirjava, tuli Libanonille ja otti latvuksen setripuusta.

3 säg: Så säger Herren, HERREN: Den stora örnen med de stora vingarna och de långa pennorna, han som är så full med brokiga fjädrar, han kom till Libanon och tog bort toppen på cedern.

3 So then thou shalt say, Thus, saith My Lord, Yahweh,—A great eagle, with large wings of long pinion, full of plumage, which had divers colours, came unto Lebanon, and took the highest branch of the cedar:

4 Hän taittoi siitä latvalehvän ja vei sen kauppiasten maahan, asetti sen kauppurien kaupunkiin.

4 Han bröt av dess översta kvist och förde den till krämarlandet och satte den i en köpmansstad.

4 The crown of its young twigs, plucked he off, and brought it into a land of traffic, in a city of merchants, he set it.

5 Sitten hän otti siitä

5 Sedan tog han en

5 So he took of the

maasta taimen ja pani sen kylvöpeltoon. Hän otti sen ja pani pajuksi runsaan veden ääreen.

telning som växte i landet och planterade den i fruktbar jordmån; han tog den och satte den bland pilträd, på ett ställe där mycket vatten fanns.

seed of the land, and planted it in a field for seed,—He took it near mighty waters, Like a willow-tree, he set it.

6 Se versoi, ja siitä tuli rehevä viinipuu, matalakasvuinen; sen oksien tuli kääntyä kotkaan päin ja sen juurten olla hänen allansa. Siitä tuli viinipuu, se teki haaroja, työnsi oksia.

6 Och den fick växa upp och bliva ett utgrenat vinträd, dock med låg stam, för att dess rankor skulle vända sig till honom och dess rötter vara under honom. Den blev alltså ett vinträd som bar grenar och sköt skott.

6 And it shot forth, and became a spreading vine of lowly stature, Its branches turning towards him, And, its roots, under him, spread,—So it became a vine, And brought forth shoots, And sent forth boughs.

7 Mutta oli toinen suuri kotka, suurisiipinen, runsashöyheninen; ja katso, tämä viinipuu ojensi juurensa sitä kotkaa kohti ja työnsi oksansa siihen päin, sen kasteltaviksi, siitä penkereestä, johon se oli istutettu.

7 Men där var ock en annan stor örn med stora vingar och fjädrar i mängd; och se, till denne böjde nu vinträdet längtansfullt sina grenar, och från platsen där det var planterat sträckte det sina rankor mot honom, för att han skulle vattna det.

7 And it came to pass, that there was another great eagle, with large wings, and abundant plumage,—And lo! this vine, stretched its roots hungry towards him, And its, branches, sent it forth unto him, That he might cause it to drink, out of the beds where it was planted:

8 Se oli istutettu hyvään peltoon, runsaan veden ääreen, että se tekisi lehviä, kantaisi hedelmää ja tulisi ihanaksi viinipuuksi.

8 Och dock var det planterat i god jordmån, på ett ställe där mycket vatten fanns, så att det kunde få grenar och bära frukt och bliva ett härligt vinträd.

8 In a goodly field, by mighty waters, was it, planted,—That it might bring forth boughs, and bear fruit, That it might become, a splendid vine.

9 Sano: Näin sanoo Herra, Herra:

9 Säg vidare: Så säger Herren, HERREN: Kan

9 Say thou, Thus, saith My Lord, Yahweh, Shall

Menestyyköhän se? Eiköhän kotka kisko ylös sen juuria ja raasta sen hedelmiä; niin että kaikki siitä versoneet lehdet kuivuvat ja puu kuivuu? Eikä tarvita suurta voimaa, ei paljoa väkeä sen nostamiseksi juuriltansa.

det nu gå det väl? Skall man icke rycka upp dess rötter och riva av dess frukt, så att det förtorkar, och så att alla blad som hava vuxit ut därpå förtorka? Och sedan skall varken stor kraft eller mycket folk behövas för att flytta det bort ifrån dess rötter.

it thrive? Its roots, will he not tear up? Its fruit, will he not cut off, that it wither? All the fresh leaves it hath caused to spring forth, shall wither, without a strong arm, or many people, to pull it up by its roots.

10 Katso, istutettu se on - menestyyköhän se? Eiköhän se kuivu, kun siihen käy itätuuli, kuivu penkereessä, jossa se versoi?

10 Visst står det fast planterat, men kan det gå det väl? Skall det icke alldeles förtorka, när östanvinden når det, ja, förtorka på den plats där det har vuxit upp?

10 Lo! therefore, though [it remain] planted, shall it thrive? As soon as an east wind toucheth, it, will it not, utterly wither? On the beds where it sprang up, will it not wither?

11 Ja minulle tuli tämä Herran sana:

11 Och HERRENS ord kom till mig, han sade:

11 Then came the word of Yahweh unto me, saying:

12 Sano uppiniskaiselle suvulle: Ettekö te tiedä, mitä tämä tarkoittaa? Sano: Katso, Baabelin kuningas tuli Jerusalemiin, otti sen kuninkaan ja päämiehet ja vei heidät luoksensa Baabeliin.

12 Säg till det gensträviga släktet Förstån I icke vad detta betyder? Så säg då: Se, konungen i Babel kom till Jerusalem och tog dess konung och dess furstar och hämtade dem till sig i Babel.

12 Say, I pray thee, unto the perverse house, Know ye not what these things are? Say thou, Lo! the King of Babylon entered Jerusalem, And took her king and her princes, And brought them unto him in Babylon;

13 Ja hän otti yhden kuninkaallisesta suvusta, teki hänen kanssansa liiton ja otti häneltä valan, mutta maan

13 Och han tog en ättling av konungahuset och slöt förbund med honom och lät honom anlägga ed. Men de

13 Yea took of the seed royal, And solemnised with him a covenant,—And brought him into an oath, Also,

mahtavat hän vei mukanaan,
14 että valtakunta tulisi vähäpätöiseksi eikä kohoaisi, että se pitäisi liittonsa ja liitto pysyisi.

15 Mutta hän kapinoi häntä vastaan ja laittoi lähettiläänsä Egyptiin, että hänelle annettaisiin hevosia ja paljon väkeä. Menestyyköhän se, pelastuukohan se, joka tällaista tekee? Pelastuuko se, joka liiton rikkoo?

16 Niin totta kuin minä elän, sanoo Herra, Herra: sen kuninkaan asuinpaikalla, joka hänet kuninkaaksi teki, jonka valan hän on halpana pitänyt ja jonka liiton hän on rikkonut, sen luona, keskellä Baabelia, hänen totisesti on kuoltava.
17 Ja farao suurella sotajoukollaan ja paljolla väellään ei tee mitään hänen hyväkseen sodassa, kun luodaan valli ja rakennetaan saartovarusteet paljojen ihmisten hävittämiseksi.

mäktige i landet hade han fört bort med sig,
14 för att landet skulle bliva ett oansenligt rike, som icke kunde uppresa sig, och som skulle nödgas hålla förbundet med honom, om det ville bestå.
15 Men han avföll från honom och skickade sina sändebud till Egypten, för att man där skulle giva honom hästar och mycket folk. Kan det gå den väl, som så gör? Kan han undkomma? Kan den som bryter förbund undkomma?
16 Så sant jag lever, säger Herren, HERREN: där den konung bor, som gjorde honom till konung, den vilkens ed han likväl föraktade, och vilkens förbund han bröt, där, hos honom i Babel, skall han sannerligen dö.
17 Och Farao skall icke med stor härsmakt och mycket folk bistå honom i kriget, när en vall kastas upp och en belägringsmur bygges, till undergång för många människor.

the mighty ones of the land, did he take.
14 That, the kingdom, might be, abased, so as not to lift itself up,—By the keeping of his covenant, might be made to stand.

15 But he hath rebelled against him, by sending his messengers to Egypt, that there should be given to him horses, and much people. Shall he thrive? Shall he escape that doeth these things? Shall he break a covenant, and escape?
16 As I live, Declareth My Lord, Yahweh, Very! in the place where dwelleth the king that made him, king, Whose oath he hath despised, And whose covenant he hath broken, With him, in the midst of Babylon, shall he die.
17 Neither shall Pharaoh, with a great force, or with a large gathered host, work with him, in the war, by casting up an earthwork, and by building a siege-wall, — to the cuting off of

18 Hän piti halpana valan ja rikkoi liiton; katso, vaikka oli kättä lyönyt, hän teki kaiken tämän - ei hän pelastu.

18 Eftersom han föraktade eden och bröt förbundet och gjorde allt detta fastän han hade givit sitt löfte, därför skall han icke undkomma.

18 Seeing he hath despised an oath, by breaking a covenant—yea lo! hath given his hand, and, all these things, hath done, he shall not escape.

19 Sentähden, näin sanoo Herra, Herra: Niin totta kuin minä elän, niin valani, jonka hän halpana piti, ja liittoni, jonka hän rikkoi, minä annan totisesti tulla hänen päänsä päälle.

19 Ja, därför säger Herren, HERREN så: Så sant jag lever, jag skall förvisso låta min ed, som han har föraktat, och mitt förbund, som han har brutit, komma över hans huvud.

19 Therefore, Thus, saith My Lord, Yahweh, As I live, Surely it is mine oath, which he hath despised, And, my covenant, which he hath broken, Therefore will I bring it upon his own head:

20 Minä levitän verkkoni hänen ylitsensä, ja hän takertuu minun pyydykseeni. Minä vien hänet Baabeliin ja käyn siellä oikeutta hänen kanssansa hänen uskottomuudestaan, jota hän on osoittanut minua kohtaan.

20 Och jag skall breda ut mitt nät över honom, och han skall bliva fångad i min snara; och jag skall föra honom till Babel och där hålla dom över honom, för den otrohets skull som han har begått mot mig.

20 And I will spread over him my net, And he shall be taken in my snare, And I will bring him into Babylon, and will enter into judgment with him there, as to his treachery wherewith he hath been treacherous against me;

21 Ja kaikki hänen pakolaisensa kaikista hänen sotajoukoistaan kaatuvat miekkaan, ja jäljellejääneet hajotetaan kaikkiin tuuliin. Ja te tulette tietämään, että minä, Herra, olen puhunut.

21 Och alla flyktingar ur alla hans härskaror skola falla för svärd, och om några bliva räddade, så skola de varda förströdda åt alla väderstreck. Och I skolen förnimma att jag, HERREN, har talat.

21 And, all his fugitives, throughout all his bands, by the sword, shall fall, And, they who are left, to every wind, shall be scattered,—So shall ye know, that, I, Yahweh, have spoken!

22 Näin sanoo Herra, Herra: Mutta minä otan yhden latvuksen siitä

22 Så säger Herren, HERREN: Jag vill ock själv taga en kvist av

22 Thus, saith My Lord, Yahweh, Therefore will, I, myself, take, of the

korkeasta setripuusta ja istutan sen; hennon latvalehvän minä siitä taitan ja istutan korkealle ja jyrkälle vuorelle.

toppen på den höga cedern och sätta den; av dess översta skott skall jag avbryta en späd kvist och själv plantera den på ett högt och brant berg.

highest branch of the lofty cedar, and set it,––Of the crown of its young twigs, a tender one, will I pluck off, and, I, myself, will plant it upon a mountain high and terraced,

23 Israelin vuoren korkeuteen minä sen istutan: ja se kantaa lehviä ja tekee hedelmää, ja siitä tulee mahtava setri. Ja sen alla asuvat kaikki linnut, kaikki, mitä siivekästä on; ne asuvat sen oksain varjossa.

23 På Israels stolta berg skall jag plantera den, och den skall bära grenar och få frukt och bliva en härlig ceder. Och allt vad fåglar heter av alla slag skall bo under den; de skola bo i skuggan av dess grenar.

23 In the mountain of the height of Israel, will I plant it, And it shall put forth boughs, And bear fruit, And become a majestic, cedar,—And every bird of every wing shall dwell under it, In the shade of its branches, shall they dwell.

24 Ja kaikki metsän puut tulevat tietämään, että minä olen Herra, joka teen korkean puun matalaksi ja matalan puun korkeaksi, tuoreen puun kuivaksi ja kuivan puun kukoistavaksi. Minä, Herra, Herra, olen puhunut, ja minä sen teen.

24 Och alla träd på marken skola förnimma att det är jag, HERREN, som förödmjukar höga träd och upphöjer låga träd, som låter friska träd förtorka och gör torra träd grönskande. Jag, HERREN, har talat det, och jag fullbordar det också.

24 So shall all the trees of the field know, that, I, Yahweh, Have laid low the high, tree, Have exalted the low, tree, Have dried up the moist, tree, And have caused to flourish the tree, that was dry,—I, Yahweh, have spoken, and performed.

18 luku

1 Ja minulle tuli tämä Herran sana:

1 Och HERRENS ord kom till mig; han sade:

1 And the word of Yahweh came unto me, saying:

2 Mikä teillä on, kun te lausutte tätä pilkkalausetta Israelin

2 Vad orsak haven I till att bruka detta ordspråk i Israels land:

2 What occasion have, ye, to be using this proverb, concerning the

maasta: 'Isät söivät raakoja rypäleitä, lasten hampaat heltyivät'?

»Fäderna äta sura druvor, och barnens tänder bliva ömma därav»?

soil of Israel, saying,—Fathers, eat sour grapes, And, the children’s teeth, are blunted?

3 Niin totta kuin minä elän, sanoo Herra, Herra, ei tule teidän enää lausua tätä pilkkalausetta Israelissa.

3 Så sant jag lever, säger Herren, HERREN, I skolen ingen orsak mer hava att bruka detta ordspråk i Israel.

3 As I live, Declareth My Lord, Yahweh, Surely ye shall have occasion no longer to use this proverb, in Israel.

4 Katso, kaikki sielut ovat minun: niinkuin isän sielu, niin pojankin sielu - ne ovat minun. Se sielu, joka syntiä tekee - sen on kuoltava.

4 Se, alla själar äro mina, faderns själ såväl som sonens är min; den som syndar, han skall dö.

4 Lo! as for all persons, mine, they are, As, the person of the father, so, also the person of the son, mine, they are,—The person that sinneth, the same, shall die.

5 Jos mies on vanhurskas ja tekee oikeuden ja vanhurskauden:

5 Om nu en man är rättfärdig och övar rätt och rättfärdighet,

5 But, when, any man, shall be righteous,—and do justice and righteousness:

6 ei syö uhrivuorilla, ei luo silmiänsä Israelin heimon kivijumaliin, ei saastuta lähimmäisensä vaimoa, ei ryhdy naiseen, joka on kuukautistilassa,

6 om han icke håller offermåltid på bergen, ej heller upplyfter sina ögon till Israels hus' eländiga avgudar, om han icke skändar sin nästas hustru, ej heller kommer vid en kvinna under hennes orenhets tid,

6 Upon the mountains, hath not eaten, And, his eyes, hath not lifted up unto the manufactured gods of the house of Israel, And, the wife of his neighbour, hath not defiled, And, unto a woman during her removal, hath not approached;

7 ei sorra toista, vaan antaa takaisin velanpantin, ei riistä eikä raasta, vaan antaa

7 om han icke förtrycker någon, utan giver tillbaka den pant han har fått för skuld,

7 And, no man, hath treated with violence, But, his debt–pledge, hath restored, Plunder,

leipäänsä nälkäiselle, verhoaa vaatteella alastonta,

om han icke tager rov, utan giver sitt bröd åt den hungrige och kläder den nakne,

hath not seized,—His bread—to the famished, hath given, And, the naked, hath covered with clothing;

8 ei anna rahaansa korolle, ei ota voittoa, vaan pidättää kätensä vääryydestä, tekee oikean tuomion miesten välillä,

8 om han icke ockrar eller tager ränta, om han håller sin hand tillbaka från vad orätt är och fäller rätta domar människor emellan --

8 Upon interest, hath not put out [his money], And, increase, hath not accepted, From dishonesty, hath turned back his hand,—Justice, in truth, hath done, between man and man;

9 vaeltaa minun käskyjeni mukaan ja noudattaa minun oikeuksiani, niin että tekee sitä, mikä oikein on - hän on vanhurskas, hän totisesti saa elää, sanoo Herra, Herra.

9 ja, om han så vandrar efter mina stadgar och håller mina rätter, i det att han gör vad redligt är, då är han rättfärdig och skall förvisso få leva, säger Herren, HERREN.

9 In my statutes, hath walked, And, my regulations, hath observed, to do them in truth, Righteous, he is, He shall, surely live, Declareth My Lord, Yahweh.

10 Mutta jos hänelle on syntynyt poika, väkivaltainen, verenvuodattaja, joka tekee yhtäkin näistä,

10 Men om han så föder en son som bliver en våldsverkare, vilken utgjuter blod eller gör allenast något av allt detta

10 But he hath begotten a son, Who is a violent man, A shedder of blood,—Who doeth the like of any of these things;

11 mitä hän itse ei ole tehnyt: syö uhrivuorilla, saastuttaa lähimmäisensä vaimon,

11 som han själv icke gjorde, en som håller offermåltid på bergen, skändar sin nästas hustru,

11 Whereas, he, none of those other things, doeth, For indeed, upon the mountains, he hath eaten, And, the wife of his neighbour, hath defiled;

12 sortaa kurjaa ja köyhää, riistää ja raastaa, ei anna takaisin panttia, luo silmänsä

12 förtrycker den arme och fattige, tager rov, icke giver pant tillbaka, upplyfter sina ögon till

12 The oppressed and the needy, hath treated with violence, Hath ruthlessly plundered,

kivijumaliin, tekee kauhistuksia,	de eländiga avgudarna, bedriver vad styggeligt är,	The pledge, hath not restored, But, unto the manufactured gods, hath lifted up his eyes, Abomination, hath wrought;
13 antaa rahansa korolle ja ottaa voittoa - saisiko tämä elää? Ei hän saa elää: kaikkia näitä kauhistuksia hän on tehnyt, hänet on kuolemalla rangaistava; hän on verivelan alainen.	13 ockrar och tager ränta -- skulle då denne få leva? Nej, han skall icke få leva, utan eftersom han bedriver sådana styggelser, skall han straffas med döden; hans blod skall komma över honom.	13 Upon interest, hath put out, And, increase, hath accepted,—And shall he, live? He shall not live, All these abominations, he hath done, He shall, surely be put to death, His blood, upon himself, shall be.
14 Mutta katso, jos tälle on syntynyt poika ja hän näkee kaikki isänsä synnit, jotka tämä on tehnyt - näkee ne eikä tee sellaisia:	14 Och om sedan denne föder en son, vilken ser alla de synder som hans fader begår, och vid åsynen av dem själv tager sig till vara för att göra sådant,	14 But lo! he hath begotten a son, Who hath considered all the sins of his father, which he hath done,—Yea he hath considered, and not done like them:
15 ei syö uhrivuorilla, ei luo silmiänsä Israelin heimon kivijumaliin, ei saastuta lähimmäisensä vaimoa,	15 en som icke håller offermåltid på bergen, icke upplyfter sina ögon till Israels hus' eländiga avgudar, icke skändar sin nästas hustru,	15 Upon the mountains, hath not eaten, And, his eyes, hath not lifted up unto the manufactured gods of the house of Israel, The wife of his neighbour, hath not defiled;
16 ei sorra toista, ei ota panttia, ei riistä eikä raasta, vaan antaa leipäänsä nälkäiselle, verhoaa vaatteella alastonta,	16 en som icke förtrycker någon, icke fordrar pant eller tager rov, utan giver sitt bröd åt den hungrige och kläder den nakne,	16 And, no man, hath he treated with violence, Hath, by no means withholden the pledge, And, plunder, hath not seized,—His bread—to the famished,

hath given, And, the naked, hath covered with clothing;

17 pidättää kätensä kurjasta, ei ota korkoa eikä voittoa, vaan tekee minun oikeuksieni mukaan, vaeltaa käskyjeni mukaan - hänen ei ole kuoltava isänsä syntivelan tähden, hän totisesti saa elää.

17 en som icke förgriper sig på den arme, ej heller ockrar eller tager ränta, utan gör efter mina rätter och vandrar efter mina stadgar, då skall denne icke dö genom sin faders missgärning, utan skall förvisso få leva.

17 From dishonesty, hath turned back his hand, Neither interest nor increase, hath accepted, my regulations, hath executed, In my statutes, hath walked,—He, shall not die for the iniquity of his father, He shall, surely live.

18 Hänen isänsä taas kun teki väkivallan töitä, riisti ja raastoi veljeltänsä ja teki kansansa keskuudessa sitä, mikä ei ole hyvää, niin katso, hänen oli kuoltava syntivelkansa tähden.

18 Hans fader däremot, som begick våldsgärningar och rövade från sin broder och gjorde bland sina fränder det som icke var gott, se, han måste dö genom sin missgärning.

18 His father, Because he exacted unjust gain, Seized plunder of a brother, And, that which was not good, had done in the midst of his people, Therefore lo! he died, in his iniquity.

19 Ja vielä te kysytte: 'Minkätähden ei poika kanna isän syntivelkaa?' Kun poika on tehnyt oikeuden ja vanhurskauden, noudattanut kaikkia minun käskyjäni ja tehnyt niitten mukaan, hän totisesti saa elää. Se sielu, joka syntiä tekee - sen on kuoltava.

19 Huru kunnen I nu fråga: »Varför skulle icke sonen bära på sin faders missgärning?» Jo, sonen övade ju rätt och rättfärdighet och höll alla mina stadgar och gjorde efter dem; därför skall han förvisso få leva.

19 Will ye then say, Why, hath not the son, borne a part of the iniquity of the father? But, the son, hath done, justice and righteousness, All my statutes, hath observed and done them, He shall, surely live.

20 Poika ei kanna isän syntivelkaa, eikä isä kanna pojan syntivelkaa.

20 Den som syndar, han skall dö; en son skall icke bära på sin

20 The person that sinneth, the same, shall die,—A, son, shall not

Vanhurskaan ylitse on tuleva hänen vanhurskautensa, ja jumalattoman ylitse on tuleva hänen jumalattomuutensa.

faders missgärning, och en fader skall icke bära på sin sons missgärning. Över den rättfärdige skall hans rättfärdighet komma, och över den ogudaktige skall hans ogudaktighet komma.

bear a part of the iniquity of, the father, Neither shall, a father, bear a part of the iniquity of the son, the righteousness of the righteous, upon himself, shall be, And, the lawlessness of a lawless man, upon himself, shall be.

21 Ja jos jumalaton kääntyy pois kaikesta synnistänsä, mitä hän on tehnyt, ja noudattaa kaikkia minun käskyjäni ja tekee oikeuden ja vanhurskauden, hän totisesti saa elää; ei hänen ole kuoltava.

21 Men om den ogudaktige omvänder sig från alla de synder som han har begått, och håller alla mina stadgar och övar rätt och rättfärdighet, då skall han förvisso leva och icke dö.

21 But, as for the lawless man—When he shall turn back from all his sins which he hath committed, And observe all my statutes, And do justice and righteousness, He shall, surely live, He shall not die:

22 Ei yhtäkään hänen synneistänsä, jotka hän on tehnyt, muisteta; vanhurskautensa tähden, jota hän on noudattanut, hän saa elää.

22 Ingen av de överträdelser han har begått skall du tillräknas honom; genom den rättfärdighet han har övat skall han få leva.

22 None of his transgressions which he hath committed, shall be remembered against him,—In his righteousness which he hath done, he shall live.

23 Olisiko minulle mieleen jumalattoman kuolema, sanoo Herra, Herra; eikö se, että hän kääntyy pois teiltänsä ja elää?

23 Menar du att jag har lust till den ogudaktiges död, säger Herren, HERREN, och icke fastmer därtill att han vänder om från sin väg och får leva?

23 Could I take, delight, in the death of the lawless? Demandeth My Lord, Yahweh. Must it not be in his turning from his ways [in which case] he shall live?

24 Ja jos vanhurskas kääntyy pois vanhurskaudestansa ja tekee vääryyttä, tekee

24 Men om den rättfärdige vänder om från sin rättfärdighet och gör vad orätt är,

24 But, when a righteous man, shall turn away, from his righteousness and do

kaikkien niiden kauhistusten kaltaisia, joita jumalaton tekee - saisiko hän tehdä niin ja elää? Ei yhtäkään hänen vanhurskasta tekoansa, jonka hän on tehnyt, muisteta. Uskottomuutensa tähden, johon hän on langennut, ja syntinsä tähden, jota on tehnyt, niiden tähden hänen on kuoltava.

alla sådana styggelser som den ogudaktige gör -- skulle han då få leva, om han gör så? Nej, intet av all den rättfärdighet han har övat skall då ihågkommas, utan genom den otrohet han har begått och den synd han har övat skall han dö.

that which is perverse, Shall do, according to all the abominations which the lawless man hath done, Shall he, live? None of his righteous acts which he hath done, shall be remembered, In his treachery wherein he hath been treacherous, And in his sin wherein he hath sinned, In them, shall he, die.

25 Ja vielä te sanotte: 'Herran tie ei ole oikea.' Kuulkaa siis, te Israelin heimo! Minunko tieni ei olisi oikea? Eikö niin: teidän omat tienne eivät ole oikeat!

25 Men nu sägen I: »Herrens väg är icke alltid densamma.» Hören då, I av Israels hus: Skulle verkligen min väg icke alltid vara densamma? Är det icke fastmer eder väg som icke alltid är densamma?

25 Can ye then say— The way of My Lord, will not be equal? Hear, I pray you, O house of Israel, Will, my way, not be equal? Will not, your ways, be unequal?

26 Jos vanhurskas kääntyy pois vanhurskaudestansa ja tekee vääryyttä, sentähden hänen on kuoltava; vääryytensä tähden, jota on tehnyt, hänen on kuoltava.

26 Om den rättfärdige vänder om från sin rättfärdighet och gör vad orätt är, så måste han dö till straff därför; genom det orätta som han gör måste han dö.

26 When a righteous man, shall turn away, from his righteousness and do that which is perverse, and die because of those things, In his own perversity which he hath done, shall he die.

27 Ja jos jumalaton kääntyy pois jumalattomuudestaan, jota on harjoittanut, ja tekee oikeuden ja vanhurskauden, hän

27 Men om den ogudaktige vänder om från den ogudaktighet som han har övat, och i stället övar rätt och rättfärdighet, då får han

27 But, when a lawless man, turneth away, from his lawlessness which he hath done, And hath done justice and righteousness, He,

säilyttää sielunsa elossa.

28 Koska hän näki ja kääntyi pois kaikista synneistänsä, joita oli tehnyt, hän totisesti saa elää; ei hänen ole kuoltava.

29 Mutta Israelin heimo sanoo: 'Herran tie ei ole oikea.' Minunko tieni eivät olisi oikeat, te Israelin heimo? Eikö niin: teidän omat tienne eivät ole oikeat!

30 Niinpä minä tuomitsen teidät, te Israelin heimo, itsekunkin hänen teittensä mukaan, sanoo Herra, Herra. Kääntykää, palatkaa pois kaikista synneistänne, ja älköön syntivelka tulko teille lankeemukseksi.

31 Heittäkää pois päältänne kaikki syntinne, joilla te olette rikkoneet, ja tehkää itsellenne uusi sydän ja uusi henki. Ja minkätähden te kuolisitte, Israelin heimo?

behålla sin själ vid liv.

28 Ja, eftersom han kom till insikt och vände om från alla de överträdelser han hade begått, skall han förvisso leva och icke dö.

29 Och ändå säga de av Israels hus: »Herrens väg är icke alltid densamma»! Skulle verkligen mina vägar icke alltid vara desamma, I av Israels hus? Är det icke fastmer eder väg som icke alltid är densamma?

30 Alltså: jag skall döma var och en av eder efter hans vägar, I av Israels hus, säger Herren, HERREN. Vänden om, ja, vänden eder bort ifrån alla edra överträdelser, för att eder missgärning icke må bliva eder till en stötesten.

31 Kasten bort ifrån eder alla de överträdelser som I haven begått, och skaffen eder ett nytt hjärta och en ny ande; ty icke viljen I väl dö, I

shall save, his own soul, alive:

28 When he considered, then he turned away from all his transgressions, which he had committed, He shall, surely live, He shall not die.

29 Can the house of Israel then say,—The way of My Lord, will not be equal? Will, my ways, not be equal, O house of Israel? Will not, your ways, be unequal?

30 Therefore, Every man according to his own ways, will I judge you, O house of Israel, Declareth My Lord, Yahweh, Return ye—and make good your return––from all your transgressions, That they become not unto you a stumbling–block of iniquity.

31 Cast off from you, all your transgressions which ye have committed against me, And make you a new heart; And a new spirit,—For why, should

av Israels hus?

ye die, O house of Israel?

32 Sillä ei ole minulle mieleen kuolevan kuolema, sanoo Herra, Herra. Siis kääntykää, niin te saatte elää.

32 Jag har ju ingen lust till någons död, säger Herren HERREN. Omvänden eder därför, så fån I leva.

32 For I cannot take delight in the death of him that dieth, Declareth My Lord, Yahweh, Make good your return then, and, live!

19 luku

1 Mutta sinä, viritä itkuvirsi Israelin ruhtinaista
2 ja sano: Mikä naarasleijona olikaan sinun äitisi leijonain joukossa! Se makasi nuorten jalopeurain keskellä, kasvatti poikasiansa
3 ja sai ylenemään yhden poikasistaan: siitä tuli nuori jalopeura, se oppi saalista raatelemaan, se söi ihmisiä.
4 Mutta kansat kuulivat siitä: se pyydystettiin heidän kuoppaansa ja vietiin turpakoukussa Egyptin maahan.

5 Kun emo näki, että viipyi, että hukkui hänen toivonsa, otti se toisen poikasistaan, sai sen nuoreksi jalopeuraksi.

1 Men du, stäm upp en klagosång över Israels furstar;
2 säg: Huru var icke din moder en lejoninna! Bland lejon låg hon; hon födde upp sina ungar bland kraftiga lejon.

3 Så födde hon upp en av sina ungar, så att han blev ett kraftigt lejon; han lärde sig att taga rov, människor åt han upp.
4 Men folken fingo höra om honom och han blev fångad i deras grop; och man förde honom med krok i nosen till Egyptens land.
5 När hon nu såg att hon fick vänta förgäves, och att hennes hopp blev om intet, då tog hon en annan av sina

1 Thou, therefore, take up a dirge, for the prince of Israel;
2 and thou shalt say—How was, thy mother, a lioness! Between lions, she lay down,—In the midst of young lions, She nourished her whelps;
3 And she reared up one of her whelps—A young lion, he became, And he learned to rend prey, Men, he devoured.

4 Then nations, heard of him, In their pit, was he caught,—So they brought him with hooks, Into the land of Egypt.

5 And she saw she had waited, Lost, was her hope, Then took she another of her whelps, A young lion, she made

ungar och gjorde denne till ett kraftigt lejon.

him.

6 Se käyskenteli leijonain keskellä, siitä tuli nuori jalopeura, se oppi saalista raatelemaan, se söi ihmisiä.

6 Stolt gick han omkring bland lejonen, ja, han blev ett kraftigt lejon; han lärde sig att taga rov, människor åt han upp.

6 Yea he went to and fro amidst lions, A young lion, he became,––And he learned to rend prey, Men, he devoured;

7 Se ryhtyi heidän leskiinsä ja teki autioiksi heidän kaupunkinsa, ja maa ja kaikki, mitä siinä on, kauhistui sen ärjynnän äänestä.

7 Han våldförde deras änkor, deras städer förödde han. Och landet med vad däri var blev förfärat vid dånet av hans rytande.

7 And he injured his widows, And, their cities, laid waste,—And deserted, was the land, and its fulness, At the noise of his roaring.

8 Silloin kansat maakunnista yltympäri asettivat ja virittivät sille verkkonsa; se pyydystettiin heidän kuoppaansa.

8 Då bådade man upp folk mot honom runt omkring från länderna; och de bredde ut sitt nät för honom, och han blev fångad i deras grop

8 Then, set upon him, the nations round about, From the provinces,—And spread over him their net, In their pit, was he caught;

9 Ja se pantiin häkkiin, turpakoukkuun ja vietiin Baabelin kuninkaan eteen. Se vietiin vuorilinnoihin, ettei sen ääni enää kuuluisi Israelin vuorille.

9 Sedan satte de honom i en bur, med krok i nosen, och förde honom till konungen Babel Där satte man honom in i fasta borgar, för att hans röst ej mer skulle höras bort till Israels berg.

9 And they put him in a cage with hooks, And brought him to Babylon’s king,—They brought him into strong–holds, That his noise might be heard no more, Among the mountains of Israel.

10 Sinun äitisi oli sinulle kuin verevä viinipuu, veden ääreen istutettu. Se tuli runsaasta vedestä hedelmöitseväksi ja tuuhealehväiseksi.

10 Medan de levde i ro, var din moder såsom ett vinträd, planterat vid vatten. Och det blev ett fruktsamt träd, rikt på skott, genom det myckna vattnet.

10 Thy mother, [was] like a vine of thy vineyard, By waters, was planted,—Fruitful and full of branches, she became, By reason of waters abundant;

11 Siihen tuli ylväitä

11 Det fick starka

11 And they served her

oksia hallitsijain valtikoiksi, ja sen runko kohosi korkealle tiheän lehvistön keskellä ja näkyi kauas korkeana ja runsas-oksaisena.

grenar, tjänliga till härskarspiror, och dess stam växte hög, omgiven av lövverk, så att det syntes vida, ty det var högt och rikt på rankor.

as staves of power, For the sceptres of rulers, And high, became the stature thereof, With its interwoven foliage,—And it was seen by its height, By its multitude of branches.

12 Mutta se temmattiin vihaisesti irti, viskattiin maahan, ja itätuuli kuivasi sen hedelmät, ne revittiin hajalleen, ja sen ylväät oksat kuivuivat, ne kulutti tuli.

12 Då ryckte man upp det i vrede, och det blev kastat på jorden, och stormen från öster förtorkade dess frukt. Dess starka grenar brötos av och torkade bort, elden fick förtära dem.

12 Then was she uprooted in indignation, To the ground, was she cast, And, an east wind, dried up her fruit,—Broken off and withered, were her staves of power, A fire, devoured them.

13 Nyt se on istutettuna erämaahan, kuivaan ja janoiseen maahan.

13 Nu är det utplanterat i öknen, i ett torrt och törstande land.

13 Now, therefore, is she planted in a desert,—In a land parched and dry;

14 Ja sen valtaoksasta on lähtenyt tuli, se on kuluttanut sen hedelmät, ja ylvästä oksaa hallitusvaltikaksi ei siinä enää ole. Itkuvirsi tämä oli oleva, ja itkuvirsi siitä on tullut.

14 Och eld har gått ut från dess yppersta gren och har förtärt dess frukt. Så finnes där nu ingen stark gren kvar, ingen härskarspira! En klagosång är detta, och den har fått tjäna såsom klagosång.

14 And there hath gone forth a fire out of her staves of rods, Her fruit, hath it devoured, And there is in her no staff of power, As a sceptre to bear rule. A dirge, it is, and hath been made, a dirge.

20 luku

1 Seitsemäntenä vuotena, viidennessä kuussa, kuukauden kymmenentenä päivänä tuli miehiä Juudan vanhinten joukosta

1 I sjunde året, på tionde dagen i femte månaden, kommo några av de äldste i Israel för att fråga HERREN; och de satte sig ned hos

1 And it came to pass, in the seventh year, in the fifth month, on the tent of the month, that there came in men of the elders of Israel to

kysymään neuvoa Herralta, ja he istuivat minun eteeni.

2 Niin minulle tuli tämä Herran sana:

3 Ihmislapsi, puhu Israelin vanhimmille ja sano heille: Näin sanoo Herra, Herra: Tekö tulette minulta neuvoa kysymään? Niin totta kuin minä elän, en anna minä teidän kysyä minulta neuvoa, sanoo Herra, Herra.

4 Etkö tuomitse heitä, etkö tuomitse, ihmislapsi? Tee heille tiettäviksi heidän isiensä kauhistukset
5 ja sano heille: Näin sanoo Herra, Herra: Sinä päivänä, jona minä Israelin valitsin, minä kättä kohottaen lupasin Jaakobin heimon jälkeläisille, minä tein itseni heille tunnetuksi Egyptin maassa ja kättä kohottaen lupasin heille sanoen: 'Minä olen Herra, teidän Jumalanne.'

6 Sinä päivänä minä kättä kohottaen lupasin heille, että vien heidät pois Egyptin maasta

mig.

2 Då kom HERRENS ord till mig han sade:

3 Du människobarn, tala med de äldste i Israel och säg till dem: Så säger Herren, HERREN: Haven I kommit för att fråga mig? Så sant jag lever, jag låter icke fråga mig av eder, säger Herren, HERREN.

4 Men vill du döma dem, ja, vill du döma, du människobarn, så förehåll dem deras fäders styggelser
5 och säg till dem: Så säger Herren, HERREN: På den dag då jag utvalde Israel, då upplyfte jag min hand till ed inför Jakobs hus' barn och gjorde mig känd för dem i Egyptens land; jag upplyfte min hand till ed inför dem och sade: »Jag är HERREN, eder Gud.
6 På den dagen lovade jag dem med upplyft hand att föra dem ut ur Egyptens land, till

enquire of Yahweh,—
and they sat before me.

2 Then came the word of Yahweh unto me, saying:—
3 Son of man, Speak thou with the elders of Israel, and say unto them, Thus, saith My Lord, Yahweh, To enquire of me, are ye, coming in? As I live, verily I will no be enquired of by you, Declareth My Lord, Yahweh.
4 Wilt thou judge them, wilt thou judge, O son of man? The abominations of their fathers, let them know:
5 So then thou shalt say unto them, Thus, saith My Lord, Yahweh, In the day when I made choice of Israel, then lifted I up my hand, to the seed of the house of Jacob, and made myself known to them, in the land of Egypt,— Yea I lifted up my hand to them, saying, I, Yahweh, am your God.
6 In that day, lifted I up my hand to them, to bring them forth out of the land of Egypt,—

siihen maahan, jonka olin heille katsonut ja joka vuotaa maitoa ja mettä - se on kaunistus kaikkien maitten joukossa. -

7 Ja minä sanoin heille: 'Heittäkää, itsekukin, pois silmienne iljetykset älkääkä saastuttako itseänne Egyptin kivijumalilla: minä olen Herra, teidän Jumalanne.'

8 Mutta he niskoittelivat minua vastaan eivätkä tahtoneet minua kuulla; eivät heittäneet pois itsekukin silmiensä iljetyksiä eivätkä hyljänneet Egyptin kivijumalia. Niin minä ajattelin vuodattaa kiivauteni heidän ylitsensä ja panna vihani täytäntöön heissä keskellä Egyptin maata.

9 Mutta minä tein, minkä tein, oman nimeni tähden, ettei se tulisi häväistyksi pakanain silmissä, joitten keskellä he olivat ja joitten silmäin edessä minä olin tehnyt itseni heille

det land som jag hade utsett åt dem, ett land som skulle flyta av mjölk och honung, och som vore härligast bland alla länder.

7 Och jag sade till dem: »Var och en av eder kaste bort sina ögons styggelser, och ingen orene sig på Egyptens eländiga avgudar; jag är HERREN, eder Gud.»

8 Men de voro gensträviga mot mig och ville icke höra på mig; de kastade icke bort var och en sina ögons styggelser, och de övergåvo icke Egyptens eländiga avgudar. Då tänkte jag på att utgjuta min förtörnelse över dem och att uttömma min vrede på dem mitt i Egyptens land.

9 Men vad jag gjorde, det gjorde jag för mitt namns skull, för att detta icke skulle bliva vanärat i de folks ögon, bland vilka de levde, och i vilkas åsyn jag gjorde mig känd för

into a land that I had looked out for them, flowing with milk and honey, The beauty, it was, of all lands.

7 And I said unto them., Every one, the abomination of his eyes, cast ye away, And, with the manufactured gods of Egypt, let it not be that ye defile yourselves: I, Yahweh, am your God.

8 But they rebelled against me, And were not willing to hearken unto me, Every man, the abominations of their eyes, they cast not away, And, the manufactured gods of Egypt, forsook they not; Therefore spake I of pouring out mine indignation upon them, to bring mine anger to an end against them, in the midst of the land of Egypt.

9 Howbeit I wrought with effect, for the sake of mine own Name, that it might not be profaned—before the eyes of the nations in whose midst they were,—before whose eyes I

tunnetuksi viemällä heidät pois Egyptin maasta.

dem, i det jag förde dem ut ur Egyptens land.

made myself known unto them, by bringing them forth out of the land of Egypt.

10 Ja kun olin vienyt heidät pois Egyptin maasta ja tuonut heidät erämaahan,

10 Så förde jag dem då ut ur Egyptens land och lät dem komma in i öknen.

10 Therefore brought I them forth out of the land of Egypt,—and caused them to come into the desert.

11 niin minä annoin heille käskyni ja tein heille tiettäviksi oikeuteni: se ihminen, joka ne pitää, on niistä elävä.

11 Och jag gav dem mina stadgar och kungjorde för dem mina rätter; den människa som gör efter dem får leva genom dem.

11 Then gave I unto them my statutes, And, my regulations, caused I them to know,—By the which the man, that doeth them, shall live.

12 Myöskin sapattini minä annoin heille, olemaan merkkinä minun ja heidän välillään, että he tulisivat tietämään, että minä olen Herra, joka pyhitän heidät.

12 Jag gav dem ock mina sabbater, till att vara ett tecken mellan mig och dem, för att man skulle veta att jag är HERREN, som helgar dem.

12 Moreover also, my sabbaths, gave I unto them, to become a sign betwixt me and them,—that it might be known, that, I, Yahweh, was hallowing them.

13 Mutta Israelin heimo niskoitteli minua vastaan erämaassa: he eivät vaeltaneet minun käskyjeni mukaan, ylenkatsoivat minun oikeuteni, jotka ihmisen on pidettävä, että hän niistä eläisi, ja minun sapattini he kovin rikkoivat. Niin minä ajattelin vuodattaa kiivauteni heidän ylitsensä erämaassa ja lopettaa heidät.

13 Men Israels hus var gensträvigt mot mig i öknen; de vandrade icke efter mina stadgar, utan föraktade mina rätter, fastän den människa som gör efter dem får leva genom dem; de ohelgade ock svårt mina sabbater. Då tänkte jag på att utgjuta min förtörnelse över dem i öknen och så förgöra dem.

13 But the house of Israel, rebelled against me, in the desert, In my statutes, walked they not, And my regulations, they rejected, By the which the man, that doeth them, shall live, My sabbaths also, they profaned exceedingly. Therefore spake I of pouring out mine indignation upon them in the desert, to make an end of them.

14 Mutta minä tein,

14 Men vad jag gjorde,

14 Howbeit I wrought

minkä tein, oman nimeni tähden, ettei se tulisi häväistyksi pakanain silmissä, joitten silmäin edessä minä olin vienyt heidät pois.

det gjorde jag för mitt namns skull, för att detta icke skulle bliva vanärat i de folks ögon, i vilkas åsyn jag hade fört dem ut.

with effect, for the sake of mine own Name,—that it should not be profaned in the eyes of the nations, in whose eyes I had brought them forth.

15 Kuitenkin minä kättä kohottaen vannoin heille erämaassa, etten heitä tuo siihen maahan, jonka olin antanut heille, joka vuotaa maitoa ja mettä - se on kaunistus kaikkien maitten joukossa -

15 Likväl upplyfte jag min hand inför dem i öknen och svor att jag icke skulle låta dem komma in i det land som jag hade givit dem, ett land som skulle flyta av mjölk och honung, och som vore härligast bland alla länder --

15 Yet, even I, lifted up my hand to them, in the desert,—That I would not bring them into the land which I had given to them, flowing with milk and honey, The beauty, it was, of all lands:

16 koska he pitivät minun oikeuteni halpoina, eivät vaeltaneet minun käskyjeni mukaan, vaan rikkoivat minun sapattini; sillä heidän sydämensä vaelsi heidän kivijumalainsa jäljessä.

16 detta därför att de föraktade mina rätter och icke vandrade efter mina stadgar, utan ohelgade mina sabbater, i det att deras hjärtan följde efter deras eländiga avgudar.

16 Because, my regulations, they had rejected, And, as for my statutes, they had not walked therein, My sabbaths also, had they profaned; For, after their manufactured gods, their heart, had been going.

17 Mutta minä säälin heitä, niin etten heitä hävittänyt enkä tehnyt heistä loppua erämaassa.

17 Men jag visade dem skonsamhet och fördärvade dem icke; jag gjorde icke alldeles ände på dem i öknen.

17 Nevertheless mine eye, threw a shield, over them, that they should not be destroyed; So I made not of them a full end, in the desert.

18 Sitten minä sanoin heidän lapsillensa erämaassa: Älkää vaeltako isäinne käskyjen mukaan, heidän

18 Och jag sade till deras barn i öknen: »I skolen icke vandra efter edra fäders stadgar och icke hålla deras rätter,

18 But I said unto their children, in the desert, In the statutes of your fathers, let it not be that ye walk, And their

oikeuksiansa älkää noudattako älkääkä saastuttako itseänne heidän kivijumalillansa.

ej heller orena eder på deras eländiga avgudar.

regulations, let it not be that ye observe,— And with their manufactured gods, let it not be that ye defile yourselves.

19 Minä olen Herra, teidän Jumalanne; minun käskyjeni mukaan vaeltakaa, minun oikeuksiani noudattakaa, ne pitäkää

19 Jag är HERREN, eder Gud; vandren efter mina stadgar och håller mina rätter och gören efter dem.

19 I, Yahweh, am your God, In my statutes, walk ye,—And my regulations, observe ye and do them;

20 ja pyhittäkää minun sapattini; ne olkoot merkkinä välillämme, minun ja teidän, että tulisitte tietämään, että minä olen Herra, teidän Jumalanne.

20 Och helgen mina sabbater, och må de vara ett tecken mellan mig och eder, för att man må veta att jag är HERREN, eder Gud.

20 My sabbaths also, hallow ye,—And they shall become a sign betwixt me and you, That it may be known, that, I, Yahweh, am your God.

21 Mutta lapset niskoittelivat minua vastaan: he eivät vaeltaneet minun käskyjeni mukaan, eivät noudattaneet minun oikeuksiani, niin että olisivat ne pitäneet, - jotka ihmisen on pidettävä, että hän niistä eläisi - ja rikkoivat minun sapattini. Niin minä ajattelin vuodattaa kiivauteni heidän ylitsensä ja panna vihani heissä täytäntöön erämaassa.

21 Men deras barn voro genssträviga mot mig; de vandrade icke efter mina stadgar och höllo icke mina rätter, så att de gjorde efter dem fastän den människa som gör efter dem får leva genom dem; de ohelgade ock mina sabbater. Då tänkte jag på att utgjuta min förtörnelse över dem och att uttömma min vrede på dem i öknen.

21 Notwithstanding, the children rebelled against me, In my statutes, walked they not, And my regulations, observed they not, to do them, Wherein the man, who shall do them, shall live, My sabbaths, they profaned. Therefore spake I of pouring out mine indignation upon them, to bring mine anger to an end against them, in the desert.

22 Mutta minä pidätin käteni ja tein, minkä tein, oman nimeni tähden,

22 Men jag drog min hand tillbaka, och vad jag gjorde, det gjorde

22 Howbeit I withdrew my hand, and wrought with effect, for the sake

ettei se tulisi häväistyksi pakanain silmissä, joitten silmäin edessä minä olin vienyt heidät pois.

jag för mitt namns skull, för att detta icke skulle bliva vanärat i de folks ögon, i vilkas åsyn jag hade fört dem ut.

of mine own Name,—that it should not be profaned before the eyes of the nations, before whose eyes I had brought them forth:

23 Kuitenkin minä kättä kohottaen vannoin heille erämaassa, että minä hajotan heidät pakanain sekaan ja sirotan heidät muihin maihin,

23 Likväl upplyfte jag min hand inför dem i öknen och svor att förskingra dem bland folken och förströ dem i länderna,

23 Even, I, lifted up my hand to them, in the desert,—That I would disperse them throughout the nations, And scatter them throughout the lands;

24 koska he eivät pitäneet minun käskyjäni, vaan ylenkatsoivat minun käskyni, rikkoivat minun sapattini ja heidän silmänsä pälyivät heidän isiensä kivijumalain perään.

24 eftersom de icke gjorde efter mina rätter, utan föraktade mina stadgar och ohelgade mina sabbater, och eftersom deras ögon hängde vid deras fäders eländiga avgudar.

24 Because, my regulations, had they not done, And, my statutes, they had rejected, My sabbaths also, they had profaned,—And, after the manufactured gods of their fathers, were their eyes [turned].

25 Niinpä minäkin annoin heille käskyjä, jotka eivät olleet hyviä, ja oikeuksia, joista he eivät voineet elää,

25 Därför gav jag dem ock stadgar som icke voro till deras båtnad, och rätter genom vilka de icke kunde bliva vid liv.

25 I myself, indeed, suffered them [to walk in] statutes which were, not good,—And regulations, in which they could not live.

26 ja annoin heidän saastua lahjoistansa, siitä, että polttivat uhrina kaiken, mikä avasi äidinkohdun, jotta saattaisin heidät kauhun valtaan ja he tulisivat tietämään, että minä olen Herra.

26 Och jag lät dem orena sig med sina offerskänker, med att låta allt som öppnade moderlivet gå genom eld, ty jag ville slå dem med förfäran, på det att de skulle förstå att jag är HERREN.

26 Yea I let them defile themselves with their gifts, when they caused every firstborn to pass through [the fire], —that I might make them desolate. To the end they might know, that, I, am Yahweh.

27 Sentähden puhu

27 Tala därför till

27 Therefore, speak

Israelin heimolle, ihmislapsi, ja sano heille: Näin sanoo Herra, Herra: Vielä niinkin ovat isänne minua herjanneet, että ovat olleet uskottomat minua kohtaan.

Israels hus, du människobarn, och säg till dem: Så säger Herren, HERREN: Också därmed hava edra fäder hädat mig, att de hava begått otrohet mot mig.

thou unto the house of Israel, Son of man, and say unto them, Thus, saith My Lord, Yahweh,– –Yet further in this, did your fathers, insult me, by the treachery wherewith they dealt treacherously against me;

28 Kun minä toin heidät maahan, jonka olin kättä kohottaen luvannut heille antaa, niin missä vain he näkivät korkean kukkulan tai tuuhean puun, siinä he uhrasivat teurasuhrinsa ja antoivat vihastuttavat uhrilahjansa, siinä panivat esiin suloisesti tuoksuvat uhrinsa ja siinä vuodattivat juomauhrinsa.

28 När jag hade låtit dem komma in i det land som jag med upplyft hand hade lovat att giva dem, och när de så där fingo se någon hög kulle eller något lummigt träd, då offrade de där sina slaktoffer och framburo där sina offergåvor, mig till förtörnelse, och läto där sina offers välbehagliga lukt uppstiga och utgöto där sina drickoffer.

28 When I brought them into the land, as to which I had lifted up mine hand to give it them, then beheld they every high hill and every tangled tree, And offered, there, their sacrifices, And presented, there, their provoking, gift, And placed, there, their satisfying, odour, And poured out, there, their drink–offerings.

29 Niin minä sanoin heille: 'Mikä tämä uhrikukkula on, jolle te menette?' Ja niin sai sellainen nimen uhrikukkula aina tähän päivään asti.

29 Då sade jag till dem: »Vad är detta för en offerhöjd, denna som I kommen till?» Därav fick en sådan plats namnet »offerhöjd», såsom man säger ännu i dag.

29 Therefore said I unto them, What! a high–place, whereinto ye, are entering? And so the name thereof hath been called High–place, unto this day.

30 Sentähden sano Israelin heimolle: Näin sanoo Herra, Herra: Ettekö te saastuta itseänne isienne tiellä?

30 Säg därför till Israels hus: Så säger Herren, HERREN: Skolen då I orena eder på samma sätt som edra fäder

30 Therefore, say thou unto the house of Israel, Thus, saith My Lord, Yahweh, Is it, in the way of your fathers,

Ettekö kulje uskottomina heidän iljetystensä jäljessä?

gjorde, och i trolös avfällighet löpa efter deras styggelser?

ye, are defiling yourselves,—And, after their abominations, that ye, are committing lewdness?

31 Ettekö ole saastuttaneet itseänne kaikilla kivijumalillanne aina tähän päivään asti, kun tuotte lahjojanne ja panette lapsenne käymään tulen läpi? Ja minäkö antaisin teidän kysyä minulta neuvoa, te Israelin heimo? Niin totta kuin minä elän, sanoo Herra, Herra, en anna minä teidän kysyä minulta neuvoa.

31 I orenen eder ännu i dag på alla edra eländiga avgudar, i det att I frambären åt dem edra offerskänker och låten edra barn gå genom eld. Skulle jag då låta fråga mig av eder, I av Israels hus? Nej, så sant jag lever, säger Herren, HERREN, ja låter icke fråga mig av eder.

31 Yea, when ye lift up your gifts, When ye cause your children to pass through the fire, Ye, are defiling yourselves unto all your manufactured gods, unto this day, And shall, I, be enquired of by you, O house of Israel? As I live, Declareth My Lord, Yahweh, Surely I will not be enquired of by you.

32 Se, mikä on tullut teidän mieleenne, ei totisesti ole tapahtuva - se, mitä sanotte: 'Me tahdomme olla pakanain kaltaisia, muitten maitten sukukuntain kaltaisia, niin että palvelemme puuta ja kiveä.'

32 Och förvisso skall icke det få ske som har kommit eder i sinnet, då I tänken: »Vi vilja bliva såsom hedningarna, såsom folken i andra länder: vi vilja tjäna trä och sten.

32 And, as for that which is rising up on your spirit, it shall, not at all come to pass, In that ye, are saying, Let us be like the nations, Like the families of the lands, By ministering unto Wood and Stone!

33 Niin totta kuin minä elän, sanoo Herra, Herra: totisesti minä olen hallitseva teitä väkevällä kädellä, ojennetulla käsivarrella ja vuodatetulla vihalla.

33 Så sant jag lever, säger Herren, HERREN, med stark hand och uträckt arm och utgjuten förtörnelse skall jag sannerligen regera över eder.

33 As I live, Declareth My Lord, Yahweh, Surely, with a strong hand, and, With an outstretched arm, and, With outpoured indignation, Will I be king over you;

34 Ja minä vien teidät pois kansojen seasta ja

34 Och med stark hand och uträckt arm och

34 And I will bring you forth from among the

kokoan teidät maista, joihin olitte hajotetut, väkevällä kädellä, ojennetulla käsivarrella ja vuodatetulla vihalla.

utgjuten förtörnelse skall jag föra eder ut ifrån folken och församla eder från de länder i vilka I ären förströdda.

peoples, And gather you together, out of the lands, throughout which ye have been dispersed, With a strong hand, and, With an outstretched arm, and, With outpoured indignation;

35 Ja minä tuon teidät kansojen erämaahan, ja siellä minä käyn oikeutta teidän kanssanne kasvoista kasvoihin.

35 Och jag skall föra eder in i Folkens öken, och där skall jag gå till rätta med eder, ansikte mot ansikte.

35 And I will bring you, into the desert of the peoples,—and will contend with you there, face to face.

36 Niinkuin minä kävin oikeutta isienne kanssa Egyptinmaan erämaassa, niin minä käyn oikeutta teidän kanssanne, sanoo Herra, Herra.

36 Likasom jag gick till rätta med edra fäder i öknen vid Egyptens land, så skall jag ock gå till rätta med eder, säger Herren, HERREN.

36 Just as I contended with yore fathers, in the desert of the land of Egypt, So, will I contend with you, Declareth My Lord, Yahweh;

37 Minä panen teidät kulkemaan sauvan alitse ja saatan teidät liiton siteeseen.

37 Och jag skall låta eder draga fram under staven och tvinga eder in i förbundets band.

37 And I will cause you to pass under the rod, And will bring you into the bond of the covenant;

38 Ja minä erotan teistä ne, jotka kapinoivat minua vastaan ja luopuvat minusta: muukalaisuutensa maasta minä vien heidät pois, mutta Israelin maahan he eivät tule; ja te tulette tietämään, että minä olen Herra.

38 Och jag skall rensa bort ifrån eder dem som sätta sig upp emot mig och avfalla från mig, jag skall skaffa bort dem ur det land där de nu bo, men in i Israels land skola de icke få komma; och I skolen förnimma att jag är HERREN.

38 And will sever from you, those who are rebelling and those who are transgressing against me, Out of the land of their sojournings, will I bring them forth, Yet, upon the soil of Israel, shall they not enter, So shall ye know, that, I, am Yahweh.

39 Mutta te, Israelin heimo! Näin sanoo Herra,

39 Men hören nu, I av Israels hus: Så säger

39 But, as for you, O house of Israel, Thus,

Herra: Menkää vain ja palvelkaa itsekukin omia kivijumalianne. Mutta vastedes te totisesti kuulette minua ettekä enää häpäise minun pyhää nimeäni lahjoillanne ynnä kivijumalillanne.

Herren, HERREN: Välan, gån åstad och tjänen edra eländiga avgudar, var och en dem han har. Sedan skolen I förvisso komma att höra på mig, och I skolen då icke mer ohelga mitt heliga namn med edra offerskänker och edra eländiga avgudar.

saith my Lord, Yahweh, Go, serve, every man, his own manufactured gods, Yet, afterwards, surely, Ye shall be ready to hearken unto me,—And, my holy name, shall ye profane no more, With your gifts, and, With your manufactured gods.

40 Sillä minun pyhällä vuorellani, Israelin korkealla vuorella, sanoo Herra, Herra, siellä he palvelevat minua, koko Israelin heimo, kaikki tyynni, mitä maassa on. Siellä minä heihin mielistyn, siellä minä halajan teidän antimianne, uutisverojanne, kaikkinaisia teidän pyhiä lahjojanne.

40 Ty på mitt heliga berg, på Israels höga berg, säger Herren, HERREN där skall hela Israels hus tjäna mig, så många därav som finnas i landet; där skall jag finna behag i dem, där skall jag hava lust till edra offergärder och till förstlingen av edra gåvor, vadhelst I viljen helga.

40 For, in my holy, mountain, In the mountain of the height of Israel, Declareth, My Lord, Yahweh, There, shall all the house of Israel, serve me, all of it, in the land, There, will I accept them, and, There, will I seek your heave–offerings, and the firstfruits of your gifts, in all your holy things:

41 Niinkuin suloisesti tuoksuvaan uhriin minä teihin mielistyn, kun minä vien teidät pois kansojen seasta ja kokoan teidät maista, joihin olette hajotetut, ja osoitan teissä pyhyyteni pakanain silmien edessä.

41 Vid den välbehagliga lukten skall jag finna behag i eder, när tiden kommer, att jag för eder ut ifrån folken och församlar eder från de länder i vilka I ären förströdda. Och jag skall bevisa mig helig på eder inför folkens ögon.

41 As a satisfying, odour, will I accept, you, Through my bringing you forth from among the peoples, And gathering you, out of the lands, throughout which ye have been dispersed; Thus will I hallow myself in you, before the eyes of the nations.

42 Ja te tulette

42 Ja, I skolen

42 So shall ye know,

tietämään, että minä olen Herra, kun minä tuon teidät Israelin maahan, siihen maahan, jonka minä kättä kohottaen olin luvannut antaa teidän isillenne.

43 Ja te muistatte siellä vaelluksenne ja kaikki tekonne, joilla olette itsenne saastuttaneet, ja teitä kyllästyttää oma itsenne kaikkien pahain töittenne tähden, mitä olette tehneet.

44 Ja te tulette tietämään, että minä olen Herra, kun minä teen teille, minkä teen, oman nimeni tähden, en teidän pahan vaelluksenne enkä riettaiden tekojenne ansion mukaan, te Israelin heimo; sanoo Herra, Herra.

45 Ja minulle tuli tämä Herran sana:

46 Ihmislapsi, käännä kasvosi etelää kohti, vuodata sanasi etelää vastaan ja ennusta kedon metsikköä vastaan, joka on Etelämaassa.

förnimma att jag är HERREN, när jag låter eder komma in i Israels land, det land som jag med upplyft hand lovade att giva åt edra fäder.

43 Och där skolen I tänka tillbaka på edra vägar och på alla de gärningar som I orenaden eder med; och I skolen känna leda vid eder själva för allt det onda som I haven gjort.

44 Och I skolen förnimma att jag är HERREN, när jag så handlar med eder, för mitt namns skull och icke efter edra onda vägar och edra skändliga gärningar, I av Israels hus, säger Herren, HERREN.

45 Och HERRENS ord kom till mig; han sade:

46 Du människobarn, vänd ditt ansikte söderut och predika mot söder; ja, profetera mot skogslandet söderut;

that, I, am Yahweh, Through my bringing you in unto the soil of Israel, Unto the land, as to which I lifted up my hand, to give it unto your fathers.

43 Then shall ye call to mind, there, your own ways, and all your own doings, wherewith ye had defiled yourselves,––And ye shall become loathsome in your own sight, for all your wickednesses, which ye have done.

44 So shall ye know, that, I, am Yahweh, Through my dealing effectively with you, for the sake of mine own Name,—Not according to your own wicked ways, Nor according to your corrupted doings, O house of Israel, Declareth My Lord, Yahweh.

45 Then came the word of Yahweh unto me, saying:

46 Son of man, Set thy face the way towards Teman, And drop [thy word] against the land of the sun, And prophesy unto the forest of the field of

		the South;
47 Ja sano Etelämaan metsikölle: Kuule Herran sana. Näin sanoo Herra, Herra: Katso, minä sytytän sinut tuleen, ja se kuluttaa kaikki sinun tuoreet puusi ja kuivat puusi. Ei sammu leimuava liekki, ja siitä kärventyvät kaikki kasvot, etelästä pohjoiseen asti;	47 säg till skogen söderut: Hör HERRENS ord: Så säger Herren, HERREN: Se, jag skall tända upp en eld i dig, och den skall förtära alla träd i dig, både de friska och de torra; den flammande lågan skall icke kunna släckas, och av den skola allas ansikten förbrännas, allas mellan söder och norr.	47 And thou shalt say to the forest of the South, Hear the word of Yahweh,—Thus, saith My Lord, Yahweh—Behold me! kindling in thee a fire, And it shall devour in thee every moist tree and every dry tree, The spreading flame, shall not be quenched, Then, shall be scorched thereby, all faces, from south to north;
48 ja kaikki liha on näkevä, että minä, Herra, olen sen sytyttänyt: se ei sammu.	48 Och allt kött skall se att jag, HERREN, har upptänt den; den skall icke kunna släckas.	48 And all flesh shall see, that, I, Yahweh, have kindled it,—It shall not be quenched.
49 Niin minä sanoin: Voi Herra, Herra! Ne sanovat minusta: 'Tämähän puhuu pelkkiä vertauksia.'	49 Och jag sade: »Ack, Herre, HERRE! Dessa säga om mig: 'Denne talar ju gåtor.'»	49 Then said I, Ah! My Lord, Yahweh: They, are saying of me, Is, not he a, putter forth of parables?
21 luku		
1 Ja minulle tuli tämä Herran sana:	1 Och HERRENS ord kom till mig; han sade:	1 Then came the word of Yahweh unto me, saying:
2 Ihmislapsi, käännä kasvosi Jerusalemia kohti, vuodata sanasi pyhäköitä vastaan ja ennusta Israelin maata vastaan ja sano Israelin maalle:	2 Du människobarn, vänd ditt ansikte mot Jerusalem och predika mot helgedomarna, ja, profetera mot Israels land.	2 Son of man, Set thy face against Jerusalem, And drop [thy word] against the holy places, And prophesy against the soil of Israel.
3 Näin sanoo Herra: Katso, minä käyn sinun	3 Och säg till Israels land: Så säger HERREN:	3 Thou shalt say then to the soil of Israel,

kimppuusi, vedän miekkani tupestaan ja hävitän sinusta vanhurskaan ja jumalattoman.

Se, jag skall vända mig mot dig och draga ut mitt svärd ur skidan och utrota ur dig både rättfärdiga och ogudaktiga.

Thus, saith Yahweh, Behold me against thee, Therefore will I bring forth my sword out of its sheath,—and will cut off from thee, the righteous and the lawless.

4 Koska minä tahdon hävittää sinusta vanhurskaan ja jumalattoman, sentähden lähtee tupestaan minun miekkani kaiken lihan kimppuun, etelästä pohjoiseen asti.

4 Ja, eftersom jag skall utrota ur dig både rättfärdiga och ogudaktiga, därför skall mitt svärd fara ut ur skidan och vända sig mot allt kött mellan söder och norr;

4 Because I have cut off from thee, the righteous and the lawless, Therefore, shall my sword go forth out of its sheath against all flesh, from south to north:

5 Ja kaikki liha tulee tietämään, että minä, Herra, olen vetänyt miekkani tupestaan; eikä se siihen enää palaja.

5 och allt kött skall förnimma att jag, HERREN, har dragit ut mitt svärd ur skidan; det skall icke mer stickas in igen.

5 So shall all flesh know, that, I, Yahweh, have brought forth my sword, out of its sheath,—it shall not return any more.

6 Mutta sinä, ihmislapsi, huokaile! Lanteet murtuneina, katkerassa tuskassa huokaile heidän silmiensä edessä.

6 Men du, människobarn, må sucka, ja, du må sucka inför deras ögon, som om dina länder skulle brista sönder i din bittra smärta.

6 Thou, therefore, O son of man, sigh,—In the sharp pain of thy loins and in bitterness, shalt thou sigh, before their eyes.

7 Ja kun he sinulta kysyvät: 'Minkätähden sinä huokailet?' niin sano: Sanoman tähden, sillä se saapuu, ja kaikki sydämet raukeavat, kaikki kädet herpoavat, kaikkien henki tyrmistyy, kaikki polvet käyvät veltoiksi kuin vesi. Katso, se tulee, se

7 Och när de fråga dig: »Varför suckar du?», då skall du svara: »För ett olycksbud, som när det kommer, skall göra att alla hjärtan förfäras och alla händer sjunka ned och alla sinnen omtöcknas och alla knän bliva såsom

7 And it shall come to pass, when they shall say unto thee, Wherefore art thou, sighing? that thou shalt say, For the report, because it cometh, When every heart, shall melt, And all hands, be unnerved, And every

tapahtuu; sanoo Herra, Herra.

vatten. Se, det kommer, ja, det fullbordas! säger Herren, HERREN.»

spirit, shall become faint, And, all knees, shall be weak as water, Lo! it cometh, and shall be brought to pass, Saith My Lord, Yahweh.

8 Ja minulle tuli tämä Herran sana:

8 Och HERRENS ord kom till mig; han sade:

8 And the word of Yahweh came unto me, saying:

9 Ihmislapsi, ennusta ja sano: Näin sanoo Herra. Sano: Miekka, miekka on teroitettu, on myös kirkkaaksi hiottu.

9 Du människobarn, profetera och säg: Så säger HERREN: Säg: Ett svärd, ja, ett svärd har blivit vässt och har blivit fejat.

9 Son of man, Prophesy, and thou shalt say, Thus, saith My Lord,—Say, A sword! a sword! Sharpened, moreover also furbished:

10 Teurasta teurastamaan se on teroitettu, salamoitsevaksi se on hiottu. Vai iloitsisimmeko? Vitsa, joka lyö minun poikaani, pitää halpana kaiken, mikä puuta on.

10 Det har blivit vässt, för att det skall anställa ett slaktande; det har blivit fejat, för att det skall blixtra. Eller skola vi få fröjd därav? Fröjd av det som bliver ett tuktoris för min son, ett för vilket intet trä kan bestå!

10 To make a slaughter, is it sharpened, That it may flash as lightning, is it furbished. Or shall we flourish the royal rod of my son, which despiseth every tree?

11 Ja hän on antanut sen hioa otettavaksi käteen; se miekka on teroitettu, on hiottu annettavaksi surmaajan käteen.

11 Nej, han har lämnat det till att fejas, för att det skall fattas i handen; svärdet har blivit vässt och fejat för att sättas i en dråpares hand.

11 It hath, however, been given to be furbished, that it may be grasped by the hand: The same, is a sword, sharpened, Yea, the same, is furbished, Ready to be given into the hand of the slayer.

12 Huuda ja valita, ihmislapsi, sillä tämä tapahtuu minun kansaani vastaan, kaikkia Israelin

12 Ropa och jämra dig, du människobarn, ty det drabbar mitt folk, det drabbar alla Israels

12 Make an outcry and howl, son of man, For, the same, hath come against my people, The

ruhtinaita vastaan: he ovat annetut alttiiksi miekalle, he ynnä minun kansani; lyö sentähden lanteeseesi.

hövdingar. De äro med mitt folk hemfallna åt svärdet; därför må du slå dig på länden.

same, is against all the princes of Israel,—Who are, thrown to the sword, with my people, Therefore, smite thou upon thy thigh.

13 Sillä vitsaa on jo koeteltu. Mutta entäpä, jos vitsa pitääkin halpana tämän kaiken? Se ei tapahdu, sanoo Herra, Herra.

13 Ty rannsakning har redan skett; huru skulle det då vara möjligt att riset icke drabbade, det ris för vilket intet kan bestå? säger Herren, HERREN.

13 For trial hath been made, What then, even though the royal rod despiseth, shall it not be? Demandeth My Lord, Yahweh.

14 Mutta sinä, ihmislapsi, ennusta ja lyö käsiäsi yhteen; tulkoon miekasta kaksi miekkaa, tulkoon kolme; se on surmattujen surmamiekka, miekka, joka surmaa suuretkin, joka kiertää heitä yltympäri,

14 Men du, människobarn, profetera och slå händerna tillsammans; må svärdet fördubblas, ja, bliva såsom tre, må det bliva ett mordsvärd, ett mordsvärd jämväl för den störste, svärdet som drabbar dem från alla håll.

14 Thou, therefore, son of man, Prophesy, and smite thy hands together, And let the sword smite twice, thrice, the sword of the slain! The same, is the great sword of the slain, that which hemmeth them in.

15 että sydän pelkoon menehtyisi, että kompastuksia olisi paljon. Kaikille heidän porteillensa minä olen asettanut miekan välkkymään. Voi, se on tehty salamaksi, on hiottu teurastukseen!

15 Ja, för att deras hjärtan må försmälta av ångest, och för att många må falla, skall jag sända det blänkande svärdet mot alla deras portar. Ack, det är gjort likt en blixt, det är draget för att slakta!

15 That the heart, may melt, And the overthrow be multiplied, at all their gates, I have recompensed a slaying by the sword: Surely it hath been made ready to flash like lightning, keen for slaughter.

16 Lyö terävästi oikealle, ojennu vasemmalle, mihin vain teräsi suunnataan.

16 Hugg lös med all makt åt höger, måtta åt vänster, varthelst din egg kan bliva riktad.

16 One firm stroke to the right, Turn to the left,—Whithersoever thine edge is directed,

17 Minäkin lyön käsiäni

17 Också jag skall slå

17 Yea, even I myself,

yhteen ja tyydytän kiivauteni. Minä, Herra, olen puhunut.

mina händer tillsammans och släcka min vrede. Jag, HERREN, har talat.

will smite my hands together, And will cause mine indignation to find rest,—I, Yahweh, have spoken.

18 Ja minulle tuli tämä Herran sana:

18 Och HERRENS ord kom till mig; han sade:

18 Then came the word of Yahweh unto me, saying:

19 Sinä, ihmislapsi, laita kaksi tietä, Baabelin kuninkaan miekan tulla. Samasta maasta lähteköötmolemmat. Ja veistä viitta; veistä se kaupunkiin vievän tien suuhun.

19 Du människobarn, märk ut åt dig två vägar på vilka den babyloniske konungens svärd kan gå fram; låt båda gå ut från ett och samma land. Skär så ut en vägvisare, skär ut den för den plats där stadsvägarna skilja sig.

19 Thou, therefore, son of man, Appoint thee two ways, For the sword of the king of Babylon to enter, Out of one land shall those two [ways] come,—And, a hand, engrave thou, At the head of the way to the city, engrave it.

20 Laita tie miekan tulla ammonilaisten Rabbaan sekä Juudaan, varustettuun Jerusalemiin.

20 Märk ut såsom det håll dit svärdet kan gå dels Rabba i Ammons barns land, dels Juda med det befästa Jerusalem.

20 A way, shalt thou appoint, for the sword, to enter, Even to Rabbah of the sons of Ammon,—And to Judah, against Jerusalem, the defenced,

21 Sillä Baabelin kuningas seisahtuu tien haaraan, molempain teitten suuhun, taikojansa taikomaan: hän puhdistaa nuolia, kysyy kotijumalilta, tarkkaa maksaa.

21 Ty konungen i Babel står redan vid vägskälet där de båda vägarna begynna; han vill låta spå åt sig, han skakar pilarna, han rådfrågar sina husgudar, han ser på levern.

21 For the king of Babylon, hath come to a stand, At the parting of the way, At the head of the two ways, To divine a divination: He hath shaken with arrows, He hath asked of the household gods, He hath inspected the liver.

22 Hänen oikeaan käteensä tulee Jerusalemin arpa: panna

22 I sin högra hand får han då ut lotten »Jerusalem», för att

22 On his right hand, hath come the divination—Jerusalem!

muurinmurtajia, avata suu ärjyntään, kohottaa sotahuuto, panna muurinmurtajia portteja vastaan, luoda valli, rakentaa saartovarusteet.

han där skall sätta upp murbräckor, öppna sin mun till krigsrop, upphäva sin röst till härskri, för att han där skall sätta upp murbräckor mot portarna, kasta upp en vall och bygga en belägringsmur. --

To plant battering-rams. To open a hole by breach, To lift up the voice, with a war-shout,—To plant battering-rams against the gates, To cast up an earth-work, To build a siege-wall.

23 Mutta Jerusalemin asukkaiden silmissä tämä on pettävää taikomista: heillähän on valojen valat; mutta hän saattaa muistoon syntivelan, että he joutuisivat kiinni.

23 Detta synes dem vara en falsk spådom: de hava ju heliga eder. Men han uppväcker minnet av deras missgärning, och så ryckas de bort.

23 Though it will become to them a veritably false, divination in their eyes, even when bound by oaths to them, Yet, he, calling to mind iniquity, [will determine] that it shall be captured.

24 Sentähden, näin sanoo Herra, Herra: Koska te olette saattaneet muistoon syntivelkanne, kun rikkomuksenne ovat tulleet julki, niin että teidän syntinne on näkyvissä kaikissa teidän teoissanne, niin - koska te olette saatetut muistoon - teidät otetaan käsin kiinni.

24 Därför säger Herren, HERREN så: Eftersom I haven uppväckt minnet av eder missgärning i det att edra överträdelser hava blivit uppenbara, så att eder syndfullhet visar sig i allt vad I gören, ja, eftersom minnet av eder har blivit uppväckt, därför skolen I komma att med makt ryckas bort.

24 Therefore, Thus, saith My Lord, Yahweh, Because ye have brought to mind your iniquity, by revealing your transgressions, causing your sins to appear, in all your doings,—Because ye have brought yourselves to mind, By force, shall ye be captured.

25 Ja sinä saastutettu, jumalaton, sinä Israelin ruhtinas, jonka päivä on silloin tullut, kun syntivelka on loppumäärässään!

25 Och du, dödsdömde, ogudaktige furste över Israel, du vilkens dag kommer, när din missgärning har nått sin gräns,

25 Thou, therefore, O profane, lawless one, prince of Israel,—Whose day, hath come, in a time of final iniquity:

26 Näin sanoo Herra, Herra: Ota pois käärelakki, nosta pois kruunu.

26 så säger Herren, HERREN: Tag av dig huvudbindeln, lyft av dig kronan. Det som nu är skall icke förbliva vad det är; vad lågt är skall upphöjas, och vad högt är skall förödmjukas.

26 Thus, saith My Lord, Yahweh, Remove the turban, And lift off the crown,—This, not that, The abased, exalt, And, the exalted, abase.

27 Tämä ei jää tällensä: alhainen korotetaan, korkea alennetaan. Raunioiksi, raunioiksi, raunioiksi minä panen tämän; eikä tästä ole jäävä mitään, kunnes tulee hän, jolla on oikeus, ja minä annan sen hänelle.

27 Omstörtas, omstörtas, omstörtas skall detta av mig; också detta skall vara utan bestånd, till dess han kommer, som har rätt därtill, den som jag har givit det åt.

27 An overthrow, overthrow, overthrow, will I make it,—Even this, hath not befallen until the coming of One to whom belongeth the right, Then will I bestow it.

28 Ja sinä, ihmislapsi, ennusta ja sano: Näin sanoo Herra, Herra ammonilaisia ja heidän herjauksiansa vastaan: Sano näin: Miekka, miekka on paljastettu, teurastukseen hiottu, saamaan kyllänsä, salamoitsemaan,

28 Och du, människobarn, profetera Och såg: Så säger Herren, HERREN om Ammons barn och om deras smädelser: Säg: Ett svärd, ja, ett svärd är draget, det är fejat för att slakta för att varda mättat och för att blixtra,

28 Thou, therefore, son of man, Prophesy and say, Thus, saith My Lord, Yahweh, As to the sons of Ammon, and as to their reproach, Yea thou shalt say, A sword! a sword! Drawn, for slaughter, Furbished, that when it beginneth, it may flash like lightning;

29 vaikka sinulle petollisia näkyjä nähdään, valheita ennustellaan, että sinut muka pannaan tallaamaan saastaisten, jumalattomain niskaa, joitten päivä on silloin tullut, kun syntivelka on loppumäärässään.

29 mitt under det att man skådar åt dig falska profetsyner och spår åt dig lögnaktiga spådomar om att du skall sättas på de dödsdömda ogudaktigas hals, vilkas dag kommer, när

29 Since they see for thee, false visions, Since they divine for thee, lies, To stretch thee upon the necks of them who are the most profaned of lawless ones, Whose day, hath come, in a time of final

missgärningen har nått sin gräns.

iniquity,

30 Pane se tuppeensa takaisin. Paikassa, jossa olet luotu, synnyinmaassasi, minä tahdon sinut tuomita.

30 Må det stickas i skidan igen. I den trakt där du är skapad, i det land varifrån du stammar, där skall jag döma dig.

30 Put it back into its sheath! In the place where thou wast created, In the land of thy nativity, will I judge, thee

31 Minä vuodatan sinun ylitsesi kiivastukseni, puhallan sinuun vihani tulen ja annan sinut raakain miesten käsiin, turmiontekijäin.

31 Jag skall Utgjuta min vrede över dig, jag skall mot dig blåsa upp min förgrymmelses eld; och jag skall giva dig till pris åt vilda människor, åt män som äro mästare i att fördärva.

31 Then will I pour out upon thee mine indignation, With the fire of mine outburst, will I blow upon thee; and will deliver thee up into the hand of brutish men, skilled to destroy.

32 Tulen kulutettavaksi sinut annetaan, sinun veresi on oleva keskellä maata, ei sinua enää muisteta. Sillä minä, Herra, olen puhunut.

32 Du skall bliva till mat åt elden, ditt blod skall flyta i landet; ingen skall mer tänka på dig. Ty jag, HERREN, har talat.

32 For the fire, shalt thou serve as fuel, Thy blood, shall be in the midst of the land,— Thou shalt not be remembered, For, I, Yahweh, have spoken.

22 luku

1 Ja minulle tuli tämä Herran sana:

1 Och HERRENS ord kom till mig; han sade:

1 And the word of Yahweh came unto me, saying:

2 Sinä, ihmislapsi, etkö tuomitse, etkö tuomitse verivelkojen kaupunkia? Tee sille tiettäväksi kaikki sen kauhistukset

2 Du människobarn, vill du döma ja, vill du döma blodstaden? Förehåll henne då alla hennes styggelser

2 Thou, therefore, son of man, Wilt thou judge, wilt thou judge, the city of bloodshed; and cause her to know all her abominations?

3 ja sano: Näin sanoo Herra, Herra: Voi kaupunkia, joka on vuodattanut

3 och säg: Så säger Herren, HERREN: Du stad som utgjuter dina invånares blod, så att

3 Thou shalt say then, Thus, saith My Lord, Yahweh, A city shedding blood in her own midst,

keskuudessaan verta, että tulisi sen aika, ja tehnyt itselleen kivijumalia, että se siitä saastuisi!

4 Verestäsi, jonka olet vuodattanut, sinä olet tullut vikapääksi, ja kivijumalistasi, jotka olet tehnyt, sinä olet saastunut; sinä olet jouduttanut päiviäsi ja olet vuottesi määrään päässyt. Sentähden minä annan sinut pakanain häväistäväksi ja kaikkien maitten pilkaksi.

5 Läheiset ja kaukaiset pilkkaavat sinua, jonka nimi on saastutettu ja jossa on hämminkiä paljon.

6 Katso, Israelin ruhtinaat sinussa luottavat kukin omaan käsivarteensa vuodattaaksensa verta.

7 Isää ja äitiä sinussa ylenkatsotaan, muukalaiselle sinun keskelläsi tehdään väkivaltaa, orpoa ja leskeä sinussa sorretaan.

din stund måste komma, du som gör eländiga avgudar åt dig och så bliver orenad!

4 Genom det blod som du har utgjutit har du ådragit dig skuld, och genom de eländiga avgudar som du har gjort har du orenat dig; så har du påskyndat dina dagars slut och nu hunnit gränsen för dina år. Därför skall jag låta dig bliva till smälek för folken och till spott för alla länder.

5 Ja, både nära och fjärran skall man bespotta dig, du vilkens namn är skändat, du förvirringens stad.

6 Se, hos dig trotsa Israels hövdingar var och en på sin arm, om det gäller att utgjuta blod.

7 Över fader och moder uttalar man förbannelser hos dig; mot främlingen övar man våld hos dig; den faderlöse och änkan

That her time, might come, Therefore hath she been making manufactured gods for herself, to be defiled.

4 Because of the blood which thou hast shed, hast thou become guilty, And, with the manufactured gods which thou hast made, hast thou defiled thyself, Thus hast thou brought near thy days, And hast come unto thy years,—For this cause, have I delivered thee, As a reproach, to the nations, And as a derision, to all the lands.

5 They who are near, and they who are far off from thee, shall shew themselves derisive over thee,—O thou of impure name, abounding in confusion!

6 Lo! the, princes of Israel, every man for his own arm, have they been in thee, For the sake of shedding blood.

7 Father and mother, have they despised in thee, To the sojourner, have they dealt with oppression, in the midst of thee,—The fatherless

förtrycker man hos dig.

and the widow, have they maltreated in thee:

8 Mikä on minulle pyhitettyä, sitä sinä halveksit, minun sapattini sinä rikot.

8 Mina heliga ting föraktar du, och mina sabbater ohelgar du.

8 My holy things, hast thou despised,—And, my sabbaths, hast thou profaned:

9 Sinussa on niitä, jotka panettelevat vuodattaaksensa verta. Uhrivuorilla sinussa syödään. Ilkitöitä sinun keskelläsi tehdään.

9 Förtalare finnas hos dig, om det gäller att utgjuta blod. Man håller hos dig offermåltider på bergen; man bedriver hos dig vad skändligt är.

9 Slanders, have arisen in thee, For the sake of shedding blood,—And, unto the mountains, have they eaten in thee, Lewdness, have they practised in the midst of thee:

10 Isän häpy sinussa paljastetaan. Naiselle, joka on saastainen kuukautistilansa tähden, tehdään sinussa väkivaltaa.

10 Man blottar sin faders blygd hos dig; man kränker hos dig kvinnan, när hon har sin orenhets tid.

10 A father's shame, hath been uncovered in thee, Her that was unclean in her removal, have they humbled in thee;

11 Toinen harjoittaa kauhistusta toisensa vaimon kanssa, mies saastuttaa sukurutsauksessa miniänsä, mies tekee sinussa väkivaltaa sisarelleen, isänsä tyttärelle.

11 Man bedriver styggelse, var och en med sin nästas hustru; ja, man orenar i skändlighet sin sons hustru; man kränker hos dig sin syster, sin faders dotter.

11 And, one man, with the wife of his neighbour, hath wrought abomination, And, another, hath defiled, his daughter–in–law, by shameful deed,—And, another, his own sister, daughter of his own father, hath humbled in thee:

12 Sinussa otetaan lahjuksia veren vuodattamiseksi, sinä otat korkoa ja voittoa, kiskot väkivaltaisesti lähimmäistäsi, mutta minut sinä unhotat, sanoo Herra, Herra.

12 Man tager hos dig mutor för att utgjuta blod; ja, du ockrar och tager ränta och skinnar din nästa med våld, och mig förgäter du, säger Herren, HERREN.

12 Bribes, have they accepted in thee, For the sake of shedding blood,—Interest and increase, hast thou accepted, And thou hast overreached thy neighbour, by

oppression, And, me, hast thou forgotten, Declareth My Lord, Yahweh.

13 Mutta katso, minä lyön käsiäni yhteen sinun väärän voittosi tähden, jota olet hankkinut, ja sinun verivelkojesi tähden, joita keskuudessasi on.

13 Men se, jag slår mina händer tillsammans i harm över det skinneri du övar, och i harm över det blod som du utgjuter hos dig.

13 Lo! therefore, I have smitten my hand, At thine unjust gain which thou hast made—And over thy bloodshed, which they have caused in thy midst.

14 Kestääköhän rohkeutesi, pysyvätköhän kätesi lujina niinä päivinä, joina minä sinulle teen, minkä teen? Minä, Herra, olen puhunut, ja minä teen sen.

14 Menar du att ditt mod skall bestå, eller att dina händer skola vara starka nog, när tiden kommer, att jag utför mitt verk på dig? Jag HERREN, har talat, och jag fullbordar det också.

14 Can thy heart endure, or can thy hands be strong, in the days when I, am dealing with thee? I, Yahweh, have spoken, and will perform.

15 Minä hajotan sinut pakanain sekaan ja sirotan sinut muihin maihin ja poistan sinusta saastaisuutesi.

15 Jag skall förskingra dig bland folken och förströ dig i länderna; så skall jag taga bort ifrån dig all din orenhet.

15 Therefore will I disperse thee among the nations, And scatter thee throughout the lands,—And will cause to cease thine impurity out of thee;

16 Sinä tulit saastaiseksi oman itsesi tähden kansojen silmissä, mutta sinä tulet tietämään, että minä olen Herra.

16 Du skall bliva vanärad inför folkens ögon, genom din egen skuld; och du skall förnimma att jag är HERREN.

16 So shalt thou be profaned in thyself, before the eyes of nations, Thus shalt thou know, that, I, am Yahweh.

17 Ja minulle tuli tämä Herran sana:

17 Och HERRENS ord kom till mig; han sade:

17 Then came the word of Yahweh unto me, saying:

18 Ihmislapsi, Israelin heimo on kuonaksi tullut. He ovat kaikki tyynni

18 Du människobarn, Israels hus har för mig blivit slagg; de äro

18 Son of man, The house of Israel, hath become to me, dross,—

vaskea, tinaa, rautaa ja lyijyä ahjossa; he ovat tulleet hopean kuonaksi.

allasammans blott koppar, tenn, järn och bly i ugnen; de äro ett silver som kan räknas för slagg.

They all, are copper and tin and iron and lead, in the midst of a furnace, The dross of silver, have they become.

19 Sentähden, näin sanoo Herra, Herra: Koska te kaikki tyynni olette tulleet kuonaksi, sentähden, katso, minä kokoan teidät keskelle Jerusalemia.

19 Därför säger Herren, HERREN så: Eftersom I allasammans haven blivit slagg, se, därför skall jag hopsamla eder i Jerusalem.

19 Therefore, Thus, saith My Lord, Yahweh, Because ye all are become dross, Therefore, behold me! gathering you, into the midst of Jerusalem:

20 Niinkuin hopea, vaski, rauta, lyijy ja tina kootaan keskelle ahjoa, että niihin lietsottaisiin tulta ja ne sulatettaisiin, niin minä vihassani ja kiivaudessani teidät kokoan ja asetan ahjoon ja sulatan.

20 Likasom man hopsamlar silver, koppar, järn, bly och tenn i ugnen och där blåser upp eld under det och smälter det, så skall jag i min vrede och förtörnelse hopsamla eder och kasta eder i ugnen och smälta eder.

20 As they gather silver and copper and iron and lead and tin, into the midst of a furnace, to blow upon it the fire, to melt it, So, will I gather, in mine anger and in mine indignation, and will let be, and will melt you;

21 Minä kerään teidät ja lietson teihin vihani tulta, ja te sulatte keskellä Jerusalemia.

21 Ja, jag skall samla eder tillhopa; och blåsa upp min förgrymmelses eld under eder, för att I man smältas däri.

21 Yea I will gather you, together, and blow upon you, with the fire of my wrath,—And ye shall be melted in the midst thereof:

22 Niinkuin hopea sulatetaan keskellä ahjoa, niin sulatetaan teidät sen keskellä. Ja te tulette tietämään, että minä, Herra, olen vuodattanut kiivauteni teidän ylitsenne.

22 Likasom silver smältes i ugnen, så skolen I smältas däri; och I skolen förnimma att det är jag, HERREN, som utgjuter min förtörnelse över eder.

22 As silver is melted, in he midst of a furnace, So, shall ye be melted in the midst thereof,—Then shall ye know, that, I Yahweh, have poured out mine indignation upon you.

23 Ja minulle tuli tämä

23 Och HERRENS ord

23 And the word of

Herran sana:

kom till mig; han sade: Du människobarn, säg till dem:

Yahweh came unto me, saying:

24 Ihmislapsi, sano sille: Sinä olet maa, jota ei ole puhdistettu, joka ei ole saanut sadetta vihan päivänä.

24 Du är ett land som icke bliver renat, icke varder sköljt av regn på vredens dag.

24 Son of man, say to her, Thou, art a land, that is, not to be rained upon, nor to receive fruitful showers, in the day of indignation.

25 Profeettain salaliitto sen keskellä on niinkuin ärjyvä, saalista raateleva leijona: he syövät sieluja, ottavat aarteet ja kalleudet ja lisäävät sen keskuudessa sen leskien lukua.

25 De profeter som där finnas hava sammansvurit sig och blivit såsom rytande, rovgiriga lejon; de äta upp själar, de riva till sig gods och dyrbarheter och göra många till änkor därinne.

25 Because, her princes in her midst, are like a roaring lion, rending prey,—Life, have they devoured, Wealth and precious things, have they been wont to take, Her widows, have they multiplied in her midst.

26 Sen papit tekevät väkivaltaa minun lailleni ja häpäisevät sitä, mikä on minulle pyhitetty, eivät tee erotusta pyhän ja epäpyhän välillä, eivät tee tiettäväksi, mikä on saastaista, mikä puhdasta, ja sulkevat silmänsä minun sapateiltani, niin että minä tulen häväistyksi heidän keskellänsä.

26 Prästerna där våldföra min lag och ohelga mina heliga ting; de göra ingen åtskillnad mellan heligt och oheligt och undervisa icke om skillnaden mellan rent och orent. De tillsluta sina ögon för mina sabbater, och så bliver jag ohelgad mitt ibland dem.

26 Her priests, have done violence to my law, And have profaned my holy things, Between the hallowed and the common, have they put no difference, And, between the unclean and clean, have they not taught men to discern,—And, from my sabbaths, have they hid their eyes, So that I have been profaned in their midst.

27 Sen päämiehet siellä ovat niinkuin saalista raatelevaiset sudet: he vuodattavat verta,

27 Furstarna därinne äro såsom rovgiriga vargar; de utgjuta blod och förgöra själar för

27 Her rulers within her, have been like wolves, rending prey,—In shedding blood, In

hukuttavat sieluja kiskoaksensa väärää voittoa.

att skaffa sig vinning.

destroying lives, For the sake of getting dishonest gain.

28 Sen profeetat valkaisevat heille kaiken kalkilla, kun näkevät petollisia näkyjä ja ennustelevat heille valheita sanoen: 'Näin sanoo Herra, Herra', vaikka Herra ei ole puhunut.

28 De profeter som de hava tjäna dem såsom vitmenare; de skåda åt dem falska profetsyner och spå åt dem lögnaktiga spådomar; de säga: »Så säger Herren, HERREN», och det fastän HERREN icke har talat.

28 And, her prophets, have coated it for them with whitewash, Seeing visions of falsehood, And divining for them lies,—Saying, Thus, saith My Lord, Yahweh, when, Yahweh, hath not spoken.

29 Maan kansa harjoittaa väkivaltaa, riistää ja raastaa: kurjaa ja köyhää he sortavat, muukalaiselle tekevät väkivaltaa oikeudesta välittämättä.

29 Folket i landet begår våldsgärningar och tager rov; den arme och fattige förtrycka de, och mot främlingen öva de våld, utan lag och rätt.

29 The people of the land, have exacted oppression, and seized plunder,—Even, the afflicted and the needy, have they maltreated, And, the sojourner, have they oppressed, without justice.

30 Minä etsin heidän joukostansa miestä, joka korjaisi muurin ja seisoisi muurinaukossa minun edessäni maan puolesta, etten minä sitä hävittäisi, mutta en löytänyt.

30 Jag söker bland dem efter någon som skulle kunna uppföra en mur och träda fram i gapet inför mig till försvar för landet, på det att jag icke må fördärva det; men jag finner ingen.

30 Then sought I from among them, a man, Who could build up a wall, And stand in the breach, before me in behalf of the land, So that I might not destroy her,—But I found none.

31 Sentähden minä vuodatan heidän ylitsensä kiivauteni, hukutan heidät vihani tulella ja annan heidän vaelluksensa tulla heidän päänsä päälle, sanoo Herra, Herra.

31 Därför utgjuter jag min vrede över dem och gör ände på dem med min förgrymmelses eld. Deras gärningar skall jag låta komma över deras huvuden, säger Herren, HERREN.

31 Therefore have I poured out upon them mine indignation, In the fire of mine outburst, have I consumed them,—Their way, upon their own head, have I placed, Declareth My

Lord, Yahweh.

23 luku

1 Ja minulle tuli tämä Herran sana:

1 Och HERRENS ord kom till mig; han sade:

1 And the word of Yahweh came unto me, saying:

2 Ihmislapsi, oli kaksi naista, saman äidin tyttäriä.

2 Du människobarn, det var en gång två kvinnor, döttrar till en och samma moder.

2 Son of man, Two women, daughters of one mother, there were;

3 He harjoittivat haureutta Egyptissä; nuoruudessaan he haureutta harjoittivat. Siellä heidän rintojansa likisteltiin ja heidän neitsyellisiä nisiänsä puristeltiin.

3 Dessa bedrevo otukt i Egypten; de gjorde det redan i sin ungdom. Där kramades deras bröst, och där smekte man deras jungfruliga barm.

3 And they became unchaste in Egypt, In their youth, became they unchaste, There, were handled their breasts, And, there, were pressed their virgin bosoms.

4 Heidän nimensä olivat: vanhemman Ohola ja hänen sisarensa Oholiba. Sitten he tulivat minun omikseni ja synnyttivät poikia ja tyttäriä. - Heidän nimensä: Samaria on Ohola ja Jerusalem Oholiba.

4 Den äldre hette Ohola, och hennes syster Oholiba. Därefter blevo de mina, och födde söner och döttrar. Och om deras namn är att veta att Ohola är Samaria, och Oholiba Jerusalem.

4 And their names were Oholah—the elder, And Oholibah—her sister, And they became mine, and bare sons and daughters,—And as for their names, Samaria, was Oholah, And, Jerusalem, was Oholibah.

5 Mutta Ohola harjoitti haureutta, vaikka oli minun, ja himoitsi rakastajiansa, assurilaisia, naapureita,

5 Men Ohola bedrev otukt i stället för att hålla sig till mig; hon upptändes av lusta till sina älskare hennes grannar assyrierna,

5 Then became Oholah unchaste, after she had become mine,—And lusted after her lovers, For Assyrians, so warlike,

6 jotka olivat punasiniseen purppuraan puettuja ja olivat käskynhaltijoita ja

6 där de kommo klädda i mörkblå purpur och voro ståthållare och landshövdingar,

6 Clothed in blue, Governors and deputies, Attractive young men, all of them,—Horsemen,

päämiehiä, komeita nuorukaisia kaikki, ratsumiehiä, hevosen selässä ajajia.

vackra unga män allasammans, ryttare som redo på hästar.

riding on horses.

7 Ja hän antautui haureuteen näiden kanssa, jotka olivat Assurin valiopoikia kaikki; ja keitä vain hän himoitsi, niiden kaikkien kanssa hän saastutti itsensä kaikilla heidän kivijumalillaan.

7 Hon gav åt dem sin trolösa älskog, åt Assurs alla yppersta söner; och varhelst hon upptändes av lusta, där orenade hon sig på alla deras eländiga avgudar

7 So she bestowed her unchastities upon them, The choicest men of Assyria, all, of them,—And, with whomsoever she lusted after—with all their manufactured gods, she defiled herself.

8 Mutta Egyptin-aikaista haureuttansa hän ei jättänyt, sillä he olivat maanneet hänen kanssansa hänen nuoruudessaan, olivat puristelleet hänen neitsyellisiä nisiänsä ja vuodattaneet hänen ylitsensä haureuttaan.

8 Men ändå uppgav hon icke sin otukt med egyptierna, som hade fått ligga hos henne i hennes ungdom, och som hade smekt hennes jungfruliga barm och slösat på henne sin otukt.

8 And, her unchaste doings from the time she was in Egypt, had she not forsaken, For, with her, had they lain in her youth, Yea, they, had pressed her virgin bosoms,—and had poured out their unchastity upon her.

9 Sentähden minä annoin hänet rakastajainsa käsiin, Assurin poikain käsiin, joita hän oli himoinnut.

9 Därför gav jag henne till pris åt hennes älskare, åt Assurs söner, till vilka hon var upptänd av lusta.

9 Therefore, did I deliver her into the hand of her lovers,—Into the hand of the sons of Assyria, after whom she lusted:

10 He paljastivat hänen häpynsä ja ottivat hänen poikansa ja tyttärensä ja tappoivat hänet itsensä miekalla, niin että hänestä tuli varoittava esimerkki muille naisille, ja panivat hänessä toimeen tuomiot.

10 Och sedan dessa hade blottat hennes blygd, förde de bort hennes söner och döttrar och dräpte henne själv med svärd; så blev hon en varnagel för andra kvinnor, då nu dom blev hållen över henne.

10 They, disclosed her shame, Her sons and her daughters, took they away, And, herself––with the sword, they slew,—Thus became she a by–word among women, when, judgments, they had executed upon her.

11 Mutta hänen sisarensa Oholiba, vaikka näki tämän, oli himossaan vielä häntäkin riettaampi ja oli haureudessaan vielä riettaampi, kuin hänen sisarensa oli ollut haureudessaan.

11 Men fastän hennes syster Oholiba såg detta, upptändes hon av lusta ännu värre och drev sin otukt ännu längre än systern.

11 And, though her sister Oholibah saw, Yet became she more corrupt in her lust than the other,—And, her unchaste doings, exceeded the unchaste doings of her sister.

12 Hän himoitsi Assurin poikia, jotka olivat käskynhaltijoita, päämiehiä, naapureita, pulskasti puettuja, ratsumiehiä, hevosen selässä ajajia, komeita nuorukaisia kaikki.

12 Hon upptändes av lusta till Assurs söner; de voro ju ståthållare och landshövdingar och voro hennes grannar, de kommo klädda i präktig dräkt, ryttare som redo på hästar, vackra unga män allasammans.

12 After the sons of Assyria, she lusted, Governors and deputies so warlike. Clothed in splendid array, Horsemen, riding on horses,—Attractive young men, all, of them.

13 Silloin minä näin, että hän saastutti itsensä: sama oli tie kumpaisellakin.

13 Och jag såg att också hon orenade sig; båda gingo de samma väg.

13 So I saw, that she defiled herself,—One way, had they both.

14 Mutta hän meni vielä pitemmälle haureudessaan; kun hän näki seinään piirrettyjä miehiä, kaldealaisten kuvia, punavärillä piirrettyjä,

14 Men denna drev sin otukt ännu längre. Ty när hon fick se mansbilder inristade i väggen, beläten av kaldéer, som man hade inristat och målat röda med dyrbar färg,

14 Yet did she add, unto her unchaste doings,—when she saw men portrayed upon the wall, likenesses of Chaldeans, Portrayed with vermilion:

15 vyö vyötettynä kupeille, päässä muhkea päähine, sankarien näköisiä kaikki, Baabelin poikain muotoisia, joiden synnyinmaa on Kaldea,

15 framställda med gördlar kring sina länder och med ståtliga huvudbonader, allasammans lika kämpar, ja, när hon fick se dessa bilder av Babels söner, av de

15 Girded with waistcloths upon their loins, With overhanging high turbans upon their heads, In appearance, knights, all, of them,—The likeness of the sons of Babylon of

16 niin hän silmän näkemältä sai himon heihin ja lähetti lähettiläitä heidän luoksensa Kaldeaan.

17 Niin Baabelin pojat tulivat ja makasivat hänen kanssaan hekumassa ja saastuttivat hänet haureudellaan, niin että hän saastui heistä. Sitten hänen sielunsa vieraantui heistä.

18 Mutta kun hän paljasti haureutensa ja paljasti häpynsä, niin minun sieluni vieraantui hänestä, niinkuin minun sieluni oli vieraantunut hänen sisarestansa.
19 Mutta hän yhä enensi haureuttaan, kun muisti nuoruutensa päivät, jolloin oli haureutta harjoittanut Egyptin maassa.
20 Ja hän sai himon heidän hekumoitsijoihinsa, joilla on jäsen kuin aaseilla ja vuoto kuin orheilla.

21 Ja sinä etsit nuoruutesi iljettävyyttä, jolloin egyptiläiset

män som hade sitt fädernesland i Kaldeen;
16 då upptändes hon av lusta till dem, strax när hon såg dem för sina ögon. Och hon sände bud till dem i Kaldeen;
17 och Babels söner kommo till henne och lågo hos henne i älskog och orenade henne genom sin otukt. Först sedan hon hade blivit orenad av dem, vände sig hennes själ ifrån dem.
18 Men när hon så öppet bedrev sin otukt och blottade sin blygd, då vände sig min själ ifrån henne, likasom den hade vänt sig ifrån hennes syster.
19 Dock drev hon sin otukt ännu längre: hon mindes sin ungdoms dagar, då hon bedrev otukt i Egyptens land;

20 och så upptändes hon åter av lusta till bolarna där, som hade kött såsom åsnor och flöde såsom hästar.

21 Ja, din håg stod åter till din ungdoms skändlighet, när

Chaldea, the land of their birth.
16 Then lusted she after them, as soon as her eyes beheld them,—And she sent messengers unto them, to Chaldea.
17 Then, came in unto her, the sons of Babylon, into the bed of endearments, and defiled her with their unchaste doings,—And she, defiled herself with them, And then was her soul torn from them.
18 Thus disclosed she her unchaste desires, And disclosed, her shame,—So my soul was torn from her, Just as my soul had been torn from her sister.
19 Yea she multiplied her unchaste desires,—calling to mind the days of her youth, when she was unchaste in the land of Egypt;
20 So she lusted after their courtiers,—Whose flesh was, the flesh of asses, and, Whose issue was, the issue of horses.
21 Yea thou didst look about for the lewdness of thy youth,—When

puristelivat nisiäsi nuorekkaiden rintojesi tähden.

22 Sentähden, Oholiba, näin sanoo Herra, Herra: Katso, minä nostatan sinun kimppuusi rakastajasi, joista sielusi on vieraantunut, ja tuon heidät sinun kimppuusi joka taholta:

23 Baabelin pojat ja kaikki kaldealaiset, Pekodin, Sooan ja Kooan ja heidän kanssaan kaikki Assurin pojat - komeita nuorukaisia, käskynhaltijoita ja päämiehiä kaikki, sankareita ja mainioita miehiä, ratsumiehiä, hevosten selässä ajajia kaikki.

24 He tulevat sinun kimppuusi, mukanaan paljon vaunuja ja rattaita ja suuret joukot kansoja; suurine ja pienine kilpineen ja kypärineen he käyvät sinua vastaan joka taholta. Minä annan heille tuomiovallan, ja he tuomitsevat sinut oikeuksiensa mukaan.

25 Minä osoitan sinussa

egyptierna smekte din barm, därför att du hade så ungdomliga bröst.

22 Därför, du Oholiba, säger Herren, HERREN så: Se, jag skall uppväcka mot dig dina älskare, dem som din själ har vänt sig ifrån, och jag skall låta dem komma över dig från alla sidor,

23 Babels söner och alla kaldéer, pekodéer, soéer och koéer och alla Assurs söner med dem, vackra unga män, ståthållare och landshövdingar allasammans, kämpar och berömliga män, som rida på hästar allasammans.

24 De skola komma över dig med vagnar och hjuldon i mängd och med skaror av folk; rustade med skärmar och sköldar och klädda hjälmar skola de anfalla dig från alla sidor. Och jag skall överlämna domen åt dem, och de skola döma dig efter sina rätter.

25 Jag skall låta min

were pressed, by the Egyptians, thy bosoms, When they handled thy youthful breasts.

22 Therefore, O Oholibah, Thus, saith My Lord, Yahweh, Behold me! rousing up thy lovers against thee, Even them from whom thy soul hath been torn,—And I will bring them against thee from every side:

23 The sons of Babylon and all Chaldeans, Pekod and Shoa and Koa, All the sons of Assyria, with them,— Attractive young men, Governors and deputies, all, of them. Knights and men of renown, Riders on horses, all, of them;

24 And they shall come upon thee—With battle-axe, chariot and wheel, And with a gathered host of peoples, Shield and buckler and helmet, will they array against thee, on every side,— And I will put before them, judgment, And they shall judge thee with their judgments;

25 When I set forth my

kiivauteni, niin että he kohtelevat sinua tuimasti: he leikkaavat sinulta pois nenän ja korvat, ja sinun jälkeläisesi kaatuvat miekkaan. He ottavat sinun poikasi ja tyttäresi, ja sinun jälkeläisesi kuluttaa tuli.

nitälskan gå över dig, så att de fara grymt fram mot dig; de skola skära av dig näsa och öron, och de som bliva kvar av dig skola falla för svärd. Man skall föra bort dina söner och döttrar, och vad som bliver kvar av dig skall förtäras av eld.

jealousy against thee, Then will they deal with thee, in indignation, Thy nose and thine ears, will they remove, And, that which is left of thee, by the sword, shall fall,—They, will take away, thy sons and thy daughters, And, that which is left of thee, shall be devoured by the fire;

26 He raastavat sinulta vaatteesi ja ottavat korukalusi.

26 Man skall slita av dig dina kläder och taga ifrån dig dina härliga smycken.

26 And they shall strip off thy raiment,—And take away thine adorning, jewels!

27 Niin minä teen lopun sinun iljettävyydestäsi, jo Egyptin-aikaisesta haureudestasi; etkä sinä sitten luo silmiäsi heihin etkä enää muistele Egyptiä.

27 Så skall jag göra slut på din skändlighet och på den otukt som du begynte öva i Egyptens land; och du skall icke mer lyfta upp dina ögon till dem och icke mer tänka på Egypten.

27 Thus will I cause thy lewdness to cease, from thee, Even thine unchastity [brought] from the land of Egypt,—So that thou shalt not lift up thine eyes unto them, And, Egypt, shalt thou not call to mind any more.

28 Sillä näin sanoo Herra, Herra: Katso, minä annan sinut niitten käsiin, joita vihaat, niitten käsiin, joista sielusi on vieraantunut.

28 Ty så säger Herren, HERREN: Se, jag vill giva dig till pris åt dem som du nu hatar, åt dem som din själ har vänt sig bort ifrån.

28 For, thus, saith My Lord, Yahweh, Behold me! delivering thee up, into the hand of them whom thou hatest,—Into the hand of them from whom thy soul hath been torn;

29 Ja he kohtelevat sinua vihamielisesti, ottavat kaiken vaivannäkösi ja jättävät

29 Och de skola fara fram mot dig såsom fiender, och skola taga ifrån dig allt vad du har

29 And they shall deal with thee in hatred, And take away all thy labour, And leave thee

sinut alastomaksi ja paljaaksi; ja sinun haureellinen häpysi ja iljettävyytesi ja haureutesi paljastuu.

förvärvat och lämna dig naken och blottad; ja, din otuktiga blygd skall varda blottad, med din skändlighet och din otukt.

utterly naked,—And thine unchaste, shame, shall be disclosed, with thy lewdness and unchastities,

30 Näin sinulle tehdään sentähden, että uskottomana juoksit pakanain perässä, että saastutit itsesi heidän kivijumalillansa.

30 Detta skall man göra dig, därför att du i otukt lopp efter hedningarna och orenade dig på deras eländiga avgudar.

30 These things shall be done, to thee,—In that thou hast gone unchastely after the nations, Because thou hast defiled thyself with their manufactured gods.

31 Sinä vaelsit sisaresi tietä, ja minä annan hänen maljansa sinun käteesi.

31 Du vandrade på din systers väg; därför skall jag sätta i din hand samma kalk som gavs åt henne.

31 In the way of thy sister, hast thou walked,—Therefore will I put her cup into thy hand.

32 Näin sanoo Herra, Herra: Sisaresi maljan sinä juot, syvän ja laajan ja paljon vetävän. Sinä tulet nauruksi ja pilkaksi.

32 Ja, så säger Herren, HERREN: Du skall nödgas dricka din systers kalk, så djup och så vid som den är, och den skall bringa dig åtlöje och smälek i fullt mått.

32 Thus, saith My Lord, Yahweh, The cup of thy sister, shalt thou drink, The [cup] deep and large, Thou shalt become a laughingstock and a derision, Much, doth it contain!

33 Tulet juopumusta ja murhetta täyteen: kauhun ja häviön malja on sinun sisaresi Samarian malja.

33 Du skall bliva drucken och bliva full av bedrövelse, ty en ödeläggelsens och förödelsens kalk är din syster Samarias kalk.

33 With drunkenness and grief, shalt thou be filled,—The cup of astonishment and desolation, The cup of thy sister Samaria;

34 Sen sinä juot ja särvit, sen sirpaleita sinä kaluat ja niillä rintasi revit. Sillä minä olen puhunut, sanoo Herra, Herra.

34 Du skall nödgas dricka ut den till sista droppen, ja ock slicka dess skärvor, och du skall sarga ditt bröst. Ty jag har talat, säger

34 Yea thou shalt drink it and drain it out, And the sherds thereof, shalt thou gnaw, And, thy breasts, shalt thou tear out,—For, I, have

Herren, HERREN.

spoken, Declareth My Lord, Yahweh.

35 Sentähden, näin sanoo Herra, Herra: Koska sinä olet minut unhottanut, minut selkäsi taakse heittänyt, niin kanna myös iljettävyytesi ja haureutesi.

35 Därför säger Herren, HERREN så: Eftersom du har förgätit mig och kastat mig bakom din rygg, därför måste du ock bära på din skändlighet och din otukt.

35 Therefore, Thus, saith My Lord, Yahweh, Because thou hast forgotten me, and has cast me, behind thy back, Thou also thyself, bear thou thy lewdness, and thine unchaste doings.

36 Ja Herra sanoi minulle: Ihmislapsi, etkö tuomitse Oholaa ja Oholibaa? Ilmoita heille heidän kauhistuksensa.

36 Och HERREN sade till mig: Du människobarn, vill du döma Ohola och Oholiba? Förehåll dem då deras styggelser.

36 And Yahweh said unto me, Son of man, Wilt thou judge Oholah, and Oholibah? Then declare thou unto them, their abominations.

37 Sillä he ovat rikkoneet avion, ja heidän käsissään on verta; kivijumalainsa kanssa he ovat avion rikkoneet, ja myös lapsensa, jotka he olivat minulle synnyttäneet, he ovat polttaneet, ruuaksi niille.

37 Ty de hava begått äktenskapsbrott, och blod låder vid deras händer. Ja, med sina eländiga avgudar hava de begått äktenskapsbrott; och till mat åt dem hava de offrat sina barn, dem som de hade fött åt mig.

37 For they have committed adultery, And, blood, is one their hands, Yea, with their manufactured gods, have they committed adultery. And, even their own children whom they bare unto me, have they set apart for them, to be devoured.

38 Vielä tämänkin he ovat minulle tehneet: ovat samana päivänä saastuttaneet minun pyhäkköni ja rikkoneet minun sapattini.

38 Därtill gjorde de mig detta: samma dag som de orenade min helgedom ohelgade de ock mina sabbater.

38 Yet more, this, have they done to me,—They have defiled my sanctuary, on the same day, And, my sabbaths, have they profaned.

39 Teurastettuaan lapsiansa kivijumalilleen he samana päivänä tulivat minun pyhäkööni

39 Ty samma dag som de slaktade sina barn åt de eländiga avgudarna gingo de in i

39 Yea, when they had slaughtered their children, to their manufactured gods,

ja niin häpäisivät sen. Katso, näin he ovat tehneet keskellä minun huonettani.

min helgedom och ohelgade den. Se, sådant hava de gjort i mitt hus.

then entered they into my sanctuary, on the same day, to profane it,—And lo! thus, have they done, in the midst of mine own house.

40 Vieläpä he lähettivät sanan miehille, jotka tulivat kaukaa: katso, ne tulivat siinä samassa, kun sana oli lähetetty, nuo, joita varten sinä peseydyit ja maalasit silmäluomesi ja panit päällesi korut.

40 Än mer, de sände bud efter män som skulle komma fjärran ifrån; budbärare skickades till dem, och se, de kommo, de män för vilka du hade tvått dig och sminkat dina ögon och prytt dig med smycken.

40 Yea verily, that ye must needs send for men, ready to come in, from afar,—in that, a messenger, was sent unto them, and lo! they came, For whom thou didst bathe thyself, Paint thine eyes, And deck thyself with ornaments.

41 Ja sinä istuit komealle vuoteelle, sen ääressä oli katettu pöytä, ja sille sinä panit minun suitsukkeeni ja öljyni.

41 Och du satt på en härlig vilobädd, med ett dukat bord framför, och du hade där ställt fram min rökelse och min olja.

41 Then satest thou upon a glorious couch, With a table prepared, before it,—And, mine incense and mine oil, didst thou set thereon.

42 Sitten sieltä kuului suruton melu. Ihmisjoukosta otettujen miesten lisäksi tuotiin erämaasta juomareita, ja ne panivat noiden naisten käsiin rannerenkaat ja heidän päähänsä kauniit kruunut.

42 Sorglöst larm hördes därinne, och till de män ur hopen, som voro där, hämtade man ytterligare in dryckesbröder från öknen. Och dessa satte armband på kvinnornas armar och härliga kronor på deras huvuden.

42 The noise of careless throng also, was with her, And, besides men out of the mass of mankind, there were brought in drunkards, out of the desert; And they put bracelets upon the hands of both women, And crowns of adorning upon their heads.

43 Mutta minä sanoin: 'Tuollekin kuihtuneelle kelpaa aviorikos! Hänen kanssaan nyt harjoitetaan

43 Då sade jag: »Skall hon, den utlevade, få hålla i med att begå äktenskapsbrott? Skall

43 Then said I, of her that was worn out with adulteries, Will they, now, join in her

haureutta - ja vielä hänkin!'

44 Hänen luoksensa tultiin, aivan kuin tullaan porttonaisen luo: niin tultiin Oholan ja Oholiban luokse - noiden iljettävien naisten.

45 Mutta vanhurskaat miehet tulevat tuomitsemaan heidät sen mukaan, mitä on säädetty avionrikkoja-naisista ja mitä on säädetty verenvuodattaja-naisista; sillä he ovat rikkoneet avion, ja heidän käsissään on verta.

46 Sillä näin sanoo Herra, Herra: Nostatettakoon kansanjoukko heitä vastaan, ja heidät pantakoon kauhistukseksi ja ryöstettäköön.

47 Ja kansanjoukko kivittäköön heidät ja hakatkoon kappaleiksi miekoillansa; tappakoot ne heidän poikansa ja tyttärensä ja polttakoot heidän talonsa tulella.

48 Niin minä lopetan iljettävän menon maasta.

man alltjämt få bedriva otukt med henne, då hon är en sådan?»

44 Ty man gick in till henne, såsom man går in till en sköka; ja, så gick man in till Ohola och till Oholiba, de skändliga kvinnorna.

45 Men rättfärdiga man skola döma dem efter den lag som gäller för äktenskapsbryterskor och blodsutgjuterskor; ty äktenskapsbryterskor äro de, och blod låder vid deras händer.

46 Ja, så säger Herren, HERREN: Må man sammankalla en församling mot dem och prisgiva dem åt misshandling och plundring.

47 Och församlingen skall stena dem och hugga dem i stycken med svärd, och dräpa deras söner och döttrar, och bränna upp deras hus i eld.

48 Så skall jag göra slut på skändligheten i

unchaste doings, even hers?

44 Yet came they in unto her, as men go in unto a woman that is a harlot,—So, came they in unto Oholah, and unto Oholibah—the lewd, women!

45 But, righteous men, they, shall judge them, With the judgment of adulteresses, and, With the judgment of women that shed blood,—Because, adulteresses, they are, And, blood, is on their hands.

46 For, thus, saith My Lord, Yahweh,—There shall be brought up against them a gathered host, Then shall they be delivered up, for a terror and for a prey,

47 Yea a gathered host, shall stone them with stones, and dispatch them with their swords, Their sons and their daughters, shall they slay, And, their houses—in the fire, shall they consume.

48 So will I make an end of lewdness, out of

Ja kaikki naiset ottavat siitä ojentuakseen, niin etteivät harjoita iljettävää menoa, niinkuin te.

49 Teidän iljettävyytenne pannaan teidän päällenne, ja te saatte kantaa kivijumalainne kanssa tehdyt syntinne. Ja te tulette tietämään, että minä olen Herra, Herra.

landet, och alla kvinnor må låta varna sig, så att de icke bedriva sådan skändlighet som I.

49 Och man skall låta eder skändlighet komma över eder, och I skolen få bära på de synder I haven begått med edra eländiga avgudar; och I skolen förnimma att jag är Herren, HERREN.

the land,—And all women, shall be disciplined, and shall not do according to your lewdness.

49 Yea the judges shall set your lewdness upon you, And, your sins with manufactured gods, shall ye bear; So shall ye know, that, I, am The Lord, Yahweh.

24 luku

1 Tämä Herran sana tuli minulle yhdeksäntenä vuotena, kymmenennessä kuussa, kuukauden kymmenentenä päivänä:

2 Ihmislapsi, kirjoita muistiisi päivän nimi - juuri tämän päivän nimi: Baabelin kuningas rynnistää Jerusalemia vastaan juuri tänä päivänä.

3 Lausu uppiniskaiselle suvulle vertaus ja sano heille: Näin sanoo Herra, Herra: Pane pata liedelle, pane. Kaada myös siihen vettä.

1 Och HERRENS ord kom till mig i nionde året, på tionde dagen i tionde månaden; han sade:

2 Du människobarn, skriv upp åt dig namnet på denna dag, just denna dag; ty konungen i Babel har på just denna dag ryckt fram mot Jerusalem.

3 Och tala till det gensträviga släktet i en liknelse; säg till dem: Så säger Herren, HERREN: Sätt på grytan, och när du har satt på den, så gjut vatten däri.

1 And the word of Yahweh came unto me, in the ninth year, in the tenth month, on the tenth of the month, saying:

2 Son of man, Write thee the name of the day, this selfsame day,—–the king of Babylon cast, himself against Jerusalem, on this selfsame day.

3 Put thou forth, therefore, against the perverse house, a parable, and say unto them, Thus, saith My Lord, Yahweh: Set on the caldron, set it on, Moreover also, pour into it water:

4 Kokoile siihen

4 Lägg sedan

4 Gather the pieces

lihakappaleet - kaikki hyvät kappaleet, reittä ja lapaa - ja täytä se valituilla luilla.

köttstyckena tillhopa däri, allahanda goda stycken, av låret och bogen; och fyll den så med de bästa märgbenen.

thereof into it, Every good piece, thigh and shoulder,—With the choice of the bones, fill it:

5 Ota valiolampaita, lado myös halkoja sen alle. Anna sen kiehumistaan kiehua, niin että siinä luutkin tulevat keitetyiksi.

5 Tag härtill det bästa av hjorden; och lägg bränsle under den för att koka benen. Låt den koka starkt, så att ock benen bliva kokta i den.

5 Take, of the choice of the rock, Moreover also, a pile of bones [place] under it,—Boil the pieces thereof, Yea, let the bones of it seethe, in the midst thereof.

6 Sentähden, näin sanoo Herra, Herra: Voi verivelkojen kaupunkia, pataa, joka on ruostunut ja josta ei lähde sen ruoste! Tyhjennä se kappale kappaleelta: sille ei ole langennut arpaosaa.

6 Så säger nu Herren, HERREN: Ve över blodstaden, den rostiga grytan, varifrån rosten icke har kunnat tagas bort! Det ena köttstycket efter det andra har man redan tagit ut därur, utan att kasta lott om ordningen.

6 Wherefore, Thus, saith My Lord, Yahweh, Woe! city of bloodshed. The caldron whose scum is in it, and, whose scum, hath not gone out of it: Piece by piece, bring it out, There hath fallen thereon no lot.

7 Sillä sen vuodattama veri on sen keskellä, paljaalle kalliolle se on sen koonnut, ei ole vuodattanut sitä maahan, tomun peitettäväksi.

7 Ty det blod hon har utgjutit är ännu kvar därinne; på kala klippan lät hon det rinna ned; hon utgöt det icke på sådan mark att mullen har kunnat skyla det.

7 For, her own blood, hath come to be, in her midst, Upon the smooth face of the cliff, hath she set it,—She hath not poured it out on the earth, that she might cover it with dust.

8 Nostattaakseni kiivauden, tuottaakseni koston minä olen pannut sen veren paljaalle kalliolle, ettei se peittyisi.

8 För att vreden skulle hava sin gång, och för att jag skulle utkräva hämnd, lät jag det blod hon utgöt komma på kala klippan, där det

8 To bring up indignation, to execute an avenging, have I set her blood upon the smooth face of the cliff,—that it may not

icke kunde skylas.

9 Sentähden, näin sanoo Herra, Herra: Voi verivelkojen kaupunkia! Minäkin suurennan liettä.

9 Därför säger Herren, HERREN så: Ve över blodstaden! Jag skall nu ytterligare öka på bränslet därunder.

10 Lisää halkoja, viritä tulta, keitä liha loppuun, kiehuta liemi kuiviin, polta luut karreksi.

10 Ja, lägg på mer ved, tänd upp eld, låt köttet bliva förstört och spadet koka in och benen bliva förbrända.

11 Anna sen sitten olla tyhjänä hiiltensä päällä, niin että se kuumenee, sen vaski hehkuu ja sen saastat siitä sulavat, sen ruosteesta tulee loppu.

11 Och låt den sedan stå tom på eldsglöden, till dess att den bliver så upphettad att dess koppar glödgas och orenligheten smältes bort därur och rosten försvinner.

12 Siitä on ollut vaivaa väsymykseen asti, mutta ei ole lähtenyt siitä sen ruosteen paljous. Tuleen sen ruoste!

12 Tung möda har den kostat, och ändå har dess myckna rost icke gått bort. Så må nu dess röst komma i elden!

13 Sinun iljettävän saastaisuutesi takia - koska minä tahdoin puhdistaa sinut, mutta sinä et puhdistunut saastaisuudestasi - sinä et enää puhdistu, ennenkuin minä olen tyydyttänyt kiivauteni sinussa.

13 Därför att din orenhet är så skändlig, och därför att du icke blev ren. huru jag än sökte rena dig, därför skall du nu icke mer bliva fri ifrån din orenhet, förrän jag har släckt min vrede på dig.

14 Minä, Herra, olen

14 Jag, HERREN, har

be covered.

9 Wherefore, Thus, saith My Lord, Yahweh, Woe! city of bloodshed,—Even I myself, will make large the pile.

10 Heap on the wood, Kindle the fire, Consume the flesh, Yea season with spice, And let the bones be scorched.

11 Then set it upon the live coals thereof, empty,—that the copper of it, may be scorched and burn, So that the impurity thereof, may be annihilated within it, The scum thereof, be consumed.

12 With toils, hath she wearied herself,—Since her abundant scum will not go out of her, into the fire, with her scum!

13 In thine uncleanness, is lewdness; because I purified thee. and thou wast not purified, from thine uncleanness, thou shalt not be purified any more, until I have let mine indignation rest upon thee.

14 I, Yahweh, have

puhunut. Se tapahtuu, ja minä teen sen. Minä en hellitä, en säästä enkä kadu: teittesi ja tekojesi mukaan sinut tuomitaan, sanoo Herra, Herra.

talat. Det kommer! Jag skall fullborda det! Jag skall icke släppa efter och icke skona och icke ångra mig. Efter dina vägar och dina gärningar skall man döma dig, säger Herren, HERREN.

spoken, It cometh, and I will perform, I will not let alone, neither will I shield, Nor will I repent,—According to thy ways and according to thy doings, have they judged thee, Declareth My Lord, Yahweh.

15 Ja minulle tuli tämä Herran sana:

15 Och HERRENS ord kom till mig; han sade:

15 And the word of Yahweh came unto me, saying:

16 Ihmislapsi, katso, minä otan sinulta äkkikuolemalla pois silmiesi ihastuksen, mutta älä valita, älä itke, älköönkä tulko sinulta kyyneltä.

16 Du människobarn, se, genom en plötslig död skall jag taga ifrån dig den som är dina ögons lust, men du må icke hålla dödsklagan eller gråta eller fälla tårar.

16 Son of Man, Behold me! taking away from thee the delight of thine eyes, with a stroke,—But thou shall not lament, Neither shalt thou weep, Neither shall come—thy tears:

17 Huokaile hiljaa, mutta älä pane toimeen kuolleenvalittajaisia. Sido juhlapäähine päähäsi, pane kengät jalkaasi, älä peitä partaasi äläkä syö suruleipää.

17 Tyst må du jämra dig; men du skall icke hålla sorgefest såsom efter en död. Nej, sätt på dig din huvudbindel och tag skor på dina fötter; skyl icke ditt skägg, och ät icke det särskilda bröd som eljest är övligt.

17 To groan, forbear, Over the dead—no mourning, shalt thou make, Thy chaplet, bind thou on thee, And, thy sandals, put thou on thy feet, And thou shalt not cover thy beard, And, the bread of [other] men, shalt thou not eat.

18 Ja minä puhuin kansalle aamulla, mutta illalla kuoli minun vaimoni; sitten aamulla minä tein, niinkuin minun oli käsketty tehdä.

18 Sedan talade jag nästa morgon till folket, men på aftonen dog min hustru; och följande morgon gjorde jag såsom mig var befallt.

18 So I spake unto the people, in the morning, and my wife died, in the evening,—and I did, in the morning, as I had been commanded.

19 Niin kansa sanoi minulle: Etkö meille ilmoita, mitä se tietää meille, kun sinä noin teet?

19 Då sade folket till mig: »Vill du icke omtala för oss vad det betyder att du så gör?»

19 Then said the people unto me: Wilt thou not tell us what these things are to us, that thou shouldst be acting [thus]?

20 Minä sanoin heille: Minulle tuli tämä Herran sana: Sano Israelin heimolle:

20 Jag svarade dem: HERRENS ord kom till mig; han sade:

20 So I said unto them: The word of Yahweh, hath come unto me, saying:

21 Näin sanoo Herra, Herra: Katso, minä häpäisen pyhäkköni, joka on teidän varustuksenne ja ylpeytenne, teidän silmienne ihastus ja sielujenne ikävä; ja teidän poikanne ja tyttärenne, jotka teidän on ollut jätettävä, kaatuvat miekkaan.

21 Säg till Israels hus: Så säger Herren, HERREN: Se, jag vill ohelga min helgedom, eder stolta härlighet, edra ögons lust och eder själs längtan. Och edra söner och döttrar, som I haven måst övergiva, skola falla för svärd.

21 Say to the house of Israel, Thus, saith My Lord, Yahweh, Behold me! profaning my sanctuary, The pride of your strength, The delight of your eyes, And the object of the tender regard of your soul,—And, your sons and your daughters whom ye have left behind, by the sword, shall fall.

22 Sitten te teette, niinkuin minä olen tehnyt; ette peitä partaanne ettekä syö suruleipää,

22 Då skolen I komma att göra såsom jag har gjort: I skolen icke skyla skägget och icke äta det övliga brödet.

22 Then shall ye do, as I have done,—The beard, shall ye not cover, And, the bread of [other] men, shall ye not eat;

23 juhlapäähineen pidätte päässänne ja kengät jalassanne, ette valita ettekä itke, mutta te riudutte syntivelkanne tähden ja huokailette toinen toisellenne.

23 Och I skolen behålla huvudbindlarna på edra huvuden och skorna på edra fötter; I skolen icke hålla dödsklagan eller gråta, utan skolen sitta där försmäktande genom edra missgärningar och

23 And, your chaplets, shall be on your heads, And, your sandals, on your feet, Ye shall neither lament, nor weep,—Yet shall ye pine away in your iniquities, and shall groan, one to another.

sucka med varandra.

24 Hesekiel on oleva teille ennusmerkki: aivan niin, kuin hän on tehnyt, niin tekin teette. Kun tämä tapahtuu, te tulette tietämään, että minä olen Herra, Herra.

24 Hesekiel skall vara ett tecken för eder; alldeles såsom han gör skolen I komma att göra. När detta händer, skolen I förnimma att jag är Herren, HERREN.

24 So shall, Ezekiel, become, to you, a wonder, According to all that he hath done, shall ye do: When it cometh, then shall ye know, that, I, am The Lord, Yahweh.

25 Ja sinä, ihmislapsi! Sinä päivänä, jona minä otan heiltä heidän varustuksensa, ihanan ilonsa, silmiensä ihastuksen, sielujensa halajamisen, heidän poikansa ja tyttärensä,

25 Men du, människobarn, må veta att på den tid då jag tager ifrån dem deras värn, deras härliga fröjd, deras ögons lust och deras själs begär, deras söner och döttrar,

25 Thou, therefore, Son of man, Shall it not be––In the day when I take away from them, Their strength, The joy of their adorning,—The delight of their eyes, And the desire of their soul, Their sons and their daughters.

26 sinä päivänä tulee pakolainen sinun luoksesi ilmoittamaan tätä korvaisi kuullen.

26 på den tiden skall en räddad flykting komma till dig och förkunna detta.

26 That, in that day, one that hath escaped shall come in unto thee,—to cause thee to hear it with thine own ears?

27 Sinä päivänä avautuu sinun suusi yhtaikaa kuin pakolaisen, ja sinä puhut etkä enää ole mykkänä. Sinä olet oleva heille ennusmerkki, ja he tulevat tietämään, että minä olen Herra.

27 Och då när flyktingen är där, skall din mun upplåtas, och du skall tala och icke mer vara stum; och du skall vara ett tecken för dem, och de skola förnimma att jag är HERREN.

27 That, in that day, thy mouth shall be opened, unto him that hath escaped, And thou shalt speak, and not be dumb any longer? So shalt thou become to them a wonder, And they shall know, that, I, am Yahweh.

25 luku

1 Minulle tuli tämä

1 Och HERRENS ord

1 And the word of

Herran sana:

2 Ihmislapsi, käännä kasvosi ammonilaisia kohti ja ennusta heitä vastaan
3 ja sano ammonilaisille: Kuulkaa Herran, Herran sana: Näin sanoo Herra, Herra: Koska sinä sanoit: 'Kas niin!' minun pyhäköstäni, kun se häväistiin, ja Israelin maasta, kun se hävitettiin, ja Juudan heimosta, kun he menivät pakkosiirtolaisuuteen,

4 sentähden, katso, minä annan sinut Idän miehille omaksi, ja he laittavat sinuun leiripaikkansa ja asettavat sinuun asuntonsa. He syövät sinun hedelmäsi ja juovat maitosi.

5 Ja Rabban minä panen kamelien laitumeksi ja ammonilaisten maan lammaslaumojen leposijaksi. Ja te tulette tietämään, että minä olen Herra.
6 Sillä näin sanoo Herra, Herra: Koska sinä käsiä

kom till mig; han sade:

2 Du människobarn, vänd ditt an- sikte mot Ammons barn och profetera mot dem.
3 Och säg till Ammons barn: Hören Herrens, HERRENS ord: Så säger Herren, HERREN: Eftersom du ropar: »Rätt så!» över min helgedom, som har blivit oskärad, och över Israels land, som har blivit ödelagt, och över Juda folk, som har måst vandra bort i fångenskap,

4 se, därför vill jag giva dig till besittning åt österlänningarna, så att de få slå upp sina tältläger i dig och sätta upp sina boningar i dig; de skola få äta din frukt, och de skola dricka din mjölk.

5 Och jag skall göra Rabba till en betesmark för kameler och Ammons barns land till en lägerplats för får; och I skolen förnimma att Jag är HERREN.
6 Ty så säger Herren, HERREN: Eftersom du

Yahweh came unto me, saying:
2 Son of man, Set thy face, against the sons of Ammon,—and prophesy against them.
3 So then thou shalt say to the sons of Ammon, Hear ye, the word of My Lord, Yahweh: Thus, saith My Lord, Yahweh: Because thou saidst, Aha! Against my sanctuary when it was profaned, And against the soil of Israel when it was laid waste, And against the house of Judah, when they went into exile,

4 Therefore, behold me! delivering thee up to the Sons of the East for a possession, And they shall set their encampments in thee, And place in thee their habitations, They, shall eat thy fruits, And, they, shall drink thy milk;

5 And I will make of Rabbah a home for camels, And the sons of Ammon a couching-place for flocks, So shall ye know, that, I, am Yahweh.
6 For, thus, saith My Lord, Yahweh, Because

taputit ja jalkaa poljit ja, sielu täynnä ylenkatsetta, pidit iloa Israelin maasta,

klappar i händerna och stampar med fötterna och i ditt sinnes hela övermod gläder dig vid Israels lands ofärd,

thou didst clap thy hands, and stamp with thy foot,—and didst rejoice with all thy contempt, in thy soul, against the soil of Israel,

7 sentähden, katso, minä ojennan käteni sinua vastaan ja annan sinut pakanain ryöstettäväksi ja hävitän sinut kansojen joukosta ja hukutan sinut maitten luvusta ja tuhoan sinut. Ja sinä tulet tietämään, että minä olen Herra.

7 se, därför skall jag uträcka min hand mot dig och giva dig till byte åt hedningarna och utrota dig ifrån folken och utplåna dig ur länderna; jag skall förgöra dig, och du skall förnimma att jag är HERREN.

7 Therefore, behold me! I have stretched out my hand over thee, And will deliver thee for a prey to the nations, And will cut thee off from among the peoples, And will cause thee to perish from among the lands,—I will destroy thee, So shalt thou know, that, I, am Yahweh.

8 Näin sanoo Herra, Herra: Koska Mooab ja Seir ovat sanoneet: 'Katso, Juudan heimon käy samoin kuin kaikkien muitten kansain',

8 Så säger Herren, HERREN: Eftersom Moab och Seir säga: »Se, nu är det med Juda hus likasom med alla andra folk»,

8 Thus, saith My Lord, Yahweh: Because Moab and Seir say, Lo! like all the nations, is the house of Judah,

9 sentähden, katso, minä teen avonaiseksi Mooabin vuoriselänteen, paljaaksi kaupungeista - kaupungeista sen rajasta toiseen - jotka ovat maan kaunistus: Beet-Jesimot, Baal-Meon ja Kirjataim.

9 se, därför skall jag lägga Moabs bergsluttning öppen och förstöra dess städer, Ja, dess städer så många de äro, vad härligast är i landet, Bet-Hajesimot, Baal-Meon och Kirjatama.

9 Therefore, behold me! laying open the side of Moab out of the cities, Out of his cities, on his frontiers, The beauty of the land of Beth–jeshimoth, Baal–meon, and Kiriathaim:

10 Idän miehille omaksi minä annan sen ynnä ammonilaiset, niin ettei ammonilaisia enää

10 Åt österländningarna skall jag giva det till besittning, likasom jag skall göra med Ammons

10 To the Sons of the East [when they come] against the sons of Ammon, and I will

muisteta kansojen seassa,

barns land, så att man icke mer tänker på Ammons barn ibland folken.

deliver it up for possession,—to the end the sons of Ammon, may not be remembered, among the nations:

11 ja Mooabissa minä panen toimeen tuomiot. Ja he tulevat tietämään, että minä olen Herra.

11 Ja, över Moab skall jag hålla dom, och de skola förnimma att jag är HERREN.

11 Also, upon Moab, will I execute judgments,—So shall they know, that, I, am Yahweh.

12 Näin sanoo Herra, Herra: Koska Edom menetteli kovin kostonhimoisesti Juudan heimoa kohtaan ja tuli suuresti syynalaiseksi, kostaessansa heille,

12 Så säger Herren, HERREN: Eftersom Edom har handlat så hämndgirigt mot Juda hus och ådragit sig svår skuld genom sin hämnd på dem,

12 Thus, saith My Lord, Yahweh, Because of what Edom hath done, in taking vengeance on the house of Judah, so that they have become guilty again and again, and have taken vengeance upon them,

13 sentähden, näin sanoo Herra, Herra: Minä ojennan käteni Edomia vastaan ja hävitän siitä ihmiset ja eläimet. Teemanista lähtien minä panen sen raunioiksi, ja Dedania myöten he kaatuvat miekkaan.

13 därför säger Herren, HERREN så: Jag skall uträcka min hand mot Edom och utrota därur både människor och djur. Och jag skall göra det till en ödemark ända från Teman, och ända borta i Dedan skola de falla för svärd.

13 Therefore, Thus, saith My Lord, Yahweh, I will therefore stretch forth my hand over Edom, and will cut off therefrom man and beast, And will deliver it up as a desolation, from Teman, And, they of Dedan, by the sword, shall fall,

14 Ja kostoni, joka Edomia kohtaa, minä annan kansani Israelin käteen, ja he tekevät Edomia kohtaan minun vihani ja kiivauteni mukaan. Ja Edom saa tuntea minun kostoni,

14 Och jag skall utföra min hämnd på Edom genom mitt folk Israel, och dessa skola göra med Edom efter min vrede och förtörnelse; och det skall så få känna min hämnd,

14 And I will put forth mine avenging against Edom, by the hand of my people Israel, And they shall deal with Edom, according to mine anger and according to mine

sanoo Herra, Herra.

säger Herren, HERREN.

indignation,—So shall they know mine avenging, Declareth My Lord, Yahweh,

15 Näin sanoo Herra, Herra: Koska filistealaiset menettelivät kostonhimoisesti ja, ylenkatse sielussaan, kostivat kovasti, ikivihassa tuottaaksensa tuhon,

15 Så säger Herren, HERREN: Eftersom filistéerna hava handlat så hämndgirigt, ja, eftersom de i sitt sinnes övermod hava velat utkräva hämnd och i sin eviga fiendskap hava velat bereda fördärv,

15 Thus saith My Lord, Yahweh, Because of what the Philistines have done, by way of vengeance,—In that they have taken vengeance, with contempt, in the soul, to destroy, with the enmity of age–past times,

16 sentähden, näin sanoo Herra, Herra: Katso, minä ojennan käteni filistealaisia vastaan, hävitän kreetit, hukutan, mitä on jäljellä meren rannikolla,

16 därför säger Herren, HERREN så: Se, jag vill uträcka min hand mot filistéerna och utrota keretéerna och förgöra vad som är kvar av Kustlandet vid havet.

16 Therefore, Thus, saith My Lord, Yahweh, Behold me! stretching forth my hand over the Philistines, And I will cut off the Cherethim,—And will cause to perish, the remnant of the coast of the sea;

17 ja teen heille suuret kostoteot, rangaisten kiivaudessa. Ja he tulevat tietämään, että minä olen Herra, kun minä annan kostoni heitä kohdata.

17 Och jag skall taga stor hämnd på dem och tukta dem i förtörnelse. Och när jag låter min hämnd drabba dem, då skola de förnimma att jag är HERREN.

17 And I will execute upon them great vengeance, with rebukes of indignation: shall they know, that, I, am Yahweh, when I put forth mine avenging against them.

26 luku

1 Yhdentenätoista vuotena, kuukauden ensimmäisenä päivänä tuli minulle tämä Herran sana:

1 Och i elfte året, på första dagen i månaden, kom HERRENS ord till mig; han sade:

1 And it came to pass, in the eleventh year, on the first of the month, that the word of Yahweh came unto me,

2 Ihmislapsi, koska Tyyro sanoi Jerusalemista: 'Kas niin! Murrettu on kansojen ovi, minuun päin se on kääntynyt, minä tulen täyteen - se on rauniona!'

2 Du människobarn, eftersom Tyrus sade om Jerusalem: »Rätt så, uppbruten är nu folkens port, den är öppnad för mig; jag bliver rik, nu då hon är förödd»,

saying:
2 Son of man, Because Tyre hath said, concerning Jerusalem, Aha! She is broken, that was the doors of the peoples, She is turned unto me,—I shall be filled, She is laid waste,

3 sentähden, näin sanoo Herra, Herra: Katso, minä käyn sinun kimppuusi, Tyyro, ja nostatan monet kansat sinua vastaan, niinkuin meri nostaa aaltonsa.

3 därför säger Herren, HERREN så: Se, jag skall komma över dig, Tyrus, och jag skall upphäva många folk mot dig, likasom havet upphäver sina böljor.

3 Therefore, Thus, saith My Lord, Yahweh, Behold me! against thee, O Tyre,—So then I will bring up against thee many nations, As the sea bringeth up its rolling waves;

4 Ne hävittävät Tyyron muurit, repivät maahan sen tornit, ja minä lakaisen siitä pois sen tomutkin ja panen sen paljaaksi kallioksi.

4 De skola förstöra Tyrus' murar och riva ned dess torn. Så skall jag sopa bort själva dess grus och förvandla staden till en kal klippa.

4 And they shall destroy the walls of Tyre, And break down her towers, And I will scrape clean her dust from off her,—And make of her the glaring face of a cliff:

5 Siitä tulee verkkojen kuivauspaikka keskelle merta. Sillä minä olen puhunut, sanoo Herra, Herra; ja se joutuu kansojen ryöstettäväksi.

5 En torkplats för fisknät skall den vara ute i havet; ty jag har talat, säger Herren, HERREN. Ja, den skall bliva ett byte för folken;

5 A place for the spreading of nets, shall she become, in the midst of the sea, For, I, have spoken, Declareth My Lord, Yahweh,—And she shall become a prey to the nations.

6 Sen tytärkaupungit, jotka ovat mantereella, surmataan miekalla, ja he tulevat tietämään, että minä olen Herra.

6 och dess döttrar på fastlandet skola dräpas med svärd. De skola förnimma att jag är HERREN.

6 And, her daughters that are in the field, with the sword, shall be slain: So shall they know, that, I, am Yahweh.

7 Sillä näin sanoo Herra, Herra: Katso, minä tuon Tyyron kimppuun Nebukadressarin, Baabelin kuninkaan pohjoisesta, kuninkaitten kuninkaan, hevosten ja vaunujen ja ratsumiesten ja suuren väenpaljouden kanssa.

7 Ty så säger Herren, HERREN: Se, jag vill låta Nebukadressar, konungen i Babel, konungarnas konung, komma norrifrån över Tyrus, med hästar och vagnar och ryttare och med en stor hop folk.

7 For, thus, saith My Lord, Yahweh, Behold me! bringing against Tyre, Nebuchadrezzar king of Babylon out of the North, a king of kings,—with horses and with chariots and with horsemen, and a gathered host and much people.

8 Sinun tytärkaupunkisi, jotka ovat mantereella, hän surmaa miekalla ja asettaa sinua vastaan saartovarusteet, luo sinua vastaan vallin, nostaa sinua vastaan kilpikatoksen,

8 Dina döttrar på fastlandet skall han dräpa med svärd; han skall bygga en belägringsmur mot dig och kasta upp mot dig en vall och resa ett sköldtak mot dig.

8 Thy daughters in the field—with the sword, shall he slay,—And shall set against thee a siege–wall, And cast up against thee an earthwork, And set up against thee a large shield;

9 suuntaa sinun muureihisi murtajansa iskut ja kukistaa tornisi rauta-aseillansa.

9 Sin murbräckas stötar skall han rikta mot dina murar och skall med sina krigsredskap bryta ned dina torn.

9 And, the stroke of his attacking–engine, will he direct against thy walls,—And, thy towers, will he break down, with his axes.

10 Hänen hevostensa paljous peittää sinut pölyyn. Ratsumiesten, pyöräin ja vaunujen ryskeestä sinun muurisi vapisevat, kun hän hyökkää sisälle sinun porteistasi, niinkuin valloitettuun kaupunkiin hyökätään.

10 Hans hästar äro så många att dammet skall överhölja dig. Vid dånet av hans ryttare och av hans hjuldon och vagnar skola dina murar darra, när han drager in genom dina portar, såsom man drager in i en erövrad stad.

10 By reason of the multitude of his horses, their dust shall cover, thee,—At the noise of horseman and wheel and chariot, shall thy walls tremble, when he entereth into thy gates, Just as they, do who enter a city broken open.

11 Hevostensa kavioilla hän tallaa rikki sinun

11 Med sina hästars hovar skall han trampa

11 With the hoofs of his horses, shall he

katusi kaikki, surmaa miekalla sinun kansasi, ja sinun mahtavat patsaasi kaatuvat maahan.

sönder alla dina gator; ditt folk skall han dräpa med svärd, och dina stolta stoder skola störta till jorden.

tread down all thy streets,—Thy people—with the sword, shall he slay, And, thy pillars of strength, to the earth, shall go down.

12 He riistävät sinun rikkautesi ja ryöstävät kauppatavarasi, repivät muurisi maahan ja kukistavat kauniit talosi, ja kivesi, puusi, tomusi he heittävät meren syvyyteen.

12 Man skall röva dina skatter och plundra dina handelsvaror; man skall riva dina murar och bryta ned dina sköna hus; och stenarna, trävirket och gruset skall man kasta i havet.

12 And they shall spoil thy wealth, And make a prey of thy merchandise, And break down thy walls, And, thy pleasant, houses, shall they lay in ruins; And, thy stones and thy timber and thy dust—in the midst of the waters, shall they lay.

13 Minä lakkautan laulujesi helinän, eikä kuulu enää kanneltesi soitto.

13 Jag skall göra slut på dina sångers buller, och man skall icke mer höra klangen av dina harpor.

13 And I will cause to cease the hum of thy songs; And, the sound of thy lyres, shall not be heard any more.

14 Minä panen sinut paljaaksi kallioksi, sinusta tulee verkkojen kuivauspaikka, eikä sinua enää rakenneta. Sillä minä, Herra, olen puhunut, sanoo Herra, Herra.

14 Ja, jag skall göra dig till en kal klippa en torkplats för fisknät skall du bliva; aldrig mer skall du varda uppbyggd. Ty jag, HERREN, har talat, säger Herren, HERREN.

14 And I will make of thee the glaring face of a cliff, A place for the spreading of nets, shalt thou become, Thou shalt not be but any more,—For, I, Yahweh, have spoken it, Declareth My Lord, Yahweh.

15 Näin sanoo Herra, Herra Tyyrolle: Eivätkö sinun kukistumisesi pauhusta, kun haavoitetut voihkivat, kun surman omat surmataan sinun keskelläsi, saaret vapise?

15 Så säger Herren, HERREN till Tyrus: Sannerligen, vid dånet av ditt fall, när de slagna jämra sig, vid det att man dräper och mördar i dig, skola

15 Thus, saith My Lord, Yahweh, to Tyre: Shall it not be, that, At the sound of thy fall, With the groan of thy pierced one, With the slaughter made in thy

havsländerna bäva.

16 Valtaistuimiltaan astuvat alas kaikki meren ruhtinaat. He heittävät pois viittansa ja riisuvat kirjaellut vaatteensa, he pukeutuvat kauhuun ja istuvat maahan, värisevät joka hetki, tyrmistyneinä sinun tähtesi.

16 Och alla hövdingar vid havet skola stiga ned från sina troner, de skola lägga bort sina mantlar och taga av sig sina brokigt vävda kläder; förskräckelse bliver deras klädnad, och nere på jorden skola de sitta; deras förskräckelse varder ständigt ny, och de häpna över ditt öde.

17 He virittävät sinusta itkuvirren ja sanovat sinulle: 'Kuinka olet sinä, joka olit asuttu, hävinnyt meriltä, sinä ylistetty kaupunki, väkevä merellä, sinä ja sinun asukkaasi, jotka levittivät kauhuansa kaikkiin siellä asuvaisiin.

17 De stämma upp en klagosång över dig och säga om dig: Huru har du icke blivit förstörd, du havsfolkens tillhåll, du högtprisade stad, du som var så mäktig på havet, där du låg med dina invånare, vilka fyllde människorna med skräck för alla som bodde i dig!

18 Nyt värisevät saaret sinun kukistumisesi päivänä, merensaaret kauhistuvat sinun loppuasi.'

18 Nu förskräckas havsländerna på ditt falls dag, och öarna i havet förfäras vid din undergång.

19 Sillä näin sanoo Herra, Herra: Kun minä teen sinusta aution kaupungin, niinkuin asumattomat kaupungit

19 Ty så säger Herren, HERREN: När jag gör dig till en ödelagd stad, lik någon stad som ingen bebor, ja, när jag

midst, The Coastlands, shall tremble?

16 Then shall come down from off their thrones, all the princes of the sea, And shall lay aside their robes, And, their embroidered garments, shall strip off,—With tremblings, shall they clothe themselves, Upon the ground, shall they sit, And shall tremble every moment, and be astonished over thee.

17 Then shall they take up over thee, a dirge, And say to thee,—How, hast thou perished, And ceased from the seas,—The city renowned, which was strong in the sea, She and they who dwelt in her, Who imparted their terror, To all who dwelt in her.

18 Now, shall tremble, the Coastlands, In the day of thy fall,—And shall shudder, the isles that are in the sea, At thine exit!

19 For, thus, saith My Lord, Yahweh, When I make thee a desolate city, Like cities which cannot be dwelt in,—

ovat, kun minä annan syvyyden käydä sinun ylitsesi ja paljot vedet peittävät sinut,

20 silloin minä syöksen sinut alas hautaanvaipuneitten pariin, ikiaikojen kansan tykö, ja annan sinulle asunnon maan syvyyksissä, niinkuin siellä ovat ikiaikojen rauniot, hautaanvaipuneitten parissa, ettei sinussa asuttaisi; mutta ihanuuden minä annan elävien maahan.

21 Sinut minä panen kauhuksi, sinua ei sitten enää ole; ja jos sinua etsitään, ei sinua enää löydy, hamaan ikiaikoihin asti, sanoo Herra, Herra.

låter djupet upphäva sig mot dig och de stora vattnen betäcka dig,

20 då störtar jag dig ned till dem som hava farit ned i graven, till folk som levde för länge sedan; och lik en längesedan ödelagd plats får du ligga där i jordens djup, hos dem som hava farit ned i graven. Så skall du förbliva obebodd, medan jag gör härliga ting i de levandes land.

21 Jag skall låta dig taga en ande med förskräckelse, så att man aldrig i evighet skall finna dig, huru man än söker efter dig, säger Herren, HERREN.

When I bring up over thee the roaring deep, And the mighty waters cover thee,

20 Then will I bring thee down with them that go down into the pit, Unto the people of age–past times, And cause thee to dwell in the earth below, Among the desolations from age–past times, With them that go down into the pit, That thou mayest not be dwelt in,—Nor yet present thyself in the land of the living.

21 A terror, will I make thee, And thou shalt not be: Though thou be sought for, Thou shalt not be found any more, To times age–abiding, Declareth My Lord, Yahweh.

27 luku

1 Ja minulle tuli tämä Herran sana:

2 Sinä, ihmislapsi! Viritä itkuvirsi Tyyrosta

3 ja sano Tyyrolle, joka asuu meren porteilla ja käy kauppaa kansojen

1 Och HERRENS ord kom till mig; han sade:

2 Du människobarn, stäm upp en klagosång över Tyrus;

3 säg till Tyrus: Du som bor vid havets portar och driver köpenskap

1 And the word of Yahweh came unto me, saying:

2 Thou, therefore, son of man, Take up over Tyre, a dirge;

3 And thou shalt say unto Tyre, O thou that dwellest by the

kanssa, monilukuisilla saarilla: Näin sanoo Herra, Herra: Tyyro, sinä sanot: 'Minä olen kauneuden täydellisyys!'

med folken, hän till många havsländer, så säger Herren, HERREN: O Tyrus, du säger själv: »Jag är skönhetens fullhet.»

entrances of the sea, Thou merchant of the peoples, unto many shores,—Thus, saith My Lord, Yahweh, O Tyre, thou, saidst, I, am the perfection of beauty!

4 Meren sydämessä on sinun alueesi, rakentajasi tekivät sinun kauneutesi täydelliseksi,

4 Ja, dig som har ditt rike ute i havet, dig gjorde dina byggningsmän fullkomlig i skönhet.

4 In the heart of the seas, were thy bounds,—Thy builders, perfected thy beauty:

5 Senirin kypresseistä he rakensivat sinuun kaiken, mikä laudoista on, ottivat Libanonin setrin tehdäkseen sinuun maston,

5 Av cypress från Senir timrade de allt plankverk på dig; de hämtade en ceder från Libanon för att göra din mast.

5 With fir-trees from Senir, but they for thee, all the two-decked vessels,—Cedar from Lebanon, fetched they, to make masts for thee:

6 tekivät Baasanin tammista airosi, kantesi tekivät norsunluusta ja Kittiläis-saarten hopeakuusesta.

6 Av ekar från Basan tillverkade de dina åror. Ditt däck prydde de med elfenben i ädelt trä från kittéernas öländer.

6 With oaks from Bashan, made they thine oars,—Thy benches, made they of ivory, inlaid with boxwood, From the shores of the West:

7 Kirjaeltua Egyptin pellavaa oli purjeesi, ja se oli sinulla lippuna. Katoksesi oli punasinistä ja purppuranpunaista Elisa-saarten kangasta.

7 Ditt segel var av fint linne, med brokig vävnad från Egypten, och det stod såsom ditt baner. Mörkblått och purpurrött tyg från Elisas öländer hade du till soltält.

7 Of fine linen with embroidered work from Egypt, was thy sail, To serve thee for ensign,—Blue and purple from the shores of Aeolis, became thine awning:

8 Siidonin ja Arvadin asukkaat olivat sinulla soutajina; omat viisaasi, Tyyro, olivat sinussa - he olivat laivureinasi.

8 Sidons och Arvads invånare voro roddare åt dig; de förfarna män du själv hade, o Tyrus, dem tog du till

8 the inhabitants of Zidon and Arvad, Became rowers for thee,—Thine own skilled men, O Tyre, were

skeppare.

9 Gebalin vanhimmat ja viisaat olivat sinussa vuotokohtain korjaajina. Meren kaikki laivat merimiehineen olivat sinussa tavaroitasi vaihtamassa.

9 Gebals äldste och dess förfarnaste män tjänade dig med att bota dina läckor. Alla havets skepp med sina sjömän tjänade dig vid ditt varubyte.

10 Persia ja Luud ja Puut olivat sotajoukossasi, sinun sotureinasi. He ripustivat sinuun kypäreitä ja kilpiä; ne sinua koristivat.

10 Perser, ludéer och putéer funnos i din här och voro ditt krigsfolk. Sköldar och hjälmar hängde de upp i dig; dessa gåvo dig glans.

11 Arvadilaiset ja muu sotajoukkosi olivat muureillasi yltympäri ja gammadilaiset torneissasi. He ripustivat varustuksensa sinun muureillesi yltympäri; ne tekivät sinun kauneutesi täydelliseksi.

11 Arvads söner stodo med din här runt om på dina murar, gamadéer hade sin plats i dina torn. Sina stora sköldar hängde de upp runt om på dina murar; de gjorde din skönhet fullkomlig.

12 Tarsis oli kauppatuttusi sinun kaikkinaisten rikkauksiesi runsauden takia: hopealla, raudalla, tinalla ja lyijyllä he maksoivat sinun tavarasi.

12 Tarsis var din handelsvän, ty du var rik på allt slags gods silver, järn, tenn och bly gavs dig såsom betalning.

13 Jaavan, Tuubal ja Mesek kävivät kauppaa sinun kanssasi: orjilla ja vaskikaluilla he maksoivat sinun vaihtotavarasi.

13 Javan, Tubal och Mesek, de drevo köpenskap med dig; trälar och kopparkärl gåvo de dig i utbyte.

within thee, They, were thy sailors:

9 the elders of Byblus and the skilled men thereof, were within thee, Thy calkers,—All the ships of the sea and their mariners, were within thee, To carry on thy traffic,

10 They of Persia and Lud and Phut, were in thine army, Thy men of war,—Shield and helmet, hung they up within thee, They, set forth thy splendour:

11 The sons of Arvad, with thine army, were upon thy walls, round about, And, valorous, in thy towers,—Their shields, hung they up on thy walls, round about, They, perfected thy beauty:

12 Tarshish, was a trader of thine, For the abundance of all wealth,—With silver, iron, tin and lead, Took they part in thy traffic:

13 Javan, Tubal and Meshech, They, were merchants of thine,—With the persons of men, and vessels of bronze, Shared they in

14 Toogarman heimo maksoi sinun tavarasi hevosilla, sotaratsuilla ja muuleilla.

15 Dedanilaiset kävivät kauppaa sinun kanssasi. Monilukuiset saaret olivat kauppatuttujasi, sinun käskysi alaisia; norsunhampaita ja mustaa puuta ne toivat sinulle verona.

16 Aram oli kauppatuttusi sinun tuotteittesi runsauden takia: rubiineilla, punapurppuralla, kirjaellulla kankaalla, valkopellavalla, koralleilla ja jaspiksella he maksoivat sinun tavarasi.

17 Juuda ja Israelin maa kävivät kauppaa sinun kanssasi: Minnitin nisulla, leivoksilla, hunajalla, öljyllä ja balsamilla he maksoivat sinun vaihtotavarasi.

18 Damasko oli kauppatuttusi sinun tuotteittesi runsauden ja kaikkinaisten rikkauksiesi runsauden takia: Helbonin viiniä ja Saharin villoja.

14 Vagnshästar, ridhästar och mulåsnor gåvos åt dig såsom betalning från Togarmas land.

15 Dedans söner drevo köpenskap med dig ja, många havsländer drevo handel i din tjänst; elfenben och ebenholts tillförde de dig såsom hyllningsgåvor.

16 Aram var din handelsvän, ty du var rik på konstarbeten; karbunkelstenar, purpurrött tyg, brokiga vävnader och fint linne. koraller och rubiner gåvo de dig såsom betalning.

17 Juda och Israels land drevo köpenskap med dig; vete från Minnit, bakverk och honung, olja och balsam gåvo de dig i utbyte.

18 Damaskus var din handelsvän, ty du var rik på konstarbeten, ja, på allt slags gods; de kommo med vin från Helbon och med ull från Sahar.

thy barter:
14 Some of the house of Togarmah, with horses and horsemen and mules, Took part in thy traffic:
15 The sons of Dedan, were merchants of thine, Many isles, took the merchandise of thy hand,—Horns of ivory and ebony, gave they back to thee, in exchange:
16 Syria, was a trader of thine, For the abundance of thy manufactures,—With carbuncle and purple and embroidery and fine linen and coral and rubies, Took they part in thy traffic:
17 Judah and the land of Israel, They, were merchants of thine,—With the wheat of Minnith and the sweets of pannag and honey and oil and balsam, Shared they in thy barter:
18 Damascus, was a trader of thine, For the multitude of thy manufactures, For the multitude of all wealth,—With the wine of Helbon and white wool:

19 Vedan ja Jaavan maksoivat sinun tavarasi kehruuteoksilla; taottua rautaa, kassiaa ja kalmoruokoa tuli sinulle vaihtotavarana.
20 Dedan kävi kauppaa sinun kanssasi ratsastussatulain loimilla.

21 Arabia ja kaikki Keedarin ruhtinaat olivat kauppatuttaviasi, sinun käskysi alaisia: lampaita, oinaita ja vuohipukkeja he sinulle kauppasivat.

22 Saban ja Raman kauppiaat kävivät kauppaa sinun kanssasi: kaikkinaisilla parhailla balsameilla, kaikilla kalliilla kivillä ja kullalla he maksoivat sinun tavarasi.
23 Haaran ja Kanne ja Eden, Saban kauppiaat, Assur ja Kilmad kävivät kauppaa sinun kanssasi;

24 he kävivät kanssasi kauppaa sinun markkinoillasi kauniilla vaatteilla, punasinisillä ja kirjaelluilla vaipoilla, kirjavakuteisilla matoilla ja punotuilla, kestävillä köysillä.
25 Tarsiin-laivat

19 Vedan och Javan gåvo dig spånad såsom betalning; konstsmitt järn och kassia och kalmus fick du i utbyte.

20 Dedan drev köpenskap hos dig med sadeltäcken att rida på.

21 Araberna och Kedars alla furstar, de drevo handel i din tjänst; med lamm och vädurar och bockar drevo de handel hos dig.

22 Sabas och Raemas köpmän drevo köpenskap med dig; kryddor av allra yppersta slag och alla slags ädla stenar och guld gåvo de dig såsom betalning.
23 Haran, Kanne och Eden, Sabas köpmän, Assur och Kilmad drevo köpenskap med dig.

24 De drevo köpenskap hos dig med sköna kläder, med mörkblå, brokigt vävda mantlar, med mångfärgade täcken, med välspunna, starka tåg, på din marknad.
25 Tarsis-skepp foro

19 Wedan and Javan, from Uzal, Brought into thy traffic,—Steel, cassia and calamus, Were, in thy merchandise:

20 Dedan, was a merchant of thine,—With spreading wraps, for riding:
21 Arabia and all the princes of Kedar, They, were traders at thy service,—With lambs and rams and he-goats, With these, were they traders of thine:
22 The merchants of Sheba and Raamah, They, were merchants of thine,—With the chief of all spices, and with every kind of precious stone, and gold, Took they part in thy traffic:
23 Haran and Canneh and Eden, the merchants of Sheba,—Asshur, Chilmad, Were merchants of thine:
24 Those, were thy merchants, for gorgeous garments, for wrappings of blue and embroidery, and for treasure-chests of variegated cloth,—for cords, twisted and strong, in thy market:
25 the ships of

kuljettivat sinun vaihtotavaroitasi. Niin sinä tulit täpötäyteen ja ylen raskaaseen lastiin merten sydämessä.

26 Soutajasi vievät sinut suurille vesille. - Itätuuli särkee sinut merten sydämessä.

27 Sinun rikkautesi, tavarasi, vaihtotavarasi, merimiehesi ja laivurisi, vuotokohtaisi korjaajat, tavaranvaihtajasi ja kaikki sotamiehesi, jotka ovat sinussa ja koko suuressa joukossasi, joka sinun keskelläsi on, vaipuvat merten sydämeen sinun kukistumisesi päivänä.

28 Laivuriesi parkunan äänestä vapisevat tantereet.
29 Alas haaksistansa astuvat kaikki aironpitelijät, merimiehet ja kaikki meren laivurit astuvat maihin,

30 huutavat sinun tähtesi suurella äänellä ja parkuvat haikeasti, heittävät tomua päänsä

åstad med dina bytesvaror. Så fylldes du med gods och blev tungt lastad, där du låg i havet.

26 Och dina roddare förde dig åstad, ut på de vida vattnen. Då kom östanvinden och krossade dig. där du låg i havet.

27 Ditt gods, dina handels- och bytesvaror, dina sjömän och skeppare, dina läckors botare och dina bytesmäklare, allt krigsfolk på dig, allt manskap som fanns ombord på dig, de sjunka nu ned i havet, på ditt falls dag.

28 Vid dina skeppares klagorop bäva markerna,
29 och alla som ro med åror övergiva sina skepp; sjömän och alla skeppare på havet begiva sig i land.

30 De ropa högt över ditt öde och klaga bittert; de strö stoft på sina huvuden och vältra

Tarshish, were thy masts, Carrying on thy barter, So wast thou filled, and becamest very glorious, In the heart of the seas.

26 Into mighty waters, have they brought thee, the rowers—even thee,—The east wind, hath broken thee, In the heart of the seas:

27 Thy wealth and thy wares, thy merchandise, thy mariners, and thy sailors,—thy calkers and the barterers of thy merchandise, and all thy men of war who are in thee, and in all thy gathered host which is in thy midst, Shall fall into the heart of the seas, In the day of thy fall.

28 At the sound of the outcry of thy pilots, the coasts, shall quake:
29 Then shall come down from their ships, all that handle the oar, mariners, all the sailors of the sea,—Upon the land, shall they take up their station;

30 And make loud [lament] over thee, with their voice, And make biter outcry,—And shall

päälle ja vieriskelevät tuhassa.

31 He ajelevat sinun tähtesi päänsä paljaaksi, kääriytyvät säkkeihin ja itkevät sinun tähtesi, mieli murheellisena, valittaen haikeasti.

32 He valittaessaan virittävät sinusta itkuvirren ja laulavat sinusta: 'Kuka oli Tyyron vertainen, hänen, joka nyt on niin hiljaa keskellä merta?
33 Kun sinun tavarasi saapuivat meriltä, ravitsit sinä monet kansat. Rikkauksiesi ja vaihtotavaraisi runsaudella sinä teit rikkaiksi maan kuninkaat.

34 Nyt, kun jouduit haaksirikkoon, pois meriltä, vetten syvyyksiin, vaipuivat sinun mukanasi sinne vaihtotavarasi ja koko sinun suuri joukkosi.'
35 Sinun tähtesi tyrmistyvät kaikki saarten asukkaat, ja heidän kuninkaansa ovat kauhun vallassa, vavistus kasvoillansa.

sig i aska.

31 De raka sig skalliga för din skull och hölja sig i sorgdräkt; de gråta över dig i bitter sorg, under bitter klagan.

32 Med jämmer stämma de upp en klagosång om dig, en klagosång över ditt öde: »Vem var såsom Tyrus, hon som nu ligger i det tysta ute i havet?»
33 Där dina handelsvaror sattes i land från havet mättade du många folk; med ditt myckna gods och dina många bytesvaror riktade du jordens konungar.

34 Men nu, då du har förlist och försvunnit ifrån havet, ned i vattnens djup, nu hava dina bytesvaror och allt ditt manskap sjunkit med dig.
35 Havsländernas alla inbyggare häpna över ditt öde, deras konungar stå rysande, med förfäran i sina ansikten.

lift up dust on their heads, In ashes, shall roll themselves;
31 And shall make bald for thee a baldness, And gird them with sackcloth,—And shall weep for thee in bitterness of soul, A biter lamentation;
32 And shall take up for thee, in their wailing, a dirge, And shall chant over thee,—Who is like Tyre? Like the Sent One in the midst of the sea?
33 By the going forth of thy commodities out of the seas, Thou didst satisfy many peoples, By the multitude of thy wares and of thy merchandise, Thou didst enrich the kings of the earth.
34 Now, thou art wrecked out of the seas, In the depths of waters,—Thy merchandise and all thy gathered host, In thy midst, have fallen.
35 All the dwellers in the coastlands, Are astounded over thee,—And, their kings, have been made to shudder a shuddering, To be

troubled in countenance.

36 Sinulle viheltävät kauppatutut kansojen joukossa. Kauhuksi olet sinä tullut, eikä sinua enää ole, hamaan ikiaikoihin asti.

36 Köpmännen ute bland folken vissla åt dig; du har tagit en ände med förskräckelse till evig tid.

36 The traders among the peoples, have hissed over thee: A terror, hast thou become, And, art not, Unto times age–abiding.

28 luku

1 Ja minulle tuli tämä Herran sana:

1 Och HERRENS ord kom till mig; han sade:

1 And the word of Yahweh came, unto me, saying

2 Ihmislapsi, sano Tyyron ruhtinaalle: Näin sanoo Herra, Herra: Koska sinun sydämesi on ylpistynyt ja sinä sanot: 'Minä olen jumala, jumalain istuimella minä istun merten sydämessä', ja olet kuitenkin ihminen, et jumala, vaikka omasta mielestäsi olet jumalan vertainen -

2 Du människobarn, säg till fursten i Tyrus: Så säger Herren, HERREN: Eftersom ditt hjärta är så högmodigt och du säger: »Jag är en gud, ja, på ett gudasäte tronar jag mitt ute i havet», du som dock är en människa och icke en gud, huru mycket du än i ditt hjärta tycker dig vara en gud --

2 Son of man, Say to the Prince of Tyre, Thus, saith My Lord, Yahweh–Because, lofty, is thy heart, and thou hast said, A GOD, am I, In the seat of God, have I taken my seat, In the heart of the seas; Whereas, thou, art a man, and not a GOD, But hast set thy heart as the heart of God:

3 ja katso, viisaampi sinä oletkin kuin Daniel, ei mikään salaisuus ole sinulta pimitetty;

3 och sant är att du är visare än Daniel; ingen hemlighet är förborgad för dig;

3 Lo! wiser, thou, than Daniel,—No secret, have they hidden from thee:

4 viisaudessasi ja ymmärtäväisyydessäsi olet hankkinut itsellesi rikkautta, hankkinut kultaa ja hopeata aarreaittoihisi,

4 genom din vishet och ditt förstånd har du skaffat dig rikedom, guld och silver har du skaffat dig i dina förrådshus;

4 In thy wisdom and in thine understanding, hast thou gotten thee wealth,—And hast gotten gold and silver into thy treasuries:

5 ja suuressa viisaudessasi olet kaupankäynnillä

5 och genom den stora vishet varmed du drev din köpenskap har du

5 By the greatness of thy wisdom and by thy traffic, hast thou

kartuttanut rikkautesi, ja niin sinun sydämesi on ylpistynyt rikkaudestasi -

6 sentähden, näin sanoo Herra, Herra: Koska omasta mielestäsi olet jumalan vertainen,

7 sentähden, katso, minä tuon sinun kimppuusi muukalaiset, julmimmat pakanoista; he paljastavat miekkansa sinun viisautesi kauneutta vastaan ja häpäisevät sinun ihanuutesi.

8 He syöksevät sinut alas kuoppaan, ja sinä kuolet, niinkuin kaadetut kuolevat, merten sydämessä.

9 Vieläköhän sanot surmaajasi edessä: 'Minä olen jumala', kun kuitenkin olet ihminen, et jumala, kaatajaisi käsissä?

10 Niinkuin kuolevat ympärileikkaamattomat, niin sinä kuolet muukalaisten käden kautta. Sillä minä olen puhunut, sanoo Herra, Herra.

11 Ja minulle tuli tämä

ökat din rikedom, och så har ditt hjärta blivit högmodigt för din rikedoms skull --

6 därför säger Herren, HERREN så: Eftersom du i ditt hjärta tycker dig vara en gud,

7 se, därför skall jag låta främlingar komma över dig, de grymmaste folk; och de skola draga ut sina svärd mot din visdoms skönhet och skola oskära din glans.

8 De skola störta dig ned i graven, och du skall dö såsom en dödsslagen man, mitt ute i havet.

9 Månne du då skall säga till din dråpare: »Jag är en gud», du som ej är en gud, utan en människa, i dens våld, som slår dig till döds?

10 Såsom de oomskurna dö, så skall du dö, för främlingars hand. Ty jag har talat, säger Herren, HERREN.

11 Och HERRENS ord

multiplied thy riches,—And thy heart, hath become lofty, in thy riches,

6 Therefore, Thus, saith My Lord, Yahweh,—Because thou hast set thy heart as the heart of God,

7 Therefore, behold me! bringing upon thee aliens, The terrible ones of the nations,—And they shall unsheathe their swords over the beauty of thy wisdom, And profane thy splendour:

8 To the pit, shall they take thee down,—And thou shalt die the deaths of one thrust through, In the heart of the seas.

9 Wilt thou, really say, God, am I, before him who is slaying thee; When, thou, art a man and not a God, in the hand of them who are piercing thee?

10 The, deaths of the uncircumcised, shalt thou die, by the hand of aliens,—For, I, have spoken, Declareth My Lord, Yahweh.

11 And the word of

Herran sana:

12 Ihmislapsi, viritä itkuvirsi Tyyron kuninkaasta ja sano hänelle: Näin sanoo Herra, Herra: Sinä olet sopusuhtaisuuden sinetti, täynnä viisautta, täydellinen kauneudessa.

13 Eedenissä, Jumalan puutarhassa, sinä olit. Peitteenäsi olivat kaikkinaiset kalliit kivet; karneolia, topaasia ja jaspista, krysoliittia, onyksia ja berylliä, safiiria, rubiinia ja smaragdia sekä kultaa olivat upotus- ja syvennystyöt sinussa, valmistetut sinä päivänä, jona sinut luotiin.

14 Sinä olit kerubi, laajalti suojaavainen, ja minä asetin sinut pyhälle vuorelle; sinä olit jumal'olento ja käyskentelit säihkyväin kivien keskellä.

15 Nuhteeton sinä olit vaellukseltasi siitä päivästä, jona sinut luotiin, siihen saakka, kunnes sinussa löydettiin

kom till mig han sade:

12 Du människobarn, stäm upp en klagosång över konungen i Tyrus och säg till honom: Så säger Herren, HERREN: Du var ypperst bland härliga skapelser, full med vishet och fullkomlig i skönhet.

13 I Eden, Guds lustgård, bodde du, höljd i alla slags ädla stenar: karneol, topas och kalcedon, krysolit, onyx och jaspis, safir, karbunkel och smaragd, jämte guld; du var prydd med smycken och klenoder, beredda den dag då du skapades.

14 Du var en kerub, som skuggade vida, och jag hade satt dig att vara på det heliga gudaberget, du fick där gå omkring bland gnistrande stenar.

15 Lyckosam var du på dina vägar från den dag då du skapades, till dess att orättfärdighet blev funnen hos dig.

Yahweh came, unto me, saying:

12 Son of man, Take thou up a dirge, over the king of Tyre,—And thou shalt say to him, Thus, saith My Lord, Yahweh, Thou, wast of finished proportions, Full of wisdom, and, Perfect in beauty:

13 In Eden, the garden of God, thou wast, Of every precious stone, was thy covering—Sardius, topaz, and diamond, Chrysolite, beryl, and jasper, Sapphire, carbuncle, and emerald,—And, of gold, was the work of thy timbrels and thy flutes, within thee, In the day thou wast created, were they prepared:

14 Thou, wast the anointed cherub that covered,—When I appointed thee, in the holy mount of God, thou wast, Amid stones of fire, thou didst walk to and fro:

15 Complete, wast thou, in thy ways, from the day thou wast created,—Until perversity was found, in thee.

vääryys.

16 Suuressa kaupankäynnissäsi tuli sydämesi täyteen väkivaltaa, ja sinä teit syntiä. Niin minä karkoitin sinut häväistynä Jumalan vuorelta ja hävitin sinut, suojaava kerubi, pois säihkyväin kivien keskeltä.

16 Men under din myckna köpenskap blev ditt inre fyllt med orätt, och du föll i synd. Då förvisade jag dig från gudaberget och förgjorde dig, du vittskuggande kerub; du fick ej stanna bland de gnistrande stenarna.

16 By the abundance of thy traffic, they filled thy midst with violence, And thou didst sin,—So I cast thee as profane out of the mountain of God, And destroyed thee, O covering cherub, from amid the stones of fire:

17 Sinun sydämesi ylpistyi sinun kauneudestasi, ihanuutesi tähden sinä kadotit viisautesi. Minä viskasin sinut maahan, annoin sinut alttiiksi kuninkaille, heidän silmänherkukseen.

17 Eftersom ditt hjärta högmodades över din skönhet och du förspillde din vishet för ditt präls skull, därför slog jag dig ned till jorden och gav dig till pris åt konungarna, så att de fingo se sin lust på dig.

17 Lofty, was thy heart, in thy beauty, Thou didst corrupt thy wisdom, because of thy splendour,—Upon the earth, did I cast thee, Before kings, did I set thee, That they might look at thee:

18 Paljoilla synneilläsi, tekemällä vääryyttä kaupoissasi, sinä olet häväissyt pyhäkkösi. Niin minä annoin sinun keskeltäsi puhjeta tulen; se kulutti sinut. Ja minä panin sinut tuhaksi maahan kaikkien silmäin edessä, jotka sinut näkivät.

18 Genom dina många missgärningar vid din orättrådiga köpenskap ohelgade du dina helgedomar. Därför lät jag eld gå ut ifrån dig, och av den blev du förtärd. Jag lät dig ligga såsom aska på jorden inför alla som besökte dig.

18 Owing to the abounding of thine iniquities, In the perversity of thy traffic, Thou didst profane thy sanctuaries,—Therefore brought I forth fire out of thy midst, The same, devoured thee, And I turned thee to ashes on the ground, Before the eyes of all beholding thee:

19 Kaikki tuttavasi kansojen seassa ovat tyrmistyneet sinun tähtesi. Kauhuksi olet sinä tullut, eikä sinua enää ole,

19 Alla som kände dig bland folken häpnade över ditt öde. Du tog en ände med förskräckelse för evig

19 All that had known thee among the peoples were astounded over thee,—A terror, hast thou become, And,

hamaan ikiaikoihin asti.

20 Ja minulle tuli tämä Herran sana:

21 Ihmislapsi, käännä kasvosi Siidonia kohti ja ennusta sitä vastaan

22 ja sano: Näin sanoo Herra, Herra: Katso, minä käyn sinun kimppuusi, Siidon, ja näytän kunniani sinun keskuudessasi. Ja he tulevat tietämään, että minä olen Herra, kun minä siinä panen toimeen tuomiot ja näytän siinä pyhyyteni.

23 Minä lähetän sinne ruton ja verta sen kaduille, ja kaatuneita on viruva sen keskellä, kaatuneita miekkaan, joka käy sen kimppuun joka taholta. Ja he tulevat tietämään, että minä olen Herra.

24 Sitten ei Israelin heimolle enää ole pistävänä orjantappurana eikä vaivaavana ohdakkeena yksikään sen naapureista, jotka ovat heitä halveksineet. Ja he tulevat tietämään, että

tid.

20 Och HERRENS ord kom till mig; han sade:

21 Du människobarn, vänd ditt ansikte mot Sidon och profetera mot det

22 och säg: Så säger Herren, HERREN: Se, jag skall komma över dig, Sidon, och förhärliga mig i dig. Ja, att jag är HERREN, det skall man förnimma, när jag håller dom över henne och bevisar mig helig på henne.

23 Och jag skall sända över henne pest och blod på hennes gator, och dödsslagna män skola falla därinne för ett svärd som skall drabba henne från alla sidor; och man skall förnimma att jag är HERREN.

24 Sedan skall för Israels hus icke mer finnas någon stingande tagg eller något sårande törne bland alla de grannfolk som nu håna dem; och man skall förnimma att jag

art not, Unto times age–abiding.

20 And the word of Yahweh came, unto me, saying:

21 Son of man, Set thy face towards Zidon,— And prophesy over it;

22 and thou shalt say— Thus, saith My Lord, Yahweh, Behold me! against thee, O Zidon, Therefore will I get myself glory in thy midst,—And they shall know, that, I, am Yahweh, When I have executed against her judgments, And hallowed myself in her.

23 So then I will send against her, pestilence and blood in her streets, And the wounded shall fall, in her midst, by the sword upon her from every side,—And they shall know, that, I, am Yahweh.

24 And the house of Israel, shall no more have, a stinging prickle, or a wounding thorn, of any round about them, who used to despise them,—So shall they know, that, I, am The

minä olen Herra, Herra.
25 Näin sanoo Herra, Herra: Kun minä kokoan Israelin heimon kansoista, joitten sekaan he ovat hajotetut, silloin minä näytän pyhyyteni heissä pakanakansain silmien edessä, ja he saavat asua maassansa, jonka minä annoin palvelijalleni Jaakobille.

26 He asuvat siinä turvallisesti ja rakentavat taloja ja istuttavat viinitarhoja. Turvallisesti he asuvat, kun minä panen toimeen tuomiot kaikille heidän naapureillensa, jotka ovat heitä halveksineet. Ja he tulevat tietämään, että minä olen Herra, heidän Jumalansa.

är Herren, HERREN.
25 Ja, så säger Herren, HERREN: När jag församlar Israels barn från de folk bland vilka de äro förströdda, då skall jag bevisa mig helig på dem inför folkens ögon, och de skola sedan få bo i sitt land, det som jag har givit åt min tjänare Jakob.

26 De skola bo där i trygghet och bygga hus och plantera vingårdar ja, de skola bo i trygghet, när jag håller dom över alla som håna dem på alla sidor; och de skola förnimma att jag är HERREN, deras Gud.

Lord, Yahweh.
25 Thus, saith My Lord, Yahweh, When I gather together the house of Israel, from the midst of the peoples among whom they have been scattered, and shall hallow myself in them before the eyes of the nations, Then shall they dwell upon their own soil, which I gave to my servant—to Jacob:
26 Yea they shall dwell thereupon, securely, Yea shall build houses, and plant vineyards, and dwell, securely,— When I have executed judgments on all that despised them on every side of them, So shall they know, that, I, Yahweh, am their God

29 luku

1 Kymmenentenä vuotena, kymmenennessä kuussa, kuukauden kahdentenatoista päivänä tuli minulle tämä Herran sana:
2 Ihmislapsi, käännä kasvosi faraota, Egyptin kuningasta, kohti ja

1 I tionde året, på tolfte dagen i tionde månaden, kom HERRENS ord till mig; han sade:

2 Du människobarn, vänd ditt ansikte mot Farao, konungen i

1 In the tenth year, in the tenth month, on the twelfth of the month, came the word of Yahweh unto me, saying:
2 Son of man, Set thy face against Pharaoh, king of Egypt, And

ennusta häntä ja koko Egyptiä vastaan.

3 Puhu ja sano: Näin sanoo Herra, Herra: Katso, minä käyn sinun kimppuusi, farao, Egyptin kuningas - suuri krokodiili, joka makaat virtojesi keskellä, joka sanot: 'Niilivirtani on minun, ja minä olen sen itselleni tehnyt.'

4 Minä panen koukut sinun leukoihisi, tartutan virtojesi kalat sinun suomuihisi ja nostan sinut ylös virtojesi keskeltä sekä kaikki virtojesi kalat, jotka ovat suomuihisi tarttuneet.

5 Minä viskaan erämaahan sinut ja kaikki virtojesi kalat. Sinä putoat kedolle, ei sinua korjata, ei koota. Metsän pedoille ja taivaan linnuille minä annan sinut ruuaksi.

6 Ja kaikki Egyptin asukkaat tulevat

Egypten, och profetera mot honom och mot hela Egypten.
3 Tala och säg: Så säger Herren, HERREN: Se, jag skall komma över dig, Farao, du Egyptens konung, du stora drake, som ligger där i dina strömmar och säger: »Min Nilflod är min; själv har jag gjort mig.»

4 Jag skall sätta krokar i dina käftar och låta fiskarna i dina strömmar fastna vid dina fjäll, och så skall jag draga dig upp ur dina strömmar med alla de fiskar i dina strömmar, som hänga fast vid dina fjäll.
5 Och jag skall kasta dig ut i öknen med alla fiskarna ifrån dina strömmar; du skall falla på marken och ej tagas bort därifrån eller upphämtas, ty åt markens djur och himmelens fåglar vill jag giva dig till mat;

6 och alla Egyptens inbyggare skola

prophesy against him, and against Egypt, all of it:
3 Speak, and thou shalt say—Thus, saith My Lord, Yahweh, Behold me! against thee, O Pharaoh, king of Egypt, The great Crocodile that lieth along in the midst of his rivers: Who saith—My river is, mine own, Since, I myself, made it me!
4 Therefore will I put hooks in thy jaws, And cause the fish of thy rivers to stick fast in thy scales,—And will bring thee up out of the midst of thy rivers, And, all the fish of thy rivers, to thy scales, shall stick fast;
5 And I will stretch thee out towards the desert, Thee, and all the fish of thy rivers, On the face of the field, shalt thou lie, Thou shalt not be carried away, nor shalt thou be gathered, To the wild beast of the earth, and to the bird of the heavens, have I given thee for food.
6 So shall all the inhabitants of Egypt

tietämään, että minä olen Herra. Sillä he ovat ruokosauva Israelin heimolle:

7 kun he kädellä tarttuvat sinuun, niin sinä säryt ja lävistät heiltä olkapäät kaikki; ja kun he nojaavat sinuun, niin sinä murrut ja jäykistät heiltä lanteet kaikki.

8 Sentähden, näin sanoo Herra, Herra: Katso, minä tuon sinun kimppuusi miekan ja hävitän sinusta ihmiset ja eläimet,

9 ja Egyptin maa tulee autioksi ja raunioksi. Ja he tulevat tietämään, että minä olen Herra. Sillä hän on sanonut: 'Niilivirta on minun, ja minä olen sen tehnyt.'

10 Sentähden, katso, minä käyn sinun ja sinun virtojesi kimppuun ja teen Egyptin maan raunioiksi, kuivaksi ja autioksi Migdolista Seveneen ja hamaan Etiopian rajaan saakka.

förnimma att jag är HERREN. Ty de äro en rörstav för Israels barn;

7 ja, när dessa fatta i dig med handen, går du sönder och sårar envar av dem i sidan; och när de stödja sig på dig, brytes du av och lämnar dem alla med vacklande länder.

8 Därför säger Herren, HERREN så: Se, jag vill låta svärd komma över dig, och jag skall utrota ur dig både människor och djur.

9 Och Egyptens land skall bliva förött och ödelagt, och man skall förnimma att jag är HERREN. Detta därför att han sade: »Nilfloden är min; själv har jag gjort den.

10 Ja, därför skall jag komma över dig och dina strömmar, och göra Egyptens land till en ödemark, ett ödelagt land, från Migdol till Sevene, fram till Etiopiens gräns.

know, that, I, am Yahweh,—Because they were a staff of reed to the house of Israel:

7 Whensoever they took hold of thee by the hand, thou didst run through, and tear open for them every hand,—And, whensoever they leaned upon thee, thou didst break, and caused all their loins, to halt.

8 Therefore, Thus, saith My Lord, Yahweh, Behold me! bringing upon thee a sword,—And I will cut off out of thee, man and beast;

9 And the land of Egypt shall become an astonishment and a desolation, So shall they know, that, I, am Yahweh,—Because he said—The river, is mine own, Since, I, myself, made it!

10 Therefore, behold me! against thee and against thy rivers,—And I will make the land of Egypt, to be most desolate, an astounding desolation, from Migdol to Syene, even up to the boundary of Ethiopia:

11 Ei käy siellä ihmisjalka, ei käy siellä eläimen jalka, eikä asuta siellä neljäänkymmeneen vuoteen.

12 Autioksi minä teen Egyptin maan autioiksi tehtyjen maitten joukossa, ja sen kaupungit tulevat olemaan autioina raunioiksi pantujen kaupunkien joukossa neljäkymmentä vuotta, ja egyptiläiset minä hajotan kansojen sekaan ja sirotan heidät muihin maihin.

13 Sillä näin sanoo Herra, Herra: Neljänkymmenen vuoden kuluttua minä kokoan egyptiläiset kansoista, joiden sekaan he olivat hajotetut,
14 käännän Egyptin kohtalon ja tuon heidät takaisin Patroksen maahan, synnyinmaahansa. Siellä he tulevat olemaan vähäpätöisenä valtakuntana.

15 He tulevat olemaan vähäpätöisin valtakunnista, eivätkä

11 Ingen människofot skall gå där fram, och ingen fot av något boskapsdjur skall gå där fram; och det skall ligga obebott i fyrtio år.
12 Och jag skall göra Egyptens land till en ödemark bland ödelagda länder, och dess städer skola ligga öde bland förhärjade städer i fyrtio år; och jag skall förskingra egyptierna bland folken och förströ dem i länderna.

13 Ty så säger Herren, HERREN: När fyrtio år äro förlidna, skall jag församla egyptierna från de folk bland vilka de äro förskingrade.

14 Och jag skall åter upprätta Egypten och låta egyptierna komma tillbaka till Patros' land, varifrån de stamma. Där skola de bliva ett oansenligt rike,

15 ja, ett rike oansenligare än andra riken, så att det icke

11 The foot of man, shall not pass through it, Nor shall, the foot of beast, pass through it, Neither shall it be inhabited, forty years:
12 So will I make the land of Egypt a desolation in the midst of lands made desolate, And, her cities—in the midst of cities that have been laid waste, shall become a desolation, forty years,—And I will disperse the Egyptians among the nations, And scatter them throughout the lands.
13 For, thus, saith My Lord, Yahweh,—At the end of forty years, will I gather the Egyptians from among the peoples whither I had dispersed them;
14 And I will turn the captivity of the Egyptians, And will cause them to return, To the land of Pathros, Upon the land of their nativity,—And they shall become, there, a kingdom abased:
15 More than [any of] the kingdoms, shall she be abased, And shall

enää kohoa kansakuntien ylitse. Minä vähennän heidät niin, etteivät he enää kansoja vallitse.

16 Eivätkä he enää kelpaa turvaksi Israelin heimolle: he saattavat muistoon Israelin syntivelan, jos se kääntyy heitä seuraamaan. Ja he tulevat tietämään, että minä olen Herra, Herra.

17 Kahdentenakymmenenten ä seitsemäntenä vuotena, ensimmäisessä kuussa, kuukauden ensimmäisenä päivänä tuli minulle tämä Herran sana:

18 Ihmislapsi, Baabelin kuningas Nebukadressar on teettänyt sotajoukoillansa raskasta työtä Tyyroa vastaan: kaikki päät ovat käyneet kaljuiksi ja kaikki olkapäät lyöpyneet; mutta palkkaa ei Tyyrosta ole tullut hänelle eikä hänen sotajoukoilleen työstä, jota ovat tehneet sitä vastaan.

19 Sentähden, näin sanoo Herra, Herra: Katso, minä annan Baabelin kuninkaalle

mer skall kunna upphäva sig över folken; jag skall låta dem bliva så få att de icke kunna råda över folken.

16 Och Israels barn skola icke mer sätta sitt hopp till dem som allenast uppväcka minnet av deras missgärning, när de vända sig till dem; och de skola förnimma att jag är Herren, HERREN.

17 I tjugusjunde året, på första dagen i första månaden, kom HERRENS ord till mig; han sade:

18 Du människobarn, Nebukadressar konungen i Babel, har låtit sin här förrätta ett svårt arbete mot Tyrus; alla huvuden hava blivit skalliga och alla skuldror sönderskavda. Men han och hans här hava icke fått någon lön från Tyrus för det arbete som han har förrättat mot det.

19 Därför säger Herren, HERREN så: Se, jag vill giva Egyptens land åt Nebukadressar,

lift herself up no more over the nations,—Yea I will make them too small, to rule over the nations.

16 So shall it become no more, unto the house of Israel, a security, Calling to mind iniquity, by their turning to follow them,—And they shall know, that, I, am The Lord, Yahweh.

17 And it came to pass, in the twenty–seventh year, in the first month, on the first of the month, that the word of Yahweh came, unto me, saying:

18 Son of man, Nebuchadrezzar king of Babylon, hath made his army undergo a long service against Tyre, Every head, hath been made bald, and, Every shoulder, worn bare,—But, pay, hath he had none, nor hath his army, out of Tyre, for the service wherewith he hath served against it.

19 Therefore, Thus, saith My Lord, Yahweh, Behold me! giving, to Nebuchadrezzar king of

Nebukadressarille Egyptin maan. Hän vie sen tavaran paljouden, saa sen saaliit, ryöstää sen ryöstökset: se on oleva hänen sotajoukkojensa palkka.
20 Palkaksi, jonka toivossa hän on työtä tehnyt, minä annan hänelle Egyptin maan; sillä minun hyväkseni he ovat sitä tehneet, sanoo Herra, Herra.

21 Sinä päivänä minä annan puhjeta Israelin heimolle sarven, ja sinulle minä annan voiman avata suusi heidän keskellänsä. Ja he tulevat tietämään, että minä olen Herra.

konungen i Babel; och han skall föra bort dess rikedomar och taga rov därifrån och göra byte där, och detta skall hans här få till lön.

20 Såsom en vedergällning för hans arbete giver jag honom Egyptens land; ty för min räkning hava de utfört sitt verk, säger Herren, HERREN.

21 På den tiden skall jag låta ett horn växa upp åt Israels hus, och du skall få upplåta din mun mitt ibland dem; och de skola förnimma att jag är HERREN.

Babylon, the land of Egypt,—And he shall carry off her multitude, And capture her spoil, And seize her prey, So shall she become pay for his army.
20 As a reward for his labour wherewith he hath served, have I given to him the land of Egypt,—in that they wrought for me, Declareth My Lord, Yahweh.
21 In that day, will I cause to bud a horn for the house of Israel, And, to thee, will I give an opening of mouth, in their midst, So shall they know, that, I, am Yahweh.

30 luku

1 Ja minulle tuli tämä Herran sana:

2 Ihmislapsi, ennusta ja sano: Näin sanoo Herra, Herra: Valittakaa: 'Voi sitä päivää!'

3 Sillä lähellä on päivä, lähellä Herran päivä; se on pilvinen päivä, pakanakansojen aika.

1 Och HERRENS ord kom till mig; han sade:

2 Du människobarn, profetera och säg: Så säger Herren, HERREN: Jämren eder: »Ack ve, vilken dag!»
3 Ty dagen är nära, HERRENS dag är nära; en molnhöljd dag är det, hednafolkens stund är inne.

1 And the word of Yahweh came unto me, saying:
2 Son of man, Prophesy, and thou shalt say, Thus, saith My Lord, Yahweh,—Howl ye, Alas for the day!
3 For, near, is a day, Yea, near, is a day pertaining to Yahweh, A day of cloud, A time of nations, shall it be!

4 Miekka yllättää Egyptin, ja Etiopialla on tuska, kun surmattuja kaatuu Egyptissä, kun siltä otetaan pois tavarain paljous ja revitään perustukset.

4 Ett svärd kommer över Egypten, och Etiopien fattas av ångest, när de slagna falla i Egypten och dess rikedomar föras bort och dess grundvalar upprivas.

4 Then shall come a sword into Egypt, And there shall be a pang in Ethiopia, When the deadly wounded one falleth in Egypt,—And they take away her multitude, and, her foundations, are broken down.

5 Etiopia, Puut ja Luud, kaikki sekakansa, Kuub ja liittoutuneen maan miehet kaatuvat heidän kanssansa miekkaan.

5 Etiopier, putéer och ludéer, och hela hopen av främmande folk, och kubéer och förbundslandets söner skola med dem falla för svärd.

5 Ethiopia and Libya and Lydia, and all the mixed multitude and Cub, and the sons of the land of the covenant, with them—by the sword, shall they fall.

6 Näin sanoo Herra: Egyptin tuet kaatuvat, ja sen ylpeä uhma alenee. Migdolista Seveneen asti he siellä kaatuvat miekkaan, sanoo Herra, Herra.

6 Så säger HERREN: Ja, Egyptens försvarare skola falla, och dess stolta makt skall störtas ned; från Migdol till Sevene skola de som bo där falla för svärd, säger Herren, HERREN.

6 Thus, saith Yahweh, Then shall fall, the supporters of Egypt, Then shall come down, the pride of her strength,—From Migdol to Seweneh, by the sword, shall they fall therein, Declareth My Lord, Yahweh.

7 Autioiksi he joutuvat autioiksi tehtyjen maitten joukossa, ja heidän kaupunkinsa tulevat olemaan raunioiksi pantujen kaupunkien joukossa.

7 Och deras land skall ligga öde bland ödelagda länder, och städerna där skola vara bland förhärjade städer.

7 So shall they be made desolate in the midst of lands that are desolate,—And, his cities—in the midst of cities that are laid waste, shall be found.

8 Ja he tulevat tietämään, että minä olen Herra, kun minä sytytän Egyptin tuleen ja kaikki

8 Och man skall förnimma att jag är HERREN, när jag tänder eld på Egypten och

8 So shall they know, that, I, am Yahweh,—By my setting a fire in Egypt, When all her

sen auttajat murtuvat.

9 Sinä päivänä lähtee minun tyköäni laivoilla lähettiläitä peljästyttämään levossa elävää Etiopiaa, ja heille tulee tuska niinkuin Egyptin päivänä; sillä katso, se tulee.

10 Näin sanoo Herra, Herra: Minä teen lopun Egyptin meluavista joukoista Baabelin kuninkaan Nebukadressarin käden kautta.

11 Hän ja hänen väkensä hänen kanssaan, julmimmat pakanoista, tuodaan hävittämään maata, ja he paljastavat miekkansa Egyptiä vastaan ja täyttävät maan surmatuilla.

12 Minä panen virrat kuiville ja myyn maan pahojen käsiin ja teen autioksi maan ja kaiken, mitä siinä on, muukalaisten käden kautta. Minä, Herra, olen puhunut.

13 Näin sanoo Herra, Herra: Minä tuhoan

låter alla dess hjälpare varda krossade.

9 På den dagen skola sändebud draga ut från mig på skepp, för att injaga skräck hos Etiopien mitt i dess trygghet; och man skall där fattas av ångest på Egyptens dag; ty se, det kommer!

10 Så säger Herren, HERREN: Ja, jag skall göra slut på Egyptens rikedomar genom Nebukadressar, konungen i Babel.

11 Han och hans folk med honom, de grymmaste hedningar, skola hämtas dit till att fördärva landet; de skola draga sina svärd mot Egypten och uppfylla landet med slagna.

12 Och jag skall göra strömmarna till torr mark och sälja landet i onda mäns hand. Jag skall ödelägga landet med allt vad däri är, genom främmande män. Jag, HERREN, har talat.

13 Så säger Herren, HERREN: Jag skall ock

helpers, shall be broken.

9 In that day, shall messengers go forth from before me, making haste, to cause dread unto Ethiopia so confident,—And a pang shall be upon them, in the day of Egypt, For lo! it cometh.

10 Thus, saith My Lord, Yahweh,—Therefore will I cause to cease, the multitude of Egypt, by the hand of Nebuchadrezzar king of Babylon.

11 He, and his people with him, the terrible ones of the nations, are about to be brought in to destroy the land,—Therefore shall they unsheathe their swords against Egypt, and fill the land with the slain;

12 And I will make the rivers dry, and will sell the land into the hand of wicked one,—and make the land desolate, with the fulness thereof, by the hand of foreigners, I, Yahweh, have spoken.

13 Thus, saith My Lord, Yahweh, Therefore will I

kivijumalat ja lopetan epäjumalat Noofista ja ruhtinaat Egyptistä: niitä ei ole enää oleva; ja minä saatan Egyptin maan pelon valtaan.

förstöra de eländiga avgudarna och göra slut på avgudarna i Nof, och ur Egyptens land skall ingen furste mer uppstå; och jag skall låta fruktan komma över Egyptens land.

destroy the manufactured gods, and, Cause to cease the worthless goals, out of Noph, And prince out of the land of Egypt, shall none arise any more,—And I will cause fear in the land of Egypt.

14 Minä teen Patroksen autioksi, sytytän Sooanin tuleen ja panen toimeen tuomiot Noossa.

14 Jag skall ödelägga Patros och tända eld på Soan och hålla dom över No.

14 Then will I bring desolation upon Pathros, and, Set a fire in Zoan, and, Execute judgments upon No: and,

15 Minä vuodatan kiivauteni Siiniin, Egyptin linnoitukseen, hävitän Noon meluavat joukot

15 Och jag skall utgjuta min vrede över Sin, Egyptens värn, och utrota den larmande hopen i No.

15 Pour out mine indignation upon Sin, the stronghold of Egypt, and, Will cut off the multitude of No.

16 ja sytytän Egyptin tuleen. Siin kierii tuskassa, Noo valloitetaan, ja Noof - ahdistajia selvällä päivällä!

16 Ja, jag skall tända eld på Egypten, Sin skall gripas av ångest, No skall bliva intaget och Nof överfallas på ljusa dagen.

16 So will I set a fire in Egypt, Sore anguish, shall take Sin, And, No, shall be for rending asunder, And, Noph, be in straits every day.

17 Aavenin ja Piibesetin nuorukaiset kaatuvat miekkaan, ja ne itse menevät vankeuteen.

17 Avens och Pi-Besets unga män skola falla för svärd, och själva skola de vandra bort i fångenskap.

17 The young men of Aven and Pi–beseth, by the sword, shall fall; And lo! into captivity, shall they themselves wend their way.

18 Tehafneheessa päivä pimenee, kun minä siellä särjen Egyptin ikeen, ja siinä saa lopun sen ylpeä uhma. Sen itsensä peittää pilvi, ja sen

18 I Tehafnehes bliver dagen mörk, när jag där bryter sönder Egyptens ok och dess stolta makt där får en ände; ja, ett moln skall

18 And, in Tehaphnehes, hath the day become dark, Because I have broken, there, the yoke–bars of Egypt, And there shall

tyttäret menevät vankeuteen.

övertäcka det, och dess döttrar skola vandra bort i fångenskap.

be made to cease therein the pride of her strength,—She, a cloud, shall cover her! And, her daughters, into captivity, shall wend their way.

19 Niin minä panen tuomiot toimeen Egyptissä, ja he tulevat tietämään, että minä olen Herra.

19 Jag skall hålla dom över Egypten, och man skall förnimma att jag är HERREN.

19 Thus will I execute judgments on Egypt; And they shall know, that, I, am Yahweh.

20 Yhdentenätoista vuotena, ensimmäisessä kuussa, kuukauden seitsemäntenä päivänä tuli minulle tämä Herran sana:

20 I elfte året, på sjunde dagen i första månaden, kom HERRENS ord till mig; han sade:

20 And it came to pass, in the eleventh year, in the first month, on the seventh of the month, that the word of Yahweh came, unto me, saying:

21 Ihmislapsi, minä olen murskannut faraon, Egyptin kuninkaan, käsivarren, ja katso, sitä ei sidota, ei parannella, ei panna kääreeseen, että se sidottuna vahvistuisi tarttuaksensa miekkaan.

21 Du människobarn, jag har brutit sönder Faraos, den egyptiske konungens, arm; och se, den har icke blivit förbunden, man har icke brukat läkemedel, icke lindat den, icke lagt på den förband, för att åter göra den stark nog till att föra svärdet.

21 Son of man, The arm of Pharaoh king of Egypt, have I broken,—And lo! it hath not been bound up—To apply healing remedies, To put on a bandage for binding it up, To make it strong to grasp the sword.

22 Sentähden, näin sanoo Herra, Herra: Katso, minä käyn faraon, Egyptin kuninkaan, kimppuun ja murskaan häneltä käsivarret, sekä voimakkaan että murskatun käden, ja pudotan miekan hänen

22 Därför säger Herren, HERREN så: Se, jag skall komma över Farao, konungen i Egypten, och bryta sönder hans armar, både den som ännu är stark och den som redan är sönderbruten, och skall

22 Therefore, Thus, saith My Lord, Yahweh––Behold me! against Pharaoh king of Egypt, Therefore will I break his arms, That which is strong, and, That which is broken,—So will I cause the sword to fall

kädestänsä.

23 Minä hajotan egyptiläiset kansojen sekaan ja sirotan heidät muihin maihin.

24 Baabelin kuninkaan käsivarret minä vahvistan ja annan miekkani hänen käteensä; mutta faraolta minä murskaan käsivarret, ja hän voihkii hänen edessänsä, niinkuin kaadettu voihkii.

25 Niin, minä vahvistan Baabelin kuninkaan käsivarret, mutta faraon käsivarret vaipuvat alas. Ja he tulevat tietämään, että minä olen Herra, kun minä annan miekkani Baabelin kuninkaan käteen, että hän ojentaa sen Egyptin maata vastaan.

26 Ja minä hajotan egyptiläiset kansojen sekaan ja sirotan heidät muihin maihin. Ja he tulevat tietämään, että minä olen Herra.

låta svärdet falla ur hans hand.

23 Och jag skall förskingra egyptierna bland folken och förströ dem i länderna.

24 Den babyloniske konungens armar skall jag stärka, och jag skall sätta milt svärd i hans hand; men Faraos armar skall jag bryta sönder, så att han upphäver jämmerrop inför honom, såsom en dödsslagen kämpe gör.

25 Ja, jag skall stärka den babyloniske konungens armar, men Faraos armar skola sjunka ned; och man skall förnimma att jag är HERREN, när jag sätter mitt svärd i den babyloniske konungens hand, för att han skall svänga det mot Egyptens land.

26 Och jag skall förskingra egyptierna bland folken och förströ dem i länderna; och de skola förnimma att jag är HERREN.

out of his hand.

23 And I will disperse the Egyptians among the nations,—And scatter them throughout the lands;

24 And will uphold the arms of the king of Babylon, And put my sword into his hand,—And will break the arms of Pharaoh, And he shall utter the groans of one thrust through, before him.

25 Yea I will uphold the arms of the king of Babylon, But, the arms of Pharaoh, shall fall,—And they shall know, that, I, am Yahweh, By my putting my sword into the hand of the king of Babylon, And he shall stretch it out against the land of Egypt.

26 So will I disperse the Egyptians among the nations, And scatter them throughout the lands, And they shall know, that, I, am Yahweh.

31 luku

1 Yhdentenätoista vuotena, kolmannessa kuussa, kuukauden ensimmäisenä päivänä tuli minulle tämä Herran sana:

1 I elfte året, på första dagen i tredje månaden, kom HERRENS ord till mig; han sade:

1 And it came to pass, in the eleventh year, in the third month, on the first of the month, that the word of Yahweh came unto me, saying:

2 Ihmislapsi, sano faraolle, Egyptin kuninkaalle, ja hänen meluaville joukoillensa: Kenen kaltainen sinä olet suuruudessasi?

2 Du människobarn, säg till Farao, konungen i Egypten, och till hans larmande hop: Vem kan förliknas med dig i din storhet?

2 Son of man, Say unto Pharaoh king of Egypt, and unto his multitude,—Whom, art thou like in thy greatness?

3 Katso, Assur oli setri Libanonilla, kaunislehväinen, taajavarjoinen, korkeakasvuinen, ja sen latva oli tiheän lehvistön keskellä.

3 Se, du är ett ädelt träd, en ceder på Libanon, med sköna grenar och skuggrik krona och hög stam, en som med sin topp räcker upp bland molnen.

3 Lo! Assyria, was a cedar in Lebanon, Beautiful in bough, and, Dense in foliage, and, Lofty in stature,—and, Among the clouds, came to be his top:

4 Vedet olivat sen suureksi kasvattaneet, korkeaksi oli sen saanut syvyys, joka virtoinensa kiersi sen istutusmaata ja lähetti ojiansa kaikille metsän puille.

4 Vatten gåvo den växt, djupets källor gjorde den hög. Ty med sina strömmar omflöto de platsen där den var planterad; först sedan sände de sina flöden till alla andra träd på marken.

4 The waters, made him great, the roaring deep, made him high,—with its currents going round about the place where it was planted, Its channels also, it sent forth unto all the trees of the field.

5 Sentähden siitä tuli korkeakasvuisin kaikista metsän puista, se sai haaroja paljon, ja oksat, joita se levitti, venyivät pitkiksi runsaista vesistä.

5 Så fick den högre stam än alla träd på marken, den fick talrika kvistar och långa grenar, genom det myckna vatten den hade, när den sköt skott.

5 For this cause, higher, was his stature, than any of the trees of the field,—And multiplied, were his boughs, And lengthened, were his branches, By reason of

the mighty waters, when he shot forth shoots.

6 Sen lehvillä pesivät kaikki taivaan linnut, sen oksien alla synnyttivät kaikki metsän eläimet, ja sen varjossa asuivat kaikki suuret kansat.

6 Alla himmelens fåglar byggde sig nästen bland dess kvistar, under dess grenar födde alla markens djur sina ungar, och i dess skugga bodde allahanda stora folk.

6 Among his branches, all the birds of the heavens, made their nests, And, under his boughs, all the wild beasts of the field, brought forth,—And, in his shade, dwelt all the mighty nations.

7 Kaunis se oli suuruudessaan, oksiensa pituudessa, sillä sen juuri oli runsasten vetten ääressä.

7 Och den blev skön genom sin storhet och genom sina grenars längd, där den stod med sin rot invid stora vatten.

7 Thus became he beautiful in his greatness, In the length of his waving branches, Because his root had gone, towards mighty waters.

8 Eivät olleet setrit sen vertaiset Jumalan puutarhassa, eivät kypressit sen oksien veroiset, eivät plataanit niinkuin sen haarat. Ei yksikään puu Jumalan puutarhassa ollut sen veroinen kauneudessa.

8 Ingen ceder i Guds lustgård gick upp emot denna, ingen cypress hade kvistar som kunde förliknas med dennas, ingen lönn bar grenar, jämförliga med dennas; nej, intet träd i Guds lustgård liknade den i skönhet

8 Cedars, hid him not, in the garden of God, Fir–trees, were not like unto his boughs, Nor, plane–trees, like his branches,—No tree in the garden of God, was like unto him, in his beauty.

9 Minä tein sen niin kauniiksi oksarunsaudessaan, että kaikki Eedenin puut Jumalan puutarhassa sitä kadehtivat.

9 Så skön hade jag låtit den bliva, i dess rikedom på grenar, att alla Edens träd i Guds lustgård måste avundas den.

9 Beautiful, I made him in the abundance of his waving branches,—Therefore was he envied by all the trees of Eden, which were in the garden of God.

10 Sentähden, näin sanoo Herra, Herra: Koska se tuli korkeakasvuiseksi ja sen

10 Därför säger Herren, HERREN så Eftersom du växte så hög, ja, eftersom ditt träd

10 Therefore, Thus, saith My Lord, Yahweh, Because thou hast become lofty in stature,

latva oli tiheän lehvistön keskellä ja sen sydän ylpistyi sen korkeudesta,

sträckte sin topp upp bland molnen och förhävde sig i sitt hjärta över att det var så högt,

And he hath stretched his top among the clouds, And his heart is exalted, in his loftiness.

11 annan minä sen pakanoista mahtavimman käsiin, ja hän tekee sille, minkä tekee; jumalattomuutensa tähden minä sen olen karkoittanut.

11 därför skall jag prisgiva det åt en som är väldig bland folken. Han skall förvisso utföra sitt verk därpå, ty för dess ogudaktighets skull har jag förkastat det.

11 Let me then deliver him into the hand of the chief of the nations, He shall, effectually deal, with him! According to his lawlessness, have I driven him out:

12 Ja sen hakkasivat muukalaiset, julmimmat pakanoista, ja heittivät sen maahan. Vuorille ja kaikkiin laaksoihin kaatuivat sen haarat, ja sen oksat murskaantuivat kaikkiin maan puronotkoihin. Kaikki maan kansat laskeutuivat alas sen varjosta ja jättivät sen.

12 Ja, främlingar hava fått hugga ned det, de grymmaste folk, och hava låtit det ligga. Dess kvistar hava nu fallit på bergen och i alla dalar; dess grenar hava blivit avbrutna och kastade i alla landets bäckar, och alla folk på jorden hava måst draga bort därifrån och försaka dess skugga och låta det ligga.

12 Therefore have foreigners, the terrible of the nations, cut him down, And abandoned him,—Upon the mountains, and in all valleys, have fallen his waving branches, And broken, have been his boughs in all the river-beds of the land, And all the peoples of the earth, have come down out of his shade, And abandoned him:

13 Sen kaatuneella rungolla asuvat kaikki taivaan linnut, ja sen oksien ääressä oleskelevat kaikki metsän eläimet -

13 På dess kullfallna stam bo alla himmelens fåglar, och på dess grenar lägra sig alla markens djur.

13 Upon his trunk, shall settle down all the birds of the heavens,— And, among his boughs, are to be found all the wild beasts of the field:—

14 ettei yksikään puu vetten vierellä kasvaisi niin korkeaksi eikä ojentaisi latvaansa pilvien

14 Så sker, för att ett träd som växer vid vatten aldrig skall yvas över sin höjd och

14 To the end that none of the trees of the waters—May exalt themselves in their

väliin ja etteivät mahtavimmatkaan niistä, ei mitkään, jotka vettä juovat, olisi pysyväisiä korkeudessaan, sillä ne ovat kaikki annetut alttiiksi kuolemalle, menemään maan syvyyteen, hautaanvaipuneitten pariin yhdessä ihmislasten kanssa.

sträcka sin topp upp bland molnen; ja, för att icke ens de väldigaste av dem skola stå och yvas, intet träd som har haft vatten att dricka. Ty de äro allasammans hemfallna åt döden och måste ned i jordens djup, till att vara där bland människors barn, hos dem som hava farit ned i graven.

stature, Or stretch their top among the clouds, Nor their mighty ones take their stand in their height—any that drink of the waters,—Because, they all, are delivered to death, Unto the earth below, In the midst of the sons of Adam, Amongst them who descend into the pit.

15 Näin sanoo Herra, Herra: Sinä päivänä, jona hän astui alas tuonelaan, minä verhosin syvyyden suruun hänen tähtensä, pidätin virrat, niin että paljot vedet pysähtyivät juoksussaan, ja puin Libanonin hänen tähtensä mustiin, ja kaikki metsän puut nääntyivät hänen tähtensä.

15 Så säger Herren, HERREN: På den dag då det for ned till dödsriket lät jag djupet för dess skull hölja sig i sorgdräkt; jag hämmade strömmarna där, och de stora vattnen höllos tillbaka. Jag lät Libanon för dess skull kläda sig i svart, och alla träd på marken förtvinade i sorg över det.

15 Thus, saith My Lord, Yahweh, In the day when he descended into hades, I caused a mourning, I covered over him the roaring deep, And restrained the currents thereof, And stayed, were the mighty waters,—So caused I gloom over him unto Lebanon, And, all the trees of the field, for him, were covered with a shroud.

16 Hänen kaatumisensa ryskeestä minä panin kansakunnat vapisemaan, kun minä syöksin hänet alas tuonelaan, hautaanvaipuneitten pariin. Mutta lohdutetuiksi tulivat maan syvyydessä kaikki Eedenin puut, Libanonin valiot ja

16 Genom dånet av dess fall kom jag folken att bäva, när jag störtade det ned i dödsriket, till dem som hade farit ned i graven. Men då tröstade sig i jordens djup alla Edens träd, de yppersta och bästa på Libanon, alla

16 At the sound of his fall, I made nations tremble, When I caused him to descend into hades, with them who descend into the pit,—Then were grieved, in the earth below—All the trees of Eden, The choicest and best of

parhaat, kaikki, jotka vettä juovat.
17 Myöskin ne olivat hänen kanssansa astuneet alas tuonelaan, miekalla kaadettujen pariin; samoin hänen auttajansa, ne, jotka istuivat hänen varjossaan kansojen joukossa.

18 Oliko yhtään Eedenin puista sinun vertaistasi kunniassa ja suuruudessa? Mutta sinut on Eedenin puitten kanssa syösty alas maan syvyyteen; ympärileikkaamattomien keskellä sinä makaat miekallakaadettujen parissa. Näin käy faraon ja koko hänen meluavan joukkonsa, sanoo Herra, Herra.

de som hade haft vatten att dricka.
17 Också de hade, såsom det trädet, måst fara ned till dödsriket, till dem som voro slagna med svärd; dit foro ock de som hade varit dess stöd och hade bott i dess skugga bland folken.

18 Kan nu något bland Edens träd förliknas med dig i härlighet och storhet? Och dock skall du, såsom Edens träd, störtas ned i jordens djup och ligga där bland oomskurna, hos dem som äro slagna med svärd. Så skall det gå Farao och hela hans larmande hop, säger Herren, HERREN.

Lebanon, All who had drunk the waters.
17 Even they, with him, descended into hades, Among them who were thrust through with the sword,—Even his seed who dwelt in his shade, in the midst of the nations.

18 Unto whom, couldst thou be likened, thus, in glory and in greatness, among the trees of Eden? Yet shalt thou be caused to descend, with the trees of Eden, into the earth below, In the midst of the uncircumcised, shalt thou lie down, With them who were thrust through by the sword. The same, is Pharaoh, and all his multitude, Declareth My Lord, Yahweh.

32 luku

1 Kahdentenatoista vuotena, kahdennessatoista kuussa, kuukauden ensimmäisenä päivänä tuli minulle tämä Herran sana:
2 Ihmislapsi, viritä

1 I tolfte året, på första dagen i tolfte månaden, kom HERRENS ord till mig; han sade:

2 Du människobarn,

1 And it came to pass, in the twelfth year, in the twelfth month, on the first of the month, that the word of Yahweh came, unto me, saying:
2 Son of man, Take up

itkuvirsi faraosta, Egyptin kuninkaasta, ja sano hänelle: Nuori leijona kansojen seassa, sinä olet hukassa! Sinä olit kuin krokodiili virroissa: sinä kuohutit virtojasi, sotkit vettä jaloillasi ja hämmensit sen virtoja.

stäm upp en klagosång över Farao, konungen i Egypten, och säg till honom: Det är förbi med dig, du lejon bland folken! Och du var dock lik draken i havet, där du for fram i dina strömmar och rörde upp vattnet med dina fötter och grumlade dess strömmar.

a dirge, over Pharaoh king of Egypt, and thou shalt say unto him, The young lion of the nations, thou didst deem thyself,—Whereas, thou, wast like the crocodile in the seas, And didst cause thy streams to burst forth, And didst trouble the waters with thy feet, And foul their rivers.

3 Näin sanoo Herra, Herra: Minä levitytän verkkoni sinun ylitsesi monien kansojen suurella joukolla, ja ne vetävät sinut ylös minun pyydykselläni.

3 Så säger nu Herren, HERREN: Jag skall breda ut mitt nät över dig genom skaror av många folk, och de skola draga upp dig i mitt garn.

3 Thus, saith My Lord, Yahweh, Therefore will I spread over thee my net, With a gathered host of many peoples,—And they shall bring thee up in my net;

4 Minä viskaan sinut maalle, heitän sinut kedolle, panen asustamaan sinun ylläsi kaikki taivaan linnut ja syötän sinusta kylläisiksi kaiken maan eläimet.

4 Jag skall kasta dig upp på jorden, jag skall slunga dig bort på marken och låta alla himmelens fåglar slå ned på dig och låta de vilda djuren på hela jorden mätta sig med dig.

4 And I will stretch thee out on the land, Over the face of the field, will I fling thee,—And, will cause to settle upon thee, all the birds of the heavens, And will satiate, with thee, the wild beasts of all the earth;

5 Minä jätän sinun lihasi vuorten hyviksi ja täytän raatokasallasi laaksot,

5 Jag skall kasta ditt kött på bergen och fylla dalarna med ditt stora skrov.

5 And I will lay thy flesh on the mountains,—And fill the valleys with thy blood;

6 juotan maan sillä, mikä sinusta valuu, sinun verelläsi aina vuorille asti, ja purojen uomat tulevat sinusta täyteen.

6 Och landet som du har nedsölat skall jag vattna med ditt blod ända upp till bergen, och bäckarna skola

6 And will soak the earth with thy blood, amongst the mountains,—And, the channels, shall be filled

bliva fulla av dig.

7 Minä peitän taivaan, kun sinut sammutan, ja puen mustiin sen tähdet; auringon minä peitän pilviin, eikä kuu anna valonsa loistaa.

7 Och när jag utsläcker dig, skall jag övertäcka himmelen och förmörka dess stjärnor; jag skall övertäcka solen med moln, och månens ljus skall icke lysa mer.

with thee.

7 And, when I quench thee, I will cover the heavens, And obscure their stars,—The sun—with a cloud, will I cover, And, the moon, shall not shed her light;

8 Kaikki taivaan loistavat valot minä puen mustiin sinun tähtesi ja peitän sinun maasi pimeyteen, sanoo Herra, Herra.

8 Alla ljus på himmelen skall jag förmörka för din skull och låta mörker komma över ditt land, säger Herren, HERREN.

8 As for all the light-bearers in the heavens, I will obscure them over thee,—And will stretch out darkness over thy land, Declareth My Lord, Yahweh.

9 Minä murehdutan monien kansain sydämet, kun saatan tiedoksi sinun perikatosi kansakunnille, maihin, joita sinä et tuntenut;

9 Och många folks hjärtan skall jag slå med skräck, när jag gör din undergång bekant bland folkslagen, ja, i länder som du icke känner.

9 And I will aggrieve the heart of many peoples,—when I bring them who are broken off from thee, among the nations, unto lands which thou hast not known.

10 ja minä tyrmistytän sinun tähtesi monet kansat, ja heidän kuninkaansa kovin värisevät sinun tähtesi, kun minä heilutan miekkaani heidän nähtensä, ja he vapisevat joka hetki kukin omaa henkeänsä sinun kukistumisesi päivänä.

10 Jag skall komma många folk att häpna för din skull, och deras konungar skola för din skull gripas av bävan, när jag i deras åsyn svänger mitt svärd; vart ögonblick skola de frukta, envar för sitt liv, på ditt falls dag.

10 Yea I will cause amazement, over thee, unto many peoples, And the hair, of their kings, shall stand on end over thee, when I brandish my sword over their faces,—And they shall tremble every moment, every man for his own life, In the day of thy fall.

11 Sillä näin sanoo Herra, Herra: Baabelin kuninkaan miekka yllättää sinut.

11 Ty så säger Herren, HERREN: Den babyloniske konungens svärd skall komma över

11 For, thus, saith My Lord, Yahweh:—the sword of the king of Babylon, shall reach

dig.

12 Minä kaadan sinun meluisan joukkosi sankarien miekoilla; ne ovat julmimpia pakanoista kaikki tyynni. He kukistavat Egyptin komeuden, kaikki sen meluisa joukko tuhotaan.

12 Jag skall låta din larmande hop falla för hjältars svärd, grymmast bland hedningar äro de alla. De skola föröda Egyptens härlighet, och hela dess larmande hop skall förgöras;

thee.

12 With the swords of mighty men, will I cause thy multitude to fall, Terrible ones of the nations, all, of them!– And they shall spoil the pride of Egypt, And all her multitude, shall be destroyed,

13 Ja minä hävitän siitä kaiken karjan runsasten vetten ääriltä. Eikä niitä enää sotke ihmisen jalka, eivätkä sotke niitä karjan sorkat.

13 jag skall utrota all dess boskap, den som betar vid det myckna vattnet. Av människofot skall det icke mer röras upp, ej heller röras upp av boskapsklövar.

13 And I will cause to perish all her beasts, from beside the many waters,—And the foot of man, shall not trouble them, any more, Nor shall, hoof of beast, trouble them.

14 Silloin minä annan sen vetten laskeutua kirkkaiksi, ja minä panen sen virrat juoksemaan kuin öljyn, sanoo Herra, Herra.

14 Sedan skall jag låta deras vatten sjunka undan och deras strömmar flyta bort såsom olja, säger Herren, HERREN,

14 Then, will I make their waters, subside, And, their streams—like oil, will I cause to flow,– –Declareth My Lord, Yahweh.

15 Kun minä teen Egyptin maan autioksi, kun maa tulee autioksi kaikesta, mitä siinä on, ja kun minä surmaan kaikki sen asukkaat, tulevat he tietämään, että minä olen Herra.

15 i det jag gör Egyptens land till en ödslig ödemark och berövar landet allt vad däri är, när jag nu slår alla dess inbyggare, så att man förnimmer att jag är HERREN.

15 When I make the land of Egypt an astonishment, A land laid bare of its fulness, When I cut off all that dwell therein, Then shall they know, that, I, am Yahweh.

16 Itkuvirsi tämä on, ja sitä kyllä viritetään. Pakanakansain tyttäret sitä virittävät - virittävät sitä Egyptistä ja kaikesta sen meluisasta joukosta, sanoo Herra, Herra.

16 Detta är en klagosång som man skall sjunga, ja, folkens döttrar skola sjunga den; de skola sjunga den över Egypten med hela dess larmande

16 A dirge, it is, And they shall chant it, The daughters of the nations, Shall chant it: Over Egypt and over all her multitude, Shall they chant it, Declareth

hop, säger Herren, HERREN.

17 Kahdentenatoista vuotena, kuukauden viidentenätoista päivänä tuli minulle tämä Herran sana:

17 I tolfte året, på femtonde dagen i månaden, kom HERRENS ord till mig; han sade:

17 And it came to pass, in the twelfth year, on the fifteenth of the month, that the word of Yahweh came, unto me saying:

18 Ihmislapsi, veisaa kuolinvalitus Egyptin meluisasta joukosta, saata se ja mahtavain pakanakansojen tyttäret alas maan syvyyksiin, hautaanvaipuneitten pariin.

18 Du människobarn, sjung sorgesång över Egyptens larmande hop. Bjud henne att såsom döttrarna av de väldigaste folk fara ned i jordens djup, till dem som redan hava farit ned i graven.

18 Son of man, Wail thou over the multitude of Egypt, and cause it to descend—her and the daughters of the famous nations—into the earth below, with them who descend into the pit.

19 Oletko vielä kaikkia muita ihanampi? Astu alas ja anna laittaa makuusijasi ympärileikkaamattomien pariin.

19 Finnes någon så ringa att du är förmer än hon? Nej, far du ned och låt dig bäddas bland de oomskurna.

19 Than whom, art thou more precious? Descend and be laid low with the uncircumcised:

20 He kaatuvat miekallasurmattujen joukkoon. Miekka on jo annettu! Temmatkaa pois Egypti kaikkine meluisine joukkoineen.

20 Bland män som äro slagna med svärd skola ock dina falla. Svärdet är redo; släpen bort henne med hela hennes larmande hop.

20 Into the midst of them who were thrust through by the sword, let them fall,—To the sword, hath she been delivered up, Lay ye hold of her, and all her multitudes.

21 Mahtavimmat sankareista puhuvat tuonelan keskeltä sille ynnä sen auttajille: 'Alas ovat astuneet, siellä makaavat ympärileikkaamattomat, miekalla surmatut.'

21 Mäktiga hjältar skola tala till Farao ur dödsriket, till honom och till hans hjälpare: »Ja, de hava måst fara hitned, och nu ligga de där, de oomskurna, slagna med svärd.»

21 The chiefs of the mighty, shall speak to him, out of the midst of hades, with his helpers,—They have descended, They have lain down, The uncircumcised! Thrust

22 Siellä on Assur kaikkine joukkoinensa. Niitten haudat ovat hänen ympärillänsä. Kaikki tyynni ovat surmattuja, miekkaan kaatuneita.
23 Hänen hautansa ovat pohjimmaisessa kuopassa, ja hänen joukkonsa on hänen hautansa ympärillä; ne ovat kaikki tyynni surmattuja, miekkaan kaatuneita, nuo, jotka levittivät kauhua elävien maassa.
24 Siellä on Eelam, ja koko hänen meluisa joukkonsa on hänen hautansa ympärillä; kaikki tyynni surmattuja, miekkaan kaatuneita, jotka ympärileikkaamattomina astuivat alas maan syvyyksiin, nuo, jotka levittivät kauhuansa elävien maassa, mutta saavat kantaa häpeänsä hautaanvaipuneitten parissa.

25 Surmattujen keskellä on makuusija annettu hänelle ynnä kaikelle hänen meluisalle joukolleen. Niitten haudat

22 Där ligger redan Assur med hela sin skara; runt omkring honom har denna sin gravplats. Allasammans ligga de där slagna, fallna för svärd.
23 Sin grav har han fått längst ned i underjorden, och runt omkring honom ligger hans skara begraven. Allasammans ligga de slagna, fallna för svärd, de man som en gång utbredde skräck i de levandes land.
24 Där ligger Elam med hela sin larmande hop, vilande runt omkring hans grav. Allasammans ligga de slagna, männen som föllo för svärd, och som oomskurna måste fara, ned i jordens djup, desamma som en gång utbredde skräck omkring sig i de levandes land; nu måste de bära sin skam bland de andra som hava farit ned i graven.
25 Ja, bland slagna har han fått sitt läger med hela sin larmande hop; runt omkring honom har denna sin gravplats.

through by the sword.
22 There, is Assyria, with all her gathered host, Round about him, are his graves, All of them, thrust through, The fallen by the sword:
23 Whose graves, have been set, In the recesses of the pit, And so her gathered host is round about her grave, All of them thrust through, Fallen by the sword, Who caused terror in the land of the living.
24 There, is Persia, with all her multitude, round about her grave,—All of them, thrust through, The fallen by the sword, Who have descended, uncircumcised, into the earth below, Who made themselves a terror in the land of the living, And so they have borne their confusion, with them who descend into the pit:

25 In the midst of them who were thrust through, have they have placed a couch for her, with all her multitude,

ovat hänen ympärillänsä. Kaikki tyynni ne ovat ympärileikkaamattomia, miekalla surmattuja, sillä he olivat kauhuna elävien maassa, mutta saavat kantaa häpeänsä hautaanvaipuneitten parissa. Surmattujen keskelle on hänet pantu.

Allasammans ligga de där oomskurna, slagna med svärd; en gång utbredde sig ju skräck omkring dem i de levandes land, men de måste nu bära sin skam bland dem som hava farit ned i graven. Ja, bland slagna har han fått sin plats.

Round about it, are her graves,—All of them, uncircumcised, Thrust through with the sword, For that their terror was caused in the land of the living, And so they have borne their confusion, with them who descend into the pit, In the midst of them who were thrust through, hath it been placed.

26 Siellä on Mesek-Tuubal kaikkine meluisine joukkoineen. Niitten haudat ovat hänen ympärillänsä; ne ovat kaikki tyynni ympärileikkaamattomia, miekalla surmattuja, sillä ne levittivät kauhuansa elävien maassa.

26 Där ligger Mesek-Tubal med hela sin larmande hop; runt omkring honom har denna sin gravplats. Allasammans ligga de där oomskurna, slagna med svärd; en gång utbredde de ju skräck omkring sig i de levandes land.

26 There, are Meshech–Tubal and all her multitude, Round about it, are her graves,—All of them, uncircumcised, Who were thrust through with the sword, For that they made themselves a terror in the land of the living;

27 He eivät makaa sankarien parissa, jotka ovat kaatuneet ympärileikkaamattomien joukosta, jotka ovat astuneet alas tuonelaan sota-aseinensa, joitten pään alle on pantu heidän miekkansa ja joitten luiden yllä on heidän syntivelkansa, sillä sankarien kauhu oli elävien maassa.

27 Men dessa fallna män ur de oomskurnas hop, de få icke vila bland hjältarna, bland dem som hava farit ned till dödsriket i sin krigiska rustning och fått sina svärd lagda under sina huvuden. Nej, deras missgärningar hava kommit över deras ben. De utbredde ju skräck i de levandes land, såsom hjältar

27 Therefore shall they not lie with the mighty men, The fallen ones from age–past times, Who descended into hades with their weapons of war, And their swords were placed under their heads, But their iniquities have come upon their bones, Because of the terror of the mighty, in the

göra.

28 Sinutkin muserretaan ympärileikkaamattomien joukossa, ja sinä saat maata miekallasurmattujen parissa.

28 Ja, också du skall bliva krossad bland de oomskurna och få ligga bland dem som äro slagna med svärd.

28 Thou, therefore, in the midst of the uncircumcised, shalt be overthrown, And shalt lie low with them who were thrust through by the sword.

29 Siellä on Edom, sen kuninkaat ja kaikki sen ruhtinaat, jotka sankaruudessaan pantiin miekallasurmattujen pariin. He makaavat ympärileikkaamattomien ja hautaanvaipuneitten parissa.

29 Där ligger Edom med sina konungar och alla sina hövdingar; huru mäktiga de än voro, hava de nu fått sin plats bland dem som äro slagna med svärd; de måste ligga bland de oomskurna, bland dem som hava farit ned i graven.

29 There, are Edom, her kings and all her princes, Who have been delivered up in their might, With them who were thrust through by he sword,—They, with the uncircumcised, shall lie low, Even with them who descend into the pit.

30 Siellä ovat kaikki pohjoisen maan ruhtinaat ja kaikki siidonilaiset, jotka ovat astuneet surmattujen pariin kauhistavaisuudessaan, ovat tulleet häpeään sankaruudessaan ja makaavat ympärileikkaamattomina miekallasurmattujen parissa ja saavat kantaa häpeänsä hautaanvaipuneitten parissa. -

30 Där ligga Nordlandets furstar allasammans, med alla sidonier, ty de hava måst fara ned till de slagna, de hava kommit på skam, trots den skräck de utbredde genom sina väldiga gärningar. Och de ligga där oomskurna bland dem som hava blivit slagna med svärd; de måste bära sin skam bland dem som hava farit ned i graven.

30 There, are the princes of the North, all of them, and all the Zidonians, Who have descended with them who were thrust through, By reason of the terror they caused, of their might, are they ashamed, So they have lain down uncircumcised, With them who were thrust through by the sword, And they have bowed their confusion, with them who descend into the pit.

31 Ne on farao näkevä ja tuleva lohdutetuksi

31 Dem skall nu Farao få se, och han skall så

31 Them, shall Pharaoh, see, and be grieved

kaikesta meluisasta joukostansa. Miekalla on surmattu farao kaikkine sotaväkineen, sanoo Herra, Herra.

32 Sillä minä levitin hänen kauhuansa elävien maassa, mutta faraolle ynnä kaikelle hänen meluisalle joukolleen laitetaan makuusija ympärileikkaamattomien sekaan, miekallasurmattujen pariin, sanoo Herra, Herra.

trösta sig över hela sin larmande hop. Ja, Farao och hela hans har äro slagna med svärd, säger Herren, HERREN.

32 Ty väl utbredde jag skräck för honom i de levandes land, men nu måste han, Farao, med hela sin larmande hop, låta sig bäddas bland de oomskurna, hos dem som äro slagna med svärd, säger Herren, HERREN.

over all his multitude,—Thrust through with the sword, shall be Pharaoh and all his army! Declareth My Lord, Yahweh.

32 For I have suffered his terror to be in the land of the living, Therefore, shall be laid low, In the midst of the uncircumcised, With them who were thrust through by the sword, Pharaoh and all his multitude! Declareth My Lord, Yahweh.

33 luku

1 Minulle tuli tämä Herran sana:

1 Och HERRENS ord kom till mig; han sade:

1 And the word of Yahweh came, unto me, saying:

2 Ihmislapsi, puhu kansasi lapsille ja sano heille: Jos minä annan miekan tulla maan kimppuun ja maan kansa on ottanut yhden miehen joukostansa ja asettanut hänet vartijakseen

2 Du människobarn, tala till dina landsmän och säg till dem: Om jag vill låta svärdet komma över ett land, och folket i landet har utsett bland sig en man som det har gjort till sin väktare,

2 Son of man, Speak unto the sons of thy people, and thou shalt say unto them, A land,—when I bring upon it a sword, And the people of the land shall take, one man out of their whole number, and appoint him for them, as watchman;

3 ja jos hän näkee miekan tulevan maan kimppuun ja puhaltaa pasunaan ja varoittaa kansaa,

3 och denne ser svärdet komma över landet och stöter i basunen och varnar folket,

3 And he shall see the sword coming upon the land,—and shall blow with the horn, and warn the people,

4 ja joku kuulee pasunan äänen, mutta ei ota varoituksesta vaaria, ja miekka tulee ja ottaa hänet pois, niin hänen verensä tulee hänen oman päänsä päälle:

4 men den som får höra basunljudet ända icke låter varna sig, och svärdet sedan kommer och tager honom bort, då kommer hans blod över hans eget huvud.

4 Then, as for him who, really heard, the sound of the horn, and took not warning, The sword indeed, hath come, and taken him away,—His blood, upon his own head, shall remain:—

5 hän kuuli pasunan äänen, mutta ei ottanut varoituksesta vaaria; hänen verensä tulee hänen päällensä. Jos olisi ottanut varoituksesta vaarin, olisi hän pelastanut sielunsa.

5 Ty han hörde ju basunljudet, men lät icke varna sig; därför kommer hans blod över honom själv. Om han hade låtit varna sig, så hade han räddat sitt liv.

5 The sound of the horn, he heard, but took not warning, His blood, upon himself, shall remain,—Whereas, had, he, taken warning, his own soul, he should have delivered.

6 Jos taas vartija näkee miekan tulevan, mutta ei puhalla pasunaan eikä kansa saa varoitusta, ja miekka tulee ja ottaa pois jonkun sielun heistä, on hän otettu pois synnissänsä, mutta hänen verensä minä vaadin vartijan kädestä.

6 Men om väktaren ser svärdet komma och icke stöter i basunen och folket så icke bliver varnat, och svärdet sedan kommer och tager bort någon bland dem, då bliver visserligen denne borttagen genom sin egen missgärning, men hans blod skall jag utkräva av väktarens hand.

6 But, as for the watchman—When he seeth the sword coming, And hath not blown with the horn, And, the people, have not been warned, And the sword, hath come, and taken away from among them any person, He, for his iniquity, hath been taken away, But, his blood, at the hand of the watchman, will I require.

7 Ja sinä, ihmislapsi! Minä olen asettanut sinut Israelin heimolle vartijaksi. Kun kuulet sanan minun suustani, on sinun varoitettava heitä minun

7 Dig, du människobarn, har jag satt till en väktare för Israels hus, för att du å mina vägnar skall varna dem, när du hör ett ord från

7 Thou, therefore, Son of man, A watchman, have I appointed thee, to the house of Israel, So then thou shalt hear, at my mouth, a

puolestani.

8 Jos minä sanon jumalattomalle: jumalaton, sinun on kuolemalla kuoltava, mutta sinä et puhu varoittaaksesi jumalatonta hänen tiestänsä, niin se jumalaton kuolee synnissänsä, mutta hänen verensä minä vaadin sinun kädestäsi.
9 Mutta jos sinä varoitat jumalatonta hänen tiestänsä, että hän kääntyisi siltä pois, eikä hän tieltänsä käänny, niin hän kuolee synnissänsä, mutta sinä olet sielusi pelastanut.

10 Ja sinä, ihmislapsi! Sano Israelin heimolle: Näin te sanotte: 'Niin, rikoksemme ja syntimme ovat meidän päällämme, ja me riudumme niiden tähden. Kuinka me voisimme pysyä elossa?'

11 Sano heille: Niin totta kuin minä elän, sanoo Herra, Herra, ei ole minulle mieleen jumalattoman kuolema, vaan se, että jumalaton

min mun.

8 Om jag säger till den ogudaktige: »Du ogudaktige, du måste dö», och du då icke säger något till att varna den ogudaktige för hans väg, så skall väl den ogudaktige dö genom sin missgärning, men hans blod skall jag utkräva av din hand.
9 Men om du varnar den ogudaktige för hans väg, på det att han må vända om ifrån den, och han likväl icke vänder om ifrån sin väg, då skall visserligen han dö genom sin missgärning, men du själv har räddat din själ.

10 Och du, människobarn, säg till Israels hus: I sägen så: »Våra överträdelser och synder tynga på oss och vi försmäkta genom dem. Huru kunna vi då bliva vid liv?»

11 Men svara dem: Så sant jag lever, säger Herren, HERREN, jag har ingen lust till den ogudaktiges död, utan fastmer därtill att den

message, and shalt warn them, from me.
8 When I say to the lawless man, O lawless man, thou shalt, surely die, And thou have not spoken to warn the lawless man from his way, He, the lawless man, for his iniquity shall die, But, his blood—at thy hand, will I demand.
9 But, as for, thyself, When thou hast warned a lawless man from his way, to turn therefrom, And he hath not turned from his way, He, for his own iniquity, shall die, But, thou, hast delivered, thine own life.

10 Thou, therefore, Son of man, Say unto the house of Israel, Thus, have ye spoken, saying: When, our transgressions and our sins, are upon us,—and, for them, we, are melting away, How, then, can we live?
11 Say unto them, As I live, Declareth My Lord, Yahweh, Surely, I can take no pleasure in the death of the lawless man, But that the

kääntyy tieltänsä ja elää. Kääntykää, kääntykää pois pahoilta teiltänne; ja minkätähden te kuolisitte, Israelin heimo!

ogudaktige vänder om från sin väg och får leva. Så vänden då om, ja, vänden om från edra onda vägar; ty icke viljen I väl dö, I av Israels hus?

lawless man turn, from his way, and live,—Turn ye, turn ye, from your wicked ways, For wherefore, should ye die, O house of Israel?

12 Ja sinä, ihmislapsi! Sano kansasi lapsille: Vanhurskasta ei pelasta hänen vanhurskautensa sinä päivänä, jona hän rikkoo, ja jumalaton pääsee suistumasta turmioon jumalattomuutensa tähden sinä päivänä, jona hän kääntyy pois jumalattomuudestaan, ja vanhurskas ei voi elää vanhurskautensa turvin sinä päivänä, jona hän syntiä tekee.

12 Men du, människobarn, säg till dina landsmän: Den rättfärdiges rättfärdighet skall icke rädda honom, när han begår överträdelser; och den ogudaktige skall icke komma på fall genom sin ogudaktighet, när han vänder om från sin ogudaktighet, lika litet som den rättfärdige skall kunna leva genom sin rättfärdighet, när han syndar.

12 Thou, therefore, Son of man, Say unto the sons of thy people—The righteousness of the righteous man, shall not deliver him in the day of his transgression, And, as for the lawlessness of the lawless man, He shall not stumble thereby, in the day of his return from his lawlessness,—Nor shall, the righteous man, be able to live thereby, in the day of his sin.

13 Jos minä sanon vanhurskaalle, että hän totisesti saa elää, mutta hän sitten luottaa vanhurskauteensa ja tekee vääryyttä, niin hänen vanhurskauttansa ei ensinkään muisteta, vaan hän kuolee vääryydessään, jota on tehnyt.

13 Om jag säger till den rättfärdige att han skall få leva, och han sedan i förlitande på sin rättfärdighet gör vad orätt är, så skall intet ihågkommas av all hans rättfärdighet, utan genom det orätta som han gör skall han dö.

13 When I say of the righteous man, He shall, surely live, but, he, hath trusted in his righteousness and committed perversity, None of his righteous deeds, shall be mentioned, But, by his perversity which he hath committed—thereby, shall he die.

14 Ja jos minä sanon jumalattomalle, että hänen totisesti on

14 Och om jag säger till den ogudaktige: »Du måste dö», och han

14 And, when I say to the lawless man, Thou shalt, surely die, but he

kuoltava, mutta hän kääntyy pois synnistänsä ja tekee oikeuden ja vanhurskauden

15 - antaa takaisin, tuo jumalaton, pantin, korvaa riistämänsä ja vaeltaa elämän käskyjen mukaan, niin ettei vääryyttä tee - niin totisesti hän saa elää; ei hänen ole kuoltava.

16 Hänen syntejänsä, jotka hän on tehnyt, ei ensinkään muisteta: hän on tehnyt oikeuden ja vanhurskauden, hän totisesti saa elää.

17 Ja vielä sinun kansasi lapset sanovat: 'Herran tie ei ole oikea.' Juuri heidän omat tiensä eivät ole oikeat.

18 Jos vanhurskas kääntyy pois vanhurskaudestansa ja vääryyttä tekee, on hänen sentähden kuoltava.

19 Ja jos jumalaton kääntyy pois jumalattomuudestansa ja tekee oikeuden ja

sedan vänder om från sin synd och övar rätt och rättfärdighet,

15 så att han, den ogudaktige, give tillbaka den pant han har fått och ersätter vad han har rövat och vandrar efter livets stadgar, så att han icke gör vad orätt är, då skall han förvisso leva och icke dö.

16 Ingen av de synder han har begått skall då tillräknas honom; han har övat rätt och rättfärdighet, därför skall han förvisso få leva. --

17 Men nu säga dina landsmän: »Herrens väg är icke alltid densamma», då det fastmer är deras egen väg som icke alltid är densamma.

18 Om den rättfärdige vänder om från sin rättfärdighet och gör vad orätt är, så måste han just därför dö.

19 Men om den ogudaktige vänder om från sin ogudaktighet och övar rätt och

shall turn from his sin, and do justice and righteousness:

15 The debt–pledge, the lawless man shall restore, Plunder, shall pay back, In the statutes of life, hath walked, so as not to commit perversity, He shall, surely live, he shall not die:—

16 None of his sins which he hath committed, shall be called to mind against him,—Justice and righteousness, hath he done, He shall, surely live.

17 And can the sons of thy people, say, The way of The Lord will not be equal? Nay! but, as for them, their way, will not be equal!

18 When the righteous man shall turn, from his righteousness, and commit perversity, Then shall he die for them;

19 But, when the lawless man shall turn, from his lawlessness, and do justice and

vanhurskauden, saa hän sentähden elää.
20 Ja vielä te sanotte: 'Herran tie ei ole oikea': minä tuomitsen teidät, te Israelin heimo, itsekunkin hänen teittensä mukaan.

21 Kahdentenatoista meidän pakkosiirtolaisuutemme vuotena, kymmenennessä kuussa, kuukauden viidentenä päivänä tuli minun luokseni pakolainen Jerusalemista ja sanoi: Kaupunki on valloitettu.
22 Herran käsi oli tullut minun päälleni jo illalla, ennen pakolaisen tuloa, ja hän avasi minun suuni ennen tämän tuloa aamulla. Niin avautui minun suuni, enkä minä enää ollut mykkänä.

23 Ja minulle tuli tämä Herran sana:

24 Ihmislapsi, ne, jotka asuvat noilla raunioilla Israelin maassa, sanovat näin: 'Aabraham oli vain yksi, ja hän peri maan; meitä on paljon, meille

rättfärdighet, då skall han just därför få leva.
20 Och ändå sägen I: »Herrens väg är icke alltid densamma.» Jo, jag skall döma var och en av eder efter hans vägar, I av Israels hus.

21 I det tolfte året sedan vi hade blivit bortförda i fångenskap, på femte dagen i tionde månaden, kom en flykting ifrån Jerusalem till mig med budskapet: »Staden är intagen.»

22 Nu hade på aftonen före flyktingens ankomst HERRENS hand kommit över mig; men på morgonen öppnade han åter min mun, just före mannens ankomst, så att jag, då nu min mun blev öppnad, upphörde att vara stum.

23 Och HERRENS ord kom till mig; han sade:

24 Du människobarn, de som bo ibland ruinerna där borta i Israels land säga »Abraham var en ensam man, och han

righteousness, Upon them, shall he, live.
20 And can ye then say, The way of The Lord will not be equal? Every man—according to his own ways, [so] will I judge you, O house of Israel?
21 And it came to pass, in the twelfth year, in the tenth month, on the fifth of the month, of our exile, that there came unto me one that had escaped out of Jerusalem, saying, Smitten, is the city!
22 Now, the hand of Yahweh, had come unto me, in the evening, before the coming of him who had escaped, and he had opened my mouth, by the time that he came to me in the morning,—so my mouth, was opened, and I was dumb no longer.
23 Then came the word of Yahweh unto me, saying:
24 Son of man, These inhabitants of waste places, on the soil of Israel, are saying thus, One, was Abraham, Yet he inherited the land,—

on maa perinnöksi annettu.'

fick dock landet till besittning. Vi äro många, oss måste väl landet då vara givet till besittning!»

But, we, are many, To us, is the land, given as an inheritance.

25 Sano sentähden heille: Näin sanoo Herra, Herra: Te syötte lihaa verinensä, luotte silmänne kivijumaliinne ja vuodatatte verta; ja tekö perisitte maan?

25 Säg därför till dem: Så säger Herren, HERREN: I äten kött med blodet i, I upplyften edra ögon till edra eländiga avgudar, och I utgjuten blod; och likväl skullen I få hava landet till besittning!

25 Wherefore, say unto them, Thus, saith My Lord, Yahweh, With the blood, ye do eat, And, your eyes, ye do lift up unto your manufactured gods, And, blood, ye do shed; And, the land, shall ye inherit?

26 Te seisotte miekkanne varassa, harjoitatte kauhistuksia ja saastutatte toistenne vaimoja; ja tekö perisitte maan?

26 I trotsen på edra svärd, I bedriven vad styggeligt är, I skänden varandras hustrur; och likväl skullen I få hava landet till besittning!

26 Ye men have taken your stand by your sword, Ye women have wrought abomination, And, every man—with the wife of his neighbour, have ye defiled yourselves; And, the land, shall ye inherit?

27 Näin on sinun heille sanottava: Näin sanoo Herra, Herra: Niin totta kuin minä elän, niin ne, jotka ovat raunioilla, kaatuvat miekkaan, ja ne, jotka ovat kedolla, minä annan petoeläimille syötäväksi, ja ne, jotka ovat vuorenhuipuilla ja luolissa, kuolevat ruttoon.

27 Nej; så skall du säga till dem: Så säger Herren, HERREN: Så sant jag lever, de som bo där bland ruinerna skola falla för svärd; och dem som bo på landsbygden skall jag giva till mat åt de vilda djuren, och de som bo i bergfästen eller i grottor skola dö genom pest.

27 Thus, shalt thou say unto them, Thus, saith My Lord, Yahweh, As I live, surely, they who are in the waste places, by the sword, shall fall, And, him who is on the face of the field, to the wild beast, have I given to be devoured,—And, they who are in the mountain holds and in the pits, by pestilence, shall die;

28 Ja minä teen maan

28 Jag skall göra

28 And I will make the

autioksi ja hävitetyksi, ja heidän ylpeästä uhmastaan tulee loppu, ja Israelin vuoret joutuvat autioiksi, niin ettei siellä kenkään kulje.

landet öde och tomt, och dess stolta makt skall få en ände; och Israels berg skola ödeläggas, så att ingen går där fram.

land a desolation and an astonishment, So shall be made to cease, the pride of her strength,—And the mountains of Israel shall be too desolate for any, to pass through.

29 Ja he tulevat tietämään, että minä olen Herra, kun minä teen maan autioksi ja hävitetyksi kaikkien kauhistusten tähden, joita he ovat harjoittaneet.

29 Och de skola förnimma att jag är HERREN, när jag gör landet öde och tomt, för alla de styggelsers skull som de hava bedrivit.

29 So shall they know, that, I, am Yahweh,— When I make the land a desolation and an astonishment, because of all their abominations which they have committed.

30 Ja sinä, ihmislapsi! Sinun kansasi lapset puhuvat sinusta seinänvierustoilla ja talojen ovilla ja sanovat keskenään, toinen toisellensa, näin: 'Lähtekää kuulemaan, millainen sana nyt on tullut Herralta.'

30 Men du, människobarn, dina landsmän, som orda om dig invid väggarna och i ingångarna till husen, de tala sinsemellan, den ene med den andre, och säga: »Kom, låt oss höra vad det är för ett ord som nu utgår från HERREN.»

30 Thou, therefore, Son of man, The sons of thy people who are talking against thee, Near the walls and in the entrances of the houses, are speaking one with another, every man with his brother, saying, Come in, we pray you, and heat, what is the word that is coming forth from Yahweh;

31 He tulevat sinun luoksesi joukoittain, istuvat edessäsi minun kansanani ja kuuntelevat sinun sanojasi, mutta he eivät tee niitten mukaan, sillä he osoittavat rakkautta suullansa,

31 Och de komma till dig, såsom gällde det en folkförsamling, och sätta sig hos dig såsom mitt folk; och de höra dina ord, men göra icke efter dem. Ty väl hopgöra de med

31 That they may come unto thee as people do, come, And may sit before thee, [as] my people, And they will hear thy words, But, the words themselves, will they not do,—though,

mutta heidän sydämensä kulkee väärän voiton perässä.

munnen ljuvliga ord, men deras hjärtan stå blott efter egen vinning.

fond with their mouths, they, seem to be, After their unjust gain, their heart, is going.

32 Ja katso, sinä olet heille kuin rakkauslaulu, kauniisti laulettu ja hyvin soitettu: he sanojasi kyllä kuuntelevat, mutta eivät tee niitten mukaan.

32 Och se, du är för dem, såsom när någon som har vacker röst och spelar väl sjunger en kärleksvisa; de höra väl dina ord, men göra icke efter dem.

32 And lo! thou art to them—As a bewitching song, Of one with a beautiful voice, And skilfully touching the strings,—So will they hear thy words, And yet be going to do none, of them.

33 Mutta kun se toteutuu - ja katso, se toteutuu - silloin he tulevat tietämään, että heidän keskuudessansa on ollut profeetta.

33 Men när det kommer -- ty se det kommer! -- då skola de förnimma att en profet har varit ibland dem.

33 But, when it cometh, Lo! it is coming, Then shall they know, that, a prophet, hath been in their midst.

34 luku

1 Minulle tuli tämä Herran sana:

1 Och HERRENS ord kom till mig; han sade:

1 And the word of Yahweh came unto me, saying:

2 Ihmislapsi, ennusta Israelin paimenia vastaan, ennusta ja sano heille - paimenille: Näin sanoo Herra, Herra: Voi Israelin paimenia, jotka ovat itseänsä kainneet! Eikö paimenten ole kaittava lampaita?

2 Du människobarn, profetera mot Israels herdar, profetera och säg till dem, till herdarna: Så säger Herren, HERREN: Ve eder, I Israels herdar, som haven sörjt allenast för eder själva! Var det då icke för hjorden som herdarna borde sörja?

2 Son of man, Prophesy against the shepherds of Israel,—Prophesy, and thou shalt say unto them, even to the shepherds—Thus, saith My Lord, Yahweh—Alas! for the shepherds of Israel who have been tending, themselves, Is it not, the flock, that the shepherds should tend?

3 Te olette syöneet

3 I stället åten I upp

3 The milk, ye do eat,

rasvat, pukeneet päällenne villat, teurastaneet lihavat; mutta ette ole kainneet laumaa,

4 ette ole vahvistaneet heikkoja, ette ole parantaneet sairaita, sitoneet haavoittuneita, tuoneet takaisin eksyneitä, etsineet kadonneita, vaan te olette vallinneet niitä tylysti ja väkivaltaisesti.

5 Ja niin ne ovat hajaantuneet paimenta vailla ja joutuneet kaikkien metsän petojen syötäviksi - hajaantuneet ne ovat.

6 Minun lampaani harhailevat kaikilla vuorilla ja kaikilla korkeilla kukkuloilla; pitkin koko maata ovat minun lampaani hajallaan, eikä kenkään niistä välitä eikä niitä etsi.

7 Sentähden, paimenet, kuulkaa Herran sana:

8 Niin totta kuin minä elän, sanoo Herra, Herra,

det feta, med ullen klädden I eder, det gödda slaktaden I; men om hjorden vårdaden I eder icke.

4 De svaga stärkten I icke, det sjuka heladen I icke, det sargade förbunden I icke, det fördrivna förden I icke tillbaka, det förlorade uppsökten I icke, utan med förtryck och hårdhet fören I fram mot dem.

5 Så blevo de förskingrade, därför att de icke hade någon herde, de blevo till mat åt alla markens djur, ja, de blevo förskingrade.

6 Mina får gå nu vilse på alla berg och alla höga kullar; över hela jorden äro mina får förskingrade, utan att någon frågar efter dem eller uppsöker dem.

7 Hören därför HERRENS ord, I herdar:

8 Så sant jag lever, säger Herren, HERREN,

And, with the wool, ye do clothe yourselves, The well–fed, ye do sacrifice, The flock, ye do not tend:

4 The weak, have ye not strengthened, And, the sick, have ye not healed, And, the torn, have ye not bound up, And, that which was driven out, have ye not brought back, And, that which was straying, have ye not sought out; But, with force, have ye ruled them, and with rigour.

5 And they were scattered, because there was no shepherd; And they became food for every wild beast of the field, So were they scattered.

6 My sheep did wander, through all the mountains, And over every high hill,—And, over all the face of the land, were my sheep scattered, And there was none, to inquire, And none, to seek out.

7 Wherefore, ye shepherds, hear ye the word of Yahweh:

8 As I live,—Declareth My Lord, Yahweh,

totisesti, koska minun lampaani ovat ryöstettävinä ja koska minun lampaani ovat kaikkien metsän petojen syötävinä, kun paimenta ei ole ja kun minun paimeneni eivät välitä minun lampaistani, vaan minun paimeneni kaitsevat itseänsä, eivätkä kaitse minun lampaitani,

9 sentähden, paimenet, kuulkaa Herran sana:

10 Näin sanoo Herra, Herra: Katso, minä käyn paimenten kimppuun, vaadin lampaani heidän kädestänsä ja teen lopun heidän lammasten-kaitsennastaan, eivätkä paimenet saa enää kaita itseänsä. Minä pelastan lampaani heidän kidastansa, eivätkä ne sitten enää ole heidän syötävinänsä.

11 Sillä näin sanoo Herra, Herra: Katso, minä itse etsin lampaani ja pidän niistä huolen.

12 Niinkuin paimen pitää huolen laumastaan, kun hän on lampaittensa

sannerligen, eftersom mina får hava lämnats till rov, ja, eftersom mina får hava blivit till mat åt alla markens djur, då de nu icke hava någon herde, och eftersom mina herdar icke fråga efter mina får ja, eftersom herdarna sörja för sig själva och icke sörja för mina får,

9 därför, I herdar: Hören HERRENS ord:

10 Så säger Herren, HERREN: Se, jag skall komma över herdarna och utkräva mina får ur deras hand och göra slut på deras herdetjänst; och herdarna skola då icke mer kunna sörja för sig själva, ty jag skall rädda mina får ur deras gap, så att de icke bliva till mat åt dem.

11 Ty så säger Herren, HERREN: Se, jag skall själv taga mig an mina får och leta dem tillsammans.

12 Likasom en herde letar tillsammans sin hjord, när hans får äro

Surely, because my flock became a prey, And my flock became food for every wild beast of the field, through having no, shepherd, Neither did my shepherds inquire after the flock,—But, the shepherds, tended, themselves, And, my flock, they tended not,

9 Therefore, ye shepherds, hear ye the word of Yahweh:

10 Thus, saith My Lord, Yahweh, Behold me! against the shepherds, So then I will require my flock at their hand, And will cause them to cease tending the flock, Neither shall, the shepherds, any longer, tend, themselves, But I will deliver my flock out of their mouth, that they may not be their, food.

11 For, Thus, saith My Lord, Yahweh,—Here am, I myself, Therefore will I inquire after my flock, and seek them out:

12 As a shepherd seeketh out his flock in the day he is in the

keskellä ja ne ovat hajallaan, niin minä pidän huolen lampaistani, ja minä pelastan ne joka paikasta, minne ne ovat hajaantuneet pilvisenä ja pimeänä päivänä.

13 Minä vien ne pois kansojen seasta ja kokoan ne muista maista, tuon ne omaan maahansa ja kaitsen niitä Israelin vuorilla, puronotkoissa ja kaikissa maan asuttavissa paikoissa.

14 Hyvillä ruokamailla minä niitä kaitsen, ja Israelin korkeilla vuorilla on niillä oleva laitumensa. Siellä ne saavat levätä hyvällä laitumella, ja lihava ruokamaa niillä on oleva Israelin vuorilla.

15 Minä itse kaitsen lampaani ja vien itse ne lepäämään, sanoo Herra, Herra.

16 Kadonneet minä tahdon etsiä, eksyneet tuoda takaisin,

förströdda omkring honom, så skall ock jag leta tillsammans mina får och rädda dem från alla de orter till vilka de förskingrades på en dag av moln och töcken.

13 Och jag skall föra dem ut ifrån folken och församla dem ur länderna, och skall låta dem komma till sitt eget land och föra dem i bet på Israels berg, vid bäckarna och var man eljest kan bo i landet.

14 På goda betesplatser skall jag föra dem i bet, på Israels höga berg skola de få sina betesmarker; där skola de lägra sig på goda betesmarker, och fett bete skola de hava på Israels berg.

15 Jag skall själv föra mina får i bet och själv utse lägerplatser åt dem, säger Herren, HERREN.

16 Det förlorade skall jag uppsöka, det fördrivna skall jag föra

midst of his sheep that are scattered, So, will I seek out my sheep, and will deliver them out of all the places where they were scattered in the day of cloud and thick darkness;

13 And I will bring them out from among the peoples, And will gather them out of the lands, And will bring them upon their own soil,—And will tend them, Upon the mountains of Israel, In the ravines, And in all the habitable places of the land:

14 In good pastures, will I feed them, And, on the mountains of the height of Israel, shall be their fold,—There, shall they lie down, in a fold that is good, And, on pasture that is fat, shall they feed, among the mountains of Israel.

15 I myself, will tend my flock, And, I myself, will cause them to lie down, Declareth My Lord, Yahweh:

16 That which is straying, will I seek out, And, that which hath

haavoittuneet sitoa, heikkoja vahvistaa; mutta lihavat ja väkevät minä hävitän. Minä kaitsen niitä niin, kuin oikein on.

tillbaka, det sargade skall jag förbinda, och det svaga skall jag stärka. Men det feta och det starka skall jag förgöra; ja, jag skall sköta det såsom rätt är.

been driven away, will I bring back, And, that which is torn, will I bind up, And, the weak, will I strengthen,—But, the fat and the strong, will I watch, I will feed them with justice.

17 Mutta te, minun lampaani! Näin sanoo Herra, Herra: Katso, minä tahdon tuomita lampaan ja lampaan, oinasten ja vuohipukkien välillä.

17 Men I, mina får, så säger Herren, HERREN: Se, jag vill döma mellan får och får, mellan vädurar och bockar.

17 And, as for you, O my flock, Thus saith My Lord, Yahweh: Behold me! judging between one kind of small cattle and another, as well the rams as the he–goats.

18 Eikö teille riitä, että olette hyvällä laitumella, kun vielä tallaatte jaloillanne loput laitumestanne, ja että saatte juoda kirkasta vettä, kun vielä hämmennätte jaloillanne loput?

18 Är det eder icke nog att I fån beta på den bästa betesplatsen, eftersom I med edra fötter trampen ned vad som är kvar på eder betesplats? Och är det eder icke nog att I fån dricka det klaraste vattnet, eftersom I med edra fötter grumlen vad som har lämnats kvar?

18 Is it too small a thing for you that, on the good pasture, ye feed, But, the remainder of your pastures, ye must needs trample down with your feet? Or that, of the pure waters, ye drink, But, the waters left remaining—with your feet, ye must needs foul?

19 Ja onko minun lampaitteni oltava laitumella siinä, mitä jalkanne ovat tallanneet, ja juotava sitä, mitä jalkanne ovat hämmentäneet?

19 Skola mina får beta av det som edra fötter hava trampat ned, och dricka vad edra fötter hava grumlat?

19 And, my flock, On what hath been trampled down by your feet, may feed, And, of what hath been fouled by your feet, may drink?

20 Sentähden sanoo Herra, Herra niille näin: Katso, minä, minä

20 Nej; därför säger Herren, HERREN så till dem: Se, jag skall själv

20 Therefore, Thus, saith My Lord, Yahweh, unto them: Here am, I

tuomitsen lihavan lampaan ja laihan lampaan välillä.
21 Koska te olette kylki- ja niskavoimalla sysineet ja sarvillanne puskeneet kaikkia heikkoja, kunnes olette saaneet ne ajetuiksi ulos ja hajallensa,
22 niin minä tahdon vapauttaa lampaani, etteivät ne enää jää ryöstettäviksi; ja minä tahdon tuomita lampaan ja lampaan välillä.
23 Ja minä herätän heille yhden paimenen heitä kaitsemaan, palvelijani Daavidin; hän on kaitseva heitä ja oleva heidän paimenensa.

24 Ja minä, Herra, olen heidän Jumalansa, ja minun palvelijani Daavid on ruhtinas heidän keskellänsä. Minä, Herra, olen puhunut.
25 Ja minä teen heidän kanssansa rauhan liiton; minä lopetan maasta pahat eläimet, niin että he asuvat turvallisesti erämaassa ja nukkuvat metsiköissä;

döma mellan de feta fåren och de magra fåren.
21 Eftersom I med sida och bog stöten undan alla de svaga och med edra horn stången dem, till dess att I haven drivit dem ut och förskingrat dem,
22 därför skall jag frälsa mina får, så att de icke mer bliva till rov, och skall döma mellan får och får.

23 Och jag skall låta en herde uppstå, gemensam för dem alla, och han skall föra dem i bet, nämligen min tjänare David; ja, han skall föra dem i bet, han skall vara deras herde.

24 Jag, HERREN, skall vara deras Gud, men min tjänare David skall vara hövding bland dem. Jag, HERREN, har talat.
25 Och jag skall med dem sluta ett fridsförbund; jag skall göra ände på vilddjuren i landet, så att man i trygghet kan bo mitt i öknen och sova i skogarna.

myself, Therefore, will I judge between fat, sheep and lean, sheep,
21 Because, with the side and with the shoulder, ye do thrust, And, with your horns, ye do push all the sick,—Until you have scattered them abroad,
22 Therefore will I bring salvation to my flock, and they shall be no longer a prey,—but I will judge, between one sheep and another,
23 And I will raise up over them one shepherd, And he shall tend them, Even my servant David,—He, will tend them, And, he, will become to them a shepherd;

24 And, I, Yahweh, will become to them a God, my servant David being a prince in their midst; —I, Yahweh, have spoken;
25 And I will solemnise for them a covenant of prosperity, And will cause to cease the mischievous wild-beast out of the land, And they shall dwell in the wilderness, securely,

And shall sleep in the forests;

26 ja minä teen siunatuiksi heidät ja kaiken, mitä minun kukkulani ympärillä on, ja vuodatan sateen ajallansa - ne ovat siunauksen sateita.

26 Och jag skall låta dem själva och landet runt omkring min höjd bliva till välsignelse. Jag skall låta regn falla i rätt tid; regnskurar till välsignelse skall det bliva.

26 And I will make them, and the places round about my hill, a blessing,—And I will cause the abundant rain to come down in its season, abundant rains of blessing, shall they be;

27 Ja kedon puut kantavat hedelmänsä, ja maa antaa satonsa, ja he saavat olla turvassa maassansa. Ja he tulevat tietämään, että minä olen Herra, kun minä särjen heidän ikeensä puut ja pelastan heidät heidän orjuuttajainsa käsistä.

27 Träden på marken skola bära sin frukt, och jorden skall giva sin gröda, och själva skola de bo i sitt land i trygghet; och de skola förnimma att jag är HERREN, när jag bryter sönder deras ok och räddar dem från de människors hand, som hava hållit dem i träldom.

27 And the tree of the field shall yield his fruit, And, the land, shall yield her increase, And they shall remain on their own soil, in security,—So shall they know, that, I, am Yahweh, When I have broken the bars of their yoke, And shall deliver them out of the hand of them who have been using them as slaves.

28 Eivätkä he enää ole pakanain ryöstettävinä, eivätkä metsän pedot heitä syö, vaan he asuvat turvassa, kenenkään peloittelematta.

28 De skola sedan icke mer bliva ett byte för folken, och markens djur skola ej äta upp dem, utan de skola bo i trygghet, och ingen skall förskräcka dem.

28 And they shall be no longer a prey for the nations, Nor shall, the wild beast of the earth! devour them,—But they shall dwell securely with none, to put them in terror.

29 Ja minä annan nousta heille istutuksen, joka on oleva kunniaksi, niin ettei heidän tarvitse siinä maassa menehtyä nälkään eikä enää kärsiä

29 Och jag skall åt dem låta en plantering växa upp, som skall bliva dem till berömmelse; och de som bo i landet skola

29 And I will raise up unto them a plantation for fame,—And there shall be no longer the destroyed of hunger in the land, Neither shall

pakanain pilkkaa.

icke mer ryckas bort av hunger, ej heller skola de mer lida smälek av folken.

they bear any longer, the reproach of the nations.

30 Ja he tulevat tietämään, että minä, Herra, heidän Jumalansa, olen heidän kanssansa ja että he, Israelin heimo, ovat minun kansani, sanoo Herra, Herra.

30 Och de skola förnimma att jag, HERREN, deras Gud, är med dem, och att de, Israels hus, äro mitt folk, säger Herren, HERREN.

30 So shall they know, that, I Yahweh their God, am with them,—And that, they, are my people, the house of Israel, Declareth My Lord, Yahweh.

31 Niin, te olette minun lampaani, minun laitumeni lampaat, te ihmiset; minä olen teidän Jumalanne, sanoo Herra, Herra.

31 Ja, I ären mina får, I ären får i min hjord, människor som I ären, och jag är eder Gud, säger Herren, HERREN.

31 Ye, therefore, my flock, the flock of my pasture, are, men,—I, am your God, Declareth My Lord, Yahweh.

35 luku

1 Minulle tuli tämä Herran sana:

1 Och HERRENS ord kom till mig; han sade:

1 And the word of Yahweh came, unto me, saying,

2 Ihmislapsi, käännä kasvosi Seirin vuorta kohti ja ennusta sitä vastaan

2 Du människobarn, vänd ditt ansikte mot Seirs berg och profetera mot det;

2 Son of man, Set thy face against Mount Seir,—and prophesy against it;

3 ja sano sille: Näin sanoo Herra, Herra: Katso, minä käyn sinun kimppuusi, Seirin vuori, ojennan käteni sinua vastaan ja teen sinut autioksi ja hävitetyksi.

3 säg till det: Så säger Herren, HERREN: Se, jag skall komma över dig, du Seirs berg, och uträcka min hand mot dig och göra dig öde och tomt.

3 and thou shalt say to it, Thus, saith My Lord, Yahweh, Behold me! against thee, Mount Seir,—Therefore will I stretch out my hand against thee, And I will make thee a desolation and an astonishment:

4 Sinun kaupunkisi minä teen raunioiksi ja sinä itse tulet autioksi. Ja

4 Jag skall göra dina städer till ruiner, och själv skall du bliva öde;

4 Thy cities, will I lay waste, And, thou—a desolation, shalt

sinä tulet tietämään, että minä olen Herra.	och du skall förnimma att jag är HERREN.	become,—So shalt thou know, that, I, am Yahweh.
5 Koska sinä pidit ikuista vihaa ja annoit israelilaiset alttiiksi miekalle heidän onnettomuutensa aikana, aikana, jolloin syntivelka tuli loppumääräänsä,	5 Eftersom du har hyst en evig fiendskap mot Israels barn och givit dem till pris åt svärdet under deras ofärds tid, den tid då missgärningen hade nått sin gräns,	5 Because thou hast had an age–abiding enmity, And hast delivered up the sons of Israel unto the hands of the sword,—In the time of their misfortune, In the time of the final punishment for iniquity,
6 sentähden, niin totta kuin minä elän, sanoo Herra, Herra, minä teen sinut verivirraksi, ja veri on sinua vainoava: totisesti, vereen saakka sinä olet vihannut, ja veri on sinua vainoava.	6 därför, så sant jag lever, säger Herren, HERREN, skall jag förvandla dig till blod, och blod skall förfölja dig; eftersom du icke har hatat blod, skall blod förfölja dig.	6 Therefore, as I live, Declareth My Lord, Yahweh, Surely, regarding blood, will I deal with thee, Blood, therefore, shall pursue thee,—Since, blood, thou hast not hated, Therefore, blood, shall pursue thee,
7 Minä teen Seirin vuoren tyhjäksi ja autioksi ja hävitän sieltä menijän ja tulijan.	7 Ja, jag skall göra Seirs berg tomt och öde och utrota därifrån envar som färdas där, fram eller tillbaka.	7 So then I will deliver up Mount Seir, to desolation after desolation,—And will cut off therefrom, him that passeth by and him that returneth,
8 Sen vuoret minä täytän sen surmatuilla. Miekalla surmattuja kaatuu sinun kukkuloillasi ja laaksoissasi ja kaikissa puronotkoissasi.	8 Och jag skall uppfylla dess berg med dess slagna män; ja, på dina höjder, i dina dalar och vid alla dina bäckar skola svärdsslagna män falla.	8 And I will fill his mountains with his slain,—As for thy hills and thy hollows and all thy channels, they who are thrust through by the sword, shall fall therein:
9 Minä teen sinut	9 Jag skall göra dig till	9 Desolations age–

ikiautioksi, ja sinun kaupunkisi jäävät asumattomiksi. Ja te tulette tietämään, että minä olen Herra.

10 Koska sinä olet sanonut: 'Ne kaksi kansaa ja kaksi maata ovat minun, me otamme ne omiksemme', vaikka siellä on Herra,

11 sentähden, niin totta kuin minä elän, sanoo Herra, Herra, minä teen sinun kiukkusi ja kiivautesi mukaan, teen sen, minkä sinä vihassasi olet heille tehnyt. Ja minä teen itseni heille tunnetuksi, kun niin tuomitsen sinut,

12 ja sinä tulet tietämään, että minä olen Herra. Minä olen kuullut kaikki sinun pilkkasi, jotka olet puhunut Israelin vuoria vastaan, kun olet sanonut: 'Ne ovat autioina, ne ovat annetut meidän syötäviksemme.'

13 Te suurentelitte minua vastaan suullanne, ja ylenpalttiset olivat teidän puheenne minua vastaan:

en ödemark för evärdlig tid, och dina städer skola icke mer bliva bebodda; och I skolen förnimma att jag är HERREN.

10 Eftersom du sade: »De båda folken och de båda länderna skola bliva mina, vi skola taga dem i besittning» -- detta fastän HERREN bodde där --

11 därför, så sant jag lever, säger Herren, HERREN, skall jag utföra mitt verk med samma vrede och nitälskan varmed du i din hätskhet har utfört ditt verk mot dem; och jag skall göra mig känd bland dem, när jag dömer dig.

12 Och du skall förnimma att jag är HERREN. Jag har hört alla de smädelser som du har talat mot Israels berg, i det du har sagt: »Det är en ödemark; de äro givna åt oss till mat.»

13 Ja, I spärraden upp munnen mot mig och togen den full av ord mot mig; jag har väl

abiding, will I make thee, And, thy cities, shall not be inhabited,—So shall ye know, that, I, am Yahweh.

10 Because thou hast said, the two nations, and the two lands, mine, shall become, that we may possess it, Whereas, Yahweh, had been, there,

11 Therefore, as I live, Declareth My Lord, Yahweh, I will even deal according to thine anger, and according to thine envy, wherewith thou hast dealt, out of thy hatred, with them,—So will I make myself known among them, as soon as I shall judge thee!

12 And thou shalt know, that, I Yahweh, have heard all thy revilings, which thou hast uttered against the mountains of Israel, saying, They have become desolate,—To us, have they been given for food;

13 And so ye have magnified yourselves against me, with your mouth, And have

minä olen ne kuullut.

hört det.

caused to abound against me, your words,—I, have heard!

14 Näin sanoo Herra, Herra: Iloksi kaikelle maalle minä teen sinut autioksi.

14 Så säger Herren, HERREN: Till hela jordens glädje skall jag göra dig till en ödemark.

14 Thus, saith My Lord, Yahweh,—When all the earth is rejoicing, a desolation, will I make thee:

15 Niinkuin sinä iloitsit Israelin heimon perintöosasta, kun se tuli autioksi, niin teen minäkin sinulle: autioksi tulet sinä, Seirin vuori, samoin koko Edom kaikkinensa. Ja niin he tulevat tietämään, että minä olen Herra.

15 Därför att du gladde dig åt att Israels hus' arvedel blev ödelagd, därför skall jag göra likaså med dig. Du skall bliva en ödemark, du Seirs berg, du hela Edom, så långt du sträcker dig; och man skall förnimma att jag är HERREN.

15 As thou didst rejoice over the inheritance of the house of Israel, because it had become a desolation, so, will I do unto thee,—A desolation, shalt thou become, O Mount Seir, And all Edom, all of it, So shall they know, that, I, am Yahweh.

36 luku

1 Ja sinä, ihmislapsi, ennusta Israelin vuorista ja sano:

1 Och du, människobarn, profetera om Israels berg och säg: I Israels berg, hören HERRENS ord.

1 Thou, therefore, Son of man, Prophesy unto the mountains of Israel,—and thou shalt say, Ye mountains of Israel, Hear ye the word of Yahweh.

2 Israelin vuoret, kuulkaa Herran sana: Näin sanoo Herra, Herra: Koska vihollinen on sanonut teistä: 'Kas niin!' ja: 'Ikuiset kukkulat ovat tulleet meille perinnöksi',

2 Så säger Herren, HERREN: Eftersom fienden säger om eder: »Rätt så, de urgamla offerhöjderna hava nu blivit vår besittning»,

2 Thus, saith My Lord, Yahweh, Because the enemy hath said concerning you, Aha! Even the high places of age–past times, for a possession, have become ours,

3 sentähden ennusta ja

3 därför må du

3 Therefore, prophesy,

sano: Näin sanoo Herra, Herra: Koska - niin, koska teitä on hävitetty ja poljettu joka taholta, että joutuisitte muiden kansain omaisuudeksi, ja koska te olette joutuneet pahain kielten ja kansan panettelun alaisiksi,

profetera och säga: Så säger Herren, HERREN: Eftersom, ja, eftersom man har förött eder och fikar efter eder från alla sidor, för att I måtten tillfalla de övriga folken såsom deras besittning och eftersom I ären så utsatta för onda tungors hån och folks förtal,

and thou shalt say, Thus, saith My Lord, Yahweh,—Because, even because, they have desolated and panted for you, on every side, That ye should become a possession to the rest of the nations, And ye have come up into the talk of the tongue and the slander of the people,

4 sentähden, Israelin vuoret, kuulkaa Herran, Herran sana: Näin sanoo Herra, Herra vuorille ja kukkuloille, puronotkoille ja laaksoille, autioille raunioille ja hyljätyille kaupungeille, jotka ovat joutuneet saaliiksi ja pilkaksi muille kansoille, mitä ympärillä on.

4 därför, I Israels berg, mån I nu höra Herrens, HERRENS ord: Så säger Herren, HERREN till bergen och höjderna, till bäckarna och dalarna, till de förödda ruinerna och de övergivna städerna, som hava lämnats till rov och spott åt de övriga folken runt omkring,

4 Therefore, ye mountains of Israel, hear ye the word of My Lord, Yahweh,—Thus, saith My Lord, Yahweh, To the mountains and to the hills, to the channels and to the valleys, and to the desolate waste places, and to the cities that are forsaken, which have become a prey and a derision, to the rest of the nations, which are on every side:

5 Sentähden sanoo Herra, Herra näin: Totisesti, kiivauteni tulessa minä puhun muita kansoja vastaan ja koko Edomia vastaan, jotka ovat kaikesta sydämestään iloiten ja sielu täynnä ylenkatsetta

5 ja, därför säger Herren, HERREN så: Sannerligen, i brinnande nitälskan talar jag mot de övriga folken och mot Edom, så långt det sträcker sig, ja, mot dessa som med hela sitt hjärtas glädje och i

5 Therefore, Thus, saith My Lord, Yahweh, Surely, in the fire of my jealousy, have I spoken against the rest of the nations, and against Edom, all of it,—Who have given my land to themselves for a

ottaneet omakseen minun maani karkoittaaksensa siitä ihmiset ja ryöstääksensä sen.

sitt sinnes övermod hava tillägnat sig mitt land såsom besittning, för att driva ut dess inbyggare och göra det till sitt byte.

possession, In the rejoicing of all the heart, In contempt of soul, To make of its produce a prey.

6 Sentähden ennusta Israelin maasta ja sano vuorille ja kukkuloille, puronotkoille ja laaksoille: Näin sanoo Herra, Herra: Katso, kiivaudessani ja vihassani minä puhun, koska teidän täytyy kärsiä pakanakansain pilkkaa.

6 Profetera alltså om Israels land och säg till bergen och höjderna, till bäckarna och dalarna: Så säger Herren, HERREN: Se, i nitälskan och vrede är det som jag talar, eftersom I liden sådan smälek av folken.

6 Therefore, prophesy, concerning the soil of Israel,—and say to the mountains and to the hills, to the channels and to the valleys, Thus, saith My Lord, Yahweh, Behold me! In my jealousy and in mine indignation, have I spoken, Because, the insult of the nations, ye have borne;

7 Sentähden, näin sanoo Herra, Herra: Minä kohotan käteni: totisesti saavat pakanakansat, jotka teidän ympärillänne ovat, itse kärsiä oman pilkkansa.

7 Därför säger Herren, HERREN så Jag upplyfter min hand och betygar: Sannerligen, folken runt omkring eder skola själva få lida smälek.

7 Therefore, Thus, saith My Lord, Yahweh, I myself, have lifted my hand,—Surely, the nations which are yours round about, they, their own shame, shall bear:

8 Mutta te, Israelin vuoret, teette lehvänne ja kannatte hedelmänne minun kansalleni Israelille, sillä he ovat aivan lähellä, ovat tulossa.

8 Men I, Israels berg, I skolen åter grönska och bära frukt åt mitt folk Israel, ty snart skola de komma åter.

8 But, ye, O mountains of Israel, Your boughs, shall ye shoot forth, And, your fruit, shall ye bear, For my people Israel, For they have drawn near to enter,

9 Sillä katso, minä tulen teidän tykönne ja käännyn teidän puoleenne, ja teidät viljellään ja teihin kylvetään.

9 Ty se, jag skall komma till eder, jag skall vända mig till eder, och I skolen bliva brukade och besådda.

9 For lo! I am towards you, Therefore will I turn towards you, And ye shall be tilled, and sown;

10 Ja minä lisään teille ihmisiä runsaasti - kaiken Israelin heimon kokonansa - ja kaupungit asutetaan ja rauniot rakennetaan.

10 Och jag skall församla på eder människor i myckenhet, alla Israels barn, så många de äro; och städerna skola ånyo bliva bebodda och ruinerna åter byggas upp.

10 And I will multiply, upon you—men, All the house of Israel, All of it, Then shall the cities, be inhabited, And, the waste places, shall be built,

11 Ja minä lisään teille ihmisiä ja karjaa runsaasti, ja ne lisääntyvät ja ovat hedelmälliset. Minä teen teidät asutuiksi, niinkuin olitte muinaisina päivinänne, ja teen hyvää vielä enemmän kuin alkuaikoinanne. Ja te tulette tietämään, että minä olen Herra.

11 Ja, jag skall församla på eder människor och boskap i myckenhet, och de skola föröka sig och bliva fruktsamma. Jag skall låta eder bliva bebodda, alldeles såsom I fordom voren; ja, jag skall göra eder ännu mer gott, än I förut fingen röna; och I skolen förnimma att jag är HERREN.

11 And I will multiply upon you—man and beast, And they shall multiply and be fruitful,––And I will cause you to be inhabited as in your former estates, And will do you more good than at your beginnings, So shall ye know, that, I, am Yahweh;

12 Minä annan teidän kukkuloillanne kulkea ihmisten, kansani Israelin; ja he ottavat sinut omaksensa, ja sinä tulet heille perintöosaksi, ja sinä et enää tästälähin riistä heidän lapsiansa.

12 Jag skall låta människor åter vandra fram över eder, nämligen mitt folk Israel; de skola hava dig till besittning, och du skall vara deras arvedel; och du skall icke vidare döda deras barn.

12 And I will bring upon you—men, even my people Israel, That they may possess thee, So shalt thou be theirs, as an inheritance,—And thou shalt no more again, make them childless.

13 Näin sanoo Herra, Herra: Koska teille on sanottu: 'Sinä olet ihmissyöjätär, oman kansasi lasten riistäjätär',

13 Så säger Herren, HERREN: Eftersom man säger till dig: »Du är en människoäterska, du har dödat ditt eget folks barn»,

13 Thus, saith My Lord, Yahweh, Because they are saying to you, A devourer of men, thou art, And, one that didst make childless thy

nations, hast thou been,

14 sentähden et sinä ole enää syövä ihmisiä etkä enää riistävä lapsia omalta kansaltasi, sanoo Herra, Herra.

14 därför skall du nu icke mer få äta upp människor och icke mer få döda ditt folks barn, säger Herren, HERREN.

14 Therefore, men, shalt thou not devour any more,—And, thy nations, shalt thou make childless no more, Declareth My Lord, Yahweh;

15 Enkä minä enää anna sinun joutua kuulemaan pakanakansojen pilkkaa, eikä tarvitse sinun enää kärsiä kansojen herjauksia, et myöskään sinä enää omaa kansaasi kaada, sanoo Herra, Herra.

15 Jag skall icke mer låta dig höra smälek av folken, och du skall icke mer nödgas bära folkslagens förakt; ej heller skall du mer bringa ditt folk på fall, säger Herren, HERREN.

15 And I will not suffer to be heard against thee, any more, the insult of the nations, And, the reproach of the peoples, shalt thou not bear any more,—And, thy nations, shalt thou not cause to stumble any more, Declareth My Lord, Yahweh.

16 Ja minulle tuli tämä Herran sana:

16 Och HERRENS ord kom till mig; han sade:

16 And the word of Yahweh came, unto me, saying:

17 Ihmislapsi, kun Israelin heimo asui maassansa, he saastuttivat sen vaelluksellaan ja teoillaan. Niinkuin kuukautistilan saastaisuus oli minun edessäni heidän vaelluksensa.

17 Du människobarn när Israels barn ännu bodde i sitt land, då orenade de det genom sitt väsende och sina gärningar; såsom en kvinnas orenhet var deras väsende för mig.

17 Son of man, The house of Israel, were dwelling upon their own soil, But they defiled it, by their way, and by their doings. Like the defilement of her that is removed, became their way before me.

18 Niin minä vuodatin kiivauteni heidän ylitsensä veren tähden, jota he olivat vuodattaneet maassa, ja heidän kivijumalainsa tähden, joilla he olivat

18 Då utgöt jag min vrede över dem, för det blods skull som de hade utgjutit över landet, och därför att de hade orenat det med sina eländiga

18 So I poured out mine indignation upon them, Because of the blood which they had shed upon the land,—Yea, with their manufactured gods, had

sen saastuttaneet.
19 Ja minä hajotin heidät pakanakansojen sekaan, ja heidät siroteltiin muihin maihin. Vaelluksensa ja tekojensa mukaan minä heidät tuomitsin.
20 Niin he tulivat pakanakansain sekaan; minne tulivatkin, he häpäisivät minun pyhän nimeni, kun heistä sanottiin: 'Nämä ovat Herran kansa, mutta heidän on täytynyt lähteä pois hänen maastansa.'

21 Niin minun tuli sääli pyhää nimeäni, jonka Israelin heimo saastutti pakanakansain seassa, minne tulivatkin.

22 Sentähden sano Israelin heimolle: Näin sanoo Herra, Herra: En tee minä teidän tähtenne, Israelin heimo, sitä minkä teen, vaan oman pyhän nimeni tähden, jonka te olette häväisseet pakanakansain seassa, minne tulittekin.
23 Minä pyhitän suuren nimeni, joka on häväisty pakanakansain seassa, jonka te olette häväisseet

avgudar.
19 Jag förskingrade dem bland folken, och de blevo förströdda i länderna; efter deras väsende och deras gärningar dömde jag dem.
20 Men till vilka folk de än kommo vanärade de mitt heliga namn, i det att man sade om dem: »Detta är HERRENS folk, och de hava likväl måst draga ut ur sitt land.

21 Då ville jag skona mitt heliga namn, som Israels barn vanärade bland de folk till vilka de kommo.

22 Säg därför till Israels barn: Så säger Herren, HERREN: Icke för eder skull gör jag detta, I Israels barn, utan för mitt heliga namns skull, som I haven vanärat bland de folk till vilka I haven kommit.

23 Jag vill nu helga mitt stora namn, som har blivit vanärat bland folken, i det att I haven

they defiled it.
19 So I dispersed them among the nations, And they were scattered throughout the lands,—According to their way and according to their doings, I judged them.
20 But, when they entered among the nations where they did enter, then profaned they my holy, Name,—in that it was said of them, The people of Yahweh, these! Yet, from his land, have they come forth!
21 So then I had tender regard for my holy, Name,—Which the house of Israel, had profaned, among the nations, where they had entered.
22 Therefore, say thou to the house of Israel, Thus, saith My Lord, Yahweh, Not for your sakes, am I, working, O house of Israel, But for my holy, Name, which ye have profaned, among the nations where ye have entered;
23 Therefore will I hallow my great, Name, that hath been profaned among the

heidän keskellänsä. Ja pakanakansat tulevat tietämään, että minä olen Herra, sanoo Herra, Herra, kun minä osoitan teissä pyhyyteni heidän silmäinsä edessä.

vanärat det bland dem; och folken skola förnimma att jag är HERREN, säger Herren, HERREN, när jag bevisar mig helig på eder inför deras ögon.

nations, which ye have profaned in their midst,—So shall the nations know, that, I, am Yahweh, Declareth My Lord, Yahweh, When I have hallowed myself in you, before their eyes.

24 Minä otan teidät pois pakanakansoista ja kokoan teidät kaikista maista ja tuon teidät omaan maahanne.

24 Ty jag skall hämta eder ifrån folken och församla eder ifrån alla länder och föra eder till edert land.

24 Therefore will I take you from among the nations, And gather you out of all the lands,—And will bring you upon your own soil;

25 Ja minä vihmon teidän päällenne puhdasta vettä, niin että te puhdistutte; kaikista saastaisuuksistanne ja kaikista kivijumalistanne minä teidät puhdistan.

25 Och jag skall stänka rent vatten på eder, så att I bliven rena; jag skall rena eder från all eder orenhet och från alla edra eländiga avgudar.

25 And I will throw upon you clean water, and ye shall be clean,—From all your uncleannesses and from all your manufactured gods, will I cleanse you;

26 Ja minä annan teille uuden sydämen, ja uuden hengen minä annan teidän sisimpäänne. Minä poistan teidän ruumiistanne kivisydämen ja annan teille lihasydämen.

26 Och jag skall giva eder ett nytt hjärta och låta en ny ande komma i edert bröst; jag skall taga bort stenhjärtat ur eder kropp och giva eder ett hjärta av kött.

26 And I will give you a new heart, And, a new spirit, will I put within you,—And I will take away the heart of stone, out of your flesh, And will give you a heart of flesh;

27 Henkeni minä annan teidän sisimpäänne ja vaikutan sen, että te vaellatte minun käskyjeni mukaan, noudatatte minun oikeuksiani ja pidätte ne.

27 Jag skall låta min Ande komma i edert bröst och så göra, att I vandren efter mina stadgar och hållen mina rätter och gören efter dem.

27 And, my spirit, will I put within you, And will cause, That, in my statutes, ye shall walk, And, my regulations, ye shall observe, and do;

28 Niin te saatte asua

28 Så skolen I få bo i

28 And ye shall dwell

maassa, jonka minä annoin teidän isillenne; ja te olette minun kansani, ja minä olen teidän Jumalanne.

det land som jag gav åt edra fäder, och I skolen vara mitt folk, och jag skall vara eder Gud.

in the land which I gave to your fathers,—And ye shall become my, people, And, I, will become your, God;

29 Minä vapahdan teidät kaikista saastaisuuksistanne. Ja minä kutsun esiin viljan ja teen sen runsaaksi enkä anna teille nälänhätää.

29 Och jag skall frälsa eder från all eder orenhet. Och jag skall kalla fram säden och låta den bliva ymnig och skall icke mer låta någon hungersnöd komma över eder.

29 And I will save you, out of all your uncleannesses,—And will call for the corn, and will increase it, And will not lay upon you, famine;

30 Minä teen runsaaksi puitten hedelmän ja pellon sadon, niin ettette enää joudu kärsimään kansojen seassa herjausta nälän takia.

30 Ja, ymnig skall jag låta trädens frukt och markens gröda bliva, för att I icke mer skolen lida hungersnödens smälek bland folken.

30 And I will multiply, The fruit of the tree, and, The increase of the field,—To the end that ye may not receive any more, the reproach of famine, among the nations.

31 Niin te muistatte huonon vaelluksenne ja tekonne, jotka eivät olleet hyvät, ja teitä kyllästyttää oma itsenne rikostenne ja kauhistustenne tähden.

31 Då skolen I tänka på edra onda vägar och på edra gärningar, som icke voro goda; och I skolen känna leda vid eder själva för edra missgärningars och styggelsers skull.

31 Then shall ye call to mind, Your ways that were wicked, and, Your doings that were not good,—And shall become loathsome in your own sight, For your iniquities, and, For your abominations.

32 En minä teidän tähtenne sitä tee, sanoo Herra, Herra: se olkoon teille tiettävä. Hävetkää ja tuntekaa häpeätä vaelluksenne tähden, te Israelin heimo.

32 Men icke för eder skull gör jag detta, säger Herren, HERREN; det vare eder kunnigt. I mån skämmas och blygas för edra vägar, I Israels barn.

32 Not, for your sakes, am I, working, Declareth My Lord, Yahweh, be it known to you,—Turn ye pale and then blush for your ways, O house of Israel.

33 Näin sanoo Herra, Herra: Sinä päivänä, jona

33 Så säger Herren, HERREN: När jag har

33 Thus, saith My Lord, Yahweh, In the day

minä teidät puhdistan kaikista pahoista teoistanne, minä asutan kaupungit, ja rauniot rakennetaan jälleen,

34 ja autiomaa viljellään, sen sijaan että se on ollut autiona jokaisen ohitsekulkijan silmäin edessä.

35 Silloin sanotaan: 'Tästä maasta, joka oli autiona, on tullut kuin Eedenin puutarha; ja raunioina olleet, autiot ja maahan revityt kaupungit ovat varustettuja ja asuttuja.'

36 Niin tulevat pakanakansat, joita on jäljellä teidän ympärillänne, tietämään, että minä, Herra, rakennan jälleen alasrevityn ja istutan aution: minä, Herra, olen puhunut, ja minä teen sen.

37 Näin sanoo Herra, Herra: Vielä tätäkin annan Israelin heimon minulta anoa, että tekisin heille sen: minä lisään heille ihmisiä runsaasti kuin lammaslaumaa.

renat eder från alla edra missgärningar, då skall jag låta städerna ånyo bliva bebodda, och då skola ruinerna åter byggas upp,
34 och det förödda landet skall åter bliva brukat, i stället för att det har legat såsom en ödemark inför var man som har gått där fram.
35 Och då skall man säga: »Det landet som var så förött har nu blivit såsom Edens lustgård, och städerna som voro så ödelagda, förödda och förstörda, de äro nu bebodda och befästa.»
36 Då skola de folk som äro kvar runt omkring eder förnimma att jag, HERREN, nu åter har byggt upp det som var förstört och ånyo planterat det som var förött. Jag, HERREN, har talat det, och jag fullbordar det också.

37 Så säger Herren, HERREN; Också på detta sätt vill jag bönhöra Israels barn, så vill jag handla med dem: jag skall där föröka människorna, så

when I cleanse you, from all your iniquities, Then will I cause the cities to be inhabited, And the waste places, shall be built;
34 And, the land that was made desolate, shall be tilled,—Whereas it was a desolation, before the eyes of every passer-by;
35 And they shall say, This land that was made desolate, hath become like the garden of Eden,—And, the cities that were waste and deserted and thrown down, now fenced, are inhabited;
36 So shall the nations that may be left remaining round about you know, that, I Yahweh—Have built that which was thrown down, and, Have planted that which was made desolate,—I, Yahweh, have spoken, and performed.
37 Thus, saith My Lord, Yahweh, Even yet—for this, will I be prevailed upon by the house of Israel, to work for them,—I will multiply them—Like a flock—with

att de bliva såsom fårhjordar.

men:

38 Niinkuin on pyhitettyjen uhrilammasten laumaa, niinkuin Jerusalemin lammaslaumaa sen juhlissa, niin tulevat raunioina olleet kaupungit täyteen ihmislaumaa. Ja niin he tulevat tietämään, että minä olen Herra.

38 Såsom hjordar av offerdjur, såsom fårhjordar i Jerusalem vid dess högtider, så skola de hjordar av människor vara, som skola uppfylla de ödelagda städerna. Och man skall förnimma att jag är HERREN.

38 Like a flock of holy offerings, Like the flock of Jerusalem, in her appointed feasts, So, shall the waste cities be filled with flocks of men,—And they shall know, that, I, am Yahweh.

37 luku

1 Herran käsi tuli minun päälleni ja vei minut pois Herran hengessä ja laski minut keskelle laaksoa. Ja se oli täynnä luita.

1 HERRENS hand kom över mig, och genom HERRENS Ande fördes jag åstad och sattes ned mitt på slätten, som nu låg full med ben.

1 The hand of Yahweh, being upon me, he carried me forth in the spirit of Yahweh, and set me down in the midst of a plain,—and, the same, was full of bones;

2 Ja hän kuljetti minua ympäri niitten ohitse; ja katso, niitä oli hyvin paljon laakson kamaralla, ja katso, ne olivat hyvin kuivia.

2 Och han förde mig fram runt omkring dem, och jag såg att de lågo där i stor myckenhet utöver dalen och jag såg att de voro alldeles förtorkade.

2 and he caused me to pass near them, round about on every side,—and lo! they were very many on the face of the plain, and lo! they were very dry.

3 Niin hän sanoi minulle: Ihmislapsi, voivatkohan nämä luut tulla eläviksi? Mutta minä sanoin: Herra, Herra, sinä sen tiedät.

3 Och han sade till mig: »Du människobarn, kunna väl dessa ben åter bliva levande?» Jag svarade: »Herre, HERRE, du vet det.»

3 Then said he unto me, Son of man, Can these bones, live? And I said, My Lord, Yahweh, thou, knowest!

4 Niin hän sanoi minulle: Ennusta näistä luista ja

4 Då sade han till mig: »Profetera över dessa

4 Then said he unto me, Prophesy, over

sano niille: Kuivat luut, kuulkaa Herran sana.

ben och säg till dem: I förtorkade ben, hören HERRENS ord;

these bones,—and thou shalt say unto them, Ye bones so dry! hear ye the word of Yahweh!

5 Näin sanoo Herra, Herra näille luille: Katso, minä annan tulla teihin hengen, ja te tulette eläviksi.

5 Så säger Herren, HERREN till dessa ben: Se, jag skall låta ande komma in i eder, så att I åter bliven levande.

5 Thus, saith My Lord, Yahweh, Unto these bones,—Lo! I am about to bring into you—spirit, and ye shall live;

6 Minä panen teihin jänteet, kasvatan teihin lihan, vedän yllenne nahan ja annan teihin hengen, ja te tulette eläviksi. Ja te tulette tietämään, että minä olen Herra.

6 Jag skall fästa senor vid eder och låta kött växa på eder och övertäcka eder med hud och giva eder ande, så att I åter bliven levande; och I skolen förnimma att jag är HERREN.»

6 Yea I will lay upon you—sinews, And bring up over you—flesh, And cover over you—skin, And put in you—spirit, And ye shall live, Then shall ye know, that, I, am Yahweh.

7 Minä ennustin, niinkuin minua oli käsketty. Ja kävi humahdus, kun minä ennustin; ja katso, kuului kolina, ja luut lähenivät toisiaan, luu luutansa.

7 Och jag profeterade, såsom det hade blivit mig bjudet. Och när jag nu profeterade, hördes ett rassel, och där blev ett gny, och benen kommo åter tillhopa, så att det ena benet fogades till det andra.

7 And, when I prophesied, as I was commanded, then was there a noise, as I prophesied, and lo! a rattling, and the bones, came near, each bone unto its own bone.

8 Minä näin, ja katso: niihin tulivat jänteet ja kasvoi liha, ja päälle vetäytyi niihin nahka; mutta henkeä niissä ei ollut.

8 Och jag såg huru senor och kött växte på dem, och huru de övertäcktes med hud därovanpå; men ingen ande var ännu i dem.

8 And, when I looked, then lo! upon them were sinews, and, flesh, had come up, and there had spread, over them skin, above,—but, spirit, was there none, within them.

9 Niin hän sanoi minulle: Ennusta hengestä, ennusta, ihmislapsi, ja

9 Då sade han till mig: »Profetera och tala till anden, ja, profetera, du

9 Then said he unto me, Prophesy unto the spirit,—Prophesy, Son of

sano hengelle: Näin sanoo Herra, Herra: Tule, henki, neljästä tuulesta ja puhalla näihin surmattuihin, että ne tulisivat eläviksi.

människobarn, och säg till anden: Så säger Herren, HERREN: Kom, du ande, från de fyra väderstrecken och blås på dessa dräpta, så att de åter bliva levande.»

man, and thou shalt say unto the spirit, Thus, saith My Lord, Yahweh—From the four winds, come thou, O spirit, And breathe into these slain, That they may live.

10 Minä ennustin, niinkuin hän oli minua käskenyt, ja niihin tuli henki, ja ne tulivat eläviksi ja nousivat ylös jaloillensa: ylenmäärin suuri joukko.

10 Och jag profeterade, såsom han hade bjudit mig. Då kom anden in i dem, och de blevo åter levande och reste sig upp på sina fötter, en övermåttan stor skara.

10 And, when I prophesied, as he commanded me, then came into them the spirit, and they lived, and stood upon their feet, an exceeding, great army.

11 Ja hän sanoi minulle: Ihmislapsi, nämä luut ovat koko Israelin heimo. Katso, he sanovat: 'Meidän luumme ovat kuivettuneet, toivomme on mennyttä, me olemme hukassa.'

11 Och han sade till mig: »Du människobarn, dessa ben, de äro alla Israels barn. Se, de säga: 'Våra ben äro förtorkade, vårt hopp har blivit om intet, det är ute med oss.'

11 Then said he unto me, Son of man, These bones, are, all the house of Israel,—Lo! they are saying, Dried, are our bones, and lost, is our hope, We are quite cut off!

12 Sentähden ennusta ja sano heille: Näin sanoo Herra, Herra: Katso, minä avaan teidän hautanne ja nostan teidät, minun kansani, ylös haudoistanne ja vien teidät Israelin maahan.

12 Profetera därför och säg till dem: Så säger Herren, HERREN: Se, jag vill öppna edra gravar och hämta eder, mitt folk, upp ur edra gravar och låta eder komma till Israels land.

12 Therefore, prophesy and thou shalt say unto them, Thus, saith My Lord, Yahweh, Lo! I myself, am going to open your graves, And will cause you to come up out of your graves, O my people,—And will bring you upon the soil of Israel.

13 Ja siitä te tulette tietämään, että minä olen Herra, kun minä avaan teidän hautanne ja

13 Och I skolen förnimma att jag är HERREN, när jag öppnar edra gravar och hämtar

13 So shall ye know, that, I, am Yahweh,—When I open your graves, And cause you

nostan teidät, minun kansani, ylös haudoistanne.

14 Ja minä annan teihin henkeni, niin että te tulette eläviksi, ja sijoitan teidät omaan maahanne. Ja te tulette tietämään, että minä olen Herra: minä olen puhunut, ja minä sen teen, sanoo Herra.

15 Ja minulle tuli tämä Herran sana:

16 Sinä, ihmislapsi, ota puusauva ja kirjoita siihen: 'Juudalle ja häneen liittyneille israelilaisille.' Ota sitten toinen puusauva ja kirjoita siihen: 'Joosefille; Efraimin ja kaiken häneen liittyneen Israelin heimon sauva.'

17 Ja pane ne lähekkäin, pääksytysten, niin että ne tulevat yhdeksi sinun kädessäsi.

18 Kun sitten kansasi lapset sanovat sinulle näin: 'Etkö selitä meille, mitä sinä tällä tarkoitat?'

eder, mitt folk, upp ur edra gravar.

14 Och jag skall låta min ande komma in i eder, så att I åter bliven levande, och jag skall låta eder få bo i edert land; och I skolen förnimma att jag, HERREN, har tala det, och att jag också har fullborda det, säger HERREN.»

15 Och HERRENS ord kom till mig han sade:

16 Du människobarn, tag dig en trästav och skriv på den: »För Juda och hans fränder bland Israels barn.» Tag sedan en annan trästav och skriv på den: »En stav för Josef, Efraim, och för hans fränder av hela Israels hus.»

17 Foga dem sedan tillhopa med varandra till en enda stav, så att de bliva förenade till ett i din hand.

18 När då dina landsmän säga till dig: »Förklara för oss vad du menar härmed»,

to come up out of your graves, O my people,

14 And I will put my spirit within you, and ye shall live, And I will settle you upon your own soil, So shall ye know, that, I, Yahweh, have spoken and have performed, Declareth Yahweh.

15 And the word of Yahweh came, unto me, saying:

16 Thou, therefore, Son of man, Take thee one stick, and write upon it, For Judah, and for the sons of Israel his companions, Then take thou another stick, and write upon it, For Joseph, the stick of Ephraim, and all the house of Israel, his companions.

17 Then bring them near—the one to the other—for thee, into one stick,—And they shall become united in thy hand.

18 And, when the sons of thy people, speak unto thee, saying,—Wilt thou not tell us, what,

these things, are, to thee?

19 niin puhu heille: Näin sanoo Herra, Herra: Katso, minä otan Joosefin sauvan, joka on Efraimin kädessä, ja häneen liittyneet Israelin sukukunnat, ja minä asetan ne yhteen Juudan sauvan kanssa ja teen niistä yhden sauvan, niin että ne tulevat yhdeksi minun kädessäni.

19 så svara dem: »Så säger Herren, HERREN: Se, jag vill taga Josefs stav, den som är i Efraims hand, vilken stav ock gäller för de stammar av Israel, som äro hans fränder, och intill denna vill jag lägga Judas stav, båda tillhopa, och så göra dem till en enda stav, så att de bliva ett i min hand.»

19 speak unto them, Thus, saith My Lord, Yahweh, Lo! I myself, am going to take the stick of Joseph, which is in the hand of Ephraim, and the tribes of Israel, his companions,—And I will place them upon it, even upon the stick of Judah, And will make of them one, stick, And they shall become one, in my hand.

20 Ja kun sauvat, joihin olet kirjoittanut, ovat sinun kädessäsi, heidän silmäinsä edessä,

20 Och stavarna som du har skrivit på skall du hålla i din hand inför deras ögon.

20 And the sticks whereon thou shalt write shall remain in thy hand, before their eyes.

21 niin puhu heille: Näin sanoo Herra, Herra: Katso, minä otan israelilaiset pois pakanakansojen keskuudesta, minne vain he ovat kulkeutuneet, kokoan heidät joka taholta ja tuon heidät omaan maahansa.

21 Och du skall tala till dem: Så säger Herren, HERREN: Se, jag skall hämta Israels barn ut ifrån de folk till vilka de hava måst vandra bort; jag skall samla dem tillhopa från alla håll och föra dem in i deras land.

21 Therefore speak thou unto them, Thus, saith My Lord, Yahweh, Lo! I myself, am going to take the sons of Israel, from among the nations, whither they have gone,—And I will gather them from every side, And will bring them in upon their own soil;

22 Minä teen heidät yhdeksi kansaksi siinä maassa, Israelin vuorilla, ja yksi kuningas on oleva kuninkaana heillä kaikilla. Eivätkä he enää ole

22 Och jag skall göra dem till ett enda folk i landet, på Israels berg; en och samma konung skola de alla hava; de skola icke mer vara två

22 And will make of them one, nation in the land, among the mountains of Israel, And, one king, shall they all, have, for king,–

kahtena kansana eivätkä enää jakaantuneina kahdeksi valtakunnaksi.

folk och icke mer vara delade i två riken.

–And they shall remain no longer, two nations, Nor shall they be divided into two kingdoms, any more.

23 Eivät myöskään he enää saastuta itseänsä kivijumalillaan, iljetyksillään eivätkä millään rikkomuksillansa, vaan minä vapautan heidät kaikista asuinpaikoistaan, joissa ovat syntiä tehneet, ja puhdistan heidät. Ja he ovat minun kansani, ja minä olen heidän Jumalansa.

23 Sedan skola de icke mer orena sig med sina eländiga avgudar och styggelser och med alla slags överträdelser. Och jag skall frälsa dem och hämta dem från alla orter där de hava syndat, och skall rena dem, så att de bliva mitt folk, och jag skall vara deras Gud.

23 Neither shall they defile themselves any more, With their manufactured gods, or, With their detestable things, or, With any of their transgressions,— But I will save them out of all their dwelling–places, wherein they have sinned, And I will cleanse them, And they shall become my, people, And, I, will become their, God.

24 Minun palvelijani Daavid on oleva heidän kuninkaansa, ja heillä kaikilla on oleva yksi paimen. Ja he vaeltavat minun oikeuksieni mukaan ja noudattavat minun käskyjäni ja pitävät ne.

24 Och min tjänare David skall vara konung över dem, och de skola så alla hava en och samma herde; och de skola vandra efter mina rätter och hålla mina stadgar och göra efter dem.

24 And, my servant David, shall be king over them, And, one shepherd, shall they all, have,—And, in my regulations, shall they walk, And, my statutes, shall they observe, and do them.

25 He saavat asua maassa, jonka minä annoin palvelijalleni Jaakobille ja jossa teidän isänne ovat asuneet. Siinä saavat asua he, heidän lapsensa ja lastensa lapset iankaikkisesti, ja minun palvelijani Daavid on

25 Så skola de få bo i det land som jag gav åt min tjänare Jakob, det vari edra fäder bodde. De skola själva få bo där, så ock deras barn och deras barnbarn till evig tid; och min tjänare David skall vara deras hövding

25 And they shall dwell upon the land, which I gave to my servant—to Jacob, Wherein your fathers, dwelt,—Yea they shall dwell thereupon, They, and their children, and their children's children, Unto times age–abiding, And, David

oleva heidän ruhtinaansa iankaikkisesti.

26 Minä teen heidän kanssansa rauhan liiton - se on oleva iankaikkinen liitto heidän kanssansa - istutan ja runsaasti kartutan heidät ja asetan pyhäkköni olemaan heidän keskellänsä iankaikkisesti.

27 Minun asumukseni on oleva heidän yllänsä, ja minä olen heidän Jumalansa, ja he ovat minun kansani.
28 Ja pakanakansat tulevat tietämään, että minä olen Herra, joka pyhitän Israelin, kun minun pyhäkköni on heidän keskellänsä iankaikkisesti.

evinnerligen.

26 Och jag skall med dem sluta ett fridsförbund; ett evigt förbund med dem skall det vara. Jag skall insätta dem och föröka dem och låta min helgedom stå bland dem evinnerligen.

27 Ja, min boning skall vara hos dem, och jag skall vara deras Gud, och de skola vara mitt folk.
28 Så skola folken förnimma att jag är HERREN, som helgar Israel, då nu min helgedom förbliver ibland dem evinnerligen.

my servant, shall be prince unto them, Unto times age–abiding.
26 And I will solemnise to them a covenant of prosperity, A covenant age–abiding, shall it be with them,—And I will place them, And multiply them, And set my sanctuary in the midst of them, Unto times age–abiding.
27 And my habitation shall be over them, And I will become their, God,—And, they, shall become my, people.
28 So shall the nations know, that, I, Yahweh, am hallowing Israel,—When my sanctuary is in the midst of them, Unto times age–abiding.

38 luku

1 Minulle tuli tämä Herran sana:

2 Ihmislapsi, käännä kasvosi kohti Googia Maagogin maassa, Roosin, Mesekin ja Tuubalin ruhtinasta, ja ennusta häntä vastaan

3 ja sano: Näin sanoo

1 Och HERRENS ord kom till mig; han sade:

2 Du människobarn, vänd ditt ansikte mot Gog i Magogs land, mot hövdingen över Ros, Mesek och Tubal, och profetera mot honom

3 och säg: Så säger

1 And the word of Yahweh came, unto me, saying:
2 Son of man, Set thy face against, Gog, of the land of the Magog, Prince of Rosh, Meshech and Tubal,—And prophesy concerning him,
3 and thou shalt say,

Herra, Herra: Katso, minä käyn sinun kimppuusi, Goog, sinä Roosin, Mesekin ja Tuubalin ruhtinas.
4 Minä kuljetan sinua, panen koukut sinun leukoihisi ja nostatan sotaan sinut ja kaiken sinun sotaväkesi: hevoset ja ratsumiehet, kaikki pulskasti puettuja, suuren joukon suurine ja pienine kilpineen, miekankantajia kaikki.

5 Persia, Etiopia ja Puut ovat heidän kanssansa, kilvet ja kypärit on heillä kaikilla.
6 Goomer ja kaikki sen sotalaumat, Toogarman heimo pohjan periltä ja kaikki sen sotalaumat - lukuisat kansat ovat sinun kanssasi.
7 Ole valmis, varustaudu, sinä ja kaikki joukkosi, jotka ovat kokoontuneet sinun luoksesi, ja ole sinä varalla heitä varten.

8 Pitkien aikojen perästä sinä saat määräyksen, vuotten lopulla sinun on karattava maahan, joka on tointunut miekan

Herren, HERREN: Se, jag skall komma över dig, Gog, du hövding över Ros, Mesek och Tubal.

4 Jag skall locka dig åstad, jag skall sätta krokar i dina käftar och föra dig ut med hela din här, hästar och ryttare, allasammans i präktig rustning, en stor skara, väpnad med skärmar och sköldar, och allasammans med svärd i hand.

5 Perser, etiopier och putéer är, med dem, allasammans med sköld och hjälm,
6 Gomer och alla dess härskaror, Togarmas folk ifrån den yttersta norden och alla dess härskaror; ja, många folk har du med dig.
7 Rusta dig och gör dig redo med alla de skaror som hava församlat sig till dig; och bliv du deras hövitsman.

8 När lång tid har gått, skall du bliva uppbådad; i kommande år skall du få tåga in i ett land som då har fått ro

Thus, saith My Lord, Yahweh,—Behold me! against thee, O Gog, Prince of Rosh, Meshech and Tubal;
4 Therefore I will turn thee about, and will put hooks in thy jaws,—and bring thee forth, and all thine army, Horses and horsemen, Clothed, with gorgeous attire, all of them, A mighty gathered host, With shield and buckler, handling swords, all of them:
5 Persia, Ethiopia and Libya, with them, All of them, with shield and helmet;
6 Gomer, and all her hordes, The house of Togarmah, the remote men of the North, and all his hordes, Many peoples with thee.
7 Be ready, and show thyself ready, Thou and all thy gathered host, who have gathered themselves unto thee,—And become thou for me, a guard.
8 After many days, shalt thou muster thy forces, In the afterpart of the years, shalt thou enter, Into the land of

jäljiltä, koottu monien kansain seasta, - mentävä Israelin vuorille, jotka kauan aikaa olivat olleet rauniomaana; se on tuotu pois kansojen seasta, ja he asuvat turvallisina kaikki tyynni.

efter svärdet, och vart folk då har blivit hopsamlat från många andra folk, ja, upp till Israels berg, som så länge lågo öde, men vilkas folk då har blivit hämtat fram ifrån de andra folken, så att alla nu bo där i trygghet.

the remnant brought back from the sword, Gathered from among many peoples, Upon the mountains of Israel, which have been waste continually,—But, the same, from among the peoples, hath been brought forth. And they shall dwell in security, all of them.

9 Sinä hyökkäät kuin rajuilma, tulet kuin pilvi, peittääksesi maan, sinä ja kaikki sotalaumasi ja lukuisat kansat, jotka ovat sinun kanssasi.

9 Dit skall du draga upp, du skall komma såsom ett oväder och vara såsom ett moln som övertäcker landet, du med alla dina härskaror och med många folk som följa dig.

9 Then shalt thou come up, Like a storm, shalt thou enter, Like a cloud covering the land, shalt thou be,—Thou, and all thy hordes, and many peoples with thee.

10 Näin sanoo Herra, Herra: Mutta sinä päivänä tulee mieleesi jotakin, ja sinä mietit pahan juonen

10 Så säger Herren, HERREN: På den tiden skola planer uppstå i ditt hjärta, och du skall tänka ut onda anslag.

10 Thus, saith My Lord, Yahweh,—So shall it be in that day, that thoughts will come up on thy heart,—And thou wilt devise a wicked device;

11 ja sanot: Minä hyökkään suojattomaan maahan, karkaan rauhallisten ihmisten kimppuun, jotka asuvat turvallisina - asuvat muuria vailla kaikki tyynni, ja joilla ei ole salpoja, ei ovia.

11 Du skall säga: »Jag vill draga upp mot det obefästa landet, jag vill komma över dessa säkra, som bo där i trygghet, ja, som allasammans bo där utan murar och varken hava bommar eller portar.»

11 and wilt say—I will go up over a land of hamlets, I will enter among them who are at rest, dwelling securely,—All of them, dwelling without, a wall, Who, bars and doors, have none;

12 Sinä aiot saalista

12 Ty du vill taga rov

12 To capture spoil,

saada, ryöstettävää ryöstää, ojentaa kätesi raunioita kohti, jotka on saatu asutuiksi, ja kansaa kohti, joka on koottu pakanakansain seasta, joka on hankkinut karjaa ja omaisuutta ja asuu maan navassa.

13 Saba ja Dedan ja Tarsiin kauppiaat ja kaikki heidän nuoret jalopeuransa kyselevät sinulta: 'Oletko sinä menossa saalista saamaan, ryöstettävää ryöstämään? Oletko koonnut joukkosi kantamaan hopeata ja kultaa, ottamaan karjaa ja omaisuutta, suurta saalista saamaan?'
14 Sentähden ennusta, ihmislapsi, ja sano Googille: Näin sanoo Herra, Herra: Sinä päivänä sinä kyllä huomaat, että minun kansani Israel asuu turvallisena,

15 ja lähdet asuinpaikastasi pohjan periltä, sinä ja sinun kanssasi lukuisat kansat, jotka kaikki ratsastavat hevosilla: suuri joukko, lukuisa sotaväki.

och göra byte och vända din hand mot ödemarker som nu åter äro bebyggda, och mot ett folk som har blivit hopsamlat från hedningarna, och som nu förvärvar sig boskap och gods, där det bor på jordens mittelhöjd.
13 Saba och Dedan och Tarsis' köpmän och alla dess unga lejon skola då utfråga dig: »Har du kommit för att taga rov, har du församlat dina skaror till att göra byte till att föra bort silver och guld, till att taga boskap och gods, ja, till att taga stort rov?»

14 Profetera därför, du människobarn och säg till Gog: Så säger Herren HERREN: Se, på den tiden, när mitt folk Israel åter bor i trygghet, då skall du förnimma det.

15 Du skall då komma från ditt land längst uppe i norr, du själv och många folk med dig, allasammans ridande på hästar, en stor skara, en talrik här.

And take prey,—To bring back thy hand over desolate places at length inhabited, And against a people gathered from among the nations, Getting herds and substance, Dwelling upon the navel of the earth.
13 Sheba, and, Dedan, and, the traders of Tarshish and all her young lions, will say to thee, To capture spoil, art thou, coming? And, to take prey, hast thou called together thy gathered host? To carry off silver and gold, To take away herds and substance, To capture great spoil?
14 Therefore, prophesy, Son of man, and thou shalt say to Gog, Thus, saith My Lord, Yahweh: Shall it not be, in that day, because my people Israel are dwelling securely, that thou wilt rouse thyself?
15 Therefore wilt thou come out of thy place, Out of the remote parts of the North, Thou, and many peoples with thee,—Riding on horses, all of them, A mighty

gathered host, Yea a great army;

16 Sinä hyökkäät minun kansani Israelin kimppuun kuin pilvi, peittääksesi maan. Päivien lopulla on tämä tapahtuva. Ja minä annan sinun karata maahani, että pakanakansat tulisivat tuntemaan minut, kun minä osoitan pyhyyteni sinussa, Goog, heidän silmäinsä edessä.

16 Du skall draga upp mot mitt folk Israel och komma såsom ett moln för att övertäcka landet. I kommande dagar skall detta ske; jag skall då låta dig komma över mitt land, för att folken skola lära känna mig, när jag inför deras ögon bevisar mig helig på dig, du Gog.

16 Therefore wilt thou come up, against my people Israel, like a cloud covering the land,—In the afterpart of the days, shall it be, that I will suffer thee to enter upon my land, To the end the nations, may know me, when I hallow myself in thee before their eyes, O Gog!

17 Näin sanoo Herra, Herra: Etkö se ole sinä, josta minä muinaisina päivinä puhuin palvelijaini, Israelin profeettain, kautta, jotka niinä päivinä ennustivat, vuodesta vuoteen, että minä annan sinun karata heidän kimppuunsa?

17 Så säger Herren, HERREN: Du är ju den om vilken jag i forna tider talade genom mina tjänare, Israels profeter, som i de tiderna, år efter år, profeterade om att jag skulle låta dig komma över dem.

17 Thus, saith My Lord, Yahweh, Art, thou, he, of whom I spake in days aforetime, by the hand of my servants the prophets of Israel, who kept on prophesying in those days, for years,—That thou shouldest be suffered to come against them?

18 Mutta sinä päivänä, jona Goog karkaa Israelin maahan, sanoo Herra, Herra, nousee minun vihani hehku.

18 Men på den dagen, den dag då Gog kommer över Israels land, säger Herren, HERREN, då skall jag giva luft åt min vrede.

18 So then shall it come to pass in that day, In the day when Gog entereth, upon the soil of Israel, Declareth My Lord, Yahweh, That mine indignation, shall come up, into my nostrils;

19 Kiivaudessani, tuimuuteni tulessa minä sanon: Totisesti tulee

19 Ja, i min nitälskan och min vredes eld betygar jag det: på den

19 Yea, in my jealousy, in the fire of mine outburst, have I

sinä päivänä suuri maanjäristys Israelin maahan.

20 Ja minun edessäni vapisevat meren kalat ja taivaan linnut ja metsän eläimet ja kaikki maassa liikkuvat matelijat ja kaikki ihmiset, jotka maan pinnalla ovat; ja vuoret luhistuvat, ja vuorenpengermät sortuvat, ja kaikki muurit sortuvat maahan.

21 Ja minä kutsun häntä vastaan kaikille vuorilleni miekan, sanoo Herra, Herra: toisen miekka on oleva toista vastaan.

22 Minä käyn oikeutta hänen kanssansa rutolla ja verellä. Ja minä annan sataa kaatosadetta, raekiviä, tulta ja tulikiveä hänen päällensä, hänen sotalaumojensa päälle ja lukuisain kansojen päälle, jotka hänen kanssansa ovat.

23 Niin minä osoitan suuruuteni ja pyhyyteni

dagen skall det förvisso bliva en stor jordbävning i Israels land.

20 Då skola de bäva för mig, både fiskarna i havet och fåglarna under himmelen och djuren på marken och alla kräldjur som röra sig på jorden och alla människor på jordens yta. Och bergen skola slås ned och klipporna störta omkull och alla murar falla till jorden.

21 Och jag skall båda upp svärd mot honom på alla mina berg, säger Herren, HERREN; den enes svärd skall vara vänt mot den andres.

22 Och jag skall gå till rätta med honom medelst pest och blod; och slagregn och hagelstenar, eld och svavel skall jag låta regna över honom och hans härskaror och över de många folk som följa honom.

23 Så skall jag bevisa mig stor och helig och

spoken,—Surely, in that day, shall there be a great trembling upon the soil of Israel:

20 Then shall tremble before me, The fishes of the sea, and, The bird of the heavens, and, The wild beast of the field, and, Every creeping thing that creepeth on the ground, and, All the men, who are on the face of the ground,—and, The mountains, shall be torn asunder, and, The steep places, shall sink down, and, Every wall, to the earth, shall be thrown.

21 Then will I call against him, every terror, Declareth My Lord, Yahweh, the sword of every man, against his brother, shall be;

22 Then will I contend with him, by pestilence and by blood,—And, an overflowing downpour and hailstones, fire and brimstone, will I rain, Upon him, and, Upon his hordes, and, Upon the many peoples, who are with him.

23 So will I, Magnify myself, and, Hallow

sekä teen itseni tunnetuksi lukuisain pakanakansain silmien edessä. Ja he tulevat tietämään, että minä olen Herra.

göra mig känd inför många folks ögon; och de skola förnimma att jag är HERREN.

myself, and, Make myself known, Before the eyes of many nations,—And they shall know, that, I, am Yahweh.

39 luku

1 Ja sinä, ihmislapsi, ennusta Googia vastaan ja sano: Näin sanoo Herra, Herra: Katso, minä tulen sinun tykösi, Goog, sinä Roosin, Mesekin ja Tuubalin ruhtinas.

1 Och du, människobarn, profetera mot Gog och säg: Så säger Herren, HERREN: Se, jag skall komma över dig, Gog, du hövding över Ros, Mesek och Tubal.

1 Thou, therefore, son of man, Prophesy against Gog, and thou shalt say, Thus, saith My Lord, Yahweh: Behold me! against thee, O Gog, Prince of Rosh, Meshech and Tubal.

2 Minä kuljetan sinua, talutan sinua, nostatan sinut pohjan periltä ja annan sinun hyökätä Israelin vuorille.

2 Jag skall locka dig åstad och leda dig fram och föra dig från landet längst uppe i norr och låta dig komma till Israels berg.

2 Therefore will I turn thee about, and lead thee on, and cause thee to come up out of the remote parts of the North,—And will bring thee in upon the mountains of Israel;

3 Mutta minä lyön pois jousesi sinun vasemmasta kädestäsi ja pudotan nuolesi sinun oikeasta kädestäsi.

3 Där skall jag slå bågen ur din vänstra hand och låta pilarna falla ur din högra hand.

3 And I will smite thy bow, out of thy left hand,—And, thine arrows—out of thy right hand, will I cause to fall.

4 Israelin vuorille sinä olet kaatuva, samoin kaikki sinun sotalaumasi ja kansat, jotka sinun kanssasi ovat: minä annan sinut petolinnuille, kaikille siivekkäille ja

4 På Israels berg skall du falla, med alla dina härskaror och med de folk som följa dig; jag skall giva dig till mat åt rovfåglar av alla slag och åt markens djur.

4 Upon the mountains of Israel, shalt thou fall, Thou and all thy hordes, and the peoples who are with thee,—To birds of prey of every wing, and the

metsän eläimille ruuaksi.

wild beast of the field, will I give thee for food:

5 Kentälle sinä kaadut. Sillä minä olen puhunut, sanoo Herra, Herra.

5 Ute på marken skall du falla. Ty jag har talat, säger Herren, HERREN.

5 Upon the, face of the field, shalt thou fall,— For, I, have spoken, Declareth My Lord, Yahweh.

6 Ja minä lähetän tulen Maagogiin ja rantamaalla turvassa asuvien keskeen. Ja he tulevat tietämään, että minä olen Herra.

6 Och jag skall sända eld över Magog och över dem som bo trygga i havsländerna; och de skola förnimma att jag är HERREN.

6 And I will send a fire into Magog, And among them who are dwelling in the Coastlands, securely,—So shalt thou know, that, I, am Yahweh.

7 Ja pyhän nimeni minä teen tunnetuksi kansani Israelin keskuudessa enkä enää salli häväistävän pyhää nimeäni. Ja pakanakansat tulevat tietämään, että minä olen Herra, Israelin Pyhä.

7 Och jag skall göra mitt heliga namn kunnigt bland mitt folk Israel, jag skall icke mer låta mitt heliga namn bliva ohelgat; och folken skola förnimma att jag är HERREN, helig i Israel.

7 And, my holy, Name, will I make known, in the midst of my people Israel, And will not suffer my holy, Name to be profaned any more,—So shall the nations know, that, I, am Yahweh, Holy in Israel.

8 Katso, se tulee, se tapahtuu, sanoo Herra, Herra: tämä on se päivä, josta minä olen puhunut.

8 Se, det kommer, ja, det fullbordas! säger Herren, HERREN. Detta är den dag om vilken jag har talat.

8 Lo! it is coming, and shall be brought to pass, Declareth My Lord, Yahweh,—The same, is the day whereof I had spoken.

9 Israelin kaupunkien asukkaat menevät ulos ja sytyttävät ja polttavat aseita, pieniä ja suuria kilpiä, jousia, nuolia, käsikarttuja ja keihäitä. He pitävät niitä polttoaineina seitsemän vuotta;

9 Sedan skola invånarna i Israels städer gå ditut och taga rustningar, sköldar och skärmar, bågar och pilar, handpåkar och spjut såsom bränsle till att elda med, och de skola elda därmed i sju

9 Then shall go forth the dwellers of the cities of Israel, and shall make fires of the weapons and burn them, Both buckler and shield, bow and arrows, and handstaff and spear,—And shall make

	år.	fires of them, seven years;
10 eivät he kanna puita kedolta eivätkä hakkaa metsistä, vaan pitävät polttoaineina aseita. Näin he saalistavat saalistajiaan ja ryöstävät ryöstäjiään, sanoo Herra, Herra.	10 De skola icke behöva hämta trä från marken eller hugga ved i skogarna, ty de skola elda med rustningarna. Så skola de taga rov av sina rövare och plundra sina plundrare, säger Herren, HERREN.	10 And they shall not take wood out of the field, Neither shall they cut down out of the forests,—For, of the armour, shall they make fires,—So shall they spoil those who spoiled them, And prey on those who preyed on them, Declareth My Lord, Yahweh.
11 Sinä päivänä minä annan Googille siellä, Israelissa, hautasijan, 'Kulkijain laakson', itää kohden merestä; se sulkee tien noilta kulkijoilta. Sinne haudataan Goog ja koko hänen meluisa joukkonsa, ja sille pannaan nimeksi: 'Googin meluisan joukon laakso.'	11 På den tiden skall jag där i Israel giva åt Gog en plats till grav, nämligen »De framtågandes dal» öster om havet, och den skall stänga vägen för andra som vilja tåga där fram. Där skall man begrava Gog och hela hans larmande hop, och man skall kalla den »Gogs larmande hops dal».	11 And it shall come to pass in that day, that I will give to Gog a place of memorial for burial in Israel, even the valley of them that pass through east of the sea, And it shall be enough to keep back them who would pass through,—and they shall bury there, Gog and all his multitude, and shall call it, Ge–hamon–gog. [That is, "The valley of the multitude of Gog."]
12 Niitä hautaa Israelin heimo seitsemän kuukautta puhdistaaksensa maan.	12 Och i sju månader skola Israels barn hålla på med att begrava dem, för att rena landet.	12 So shall the house of Israel bury them (that they may cleanse the land), —seven months;
13 Koko maan kansa hautaa heitä, ja se on koituva heille kiitokseksi sinä päivänä, jona minä	13 Allt folket i landet skall hålla på med begravandet, och detta skall lända dem till	13 Yea all the people of the land, shall bury, and it shall become to them a memorial,—the

näytän kunniani, sanoo Herra, Herra.

berömmelse. Så skall ske på den tid då jag förhärligar mig, säger Herren, HERREN.

day that I get myself glory, Declareth My Lord, Yahweh.

14 Valitaan vakinaiset miehet, jotka kulkevat maata ja hautaavat noita kulkijoita, mitä niitä vielä on jäljellä maan pinnalla, puhdistaaksensa sen; seitsemän kuukauden kuluttua he sen tutkivat läpikotaisin.

14 Och man skall avskilja män som beständigt skola genomvandra landet och begrava dem som tågade där fram, och som ännu ligga kvar ovan jord, och de skola så rena landet; efter sju månaders förlopp skola dessa begynna sitt letande.

14 And, men to keep at it constantly, shall they tell off, Men to pass throughout the land, who, with the passers–by, shall continue burying, them who have been left on the face of the land, to cleanse it,—At the end of seven months, shall they make search.

15 Kun nämä kulkijat kulkevat maata ja joku heistä näkee ihmisen luut, laittaa hän niitten ääreen kivimerkin, siihen asti että haudankaivajat saavat ne haudatuiksi 'Googin meluisan joukon laaksoon.'

15 När så någon av dessa män, som genomvandra landet, på sin färd får se människoben, då skall han sätta upp en vård därbredvid, till dess att dödgrävarna hinna begrava dem i »Gogs larmande hops dal».

15 And, when any of the passers–by, in going through the land, shall see a human bone, then shall he set up near it a sign,—until the buriers, have buried it, in Ge–hamon–Gog.

16 Onpa eräällä kaupungillakin nimenä Hamona. - Niin he puhdistavat maan.

16 Där skall ock finnas en stad med namnet Hamona. På detta sätt skola de rena landet.

16 Moreover, the name of a city, shall be Hamonah, ["To the multitude"], so shall they cleanse the land.

17 Ja sinä, ihmislapsi! Näin sanoo Herra, Herra: Käske lintuja, kaikkia siivekkäitä, ja kaikkia metsän eläimiä: Kokoontukaa, tulkaa, yhtykää joka taholta minun teurasuhrilleni,

17 Du människobarn, så säger Herren, HERREN: Säg till alla slags fåglar och till alla markens djur: Församlen eder och kommen hit; samlen eder tillhopa från alla håll till mitt

17 Thou, therefore, son of man, Thus, saith My Lord, Yahweh, Say to the bird of every wing, And to every wild beast of the field, Assemble yourselves and come, Gather yourselves from

jonka minä teitä varten uhraan, suurelle teurasuhrille Israelin vuorille; syökää lihaa ja juokaa verta.

18 Syökää sankarien lihaa ja juokaa maan ruhtinaitten verta - oinaita, lampaita, kauriita ja härkiä, kaikki tyynni Baasanissa syötettyjä.

19 Syökää itsenne kylläisiksi rasvasta ja juokaa itsenne juovuksiin verestä, teurasuhrista, jonka minä teitä varten uhraan.

20 Tulkaa kylläisiksi minun pöydässäni ratsuista ja vaunuhevosista, sankareista ja kaikenkaltaisista sotamiehistä, sanoo Herra, Herra.

21 Minä asetan kunniani pakanakansojen keskeen, ja kaikki pakanakansat saavat nähdä minun tuomioni, jonka minä toimitan, ja käteni, jonka minä lasken heidän päällensä.

22 Mutta Israelin heimo tulee tietämään, että

slaktoffer, till ett stort slaktoffer som jag vill anställa åt eder på Israels berg; I skolen få äta kött och dricka blod.

18 I skolen få äta kött av hjältar och dricka blod av jordens hövdingar: av vädurar och lamm och bockar och tjurar, allasammans gödda i Basan.

19 I skolen få äta eder mätta av fett och dricka eder druckna av blod från det slaktoffer som jag anställer åt eder.

20 Ja, mätten eder vid mitt bord av ridhästar och vagnshästar, av hjältar och allt slags krigsfolk, säger Herren, HERREN.

21 Och jag skall uppenbara min härlighet bland folken, så att alla folk skola se den dom som jag har utfört, och se huru jag har låtit min hand drabba dem.

22 Och Israels barn skola förnimma att jag,

every side, unto my sacrifice which I, am sacrificing for you, A great sacrifice, on the mountains of Israel,— And ye shall eat flesh, and drink blood:

18 The flesh of mighty men, shall ye eat, And, the blood of the princes of the earth, shall ye drink.—Rams, well–fed lambs and he–goats, bullocks, Fatlings of Bashan, all of them;

19 And ye shall eat fat till ye are sated, And drink blood till ye are drunken, Of my sacrifice which I have sacrificed for you;

20 So shall ye be sated at my table, with horse and chariot team, mighty man, and every man of war,—Declareth My Lord, Yahweh.

21 Thus will I set my glory among the nations, And all the nations, shall see, My judgment, which I have executed,—and, My hand, which I have laid upon them.

22 So shall the house of Israel know, that, I,

minä, Herra, olen heidän Jumalansa siitä päivästä lähtien ja aina eteenpäin.
23 Ja pakanakansat tulevat tietämään, että Israelin heimo joutui pakkosiirtolaisuuteen syntivelkansa tähden, koska olivat olleet minulle uskottomat, ja minä kätkin heiltä kasvoni, ja niin minä annoin heidät heidän vihollistensa käsiin, ja he kaatuivat miekkaan kaikki tyynni.
24 Minä tein heille heidän saastaisuutensa ja rikkomustensa mukaan ja kätkin heiltä kasvoni.

25 Sentähden, näin sanoo Herra, Herra: Nyt minä käännän Jaakobin kohtalon ja armahdan kaikkea Israelin heimoa ja kiivailen pyhän nimeni puolesta.

26 Ja häpeänsä ja kaiken uskottomuutensa, jota he ovat minulle osoittaneet, he unhottavat, asuessaan nyt maassansa turvallisina, kenenkään peloittelematta.

HERREN, är deras Gud, från den dagen och allt framgent.
23 Och folken skola förnimma att Israels barn blevo bortförda i fångenskap för sin missgärnings skull, eftersom de voro trolösa mot mig, så att jag måste fördölja mitt ansikte för dem; och jag gav dem då i deras ovänners hand, så att de allasammans föllo för svärd.
24 Efter deras orenhet och deras överträdelser handlade jag med dem och fördolde mitt ansikte för dem.

25 Därför säger Herren, HERREN så: Nu skall jag åter upprätta Jakob och förbarma mig över hela Israels hus och nitälska för mitt heliga namn.

26 Och de skola förgäta sin skam och all den otrohet som de hava begått mot mig, då de nu få bo i trygghet i sitt land, utan att någon förskräcker dem.

Yahweh, am their God,–
–from that day and forward;
23 And the nations shall know, That, in their iniquity, were the house of Israel exiled, because they had committed treachery against me, And so I hid my face from them,—And gave them into the hand of their adversaries, And they fell by the sword, all of them.
24 According to their uncleanness and according to their transgressions, dealt I with them,—And so I hid my face from them.

25 Therefore,—Thus, saith My Lord, Yahweh, Now, will I bring back them of the captivity of Jacob, And have compassion upon all the house of Israel,—And will be jealous for my holy, Name;

26 And they shall bear their confusion, and the punishment of all their treachery, wherewith they have committed treachery against me,—When they dwell upon their own soil securely,

with none, to make them afraid;

27 Kun minä tuon heidät takaisin kansojen seasta ja kokoan heidät heidän vihamiestensä maista, niin minä osoitan heissä pyhyyteni lukuisain pakanakansain silmien edessä.

27 Ja, när jag låter dem vända tillbaka ifrån folkslagen och församlar dem från deras fienders länder, då skall jag bevisa mig helig på dem inför många folks ögon.

27 When I have brought them back from among the peoples, And gathered them out of the lands of their enemies,—So will I hallow myself in them, before the eyes of the many nations;

28 Ja he tulevat tietämään, että minä, Herra, olen heidän Jumalansa, kun minä, vietyäni heidät pakkosiirtolaisuuteen pakanakansojen luokse, kokoan heidät omaan maahansa enkä jätä sinne jäljelle ainoatakaan heistä.

28 Och de skola förnimma att jag är HERREN, deras Gud, ty om jag än drev dem bort i fångenskap bland folken, så samlade jag dem sedan tillhopa till deras land och lät ingen enda av dem bliva kvar därute;

28 And they shall know, that, I, Yahweh, arm their God, When I have carried them into exile among the nations, And shall then gather them upon their own soil,—And shall no more leave any of them there.

29 Enkä minä enää kätke heiltä kasvojani, sillä minä vuodatan Henkeni Israelin heimon päälle, sanoo Herra, Herra.

29 och jag skall därefter icke mer fördölja mitt ansikte för dem, ty jag skall utgjuta min Ande över Israels hus, säger Herren, HERREN'.

29 Neither will I any more hide my face from them,—In that I have poured out my spirit, upon the house of Israel, Declareth My Lord, Yahweh.

40 luku

1 Meidän pakkosiirtolaisuutemme kahdentenakymmenentenä viidentenä vuotena, vuoden alussa, kuukauden kymmenentenä päivänä,

1 I det tjugufemte året sedan vi hade blivit bortförda i fångenskap, vid årets begynnelse, på tionde dagen i månaden, i det fjortonde året sedan

1 In the twenty–fifth year of our exile at the beginning of the year, on the tenth of the month, in the fourteenth year, after the city, was smitten,

neljäntenätoista vuotena kaupungin valloituksen jälkeen, juuri sinä päivänä tuli minun päälleni Herran käsi, ja hän vei minut sinne.

staden hade blivit intagen, på just den dagen kom HERRENS hand över mig, och han förde mig ditbort.

on this selfsame day, came upon me the hand of Yahweh, and he brought me thither:

2 Jumalan näyissä hän vei minut Israelin maahan ja laski minut hyvin korkealle vuorelle, jolla oli ikäänkuin kaupunki rakennettuna, etelään päin.

2 I en syn från Gud förde han mig till Israels land och satte mig ned på ett mycket högt berg, och på detta var likasom en stad byggd söderut.

2 In the visions of God, he brought me into the land of Israel,—and set me down upon an exceeding high mountain, and, thereupon, was, as it were, the structure of a city, on the south.

3 Hän vei minut sinne. Ja katso, oli mies, näöltänsä vasken kaltainen, ja pellavanuora oli hänellä kädessänsä sekä mittaruoko, ja hän seisoi portilla.

3 Och dit förde han mig, och se, där stod en man vilkens utseende var såsom koppar; han hade ett linnesnöre i sin hand, så ock en mätstång; och han stod vid porten.

3 And, when he brought me thither, then lo! a man, whose appearance was like the appearance of bronze, with a flax-cord in his hand, and measuring reed,—and he, was standing in the gate.

4 Ja mies puhui minulle: Ihmislapsi, katso silmilläsi, kuule korvillasi ja ota huomioosi kaikki, mitä minä sinulle näytän; sillä sinut on tuotu tänne sitä varten, että nämä sinulle näytettäisiin. Ilmoita kaikki, mitä näet, Israelin heimolle.

4 Och mannen talade till mig: »Du människobarn, se med dina ögon och hör med dina öron, och akta på allt som jag kommer att visa dig, ty du har blivit förd hit, för att jag skall visa dig det; förkunna för Israels hus allt vad du får se.»

4 And, the man, spake unto me, [saying], Son of man, See with thine eyes, And, with thine ears, hear thou, And apply thy heart, to whatsoever I, am about to show thee, For, to the intent it might be shown thee, hast thou been brought hither,—Declare all that thou, seest unto the house of Israel.

5 Ja katso, oli muuri

5 Och jag såg att en

5 And lo! a wall on the

temppelin ulkopuolella, yltympäri sen. Ja miehen kädessä oli mittaruoko, kuusikyynäräinen, kyynärään luettuna kyynärä ja kämmenenleveys. Ja hän mittasi muurirakennuksen leveyden: yksi ruoko, ja korkeuden: yksi ruoko.

mur gick utomkring huset, runt omkring det. Och mätstången som mannen hade i sin hand var sex alnar lång, var aln en handsbredd längre än en vanlig aln. Och han mätte murbyggnadens bredd: den var en stång, och dess höjd: den var en stång.

outside of the house, round about on every side,—and, in the hand of the man, was the measuring reed, six cubits by the cubit, and a handbreadth, so he measured the breadth of the enclosing-wall, one reed, and the height, one reed.

6 Sitten hän meni portille, jonka etupuoli oli itää kohden, nousi ylös sen portaita ja mittasi portin kynnyksen: se oli yhden ruovon levyinen - ensimmäinen kynnys: yhden ruovon levyinen.

6 Därefter gick han till en port som låg mot öster och steg uppför dess trappsteg; och han mätte portens ena tröskel: den var en stång bred och sedan den andra tröskeln: den var en stång bred.

6 Then came he unto the gate that looked toward the east, and went up by the steps thereof,—and measured the threshold of the gate, one reed broad, and the other threshold, one reed broad.

7 Sivuhuone oli aina yhden ruovon pituinen ja yhden ruovon levyinen, ja sivuhuoneitten väliä oli viisi kyynärää. Portin kynnys porttieteisen laidassa, sisäpuolella: yksi ruoko.

7 Och var vaktkammare var en stång lång och en stång bred, och avståndet mellan vaktkamrarna var fem alnar; och porttröskeln invid portens förhus på inre sidan mätte en stång.

7 And, the lodge, was one reed long, and one reed broad, and, between the lodges, was a space of five cubits,—and, the threshold of the gate from beside the porch of the gate inwards, was one reed.

8 Ja hän mittasi porttieteisen, joka oli sisäpuolella: yksi ruoko.

8 Och han mätte upp portens förhus på inre sidan: det mätte en stång.

8 Then measured he the porch of the gate inwards, one reed.

9 Ja hän mittasi porttieteisen: kahdeksan kyynärää, ja sen

9 Han mätte upp portens förhus det höll åtta alnar, och dess

9 Then measured he the porch of the gate, eight cubits, and the

seinäpatsaat: kaksi kyynärää. Ja porttieteinen oli sisemmällä puolen.

murpelare: de höllo två alnar. Och portens förhus låg på inre sidan.

projections thereof, two cubits,—and, the porch of the gate, was within.

10 Itää kohden antavan portin sivuhuoneita oli kolme kummallakin puolella. Ne kolme olivat yhtä suuria, ja niiden seinäpatsaat kummallakin puolella olivat yhtä suuria.

10 Och vaktkamrarna i porten mot öster voro tre på var sida, alla tre lika stora; och murpelarna på båda sidorna voro lika stora.

10 And, the lodges of the gate that was towards the east, were, three on this side, and three on that side, one measure, had they three,—and, one measure, had the projections, on this side and on that side.

11 Ja hän mittasi portin oviaukon leveyden: kymmenen kyynärää, ja portin pituuden: kolmetoista kyynärää.

11 Och han mätte portöppningens bredd: den var tio alnar, och portens längd: den var tretton alnar.

11 Then measured he the breadth of the entrance of the gate, ten cubits—the length of the gate, thirteen cubits.

12 Mutta sivuhuoneitten edessä oli aitaus: yksi kyynärä, samoin toisella puolella oleva aitaus: yksi kyynärä; ja kukin sivuhuone kummallakin puolella: kuusi kyynärää.

12 Och framför vaktkamrarna var en avskrankning, som höll en aln; en aln höll ock avskrankningen på motsatta sidan; och var vaktkammare, på vardera sidan, höll sex alnar.

12 And, the space before the lodges, was one cubit, and, one cubit, the space on that side; and, the lodge itself, was six cubits on this, side, and six cubits on that, side.

13 Ja hän mittasi portin, yhden sivuhuoneen katosta toisen kattoon: leveys oli kaksikymmentä viisi kyynärää, ovet vastatusten.

13 Och han mätte porten från den ena vaktkammarens tak till den andras: den var tjugufem alnar bred; och dörr låg mot dörr.

13 Then measured he the gate, from the roof of this lodge to the roof of that, a breadth of twenty–five cubits,—entrance over against entrance.

14 Sitten hän otti mitan seinäpatsaista: kaksikymmentä kyynärää.

14 Och han tog upp murpelarna till sextio alnar; och intill

14 Then measured he the porch, twenty cubits,—even unto the

Seinäpatsaisiin liittyi esipiha portin ympärillä.

förgårdens murpelare sträckte sig porten runt omkring.

projection of the court, the lodges of the gate round about on every side;

15 Ja sisäänkäyntiportin edestä sisäportin eteisen eteen oli viisikymmentä kyynärää.

15 Och avståndet mellan ingångsportens framsida och förhusets framsida vid den inre portöppningen var femtio alnar.

15 and, from the face of the gate outwards, unto the face of the porch of the inner gate, was fifty cubits.

16 Portissa yltympäri oli sisäänpäin, sivuhuoneisiin ja niitten seinäpatsaisiin päin, avartuvia ikkuna-aukkoja; samoin eteisissä. Ikkuna-aukot ympärinsä laajenivat sisäänpäin. Ja seinäpatsaissa oli palmukoristeita.

16 Och slutna fönster funnos till vaktkamrarna och till deras murpelare invändigt i porten runt omkring, och likaledes i förhusen; fönstren sutto runt omkring invändigt, och murpelarna voro prydda med palmer.

16 And, latticed windows, had the lodges, even towards their projections within the gate, round about on every side, and, so, had the recesses,—and windows round about on every side inwards, and, against each projection, palm–trees.

17 Sitten hän vei minut ulompaan esipihaan. Ja katso: ympäri esipihan oli kammioita ja kivillä laskettu permanto. Kivillä lasketun permannon laidassa oli kolmekymmentä kammiota.

17 Och han förde mig till den yttre förgården, och jag såg att där voro tempelkamrar och ett stengolv, anlagt runt omkring förgården; trettio tempelkamrar voro uppbyggda på stengolvet.

17 Then he brought me into the outer court, and lo! chambers and a tesselated pavement, made to the court round about on every side,—thirty chambers against the pavement,

18 Kivillä laskettu permanto oli porttien sivuseinämillä, porttien pituuden mukaisesti; tämä oli alempi kivillä laskettu permanto.

18 Och stengolvet gick utefter portarnas sidoväggar, så att det motsvarade portarnas längd; detta var det nedre stengolvet.

18 And, the pavement, was against the side of the gates, answering to the length of the gates,—the lower pavement.

19 Ja hän mittasi leveyden alemman portin edestä sisemmän

19 Och han mätte avståndet från den nedre portens framsida

19 Then measured he the breadth, from the front of the lower gate,

esipihan edustalle, ulkopuolelle: sata kyynärää sekä itä- että pohjoispuolella.

20 Sitten hän mittasi sen portin pituuden ja leveyden, jonka etupuoli oli pohjoista kohden ja joka vei ulompaan esipihaan.

21 Siinä oli kolme sivuhuonetta kummallakin puolella, ja sen seinäpatsaat ja eteinen olivat yhtä suuret kuin ensimmäisessä portissa. Sen pituus oli viisikymmentä kyynärää ja leveys kaksikymmentä viisi kyynärää.

22 Ja sen ikkuna-aukot, eteinen ja palmukoristeet olivat yhtä suuret kuin portin, jonka etupuoli oli itää kohden, ja sinne noustiin seitsemää porrasta, ja niistä eteenpäin oli sen eteinen.

23 Sisemmällä esipihalla oli portti porttia vastassa pohjoista ja itää kohden. Ja hän mittasi portista

till den inre förgårdens yttre framsida: det var hundra alnar, både på östra sidan och på norra.

20 Sedan mätte han ock längden och bredden på den port som låg mot norr på den yttre förgården.

21 Också den hade tre vaktkamrar på var sida och likaledes murpelare och förhus, lika stora som den förra portens; den var femtio alnar lång och tjugufem alnar bred.

22 Och fönstren, förhuset och palmerna däri voro lika stora som i den port som låg mot öster; och man steg upp till den på sju trappsteg, och dess förhus låg framför dessa.

23 Och en port till den inre förgården fanns mitt emot denna port, det var i norr såsom i

to the front of the inner court on the outside, one hundred cubits,—to the east and the north.

20 And, as for the gate which looked towards the north, pertaining to the outer court, he measured the length thereof, and the breadth thereof.

21 And, the lodges thereof, were three on this side, and three on that side, and, the projections thereof and the recesses thereof, were, according to the measure of the first gate, fifty cubits, the length thereof, and, the breadth, twenty–five, by the cubit.

22 And, the windows thereof and the recesses thereof and the palm–trees thereof, were according to the measure of the gate that looked toward the east,—and, by seven steps, they ascend it, and, their recesses, were within.

23 And, the gate to the inner court, was over against the gate, to the north and to the east,—

porttiin: sata kyynärää.

öster; och han mätte avståndet från den ena porten till den andra: det var hundra alnar.

so he measured from gate to gate, one hundred cubits.

24 Sitten hän kuljetti minua etelää kohden, ja katso, tuli portti, joka antoi etelää kohden. Ja hän mittasi sen seinäpatsaat ja eteisen: ne olivat yhtä suuret kuin nuo toiset.

24 Därefter lät han mig gå till södra sidan, och jag såg att också på södra sidan fanns en port. Och han mätte dess murpelare och förhus; de voro lika stora som de andra.

24 Then he took me toward the south, and lo! a gate, toward the south,—and he measured the projections thereof, and the recesses thereof, according to these measures.

25 Ja siinä ja sen eteisessä oli ikkuna-aukkoja ympärinsä, samanlaisia kuin nuo toiset ikkuna-aukot. Pituus oli viisikymmentä kyynärää ja leveys kaksikymmentä viisi kyynärää.

25 Och fönster funnos på den och på dess förhus runt omkring, likadana som de andra fönstren. Den var femtio alnar lång och tjugufem alnar bred.

25 And, windows, were there to it, and the recesses thereof round about on all sides, like these windows,—fifty cubits, in length, and, in breadth, five–and–twenty cubits.

26 Sen ylöskäytävässä oli seitsemän porrasta, ja niistä eteenpäin oli sen eteinen. Ja siinä oli palmukoristeet, yksi kummallakin puolella, sen seinäpatsaissa.

26 Och trappan ditupp utgjordes av sju trappsteg, och dess förhus låg framför dessa; och den var prydd med palmer på sina murpelare, på båda sidor.

26 And, seven steps, the ascents thereof, with its recesses within,—and it had, palm trees, one on this side and one on that side, against the projections thereof.

27 Sisemmässä esipihassa oli portti etelää kohden. Ja hän mittasi portista porttiin etelää kohden: sata kyynärää.

27 Och en port till den inre förgården fanns ock på södra sidan; och han mätte avståndet från den ena porten till den andra på södra sidan: det var hundra alnar.

27 And, a gate, had the inner court, towards the south,—so he measured from gate to gate, toward the south, a hundred cubits.

28 Sitten hän vei minut

28 Därefter förde han

28 Yea, when he

sisempään esipihaan eteläportin kautta. Ja hän mittasi eteläportin: se oli yhtä suuri kuin nuo toiset.

mig till den inre förgården genom södra porten. Och han mätte den södra porten den var lika stor som de andra

brought me to the inner court through the south gate, then measured he the south gate, according to these measures;

29 Ja sen sivuhuoneet, seinäpatsaat ja eteinen olivat yhtä suuret kuin nuo toiset. Ja siinä ja sen eteisessä oli ikkuna-aukkoja ympärinsä. Pituus oli viisikymmentä kyynärää ja leveys kaksikymmentä viisi kyynärää.

29 Och dess vaktkamrar, murpelare och förhus voro lika stora som de andra, och fönster funnos på den och på dess förhus runt omkring. Den var femtio alnar lång och tjugu fem alnar bred.

29 and, the lodges thereof, and the projections thereof, and the recesses thereof, were according to these measures, and, windows, were there to it, and to the recesses thereof, round about on every side,—fifty cubits, in length, and, in breadth, twenty and five cubits;

30 Ja eteisiä oli ympärinsä; pituus kaksikymmentä viisi kyynärää, leveys viisi kyynärää.

30 Och förhus funnos runt omkring tjugufem alnar långa och fem alnar breda.

30 and [there were] recesses, round about on every side; —in length, five and twenty cubits, and, in breadth, five cubits;

31 Sen eteinen oli ulompaan esipihaan päin, ja sen seinäpatsaissa oli palmukoristeita. Sen portaissa oli kahdeksan porrasta.

31 Och dess förhus låg utåt den yttre förgården, och dess murpelare voro prydda med palmer; och uppgången därtill utgjordes av åtta trappsteg.

31 and, the recesses thereof, [reached] unto the outer court, with, palm–trees, against the projections thereof, and, eight steps, were the ascents thereof.

32 Sitten hän vei minut sisempään esipihaan itää kohden. Ja hän mittasi portin: se oli yhtä suuri kuin nuo toiset.

32 Sedan förde han mig till den inre förgårdens östra sida och mätte porten där; den var lika stor som de andra.

32 And, when he brought me unto the inner court toward the east, then measured he the gate, according to these measures;

33 Ja sen sivuhuoneet, seinäpatsaat ja eteinen olivat yhtä suuret kuin nuo toiset. Ja siinä ja sen eteisessä oli ikkuna-aukkoja ympärinsä. Pituus oli viisikymmentä kyynärää ja leveys kaksikymmentä viisi kyynärää.

33 Och dess vaktkamrar, murpelare och förhus voro lika stora som de andra, och fönster funnos på den och på dess förhus runt omkring. Den var femtio alnar lång och tjugufem alnar bred.

33 and the lodges thereof, and the projections thereof, and the recesses thereof, according to these measures, and, windows, were there to it and to the recesses thereof, round about on every side,—in length, fifty cubits, and, in breadth, five and twenty cubits;

34 Sen eteinen oli ulompaan esipihaan päin, ja sen seinäpatsaissa oli palmukoristeita kummallakin puolella. Sen portaissa oli kahdeksan porrasta.

34 Och dess förhus låg mot den yttre förgården, och dess murpelare voro prydda med palmer på båda sidor; och uppgången därtill utgjordes av åtta trappsteg.

34 and, the recesses thereof, [reached] to the outer court, with, palm–trees, against the projections thereof, on this side and on that side,—and, eight steps, were the ascents thereof.

35 Sitten hän vei minut pohjoisportille ja mittasi: yhtä suuret kuin nuo toiset

35 Därefter förde han mig till den norra porten och mätte den; den var lika stor som de andra.

35 And, when he brought me to the north gate, then measured he according to these measures:

36 olivat sen sivuhuoneet, seinäpatsaat ja eteinen. Ja ikkuna-aukkoja oli siinä ympärinsä. Pituus oli viisikymmentä kyynärää ja leveys kaksikymmentä viisi kyynärää.

36 Så ock dess vaktkamrar, murpelare och förhus, och fönster funnos på den runt omkring. Den var femtio alnar lång och tjugufem alnar bred.

36 the lodges thereof, the projections thereof, and the recesses thereof, with, windows, to it round about on every side,—in length, fifty cubits, and, in breadth, five and twenty cubits;

37 Sen eteinen oli ulompaan esipihaan päin, ja sen seinäpatsaissa oli

37 Och dess murpelare stodo vid den yttre förgården, och dess

37 and, the recesses thereof, [reached] unto the outer court, with,

palmukoristeita kummallakin puolella. Sen portaissa oli kahdeksan porrasta.

murpelare voro prydda med palmer på båda sidor; och uppgången därtill utgjordes av åtta trappsteg.

palm–trees, against the projections thereof, on this side and on that side,—and, eight steps, were the ascents thereof.

38 Ja oli kammio, jonka ovi oli seinäpatsaissa, porteissa. Siellä oli polttouhri huuhdottava.

38 Och en tempelkammare med sin ingång fanns vid murpelarna, i portarna; där skulle man skölja brännoffren.

38 And there was a chamber with its entrance, within the projections at the gates,—there, shall they rinse the ascending–sacrifice.

39 Ja porttieteisessä oli kaksi pöytää kummallakin puolella; niillä oli polttouhri, syntiuhri ja vikauhri teurastettava.

39 Och i portens förhus stodo två bord på var sida, och på dem skulle man slakta brännoffers-, syndoffers- och skuldoffersdjuren.

39 And, in the porch of the gate, were two tables, on this side, and two tables, on that side,—to slay thereon, the ascending–sacrifice, and the sin–bearer, and the guilt–bearer.

40 Ja ulkopuolisella sivuseinämällä, portin ovelle noustessa, pohjoispuolella, oli kaksi pöytää; samoin porttieteisen toisella sivuseinämällä kaksi pöytää:

40 Och vid den yttre sidovägg som låg norrut, när man steg upp till portens ingång, stodo två bord; och vid den andra sidoväggen på porten förhus stodo ock två bord.

40 And, at the side without, in ascending to the entrance of the north gate, were two tables,—and, at the other side which pertaineth to the porch of the gate, were two tables.

41 neljä pöytää portin sivuseinämillä kummallakin puolella, siis kahdeksan pöytää. Niillä oli teurastettava.

41 Alltså stodo vid portens sidoväggar fyra bord på var sida, eller tillsammans åtta bord, på vilka man skulle slakta.

41 Four tables, on this side and, four tables, on that side, by the side of the gate,—eight tables, whereupon they shall slay.

42 Ja ylöskäytävän ääressä oli neljä pöytää hakatuista kivistä. Ne

42 Och för brännoffret stodo där fyra bord av huggna stenar, en och

42 And, the four tables for the ascending–offering, were of hewn

olivat puolentoista kyynärän pituisia, puolentoista kyynärän levyisiä ja yhden kyynärän korkuisia. Niille oli laskettava ne aseet, joilla teurastettiin polttouhri ja teurasuhri.

en halv aln långa, en och en halv aln breda och en aln höga; på dessa skulle man lägga de redskap som man slaktade brännoffers- och slaktoffersdjuren med.

stone, in length, one cubit and a half, and, in breadth, one cubit and a half, and, in height, one cubit,—that, thereon, they may lay the instruments wherewith they shall slay the ascending–offering and the sacrifice.

43 Ja haarukkakoukkuja, kämmenenleveyttä pitkiä, oli kiinnitetty ympäri huonetta, mutta uhriliha pantiin pöydille.

43 Och dubbelkrokar, en handsbredd långa, voro fästa innantill runt om kring; och på borden skulle offerköttet läggas.

43 And there were, hooks of three hand–breadth, fastened within, round about on every side,—and, upon the tables, the flesh of the offering.

44 Sisemmän portin ulkopuolella oli kaksi kammiota sisemmässä esipihassa, toinen pohjoisen portin sivuseinämällä, etupuoli etelää kohden, ja toinen eteläisen portin sivuseinämällä, etupuoli pohjoista kohden.

44 Och utanför den inre porten funnos för sångarna, på den inre gården, tempelkamrar, som lågo vid den norra portens sidovägg, med sin framsida åt söder; och en annan låg vid den östra portens sidovägg med sin framsida åt norr.

44 And, on the outside of the inner gate, were the chambers of the singers, in the inner court, which was at the side of the north gate, and, their front, was toward the south,—one, at the side of the south gate, fronting, toward the north.

45 Ja hän puhui minulle: Tämä kammio, jonka etupuoli on etelää kohden, on pappeja varten, jotka hoitavat temppelitehtäviä.

45 Och han talade till mig: »Denna tempelkammare, vars framsida ligger mot söder, är för de präster som förrätta tjänsten inne i huset.

45 Then spake he unto me, [saying], This chamber, whose front is toward the south, is for the priests, keeping the charge of the house;

46 Ja kammio, jonka etupuoli on pohjoista kohden, on pappeja

46 Och den tempelkammare vars framsida ligger mot norr

46 and, the chamber whose front is towards the north, is for the

varten, jotka hoitavat alttaritehtäviä. Ne ovat Saadokin jälkeläiset, ne leeviläisistä, jotka saavat lähestyä Herraa häntä palvellakseen.

är för de präster som förrätta tjänsten vid altaret, alltså för Sadoks söner, vilka äro de av Levi barn, som få träda fram till HERREN för att göra tjänst inför honom.»

priests keeping the charge of the altar,—the same, are the sons of Zadok,—who draw near, from among the sons of Levi, unto Yahweh, to wait upon him.

47 Ja hän mittasi esipihan: pituus oli sata kyynärää ja leveys sata kyynärää; se oli neliön muotoinen. Ja alttari oli temppelin edustalla.

47 Och han mätte förgården; den var hundra alnar lång och hundra alnar bred, en liksidig fyrkant; och altaret stod framför huset.

47 Then measured he the court, the length, a hundred cubits, and, the breadth, a hundred cubits, foursquare,—with the altar before the house.

48 Sitten hän vei minut temppelin eteiseen ja mittasi eteisen seinäpatsaan: viisi kyynärää kummallakin puolella, ja portin leveyden: kolme kyynärää kummallakin puolella.

48 Sedan förde han mig till huset förhus. Och han mätte för husets murpelare: de höllo fem alnar var på sin sida, så ock porten bredd: den var på var sida tre alnar.

48 And, when he brought me unto the porch of the house, then measured he the projection of the porch, five cubits, on this, side, and, five cubits, on that, side,—and, the breadth of the gate, was three cubits on this, side, and three cubits on that, side:

49 Eteisen pituus oli kaksikymmentä kyynärää ja leveys yksitoista kyynärää. Sinne noustiin kymmentä porrasta. Ja seinäpatsaitten ääressä oli pylväät, yksi kummallakin puolella.

49 Förhuset var tjugu alnar lång och elva alnar brett, nämligen vid trappstegen på vilka man steg ditupp. Och vid murpelarna stodo pelare, en på var sida.

49 the length of the porch, was twenty cubits, and, the breadth, twelve cubits, and by ten steps they ascend into it,—and there were pillars against the projections, one, on this, side, and, one, on that, side.

41 luku

1 Sitten hän vei minut temppelisaliin ja mittasi seinäpatsaat; ne olivat kuutta kyynärää leveitä kummallakin puolella: ilmestysmajan leveys.

1 Därefter förde han mig till tempelsalen. Och han mätte murpelarna de voro sex alnar breda, var på sin sida -- tabernaklets bredd.

1 Then he took me unto the temple,—and measured the projection, six cubits broad on this side and six cubits broad on that side, the breadth of the tent.

2 Ja oviaukko oli kymmentä kyynärää leveä, ja oviaukon sivuseinät kummallakin puolella olivat viisikyynäräiset. Hän mittasi temppelisalin pituuden: neljäkymmentä kyynärää, ja leveyden: kaksikymmentä kyynärää.

2 Och ingången var tio alnar bred, och sidoväggarna vid ingången voro på var sida fem alnar. Sedan mätte han salens längd: den var fyrtio alnar, och dess bredd: den var tjugu alnar.

2 And, the breadth of the entrance, was ten cubits, and, the sides of the entrance, were five cubits on this, side, and five cubits on that, side—and he measured the length thereof, forty cubits, and the breadth, twenty cubits.

3 Sitten hän meni sisimpään ja mittasi oviaukon seinäpatsaan: kaksi kyynärää, oviaukon: kuusi kyynärää, ja oviaukon leveyden: seitsemän kyynärää.

3 Därefter gick han in i det innersta rummet. Och han mätte murpelarna vid ingången: de höllo två alnar, och ingången: den höll sex alnar, och ingångens bredd: den var sju alnar.

3 Then went he inwards, and measured the projection of the entrance, two cubits,—and, the entrance itself, was six cubits, and, the sides of the entrance, seven cubits:

4 Ja hän mittasi sen pituuden: kaksikymmentä kyynärää, ja leveyden: kaksikymmentä kyynärää temppelisalin puolelta. Ja hän sanoi minulle: Tämä on kaikkeinpyhin.

4 Och han mätte dess längd: den var tjugu alnar, och dess bredd: den var tjugu alnar, framför tempelsalen. Och han sade till mig: »Detta är det allraheligaste.»

4 so he measured the length thereof twenty cubits, and the breadth twenty cubits, at the front of the temple.

5 Sitten hän mittasi temppelin seinän: kuusi

5 Därefter mätte han husets mur: den höll

5 Then said he unto me, This! is the holy of

kyynärää, ja sivukammion leveyden: neljä kyynärää, yltympäri temppelin.

sex alnar, och sidokamrarnas bredd: den var fyra alnar, runt omkring hela huset.

holies. Then measured he the wall of the house six cubits,—and the breadth of the side–chamber, four cubits round about on every side of the house, round about.

6 Ja sivukammioita oli: kolme sivukammiota päällekkäin, kolmeenkymmeneen kertaan; ja ne kulkivat ympärinsä sen temppeliseinän varassa, joka oli sivukammioihin päin, niin että pysyivät siinä kiinni, mutta ne eivät olleet kiinnitetyt temppeliseinän sisään.

6 Och sidokamrarna lågo den ena ovanför den andra, i trettiotre omgångar; och på den mur som sträckte sig innanför sidokamrarna runt omkring funnos avsatser, på vilka de skulle hava sitt fäste; ty i själva husväggen skulle de icke vara infästa.

6 And, the side–chambers, one over another, were three, and that thirty times, and they entered into the wall which pertained to the house for the side–chambers round about on every side, that they might have support,—and yet not have support in the wall of the house itself.

7 Ja sivukammiot olivat aina sitä leveämpiä kiertäessään, mitä ylempänä olivat, sillä temppelin ympäryskammiot ulottuivat ylemmäksi ja ylemmäksi ympäri temppelin, ollen siten ylhäällä leveämmät sisäänpäin. Ja alakerrasta noustiin yläkertaan keskikerroksen kautta.

7 Härigenom blevo sidokamrarna, där de lågo kring huset, bredare alltefter som de lågo högre upp. Ty husets kringbyggnad sträckte sig med övervåning ovanpå övervåning runt omkring huset. Därför växte bredden inåt, alltefter som våningen låg högre upp. Och från den nedersta våningen steg man så upp i den översta genom den mellersta.

7 And there was a broadening and a winding about higher and higher to the side–chambers, for, the circuit of the house, was higher and higher round about on every side of the house, for this cause, was there a broadening of the house upwards,—and, from the lower, one ascended to the higher, by that which was in the middle.

8 Ja minä näin, että

8 Och jag såg att huset

8 Then saw I that the

temppelillä oli koroke ympärinsä: sivukammioitten perustukset, koko ruovon korkuiset, kuusi kyynärää, reunustaan asti.

låg på en upphöjd fot, som sträckte sig runt däromkring; sidokamrarnas grundvalar voro nämligen en hel stång höga, sex alnar till kanten.

house had a height round about on every side,—the foundations of the side-chambers, a full reed, six cubits, to the joining.

9 Sivukammioitten ulkoseinän paksuus oli viisi kyynärää; yhtä leveä oli avoin tila sivukammiorakennuksen ääressä, joka temppeliin kuului.

9 Sidokamrarnas yttermur var fem alnar tjock; och den plats som blev fri tillhörde husets sidokamrar.

9 The breadth of the wall which pertained to the side-chamber on the outside, was five cubits,—and that which was left vacant between the side-chambers which pertained to the house.

10 Välimatkaa pihakammiorakennuksiin oli kahtakymmentä kyynärää leveälti ympäri temppelin - yltympäri.

10 Och mellanrummet bort till tempelkamrarna var tjugu alnar brett runt omkring hela huset.

10 And, between the chambers, was a breadth of twenty cubits round about the house, round about on every side.

11 Ja sivukammioista vei ovi avoimeen tilaan: yksi ovi pohjoista kohden ja toinen ovi etelää kohden. Ja avoimen tilan leveys oli viisi kyynärää yltympäri.

11 Och ingångarna till sidokamrarna lågo utåt den fria platsen, en ingång mot norr och en ingång åt söder; den fria platsen var fem alnar bred, runt omkring.

11 And the entrance of the side-chamber, was at the vacant space, one entrance, toward the north, and, another entrance, toward the south,—and, the breadth of the place left vacant, was five cubits round about on every side.

12 Ja rakennus, joka oli eristetyn alueen laidassa lännen puoleisella sivulla, oli seitsemääkymmentä kyynärää leveä.

12 Och den byggnad som låg invid den avsöndrade platsen på västra sidan var sjuttio alnar bred, och

12 And, the building which was toward the front of the secluded place on the side toward the west, was,

Rakennuksen seinän paksuus oli viisi kyynärää, ympärinsä, ja sen pituus oli yhdeksänkymmentä kyynärää.

byggnadens mur var fem alnar tjock runt omkring och nittio alnar lång.

in breadth, seventy cubits, and, the wall of the building, was five cubits in breadth round about on every side,—and, the length thereof, ninety cubits.

13 Sitten hän mittasi temppelin: pituus oli sata kyynärää, sekä eristetyn alueen ja rakennuksen seininensä: pituus sata kyynärää.

13 Och han mätte huset: det var hundra alnar långt. Och den avsöndrade platsen jämte byggnaden med dess murar utgjorde en längd av hundra alnar.

13 And he measured, the house, in length, a hundred cubits,—and, the secluded place and the structure and the walls, thereof, in length, a hundred cubits.

14 Temppelin etupuolen ja eristetyn alueen leveys itään päin oli sata kyynärää.

14 Och bredden på husets framsida jämte den avsöndrade platsen åt öster utgjorde en längd av hundra alnar.

14 And, the breadth of the front of the house and the secluded place toward the east, a hundred cubits.

15 Sitten hän mittasi sen rakennuksen pituuden, joka oli eristetyn alueen laidassa, sen takana, ynnä sen käytävät, kummallakin puolella: sata kyynärää; ja sisemmän temppelisalin, esipihan eteiset,

15 Och han mätte längden på den byggnad som låg invid den avsöndrade platsen, på dennas baksida, och mätte avsatserna på dess framvägg åt båda sidor -- de höllo hundra alnar -- vidare det inre tempelrummet och förgårdsförhusen,

15 And he measured the length of the building against the front of the secluded place which was over the hinder part thereof and the galleries thereof on this side and on that side, a hundred cubits,—with the inner temple and the porches of the court:

16 kynnykset, sisäänpäin avartuvat ikkuna-aukot, käytävät niitten kolmen ympärillä - kynnyksen edessä oli puulaudoitus yltympäri - ja välin maasta ikkuna-aukkoihin.

16 trösklarna och de slutna fönstren, avsatserna på framväggen runt omkring, i deras tre våningar, platsen invid tröskeln -- som var av

16 the entrance spaces and the latticed windows and the galleries round about their three stories, over against the entrance spaces wainscoted with

Ja ikkuna-aukot olivat peitetyt.	polerat trä -- runt omkring,	wood, round about on every side,—and from the ground up to the windows, and, the windows, were covered;
17 Oviaukkojen yläpuolelta lähtien sekä sisempään temppeliin asti että ulos asti, koko seinällä yltympäri, sisä- ja ulkopuolella, oli mitatut alat,	17 så ock avståndet från marken upp till fönstren. Och fönstren voro täckta. Men ovanför dörren, både in emot det inre rummet och utåt, och eljest utefter hela väggen runt omkring, innantill och utantill, funnos avmätta fält,	17 unto the space above the entrance even unto the inner house and without and against all the wall round about on every side within and without, were the measures
18 ja niihin oli tehty kerubeja ja palmuja, palmu aina kahden kerubin väliin. Ja kullakin kerubilla oli kahdet kasvot:	18 på vilka framställdes keruber och palmer, var palm mellan två keruber. Och var kerub hade två ansikten:	18 And it was made with cherubim and palm–trees,—with, a palm–tree, between cherub and cherub, and, two faces, had each cherub;
19 ihmisen kasvot palmuun päin toisaalle ja leijonan kasvot palmuun päin toisaalle. Niin oli tehty koko temppelissä yltympäri:	19 ett människoansikte åt palmen på ena sidan, och ett lejonansikte åt palmen på andra sidan; så var gjort på hela huset runt omkring.	19 and, the face of a man, was toward the palm–tree on this, side, and, the face of a young lion, was toward the palm–tree on that, side,—[thus was it] made unto all the house, round about on every side.
20 maasta alkaen ja aina oviaukkojen yläpuolelle oli tehty kerubeja ja palmuja, samoin temppelisalin seinälle.	20 Från marken ända upp över ingången funnos keruber och palmer framställda, så ock på tempelsalens väggar.	20 From the ground as far as the space above the entrance, were, the cherubim and the palm–trees, made.

21 Temppelisalissa oli nelikulmaiset ovenpielet. Mutta pyhimmän edessä näkyi

21 Tempelsalens dörröppning var fyrkantig, och framsidan av det heligaste hade sitt givna utseende.

21 As for the wall of the temple, the door-posts, were squared,—and, as for the face of the holy place, the appearance, was like the appearance [of the temple].

22 ikäänkuin alttari, puinen, kolmea kyynärää korkea, ja sen pituus oli kaksi kyynärää. Siinä oli nurkkaukset, ja sen jalusta ja seinät olivat puuta. Ja hän sanoi minulle: Tämä on pöytä, joka on Herran edessä.

22 Altaret var av trä, tre alnar högt och två alnar långt, och det hade hörn; och dess långsidor och väggar voro av trä. Och han talade till mig: »Detta är det bord som skall stå inför HERRENS ansikte.»

22 The altar, was of wood, three cubits in height, and, the length thereof, two cubits, and, the corners thereof, and the length thereof, and the walls thereof, were of wood,—then spake he unto me, [saying], This, is the table, which is before Yahweh.

23 Sekä temppelisalissa että pyhimmässä oli kaksoisovet.

23 Och både tempelsalen och det heligaste hade dubbeldörrar.

23 And there were, two doors, to the temple, and to the holy place;

24 Ja ovissa oli kaksi ovipuoliskoa, kaksi kääntyvää ovipuoliskoa: kumpaisessakin ovessa oli kaksi ovipuoliskoa.

24 Och var dörr hade två dörrskivor, två vridbara dörrskivor: den ena dörren hade två dörrskivor, och likaledes den andra två.

24 and two leaves to the doors,—two folding leaves, two, to the one, door, and, two, to the other, door.

25 Ja niihin, temppelisalin oviin, oli tehty kerubeja ja palmuja, samoin kuin oli tehty seiniin. Ulkona, eteisen edessä, oli puinen porraskatos.

25 Och på dem, på dörrarna till tempelsalen, funnos framställda keruber och palmer, likasom på väggarna; och på förhusets framsida, utantill, var ett trapphus av trä.

25 And there had been made, unto them, unto the doors of the temple, cherubim and palm-trees, like as had been made to the walls,—and thick beams of wood unto the front of the porch without.

26 Ja eteisen sivuseinissä, kummallakin puolella, oli sisäänpäin avartuvia ikkuna-aukkoja ja palmuja; samoin temppelin sivukammioissa ja porraskatoksissa.

26 Och slutna fönster och palmer funnos på förhusets sidoväggar, på båda sidor, så ock i husets sidokamrar och i trapphusen.

26 And there were, latticed windows and palm–trees, on this, side and on that, side, unto the sides of the porch,––and [unto] the side chambers of the house and the thick beams.

42 luku

1 Sitten hän vei minut ulompaan esipihaan pohjoista kohden viepää tietä myöten, vei minut pihakammio-rakennuksen luo, joka oli eristettyä aluetta vastassa ja pohjoispuolista muurirakennusta vastassa,
2 satakyynäräisen pitkänsivun edustalle, jossa oli oviaukko pohjoiseen päin; leveys taas oli viisikymmentä kyynärää.
3 Sen kaksikymmenkyynäräisen paikan edustalla, joka kuului sisempään esipihaan, ja vastapäätä sitä kivillä laskettua permantoa, joka oli ulommassa esipihassa, oli käytävä käytävää vastassa, kolmessa kerroksessa.
4 Kammioiden editse

1 Och han lät mig gå ut på den yttre förgården den väg som gick åt norr, och förde mig därefter till den byggnad med tempelkamrar, som låg invid den avsöndrade platsen och tillika invid murbyggnaden norrut,
2 till långsidan, som mätte hundra alnar, med sin ingång i norr; men bredden var femtio alnar.

3 Ut emot den tjugu alnar breda platsen på den inre förgården och ut emot stengolvet på den yttre förgården lågo avsatserna på det ena husets framvägg mitt emot avsatserna på det andra husets framvägg, i tre våningar.

4 Och framför

1 Then he took me forth unto the outer court, the way toward the north,—and brought me unto the chamber which was over against the secluded place and which was over against the enclosing–wall, towards the north.
2 Facing the length of the hundred cubits, was the entrance of the north,—and, the breadth, was fifty cubits:
3 over against the twenty which pertained to the inner court, and over against the pavement which pertained to the outer court, was gallery facing gallery, by the thirties;

4 and, before the

meni kulkutie, kymmentä kyynärää leveä, sisempään esipihaan, sataa kyynärää pitkä, ja oviaukot olivat pohjoiseen päin.

tempelkamrarna gick en tio alnar bred gång till den inre förgården, en alnsbred väg; och ingångarna lågo mot norr.

chambers, was a walk ten cubits in breadth inward, a way of one cubit,—and, their entrances, were to the north.

5 Mutta ylimmät kammiot olivat kapeimmat, sillä käytävät ottivat niiltä tilaa enemmän kuin alimmilta ja keskimmäisiltä kammioilta rakennuksessa.

5 Men de översta tempelkamrarna voro mindre än de andra, ty avsatserna på framväggen togo bort mer rum från dem än från de nedersta och mellersta kamrarna i byggnaden.

5 Now, the highest chambers, were shortened,—because the galleries took away therefrom, more than from the lowest or from the middle, in structure.

6 Sillä nämä olivat kolmikertaiset, mutta niissä ei ollut pylväitä, niinkuin esipihoissa oli pylväät; sentähden ne tulivat olemaan kaitaisemmat kuin alimmat ja keskimmäiset, maasta lukien.

6 Ty kamrarna lågo i tre våningar och hade inga pelare, såsom förgårdarna hade; därför blevo de översta våningens kamrar mer indragna än den nedersta och den mellersta våningens.

6 For, three stories, they were; and had not, pillars like the pillars of the courts; for this cause, it differed from the lowest and from the middle, from the ground.

7 Oli myös muuri, joka ulkopuolella kulki yhtä suuntaa kammioiden kanssa ulompaa esipihaa kohden kammioiden editse; sen pituus oli viisikymmentä kyynärää.

7 Och en yttre skiljemur gick utmed tempelkamrarna åt den yttre förgården till, framför tempelkamrarna, och den var femtio alnar lång.

7 And, as for the wall that was without, answering to the chambers, toward the outer court, facing the chambers, the length thereof, was fifty cubits.

8 Sillä niiden kammioiden pituus, jotka olivat ulompaan esipihaan päin, oli yhteensä viisikymmentä kyynärää; mutta, katso, temppelisalin puolella sata kyynärää.

8 Ty längden på tempelkammarbyggnaden utåt den yttre förgården var femtio alnar, men åt templet till hundra alnar.

8 For, the length of the chambers which pertained to the outer court, was fifty cubits,—and lo! in front of the temple, a hundred cubits.

9 Ja näiden kammioiden alapuolella oli sisäänkäynti idästäpäin, kun tultiin niitten luokse ulommasta esipihasta,

9 Och nedanför dessa tempelkamrar var ingången från öster, när man ville komma till dem från den yttre förgården.

9 And, from under these chambers, was the entry from the east when one goeth in by them, from the outer court.

10 esipihaa ympäröivän muurin leveyspuolella. Etelää kohden, eristetyn alan edustalla ja rakennuksen edustalla, oli kammioita,

10 Där förgårdens skiljemur var som tjockast, lågo ock på östra sidan tempelkamrar invid den avsöndrade platsen och tillika invid murbyggnaden.

10 In the thickness of the wall of the court toward the east facing the secluded place and facing the enclosing wall, were chambers.

11 ja niiden editse kävi tie. Ne olivat samanmuotoisia kuin ne kammiot, jotka olivat pohjoista kohden: yhtä pitkiä ja leveitä. Samanlaisia olivat kaikki näitten uloskäytävät, laitteet ja oviaukot.

11 Och en väg gick framför dem, likadan som vägen framför tempelkamrarna på norra sidan; och de hade samma längd och bredd. Och alla utgångar här voro såsom där, både i fråga om övriga anordningar och i fråga om själva dörröppningarna.

11 And, the way before them, was like the appearance of the chambers which were toward the north, as was their length, so, was their breadth,—and, all their exits, were both according to their regulations, and according to their entrances.

12 Ja samoin kuin olivat niiden kammioiden oviaukot, jotka olivat etelää kohden, oli se oviaukko, joka oli tien päässä - tien, joka kulki senpuolisen muurin viertä itää kohden, sinne tultaessa.

12 Och såsom det var med dörröppningarna på tempelkamrarna vid södra sidan, så fanns också har en dörröppning, vid vilken en väg begynte, en väg som gick utefter den behöriga skiljemuren, och som låg österut, när man gick in i tempelkamrarna.

12 And, according to the entrances of the chambers which were toward the south, was the entrance at the head of the way—the way in the face of the covered wall, the way toward the east in entering them.

13 Ja hän sanoi minulle:

13 Och han sade till

13 Then said he unto

Pohjoiskammiot ja eteläkammiot, jotka ovat eristetyn alan edustalla, ne ovat pyhiä kammioita, joissa papit, jotka lähestyvät Herraa, syövät sitä, mikä on korkeasti-pyhää. Sinne he pankoot korkeasti-pyhän: ruokauhrin, syntiuhrin ja vikauhrin; sillä se paikka on pyhä.

mig: »De norra och södra tempelkamrarna invid den avsöndrade platsen skola vara de heliga tempelkamrar i vilka prästerna, som få träda fram inför HERREN, skola äta det högheliga; där skola de förvara det högheliga, såväl spisoffer som syndoffer och skuldoffer ty det är en helig plats.

me, The chambers of the north, the chambers of the south, which face the secluded place, they, are the holy chambers, where the priests who draw near to Yahweh shall eat, the most holy things; there, shall they lay the most holy things, and the meal–offering and the sin–bearer and the guilt–bearer, for, the place, is holy!

14 Kun papit ovat tulleet, älköötkö he menkö pyhäköstä ulos esipihaan muutoin, kuin että tänne panevat vaatteensa, joissa toimittavat virkaansa, sillä ne ovat pyhät, ja pukeutuvat toisiin vaatteisiin; sitten lähestyköötkö paikkaa, mikä on kansaa varten.

14 När prästerna -- som från helgedomen icke strax få begiva sig till den yttre förgården -- hava kommit ditin, skola de där lämna kvar de kläder i vilka de hava gjort tjänst, ty dessa äro heliga; först när de hava iklätt sig andra kläder, få de träda ut på den plats som är för folket.»

14 When the priests enter, them, then shall they not go forth out of the holy place into the outer court, but, there, shall they lay their garments wherein they minister, for, holy, they are, and shall put on other garments, and so draw near unto that which pertaineth to the people.

15 Kun hän oli saanut loppuun sisemmän temppelin mittaamisen, vei hän minut ulos sille portille, jonka etupuoli oli itää kohden. Ja hän mittasi sen ympärinsä.

15 När han nu hade slutat uppmätningen av det inre huset, lät han mig gå ut till den port som låg mot öster. Och han mätte platsen runt omkring.

15 And, when he had ended the measurings of the inner house, then he brought me forth by way of the gate which looked toward the east,—and measured it, round about on every side.

16 Hän mittasi itäilmalta

16 Han mätte med sin

16 He measured the

mittaruovolla: viisi sataa ruokoa mittaruovon mukaan. Hän kääntyi

17 ja mittasi pohjoisilmalta: viisisataa ruokoa mittaruovon mukaan. Hän kääntyi
18 ja mittasi eteläilmalta: viisisataa ruokoa mittaruovon mukaan.

19 Hän kääntyi ja mittasi länsi-ilmalta: viisisataa ruokoa mittaruovon mukaan.

20 Neljältä ilmansuunnalta hän sen mittasi. Siinä oli muuri yltympäri; pituutta viisisataa ja leveyttä viisisataa. Sen tuli erottaa pyhä epäpyhästä.

mätstång åt östra sidan: den höll efter mätstången fem hundra stänger runt omkring.

17 Han mätte åt norra sidan: den höll efter mätstången fem hundra stänger runt omkring.
18 Han mätte ock åt södra sidan: den höll efter mätstången fem hundra stänger.
19 Han vände sig mot västra sidan och mätte med mätstången fem hundra stänger.

20 Åt alla fyra sidorna mätte han platsen. Den var omgiven av en mur, som utefter platsens längd höll fem hundra stänger och utefter dess bredd fem hundra stänger. Och den skulle skilja det heliga från det som icke var heligt.

east side with the measuring reed,—five hundred reeds by the measuring reed, round about.
17 He measured the north side, five hundred reeds, by the measuring reed, round about.
18 The south side, measured he,—five hundred reeds, by the measuring reed.
19 He turned about to the west side,—he measured five hundred reeds, by the measuring reed.

20 Toward the four winds, measured he it, a wall, had it round about on every side, in length, five hundred, and, in breadth, five hundred,—to make a separation, between the holy and the common.

43 luku

1 Sitten hän kuljetti minut portille - sille portille, joka antoi itää kohden.
2 Ja katso: Israelin Jumalan kunnia tuli idästä päin. Sen kohina

1 Och han lät mig gå åstad till porten, den port som vette åt öster.

2 Då såg jag Israels Guds härlighet komma österifrån, och dånet

1 Then he took me unto the gate,—even the gate that looked toward the east;
2 when lo! the glory of the God of Israel, coming from the way of

oli niinkuin paljojen vetten kohina, ja maa kirkastui hänen kunniastansa.

3 Ja näky, jonka minä näin, oli samanlainen kuin se näky, jonka olin nähnyt tullessani hävittämään kaupunkia; samanlaiset olivat näyt kuin se näky, jonka olin nähnyt Kebar-joen varrella. Niin minä lankesin kasvoilleni.
4 Ja Herran kunnia kulki temppeliin sen portin kautta, jonka etupuoli oli itää kohden.

5 Ja henki nosti minut ja vei minut sisempään esipihaan. Ja katso: Herran kunnia täytti temppelin.

6 Ja minä kuulin jonkun puhuttelevan minua temppelistä; mutta mies seisoi minun vieressäni.

7 Se ääni sanoi minulle: Ihmislapsi, tämä on minun valtaistuimeni sija ja minun jalkapohjaini sija, jossa minä tahdon asua israelilaisten keskellä iankaikkisesti. Ja Israelin heimo ei ole

därvid var såsom dånet av stora vatten, och jorden lyste av hans härlighet.

3 Och den syn som jag då såg var likadan som den jag såg, när jag kom för att fördärva staden; det var en syn likadan som den jag såg vid strömmen Kebar. Och jag föll ned på mitt ansikte.

4 Och HERRENS härlighet kom in i huset genom den port som låg mot öster.

5 Och en andekraft lyfte upp mig och förde mig in på den inre förgården, och jag såg att HERRENS härlighet uppfyllde huset.
6 Då hörde jag en röst tala till mig från huset, under det att en man stod bredvid mig.

7 Den sade till mig: Du människobarn, detta är den plats där min tron är, den plats där mina fötter skola stå, där jag vill bo ibland Israels barn evinnerligen. Och Israels hus skall icke

the east,—and, the sound of him, was as the sound of many waters, and, the earth, shone with his glory.
3 And it was like the appearance of the vision which I had seen, like the vision which I saw—when I came in to destroy the city, also, the visions, were like the vision which I saw by the river Chebar,—so I fell upon my face.
4 And, the glory of Yahweh, entered into the house,—by way of the gate which looked toward the east.
5 So then the spirit, lifted me up, and brought me into the inner court,—and lo! the glory of Yahweh filled, the house.
6 Then heard I one speaking unto me, out of the house,—and, a man, there was, standing beside me.
7 Then said he unto me, Son of man, [This is] the place of my throne, and the place of the soles of my feet, where I would dwell in the midst of the sons of Israel, to times age–

enää saastuttava minun pyhää nimeäni - eivät he eivätkä heidän kuninkaansa - haureudellansa, kuninkaittensa ruumiilla ja uhrikukkuloillansa.

8 Kun he asettivat kynnyksensä minun kynnykseni ääreen, ovenpielensä minun ovenpielteni ääreen, niin että muuri vain oli minun ja heidän välillään, niin he saastuttivat minun pyhän nimeni kauhistuksillansa, joita harjoittivat, ja minä lopetin heidät vihassani.
9 Nyt he vievät haureutensa ja kuninkaittensa ruumiit kauas minusta, ja minä asun heidän keskellänsä iankaikkisesti.

10 Sinä, ihmislapsi, saata Israelin heimolle sanoma tästä temppelistä, että he häpeäisivät rikkomuksiansa; ja he mitatkoot sen sopusuhtaisuuden.

11 Ja jos he häpeävät kaikkea, mitä ovat tehneet, niin tee heille

mer orena mitt eviga namn, varken de själva eller deras konungar, med sin trolösa avfällighet, med sina konungars döda kroppar och med sina offerhöjder:
8 de som satte sin tröskel invid min tröskel, och sin dörrpost vid sidan av min dörrpost, så att allenast muren var mellan mig och dem, och som så orenade mitt heliga namn med de styggelser de bedrevo, varför jag ock förgjorde dem i min vrede.
9 Men nu skola de skaffa sin trolösa avfällighet och sina konungars döda kroppar långt bort ifrån mig, så att jag kan bo ibland dem evinnerligen.

10 Men du, människobarn, förkunna nu för Israels barn om detta hus, på det att de må blygas för sina missgärningar. Må de mäta det härliga byggnadsverket.
11 Om de då blygas för allt vad de hava gjort, så kungör för

abiding,—But the house of Israel, must, no more defile, my holy, Name. They, nor their kings, by their unchastity, and by the carcases of their kings, in their high places,
8 When they placed—Their, threshold by my, threshold, and their, door–post, beside, my, door–post, With only, the wall, between me and them, then defiled they my holy, Name by their abominations which they committed, Wherefore I devoured them, in mine anger.
9 Now, let them remove their unchastity, and the carcases of their kings, far from me,—So will I make my habitation in the midst of them, to times age–abiding.
10 Thou, son of man, Declare the house, unto the house of Israel, That they may be put to the blush for their iniquities,—Then let them measure the pattern.
11 And, when they have blushed for all that they have done,

tiettäväksi temppelin muoto sekä sen sisustus, uloskäytävät, sisäänkäytävät, kaikki muodot, kaikki säädökset, kaikki muodot ja kaikki lait; kirjoita ne heidän silmiensä eteen, että he ottaisivat vaarin sen koko muodosta ja kaikista säädöksistä ja tekisivät niiden mukaan.

dem och teckna för deras ögon upp husets form och inredning, dess utgångar och ingångar, alla dess former och alla stadgar därom, alla dess former och alla lagar därom, så att de akta på hela dess form och alla stadgar därom och göra efter dem.

then—The form of the house, And the arrangement thereof, And the exits thereof, And the entrances thereof, And all the forms thereof, and all the statutes thereof, And all the forms thereof, and all the laws thereof, make thou known unto them, And write [it] before their eyes; That they may keep—All the forms thereof, And all the statutes thereof, And do them.

12 Tämä on temppelin laki: sen koko alue vuoren laella yltympäri on korkeasti-pyhä. Katso, tämä on temppelin laki.

12 Detta är lagen om huset: på toppen av berget skall hela dess område runt omkring vara högheligt. Ja, detta är lagen om huset.

12 This, shall be the law of the house,— Upon the top of the mountain, all the boundary thereof round about on every side, [shall be] most holy, Lo! this, shall be the law of the house.

13 Ja nämä olivat alttarin mitat kyynärissä, kyynärään luettuna kyynärä ja kämmenenleveys: sen alusta oli kyynärän korkuinen ja kyynärän levyinen, ja sen reunusta ympäri sen laidan oli yhden vaaksan mittainen. Tämä oli alttarin koroke.

13 Men dessa voro måtten på altaret i alnar, var aln en handsbredd längre an en vanlig aln: Dess bottenram var en aln hög och en aln bred, och kanten på ramen, runt omkring utmed randen, var ett kvarter hög; detta var altarets underlag.

13 And, these, shall be the measures of the altar, in cubits, a cubit, being a cubit and a handbreadth; and, the hollow, shall be a cubit, and, a cubit, the breadth, and, the boundary thereof unto the edge thereof round about, shall be a single span. And, this, shall be

14 Alustasta, joka oli maassa, alimmalle välireunalle: kaksi kyynärää sekä leveyttä yksi kyynärä; ja pienemmältä välireunalta suuremmalle välireunalle: neljä kyynärää sekä leveyttä kyynärä.

15 Jumalan lieteen oli neljä kyynärää, ja Jumalan liedestä ylöspäin olivat ne neljä sarvea.

16 Jumalan lieden pituus oli kaksitoista kyynärää ja leveys kaksitoista, niin että sen neljästä sivusta tuli neliö.
17 Välireunan pituus oli neljätoista kyynärää ja leveys neljätoista, sen neljältä sivulta. Sitä ympäröivä reunusta oli puolikyynäräinen, ja sen alusta oli kyynäräinen ympärinsä. Ja sen portaat olivat itäisellä puolella.

18 Ja hän sanoi minulle: Ihmislapsi, näin sanoo Herra, Herra: Nämä ovat alttaria koskevat säädökset: Sinä päivänä, jona se on saatu

14 Avståndet från bottenramen vid marken upp till den nedre avsatsen var två alnar, och bredden var en aln. Avståndet från den mindre avsatsen upp till den större var fyra alnar, och bredden var en aln.
15 Altarhärden höll fyra alnar; och från altarhärden stodo de fyra hornen uppåt.

16 Och altarhärden var tolv alnar lång och tolv alnar bred, så att dess fyra sidor bildade en liksidig fyrkant.
17 Och avsatsen var fjorton alnar lång och fjorton alnar bred, utefter sina fyra sidor. Kanten runt omkring den höll en halv aln, och dess bottenram sträckte sig en aln runt omkring. Och altarets trappsteg vette åt öster.

18 Och han sade till mig: »Du människobarn, så säger Herren, HERREN: Dessa äro stadgarna om altaret för den dag då det

the upper part of the altar.
14 And, from the hollow of the ground unto the lower ledge, [shall be] two cubits, and, the breadth, one cubit,—and, from the smaller ledge unto the larger ledge, [shall be] four cubits, and, the breadth, a cubit.
15 And, the hearth, [shall, be] four cubits,—and, from the hearth and upward, the horns, [shall be] four.
16 And, the hearth, shall be twelve cubits in length, by, twelve, in breadth—square in the four sides thereof.
17 And, the ledge, shall be fourteen in length, by fourteen in breadth, unto the four sides thereof,—and, the boundary round about it, shall be half a cubit, and, the hollow thereto, a cubit, round about, with, the steps thereof, looking toward the east.
18 Then said he unto me, Son of man, Thus, saith My Lord, Yahweh, These, shall be the statutes of the altar, in the day when it is

tehdyksi, niin että voidaan sillä uhrata polttouhria ja vihmoa sille verta,

19 anna papeille, leeviläisille, jotka ovat Saadokin jälkeläisiä ja saavat minua lähestyä palvellaksensa minua, sanoo Herra, Herra, mullikka syntiuhriksi.

20 Ota sen verta ja sivele alttarin neljään sarveen ja välireunan neljään kulmaan ja reunustaan yltympäri; niin on sinun puhdistettava se ja toimitettava sen sovitus.

21 Ota sitten syntiuhri-mullikka ja polta se säädetyssä, temppelille kuuluvassa paikassa, pyhäkön ulkopuolella.

22 Tuo toisena päivänä virheetön kauris syntiuhriksi; alttari on puhdistettava, samoin kuin se puhdistettiin mullikalla.

bliver färdigt, så att man kan offra brännoffer och stänka blod därpå.

19 Då skall du åt de levitiska prästerna giva en ungtjur till syndoffer, åt dem som äro av Sadoks säd, och som få träda fram till mig, säger Herren, HERREN, för att göra tjänst inför mig.

20 Och du skall taga något av dess blod och stryka på altarets fyra hörn och på avsatsens fyra hörn och på kanten runt omkring; så skall du rena det och bringa försoning för det.

21 Sedan skall du taga syndofferstjuren, och utanför helgedomen skall den brännas upp på en därtill bestämd plats, som hör till huset.

22 Och nästa dag skall du föra fram en felfri bock till syndoffer; och man skall rena altaret med den, på samma sätt som man renade det med tjuren.

made,—for offering up thereon—an ascending-sacrifice, and for dashing thereon—blood.

19 So then thou shalt give unto the priests the Levites, those, who are of the seed of Zadok, who approach unto me, Declareth My Lord, Yahweh, to wait upon me—a young bullock, as a sin-bearer.

20 Then shalt thou take of the blood thereof, and place upon the four horns thereof, and on the four corners of the ledge, and on the boundary, round about,—and shalt cleanse it from sin, and put a propitiatory-covering over it.

21 Then shalt thou take the bullock bearing sin,—and shalt burn it in the appointed place of the house, outside the sanctuary.

22 And, on the second day, shalt thou bring near a kid of the goats without defect, as a sin-bearer,—and they shall cleanse the altar from sin, just as they cleansed it from sin with the bullock.

23 Suoritettuasi loppuun puhdistuksen tuo virheetön mullikka ja virheetön oinas pikkukarjasta.

23 När du så har fullbordat reningen, skall du föra fram en felfri ungtjur och en felfri vädur av småboskapen.

23 When thou hast made an end of cleansing from sin, thou shalt bring near a young bullock without defect, and a ram out of the flock, without defect;

24 Tuo ne Herran eteen, ja papit heittäköötniiden päälle suolaa ja uhratkoot ne polttouhriksi Herralle.

24 Dem skall du föra fram inför HERREN, och prästerna skola strö salt på dem och offra dem såsom brännoffer åt HERREN.

24 and shalt bring them near before Yahweh,—and the priests, shall cast over them, salt, so shall they cause them to go up as an ascending–sacrifice to Yahweh.

25 Uhraa joka päivä, seitsemänä päivänä, syntiuhri-kauris; myös on uhrattava mullikka ja oinas pikkukarjasta, virheettömät.

25 Under sju dagar skall du dagligen offra en syndoffersbock; och en ungtjur och en vädur av småboskapen, båda felfria, skall man likaledes offra.

25 Seven days, shalt thou offer a sin–bearing goat, for each day,—and, a young bullock, and, a ram out of the flock, without defect, shall they offer.

26 Seitsemänä päivänä toimitettakoon alttarin sovitus ja puhdistettakoon ja vihittäköön se.

26 Under sju dagar skall man sålunda bringa försoning för altaret och rena det och inviga det.

26 Seven days, shall they put a propitiatory–covering over the altar, and shall purify it,—and shall consecrate it.

27 Niiden päivien kuluttua papit kahdeksantena päivänä ja aina edelleen uhratkoot alttarilla polttouhrejansa ja yhteysuhrejansa. Ja niin minä teihin mielistyn, sanoo Herra, Herra.

27 Men sedan dessa dagar hava gått till ända, skola prästerna på åttonde dagen och allt framgent offra på altaret edra brännoffer och tackoffer; och jag skall då hava behag till eder, säger Herren, HERREN».

27 When the days shall be accomplished, then shall it be, on the eighth day and forward, that the priests shall offer upon the altar your ascending–sacrifices, and your peace offerings. And I will accept you, Declareth, My Lord,

Yahweh.

44 luku

1 Sitten hän vei minut takaisin pyhäkön ulommalle portille, sille, joka antoi itään päin; mutta se oli suljettu.

1 Därefter förde han mig tillbaka mot helgedomens yttre port, den kom vette åt öster; den var nu stängd.

1 Then he brought me back, toward the outer, gate of the sanctuary, which looked toward the east,—but, it, was shut.

2 Niin Herra sanoi minulle: Tämä portti on oleva suljettuna: sitä ei saa avata, eikä kenkään saa käydä siitä sisälle, sillä Herra, Israelin Jumala, on käynyt siitä sisälle. Se on oleva suljettu.

2 Och HERREN sade till mig: »Denna port skall förbliva stängd och icke mer öppnas, och ingen skall gå in genom den, ty HERREN, Israels Gud, har gått in genom den; därför skall den vara stängd.

2 Then said Yahweh unto me, This gate, shut, shall remain, It shall not be opened, And, no man, shall enter thereby, Because, Yahweh, God of Israel, doth enter thereby,—Therefore shall it remain—shut.

3 Ruhtinas ainoastaan saakoon ruhtinaana istua siellä ja aterioida Herran edessä; käyköön hän sisään porttieteisen kautta ja tulkoon ulos samaa tietä.

3 Dock skall fursten, eftersom han är furste, få sitta där och hålla måltid inför HERRENS ansikte; han skall då gå in genom portens förhus, och samma väg skall han gå ut igen.»

3 The prince! as prince, he, shall sit therein, To eat food, before Yahweh,—By way of the porch of the gate, shall he go in, and, By way thereof, shall he come out.

4 Sitten hän vei minut pohjoisportin kautta temppelin edustalle, ja minä näin, ja katso: Herran kunnia täytti Herran temppelin. Niin minä lankesin kasvoilleni.

4 Därefter förde han mig genom norra porten till platsen framför huset; och jag fick se huru HERRENS härlighet uppfyllde HERRENS hus. Då föll jag ned på mitt ansikte.

4 Then he brought me in by way of the north, gate, unto the front of the house, and I looked, and lo! the glory of Yahweh, filled, the house of Yahweh,—so I fell upon my face.

5 Ja Herra sanoi minulle: Ihmislapsi, ota huomioosi, katso silmilläsi ja kuule

5 och HERREN sade till mig: Du människobarn, akta på och se med

5 And Yahweh, said unto me, Son of man, Apply thy heart, And

korvillasi kaikki, mitä minä sinulle puhun kaikista Herran temppelin säädöksistä ja kaikista sen laeista, ja ota huomioosi, kuinka temppeliin on mentävä kustakin pyhäkön uloskäytävästä.

dina ögon, och hör med dina öron allt vad jag nu talar med dig om alla stadgar angående HERRENS hus och om alla lagar som röra det; och giv akt på huru man går in i huset genom alla helgedomens utgångar.

see with thine eyes, And, with thine ears, hear thou, All that I, am speaking with thee, As to all the statutes of the house of Yahweh, and, As to all the laws thereof,—And thou shalt apply thy heart, To the entering in of the house, With all the exits of the sanctuary.

6 Ja sano niille uppiniskaisille, sano Israelin heimolle: Näin sanoo Herra, Herra: Jo riittävät kaikki teidän kauhistuksenne, te Israelin heimo,

6 Och säg till Israels hus, det genssträviga: Så säger Herren, HERREN: Nu må det vara nog med alla de styggelser I haven bedrivit, I av Israels hus,

6 So then thou shalt say unto the perverse [house], unto the house of Israel, Thus, saith My Lord, Yahweh: Let it more than suffice you, Out of all your abominations, O house of Israel:

7 te kun olette tuoneet muukalaisia, sydämeltään ja ruumiiltaan ympärileikkaamattomia, minun pyhäkköoni olemaan siellä ja häpäisemään minun temppeliäni, samalla kuin olette uhranneet minun leipääni ja rasvaa ja verta; ja niin te olette rikkoneet minun liittoni - kaikkien muitten kauhistustenne lisäksi.

7 I som haven låtit främlingar med oomskuret hjärta och oomskuret kött komma in i min helgedom och vara där, så att mitt hus har blivit ohelgat, under det att I framburen min spis, fett och blod. Så har mitt förbund blivit brutet, för att icke nämna alla edra andra styggelser.

7 That ye brought in the sons of the foreigner, Uncircumcised in heart, and uncircumcised in flesh, To be in my sanctuary, So that he profaned my house,—That ye brought near as my food, the fat and the blood, And so they brake my covenant—Among all your abominations;

8 Te ette ole itse hoitaneet minulle suoritettavia pyhiä

8 I haven icke själva förrättat tjänsten vid mina heliga föremål,

8 Neither kept ye the charge of my holy things,—But ye did set

tehtäviä, vaan olette panneet heitä puolestanne hoitamaan minulle pyhäkössäni suoritettavia tehtäviä.

9 Näin sanoo Herra, Herra: ei yksikään muukalainen, sydämeltään ja ruumiiltaan ympärileikkaamaton, saa tulla minun pyhäkkööni, olkoon se kuka tahansa muukalainen, joka israelilaisten keskuudessa on.

10 Vaan ne leeviläiset, jotka menivät minun luotani kauas, silloin kun Israel oli joutunut eksyksiin, nuo, jotka eksyivät pois minusta kivijumalainsa jälkeen, kantakoot syntinsä;

11 he toimittakoot minun pyhäkössäni vartioinnin temppelin porteilla ja toimittakoot temppelipalveluksen: he teurastakoot polttouhrit ja teurasuhrit kansalle ja seisokoot heidän edessään heitä palvelemassa.

12 Koska he ovat heitä palvelleet heidän

utan haven satt andra till att åt eder förrätta tjänsten i min helgedom.

9 Så säger Herren, HERREN: Ingen främling med oomskuret hjärta och oomskuret kött får komma in i min helgedom, ingen av de främlingar som finnas bland Israels barn.

10 Utan de leviter som gingo bort ifrån mig, när Israel for vilse de som då själva foro vilse och gingo bort ifrån mig och följde sina eländiga avgudar, de skola bära på sin missgärning

11 och skola i min helgedom bestrida vakttjänstgöringen vid husets portar och annan tjänstgöring i huset; de skola slakta brännoffer och slaktoffer åt folket, och skola stå inför dem till att betjäna dem.

12 Eftersom de betjänade dem inför

[men] to be keepers of my charge in my sanctuary, for your own pleasure.

9 Thus, saith My Lord, Yahweh, No son of a foreigner, Uncircumcised in heart, and uncircumcised in flesh, shall enter into my sanctuary,—of any son of a foreigner, who is in the midst of the sons of Israel.

10 But, as for the Levites, Who went far from me, when Israel went astray, Who went astray from me, after their manufactured gods, Therefore shall they bear their iniquity.

11 Yet shall they remain in my sanctuary, As attendants in charge at the gates of the house,—And attending upon the house,—They, shall slay the ascending-offering, and the sacrifice of the people, And, they, shall stand before them, to wait upon them.

12 Because they used to wait upon them,

kivijumalainsa edessä ja olleet Israelin heimolle kompastuksena syntiin, sentähden minä kättä kohottaen vakuutan heistä, sanoo Herra, Herra, että heidän on kannettava syntinsä.

deras eländiga avgudar och så blevo för Israels hus en stötesten till missgärning, därför betygar jag om dem med upplyft hand, säger Herren, HERREN, att de skola få bära på sin missgärning.

before their manufactured gods, and became to the house of Israel a stumbling–block of iniquity, For this cause, have I lifted up my hand concerning them, Declareth My Lord, Yahweh, and they shall bear their iniquity;

13 He eivät saa lähestyä minua, niin että toimittaisivat minun edessäni papinvirkaa ja lähestyisivät mitään minulle pyhitettyä, mitään korkeasti-pyhää, vaan heidän on kannettava häpeänsä ja kauhistuksensa, joita ovat tehneet.

13 De skola icke få nalkas mig, till att förrätta prästerlig tjänst inför mig, eller till att nalkas något av mina heliga föremål, nämligen de högheliga, utan de skola bära på sin skam och på de styggeliga synder som de hava bedrivit.

13 So then they shall not come near unto me, To minister as priests unto me, Nor come near unto any of my holy things, As regardeth things most holy,—But they shall bear their rebuke, and their abominations which they have committed;

14 Ja minä panen heidät hoitamaan temppelissä suoritettavia tehtäviä, mitä siellä vain on palvelijantyötä ja toimitettavaa.

14 Och jag skall sätta dem till att förrätta tjänsten i huset vid allt tjänararbete där, allt som där skall utföras.

14 Yet will I make them keepers of the charge of the house,—As to all the labour thereof, and, As to all which shall be done therein.

15 Mutta ne leeviläiset papit, Saadokin jälkeläiset, jotka hoitivat minun pyhäkössäni suoritettavat tehtävät silloin, kun israelilaiset olivat eksyneet minusta pois, he saavat lähestyä minua, palvella minua ja seisoa minun edessäni uhraamassa minulle

15 Men de levitiska präster, nämligen Sadoks söner, som förrättade tjänsten vid min helgedom, när de övriga israeliterna foro vilse och gingo bort ifrån mig, de skola få träda fram till mig för att göra tjänst inför mig; de skola stå inför

15 But, the priests the Levites, the sons of Zadok, Who kept the charge of my sanctuary—when the sons of Israel went astray from me, They, shall draw near unto me, to wait upon me,—And shall stand before me, to bring near unto

rasvaa ja verta, sanoo Herra, Herra.

16 He saavat tulla minun pyhäkkööni ja saavat lähestyä minun pöytääni, palvellen minua ja hoitaen minulle suoritettavat tehtävät.

17 Ja tullessaan sisemmän esipihan porteille he pukeutukoot pellavavaatteisiin älköötkä pitäkö yllänsä villaista toimittaessaan virkaansa sisemmän esipihan porteissa ja sisällä temppelissä.

18 Pellavaiset juhlapäähineet olkoon heillä päässä ja pellavakaatiot lanteilla. Älköötkä he panko vyötäisillensä mitään hiostuttavaa.

19 Kun he sitten menevät pois ulompaan esipihaan, kansan tykö ulompaan esipihaan, riisukoot vaatteensa, joissa ovat virkaa toimittaneet, jättäköötkä ne pyhäkön kammioihin ja pukekoot yllensä toiset vaatteet, etteivät

mitt ansikte för att offra åt mig fett och blod, säger Herren, HERREN.

16 De skola gå in i min helgedom, och de skola träda fram till mitt bord för att göra tjänst inför mig och förrätta vad som är att förrätta åt mig.

17 Och när de komma in i den inre förgårdens portar, skola de ikläda sig linnekläder; de få icke hava på sig något av ylle, när de göra tjänst i den inre förgårdens portar och inne i huset.

18 De skola hava huvudbonader av linne på sina huvuden, och benkläder av linne omkring sina länder; de skola icke omgjorda sig med något som framkallar svett.

19 Och när de sedan gå ut på den yttre förgården, till folket på den yttre förgården, skola de taga av sig de kläder i vilka de hava gjort tjänst, och skola lämna dem kvar i helgedomens tempelkamrar och ikläda

me the fat and the blood, Declareth My Lord, Yahweh:

16 They, shall enter into my sanctuary, and, They, shall draw near unto my table, to wait upon me,—So shall they keep my charge.

17 And it shall be, when they shall enter into the gates of the inner court, Garments of linen, shall they put on,—Yea there shall come upon them no wool, when they minister in the gates of the inner court, and within:

18 Chaplets of linen, shall be upon their head, and, Breeches of linen, shall be upon their loins,—They shall not gird themselves, so as to perspire.

19 And, when they go forth into the outer court, into the outer court unto the people, They shall put off their garments, wherein they, do minister, and lay them in the chambers of the holy place,—And shall put on other

pyhittäisi kansaa vaatteillansa.

20 Älköötkä he ajelko päätänsä, mutta älköötkä myöskään antako tukkansa valtoinaan kasvaa: heidän on leikattava hiuksensa.

21 Viiniä älköön kukaan pappi juoko tultuansa sisempään esipihaan.

22 Leskeä ja hyljättyä älköötkä he ottako vaimoksensa, vaan ottakoot neitsyen Israelin heimon jälkeläisistä tai lesken, joka on leskenä papin jälkeen.

23 Ja opettakoot he minun kansalleni erotuksen pyhän ja epäpyhän välillä sekä tehköötkä heille tiettäväksi, mikä on saastaista, mikä puhdasta.

24 Riita-asioissa he seisokoot tuomitsemassa ja tuomitkoot niissä minun oikeuksieni mukaan. Minun lakejani ja käskyjäni he noudattakoot kaikkien minun juhlieni vietossa ja pyhittäköötkä minun

sig andra kläder, för att de icke må göra folket heligt med sina kläder.

20 De skola icke raka huvudet, men skola icke heller låta håret växa fritt, utan skola klippa sitt huvudhår kort.

21 Och vin får ingen präst dricka, när han har kommit in på den inre förgården.

22 En änka eller en frånskild kvinna får han icke taga till hustru åt sig, utan allenast en jungfru av Israels barns släkt; dock får han taga en änka, om hon är änka efter en präst.

23 Och de skola lära mitt folk att skilja mellan heligt och oheligt och undervisa dem om skillnaden mellan orent och rent.

24 Och i rättssaker skola de uppträda såsom domare och skola avdöma dem efter mina rätter. Och mina lagar och stadgar skola de iakttaga vid alla mina högtider, och mina sabbater skola de hålla

garments, That they may not hallow the people by their garments.

20 And, their heads, shall they not shave, Nor let, the hair, grow long,—They shall, only poll, their heads.

21 And, wine, shall no priest drink,—when they enter into the inner court.

22 Neither widow nor divorced woman, shall they take to them to wife,—But, virgins of the seed of the house of Israel, Or a widow who shall be the widow of a priest, shall they take.

23 And, my people, shall they instruct, between the holy and the common,—And, between the unclean and the clean, shall they cause them to distinguish.

24 And, in a controversy, They, shall stand up for justice, With my judgments, shall they judge it,—And, my laws and my statutes in all mine appointed assemblies, shall they observe, And,

sapattini.

heliga.

my sabbaths, shall they hallow.

25 Älköön hän menkö kuolleen ihmisen luo ja siten tulko saastaiseksi; ainoastaan isästä ja äidistä, pojasta ja tyttärestä, veljestä ja sisaresta, jos tämä ei ollut naitu, hän saa näin saattaa itsensä saastaiseksi.

25 Ingen av dem får orena sig genom att gå in till någon död människa; allenast genom fader eller moder eller son eller dotter eller broder, eller genom en syster som icke har tillhört någon man må han ådraga sig orenhet.

25 And, unto no dead person, shall they go in, to defile themselves,—Save that, for father or for mother or for son or for daughter, for brother, or for sister who hath belonged to no husband, they may defile themselves.

26 Mutta puhdistuksensa jälkeen luettakoon hänelle vielä seitsemän päivää;

26 Men när han därefter har blivit ren, skall man räkna för honom ytterligare sju dagar;

26 Yet, after he is cleansed, seven days, shall they count to him.

27 ja sinä päivänä, jona hän tulee pyhäkköön, sisempään esipihaan, toimittamaan virkaansa pyhäkössä, hän uhratkoon syntiuhrinsa, sanoo Herra, Herra.

27 och på den dag då han går in i helgedomen, på den inre förgården, för att göra tjänst i helgedomen, då skall han bära fram ett syndoffer för sig, säger Herren, HERREN.

27 And, in the day when he entereth into the sanctuary, into the inner court to minister in the sanctuary, He shall bring near his sin–bearer, Declareth My Lord, Yahweh.

28 Ja tämä on oleva heidän perintöosansa: minä olen heidän perintöosansa. Teidän ei tule antaa heille perintömaata Israelissa: minä olen heidän perintömaansa.

28 Och deras arvedel skall bestå däri att jag själv skall vara deras arvedel. Och I skolen icke giva dem någon besittning i Israel, ty jag själv är deras besittning.

28 So shall it become to them an inheritance, I, am their inheritance,––And, possession, shall ye not give them in Israel, I, am their possession.

29 Ruokauhrin, syntiuhrin ja vikauhrin he saavat syödä, ja kaikki, mikä on tuhon omaksi vihittyä

29 Spisoffret och syndoffret och skuldoffret få de äta, och allt tillspillogivet i

29 As for the meal–offering and the sin–bearer and the guilt–bearer, they, shall eat

Israelissa, on tuleva heille.

30 Paras kaikesta uutisesta, kaikenlaatuisesta, ja kaikki annit, mitä laatua hyvänsä antinne ovatkin, tulevat papeille; ja parhaat jyvärouheistanne on teidän annettava papille, että sinä tuottaisit siunauksen huoneellesi.

31 Papit älköötsyökö mitään itsestään kuollutta tai kuoliaaksi raadeltua, ei lintua eikä raavasta.

Israel skall höra dem till.

30 Och det första av alla förstlingsfrukter av alla slag, och alla offergärder av alla slag, vadhelst I frambären såsom offergärd, detta skall höra prästerna till; och förstlingen av edert mjöl skolen I giva åt prästen, för att du må bringa välsignelse över ditt hus.

31 Intet självdött eller ihjälrivet djur, vare sig fågel eller boskapsdjur, få prästerna äta.

them,—And, everything devoted in Israel, to them, shall belong.

30 And, the first of all the firstfruits of everything, and every heave-offering of everything, from among all your heave-offerings, to the priests, shall it belong,—The first of your meal, shall ye give to the priest, To cause a blessing to rest upon by house.

31 Nothing that died of itself or was torn in pieces, of bird or of beast, shall be eaten, by the priests.

45 luku

1 Kun te arvotte maata perintöosiksi, niin antakaa Herralle anti, pyhä osa maasta, kahtakymmentäviittä tuhatta pitkä ja kahtakymmentä tuhatta leveä. Se olkoon pyhä koko alueeltaan, yltympäri.

1 Och när I genom lottkastning fördelen landet till arvedel, då skolen I åt HERREN giva en offergärd, en helig del av landet, i längd tjugufem tusen alnar och i bredd tio tusen; detta stycke skall vara heligt till hela sitt omfång runt omkring.

1 And, when ye shall by lot divide the land as an inheritance, ye shall offer up as a heave-offering to Yahweh a holy portion out of the land, in length, five and twenty thousand long, and, in breadth, twenty thousand,—holy, shall it be throughout all the territory thereof, round about.

2 Siitä tulkoon pyhäkölle neliö, viisisataa ja

2 Härav skall tagas till helgedomen en liksidig

2 There shall be, out of this, for the holy place,

viisisataa joka taholta, ja sen lisäksi avointa tilaa viisikymmentä joka taholta.

fyrkant, fem hundra alnar i längd och fem hundra i bredd, runt omkring, och till utmark där runt omkring femtio alnar.

five hundred by five hundred, four-square round about,—and fifty cubits, as an open space to it, round about.

3 Ja mittaa tästä mitatusta alueesta kahtakymmentäviittä tuhatta pitkälti ja kymmentätuhatta leveälti, ja siinä olkoon pyhäkkö, korkeasti-pyhä.

3 Av det tillmätta stycket skall du alltså avmäta ett område, tjugufem tusen alnar i längd och tio tusen i bredd; där skall helgedomen, det högheliga, ligga.

3 And, out of this measure, shalt thou measure, a length of five and twenty thousand, and a breadth of ten thousand,—and, therein, shall be the sanctuary, the holy of holies:

4 Se olkoon pyhä osa maasta papeille, jotka palvelevat pyhäkössä, jotka lähestyvät ja palvelevat Herraa; se olkoon talojen sijana heitä varten ja pyhänä paikkana pyhäkköä varten.

4 Detta skall vara en helig del av landet, och det skall tillhöra prästerna, som göra tjänst i helgedomen, dem som få träda fram till att göra tjänst inför HERREN; detta skall vara en plats åt dem för deras hus, så ock en helig plats för helgedomen.

4 a holy portion out of the land, it is, for the priests who wait in the sanctuary, shall it be, who draw near to wait upon Yahweh,—so shall it be theirs, as a place for houses, and a sanctuary, for the sanctuary.

5 Kahtakymmentäviittä tuhatta pitkälti ja kymmentätuhatta leveälti on tuleva leeviläisille, jotka toimittavat palvelusta pyhäkössä, heille perintömaaksi - kaksikymmentä kammiota -.

5 Och ett stycke, tjugufem tusen alnar i längd och tio tusen i bredd, skall tillhöra leviterna, som göra tjänst i huset, såsom deras besittning, med tjugu tempelkamrar.

5 And, five and twenty thousand, in length, and, ten thousand, in breadth,—and it shall be for the Levites who wait upon the house, theirs as a possession of cities to dwell in.

6 Kaupungille antakaa perintömaata viittätuhatta leveälti ja

6 Och åt staden skolen I giva till besittning ett område, fem tusen

6 And, the possession of the city, shall ye give, five thousand, in

kahtakymmentäviittä tuhatta pitkälti, pyhän antimaan viereltä; se olkoon kaiken Israelin heimon oma.

7 Ja ruhtinaalle: molemmilta puolin pyhää antimaata ja kaupungin perintömaata, pyhän antimaan sivusta ja kaupungin perintömaan sivusta, lännen puolelta länteen päin ja idän puolelta itään päin, maata yhtä pitkälti kuin on yhden sukukuntaosan pituus länsirajasta itärajaan.

8 Se olkoon hänellä maana, perintömaana Israelissa; ja älköötminun ruhtinaani enää sortako minun kansaani, vaan jättäköötmuun maan Israelin heimolle sukukunnittain.

9 Näin sanoo Herra, Herra: Jo riittää, te Israelin ruhtinaat! Heittäkää pois väkivalta

alnar i bredd och tjugufem tusen i längd, motsvarande det heliga offergärdsområdet; det skall höra hela Israels hus till.

7 Och fursten skall på båda sidor om det heliga offergärdsområdet och stadens besittning få ett område, beläget invid det heliga offergärdsområdet och stadens besittning, dels på västra sidan, västerut, dels ock på östra sidan, österut, och I längd motsvarande en stamlotts utsträckning från västra gränsen till östra.

8 Detta skall han hava till sitt land, till besittning i Israel. Och mina furstar skola då icke mer förtrycka mitt folk, utan skola låta Israels hus få behålla sitt land efter sina stammar.

9 Så säger Herren, HERREN: Nu må det vara nog, I Israels furstar. Skaffen bort

breadth, and, in length, five and twenty thousand, answering to the heave-offering of the holy portion,—for all the house of Israel, shall it be.

7 And, to the prince—on his side and on that, shall belong [a portion] of the heave-offering of the holy portion and of the possession of the city, facing the heave-offering of the holy portion and facing the possession of the city, on the west side westward, and on the east side eastward,—and, in length, answering to one of the portions, from the west boundary to the east boundary.

8 Of the land, it shall be his for a possession, in Israel,—and so my princes shall no more oppress my people, but, the land itself, shall they give to the house of Israel, by their tribes.

9 Thus, saith My Lord, Yahweh, Let it more than suffice you, O princes of Israel,

ja sorto, noudattakaa oikeutta ja vanhurskautta, heretkää häätämästä mailtansa minun kansaani, sanoo Herra, Herra.

våld och förtryck, och även rätt och rättfärdighet; hören upp att driva mitt folk ifrån hus och hem, säger Herren, HERREN.

Violence and spoil, remove ye, And, justice and righteousness, execute,—Lift off your acts of expulsion from upon my people, Urgeth My Lord, Yahweh.

10 Olkoon teillä oikea paino, oikea eefa-mitta ja oikea bat-mitta.

10 Riktig våg, riktig efa, riktigt bat-mått skolen I hava.

10 Balances of righteousness, and, An ephah of righteousness, and, A bath of righteousness, have ye:

11 Eefa- ja bat-mitta olkoot tarkoin yhtä suuret: bat vetäköön kymmenenneksen hoomer-mittaa ja eefa kymmenenneksen hoomer-mittaa; hoomerin mukaan määrättäköön kumpaisenkin suuruus.

11 Efan och bat-måttet skola hålla samma mått, så att bat-måttet rymmer tiondedelen av en homer, och likaledes efan tiondedelen av en homer; ty efter homern skall man bestämma måtten.

11 The ephah and the bath, of one fixed measure, shall be, to contain the tenth of a homer, the bath,—and, the tenth of a homer, the ephah, unto the homer, shall be the proportion thereof;

12 Sekelissä olkoon kaksikymmentä geeraa; miina olkoon teillä kaksikymmentä sekeliä, kaksikymmentäviisi sekeliä, viisitoista sekeliä.

12 Sikeln skall innehålla tjugu gera; tjugu siklar, tjugufem siklar, femton siklar skall minan innehålla hos eder.

12 and, the shekel, shall be twenty gerahs,––twenty shekels, five and twenty shekels, and fifteen shekels, the weight, shall be to you.

13 Tämä on anti, joka teidän on annettava: kuudennes eefaa nisuhoomerista ja kuudennes eefaa ohrahoomerista;

13 Detta är den offergärd I skolen giva: en sjättedels efa av var homer vete och en sjättedels efa av var homer korn;

13 This, is the heave–offering which ye shall offer up,—the sixth of an ephah, out of a homer of wheat, and, the sixth of an ephah, out of a homer of barley;

14 öljyn määrä bat-mitasta öljyä: kymmenennes batia koor-mitasta - kymmenestä

14 vidare den stadgade gärden av olja, räknat efter bat av olja: en tiondedels bat av var

14 And, the statutory portion of oil, shall be––per bath for oil—a tenth part of a bath,

batista, hoomerista - sillä hoomer on kymmenen batia;

15 pikkukarjasta: kahdestasadasta yksi lammas Israelin runsasvetisiltä laitumilta ruokauhriksi, polttouhriksi ja yhteysuhriksi, että voitaisiin toimittaa heille sovitus, sanoo Herra, Herra.

16 Kaikki maan kansa on velvoitettu tähän antiin Israelin ruhtinaalle.

17 Mutta ruhtinas toimittakoon polttouhrit, ruokauhrin ja juomauhrin juhlina, uusinakuina ja sapatteina, kaikkina Israelin heimon juhla-aikoina; hän uhratkoon syntiuhrin, ruokauhrin, polttouhrin ja yhteysuhrin toimittaakseen sovituksen Israelin heimolle.

18 Näin sanoo Herra, Herra: Ota

kor (som är ett mått på tio bat och lika med en homer, ty tio bat utgöra en homer);

15 vidare av småboskapen från Israels betesmarker ett djur på vart tvåhundratal, till spisoffer, brännoffer och tackoffer, för att bringa försoning för folket, säger Herren, HERREN.

16 Allt folket i landet skall vara förpliktat till denna offergärd åt fursten i Israel.

17 Men fursten skall det åligga att frambära brännoffer, spisoffer och drickoffer på festerna, nymånaderna och sabbaterna, vid alla Israels hus' högtider. Han skall anskaffa syndoffer, spisoffer, brännoffer och tackoffer till att bringa försoning för Israels hus.

18 Så säger Herren, HERREN: På första

out of a cor, which is ten baths, even a homer; for, ten baths, are a homer.

15 And one lamb out of the flock, out of two hundred, out of the watered pastures of Israel, for a gift, and for an ascending–sacrifice, and for peace–offerings,—To put a propitiatory–covering over them, Declareth My Lord, Yahweh.

16 All the people of the land, shall give to this heave–offering,—for the prince in Israel.

17 But, on the prince himself, shall rest the ascending–sacrifices, and the meal–offering, and the drink–offering, on the festivals, and on the new moons, and on the sabbaths, in all the appointed meetings of the house of Israel,—he, shall offer the sin–bearer, and the meal–offering, and the ascending sacrifice, and the peace–offerings, To put a propitiatory–covering about the house of Israel.

18 Thus, saith My Lord, Yahweh, In the first

ensimmäisessä kuussa, kuukauden ensimmäisenä päivänä virheetön mullikka ja puhdista pyhäkkö.

19 Ja pappi ottakoon syntiuhrin verta ja sivelköön sitä temppelin ovenpieliin ja alttarin välireunan neljään kulmaan ja sisemmän esipihan portin ovenpieliin.

20 Samoin tee kuukauden seitsemäntenä päivänä sen varalta, että joku olisi erehdyksestä tai tietämättömyydestä rikkonut. Ja niin te toimitatte temppelin sovituksen.

21 Ensimmäisessä kuussa, kuukauden neljäntenätoista päivänä, on teillä pääsiäinen. Se on seitsenpäiväinen juhla. Syötäköön silloin happamatonta leipää.

22 Sinä päivänä uhratkoon ruhtinas omasta puolestansa ja maan kaiken kansan puolesta mullikan syntiuhriksi.

23 Ja seitsemäntenä juhlapäivänä hän

dagen i första månaden skall du taga en felfri ungtjur och rena helgedomen.

19 Och prästen skall taga något av syndoffrets blod och stryka på husets dörrpost och på altaravsatsens fyra hörn och på dörrposten till den inre förgårdens port.

20 Så skall du ock göra på sjunde dagen i månaden, om så är, att någon har syndat ouppsåtligen och av fåkunnighet; på detta sätt skolen I bringa försoning för huset.

21 På fjortonde dagen i första månaden skolen I fira påskhögtid; i sju dagar skolen I hålla högtid, och man skall då äta osyrat bröd.

22 På den dagen skall fursten för sig själv och för allt folket i landet offra en tjur till syndoffer.

23 Men sedan, under högtidens sju dagar,

month, on the first day of the month, shalt thou take a young bullock, without defect,––and shalt cleanse the sanctuary from sin;

19 then shall the priest take, of the blood of the sin–bearer, and put upon the door–posts of the house, and upon the four corners of the ledge of the altar, and upon the door–posts of the gate of the inner court.

20 And, so, shalt thou do in the seventh of the month, for any man that wavereth or is of feeble mind,—so shall ye cleanse the house by propitiation.

21 In the first month, on the fourteenth day of the month, shall ye have the passover,—a festival of seven days, unleavened cakes, shall be eaten;

22 therefore shall the prince offer, on that day, for himself, and for all the people of the land,—a bullock as a sin–bearer;

23 and, the seven days of the festival, shall he

uhratkoon polttouhriksi Herralle seitsemän mullikkaa ja seitsemän oinasta, virheettömiä, joka päivä seitsemänä päivänä, ja syntiuhriksi kauriin joka päivä.

24 Ja ruokauhriksi hän uhratkoon eefa-mitan mullikkaa ja eefa-mitan oinasta kohti sekä öljyä hiin-mitan eefaa kohti.

25 Seitsemännessä kuussa, kuukauden viidentenätoista päivänä, juhlana, hän uhratkoon samalla tavoin - niin seitsemänä päivänä - samankaltaisen syntiuhrin, polttouhrin ja ruokauhrin sekä saman määrän öljyä.

skall han dagligen under de sju dagarna offra såsom brännoffer åt HERREN sju tjurar och sju vädurar, alla felfria, och såsom syndoffer en bock dagligen.

24 Och såsom spisoffer skall han offra en efa till var tjur och en efa till var vädur, jämte en hin olja till var efa.

25 På femtonde dagen i sjunde månaden skall han vid högtiden frambära likadana offer under de sju dagarna, likadana syndoffer, brännoffer och spisoffer och lika mycket olja.

offer as an ascending-sacrifice to Yahweh, seven bullocks and seven rams without defect, daily, for the seven days,—and, as a sin-bearer, a young goat, daily;

24 and, a meal-offering of an ephah to each bullock, and an ephah to each ram, shall he offer,—and, of oil, a hin to an ephah.

25 In the seventh month, on the fifteenth day of the month, throughout the festival, he shall offer like these, seven days,—like the sin-bearer, like the ascending-sacrifice, and like the meal offering, and like the oil.

46 luku

1 Näin sanoo Herra, Herra: Sisemmän esipihan portti, se, joka antaa itään päin, olkoon suljettuna kuusi työpäivää. Mutta sapatinpäivänä se avattakoon; myös avattakoon se uudenkuun päivänä.

2 Silloin tulkoon ruhtinas

1 Så säger Herren, HERREN: Den inre förgårdens port, den som vetter åt öster, skall vara stängd under de sex arbetsdagarna, men på sabbatsdagen skall den öppnas; likaledes skall den öppnas på nymånadsdagen.

2 Och då skall fursten

1 Thus, saith My Lord, Yahweh, the gate of the inner court which looketh toward the east, shall be shut, the six days of work,—but, on the sabbath-day, shall it be opened, and, on the day of the new moon, shall it be opened.

2 The prince therefore

porttieteisen kautta ulkoa ja asettukoon portin ovenpieleen; ja kun papit uhraavat hänen polttouhriansa ja yhteysuhriansa, niin hän kumartaen rukoilkoon portin kynnyksellä ja menköön sitten ulos. Mutta porttia älköön suljettako ennen iltaa.

utifrån gå in genom portens förhus och ställa sig vid portens dörrpost; och när prästerna offra hans brännoffer och hans tackoffer, skall han tillbedja på portens tröskel och därefter gå ut. Men porten skall icke stängas förren om aftonen.

shall enter by way of the porch of the gate without, and shall stand by the post of the gate, and the priests shall offer his ascending–sacrifice, and his peace offerings, and he shall bow down upon the threshold of the gate, and then go forth, but, the gate, shall not be shut until the evening;

3 Ja maan kansa kumartaen rukoilkoon sen portin ovella sapatteina ja uusinakuina Herran edessä.

3 Och folket i landet skall på sabbater och nymånader tillbedja inför HERREN vid ingången till samma port.

3 and the people of the land, shall bow down, at the entrance of that gate on the sabbaths, and at the new moons,—before Yahweh.

4 Ja polttouhrina, joka ruhtinaan on uhrattava Herralle sapatinpäivänä, olkoon: kuusi virheetöntä karitsaa ja virheetön oinas;

4 Och brännoffret som fursten skall frambära åt HERREN skall på sabbatsdagen utgöras av sex felfria lamm och en felfri vädur.

4 And, the ascending–sacrifice which the prince, shall bring near, unto Yahweh, [shall be], on the sabbath day, six he–lambs without defect, and a ram without defect;

5 ja ruokauhrina: eefa-mitta oinasta kohti, mutta ruokauhrina karitsoita kohti se, mitä hän voi ja tahtoo antaa, ynnä hiin-mitta öljyä eefaa kohti.

5 Och såsom spisoffer skall han frambära en efa till väduren, men till lammen såsom spisoffer så mycket han vill giva, jämte en hin olja till var efa.

5 and, the meal–offering, shall be an ephah to a ram, and, to the he–lambs, the meal–offering shall be as one is able to give,––and, of oil, a hin to an ephah.

6 Uudenkuun päivänä olkoon polttouhrina: virheetön mullikka, kuusi

6 Men på nymånadsdagen skall han frambära en felfri

6 But, on the day of the new moon, a young bullock without defect,—

karitsaa ja oinas, virheettömiä;

7 ja ruokauhrina hän uhratkoon eefan mullikkaa kohti ja eefan oinasta kohti sekä karitsoita kohti sen, mitä hän saa hankituksi, ynnä öljyä hiin-mitan eefaa kohti.

8 Ja kun ruhtinas tulee, niin tulkoon porttieteisen kautta ja menköön ulos samaa tietä.

9 Mutta kun maan kansa tulee juhlina Herran eteen, niin se, joka pohjoisportin kautta tuli kumartaen rukoilemaan, menköön ulos eteläportin kautta, ja joka tuli eteläportin kautta, se menköön ulos pohjoisportin kautta; älköön kenkään palatko sen portin kautta, josta tuli, vaan menköön ulos vastakkaisesta.

10 Ja ruhtinas tulkoon heidän joukossansa, kun he tulevat, ja menköön ulos, kun he menevät.

ungtjur, sex lamm och en vädur, allasammans felfria.

7 Och såsom spisoffer skall han offra en efa till tjuren och en efa till väduren, och till lammen så mycket han vill anskaffa, jämte en hin olja till var efa.

8 Och när fursten vill gå in, skall han gå in genom portens förhus, och samma väg skall han gå ut igen.

9 Men när folket i landet kommer inför HERRENS ansikte vid högtiderna, då skall den som har gått in genom norra porten för att tillbedja gå ut genom södra porten, och den som har gått in genom södra porten skall gå ut genom norra porten; ingen skall gå tillbaka genom samma port som han har kommit in igenom, utan man skall gå ut genom den motsatta.

10 Och fursten skall gå in tillsammans med de andra, när de gå in; och när de gå ut, skola de gå ut tillsammans.

and six he–lambs and a ram, without defect, shall they be;

7 and, an ephah to a bullock, and an ephah to a ram, shall he offer as a meal–offering, and, for the he–lambs, just as his hand shall attain unto,—and, of oil, a hin to an ephah.

8 And, when the prince shall enter, by way of the porch of the gate, shall he go in, and, by way thereof, shall he go out.

9 But, when the people of the land shall enter, before Yahweh on the appointed feasts, he that entereth by way of the north, gate to bow down, shall go forth by way of the south, gate, and, he that entereth by way of the south, gate, shall go forth by way of the north, gate,––he shall not return by way of the gate by which he entered, but, straight–forward, shall he go forth.

10 But, as for the prince, in their midst when they, enter, shall he enter, and, when they, go forth, shall he

go forth.

11 Juhlina ja juhla-aikoina olkoon ruokauhri: eefa mullikkaa kohti ja eefa oinasta kohti sekä karitsoita kohti se, mitä mikin voi ja tahtoo antaa, ynnä öljyä hiin-mitta eefaa kohti.

11 Men vid fester och högtider skall spisoffret utgöras av en efa till var tjur och en efa till var vädur, och till lammen av så mycket han vill giva, jämte en hin olja till var efa.

11 And, in the festivals and in the appointed feasts, the meal–offering! shall be an ephah to a bullock, and an ephah to a ram, but, to the he–lambs, as one is able to give,––and, of oil, a hin to an ephah.

12 Milloin ruhtinas uhraa vapaaehtoisia lahjoja, polttouhrin tai yhteysuhrin vapaaehtoisena lahjana Herralle, avattakoon hänelle portti, joka antaa itään päin, ja hän uhratkoon polttouhrinsa sekä yhteysuhrinsa samoin, kuin hän uhraa sapatinpäivänä, ja menköön ulos; ja hänen mentyänsä suljettakoon portti.

12 Och när fursten vill offra ett frivilligt offer, vare sig ett brännoffer eller ett tackoffer såsom frivilligt offer åt HERREN, då skall man öppna åt honom den port som vetter åt öster, och han skall offra sitt brännoffer och sitt tackoffer alldeles så, som han plägar offra på sabbatsdagen; och därefter skall han gå ut och sedan han har gått ut, skall man stänga porten.

12 And, when the prince would offer, as a free–will offering, an ascending–sacrifice or peace–offerings, as a free–will offering to Yahweh, then shall be opened to him, the gate that looketh to the east, and he shall offer his ascending–sacrifice and his peace–offerings, just as he would offer on the sabbath, day,—and, when he shall go forth, then shall one shut the gate, after he hath gone forth.

13 Uhraa vuoden vanha virheetön karitsa joka päivä polttouhriksi Herralle: uhraa se joka aamu.

13 Du skall dagligen offra såsom brännoffer åt HERREN ett felfritt årsgammalt lamm; var morgon skall du offra ett sådant.

13 And, a he–lamb of the first year, without defect, shalt thou offer as an ascending–sacrifice daily, unto Yahweh,—morning by morning shalt thou offer it.

14 Ja sen lisäksi uhraa ruokauhriksi joka aamu

14 Och såsom spisoffer skall du därtill offra var

14 And, a meal–offering, shalt thou

kuudennes eefaa ynnä öljyä kolmannes hiin-mittaa lestyjen jauhojen kostuttamiseksi. Tämä on ruokauhri Herralle - ikuinen, pysyvä säädös.

morgon en sjättedels efa, så ock en tredjedels hin olja för att fukta mjölet -- detta såsom spisoffer åt HERREN, såsom evärdlig rätt för beständigt.

offer thereupon, morning by morning, of the sixth of an ephah, and, of oil, the third part of a hin, to moisten the fine meal,—a meal–offering to Yahweh, age–abiding statutes continually.

15 Niin uhratkaa joka aamu karitsa, ruokauhri ja öljy jokapäiväiseksi polttouhriksi.

15 I skolen offra lammet och spisoffret och oljan var morgon såsom dagligt brännoffer.

15 Thus shall they offer the he–lamb and the meal–offering and the oil, morning by morning,—a continual ascending–sacrifice.

16 Näin sanoo Herra, Herra: Jos ruhtinas antaa jollekin pojistansa lahjan, on se tämän perintöosa. Se on tuleva hänen pojillensa: se on perintöosana heidän omaisuuttansa.

16 Så säger Herren, HERREN: Om fursten giver någon av sina söner en gåva, så bliver det dennes arvedel, det skall höra hans söner till; de skola besitta det såsom arv.

16 Thus, saith My Lord, Yahweh, When the prince would bestow, a gift upon any one of his sons, his own inheritance, shall it be, for his sons, shall it remain,—their possession, shall it be, by way of inheritance.

17 Mutta jos hän antaa lahjan perintöosastaan jollekin palvelijoistansa, olkoon se tämän omana vapautusvuoteen saakka, mutta sitten tulkoon takaisin ruhtinaalle: sehän on hänen perintöosaansa ja on tuleva hänen pojilleen.

17 Men om han av sin arvedel giver något såsom gåva åt någon av sina tjänare, så skall detta tillhöra denne intill friåret; då skall det återgå till fursten. Hans arvedel är det ju, och hans söner skall det tillfalla.

17 But, when he would bestow a gift out of his inheritance, on any one of his servants, it shall remain his, unto the year of liberation, then shall it return to the prince,—surely it is the inheritance of his sons, theirs, shall it remain.

18 Älköönkä ruhtinas ottako kansan perintöosia, niin että sortaisi heitä pois heidän

18 Fursten må icke taga något av folkets arvedel och så kränka den i deras

18 So then the prince, shall not take, of the inheritance of the people, to oppress

perintömaaltansa. Omasta perintömaastaan hän antakoon perintöosia pojillensa, ettei kukaan minun kansastani tulisi häädetyksi pois omalta perintömaaltansa.

19 Sitten hän vei minut siitä sisäänkäytävästä, joka oli portin sivuseinämällä, niiden kammioiden luo, jotka olivat pyhitettyjä papeille ja jotka antoivat pohjoiseen päin. Ja katso, siellä oli eräs paikka kauimpana länttä kohti.

20 Ja hän sanoi minulle: Tämä on paikka, missä pappien on keitettävä vikauhri ja syntiuhri sekä leivottava ruokauhri, etteivät veisi ulos sitä ulompaan esipihaan ja siten tulisi pyhittäneeksi kansaa.

21 Sitten hän vei minut ulompaan esipihaan ja johdatti minut esipihan neljän nurkkauksen ohitse, ja katso, esipihan joka nurkkauksessa oli piha.

besittningsrätt; allenast av sin egen besittning må han giva arvedelar åt sina söner, för att ingen av mitt folk skall bliva undanträngd från sin särskilda besittning.

19 Och han förde mig genom den ingång som låg vid sidan av porten till de heliga tempelkamrar som voro bestämda för prästerna, och som vette åt norr; och jag såg att där var en plats längst uppe i väster.

20 Och han sade till mig: »Detta är den plats där prästerna skola koka skuldoffret och syndoffret, och där de skola baka spisoffret, för att icke behöva bära ut det på den yttre förgården och så göra folket heligt.»

21 Därefter lät han mig gå ut på den yttre förgården och förde mig omkring till förgårdens fyra hörn; och jag såg då att i vart och ett av förgårdens hörn fanns en gård.

them out of their possession, out of his own possession, shall he give an inheritance to his sons,—to the end that my people be not scattered, any one out of his possession.

19 Then he brought me in through the entrance which was by the side of the gate, into the chambers of the holy place for the priests, those facing the north,—and lo! there, a place, in the hinder parts westwards.

20 Then said he unto me,—This, is the place where the priests, shall boil, the guilt–bearer, and the sin–bearer,—where they shall bake the meal–offering, that one may not carry them forth into the outer court, to hallow the people.

21 So he caused me to go out into the outer court, and then made me pass through into the four corners of the court,—and lo! a court, in each corner of the court:

22 Esipihan neljässä nurkkauksessa oli suljetut pihat, neljänkymmenen pituiset ja kolmenkymmenen levyiset; nämä neljä nurkka-alaa olivat yhtä suuret.

22 I förgårdens fyra hörn funnos kringstängda gårdar, fyrtio alnar långa och trettio alnar breda; dessa fyra hörngårdar voro lika stora.

22 in the four corners of the court, were courts covered over, forty long and thirty broad: of one measure, were those four.

23 Ja niissä neljässä oli ympärinsä kivikehä, ja alas kivikehään oli tehty keittoliesiä ympärinsä.

23 Och runt omkring inuti dem gick en mur, runt omkring i alla fyra; och nedtill vid muren runt omkring hade man inrättat eldstäder till kokning.

23 And there was an enclosure round about in them, round about to those four,—and, boiling places, had been made under the enclosures, round about.

24 Ja hän sanoi minulle: Nämä ovat keittäjäin suojat, joissa temppelipalvelijat keittävät kansan teurasuhrit.

24 Och han sade till mig: »Detta är de kök i vilka husets tjänare skola koka folkets slaktoffer.»

24 And he said unto me,—These, are the places of them who boil, where they who wait upon the house, shall boil, the sacrifice of the people.

47 luku

1 Sitten hän vei minut takaisin temppelin ovelle. Ja katso, vettä kumpusi temppelin kynnyksen alta itään päin, sillä temppelin etusivu oli itää kohti. Ja vesi juoksi alas temppelin oikeanpuolisen sivuseinämän alitse, alttarin eteläpuolitse.

1 Därefter förde han mig tillbaka till husets ingång, och där fick jag se vatten rinna fram under husets tröskel på östra sidan, ty husets framsida låg mot öster; och vattnet flöt ned under husets södra sidovägg, söder om altaret.

1 Then he brought me back unto the entrance of the house, and lo! waters, coming forth from under the threshold of the house, eastward, because, the front of the house, was to the east,—and, the waters, were coming down from beneath, from the right side of the house, on the south of the altar.

2 Sitten hän toi minut ulos pohjoisportin kautta ja kierrätti minut ulkopuolitse ulkoportille, joka antoi itää kohden; ja katso, vesi virtasi oikeanpuoliselta sivuseinämältä päin.

2 Sedan lät han mig gå ut genom norra porten och förde mig omkring på en yttre väg till den yttre porten, den som vette åt öster. Där fick jag se vatten välla fram på södra sidan.

2 Then he brought me out by way of the north gate, and took me round by an outer way, unto an outer gate, that which looketh eastward—and lo! waters, trickling forth out of the right side.

3 Mennessänsä itää kohti mies, mittanuora kädessään, mittasi tuhat kyynärää ja antoi minun käydä veden poikki: vettä oli nilkkoihin asti.

3 Sedan gick mannen, med ett mätsnöre i handen, ett stycke mot öster och mätte därvid upp tusen alnar och lät mig så gå över vattnet, och vattnet räckte mig där till fotknölarna.

3 When the man went forth with a measuring line in his hand, then measured he a thousand, by the cubit, and caused me to pass through the waters—waters reaching to the ankles.

4 Sitten hän mittasi tuhat ja antoi minun käydä veden poikki: vettä oli polviin asti. Sitten hän mittasi tuhat ja antoi minun käydä poikki: vettä oli lanteisiin asti.

4 Åter mätte han upp tusen alnar och lät mig så gå över vattnet, och vattnet räckte mig där till knäna. Åter mätte han upp tusen alnar och lät mig så gå över vattnet, som där räckte mig upp till länderna.

4 Then measured he a thousand, and caused me to pass through the waters—waters reaching to the knees,—and again measured he a thousand, and caused me to pass through—waters reaching to the loins.

5 Sitten hän mittasi tuhat: tuli virta, jonka poikki minä en voinut käydä, sillä vesi nousi uimavedeksi, virraksi, josta ei voinut käydä poikki.

5 Ännu en gång mätte han upp tusen alnar, och nu var det en ström som jag icke kunde gå över. Ty vattnet gick så högt att man måste simma; det var en ström som man icke kunde gå över.

5 Then measured he a thousand—a river, which I could not pass through—for the waters had risen—waters to swim in, a river, that could not be forded.

6 Niin hän kysyi minulta: Oletko nähnyt, ihmislapsi?

6 Och han sade till mig: »Nu har du ju sett

6 Then said he unto me, Hast thou seen,

ja kuljetti minua ja toi takaisin pitkin virran rantaa.

7 Mutta kun minä tulin takaisin, niin katso: virran rannalla kasvoi hyvin paljon puita molemmilla puolin.

8 Ja hän sanoi minulle: Nämä vedet juoksevat itäiselle alueelle, virtaavat alas Aromaahan ja tulevat mereen; niiden jouduttua mereen vesi siinä paranee.

9 Ja kaikki elolliset, kaikki, jotka liikkuvat, virkoavat elämään kaikkialla, mihin tämä kaksoisvirta tulee. Ja kaloja on oleva hyvin paljon; sillä kun nämä vedet sinne tulevat ja vesi paranee, niin kaikki virkoaa elämään, minne vain virta tulee.

10 Ja kalastajia seisoo sen rannalla. Een-Gedistä Een-Eglaimiin asti se on oleva yhtä verkkoapajaa. Siinä on kaikenlaisia

det, du människobarn?» Sedan förde han mig tillbaka upp på strömmens strand.

7 Och när han hade fört mig dit tillbaka, fick jag se träd i stor myckenhet stå på strömmens strand, på båda sidor.

8 Och han sade till mig: »Detta vatten rinner fram mot Östra kretsen och flyter ned på Hedmarken och faller därefter ut i havet. Vattnet som fick bryta fram går alltså till havet, och så bliver vattnet där sunt.

9 Och överallt dit den dubbla strömmen kommer, där upplivas alla levande varelser som röra sig i stim, och fiskarna bliva där mycket talrika; ty när detta vatten kommer dit, bliver havsvattnet sunt, och allt får liv, där strömmen kommer.

10 Och fiskare skola stå utmed den från En-Gedi ända till En-Eglaim, och såsom ett enda fiskeläge skall den

son of man? Then he took me along and caused me to return to the bank of the river.

7 When I returned, then lo! by the hank of the river, trees very many,—on this, side, and on that, side.

8 And he said unto me, These waters, are going forth unto the region toward the east, and shall go down unto the waste plain, and shall enter the sea, unto the sea, being led forth, then shall the waters, be healed;

9 And it shall come to pass, that, every living soul that swarmeth, whithersoever the rivers shall come, shall live, and the fish shall become, a very great multitude; for these waters, have come thither, that they may be healed, so shall everything live, whithersoever the river cometh.

10 And it shall come to pass that there shall stand by it fishers, from En–gedi even unto En–eglaim, places for

kaloja, aivan kuin suuren meren kaloja, hyvin paljon.

sträckan vara. Där skola finnas fiskar av olika slag i stor myckenhet, alldeles såsom i Stora havet.

spreading out nets, shall they be,—after their kind, shall be their fish, like the fish of the great sea, exceeding many.

11 Sen rämeet ja lätäköt eivät parane: ne jätetään suolan valtaan.

11 Men gölar och dammar där skola icke bliva sunda, utan skola tjäna till saltberedning.

11 The swamps thereof and the pools thereof, shall not be healed, to salt, have they been given up.

12 Mutta virran varrella, sen molemmilla rannoilla, kasvaa kaikkinaisia hedelmäpuita. Niistä eivät lakastu lehdet eivätkä lopu hedelmät: joka kuukausi ne kantavat tuoreet hedelmät, sillä niitten vedet juoksevat pyhäköstä, ja niitten hedelmät ovat ravitsevaiset ja niitten lehdet parantavaiset.

12 Och vid strömmen, på dess båda stränder, skola allahanda fruktträd växa upp, vilkas löv icke skola vissna, och vilkas frukt icke skall taga slut, utan var månad skola träden bara ny frukt, ty deras vatten kommer från helgedomen. Och deras frukter skola tjäna till föda och deras löv till läkedom.»

12 And, by the river, shall grow up on the bank thereof, on this, side and on that, side, every tree for food, the leaf whereof, shall not fade,—neither shall fail, the fruit thereof, by its months, shall it break forth, for, as for the waters thereof, out of the sanctuary, are they, coming forth,—and, the fruit, thereof shall be, for food, and, the leaf thereof, for healing.

13 Näin sanoo Herra, Herra: Tämä on raja, jonka mukaan teidän on jaettava maa perintöosiksi kahdelletoista Israelin sukukunnalle - Joosef saakoon kaksi osaa -.

13 Så säger Herren, HERREN: Dessa äro de gränser efter vilka I skolen utskifta landet såsom arvedel åt Israels tolv stammar (varvid Josef får mer än en lott).

13 Thus, saith My Lord, Yahweh, This, shall be the boundary whereby ye shall take your inheritances in the land, according to the twelve tribes of Israel,—Joseph, shall have portions.

14 Ja te saatte siitä perintöosan jokainen kohdaltansa; sillä minä olen kättä kohottaen

14 I skolen få det till arvedel, den ene såväl som den andre, därför att jag med upplyft

14 So shall ye inherit it, each man like his brother, as to which I lifted my hand to give

luvannut antaa sen teidän isillenne, ja niin tämä maa tulee teille perintöosaksi.

15 Tämä on maan pohjoispuolinen raja: Suuresta merestä Hetlonin tietä siihen asti, mistä mennään Sedadiin.

16 Hamat, Beerota, Sibraim, joka on Damaskon alueen ja Hamatin alueen välissä, keskimmäinen Haaser, joka on Hauranin rajalla;

17 ja näin menee raja merestä Hasar-Eenoniin - Damaskon alue jää pohjoiseen ja pohjoiseen myös Hamatin alue. Tämä on pohjoispuoli.

18 Sitten itäpuoli: Hauranin ja Damaskon välistä sekä Gileadin ja Israelin maan välistä, Jordania pitkin. Mitatkaa se rajasta Idänmereen. Tämä on itäpuoli.

hand har lovat att giva det åt edra fader; så skall nu detta land tillfalla eder såsom arvsegendom.

15 Detta skall vara landets gräns på norra sidan: från Stora havet längs Hetlonsvägen, dit fram där vägen går till Sedad,

16 Hamat, Berota, Sibraim, som ligger mellan Damaskus' och Hamat områden, det mellersta Haser, som ligger invid Haurans område.

17 Så skall gränsen gå från havet till Hasar-Enon vid Damaskus' område och vidare allt längre norrut och upp mot Hamats område. Detta är norra sidan.

18 Och på östra sidan skall gränsen begynna mellan Hauran och Damaskus och gå mellan Gilead och Israels land och utgöras av Jordan; från nordgränsen nedåt, utmed Östra havet, skolen I mäta ut den. Detta är östra sidan.

it to your fathers,—so shall this land fall, to you, as an inheritance.

15 This, then shall be the boundary of the land,—on the north side, from the great sea by the way of Hethlon, to the entering in of Zedad;

16 Hamath, Berothah, Sibraim, which is between the boundary of Damascus, and the boundary of Hamath,—Hazer–hatticon, which is by the boundary of Hauran.

17 Thus shall there be a boundary, from the sea, Hazar–enin the boundary of Damascus, even the north northward, and the boundary of Hamath,—even the north, side.

18 And, for the east side, from between Hauran and Damascus and from between Gilead and the land of Israel, the Jordan, from the boundary by the sea eastward, shall ye measure—even the east side.

19 Sitten eteläpuoli, päivään päin: Taamarista Meriban veteen, joka on Kaadeksessa, Puroon ja Suureen mereen. Tämä on päivänpuoli, etelään päin.

19 Och på sydsidan, söderut, skall gränsen gå från Tamar till Meribots vatten vid Kades, till bäcken, fram till Stora havet. Detta är sydsidan, söderut.

19 And, for the south side southward, from Tamar as far as the waters of Meriboth–kadesh, towards the torrent–bed, unto the great sea,—even the south side southward.

20 Sitten länsipuoli: Suuri meri rajasta sen paikan kohdalle, mistä mennään Hamatiin. Tämä on länsipuoli.

20 Och på västra sidan skall gränsen utgöras av Stora havet och gå från sydgränsen till en punkt mitt emot det ställe där vägen går till Hamat. Detta är västra sidan.

20 And, for the west side, the great sea, from the boundary as far as over against the entering in of Hamath—this, is the west side.

21 Jakakaa tämä maa keskenänne Israelin sukukuntien mukaan.

21 Och I skolen utskifta detta land åt eder efter Israels stammar.

21 So then ye shall apportion this land to you by the tribes of Israel.

22 Ja arpokaa se perintöosiksi itsellenne ja muukalaisille, jotka asuvat teidän keskuudessanne ja ovat synnyttäneet lapsia teidän keskuudessanne. Olkoot he teille samanarvoisia kuin maassa syntyneet israelilaiset: he saakoot arvalla perintöosan Israelin sukukuntain keskuudessa teidän kanssanne.

22 I skolen utdela det genom lottkastning till arvedel åt eder själva och åt främlingarna som bo ibland eder och hava fött barn ibland eder. Ty de skola av eder hållas lika med infödda israeliter; de skola tillfalla eder såsom en arvedel bland Israels stammar.

22 And it shall come to pass, that ye shall divide it by lot as an inheritance, to yourselves and to the sojourners who are sojourning in your midst, who have begotten children in your midst,—so shall they be to you as a native among the sons of Israel, with you, shall they cast lots for an inheritance, in the midst of the tribes of Israel.

23 Missä sukukunnassa muukalainen asuu, siinä antakaa hänelle

23 I den stam där främlingen bor, där skolen I giva honom

23 And it shall be, that, with whatsoever tribe the sojourner hath

perintöosa, sanoo Herra, Herra.

hans arvedel, säger Herren, HERREN.

become a sojourner, there, shall ye give his inheritance, Declareth My Lord, Yahweh.

48 luku

1 Ja nämä ovat sukukuntien nimet: Pohjois-äärellä, pitkin Hetlonin tien vartta siihen asti, mistä mennään Hamatiin, ja siitä Hasar-Eenamiin - Damaskon alue jää pohjoiseen Hamatin sivulle -; tämä tulee hänelle idän puolelta lännen puolelle asti: Daan, yksi osa.

1 Och dessa äro namnen på stammarna. Vid norra gränsen längs efter Hetlonsvägen, dit fram där vägen går till Hamat, vidare bort mot Hasar-Enan -- med Damaskus' område jämte Hamat i norr -- där skall Dan hava en lott, så att hela sträckan från östra sidan till västra tillhör honom.

1 Now, these, are the names of the tribes,—At the northern, extremity, beside the Hethlon road—as one entereth Hamath, Hazar–enan the boundary of Damascus northwards by the side of Hamath, and so they shall be his as east side and west—Dan, one.

2 Daanin alueen sivussa, idän puolelta lännen puolelle asti: Asser, yksi osa.

2 Och närmast Dans område skall Aser hava en lott, från östra sidan till västra.

2 And, on the boundary of Dan, from the east side unto the west side,—Asher, one.

3 Asserin alueen sivussa, idän puolelta lännen puolelle asti: Naftali, yksi osa.

3 Och närmast Asers område skall Naftali hava en lott, från östra sidan till västra.

3 And, on the boundary of Asher, from the east side even unto the west side,—Naphtali, one.

4 Naftalin alueen sivussa, idän puolelta lännen puolelle asti: Manasse, yksi osa.

4 Och närmast Naftalis område skall Manasse hava en lott, från östra sidan till västra.

4 And, on the boundary of Naphtali, from the east side unto the west side,—Manasseh, one.

5 Manassen alueen sivussa, idän puolelta lännen puolelle asti: Efraim, yksi osa.

5 Och närmast Manasses område skall Efraim hava en lott, från östra sidan till västra.

5 And, on the boundary of Manasseh, from the east side unto the west side,—Ephraim, one.

6 Efraimin alueen

6 Och närmast Efraims

6 And, on the boundary

sivussa, idän puolelta lännen puolelle asti: Ruuben, yksi osa.
7 Ruubenin alueen sivussa, idän puolelta lännen puolelle asti: Juuda, yksi osa.
8 Juudan alueen sivussa, idän puolelta lännen puolelle asti, on oleva se antimaa, joka teidän on annettava, kahtakymmentäviittä tuhatta leveä ja niin pitkä kuin yksi sukukuntaosa idän puolelta lännen puolelle; ja pyhäkkö olkoon sen keskellä.

9 Antimaa, joka teidän on annettava Herralle, olkoon kahtakymmentäviittä tuhatta pitkä ja kahtakymmentä tuhatta leveä.
10 Ja pyhää antimaata tulkoon seuraaville: papeille pohjoisesta kahtakymmentäviittä tuhatta, lännestä kymmentätuhatta leveälti, idästä kymmentätuhatta leveälti ja etelästä kahtakymmentäviittä tuhatta pitkälti; ja Herran pyhäkkö olkoon siinä keskellä.

område skall Ruben hava en lott, från östra sidan till västra.
7 Och närmast Rubens område skall Juda hava en lott, från östra sidan till västra.
8 Och närmast Juda område skall från östra sidan till västra sträcka sig det offergärdsområde som I skolen giva såsom gärd, tjugufem tusen alnar i bredd, och i längd lika med en stamlotts längd från östra sidan till västra; och helgedomen skall ligga där i mitten.

9 Det offergärdsområde som I skolen giva såsom gärd åt HERREN skall vara i längd tjugufem tusen alnar och i bredd tio tusen.

10 Och av detta heliga offergärdsområde skall ett stycke tillhöra prästerna, i norr tjugufem tusen alnar, i väster tio tusen i bredd, i öster likaledes tio tusen i bredd och i söder tjugufem tusen i längd; och HERRENS helgedom skall ligga där i mitten.

of Ephraim, from the east side even unto the west side, Reuben, one.
7 And, on the boundary of Reuben, from the east side unto the west side,—Judah, one.
8 And, on the boundary of Judah, from the east side unto the west side, shall be the heave–offering which ye shall offer up, five and twenty thousand in breadth, and, in length, like one of the portions, from the east side unto the west side, so shall the sanctuary be in the midst thereof.
9 the heave–offering which ye shall offer up to Yahweh, shall be, in length, five and twenty thousand, and, in breadth, twenty thousand.
10 And, pertaining to these, shall he the holy offering, even for the priests, northwards, five and twenty thousand, and, westward, a breadth of ten thousand, and, eastward, a breadth of ten thousand, and, southward, a length of five and twenty

thousand,—so shall the sanctuary of Yahweh be in the midst thereof:—

11 Papeille, niille Saadokin jälkeläisistä, jotka ovat pyhitettyjä, jotka ovat hoitaneet minulle suoritettavat tehtävät ja jotka eivät eksyneet, niinkuin leeviläiset eksyivät, silloin kun israelilaiset joutuivat eksyksiin,

11 Det skall tillhöra prästerna, dem som hava blivit helgade bland Sadoks söner, dem som hava förrättat tjänsten åt mig, och som icke, såsom leviterna gjorde, foro vilse, när de övriga israeliterna foro vilse.

11 for the priests that are hallowed—the sons of Zadok, who kept my charge,—who went not astray when the sons of Israel went astray, as, the Levites, went astray.

12 heille se tulkoon verona antimaasta, korkeasti-pyhänä; tulkoon leeviläisten alueen vierestä.

12 Därför skall en särskild offergärdsdel av den från landet avtagna offergärden tillhöra dem såsom ett högheligt område invid leviternas.

12 So then they shall have an offering out of the offering of the land, a holy of holies,—toward the boundary of the Levites;

13 Leeviläiset saakoot samanlaisen alueen kuin papit, kahtakymmentäviittä tuhatta pitkän ja kymmentätuhatta leveän. Koko pituus olkoon kaksikymmentäviisi tuhatta ja leveys kaksikymmentä tuhatta.

13 Men leviterna skola få ett område motsvarande prästernas, i längd tjugufem tusen alnar och i bredd tiotusen -- längden överallt tjugufem tusen och bredden tio tusen.

13 the Levites, boundary answering to the boundary of the priests, five and twenty thousand in length, and, in breadth, ten thousand,—all the length, five and twenty thousand, and, the breadth, twenty thousand.

14 Älköötkä he myykö siitä mitään, älköönkä parasta maata vaihdettako tai luovutettako, sillä se on pyhitetty Herralle.

14 Och de få icke sälja något därav; det bästa landet må man icke byta bort eller eljest överlåta åt någon annan, ty det är helgat åt HERREN.

14 And they shall not sell thereof, nor shall one exchange or alienate the firstfruits of the land,—for it is holy unto Yahweh.

15 Mutta viittätuhatta leveä maa, mikä jää yli

15 Men de fem tusen alnar som bliva över på

15 And, the five thousand that are left

kahdenkymmenenviiden tuhannen sivusta, on kaupungin yhteisomaisuutta asumuksia ja avointa tilaa varten; ja kaupunki olkoon sen keskellä.

16 Ja nämä olkoot sen mitat: pohjoispuoli neljätuhatta viisisataa, eteläpuoli neljätuhatta viisisataa, itäpuoli neljätuhatta viisisataa ja länsipuoli neljätuhatta viisisataa.

17 Ja kaupungilla olkoon avoin tila: pohjoiseen päin kaksisataa viisikymmentä, etelään päin kaksisataa viisikymmentä, itään päin kaksisataa viisikymmentä ja länteen päin kaksisataa viisikymmentä.

18 Mutta niin pitkälti kuin jää yli pyhän antimaan viereltä, kymmenentuhatta itään päin ja kymmenentuhatta länteen päin, se olkoon pyhän antimaan vierellä, ja sen sato tulkoon leiväksi kaupungin työmiehille;

bredden invid de tjugufem tusen skola utgöra ett icke heligt område för staden, dels till att bo på, dels såsom utmark; och staden skall ligga där i mitten.

16 Och detta är måttet på den: norra sidan fyra tusen fem hundra alnar, södra sidan fyra tusen fem hundra, på östra sidan fyra tusen fem hundra, och västra sidan fyra tusen fem hundra.

17 Och staden skall hava en utmark, som norrut är två hundra femtio alnar, söderut två hundra femtio, österut två hundra femtio och västerut två hundra femtio.

18 Och vad som bliver över på långsidan utmed det heliga offergärdsområdet, nämligen tio tusen alnar österut och tio tusen västerut -- ty det skall sträcka sig utmed det heliga offergärdsområdet -- av

in the breadth, facing the five and twenty thousand, common, shall it, be to the city, for dwelling and for open space,—and the city shall be in the midst thereof.

16 These, moreover, shall be the measures thereof—the north side, four thousand and five hundred, and, the south side, four thousand and five hundred,—and, the east side, four thousand and five hundred, and, the west side, four thousand and five hundred.

17 And the open space of the city shall be, northward, two hundred and fifty, and, southward, two hundred and fifty,—and, eastward, two hundred and fifty, and, westward, two hundred and fifty.

18 And, the residue, in length answering to the offering of the holy portion, shall be ten thousand on the east, and ten thousand on the west, so shall it answer to the offering of the holy portion,—and the increase

detta skall avkastningen tjäna till föda åt stadens bebyggare.

thereof shall be for food, for them who serve the city.

19 ja sitä viljelkööt kaupungin työmiehet kaikista Israelin sukukunnista.

19 Alla stadens bebyggare från alla Israels stammar skola bruka det.

19 And they who serve the city, shall serve it out of all the tribes of Israel.

20 Koko antimaa on kahtakymmentäviittä tuhatta ja kahtakymmentäviittä tuhatta. Neliönmuotoisena on teidän annettava pyhä antimaa ynnä kaupungin perintömaa.

20 Hela offergärdsområdet skall alltså vara tjugufem tusen alnar i längd och tjugufem tusen i bredd; det heliga offergärdsområde som I given såsom gärd skall bilda en fyrkant, stadens besittning inberäknad.

20 All the offering, shall be five and twenty thousand, by five and twenty thousand,—foursquare, shall ye offer up the offering of the holy portion, towards the possession of the city.

21 Mikä jää yli, se tulkoon ruhtinaalle: molemmilta puolilta pyhää antimaata ja kaupungin perintömaata, niitten kahdenkymmenenviiden tuhannen - antimaan - sivusta itärajaan asti, ynnä länteen päin niitten kahdenkymmenenviiden tuhannen sivusta länsirajaan asti, on ruhtinaalle tuleva sukukuntaosia vastaava maa; ja pyhä antimaa sekä temppelipyhäkkö olkoot sen keskellä.

21 Och fursten skall få vad som bliver över på båda sidor om det heliga offergärdsområdet och stadens besittning, nämligen landet invid det tjugufem tusen alnar breda offergärdsområdet, ända till östra gränsen, och likaledes västerut landet utefter det tjugufem tusen alnar breda området, ända till västra gränsen. Dessa områden, motsvarande stamlotterna, skola tillhöra fursten. Och det heliga offergärdsområdet med

21 And, the residue, shall be for the prince, on this side and on that side of the holy offering and of the possession of the city, facing the five and twenty thousand of the offering, as far as the east boundary, and, westward, facing the five and twenty thousand by the west boundary, answering to the portions, for the prince,—thus shall it be the holy offering, with, the sanctuary of the house, in the midst thereof.

det heliga huset skall ligga mitt emellan dem.

22 Leeviläisten perintömaasta ja kaupungin perintömaasta asti, jotka ovat ruhtinaalle tulevan maan keskellä, tulee ruhtinaalle se, mikä on Juudan alueen ja Benjaminin alueen välissä.

22 Med sin gräns å ena sidan mot leviternas besittning, å andra sidan mot stadens, skall detta område ligga mitt emellan furstens besittningar. Och furstens besittningar skola ligga mellan Juda område och Benjamins område.

22 And, out of the possession of the Levites, and out of the possession of the city, in the midst of that which is for the prince, shall it be: between the boundary of Judah, and the boundary of Benjamin, for the prince, shall it be.

23 Sitten muut sukukunnat: Idän puolelta lännen puolelle asti: Benjamin, yksi osa.

23 Därefter skola de återstående stammarna komma. Först skall Benjamin hava en lott från östra sidan till västra.

23 And, the residue of the tribes,—from the east side unto the west side, Benjamin, one.

24 Benjaminin alueen sivussa, idän puolelta lännen puolelle asti: Simeon, yksi osa.

24 Och närmast Benjamins område skall Simeon hava en lott, från östra sidan till västra.

24 And, on the boundary of Benjamin, from the east side unto the west side, Simeon, one.

25 Simeonin alueen sivussa, idän puolelta lännen puolelle asti: Isaskar, yksi osa.

25 Och närmast Simeons område skall Isaskar hava en lott, från östra sidan till västra.

25 And, on the boundary of Simeon, from the east side unto the west side, Issachar, one.

26 Isaskarin alueen sivussa, idän puolelta lännen puolelle asti: Sebulon, yksi osa.

26 Och närmast Isaskars område skall Sebulon hava en lott, från östra sidan till västra.

26 And, on the boundary of Issachar, from the east side unto the west side, Zebulun, one.

27 Sebulonin alueen sivussa, idän puolelta lännen puolelle asti: Gaad, yksi osa.

27 Och närmast Sebulons område skall Gad hava en lott, från östra sida till västra.

27 And, on the boundary of Zebulun, from the east side unto the west side, Gad, one.

28 Ja Gaadin alueen

28 Och närmast Gads

28 And, on the

sivua, etelän puolella, päivään päin, menee raja Taamarista Meriban veteen, Kaadekseen, Puroon ja Suureen mereen.

område, på dess sydsida, söderut, skall gränser gå från Tamar över Meribas vatten vid Kades till bäcken, fram emot Stora havet.

boundary of Gad, by the south side southward,—so shall there be a boundary from Tamar [unto] the waters of Meribath–kadish, towards the torrent–bed, as far as the great sea.

29 Tämä on maa, joka teidän on arvottava perintöosiksi Israelin sukukunnille, ja nämä ovat heidän osuutensa, sanoo Herra, Herra.

29 Detta är det land som I genom lottkastning skolen utdela åt Israels stammar till arvedel; och detta skall vara deras stamlotter, säger Herren, HERREN.

29 This, is the land which ye shall divide by lot for inheritance, to the tribes of Israel,—and, these, shall be their portions, Declareth My Lord, Yahweh,

30 Ja nämä ovat kaupungin uloskäytävät: Pohjoispuolella on mitta neljätuhatta viisisataa.

30 Och följande utgångar skall staden hava: På norra sidan skall den hålla ett mått av fyra tusen fem hundra alnar,

30 And, these, are the exits of the city,—on the north side, four thousand five hundred measures.

31 Ja kaupungin portteja, jotka ovat nimitetyt Israelin sukukuntain mukaan, on pohjoisessa kolme: Ruubenin portti yksi, Juudan portti toinen ja Leevin portti kolmas.

31 och av stadens portar, uppkallade efter Israels stammars namn, skola tre ligga i norr: den första Rubens port, den andra Juda port, den tredje Levi port.

31 And, the gates of the city, shall be after the names of the tribes of Israel; three gates, northward,—the gate of Reuben, one, the gate of Judah, one, the gate of Levi, one;

32 Itäpuolella: neljätuhatta viisisataa, ja portteja kolme: Joosefin portti yksi, Benjaminin portti toinen ja Daanin portti kolmas.

32 Och på östra sidan skall den ock. hålla fyra tusen fem hundra alnar och hava tre portar: den första Josefs port, den andra Benjamins port, den tredje Dans port.

32 and, on the east side, four thousand and five hundred, with three gates,—even, the gate of Joseph, one, the gate of Benjamin, one, the gate of Dan, one;

33 Eteläpuolella on mitta neljätuhatta viisisataa, ja portteja kolme: Simeonin portti yksi, Isaskarin portti toinen ja Sebulonin portti kolmas.

33 Sammalunda skall ock södra sidan hålla ett mått av fyra tusen fem hundra alnar och hava tre portar: den första Simeons port, den andra Isaskars port, den tredje Sebulons port.

33 and, on the south side, four thousand and five hundred in measure, with three gates,—the gate of Simeon, one, the gate of Issachar, one, the gate of Zebulun, one;

34 Länsipuolella: neljätuhatta viisisataa, ja portteja kolme: Gaadin portti yksi, Asserin portti toinen ja Naftalin portti kolmas.

34 Västra sidan skall hålla fyra tusen fem hundra alnar och hava tre portar: den första Gads port, den andra Asers port, den tredje Naftali port.

34 on the west side, four thousand and five hundred, their gates, three,—the gate of Gad, one, the gate of Asher, one, the gate of Naphtali, one.

35 Ympäriinsä: kahdeksantoista tuhatta. Ja kaupungin nimi on tästedes oleva: Herra on täällä.

35 Runt omkring skall den hålla aderton tusen alnar. Och stadens namn skall allt framgent vara: Här är HERREN.

35 Round about, eighteen thousand. And, the name of the city, from the day of Yahweh, shall [continue to] be the name thereof.

DANIEL

1 luku

1 Joojakimin, Juudan kuninkaan, kolmantena hallitusvuotena tuli Nebukadnessar, Baabelin kuningas, Jerusalemin edustalle ja piiritti sitä.	1 I Jojakims, Juda konungs, tredje regeringsår kom Nebukadnessar, konungen i Babel, mot Jerusalem och belägrade det.	1 In the third year of the reign of Jehoiakim king of Judah, came Nebuchadnezzar king of Babylon to Jerusalem, and laid siege against it;
2 Ja Herra antoi hänen käsiinsä Joojakimin, Juudan kuninkaan, sekä osan Jumalan huoneen astioita, ja hän vei ne Sinearin maahan, jumalansa huoneeseen. Ja hän vei astiat jumalansa aarrekammioon.	2 Och Herren gav Jojakim, Juda konung, i hans hand, så ock en del av kärlen i Guds hus; och han förde dem till Sinears land, in i sin guds hus. Och kärlen förde han in i sin guds skattkammare.	2 and the Lord gave into his hand Jehoiakim king of Judah, and a part of the vessels of the house of God, and he brought them into the land of Shinar, into the house of his gods,—and, the vessels, brought he into the treasure–house of his gods.
3 Ja kuningas käski ylimmäisen hoviherransa Aspenaan tuoda israelilaisia poikia, jotka olivat kuninkaallista sukua tai ylimysperheistä,	3 Och konungen befallde Aspenas, sin överste hovman, att han skulle av Israels barn taga till sig ynglingar av konungslig släkt eller av förnäm börd,	3 Then did the king give word to Ashpenaz, the chief of his eunuchs,—that he should bring in, of the sons of Israel, even of the seed royal, and of the nobles,
4 nuorukaisia, joissa ei ollut mitään virheä ja jotka olivat kaunismuotoisia, jotka kykenivät käsittämään kaikkea viisautta, olivat terävä-älyisiä ja	4 sådana som icke hade något lyte, utan voro fagra att skåda och utrustade med förstånd till att inhämta allt slags	4 youths in whom was no blemish, but comely of countenance, and skilful in all wisdom, and possessed of knowledge, and able to

hyväoppisia ja jotka olisivat kelvollisia palvelemaan kuninkaan hovissa; heille hänen tuli opettaa kaldealaisten kirjoitusta ja kieltä.

visdom, kloka och läraktiga ynglingar, som kunde bliva dugliga att tjäna i konungens palats; dem skulle han låta undervisa i kaldéernas skrift och tungomål.

impart instruction, and who had vigour in them, to stand in the palace of the king,—and that they should be taught the learning and the tongue of the Chaldeans.

5 Ja kuningas määräsi heille jokapäiväiseksi ravinnoksi ruokaa kuninkaan pöydästä ja viiniä, jota hän itse joi. Niin heitä oli kasvatettava kolme vuotta, ja niiden kuluttua heidän tuli astua kuninkaan palvelukseen.

5 Och konungen bestämde åt dem ett visst underhåll för var dag, av konungens egen mat och av det vin han själv drack, och befallde att man skulle uppfostra dem i tre år; när den tiden vore förliden, skulle de få göra tjänst hos konungen.

5 And the king appointed them the provision of each day upon its day, out of the delicacies of the king and out of the wine which he drank, and so to let them grow three years,—and, at the end thereof, that they should stand before the king.

6 Heidän joukossaan olivat juutalaiset pojat Daniel, Hananja, Miisael ja Asarja.

6 Bland dessa voro nu Daniel, Hananja, Misael och Asarja, av Juda barn.

6 Now there were, among them, out of the sons of Judah, Daniel, Hananiah, Mishael, and Azariah;

7 Ja hoviherrain päällikkö pani heille nimet: Danielille hän pani nimen Beltsassar, Hananjalle nimen Sadrak, Miisaelille nimen Meesak ja Asarjalle nimen Abednego.

7 Men överste hovmannen gav dem andra namn: Daniel kallade han Beltesassar, Hananja Sadrak, Misael Mesak och Asarja Abed-Nego.

7 and the ruler of the eunuchs gave them names,—yea he gave to Daniel the name of Belteshazzar, and to Hananiah of Shadrach, and to Mishael of Meshach, and to Azariah of Abed–nego.

8 Mutta Daniel päätti lujasti olla saastuttamatta itseään kuninkaan pöydän ruualla ja viinillä, jota tämä joi, ja anoi hoviherrain

8 Men Daniel lät sig angeläget vara att icke orena sig med konungens mat eller med vinet som denne

8 But Daniel laid it upon his heart, that he would not defile himself with the delicacies of the king,

päälliköltä, ettei hänen tarvitsisi itseään saastuttaa.

drack av; och han bad överste hovmannen att han icke skulle nödgas orena sig.

nor with the wine which he drank,—therefore sought he of the ruler of the eunuchs, that he might not defile himself.

9 Ja Jumala salli Danielin saada suosion ja armon hoviherrain päällikön edessä.

9 Och Gud lät Daniel finna nåd och barmhärtighet inför överste hovmannen.

9 But, although God had brought Daniel into lovingkindness and tender compassion, before the ruler of the eunuchs,

10 Mutta hoviherrain päällikkö sanoi Danielille: Minä pelkään, että jos herrani, kuningas, joka on määrännyt teidän ruokanne ja juomanne, huomaa teidän kasvonne laihemmiksi kuin muiden ikäistenne nuorukaisten, niin te saatatte minun pääni vaaraan kuninkaan edessä.

10 Men överste hovmannen sade till Daniel: »Jag fruktar att min herre, konungen, som har beställt om eder mat och dryck, då skall finna edra ansikten magrare än de ynglingars som äro jämnåriga med eder, och att I så skolen draga skuld över mitt huvud inför konungen.»

10 yet said the ruler of the eunuchs unto Daniel, I do fear my lord the king, who hath appointed your food and your drink,—for why should he see your faces more sad than those of the youths of your own age? so should ye bring me under the penalty of mine own head unto the king.

11 Silloin Daniel sanoi katsastajalle, jonka hoviherrain päällikkö oli määrännyt pitämään silmällä Danielia, Hananjaa, Miisaelia ja Asarjaa:

11 Då sade Daniel till hovmästaren som av överste hovmannen hade blivit satt till att hava uppsikt över Daniel, Hananja, Misael och Asarja:

11 Then said Daniel, unto the overseer whom the ruler of the eunuchs had appointed over Daniel, Hananiah, Mishael, and Azariah:

12 Koettele palvelijoitasi kymmenen päivää, ja annettakoon meille vihannesruokaa syödäksemme ja vettä juodaksemme.

12 »Gör ett försök med dina tjänare i tio dagar, och låt giva oss grönsaker att äta och vatten att dricka.

12 I pray thee—prove thy servants, ten days,—and let them give us vegetable food, that we may eat, and water that we may

13 Sitten tarkastettakoon sinun edessäsi, miltä me näytämme ja miltä näyttävät ne nuorukaiset, jotka syövät kuninkaan pöydän ruokaa; ja tee sitten palvelijoillesi sen mukaan, mitä silloin havaitset.

13 Sedan må du jämföra vårt utseende med de ynglingars som hava ätit av konungens mat; och efter vad du då anser må du göra med dina tjänare.»

13 then let our countenances be looked upon before thee, and the countenances of the youths who have been eating the delicacies of the king,—and, as thou shalt see, deal thou with thy servants.

14 Ja hän kuuli heitä tässä asiassa ja koetteli heitä kymmenen päivää.

14 Och han lyssnade till denna deras begäran och gjorde ett försök med dem i tio dagar.

14 So then he hearkened unto them, according to this word,—and proved them ten-days;

15 Mutta kymmenen päivän kuluttua havaittiin heidät muodoltaan kauniimmiksi ja ruumiiltaan lihavammiksi kuin yksikään niistä nuorukaisista, jotka söivät kuninkaan pöydän ruokaa.

15 Och efter de tio dagarnas förlopp befunnos de vara fagrare att skåda och stadda vid bättre hull än alla de ynglingar som hade ätit av konungens mat.

15 and, at the end of ten days, their countenances appeared more comely, and fatter in flesh,—than any of the youths who had been eating the delicacies of the king.

16 Ja niin katsastaja jätti pois heille määrätyn ruuan ja heidän juotavansa viinin ja antoi heille vihannesruokaa.

16 Då lät hovmästaren dem allt fortfarande slippa den mat som hade varit bestämd för dem och det vin som de skulle hava druckit, och gav dem grönsaker.

16 Thus it came about that the overseer continued taking away their delicacies, and the wine appointed them to drink,—and kept on giving them vegetable food.

17 Ja Jumala antoi näille neljälle nuorukaiselle taidon käsittää kaikki kirjoitukset ja kaiken viisauden; ja Daniel ymmärsi myös kaikkinaiset näyt ja unet.

17 Åt dessa fyra ynglingar gav nu Gud kunskap och insikt i allt slags skrift och visdom; och Daniel fick förstånd på alla slags

17 And, as for these four youths, God, gave them, knowledge and skill, in all learning and wisdom,—and, Daniel, had discernment, in all

syner och drömmar.

18 Kun sitten ne päivät olivat kuluneet, joiden jälkeen kuningas oli käskenyt tuoda heidät esiin, niin hoviherrain päällikkö toi heidät Nebukadnessarin eteen.

18 Och när den tid var förliden, efter vilken de, enligt konungens befallning, skulle föras fram för honom, blevo de av överste hovmannen förda inför Nebukadnessar

visions and dreams.

18 Now, at the end of the days after which the king had given word to bring them in, then did the ruler of the eunuchs bring them in, before Nebuchadnezzar.

19 Kun nyt kuningas keskusteli heidän kanssaan, ei ollut heidän joukossansa yhtäkään Danielin, Hananjan, Miisaelin ja Asarjan vertaista. Niin he tulivat kuninkaan palvelijoiksi.

19 När då konungen talade med dem, fanns bland dem alla ingen som kunde förliknas med Daniel, Hananja, Misael och Asarja; och de fingo så göra tjänst hos konungen.

19 So then the king, spake with them, and there was not found, from among them all, one like unto Daniel, Hananiah, Mishael, and Azariah,—therefore stood they before the king;

20 Ja kaikissa viisautta ja ymmärrystä vaativissa asioissa, joita kuningas heiltä kyseli, hän havaitsi heidät kymmentä vertaa etevämmiksi kuin kaikki tietäjät ja noidat, mitä koko hänen valtakunnassaan oli.

20 Och närhelst konungen tillfrågade dem i en sak som fordrade vishet i förståndet, fann han dem vara tio gånger klokare än någon av de spåmän och besvärjare som funnos i hela hans rike.

20 and, in any matter of wisdom and discernment as to which the king, enquired of them, he found them ten times better than all the sacred scribes—the magicians, who were in all his realm.

21 Ja Daniel oli siellä kuningas Kooreksen ensimmäiseen vuoteen asti.

21 Och Daniel fortfor så intill konung Kores' första regeringsår.

21 Now Daniel continued, until the first year of Cyrus the king.

2 luku

1 Nebukadnessarin toisena hallitusvuotena näki Nebukadnessar unia, ja

1 I sitt andra regeringsår hade Nebukadnessar

1 And, in the second year of the reign of Nebuchadnezzar,

hänen mielensä oli levoton eikä hän enää saanut unta.

drömmar av vilka han blev orolig till sinnes, och sömnen vek bort ifrån honom.

Nebuchadnezzar dreamed dreams,—and his spirit, was troubled, and, his sleep, had gone from him.

2 Silloin kuningas käski kutsua tietäjät ja noidat, velhot ja kaldealaiset ilmoittamaan kuninkaalle hänen unensa; ja he tulivat ja astuivat kuninkaan eteen.

2 Då lät konungen tillkalla sina spåmän, besvärjare, trollkarlar och kaldéer, för att de skulle giva konungen till känna vad han hade drömt, och de kommo och trädde fram för konungen.

2 So the king gave word to call for the sacred scribes and for the magicians, and for the users of incantations, and for the Chaldeans, that they might tell the king his dreams,—they came in therefore, and stood before the king.

3 Ja kuningas sanoi heille: Minä olen nähnyt unen, ja mieleni on levoton, kunnes saan tietää sen unen.

3 Och konungen sade till dem: »Jag har haft en dröm, och jag är orolig till sinnes och ville veta vad jag har drömt.»

3 And the king, said to them, A dream, have I dreamed,—and my spirit is troubled to know the dream.

4 Silloin kaldealaiset puhuivat kuninkaalle araminkielellä: Eläköön kuningas iankaikkisesti! Sano uni palvelijoillesi, niin me ilmoitamme sen selityksen.

4 Då talade kaldéerna till konungen på arameiska: »Må du leva evinnerligen, o konung! Förtälj drömmen för dina tjänare, så skola vi meddela uttydningen.»

4 Then spake the Chaldeans to the king, in Aramaic,—O king, to the ages, live! Tell the dream to thy servants, and, the interpretation, we will declare.

5 Kuningas vastasi ja sanoi kaldealaisille: Tämä minun sanani on peruuttamaton: Ellette ilmoita minulle unta ja sen selitystä, niin teidät hakataan kappaleiksi ja teidän talonne tehdään soraläjiksi.

5 Konungen svarade och sade till kaldéerna: »Nej, mitt orygglіga beslut är, att om I icke sägen mig drömmen och dess uttydning, skolen I huggas i stycken, och edra hus skola göras till platser

5 The king answered and said to the Chaldeans, The word from me, is unalterable: If ye shall not make known to me the dream and the interpretation thereof, ye shall be cut in

för orenlighet.

6 Mutta jos te ilmoitatte minulle unen ja sen selityksen, niin te saatte minulta lahjoja ja antimia ja suuren kunnian. Sentähden ilmoittakaa minulle uni ja sen selitys.

6 Men om I meddelen drömmen och dess uttydning, så skolen I få gåvor och skänker och stor ära av mig. Meddelen mig alltså nu drömmen och dess uttydning.»

7 He vastasivat toistamiseen ja sanoivat: Kuningas sanokoon unen palvelijoilleen, niin me ilmoitamme sen selityksen.

7 De svarade för andra gången och sade: »Konungen må förtälja drömmen för sina tjänare, så skola vi meddela uttydningen.»

8 Kuningas vastasi ja sanoi: Minä huomaan selvästi, että te vain koetatte voittaa aikaa, koska näette peruuttamattomaksi tämän minun sanani,

8 Konungen svarade och sade: »Jag märker nogsamt att I viljen vinna tid, eftersom I sen att mitt beslut är orygglig,

9 että ellette ilmoita minulle unta, on teillä edessä vain yksi tuomio. Sillä te olette sopineet keskenänne, että puhutte minun edessäni valheellista ja turmiollista puhetta toivoen, että aika muuttuu. Sentähden sanokaa minulle uni; silloin minä tiedän, että te osaatte ilmoittaa minulle selityksen siihen.

9 att om I icke sägen mig drömmen, domen över eder icke kan bliva annat än en. Ja, I haven kommit överens om att inför mig föra lögnaktigt och bedrägligt tal, i hopp att tiderna skola förändra sig. Sägen mig alltså nu vad jag har drömt, så märker

pieces, and, your houses, into a dunghill, shall be turned;

6 but, if, the dream and the interpretation thereof, ye will declare, gifts and a present and great dignity, shall ye receive from before me,—therefore, the dream and the interpretation thereof, declare ye unto me.

7 They answered again and said,—Let, the king, tell, the dream, to his servants, and, the interpretation thereof, we will declare.

8 The king answered and said, Of a certainty, I know, that, time, ye, would gain,—merely because ye see that, unalterable, from me, is the word:

9 That, if, the dream, ye shall not make known to me, one and the same, is the decree, and, a lying and wicked word, have ye agreed to speak before me, that meanwhile the time may be changed,—therefore, the dream, tell ye me, so shall I

jag att I ock kunnen meddela mig uttydningen därpå.»

10 Kaldealaiset vastasivat kuninkaan edessä ja sanoivat: Ei ole maan päällä ihmistä, joka kykenisi selittämään sen, mitä kuningas sanoi. Eikä yksikään suuri ja voimallinen kuningas ole koskaan vaatinut tämänkaltaista asiaa keneltäkään tietäjältä, noidalta tai kaldealaiselta.

10 Då svarade kaldéerna konungen och sade: »Det finnes ingen människa på jorden, som förmår meddela konungen det som han vill veta; aldrig har ju heller någon konung, huru stor och mäktig han än var, begärt sådant som detta av någon spåman eller besvärjare eller kaldé.

11 Sillä asia, jota kuningas vaatii, on vaikea, eikä ole ketään, joka voisi sen kuninkaalle selittää, paitsi jumalat, joiden asuinsija ei ole ihmisten tykönä.

11 Ty det som konungen begär är alltför svårt, och ingen finnes, som kan meddela konungen det, förutom gudarna; och de hava icke sin boning ibland de dödliga.

12 Tästä kuningas suuttui ja julmistui kovin ja käski tappaa kaikki Baabelin viisaat.

12 Då blev konungen vred och mycket förtörnad och befallde att man skulle förgöra alla de vise i Babel.

13 Kun tästä oli käsky annettu ja viisaat piti tapettaman, etsittiin Danielia ja hänen tovereitaan tapettaviksi.

13 När alltså påbudet härom hade blivit utfärdat och man skulle döda de vise, sökte man ock efter Daniel och hans medbröder för att

know that, the interpretation thereof, ye can declare for me.

10 The Chaldeans answered before the king and said, There is not a man upon the earth, who can declare, the matter of the king,—although indeed, there is no king, chief ruler who, a thing like this, hath asked of any sacred scribe or magician or Chaldean;

11 and, the thing which the king hath asked, is difficult, and, none other, is there, who can declare it before the king,—saving the gods whose dwelling is, not with flesh.

12 For this cause, the king, was provoked and exceedingly indignant,—and gave word to destroy all the wise men of Babylon;

13 and, the decree, went forth, that, the wise men, should be slain,—and they sought Daniel and his companions that they might be slain.

döda dem.

14 Silloin Daniel antoi viisaan ja taitavan vastauksen Arjokille, kuninkaan henkivartioväen päällikölle, joka oli lähtenyt tappamaan Baabelin viisaita.

14 Då vände sig Daniel med kloka och förståndiga ord till Arjok, översten för konungens drabanter, vilken hade dragit ut för att döda de vise i Babel.

14 Immediately, Daniel, made answer with prudence and discretion, to Arioch, chief of the executioners of the king,—who had come forth to slay the wise men of Babylon:

15 Hän vastasi ja sanoi Arjokille, kuninkaan päällikölle: Miksi on kuningas antanut niin ankaran käskyn? Silloin Arjok kertoi Danielille asian.

15 Han tog till orda och frågade Arjok, konungens hövitsman: »Varför har detta stränga påbud blivit utfärdat av konungen?» Då omtalade Arjok för Daniel vad som var på färde.

15 he began to speak and said to Arioch the king's captain,—For what cause, is the decree raging forth from before the king? Then did Arioch make the matter known unto Daniel.

16 Niin Daniel meni palatsiin ja pyysi kuningasta antamaan hänelle aikaa, että hän saisi ilmoittaa kuninkaalle selityksen.

16 Och Daniel gick in och bad konungen att tid måtte beviljas honom, så skulle han meddela konungen uttydningen.

16 So Daniel entered in, and desired of the king,—that, an appointed time, he would give him, and then, the interpretation, he would declare unto the king.

17 Sitten Daniel meni kotiinsa ja kertoi asian tovereillensa Hananjalle, Miisaelille ja Asarjalle

17 Därefter gick Daniel hem och omtalade för Hananja, Misael och Asarja, sina medbröder, vad som var på färde,

17 Then Daniel, to his own house, departed,—and, to Hananiah, Mishael, and Azariah, his companions, made the matter known;

18 kehoittaen heitä rukoilemaan armoa taivaan Jumalalta tämän salatun asian tähden, ettei Danielia ja hänen tovereitansa

18 och han uppmanade dem att bedja himmelens Gud om förbarmande, så att denna hemlighet

18 that, tender compassion, they might seek from before the God of the heavens, concerning this secret,–

tapettaisi muiden Baabelin viisaitten kanssa.

bleve uppenbarad, på det att icke Daniel och hans medbröder måtte förgöras tillika med de övriga vise Babel.

–that Daniel and his companions, might not be destroyed, with the rest of the wise men of Babylon.

19 Silloin salaisuus ilmoitettiin Danielille yöllisessä näyssä. Niin Daniel kiitti taivaan Jumalaa.

19 Då blev hemligheten uppenbarad för Daniel i en syn om natten. Och Daniel lovade himmelens Gud därför;

19 Then, unto Daniel—in a vision of the night, the secret was revealed,—whereupon, Daniel, blessed the God of the heavens:

20 Daniel lausui ja sanoi: Olkoon Jumalan nimi kiitetty iankaikkisesta iankaikkiseen, sillä hänen on viisaus ja voima.

20 Daniel hov upp sin röst och sade: »Lovat vare Guds namn från evighet till evighet! Ty vishet och makt höra honom till.

20 Daniel responded, and said, Let the name of God be blessed from age to age,—in that wisdom and might, to him belong;

21 Hän muuttaa ajat ja hetket, hän syöksee kuninkaat vallasta ja korottaa kuninkaat valtaan, hän antaa viisaille viisauden ja taidollisille ymmärryksen.

21 Han låter tider och stunder omskifta, han avsätter konungar och tillsätter konungar, han giver åt de visa deras vishet och åt de förståndiga deras förstånd.

21 And, he, changeth times and seasons, removeth kings, and setteth up kings,—giving wisdom to the wise, and knowledge to them who are skilled in understanding:

22 Hän paljastaa syvät ja salatut asiat, hän tietää, mitä pimeydessä on, ja valkeus asuu hänen tykönänsä.

22 Han uppenbarar det som är djupt och förborgat, han vet vad i mörkret är, och hos honom bor ljuset.

22 He, revealeth the deep things, and the hidden,—knoweth what is in the darkness, and, light, with him, doth dwell.

23 Sinua, minun isieni Jumala, minä kiitän ja ylistän siitä, että olet antanut minulle viisauden ja voiman ja että nyt annoit minun tietää, mitä me sinulta rukoilimme. Sillä

23 Dig, mina fäders Gud, tackar och prisar jag för att du har givit mig vishet och förmåga, och för att du nu har uppenbarat för mig det vi bådo

23 Unto the, O God of my fathers, do I render thanks and praise, in that, wisdom and might, thou hast given unto me,—yea, already, hast thou made known

sinä annoit meidän tietää kuninkaan asian.

dig om; ty det som konungen ville veta har du uppenbarat för oss.»

to me that which we desired of thee, for, the matter of the king, hast thou made known unto us.

24 Sitten Daniel meni Arjokin tykö, jolla oli kuninkaan määräys tappaa Baabelin viisaat. Hän meni ja sanoi hänelle näin: Älä tapa Baabelin viisaita; vie minut kuninkaan eteen, niin minä ilmoitan kuninkaalle selityksen.

24 I följd härav gick Daniel in till Arjok, som av konungen hade fått befallning att förgöra de vise i Babel; han gick åstad och sade till honom så: »De vise i Babel må du icke förgöra. För mig in till konungen, så skall jag meddela konungen uttydningen.»

24 Therefore, Daniel entered in unto Arioch, whom the king had appointed to destroy the wise men of Babylon,—he went in, and, thus, he said unto him, The wise men of Babylon, do not thou destroy, bring me in before the king, and, the interpretation––unto the king, will I declare.

25 Silloin Arjok vei kiiruusti Danielin kuninkaan eteen ja sanoi tälle näin: Minä olen löytänyt juutalaisten pakkosiirtolaisten joukosta miehen, joka ilmoittaa kuninkaalle selityksen.

25 Då förde Arjok med hast Daniel inför konungen och sade till honom så: »Jag har bland de judiska fångarna funnit en man som kan säga konungen uttydningen.»

25 Thereupon, Arioch—with haste, brought in Daniel before the king,—and, thus, he said to him—I have found a man of the sons of the exile of Judah, who, the interpretation—unto the king, will make known.

26 Kuningas vastasi ja sanoi Danielille, jonka nimenä oli Beltsassar: Voitko sinä ilmoittaa minulle unen, jonka minä näin, ja sen selityksen?

26 Konungen svarade och sade till Daniel, som hade fått namnet Beltesassar: »Förmår du säga mig den dröm som jag har haft och dess uttydning?»

26 The king answered and said unto Daniel, whose name was Belteshazzar,—Art thou able to make known unto me the dream which I have seen, and the interpretation thereof?

27 Daniel vastasi

27 Daniel svarade

27 Daniel answered

kuninkaalle ja sanoi: Salaisuutta, jonka kuningas tahtoo tietää, eivät viisaat, noidat, tietäjät eivätkä tähtienselittäjät voi ilmoittaa kuninkaalle.

konungen och sade: »Den hemlighet som konungen begär att få veta kunna inga vise, besvärjare, spåmän eller stjärntydare meddela konungen.

before the king, and said,—The secret which the king hath asked, the wise men, the magicians, the sacred scribes, the astrologers, are not able to declare unto the king;

28 Mutta on Jumala taivaassa; hän paljastaa salaisuudet ja ilmoittaa kuningas Nebukadnessarille, mitä on tapahtuva aikojen lopussa. Tämä on sinun unesi, sinun pääsi näky, joka sinulla oli vuoteessasi.

28 Men det finnes en Gud i himmelen, som kan uppenbara hemligheter, och han har låtit konung Nebukadnessar veta vad som skall ske i kommande dagar. Detta var din dröm och den syn du hade på ditt läger:

28 but there is a God in the heavens, who revealeth secrets, and hath made known to King Nebuchadnezzar, what shall come to pass, in the afterpart of the days: Thy dream and the visions of thy head upon thy bed, are, these:—

29 Kun sinä, kuningas, olit vuoteessasi, nousi mieleesi ajatus, mitä tämän jälkeen on tapahtuva; ja hän, joka paljastaa salaisuudet, ilmoitti sinulle, mitä tapahtuva on.

29 När du, o konung, låg på ditt läger, uppstego hos dig tankar på vad som skall ske i framtiden; och han som uppenbarar hemligheter lät dig veta vad som skall ske.

29 As for thee, O king, thy thoughts upon thy bed, arose regarding what should come to pass hereafter; and, he that revealeth secrets, made known to thee what shall come to pass.

30 Ja tämä salaisuus on paljastettu minulle, ei oman viisauteni voimasta, ikäänkuin minulla olisi sitä enemmän kuin kenelläkään muulla ihmisellä, vaan sentähden että selitys ilmoitettaisiin kuninkaalle ja sinä saisit selville sydämesi ajatukset.

30 Och för mig har denna hemlighet blivit uppenbarad, icke i kraft av någon vishet som jag äger framför alla andra levande varelser, utan på det att uttydningen må bliva kungjord för konungen, så att du

30 But, as for me—not for any wisdom that is in me, more than any of the living, is, this secret, revealed to me,—therefore, it is in order that, the interpretation—unto the king, they should make known, and that, the

förstår ditt hjärtas tankar.

thoughts of thy heart, thou shouldst get to know.

31 Sinä näit, kuningas, katso, oli iso kuvapatsas. Se kuvapatsas oli suuri, ja sen kirkkaus oli ylenpalttinen. Se seisoi sinun edessäsi, ja se oli hirvittävä nähdä.

31 Du, o konung, såg i din syn en stor bildstod stå framför dig, och den stoden var hög och dess glans övermåttan stor, och den var förskräcklig att skåda.

31 As for thee, O king, thou wast looking, when lo! a great image, this image, being mighty, and the brightness thereof surpassing, was standing before thee,—and, the appearance thereof, was terrible.

32 Kuvan pää oli parasta kultaa, sen rinta ja käsivarret hopeata, sen vatsa ja lanteet vaskea.

32 Bildstodens huvud var av bästa guld, dess bröst och armar voro av silver, dess buk och länder av koppar; dess ben voro av järn,

32 As for this image, its head, was of fine gold, its breast and its arms, were of silver,—its belly and its thighs, of bronze;

33 Sen sääret olivat rautaa, sen jalat osaksi rautaa, osaksi savea.

33 dess fötter delvis av järn och delvis av lera.

33 its legs, of iron,—and, its feet, part of them, of iron, and, part of them, of clay.

34 Sinun sitä katsellessasi irtautui kivilohkare - ei ihmiskäden voimasta - ja iski kuvapatsasta jalkoihin, jotka olivat rautaa ja savea, ja murskasi ne.

34 Medan du nu betraktade den, blev en sten lösriven, dock icke genom människohänder, och den träffade bildstoden på fötterna, som voro av järn och lera, och krossade dem.

34 Thou didst look, until that a stone tare itself away, not by the aid of hands, and smote the image upon its feet, which were of iron and clay,—and they were broken in pieces.

35 Silloin musertuivat yhdellä haavaa rauta, savi, vaski, hopea ja kulta, ja niiden kävi kuin akanain kesäisillä puimatantereilla: tuuli vei ne, eikä niistä

35 Då blev på en gång alltsammans krossat, järnet, leran, kopparen, silvret och guldet, och det blev såsom agnar på en tröskloge om

35 Then were broken in pieces at once, the iron, the clay, the bronze, the silver, and the gold, and became like chaff out of the

löydetty jälkeäkään. Mutta kivestä, joka oli kuvapatsaan murskannut, tuli suuri vuori, ja se täytti koko maan.

sommaren, och vinden förde bort det, så att man icke mer kunde finna något spår därav. Men av stenen som hade träffat bildstoden blev ett stort berg, som uppfyllde hela jorden.

summer threshing-floors, and the wind, carried them away, and, no place, was found for them,—but, the stone that smote the image, became a mighty rock, and filled all the land.

36 Tämä oli se uni, ja nyt sanomme kuninkaalle sen selityksen.

36 Detta var drömmen; och vi vilja nu säga konungen uttydningen:

36 This, is the dream, and, the interpretation thereof, we will tell before the king.

37 Sinä, kuningas, olet kuningasten kuningas, jolle taivaan Jumala on antanut vallan, voiman, väkevyyden ja kunnian

37 Du, o konung, konungarnas konung, åt vilken himmelens Gud har givit rike, väldighet, makt och ära,

37 Thou, O king, art the king of kings,—for, the God of the heavens, hath given unto thee, the kingship, the might, the power and the dignity;

38 ja jonka käteen hän on antanut ihmiset, missä ikinä heitä asuu, ja kedon eläimet ja taivaan linnut, asettaen sinut kaikkien niiden valtiaaksi: sinä olet se kultainen pää.

38 och i vilkens hand han har givit människors barn och djuren på marken och fåglarna under himmelen, varhelst varelser bo, och som han har satt till herre över allasammans, du är det gyllene huvudet.

38 and, wheresoever the sons of men do dwell, the wild beasts of the field and the birds of the heavens, hath he given into thy hand, and hath made thee ruler over them all. Thou, art the head of gold.

39 Mutta sinun jälkeesi nousee toinen valtakunta, joka on halvempi kuin sinun; ja sitten kolmas valtakunta, joka on vaskea ja joka hallitsee kaikkea maata.

39 Men efter dig skall uppstå ett annat rike, ringare än ditt, och därefter ännu ett tredje rike, ett som är av koppar, och det skall råda över hela jorden.

39 And, after thee, shall arise another kingdom, inferior to thee,—and another—a third kingdom, of bronze, which shall bear rule throughout all the earth.

40 Ja neljäs valtakunta on

40 Ett fjärde rike skall

40 And, the fourth

tuleva, luja kuin rauta; niinkuin rauta musertaa ja särkee kaiken, niinkuin rauta murskaa, niin se on musertava ja murskaava ne kaikki.

ock uppstå och vara starkt såsom järn, ty järnet krossar och sönderslår ju allt; och såsom järnet förstör allt annat, så skall ock detta krossa och förstöra.

kingdom, shall be hard as iron,—in like manner as iron breaketh in pieces and crusheth all things,—even as iron which bringeth to ruins all these, shall it break in pieces and bring to ruins.

41 Ja että sinä näit jalkain ja varvasten olevan osittain savenvalajan savea, osittain rautaa, se merkitsee, että se on oleva hajanainen valtakunta; kuitenkin on siinä oleva raudan lujuutta, niinkuin sinä näit rautaa olevan saven seassa.

41 Men att du såg fötterna och tårna vara delvis av krukmakarlera och delvis av järn, det betyder att det skall vara ett söndrat rike, dock så att det har något av järnets fasthet, ty du såg ju järn vara där, blandat med lerjord.

41 And, whereas thou sawest the feet and the toes, part of them of potter's clay, and part of them of iron, the kingdom, shall be, divided, and, of the hardness of the iron, shall there be in it,—forasmuch as thou sawest, the iron, combined with the miry clay;

42 Ja että jalkojen varpaat olivat osaksi rautaa, osaksi savea, se merkitsee, että osa sitä valtakuntaa on oleva luja, osa sitä on oleva hauras.

42 Och att tårna på fötterna voro delvis av järn och delvis av lera, det betyder att riket skall vara delvis starkt och delvis svagt.

42 and, the toes of the feet, part of them, iron, and, part, of clay,—some part of the kingdom, shall be strong, but, a part thereof, shall be brittle;

43 Että sinä näit rautaa olevan saven seassa, se merkitsee, että vaikka ne sekaantuvat toisiinsa ihmissiemenellä, ne eivät yhdisty toinen toiseensa, niinkuin ei rautakaan sekaannu saveen.

43 Och att du såg järnet vara blandat med lerjord, det betyder att väl en beblandning där skall äga rum genom människosäd, men att delarna likväl icke skola hålla ihop med

43 and, whereas thou sawest, the iron, combined with the miry clay, they shall be combined with the seed of men, but shall not cleave firmly one to another,—lo! as iron is not to be combined

varandra, lika litet som järn kan förbinda sig med lera.

with clay.

44 Mutta niiden kuningasten päivinä on taivaan Jumala pystyttävä valtakunnan, joka on kukistumaton iankaikkisesti ja jonka valtaa ei toiselle kansalle anneta. Se on musertava kaikki ne muut valtakunnat ja tekevä niistä lopun, mutta se itse on pysyvä iankaikkisesti,

44 Men i de konungarnas dagar skall himmelens Gud upprätta ett rike som aldrig i evighet skall förstöras och vars makt icke skall bliva överlämnad åt något annat folk. Det skall krossa och göra en ände på alla dessa andra riken, men självt skall det bestå evinnerligen;

44 And, in the days of those kings, shall the God of the heavens, set up, a kingdom which, to the ages, shall not be destroyed, and, the kingdom, to another people, shall not be left,—it shall break in pieces and make an end of all these kingdoms, but, itself, shall stand to the ages.

45 niinkuin sinä näit, että kivilohkare irtautui vuoresta - ei ihmiskäden voimasta - ja murskasi raudan, vasken, saven, hopean ja kullan. Suuri Jumala on ilmoittanut kuninkaalle, mitä tämän jälkeen on tapahtuva. Ja uni on tosi ja sen selitys luotettava.

45 ty du såg ju att en sten blev lösriven från berget, dock icke genom människohänder, och att den krossade järnet, kopparen, leran, silvret och guldet. Så har en stor Gud uppenbarat för konungen vad som skall ske i framtiden, och drömmen är viss, och dess uttydning är tillförlitlig.»

45 Forasmuch as thou sawest that, out of the rock, a stone tare itself away, but not with hands, and brake in pieces the clay, the iron, the bronze, the silver and the gold, the mighty God, hath made known to the king what shall come to pass hereafter. Exact then is the dream, and trusty its interpretation.

46 Silloin kuningas Nebukadnessar lankesi kasvoillensa ja kumartui maahan Danielin edessä ja käski uhrata hänelle ruokauhria ja suitsutusta.

46 Då föll konung Nebukadnessar på sitt ansikte och tillbad inför Daniel, och befallde att man skulle offra åt honom spisoffer och rökoffer.

46 Then, King Nebuchadnezzar, fell upon his face, and, unto Daniel, paid adoration; and, a present and sweet odours, gave he word

to pour out unto him.

47 Kuningas vastasi Danielille ja sanoi: Totisesti on teidän Jumalanne jumalien Jumala ja kuningasten herra ja se, joka paljastaa salaisuudet; sillä sinä olet voinut paljastaa tämän salaisuuden.

47 Och konungen svarade Daniel och sade: »I sanning, eder Gud är en Gud över andra gudar och en herre över konungar och en uppenbarare av hemligheter, eftersom du har kunnat uppenbara denna hemlighet.»

47 The king answered Daniel, and said—Of a truth, your God, is a God of gods, and a Lord of kings, and a Revealer of secrets,—seeing thou wast able to reveal this secret.

48 Sitten kuningas korotti Danielin ja antoi hänelle paljon suuria lahjoja ja asetti hänet koko Baabelin maakunnan herraksi ja kaikkien Baabelin viisaitten ylimmäiseksi päämieheksi.

48 Därefter upphöjde konungen Daniel och gav honom många stora skänker och satte honom till herre över hela Babels hövdingdöme och till högste föreståndare för alla de vise i Babel.

48 Then, the king, exalted, Daniel, and, many large presents, gave he unto him, and set him to be ruler over all the province of Babylon,—and chief of the nobles, over all the wise men of Babylon.

49 Ja Danielin anomuksesta kuningas antoi Sadrakin, Meesakin ja Abednegon hoitoon Baabelin maakunnan hallinnon. Mutta Daniel jäi kuninkaan hoviin.

49 Och på Daniels bön förordnade konungen Sadrak, Mesak och Abed-Nego att förvalta Babels hövdingdöme; men Daniel själv stannade vid konungens hov.

49 And, Daniel, desired of the king, and he appointed—over the business of the province of Babylon—Shadrach, Meshach, and Abed–nego,—but, Daniel himself, was in the gate of the king.

3 luku

Nebukadnessar teetti kultaisen kuvapatsaan, jonka korkeus oli kuusikymmentä kyynärää ja leveys kuusi kyynärää, ja

1 Konung Nebukadnessar lät göra en gyllene bildstod, sextio alnar hög och sex alnar

1 Nebuchadnezzar the king, made an image of gold, the height thereof, sixty cubits, the breadth thereof, six

pystytti sen Duuran lakeudelle Baabelin maakuntaan.

2 Ja kuningas Nebukadnessar lähetti kokoamaan satraapit, maaherrat, käskynhaltijat, neuvonantajat, aarteiden hoitajat, lainoppineet, tuomarit ja kaikki muut maakuntain virkamiehet, että he tulisivat sen kuvapatsaan vihkiäisiin, jonka kuningas Nebukadnessar oli pystyttänyt.

3 Silloin kokoontuivat satraapit, maaherrat, käskynhaltijat, neuvonantajat, aarteiden hoitajat, lainoppineet, tuomarit ja kaikki muut maakuntain virkamiehet sen kuvapatsaan vihkiäisiin, jonka kuningas Nebukadnessar oli pystyttänyt, ja he asettuivat sen kuvapatsaan eteen, jonka kuningas Nebukadnessar oli pystyttänyt.

4 Ja kuuluttaja huusi voimallisesti: Teille, kansat, sukukunnat ja kielet,

bred; den lät han ställa upp på Duraslätten i Babels hövdingdöme.
2 Och konung Nebukadnessar sände åstad och lät församla satraper, landshövdingar och ståthållare, fogdar, skattmästare, domare, lagtolkare och alla andra makthavande i hövdingdömena, för att de skulle komma till invigningen av den bildstod som konung Nebukadnessar hade låtit ställa upp.
3 Då församlade sig satraperna, landshövdingarna och ståthållarna, fogdarna, skattmästarna, domarna, lagtolkarna och alla andra makthavande i hövdingdömena till invigningen av den bildstod som konung Nebukadnessar hade låtit ställa upp och när de så stodo framför den bildstod som Nebukadnessar hade låtit ställa upp,
4 utropade en härold med hög röst: »Detta vare eder befallt, I folk

cubits,—he set it up in the valley of Dura, in the province of Babylon.
2 And, Nebuchadnezzar the king, sent to gather together the satraps, the nobles and the pashas, the chief judges, the treasurers, the judges, the lawyers, and all the rulers of the province,—to come to the dedication of the image, which Nebuchadnezzar the king, had set up.
3 Then were gathered together, the satraps, the nobles and the pashas, the chief judges, the treasurers, the judges, the lawyers, and all the rulers of the province, to the dedication of the image, which Nebuchadnezzar the king had set up,—and they stood before the image, which Nebuchadnezzar, had set up.

4 And, the herald, proclaimed aloud,—To you, is given the word,

julistetaan:

5 heti kun te kuulette torvien, huilujen, kitarain, harppujen, psalttarien, säkkipillien ja kaikkinaisten muiden soittimien äänen, langetkaa maahan ja kumartaen rukoilkaa kultaista kuvapatsasta, jonka kuningas Nebukadnessar on pystyttänyt.

6 Mutta joka ei lankea maahan ja kumarra, se heitetään sillä hetkellä tuliseen pätsiin.

7 Sentähden, heti kun kaikki kansat kuulivat torvien, huilujen, kitarain, harppujen, psalttarien, säkkipillien ja kaikkinaisten muiden soittimien äänen, lankesivat kaikki kansat, sukukunnat ja kielet maahan ja kumartaen rukoilivat kultaista kuvapatsasta, jonka kuningas Nebukadnessar oli pystyttänyt.

8 Silloin astui heti kaldealaisia miehiä esiin syyttämään juutalaisia.

9 He lausuivat ja sanoivat

och stammar och tungomål:
5 När I hören ljudet av horn, pipor, cittror, sambukor, psaltare, säckpipor och allahanda andra instrumenter, skolen I falla ned och tillbedja den gyllene bildstod som konung Nebukadnessar har låtit ställa upp.

6 Men den som icke faller ned och tillbeder, han skall i samma stund kastas i den brinnande ugnen.»
7 Så snart nu allt folket hörde ljudet av horn, pipor, cittror, sambukor, psaltare och allahanda andra instrumenter, föllo de alltså ned, alla folk och stammar och tungomål, och tillbådo den gyllene bildstod som konung Nebukadnessar hade låtit ställa upp.

8 Men strax därefter kommo några kaldeiska män fram och anklagade judarna.
9 De togo till orda

O ye peoples, races, and tongues:
5 At what time ye shall hear the sound of the horn, the pipe, the lyre, the harp, the psaltery, the bagpipes, and all kinds of instruments of music, ye shall fall down and adore the image of gold, which Nebuchadnezzar the king hath set up;
6 and, whosoever shall not fall down and adore, shall, instantly, be cast into the burning furnace of fire.
7 Wherefore, at the same time—when all the peoples heard the sound of the horn, the pipe, the lyre, the harp, the psaltery, and all kinds of instruments of music, they were falling down—even all the peoples, the races, and the tongues,—adoring the image of gold, which Nebuchadnezzar the king, had set up.
8 Wherefore, at the same time, drew near certain Chaldeans,—and accused the Jews:
9 they spake, and

kuningas Nebukadnessarille: Kuningas eläköön iankaikkisesti!

och sade till konung Nebukadnessar: Må du leva evinnerligen, o konung!

said, to Nebuchadnezzar the king: O king! for ages, live!

10 Sinä, kuningas, olet antanut käskyn, että jokainen, joka kuulee torvien, huilujen, kitarain, harppujen, psalttarien, säkkipillien ja kaikkinaisten muiden soittimien äänen, langetkoon maahan ja kumartaen rukoilkoon kultaista kuvapatsasta,

10 Du, o konung, har givit befallning att alla människor, när de hörde ljudet av horn, pipor, cittror, sambukor, psaltare, säckpipor och allahanda andra instrumenter, skulle falla ned och tillbedja den gyllene bildstoden,

10 Thou thyself, O king, hast made a decree, that, any man who shall hear the sound of the horn, the pipe, the lyre, the harp, the psaltery and the bagpipes, and all kinds of instruments of music, shall fall down and adore the image of gold;

11 ja että joka ei lankea maahan ja kumarra, se heitetään tuliseen pätsiin.

11 och att var och en som icke fölle ned och tillbåde skulle kastas i den brinnande ugnen.

11 and, whosoever shall not fall down and adore, shall be cast into the burning furnace of fire.

12 On juutalaisia miehiä, joiden hoitoon sinä olet antanut Baabelin maakunnan hallinnon, Sadrak, Meesak ja Abednego: nämä miehet eivät välitä sinun käskystäsi, kuningas; he eivät palvele sinun jumaliasi eivätkä kumartaen rukoile kultaista kuvapatsasta, jonka sinä olet pystyttänyt.

12 Men nu äro här några judiska män, Sadrak, Mesak och Abed-Nego, vilka du har förordnat att förvalta Babels hövdingdöme. Dessa män hava icke aktat på dig, o konung. De dyrka icke dina gudar; och den gyllene bildstod som du har låtit ställa upp tillbedja de icke.»

12 There are certain Jews whom thou hast set over the business of the province of Babylon, Shadrach, Meshach, and Abed–nego,—these men, have made thee, O king, of no account, thy god, they serve not, and, the image of gold which thou hast set up, do they not adore.

13 Silloin Nebukadnessar vihan vimmassa käski tuoda Sadrakin, Meesakin ja Abednegon. Kun nämä

13 Då befallde Nebukadnessar i vrede och förbittring att man skulle föra fram

13 Then, Nebuchadnezzar—with anger and wrath, gave word to bring

miehet oli tuotu kuninkaan eteen,

14 lausui Nebukadnessar ja sanoi heille: Aivanko tahallanne te, Sadrak, Meesak ja Abednego, ette tahdo palvella minun jumalaani ettekä kumartaen rukoilla kultaista kuvapatsasta, jonka minä olen pystyttänyt?

15 Nyt, jos te siinä silmänräpäyksessä, kun kuulette torvien, huilujen, kitarain, harppujen, psalttarien, säkkipillien ja kaikkinaisten muiden soittimien äänen, olette valmiit lankeamaan maahan ja kumartaen rukoilemaan kuvapatsasta, jonka minä olen teettänyt, niin hyvä! Mutta ellette kumarra, niin teidät heti paikalla heitetään tuliseen pätsiin; ja kuka on se jumala, joka pelastaa teidät minun kädestäni?

16 Sadrak, Meesak ja Abednego vastasivat ja sanoivat kuninkaalle: Nebukadnessar! Ei ole tarpeellista meidän vastata sinulle tähän sanaakaan.

Sadrak, Mesak och Abed-Nego. Och när man hade fört fram männen inför konungen,

14 talade Nebukadnessar till dem och sade: »Är det av förakt som I, Sadrak, Mesak och Abed-Nego, icke dyrken mina gudar och icke tillbedjen den gyllene bildstod som jag har låtit ställa upp?

15 Välan, allt må vara gott, om I ären redo, att när I hören ljudet av horn, pipor, cittror, sambukor, psaltare, säckpipor och allahanda andra instrumenter, falla ned och tillbedja den bildstod som jag har låtit göra. Men om I icke tillbedjen, då skolen I i samma stund bliva kastade i den brinnande ugnen; och vilken är väl den gud som då kan rädda eder ur min hand?»

16 Då svarade Sadrak, Mesak och Abed-Nego och sade till konungen: »O Nebukadnessar, vi behöva icke giva dig något svar på detta.

Shadrach, Meshach, and Abed–nego, then, these men, brought they before the king.

14 Nebuchadnezzar spake and said unto them, Is it, with design, O Shadrach, Meshach, and Abed–nego,—that, my god, ye are not serving, and, the image which I have set up, are not adoring?

15 Now, if ye be ready, at what time ye shall hear the sound of the cornet, the pipe, the lyre, the harp, the psaltery and the bagpipes, and all the instruments of music, ye shall fall down and adore the image which I have made, but, if ye shall not adore, instantly, shall ye be cast into the midst of the burning furnace of fire,—and who is the god that shall deliver you out of my hands?

16 Shadrach, Meshach, and Abed–nego answered, and said to the king: O Nebuchadnezzar! we are not accounting it

needful, concerning this, to answer thee.

17 Jos niin käy, voi meidän Jumalamme kyllä pelastaa meidät tulisesta pätsistä, ja hän pelastaa myös sinun kädestäsi, kuningas.

17 Om vår Gud, den som vi dyrka, förmår rädda oss, så skall han ock rädda oss ur den brinnande ugnen och ur din hand, o konung.

17 If it is, our God, whom we serve, is able to deliver us,—out of the burning furnace of fire, and out of thy hand, O king, he will deliver.

18 Ja vaikka ei pelastaisikaan, niin tiedä se, kuningas, että me emme palvele sinun jumaliasi emmekä kumartaen rukoile kultaista kuvapatsasta, jonka sinä olet pystyttänyt.

18 Men om han icke vill det, så må du veta, o konung, att vi ändå icke dyrka dina gudar, och att vi icke vilja tillbedja den gyllene bildstod som du har låtit ställa upp.»

18 But, if not, be it known to thee, O king,—that, thy god, will we not serve, and, the image of gold which thou hast set up, will we not adore.

19 Silloin Nebukadnessar tuli kiukkua täyteen Sadrakia, Meesakia ja Abednegoa kohtaan ja hänen hahmonsa muuttui. Ja hän käski ja sanoi, että pätsi oli kuumennettava seitsemän kertaa kuumemmaksi kuin tavallisesti.

19 Då uppfylldes Nebukadnessar av vrede mot Sadrak, Mesak och Abed-Nego, så att hans ansikte förvandlades. Och han hov upp sin röst och befallde att man skulle göra ugnen sju gånger hetare, än man någonsin hade sett den vara.

19 Then, Nebuchadnezzar, was filled with wrath, and, the likeness of his countenance, was changed, against Shadrach, Meshach, and Abed–nego,—he spake and gave word to heat the furnace seven times hotter than it was ever seen heated;

20 Ja hän käski sotajoukkonsa väkevimpien miesten sitoa Sadrakin, Meesakin ja Abednegon ja heittää heidät tuliseen pätsiin.

20 Och några handfasta män i hans här fingo befallning att binda Sadrak, Mesak och Abed-Nego och kasta dem i den brinnande ugnen.

20 and, to men, who were the mightiest men in his army, gave he word to bind fast Shadrach, Meshach, and Abed–nego,—to cast them into the burning furnace of fire.

21 Silloin nämä sidottiin

21 Så blevo dessa

21 Then bound they,

vaippoineen, takkeineen, päähineineen ja muine vaatteineen ja heitettiin tuliseen pätsiin.

med sina underkläder, livrockar, mössor och andra kläder bundna och kastade i den brinnande ugnen.

these men, in their trousers, their tunics, and their cloaks, and their (other) clothing,—and cast into the midst of the burning furnace of fire.

22 Koska nyt kuninkaan sana oli niin ankara ja pätsi niin kovin kuumennettu, tappoi tulen liekki ne miehet, jotka veivät ylös Sadrakin, Meesakin ja Abednegon.

22 Men eftersom konungens befallning hade varit så sträng, och ugnen därför hade blivit så övermåttan starkt upphettad, blevo de män som förde Sadrak, Mesak och Abed-Nego ditupp själva dödade av eldslågorna,

22 Therefore, because the word of the king had raged forth, and the furnace was exceeding hot, those very men who took up Shadrach, Meshach, and Abed–nego, were slain by the flame of the fire;

23 Mutta nämä kolme miestä, Sadrak, Meesak ja Abednego, suistuivat sidottuina tuliseen pätsiin.

23 vid det att de tre männen Sadrak, Mesak och Abed-Nego bundna kastades ned i den brinnande ugnen.

23 and, these three men, Shadrach, Meshach, and Abed–nego, fell down into the midst of the burning furnace of fire, fast bound.

24 Silloin kuningas Nebukadnessar hämmästyi ja nousi kiiruusti ylös ja lausui hallitusmiehilleen sanoen: Emmekö heittäneet kolme miestä sidottuina tuleen? He vastasivat ja sanoivat kuninkaalle: Totisesti, kuningas!

24 Då blev konung Nebukadnessar förskräckt och stod upp med hast och frågade sina rådsherrar och sade: »Var det icke tre män som vi läto kasta bundna i elden? De svarade och sade till konungen: »Jo förvisso, o konung.»

24 Then, Nebuchadnezzar the king, was amazed, and rose up in haste: he spake and said to his nearest friends—Were there not three men, we cast into the midst of the fire, fast bound? They answered and said to the king, Surely, O king!

25 Hän vastasi ja sanoi: Katso, minä näen neljä

25 Han fortfor och sade: »Och ändå ser

25 He answered and said, Lo! I, see four

miestä kävelevän vapaina tulessa, eivätkä he ole vahingoittuneet, ja neljäs on nääöltänsä niinkuin jumalan poika.

jag nu fyra män, som gå lösa och lediga inne i elden, och ingen skada har skett dem; och den fjärde ser så ut, som vore han en gudason.»

men, unbound, walking in the midst of the fire, and, injury, there is not in them, and, the appearance of the fourth, is like to a son of the gods!

26 Silloin Nebukadnessar meni tulisen pätsin aukolle, lausui ja sanoi: Sadrak, Meesak ja Abednego, te korkeimman Jumalan palvelijat, astukaa ulos ja tulkaa tänne. Sadrak, Meesak ja Abednego astuivat silloin ulos tulesta.

26 Därefter trädde Nebukadnessar fram till öppningen på den brinnande ugnen och hov upp sin röst och sade: »Sadrak, Mesak och Abed-Nego, I den högste Gudens tjänare kommen hitut.» Då gingo Sadrak, Mesak och Abed-Nego ut ur elden.

26 Then did Nebuchadnezzar, draw near, to the door of the burning furnace of fire, he spake and said, Shadrach, Meshach, and Abed–nego, ye servants of the most high God, step forth and come hither. Then stepped forth Shadrach, Meshach, and Abed–nego, out of the midst of the fire.

27 Satraapit, maaherrat, käskynhaltijat ja kuninkaan hallitusmiehet kokoontuivat ja näkivät, ettei tuli ollut voinut mitään näiden miesten ruumiille, etteivät heidän päänsä hiukset olleet kärventyneet eivätkä heidän vaatteensa vioittuneet; eikä heissä tuntunut tulen käryä.

27 Och satraperna, landshövdingarna och ståthållarna och konungens rådsherrar församlade sig där, och fingo då se att elden icke hade haft någon makt över männens kroppar, och att håret på deras huvuden icke var svett, och att deras kläder icke hade blivit skadade; ja, man kunde icke ens känna lukten av något bränt på dem.

27 And—being gathered together—the satraps, the nobles, and the pashas and near friends of the king, saw these men, over whose bodies the fire had, no power, nor was, a hair of their head, singed, neither were, their trousers, disfigured,—nor had, the smell of fire, come upon them.

28 Silloin Nebukadnessar lausui ja sanoi: Kiitetty olkoon Sadrakin, Meesakin ja Abednegon Jumala, joka lähetti enkelinsä ja pelasti palvelijansa, jotka häneen turvasivat eivätkä totelleet kuninkaan käskyä, vaan antoivat ruumiinsa alttiiksi, ennemmin kuin palvelivat ja kumartaen rukoilivat muuta jumalaa kuin omaa Jumalaansa.

28 Då hov Nebukadnessar upp sin röst och sade: »Lovad vare Sadraks, Mesaks och Abed-Negos Gud, som sände sin ängel och räddade sina tjänare, vilka så förtröstade på honom, att de överträdde konungens befallning och vågade sina liv för att icke nödgas dyrka eller tillbedja någon annan gud än sin egen Gud!

28 Nebuchadnezzar spake and said, Blessed be the God of Shadrach, Meshach, and Abed–nego, who hath sent his messenger, and delivered his servants, who trusted in him,— when, the word of the king, they transgressed, and delivered up their bodies, that they might not serve nor adore any god, saving their own God.

29 Ja minä annan käskyn, että jokainen, olkoon hän mitä kansaa, kansakuntaa ja kieltä tahansa, joka puhuu pilkaten Sadrakin, Meesakin ja Abednegon Jumalasta, hakattakoon kappaleiksi, ja hänen talonsa tehtäköön soraläjäksi; sillä ei ole muuta jumalaa, joka niin voi pelastaa kuin tämä.

29 Och härmed giver jag nu befallning att vilken som helst av alla folk och stammar och tungomål, som säger något otillbörligt om Sadraks, Mesaks och Abed-Negos Gud, han skall huggas i stycken, och hans hus skall göras till en plats för orenlighet; ty ingen gud finnes, som så kan hjälpa som denne.

29 Therefore do I make a decree, that, whosoever of any people, race, or tongue it be that shall charge any error upon the God of Shadrach, Meshach, and Abed–nego, shall be cut in pieces, and, his house, into a dunghill, shall be changed; because there is no other God, who is able to deliver, like this!

30 Sitten kuningas asetti Sadrakin, Meesakin ja Abednegon suureen valtaan Baabelin maakunnassa.

30 Därefter lät konungen Sadrak, Mesak och Abed-Nego komma till stor ära och makt i Babels hövdingdöme.

30 Then, the king, advanced Shadrach, Meshach, and Abed–nego, in the province of Babylon.

31 Kuningas Nebukadnessar kaikille

31 Konung Nebukadnessar till alla

31 Nebuchadnezzar the king, unto all the

kansoille, kansakunnille ja kielille, jotka asuvat kaiken maan päällä: suuri olkoon teidän rauhanne!

32 Minä olen nähnyt hyväksi ilmoittaa ne tunnusteot ja ihmeet, jotka korkein Jumala on minulle tehnyt.

33 Kuinka suuret ovat hänen tunnustekonsa ja kuinka voimalliset hänen ihmeensä! Hänen valtakuntansa on iankaikkinen valtakunta ja hänen valtansa pysyy suvusta sukuun.

folk och stammar och tungomål som finnas på hela jorden. Mycken frid vare med eder!

32 Jag har funnit för gott att härmed kungöra de tecken och under som den högste Guden har gjort med mig.

33 Ty stora äro förvisso hans tecken, och mäktiga äro hans under. Hans rike är ett evigt rike, och hans välde varar från släkte till släkte.

peoples, the races and the tongues who are dwelling in all the earth, Let, your prosperity, abound!

32 The signs, and the wonders, which the most high God, hath wrought with me, it is pleasing before me to declare.

33 His signs, how great! and, his wonders, how mighty! His kingdom, is an age–abiding kingdom, and, his dominion, lasteth from generation to generation.

4 luku

1 Minä Nebukadnessar elin rauhassa huoneessani ja onnellisena palatsissani.

2 Minä näin unen, ja se peljästytti minut; ja unikuvat, joita minulla oli vuoteessani, minun pääni näyt, kauhistuttivat minut.

3 Niin minä annoin käskyn tuoda eteeni kaikki Baabelin viisaat, että he ilmoittaisivat minulle unen selityksen.

1 Jag, Nebukadnessar, satt i god ro i mitt hus och levde lycklig i mitt palats.

2 Då hade jag en dröm som förskräckte mig; jag ängslades genom drömbilder på mitt läger och genom en syn som jag såg.

3 Därför gav jag befallning att man skulle hämta alla de vise i Babel till mig, för att de skulle säga mig drömmens uttydning.

1 I, Nebuchadnezzar, was at peace in mine own house, and was prosperous in my palace.

2 A dream, I saw, and it made me afraid,—and, fancies upon my bed, and visions of my head, terrified me.

3 Therefore made I a decree, to bring in before me, all the wise men of Babylon,—who, the interpretation of the dream, should make known to me.

4 Silloin tulivat tietäjät, noidat, kaldealaiset ja tähtienselittäjät, ja minä kerroin heille unen, mutta he eivät voineet ilmoittaa minulle sen selitystä.

4 Så kommo nu spåmännen, besvärjarna, kaldéerna och stjärntydarna, och jag förtäljde drömmen för dem, men de kunde icke säga mig dess uttydning.

4 Then came in the sacred scribes, the magicians, the Chaldeans, and the astrologers,—and, the dream, told I before them, but, the interpretation, could they not make known to me.

5 Mutta viimein tuli minun eteeni Daniel, jonka nimi on minun jumalani nimen mukaan Beltsassar ja jossa on pyhien jumalien henki; ja minä kerroin hänelle unen:

5 Slutligen kom ock Daniel inför mig, han som hade fått namnet Beltesassar efter min guds namn, och i vilken heliga gudars ande är; och jag förtäljde drömmen för honom sålunda:

5 Howbeit, at last, came before me—Daniel, whose, name, was Belteshazzar, after the name of my god, and in whom is the spirit of the holy gods; and, the dream—before him, I told [saying]:

6 'Beltsassar, sinä tietäjäin päämies, jossa minä tiedän olevan pyhien jumalien hengen ja jolle mikään salaisuus ei ole liian vaikea! Sano, mitä olivat ne näyt, jotka minä unessani näin, ja mikä on sen selitys.

6 »Beltesassar, du som är den överste bland spåmännen, du om vilken jag vet att heliga gudars ande är i dig, och att ingen hemlighet är dig för svår, säg mig vad jag såg i min dröm, och vad den betyder.

6 O Belteshazzar, chief of the sacred scribes, because I know that, the spirit of the holy gods, is in thee,—and no secret giveth thee trouble, [therefore], the visions of my dream which I have seen, and the interpretation thereof, do thou tell.

7 Nämä olivat minun pääni näyt, jotka minulla oli vuoteessani. Minä näin: Katso, oli puu keskellä maata, ja sen korkeus oli suuri.

7 Detta var den syn jag hade på mitt läger: Jag såg i min syn ett träd stå mitt på jorden, och det var mycket högt.

7 The visions then of my head upon my bed [were these], —I was looking, when lo! a tree in the midst of the land, and, the height thereof, was great.

8 Puu kasvoi ja vahvistui,

8 Ja, stort och väldigt

8 The tree, grew, and

niin että sen latva ulottui taivaaseen ja se näkyi kaiken maan ääriin.

var trädet, och så högt att det räckte upp till himmelen och syntes allt intill jordens ända.

became strong,—and, the height thereof, reached unto the heavens, and, the view thereof, unto the end of all the land:

9 Sen lehvät olivat kauniit ja sen hedelmät suuret, ja siinä oli ravintoa kaikille. Sen alla etsivät varjoa kedon eläimet, ja sen oksilla asuivat taivaan linnut, ja kaikki liha sai siitä ravintonsa.

9 Dess lövverk var skönt, och de bar mycken frukt, så att det hade föda åt alla. Markens djur funno skugga därunder, och himmelens fåglar bodde på dess grenar, och allt kött hade sin föda därav.

9 The foliage thereof, was beautiful, and, the fruit thereof, abundant, and there was food for all therein,—under it, the wild beast of the field found shade, and, among its branches, dwelt the birds of the heavens, and, therefrom, was well fed, all flesh.

10 Minä näin pääni näyissä, joita minulla oli vuoteessani: katso, pyhä enkeli astui alas taivaasta.

10 Vidare såg jag, i den syn jag hade på mitt läger, huru en helig ängel steg ned från himmelen.

10 I was looking, in the visions of my head, upon my bed, when lo! a watcher and holy one, outer the heavens, coming down.

11 Hän huusi voimallisesti ja sanoi näin: hakatkaa puu poikki ja karsikaa sen oksat, riipikää sen lehvät ja hajottakaa sen hedelmät. Paetkoot eläimet sen alta ja linnut sen oksilta.

11 Han ropade med hög röst och sade: 'Huggen ned trädet och skären av dess grenar, riven bort dess lövverk och förströn dess frukt, så att djuren som ligga därunder fara sin väg och fåglarna flyga bort ifrån dess grenar.

11 He cried aloud, and, thus, he said—Hew ye down the tree, and lop off its branches, strip off its leaves, and scatter its fruit,—let the wild beasts flee from under it, and the birds, out of its branches;

12 Mutta sen kanto juurineen jättäkää maahan, rauta- ja vaskikahleissa

12 Dock må stubben med rötterna lämnas kvar i jorden, bunden

12 Nevertheless, the stock of its roots in the earth, leave ye,

kedon ruohikkoon. Taivaan kasteesta hän kastukoon, ja niinkuin eläinten olkoon hänen osansa maan ruoho.

med kedjor av järn och koppar, bland markens gräs; av himmelens dagg skall han vätas och hava sin lott med djuren bland markens örter.

yea in a bond of iron and bronze, in the tender grass of the field, and, with the dew of the heavens, let it be drenched, and, with the wild beasts, be its portion, amongst, the herbage of the earth;

13 Hänen sydämensä muutetaan, niin ettei se ole ihmisen sydän, ja hänelle annetaan eläimen sydän. Ja niin kulukoon häneltä seitsemän aikaa.

13 Hans hjärta skall förvandlas, så att det icke mer är en människas, och ett djurs hjärta skall givas åt honom, och sju tider skola så gå fram över honom.

13 Let, its heart, from a man's, be changed, and, the heart of a wild beast, be given to it,—and let seven seasons pass over it.

14 Tämä on säädetty enkelien päätöksellä, ja niin ovat tästä asiasta pyhät sanoneet, että elävät tietäisivät Korkeimman hallitsevan ihmisten valtakuntaa ja antavan sen, kenelle hän tahtoo, ja asettavan sen päämieheksi ihmisistä halvimman.'

14 Så är det förordnat genom änglarnas rådslut, och så är det befallt om denna sak av de heliga, för att de levande skola besinna att den Högste råder över människors riken och giver dem åt vem han vill, ja, upphöjer den lägste bland människor till att härska över dem.'

14 By the decree of the watchers, is the thing, and [by] the mandate of the holy ones, the matter: to the intent that the living, may get to know, that the Most High, hath dominion, over the kingdom of men, and, to whomsoever he pleaseth, he giveth it, and, one low among men, he setteth up over it.

15 Tämän unen näin minä, kuningas Nebukadnessar. Ja sinä, Beltsassar, sano sen selitys, koska ei yksikään minun valtakuntani viisaista voi

15 Sådan var den dröm som jag, konung Nebukadnessar, hade. Och du, Beltesassar, må nu säga uttydningen; ty ingen

15 This dream, have, I, King Nebuchadnezzar, seen. Thou, therefore, O Belteshazzar, the interpretation, do thou tell, forasmuch as, all

minulle ilmoittaa sen selitystä. Mutta sinä sen voit, sillä sinussa on pyhien jumalien henki.

av de vise i mitt rike kan säga mig uttydningen, men du kan det väl, ty heliga gudars ande är i dig.»

the wise men of my kingdom, are unable, the interpretation, to make known to me, but, thou, art able, because, the spirit of the holy gods, is in thee.

16 Silloin Daniel, jonka nimenä oli Beltsassar, hämmästyi hetkeksi, ja hänen ajatuksensa peljästyttivät häntä. Kuningas lausui ja sanoi: Beltsassar, älköön uni ja sen selitys sinua peljästyttäkö. Beltsassar vastasi ja sanoi: Herrani, koskekoon uni sinun vihollisiasi ja sen selitys sinun vastustajiasi.

16 Då stod Daniel, som också hade namnet Beltesassar, en stund häpen, uppfylld av oroliga tankar. Men konungen tog åter till orda och sade: »Beltesassar, låt icke drömmen och vad den betyder förskräcka dig. Beltesassar svarade och sade: »Min herre, o att drömmen gällde dem som hata dig, och dess betydelse dina fiender!

16 Then, Daniel, whose name was Belteshazzar, was astonished for about one moment, and, his thoughts, troubled him. The king spake and said, O Belteshazzar, let neither, the dream, nor the interpretation, trouble thee. Belteshazzar answered and said, My Lord, The dream, be for them who hate thee, and, the interpretation, for them who are thy foes.

17 Puu, jonka sinä näit ja joka kasvoi ja vahvistui, niin että sen latva ulottui taivaaseen ja se näkyi kaikkeen maahan,

17 Trädet som du såg, vilket var så stort och väldigt och så högt att det räckte upp till himmelen och syntes över hela jorden,

17 The tree which thou sawest, which grew and became strong, whose, height, reached unto the heavens, and, the view, thereof to all the earth:

18 jonka lehvät olivat kauniit ja hedelmät suuret ja jossa oli ravintoa kaikille, jonka alla kedon eläimet asuivat ja jonka oksilla taivaan linnut

18 och som hade ett så skönt lövverk och bar mycken frukt, så att det hade föda åt alla, trädet under vilket markens djur bodde,

18 Whose, foliage, was beautiful, and whose, fruit, abundant, and, food for all, was in it,– –under it, dwelt the wild beasts of the

oleskelivat,

och på vars grenar himmelens fåglar hade sina nästen,

field, and, in the branches thereof, nestled the birds of the heavens:

19 - se puu olet sinä, kuningas, joka olet kasvanut ja vahvistunut; sinun suuruutesi on kasvanut ja ulottuu taivaaseen ja sinun valtasi maan ääriin.

19 det är du själv, o konung, du som har blivit så stor och väldig, du vilkens storhet har vuxit, till dess att den har nått upp till himmelen, och vilkens välde sträcker sig till jordens ända.

19 Thyself, it is, O king, in that thou art grown, and become strong,—and, thy greatness hath grown, and reached to the heavens, and, thy dominion, to the end of the earth.

20 Ja että kuningas näki pyhän enkelin astuvan alas taivaasta ja sanovan: 'Hakatkaa puu poikki ja turmelkaa se, mutta jättäkää sen kanto juurineen maahan, rauta- ja vaskikahleissa kedon ruohikkoon; taivaan kasteesta hän kastukoon, ja niinkuin kedon eläinten olkoon hänen osansa, kunnes häneltä on kulunut seitsemän aikaa',

20 Men att konungen såg en helig ängel stiga ned från himmelen, vilken sade: 'Huggen ned trädet och förstören det; dock må stubben med rötterna lämnas kvar i jorden, bunden med kedjor av järn och koppar, bland markens gräs; av himmelens dagg skall han vätas och hava sin lott med markens djur, till dess att sju tider hava gått fram över honom',

20 And, whereas the king saw a watcher and holy one coming down out of the heavens, who said, Hew ye down the tree and despoil it, nevertheless, the stock of its roots—in the earth, leave ye, even in a bond of iron and bronze, in the tender grass of the field,—and, with the dew of the heavens, let it be drenched, and, along with the wild beasts of the field, be its portion, until that, seven seasons, pass over it.

21 sen selitys, oi kuningas, ja Ylimmäisen päätös, joka on kohdannut minun herraani, kuningasta, on tämä:

21 detta betyder följande, o konung, och detta är den Högstes rådslut, som har drabbat min herre

21 This, is the interpretation, O king,—and, the decree of the Most High, it is, which hath come upon my

konungen:

lord the king:

22 Sinut ajetaan pois ihmisten seasta, ja kedon eläinten parissa on sinun asuinpaikkasi oleva; sinä joudut syömään ruohoa niinkuin raavaat, ja sinä olet kastuva taivaan kasteesta; ja niin on sinulta kuluva seitsemän aikaa, kunnes tulet tuntemaan, että Korkein hallitsee ihmisten valtakuntaa ja antaa sen, kenelle hän tahtoo.

22 Du skall bliva utstött från människorna och nödgas bo ibland markens djur och äta gräs såsom en oxe och vätas av himmelens dagg; och sju tider skola så gå fram över dig, till dess du besinnar att den Högste råder över människors riken och giver dem åt vem han vill.

22 That, thee, are they going to drive forth from among men, and, along with the wild beasts of the field, shall be thy dwelling, and, grass—like oxen, will they suffer, thee, to eat, and, with the dew of the heavens, will they suffer, thee, to be drenched, and, seven seasons, shall pass over thee,—until that thou come to know, that the Most High, hath dominion, over the kingdom of men, and, to whomsoever he pleaesth, he giveth it.

23 Mutta että käskettiin jättää maahan puun kanto juurineen, se tietää, että sinun valtakuntasi pysytetään sinulla, ja sinä saat sen, niin pian kuin tulet tuntemaan, että valta on taivaan.

23 Men att det befalldes att trädets stubbe med rötterna skulle lämnas kvar, det betyder att du skall återfå ditt rike, när du har besinnat att det är himmelen som har makten.

23 And, whereas they gave word to leave the stock of the roots of the tree, thy kingdom, unto thee, is sure,—after that thou come to know, that the heavens, have dominion.

24 Sentähden, kuningas, kelvatkoon sinulle minun neuvoni: kirvoita synnit itsestäsi almuilla ja pahat tekosi vaivaisia armahtamalla; ehkäpä silloin onnesi kestäisi.

24 Därför, o konung, må du låta mitt råd täckas dig: gör dig fri ifrån dina synder genom att göra gott, och ifrån dina missgärningar genom att öva barmhärtighet

24 Wherefore, O king, let, my counsel, be pleasing unto thee, thy sin, then,—by righteousness, break thou off, and, thine iniquities, by shewing favour to the

mot de fattiga, om till äventyrs din lycka så kunde bliva beståndande.»

25 Tämä kaikki kohtasi kuningas Nebukadnessaria.

25 Allt detta drabbade också konung Nebukadnessar.

25 All this, came upon Nebuchadnezzar the king.

26 Kaksitoista kuukautta tämän jälkeen, kun kuningas oli kävelemässä kuninkaallisen palatsinsa katolla Baabelissa,

26 Tolv månader därefter, när konungen en gång gick omkring på taket av det kungliga palatset i Babel,

26 At the end of twelve months, over the palace of the kingdom of Babylon, was he walking:

27 hän puhkesi puhumaan sanoen: Eikö tämä ole se suuri Baabel, jonka minä väkevällä voimallani olen rakentanut kuninkaalliseksi linnaksi, valtasuuruuteni kunniaksi!

27 hov han upp sin röst och sade: »Se, detta är det stora Babel, som jag har byggt upp till ett konungasäte genom min väldiga makt, min härlighet till ära!»

27 the king spake and said, Is not, this, Babylon the great,—which, I myself, have built as the home of the kingdom, by the might of my power, and for the dignity of my majesty?

28 Vielä oli sana kuninkaan suussa, kun taivaasta tuli ääni: Sinulle, kuningas Nebukadnessar, julistetaan: Sinun valtakuntasi on otettu sinulta pois.

28 Medan ordet ännu var i konungens mun, kom en röst från himmelen: »Dig, konung Nebukadnessar, vare det sagt: Ditt rike har blivit taget ifrån dig;

28 While yet the word was in the mouth of the king, a voice, out of the heavens, fell,—Unto thee, is it said, O Nebuchadnezzar the king, The kingdom, hath departed from thee;

29 Sinut ajetaan pois ihmisten seasta, ja kedon eläinten parissa on sinun asuinpaikkasi oleva; sinä joudut syömään ruohoa niinkuin raavaat, ja niin on sinulta kuluva seitsemän aikaa, kunnes tulet

29 du skall bliva utstött från människorna och nödgas bo ibland markens djur och äta gräs såsom en oxe; och sju tider skola så gå fram över dig, till

29 And, from among men, are they going to drive, thee, forth, and, with the wild beast of the field, shall be thy dwelling, grass—like oxen, will they suffer, thee, to eat, and,

tuntemaan, että Korkein hallitsee ihmisten valtakuntaa ja antaa sen, kenelle hän tahtoo.

dess du besinnar att den Högste råder över människors riken och giver dem åt vem han vill.»

seven seasons, shall pass over thee,—until that thou come to know that the Most High, hath dominion, over the kingdom of men, and, to whomsoever he pleaseth, he giveth it.

30 Sillä hetkellä se sana toteutui Nebukadnessarissa: hänet ajettiin pois ihmisten seasta, ja hän söi ruohoa niinkuin raavaat, ja hänen ruumiinsa kastui taivaan kasteesta, kunnes hänen hiuksensa kasvoivat pitkiksi kuin kotkan sulat ja hänen kyntensä kuin lintujen kynnet.

30 I samma stund gick det ordet i fullbordan på Nebukadnessar; han blev utstött från människorna och måste äta gräs såsom en oxe, och av himmelens dagg vättes hans kropp, till dess att hans hår växte och blev såsom örnfjädrar, och till dess att hans naglar blevo såsom fågelklor.

30 Immediately, the word, was fulfilled upon Nebuchadnezzar, and, from among men, was he driven forth, and, grass—like oxen, did he eat, and, with the dew of the heavens, his body was drenched,—until that, his hair, like to eagles' feathers, was grown, and his nails, like birds' claws.

31 Mutta sen ajan kuluttua minä, Nebukadnessar, nostin silmäni taivasta kohti, ja minun järkeni palasi. Ja minä kiitin Korkeinta, minä ylistin ja kunnioitin häntä, joka elää iankaikkisesti, jonka hallitus on iankaikkinen hallitus ja jonka valtakunta pysyy suvusta sukuun.

31 Men när tiden var förliden, upplyfte jag, Nebukadnessar, mina ögon till himmelen och fick åter mitt förstånd. Då lovade jag den Högste, jag prisade och ärade honom som lever evinnerligen, honom vilkens välde är ett evigt välde, och vilkens rike varar från släkte till släkte,

31 And, at the end of the days, I, Nebuchadnezzar, mine eyes unto the heavens, did uplift, and, mine understanding, unto me, returned, and, the Most High, I blessed, and, to him that liveth age–abidingly, I rendered praise and honour,—whose dominion, is an age–abiding dominion, and, his kingdom, lasteth from generation to

generation;

32 Kaikki maan asukkaat ovat tyhjänveroiset; ja hän tekee, niinkuin hän tahtoo, taivaan joukoille ja maan asukkaille, eikä ole sitä, joka pidättää hänen kätensä ja sanoo hänelle: 'Mitäs teet?'

32 honom mot vilken alla som bo på jorden äro att akta såsom intet, ty han gör vad han vill både med himmelens här och med dem som bo på jorden, och ingen kan stå emot hans hand eller säga till honom: »Vad gör du?»

32 And, all the inhabitants of the earth, as nothing, are accounted, and, according to his own pleasure, dealeth he—with the army of the heavens, and the inhabitants of the earth,—and none there is who can smite upon his hand, or say to him, What hast thou done?

33 Siihen aikaan palasi minun järkeni, ja palasi minun valtasuuruuteni ja loistoni, minun valtakuntani kunniaksi. Ja minun hallitusmieheni ja ylimykseni etsivät minut, ja minut pantiin jälleen hallitsemaan valtakuntaani, ja minun valtani lisääntyi ylenpalttisesti.

33 Så fick jag då på den tiden åter mitt förstånd, och jag fick tillbaka min härlighet och glans, mitt rike till ära; och mina rådsherrar och stormän sökte upp mig. Och jag blev åter insatt i mitt rike, och ännu större makt blev mig given.

33 At the same time, mine understanding, returned unto me, and, for the dignity of my kingdom, my majesty and my brightness, returned unto me, and, unto me, my nearest friends and my nobles, did seek,—and, over my kingdom, was I restored, and, surpassing greatness, was added unto me.

34 Nyt minä, Nebukadnessar, kiitän, ylistän ja kunnioitan taivaan kuningasta; sillä kaikki hänen työnsä ovat totiset ja hänen tiensä oikeat. Ja hän voi nöyryyttää ne, jotka ylpeydessä vaeltavat.

34 Därför prisar nu jag, Nebukadnessar, och upphöjer och ärar himmelens konung, ty alla hans gärningar äro sanning, och hans vägar äro rätta, och dem som vandra i högmod kan han ödmjuka.

34 Now, I, Nebuchadnezzar, am praising and extolling and honouring the King of the Heavens, all whose works, are truth, and, his ways, right; and, them who walk in pride, he is able to abase,

5 luku

Belsassar laittoi suuret pidot tuhannelle ylimyksellensä, ja hän joi viiniä näiden tuhannen edessä.

1 Konung Belsassar gjorde ett stort gästabud för sina tusen stormän och höll dryckeslag med de tusen.

1 Belshazzar the king, made a great feast, to a thousand of his nobles,—and, before the thousand, was drinking, wine.

2 Kun viini oli makeimmillaan, käski Belsassar tuoda ne kulta- ja hopea-astiat, jotka hänen isänsä Nebukadnessar oli ottanut Jerusalemin temppelistä, että kuningas ja hänen ylimyksensä, hänen puolisonsa ja sivuvaimonsa joisivat niistä.

2 Medan nu Belsassar var under vinets välde, befallde han att man skulle bära fram de kärl av guld och silver, som hans fader Nebukadnessar hade tagit ur templet i Jerusalem; ur dem skulle så konungen och hans stormän, hans gemåler och bihustrur dricka.

2 Belshazzar, gave word, at the flavour of the wine, to bring the vessels of gold and silver, which Nebuchadnezzar his father, had brought forth, out of the temple which was in Jerusalem,—that the king and his nobles, his wives and his concubines, might drink therein.

3 Silloin tuotiin ne kulta-astiat, jotka oli otettu temppelistä, Jumalan huoneesta, Jerusalemista, ja niistä joivat kuningas ja hänen ylimyksensä, hänen puolisonsa ja sivuvaimonsa.

3 Då bar man fram de gyllene kärl som hade blivit tagna ur tempelsalen i Guds hus i Jerusalem; och konungen och hans stormän, hans gemåler och bihustrur drucko ur dem.

3 Then brought they the vessels of gold which had been taken out of the temple of the house of God, which was in Jerusalem,—and the king and his nobles, his wives and, his concubines, drank therein:

4 He joivat viiniä ja ylistivät kultaisia ja hopeisia, vaskisia, rautaisia, puisia ja kivisiä jumalia.

4 Medan de så drucko vin, prisade de sina gudar av guld och silver, av koppar, järn, trä och sten.

4 they drank wine,—and praised the gods of gold and silver, bronze, iron, wood and stone.

5 Sillä hetkellä ilmestyivät ihmiskäden sormet ja kirjoittivat kuninkaan palatsin kalkitulle seinälle, vastapäätä lampunjalkaa, ja kuningas näki käden, joka kirjoitti.

5 Då visade sig i samma stund fingrar såsom av en människohand, vilka mitt emot den stora ljusstaken skrevo på den vitmenade väggen i konungens palats; och konungen såg handen som skrev.

5 Immediately, came forth the fingers of the hand of a man, and wrote,, over against the chandelier, upon the plaster of the wall of the palace of the king,—and, the king, saw the part of the hand which was writing,

6 Silloin kuninkaan kasvot kalpenivat, ja hänen ajatuksensa peljästyttivät hänet; hänen lanteittensa nivelet herposivat, ja hänen polvensa tutisivat.

6 Då vek färgen bort ifrån konungens ansikte, och han uppfylldes av oroliga tankar, så att hans länder skälvde och hans knän slogo emot varandra.

6 Then, as for the king, his bright looks, changed in him, and, his thoughts, terrified him,—and, the joints of his loins, were loosed, and, his knees, smote, one against another.

7 Kuningas huusi kovalla äänellä ja käski tuoda noidat, kaldealaiset ja tähtienselittäjät. Kuningas lausui ja sanoi Baabelin tietäjille: Kuka ikinä voi lukea tämän kirjoituksen ja ilmoittaa minulle sen selityksen, hänet puetaan purppuraan, ja hänen kaulaansa pannaan kultakäädyt, ja hän on oleva yksi valtakunnan kolmesta valtamiehestä.

7 Och konungen ropade med hög röst och befallde att man skulle hämta besvärjarna, kaldéerna ock stjärntydarna. Och konungen lät säga så till de vise i Babel: »Vemhelst som kan läsa denna skrift och meddela mig dess uttydning, han skall bliva klädd i purpur, och den gyllene kedjan skall hängas om hans hals, och han skall bliva den tredje herren i riket.»

7 The king began crying out again, to bring in the magicians, the Chaldeans and the astrologers,—the king spake and said to the wise men of Babylon, Whosoever it is that shall read this writing, and, the interpretation thereof, shall declare unto me, with purple, shall he be clothed, and have a chain of gold upon his neck, and, as the third in the kingdom, shall he have dominion.

8 Silloin tulivat kaikki kuninkaan viisaat, mutta he

8 Då kommo alla konungens vise

8 Then were coming in all the wise men of

eivät voineet lukea kirjoitusta eivätkä ilmoittaa kuninkaalle sen selitystä.

tillstädes, men de kunde icke läsa skriften eller säga konungen dess uttydning.

the king,—but, the writing, could they not read, nor, the interpretation, make known to the king.

9 Kuningas Belsassar peljästyi silloin suuresti, ja hänen kasvonsa kalpenivat, ja hänen ylimyksensä tyrmistyivät.

9 Då blev konung Belsassar ännu mer förskräckt, och färgen vek bort ifrån hans ansikte, och hans stormän stodo bestörta.

9 Then, King Belshazzar, was greatly terrified, and, his bright looks, were changed upon him,—and, his nobles, were perplexed.

10 Kuninkaan äiti tuli kuninkaan ja hänen ylimystensä puheen tähden pitohuoneeseen. Kuninkaan äiti lausui ja sanoi: Eläköön kuningas iankaikkisesti! Älköötkä sinun ajatuksesi peljättäkö sinua, älköötkä kasvosi kalvetko.

10 Men när konungens och hans stormäns tal kom för konungamodern, begav hon sig till gästabudssalen; där tog hon till orda och sade: »Må du leva evinnerligen, o konung! Låt icke oroliga tankar uppfylla dig, och må färgen icke vika bort ifrån ditt ansikte.

10 The queen, by reason of the words of the king and his nobles, into the house of banqueting, entered,—the queen spake and said, O king! for ages, live! Let not thy thoughts, terrify thee, and, as for thy bright looks, let them not be changed.

11 Sinun valtakunnassasi on mies, jossa on pyhien jumalien henki ja jolla sinun isäsi päivinä havaittiin olevan valistus ja ymmärrys ynnä viisaus, samankaltainen kuin jumalien; hänet asetti isäsi, kuningas Nebukadnessar, tietäjäin, noitien, kaldealaisten ja tähtienselittäjäin päämieheksi - sinun isäsi, kuningas -

11 I ditt rike finnes en man i vilken heliga gudars ande är. I din faders dagar befanns han hava insikt och förstånd och vishet, lik gudars vishet; och din fader, konung Nebukadnessar, satte honom till den överste bland spåmännen, besvärjarna, kaldéerna och stjärntydarna; ja, detta gjorde din fader

11 There is a man in thy kingdom in whom is the spirit of the holy gods, and, in the days of thy father, light, and intelligence, and wisdom like the wisdom of the gods, were found in him,—and, King Nebuchadnezzar thy father, appointed him, chief of the sacred scribes, the magicians,

konungen,

the Chaldeans, and the astrologers,—thy father, O king!

12 sentähden, että erinomainen henki ja tieto ynnä myös taito selittää unia, arvata arvoituksia ja ratkaista ongelmia havaittiin juuri hänessä, Danielissa, jolle kuningas oli antanut nimen Beltsassar. Kutsuttakoon nyt Daniel, niin hän ilmoittaa selityksen.

12 eftersom en övermåttan hög ande och klokhet och förstånd och skicklighet att uttyda drömmar och lösa gåtor och reda ut invecklade ting fanns hos denne Daniel, åt vilken konungen hade givit namnet Beltesassar. Låt därför nu tillkalla Daniel; han skall meddela uttydningen.»

12 Forasmuch as, a distinguished spirit, and knowledge and intelligence, ability to interpret dreams and solve riddles and unravel knotty points, were found in the same Daniel, whom the king named Belteshazzar, now let, Daniel, be called, and, the interpretation, will he declare.

13 Silloin Daniel tuotiin kuninkaan eteen. Kuningas lausui ja sanoi Danielille: Oletko sinä Daniel, joka on niitä juutalaisia pakkosiirtolaisia, mitkä minun isäni, kuningas, on tuonut Juudasta?

13 När så Daniel hade blivit hämtad till konungen, talade denne till Daniel och sade: »Du är ju Daniel, en av de judiska fångar som min fader konungen förde hit från Juda?

13 Then, Daniel, was brought in before the king,—the king spake and said unto Daniel, Art, thou, that Daniel, that is of the sons of the exile of Judah, whom the king my father brought out of Judah?

14 Minä olen kuullut sinusta, että sinussa on jumalien henki ja että sinussa on havaittu valistus, taito ja erinomainen viisaus.

14 Jag har hört sägas om dig att gudars ande är i dig, och att du har befunnits hava insikt och förstånd och övermåttan stor vishet.

14 Then, I have heard concerning thee, that, the spirit of the gods, is in thee,—and, light and intelligence and distinguished wisdom, are found in thee.

15 Ja nyt tuotiin minun eteeni viisaat ja noidat lukemaan tätä kirjoitusta ja ilmoittamaan minulle sen

15 Nu är det så, att de vise och besvärjarna hava blivit hämtade hit till mig för

15 Now, therefore, have been brought in before me, the wise men, the magicians,

selitys, mutta he eivät voineet sen selitystä ilmoittaa.

att läsa denna skrift och säga mig dess uttydning; men de kunna icke meddela mig någon uttydning därpå.

that, this writing, they might read, and, the interpretation thereof, might make known unto me,—but they were not able, the interpretation of the thing, to declare.

16 Mutta sinun minä olen kuullut voivan antaa selityksiä ja ratkaista ongelmia. Nyt siis, jos voit lukea kirjoituksen ja ilmoittaa minulle sen selityksen, niin sinut puetaan purppuraan, ja kultakäädyt pannaan sinun kaulaasi, ja sinä olet oleva yksi valtakunnan kolmesta valtamiehestä.

16 Men om dig har jag hört att du kan giva uttydningar och reda ut invecklade ting. Om du alltså nu kan läsa skriften och säga mig dess uttydning, så skall du bliva klädd i purpur, och den gyllene kedjan skall hängas om din hals, och du skall bliva den tredje herren i riket.»

16 I, however, have heard concerning thee, that thou art able, interpretations, to unfold, and, knotty points, to unravel,— Now, if thou be able, the writing, to read, and, the interpretation thereof, to make known unto me, with purple, shalt thou be clothed, and, a chain of gold, shalt thou have upon thy neck, and, as the third in the kingdom, shalt thou have dominion.

17 Silloin Daniel vastasi ja sanoi kuninkaalle: Lahjasi pidä itse, ja antimesi anna toiselle. Mutta kirjoituksen minä luen kuninkaalle ja ilmoitan hänelle sen selityksen.

17 Då svarade Daniel och sade till konungen: »Dina gåvor må du själv behålla, och dina skänker må du giva åt en annan; dem förutan skall jag läsa skriften för konungen och säga honom uttydningen:

17 Then spake Daniel, and said before the king, As for thy gifts, thine own let them remain, and, thy presents, on another, bestow,—howbeit, the writing, will I read to the king, and, the interpretation thereof, will I make known to him.

18 Sinä kuningas! Korkein

18 Åt din fader

18 As for thee, O king,

Jumala antoi sinun isällesi Nebukadnessarille kuninkuuden, voiman, kunnian ja valtasuuruuden.

19 Ja sen voiman tähden, jonka hän oli hänelle antanut, vapisivat kaikki kansat, kansakunnat ja kielet ja pelkäsivät hänen edessään. Hän tappoi, kenen hän tahtoi, hän jätti henkiin, kenen hän tahtoi, hän ylensi, kenen hän tahtoi, hän alensi, kenen hän tahtoi.

20 Mutta kun hänen sydämensä paisui ja hänen henkensä kävi korskeaksi ja ylpeäksi, syöstiin hänet kuninkaalliselta valtaistuimeltansa, ja hänen kunniansa otettiin häneltä pois.

21 Hänet ajettiin pois ihmisten seasta, ja hänen sydämensä tuli eläinten sydämen kaltaiseksi; hänen asuntonsa oli villiaasien parissa, ja hän joutui syömään ruohoa niinkuin raavaat; hänen ruumiinsa kastui taivaan kasteesta, kunnes hän tuli tuntemaan,

Nebukadnessar, o konung, gav den högste Guden rike, storhet, ära och härlighet;

19 och för den storhets skull som han hade givit honom darrade alla folk och stammar och tungomål, i förskräckelse för honom. Vem han ville dödade han, och vem han ville lät han leva; vem han ville upphöjde han, och vem han ville ödmjukade han.

20 Men när hans hjärta förhävde sig och hans ande blev stolt och övermodig, då störtades han från sin konungatron, och hans ära togs ifrån honom.

21 Han blev utstött från människors barn, och hans hjärta blev likt ett djurs, och han måste bo ibland vildåsnor och äta gräs såsom en oxe, och av himmelens dagg vättes hans kropp -- detta till dess han besinnade

the Most High God, gave, kingship and greatness and honour and majesty, unto Nebuchadnezzar thy father;

19 and, for the greatness that he gave him, all peoples, races and tongues, used to tremble and to withdraw falteringly from before him,— Whom he would, he slew, and, whom he would, he kept alive, and, whom he would, he set up, and, whom he would, he put down.

20 But, when uplifted was his heart and, his spirit, became obstinate so as to act arrogantly, he was put down from the throne of his kingdom, and, his dignity, took they from him;

21 And, from among the sons of men, was he driven, and, his heart, to a wild beast's, became equal, and, with the wild asses, was his dwelling, and, grass—like oxen, they suffered him to eat, and, with the dew

että korkein Jumala hallitsee ihmisten valtakuntaa ja asettaa sen päämieheksi, kenen hän tahtoo.

att den högste Guden råder över människors riken och upphöjer vem han vill till att härska över dem.

of the heavens, his body, was drenched—until that he came to know that the Most High God, hath dominion, over the kingdom of men, and, whomsoever he pleaseth, he setteth up over it.

22 Mutta sinä, hänen poikansa Belsassar, et ole nöyryyttänyt sydäntäsi, vaikka tämän kaiken tiesit;

22 Men du, Belsassar, hans son, som har vetat allt detta, har ändå icke ödmjukat ditt hjärta,

22 And yet, thou, his son, O Belshazzar! hast not humbled thy heart, though, all this, thou knewest;

23 vaan sinä olet korottanut itsesi taivaan Herraa vastaan: hänen huoneensa astiat on tuotu sinun eteesi, ja sinä ja sinun ylimyksesi, sinun puolisosi ja sivuvaimosi olette juoneet niistä viiniä, ja sinä olet ylistänyt hopeisia ja kultaisia, vaskisia, rautaisia, puisia ja kivisiä jumalia, jotka eivät näe, eivät kuule eivätkä mitään tiedä. Mutta sitä Jumalaa, jonka kädessä on sinun henkesi ja kaikki sinun tiesi, sinä et ole kunnioittanut.

23 utan förhävt dig mot himmelens Herre och låtit bära fram inför dig kärlen från hans hus; och du och dina stormän, dina gemåler och bihustrur haven druckit vin ur dem och du har därunder prisat dina gudar av silver och guld, av koppar, järn, trä och sten, som varken se eller höra eller veta något. Men den Gud som har i sitt våld din ande och alla dina vägar, honom har du icke ärat.

23 but, against the Lord of the heavens, hast uplifted thyself, and, the vessels of his house, have they brought before thee, and, thou, and thy nobles, thy wives and thy concubines, have been drinking, wine, therein, and, gods of silver and gold, of bronze, iron, wood and stone, which see not nor hear nor know, hast thou praised,—whereas, God, in whose hand thy breath is and whose are all thy ways, him, hast thou not glorified.

24 Sentähden on tämä käsi lähetetty hänen tyköänsä ja tämä kirjoitus

24 Därför har nu av honom denna hand blivit sänd och denna

24 Then was there put forth from before him the part of the hand,—

kirjoitettu.

25 Ja tämä on kirjoitus, joka on tuonne kirjoitettu: 'Mene, mene, tekel, ufarsin.'

26 Ja tämä on sen selitys: mene merkitsee: Jumala on laskenut sinun valtakuntasi luvun ja on tehnyt siitä lopun.

27 Tekel: sinut on vaa'alla punnittu ja köykäiseksi havaittu.

28 Peres: sinun valtakuntasi on pirstottu ja annettu meedialaisille ja persialaisille.

29 Silloin Belsassar antoi käskyn, että Daniel oli puettava purppuraan ja kultakäädyt pantava hänen kaulaansa ja julistettava, että hän oli oleva yksi valtakunnan kolmesta valtamiehestä.

30 Samana yönä tapettiin Belsassar, kaldealaisten kuningas,
31 ja Daarejaves, meedialainen, sai haltuunsa valtakunnan ollessaan noin kuudenkymmenen kahden vuoden ikäinen.

skrift blivit tecknad.

25 Och så lyder den skrift som här är tecknad: Mene mene tekel u-farsin.
26 Och detta är uttydningen därpå: Mene, det betyder: Gud har räknat ditt rikes dagar och gjort ände på det
27 Tekel, det betyder: du är vägd på en våg och befunnen för lätt.

28 Peres, det betyder: ditt rike har blivit styckat och givet åt meder och perser.»

29 Då befallde Belsassar att man skulle kläda Daniel i purpur, och att den gyllene kedjan skulle hängas om hans hals, och att man skulle utropa om honom att han skulle vara den tredje herren i riket.
30 Samma natt blev Belsassar, kaldéernas konung, dödad.
31 Och Darejaves av Medien mottog riket, när han var sextiotvå år gammal.

and, this writing, was inscribed:
25 And this is the writing which was inscribed, M’ne, M’ne, T’kel, u–Pharsin.
26 This, is the interpretation of the thing,—M’ne[=" Reckoned–up"], God hath reckoned up thy reign, and ended it:
27 T’kel[=" Weighed"], —thou art weighed in the balances, and found wanting;
28 P’res[=" Snatched–away"], —snatched away is thy kingdom, and given to the Medes and Persians.
29 Then Belshazzar, gave word, that they should clothe Daniel with purple, and put a chain of gold upon his neck,—and should make a proclamation concerning him, that he should be the third ruler over the kingdom.
30 In that night, was slain—Belshazzar, the king of the Chaldeans.
31 And, Darius the Mede, received the kingdom,—when about sixty–two years of age.

6 luku

1 Daarejaves näki hyväksi asettaa valtakuntaansa sata kaksikymmentä satraappia, että heitä olisi kaikkialla valtakunnassa.

2 Ja heitä ylempänä oli kolme valtaherraa, joista Daniel oli yksi. Heille tuli satraappien tehdä tili, ettei kuningas kärsisi vahinkoa.

3 Mutta Daniel oli etevämpi muita valtaherroja sekä satraappeja, sillä hänessä oli erinomainen henki; ja kuningas aikoi asettaa hänet koko valtakunnan päämieheksi.

4 Silloin toiset valtaherrat sekä satraapit etsivät Danielia vastaan syytä valtakunnan hallinnossa. Mutta he eivät voineet löytää mitään syytä eikä rikkomusta, sillä hän oli uskollinen, eikä hänestä laiminlyöntiä eikä rikkomusta löydetty.

1 Darejaves fann för gott att sätta över riket ett hundra tjugu satraper, för att sådana skulle finnas överallt i riket.

2 Och över dem satte han tre furstar, av vilka Daniel var en; inför dessa skulle satraperna avlägga räkenskap, så att konungen icke lede något men.

3 Men Daniel gjorde sig bemärkt framför de andra furstarna och satraperna, ty en övermåttan hög ande var i honom, och konungen var betänkt på att sätta honom över hela riket.

4 Då sökte de andra furstarna och satraperna att finna någon sak mot Daniel i det som angick riket. Men de kunde icke finna någon sådan sak eller något som var orätt, eftersom han var trogen i sin tjänst; ingen försummelse och intet orätt var att finna

1 It was pleasing before Darius, that he should set up over the kingdom, a hundred and twenty satraps,—that they should be over all the kingdom;

2 and, over these, three confidential ministers, of whom, Daniel, was first,—that, to them, these satraps should render an account, and, the king, not be suffering loss.

3 Then, this Daniel, signalised himself, above the ministers and the satraps, because, a distinguished spirit, was in him, and, the king, thought to set him up over all the kingdom,

4 Then, the ministers and the satraps, began seeking to find, occasion, against Daniel, in respect of the kingdom,—but, no occasion nor wickedness, could they find, inasmuch as, faithful, was he, and, neither error nor wickedness, could be

5 Silloin nämä miehet sanoivat: Me emme löydä tuossa Danielissa mitään syytä - ellemme löydä sitä hänen jumalanpalveluksessaan.

6 Senjälkeen nämä valtaherrat ja satraapit riensivät kiiruusti kuninkaan tykö ja sanoivat hänelle näin: Kuningas Daarejaves eläköön iankaikkisesti!

7 Kaikki kuninkaalliset valtaherrat, maaherrat, satraapit, hallitusmiehet ja käskynhaltijat ovat keskenänsä neuvotelleet, että olisi annettava kuninkaallinen julistus ja vahvistettava kielto, että kuka ikinä kolmenkymmenen päivän kuluessa rukoilee jotakin yhdeltäkään jumalalta tai ihmiseltä, paitsi sinulta, kuningas, se heitettäköön jalopeurain luolaan.

8 Nyt, kuningas! Säädä kielto ja kirjoita kirjoitus, jota meedialaisten ja persialaisten peruuttamattoman lain mukaan ei voida muuttaa.

hos honom.
5 Då sade männen: »Vi lära icke finna någon sak mot denne Daniel, om vi icke till äventyrs kunna finna en sådan i hans gudsdyrkan.»
6 Därefter skyndade furstarna och satraperna in till konungen och sade till honom så: »Må du leva evinnerligen, konung Darejaves!
7 Alla rikets furstar, landshövdingarna och satraperna, rådsherrarna och ståthållarna hava rådslagit om att en kunglig förordning borde utfärdas och ett förbud stadgas, av det innehåll att vilken som helst som under trettio dagar vänder sig med bön till någon annan, vare sig gud eller människa, än till dig, o konung, han skall kastas i lejongropen.
8 Så låt nu, o konung, härom utfärda ett förbud och sätta upp en skrivelse, som efter Mediens och Persiens orygglіga lag icke kan återkallas.»

found against him.
5 Then, these men, were saying, We shall not find against this Daniel, any occasion; unless we find it against him in respect of the law of his God.
6 Then, these ministers and satraps, crowded together unto the king,—and, thus, were saying to him, O Darius the king! for ages, live!
7 All the ministers of the kingdom, the nobles and satraps, the near friends and the pashas, have consulted together, to establish a royal statute, and to confirm an interdict,—That, whosoever shall ask a petition of any God or man, for thirty days, save of thee, O king, shall be cast into the den of lions.
8 Now, O king! wilt thou establish the interdict, and sign the writing, that it may not be changed—according to the law of the Medes and Persians,

		which may not be abolished,
9 Niin kuningas Daarejaves kirjoitti kirjoituksen ja kiellon.	9 I överensstämmelse härmed lät då konung Darejaves sätta upp en skrivelse och utfärda ett förbud.	9 Wherefore, King Darius, signed the writing and the interdict.
10 Niin pian kuin Daniel oli saanut tietää, että kirjoitus oli kirjoitettu, meni hän taloonsa, jonka yläsalin ikkunat olivat avatut Jerusalemiin päin. Ja hän lankesi kolmena hetkenä päivässä polvillensa, rukoili ja kiitti Jumalaansa, aivan niinkuin hän ennenkin oli tehnyt.	10 Men så snart Daniel hade fått veta att skrivelsen var uppsatt, gick han in i sitt hus, varest han i sin övre sal hade fönster som voro öppna i riktning mot Jerusalem. Där föll han tre gånger om dagen ned på sina knän och bad och tackade sin Gud, såsom han förut hade plägat göra.	10 But, Daniel, when he knew that the writing, was signed, went to his own house, and, the windows being opened to him, in his chamber, toward Jerusalem, three times a day, was he kneeling upon his knees, and praying and giving thanks before his God, in like manner as he had been doing aforetime.
11 Silloin nuo miehet riensivät kiiruusti sinne ja tapasivat Danielin rukoilemasta ja avuksi huutamasta Jumalaansa.	11 När männen nu skyndade till, funno de Daniel bedjande och åkallande sin Gud.	11 Then, these men, crowded together, and found Daniel,—praying and making supplication, before his God.
12 Sitten he astuivat kuninkaan eteen ja muistuttivat kuninkaan kiellosta: Etkö ole kirjoittanut kieltoa, että kuka ikinä kolmenkymmenen päivän kuluessa rukoilee jotakin yhdeltäkään jumalalta tai ihmiseltä, paitsi sinulta, kuningas, se heitettäköön	12 Därefter gingo de till konungen och frågade honom angående det kungliga förbudet: »Har du icke låtit sätta upp ett förbud, av det innehåll att vilken som helst som under trettio dagar vänder sig med bön till någon annan,	12 Then drew they near, and began to speak before the king, concerning the royal interdict, Didst thou not sign, an interdict, that, any man who should petition of any God or man, for thirty days, save of thee, O king, should be cast

jalopeurain luolaan? Kuningas vastasi ja sanoi: Kielto on luja, meedialaisten ja persialaisten peruuttamattoman lain mukaan.

vare sig gud eller människa, än till dig, o konung, han skall kastas i lejongropen?» Konungen svarade och sade: »Jo, och det påbudet står fast efter Mediens och Persiens orygglig lag.»

into the den of lions? The king answered and said, Certain is the thing—according to the law of the Medes and Persians, which may not be abolished.

13 Silloin he vastasivat ja sanoivat kuninkaalle: Daniel, joka on juutalaisia pakkosiirtolaisia, ei välitä sinusta, kuningas, eikä kiellosta, jonka olet kirjoittanut, vaan kolmena hetkenä päivässä hän toimittaa rukouksensa.

13 Då svarade de och sade till konungen: »Daniel, en av de judiska fångarna, aktar varken på dig eller på det förbud som du har låtit sätta upp, utan förrättar sin bön tre gånger om dagen.»

13 Then answered they and were saying before the king, Daniel, who is of the sons of the exile of Judah, hath made thee, O king, of none account, also the interdict which thou hast signed,—but, three times a day, is asking his petition.

14 Mutta kun kuningas sen kuuli, tuli hän sangen murheelliseksi, ja hän mietti, miten voisi pelastaa Danielin; auringon laskuun asti hän vaivasi itseään vapauttaaksensa hänet.

14 När konungen hörde detta, blev han mycket bedrövad och gjorde sig bekymmer över huru han skulle kunna rädda Daniel; ända till solnedgången mödade han sig med att söka en utväg att hjälpa honom.

14 Then, the king, when he heard, the matter, was sorely displeased with himself, and, upon Daniel, set his heart, to deliver him,—and, until the going in of the sun, was striving to rescue him.

15 Silloin ne miehet riensivät kiiruusti kuninkaan tykö ja sanoivat kuninkaalle: Tiedä, kuningas, meedialaisten ja persialaisten laki on, ettei mitään kuninkaan vahvistamaa kieltoa tai julistusta peruuteta.

15 Då skyndade männen till konungen och sade till honom: »Vet, o konung, att det är en Mediens och Persiens lag att intet förbud och ingen förordning som konungen utfärdar kan

15 Then, these men, crowded unto the king,—and were saying to the king, Know, O king, that the law of the Medes and Persians is, that, no interdict nor statute which the king

	återkallas.»	establisheth, may be changed.
16 Silloin kuningas käski tuoda Danielin ja heittää hänet jalopeurain luolaan. Ja kuningas puhui Danielille ja sanoi: Sinun Jumalasi, jota sinä lakkaamatta palvelet, pelastakoon sinut. Sitten tuotiin kivi ja pantiin luolan suulle,	16 Då lät konungen hämta Daniel och kasta honom i lejongropen och konungen talade till Daniel och sade: »Din Gud, den som du så oavlåtligen dyrkar, han må rädda dig.»	16 Then, the king, gave word, and they brought Daniel, and cast him into the den of lions. The king spake and said to Daniel,—Thy God, whom thou art serving continually, he, will deliver thee.
17 ja kuningas sinetöi sen omallaan ja ylimystensä sineteillä, ettei Danielin asiassa muutosta tapahtuisi.	17 Och man förde fram en sten och lade den över gropens öppning, och konungen förseglade den med sitt eget och med sina stormäns signet, för att ingen förändring skulle kunna göras i det som nu hade skett med Daniel.	17 And there was brought a certain stone, and laid upon the mouth of the den; and the king sealed it with his own signet–ring, and with the signet–ring of his nobles, that nothing might be changed, as to Daniel.
18 Sitten kuningas meni palatsiinsa ja vietti yönsä paastoten eikä sallinut tuoda eteensä naisia, ja hänen unensa pakeni häneltä.	18 Därefter gick konungen hem till sitt palats och tillbragte hela natten under fasta och lät inga kvinnor komma inför sig; och sömnen flydde honom.	18 Then the king departed to his palace, and spent the night fasting, and no, table, was brought in before him,—and, his sleep, fled from him.
19 Aamun sarastaessa kuningas sitten nousi ja meni kiiruusti jalopeurain luolalle.	19 Sedan om morgonen, när det dagades, stod konungen upp och gick med hast till lejongropen.	19 Then the king rose early, with the dawn,—and, hastily—unto the den of lions, departed;
20 Ja lähestyessään luolaa hän huusi Danielille	20 Och när han hade kommit nära intill	20 and, when he drew near to the den, unto

murheellisella äänellä, ja kuningas lausui ja sanoi Danielille: Daniel, sinä elävän Jumalan palvelija, onko sinun Jumalasi, jota lakkaamatta palvelet, voinut pelastaa sinut jalopeuroilta?

gropen, ropade han på Daniel med ängslig röst; konungen talade till Daniel och sade: »Daniel, du den levande Gudens tjänare, har väl din Gud, den som du så oavlåtligen dyrkar, kunnat rädda dig från lejonen?»

Daniel, with distressed voice, made he outcry,—the king spake and said unto Daniel, O Daniel! servant of the Living God! Thy God, whom thou art serving continually, hath he been able to deliver thee from the lions?

21 Silloin Daniel vastasi kuninkaalle: Kuningas eläköön iankaikkisesti!

21 Då svarade Daniel konungen: »Må du leva evinnerligen, o konung!

21 Then, Daniel, with the king, spake,—O king! for ages, live!

22 Minun Jumalani on lähettänyt enkelinsä ja sulkenut jalopeurain kidat, niin etteivät ne ole minua vahingoittaneet, sillä minut on havaittu nuhteettomaksi hänen edessänsä, enkä minä ole sinuakaan vastaan, kuningas, rikosta tehnyt.

22 Min Gud har sänt sin ängel och tillslutit lejonens gap, så att de icke hava gjort mig någon skada. Ty jag har inför honom befunnits oskyldig; ej heller har jag förbrutit mig mot dig, o konung.

22 My God, hath sent his messenger, and hath shut the mouth of the lions, and they have not hurt me; forasmuch as, before him, rectitude was found in me, moreover also, before thee, O king, no, crime, had I committed.

23 Silloin kuningas ihastui suuresti ja käski ottaa Danielin ylös luolasta. Ja kun Daniel oli otettu ylös luolasta, ei hänessä havaittu mitään vammaa; sillä hän oli turvannut Jumalaansa.

23 Då blev konungen mycket glad, och befallde att man skulle taga Daniel upp ur gropen. Och när Daniel hade blivit tagen upp ur gropen, kunde man icke upptäcka någon skada på honom; ty han hade trott på sin Gud.

23 Then, the king, was exceedingly glad concerning him, and gave word to take up, Daniel, out of the den. So Daniel, was taken up, out of the den, and, no manner of hurt, was found in him, for that he had trusted in his God.

24 Ja kuningas käski tuoda ne miehet, jotka olivat syyttäneet Danielia,

24 Sedan lät konungen hämta de män som hade anklagat Daniel,

24 And the king, gave word, that they should bring those men who

ja heittää heidät lapsineen ja vaimoineen jalopeurain luolaan; eivätkä he ehtineet luolan pohjaan, ennenkuin jalopeurat hyökkäsivät heidän kimppuunsa ja murskasivat kaikki heidän luunsa.

och han lät kasta dem i lejongropen, med deras barn och hustrur; och innan de ännu hade hunnit till bottnen i gropen, föllo lejonen över dem och krossade alla deras ben.

had accused Daniel, and, into the den of lions, they cast them—them, their children, and their wives,—and, they had not reached the bottom of the den, when the lions, seized them, and, all their bones, brake they in pieces.

25 Sitten kuningas Daarejaves kirjoitti kaikille kansoille, kansakunnille ja kielille, mitä koko maan päällä asuu: Suuri olkoon teidän rauhanne!

25 Därefter lät konung Darejaves skriva till alla folk och stammar och tungomål som funnos på hela jorden: »Mycken frid vare med eder!

25 Then, Darius the king, wrote to all the peoples, the races, and the tongues who were dwelling in all the earth, Your prosperity abound!

26 Minä olen antanut käskyn, että minun valtakuntani koko valtapiirissä vavistakoon ja peljättäköön Danielin Jumalaa. Sillä hän on elävä Jumala ja pysyy iankaikkisesti. Hänen valtakuntansa ei häviä, eikä hänen herrautensa lopu.

26 Härmed giver jag befallning att man inom mitt rikes hela område skall bäva och frukta för Daniels Gud. Ty han är den levande Guden, som förbliver evinnerligen; och hans rike är sådant att det icke kan förstöras, och hans välde består intill änden.

26 From before me, is appointed a decree that, throughout every dominion of my kingdom, men tremble and withdraw falteringly from before the God of Daniel,—for that, he, is the Living God, and abiding for ages, and, his kingdom, that which shall not be destroyed, and, his dominion, is unto the end:

27 Hän pelastaa ja vapahtaa, hän tekee tunnustekoja ja ihmeitä taivaassa ja maan päällä, hän, joka pelasti Danielin jalopeurain kynsistä.

27 Han är en räddare och hjälpare, och han gör tecken och under i himmelen och på jorden, han som har räddat Daniel ur

27 who delivereth and rescueth and worketh signs and wonders, in the heavens, and in the earth,—for that he hath delivered Daniel

lejonens våld.»

out of the power of the lions.

28 Ja tämä Daniel oli korkeassa arvossa ja kunniassa Daarejaveksen valtakunnassa sekä persialaisen Kooreksen valtakunnassa.

28 Och denne Daniel steg i ära och makt under Darejaves' och under persern Kores' regeringar.

28 And, this Daniel, prospered in the reign of Darius,—and in the reign of Cyrus the Persian.

7 luku

1 Belsassarin, Baabelin kuninkaan, ensimmäisenä hallitusvuotena Daniel näki unen, päänsä näyn, vuoteessansa. Sitten hän kirjoitti tämän unen.

1 I den babyloniske konungen Belsassars första regeringsår hade Daniel en dröm och såg en syn på sitt läger. Sedan tecknade han upp drömmen och meddelade huvudsumman av dess innehåll.

1 In the first year of Belshazzar, king of Babylon, Daniel, beheld, a dream, and visions of his head upon his bed,—then, the dream, he wrote, the sum of the matters, he told.

2 Kertomuksen alku on tämä: Daniel lausui ja sanoi: Minä näin yöllä näyssäni, ja katso, taivaan neljä tuulta kuohutti suurta merta.

2 Detta är Daniels berättelse: Jag hade en syn om natten, och såg i den huru himmelens fyra vindar stormade fram mot det stora havet.

2 Daniel spake and said, I was looking, in my vision [which came] with the night,—when, lo! the four winds of the heavens, bursting forth upon the great sea;

3 Ja merestä nousi neljä suurta petoa, kukin erilainen kuin toinen.

3 Och fyra stora djur stego upp ur havet, det ena icke likt det andra.

3 and four large wild beasts, coming up out of the sea,—diverse, one from another:—

4 Ensimmäinen oli kuin leijona, mutta sillä oli kotkan siivet. Minun sitä katsellessani reväistiin siltä siivet, ja se nostettiin maasta pystyyn ja

4 Det första liknade ett lejon, men det hade vingar såsom en örn. Medan jag ännu såg härpå, rycktes vingarna av djuret, och

4 The foremost, like a lion, having, the wings of an eagle,—I looked until the wings thereof, were torn out, and it was lifted up from the

asetettiin kahdelle jalalle niinkuin ihminen, ja sille annettiin ihmisen sydän.

det restes upp från jorden, så att det blev ställt på två fötter såsom en människa, och ett mänskligt hjärta blev givet åt det.

earth, and, upon its feet, like a man, was it caused to stand, and, the heart of a man, was given to it.

5 Ja katso, oli toinen peto, joka oli karhun näköinen. Se nostettiin toiselle kyljellensä, ja sillä oli suussa kolme kylkiluuta, hammasten välissä; ja sille sanottiin näin: Nouse ja syö paljon lihaa.

5 Sedan fick jag se ännu ett djur, det andra i ordningen; det var likt en björn, och det reste upp sin ena sida, och det hade tre revben i sitt gap, mellan tänderna. Och till det djuret blev så sagt: »Stå upp och sluka mycket kött.»

5 And, lo! another wild beast, a second, resembling a bear, and, on one side, was it raised up, with three ribs in its mouth, between its teeth,—and, thus, were they saying to it, Rise! devour much flesh.

6 Tämän jälkeen minä näin, ja katso, oli taas toinen peto, pantterin kaltainen, ja sen selässä oli neljä linnunsiipeä. Sillä pedolla oli neljä päätä, ja sille annettiin valta.

6 Därefter fick jag se ett annat djur, som liknade en panter, men på sina sidor hade det fyra fågelvingar; och djuret hade fyra huvuden, och välde blev givet åt det.

6 After that, I was looking, and lo! another like a leopard, and it, had four wings of a bird upon its back,—and four heads, had the wild beast, and dominion, was given to it,

7 Sen jälkeen minä näin yöllisessä näyssäni, ja katso, oli neljäs peto, kauhea, hirmuinen ja ylen väkevä; sillä oli suuret rautaiset hampaat, ja se söi ja murskasi ja tallasi tähteet jalkoihinsa. Se oli erilainen kuin kaikki edelliset pedot, ja sillä oli kymmenen sarvea.

7 Därefter fick jag i min syn om natten se ett fjärde djur, övermåttan förskräckligt, fruktansvärt och starkt; det hade stora tänder av järn, det uppslukade och krossade, och vad som blev kvar trampade det under fötterna; det var olikt alla de förra djuren

7 After that, I was looking in the visions of the night, when lo! a fourth wild beast, terrible and well–hipped and exceeding strong, and it had, large teeth of iron, it devoured and brake in pieces, and, the residue—with its feet, it trampled down,—and, it, was diverse from all the

och hade tio horn.

wild beasts that were before it, and it had, ten horns.

8 Minä tarkkasin sarvea, ja katso, eräs muu pieni sarvi puhkesi niiden välistä, ja kolme edellisistä sarvista reväistiin pois sen edestä. Ja katso, sillä sarvella oli silmät kuin ihmisen silmät, ja suu, joka herjaten puhui.

8 Men under det att jag betraktade hornen, fick jag se huru mellan dem ett annat horn sköt upp, ett litet, för vilket tre av de förra hornen blevo bortstötta; och se, det hornet hade ögon lika människoögon, och en mun som talade stora ord.

8 I was considering the horns, when lo! another horn, a little one, came up among them, and, three of the former horns, were uprooted from before it,—and lo! eyes, like the eyes of a man, in this horn, and, a mouth, speaking great things.

9 Minun sitä katsellessani valtaistuimet asetettiin, ja Vanhaikäinen istuutui. Hänen vaatteensa olivat valkeat kuin lumi ja hänen päänsä hiukset kuin puhdas villa. Hänen valtaistuimensa oli tulen liekkejä, ja sen pyörät olivat palavaa tulta.

9 Medan jag ännu såg härpå, blevo troner framsatta, och en som var gammal satte sig ned. Hans klädnad var snövit, och håret på hans huvud var såsom ren ull; hans tron var av eldslågor, och hjulen därpå voro av flammande eld.

9 I continued looking, until that, thrones, were placed, and, the Ancient of days, took his seat,—whose, garment, like snow, was white, and, the hair of his head, like pure wool, his throne, was flames of fire, his wheels, a burning fire.

10 Tulivirta vuoti, se kävi ulos hänestä; tuhannen tuhatta palveli häntä, ja kymmenen tuhatta kertaa kymmenen tuhatta seisoi hänen edessänsä. Oikeus istui tuomiolle, ja kirjat avattiin.

10 En flod av eld strömmade ut från honom, tusen gånger tusen voro hans tjänare, och tio tusen gånger tio tusen stodo där till hans tjänst. Så satte man sig ned till doms, och böcker blevo upplåtna.

10 A stream of fire, was flowing on and issuing forth from before him, a thousand thousand, waited upon him and, ten thousand times ten thousand, before him, stood up,—Judgment, took its seat, and, books, were opened.

11 Minä katselin, ja silloin, niiden herjaavien sanojen

11 Medan jag nu såg härpå, skedde det att,

11 I continued looking, then because of the

tähden, joita sarvi puhui, minun katsellessani peto tapettiin, ja sen ruumis hävitettiin ja heitettiin tuleen palamaan.

för de stora ords skull som hornet talade -- medan jag ännu såg härpå -- djuret dödades och dess kropp förstördes och kastades i elden för att brännas upp.

sound of the great words which the horn was speaking, I continued looking, until that the wild beast, was slain, and his body destroyed, and given to the burning of the fire.

12 Ja muiltakin pedoilta otettiin valta pois; niiden elämän pituus oli määrätty aikaa ja hetkeä myöten.

12 Från de övriga djuren togs ock deras välde, ty deras livslängd var bestämd till tid och stund.

12 As concerning the rest of the beasts, their dominion, was taken away,—but, a lengthening of life, was given to them, until time and season.

13 Minä näin yöllisessä näyssä, ja katso, taivaan pilvissä tuli Ihmisen Pojan kaltainen; ja hän saapui Vanhaikäisen tykö, ja hänet saatettiin tämän eteen.

13 Sedan fick jag, i min syn om natten, se huru en som liknade en människoson kom med himmelens skyar; och han nalkades den gamle och fördes fram inför honom.

13 I continued looking in the visions of the night, when lo! with the clouds of the heavens, one like a son of man, was coming,—and, unto the Ancient of days, he approached, and, before him, they brought him near;

14 Ja hänelle annettiin valta, kunnia ja valtakunta, ja kaikki kansat, kansakunnat ja kielet palvelivat häntä. Hänen valtansa on iankaikkinen valta, joka ei lakkaa, ja hänen valtakuntansa on valtakunta, joka ei häviä.

14 Åt denne gavs välde och ära och rike, och alla folk och stammar och tungomål måste tjäna honom. Hans välde är ett evigt välde, som icke skall tagas ifrån honom, och hans rike skall icke förstöras.

14 and, unto him, were given dominion and dignity and kingship, that all peoples, races and tongues, unto him, should do service,—his dominion, was an age–abiding dominion, which should not pass away, and, his kingdom, that which should not be destroyed.

15 Minä, Daniel, tunsin henkeni tulevan murheelliseksi ruumiissani, ja minun näkemäni näyt peljättivät minua.

15 Då kände jag, Daniel, min ande oroas i sin boning, och den syn som jag hade haft förskräckte mig.

15 The spirit of, me, Daniel, was grieved in the midst of the sheath,—and, the visions of my head, terrified me.

16 Minä lähestyin yhtä siellä seisovista ja pyysin häneltä varmaa tietoa kaikista näistä asioista. Niin hän vastasi minulle ja ilmoitti minulle niiden selityksen:

16 Jag gick fram till en av dem som stodo där och bad honom om en tillförlitlig förklaring på allt detta Och han svarade mig och sade mig uttydningen därpå:

16 I drew near unto one of them who stood by, and made exact enquiry of him, concerning all this,—so he told me, and, the interpretation of the things, made he known unto me.

17 Nuo suuret pedot, joita on neljä, ovat neljä kuningasta, jotka nousevat maasta.

17 »De fyra stora djuren betyda att fyra konungar skola uppstå på jorden.

17 These great wild beasts, which are four,—are four kings who shall arise out of the earth;

18 Mutta Korkeimman pyhät saavat valtakunnan ja omistavat valtakunnan iankaikkisesti - iankaikkisesta iankaikkiseen.

18 Men sedan skola den Högstes heliga undfå riket och taga det i besittning för evig tid, ja, för evigheters evighet.»

18 but the holy ones of the Highest, shall receive the kingdom,—and shall possess the kingdom for the age, yea for the age of ages.

19 Senjälkeen minä tahdoin saada varmuuden neljännestä pedosta, joka oli erilainen kuin kaikki muut ja ylen hirmuinen; jolla oli rautaiset hampaat ja vaskiset kynnet, joka söi ja murskasi ja tallasi tähteet jalkoihinsa;

19 Därefter ville jag hava tillförlitlig förklaring angående det fjärde djuret, som var olikt alla de andra, det som var så övermåttan förskräckligt och hade tänder av järn och klor av koppar, det som uppslukade och krossade och sedan

19 Then desired I to be sure, concerning the fourth wild beast, which was diverse from all of them,—exceeding terrible, whose, teeth, were iron, and, his claws, of bronze, he devoured, brake in pieces, and, the residue—with his feet, he trampled down;

	trampade under fötterna vad som blev kvar;	
20 sekä pedon pään kymmenestä sarvesta ynnä siitä sarvesta, joka puhkesi ja jonka edestä kolme putosi; jolla sarvella oli silmät ja herjauksia puhuva suu ja joka näytti suuremmalta kuin ne muut;	20 så ock angående de tio hornen på dess huvud, och angående det nya hornet, det som sedan sköt upp, och för vilket tre andra föllo av, det hornet som hade Ögon, och en mun som talade stora ord, det som var större att skåda än de övriga,	20 also concerning the ten horns, which were in his head, and the other, which came up, and there fell—from among them that were before it—three,—and this horn which had, eyes, and, a mouth, speaking great things, and, his look, was more proud than his fellows:
21 se sarvi, jonka minä näin sotivan pyhiä vastaan ja voittavan heidät,	21 det hornet som jag ock hade sett; föra krig mot de heliga och bliva dem övermäktigt,	21 I continued looking, when, this horn, made war with the holy ones,—and prevailed against them:
22 siihen asti kunnes Vanhaikäinen tuli ja oikeus annettiin Korkeimman pyhille ja aika joutui ja pyhät saivat omaksensa valtakunnan.	22 till dess att den gamle kom och rätt blev skipad åt den Högstes heliga och tiden var inne, då de heliga fingo taga riket i besittning.	22 until that the Ancient of Days, came, and, justice, was granted to the holy ones of the Highest,—and, the time, arrived, that the holy ones should possess, the kingdom.
23 Hän vastasi näin: Neljäs peto on neljäs valtakunta, joka syntyy maan päälle, erilainen kuin kaikki muut valtakunnat. Se syö kaiken maan ja tallaa ja murskaa sen.	23 Då svarade han så: »Det fjärde djuret betyder att ett fjärde rike skall uppstå på jorden, ett som är olikt alla de andra rikena. Det skall uppsluka hela jorden och förtrampa och krossa den.	23 Thus, he said, The fourth wild beast, is a fourth kingdom which shall be in the earth, which shall be diverse from all the kingdoms,—and shall devour all the earth, and shall trample it down, and

24 Ja ne kymmenen sarvea ovat kymmenen kuningasta, jotka nousevat siitä valtakunnasta. Ja heidän jälkeensä nousee eräs muu, ja hän on erilainen kuin edelliset, ja hän kukistaa kolme kuningasta.

25 Hän puhuu sanoja Korkeinta vastaan ja hävittää Korkeimman pyhiä. Hän pyrkii muuttamaan ajat ja lain, ja ne annetaan hänen käteensä ajaksi ja kahdeksi ajaksi ja puoleksi ajaksi.

26 Sitten oikeus istuu tuomiolle, ja hänen valtansa otetaan pois ja hävitetään ja tuhotaan loppuun asti.

27 Ja valtakunta ja valta ja valtakuntien voima kaiken taivaan alla annetaan Korkeimman pyhien kansalle. Hänen valtakuntansa on iankaikkinen valtakunta, ja kaikki vallat palvelevat häntä ja ovat hänelle alamaiset.

24 Och de tio hornen betyda att tio konungar skola uppstå i det riket; och efter dem skall uppstå en annan, som skall vara olik de förra, och som skall slå ned tre konungar.

25 Och denne skall upphäva sitt tal mot den Högste och föröda den Högstes heliga; han skall sätta sig i sinnet att förändra heliga tider och lagar; och de skola givas i hans hand under en tid, och tider, och en halv tid.

26 Men dom skall bliva hållen, och hans välde skall tagas ifrån honom och fördärvas och förgöras i grund.

27 Men rike och välde och storhet, utöver alla riken under himmelen, skall givas åt den Högstes heligas folk. Dess rike skall vara ett evigt rike, och alla välden skola tjäna och lyda det.»

break it in pieces.

24 And, the ten horns of that kingdom, are ten kings who will arise,—and, another, will arise after them, and, he, will be diverse from the former ones, and, three kings, will he cast down;

25 and, words against the Most High, will he speak, and, the holy ones of the Highest, will he afflict,—and will hope to change times and law, and they will be given into his hand, for a season and seasons and the dividing of a season,

26 but, Judgment, will take its seat,—and, his dominion, will they take away, to destroy and make disappear unto an end.

27 And, the kingdom, and the dominion, and the greatness of the kingdoms under all the heavens, shall be given to the people of the holy ones of the Highest,—his kingdom, is an age-abiding kingdom, and, all the dominions, unto him, will render service, and

show themselves obedient.

28 Tähän loppuu kertomus. Minua, Danielia, peljättivät minun ajatukseni suuresti, ja minun kasvoni kalpenivat, ja minä kätkin asian sydämeeni.

28 Här slutar berättelsen. Men jag, Daniel, uppfylldes av många oroliga tankar, och färgen vek bort ifrån mitt ansikte; men jag bevarade i mitt hjärta vad som hade hänt.

28 Hitherto is the end of the matter. As for me, Daniel, greatly did my thoughts terrify me, and, my bright looks, were changed upon me, but, the matter—in mine own heart, I kept.

8 luku

Belsassarin kolmantena hallitusvuotena näin minä, Daniel, näyn, senjälkeen kuin minulla jo ennen oli ollut näky.

1 I konung Belsassars tredje regeringsår såg jag, Daniel, en syn, en som kom efter den jag förut hade sett.

1 In the third year of the reign of Belshazzar the king, a vision, appeared unto me Daniel, after that which appeared unto me at the beginning.

2 Kun minä näyssä katselin, havaitsin minä olevani Suusanin linnassa, Eelamin maakunnassa; ja kun minä näyssä katselin, olin minä Uulai-joen rannalla.

2 Då jag nu i denna syn såg till, tyckte jag mig vara i Susans borg i hövdingdömet Elam; och då jag vidare såg till i synen, fann jag mig vara vid floden Ulai.

2 So then I saw, in the vision, and it came to pass, when I saw, that I was in Shusan the fortress, which is in Persia the province,—yea I saw it in a vision, when, I, was by the river Ulai.

3 Minä nostin silmäni ja katsoin. Ja katso, oinas seisoi päin jokea, ja sillä oli kaksi sarvea; ja sarvet olivat korkeat, ja toinen oli toista korkeampi; ja korkeampi puhkesi esiin myöhemmin.

3 Och när jag lyfte upp mina ögon, fick jag se en vädur stå framför floden, och han hade två horn; och båda hornen voro höga, men det ena var högre än det andra, och detta som var

3 So then I lifted up mine eyes, and looked, and lo! a ram, standing before the river, and, it, had two horns,—and, the two horns, were high, but, the one, was higher than the other, and,

högre sköt sist upp.

the higher, had come up, last.

4 Minä näin oinaan puskevan länteen, pohjoiseen ja etelään päin, eikä yksikään eläin kestänyt sen edessä, eikä kukaan voinut pelastaa sen vallasta. Se teki, mitä tahtoi; ja se tuli suureksi.

4 Jag såg väduren stöta med hornen västerut och norrut och söderut, och intet djur kunde stå honom emot, och ingen kunde rädda ur hans våld; han for fram såsom han ville och företog sig stora ting.

4 I saw the ram, pushing strongly westward and northward and southward, so that no wild beast could stand before him, and none could deliver out of his hand,—but he did according to his own pleasure, and shewed himself great.

5 Sitten minä tarkkasin, ja katso: tuli kauris päivän laskun puolelta, kulki koko maan ylitse eikä maata koskettanut; ja kauriilla oli keskellä otsaa uhkea sarvi.

5 Och när jag vidare gav akt, fick jag se en bock komma västerifrån och gå fram över hela jorden, dock utan att röra vid jorden; och bocken hade ett ansenligt horn i pannan.

5 Now, I, was observing, when lo! a he-goat, coming in out of the west, over the face of all the earth, but it meddled not with the earth,—and, the goat, had a conspicuous horn between his eyes.

6 Ja se tuli aivan sen kaksisarvisen oinaan luokse, jonka minä olin nähnyt seisovan päin jokea, ja karkasi sen kimppuun vihansa väessä.

6 Och han nalkades väduren med de båda hornen, den som jag hade sett stå framför floden, och sprang emot honom i väldig vrede.

6 So then he came up to the ram having the two horns, which I had seen, standing before the river,—and ran unto him, in the fury of his strength.

7 Ja minä näin sen käyvän kiinni oinaaseen ja kiukuissaan puskevan oinasta ja murskaavan sen molemmat sarvet. Eikä oinaalla ollut voimaa kestää sen edessä, vaan kauris heitti sen maahan ja

7 Jag såg honom komma ända inpå väduren och störta över honom i förbittring, och han stötte till väduren och krossade hans båda horn, så att väduren

7 Yea I saw him coming close upon the ram, and he was enraged at him, and smote the ram, and brake in pieces both his horns, and there was no strength in the

tallasi sitä; eikä ollut ketään, joka olisi voinut pelastaa oinaan sen vallasta.

icke hade någon kraft att stå emot honom. Sedan slog han honom till jorden och trampade på honom; och ingen fanns, som kunde rädda väduren ur hans våld.

ram to stand before him,—but he cast him down to the ground, and trampled him underfoot, and there was none could deliver the ram out of his power.

8 Ja kauris tuli ylen suureksi; mutta kun se oli väkevimmillään, särkyi suuri sarvi, ja sen sijalle kasvoi neljä uhkeata sarvea, taivaan neljää tuulta kohti.

8 Och bocken företog sig mycket stora ting. Men när han hade blivit som starkast, brast det stora hornet sönder, och fyra andra ansenliga horn sköto upp i dess ställe, åt himmelens fyra väderstreck.

8 But, the he-goat, shewed himself very great,—and, when he had become mighty, the great horn, was broken in pieces, and there came up afterwards four, in its stead, towards the four winds of the heavens;

9 Ja yhdestä niistä puhkesi esiin sarvi, alussa vähäpätöinen. Se kasvoi suuresti etelään päin ja itään päin ja Ihanaan maahan päin.

9 Och från ett av dem gick ut ett nytt horn, i begynnelsen litet, och det växte övermåttan söderut och österut och åt »det härliga landet» till.

9 and, out of the first of them, came forth a little horn,—which became exceedingly great, against the south and against the east, and against the beautiful [land];

10 Ja se kasvoi taivaan sotajoukkoon asti ja pudotti maahan osan siitä sotajoukosta ja tähdistä ja tallasi niitä.

10 Och det växte ända upp till himmelens härskara och kastade några av denna härskara, av stjärnorna, ned till jorden och trampade på dem.

10 yea it became great as far as the host of the heavens,—and caused to fall, to the earth, some of the host and some of the stars, and trampled them underfoot;

11 Hän ylpeili sotajoukon ruhtinastakin vastaan, ja tältä otettiin pois jokapäiväinen uhri, ja hänen pyhäkkönsä paikka

11 Ja, till och med mot härskarornas furste företog han sig stora ting: han tog bort ifrån honom det

11 even as far as the ruler of the host, shewed he his greatness,—and, because of him, was

kukistettiin.

12 Myös sotajoukko jokapäiväisen uhrin lisäksi annettiin rikollisesti alttiiksi tuholle. Se sarvi heitti totuuden maahan, ja mitä se teki, siinä se menestyi.

13 Sitten minä kuulin yhden pyhän puhuvan, ja toinen pyhä sanoi sille, joka puhui: Kuinka pitkää aikaa tarkoittaa näky jokapäiväisestä uhrista ja kauhistavasta rikoksesta: pyhäkön ja sotajoukon alttiiksi antamisesta tallattavaksi?

14 Ja hän sanoi minulle: Kahtatuhatta kolmeasataa iltaa ja aamua; sitten pyhäkkö asetetaan jälleen oikeuteensa.

15 Kun minä, Daniel, olin nähnyt tämän näyn ja koetin sitä ymmärtää, niin katso, minun edessäni

dagliga offret, och hans helgedoms boning slogs ned.

12 Jämte det dagliga offret bliver ock en härskara prisgiven, för överträdelses skull. Och det slår sanningen ned till jorden och lyckas väl i vad det företager sig.

13 Sedan hörde jag en av de heliga tala, och en annan helig frågade denne som talade: »Huru lång tid avser synen om det dagliga offret, och om överträdelsen som kommer åstad förödelse, och om förtrampandet av både helgedom och härskara?»

14 Då svarade han mig: »Två tusen tre hundra aftnar och morgnar; därefter skall helgedomen komma till sin rätt igen.»

15 När nu jag, Daniel, hade sett denna syn och sökte att förstå den, fick jag se en

taken away the continual [ascending–sacrifice], and the place of the sanctuary, was cast down;

12 and, a host, was set over the continual [ascending–sacrifice], by transgression,—and faithfulness, was cast down, to the ground, and so he acted with effect, and succeeded.

13 Then heard I a certain holy one, speaking,—and another holy one said to that certain holy one who was speaking—How long is the vision of the continual [ascending–sacrifice] as taken away, and the transgression which astoundeth, for both sanctuary and host to be given over to be trampled underfoot?

14 And he said unto him, Until two thousand and three hundred evening–mornings,—then shall the sanctuary, be vindicated.

15 And it came to pass, when, I Daniel, had seen the vision,—and had sought

seisoi miehen muotoinen olento.

som såg ut såsom en man stå framför mig.

discernment, that lo! there was standing before me, as the appearance of a man.

16 Ja minä kuulin ihmisen äänen Uulain keskeltä, ja se huusi ja sanoi: Gabriel, selitä tälle se näky!

16 Och mitt över Ulai hörde jag rösten av en människa som ropade och sade: »Gabriel, uttyd synen för denne.»

16 Then heard I a human voice, between [the banks of] the Ulai,—which cried out, and said, Gabriel! cause this man to understand the revelation.

17 Silloin hän tuli aivan lähelle sitä paikkaa, jossa minä seisoin; ja hänen tullessansa minut valtasi pelko, ja minä lankesin kasvoilleni. Ja hän sanoi minulle: Tarkkaa, ihmislapsi, sillä näky tarkoittaa lopun aikaa.

17 Då kom han intill platsen där jag stod, men jag blev förskräckt, när han kom, och föll ned på mitt ansikte. Och han sade till mig: »Giv akt härpå, du människobarn; ty synen syftar på ändens tid.»

17 So he came near where I stood, and, when he came, I was terrified, and fell upon my face,—but he said unto me, Understand, O son of man, that, to the time of the end, belongeth the vision.

18 Ja kun hän puhui minulle, olin minä horroksissa, kasvot maata vasten; mutta hän tarttui minuun ja nosti minut seisomaan.

18 Medan han så talade med mig, låg jag i vanmakt, med mitt ansikte mot jorden; men han rörde vid mig och reste upp mig igen.

18 And, when he spake with me, I fell stunned upon my face, to the earth,—but he touched me, and caused me to stand up where I was.

19 Sitten hän sanoi: Katso, minä ilmoitan sinulle, mitä on tapahtuva viimeisenä vihan aikana; sillä lopun aikaa tämä tarkoittaa.

19 Därefter sade han: »Se, jag vill kungöra för dig vad som skall ske, när det lider mot slutet med vreden ty på ändens tid syftar detta.

19 Then said he, Behold me! causing thee to know, that which shall come to pass in the afterpart of the indignation,—for, at an appointed time, shall be an end.

20 Kaksisarvinen oinas, jonka sinä näit, on:

20 Väduren som du såg, han med de två

20 The ram which thou sawest, having

Meedian ja Persian kuninkaat.

21 Ja kauris on Jaavanin kuningas, ja suuri sarvi, joka sillä oli keskellä otsaa, on ensimmäinen kuningas.

22 Ja että se särkyi ja neljä nousi sen sijalle, se on: neljä valtakuntaa nousee siitä kansasta, ei kuitenkaan niin väkevää kuin hän.

23 Ja heidän valtansa lopulla, kun luopiot ovat täyttäneet syntiensä mitan, nousee kuningas, kasvoilta röyhkeä ja juonissa taitava.

24 Ja väkevä on hänen voimansa, vaikka ei tosin hänen omasta voimastaan, ja ihmeellisen paljon hän saa aikaan hävitystä; ja hän menestyy siinä, mitä hän tekee, ja hän tuottaa turmion väkeville ja pyhien kansalle.

25 Ja hänen oveluutensa tähden onnistuu petos

hornen, betyder Mediens och Persiens konungar.

21 Men bocken är Javans konung, och det stora hornet i hans panna är den förste konungen.

22 Men att det brast sönder, och att fyra andra uppstodo i dess ställe, det betyder att fyra riken skola uppstå av hans folk, dock icke jämlika med honom i kraft.

23 Och vid slutet av deras välde, när överträdarna hava fyllt sitt mått, skall en fräck och arglistig konung uppstå;

24 han skall bliva stor i kraft, dock icke jämlik med den förre i kraft och han skall komma åstad så stort fördärv att man måste förundra sig; och han skall lyckas väl och få fullborda sitt uppsåt. Ja, han skall fördärva många, och jämväl de heligas folk.

25 Därigenom att han är så klok, skall han

the two horns, representeth the kings of Media and Persia;

21 and, the he-goat, is the king of Greece,— and, the great horn which was between his eyes, the same, is the first king.

22 Now, as for its being broken in pieces, whereupon there stood up four in its stead, four kingdoms, out of his nation, shall stand up, but not with his strength;

23 but, in the aftertime of their kingdom, when transgressions, have filled up their measure,—there will stand up a king of mighty presence, and skilful in dissimulation;

24 and his strength, will be mighty, but not through his own strength, and, wonderfully, will he destroy, and succeed and act with effect,— and will destroy mighty ones, and the people of holy ones;

25 and, by his cunning, will he both

hänen kädessään. Hän hautoo suuria sydämessään, ja keskellä rauhaa hän tuottaa turmion monille. Ruhtinasten ruhtinastakin vastaan hän nousee, mutta ilman ihmiskättä hänet muserretaan.

lyckas så väl med sitt svek, han skall föresätta sig stora ting, oförtänkt skall han fördärva många. Ja, mot furstarnas furste skall han sätta sig upp; men utan människohand skall han då varda krossad.

cause deceit to succeed in his hand, and, in his own heart, will he shew himself to be great, and, by their careless security, will he destroy many,—and, against the ruler of rulers, will he stand up, but, without hand, shall be broken in pieces.

26 Ja näky illoista ja aamuista, josta oli puhe, on tosi. Mutta sinä lukitse näky, sillä se tarkoittaa kaukaista aikaa.

26 Och synen angående aftnarna och morgnarna, varom nu är talat, är sanning. Men göm du den synen, ty den syftar på en avlägsen framtid.»

26 Now, the revelation of the evening and the morning which hath been told, faithful, indeed it is,—but, thou, close up the vision, because it is for many days.

27 Ja minä, Daniel, olin raukea ja sairastin jonkin aikaa. Sitten minä nousin ja toimitin palvelusta kuninkaan tykönä; ja minä olin hämmästyksissäni näyn tähden enkä sitä ymmärtänyt.

27 Men jag, Daniel, blev maktlös och låg sjuk en tid. Sedan stod jag upp och förrättade min tjänst hos konungen; och jag var häpen över synen, men ingen förstod den.

27 Now, as for me Daniel, then was I sick for days, but I arose and did the business of the king,—and, though I was confounded concerning the revelation, yet could no one discern it.

9 luku

1 Daarejaveksen, Ahasveroksen pojan, ensimmäisenä hallitusvuotena, hänen, joka oli meedialaista sukua ja oli tullut kaldealaisten

1 I Darejaves', Ahasveros' sons, första regeringsår -- hans som var av medisk släkt, men som hade blivit upphöjd till

1 In the first year of Darius son of Ahasuerus, of the seed of the Medes,—who was made king over the kingdom of the

valtakunnan kuninkaaksi -

2 hänen ensimmäisenä hallitusvuotenaan, minä, Daniel, kirjoituksista huomasin vuosien luvun, josta Herran sana oli tullut profeetta Jeremialle, että Jerusalem oli oleva raunioina seitsemänkymmentä vuotta.

3 Ja minä käänsin kasvoni Herran Jumalan puoleen hartaassa rukouksessa ja anomisessa, paastossa, säkissä ja tuhassa.

4 Minä rukoilin Herraa, Jumalaani, tunnustin ja sanoin: Oi Herra, sinä suuri ja peljättävä Jumala, joka pidät liiton ja säilytät laupeuden niille, jotka sinua rakastavat ja noudattavat sinun käskyjäsi.

5 Me olemme syntiä tehneet, olemme väärin tehneet, olleet jumalattomat ja uppiniskaiset; me olemme poikenneet pois sinun käskyistäsi ja oikeuksistasi

konung över kaldéernas rike --

2 i dennes första regeringsår kom jag, Daniel, att i skrifterna lägga märke till det antal år, som HERREN hade angivit för profeten Jeremia, när han sade att han ville låta sjuttio år gå till ända, medan Jerusalem låg öde.

3 Då vände jag mitt ansikte till Herren Gud med ivrig bön och åkallan, och fastade därvid i säck och aska.

4 Jag bad till HERREN, min Gud, och bekände och sade: »Ack Herre, du store och fruktansvärde Gud, du som håller förbund och bevarar nåd mot dem som älska dig och hålla dina bud!

5 Vi hava syndat och gjort illa och varit ogudaktiga och avfälliga; vi hava vikit av ifrån dina bud och rätter.

Chaldeans:

2 in the first year of his reign, I, Daniel, perceived by the writings,—the number of the years, as to which the word of Yahweh came unto Jeremiah the prophet, to fulfill the desolations of Jerusalem, seventy years.

3 So I set my face unto the Lord God, to seek [him] by prayer, and supplication,—with fasting, and sackcloth and ashes;

4 yea I prayed unto Yahweh my God, and made confession,—and said—I beseech thee, O Lord, the GOD great and to be revered, keeping the covenant and the lovingkindness, to them who love him, and to them who keep his commandments.

5 We have sinned and committed iniquity, and been guilty of lawlessness and been rebellious,—even departing from thy commandments, and from thy regulations;

6 emmekä ole kuulleet sinun palvelijoitasi, profeettoja, jotka puhuivat sinun nimessäsi kuninkaillemme, ruhtinaillemme ja isillemme ja kaikelle maan kansalle.

6 Vi hava icke hörsammat dina tjänare profeterna, som talade i ditt namn till våra konungar, furstar och fader och till allt folket i landet.

6 and have not hearkened unto thy servants the prophets, who spake in thy name, unto our kings, our rulers, and our fathers,—and unto all the people of the land.

7 Sinun, Herra, on vanhurskaus, mutta meidän on häpeä, niinkuin se on tänä päivänä Juudan miesten ja Jerusalemin asukasten ja koko Israelin, läheisten ja kaukaisten, kaikissa maissa, joihin sinä olet heidät karkoittanut heidän uskottomuutensa tähden, jota he ovat sinulle osoittaneet.

7 Du, Herre, är rättfärdig, men vi måste blygas, såsom vi ock nu göra, vi Juda man och Jerusalems invånare, ja, hela Israel, både de som bo nära och de som bo fjärran i alla andra länder dit du har fördrivit dem, därför att de voro otrogna mot dig.

7 To thee, O Lord, belongeth righteousness, but, to us, the shame of faces, as at this day,—to the men of Judah, and to the inhabitants of Jerusalem, and to all Israel, the near and the far off, throughout all the lands whither thou hast driven them, in their treachery, wherewith they had been treacherous against thee.

8 Herra, meidän on häpeä, meidän kuninkaittemme, ruhtinaittemme ja isiemme, koska me olemme tehneet syntiä sinua vastaan.

8 Ja, Herre, vi med våra konungar, furstar och fäder måste blygas, därför att vi hava syndat mot dig.

8 O Yahweh, to us, belongeth the shame of faces, to our kings, to our rulers, and to our fathers,—in that we have sinned against thee.

9 Herran, meidän Jumalamme, on armo ja anteeksiantamus, sillä me olemme olleet hänelle uppiniskaiset;

9 Men hos Herren, vår Gud, är barmhärtighet och förlåtelse. Ty vi voro avfälliga från

9 To the Lord our God, belong compassions, and forgivenesses,—for we have rebelled against him;

10 me emme ole kuulleet Herran, meidän

10 och hörde icke HERRENS, vår Guds,

10 and have not hearkened unto the

Jumalamme, ääntä emmekä vaeltaneet hänen laissansa, jonka hän asetti meidän eteemme palvelijainsa, profeettain, kautta.

11 Vaan koko Israel rikkoi sinun lakisi ja poikkesi pois eikä kuullut sinun ääntäsi, ja niin vuodatettiin meidän päällemme se kirous ja vala, joka on kirjoitettu Mooseksen, Jumalan palvelijan, laissa; sillä me olimme tehneet syntiä häntä vastaan.

12 Ja hän toteutti sanansa, jonka hän on puhunut meitä ja meidän tuomareitamme vastaan, jotka meitä tuomitsivat, ja antoi meidän päällemme tulla niin suuren onnettomuuden, ettei senkaltaista ole tapahtunut koko taivaan alla, kuin Jerusalemissa tapahtui.

13 Niinkuin on kirjoitettu Mooseksen laissa, niin tuli kaikki tämä onnettomuus meidän päällemme. Mutta me emme koettaneet lepyttää Herraa, meidän Jumalaamme, niin että olisimme kääntyneet pois

röst, så att vi vandrade efter hans lagar, dem som han förelade oss genom sina tjänare profeterna.

11 Nej, hela Israel överträdde din lag och vek av, utan att höra din röst. Därför utgöt sig ock över oss den förbannelse som han hade svurit att sända, och som står skriven i Moses, Guds tjänares, lag; ty vi hade ju syndat mot honom.

12 Han höll sina ord, vad han hade talat mot oss, och mot domarna som dömde oss; och han lät en så stor olycka komma över oss, att ingenstädes under himmelen något sådant har skett, som det som nu har skett i Jerusalem.

13 I enlighet med vad som står skrivet i Moses lag kom all denna olycka över oss, men ändå sökte vi icke att blidka HERREN, vår Gud, genom att omvända oss från våra

voice of Yahweh our God,—to walk in his instructions which he set before us, through means of his servants the prophets;

11 yea, all Israel, have transgressed thy law, even going away, so as not to hearken unto thy voice,—therefore, were poured out upon us, the curse and the oath which had been written in the law of Moses the servant of God, because we had sinned against him.

12 Thus hath he confirmed his words which he had spoken against us, and against our judges who had judged us, by bringing in upon us a great calamity,—as to which there had not been done, under all the heavens, as hath been done unto Jerusalem.

13 Even as written in the law of Moses, hath, all this calamity, come in upon us,—yet entreated we not the face of Yahweh our God, by turning away from our iniquities, and

synneistämme ja ottaneet vaarin sinun totuudestasi.
14 Sentähden Herra valvoi ja antoi tämän onnettomuuden tulla meidän päällemme; sillä Herra, meidän Jumalamme, on vanhurskas kaikissa töissänsä, jotka hän tekee, mutta me emme ole kuulleet hänen ääntänsä.

15 Ja nyt, Herra, meidän Jumalamme, joka toit kansasi pois Egyptin maasta väkevällä kädellä ja teit itsellesi nimen, niinkuin se vielä tänä päivänä on: me olemme syntiä tehneet ja olleet jumalattomat.

16 Herra, kaiken vanhurskautesi tähden, kääntyköön sinun vihasi ja kiivastuksesi pois sinun kaupungistasi Jerusalemista, sinun pyhästä vuorestasi; sillä meidän syntiemme tähden ja meidän isäimme pahojen tekojen tähden on Jerusalem ja sinun kansasi tullut kaikkien häväistäväksi, jotka meidän ympärillämme ovat.

missgärningar och akta på din sanning.
14 Därför vakade ock HERREN över att olyckan drabbade oss; ty HERREN, vår Gud, är rättfärdig i alla de gärningar som han gör, men hörde icke hans röst.

15 Och nu, Herre, vår Gud, du som förde ditt folk ut ur Egyptens land med stark hand, och så gjorde dig ett namn, som är detsamma än i dag! Vi hava syndat, vi hava varit ogudaktiga.

16 Men Herre, låt, för all din rättfärdighets skull, din vrede och förtörnelse vända sig ifrån din stad Jerusalem, ditt heliga berg; ty genom våra synder och genom våra faders missgärningar hava Jerusalem och ditt folk blivit till smälek för alla som bo omkring oss.

by getting intelligence in thy truth.
14 Therefore hath Yahweh, kept watch, for the calamity, and brought it in upon us,––for righteous is Yahweh our God concerning all his deeds which he hath done, seeing that we had not hearkened unto his voice.

15 Now, therefore, O Lord our God, who didst bring forth thy people out of the land of Egypt with a firm hand, and didst make for thyself a name, as at this day,—we have sinned, we have been guilty of lawlessness.

16 O Lord! according to all thy righteousness, I beseech thee, let thine anger and thine indignation turn away from thy city Jerusalem, thy holy mountain,—for, by reason of our sins, and by reason of the iniquities of our fathers, Jerusalem and thy people, have become a reproach, to all who are round

about us.

17 Ja nyt, meidän Jumalamme, kuule palvelijasi rukous ja hänen anomisensa ja valista kasvosi pyhäkkösi ylitse, joka on autiona; Herran tähden.

17 Och hör nu, du vår Gud, din tjänares bön och åkallan, och låt ditt ansikte lysa över din ödelagda helgedom, för Herrens skull.

17 Now, therefore, hearken, O our God, unto the prayer of thy servant, and unto his supplications, and let thy face shine, upon thy sanctuary, that is desolate,—for the sake of thy servants, O Lord.

18 Minun Jumalani, kallista korvasi ja kuule, avaa silmäsi ja katso meidän hävitystämme ja sitä kaupunkia, joka on otettu sinun nimiisi; sillä me annamme rukouksiemme langeta sinun eteesi, emme omaan vanhurskauteemme, vaan sinun suureen armoosi luottaen.

18 Böj, min Gud, ditt öra härtill och hör; öppna dina ögon och se vilken förödelse som har övergått oss, och se till staden som är uppkallad efter ditt namn. Ty icke i förlitande på vad rättfärdigt vi hava gjort bönfalla vi inför dig, utan i förlitande på din stora barmhärtighet.

18 Incline, O my God, thine ear, and hearken, open thine eyes, and behold our desolations, and the city on which hath been called thy name; for, not on the ground of our own righteousnesses, are we causing our supplications to fall down before thee, but on the ground of thine abounding compassions.

19 Herra, kuule, Herra, anna anteeksi, Herra, huomaa ja tee tekosi itsesi tähden, älä viivyttele, minun Jumalani; sillä sinun kaupunkisi ja sinun kansasi ovat sinun nimiisi otetut.

19 O Herre, hör, o Herre, förlåt; o Herre, akta härpå, och utför ditt verk utan att dröja -- för din egen skull, min Gud, ty din stad och ditt folk äro uppkallade efter ditt namn.»

19 O Lord, hear! O Lord, forgive! O Lord, hearken and perform! Do not delay! For thine own sake, O my God, because, thine own name, hath been called, upon thy city, and upon thy people.

20 Ja vielä minä puhuin ja rukoilin ja tunnustin syntini ja kansani Israelin synnit ja annoin rukoukseni langeta

20 Medan jag ännu så talade och bad och bekände min egen och mitt folk Israels synd

20 And, while yet I was speaking, and praying, and confessing mine own sin, and the

Herran, Jumalani, eteen minun Jumalani pyhän vuoren puolesta.

och inför HERREN, min Gud, frambar min förbön för min Guds heliga berg --

sin of my people Israel,—and causing my supplication to fall down before Yahweh my God, concerning the holy mountain of my God;

21 Ja kun minä vielä puhuin rukouksessa, tuli se mies, Gabriel, jonka minä olin nähnyt ennen näyssä, kiiruusti kiitäen minun tyköni ehtoouhrin aikana.

21 medan jag alltså ännu så talade i min bön, kom Gabriel till mig i flygande hast, den man som jag förut hade sett i min syn; och det var vid tiden för aftonoffret.

21 while yet I was speaking in prayer, then, the man Gabriel, whom I had seen in vision at the beginning, wearied with rapid flight, touched me, about the time of the evening present.

22 Ja hän opetti minua, puhui minulle ja sanoi: Daniel, nyt minä olen lähtenyt neuvomaan sinua ymmärrykseen.

22 Han undervisade mig och talade till mig och sade: »Daniel, jag har nu begivit mig hit för att lära dig förstånd.

22 Yea he came, and spake with me,—and said—O Daniel! now, have I come forth, to teach thee understanding.

23 Kun sinä aloit rukoilla, lähti liikkeelle sana, ja minä olen tullut sitä ilmoittamaan; sillä sinä olet otollinen. Käsitä siis se sana ja ymmärrä näky.

23 Redan när du begynte din bön, utgick befallning, och jag har kommit för att giva dig besked, ty du är högt benådad. Så giv nu akt på ordet, och akta på synen.

23 At the beginning of thy supplications, came forth a word, I, therefore, am arrived to tell, because, a man delighted in, thou art,—–mark then the word, and have understanding in the revelation:—

24 Seitsemänkymmentä viikkoa on säädetty sinun kansallesi ja pyhälle kaupungillesi; silloin luopumus päättyy, ja synti sinetillä lukitaan, ja pahat teot sovitetaan, ja

24 Sjuttio veckor äro bestämda över ditt folk och över din heliga stad, innan en gräns sättes för överträdelsen och synderna få en ände

24 Seventy weeks, have been divided concerning thy people and concerning thy holy city—to put an end to the transgression, and fill

iankaikkinen vanhurskaus tuodaan, ja näky ja profeetta sinetillä vahvistetaan, ja kaikkeinpyhin voidellaan.

och missgärningen varder försonad och en evig rättfärdighet framhavd, och innan syn och profetia beseglas och en höghelig helgedom bliver smord.

up the measure of sin, and put a propitiatory–covering over iniquity, and bring in the righteousness of ages, and affix a seal the vision and prophecy, and anoint the holy of holies.

25 Ja tiedä ja käsitä: siitä ajasta, jolloin tuli se sana, että Jerusalem on jälleen rakennettava, voideltuun, ruhtinaaseen, asti, on kuluva seitsemän vuosiviikkoa; ja kuusikymmentäkaksi vuosiviikkoa, niin se jälleen rakennetaan toreinensa ja vallihautoinensa, mutta keskellä ahtaita aikoja.

25 Så vet nu och förstå: Från den tid då ordet om att Jerusalem åter skulle byggas upp utgick, till dess en smord, en furste, kommer, skola sju veckor förgå; och under sextiotvå veckor skall det åter byggas upp med sina gator och sina vallgravar, om ock i tider av trångmål.

25 Thou must know, then, and understand: From the going forth of the word to restore and to build Jerusalem—unto the Anointed One, the Prince, [shall be] seven weeks, and sixty–two weeks,—the broadway and the wall, shall again be built, even in the end of the times.

26 Ja kuudenkymmenen kahden vuosiviikon mentyä tuhotaan voideltu, eikä häneltä jää ketään. Ja kaupungin ja pyhäkön hävittää hyökkäävän ruhtinaan väki, mutta hän itse saa loppunsa tulvassa. Ja loppuun asti on oleva sota: hävitys on säädetty.

26 Men efter de sextiotvå veckorna skall en som är smord förgöras, utan att någon efterföljer honom. Och staden och helgedomen skall en anryckande furstes folk förstöra; men själv skall denne få sin ände i störtfloden. Och intill änden skall strid vara; förödelse är orysgligt besluten.

26 And, after the sixty–two weeks, shall the Anointed One, be cut off, and have, nothing,––and, the city and the sanctuary, will one destroy with the Prince, and so will his own end come with an overwhelming flood, howbeit, up to the full end of the war, are decreed astounding things.

27 Ja hän tekee liiton raskaaksi monille yhden

27 Och han skall med många sluta ett starkt

27 And he will confirm a covenant to the

vuosiviikon ajaksi, ja puoleksi vuosiviikoksi hän lakkauttaa teurasuhrin ja ruokauhrin; ja hävittäjä tulee kauhistuksen siivillä. Tämä loppuu vasta, kun säädetty tuomio vuodatetaan hävittäjän ylitse.

förbund för en vecka, och för en halv vecka skola genom honom slaktoffer och spisoffer vara avskaffade; och på styggelsens vinge skall förödaren komma. Detta skall fortgå, till dess att förstöring och orygglig besluten straffdom utgjuter sig över förödaren.»

many, for one week,—but, in the middle of the week, will cause sacrifice and present to cease, and, in his stead, [shall be] the horrid abomination that astoundeth, even till, a full end, and that a decreed one, shall be poured out on him that astoundeth.

10 luku

1 Persian kuninkaan Kooreksen kolmantena hallitusvuotena ilmoitettiin sana Danielille, jota kutsuttiin Beltsassariksi; ja se sana on totuus ja merkitsee suurta vaivaa. Ja hän ymmärsi sanan, ja hän käsitti näyn.

1 I den persiske konungen Kores' tredje regeringsår fick Daniel, som ock kallades Beltesassar, en uppenbarelse; den uppenbarelsen är sanning och bådar stor vedermöda. Och han aktade på uppenbarelsen och lade märke till synen.

1 In the third year of Cyrus, king of Persia, a matter, was revealed unto Daniel, whose name was called Belteshazzar; and faithful was the matter, but [concerned] a great warfare, and he marked the word, and had understanding in the revelation.

2 Niinä päivinä minä, Daniel, murehdin kolmen viikon päivät.

2 Jag, Daniel, hade då gått sörjande tre veckors tid.

2 In those days, I, Daniel, was mourning three sevens of days:

3 Herkullista ruokaa minä en syönyt, ei liha eikä viini tullut minun suuhuni, enkä minä voidellut itseäni öljyllä, ennenkuin kolmen viikon päivät olivat loppuun kuluneet.

3 Jag åt ingen smaklig mat, kött och vin kommo icke i min mun, ej heller smorde jag min kropp med olja, förrän de tre veckorna hade gått till ända.

3 food to delight in, did I not eat, neither flesh nor wine, came into my mouth, nor did I so much as, anoint, myself,—until were fulfilled three sevens of days.

4 Ensimmäisen kuun

4 På tjugufjärde dagen

4 And, on the twenty–

kahdentenakymmenentenä neljäntenä päivänä minä olin suuren virran, Hiddekelin, rannalla.

5 Minä nostin silmäni ja näin, ja katso: oli eräs mies, puettuna pellavavaatteisiin ja kupeet vyötettyinä Uufaan kullalla.

6 Hänen ruumiinsa oli kuin krysoliitti, hänen kasvonsa olivat kuin salaman leimaus, hänen silmänsä kuin tulisoihdut, hänen käsivartensa ja jalkansa kuin kiiltävän vasken välke; ja hänen sanojensa ääni oli kuin suuren kansanjoukon pauhina.

7 Ja minä, Daniel, yksin näin sen näyn, mutta miehet, jotka olivat minun kanssani, eivät näkyä nähneet; kuitenkin valtasi heidät suuri pelko, ja he pakenivat ja lymysivät.

8 Ja minä jäin yksin. Ja kun minä näin tämän suuren näyn, meni minulta kaikki voima; minun verevä muotoni muuttui kaamean

i första månaden, när jag var vid stranden av den stora floden, nämligen Hiddekel,

5 fick jag, då jag lyfte upp mina ögon, se en man stå där, klädd i linnekläder och omgjordad kring sina länder med ett bälte av guld från Ufas.

6 Hans kropp var såsom av krysolit hans ansikte liknade en ljungeld hans ögon voro såsom eldbloss, han armar och fötter såsom glänsande koppar; och ljudet av hans tal var såsom ett väldigt dån.

7 Och jag, Daniel, var den ende som såg synen; de män som voro med mig sågo den icke, men en stor förskräckelse föll över dem, så att de flydde bort och gömde sig.

8 Så blev jag allena kvar, och när jag såg den stora synen, förgick all min kraft; färgen vek bort ifrån

fourth day of the first month,—when, I, was by the side of the great river, the same, is Tigris,

5 then lifted I up mine eyes, and looked, and lo! a man, clothed in linen,—whose loins, were girded with the bright gold of Uphaz;

6 whose body, was like Tarshish–stone, and, his face, like the appearance of lightning, and, his eyes, were like torches of fire, and, his arms and his feet, like the look of bronze burnished,—and, the sound of his words, was like the sound of a multitude.

7 And, I, Daniel, alone, beheld the revelation, and, the men who were with me, beheld not the revelation,—in truth, a great terror, had fallen upon them, and they had fled while hiding themselves.

8 I, therefore, was left alone, and beheld this great revelation, and there remained in me no strength,—but, my

näköiseksi, eikä minussa ollut voimaa mihinkään.

9 Ja minä kuulin hänen sanainsa äänen; ja kuullessani hänen sanainsa äänen minä vaivuin horroksiin kasvoilleni, kasvot maata vasten.

10 Ja katso, käsi kosketti minua ja ravisti minut hereille, polvieni ja kätteni varaan.

11 Ja hän sanoi minulle: Daniel, sinä otollinen mies, ota vaari niistä sanoista, jotka minä sinulle puhun, ja nouse seisomaan, sillä minut on nyt lähetetty sinun tykösi. Ja hänen puhuessansa minulle tämän sanan minä nousin vavisten.

12 Ja hän sanoi minulle: Älä pelkää, Daniel, sillä ensimmäisestä päivästä asti, jona sinä taivutit sydämesi ymmärrykseen ja nöyryyteen Jumalasi edessä, ovat sinun sanasi tulleet kuulluiksi; ja sinun sanojesi tähden minä olen

mitt ansikte, så att det blev dödsblekt, och jag hade ingen kraft mer kvar.

9 Då hörde jag ljudet av hans tal; och på samma gång jag hörde ljudet av hans tal, där jag låg i vanmakt på mitt ansikte, med ansiktet mot jorden,

10 rörde en hand vid mig och hjälpte mig, så att jag skälvande kunde resa mig på mina knän och händer.

11 Sedan sade han till mig: »Daniel, du högt benådade man, giv akt på de ord som jag vill tala till dig, och res dig upp på dina fötter; ty jag har nu blivit sänd till dig.» När han så talade till mig, reste jag mig bävande upp.

12 Och han sade till mig: »Frukta icke, Daniel, ty redan ifrån första dagen, då när du vände ditt hjärta till att söka förstånd och till att ödmjuka dig inför din Gud, hava dina ord varit hörda;

freshness, was turned upon me into disfigurement, and I retained no strength.

9 So then I heard the sound of his words,— and, when I heard the sound of his words, then, I myself, came to be in a deep sleep upon my face, with, my face, to the earth.

10 And lo! a hand, touched me; and roused me up on my knees and the palms of my hands.

11 Then said he unto me, O Daniel! man greatly delighted in! have understanding in the words which, I, am about to speak unto thee, and stand up where thou art, for, now, have I been sent unto thee. And, when he had spoken with me this word, I stood up trembling.

12 Then said he unto me, Do not fear, Daniel, for, from the first day that thou didst set thy heart to understand and to humble thyself before thy God, thy words were heard; and, I, am

tullut.

13 Persian valtakunnan enkeliruhtinas seisoi vastustamassa minua kaksikymmentäyksi päivää, mutta katso, Miikael, yksi ensimmäisistä enkeliruhtinaista, tuli minun avukseni, sillä minä olin jäänyt yksin sinne, Persian kuningasten tykö.

14 Ja minä tulin opettamaan sinulle, mitä on tapahtuva sinun kansallesi päivien lopulla; sillä vielä tämäkin näky koskee niitä päiviä.

15 Ja hänen näitä minulle puhuessansa minä käänsin kasvoni maahan päin ja olin ääneti.

16 Ja katso, olento, ihmislasten muotoinen, kosketti minun huuliani; silloin minä avasin suuni ja puhuin ja sanoin edessäni seisovalle: Herrani, nähdessäni näyn valtasi minut tuska, ja minulta meni kaikki voima.

17 Ja kuinka voi herrani palvelija, tälläinen kuin

och jag har nu kommit för dina ords skull.

13 Fursten för Persiens rike stod mig emot under tjuguen dagar; men då kom Mikael, en av de förnämsta furstarna, mig till hjälp, under det att jag förut hade stått där allena mot Persiens konungar.

14 Och nu har jag kommit för att undervisa dig om vad som skall hända ditt folk i kommande dagar; ty också detta är en syn som syftar på framtiden.»

15 Under det han så talade till mig, böjde jag mitt ansikte mot jorden och var stum.

16 Men se, han som var lik en människa rörde vid mina läppar. Då upplät jag min mun och talade och sade till honom som stod framför mig: »Min herre, vid den syn jag såg har jag känt mig gripen av vånda, och jag har ingen kraft mer kvar.

17 Huru skulle också min herres tjänare, en

come, by reason of thy words.

13 But, the ruler of the kingdom of Persia, withstood me twenty-one days, but lo! Michael, one of the chief rulers, came in to help me,—and, I, left him there, beside the kings of Persia.

14 So then I am come to let thee understand that which shall befall thy people in the afterpart of the days,—for yet is the vision for [those] days.

15 And, when he had spoken with me such words as these,—I set my face towards the earth, and was dumb.

16 Then lo! like the similitude of the sons of men, one was touching my lips,—so I opened my mouth, and spake, and said unto him who was standing before me, O my lord! By the revelation, my pains have seized me, and I retain no strength.

17 How then can the servant of this my lord

minä, puhutella sellaista, kuin minun herrani on? Sillä siitä asti ei minussa ole voimaa, tuskin enää henkeäkään.

18 Silloin kosketti minua jälleen se ihmisen muotoinen ja vahvisti minua.

19 Ja hän sanoi: Älä pelkää, sinä otollinen mies, rauha olkoon sinulle. Vahvistu! Vahvistu! Ja hänen puhuessaan minulle minä vahvistuin ja sanoin: Puhukoon herrani, sillä sinä olet minua vahvistanut.

20 Ja hän sanoi: Tiedätkö, mitä varten minä olen tullut sinun tykösi? Nyt minä käyn jälleen sotimaan Persian enkeliruhtinasta vastaan, ja kun minä olen päässyt hänestä, niin katso: tulee Jaavanin enkeliruhtinas.

21 Mutta minä ilmoitan sinulle, mitä on kirjoitettuna totuuden kirjassa. Eikä ole ketään muuta vahvistamassa minua heitä vastaan paitsi teidän enkeliruhtinaanne Miikael.

sådan som jag, kunna tala med en sådan som min herre är? Jag har nu ingen kraft mer i mig och förmår icke mer att andas.»

18 Då rörde han som såg ut såsom en människa åter vid mig och styrkte mig.

19 Han sade: »Frukta icke, du högt benådade man; frid vare med dig, var stark, ja, var stark.» När han så talade med mig, kände jag mig styrkt och sade: »Tala, min herre, ty du har nu styrkt mig.»

20 Då sade han: »Kan du nu förstå varför jag har kommit till dig? Men jag måste strax vända tillbaka för att strida mot fursten för Persien, och när jag är fri ifrån honom, kommer fursten för Javan.

21 Dock vill jag förkunna för dig vad som är upptecknat i sanningens bok. Och ingen enda står mig bi mot dessa, förutom Mikael, eder furste.

speak with this my lord,—seeing that, as for me—henceforth, there remaineth in me no strength, and no, spirit, is left in me?

18 Then again there touched me one like in appearance to a son of earth, and he strengthened me.

19 And he said, Do not fear, O man greatly delighted in! peace to thee, be strong, yea be strong! And, as he spake with me, I gained strength, and said, Let my lord speak, for thou hast strengthened me.

20 And he said, Knowest thou wherefore I am come unto thee? But, now, must I return to fight with the ruler of Persia; I, therefore am going forth, and lo! the ruler of Greece, is coming.

21 Howbeit I will tell thee that which is inscribed in the writing of truth,—but there is no one who holdeth strongly with me concerning these things, save Michael

your ruler.

11 luku

1 Ja minä seisoin meedialaisen Daarejaveksen ensimmäisenä hallitusvuotena häntä vahvistamassa ja suojelemassa.

1 Och jag stod vid hans sida såsom hans stöd och värn i medern Darejaves' första regeringsår.

1 I, therefore, in the first year of Darius the Mede, was at my station to strengthen and embolden him;

2 Ja nyt minä ilmoitan sinulle totuuden: Katso, vielä nousee kolme kuningasta Persiassa, ja neljäs rikastuu kaikkia muita rikkaammaksi. Ja kun hän on vahvistunut rikkaudessaan, panee hän kaiken liikkeelle Jaavanin valtakuntaa vastaan.

2 Och nu skall jag förkunna för dig vad visst är. Se, ännu tre konungar skola uppstå i Persien, och den fjärde skall förvärva sig större rikedomar än någon av de andra, och när han har blivit som starkast genom sina rikedomar, skall han uppbjuda all sin makt mot Javans rike.

2 and, now, the truth, I will tell thee:—Lo! there are, yet three kings, to arise—belonging to Persia, and, the fourth, will amass greater riches than they all, and, when he hath strengthened himself in his riches, the whole, will stir up, the kingdom of Greece.

3 Sitten nousee sankarikuningas; hän hallitsee suurella vallalla ja tekee, mitä tahtoo.

3 Sedan skall en väldig konung uppstå, och han skall härska med stor makt och göra vad han vill.

3 And so a hero king, will arise,—and wield great authority, and do according to his own pleasure;

4 Mutta juuri kun hän on noussut, hajoaa hänen valtakuntansa ja jakautuu neljään taivaan tuuleen. Se ei joudu hänen jälkeläisilleen eikä ole niin mahtava kuin hänen hallitessaan. Sillä hänen valtakuntansa kukistuu ja joutuu muille, ei heille.

4 Men knappt har han uppstått, så skall hans rike brista sönder och bliva delat efter himmelens förra väderstreck; och det skall icke tillfalla hans avkomlingar eller förbliva lika mäktigt som när han hade makten; ty hans rike

4 but, when he hath arisen, his kingdom, shall be broken in pieces, and be divided, toward the four winds of the heavens,—but not to his own posterity, nor according to his own authority which he wielded, for his

skall omstörtas och tillfalla andra än dem.

kingdom, shall be uprooted, even for others besides these.

5 Ja Etelän kuningas on voimistuva sekä yksi hänen ruhtinaistaan; tämä on voimistuva vielä enemmän kuin hän, ja hänen valtansa on oleva suuri valta.

5 Och konungen i Söderlandet skall bliva mäktig, så ock en av hans furstar; ja, denne skall bliva en ännu mäktigare härskare än han själv, och hans herradöme skall bliva stort.

5 But a king of the south, will become strong, even from among his rulers,—and will prevail against him, and have authority, a great authority, shall his authority be.

6 Ja vuosien kuluttua he tekevät keskenään liiton, ja Etelän kuninkaan tytär menee Pohjan kuninkaan tykö saadakseen aikaan sopimuksen. Mutta häneltä menee hänen käsivartensa voima; eikä pysy Pohjan kuningas, ei hänen käsivartensa. Ja tytär itse annetaan alttiiksi ja ne, jotka olivat hänet tuoneet, ja hänen isänsä ja se, joka häntä aikoinaan auttoi.

6 Och efter några år skola de förbinda sig med varandra, och Söderlandskonungens dotter skall draga till konungen i Nordlandet för att komma åstad förlikning. Men hon skall icke kunna behålla den makt hon vinner, ej heller skall han och hans makt bliva beståndande; utan hon skall bliva given till pris, hon jämte dem som läto henne draga dit, både hennes fader och den man som i sin tid tog henne till sig.

6 And, at the end of years, they will league together, yea, the daughter of the king of the south, will go in unto the king of the north, to make peace, but she shall not retain strength of arm, neither shall he stand, nor his arm, but she shall be delivered up—she herself, and they who brought her in, and he who begat her, and he that strengthened her in the times.

7 Sitten hänen juurtensa vesoista nousee eräs hänen sijaansa ja tulee sotajoukkoa vastaan, tulee Pohjan kuninkaan linnoitukseen ja tekee heille mielensä mukaan ja on

7 Men av telningarna från hennes rot skall en stiga upp på hans plats; denne skall draga mot Nordlandskonungens här och tränga in i

7 But one will stand up from the sprout of her roots, [in] his stead,—and he will enter the army, and enter into a fortress of the king of the north,

väkevä.

hans fäste och göra med folket vad han vill och behålla övermakten.

and deal with them and shew himself strong;

8 Myöskin heidän jumalansa ja valetut kuvansa ja kallisarvoiset astiansa, hopeat ja kullat hän vie saaliinansa Egyptiin; sitten hän muutamia vuosia pysyy Pohjan kuninkaasta erillään.

8 Deras gudar och beläten och deras dyrbara håvor, både silver och guld, skall han ock föra såsom byte till Egypten. Sedan skall han i några år lämna Nordlandskonungen i ro.

8 yea, even their gods, with their molten images, with their delightful vessels of silver and gold, with a host of captives, will he bring into Egypt,—and, he, will stand more, years, than the king of the north;

9 Tämä hyökkää Etelän kuninkaan valtakuntaan, mutta palajaa takaisin maahansa.

9 Däremot skall denne tränga in i Söderlandskonungens rike, men han skall få vända tillbaka till sitt land igen.

9 so will the king of the south, enter into the kingdom, and then return unto his own soil.

10 Ja hänen poikansa varustautuvat ja kokoavat suuret sotavoimat. Ja hän hyökkää ja kuohuu ja tulvii, hän tulee toistamiseen ja tunkeutuu hänen linnoitukseensa asti.

10 Och hans söner skola rusta sig till strid och samla en väldig krigs här; och den skall rycka fram och svämma över och utbreda sig; och den skall komma igen, och striden skall föras ända fram till hans fäste.

10 But, his sons, will rouse themselves to war, and gather together a multitude of large armies, but he will come on and on, and overflow and pass through,—and will return and wage war, up to his fortress.

11 Silloin Etelän kuningas kiukustuu ja lähtee sotimaan häntä vastaan, Pohjan kuningasta vastaan. Tämä nostattaa suuren joukon, mutta se joukko joutuu hänen valtaansa.

11 Då skall konungen i Söderlandet resa sig i förbittring och draga ut och strida mot konungen i Nordlandet; och denne skall ställa upp en stor härskara, men den härskaran

11 Then will the king of the south, be enraged, and go forth and fight with him, with the king of the north,—and will raise a great multitude, but the multitude, will be

skall varda given i den andres hand.

delivered, into his hand.

12 Ja kun se joukko on raivattu pois, paisuu hänen sydämensä. Hän kaataa kymmeniä tuhansia, mutta ei ole kyllin vahva.

12 När då härskaran är sin kos, växer hans övermod; men om han än han slagit ned tiotusenden, får han dock icke makten.

12 And, when he hath taken away the multitude, his heart, will be uplifted,—and he will cause tens of thousands to fall, but will not conquer.

13 Pohjan kuningas nostattaa jälleen joukon, entistä suuremman, ja muutaman ajan, muutaman vuoden kuluttua hyökkää suurella sotavoimalla ja runsailla varustuksilla.

13 Konungen i Nordlandet skall ställa upp en ny härskara, större än den förra; och efter en tid av några år skall han komma med en stor krigshär och stora förråd.

13 Then will the king of the north again raise a multitude, greater than the first,—and, at the end of the times—some years, he will come on and on with a great army, and with great substance.

14 Niinä aikoina monet nousevat Etelän kuningasta vastaan; ja sinun omasta kansastasi nousee väkivallan miehiä, että näky kävisi toteen, mutta he itse lankeavat.

14 Vid samma tid skola många andra resa sig mot konungen i Söderlandet; våldsmän av ditt eget folk skola ock upphäva sig, för att synen skall fullbordas; men dessa skola falla.

14 And, in those times, many, will rise against the king of the south,—and, the sons of the oppressors of thy people, will exalt themselves to confirm the vision, but will be overthrown.

15 Ja Pohjan kuningas hyökkää ja luo vallin ja valloittaa varustetun kaupungin. Eivät kestä Etelän käsivarret, ei sen valioväki, ei ole sillä voimaa seisoa vastaan.

15 Och konungen i Nordlandet skall rycka an och kasta upp vallar och intaga en välbefäst stad; och Söderlandets makt skall icke kunna hålla stånd, dess utvalda krigsfolk skall icke hava någon kraft till motstånd.

15 Then will come in the king of the north, and cast up a rampart, and capture a city of strongholds,—and, the arms of the south, will not rise, nor the people of his chosen ones, and there shall be no strength to rise.

16 Ja hän, joka hyökkää

16 Och han som

16 So shall he that

sitä vastaan, tekee, mitä tahtoo, eikä kukaan voi seisoa häntä vastaan. Hän asettuu Ihanaan maahan, ja hävitys tulee hänen kätensä kautta.

rycker emot honom skall göra vad han vill, och ingen skall kunna stå emot honom; han skall sätta sig fast i »det härliga landet», och förstöring skall komma genom hans hand.

cometh against him do according to his own pleasure, and, none, shall stand before him,—therefore will he take his stand in the beautiful land, and it will languish and be exhausted in his hand.

17 Ja nyt hän aikoo hyökätä valtakuntansa koko voimalla; mutta sopimus on hänellä mielessä, ja hän saa sen aikaan. Hän antaa hänelle yhden tyttäristään, tälle turmioksi. Mutta siitä ei tule pysyväistä eikä ole hänelle etua.

17 Han skall rycka an med hela sitt rikes makt; dock är han hågad för förlikning, och en sådan skall han komma åstad. En av sina döttrar skall han giva åt honom till hustru, henne till fördärv. Men detta skall icke hava något bestånd och icke vara honom till gagn.

17 Then will he set his face to enter, with the might of all his kingdom, and, equitable terms with him, will make,—and, a daughter of women, will he give him to corrupt her, but she will not remain, nor, his, shall she become.

18 Sitten hän kääntyy rantamaita vastaan ja ottaa valtaansa monet. Mutta eräs sotapäällikkö tekee hänen herjauksistaan lopun ja kostaa hänelle hänen herjauksensa.

18 Därefter skall han vända sig mot öländerna och intaga många; men en härförare skall göra slut på hans smädelser, ja, låta hans smädelser vända tillbaka över honom själv.

18 Then will he turn his face to the Coastlands, and will capture many,—but a commander, will bring to an end, his reproach against himself, that, his reproach, return not unto him.

19 Silloin hän kääntyy oman maansa linnoituksiin, mutta kompastuu ja kaatuu, eikä häntä enää ole.

19 Då skall han vända sig till sitt eget lands fästen; men han skall vackla och falla och sedan icke mer finnas till.

19 Therefore will he turn his face towards the fortresses of his land,—but he shall stagger and fall, and shall not be found.

20 Ja hänen sijaansa

20 Och på hans plats

20 Then will rise up in

nousee eräs, joka antaa veronvaatijan käydä läpi valtakunnan ihanimman maan. Mutta muutamien päivien kuluttua hänet tuhotaan, ei kuitenkaan vihan väellä eikä sodalla.

skall uppstå en annan, en som låter en fogde draga igenom det land som är hans rikes prydnad; men efter några dagar skall han störtas, dock icke genom vrede, ej heller i krig.

his stead, one causing an exactor to pass through the ornament of the kingdom,—but, in a few days, shall he be broken in pieces, not with anger, nor in battle.

21 Ja hänen sijaansa nousee kelvoton, joka ei ollut saapa kuninkaan arvoa. Hän tulee keskellä rauhaa ja anastaa juonilla kuninkuuden.

21 Och på hans plats skall uppstå en föraktlig man, åt vilken konungavärdighet icke var ämnad; oförtänkt skall han komma och bemäktiga sig riket genom ränker.

21 Then will rise up in his stead, one despised, and they will not lay upon him the dignity of the kingdom,—but he will come in unexpectedly, and strengthen the kingdom by flatteries;

22 Ja sotajoukkojen tulva huuhtoutuu pois hänen edestänsä ja menee murskaksi, niin myös liiton ruhtinas.

22 Och översvämmande härar skola svämmas bort för honom och krossas, så ock förbundets furste.

22 and, the arms of an overflowing flood, will sweep all before him, and they shall be broken in pieces,—moreover also, the prince of a covenant;

23 Siitä saakka kun liittoudutaan hänen kanssansa, hän harjoittaa petosta. Hän lähtee liikkeelle ja saa ylivallan vähällä väellä.

23 Från den stund då man förbinder sig med honom skall han bedriva svek. Han skall draga åstad och få övermakten, med allenast litet folk.

23 and, by reason of the leaguing against him, he will work deceitfully, and will come up and become strong, with a small nation.

24 Keskellä rauhaa hän hyökkää maakunnan lihavimpiin seutuihin ja tekee, mitä eivät hänen isänsä eivätkä hänen isiensä isät olleet tehneet: ryöstösaalista ja tavaraa

24 Oförtänkt skall han falla in i landets bördigaste trakter, och skall göra ting som hans fäder och hans fäders fäder icke hade gjort; byte och rov och

24 Unexpectedly, even into the rich places of the province, will he enter, and will do what neither his fathers nor his father’s fathers had done, prey and spoil

hän jakelee omilleen; ja linnoituksia vastaan hän hankitsee juoniansa, säädettyyn aikaan asti.

gods skall han strö ut åt sitt folk; och mot fästena skall han förehava anslag, intill en viss tid.

and substance—among them, will he scatter,—and, against strongholds, will he devise plots even until a (convenient) time.

25 Ja hän panee liikkeelle voimansa ja rohkeutensa Etelän kuningasta vastaan, hyökäten suurella sotajoukolla. Mutta Etelän kuningas varustautuu sotaan suurella ja ylen väkevällä sotajoukolla. Hän ei kuitenkaan kestä, sillä häntä vastaan hankitaan juonia.

25 Och han skall uppbjuda sin kraft; och sitt mod emot konungen i Söderlandet och komma med en stor här, men konungen i Söderlandet skall ock rusta sig till strid, med en mycket stor och talrik här; dock skall han icke kunna hålla stånd, för de anslags skull som göras mot honom.

25 Then will he stir up his strength and his heart, against the king of the south, with a great army, and, the king of the south, will wage war, with a great and exceedingly mighty army,—but will make no stand, for they will devise against him plots;

26 Ja ne, jotka syövät hänen pöydästään, tuhoavat hänet, ja hänen sotajoukkonsa huuhdotaan pois, ja on paljon kaatuneita ja haavoitettuja.

26 De som äta hans bröd skola störta honom. Och hans här skall svämma över, och många skola bliva slagna och falla.

26 and, they who have been eating his delicacies, will break him in pieces, and, his army, will he overwhelm like a flood,—and many wounded, will fall.

27 Ja kumpaisellakin kuninkaalla on paha mielessä toistansa vastaan. Samassa pöydässä he puhuvat valhetta; mutta se ei onnistu; sillä säädetty aika ei ole vielä lopussa.

27 Båda konungarna skola hava ont i sinnet, där de sitta tillhopa vid samma bord, skola de tala lögn, men det skall icke hava någon framgång; ty ännu dröjer änden, intill den bestämda tiden.

27 Now, as for the two kings, their heart, will be set on acting wickedly, and, at one table, will they speak, falsehood,—but it shall not succeed, for yet is the end for an appointed time.

28 Silloin hän palaa maahansa paljoine tavaroineen, miettien hankkeita pyhää liittoa vastaan; hän toteuttaa ne ja palaa maahansa.

28 Han skall vända tillbaka till sitt land med stora förråd, och han skall lägga planer mot det heliga förbundet; och när han har fullbordat dem, skall han vända tillbaka till sitt land.

28 So then he will return to his own land, with great substance, with, his heart, set upon a holy covenant; yea he will act with effect, and return to his own land.

29 Määräaikana hän hyökkää jälleen Etelämaahan, mutta tällä viimeisellä retkellä ei käy niinkuin ensimmäisellä.

29 På bestämd tid skall han sedan åter draga åstad mot Söderlandet, men denna senare gång skall det ej gå såsom den förra.

29 At the appointed time, will he again enter the south,—but it shall not be like the former, nor like the latter.

30 Häntä vastaan hyökkäävät kittiläisten laivat, ja hän menettää rohkeutensa, kääntyy takaisin ja purkaa kiukkunsa pyhää liittoa vastaan. Kotiin palattuaan hän suo huomiota niille, jotka hylkäävät pyhän liiton.

30 Ty skepp från Kittim skola komma emot honom, och han skall förlora modet. Då skall han vända om och rikta sin vrede mot det heliga förbundet och giva den fritt lopp. Och när han har kommit hem, skall han lyssna till dem som hava övergivit det heliga förbundet.

30 Then will come in against him the ships of Cyprus, and he will be disheartened, and again have indignation against a holy covenant, and will act with effect,—and again gain intelligence, concerning them who are forsaking a holy covenant.

31 Hänen lähettämänsä sotajoukot nousevat ja häväisevät pyhäkön linnoituksineen, poistavat jokapäiväisen uhrin ja asettavat sinne hävityksen kauhistuksen.

31 Och härar, utsända av honom, skola komma och oskära helgedomens fäste och avskaffa det dagliga offret och ställa upp förödelsens styggelse.

31 And, arms, from him, will arise,—and will profane the sanctuary, the fortress, and will set aside the continual [ascending–sacrifice], and place the horrid abomination that astoundeth.

32 Ja liitonrikkojat hän viettelee luopumukseen houkutuksillaan, mutta niitten joukko, jotka tuntevat Jumalansa, pysyy lujana ja tekee tehtävänsä.

32 Och dem som hava kränkt förbundet skall han med hala ord locka till helt avfall; men de av folket, som känna sin Gud, skola stå fasta och hålla ut.

32 And, them who are ready to deal lawlessly with a covenant, will he make impious by flatteries,—but, the people who know their God, will be strong and act with effect.

33 Ja taidolliset kansan seassa opettavat monta, mutta heitä sorretaan miekalla, tulella, vankeudella ja ryöstöllä, jonkun aikaa.

33 Och de förståndiga bland folket skola lära många insikt; men de skola bliva hemsökta med svärd och eld, med fångenskap och plundring, till en tid;

33 And, they who make the people wise, will impart understanding to the many,—yet shall they be brought low, by sword and by flame, by captivity and by prey, for some days;

34 Ja keskellä sortoa heille suodaan pieni menestys, ja monet liittyvät heihin teeskennellen.

34 dock skall under hemsökelsen en liten seger beskäras dem, och många skola då av skrymteri sluta sig till dem.

34 but, when they are brought low, they shall be helped with a little help,—and many, will join themselves unto them, by flatteries;

35 Ja taidollisista jotkut kompastuvat, että heidän joukkonsa koeteltaisiin, seulottaisiin ja puhdistettaisiin lopun ajaksi, sillä vielä kestää, ennenkuin määräaika on.

35 Hemsökelsen skall träffa somliga av de förståndiga, för att en luttring skall ske bland dem, så att de varda renade och tvagna till ändens tid; ty ännu dröjer denna, intill den bestämda tiden.

35 and, of them who make wise, some shall be brought low, to refine them, and to purify and make white, up to the time of the end,—for yet is it for an appointed time.

36 Ja kuningas tekee, mitä hän tahtoo, ja korottaa itsensä ja uhittelee jokaista jumalaa, itse jumalien Jumalaa vastaan hän puhuu kauheita. Ja hän menestyy, kunnes vihan

36 Och konungen skall göra vad han vill och skall förhäva sig och uppträda stormodigt mot allt vad gud heter; ja, mot gudars Gud skall han tala sådant

36 And the king, will do according to his own pleasure, and will exalt himself, and magnify himself against every GOD, yea, against the GOD of

aika on lopussa; sillä mikä on säädetty, se tapahtuu.

att man måste förundra sig. Och allt skall lyckas honom väl, till dess att vredens tid är ute, då när det har skett, som är orygglig beslutet.

GODS, will he speak wonderful things,—and will succeed, until exhausted is the indignation, for, what is decreed, must be done;

37 Hän ei välitä isäinsä jumalista, ei naisten lempijumalasta, eikä hän välitä mistään muustakaan jumalasta, sillä hän uhittelee niitä kaikkia.

37 På sina fäders gudar skall han icke akta, ej heller skall han akta på den som är kvinnors lust eller på någon annan Gud, utan han skall uppträda stormodigt mot dem alla.

37 and, for the god of his fathers, will he have no regard, nor, for the delight of women, nor for any god, will he have regard,—for, against all, will he magnify himself.

38 Mutta sen sijaan hän kunnioittaa linnoitusten jumalaa. Sitä jumalaa, jota hänen isänsä eivät tunteneet, hän kunnioittaa kullalla ja hopealla, kalliilla kivillä ja muilla kalleuksilla.

38 Men fästenas gud skall han i stället ära; en gud som hans fäder icke hava känt skall han ära med guld och silver och ädla stenar och andra dyrbara ting.

38 Howbeit, to the god of the fortresses, in his place, will he give honour,—even to a god whom his fathers, knew not, will he give honour, with gold and with silver and with precious stones and with articles of delight.

39 Ja tätä hän tekee vahvoille linnoituksille - hän vieraine jumalineen. Niille, jotka hän omikseen tuntee, hän osoittaa suurta kunniaa ja panee heidät monien hallitsijaksi ja jakaa heille maata palkaksi.

39 Och mot starka fästen skall han med en främmande guds hjälp göra vad honom lyster; dem som erkänna denne skall han bevisa stor ära, han skall sätta dem att råda över många, och han skall utskifta jord åt dem till belöning.

39 And he will prepare, for the strongholds of the fortress of the sea, the people of an alien god, whom he will acknowledge—will greatly honour,—and will give them authority over the many, and, the soil, will he apportion for a price.

40 Mutta lopun ajalla

40 Men på ändens tid

40 And, in the time of

Etelän kuningas iskee yhteen hänen kanssansa. Ja Pohjan kuningas käy tämän kimppuun vaunuilla ja ratsuilla ja monilla laivoilla, hyökkää hänen maihinsa, tulvana leviten niiden ylitse.

skall konungen i Söderlandet drabba samman med honom; och konungen i Nordlandet skall storma fram mot denne med vagnar och ryttare och många skepp, och skall falla in i främmande länder och svämma över och utbreda sig.

the end, will the king of the south, push at him, and the king of the north, will rush against him, with chariots and with horsemen, and with many ships,—and he will enter the lands, and overwhelm and pass over;

41 Hän hyökkää myös Ihanaan maahan, ja monta kaatuu. Mutta hänen kädestänsä pelastuvat nämä: Edom ja Mooab ja ammonilaisten pääosa.

41 Han skall ock falla in i »det härliga landet», och många andra länder skola bliva hemsökta; men dessa skola komma undan hans hand: Edom och Moab och huvuddelen av Ammons barn.

41 yea he will enter the beautiful land, and, many [lands], shall be laid low,—but, these, shall be delivered out of his hand, Edom and Moab, and the first portion of the sons of Ammon;

42 Ja hän ojentaa kätensä maita kohti; Egyptin maa ei ole säästyvä.

42 Ja, han skall uträcka sin hand mot främmande länder, och Egyptens land skall icke slippa undan;

42 yea he will thrust forth his hand against the lands,—and, the land of Egypt, shall have no deliverance;

43 Hän valtaa kulta- ja hopea-aarteet ja kaikki Egyptin kalleudet, ja liibyalaiset ja etiopialaiset liittyvät häntä seuraamaan.

43 han skall bemäktiga sig skatter av guld och silver och allahanda dyrbara ting i Egypten; och libyer och etiopier skola följa honom åt.

43 and he will have authority over the treasures of gold and silver, and over all the delightful things of Egypt,—with Libyans and Ethiopians among his followers;

44 Mutta sanomat idästä ja pohjoisesta säikähdyttävät häntä, ja hän lähtee täynnä kiukkua

44 Då skall han från öster och norr få höra rykten som förskräcka honom; och kan skall

44 but, tidings, will terrify him, out of the east, and out of the north,—therefore will

hävittämään monia ja vihkimään heitä tuhon omiksi.
45 Hän pystyttää hovitelttansa meren ja pyhäkön ihanan vuoren välille. Mutta hänen loppunsa tulee, eikä häntä kukaan auta.

draga ut i stor vrede för att förgöra många och giva dem till spillo.
45 Och sina palatstält skall han slå upp mellan havet och helgedomens härliga berg. Men han går till sin undergång, och ingen skall finnas, som hjälper honom.»

he go forth with great fury, to destroy and to devote many;
45 and will plant his palace–home between the seas, towards the beautiful holy mountain, but shall come to his end, with none to help him.

12 luku

1 Siihen aikaan nousee Miikael, se suuri enkeliruhtinas, joka seisoo sinun kansasi lasten suojana. Ja se on oleva ahdistuksen aika, jonka kaltaista ei ole ollut siitä saakka, kuin kansoja on ollut, hamaan siihen aikaan asti. Mutta siihen aikaan pelastetaan sinun kansasi, kaikki, jotka kirjaan kirjoitetut ovat.

1 På den tiden skall Mikael träda upp, den store fursten som står såsom försvarare för dina landsmän; och då kommer en tid av nöd, vars like icke har funnits, allt ifrån den dag då människor blevo till och ända till den tiden. Men på den tiden skola av ditt folk alla de varda frälsta, som finnas skrivna i boken.

1 And, at that time, will Michael, the great ruler who standeth for the sons of thy people, make a stand, and there will be a time of trouble, such as never was since there was a nation, up to that time,—and, at that time, shall thy people, be delivered, every one found written in the book;

2 Ja monet maan tomussa makaavista heräjävät, toiset iankaikkiseen elämään, toiset häpeään ja iankaikkiseen kauhistukseen.

2 Och många av dem som sova i mullen skola uppvakna, somliga till evigt liv, och somliga till smälek och evig blygd.

2 and, many of the sleepers in the dusty ground, shall awake,—these, [shall be] to age–abiding life, but, those, to reproach, and age–abiding abhorrence;

3 Ja taidolliset loistavat, niinkuin taivaanvahvuus

3 De förståndiga skola då lysa, såsom fästet

3 and, they who make wise, shall shine like

loistaa, ja ne, jotka monta vanhurskauteen saattavat, niinkuin tähdet, aina ja iankaikkisesti.

lyser, och de som hava fört de många till rättfärdighet såsom stjärnor, alltid och evinnerligen.

the shining of the expanse,—and, they who bring the many to righteousness, like the stars to times age–abiding and beyond.

4 Mutta sinä, Daniel, lukitse nämä sanat ja sinetöi tämä kirja lopun aikaan asti. Monet sitä tutkivat, ja ymmärrys lisääntyy.

4 Men du, Daniel, må gömma dessa ord och försegla denna skrift intill ändens tid; många komma att rannsaka den, och insikten skall så växa till.»

4 But, thou, Daniel, close up the words, and seal the book, until the time of the end,—many will run to and fro, and knowledge, shall abound.

5 Ja minä, Daniel, näin, ja katso, siellä seisoi kaksi muuta, toinen virran tällä rannalla, toinen virran tuolla rannalla.

5 När nu jag, Daniel, såg till, fick jag se två andra stå där, en på flodens ena strand, och en på dess andra strand.

5 Then, I, Daniel, looked, and lo! two others, standing,—one on this side of the bank of the river, and one on that side of the bank of the river.

6 Ja toinen sanoi pellavapukuiselle miehelle, joka oli virran vetten yläpuolella: Kuinka kauan on vielä näitten ihmeellisten asiain loppuun?

6 Och en av dem sade till mannen som var klädd i linnekläder, och som stod ovanför flodens vatten: »Huru länge dröjer det, innan änden kommer med dessa förunderliga ting?»

6 And one said to the man clothed with linen, who was upon the waters of the river, How long shall be the end of the wonders?

7 Ja minä kuuntelin pellavapukuista miestä, joka oli virran vetten yläpuolella, ja hän nosti oikean ja vasemman kätensä taivasta kohti ja vannoi hänen kauttansa, joka elää iankaikkisesti: Siihen on vielä aika, kaksi

7 Och jag hörde på mannen som var klädd i linnekläder, och som stod ovanför flodens vatten, och han lyfte sin högra hand och sin vänstra hand upp mot himmelen och svor vid honom som lever

7 And I heard the man clothed with linen who was upon the waters of the river, when he held up his right hand and his left unto the heavens, and sware by him that liveth unto times age–abiding,—For

aikaa ja puoli aikaa. Ja kun pyhän kansan yhden osan hajotus on loppunut, silloin nämä kaikki täyttyvät.

evinnerligen att efter en tid, och tider, och en halv tid, och när det heliga folkets makt hade blivit krossad i grund, då skulle allt detta varda fullbordat.

a set time and times and a half, and, when the dispersion of a part of the holy people, is brought to an end, then shall come to an end all these things.

8 Ja minä kuulin, mutta en ymmärtänyt, ja minä sanoin: Herrani, mikä on oleva näitten päätös?

8 Och jag hörde detta, men förstod det icke; och jag frågade: »Min herre, vad bliver slutet på allt detta?»

8 And, I, heard, but could not understand,—so I said, O my lord! what shall be the issue of these things?

9 Niin hän sanoi: Mene, Daniel, sillä ne sanat pysyvät lukittuina ja sinetöityinä lopun aikaan asti.

9 Då sade han: »Gå, Daniel, ty dessa ord skola förbliva gömda och förseglade intill ändens tid.

9 Then said he, Go thy way, Daniel; for closed up and sealed are the words, until the time of the end.

10 Monet puhdistetaan, kirkastetaan ja koetellaan, mutta jumalattomat pysyvät jumalattomina, eikä yksikään jumalaton ymmärrä tätä, mutta taidolliset ymmärtävät.

10 Många skola varda renade och tvagna och luttrade, men de ogudaktiga skola öva sin ogudaktighet, och ingen ogudaktig skall förstå detta; men de förståndiga skola förstå det.

10 Many, will purify themselves and be made white and be refined, but the lawless, will act lawlessly, and none of the lawless, shall understand,—but, they who make wise, shall understand;

11 Ja siitä ajasta, jolloin jokapäiväinen uhri poistetaan ja hävityksen kauhistus asetetaan, on oleva tuhat kaksisataa yhdeksänkymmentä päivää.

11 Och från den tid då det dagliga offret bliver avskaffat och förödelsens styggelse uppställd skola ett tusen två hundra nittio dagar förgå.

11 and, from the time of the taking away of the continual [ascending–sacrifice], and the placing of the horrid abomination that astoundeth, [shall be] one thousand two hundred and ninety days.

12 Autuas se, joka odottaa

12 Säll är den som

12 Happy! is he that

ja saavuttaa tuhat kolmesataa kolmekymmentä viisi päivää.
13 Mutta sinä, mene, siksi kunnes loppu tulee; ja lepää, ja nouse osaasi päivien lopussa.

förbidar och hinner fram till ett tusen tre hundra trettiofem dagar.
13 Men gå du åstad mot ändens tid; sedan du har vilat, skall du uppstå till din del, vid dagarnas ände.»

waiteth, and attaineth to one thousand three hundred and thirty–five days.
13 But, thou, go thy way to the end,—and thou shalt rest, and shalt rise to thy lot at the end of the days.

HOOSEA

1 luku

1 Herran sana, joka tuli Hoosealle, Beerin pojalle, Juudan kuningasten Ussian, Jootamin, Aahaan ja Hiskian päivinä ja Israelin kuninkaan Jerobeamin, Jooaan pojan, päivinä.

1 Detta är HERRENS ord som kom till Hosea, Beeris son, i Ussias, Jotams, Ahas' och Hiskias, Juda konungars, tid, och i Jerobeams, Joas' sons, Israels konungs, tid.

1 The word of Yahweh which came unto Hosea son of Beeri, in the days of Uzziah, Jotham, Ahaz, Hezekiah, kings of Judah,—and in the days of Jeroboam son of Joash, king of Israel.

2 Kun Herra alkoi Hoosealle puhua, sanoi Herra Hoosealle: Mene, ota itsellesi haureellinen vaimo ja haureudesta syntyneet lapset, sillä maa on peräti rikkonut avion luopumalla Herrasta.

2 När HERREN först begynte tala genom Hosea, sade HERREN till honom: »Gå åstad och skaffa dig en trolös hustru och barn -- av en trolös moder; ty i trolös avfällighet löper landet bort ifrån HERREN.

2 The beginning of the word of Yahweh with Hosea, was,—that Yahweh said unto Hosea, Go take thee a woman of unchastity, and the children of unchastity, for, unchastely indeed, hath the land been going away from following Yahweh.

3 Niin hän meni ja otti Goomerin, Diblaimin tyttären. Ja tämä tuli

3 Då gick han åstad och tog Gomer, Diblaims dotter; och

3 So he went and took Gomer, daughter of Diblaim,—and she

raskaaksi ja synnytti hänelle pojan.
4 Ja Herra sanoi hänelle: Pane hänelle nimeksi Jisreel, sillä vähän aikaa vielä, ja minä kostan Jisreelin verivelat Jeehun suvulle ja teen lopun Israelin heimon kuningaskunnasta.

5 Ja sinä päivänä minä särjen Israelin jousen Jisreelin laaksossa.

6 Ja vaimo tuli jälleen raskaaksi ja synnytti tyttären, ja Herra sanoi Hoosealle: Pane hänelle nimeksi Loo-Ruhama, sillä en minä enää tästedes armahda Israelin heimoa, niin että antaisin heille anteeksi.

7 Mutta Juudan heimoa minä armahdan: minä pelastan heidät Herran, heidän Jumalansa, avulla, mutta en pelasta heitä jousella, miekalla enkä sodalla, en hevosilla enkä ratsumiehillä.

8 Kun vaimo oli

hon blev havande och födde honom en son.
4 Och HERREN sade till honom: »Giv denne namnet Jisreel; ty när ännu en liten tid har förgått, skall jag hemsöka Jisreels blodskulder på Jehus hus och göra slut på konungadömet i Israels hus.
5 Och det skall ske på den dagen att jag skall bryta sönder Israels båge i Jisreels dal.»

6 Och hon blev åter havande och födde en dotter. Då sade han till honom: »Giv denna namnet Lo-Ruhama; ty jag vill icke vidare förbarma mig över Israels hus, så att jag förlåter dem.

7 Men över Juda hus vill jag förbarma mig, och jag skall giva dem frälsning genom HERREN, deras Gud; icke genom båge och svärd och vad till kriget hör skall jag frälsa dem, icke genom hästar och ryttare.
8 Och när hon hade

conceived and bare him a son.
4 Then said Yahweh unto him, Call his name Jezreel: for, yet a little, and I will visit the bloodshed of Jezreel upon the house of Jehu, and will cause to cease the kingdom of the house of Israel.
5 And it shall come to pass, in that day, that I will break the bow of Israel, in the vale of Jezreel.

6 Then conceived she again and bare a daughter, and he said to him, Call her name Lo–ruhamah ["Uncompassionated"], —for, not again any more, will I have compassion upon the house of Israel, that I should, forgive, them;

7 but, on the house of Judah, will I have compassion, and I will save them, as Yahweh their God,—but will not save them by bow, or by sword, or by battle, by horses, or by horsemen.

8 And, when she had

vieroittanut Loo-Ruhaman, tuli hän raskaaksi ja synnytti pojan.
9 Ja Herra sanoi: Pane hänelle nimeksi Loo-Ammi, sillä te ette ole minun kansani, enkä minä tahdo olla teidän omanne.

10 Mutta israelilaisten luku on oleva niinkuin meren hiekka, jota ei voi mitata eikä lukea. Ja siinä paikassa, jossa heille on sanottu: 'Te ette ole minun kansani', heille sanotaan: 'Elävän Jumalan lapset!'

11 Ja Juudan miehet ja Israelin miehet kokoontuvat yhteen ja asettavat itsellensä yhteisen pään; ja he lähtevät sotaan siitä maasta, sillä suuri on Jisreelin päivä.

avvant Lo-Ruhama, blev hon åter havande och födde en son.
9 Då sade han: »Giv denne namnet Lo-Ammi; ty I ären icke mitt folk, ej heller vill jag höra eder till.»

10 Men antalet av Israels barn skall bliva såsom havets sand, som man icke kan mäta, ej heller räkna; och det skall ske, att i stället för att det sades till dem: »I ären icke mitt folk», skola de kallas »den levande Gudens barn».

11 Och Juda barn och Israels barn skola samla sig tillhopa, och skola sätta över sig ett gemensamt huvud, och skola draga upp ur landet; ty stor skall Jisreels dag vara.

weaned Lo–ruhamah, she conceived, and bare a son.
9 Then said he, Call his name Lo–ammi[=" No people of mine"], ––for ye are Lo–ammi ["No people of mine"], and, I, will not be yours.

10 Yet shall the number of the sons of Israel become like the sand of the sea, which can neither he measured, nor numbered,—and it shall come to pass, in the place where it used to be said to them, No people of mine, are ye, it shall be said to them, Sons of a Living God!

11 Then shall the sons of Judah and the sons of Israel, gather themselves together, as one, and shall appoint them one head, and come up out of the earth,—for great shall be the day of Jezreel.

2 luku

1 Sanokaa veljiänne Ammiksi ja sisarianne Ruhamaksi.

1 Kallen då edra bröder Ammi och edra systrar Ruhama.

1 Say ye unto your brethren, O Ammi[=" O my people"], and unto

		your sisters, O Ruhamah[=" O compassionated one"]:
2 Riidelkää äitinne kanssa, riidelkää, sillä ei hän ole minun vaimoni, enkä minä ole hänen miehensä. Poistakoon hän haureutensa kasvoistansa ja aviorikoksensa rintainsa välistä,	2 Gån till rätta med eder moder, gån till rätta; ty hon är icke min hustru, och jag är icke hennes man. Må hon skaffa bort det lösaktiga väsendet från sitt ansikte och otuktsväsendet från sin barm.	2 Contend ye with your mother, contend, for she is no wife of mine, and I am no husband of hers, Let her then put away her paramours from before her, and her partners in adultery, from her embraces:
3 etten minä riisuisi häntä alasti ja asettaisi häntä, niinkuin hän oli syntymänsä päivänä, etten tekisi häntä erämaan kaltaiseksi, saattaisi häntä kuivan maan kaltaiseksi ja kuolettaisi häntä janoon.	3 Varom icke, skall jag kläda av henne, så att hon ligger naken, jag skall låta henne stå där sådan hon var den dag då hon föddes. Jag skall göra henne lik en öken och låta henne bliva såsom ett torrt land och låta henne dö av törst.	3 Lest I strip off her under–clothing, and set her forth to view, as in the day she was born,––and make her like a wilderness, and render her like a land that is parched, and suffer her to die of thirst;
4 Ja hänen lapsiansa minä en armahda, sillä he ovat haureudesta syntyneitä lapsia.	4 Och mot hennes barn skall jag icke visa något förbarmande, eftersom de äro barn av en trolös moder;	4 And, on her children, not have compassion,––because, the children of paramours, they are.
5 Sillä heidän äitinsä on harjoittanut haureutta, heidän kantajansa on häpeällisesti elänyt, hän on sanonut: 'Minä kuljen rakastajaini perässä, jotka antavat minulle leipäni ja veteni, villani ja pellavani, öljyni ja juomani.'	5 ty deras moder var en trolös kvinna, ja, hon som födde dem bedrev skamliga ting. Hon sade ju: »Jag vill följa efter mina älskare, som giva mig min mat och min dryck, min ull och mitt lin, min olja och mitt	5 For their mother, hath been unchaste, and she that conceived them, hath caused shame,—for she said, Let me go after my lovers! who used to give my bread, and my water, my wool, and my flax,

vin.»

6 Sentähden, katso, minä aitaan sinun tiesi orjantappuroilla, minä muuraan muurin hänen eteensä, niin ettei hän löydä polkujansa.

6 Se, därför skall jag nu ock stänga din väg med törnen. Ja, en mur skall jag resa framför henne, så att hon ej skall finna någon stig.

6 Therefore, behold me! hedging up her way, with thorns,—and I will wall her in, and, her footpaths, shall she not find.

7 Ja hän ajaa takaa rakastajiansa, mutta ei heitä saavuta; etsii heitä, mutta ei löydä. Ja hän on sanova: 'Minä menen takaisin entisen mieheni luokse, sillä parempi oli minulla olo silloin kuin nyt.'

7 När hon då löper efter sina älskare, skall hon icke få dem fatt; när hon söker dem, skall hon ej finna dem. Då skall hon säga: »Jag vill gå tillbaka till min förste man ty bättre var mig då än nu.»

7 And, when she shall pursue her lovers, and not overtake them, and shall seek them and not find, then will she say, Let me go my way now! and return unto my first husband, for it was better with me, then, than, now!

8 Hän ei ole tajunnut, että minä olen hänelle antanut jyvät ja viinin ja öljyn, olen kartuttanut hänelle hopeata ja myös kultaa, joka on käytetty Baalin hyväksi.

8 Men hon har icke förstått att det var jag som skänkte åt henne både säden och vinet och oljan, och att det var jag som gav henne så mycket silver, så ock guld, varav de gjorde sin Baalsbild.

8 But, she, owneth not, that, I, gave her—the corn, and the new wine and the oil,—silver, also increased I unto her, and gold—[which] they offered to Baal!

9 Sentähden minä otan takaisin jyväni ajallansa ja viinini määräaikanansa ja tempaan pois villani ja pellavani, jonka piti peittää hänen alastomuutensa.

9 Därför skall jag taga tillbaka min säd, när tiden är inne, och mitt vin, när stunden kommer; jag skall taga bort min ull och mitt lin, det varmed hon skulle skyla sin blygd.

9 Therefore, will I again take away my corn, in the time thereof, and my new wine, in the season thereof,—and will recover my wool and my flax [given] to hide her shame.

10 Nyt minä paljastan hänen häpynsä hänen rakastajainsa silmäin eteen,

10 Ja, nu skall jag blotta hennes skam inför hennes älskares

10 Now, therefore, will I expose her unseemliness, before

eikä kukaan ole pelastava häntä minun kädestäni.

ögon, och ingen skall rädda henne ur min hand.

the eyes of her lovers,—and no, man, shall deliver her out of my hand!

11 Minä teen lopun kaikesta hänen ilonpidostansa: hänen juhlistansa, uusistakuistansa ja sapateistansa ja kaikista hänen pyhäpäivistänsä.

11 Och jag skall göra slut på all hennes fröjd, på hennes fester, nymånader och sabbater och på alla hennes högtider.

11 And I will cause to cease all her mirth, her pilgrim–festival, her new moon and her sabbath,—and her every appointed meeting;

12 Ja minä hävitän hänen viiniköynnöksensä ja viikunapuunsa, joista hän on sanonut: 'Ne ovat minun portonpalkkani, jonka rakastajani ovat minulle antaneet.' Minä teen ne metsäksi, ja metsän eläimet syövät niitä.

12 Jag skall föröda hennes vinträd och fikonträd, dem om vilka hon sade: »De äro en lön som mina älskare hava givit mig.» och jag skall göra därav en vildmark, och markens djur skola äta därav.

12 And will lay waste her vine and her fig–tree, as to which she hath said, A present, are they for myself, which my lovers, have given me,—and I will make of them a thicket, and the wild beasts of the field shall devour them.

13 Ja minä kostan hänelle baalien päivät, joina hän niille poltti uhreja, koristi itsensä renkaillaan ja kaulakäädyillään ja kulki rakastajainsa jäljessä, mutta unhotti minut, sanoo Herra.

13 Så skall jag hemsöka henne för hennes Baalsdagar, då hon tände offereld åt Baalerna och prydde sig med ring och bröstspänne och följde efter sina älskare, men glömde mig, säger HERREN.

13 So will I visit upon her the days of the Baals, unto whom she used to burn incense, and decked herself with her nose–ring and her jewelry, and went her way after her lovers,—whereas, me, she forgat, Declareth Yahweh.

14 Sentähden, katso, minä taivuttelen hänet, kuljetan hänet erämaahan ja viihdyttelen häntä.

14 Se, fördenskull vill jag locka henne bort och föra henne ut i öknen och tala ljuvligt till henne.

14 Therefore, lo! I, am going to persuade her, and, though I conduct her forth into wilderness, yet will I speak unto her heart.

15 Minä annan hänelle sieltä alkaen hänen viinimäkensä ynnä Aakorin laakson toivon oveksi, ja hän on oleva siellä kuuliainen niinkuin nuoruutensa päivinä, niinkuin sinä päivänä, jona hän Egyptin maasta läksi.

15 Därefter skall jag giva henne tillbaka hennes vingårdar och göra Akors dal till en hoppets port. Då skall hon sjunga såsom i sin ungdoms dagar, och såsom på den dag då hon drog upp ur Egyptens land.

15 Then will I give to her her vineyards from thence, and the vale of Achor[=" trouble"] for a door of hope,—and she will respond there, as in the days of her youth, and as in the day when she came up out of the land of Egypt.

16 Sinä päivänä, sanoo Herra, sinä puhuttelet minua: 'Minun mieheni', etkä enää puhuttele minua: 'Minun Baalini';

16 Och det skall ske på den dagen, säger HERREN, att du skall ropa: »Min man!», och icke mer ropa till mig: »Min Baal!»

16 And it shall come to pass, in that day, Declareth Yahweh, that she will call me Ishi[=" My husband"], and will not call me any more,. Baali[=" Mine owner"].

17 ja minä poistan baalien nimet hänen suustansa, eikä niiden nimiä enää mainita.

17 Ja, Baalernas namn skall jag skaffa bort ur hennes mun, så att de icke mer skola nämnas vid namn.

17 So will I take away the names of the Baals, out of her mouth,—and they shall not be called to mind any more, by their name.

18 Ja sinä päivänä minä teen heidän hyväksensä liiton metsän eläinten ja taivaan lintujen kanssa ja maan matelevaisten kanssa; ja jousen ja miekan ja sodan minä särjen maasta ja annan heidän asua turvassa.

18 Och jag skall på den dagen för deras räkning sluta ett förbund med djuren på marken och med fåglarna under himmelen och med krädjuren på jorden. Och båge och svärd och vad till kriget hör skall jag bryta sönder och skaffa bort ur landet och låta dem bo där i trygghet.

18 And I will solemnize to them a covenant, in that day, with the wild–beast of the field, and with the bird of the heavens, and the creeping thing of the ground,—and, bow and sword and battle, will I break in pieces out of the land, so will I cause them to lie down, in security.

19 Ja minä kihlaan sinut itselleni ikiajoiksi, kihlaan sinut itselleni vanhurskaudella ja tuomiolla, armolla ja laupeudella,

19 Och jag skall trolova mig med dig för evig tid; jag skall trolova mig med dig rättfärdighet och rätt, i nåd och barmhärtighet.

19 And I will take thee unto myself, unto times age–abiding,—yea I will take thee unto myself, in righteousness and in justice, and in lovingkindness, and in abounding compassion:

20 kihlaan sinut itselleni uskollisuudella, ja sinä olet tunteva Herran.

20 Ja, i trofasthet skall jag trolova mig med dig, och du skall så lära känna HERREN.

20 Yea I will take thee unto myself, in faithfulness,—So shalt thou know Yahweh.

21 Sinä päivänä minä kuulen, sanoo Herra, minä kuulen taivasta, ja se kuulee maata,

21 Och det skall ske på den dagen att jag skall bönhöra, säger HERREN, jag skall bönhöra himmelen, och den skall bönhöra jorden,

21 And it shall come to pass in that day, that I will respond, Declareth Yahweh, I will respond to the heavens,—and, they, shall respond to the earth;

22 ja maa kuulee jyviä, viiniä ja öljyä, ja nämä kuulevat Jisreeliä.

22 och jorden skall bönhöra säden, så ock vinet och oljan, och de skola bönhöra Jisreel.

22 And, the earth, shall respond to the corn, and to the new wine and to the oil,—and, they, shall respond to Jezreel[=" Whom GOD scattereth," "Whom GOD soweth"].

23 Ja minä kylvän hänet itselleni tähän maahan, minä armahdan Loo-Ruhamaa ja sanon Loo-Ammille: 'Sinä olet minun kansani'; ja hän vastaa: 'Minun Jumalani.'

23 Och jag skall plantera henne åt mig i landet och förbarma mig över Lo-Ruhama och säga till Lo-Ammi: »Du är mitt folk.» Och det skall svara: »Du är min Gud.»

23 So will I sow her unto me in the land, and will have compassion upon the uncompassionated one[=" Lo–ruhamah"], ––and will say to him who was No–people–of–mine[=to "Lo–ammi"], My people, thou art,

and, he, shall say, My God!

3 luku

1 Sitten sanoi Herra minulle: Mene vielä ja rakasta naista, jota hänen puolisonsa rakastaa, mutta joka rikkoo avion, niinkuin Herra rakastaa israelilaisia, mutta nämä kääntyvät muiden jumalien puoleen ja rakastavat rypälekakkuja.

1 Och HERREN sade till mig: »Gå ännu en gång åstad och giv din kärlek åt en kvinna som har en älskare och är en äktenskapsbryterska; likasom HERREN älskar Israels barn, fastän de vända sig till andra gudar och älska druvkakor.»

1 Then said Yahweh unto me, Once more, go love a woman who loveth a friend, and is an adulteress,—according to the love of Yahweh unto the sons of Israel, though they keep turning away unto other gods, and love [idolatrous] raisin–cakes.

2 Niin minä hankin hänet itselleni viidellätoista sekelillä hopeata ynnä hoomer-mitalla ja letek-mitalla ohria.

2 Och jag köpte henne åt mig och gav för henne femton siklar silver och en homer korn, och därutöver en letek korn.

2 So I secured her to me, for fifteen pieces of silver,—and a homer of barley, and a half–homer of barley;

3 Ja minä sanoin hänelle: Ole kauan aikaa minua varten; älä harjoita haureutta äläkä mene muille miehille. Minä myös teen samoin sinua kohtaan.

3 Sedan sade jag till henne: »I lång tid skall du bliva sittande för min räkning, utan att få bedriva någon otukt, och utan att hava att skaffa med någon man; och jag skall bete mig sammalunda mot dig.

3 and I said unto her, Many days, shalt thou tarry for me, thou shalt not be unchaste, neither shalt thou become another man's,—moreover also, I, [will tarry] for thee.

4 Sillä kauan aikaa saavat israelilaiset olla ilman kuningasta ja ruhtinasta, ilman uhria ja patsasta, ilman kasukkaa ja kotijumalia.

4 Ja, i lång tid skola Israels barn få sitta utan konung och furste, utan offer och stoder och utan efod och husgudar.

4 For, many days, shall the sons of Israel tarry, without king, and without ruler, and without sacrifice, and without pillar; and

without ephod, or household gods.

5 Senjälkeen israelilaiset kääntyvät ja etsivät Herraa, Jumalaansa, ja Daavidia, kuningastansa. Vavisten he lähestyvät Herraa ja hänen hyvyyttänsä päivien lopulla.

5 Sedan skola Israels barn omvända sig och söka HERREN, sin Gud, och David, sin konung; med fruktan skola de söka HERREN och hans goda, i kommande dagar.

5 Afterwards, shall the sons of Israel return, and seek Yahweh their God, and David their king,—and shall turn with throbbing hearts unto Yahweh and unto his goodness, in the afterpart of the days.

4 luku

1 Kuulkaa Herran sana, te israelilaiset, sillä Herralla on oikeudenkäynti maan asukasten kanssa; sillä ei ole uskollisuutta, ei laupeutta eikä Jumalan tuntemusta maassa.

1 Hören HERRENS ord, I Israels barn. Ty HERREN har sak med landets inbyggare, eftersom ingen sanning och ingen kärlek och ingen Guds kunskap finnes i landet.

1 Hear the word of Yahweh, ye sons of Israel,—that, a controversy, hath Yahweh with the inhabitants of the land, because there is no faithfulness, nor lovingkindness, nor knowledge of God, in the land:

2 Vannotaan ja valhetellaan, murhataan, varastetaan ja rikotaan aviot, murtaudutaan taloihin, ja verityö verityötä seuraa.

2 Man svär och ljuger, man mördar och stjäl och begår äktenskapsbrott; man far fram på våldsverkares vis, och blodsdåd följer på blodsdåd.

2 Cursing and lying, and killing and stealing, and committing adultery, have broken forth, and, blood–shedding, unto blood–shedding, doth extend.

3 Sentähden maa murehtii, ja kaikki siinä asuvaiset nääntyvät, metsän eläimet ja taivaan linnut; myöskin kalat merestä katoavat.

3 Därför ligger landet sörjande, och allt som lever där försmäktar både djuren på marken och fåglarna under himmelen; själva

3 For this cause, shall the land mourn, and everyone who dwelleth therein shall languish, with the wild beast of the field and with the

fiskarna i havet förgås.

bird of the heavens,—moreover also, the fishes of the sea, shall be withdrawn.

4 Älköön vain kukaan nuhdelko, älköön kukaan ojentako, vaikka sinun kansasi on kuin pappien nuhtelijoita!

4 Dock bör man icke så mycket gå till rätta med någon annan eller förebrå honom, eller förebrå ditt folk, som man bör gå till rätta med prästen.

4 Howbeit let, no man, contend, nor let him rebuke another,—since, thy people, are as they who contend against a priest:

5 Niin sinä kompastut päivällä, myös profeetta kompastuu yhdessä sinun kanssasi yöllä; ja minä hävitän sinun äitisi.

5 Ja, du skall komma på fall om dagen, på fall skall ock profeten komma jämte dig om natten, jämväl din moder skall jag förgöra.

5 So shouldst thou stumble in the daytime, and even the prophet stumble with thee, in the night,—and I should destroy thine own mother.

6 Minun kansani joutuu häviöön, sillä se on taitoa vailla. Koska sinä olet hyljännyt taidon, hylkään minä sinut, niin ettet saa olla minun pappinani. Koska olet unhottanut Jumalasi lain, unhotan myös minä sinun lapsesi.

6 Det är förbi med mitt folk, därför att det ej får någon kunskap. Men eftersom du har förkastat kunskap, därför skall ock jag förkasta dig, så att du upphör att vara min präst. Och såsom du har förgätit din Guds lag, så skall ock jag förgäta dina barn.

6 My people, are destroyed, for lack of knowledge,—Because, thou, hast rejected knowledge, therefore will I reject thee from ministering as priest unto me, and, because thou hast forgotten the law of thy God, I also, will forget thy children.

7 Niin paljon kuin heitä on, niin paljon he ovat tehneet syntiä minua vastaan. Minä muutan heidän kunniansa häpeäksi.

7 Ju mer de hava fått växa till, dess mer hava de syndat mot mig; men deras ära skall jag förbyta i skam.

7 As they were magnified, so, they sinned against me,—My glory—for what was contemptible, did they exchange.

8 Minun kansani synnistä he saavat ruokansa, heidän pahoja tekojansa heidän

8 Av mitt folks synd föda de sig, och till dess missgärning står

8 The sin of my people, they do eat,—and. unto their iniquity,

sielunsa himoitsee.

9 Mutta papin on käyvä niinkuin kansankin: minä rankaisen häntä hänen vaelluksestansa ja kostan hänelle hänen tekonsa.

10 He syövät, mutta eivät tule ravituiksi, he harjoittavat haureutta, mutta eivät lisäänny, sillä he eivät ole tahtoneet ottaa vaaria Herrasta.

11 Haureus ja viini ja rypälemehu vievät järjen.

12 Minun kansani kysyy puultansa, ja sen sauva sille vastaa; sillä haureuden henki on eksyttäväinen: haureudessa he ovat luopuneet tottelemasta Jumalaansa.

13 Vuorten huipuilla he uhraavat, polttavat uhreja kukkuloilla, rautatammen, haavan ja tammen alla, sillä niiden varjo on suloinen. Sentähden tulee teidän tyttäristänne porttoja, ja teidän miniänne rikkovat avion.

deras begår.

9 Men nu skall det gå prästen och folket lika: jag skall hemsöka dem för deras vägar, och för deras gärningar skall jag vedergälla dem.

10 När de äta, skola de icke bliva mätta, och genom sitt lösaktiga leverne skola de ej föröka sig; de hava ju upphört att hålla sig till HERREN.

11 Lösaktighet och vin och must taga bort förståndet.

12 Mitt folk frågar sin stock till råds och vill hämta besked av sin stav; ty en trolöshetens ande har fört dem vilse, så att de i trolös avfällighet hava lupit bort ifrån sin Gud.

13 På bergens toppar frambära de offer, och på höjderna tända de offereld, under ekar, popplar och terebinter, eftersom skuggan där är så god. Så bliva edra döttrar skökor, och edra söners hustrur

lift they up every man his desire.

9 So doth it come to be—like people, like priest,—therefore will I visit upon him his ways, and, his doings, will I bring back to him;

10 And they shall eat, and not be satisfied, they have encouraged unchastity, yet have not been making increase,—for unto, Yahweh, have they left off giving heed:—

11 Unchastity, and wine, and new wine, take away the heart.

12 My people, of their Wood, do ask,—Let, their Staff, then tell them,—for, the spirit of unchastity, hath led them astray, and they have unchastely departed from under their God.

13 On the headlands of the mountains, they sacrifice, and, on the hills, burn they incense, under oak and poplar and terebinth, because, pleasant, is the shade thereof: For this cause, do your daughters,

	äktenskapsbryterskor.	become unchaste, and, your brides, commit adultery.
14 En minä rankaise teidän tyttäriänne siitä, että he porttoja ovat, enkä miniöitänne siitä, että he avion rikkovat, sillä miehet itse poikkeavat syrjään porttojen kanssa ja uhraavat pyhäkköporttojen kanssa; ja ymmärtämätön kansa kukistuu.	14 Dock kan jag icke straffa edra döttrar för att de äro skökor, eller edra söners hustrur för att de äro äktenskapsbryterskor, ty männen själva gå ju avsides med skökor, och offra med tempeltärnor. Så löper folket, som intet förstår, till sin undergång.	14 I do not bring punishment upon your daughters when they become unchaste, nor upon your brides, when they commit adultery, for, the men themselves, with unchaste women, do seclude themselves, and, with the common women of the shrine, do offer sacrifice,— and, a people who will not discern, must be ruined.
15 Jos sinä, Israel, harjoitatkin haureutta, älköön Juuda saattako itseänsä syynalaiseksi: älkää lähtekö Gilgaliin, älkää menkö ylös Beet-Aaveniin älkääkä vannoko: Niin totta kuin Herra elää.	15 Om nu du Israel vill bedriva din otukt, så må dock Juda icke ådraga sig skuld. Kommen då icke till Gilgal, dragen ej upp till Bet-Aven, och svärjen icke: »Så sant HERREN lever.»	15 Though unchaste art thou, O Israel, let not Judah, become guilty, neither let them enter Gilgal, nor go up to Beth–aven, and [then] swear, By the life of Yahweh!
16 Sillä niinkuin niskuri lehmä on Israel niskoitellut; nyt on Herra kaitseva heitä niinkuin karitsaa laajalla laitumella.	16 Om Israel spjärnar emot såsom en obändig ko, månne HERREN ändå skall föra dem i bet såsom lamm i vida öknen	16 For, as a heifer that is stubborn, hath Israel, been stubborn,— Now, can Yahweh, turn them out to pasture, like a young ram in a wide place?
17 Efraim on liitossa epäjumalain kanssa - anna hänen olla.	17 Nej, Efraim står i förbund med avgudar; må han då fara!	17 Mated with idols, is Ephraim, let him alone.
18 Kun heidän	18 Deras dryckenskap	18 Their drinking–bout,

juopottelunsa on lopussa, he harjoittavat törkeätä haureutta. Ne, jotka ovat hänen kilpensä, rakastavat häpeätä.

19 Tuuli siivillänsä ahdistaa häntä, he saavat häpeän uhriaterioistansa.

är omåttlig. hejdlöst bedriva de sin otukt; de som skulle vara landets sköldar älska vad skamligt är.

19 Men en stormvind skall fatta dem med sina vingar, och de skola komma på skam med sina offer.

having passed,—they became, unchaste, they loved wildly, a contempt, became her great men.

19 The wind hath bound her up in its wings,—that they may be ashamed, because of their sacrifices.

5 luku

1 Kuulkaa tämä, te papit, tarkatkaa, Israelin heimo, ja ottakaa korviinne, kuninkaan huone: teille on tämä tuomio; sillä te olette olleet paula Mispalle, verkko, joka on levitetty Taaborille.

1 Hören detta, I präster, akten härpå, I av Israels hus, och I av konungens hus, lyssnen härtill; ty eder gäller domen. Ty I haven varit en snara för Mispa och ett nät, utbrett på Tabor.

1 Hear ye this—O priests, and attend, O house of Israel, and ye, House of the King, give ear, for, to you, pertaineth the sentence,—for, a snare, have ye been to Mizpah, and a net spread on Tabor.

2 Luopiot ovat syvälle vajonneet turmiontekoon, mutta minä olen kuritus heille kaikille.

2 Mitt under sitt offrande har man sjunkit allt djupare, men jag skall bliva ett tuktoris för allasammans.

2 And, a slaughter, have apostates deeply designed,—though, I, was a rebuker to them all.

3 Minä tunnen Efraimin, eikä Israel ole minulta kätkössä; sillä nyt sinä, Efraim, olet haureutta harjoittanut, Israel on saastuttanut itsensä.

3 Jag känner Efraim, och Israel är icke fördold för mig. Du Efraim, du har ju nu blivit en sköka, Israel har orenat sig.

3 I, have known Ephraim, and, Israel, hath not been hidden from me,—for, now, hast thou committed unchastity, O Ephraim, Israel, hath made himself impure.

4 Heidän tekonsa eivät salli heidän kääntyä

4 De lägga sig icke vinn om att vända

4 Their doings, will not suffer, them to return

Jumalansa puoleen, sillä haureuden henki on heidän sisimmässänsä eivätkä he tunne Herraa.

5 Israelin ylpeys syyttää häntä vasten silmiä, ja Israel ja Efraim kompastuvat syntivelkaansa; myös Juuda kompastuu heidän kanssansa.

6 Lampainensa ja raavainensa he tulevat, etsiäksensä Herraa, mutta eivät löydä: hän on vetäytynyt heistä pois.

7 He ovat olleet uskottomat Herralle, sillä he ovat synnyttäneet vieraita lapsia. Nyt uudenkuun juhla syö heidät ja heidän peltonsa.

8 Puhaltakaa pasunaan Gibeassa, vaskitorveen Raamassa, nostakaa sotahuuto Beet-Aavenissa. Ovat jo sinun kintereilläsi, Benjamin!
9 Efraim on tuleva autioksi kurituksen päivänä. Israelin heimokuntia vastaan minä ilmoitan, mikä totta on.

tillbaka till sin Gud, ty en trolöshetens ande bor i deras bröst, och HERREN känna de icke.

5 Men Israels stolthet vittnar emot honom, och Israel och Efraim komma på fall genom sin missgärning; Juda kommer ock på fall jämte dem.

6 Om de än med får och fäkreatur gå åstad för att söka HERREN, så finna de honom ändå icke; han har dragit sig undan från dem.

7 Mot HERREN hava de handlat trolöst, ja, de hava fött barn som icke äro hans. Därför skall nu en nymånadsdag förtära dem, jämte det som de fingo på sin del.
8 Stöten i basun i Gibea, i trumpet i Rama, blåsen larmsignal i Bet-Aven. Fienden är efter dig, Benjamin!
9 Efraim skall varda ödelagt på straffets dag; mot Israels stammar kungör jag vad visst är.

unto their God,—for, the spirit of unchastity, is within them, and, Yahweh, have they not known.

5 Therefore will the Excellency of Israel, answer, to his face,—and, Israel and Ephraim, shall stumble in their iniquity, even Judah with them, hath stumbled.

6 With their flocks and with their herds, will they go to seek Yahweh, but shall not find him; he hath withdrawn himself from them.

7 With Yahweh, have they dealt treacherously, for, to alien children, have they given birth,—now, a new moon, shall devour them, with their portions.

8 Blow ye a horn in Gibeah, a trumpet in Ramah,—sound an alarm at Beth–aven, behind thee, O Benjamin!
9 Ephraim, shall become, a desolation, in the day of rebuke: Throughout the tribes of Israel, have I hide

10 Juudan ruhtinaat ovat tulleet rajan siirtäjäin kaltaisiksi. Minä vuodatan heidän päällensä vihani niinkuin vedet.

11 Sorrettu on Efraim, loukattu hänen oikeutensa, sillä hän tahtoi vaeltaa ihmiskäskyjen mukaan.

12 Minä olen Efraimille kuin koi ja Juudan heimolle kuin mätä.

13 Mutta kun Efraim näki sairautensa ja Juuda paiseensa, meni Efraim Assuriin, lähetti sanan sotaiselle kuninkaalle; mutta tämä ei voinut teitä parantaa, ei tehdä terveeksi teidän paisettanne.
14 Sillä minä olen Efraimille kuin leijona, Juudan heimolle kuin nuori jalopeura: minä, minä raatelen, menen ja kannan pois, eikä pelastajaa ole.

15 Minä menen takaisin paikoilleni, kunnes he ovat syystänsä kärsineet ja etsivät minun kasvojani: ahdistuksessansa he minua etsivät.

10 Juda furstar hava blivit råmärkflyttares likar; över dem skall jag utgjuta min vrede såsom vatten.

11 Efraim lider förtryck, och hans rätt våldföres, ty han har tagit sig till att vandra efter tomma stadgar.
12 Därför är jag nu för Efraim såsom mal och för Juda hus såsom röta i benen.
13 Och Efraim har märkt sin sjukdom och Juda sitt sår; därför har Efraim gått till Assur och sänt bud till Jarebs-konungen. Men denne skall icke kunna hela eder; edert sår skall icke bliva läkt.
14 Ty jag skall vara såsom ett lejon mot Efraim och såsom ett ungt lejon mot Juda hus. Själv griper jag mitt rov och går bort därmed; jag släpar det bort utan räddning.
15 Jag vill gå min väg, tillbaka till min boning, till dess att de hava fått lida vad de hava förskyllt och begynna söka mitt ansikte.

known what is sure.
10 The rulers of Judah have become as they who remove a land–mark. Upon them, will I pour out, like water, my wrath.
11 Oppressed, is Ephraim, crushed in judgment,—because he hath, wilfully, walked after falsehood.
12 But, I, was like a moth, to Ephraim,—and like rotten wood to the house of Judah.
13 When Ephraim, saw, his injury, and Judah his wound, then went Ephraim unto Assyria, and [Judah] sent unto a hostile king,—yet, he, cannot heal you, nor will the wound, remove from you.
14 For, I, will be as a lion unto Ephraim, and as a young lion to the house of Judah,—I, I, will tear in pieces, and depart, I will carry off, and none be able to rescue.
15 I will depart, will return unto my place! till what time they acknowledge their guilt, and seek my face,—In their trouble, will they

		make for me diligent search.
6 luku		
1 Tulkaa, palatkaamme Herran tykö, sillä hän on raadellut meitä, ja parantaa meidät, hän on lyönyt meitä, ja sitoo meidät.	1 Ja, i sin nöd skola de söka mig: »Kommen, låtom oss vända om till HERREN. Ty han har sargat oss, han skall ock hela oss. Han har slagit oss, han skall ock förbinda oss.	1 Come, and let us return unto Yahweh! for, he, hath torn, that he might heal us,— smitten, that he might bind us up.
2 Hän tekee meidät eläviksi kahden päivän kuluttua, kolmantena päivänä hän meidät herättää, ja me saamme elää hänen edessänsä.	2 Han skall om två dagar åter göra oss helbrägda; ja, på tredje dagen skall han låta oss stå upp, så att vi få leva inför honom.	2 He will bring us to life, after two days,— on the third day, will he raise us up, that we may live before him.
3 Niin tuntekaamme, pyrkikäämme tuntemaan Herra: hänen nousunsa on varma kuin aamurusko, hän tulee meille kuin sade, kuin kevätsade, joka kostuttaa maan.	3 Så låtom oss lära känna HERREN, ja, låtom oss fara efter att lära känna honom. Hans uppgång är så viss som morgonrodnadens, och han skall komma över oss lik ett regn, lik ett vårregn, som vattnar jorden.»	3 Then let us know— let us press on to know—Yahweh, Like the dawn, is his coming forth assured,—that he may come like a down-pour upon us, like the harvest-rain, [and] the seed-rain of the land.
4 Mitä on minun tehtävä sinulle, Efraim, mitä on minun tehtävä sinulle, Juuda, kun teidän rakkautenne on kuin aamun pilvi, kuin varhain haihtuva kaste?	4 Vad skall jag taga mig till med dig Efraim? Vad skall jag taga mig till med dig, Juda? Eder kärlek är ju lik morgonskyn, lik daggen, som tidigt försvinner.	4 What can I do unto thee, O Ephraim? What can I do unto thee, O Judah? for, your lovingkindness, is like a morning cloud, yea, like the dew, early departing!

5 Sentähden minä olen antanut heille iskuja profeettain kautta, olen kuolettanut heitä suuni sanoilla. Ja sinun tuomiosi nousevat kuin aamun valo.

5 Därför har jag utdelat mina hugg genom profeterna, därför har jag dräpt dem genom min muns tal; så skall domen över dig stå fram i ljuset.

5 For this cause, have I hewn them in pieces by the prophets, I have slain them by the sayings of my mouth,—and, my justice, as a light goeth forth.

6 Sillä laupeutta minä haluan enkä uhria, ja Jumalan tuntemista enemmän kuin polttouhreja;

6 Ty jag har behag till kärlek och icke till offer, och till Guds kunskap mer än till brännoffer.

6 For, lovingkindness, I desired, and not sacrifice,—and the knowledge of God, more than ascending-offerings.

7 mutta he ovat ihmisten tavalla rikkoneet liiton: siinä he ovat olleet minulle uskottomat.

7 Men dessa hava på människovis överträtt förbundet; däri hava de handlat trolöst mot mig.

7 But, they, like Adam, have transgressed a covenant,—There, have they dealt treacherously with me.

8 Gilead on pahantekijäin kaupunki, täynnä veren jälkiä.

8 Gilead är en stad av ogärningsmän, den är full med blodiga spår.

8 Gilead, is a city of workers of iniquity,—tracked with blood.

9 Ja väijyväisten rosvojen kaltainen on pappien joukko: he murhaavat Sikemin tiellä; ilkitöitä he tekevät.

9 Och lik en rövarskara, som ligger i försåt för människor, är prästernas hop. De mörda på vägen till Sikem, ja, vad skändligt är göra de.

9 And, like liers in wait for a man, in troops, is a band of priests, on the road, will they murder towards Shechem,—because, a shameful deed, they have done.

10 Israelin heimon keskuudessa minä olen nähnyt kauhistuttavia tekoja: siellä on Efraimin haureus, Israel on itsensä saastuttanut.

10 I Israels hus har jag sett gruvliga ting; där bedriver Efraim sin otukt, där orenar sig Israel.

10 In the house of Israel, have I seen a horrible thing,—there, the unchastity of Ephraim, defiled is Israel.

11 Myös sinun varallesi, Juuda, on asetettu elonleikkuu, silloin kun

11 Också för dig, Juda, är en skördetid bestämd, när jag åter

11 Judah too! a harvest is appointed for thee,—in that I will

minä käännän kansani kohtalon.

upprättar mitt folk.

bring back the captivity of my people.

7 luku

1 Kun minä Israelia parannan, silloin tulevat julki Efraimin rikokset ja Samarian pahuudet; sillä he harjoittavat petosta, varas tunkeutuu sisään, ja rosvojoukko ryöstää ulkona.

1 När jag vill hela Israel, då uppenbarar sig Efraims missgärning och Samariens ondska. Ty de öva falskhet, tjuvar göra inbrott, rövarskaror plundra på vägarna.

1 When I would have brought healing to Israel, then was disclosed the iniquity of Ephraim, and the wicked doings of Samaria, for they have wrought falsehood,—when, a thief, would enter, a band roamed about, outside,

2 Eivät he ajattele sydämessään, että minä muistan kaiken heidän pahuutensa. Nyt heidän tekonsa piirittävät heidät, ne ovat tulleet minun kasvojeni eteen.

2 Och de betänka icke i sina hjärtan att jag lägger all deras ondska på minnet. De äro nu kringrända av sina egna gärningar, ty dessa hava kommit inför mitt ansikte.

2 And they say not to their own hearts, that, all their wickedness, I remember, now, have their doings, beset them about, right before my face, have they been done.

3 He ilahuttavat pahuudellansa kuningasta ja valheillansa ruhtinaita.

3 Med sin ondska bereda de konungen glädje och med sina lögner furstarna.

3 By their wickedness, they gladden a king, and, by their flatteries,—rulers.

4 Kaikki he ovat avionrikkojia; he ovat kuin leipojan sytyttämä uuni: hän jättää tulen kohentamatta taikinan sotkemisesta sen happanemiseen asti.

4 Allasammans äro de äktenskapsbrytare; de likna en ugn, upphettad av bagaren, som när han har knådat degen, underlåter att elda, till dess att degen är syrad.

4 They all, are adulterers, like an oven too hot for the baker,––who leaveth off stoking, after kneading the dough, till the whole be leavened.

5 Meidän kuninkaamme päivänä ovat ruhtinaat

5 På vår konungs dag drucko sig furstarna

5 In the day of our king, the rulers, have

sairaina viinin hehkusta. Hän lyö kättä pilkkaajain kanssa.

6 Sillä he ovat juonillaan saattaneet sydämensä kuumaksi kuin uuni; koko yön heidän leipojansa nukkuu, aamulla se palaa kuin liekitsevä tuli.

7 He ovat kaikki kuumia kuin uuni, he syövät tuomarinsa: kaikki heidän kuninkaansa ovat kaatuneet, ei yksikään niistä ole minua avuksi huutanut.

8 Efraim sekaantuu kansojen joukkoon. Efraim on tullut leivän kaltaiseksi, jota ei ole käännetty.

9 Muukalaiset syövät hänen voimansa, mutta ei hän sitä ymmärrä. Hänen hiuksensakin ovat jo harmaiksi käyneet, mutta hän ei ymmärrä.

10 Israelin ylpeys syyttää häntä vasten silmiä, eivätkä he palaja Herran, Jumalansa, tykö, eivät etsi häntä, vaikka kaikki näin on.

febersjuka av vin; själv räckte han bespottarna handen.

6 När de med sina anslag hava eldat upp sitt hjärta likasom en ugn, sover bagaren hela natten; men om morgonen brinner elden i ljus låga.

7 Allasammans äro de heta såsom en ugn och förbränna så sina domare; ja, alla deras konungar falla, ty bland dem finnes ingen som åkallar mig.

8 Efraim beblandar sig med andra folk; Efraim har blivit lik en oländ kaka.

9 Främlingar hava förtärt hans kraft, men han förstår intet; fastän han har fått grå hår, förstår han ändå intet.

10 Men Israels stolthet vittnar emot honom; de vända icke om till HERREN, sin Gud, och de söka honom ej, allt detta oaktat.

made themselves ill, with the heat of wine,– –he hath extended his hand with scoffers.

6 For they have made ready, like an oven, their heart, by their lying in wait,—all the night, their baker sleepeth, in the morning, he, kindleth up as it were a blazing fire.

7 They all, become hot as an oven, and devour their judges,— all their kings, have fallen, there hath been none among them crying unto me.

8 As for Ephraim! with the peoples, hath he been mingling himself,– –Ephraim, is a cake not turned.

9 Foreigners have, eaten up, his strength, and, he, knoweth it not,—even gray hairs, are sprinkled upon him, and, he, knoweth it not.

10 Therefore doth the Excellency of Israel, answer, to his face; yet have they not returned unto Yahweh their God, nor have they sought him, in

spite of all this!

11 Efraim on tullut kyyhkysen kaltaiseksi, joka on tyhmä ja taitamaton: he huutavat avuksi Egyptiä, he menevät Assuriin.

11 Efraim har blivit lik en duva, enfaldig, utan förstånd. Egypten påkalla de, till Assur gå de;

11 So then, Ephraim, hath become, like a simple dove, having no understanding, on Egypt, have they called, to Assyria, have they gone,

12 Juuri kun ovat menossa, minä levitän verkkoni heidän päällensä ja pudotan heidät alas kuin taivaan linnut; minä kuritan heitä, niinkuin on julistettu heidän seurakunnallensa.

12 men bäst de gå där, breder jag ut mitt nät över dem och drager dem ned, såsom vore de fåglar under himmelen. Ja, jag skall tukta dem, såsom det redan har sports i deras församling.

12 Whithersoever they go, I will spread over them my net, like a bird of the heavens, will I bring them down, I will chastise them, by the time the report can reach the flock of them.

13 Voi heitä, sillä he ovat menneet minua pakoon! Häviö heille, sillä he ovat minusta luopuneet! Minä tahdoin lunastaa heidät, mutta he puhuivat minua vastaan valheita.

13 Ve över dem, ty de hava flytt bort ifrån mig! Fördärv över dem, ty de hava avfallit från mig! Och jag skulle förlossa dem, dem som föra mot mig så lögnaktigt tal!

13 Woe to them! for they have taken flight from me, destruction to them! for they have transgressed against me,—when, I, would have ransomed them, then, they, spake—concerning me—falsehoods.

14 Eivät he huuda minun puoleeni sydämestänsä, vaan ulvovat vuoteissansa. Jyvien ja viinin tähden he kokoontuvat. Minua vastaan he niskoittelevat.

14 De ropa icke till mig av hjärtat, allenast jämra sig på sina läger; de hava ångest för sin säd och sitt vin, men de äro genströviga mot mig.

14 Neither made they outcry unto me, in their heart, although they kept on howling upon their beds, over corn and new wine, they gathered themselves together, they rebelled against me.

15 Minä olen heitä

15 Det var jag som

15 When, I, had

kurittanut, minä olen vahvistanut heidän käsivartensa, mutta minua vastaan he ovat aikoneet pahaa.
16 He kääntyvät, mutta eivät korkeutta kohti. He ovat kuin pettävä jousi. Heidän ruhtinaittensa pitää kaatuman miekkaan kieltensä kiukkuisuuden tähden. Tästä he saavat pilkan Egyptin maassa.

8 luku

1 Suuhusi pasuna! Kotkan lailla Herran temppeliä vastaan - sillä he ovat rikkoneet minun liittoni, ovat luopuneet minun laistani!

2 Minun puoleeni he huutavat: Minun Jumalani! - Me Israel, me tunnemme sinut.
3 Israel on hyljännyt hyvän. Vihollinen sitä vainotkoon.

4 He ovat asettaneet kuninkaita, mutta ei se ole ollut minusta; ovat asettaneet ruhtinaita, mutta minä en ole siitä tiennyt. Hopeansa ja kultansa he ovat tehneet

undervisade dem och stärkte deras armar, men de hava ont i sinnet mot mig.

16 De vända om, men icke till den som är därovan; de äro lika en båge som sviker. Deras furstar skola falla genom svärd, därför att deras tungor äro så hätska. Då skall man bespotta dem i Egyptens land.

1 Sätt basunen för din mun! »Såsom en örn kommer fienden över HERRENS hus, eftersom de hava överträtt mitt förbund och avfallit från min lag.
2 De ropa till mig: »Min Gud! Vi känna dig, vi av Israel.»

3 Men eftersom Israel har förkastat vad gott är, skall fienden jaga honom.
4 Själva valde de sig konungar, som icke kommo från mig; de tillsatte furstar, utan att jag fick veta något därom av sitt silver och guld gjorde de sig

warned them, I strengthened their arm,—yet, against me, kept they on devising wickedness.
16 They would return—not to him who is on high! They have become like a deceitful bow, their rulers, shall fall by the sword, for the rage of their tongue, this, [shall be] their derision in the land of Egypt.

1 To thy mouth, with a horn! Like an eagle, on the house of Yahweh,—because they have violated my covenant, and, against my law, have they transgressed.
2 Unto me, shall they make outcry, My God! we acknowledge thee—[we], Israel!
3 Israel hath cast away what is good,—an enemy, shall pursue him.
4 They, have appointed kings, but not from me, have made rulers, but I have not acknowledged them: of their silver and their gold, they

epäjumalikseen, että tulisi hävitys.

avgudar, ty det skulle ju förstöras.

made themselves idols, to the end they might be cut off.

5 Inhottava on sinun vasikkasi, Samaria; minun vihani on syttynyt heitä vastaan. Kuinka kauan? - Eivät he voi päästä rankaisematta.

5 En styggelse är din kalv, Samarien! Min vrede är upptänd mot dessa människor; huru länge skola de kunna undgå straff?

5 He hath cast away thy calf, O Samaria, kindled is mine anger upon them,—How long shall they not endure to be innocent?

6 Sillä Israelista se on tullut: seppä sen on tehnyt, eikä se ole jumala, vaan pirstaleiksi on menevä Samarian vasikka.

6 Från Israel har ju kalven kommit; en konstarbetare har gjort honom, och en gud är han icke. Nej, Samariens kalv skall bliva krossad till smulor.

6 For, of Israel, is even that thing! A craftsman, made it, and, a No–god, it is! For, into fragments, shall the Calf of Samaria be broken.

7 Sillä tuulta he kylvävät, ja myrskyä he leikkaavat. Ei se pääse korrelle, laiho ei tuota jauhoja; ja minkä ehkä tuottaa, sen muukalaiset nielevät.

7 Ty vind så de, och storm skola de skörda. Säd skola de icke få, deras gröda skall icke giva någon föda, och giver den någon, skola främlingar uppsluka den.

7 For, to the wind, they sow, and, to the whirlwind, they reap: stalk, hath it none, That which shooteth forth, shall yield no meal, If so be it yield, foreigners, swallow it lip,

8 Nielty on Israel. He ovat nyt pakanain seassa kelpaamattoman astian arvoiset.

8 Uppslukad varder Israel! Redan aktas de bland hedningarna såsom ett värdelöst ting.

8 Swallowed up, is Israel; Now, have they gone among the nations, like a vessel in which no man taketh, delight.

9 Sillä Assuriin ovat he menneet - villiaasi, joka kulkee yksinänsä. Efraim ostelee lahjoilla rakasteluja.

9 Ty väl hava de dragit åstad upp till Assur, lika vildåsnor som gå sin egen väg, ja, väl vill Efraim köpslå om älskog;

9 For, they, have gone up to Assyria, A wild ass going alone for himself, is Ephraim! They have hired lovers!

10 Ostelkoot vain pakanain

10 men huru de än

10 Even though they

seassa, minä heidät nyt kokoan, ja he alkavat käydä vähäpätöisiksi ruhtinasten kuninkaan verojen painosta.

köpslå bland hedningarna, skall jag dock nu tränga dem tillhopa och låta dem begynna en tid av ringhet, under överkonungens förtryck.

hire them among the nations, at once, will I gather them, when they have begun to be diminished by reason of the burden of the king of rulers.

11 Koska Efraim on rakentanut paljon alttareita tehdäkseen syntiä, ovat alttarit tulleetkin hänelle synniksi.

11 Eftersom Efraim har gjort sig så många altaren till synd, skola ock hans altaren bliva honom till synd.

11 Because Ephraim hath multiplied altars sinfully, they have become to him the altars of sin.

12 Kirjoitinpa minä hänelle lakejani vaikka kymmentuhansin, muukalaisina niitä pidetään.

12 Om jag än skriver mina lagar för honom i tiotusental, så räknas de ju dock för en främlings lagar.

12 I have been wont to write for him the myriad things of my law,—Like something alien, have they been accounted.

13 Minun uhrilahjoikseni he uhraavat lihaa ja syövät. Ei Herra niihin mielisty. Nyt hän muistaa heidän rikoksensa ja rankaisee heidän syntinsä: Egyptiin on heidän palattava.

13 Såsom slaktoffergåvor åt mig offrar man kött som man sedan äter upp; HERREN har intet behag till sådana. Nu kommer han ihåg deras missgärning och hemsöker deras synder; till Egypten skola de få vända tillbaka.

13 My sacrificial gifts, have they been sacrificing as [common] flesh, and have eaten, Yahweh, hath not accepted them,—Now, will he call to mind their iniquity, that he may punish their sin, they, to Egypt, will return.

14 Israel on unhottanut tekijänsä ja rakentanut palatseja, ja Juuda on rakentanut paljon varustettuja kaupunkeja; mutta minä lähetän tulen hänen kaupunkeihinsa, ja se kuluttaa niiden palatsit.

14 Och eftersom Israel har förgätit sin skapare och byggt sig palatser, och eftersom Juda har uppfört så många befästa städer, skall jag sända en eld mot hans städer, och den skall förtära palatsen i

14 And so Israel hath forgotten his Maker, and hath built temples, and, Judah, hath multiplied fortified cities,—Therefore will I send a fire upon his cities, and it shall consume the palaces

dem.

thereof.

9 luku

1 Älä iloitse, Israel, älä riemuitse, niinkuin muut kansat, sillä sinä olet haureudessa luopunut Jumalastasi, olet rakastanut portonpalkkoja kaikilla viljan puimatanterilla.

1 Gläd dig icke, Israel, så att du jublar såsom andra folk, du som i trolös avfällighet har lupit bort ifrån din Gud, du som har haft ditt behag i skökolön på alla sädeslogar.

1 Do not rejoice, O Israel, with exultation, like the peoples, for thou hast gone away unchastely from beside thy God,—thou hast loved a present, upon all the threshing–floors of corn!

2 Puimatanner ja viinikuurna eivät heitä elätä, rypälemehu hänet pettää.

2 Logen och vinpressen skola icke föda dem, och vinet skall slå fel för dem.

2 Threshing–floor and wine–vat, will not feed them, and, new wine, will deny them.

3 Eivät he saa asua Herran maassa, vaan Efraimin on palattava Egyptiin, ja Assurissa he syövät saastaista.

3 De skola icke få bo i HERRENS land; Efraim måste vända tillbaka till Egypten, och i Assyrien skola de nödgas äta vad orent är.

3 They shall not dwell in the land of Yahweh, but Ephraim shall return to Egypt, and, in Assyria—that which is unclean, shall they eat.

4 Eivät he vuodata viiniä juomauhriksi Herralle, eivätkä heidän teurasuhrinsa hänelle kelpaa. Ne ovat heille kuin murheen leipä: kaikki, jotka sitä syövät, saastuttavat itsensä; sillä heidän leipänsä tulee heidän omaan nälkäänsä, ei tule se Herran temppeliin.

4 De skola ej få offra vin till drickoffer åt HERREN och skola icke vinna hans välbehag. Deras slaktoffer skola vara för dem såsom sorgebröd; alla som äta därav skola bliva orena. Ty det bröd de få stillar allenast deras hunger, det kommer icke in i HERRENS hus.

4 They shall not pour out to Yahweh—wine, neither shall they be pleasing to him, their sacrifices, are as the food of mourning to them, all that eat thereof, shall defile themselves, because, their food for their appetite, entereth not into the house of Yahweh.

5 Mitä teette, kun tulee juhla-aika, Herran

5 Vad skolen I då göra, när en

5 What will ye do, for the day of appointed

juhlapäivä?

högtidsdag kommer, en HERRENS festdag?

meeting? and in the day of the festival of Yahweh?

6 Sillä katso, heidän on mentävä hävitystä pakoon: Egypti heidät kokoaa, Moof heidät hautaa. Orjantappurat valtaavat heidän hopeakalleutensa, ohdakkeita on oleva heidän majoissansa.

6 Ty se, om de undgå förödelsen, bliver det Egypten som får församla dem, Mof som får begrava dem. Deras silver, som är dem så kärt, skola nässlor taga i besittning; törne skall växa i deras hyddor.

6 For, though they have gone from destruction, yet, Egypt, shall gather them, Memphis, shall bury them,—as for their silver favorites! thistles, shall possess them, thorns in their tents.

7 Rangaistuksen päivät tulevat, koston päivät tulevat, Israel saa tuntea sen. Hulluna on oleva profeetta, mieletönnä hengen mies sinun paljojen rikoksiesi ja paljon vainoamisen tähden.

7 De komma, hemsökelsens dagar! De komma, vedergällningens dagar! Israel skall förnimma det. Såsom en dåre står då profeten, såsom en vanvetting andans man, för din stora missgärnings skull; ty stor har din hätskhet varit.

7 Come are the days of visitation, come are the days of recompense, Let Israel know! The prophet is foolish, the man of the spirit doth rave, because of the greatness of thine iniquity, therefore great is the prosecution.

8 Efraim on väijyjä minun Jumalaani vastaan. Profeetta - hänen kaikilla teillään on pyydystäjän paula, vainoamista on hänen Jumalansa temppelissä.

8 Ja, en lurande fiende är Efraim mot min Gud; för profeten sättas fällor på alla hans vägar och utläggas snaror i hans Guds hus.

8 The watchman of Ephraim, [should have been] with my God: As for the prophet, the snare of the fowler, is on all his ways, a prosecution [awaiteth him], in the house of his God.

9 He ovat syvälle vajonneet turmiontekoon niinkuin Gibean päivinä. Hän muistaa heidän rikoksensa, rankaisee

9 I djupt fördärv äro de nedsjunkna, nu såsom i Gibeas dagar. Men han kommer ihåg deras missgärning, han

9 They have deeply corrupted themselves, like the days of Gibeah: he will call to mind their iniquity, he

heidän syntinsä.

hemsöker deras synder.

will punish their sins.

10 Niinkuin rypäleet erämaassa minä löysin Israelin; niinkuin varhaishedelmät viikunapuussa, sen alkurunsaudessa, minä näin teidän isänne. He tulivat Baal-Peoriin, vihkiytyivät häpeäjumalalle ja tulivat kauhistaviksi, niinkuin tuo heidän rakastettunsa.

10 Såsom druvor i öknen fann jag Israel; jag såg edra fäder såsom förstlingsfrukter på ett fikonträd, då det begynner bära frukt. Men när de kommo till Baal-Peor, invigde de sig åt skändlighetsguden och blevo en styggelse lika honom som de älskade.

10 Like grapes in the desert, found I Israel, like the first–ripe in the fig–tree when it is young, saw I your fathers,—they, entered Baal–peor, and devoted themselves to the Shameful Thing, Then became their abominations like their lusts.

11 Efraim - lintuna lentää pois heidän kunniansa: ei synnyttämistä, ei raskautta, ei sikiämistä enää.

11 Efraims härlighet skall flyga sin kos såsom en fågel; ingen skall där föda barn eller gå havande, ingen bliva fruktsam.

11 As for Ephraim! like a bird, did their glory, fly away,—no birth, and none with child, no conception.

12 Ja vaikka he saisivat lapsensa isoiksi, teen minä heidät lapsettomiksi, niin ettei ihmisiä jää. Voi heitä itseänsäkin, kun minä heistä luovun!

12 Och om de än få uppföda barn åt sig, skall jag taga dessa ifrån dem, så att ingen människa bliver kvar. Ja, ve dem själva, när jag viker ifrån dem!

12 Yea, though they rear their children, yet will I make them childless, till there be no human being,—for it is, nothing less than woe, to them when I depart from them!

13 Efraim on, kun minä sitä katson Tyyroon päin, istutettu laidunmaalle; mutta Efraimin täytyy viedä lapsensa surmaajalle.

13 Väl är Efraim nu vad jag har sett Tyrus vara, en plantering på ängen; men Efraim skall en gång få föra ut sina söner till bödeln.

13 Ephraim! just as I provided for Tyre, was planted in a meadow,––yet, Ephraim, must needs bring forth for a murderer his children.

14 Anna heille, Herra - mitä antaisitkaan? - anna heille hedelmätön kohtu ja

14 Giv dem, HERRE, vad du bör giva dem. Giv dem ofruktsamma

14 Give them, O Yahweh—what wilt thou give? Give them, a

kuivettuneet rinnat.

15 Kaikki heidän pahuutensa on Gilgalissa, sillä siellä minä rupesin heitä vihaamaan. Heidän tekojensa pahuuden tähden minä karkoitan heidät temppelistäni pois. En minä enää heitä rakasta: kaikki heidän ruhtinaansa ovat niskureita.

16 Efraim on hakattu maahan, heidän juurensa on kuivettunut: hedelmää he eivät tee. Ja jos synnyttävätkin, kuoletan minä heidän kohtunsa kalleimmat.

17 Minun Jumalani on hylkäävä heidät, sillä he eivät ole häntä totelleet. He joutuvat pakolaisiksi pakanain sekaan.

moderssköten och försinade bröst.
15 All deras ondska är samlad i Gilgal; ja, där fick jag hat till dem För deras onda väsendes skull vill jag driva dem ut ur mitt hus. Jag skall icke längre bevisa dem kärlek; alla deras styresmän äro ju upprorsmän.
16 Efraim skall bliva nedbruten; deras rot skall förtorkas, de skola ej bära någon frukt. Om de ock föda barn, skall jag döda deras livsfrukt, huru kär den än är dem.
17 Ja, min Gud skall förkasta dem, eftersom de icke ville höra honom; de skola bliva flyktingar bland hedningarna.

miscarrying womb, and breasts dried up.
15 All their wickedness, is in Gilgal, yea, there, have I come to hate them, For the wickedness of their doings—out of my house, will I drive them forth,—no more will I love them, all their rulers, are unruly.

16 Smitten is Ephraim, their root, hath dried up, fruit, shall they not bear,—yea, though they do bring forth, yet will I slay the darlings of their womb.

17 My God will reject them, because they hearkened not unto him,—that they may become wanderers throughout the nations.

10 luku

1 Israel oli rehevä viiniköynnös, joka teki hedelmiä. Mitä runsaampi sen hedelmä oli, sitä runsaammin se teki alttareita; mitä parempi sen maa oli, sitä parempia patsaita se pystytti.

1 Israel var ett frodigt vinträd, som satte frukt. Men ju mer frukt han fick, dess flera altaren gjorde han åt sig; ju bättre det gick hans land, dess präktigare stoder reste han.

1 A luxuriant vine, is Israel, fruit, beseemeth him,—According to the abundance of his fruit, hath he brought abundance to the altars, according to the goodliness of his land, hath he made

goodly statues.

2 Liukas oli heidän sydämensä; nyt he saavat siitä kärsiä: hän särkee heidän alttarinsa, hävittää heidän patsaansa.

2 Deras hjärtan voro hala; nu skola de lida vad de hava förskyllt. Han skall själv bryta ned deras altaren, förstöra deras stoder.

2 Hypocritical is their heart, Now, shall they be held guilty,—He, will break down their altars, he will destroy their statutes.

3 Nyt he saavat sanoa: Ei ole meillä kuningasta, sillä me emme ole peljänneet Herraa; ja mitä hyvää kuningas meille tekisi?

3 Ja, nu skola de få säga: »Vi hava blivit utan konung, därför att vi icke fruktade HERREN. Dock, en konung, vad skulle nu han kunna göra för oss?»

3 For, now, will they say, We have no king,––for we revere not Yahweh, and what could, a king, do for us?

4 He puheita pitävät, väärin vannovat, liittoja tekevät; mutta tuomio versoo kuin koiruoho pellon vaosta.

4 De tala tomma ord, de svärja falska eder, de sluta förbund; men såsom en bitter planta skjuter domen upp ur markens fåror.

4 They have spoken words, swearing falsely, in solemnizing a covenant,—therefore shall judgment, spring up like a poisonous plant, on the ridges of the field.

5 Beet-Aavenin vasikkain tähden joutuvat pelkoon Samarian asukkaat. Sillä vasikan tähden vaikeroi sen kansa, ja vasikan tähden sen papit vapisevat, sen kunnian tähden, kun se siltä vaeltaa pois.

5 För kalvarna i Bet-Aven skola Samariens inbyggare få bekymmer; ja, för en sådan skall hans folk hava sorg, och hans präster skola skria för hans skull, när hans skatter föras bort från honom.

5 About the calves of Beth–aven, will the inhabitant of Samaria be concerned,—for the people thereof, have mourned over it, and, the ascetics thereof, who, over it, used to exult, [shall mourn] for the glory thereof, because it hath departed therefrom.

6 Se itsekin viedään Assuriin lahjaksi sotaiselle kuninkaalle. Häpeän saa Efraim, ja häpeään joutuu

6 Också han själv skall bliva släpad till Assyrien såsom en skänk åt Jarebs-

6 Itself also, to Assyria, shall be borne along, as a present to a hostile king,—shame,

Israel neuvonpiteistänsä.

7 Hukassa on Samaria kuninkaineen, on kuin vaahto veden pinnalla.

8 Aavenin uhrikukkulat, Israelin synti, hävitetään; orjantappuraa ja ohdaketta on kasvava heidän alttareillansa. Ja he sanovat vuorille: Peittäkää meidät, ja kukkuloille: Langetkaa meidän päällemme.

9 Gibean päivistä asti sinä olet syntiä tehnyt, Israel. Sinne he ovat asettuneet. Eikö saavuttaisi heitä Gibeassa sota, sota vääryyden miehiä vastaan?

10 Haluni mukaan minä olen heitä kurittava, ja heitä vastaan kokoontuvat kansat, kun minä kytken heidät kiinni heidän kahteen rikokseensa.

11 Efraim on lehmä, joka on totutettu mielellänsä puimaan, mutta minä käyn käsiksi hänen kauniiseen kaulaansa. Minä valjastan Efraimin: Juuda saa kyntää,

konungen. Skam skall Efraim uppbära, Israel skall komma på skam med sina rådslag.

7 Det är förbi med Samariens konung; såsom ett spån på vattnet far han hän.

8 Ödelagda bliva Avens offerhöjder, som Israel så har försyndat sig med; törne och tistel skall skjuta upp på deras altaren. Då skall man säga till bergen: »Skylen oss», och till höjderna: »Fallen över oss.»

9 Israels synd når tillbaka ända till Gibeas dagar; där hava de förblivit stående. Icke skulle hämndekriget mot de orättfärdiga kunna nå dem i deras Gibea?

10 Jo, när mig så lyster, tuktar jag dem; då skola folken församlas mot dem och oka dem ihop med deras båda missgärningsverk.

11 Efraim har varit en hemtam kalv, som fann behag i att gå på trösklogen; och jag har skonat hans frodiga hals. Nu skall jag

shall Ephraim receive, that Israel, may be ashamed, of his own counsel.

7 Silenced is Samaria: her king, is as a chip on the face of the waters,

8 So shall the high places of Aven, be destroyed, the sin of Israel, Thorn and prickle, shall come up on their altars,— Therefore shall they say to the mountains, Cover us, and to the hills, Fall on us.

9 Beyond the days of Gibeah, hast thou sinned, O Israel: there, came they to a stand, the battle against the sons of perversity, touched them not in Gibeah.

10 When I please, then will I chastise them,— and there shall be gathered together against them—peoples, they being harnessed to their two Iniquities;

11 But, Ephraim, shall be a heifer broken in, loving to tread out corn, when, I, have passed over upon her fair neck,—I will drive

Jaakob äestää.

spänna Efraim i oket, Juda skall gå för plogen, Jakob för harven.

Ephraim, Judah, shall plow, Jacob, shall harrow to him.

12 Kylväkää itsellenne vanhurskauden kylvö, niin saatte leikata laupeuden leikkuun. Raivatkaa itsellenne uudispelto, silloin kun on aika etsiä Herraa, kunnes hän tulee ja antaa sataa teille vanhurskautta.

12 Sån ut åt eder i rättfärdighet, skörden efter kärlekens bud, bryten eder ny mark; ty det är tid att söka HERREN, för att han skall komma och låta rättfärdighet regna över eder.

12 Sow to yourselves in righteousness, reap ye at thc bidding of lovingkindness, furrow to yourselves the newly–ploughed soil,—then will be the time to seek Yahweh, until he come, that he may rain down righteousness for you.

13 Te olette kyntäneet jumalattomuutta, leikanneet vääryyttä ja syöneet valheen hedelmää; sillä sinä olet luottanut omaan tiehesi, sankariesi paljouteen.

13 I haven plöjt ogudaktighet, orättfärdighet haven I skördat, I haven ätit lögnaktighets frukt, i förlitande på eder väg, på edra många hjältar.

13 Ye have plowed lawlessness, perversity, have ye reaped, ye have eaten the fruit of deception,—because thou didst trust in thy chariots, in the multitude of thy mighty men.

14 On nouseva pauhina sinun kansojesi kesken, ja kaikki sinun linnoituksesi hävitetään, niinkuin Salman hävitti Beet-Arbelin sodan päivänä: äiti ruhjotaan lastensa päälle.

14 Men ett stridslarm skall uppstå bland edra stammar, och alla edra fästen skola ödeläggas, såsom Bet-Arbel ödelades av Salman på stridens dag, då man krossade både mödrar och barn.

14 Therefore shall there arise a tumult among thy peoples, and, all thy fortresses, shall be plundered, as Shalman plundered Beth–arbel, in the day of battle,—the mother, upon her children, dashed to the ground.

15 Tämän tekee teille Beetel teidän ylenpalttisen pahuutenne tähden: aamunkoitossa Israelin kuningas tuhotaan.

15 Sådant skall Betel tillskynda eder, för eder stora ondskas skull. När morgonrodnaden går

15 Even so, hath Bethel, done to you, because of your exceeding wickedness,––in the dawn, shall the

	upp, är det förbi, förbi med Israels konung!	king of Israel be, utterly silenced.
11 luku		
1 Kun Israel oli nuori, rakastin minä sitä, ja Egyptistä minä kutsuin poikani.	1 När Israel var ung, fick jag honom kär, och ut ur Egypten kallade jag min son.	1 When Israel was, a child, then I loved him,—and, out of Egypt, called I my son.
2 Aina kun kutsujat heitä kutsuivat, he menivät pois heidän kasvojensa edestä, uhrasivat baaleille ja polttivat uhreja epäjumalille.	2 Men ju mer de hava blivit kallade, dess mer hava de dragit sig undan; de frambära offer åt Baalerna, och åt belätena tända de offereld.	2 They invited them,—at once, they departed from before me, they, to the Baals, sacrificed, and, to the images, offered incense.
3 Minä opetin Efraimin kävelemään. - Hän otti heidät käsivarsillensa. - Mutta he eivät ymmärtäneet, että minä heidät paransin.	3 Och likväl var det jag som lärde Efraim att gå, och som tog dem upp i mina armar. Men de förstodo icke att jag ville hela dem.	3 Yet, I, had taught Ephraim to walk, I used to take them upon mine arms,—But they acknowledged not that I had healed them.
4 Ihmissiteillä minä heitä vedin, rakkauden köysillä; minä ikäänkuin nostin ikeen heidän leukapieliltänsä, kumarruin heidän puoleensa ja syötin.	4 Med lena band drog jag dem, med kärlekens tåg; jag lättade oket över deras halsar, jag sänkte mig ned till dem och gav dem föda.	4 With human cords, used I to draw them, with the bands of love, so became I unto them like those who remove the yoke [that was] on their jaws,—and, holding out [food] to him, I let him eat.
5 Eivätkö he joutuisi jälleen Egyptin maahan, eikö Assur tulisi heille kuninkaaksi, koska he eivät ole tahtoneet kääntyä?	5 Borde de då icke få vända tillbaka till Egyptens land eller få Assur till sin konung, eftersom de icke vilja omvända sig?	5 He was not to turn back into the land of Egypt, Howbeit, the Assyrian—he, became his king, for they refused to turn.
6 Miekka on riehuva hänen	6 Ja, svärdet skall	6 Therefore shall the

kaupungeissansa, on hävittävä hänen salpansa, on syövä syötävänsä, heidän neuvonpiteittensä takia.

rasa i deras städer och förstöra deras bommar och frossa omkring sig, för deras anslags skull.

sword, rage, in his cities, and make an end of his multitudes, and consume them,—because of their counsels.

7 Minun kansallani on halu kääntyä minusta pois; ja kun sitä kutsutaan korkeutta kohti, ei kenkään heistä ylenny.

7 Ty mitt folks håg står till avfall från mig; och huru mycket man än kallar dem till den som är därovan, så höjer sig ändå ingen.

7 But, my people, are bent towards turning from me, though upwards they call them, none of them can lift them.

8 Kuinka minä jättäisin sinut, Efraim, heittäisin sinut, Israel? Kuinka jättäisin sinut niinkuin Adman, tekisin sinulle niinkuin Seboimille? Minun sydämeni kääntyy, minun säälini herää.

8 Men huru skall jag kunna giva dig till pris, Efraim, och låta dig fara, Israel? Icke kan jag giva dig till pris såsom Adma och låta det gå dig såsom Seboim? Mitt hjärta vänder sig i mig, all min barmhärtighet vaknar.

8 How can I give thee up, Ephraim? abandon thee Israel? How can I make thee as Admah? set thee as Zeboim? Mine own heart, turneth against me, at once, are kindled my compassions.

9 En minä pane täytäntöön vihani hehkua, en enää hävitä Efraimia. Sillä minä olen Jumala enkä ihminen, olen Pyhä sinun keskelläsi; en tule minä vihan tuimuudessa.

9 Jag vill icke låta dig känna min vredes glöd, jag skall icke vidare fördärva Efraim. Ty jag är Gud och icke en människa; helig är jag bland eder, och med vrede vill jag ej komma.

9 I cannot execute the glow of mine anger, I cannot turn to destroy Ephraim,—for, GOD, am, I, and not man, When thou drawest near, [I am] a Holy One, though I do not enter a city.

10 Ja he vaeltavat Herran jäljessä. Hän ärjyy kuin leijona - niin, hän ärjyy, ja vavisten tulevat lapset mereltä päin.

10 Efter HERREN skola de så draga åstad, och han skall ryta såsom ett lejon; ja, han skall upphäva ett rytande, och hans barn skola då med bävan

10 After Yahweh, let them go, Like a lion, will he roar,—When, he, shall roar, then let sons, come trembling, out of the West.

olen Jumala enkä ihminen, olen Pyhä sinun keskelläsi; en tule minä vihan tuimuudessa.

fördärva Efraim. Ty jag är Gud och icke en människa; helig är jag bland eder, och med vrede vill jag ej komma.

Ephraim,—for, GOD, am, I, and not man, When thou drawest near, [I am] a Holy One, though I do not enter a city.

10 Ja he vaeltavat Herran jäljessä. Hän ärjyy kuin leijona - niin, hän ärjyy, ja vavisten tulevat lapset mereltä päin.

10 Efter HERREN skola de så draga åstad, och han skall ryta såsom ett lejon; ja, han skall upphäva ett rytande, och hans barn skola då med bävan samlas västerifrån;

10 After Yahweh, let them go, Like a lion, will he roar,—When, he, shall roar, then let sons, come trembling, out of the West.

11 Vavisten he tulevat Egyptistä kuin linnut, Assurin maasta kuin kyyhkyset, ja minä saatan heidät asumaan kodeissansa, sanoo Herra.

11 såsom fåglar skola de med bävan komma från Egypten och såsom duvor från Assurs land. Och sedan skall jag låta dem bo kvar i sina hus, säger HERREN.

11 Let them come trembling like a small bird out of Egypt, and like a dove out of the land of Assyria,—so will I cause them to dwell by their own houses, Declareth Yahweh.

12 luku

1 Efraim on ympäröinyt minut valheella ja Israelin huone vilpillä. Juuda juoksee yhä valtoimena, välittämättä Jumalasta, Pyhästä, Totisesta.

12 Efraim har omvärvt mig med lögn och Israels hus med svek Juda är alltjämt trolös mot Gud, mot den Helige, den Trofaste.

12 They have compassed me about—with denial, Ephraim, with deceit, the house of Israel,—but, Judah, hath, again and again, run riot with GOD, though, with the holy places, entrusted.

2 Efraim tavoittelee tuulta, ajaa takaa itätuulta ja kartuttaa kaiken aikaa valhetta ja hävitystä;

1 Efraim jagar efter vind och far efter östanväder; beständigt går han framåt i lögn

1 Ephraim, feedeth on wind, and pursueth the east wind, all the day, falsehood and force,

tehdään liittoja Assurin kanssa, ja viedään öljyä Egyptiin.

och våld. Med Assur sluter man förbund, och olja för man till Egypten.

doth he magnify,—and, a covenant with Assyria, would they solemnize, and, oil into Egypt, must be borne along.

3 Mutta Herralla on oikeudenkäynti Juudan kanssa, ja hän tahtoo rangaista Jaakobia sen teitten mukaan, hän on kostava sille sen tekojen mukaan.

2 Men HERREN skall gå till rätta med Juda och hemsöka Jakob, såsom hans vägar förtjäna; efter hans gärningar skall han vedergälla honom.

2 But, a controversy, hath Yahweh with Judah,—so that he may bring punishment on Jacob, according to his ways, According to his doings, repay him.

4 Äidin kohdussa tämä petti veljensä, ja miehuutensa voimassa hän taisteli Jumalan kanssa.

3 I moderlivet grep han sin broder i hälen, och i sin mandomskraft kämpade han med Gud.

3 In the womb, took he his brother by the heel; and, in his manly vigour, strove he with God:

5 Hän taisteli enkelin kanssa ja voitti, hän itki ja rukoili tätä. Beetelissä tämä löysi hänet ja puhui siellä meidän kanssamme.

4 Ja, han kämpade med ängeln och vann seger, han grät och bad honom om nåd. I Betel mötte han honom, och där talade han med oss.

4 Yea he strove against a Messenger, and prevailed, he wept, and made supplication unto him,—At Bethel, he found him, and, there, he spake with us;

6 Herra, Jumala Sebaot - Herra on hänen nimensä.

5 Och HERREN, härskarornas Gud, »HERREN» är hans namn.

5 And, Yahweh, is God of host,—Yahweh, is his memorial.

7 Ja sinä - käänny Jumalasi tykö, noudata laupeutta ja oikeutta ja pane alati toivosi Jumalaasi.

6 Så vänd nu om till din Gud; håll fast vid kärlek och rätt, och förbida din Gud beständigt.

6 Thou, therefore, by thy God, shalt return,—lovingkindness and justice, do thou keep, so wait thou for thy God, continually.

8 Kanaan - hänen kädessänsä on petollinen

7 Kanaans folk går med falsk våg i sin

7 A trafficker! in his hand, are balances of

vaaka, halusta hän tekee vääryyttä.
9 Efraim sanoo: Olenpas rikastunut, olen saanut itselleni omaisuutta; ei mikään minun työansioni tuota minulle syyllisyyttä, joka olisi syntiä.

10 Mutta minä, joka olen Herra, sinun Jumalasi, hamasta Egyptin maasta lähtien, minä saatan vielä sinut asumaan teltoissa niinkuin juhlapäivinä.

11 Minä olen puhunut profeetoille, olen antanut paljon näkyjä ja puhunut vertauksia profeettain kautta.

12 Jos Gilead on pelkkää petosta ollutkin, niin he pelkäksi turhuudeksi tulevatkin. Gilgalissa on uhrattu härkiä, niinpä tuleekin heidän alttareistansa kuin kiviröykkiöitä, joita on pellon vaoilla.
13 Jaakob pakeni Aramin kedoille, ja Israel palveli naisen tähden, naisen tähden hän paimensi.

14 Mutta profeetan kautta

hand, det älskar orättrådig vinning;
8 så säger ock Efraim: »Jag har ju blivit rik, jag har förvärvat mig gods; vad jag än gör, skall det ej draga över mig skuld som kan räknas för synd.»
9 Men jag som är HERREN, din Gud, alltsedan du var i Egyptens land, jag skall återigen låta dig bo i tält, likasom vid eder högtid.
10 Jag har talat till profeterna, jag har låtit dem skåda mångahanda syner, och genom profeterna har jag talat i liknelser.

11 Är nu Gilead ett ogärningsnäste, där allenast falskhet råder, och offrar man tjurar i Gilgal, så skola ock deras altaren bliva lika stenrösen vid markens fåror.

12 Och Jakob flydde till Arams mark Israel tjänade för en kvinna, för en kvinnas skull vaktade han hjorden.

13 Men genom en

deceit, to oppress, he loveth.
8 So then Ephraim said, Surely I have gotten me riches, I have found wealth for myself,—in all my toils, they cannot find in me perversity which is sin.
9 But, I, Yahweh, have been thy God, from the land of Egypt,—I will yet make thee dwell in tents, as in the days of appointed meeting.
10 And I will lay my word upon the prophets, yea, I myself, have magnified, vision,––and, by the hand of the prophets, will I use similitudes.
11 If, Gilead, is in sorrow, surely false, have they been, In Gilgal, have they sacrificed, bullocks,—their very altars, shall become as heaps upon the furrows of the field.
12 When Jacob fled to the country of Syria, then Israel served for a wife, and, for a wife, he watched over a flock.
13 And, by a prophet,

vei Herra Israelin Egyptistä pois, ja profeetta sitä paimensi.

15 Efraim nosti katkeran mielikarvauden. Hänen Herransa on heittävä hänen verivelkansa hänen päällensä ja kääntävä hänen häpäisevän menonsa häneen itseensä.

profet förde HERREN Israel upp ur Egypten, och genom en profet blev folket bevarat.
14 Efraim har uppväckt bitter förtörnelse; hans Herre skall låta hans blodskulder drabba honom och låta hans smädelser falla tillbaka på honom själv.

Yahweh, brought up, Israel out of Egypt,—and, by a prophet, was he watched over.
14 Ephraim hath provoked, very bitterly,—his own blood, therefore, upon him, will he leave, and, his reproach, shall his Lord, bring back to him.

13 luku

1 Milloin Efraim puhui, syntyi kauhu: korkealle kohosi hän Israelissa. Mutta hän joutui syynalaiseksi Baalin takia, ja hän kuoli.

1 Så ofta Efraim tog till orda, uppstod skräck; högt tronade han i Israel. Men han ådrog sig skuld genom Baal och måste så dö.

1 When Ephraim, spake, there was terror, exalted was, he, in Israel,—but, when he became guilty with Baal, then he died.

2 Nyt he jatkavat synnintekoa, tekevät itselleen valettuja kuvia hopeastansa, epäjumalankuvia ymmärryksensä mukaan, taitoniekkain tekemiä kaikki tyynni. Niille he puhuvat; ihmisiä teurastavat, vasikoita suutelevat.

2 Och ännu fortgå de i sin synd; av sitt silver göra de sig gjutna beläten, avgudar efter sitt eget förstånd, alltsammans konstarbetares verk. Till sådana ställa de sina böner; under det att de slakta människor, giva de sin hyllningskyss åt kalvar.

2 Now, therefore they go on to sin, and have made them a Molten Thing out of their silver, after the notion of idols, the workmanship of craftsmen, all of it! Of them, are they saying—Ye sacrificers of men! The Great Calf, shall ye surely kiss!

3 Sentähden he ovat kuin aamupilvi, kuin kaste, joka varhain haihtuu, kuin akanat, jotka puimatantereelta lentävät,

3 Därför skola de bliva lika morgonskyn, lika daggen som tidigt försvinner, lika agnar som blåsa bort ifrån

3 Therefore, shall they become like the morning cloud, and like the dew early departing,—like chaff

kuin savu, joka häipyy ikkunasta.

4 Mutta minä olen Herra, sinun Jumalasi, hamasta Egyptin maasta lähtien; muuta Jumalaa sinä et tunne kuin minut, eikä ole muuta auttajaa kuin minä.

5 Minä tunsin sinut erämaassa, kuivassa maassa.

6 Sen mukaan kuin heidän laitumensa olivat, he kylläisiksi tulivat. He tulivat kylläisiksi, ja heidän sydämensä tuli ylpeäksi; sentähden he unhottivat minut.
7 Niin minusta tuli heille ikäänkuin leijona, niinkuin pantteri tien ohessa minä heitä väijyin.
8 Minä käyn heidän kimppuunsa kuin karhu, jolta on riistetty poikaset, revin heidän sydänkalvonsa ja syön heidät siinä paikassa kuin naarasleijona. Metsän pedot raatelevat heidät.

9 Se on sinun turmiosi, Israel, että olet minua

tröskplatsen och lika rök som flyr hän ur ett rökfång.

4 Men jag är HERREN, din Gud, alltsedan du var i Egyptens land; utom mig vet du ej av någon Gud, och ingen annan frälsare finnes än jag.
5 Det var jag som lät mig vårda om dig i öknen, i den brännande torkans land.
6 Men ju bättre bete de fingo, dess mättare blevo de, och när de voro mätta till fyllest, blevo deras hjärtan högmodiga; och så glömde de mig.
7 Då blev jag mot dem såsom ett lejon; lik en panter lurar jag nu vid vägen.
8 Jag kommer över dem såsom en björninna från vilken man har tagit ungarna, jag river sönder deras hjärtans hölje; jag uppslukar dem på stället, lik en lejoninna, lik ett vilddjur som söndersliter dem.

9 Det har blivit ditt fördärv, o Israel, att

storm–driven out of the threshing–floor, and like smoke out of a chimney.

4 Yet, I, Yahweh, have been thy God from the land of Egypt,—and, god beside me, shalt thou not acknowledge, for, saviour, is there none besides me.
5 I, tended thee in the desert,—in a land parched with drought:
6 Whenever they were pastured, then were they satisfied, They were satisfied, and their heart, was lifted up,—because of this, they forgat me.
7 Therefore am I become to them as a lion,—As a leopard by the way, do I watch.
8 I will fall upon them as a bear bereaved, and will read asunder the enclosure of their heart,—that I may devour them there, like a lioness, the wild beast of the field, shall tear them in pieces.

9 It hath utterly destroyed thee, O

vastaan, joka olen sinun apusi.

10 Missä on nyt sinun kuninkaasi, että hän auttaisi sinua kaikissa kaupungeissasi, ja sinun tuomarisi, joista olet sanonut: Anna minulle kuningas ja ruhtinaat?

11 Kuninkaan minä annan sinulle vihassani ja otan pois kiivastuksessani.

12 Efraimin rikos on sidottu kokoon, talteen on pantu hänen syntinsä.

13 Hänelle tulee synnyttäjän tuskat. Hän on älytön lapsi, sillä hän ei aikanansa tule esiin kohdusta.

14 Tuonelan kädestä minä heidät päästän, kuolemasta minä heidät lunastan. Missä on sinun ruttosi, kuolema, missä sinun surmasi, tuonela? Katumus on peitetty minun silmiltäni.

du satte dig upp mot mig som var din hjälp.

10 Var är nu din konung, som skulle bereda dig frälsning i alla dina städer? Och var har du dina domare, du som sade: »Låt mig få konung och furstar»?

11 Ja, en konung skall jag giva dig i min vrede, och i min förgrymmelse skall jag åter taga honom bort.

12 Efraims missgärning är samlad såsom i en pung, och hans synd är i förvar.

13 En barnaföderskas vånda skall komma över honom. Han är ett oförnuftigt foster, som icke kommer fram i födseln. när tiden är inne.

14 Skulle jag förlossa sådana ur dödsrikets våld, köpa dem fria ifrån döden? -- Var har du dina hemsökelser, du död? Var har du din pest, du dödsrike? Ånger må vara fördold för mina ögon.

Israel, for it was against me, as thy helper!

10 Where is thy king, then, that he may save thee throughout all thy cities? and thy judges, concerning whom thou saidst, Oh give me a king and rulers?

11 I might give thee a king in mine anger, and take him away in my wrath.

12 Bound up, is the iniquity of Ephraim, stored away, his sin.

13 The pangs of a woman in labour, shall overtake him,—he, is a son, not wise, for, now, he cannot stand still, when children are about to be born.

14 Out of the hand of hades, will I ransom them, out of death, will I redeem them,— Where is thy pestilence, O death? Where thy plague, O hades? Repentance, shall be hid from mine eyes.

15 Vaikka hän veljien seassa on hedelmöitseväinen, on itätuuli tuleva, on nouseva Herran tuuli erämaasta, ja hänen kaivonsa kuivuu, ja hänen lähteensä ehtyy: se on ryöstävä hänen aarteensa, kaikki hänen kallisarvoiset kalunsa.

15 Bäst han står där frodig bland sina bröder skall en östanvind komma, ett HERRENS väder, som stiger upp från öknen; då skall hans brunn komma på skam och hans källa sina ut. Den vinden rycker bort de skatter han har samlat av alla slags dyrbara håvor.

15 Though, he, among brethren, be fruitful, there shall come in an east wind, the blast of Yahweh out of the desert coming up, that his spring, may dry up, and his fountain, be exhausted, he, will rob the treasure–house of all the vessels of delight.

14 luku

1 Samaria joutuu syystänsä kärsimään, koska se on niskoitellut Jumalaansa vastaan: he kaatuvat miekkaan, heidän pienet lapsensa ruhjotaan, ja heidän raskaat vaimonsa halkaistaan.

1 Samarien skall lida vad det har förskyllt genom sin genströvighet mot sin Gud. Inbyggarna skola falla för svärd, deras späda barn skola bliva krossade och deras havande kvinnor skall man upprista.

16 Samaria, shall be held guilty, for she hath rebelled against her God, By the sword, shall they fall, their infants, shall be dashed to the ground, and, his women with child, shall be ripped up.

2 Palaja, Israel, Herran, sinun Jumalasi, tykö, sillä sinä olet kompastunut rikoksiisi.

2 Vänd om, o Israel, till HERREN, din Gud; ty genom din missgärning har du kommit på fall.

1 Return thou, O Israel, unto Yahweh thy God,—for thou hast stumbled by thine iniquity.

3 Ottakaa mukaanne sanoja ja palatkaa Herran tykö ja sanokaa hänelle: Anna anteeksi kaikki rikokset, ota armoihisi, niin me tuomme sinulle uhrimulleiksi huultemme uhrit.

3 Tagen med eder böneord, och vänden så åter till HERREN; sägen till honom: »Skaffa bort all missgärning, och tag fram goda håvor, så vilja vi hembära dig

2 Take with you words, and return to Yahweh: say unto him––Wholly, shalt thou take away iniquity, Accept, then, with favour, and we will make good the

	våra läppars offer, såsom man offrar tjurar.	boldness of our lips!
4 Assur ei ole meitä auttava, hevosilla emme tahdo ratsastaa, emmekä enää sano kättemme teoille: 'Meidän jumalamme'; sillä sinussa saa orpo armon.	4 Hos Assur skola vi ej mer söka vår frälsning, vi skola icke vidare stiga till häst. våra händers verk skola vi icke mer kalla för vår Gud. Ty hos dig är det som den faderlöse undfår barmhärtighet.»	3 Assyria, shall not save us, Upon horses, will we not ride, neither will we say any more—Our god! to the work of our own hands! For, in thee, shall the fatherless, find compassion.
5 Minä parannan teidän luopumuksenne, omasta halustani minä teitä rakastan; sillä minun vihani on kääntynyt hänestä pois.	5 Ja, deras avfällighet vill jag hela, jag vill bevisa dem kärlek av hjärtat, ty min vrede har vänt sig ifrån dem.	4 I will heal their apostacy, I will love them freely,—for mine anger, hath turned, from them.
6 Minä olen oleva Israelille kuin kaste, se on kukoistava kuin lilja ja juurtuva syvälle kuin Libanon.	6 Jag skall bliva för Israel såsom dagg, han skall blomstra såsom en lilja, och såsom Libanons skog skall han skjuta rötter.	5 I will become as the dew unto Israel, he shall break forth as the lily,—and he shall strike his roots as Lebanon:
7 Sen vesat leviävät, sen kauneus on oleva kuin öljypuun ja sen tuoksu kuin Libanonin.	7 Telningar skola utgå från honom, han skall bliva lik ett olivträd i fägring och doft skall han sprida såsom Libanon.	6 His branches, shall spread, that, like an olive-tree, may be his fresh beauty,—and his fragrance, like Lebanon.
8 Sen varjossa asuvaiset kasvattavat jälleen viljaa ja kukoistavat kuin viiniköynnös. Sen maine on oleva kuin Libanonin viinin.	8 De som bo i hans skugga skola åter få odla säd och skola grönska såsom vinträd; hans namn skall vara såsom Libanons vin.	7 They who dwell in his shade shall again show life like the corn, and break forth as the vine,—and, the remembrance of him, shall be like the wine of Lebanon.
9 Efraim! Mitä on minulla	9 Men vad har jag då	8 Ephraim [saith]—

enää tekemistä epäjumalien kanssa? Minä kuulen häntä, minä katson hänen puoleensa, minä, joka olen kuin viheriöitsevä kypressi: minusta on sinun hedelmäsi.

mer att skaffa med avgudarna, du Efraim! Jag själv vill ju giva bönhörelse och se till honom. Ja, lik en grönskande cypress vill jag bliva; hos mig skall finnas frukt att hämta för dig.

What to me any more are idols? I, have answered, and have closely observed him, I, am like a fir–tree that is green, From me, is thy fruit found.

10 Kuka on viisas ja ymmärtää nämä? Kuka taitava ja käsittää nämä? Sillä Herran tiet ovat suorat: vanhurskaat niillä vaeltavat, mutta luopiot niillä kompastuvat.

10 Den som är vis, han akte härpå; den som är förståndig, han besinne detta. Ty HERRENS vägar äro rätta, och på dem vandra de rättfärdiga, men överträdarna komma där på fall.

9 Who is wise, that he may understand these things? intelligent, that he may take knowledge of them? For, straightforward, are the ways of Yahweh, and, the righteous, shall travel therein, but, transgressors, shall stumble therein.

JOOEL

1 luku

1 Herran sana, joka tuli Jooelille, Petuelin pojalle.

1 Detta är HERRENS ord som kom till Joel, Petuels son.

1 The word of Yahweh, which came unto Joel, son of Pethuel.

2 Kuulkaa tämä, te vanhimmat, ja ottakaa korviinne, kaikki maan asukkaat. Onko tällaista tapahtunut teidän päivinänne taikka teidän isienne päivinä?

2 Hören detta, I gamle, och lyssnen härtill, I landets alla inbyggare. Har något sådant skett förut i edra dagar eller i edra fäders dagar?

2 Hear this, ye elders, and give ear, all ye inhabitants of the land,—hath this ever happened in your days? or in the days of your fathers?

3 Kertokaa tämä lapsillenne, ja teidän lapsenne kertokoot sen

3 Nej, om detta mån I förtälja för edra barn, och edra barn må

3 Concerning it, to your children, tell ye the story,—and your

lapsillensa ja heidän lapsensa tulevalle polvelle:

förtälja därom för sina barn, och deras barn för ett kommande släkte.

children, to their children, and their children, to the generation following:—

4 Mitä kalvajasirkalta jäi, sen söi heinäsirkka. Ja mitä heinäsirkalta jäi, sen söi syöjäsirkka. Ja mitä syöjäsirkalta jäi, sen söi tuhosirkka.

4 Vad som blev kvar efter gräsgnagarna, det åto gräshopporna upp; och vad som blev kvar efter gräshopporna, det åto gräsbitarna upp; och vad som blev kvar efter gräsbitarna det åto gräsfrätarna upp.

4 That which was left by the creeping locust, hath the swarming locust eaten, and, that which was left by the swarming locust, hath the grass locust eaten; and, that which was left by the grass locust, hath the corn locust eaten.

5 Herätkää, te juopuneet, ja itkekää, valittakaa, kaikki viininjuojat, rypälemehun tähden, sillä se on otettu pois teidän suustanne.

5 Vaknen upp, I druckne, och gråten; ja, jämren eder, alla I som dricken vin, över att druvsaften är ryckt undan eder mun.

5 Awake, ye drunkards, and weep, and howl, all ye drinkers of wine,—over the new wine, because it hath been cut off from your mouth.

6 Sillä minun maahani on hyökännyt kansa, väkevä ja epälukuinen. Sen hampaat ovat leijonan hampaat, ja sillä on naarasleijonan leukaluut.

6 Ty ett folk har dragit upp över mitt land, ett mäktigt, ett som ingen kan räkna; det har tänder likasom lejon, och dess kindtänder likna lejoninnors.

6 For, a nation, hath come up over my land, bold, and without number,—his teeth, are the teeth of a lion, and, the fangs of a lioness, hath he!

7 Se on raastanut minun viiniköynnökseni ja katkonut minun viikunapuuni, on ne paljaiksi kuorinut ja karsinut; niiden oksat ovat valjenneet.

7 Mina vinträd har det förött, och mina fikonträd har det brutit ned det har skalat dem nakna och kastat dem undan; vitnade äro deras rankor.

7 He hath turned my vine to a waste, and my fig-tree to splinters,—he hath, barked it clean, and cast it down, bleached are its branches.

8 Valita niinkuin neitsyt, joka on vyöttäytynyt säkkiin

8 Klaga likasom en jungfru som bär

8 Wail thou, like a virgin girded with

nuoruutensa yljän tähden.

9 Pois on otettu ruokauhri ja juomauhri Herran huoneesta. Papit, jotka toimittavat Herran palvelusta, murehtivat.

10 Hävitetty on pelto, maa murehtii; sillä vilja on hävitetty, viinistä on tullut kato, öljy on kuivunut.

11 Peltomiehet ovat joutuneet häpeään, viinitarhurit valittavat nisun ja ohran tähden, sillä mennyt on pellon sato.

12 Viiniköynnöstä on kohdannut kato, viikunapuu on kuihtunut, granaattipuu ja myös palmu ja omenapuu; kaikki kedon puut ovat kuivettuneet. Niin, häpeään on joutunut ilo, ihmislasten joukosta pois.

13 Vyöttäytykää säkkiin, pitäkää valittajaiset, te papit; valittakaa, te jotka toimitatte palvelusta alttarilla. Käykää sisälle, viettäkää yö säkkeihin

sorgdräkt efter sin ungdoms brudgum
9 Spisoffer och drickoffer äro försvunna ifrån HERRENS hus; prästerna sörja, HERRENS tjänare.

10 Fälten äro förödda, marken ligger sörjande, ty säden är förödd, vinet borttorkat, oljan utsinad.

11 Åkermännen stå med skam, vingårdsmännen jämra sig, över vetet och över kornet; ty skörden på marken är förstörd.

12 Vinträden äro förtorkade och fikonträden försmäkta; granatträden och palmerna och äppelträden och alla andra träd på marken hava torkat bort. Ja, all fröjd har vissnat och flytt ifrån människors barn.

13 Kläden eder i sorgdräkt och klagen, I präster; jämren eder, I som tjänen vid altaret; gån in och sitten i sorgdräkt natten

sackcloth, for the owner of her youth.
9 Cut off are the meal-offering and the drink-offering, from the house of Yahweh,—In grief are the priests, the attendants on Yahweh:—

10 Laid waste is the field, in grief is the soil,—for laid waste is the corn, abashed is the new wine, languisheth the oil.

11 Turn pale, ye husbandmen, howl, ye vinedressers, over the wheat, and over the barley,—for perished is the harvest of the field.

12 The vine, is abashed, and, the fig-tree, languisheth,—pomegranate, palm also, and apple—all the trees of the field, have withered, Yea abashed is gladness, away from the sons of men.

13 Gird yourselves and beat the breast—ye priests, howl, ye attendants of the altar, go in and wrap yourselves for the

puettuina, te jotka toimitatte minun Jumalani palvelusta. Sillä poissa on teidän Jumalanne huoneesta ruokauhri ja juomauhri.

igenom, I min Guds tjänare, eftersom eder Gud hus måste sakna spisoffer och drickoffer

night in sackcloth, ye attendants on my God,—for, withholden from the house of your God, are the meal-offering and the drink- offering.

14 Kuuluttakaa pyhä paasto, kutsukaa koolle juhlakokous, kootkaa vanhimmat ja kaikki maan asukkaat Herran, teidän Jumalanne, huoneeseen ja huutakaa Herran puoleen.

14 Pålysen en helig fasta, lysen ut en högtidsförsamling; församlen de gamla, ja, alla landets inbyggare, till HERRENS, eder Guds, hus; och ropen så till HERREN.

14 Hallow ye a fast, Call a solemn assembly, Gather, O elders, all the inhabitants of the land, unto the house of Yahweh your God,— and make ye outcry unto Yahweh.

15 Voi sitä päivää! Sillä lähellä on Herran päivä, ja se tulee niinkuin hävitys Kaikkivaltiaalta.

15 Ve oss, vilken dag! ty HERRENS dag är nära, och såsom våld från den Allsvåldige kommer den.

15 Alas for the day! For near is the day of Yahweh, and, as a veritable Destruction from the Destroyer, shall it come.

16 Eikö ole otettu meiltä ruoka silmäimme edestä sekä meidän Jumalamme huoneesta ilo ja riemu?

16 Har icke vår bärgning blivit förstörd mitt för våra ögon? har icke glädje och fröjd försvunnit ifrån var Guds hus?

16 Is it not, before our eyes, that, food, hath been cut off? From the house of our God, rejoicing and exultation.

17 Surkastuneet ovat siemenjyvät multiensa alla, varastohuoneet autiot, aitat puretut, kun viljasta on kato.

17 Utsädet ligger förtorkat under mullen, förrådshusen stå öde, ladorna få förfalla, ty säden är borttorkad.

17 Rotted hath the seed, under their clods, Laid waste are their stores, Thrown down are the garners,- -Yea abashed is the corn.

18 Kuinka huokaa karja, kuinka hädissään ovat raavaslaumat, sillä ei ole niillä laidunta! Myös

18 Huru stönar icke boskapen! Huru ängslas ej fäkreaturens hjordar! De finna ju

18 How do the beasts groan! Perplexed are the herds of oxen, because there is no

lammaslaumat joutuvat perikatoon.

19 Sinua, Herra, minä huudan, sillä tuli on kuluttanut erämaan laitumet ja liekki polttanut kaikki kedon puut.

20 Metsän eläimetkin sinua ikävöivät, sillä vesipurot ovat kuivuneet ja tuli on kuluttanut erämaan laitumet.

intet bete. Ja, också fårhjordarna få lida under skulden.
19 Till dig, HERRE, ropar jag, nu då en eld har förtärt betesmarkerna i öknen och en eldslåga har förbränt alla träd på marken.

20 Ja, också markens djur ropa med trängtan till dig, eftersom vattenbäckarna äro uttorkade och betesmarkerna i öknen äro förtärda av eld.

pasture for them,—even, the flocks of sheep, are destroyed!
19 Unto thee, O Yahweh, will I cry,—for, a fire, hath consumed the pastures of the wilderness, and, a flame, hath set ablaze all the trees of the field.
20 Even the beasts of the field, moan unto thee,—because dried up are the channels of water, and, a fire, hath devoured the pastures of the wilderness.

2 luku

1 Puhaltakaa pasunaan Siionissa, toitottakaa torvia minun pyhällä vuorellani. Jokainen maan asukas on vapiseva, sillä Herran päivä tulee. Niin, se on lähellä:

2 pimeyden ja synkeyden päivä, pilvien ja pilkkopimeän päivä. Vuorille levinneenä niinkuin aamurusko on lukuisa ja väkevä kansa, jonka vertaista ei ole ollut ikiajoista asti eikä tämän jälkeen enää tule,

1 Stöten i basun på Sion, och blåsen larmsignal på mitt heliga berg; må alla landets inbyggare darra! Ty HERRENS dag kommer, ja, den är nära;
2 en dag av mörker och tjocka, en dag av moln och töcken, lik en gryning som breder ut sig över bergen. Ett stort och mäktigt folk kommer, ett vars like aldrig någonsin har funnits och ej heller

1 Blow ye a horn in Zion, sound an alarm in my holy mountain, let all the inhabitants of the land, tremble,—for coming is the day of Yahweh, for it is near!—
2 A day of obscurity and deep gloom, a day of cloud, and thick darkness, as dusk, spread over the mountains,—a people, many and bold, like whom, hath not been from age–past times,

tulevaisten polvien vuosiin saakka.

hädanefter skall uppstå, intill senaste släktens år.

and, after whom, shall not be again unto the years of generation after generation.

3 Sen edellä käy kuluttava tuli, sen jäljissä polttava liekki. Niinkuin Eedenin puutarha on maa sen edessä, sen jäljissä on autio erämaa, eikä jää ketään, joka olisi siltä pelastunut.

3 Framför dem går en förtärande eld och bakom dem kommer en förbrännande låga. Likt Edens lustgård var landet framför dem, men bakom dem är det en öde öken; ja, undan dem finnes ingen räddning.

3 Before him, hath a fire, devoured, and, after him, shall a flame, consume,—As the garden of Eden, is the land before him, but, after him, a desert most desolate, Moreover also, escape, giveth he none.

4 Ne ovat näöltänsä kuin hevoset, ja niinkuin ratsut ne juoksevat.

4 De te sig likasom hästar, och såsom stridshästar hasta de åstad.

4 As the appearance of horses, is his appearance, and, as war–horses, so, shall they run:

5 Ryskyen kuin sotavaunut ne hyppivät vuorten huipuilla, räiskyen kuin tulen liekki, joka kuluttaa oljet; ne ovat kuin väkevä kansa, sotarintaan asettunut.

5 Med ett rassel likasom av vagnar spränga de fram över bergens toppar, med ett brus såsom av en eldslåga, när den förtär strå; de äro såsom ett mäktigt folk, ordnat till strid.

5 Like the noise of chariots on the tops of the mountains, shall they rattle along, like the noise of a flame of fire, devouring dry straw,—like a people bold, arrayed for battle.

6 Niitten edessä kansat vapisevat, kaikki kasvot kalpenevat.

6 Vid deras åsyn gripas folken av ångest, alla ansikten skifta färg.

6 Because of him, shall peoples', be in anguish,—all faces, have withdrawn their colour.

7 Ne juoksevat kuin sankarit, kuin soturit ne nousevat muurille. Jokainen kulkee tietänsä suoraan, ei mutkittele polullansa.

7 Såsom hjältar hasta de åstad, lika stridsmän bestiga de murarna; var och en går sin väg rakt fram, och ingen tager miste

7 Like heroes, shall they run, like men of war, shall they mount a wall,—and, every one—along his own road, shall they march

om sin stråt.

along, and shall not change their paths;

8 Toinen ei sysi toistansa: jokainen kulkee omaa suuntaansa. Heittoaseitten välitse ne syöksyvät pysähtymättä.

8 Den ene tränger icke den andre, var och en går sin givna bana; mitt igenom vapnen störta de fram utan hejd.

8 Nor, against each other, shall they strike, Each—on his own highway, shall they march,—though, in among the weapons, they fall, they shall not stop.

9 Kaupunkiin ne hyökkäävät, ryntäävät muurille, nousevat taloihin, tulevat ikkunoista sisään kuin varas.

9 I staden rusa de in på murarna hasta de åstad, i husen tränga de upp, genom fönstren bryta de sig väg, såsom tjuvar göra.

9 Upon the city, shall they leap, on the wall, shall they run, up the houses, shall they climb,—through the windows, shall they enter, like a thief,

10 Niitten edessä maa vapisee, ja taivaat järkkyvät; aurinko ja kuu käyvät mustiksi, ja tähdet kadottavat valonsa.

10 Vid deras åsyn darrar jorden, och himmelen bävar; solen och månen förmörkas, och stjärnorna mista sitt sken.

10 Before him, hath quaked the earth, have trembled the heavens,—the sun and the moon, have become dark, and, the stars, have withdrawn their shining;

11 Ja Herra antaa äänensä jylistä sotajoukkonsa edellä, sillä ylen lukuisa on hänen väkensä, sillä väkevä on hänen käskynsä täyttäjä, sillä suuri on Herran päivä ja sangen peljättävä; kuka voi sitä kestää?

11 Och HERREN låter höra sin röst framför sin här ty hans skara är mycket stor, mäktig är den skara som utför hans befallning. Ja, HERRENS dag är stor och mycket fruktansvärd vem kan uthärda den?

11 And, Yahweh, hath uttered his voice, before his host, for great indeed is his camp, for bold is he who executeth his word,—for great is the day of Yahweh, and awful exceedingly, Who then shall endure it?

12 Mutta vielä nytkin, sanoo Herra, kääntykää minun tyköni kaikesta sydämestänne, paastoten,

12 Dock, nu mån I vända om till mig av allt edert hjärta, säger HERREN, med fasta

12 Even now, therefore, urgeth Yahweh, Turn ye unto me, with all your

itkien ja valittaen.

och gråt och klagan.

heart,—and with fasting and with weeping, and with lamentation;

13 Reväiskää rikki sydämenne, älkää vaatteitanne, ja kääntykää Herran, teidän Jumalanne, tykö; sillä hän on armahtavainen ja laupias, pitkämielinen ja armosta rikas, ja hän katuu pahaa.

13 Ja, riven sönder edra hjärtan, icke edra kläder, och vänden om till HERREN, eder Gud; ty nådig och barmhärtig är han, långmodig och stor i mildhet, och sådan att han ångrar det onda.

13 And rend your heart, and not your garments, turn therefore, unto Yahweh your God,—for, gracious and full of compassion, is he, slow to anger, and abundant in loving–kindness, and will grieve over calamity.

14 Ehkä hän vielä katuu ja jättää jälkeensä siunauksen: ruokauhrin ja juomauhrin Herralle, teidän Jumalallenne.

14 Måhända vänder han om och ångrar sig och lämnar kvar efter sig någon välsignelse, till spisoffer och drickoffer åt HERREN, eder Gud.

14 Who knoweth, he may turn and grieve,—and leave behind him, a blessing, a meal–offering and a drink–offering, to Yahweh your God?

15 Puhaltakaa pasunaan Siionissa, kuuluttakaa pyhä paasto, kutsukaa koolle juhlakokous.

15 Stöten i basun på Sion, pålysen en helig fasta lysen ut en högtidsförsamling;

15 Blow ye a horn, in Zion,—hallow a fast, call a solemn assembly:

16 Kootkaa kansa, pitäkää pyhä seurakuntakokous, kerätkää vanhukset, kootkaa lapset ja rintoja imeväiset; lähteköön ylkä huoneestansa ja morsian kammiostansa.

16 församlen folket, pålysen en helig sammankomst, kallen tillhopa de gamla församlen de små barnen, jämväl dem som ännu dia vid bröstet brudgummen må komma ur sin kammare och bruden ur sitt gemak.

16 Gather the people, hallow a convocation, collect the elders, gather the children, and the sucklings of the breasts,—let the bridegroom, come forth, from his chamber, and the bride from her bower:

17 Eteisen ja alttarin välillä itkeköötpapit, jotka toimittavat Herran

17 Mellan förhuset och altaret må prästerna, HERRENS tjänare, hålla

17 Between the porch and the altar, let the priests, weep, the

palvelusta, ja sanokoot: Säästä, Herra, kansaasi äläkä anna perintöosaasi häväistäväksi, pakanain pilkattavaksi. Miksi pitäisi sanottaman kansain seassa: 'Missä on heidän Jumalansa?'

klagogråt och säga: »HERRE, skona ditt folk, och låt icke din arvedel bliva till smälek, till ett ordspråk bland hedningarna Varför skulle man få säga bland folken: 'Var är nu deras Gud?'»

attendants of Yahweh,––and let them say—Look with pity, O Yahweh, upon thy people, and do not deliver thine inheritance to reproach, that the nations, should mock them, Why should they say among the peoples, Where is their God?

18 Niin Herra kiivaili maansa puolesta ja sääli kansaansa.

18 Så upptändes då HERREN till nitälskan för sitt land, och han ömkade sig över sitt folk;

18 And Yahweh became jealous for his land,—and took pity on his people;

19 Ja Herra vastasi ja sanoi kansalleen: Katso, minä lähetän teille viljaa, viiniä ja öljyä, niin että te tulette niistä ravituiksi. Enkä minä anna enää häväistä teitä pakanain seassa.

19 HERREN svarade och sade till sitt folk: Se, jag vill sända eder säd och vin och olja, så att I fån mätta eder därav, och jag skall icke mer låta eder bliva till smälek bland hedningarna.

19 Then answered Yahweh, and said to his people:—Behold me! sending you the corn, and the new wine and the oil, so shall ye be satisfied therewith; and I will not make you, any more, a reproach among the nations.

20 Ja mikä pohjoisesta tulee, sen minä karkoitan teistä kauas ja syöksen sen kuivaan ja autioon maahan, sen alkupään Idänmereen ja sen loppupään Länsimereen. Ja siitä nousee löyhkä, nousee katku. Sillä suuria se on yrittänyt.

20 Och nordlandsskaran skall jag förjaga långt bort ifrån eder, jag skall driva den undan till ett torrt och öde Land, dess förtrupp till Östra havet och dess eftertrupp till Västra havet. Och stank skall

20 And, the Northerner, will I remove far from you, and drive him into a land parched and desolate, with, his face, toward the eastern sea, and, his rear, toward the hinder sea,—then shall come

	stiga upp därav, ja, vämjelig lukt skall stiga upp därav, eftersom den har tagit sig för så stora ting.	up his ill odour, yea his stench, shall ascend, because he hath shown himself great in doing.
21 Älä pelkää, maa. Iloitse ja riemuitse, sillä Herra on tehnyt suuria.	21 Frukta icke, du land, utan fröjda dig och gläds, ty stora ting har HERREN tagit sig för	21 Be not thou afraid, O soil,—exult and rejoice, because Yahweh, hath shown himself great, in doing.
22 Älkää peljätkö, metsän eläimet, sillä erämaan laitumet viheriöivät, sillä puu kantaa hedelmänsä, viikunapuu ja viiniköynnös antavat voimansa.	22 Frukten icke, I markens djur, ty betesmarkerna i öknen grönska, och träden bära sin frukt, fikonträden och vinträden giva sin kraft.	22 Be not afraid, ye beasts of the field, for sprouted have the pastures of the wilderness,—for, the tree, hath borne its fruit, the fig–tree and the vine, have yielded their wealth.
23 Ja te, Siionin lapset, iloitkaa ja riemuitkaa Herrassa, teidän Jumalassanne, sillä hän antaa teille syyssateen, vanhurskauden mukaan, vuodattaa teille sateen, syyssateen ja kevätsateen, niinkuin entisaikaan.	23 Och fröjden eder, I Sions barn, varen glada i HERREN, eder Gud; ty han giver eder höstregn, i rätt tid, han som ock förr sände ned över eder regn, både höst och vår.	23 Ye sons of Zion, then, exult and be glad in Yahweh your God, for he hath given you the seed–rain, in right manner,—Yea he hath caused to descend for you a down–pour, of seed–rain and of the harvest–rain in the first month;
24 Ja puimatantereet tulevat jyviä täyteen, ja kuurna-altaat pursuvat viiniä ja öljyä.	24 Så skola logarna fyllas mod säd och pressarna flöda över av vin och olja.	24 So shall the threshing–floors, be filled, with corn,—and the vats, overflow, with new wine and oil.
25 Ja minä korvaan teille ne vuodentulot, jotka heinäsirkka, syöjäsirkka,	25 Och jag skall giva eder gottgörelse för de årsgrödor som åtos	25 Then will I make good to you the years which were eaten by

tuhosirkka ja kalvajasirkka söivät, minun suuri sotajoukkoni, jonka minä lähetin teitä vastaan.

upp av gräshopporna, gräsbitarna, gräsätarna och gräsgnagarna, den stora här som jag sände ut mot eder.

the swarming locust, the grass locust, and the corn locust and the creeping locust,—even my great army, which I sent among you.

26 Ja te syötte kyllälti ja tulette ravituiksi ja kiitätte Herran, teidän Jumalanne, nimeä, hänen, joka on tehnyt ihmeitä teitä kohtaan. Eikä minun kansani joudu häpeään, iankaikkisesti.

26 Och I skolen få äta till fyllest och bliva mätta; och då skolen I lova HERRENS, eder Guds, namn, hans som har handlat så underbart med eder; och mitt folk skall icke komma på skam evinnerligen.

26 And ye shall eat and eat, and be satisfied, and shall praise the name of Yahweh your God, who hath dealt with you wondrously,—so shall my people, not be abashed, unto times age–abiding.

27 Ja te tulette tietämään, että Israelin keskellä olen minä. Ja minä olen Herra, teidän Jumalanne, eikä toista ole. Eikä minun kansani joudu häpeään, iankaikkisesti.

27 Och I skolen förnimma att jag bor mitt i Israel, och att jag är HERREN, eder Gud, och eljest ingen. Ja, mitt folk skall icke komma på skam evinnerligen.

27 So shall ye know that, in the midst of Israel, I am, and that, I, Yahweh, am your God, and none else,—and my people, shall not be abashed, unto times age–abiding.

28 Näitten jälkeen minä olen vuodattava Henkeni kaiken lihan päälle, ja teidän poikanne ja tyttärenne ennustavat, vanhuksenne unia uneksuvat, nuorukaisenne näkyjä näkevät.

28 Och det skall ske därefter att jag skall utgjuta min Ande över allt kött, och edra söner och edra döttrar skola profetera, edra gamla män skola hava drömmar edra ynglingar skola se syner;

28 And it shall come to pass, afterwards, I will pour out my spirit upon all flesh, and your sons and your daughters, shall prophesy,—your old men, shall dream, dreams, your young men, shall see, visions;

29 Ja myös palvelijain ja palvelijattarien päälle minä niinä päivinä vuodatan Henkeni.

29 också över dem som äro tjänare och tjänarinnor skall jag i de dagarna utgjuta

29 Moreover also, upon the servants and upon the handmaids—in those days, will I

min Ande.

30 Minä annan näkyä ihmeitä taivaalla ja maassa: verta ja tulta ja savupatsaita;

30 Och jag skall låta tecken synas på himmelen och på jorden: blod och eld och rökstoder.

30 And I will set forth wonders in the heavens, and in the earth,—blood, and fire, and columns of smoke:

31 aurinko muuttuu pimeydeksi ja kuu vereksi, ennenkuin Herran päivä tulee, se suuri ja peljättävä.

31 Solen skall vändas i mörker och månen i blod förrän HERRENS dag kommer, den stora och fruktansvärda.

31 The sun, shall be turned into darkness, and the moon into blood,—before the coming of the great and awful day of Yahweh.

32 Ja jokainen, joka huutaa avuksi Herran nimeä, pelastuu. Sillä Siionin vuorella ja Jerusalemissa ovat pelastuneet, niinkuin Herra on sanonut; ja pakoonpäässeitten joukossa ovat ne, jotka Herra kutsuu.

32 Men det skall ske att var och en som åkallar HERRENS namn han skall varda frälst. Ty på Sions berg och i Jerusalem skall finnas en räddad skara, såsom HERREN har sagt; och till de undsluppna skola höra de som HERREN kallar.

32 And it shall come to pass, whosoever, shall call on the name of Yahweh, shall be delivered,—For in Mount Zion, and in Jerusalem, shall be a delivered remnant, just as Yahweh hath said, and among the survivors, whom Yahweh doth call.

3 luku

1 Sillä katso, niinä päivinä ja siihen aikaan, kun minä käännän Juudan ja Jerusalemin kohtalon,

1 Ty se, i de dagarna och på den tiden, då jag åter upprättar Juda och Jerusalem,

1 For lo! in those days, and at that time,—when I shall bring back the captivity of Judah and Jerusalem,

2 minä kokoan kaikki pakanakansat, vien ne alas Joosafatin laaksoon ja käyn siellä oikeutta niitten kanssa kansani ja perintöosani, Israelin,

2 då skall jag samla tillhopa alla hednafolk och föra dem ned till Josafats dal, och där skall jag hålla dom över dem, för mitt

2 Then will I gather all the nations, and bring them down into the Vale of Jehoshaphat,—and will enter into judgment with them

tähden. Sillä he ovat hajottaneet sen pakanakansain sekaan, ovat jakaneet minun maani

folks och min arvedels, Israels, skull, därför att de hava förskingrat dem bland hedningarna och utskiftat mitt land.

there, concerning my people, and mine inheritance Israel, whom they scattered among the nations, and, my land, they apportioned;

3 ja heittäneet minun kansastani arpaa; ovat antaneet pojan porttoa vastaan sekä myyneet tytön viinistä, jonka ovat juoneet.

3 Ja, de hava kastat lott om mitt folk, gossarna hava de givit såsom betalning åt skökor, och flickorna hava de sålt för vin, som de hava druckit upp.

3 And, for my people, they cast lots,—and gave a boy for a harlot, and a girl sold they for wine—and drank.

4 Mitä on teillä sanomista minulle, teilläkin, Tyyro ja Siidon ja kaikki filistealaisten alueet? Tahdotteko te kostaa minulle, mitä minä olen tehnyt, vai itse tehdä minulle jotakin? Nopeasti, kiiruusti minä annan koston kohdata teidän päätänne siitä, mitä olette tehneet,

4 Och du, Tyrus, och du, Sidon, och I, Filisteens alla kretsar, vad förehaven också I mot mig? Haven I något att vedergälla mig för, eller är det I som viljen begynna något mot mig? Snart och med hast skall jag låta det I haven gjort komma tillbaka över edra egna huvuden,

4 Moreover also, what have, ye, to do with me, O Tyre and Zidon, and all the circuit of Palestine? A recompense, are ye paying back unto me? But, though ye should make a recompense unto me, swiftly, speedily, would I return your recompense upon your own head.

5 te, jotka olette ottaneet minun hopeani ja kultani, vieneet minun ihanat kalleuteni temppeleihinne

5 eftersom I haven tagit mitt silver och mitt guld och fört mina skönaste klenoder in i edra palats,

5 Because, my silver and my gold, ye took away,—and, my richly beautiful things, carried ye into your temples;

6 sekä myyneet Juudan ja Jerusalemin lapsia jaavanilaisille, poistaaksenne heidät kauas omalta maaltansa.

6 och eftersom I haven sålt Judas och Jerusalems barn åt Javans barn, till att föras långt bort ifrån

6 And, the sons of Judah and the sons of Jerusalem, ye sold to the sons of Greece,—that they might be far

sitt land.

removed from their own boundary.

7 Katso, minä herätän heidät liikkeelle siitä paikasta, johon te olette heidät myyneet, ja annan koston teostanne kohdata teidän päätänne:

7 Se, jag skall kalla dem åter från den ort dit I haven sålt dem; och det som I haven gjort skall jag låta komma tillbaka över edra egna huvuden.

7 Behold me! rousing them up out of the place whither ye sold them,—So will I bring back your dealing upon your own head.

8 minä myyn teidän poikianne ja tyttäriänne Juudan poikien käsiin, ja he myyvät ne sabalaisille, kaukaiselle kansalle. Sillä Herra on puhunut.

8 Jag skall sälja edra söner och döttrar i Juda barns hand, och de skola sälja dem till sabéerna, folket i fjärran land. Ty så har HERREN talat.

8 And I will sell your sons and your daughters into the hand of the sons of Judah, and they will sell them to Sabeans, unto a nation afar off,—for, Yahweh, hath spoken.

9 Julistakaa tämä pakanakansain seassa, alkakaa pyhä sota, innostakaa sankareita, lähestyköötkööt, hyökätköötkööt kaikki soturit.

9 Ropen ut detta bland hednafolken, båden upp dem till helig strid. Manen på hjältarna, må alla stridsmännen komma och draga framåt.

9 Proclaim ye this, among the nations, Hallow a war, rouse the mighty ones, let them draw near, come up, all the men of war!

10 Takokaa vantaanne miekoiksi ja vesurinne keihäiksi. Sanokoon heikko: Minä olen sankari.

10 Smiden edra plogbillar till svärd och edra vingårdsknivar till spjut; den svagaste må känna sig såsom en hjälte.

10 Beat your plough-shares into swords, and your pruning-hooks into spears,—as for the weak, let him say, mighty, I am.

11 Käykää avuksi, tulkaa, kaikki kansakunnat joka taholta. He kokoontuvat sinne. Anna, Herra, sankariesi astua sinne alas.

11 Skynden att komma, alla I folk har omkring, och samlen eder tillhopa. Sänd, o HERRE, ditned dina hjältar.

11 Give help—and come in, all ye nations on every side, and gather yourselves together,—Thither, bring down, O Yahweh, thy mighty ones!

12 Lähteköötkööt liikkeelle,

12 Ja, må hednafolken

12 Let the nations, be

hyökätköötkansakunnat Joosafatin laaksoon; sillä siellä hän istuu tuomitsemassa kaikkia pakanakansoja, joka taholta tulleita.

resa sig och draga åstad till Josafats dal; ty där skall jag sitta till doms över alla folk häromkring.

roused, and come up, into the Vale of Jehoshaphat,—for, there, will I sit to judge all the nations, on every side.

13 Lähettäkää sirppi, sillä sato on kypsynyt. Tulkaa polkemaan, sillä kuurna on täynnä ja kuurna-altaat pursuvat ylitse; sillä heidän pahuutensa on suuri.

13 Låten lien gå, ty skörden är mogen. Kommen och trampen, ty pressen är full; presskaren flöda över, så stor är ondskan där.

13 Thrust ye in the vintage knife, for, grown ripe, is the vintage,—Go in, tread down, for full is the winepress, flow over do the vats, for abundant is their wickedness.

14 Meluavia joukkoja, meluavia joukkoja ratkaisulaaksossa! Sillä lähellä on Herran päivä ratkaisulaaksossa.

14 Skaror hopa sig i Domens dal; ty HERRENS dag är nära i Domens dal.

14 Multitudes, multitudes, in the vale of strict decision,—for near is the day of Yahweh, in the vale of strict decision.

15 Aurinko ja kuu käyvät mustiksi, ja tähdet kadottavat valonsa.

15 Solen och månen förmörkas, och stjärnorna mista sitt sken.

15 The sun and the moon, have become dark,—and, the stars, have withdrawn their shining,

16 Herra ärjyy Siionista ja antaa äänensä kuulua Jerusalemista, ja taivaat ja maa järkkyvät; mutta Herra on kansansa suoja, Israelin lasten turva.

16 Och HERREN upphäver ett rytande från Sion, och från Jerusalem låter han höra sin röst, så att himmelen och jorden bäva. Men för sitt folk är HERREN en tillflykt och för Israels barn ett värn.

16 And, Yahweh, out of Zion, will roar, and, out of Jerusalem, will utter his voice, and the heavens and the earth, shall tremble,—but, Yahweh, shall be a shelter to his people, and a refuge to the sons of Israel.

17 Ja te tulette tietämään, että minä olen Herra, teidän Jumalanne, joka

17 Och I skolen förnimma att jag är HERREN, eder Gud,

17 So shall ye know that, I, Yahweh, am your God, making my

asun Siionissa, pyhällä vuorellani. Ja Jerusalem on oleva pyhä, ja vieraat eivät enää kulje sen läpi.

som bor på Sion, mitt heliga berg. Och Jerusalem skall vara en helgad plats och främlingar skola icke mer draga ditin.

habitation in Zion my holy mountain,—So shall, Jerusalem, be, holy, and, foreigners, shall pass through her no more.

18 Sinä päivänä vuoret tiukkuvat rypälemehua, ja kukkulat vuotavat maitoa; kaikissa Juudan puronotkoissa virtaa vettä, ja Herran huoneesta juoksee lähde, ja se kastelee Akasialaakson.

18 På den tiden skall det ske att bergen drypa av druvsaft och höjderna flöda av mjölk; och alla bäckar i Juda skola flöda av vatten. Och en källa skall rinna upp i HERRENS hus och vattna Akaciedalen.

18 And it shall come to pass in that day, that the mountains shall drip sweet wine, and the hills shall flow down with milk, and, all the channels of Judah, shall flow down with waters,—and, a spring, out of the house of Yahweh, shall come forth, and shall water the torrent–valley of the acacias.

19 Egypti tulee autioksi, ja Edom tulee autioksi erämaaksi väkivallan tähden, jota ne ovat tehneet Juudan lapsille, kun ovat vuodattaneet viatonta verta heidän maassansa.

19 Men Egypten skall bliva en ödemark, och Edom skall varda en öde öken därför att de hava övat våld mot Juda barn och utgjutit oskyldigt blod i sitt land.

19 Egypt, to a desolation, shall be turned, and, Edom, to a desert most desolate, shall be changed,—because of the violence done to the sons of Judah, in that they shed innocent blood in their land.

20 Mutta Juuda on oleva asuttu iankaikkisesti ja Jerusalem polvesta polveen.

20 Sedan skall Juda trona evinnerligen, och Jerusalem från släkte till släkte.

20 But, Judah, age–abidingly, shall remain, and, Jerusalem, to generation after generation.

21 Ja minä julistan heidät puhtaiksi verivelasta, josta en ole heitä puhtaiksi

21 Och jag skall utplåna deras blodskulder, dem som

21 And I will free from their blood–guiltiness them whom I had not

julistanut. Ja Herra on asuva Siionissa.

jag icke allaredan har utplånat. Och HERREN skall förbliva boende på Sion.

freed,—for, Yahweh, is about to make his habitation in Zion.

AAMOS

1 luku

1 Aamoksen sanat, hänen, jolla oli lammaslaumoja Tekoassa; mitä hän näyssä näki Israelista Ussian, Juudan kuninkaan, päivinä ja Jerobeamin, Jooaan pojan, Israelin kuninkaan, päivinä, kaksi vuotta ennen maanjäristystä.

1 Detta är vad som talades av Amos, en bland herdarna från Tekoa, vad han skådade angående Israel i Ussias, Juda konungs, och Jerobeams, Joas' sons, Israels konungs, tid, två år före jordbävningen.

1 The words of Amos, who was among the herdmen of Tekoa,—of which (words) he had vision concerning Israel, in the days of Uzziah king of Judah, and in the days of Jeroboam son of Joash, king of Israel, two years before the earthquake.

2 Ja hän sanoi: Herra ärjyy Siionista, hän jylisee Jerusalemista, ja paimenten laitumet lakastuvat, ja Karmelin laki kuivuu.

2 Han sade: HERREN upphäver ett rytande från Sion, och från Jerusalem låter han höra sin röst. Då försänkas herdarnas betesmarker i sorg, och Karmels topp förtorkas.

2 So then he said—Yahweh, out of Zion, will roar, and, out of Jerusalem, will utter his voice,—and the pastures of the shepherds, shall mourn, and the top of Carmel, be dried up.

3 Näin sanoo Herra: Damaskon kolmen rikoksen, neljän rikoksen tähden minun päätökseni on peruuttamaton. Koska he ovat puineet Gileadin rautaisilla puimaäkeillä,

3 Så säger HERREN: Eftersom Damaskus har trefalt förbrutit sig, ja, fyrfalt, skall jag icke rygga mitt beslut: eftersom de hava tröskat Gilead med sina tröskvagnar av järn.

3 Thus, saith Yahweh, Because of three transgressions of Damascus, and because of four, will I not turn it back,—Because, with threshing instruments of iron, they have threshed

4 sentähden minä lähetän tulen Hasaelin linnaa vastaan, ja se kuluttaa Benhadadin palatsit.

5 Minä särjen Damaskon salvat, ja minä hävitän Bikat-Aavenin asukkaat ja Beet-Edenin valtikanpitäjät, ja Aramin kansa viedään pakkosiirtolaisuuteen Kiiriin, sanoo Herra.

6 Näin sanoo Herra: Gassan kolmen rikoksen, neljän rikoksen tähden minun päätökseni on peruuttamaton. Koska he ovat vieneet pakkosiirtolaisuuteen ja luovuttaneet Edomille kaiken väen,
7 sentähden minä lähetän tulen Gassan muuria vastaan, ja se kuluttaa sen palatsit.

8 Minä hävitän Asdodin asukkaat ja Askelonin valtikanpitäjät, ja minä käännän käteni Ekronia vastaan, ja filistealaisten tähteet hukkuvat, sanoo Herra, Herra.

4 Därför skall jag sända en eld mot Hasaels hus, och den skall förtära Ben-Hadads palatser.
5 Jag skall bryta sönder Damaskus' bommar och utrota invånarna i Bikeat-Aven och spirans bärare i Bet-Eden; och Arams folk skall bliva bortfört till Kir, säger HERREN.

6 Så säger HERREN: Eftersom Gasa har trefalt förbrutit sig, ja, fyrfalt, skall jag icke rygga mitt beslut: eftersom de hava fört bort allt folket såsom fångar och överlämnat dem åt Edom.
7 Därför skall jag sända en eld mot Gasas murar, och den skall förtära dess palatser.
8 Jag skall utrota invånarna i Asdod och spirans bärare i Askelon; och jag skall vända min hand mot Ekron, så att filistéernas sista kvarleva förgås, säger Herren, HERREN.

Gilead.
4 Therefore will send a fire, into the house of Hazael,—which shall devour the palaces of Ben– hadad;
5 And I will break the bolt of Damascus, and cut off the inhabitant out of the plain of Aven, and the holder of the sceptre out of the house of Eden,—and the people of Syria, shall be exiled, unto Kir, saith Yahweh.
6 Thus, saith Yahweh, Because of three transgressions of Gaza, and because of four, will I not turn it back,––Because of their taking into exile the whole body of exiles, to deliver to Edom,
7 Therefore will I send a fire upon the wall of Gaza,—which shall devour the palaces thereof;
8 And I will cut off the inhabitant out of Ashdod, and the holder of the sceptre out of Ashkelon,—and will turn my hand against Ekron, So shall perish the remnant of the Philistines, saith My

Lord, Yahweh.

9 Näin sanoo Herra: Tyyron kolmen rikoksen, neljän rikoksen tähden minun päätökseni on peruuttamaton. Koska he ovat luovuttaneet kaiken väen pakkosiirtolaisina Edomille eivätkä ole muistaneet veljesliittoa,

9 Så säger HERREN: Eftersom Tyrus har trefalt förbrutit sig, ja, fyrfalt, skall jag icke rygga mitt beslut: eftersom de hava överlämnat allt folket såsom fångar åt Edom, utan att tänka på sitt brödraförbund.

9 Thus, saith Yahweh, Because of three transgressions of Tyre, and because of four, will I not turn it back,––Because of their delivering up the whole body of exiles to Edom, and they remembered not the brotherly covenant,

10 sentähden minä lähetän tulen Tyyron muuria vastaan, ja se kuluttaa sen palatsit.

10 Därför skall jag sända en eld mot Tyrus' murar, och den skall förtära dess palatser.

10 Therefore will I send a fire upon the wall of Tyre,—which shall devour the palaces thereof.

11 Näin sanoo Herra: Edomin kolmen rikoksen, neljän rikoksen tähden minun päätökseni on peruuttamaton. Koska se on vainonnut miekalla veljeänsä ja tukahduttanut kaiken armahtavaisuuden ja pitänyt ikuista vihaa ja säilyttänyt kiukkunsa ainaisesti,

11 Så säger HERREN: Eftersom Edom har trefalt förbrutit sig, ja, fyrfalt, skall jag icke rygga mitt beslut: eftersom han har förföljt sin broder med svärd och förkvävt all barmhärtighet, och eftersom han oupphörligt har låtit sin vrede rasa och ständigt behållit sin förgrymmelse.

11 Thus, saith Yahweh, Because of three transgressions of Edom, and because of four, will I not turn it back,—Because he pursued, with the sword, his brother, and stifled his compassions, and his anger tare in pieces evermore, and, his indignation, kept watch perpetually,

12 sentähden minä lähetän tulen Teemania vastaan, ja se kuluttaa Bosran palatsit.

12 Därför skall jag sända en eld mot Teman, och den skall förtära Bosras palatser.

12 Therefore will I send a fire into Teman,—which shall devour the palaces of Bozrah.

13 Näin sanoo Herra: Ammonilaisten kolmen rikoksen, neljän rikoksen

13 Så säger HERREN: Eftersom Ammons barn hava trefalt förbrutit

13 Thus, saith Yahweh, Because of three transgressions of the

tähden minun päätökseni on peruuttamaton. Koska he ovat halkaisseet Gileadin raskaat vaimot, laajentaakseen aluettansa,

sig, ja, fyrfalt, skall jag icke rygga mitt beslut: eftersom de hava uppristat havande kvinnor i Gilead, när de ville utvidga sitt område.

sons of Ammon, and because of four, will I not turn it back,—Because of their ripping up the pregnant women of Gilead, that they might enlarge their own boundary,

14 sentähden minä sytytän tulen Rabban muuria vastaan, ja se kuluttaa sen palatsit, sotahuudon kaikuessa sodan päivänä, myrskyn pauhatessa rajuilman päivänä.

14 Därför skall jag tända upp en eld mot Rabbas murar, och den skall förtära dess palatser, under härskri på stridens dag, under storm på ovädrets dag.

14 Therefore will I kindle a fire upon the wall of Rabbah, which shall devour the palaces thereof,—with a war-cry in the day of battle, with tempest in the day of storm-wind;

15 Ja heidän kuninkaansa vaeltaa pakkosiirtolaisuuteen, hän ja hänen ruhtinaansa kaikki tyynni, sanoo Herra.

15 Och deras konung skall vandra bort i fångenskap, han själv och hans hövdingar med honom, säger HERREN.

15 And Milcom shall go into exile,—he and his rulers together, saith Yahweh.

2 luku

1 Näin sanoo Herra: Mooabin kolmen rikoksen, neljän rikoksen tähden minun päätökseni on peruuttamaton. Koska se on polttanut Edomin kuninkaan luut kalkiksi,

1 Så säger HERREN: Eftersom Moab har trefalt förbrutit sig, ja, fyrfalt, skall jag icke rygga mitt beslut: eftersom han har förbränt Edoms konungs ben till aska.

1 Thus, saith Yahweh, Because of three transgressions of Moab, and because of four, will I not turn it back,—Because he burned the bones of the King of Edom to lime,

2 sentähden minä lähetän tulen Mooabia vastaan, ja se kuluttaa Kerijotin

2 Därför skall jag sända en eld mot Moab, och den skall

2 Therefore will I send a fire into Moab, which shall devour the

palatsit. Ja Mooab kuolee sodan melskeessä, sotahuudon ja pasunan pauhinassa.

förtära Keriots palatser; och Moab skall omkomma under stridslarm, under härskri vid basuners ljud,

palaces of Kerioth—and Moab, shall die with tumult, with war-cry, with the sound of a horn;

3 Ja minä hävitän tuomarin sen keskeltä, ja kaikki sen päämiehet minä tapan yhdessä sen kanssa, sanoo Herra.

3 Och jag skall utrota ur landet den som är domare där, och alla dess furstar skall jag dräpa jämte honom säger HERREN.

3 And I will cut off the judge out of her midst, and, all her rulers, will I slay with him, saith Yahweh.

4 Näin sanoo Herra: Juudan kolmen rikoksen, neljän rikoksen tähden minun päätökseni on peruuttamaton. Koska he ovat hyljänneet Herran lain eivätkä ole pitäneet hänen käskyjänsä, vaan heidän valhejumalansa, joiden perässä jo heidän isänsä kulkivat, ovat heidät vietelleet,

4 Så säger HERREN: Eftersom Juda har trefalt förbrutit sig, ja, fyrfalt, skall jag icke rygga mitt beslut: eftersom de hava förkastat HERRENS lag och icke hållit hans stadgar, utan låtit förleda sig av sina lögngudar, dem som ock deras fäder vandrade efter.

4 Thus, saith Yahweh, Because of three transgressions of Judah, and because of four, will I not turn it back,—Because they have rejected the law of Yahweh, and, his statutes, have not kept, but their falsehoods, have led them astray, after the which their fathers, did walk,

5 sentähden minä lähetän tulen Juudaa vastaan, ja se kuluttaa Jerusalemin palatsit.

5 Därför skall jag sända en eld mot Juda, och den skall förtära Jerusalems palatser.

5 Therefore will I send a fire upon Judah,—which shall devour the palaces of Jerusalem.

6 Näin sanoo Herra: Israelin kolmen rikoksen, neljän rikoksen tähden minun päätökseni on peruuttamaton. Sillä he myyvät hurskaan rahasta ja köyhän kenkäparista,

6 Så säger HERREN: Eftersom Israel har trefalt förbrutit sig, ja, fyrfalt, skall jag icke rygga mitt beslut: eftersom de sälja den oskyldige för penningar och den fattige för ett

6 Thus, saith Yahweh, Because of three transgressions of Israel, and because of four, will I not turn it back,—Because they have sold—for silver—the righteous, and the

par skor.

needy—for a pair of shoes:

7 polkevat maan tomuun vaivaisten pään ja vääntävät mutkaiseksi nöyrien tien. Ja poika ja isä käyvät saman naisen pariin häväisten minun pyhän nimeni.

7 Ty de längta efter att se stoft på de armas huvuden, och de vränga de ödmjukas sak. Son och fader gå tillsammans till tärnan och ohelga så mitt heliga namn.

7 Who strive to bring the dust of the earth on the head of the poor, and, the way of the oppressed, they pervert,—Yea, a man and his own father, go in unto the maid, to profane my holy Name!

8 He loikovat pantiksi otetuilla vaatteilla jokaisen alttarin ääressä ja juovat sakotettujen viiniä jumalansa huoneessa.

8 På pantade kläder sträcker man sig invid vart altare, och bötfälldas vin dricker man i sin Guds hus

8 And, on pledged garments, they recline, beside every altar,—and, exacted wine, do they drink, in the house of their God.

9 Ja kuitenkin minä hävitin heidän edestänsä amorilaiset, jotka olivat korkeakasvuiset kuin setrit ja vahvat kuin tammet, ja minä hävitin niiden hedelmän ylhäältä ja niiden juuret alhaalta.

9 Och dock var det jag som förgjorde för dem amoréerna, ett folk så högrest som cedrar och så väldigt som ekar; jag förgjorde deras frukt ovantill och deras rötter nedantill.

9 Yet it was, I, who destroyed the Amorite, from before them, whose height was, like the height of cedars, and, strong, was he, like the oaks,—but I destroyed his fruit above, and his roots beneath.

10 Ja minä johdatin teidät Egyptin maasta ja kuljetin teitä erämaassa neljäkymmentä vuotta, että saisitte ottaa omaksenne amorilaisten maan.

10 Det var jag som förde eder upp ur Egyptens land, och som ledde eder i öknen i fyrtio år, så att I intogen amoréernas land.

10 And it was, I, who brought you up out of the land of Egypt,—and led you in the desert, forty years, to take possession of the land of the Amorites;

11 Ja minä herätin teidän pojistanne profeettoja ja nuorukaisistanne nasiireja. Vai eikö niin ole, te israelilaiset? sanoo Herra.

11 Och jag uppväckte somliga bland edra söner till profeter och somliga bland edra unga män till nasirer.

11 And I raised up, of your sons, for prophets, and, of your young men, for Nazirites,—Was it not

	Är det icke så, I Israels barn? säger HERREN.	even so, ye sons of Israel? Demandeth Yahweh;
12 Mutta te juotitte nasiireille viiniä, ja profeettoja te kielsitte sanoen: Älkää ennustako.	12 Men I gåven nasirerna vin att dricka, och profeterna bjöden I: »Profeteren icke.»	12 And yet ye caused the Nazirites to drink wine,—and, on the prophet, laid ye command, saying, Ye shall not prophesy!
13 Katso, minä rusennan teidät alallenne, niinkuin täyteen kuormattu puimajyrä rusentaa lyhteet.	13 Se, därför skall jag låta ett gnissel uppstå i edert land, likt gnisslet av en vagn som är fullastad med kärvar.	13 Lo! I, am pressed under you,—as a full cart is pressed by its sheaves,
14 Silloin nopeakaan ei pääse pakoon, ei väkevällä ole apua voimastaan, eikä sankari pelasta henkeänsä;	14 Då skall ej ens den snabbaste finna någon undflykt, den starkaste har då intet gagn av sin kraft, och hjälten kan icke rädda sitt liv.	14 Therefore shall flight, perish, from the swift, and, the mighty, shall not invigorate his strength,—nor shall, the hero, escape with his life;
15 jousimies ei kestä paikallansa, nopeajalkainen ei pelastu, eikä ratsumies pelasta henkeänsä.	15 Bågskytten håller då icke stånd, den snabbfotade kan icke rädda sitt liv, ej heller kan ryttaren rädda sitt.	15 Nor, he that handleth the bow, make a stand, and, the swift on his feet, shall not escape,—nor, he that rideth on a horse, escape with his life:
16 Ja sankareista rohkein pakenee alasti sinä päivänä, sanoo Herra.	16 Ja, den som var modigast bland hjältarna skall på den dagen fly undan naken, säger HERREN.	16 Nay, he that is stout in his heart, among heroes, naked, shall flee, in that day, Declareth Yahweh.
3 luku		
1 Kuulkaa tämä sana,	1 Hören följande ord,	1 Hear ye this word,

jonka Herra on puhunut teitä vastaan, te israelilaiset, koko sitä sukukuntaa vastaan, jonka minä olen johdattanut Egyptin maasta, sanoen:

2 Ainoastaan teidät minä olen valinnut kaikista maan sukukunnista; sentähden minä kostan teille kaikki teidän pahat tekonne.

3 Kulkeeko kaksi yhdessä, elleivät ole keskenänsä sopineet?

4 Ärjyykö leijona metsässä, ellei sillä ole raadeltavaa? Kiljuuko nuori leijona luolastansa, ellei se ole saalista saanut?

5 Käykö lintu maassa paulaan, ellei sen varalle ole pyydystä pantu? Nouseeko paula maasta saaliin siihen tarttumatta?

6 Puhalletaanko pasunaan kaupungissa, niin ettei kansa peljästy? Tahi tapahtuuko kaupungissa onnettomuutta, jota ei Herra ole tuottanut?

7 Sillä ei Herra, Herra, tee

som HERREN har talat mot eder, I Israels barn, ja, mot hela det släkte som jag har fört upp ur Egyptens land. Så har han sagt:

2 Eder allena har jag utvalt bland alla släkter på jorden; därför skall jag ock hemsöka på eder alla edra missgärningar.

3 Färdas väl två tillsammans, utan att de hava blivit ense därom?

4 Ryter ett lejon i skogen, om det ej har funnit något rov? Upphäver ett ungt lejon sin röst i kulan, utan att det har tagit ett byte?

5 Faller en fågel i snaran på marken, om intet garn har blivit utlagt för den? Springer snaran upp från marken, utom när den gör någon fångst?

6 Eller stöter man i basun i en stad, utan att folket förskräckes? Eller drabbas en stad av något ont, utan att HERREN har skickat det?

7 Sannerligen, Herren,

which Yahweh hath spoken, concerning you, ye sons of Israel,–
–concerning the whole family which I brought up out of the land of Egypt saying:—

2 Only you, have I acknowledged, of all the families of the ground, For this cause, will I visit upon you all your iniquities.

3 Can two walk together,—except they meet?

4 Will a lion roar in the forest, when, prey, he hath none? Will a young lion utter his voice out of his den, when he hath made no capture?

5 Will a bird fall upon a net to the earth, when there is no, snare, for it? Will a net rise from the ground, when it hath, captured nothing?

6 Or a horn be blown in a city, and, a people, not tremble? Or calamity happen in a city, and, Yahweh, not have wrought with effect?

7 Surely My Lord

mitään ilmoittamatta salaisuuttaan palvelijoillensa profeetoille.

HERREN gör alls intet utan att hava uppenbarat sitt råd för sina tjänare profeterna.

Yahweh, will do, nothing,—except he have disclosed his secret unto his servants, the prophets!

8 Leijona ärjyy: kuka ei pelkäisi? Herra, Herra puhuu: kuka ei ennustaisi?

8 När lejonet ryter, vem skulle då icke frukta? När Herren, HERREN talar, vem skulle då icke profetera?

8 A lion, hath roared, Who will not fear? My Lord Yahweh, hath spoken, Who can forbear to prophesy?

9 Julistakaa Asdodin palatseille ja Egyptin maan palatseille ja sanokaa: Kokoontukaa Samarian vuorille ja katsokaa, mikä suuri meteli on sen keskellä ja mikä sorto sen sisällä.

9 Ropen ut över Asdods palatser och över palatsen i Egyptens land; sägen: Församlen eder till Samarias berg, och sen huru stor förvirring där råder, och huru man övar förtryck därinne.

9 Announce it over the palaces in Ashdod, and over the palaces in the land of Egypt,—and say ye—Gather yourselves together upon the mountains of Samaria, and behold ye—the great disorders in the midst thereof, and the oppressed within her.

10 He eivät ymmärrä tehdä sitä, mikä oikein on, sanoo Herra; he kokoovat väkivaltaa ja sortoa palatseihinsa.

10 Man förstår icke där att göra vad rätt är, säger HERREN; man hopar våld och fördärv i sina palats.

10 Therefore do they not know how to do right, Declareth Yahweh, who are treasuring up violence and spoil in their palaces.

11 Sentähden, näin sanoo Herra, Herra: Vihollinen on oleva kaikkialla maassa, ja hän kukistaa sinun linnoituksesi, ja sinun palatsisi ryöstetään.

11 Därför säger Herren, HERREN så: Trångmål skall komma och omvärva landet, ditt starka fäste skall du mista, det skall störtas ned; och dina palats skola varda utplundrade.

11 Therefore—Thus, saith My Lord, Yahweh, An adversary! Yea round about the land,—and he who shall bring down, from thee, thy strength, And spoiled shall be thy palaces.

12 Näin sanoo Herra: Niinkuin paimen saa pelastetuksi leijonan kidasta pari sääriluuta tai kappaleen korvaa, niin pelastuu israelilaisiakin, niitä, jotka istuvat Samariassa sohvankulmassa ja kirjosilkkisellä leposijalla.

12 Så säger HERREN: Likasom när en herde ur lejonets gap räddar allenast ett par benpipor eller snibben av ett öra, så skola Israels barn bliva räddade, desamma som nu i Samaria sitta i sina soffors hörn och på sina bäddars sidendamast.

12 Thus, saith Yahweh, Just as a shepherd rescueth, out of the mouth of the lion, a couple of shankbones, or the tip of an ear, so, shall be rescued the sons of Israel, who are tarrying in Samaria, in the corner of the divan, and on the damask of the luxurious couch.

13 Kuulkaa ja todistakaa Jaakobin heimoa vastaan, sanoo Herra, Herra, Jumala Sebaot:

13 Hören och betygen inför Jakobs hus, säger Herren, HERREN, härskarornas Gud:

13 Hear ye and bear witness, throughout the house of Jacob,—Commandeth My Lord, Yahweh, God of hosts:

14 Sinä päivänä, jona minä kostan Israelille hänen rikoksensa, minä kostan myös Beetelin alttareille, niin että alttarinsarvet hakataan irti ja putoavat maahan.

14 Den dag då jag på Israel hemsöker dess överträdelser, då skall jag ock hemsöka Betels altaren, så att altarhornen bliva avhuggna och falla till jorden.

14 That, in the day I visit the transgressions of Israel upon him, then will I punish, concerning the altars of Bethel, So shall the horns of the altar, be broken off, and they shall fall to the ground;

15 Ja minä sorran maahan talvihuoneen ja kesähuoneen, ja norsunluuhuoneet kukistuvat, ja paljoista huoneista tulee loppu, sanoo Herra.

15 Och jag skall slå ned både vinterhus och sommarhus, och elfenbenshusen skola bliva förstörda, ja, en myckenhet av hus skall då få en ände, säger HERREN.

15 And I will smite the winter house along with the summer house,—and the houses of ivory, shall be destroyed! and the great houses, shall disappear, Declareth Yahweh.

4 luku

1 Kuulkaa tämä sana, te Baasanin lehmät, jotka olette Samarian vuorella, jotka sorratte vaivaisia ja runtelette köyhiä, jotka sanotte herroillenne: Tuokaa meille juomista.

1 Hören detta ord, I Basans-kor på Samarias berg, I som förtrycken de arma och även våld mot de fattiga, I som sägen till edra män: »Skaffen hit, så att vi få dricka.»

1 Hear ye this word, ye heifers of Bashan, that are in the mountain of Samaria, who oppress the poor, who crush the needy,—who say to their lords, Bring in, and let us drink!

2 Herra, Herra on vannonut pyhyytensä kautta: Totisesti, katso, päivät tulevat teille, jolloin teidät temmataan ylös koukuilla ja viimeisetkin teistä kalaongilla.

2 Herren, HERREN har svurit vid sin helighet: Se, dagar skola komma över eder, då man skall hämta upp eder med metkrokar och eder sista kvarleva med fiskkrokar.

2 Sworn hath My Lord, Yahweh, by his own holiness, That lo! days, are coming upon you,—when he will take you away with hooks, and your followers with fishhooks;

3 Ja muurin halkeamista te lähdette ulos, kukin suorinta tietä, ja teidät heitetään Harmoniin päin, sanoo Herra.

3 Då skolen I söka eder ut, var och en genom närmaste rämna i muren, och eder Harmonsbild skolen I då kasta bort, säger HERREN.

3 And, through fissures, shall ye go out, every woman, straight before her,—and ye shall be thrust forth towards the castle, Declareth Yahweh.

4 Menkää Beeteliin ja tehkää syntiä, ja Gilgaliin ja tehkää vielä enemmän syntiä; tuokaa aamulla teurasuhrinne, kolmantena päivänä kymmenyksenne.

4 Kommen till Betel och bedriven eder synd till Gilgal och bedriven än värre synd; frambären där på morgonen edra slaktoffer, på tredje dagen eder tionde.

4 Enter ye Bethel, and transgress, At Gilgal, cause transgression, to abound,—Yea, carry in, every morning, your sacrifices, every three days, your tithes;

5 Uhratkaa hapanta kiitosuhriksi, kuuluttakaa, julistakaa vapaaehtoisia lahjoja, sillä niinhän te

5 Förbrännen syrat bröd till lovoffer, lysen ut och kungören frivilliga offer. Ty

5 Yea, burn thou incense, of that which is leavened, as a thank–offering, and

haluatte, te israelilaiset, sanoo Herra, Herra.

sådant älsken I ju, I Israels barn, säger Herren, HERREN.

proclaim ye freewill–offerings, let them be known,—for, so, ye love [to have it], ye sons of Israel, Declareth My Lord, Yahweh.

6 Minä kyllä tein teidän hampaanne joutilaiksi kaikissa teidän kaupungeissanne ja tuotin leivän puutteen kaikkiin teidän paikkakuntiinne. Mutta te ette kääntyneet minun tyköni, sanoo Herra.

6 Jag lät eder gå med tomma munnar i alla edra städer, jag lät eder sakna bröd på alla edra orter. Och likväl haven I icke omvänt eder till mig, säger HERREN.

6 Moreover also, I, have given you cleanness of teeth throughout all your cities, and want of bread throughout all your dwelling–places,—Yet have ye not returned unto me, Declareth Yahweh.

7 Minä pidätin teiltä sateen, kun vielä oli kolme kuukautta elonkorjuuseen. Minä annoin sataa toiselle kaupungille, mutta toiselle kaupungille en antanut sataa; toinen pelto sai sadetta, ja toinen, jolle ei satanut, kuivui.

7 Jag förhöll regnet för eder, när ännu tre månader återstodo till skördetiden; jag lät det regna över en stad, men icke över en annan; en åker fick regn, men en annan förtorkades, i det att regn icke kom därpå.

7 Moreover also, I, have withholden from you the abundant rain, when yet there were only three mouths to the harvest, Or I might rain upon one city, and, on another city, might not rain,—One portion, would be rained upon, and, the portion whereupon it should not rain, would be dried up;

8 Ja niin kaksi, kolme kaupunkia hoippui yhteen kaupunkiin vettä juomaan, saamatta kyllikseen. Mutta te ette kääntyneet minun tyköni, sanoo Herra.

8 Ja, två, tre städer måste stappla bort till en och samma stad för att få vatten att dricka, utan att de ändå kunde släcka sin törst. Och likväl haven I icke omvänt eder till

8 Then would two or three cities totter to one city to drink water, without being satisfied,—Yet have ye not returned unto me, Declareth Yahweh.

mig, säger HERREN.

9 Minä rankaisin teitä nokitähkillä ja viljanruosteella; teidän monet puutarhanne, viinimäkenne, viikunapuunne ja öljypuunne söi kalvajasirkka. Mutta te ette kääntyneet minun tyköni, sanoo Herra.

9 Jag slog eder säd med sot och rost; edra många trädgårdar och vingårdar, edra fikonträd och olivträd åto gräsgnagarna upp. Och likväl haven I icke omvänt eder till mig, säger HERREN.

9 I have smitten you with blight and with mildew, When your gardens and your vineyards and your fig–trees and your olive–trees have increased, the creeping locust would devour them,— Yet have ye not returned unto me, Declareth Yahweh.

10 Minä lähetin teihin ruton niinkuin Egyptiin; minä tapoin miekalla teidän nuoret miehenne, ja teidän ratsunne otettiin saaliiksi; ja minä annoin löyhkän teidän leireistänne nousta teidän sieraimiinne. Mutta te ette kääntyneet minun tyköni, sanoo Herra.

10 Jag sände ibland eder pest, likasom i Egypten; jag dräpte edra unga män med svärd och lät edra hästar bliva tagna såsom byte; och stanken av edra fallna skaror lät jag stiga upp och komma eder i näsan. Och likväl haven I icke omvänt eder till mig, säger HERREN.

10 I have sent among you pestilence, in the manner of Egypt, I have slain, with the sword, your young men, and therewith have been taken captive your horses, And I have caused to ascend—the stench of your camps, even into your own nostrils, Yet ye have not returned unto me, Declareth Yahweh.

11 Minä panin toimeen hävityksen teidän seassanne, niinkuin Jumala hävitti Sodoman ja Gomorran, ja te olitte kuin tulesta temmattu kekäle. Mutta te ette kääntyneet minun tyköni, sanoo Herra.

11 Jag lät omstörtning drabba eder, likasom när Gud omstörtade Sodom och Gomorra; och I voren såsom en brand, ryckt ur elden. Och likväl haven I icke omvänt eder till mig, säger HERREN.

11 I have made an overthrew among you, like the divine overthrow of Sodom and Gomorrah, and ye have become like a brand snatched out of the burning,—Yet hate ye not returned unto me, Declareth Yahweh.

12 Sentähden minä teen

12 Därför skall jag

12 Therefore, thus, will

sinulle, Israel, näin. Koska minä tämän sinulle teen, niin valmistaudu, Israel, kohtaamaan Jumalaasi.

göra så med dig, Israel; och eftersom jag nu skall göra så med dig, därför bered dig, Israel, att möta din Gud.

I do unto thee, O Israel,—Because this thing I will do unto thee, Prepare to meet thy God, O Israel.

13 Sillä katso: hän on se, joka on tehnyt vuoret ja luonut tuulen, joka ilmoittaa ihmiselle, mikä hänen aivoituksensa on, joka tekee aamuruskon ja pimeyden ja joka kulkee maan kukkulain ylitse - Herra, Jumala Sebaot, on hänen nimensä.

13 Ty se, han som har danat bergen och skapat vinden, han som kan yppa för människan hennes hemligaste tankar, han som kan göra morgonrodnaden till mörker, och som går fram över jordens höjder -- HERREN, härskarornas Gud, är hans namn.

13 For lo! He that fashioned the mountains, and created the wind, and who telleth the son of earth what is his thought, who turneth dawn into darkness, and marcheth upon the high places of the earth, Yahweh, God of hosts, is his name!

5 luku

1 Kuulkaa tämä Herran sana, itkuvirsi, jonka minä viritän teistä, te Israelin heimo.

1 Hören följande ord, som jag vill uppstämma såsom klagosång över eder, I av Israels hus:

1 Hear ye this word, which, I, am taking up concerning you—even a dirge, O house of Israel.

2 Kaatunut on neitsyt Israel eikä enää nouse; hän viruu kaadettuna maassansa, eikä ole, kuka hänet nostaisi.

2 »Fallen är hon och kan icke mer stå upp, jungfrun Israel! Hon ligger slagen till marken i sitt land; ingen reser henne upp.»

2 She hath fallen—she cannot again rise, the virgin, Israel,—she lieth forsaken on her soil, there is none to raise her up.

3 Sillä näin sanoo Herra, Herra: Kaupunkiin, josta ennen lähti tuhat, jää jäljelle sata; ja josta lähti sata, siihen jää kymmenen

3 Ty så säger Herren, HERREN: Den stad varifrån tusen plägade draga ut skall få behålla hundra kvar,

3 For, thus, saith My Lord, Yahweh, The city that goeth out a thousand strong, shall have left it a

jäljelle, Israelin heimoa.

och den stad varifrån hundra plägade draga ut skall få behålla tio kvar, i Israels hus.

hundred,—And, that which goeth out a hundred strong, shall have left it ten, belonging to the house of Israel.

4 Sillä näin sanoo Herra Israelin heimolle: Etsikää minua, niin te saatte elää.

4 Ty så säger HERREN till Israels hus: Söken mig, så fån I leva.

4 For, thus, saith Yahweh, to the house of Israel,—Seek me, and live;

5 Älkää etsikö Beeteliä, älkää menkö Gilgaliin älkääkä vaeltako Beersebaan. Sillä Gilgal viedään pakkosiirtolaisuuteen, ja Beetel joutuu tuhon omaksi.

5 Men söken icke Betel, kommen icke till Gilgal, och dragen ej bort till Beer-Seba; ty Gilgal skall bliva bortfört i fångenskap, och Betel skall hemfalla åt fördärvet.

5 Then do not seek Bethel, and, Gilgal, shall ye not enter, and, unto Beer–sheba, shall ye not cross over, For, Gilgal, shall, surely go into exile, and, Bethel, shall become a trouble.

6 Etsikää Herraa, niin te saatte elää, ettei hän tulena tunkeutuisi Joosefin huoneeseen ja kuluttaisi sitä eikä olisi sammuttajaa Beetelillä -

6 Söken HERREN så fån I leva; varom icke, så skall han komma över Josefs hus lik en eld; och elden skall bränna, och ingen skall släcka den, till att rädda Betel.

6 Seek ye Yahweh, and live,—lest he break forth, like a fire, upon the house of Joseph, and it devour with none to quench it, for Bethel.

7 te, jotka muutatte oikeuden koiruohoksi ja vanhurskauden maahan kukistatte.

7 I som förvandlen rätten till malört och slån rättfärdigheten ned till jorden, veten:

7 Ye who turn, into, wormwood, justice, and, righteousness—to the ground have let fall.

8 Hän, joka on tehnyt Otavan ja Kalevanmiekan ja muuttaa synkeyden aamuksi ja pimentää päivän yöksi ja kutsuu kokoon meren vedet ja vuodattaa ne maan

8 han som har gjort Sjustjärnorna och Orion, han som kan förvandla svarta mörkret till morgon och göra dagen mörk såsom natten, han

8 [Seek him] who made the Cluster and the Giant, and turneth, into morning, the shadow of death, and who, day into night, doth darken, Him who

pinnalle - Herra on hänen nimensä,

som kallar på havets vatten och gjuter det ut över jorden -- HERREN är hans namn.

calleth to the waters of the sea, and poureth them out on the face of the land, Yahweh, is his name:

9 hänen, joka äkisti tuottaa väkevälle hävityksen, ja niin tulee hävitys linnoitukseen.

9 Och han låter fördärv ljunga ned över starka fästen; ja, över fasta borgar kommer fördärv.

9 Him who flasheth force on the strong,—and, force, on the fortress, alighteth!

10 He vihaavat sitä, joka portissa oikeutta puoltaa, ja totuuden puhuja on heille kauhistus.

10 Dessa hata i porten den som försvarar vad rätt är och räkna såsom en styggelse den som talar sanning.

10 They hate the man who, in the gate, rebuketh,—and, him who speaketh truthfully, they abhor.

11 Sentähden, koska te poljette vaivaista ja otatte häneltä viljaveroa, niin vaikka te rakennatte taloja hakatusta kivestä, te ette niissä asu; vaikka te istutatte ihania viinitarhoja, te ette niistä viiniä juo.

11 Därför, eftersom I trampen på den arme och tagen ifrån honom hans säd såsom skatt, därför hören; om I än byggen hus av huggen sten, skolen I icke få bo i dem, och om I än planteren sköna vingårdar, skolen I icke få dricka vin från dem.

11 Therefore—because ye have trampled on the poor, and, the gift of corn, ye would take away from him, though, houses of hewn stone, ye have built, Yet shall ye not dwell in them,—Though, delightful vineyards, ye have planted, Yet shall ye not drink the wine of them.

12 Sillä minä tiedän, että teidän rikoksenne ovat monet ja teidän syntinne raskaat: te vainoatte vanhurskasta ja otatte lahjuksia ja väännätte vääräksi portissa köyhäin asian.

12 Ty jag vet att edra överträdelser äro många och edra synder talrika, I den rättfärdiges förtryckare, som tagen mutor och vrängen rätten för de fattiga i porten.

12 For I know how numerous are your transgressions, and how surpassing your sins,—ye adversaries of the righteous! ye acceptors of a bribe! Even the needy in the gate, have they turned away!

13 Sentähden ymmärtäväinen vaikenee tänä aikana, sillä se on paha aika.

13 Därför måste den förståndige tiga stilla i denna tid; ty det är en ond tid.

13 Therefore, the prudent man, at that time, will be dumb,—Because an evil time, it is!

14 Etsikää hyvää, älkääkä pahaa, että te eläisitte. Silloin Herra, Jumala Sebaot, on oleva teidän kanssanne, niinkuin te sanotte.

14 Söken vad gott är, och icke vad ont är, på det att I mån leva. Då skall Herren, härskarornas Gud, vara med eder, såsom I menen honom vara.

14 Seek ye right and not wrong, that ye nay live,—that, so, Yahweh God of hosts, may be with you, as ye have said.

15 Vihatkaa pahaa ja rakastakaa hyvää ja saattakaa oikeus voimaan portissa: ehkäpä Herra, Jumala Sebaot, armahtaa Joosefin jäännöstä.

15 Haten vad ont är, och älsken vad gott är, och hållen rätten vid makt i porten; kanhända skall då Herren, härskarornas Gud, vara nådig mot Josefs kvarleva.

15 Hate wrong, and love right, and station, Justice, in the gate,—Peradventure, Yahweh, God of hosts, will be gracious unto the remnant of Joseph.

16 Sillä näin sanoo Herra, Jumala Sebaot, Herra: Kaikilla toreilla on valitus, kaikilla kaduilla sanotaan: Voi! Voi! Peltomiehiä kutsutaan surun viettoon ja itkuvirren taitajia valittajaisiin.

16 Därför, så säger HERREN, härskarornas Gud, Herren: På alla torg skall dödsklagan ljuda, och på alla gator skall man ropa: »Ack ve! Ack ve!» Åkermännen skall man mana att brista ut i jämmer, och dödsklagan skall höjas av dem som äro förfarna i sorgesång;

16 Therefore, thus, saith Yahweh, God of hosts, My Lord, In all broadways, shall be lamentation, and, in all streets, shall they say, Alas! Alas! And they shall call the husbandman unto the mourning, and, unto the lamentation, them who know a wailing song;

17 Ja kaikissa viinitarhoissa on valitus, sillä minä käyn sinun keskitsesi, sanoo Herra.

17 ja, i alla vingårdar skall dödsklagan ljuda, ty jag skall gå fram mitt ibland eder, säger HERREN.

17 Ye, in all vineyards, lamentation,—For I will pass along through thy midst, saith Yahweh.

18 Voi teitä, jotka toivotte

18 Ve eder som

18 Alas for them who

Herran päivän tulemista. Miksi hyväksi on teille Herran päivä? Se on oleva pimeys, eikä valkeus -

19 ikäänkuin jos joku pakenisi leijonaa ja häntä kohtaisi karhu, tahi joku tulisi kotiin ja nojaisi kätensä seinään ja häntä pistäisi käärme.

20 Eikö Herran päivä ole pimeys, eikä valkeus, eikö se ole synkeys, jossa ei valoa ole?

21 Minä vihaan, minä halveksin teidän juhlianne enkä mielisty teidän juhlakokouksiinne.

22 Sillä vaikka te tuotte minulle polttouhreja ja ruokauhrejanne, eivät ne minulle kelpaa, enkä minä katso teidän yhteysuhrienne, syöttövasikkainne, puoleen.

23 Vie pois minun edestäni virttesi pauhina, en tahdo kuulla sinun harppujesi

åstunden HERRENS dag! Vad viljen I med HERRENS dag? Den är mörker och icke ljus.

19 Då går det, såsom när någon flyr för ett lejon, men därvid mötes av en björn, och när han då söker tillflykt i sitt hus, bliver han stungen av en orm, vid det han sätter handen mot väggen.

20 Ja, HERRENS dag är mörker och icke ljus, den är töcken utan något solsken.

21 Jag hatar edra fester, jag är led vid dem, och jag finner intet behag i edra högtidsförsamlingar.

22 Ty om I än offren åt mig brännoffer, jämte edra spisoffer, så har jag dock ingen lust till dem, ej heller gitter jag se edra tackoffer av gödda kalvar.

23 Hav bort ifrån mig dina sångers buller; jag gitter icke höra ditt

are longing for the day of Yahweh,—What good to you, is the day of Yahweh? it, being darkness and not light:

19 As if a man should flee from the face of a lion, and there should meet him—a bear! or he should have entered the house, and leaned his hand upon the wall, and there should bite him—a serpent!

20 Shall not the day of Yahweh be, darkness, and not light? yea, thick darkness and no brightness in it?

21 I hate, I despise your festivals,—and can scent no fragrance in your solemn feasts.

22 Nay, though ye cause to ascend unto me ascending–sacrifices, and your meal–offerings, I will not accept [them], — nor, the peace–offering of your fat heifers, will I regard.

23 Take thou away from me, the noise of thy songs,—Even the

soittoa.

24 Mutta oikeus virratkoon kuin vesi ja vanhurskaus niinkuin ehtymätön puro.

25 Toitteko te teurasuhreja ja ruokauhreja minulle erämaassa neljänäkymmenenä vuotena, te Israelin heimo?

26 Te olette kantaneet kuningastanne Sikkutia ja Kijjunin-kuvianne, tähtijumalaanne, sitä, jonka te olette itsellenne tehneet.

27 Sentähden minä vien teidät pakkosiirtolaisuuteen tuolle puolelle Damaskon, sanoo Herra. Jumala Sebaot on hänen nimensä.

psaltarspel.

24 Men må rätten flöda fram såsom vatten, och rättfärdigheten lik en bäck som aldrig sinar.

25 Framburen I väl åt mig slaktoffer och spisoffer under de fyrtio åren i öknen, I av Israels hus?

26 Så skolen I nu nödgas taga med eder Sickut, eder konung, och Kiun, eder avgudabild, stjärnguden, som I haven gjort åt eder;

27 och jag skall låta eder föras åstad i fångenskap ända bortom Damaskus, säger han vilkens namn är HERREN, härskarornas Gud.

melody of thy harps, will I not hear.

24 But let, justice, roll along like water,—and, righteousness, as a torrent over flowing.

25 The sacrifices and meal-offering, ye brought near unto me, in the desert, for forty years O house of Israel;

26 But ye carried the tent of your king-idol, and your Saturn-images,—the star of your gods, which ye made for yourselves:

27 Therefore will I carry you into exile beyond Damascus,—saith Yahweh, God of hosts, is his name.

6 luku

1 Voi suruttomia Siionissa, huolettomia Samarian vuorella, kansoista ensimmäisen ylimyksiä, joiden tykö Israelin heimo tulee!

1 Ve eder, I säkre på Sion, I sorglöse på Samarias berg, I ädlingar bland förstlingsfolket, I som Israels hus plägar vända sig till!

1 Alas for the careless in Zion, and for them who put confidence in the mountain of Samaria,—the distinguished among the first group of nations, to whom came in the house of

Israel.

2 Menkää Kalneen ja katsokaa, sieltä kulkekaa Suureen Hamatiin ja käykää filistealaisten Gatiin: ovatko ne paremmat kuin nämä valtakunnat, onko niiden alue suurempi kuin teidän alueenne?

2 Gån åstad till Kalne och sen efter, dragen därifrån till Stora Hamat, och faren så ned till filistéernas Gat: äro de bättre än rikena här, eller är deras område större än edert område?

2 Pass ye over to Calneh, and see, and go on from thence to Hamath the great,—and go down to Gath of the Philistines, are they better than these kingdoms? or their boundary larger than your boundary?

3 Voi teitä, jotka lykkäätte kauas pahan päivän, mutta vedätte luoksenne väkivallan, valtaistuimelle istumaan;

3 Ve eder, I som menen att olycksdagen skall vara fjärran, men likväl inbjuden våldet att trona hos eder;

3 Ye who are putting far away the day of calamity,—but bringing near the abode of violence:

4 jotka makaatte norsunluusohvilla ja venytte leposijoillanne, syötte karitsoita laumasta ja vasikoita navetasta;

4 I som liggen på soffor av elfenben och haven det makligt på edra bäddar; I som äten lamm, utvalda ur hjorden, och kalvar, hämtade från gödstallet;

4 Who are lying on beds of ivory, and sprawling on their couch of pleasure,—and eating the well-fed of the flock, and the fatted calves out of the midst of the stalls:

5 jotka sepustatte lauluja harpulla säestäen ja sommittelette soittimia kuin mikäkin Daavid;

5 I som skrålen visor till harpans ljud och tänken ut åt eder musikinstrumenter såsom David;

5 Who are bawling at the bidding of the harp,—like David, have they invented for themselves instruments of song:

6 jotka juotte viiniä maljoista ja voitelette itsenne parhaalla öljyllä, mutta ette murehdi Joosefin sortumista!

6 I som dricken vin ur stora bålar och bruken salvor av yppersta olja, men icke bekymren eder om Josefs skada!

6 Who are quaffing bowls of wine, and, with the best of oils, anointing themselves,—and are not afflicted for the injury of Joseph:—

7 Sentähden heidän nyt täytyy mennä

7 Fördenskull skola nu dessa främst föras

7 Therefore, at once, shall they go into exile

pakkosiirtolaisuuteen pakkosiirtolaisten etunenässä. Silloin lakkaavat venyjäin ilohuudot.

8 Herra, Herra on vannonut itse kauttansa, sanoo Herra, Jumala Sebaot: Jaakobin ylpeys on minulle kauhistus, minä vihaan hänen palatsejansa, ja minä jätän alttiiksi kaupungin kaikkinensa.

9 Ja jos silloin kymmenen miestä jää jäljelle yhteen taloon, niin he kuolevat.

10 Ja jos kuolleen korjaa hänen omaisensa ja polttajansa, viedäkseen luut pois talosta, ja jos hän kysyy joltakin, joka on talon perimmäisessä sopessa: Onko sinun tykönäsi vielä ketään? niin tämä vastaa: Ei ole, ja toinen sanoo: Hiljaa! - sillä Herran nimeä ei saa mainita.

11 Sillä katso, Herra antaa käskyn, ja hän lyö suuren talon kappaleiksi ja pienen

bort i fångenskap; de som nu hava det så makligt få då sluta med sitt skrål.

8 Herren, HERREN har svurit vid sig själv, säger HERREN, härskarornas Gud: Jakobs stolthet är mig en styggelse, och hans palatser hatar jag; jag skall giva staden till pris med allt vad däri är.

9 Och det skall ske, att om än tio män finnas kvar i ett och samma hus, så skola de likväl alla dö.

10 När sedan en frände till någon av de döda med förbrännarens hjälp vill skaffa benen ut ur huset, och därvid ropar till en som är i det inre av huset: »Finnes här någon mer än du?», då måste denne svara: »Ingen»; och den förre skall då säga: »Rätt så, stillhet må råda; ty HERRENS namn får icke bliva nämnt.»

11 Ty se, på HERRENS bud skola de stora husen bliva slagna i

among the first of the exiles,—so shall be disturbed the revelry of sprawlers.

8 Sworn hath the Lord, Yahweh, by his own life, Declareth Yahweh, God of hosts, abhorring am I, the grandeur of Jacob, and, his palaces, I hate,—therefore will I cast off the city and the fulness thereof.

9 And it shall come to pass, though there be left remaining ten men in one house, yet shall they die;

10 And a man's near of kin, even he who is about to burn the bones, shall carry him out of the house, when he shall say to him that is in the hinder parts of the house—Are there yet any with thee? and he shall say—No one. Then shall he say—Hush! for we must not invoke the name of Yahweh.

11 For lo! Yahweh, is giving command, and will smite the great

talon pirstaleiksi.

spillror och de små husen i splittror.

house into ruins,—and the little house with clefts.

12 Juoksevatko hevoset kallionseinää, kynnetäänkö sitä härjillä? Sillä te muutatte oikeuden myrkyksi ja vanhurskauden hedelmän koiruohoksi,

12 Kunna väl hästar springa uppför en klippbrant, eller plöjer man där med oxar? -- eftersom I viljen förvandla rätten till en giftplanta och rättfärdighetens frukt till malört,

12 Shall horses run upon crag? or will a man plough [there] with oxen? For ye have turned to poison the sentence of justice, and the fruit of righteousness, to wormwood:

13 te, jotka iloitsette Loodabarista ja jotka sanotte: Emmekö omalla voimallamme valloittaneet Karnaimia?

13 I som glädjen eder över det som är intet värt och sägen: »Genom vår egen styrka hava vi ju berett oss horn.»

13 Who rejoice in a thing of nought,—who say, Have we not by our own strength, taken to ourselves horns?

14 Sillä katso, minä nostatan teitä vastaan, te Israelin heimo, sanoo Herra, Jumala Sebaot, kansan, joka on ahdistava teitä siitä asti, mistä mennään Hamatiin, hamaan Pajupuroon saakka.

14 Ty se, jag skall uppväcka ett folk mot eder, I av Israels hus, säger Herren, härskarornas Gud; och de skola förtrycka edert land, från det ställe där vägen går till Hamat ända till Hedmarksbäcken.

14 For behold me! raising up against you, O house of Israel, Declareth Yahweh, the God of hosts—a nation! And they shall crush you, from the entering in of Hamath, unto the torrent–bed of the waste plain.

7 luku

1 Tämän näytti minulle Herra, Herra: Katso, hän loi heinäsirkkoja, kun äpäreheinä alkoi nousta; ja katso, se oli äpäreheinä kuninkaan niitosten jälkeen.

1 Följande syn lät Herren, HERREN mig se; Jag såg gräshoppor skapas, när sommargräset begynte växa upp; och det var sommargräset efter kungsslåttern.

1 Here, My Lord, Yahweh gave me to see, and lo! he was preparing the locust, in the beginning of the shooting up of the after–grass,—and lo! after–grass, cometh

after the mowings for the king.

2 Ja kun ne olivat syöneet loppuun maan kasvit, sanoin minä: Herra, Herra, anna anteeksi. Kuinka voi Jaakob pysyä, sillä hän on vähäinen?

2 När så dessa hade ätit upp alla markens örter, sade jag: »Herre, HERRE, förlåt. Huru skall Jakob kunna bestå, han som är så ringa?»

2 And it came to pass, when they had made an end of eating the herbage of the land, that I said—Oh, My Lord, Yahweh, forgive, I beseech thee: By whom shall Jacob, arise? for, small, he is.

3 Niin Herra katui sitä. Ei se ole tapahtuva, sanoi Herra.

3 Då ångrade HERREN detta. »Det skall icke ske», sade HERREN.

3 Grieved was Yahweh, over this,—It shall not be, said Yahweh?

4 Tämän näytti minulle Herra, Herra: Katso, Herra, Herra kutsui tulen toimittamaan tuomiota, ja se kulutti suuren syvyyden, ja se kulutti peltomaan.

4 Följande syn lät Herren, HERREN mig se: Jag såg Herren, HERREN nalkas för att utföra sin sak genom eld; och elden förtärde det stora djupet och höll på att förtära arvedelslandet.

4 Here, My Lord, Yahweh gave me to see, and lo! My Lord Yahweh proclaiming that, the controversy should be settled by fire,—which, having devoured the mighty roaring deep, should devour the inheritance.

5 Niin minä sanoin: Herra, Herra, lakkaa jo. Kuinka voi Jaakob pysyä, sillä hän on vähäinen?

5 Då sade jag: »Herre, HERRE, håll upp. Huru skall Jakob kunna bestå, han som är så ringa?»

5 Then said I, My Lord, Yahweh, forbear, I beseech thee, By whom shall Jacob, arise? for, small, he is.

6 Niin Herra katui sitä. Ei sekään ole tapahtuva, sanoi Herra, Herra.

6 Då ångrade HERREN detta. »Icke heller detta skall ske», sade Herren, HERREN.

6 Grieved was Yahweh, over this,—Even this, shall not be, said My Lord, Yahweh.

7 Tämän hän näytti minulle: Katso, Herra seisoi pystysuoralla muurilla, kädessänsä luotilanka.

7 Följande syn lät han mig se: Jag såg Herren stå på en mur, uppförd efter sänklod, och i sin hand höll han ett sänklod.

7 Here, he gave me to see, and lo! My Lord, stationed upon a pinnacle,—and, in his hand a plummet.

8 Ja Herra sanoi minulle: Mitä sinä näet, Aamos? Minä vastasin: Luotilangan. Ja Herra sanoi minulle: Katso, minä olen laskenut luotilangan kansani Israelin keskelle. Minä en enää mene säästäen sen ohitse,

8 Och HERREN sade till mig: »Vad ser du, Amos?» Jag svarade: »Ett sänklod.» Då sade Herren: »Se, jag skall hänga upp ett sänklod mitt ibland mitt folk Israel; jag kan icke vidare tillgiva dem.

8 And Yahweh said unto me, What canst thou see, Amos? And I said, A plummet,—Then said My Lord, Behold me! fixing a plummet in the midst of my people Israel, I will not again any more forgive him.

9 vaan Iisakin uhrikukkulat tulevat autioiksi ja Israelin pyhäköt raunioiksi. Ja minä nousen ja nostan miekan Jerobeamin sukua vastaan.

9 Isaks offerhöjder skola bliva ödelagda och Israels helgedomar förstörda, och mot Jerobeams hus skall jag uppresa mig med svärdet.»

9 So shall the high places of Isaac, be made desolate, and, the holy places of Israel, be laid waste,—and I will rise up, against the house of Jeroboam, with the sword.

10 Silloin Amasja, Beetelin pappi, lähetti Jerobeamille, Israelin kuninkaalle, tämän sanan: Aamos on tehnyt salaliiton sinua vastaan Israelin heimon keskuudessa. Ei maa kestä kaikkea, mitä hän puhuu.

10 Men Amasja, prästen i Betel, sände till Jerobeam, Israels konung, och lät säga: »Amos förehar en sammansvärjning mot dig, mitt i Israels hus. Landet kan icke härda ut med allt hans ordande.

10 Then sent Amaziah, the priest of Bethel, unto Jeroboam king of Israel, saying: A conspiracy hath Amos, raised against thee, in the midst of the house of Israel, The land, is not able to endure, all his words;

11 Sillä näin on Aamos sanonut: 'Jerobeam kuolee miekkaan, ja Israel viedään pakkosiirtolaisuuteen, pois omasta maastansa.'

11 Ty så har Amos sagt: 'Jerobeam skall dö för svärd, och Israel skall föras bort i fångenskap ur sitt land.'»

11 For, thus, saith Amos, By the sword, shall Jeroboam, die,—and, Israel, shall, surely be exiled, from off his own soil.

12 Ja Amasja sanoi Aamokselle: Sinä näkijä, mene matkaasi ja pakene Juudan maahan, syö

12 Och Amasja sade till Amos: »Du siare, gå din väg och sök din tillflykt i Juda land;

12 Then said Amaziah unto Amos, O seer, go flee thee away unto the land of Judah—

leipäsi siellä ja ennusta siellä.

13 Mutta Beetelissä älä ennusta enää, sillä se on kuninkaan pyhäkkö ja valtakunnan temppeli.

14 Niin Aamos vastasi ja sanoi Amasjalle: En minä ole profeetta enkä profeetanoppilas, vaan minä olen paimen ja metsäviikunapuiden viljelijä.

15 Ja Herra otti minut laumojeni äärestä, ja Herra sanoi minulle: 'Mene ja ennusta minun kansaani Israelia vastaan.'

16 Kuule siis nyt Herran sana: Sinä sanot: 'Älä ennusta Israelia vastaan, äläkä saarnaa Iisakin heimoa vastaan.'

17 Sentähden, näin sanoo Herra: Sinun vaimosi joutuu portoksi kaupungissa, sinun poikasi ja tyttäresi kaatuvat miekkaan, sinun maasi jaetaan mittanuoralla, sinä

där må du äta ditt bröd, och där må du profetera.

13 Men i Betel får du icke vidare profetera, ty det är en konungslig helgedom och ett rikets tempel.»

14 Då svarade Amos och sade till Amasja: »Jag är varken en profet eller en profetlärljunge, jag är en boskapsherde, som lever av mullbärsfikon.

15 Men HERREN tog mig från hjorden; HERREN sade till mig: 'Gå åstad och profetera för mitt folk Israel.'

16 Så hör nu HERRENS ord. Du säger: 'Profetera icke mot Israel och predika icke mot Isaks hus.'

17 Därför säger HERREN så: Din hustru skall bliva en sköka i staden, dina söner och döttrar skola falla för svärd, ditt land skall

and eat, there, bread, and, there, mayest thou prophesy;

13 But, at Bethel, not again, any more, mayest thou prophesy,—for, the holy place of the king, it is, and, the house of the kingdom, it is.

14 Then answered Amos, and said unto Amaziah, No prophet, was I,—nor the son of a prophet, was I,—but, a herdman, was I, and a preparer of sycamore fruit;

15 But Yahweh, took me away, from following the flock,—and Yahweh, said unto me, Go prophesy against my people Israel.

16 Now, therefore, hear thou the word of Yahweh,—Thou art saying, Thou must not prophesy concerning Israel, nor let thy word drop down upon the house of Isaac.

17 Therefore—Thus, saith Yahweh, Thy wife, in the city, will commit unchastity, and, thy sons and thy daughters, by the

itse kuolet saastaisessa maassa, ja Israel viedään pakkosiirtolaisuuteen, pois omasta maastansa.

bliva utskiftat med mätsnöre, själv skall du dö i ett orent land, och Israel skall föras bort i fångenskap ur sitt land.»

sword, shall fall, and, thine own soil, by line, shall he apportioned,—and, thou, on a polluted soil, shalt die, and, Israel, shall, surely go into exile, away from his own soil.

8 luku

1 Tämän näytti minulle Herra, Herra: Katso, oli korillinen kypsiä hedelmiä.

1 Följande syn lät Herren, HERREN mig se; Jag såg en korg med mogen frukt.

1 Here, My Lord, Yahweh, gave me to see,—and lo! there was a basket of summer fruit.

2 Ja hän sanoi: Mitä sinä näet, Aamos? Minä vastasin: Korillisen kypsiä hedelmiä. Ja Herra sanoi minulle: Minun kansani Israel on kypsä saamaan loppunsa: en minä enää mene säästäen sen ohitse.

2 Och han sade: »Vad ser du, Amos?» Jag svarade: »En korg med mogen frukt.» Då sade HERREN till mig: »Mitt folk Israel är moget till undergång; jag kan icke vidare tillgiva dem.

2 So then he said, What canst thou see, Amos? And I said, A basket of summer fruit. Then said Yahweh unto me, The end hath come unto my people Israel, I will not again any more forgive them;

3 Ja sinä päivänä palatsin laulut muuttuvat valitukseksi, sanoo Herra, Herra. Paljon on oleva ruumiita, joka paikkaan heitettyjä. Hiljaa!

3 Och sångerna i palatset skola på den dagen förbytas i jämmer, säger Herren, HERREN; man skall få se lik i mängd, överallt skola de ligga kastade; ja, stillhet må råda!»

3 but palace-songs, shall become howlings, in that day, Declareth My Lord, Yahweh,—Many shall be the dead bodies in every place—cast forth—[with a] hush!

4 Kuulkaa tämä, te jotka poljette köyhiä ja tahdotte tehdä lopun maan nöyristä,

4 Hören detta, I som stån den fattige efter livet och viljen göra slut på de ödmjuka i landet,

4 Hear this, ye who pant after the needy, and to make an end of the oppressed of the land:

5 sanoen: Milloin loppuu uusikuu, että saamme myydä viljaa, ja milloin sapatti, että saamme avata jyväaitan, pienentää eefa-mitan ja suurentaa painon ja pettää väärällä vaa'alla,

5 I som sägen: »När är då nymånadsdagen förbi, så att vi få sälja säd, och sabbaten, så att vi få öppna vårt sädesförråd? Då vilja vi göra efa-måttet mindre och priset högre och förfalska vågen, så att den visar orätt vikt.

5 Who say, When will the new moon, pass away, that we may sell corn? and the sabbath that we may open grain? who diminish the ephah, and increase the shekel, and who falsify by deceitful weights:

6 että saamme ostaa vaivaiset rahasta ja köyhän kenkäparista ja myydä akanoita jyvinä?

6 Då vilja vi köpa de arma för penningar och den fattige för ett par skor; och avfall av säden vilja vi då sälja såsom säd.»

6 Who buy—for silver—the poor, and the needy for a pair of shoes,—and that the refuse of the grain we may sell.

7 Herra on vannonut hänen kauttansa, joka on Jaakobin kunnia: Totisesti, minä en ikinä unhota yhtäkään heidän tekoansa.

7 HERREN har svurit vid Jakobs stolthet: Aldrig skall jag förgäta detta allt som de hava gjort.

7 Sworn hath Yahweh, by the Excellency of Jacob,—Surely I will never forget any of their doings!

8 Eikö senkaltaisesta maa jo vapise ja kaikki sen asukkaat murehdi? Eikö se nouse kaikkinensa niinkuin Niili, kuohu ja alene niinkuin Egyptin virta?

8 Skulle jorden icke darra, när sådant sker, och skulle icke alla dess inbyggare sörja? Skulle icke hela jorden höja sig såsom Nilen och röras upp och åter sjunka såsom Egyptens flod?

8 Is it not, for this, that the land, shall tremble? and shall mourn every inhabitant therein? Shall it not come up—like the Nile, all of it, and be tossed and subside like the river of Egypt?

9 Ja on tapahtuva sinä päivänä, sanoo Herra, Herra, että minä annan auringon laskea sydänpäivällä ja teen maan pimeäksi keskellä kirkasta päivää.

9 Och det skall ske på den dagen, säger Herren, HERREN, att jag skall låta solen gå ned i dess middagsglans och låta jorden sjunka i mörker mitt på ljusa dagen.

9 Yea it shall come to pass, in that day, Declareth My Lord, Yahweh, that I will cause the sun to go in at high noon,—and will darken the earth on a day of brightness.!

10 Minä muutan teidän

10 Jag skall förvandla

10 So will I turn your

juhlanne murheeksi ja kaikki teidän laulunne valitusvirsiksi. Minä panen kaikkien lanteille säkkipuvun ja teen kaljuksi jokaisen pään. Ja minä saatan teidät suremaan, niinkuin ainokaista poikaa surraan, ja se päättyy, niinkuin päättyy katkera päivä.

edra högtider till sorgetider och alla edra sånger till klagovisor. Jag skall hölja säcktyg kring allas länder och göra alla huvuden skalliga. Jag skall låta det bliva, såsom när man sörjer ende sonen, och låta det sluta med en bedrövelsens dag.

festivals into mourning, and all your songs into a dirge, and I will bring up—on all loins—sackcloth, and upon every head—baldness,—and I will make it like the mourning for an only one, even the afterpart thereof, as a day of bitterness.

11 Katso, päivät tulevat, sanoo Herra, Herra, jolloin minä lähetän nälän maahan: en leivän nälkää enkä veden janoa, vaan Herran sanojen kuulemisen nälän.

11 Se dagar skola komma, säger Herren, HERREN, då jag skall sända hunger i landet: icke en hunger efter bröd, icke en törst efter vatten, utan efter att höra HERRENS ord.

11 Lo! days are coming, Declareth My Lord, Yahweh, that I will send a hunger throughout the land,—not a hunger for food, nor a thirst for water, but for hearing the words of Yahweh;

12 Silloin he hoippuvat merestä mereen, pohjoisesta itään; he samoavat etsien Herran sanaa, mutta eivät löydä.

12 Då skall man driva omkring från hav till hav, och från norr till öster, och färdas hit och dit för att söka efter HERRENS ord, men man skall icke finna det.

12 Therefore shall men rove about—from sea to sea, and from the north even unto sunrise,—they shall run to and fro—seeking the word of Yahweh, but shall not find [it].

13 Sinä päivänä nääntyvät janoon kauniit neitsyet ja nuorukaiset,

13 På den dagen skola de försmäkta av törst, edra sköna jungfrur och edra unga män,

13 In that day, shall the fair virgins and the choice young men faint for thirst.

14 ne, jotka vannovat sen nimeen, joka on Samarian syntivelka, ja sanovat: Niin totta kuin sinun jumalasi elää, Daan, ja niin totta

14 desamma som nu svärja vid Samariens syndaskuld och säga: »Så sant din gud lever, o Dan», och:

14 They who swear by the Guilt of Samaria, and say, As thy God, liveth, O Dan! and, As the Way of Beer–

kuin elävät Beerseban menot! - He kaatuvat eivätkä enää nouse.

»Så sant den lever, som man dyrkar i Beer-Seba.» De skola falla och icke mer stå upp.

sheba, liveth, shall fall, and shall not rise any more.

9 luku

1 Minä näin Herran seisovan alttarin ääressä, ja hän sanoi: Lyö pylväänpäihin, niin että kynnykset vapisevat, lyö ne pirstaleiksi kaikkien heidän päähänsä. Sitten minä tapan miekalla heistä viimeisetkin. Ei yksikään heistä pääse pakoon, ei yksikään heistä pelastu.

1 Jag såg HERREN stå invid altaret, och han sade: Slå till pelarhuvudena, så att trösklarna bäva, och låt spillrorna falla över huvudet på alla där. Deras sista kvarleva skall jag sedan dräpa med svärd. Ingen av dem skall kunna undfly, ingen av dem kunna rädda sig.

1 I saw My Lord stationed by the altar, and he said—Smite the capital—that the sills, may tremble, Yea break them off on the head of them all, and, the last of them, with the sword, will I slay,—He that fleeth of them, shall not flee away, and he that escapeth of them, shall not make good his escape.

2 Vaikka he tuonelaan murtautuisivat, sieltäkin minun käteni heidät tempaa. Vaikka he taivaaseen nousisivat, sieltäkin minä syöksen heidät alas.

2 Om de än bröte sig in i dödsriket, så skulle min hand hämta dem fram därifrån; och fore de än upp till himmelen, så skulle jag störta dem ned därifrån.

2 Though they break through into hades, from thence, shall my hand fetch them,—and, though they ascend the heavens, from thence, will I bring them down;

3 Vaikka he Karmelin laelle kätkeytyisivät, sieltäkin minä etsin ja tempaan heidät. Ja vaikka he meren pohjaan lymyäisivät minun silmieni edestä, sielläkin minä käsken käärmeen heitä pistämään.

3 Gömde de sig än på toppen av Karmel, så skulle jag där leta fram dem och hämta dem ned; och dolde de sig än undan min åsyn på havets botten, så skulle jag där mana ormen fram att stinga

3 And, though they hide themselves in the top of Carmel, from thence, will I search for them and take them,—and, though they conceal themselves from before mine eyes at the

dem.

bottom of the sea, from thence, will I command the serpent and he shall bite them;

4 Ja vaikka he vankeuteen vaeltaisivat vihollistensa edessä, sielläkin minä käsken miekan heidät tappamaan. Sillä minä kiinnitän katseeni heihin, heille pahaksi, ei hyväksi.

4 Om de läte föra sig bort i fångenskap av sina fiender, skulle jag bjuda svärdet att där komma och dräpa dem. Ja, jag skall låta mitt öga vila på dem, till deras olycka och icke till deras lycka.

4 And, though they go into captivity before their enemies, from thence, will I command the sword, and it shall slay them,—So will I set mine eyes upon them for calamity, and not for blessing.

5 Herra, Herra Sebaot, hän, joka koskettaa maata, niin että se sulaa, että kaikki sen asukkaat murehtivat, että se nousee kaikkinensa niinkuin Niili ja alenee niinkuin Egyptin virta,

5 Ty Herren, HERREN Sebaot, han som rör vid jorden, då försmälter den av ångest och alla dess inbyggare sörja, ja, hela jorden höjer sig såsom Nilen och sjunker åter såsom Egyptens flod;

5 Now, My Lord, Yahweh of hosts, is he—who toucheth the earth, and it melteth, and all that dwell therein, mourn; and it cometh up like the Nile, all of it, and subsideth like the river of Egypt:

6 hän, joka rakentaa yliskammionsa taivaisiin ja perustaa holvinsa maan päälle, joka kutsuu meren vedet ja vuodattaa ne maan pinnalle - Herra on hänen nimensä.

6 han som bygger sin sal i himmelen och befäster sitt valv över jorden, han som kallar på havets vatten och gjuter det ut över jorden -- HERREN är hans namn.

6 Who buildeth, in the heavens, his upper rooms, and, as for his vault, upon the earth, hath he founded it,—who calleth to the waters of the sea, and poureth them out over the face of the land, Yahweh, is his name.

7 Ettekö te, israelilaiset, ole minulle niinkuin etiopialaisetkin? sanoo Herra. Enkö minä johdattanut israelilaisia Egyptin maasta ja

7 Ären I icke för mig lika med etiopiernas barn, I Israels barn? säger HERREN. Förde jag icke Israel upp ur Egyptens land och

7 Like the sons of the Ethiopians, are not ye, unto me, O sons of Israel? Demandeth Yahweh: Was it not, Israel, I brought up out

filistealaisia Kaftorista ja aramilaisia Kiiristä?

filistéerna ifrån Kaftor och araméerna ifrån Kir?

of the land of Egypt, and the Philistines out of Caphtor, and the Syrians out of Kir?

8 Katso, Herran, Herran silmät ovat syntistä valtakuntaa vastaan, ja minä hävitän sen maan pinnalta; kuitenkaan en minä Jaakobin heimoa kokonaan hävitä, sanoo Herra.

8 Se, Herrens, HERRENS ögon äro vända mot detta syndiga rike, och jag skall förgöra det från jordens yta. Dock vill jag icke alldeles förgöra Jakobs hus, säger HERREN.

8 Lo! the eyes of My Lord, Yahweh, are on the sinful kingdom, and I will destroy it from off the face of the ground,—save only that I will not, utterly destroy, the house of Jacob, Declareth Yahweh.

9 Sillä katso, minä käsken seuloa Israelin heimoa kaikkien kansain seassa, niinkuin seulalla seulotaan: ei jyvääkään putoa maahan.

9 Ty se, jag skall låta ett bud utgå, att Israels hus må bliva siktat bland alla hednafolken, såsom siktades det i ett såll; icke det minsta korn skall falla på jorden.

9 For lo! I am giving command, and will sift, throughout all the nations, the house of Israel,—as grain is sifted in a sieve, yet shall there not fall a kernel, to the earth.

10 Miekkaan kuolevat kaikki minun kansani syntiset, jotka sanovat: Ei saavuta, ei kohtaa meitä onnettomuus.

10 Alla syndare i mitt folk skola dö för svärdet, de som nu säga: »Oss skall olyckan ej nalkas, över oss skall den icke komma.»

10 By the sword, shall die all the sinners of my people,—who say, The calamity, shall not overtake and close in before us.

11 Sinä päivänä minä pystytän jälleen Daavidin sortuneen majan ja korjaan sen repeämät ja pystytän sen luhistumat, ja rakennan sen sellaiseksi, kuin se oli muinaisina päivinä,

11 På den dagen skall jag upprätta Davids förfallna hydda; jag skall mura igen dess revor och upprätta dess ruiner och bygga upp den, sådan den var i forna dagar;

11 In that day, will I raise up the pavilion of David, that is lying prostrate,—and wall up the breaches of them, and, his ruins, will I raise up, and will build it, as in the days of age–past times:

12 niin että he saavat

12 så att de få taga i

12 That they on whom

omiksensa Edomin jäännöksen ja kaikki pakanakansat, jotka minun nimiini otetaan, sanoo Herra, joka tämän tekee.

besittning vad som är kvar av Edom och av alla hedningar som hava uppkallats efter mitt namn, säger HERREN, han som skall göra detta.

my name hath been called, may take possession, of the residue of Edom and of all the nations, Declareth Yahweh, who executeth this.

13 Katso, päivät tulevat, sanoo Herra, jolloin kyntäjä tavoittaa leikkaajan ja rypäleitten polkija siemenenkylväjän, jolloin vuoret tiukkuvat rypälemehua ja kaikki kukkulat kuohkeiksi muuttuvat.

13 Se, dagar skola komma, säger HERREN, då plöjaren skall följa skördemannen i spåren, och druvtramparen såningsmannen, då bergen skola drypa av druvsaft och alla höjder skola försmälta.

13 Lo! days are coming, Declareth Yahweh, that, the plowman, shall overtake, the reaper, and, he that treadeth out the grapes, him that traileth the seed,– –so shall, the mountains, drip sweet wine, and, all the hills, shall melt;

14 Silloin minä käännän kansani Israelin kohtalon, ja he rakentavat jälleen autiot kaupungit ja asuvat niissä, he istuttavat viinitarhoja ja juovat niiden viiniä, he tekevät puutarhoja ja syövät niiden hedelmiä.

14 Då skall jag åter upprätta mitt folk Israel; när de bygga upp sina ödelagda städer, skola de ock få bo i dem; när de plantera vingårdar, skola de ock få dricka vin från dem; när de anlägga trädgårdar, skola de ock få äta deras frukt.

14 And I will bring back the captivity of my people Israel, and they shall build waste cities, and inhabit [them], and plant vineyards, and drink the wine thereof, and lay out gardens, and eat the fruit thereof:

15 Minä istutan heidät omaan maahansa, eikä heitä enää revitä pois maastansa, jonka minä olen heille antanut, sanoo Herra, sinun Jumalasi.

15 Jag skall då plantera dem i deras eget land, och de skola icke mer ryckas upp ur det land som jag har givit dem, säger HERREN, din Gud.

15 So will I plant them upon their own soil,— and will not uproot them any more from off their own soil, which I have given to them, saith Yahweh thy God.

OBADJA

1 luku

1 Obadjan näky. Herra, Herra sanoo Edomista näin: Me olemme kuulleet sanoman Herralta, ja sanansaattaja on lähetetty kansakuntiin: Nouskaa, nouskaamme sotaan sitä vastaan!	1 Detta är Obadjas syn. Så säger Herren, HERREN om Edom: Ett budskap hava vi hört från HERREN, och en budbärare är utsänd bland folken: »Upp, ja, låt oss stå upp och strida mot det!»	1 The vision of Obadiah,—Thus, saith My Lord, Yahweh, concerning Edom—A rumour, have we heard from Yahweh, and, a herald, throughout the nations, hath been sent, Up! and let us rise against her to war.
2 Katso, vähäiseksi minä teen sinut kansojen seassa, ylen halveksittu olet sinä oleva.	2 Se, jag skall göra dig ringa bland folken, djupt föraktad skall du bliva.	2 Lo! small, have I made thee, among the nations—Despised art thou exceedingly!
3 Sinun sydämesi ylpeys on pettänyt sinut, joka asut kallionrotkoissa, istut korkealla ja sanot sydämessäsi: Kuka voi syöstä minut maahan?	3 Ditt hjärtas övermod har bedragit dig, där du sitter ibland bergsklyftorna i den höga boning och säger i ditt hjärta: »Vem kan störta mig ned till jorden?»	3 The insolence of thy heart, hath deceived thee, O thou that inhabitest the retreats of the crag, the height of his habitation,—that saith in his heart, Who shall bring me down to the ground?
4 Vaikka tekisit pesäsi korkealle niinkuin kotka ja vaikka sen sija olisi tähtien välissä, minä syöksen sinut sieltä alas, sanoo Herra.	4 Om du än byggde ditt näste så högt uppe som örnen, ja, om det än bleve förlagt mitt ibland stjärnorna, så skulle jag dock störta dig ned därifrån, säger HERREN.	4 Though thou build high like an eagle, and though, among the stars, thou set thy nest, from thence, will I bring thee down, Declareth Yahweh.
5 Jos varkaat tulisivat kimppuusi, jos yölliset rosvot, kuinka voisit tulla	5 När tjuvar komma över dig, och rövare om natten, ja då är	5 If, thieves, had come to thee, if robbers by night—how ruined thou

niin hävitetyksi: eivätkö he varastaisi vain sen, mitä tarvitsevat? Jos viininkorjaajat tulisivat luoksesi, eivätkö he jättäisi jälkikorjuuta?

det förbi med dig. Sannerligen, de skola stjäla så mycket dem lyster. När vinbärgare komma över dig, sannerligen, en ringa efterskörd skola de lämna kvar.

art! Would they not have stolen what sufficed them? If, grape-gatherers, had come to thee, Would they not have left gleanings?

6 Mutta kuinka onkaan Eesau läpikotaisin etsitty, hänen kätkönsä pengotut!

6 Huru genomsökt skall icke Esau bliva, huru skola ej hans dolda skatter letas fram!

6 How have the things of Esau been searched out! his treasures been sought up!

7 Sinut on ajettu rajalle asti, kaikki liittolaisesi ovat sinut pettäneet. Ystäväsi ovat vieneet sinusta voiton, ovat panneet taritsemasi leivän paulaksi sinun eteesi. - Ei ole hänessä taitoa.

7 Ut till gränsen skola de driva dig, alla dina bundsförvanter; dina vänner skola svika dig och skola taga väldet över dig. I stället för att giva dig bröd skola de lägga en snara på din väg, där du icke kan märka den.

7 Up to the boundary, have they sent thee— All thy covenant men, they have deceived thee, prevailed against thee—the men thou wast wont to salute,— The partakers of thy bread, have put a net under thee—No understanding in him!

8 Totisesti, sinä päivänä, sanoo Herra, minä lopetan viisaat Edomista ja taidon Eesaun vuorelta.

8 Sannerligen, på den dagen, säger HERREN skall jag förgöra de vise i Edom och allt förstånd på Esaus berg.

8 Shall it not be, in that day, Demandeth Yahweh,—That I will destroy the wise men out of Edom, and understanding out of Mount Esau?

9 Ja sinun sankarisi, Teeman, kauhistuvat, niin että viimeinenkin mies häviää Eesaun vuorelta murhatöitten tähden.

9 Dina hjältar, o Teman, skola då bliva slagna av förfäran; och så skall var man på Esaus berg bliva utrotad och dräpt.

9 So shall thy mighty men, O Teman, be dismayed,—to the intent that every man, may be cut off, out of Mount Esau, by slaughter.

10 Väkivallan tähden

10 Ja, för det våld du

10 For thy violence

veljeäsi Jaakobia kohtaan peittää sinut häpeä, ja sinut hävitetään ikiajoiksi.

övade mot din broder Jakob skall du höljas med skam och bliva utrotad till evig tid.

against thy brother Jacob, shall shame, cover thee,—so shalt thou be cut off, to times age–abiding.

11 Sinä päivänä, jona sinäkin olit läsnä, päivänä, jona vieraat veivät pois hänen rikkautensa, jona muukalaiset tunkeutuivat sisään hänen porteistaan ja heittivät Jerusalemista arpaa, olit myöskin sinä niinkuin yksi heistä.

11 På den dag då du lämnade honom i sticket, på den dag då främlingar förde bort hans gods och utlänningar drogo in genom hans port och kastade lott om Jerusalem, då var ju ock du såsom en av dem.

11 In the day when thou didst take thy stand over against him, in the day when foreigners took captive his forces,—and, aliens, entered his gates, and, over Jerusalem, cast lots, even thou, wast like one of them!

12 Mutta älä katso iloiten veljesi päivää, hänen onnettomuutensa päivää; älä ilku juutalaisia heidän turmionsa päivänä äläkä suullasi suurentele ahdistuksen päivänä.

12 Men se icke så med lust på din broders dag, på hans motgångs dag; gläd dig icke så över Juda barn på deras undergångs dag; spärra icke upp munnen så stort på nödens dag.

12 Do not, then, look with satisfaction upon the day of thy brother, upon the day of his calamity, Neither rejoice over the sons of Judah—in the day of their ruin,—nor enlarge thy mouth—in the day of distress:

13 Älä tunkeudu sisään minun kansani portista heidän hätäpäivänänsä. Älä katso iloiten, myös sinä, hänen onnettomuuttansa hänen hätäpäivänänsä. Älä ojenna kättäsi hänen rikkauteensa hänen hätäpäivänänsä.

13 Drag icke in genom mitt folks port på deras ofärds dag; se ej så hans olycka med lust, också du, på hans ofärds dag; och räck icke ut din hand efter hans gods på hans ofärds dag.

13 Do not enter into the gate of my people—in the day of their misfortune, Do not, thou also, look with satisfaction on his misery—in the day of his misfortune; neither do thou thrust [thy hands] on his substance—in the day of his misfortune;

14 Älä seiso tienhaarassa

14 Ställ dig icke vid

14 Neither do thou

hävittämässä hänen pelastuneitansa. Älä luovuta hänen pakoonpäässeitänsä ahdistuksen päivänä.

vägskälet för att nedgöra hans flyktingar, och giv icke hans undsluppna till pris på nödens dag.

stand at the parting of the way, to cut off his fugitives,—neither do thou deliver up his survivors—in the day of distress.

15 Sillä lähellä on Herran päivä kaikkia pakanakansoja: Niinkuin sinä olet tehnyt, niin sinulle tehdään; kosto sinun teostasi kohtaa sinun omaa päätäsi.

15 Ty HERRENS dag är nära för alla hednafolk. Såsom du har gjort, så skall man ock göra mot dig; dina gärningar skola komma tillbaka över ditt eget huvud.

15 For, near, is the day of Yahweh, upon all the nations,—Just as thou hast done, shall it be done to thee, Thy dealing, shall come back upon thine own head.

16 Sillä niinkuin te olette juoneet minun pyhällä vuorellani, niin tulevat kaikki pakanakansat juomaan ainiaan: he juovat ja särpivät ja ovat, niinkuin ei heitä olisi ollutkaan.

16 Ja, såsom I haven druckit på mitt heliga berg, så skola ock alla hednafolk få dricka beständigt, de skola få dricka kalken i botten och bliva såsom hade de ej varit till.

16 For, as ye have drunk on my holy mountain, all the nations shall drink continually,—Yea they shall drink and swallow down, and shall be, as though they had not been.

17 Mutta Siionin vuorella saavat olla pelastuneet, ja se on oleva pyhä, ja Jaakobin heimo on perivä perintönsä.

17 Men på Sions berg skall finnas en räddad skara, och det skall vara en helig plats; och Jakobs hus skall åter få råda över sina besittningar.

17 But, in Mount Zion, shall be a delivered remnant which shall be holy,—and the house of Jacob shall possess their own possessions;

18 Jaakobin heimo on oleva tuli ja Joosefin heimo liekki, mutta Eesaun heimo kuin olki, ja ne polttavat sen ja kuluttavat sen; eikä jää pakoonpäässyttä Eesaun heimosta. Sillä Herra on puhunut.

18 Då skall Jakobs hus bliva en eld och Josefs hus en låga, och Esaus hus skall varda såsom strå, och de skola antända det och förtära det, och ingen skall slippa undan av Esaus hus;

18 And the house of Jacob shall be a fire, and the house of Joseph a flame, with the house of Esau for stubble, So shall they kindle upon them, and devour them,—and there shall be no

ty så har HERREN talat.

survivor to the house of Esau, for, Yahweh, hath spoken.

19 Ja he ottavat perinnöksensä Etelämaan ynnä Eesaun vuoren, Alankomaan ynnä filistealaiset; he ottavat perinnöksensä Efraimin maan ja Samarian maan, Benjaminin ynnä Gileadin.

19 Och Sydlandets folk skall taga Esaus berg i besittning, och Låglandets folk skall taga filistéernas land; ja, också Efraims mark skall man taga i besittning, så ock Samariens mark. Och Benjamin skall taga Gilead.

19 Then shall they of the South possess Mount Esau, and they of the Lowlands, the Philistines, and they [of the Mountain] shall possess the field of Ephraim, and the field of Samaria,—and Benjamin [shall possess] Gilead;

20 Ja tästä väestä, israelilaisista, viedyt pakkosiirtolaiset ottavat perinnöksensä kanaanilaiset Sarpatiin asti. Ja Jerusalemin pakkosiirtolaiset, jotka ovat Sefaradissa, ottavat perinnöksensä Etelämaan kaupungit.

20 Och de bortförda av denna Israels barns här, de som bo i Kanaan allt intill Sarefat, så ock de bortförda från Jerusalem, de som leva i Sefarad, dessa skola taga Sydlandets städer i besittning.

20 And, they of the captivity of this force pertaining to the sons of Israel, [shall possess] that of the Canaanites, up to Zarephath, and, they of the captivity of Jerusalem who are in Sepharad, shall possess the cities of the South.

21 Pelastajat nousevat Siionin vuorelle tuomitsemaan Eesaun vuorta. Ja kuninkuus on oleva Herran.

21 Och frälsare skola draga upp på Sions berg till att döma Esaus berg. Och så skall riket vara HERRENS.

21 And saviours shall come up in Mount Zion, to judge the mountain of Esau,—So shall the kingdom, belong unto Yahweh.

JOONA

1 luku

1 Joonalle, Amittain pojalle, tuli tämä Herran sana:

1 Och HERRENS ord kom till Jona, Amittais

1 And the word of Yahweh came unto

son; han sade:

Jonah son of Amittai, saying:

2 Nouse, mene Niiniveen, siihen suureen kaupunkiin, ja saarnaa sitä vastaan; sillä heidän pahuutensa on noussut minun kasvojeni eteen.

2 »Stå upp och begiv dig till Nineve, den stora staden, och predika för den; ty deras ondska har kommit upp inför mitt ansikte.»

2 Arise, get thee to Nineveh the great city, and proclaim unto it,—that their wickedness, hath come up, before me.

3 Mutta Joona nousi paetaksensa Tarsiiseen Herran kasvojen edestä ja meni alas Jaafoon ja löysi laivan, joka oli lähtevä Tarsiiseen. Ja hän suoritti laivamaksun ja astui siihen mennäkseen heidän kanssansa Tarsiiseen, pois Herran kasvojen edestä.

3 Men Jona stod upp och ville fly till Tarsis, undan HERRENS ansikte. Och han for ned till Jafo och fann där ett skepp som skulle gå till Tarsis. Och sedan han hade erlagt betalning för resan, steg han ombord därpå för att fara med till Tarsis, undan HERRENS ansikte.

3 But Jonah arose to flee unto Tarshish, away from the presence of Yahweh,—and went down to Joppa, and found a ship going to Tarshish, so he paid the fare thereof, and went down into it, to go with them to Tarshish,, away from the presence of Yahweh.

4 Mutta Herra heitti suuren tuulen merelle, niin että merellä nousi suuri myrsky ja laiva oli särkymäisillään.

4 Men HERREN sände en stark vind ut över havet, så att en stark storm uppstod på havet; och skeppet var nära att krossas.

4 But, Yahweh, hurled a great wind against the sea,—and, there arose a mighty tempest in the sea,—and, the ship, thought to be broken in pieces,

5 Niin merimiehet pelkäsivät ja huusivat avuksi itsekukin jumalaansa. Ja he heittivät mereen tavarat, mitä laivassa oli, keventääkseen sitä. Mutta Joona oli mennyt alas laivan pohjalle ja pannut maata, ja hän nukkui

5 Då betogos sjömännen av fruktan och ropade var och en till sin gud; och vad löst som fanns i skeppet kastade de i havet för att bereda sig lättnad. Men Jona hade gått ned i det

5 Then were the mariners, afraid, and made outcry every man unto his own god, and they hurled the wares which were in the ship, into the sea, to lighten it of them,—but, Jonah, had gone

raskaasti.

6 Niin laivuri tuli hänen luoksensa ja sanoi hänelle: Mitäs nukut? Nouse ja huuda jumalaasi. Ehkäpä se jumala muistaa meitä, niin ettemme huku.

7 Ja he sanoivat toisillensa: Tulkaa, heittäkäämme arpaa, saadaksemme tietää, kenen tähden tämä onnettomuus on meille tullut. Mutta kun he heittivät arpaa, lankesi arpa Joonalle.

8 Niin he sanoivat hänelle: Ilmoita meille, kenen tähden tämä onnettomuus on meille tullut. Mikä on toimesi ja mistä tulet? Mikä on sinun maasi ja mistä kansasta olet?

9 Hän vastasi heille: Minä olen heprealainen, ja minä pelkään Herraa, taivaan Jumalaa, joka on tehnyt meren ja kuivan maan.

inre av fartyget och låg där i djup sömn.

6 Då gick skepparen till honom och sade till honom: »Huru kan du sova så? Stå upp och åkalla din Gud. Kanhända skall den Guden tänka på oss, så att vi icke förgås.»

7 Och folket sade till varandra: »Välan, låt oss kasta lott, så att vi få veta för vems skull denna olycka har kommit över oss.» När de så kastade lott, föll lotten på Jona.

8 Då sade de till honom: »Säg oss för vems skull denna olycka har kommit över oss. Vad är ditt ärende, och varifrån kommer du? Från vilket land och av vad folk är du?»

9 Han svarade den; »Jag är en hebré, och jag dyrkar HERREN, himmelens Gud, som har gjort havet och det torra.»

down into the hinder parts of the vessel, and had lain down, and fallen into a sound sleep.

6 Then drew near unto him the shipmaster, and said to him, What meanest thou, O sound sleeper? Arise, cry unto thy God, Peradventure God will bethink himself of us, that we perish not.

7 And they said—every one unto his fellow, Come, and let us cast lots, that we may get to know for whose sake this calamity is upon us. So they cast lots, and the lot fell upon Jonah.

8 Then said they unto him, Tell us, we pray thee, for whose sake this calamity is upon us? What is thy business? and from whence comest thou? what is thy country? and of what people art thou?

9 And he said unto them, A Hebrew, am I,––and, Yahweh, the God of the heavens, do, I, revere, him who made the sea, and the dry

land.

10 Niin miehet peljästyivät suuresti ja sanoivat hänelle: Miksi olet tehnyt näin? Sillä miehet tiesivät, että hän oli pakenemassa Herran kasvojen edestä; hän oli näet ilmaissut sen heille.

10 Då betogos männen av stor fruktan och sade till honom: »Vad är det du har gjort!» Ty männen fingo genom det han berättade dem veta att han flydde undan HERRENS ansikte.

10 Then did the men revere with great reverence, and said unto him, What is it thou hast done? For the men knew that, away from the presence of Yahweh, he was fleeing,—for he had told them.

11 He sanoivat hänelle: Mitä on meidän tehtävä sinulle, että meri tulisi meille tyveneksi? Sillä meri myrskysi myrskyämistänsä.

11 Och de sade till honom: »Vad skola vi göra med dig, så att havet stillar sig för oss?» Ty havet stormade mer och mer.

11 Then said they unto him, What shall we de to thee, that the sea may cease raging over us? For, the sea, was raging more and more.

12 Hän vastasi heille: Ottakaa minut ja heittäkää minut mereen, niin meri teille tyventyy. Sillä minä tiedän, että tämä suuri myrsky on tullut teille minun tähteni.

12 Då svarade han dem: »Tagen mig och kasten mig i havet, så skall havet stillas för eder; ty jag vet att det är för min skull som denna starka storm har kommit över eder.»

12 And he said unto them, Take me up, and hurl me into the sea, that the sea may cease raging over you,—for I do know that, for my sake, is this great tempest upon you.

13 Miehet soutivat päästäkseen jälleen kuivalle maalle, mutta eivät voineet, sillä meri myrskysi vastaan myrskyämistänsä.

13 Och männen strävade med all makt att komma tillbaka till land, men de kunde icke; ty havet stormade mer och mer emot dem.

13 Nevertheless the men, wrought hard, to bring it back unto the land, but could not,—for, the sea, was raging over them more and more.

14 Ja he huusivat Herraa ja sanoivat: Voi, Herra, älä anna meidän hukkua tämän miehen hengen tähden äläkä lue

14 Då ropade de till HERREN och sade: »Ack HERRE, låt oss icke förgås för denne mans själs skull, och

14 Then cried they unto Yahweh, and said, Ah now, Yahweh, pray let it not be that we perish for this man’s

syyksemme viatonta verta, sillä sinä, Herra, teet, niinkuin sinulle otollista on.

låt icke oskyldigt blod komma över oss. Ty du, HERRE, har gjort såsom dig täckes.»

life, neither lay upon us innocent blood,—for, thou, O Yahweh, as thou hast pleased, hast ever done.

15 Sitten he ottivat Joonan ja heittivät hänet mereen, ja meri asettui raivostansa.

15 Därefter togo de Jona och kastade honom i havet. Då lade sig havets raseri.

15 So they took up Jonah and hurled him into the sea,—and the sea, left off, her roaring.

16 Ja miehet pelkäsivät suuresti Herraa, uhrasivat Herralle teurasuhrin ja tekivät lupauksia.

16 Och männen betogos av stor fruktan för HERREN, och de offrade slaktoffer åt HERREN och gjorde löften.

16 Then did the men revere Yahweh with a great reverence,—and offered sacrifice to Yahweh, and vowed vows.

2 luku

1 Mutta Herra toimitti suuren kalan nielaisemaan Joonan. Ja Joona oli kalan sisässä kolme päivää ja kolme yötä.

1 Men HERREN sände en stor fisk, som slukade upp Jona. Och Jona var i fiskens buk tre dagar och tre nätter.

17 Now Yahweh had appointed a great fish, to swallow up Jonah,—and Jonah was in the belly of the fish, three days and three nights.

2 Ja Joona rukoili Herraa, Jumalaansa, kalan sisässä

2 Och Jona bad till HERREN, sin Gud, i fiskens buk.

1 Then prayed Jonah, unto Yahweh, his God,—out of the belly of the fish;

3 ja sanoi: Minä huusin ahdistuksessani Herraa, ja hän vastasi minulle. Tuonelan kohdussa minä huusin apua, ja sinä kuulit minun ääneni.

3 Han sade: »Jag åkallade HERREN i min nöd, och han svarade mig; från dödsrikets buk ropade jag, och du hörde min röst.

2 and said—I cried—out of my distress—unto Yahweh, and he answered me,—Out of the belly of hades, called I, Thou didst hear my voice.

4 Sinä syöksit minut syvyyteen, merten sydämeen, ja virta

4 Du kastade mig i djupet, mitt i havet, och strömmen omslöt

3 For thou hast cast me into the deep, into the heart of the seas,

ympäröitsi minut, kaikki sinun kuohusi ja aaltosi vyöryivät minun ylitseni.

mig, alla dina svallande böljor gingo över mig.

and, a flood, enveloped me,—All thy breakers and thy rolling waves, over me, passed.

5 Minä ajattelin: Olen karkoitettu pois sinun silmiesi edestä. Kuitenkin minä saan vielä katsella sinun pyhää temppeliäsi.

5 Jag tänkte då: 'Jag är bortdriven ifrån dina ögon.' Men jag skall åter få skåda upp mot ditt heliga tempel.

4 And, I, said, I am driven out from before thine eyes,—Yet will I again have regard unto thy holy temple:

6 Vedet piirittivät minut aina sieluun asti, syvyys ympäröitsi minut, kaisla kietoutui päähäni.

6 Vatten omvärvde mig in på livet, djupet omslöt mig; sjögräs omsnärjde mitt huvud.

5 The waters, encompassed me, to the peril of my life, The roaring deep, enveloped me,—The sea-weed, was wrapped about my head:

7 Minä vajosin alas vuorten perustuksiin asti, maan salvat sulkeutuivat minun ylitseni iankaikkisesti. Mutta sinä nostit minun henkeni ylös haudasta, Herra, minun Jumalani.

7 Till bergens grund sjönk jag ned, jordens bommar slöto sig bakom mig för evigt. Men du förde min själ upp ur graven, HERRE, min Gud.

6 To the roots of the mountains, went I down, As for the earth, her bars, were about me, age-abidingly,— Then didst thou bring up—out of the pit—my life, O Yahweh my God.

8 Kun sieluni nääntyi minussa, minä muistin Herraa, ja minun rukoukseni tuli sinun tykösi, sinun pyhään temppeliisi.

8 När min själ försmäktade i mig, då tänkte jag på HERREN, och min bön kom till dig, i ditt heliga tempel.

7 When my soul, darkened itself over me, Yahweh, I remembered,—and my prayer, came in unto thee, unto thy holy temple.

9 Ne, jotka kunnioittavat vääriä jumalia, hylkäävät armonantajansa.

9 De som hålla sig till fåfängliga avgudar, de låta sin nåds Gud fara.

8 They who take heed to the vanities of falsehood, do, their own lovingkindness, forsake.

10 Mutta minä tahdon uhrata sinulle kiitoksen kaikuessa. Mitä olen luvannut, sen minä täytän. Herrassa on pelastus.

11 Sitten Herra käski kalaa, ja se oksensi Joonan kuivalle maalle.

10 Men jag vill offra åt dig, med högljudd tacksägelse; vad jag har lovat vill jag infria; frälsningen är hos HERREN!»

11 Och på HERRENS befallning kastade fisken upp Jona på land.

9 But, I, with the voice of praise, will sacrifice unto thee, What I have vowed, I will pay,—Salvation, belongeth to Yahweh!

10 So then Yahweh spake unto the fish,—and it vomited out Jonah, upon the dry land.

3 luku

1 Joonalle tuli toistamiseen tämä Herran sana:

2 Nouse ja mene Niiniveen, siihen suureen kaupunkiin, ja saarnaa sille se saarna, minkä minä sinulle puhun.

3 Niin Joona nousi ja meni Niiniveen Herran sanan mukaan. Ja Niinive oli suuri kaupunki Jumalan edessä: kolme päivänmatkaa.

4 Ja Joona käveli kaupungissa aluksi yhden päivänmatkan ja saarnasi sanoen: Vielä neljäkymmentä päivää, ja Niinive hävitetään.

5 Niin Niiniven miehet uskoivat Jumalaan, kuuluttivat paaston ja

1 Och HERRENS ord kom för andra gången till Jona; han sade:

2 »Stå upp och begiv dig till Nineve, den stora staden, och predika för den vad jag skall tala till dig.»

3 Då stod Jona upp och begav sig till Nineve, såsom HERREN hade befallt. Men Nineve var en stor stad inför Gud, tre dagsresor lång.

4 Och Jona begav sig på väg in i staden, en dagsresa, och predikade och sade: »Det dröjer ännu fyrtio dagar, så skall Nineve bliva omstörtat.»

5 Då trodde folket i Nineve på Gud, och lyste ut en fasta och

1 Then came the word of Yahweh unto Jonah, the second time, saying:

2 Arise, get thee unto Nineveh, the great city,—and cry against it the cry that I am bidding thee.

3 So Jonah arose, and went his way unto Nineveh, according to the word of Yahweh,—Nineveh, being a city great before God, of three days' journey.

4 So Jonah began to enter into the city, one day's journey,—and he cried out and said—Yet forty days, and, Nineveh, is to be overthrown!

5 And the people of Nineveh believed in God,—and proclaimed

pukeutuivat säkkeihin, niin suuret kuin pienet.

klädde sig i sorgdräkt, både stora och små.

a fast, and clothed themselves in sackcloth, from the greatest of them, even unto the least of them.

6 Ja kun tieto tästä tuli Niiniven kuninkaalle, nousi hän valtaistuimeltaan, riisui yltään vaippansa, verhoutui säkkiin ja istui tuhkaan.

6 Och när saken kom för konungen i Nineve, stod han upp från sin tron och lade av sin mantel och höljde sig i sorgdräkt och satte sig i aska.

6 And the word reached unto the king of Nineveh, so he arose from his throne, and laid aside his robe from off him,—and covered him with sackcloth, and sat on ashes.

7 Ja hän huudatti Niinivessä: Kuninkaan ja hänen ylimystensä määräys kuuluu: Älköötihmiset älköötkä eläimet - raavaat ja lampaat - maistako mitään, käykö laitumella tai vettä juoko.

7 Sedan utropade och förkunnade man i Nineve, enligt konungens och hans stores påbud, och sade: »Ingen människa må smaka något, icke heller något djur, vare sig av fäkreaturen eller småboskapen; de må icke föras i bet, ej heller vattnas.

7 And he caused an outcry to be made—and said—throughout Nineveh, By decree of the king and of his great men, Be it known:—Man and beast, herd and flock, Let them taste, nothing, let them not feed, and, water, let them not drink:

8 Verhoutukoot ihmiset ja eläimet säkkeihin, huutakoot väkevästi Jumalaa ja kääntyköötitsekukin pois pahalta tieltänsä sekä väkivallasta, mikä heidän käsiänsä tahraa.

8 Och både människor och djur skola hölja sig i sorgdräkt och ropa till Gud med all makt. Och var och en må vända om från sin onda väg och från den orätt som han har haft för händer.

8 Let both man and beast, cover themselves with sackcloth, and let them cry unto God, mightily,—Yea let them turn, every man from his wicked way, and from the violence which is in their hands:

9 Ehkäpä Jumala jälleen katuu ja kääntyy vihansa hehkusta, niin ettemme

9 Vem vet, kanhända vänder Gud då om och ångrar sig och

9 Who knoweth whether God himself—may turn and grieve,—

huku.	vänder sig ifrån sin vredes glöd, så att vi icke förgås.»	and turn away from the glow of his anger, that we perish not?
10 Kun Jumala näki heidän tekonsa, että he kääntyivät pois pahalta tieltänsä, niin Jumala katui sitä pahaa, minkä hän oli sanonut tekevänsä heille, eikä tehnyt sitä.	10 Då nu Gud såg vad de gjorde, att de vände om från sin onda väg, ångrade han det onda som han hade hotat att göra mot dem, och han gjorde icke så.	10 And God saw their doings, that they turned from their wicked way,—and God was grieved over the calamity which he had spoken of executing upon them, and executed it not.
4 luku		
1 Mutta Joona pahastui tästä kovin, ja hän vihastui.	1 Men detta förtröt Jona högeligen, och hans vrede upptändes.	1 And it was vexing unto Jonah, with a great vexation,—and it angered him.
2 Ja hän rukoili Herraa ja sanoi: Voi Herra! Enkö minä sitä sanonut, kun olin vielä omassa maassani? Siksihän minä ehätin pakenemaan Tarsiiseen. Sillä minä tiesin, että sinä olet armahtavainen ja laupias Jumala, pitkämielinen ja armosta rikas, ja että sinä kadut pahaa.	2 Och han bad till HERREN och sade: »Ack Herre, var det icke detta jag tänkte, när jag ännu var i mitt land! Därför ville jag ock i förväg fly undan till Tarsis. Jag visste ju att du är en nådig och barmhärtig Gud, långmodig och stor i mildhet, och sådan att du ångrar det onda.	2 So he prayed unto Yahweh, and said—Ah now! Yahweh! Was not, this, my word, while I was yet upon mine own soil? For this cause, did I hasten to flee unto Tarshish,—because I knew that, thou, art a GOD of favour and compassion, slow to anger, and abundant in lovingkindness, and art grieved over calamity.
3 Ja nyt, Herra, ota minun henkeni, sillä kuolema on minulle parempi kuin elämä.	3 Så tag nu, Herre, mitt liv ifrån mig; ty jag vill hellre vara död än leva.»	3 Now, therefore, O Yahweh, take, I pray thee, my life from me,––for it were better for

me, to die, than, to live.

4 Mutta Herra sanoi: Onko vihastumisesi oikea?

4 Men HERREN sade: »Menar du att du har skäl till att vredgas?»

4 Then said Yahweh, Art thou rightly angry?

5 Niin Joona lähti kaupungista ja asettui kaupungin itäpuolelle. Hän teki itsellensä sinne lehtimajan ja kävi istumaan sen alle varjoon, kunnes näkisi, miten kaupungin oli käyvä.

5 Och Jona gick ut ur staden och stannade öster om staden; där gjorde han sig en hydda och satt i skuggan därunder, för att se huru det skulle gå med staden.

5 But Jonah, went forth, out of the city, and abode on the east side of the city; and made for himself there, a hut, and sat under it, in the shade, until he should see what would become of the city.

6 Mutta Herra Jumala toimitti risiinikasvin kasvamaan Joonan pään ylitse, varjostamaan hänen päätänsä ja päästämään häntä hänen mielipahastaan. Ja Joona iloitsi suuresti risiinikasvista.

6 Och HERREN Gud lät en ricinbuske skjuta upp över Jona, för att den skulle giva skugga åt hans huvud och hjälpa honom ur hans förtrytelse; och Jona gladde sig högeligen över ricinbusken.

6 Now Yahweh God appointed a gourd, and caused it to come up over Jonah, that it might be a shade over his head, to deliver him from his vexation,––and Jonah rejoiced over the gourd, with great rejoicing.

7 Mutta seuraavana päivänä, aamun sarastaessa, Jumala toimitti madon kalvamaan risiinikasvia, niin että se kuivui.

7 Men dagen därefter, när morgonrodnaden gick upp, sände Gud maskar som frätte ricinbusken, så att den vissnade.

7 But God appointed a worm, at the uprisings of the dawn, the next day,—and it smote the gourd, that it withered.

8 Ja auringon noustua Jumala toimitti tulikuuman itätuulen, ja aurinko paahtoi Joonaa päähän, niin että häntä näännytti. Niin hän toivotti itsellensä kuolemaa ja sanoi: Parempi on minulle kuolema kuin

8 När sedan solen hade gått upp, sände Gud en brännande östanvind, och solen stack Jona på huvudet, så att han försmäktade. Då önskade han sig

8 And it came to pass, at the breaking forth of the sun, that God appointed a sultry east wind, and the sun smote upon the head of Jonah, that he became faint,—and

elämä.

döden och sade: »Jag vill hellre vara död än leva.»

asked his life, that he might die, and said, It were better for me, to die, than, to live.

9 Mutta Jumala sanoi Joonalle: Onko vihastumisesi risiinikasvin tähden oikea? Tämä vastasi: Oikea on vihastumiseni kuolemaan asti.

9 Men Gud sade till Jona: »Menar du att du har skäl till att vredgas för ricinbuskens skull?» Han svarade: »Jag må väl hava skäl att vredgas till döds.»

9 Then said God unto Jonah, Art thou rightly angry over the gourd? And he said, I am rightly angry, unto death.

10 Niin Herra sanoi: Sinä armahdat risiinikasvia, josta et ole vaivaa nähnyt ja jota et ole kasvattanut, joka yhden yön lapsena syntyi ja yhden yön lapsena kuoli.

10 Då sade HERREN: »Du ömkar dig över ricinbusken, som du icke har haft någon möda med och icke har dragit upp, som kom till på en natt och förgicks efter en natt.

10 Then said Yahweh, Thou, wouldest have spared the gourd, for which thou hadst not toiled, neither hadst thou made it grow,—which, as the off–spring of a night, came up, and, as the offspring of a night, perished;

11 Enkö siis minä armahtaisi Niiniveä, sitä suurta kaupunkia, jossa on enemmän kuin sata kaksikymmentä tuhatta ihmistä, jotka eivät vielä tiedä, kumpi käsi on oikea, kumpi vasen, niin myös paljon eläimiä?

11 Och jag skulle icke ömka mig över Nineve, den stora staden, där mer än ett hundra tjugu tusen människor finnas, som icke förstå att skilja mellan höger och vänster, och därtill djur i myckenhet!»

11 And was not, I, to spare Nineveh, the great city,—wherein are more than twelve times ten thousand human beings, who cannot discern between their right hand and their left, besides much cattle?

MIIKA

1 luku

1 Herran sana, joka tuli

1 Detta är HERRENS

1 The word of Yahweh

mooresetilaiselle Miikalle Jootamin, Aahaan ja Hiskian, Juudan kuningasten, päivinä; se, mitä hän näki Samariaa ja Jerusalemia vastaan.

ord som kom till morastiten Mika i Jotams, Ahas' och Hiskias, Juda konungars, tid, vad han skådade angående Samaria och Jerusalem.

which came unto Micah the Morashtite, in the days of Jotham, Ahaz, Hezekiah, kings of Judah,—of which he had vision concerning Samaria, and Jerusalem:—

2 Kuulkaa, kaikki kansat; ota korviisi, maa, ja kaikki, mitä maassa on. Ja olkoon Herra, Herra todistaja teitä vastaan, Herra pyhästä temppelistänsä.

2 Hören, I folk, allasammans; akta härpå, du jord med allt vad på dig är. Och vare Herren, HERREN ett vittne mot eder, Herren i sitt heliga tempel.

2 Hear ye peoples, all of you, Hearken, O earth and the fulness thereof,—and let My Lord Yahweh be among you for a witness, My Lord out of his holy temple.

3 Sillä katso, Herra lähtee asumuksestaan, astuu alas ja polkee maan kukkuloita.

3 Ty se, HERREN träder ut ur sin boning, han far ned och går fram över jordens höjder.

3 For lo! Yahweh, coming forth out of his place,—that he may descend, and march along upon the high places of the earth.

4 Vuoret sulavat hänen allansa, ja laaksot halkeavat niinkuin vaha tulen hohteessa, niinkuin vedet, jotka syöksyvät jyrkännettä alas.

4 Bergen smälta under hans fötter, och dalar bryta sig fram -- såsom vaxet gör för elden, såsom vattnet, när det störtar utför branten.

4 Then shall the mountains be melted beneath him, and, the valleys, be cleft,—as wax before the fire, as waters poured out in a steep place.

5 Jaakobin rikoksen tähden tapahtuu tämä kaikki ja Israelin heimon syntien tähden. Mistä on Jaakobin rikos? Eikö Samariasta! Ja mistä Juudan uhrikukkulat? Eivätkö Jerusalemista!

5 Genom Jakobs överträdelse sker allt detta och genom Israels hus' synder. Vem är då upphovet till Jakobs överträdelse? Är det icke Samaria? Och vem till Juda

5 For the transgression of Jacob, is all this, and for the sin of the house of Israel,—Whose is the transgression of Jacob? Is it not Samaria’s? And whose is the sin of Judah? Is

offerhöjder? Är det icke Jerusalem?

it not Jerusalem?

6 Niinpä minä panen Samarian kivirauniokси kedolle, viinitarhan istutusmaaksi, syöksen laaksoon sen kivet ja paljastan sen perustukset.

6 Så skall jag då göra Samaria till en stenhop på marken, till en plats för vingårdsplanteringar; jag skall vräka hennes stenar ned i dalen, och hennes grundvalar skall jag blotta.

6 Therefore will I make of Samaria a heap in a field, the plantings in a vineyard,—and I will pour down, into the valley, her stones, and, her foundations, will I lay bare;

7 Kaikki sen jumalankuvat särjetään, kaikki sen portonpalkat poltetaan tulessa, ja kaikki sen epäjumalankuvat minä hävitän; sillä portonpalkoista se on ne koonnut, ja portonpalkoiksi pitää niitten jälleen tuleman.

7 Alla hennes beläten skola bliva krossade, alla hennes skökoskänker uppbrända i eld, alla hennes avgudar skall jag förstöra; ty av skökolön har hon hopsamlat dem, och skökolön skola de åter bliva.

7 And, all her images, shall be beaten in pieces, and, all her rewards for unchastity, shall be burned in the fire, and, all her idols, will I make a desolation,—for, out of the reward of unchastity, she gathered [them], and, unto the reward of unchastity, shall they return.

8 Tämän tähden minä tahdon valittaa ja voivotella, käydä avojaloin ja vaipatta, virittää valituslaulun kuin aavikkosudet, suruhuudon kuin kamelikurjet.

8 Fördenskull måste jag klaga och jämra mig, jag måste gå barfota och naken; jag måste upphäva klagoskri såsom en schakal och sorgelåt såsom en struts.

8 For this cause, will I lament and howl, I will go stript and bare,—I will make a lamentation, like the wild dogs, and a mourning, like ostriches.

9 Sillä parantumaton on sen haava; se ulottuu Juudaan asti, se käy minun kansani porttiin saakka, aina Jerusalemiin saakka.

9 Ty ohelbara äro hennes sår; slaget har nått ända till Juda, det har drabbat ända till mitt folks port, ända till Jerusalem.

9 For dangerous are her wounds,—for she hath come as far as Judah, she hath reached as far as the gate of my people, as

far as Jerusalem.

10 Älkää ilmoittako sitä Gatissa, älkää, älkää itkekö. Minä vieriskelen tuhassa Beet-Leafrassa.

10 Förkunnen det icke i Gat; gråten icke så bittert. I Bet-Leafra vältrar jag mig i stoftet.

10 In Gath, do not tell, in Accho, do not weep,—in Beth–l'aphrah, roll yourselves in dust.

11 Käy matkaan, Saafirin asujatar, häpeällisesti paljastettuna! Saananin asujatar ei lähde. Beet-Eselin valitus riistää teiltä pysähdyspaikan.

11 Dragen åstad, I Safirs invånare, i nakenhet och skam. Saanans invånare våga sig icke ut. Klagolåten i Bet-Haesel tillstädjer eder ej att dröja där.

11 Pass thou over (for you), thou inhabitress of Shaphir, of disgraceful disclosure,––the inhabitress of Zaanan, hath not gone forth, at the lamentation of Beth–ezel, shall he take from you his station,

12 Onnea odottaa tuskaisesti Maarotin asujatar; mutta onnettomuus tulee Herralta Jerusalemin portille.

12 Ty Marots invånare våndas efter tröst; ned ifrån HERREN har ju en olycka kommit, intill Jerusalems port.

12 Though the inhabitress of Maroth waited for blessing,—yet there came down calamity from Yahweh, to the gate of Jerusalem.

13 Valjasta hevoset vaunujen eteen, Laakiin asujatar; sieltä on alku tytär Siionin syntiin, sillä sinussa tavattiin Israelin rikokset.

13 Spännen travare för vagnen, I Lakis' invånare, I som voren upphovet till dottern Sions synd; ty hos eder var det som Israels överträdelser först funnos.

13 Bind the chariot to the steed, O inhabitress of Lachish,––the beginning of sin, was she to the daughter of Zion, for, in thee, have been found the transgressions of Israel.

14 Sentähden sinä annat eron Mooreset-Gatille. Aksibin talot tulevat olemaan pettymys Israelin kuninkaille.

14 Därför måste du giva skiljebrev åt Moreset-Gat. Husen i Aksib hava för Israels konungar blivit såsom en försinande bäck.

14 Therefore, shalt thou give a dismission, against Moresheth–gath,—The houses of Achzib, served for a deception to the kings

of Israel.

15 Minä tuon vieläkin perijän sinulle, Maaresan asujatar. Adullamiin asti kulkee Israelin kunnia.

15 Ännu en gång skall jag låta erövraren komma över eder, I Maresas invånare. Ända till Adullam skall Israels härlighet komma.

15 The time shall yet be when, the heir, I will bring unto thee, O inhabitress of Mareshah,—as far as Adullam, shall enter the glory of Israel.

16 Ajele ja keritse pääsi paljaaksi lasten tähden, jotka olivat sinun ilosi. Ajele pääsi leveälti paljaaksi, niinkuin on korppikotkalla, sillä he menevät luotasi pois pakkosiirtolaisuuteen.

16 Raka dig skallig och skär av ditt hår, i sorg över barnen, som voro din lust; gör ditt huvud så kalt som gamens, ty de skola föras bort ifrån dig.

16 Make thee bald, and cut off thy hair, for the children of thy pleasures,—enlarge thy baldness, like a vulture, for they are exiled from thee.

2 luku

1 Voi niitä, jotka miettivät turmiota ja valmistelevat pahaa vuoteillansa! Aamun valjettua he sen tekevät, sillä heillä on siihen valta.

1 Ve dessa som tänka ut vad fördärvligt är och bereda vad ont är på sina läger, och som sätta det i verket, så snart morgonen gryr, allenast det står i deras makt;

1 Alas for them who devise iniquity and work wickedness upon their beds,—in the light of the morning, they will execute it, for it is in the power of their hand.

2 He himoitsevat peltoja ja ryöstävät ne, taloja, ja ottavat ne; he sortavat miestä ja hänen taloansa, miestä ja hänen perintöosaansa.

2 dessa som hava begärelse till sin nästas åkrar och röva dem, eller till hans hus och tillägna sig dem; dessa som öva våld mot både människor och hus, mot både ägare och egendom!

2 Thus do they covet fields and seize them, and houses and take them away,—and so they oppress the master and his household, the man and his inheritance.

3 Sentähden, näin sanoo Herra: Katso, minä mietin tätä sukua vastaan

3 Därför säger HERREN så: Se, jag tänker ut mot detta släkte vad

3 Therefore,—Thus, saith Yahweh, Behold me! devising, against

onnettomuutta: siitä te ette saa kaulaanne irti ettekä voi ylpeästi astella; sillä se on oleva paha aika.

4 Sinä päivänä viritetään teistä pilkkalaulu ja veisataan valitusvirsi. Se on tapahtunut, sanotaan, me olemme perin hävitetyt, hän on vaihtanut pois minun kansani osan. Kuinka hän siirtää sen minulta pois! Hän jakaa meidän peltomme luopioille.

5 Sentähden ei sinulla ole oleva ketään, joka heittäisi arpaa maaosuudesta Herran seurakunnassa.

6 Älkää saarnatko, saarnaavat he, sellaisista ei pidä saarnata; eikö väisty pois häpäiseminen?

7 Onko tämä Jaakobin heimon puhetta? Onko Herra pikavihainen? Ovatko sellaisia hänen tekonsa? Eivätkö hänen puheensa ole hyvät sitä kohtaan, joka oikein vaeltaa?

ont är; och I skolen icke kunna draga eder hals därur, ej heller skolen I sedan gå så stolta, ty det bliver en ond tid.

4 På den dagen skall man stämma upp en visa över eder och sjunga en sorgesång; man skall säga: »Det är ute med oss, vi äro förstörda i grund! Mitt folks arvslott bliver nu given åt en annan. Ja i sanning, den ryckes ifrån mig, och åt avfällingar utskiftas våra åkrar.»

5 Så sker det att hos dig icke mer finnes någon som får spänna mätsnöre över en lott i HERRENS församling.

6 »Hören då upp att predika», så är deras predikan; »om sådant får man icke predika; det är ju ingen ände på smädelser!»

7 Är detta ett tillbörligt tal, du Jakobs hus? Har då HERREN varit snar till vrede? Hava hans gärningar visat något sådant? Äro icke fastmer mina ord milda mot den som vandrar redligt?

this family, a calamity,––from which ye shall not remove your neck, neither shall ye walk loftily, for, a time of calamity, shall it be.

4 In that day, shall one take up against you a by–word, and lament a lamentable lamentation, saying—we are made, utterly desolate, the portion of my people, he passeth to others,—How doth he set me aside! To an apostate, our fields, doth he apportion.

5 Therefore, shalt thou have none to throw a measuring–line by lot,—in the convocation of Yahweh.

6 Do not sputter—So they sputter! They must not sputter as to these things, Must he not put away reproaches?

7 O thou who art said to be the house of Jacob, Is the spirit of Yahweh, impatient? Or are, these, his doings? Are not, his words, pleasant to him who is upright in his walk?

8 Mutta aikoja sitten on minun kansani asettunut viholliseksi; vaatteiden päältä te kiskotte vaipan niiltä, jotka huoleti kulkevat, jotka sotaa väistävät.

8 Men nu sedan en tid uppreser sig mitt folk såsom en fiende. I sliten manteln bort ifrån kläderna på människor som trygga gå sin väg fram och ej vilja veta av strid.

8 But, against my people, as an enemy, he setteth himself, from off the robe, they tear away, the cloak,—from such as are passing by with confidence, as men averse from war.

9 Minun kansani naiset te ajatte pois heidän kodeistansa, jotka ovat heidän ilonsa; heidän pieniltä lapsiltansa te otatte minun kunniani ainiaaksi.

9 Mitt folks kvinnor driven I ut från de hem där de hade sin lust; deras barn beröven I för alltid den berömmelse de hade av mig.

9 The wives of my people, ye do even drive out, each from the house of her darlings,—from over her children, ye do take away mine ornament, as long as life shall last.

10 Nouskaa ja menkää pois: ei tässä ole leposijaa saastutuksen tähden, joka on saanut aikaan turmion, parantumattoman turmion.

10 Stån upp och gån eder väg! Här skolen I icke hava någon vilostad, för eder orenhets skull, som drager i fördärv, ja, i gruvligt fördärv.

10 Arise ye and depart, for, this, is not the place of rest,—Because it is defiled, it shall make desolate with a desolation that is ruthless.

11 Jos tulisi mies, joka tuulta tavoittelisi ja petollisuudessaan valhettelisi: Minä saarnaan sinulle viinistä ja väkijuomasta, siinä olisi saarnaaja tälle kansalle.

11 Om någon som fore med munväder och falskhet sade i sin lögnaktighet: »Jag vill predika för dig om vin och starka drycker» -- det vore en predikare för detta folk!

11 If there be a man, who goeth after wind, and, falsehood, hath woven, [saying]—I will discourse to thee, concerning wine and strong drink, then shall he become a fountain of discourse unto this people.

12 Minä tahdon tarkoin koota sinut, Jaakob, kaikkinesi, visusti kerätä Israelin jääneet, saattaa

12 Jag vill församla dig, Jakob, ja, hela ditt folk. Jag vill hämta tillhopa Israels

12 I will, surely assemble, O Jacob, all of thee, I will, surely gather, the remnant of

heidät yhteen, niinkuin lampaat tarhaan, niinkuin lauman laitumellensa: on oleva ihmisten kohina!

kvarlevor, jag vill föra dem tillsammans såsom fåren till fållan, såsom en hjord till dess betesmark, så att där uppstår ett gny av människor.

Israel, at once, will I make them like sheep in distress,—Like a flock in the midst of its pasture, shall they hum with men,

13 Tien aukaisija käy heidän edellänsä; he aukaisevat tiensä, kulkevat portille ja lähtevät siitä ulos. Heidän kuninkaansa käy heidän edellään, ja Herra heitä johdattaa.

13 En vägbrytare drager ut framför dem; de bryta sig igenom och tåga fram, genom porten vandra de ut. Deras konung tågar framför dem, HERREN går i spetsen för dem.

13 One making a breach, hath gone up, before them, they have broken in, and passed through, and, by the gate, have departed,—and their king, hath passed through, before them, with, Yahweh, at their head!

3 luku

1 Ja minä sanoin: Kuulkaa, Jaakobin päämiehet ja Israelin heimon ruhtinaat! Eikö teidän tulisi tuntea oikeus,

1 Och jag sade: Hören, I Jakobs hövdingar och I furstar av Israels hus. Tillkommer det ej eder att veta vad rätt är,

1 Then said I, Hear, I pray you, ye heads of Jacob, and ye judges of the house of Israel,—Is it not yours to know justice?

2 teidän, jotka vihaatte hyvää ja rakastatte pahaa, jotka raastatte ihmisten nahan heidän päältänsä ja lihan irti heidän luistansa?

2 I som haten det goda och älsken det onda, I som sliten huden av kroppen på människorna och köttet från deras ben?

2 Ye haters of right, and lovers of wrong,—tearing away their skin from off them, and their flesh from off their bones;

3 Ne, jotka syövät minun kansani lihan ja nylkevät nahan heidän päältänsä ja murskaavat heidän luunsa, paloittelevat niinkuin pataan, niinkuin lihan kattilaan -

3 Men eftersom dessa äta mitt folks kött och riva huden av deras kropp och bryta sönder deras ben, för att stycka dem likasom det man kastar i

3 Who indeed have eaten the flesh of my people, and, their skin from off them, have stript, and, their bones, have they broken in pieces,—and will

grytan, ja, likasom kött som lägges i kitteln,

spread them out, as flesh with a fork, and as flesh, in the midst of a pot.

4 kerran he huutavat Herran puoleen, mutta hän ei vastaa heille, vaan kätkee heiltä kasvonsa sinä aikana, koska he ovat pahoja töitä tehneet.

4 därför skall HERREN icke svara dem, när de ropa till honom; han skall dölja sitt ansikte för dem på den tiden, för deras onda väsendes skull.

4 Then, shall they make outcry unto Yahweh, but he will not answer them,—that he may hide his face from them, at that time, even as they have made wicked their doings.

5 Näin sanoo Herra niitä profeettoja vastaan, jotka eksyttävät minun kansaani, jotka huutavat: Rauha!, kun heidän hampaissaan on purtavaa, mutta julistavat pyhän sodan sille, joka ei anna mitään heidän suuhunsa:

5 Så talar HERREN mot de profeter som föra mitt folk vilse, mot dem som ropa: »Allt står väl till!», så länge de hava något att tugga med sina tänder, men båda upp folket till helig strid mot den som ej giver dem något i gapet.

5 Thus, saith Yahweh, concerning the prophets who are leading astray my people,—who bite with their teeth, and then cry—Prosper! and whoso holdeth not to their mouth, they hallow against him a war!

6 Sentähden tulee teille yö, näkyjä vailla, teille tulee pimeys, ennustelua vailla. Aurinko laskee näiltä profeetoilta, ja päivä heiltä pimenee.

6 Därför skall natt komma över eder, så att det bliver slut på edra syner, och mörker, så att det bliver slut på edra spådomar. Ja, solen skall gå ned över profeterna och dagen varda mörk över dem.

6 Therefore, shall it be night to you, for lack of vision, and darkness to you, for lack of divination,—and the sun, shall go in, over the prophets, and the day, shall be overcast because of them;

7 Näkijät joutuvat häpeään, ja ennustelijat punastuvat. Kaikki he peittävät partansa, sillä Jumalan vastausta ei tule.

7 Siarna skola stå där med skam, och spåmännen skola få blygas; de skola alla nödgas skyla sitt

7 And the men of vision, shall turn pale, and the diviners, shall blush, and shall put a covering upon their lip,

skägg, då nu intet svar mer kommer från Gud.

all of them,—because there is no answer of God.

8 Mutta minä olen täynnä voimaa, Herran Henkeä, oikeutta ja väkevyyttä ilmoittaakseni Jaakobille sen rikokset ja Israelille sen synnit.

8 Men jag, jag är uppfylld med kraft, ja, med HERRENS Ande, med rättsinne och frimodighet, så att jag kan förkunna för Jakob hans överträdelse och för Israel hans synd.

8 But, in very deed, I, am full of vigour, with the spirit of Yahweh, and of justice and of valour,—to declare to Jacob, his transgression, and to Israel, his sin.

9 Kuulkaa tämä, Jaakobin heimon päämiehet ja Israelin heimon ruhtinaat, te, jotka halveksitte oikeutta ja vääristätte kaiken suoran,

9 Hören då detta, I hövdingar av Jakobs hus och I furstar av Israels hus, I som hållen för styggelse vad rätt är och gören krokigt allt vad rakt är,

9 Hear this, I pray you, ye heads of the house of Jacob, and ye judges of the house of Israel,—who abhor justice, and, all right, do pervert:

10 rakennatte Siionia veritöillä ja Jerusalemia vääryydellä.

10 I som byggen upp Sion med blodsdåd och Jerusalem med orättfärdighet --

10 Building Zion, with deeds of blood,—and Jerusalem, with perversity.

11 Sen päämiehet jakavat oikeutta lahjuksia vastaan, sen papit opettavat maksusta, ja sen profeetat ennustelevat rahasta. Mutta Herraan he turvautuvat, sanoen: Eikö Herra ole meidän keskellämme? Ei tule meille onnettomuutta.

11 den stad vars hövdingar döma för mutor, vars präster undervisa för betalning, och vars profeter spå för penningar, allt under det de stödja sig på HERREN och säga: »Är icke HERREN mitt ibland oss? Olycka skall ej komma över oss.»

11 Her heads, for a bribe, pronounce sentence, and, her priests, for a price, give direction, and, her prophets, for silver, divine,—yet, on Yahweh, they lean, saying, Is not, Yahweh, in our midst? there shall not come upon us, calamity.

12 Siitä syystä, teidän tähtenne, Siion kynnetään pelloksi, Jerusalem tulee kivirauniokSi ja

12 Därför skall för eder skull Sion varda upplöjt till en åker och Jerusalem bliva en

12 Wherefore, for your sake, Zion, as a field, shall be ploughed, and, Jerusalem, unto heaps

temppelivuori metsäkukkulaksi.

stenhop och tempelberget en skogbevuxen höjd.

of ruins, shall be turned,—and, the mountain of the house, shall [be] like mounds in a jungle.

4 luku

1 Aikojen lopussa on Herran temppelin vuori seisova vahvana, ylimmäisenä vuorista, ja se on oleva korkein kukkuloista, ja sinne virtaavat kansat.

1 Men det skall ske i kommande dagar att det berg där HERRENS hus är skall stå där fast grundat, ypperst ibland bergen, och vara upphöjt över andra höjder; och folk skall strömma ditupp,

1 But it shall come to pass, in the afterpart of the days, that the mountain of the house of Yahweh shall be, set up, as the head of the mountains, and, exalted, shall it be, above the hills,—and peoples, shall stream thereunto;

2 Monet pakanakansat lähtevät liikkeelle sanoen: Tulkaa, nouskaamme Herran vuorelle, Jaakobin Jumalan temppeliin, että hän opettaisi meille teitänsä ja me vaeltaisimme hänen polkujansa; sillä Siionista lähtee laki, Jerusalemista Herran sana.

2 ja, många hednafolk skola gå åstad och skola säga: »Upp, låt oss draga åstad till HERRENS berg, upp till Jakobs Guds hus, för att han må undervisa oss om sina vägar, så att vi kunna vandra på hans stigar.» Ty från Sion skall lag utgå, och HERRENS ord från Jerusalem.

2 Yea many nations, shall go, and say—come ye, and let us ascend unto the mountain of Yahweh, and unto the house of the God of Jacob, that he may teach us of his ways, and we may walk in his paths,—for, out of Zion, shall go forth a law, and, the word of Yahweh, out of Jerusalem;

3 Ja hän tuomitsee monien kansojen kesken, säätää oikeutta väkeville pakanakansoille, kaukaisiin maihin saakka. Niin he takovat miekkansa vantaiksi

3 Och han skall döma mellan många folk och skipa rätt åt mäktiga hednafolk, ända bort i fjärran land. Då skola de smida sina svärd

3 And he will judge between many peoples, and be umpire to strong nations far and wide,—and they will beat their swords into

ja keihäänsä vesureiksi; kansa ei nosta miekkaa kansaa vastaan, eivätkä he enää opettele sotimaan.

till plogbillar och sina spjut till vingårdsknivar. Folken skola ej mer lyfta svärd mot varandra och icke mer lära sig att strida.

ploughshares, and their spears into pruning-hooks, Nation—against nation—shall not lift up sword, neither shall they learn—any more—to make war.

4 He istuvat kukin oman viinipuunsa ja viikunapuunsa alla kenenkään peljättämättä. Sillä Herran Sebaotin suu on puhunut.

4 Och var och en skall sitta under sitt vinträd och sitt fikonträd, och ingen skall förskräcka honom; ty så har HERREN Sebaots mun talat.

4 And they shall dwell—every man—under his own vine and under his own fig-tree, with none to make them afraid,—for, the mouth of Yahweh of hosts, hath spoken.

5 Sillä kaikki kansat vaeltavat jumalansa nimessä kukin, mutta me vaellamme Herran, meidän Jumalamme, nimessä aina ja iankaikkisesti.

5 Ja, alla andra folk vandra vart och ett i sin guds namn, men vi vilja vandra i HERRENS, vår Guds, namn, alltid och evinnerligen.

5 For, all the peoples, walk, every man in the name of his god,—we, therefore, will walk in the name of Yahweh our God, to times age-abiding and beyond.

6 Sinä päivänä, sanoo Herra, minä tahdon koota ontuvat ja kerätä hajalleen-ajetut ja ne, joille minä olin tuottanut onnettomuutta.

6 På den dagen, säger HERREN, skall jag församla de haltande och hämta tillhopa de fördrivna och dem som jag har hemsökt med olyckor.

6 In that day, Declareth Yahweh, will I take up her teat is lame, and, her that hath been an outcast, will I carry,—even whomsoever I have afflicted;

7 Minä teen ontuvista talteenjäävät ja kauasjoutuneista väkevän kansan. Ja Herra on oleva heidän kuninkaansa Siionin vuorella siitä alkaen ja iankaikkisesti.

7 Och jag skall låta de haltande bliva en kvarleva och de långt bort förjagade ett mäktigt folk; och HERREN skall vara konung över dem på Sions berg från nu och till evig tid.

7 And will make of her that was lame a residue, and of her that was removed far away a strong nation,—and Yahweh, shall be king, over them, in Mount Zion, from henceforth, even unto

8 Ja sinä Karjatorni, tytär Siionin kukkula! Sinun luoksesi on tuleva, on saapuva entinen hallitus, tytär Jerusalemia vallinnut kuninkuus.

8 Och du Herdetorn, du dotter Sions kulle, till dig skall det komma, ja, till dig skall det återvända, det forna herradömet, dottern Jerusalems konungavälde.

8 Thou, therefore, O Migdal–eder, mound of the daughter of Zion, as far as thee, shall it come,—so shall arrive the chief dominion, the kingdom of the daughter of Jerusalem.

9 Ja nyt - miksi sinä ääneen vaikeroit? Eikö sinulla ole kuningasta, onko sinun neuvonantajasi kadonnut, koska kipu on vallannut sinut niinkuin synnyttäväisen?

9 Men varför skriar du nu så högt? Finnes då ingen konung i dig, har du icke mer någon rådklok man, eftersom ångest, lik en barnaföderskas, har gripit dig?

9 Meanwhile, wherefore shouldst thou cry out aloud? King, is there none within thee? or hath, thy counselor, perished? for labour, hath seized thee, as a woman in child–birth:—

10 Vääntelehdi vain kouristuksissasi, tytär Siion, niinkuin synnyttäjä, sillä nyt sinun on lähdettävä ulos kaupungista ja asuttava kedolla ja mentävä Baabeliin asti: siellä sinut pelastetaan; siellä lunastaa sinut Herra vihamiestesi käsistä.

10 Ja, väl må du vrida dig i födslosmärtor såsom en barnaföderska, du dotter Sion; ty nu måste du ut ur staden, du måste bo på öppna fältet; ja, du skall komma ända till Babel -- där skall du finna räddning, där skall HERREN förlossa dig ur dina fienders hand.

10 Be in labour, and bear, O daughter of Zion, as a woman in child–birth,—for, meanwhile, shalt thou go forth out of the city, and dwell in the field, and shalt come as far as Babylon, there, shalt thou be delivered, there, will Yahweh, redeem thee, out of the grasp of thine enemies.

11 Nyt kokoontuu sinua vastaan paljon pakanoita, jotka sanovat: Se saastutettakoon; katselkoot meidän silmämme iloksensa Siionia!

11 Nu hava många hednafolk församlat sig mot dig, och de säga: »Må hon varda skändad, så att våra ögon få skåda med lust på Sion.»

11 Meanwhile, therefore, shall be gathered against thee many nations,—who are saying—Let her be defiled, and let our eyes gaze upon Zion.

12 Mutta he eivät tunne

12 Men dessa känna

12 But, they, know not

Herran aivoituksia eivätkä ymmärrä hänen neuvoansa, sillä hän kokoaa heidät niinkuin lyhteet puimatantereelle.

icke HERRENS tankar, de förstå icke hans rådslut, att han har samlat dem såsom kärvar till tröskplatsen.

the purposes of Yahweh, neither have they discerned his counsel,—for he hath gathered them, as sheaves, to a threshing–floor.

13 Nouse ja pui, tytär Siion, sillä minä annan sinulle rautasarvet ja vaskisorkat minä sinulle annan, ja sinä survot murskaksi monet kansat. Ja minä vihin Herralle, tuhon omaksi, heidän väärän voittonsa, kaiken maan Herralle heidän rikkautensa.

13 Upp då och tröska, du dotter Sion! Ty jag skall giva dig horn av järn och giva dig klövar av koppar, för att du må sönderkrossa många folk. Och deras byte skall du giva till spillo åt HERREN och deras skatter åt hela jordens HERRE.

13 Arise and thresh, O daughter of Zion, for, thy horn, will I make to be iron, and, thy hoofs, will I make to he bronze, so shalt thou beat in pieces many peoples,—and shalt devote to Yahweh their unrighteous gain, and their substance, to the Lord of all the earth.

5 luku

1 Nyt yhdy laumaksi, sinä hyökkääjäin ahdistama tytär! Meitä piiritetään, he lyövät sauvalla poskelle Israelin tuomaria.

1 Nu må du samla dina skaror, du skarornas stad. Bålverk har man rest upp mot oss; Israels domare slår man med ris på kinden.

1 Meanwhile, shalt thou gather together in troops, thou daughter of a troop, siege, hath he laid against us,—with a sceptre, will they smite on the cheek, the judge of Israel!

2 Mutta sinä, Beetlehem Efrata, joka olet vähäinen olemaan Juudan sukujen joukossa, sinusta minulle tulee se, joka on oleva hallitsija Israelissa, jonka alkuperä on

2 Men du Bet-Lehem Efrata, som är så ringa för att vara bland Juda släkter, av dig skall åt mig utgå en som skall bliva en furste i Israel, en

2 Thou, therefore, Bethlehem Ephrathah, though, little, to be among the thousands of Judah, out of thee, shall Mine come forth, to be ruler in Israel,—

muinaisuudesta, iankaikkisista ajoista.

vilkens härkomst tillhör förgångna åldrar, forntidens dagar.

whose comings forth, have been from of old, from the days of age–past time.

3 Sentähden Herra antaa heidät alttiiksi siihen aikaan asti, jolloin synnyttäjä on synnyttänyt; silloin jäljellejääneet hänen veljistänsä palajavat israelilaisten luokse.

3 Därför skola de prisgivas intill den tid då hon som skall föda har fött; då skall återstoden av hans bröder få vända tillbaka till Israels barn.

3 Therefore, will he give them up, until the time when, one who is to bring forth, hath brought forth,—and, the remainder of his brethren, return unto the sons of Israel.

4 Ja hän on astuva esiin ja kaitseva Herran voimassa, Herran, Jumalansa, nimen valtasuuruudessa. Ja he asuvat alallansa, sillä silloin on hän oleva suuri hamaan maan ääriin saakka.

4 Och han skall träda fram och vakta sin hjord i HERRENS kraft, i HERRENS, sin Guds, namns höghet; och den skall hava ro, ty han skall då vara stor intill jordens ändar.

4 Then shall he stand, and tend his flock in the strength of Yahweh, In the excellency of the name of Yahweh his God, have they endured,—For, now, shall he be great unto the ends of the earth;

5 Ja hän on oleva rauha: jos Assur hyökkää maahamme, jos se astuu palatseihimme, niin me asetamme sitä vastaan seitsemän paimenta ja kahdeksan ruhtinasta.

5 Och tryggheten skall vara sådan, att om Assur vill falla in i vårt land och tränga in i våra palats, så kunna vi ställa upp mot honom sju herdar, ja, åtta furstliga herrar;

5 So shall this one be Prosperity. As for Assyria—when he shall enter our land, and when he shall tread down in our palaces, then will we raise up against him, seven shepherds, and eight princes of mankind.

6 Nämä kaitsevat miekalla Assurin maata, Nimrodin maata sen omain ovien ääressä. Hän on pelastava meidät Assurin vallasta, jos se hyökkää meidän maahamme, jos se astuu

6 och dessa skola avbeta Assurs land med svärd och Nimrods land ända in i dess portar. Så skall han rädda oss från Assur, om denne vill

6 Then shall they shepherd the land of Assyria with the sword, and the land of Nimrod in the entrances thereof,—So shall he deliver from

meidän alueellemme.

falla in i vårt land och tränga fram över våra gränser.

Assyria, when he shall enter our land, and when he shall tread down within our bounds.

7 Ja ne, jotka ovat jäljellä Jaakobista monien kansain seassa, ovat niinkuin kaste, joka tulee Herralta, niinkuin sadekuuro ruohikolle; se ei odota miestä, ei varro ihmislapsia.

7 Då skall Jakobs kvarleva vara bland många folk såsom dagg från HERREN, såsom en regnskur på gräs, vilken icke dröjer för någon mans skull eller väntar för människobarns skull.

7 And, the remnant of Jacob, shall be, in the midst of many peoples, as dew from Yahweh, as myriad drops on plants,—which tarrieth not for man, nor waiteth for the sons of Adam.

8 Ja ne, jotka ovat jäljellä Jaakobista, pakanain seassa, monien kansain keskellä, ovat niinkuin leijona metsäneläinten seassa, niinkuin nuori jalopeura lammaslaumain keskellä: jos se hyökkää, tallaa maahan ja raatelee, ei pelastajaa ole.

8 Och Jakobs kvarleva skall då vara bland hedningarna, mitt ibland många folk, såsom ett lejon bland boskap i skogen, såsom ett ungt lejon bland fårhjordar, vilket förtrampar, var det går fram, och griper sitt rov utan räddning.

8 And, the remnant of Jacob, shall be among the nations, in the midst of many peoples, as a lion among the beasts of the jungle, as a young lion among flocks of sheep,—who, if he passeth by, both treadeth down—and teareth in pieces, and none can deliver.

9 Kohotkoon sinun kätesi vihollisiasi vastaan, ja sinun vihamiehesi hävitköot.

9 Ja, må din hand vara upplyft över dina ovänner, och må alla dina fiender bliva utrotade!

9 Let thy hand be uplifted against thine adversaries,—and, all thine enemies, shall be cut off.

10 Sinä päivänä, sanoo Herra, minä hävitän sinulta hevosesi ja teen lopun sinun vaunuistasi.

10 Och det skall ske på den dagen, säger HERREN, att jag skall utrota dina hästar ur ditt land och förstöra dina vagnar;

10 And it shall come to pass, in that day, Declareth Yahweh, That I will cut off thy horses out of thy midst,—and will destroy thy chariots;

11 Minä hävitän sinun maasi kaupungit ja hajotan maahan kaikki sinun varustuksesi.
12 Minä hävitän loitsut sinun käsistäsi, eikä sinulle enää jää ennustelijoita.
13 Minä hävitän sinun jumalankuvasi ja patsaasi, etkä sinä enää kumarra kättesi tekoa.
14 Minä kukistan asera-karsikkosi sinun keskuudestasi ja tuhoan sinun kaupunkisi.
15 Ja minä kostan vihassa ja kiivaudessa pakanakansoille, jotka eivät olleet kuuliaisia.

11 jag skall utrota städerna i ditt land och riva ned alla dina fästen;
12 jag skall utrota all trolldom hos dig, och inga teckentydare skola mer träffas hos dig;
13 jag skall utrota dina beläten och dina stoder ur ditt land, så att du icke mer skall tillbedja dina händers verk;
14 jag skall omstörta dina Aseror och skaffa dem bort ur ditt land; och dina städer skall jag ödelägga.
15 Och i vrede och förtörnelse skall jag utkräva hämnd av hednafolken, dem som icke hava varit hörsamma.

11 And will cut off the cities of thy land,—and will pull down all thy fortresses;
12 And will cut off incantations, out of thy hand,—and, users of hidden arts, shalt thou not have;
13 And I will cut off thine images and thy pillars out of thy midst,—and thou shalt not bow thyself down, any more, to the work of thine own hands;
14 And I will uproot thy Sacred Stems out of thy midst,—and will destroy thy cities:
15 Then will I execute, with anger and with indignation, vengeance upon the nations,—of which they have not heard.

6 luku

1 Kuulkaa, mitä Herra sanoo: Nouse ja käy oikeutta vuorten kanssa, ja kukkulat kuulkoot sinun äänesi.
2 Kuulkaa Herran oikeudenkäyntiä, vuoret, te

1 Hören vad HERREN säger: Stå upp och utför din sak inför bergen, och låt höjderna höra din röst.
2 Ja, hören HERRENS sak, I berg och I fasta

1 Hear, I pray you, what, Yahweh, is saying,—arise thou, maintain thy controversy before the mountains, and let the hills hear thy voice:—
2 Hear, ye mountains, the controversy of

iäti kestävät, maan perustukset; sillä oikeudenkäynti on Herralla kansaansa vastaan, ja Israelin kanssa hän käy tuomiolle:

klippor, jordens grundvalar! Ty HERREN har sak mot sitt folk, och med Israel vill han gå till rätta.

Yahweh, and ye lasting rocks, the foundations of the earth,—for, a controversy, hath Yahweh, with his people, and, with Israel, will he dispute.

3 Minun kansani, mitä minä olen sinulle tehnyt, ja millä olen sinut väsyttänyt? Vastaa minulle!

3 Mitt folk, vad har jag gjort mot dig, och varmed har jag betungat dig? Svara mig!

3 O my people! what have I done to thee? and wherein have I wearied thee? Testify thou against me!

4 Minähän olen johdattanut sinut Egyptin maasta, vapahtanut sinut orjuuden pesästä; ja minä lähetin Mooseksen, Aaronin ja Mirjamin käymään sinun edelläsi.

4 Jag förde dig ju upp ur Egyptens land, och ur träldomshuset förlossade jag dig; och Mose, Aron och Mirjam lät jag gå framför dig.

4 For I brought thee up out of the land of Egypt, and, out of the house of slaves, I ransomed thee,—and I sent before thee, Moses, Aaron and Miriam.

5 Muista, kansani, mitä oli mielessä Baalakilla, Mooabin kuninkaalla, ja mitä Bileam, Beorin poika, hänelle vastasi, Sittimistä lähtien Gilgaliin asti, että käsittäisit Herran vanhurskaat teot. -

5 Mitt folk, kom ihåg vad Balak, konungen i Moab, hade i sinnet, och vad Bileam, Beors son, svarade honom; kom ihåg huru det var mellan Sittim och Gilgal, och lär dig så förstå HERRENS rättfärdighets gärningar.

5 O my people! remember, I pray you, what Balak king of Moab, counseled, and what Balaam son of Beor, answered him,—from the Acacias as far as Gilgal, that ye may know the righteousness of Yahweh.

6 Mitä tuoden minä voisin käydä Herran eteen, kumartua korkeuden Jumalan eteen? Käynkö hänen eteensä tuoden polttouhreja, vuodenvanhoja vasikoita?

6 Varmed skall jag träda fram inför HERREN, och varmed böja mig ned inför Gud i höjden? Skall jag träda fram inför honom med brännoffer, med årsgamla kalvar?

6 Wherewith, shall I come before Yahweh? bow myself to God on high? Shall I come before him with ascending–sacrifice? with calves of a year old?

7 Ovatko Herralle mieleen tuhannet oinaat, kymmenettuhannet öljyvirrat? Annanko esikoiseni rikoksestani, ruumiini hedelmän sieluni syntiuhriksi? -

7 Har HERREN behag till vädurar i tusental, till oljeströmmar i tiotusental? Skall jag giva min förstfödde till offer för min överträdelse, min livsfrukt till syndoffer för min själ?

7 Will Yahweh, be pleased, with thousands of rams? with myriads of torrents of oil? Shall I give my firstborn for my transgression? the fruit of my body for the sin of my soul?

8 Hän on ilmoittanut sinulle, ihminen, mikä hyvä on; ja mitä muuta Herra sinulta vaatii, kuin että teet sitä, mikä oikein on, rakastat laupeutta ja vaellat nöyrästi Jumalasi edessä?

8 Nej, vad gott är har han kungjort för dig, o människa. Ty vad annat begär HERREN av dig, än att du gör vad rätt är och vinnlägger dig om kärlek och vandrar i ödmjukhet inför din Gud?

8 He hath told thee, O son of earth, what is good,—what then is, Yahweh, seeking of thee, but, to do justice, to delight in lovingkindness, and humbly to walk with thy God?

9 Herran ääni huutaa kaupungille - ja ymmärtäväisyyttä on, että sinun nimestäsi otetaan vaari. Totelkaa vitsaa ja häntä, joka on sen määrännyt.

9 Hör huru HERREN ropar till staden! Ja, säll är den som aktar på ditt namn. Hören om straffet, och vem han är, som har bestämt det.

9 The voice of Yahweh, to the city, crieth out, With safety for him who regardeth his name,—Hear ye the rod, and who hath appointed it.

10 Vieläkö ovat jumalattoman talossa vääryyden aarteet ja vajaa, kirottu eefa-mitta?

10 Kunna ogudaktighetens skatter framgent få stanna i den ogudaktiges hus? Kan där få finnas ett undermåligt efa-mått, värt att förbannas?

10 Even yet, are there, in the house of the lawless one, the treasures of lawlessness,—and the scant measure—accurst?

11 Olisinko minä puhdas, jos minulla olisi väärä vaaka ja kukkarossa petolliset punnuskivet?

11 Vore jag rättfärdig, om jag fördroge orätt våg och falska vikter i pungen,

11 Shall I be pure with lawless balances? or with bag of deceitful weights?

12 Sen rikkaat ovat täynnä

12 om de rika i

12 For, her rich men,

väkivaltaa, sen asukkaat puhuvat valhetta, kieli heidän suussansa on pelkkää petosta.

staden finge vara fulla av orättrådighet, om dess invånare finge tala lögn och hava falsk tunga i sin mun?

are full of violence, and, her inhabitants, have spoken falsehood,—and, their tongue, is deceitful in their mouth.

13 Niinpä minäkin lyön sinut sairaaksi, teen sinut autioksi sinun syntiesi tähden.

13 Nej, och därför måste jag slå dig med oläkliga sår, hemsöka dig med förödelse för dina synders skull.

13 Moreover also, I, have made thee sick with smiting thee,—laying thee waste because of thy sins.

14 Sinä syöt, mutta et tule ravituksi, ja sinun vatsassasi on tyhjyys. Minkä viet pois, sitä et saa pelastetuksi; ja minkä pelastetuksi saat, sen minä annan alttiiksi miekalle.

14 När du äter något, skall du icke bliva mätt, och tomhet skall råda i din buk. Vad du skaffar undan skall du ändå icke kunna rädda, och vad du räddar skall jag giva åt svärdet.

14 Thou, shalt eat—and not be satisfied, but be shrunk with hunger within thee,—Though thou remove, yet shalt thou not set in safety, and, what thou dost set in safety, to the sword, will I deliver.

15 Sinä kylvät, mutta et leikkaa. Sinä puserrat öljyä, mutta et öljyllä itseäsi voitele, ja rypälemehua, mutta et viiniä juo.

15 Du skall så, men icke få skörda; du skall pressa oliver, men icke få smörja din kropp med oljan, du skall pressa ut druvmust, men icke få dricka vinet.

15 Thou, shalt sow, but shalt not reap,—thou, shalt tread the olive, but shalt not anoint thee with oil, also the grape, but shalt not drink the wine.

16 Mutta Omrin ohjeita noudatetaan ja kaikkia Ahabin suvun tekoja; ja heidän neuvojensa mukaan te vaellatte, että minä saattaisin sinut autioksi ja sen asukkaat pilkaksi; ja te saatte kantaa minun kansani häväistyksen.

16 Vid Omris stadgar håller man fast, man efterföljer alla Ahabs hus' gärningar; ty efter dessas rådslag är det I vandren. Därför skall jag göra dig till ett föremål för häpnad, och invånarna i staden till ett mål för

16 For strictly observed are the statutes of Omri, and every doing of the house of Ahab, and ye have walked in their counsels,—to the end I may give thee up to desolation, and her inhabitants to hissing,

begabberi; ja, mitt folks smälek skolen I få bära.

that, the reproach of peoples, ye may bear.

7 luku

1 Voi minua, sillä minun käy niinkuin hedelmänkorjuussa, niinkuin viinisadon jälkikorjuussa: ei ole rypälettä syödäkseni, ei varhaisviikunaa, jota minun sieluni himoitsee.

1 Ve mig! Det är mig, såsom när frukten är insamlad om sommaren, eller såsom när efterskörden efter vinbärgningen är slut och ingen druvklase mer finnes att äta, intet förstlingsfikon av dem jag hade haft lust till.

1 Alas for me! for I am become as gatherings of summer fruit, as gleaning–grapes in harvest, there is no cluster to eat, the first ripe fruit, my soul, craved.

2 Poissa ovat hurskaat maasta, eikä oikeamielistä ole ihmisten seassa. Kaikki he väijyvät verta, pyydystävät verkolla toinen toistansa.

2 De fromma äro försvunna ur landet, och ingen redlig man finnes bland människorna. Alla ligga de på lur efter blod; envar vill fånga den andre i sitt nät.

2 Perished is the man of lovingkindness out of the earth, and, upright among men, is there none,—they all, for bloodshed, lie in wait. Every man—for his brother, do they hunt as for one devoted to destruction.

3 Pahantekoon molemmin käsin! Sitä taidolla tekemään! Päämies vaatii, tuomari maksusta tuomitsee, ja mahtava puhuu julki sielunsa himon; senkaltaista he punovat.

3 Till att främja det onda äro deras händer redo: fursten begär gåvor, och domaren står efter vinning; den mäktige kräver öppet vad honom lyster; så bedriva de vrånghet.

3 Of wickedness with both hands to make sure, the ruler, doth make demand—and the judge—for a recompense,—and, as for the great man, he, is putting into words the desire of his soul, So have they woven the net!

4 Paras heistä on kuin

4 Den bäste ibland

4 The best of them, is

orjantappura, oikeamielisin pahempi kuin teräväokainen aita. Sinun tähystäjäisi ilmoittama päivä, kosto sinulle, tulee. Silloin he joutuvat sekasortoon.

dem är såsom ett törnsnår, den redligaste värre än en taggig häck. Men när dina siares dag är inne, ja, när hemsökelsen når dig, då skall bestörtning komma ibland dem.

as a sharp briar, and, the most upright, worse than a thorn hedge, The day of thy watchmen—of thy visitation, hath come, Now, shall be their confusion!

5 Älkää uskoko ystävää, älkää luottako uskottuun; vaimolta, joka sylissäsi lepää, varo suusi ovet.

5 Man får icke tro på någon vän, icke lita på någon förtrogen; för henne som vilar i din famn måste du vakta din muns dörrar.

5 Do not trust in a friend, do not put confidence in an associate,—from her that lieth in thy bosom, keep thou the doors of thy mouth;

6 Sillä poika halveksii isää, tytär nousee äitiänsä vastaan, miniä anoppiansa vastaan; ihmisen vihamiehiä ovat hänen omat perhekuntalaisensa.

6 Ty sonen föraktar sin fader, dottern sätter sig upp mot sin moder, sonhustrun mot sin svärmoder, och envar har sitt eget husfolk till fiender.

6 For, the son, treateth as foolish, the father, and, the daughter, riseth up against, her mother, the daughter–in–law against her mother–in–law,—The foes of a man, are the men of his own house.

7 Mutta minä panen toivoni Herraan, odotan pelastukseni Jumalaa: minun Jumalani on minua kuuleva.

7 Men jag vill skåda efter HERREN, jag vill hoppas på min frälsnings Gud; min Gud skall höra mig.

7 But, I, for Yahweh, will watch, I will wait for the God of my salvation,—My God, will hear me.

8 Älkää iloitko, minun viholliseni, minusta: jos minä olen langennut, niin minä nousen; jos istun pimeydessä, on Herra minun valkeuteni.

8 Glädjens icke över mig, I mina fiender. Om jag än har fallit, skall jag dock stå upp igen; om jag än sitter i mörkret, är dock HERREN mitt ljus.

8 Do not rejoice, O mine enemy, against me, Though I fall, I shall rise again! Though I sit in darkness, Yahweh, is a light to me.

9 Minä tahdon kantaa

9 Eftersom jag har

9 The indignation of

Herran vihaa, sillä minä olen tehnyt syntiä häntä vastaan, siihen asti että hän minun asiani toimittaa ja hankkii minulle oikeuden. Hän tuo minut valkeuteen, minä saan nähdä hänen vanhurskautensa.

syndat mot HERREN, vill jag bära hans vrede, till dess att han utför min sak och skaffar mig rätt, till dess att han för mig ut i ljuset, så att jag med lust får se på hans rättfärdighet.

Yahweh, will I bear, for I have sinned against him,—until he take up my controversy, then will he do me justice, he will bring me forth to the light, I shall behold his righteousness.

10 Minun viholliseni saavat nähdä sen, ja häpeä on peittävä heidät, jotka sanovat minulle: Missä on Herra, sinun Jumalasi? Minun silmäni saavat ilokseen katsoa heitä: silloin he joutuvat tallattaviksi kuin katujen loka.

10 När mina fiender se det, skola de höljas med skam, desamma som säga till mig: »Var är nu HERREN, din Gud?» Mina ögon skola se med lust på dem; ty då skola de bliva nedtrampade såsom orenlighet på gatan.

10 So shall she who had been mine enemy fear, and shame, shall cover her, who used to say unto me—Where is Yahweh thy God? Mine own eyes, shall look upon her, Now, shall she become one to he trodden down, like the mire of the lanes.

11 Tulee päivä, jolloin sinun muurisi rakennetaan; sinä päivänä on raja oleva kaukana:

11 En dag skall komma, då dina murar skola byggas upp; på den dagen skola dina gränser sträcka sig vida.

11 On the day for building thy walls,—on that day, far away shall be thy boundary:

12 sinä päivänä tullaan sinun tykösi Assurista ja Egyptin kaupungeista, kaikkialta, Egyptistä aina Eufrat-virtaan, merestä mereen, vuoresta vuoreen.

12 På den dagen skall man komma till dig både från Assur och från Egyptens städer, ja från Egypten och ända ifrån floden, och från hav till hav, och från berg till berg.

12 The very day, that, against thee, shall one come from Assyria, and [from] the cities of Egypt; yea from Egypt, even unto the River, and from sea to sea, and from mountain to mountain:

13 Ja maa tulee autioksi asukkaittensa tähden, heidän töittensä hedelmäin takia.

13 Men eljest skall jorden bliva en ödemark för sina inbyggares skull; det

13 Though the land become a desolation, because of them that dwell therein,—by

skall vara deras gärningars frukt.

14 Kaitse kansaasi sauvallasi, perintölaumaasi, joka erillänsä asuu metsässä, keskellä Karmelia. Käyköot he laitumella Baasanissa ja Gileadissa niinkuin ikiaikoina ennen. -

14 Vakta med din stav ditt folk, din arvedels hjord, så att den får hava sin avskilda boning i skogen på Karmel; låt den gå i bet i Basan och i Gilead, likasom under forna dagar.

14 Shepherd thou thy people with thy rod, the flock of thine inheritance, Dwell thou alone, a jungle in the midst of a fruitful field,—Let them feed in Bashan and in Gilead, as in the days of age–past times.

15 Niinkuin sinun lähtösi päivinä Egyptin maasta minä annan hänen nähdä ihmeitä. -

15 Ja, likasom i de dagar då du drog ut ur Egyptens land skall jag låta dem se underbara ting.

15 As in the days of thy coming forth out of the land of Egypt, will I shew him wonders.

16 Sen näkevät pakanakansat ja saavat häpeän kaikesta väkevyydestänsä. He panevat käden suullensa, heidän korvansa menevät lumpeen.

16 Hedningarna skola se det och komma på skam med all sin makt. De skola nödgas lägga handen på munnen, deras öron skola vara bedövade.

16 Nations, shall see, that they may turn pale at all their valour,—they shall lay hand on mouth, their ears, shall be silent:

17 He nuolevat tomua kuin käärme, kuin maan matelijat. Vavisten he tulevat varustuksistansa, lähestyvät väristen Herraa, meidän Jumalaamme; he pelkäävät sinua.

17 De skola slicka stoftet såsom ormar; lika maskar som kräla på jorden skola de med bävan övergiva sina borgar. Med förskräckelse skola de söka HERREN, vår Gud; Ja, för dig skola de frukta.

17 They shall lick the dust like the serpent, Like the crawlers of the earth, shall they come quaking out of their fastnesses,—Towards Yahweh our God, shall they pay adoration, and shall fear because of thee.

18 Kuka on Jumala, niinkuin sinä olet, joka annat pahat teot anteeksi ja käyt ohitse perintösi jäännöksen rikosten? Ei

18 Vem är en sådan Gud som du? -- du som förlåter kvarlevan av din arvedel dess missgärning och

18 Who is a GOD like unto thee, taking away the iniquity—and passing over the transgression—of the

hän pidä vihaa iäti, sillä hänellä on halu laupeuteen.

tillgiver den dess överträdelse, du som icke behåller vrede evinnerligen, ty du har lust till nåd,

remnant of his inheritance? He hath not held fast, perpetually, his anger, for, one who delighteth in lovingkindness, is he!

19 Hän armahtaa meitä jälleen, polkee maahan meidän pahat tekomme. Kaikki heidän syntinsä sinä heität meren syvyyteen.

19 och du skall åter förbarma dig över oss och trampa våra missgärningar under fötterna. Ja, du skall kasta alla deras synder i havets djup.

19 He will again have compassion upon us, he will subdue our iniquities,—Thou wilt cast—into the depths of the sea—all their sins.

20 Sinä osoitat Jaakobille uskollisuutta, Aabrahamille armoa, niinkuin olet vannonut meidän isillemme muinaisista päivistä asti.

20 Du skall bevisa trofasthet mot Jakob och nåd mot Abraham, såsom du med ed har lovat våra fäder i forntidens dagar.

20 Thou wilt grant—the faithfulness to Jacob, the lovingkindness to Abraham,—which thou didst swear to our fathers, from the days of ancient time.

NAAHUM

1 luku

1 Ennustus Niinivestä. Elkosilaisen Naahumin näyn kirja.

1 Detta är en utsaga om Nineve, den bok som innehåller elkositen Nahums syn.

1 The oracle, on Nineveh,—the scroll of the vision of Nahum, the Elkoshite.

2 Kiivas Jumala ja kostaja on Herra. Herra on kostaja ja vihastuvainen. Herra kostaa vihollisilleen ja pitää vihaa vihamiehillensä.

2 HERREN är en nitälskande Gud och en hämnare, ja, en hämnare är HERREN, en som kan vredgas. En hämnare är HERREN mot sina ovänner, vrede behåller han mot sina fiender.

2 A GOD jealous and avenging, is Yahweh, an avenger, is Yahweh, and a lord of wrath, an avenger, is Yahweh towards his adversaries, and, a retainer [of anger], is he to his foes.

3 Herra on pitkämielinen ja suuri voimassansa, mutta Herra ei jätä rankaisematta. Hänen tiensä käy tuulispäässä ja myrskyssä, ja pilvi on hänen jalkojensa tomu.

3 HERREN är långmodig, men han är stor i kraft, och ingalunda låter han någon bliva ostraffad. HERREN har sin väg i storm och oväder och molnen äro dammet efter hans fötter.

3 Yahweh, is slow to anger, but great in vigour, He will not leave, unpunished, as for Yahweh, in storm–wind and in tempest, is his way, and, clouds, are the dust of his feet.

4 Hän nuhtelee merta ja kuivaa sen, ja kaikki virrat hän ehdyttää. Baasan ja Karmel kuihtuvat, ja Libanonin kukoistus kuihtuu.

4 Han näpser havet och låter det uttorka och alla strömmar låter han sina bort. Då försmäkta Basan och Karmel, Libanons grönska försmäktar.

4 Who rebuketh the sea and hath made it dry, and, all the streams, hath he dried up,—withered are Bashan and Carmel, Even the bloom of Lebanon, is withered:

5 Vuoret järkkyvät hänen edessänsä ja kukkulat sulavat. Hänen kasvojensa voimasta kohoaa maa, maanpiiri ja kaikki sen asuvaiset.

5 Bergen bäva för honom, och höjderna försmälta av ångest. Jorden röres upp för hans ansikte, jordens krets med alla som bo därpå.

5 Mountains, have trembled because of him, and, the hills, have melted,—and the earth, hath lifted itself up, at his presence, the world also, and all who dwell therein.

6 Kuka seisoo hänen tuimuutensa edessä, ja kuka kestää hänen vihansa hehkua? Hänen vihastuksensa vuotaa niinkuin tuli, ja kalliot halkeilevat hänen edessänsä.

6 Vem kan bestå för hans ogunst, och vem kan uthärda hans vrede glöd? Hans förtörnelse utgjuter sig såsom eld, och klipporna rämna inför honom.

6 Before his indignation, who shall stand? And who shall abide the glow of his anger? His wrath, hath been poured forth like fire, and, the rocks, have been broken down because of him.

7 Hyvä on Herra, turva ahdistuksen päivänä, ja hän tuntee ne, jotka häneen luottavat.

7 HERREN är god, ett värn i nödens tid, och han låter sig vårda om dem som förtrösta på honom.

7 Good is Yahweh, as a protection in the day of distress,—and one who acknowledgeth them who seek refuge

in him.

8 Mutta paisuvalla tulvalla hän tekee lopun sen paikasta; ja vihamiehiänsä hän ahdistaa pimeydellä.

8 Men genom en störtflod gör han ände på platsen där den staden står, och hans fiender förföljas av mörker.

8 But, with an overflow rolling on, a full end, will he make of them who rise up against him,—and, his foes, will he pursue into darkness.

9 Mitä teillä on mielessä Herraa vastaan? Lopun hän tekee: ei nouse ahdistus kahta kertaa.

9 Ja, på edert anslag mot HERREN gör han ände, icke två gånger behöver hemsökelsen drabba.

9 What can ye devise against Yahweh? A full end, is he making,—Distress, shall not rise up twice:

10 Sillä vaikka he olisivat yhteenkietoutuneita kuin orjantappurat ja yhtä märkiä viinistä kuin itse heidän viininsä, heidät syö tuli niinkuin kuivat oljet - kokonansa.

10 Ty om de ock äro hopslingrade såsom törnsnår och så fulla av livssaft, som deras dryck är av must, skola de likväl alla förbrännas såsom torrt strå.

10 Though they were like thorns intertwined, and as drunkards drenched with their drink, yet have they been devoured, like stubble fully dry.

11 Sinusta on lähtenyt se, jolla on paha mielessä Herraa vastaan, turmion hankitsija.

11 Ty från dig drog ut en man som hade onda anslag mot HERREN, en vilkens rådslag voro fördärv.

11 Out of thee, hath one come forth—plotting, against Yahweh, wickedness,—A counselor of the Abandoned One.

12 Näin sanoo Herra: Olkoot he kuinka täysissä voimissa, olkoon heitä miten paljon tahansa, heidät tuhotaan; mennyttä he ovat. Mutta jos minä olenkin vaivannut sinua en minä sinua enää vaivaa.

12 Så säger HERREN: »Huru starka och huru många de ock må vara, skola de ändå mejas av och försvinna; och om jag förr har plågat dig, så skall jag nu ej göra det mer.

12 Thus, saith Yahweh, Though they be in full force, and so in great numbers, yet, even so, have they been cut off, and have passed away,—If I humble thee [once], I will not humble thee again.

13 Nyt minä särjen hänen ikeensä painamasta sinua ja katkaisen sinun kahleesi.

13 Ty nu skall jag bryta sönder de ok han har lagt på dig,

13 Now, therefore, will I break his yoke from off thee,—and, thy

och hans band skall jag slita av.»

fetters, will I tear off.

14 Mutta sinusta on Herra antanut käskyn: Ei kasva enää sinun nimellesi siementä. Minä hävitän sinun jumalasi temppelistä veistetyt ja valetut jumalankuvat. Minä teen sinulle haudan, sillä sinä olet rauennut tyhjiin.

14 Men om dig bjuder HERREN så »Ingen avkomma av ditt namn skall mer få finnas. Ur dina gudars hus skall jag utrota alla beläten, både skurna och gjutna. En grav bereder jag åt dig, ty på skam har du kommit.»

14 Then will Yahweh give command concerning thee, None of thy name shall be sown any more,—out of the house of thy gods, will I cut off carved image and molten image, I will appoint thy grave, for thou art of little esteem.

15 Katso, jo ovat vuorilla ilosanoman tuojan jalat, hänen, joka julistaa rauhaa: Juhli, Juuda, juhliasi, maksa lupauksesi; sillä ei tule enää sinun kimppuusi turmiontuoja, hän on hävitetty kokonansa.

15 Se, över bergen nalkas glädjebudbärarens fötter hans som förkunnar frid: »Fira dina högtider, Juda, infria dina löften. Ty ej mer skall fördärvaren draga fram mot dig; han varder förgjord i grund.»

15 Lo! upon the mountains, The feet of one, who bringeth Good Tidings! who publisheth Prosperity! Celebrate, O Judah, thy pilgrim festivals, fulfill thy vows, for, not again, any more, shall the Abandoned One, pass through thee, he hath been wholly cut off.

2 luku

1 Hajottaja hyökkää sinua vastaan! Vartioitse varustuksia, tähystä tietä, vahvista vyötäiset, kokoa kaikki voimasi.

1 En folkförskingrare drager upp mot dig; bevaka dina fästen. Speja utåt vägen, omgjorda dina länder bruka din kraft, så mycket du förmår.

1 He that breaketh in pieces hath come up over thy face, Keep the keeps,—watch the way, brace the loins, make vigour very firm.

2 Sillä Herra saattaa entiselleen Jaakobin

2 Ty HERREN vill återställa Jakobs

2 For Yahweh hath restored the excellency

korkeuden niinkuin myös Israelin korkeuden, sillä ryöstäjät ovat niitä ryöstäneet ja turmelleet niiden viiniköynnökset.

höghet såsom Israels höghet, då nu plundrare så hava ödelagt dem och så fördärvat deras vinträd.

of Jacob, like the excellency of Israel,—for the plunderers have plundered them, and, their vine branches, have they marred.

3 Hänen sankariensa kilvet ovat punaiset, urhot purppurapukuiset, sotavaunut säihkyvät teräksen tulta hänen varustautumispäivänänsä, ja kypressikeihäät heiluvat.

3 Hans hjältars sköldar äro färgade röda, stridsmännen gå klädda i scharlakan; vagnarna gnistra av eld, när han gör dem redo till strid; och man skakar lansar av cypresträ.

3 The shield of his heroes, is made red, the men of war, are clad in crimson, on fire, are the chariot–steels, on the day he maketh ready,—and, the lances, are put in motion.

4 Sotavaunut karkaavat hurjasti kaduilla, syöksyvät sekaisin toreilla; ne ovat nähdä kuin tulenliekit, ne kiitävät kuin salamat.

4 På vägarna storma vagnarna fram, de köra om varandra på fälten; såsom bloss äro de att skåda lika ljungeldar fara de åstad.

4 In the streets, madly go the chariots, they rush along in the broadways,—their appearance, is like torches, as lightnings, hither and thither do they run.

5 Hän muistaa ylhäisensä. Ne tulevat niin, että kaatuilevat, kiiruhtavat sen muurille. Mutta suojakatos on pantu kuntoon.

5 Han vet nogsamt vilka väldiga kämpar han äger; de störta överända, där de rusa framåt. De hasta mot stadens murar, och stormtaken göras redo.

5 Let him call to mind his nobles, they shall stumble as they go—let them hasten to her wall, yet the storming cover, is prepared.

6 Virranpuoleiset portit on aukaistu, palatsi menehtyy pelkoon.

6 Strömportarna måste öppna sig, och palatset försmälter av ångest.

6 The gates of the rivers, have been opened,—and, the palace, doth quake.

7 Päätös on tullut: se on paljastettu, viety pois; ja sen orjattaret huokailevat, kujertaen kuin kyyhkyset,

7 Ja, domen står fast: hon bliver blottad, bortsläpad; hennes tärnor måste sucka

7 And, Huzzab, hath been taken captive—hath been led up,—and, her handmaids,

lyöden rintoihinsa.

likasom duvor och slå sig för sitt bröst.

are making a moan like the sound of doves, as they taber upon their heart.

8 Niinive on ollut kuin vetten täyttämä lammikko päiviensä alusta asti. Nyt ne pakenevat! - Seis! Seiskää! Mutta yksikään ei käänny.

8 I all sin tid var Nineve lik en vattenrik damm, men nu flyr vattnet bort. »Stannen! Stannen!» -- Nej, ingen vänder sig om.

8 Yet, as for Nineveh, like a reservoir of waters, are her waters,—but, those men, are in flight! Stand! stand but no one is turning.

9 Ryöstäkää hopeata, ryöstäkää kultaa. Loppumattomat ovat varat, ylen paljon kaikkinaisia kalliita kaluja.

9 Röven nu silver, röven guld. Här finnas skatter utan ände, överflöd på alla dyrbara håvor.

9 Plunder silver, plunder gold,—and there is no end to the costly furnishing, rich with every article of delight.

10 Tyhjänä kaikki, typötyhjänä, hävitettynä! Sydämet raukeavat, polvet tutisevat, kaikki lanteet vapisevat, ja kaikkien kasvot ovat kalpeat.

10 Ödeläggelse och förödelse och förstörelse! Förfärade hjärtan och skälvande knän! Darrande länder allestädes! Allas ansikten hava skiftat färg.

10 Emptiness, yea turned to emptiness, aye deserted [is she]! with, heart, unnerved, and, a tottering, of knees, and, anguish, in all loins, and, the faces of them all, have withdrawn their colour.

11 Missä on nyt leijonain tyyssija, nuorten jalopeurain syöntipaikka, jossa leijona käyskenteli, naarasleijona ja leijonanpentu, kenenkään peloittelematta?

11 Var är nu lejonens kula, den plats där de unga lejonen förtärde sitt rov, där lejonet och lejoninnan hade sin gång, där lejonungen gick omkring, utan att någon skrämde bort den?

11 Where is the lair of the lions? Yea the very feeding–place of the young lions,—where walked the lion, the lioness, the lion's whelp, with none to make them afraid?

12 Leijona raateli, mitä sen pennut tarvitsivat, ja surmasi naarasleijonillensa,

12 Var är lejonet som tog rov, så mycket dess ungar ville hava,

12 The lion, used to tear in pieces enough for his whelps, and to

täytti luolansa saaliilla ja tyyssijansa raatelemallaan.

och dödade åt sina lejoninnor, ja, uppfyllde sina hålor med rov och sina kulor med rövat gods?

strangle for his lionesses,—and then fill with prey his holes, and his lairs with what he had torn.

13 Katso, minä käyn sinun kimppuusi, sanoo Herra Sebaot, poltan savuksi sinun sotavaunusi, ja sinun nuoret jalopeurasi syö miekka. Minä lopetan maan päältä sinun raatelusi, eikä kuulla enää sinun sanansaattajaisi ääntä.

13 Se, jag skall vända mig mot dig, säger HERREN Sebaot; dina vagnar skall jag låta gå upp i rök, och dina unga lejon skall svärdet förtära. Jag skall utrota ditt rövade gods från jorden och man skall ej mer höra dina sändebuds röst

13 Behold me! against thee, Declareth Yahweh of hosts, Therefore will I burn up in smoke her chariots, and, thy young lions, shall be devoured by the sword,—so will I cut off, out of the earth, thy prey, nor shall be heard any more, the voice of thine envoy.

3 luku

1 Voi verivelkojen kaupunkia, joka on täpötäynnä valhetta ja raastosaalista; ei taukoa ryöstäminen!

1 Ve dig, du blodstad, alltigenom så full av lögn och våld, du som aldrig upphör att röva!

1 Alas for the city of bloodshed! All of it, deceit, of violence full, none releaseth prey!

2 Kuule! Ruoskat läiskyvät, pyörät ryskyvät, hevoset kiitävät, vaunut hyppivät,

2 Hör, piskor smälla! Hör, vagnshjul dåna! Hästar jaga fram, och vagnar rulla åstad.

2 The sound of the whip, and the sound of the rushing wheel,—and horse galloping, and dancing chariot rattling along.

3 ratsut karkaavat pystyyn, miekat välkkyvät, keihäät salamoivat. Paljon kaatuneita, läjittäin ruumiita, loppumatta raatoja! Heidän raatoihinsa lankeillaan.

3 Ryttare komma i fyrsprång; svärden ljunga, och spjuten blixtra. Slagna ser man i mängd och lik i stora hopar; igen ände är på döda, man stupar över döda.

3 Horsemen uplifting both the flashing sword, and the lightning spear, Aye, a mass of slain, and a weight of dead bridles,—and no end of corpses, so that

they stumble upon their corpses.

4 Kaikki tämä porton suuren haureuden tähden, tuon ihanan sulottaren, ovelan velhottaren, joka myi kansakunnat haureudellaan, sukukunnat velhouksillansa.

4 Allt detta för den myckna otukt hon bedrev, hon, den fagra och trollkunniga skökan, som prisgav folkslag genom sin otukt och folkstammar genom sina trolldomskonster.

4 Because of the multitude of the unchaste doings of the unchaste one, fair in grace, mistress of secret arts,—who hath been selling nations by her unchaste doings, families by her secret arts,

5 Katso, minä käyn sinun kimppuusi, sanoo Herra Sebaot, nostan sinun liepeesi kasvojesi yli ja näytän kansakunnille sinun alastomuutesi, valtakunnille sinun häpeäsi.

5 Se, jag skall vända mig mot dig, säger HERREN Sebaot; jag skall lyfta upp ditt mantelsläp över ditt ansikte och låta folkslag se din blygd och konungariken din skam.

5 Behold me! against thee, Declareth Yahweh of hosts, Therefore will I remove thy shirts over thy face,—and let, nations, see thy nakedness, and, kingdoms, thy shame;

6 Ja minä viskaan likaa sinun päällesi, häpäisen sinut ja panen sinut julkinähtäväksi.

6 Och jag skall kasta på dig vad styggeligt är, jag skall låta dig bliva föraktad, ja, göra dig till ett skådespel.

6 And I will cast upon thee abominable filth, and treat thee as foolish,—and set thee as a gazing–stock.

7 Ja kaikki, jotka näkevät sinut, kaikkoavat sinusta kauas ja sanovat: Hävitetty on Niinive! Kuka sitä surkuttelisi, mistä minä etsisin sinulle lohduttajia?

7 Var och en som ser dig skall sky dig och skall säga: »Nineve är ödelagt, men vem kan ömka det?» Ja, var finner man någon som vill trösta dig?

7 And it shall come to pass that, all who see thee, shall flee from thee, and shall say, Destroyed is Nineveh! Who will bemoan her?––Whence shall I seek any to comfort thee?

8 Oletko sinä parempi, kuin oli Noo-Ammon, joka istui hallitsijana virtojen ääressä, vetten ympäröimänä, jolla oli virta

8 Är du då bättre än No-Amon, hon som tronade vid Nilens strömmar, omsluten av vatten -- ett havets

8 Art thou better than No–amon, who sat among the Nile–streams, waters round about her,—whose

varustuksena ja virta muurina?
9 Sen väkevyytenä oli Etiopia ja egyptiläiset, joilla ei ollut määrää. Auttajinasi olivat Puut ja libyalaiset.

10 Sekin meni pakkosiirtolaisuuteen, vankeuteen. Senkin pienet lapset murskattiin kaikkien katujen kulmissa, sen ylhäisistä heitettiin arpaa, ja kaikki sen suurmiehet pantiin kahleisiin.

11 Myös sinä olet juopuva ja vaipuva pimeyteen; myös sinä olet etsivä suojaa vihamiehen uhatessa.

12 Kaikki sinun varustuksesi ovat viikunapuita, joissa on varhaisviikunoita: jos niitä pudistellaan, ne putoavat syöjän suuhun.
13 Katso, sotaväkesi, mikä sinulla on, on naisia. Sinun maasi portit ovat selkoselällään sinun vihamiehillesi. Tuli kuluttaa sinun salpasi.

14 Ammenna itsellesi vettä piirityksen varalta, vahvista

fäste, som hade ett hav till mur?
9 Etiopier i mängd och egyptier utan ände, putéer och libyer voro dig till hjälp.

10 Också hon måste ju gå i landsflykt och fångenskap, också hennes barn blevo krossade i alla gathörn; om hennes ädlingar kastade man lott, och alla hennes stormän blevo fängslade med kedjor

11 Så skall ock du bliva drucken och sjunka i vanmakt; också du skall få leta efter något värn mot fienden.

12 Alla dina fästen likna fikonträd med brådmogen frukt: vid minsta skakning falla de i munnen på den som vill äta dem.
13 Se, ditt manskap är hos dig såsom kvinnor; ditt lands portar stå vidöppna för dina fiender; eld förtär dina bommar.

14 Hämta dig vatten till förråd under

fortress was the sea, from the sea, her wall.
9 Ethiopia, was her strength, and Egypt—Yea, without end,—Put and Lubim, were among thy helpers.
10 Yet, she, was given up to exile, she went into captivity, even her babes, were dashed to the ground, at the head of all the streets,—and, for her honourable men, cast they lots, and, all her great men, were bound together in chains.
11 Thou too, shalt be drunken, thou shalt hide thyself,—thou too, shalt seek shelter from the foe:

12 All thy fortresses, shall be fig–trees with first–ripe figs: if thy be shaken, then shall [the fruit] fall on the mouth of the eater.
13 Lo! thy people, are women, in thy midst, to thy foes, have been set wide open the gates of thy and,—a fire, hath devoured, thy bars.
14 Siege–water, draw for thyself, strengthen

varustuksiasi, astu liejuun, polje savea, käy kiinni tiilenmuottiin.

belägringen, förstärk dina fästen. Stig ned i leran och trampa i murbruket; grip till tegelformen.

thy fortresses,—go into the clay, and tread thou the mortar, make strong the brick.

15 Siinä on tuli sinut kuluttava, miekka on sinut tuhoava, se on syövä sinut niinkuin syöjäsirkat, vaikka lisääntyisit kuin syöjäsirkat, vaikka lisääntyisit heinäsirkkojen tavoin.

15 Bäst du står där, skall elden förtära dig och svärdet utrota dig. Ja, såsom av gräsmaskar skall du bliva uppfrätt, om du ock själv samlar skaror så talrika som gräsmaskar, skaror så talrika som gräshoppor.

15 There, shall a fire devour thee, the sword, shall cut thee off, it shall devour thee like the grass locust, make thyself numerous like the grass locust, make thyself numerous as the swarming locust:

16 Sinä olet lisännyt kauppiaasi lukuisammiksi kuin taivaan tähdet: syöjäsirkat ryöstävät ja lentävät pois.

16 Om du ock har krämare flera än himmelens stjärnor, så vet: gräsmaskarna fälla sina vingars höljen och flyga bort.

16 Though thou have multiplied thy foot–soldiers beyond the stars of the heavens, the grass locust, hath stript itself and flown away!

17 Sinulla on ennusmiehiä kuin heinäsirkkoja, kirjureita kuin sirkkaparvea, joka asettuu aidoille kylmänä päivänä; kun aurinko on noussut, ne pakenevat, eikä kukaan tiedä paikkaa, missä ne ovat.

17 Ja, dina furstar äro såsom gräshoppor och dina hövdingar såsom gräshoppssvärmar: de stanna inom murarna, så länge det är svalt, men när solen kommer fram, då fly de bort, och sedan vet ingen var de finnas.

17 Thy mercenary crowds, are like the swarming locust, and, thy mixed multitudes, like locusts—swarms of locusts,—which settle in the hedges on a cold day, the sun, hath broken forth, and they are in flight, and unknown is the place where they are!

18 Sinun paimenesi, Assurin kuningas, ovat nukkuneet, sinun ylhäisesi jääneet liikkumattomiksi. Sinun väkesi on

18 Dina herdar hava slumrat in, du Assurs konung; dina väldige ligga i ro. Ditt folk är förstrött uppe på

18 Asleep are thy shepherds, O king of Assyria, thy nobles, must needs rest. Scattered are thy

hajaantunut vuorille, eikä ole kokoajaa.

bergen, och ingen församlar det.

people upon the mountains, and there is none to gather them.

19 Auttamaton on sinun perikatosi, parantumaton sinun haavasi. Kaikki, jotka kuulevat sanoman sinusta, paukuttavat sinulle käsiänsä. Sillä ketä ei olisi yhäti kohdannut sinun pahuutesi?

19 Det finnes ingen bot för din skada oläkligt är ditt sår. Alla som höra vad som har hänt dig klappa i händerna över dig. Ty över vem gick ej din ondska beständigt?

19 No lessening of thine injury, grievous is thy wound,—all who have heard the report of thee, have clapped their hands over thee, for, upon whom, hath not thy cruelty passed without ceasing?

HABAKUK

1 luku

1 Ennustus, jonka profeetta Habakuk näki.

1 Detta är den utsaga som uppenbarades för profeten Habackuk.

1 The oracle of which Habakkuk the prophet, had vision:

2 Kuinka kauan, Herra, minun täytyy apua huutaa, ja sinä et kuule, parkua sinulle: Väkivaltaa! ja sinä et auta?

2 Huru länge, HERRE, skall jag ropa, utan att du hör klaga inför dig över våld, utan att du frälsar?

2 How long, O Yahweh, have I called out, and thou wouldst not hear me? Have I kept crying unto thee of violence, and thou wouldst not save?

3 Minkätähden sinä annat minun nähdä vääryyttä ja itse katselet turmiota? Minun edessäni on hävitys ja väkivalta; on syntynyt riita, ja on noussut tora.

3 Varför låter du mig se sådan ondska? Huru kan du själv skåda på sådan orättrådighet, på det fördärv och det våld jag har inför mina ögon? Så uppstår ju kiv, och så upphäva sig trätor.

3 Wherefore shouldst thou let me see iniquity, and, wrong, shouldst let me behold, and, force and violence, be straight before me,—and there should have ever been someone who, contention and strife, would uphold?

4 Sentähden on laki heikko, ja oikeus ei tule milloinkaan voimaan. Sillä jumalaton saartaa vanhurskaan; sentähden oikeus vääristetään.

4 Därigenom bliver lagen vanmäktig, och rätten kommer aldrig fram. Ty den ogudaktige snärjer den rättfärdige; så framstår rätten förvrängd.

4 For which cause, benumbed is the law, and there is never any going forth of justice,—for, the lawless, doth circumvent the righteous, for which cause, justice doth go forth perverted?

5 Katsokaa kansojen joukkoon, katselkaa ja kauhistukaa, sillä minä teen teidän päivinänne teon, jota ette uskoisi, jos siitä kerrottaisiin.

5 Sen efter bland hedningarna och skåden; häpnen, ja, stån där med häpnad Ty en gärning utför han i edra dagar, som I icke skolen tro, när den förtäljes.

5 Behold ye, among the nations, and look around, Yea stand stock still—stare,—for, a work, is being wrought in your days, ye will not believe, when it is recounted.

6 Sillä katso, minä nostan kaldealaiset, tuiman ja rajun kansan, joka kulkee maata lavealti ja ottaa omaksensa asuinsijat, jotka eivät ole sen.

6 Ty se, jag skall uppväcka kaldéerna det bistra och oförvägna folket, som drager ut så vitt som jorden når och inkräktar boningar som icke äro deras.

6 For, behold me! raising up the Chaldeans, the bitter and headlong nation,—that marcheth to the breadths of the earth, to take possession of habitations, not his.

7 Se on hirmuinen ja peljättävä, siitä itsestään tulee sen oikeus ja sen korkeus.

7 Det folket är förskräckligt och fruktansvärt; rätt och myndighet tager det sig självt.

7 Awful and fearful, is he,—from himself, his decision and his uprising, proceed.

8 Sen hevoset ovat nopeammat kuin pantterit, ne juoksevat kiivaammin kuin sudet illoin. Sen ratsumiehet kiidättävät - kaukaa tulevat sen ratsumiehet, ne lentävät, niinkuin kotka syöksyy syönnökselleen.

8 Dess hästar äro snabbare än pantrar och vildare än vargar om aftonen; dess ryttare jaga fram i fyrsprång. Ja, fjärran ifrån komma dess ryttare, de flyga åstad såsom örnen, när han

8 Then, swifter than leopards, are his horses, and, more sharply they attack, than evening wolves, and forward have leapt his chargers,—Yea, his chargers, from afar, will come in, they will

störtar sig över sitt rov

9 Alla hasta de till våld, av sin stridslust drivas de framåt; och fångar hopa de såsom sand.

10 Konungar äro dem ett åtlöje, och furstar räkna de för lekverk; åt alla slags fästen le de, de kasta upp jordvallar och intaga dem.

11 Så fara de åstad såsom vinden, alltjämt framåt till att åsamka sig skuld; ty deras egen kraft är deras gud.

12 Är du då icke till av ålder? Jo, HERRE, min Gud, min Helige, vi skola ej dö! HERRE, till en dom är det du har satt dem, och till en tuktan har du berett dem, du vår klippa.

13 Du vilkens ögon äro för rena för att se på det onda, du som icke lider att skåda på orättrådighet, huru kan du ändå skåda på

fly as an eagle hath hastened to devour.

9 Solely for violence, will he come, the intent of their faces, is—To the east! And he hath gathered, as the sand, a captive host;

10 And, he, over kings, will make merry, and, nobles, will be a scorn to him: he, at any fortress, will laugh, once he hath heaped up dust, he hath captured it!

11 Then, hath he become arrogant in spirit, and hath committed excess, and so is guilty,—this his violence, is due to his god.

12 Art not, thou, from of old, O Yahweh, my God, my Holy One? Thou diest not! O Yahweh, to judgment, hast thou appointed him, and, O Rock, to correction, hast thou devoted him:

13 [Thou] whose eyes are too pure to look with approval on wrong, to respect oppression, canst not endure,—Wherefore,

9 Se tulee kaikkinensa väkivallan tekoon, heidän kasvojensa suunta on suoraan eteenpäin; se kokoaa vankeja kuin hietaa.

10 Pilkkanaan pitää se kuninkaat ja naurunansa ruhtinaat. Se nauraa kaikille varustuksille, kasaa kokoon hiekkaa ja valloittaa ne.

11 Sitten se tuulena kiitää ja hyökkää, mutta joutuu syynalaiseksi, tuo, jolla oma voimansa on jumalana.

12 Etkö sinä ole ikiajoista asti Herra, minun pyhä Jumalani? Me emme kuole! Sinä, Herra, olet pannut sen tuomioksi; sinä, kallio, olet asettanut sen kuritukseksi.

13 Sinun silmäsi ovat puhtaat, niin ettet voi katsoa pahaa etkä saata katsella turmiota. Minkätähden sinä katselet uskottomia, olet vaiti, kun

jumalaton nielee hurskaampansa,

dessa trolösa människor och tiga stilla, när den ogudaktige fördärvar den som har rätt mot honom?

shouldst thou respect the treacherous? Be silent, when the lawless, swalloweth up, one more righteous than he?

14 teet ihmiset samankaltaisiksi kuin meren kalat, kuin matelevaiset, joilla ei ole hallitsijaa?

14 Så vållar du att människorna bliva lika fiskar i havet, lika kräldjur, som icke hava någon herre.

14 So wouldst thou have made Men, like the fishes of the sea,—like the creeping thing that hath no ruler over it:

15 Se nostaa heidät kaikki ylös koukulla, vetää heidät pyydyksessään ja kokoaa heidät verkkoonsa. Sentähden se iloitsee ja riemuitsee.

15 Ja, denne drager dem allasammans upp med sin krok, han fångar dem i sitt nät och församlar dem i sitt garn; däröver är han glad och fröjdar sig.

15 All of which, with a hook, one bringeth up, raketh together with his drag, and hath gathered with his net,—

16 Sentähden se uhraa pyydykselleen ja polttaa uhreja verkollensa, sillä niitten turvin sen osa on rasvainen, sen ruoka lihava.

16 Fördenskull frambär han offer åt sitt nät och tänder offereld åt sitt garn; genom dem bliver ju hans andel så fet och hans mat så kräslig.

16 On which account, he is glad and exulteth: on which account, he sacrificeth to his Net, and burneth incense to his Drag; because, thereby, rich, is his portion, and his food—fatness!

17 Saako se sentähden tyhjentää pyydyksensä, aina surmata kansoja säälimättä?

17 Men skall han därför framgent få tömma sitt nät och beständigt dräpa folken utan någon förskoning

17 Shall he, on this account, empty his net? And, the continual slaying of nations, deem to be no pity?

2 luku

1 Minä seison

1 Jag vill stiga upp på

1 Upon my watch–

vartiopaikallani, asetun varustukseen ja tähystän, nähdäkseni, mitä hän minulle puhuu, mitä hän valitukseeni vastaa.

min vaktpost och ställa mig på muren; jag vill speja för att se vad han skall tala genom mig, och vilket svar på mitt klagomål jag skall få att frambära.

tower, will I stand, and will station myself upon the bulwark,—so will I keep outlook, to see—what he will speak with me, and what I shall reply, when I am reproved.

2 Ja Herra vastasi minulle ja sanoi: Kirjoita näky ja piirrä selvästi tauluihin, niin että sen voi juostessa lukea.

2 Och HERREN svarade mig och sade: Skriv upp din syn, och uppteckna den på skrivtavlor, med tydlig skrift, så att den lätt kan läsas.

2 Then Yahweh answered me, and said, Write the vision, Yea, make it plain on tablets, that one may swiftly read it;

3 Sillä näky odottaa vielä aikaansa, mutta se rientää määränsä päähän, eikä se petä. Jos se viipyy, odota sitä; sillä varmasti se toteutuu, eikä se myöhästy.

3 Ty ännu måste synen vänta på sin men den längtar efter fullbordan och skall icke slå fel. Om den dröjer, så förbida den, ty den kommer förvisso, den skall ej utebliva.

3 For yet is the vision for an appointed time, still, it presseth towards an end, and will not deceive,—if it tarry, wait thou for it, for it, surely cometh,—will not be too late.

4 Katso, sen kansan sielu on kopea eikä ole suora; mutta vanhurskas on elävä uskostansa.

4 Se, uppblåst och orättrådig är dennes själ i honom; men den rättfärdige skall leva genom sin tro.

4 Lo! as for the conceited one, crooked is his soul within him,–but, one who is righteous, by his faithfulness, shall live.

5 Ja vielä: viini on petollista, urho on röyhkeä; mutta hän ei ole pysyväinen, hän, joka levittää kitansa kuin tuonela ja on täyttymätön kuin kuolema, kokoaa itselleen kaikki kansakunnat ja kerää itselleen kaikki

5 Ty såsom vinet icke är att lita på, så skall denne övermodige ej bestå, om han ock spärrar upp sitt gap såsom dödsriket och är omättlig såsom döden, om han ock har församlat till sig

5 Moreover also, when wine betrayeth, a man, is arrogant, and findeth no rest,—because he hath enlarged, like hades, his desire, yea, he, is like death, and cannot be satisfied,—but hath

kansat.

alla folk och hämtat tillhopa till sig alla folkslag.

gathered unto himself, all the nations, and assembled unto himself, all the peoples.

6 Mutta ne kaikki virittävät hänestä pilkkalaulun, ivarunon, arvoituslaulun; he sanovat: Voi sitä, joka hankkii paljon omaisuutta, mikä ei ole hänen - ja kuinkahan pitkäksi aikaa? - ja kasaa päällensä pantteja!

6 Sannerligen, de skola allasammans stämma upp en visa över honom, ja, en smädesång om honom med välbetänkta ord; man skall säga: Ve dig som hopar vad som icke är ditt och belastar dig med utpantat gods -- men för huru länge!

6 Shall not, these, all of them, against him, take up—a taunt, a mocking poem, enigmatical sentences––concerning him? And say—Alas! for him who maketh abundance in what is not his own, How long? that he should be burdening himself with heavy debts?

7 Eivätkö nouse äkisti sinun vaivaajasi, eivätkö heräjä sinun ravistajasi? Ja sinä joudut niiden ryöstettäväksi.

7 Sannerligen, oförtänkt skola borgenärer resa sig mot dig och anfäktare vakna upp mot dig, och du skall bliva ett byte för dem.

7 Will not thy creditors, suddenly rise up? and they who shall violently shake thee, all at once become active? Then shalt thou serve for booties, unto them!

8 Sillä niinkuin sinä olet riistänyt monia kansakuntia, niin riistävät sinua kaikki jäljellejääneet kansat ihmisveren tähden ja väkivallan tähden, joka on tehty maalle, kaupungille ja kaikille sen asukkaille.

8 Såsom du själv har plundrat många folk, så skola ock alla andra folk få plundra dig, för dina blodsdåd mot människor och ditt våld mot länder, mot städer och alla som bo i dem.

8 Because, thou, hast plundered many nations, all the residue of the peoples, shall plunder thee,—for shedding Human blood, and doing violence to the earth, to the city, and to all who dwell therein.

9 Voi sitä, joka kiskoo väärää voittoa huoneensa hyväksi laittaakseen

9 Ve dig som söker orätt vinning åt ditt hus, för att kunna

9 Alas! for him who extorteth an extortion of wrong for his own

pesänsä korkealle, pelastuakseen kovan onnen kourista!

bygga ditt näste högt uppe och så skydda dig undan olyckans våld!

house,—that he may set on high his nest, that he may be delivered from the grasp of calamity.

10 Sinä olet neuvoillasi tuottanut häpeätä huoneellesi, tuhoamalla paljon kansoja, ja olet oman henkesi rikkonut.

10 Med dina rådslag drager du skam över ditt hus, i det att du gör ände på många folk och så syndar mot dig själv.

10 Thou hast counseled shame to thy house—making an end of many peoples, and endangering thine own life.

11 Sillä kivi seinästä on huutava ja orsi katosta on vastaava.

11 Ty stenarna i muren skola ropa, och bjälkarna i trävirket skola svara dem.

11 Surely, the stone out of the wall, will make outcry,—and, the tie out of the timber, will answer it.

12 Voi sitä, joka rakentaa kaupungin verivelkojen varaan ja perustaa linnan vääryyden varaan!

12 Ve dig som bygger upp städer med blodsdåd och befäster orter med orättfärdighet!

12 Alas! for him who buildeth a city with deeds of blood,—and establisheth a town with perversity.

13 Katso, eikö tule se Herralta Sebaotilta, että kansat näkevät vaivaa tulen hyväksi ja kansakunnat väsyttävät itseänsä tyhjän hyväksi?

13 Se, av HERREN Sebaot är det ju sagt: »Så möda sig folken för det som skall förbrännas av elden- och folkslagen arbeta sig trötta för det som skall bliva till intet.»

13 Lo! is it not from Yahweh of hosts—that peoples labour for fire, and, populations, for emptiness, weary themselves?

14 Sillä maa on oleva täynnä Herran kunnian tuntemusta, niinkuin vedet peittävät meren.

14 Ty jorden skall varda full av HERRENS härlighets kunskap, likasom havsdjupet är fyllt av vattnet.

14 For the earth shall be filled with the knowledge of the glory of Yahweh,—as, the waters, cover the sea.

15 Voi sitä, joka juottaa lähimmäistänsä, joka sekoittaa juoman sinun vihallasi ja juovuttaa hänet nähdäkseen hänen

15 Ve dig som iskänker vin åt din nästa och blandar ditt gift däri och berusar honom, för att få

15 Alas! for him who causeth his neighbour to drink, from the goblet of thy fury, and also, making him

alastomuutensa!

skåda hans blygd!

drunk,—to the end thou mayest gloat over their parts of shame.

16 Sinä ravitset itsesi häpeällä, et kunnialla: niinpä juo sinäkin ja paljasta ympärileikkaamattomuutesi. Sinun kohdallesi on kiertyvä Herran oikean käden malja ja häväistys kunnian sijaan.

16 Med skam skall du få mätta dig i stället för med ära. Ja, du skall också själv få dricka, till dess du ligger där med blottad förhud. Kalken skall i sin ordning räckas dig av HERRENS hand, och smälek skall hölja din ära.

16 Thou art sated with contempt, more than glory, drink, thou too, and expose thy person,—the cup of the right hand of Yahweh, shall come round unto thee, and ignominious filth be upon thy glory;

17 Sillä sinut on peittävä Libanonille tekemäsi väkivalta ja eläimiä kohdannut hävitys, joka on ne säikyttänyt, ihmisveren tähden ja väkivallan tähden, joka on tehty maalle, kaupungille ja kaikille sen asukkaille.

17 Ty över dig skall komma en hemsökelse, lik Libanons, och en förhärjelse, lik den som skrämmer bort dess djur, för dina blodsdåd mot människor och ditt våld mot länder, mot städer och alla som bo i dem.

17 For, the violence [done] to Lebanon, shall cover thee, and wasting by wild beasts shall cause them terror,—for shedding Human blood, and doing violence to the earth, to the city, and to all who dwell therein.

18 Mitä hyötyä on veistetystä kuvasta, että sen valmistaja veistää sen, ja valetusta kuvasta ja valheen opettajasta, että sen valmistaja siihen luottaa ja tekee mykkiä epäjumalia?

18 Vad kan ett skuret beläte hjälpa, eftersom en snidare vill slöjda sådant? Och vad ett gjutet beläte, en falsk vägvisare, eftersom dess formare så förtröstar därpå, att han gör sig stumma avgudar?

18 What hath a carved image, profited, though the fashioner thereof, carved it? a molten image, and a teacher of falsehood,—though the fashioner of his fashioned thing trusted therein? that men should make Dumb Nonentities!

19 Voi sitä, joka sanoo puulle: 'Heräjä!' ja mykälle kivelle: 'Nouse!' Sekö voisi

19 Ve dig som säger till stocken: »Vakna!», och till döda stenen:

19 Alas! for him who saith to wood, Awake, bestir thee! to a silent

opettaa? Katso, se on silattu kullalla ja hopealla, ja henkeä siinä ei ole, ei ensinkään.

»Vakna upp!» Kan en sådan giva någon vägvisning? Visst är den överdragen med guld och silver, men alls ingen ande är däri.

stone, he, shall teach! Though he is overlaid with gold and silver, yet, no spirit whatsoever, is in him!

20 Mutta Herra on pyhässä temppelissänsä, hänen edessään vaietkoon kaikki maa.

20 Men HERREN är i sitt heliga tempel. Hela jorden vare stilla inför honom.

20 Howbeit, Yahweh, is in his holy temple,— Hush before him, all the earth.

3 luku

1 Profeetta Habakukin rukous; virren tapaan.

1 En bön av profeten Habackuk; till Sigjonót.

1 A prayer by Habakkuk the prophet,––in the manner of an Ode.

2 Herra, minä olen kuullut sinulta sanoman, ja olen peljästynyt. Herra, herätä eloon tekosi jo kesken vuotten, tee se jo kesken vuotten tiettäväksi. Muista vihassasi laupeutta.

2 HERRE, jag har hört om dig och häpnat. HERRE, förnya i dessa år dina gärningar, låt oss förnimma dem i dessa år. Mitt i din vrede må du tänka på förbarmande.

2 O Yahweh, I have heard tidings of thee, I am afraid. O Yahweh! Thy work—in the midst of the years, O revive it, in the midst of the years, wilt thou make known? In trouble, wilt thou remember, compassion?

3 Jumala tulee Teemanista, Pyhä Paaranin vuorelta. Sela. Hänen valtasuuruutensa peittää taivaat, hänen ylistystänsä on maa täynnä.

3 Gud kommer från Teman, den helige från berget Paran. Sela. Hans majestät övertäcker himmelen, och av hans lov är jorden full.

3 GOD, from Teman, cometh in, and, the Holy One, from Mount Paran. Selah. His splendour, hath covered the heavens, and, his praise, hath filled the earth:

4 Hänen hohteensa on kuin aurinko, hänestä käyvät säteet joka taholle;

4 Då uppstår en glans såsom av solljus, strålar gå ut ifrån

4 And, a brightness, as light, appeareth, Rays, out of his hand, hath

se on hänen voimansa verho.
5 Hänen edellänsä käy rutto ja polttotauti tulee hänen jäljessänsä.

6 Hän seisahtuu ja mittaa maan, hän katsahtaa ja saa kansat vapisemaan. Ikivuoret särkyvät, ikuiset kukkulat vaipuvat, hänen polkunsa ovat iankaikkiset.

7 Vaivan alaisina minä näen Kuusanin majat, Midianin maan telttavaatteet vapisevat.

8 Virtoihinko Herra on vihastunut? Kohtaako sinun vihasi virtoja, merta sinun kiivastuksesi, koska ajat hevosillasi, pelastuksesi vaunuilla?

9 Paljas, paljastettu on sinun jousesi: valat, vitsat, sana. Sela. Virroilla sinä halkaiset maan.

10 Vuoret näkevät sinut ja järkkyvät, rankkasade

honom, och han höljer i dem sin makt.
5 Framför honom går pest, och feberglöd följer i hans spår.

6 Han träder fram -- därmed kommer han jorden att darra; en blick -- och han kommer folken att bäva. De uråldriga bergen splittras, de eviga höjderna sjunka ned. Han vandrar de vägar han fordom gick.

7 Jag ser Kusans hyddor hemsökta av fördärv; tälten darra i Midjans land.

8 Harmas då HERREN på strömmar? Ja, är din vrede upptänd mot strömmarna eller din förgrymmelse mot havet, eftersom du så färdas fram med dina hästar, med dina segerrika vagnar?

9 Framtagen och blottad är din båge, ditt besvurna ords pilar. Sela. Till strömfåror klyver du jorden.

10 Bergen se dig och bäva; såsom en

he,—and, there, is the hiding of his power.
5 Before him, marcheth pestilence,—and fever, goeth forth, at his feet:

6 He hath stood and measured the earth, he hath looked, and caused nations to tremble, and, scattered as dust, are the perpetual mountains, and, sunk, are the age–abiding hills,—Forthgoings age–abiding, are his.

7 Under distress, saw I the tents of Ethiopia,—tremble, do the curtains of the land of Midian.

8 Against the rivers, is Yahweh wroth? Against the rivers, is thine anger? Against the sea, is thine indignation? For thou wilt ride on Thy horses, Thy chariots, [shall be] salvation!

9 To nakedness, is bared thy bow, oaths of chastisement—song! Selah. With rivers, thou dost cleave open the land.

10 The mountains, have seen thee—they

purkaa vettä, syvyys antaa äänensä, kohottaa kätensä korkealle.

störtskur far vattnet ned. Djupet låter höra sin röst, mot höjden lyfter det sina händer.

tremble, a downpour of waters, hath passed along,—the roaring deep, hath given forth, his voice, on high—his hand, hath he uplifted.

11 Aurinko ja kuu astuvat majaansa sinun kiitävien nuoltesi valossa, sinun keihääsi salaman hohteessa.

11 Sol och måne stanna i sin boning för skenet av dina farande pilar, för glansen av ditt blixtrande spjut.

11 Sun, moon, have stood still, on high,—like light, thine arrows, speed along, like brightness, is the flash of thy spear.

12 Kiivastuksessa sinä astut maata, puit kansoja vihassa.

12 I förgrymmelse går du fram över jorden, i vrede tröskar du sönder folken.

12 In wrath, dost thou stride through the land,—in anger, dost thou thresh the nations.

13 Sinä olet lähtenyt auttamaan kansaasi, auttamaan voideltuasi. Sinä murskaat pään jumalattoman huoneesta, paljastat perustukset kaulan tasalle. Sela.

13 Du drager ut för att frälsa ditt folk, för att bereda frälsning åt din smorde. Du krossar taket på de ogudaktigas hus, du bryter ned huset, från grunden till tinnarna. Sela.

13 Thou hast come forth to the salvation of thy people, to salvation, with thine Anointed One,—Thou hast crushed the Head out of the house of the lawless one, baring the foundation up to the neck, Selah.

14 Sinä lävistät heidän omilla keihäillään pään heidän johtajiltansa, jotka hyökkäävät hajottamaan minua - se on heidän ilonsa - aivan kuin pääsisivät syömään kurjaa salassa.

14 Du genomborrar deras styresmans huvud med hans egna pilar, när de storma fram till att förskingra oss, under fröjd, såsom gällde det att i lönndom äta upp en betryckt.

14 Thou hast pierced, with his own staves, the head of his chiefs, they storm along, to scatter me,—their exultant thought, is, in very deed, to devour the oppressed one, in a secret place!

15 Sinä ajat hevosillasi merta, paljojen vetten kuohua.

15 Du far med dina hästar fram över havet, över de stora vattnens

15 Thou hast driven, into the sea, thy chariot–horses.

svall.

Foaming are the mighty waters!

16 Minä kuulin tämän, ja minun ruumiini vapisee, minun huuleni värisevät huudosta, mätä menee minun luihini, minä seison paikallani ja tutisen, kun minun täytyy hiljaa odottaa ahdistuksen päivää, jolloin kansan kimppuun käy hyökkääjä.

16 Jag hör det och darrar i mitt innersta, vid dånet skälva mina läppar; maktlöshet griper benen i min kropp, jag darrar på platsen där jag står. Ty jag måste ju stilla uthärda nödens tid, medan det kommer, som skall tränga folket.

16 I heard, and I trembled within me, at the voice, my lips, quivered, decay, entered, my bones, and, in my limbs, I trembled,—though I am to find rest, in the day of distress, when their invader, cometh up against the people.

17 Sillä ei viikunapuu kukoista, eikä viiniköynnöksissä ole rypäleitä; öljypuun sato pettää, eivätkä pellot tuota syötävää. Lampaat ovat kadonneet tarhasta, eikä ole karjaa vajoissa.

17 Ja, fikonträdet blomstrar icke mer, och vinträden giva ingen skörd, olivträdets frukt slår fel och fälten alstra ingen äring, fåren ryckas bort ur fållorna, och inga oxar finnas mer i stallen.

17 Though, the fig–tree, should not blossom, and there be no sprouting in the vines, the yield of the olive, should have deceived, and, the fields, not have brought forth food,—the flock, have been consumed out of the fold, and there be no herd in the stalls,

18 Mutta minä riemuitsen Herrassa, iloitsen autuuteni Jumalassa.

18 Likväl vill jag glädja mig i HERREN och fröjda mig i min frälsnings Gud.

18 Yet, I, in Yahweh, will rejoice,—I will exult in the God of my salvation.

19 Herra, Herra on minun voimani. Hän tekee minun jalkani nopsiksi niinkuin peurat ja antaa minun käydä kukkuloillani. Veisuunjohtajalle; minun kielisoittimillani.

19 HERREN, Herren är min starkhet; han gör mina fötter såsom hindens och låter mig gå fram över mina höjder. För sångmästaren, med mitt strängaspel.

19 Yahweh, My Lord, is my strength, therefore hath he made my feet like hinds, and, upon my high places, will he cause me to march along. To the chief musician, on my

double harp.

SEFANJA

1 luku

1 Herran sana, joka tuli Sefanjalle, Kuusin pojalle, joka oli Gedaljan poika, joka Amarjan poika, joka Hiskian poika, Juudan kuninkaan Joosian, Aamonin pojan, päivinä.	1 Detta är HERRENS ord som kom till Sefanja, son till Kusi, son till Gedalja, son till Amarja, son till Hiskia, i Josias, Amons sons, Juda konungs, tid.	1 The word of Yahweh which came unto Zephaniah, son of Cushi, son of Gedaliah, son of Amariah, son of Hezekiah,—in the days of Josiah son of Amon, king of Judah.
2 Totisesti minä otan kaiken pois maan pinnalta, sanoo Herra.	2 Jag skall rycka bort och förgöra allt vad på jorden är, säger HERREN;	2 I will take clean away everything from off the face of the ground, Declareth Yahweh.
3 Minä otan pois ihmiset ja eläimet, otan pois taivaan linnut ja meren kalat, viettelykset ja jumalattomat. Minä hävitän ihmiset maan pinnalta, sanoo Herra.	3 jag skall förgöra människor och djur, jag skall förgöra fåglarna under himmelen och fiskarna i havet, det vacklande riket jämte de ogudaktiga människorna; ja, människorna skall jag utrota från jorden, säger HERREN.	3 I will take away man and beast, I will take away the bird of the heavens and the fishes of the sea, and the stumblingblocks, even them who are lawless,––and will cut off mankind, from off the face of the ground, Declareth Yahweh.
4 Minä ojennan käteni Juudaa vastaan ja kaikkia Jerusalemin asukkaita vastaan, ja minä hävitän tästä paikasta Baalin jätteet, epäjumalain pappien nimet ynnä myös Herran papit,	4 Jag skall utsträcka min hand mot Juda och mot Jerusalems alla invånare och utrota från denna plats Baals sista kvarleva, avgudaprofeternas namn jämte prästerna;	4 And I will stretch out my hand—over Judah, and over all the inhabitants of Jerusalem,—and will cut off out of this place, the name of Baal, the name of the

priestlings, with the priests;

5 ne, jotka katoilla kumartaen rukoilevat taivaan joukkoa, sekä ne, jotka kumartaen rukoilevat Herraa ja vannovat hänen kauttansa, mutta myös vannovat Melekinsä kautta,

5 dem som på taken tillbedja himmelens härskara, och dem som tillbedja HERREN och svärja vid honom och svärja vid Malkam;

5 And them who bow down upon the housetops to the host of the heavens,—and them who bow down—who swear to Yahweh, and swear by Milcom;

6 ynnä ne, jotka ovat luopuneet seuraamasta Herraa, eivät etsi Herraa eivätkä häntä kysy.

6 dem som hava vikit bort ifrån HERREN, och dem som aldrig hava sökt HERREN eller frågat efter honom.

6 And them who turn away from following Yahweh,—and have neither sought Yahweh, nor enquired for him.

7 Vaiti Herran, Herran edessä! Sillä Herran päivä on lähellä; sillä Herra on laittanut teurasuhrin, on vihkinyt kutsuttunsa.

7 Varen stilla inför Herren, HERREN! Ty HERRENS dag är nära; HERREN har tillrett ett slaktoffer, han har invigt sina gäster.

7 Hush! at the presence of My Lord, Yahweh,—for, near, is the day of Yahweh, for Yahweh hath prepared his sacrifice, hath hallowed his guests.

8 Ja Herran teurasuhrin päivänä minä rankaisen päämiehiä ja kuninkaan poikia ja kaikkia muukalaispukuun puettuja.

8 Och det skall ske på HERRENS slaktoffers dag att jag skall hemsöka furstarna och konungasönerna och alla som kläda sig i utländska kläder;

8 And it shall come to pass, in the day of Yahweh's sacrifice, that I will punish the rulers, and the sons of the king,—and all such as are clothed with foreign apparel;

9 Ja minä rankaisen sinä päivänä kaikkia kynnyksen yli hyppääjiä, jotka täyttävät herransa huoneen väkivallalla ja petoksella.

9 Jag skall på den dagen hemsöka alla som hoppa över tröskeln, dem som fylla sin herres hus med våld och svek.

9 And I will punish every one who leapeth over the threshold, in that day,—those who fill the house of their lords with violence and deceit.

10 Sinä päivänä, sanoo Herra, kuuluu huuto Kalaportilta ja valitus

10 På den dagen, säger HERREN, skall klagorop höras ifrån

10 And there shall come to be, in that day, declareth Yahweh,

toisesta kaupunginosasta ja suuri hävitys kukkuloilta.

Fiskporten och jämmer från Nya staden och stort brak från höjderna.

The noise of an outcry from the fish-gate, and of a howling out of the new city,—and of a great crashing, from the hills.

11 Valittakaa, te Huhmaren asukkaat, sillä tuhottu on kaikki kauppaakäypä väki, hävitetty kaikki hopean punnitsijat.

11 Jämren eder, I som bon i Mortelkvarteret, ty det är förbi med hela krämarskaran; utrotade äro alla de penninglastade.

11 Howl, ye inhabitants of the lower city,—because destroyed are all the people of traffic, cut off are all they who were laden with silver.

12 Siihen aikaan minä tutkin lampuilla Jerusalemin ja rankaisen ne miehet, jotka rauhassa makaavat pohjasakkansa päällä ja sanovat sydämessään: Ei Herra tee hyvää eikä pahaa.

12 Och det skall ske på den tiden att jag skall genomleta Jerusalem med lyktor och hemsöka de människor som nu ligga där i ro på sin drägg, dem som säga i sina hjärtan: »HERREN gör intet, varken gott eller ont.»

12 And it shall come to pass, at that time, that I will search through Jerusalem, with lamps,—and will punish the men who are thickened upon their lees, who are saying in their heart, Yahweh, will not give blessing, neither will he bring calamity.

13 Heidän rikkautensa joutuu ryöstettäväksi, ja heidän talonsa jäävät autioiksi. He ovat rakentaneet taloja, mutta eivät saa niissä asua; ovat istuttaneet viinitarhoja, mutta eivät saa niistä viiniä juoda.

13 Deras ägodelar skola då lämnas till plundring och deras hus till ödeläggelse. Om de bygga sig hus, skola de ej få bo i dem, och om de plantera vingårdar, skola de ej få dricka vin från dem.

13 Therefore shall their goods become a booty, and their houses, a desolation,—and they shall build houses, but not inhabit them, and plant vineyards, but not drink the wine thereof.

14 Lähellä on Herran suuri päivä, se on lähellä ja tulee sangen kiiruusti. Kuule, Herran päivä! Silloin

14 HERRENS stora dag är nära, ja, den är nära, den kommer med stor hast. Hör,

14 Near is the great day of Yahweh, near, and very speedy,—The noise of the day of

sankarit haikeasti huutavat.

15 Vihan päivä on se päivä, tuskan ja ahdistuksen päivä, häviön ja hävityksen päivä, pimeyden ja synkeyden päivä, pilven ja sankan sumun päivä,

16 pasunan ja sotahuudon päivä varustettuja kaupunkeja ja korkeita muurinkulmia vastaan.

17 Minä saatan ihmiset ahdistukseen, niin että he kulkevat kuin sokeat, sillä he ovat tehneet syntiä Herraa vastaan. Ja heidän verensä vuodatetaan niinkuin tomu, ja heidän elinnesteensä niinkuin saasta.

18 Eivätkä voi pelastaa heitä heidän hopeansa ja kultansa Herran vihan päivänä: hänen kiivautensa tulessa kuluu koko maa. Sillä lopun, äkkilopun, hän tekee kaikista maan asukkaista.

det är HERRENS dag! I ångest ropa nu hjältarna.

15 En vredens dag är den dagen, en dag av ångest och trångmål, en dag av ödeläggelse och förödelse en dag av mörker och tjocka, en dag av moln och töcken,

16 en dag då basunljud och härskri höjes mot de fastaste städer och mot de högsta murtorn.

17 Då skall jag bereda människorna sådan ångest att de gå där såsom blinda, därför att de hava syndat mot HERREN. Deras blod skall spridas omkring såsom stoft, och deras kroppar skola kastas ut såsom orenlighet.

18 Varken deras silver eller deras guld skall kunna rädda dem på HERRENS vredes dag. Av hans nitälskans eld skall hela jorden förtäras. Ty en ände, ja, en ände med förskräckelse skall han göra på alla jordens inbyggare.

Yahweh, a strong man–
–there!—bitterly crying out!

15 A day of indignation,—that day! day of danger and distress, day of rush, and of crash, day of obscurity, and deep gloom, day of cloud, and thick darkness;

16 day of horn, and war–shout,—against the fortified cities, and against the high towers.

17 And I will bring distress to mankind, and they shall walk like them who are blind, because, against Yahweh, have they sinned,—and their blood, shall be poured out, as dust, and their bowels like dung.

18 Neither their silver nor yet their gold, shall be able to deliver them, in the day of the indignation of Yahweh, but, in the fire of his jealousy, shall the whole earth be consumed; For, a destruction, surely a terrible one, will he make, with all them

who dwell in the earth.

2 luku

1 Menkää itseenne, kootkaa ajatuksenne, te häpeämätön kansa,	1 Besinna dig och kom till sans, du folk utan blygsel,	1 Collect your thoughts, aye collect them,—O nation, depressed!
2 ennenkuin neuvopäätös on synnyttänyt - päivä kiitää pois kuin akanat - ennenkuin teidän päällenne tulee Herran vihan hehku, ennenkuin teidän päällenne tulee Herran vihan päivä.	2 innan ännu rådslutet är fullgånget -- den dagen hastar fram, såsom agnar fara! -- och innan HERRENS vredes glöd kommer över eder, ja, innan HERRENS vredes dag kommer över eder.	2 Ere yet the decree, have given birth, like chaff, the day, have vanished,—ere yet shall come upon you, the glow of the anger of Yahweh, ere yet shall come upon you, the day of the anger of Yahweh.
3 Etsikää Herraa, kaikki maan nöyrät, te, jotka pidätte hänen oikeutensa. Etsikää vanhurskautta, etsikää nöyryyttä; ehkä te saatte suojan Herran vihan päivänä.	3 Söken HERREN, alla I ödmjuke i landet, som hållen hans lag. Söken rättfärdighet, söken ödmjukhet; kanhända bliven I så beskärmade på HERRENS vredes dag.	3 Seek Yahweh—all ye lowly of the land, who have wrought, what he appointed,—seek righteousness, seek humility, peradventure, ye shall be concealed, in the day of the anger of Yahweh?
4 Sillä Gassa on oleva hyljätty ja Askelon autio, Asdod ajetaan pois keskipäivällä, ja Ekron hävitetään.	4 Ty Gasa skall bliva övergivet och Askelon varda en ödemark; mitt på ljusa dagen skall Asdods folk drivas ut, och Ekron skall ryckas upp med roten.	4 For, Gaza, forsaken, shall be, and, Ashkelon, a desolation,—Ashdod! at high noon, shall they drive her forth, and, Ekron, be uprooted:
5 Voi meren rannikon asukkaita, kreettien kansaa! Herran sana on teitä vastaan, Kanaan,	5 Ve eder som bebon landsträckan utmed havet, I av keretéernas folk! Ett HERRENS ord	5 Alas! for the inhabitants of the line of the sea, the nation of Kerethim,—The word

filistealaisten maa; ja minä hävitän sinut asujattomaksi.

skall nå dig, Kanaan, du filistéernas land; ja, jag skall fördärva dig, så att ingen mer bor i dig.

of Yahweh, is against you, O Canaan of the land of the Philistines, therefore will I destroy thee, to the last inhabitant.

6 Ja meren rannikko on oleva laitumina, joilla on paimenten vesikuoppia ja lammastarhoja.

6 Och landsträckan utmed havet skall ligga såsom betesmarker, där herdarna hava sina brunnar och fåren sina fållor.

6 So shall the line of the sea become a meadow, the wells of shepherds, and the folds of flocks;

7 Ja rannikko joutuu Juudan heimon jäännökselle. Siellä he laiduntavat; Askelonin huoneisiin he asettuvat makaamaan illoin. Sillä Herra, heidän Jumalansa, on pitävä heistä huolen ja kääntävä heidän kohtalonsa.

7 Och den skall tillfalla de kvarblivna av Juda hus såsom deras lott; där skola de föra sin boskap i bet. I Askelons hus skola de få lägra sig, när aftonen kommer. Ty HERREN, deras Gud, skall se till dem och skall åter upprätta dem.

7 And the line shall belong to the remnant of the house of Judah, Thereon, shall they feed their flocks,—In the houses of Ashkelon, shall they, at eventide, lie down, for Yahweh their God will visit them, and bring their captives back.

8 Minä olen kuullut Mooabin häväistykset ja ammonilaisten pilkat, joilla he ovat häväisseet minun kansaani ja ylvästelleet sen aluetta vastaan.

8 Jag har hört Moabs smädelser och Ammons barns hån, huru de hava smädat mitt folk och förhävt sig mot dess land.

8 I have heard the reproach of Moab, and the revilings of the sons of Ammon,—who have reproached my people, and have magnified themselves up to their bounds.

9 Sentähden, niin totta kuin minä elän, sanoo Herra Sebaot, Israelin Jumala, on Mooab tuleva Sodoman kaltaiseksi ja ammonilaiset Gomorran kaltaisiksi, nokkospehkojen

9 Därför, så sant jag lever, säger HERREN Sebaot, Israels Gud: det skall gå Moab såsom Sodom, och Ammons barn såsom Gomorra. Ett tillhåll för

9 Wherefore, as I live, declareth Yahweh of hosts, God of Israel, Surely, Moab, like Sodom, shall become, and, the sons of Ammon, like Gomorrah,

maaksi, suolakuopaksi, autioksi iankaikkisesti. Jääneet minun kansastani ryöstävät heitä, ja minun kansakuntani jäännökset ottavat heidät perintöosaksensa.

nässlor och en saltgrop skola de bliva, och en ödemark till evig tid. Kvarlevan av mitt folk skall plundra dem. och återstoden av min menighet skall få dem till sin arvedel.

a possession for the thorn, and a pit of salt, Yea a desolation, unto times age–abiding: The remnant of my people, shall make of them a prey, and, the residue of my nation, shall inherit them.

10 Tämä tulee heille heidän ylpeydestään, siitä, että ovat herjanneet, ovat ylvästelleet Herran Sebaotin kansaa vastaan.

10 Så skall det gå dem, till lön för deras högmod därför att de hava smädat och förhävt sig mot HERREN Sebaots folk.

10 This, shall they have, instead of their pride,—because they reproached and magnified themselves against the people of Yahweh of hosts.

11 Peljättävä on Herra heille oleva, sillä hän tekee voimattomiksi kaikki maan jumalat; ja kaikki pakanain saaret, kukin paikastansa, tulevat häntä kumartaen rukoilemaan.

11 Fruktansvärd skall HERREN bevisa sig mot dem; ty han skall göra alla jordens gudar maktlösa, och alla hedningarnas havsländer skola tillbedja honom, vart folk på sin ort --

11 Terrible will Yahweh be against them, for he hath caused to waste away all the gods of the earth, that men may bow down to him, every one from his place, all the coastlands of the nations:

12 Myöskin teidät, etiopialaiset, on minun miekkani kaatava - heidätkin!

12 också I etiopier, I som av mig bliven slagna med svärd.

12 Even ye Ethiopians, the slain of my sword were they!

13 Ja hän on ojentava kätensä pohjoista kohden ja on hukuttava Assurin, tekevä Niiniven autioksi, kuivaksi kuin erämaa.

13 Och han skall uträcka sin hand mot norr och fördärva Assur, han skall göra Nineve till en ödemark, förtorkat såsom en öken.

13 And may he stretch out his hand against the North, and destroy Assyria,—and may he make of Nineveh a desolation, dry as the desert!

14 Sen keskellä makaa

14 Och därinne skola

14 So shall lie down

laumoja, kaikkia villieläimiä joukoittain. Pelikaani ja tuonenkurki yöpyvät sen patsaanpäissä. Kuule, kuinka ne laulavat akkuna-aukossa! Kynnyksellä on tyhjyys. Setrilaudoituksen hän on paljastanut.

hjordar lägra sig, allahanda vilda djur i skaror; pelikaner och rördrommar skola taga natthärbärge på pelarhuvudena därinne; fåglalåt skall ljuda i fönstren och förödelse bo på trösklarna, nu då cederpanelningen är bortriven.

in her midst—flocks, each living thing of a nation, both pelican and bittern, in her capitals, shall roost,—a voice, shall resound in the window, the bustard, on the sill, for he hath destroyed, hath laid bare.

15 Tämä oli se riemuisa kaupunki, joka asui turvallisena, joka sanoi sydämessään: Minä, eikä ketään muuta! Kuinka autioksi se on tullut, villieläinten makuusijaksi! Jokainen, joka käy siitä ohitse, viheltää ja huiskuttaa kättä.

15 Så skall det gå den glada staden, som satt så trygg, och som sade i sitt hjärta: »Jag och ingen annan!» Huru har den icke blivit en ödemark, en lägerstad för vilda djur! Alla som gå där fram skola vissla åt den och slå ihop händerna.

15 This, is the city exultant, that sat secure, that said in her heart, I, [am]! and no one besides! How hath she become a desolation! a lair of beasts, every one passing, by her doth hiss, shaketh his hand.

3 luku

1 Voi uppiniskaista ja saastutettua, voi väkivaltaista kaupunkia!

1 Ve henne, den genssträviga och befläckade staden, förtryckets stad!

1 Alas for her that is rebellious, and polluted, the city that oppresseth!

2 Se ei ole totellut ääntä, ei huolinut kurituksesta, ei luottanut Herraan, ei lähestynyt Jumalaansa.

2 Hon hör icke på någons röst, hon tager ej emot tuktan; på HERREN förtröstar hon icke, till sin Gud vill hon ej komma.

2 She hath hearkened to no voice, accepted no correction; in Yahweh, hath not trusted, to her God, hath not drawn near:

3 Sen päämiehet sen keskellä ovat ärjyviä leijonia. Sen tuomarit ovat kuin sudet illalla, jotka

3 Furstarna därinne äro rytande lejon; hennes domare äro såsom vargar om

3 Her rulers in her midst, are roaring lions,—her judges, evening wolves, they

eivät säästä mitään aamuksi.
4 Sen profeetat ovat huikentelijoita, uskottomia miehiä. Sen papit saastuttavat pyhän ja tekevät väkivaltaa laille.
5 Herra on vanhurskas sen keskellä, hän ei tee väärin. Joka aamu hän tuo valoon oikeutensa, ei se tulematta jää. Mutta väärintekijä ei tunne häpeätä.

aftonen, de spara intet till morgondagen.
4 Hennes profeter äro stortaliga trolösa män; hennes präster ohelga vad heligt är, de våldföra lagen.
5 HERREN är rättfärdig därinne, han gör intet orätt. var morgon låter han sin rätt gå fram i ljuset, den utebliver aldrig; men de orättfärdiga veta icke av någon skam.

have left nothing until morning!
4 Her prophets, are reckless, treacherous men! her priests, have profaned the holy, done violence to law.
5 Yahweh, the Righteous One, is in her midst, he dealeth not perversely,—
Morning by morning, his justice, bringeth he forth the light, He is not found lacking, but the perverse man knoweth no shame.

6 Minä olen hävittänyt pakanakansat, niiden muurinkulmat ovat autioina. Minä olen tehnyt niiden kadut raunioiksi, kulkijattomiksi; niiden kaupungit ovat hävitetyt ihmisettömiksi, asujattomiksi.

6 Jag utrotade folkslag, deras murtorn blevo förstörda, deras gator gjorde jag öde, så att ingen mer gick där fram; deras städer blevo förhärjade, så att de lågo tomma på människor, blottade på invånare.

6 I have cut off nations, deserted are their towers, have made desolate their streets, that none passeth through; ruined are their cities, for want of men of note, from lack of any dweller!

7 Minä olen sanonut: Ainoastaan pelkää minua ja ota varteen kuritus, niin ei hävitetä tytär Siionin asumusta, ei mitään siitä, mitä minä olen hänelle säätänyt. Kuitenkin he varhaisesta alkaen ovat aina pahemmin tehneet.

7 Jag tillsade henne att allenast frukta mig och taga emot tuktan; då skulle hennes boning undgå förstörelse, med allt vad jag hade givit i hennes vård. Men i stället ävlades de att göra allt vad fördärvligt var.

7 I said, Surely thou wilt reverence, Me, wilt accept correction, lest her abode, should be cut of, howsoever I had punished her; but, in truth, they soon corrupted all their deeds.

8 Sentähden odottakaa

8 Därför man I vänta

8 Wherefore, wait for

minua, sanoo Herra, odottakaa sitä päivää, jona minä nousen saaliille. Sillä minun tuomioni on, että minä kokoan pakanakansat, saatan kokoon valtakunnat vuodattaakseni heidän päällensä tuimuuteni, vihani kaiken hehkun; sillä minun kiivauteni tuli kuluttaa koko maan.

på mig, säger HERREN, och på den dag jag står upp för att taga byte. Ty mitt domslut är: jag skall församla folk och hämta tillhopa konungariken, för att utgjuta över dem min ogunst, all min vredes glöd; ty av min nitälskans eld skall hela jorden förtäras.

me, urgeth Yahweh, until the day when I rise up as witness, for, my decision, is to gather nations, to assemble kingdoms, to pour out on them mine indignation, all the glow of mine anger, for, in the fire of my jealousy, shall be devoured the whole earth.

9 Silloin minä muutan puhtaiksi kansain huulet, niin että ne kaikki rukoilevat Herran nimeä, palvelevat häntä yksimielisesti.

9 Se, då skall jag giva åt folken nya, renade läppar, så att de allasammans åkalla HERRENS namn och endräktigt tjäna honom.

9 Surely, then, will I turn unto the peoples a lip made pure,—that they all may call on the name of Yahweh, may serve him with one consent.

10 Tuolta puolen Etiopian virtain tuovat minun rukoilijani - tytär, minun hajoitettu joukkoni - minulle ruokauhreja.

10 Ända ifrån länderna bortom Etiopiens strömmar skola mina tillbedjare, mitt förskingrade folk, frambära offer åt mig.

10 From beyond the rivers of Ethiopia, [shall come] my suppliants, the daughter of my dispersed ones, shall bear along a gift for me.

11 Sinä päivänä ei sinun tarvitse hävetä yhtäkään niistä teoistasi, joilla olet rikkonut minua vastaan, sillä silloin minä poistan sinun keskuudestasi sinun ylvääsi, riemuitsevaisesi, etkä sinä sitten enää ylpeile minun pyhällä vuorellani.

11 På den tiden skall du slippa att längre blygas för alla de överträdelser som du har begått mot mig. Ty då skall jag avskilja från dig dem som nu jubla så segerstolt i dig; och du skall då icke vidare förhäva dig på mitt heliga berg.

11 In that day, wilt thou not turn pale for all thy deeds, wherein thou hast transgressed against me? For, then, will I take away out of thy midst thy proudly exulting ones, and thou shalt not again be haughty any more in my holy mountain:

12 Mutta minä jätän jäljelle

12 Men jag skall

12 So will I leave

sinun keskuuteesi kurjan ja vaivaisen kansan, ja he luottavat Herran nimeen.

13 Israelin jäännökset eivät tee väärin, eivät puhu valhetta, eikä heidän suussaan tavata vilpillistä kieltä. Sillä he kaitsevat kaittaviansa ja makaavat kenenkään peloittelematta.

14 Iloitse, tytär Siion, puhkea huutoon, Israel; ihastu ja ratkea riemuun kaikesta sydämestäsi, tytär Jerusalem.

15 Herra on poistanut sinun tuomiosi, kääntänyt pois sinun vihollisesi. Israelin kuningas, Herra, on sinun keskelläsi. Ei tarvitse sinun enää onnettomuutta nähdä.

16 Sinä päivänä sanotaan Jerusalemille: Älä pelkää, Siion, älköön kätesi hervotko.

17 Herra, sinun Jumalasi, on sinun keskelläsi, sankari, joka auttaa. Hän ilolla iloitsee sinusta, hän on ääneti, sillä hän rakastaa

lämna kvar i dig ett folk, betryckt och armt; och de skola förtrösta på HERRENS namn.

13 Kvarlevan av Israel skall då icke mer göra något orätt, ej heller tala lögn, och i deras mun skall icke finnas en falsk tunga. Ja, de skola få beta och ligga i ro, utan att någon förskräcker dem.

14 Jubla, du dotter Sion, höj glädjerop, du Israel; var glad och fröjda dig av allt hjärta, du dotter Jerusalem.

15 HERREN har avvänt straffdomarna ifrån dig, han har röjt din fiende ur vägen. HERREN, som bor i dig, är Israels konung; du behöver ej mer frukta något ont.

16 På den tiden skall det sägas till Jerusalem; »Frukta icke, Sion låt ej modet falla.

17 HERREN, din Gud, bor i dig en hjälte som kan frälsa. Han gläder sig över dig med lust, han tiger

remaining in thy midst, a people oppressed and poor,—who will seek refuge in the name of Yahweh:

13 The remnant of Israel—will not do perversity, nor speak falsehood, neither shall there be found in their mouth a tongue of deceit,—surely, they, shall feed and lie down, with none to make them afraid.

14 Sing out, O daughter of Zion, shout aloud, O Israel,—rejoice and exult with all thy heart, O daughter Jerusalem:

15 Yahweh, hath set aside, thy judgments, hath turned back thy foe,—The king of Israel, Yahweh, is in thy midst, thou shalt not fear calamity, any more.

16 In that day, shall it be said—to Jerusalem, Do not fear,—O Zion, Let not thy hands hang down:

17 Yahweh, thy God, in the midst of thee, as a mighty one, will save,—will be glad over thee with rejoicing, will

sinua, hän sinusta riemulla riemuitsee.

18 Jotka murehtivat, kaukana juhlakokouksista, ne minä kokoan: nehän ovat sinusta, niitä häväistys kuormana painaa.

19 Katso, siihen aikaan minä teen tekoni kaikille sinun nöyryyttäjillesi. Minä pelastan ontuvat ja kokoan karkoitetut ja teen heidät ylistetyiksi ja mainehikkaiksi jokaisessa maassa, jossa he olivat häpeänalaisina.

20 Siihen aikaan minä tuon teidät takaisin - siihen aikaan, jona minä teidät kokoan. Sillä minä teen teidät mainehikkaiksi ja ylistetyiksi kaikissa maan kansoissa, kun minä käännän teidän kohtalonne teidän silmäinne nähden; sanoo Herra.

stilla i sin kärlek, han fröjdas över dig med jubel.»

18 Dem som med bedrövelse måste sakna högtiderna, dem skall jag då församla, dem som levde skilda från dig, du som själv bar smälekens börda.

19 Ty se, jag skall på den tiden utföra mitt verk på alla dina förtryckare. jag skall frälsa de haltande och hämta tillhopa de fördrivna, jag skall låta dem bliva ett ämne till lovsång och till berömmelse på hela jorden, där de voro så smädade.

20 På den tiden skall jag låta eder komma tillbaka ja, på den tiden skall jag hämta eder tillhopa. Ty jag vill låta eder bliva ett ämne till berömmelse och till lovsång bland alla jordens folk, i det att jag åter upprättar eder, så att I sen det med egna ögon, säger HERREN.

be silent in his love, will exult over thee with shouts of triumph.

18 The sad exiles from the appointed meeting, have I gathered, from thee, had they been! [but were] a burden on thee—a reproach!

19 Behold me! dealing with all thine oppressors, at that time,—and I will save her that is lame, and, her that hath been an outcast, will I carry, and I will make them to be a Praise and a Name, in the whole earth that hath witnessed their shame.

20 At that time, will I bring you in, even at the time when I gather you,—Yea I will grant you to become a Name and a Praise, among all the peoples of the earth, when I cause them of your captivities to return before your eyes, saith Yahweh.

HAGGAI

1 luku

Daarejaveksen toisena vuotena, kuudennessa kuussa, kuukauden ensimmäisenä päivänä, tuli tämä Herran sana profeetta Haggain kautta Juudan käskynhaltijalle Serubbaabelille, Sealtielin pojalle, ja ylimmäiselle papille Joosualle, Joosadakin pojalle:

1 I konung Darejaves' andra regeringsår, i sjätte månaden, på första dagen i månaden, kom HERRENS ord genom profeten Haggai Serubbabel, Sealtiels son, Juda ståthållare, och till översteprästen Josua, Josadaks son; han sade:

1 In the second year of Darius the king, in the sixth month, on the first of the month, came the word of Yahweh, by the hand of Haggai the prophet, unto Zerubbabel son of Shealtiel, pasha of Judah, and unto Jehoshua son of Jehozadak the high priest, saying:

2 Näin sanoo Herra Sebaot: Tämä kansa sanoo: Aika ei ole tullut rakentaa Herran huonetta.

2 Så säger HERREN Sebaot: Detta folk säger: »Ännu är icke tiden kommen att gå till verket, tiden att HERRENS hus bygges upp.»

2 Thus, speaketh Yahweh of hosts, saying,—This people, have said, Not yet hath come the time for the house of Yahweh to be built.

3 Mutta profeetta Haggain kautta tuli tämä Herran sana:

3 Men HERRENS ord kom genom profeten Haggai; han sade:

3 Therefore hath come the word of Yahweh by the hand of Haggai the prophet, saying:

4 Onko sitten aika teidän asua panelilla kaunistetuissa huoneissanne, kun tämä huone on rauniona?

4 Är då tiden kommen för eder att själva bo i panelade hus, medan detta hus ligger öde?

4 Is it a time that, ye yourselves, should be dwelling in your own paneled houses? and, this house, be in ruins?

5 Ja nyt sanoo Herra Sebaot näin: Ottakaa vaari teistänne.

5 Därför säger nu HERREN Sebaot så: Given akt på huru det går eder.

5 Now, therefore, Thus, saith Yahweh of hosts,—Apply your heart unto your own experience—

6 Te kylvätte paljon, mutta saatte vähän. Te syötte, mutta ette tule ravituiksi. Te juotte, mutta jano ei sammu. Te vaatetatte itsenne, mutta ei tule lämmin. Ja palkkatyöläinen panee työpalkan reikäiseen kukkaroon.

6 I sån mycket, men inbärgen litet; I äten, men fån icke nog för att bliva mätta; I dricken, men fån icke nog för att bliva glada; I tagen på eder kläder, men haven icke nog för att bliva varma. Och den som får någon inkomst, han far den allenast för att lägga den i en söndrig pung.

6 Ye have sown much, but have brought in little, have eaten, and not been filled, have drunk, and not been satisfied with drink, have clothed you, and none hath been warm,—and, he that hath hired himself out, hath put his wages into a bag with holes.

7 Näin sanoo Herra Sebaot: Ottakaa vaari teistänne.

7 Ja, så säger HERREN Sebaot: Given akt på huru det går eder.

7 Thus, saith Yahweh of hosts,—Apply your heart to your own experience:

8 Nouskaa vuorille, tuokaa puita ja rakentakaa temppeli, niin minä siihen mielistyn ja näytän kunniani, sanoo Herra.

8 Men dragen nu upp till bergen, hämten trävirke och byggen upp mitt hus, så vill jag hava behag därtill och bevisa mig härlig, säger HERREN.

8 Ascend the mountain—and bring in wood and build the house,—that I may be pleased therewith and get myself glory, saith Yahweh.

9 Te odotatte paljoa, mutta se menee vähiin. Te tuotte kotiin, mutta minä puhallan sen pois. Minkätähden? sanoo Herra Sebaot. Minun huoneeni tähden, kun se on rauniona ja te juoksette kukin oman huoneenne hyväksi.

9 I väntaden på mycket, men se, det blev litet, och när I förden det hem, då blåste jag på det. Varför gick det så? säger HERREN Sebaot. Jo, därför att mitt hus får ligga öde, under det att envar av eder hastar med sitt eget hus.

9 When ye looked for much, then lo! it came to little, when ye brought it home, then I did blow into it,—Because of what? Demandeth Yahweh of hosts, Because of my house, the which is in ruins, while ye keep running every man to his own house.

10 Sentähden teiltä taivas pidättää kasteen ja maa

10 Fördenskull har himmelen ovan eder

10 Wherefore—on your account, have the

pidättää satonsa.

förhållit eder sin dagg och jorden förhållit sin gröda.

heavens, held back, dew,— and, the earth, held back her fruit;

11 Ja minä olen kutsunut kuivuuden maahan ja vuorille, viljalle, viinille ja öljylle, ja mitä vain maa tuottaa, ja ihmisille ja eläimille ja kaikelle kätten vaivannäölle.

11 Och jag har bjudit torka komma över land och berg, och över säd, vin och olja och alla andra jordens alster, och över människor och djur, och över all frukt av edra händers arbete.

11 And I have called for drought, upon the land and upon the mountains, and upon the corn and upon the new wine and upon the oil, and upon that which the ground, bringeth forth,—and upon man, and upon beast, and upon all the labour of the hands.

12 Niin Serubbaabel, Sealtielin poika, ja ylimmäinen pappi Joosua, Joosadakin poika, ja kansan koko jäännös kuuli Herran, Jumalansa ääntä ja profeetta Haggain sanoja, jota varten Herra, heidän Jumalansa, oli hänet lähettänytkin, ja kansa pelkäsi Herraa.

12 Och Serubbabel, Sealtiels son, och översteprästen Josua, Josadaks son med hela kvarlevan av folket lyssnade till HERRENS, sin Guds, röst och till profeten Haggais ord, eftersom HERREN, deras Gud, hade sänt honom; och folket fruktade för HERREN.

12 Then hearkened Zerubbabel son of Shealtiel, and Jehoshua son of Jehozadak the high priest, and all the remnant of the people, unto the voice of Yahweh their God, and unto the words of Haggai the prophet, as Yahweh their God, had sent him,—and the people, stood in awe, before Yahweh.

13 Haggai, Herran sanansaattaja, sanoi, saattaen Herran sanan, kansalle näin: Minä olen teidän kanssanne, sanoo Herra.

13 Då sade Haggai, HERRENS sändebud, efter HERRENS uppdrag, till folket så: »Jag är med eder, säger HERREN.»

13 Then spake Haggai the messenger of Yahweh, in the message of Yahweh, to the people saying,—I, am with you, Declareth Yahweh.

14 Ja Herra herätti Juudan

14 Och HERREN

14 Thus did Yahweh,

käskynhaltijan Serubbaabelin, Sealtielin pojan, hengen ja ylimmäisen papin Joosuan, Joosadakin pojan, hengen ja kansan koko jäännöksen hengen, ja he tulivat ja ryhtyivät rakentamaan Herran Sebaotin, heidän Jumalansa, temppeliä

uppväckte Serubbabels, Sealtiels sons, Juda ståthållares, ande och översteprästen Josuas, Josadaks sons, ande och allt det kvarblivna folkets ande, så att de gingo till verket och arbetade på HERREN Sebaots; sin Guds, hus.

stir up—the spirit of Zerubbabel son of Shealtiel, pasha of Judah, and the spirit of Jehoshua son of Jehozadak the high priest, and the spirit of all the remnant of the people,—and they came in and did service in the house of Yahweh of hosts their God:

15 kahdentenakymmenentenä neljäntenä päivänä kuudennessa kuussa, kuningas Daarejaveksen toisena vuotena.

1 Detta skedde på tjugufjärde dagen i sjätte månaden av konung Darejaves' andra regeringsår.

15 on the twenty–fourth day of the month, in the sixth month,—in the second year of Darius the king.

2 luku

1 Seitsemännessä kuussa, kuukauden kahdentenakymmenentenä ensimmäisenä päivänä tuli profeetta Haggain kautta tämä Herran sana:

2 I sjunde månaden, på tjuguförsta dagen i månaden, kom HERRENS ord genom profeten Haggai han sade:

1 In the seventh month, on the twenty–first of the month, came the word of Yahweh, by the hand of Haggai the prophet, saying:

2 Sano Juudan käskynhaltijalle Serubbaabelille, Sealtielin pojalle, ja ylimmäiselle papille Joosualle, Joosadakin pojalle, ja kansan jäännökselle näin:

3 Säg till Serubbabel, Sealtiels son Juda ståthållare, och till översteprästen Josua, Josadaks son, och till kvarlevan av folket:

2 Speak, I pray thee, unto Zerubbabel son of Shealtiel, pasha of Judah, and unto Jehoshua son of Jehozadak, the high priest,—and unto the remnant of the people, saying:—

3 Kuka teidän joukossanne on jäljelle jäänyt, joka on nähnyt tämän temppelin sen entisessä kunniassa? Ja miltä näyttää se teistä nyt? Eikö se ole tyhjän veroinen teidän silmissänne?

4 Leva icke ännu bland eder män kvar, som hava sett detta hus i dess forna härlighet? Och hurudant sen I det nu vara? Är det icke såsom intet i edra ögon?

3 Who is there among you that is left, that saw this house, in its former glory? And how do ye see it now? Is it not, in comparison with that, as nothing, in your eyes?

4 Mutta nyt ole luja, Serubbaabel, sanoo Herra, ja ole luja, Joosua, Joosadakin poika, ylimmäinen pappi, ja ole luja, maan koko kansa, sanoo Herra, ja tehkää työtä; sillä minä olen teidän kanssanne, sanoo Herra Sebaot.

5 Men var likväl nu frimodig, du Serubbabel, säger HERREN; och var frimodig, du överstepräst Josua, Josadaks son; och varen frimodiga och arbeten, alla I som hören till folket i landet, säger HERREN; ty jag är med eder, säger HERREN Sebaot.

4 Now, therefore—Be strong, O Zerubbabel, urgeth Yahweh, and be strong, O Jehoshua son of Jehozadak the high priest, and be strong, all ye people of the land, urgeth Yahweh, and work; For, I, am with you, Declareth Yahweh of hosts.

5 Sen liiton sana, jonka minä tein teidän kanssanne, kun te läksitte Egyptistä, ja minun Henkeni pysyy teidän keskellänne. Älkää peljätkö.

6 Det förbund som jag slöt med eder, när I drogen ut ur Egypten, vill jag låta stå fast, och min Ande skall förbliva ibland eder; frukten icke.

5 The very thing that I solemnized with you, when ye came forth out of the land of Egypt, That, my spirit abiding in your midst, ye should not fear.

6 Sillä näin sanoo Herra Sebaot: Vielä vähän aikaa, ja minä liikutan taivaat ja maan, meren ja kuivan.

7 Ty så säger HERREN Sebaot: Ännu en gång, inom en liten tid, skall jag komma himmelen och jorden, havet och det torra att bäva;

6 For, thus, saith Yahweh of hosts, Yet once, a little, it is,—and I am shaking the heavens and the earth, and the sea and the dry land;

7 Ja minä liikutan kaikki pakanakansat, ja kaikkien pakanakansojen kalleudet

8 och alla hednafolk skall jag komma att bäva, och så skola

7 And I will shake all the nations, and the delight of all the

tulevat, ja minä täytän tämän temppelin kunnialla, sanoo Herra Sebaot.

dyrbara håvor från alla hednafolk föras hit; och jag skall fylla detta hus med härlighet, säger HERREN Sebaot.

nations, shall come in,—and I will fill this house with glory, saith Yahweh of hosts.

8 Minun on hopea, ja minun on kulta, sanoo Herra Sebaot.

9 Ty mitt är silvret, och mitt är guldet, säger HERREN Sebaot.

8 Mine is the silver and Mine the gold, Declareth Yahweh of hosts:

9 Tämän temppelin myöhempi kunnia on oleva suurempi kuin aikaisempi, sanoo Herra Sebaot. Ja tässä paikassa minä annan vallita rauhan, sanoo Herra Sebaot.

10 Den tillkommande härligheten hos detta hus skall bliva större än dess forna var, säger HERREN Sebaot; och på denna plats skall jag låta friden råda, säger HERREN Sebaot.

9 Greater shall be the last glory of this house than the first, saith Yahweh of hosts,—and, in this place, will I give prosperity, Declareth Yahweh of hosts.

10 Yhdeksännen kuun kahdentenakymmenentenä neljäntenä päivänä, Daarejaveksen toisena vuotena, tuli profeetta Haggain kautta tämä Herran sana:

11 På tjugufjärde dagen i nionde månaden av Darejaves' andra regeringsår kom HERRENS ord till profeten Haggai; han sade:

10 On the twenty–fourth of the ninth month, in the second year of Darius, came the word of Yahweh unto Haggai the prophet, saying:

11 Näin sanoo Herra Sebaot: Pyydä papeilta opetusta ja sano:

12 Så säger HERREN Sebaot: Fråga prästerna om lag och säg:

11 Thus, saith Yahweh of hosts,—I pray you, ask the priests a direction, saying:

12 Katso, mies kantaa pyhää lihaa vaatteensa liepeessä ja koskettaa liepeellänsä leipää tai keittoa, viiniä, öljyä tai muuta ruokaa, mitä hyvänsä; tuleeko se siitä pyhäksi? Niin papit vastasivat ja sanoivat: Ei.

13 »Om någon bär heligt kött i fliken av sin mantel och så med fliken kommer vid något bakat eller kokt, eller vid vin eller olja, eller vid något annat som man förtär, månne detta

12 If a man carry holy flesh in the skirt of his garment, and then toucheth with his skirt bread or a cooked dish or wine or oil or any food, shall it be holy? And the priests answered and said,

därigenom bliver heligt?» Prästerna svarade och sade: »Nej.»

No.

13 Ja Haggai sanoi: Jos joku, joka on kuolleesta saastunut, koskettaa jotakin näistä, tuleeko se saastaiseksi? Niin papit vastasivat: Tulee saastaiseksi.

14 Åter frågade Haggai: »Om den som har blivit orenad genom en död kommer vid något av allt detta, månne det då bliver orenat?» Prästerna svarade och sade: »Ja.»

13 Then said Haggai, If one who is defiled for a dead person touch any of these, shall it be defiled? And the priests answered and said, It shall be defiled.

14 Silloin Haggai lausui ja sanoi: Sellaista on tämä väki, sellaista tämä kansa minun edessäni, sanoo Herra. Sellaiset ovat kaikki heidän kättensä työt ja se, mitä he siellä uhriksi tuovat: se on saastaista.

15 Då tog Haggai till orda och sade: »Så är det med detta folk och så är det med detta släkte inför mig, säger HERREN, och så är det med allt deras händers verk: vad de där offra, det är orent.

14 Then answered Haggai and said, So, is this people and, so, is this nation before me, Declareth Yahweh, and, so, is every work of their hands,—therefore, whatsoever they offer there, is, defiled.

15 Ja nyt ottakaa vaari, kuinka käy tästä päivästä lähtien eteenpäin. Kun ei vielä oltu pantu kiveä kiven päälle Herran temppelissä,

16 Och given nu akt på huru det hittills har varit, före denna dag, och under tiden innan man ännu hade begynt lägga sten på sten till HERRENS tempel

15 Now, therefore, I pray you apply your heart, from this day and upwards,—So long as there had not been laid one stone upon another in the temple of Yahweh,

16 sitä ennen, mentiin kahdenkymmenen mitan viljakasalle, mutta oli vain kymmenen; mentiin viinikuurnalle ammentamaan viisikymmentä mittaa, mutta oli kaksikymmentä.

17 huru härförinnan, om någon kom till en sädesskyl som skulle giva tjugu mått, den gav allenast tio, och huru, om någon kom till vinpressen för att ösa upp femtio kärl, den gav allenast tjugu.

16 So long were things thus, that, on coming unto a heap of twenty, then was it found to be ten,—on coming unto the vat to draw off fifty measures, then were there found to be twenty.

17 Minä löin teitä, kaikkia teidän kättenne töitä, nokitähkällä ja viljanruosteella ja rakeilla, mutta ei kenkään teistä kääntynyt minun puoleeni, sanoo Herra.
18 Ottakaa vaari, kuinka käy tästä päivästä lähtien eteenpäin, yhdeksännen kuun kahdennestakymmenennestä neljännestä päivästä, Herran temppelin perustamispäivästä, lähtien. Ottakaa vaari!

19 Onko aitassa enää siementä? Ja viiniköynnös, viikunapuu, granaattiomenapuu ja öljypuu, nekään eivät ole kantaneet hedelmää. Tästä päivästä lähtien minä annan siunauksen.

20 Ja Herran sana tuli toistamiseen Haggaille kuukauden kahdentenakymmenentenä neljäntenä päivänä; se kuului:
21 Sano Juudan käskynhaltijalle Serubbaabelille: Minä liikutan taivaat ja maan.

22 Ja minä kukistan

18 Vid allt edra händers arbete slog jag eder säd med sot och rost och hagel, och likväl vänden I eder icke till mig, säger HERREN.
19 Given alltså akt på huru det hittills har varit, före denna dag; ja, given akt på huru det har varit före tjugufjärde dagen i nionde månaden, denna dag då grunden har blivit lagd till HERRENS tempel.
20 Finnes någon säd ännu i kornboden? Nej; och varken vinträdet eller fikonträdet eller granatträdet eller olivträdet har ännu burit någon frukt. Men från denna dag skall jag giva välsignelse.»
21 Och HERRENS ord kom för andra gången till Haggai, på tjugufjärde dagen i samma månad; han sade:
22 Säg till Serubbabel, Juda ståthållare: Jag skall komma himmelen och jorden att bäva;

23 jag skall omstörta

17 I smote you with blight and with mildew and with hail, in all the work of your hands,—Yet ye did not return unto me, Declareth Yahweh.
18 Apply your heart, I pray you, from this day and upwards,—from the twenty–fourth day of the ninth month, even from the day when was founded the temple of Yahweh, apply your heart:

19 Is the seed yet in the store–house? Howbeit, though at present neither, the vine nor the fig–tree nor the pomegranate nor the olive tree, hath brought forth, from this very day, will I bless you.
20 Then came the word of Yahweh, the second time unto Haggai, on the twenty–fourth of the month, saying:
21 Speak thou unto Zerubbabel, pasha of Judah, saying,—I am shaking, the heavens and the earth;
22 And I will overturn

kuningaskuntien valtaistuimet, hävitän pakanain kuningaskuntien väkevyyden ja kukistan vaunut ajajineen; ja hevoset ja niiden ratsastajat kaatuvat, mies toisensa miekkaan.

konungatroner och göra hednarikenas makt till intet; jag skall omstörta vagnarna med sina kämpar, och hästarna skola stupa med sina ryttare. Den ene skall falla för den andres svärd.

the throne of kingdoms, and will destroy the strength of the kingdoms of the nations,—and I will overturn the chariots and them who ride therein, and horses and their riders, shall come down, every man by the sword of his brother.

23 Sinä päivänä, sanoo Herra Sebaot, minä otan sinut, palvelijani Serubbaabel, Sealtielin poika, sanoo Herra, ja panen sinut ikäänkuin sinettisormukseksi. Sillä sinut minä olen valinnut, sanoo Herra Sebaot.

24 På den tiden, säger HERREN Sebaot, skall jag taga dig, min tjänare Serubbabel, Sealtiels son, säger HERREN, och skall akta dig såsom min signetring; ty dig har jag utvalt, säger HERREN Sebaot.

23 On that day, declareth Yahweh of hosts, will I take thee, O Zerubbabel son of Shealtiel—my servant, declareth Yahweh, and will set thee as a signet–ring; For, thee, have I chosen, Declareth Yahweh of hosts.

SAKARJA

1 luku

1 Kahdeksannessa kuussa Daarejaveksen toisena vuotena tuli profeetta Sakarjalle, Berekjan pojalle, joka oli Iddon poika, tämä Herran sana:

1 I åttonde månaden av Darejaves' andra regeringsår kom HERRENS ord till Sakarja, son till Berekja, son till Iddo, profeten, han sade:

1 In the eighth month, in the second year of Darius, came the word of Yahweh unto Zechariah, son of Berechiah, son of Iddo, the prophet, saying:—

2 Herra on tuimasti vihastunut teidän isiinne.

2 Svårt förtörnad var HERREN på edra fäder.

2 Yahweh, was sore displeased, with your fathers:

3 Sano heille: Näin sanoo

3 Säg därför nu till

3 therefore shalt thou

Herra Sebaot: Kääntykää minun tyköni, sanoo Herra Sebaot, niin minä käännyn teidän tykönne, sanoo Herra Sebaot.

folket så säger HERREN Sebaot: Vänden om till mig, säger HERREN Sebaot, så vill jag vända om till eder, säger HERREN Sebaot.

say unto them, Thus, saith Yahweh of hosts, Return ye unto me, urgeth Yahweh of hosts,—that I may return unto you, saith Yahweh of hosts.

4 Älkää olko isienne kaltaiset, joille entiset profeetat ovat saarnanneet sanoen: Näin sanoo Herra Sebaot: Kääntykää pois pahoilta teiltänne ja pahoista teoistanne; mutta he eivät kuulleet, eivät kuunnelleet minua.

4 Varen icke såsom edra fäder, för vilka forna tiders profeter predikade och sade: »Så säger HERREN Sebaot: Vänden om från edra onda vägar och edra onda gärningar»; men de ville icke höra och aktade icke på mig säger HERREN.

4 Do not become like your fathers, unto whom the former prophets, proclaimed, saying, Thus, saith Yahweh of hosts, Return, I pray you, from your wicked ways, and from your wicked practices; but they heard not, nor hearkened unto me, declareth Yahweh.

5 Teidän isänne - missä he ovat? Ja profeetat - ovatko he eläneet iäti?

5 Edra fäder, var äro de? Och profeterna, leva de kvar evinnerligen?

5 Your fathers, where are they? and, the prophets, to times age–abiding, do they live?

6 Mutta minun sanani ja käskyni, jotka minä olen säätänyt palvelijoilleni profeetoille - eivätkö ne ole kohdanneet teidän isänne: ja niin he kääntyivät ja sanoivat: 'Niinkuin Herra Sebaot aikoi meille tehdä, meidän vaelluksemme ja tekojemme mukaan, niin hän on meille tehnyt.'

6 Nej, men mina ord och mina rådslut, de som jag betrodde åt mina tjänare profeterna, de träffade ju edra fäder, så att de måste vända om och säga: »Såsom HERREN Sebaot hade beslutit att göra med oss, och såsom våra vägar och våra gärningar förtjänade, så har han ock gjort

6 Howbeit, as for my words and my statutes with which I charged my servants the prophets, did they not overtake your fathers? and so they returned and said, Just as Yahweh of hosts planned to do unto us, according to our ways and according to our practices, So hath he dealt with us?

med oss.»

7 Kahdentenakymmenentenä neljäntenä päivänä yhdennessätoista kuussa, joka on sebat-kuu, Daarejaveksen toisena vuotena, tuli profeetta Sakarjalle, Berekjan pojalle, joka oli Iddon poika, tämä Herran sana:

7 På tjugufjärde dagen i elfte månaden, det är månaden Sebat, i Darejeves' andra regeringsår, kom HERRENS ord till Sakarja, son till Berekja, son till Iddo, profeten; han sade:

7 Upon the twenty–fourth day of the eleventh month, the same, is the month Shebat, in the second year of Darius, came the word of Yahweh unto Zechariah, son of Berechiah, son of Iddo, the prophet, as followeth:

8 Minä näin yöllä, katso, mies ratsasti punaisenruskealla hevosella, ja hän seisahtui myrttien keskelle laaksoon, ja hänen jäljessänsä oli punaisenruskeita ja punaisia ja valkeita hevosia.

8 Jag hade en syn om natten: Jag fick se en man som red på en röd häst; och han höll stilla bland myrtenträden i dalsänkningen. Och bakom honom stodo andra hästar, röda, bruna och vita.

8 I looked by night, And lo! a man riding upon a red horse, and he was standing among the myrtle trees, in the shade; and, after him, were horses, red, bay, and white.

9 Niin minä kysyin: Mitä nämä ovat, Herra? Enkeli, joka puhutteli minua, vastasi minulle: Minä näytän sinulle, mitä ne ovat.

9 Då frågade jag: »Vad betyda dessa, min herre?» Ängeln som talade med mig svarade mig: »Jag vill låta dig förstå vad dessa betyda.»

9 Then said I, What are these, my lord? And the messenger who was speaking with me, said unto me, I, will shew thee what these, are.

10 Ja mies, joka seisoi myrttien keskellä, lausui ja sanoi: Nämä ovat ne, jotka Herra on lähettänyt maata kuljeksimaan.

10 Och mannen som stod bland myrtenträden tog till orda och sade: »Det är dessa som HERREN har sänt ut till att fara omkring på jorden.»

10 So the man who was standing among the myrtle–trees responded, and said,— These, are they whom Yahweh, hath sent, to go to and fro through the earth.

11 Niin ne vastasivat Herran enkelille, joka seisoi

11 Och själva togo de till orda och sade till

11 Then responded they to the messenger

myrttien keskellä, ja sanoivat: Me olemme kuljeksineet maata, ja katso, koko maa on alallansa ja rauhassa.

HERRENS ängel, som stod bland myrtenträden: »Vi hava farit omkring på jorden och hava funnit hela jorden lugn och stilla.»

of Yahweh, who was standing among the myrtle–trees, and said, We have gone to and fro through the earth,––and lo! all the earth, resteth and is quiet.

12 Ja Herran enkeli lausui ja sanoi: Herra Sebaot, kuinka kauan sinä viivyt etkä armahda Jerusalemia ja Juudan kaupunkeja, joille olet ollut vihainen nämä seitsemänkymmentä vuotta?

12 Då tog HERRENS ängel åter till orda och sade: »HERRE Sebaot, huru länge skall det dröja, innan du förbarmar dig över Jerusalem och Juda städer? Du har ju nu varit vred på dem i sjuttio år.»

12 Then the messenger of Yahweh responded, and said, O Yahweh of hosts! How long wilt, thou, not have compassion upon Jerusalem, and the cities of Judah,—against which thou hast had indignation these seventy years?

13 Niin Herra vastasi enkelille, joka puhutteli minua, ja lausui hyviä, lohdullisia sanoja.

13 Och HERREN svarade ängeln som talade med mig goda och tröstliga ord;

13 And Yahweh answered the messenger who was speaking with me, in words that were pleasant,—words that were consoling,

14 Ja enkeli, joka puhutteli minua, sanoi minulle: Saarnaa ja sano: Näin sanoo Herra Sebaot: Minä kiivailen Jerusalemin ja Siionin puolesta suurella kiivaudella.

14 och ängeln som talade med mig sade sedan till mig: »Predika och säg: Så säger HERREN Sebaot: Jag har stor nitälskan för Jerusalem och Sion;

14 Then the messenger who was speaking with me, said unto me, Proclaim thou, saying, Thus, saith Yahweh of hosts, I am jealous for Jerusalem, and for Zion, with a great jealousy;

15 Suurella vihalla minä olen vihastunut suruttomiin pakanoihin, jotka, kun minä vähän vihastuin, auttoivat

15 och jag är storligen förtörnad på hednafolken, som sitta så säkra; ty när jag

15 And, with a great displeasure, am I displeased with the careless nations,—in

onnettomuutta tapahtumaan.

var allenast litet förtörnad, hjälpte de ytterligare till att fördärva.

that, when, I, was displeased (for) a little, then, they, helped forward the calamity,

16 Sentähden sanoo Herra näin: Minä käännyn Jerusalemin puoleen armahtavaisuudessa. Minun temppelini siellä rakennetaan, sanoo Herra Sebaot, ja mittanuora jännitetään Jerusalemin ylitse.

16 Därför säger HERREN så: Jag vill åter vända mig till Jerusalem i barmhärtighet; mitt hus skall där bliva uppbyggt, säger HERREN Sebaot, och mätsnöret skall spännas över Jerusalem.

16 Wherefore, Thus, saith Yahweh, I have returned to Jerusalem, with compassions,, My house, shall be built therein, declareth Yahweh of hosts, and, a line, shall be stretched forth over Jerusalem.

17 Saarnaa vielä ja sano: Näin sanoo Herra Sebaot: Vielä minun kaupunkini ovat hyvyydestä ylitsevuotavaiset, ja vielä Herra lohduttaa Siionin ja valitsee vielä Jerusalemin.

17 Ytterligare må du predika och säga: Så säger HERREN Sebaot: Ännu en gång skola mina städer få njuta överflöd av goda håvor; ja, HERREN skall ännu en gång trösta Sion, och ännu en gång skall han utvälja Jerusalem.»

17 Further, proclaim thou, saying, Thus, saith Yahweh of hosts, Yet, shall my cities overflow with blessing! So will Yahweh yet, have compassion, upon Zion, and yet make choice of Jerusalem.

18 Ja minä nostin silmäni ja katsoin. Ja katso: neljä sarvea.

18 Sedan lyfte jag upp mina ögon och fick då se fyra horn.

18 Then lifted I up mine eyes and looked,—and lo! Four Horns.

19 Ja minä sanoin enkelille, joka puhutteli minua: Mitä nämä ovat? Niin hän sanoi minulle: Nämä ovat ne sarvet, jotka ovat hajottaneet Juudan ja Israelin ja Jerusalemin.

19 Då frågade jag ängeln som talade med mig: »Vad betyda dessa?» Han svarade mig: »Detta är de horn som hava förströtт Juda, Israel och Jerusalem.»

19 And I said unto the messenger who was speaking with me, What are these? And he said unto me, These, are the horns which have scattered Judah, Israel, and Jerusalem.

20 Sitten Herra näytti minulle neljä seppää.

21 Minä sanoin: Mitä nämä ovat tulleet tekemään? Ja hän vastasi näin: Nuo sarvet ovat ne, jotka ovat hajottaneet Juudan, niin ettei yksikään mies voi päätänsä nostaa; ja nämä ovat tulleet saattamaan ne pelkoon ja heittämään maahan niiden pakanakansain sarvet, jotka ovat nostaneet sarven Juudan maata vastaan hajottaaksensa sen.

20 Sedan lät HERREN mig se fyra smeder.

21 Då frågade jag: »I vad ärende hava dessa kommit?» Han svarade: »De förra voro de horn som förströdde Juda, så att ingen kunde upplyfta sitt huvud; men nu hava dessa kommit för att injaga skräck hos dem, och för att slå av hornen på de hednafolk som hava lyft sitt horn mot Juda land, till att förströ dess inbyggare.»

20 Then Yahweh shewed me Four Craftsmen.

21 And I said, What are these coming in to do? And he spake, saying, These, are the horns which have scattered Judah, so that no man lifted up his head, but these [others] have come in to put them in fear, to cast down the horns of the nations, the which have lifted up the horn against the land of Judah to scatter her.

2 luku

1 Ja minä nostin silmäni ja katsoin. Ja katso, oli mies ja hänen kädessänsä mittanuora.

2 Minä sanoin hänelle: Mihin sinä olet menossa? Ja hän vastasi minulle: Mittaamaan Jerusalemia, nähdäkseni, kuinka leveä ja kuinka pitkä se on oleva.

3 Ja katso, enkeli, joka puhutteli minua, lähti liikkeelle, ja toinen enkeli lähti häntä vastaan.

1 Sedan lyfte jag upp mina ögon och fick då se en man som hade ett mätsnöre i sin hand.

2 Då frågade jag: »Vart går du?» Han svarade mig: »Till att mäta Jerusalem, för att se huru brett och huru långt det skall bliva.»

3 Då fick jag se ängeln som talade ned mig komma fram, och en annan ängel kom

1 Then lifted I up mine eyes and looked, and lo! a Man,—and, in his hand, a Measuring Line.

2 And I said, Whither art thou going? And he said unto me, To measure Jerusalem, to see what [should be] the breadth thereof, and what the length thereof.

3 And lo! the messenger who was talking with me, coming forward,—and

	emot honom.	another messenger, coming forward to meet him.
4 Ja hän sanoi tälle: Juokse, puhu tälle nuorukaiselle ja sano: Jerusalem on oleva muuriton paikkakunta, sillä niin paljon siinä on ihmisiä ja eläimiä.	4 Och han sade till denne: »Skynda åstad och tala till den unge mannen där och säg: 'Jerusalem skall ligga såsom en obefäst plats; så stor myckenhet av människor och djur skall finnas därinne.	4 So he said unto him, Run, speak unto this young man, saying: Like open villages, shall Jerusalem remain, for the multitude of men and cattle in her midst;
5 Mutta minä olen oleva, sanoo Herra, tulimuuri sen ympärillä ja kunnia sen keskellä.	5 Men jag själv, säger HERREN, skall vara en eldsmur däromkring, och jag skall bevisa mig härlig därinne.'»	5 And, I, will become to her, declareth Yahweh, A wall of fire round about,—and, a glory, will I become in her midst.
6 Voi, voi, paetkaa pohjoisesta maasta, sanoo Herra! Sillä minä olen hajottanut teidät neljään taivaan tuuleen, sanoo Herra.	6 Upp, upp! Flyn bort ur nordlandet, säger HERREN, I som av mig haven blivit förströdda åt himmelens fyra väderstreck, säger HERREN.	6 Ho! ho! flee ye, therefore, out of the land of the North, urgeth Yahweh. For, as the four winds of the heavens, have I spread you abroad, declareth Yahweh.
7 Voi, Siion, pelastaudu, sinä, joka asut tytär Baabelin luona!	7 Upp, Sion! Rädda dig, du som nu bor hos dottern Babel!	7 Ho! Zion, deliver thyself,—thou that dwellest with the daughter of Babylon. For,
8 Sillä näin sanoo Herra Sebaot: Kunniaksensa hän on lähettänyt minut pakanakansojen luokse, jotka ovat teitä saalistaneet. Sillä joka teihin koskee, se koskee	8 Ty så säger HERREN Sebaot, han som har sänt mig åstad för att förhärliga sig, så säger han om hednafolken, vilka plundrade eder (ty den som rör vid	8 Thus, saith Yahweh of hosts, For his own honour, hath he sent me unto the nations that are spoiling you,—Surely, he that toucheth you, toucheth

hänen silmäteräänsä.

9 Sillä katso, minä heilutan kättäni heitä vastaan, ja he joutuvat orjiensa saaliiksi. Ja te tulette tietämään, että Herra Sebaot on lähettänyt minut.

10 Riemuitse ja iloitse, tytär Siion! Sillä minä tulen ja asun sinun keskelläsi, sanoo Herra.

11 Sinä päivänä liittyy paljon pakanakansoja Herraan, ja he tulevat hänen kansaksensa, ja minä asun sinun keskelläsi, ja sinä tulet tietämään, että Herra Sebaot on lähettänyt minut sinun tykösi.

12 Ja Herra ottaa Juudan perintöosaksensa pyhässä maassa ja valitsee vielä Jerusalemin.

13 Vaiti Herran edessä, kaikki liha! Sillä hän on noussut pyhästä asuinsijastansa.

eder, han rör vid hans ögonsten):

9 »Se, jag lyfter min hand mot dem, och de skola bliva ett byte för sina forna trälar; och I skolen så förnimma att HERREN Sebaot har sänt mig.»

10 Jubla och gläd dig, du dotter Sion; ty se, jag kommer för att aga min boning i dig, säger HERREN.

11 Och då skola många hednafolk sluta sig till HERREN och bliva mitt folk. Ja, jag skall taga min boning i dig; och du skall förnimma att HERREN Sebaot har sänt mig till dig.

12 Och HERREN skall hava Juda till I sin arvedel i det heliga landet, och ännu en gång skall han utvälja Jerusalem.

13 Allt kött vare stilla inför HERREN; ty han har stått upp och trätt fram ur sin heliga boning.

the pupil of mine eye.

9 For behold me! brandishing my hand over them, and they shall become a spoil unto their own slaves,––and ye shall know that, Yahweh of hosts, hath sent me.

10 Sing out and rejoice, O daughter of Zion,—For behold me! coming in, and I will make my habitation in thy midst, declareth Yahweh.

11 Then shall many nations, join themselves, unto Yahweh, in that day, and shall become my people,—and I will make my habitation in thy midst, so shalt thou know that, Yahweh of hosts, hath sent me unto thee.

12 Thus will Yahweh inherit Judah, his portion, on the soil of the sanctuary,—and make choice, yet again, of Jerusalem.

13 Hush! all flesh, before Yahweh,—For he hath roused himself up out of his holy dwelling.

3 luku

1 Ja hän näytti minulle ylimmäisen papin Joosuan seisomassa Herran enkelin edessä ja saatanan seisomassa hänen oikealla puolellaan, häntä syyttämässä.
2 Ja Herra sanoi saatanalle: Herra nuhdelkoon sinua, saatana. Nuhdelkoon sinua Herra, joka on valinnut Jerusalemin. Eikö tämä ole kekäle, joka on tulesta temmattu?

3 Ja Joosua oli puettu saastaisiin vaatteisiin, ja hän seisoi enkelin edessä.

4 Niin tämä lausui ja sanoi näin niille, jotka seisoivat hänen edessänsä: Riisukaa pois saastaiset vaatteet hänen yltänsä. Ja hän sanoi hänelle: Katso, minä olen ottanut sinulta pois pahat tekosi, ja minä puetan sinut juhlavaatteisiin.

5 Minä sanoin: Pantakoon puhdas käärelakki hänen päähänsä. Niin he panivat

1 Sedan lät han mig se översteprästen Josua stående inför HERRENS ängel; och Åklagaren stod vid hans högra sida för att anklaga honom.
2 Men HERREN sade till Åklagaren: »HERREN skall näpsa dig, du Åklagare; ja, HERREN skall näpsa dig, han som har utvalt Jerusalem. Är då icke denne en brand, ryckt ur elden?»
3 Och Josua var klädd i orena kläder, där han stod inför ängeln

4 Och denne tog till orda och sade till dem som stodo där såsom hans tjänare: »Tagen av honom de orena kläderna.» Och till honom själv sade han: »Se, jag har tagit bort ifrån dig din missgärning, och man skall nu kläda dig i högtidskläder.»

5 Då sade jag: »Må man ock sätta en ren bindel på hans huvud.»

1 And he shewed me, Joshua the high priest, standing before the messenger of Yahweh,––and, the Accuser, standing at his right hand, to accuse him.
2 Then said Yahweh unto the Accuser, Yahweh rebuke thee, O Accuser, Yea Yahweh rebuke thee, he who is choosing Jerusalem,—Is not, this, a brand snatched out of the fire?
3 Now, Joshua, was clothed with filthy garments,—though standing before the messenger.
4 Then responded he and spake unto those who were standing before him, saying, Take away the filthy garments from off him; and he said unto him, See! I have caused to pass from off thee, thine iniquity, And will cause thee to be clothed in robes of state.
5 Then said I, Let them put a clean turban upon his head,–

puhtaan käärelakin hänen päähänsä ja pukivat hänet vaatteisiin. Ja Herran enkeli seisoi siinä.

Och de satte en ren bindel på hans huvud och klädde på honom andra kläder, medan HERRENS ängel stod därbredvid.

–So they put the clean turban upon his head, and clothed him with garments, and, the messenger of Yahweh, was standing up.

6 Ja Herran enkeli todisti Joosualle sanoen:

6 Och HERRENS ängel betygade för Josua och sade:

6 So then the messenger of Yahweh did solemnly affirm unto Joshua, saying:

7 Näin sanoo Herra Sebaot: Jos sinä vaellat minun teilläni ja hoidat minun säätämäni tehtävät, saat sinä myös tuomita minun huonettani ja vartioida minun esikartanoitani, ja minä annan sinulle pääsyn näiden joukkoon, jotka tässä seisovat.

7 »Så säger HERREN Sebaot: Om du vandrar på mina vägar och håller vad jag har bjudit dig hålla, så skall du ock få styra mitt hus och vakta mina gårdar; och jag skall låta dig hava din gång bland dessa som här göra tjänst.

7 Thus, saith Yahweh of hosts, If, in my ways, thou wilt walk, and if, of my charge, thou wilt keep charge, Then, even thou, shalt govern my house, Moreover also, thou shalt have charge of my courts,—and I will give thee free access among these who stand by.

8 Kuule, Joosua, ylimmäinen pappi, sinä ja sinun ystäväsi, jotka edessäsi istuvat. Sillä ennusmerkin miehiä he ovat; sillä katso, minä annan tulla palvelijani, Vesan.

8 Hör härpå, Josua, du överstepräst, med dina medbröder, som sitta här inför dig (ty dessa män skola vara ett tecken): Se, jag vill låta min tjänare Telningen komma;

8 Hear, I pray thee, O Joshua the high priest, thou and thy friends who are sitting before thee, for, men to serve as signs, they are,—For behold me! bringing in my servant, the Bud;

9 Sillä katso: kivi, jonka minä olen asettanut Joosuan eteen - siihen yhteen kiveen päin on seitsemän silmää! Katso, minä kaiverran kaiverrukset siihen, sanoo Herra Sebaot, ja otan pois tämän maan

9 ty se, i den sten som jag har lagt inför Josua -- över vilken ena sten sju ögon vaka -- i den skall jag inrista den inskrift som hör därtill, säger HERREN Sebaot; och

9 For lo! the stone which I have set before Joshua, Upon one stone, are Seven (pairs of) Eyes,—Behold me! cutting the engraving thereof, declareth Yahweh of

pahat teot yhtenä päivänä.

10 Sinä päivänä te kutsutte, kukin ystävänsä, viinipuun ja viikunapuun alle.

jag skall utplåna detta lands missgärning på en enda dag.

10 På den tiden, säger HERREN Sebaot, skall var och en av eder kunna inbjuda den andre till gäst under sitt vinträd och fikonträd.»

hosts. So will I take away the iniquity of that land in one day.

10 In that day, declareth Yahweh of hosts, Ye shall invite one another,—[to come] under the vine and under the fig–tree.

4 luku

1 Ja Herran enkeli, joka puhutteli minua, palasi ja herätti minut, niinkuin joku herätetään unestansa.

1 Sedan blev jag av ängeln som talade med mig åter uppväckt, likasom när någon väckes ur sömnen.

1 And once more the messenger who was speaking with me, roused me up, just as a man might be roused up out of his sleep.

2 Ja hän sanoi minulle: Mitä sinä näet? Minä vastasin: Minä näen, katso: lampunjalka, kokonansa kultaa, ja sen yläpuolella sen öljyastia, ja lampunjalassa sen seitsemän lamppua, ja seitsemän öljyputkea lamppuihin, jotka ovat siinä ylimpänä.

2 Och han sade till mig: »Vad ser du?» Jag svarade: »Jag ser en ljusstake, alltigenom av guld, med sin oljeskål ovantill och med sina sju lampor; och sju rör gå till de särskilda lamporna därovantill.

2 Then said he unto me, What canst thou see? And I said—I have looked, and lo! a Lampstand—all of gold, with the Bowl thereof upon the top thereof, and its Seven Lamps upon it, Seven Pipes each, to the lamps which are upon the top thereof;

3 Ja kaksi öljypuuta sen ääressä, toinen öljyastian oikealla, toinen vasemmalla puolella.

3 Och två olivträd sträcka sig över den, ett på högra sidan om skålen och ett på vänstra.»

3 and, Two Olive–trees, by it,—one upon the right hand of the bowl, and one upon the left hand thereof.

4 Minä lausuin ja sanoin näin enkelille, joka puhutteli

4 Sedan frågade jag och sade till ängeln

4 Then responded I, and said unto the

minua: Mitä nämä ovat, Herra?

som talade med mig: »Vad betyda dessa ting, min herre?»

messenger who was speaking with me, saying,—What are these, my lord?

5 Niin enkeli, joka puhutteli minua, vastasi ja sanoi minulle: Etkö tiedä, mitä ne ovat? Minä sanoin: En, Herra.

5 Men ängeln som talade med mig svarade och sade till mig: »Förstår du då icke vad de betyda?» Jag svarade: »Nej, min herre.»

5 Then answered the messenger who was speaking with me, and said unto me, Knowest thou not what these, are? And I said, No my lord.

6 Ja hän lausui ja sanoi minulle näin: Tämä on Herran sana Serubbaabelille, näin kuuluva: Ei sotaväellä eikä voimalla, vaan minun Hengelläni, sanoo Herra Sebaot.

6 Då talade han och sade till mig: »Detta är HERRENS ord till Serubbabel: Icke genom någon människas styrka eller kraft skall det ske, utan genom min Ande, säger HERREN Sebaot.

6 Then responded he, and spake unto me, saying, This, is the word of Yahweh, unto Zerubbabel, saying,—Not by wealth, nor by strength, but by my spirit, saith Yahweh of hosts.

7 Mikä olet sinä, suuri vuori, Serubbaabelin edessä? Lakeudeksi sinä! Hän on paneva paikoillensa huippukiven huutojen kaikuessa: Suosio, suosio sille!

7 Vilket du än må vara, du stora berg som reser dig mot Serubbabel, så skall du ändå förvandlas till jämn mark. Ty han skall få föra fram slutstenen under jubelrop: 'Nåd, nåd må vila över den!'»

7 Who, art, thou, O great mountain? Before Zerubbabel, [brought down] to a plain! So shall he bring forth the headstone, with thundering shouts Beautiful! Beautiful! thereunto.

8 Ja minulle tuli tämä Herran sana:

8 Vidare kom HERRENS ord till mig; han sade:

8 Then came the word of Yahweh unto me, saying:

9 Serubbaabelin kädet ovat tämän temppelin perustaneet, ja hänen kätensä sen valmiiksi saattavat. Ja sinä tulet tietämään, että Herra

9 »Serubbabels händer hava lagt grunden till detta hus; hans händer skola ock få fullborda det. Och du skall förnimma att HERREN

9 The hands of Zerubbabel, have founded this house, and, his hands, shall finish it,—So shalt thou know that, Yahweh of

Sebaot on lähettänyt minut teidän luoksenne.
10 Sillä kuka pitää halpana pienten alkujen päivän, kun nuo seitsemän Herran silmää, jotka tarkastavat koko maata, iloitsevat nähdessään luotilangan Serubbaabelin kädessä?

Sebaot har sänt mig till eder.
10 Ty vem är den som vill förakta: den ringa begynnelsens dag, när dessa sju glädjas över att se murlodet i Serubbabels hand, dessa HERRENS ögon, som överfara hela jorden?»

hosts, hath sent me unto you.
10 For who hath despised the day of small things? Yet shall they rejoice, when they see the plummet–stone in the hand of Zerubbabel,—these seven! The eyes of Yahweh, they are—running to and fro throughout all the earth.

11 Ja minä lausuin ja sanoin hänelle: Mitä ovat nämä kaksi öljypuuta lampunjalan oikealla ja vasemmalla puolella?

11 Och jag frågade och sade till honom: »Vad betyda dessa två olivträd, det på högra och det på vänstra sidan om ljusstaken?»

11 Then responded I, and said unto him,—What are these two olive–trees, upon the right of the lampstand, and upon the left thereof?

12 Sitten minä toistamiseen lausuin ja sanoin hänelle: Mitä ovat nuo kaksi öljypuun terttua kahden kultaisen putken kohdalla, jotka vuodattavat sisästänsä öljynkultaa?

12 Och ytterligare frågade jag och sade till honom: »Vad betyda de två olivkvistar som sträcka sig intill de två gyllene rännor genom vilka den gyllene oljan ledes ditned?»

12 And I responded a second time, and said unto him,—What are the two branches of the olive– trees which join the two golden tubes, which empty out of them the golden oil?

13 Niin hän sanoi minulle näin: Etkö tiedä, mitä ne ovat? Minä vastasin: En, Herra.

13 Då sade han till mig: »Förstår du då icke vad de betyda?» Jag svarade: »Nej, min herre.»

13 And he spake unto me, saying, Knowest thou not what these are? And I said, No, my lord.

14 Hän sanoi: Nämä ovat ne molemmat öljyllä voidellut, jotka seisovat kaiken maan Herran

14 Då sade han: »Dessa äro de två oljesmorda som stå såsom tjänare inför

14 Then said he, These, are the two Anointed Ones,—who stand near the Lord of

edessä.

hela jordens Herre.»

all the earth.

5 luku

1 Minä nostin jälleen silmäni, ja katso: oli lentävä kirjakäärö.

1 När jag sedan åter lyfte upp mina ögon, fick jag se en bokrulle flyga fram.

1 And once more lifted I mine eyes, and looked,—and lo! a Flying Volume.

2 Ja hän sanoi minulle: Mitä sinä näet? Minä vastasin: Minä näen lentävän kirjakäärön, kahtakymmentä kyynärää pitkän ja kymmentä kyynärää leveän.

2 Och han sade till mig: »Vad ser du?» Jag svarade: »Jag ser en bokrulle flyga fram; den är tjugu alnar lång och tio alnar bred.»

2 And he said unto me, What canst thou see? So I said, I, can see a flying volume, the length thereof, twenty by the cubit, and, the breadth thereof, ten by the cubit.

3 Hän sanoi minulle: Tämä on kirous, joka käy yli kaiken maan. Sillä tämän kirouksen mukaisesti siitä puhdistetaan pois jokainen varas, ja jokainen vannoskelija puhdistetaan siitä pois.

3 Då sade han till mig: »Detta är Förbannelsen, som går ut över hela landet; ty i kraft av den skall var och en som stjäl varda bortrensad härifrån, och i kraft av den skall var och en som svär varda bortrensad härifrån.

3 Then said he unto me, This, is the curse, which is going forth over the face of all the earth,—Because, every one who stealeth, on the one side, hath in one way been let off, and, every one who sweareth, on the other side, hath in another way been let off,

4 Minä lasken sen irti, sanoo Herra Sebaot, ja se menee varkaan kotiin ja sen kotiin, joka vannoo väärin minun nimeeni. Se jää sisälle hänen kotiinsa ja kalvaa sen loppuun asti, sekä sen puut että sen kivet.

4 Jag har låtit den gå ut, säger HERREN Sebaot, för att den skall komma in i tjuvens hus och in i dens hus, som svär falskt vid mitt namn; och den skall stanna där i huset och fräta

4 [therefore] have I brought it forth, Declareth Yahweh of hosts, And it shall enter—into the house of the thief, and into the house of him that sweareth by my name, falsely,—and it shall

upp det med både trävirke och stenar.»

roost in the midst of his house, and shall consume it, both the timbers thereof, and the stones thereof.

5 Sitten enkeli, joka puhutteli minua, lähti liikkeelle ja sanoi minulle: Nosta silmäsi ja katso: mikä tuo on, joka lähtee liikkeelle?

5 Sedan kom ängeln som talade med mig fram och sade till mig: »Lyft upp dina ögon och se vad det är som där kommer fram.

5 Then came forward, the messenger who was talking with me,—and said unto me—Lift up, I pray thee, thine eyes, and see what this is which is coming forth.

6 Minä sanoin: Mikä se sitten on? Ja hän vastasi: Tämä on eefa-mitta, joka lähtee liikkeelle. Ja hän sanoi: Tämän näköisiä ne ovat koko maan päällä;

6 Och jag frågade: »Vad är det?» Han svarade: »Det är en sädesskäppa som kommer fram.» Ytterligare sade han: »Så är det beställt med dem i hela landet.»

6 And I said, What is it? Then said he, This, is an ephah that is coming forth. And he said, This, is their iniquity, throughout all the land.

7 ja katso, lyijykansi kohosi, ja siinä istui eräs nainen eefa-mitan sisällä.

7 Jag fick då se huru en rund skiva av bly lyfte sig; och nu syntes där en kvinna som satt i skäppan.

7 And lo! a leaden disc uplifted,—and here a certain woman, sitting inside the ephah.

8 Ja hän sanoi: Tämä on jumalattomuus. Ja hän paiskasi hänet sisälle eefa-mittaan ja paiskasi lyijypainon sen suulle.

8 Därefter sade han: »Detta är Ogudaktigheten.» Och så stötte han henne åter ned i skäppan och slog igen blylocket över dess öppning.

8 Then said he, This, is Lawlessness. So he thrust her back inside the ephah,—and then thrust the leaden weight into the mouth thereof.

9 Ja kun minä nostin silmäni, näin minä, katso, kaksi naista lähtevän liikkeelle, ja niillä oli tuulta siivissään, ja niiden siivet

9 När jag sedan lyfte upp mina ögon, fick jag se två kvinnor komma fram; och vinden fyllde deras

9 Then lifted I up mine eyes and looked, and lo! Two Women coming forward, with the wind in their wings, and,

olivat kuin haikaran siivet; ja ne kantoivat eefa-mittaa taivaan ja maan välitse.

vingar, ty de hade vingar lika hägerns. Och de lyfte upp skäppan mellan jord och himmel.

they, had wings, like the wings of the stork,—and bare up the ephah, between the earth and the heavens.

10 Niin minä sanoin enkelille, joka puhutteli minua: Mihin ne kuljettavat eefa-mittaa?

10 Då frågade jag ängeln som talade med mig: »Vart föra de skäppan?»

10 Then said I unto the messenger who was speaking with me,—Whither are they carrying the ephah?

11 Ja hän vastasi minulle: Ne menevät rakentamaan hänelle huonetta Sinearin maahan. Ja kun se on valmis, lasketaan hänet sinne paikoillensa.

11 Han svarade mig: »De hava i sinnet att bygga ett hus åt henne i Sinears land; och när det är färdigt, skall hon där bliva nedsatt på sin plats.»

11 And he said unto me, To build for it a house in the land of Shinar,—so shall it be ready, and they shall settle it there, upon its own base?

6 luku

1 Minä nostin jälleen silmäni ja näin, katso, neljät vaunut, jotka lähtivät liikkeelle kahden vuoren välistä; ja ne vuoret olivat vaskivuoria.

1 När jag sedan åter lyfte upp mina ögon, fick jag se fyra vagnar komma fram mellan två berg, och bergen voro av koppar.

1 And once again I lifted mine eyes, and looked, and lo! four chariots, coming forward from between two mountains,—now, the mountains, were mountains of copper.

2 Ensimmäisten vaunujen edessä oli punaisenruskeat hevoset, toisten vaunujen edessä oli mustat hevoset,
3 kolmansien vaunujen edessä oli valkeat hevoset, ja neljänsien vaunujen edessä oli täplikkäät, väkevät hevoset.
4 Minä lausuin ja sanoin

2 För den första vagnen voro röda hästar, för den andra vagnen svarta hästar,
3 för den tredje vagnen vita hästar, och för den fjärde vagnen fläckiga hästar, starkare än de andra.
4 Då tog jag till orda

2 In the first chariot, were red horses,—and, in the second chariot, black horses;
3 and, in the third chariot, white horses,—and, in the fourth chariot, horses spotted, deep red.
4 Then began I, and

enkelille, joka puhutteli minua: Mitä nämä ovat, Herra?

och frågade ängeln som talade med mig: »Vad betyda dessa, min herre?»

said, unto the messenger who was speaking with me,—What are these, my lord?

5 Enkeli vastasi ja sanoi minulle: Ne ovat neljä taivaan tuulta, jotka lähtevät liikkeelle seisottuansa kaiken maan Herran edessä.

5 Ängeln svarade och sade till mig: »Det är himmelens fyra vindar, vilka nu draga ut, sedan de hava fått träda inför hela jordens Herre.

5 And the messenger answered, and said unto me,—These, are the four winds of the heavens, coming forward after each hath presented itself near the Lord of all the earth.

6 Ne, joitten edessä on mustat hevoset, lähtevät pohjoiseen maahan, ja valkeat lähtevät niiden jäljessä. Täplikkäät lähtevät eteläiseen maahan.

6 Vagnen med de svarta hästarna drager mot nordlandet, de vita följa efter dem, och de fläckiga draga mot sydlandet.»

6 They in whose chariot are the black horses, are going forth into the land of the North, and, the white, have gone forth after them,—and, the spotted, have gone forth into the land of the South;

7 Ne väkevät lähtevät, ja menevät halusta, kuljeksimaan maata. Ja hän sanoi: Menkää, kuljeksikaa maata. Ja ne kuljeksivat maata.

7 Men när de som voro starkast skulle draga ut, voro de ivriga att få fara omkring på jorden. Då sade han: »Ja, I mån fara omkring på jorden.» Och de foro åstad omkring på jorden.

7 and, the deep red, have come forward and sought to go their way, that they might journey to and fro in the land, so he said, Go your way, journey to and fro in the land,—and they journeyed to and fro in the land.

8 Sitten hän huusi minut ja sanoi minulle näin: Katso, ne, jotka lähtivät pohjoiseen maahan,

8 Därefter ropade han på mig och talade till mig och sade: »Se, genom dem som draga

8 Then made he outcry beside me, and spake unto me, saying,—See, these

saattavat minun Henkeni lepäämään pohjoisessa maassa.

ut mot nordlandet skall jag släcka min vrede på nordlandet.»

who are going forth into the land of the North, have settled my spirit in the land of the North.

9 Minulle tuli tämä Herran sana:

9 Och HERRENS ord kom till mig; han sade:

9 Then came the word of Yahweh unto me, saying:

10 Ota vastaan siirtolaisuudessa eläviltä Heldailta, Tobialta ja Jedajalta - mene tänä päivänä, mene Joosian, Sefanjan pojan, taloon, johon he ovat tulleet Baabelista, -

10 Tag emot av Heldai gåvorna från de landsflyktiga, från Tobia och Jedaja; du själv må redan samma dag gå åstad bort till Josias, Sefanjas sons, hus, dit dessa hava kommit från Babel.

10 Take of them of the exile, of Heldai, and of Tobijah, and of Jedaiah,—then shalt, thou thyself, enter, on that day, yea thou shalt enter the house of Josiah son of Zephaniah, [with them] who have come in out of Babylon;

11 ja ota vastaan hopea ja kulta, tee kruunu ja pane se ylimmäisen papin Joosuan, Joosadakin pojan, päähän

11 När du så har fått silver och guld, skall du därav låta göra kronor; och du skall sätta en på översteprästen Josuas, Josadaks sons, huvud.

11 yea thou shalt take silver and gold, and make a crown,—and set [it] upon the head of Jehoshua son of Jehozadak, the high priest;

12 ja sano hänelle näin: Näin sanoo Herra Sebaot: Katso, mies nimeltä Vesa! Omalta pohjaltansa hän on kasvava, ja hän on rakentava Herran temppelin.

12 Och du skall säga till honom: »Så säger HERREN Sebaot: Se, där är en man som skall kallas Telningen. Under honom skall det gro, och han skall bygga upp HERRENS tempel.

12 then shalt thou speak unto him, saying, Thus, speaketh Yahweh of hosts, saying,—Lo! a man! Bud, is his name, and, out of his own place, shall he bud forth, and shall build the temple of Yahweh;

13 Herran temppelin hän on rakentava, ja valtasuuruutta hän on

13 Ja, han skall bygga upp HERRENS tempel och förvärva majestät

13 Yea, he, shall build the temple of Yahweh, and, he, shall bear the

kantava, ja hän on istuva ja hallitseva valtaistuimellansa; hän on oleva pappi valtaistuimellansa, ja rauhan neuvo on vallitseva niitten molempien välillä.

och sitta på sin tron och regera; och en präst skall han vara på sin tron; och fridens rådslag skola vara mellan båda.

honour, and shall sit and rule upon his throne,—and shall become a priest upon his throne, and, the counsel of peace, shall be between the two of them.

14 Ja kruunu on oleva muistona Herran temppelissä Helemistä ja Tobiasta ja Jedajasta ja Sefanjan pojan suosiollisuudesta.

14 Men kronorna skola förvaras i HERRENS tempel, till en åminnelse av Helem, Tobia och Jedaja och Hen, Sefanjas son.

14 But, the crown, shall belong to Heldai and to Tobiah and to Jedaiah, and to Hen son of Zephaniah,—for a memorial in the temple of Yahweh.

15 Ja kaukana asuvaiset tulevat ja rakentavat Herran temppeliä. Ja te tulette tietämään, että Herra Sebaot on lähettänyt minut teidän tykönne. Näin on tapahtuva, jos te hartaasti kuulette Herran, teidän Jumalanne, ääntä.

15 Och fjärran ifrån skall man komma och bygga på HERRENS tempel; och I skolen så förnimma att HERREN Sebaot har sänt mig till eder. Och så skall ske, om I troget hören HERRENS, eder Guds, röst.»

15 And, they who are afar off, shall come in and shall build at the temple of Yahweh, so shall yea know that, Yahweh of hosts, hath sent me unto you,—and it shall come to pass if ye will, indeed hearken, unto the voice of Yahweh your God.

7 luku

1 Daarejaveksen neljäntenä vuotena tuli Herran sana Sakarjalle, neljäntenä päivänä yhdeksännessä kuussa, kislev-kuussa.

1 Och i konung Darejaves' fjärde regeringsår hände sig att HERRENS ord kom till Sakarja, på fjärde dagen i nionde månaden, det är Kisleu.

1 And it came to pass, in the fourth year of Darius the king, that the word of Yahweh came unto Zechariah, on the fourth of the ninth month, in Chisleu;

2 Beetel oli lähettänyt

2 Ty från Betel hade

2 yea when Bethel

Sareserin ja Regem-Melekin miehinensä etsimään Herran mielisuosiota

3 ja kysymään Herran Sebaotin temppelin papeilta ynnä profeetoilta näin: Onko minun viidennessä kuussa itkettävä ja noudatettava pidättyväisyyttä, niin kuin minä olen tehnyt jo kuinka monina vuosina?

4 Niin minulle tuli tämä Herran Sebaotin sana:

5 Sano kaikelle maan kansalle ja papeille näin: Kun te olette paastonneet ja valittaneet viidennessä ja seitsemännessä kuussa, ja jo seitsemänäkymmenenä vuotena, niin minulleko te olette paastonne paastonneet?

6 Ja kun olette syöneet ja juoneet, niin ettekö te ole itsellenne syöneet ja juoneet?

7 Eikö niin: pitäkää ne sanat, jotka Herra on julistanut entisten profeettain kautta, kun

då Sareser och Regem-Melek med sina män blivit sända för att bönfalla inför HERREN;

3 de skulle nämligen fråga prästerna i HERREN Sebaots hus och profeterna sålunda: »Skola vi framgent hålla gråtodag och späka oss i femte månaden, såsom vi hava gjort nu i så många år?»

4 Så kom då HERREN Sebaots ord till mig; han sade:

5 Säg till allt folket i landet och till prästerna: När I nu under sjuttio år haven hållit faste- och klagodagar i femte och i sjunde månaden, har det då varit åt mig som I haven hållit fasta?

6 Och när I äten och dricken, är det icke då för eder egen räkning som I äten och dricken?

7 Haven I icke förnummit de ord som HERREN lät predika genom forna tiders

sent Sherezer and Regemmelech, and his men,—to pacify the face of Yahweh:

3 to speak unto the priests that pertained to the house of Yahweh of hosts, and unto the prophets, saying,—Shall I weep in the fifth month, separating myself, as I have done these so many years?

4 Then came the word of Yahweh of hosts unto me, saying:

5 Speak thou unto all the people of the land, and unto the priests, saying,—When ye fasted and lamented in the fifth and in the seventh, even these seventy years, did ye, really fast, unto, me?

6 And, when ye used to eat and when ye used to drink, was it not, of your own accord, ye did eat, and, of your own accord, ye did drink?

7 Should ye not [have been doing] the things which Yahweh, had proclaimed, by the

Jerusalem vielä oli asuttuna ja levossa, ympärillään alaisensa kaupungit, ja Etelämaa ja Alankomaa olivat asutut?

profeter, medan Jerusalem ännu tronade i god ro med sina städer omkring sig, och medan Sydlandet och Låglandet ännu voro bebodda?

hand of the former prophets, while yet Jerusalem was inhabited and in peace, with her cities round about her,—and the South and the Lowland were inhabited?

8 Ja Sakarjalle tuli tämä Herran sana:

8 Vidare kom HERRENS ord till Sakarja; han sade:

8 And the word of Yahweh came unto Zechariah, saying:

9 Näin sanoo Herra Sebaot: Tuomitkaa oikea tuomio, tehkää laupeus ja olkaa armahtavaiset kukin veljellenne,

9 Så sade ju HERREN Sebaot: »Dömen rätta domar, och bevisen varandra kärlek och barmhärtighet.

9 Thus, spake Yahweh of hosts, saying,—With true justice, give ye judgment, and, lovingkindness and compassions, observe ye, one with another;

10 leskeä, orpoa, muukalaista ja kurjaa älkää sortako, älkääkä miettikö mielessänne pahaa, kukin veljeänsä vastaan.

10 Förtrycken icke änkan och den faderlöse, främlingen och den fattige, och tänken icke i edra hjärtan ut ont mot varandra.»

10 And, the widow and the fatherless, the sojourner and the humbled, do not ye oppress,—and, wickedness between one man and another, do not ye devise in your hearts.

11 Mutta he eivät tahtoneet ottaa vaaria, vaan käänsivät uppiniskaisina selkänsä ja kovettivat korvansa, etteivät kuulisi.

11 Men de ville icke akta därpå, utan spjärnade emot i gensträvighet och tillslöto sina öron för att slippa att höra.

11 Howbeit they refused to give heed, but put forth a rebellious shoulder,—and, their ears, made they hard of hearing, that they might not hear;

12 Ja he tekivät sydämensä kovaksi kuin timantti, etteivät kuulisi

12 ja, de gjorde sina hjärtan hårda såsom diamant, för att slippa

12 and, their heart, turned they into adamant, that they

lakia eikä niitä sanoja, mitkä Herra Sebaot on lähettänyt Henkensä voimalla entisten profeettain kautta; ja niin on Herralta Sebaotilta tullut suuri vihastus.

att höra den lag och de ord som HERREN Sebaot genom sin Ande hade sänt, förmedelst forna tiders profeter. Därför utgick stor vrede från HERREN Sebaot.

might not hear the law, nor the words which Yahweh of hosts sent by his spirit, through the former prophets,—and so there came great wrath from Yahweh of hosts.

13 Samoin kuin hän huusi, mutta he eivät kuulleet, samoin he huutavat, mutta minä en kuule, sanoo Herra Sebaot.

13 Och det skedde, att likasom de icke hade velat höra, när han ropade, så sade nu HERREN Sebaot: »Jag vill icke höra, när de ropa;

13 Therefore came it to pass that—just as he cried out and they hearkened not, so, used they to cry out, and I used not to hearken, saith Yahweh of hosts;

14 Ja minä myrskynä karkoitan heidät kaikkien pakanakansojen sekaan, joita he eivät tunne, ja maa jää heidän jälkeensä autioksi menijöistä ja tulijoista. Ihanan maan he tekevät autioksi.

14 utan jag skall förströ dem såsom genom en stormvind bland allahanda hednafolk som de icke känna.» Så har nu landet blivit öde efter dem, så att ingen färdas där, vare sig fram eller tillbaka; ty de hava så gjort det ljuvliga landet till en ödemark.

14 But I whirled them over all the nations whom they had not known, and, the land, was made desolate after them, that none passed through and returned,—Yea they made of a delightful land—a desolation.

8 luku

1 Sitten tuli tämä Herran Sebaotin sana:

1 Vidare kom HERREN Sebaots ord; han sade:

1 And the word of Yahweh of hosts came, saying:

2 Näin sanoo Herra Sebaot: Minä kiivailen Siionin puolesta suurella kiivaudella, suurella vihalla

2 Så säger HERREN Sebaot: Jag har stor nitälskan för Sion, ja, med stor vrede

2 Thus, saith Yahweh of hosts, I am jealous for Zion with a great jealousy,—Yea, with

minä sen puolesta kiivailen.

3 Näin sanoo Herra: Minä käännyn jälleen Siionin puoleen ja tulen asumaan Jerusalemin keskelle, ja Jerusalemia kutsutaan Uskolliseksi Kaupungiksi ja Herran Sebaotin vuorta Pyhäksi Vuoreksi.

4 Näin sanoo Herra Sebaot: Vielä on Jerusalemin toreilla istuva vanhuksia ja vanhoja vaimoja, sauvansa kädessään kullakin päivien paljouden vuoksi.

5 Ja kaupungin torit tulevat olemaan täynnä poikasia ja tyttösiä, jotka leikkivät sen toreilla.

6 Näin sanoo Herra Sebaot: Jos tämä onkin ihmeellistä tämän kansan jäännöksen silmissä niinä päivinä, pitäisikö sen olla ihmeellistä myös minun silmissäni, sanoo Herra Sebaot?

7 Näin sanoo Herra Sebaot: Katso, minä olen

nitälskar jag för henne.

3 Så säger HERREN: Jag vill vända: åter till Sion och taga min boning i Jerusalem; och Jerusalem skall kallas »den trogna staden», och HERREN Sebaots berg »det heliga berget».

4 Så säger HERREN Sebaot: Ännu en gång skola gamla män och gamla kvinnor vara att finna på gatorna i Jerusalem, var och en med sin stav i handen, för hög ålders skull.

5 Och stadens gator skola vara fulla av gossar och flickor, som leka där på gatorna,

6 Så säger HERREN Sebaot. Om än sådant på den tiden kan komma att synas alltför underbart för kvarlevan av detta folk, icke måste det väl därför synas alltför underbart också för mig? säger HERREN Sebaot.

7 Så säger HERREN Sebaot: Se, jag skall

great wrath, am I jealous for her.

3 Thus, saith Yahweh, I have returned unto Zion, and will make my habitation in the midst of Jerusalem,—and Jerusalem, shall be called, The city of fidelity, and the mountain of Yahweh of hosts, The mountain of holiness.

4 Thus, saith Yahweh of hosts, Yet shall old men and old women sit in the broadways of Jerusalem,—Yea, each one with his staff in his hand for multitude of days:

5 And, the broadways of the city, shall be full of boys and girls,—playing in the broadways thereof.

6 Thus, saith Yahweh of hosts, Because it will be marvelous in the eyes of the remnant of this people, in those days, In mine own eyes also, shall it be marvelous? Demandeth Yahweh of hosts.

7 Thus, saith Yahweh of hosts, Behold me!

vapauttava kansani auringon nousun maasta ja laskun maasta.

frälsa mitt folk ut ur både österland och västerland

saving my people out of the land of the dawn,—and out of the land of the going in of the sun;

8 Ja minä tuon heidät asumaan Jerusalemin keskelle. Ja he ovat minun kansani, ja minä olen heidän Jumalansa, uskollinen ja vanhurskas.

8 och låta dem komma och bosätta sig i Jerusalem; och de skola vara mitt folk, och jag skall vara deras Gud, i sanning och rättfärdighet.

8 And I will bring them in, and they shall have their habitation in the midst of Jerusalem,—and shall become my people, and, I, will become their God, In faithfulness and in righteousness.

9 Näin sanoo Herra Sebaot: Olkoot lujat teidän kätenne, teidän, jotka tähän aikaan olette kuulleet nämä sanat profeettain suusta, sinä päivänä, jona laskettiin Herran Sebaotin huoneen, rakennettavan temppelin, perustus.

9 Så säger HERREN Sebaot: Fatten mod, I som i denna tid hören dessa ord av samma profeters mun, som talade på den tid då grunden lades till HERREN Sebaots hus, templet som skulle byggas upp.

9 Thus, saith Yahweh of hosts, Let your hands be strong, ye who are hearing, in these days, these words,—from the mouth of the prophets who, on the day the house of Yahweh of hosts, was founded, [foretold] that, the temple, should be built:—

10 Sillä ennen sitä aikaa ei saatu palkkaa ihmisen työstä, ei palkkaa juhdan työstä, eikä ollut menijällä, ei tulijalla rauhaa ahdistajalta, ja minä laskin irti kaikki ihmiset, toisen toisensa kimppuun.

10 Ty före den tiden var människornas arbete lönlöst och djurens arbete fåfängt; ingen hade någon ro för sina ovänner, vare sig han gick ut eller in, ty jag eggade alla människor mot varandra.

10 That, before those days, hire for man, could not be obtained, and, hire for beast, was there none,—and, neither to him who went out nor to him who came in, was there success by reason of the danger, Yea I let all men loose, each one

against his neighbour.

11 Mutta nyt minä en ole tämän kansan jäännökselle samanlainen, kuin olin entisinä päivinä, sanoo Herra Sebaot.

11 Men nu är jag icke mer så sinnad mot kvarlevan av detta folk som jag var i forna dagar, säger HERREN Sebaot.

11 But, now, not as in the former days, am I to this remnant of the people,—Declareth Yahweh of hosts;

12 Sillä rauhan kylvö kylvetään, viiniköynnös antaa hedelmänsä, maa antaa satonsa, taivas antaa kasteensa, ja tämän kansan jäännökselle minä annan perintöosaksi kaiken tämän.

12 Ty nu skall friden skaffa utsäde, vinträdet skall giva sin frukt, jorden skall giva sin gröda, och himmelen skall giva sin dagg; och jag skall låta kvarlevan av detta folk få allt detta till sin arvedel.

12 For, the seed, shall be secure—the vine, shall yield her fruit, and the land, yield her increase, and the heavens, yield their dew,—and I will cause this remnant of the people to inherit all these things.

13 Ja niinkuin te olette olleet kirouksena pakanakansain seassa, te Juudan heimo ja Israelin heimo, niin te, kun minä teidät vapahdan, tulette olemaan siunauksena. Älkää peljätkö, olkoot teidän kätenne lujat.

13 Och det skall ske, att likasom I, både Juda hus och Israels hus, haven varit ett exempel som man har nämnt, när man förbannade bland hedningarna, så skolen I nu, då jag har frälsat eder, tvärtom bliva nämnda, när man välsignar. Frukten icke, utan fatten mod.

13 And it shall come to pass that—Just as ye had become a curse among the nations, O house of Judah and house of Israel, So, will I save you, and ye shall become a blessing,—Do not fear, let your hands, be strong.

14 Sillä näin sanoo Herra Sebaot: Niinkuin minulla oli mielessä tehdä teille pahaa, kun teidän isänne vihoittivat minut, sanoo Herra Sebaot, enkä minä sitä katunut,

14 Ty så säger HERREN Sebaot: Likasom jag, när edra fäder förtörnade mig, beslöt att göra eder ont, säger HERREN Sebaot, och icke sedan ångrade det,

14 For, thus, saith Yahweh of hosts, Just as I planned to bring calamity upon you, when your fathers provoked me, saith Yahweh of hosts,—and I relented not,

15 niin on taas tähän

15 så har jag tvärtom

15 So, have I again

aikaan minulla mielessä tehdä hyvää Jerusalemille ja Juudan heimolle. Älkää peljätkö.

16 Näitä te tehkää: Puhukaa totta toinen toisellenne. Tuomitkaa porteissanne oikein, tuomitkaa rauhan tuomio.

17 Älkää hautoko mielessänne pahaa toinen toisellenne, älkääkä rakastako väärää valaa. Sillä kaikkia näitä minä vihaan, sanoo Herra.

18 Ja minulle tuli tämä Herran Sebaotin sana:

19 Näin sanoo Herra Sebaot: Neljännen kuun paasto ja viidennen paasto ja seitsemännen paasto ja kymmenennen paasto on oleva Juudan heimolle ilo ja riemu ja mieluinen juhla. Mutta rakastakaa totuutta ja rauhaa.

i denna tid beslutit att göra gott mot Jerusalem och Juda hus; frukten icke.

16 Men detta är vad I skolen göra: Talen sanning med varandra; domen rätta och fridsamma domar i edra portar.

17 Tänken icke i edra hjärtan ut ont mot varandra, och älsken icke falska eder; ty allt sådant hatar jag, säger HERREN.

18 Och HERREN Sebaots ord kom till mig; han sade:

19 Så säger HERREN Sebaot: Fastedagarna i fjärde, femte, sjunde och tionde månaden skola för Juda hus bliva till fröjd och glädje och till sköna högtider. Men älsken sanning och frid.

planned, in these days, to do good unto Jerusalem, and unto the house of Judah,—Do not fear!

16 These, are the things which ye shall do: Speak ye the truth, every man with his neighbour, truth and the sentence of peace, pronounce ye in your gates;

17 And let, no man, devise, the injury of his neighbour, in your heart, and the oath of falsehood, do not love,—for, all these, are things which I hate, declareth Yahweh.

18 And the word of Yahweh of hosts came unto me, saying:

19 Thus, saith Yahweh of hosts—The fast of the fourth, and the fast of the fifth, and the fast of the seventh, and the fast of the eleventh, shall become to the house of Judah a gladness and a rejoicing, and pleasant appointed meetings,—But, truth and peace, see that ye love.

20 Näin sanoo Herra Sebaot: Vielä tulee kansoja, monien kaupunkien asukkaita,

20 Så säger HERREN Sebaot: Ännu en gång skall det ske att folk skola komma hit och många städers invånare;

20 Thus, saith Yahweh of hoses,—It shall yet be that there shall come in peoples, and the inhabitants of many cities;

21 ja toisen asukkaat menevät toiseen ja sanovat: 'Lähtekäämme, käykäämme etsimään Herran mielisuosiota, etsimään Herraa Sebaotia.' - 'Minäkin lähden.'

21 och invånarna i den ena staden skola gå till den andra och säga: »Upp, låtom oss gå åstad och bönfalla inför HERREN och söka HERREN Sebaot; jag själv vill ock gå åstad.»

21 And the inhabitants of one city, shall go, unto them of another, saying, Let us be going on to pacify the face of Yahweh, and to seek Yahweh of hosts,—I also, will go!

22 Ja monet kansat, väkevät pakanakansat, tulevat Jerusalemiin etsimään Herraa Sebaotia, etsimään Herran mielisuosiota.

22 Ja, många folk och mäktiga hednafolk skola komma och söka HERREN Sebaot i Jerusalem och bönfalla inför HERREN,

22 So shall enter many peoples, and strong nations, to seek Yahweh of hosts in Jerusalem,—and to pacify the face of Yahweh.

23 Näin sanoo Herra Sebaot: Niinä päivinä tarttuu kymmenen miestä kaikista pakanakansain kielistä, tarttuu Juudan miestä liepeeseen sanoen: 'Me tahdomme käydä teidän kanssanne, sillä me olemme kuulleet, että Jumala on teidän kanssanne.'

23 Så säger HERREN Sebaot: På den tiden skall det ske att tio män av allahanda tungomål som talas bland hednafolken skola fatta en judisk man i mantelfliken och säga: »Låt oss gå med eder, ty vi hava hört att Gud är med eder.»

23 Thus, saith Yahweh of hosts, In those days, [it shall be] that ten men out of all the tongues of the nations, shall take hold,—yea take hold of the skirt of every one that is a Jew, saying—We will go with you! For we have heard [that], God, is with you.

9 luku

1 Ennustus, Herran sana, Hadrakin maata vastaan, ja

1 Detta är en utsaga som innehåller

1 The oracle of the word of Yahweh on

Damaskoon se laskeutuu. Sillä Herran silmä katsoo ihmisiä, kaikkia Israelin sukukuntia

HERRENS ord över Hadraks land; också i Damaskus skall den slå ned -- ty HERREN har sitt öga på andra människor såväl som på Israels alla stammar.

the land of Hadrach, and, Damascus, shall be the resting-place thereof,—For, Yahweh, hath an eye—to mankind, and to all the tribes of Israel;

2 ja myös Hamatia, joka on sen kanssa rajatusten, sekä Tyyroa ja Siidonia, sillä ne ovat sangen viisaat.

2 Den drabbar ock Hamat, som gränsar därintill, så ock Tyrus och Sion, där man är så vis.

2 Moreover also, Hamath, adjoineth thereto, Tyre and Zidon,—because very wise;

3 Tyyro on rakentanut itsellensä linnoituksia ja kasannut kokoon hopeata kuin tomua ja kultaa kuin katujen lokaa.

3 Tyrus byggde sig ett fäste; hon hopade silver såsom stoft och guld såsom orenlighet på gatan.

3 Therefore did Tyre build a stronghold for herself,—and did heap up silver like dust, yea gold, like the mire of the lanes.

4 Katso, Herra köyhdyttää sen ja syöksee mereen sen voiman, ja se itse poltetaan tulella.

4 Men se, Herren skall åter göra henne fattig, han skall bryta hennes murar ned i havet, och hon själv skall förtäras av eld.

4 Lo! My Lord, shall dispossess her, and smite, into the sea, her fortress,—and, she herself, in fire, shall be consumed.

5 Sen näkee Askelon ja peljästyy, ja Gassa, ja vapisee kovin, ja Ekron, sillä sen toivo joutuu häpeään. Ja Gassasta hukkuu kuningas, eikä Askelonissa enää asuta.

5 Askelon må se det med fruktan, och Gasa med stor bävan, så ock Ekron, ty dess hopp skall komma på skam. Gasa mister sin konung, Askelon bliver en obebodd plats

5 Ashkelon, shall see, and fear, Gaza, also, which shall writhe in great anguish, Ekron, also, because abashed is her expectation,—and the king, shall perish, from Gaza, and, Ashkelon, not be inhabited;

6 Asdodissa asuu sekasikiöitä, ja minä hävitän filistealaisten ylpeyden.

6 Asdod skall bebos av en vanbördig hop; så skall jag utrota filistéernas stolthet.

6 And there shall be seated a half-breed in Ashdod,—So will I cut off the arrogance of

7 Mutta minä poistan veret hänen suustansa ja heidän iljetyksensä hänen hampaittensa välistä, ja hänestäkin jää jäännös meidän Jumalallemme; hän on oleva niinkuin sukuruhtinas Juudassa, ja Ekron on oleva niinkuin jebusilainen.

8 Minä teen leirini temppelini suojaksi sotajoukoilta, jotka tulevat ja menevät, eikä tule käskijä enää heidän kimppuunsa, sillä nyt olen minä sen omin silmin nähnyt.

9 Iloitse suuresti, tytär Siion, riemuitse, tytär Jerusalem, sillä sinun kuninkaasi tulee sinulle! Vanhurskas ja auttaja hän on, on nöyrä ja ratsastaa aasilla, aasintamman varsalla.

10 Ja minä hävitän vaunut Efraimista ja hevoset Jerusalemista. Sodan jousi hävitetään, ja hän julistaa rauhan kansoille. Ja hänen hallituksensa ulottuu

7 Men när jag har ryckt blodmaten ur deras mun och styggelserna undan deras tänder då skall också av dem bliva en kvarleva åt vår Gud, de skola bliva såsom stamfurstar i Juda, och Ekrons folk skall bliva såsom jebuséerna.

8 Och jag skall slå upp mitt läger till ett värn för mitt hus, mot härar som komma eller gå, och ej mer skall någon plågare komma över dem; ty jag vaktar nu med öppna ögon.

9 Fröjda dig storligen, du dotter Sion; höj jubelrop, du dotter Jerusalem. Se, din konung kommer till dig; rättfärdig och segerrik är han. Han kommer fattig, ridande på en åsna, på en åsninnas fåle.

10 Så skall jag utrota vagnar Efraim och hästar ur Jerusalem; ja, stridens bågar skola utrotas, och han skall tala frid till folken. Och

the Philistines;

7 And will take away his reeking prey out of his mouth, and his abominations, from between his teeth, but, he that is left, even he, shall belong to our God,—So shall he become as a chief in Judah, and, Ekron, as a Jebusite!

8 Then will I encamp about my house—against an army, against him that passeth by, and against him that returneth, neither shall an exactor, tread them down any more,—for, now, have I seen with mine own eyes.

9 Exult greatly, O daughter of Zion, Shout in triumph, O daughter of Jerusalem, Lo! thy king, cometh unto thee, vindicated and victorious, is he,—lowly, and riding upon an ass, yea, upon a colt, a young ass.

10 So will he cut off the chariot out of Ephraim, and the horse out of Jerusalem, and the war–bow, shall be cut off, So shall he

merestä mereen, Eufrat-virrasta hamaan maan ääriin.

hans herradöme skall nå från hav till hav, och ifrån floden intill jordens ändar.

speak peace to the nations, and, his dominion, shall be from sea to sea, and from the river [Euphrates] to the ends of the earth.

11 Ja myös sinun vankisi minä sinun liittosi veren tähden päästän pois vedettömästä kuopasta.

11 För ditt förbundsblods skull vill jag ock släppa dina fångar fria ur gropen där intet vatten finnes.

11 As for thee also,—By the blood of thy covenant, have I sent forth thy prisoners out of a pit, wherein is no water.

12 Tulkaa takaisin varustukseen, te vangit, joilla on toivo; myös tänä päivänä minä julistan: kaksin verroin minä sinulle korvaan.

12 Så vänden då åter till edert fäste, I fångar som nu haven ett hopp. Ja, det vare eder förkunnat i dag att jag vill giva eder dubbelt igen.

12 Return to the stronghold, ye prisoners of hope,—Even today, do I declare—Double, will I return to thee!

13 Sillä minä jännitän Juudan jousekseni, panen siihen nuoleksi Efraimin ja nostan sinun poikasi, Siion, sinun poikiasi vastaan, Jaavan, ja teen sinut sankarin miekan kaltaiseksi.

13 Ty jag skall spänna Juda såsom min båge och lägga Efraim såsom pil på den, och dina söner, du Sion, skall jag svänga såsom spjut mot dina söner, du Javan, och göra dig lik en hjältes svärd.

13 For I have bent for me—Judah, As a bow, have I grasped Ephraim, Thus will I rouse up thy sons, O Zion, against the sons of Greece, and will make thee as the sword of a mighty one.

14 Herra on näkyvä heidän yllänsä, ja hänen nuolensa lähtee kuin salama. Herra, Herra puhaltaa pasunaan ja kulkee etelän myrskytuulissa.

14 Ja, HERREN skall uppenbara sig i höjden, och såsom en ljungeld skall hans pil fara ut; Herren, HERREN skall stöta i basunen, och med sunnanstormar skall han draga fram.

14 But, Yahweh, over them, will appear, and forth shall go, as lightning, his arrow,—Yea, My Lord Yahweh, with a horn, will blow, and will move along in the whirlwinds of the south.

15 Herra Sebaot on

15 HERREN Sebaot,

15 Yahweh of hosts,

suojaava heitä, ja he syövät, ja he tallaavat linkokiviä, he juovat ja pauhaavat niinkuin viinistä ja ovat täynnä, niinkuin uhrimaljat, niinkuin alttarin kulmat.

han skall beskärma dem; de skola uppsluka sina fiender och trampa deras slungstenar under fötterna; under stridslarm skola de svälja sina fiender såsom vin, till dess de själva äro så fulla av blod som offerskålar och altarhörn.

will throw a covering over them, so shall they eat, and trample underfoot sling-stones, and shall drink—shall shout as with wine,—and shall be filled like tossing-bowls,—like the corners of an altar.

16 Ja Herra, heidän Jumalansa, on sinä päivänä auttava heitä, kansaansa, joka on kuin hänen lammaslaumansa; sillä he ovat kruunuun kiinnitettyjä kiviä, jotka kohoavat yli hänen maansa.

16 Och HERREN, deras Gud, skall på den tiden giva dem seger, ty de äro ju det folk som han har till sin hjord. Ja, ädelstenar äro de i en krona, strålande över hans land.

16 So will Yahweh their God, save them, on that day. yea, as a flock of sheep, his people,—for [they shall be like] the jewels of a diadem sparkling over his land.

17 Sillä kuinka suuri onkaan oleva heidän onnensa, heidän ihanuutensa: vilja saa kasvamaan nuorukaiset ja rypälemehu neitsyet!

17 Huru stor bliver icke deras lycka, huru stor deras härlighet! Av deras säd skola ynglingar blomstra upp, och jungfrur av deras vin.

17 For how excellent it is! Yea how beautiful! Corn, shall make the young men flourish, and new wine the maidens.

10 luku

1 Rukoilkaa Herralta sadetta kevätsateen aikana: Herra tekee ukkospilvet ja antaa heille sadekuurot, antaa kasvit joka miehen pellolle.

1 HERREN mån I bedja om regn, när vårregnets tid är inne; HERREN är det som sänder ljungeldarna. Regn skall han då giva människorna i ymnigt mått, gröda på marken

1 Ask ye from Yahweh rain, in the time of the latter rain, Yahweh, who causeth flashes of lightning,—and, rain in abundant showers, giveth he unto them, to every man, herbage

åt var och en.

2 Sillä kotijumalat puhuvat tyhjiä, ja tietäjät näkevät petosnäkyjä, puhuvat valheunia, lohduttelevat turhilla. Sentähden he saavat lähteä matkaan kuin lammaslauma ja kärsivät vaivaa, kun ei ole paimenta.

2 Men husgudarnas tal är fåfänglighet, spåmännens syner äro lögn, tomma drömmar är vad de tala, och den tröst de giva är ett intet. Därför måste folket draga hädan såsom en fårhjord och fara illa, där det går utan herde.

3 Paimenia kohtaan syttyy minun vihani, ja johtomiehiä minä rankaisen; sillä Herra Sebaot pitää huolen laumastansa, Juudan heimosta, ja asettaa sen ikäänkuin kunniaratsuksensa sodassa.

3 Mot herdarna är min vrede upptänd och bockarna skall jag hemsöka. Ja, HERREN Sebaot skall vårda sig om sin hjord, Juda hus, och skall så göra den till en stolt stridshäst åt sig.

4 Siitä on lähtevä kulmakivi, siitä kiinnityspaalu, siitä sotajousi, siitä lähtevät käskijät kaikki.

4 Från den hjorden skall en hörnsten komma, från den en stödjepelare, från den en båge till striden, från den allt vad styresman heter.

5 Ja he ovat niinkuin sankarit, jotka polkevat katujen lokaa sodassa. He sotivat, sillä Herra on heidän kanssansa; ja häpeään joutuvat hevosilla-

5 Och de skola vara lika hjältar, som gå fram i striden, likasom trampade de i orenlighet på gatan. Ja, strida skola de, ty

in the field;

2 For, the household gods, have spoken vanity, and, the diviners, have had vision of falsehood, and, deceitful dreams, do they relate, vainly, do they console,—for this reason, have they moved about like a flock, they suffer ill, because there is no shepherd.

3 Against the shepherds, is kindled mine anger, and, upon the leaders of the flock, will I bring punishment,—for Yahweh of hosts hath visited his flock, the house of Judah, and will make them like his noble horse in battle:

4 From him, the commander, from him, the supporter, from him, the war–bow,—from him, shall proceed every one that driveth on, together;

5 So shall they become like mighty ones, trampling on the mire of lanes, in battle, and they will fight because, Yahweh,

ratsastajat.

HERREN är med dem, och ryttarna på sina hästar skola då komma på skam.

is with them,—and will abash the riders of horses.

6 Minä teen väkeväksi Juudan heimon ja autan Joosefin heimoa. Minä saatan heidät kotiin, sillä minä armahdan heitä, ja he tulevat olemaan, niinkuin en minä olisi heitä hyljännytkään. Sillä minä olen Herra, heidän Jumalansa, ja kuulen heidän rukouksensa.

6 Jag skall giva styrka åt Juda hus, och åt Josefs hus skall jag giva seger. Jag skall i min barmhärtighet låta dem komma tillbaka, och det skall bliva såsom hade jag aldrig förkastat dem. Ty jag är HERREN, deras Gud, och skall bönhöra dem.

6 So will I make mighty ones of the house of Judah, and, the house of Joseph, will I save, and will cause them to continue, because I have had compassion upon them, So shall they be as though I had not rejected them,—for, I, Yahweh, will be their God, and will answer them;

7 Efraim on oleva niinkuin sankari, ja heidän sydämensä on iloitseva niinkuin viinistä. Heidän lapsensa näkevät sen ja iloitsevat; heidän sydämensä riemuitsee Herrassa.

7 Och Efraims män skola bliva lika hjältar, och deras hjärtan skola glädja sig såsom av vin. Deras barn skola ock se det och bliva glada; deras hjärtan skola fröjda sig i HERREN.

7 And they shall be as the mighty one of Ephraim, and their heart, shall rejoice, as through wine,—yea, their children, shall see and rejoice, their heart, shall exult, in Yahweh.

8 Minä olen viheltävä heille ja kokoava heidät, sillä minä lunastan heidät, ja he lisääntyvät, niinkuin lisääntyivät ennen.

8 Jag skall locka på dem och samla dem tillhopa, ty jag förlossar dem; och de skola bliva lika talrika som de fordom voro.

8 I will signal for them, and will gather them, because I have ransomed them,—and they shall multiply, according as they have multiplied;

9 Kun minä sirotan heidät kansojen sekaan, muistavat he minua kaukaisissa maissa; ja he lastensa kanssa saavat elää ja

9 Och när jag planterar ut dem bland folken, skola de tänka på mig i fjärran land; och med sina barn

9 Though I scatter them among the peoples, yet, in places far away, shall they remember me,—and

palata takaisin.

skola de få leva och komma tillbaka.

they shall live with their children, and shall return;

10 Minä tuon heidät takaisin Egyptin maasta ja kokoan heidät Assurista; minä vien heidät Gileadin maahan ja Libanonille, eikä heille ole riittävästi tilaa.

10 Ja, från Egyptens land skall jag låta dem komma tillbaka och från Assur skall jag församla dem. Sedan skall jag föra dem till Gileads land och till Libanon; och där skall icke finnas rum nog för dem.

10 And I will bring them back out of the land of Egypt, and, out of Assyria, will I gather them,—and, into the land of Gilead and Lebanon, will I bring them, and [room] shall not be found for them:

11 Hän käy ahdistuksen meren lävitse, hän lyö meren aaltoja, ja kaikki Niilivirran syvyydet kuivuvat, Assurin ylpeys painuu alas, ja Egyptin valtikka väistyy pois.

11 Han skall draga fram genom havet på en trång väg, böljorna i havet skall han slå ned, och alla Nilflodens djup skola torka ut. Så skall Assurs stolthet bliva nedbruten och spiran tagen ifrån Egypten.

11 Though he pass through a sea of affliction, yet shall he smite the sea, with its waves, and the roaring depths of the Nile, shall appear dry,—So shall be brought down the pride of Assyria, and, the sceptre of Egypt, shall depart;

12 Mutta heidät minä teen väkeviksi Herrassa, ja hänen nimensä on heidän kerskauksensa, sanoo Herra.

12 Men dem skall jag göra starka i HERREN, och i hans namn skola de gå fram, säger HERREN.

12 And I will make them mighty in Yahweh, and, in his name, shall they march to and fro,—Declareth Yahweh.

11 luku

1 Avaa ovesi, Libanon! Tuli on kuluttava sinun setrisi.

1 Öppna dina dörrar, Libanon, ty eld skall nu förtära dina cedrar.

1 Open, O Lebanon, thy doors,—that a fire, may devour, thy cedar,

2 Valittakoon kypressi, sillä setri on kaatunut, hävitetyt ovat nuo mahtavat.

2 Jämra dig, du cypress, ty cedern måste falla, de härliga

2 Howl, fir–tree, for fallen is the cedar, because, the majestic

Valittakaa, te Baasanin tammet, sillä sankka metsä on sortunut.

3 Kuule paimenten valitusta, kun on hävitetty nuo heidän mahtavansa. Kuule nuorten leijonain ärjyntää, kun on hävitetty Jordanin rantatiheikkö.

4 Näin sanoi Herra, minun Jumalani:

5 Kaitse teuraslampaita, joita niiden ostajat teurastavat tuntematta syynalaisuutta, ja joista niiden myyjät sanovat: 'Kiitetty olkoon Herra, minä olen rikastunut', ja joita niiden paimenet eivät sääli.

6 Sillä minä en enää sääli maan asukkaita, sanoo Herra. Katso, minä annan ihmisten joutua toistensa käsiin ja kuninkaansa käsiin, ja he hävittävät maan, enkä minä pelasta ketään heidän käsistänsä.

träden skola förödas. Jämren eder, I Basans ekar, ty skogen, den ogenomträngliga, varder fälld.

3 Hör huru herdarna jämra sig, när deras härlighet bliver förödd! Hör huru de unga lejonen ryta, när Jordanbygdens snår varda förödda!

4 Så sade HERREN, min Gud: »Bliv en herde för slaktfåren,

5 ty deras köpare slakta dem utan all försyn, och deras säljare säga: 'Lovad vare HERREN att jag bliver allt rikare.' Ej heller skonas de av sina egna herdar.»

6 »Se, jag vill nu icke mer skona landets inbyggare», säger HERREN, »utan låta människorna falla i varandras hand och i sina konungars hand, och dessa skola fördärva landet, och jag skall icke rädda någon ur deras hand.»

ones, are spoiled: howl, ye oaks of Bashan, for the inaccessible forest, hath come down.

3 The noise of the howling of the shepherds, for spoiled is their majesty,—The noise of the roaring of the young lions, for spoiled are the proud banks of the Jordan.

4 Thus, saith Yahweh my God,—Tend thou the flock doomed to slaughter:

5 Whose, buyers, slay them, and are not held guilty, and whose, sellers, say—Blessed be Yahweh, that I am become rich, And so, their own shepherds, have no pity upon them.

6 Surely I will have pity no longer upon the inhabitants of the earth, Declareth Yahweh,—Therefore lo! I am delivering up mankind, every man into the hand of his neighbour, and into the hand of his king, and they will crush the earth, nor will I deliver out of their hand.

7 Niin minä siis kaitsin teuraslampaita, lampaista kurjimpia. Ja minä otin itselleni kaksi sauvaa; minä nimitin toisen Suloudeksi, toisen minä nimitin Yhteydeksi, ja niin minä kaitsin lampaita.

7 Så blev jag en herde för slaktfåren, de arma fåren. Och jag tog mig två stavar, den ena kallade jag Ljuvlig ro, den andra kallade jag Endräkt; och jag vaktade så fåren

7 So I tended the flock doomed to slaughter, for the sheep-merchants,—and took unto me two staves, the one, I called Grace, and, the other, I called Union, thus I tended the sheep,

8 Ja minä hävitin kolme paimenta yhtenä kuukautena, mutta minä kävin kärsimättömäksi lampaille, ja hekin kyllästyivät minuun.

8 Men sedan jag inom en månad hade förgjort de tre herdarna, blev jag led vid fåren, likasom ock deras sinne var avogt mot mig.

8 And I sent off three shepherds, in one month,—for impatient was my soul with them, moreover also, their soul, felt a loathing against me.

9 Niin minä sanoin: Minä en tahdo enää teitä kaita. Kuolkoon, joka kuolee; hävitköön, joka häviää; ja jäljellejäävät syököot kukin toisensa lihaa.

9 Då sade jag: »Jag vill icke mer vara eder herde. Vad som vill dö, det må dö, och vad som vill förgås, det må förgås; och de som sedan bliva kvar må äta varandras kött.»

9 Then said I—I will not tend you,—the dying, may die, and, the disappearing, may disappear, and, the remainder, may devour one another.

10 Ja minä otin sauvani Sulouden ja katkaisin sen purkaakseni liittoni, jonka olin tehnyt kaikkien kansojen kanssa.

10 Så tog jag min stav Ljuvlig ro och bröt sönder den, till att upplösa det förbund som jag hade slutit med alla folk.

10 So I took my staff Grace, and cut it in two,—that I might set aside my covenant which I had solemnised with all the peoples.

11 Ja sinä päivänä se purkautui, ja niin lampaista kurjimmat, jotka ottivat minusta vaarin, tulivat tietämään, että se oli Herran sana.

11 Och när detta nu på den dagen blev upplöst, förnummo de arma fåren, som aktade på mig, att det var HERRENS ord.

11 When it was broken, on that day, then did the sheep-merchants who were watching me, know, that, the word of Yahweh, it was.

12 Sitten minä sanoin heille: Jos teille hyväksi näkyy, niin antakaa minulle palkkani; jollei, niin olkaa antamatta. Niin he punnitsivat minun palkakseni kolmekymmentä hopearahaa.

12 Därefter sade jag till dem: »Om I så finnen för gott, så given mig min lön; varom icke, må det så vara.» Och de vägde upp trettio siklar silver såsom lön åt mig.

12 Then said I unto them, If it be good in your eyes, give me my wage, and, if not, forbear. So they weighed out my wage, thirty pieces of silver.

13 Ja Herra sanoi minulle: Viskaa se savenvalajalle, tuo kallis hinta, jonka arvoiseksi he ovat minut arvioineet. Niin minä otin ne kolmekymmentä hopearahaa ja viskasin ne Herran huoneeseen savenvalajalle.

13 Då sade HERREN till mig: »Kasta det åt krukmakaren» -- det härliga pris vartill jag hade blivit värderad av dem! Och jag tog de trettio silversiklarna och kastade dem i HERRENS hus åt krukmakaren.

13 Then said Yahweh unto me, Cast it into the treasury, the magnificent price at which I had been valued by them! So I took the thirty pieces of silver, and cast them, in the house of Yahweh, into the treasury.

14 Sitten minä katkaisin toisen sauvani, Yhteyden, purkaakseni veljeyden Juudan ja Israelin väliltä.

14 Därefter bröt jag sönder min andra stav, Endräkt, till att upplösa broderskapet mellan Juda och Israel.

14 Then cut I in two my second staff, even Union,—that I might break the brotherhood between Judah and Israel.

15 Sitten Herra sanoi minulle: Ota vielä itsellesi hullun paimenen kapineet.

15 Och HERREN sade till mig: »Tag dig nu redskap såsom en oförnuftig herde;

15 Then said Yahweh unto me,—Yet further take thee the implements of a worthless shepherd.

16 Sillä katso, minä olen herättävä maahan paimenen: hukkaantuneista hän ei pidä huolta, hajaantunutta hän ei etsi, ruhjoutunutta hän ei paranna, pystyssäpysyvää hän ei tue; mutta hän syö lihavien lihaa ja halkaisee

16 ty se, jag vill låta en herde uppstå i landet, som icke vårdar sig om de får som hålla på att förgås, icke uppsöker det förskingrade, icke helar det sargade, icke sörjer för det som är

16 For lo! I am raising up a shepherd in the land, the disappearing, will he not visit, the straying, will he not seek, and, the fractured, will he not bind up,—the weak, will he not nourish, but,

niiden sorkat.

helbrägda, utan allenast äter köttet av de feta och river sönder klövarna på dem.»

the flesh of the fat, will he eat, and, their hoofs, will he break in pieces.

17 Voi hullua paimenta, joka lampaat hylkää! Käyköön miekka hänen käsivarteensa ja oikeaan silmäänsä. Hänen käsivartensa kuivettukoon, ja hänen oikea silmänsä soetkoon.

17 Ve över denne ovärdige herde, som övergiver sin hjord! Må ett svärd träffa hans arm och hans högra öga! Må hans arm alldeles förtvina och hans högra öga förmörkas i grund!

17 Alas! for my worthless shepherd, who forsaketh the flock, A sword upon his arm, and upon his right eye!—his arm, shall be, utterly withered, and, his right eye, shall be, wholly darkened.

12 luku

1 Ennustus, Herran sana Israelista. Näin sanoo Herra, joka on jännittänyt taivaan ja perustanut maan ja joka on luonut ihmisen hengen hänen sisimpäänsä:

1 Detta är en utsaga som innehåller HERRENS ord över Israel. Så säger HERREN, han som har utspänt himmelen och grundat jorden och danat människans ande i henne:

1 The oracle of the word of Yahweh, on Israel,—Declareth Yahweh—Stretching out the heavens, and founding the earth, and fashioning the spirit of man within him:

2 Katso, minä teen Jerusalemin juovuttavaksi maljaksi kaikille kansoille yltympäri, ja myös Juudan kohdalle se on tuleva Jerusalemia piiritettäessä.

2 Se, jag skall göra Jerusalem till an berusningens kalk för alla folk runt omkring; jämväl över Juda skall det komma, när Jerusalem bliver belägrat.

2 Lo! I am making Jerusalem a bowl of reeling to all the peoples, round about,––Moreover also, on Judah, shall it be in the siege against Jerusalem;

3 Ja sinä päivänä minä teen Jerusalemin väkikiveksi kaikille kansoille: kaikki, jotka sitä nostavat, repivät

3 Och det skall ske på den tiden att jag skall göra Jerusalem till en lyftesten för alla folk;

3 And it shall come to pass, in that day, that I will make Jerusalem a lifting–stone, to all

pahoin itsensä; ja kaikki maan kansakunnat kokoontuvat sitä vastaan.

var och en som försöker lyfta den skall illa sarga sig därpå. Och alla jordens folk skola församla sig mot det.

the peoples, all who seek to lift her, shall, cut themselves in pieces,—though all the nations of the earth, gather themselves together against her.

4 Sinä päivänä, sanoo Herra, minä lyön kaikki hevoset vauhkoudella ja niiden ratsastajat hulluudella. Mutta Juudan heimoa kohti minä avaan silmäni, ja kaikki kansojen hevoset minä lyön sokeudella.

4 På den tiden, säger HERREN, skall jag slå alla hästar med förvirring och deras ryttare med vanvett. Men över Juda hus skall jag upplåta mina ögon, när jag bland hednafolken slår alla hästar med blindhet.

4 In that day, Declareth Yahweh, I will smite every horse with terror, and his rider with madness,—and, over the house of Judah, will I keep opening mine eyes, and, every horse of the peoples, will I smite with blindness.

5 Silloin Juudan sukuruhtinaat sanovat sydämessään: Minun väkevyyteni ovat Jerusalemin asukkaat Herrassa Sebaotissa, heidän Jumalassansa.

5 Då skola Juda stamfurstar säga i sina hjärtan: »Jerusalems invånare äro vår styrka, genom HERREN Sebaot, sin Gud.»

5 Then will the chiefs of Judah say in their hearts,—A strength unto me, [would be] the inhabitants of Jerusalem, in Yahweh of hosts, their God.

6 Sinä päivänä minä teen Juudan sukuruhtinaat ikäänkuin tulipannuksi puitten sekaan ja ikäänkuin tulisoihduksi lyhteitten sekaan, ja he kuluttavat oikealta ja vasemmalta, kuluttavat kaikki kansat yltympäri. Ja Jerusalem saa yhäti asua paikoillansa - Jerusalemissa.

6 På den tiden skall jag låta Juda stamfurstar bliva såsom brinnande fyrfat bland ved, och såsom eldbloss bland halmkärvar, så att de förbränna alla folk runt omkring, både åt höger och åt vänster; men Jerusalem skall framgent trona på sin plats, där Jerusalem nu är.

6 In that day, will I make the chiefs of Judah like a pan of fire among sticks, and like a torch of fire in a sheaf, so shall they devour, on the right hand and on the left, all the peoples round about; so shall Jerusalem yet, be inhabited, in her own place, as Jerusalem.

7 Ja Herra on ensiksi vapauttava Juudan majat, ettei Daavidin suvun kunnia ja Jerusalemin asukasten kunnia ylvästelisi Juudaa vastaan.

8 Sinä päivänä on Herra suojaava Jerusalemin asukkaita; ja kompastuvainen heidän seassansa on sinä päivänä oleva niinkuin Daavid, ja Daavidin suku on oleva niinkuin jumal'olento, niinkuin Herran enkeli heidän edessänsä.

9 Mutta sinä päivänä minä tahdon hävittää kaikki pakanakansat, jotka hyökkäävät Jerusalemia vastaan.

10 Ja minä vuodatan Daavidin suvun päälle ja Jerusalemin asukasten päälle armon ja rukouksen hengen. He katsovat minuun, jonka he ovat lävistäneet. Ja he valittavat häntä, niinkuin valitetaan ainokaista, murehtivat häntä katkerasti, niinkuin murehditaan katkerasti esikoista.

7 Och först skall HERREN giva seger åt Juda hyddor, för att icke Davids hus och Jerusalems invånare skola tillräkna sig större ära än Juda.

8 På den tiden skall HERREN beskärma Jerusalems invånare; den skröpligaste bland dem skall på den tiden vara såsom David, och Davids hus skall vara såsom ett gudaväsen, såsom HERRENS ängel framför dem.

9 Och jag skall på den tiden sätta mig i sinnet att förgöra alla folk som komma mot Jerusalem.

10 Men över Davids hus och över Jerusalems invånare skall jag utgjuta en nådens och bönens ande, så att de se upp till mig, och se vem de hava stungit. Och de skola hålla dödsklagan efter honom, såsom man håller dödsklagan efter ende sonen, och skola

7 But Yahweh will save the tents of Judah first,—lest the honour of the house of David, and the honour of the inhabitant of Jerusalem, should be magnified over Judah.

8 In that day, will Yahweh, throw a covering, around the inhabitant of Jerusalem, so shall the tottering among them, in that day, become like David,—and the house of David—like God, like the messenger of Yahweh, before them.

9 And it shall come to pass, in that day,—That I will seek to destroy all the nations, that come against Jerusalem.

10 But I will pour out upon the house of David and upon the inhabitant of Jerusalem, the spirit of favour, and of supplications, and they will look unto me, whom they have pierced,—and will wail over him, as one waileth over an only son, and will make

bittert sörja honom, såsom man sörjer sin förstfödde.

bitter outcry over him, as one maketh bitter outcry over a firstborn.

11 Sinä päivänä pidetään Jerusalemissa suuret valittajaiset, niinkuin olivat Hadadrimmonin valittajaiset Megiddon laaksossa.

11 Ja, på den tiden skall i Jerusalem hållas stor dödsklagan, sådan den var, som hölls i Hadadrimmon på Megiddons slätt.

11 In that day, will the wailing, be great, in Jerusalem, as the wailing of Hadadrimmon, in the valley of Megiddon;

12 Ja maa pitää valittajaisia, kukin sukukunta erikseen: Daavidin huoneen sukukunta erikseen ja heidän naisensa erikseen, Naatanin huoneen sukukunta erikseen ja heidän naisensa erikseen,

12 Och släkterna i landet skola hålla dödsklagan var för sig: Davids hus släkt för sig, och dess kvinnor för sig, Natans hus' släkt för sig, och dess kvinnor för sig,

12 So shall the land, wail, family by family, apart,—the family of the house of David apart, and their wives apart, the family of the house of Nathan apart, and their wives apart;

13 Leevin huoneen sukukunta erikseen ja heidän naisensa erikseen, siimeiläisten sukukunta erikseen ja heidän naisensa erikseen. Kaikki muut sukukunnat, kukin sukukunta erikseen ja heidän naisensa erikseen.

13 Levi hus' släkt för sig, och dess kvinnor för sig, Simeis släkt för sig, och dess kvinnor för sig;

13 The family of the house of Levi, apart, and their wives apart, the family of Shimei, apart,—and their wives apart:

14 så ock alla övriga släkter var för sig, och deras kvinnor för sig.

14 All the families that remain, family by family, apart,—and their wives, apart.

13 luku

1 Sinä päivänä on Daavidin suvulla ja Jerusalemin asukkailla oleva avoin lähde syntiä ja saastaisuutta vastaan.

1 På den tiden skola Davids hus och Jerusalems invånare få en öppen brunn, till att avtvå sin synd och

1 In that day, there shall be an opened fountain, for the house of David, and for the Inhabitants of

orenhet.

Jerusalem,—for sin and for uncleanness.

2 Ja sinä päivänä, sanoo Herra Sebaot, minä hävitän epäjumalain nimet maasta, eikä niitä enää muisteta. Myöskin profeetat ja saastaisuuden hengen minä ajan maasta pois.

2 Och det skall ske på den tiden, säger HERREN Sebaot, att jag skall utrota avgudarnas namn ur landet, så att de icke mer skola nämnas; profeterna och orenhetens ande skall jag ock skaffa bort ur landet.

2 And it shall come to pass, in that day, declareth Yahweh of hosts, That I will cut off the names of idols out of the land, and they shall not be remembered any more,—Moreover also, even the prophets and the spirit of impurity, will I cause to pass away out of the land.

3 Ja jos joku vielä ennustaa, sanovat hänen isänsä ja äitinsä, hänen vanhempansa, hänelle: Sinä et saa elää, koska olet puhunut valhetta Herran nimeen. Ja hänen isänsä ja äitinsä, hänen vanhempansa, lävistävät hänet hänen ennustamisensa tähden.

3 Och det skall ske, att om någon därefter uppträder såsom profet, så skola hans egna föräldrar, hans fader och moder, säga till honom: »Du kan icke få leva, du som talar lögn i HERRENS namn.» Och hans egna föräldrar, hans fader och moder, skola stinga ihjäl honom, när han vill profetera.

3 So shall it come about that, when any man shall prophesy again, then will his own father and his own mother, of whom he was born, say unto him,—Thou shalt not live! For falsehood hast thou spoken in the name of Yahweh,—So will his own father and his own mother of whom he was born, pierce him through, when he prophesieth,

4 Sinä päivänä häpeävät profeetat itsekukin näkyään, kun he ennustavat, eivätkä he valhetellakseen pue yllensä karvaista vaippaa.

4 Och det skall ske på den tiden att alla profeter skola blygas för sina syner, när de vilja profetera; och för att icke bliva röjda skola de icke mer kläda sig i mantel av

4 Yea it shall come to pass, in that day, that the prophets, will turn pale, every man by reason of his vision when he prophesieth,—neither will they put on a mantle of hair to

hår.

5 Hän sanoo: En ole profeetta, vaan peltomies, sillä eräs mies on ostanut minut orjaksi jo nuoruudessani.

5 Och var och en av dem skall säga: »Jag är ingen profet, en åkerman är jag; redan i min ungdom blev jag köpt till träl.»

6 Ja jos häneltä kysytään: Mitä ovat nuo haavat sinun rinnassasi? vastaa hän: Ne lyötiin minun ystäväini huoneessa.

6 Och om man då frågar honom: »Vad är det för sår du har på din kropp?» så skall han svara: »Dem har jag fått därhemma, hos mina närmaste.»

7 Heräjä, miekka, minun paimentani vastaan ja minun lähintä miestäni vastaan, sanoo Herra Sebaot. Lyö paimenta, ja joutukoot lampaat hajallensa; mutta minä käännän jälleen käteni pienimpiä kohden.

7 Svärd, upp mot min herde, mot den man som fick stå mig nära! säger HERREN Sebaot. Må herden bliva slagen, så att fåren förskingras; ty jag vill nu vända min hand mot de svaga.

8 Ja näin on käyvä koko maassa, sanoo Herra: kaksi osaa siitä hävitetään ja saa surmansa, mutta kolmas osa siitä jää jäljelle.

8 Och det skall ske i hela landet, säger HERREN, att två tredjedelar där skola utrotas och förgås; allenast en tredjedel skall där lämnas kvar.

9 Ja sen kolmannen osan minä vien tuleen; minä sulatan heidät, niinkuin hopea sulatetaan, ja koettelen heitä, niinkuin kulta koetellaan. He

9 Och den tredjedelen skall jag låta gå genom eld; jag skall luttra dem, såsom man luttrar silver, och pröva dem, såsom man

deceive.

5 But he will say, No prophet, am I,—One tilling the ground, am I, for, one of the common people, hath owned me from my youth.

6 Then will one say unto him, What are these wounds between thy hands? And he will say, Wherewith I was wounded in the house of them who loved me.

7 O Sword! awake against my shepherd, even against the man that is my companion, urgeth Yahweh of hosts,—Smite the shepherd, and let the flock, be scattered, Howbeit I will turn back my hand over the little ones.

8 And it shall come to pass, in all the land, declareth Yahweh, Two-thirds therein, shall be cut off, and expire,—but, a third, shall be left therein;

9 And I will bring the third into the fire, and will smelt them as one smelteth silver, and will try them, as one trieth gold,—It, will call upon

huutavat avuksi minun nimeäni, ja minä vastaan heille. Minä sanon: Se on minun kansani, ja se sanoo: Herra, minun Jumalani.

prövar guld. Så skola de åkalla mitt namn, och jag skall bönhöra dem. Jag skall säga: »Detta är mitt folk.» Och det skall svara: »HERREN är min Gud.»

my name, and, I, will answer it, and will say, My people, it is! and, it, will say, Yahweh, is my God!

14 luku

1 Katso, Herran päivä on tuleva, ja sinun saaliisi jaetaan sinun keskelläsi.

1 Se, en dag skall komma, en HERRENS dag, då man i dig skall utskifta byte.

1 Lo! a day, cometh, pertaining to Yahweh,—when apportioned shall be thy spoil in thy midst;

2 Minä kokoan kaikki pakanat sotaan Jerusalemia vastaan. Kaupunki valloitetaan, talot ryöstetään, naiset raiskataan, ja puoli kaupunkia lähtee pakkosiirtolaisuuteen, mutta jäljelle jäävää kansaa ei hävitetä kaupungista.

2 Ty jag skall församla alla folk till strid mot Jerusalem; och staden skall intagas, och husen skola plundras och kvinnorna skändas. Och hälften av folket i staden skall föras bort i fångenskap. Men återstoden därav skall icke bliva utrotad ur staden;

2 Yea I will gather together all the nations unto Jerusalem, to battle, and the city, shall be captured, and the houses, plundered, and, the women, ravished,—and half of the city, shall go forth, into exile, but, the remainder of the people, shall not be cut off out of the city.

3 Ja Herra on lähtevä liikkeelle ja sotiva näitä pakanoita vastaan, niinkuin sotimispäivänänsä, taistelun päivänä.

3 ty HERREN skall draga ut och strida mot de folken, såsom han stridde förr på drabbningens dag.

3 Then will Yahweh go forth, and fight against those nations,—just as he did in the day when he fought, in the day of battle;

4 Hänen jalkansa seisovat sinä päivänä Öljymäellä, joka on Jerusalemin edustalla itää kohti. Ja

4 Och han skall den dagen stå med sina fötter på Oljeberget, gent emot Jerusalem,

4 Yea his feet, shall stand, in that day, on the Mount of Olives, which is before

Öljymäki halkeaa kahtia idästä länteen hyvin suureksi laaksoksi: toinen puoli mäkeä siirtyy pohjoiseen ja toinen puoli etelään päin.

österut; och Oljeberget skall rämna mitt itu, mot öster och väster, till en mycket stor dal, i det att ena hälften av berget viker undan mot norr, och andra hälften därav mot söder.

Jerusalem on the east, and the Mount of Olives, shall cleave asunder, from the midst thereof, towards the east and towards the west, an exceeding great valley,—and half of the mountain, shall give way, toward the north, and half of it toward the south.

5 Ja te pakenette minun mäkieni väliseen laaksoon, sillä mäkien välinen laakso on ulottuva Asaliin asti. Te pakenette, niinkuin pakenitte maanjäristystä Ussian, Juudan kuninkaan, päivinä. Ja Herra, minun Jumalani, tulee; kaikki pyhät sinun kanssasi.

5 Och I skolen fly ned i dalen mellan mina berg, ty dalen mellan bergen skall räcka ända till Asel; I skolen fly, såsom I flydden för jordbävningen i Ussias, Juda konungs, tid. Då skall HERREN, min Gud, komma, ja, du själv och alla heliga med dig.

5 Then shall ye flee to the valley of my mountains, for the valley of the mountains, shall reach, very near, Yea, ye shall flee, just as ye fled from before the earthquake, in the days of Uzziah king of Judah,—Then, shall arrive, Yahweh my God, All thy holy ones, with thee!

6 Sinä päivänä ei ole valoa: loistavat tähdet sammuvat.

6 Och det skall ske på den dagen att ljuset skall bliva borta, ty himlaljusen skola förmörkas.

6 And it shall come to pass, in that day,—that there shall be no light, the bright stars, shall be withdrawn;

7 Se on oleva yhtämittaista päivää - Herralle on se tunnettu - ei vaihdu päivä ja yö; ja ehtoolla on oleva valoisata.

7 Och det bliver en dag som är ensam i sitt slag, och som är känd av HERREN, en dag då det varken är dag eller natt, en dag då det bliver ljust, när aftonen kommer.

7 And it shall be a day by itself, The same, shall be known unto Yahweh—Not day, nor night,—But it shall come to pass, that, at evening time, there shall be light.

8 Sinä päivänä elävät vedet virtaavat Jerusalemista: toiset puolet niistä Idänmerta kohti, toiset puolet Länsimerta kohti. Niin on tapahtuva kesät ja talvet.

8 Och det skall ske på den tiden att rinnande vatten skola utgå från Jerusalem, ena hälften mot Östra havet och andra hälften mot Västra havet; både sommar och vinter skall det vara så.

8 And it shall come to pass, in that day, that there shall go forth living waters out of Jerusalem, half of them unto the sea before, and half of them unto the sea behind, in summer and in winter, shall it he.

9 Herra on oleva koko maan kuningas. Sinä päivänä on Herra oleva yksi ja hänen nimensä yksi.

9 Och HERREN skall då vara konung över hela jorden; ja, på den tiden skall HERREN vara en, och hans namn ett.

9 So will Yahweh become king over all the earth,—In that day, shall there be one Yahweh, and, his Name, be one.

10 Koko maa muuttuu tasaiseksi kuin Aromaa Gebasta Rimmoniin asti, Jerusalemin eteläpuolelle. Ja tämä on oleva korkea ja oleva asuttu, paikallansa, Benjaminin portista entisen portin sijaan asti, Kulmaporttiin ja Hananelin-torniin asti, kuninkaan viinikuurniin asti.

10 Hela landet från Geba till Rimmon, söder om Jerusalem, skall då förvandlas till en slättmark; men själva staden skall trona på sin höjd, och sträcka sig från Benjaminsporten ända till den plats där den förra porten stod, till Hörnporten och Hananeltornet och till de kungliga vinpressarna;

10 All the land shall turn into a plain, from Geba to Rimmon, south of Jerusalem,—and shall lift herself on high and abide in her own place, from the gate of Benjamin up to the place of the first gate, up to the corner gate, and from the tower of Hananeel up to the wine–presses of the king.

11 He asuvat siellä, eikä vihitä sitä enää tuhon omaksi, ja Jerusalem on oleva asuttu, oleva turvassa.

11 och folket skall bo där i ro och icke mer givas till spillo, ty Jerusalem skall trona i trygghet.

11 So shall men dwell therein, and, utter destruction, shall not be any more,—but Jerusalem, shall abide, in security.

12 Ja tämä on oleva vitsaus, jolla Herra

12 Men denna hemsökelse skall

12 And, this, shall be the plague wherewith

rankaisee niitä kansoja, jotka sotivat Jerusalemia vastaan: hän mädättää siltä kansalta lihan, kun se vielä seisoo jaloillaan, sen silmät mätänevät kuopissansa, ja sen kieli mätänee sen suussa.

HERREN låta drabba alla de folk som drogo ut för att strida mot Jerusalem: han skall låta deras kött ruttna, medan de ännu stå på sina fötter; deras ögon skola ruttna i sina hålor och deras tunga skall ruttna i deras mun.

Yahweh will plague all the peoples who have made war against Jerusalem,—his flesh, shall be made to rot, while he is standing upon his feet, and, his eyes, shall rot in their sockets, and, his tongue, shall rot in their mouth;

13 Sinä päivänä on tuleva Herralta suuri hämminki heidän sekaansa, niin että he käyvät kiinni toinen toisensa käteen ja toisen käsi kohoaa toisen kättä vastaan.

13 Och det skall ske på den tiden att HERREN skall sända en stor förvirring bland dem; de skola bära hand på varandra, och den enes hand skall lyftas mot den andres.

13 And it shall come to pass, in that day, that there shall be a great confusion from Yahweh among them,—and they will lay hold every one upon the hand of his neighbour, and his hand, will rise up, against the hand of his neighbour;

14 Myös Juuda on sotiva Jerusalemissa, ja kaikkien pakanakansojen rikkaudet kootaan joka taholta: kullat ja hopeat ja ylen paljon vaatteita.

14 Också Juda skall strida mot Jerusalem. Och skatter skola samlas tillhopa från alla folk runt omkring: guld, silver och kläder i stor myckenhet.

14 Moreover also, Judah, will fight with Jerusalem,—and the wealth of all the nations round about, shall be gathered together, gold and silver and apparel, in great abundance.

15 Samoin on vitsaus kohtaava hevosia ja muuleja ja kameleja ja aaseja ja kaikkea karjaa, mitä niissä leireissä on - samankaltainen vitsaus.

15 En likadan hemsökelse skall ock drabba hästar, mulåsnor, kameler, åsnor och alla andra djur som finnas där i lägren.

15 And, so, shall be the plague of the horse, the mule, the camel, and the ass, and all the beasts which shall be in those camps,—like this plague!

16 Mutta kaikki niiden pakanakansain tähteet, jotka ovat hyökänneet Jerusalemia vastaan, käyvät vuosi vuodelta sinne ylös kumartaen rukoilemaan kuningasta, Herraa Sebaotia, ja viettämään lehtimajanjuhlaa.

16 Och det skall ske att alla överblivna ur alla de folk som kommo mot Jerusalem skola år efter år draga ditupp, för att tillbedja konungen HERREN Sebaot, och för att fira lövhyddohögtiden.

16 And it shall come to pass, that, as for every one that is left out of all the nations that came against Jerusalem, that they shall come up, from year to year, to bow down to the king, Yahweh of hosts, and to celebrate the festival of booths.

17 Ja mitkä maan sukukunnista eivät käy ylös Jerusalemiin kumartaen rukoilemaan kuningasta, Herraa Sebaotia, niille ei tule sadetta.

17 Men om någon av jordens folkstammar icke drager upp till Jerusalem, för att tillbedja konungen HERREN Sebaot, då skall över den icke komma något regn.

17 And it shall come to pass that—whoso shall not come up out of the families of the earth unto Jerusalem, to bow down to the king, Yahweh of hosts,––there shall not, on them, be any rain.

18 Ja jos egyptiläisten sukukunta ei käy eikä tule sinne ylös, ei tule sitä heillekään; vaan heitä on kohtaava se vitsaus, millä Herra rankaisee niitä pakanakansoja, jotka eivät tule sinne ylös viettämään lehtimajanjuhlaa.

18 Om Egyptens folkstam icke drager åstad och kommer ditupp, så skall ej heller över den komma regn. Detta bliver den hemsökelse som HERREN skall låta drabba de folk som icke draga upp för att fira lövhyddohögtiden.

18 And, if the family of Egypt shall not come up, and shall not enter in, upon whom there falleth none, then shall smite them the plague wherewith Yahweh, did plague, the nations, because they came not up to celebrate the festival of booths.

19 Tämä on oleva egyptiläisten synnin palkka ja kaikkien niiden pakanakansojen synnin palkka, jotka eivät käy sinne ylös viettämään

19 Ja, så skall Egypten drabbas av sin synd, så skola ock alla andra folk drabbas av sin synd, om de icke draga upp för att fira

19 This, shall be the punishment of Egypt,—and the punishment of all the nations, when they come not up to celebrate the festival

lehtimajanjuhlaa.
20 Sinä päivänä on oleva hevosten kulkusissa kirjoitus: Pyhitetty Herralle. Ja padat Herran temppelissä ovat uhrimaljain vertaisia, jotka ovat alttarin edessä.

21 Ja jokainen pata Jerusalemissa ja Juudassa on oleva pyhitetty Herralle Sebaotille, ja kaikki uhraajat tulevat ja ottavat niitä ja keittävät niissä. Eikä ole enää sinä päivänä yhtään kaupustelijaa Herran Sebaotin temppelissä.

lövhyddohögtiden.
20 På den tiden skall på hästarnas bjällror stå att läsa: »Helgad åt HERREN», och grytorna i HERRENS hus skola vara såsom offerskålarna framför altaret.

21 Och var gryta i Jerusalem och Juda skall vara helgad åt HERREN Sebaot, så att var och en som vill offra kan komma och taga en sådan och koka i den. Och ingen kanané skall mer finnas i HERREN Sebaots hus, på den tiden.

of booths.
20 In that day, shall there be [inscribed] upon the bells of the horses, Holy unto Yahweh,—and the caldrons in the house of Yahweh shall be like the dashing bowls before the altar.
21 And every caldron in Jerusalem and in Judah shall be Holy unto Yahweh of hosts,—So shall all who are offering sacrifice, come in, and take of them, and boil therein,—Neither shall there be a merchant any more in the house of Yahweh of hosts, in that day.

MALAKIA

1 luku

1 Ennustus, Herran sana Israelille, Malakian kautta.

2 Minä olen teitä rakastanut, sanoo Herra. Mutta te sanotte: Missä sinä olet osoittanut rakkautesi meihin? Eikö Eesau ollut Jaakobin veli, sanoo Herra, ja Jaakobia

1 Detta är en utsaga, som innehåller HERRENS ord till Israel genom Malaki.
2 Jag har bevisat eder kärlek, säger HERREN. Nu frågen I: »Varmed har du då bevisat oss kärlek?» Esau var ju en broder till Jakob, säger HERREN, och jag

1 The oracle of the word of Yahweh, unto Israel,—by the hand of Malachi.
2 I have loved you, saith Yahweh, and yet ye say, Wherein hast thou loved us? Is not Esau, brother, to Jacob? enquireth Yahweh, Yet have I

minä rakastin,
3 mutta Eesauta minä vihasin; ja minä tein hänen vuorensa autioiksi ja annoin hänen perintöosansa erämaan aavikkosusille.

4 Jos Edom sanoo: Me olemme ruhjotut, mutta me rakennamme rauniot jälleen, niin Herra Sebaot sanoo näin: He rakentakoot, mutta minä revin maahan; ja heidän nimensä olkoon: jumalattomuuden maa ja kansa, johon Herra on vihastunut iankaikkisesti.

5 Ja teidän silmänne saavat nähdä sen, ja te sanotte: Herra on suuri Israelin rajojen ulkopuolellakin.

6 Poika kunnioittakoon isää ja palvelija herraansa. Mutta jos minä olen isä, missä on minun kunnioitukseni? Ja jos minä olen Herra, missä on minun pelkoni? sanoo Herra Sebaot teille, te papit, jotka pidätte halpana minun nimeni. Mutta te

älskade Jakob,
3 men Esau hatade jag; därför gjorde jag hans berg till en ödemark och hans arvedel till ett hemvist för öknens schakaler.

4 Om nu Edom säger: »Ja, vi äro förstörda, men vi skola åter bygga upp det ödelagda», så svarar HERREN Sebaot: Väl må de bygga upp, men jag skall åter riva det ned, och så skall man få kalla det 'ogudaktighetens land' och 'det folk, på vilket HERREN evinnerligen vredgas'.

5 I skolen få se det med egna ögon, och då skolen I säga: 'HERREN är stor utöver Israels gränser.'

6 En son skall hedra sin fader och en tjänare sin herre. Om nu jag är fader, var är då den heder, som skulle visas mig? Och om jag är en herre, var är då den fruktan, som man skulle hava för mig? -- så säger

loved Jacob,
3 And, Esau, have I hated,— and made his mountains a desolation, and his inheritance [a dwelling] for the jackals of the wilderness.

4 Whereas Edom, may say, We are laid waste, but we will again build the desolate places, Thus, saith Yahweh of hosts, They, may build, but, I, will pull down,— and men shall call them, The Boundary of Lawlessness, and, The people with whom Yahweh hath indignation unto times age–abiding;

5 And, your own eyes, shall see,—and, ye yourselves, shall say, Yahweh, be magnified, beyond the boundary of Israel.

6 A son, will honour a father, and, a servant, his lord,— If then, a father, I am, where is mine honour? And, if, a lord, I am, where is my reverence? saith Yahweh of hosts— to you, ye priests, who despise my Name, and

sanotte: Miten me olemme pitäneet halpana sinun nimesi?

HERREN Sebaot till eder, I präster, som förakten mitt namn. Nu frågen I: »Varmed hava vi då visat förakt för ditt namn?»

yet say, Wherein have we despised thy Name?

7 Siten, että tuotte minun alttarilleni saastutettua leipää. Mutta te sanotte: Miten me olemme sinut saastuttaneet? Siten, että sanotte: Herran pöytä on halpana pidettävä.

7 Jo, därmed att I bären fram ovärdig spis på mitt altare. Åter frågen I: »På vad sätt hava vi betett oss ovärdigt mot dig?» Jo, i det att I tänken: »HERRENS bord behöver man icke mycket akta.»

7 In bringing near upon mine altar, polluted food, while yet ye say, Wherein have we polluted thee? Because ye say, As for the table of Yahweh, a thing to be despised, it is;

8 Ja kun te tuotte uhriksi sokean eläimen, niin se muka ei ole paha! Ja kun tuotte ontuvan ja sairaan, niin se muka ei ole paha! Vie se maaherrallesi: mielistyykö hän sinuun, ja onko hän sinulle suosiollinen? sanoo Herra Sebaot.

8 När i fören fram ett offerdjur, som är blint, då räknen I sådant icke för ont; när I fören fram ett som är lytt eller svagt, då räknen I ej heller sådant för ont. Kom med något sådant till din ståthållare, så får du se, om han tager gunstigt emot dig och bliver dig bevågen, säger HERREN Sebaot.

8 And when ye bring near the blind as a sacrifice, [saying]—No harm! or when ye bring near the lame or the sick [saying]—No harm! Offer it, I pray you, unto thy pasha, Will he accept thee? or lift up thy countenance? saith Yahweh of hosts.

9 Ja nyt: lepyttäkää Jumalaa, että hän meitä armahtaisi. Tällaista on teidän kädestänne tullut: olisiko hän teille suosiollinen? sanoo Herra Sebaot.

9 Bönfallen alltså nu inför Gud, att han må bliva oss nådig. Kan han väl vara eder bevågen, då I haven begått sådant? säger HERREN Sebaot.

9 Now, therefore, pacify, I pray you, the face of GOD, that he may grant us favour,—at your hands, hath this come to pass, Will he lift up the countenances, of any of you? saith Yahweh

of hosts.

10 Jospa olisi teidän joukossanne joku, joka sulkisi ovet, ettette pitäisi tulta minun alttarillani turhaan! Ei ole minulla mielisuosiota teihin, sanoo Herra Sebaot, enkä minä mielisty ruokauhriin, joka tulee teidän kädestänne.

10 Ack att bland eder funnes någon som ville stänga tempeldörrarna, så att I icke längre förgäves upptänden eder eld på mitt altare! Jag har icke behag till eder, säger HERREN Sebaot, och till offergåvor av eder hand har jag icke lust.

10 Who is there, even among you, that will shut the doors, so as not to set light to mine altar, for nothing? I can take no pleasure in you, saith Yahweh of hosts, and, your present, can I not accept at your hand.

11 Sillä auringon noususta hamaan sen laskuun on minun nimeni oleva suuri pakanain seassa, ja joka paikassa uhrataan ja tuodaan minun nimeni kunniaksi puhdas ruokauhri. Sillä minun nimeni on oleva suuri pakanain seassa, sanoo Herra Sebaot.

11 Från solens uppgång ända till dess nedgång är ju mitt namn stort bland folken, och överallt frambäras rökoffer och rena offergåvor åt mitt namn; ja, mitt namn är stort bland folken, säger HERREN Sebaot.

11 For, from the rising of the sun, even unto the going in thereof, great is my Name among the nations, and, in every place, incense, is offered to my Name, and a pure present,—for great is my Name among the nations, saith Yahweh of hosts.

12 Mutta te häpäisette sen, kun sanotte: Herran pöytä on saastutettu, ja sen hedelmän syönti on halpana pidettävä.

12 Men I ohelgen det, i det att I sägen: »Herrens bord kan man gärna försumma, och den spis, som gives därtill, behöver man icke mycket akta.»

12 But ye are profaning me,— in that ye say, As for the table of the Lord, polluted it is, and, as for his produce, contemptible is his food.

13 Ja te sanotte: Mikä vaiva! ja ylenkatsotte sen, sanoo Herra Sebaot, ja tuotte ryöstettyä, ontuvaa ja sairasta - tuotte uhrilahjaksi. - Minäkö mielistyisin ottamaan sen

13 Ja, I sägen: »Icke är det mödan värt!», och så handhaven I det vanvördigt, säger HERREN Sebaot. När I alltså frambären eder offergåva, då fören I

13 And ye have said, Lo! what a weariness! And ye have snuffed at Me, saith Yahweh of hosts, and have brought in the torn and the lame and the

teidän kädestänne? sanoo Herra.

fram, vad som är rövat och vad som är lytt och svagt. Skulle jag hava behag till sådana gåvor av eder hand? säger HERREN.

sick, thus have ye brought the present,— Could I accept it at your hand? saith Yahweh.

14 Kirottu olkoon pettäjä, jolla on laumassaan koiraspuoli ja joka on luvannut sen, mutta uhraakin Herralle viallisen. Sillä suuri kuningas olen minä, sanoo Herra Sebaot, ja minun nimeni on peljättävä pakanain seassa.

14 Nej, förbannad vare den bedragare, som i sin hjord har ett djur av hankön, men ändå, när han har gjort ett löfte, offrar åt Herren ett djur, som icke duger. Ty jag är en stor konung, säger HERREN Sebaot, och mitt namn är fruktansvärt bland folken.

14 But accursed is he that defraudeth, who, when there is in his flock a male, yet voweth and sacrificeth a corrupt thing to the Lord, for, a great king, am I, saith Yahweh of hosts, and, my Name, is revered among the nations.

2 luku

1 Ja nyt teille tämä käsky, te papit!

1 Därför kommer nu följande bud till eder, I präster.

1 Now, therefore, for you, is this charge, O ye priests:—

2 Jos ette kuule ja paina sydämeenne, niin että annatte kunnian minun nimelleni, sanoo Herra Sebaot, lähetän minä teitä vastaan kirouksen ja kiroan teille suodut siunaukset. Minä olenkin ne jo kironnut, sillä te ette ole painaneet tätä sydämeenne.

2 Om I icke hörsammen det och akten därpå, så att I given mitt namn ära, säger HERREN Sebaot, så skall jag sända förbannelse över eder och förbanna edra välsignelser; ja, jag har redan förbannat dem, eftersom I icke akten därpå.

2 If ye will not hear, and if ye will not lay it to heart, to give glory to my Name, saith Yahweh of hosts, then will I send among you the curse, and will curse your blessings,— and indeed I have cursed them, because ye are not at all laying it to heart.

3 Minä kiellän teiltä jälkeläiset, ja minä viskelen

3 Se, jag skall låta min näpst drabba eder

3 Behold me! threatening, on your

rapaa teidän kasvoihinne, teidän juhlauhrienne rapaa, ja siihen teidät itsenne kannetaan.

avkomma, och jag skall kasta orenlighet i ansiktet på eder, orenligheten efter edra högtidsoffer; ja, I skolen själva bliva kastade i denna.

account, the seed, and I will scatter refuse upon your faces, the refuse of your festivals,—and one shall carry you away unto it;

4 Ja te tulette tietämään, että minä olen lähettänyt teille tämän käskyn, jotta minun liittoni Leevin kanssa pysyisi, sanoo Herra Sebaot.

4 Då skolen I förstå, att jag har sänt till eder detta bud, för att mitt förbund med Levi skall bestå, säger HERREN Sebaot.

4 So shall ye know that I sent unto you this charge,—as being my covenant with Levi, saith Yahweh of hosts.

5 Minun liittoni hänen kanssansa oli elämä ja rauha, ja minä annoin sen hänelle peloksi; ja hän pelkäsi minua, vapisi minun nimeni edessä.

5 Jag hade ett förbund med honom, och däri var liv och frid. Sådant gav jag åt honom, för att han skulle frukta mig; och han fruktade mig och bävade för mitt namn.

5 My covenant, was with him, Life and Well–being, so I gave them to him—[I] as One to be revered—and he did revere me,– – and, before my Name, dismayed, was he.

6 Oikea opetus oli hänen suussansa, eikä vääryyttä tavattu hänen huuliltansa. Rauhassa ja vakaasti hän vaelsi minun kanssani, ja monet hän käänsi pois pahoista töistä.

6 Rätt undervisning var i hans mun, och ingen orätt fanns på hans läppar; fridsamt och redligt vandrade han i min umgängelse och omvände många från missgärning.

6 The deliverance of truth, was in his mouth, and, perverseness, was not found in his lips,— In well–doing and in uprightness, walked he with me, and, multitudes, did he turn from iniquity.

7 Sillä papin huulten pitää tallettaman tieto, ja hänen suustansa etsitään opetus; sillä hän on Herran Sebaotin sanansaattaja.

7 Ty prästens läppar skola förvara kunskap, och undervisning skall man hämta ur hans mun; han är ju HERREN Sebaots sändebud.

7 For, the lips of a priest, should keep knowledge, and, a deliverance, should men seek at his mouth,— for, the messenger of Yahweh

8 Mutta te olette poikenneet tieltä, olette opetuksellanne saattaneet monet kompastumaan, olette turmelleet Leevin liiton, sanoo Herra Sebaot.

8 Men I haven vikit av ifrån vägen; genom eder undervisning haven I kommit många på fall. I haven fördärvat förbundet med Levi, säger HERREN Sebaot.

of hosts, he is.
8 But, ye, have departed out of the way, ye have caused multitudes to stumble at the deliverance,— ye have violated the covenant of Levi, saith Yahweh of hosts.

9 Niinpä minäkin teen teidät halpana pidetyiksi ja alhaisiksi kaiken kansan edessä, koska te ette ole pitäneet minun teitäni, vaan olette olleet puolueelliset opetuksessa.

9 Därför har ock jag gjort eder föraktade och låga i allt folkets ögon, eftersom I icke hållen mina vägar, utan haven anseende till personen, när I handhaven undervisningen.

9 Therefore, I also, will suffer you to be despised and of no account unto all the people,—in proportion as none of you have been keeping my ways, but have had respect to persons, in giving your deliverance.

10 Eikö meillä kaikilla ole sama Isä? Eikö sama Jumala ole meitä luonut? Miksi me olemme uskottomat toinen toisellemme ja rikomme isiemme liiton?

10 Hava vi icke alla en och samma fader? Har icke en och samma Gud skapat oss? Varför handla vi då trolöst mot varandra och bryta våra fäders förbund?

10 Is there not, one Father, to us all? Did not, one GOD, create us? Wherefore should we deal treacherously one with another, profaning the covenant of our fathers?

11 Juuda on ollut uskoton, Israelissa ja Jerusalemissa on tehty kauhistus. Sillä Juuda on häväissyt Herran pyhäkön, jota Herra rakastaa, ja on ottanut avioksi vieraan jumalan tyttäriä.

11 Juda har handlat trolöst, och styggelse är bedriven i Israel och i Jerusalem; ty Juda har oskärat HERRENS helgedom, den som han älskar, och de hava tagit till äkta kvinnor, som dyrka främmande gudar.

11 Judah, hath dealt treacherously, and, an abomination, hath been wrought in Israel, and in Jerusalem,— for Judah, had profaned, the holy place of Yahweh, which he had loved, and hath taken to himself the daughter of a foreign GOD.

12 Hävittäköön Herra siltä mieheltä, joka tämän tekee, Jaakobin majoista valvojan ja vastaajan ja Herran Sebaotin uhrilahjan tuojan.

12 Hos den man som så gör må HERREN utrota var levande själ ur Jakobs hyddor, jämväl den som frambär offergåvor till HERREN Sebaot.

12 May Yahweh, cut off, from the man that doeth it—him that crieth out and him that answereth, out of the tents of Jacob,—him also that bringeth near a present to Yahweh of hosts.

13 Ja toiseksi te olette tehneet tämän: olette saattaneet Herran alttarin peitetyksi kyynelillä ja itkulla ja huokauksilla, niin ettei hän enää käänny uhrilahjojen puoleen eikä mielisty ottamaan mitään teidän kädestänne.

13 Och ännu något annat gören I: I vållen, att HERRENS altare höljes med tårar, med gråt och klagan, så att han icke mer vill se till offergåvorna, ej heller med välbehag kan taga emot något ur eder hand.

13 And, this, a second time, will ye do, covering with tears, the altar of Yahweh, weeping and making outcry,—because he will not again turn unto the gift, and receive [it] with acceptance, at your hands?

14 Mutta te sanotte: Minkätähden niin? Sentähden, että Herra on todistaja sinun ja sinun nuoruutesi vaimon välillä, jolle sinä olet ollut uskoton, vaikka hän on sinun puolisosi, sinun aviovaimosi.

14 Nu frågen I: »Huru så?» Jo, HERREN var ju vittne mellan dig och din ungdoms hustru, henne som du nu har varit trolös emot, fastän hon är din maka, din äkta hustru.

14 Yet ye say, For what cause? Because, Yahweh, hath been witness between thee and the wife of thy youth, with whom, thou, hast dealt treacherously, though, she, was thy consort, and thy covenant wife.

15 Niin ei tee yksikään, jolla on jäännöskään Hengestä. Mutta kuinkas se yksi -? Hän pyrki saamaan Jumalan lupaamia jälkeläisiä. - Ottakaa siis vaari hengestänne älkääkä olko uskottomat nuoruutenne vaimolle.

15 Hava vi då icke en och samma skapare, den, i vilkens hand det står, att vår ande bevaras? Och vad vill nu denne ene? Han vill ju hava ett gudaktigt släkte. Tagen eder därför väl

15 Now was it not, One, [who] made [you] who had, the residue of the spirit? What, then, of that One? He was seeking a godly seed. Therefore should ye take heed to your spirit, and, with the

till vara, så att ingen bliver trolös mot sin ungdoms hustru.

16 Sillä minä vihaan hylkäämistä, sanoo Herra, Israelin Jumala, ja sitä, joka verhoaa vaatteensa vääryydellä, sanoo Herra Sebaot. Siis ottakaa vaari hengestänne älkääkä olko uskottomat.

16 Ty jag hatar äktenskapsskillnad, säger HERREN, Israels Gud, och att man höljer sig i våld såsom i en överklädnad, säger HERREN Sebaot. Tagen eder därför väl till vara, så att I icke bliven trolösa.

17 Te väsytätte Herran puheillanne. Mutta te sanotte: Miten väsytämme? Siten, että sanotte: Jokainen, joka pahaa tekee, on hyvä Herran silmissä, ja niihin hänellä on mielisuosio; tahi: Missä on tuomion Jumala?

17 I trötten ut HERREN med edert tal. Nu frågen I: »Varmed trötta vi då ut honom?» Jo, därmed att I sägen: »Den som gör ont är ändå god i HERRENS ögon, och till sådana har han behag. Ty varför kommer icke eljest domens Gud?»

wife of thy youth, do not thou deal treacherously.

16 For he hateth divorce, saith Yahweh, God of Israel, him also who covereth with violence his own clothing, saith Yahweh of hosts,—therefore should ye take heed to your spirit, and not deal treacherously.

17 Ye have wearied Yahweh with your words, and yet ye say, Wherein have we been wearisome? When ye have said, Everyone who doeth wrong, is right in the eyes of Yahweh, and, in them, he hath taken delight, or, Where is the God of justice?

3 luku

1 Katso, minä lähetän sanansaattajani, ja hän on valmistava tien minun eteeni. Ja äkisti on tuleva temppeliinsä Herra, jota te etsitte, ja liiton enkeli, jota te halajatte. Katso, hän tulee, sanoo Herra Sebaot.

1 Se, jag skall sända ut min ängel, och han skall bereda väg för mig. Och med hast skall han komma till sitt tempel, den Herre, som I åstunden, ja, förbundets ängel, som I begären, se, han kommer, säger HERREN Sebaot.

1 Behold me! sending my messenger, who will prepare a way before me,— and, suddenly, shall come to his temple The Lord whom ye are seeking, even the messenger of the covenant in whom ye are delighting, Lo! he cometh! saith

Yahweh of hosts.

2 Mutta kuka kestää hänen tulemisensa päivän, ja kuka voi pysyä, kun hän ilmestyy? Sillä hän on niinkuin kultasepän tuli ja niinkuin pesijäin saippua.

2 Men vem kan uthärda hans tillkommelses dag, och vem kan bestå, när han uppenbarar sig? Ty han skall vara såsom en guldsmeds eld och såsom valkares såpa.

2 But who may endure the day of his coming? And who is he that can stand when he appeareth? For he is like a refiner's fire, and like fullers' alkali;

3 Ja hän istuu ja sulattaa ja puhdistaa hopean, hän puhdistaa Leevin pojat, saa ne puhtaiksi kuin kullan ja hopean ja sitten he tuovat Herralle uhrilahjoja vanhurskaudessa.

3 Och han skall sätta sig ned och smälta silvret och rena det; han skall rena Levi söner och luttra dem såsom guld och silver; och sedan skola de frambära åt HERREN offergåvor i rättfärdighet.

3 Therefore will he sit as a refiner and purifier of silver, and will purify the sons of Levi, and will smelt them, as gold and as silver; so shall they belong to Yahweh, offering a gift in righteousness.

4 Ja Herralle ovat otollisia Juudan ja Jerusalemin uhrilahjat niinkuin ammoin menneinä päivinä ja muinaisina vuosina.

4 Och Juda offergåvor och Jerusalems skola då behaga HERREN väl likasom i forna dagar och i förgångna år.

4 Then shall the gift of Judah and Jerusalem, be pleasant to Yahweh,—as in the days of age–past times, and as in the ancient years.

5 Ja minä lähestyn teitä pitääkseni tuomion ja tulen kiiruusti todistajaksi velhoja ja avionrikkojia ja väärinvannojia vastaan ja niitä vastaan, jotka sortavat palkkalaista palkanmaksussa, leskeä ja orpoa ja vääntävät vääräksi muukalaisen asian eivätkä pelkää minua, sanoo Herra Sebaot.

5 Ja, jag skall komma till eder för att hålla dom, och jag skall vara ett snarfärdigt vittne mot trollkarlar, äktenskapsbrytare och menedare, så ock mot dem som förhålla dagakarlen hans lön eller förtrycka änkan och den faderlöse eller vränga rätten för

5 Therefore will I draw near unto you for judgment, and will become a swift witness against the mutterers of incantations, and against the adulterers, and against them that swear to a falsehood,––and against them who rob the hire of the hireling, the widow and

	främlingen, men icke frukta mig, säger HERREN Sebaot.	the fatherless, and that drive away the sojourner, and do not revere me, saith Yahweh of hosts.
6 Sillä minä, Herra, en muutu, ettekä te, Jaakobin lapset, herkeä:	6 Ty jag, HERREN, har icke förändrats, och I, Jakobs barn, haven icke heller hört upp:	6 Because, I, Yahweh, have not changed, therefore, ye, the sons of Jacob, have not been utterly consumed.
7 isienne päivistä asti te olette poikenneet minun käskyistäni ettekä noudata niitä. Kääntykää minun tyköni, niin minä käännyn teidän tykönne, sanoo Herra Sebaot. Mutta te sanotte: Missä asiassa meidän on käännyttävä?	7 allt ifrån edra fäders dagar haven I vikit av ifrån mina stadgar och icke hållit dem Vänden om till mig, så vill jag vända om till eder, säger HERREN Sebaot. Nu frågen I: »Varutinnan skola vi vända om?»	7 From the days of your fathers, have ye departed from my statutes, and not observed them, Return ye unto me, that I may return unto you, saith Yahweh of hosts. And yet ye say, Wherein shall we return?
8 Riistääkö ihminen Jumalalta? Te kuitenkin riistätte minulta. Mutta te sanotte: Missä asiassa me sinulta riistämme? Kymmenyksissä ja antimissa.	8 Menen I då, att en människa får röva från Gud? Ty I röven ju från mig. Åter frågen I: »På vad sätt hava vi rövat från dig?» Jo, i fråga om tionden och offergärden.	8 Will, a son of earth, defraud, God? Nevertheless, ye, have been defrauding me, and yet ye say, Wherein have we defrauded thee? In the tithe and the offering.
9 Te olette kirouksella kirotut, kun te, koko kansa, riistätte minulta.	9 Förbannelse har drabbat eder, men ändå röven I från mig, så många I ären.	9 With a curse, have ye been cursing, and yet, me, have ye been defrauding,— the whole nation.
10 Tuokaa täydet kymmenykset varastohuoneeseen, että minun huoneessani olisi ravintoa, ja siten koetelkaa	10 Fören full tionde till förrådshuset, så att i mitt hus finnes mat, och pröven så, hurudan jag sedan	10 Bring ye all the tithe into the storehouse, that there may be food in my house, Yea, I pray you,

minua, sanoo Herra Sebaot: totisesti minä avaan teille taivaan akkunat ja vuodatan teille siunausta ylenpalttisesti.

bliver, säger HERREN Sebaot. Förvisso skall jag då öppna himmelens fönster över eder och utgjuta över eder riklig välsignelse.

put me to the proof hereby, saith Yahweh of hosts, whether I will not open to you the sluices of the heavens, and pour out for you blessing, until there be no room.

11 Ja minä karkoitan nuhtelullani teiltä syöjäsirkat turmelemasta teidän maanne hedelmää, eikä teidän viiniköynnöksenne kedolla ole hedelmätön, sanoo Herra Sebaot.

11 Och jag skall näpsa gräshopporna för eder, så att de icke mer fördärva eder frukt på marken; ej heller skola edra vinträd mer slå fel på fältet, säger HERREN Sebaot.

11 Then will I rebuke, for you, the devourer that he spoil not, for you, the fruit of the ground,— neither shall the vine in the field, be barren to you, saith Yahweh of hosts.

12 Ja teidän onneanne kiittävät kaikki pakanat, sillä te tulette olemaan ihasteltu maa, sanoo Herra Sebaot.

12 Och alla folk skola prisa eder sälla, ty edert land skall då vara ljuvligt, säger HERREN Sebaot.

12 So shall all the nations, pronounce you happy,—for, ye, shall become, a land of delight, saith Yahweh of hosts.

13 Ynseät ovat teidän puheenne minua vastaan, sanoo Herra. Mutta te sanotte: Mitä me olemme puhuneet sinua vastaan?

13 I haven talat hårda ord mot mig, säger HERREN. Nu frågen I: »Vad hava vi då med varandra talat mot dig?»

13 Stout against me, have been your words, saith Yahweh,—and yet ye say, What have we spoken, one to another, against thee?

14 Te sanotte: Herran palveleminen on turha; ja mitä hyötyä siitä on ollut, että me olemme hänelle suorittaneet säädetyt tehtävät ja että olemme vaeltaneet murheellisina Herran Sebaotin kasvojen edessä.

14 I haven sagt: »Det är fåfängt att tjäna Gud. Eller vad vinning hava vi därav att vi hålla, vad han har bjudit oss hålla, och därav att vi gå i sorgdräkt inför HERREN Sebaot?

14 Ye have said, Vain is it to serve God,— and, What profit when we have kept his charge, or when we have walked gloomily before Yahweh of hosts?

15 Nyt me kiitämme julkeitten onnea. Ne, jotka

15 Nej, de fräcka vilja vi nu prisa sälla; ty de

15 Now, therefore, we are pronouncing

tekevät sitä, mikä jumalatonta on, ne tulevat raketuiksi. He kiusaavat Jumalaa, mutta pelastuvat.

som göra, vad ogudaktigt är, bliva upprättade, de gå fria, huru de än fresta Gud.»

happy—the proud,—and, the doers of lawlessness have, even been built up, and, they who have put God to the proof, have even been delivered.

16 Silloin myös Herraa pelkääväiset puhuvat toinen toisensa kanssa, ja Herra tarkkaa ja kuulee; ja muistokirja kirjoitetaan hänen edessänsä niiden hyväksi, jotka Herraa pelkäävät ja hänen nimensä kunniassa pitävät.

16 Men därunder hava också de som frukta HERREN talat med varandra; och HERREN har aktat på dem och hört dem, och en minnesbok har blivit skriven inför hans ansikte till åminnelse av dessa som frukta HERREN och tänka på hans namn.

16 Then, they who revered Yahweh, conversed, one with another,—and Yahweh hearkened, and heard, and there was written a book of remembrance before him, for them who revered Yahweh, and for such as thought of his Name.

17 Ja he ovat, sanoo Herra Sebaot, sinä päivänä, jonka minä teen, minun omaisuuteni. Ja minä olen heille laupias, niinkuin mies on laupias pojallensa, joka häntä palvelee.

17 Och dessa, säger HERREN Sebaot, skall jag hava såsom min egendom på den dag, då jag utför mitt verk; och jag skall skona dem, såsom en fader skonar sin son, som tjänar honom.

17 Therefore shall they be mine, saith Yahweh of hosts, in the day for which, I, am preparing treasure,—and I will deal tenderly with them, just as a man, dealeth tenderly, with his own son who is serving him.

18 Ja te näette jälleen, mikä on ero vanhurskaan ja jumalattoman välillä, sen välillä, joka palvelee Jumalaa, ja sen, joka ei häntä palvele.

18 Och I skolen då åter få se, vilken skillnad det är mellan den rättfärdige och den ogudaktige, mellan den som tjänar Gud och den som icke tjänar honom.

18 So shall ye return, and see the difference, between the righteous and the lawless,—between him that serveth God, and him that serveth him not.

4 luku

1 Sillä katso: se päivä on tuleva, joka palaa kuin pätsi. Ja kaikki julkeat ja kaikki, jotka tekevät sitä, mikä jumalatonta on, ovat oljenkorsia; ja heidät polttaa se päivä, joka tuleva on, sanoo Herra Sebaot, niin ettei se jätä heistä juurta eikä oksaa.

1 Ty se, dagen kommer, och den skall brinna såsom en ugn. Då skola alla fräcka människor och alla som göra, vad ogudaktigt är, bliva lika strå, och dagen, den som kommer, skall förbränna dem, säger HERREN Sebaot, så att varken rot eller krona lämnas kvar av dem.

1 For lo! the day, cometh, that burneth as a furnace,—and, all the proud and everyone who worketh lawlessness, shall be, stubble, and the day that cometh, shall consume them utterly, saith Yahweh of hosts, that it shall leave them neither root nor branch.

2 Mutta teille, jotka minun nimeäni pelkäätte, on koittava vanhurskauden aurinko ja parantuminen sen siipien alla, ja te käytte ulos ja hypitte kuin syöttövasikat

2 Men för eder, I som frukten mitt namn, skall rättfärdighetens sol gå upp med läkedom under sina vingar. Då skolen I slippa ut och hoppa såsom kalvar, som hava varit instängda i stallet.

2 So shall the sun of righteousness, arise to you who revere my Name, with healing in his wings,—and ye shall come forth and leap for joy like calves let loose from the stall;

3 ja tallaatte jumalattomat; sillä he tulevat tomuksi teidän jalkapohjienne alle sinä päivänä, jonka minä teen, sanoo Herra Sebaot.

3 Och de ogudaktiga skolen I trampa ned, ty de skola bliva såsom aska under edra fötter på den dag, då jag utför mitt verk, säger HERREN Sebaot.

3 And ye shall tread down the lawless, for they shall be ashes under the soles of your feet,—in the day when I am working with effect, saith Yahweh of hosts.

4 Muistakaa minun palvelijani Mooseksen laki, jonka minä Hoorebilla hänelle säädin koko Israelia varten käskyiksi ja oikeuksiksi.

4 Tänken på Moses lag, min tjänares, åt vilken jag på Horeb gav stadgar och rätter för hela Israel.

4 Remember ye the law of Moses my servant,—which I commanded him in Horeb, for all Israel, statutes and

		regulations.
5 Katso, minä lähetän teille profeetta Elian, ennenkuin tulee Herran päivä, se suuri ja peljättävä.	5 Se, jag skall sända till eder profeten Elia, förrän HERRENS stora och fruktansvärda dag kommer.	5 Lo! I am sending unto you Elijah the prophet,—before the coming of the great and awful day of Yahweh;
6 Ja hän on kääntävä jälleen isien sydämet lasten puoleen ja lasten sydämet heidän isiensä puoleen, etten minä tulisi ja löisi maata, vihkisi sitä tuhon omaksi.	6 Och han skall vända fädernas hjärtan till barnen och barnens hjärtan till deras fäder, för att jag icke, när jag kommer, skall slå landet med tillspillogivning.	6 And he shall bring back the heart of the fathers unto the children, and the heart of the children unto their fathers,—lest I come, and smite the land, with utter destruction.

MATTEUKSEN
EVANKELIUMI

1 luku

1 Jeesuksen Kristuksen, Daavidin pojan, Aabrahamin pojan, syntykirja.	1 Detta är Jesu Kristi, Davids sons, Abrahams sons, släkttavla.	1 The Lineage Roll of Jesus Christ,—Son of David, Son of Abraham.
2 Aabrahamille syntyi Iisak, Iisakille syntyi Jaakob, Jaakobille syntyi Juuda ja tämän veljet;	2 Abraham födde Isak, Isak födde Jakob, Jakob födde Judas och hans bröder;	2 Abraham begat Isaac, and Isaac begat Jacob, and Jacob, begat Judah and his brethren;
3 Juudalle syntyi Faares ja Sera Taamarista, Faareelle syntyi Esrom, Esromille syntyi Aram;	3 Judas födde Fares och Sara med Tamar, Fares födde Esrom, Esrom födde Aram;	3 And Judah begat Perez and Zarah of Tamah, and Perez begat Hezron, and Hezron begat Ram;
4 Aramille syntyi Aminadab, Aminadabille syntyi Nahasson, Nahassonille syntyi Salmon;	4 Aram födde Aminadab, Aminadab födde Naasson, Naasson födde Salmon;	4 And Ram begat Amminadab, and Amminadab begat Nashon, and Nashon begat Salmon;
5 Salmonille syntyi Booas Raahabista, Booalle syntyi Oobed Ruutista, Oobedille syntyi Iisai;	5 Salmon födde Boes med Rakab, Boes födde Jobed med Rut, Jobed födde Jessai;	5 And Salmon begat Boaz of Rahab, and Boaz begat Obed of Ruth, and Obed begat Jesse;
6 Iisaille syntyi Daavid, kuningas. Daavidille syntyi Salomo Uurian vaimosta;	6 Jessai födde David, konungen, David födde Salomo med Urias' hustru;	6 And Jesse begat David the King. And David begat Solomon of her [that had been the wife] of Uriah;
7 Salomolle syntyi Rehabeam, Rehabeamille syntyi Abia, Abialle syntyi Aasa;	7 Salomo födde Roboam, Roboam födde Abia. Abia födde Asaf;	7 And Solomon begat Rehoboam, and Rehoboam begat Abijah, and Abijah begat Asa;
8 Aasalle syntyi Joosafat, Joosafatille syntyi Jooram, Jooramille syntyi Ussia;	8 Asaf födde Josafat, Josafat födde Joram, Joram födde Osias;	8 And Asa begat Jehoshaphat, and Jehoshaphat begat Joram, and Joram begat Uzziah;

9 Ussialle syntyi Jootam, Jootamille syntyi Aahas, Aahaalle syntyi Hiskia;

9 Osias födde Joatam, Joatam födde Akas, Akas födde Esekias;

9 And Uzziah begat Jotham, and Jotham begat Ahaz, and Ahaz begat Hezekiah:

10 Hiskialle syntyi Manasse, Manasselle syntyi Aamon, Aamonille syntyi Joosia;

10 Esekias födde Manasses, Manasses födde Amos, Amos födde Josias;

10 And Hezekiah begat Manasseh, and Manasseh begat Amon, and Amon begat Josiah;

11 Joosialle syntyi Jekonja ja tämän veljet Babyloniin siirtämisen aikoina.

11 Josias födde Jekonias och hans bröder, vid den tid då folket blev bortfört i fångenskap till Babylonien.

11 And Josiah begat Jechoniah, and his brethren,—upon the removal to Babylon.

12 Babyloniin siirtämisen jälkeen Jekonjalle syntyi Sealtiel, Sealtielille syntyi Serubbaabel;

12 Sedan folket hade blivit bortfört i fångenskap till Babylonien, födde Jekonias Salatiel, Salatiel födde Sorobabel;

12 And, after the removal to Babylon, Jechoniah begat Shealtiel, and Shealtiel begat Zerubbabel;

13 Serubbaabelille syntyi Abiud, Abiudille syntyi Eljakim, Eljakimille syntyi Asor;

13 Sorobabel födde Abiud, Abiud födde Eljakim, Eljakim födde Asor;

13 And Zerubbabel begat Abiud, and Abiud begat Eliakim, and Eliakim begat Azor;

14 Asorille syntyi Saadok, Saadokille syntyi Akim, Akimille syntyi Eliud;

14 Asor födde Sadok, Sadok födde Akim, Akim födde Eliud;

14 And Azor begat Sadoc, and Sadoc begat Achim, and Achim begat Eliud;

15 Eliudille syntyi Eleasar, Eleasarille syntyi Mattan, Mattanille syntyi Jaakob;

15 Eliud födde Eleasar, Eleasar födde Mattan, Mattan födde Jakob;

15 And Eliud begat Eleazar, and Eleazar begat Matthan, and Matthan begat Jacob; —

16 Jaakobille syntyi Joosef, Marian mies, hänen, josta syntyi Jeesus, jota kutsutaan Kristukseksi.

16 Jakob födde Josef, Marias man, och av henne föddes Jesus, som kallas Kristus.

16 And Jacob begat Joseph, the husband of Mary, of whom was born Jesus,—who is called Christ.

17 Näin on sukupolvia Aabrahamista Daavidiin

17 Så utgöra släktlederna från

17 So then, all the generations from Abraham

kaikkiaan neljätoista polvea, ja Daavidista Babyloniin siirtämiseen neljätoista polvea, ja Babyloniin siirtämisestä Kristukseen asti neljätoista polvea.

Abraham intill David tillsammans fjorton leder, och från David intill dess att folket blev bortfört i fångenskap till Babylonien fjorton leder, och från det att folket blev bortfört i fångenskap till Babylonien intill Kristus fjorton leder.

unto David, are, fourteen, generations, and, from David unto the removal to Babylon, fourteen, generations; and, from the removal to Babylon unto the Christ, fourteen, generations.

18 Jeesuksen Kristuksen syntyminen oli näin. Kun hänen äitinsä Maria oli kihlattu Joosefille, huomattiin hänen ennen heidän yhteenmenoaan olevan raskaana Pyhästä Hengestä.

18 Med Jesu Kristi födelse gick det så till. Sedan Maria, hans moder, hade blivit trolovad med Josef, befanns hon, förrän de kommo tillsammans, vara havande av helig ande.

18 Now the birth, of [Jesus] Christ, was, thus: His mother Mary having been betrothed to Joseph,—before they came together, she was found with child by [the] Holy Spirit.

19 Mutta kun Joosef, hänen miehensä, oli hurskas, ja koska hän ei tahtonut saattaa häntä häpeään, aikoi hän salaisesti hyljätä hänet.

19 Nu var Josef, hennes man, en rättsinnig man och ville icke utsätta henne for vanära; därför beslöt han att hemligen skilja sig från henne.

19 Moreover, Joseph her husband, being, righteous, and yet unwilling to expose her,—intended, privately, to divorce her.

20 Mutta kun hän tätä ajatteli, niin katso, hänelle ilmestyi unessa Herran enkeli, joka sanoi: "Joosef, Daavidin poika, älä pelkää ottaa tykösi Mariaa, vaimoasi; sillä se, mikä hänessä on siinnyt, on Pyhästä Hengestä.

20 Men när han hade fått detta i sinnet, se, då visade sig i drömmen en Herrens ängel för honom och sade: »Josef, Davids son, frukta icke att taga till dig Maria, din hustru; ty det som är avlat i henne är av helig ande.

20 But, when, these things, he had pondered, lo! a messenger of the Lord, by dream, appeared to him, saying,—Joseph, son of David! do not fear to take unto thee Mary thy wife, for, that which, in her, hath been begotten, is of [the], Holy, Spirit.

21 Ja hän on

21 Och hon skall föda

21 Moreover she shall

synnyttävä pojan, ja sinun on annettava hänelle nimi Jeesus, sillä hän on vapahtava kansansa heidän synneistänsä."

en son, och honom skall du giva namnet Jesus, ty han skall frälsa sitt folk ifrån deras synder.»

bring forth a son, and thou shalt call his name Jesus,— for, he, will save his people from their sins.

22 Tämä kaikki on tapahtunut, että kävisi toteen, minkä Herra on puhunut profeetan kautta, joka sanoo:

22 Allt detta har skett, för att det skulle fullbordas, som var sagt av Herren genom profeten som sade:

22 But, all this, hath come to pass, that it might be fulfilled which was spoken by the Lord, through the prophet, saying:

23 "Katso, neitsyt tulee raskaaksi ja synnyttää pojan, ja tälle on annettava nimi Immanuel", mikä käännettynä on: Jumala meidän kanssamme.

23 »Se, jungfrun skall bliva havande och föda en son, och man skall giva honom namnet Emmanuel» (det betyder Gud med oss).

23 Lo! a Virgin, shall be with child, and shall bring forth a son,—and they shall call his name Emmanuel; which is, being translated, God with us.

24 Herättyään unesta Joosef teki, niinkuin Herran enkeli oli käskenyt hänen tehdä, ja otti vaimonsa tykönsä

24 När Josef hade vaknat upp ur sömnen, gjorde han som Herrens ängel hade befallt honom och tog sin hustru till sig.

24 And Joseph, awaking, from his sleep, did as the messenger of the Lord directed him,—and took unto him his wife;

25 eikä yhtynyt häneen, ennenkuin hän oli synnyttänyt pojan. Ja hän antoi hänelle nimen Jeesus.

25 Och han kände henne icke, förrän hon hade fött en son; och honom gav han namnet Jesus.

25 and knew her not, until she had brought forth a son,—and he called his name Jesus.

2 luku

1 Kun Jeesus oli syntynyt Juudean Beetlehemissä kuningas Herodeksen aikana, niin katso, tietäjiä tuli itäisiltä mailta Jerusalemiin,

1 När nu Jesus var född i Betlehem i Judeen, på konung Herodes' tid, då kommo vise män från österns länder till Jerusalem

1 Now, when, Jesus, was born in Bethlehem of Judaea, in the days of Herod the king, lo! wise men from eastern parts, came into Jerusalem:

2 ja he sanoivat: "Missä on se äsken syntynyt juutalaisten kuningas? Sillä me näimme hänen tähtensä itäisillä mailla ja olemme tulleet häntä kumartamaan."

2 och sade: »Var är den nyfödde judakonungen? Vi hava nämligen sett hans stjärna i östern och hava kommit för att giva honom vår hyllning.»

2 saying—Where is he that hath been born king of the Jews? for we saw his star in the east, and have come to bow down to him.

3 Kun kuningas Herodes sen kuuli, hämmästyi hän ja koko Jerusalem hänen kanssaan.

3 När konung Herodes hörde detta, blev han förskräckt, och hela Jerusalem med honom.

3 But, when King Herod heard, he was troubled, and all Jerusalem with him;

4 Ja hän kokosi kaikki kansan ylipapit ja kirjanoppineet ja kyseli heiltä, missä Kristus oli syntyvä.

4 Och han församlade alla överstepräster och skriftlärde bland folket och frågade dem var Messias skulle födas.

4 and, assembling all the high–priests and scribes of the people, he was enquiring of them—Where is, the Christ, to be born?

5 He sanoivat hänelle: "Juudean Beetlehemissä; sillä näin on kirjoitettu profeetan kautta:

5 De svarade honom: »I Betlehem i Judeen; ty så är skrivet genom profeten:

5 And, they, said to him, In Bethlehem of Judaea,—for, so, is it written through the prophet:

6 'Ja sinä Beetlehem, sinä Juudan seutu, et suinkaan ole vähäisin Juudan ruhtinasten joukossa, sillä sinusta on lähtevä hallitsija, joka kaitsee minun kansaani Israelia.'"

6 'Och du Betlehem, du judiska bygd, ingalunda är du minst bland Juda furstar, ty av dig skall utgå en furste som skall vara en herde för mitt folk Israel.'»

6 And, thou, Bethlehem, land of Judah, by no means least, art thou, among the governors of Judah,—For, out of thee, shall one come forth to govern, Who shall shepherd my people Israel.

7 Silloin Herodes kutsui salaa tietäjät tykönsä ja tutkiskeli heiltä tarkoin, mihin aikaan tähti oli ilmestynyt.

7 Då kallade Herodes hemligen till sig de vise männen och utfrågade dem noga om tiden då stjärnan hade visat sig.

7 Then Herod, privately, calling the wise men, ascertained from them the time of the appearing star;

8 Ja hän lähetti heidät Beetlehemiin sanoen: "Menkää ja tiedustelkaa tarkasti lasta; ja kun

8 Sedan lät han dem fara till Betlehem och sade: »Faren åstad och forsken noga efter

8 and sending them to Bethlehem, said—Go search out accurately concerning the child,—

sen löydätte, niin ilmoittakaa minulle, että minäkin tulisin häntä kumartamaan."

barnet; och när I haven funnit det, så låten mig veta detta, för att också jag må komma och giva det min hyllning.»

and, as soon as ye find it, bring report unto me, that, I also, may come and bow myself down to it.

9 Kuultuaan kuninkaan sanat he lähtivät matkalle; ja katso, tähti, jonka he olivat itäisillä mailla nähneet, kulki heidän edellään, kunnes se tuli sen paikan päälle, jossa lapsi oli, ja pysähtyi siihen.

9 När de hade hört konungens ord, foro de åstad; och se, stjärnan som de hade sett i östern gick framför dem, till dess att den kom över det ställe där barnet var. Där stannade den.

9 Now, they, hearing the king, went, and lo! the star which they had seen in the east, was going before them, until it went and stood over where the child was;

10 Nähdessään tähden he ihastuivat ylen suuresti.

10 Och när de sågo stjärnan, uppfylldes de av mycket stor glädje.

10 and, seeing the star, they rejoiced with exceeding great joy;

11 Niin he menivät huoneeseen ja näkivät lapsen ynnä Marian, hänen äitinsä. Ja he lankesivat maahan ja kumarsivat häntä, avasivat aarteensa ja antoivat hänelle lahjoja: kultaa ja suitsuketta ja mirhaa.

11 Och de gingo in i huset och fingo se barnet med Maria, dess moder. Då föllo de ned och gåvo det sin hyllning; och de togo fram sina skatter och framburo åt det skänker: guld, rökelse och myrra.

11 and, coming into the house, they saw the child, with Mary its mother,—and, falling down, prostrated themselves unto it, and, opening their treasures, offered unto it gifts—gold and frankincense and myrrh;

12 Ja Jumala kielsi heitä unessa Herodeksen tykö palaamasta, ja he menivät toista tietä takaisin omaan maahansa.

12 Sedan fingo de, genom en uppenbarelse i drömmen, befallning att icke återvända till Herodes; och de drogo så en annan väg tillbaka till sitt land.

12 and, being instructed by dream, not to return unto Herod, by another way, retired they unto their own country.

13 Mutta kun he olivat menneet, niin katso, Herran enkeli ilmestyi Joosefille unessa ja

13 Men när de hade dragit åstad, se, då visade sig i drömmen en Herrens ängel för

13 Now, when they had retired, lo! a messenger of the Lord, appeareth by dream unto Joseph,

sanoi: "Nouse, ota lapsi ja hänen äitinsä ja pakene Egyptiin, ja ole siellä siihen asti, kuin minä sinulle sanon; sillä Herodes on etsivä lasta surmatakseen hänet."

Josef och sade: »Stå upp och tag barnet och dess moder med dig, och fly till Egypten, och bliv kvar där, till dess jag säger dig till; ty Herodes tänker söka efter barnet för att förgöra det.»

saying, Arise, take unto thee the child and its mother, and flee into Egypt, and be there, until I tell thee,—for Herod is about to seek the child, to destroy it.

14 Niin hän nousi, otti yöllä lapsen ja hänen äitinsä ja lähti Egyptiin.

14 Då stod han upp och tog barnet och dess moder med sig om natten, och drog bort till Egypten.

14 And, he, arising, took unto him the child and its mother, by night, and retired into Egypt;

15 Ja hän oli siellä Herodeksen kuolemaan asti; että kävisi toteen, minkä Herra on puhunut profeetan kautta, joka sanoo: "Egyptistä minä kutsuin poikani."

15 Där blev han kvar intill Herodes' död, för att det skulle fullbordas, som var sagt av Herren genom profeten som sade: »Ut ur Egypten kallade jag min son.»

15 and was there, until the death of Herod,—that it might be fulfilled which was spoken by the Lord through the prophet, saying, Out of Egypt, called I my son.

16 Silloin Herodes, nähtyään, että tietäjät olivat hänet pettäneet, vihastui kovin ja lähetti tappamaan kaikki poikalapset Beetlehemistä ja koko sen ympäristöstä, kaksivuotiaat ja nuoremmat, sen mukaan kuin hän oli aikaa tietäjiltä tarkoin tiedustellut.

16 När Herodes nu såg att han hade blivit gäckad av de vise männen, blev han mycket vred. Och han sände åstad och lät döda alla de gossebarn i Betlehem och hela området däromkring, som voro två år gamla och därunder, detta enligt den uppgift om tiden, som han hade fått genom att utfråga de vise männen.

16 Then Herod, seeing that he had been mocked by the wise men, was exceedingly enraged,—and sent and slew all the male children that were in Bethlehem, and in all its bounds, from two years old and under, according to the time which he had ascertained from the wise men.

17 Silloin kävi toteen,

17 Då fullbordades det

17 Then was fulfilled, that

mikä on puhuttu profeetta Jeremiaan kautta, joka sanoo:
18 "Ääni kuuluu Raamasta, itku ja iso parku; Raakel itkee lapsiansa eikä lohdutuksesta huoli, kun heitä ei enää ole."

19 Mutta kun Herodes oli kuollut, niin katso, Herran enkeli ilmestyi unessa Joosefille Egyptissä
20 ja sanoi: "Nouse, ota lapsi ja hänen äitinsä ja mene Israelin maahan, sillä ne ovat kuolleet, jotka väijyivät lapsen henkeä."

21 Niin hän nousi, otti lapsen ja hänen äitinsä ja meni Israelin maahan.

22 Mutta kun hän kuuli, että Arkelaus hallitsi Juudeaa isänsä Herodeksen jälkeen, niin hän pelkäsi mennä sinne. Ja hän sai unessa Jumalalta käskyn ja lähti Galilean alueelle.

23 Ja sinne tultuaan hän asettui asumaan

som var sagt genom profeten Jeremias, när han sade:
18 »Ett rop hördes i Rama, gråt och mycken jämmer; det var Rakel som begrät sina barn, och hon ville icke låta trösta sig, eftersom de icke mer voro till.»

19 Men när Herodes var död, se, då visade sig i drömmen en Herrens ängel för Josef, i Egypten,
20 och sade: »Stå upp och tag barnet och dess moder med dig, och begiv dig till Israels land; ty de som traktade efter barnets liv äro nu döda.»

21 Då stod han upp och tog barnet och dess moder med sig, och kom så till Israels land.

22 Men när han hörde att Arkelaus regerade över Judeen; efter sin fader Herodes, fruktade han att begiva sig dit; och på grund av en uppenbarelse i drömmen drog han bort till Galileens bygder.

23 Och när han hade kommit dit, bosatte

which was spoken through Jeremiah the prophet, saying:
18 A voice, in Ramah, was heard, weeping and great mourning,—Rachel weeping for her children, and would not be comforted,—because they are not.

19 But, when Herod was, dead, lo! a messenger of the Lord, appeareth by dream unto Joseph in Egypt;
20 saying—Arise! and take unto thee the child and its mother, and be journeying into the land of Israel,—for they are dead, who were seeking the life of the child.

21 And, he, arising, took unto him the child and its mother, and entered into the land of Israel.

22 Hearing, however, that, Archelaus, was reigning over Judaea instead of his father Herod, he was afraid, thither, to go,—and so, being instructed by dream, he retired into the parts of Galilee;

23 and came and fixed his dwelling in a city

kaupunkiin, jonka nimi on Nasaret; että kävisi toteen, mikä profeettain kautta on puhuttu: "Hän on kutsuttava Nasaretilaiseksi."

han sig i en stad som hette Nasaret, för att det skulle fullbordas, som var sagt genom profeterna, att han skulle kallas nasaré.

called Nazareth,—that it might be fulfilled which was spoken through the prophets—A Nazarene, shall he be called.

3 luku

1 Niinä päivinä tuli Johannes Kastaja ja saarnasi taivasten valtakuntaa Juudean erämaassa
2 ja sanoi: "Tehkää parannus, sillä taivasten valtakunta on tullut lähelle."
3 Sillä hän on se, josta profeetta Esaias puhuu sanoen: "Huutavan ääni kuuluu erämaassa: 'Valmistakaa Herralle tie, tehkää polut hänelle tasaisiksi.'"

1 Vid den tiden uppträdde Johannes döparen och predikade i Judeens öken

2 och sade: »Gören bättring, ty himmelriket är nära.»

3 Det var om denne som profeten Esaias talade, när han sade: »Hör rösten av en som ropar i öknen: 'Bereden vägen för Herren, gören stigarna jämna för honom.'»

1 Now, in those days, came John the Immerser, proclaiming in the wilderness of Judaea;

2 saying, Repent ye,—for the kingdom of the heavens hath drawn near.

3 For, this, is he who was spoken of through Isaiah the prophet, saying, A voice, of one crying aloud! In the wilderness, prepare ye the way of the Lord, straight, be making his paths.

4 Ja Johanneksella oli puku kamelinkarvoista ja vyötäisillään nahkavyö; ja hänen ruokanaan oli heinäsirkat ja metsähunaja.

4 Och Johannes hade kläder av kamelhår och bar en lädergördel om sina länder, och hans mat var gräshoppor och vildhonung.

4 But John, himself, had his raiment of camel’s hair, and a leathern girdle about his loins,—while, his food, was locusts and wild honey.

5 Silloin vaelsi hänen tykönsä Jerusalem ja koko Juudea ja kaikki Jordanin ympäristö,

5 Och från Jerusalem och hela Judeen och hela trakten omkring Jordan gick då folket ut till honom

5 Then, were going forth unto him—Jerusalem, and all Judaea, and all the country round about the Jordan:

6 ja hän kastoi heidät Jordanin virrassa, kun

6 och lät döpa sig av honom i floden

6 and were being immersed in the Jordan

he tunnustivat syntinsä.

7 Mutta nähdessään paljon fariseuksia ja saddukeuksia tulevan kasteelle hän sanoi heille: "Te kyykäärmeitten sikiöt, kuka on neuvonut teitä pakenemaan tulevaista vihaa?

8 Tehkää sentähden parannuksen soveliaita hedelmiä,
9 älkääkä luulko saattavanne sanoa mielessänne: 'Onhan meillä isänä Aabraham'; sillä minä sanon teille, että Jumala voi näistä kivistä herättää lapsia Aabrahamille.
10 Jo on kirves pantu puitten juurelle; jokainen puu, joka ei tee hyvää hedelmää, siis hakataan pois ja heitetään tuleen.

11 Minä kastan teidät vedellä parannukseen, mutta se, joka minun jäljessäni tulee, on minua väkevämpi, jonka kenkiäkään minä en ole kelvollinen kantamaan; hän kastaa teidät Pyhällä Hengellä ja tulella.

Jordan, och bekände därvid sina synder.
7 Men när han såg många fariséer och sadducéer komma för att låta döpa sig, sade han till dem: »I huggormars avföda, vem har ingivit eder att söka komma undan den tillstundande vredesdomen?
8 Bären då ock sådan frukt som tillhör bättringen.
9 Och menen icke att I kunnen säga vid eder själva: 'Vi hava ju Abraham till fader'; ty jag säger eder att Gud av dessa stenar kan uppväcka barn åt Abraham.
10 Och redan är yxan satt till roten på träden; så bliver då vart träd som icke bär god frukt avhugget och kastat i elden.

11 Jag döper eder i vatten till bättring, men den som kommer efter mig, han är starkare än jag, och jag är icke ens värdig att bära hans skor; han skall döpa eder i helig ande och eld.

river, by him, openly confessing their sins.
7 But, seeing, many of the Pharisees and Sadducees, coming unto his immersion, he said to them,—Broods of vipers! who suggested to you, to be fleeing from the coming wrath?

8 Bring forth, therefore, fruit worthy of repentance;

9 and think not to be saying within yourselves,—As our father, we have, Abraham; for, I say unto you, that God is able, out of these stones, to raise up children unto Abraham.

10 Already also, the axe, unto the root of the trees, is being laid,—every tree, therefore, not bringing forth good fruit, is to be hewn down, and, into fire, to be cast.
11 I, indeed, am immersing you, in water, unto repentance,—but, he who, after me, cometh is, mightier than I, whose, sandals, I am not worthy to bear, he, will immerse you, in Holy Spirit and fire:

12 Hänellä on viskimensä kädessään, ja hän puhdistaa puimatanterensa ja kokoaa nisunsa aittaan, mutta ruumenet hän polttaa sammumattomassa tulessa."

12 Han har sin kastskovel i handen, och han skall noga rensa sin loge och samla in sitt vete i ladan; men agnarna skall han bränna upp i en eld som icke utsläckes.»

12 Whose fan is in his hand, and he will clear out his threshing-floor,—and will gather his wheat into the granary, but, the chaff, will he burn up with fire unquenchable.

13 Silloin Jeesus tuli Galileasta Jordanille Johanneksen tykö hänen kastettavakseen.

13 Därefter kom Jesus från Galileen till Johannes, vid Jordan, för att låta döpa sig av honom;

13 Then, cometh Jesus, from Galilee to the Jordan, unto John,—to be immersed by him.

14 Mutta tämä esteli häntä sanoen: "Minun tarvitsee saada sinulta kaste, ja sinä tulet minun tyköni!"

14 men denne ville hindra honom och sade: »Jag behövde döpas av dig, och du kommer till mig?»

14 But, he, would have hindered him, saying—I, have, need, by thee, to be immersed,—and dost, thou, come unto me?

15 Jeesus vastasi ja sanoi hänelle: "Salli nyt; sillä näin meidän sopii täyttää kaikki vanhurskaus." Silloin hän salli sen hänelle.

15 Då svarade Jesus och sade till honom: »Låt det nu så ske; ty det höves oss att så uppfylla all rättfärdighet. Då tillstadde han honom det.

15 But Jesus answering, said unto him, Suffer [me] even now,—for, thus, it becometh us, to fulfill, all righteousness; then, he suffered him.

16 Kun Jeesus oli kastettu, nousi hän kohta vedestä, ja katso, taivaat aukenivat, ja hän näki Jumalan Hengen tulevan alas niinkuin kyyhkysen ja laskeutuvan hänen päällensä.

16 Och när Jesus var döpt, steg han strax upp ur vattnet; och se, då öppnades himmelen, och han såg Guds Ande sänka sig ned såsom en duva och komma över honom.

16 And Jesus, having been immersed, straightway, went up from the water,—and lo! the heavens were opened and he saw the Spirit of God, descending like a dove coming upon him;

17 Ja katso, taivaista kuului ääni, joka sanoi: "Tämä on minun rakas Poikani, johon minä

17 Och från himmelen kom en röst, som sade: »Denne är min älskade Son, i vilken

17 and lo! a voice out of the heavens,—saying, This, is my Son, the Beloved, in whom I delight.

olen mielistynyt."

jag har funnit behag.»

4 luku

1 Sitten Henki vei Jeesuksen ylös erämaahan perkeleen kiusattavaksi.

1 Därefter blev Jesus av Anden förd upp i öknen, för att han skulle frestas av djävulen.

1 Then, Jesus was led up into the wilderness, by the Spirit, to be tempted by the adversary;

2 Ja kun Jeesus oli paastonnut neljäkymmentä päivää ja neljäkymmentä yötä, tuli hänen lopulta nälkä.

2 Och när han hade fastat i fyrtio dagar och fyrtio nätter, blev han omsider hungrig.

2 and, fasting forty days and forty nights,—afterwards, he hungered.

3 Silloin kiusaaja tuli hänen luoksensa ja sanoi hänelle: "Jos sinä olet Jumalan Poika, niin käske näiden kivien muuttua leiviksi."

3 Då trädde frestaren fram och sade till honom: »Är du Guds Son, så bjud att dessa stenar bliva bröd.»

3 And, coming near, the tempter said to him,—If thou art God's, Son, speak! that, these stones, may become, loaves.

4 Mutta hän vastasi ja sanoi: "Kirjoitettu on: 'Ei ihminen elä ainoastaan leivästä, vaan jokaisesta sanasta, joka Jumalan suusta lähtee.'"

4 Men han svarade och sade: »Det är skrivet: 'Människan skall leva icke allenast av bröd, utan av allt det som utgår av Guds mun.'»

4 But, he, answering, said, It is written,—Not on bread alone, shall man live, but on every declaration coming forth through the mouth of God.

5 Silloin perkele otti hänet kanssansa pyhään kaupunkiin ja asetti hänet pyhäkön harjalle

5 Därefter tog djävulen honom med sig till den heliga staden och ställde honom uppe på helgedomens mur

5 Then, the adversary taketh him with him, unto the holy city,—and he set him upon the pinnacle of the temple;

6 ja sanoi hänelle: "Jos sinä olet Jumalan Poika, niin heittäydy tästä alas; sillä kirjoitettu on: 'Hän antaa enkeleilleen käskyn sinusta', ja: 'He kantavat sinua käsillänsä, ettet jalkaasi

6 och sade till honom: »Är du Guds Son, så kasta dig ned; det är ju skrivet: 'Han skall giva sina änglar befallning om dig, och de skola bära dig på händerna, så att du

6 and saith to him—If thou art God's, Son, cast thyself down,—for it is written, To his messengers, will he give charge concerning thee; and, on hands, will they bear thee up, lest once

kiveen loukkaisi.'"

7 Jeesus sanoi hänelle: "Taas on kirjoitettu: 'Älä kiusaa Herraa, sinun Jumalaasi.'"

8 Taas perkele otti hänet kanssansa sangen korkealle vuorelle ja näytti hänelle kaikki maailman valtakunnat ja niiden loiston

9 ja sanoi hänelle: "Tämän kaiken minä annan sinulle, jos lankeat maahan ja kumarrat minua."

10 Silloin Jeesus sanoi hänelle: "Mene pois, saatana; sillä kirjoitettu on: 'Herraa, sinun Jumalaasi, pitää sinun kumartaman ja häntä ainoata palveleman.'"

11 Silloin perkele jätti hänet; ja katso, enkeleitä tuli hänen tykönsä, ja he tekivät hänelle palvelusta.

12 Mutta kun Jeesus kuuli, että Johannes oli pantu vankeuteen, poistui hän Galileaan.

13 Ja hän jätti Nasaretin ja meni asumaan Kapernaumiin, joka on meren rannalla,

icke stöter din fot mot någon sten.'»

7 Jesus sade till honom: »Det är ock skrivet: 'Du skall icke fresta Herren, din Gud.'»

8 Åter tog djävulen honom med sig, upp på ett mycket högt berg, och visade honom alla riken i världen och deras härlighet

9 och sade till honom: »Allt detta vill jag giva dig, om du faller ned och tillbeder mig.»

10 Då sade Jesus till honom: »Gå bort, Satan; ty det är skrivet: 'Herren, din Gud, skall du tillbedja, och honom allena skall du tjäna.'»

11 Då lämnade djävulen honom; och se, änglar trädde fram och betjänade honom.

12 Men när han hörde att Johannes hade blivit satt i fängelse, drog han sig tillbaka till Galileen.

13 Och han lämnade Nasaret och begav sig till Kapernaum, som ligger vid sjön, på

thou strike, against a stone, thy foot.

7 Jesus said to him, Again, it is written,—Thou shalt not put to the test, the Lord thy God.

8 Again, the adversary taketh him with him, into an exceeding high mountain,—and pointeth out to him all the kingdoms of the world, and their glory;

9 and said to him, All these things, will I give thee,—if thou wilt fall down and worship me.

10 Then saith Jesus unto him, Withdraw, Satan! for it is written,—The Lord thy God, shalt thou worship, and, to him alone, render divine service.

11 Then, the adversary leaveth him,—and lo! messengers came near, and began ministering unto him.

12 And, hearing that, John, had been delivered up, he retired into Galilee;

13 and, forsaking Nazareth, he came and fixed his dwelling in Capernaum, which was by

Sebulonin ja Naftalin alueella;

14 että kävisi toteen, mikä on puhuttu profeetta Esaiaan kautta, joka sanoo:
15 "Sebulonin maa ja Naftalin maa, meren tie, Jordanin tuonpuoleinen maa, pakanain Galilea -

16 kansa, joka pimeydessä istui, näki suuren valkeuden, ja jotka istuivat kuoleman maassa ja varjossa, niille koitti valkeus."
17 Siitä lähtien Jeesus rupesi saarnaamaan ja sanomaan: "Tehkää parannus, sillä taivasten valtakunta on tullut lähelle."
18 Ja kulkiessaan Galilean järven rantaa hän näki kaksi veljestä, Simonin, jota kutsutaan Pietariksi, ja Andreaan, hänen veljensä, heittämässä verkkoa järveen; sillä he olivat kalastajia.
19 Ja hän sanoi heille: "Seuratkaa minua, niin minä teen teistä ihmisten kalastajia."
20 Niin he jättivät kohta verkot ja seurasivat

Sabulons och Neftalims område, och bosatte sig där,
14 för att det skulle fullbordas, som var sagt genom profeten Esaias, när han sade:
15 »Sabulons land och Neftalims land, trakten åt havet till, landet på andra sidan Jordan, hedningarnas Galileen -
-

16 det folk som där satt i mörker fick se ett stort ljus; ja, de som sutto i dödens ängd och skugga, för dem gick upp ett ljus.»
17 Från den tiden begynte Jesus predika och säga: »Gören bättring, ty himmelriket är nära.»

18 Då han nu vandrade utmed Galileiska sjön, fick han se två bröder, Simon, som kallas Petrus, och Andreas, hans broder, kasta ut nät i sjön, ty de voro fiskare.

19 Och han sade till dem: »Följen mig så skall jag göra eder till människofiskare.»
20 Strax lämnade de näten och följde

the lake,—within the bounds of Zebulun and Naphtali:
14 that it might be fulfilled, which was spoken through Isaiah the prophet, saying:
15 Land of Zebulun, and land of Naphtali, the lake–way across the Jordan,—Galilee of the nations,

16 The people that was sitting in darkness, a great light, beheld,—and, on them who were sitting in land and shade of death, Light rose on them.
17 From that time, began Jesus to be making proclamation, and saying,––Repent ye, for the kingdom of the heavens hath drawn near.
18 And, walking round beside the sea of Galilee, he saw two brethren—Simon who is called Peter, and Andrew his brother,—casting a large fishing–net into the sea, for they were fishers;

19 and he saith unto them, Come after me,—and I will make you fishers, of men.
20 And, they, straightway, leaving the nets, followed

häntä.
21 Ja käydessään siitä eteenpäin hän näki toiset kaksi veljestä, Jaakobin, Sebedeuksen pojan, ja Johanneksen, hänen veljensä, venheessä isänsä Sebedeuksen kanssa laittamassa verkkojaan kuntoon; ja hän kutsui heidät.

22 Niin he jättivät kohta venheen ja isänsä ja seurasivat häntä.
23 Ja hän kierteli kautta koko Galilean ja opetti heidän synagoogissaan ja saarnasi valtakunnan evankeliumia ja paransi kaikkinaisia tauteja ja kaikkinaista raihnautta, mitä kansassa oli.

24 Ja maine hänestä levisi koko Syyriaan, ja hänen luoksensa tuotiin kaikki sairastavaiset, monenlaisten tautien ja vaivojen rasittamat, riivatut, kuunvaihetautiset ja halvatut; ja hän paransi heidät.

25 Ja häntä seurasi suuri kansan paljous

honom.
21 När han hade gått därifrån ett stycke längre fram, fick han se två andra bröder, Jakob, Sebedeus' son, och Johannes, hans broder, där de jämte sin fader Sebedeus sutto i båten och ordnade sina nät; och han kallade dem till sig.

22 Och strax lämnade de båten och sin fader och följde honom.
23 Och han gick omkring i hela Galileen och undervisade i deras synagogor och predikade evangelium om riket och botade alla slags sjukdomar och allt slags skröplighet bland folket.

24 Och ryktet om honom gick ut över hela Syrien, och man förde till honom alla sjuka som voro hemsökta av olika slags lidanden och plågor, alla som voro besatta eller månadsrasande eller lama; och han botade dem.

25 Och honom följde mycket folk ifrån

him.
21 And, going forward from thence, he saw other two brethren—James the son of Zebedee, and John his brother—in the boat with Zebedee their father, putting in order their nets,—and he called them.

22 And, they, straightway, leaving the boat and their father, followed him.
23 And Jesus was going round throughout all Galilee, teaching in their synagogues, and proclaiming the glad-message of the kingdom,--and curing every disease, and every infirmity, among the people.

24 And forth went the report of him into all Syria; and they brought unto him all who were sick, with divers diseases and tortures, distressed, demonized and lunatic and paralyzed,—and he cured them.

25 And there followed him large multitudes—from

Galileasta ja Dekapolista ja Jerusalemista ja Juudeasta ja Jordanin tuolta puolen.

Galileen och Dekapolis och Jerusalem och Judeen och från landet på andra sidan Jordan.

Galilee, and Decapolis, and Jerusalem, and Judaea, and across the Jordan.

5 luku

1 Kun hän näki kansanjoukot, nousi hän vuorelle; ja kun hän oli istuutunut, tulivat hänen opetuslapsensa hänen tykönsä.
2 Niin hän avasi suunsa ja opetti heitä ja sanoi:

3 "Autuaita ovat hengellisesti köyhät, sillä heidän on taivasten valtakunta.
4 Autuaita ovat murheelliset, sillä he saavat lohdutuksen.
5 Autuaita ovat hiljaiset, sillä he saavat maan periä.
6 Autuaita ovat ne, jotka isoavat ja janoavat vanhurskautta, sillä heidät ravitaan.
7 Autuaita ovat laupiaat, sillä he saavat laupeuden.

8 Autuaita ovat puhdassydämiset, sillä he saavat nähdä Jumalan.
9 Autuaita ovat

1 När han nu såg folket, gick han upp på berget; och sedan han hade satt sig ned, trädde hans lärjungar fram till honom.
2 Då öppnade han sin mun och undervisade dem och sade:
3 »Saliga äro de som äro fattiga i anden, ty dem hör himmelriket till.
4 Saliga äro de som sörja, ty de skola bliva tröstade.
5 Saliga äro de saktmodiga, ty de skola besitta jorden.
6 Saliga äro de som hungra och törsta efter rättfärdighet, ty de skola bliva mättade.
7 Saliga äro de barmhärtiga, ty dem skall vederfaras barmhärtighet.

8 Saliga äro de renhjärtade, ty de skola se Gud.

9 Saliga äro de

1 But, seeing the multitudes, he went up into a mountain,—and, when he had taken a seat, his disciples came unto him;
2 and, opening his mouth, he began teaching them, saying:—
3 Happy, the destitute, in spirit; for, theirs, is the kingdom of the heavens;

4 Happy, they who mourn; for, they, shall be comforted:
5 Happy, the meek; for, they, shall inherit the earth:
6 Happy, they who hunger and thirst for righteousness; for, they, shall be filled:
7 Happy, the merciful; for, they, shall receive mercy:

8 Happy, the pure, in heart; for, they, shall, see God:

9 Happy, the

rauhantekijät, sillä heidät pitää Jumalan lapsiksi kutsuttaman.

10 Autuaita ovat ne, joita vanhurskauden tähden vainotaan, sillä heidän on taivasten valtakunta.

11 Autuaita olette te, kun ihmiset minun tähteni teitä solvaavat ja vainoavat ja valhetellen puhuvat teistä kaikkinaista pahaa.

12 Iloitkaa ja riemuitkaa, sillä teidän palkkanne on suuri taivaissa. Sillä samoin he vainosivat profeettoja, jotka olivat ennen teitä.

13 Te olette maan suola; mutta jos suola käy mauttomaksi, millä se saadaan suolaiseksi? Se ei enää kelpaa mihinkään muuhun kuin pois heitettäväksi ja ihmisten tallattavaksi.

14 Te olette maailman valkeus. Ei voi ylhäällä vuorella oleva kaupunki olla kätkössä;

15 eikä lamppua sytytetä ja panna vakan alle, vaan lampunjalkaan, ja niin se loistaa kaikille

fridsamma, ty de skola kallas Guds barn.

10 Saliga äro de som lida förföljelse för rättfärdighets skull, ty dem hör himmelriket till.

11 Ja, saliga ären I, när människorna för min skull smäda och förfölja eder och sanningslöst säga allt ont mot eder.

12 Glädjens och fröjden eder, ty eder lön är stor i himmelen. Så förföljde man ju ock profeterna, som voro före eder.

13 I ären jordens salt; men om saltet mister sin sälta, varmed skall man då giva det sälta igen? Till intet annat duger det än till att kastas ut och trampas ned av människorna.

14 I ären världens ljus. Icke kan en stad döljas, som ligger uppe på ett berg?

15 Ej heller tänder man ett ljus och sätter det under skäppan, utan man sätter det på ljusstaken, så att

peacemakers; for, they, shall be, called sons of God:

10 Happy, they who have been persecuted for righteousness' sake; for, theirs, is the kingdom of the heavens.

11 Happy, are ye, whensoever they may reproach you and persecute you, and say every evil thing against you, falsely, for my sake:

12 Rejoice and exult, because, your reward, is great in the heavens; for, so, persecuted they the prophets who were before you.

13 Ye, are the salt of the earth; but, if the salt become tasteless, wherewith shall it be salted? it is good, for nothing, any more, save, being cast out, to be trampled on by men.

14 Ye, are the light of the world: it is impossible for a city to be hid, on the top of a mountain, lying.

15 Neither light they a lamp, and place it under the measure; but upon the lampstand, and it giveth light to all that are

huoneessa oleville.

16 Niin loistakoon teidän valonne ihmisten edessä, että he näkisivät teidän hyvät tekonne ja ylistäisivät teidän Isäänne, joka on taivaissa.

17 Älkää luulko, että minä olen tullut lakia tai profeettoja kumoamaan; en minä ole tullut kumoamaan, vaan täyttämään.

18 Sillä totisesti minä sanon teille: kunnes taivas ja maa katoavat, ei laista katoa pieninkään kirjain, ei ainoakaan piirto, ennenkuin kaikki on tapahtunut.

19 Sentähden, joka purkaa yhdenkään näistä pienimmistä käskyistä ja sillä tavalla opettaa ihmisiä, se pitää pienimmäksi taivasten valtakunnassa kutsuttaman; mutta joka niitä noudattaa ja niin opettaa, se pitää kutsuttaman suureksi taivasten valtakunnassa.

20 Sillä minä sanon teille: ellei teidän vanhurskautenne ole paljoa suurempi kuin

det lyser för alla dem som äro i huset.

16 På samma sätt må ock edert ljus lysa inför människorna, så att de se edra goda gärningar och prisa eder Fader, som är i himmelen.

17 I skolen icke mena att jag har kommit för att upphäva lagen eller profeterna. Jag har icke kommit för att upphäva, utan för att fullborda.

18 Ty sannerligen säger jag eder: Intill dess himmel och jord förgås, skall icke den minsta bokstav, icke en enda prick av lagen förgås, förrän det allt har fullbordats.

19 Därför, den som upphäver ett av de minsta bland dessa bud och lär människorna så, han skall räknas för en av de minsta i himmelriket; men den som håller dem och lär människorna så, han skall räknas för stor i himmelriket.

20 Ty jag säger eder, att om eder rättfärdighet icke övergår de skriftlärdes

in the house.

16 In like manner, let your light shine before men,—that they may see your good works,—and glorify your Father who is in the heavens.

17 Do not think, that I came to pull down the law, or the prophets,—I came not to pull down, but to fulfill.

18 For, verily, I say unto you, until the heaven and the earth shall pass away, one least letter, or one point, may in nowise pass away from the law, till all be accomplished.

19 Whosoever, therefore, shall relax one of these commandments, the least, and teach men so, shall be called, least, in the kingdom of the heavens; but, whosoever shall do and teach, the same, shall be called, great, in the kingdom of the heavens.

20 For I say unto you, that, unless your righteousness exceed that of the Scribes and

kirjanoppineiden ja fariseusten, niin te ette pääse taivasten valtakuntaan.

och fariséernas, så skolen I icke komma in i himmelriket.

Pharisees, in nowise, may ye enter into the kingdom of the heavens.

21 Te olette kuulleet sanotuksi vanhoille: 'Älä tapa', ja: 'Joka tappaa, se on ansainnut oikeuden tuomion.'

21 I haven hört att det är sagt till de gamle: 'Du skall icke dräpa; och den som dräper, han är hemfallen åt Domstolens dom.'

21 Ye have heard, that it was said, to them of olden time,—Thou shalt not commit murder, and, whosoever shall commit murder, shall be, liable, to judgment.

22 Mutta minä sanon teille: jokainen, joka vihastuu veljeensä, on ansainnut oikeuden tuomion; ja joka sanoo veljelleen: 'Sinä tyhjänpäiväinen', on ansainnut suuren neuvoston tuomion; ja joka sanoo: 'Sinä hullu', on ansainnut helvetin tulen.

22 Men jag säger eder: Var och en som vredgas på sin broder, han är hemfallen åt Domstolens dom; men den som säger till sin broder: 'Du odåga', han är hemfallen åt Stora rådets dom; och den som säger: 'Du dåre', han är hemfallen åt det brinnande Gehenna.

22 But, I, say unto you, that, every one who is angry with his brother, shall be, liable, to judgment,—and, whosoever shall say to his brother, Worthless one!, shall be, liable, to the high council; and, whosoever shall say, Rebel!, shall be, liable, unto the fiery gehenna.

23 Sentähden, jos tuot lahjaasi alttarille ja siellä muistat, että veljelläsi on jotakin sinua vastaan,

23 Därför, om du kommer med din gåva till altaret, och där drager dig till minnes att din broder har något emot dig,

23 If, therefore, thou be bearing thy gift towards the altar, and, there, shouldst remember that, thy brother, hath aught against thee,

24 niin jätä lahjasi siihen alttarin eteen, ja käy ensin sopimassa veljesi kanssa, ja tule sitten uhraamaan lahjasi.

24 så lägg ned din gåva där framför altaret, och gå först bort och förlik dig med din broder, och kom sedan och bär fram din gåva.

24 leave, there, thy gift before the altar, and withdraw,—first, be reconciled unto thy brother, and, then, coming, be offering thy gift.

25 Suostu pian sopimaan riitapuolesi kanssa, niin kauan kuin

25 Var villig till snar förlikning med din motpart, medan du

25 Be making agreement with thine adversary, quickly, while thou art

vielä olet hänen kanssaan tiellä, ettei riitapuolesi vetäisi sinua tuomarin eteen ja tuomari antaisi sinua oikeudenpalvelijalle, ja ettei sinua pantaisi vankeuteen.

ännu är med honom på vägen, så att din motpart icke drager dig inför domaren, och domaren överlämnar dig åt rättstjänaren, och du bliver kastad i fängelse.

with him, in the way,—lest once thine adversary deliver thee up unto the judge, and the judge, unto the officer, and, into prison, thou be cast.

26 Totisesti minä sanon sinulle: sieltä et pääse, ennenkuin maksat viimeisenkin rovon.

26 Sannerligen säger jag dig: Du skall icke slippa ut därifrån, förrän du har betalt den yttersta skärven.

26 Verily, I say unto thee, In nowise, mayest thou come out from thence, until thou pay the last halfpenny.

27 Te olette kuulleet sanotuksi: 'Älä tee huorin.'

27 I haven hört att det är sagt: 'Du skall icke begå äktenskapsbrott.'

27 Ye have heard, that it was said, Thou shalt not commit adultery:

28 Mutta minä sanon teille: jokainen, joka katsoo naista himoiten häntä, on jo sydämessään tehnyt huorin hänen kanssansa.

28 Men jag säger eder: Var och en som med begärelse ser på en annans hustru, han har redan begått äktenskapsbrott med henne i sitt hjärta.

28 But, I, say unto you, that, Every one who looketh on a woman so as to covet her, already, hath committed adultery with her, in his heart.

29 Jos sinun oikea silmäsi viettelee sinua, repäise se pois ja heitä luotasi; sillä parempi on sinulle, että yksi jäsenistäsi joutuu hukkaan, kuin että koko ruumiisi heitetään helvettiin.

29 Om nu ditt högra öga är dig till förförelse, så riv ut det och kasta det ifrån dig; ty det är bättre för dig att en av dina lemmar fördärvas, än att hela din kropp kastas i Gehenna.

29 And, if, thy right eye, is causing thee to stumble, pluck it out, and cast it from thee,—for it profiteth thee, that, one of thy members, should perish, and not, thy whole body, be cast into gehenna.

30 Ja jos sinun oikea kätesi viettelee sinua, hakkaa se poikki ja heitä luotasi; sillä parempi on sinulle, että yksi jäsenistäsi joutuu hukkaan, kuin että koko ruumiisi menee

30 Och om din högra hand är dig till förförelse, så hugg av den och kasta den ifrån dig; ty det är bättre för dig att en av dina lemmar fördärvas, än att hela

30 And, if, thy right hand, is causing thee to stumble, cut it off, and cast it from thee,—for it profiteth thee, that, one of thy members, should perish, and not, thy whole body, into gehenna,

helvettiin.

din kropp kommer till Gehenna.

depart.

31 On sanottu: 'Joka hylkää vaimonsa, antakoon hänelle erokirjan.'

31 Det är ock sagt: 'Den som vill skilja sig från sin hustru han skall giva henne skiljebrev.'

31 It was said, moreover, Whosoever shall divorce his wife, let him give her a writing of divorcement;

32 Mutta minä sanon teille: jokainen, joka hylkää vaimonsa muun kuin huoruuden tähden, saattaa hänet tekemään huorin, ja joka nai hyljätyn, tekee huorin.

32 Men jag säger eder: Var och en som skiljer sig från sin hustru för någon annan saks skull än för otukt, han bliver orsak till att äktenskapsbrott begås med henne. Och den som tager en frånskild kvinna till hustru, han begår äktenskapsbrott.

32 But, I, say unto you, that, Everyone who divorceth his wife—saving for unfaithfulness, causeth her to be made an adulteress,—[and, whosoever shall marry a divorced woman, committeth adultery].

33 Vielä olette kuulleet sanotuksi vanhoille: 'Älä vanno väärin', ja: 'Täytä Herralle valasi.'

33 Ytterligare haven I hört att det är sagt till de gamle: 'Du skall icke svärja falskt' och 'Du skall hålla din ed inför Herren.'

33 Again, ye have heard that it was said, to them of olden time, Thou shalt not swear falsely,—but shalt render unto the Lord, thine oaths.

34 Mutta minä sanon teille: älkää ensinkään vannoko, älkää taivaan kautta, sillä se on Jumalan valtaistuin,

34 Men jag säger eder att I alls icke skolen svärja, varken vid himmelen, ty den är 'Guds tron',

34 But, I, tell you—not to swear, at all: Neither by heaven, because it is the, throne of God,—

35 älkääkä maan kautta, sillä se on hänen jalkojensa astinlauta, älkää myöskään Jerusalemin kautta, sillä se on suuren Kuninkaan kaupunki;

35 ej heller vid jorden, ty den är 'hans fotapall', ej heller vid Jerusalem, ty det är 'den store Konungens stad';

35 Nor by the earth, because it is his, footstool; nor by Jerusalem, because, it is the, city, of the Great King;

36 äläkä vanno pääsi kautta, sillä et sinä voi

36 ej heller må du svärja vid ditt huvud,

36 Nor, by thine own head, mayest thou swear,

yhtäkään hiusta tehdä valkeaksi etkä mustaksi;

37 vaan olkoon teidän puheenne: 'On, on', tahi: 'ei, ei.' Mitä siihen lisätään, se on pahasta.

38 Te olette kuulleet sanotuksi: 'Silmä silmästä ja hammas hampaasta.'

39 Mutta minä sanon teille: älkää tehkö pahalle vastarintaa; vaan jos joku lyö sinua oikealle poskelle, käännä hänelle toinenkin;

40 ja jos joku tahtoo sinun kanssasi käydä oikeutta ja ottaa ihokkaasi, anna hänen saada vaippasikin;

41 ja jos joku pakottaa sinua yhden virstan matkalle, kulje hänen kanssaan kaksi.

42 Anna sille, joka sinulta anoo, äläkä käännä selkääsi sille, joka sinulta lainaa pyytää.

43 Te olette kuulleet sanotuksi: 'Rakasta lähimmäistäsi ja vihaa vihollistasi.'

44 Mutta minä sanon teille: rakastakaa

ty du kan icke göra ett enda hår vare sig vitt eller svart;

37 utan sådant skall edert tal vara, att ja är ja, och nej är nej. Vad därutöver är, det är av ondo.

38 I haven hört att det är sagt: 'Öga för öga och tand för tand.'

39 Men jag säger eder att I icke skolen stå emot en oförrätt; utan om någon slår dig på den högra kinden, så vänd ock den andra till åt honom;

40 och om någon vill gå till rätta med dig för att beröva dig din livklädnad, så låt honom få manteln med;

41 och om någon tvingar dig att till hans tjänst gå med en mil, så gå två med honom.

42 Giv åt den som beder dig, och vänd dig icke bort ifrån den som vill låna av dig.

43 I haven hört att det är sagt: 'Du skall älska din nästa och hata din ovän.'

44 Men jag säger eder: Älsken edra

because thou art not able to make, one hair, white or black.

37 But let your word be, Yea, yea,—Nay, nay; and, what goeth beyond these, is, of evil.

38 Ye have heard, that it was said,—Eye for eye, and tooth for tooth.

39 But, I, tell you, not to resist evil,—Nay, whoever is smiting thee on the right cheek, turn to him, the other also;

40 And, him who is desiring thee to be judged, and to take, thy tunic, let him have, thy mantle also.

41 And, whoever shall impress thee one mile, go with him two:

42 To him who is asking thee, give; and, him who is desiring from thee to borrow, do not thou turn away.

43 Ye have heard, that it was said, Thou shalt love thy neighbour, and hate thine enemy.

44 But, I, say unto you, Be loving your enemies,

vihollisianne ja rukoilkaa niiden puolesta, jotka teitä vainoavat,
45 että olisitte Isänne lapsia, joka on taivaissa; sillä hän antaa aurinkonsa koittaa niin pahoille kuin hyvillekin, ja antaa sataa niin väärille kuin vanhurskaillekin.
46 Sillä jos te rakastatte niitä, jotka teitä rakastavat, mikä palkka teille siitä on tuleva? Eivätkö publikaanitkin tee samoin?
47 Ja jos te osoitatte ystävällisyyttä ainoastaan veljillenne, mitä erinomaista te siinä teette? Eivätkö pakanatkin tee samoin?

48 Olkaa siis te täydelliset, niinkuin teidän taivaallinen Isänne täydellinen on."

6 luku

1 "Kavahtakaa, ettette harjoita vanhurskauttanne ihmisten nähden, että he teitä katselisivat; muutoin ette saa palkkaa Isältänne, joka on taivaissa.

ovänner, och bedjen för dem som förfölja eder,
45 och varen så eder himmelske Faders barn; han låter ju sin sol gå upp över både onda och goda och låter det regna över både rättfärdiga och orättfärdiga.
46 Ty om I älsken dem som älska eder, vad lön kunnen I få därför? Göra icke publikanerna detsamma?

47 Och om I visen vänlighet mot edra bröder allenast, vad synnerligt gören I därmed? Göra icke hedningarna detsamma?

48 Varen alltså I fullkomliga, såsom eder himmelske Fader är fullkomlig.»

1 »Tagen eder till vara för att öva eder rättfärdighet inför människorna, för att bliva sedda av dem; annars haven I ingen lön hos eder Fader, som är i himmelen.

and praying for them who are persecuting you:

45 That ye may become sons of your Father who is in the heavens: because, his sun, he maketh arise on evil and good, and sendeth rain, on just and unjust.

46 For, if ye love them that love you, what reward have ye? are not, even the tax-collectors, the same thing, doing?

47 And, if ye salute your brethren only, what, more than common, are ye doing? are not, even the nations, the same thing, doing?

48 Ye, therefore, shall become, perfect: as, your heavenly Father, is—perfect.

1 [But] take heed, that ye do not, your righteousness, before men, to be gazed at by them,—otherwise at least, reward, have ye none, with your Father who is in the heavens.

2 Sentähden, kun annat almuja, älä soitata torvea edelläsi, niinkuin ulkokullatut tekevät synagoogissa ja kaduilla saadakseen ylistystä ihmisiltä. Totisesti minä sanon teille: he ovat saaneet palkkansa.

2 Därför, när du giver en allmosa, så låt icke stöta i basun för dig, såsom skrymtarna göra i synagogorna och på gatorna, för att de skola bliva prisade av människorna. Sannerligen säger jag eder: De hava fått ut sin lön.

2 When, therefore, thou mayest be doing an alms, do not sound a trumpet before thee, just as, the hypocrites, do in the synagogues and in the streets—that they may be glorified by men,—Verily, I say unto you, they are getting back their reward.

3 Vaan kun sinä almua annat, älköön vasen kätesi tietäkö, mitä oikea kätesi tekee,

3 Nej, när du giver en allmosa, låt då din vänstra hand icke få veta vad den högra gör,

3 But, thou, when doing an alms, let not, thy left hand, know what thy right hand is doing;

4 että almusi olisi salassa; ja sinun Isäsi, joka salassa näkee, maksaa sinulle.

4 så att din allmosa gives i det fördolda. Då skall din Fader, som ser i det fördolda, vedergälla dig.

4 that thine alms may be in secret,—and, thy Father, who seeth in secret, will give it back to thee.

5 Ja kun rukoilette, älkää olko niinkuin ulkokullatut; sillä he mielellään seisovat ja rukoilevat synagoogissa ja katujen kulmissa, että ihmiset heidät näkisivät. Totisesti minä sanon teille: he ovat saaneet palkkansa.

5 Och när I bedjen, skolen I icke vara såsom skrymtarna, vilka gärna stå i synagogorna och i gathörnen och bedja, för att bliva sedda av människorna. Sannerligen säger jag eder: De hava fått ut sin lön.

5 And, when ye may be praying, ye shall not be as the hypocrites, because they love, in the synagogues, and at the corners of the broad ways, to take their stand and pray, that they may shine before men; Verily, I say unto you, they are getting back their reward.

6 Vaan sinä, kun rukoilet, mene kammioosi ja sulje ovesi ja rukoile Isääsi, joka on salassa; ja sinun Isäsi, joka salassa näkee, maksaa sinulle.

6 Nej, när du vill bedja, gå då in i din kammare, och stäng igen din dörr, och bed till din Fader i det fördolda. Då skall din Fader, som ser i det fördolda, vedergälla

6 But, thou, when thou wouldest pray, enter into thy closet, and, fastening thy door, pray unto thy Father who is in secret,—and, thy Father who seeth in secret, will reward thee.

dig.

7 Ja kun rukoilette, niin älkää tyhjiä hokeko niinkuin pakanat, jotka luulevat, että heitä heidän monisanaisuutensa tähden kuullaan.	7 Men i edra böner skolen I icke hopa tomma ord såsom hedningarna, vilka mena att de skola bliva bönhörda för sina många ords skull.	7 And, being at prayer, use not vain repetitions, just like the nations,—for they think, that, in their much speaking, they shall be hoard;
8 Älkää siis olko heidän kaltaisiaan; sillä teidän Isänne kyllä tietää, mitä te tarvitsette, ennenkuin häneltä anottekaan.	8 Så varen då icke lika dem; eder Fader vet ju vad I behöven, förrän I bedjen honom.	8 do not, therefore, make yourselves like them, for [God] your Father knoweth of what things ye have, need, before ye ask him.
9 Rukoilkaa siis te näin: Isä meidän, joka olet taivaissa! Pyhitetty olkoon sinun nimesi;	9 I skolen alltså bedja sålunda: 'Fader vår, som är i himmelen! Helgat varde ditt namn;	9 Thus, therefore pray, ye: Our Father, who art in the heavens,—Hallowed be thy name,
10 tulkoon sinun valtakuntasi; tapahtukoon sinun tahtosi myös maan päällä niinkuin taivaassa;	10 tillkomme ditt rike; ske din vilja, såsom i himmelen, så ock på jorden;	10 Come may thy kingdom,—Accomplished be thy will, as in heaven, also on earth:
11 anna meille tänä päivänä meidän jokapäiväinen leipämme;	11 vårt dagliga bröd giv oss i dag;	11 Our needful bread, give us, this day;
12 ja anna meille meidän velkamme anteeksi, niinkuin mekin annamme anteeksi meidän velallisillemme;	12 och förlåt oss våra skulder, såsom ock vi förlåta dem oss skyldiga äro;	12 And forgive us our debts, as, we also, have forgiven our debtors;
13 äläkä saata meitä kiusaukseen; vaan päästä meidät pahasta, sillä sinun on valtakunta ja voima ja kunnia iankaikkisesti. Amen.	13 och inled oss icke i frestelse, utan fräls oss ifrån ondo.'	13 And bring us not into temptation, but rescue us from the evil one.
14 Sillä jos te annatte anteeksi ihmisille heidän	14 Ty om I förlåten människorna deras	14 For, if ye forgive men their faults, Your Father

rikkomuksensa, niin teidän taivaallinen Isänne myös antaa teille anteeksi;

15 mutta jos te ette anna ihmisille anteeksi, niin ei myöskään teidän Isänne anna anteeksi teidän rikkomuksianne.

16 Ja kun paastoatte, älkää olko synkännäköisiä niinkuin ulkokullatut; sillä he tekevät kasvonsa surkeiksi, että ihmiset näkisivät heidän paastoavan. Totisesti minä sanon teille: he ovat saaneet palkkansa.

17 Vaan kun sinä paastoat, niin voitele pääsi ja pese kasvosi,

18 etteivät paastoamistasi näkisi ihmiset, vaan sinun Isäsi, joka on salassa; ja sinun Isäsi, joka salassa näkee, maksaa sinulle.

19 Älkää kootko itsellenne aarteita maan päälle, missä koi ja ruoste raiskaa ja missä varkaat murtautuvat sisään ja varastavat.

20 Vaan kootkaa itsellenne aarteita

försyndelser, så skall ock eder himmelske Fader förlåta eder;

15 men om I icke förlåten människorna, så skall ej heller eder Fader förlåta edra försyndelser.

16 Och när I fasten, skolen I icke visa en bedrövad uppsyn såsom skrymtarna, vilka vanställa sina ansikten för att bliva sedda av människorna med sin fasta. Sannerligen säger jag eder: De hava fått ut sin lön.

17 Nej, när du fastar, smörj då ditt huvud och två ditt ansikte,

18 för att du icke må bliva sedd av människorna med din fasta, utan allenast av din Fader, som är i det fördolda. Då skall din Fader, som ser i det fördolda, vedergälla dig.

19 Samlen eder icke skatter på jorden, där mott och mal förstöra, och där tjuvar bryta sig in och stjäla,

20 utan samlen eder skatter i himmelen, där

who is in the heavens, will forgive, even you;

15 But, if ye forgive not men [their faults], neither will your Father forgive, your faults.

16 And, when ye may he fasting, become not ye, as the hypocrites, of sullen countenance,—for they darken their looks, that they may appear, unto men, to be fasting: Verily, I say unto you, they are getting back their reward.

17 But, when, thou, art fasting, anoint thy head, and, thy face, wash,—

18 that thou do not appear, unto men, to be fasting, but to thy Father who is in secret,—and, thy Father who seeth in secret, will reward thee.

19 Be not laying up for yourselves treasures upon the earth, where, moth and rust, do tarnish, and where, thieves, dig through and steal;

20 but be laying up or yourselves treasures in

taivaaseen, missä ei koi eikä ruoste raiskaa ja missä eivät varkaat murtaudu sisään eivätkä varasta.
21 Sillä missä sinun aarteesi on, siellä on myös sinun sydämesi.
22 Silmä on ruumiin lamppu. Jos siis silmäsi on terve, niin koko sinun ruumiisi on valaistu.
23 Mutta jos silmäsi on viallinen, niin koko ruumiisi on pimeä. Jos siis se valo, joka sinussa on, on pimeyttä, kuinka suuri onkaan pimeys!

24 Ei kukaan voi palvella kahta herraa; sillä hän on joko tätä vihaava ja toista rakastava, taikka tähän liittyvä ja toista halveksiva. Ette voi palvella Jumalaa ja mammonaa.

25 Sentähden minä sanon teille: älkää murehtiko hengestänne, mitä söisitte tai mitä joisitte, älkääkä ruumiistanne, mitä päällenne pukisitte. Eikö henki ole enemmän kuin ruoka ja ruumis

mott och mal icke förstöra, och där inga tjuvar bryta sig in och stjäla.

21 Ty där din skatt är, där kommer ock ditt hjärta att vara.
22 Ögat är kroppens lykta. Om nu ditt öga är friskt, så får hela din kropp ljus.

23 Men om ditt öga är fördärvat, då bliver hela din kropp höljd i mörker. Är det nu så, att ljuset, som du har i dig, är mörker, huru djupt bliver då icke mörkret!

24 Ingen kan tjäna två herrar; ty antingen kommer han då att hata den ene och älska den andre, eller kommer han att hålla sig till den förre och förakta den senare. I kunnen icke tjäna både Gud och Mamon.

25 Därför säger jag eder: Gören eder icke bekymmer för edert liv, vad I skolen äta eller dricka, ej heller för eder kropp, vad I skolen kläda eder med. Är icke livet mer än maten, och kroppen

heaven, where, neither moth nor rust, doth tarnish, and where, thieves, dig not through nor steal:
21 for, where, thy treasure, is, there, will be, thy heart [also].
22 The lamp of the body, is the eye: if therefore thine eye be single, thy whole body, shall be, lighted up;
23 But, if thine eye be, evil, thy whole body, shall be, in the dark; —if therefore, the light which is in thee, is, darkness, the darkness, how great!

24 No one, unto two masters, can be in service; for either, the one, he will hate, and, the other, love, or, one, he will hold to, and, the other, despise: Ye cannot be in service, unto God, and, unto Riches.

25 For this cause, I say unto you: Be not anxious for your life, what ye shall eat [or what ye shall drink], —or for your body, what ye shall put on: Is not, the life, more than, the food? And, the body, than, the raiment?

enemmän kuin vaatteet?
26 Katsokaa taivaan lintuja: eivät ne kylvä eivätkä leikkaa eivätkä kokoa aittoihin, ja teidän taivaallinen Isänne ruokkii ne. Ettekö te ole paljoa suurempiarvoiset kuin ne?
27 Ja kuka teistä voi murehtimisellaan lisätä ikäänsä kyynäränkään vertaa?

28 Ja mitä te murehditte vaatteista? Katselkaa kedon kukkia, kuinka ne kasvavat; eivät ne työtä tee eivätkä kehrää.

29 Kuitenkin minä sanon teille: ei Salomo kaikessa loistossansa ollut niin vaatetettu kuin yksi niistä.
30 Jos siis Jumala näin vaatettaa kedon ruohon, joka tänään kasvaa ja huomenna uuniin heitetään, eikö paljoa ennemmin teitä, te vähäuskoiset?
31 Älkää siis murehtiko sanoen: 'Mitä me syömme?' tahi: 'Mitä me juomme?' tahi: 'Millä me itsemme vaatetamme?'

mer än kläderna?
26 Sen på fåglarna under himmelen: de så icke, ej heller skörda de, ej heller samla de in i lador; och likväl föder eder himmelske Fader dem. Ären I icke mycket mer än de?
27 Vilken av eder kan, med allt sitt bekymmer, lägga en enda aln till sin livslängd?

28 Och varför bekymren I eder för kläder? Beskåden liljorna på marken, huru de växa: de arbeta icke, ej heller spinna de;

29 och likväl säger jag eder att icke ens Salomo i all sin härlighet var så klädd som en av dem.
30 Kläder nu Gud så gräset på marken, vilket i dag står och i morgon kastas i ugnen, skulle han då icke mycket mer kläda eder, I klentrogne?
31 Så gören eder nu icke bekymmer, och sägen icke: 'Vad skola vi äta?' eller: 'Vad skola vi dricka?' eller: 'Vad skola vi kläda oss

26 Observe intently, the birds of the heaven,—that they neither sow, nor reap, nor gather into barns, and yet, your heavenly Father, feedeth, them: Are no, ye, much better than, they?

27 But who from among you, being anxious, can add to his stature one cubit?

28 And, about clothing, why are ye anxious? Consider well the lilies of the field, how they grow,––they toil not neither do they spin;

29 And yet, I say unto you, not even Solomon, in all his glory, was arrayed like, one of these!

30 Now, if the grass of the field—which today, is, and, tomorrow, into an oven, is cast—God thus adorneth, not much rather, you, little of faith?

31 Do not then be anxious saying, What shall we eat? or What shall we drink? or Wherewithal shall we be arrayed?

	med?'	
32 Sillä tätä kaikkea pakanat tavoittelevat. Teidän taivaallinen Isänne kyllä tietää teidän kaikkea tätä tarvitsevan.	32 Efter allt detta söka ju hedningarna, och eder himmelske Fader vet att I behöven allt detta.	32 For, all these things, the nations, seek after,—for your heavenly Father, knoweth, that ye are needing, all these things.
33 Vaan etsikää ensin Jumalan valtakuntaa ja hänen vanhurskauttansa, niin myös kaikki tämä teille annetaan.	33 Nej, söken först efter hans rike och hans rättfärdighet, så skall också allt detta andra tillfalla eder.	33 But be seeking first, the kingdom and its righteousness,—and, all these things, shall be added unto you.
34 Älkää siis murehtiko huomisesta päivästä, sillä huominen päivä pitää murheen itsestään. Riittää kullekin päivälle oma vaivansa."	34 Gören eder alltså icke bekymmer för morgondagen, ty morgondagen skall själv bära sitt bekymmer. Var dag har nog av sin egen plåga.»	34 Do not, then, be anxious for the morrow; for the morrow, will be anxious, for itself: Sufficient for the day, is the evil thereof.
7 luku		
1 "Älkää tuomitko, ettei teitä tuomittaisi;	1 »Dömen icke, på det att I icke mån bliva dömda;	1 Judge not, that ye be not judged; —
2 sillä millä tuomiolla te tuomitsette, sillä teidät tuomitaan; ja millä mitalla te mittaatte, sillä teille mitataan.	2 ty med den dom varmed I dömen skolen I bliva dömda, och med det mått som I mäten med skall ock mätas åt eder.	2 For, with what judgment ye judge, shall ye be judged,—and, with what measure ye mete, shall it be measured unto you.
3 Kuinka näet rikan, joka on veljesi silmässä, mutta et huomaa malkaa omassa silmässäsi?	3 Huru kommer det till, att du ser grandet i din broders öga, men icke bliver varse bjälken i ditt eget öga?	3 Why, moreover, beholdest thou the mote, in the eye of thy brother,—while, the beam in thine own eye, thou dost not consider?
4 Taikka kuinka saatat sanoa veljellesi: 'Annas,	4 Eller huru kan du säga till din broder:	4 Or how wilt thou say unto thy brother, Let me

minä otan rikan silmästäsi', ja katso, malka on omassa silmässäsi?
5 Sinä ulkokullattu, ota ensin malka omasta silmästäsi, ja sitten sinä näet ottaa rikan veljesi silmästä.

6 Älkää antako pyhää koirille, älkääkä heittäkö helmiänne sikojen eteen, etteivät ne tallaisi niitä jalkoihinsa ja kääntyisi ja repisi teitä.

7 Anokaa, niin teille annetaan; etsikää, niin te löydätte; kolkuttakaa, niin teille avataan.

8 Sillä jokainen anova saa, ja etsivä löytää, ja kolkuttavalle avataan.

9 Vai kuka teistä on se ihminen, joka antaa pojallensa kiven, kun tämä pyytää häneltä leipää,
10 taikka, kun hän pyytää kalaa, antaa hänelle käärmeen?
11 Jos siis te, jotka

'Låt mig taga ut grandet ur ditt öga', du som har en bjälke i ditt eget öga?
5 Du skrymtare, tag först ut bjälken ur ditt eget öga; därefter må du se till, att du kan taga ut grandet ur din broders öga.
6 Given icke åt hundarna vad heligt är, och kasten icke edra pärlor för svinen, på det att dessa icke må trampa dem under fötterna och sedan vända sig om och sarga eder.
7 Bedjen, och eder skall varda givet; söken, och I skolen finna; klappen, och för eder skall varda upplåtet.
8 Ty var och en som beder, han får; och den som söker, han finner; och för den som klappar skall varda upplåtet.
9 Eller vilken är den man bland eder, som räcker sin son en sten, när han beder honom om bröd,
10 eller som räcker honom en orm, när han beder om fisk?
11 Om nu I, som ären

cast the mote out of thine eye,—when lo! a beam, is in thine own eye?
5 Hypocrite! cast first, out of thine own eye, the beam,—and, then, shalt thou see clearly to cast the mote, out of the eye of thy brother.
6 Do not give what is holy unto dogs, neither cast ye your pearls before swine,—lest once they trample, them, down with their feet, and, turning, tear, you.
7 Be asking, and it shall be given you, Be seeking, and ye shall find,—Be knocking, and it shall be opened unto you.
8 For, whosoever asketh, receiveth, and, he that seeketh, findeth,—and, to him that knocketh, shall it be opened.
9 Or what man, from among yourselves, whom his son shall ask for a loaf,—a stone, will give him?
10 Or, a fish also, shall ask,—a serpent, will give him?
11 If then, ye, being, evil,

olette pahoja, osaatte antaa lapsillenne hyviä lahjoja, kuinka paljoa ennemmin teidän Isänne, joka on taivaissa, antaa sitä, mikä hyvää on, niille, jotka sitä häneltä anovat!

onda, förstån att giva edra barn goda gåvor, huru mycket mer skall icke då eder Fader, som är i himmelen, giva vad gott är åt dem som bedja honom!

know how, good gifts, to be giving unto your children, how much more, will, your Father who is in the heavens, give good things to them that ask, him?

12 Sentähden, kaikki, mitä te tahdotte ihmisten teille tekevän, tehkää myös te samoin heille; sillä tämä on laki ja profeetat.

12 Därför, allt vad I viljen att människorna skola göra eder, det skolen I ock göra dem; ty detta är lagen och profeterna.

12 Whatsoever things, therefore, ye would, that men be doing unto you, so, be, ye also, doing, unto them,—for, this, is the law and the prophets.

13 Menkää ahtaasta portista sisälle. Sillä se portti on avara ja tie lavea, joka vie kadotukseen, ja monta on, jotka siitä sisälle menevät;

13 Gån in genom den trånga porten. Ty vid och bred är den väg som leder till fördärvet, och många äro de som gå fram på den;

13 Enter ye in at, the narrow gate; because broad and roomy is the way that leadeth unto destruction,—and, many, are they who enter thereby:

14 mutta se portti on ahdas ja tie kaita, joka vie elämään, ja harvat ovat ne, jotka sen löytävät.

14 och den port är trång och den väg är smal, som leder till livet, och få äro de som finna den.

14 Because, narrow, is the gate, and, confined, the way, that leadeth unto life,—and, few, are they who find, it.

15 Kavahtakaa vääriä profeettoja, jotka tulevat teidän luoksenne lammasten vaatteissa, mutta sisältä ovat raatelevaisia susia.

15 Tagen eder till vara för falska profeter, som komma till eder i fårakläder, men invärtes äro glupande ulvar.

15 Beware of false prophets, who come unto you in clothing of sheep,—while, within, they are ravening wolves.

16 Heidän hedelmistään te tunnette heidät. Eihän orjantappuroista koota viinirypäleitä eikä ohdakkeista viikunoita?

16 Av deras frukt skolen I känna dem. Icke hämtar man väl vindruvor från törnen, eller fikon från tistlar?

16 By their fruits, shall ye find, them, out,—unless perhaps men gather—from thorns, grapes! or, from thistles, figs!

17 Näin jokainen hyvä puu tekee hyviä

17 Så bär vart och ett gott träd god frukt,

17 So, every good tree, fine fruit, produceth,—

hedelmiä, mutta huono puu tekee pahoja hedelmiä.

18 Ei saata hyvä puu kasvaa pahoja hedelmiä eikä huono puu kasvaa hyviä hedelmiä.

19 Jokainen puu, joka ei tee hyvää hedelmää, hakataan pois ja heitetään tuleen.

20 Niin te siis tunnette heidät heidän hedelmistään.

21 Ei jokainen, joka sanoo minulle: 'Herra, Herra!', pääse taivasten valtakuntaan, vaan se, joka tekee minun taivaallisen Isäni tahdon.

22 Moni sanoo minulle sinä päivänä: 'Herra, Herra, emmekö me sinun nimesi kautta ennustaneet ja sinun nimesi kautta ajaneet ulos riivaajia ja sinun nimesi kautta tehneet monta voimallista tekoa?'

23 Ja silloin minä lausun heille julki: 'Minä en ole koskaan teitä tuntenut; menkää pois minun tyköäni, te laittomuuden tekijät.'

24 Sentähden on jokainen, joka kuulee

men ett dåligt träd bär ond frukt.

18 Ett gott träd kan icke bära ond frukt, ej heller kan ett dåligt träd bära god frukt.

19 Vart träd som icke bär god frukt bliver avhugget och kastat i elden.

20 Alltså skolen I känna dem av deras frukt. --

21 Icke kommer var och en in i himmelriket, som säger till mig: 'Herre, Herre', utan den som gör min himmelske Faders vilja.

22 Många skola på 'den dagen' säga till mig: 'Herre, Herre, hava vi icke profeterat i ditt namn och genom ditt namn drivit ut onda andar och genom ditt namn gjort många kraftgärningar?'

23 Men då skall jag betyga för dem: 'Jag har aldrig känt eder; gån bort ifrån mig, I ogärningsmän.'

24 Därför, var och en som hör dessa mina

whereas, the worthless tree, evil fruit, produceth:

18 It is, impossible, for a, good tree, to be bearing, evil fruit, neither doth, a worthless tree, produce, fine fruit.

19 Every tree that beareth not fine fruit, is hewn down, and, into fire, is cast.

20 After all then, by their fruits, shall ye find, them, out.

21 Not every one that saith unto me, Lord! Lord! shall enter into the kingdom of the heavens,—but he that doeth the will of my Father who is in the heavens.

22 Many, will say unto me, in, that, day, Lord! Lord! did we not, in thy name, prophesy, and, in thy name, cast, demons, out,—and, in thy name, many works of power, perform?

23 And, then, will I confess unto them, Never, have I acknowledged you,—Depart from me, ye workers of lawlessness!

24 Every one, therefore, who heareth [these] my

nämä minun sanani ja tekee niiden mukaan, verrattava ymmärtäväiseen mieheen, joka huoneensa kalliolle rakensi.

ord och gör efter dem, han må liknas vid en förståndig man som byggde sitt hus på hälleberget.

words, and doeth them, shall be likened to a prudent man, who built his house upon the rock;

25 Ja rankkasade lankesi, ja virrat tulvivat, ja tuulet puhalsivat ja syöksyivät sitä huonetta vastaan, mutta se ei sortunut, sillä se oli kalliolle perustettu.

25 Och slagregn föll, och vattenströmmarna kommo, och vindarna blåste och kastade sig mot det huset; och likväl föll det icke omkull, eftersom det var grundat på hälleberget.

25 And the rain descended, and the streams came, and the winds blew, and rushed against that house, and it fell not; for it had been founded upon the rock.

26 Ja jokainen, joka kuulee nämä minun sanani eikä tee niiden mukaan, on verrattava tyhmään mieheen, joka huoneensa hiekalle rakensi.

26 Men var och en som hör dessa mina ord och icke gör efter dem, han må liknas vid en oförståndig man som byggde sitt hus på sanden.

26 And every one who heareth these my words, and doeth them not, shall be likened unto a foolish man, who built his house upon the sand;

27 Ja rankkasade lankesi, ja virrat tulvivat, ja tuulet puhalsivat ja syöksähtivät sitä huonetta vastaan, ja se sortui, ja sen sortuminen oli suuri."

27 Och slagregn föll, och vattenströmmarna kommo, och vindarna blåste och slogo mot det huset; och det föll omkull, och dess fall var stort.»

27 And the rain descended, and the streams came, and the winds blew, and dashed against that house, and it fell; and, the fall thereof, was, great.

28 Ja kun Jeesus lopetti nämä puheet, olivat kansanjoukot hämmästyksissään hänen opetuksestansa,

28 När Jesus hade slutat detta tal, häpnade folket över hans förkunnelse;

28 And it came to pass, when Jesus ended these words, with astonishment were the multitudes being struck at his teaching;

29 sillä hän opetti heitä niinkuin se, jolla valta on, eikä niinkuin heidän kirjanoppineensa.

29 ty han förkunnade sin lära för dem med makt och myndighet, och icke såsom deras skriftlärde.

29 for he was teaching them as one having, authority, and not as their Scribes.

8 luku

1 Kun hän astui alas vuorelta, seurasi häntä suuri kansan paljous.

1 Sedan han hade kommit ned från berget, följde honom mycket folk.

1 And when he came down from the mountain, there followed him large multitudes.

2 Ja katso, tuli pitalinen mies ja kumartui maahan hänen eteensä ja sanoi: "Herra, jos tahdot, niin sinä voit minut puhdistaa."

2 Då trädde en spetälsk man fram och föll ned för honom och sade: »Herre, vill du, så kan du göra mig ren.»

2 And lo! a leper, coming near, began to bow down to him saying,—Lord! if thou be willing, thou canst cleanse me.

3 Niin hän ojensi kätensä, kosketti häntä ja sanoi: "Minä tahdon; puhdistu." Ja kohta hän puhdistui pitalistaan.

3 Då räckte han ut handen och rörde vid honom och sade: »Jag vill; bliv ren.» Och strax blev han ren från sin spetälska.

3 And, stretching forth the hand, he touched him, saying,—I am willing, be cleansed! And, straightway, cleansed was his leprosy.

4 Ja Jeesus sanoi hänelle: "Katso, ettet puhu tästä kenellekään; vaan mene ja näytä itsesi papille, ja uhraa lahja, jonka Mooses on säätänyt, todistukseksi heille."

4 Och Jesus sade till honom: »Se till, att du icke säger detta för någon; men gå bort och visa dig för prästen, och frambär den offergåva som Moses har påbjudit, till ett vittnesbörd för dem.»

4 And Jesus saith unto him, Mind! tell, no one,—but withdraw, thyself, shew to the priest, and offer the gift which Moses directed, for a witness unto them.

5 Ja kun hän saapui Kapernaumiin, tuli hänen tykönsä sadanpäämies ja rukoili häntä

5 När han därefter kom in i Kapernaum, trädde en hövitsman fram till honom och bad honom

5 And, when he entered into Capernaum, there came near unto him a centurion, beseeching him,

6 ja sanoi: "Herra, minun palvelijani makaa kotona halvattuna ja on kovissa vaivoissa."

6 och sade: »Herre, min tjänare ligger därhemma lam och lider svårt.»

6 and saying, Lord! my servant, is laid prostrate in the house, a paralytic, fearfully tortured.

7 Hän sanoi hänelle: "Minä tulen ja parannan hänet."

7 Han sade till honom: »Skall då jag komma och bota honom?»

7 He saith unto him, I, will come and cure him.

8 Mutta sadanpäämies vastasi ja sanoi: "Herra, en minä ole sen arvoinen, että tulisit minun kattoni alle; vaan sano ainoastaan sana, niin minun palvelijani paranee.

8 Hövitsmannen svarade och sade: »Herre, jag är icke värdig att du går in under mitt tak. Men säg allenast ett ord, så bliver min tjänare frisk.

8 But the centurion, answering, said, Lord! I am of no consideration, that, under my roof, thou shouldest enter,—but, only say with a word, and healed shall be my servant.

9 Sillä minä itsekin olen toisen vallan alainen, ja minulla on sotamiehiä käskyni alaisina, ja minä sanon tälle: 'Mene', ja hän menee, ja toiselle: 'Tule', ja hän tulee, ja palvelijalleni: 'Tee tämä', ja hän tekee."

9 Jag är ju själv en man som står under andras befäl: jag har ock krigsmän under mig, och om jag säger till en av dem: 'Gå', så går han, eller till en annan: 'Kom', så kommer han; och om jag säger till min tjänare: 'Gör det', då gör han så.»

9 For, I also, am a man [set] under authority, having under myself, soldiers,—and I say to this one, Go! and he goeth, and to another, Come! and he cometh, and, to my servant, Do this! and he doeth it.

10 Tämän kuultuaan Jeesus ihmetteli ja sanoi niille, jotka häntä seurasivat: "Totisesti minä sanon teille: en ole kenelläkään Israelissa löytänyt näin suurta uskoa.

10 När Jesus hörde detta, förundrade han sig och sade till dem som följde honom: »Sannerligen säger jag eder: I Israel har jag icke hos någon funnit så stor tro.

10 Now Jesus, hearing, marveled, and said to them that followed,—Verily, I say unto you, With no one in Israel, such faith as this, have I found.

11 Ja minä sanon teille: monet tulevat idästä ja lännestä ja aterioitsevat Aabrahamin ja Iisakin ja Jaakobin kanssa taivasten valtakunnassa;

11 Och jag säger eder: Många skola komma från öster och väster och få vara med Abraham, Isak och Jakob till bords i himmelriket,

11 But I say unto you, Many from east and west, will have come, and shall recline with Abraham and Isaac and Jacob, in the kingdom of the heavens;

12 mutta valtakunnan lapset heitetään ulos pimeyteen; siellä on oleva itku ja hammasten kiristys."

12 men rikets barn skola bliva utkastade i mörkret därutanför; där skall vara gråt och tandagnisslan.»

12 Whereas, the sons of the kingdom, shall be cast forth into the darkness outside,—There, will be wailing and gnashing of

teeth.

13 Ja Jeesus sanoi sadanpäämiehelle: "Mene. Niinkuin sinä uskot, niin sinulle tapahtukoon." Ja palvelija parani sillä hetkellä.

13 Och Jesus sade till hövitsmannen: »Gå; såsom du tror, så må det ske dig.» Och i samma stund blev tjänaren frisk.

13 And Jesus said unto the centurion, Withdraw! and, as thou hast believed, be it done for thee. And healed was the servant in that hour.

14 Kun Jeesus tuli Pietarin kotiin, näki hän hänen anoppinsa makaavan sairaana kuumeessa.

14 När Jesus sedan kom in i Petrus' hus, fick han se hans svärmoder ligga sjuk i feber.

14 And Jesus, coming into the house of Peter, saw his mother–in–law laid prostrate and in a fever,

15 Niin hän koski tämän käteen, ja kuume lähti hänestä; ja hän nousi ja palveli häntä.

15 Då rörde han vid hennes hand, och febern lämnade henne; och hon stod upp och betjänade honom.

15 and he touched her hand, and the fever left her,—and she arose, and began ministering unto him.

16 Mutta illan tultua tuotiin hänen tykönsä monta riivattua. Ja hän ajoi henget ulos sanalla, ja kaikki sairaat hän paransi;

16 Men när det hade blivit afton, förde man till honom många som voro besatta; och han drev ut andarna med sitt blotta ord, och alla som voro sjuka botade han,

16 But, when, evening, came, they brought unto him many demonized,—and he cast out the spirits with a word, and, all who were sick, he cured:

17 että kävisi toteen, mikä on puhuttu profeetta Esaiaan kautta, joka sanoo: "Hän otti päällensä meidän sairautemme ja kantoi meidän tautimme."

17 för att det skulle fullbordas, som var sagt genom profeten Esaias, när han sade: »Han tog på sig våra krankheter, och våra sjukdomar bar han.»

17 that it might be fulfilled, which was spoken through Isaiah the prophet, saying,—Himself, our weaknesses, took, and, diseases, bare.

18 Mutta kun Jeesus näki paljon kansaa ympärillään, käski hän lähteä toiselle rannalle.

18 Då nu Jesus såg mycket folk omkring sig, bjöd han att man skulle fara över till andra stranden.

18 Now Jesus, seeing a multitude about him, gave orders to depart unto the other side.

19 Ja eräs kirjanoppinut

19 Och en skriftlärd

19 And a certain scribe,

tuli ja sanoi hänelle: "Opettaja, minä seuraan sinua, mihin ikinä menet."

kom fram och sade till honom: »Mästare, jag vill följa dig varthelst du går.»

coming near, said unto him,—Teacher; I will follow thee, whithersoever Thou goest.

20 Niin Jeesus sanoi hänelle: "Ketuilla on luolat ja taivaan linnuilla pesät, mutta Ihmisen Pojalla ei ole, mihin hän päänsä kallistaisi."

20 Då svarade Jesus honom: »Rävarna hava kulor, och himmelens fåglar hava nästen; men Människosonen har ingen plats där han kan vila sitt huvud.»

20 And Jesus saith unto him: The foxes, have, dens, and, the birds of the heavens, nests,—but, the Son of Man, hath not where, his head he may recline.

21 Ja eräs toinen hänen opetuslapsistaan sanoi hänelle: "Herra, salli minun ensin käydä hautaamassa isäni."

21 Och en annan av hans lärjungar sade till honom: »Herre, tillstäd mig att först gå bort och begrava min fader.»

21 And, another of the disciples, saith unto him,—Lord! suffer me, first, to depart, and bury my father.

22 Mutta Jeesus sanoi hänelle: "Seuraa sinä minua, ja anna kuolleitten haudata kuolleensa."

22 Då svarade Jesus honom: »Följ du mig, och låt de döda begrava sina döda.»

22 But, Jesus, saith unto him,—Be following me, and leave, the dead, to bury, their own dead.

23 Ja hän astui venheeseen, ja hänen opetuslapsensa seurasivat häntä.

23 Och han steg i båten, och hans lärjungar följde honom.

23 And, when he, entered, into a boat, his disciples followed him.

24 Ja katso, järvellä nousi kova myrsky, niin että venhe peittyi aaltoihin; mutta hän nukkui.

24 Och se, då uppstod en häftig storm på sjön, så att vågorna slogo över båten; men han låg och sov.

24 And lo! a great squall, arose in the sea, so that, the boat, was being covered, by the waves,—but, he, was sleeping.

25 Niin he menivät ja herättivät hänet sanoen: "Herra, auta, me hukumme."

25 Då gingo de fram och väckte honom och sade: »Herre, hjälp oss; vi förgås.»

25 And, coming near, they aroused him, saying, Master! save, we perish!

26 Hän sanoi heille: "Te vähäuskoiset, miksi olette pelkureita?" Silloin hän nousi ja nuhteli

26 Han sade till dem: »I klentrogne, varför rädens I?» Därefter stod han upp och

26 And he saith unto them, Why, are ye, fearful, little of faith? Then, aroused, he rebuked the

tuulia ja järveä, ja tuli aivan tyven.

27 Ja ihmiset ihmettelivät ja sanoivat: "Millainen tämä on, kun sekä tuulet että meri häntä tottelevat?"

28 Kun hän tuli toiselle rannalle, gadaralaisten alueelle, tuli häntä vastaan kaksi riivattua, jotka olivat haudoista lähteneet ja olivat kovin raivoisia, niin ettei kukaan voinut sitä tietä kulkea.

29 Ja katso, he huusivat sanoen: "Mitä sinulla on meidän kanssamme tekemistä, sinä Jumalan Poika? Oletko tullut tänne vaivaamaan meitä ennen aikaa?"

30 Ja etäällä heistä kävi suuri sikalauma laitumella.

31 Niin riivaajahenget pyysivät häntä sanoen: "Jos ajat meidät pois, niin lähetä meidät sikalaumaan."

32 Ja hän sanoi niille: "Menkää." Silloin ne lähtivät heistä ja menivät sikoihin. Ja

näpste vindarna och sjön, och det blev alldeles lugnt.

27 Och människorna förundrade sig och sade: »Vad är denne för en, eftersom både vindarna och sjön äro honom lydiga?»

28 När han så hade kommit över till gadarenernas land på andra stranden, kommo två besatta emot honom, ut från gravarna där. Och de voro mycket våldsamma, så att ingen kunde färdas den vägen fram.

29 Dessa ropade då och sade: »Vad har du med oss att göra, du Guds Son? Har du kommit hit för att plåga oss, förrän tid är?»

30 Nu gick där långt ifrån dem en stor svinhjord i bet.

31 Och de onda andarna bådo honom och sade: »Om du vill driva ut oss så låt oss fara in i svinhjorden.»

32 Då sade han till dem: »Faren åstad.» Och de gåvo sig åstad och foro in i svinen.

winds and the sea,—and it became a great calm.

27 But, the men, marveled, saying, Whence is this one,—that, both the winds and the sea, unto him, give ear?

28 And, when he, came, unto the other side, into the country of the Gadarenes, there met him, two men demonized, out of the tombs, coming forth,—fierce exceedingly, so that no one could pass that way;

29 and lo! they cried aloud, saying, What have we in common with thee, O Son of God? Hast thou come hither, before the right time, to torment us?

30 Now there was, far from them, a herd of many swine, feeding;

31 and, the demons, began to beseech him, saying, If thou dost cast us out, send us away, into the herd of swine.

32 And he said unto them, Withdraw! So, they, going out, departed into the swine,—and lo! all the

katso, koko lauma syöksyi jyrkännettä alas järveen ja hukkui veteen.
33 Mutta paimentajat pakenivat; ja he menivät kaupunkiin ja ilmoittivat kaikki, myöskin sen, miten riivattujen oli käynyt.

34 Ja katso, koko kaupunki lähti Jeesusta vastaan; ja kun he hänet näkivät, pyysivät he häntä menemään pois heidän alueeltaan.

Och se, då störtade sig hela hjorden utför branten ned i sjön och omkom i vattnet.
33 Men herdarna flydde; och när de hade kommit in i staden, omtalade de alltsammans, och särskilt vad som hade skett med de besatta.
34 Då gick hela staden ut för att möta Jesus; och när de fingo se honom, bådo de att han skulle begiva sig bort ifrån deras område.

herd rushed down the cliff, into the sea, and died in the waters.

33 And, they who were feeding them, fled,—and, departing into the city, reported all things, and what concerned them who had been demonized.

34 And lo! all the city, came out to meet Jesus,––and, seeing him, they besought that he would pass on from their bounds.

9 luku

1 Ja hän astui venheeseen, meni jälleen toiselle rannalle ja tuli omaan kaupunkiinsa.
2 Ja katso, hänen tykönsä tuotiin halvattu mies, joka makasi vuoteella. Kun Jeesus näki heidän uskonsa, sanoi hän halvatulle: "Poikani, ole turvallisella mielellä; sinun syntisi annetaan sinulle anteeksi."
3 Ja katso, muutamat kirjanoppineista sanoivat mielessään: "Tämä pilkkaa Jumalaa."

1 Och han steg i en båt och for över och kom till sin egen stad.
2 Då förde de till honom en lam man, som låg på en säng. När Jesus såg deras tro sade han till den lame: »Var vid gott mod, min son; dina synder förlåtas dig.»
3 Då sade några av de skriftlärde vid sig själva: »Denne hädar.»

1 And, entering into a boat, he crossed over, and came into his own city.

2 And lo! they were bringing unto him a paralytic, on a couch, laid prostrate; and Jesus, seeing, their faith, said to the paralytic,—Take courage! child, forgiven are thy sins.

3 And lo! certain of the scribes, said within themselves,—This man, speaketh profanely!

4 Mutta Jeesus ymmärsi heidän ajatuksensa ja sanoi: "Miksi te ajattelette pahaa sydämessänne?
5 Sillä kumpi on helpompaa, sanoako: 'Sinun syntisi annetaan sinulle anteeksi', vai sanoa: 'Nouse ja käy'?
6 Mutta tietääksenne, että Ihmisen Pojalla on valta maan päällä antaa syntejä anteeksi, niin" - hän sanoi halvatulle - "nouse, ota vuoteesi ja mene kotiisi."

7 Ja hän nousi ja lähti kotiinsa.
8 Mutta kun kansanjoukot sen näkivät, peljästyivät he ja ylistivät Jumalaa, joka oli antanut senkaltaisen vallan ihmisille.
9 Ja sieltä kulkiessaan ohi Jeesus näki miehen, jonka nimi oli Matteus, istumassa tulliasemalla ja sanoi hänelle: "Seuraa minua." Niin tämä nousi ja seurasi häntä.
10 Ja kun hän aterioi hänen kodissaan, niin katso, tuli monta publikaania ja syntistä,

4 Men Jesus förstod deras tankar och sade: »Varför tänken I i edra hjärtan vad ont är?

5 Vilket är lättare, att säga: 'Dina synder förlåtas dig' eller att säga: 'Stå upp och gå'?
6 Men för att I skolen veta att Människosonen har makt här på jorden att förlåta synder, så stå upp» -- sade han nu till den lame -- »och tag din säng och gå hem.»
7 Då stod han upp och gick hem.
8 När folket såg detta, blevo de häpna och prisade Gud, som hade givit sådan makt åt människor.

9 När Jesus därifrån gick vidare fram, fick han se en man, som hette Matteus, sitta vid tullhuset. Och han sade till denne: »Följ mig.» Då stod han upp och följde honom.
10 När han därefter låg till bords i hans hus, kommo många publikaner och syndare

4 And Jesus, knowing, their inward thoughts, said,—To what end are ye cherishing evil thoughts within your hearts?
5 For which is easier—To say, Forgiven are thy sins,—or to say, Rise and be walking!
6 But, that ye may know, that the Son of Man hath, authority, upon the earth, to be forgiving sins, then, saith he to the paralytic,—Rise! take up thy couch, and withdraw unto thy house.
7 And, rising, he departed unto his house.
8 Now the multitudes, seeing, were struck with fear, and glorified the God who had given authority, such as this, unto men.
9 And Jesus, passing aside from thence, saw a man presiding over the tax-office, called, Matthew, and saith unto him,—Be following me. And, arising, he followed him.
10 And it came to pass, as he was reclining in the house, that lo! many tax-collectors and sinners,

ja he aterioivat Jeesuksen ja hänen opetuslastensa kanssa.

dit och voro bordsgäster där, jämte Jesus och hans lärjungar.

came, and were reclining together with Jesus and his disciples.

11 Ja kun fariseukset sen näkivät, sanoivat he hänen opetuslapsilleen: "Miksi teidän opettajanne syö publikaanien ja syntisten kanssa?"

11 Men då fariséerna sågo detta, sade de till hans lärjungar: »Huru kan eder mästare äta med publikaner och syndare?»

11 And, the Pharisees, observing it, began to say unto his disciples,—Wherefore, with tax-collectors and sinners, doth your Teacher eat?

12 Mutta kun Jeesus sen kuuli, sanoi hän: "Eivät terveet tarvitse parantajaa, vaan sairaat.

12 När han hörde detta, sade han: »Det är icke de friska som behöva läkare, utan de sjuka.

12 And, he, hearing it, said,—No need have the strong, of a physician, but they who are sick.

13 Mutta menkää ja oppikaa, mitä tämä on: 'Laupeutta minä tahdon enkä uhria.' Sillä en minä ole tullut kutsumaan vanhurskaita, vaan syntisiä."

13 Men gån I åstad och lären eder vad de orden betyda: 'Jag har behag till barmhärtighet, och icke till offer.' Ty jag har icke kommit för att kalla rättfärdiga, utan för att kalla syndare.»

13 But go ye, and learn what this meaneth,—Mercy, I desire, and not, sacrifice; For I came, not to call the righteous, but sinners.

14 Silloin Johanneksen opetuslapset tulivat hänen tykönsä ja sanoivat: "Me ja fariseukset paastoamme paljon; miksi sinun opetuslapsesi eivät paastoa?"

14 Därefter kommo Johannes' lärjungar till honom och sade: »Varför fasta icke dina lärjungar då vi och fariséerna ofta fasta?»

14 Then come near unto him the disciples of John, saying,—Wherefore do, we, and the Pharisees, fast, whereas, thy disciples, fast not?

15 Niin Jeesus sanoi heille: "Eiväthän häävieraat voi surra, niinkauan kuin ylkä on heidän kanssaan? Mutta päivät tulevat, jolloin ylkä otetaan heiltä pois,

15 Jesus svarade dem: »Icke kunna väl bröllopsgästerna sörja, så länge brudgummen är hos dem? Men den tid skall komma, då brudgummen tages

15 And Jesus said unto them,—Can, the sons of the bridechamber, mourn, so long as, the bridegroom, is, with them? But days will come, when the bridegroom, shall be

ja silloin he paastoavat.

16 Ei kukaan pane vanuttamattomasta kankaasta paikkaa vanhaan vaippaan, sillä semmoinen täytetilkku repii palasen vaipasta, ja reikä tulee pahemmaksi.

17 Eikä nuorta viiniä lasketa vanhoihin nahkaleileihin; muutoin leilit pakahtuvat, ja viini juoksee maahan, ja leilit turmeltuvat; vaan nuori viini lasketaan uusiin leileihin, ja niin molemmat säilyvät."

18 Kun hän tätä heille puhui, niin katso, eräs päämies tuli ja kumartui maahan hänen eteensä ja sanoi: "Minun tyttäreni kuoli juuri ikään, mutta tule ja pane kätesi hänen päällensä, niin hän virkoaa eloon."

19 Niin Jeesus nousi ja seurasi häntä opetuslapsinensa.

20 Ja katso, nainen, joka oli sairastanut verenjuoksua kaksitoista vuotta, tuli takaapäin ja

ifrån dem, och då skola de fasta. --

16 Ingen sätter en lapp av okrympt tyg på en gammal mantel, ty det isatta stycket skulle riva bort ännu mer av manteln, och hålet skulle bliva värre.

17 Ej heller slår man nytt vin I gamla skinnläglar; om någon så gjorde, skulle läglarna sprängas sönder och vinet spillas ut, jämte det att läglarna fördärvades. Nej, man slår nytt vin i nya läglar, så bliva båda delarna bevarade.»

18 Medan han talade detta till dem, trädde en synagogföreståndare fram och föll ned för honom och sade: »Min dotter har just nu dött, men kom och lägg din hand på henne, så bliver hon åter levande.»

19 Då stod Jesus upp och följde honom med sina lärjungar.

20 Men en kvinna, som i tolv år hade lidit av blodgång, närmade sig honom bakifrån

taken from them, and, then, will they fast.

16 Howbeit, no one, layeth on a patch of unshrunk cloth, upon an old garment,—for the shrinking of it teareth away from the garment, and, a worse rent, is made.

17 Neither pour they new wine into old skins: otherwise at least, the skins are burst, and, the wine, runneth out, and, the skins, are spoiled,—but they pour new wine into unused skins, and, both, are together preserved.

18 While, these things, he was speaking unto them, lo! a [certain] ruler, came, and began bowing down to him, saying,—My daughter, just now died! But come, and lay thy hand upon, her, and she shall live.

19 And Jesus, arising, was following him, also his disciples.

20 And lo! a woman, having a flow of blood twelve years, coming near behind, touched the fringe

kosketti hänen vaippansa tupsua.

och rörde vid hörntofsen på hans mantel.

of his mantle.

21 Sillä hän sanoi itsekseen: "Jos vain saan koskettaa hänen vaippaansa, niin minä tulen terveeksi."

21 Ty hon sade vid sig själv: »Om jag allenast får röra vid hans mantel, så bliver jag hulpen.»

21 For she kept saying within herself,—If only I touch his mantle, I shall be made well!

22 Silloin Jeesus kääntyi, näki hänet ja sanoi: "Tyttäreni, ole turvallisella mielellä; sinun uskosi on tehnyt sinut terveeksi." Ja sillä hetkellä nainen tuli terveeksi.

22 Då vände Jesus sig om, och när han fick se henne, sade han: »Var vid gott mod, min dotter; din tro har hjälpt dig.» Och kvinnan var hulpen från den stunden.

22 And, Jesus, turning and seeing her, said,—Take courage! daughter, Thy faith, hath made thee well. And the woman was made well, from that hour.

23 Ja kun Jeesus tuli päämiehen taloon ja näki huilunsoittajat ja hälisevän väkijoukon,

23 När Jesus sedan kom in i föreståndarens hus och fick se flöjtblåsarna och folket som höjde klagolåt,

23 And, Jesus, coming, into the house of the ruler, and seeing the flute-players and the multitude in confusion, was saying:

24 sanoi hän: "Menkää pois, sillä tyttö ei ole kuollut, vaan nukkuu." Niin he nauroivat häntä.

24 sade han: »Gån bort härifrån; ty flickan är icke död, hon sover.» Då hånlogo de åt honom.

24 Give place! for the maiden died not, but is sleeping. And they began to deride him.

25 Mutta kun väkijoukko oli ajettu ulos, meni hän sisälle ja tarttui hänen käteensä; ja tyttö nousi.

25 Men sedan folket hade blivit utvisat, gick han in och tog flickan vid handen. Då stod hon upp.

25 But, when the multitude had been put forth, he went in, and grasped her hand,—and the maiden arose.

26 Ja sanoma tästä levisi koko siihen maahan.

26 Och ryktet härom gick ut över hela det landet.

26 And forth went this report, into the whole of that land.

27 Ja kun Jeesus kulki sieltä, seurasi häntä kaksi sokeaa huutaen ja sanoen: "Daavidin poika, armahda meitä."

27 När Jesus gick därifrån, följde honom två blinda som ropade och sade: »Davids son, förbarma dig över

27 And, as Jesus, was passing aside from thence, there followed him, two blind men, crying aloud and saying,—Have

oss.»

mercy on us, O Son of David!

28 Ja hänen mentyänsä huoneeseen sokeat tulivat hänen tykönsä; ja Jeesus sanoi heille: "Uskotteko, että minä voin sen tehdä?" He sanoivat hänelle: "Uskomme, Herra."

28 Och då han kom hem, trädde de blinda fram till honom; och Jesus frågade dem: »Tron I att jag kan göra detta?» De svarade honom: »Ja, Herre.»

28 And, when he entered the house, the blind men came unto him,—and Jesus saith unto them, Believe ye, that I can, do this? They say unto him, Yea, Lord!

29 Silloin hän kosketti heidän silmiänsä ja sanoi: "Tapahtukoon teille uskonne mukaan."

29 Då rörde han vid deras ögon och sade: »Ske eder efter eder tro.»

29 Then touched he their eyes, saying, According to your faith, be it done unto you.

30 Ja heidän silmänsä aukenivat. Ja Jeesus varoitti heitä vakavasti sanoen: "Katsokaa, ettei kukaan saa tästä tietää."

30 Och deras ögon öppnades. Och Jesus tillsade dem strängeligen att se till, att ingen finge veta detta.

30 And their eyes were opened. And Jesus, sternly charged them, saying, Mind! let no one know!

31 Mutta he menivät pois ja levittivät sanomaa hänestä koko siihen maahan.

31 Men de gingo åstad och utspridde ryktet om honom över hela det landet.

31 They, however, going forth, made him known throughout the whole of that land.

32 Ja katso, näiden lähdettyä tuotiin hänen tykönsä mykkä mies, joka oli riivattu.

32 När dessa voro på väg ut, förde man till honom en dövstum som var besatt.

32 And, as, they, were going forth, lo! there was brought to him, a dumb man, demonized.

33 Ja kun riivaaja oli ajettu ulos, niin mykkä puhui, ja kansa ihmetteli sanoen: "Tällaista ei ole Israelissa ikinä nähty."

33 Och när den onde anden hade blivit utdriven, talade den dövstumme. Och folket förundrade sig och sade: »Sådant har aldrig förut varit sett i Israel.»

33 And, the demon being cast out, the dumb man spoke; and the multitudes marveled, saying,—Never, was it seen thus, in Israel.

34 Mutta fariseukset sanoivat: "Riivaajain päämiehen voimalla hän ajaa ulos riivaajia."

34 Men fariséerna sade: »Det är med de onda andarnas furste som han driver ut de

34 [But, the Pharisees, beg to say, In the ruler of the demons, is he casting out the demons.]

onda andarna.»

35 Ja Jeesus vaelsi kaikki kaupungit ja kylät ja opetti heidän synagoogissaan ja saarnasi valtakunnan evankeliumia ja paransi kaikkinaisia tauteja ja kaikkinaista raihnautta.

35 Och Jesus gick omkring i alla städer och byar och undervisade i deras synagogor och predikade evangelium om riket och botade alla slags sjukdomar och allt slags skröplighet.

35 And Jesus was going round all the cities and the villages, teaching in their synagogues, and proclaiming the glad–message of the kingdom,––and curing every disease, and every infirmity.

36 Ja nähdessään kansanjoukot hänen tuli heitä sääli, kun he olivat nääntyneet ja hyljätyt niinkuin lampaat, joilla ei ole paimenta.

36 Och när han såg folkskarorna, ömkade han sig över dem, eftersom de voro så illa medfarna och uppgivna, »lika får som icke hava någon herde.»

36 But, seeing the multitudes, he was moved with compassion concerning them, because they were torn and thrown down, like sheep hating no shepherd.

37 Silloin hän sanoi opetuslapsillensa: "Eloa on paljon, mutta työmiehiä vähän.

37 Därför sade han till sina lärjungar: »Skörden är mycken, men arbetarna äro få.

37 Then, saith he unto his disciples, The harvest, indeed, is great, but, the labourers, few;

38 Rukoilkaa siis elon Herraa, että hän lähettäisi työmiehiä elonkorjuuseensa."

38 Bedjen fördenskull skördens Herre att han sänder ut arbetare till sin skörd.»

38 Beg ye, therefore, of the Lord of the harvest,—That he would thrust forth labourers, into his harvest.

10 luku

1 Ja hän kutsui tykönsä ne kaksitoista opetuslastaan ja antoi heille vallan ajaa ulos saastaisia henkiä ja parantaa kaikkinaisia tauteja ja kaikkinaista raihnautta.

1 Och han kallade till sig sina tolv lärjungar och gav dem makt över orena andar, till att driva ut dem, så ock makt att bota alla slags sjukdomar och allt slags skröplighet.

1 And, calling near his twelve disciples, he gave them authority over impure spirits,—so as to be casting them out, and curing every disease and every infirmity.

2 Ja nämä ovat niiden kahdentoista apostolin

2 Och dessa äro de tolv apostlarnas namn:

2 Now, the twelve apostles' names, are

nimet: ensimmäinen oli Simon, jota kutsuttiin Pietariksi, ja Andreas, hänen veljensä, sitten Jaakob Sebedeuksen poika, ja Johannes, hänen veljensä,
3 Filippus ja Bartolomeus, Tuomas ja Matteus, publikaani, Jaakob, Alfeuksen poika, ja Lebbeus, lisänimeltä Taddeus,
4 Simon Kananeus ja Juudas Iskariot, sama, joka hänet kavalsi.

5 Nämä kaksitoista Jeesus lähetti ja käski heitä sanoen: "Älköön tienne viekö pakanain luokse, älkääkä menkö mihinkään samarialaisten kaupunkiin,
6 vaan menkää ennemmin Israelin huoneen kadonneitten lammasten tykö.
7 Ja missä kuljette, saarnatkaa ja sanokaa: 'Taivasten valtakunta on tullut lähelle.'
8 Parantakaa sairaita, herättäkää kuolleita, puhdistakaa pitalisia, ajakaa ulos riivaajia. Lahjaksi olette saaneet, lahjaksi antakaa.
9 Älkää varustako

först Simon, som kallas Petrus, och Andreas, hans broder; vidare Jakob, Sebedeus' son, och Johannes, hans broder;

3 Filippus och Bartolomeus; Tomas och Matteus, publikanen; Jakob, Alfeus' son, och Lebbeus;
4 Simon ivraren och Judas Iskariot, densamme som förrådde honom.
5 Dessa tolv sände Jesus ut; och han bjöd dem och sade: »Ställen icke eder färd till hedningarna, och gån icke in i någon samaritisk stad,

6 utan gån hellre till de förlorade fåren av Israels hus.

7 Och där I gån fram skolen I predika och säga: 'Himmelriket är nära.'
8 Boten sjuka, uppväcken döda, gören spetälska rena, driven ut onda andar. I haven fått för intet; så given ock för intet.
9 Skaffen eder icke

these:—first Simon, who is called Peter, and Andrew his brother,—and James, the son of Zebedee, and John, his brother;

3 Philip, and Bartholomew,—Thomas, and Matthew, the tax-collector; James, the son of Alphaeus, and Thadaeus;
4 Simon, the zealot, and Judas Iscariot, who also delivered him up.

5 These twelve, Jesus sent forth, charging them, saying:—Into any way to the nations, do not depart,—and, into any city of Samaritans, do not enter;

6 But be going, rather, unto the lost sheep of the house of Israel.

7 And, as ye go, proclaim, saying, The kingdom of the heavens hath drawn near!
8 Be curing, the sick, raising, the dead,—cleansing, lepers, casting out, demons: freely, ye have, received, freely, give.
9 Ye may procure—neither

itsellenne kultaa, älkää hopeata älkääkä vaskea vyöhönne,

guld eller silver eller koppar i edra bälten,

gold, nor silver, nor copper, for your belts,—

10 älkää laukkua matkalle, älkää kahta ihokasta, älkää kenkiä, älkääkä sauvaa; sillä työmies on ruokansa ansainnut.

10 icke någon ränsel för eder färd, ej heller dubbla livklädnader, ej heller skor eller stav; ty arbetaren är värd sin mat.

10 neither satchel for journey, nor two tunics, nor sandals, nor staff; for, worthy, is the labourer, of his maintenance.

11 Ja mihin kaupunkiin tai kylään te tulettekin, tiedustelkaa, kuka siellä on arvollinen, ja jääkää hänen luokseen, kunnes sieltä lähdette.

11 Men när I haven kommit in i någon stad eller by, så utforsken vilken därinne som är värdig, och stannen hos honom, till dess I lämnen den orten.

11 And, into whatsoever city or village ye enter, search out who in it is, worthy, and, there, abide, till ye go forth.

12 Ja tullessanne taloon tervehtikää sitä.

12 Och när I kommen in i ett hus, så hälsen det.

12 And, as ye enter the house, salute it;

13 Ja jos talo on arvollinen, tulkoon sille teidän rauhanne; mutta jos se ei ole arvollinen, palatkoon teidän rauhanne teille takaisin.

13 Om då det huset är värdigt, så må den frid I tillönsken det komma däröver; men om det icke är värdigt, då må den frid I tillönsken det vända tillbaka till eder.

13 And, if the house be worthy, let your peace come upon it, but, if it be not worthy, let your peace, unto you, return.

14 Ja missä teitä ei oteta vastaan eikä teidän sanojanne kuulla, lähtekää pois siitä talosta tai siitä kaupungista ja pudistakaa tomu jaloistanne.

14 Och om man på något ställe icke tager emot eder och icke hör på edra ord, så gån ut ur det huset eller den staden, och skudden stoftet av edra fötter.

14 And, whosoever shall neither welcome you, nor hear your words, as ye go forth outside that house or city, shake off the dust of your feet:

15 Totisesti minä sanon teille: Sodoman ja Gomorran maan on tuomiopäivänä oleva

15 Sannerligen säger jag eder: För Sodoms och Gomorras land skall det på domens

15 Verily, I say unto you,––More tolerable, will it be, for the land of Sodom and Gomorrha in the day

helpompi kuin sen kaupungin.
16 Katso, minä lähetän teidät niinkuin lampaat susien keskelle; olkaa siis älykkäät kuin käärmeet ja viattomat kuin kyyhkyset.
17 Kavahtakaa ihmisiä, sillä he vetävät teidät oikeuksiin, ja synagoogissaan he teitä ruoskivat;

18 ja teidät viedään maaherrain ja kuningasten eteen minun tähteni, todistukseksi heille ja pakanoille.

19 Mutta kun he vetävät teitä oikeuteen, älkää huolehtiko siitä, miten tahi mitä puhuisitte, sillä teille annetaan sillä hetkellä, mitä teidän on puhuminen.
20 Sillä ette te itse puhu, vaan teidän Isänne Henki puhuu teissä.
21 Ja veli antaa veljensä kuolemaan ja isä lapsensa, ja lapset nousevat vanhempiansa vastaan ja tappavat heidät.

dag bliva drägligare än för den staden.
16 Se, jag sänder eder åstad såsom får mitt in ibland ulvar. Varen fördenskull kloka såsom ormar och menlösa såsom duvor.
17 Tagen eder till vara för människorna; ty de skola draga eder inför domstolar, och i sina synagogor skola de gissla eder;

18 och I skolen föras fram också inför landshövdingar och konungar, för min skull, till ett vittnesbörd för dem och för hedningarna.

19 Men när man drager eder inför rätta, gören eder då icke bekymmer för huru eller vad I skolen tala; ty vad I skolen tala skall bliva eder givet i den stunden.
20 Det är icke I som skolen tala, utan det är eder Faders Ande som skall tala i eder.
21 Och den ene brodern skall då överlämna den andre till att dödas, ja ock fadern sitt barn; och barn skola sätta sig upp mot sina föräldrar

of judgment, than for, that, city!
16 Lo! I, send you forth as sheep amidst wolves; become ye therefore—prudent, as serpents, and simple, as doves.

17 But beware of men; for they will deliver you up into high-councils, and, in their synagogues, will they scourge you,—

18 And, before both governor and kings, shall ye be brought, for my sake—for a witness to them and the nations.

19 And, when they deliver you up, be not anxious how or what ye shall speak,—for it shall be given you in that hour what ye shall speak;

20 For it is not, ye, who are speaking, but, the Spirit of your Father, that is speaking in you.
21 And, brother, will deliver up, brother, unto death, and, father, child,—and, children, will rise up, against parents, and will put them to death.

och skola döda dem.

22 Ja te joudutte kaikkien vihattaviksi minun nimeni tähden; mutta joka vahvana pysyy loppuun asti, se pelastuu.

22 Och I skolen bliva hatade av alla, för mitt namns skull. Men den som är ståndaktig intill änden, han skall bliva frälst. --

22 And ye will be hated by all, because of my name,—but, he that endureth throughout, the same, shall be saved.

23 Ja kun teitä vainotaan yhdessä kaupungissa, paetkaa toiseen; sillä totisesti minä sanon teille: te ette ehdi loppuun käydä Israelin kaupunkeja, ennenkuin Ihmisen Poika tulee.

23 När de nu förfölja eder i en stad, så flyn till en annan; och om de också där förfölja eder, så flyn till ännu en annan. Ty sannerligen säger jag eder: I skolen icke hava hunnit igenom alla Israels städer, förrän Människosonen kommer.

23 And, when they persecute you in this city, flee into another,—for, verily, I say unto you, in nowise shall ye finish the cities of Israel, till, he Son of Man, come.

24 Ei ole opetuslapsi opettajaansa parempi, eikä palvelija parempi isäntäänsä.

24 Lärjungen är icke förmer än sin mästare, ej heller är tjänaren förmer än sin herre.

24 A, disciple, is not above, the teacher, nor, a servant, above, his lord:

25 Opetuslapselle riittää, että hänelle käy niinkuin hänen opettajalleen, ja palvelijalle, että hänelle käy niinkuin hänen isännälleen. Jos he perheenisäntää ovat sanoneet Beelsebuliksi, kuinka paljoa enemmän hänen perheväkeään!

25 Det må vara lärjungen nog, om det går honom såsom hans mästare, och tjänaren, om det går honom såsom hans herre. Om de hava kallat husbonden för Beelsebul, huru mycket mer skola de icke så kalla hans husfolk!

25 Sufficient for the disciple, that he become, as his teacher, and, the servant, as, his lord. If, the master of the house, Beelzebul, they called, how much more, the men of his house!

26 Älkää siis peljätkö heitä. Sillä ei ole mitään peitettyä, mikä ei tule paljastetuksi, eikä mitään salattua, mikä ei tule tunnetuksi.

26 Frukten alltså icke för dem; ty intet är förborgat, som icke skall bliva uppenbarat, och intet är fördolt, som icke skall bliva

26 Then do not fear them,—for, nothing hath been covered, which shall not be, uncovered, and, hidden, which shall not be, made known.

känt.

27 Minkä minä sanon teille pimeässä, se puhukaa päivän valossa. Ja minkä kuulette kuiskattavan korvaanne, se julistakaa katoilta.

27 Vad jag säger eder i mörkret, det skolen säga i ljuset, och vad I hören viskas i edert öra, det skolen I predika på taken.

27 What I am saying to you in the darkness, tell ye in the light,—and, what [whispered] into the ear ye are hearing, proclaim ye on the housetops.

28 Älkääkä peljätkö niitä, jotka tappavat ruumiin, mutta eivät voi tappaa sielua; vaan ennemmin peljätkää häntä, joka voi sekä sielun että ruumiin hukuttaa helvettiin.

28 Och frukten icke för dem som väl kunna dräpa kroppen, men icke hava makt att dräpa själen, utan frukten fastmer honom som har makt att förgöra både själ och kropp i Gehenna. --

28 And be not in fear, by reason of them that are killing the body,—and, the soul, are not able to kill. But fear, rather, him who is able, both soul and body, to destroy in gehenna!

29 Eikö kahta varpusta myydä yhteen ropoon? Eikä yksikään niistä putoa maahan teidän Isänne sallimatta.

29 Säljas icke två sparvar för en skärv? Och icke en av dem faller till jorden utan eder Faders vilja.

29 Are not, two sparrows, for a farthing, sold? And, one from among them, shall not fall upon the ground, without your Father;

30 Ovatpa teidän päänne hiuksetkin kaikki luetut.

30 Men på eder äro till och med huvudhåren allasammans räknade.

30 But, even the hairs of, your, head, have all been numbered.

31 Älkää siis peljätkö; te olette suurempiarvoiset kuin monta varpusta.

31 Frukten alltså icke; I ären mer värda än många sparvar.

31 Then be not in fear—than many sparrows, better are, ye!

32 Sentähden, jokaisen, joka tunnustaa minut ihmisten edessä, minäkin tunnustan Isäni edessä, joka on taivaissa.

32 Därför, var och en som bekänner mig inför människorna, honom skall ock jag kännas vid inför min Fader, som är i himmelen.

32 Every one therefore who shall confess me before men, I also, will confess, him, before my Father who is in the heavens;

33 Mutta joka kieltää minut ihmisten edessä, sen minäkin kiellän Isäni

33 Men den som förnekar mig inför människorna, honom

33 But, whoever shall deny me before men, I also, will deny, him,

edessä, joka on taivaissa.

skall ock jag förneka inför min Fader, som är i himmelen.

before my Father who is in the heavens.

34 Älkää luulko, että minä olen tullut tuomaan rauhaa maan päälle; en ole tullut tuomaan rauhaa, vaan miekan.

34 I skolen icke mena att jag har kommit för att sända frid på jorden. Jag har icke kommit för att sända frid, utan svärd.

34 Do not think, that I came to thrust peace upon the earth,—I came not to thrust, peace, but, a sword;

35 Sillä minä olen tullut 'nostamaan pojan riitaan isäänsä vastaan ja tyttären äitiänsä vastaan ja miniän anoppiansa vastaan;

35 Ja, jag har kommit för att uppväcka söndring, så att 'sonen sätter sig upp mot sin fader och dottern mot sin moder och sonhustrun mot sin svärmoder,

35 For I came to set at variance—a man, against, his father, and, a daughter, against, her mother, and, a bride, against, her mother–in–law;

36 ja ihmisen vihamiehiksi tulevat hänen omat perhekuntalaisensa.'

36 och envar får sitt eget husfolk till fiender'.

36 And, a man foes, are, they of his own house.

37 Joka rakastaa isäänsä taikka äitiänsä enemmän kuin minua, se ei ole minulle sovelias; ja joka rakastaa poikaansa taikka tytärtänsä enemmän kuin minua, se ei ole minulle sovelias;

37 Den som älskar fader eller moder mer än mig, han är mig icke värdig, och den som älskar son eller dotter mer än mig, han är mig icke värdig;

37 He that loveth father or mother above me, is not, worthy, of me,—and, he that loveth son or daughter above me, is not, worthy, of me;

38 ja joka ei ota ristiänsä ja seuraa minua, se ei ole minulle sovelias.

38 och den som icke tager sitt kors på sig och efterföljer mig, han är mig icke värdig.

38 And, he that doth not take his cross and follow after me, is not, worthy, of me.

39 Joka löytää elämänsä, kadottaa sen; ja joka kadottaa elämänsä minun tähteni, hän löytää sen.

39 Den som finner sitt liv, han skall mista det, och den som mister sitt liv, för min skull, han skall finna det. --

39 He that hath found his life, shall lose it,—and, he that hath lost his life, for my sake, shall find it.

40 Joka ottaa tykönsä teidät, se ottaa tykönsä minut; ja joka ottaa minut tykönsä, ottaa tykönsä hänet, joka on minut lähettänyt.

41 Joka profeetan ottaa tykönsä profeetan nimen tähden, saa profeetan palkan; ja joka vanhurskaan ottaa tykönsä vanhurskaan nimen tähden, saa vanhurskaan palkan.

42 Ja kuka hyvänsä antaa yhdelle näistä pienistä maljallisen kylmää vettä, hänen juodaksensa, opetuslapsen nimen tähden, totisesti minä sanon teille: hän ei jää palkkaansa vaille."

40 Den som tager emot eder, han tager emot mig, och den som tager emot mig, han tager emot honom som har sänt mig.

41 Den som tager emot en profet, därför att det är en profet, han skall få en profets lön; och den som tager emot en rättfärdig man, därför att det är en rättfärdig man, han skall få en rättfärdig mans lön.

42 Och den som giver en av dessa små allenast en bägare friskt vatten att dricka, därför att det är en lärjunge -- sannerligen säger jag eder: Han skall ingalunda gå miste om sin lön.»

40 He that giveth welcome unto you, unto me, giveth welcome, and, he that, unto me, giveth welcome, giveth welcome––unto him that sent me forth.

41 He that giveth welcome unto a prophet, in the name of a prophet, the reward of a prophet, shall receive; and, he that giveth welcome unto a righteous man, in the name of a righteous man, the reward of a righteous man, shall receive; —

42 And, whosoever shall give to drink—unto one of these little ones—a cup of cold water only, in the name of a disciple, Verily, I say unto you, in nowise, shall lose his reward!

11 luku

1 Ja kun Jeesus oli antanut kahdelletoista opetuslapselleen kaikki nämä käskyt, niin hän lähti sieltä opettamaan ja saarnaamaan heidän kaupunkeihinsa.

2 Mutta kun Johannes vankilassa ollessaan kuuli Kristuksen teot, lähetti hän

1 När Jesus hade givit sina tolv lärjungar alla dessa bud, gick han därifrån vidare, för att undervisa och predika i deras städer.

2 Men när Johannes i sitt fängelse fick höra om Kristi gärningar, sände han bud med

1 And it came to pass, when Jesus had finished giving instructions to his twelve disciples, he passed on from thence, to be teaching and proclaiming in their cities.

2 Now, John, hearing in the prison the works of the Christ, sending through his disciples,

opetuslapsiansa
3 sanomaan hänelle: "Oletko sinä se tuleva, vai pitääkö meidän toista odottaman?"

4 Niin Jeesus vastasi ja sanoi heille: "Menkää ja kertokaa Johannekselle, mitä kuulette ja näette:

5 sokeat saavat näkönsä, ja rammat kävelevät, pitaliset puhdistuvat, ja kuurot kuulevat, ja kuolleet herätetään, ja köyhille julistetaan evankeliumia.
6 Ja autuas on se, joka ei loukkaannu minuun."

7 Kun he olivat menneet, rupesi Jeesus puhumaan kansalle Johanneksesta: "Mitä te lähditte erämaahan katselemaan? Ruokoako, jota tuuli huojuttaa?

8 Vai mitä lähditte katsomaan? Ihmistäkö, hienoihin vaatteisiin puettua? Katso, hienopukuiset ovat kuningasten kartanoissa.

9 Vai mitä te lähditte? Profeettaako katsomaan? Totisesti,

sina lärjungar
3 och lät fråga honom: »Är du den som skulle komma, eller skola vi förbida någon annan?»
4 Då svarade Jesus och sade till dem: »Gån tillbaka och omtalen för Johannes vad I hören och sen:
5 blinda få sin syn, halta gå, spetälska bliva rena, döva höra, döda uppstå, och 'för fattiga förkunnas glädjens budskap'.

6 Och salig är den för vilken jag icke bliver en stötesten.»
7 När dessa sedan gingo bort, begynte Jesus tala till folket om Johannes: »Varför var det I gingen ut i öknen? Var det för att se ett rör som drives hit och dit av vinden?
8 Eller varför gingen I ut? Var det för att se en människa klädd i fina kläder? De som bära fina kläder, dem finnen I ju i konungapalatsen.
9 Varför gingen I då ut? Var det för att se en profet? Ja, jag

3 said unto him, Art, thou, the coming one? or, a different one, are we to expect?

4 And, answering, Jesus said unto them—Go report unto John what ye do hear and see:—

5 The, blind, recover sight, and, the lame, walk, lepers, are cleansed, and, the deaf, hear,—and, the dead, are raised, and, the destitute, are told the joyful tidings;
6 And, happy, is he, whosoever shall not find cause of stumbling, in me.
7 But, as these were going their way, Jesus began to say unto the multitudes, concerning John,—What went ye forth into the wilderness to gaze at? A reed, by a wind, shaken?

8 But what went ye forth to see? A man, in soft clothing, arrayed? Lo! they who soft clothing do wear, are in the houses of kings.

9 But why went ye forth? A prophet, to see? Yea, I say unto you, and much

minä sanon teille: hän on enemmän kuin profeetta.

säger eder: Ännu mer än en profet är han.

more than a prophet.

10 Tämä on se, josta on kirjoitettu: 'Katso, minä lähetän enkelini sinun edelläsi, ja hän on valmistava tiesi sinun eteesi.'

10 Han är den om vilken det är skrivet: 'Se, jag sänder ut min ängel framför dig, och han skall bereda vägen för dig.'

10 This, is he, concerning whom it is written,—Lo! I, send my messenger before thy face, who shall make ready thy way before thee!

11 Totisesti minä sanon teille: ei ole vaimoista syntyneitten joukosta noussut suurempaa kuin Johannes Kastaja; mutta vähäisin taivasten valtakunnassa on suurempi kuin hän.

11 Sannerligen säger jag eder: Bland dem som äro födda av kvinnor har ingen uppstått, som har varit större än Johannes döparen; men den som är minst i himmelriket är likväl större än han.

11 Verily, I say unto you–
–There hath not arisen, among such as are born of women, a greater than John the Immerser,—yet, he that is less in the kingdom of the heavens, is, greater than he.

12 Mutta Johannes Kastajan päivistä tähän asti hyökätään taivasten valtakuntaa vastaan, ja hyökkääjät tempaavat sen itselleen.

12 Och från Johannes döparens dagar intill denna stund tränger himmelriket fram med storm, och människor storma fram och rycka det till sig.

12 But, from the days of John the Immerser, until even now, the kingdom of the heavens, is being invaded, and, invaders, are, seizing upon it.

13 Sillä kaikki profeetat ja laki ovat ennustaneet Johannekseen asti;

13 Ty alla profeterna och lagen hava profeterat intill Johannes;

13 For, all the prophets and the law, until John, did prophesy;

14 ja jos tahdotte ottaa vastaan: hän on Elias, joka oli tuleva.

14 och om I viljen tro det: han är Elias, den som skulle komma.

14 And, if ye are willing to accept it, he, is Elijah—the one destined to come.

15 Jolla on korvat, se kuulkoon.

15 Den som har öron, han höre.

15 He that hath ears, let him hear!

16 Mutta mihin minä vertaan tämän sukupolven? Se on lasten kaltainen, jotka istuvat toreilla ja

16 Men vad skall jag likna detta släkte vid? Det är likt barn som sitta på torgen och ropa till andra barn

16 But, unto what, shall I liken this generation? It is, like, unto children, sitting the market–places, who, calling unto the others,

huutavat toisilleen
17 sanoen: 'Me soitimme teille huilua, ja te ette karkeloineet; me veisasimme itkuvirsiä, ja te ette valittaneet.'

17 och säga: 'Vi hava spelat för eder, och I haven icke dansat; vi hava sjungit sorgesång, och I haven icke jämrat eder.'

17 say, We played the flute to you, and ye danced not,—we sang a lament, and ye beat not the breast.

18 Sillä Johannes tuli, hän ei syö eikä juo, ja he sanovat: 'Hänessä on riivaaja.'

18 Ty Johannes kom, och han varken äter eller dricker, och så säger man: 'Han är besatt av en ond ande.'

18 For, John, came, neither eating nor drinking, and they say—A demon, he hath!

19 Ihmisen Poika tuli, hän syö ja juo, ja he sanovat: 'Katso syömäriä ja viininjuojaa, publikaanien ja syntisten ystävää!' Ja viisaus on oikeaksi näytetty teoissansa."

19 Människosonen kom, och han både äter och dricker, och nu säger man: 'Se vilken frossare och vindrinkare han är, en publikaners och syndares vän!' Men Visheten har fått rätt av sina barn.»

19 The Son of Man, came, eating and drinking, and they say, Lo! a gluttonous man and a wine–drinker! a friend of, tax–collectors, and sinners! And yet wisdom hath been justified by her works.

20 Sitten hän rupesi nuhtelemaan niitä kaupunkeja, joissa useimmat hänen voimalliset tekonsa olivat tapahtuneet, siitä, etteivät ne olleet tehneet parannusta:

20 Därefter begynte han tala bestraffande ord till de städer i vilka han hade utfört så många av sina kraftgärningar, och förehålla dem att de icke hade gjort bättring:

20 Then, began he to upbraid the cities, in which had been done his noblest mighty works; because they repented not:—

21 "Voi sinua, Korasin! Voi sinua, Beetsaida! Sillä jos ne voimalliset teot, jotka ovat tapahtuneet teissä, olisivat tapahtuneet Tyyrossa ja Siidonissa, niin nämä jo aikaa

21 »Ve dig, Korasin! Ve dig, Betsaida! Ty om de kraftgärningar som äro gjorda i eder hade blivit gjorda i Tyrus och Sidon, så skulle de för länge sedan hava gjort

21 Alas for thee, Chorazin! Alas for thee, Bethsaida! Because, if, in Tyre and Zidon, had been done the works of power, which were done in you, of old, in sackcloth and ashes, had they repented.

sitten olisivat säkissä ja tuhassa tehneet parannuksen.

bättring i säck och aska.

22 Mutta minä sanon teille: Tyyron ja Siidonin on tuomiopäivänä oleva helpompi kuin teidän.

22 Men jag säger eder: För Tyrus och Sidon skall det på domens dag bliva drägligare än för eder.

22 Moreover, I say unto you, For Tyre and Zidon, more tolerable, will it be, in the day of judgment, than for you.

23 Ja sinä, Kapernaum, korotetaankohan sinut hamaan taivaaseen? Hamaan tuonelaan on sinun astuttava alas. Sillä jos ne voimalliset teot, jotka ovat tapahtuneet sinussa, olisivat tapahtuneet Sodomassa, niin se seisoisi vielä tänäkin päivänä.

23 Och du, Kapernaum, skall väl du bliva upphöjt till himmelen? Nej, ned till dödsriket måste du fara. Ty om de kraftgärningar som äro gjorda i dig hade blivit gjorda i Sodom, så skulle det hava stått ännu i dag.

23 And, thou, Capernaum! Unto heaven, shalt thou be uplifted? Unto hades, thou shall be brought down; because, if, in Sodom, had been done the works of power, which were done in thee, it would, in that case, have remained until this day.

24 Mutta minä sanon teille: Sodoman maan on tuomiopäivänä oleva helpompi kuin sinun."

24 Men jag säger eder att det för Sodoms land skall på domens dag bliva drägligare än för dig.»

24 Moreover, I say unto you—For the land of Sodom, more tolerable, will it be in a day of judgment, than, for thee.

25 Siihen aikaan Jeesus johtui puhumaan sanoen: "Minä ylistän sinua, Isä, taivaan ja maan Herra, että olet salannut nämä viisailta ja ymmärtäväisiltä ja ilmoittanut ne lapsenmielisille.

25 Vid den tiden talade Jesus och sade: »Jag prisar dig, Fader, du himmelens och jordens Herre, för att du väl har dolt detta för de visa och kloka, men uppenbarat det för de enfaldiga.

25 In that season, answered Jesus, and said—I openly give praise unto thee, Father, Lord of heaven and earth,—in that thou hast hid these things from the wise and discerning, and hast revealed them unto babes;

26 Niin, Isä, sillä näin on sinulle hyväksi näkynyt.

26 Ja, Fader; så har ju varit ditt behag.

26 Yea, O Father! That, so, it hath become, a delight, before thee.

27 Kaikki on minun Isäni antanut minun

27 Allt har av min Fader blivit förtrott åt

27 All things, unto me, have been delivered up

haltuuni, eikä kukaan muu tunne Poikaa kuin Isä, eikä Isää tunne kukaan muu kuin Poika ja se, kenelle Poika tahtoo hänet ilmoittaa.

mig. Och ingen känner Sonen utom Fadern, ej heller känner någon Fadern utom Sonen och den för vilken Sonen vill göra honom känd. --

by my Father; and, no one, fully knoweth the Son, save the rather, neither doth any one fully know, the Father, save, the Son, and he to whomsoever the Son, may be minded, to reveal, him.

28 Tulkaa minun tyköni, kaikki työtätekeväiset ja raskautetut, niin minä annan teille levon.

28 Kommen till mig, I alla som arbeten och ären betungade, så skall jag giva eder ro.

28 Come unto me! all ye that toil and are burdened, and, I, will give you rest:

29 Ottakaa minun ikeeni päällenne ja oppikaa minusta, sillä minä olen hiljainen ja nöyrä sydämeltä; niin te löydätte levon sielullenne.

29 Tagen på eder mitt ok och lären av mig, ty jag är saktmodig och ödmjuk i hjärtat; 'så skolen I finna ro för edra själar'.

29 Take my yoke upon you, and learn of me,— because, meek, am I and lowly, in heart, and ye shall find rest unto your souls;

30 Sillä minun ikeeni on sovelias, ja minun kuormani on keveä."

30 Ty mitt ok är milt, och min börda är lätt.»

30 For, my yoke, is easy, and, my burden, light.

12 luku

1 Siihen aikaan Jeesus kulki sapattina viljavainioiden halki; ja hänen opetuslastensa oli nälkä, ja he rupesivat katkomaan tähkäpäitä ja syömään.

1 Vid den tiden tog Jesus på sabbaten vägen genom ett sädesfält; och hans lärjungar blevo hungriga och begynte rycka av ax och äta.

1 In that season, went Jesus, on, the sabbath, through the cornfields,— and, his disciples, hungered, and began to pluck ears of corn, and to eat.

2 Mutta kun fariseukset sen näkivät, sanoivat he hänelle: "Katso, sinun opetuslapsesi tekevät, mitä ei ole lupa tehdä sapattina."

2 När fariséerna sågo detta, sade de till honom: »Se, dina lärjungar göra vad som icke är lovligt att göra på en sabbat.»

2 But, the Pharisees, observing it, said unto him, Lo! thy disciples, are doing what is not allowed to do, on sabbath.

3 Niin hän sanoi heille: "Ettekö ole lukeneet,

3 Han svarade dem: »Haven I icke läst vad

3 And he said unto them, have ye never read what,

mitä Daavid teki, kun hänen ja hänen seuralaistensa oli nälkä,
4 kuinka hän meni Jumalan huoneeseen, ja kuinka he söivät näkyleivät, joita ei hänen eikä hänen seuralaistensa ollut lupa syödä, vaan ainoastaan pappien?

5 Tai ettekö ole lukeneet laista, että papit sapattina pyhäkössä rikkovat sapatin ja ovat kuitenkin syyttömät?
6 Mutta minä sanon teille: tässä on se, joka on pyhäkköä suurempi.
7 Mutta jos tietäisitte, mitä tämä on: 'Laupeutta minä tahdon enkä uhria', niin te ette tuomitsisi syyttömiä.

8 Sillä Ihmisen Poika on sapatin herra."
9 Ja hän lähti sieltä ja tuli heidän synagoogaansa.

10 Ja katso, siellä oli mies, jonka käsi oli kuivettunut. Niin he kysyivät häneltä sanoen: "Onko luvallista

David gjorde, när han och de som följde honom blevo hungriga:
4 huru han då gick in i Guds hus, och huru de åto skådebröden, fastän det ju varken för honom eller för dem som följde honom var lovligt att äta sådant bröd, utan allenast för prästerna?
5 Eller haven I icke läst i lagen att prästerna på sabbaten bryta sabbaten i helgedomen, och likväl äro utan skuld?
6 Men jag säger eder: Här är vad som är förmer än helgedomen.
7 Och haden I förstått vad det är: 'Jag har behag till barmhärtighet, och icke till offer', så skullen I icke hava dömt dem skyldiga, som äro utan skuld.
8 Ty Människosonen är herre över sabbaten.»
9 Och han gick därifrån vidare och kom in i deras synagoga.

10 Och se, där var en man som hade en förvissnad hand. Då frågade de honom och sade: »Är det lovligt

David, did, when he hungered, and they who were with him? how
4 he entered into the house of God and, the presence–bread, did eat, which it was not, allowable, for him to eat, nor for them who were with him,—save for the priests, alone?

5 Or have ye not read, in the law, that, on the sabbaths, the priests, in the temple, the sabbath, profane, and are, blameless?
6 But I say unto you,—Something greater than the Temple, is here!
7 If, however, ye had known what this meaneth––Mercy, I desire, and not, sacrifice, ye would not have condemned the blameless;

8 For, the Son of Man, is, Lord of the Sabbath.
9 And, passing on from thence, he came into their synagogue;

10 and lo! a man having, a withered hand, and they questioned him, saying, Is it allowable, on the sabbath, to heal? that

sapattina parantaa?" voidaksensa nostaa syytteen häntä vastaan.

att bota sjuka på sabbaten?» De ville nämligen få något att anklaga honom för.

they might accuse him.

11 Niin hän sanoi heille: "Kuka teistä on se mies, joka ei, jos hänen ainoa lampaansa putoaa sapattina kuoppaan, tartu siihen ja nosta sitä ylös?

11 Men han sade till dem: »Om någon bland eder har ett får, och detta på sabbaten faller i en grop, fattar han icke då i det och drager upp det?

11 And said unto them, What man, from among yourselves, [shall there be], —Who shall have one sheep, and, if this should fall, on the sabbath, into a pit, will not lay hold of it, and raise it?

12 Kuinka paljon suurempiarvoinen onkaan ihminen kuin lammas! Sentähden on lupa tehdä sapattina hyvää."

12 Huru mycket mer värd är nu icke en människa än ett får! Alltså är det lovligt att på sabbaten göra vad gott är.»

12 How much better, then, a man, than, a sheep? So that it is allowable, on the sabbath, nobly, to act.

13 Sitten hän sanoi miehelle: "Ojenna kätesi!" Ja hän ojensi; ja se tuli entiselleen, terveeksi niinkuin toinenkin.

13 Därefter sade han till mannen: »Räck ut din hand.» Och han räckte ut den, och den blev frisk igen och färdig såsom den andra. --

13 Then saith he unto the man, Stretch forth thy hand! And he stretched it forth,—and it was restored, whole, as the other.

14 Niin fariseukset lähtivät ulos ja pitivät neuvoa häntä vastaan, surmataksensa hänet.

14 Då gingo fariséerna bort och fattade det beslutet om honom, att de skulle förgöra honom.

14 And the Pharisees, going forth, took, counsel, against him, to the end that, him, they might destroy.

15 Mutta kun Jeesus huomasi sen, väistyi hän sieltä pois. Ja monet seurasivat häntä, ja hän paransi heidät kaikki,

15 Men när Jesus fick veta detta, gick han bort därifrån; och många följde honom, och han botade dem alla,

15 But, Jesus, taking note, retired from thence,––and many followed him, and he cured them all;

16 ja hän varoitti vakavasti heitä saattamasta häntä julki;

16 men förbjöd dem strängeligen att utbreda ryktet om honom.

16 and straitly charged them, lest they should make him, manifest:

17 että kävisi toteen, mikä on puhuttu profeetta Esaiaan kautta, joka sanoo:
18 "Katso, minun palvelijani, jonka minä olen valinnut, minun rakkaani, johon minun sieluni on mielistynyt; minä panen Henkeni häneen, ja hän on saattava oikeuden sanomaa pakanoille.
19 Ei hän riitele eikä huuda, ei hänen ääntänsä kuule kukaan kaduilla.
20 Särjettyä ruokoa hän ei muserra, ja suitsevaista kynttilänsydäntä hän ei sammuta, kunnes hän saattaa oikeuden voittoon.
21 Ja hänen nimeensä pakanat panevat toivonsa."
22 Silloin tuotiin hänen tykönsä riivattu mies, joka oli sokea ja mykkä, ja hän paransi hänet, niin että mykkä puhui ja näki.
23 Ja kaikki kansa hämmästyi ja sanoi: "Eiköhän tämä ole Daavidin poika?"
24 Mutta kun

17 Ty det skulle fullbordas, som var sagt genom profeten Esaias, när han sade:
18 »Se, över min tjänare, som jag har utvalt, min älskade, i vilken min själ har funnit behag, över honom skall jag låta min Ande komma, och han skall förkunna rätten bland folken.
19 Han skall icke kiva eller skria, och hans röst skall man icke höra på gatorna,
20 Ett brutet rör skall han icke sönderkrossa, och en rykande veke skall han icke utsläcka, intill dess att han har fört rätten fram till seger.
21 Och till hans namn skola folken sätta sitt hopp.»
22 Då förde man till honom en besatt, som var blind och dövstum. Och han botade honom, så att den dövstumme talade och såg.
23 Och allt folket uppfylldes av häpnad och sade: »Månne icke denne är Davids son?»
24 Men när fariséerna

17 that it might be fulfilled, which was spoken through Isaiah the prophet, saying:—
18 Lo! my servant, whom I have chosen, My beloved, in whom, my soul, delighteth,—I will put my Spirit upon him, and, justice, unto the nations, will he report:
19 He will not strive, nor will he cry out, nor shall any hear, in the broadways, his voice:
20 A bruised cane, will he not break, and, a smoking wick, will he not quench,—until he urge on, justice, to victory,
21 And, in his name, shall nations hope.
22 Then they brought unto him, one demonized, blind and dumb,—and he cured him, so that the dumb did speak and see.
23 And all the multitudes were beside themselves, and were saying, Can, this one, be, the Son of David?
24 But, the Pharisees,

fariseukset sen kuulivat, sanoivat he: "Tämä ei aja riivaajia ulos kenenkään muun kuin Beelsebulin, riivaajain päämiehen, voimalla."

hörde detta, sade de: »Det är allenast med Beelsebul, de onda andarnas furste, som denne driver ut de onda andarna.»

hearing it, said, This one, doth not cast out the demons, save in Beelzebul ruler of the demons.

25 Mutta hän tiesi heidän ajatuksensa ja sanoi heille: "Jokainen valtakunta, joka riitautuu itsensä kanssa, joutuu autioksi, eikä mikään kaupunki tai talo, joka riitautuu itsensä kanssa, pysy pystyssä.

25 Men han förstod deras tankar och sade till dem: »Vart rike som har kommit i strid med sig självt bliver förött, och intet samhälle eller hus som har kommit i strid med sig självt kan hava bestånd.

25 And, knowing their inward thoughts, he said unto them, Every kingdom divided against itself, is laid waste,—and, no city or house divided against itself, will stand;

26 Jos nyt saatana ajaa ulos saatanan, niin hän on riitautunut itsensä kanssa; kuinka siis hänen valtakuntansa pysyy pystyssä?

26 Om nu Satan driver ut Satan, så har han kommit i strid med sig själv. Huru kan då hans rike hava bestånd?

26 And, if, Satan, is casting, Satan, out, against himself, hath he become divided,—How then shall, his kingdom, stand?

27 Ja jos minä Beelsebulin voimalla ajan ulos riivaajia, kenenkä voimalla sitten teidän lapsenne ajavat niitä ulos? Niinpä he tulevat olemaan teidän tuomarinne.

27 Och om det är med Beelsebul som jag driver ut de onda andarna, med vem driva då edra egna anhängare ut dem? De skola alltså vara edra domare.

27 And, if, I, in Beelzebul, am casting out the demons, In whom are, your sons, casting them out? Wherefore, they, shall be, judges of you.

28 Mutta jos minä Jumalan Hengen voimalla ajan ulos riivaajia, niin on Jumalan valtakunta tullut teidän tykönne.

28 Om det åter är med Guds Ande som jag driver ut de onda andarna, så har ju Guds rike kommit till eder. --

28 But, if, in God’s Spirit, I, am casting out the demons, then doubtless hath come upon you unawares, the kingdom of God!

29 Taikka kuinka voi kukaan tunkeutua väkevän taloon ja ryöstää hänen

29 Eller huru kan någon gå in i en stark mans hus och beröva honom hans bohag,

29 Or how can one enter the house of the mighty and, seize his goods, unless, first, he bind the

tavaroitansa, ellei hän ensin sido sitä väkevää? Vasta sitten hän ryöstää tyhjäksi hänen talonsa.

30 Joka ei ole minun kanssani, se on minua vastaan; ja joka ei minun kanssani kokoa, se hajottaa.

31 Sentähden minä sanon teille: jokainen synti ja pilkka annetaan ihmisille anteeksi, mutta Hengen pilkkaamista ei anteeksi anneta.

32 Ja jos joku sanoo sanan Ihmisen Poikaa vastaan, niin hänelle annetaan anteeksi; mutta jos joku sanoo jotakin Pyhää Henkeä vastaan, niin hänelle ei anteeksi anneta, ei tässä maailmassa eikä tulevassa.

33 Joko tehkää puu hyväksi ja sen hedelmä hyväksi, tahi tehkää puu huonoksi ja sen hedelmä huonoksi; sillä hedelmästä puu tunnetaan.

34 Te kyykäärmeitten sikiöt, kuinka te saattaisitte hyvää puhua, kun itse olette

såframt han icke förut har bundit den starke? Först därefter kan han plundra hans hus.

30 Den som icke är med mig, han är emot mig, och den som icke församlar med mig, han förskingrar.

31 Därför säger jag eder: All annan synd och hädelse skall bliva människorna förlåten, men hädelse mot Anden skall icke bliva förlåten.

32 Ja, om någon säger något mot Människosonen, så skall det bliva honom förlåtet; men om någon säger något mot den helige Ande, så skall det icke bliva honom förlåtet, varken i denna tidsåldern eller i den tillkommande.

33 I måsten döma så: antingen är trädet gott, och då måste dess frukt vara god; eller är trädet dåligt, och då måste dess frukt vara dålig. Ty av frukten känner man trädet.

34 I huggormars avföda, huru skullen I kunna tala något gott, då I själva ären onda?

mighty one? and, then, his house, he will plunder.

30 He that is no with me, is, against me,—and, he that gathereth not with me, scattereth

31 Wherefore, I say unto you, All sin and profane speaking, shall be forgiven unto men,—but, the speaking profanely of the Spirit, shall not be forgiven;

32 And, whosoever shall speak a word against the Son of Man, it shall be forgiven him,—but, whosoever shall speak against the Holy Spirit, it shall not be forgiven him, either in this age, or the coming.

33 Either make the tree good, and its fruit good, or make the tree worthless, and its fruit worthless; for, from the fruit, the tree is known.

34 Broods of vipers! How can ye speak, good things, being, evil? For, out of the abundance of

pahoja? Sillä sydämen kyllyydestä suu puhuu.
35 Hyvä ihminen tuo hyvän runsaudesta esille hyvää, ja paha ihminen tuo pahan runsaudesta esille pahaa.

36 Mutta minä sanon teille: jokaisesta turhasta sanasta, minkä ihmiset puhuvat, pitää heidän tekemän tili tuomiopäivänä.
37 Sillä sanoistasi sinut julistetaan vanhurskaaksi, ja sanoistasi sinut tuomitaan syylliseksi."
38 Silloin muutamat kirjanoppineista ja fariseuksista vastasivat hänelle sanoen: "Opettaja, me tahdomme nähdä sinulta merkin."
39 Mutta hän vastasi heille ja sanoi: "Tämä paha ja avionrikkoja sukupolvi tavoittelee merkkiä, mutta sille ei anneta muuta merkkiä kuin profeetta Joonaan merkki.
40 Sillä niinkuin Joonas oli meripedon vatsassa kolme päivää ja kolme yötä, niin on myös Ihmisen Poika oleva maan povessa kolme

Vad hjärtat är fullt av, det talar ju munnen.
35 En god människa bär ur sitt goda förråd fram vad gott är, och en ond människa bär ur sitt onda förråd fram vad ont är.
36 Men jag säger eder, att för vart fåfängligt ord som människorna tala skola de göra räkenskap på domens dag.
37 Ty efter dina ord skall du dömas rättfärdig, och efter dina ord skall du dömas skyldig.»
38 Då togo några av de skriftlärde och fariséerna till orda och sade till honom: »Mästare, vi skulle vilja se något tecken av dig.»
39 Men han svarade och sade till dem: »Ett ont och trolöst släkte är detta! Det åstundar ett tecken, men intet annat tecken skall givas det än profeten Jonas' tecken.
40 Ty likasom Jonas tre dagar och tre nätter var i den stora fiskens buk, så skall ock Människosonen tre dagar och tre nätter

the heart, the mouth speaketh.
35 The good man, out of the good treasure, putteth forth, good things; and, the evil man, out of the evil treasure, putteth forth, evil things.
36 But I say unto you, That, every useless expression that men shall utter, they shall render, concerning it, an account, in a day of judgment;
37 For, by thy words, shalt thou be, justified, and, by thy words, shalt thou be condemned.

38 Then, answered him, certain of the Scribes and Pharisees, saying, Teacher! we desire of thee, a sign, to behold.

39 But, he, answering, said unto them, A wicked and adulterous generation, a sign, doth seek, and, a sign, will not be, given, it, save the sign of Jonah the prophet.

40 For, just as was Jonah in the belly of the sea–monster three days and three nights, so, will be the Son of Man, in the heart of the earth, three

päivää ja kolme yötä.
41 Niiniven miehet nousevat tuomiolle yhdessä tämän sukupolven kanssa ja tulevat sille tuomioksi; sillä he tekivät parannuksen Joonaan saarnan vaikutuksesta, ja katso, tässä on enempi kuin Joonas.
42 Etelän kuningatar on heräjävä tuomiolle tämän sukupolven kanssa ja tuleva sille tuomioksi; sillä hän tuli maan ääristä kuulemaan Salomon viisautta, ja katso, tässä on enempi kuin Salomo.

43 Kun saastainen henki lähtee ihmisestä, kuljeksii se autioita paikkoja ja etsii lepoa, eikä löydä.

44 Silloin se sanoo: 'Minä palaan huoneeseeni, josta lähdin.' Ja kun se tulee, tapaa se huoneen tyhjänä ja lakaistuna ja kaunistettuna.
45 Silloin se menee ja ottaa mukaansa seitsemän muuta henkeä, pahempaa kuin se itse, ja ne tulevat

vara i jordens sköte.
41 Ninevitiska män skola vid domen träda fram tillsammans med detta släkte och bliva det till dom. Ty de gjorde bättring vid Jonas' predikan; och se, här är vad som är mer än Jonas.

42 Drottningen av Söderlandet skall vid domen träda fram tillsammans med detta släkte och bliva det till dom. Ty hon kom från jordens ända för att höra Salomos visdom; och se, här är vad som är mer än Salomo.

43 När en oren ande har farit ut ur en människa, vandrar han omkring i ökentrakter och söker efter ro, men finner ingen.

44 Då säger han: 'Jag vill vända tillbaka till mitt hus, som jag gick ut ifrån.' Och när han kommer dit och finner det stå ledigt och vara fejat och prytt,
45 då går han åstad och tager med sig sju andra andar, som äro värre än han själv, och de gå ditin och bo

days and three nights.
41 Men of Nineveh, will rise up in the judgment, with this generation, and will condemn it,—because they repented into the proclamation of Jonah; and lo! something greater than Jonah, here.

42 The queen of the south, will arise in the judgment with this generation and will condemn it—because she came out of the ends of the earth, to hear the wisdom of Solomon; and lo! something greater than Solomon, here.

43 But, when the impure spirit goeth out of the man, it passeth through waterless places, seeking rest,—and findeth it not.

44 Then, it saith, Into my house, will I return whence I came out,—and, coming, findeth it empty [and] swept and adorned.

45 Then, it goeth, and taketh along with itself, seven diverse spirits, more wicked than itself,—and, entering, abideth there;

sisään ja asuvat siellä. Ja sen ihmisen viimeiset tulevat pahemmiksi kuin ensimmäiset. Niin käy myös tälle pahalle sukupolvelle."

46 Hänen vielä puhuessaan kansalle, katso, hänen äitinsä ja veljensä seisoivat ulkona, tahtoen häntä puhutella.

47 Niin joku sanoi hänelle: "Katso, sinun äitisi ja veljesi seisovat ulkona ja tahtovat sinua puhutella."

48 Mutta hän vastasi ja sanoi sille, joka sen hänelle ilmoitti: "Kuka on minun äitini, ja ketkä ovat minun veljeni?"

49 Ja hän ojensi kätensä opetuslastensa puoleen ja sanoi: "Katso, minun äitini ja veljeni!

50 Sillä jokainen, joka tekee minun taivaallisen Isäni tahdon, on minun veljeni ja sisareni ja äitini."

där; och så bliver för den människan det sista värre än det första. Så skall det ock gå med detta onda släkte.»

46 Medan han ännu talade till folket, kommo hans moder och hans bröder och stannade därutanför och ville tala med honom.

47 Då sade någon till honom: »Se, din moder och dina bröder stå härutanför och vilja tala med dig.»

48 Men han svarade och sade till den som omtalade detta för honom: »Vilken är min moder, och vilka äro mina bröder?»

49 Och han räckte ut handen mot sina lärjungar och sade: »Se här är min moder, och här äro mina bröder!

50 Ty var och en som gör min himmelske Faders vilja, den är min broder och min syster och min moder.»

and, the last state of that man, becometh, worse than the first. So, shall it be, with this, wicked, generation.

46 While yet he was speaking unto the multitudes, lo! his mother and brethren, were standing without, seeking to speak with him.

47 [And one said to him, Lo! thy mother and thy brethren, without, are standing, seeking, to speak, with thee.]

48 But, he, answering, said unto him that was telling him, Who is my mother? and who are my brethren?

49 And, stretching forth his hand towards his disciples, he said, Lo! my mother and my brethren!

50 For, whosoever shall do the will of my Father who is in the heavens, he, is my, brother, and sister, and mother.

13 luku

1 Sinä päivänä Jeesus

1 Samma dag gick

1 On that day, Jesus,

lähti asunnostaan ja istui järven rannalle.

2 Ja hänen tykönsä kokoontui paljon kansaa, jonka tähden hän astui venheeseen ja istuutui, ja kaikki kansa seisoi rannalla.

3 Ja hän puhui heille paljon vertauksilla ja sanoi: "Katso, kylväjä meni kylvämään.

4 Ja hänen kylväessään putosivat muutamat siemenet tien oheen, ja linnut tulivat ja söivät ne.

5 Toiset putosivat kallioperälle, jossa niillä ei ollut paljon maata, ja ne nousivat kohta oraalle, kun niillä ei ollut syvää maata.

6 Mutta auringon noustua ne paahtuivat, ja kun niillä ei ollut juurta, niin ne kuivettuivat.

7 Toiset taas putosivat orjantappuroihin, ja orjantappurat nousivat ja tukahuttivat ne.

8 Ja toiset putosivat hyvään maahan ja antoivat sadon, mitkä sata, mitkä kuusikymmentä, mitkä

Jesus ut från huset där han bodde och satte sig vid sjön.

2 Då församlade sig mycket folk omkring honom. Därför steg han i en båt; och han satt i den, medan allt folket stod på stranden.

3 Och han talade till dem mycket i liknelser; han sade: »En såningsman gick ut för att så.

4 Och när han sådde, föll somt vid vägen, och fåglarna kommo och åto upp det.

5 Och somt föll på stengrund, där det icke hade mycket jord, och det kom strax upp, eftersom det icke hade djup jord;

6 men när solen hade gått upp, förbrändes det, och eftersom det icke hade någon rot, torkade det bort.

7 Och somt föll bland törnen, och törnena sköto upp och förkvävde det.

8 Men somt föll i god jord, och det gav frukt, dels hundrafalt, dels sextiofalt, dels trettiofalt.

going out of the house, was sitting near the sea:

2 and there were gathered unto him, large multitudes, so that, he, into a boat, entered, and was sitting, and, all the multitude, on the beach was standing.

3 And he spake unto them many things, in parables, saying: Lo! the sower went forth to sow,—

4 and, as he sowed, some, indeed, fell by the pathway, and, the birds, came, and devoured it;

5 And, some, fell on the rocky places, where it had not much earth,—and, straightway, it sprang up, because if had no depth of earth;

6 and, the sun arising, it was scorched, and, because it had no root, it withered away;

7 And, some, fell upon the thorns, and the thorns came up, and choked it;

8 But, some, fell upon the good ground, and did yield fruit,—this, indeed a hundred fold, and, that, sixty, and, the other,

kolmekymmentä jyvää.
9 Jolla on korvat, se kuulkoon."
10 Niin hänen opetuslapsensa tulivat ja sanoivat hänelle: "Minkätähden sinä puhut heille vertauksilla?"
11 Hän vastasi ja sanoi: "Sentähden, että teidän on annettu tuntea taivasten valtakunnan salaisuudet, mutta heidän ei ole annettu.

12 Sillä sille, jolla on, annetaan, ja hänellä on oleva yltäkyllin; mutta siltä, jolla ei ole, otetaan pois sekin, mikä hänellä on.

13 Sentähden minä puhun heille vertauksilla, että he näkevin silmin eivät näe ja kuulevin korvin eivät kuule, eivätkä ymmärrä.

14 Ja heissä käy toteen Esaiaan ennustus, joka sanoo: 'Kuulemalla kuulkaa, älkääkä ymmärtäkö, ja näkemällä nähkää, älkääkä käsittäkö.

15 Sillä paatunut on

9 Den som har öron, han höre.»
10 Då trädde lärjungarna fram och sade till honom: »Varför talar du till dem i liknelser?»
11 Han svarade och sade: »Eder är givet att lära känna himmelrikets hemligheter, men dem är det icke givet.

12 Ty den som har, åt honom skall varda givet, så att han får över nog; men den som icke har, från honom skall tagas också det han har.

13 Därför talar jag till dem i liknelser, eftersom de med seende ögon intet se, och med hörande öron intet höra, och intet heller förstå.

14 Så fullbordas på dem Esaias' profetia, den som säger: 'Med hörande öron skolen I höra, och dock alls intet förstå, och med seende ögon skolen I se, och dock alls intet förnimma.

15 Ty detta folks

thirty.
9 He that hath ears, let him hear.
10 And the disciples, coming near, said to him, Wherefore, in parables, art thou speaking to them?

11 And, he, answering, said, Because, unto you, hath it been given, to get to know the sacred secrets of the kingdom of the heavens,—whereas, unto them, hath it not been given.

12 For, whosoever hath, it shall be given, to him, and he shall be made to abound,—but, whoever hath not, even what he hath, shall be taken from him?

13 For this reason, in parables, unto them, do I speak,—because, seeing, they see not, and, hearing, they hear not,—neither do they understand.

14 And, again is being fulfilled in them, the prophecy of Isaiah, which saith,—They shall, surely hear, and yet will not understand, and, surely see, and yet not perceive;

15 For the heart of this

tämän kansan sydän, ja korvillaan he työläästi kuulevat, ja silmänsä he ovat ummistaneet, etteivät he näkisi silmillään, eivät kuulisi korvillaan, eivät ymmärtäisi sydämellään eivätkä kääntyisi ja etten minä heitä parantaisi.'

hjärta har blivit förstockat, och med öronen höra de illa, och sina ögon hava de tillslutit, så att de icke se med sina ögon, eller höra med sina öron, eller förstå med sina hjärtan, och omvända sig och bliva helade av mig.

people hath become dense, and, with their ears, heavily have they heard, and, their eyes, have they closed,—lest, once they should see with their eyes, and, with their ears, should hear, and, with their hearts, should understand, and return; when I would certainly heal them.

16 Mutta autuaat ovat teidän silmänne, koska ne näkevät, ja teidän korvanne, koska ne kuulevat.

16 Men saliga äro edra ögon, som se, och edra öron, som höra.

16 But happy are, your, eyes, that they see, and your ears, that they hear;

17 Sillä totisesti minä sanon teille: monet profeetat ja vanhurskaat ovat halunneet nähdä, mitä te näette, eivätkä ole nähneet, ja kuulla, mitä te kuulette, eivätkä ole kuulleet.

17 Ty sannerligen säger jag eder: Många profeter och rättfärdiga män åstundade att se det som I sen, men fingo dock icke se det, och att höra det som I hören, men fingo dock icke höra det.

17 For, verily, I say unto you—Many prophets and righteous men, have coveted to see what ye see, and have not seen, and to hear what ye hear, and have not heard.

18 Kuulkaa siis te vertaus kylväjästä:

18 Hören alltså I vad som menas med liknelsen om såningsmannen.

18 Hear, ye, then, the parable of him that sowed:—

19 Kun joku kuulee valtakunnan sanan eikä ymmärrä, niin tulee paha ja tempaa pois sen, mikä hänen sydämeensä kylvettiin. Tämä on se, mikä kylvettiin tien oheen.

19 När någon hör ordet om riket, men icke förstår det, då kommer den onde och river bort det som såddes i hans hjärta. Om en sådan människa kan det sägas att säden såddes vid vägen.

19 When anyone heareth the word of the kingdom, and understandeth it not, the wicked one cometh, and catcheth up that which hath been sown in his heart,—this, is he, by the pathway, sown.

20 Mikä kallioperälle kylvettiin, on se, joka kuulee sanan ja heti ottaa sen ilolla vastaan;

20 Och att den såddes på stengrunden, det är sagt om den som väl hör ordet och strax tager emot det med glädje,

20 And, he on the rocky places sown, the same, is he that, heareth the word, and, straightway, with joy, receiveth it;

21 mutta hänellä ei ole juurta itsessään, vaan hän kestää ainoastaan jonkun aikaa, ja kun tulee ahdistus tai vaino sanan tähden, niin hän heti lankeaa pois.

21 men som icke har någon rot i sig, utan bliver beståndande allenast till en tid, och när bedrövelse eller förföljelse påkommer för ordets skull, då kommer han strax på fall.

21 yet hath he no root in himself, but is, only for a season,—and, there arising, tribulation or persecution because of the word, straightway, he findeth cause of stumbling.

22 Mikä taas orjantappuroihin kylvettiin, on se, joka kuulee sanan, mutta tämän maailman huoli ja rikkauden viettelys tukahuttavat sanan, ja hän jää hedelmättömäksi.

22 Och att den såddes bland törnena, det är sagt om den som väl hör ordet, men låter tidens omsorger och rikedomens bedrägliga lockelse förkväva det, så att han bliver utan frukt.

22 And, he among the thorns sown, the same, is he that, heareth the word,—and, the anxiety of the age and the deceit of riches, choke up the word, and, unfruitful, it becometh.

23 Mutta mikä hyvään maahan kylvettiin, on se, joka kuulee sanan ja ymmärtää sen ja myös tuottaa hedelmän ja tekee, mikä sata jyvää, mikä kuusikymmentä, mikä kolmekymmentä."

23 Men att den såddes i den goda jorden, det är sagt om den som både hör ordet och förstår det, och som jämväl bär frukt och giver dels hundrafalt, dels sextiofalt, dels trettiofalt.»

23 But, he on the good ground sown, the same, is he who doth hear and understand the word, who, indeed, beareth fruit and produceth,—this, a hundred, and, that, sixty, and, the other, thirty.

24 Toisen vertauksen hän puhui heille sanoen: "Taivasten valtakunta on verrattava mieheen, joka

24 En annan liknelse framställde han för dem; han sade: »Med himmelriket är det,

24 Another parable, put he before them, saying—The kingdom of the heavens hath become like

kylvi hyvän siemenen peltoonsa.

25 Mutta ihmisten nukkuessa hänen vihamiehensä tuli ja kylvi lustetta nisun sekaan ja meni pois.
26 Ja kun laiho kasvoi ja teki hedelmää, silloin lustekin tuli näkyviin.

27 Niin perheenisännän palvelijat tulivat ja sanoivat hänelle: 'Herra, etkö kylvänyt peltoosi hyvää siementä? Mistä siihen sitten on tullut lustetta?'
28 Hän sanoi heille: 'Sen on vihamies tehnyt.' Niin palvelijat sanoivat hänelle: 'Tahdotko, että menemme ja kokoamme sen?'
29 Mutta hän sanoi: 'En, ettette lustetta kootessanne nyhtäisi sen mukana nisuakin.

30 Antakaa molempain kasvaa yhdessä elonleikkuuseen asti; ja elonaikana minä sanon leikkuumiehille: Kootkaa ensin luste ja sitokaa se kimppuihin poltettavaksi, mutta nisu korjatkaa minun aittaani.'"

såsom när en man sådde god säd i sin åker;
25 men när folket sov, kom hans ovän och sådde ogräs mitt ibland vetet och gick sedan sin väg.
26 När nu säden sköt upp och satte frukt, så visade sig ock ogräset.

27 Då trädde husbondens tjänare fram och sade till honom: 'Herre, du sådde ju god säd i din åker; varifrån har den då fått ogräs?
28 Han svarade dem: 'En ovän har gjort detta.' Tjänarna sade till honom: 'Vill du alltså att vi skola gå åstad och samla det tillhopa?'
29 Men han svarade: 'Nej; ty då kunden I rycka upp vetet jämte ogräset, när I samlen detta tillhopa.
30 Låten båda slagen växa tillsammans intill skördetiden; och när skördetiden är inne, vill jag säga till skördemännen: 'Samlen först tillhopa ogräset, och binden det i knippor till att brännas

a man sowing good seed in his field;

25 and, while men were sleeping, his enemy came, and sowed over darnel, in among the wheat,—and away he went.
26 And, when the blade shot up, and brought forth, fruit, then, appeared, the darnel also.
27 And the servants of the householder, coming near, said to him,—Sir! was it not, good seed, thou didst sow in thy field? Whence then hath it, darnel?
28 And he said unto them—An enemy, hath, done this. And they say, unto him—Wilt thou, then, that we go and collect it?

29 And, he, saith—Nay! lest, at any time, while collecting the darnel, ye uproot, along with it, the wheat:
30 Suffer both to grow together until the harvest, and at, harvest time, I will say unto the reapers,—Collect ye first, the darnel, and bind it into bundles, with a view to the burning it up; but, the wheat, be gathering it into

upp, och samlen sedan in vetet i min lada.'»

31 Vielä toisen vertauksen hän puhui heille sanoen: "Taivasten valtakunta on sinapinsiemenen kaltainen, jonka mies otti ja kylvi peltoonsa.
32 Se on kaikista siemenistä pienin, mutta kun se on kasvanut, on se suurin vihanneskasveista ja tulee puuksi, niin että taivaan linnut tulevat ja tekevät pesänsä sen oksille."

31 En annan liknelse framställde han för dem; han sade: »Himmelriket är likt ett senapskorn som en man tager och lägger ned i sin åker.
32 Det är minst av alla frön, men när det har växt upp, är det störst bland kryddväxter; ja, det bliver ett träd, så att himmelens fåglar komma och bygga sina nästen på dess grenar.»

my barn.

31 Another parable, put he before them, saying—The kingdom of the heavens is like unto, a grain of mustard seed, which a man took and sowed in his field;
32 which, indeed, is, less, than all seeds, but, when grown, is greater than garden–plants, and becometh a tree,—so that the birds of heaven come, and lodge among its branches.

33 Taas toisen vertauksen hän puhui heille: "Taivasten valtakunta on hapatuksen kaltainen, jonka nainen otti ja sekoitti kolmeen vakalliseen jauhoja, kunnes kaikki happani."
34 Tämän kaiken Jeesus puhui kansalle vertauksilla, ja ilman vertausta hän ei puhunut heille mitään;

33 En annan liknelse framställde han för dem: »Himmelriket är likt en surdeg som en kvinna tager och blandar in i tre skäppor mjöl, till dess alltsammans bliver syrat.»
34 Allt detta talade Jesus i liknelser till folket, och utan liknelser talade han intet till dem.

33 Another parable, [spake he unto them]:—The kingdom of the heavens is like, unto leaven, which a woman took and hid in three measures of flour until, the whole, was leavened.
34 All these things, spake Jesus in parables, unto the multitudes, and, without a parable, was he speaking, nothing, unto them:

35 että kävisi toteen, mikä on puhuttu profeetan kautta, joka sanoo: "Minä avaan suuni vertauksiin, minä tuon ilmi sen, mikä on

35 Ty det skulle fullbordas, som var sagt genom profeten som sade: »Jag vill öppna min mun till liknelser, uppenbara

35 that it might be fulfilled, which was spoken through the prophet, saying—I will open, in parables, my mouth, I will bring up things hidden

ollut salassa maailman perustamisesta asti."

36 Sitten hän laski luotaan kansanjoukot ja meni asuntoonsa. Ja hänen opetuslapsensa tulivat hänen tykönsä ja sanoivat: "Selitä meille vertaus pellon lusteesta."

37 Niin hän vastasi ja sanoi: "Hyvän siemenen kylväjä on Ihmisen Poika.

38 Pelto on maailma; hyvä siemen ovat valtakunnan lapset, mutta lusteet ovat pahan lapset.

39 Vihamies, joka ne kylvi, on perkele; elonaika on maailman loppu, ja leikkuumiehet ovat enkelit.

40 Niinkuin lusteet kootaan ja tulessa poltetaan, niin on tapahtuva maailman lopussa.

41 Ihmisen Poika lähettää enkelinsä, ja he kokoavat hänen valtakunnastaan kaikki, jotka ovat pahennukseksi ja jotka tekevät laittomuutta,

vad förborgat har varit från världens begynnelse.»

36 Därefter lät han folket gå och gick själv hem. Och hans lärjungar trädde fram till honom och sade: »Uttyd för oss liknelsen om ogräset i åkern.»

37 Han svarade och sade: »Den som sår den goda säden är Människosonen.

38 Åkern är världen. Den goda säden, det är rikets barn, men ogräset är ondskans barn.

39 Ovännen, som sådde det, är djävulen. Skördetiden är tidens ände. Skördemännen är änglar.

40 Såsom nu ogräset samlas tillhopa och brännes upp i eld, så skall det ock ske vid tidens ände.

41 Människosonen skall då sända ut sina änglar, och de skola samla tillhopa och föra bort ur hans rike alla dem som äro andra till fall, och dem som göra vad orätt är,

from the foundation!

36 Then, dismissing the multitudes, he went into the house, and his disciples came near to him, saying—Make quite plain to us the parable of the darnel of the field.

37 And, he, answering, said—He that soweth the good seed, is the Son of Man;

38 And, the field, is the world, and, the good seed, these are the sons of the kingdom,—and, the darnel seeds, are the sons of the evil one;

39 And, the enemy that sowed them, is the adversary, and, the harvest, is, the conclusion of an age, and, the reapers, are, messengers.

40 Just, therefore, as collected is the darnel, and, with fire is burned, so, will it be in the conclusion of the age:—

41 The Son of Man will send forth his messengers, and they will collect, out of his kingdom, all the causes of stumbling, and the doers of lawlessness,

42 ja heittävät heidät tuliseen pätsiin; siellä on oleva itku ja hammasten kiristys.
43 Silloin vanhurskaat loistavat Isänsä valtakunnassa niinkuin aurinko. Jolla on korvat, se kuulkoon.
44 Taivasten valtakunta on peltoon kätketyn aarteen kaltainen, jonka mies löysi ja kätki; ja siitä iloissaan hän meni ja myi kaikki, mitä hänellä oli, ja osti sen pellon.

45 Vielä taivasten valtakunta on kuin kauppias, joka etsi kalliita helmiä,

46 ja löydettyään yhden kallisarvoisen helmen hän meni ja myi kaikki, mitä hänellä oli, ja osti sen.
47 Vielä taivasten valtakunta on nuotan kaltainen, joka heitettiin mereen ja kokosi kaikkinaisia kaloja.

48 Ja kun se tuli täyteen, vetivät he sen rannalle, istuutuivat ja kokosivat hyvät astioihin, mutta kelvottomat he

42 och skola kasta dem i den brinnande ugnen; där skall vara gråt och tandagnisslan.
43 Då skola de rättfärdiga lysa såsom solen, i sin Faders rike. Den som har öron, han höre.
44 Himmelriket är likt en skatt som har blivit gömd i en åker. Och en man finner den, men håller det hemligt; och i sin glädje går han bort och säljer allt vad han äger och köper den åkern.
45 Ytterligare är det med himmelriket, såsom när en köpman söker efter goda pärlor;
46 och då han har funnit en dyrbar pärla, går han bort och säljer vad han äger och köper den.
47 Ytterligare är det med himmelriket, såsom när en not kastas i havet och samlar tillhopa fiskar av alla slag.
48 När den så bliver full, drager man upp den på stranden och sätter sig ned och samlar de goda i kärl, men de dåliga kastar

42 and will cast them into the furnace of fire: there, will be wailing and gnashing of teeth.
43 Then, the righteous, will shine forth as the sun, in the kingdom of their Father. He that hath ears, let him hear!
44 The kingdom of the heavens is like unto, a treasure hid in the field, which a man, finding, hid,—and, by reason of his joy, withdraweth and selleth whatsoever he hath, and buyeth that field.
45 Again, the kingdom of the heavens is, like, unto, a merchant, seeking beautiful pearls,—

46 and, finding one very precious pearl, departing, he at once sold all things, whatsoever he had, and bought it.
47 Again, the kingdom of the heavens is like unto, a large drag-net, cast into the sea and gathering of every kind,—

48 which, when it was filled, they dragged up on the beach, and, sitting down, collected the good into vessels, but, the worthless, forth they cast.

viskasivat pois.

49 Näin on käyvä maailman lopussa; enkelit lähtevät ja erottavat pahat vanhurskaista

50 ja heittävät heidät tuliseen pätsiin; siellä on oleva itku ja hammasten kiristys.

51 Oletteko ymmärtäneet tämän kaiken?" He vastasivat hänelle: "Olemme."

52 Ja hän sanoi heille: "Niin on jokainen kirjanoppinut, joka on tullut taivasten valtakunnan opetuslapseksi, perheenisännän kaltainen, joka tuo aarrekammiostaan esille uutta ja vanhaa."

53 Ja kun Jeesus oli lopettanut nämä vertaukset, lähti hän sieltä.

54 Ja hän tuli kotikaupunkiinsa ja opetti heitä heidän synagoogassaan, niin että he hämmästyivät ja sanoivat: "Mistä hänellä on tämä viisaus ja nämä voimalliset teot?

55 Eikö tämä ole se

man bort. --

49 Så skall det ock ske vid tidens ände: änglarna skola gå ut och skilja de onda från de rättfärdiga

50 och kasta dem i den brinnande ugnen; där skall vara gråt och tandagnisslan.

51 Haven I förstått allt detta?» De svarade honom: »Ja.»

52 Då sade han till dem: »Så är nu var skriftlärd, som har blivit en lärjunge för himmelriket, lik en husbonde som ur sitt förråd bär fram nytt och gammalt.»

53 När Jesus hade framställt alla dessa liknelser, drog han bort därifrån.

54 Och han kom till sin fädernestad, och där undervisade han folket i deras synagoga, så att de häpnade och sade: »Varifrån har han fått denna vishet? Och hans kraftgärningar, varifrån komma de?

55 Är då denne icke

49 So, will it be in the conclusion of the age: The messengers will come forth, and separate the wicked from among the righteous;

50 and will cast them into the furnace of fire: there, will be wailing and gnashing of teeth.

51 Have ye understood all these things? They say unto him, Yea!

52 And, he, said unto them—Wherefore, every scribe, discipled unto the kingdom of the heavens, is like unto a householder, who putteth forth out of his treasure, things new and old.

53 And it came to pass, when Jesus had finished these parables, he removed from thence;

54 and, coming into his own city, began teaching them in their synagogue, so that with astonishment were they being struck, and were saying—Whence, hath, this one, this wisdom, and the mighty works?

55 Is not, this one, the

rakentajan poika? Eikö hänen äitinsä ole nimeltään Maria ja hänen veljensä Jaakob ja Joosef ja Simon ja Juudas?
56 Ja eivätkö hänen sisarensa ole kaikki meidän parissamme? Mistä sitten hänellä on tämä kaikki?"
57 Ja he loukkaantuivat häneen. Mutta Jeesus sanoi heille: "Ei ole profeetta halveksittu muualla kuin kotikaupungissaan ja kodissaan."
58 Ja heidän epäuskonsa tähden hän ei tehnyt siellä monta voimallista tekoa.

timmermannens son? Heter icke hans moder Maria, och heta icke hans bröder Jakob och Josef och Simon och Judas?
56 Och hans systrar, bo de icke alla hos oss? Varifrån har han då fått allt detta?»

57 Så blev han för dem en stötesten. Men Jesus sade till dem: »En profet är icke föraktad utom i sin fädernestad och i sitt eget hus.»
58 Och för deras otros skull gjorde han där icke många kraftgärningar.

carpenter's, son? Is not, his mother, called Mary, and are not his brethren––James and Joseph, and Simon, and Judas?
56 and, his sisters, are they not all with us? Whence, then hath, this one, all these things?

57 And they began to find cause of stumbling in him. But, Jesus, said unto them—A prophet is not without honour, save in his city, and in his house.

58 And he did not, there, many mighty works, because of their unbelief.

14 luku

1 Siihen aikaan neljännysruhtinas Herodes kuuli maineen Jeesuksesta.
2 Ja hän sanoi palvelijoilleen: "Se on Johannes Kastaja; hän on noussut kuolleista, ja sentähden nämä voimat hänessä vaikuttavat."

3 Sillä Herodes oli ottanut Johanneksen kiinni ja sitonut hänet ja pannut vankeuteen

1 Vid den tiden fick Herodes, landsfursten, höra ryktet om Jesus.

2 Då sade han till sina tjänare: »Det är Johannes döparen. Han har uppstått från de döda, och därför verka dessa krafter i honom.»
3 Herodes hade nämligen låtit gripa Johannes och binda honom och sätta

1 In that season, heard Herod the tetrarch, the fame of Jesus:

2 and he said unto his servants—This, is John the Immerser,—he hath arisen from the dead, for this cause, are the powers working mightily within him.
3 For, Herod, seizing John, had bound him, and, in prison, put him away,—because of

veljensä Filippuksen vaimon, Herodiaan, tähden.
4 Sillä Johannes oli sanonut hänelle: "Sinun ei ole lupa pitää häntä."

5 Ja Herodes olisi tahtonut tappaa Johanneksen, mutta pelkäsi kansaa, sillä he pitivät häntä profeettana.
6 Mutta kun Herodeksen syntymäpäivä tuli, tanssi Herodiaan tytär heidän edessään, ja se miellytti Herodesta;
7 sentähden hän valalla vannoen lupasi antaa hänelle, mitä ikinä hän anoisi.
8 Niin hän äitinsä yllytyksestä sanoi: "Anna tuoda minulle tänne lautasella Johannes Kastajan pää."
9 Silloin kuningas tuli murheelliseksi, mutta valansa ja pöytävierasten tähden hän käski antaa sen.

10 Ja hän lähetti lyömään Johannekselta pään poikki vankilassa.
11 Ja hänen päänsä tuotiin lautasella ja annettiin tytölle; ja tämä

honom i fängelse, för Herodias', sin broder Filippus' hustrus, skull.
4 Ty Johannes hade sagt till honom: »Det är icke lovligt för dig att hava henne.»
5 Och han hade velat döda honom, men han fruktade för folket, eftersom de höllo honom för en profet.

6 Men så kom Herodes' födelsedag. Då dansade Herodias' dotter inför dem; och hon behagade Herodes så mycket,
7 att han med en ed lovade att giva henne vad helst hon begärde.

8 Hon sade då, såsom hennes moder ingav henne: »Giv mig här på ett fat Johannes döparens huvud.»
9 Då blev konungen bekymrad, men för edens och för bordsgästernas skull bjöd han att man skulle giva henne det,
10 och sände åstad och lät halshugga Johannes i fängelset.
11 Och hans huvud blev framburet på ett fat och givet åt flickan;

Herodias, the wife of Philip his brother;

4 for John had been saying to him, It is not allowed thee, to have her.

5 And desiring, to kill, him, he feared the multitude, because, as a prophet, they held him.

6 But, a birthday feast of Herod taking place, the daughter of Herodias danced in the midst, and pleased Herod;

7 wherefore, with an oath, he promised to give her, whatsoever she should ask for herself;
8 and, she, being led on by her mother,—Give me (saith she) here, upon a charger, the head of John the Immerser.
9 And the king, though grieved, yet, because of the oaths and the guests, ordered it to be given;

10 and sent and beheaded John in the prison.
11 And his head was brought upon a charger, and given unto the

vei sen äidilleen.

och hon bar det till sin moder.

maiden, and she brought it to her mother.

12 Ja hänen opetuslapsensa tulivat ja ottivat hänen ruumiinsa ja hautasivat hänet; ja he menivät ja ilmoittivat asian Jeesukselle.

12 Men hans lärjungar kommo och togo hans döda kropp och begrovo honom. Sedan gingo de och omtalade det för Jesus.

12 And his disciples, going near, bare away the corpse, and buried him, and came and brought tidings unto Jesus.

13 Kun Jeesus sen kuuli, lähti hän sieltä venheellä autioon paikkaan, yksinäisyyteen. Ja tämän kuultuaan kansa meni jalkaisin kaupungeista hänen jälkeensä.

13 Då Jesus hörde detta, for han i en båt därifrån bort till en öde trakt, där de kunde vara allena. Men när folket fick höra härom, kommo de landvägen efter honom från städerna.

13 And Jesus, hearing it, retired from thence in a boat, into a desert place, apart,—and the multitudes, hearing of it, followed him on foot from the cities.

14 Ja astuessaan maihin Jeesus näki paljon kansaa, ja hänen kävi heitä sääliksi, ja hän paransi heidän sairaansa.

14 Och då han steg i land, fick han se att där var mycket folk; och han ömkade sig över dem och botade deras sjuka.

14 And, coming forth, he saw a great multitude,—and was moved with compassion over them, and cured their sick.

15 Mutta kun ilta tuli, menivät hänen opetuslapsensa hänen tykönsä ja sanoivat: "Tämä paikka on autio, ja päivä on jo pitkälle kulunut; laske siis kansa luotasi, että he menisivät kyliin ostamaan itsellensä ruokaa."

15 Men när det led mot aftonen, trädde hans lärjungar fram till honom och sade: »Trakten är öde, och tiden är redan framskriden. Låt folket skiljas åt, så att de kunna gå bort i byarna och köpa sig mat.»

15 And, evening, arriving, the disciples came unto him, saying—The place is, a desert, and, the hour, hath already passed,—dismiss the multitudes, that they may go away into the villages, and buy themselves food.

16 Mutta Jeesus sanoi heille: "Ei heidän tarvitse mennä pois; antakaa te heille syödä."

16 Men Jesus sade till dem: »De behöva icke gå bort; given I dem att äta.»

16 But, Jesus, said unto them, No need, have they to go away,—give, ye, them to eat.

17 He sanoivat hänelle:

17 De svarade honom:

17 But, they, say unto

"Meillä ei ole täällä muuta kuin viisi leipää ja kaksi kalaa."
18 Mutta hän sanoi: "Tuokaa ne tänne minulle."
19 Ja hän käski kansan asettua ruohikkoon, otti ne viisi leipää ja kaksi kalaa, katsoi ylös taivaaseen ja siunasi, mursi ja antoi leivät opetuslapsillensa, ja opetuslapset antoivat kansalle.

»Vi hava här icke mer än fem bröd och två fiskar.»
18 Då sade han: »Bären dem hit till mig.»
19 Därefter tillsade han folket att lägga sig ned i gräset. Och han tog de fem bröden och de två fiskarna och såg upp till himmelen och välsignade dem. Och han bröt bröden och gav dem åt lärjungarna, och lärjungarna gåvo åt folket.

him—We have nothing here, save five loaves and two fishes.
18 But, he, said—Bring, them, to me, here.
19 And, giving orders that the multitudes should recline upon the grass,—taking the five loaves and the two fishes,—looking up into the heaven, he blessed; and, breaking, gave, the disciples, the loaves, and the disciples unto the multitude.

20 Ja kaikki söivät ja tulivat ravituiksi. Sitten he keräsivät jääneet palaset, kaksitoista täyttä vakallista.
21 Ja niitä, jotka aterioivat, oli noin viisituhatta miestä, paitsi naisia ja lapsia.
22 Ja kohta hän vaati opetuslapsiansa astumaan venheeseen ja kulkemaan edeltä toiselle rannalle, sillä aikaa kuin hän laski kansan luotansa.

20 Och de åto alla och blevo mätta Sedan samlade man upp de överblivna styckena, tolv korgar fulla.
21 Men de som hade ätit voro vid pass fem tusen män, förutom kvinnor och barn.
22 Strax därefter nödgade han sina lärjungar att stiga i båten och före honom fara över till andra stranden, medan han tillsåg att folket skildes åt.

20 And they did all eat, and were filled,—and they took up the remainder of the broken pieces, twelve baskets, full.
21 And, they who did eat, were about five thousand, men, besides women and children.
22 And [straightway] constrained he the disciples to enter into a boat, and be going before him unto the other side, while he dismissed the multitudes.

23 Ja laskettuaan kansan hän nousi vuorelle yksinäisyyteen, rukoilemaan. Ja kun ilta

23 Och sedan detta hade skett, gick han upp på berget för att vara allena och bedja.

23 And, dismissing the multitudes, he went up into the mountain, apart, to pray,—and when,

tuli, oli hän siellä yksinänsä.

När det så hade blivit afton, var han där ensam.

evening, came, alone, was he, there.

24 Mutta venhe oli jo monen vakomitan päässä maasta, aaltojen ahdistamana, sillä tuuli oli vastainen.

24 Båten var då redan många stadier från land och hårt ansatt av vågorna, ty vinden låg emot.

24 Now, the boat, still many furlongs from the land, was holding off, being distressed by the waves,—for, the wind, was, contrary.

25 Ja neljännellä yövartiolla Jeesus tuli heidän tykönsä kävellen järven päällä.

25 Men under fjärde nattväkten kom Jesus till dem, gående fram över sjön.

25 And, in the fourth watch of the night, he came unto them, walking upon the sea.

26 Kun opetuslapset näkivät hänen kävelevän järven päällä, peljästyivät he ja sanoivat: "Se on aave", ja huusivat pelosta.

26 När då lärjungarna fingo se honom gå på sjön, blevo de förfärade och sade: »Det är en vålnad», och ropade av förskräckelse.

26 And, the disciples, seeing him, upon the lake walking, were troubled,—saying—It is, a ghost; and, by reason of their fear, they cried out.

27 Mutta Jeesus puhutteli heitä kohta ja sanoi: "Olkaa turvallisella mielellä, minä se olen; älkää peljätkö."

27 Men Jesus begynte strax tala till dem och sade: »Varen vid gott mod; det är jag, varen icke förskräckta.»

27 And, straightway, Jesus spake unto them, saying—Take courage! it is, I,—be not afraid.

28 Pietari vastasi hänelle ja sanoi: "Jos se olet sinä, Herra, niin käske minun tulla tykösi vettä myöten."

28 Då svarade Petrus honom och sade: »Herre, är det du, så bjud mig att komma till dig på vattnet.»

28 And, making answer, Peter said unto him,—Lord! if it is, thou, bid me come unto thee, upon the waters.

29 Hän sanoi: "Tule." Ja Pietari astui ulos venheestä ja käveli vetten päällä mennäkseen Jeesuksen tykö.

29 Han sade: »Kom.» Då steg Petrus ut ur båten och begynte gå på vattnet och kom till Jesus.

29 And, he, said—Come! And, descending from the boat, Peter walked upon the waters, and came unto Jesus.

30 Mutta nähdessään, kuinka tuuli, hän peljästyi ja rupesi

30 Men när han såg huru stark vinden var, blev han förskräckt;

30 But, seeing the wind, he was affrighted, and, beginning to sink, cried

vajoamaan ja huusi sanoen: "Herra, auta minua."

och då han nu begynte sjunka, ropade han och sade: »Herre, hjälp mig.»

out, saying—Lord! save me!

31 Niin Jeesus kohta ojensi kätensä, tarttui häneen ja sanoi hänelle: "Sinä vähäuskoinen, miksi epäilit?"

31 Och strax räckte Jesus ut handen och fattade i honom och sade till honom: »Du klentrogne, varför tvivlade du?»

31 And, straightway, Jesus, stretching forth his hand, laid hold upon him and saith unto him—O little–of–faith! why didst thou doubt?

32 Ja kun he olivat astuneet venheeseen, asettui tuuli.

32 När de sedan hade kommit upp i båten, lade sig vinden.

32 And, when they came up into the boat, the wind abated.

33 Niin venheessä-olijat kumarsivat häntä ja sanoivat: "Totisesti sinä olet Jumalan Poika."

33 Men de som voro i båten föllo ned för honom och sade: »Förvisso är du Guds Son.»

33 And, they in the boat, bowed down to him, saying—Truly, God's Son, thou art!

34 Ja kuljettuaan yli he tulivat maihin Gennesaretiin.

34 När de hade farit över, kommo de till Gennesarets land.

34 And, going across, they came up the land, into Gennesaret.

35 Ja kun sen paikkakunnan miehet tunsivat hänet, lähettivät he sanan kaikkeen ympäristöön, ja hänen tykönsä tuotiin kaikki sairaat.

35 Då nu folket där på orten kände igen honom, sände de ut bud i hela trakten däromkring, och man förde till honom alla som voro sjuka.

35 And, recognizing him, the men of that place, sent out into all that region, and they brought unto him all who were sick;

36 Ja he pyysivät häneltä, että vain saisivat koskea hänen vaippansa tupsuun; ja kaikki, jotka koskivat, paranivat.

36 Och de bådo honom att allenast få röra vid hörntofsen på hans mantel; och alla som rörde vid den blevo hulpna.

36 and were beseeching [him], that they might, only, touch the border of his mantle, and, as many as touched, were made quite well.

15 luku

1 Silloin tuli fariseuksia ja kirjanoppineita Jerusalemista Jeesuksen

1 Härefter kommo fariséer och skriftlärde från Jerusalem till

1 Then, there come unto Jesus from Jerusalem Pharisees and Scribes,

luo, ja he sanoivat:
2 "Miksi sinun opetuslapsesi rikkovat vanhinten perinnäissääntöä? Sillä he eivät pese käsiään ruvetessaan aterialle."
3 Mutta hän vastasi ja sanoi heille: "Miksi te itse rikotte Jumalan käskyn perinnäissääntönne tähden?
4 Sillä Jumala on sanonut: 'Kunnioita isääsi ja äitiäsi', ja: 'Joka kiroaa isäänsä tai äitiänsä, sen pitää kuolemalla kuoleman.'
5 Mutta te sanotte: Joka sanoo isälleen tai äidilleen: 'Se, minkä sinä olisit ollut minulta saapa, on annettu uhrilahjaksi', sen ei tarvitse kunnioittaa isäänsä eikä äitiänsä.
6 Ja niin te olette tehneet Jumalan sanan tyhjäksi perinnäissääntönne tähden.
7 Te ulkokullatut, oikein teistä Esaias ennusti, sanoen:
8 'Tämä kansa kunnioittaa minua huulillaan, mutta heidän

Jesus och sade:
2 »Varför överträda dina lärjungar de äldstes stadgar? De två ju icke sina händer, när de skola äta.»
3 Men han svarade och sade till dem: »Varför överträden I själva Guds bud, för edra stadgars skull?
4 Gud har ju sagt: 'Hedra din fader och din moder' och: 'Den som smädar sin fader eller sin moder, han skall döden dö.'
5 Men I sägen, att om någon säger till sin fader eller sin moder: 'Vad du av mig kunde hava fått till hjälp, det giver jag i stället såsom offergåva', då behöver han alls icke hedra sin fader eller sin moder.
6 I haven så gjort Guds budord om intet, för edra stadgars skull.
7 I skrymtare, rätt profeterade Esaias om eder, när han sade:
8 'Detta folk ärar mig med sina läppar, men deras hjärtan äro långt

saying—
2 Wherefore do thy disciples transgress the tradition of the elders? for they wash not their hands, when they eat bread!
3 But, he, answering, said unto them—Wherefore do, ye also, transgress the commandment of God for the sake of your tradition?
4 For, God, said—Honour thy father and thy mother, and—He that revileth father or mother, let him, surely die!
5 But, ye, say—Whosoever shall say to his father or his mother—A gift! Whatsoever, out of me, thou mightest be profited,
6 in nowise, shall honour his father or his mother—and so ye have cancelled, the word of God, for the sake of your, tradition.
7 Hypocrites! well prophesied concerning you, Isaiah, saying—
8 This people, with the lips, do, honour, me, while, their heart, far off,

sydämensä on minusta kaukana;
9 mutta turhaan he palvelevat minua opettaen oppeja, jotka ovat ihmiskäskyjä.'"

10 Ja hän kutsui kansan tykönsä ja sanoi heille: "Kuulkaa ja ymmärtäkää.
11 Ei saastuta ihmistä se, mikä menee suusta sisään; vaan mikä suusta käy ulos, se saastuttaa ihmisen."

12 Silloin opetuslapset tulivat ja sanoivat hänelle: "Tiedätkö, että fariseukset loukkaantuivat kuullessaan tuon puheen?"
13 Mutta hän vastasi ja sanoi: "Jokainen istutus, jota minun taivaallinen Isäni ei ole istuttanut, on juurineen revittävä pois.
14 Älkää heistä välittäkö: he ovat sokeita sokeain taluttajia; mutta jos sokea sokeaa taluttaa, niin he molemmat kuoppaan lankeavat."
15 Niin Pietari vastasi ja sanoi hänelle: "Selitä meille tämä vertaus."

ifrån mig;

9 och fåfängt dyrka de mig, eftersom de läror de förkunna äro människobud.'»

10 Och han kallade folket till sig och sade till dem: »Hören och förstån.
11 Icke vad som går in i munnen orenar människan, men vad som går ut ifrån munnen, det orenar människan.»
12 Då trädde hans lärjungar fram och sade till honom: »Vet du, att när fariséerna hörde det du nu sade, var det för dem en stötesten?»
13 Men han svarade och sade: »Var planta som min himmelske Fader icke har planterat skall ryckas upp med rötterna.
14 Frågen icke efter dem. De äro blinda ledare; och om en blind leder en blind, så falla de båda i gropen.»

15 Då tog Petrus till orda och sade till honom: »Uttyd för oss

holdeth from me;

9 But, in vain, do they pay devotions unto me, teaching, for teachings, the commandments of men.
10 And, calling near the multitude, he said to them—Hear and understand!
11 Not that which entereth into the mouth, defileth the man, but, that which proceedeth out of the mouth, the same, defileth the man,
12 Then, coming near, his disciples say unto him—Knowest thou, that the Pharisees, hearing the word, were caused to stumble?

13 And, he, answering, said—Every plant which my heavenly Father hath not planted, will be uprooted:

14 Let them alone! they are, blind leaders; and, if the, blind, lead the, blind, both, into a ditch, will fall.

15 And Peter, answering, said unto him, Declare to us the parable.

detta bildliga tal.»

16 Mutta Jeesus sanoi: "Vieläkö tekin olette ymmärtämättömiä?

16 Han sade: »Ären då också I ännu utan förstånd?

16 And, he, said, To this moment, are, ye also, without discernment?

17 Ettekö käsitä, että kaikki, mikä käy suusta sisään, menee vatsaan ja ulostuu?

17 Insen I icke att allt som går in i munnen, det går ned i buken och har sin naturliga utgång?

17 Perceive ye not that, every thing which entereth into the mouth, into the stomach, findeth way, and, into the draught, is passed;

18 Mutta mikä käy suusta ulos, se tulee sydämestä, ja se saastuttaa ihmisen.

18 Men vad som går ut ifrån munnen, det kommer från hjärtat, och det är detta som orenar människan.

18 while, the things which proceed out of the mouth, out of the heart, come forth, and, they, defile the man.

19 Sillä sydämestä lähtevät pahat ajatukset, murhat, aviorikokset, haureudet, varkaudet, väärät todistukset, jumalanpilkkaamiset.

19 Ty från hjärtat komma onda tankar, mord, äktenskapsbrott, otukt, tjuveri, falskt vittnesbörd, hädelse.

19 For, out of the heart, come forth wicked designs,—murders, adulteries, fornications, thefts, false testimonies, profane speakings:

20 Nämä ihmisen saastuttavat; mutta pesemättömin käsin syöminen ei saastuta ihmistä."

20 Det är detta som orenar människan; men att äta med otvagna händer, det orenar icke människan.»

20 these, are the things which defile the man, but, the eating with unwashed hands, doth not defile the man.

21 Ja Jeesus lähti sieltä ja vetäytyi Tyyron ja Siidonin tienoille.

21 Och Jesus begav sig bort därifrån och drog sig undan till trakten av Tyrus och Sidon.

21 And, going forth from thence, Jesus retired into the parts of Tyre and Zidon.

22 Ja katso, kanaanilainen vaimo tuli niiltä seuduilta ja huusi sanoen: "Herra, Daavidin poika, armahda minua. Riivaaja vaivaa kauheasti minun tytärtäni."

22 Då kom en kananeisk kvinna från det området och ropade och sade: »Herre, Davids son, förbarma dig över mig. Min dotter plågas svårt av en ond ande.»

22 And lo! a Canaanite woman, from those bounds, coming forth, began crying out, saying, Have mercy on me, Lord, Son of David! My daughter, is miserably demonized.

23 Mutta hän ei

23 Men han svarade

23 But, he, answered her

vastannut hänelle sanaakaan. Niin hänen opetuslapsensa tulivat ja rukoilivat häntä sanoen: "Päästä hänet menemään, sillä hän huutaa meidän jälkeemme."

henne icke ett ord. Då trädde hans lärjungar fram och bådo honom och sade: »Giv henne besked; hon förföljer oss ju med sitt ropande.»

no a word. And his disciples, coming forward began requesting him, saying—Dismiss her, because she is crying out after us.

24 Hän vastasi ja sanoi: "Minua ei ole lähetetty muitten kuin Israelin huoneen kadonneitten lammasten tykö."

24 Han svarade och sade: »Jag är icke utsänd till andra än till de förlorade fåren av Israels hus.»

24 But, he, answering, said, I was not sent forth, save unto the lost sheep of the house of Israel.

25 Mutta vaimo tuli ja kumarsi häntä ja sanoi: "Herra, auta minua."

25 Men hon kom fram och föll ned för honom och sade: »Herre, hjälp mig.»

25 And, she, coming, began bowing down to him, saying, Lord! help me.

26 Mutta hän vastasi ja sanoi: "Ei ole soveliasta ottaa lasten leipää ja heittää penikoille."

26 Då svarade han och sade: »Det är otillbörligt att taga brödet från barnen och kasta det åt hundarna.»

26 But, he, answering, said, It is, not seemly, to take the loaf of, the children, and cast, to the little dogs.

27 Mutta vaimo sanoi: "Niin, Herra; mutta syöväthän penikatkin niitä muruja, jotka heidän herrainsa pöydältä putoavat."

27 Hon sade: »Ja, Herre. Också äta ju hundarna allenast av de smulor som falla ifrån deras herrars bord.»

27 And, she, said, True, Lord! [for], even the little dogs, eat of the crumbs which are falling from the table of, their masters.

28 Silloin Jeesus vastasi ja sanoi hänelle: "Oi vaimo, suuri on sinun uskosi, tapahtukoon sinulle, niinkuin tahdot." Ja hänen tyttärensä oli siitä hetkestä terve.

28 Då svarade Jesus och sade till henne: »O kvinna, din tro är stor. Ske dig såsom du vill.» Och hennes dotter var frisk ifrån den stunden.

28 Then, answering, Jesus said to her—O woman! great, is, thy faith! Be it, done, for thee, as thou desirest. And her daughter was healed, from that hour.

29 Ja Jeesus lähti sieltä ja tuli Galilean järven rannalle; ja hän nousi vuorelle ja istui

29 Men Jesus gick därifrån vidare och kom till Galileiska sjön. Och han gick upp på

29 And, passing on from thence, Jesus came near the sea of Galilee, and, going up into the

sinne.

berget och satte sig där.

mountain, was sitting there.

30 Ja hänen tykönsä tuli paljon kansaa, ja he toivat mukanaan rampoja, raajarikkoja, sokeita, mykkiä ja paljon muita, ja laskivat heidät hänen jalkojensa juureen; ja hän paransi heidät,

30 Då kom mycket folk till honom, och de hade med sig halta, blinda, dövstumma, lytta och många andra; dem lade de ned för hans fötter, och han botade dem,

30 And there came unto him large multitudes, having with themselves the lame, the maimed, the blind, the dumb, and many others,—and they cast them near his feet, and he cured them;

31 niin että kansa ihmetteli nähdessään mykkäin puhuvan, raajarikkojen olevan terveitä, rampojen kävelevän ja sokeain näkevän; ja he ylistivät Israelin Jumalaa.

31 så att folket förundrade sig, när de funno dövstumma tala, lytta vara friska och färdiga, halta gå och blinda se. Och man prisade Israels Gud.

31 so that the multitude marveled, seeing the dumb speaking, the lame walking, and the blind seeing,—and they glorified the God of Israel.

32 Ja Jeesus kutsui opetuslapsensa tykönsä ja sanoi: "Minun käy sääliksi kansaa, sillä he ovat jo kolme päivää olleet minun tykönäni, eikä heillä ole mitään syötävää; enkä minä tahdo laskea heitä syömättä menemään, etteivät nääntyisi matkalla."

32 Och Jesus kallade sina lärjungar till sig och sade: »Jag ömkar mig över folket, ty det är redan tre dagar som de hava dröjt kvar hos mig, och de hava intet att äta; och jag vill icke låta dem gå ifrån mig fastande, för att de icke skola uppgivas på vägen.»

32 But, Jesus, calling near his disciples, said—My compassions are moved towards the multitude, because [even now], three days, abide they with me, and they have nothing to eat,—and, to dismiss them fasting, I am not willing, lest by any means they faint in the way.

33 Niin opetuslapset sanoivat hänelle: "Mistä me saamme täällä erämaassa niin paljon leipää, että voimme ravita noin suuren kansanjoukon?"

33 Då sade lärjungarna till honom: »Varifrån skola vi här, i en öken, få så mycket bröd, att vi kunna mätta så mycket folk?»

33 And his disciples say unto him—Whence, to us, in a wilderness, loaves in such numbers as to fill a multitude, so great?

34 Jeesus sanoi heille: "Montako leipää teillä

34 Jesus frågade dem: »Huru många bröd

34 And Jesus saith unto them—How many, loaves

on?" He sanoivat: "Seitsemän, ja muutamia kalasia."

35 Niin hän käski kansan asettua maahan.

36 Ja hän otti ne seitsemän leipää ja kalat, kiitti, mursi ja antoi opetuslapsillensa, ja opetuslapset antoivat kansalle.

37 Ja kaikki söivät ja tulivat ravituiksi. Sitten he keräsivät jääneet palaset, seitsemän täyttä vasullista.

38 Ja niitä, jotka aterioivat, oli neljätuhatta miestä, paitsi naisia ja lapsia.

39 Ja laskettuaan kansan tyköänsä hän astui venheeseen ja meni Magadanin alueelle.

haven I?» De svarade: »Sju, och därtill några få småfiskar.»

35 Då tillsade han folket att lägra sig på marken.

36 Och han tog de sju bröden, så ock fiskarna, och tackade Gud och bröt bröden och gav åt lärjungarna, och lärjungarna gåvo åt folket.

37 Så åto de alla och blevo mätta. Och de överblivna styckena samlade man sedan upp, sju korgar fulla.

38 Men de som hade ätit voro fyra tusen män, förutom kvinnor och barn.

39 Sedan lät han folket skiljas åt och steg i båten och for till Magadans område.

have ye? And, they, said,––Seven, and a few small fishes.

35 And, sending word to the multitude to recline upon the ground,

36 he took the seven loaves, and the fishes, and, giving thanks, brake,––and began giving to his disciples, and, the disciples, to the multitudes.

37 And they all did eat and were filled,—and, the remainder of the broken pieces, took they up, seven hampers, full.

38 And, they who did eat, were four thousand men, besides women and children.

39 And, dismissing the multitudes, he went up into the boat,—and came into the bounds of Magadan.

16 luku

1 Ja fariseukset ja saddukeukset tulivat hänen luoksensa ja kiusasivat häntä pyytäen häntä näyttämään heille merkin taivaasta.

2 Mutta hän vastasi ja sanoi heille: "Kun ilta tulee, sanotte te: 'Tulee

1 Och fariséerna och sadducéerna kommo dit och ville sätta honom på prov; de begärde att han skulle låta dem se något tecken från himmelen.

2 Men han svarade och sade till dem: »Om aftonen sägen I:

1 And, the Pharisees and Sadducees coming near, putting him to the test, requested him, a sign out of the heaven, to shew unto them.

2 But, he, answering said unto them—[When evening cometh ye say, Fair! for

selkeä ilma, sillä taivas ruskottaa',
3 ja aamulla: 'Tänään tulee rajuilma, sillä taivas ruskottaa ja on synkkä.' Taivaan muodon te osaatte arvioida, mutta aikain merkkejä ette osaa.

4 Tämä paha ja avionrikkoja sukupolvi tavoittelee merkkiä, mutta sille ei anneta muuta merkkiä kuin Joonaan merkki." Ja hän jätti heidät ja meni pois.
5 Kun opetuslapset saapuivat toiselle rannalle, olivat he unhottaneet ottaa leipää mukaansa.

6 Ja Jeesus sanoi heille: "Varokaa ja kavahtakaa fariseusten ja saddukeusten hapatusta."
7 Niin he puhuivat keskenään sanoen: "Emme ottaneet leipää mukaamme."

8 Mutta kun Jeesus sen huomasi, sanoi hän: "Te vähäuskoiset, mitä puhutte keskenänne siitä, ettei teillä ole

'Det bliver klart väder, ty himmelen är röd',
3 och om morgonen: 'Det bliver oväder i dag, ty himmelen är mulen och röd.' Ja, om himmelens utseende förstån I att döma, men om tidernas tecken kunnen I icke döma.
4 Ett ont och trolöst släkte är detta! Det åstundar ett tecken, men intet annat tecken skall givas det än Jonas' tecken.» Och så lämnade han dem och gick sin väg.
5 När sedan lärjungarna foro åstad, över till andra stranden, hade de förgätit att taga med sig bröd.

6 Och Jesus sade till dem: »Sen till, att I tagen eder till vara för fariséernas och sadducéernas surdeg.»
7 Då talade de med varandra och sade: »Det är därför att vi icke hava tagit med oss bröd.»
8 Men när Jesus märkte detta, sade han: »I klentrogne, varför talen I eder emellan om att I icke

fiery is the heaven;

3 And at morn, Today, a storm! for fiery, and yet sad, is the heaven. The face of the heaven indeed, ye learn to distinguish,—but, the signs of the times, ye cannot.]

4 A wicked and adulterous generation, a sign, doth seek after, and, a sign, will not be given it,—save the sign of Jonah. And, leaving them behind, he departed.

5 And the disciples coming, to the other side, had forgotten to take loaves.

6 And, Jesus, said unto them—Mind! and beware, of the leaven of the Pharisees and Sadducees.

7 And, they, began to deliberate among themselves, saying—Because, loaves, we took not.
8 And, observing it, Jesus said—Why are ye deliberating among yourselves, ye little-of-faith! because, loaves, ye

leipää mukananne?
9 Ettekö vielä käsitä? Ja ettekö muista niitä viittä leipää viidelletuhannelle ja kuinka monta vakallista otitte talteen,
10 ettekä niitä seitsemää leipää neljälletuhannelle ja kuinka monta vasullista otitte talteen?
11 Kuinka te ette käsitä, etten minä puhunut teille leivästä? Vaan kavahtakaa fariseusten ja saddukeusten hapatusta."

12 Silloin he ymmärsivät, ettei hän käskenyt kavahtamaan leivän hapatusta, vaan fariseusten ja saddukeusten oppia.

13 Kun Jeesus tuli Filippuksen Kesarean tienoille, kysyi hän opetuslapsiltaan sanoen: "Kenen ihmiset sanovat Ihmisen Pojan olevan?"

14 Niin he sanoivat: "Muutamat Johannes Kastajan, toiset Eliaan, toiset taas Jeremiaan tahi jonkun muun profeetoista."

haven bröd med eder?
9 Förstån I ännu ingenting? Och kommen I icke ihåg de fem bröden åt de fem tusen, och huru många korgar I då togen upp?
10 Ej heller de sju bröden åt de fyra tusen, och huru många korgar I då togen upp?

11 Huru kommer det då till, att I icke förstån att det ej var om bröd som jag talade till eder? Tagen eder till vara för fariséernas och sadducéernas surdeg.»
12 Då förstodo de att det icke var för surdeg i bröd som han hade bjudit dem att taga sig till vara, utan för fariséernas och sadducéernas lära.
13 Men när Jesus kom till trakten av Cesarea Filippi, frågade han sina lärjungar och sade: »Vem säger folket Människosonen vara?»
14 De svarade: »Somliga säga Johannes döparen, andra Elias, andra åter Jeremias eller en annan av profeterna.»

have not?
9 Not yet, perceive ye, neither remember,—The five loaves of the five thousand, and how many baskets ye received?

10 Nor the seven loaves of the four thousand, and how many hampers ye received?

11 How is it ye perceive not, that, not concerning loaves, spake I unto you,—but beware of the leaven, of the Pharisees and Sadducees?

12 Then, understood they that he did not bid them beware of [the] leaven [of loaves] but of, the teaching, of the Pharisees and Sadducees.

13 And, Jesus coming into the parts of Caesarea of Philip, began questioning his disciples, saying—Who are men saying that, the Son of Man, is?
14 And, they, said—Some, indeed, John the Immerser, and, others, Elijah,—but, others, Jeremiah, or one of the prophets.

15 Hän sanoi heille: "Kenenkä te sanotte minun olevan?"
16 Simon Pietari vastasi ja sanoi: "Sinä olet Kristus, elävän Jumalan Poika."
17 Jeesus vastasi ja sanoi hänelle: "Autuas olet sinä, Simon, Joonaan poika, sillä ei liha eikä veri ole sitä sinulle ilmoittanut, vaan minun Isäni, joka on taivaissa.
18 Ja minä sanon sinulle: sinä olet Pietari, ja tälle kalliolle minä rakennan seurakuntani, ja tuonelan portit eivät sitä voita.

19 Minä olen antava sinulle taivasten valtakunnan avaimet, ja minkä sinä sidot maan päällä, se on oleva sidottu taivaissa, ja minkä sinä päästät maan päällä, se on oleva päästetty taivaissa."
20 Silloin hän varoitti vakavasti opetuslapsiaan kenellekään sanomasta, että hän on Kristus.
21 Siitä lähtien Jeesus alkoi ilmoittaa opetuslapsilleen, että

15 Då frågade han dem: »Vem sägen då I mig vara?»
16 Simon Petrus svarade och sade: »Du är Messias, den levande Gudens Son.»
17 Då svarade Jesus och sade till honom: »Salig är du, Simon, Jonas' son; ty kött och blod har icke uppenbarat detta för dig, utan min Fader, som är i himmelen.
18 Så säger ock jag dig att du är Petrus; och på denna klippa skall jag bygga min församling, och dödsrikets portar skola icke bliva henne övermäktiga.
19 Jag skall giva dig himmelrikets nycklar: allt vad du binder på jorden, det skall vara bundet i himmelen; och allt vad du löser på jorden, det skall vara löst i himmelen.»

20 Därefter förbjöd han lärjungarna att för någon säga att han var Messias.
21 Från den tiden begynte Jesus förklara för sina lärjungar, att

15 He saith unto them—But who say, ye, that I am?
16 And, Simon Peter, answering, said—Thou, art the Christ, the Son of the Living God.
17 And Jesus, answering, said to him—Happy, art thou, Simon Bar-yona,—because, flesh and blood, revealed it not unto thee, but my Father who is in the heavens.
18 And, I also, unto thee, say—Thou, art Peter,—and, upon this rock, will I build my assembly, and, the gates of hades, shall not prevail against it.
19 I will give thee, the keys of the kingdom of the heavens,—and, whatsoever thou shalt bind upon the earth, shall be bound in the heavens, and, whatsoever thou shalt loose upon the earth, shall be loosed in the heavens.
20 Then, straitly charged he the disciples, lest, to any man, they should say—He, is, the Christ.
21 From that time, began Jesus Christ to be pointing out to his

hänen piti menemän Jerusalemiin ja kärsimän paljon vanhimmilta ja ylipapeilta ja kirjanoppineilta ja tuleman tapetuksi ja kolmantena päivänä nouseman ylös.

han måste gå till Jerusalem och lida mycket av de äldste och översteprästerna och de skriftlärde, och att han skulle bliva dödad, men att han på tredje dagen skulle uppstå igen.

disciples that he must needs, into Jerusalem, go away, and, many things, suffer, from the elders and chief priests and scribes, and be slain,—and on, the third day, arise.

22 Silloin Pietari otti hänet erilleen ja rupesi nuhtelemaan häntä sanoen: "Jumala varjelkoon, Herra, älköön se sinulle tapahtuko."

22 Då tog Petrus honom avsides och begynte ivrigt motsäga honom och sade: »Bevare dig Gud, Herre! Ingalunda får detta vederfaras dig.»

22 And, taking him aside, Peter began to rebuke him, saying—Mercy on thee Lord! In nowise, shall, this, befall thee.

23 Mutta hän kääntyi ja sanoi Pietarille: "Mene pois minun edestäni, saatana; sinä olet minulle pahennukseksi, sillä sinä et ajattele sitä, mikä on Jumalan, vaan sitä, mikä on ihmisten."

23 Men han vände sig om och sade till Petrus: »Gå bort, Satan, och stå mig icke i vägen; du är för mig en stötesten, ty dina tankar äro icke Guds tankar, utan människotankar.»

23 But, he, turning, said to Peter—Withdraw behind me, Satan! A snare, art thou of mine, because thou art not regarding the things of God, but the things of men.

24 Silloin Jeesus sanoi opetuslapsillensa: "Jos joku tahtoo minun perässäni kulkea, hän kieltäköön itsensä ja ottakoon ristinsä ja seuratkoon minua.

24 Därefter sade Jesus till sina lärjungar: »Om någon vill efterfölja mig, så försake han sig själv och tage sitt kors på sig: så följe han mig.

24 Then, Jesus said unto his disciples—If any one intendeth, after me, to come, let him deny himself, and take up his cross, and be following me;

25 Sillä joka tahtoo pelastaa elämänsä, hän kadottaa sen, mutta joka kadottaa elämänsä minun tähteni, hän löytää sen.

25 Ty den som vill bevara sitt liv, han skall mista det; men den som mister sitt liv, för min skull, han skall finna det.

25 For, whosoever intendeth, his life, to save, shall lose it,—but, whosoever shall lose his life, for my sake, shall find it.

26 Sillä mitä se hyödyttää ihmistä,

26 Och vad hjälper det en människa, om

26 For what shall a man be profited, though, the

vaikka hän voittaisi omaksensa koko maailman, mutta saisi sielullensa vahingon? Taikka mitä voi ihminen antaa sielunsa lunnaiksi?

hon vinner hela världen, men förlorar sin själ? Eller vad kan en människa giva till lösen för sin själ?

whole world, he gain, and, his life, he forfeit? Or what shall a man give, in exchange for his life?

27 Sillä Ihmisen Poika on tuleva Isänsä kirkkaudessa enkeliensä kanssa, ja silloin hän maksaa kullekin hänen tekojensa mukaan.

27 Människosonen skall komma i sin Faders härlighet med sina änglar, och då skall han vedergälla var och en efter hans gärningar.

27 For the Son of Man is destined to be coming, in the glory of his Father, with his messengers,—and, then, will he give back unto each one, according to his practice.

28 Totisesti minä sanon teille: tässä seisovien joukossa on muutamia, jotka eivät maista kuolemaa, ennenkuin näkevät Ihmisen Pojan tulevan kuninkuudessaan."

28 Sannerligen säger jag eder: Bland dem som här stå finnas några som icke skola smaka döden, förrän de få se Människosonen komma i sitt rike.»

28 Verily, I say unto you–
–There are some of those, here standing, who, indeed, shall in nowise taste of death, until they see the Son of Man, coming in his kingdom.

17 luku

1 Ja kuuden päivän kuluttua Jeesus otti mukaansa Pietarin sekä Jaakobin ja hänen veljensä Johanneksen ja vei heidät korkealle vuorelle, yksinäisyyteen.

1 Sex dagar därefter tog Jesus med sig Petrus och Jakob och Johannes, Jakobs broder, och förde dem upp på ett högt berg, där de voro allena.

1 And, after six days, Jesus taketh with him, Peter and James and John his brother, and bringeth them up into a high mountain, apart;

2 Ja hänen muotonsa muuttui heidän edessään, ja hänen kasvonsa loistivat niinkuin aurinko, ja hänen vaatteensa tulivat valkoisiksi niinkuin valo.

2 Och hans utseende förvandlades inför dem: hans ansikte sken såsom solen, och hans kläder blevo vita såsom ljuset.

2 and was transformed before them,—and his face shone as the sun, and, his garments, became white as the light.

3 Ja katso, heille

3 Och se, för dem

3 And lo! there appeared

ilmestyivät Mooses ja Elias, jotka puhuivat hänen kanssansa.

visade sig Moses och Elias, i samtal med honom.

to them Moses and Elijah, conversing with him.

4 Niin Pietari rupesi puhumaan ja sanoi Jeesukselle: "Herra, meidän on tässä hyvä olla; jos tahdot, niin minä teen tähän kolme majaa, sinulle yhden ja Moosekselle yhden ja Eliaalle yhden."

4 Då tog Petrus till orda och sade till Jesus: »Herre, här är oss gott att vara; vill du, så skall jag här göra tre hyddor, åt dig en och åt Moses en och åt Elias en.»

4 And Peter, answering, said unto Jesus—Lord! it is, delightful, for us, to be here,—If thou wilt, I will make here three tents, for thee, one, and, for Moses, one, and, for Elijah, one.

5 Hänen vielä puhuessaan, katso, heidät varjosi valoisa pilvi; ja katso, pilvestä kuului ääni, joka sanoi: "Tämä on minun rakas Poikani, johon minä olen mielistynyt; kuulkaa häntä."

5 Och se, medan han ännu talade, överskyggade dem en ljus sky, och ur skyn kom en röst som sade: »Denne är min älskade Son, i vilken jag har funnit behag; hören honom.»

5 While yet he was speaking, lo! a brightly shining cloud, overshadowed them, and lo! a voice, out of the cloud, saying—This, is, my Son, the Beloved, in whom I delight,—Be hearkening to him.

6 Kun opetuslapset sen kuulivat, lankesivat he kasvoilleen ja peljästyivät kovin.

6 När lärjungarna hörde detta, föllo de ned på sina ansikten i stor förskräckelse.

6 And, hearing it, the disciples fell upon their face, and were caused to fear exceedingly.

7 Niin Jeesus tuli heidän tykönsä, koski heihin ja sanoi: "Nouskaa, älkääkä peljätkö."

7 Men Jesus gick fram och rörde vid dem och sade: »Stån upp, och varen icke förskräckta.»

7 And Jesus came near, and, touching them, said—Arise! and be not afraid.

8 Ja kun he nostivat silmänsä, eivät he nähneet ketään muuta kuin Jeesuksen yksinään.

8 När de då lyfte upp sina ögon, sågo de ingen utom Jesus allena.

8 And, lifting up their eyes, no one, saw they, save Jesus, himself, alone.

9 Ja heidän kulkiessaan alas vuorelta Jeesus varoitti heitä sanoen: "Älkää kenellekään kertoko tätä näkyä,

9 Då de sedan gingo ned från berget, bjöd Jesus dem och sade: »Omtalen icke för någon denna syn,

9 And, as they were coming down out of the mountain, Jesus commanded them, saying—Unto no one, may ye tell

ennenkuin Ihmisen Poika on noussut kuolleista."

10 Ja hänen opetuslapsensa kysyivät häneltä sanoen: "Miksi sitten kirjanoppineet sanovat, että Eliaan pitää tulla ensin?"

11 Jeesus vastasi ja sanoi: "Elias tosin tulee ja asettaa kaikki kohdalleen.

12 Mutta minä sanon teille, että Elias on jo tullut. Mutta he eivät tunteneet häntä, vaan tekivät hänelle, mitä tahtoivat. Samoin myös Ihmisen Poika saa kärsiä heiltä."

13 Silloin opetuslapset ymmärsivät hänen puhuneen heille Johannes Kastajasta.

14 Ja kun he saapuivat kansan luo, tuli hänen tykönsä muuan mies, polvistui hänen eteensä

15 ja sanoi: "Herra, armahda minun poikaani, sillä hän on kuunvaihetautinen ja kärsii kovin; usein hän kaatuu, milloin tuleen, milloin veteen.

förrän Människosonen har uppstått från de döda.»

10 Men lärjungarna frågade honom och sade: »Huru kunna då de skriftlärde säga att Elias först måste komma?»

11 Han svarade och sade: »Elias måste visserligen komma och upprätta allt igen;

12 men jag säger eder att Elias redan har kommit. Men de ville icke veta av honom, utan förforo mot honom alldeles såsom de ville. Sammalunda skall ock Människosonen få lida genom dem.»

13 Då förstodo lärjungarna att det var om Johannes döparen som han talade till dem.

14 När de därefter kommo till folket, trädde en man fram till honom och föll på knä för honom

15 och sade: »Herre, förbarma dig över min son ty han är månadsrasande och plågas svårt; ofta faller han i elden och ofta i vattnet.

the vision, until the Son of Man, from among the dead shall arise.

10 And the disciples questioned him, saying—Why then do, the Scribes, say, that, Elijah, must needs come, first?

11 And, he, answering, said—Elijah, indeed, cometh, and will restored all things;

12 But, I say unto you—that, Elijah, just now, came,—and they recognised him not, but did with him, whatsoever they pleased: Thus, the Son of Man also, is destined to suffer by them.

13 Then, perceived the disciples, that, concerning John the Immerser, he spake to them.

14 And, when they came unto the multitude, there approached him a man, falling on his knees to him,

15 and saying—Lord! have mercy upon my son,—because he is lunatic, and in a grievous condition; For, many times, falleth he into the fire, and, many times, into the

water.

16 Ja minä toin hänet sinun opetuslastesi tykö, mutta he eivät voineet häntä parantaa."

16 Och jag förde honom till dina lärjungar, men de kunde icke bota honom.»

16 And I brought him unto thy disciples, and they could not cure, him.

17 Niin Jeesus vastasi ja sanoi: "Voi sinä epäuskoinen ja nurja sukupolvi, kuinka kauan minun täytyy olla teidän kanssanne? Kuinka kauan kärsiä teitä? Tuokaa hänet tänne minun tyköni."

17 Då svarade Jesus och sade: »O du otrogna och vrånga släkte, huru länge måste jag vara bland eder? Huru länge måste jag härda ut med eder? Fören honom hit till mig.»

17 And Jesus, answering, said—O faithless and perverted generation! How long shall I be with you? How long shall I bear with you? Bring him to me, here.

18 Ja Jeesus nuhteli riivaajaa, ja se lähti pojasta, ja poika oli siitä hetkestä terve.

18 Och Jesus tilltalade honom strängt, och den onde anden for ut ur honom; och gossen var botad från den stunden.

18 And Jesus rebuked it; and the demon came out of him,—and cured was the boy, from that hour.

19 Sitten opetuslapset menivät Jeesuksen tykö eriksensä ja sanoivat: "Miksi emme me voineet ajaa sitä ulos?"

19 Sedan, när de voro allena, trädde lärjungarna fram till Jesus och frågade: »Varför kunde icke vi driva ut honom?»

19 Then, the disciples, coming near, to Jesus, privately, said—Wherefore could, we, not cast it out?

20 Niin hän sanoi heille: "Teidän epäuskonne tähden; sillä totisesti minä sanon teille: jos teillä olisi uskoa sinapinsiemenenkään verran, niin te voisitte sanoa tälle vuorelle: 'Siirry täältä tuonne', ja se siirtyisi, eikä mikään olisi teille mahdotonta."

20 Han svarade dem: »För eder otros skull. Ty sannerligen säger jag eder: Om I haven tro, vore den ock blott såsom ett senapskorn, så skolen I kunna säga till detta berg: 'Flytta dig härifrån dit bort', och det skall flytta sig; ja, intet skall då vara omöjligt för eder.»

20 And, he, saith unto them—Because of your little faith. For, verily, I say unto you—If ye have faith as a grain of mustard seed, ye shall say to this mountain, remove hence yonder; and it shall be removed, and, nothing, shall be impossible to you.

21 Mutta tätä lajia ei

21

21 ◇

saa lähtemään ulos muulla kuin rukouksella ja paastolla.

22 Ja kun he yhdessä vaelsivat Galileassa, sanoi Jeesus heille: "Ihmisen Poika annetaan ihmisten käsiin,

22 Medan de nu tillsammans vandrade omkring i Galileen, sade Jesus till dem: »Människosonen skall bliva överlämnad i människors händer,

22 And, as they were being gathered together in Galilee, Jesus said unto them—The Son of Man is about to be delivered up into the hands of men;

23 ja he tappavat hänet, ja kolmantena päivänä hän nousee ylös." Ja he tulivat kovin murheellisiksi.

23 och man skall döda honom, men på tredje dagen skall han uppstå igen.» Då blevo de mycket bedrövade.

23 And they will slay him, and, on the third day, will he, arise. And they were grieved exceedingly.

24 Ja kun he saapuivat Kapernaumiin, tulivat temppeliveron kantajat Pietarin luo ja sanoivat: "Eikö teidän opettajanne maksa temppeliveroa?"

24 Och när de hade kommit till Kapernaum, trädde de som uppburo tempelskatten fram till Petrus och sade: »Plägar icke eder mästare betala tempelskatt?»

24 And, when they came into Capernaum, they who, the half shekel, were receiving, came near unto Peter, and said, Your teacher, doth he not pay the half shekel?

25 Hän sanoi: "Maksaa." Ja kun hän tuli huoneeseen, kysyi Jeesus häneltä ensi sanaksi: "Mitä arvelet, Simon? Keiltä maan kuninkaat ottavat tullia tai veroa? Lapsiltaanko vai vierailta?"

25 Han svarade: »Jo.» När han sedan hade kommit hem, förekom honom Jesus med frågan: »Vad synes dig, Simon? Av vilka taga jordens konungar tull eller skatt, av sina söner eller av andra människor?»

25 He saith—Yea. And, coming into the house, Jesus anticipated him, saying, How, to thee, doth it seem, Simon? The kings of the earth, of whom receive they dues or tax? from their sons, or from the aliens?

26 Ja kun hän vastasi: "Vierailta", sanoi Jeesus hänelle: "Lapset ovat siis vapaat.

26 Han svarade: »Av andra människor.» Då sade Jesus till honom: »Alltså äro då sönerna fria.

26 And, when he said, From the aliens, Jesus said unto him, Well then, free, are the sons!

27 Mutta ettemme heitä

27 Men för att vi icke

27 But, that we may not

loukkaisi, niin mene ja heitä onki järveen. Ota sitten ensiksi saamasi kala, ja kun avaat sen suun, löydät hopearahan. Ota se ja anna heille minun puolestani ja omasta puolestasi."

skola bliva dem till en stötesten, så gå ned till sjön och kasta ut en krok. Tag så den första fisk som du drager upp, och när du öppnar munnen på den skall du där finna en silverpenning. Tag den, och giv den åt dem for mig och dig.»

cause them to stumble, go unto the sea, and cast in a hook, and, the first fish that cometh up, take, and, opening its mouth, thou shalt find a shekel,—that, take, and give to them for me and thee.

18 luku

1 Sillä hetkellä opetuslapset tulivat Jeesuksen tykö ja sanoivat: "Kuka on suurin taivasten valtakunnassa?"

1 I samma stund trädde lärjungarna fram till Jesus och frågade: »Vilken är den störste i himmelriket?»

1 In that hour came, the disciples unto Jesus, saying—Who then is, greatest, in the kingdom of the heavens?

2 Niin hän kutsui tykönsä lapsen, asetti sen heidän keskellensä

2 Då kallade han fram ett barn och ställde det mitt ibland dem

2 And, calling near a child, he set it in the midst of them,

3 ja sanoi: "Totisesti minä sanon teille: ellette käänny ja tule lasten kaltaisiksi, ette pääse taivasten valtakuntaan.

3 och sade: »Sannerligen säger jag eder: Om I icke omvänden eder och bliven såsom barn, skolen I icke komma in i himmelriket.

3 and said—Verily, I say unto you, Except ye turn and become as the children, in nowise, shall ye enter into the kingdom of the heavens.

4 Sentähden, joka nöyrtyy tämän lapsen kaltaiseksi, se on suurin taivasten valtakunnassa.

4 Den som nu så ödmjukar sig, att han bliver såsom detta barn, han är den störste i himmelriket.

4 Whosoever therefore shall humble himself as this child, the same, is the greatest, in the kingdom of the heavens;

5 Ja joka ottaa tykönsä yhden tämänkaltaisen lapsen minun nimeeni, se ottaa tykönsä minut.

5 Och den som tager emot ett sådant barn I mitt namn, han tager emot mig.

5 And, whosoever shall give welcome unto one such child as this, upon my name, unto me, giveth welcome.

6 Mutta joka viettelee yhden näistä pienistä, jotka uskovat minuun, sen olisi parempi, että myllynkivi ripustettaisiin hänen kaulaansa ja hänet upotettaisiin meren syvyyteen.

6 Men den som förför en av dessa små som tro på mig, för honom vore det bättre att en kvarnsten hängdes om hans hals och han sänktes ned i havets djup.

6 And, whosoever shall cause to stumble one of these little ones who believe in me, it profiteth him, that there be hung a large mill–stone about his neck, and he be sunk in the wide main of the sea.

7 Voi maailmaa viettelysten tähden! Viettelysten täytyy kyllä tulla; mutta voi sitä ihmistä, jonka kautta viettelys tulee!

7 Ve världen för förförelsers skull! Förförelser måste ju komma; men ve den människa genom vilken förförelsen kommer!

7 Alas for the world! by reason of the causes of stumbling; for it is, necessary, that the causes of stumbling come,—nevertheless, alas for the man through whom the cause of stumbling cometh!

8 Mutta jos sinun kätesi tai jalkasi viettelee sinua, hakkaa se pois ja heitä luotasi; parempi on sinulle, että käsipuolena tai jalkapuolena pääset elämään sisälle, kuin että sinut, molemmat kädet tai molemmat jalat tallella, heitetään iankaikkiseen tuleen.

8 Om nu din hand eller din fot är dig till förförelse, så hugg av den och kasta den ifrån dig. Det är bättre för dig att ingå i livet lytt eller halt, än att hava båda händerna eller båda fötterna i behåll och kastas i den eviga elden.

8 But, if, thy hand or thy foot, be causing thee to stumble, cut it off, and cast it from thee: It is, seemly for thee, to enter into life, maimed or lame, rather than, having two hands or two feet, to be cast into the age–abiding fire.

9 Ja jos sinun silmäsi viettelee sinua, repäise se pois ja heitä luotasi; parempi on sinun silmäpuolena mennä elämään sisälle, kuin että sinut, molemmat silmät tallella, heitetään helvetin tuleen.

9 Och om ditt öga är dig till förförelse, så riv ut det och kasta det ifrån dig. Det är bättre för dig att ingå i livet enögd, än att hava båda ögonen i behåll och kastas i det brinnande Gehenna.

9 And, if, thine eye, causeth thee to stumble, pluck it out, and cast it from thee: It is, seemly, for thee, one–eyed, into life, to enter, rather than, having two eyes, to be cast into the fiery gehenna.

10 Katsokaa, ettette halveksu yhtäkään

10 Sen till, att I icke förakten någon av

10 Beware! do not despise one of these little

näistä pienistä; sillä minä sanon teille, että heidän enkelinsä taivaissa näkevät aina minun Isäni kasvot, joka on taivaissa.
11 Sillä Ihmisen Poika on tullut pelastamaan sitä, mikä on kadonnut.
12 Mitä arvelette? Jos jollakin ihmisellä on sata lammasta ja yksi niistä eksyy, eikö hän jätä niitä yhdeksääkymmentä yhdeksää vuorille ja mene etsimään eksynyttä?
13 Ja jos hän sen löytää, totisesti minä sanon teille: hän iloitsee enemmän siitä kuin niistä yhdeksästäkymmenestä yhdeksästä, jotka eivät olleet eksyneet.
14 Niin ei myöskään teidän taivaallisen Isänne tahto ole, että yksikään näistä pienistä joutuisi kadotukseen.

15 Mutta jos veljesi rikkoo sinua vastaan, niin mene ja nuhtele häntä kahdenkesken; jos hän sinua kuulee, niin olet voittanut veljesi.

16 Mutta jos hän ei

dessa små; ty jag säger eder att deras änglar i himmelen alltid se min himmelske Faders ansikte.
11
12 Vad synes eder? Om en man har hundra får, och ett av dem har kommit vilse, lämnar han icke då de nittionio på bergen och går åstad och söker efter det som har kommit vilse?
13 Och händer det då att han finner det -- sannerligen säger jag eder: då gläder han sig mer över det fåret än över de nittionio som icke hade kommit vilse.
14 Så är det ej heller eder himmelske Faders vilja att någon av dessa små skall gå förlorad.

15 Men om din broder försyndar sig, så gå åstad och förehåll honom det enskilt. Om han då lyssnar till dig, så har du vunnit din broder.
16 Men om han icke

ones; For I say unto you--that, their messengers in the heavens, do, continually, behold the face of my Father in the heavens.
11 ◇
12 How, to you, doth it seem? If a certain man come to have a hundred sheep and one from among them go astray, Will he not leave the ninety-nine upon the mountains, and going, seek the straying one?
13 And, if it should be that he find it, Verily, I say unto you—He rejoiceth over it, more than over the ninety-nine that have not gone astray.

14 Thus, there is no desire, in the presence of my Father who is in the heavens, that, one of these little ones, should be lost.
15 But, if thy brother sin, withdraw, convince him, betwixt thee and him, alone,—If unto thee he hearken, thou hast gained thy brother;

16 But, if he do not

sinua kuule, niin ota vielä yksi tai kaksi kanssasi, 'että jokainen asia vahvistettaisiin kahden tai kolmen todistajan sanalla.'
17 Mutta jos hän ei kuule heitä, niin ilmoita seurakunnalle. Mutta jos hän ei seurakuntaakaan kuule, niin olkoon hän sinulle, niinkuin olisi pakana ja publikaani.

18 Totisesti minä sanon teille: kaikki, minkä te sidotte maan päällä, on oleva sidottu taivaassa, ja kaikki, minkä te päästätte maan päällä, on oleva päästetty taivaassa.
19 Vielä minä sanon teille: jos kaksi teistä maan päällä keskenään sopii mistä asiasta tahansa, että he sitä anovat, niin he saavat sen minun Isältäni, joka on taivaissa.

20 Sillä missä kaksi tahi kolme on kokoontunut minun nimeeni, siinä minä olen heidän keskellänsä."
21 Silloin Pietari meni hänen tykönsä ja sanoi hänelle: "Herra, kuinka monta kertaa minun on

lyssnar till dig, så tag med dig ännu en eller två, för att 'var sak må avgöras efter två eller tre vittnens utsago'.
17 Lyssnar han icke till dem, så säg det till församlingen. Lyssnar han ej heller till församlingen, så vare han för dig såsom en hedning och en publikan.
18 Sannerligen säger jag eder: Allt vad I binden på jorden, det skall vara bundet i himmelen; och allt vad I lösen på jorden, det skall vara löst i himmelen.
19 Ytterligare säger jag eder, att om två av eder här på jorden komma överens att bedja om något, vad det vara må, så skall det beskäras dem av min Fader, som är i himmelen.
20 Ty var två eller tre är församlade i mitt namn, där är jag mitt ibland dem.»

21 Då trädde Petrus fram och sade till honom: »Herre, huru många gånger skall jag

hearken, take with thee, yet one or two, that, at the mouth of two witnesses or three, every declaration, maybe established;
17 But, if he hear them amiss, tell it to the assembly,—And, if, even the assembly, he hear amiss, Let him be unto thee, just as the man of the nations and the tax–collector.
18 Verily, I say unto you––Whatsoever things ye shall bind on the earth, shall be bound in heaven; and, whatsoever things ye shall loose on the earth, shall be loosed in heaven.

19 Again, [verily] I say unto you—If two from among you shall agree upon the earth concerning any matter, whatsoever they shall ask, it shall be brought to pass for them, from my Father who is in the heavens;
20 For, where there are two or three, gathered together into my name, there, am I, in their midst.

21 Then, coming near, Peter said [to him]—Lord! how many times, shall my brother sin against me,

annettava anteeksi veljelleni, joka rikkoo minua vastaan? Ihanko seitsemän kertaa?"

förlåta min broder, om han försyndar sig mot mig? Är sju gånger nog?»

and I forgive him? Until, seven, times?

22 Jeesus vastasi hänelle: "Minä sanon sinulle: ei seitsemän kertaa, vaan seitsemänkymmentä kertaa seitsemän.

22 Jesus svarade honom: »Jag säger dig: Icke sju gånger, utan sjuttio gånger sju gånger.

22 Jesus saith to him—I say not unto thee, unto, seven, times, but, until seventy times seven.

23 Sentähden taivasten valtakunta on verrattava kuninkaaseen, joka vaati palvelijoiltansa tiliä.

23 Alltså är det med himmelriket, såsom när en konung ville hålla räkenskap med sina tjänare.

23 For this cause, hath the kingdom of the heavens become like unto a man, a king, who wished to settle an account with his servants;

24 Ja kun hän rupesi tilintekoon, tuotiin hänen eteensä eräs, joka oli hänelle velkaa kymmenentuhatta leiviskää.

24 Och när han begynte hålla räkenskap, förde man fram till honom en som var skyldig honom tio tusen pund.

24 And, when he, began, to settle, there was brought unto him a, certain, debtor, of a thousand talents;

25 Mutta kun tällä ei ollut, millä maksaa, niin hänen herransa määräsi myytäväksi hänet ja hänen vaimonsa ja lapsensa ja kaikki, mitä hänellä oli, ja velan maksettavaksi.

25 Men då denna icke kunde betala, bjöd hans herre att han skulle säljas, så ock hans hustru och barn och allt vad han ägde, för att skulden måtte bliva betald.

25 and, he, not having, wherewith to pay, the master ordered him to be sold, and the wife, and the children, and whatsoever he had,—and payment to be made.

26 Silloin palvelija lankesi maahan ja rukoili häntä sanoen: 'Ole pitkämielinen minua kohtaan, niin minä maksan sinulle kaikki.'

26 Då föll tjänaren ned för hans fötter och sade: 'Hav tålamod med mig, så skall jag betala dig alltsammans.'

26 The servant therefore, falling down, began to do homage unto him, saying––Have patience with me, and, all, will I pay thee.

27 Niin herran kävi sääliksi sitä palvelijaa, ja hän päästi hänet ja antoi hänelle velan

27 Och tjänarens herre ömkade sig över honom och gav honom fri och efterskänkte

27 And, moved with compassion, the master of that servant released him, and, the loan, he, forgave,

anteeksi.
28 Mutta mentyään ulos se palvelija tapasi erään kanssapalvelijoistaan, joka oli hänelle velkaa sata denaria; ja hän tarttui häneen, kuristi häntä kurkusta ja sanoi: 'Maksa, minkä olet velkaa.'

29 Niin hänen kanssapalvelijansa lankesi maahan ja pyysi häntä sanoen: 'Ole pitkämielinen minua kohtaan, niin minä maksan sinulle.'
30 Mutta hän ei tahtonut, vaan meni ja heitti hänet vankeuteen, kunnes hän maksaisi velkansa.

31 Kun nyt hänen kanssapalvelijansa näkivät, mitä tapahtui, tulivat he kovin murheellisiksi ja menivät ja ilmoittivat herrallensa kaiken, mitä oli tapahtunut.
32 Silloin hänen herransa kutsui hänet eteensä ja sanoi hänelle: 'Sinä paha palvelija! Minä annoin sinulle anteeksi kaiken sen velan, koska sitä

honom hans skuld.
28 Men när samme tjänare kom ut, träffade han på en av sina medtjänare, som var skyldig honom hundra silverpenningar; och han tog fast denne och grep honom vid strupen och sade: 'Betala vad du är skyldig.'

29 Då föll hans medtjänare ned och bad honom och sade: 'Hav tålamod med mig, så skall jag betala dig.'

30 Men han ville icke, utan gick åstad och lät sätta honom i fängelse, till dess han hade betalt vad han var skyldig.

31 Då nu hans medtjänare sågo det som skedde, togo de mycket illa vid sig och gingo och berättade för sin herre allt som hade skett.

32 Då kallade hans herre honom till sig och sade till honom: 'Du onde tjänare, allt vad du var skyldig efterskänkte jag dig, eftersom du bad mig

him.
28 But that servant, going out, found one of his fellow–servants, who owed him, a hundred denaries, and, laying hold of him, he began seizing him by the throat, saying, Pay! if anything thou owest.

29 His fellow servant, therefore, falling down, began beseeching him, saying, Have patience with me! And I will pay thee.

30 He, however, would not, but went away and cast him into prison,—until he should pay what was owing.

31 His fellow–servants, therefore, seeing, the things that were done, were grieved exceedingly,––and went and made quite plain to their master all the things which had been done.
32 Then, calling him near, his master saith unto him—O wicked servant! All that debt, forgave I thee, because thou didst beseech me.

minulta pyysit;	därom.	
33 eikö sinunkin olisi pitänyt armahtaa kanssapalvelijaasi, niinkuin minäkin sinua armahdin?'	33 Borde då icke också du hava förbarmat dig över din medtjänare, såsom jag förbarmade mig över dig?'	33 Was it not binding, upon thee also, to have mercy upon thy fellow–servant, as, I also, on thee, had mercy?
34 Ja hänen herransa vihastui ja antoi hänet vanginvartijain käsiin, kunnes hän maksaisi kaiken, minkä oli hänelle velkaa.	34 Och i sin vrede överlämnade hans herre honom i fångknektarnas våld, intill dess han hade betalt allt vad han var skyldig.	34 And, provoked to anger, his master delivered him up to the torturers, until he should pay all that was owing.
35 Näin myös minun taivaallinen Isäni tekee teille, ellette anna kukin veljellenne sydämestänne anteeksi."	35 Så skall ock min himmelske Fader göra med eder, om I icke av hjärtat förlåten var och en sin broder.»	35 Thus, my heavenly Father also, will do unto you, if ye forgive not each one his brother, from your hearts.

19 luku

1 Ja kun Jeesus oli lopettanut nämä puheet, lähti hän Galileasta ja kulki Jordanin tuota puolta Juudean alueelle.	1 När Jesus hade slutat detta tal, drog han bort ifrån Galileen och begav sig, genom landet på andra sidan Jordan, till Judeens område.	1 And it came to pass, when Jesus ended these words, he removed from Galilee and came into the bounds of Judaea beyond the Jordan.
2 Ja suuri kansan paljous seurasi häntä, ja hän paransi heitä siellä.	2 Och mycket folk följde honom, och han botade där de sjuka.	2 And there followed him large multitudes, and he cured them there.
3 Ja fariseuksia tuli hänen luoksensa, ja he kiusasivat häntä sanoen: "Onko miehen lupa hyljätä vaimonsa mistä syystä tahansa?"	3 Då ville några fariséer snärja honom och trädde fram till honom och sade: »Är det lovligt att skilja sig från sin hustru av vilken orsak som helst?»	3 And there came unto him Pharisees, testing him, and saying,—Whether is it allowed a man to divorce his wife, for every cause?

4 Hän vastasi ja sanoi: "Ettekö ole lukeneet, että Luoja jo alussa 'loi heidät mieheksi ja naiseksi'

4 Men han svarade och sade: »Haven I icke läst att Skaparen redan i begynnelsen 'gjorde dem till man och kvinna'

4 And, he, answering, said—Did ye never read—He who created at the beginning, Male and female, made them,—

5 ja sanoi: 'Sentähden mies luopukoon isästänsä ja äidistänsä ja liittyköön vaimoonsa, ja ne kaksi tulevat yhdeksi lihaksi'?

5 och sade: 'Fördenskull skall en man övergiva sin fader och sin moder och hålla sig till sin hustru, och de tu skola varda ett kött'?

5 and said—For this cause, will a man leave his father and his mother, and be united to his wife,—and, the two, will become, one flesh;

6 Niin eivät he enää ole kaksi, vaan yksi liha. Minkä siis Jumala on yhdistänyt, sitä älköön ihminen erottako."

6 Så äro de icke mer två, utan ett kött. Vad nu Gud har sammanfogat, det må människan icke åtskilja.»

6 So that, the longer, are they, two, but, one flesh, What, therefore, God, hath yoked together, Let not, a man, put asunder.

7 He sanoivat hänelle: "Miksi sitten Mooses käski antaa erokirjan ja hyljätä hänet?"

7 Då sade de till honom: »Huru kunde då Moses bjuda att man skulle giva hustrun skiljebrev och så skilja sig från henne?»

7 They say unto him—Why then did, Moses, command, to give a writing of repudiation and to divorce?

8 Hän sanoi heille: "Teidän sydämenne kovuuden tähden Mooses salli teidän hyljätä vaimonne, mutta alusta ei niin ollut.

8 Han svarade dem: »För edra hjärtans hårdhets skull tillstadde Moses eder att skiljas från edra hustrur, men från begynnelsen har det icke varit så.

8 He saith unto them—Moses, in view of your hardness of heart, permitted you to divorce your wives; From the beginning however, hath it not been done, thus.

9 Mutta minä sanon teille: joka hylkää vaimonsa muun kuin huoruuden tähden ja nai toisen, se tekee huorin; ja joka nai

9 Och jag säger eder: Den som för någon annan orsaks skull än för otukt skiljer sig från sin hustru och tager sig en annan

9 And I say unto you—Whosoever shall divorce his wife, saving for unfaithfulness, and shall marry another, committeth adultery.

hyljätyn, se tekee huorin."

10 Opetuslapset sanoivat hänelle: "Jos miehen on näin laita vaimoonsa nähden, niin ei ole hyvä naida."

11 Mutta hän sanoi heille: "Ei tämä sana kaikkiin sovellu, vaan ainoastaan niihin, joille se on suotu.

12 Sillä on niitä, jotka syntymästään, äitinsä kohdusta saakka, ovat avioon kelpaamattomia, ja on niitä, jotka ihmiset ovat tehneet avioon kelpaamattomiksi, ja niitä, jotka taivasten valtakunnan tähden ovat tehneet itsensä avioon kelpaamattomiksi. Joka voi sen itseensä sovittaa, se sovittakoon."

13 Silloin tuotiin hänen tykönsä lapsia, että hän panisi kätensä heidän päälleen ja rukoilisi; mutta opetuslapset nuhtelivat tuojia.

14 Niin Jeesus sanoi: "Antakaa lasten olla, älkääkä estäkö heitä tulemasta minun tyköni, sillä senkaltaisten on

hustru, han begår äktenskapsbrott.»

10 Då sade lärjungarna till honom: »Är det så med mannens ställning till hustrun, då är det icke rådligt att gifta sig.»

11 Men han svarade dem: »Icke alla kunna taga emot det ordet, utan allenast de åt vilka sådant är givet.

12 Ty visserligen finnas somliga som genom födelsen, allt ifrån moderlivet, äro oskickliga till äktenskap, andra åter som av människor hava gjorts oskickliga därtill, men somliga finnas ock, som för himmelrikets skull självmant hava gjort sig oskickliga därtill. Den som kan taga emot detta, han tage emot det.»

13 Därefter buros barn fram till honom, för att han skulle lägga händerna på dem och bedja; men lärjungarna visade bort dem.

14 Då sade Jesus: »Låten barnen vara, och förmenen dem icke att komma till mig; ty himmelriket hör

10 The disciples say unto him—If, so, is the cause of the husband with the wife, it is not expedient to marry.

11 But, he, said unto them—Not all, find room for he word, save they to whom it hath been given;

12 For there, are, eunuchs, who, from their mother’s womb, were born so, and there, are, eunuchs, who were made eunuchs, by men,—and there, are, eunuchs, who have made, themselves, eunuchs, for the sake the kingdom of the heavens: He that is able to find room, let him find room.

13 Then, were brought unto him children,—that he might lay his hands upon them, and pray. And, the disciples, rebuked them.

14 But, Jesus, said—Suffer the children—and do not hinder them—to come unto me,—for, of such, is the kingdom of the

taivasten valtakunta."
15 Ja hän pani kätensä heidän päälleen ja lähti sieltä pois.
16 Ja katso, eräs mies tuli ja sanoi hänelle: "Opettaja, mitä hyvää minun pitää tekemän, että minä saisin iankaikkisen elämän?"
17 Niin hän sanoi hänelle: "Miksi kysyt minulta, mikä on hyvää? On ainoastaan yksi, joka on hyvä. Mutta jos tahdot päästä elämään sisälle, niin pidä käskyt."

18 Hän sanoi hänelle: "Mitkä?" Jeesus sanoi: "Nämä: 'Älä tapa', 'Älä tee huorin', 'Älä varasta', 'Älä sano väärää todistusta',

19 'Kunnioita isääsi ja äitiäsi', ja: 'Rakasta lähimmäistäsi niinkuin itseäsi'."

20 Nuorukainen sanoi hänelle: "Kaikkia niitä minä olen noudattanut; mitä minulta vielä puuttuu?"
21 Jeesus sanoi hänelle: "Jos tahdot olla täydellinen, niin mene,

sådana till.»
15 Och han lade händerna på dem och gick sedan därifrån.
16 Då trädde en man fram till honom och sade: »Mästare, vad gott skall jag göra för att få evigt liv?»

17 Han sade till honom: »Varför frågar du mig om vad som är gott? En finnes som är god. Men vill du ingå i livet, så håll buden.»

18 Han frågade: »Vilka?» Jesus svarade: »'Du skall icke dräpa', 'Du skall icke begå äktenskapsbrott', 'Du skall icke stjäla', 'Du skall icke bära falskt vittnesbörd',

19 'Hedra din fader och din moder' och 'Du skall älska din nästa såsom dig själv.'»

20 Då sade den unge mannen till honom: »Allt detta har jag hållit. Vad fattas mig ännu?»
21 Jesus svarade honom: »Vill du vara fullkomlig, så gå bort

heavens.
15 And, laying his hands upon them, he went his way from thence.
16 And lo! one coming near unto him, said, Teacher! what good thing shall I do, that I may have life age–abiding?

17 And, he, said unto him—Why dost thou question me concerning that which is good? There is, One, that is good! But, if thou desirest, into life, to enter, be keeping the commandments.
18 He saith unto him, Which? Jesus, said—These: Thou shalt not commit murder, Thou shalt not commit adultery, Thou shalt not steal,—Thou shalt not bear false witness;

19 Honour thy father and thy mother,—and—Thou shalt love thy neighbour as, thyself.

20 The young man saith unto him—These all, have I kept,—What, further, do I lack?
21 Jesus said unto him—If thou desirest to be perfect, Withdraw! sell thy

myy, mitä sinulla on, ja anna köyhille, niin sinulla on oleva aarre taivaissa; ja tule ja seuraa minua."
22 Mutta kun nuorukainen kuuli tämän sanan, meni hän pois murheellisena, sillä hänellä oli paljon omaisuutta.
23 Silloin Jeesus sanoi opetuslapsillensa: "Totisesti minä sanon teille: rikkaan on vaikea päästä taivasten valtakuntaan.

24 Ja vielä minä sanon teille: helpompi on kamelin käydä neulansilmän läpi kuin rikkaan päästä Jumalan valtakuntaan."
25 Kun opetuslapset sen kuulivat, hämmästyivät he kovin ja sanoivat: "Kuka sitten voi pelastua?"
26 Niin Jeesus katsoi heihin ja sanoi heille: "Ihmisille se on mahdotonta, mutta Jumalalle on kaikki mahdollista."
27 Silloin Pietari vastasi ja sanoi hänelle: "Katso, me olemme luopuneet kaikesta ja seuranneet sinua; mitä me siitä

och sälj vad du äger och giv åt de fattiga; då skall du få en skatt i himmelen. Och kom sedan och följ mig.»
22 Men när den unge mannen hörde detta, gick han bedrövad bort, ty han hade många ägodelar.

23 Då sade Jesus till sina lärjungar: »Sannerligen säger jag eder: För den som är rik är det svårt att komma in i himmelriket.
24 Ja, jag säger eder: Det är lättare för en kamel att komma in genom ett nålsöga, än för den som är rik att komma in i Guds rike.»
25 När lärjungarna hörde detta, blevo de mycket häpna och sade: »Vem kan då bliva frälst?»
26 Men Jesus såg på dem och sade till dem: »För människor är detta omöjligt, men för Gud är allting möjligt.»

27 Då tog Petrus till orda och sade till honom: »Se, vi hava övergivit allt och följt dig; vad skola vi få

substance, and give to the destitute,—and thou shalt have treasure in the heavens; and come! be following me.
22 And the young man, hearing, this word, went away sorrowing,—for he was holding large possessions.

23 And, Jesus, said unto his disciples—Verily, I say unto you, A rich man, with difficulty, shall enter into the kingdom of the heavens.

24 Again I say unto you—Easier, is it for, a camel, through the eye of a needle, to enter, than a rich man—into the kingdom of God.
25 And, hearing it, the disciples were being struck with the greatest astonishment, saying—Who then can be saved?
26 And, looking intently, Jesus said unto them—With men, this is, impossible, but, with God, all things are possible.

27 Then, making answer, Peter said unto him—Lo! we, have left all, and followed thee,—What then shall there be, for us?

saamme?"

28 Niin Jeesus sanoi heille: "Totisesti minä sanon teille: siinä uudestisyntymisessä, jolloin Ihmisen Poika istuu kirkkautensa valtaistuimella, saatte tekin, jotka olette minua seuranneet, istua kahdellatoista valtaistuimella ja tuomita Israelin kahtatoista sukukuntaa.

29 Ja jokainen, joka on luopunut taloista tai veljistä tai sisarista tai isästä tai äidistä tai lapsista tai pelloista minun nimeni tähden, on saava monin verroin takaisin ja perivä iankaikkisen elämän.

30 Mutta monet ensimmäiset tulevat viimeisiksi, ja monet viimeiset ensimmäisiksi."

20 luku

1 "Sillä taivasten valtakunta on perheenisännän kaltainen, joka varhain aamulla lähti ulos palkkaamaan työmiehiä viinitarhaansa.

därför?»

28 Jesus svarade dem: »Sannerligen säger jag eder: När världen födes på nytt, då när Människosonen sätter sig på sin härlighets tron, då skolen också I, som haven efterföljt mig, få sitta på tolv troner såsom domare över Israels tolv stammar.

29 Och var och en som har övergivit hus, eller bröder eller systrar, eller fader eller moder, eller barn, eller jordagods, för mitt namns skull, han skall få mångfaldigt igen, och skall få evigt liv till arvedel.

30 Men många som äro de första skola bliva de sista, och många som äro de sista skola bliva de första.»

1 »Ty med himmelriket är det, såsom när en husbonde bittida om morgonen gick ut för att leja åt sig arbetare till sin vingård.

28 And, Jesus, said unto them—Verily, I say unto you, As for you who followed me in the regeneration, When the Son of Man shall take his seat on his throne of glory, ye also, shall be seated upon twelve thrones, judging the twelve tribes of Israel.

29 And, whosoever left houses, or brethren, or sisters, or father, or mother, or children, or lands, for sake of my name, manifold, shall receive, and life, age–abiding, shall inherit.

30 But many shall be—first–last, and last–first.

1 For the kingdom of the heavens, is like, a man, a householder,—who went forth with the morning, to hire labourers into his vineyard;

2 Ja kun hän oli sopinut työmiesten kanssa denarista päivältä, lähetti hän heidät viinitarhaansa.

3 Ja hän lähti ulos kolmannen hetken vaiheilla ja näki toisia seisomassa torilla joutilaina;
4 ja hän sanoi heille: 'Menkää tekin minun viinitarhaani, ja mikä kohtuus on, sen minä annan teille.'
5 Niin he menivät. Taas hän lähti ulos kuudennen ja yhdeksännen hetken vaiheilla ja teki samoin.
6 Ja kun hän lähti ulos yhdennentoista hetken vaiheilla, tapasi hän vielä toisia siellä seisomassa; ja hän sanoi heille: 'Miksi seisotte täällä kaiken päivää joutilaina?'
7 He sanoivat hänelle: 'Kun ei kukaan ole meitä palkannut.' Hän sanoi heille: 'Menkää tekin minun viinitarhaani.'
8 Mutta kun ilta tuli, sanoi viinitarhan herra tilansa hoitajalle: 'Kutsu työmiehet ja maksa heille palkka, viimeisistä

2 Och när han hade kommit överens med arbetarna om en viss dagspenning, sände han dem till sin vingård.
3 När han sedan gick ut vid tredje timmen, fick han se några andra stå sysslolösa på torget;
4 och han sade till dem: 'Gån ock I till min vingård, så skall jag giva eder vad skäligt är.'
5 Och de gingo. Åter gick han ut vid sjätte timmen och vid nionde och gjorde sammalunda.
6 Också vid elfte timmen gick han ut och fann då några andra stå där; och han sade till dem: 'Varför stån I här hela dagen sysslolösa?'
7 De svarade honom: 'Därför att ingen har lejt oss.' Då sade han till dem: 'Gån ock I till min vingård.'
8 När det så hade blivit afton, sade vingårdens herre till sin förvaltare: 'Kalla fram arbetarna och giv dem

2 and, when he had agreed with the labourers for a denary the day, he sent them into his vineyard.

3 And, going forth about the third hour, he saw others, standing in the market-place, unemployed;
4 and, to them, he said—ye also, go your way into the vineyard, and, whatsoever may be right, I will give you;
5 and, they, departed. And, again, going forth about the sixth and ninth hour, he did likewise.
6 And, about the eleventh, going forth, he found others, standing, and saith unto them—Why, here, stand ye, all the day, unemployed?
7 They say unto him—Because, no one, hath hired, us. He saith unto them—Ye also, go your way into the vineyard.
8 And, when evening came, the master of the vineyard saith unto his steward—Call the labourers, and pay the

alkaen ensimmäisiin asti.'

deras lön, men begynn med de sista och gå så tillbaka ända till de första.'

hire,—beginning from the last, unto the first.

9 Kun nyt tulivat ne, jotka olivat saapuneet yhdennentoista hetken vaiheilla, saivat he kukin denarin.

9 Då nu de kommo fram, som voro lejda vid elfte timmen, fick var och en av dem full dagspenning.

9 And they of the eleventh hour, coming, received severally a denary.

10 Ja kun ensimmäiset tulivat, luulivat he saavansa enemmän; mutta hekin saivat kukin denarin.

10 När sedan de första kommo, trodde de att de skulle få mer, men också var och en av dem fick samma dagspenning.

10 And, when the first came, they supposed that, more, they should receive,—and, they also, received severally a denary.

11 Kun he sen saivat, napisivat he perheen isäntää vastaan

11 När de så fingo, knorrade de mot husbonden.

11 And, having received it, they began to murmur against the householder, saying—

12 ja sanoivat: 'Nämä viimeiset ovat tehneet työtä vain yhden hetken, ja sinä teit heidät meidän vertaisiksemme, jotka olemme kantaneet päivän kuorman ja helteen.'

12 och sade: 'Dessa sista hava arbetat allenast en timme, och du har ändå ställt dem lika med oss, som hava burit dagens tunga och solens hetta?'

12 These last, one hour, wrought, and thou hast made them, equal unto us, who have borne the burden of the day, and the scorching heat.

13 Niin hän vastasi eräälle heistä ja sanoi: 'Ystäväni, en minä tee sinulle vääryyttä; etkö sopinut minun kanssani denarista?

13 Då svarade han en av dem och sade: 'Min vän, jag gör dig ingen orätt. Kom du icke överens med mig om den dagspenningen?

13 And, he, answering, unto one of them, said,—Friend! I wrong thee not: Was it not, for a denary, thou didst agree with me?

14 Ota omasi ja mene. Mutta minä tahdon tälle viimeiselle antaa saman verran kuin sinullekin.

14 Tag vad dig tillkommer och gå. Men åt denne siste vill jag giva lika mycket som åt dig.

14 Take thine own, and go thy way; but I please, unto this last, to give, as also to thee:

15 Enkö saa tehdä

15 Har jag icke lov att

15 Is it not allowed me

omallani, mitä tahdon? Vai onko silmäsi nurja sentähden, että minä olen hyvä?'

16 Näin viimeiset tulevat ensimmäisiksi ja ensimmäiset viimeisiksi."
17 Ja kun Jeesus lähti kulkemaan ylös Jerusalemiin, otti hän ne kaksitoista erilleen ja sanoi matkalla heille:

18 "Katso, me menemme ylös Jerusalemiin, ja Ihmisen Poika annetaan ylipappien ja kirjanoppineitten käsiin, ja he tuomitsevat hänet kuolemaan
19 ja antavat hänet pakanoille pilkattavaksi ja ruoskittavaksi ja ristiinnaulittavaksi, ja kolmantena päivänä hän on nouseva ylös."
20 Silloin Sebedeuksen poikain äiti tuli poikineen hänen tykönsä ja kumarsi häntä, aikoen anoa häneltä jotakin.

21 Niin hän sanoi vaimolle: "Mitä tahdot?" Tämä sanoi hänelle: "Sano, että nämä minun kaksi poikaani saavat

göra såsom jag vill med det som är mitt? Eller skall du med onda ögon se på att jag är så god?' --
16 Så skola de sista bliva de första, och de första bliva de sista.»
17 Då nu Jesus ville gå upp till Jerusalem, tog han till sig de tolv, så att de voro allena; och under vägen sade han till dem:
18 »Se, vi gå nu upp till Jerusalem, och Människosonen skall bliva överlämnad åt översteprästerna och de skriftlärde, och de skola döma honom till döden
19 och överlämna honom åt hedningarna till att begabbas och gisslas och korsfästas; men på tredje dagen skall han uppstå igen.»
20 Då trädde Sebedeus' söners moder fram till honom med sina söner och föll ned för honom och ville begära något av honom.

21 Han frågade henne: »Vad vill du?» Hon svarade honom: »Säg att i ditt rike den ene av dessa mina två

to do, what I please, with my own? or is, thine eye, evil, because I good?

16 Thus, shall be—The last first, and the first last.
17 And, Jesus, being about to go up unto Jerusalem, took unto him the twelve [disciples], apart, and, in the way, he said unto them—
18 Lo! we are going up unto Jerusalem; and, the Son of Man, will be delivered up unto the chief-priests and Scribes, and they will condemn him, [to death],

19 And deliver him up unto the nations, to mock and to scourge and to crucify,—and, on the third day, he will, arise.

20 Then came unto him the mother of the sons of Zebedee, with her sons, bowing down, and asking something from him.

21 And, he, said to her—What desirest thou? She saith unto him—Bid, that these my two sons may sit, one on thy right hand,

istua, toinen sinun oikealla ja toinen vasemmalla puolellasi, sinun valtakunnassasi."

söner skall få sitta på din högra sida, och den andre på din vänstra.»

and one on thy left, in thy kingdom.

22 Mutta Jeesus vastasi ja sanoi: "Te ette tiedä, mitä anotte. Voitteko juoda sen maljan, jonka minä olen juova?" He sanoivat hänelle: "Voimme."

22 Men Jesus svarade och sade: »I veten icke vad I begären. Kunnen I dricka den kalk som jag skall dricka?» De svarade honom: »Det kunna vi.»

22 But Jesus, answering, said—Ye know not what ye are asking: Are ye able to drink the cup, which, I, am about to drink; They say unto him—We are able.

23 Hän sanoi heille: "Minun maljani te tosin juotte, mutta minun oikealla ja vasemmalla puolellani istuminen ei ole minun annettavissani, vaan se annetaan niille, joille minun Isäni on sen valmistanut."

23 Då sade han till dem: »Ja, väl skolen I få dricka min kalk, men platsen på min högra sida och platsen på min vänstra tillkommer det icke mig att bortgiva, utan de skola tillfalla dem för vilka så är bestämt av min Fader.»

23 He saith unto them—My cup, indeed, ye shall drink; but, to sit on my right hand and on my left, is not mine to give,—except unto those for whom it hath been prepared by my Father.

24 Kun ne kymmenen sen kuulivat, närkästyivät he näihin kahteen veljekseen.

24 När de tio andra hörde detta, blevo de misslynta på de två bröderna.

24 And the ten, hearing, were sorely displeased, concerning the two brethren.

25 Mutta Jeesus kutsui heidät tykönsä ja sanoi: "Te tiedätte, että kansojen ruhtinaat herroina niitä hallitsevat, ja että mahtavat käyttävät valtaansa niitä kohtaan.

25 Då kallade Jesus dem till sig och sade: »I veten att furstarna uppträda mot sina folk såsom herrar, och att de mäktige låta folken känna sin myndighet.

25 But, Jesus, calling them near, said—Ye know that, the rulers of the nations, lord it over them, and, the great ones, wield authority over them:

26 Näin älköön olko teillä keskenänne, vaan joka teidän keskuudessanne tahtoo suureksi tulla, se olkoon

26 Så är det icke bland eder; utan den som vill bliva störst bland eder, han vare de andras tjänare,

26 Not so, is it, among you,—but, whosoever shall desire, among you, to become, great, shall be, your minister;

teidän palvelijanne,
27 ja joka teidän keskuudessanne tahtoo olla ensimmäinen, se olkoon teidän orjanne;
28 niinkuin ei Ihmisen Poikakaan tullut palveltavaksi, vaan palvelemaan ja antamaan henkensä lunnaiksi monen edestä."
29 Ja heidän lähtiessään Jerikosta seurasi häntä suuri kansan paljous.
30 Ja katso, kaksi sokeaa istui tien vieressä; ja kun he kuulivat, että Jeesus kulki ohitse, huusivat he sanoen: "Herra, Daavidin poika, armahda meitä."

31 Niin kansa nuhteli heitä saadakseen heidät vaikenemaan; mutta he huusivat sitä enemmän sanoen: "Herra, Daavidin poika, armahda meitä."

32 Silloin Jeesus seisahtui ja kutsui heidät tykönsä ja sanoi: "Mitä tahdotte, että minä teille tekisin?"
33 He sanoivat hänelle: "Herra, että meidän silmämme aukenisivat."
34 Niin Jeesuksen tuli

27 och den som vill vara främst bland eder, han vare de andras dräng,
28 likasom Människosonen har kommit, icke för att låta tjäna sig, utan för att tjäna och giva sitt liv till lösen för många.»
29 När de sedan gingo ut ifrån Jeriko, följde honom mycket folk.

30 Och se, två blinda sutto där vid vägen. När dessa hörde att det var Jesus som gick där fram, ropade de och sade: »Herre, förbarma dig över oss, du Davids son.»
31 Och folket tillsade dem strängeligen att de skulle tiga; men de ropade dess mer och sade: »Herre, förbarma dig över oss, du Davids son.»
32 Då stannade Jesus och kallade dem till sig och sade: »Vad viljen I att jag skall göra eder?»
33 De svarade honom: »Herre, låt våra ögon bliva öppnade.»
34 Då förbarmade sig

27 And, whosoever shall desire, among you, to be first, shall be, your servant:—
28 Just as, the Son of Man, came not to be ministered unto, but to minister, and to give his life a ransom instead of many.

29 And, as they were going forth from Jericho, there followed him a great multitude;
30 and lo! two blind men, sitting beside the road, hearing that Jesus was passing by, cried aloud saying—Lord! have mercy on us! Son of David!

31 But the multitude rebuked them, that they might hold their peace. But, they, the more, cried aloud, saying—Lord, have mercy on us! Son of David!
32 And, standing still, Jesus called them, and said—What desire ye I should do for you?

33 They say unto him—Lord! that, our eyes, may open.
34 And, moved with

heitä sääli, ja hän kosketti heidän silmiänsä, ja kohta he saivat näkönsä ja seurasivat häntä.

Jesus över dem och rörde vid deras ögon, och strax fingo de sin syn och följde honom.

compassion, Jesus touched their eyes,—and, straightway, they recovered sight, and followed him.

21 luku

1 Ja kun he lähestyivät Jerusalemia ja saapuivat Beetfageen, Öljymäelle, silloin Jeesus lähetti kaksi opetuslasta

1 När de nu nalkades Jerusalem och kommo till Betfage vid Oljeberget, då sände Jesus åstad två lärjungar

1 And, when they drew near unto Jerusalem, and came unto Bethphage, unto the Mount of Olives, then, Jesus sent forth two disciples;

2 ja sanoi heille: "Menkää kylään, joka on edessänne, niin te kohta löydätte aasintamman sidottuna ja varsan sen kanssa; päästäkää ne ja tuokaa minulle.

2 och sade till dem: »Gån in i byn som ligger mitt framför eder, så skolen I strax finna en åsninna stå där bunden och en fåle bredvid henne; lösen dem och fören dem till mig.

2 saying unto them—Be going into the village that is over against you, and, straightway, ye shall find an ass, bound, and a colt with her,—loose them, and lead them unto me.

3 Ja jos joku teille jotakin sanoo, niin vastatkaa: 'Herra tarvitsee niitä'; ja kohta hän lähettää ne."

3 Och om någon säger något till eder, så skolen I svara: 'Herren behöver dem'; då skall han strax släppa dem.»

3 And, if anyone, unto you, say aught, ye shall say—Their Lord, hath, need,—and, straightway, he will send them.

4 Mutta tämä tapahtui, että kävisi toteen, mikä on puhuttu profeetan kautta, joka sanoo:

4 Detta har skett, för att det skulle fullbordas, som var sagt genom profeten som sade:

4 But, this, hath come to pass, that it might be fulfilled, which was spoken through the prophet, saying:

5 "Sanokaa tytär Siionille: 'Katso, sinun kuninkaasi tulee sinulle hiljaisena ja ratsastaen aasilla, ikeenalaisen aasin varsalla.'"

5 »Sägen till dottern Sion: 'Se, din konung kommer till dig, saktmodig, ridande på en åsna, på en arbetsåsninnas fåle.'»

5 Tell ye the daughter of Zion, Lo! thy King, is coming unto thee, meek and mounted upon an ass, and upon a colt the foal of a toiling ass.

6 Niin opetuslapset menivät ja tekivät, niinkuin Jeesus oli heitä käskenyt,

6 Och lärjungarna gingo åstad och gjorde såsom Jesus hade befallt dem

6 And the disciples, went, and did as Jesus directed them;

7 ja toivat aasintamman varsoineen ja panivat niiden selkään vaatteensa, ja hän istuutui niiden päälle.

7 och ledde till honom åsninnan och fålen; och de lade sina mantlar på denne, och han satte sig därovanpå.

7 and led the ass and the colt, and laid upon them their garments, and he took his seat upon them.

8 Ja suurin osa kansasta levitti vaatteensa tielle, ja toiset karsivat oksia puista ja hajottivat tielle.

8 Och folkskaran, som var mycket stor, bredde ut sina mantlar på vägen; men somliga skuro kvistar av träden och strödde på vägen.

8 And, the chief multitude, spread their own mantles in the way, and, others, were cutting off young branches from the trees, and spreading them in the way;

9 Ja kansanjoukot, jotka kulkivat hänen edellään ja jotka seurasivat, huusivat sanoen: "Hoosianna Daavidin pojalle! Siunattu olkoon hän, joka tulee Herran nimeen. Hoosianna korkeuksissa!"

9 Och folket, både de som gingo före honom och de som följde efter, ropade och sade: »Hosianna Davids son! Välsignad vare han som kommer, i Herrens namn. Hosianna i höjden!»

9 and the multitudes, they who were going before him and they who were following after, were crying aloud, saying—Hosanna! to the Son of David, Blessed is he that is coming in the name of the Lord, Hosanna in the highest.

10 Ja kun hän tuli Jerusalemiin, joutui koko kaupunki liikkeelle ja sanoi: "Kuka tämä on?"

10 När han så drog in i Jerusalem, kom hela staden i rörelse, och man frågade: »Vem är denne?»

10 And, when he entered into Jerusalem, all the city was startled, saying—Who is this?

11 Niin kansa sanoi: "Tämä on se profeetta, Jeesus, Galilean Nasaretista."

11 Och folket sade: »Det är Jesus, profeten, från Nasaret i Galileen.»

11 And, the multitudes, were saying—This, is the prophet Jesus,—He from Nazareth of Galilee.

12 Ja Jeesus meni pyhäkköön; ja hän ajoi ulos kaikki, jotka myivät ja ostivat pyhäkössä, ja

12 Och Jesus gick in i helgedomen. Och han drev ut alla dem som sålde och köpte i

12 And Jesus entered into the temple, and cast out all who were selling and buying in the

kaatoi kumoon rahanvaihtajain pöydät ja kyyhkysten myyjäin istuimet.

13 Ja hän sanoi heille: "Kirjoitettu on: 'Minun huoneeni pitää kutsuttaman rukoushuoneeksi', mutta te teette siitä ryövärien luolan."

14 Ja hänen tykönsä pyhäkössä tuli sokeita ja rampoja, ja hän paransi heidät.

15 Mutta kun ylipapit ja kirjanoppineet näkivät ne ihmeet, joita hän teki, ja lapset, jotka huusivat pyhäkössä ja sanoivat: "Hoosianna Daavidin pojalle", niin he närkästyivät

16 ja sanoivat hänelle: "Kuuletko, mitä nämä sanovat?" Niin Jeesus sanoi heille: "Kuulen; ettekö ole koskaan lukeneet: 'Lasten ja imeväisten suusta sinä olet valmistanut itsellesi kiitoksen'?"

17 Ja hän jätti heidät ja meni ulos kaupungista Betaniaan ja oli siellä yötä.

18 Kun hän varhain

helgedomen, och han stötte omkull växlarnas bord och duvomånglarnas säten.

13 Och han sade till dem: »Det är skrivet: 'Mitt hus skall kallas ett bönehus.' Men I gören det till en rövarkula.»

14 Och blinda och halta kommo fram till honom i helgedomen, och han botade dem.

15 Men när översteprästerna och de skriftlärde sågo de under som han gjorde, och sågo barnen som ropade i helgedomen och sade: »Hosianna Davids son!», då förtröt detta dem;

16 och de sade till honom: »Hör du vad dessa säga?» Då svarade Jesus dem: »Ja; haven I aldrig läst: 'Av barns och spenabarns mun har du berett dig lov'?»

17 Därefter lämnade han dem och gick ut ur staden till Betania och stannade där över natten.

18 När han sedan på

temple,—and, the tables of the money–changers, he overthrew, and the seats of them who were selling doves;

13 and saith unto them—It is written, My house, a house of prayer, shall be called; but, ye, are making it, A den of robbers!

14 And there came unto him blind and lame, in the temple, and he cured them.

15 But the Chief–priests and the Scribes, seeing, the marvels that he wrought, and the boys who were crying aloud in the temple, and saying, Hosanna to the Son of David! were greatly displeased;

16 and said unto him—Hearest thou what these are saying? And, Jesus, saith unto them—Yea: Have ye never read, Out of the mouth of babes and sucklings, hast thou prepared praise?

17 And, leaving them behind, he went forth outside the city into Bethany, and spent the night there.

18 And, early, returning

aamulla palasi kaupunkiin, oli hänen nälkä.

19 Ja nähdessään tien vieressä viikunapuun hän meni sen luo, mutta ei löytänyt siitä muuta kuin pelkkiä lehtiä; ja hän sanoi sille: "Älköön sinusta ikinä enää hedelmää kasvako." Ja kohta viikunapuu kuivettui.

20 Kun opetuslapset tämän näkivät, ihmettelivät he ja sanoivat: "Kuinka viikunapuu niin äkisti kuivettui?"

21 Jeesus vastasi ja sanoi heille: "Totisesti minä sanon teille: jos teillä olisi uskoa ettekä epäilisi, niin ette ainoastaan voisi tehdä sitä, mikä viikunapuussa tapahtui, vaan vieläpä, jos sanoisitte tälle vuorelle: 'Kohoa ja heittäydy mereen', niin se tapahtuisi.

22 Ja kaiken, mitä te anotte rukouksessa, uskoen, te saatte."

23 Ja kun hän oli mennyt pyhäkköön, tulivat hänen

morgonen gick in till staden igen, blev han hungrig.

19 Och då han fick se ett fikonträd vid vägen, gick han fram till det, men fann intet därpå, utom allenast löv. Då sade han till det: »Aldrig någonsin mer skall frukt växa på dig.» Och strax förtorkades fikonträdet.

20 När lärjungarna sågo detta, förundrade de sig och sade: »Huru kunde fikonträdet så i hast förtorkas?»

21 Då svarade Jesus och sade till dem: »Sannerligen säger jag eder: Om I haven tro och icke tvivlen, så skolen I icke allenast kunna göra sådant som skedde med fikonträdet, utan I skolen till och med kunna säga till detta berg: 'Häv dig upp och kasta dig i havet', och det skall ske.

22 Och allt vad I med tro bedjen om i eder bön, det skolen I få.»

23 När han därefter hade kommit in i helgedomen, trädde

into the city, he hungered;

19 and, seeing one fig-tree by the way, he came up to it, and nothing, found he thereon, save leaves only,—and he saith unto it—No more, from thee, let fruit spring forth, unto times age-abiding,—and the fig-tree, instantly withered away.

20 And the disciples, seeing it, marveled, saying—How instantly, did the fig-tree wither away.

21 And Jesus, answering, said unto them—Verily, I say unto you, If ye have faith, and do not doubt, not only, this of the fig-tree, shall ye do,—but, even if, unto this mountain, ye shall say, Be lifted up, and be cast into the sea, it shall be done.

22 And, all things whatsoever ye shall ask in prayer, believing, ye shall receive.

23 And, when he, entered, the temple, the Chief-priests and the Elders of

opettaessaan ylipapit ja kansan vanhimmat hänen luoksensa ja sanoivat: "Millä vallalla sinä näitä teet? Ja kuka sinulle on antanut tämän vallan?"

överstеprästerna och folkets äldste fram till honom, där han undervisade; och de sade: »Med vad myndighet gör du detta? Och vem har givit dig sådan myndighet?»

the people, came unto him as he was teaching, saying, By what authority, these things, art thou doing? and, who, to thee, gave, this authority?

24 Jeesus vastasi ja sanoi heille: "Minä myös teen teille yhden kysymyksen; jos te minulle siihen vastaatte, niin minäkin sanon teille, millä vallalla minä näitä teen.

24 Jesus svarade och sade till dem: »Också jag vill ställa en fråga till eder; om I svaren mig på den, så skall ock jag säga eder med vad myndighet jag gör detta».

24 And, making answer, Jesus said unto them—I also, will ask, you, one thing,—which if ye tell me, I also, will tell, you, by what authority, these things, I am doing:—

25 Mistä Johanneksen kaste oli? Taivaastako vai ihmisistä?" Niin he neuvottelivat keskenänsä sanoen: "Jos sanomme: 'Taivaasta', niin hän sanoo meille: 'Miksi ette siis uskoneet häntä?'

25 Johannes' döpelse, varifrån var den: från himmelen eller från människor?» Då överlade de med varandra och sade: »Om vi svara: 'Från himmelen', så frågar han oss: 'Varför trodden I honom då icke?'

25 The immersion by John, whence was it? Of heaven, or of men? But, they, began to deliberate among themselves, saying—If we say, Of heaven; He will say unto us, Wherefore then did ye not believe him?

26 Mutta jos sanomme: 'Ihmisistä', niin meidän täytyy peljätä kansaa, sillä kaikki pitävät Johannesta profeettana."

26 Men om vi svara: 'Från människor', då måste vi frukta för folket, ty alla hålla de Johannes för en profet.»

26 But, if we say, Of men, we fear the multitude, for, all, as a prophet, are holding John.

27 Ja he vastasivat Jeesukselle ja sanoivat: "Emme tiedä." Niin hänkin sanoi heille: "Niinpä en minäkään sano teille, millä vallalla

27 De svarade alltså Jesus och sade: »Vi veta det icke.» Då sade ock han till dem: »Så säger icke heller jag eder med vad

27 And, making answer to Jesus, they said—We know not. He also, said unto them—Neither do, I, tell, you, by what authority, these things, I

minä näitä teen.

28 Mutta miten teistä on? Miehellä oli kaksi poikaa; ja hän meni ensimmäisen luo ja sanoi: 'Poikani, mene tänään tekemään työtä minun viinitarhaani.'
29 Tämä vastasi ja sanoi: 'En tahdo'; mutta jäljestäpäin hän katui ja meni.
30 Niin hän meni toisen luo ja sanoi samoin. Tämä taas vastasi ja sanoi: 'Minä menen, herra', mutta ei mennytkään.
31 Kumpi näistä kahdesta teki isänsä tahdon?" He sanoivat: "Ensimmäinen." Jeesus sanoi heille: "Totisesti minä sanon teille: publikaanit ja portot menevät ennen teitä Jumalan valtakuntaan.
32 Sillä Johannes tuli teidän tykönne vanhurskauden tietä, ja te ette uskoneet häntä, mutta publikaanit ja portot uskoivat häntä; ja vaikka te sen näitte, ette jäljestäpäinkään katuneet, niin että olisitte häntä uskoneet.

33 Kuulkaa toinen

myndighet jag gör detta.
28 Men vad synes eder? En man hade två söner. Och han kom till den förste och sade: 'Min son, gå i dag och arbeta i vingården.'
29 Han svarade och sade: 'Jag vill icke'; men efteråt ångrade han sig och gick.
30 Och han kom till den andre och sade sammalunda. Då svarade denne och sade: 'Ja, herre'; men han gick icke,
31 Vilken av de två gjorde vad fadern ville?» De svarade: »Den förste.» Jesus sade till dem: »Ja, sannerligen säger jag eder: Publikaner och skökor skola förr gå in i Guds rike än I.
32 Ty Johannes kom och lärde eder rättfärdighetens väg, och I trodden honom icke, men publikaner och skökor trodde honom. Och fastän I sågen detta, ångraden I eder icke heller efteråt, så att I trodden honom.
33 Hören nu en annan

am doing.

28 But how, to you, doth it seem? A man, had two sons: coming unto the first, he said, Son! go thy way, today, be working in the vineyard.

29 And, he, answering, said, I, sir! and went not;

30 And, coming unto the second, he spake, in like manner,—and, he, answering, said, I will not: afterwards, smitten with regret, he went.
31 Which of the two, did the will of the father? They say, The latter. Jesus saith unto them—Verily, I say unto you, the tax-collectors and the harlots, are going before you, into the kingdom of God;
32 For John came unto you, in a way of righteousness, and ye believed him not,—but, the tax-collectors and the harlots, believed him; and, ye, seeing it, were not even smitten with regret, afterwards, so as to believe him.

33 Another parable, hear

vertaus: Oli perheenisäntä, joka istutti viinitarhan ja teki aidan sen ympärille ja kaivoi siihen viinikuurnan ja rakensi tornin; ja hän vuokrasi sen viinitarhureille ja matkusti muille maille.

liknelse: En husbonde planterade en vingård, och han satte stängsel omkring den och högg ut ett presskar därinne och byggde ett vakttorn; därefter lejde han ut den åt vingårdsmän och for utrikes.

ye:—A man there was, a householder, who planted a vineyard, and, a wall around it, placed, and digged in it a wine-vat, and built a tower, and let it out to husbandmen,—and left home.

34 Ja kun hedelmäin aika lähestyi, lähetti hän palvelijoitansa viinitarhurien luokse perimään hänelle tulevat hedelmät.

34 När sedan frukttiden nalkades, sände han sina tjänare till vingårdsmännen för att uppbära frukten åt honom.

34 And, when the season of fruits drew near, He sent forth his servants unto the husbandmen to receive his fruits.

35 Mutta viinitarhurit ottivat kiinni hänen palvelijansa; minkä he pieksivät, minkä tappoivat, minkä kivittivät.

35 Men vingårdsmännen togo fatt på hans tjänare, och en misshandlade de, en annan dräpte de, en tredje stenade de.

35 And the husbandmen, taking his servants, one, indeed, they beat, and, another, slew,—and, another, stoned.

36 Vielä hän lähetti toisia palvelijoita, useampia kuin ensimmäiset; ja näille he tekivät samoin.

36 Åter sände han åstad andra tjänare, flera än de förra, men de gjorde med dem sammalunda.

36 Again, sent he forth other servants, more than the first, and they did unto them, likewise.

37 Mutta viimein hän lähetti heidän luokseen poikansa sanoen: 'Minun poikaani he kavahtavat.'

37 Slutligen sände han till dem sin son, ty han tänkte: 'De skola väl hava försyn för min son.'

37 Afterwards, however, he sent forth unto them his son, saying,—They will pay deference unto my son!

38 Mutta kun viinitarhurit näkivät pojan, sanoivat he keskenänsä: 'Tämä on perillinen; tulkaa, tappakaamme hänet, niin me saamme hänen

38 Men när vingårdsmännen fingo se hans son, sade de till varandra: 'Denne är arvingen; kom, låt oss dräpa honom, så få vi hans arv.'

38 But, the husbandmen, seeing the son, said among themselves,—This, is, the heir: Come on! Let us slay him, and have his inheritance.

perintönsä.'
39 Ja he ottivat hänet kiinni ja heittivät ulos viinitarhasta ja tappoivat.
40 Kun viinitarhan herra tulee, mitä hän tekee noille viinitarhureille?"

41 He sanoivat hänelle: "Nuo pahat hän pahoin tuhoaa ja vuokraa viinitarhan toisille viinitarhureille, jotka antavat hänelle hedelmät ajallansa."

42 Jeesus sanoi heille: "Ettekö ole koskaan lukeneet kirjoituksista: 'Se kivi, jonka rakentajat hylkäsivät, on tullut kulmakiveksi; Herralta tämä on tullut ja on ihmeellinen meidän silmissämme'?

43 Sentähden minä sanon teille: Jumalan valtakunta otetaan teiltä pois ja annetaan kansalle, joka tekee sen hedelmiä.
44 Ja joka tähän kiveen kaatuu, se ruhjoutuu, mutta jonka päälle se kaatuu, sen se murskaa."

39 Och de togo fatt på honom och förde honom ut ur vingården och dräpte honom.
40 När nu vingårdens herre kommer, vad skall han då göra med de vingårdsmännen?»

41 De svarade honom: »Eftersom de hava illa gjort, skall han illa förgöra dem, och vingården skall han lämna åt andra vingårdsmän, som giva honom frukten, när tiden därtill är inne.»

42 Jesus sade till dem: »Ja, haven I aldrig läst i skrifterna: 'Den sten som byggningsmännen förkastade. den har blivit en hörnsten; av Herren har den blivit detta, och underbar är den i våra ögon'?

43 Därför säger jag eder att Guds rike skall tagas ifrån eder, och givas åt ett folk som bär dess frukt.»

44

39 And, taking him, they cast him forth outside the vineyard,—and slew him.

40 When therefore the master of the vineyard shall come, what will he do unto those husbandmen?

41 They say unto him—Miserable men! Miserably, will he destroy them; and will let out, the vineyard, to other husbandmen, who will render unto him the fruits in their seasons.

42 Jesus saith unto them—Have ye, never, read in the Scriptures, A stone which the builders rejected, the same, hath become, head of the corner: From the Lord, hath this come to pass, and is marvelous in our eyes.

43 Wherefore I say unto you, The kingdom of God, will be taken away from you, and given to a nation bringing forth the fruits thereof:

44 [And, he that falleth on this stone, will be sorely bruised; but, on whomsoever it may fall, it will utterly destroy him.]

45 Kun ylipapit ja fariseukset kuulivat nämä hänen vertauksensa, ymmärsivät he, että hän puhui heistä.
46 Ja he olisivat tahtoneet ottaa hänet kiinni, mutta pelkäsivät kansaa, koska se piti häntä profeettana.

45 Då nu översteprästerna och fariséerna hörde hans liknelser, förstodo de att det var om dem som han talade.
46 Och de hade gärna velat gripa honom, men de fruktade för folket, eftersom man höll honom för en profet.

45 And the Chief–priests and the Pharisees, hearing his parables, took note, that, concerning them, he was speaking.

46 And, seeking to secure him, they feared the multitudes; since, for a prophet, were they holding him.

22 luku

1 Ja Jeesus rupesi taas puhumaan heille vertauksilla ja sanoi:
2 "Taivasten valtakunta on verrattava kuninkaaseen, joka laittoi häät pojallensa.

3 Ja hän lähetti palvelijansa kutsumaan häihin kutsuvieraita, mutta nämä eivät tahtoneet tulla.
4 Vielä hän lähetti toisia palvelijoita lausuen: 'Sanokaa kutsutuille: Katso, minä olen valmistanut ateriani, minun härkäni ja syöttilääni ovat teurastetut, ja kaikki on valmiina; tulkaa häihin.'

5 Mutta he eivät siitä

1 Och Jesus begynte åter tala till dem i liknelser och sade:
2 »Med himmelriket är det, såsom när en konung gjorde bröllop åt sin son.

3 Han sände ut sina tjänare för att kalla till bröllopet dem som voro bjudna; men de ville icke komma.
4 Åter sände han ut andra tjänare och befallde dem att säga till dem som voro bjudna: 'Jag har nu tillrett min måltid, mina oxar och min gödboskap äro slaktade, och allt är redo; kommen till bröllopet.'

5 Men de aktade icke

1 And, answering, Jesus, again, spake in parables unto them, saying:—
2 The kingdom of the heavens hath become like a man, a king,—who made a marriage–feast for his son;
3 And sent his servants, to call the invited into the marriage–feast,—and they would not come.

4 Again, sent he other servants, saying—Say to the invited, Lo! my dinner, have I prepared, mine oxen and my fatlings, are slain,—and, all things, are, ready: Come ye into the marriage–feast.

5 And, they, slighting it,

välittäneet, vaan menivät pois, mikä pellolleen, mikä kaupoilleen;
6 ja toiset ottivat kiinni hänen palvelijansa, pitelivät pahoin ja tappoivat.
7 Mutta kuningas vihastui ja lähetti sotajoukkonsa ja tuhosi nuo murhamiehet ja poltti heidän kaupunkinsa.
8 Sitten hän sanoi palvelijoillensa: 'Häät ovat valmistetut, mutta kutsutut eivät olleet arvollisia.

9 Menkää siis teiden risteyksiin ja kutsukaa häihin, keitä tapaatte.'

10 Ja palvelijat menivät ulos teille ja kokosivat kaikki, keitä vain tapasivat, sekä pahat että hyvät, ja häähuone tuli täyteen pöytävieraita.
11 Mutta kun kuningas meni katsomaan pöytävieraita, näki hän siellä miehen, joka ei ollut puettu häävaatteisiin.
12 Ja hän sanoi hänelle: 'Ystävä, kuinka

därpå, utan gingo bort, den ene till sitt jordagods, den andre till sin köpenskap.
6 Och de övriga grepo hans tjänare och misshandlade och dräpte dem.
7 Då blev konungen vred och sände ut sitt krigsfolk och förgjorde dråparna och brände upp deras stad.

8 Därefter sade han till sina tjänare: 'Bröllopet är tillrett, men de som voro bjudna voro icke värdiga.

9 Gån därför ut till vägskälen och bjuden till bröllopet alla som I träffen på.'

10 Och tjänarna gingo ut på vägarna och samlade tillhopa alla som de träffade på, både onda och goda, och bröllopssalen blev full av bordsgäster.
11 Men när konungen nu kom in för att se på gästerna, fick han där se en man som icke var klädd i bröllopskläder.
12 Då sade han till honom: 'Min vän, huru

went off, one, indeed, into his own field, and, another, unto his merchandise,—
6 And, the rest, securing his servants, ill-treated and slew them.

7 And, the king, was provoked to anger,—and, sending his armies, destroyed those murderers, and, their city, set on fire.
8 Then, saith he unto his servants—The marriage, indeed, is ready,—but, the invited, were not, worthy;

9 Be going, therefore, into the crossways of the roads, and, as many as ye shall find, call ye into the marriage-feast.
10 And those servants, going forth, into the roads, gathered together all whom they found, both bad and good,—and filled was the bride-chamber with guests.
11 But the king, entering to view the guests, saw there a man, who had not put on a wedding-garment,—

12 And saith unto him—Friend! how camest thou

sinä olet tullut tänne sisälle, vaikka sinulla ei ole häävaatteita?' Mutta hän jäi sanattomaksi.

13 Silloin kuningas sanoi palvelijoille: 'Sitokaa hänen jalkansa ja kätensä ja heittäkää hänet ulos pimeyteen.' Siellä on oleva itku ja hammasten kiristys.

14 Sillä monet ovat kutsutut, mutta harvat valitut."

15 Silloin fariseukset menivät ja neuvottelivat, kuinka saisivat hänet sanoissa solmituksi.

16 Ja he lähettivät hänen luoksensa opetuslapsensa herodilaisten kanssa sanomaan: "Opettaja, me tiedämme, että sinä olet totinen ja opetat Jumalan tietä totuudessa, kenestäkään välittämättä, sillä sinä et katso henkilöön.

17 Sano siis meille: miten arvelet? Onko luvallista antaa keisarille veroa vai ei?"

18 Mutta Jeesus ymmärsi heidän pahuutensa ja sanoi:

har du kommit hitin, då du icke bär bröllopskläder?' Och han kunde intet svara.

13 Då sade konungen till tjänarna: 'Gripen honom vid händer och fötter, och kasten honom ut i mörkret härutanför.' Där skall vara gråt och tandagnisslan.

14 Ty många äro kallade, men få utvalda.»

15 Därefter gingo fariséerna bort och fattade det beslutet att de skulle söka snärja honom genom något hans ord.

16 Och de sände till honom sina lärjungar, tillika med herodianerna, och läto dem säga: »Mästare, vi veta att du är sannfärdig och lär om Guds väg vad sant är, utan att fråga efter någon; ty du ser icke till personen.

17 Så säg oss då: Vad synes dig? Är det lovligt att giva kejsaren skatt, eller är det icke lovligt?»

18 Men Jesus märkte deras ondska och sade: »Varför söken I

in here, not having a wedding–garment? And, he, was put to silence.

13 Then, the king said unto the ministers, Binding him feet and hands, cast him forth into the darkness, outside: There, shall be wafting and gnashing of teeth.

14 For, many, are called, but, few, chosen.

15 Then, went the Pharisees and took, counsel, that they might ensnare him, in discourse.

16 And they sent forth to him their disciples, with the Herodians, saying, Teacher! we know that, true, thou art, and, the way of God, in truth, dost teach, and it concerneth thee not about anyone,— for thou lookest not unto the face of men:

17 Tell us then, how, to thee, it seemeth? Is it allowable to give tax unto Caesar, or not?

18 But Jesus, taking note of their wickedness, said— Why are ye tempting me,

"Miksi kiusaatte minua, te ulkokullatut?

19 Näyttäkää minulle veroraha." Niin he toivat hänelle denarin.

20 Hän sanoi heille: "Kenen kuva ja päällekirjoitus tämä on?"

21 He vastasivat: "Keisarin." Silloin hän sanoi heille: "Antakaa siis keisarille, mikä keisarin on, ja Jumalalle, mikä Jumalan on."

22 Kun he sen kuulivat, ihmettelivät he ja jättivät hänet ja menivät pois.

23 Sinä päivänä tuli hänen luoksensa saddukeuksia, jotka sanovat, ettei ylösnousemusta ole, ja he kysyivät häneltä

24 sanoen: "Opettaja, Mooses on sanonut: 'Jos joku kuolee lapsetonna, niin hänen veljensä naikoon hänen vaimonsa ja herättäköön siemenen veljelleen.'

25 Keskuudessamme oli seitsemän veljestä. Ensimmäinen otti

att snärja mig, I skrymtare?

19 Låten mig se skattepenningen.» Då lämnade de fram till honom en penning.

20 Därefter frågade han dem: »Vems bild och överskrift är detta?»

21 De svarade: »Kejsarens.» Då sade han till dem: »Så given då kejsaren vad kejsaren tillhör, och Gud vad Gud tillhör.»

22 När de hörde detta, förundrade de sig. Och de lämnade honom och gingo sin väg.

23 Samma dag trädde några sadducéer fram till honom och ville påstå att det icke gives någon uppståndelse; de frågade honom

24 och sade: »Mästare, Moses har sagt: 'Om någon dör barnlös, så skall hans broder i hans ställe äkta hans hustru och skaffa avkomma åt sin broder.'

25 Nu voro hos oss sju bröder. Den förste tog sig hustru och

hypocrites?

19 Shew me the coin appointed for the tax. And, they, brought unto him a denary.

20 And he saith unto them—Whose, is this image and the inscription?

21 They say—Caesar's. Then, saith he unto them—Render, therefore, the things of Caesar, unto Caesar,—and, the things of God, unto God.

22 And, hearing, they marveled,—and, leaving him, departed.

23 On that day, there came unto him Sadducees, who say, there is, no resurrection—and they questioned him,

24 saying—Teacher! Moses, said, If any man die not having children, his brother shall marry his wife, and raise up seed unto his brother.

25 Now there were, with us, seven brethren; and, the first, marrying, died,

vaimon ja kuoli; ja koska hänellä ei ollut jälkeläistä, jätti hän vaimonsa veljelleen.

dog, och eftersom han icke hade någon avkomma, lämnade han sin hustru efter sig åt sin broder.

and not having seed, left his wife unto his brother.

26 Niin myös toinen ja kolmas, ja samoin kaikki seitsemän.

26 Sammalunda ock den andre och den tredje, allt intill den sjunde.

26 Likewise, the second also, and the third,—unto the seven.

27 Viimeiseksi kaikista kuoli vaimo.

27 Sist av alla dog hustrun.

27 And, last of all, died, the wife.

28 Kenen vaimo noista seitsemästä hän siis ylösnousemuksessa on oleva? Sillä kaikkien vaimona hän on ollut."

28 Vilken av de sju skall då vid uppståndelsen få henne till hustru? De hade ju alla äktat henne.»

28 In the resurrection, therefore,—Of which of the seven, shall she be wife? For, all, had her.

29 Jeesus vastasi ja sanoi heille: "Te eksytte, koska te ette tunne kirjoituksia ettekä Jumalan voimaa.

29 Jesus svarade och sade till dem: »I faren vilse, ty I förstån icke skrifterna, ej heller Guds kraft.

29 And Jesus answering, said—Ye are deceiving yourselves, knowing neither the Scriptures, nor yet the power of God.

30 Sillä ylösnousemuksessa ei naida eikä mennä miehelle; vaan he ovat niinkuin enkelit taivaassa.

30 Vid uppståndelsen taga män sig icke hustrur, ej heller givas hustrur åt män, utan de äro då såsom änglarna i himmelen.

30 For, in the resurrection, they neither marry, nor are given in marriage, but, as messengers in the heaven, are they.

31 Mutta mitä kuolleitten ylösnousemukseen tulee, ettekö ole lukeneet, mitä Jumala on puhunut teille, sanoen:

31 Men vad nu angår de dödas uppståndelse, haven I icke läst vad eder är sagt av Gud:

31 But, as touching the resurrection of the dead—Have ye not read what was spoken unto you by God, saying—

32 'Minä olen Aabrahamin Jumala ja Iisakin Jumala ja Jaakobin Jumala'? Ei hän ole kuolleitten Jumala, vaan elävien."

32 'Jag är Abrahams Gud och Isaks Gud och Jakobs Gud'? Han är en Gud icke för döda, utan för levande.»

32 I, am the God of Abraham, and the God of Isaac, and the God of Jacob?—He is not God, of the dead, but, of the living.

33 Ja sen kuullessaan kansa hämmästyi hänen oppiansa.

33 När folket hörde detta, häpnade de över hans undervisning.

33 And, the multitudes, hearing, were being struck with astonishment at his teaching.

34 Mutta kun fariseukset kuulivat, että hän oli tukkinut saddukeuksilta suun, kokoontuivat he yhteen;

34 Men när fariséerna fingo höra att han hade stoppat munnen till på sadducéerna, samlade de sig tillhopa;

34 Now, the Pharisees, hearing that he had silenced the Sadducees, were brought together with one accord;

35 ja eräs heistä, joka oli lainoppinut, kysyi häneltä kiusaten:

35 och en av dem, som var lagklok, ville snärja honom och frågade:

35 and one from among them, a lawyer, proposed a question, putting him to the test:

36 "Opettaja, mikä on suurin käsky laissa?"

36 »Mästare, vilket är det yppersta budet i lagen?»

36 Teacher! which commandment, is greatest in the law?

37 Niin Jeesus sanoi hänelle: "'Rakasta Herraa, sinun Jumalaasi, kaikesta sydämestäsi ja kaikesta sielustasi ja kaikesta mielestäsi.'

37 Då svarade han honom: »'Du skall älska HERREN, din Gud, av allt ditt hjärta och av all din själ och av allt ditt förstånd.'

37 And, he, said unto him—Thou shalt love the Lord thy God—with all thy heart, and with all thy soul, and with all thy mind:

38 Tämä on suurin ja ensimmäinen käsky.

38 Detta är det yppersta och förnämsta budet.

38 This, is the great and first commandment.

39 Toinen, tämän vertainen, on: 'Rakasta lähimmäistäsi niinkuin itseäsi.'

39 Därnäst kommer ett som är detta likt: 'Du skall älska din nästa såsom dig själv.'

39 The second, like it, is, this: Thou shalt love thy neighbour as thyself.

40 Näissä kahdessa käskyssä riippuu kaikki laki ja profeetat."

40 På dessa två bud hänger hela lagen och profeterna.»

40 In these two commandments, all the law, is contained, and the prophets.

41 Ja fariseusten ollessa koolla Jeesus kysyi heiltä

41 Men då nu fariséerna voro församlade, frågade Jesus dem

41 Now, the Pharisees having come together, Jesus questioned them, saying—

42 sanoen: "Mitä arvelette Kristuksesta?

42 och sade: »Vad synes eder om

42 How, to you, doth it seem, concerning the

Kenen poika hän on?" He sanoivat hänelle: "Daavidin."

43 Hän sanoi heille: "Kuinka sitten Daavid Hengessä kutsuu häntä Herraksi, sanoen:

44 'Herra sanoi minun Herralleni: Istu minun oikealle puolelleni, kunnes minä panen sinun vihollisesi sinun jalkojesi alle.'

45 Jos siis Daavid kutsuu häntä Herraksi, kuinka hän on hänen poikansa?"

46 Ja kukaan ei voinut vastata hänelle sanaakaan; eikä siitä päivästä lähtien yksikään enää rohjennut kysyä häneltä mitään.

Messias, vems son är han?» De svarade honom: »Davids.»

43 Då sade han till dem: »Huru kan då David, genom andeingivelse, kalla honom 'herre'? Han säger ju:

44 'Herren sade till min herre: Sätt dig på min högra sida, till dess jag har lagt dina fiender under dina fötter.'

45 Om nu David kallar honom 'herre', huru kan han då vara hans son?»

46 Och ingen förmådde svara honom ett ord. Ej heller dristade sig någon från den dagen att vidare ställa någon fråga till honom.

Christ? Whose son, is he? They say unto him—David's.

43 He saith unto them—How then doth, David, in spirit, call him, Lord, saying—

44 The Lord, hath said unto, my Lord,—Sit thou on my right hand, until I make thy foes thy footstool?

45 If then, David, calleth him, Lord, How, is he, his son?

46 And, no one, was able to answer him a word, neither durst anyone, from that day, question him, any more.

23 luku

1 Silloin Jeesus puhui kansalle ja opetuslapsilleen

2 sanoen: "Mooseksen istuimella istuvat kirjanoppineet ja fariseukset.

3 Sentähden, kaikki, mitä he sanovat teille, se tehkää ja pitäkää; mutta heidän tekojensa

1 Därefter talade Jesus till folket och till sina lärjungar

2 och sade: »På Moses' stol hava de skriftlärde och fariséerna satt sig.

3 Därför, allt vad de säga eder, det skolen I göra och hålla, men efter deras gärningar

1 Then, Jesus spake unto the multitudes and unto his disciples,

2 saying—Upon Moses' seat, have sat down, the Scribes and the Pharisees:

3 All things, therefore, whatsoever they tell you, do and observe,—but, according to their works,

mukaan älkää tehkö, sillä he sanovat, mutta eivät tee.

4 He sitovat kokoon raskaita ja vaikeasti kannettavia taakkoja ja panevat ne ihmisten hartioille, mutta itse he eivät tahdo niitä sormellakaan liikuttaa.

5 Ja kaikki tekonsa he tekevät sitä varten, että ihmiset heitä katselisivat. He tekevät raamatunlausekotelonsa leveiksi ja vaippansa tupsut suuriksi

6 ja rakastavat ensimmäistä sijaa pidoissa ja etumaisia istuimia synagoogissa,

7 ja tahtovat mielellään, että heitä tervehditään toreilla, ja että ihmiset kutsuvat heitä nimellä 'rabbi.'

8 Mutta te älkää antako kutsua itseänne rabbiksi, sillä yksi on teidän opettajanne, ja te olette kaikki veljiä.

9 Ja isäksenne älkää kutsuko ketään maan päällä, sillä yksi on teidän Isänne, hän, joka on taivaissa.

10 Älkääkä antako kutsua itseänne mestareiksi, sillä yksi on

skolen I icke göra; ty de säga, men göra icke.

4 De binda ihop tunga bördor och lägga dem på människornas skuldror, men själva vilja de icke röra ett finger för att flytta dem.

5 Och alla sina gärningar göra de för att bliva sedda av människorna. De göra sina böneremsor breda och hörntofsarna på sina mantlar stora.

6 De vilja gärna hava de främsta platserna vid gästabuden och sitta främst i synagogorna

7 och vilja gärna bliva hälsade på torgen och av människorna kallas 'rabbi'.

8 Men I skolen icke låta kalla eder 'rabbi', ty en är eder Mästare, och I ären alla bröder.

9 Ej heller skolen I kalla någon på jorden eder 'fader', ty en är eder Fader, han som är i himmelen.

10 Ej heller skolen I låta kalla eder 'läromästare', ty en är

do ye not, for they, say, and do not, perform.

4 But they bind together heavy burdens, and lay upon men's shoulders, whereas, they, with their finger, are not willing to move them.

5 But, all their works, they do, to be gazed at, by men,—for they make broad their amulets, and make large their fringes,

6 And dearly love the first couch in the chief meals, and the first seats in the synagogues,

7 And the salutations in the market-places, and to be called by men, Rabbi.

8 But, ye,—do not be called Rabbi,—for, one, is your Teacher, and, all ye, are brethren;

9 And, father, be none of you called, upon the earth, for, one, is your Father, the Heavenly;

10 Neither be called leaders, for, your leader, is one, the Christ;

teidän mestarinne, Kristus.

11 Vaan joka teistä on suurin, se olkoon teidän palvelijanne.

12 Mutta joka itsensä ylentää, se alennetaan; ja joka itsensä alentaa, se ylennetään.

13 Mutta voi teitä, kirjanoppineet ja fariseukset, te ulkokullatut, kun suljette taivasten valtakunnan ihmisiltä! Sillä itse te ette mene sisälle, ettekä salli meneväisten sisälle mennä.

14 Voi teitä, kirjanoppineet ja fariseukset, te ulkokullatut, kun syötte leskien talot, jopa näön vuoksi pitkiä rukouksia pitäen! Sentähden saatte sitä kovemman tuomion.

15 Voi teitä, kirjanoppineet ja fariseukset, te ulkokullatut, kun te kierrätte meret ja mantereet tehdäksenne yhden käännynnäisen; ja kun joku on siksi tullut, niin teette hänestä helvetin lapsen, kahta

eder läromästare, Kristus.

11 Den som är störst bland eder, han vare de andras tjänare.

12 Men den som upphöjer sig, han skall bliva förödmjukad, och den som ödmjukar sig, han skall bliva upphöjd.

13 Ve eder, I skriftlärde och fariséer, I skrymtare, som tillsluten himmelriket för människorna! Själva kommen I icke ditin, och dem som vilja komma dit tillstädjen I icke att komma in.

14

15 Ve eder, I skriftlärde och fariséer, I skrymtare, som faren omkring över vatten och land för att göra en proselyt, och när någon har blivit det, gören I honom till ett Gehennas barn, dubbelt värre än I

11 And, the greatest of you, shall be to you, a minister;

12 And, whoever shall exalt himself, shall be, abased, and, whoever shall abase himself, shall be, exalted,

13 But alas for you, Scribes and Pharisees, hypocrites; because ye are locking up the kingdom of the heavens before men,—for, ye, are not entering, neither, them who are entering, suffer ye to enter.

14 ◇

15 Alas for you, Scribes and Pharisees, hypocrites: because ye compass sea and dry land, to make one convert—and, when it is done, ye make him a son of gehenna, twofold more than ye.

vertaa pahemman, kuin te itse olette!

själva ären!

16 Voi teitä, te sokeat taluttajat, jotka sanotte: 'Jos joku vannoo temppelin kautta, niin se ei ole mitään; mutta jos joku vannoo temppelin kullan kautta, niin hän on valaansa sidottu'!

16 Ve eder, I blinde ledare, som sägen: 'Om någon svär vid templet, så betyder det intet; men om någon svär vid guldet i templet, då är han bunden av sin ed'!

16 Alas for you, blind guides! that say—Whosoever shall swear by the Temple, it is, nothing, but, whosoever shall swear by the gold of the Temple, is bound:

17 Te tyhmät ja sokeat! Kumpi on suurempi, kultako vai temppeli, joka kullan pyhittää?

17 I dåraktige och blinde, vilket är då förmer, guldet eller templet, som har helgat guldet?

17 Foolish and blind! for which is, greater, The gold, or the Temple that hath hallowed the gold?

18 Ja: 'Jos joku vannoo alttarin kautta, niin se ei ole mitään; mutta jos joku vannoo sen päällä olevan uhrilahjan kautta, niin hän on valaansa sidottu.'

18 Så ock: 'Om någon svär vid altaret, så betyder det intet; men om någon svär vid offergåvan som ligger därpå, då är han bunden av sin ed.'

18 And, whosoever shall swear by the altar, it is, nothing, but, whosoever shall swear by the gift that is upon it, is bound:

19 Te sokeat! Kumpi on suurempi, uhrilahjako vai alttari, joka uhrilahjan pyhittää?

19 I blinde, vilket är då förmer, offergåvan eller altaret, som helgar offergåvan?

19 Blind! for which is greater, The gift, or the altar that halloweth the gift?

20 Sentähden, joka vannoo alttarin kautta, vannoo sen kautta ja kaiken kautta, mitä sen päällä on.

20 Den som svär vid altaret, han svär alltså både vid detta och vid allt som ligger därpå.

20 He therefore that hath sworn by the altar, sweareth by it, and by all that is upon it;

21 Ja joka vannoo temppelin kautta, vannoo sen kautta ja hänen kauttansa, joka siinä asuu.

21 Och den som svär vid templet, han svär både vid detta och vid honom som bor däri.

21 And, he that hath sworn by the Temple, sweareth by it, and by him who dwelleth therein;

22 Ja joka vannoo taivaan kautta, vannoo Jumalan valtaistuimen

22 Och den som svär vid himmelen, han svär både vid Guds tron

22 And, he that hath sworn by heaven, sweareth by the throne of

kautta ja hänen kauttansa, joka sillä istuu.

23 Voi teitä, kirjanoppineet ja fariseukset, te ulkokullatut, kun te annatte kymmenykset mintuista ja tilleistä ja kuminoista, mutta jätätte sikseen sen, mikä laissa on tärkeintä: oikeuden ja laupeuden ja uskollisuuden! Näitä tulisi noudattaa, eikä noitakaan sikseen jättää.

24 Te sokeat taluttajat, jotka siivilöitte hyttysen, mutta nielette kamelin!

25 Voi teitä, kirjanoppineet ja fariseukset, te ulkokullatut, kun te puhdistatte maljan ja vadin ulkopuolen, mutta sisältä ne ovat täynnä ryöstöä ja hillittömyyttä!

26 Sinä sokea fariseus, puhdista ensin maljan sisus, että sen ulkopuolikin tulisi puhtaaksi!

27 Voi teitä, kirjanoppineet ja fariseukset, te ulkokullatut, kun te olette valkeiksi kalkittujen hautojen

och vid honom som sitter därpå.

23 Ve eder, I skriftlärde och fariséer. I skrymtare, som given tionde av mynta och dill och kummin, men underlåten det som är viktigast i lagen, nämligen rätten och barmhärtigheten och troheten! Det ena borden I göra, men icke underlåta det andra.

24 I blinde ledare, som silen bort myggan och sväljen kamelen!

25 Ve eder, I skriftlärde och fariséer, I skrymtare, som gören det yttre av bägaren och fatet rent, medan de inuti äro fulla av vad I haven förvärvat genom rofferi och omättlig ondska!

26 Du blinde farisé, gör först insidan av bägaren ren, för att sedan också dess utsida må bliva ren.

27 Ve eder, I skriftlärde och fariséer, I skrymtare, som ären lika vitmenade gravar, vilka väl utanpå synas prydliga, men inuti äro

God, and by him who sitteth thereupon.

23 Alas for you, Scribes and Pharisees, hypocrites; because ye tithe the mint and the anise and the cummin,—and have dismissed the weightier matters of the law—the justice, the mercy, and the faith; whereas, these, it was binding, to do, and, those, not to, dismiss.

24 Blind guides! Straining out the gnat, but, the camel, swallowing.

25 Alas for you, Scribes and Pharisees, hypocrites; because ye cleanse the outside of the cup and of the dish,—while, within, they are full of plunder and intemperance.

26 Blind Pharisee! cleanse, first, the inside, of the cup [and of the dish], that, the outside thereof, may become, clean.

27 Alas for you, Scribes and Pharisees, hypocrites; because ye make yourselves like sepulchres whitewashed, which, outside, indeed, appear,

kaltaisia: ulkoa ne kyllä näyttävät kauniilta, mutta ovat sisältä täynnä kuolleitten luita ja kaikkea saastaa!

fulla av de dödas ben och allt slags orenlighet!

beautiful, but, within, are full, of dead men's bones and all uncleanness,—

28 Samoin tekin ulkoa kyllä näytätte ihmisten silmissä hurskailta, mutta sisältä te olette täynnä ulkokultaisuutta ja laittomuutta.

28 Så synens ock I utvärtes för människorna rättfärdiga, men invärtes ären I fulla av skrymteri och orättfärdighet.

28 Thus, ye also, outside, indeed, appear to men, righteous, but, within, are full, of hypocrisy and lawlessness.

29 Voi teitä, kirjanoppineet ja fariseukset, te ulkokullatut, kun te rakennatte profeettain hautoja ja kaunistatte vanhurskasten hautakammioita,

29 Ve eder, I skriftlärde och fariséer, I skrymtare, som byggen upp profeternas gravar och pryden de rättfärdigas grifter

29 Alas for you, Scribes and Pharisees, hypocrites; because ye build the sepulchres of the prophets, and adorn the monuments of the righteous,

30 ja sanotte: 'Jos me olisimme eläneet isäimme päivinä, emme olisi olleet osallisia heidän kanssaan profeettain vereen'!

30 och sägen: 'Om vi hade levat på våra fäders tid, så skulle vi icke hava varit delaktiga med dem i profeternas blod'!

30 and say—If we had been in the days of our fathers, we would not have been their partners in the blood of the prophets:

31 Niin te siis todistatte itsestänne, että olette niiden lapsia, jotka tappoivat profeetat.

31 Så vittnen I då om eder själva, att I ären barn av dem som dräpte profeterna.

31 So that ye bear witness against yourselves, that ye are, sons, of them who murdered the prophets.

32 Täyttäkää siis te isäinne mitta.

32 Nåväl, uppfyllen då I edra fäders mått.

32 And, ye, fill ye up the measure of your fathers!

33 Te käärmeet, te kyykäärmeitten sikiöt, kuinka te pääsisitte helvetin tuomiota pakoon?

33 I ormar, I huggormars avföda, huru skullen I kunna söka undgå att dömas till Gehenna?

33 Serpents! broods of vipers! how should ye flee from the judgment of gehenna?

34 Sentähden, katso, minä lähetän teidän

34 Se, därför sänder jag till eder profeter

34 For this cause, lo! I, send unto you, prophets

tykönne profeettoja ja viisaita ja kirjanoppineita. Muutamat heistä te tapatte ja ristiinnaulitsette, ja toisia heistä te ruoskitte synagoogissanne ja vainoatte kaupungista kaupunkiin;

och vise och skriftlärde. Somliga av dem skolen I dräpa och korsfästa, och somliga av dem skolen I gissla i edra synagogor och förfölja ifrån den ena staden till den andra.

and wise men and scribes,—some from among them, ye will slay and crucify, And some from among them ye will––scourge in your synagogues, and pursue from city to city:

35 että teidän päällenne tulisi kaikki se vanhurskas veri, joka maan päällä on vuodatettu vanhurskaan Aabelin verestä Sakariaan, Barakiaan pojan, vereen asti, jonka te tapoitte temppelin ja alttarin välillä.

35 Och så skall över eder komma allt rättfärdigt blod som är utgjutet på jorden, ända ifrån den rättfärdige Abels blod intill Sakarias', Barakias' sons blod, hans som I dräpten mellan templet och altaret.

35 That there may come upon you—all righteous blood poured out upon the earth, from the blood of Abel the righteous, unto the blood of Zachariah, son of Barachiah, whom ye murdered between the Temple and the altar.

36 Totisesti minä sanon teille: tämä kaikki on tuleva tämän sukupolven päälle.

36 Sannerligen säger jag eder: Allt detta skall komma över detta släkte.

36 Verily, I say unto you––All these things, will have come, upon this generation.

37 Jerusalem, Jerusalem, sinä, joka tapat profeetat ja kivität ne, jotka ovat sinun tykösi lähetetyt, kuinka usein minä olenkaan tahtonut koota sinun lapsesi, niinkuin kana kokoaa poikansa siipiensä alle! Mutta te ette ole tahtoneet.

37 Jerusalem, Jerusalem, du som dräper profeterna och stenar dem som äro sända till dig! Huru ofta har jag icke velat församla dina barn, likasom hönan församlar sina kycklingar under sina vingar! Men I haven icke velat.

37 Jerusalem! Jerusalem! that slayeth the prophets, and stoneth them that have been sent unto her,––how often, would I have gathered thy children, like as a hen gathereth her chickens under her wings,—and ye would not!

38 Katso, 'teidän huoneenne on jäävä hyljätyksi.'

38 Se, edert hus skall komma att stå övergivet och öde.

38 Lo! your house is left to you;

39 Sillä minä sanon teille: tästedes te ette näe minua, ennenkuin sanotte: 'Siunattu olkoon hän, joka tulee Herran nimeen.'"	39 Ty jag säger eder: Härefter skolen I icke få se mig, intill den tid då I sägen: 'Välsignad vare han som kommer, i Herrens namn.'»	39 For I say unto you—in no wise, may ye see me, henceforth, until ye say, Blessed, is he that cometh, in the name of the Lord!
24 luku		
1 Ja Jeesus lähti ulos pyhäköstä ja meni pois; ja hänen opetuslapsensa tulivat hänen tykönsä näyttämään hänelle pyhäkön rakennuksia.	1 Och Jesus gick därifrån, ut ur helgedomen. Hans lärjungar trädde då fram och bådo honom giva akt på helgedomens byggnader.	1 And, Jesus coming forth, from the temple, was taking his departure, when his disciples came forward to point out to him the buildings of the temple.
2 Niin hän vastasi ja sanoi heille: "Ettekö näe näitä kaikkia? Totisesti minä sanon teille: tähän ei ole jäävä kiveä kiven päälle, maahan jaottamatta."	2 Då svarade han och sade till dem: »Ja, I sen nu allt detta; men sannerligen säger jag eder: Här skall icke lämnas sten på sten; allt skall bliva nedbrutet.»	2 But, he, answering, said unto them—Are ye not beholding all these things? Verily, I say unto you—in no wise, shall there be left here, stone upon stone, which shall not be thrown down.
3 Ja kun hän istui Öljymäellä, tulivat opetuslapset erikseen hänen tykönsä ja sanoivat: "Sano meille: milloin se tapahtuu, ja mikä on sinun tulemuksesi ja maailman lopun merkki?"	3 När han sedan satt på Oljeberget, trädde hans lärjungar fram till honom, medan de voro allena, och sade: »Säg oss när detta skall ske, och vad som bliver tecknet till din tillkommelse och tidens ände.»	3 And, as he was sitting upon the Mount of Olives, the disciples came unto him, privately, saying—Tell us, when these things shall be,—and what the sign of thy presence, and the conclusion of the age.
4 Silloin Jeesus vastasi ja sanoi heille: "Katsokaa, ettei kukaan teitä eksytä.	4 Då svarade Jesus och sade till dem: »Sen till, att ingen förvillar eder.	4 And, answering, Jesus said unto them—Be taking heed, lest anyone, deceive, you;
5 Sillä monta tulee	5 Ty många skola	5 For, many, will come

minun nimessäni sanoen: 'Minä olen Kristus', ja he eksyttävät monta.

6 Ja te saatte kuulla sotien melskettä ja sanomia sodista; katsokaa, ettette peljästy. Sillä näin täytyy tapahtua, mutta tämä ei ole vielä loppu.

7 Sillä kansa nousee kansaa vastaan ja valtakunta valtakuntaa vastaan, ja nälänhätää ja maanjäristyksiä tulee monin paikoin.

8 Mutta kaikki tämä on synnytystuskien alkua.

9 Silloin teidät annetaan vaivaan, ja teitä tapetaan, ja te joudutte kaikkien kansojen vihattaviksi minun nimeni tähden.

10 Ja silloin monet lankeavat pois, ja he antavat toisensa alttiiksi ja vihaavat toinen toistaan.

11 Ja monta väärää profeettaa nousee, ja he eksyttävät monta.

12 Ja sentähden, että

komma under mitt namn och säga: 'Jag är Messias' och skola förvilla många.

6 Och I skolen få höra krigslarm och rykten om krig; sen då till, att I icke förloren besinningen, ty sådant måste komma, men därmed är ännu icke änden inne.

7 Ja, folk skall resa sig upp mot folk och rike mot rike, och det skall bliva hungersnöd och jordbävningar på den ena orten efter den andra;

8 men allt detta är allenast begynnelsen till 'födslovåndorna'.

9 Då skall man prisgiva eder till misshandling, och man skall dräpa eder, och I skolen bliva hatade av alla folk, för mitt namns skull.

10 Och då skola många komma på fall, och den ene skall förråda den andre, och den ene skall hata den andre.

11 Och många falska profeter skola uppstå och skola förvilla många.

12 Och därigenom att

upon my name, saying—I, am the Christ,—and will, deceive many.

6 Moreover ye will be sure to be hearing of wars, and rumours of wars: Mind! be not alarmed, for it must needs happen,—but, not yet, is, the end;

7 For there will arise—nation against nation, and kingdom against kingdom,—and there will be famines and earthquakes, in places.

8 But, all these things, are a beginning of birth-pangs.

9 Then, will they deliver you up into tribulation, and will slay you,—and ye will be men hated by all the nations, because of my name

10 And, then, will many be caused to stumble, and, one another, will deliver up, and will hate one another;

11 And, many false prophets, will arise, and deceive, many;

12 And, because of

laittomuus pääsee valtaan, kylmenee useimpien rakkaus.
13 Mutta joka vahvana pysyy loppuun asti, se pelastuu.
14 Ja tämä valtakunnan evankeliumi pitää saarnattaman kaikessa maailmassa, todistukseksi kaikille kansoille; ja sitten tulee loppu.
15 Kun te siis näette hävityksen kauhistuksen, josta on puhuttu profeetta Danielin kautta, seisovan pyhässä paikassa - joka tämän lukee, se tarkatkoon -
16 silloin ne, jotka Juudeassa ovat, paetkoot vuorille;
17 joka on katolla, älköön astuko alas noutamaan, mitä hänen huoneessansa on,

18 ja joka on pellolla, älköön palatko takaisin noutamaan vaippaansa.

19 Voi raskaita ja imettäväisiä niinä päivinä!

20 Mutta rukoilkaa, ettei teidän pakonne tapahtuisi talvella eikä

laglösheten förökas, skall kärleken hos de flesta kallna.
13 Men den som är ståndaktig intill änden, han skall bliva frälst.
14 Och detta evangelium om riket skall bliva predikat i hela världen, till ett vittnesbörd för alla folk. Och sedan skall änden komma.
15 När I nu fån se 'förödelsens styggelse', om vilken är talat genom profeten Daniel, stå på helig plats -- den som läser detta, han give akt därpå --

16 då må de som äro i Judeen fly bort till bergen,
17 och den som är på taket må icke stiga ned för att hämta vad som finnes i hans hus,

18 och den som är ute på marken må icke vända tillbaka för att hämta sin mantel.

19 Och ve dem som äro havande, eller som giva di på den tiden!

20 Men bedjen att eder flykt icke må ske om vintern eller på

lawlessness being brought to the full, the love of the many, will grew cold.
13 But, he that hath endured throughout, the same, shall be saved.
14 And this glad message of the kingdom will be proclaimed in all the inhabited earth, for a witness unto all the nations,—and, then, will have come, the end.
15 Whensoever, therefore, ye shall see the abomination desolation, that was spoken of through Daniel the prophet, standing in a holy place,—he that readeth, let him think,
16 Then, they who are in Judaea, let them flee into the mountains;
17 And, he that is on the house–top, let him not come down, to take away the things out of his house;
18 And, he that is in the field, let him not turn back, to take away his mantle.

19 But alas! for the women with child, and for them that are giving suck, in those days;

20 But be praying that your flight, may not happen in winter, nor on

sapattina.
21 Sillä silloin on oleva suuri ahdistus, jonka kaltaista ei ole ollut maailman alusta hamaan tähän asti eikä milloinkaan tule.

22 Ja ellei niitä päiviä olisi lyhennetty, ei mikään liha pelastuisi; mutta valittujen tähden ne päivät lyhennetään.

23 Jos silloin joku sanoo teille: 'Katso, täällä on Kristus', tahi: 'Tuolla', niin älkää uskoko.
24 Sillä vääriä kristuksia ja vääriä profeettoja nousee, ja he tekevät suuria tunnustekoja ja ihmeitä, niin että eksyttävät, jos mahdollista, valitutkin.

25 Katso, minä olen sen teille edeltä sanonut.
26 Sentähden, jos teille sanotaan: 'Katso, hän on erämaassa', niin älkää menkö sinne, tahi: 'Katso, hän on kammiossa', niin älkää uskoko.
27 Sillä niinkuin salama

sabbaten.
21 Ty då skall det bliva 'en stor vedermöda, vars like icke har förekommit allt ifrån världens begynnelse intill nu', ej heller någonsin skall förekomma.
22 Och om den tiden icke bleve förkortad, så skulle intet kött bliva frälst; men för de utvaldas skull skall den tiden bliva förkortad.
23 Om någon då säger till eder: 'Se här är Messias', eller: 'Där är han', så tron det icke.
24 Ty människor som falskeligen säga sig vara Messias skola uppstå, så ock falska profeter, och de skola göra stora tecken och under, för att, om möjligt förvilla jämväl de utvalda.
25 Jag har nu sagt eder det förut.
26 Därför, om man säger till eder: 'Se, han är i öknen', så gån icke ditut, eller: 'Se, han är inne i huset', så tron det icke.
27 Ty såsom

sabbath;
21 For there will be then, Great tribulation, such as hath not happened, from the beginning of the world, until the present time, neither in any wise shall happen.
22 And, except those days had been shortened, no flesh had been saved; but, for the sake of the chosen, those days shall be shortened.
23 Then, if any, unto you, say—Lo! here, is the Christ, or, there, Do not believe it;
24 For there will arise, false Christs, and false prophets,—and they will show great signs and wonders, so that, if possible, even the chosen, should be deceived:—
25 Lo! I have foretold you.
26 If therefore they should say unto you, Lo! in the desert, he is, Do not go forth; Lo! in the chambers, Do not believe it.
27 For, just as the

leimahtaa idästä ja näkyy hamaan länteen, niin on oleva Ihmisen Pojan tulemus.

28 Missä raato on, sinne kotkat kokoontuvat.

29 Mutta kohta niiden päivien ahdistuksen jälkeen aurinko pimenee, eikä kuu anna valoansa, ja tähdet putoavat taivaalta, ja taivaitten voimat järkkyvät.

30 Ja silloin Ihmisen Pojan merkki näkyy taivaalla, ja silloin kaikki maan sukukunnat parkuvat; ja he näkevät Ihmisen Pojan tulevan taivaan pilvien päällä suurella voimalla ja kirkkaudella.

31 Ja hän lähettää enkelinsä suuren pasunan pauhatessa, ja he kokoavat hänen valittunsa neljältä ilmalta, taivasten ääristä hamaan toisiin ääriin.

32 Mutta oppikaa viikunapuusta vertaus: kun sen oksa jo on tuore ja lehdet

ljungelden, när den går ut från öster, synes ända till väster, så skall Människosonens tillkommelse vara. --
28 Där åteln är, dit skola rovfåglarna församla sig.

29 Men strax efter den tidens vedermöda skall solen förmörkas och månen upphöra att giva sitt sken, och stjärnorna skola falla ifrån himmelen, och himmelens makter skola bäva.
30 Och då skall Människosonens tecken visa sig på himmelen, och alla släkter på jorden skola då jämra sig. Och man skall få se 'Människosonen komma på himmelens skyar' med stor makt och härlighet.
31 Och han skall sända ut sina änglar med starkt basunljud, och de skola församla hans utvalda från de fyra väderstrecken, från himmelens ena ända till den andra.
32 Ifrån fikonträdet mån I här hämta en liknelse. När dess kvistar begynna att få

lightning goeth forth from the east, and shineth unto the west, so, shall be the presence of the Son of Man.
28 Wheresoever, the corpse, shall be, there, shall be gathered, the vultures!
29 But, straightway after the tribulation of those days, the sun, will be darkened, and, the moon, will not give her brightness, and, the stars, will fall from heaven,—and, the powers of the heavens, will be shaken;
30 And, then, will be displayed—The sign of the Son of Man in heaven, and, then, will smite their breasts—all the tribes of the earth; and they will see the Son of Man—coming upon the clouds of heaven, with great power and glory.
31 And he will send forth his messengers, with a great trumpet, and they will gather together his chosen—Out of the four winds, from heavens' bounds, unto their bounds.
32 Now, from the fig-tree, learn ye, the parable:—When, already, her young branch, becometh tender,

puhkeavat, niin te tiedätte, että kesä on lähellä.
33 Samoin te myös, kun näette tämän kaiken, tietäkää, että se on lähellä, oven edessä.

34 Totisesti minä sanon teille: tämä sukupolvi ei katoa, ennenkuin kaikki nämä tapahtuvat.

35 Taivas ja maa katoavat, mutta minun sanani eivät koskaan katoa.
36 Mutta siitä päivästä ja hetkestä ei tiedä kukaan, eivät taivasten enkelit, eikä myöskään Poika, vaan Isä yksin.

37 Sillä niinkuin oli Nooan päivinä, niin on Ihmisen Pojan tulemus oleva.

38 Sillä niinkuin ihmiset olivat niinä päivinä ennen vedenpaisumusta: söivät ja joivat, naivat ja naittivat, aina siihen päivään asti, jona Nooa meni arkkiin,

39 eivätkä tienneet, ennenkuin vedenpaisumus tuli ja vei heidät kaikki; niin on

save och löven spricka ut, då veten I att sommaren är nära.
33 Likaså, när I sen allt detta, då kunnen I ock veta att han är nära och står för dörren.

34 Sannerligen säger jag eder: Detta släkte skall icke förgås, förrän allt detta sker.

35 Himmel och jord skola förgås, men mina ord skola aldrig förgås.

36 Men om den dagen och den stunden vet ingen något, icke ens änglarna i himmelen, ingen utom Fadern allena.
37 Ty såsom det skedde på Noas tid, så skall det ske vid Människosonens tillkommelse.

38 Såsom människorna levde på den tiden, före floden: de åto och drucko, män togo sig hustrur, och hustrur gåvos åt män, ända till den dag då Noa gick in i arken;

39 och de visste av intet, förrän floden kom och tog dem allasammans bort -- så

and the leaves, may be sprouting, ye observe, that, near, is, the summer:
33 Thus, ye also, when ye shall see all these things, observe ye, that, near, he is, at the doors.

34 Verily, I say unto you––In nowise, shall this generation, pass away, until all these things, shall happen:
35 The heaven and the earth, shall pass away, but, my words, shall, in nowise, pass away.
36 But, concerning that day and hour, no one, knoweth, neither the messengers of the heavens, nor the Son,—save the Father only.
37 For, just as the days of Noah, so, will be the presence of the Son of Man;

38 For, as they were in those days that were before the flood, feeding and drinking, marrying and being given in marriage,—until the day Noah entered into the ark;

39 And they observed not, until the flood came and took away all together, so, will be, the

myös Ihmisen Pojan tulemus oleva.

skall det ske vid Människosonens tillkommelse.

presence of the Son of Man.

40 Silloin on kaksi miestä pellolla; toinen korjataan talteen, ja toinen jätetään.

40 Då skola två män vara tillsammans ute på marken; en skall bliva upptagen, och en skall lämnas kvar.

40 Then, shall there be two men in the field,—one, is taken near, and, one, is left behind:

41 Kaksi naista on jauhamassa käsikivillä; toinen korjataan talteen, ja toinen jätetään.

41 Två kvinnor skola mala på samma kvarn; en skall bliva upptagen, och en skall lämnas kvar.

41 Two women grinding at the mill,—one, is taken near, and, one, is left behind.

42 Valvokaa siis, sillä ette tiedä, minä päivänä teidän Herranne tulee.

42 Vaken fördenskull; ty I veten icke vilken dag vår Herre kommer.

42 Be watching, therefore, for ye know not, on what manner of day, your Lord is coming.

43 Mutta se tietäkää: jos perheenisäntä tietäisi, millä yövartiolla varas tulee, totta hän valvoisi, eikä sallisi taloonsa murtauduttavan.

43 Men det förstån I väl, att om husbonden visste under vilken nattväkt tjuven skulle komma, så vakade han och tillstadde icke att någon bröt sig in i hans hus.

43 But there is, one thing, ye know—That, if the householder, had known, in what watch, the thief was coming, he would have been on the alert, and not have suffered his house to be dug through.

44 Sentähden olkaa tekin valmiit, sillä sinä hetkenä, jona ette luule, Ihmisen Poika tulee.

44 Varen därför ock I redo; ty i en stund då I icke vänten det skall Människosonen komma.

44 Wherefore, ye also, be getting ready, because, in what hour ye are, not thinking, The Son of Man doth come.

45 Kuka siis on se uskollinen ja ymmärtäväinen palvelija, jonka hänen herransa on asettanut pitämään huolta palvelusväestään, antamaan heille ruokaa ajallansa?

45 Finnes nu någon trogen och förståndig tjänare, som av sin herre har blivit satt över hans husfolk för att giva dem mat i rätt tid --

45 Who then is the faithful and prudent servant, whom the master hath appointed over his household, to give them food in season?

46 Autuas se palvelija, jonka hänen herransa

46 salig är då den tjänaren, om hans

46 Happy! that servant, whom his master, when

tullessaan havaitsee näin tekevän!

47 Totisesti minä sanon teille: hän asettaa hänet kaiken omaisuutensa hoitajaksi.
48 Mutta jos paha palvelija sanoo sydämessään: 'Minun herrani viipyy',

49 ja rupeaa lyömään kanssapalvelijoitaan ja syö ja juo juopuneiden kanssa,

50 niin sen palvelijan herra tulee päivänä, jona hän ei odota, ja hetkenä, jota hän ei arvaa,

51 ja hakkaa hänet kappaleiksi ja määrää hänelle saman osan kuin ulkokullatuille. Siellä on oleva itku ja hammasten kiristys."

25 luku

1 "Silloin on taivasten valtakunta oleva kymmenen neitsyen kaltainen, jotka ottivat lamppunsa ja lähtivät ylkää vastaan.
2 Mutta viisi heistä oli tyhmää ja viisi

herre, när han kommer, finner honom göra så.
47 Sannerligen säger jag eder: Han skall sätta honom över allt vad han äger.
48 Men om så är, att tjänaren är en ond man, som säger i sitt hjärta: 'Min herre kommer icke så snart',
49 och han begynner slå sina medtjänare och äter och dricker med dem som äro druckna,
50 då skall den tjänarens herre komma på en dag då han icke väntar det, och i en stund då han icke tänker sig det,
51 och han skall låta hugga honom i stycken och låta honom få sin del med skrymtare. Där skall vara gråt och tandagnisslan.»

1 »Då skall det vara med himmelriket, såsom när tio jungfrur togo sina lampor och gingo ut för att möta brudgummen.
2 Men fem av dem voro oförståndiga, och

he cometh, shall find so doing!

47 Verily, I say unto you–
–Over all his substance, will he appoint him.

48 But, if that wicked servant should say in his heart—My master, delayeth,

49 And begin to be striking his fellow–servants, and eating and drinking with the drunken,

50 The master of that servant, will have come, on a day when he is not expecting, and in an hour when he is not observing,—
51 And will cut him asunder; and, his part, with the hypocrites, will appoint: There, shall be wailing and gnashing of teeth!

1 Then, will the kingdom of the heavens become like unto, ten virgins, who, taking their torches, went forth to meet the bridegroom.
2 Now, five of them, were foolish, and, five, prudent.

ymmärtäväistä.
3 Tyhmät ottivat lamppunsa, mutta eivät ottaneet öljyä mukaansa.
4 Mutta ymmärtäväiset ottivat öljyä astioihinsa ynnä lamppunsa.
5 Yljän viipyessä tuli heille kaikille uni, ja he nukkuivat.

6 Mutta yösydännä kuului huuto: 'Katso, ylkä tulee! Menkää häntä vastaan.'

7 Silloin kaikki nämä neitsyet nousivat ja laittoivat lamppunsa kuntoon.
8 Ja tyhmät sanoivat ymmärtäväisille: 'Antakaa meille öljyänne, sillä meidän lamppumme sammuvat.'
9 Mutta ymmärtäväiset vastasivat ja sanoivat: 'Emme voi, se ei riitä meille ja teille. Menkää ennemmin myyjäin luo ostamaan itsellenne.'

10 Mutta heidän lähdettyään ostamaan ylkä tuli; ja ne, jotka olivat valmiit, menivät hänen kanssansa häihin, ja ovi suljettiin.

fem voro förståndiga.
3 De oförståndiga togo väl sina lampor, men togo ingen olja med sig.
4 De förståndiga åter togo olja i sina kärl, tillika med lamporna.
5 Då nu brudgummen dröjde, blevo de alla sömniga och somnade.

6 Men vid midnattstiden ljöd ett anskri: 'Se brudgummen kommer! Gån ut och möten honom.'

7 Då stodo alla jungfrurna upp och redde till sina lampor.

8 Och de oförståndiga sade till de förståndiga: 'Given oss av eder olja, ty våra lampor slockna.'
9 Men de förståndiga svarade och sade: 'Nej, den skulle ingalunda räcka till för både oss och eder. Gån hellre bort till dem som sälja, och köpen åt eder.'
10 Men när de gingo bort för att köpa, kom brudgummen, och de som voro redo gingo in med honom till bröllopet, och dörren

3 For, the foolish—though they took, their torches, took not with them, oil:

4 But, the prudent, took oil in their vessels, with their torches.
5 Now, the bridegroom, delaying, they all became drowsy, and were sleeping.
6 And, at midnight, an outcry hath been made—Lo! the bridegroom! Be going forth to meet him!

7 Then, arose all those virgins, and trimmed their torches.

8 And, the foolish, unto the prudent, said—Give us of your oil, because, our torches, are going out.

9 But the prudent, answered, saying—Lest once, by any means, there be not enough for us and you, be going rather unto them that sell, and buy for yourselves
10 But, as they were going away to buy, the bridegroom came; and, they who were ready, went in with him, into the marriage–feast, and, the

stängdes igen.
door was locked.

11 Ja myöhemmin toisetkin neitsyet tulivat ja sanoivat: 'Herra, Herra, avaa meille!'
11 Omsider kommo ock de andra jungfrurna och sade: 'Herre, herre, låt upp för oss.'
11 But, afterwards, came the other virgins also, saying—Lord! Lord! open unto us!

12 Mutta hän vastasi ja sanoi: 'Totisesti minä sanon teille: minä en tunne teitä.'
12 Men han svarade och sade: 'Sannerligen säger jag eder: Jag känner eder icke.'
12 And, he, answering, said—Verily, I say unto you, I know you not.

13 Valvokaa siis, sillä ette tiedä päivää ettekä hetkeä.
13 Vaken fördenskull; ty I veten icke dagen, ej heller stunden.
13 Be watching, therefore, because ye know, neither the day nor the hour.

14 Sillä tapahtuu, niinkuin tapahtui, kun mies matkusti muille maille: hän kutsui palvelijansa ja uskoi heille omaisuutensa;
14 Ty det skall ske, likasom när en man som ville fara utrikes kallade till sig sina tjänare och överlämnade åt dem sina ägodelar;
14 For it is, just as a man, who, going from home, called his own servants, and delivered up to them his substance;

15 yhdelle hän antoi viisi leiviskää, toiselle kaksi ja kolmannelle yhden, kullekin hänen kykynsä mukaan, ja lähti muille maille.
15 åt en gav han fem pund, åt en annan två och åt en tredje ett pund, åt var och en efter hans förmåga, och for utrikes.
15 And, to one, indeed, gave he five talents, and, to another, two, and, to another, one,—to each according to his particular ability, and went from home.

16 Se, joka oli saanut viisi leiviskää, meni kohta ja asioitsi niillä ja voitti toiset viisi leiviskää.
16 Strax gick då den som hade fått de fem punden bort och förvaltade dem så, att han med dem vann andra fem pund.
16 Straightway, he who, the five talents, had received, went and traded with them, and gained other five:

17 Samoin kaksi leiviskää saanut voitti toiset kaksi.
17 Den som hade fått de två punden vann på samma sätt andra två.
17 Likewise, he of the two, gained other two:

18 Mutta yhden leiviskän saanut meni pois ja kaivoi kuopan
18 Men den som hade fått ett pund gick bort och grävde en grop i
18 But, he who the one had received, went away, and digged up ground,

maahan ja kätki siihen herransa rahan.
19 Pitkän ajan kuluttua näiden palvelijain herra palasi ja ryhtyi tilintekoon heidän kanssansa.
20 Silloin tuli se, joka oli saanut viisi leiviskää, ja toi toiset viisi leiviskää ja sanoi: 'Herra, viisi leiviskää sinä minulle uskoit, katso, toiset viisi leiviskää minä olen voittanut.'
21 Hänen herransa sanoi hänelle: 'Hyvä on, sinä hyvä ja uskollinen palvelija. Vähässä sinä olet ollut uskollinen, minä panen sinut paljon haltijaksi. Mene herrasi iloon.'

22 Myös se, joka oli saanut kaksi leiviskää, tuli ja sanoi: 'Herra, kaksi leiviskää sinä minulle uskoit, katso, toiset kaksi leiviskää minä olen voittanut.'

23 Hänen herransa sanoi hänelle: 'Hyvä on, sinä hyvä ja uskollinen palvelija. Vähässä sinä olet ollut uskollinen, minä panen sinut paljon haltijaksi. Mene herrasi

jorden och gömde där sin herres penningar.
19 En lång tid därefter kom tjänarnas herre hem och höll räkenskap med dem.

20 Då trädde den fram, som hade fått de fem punden, och bar fram andra fem pund och sade: 'Herre, du överlämnade åt mig fem pund; se, andra fem pund har jag vunnit.'
21 Hans herre svarade honom: 'Rätt så, du gode och trogne tjänare! När du var satt över det som ringa är, var du trogen; jag skall sätta dig över mycket. Gå in i din herres glädje.'

22 Så trädde ock den fram, som hade fått de två punden, och sade: 'Herre, du överlämnade åt mig två pund; se, andra två pund har jag vunnit.'

23 Hans herre svarade honom: 'Rätt så, du gode och trogne tjänare! När du var satt över det som ringa är, var du trogen; jag skall sätta

and hid the silver of his lord.
19 And, after a long time, cometh the lord of those servants, and reckoneth with them.

20 And he who the five talents had received, coming forward, brought other five talents, saying,––Lord! five talents, to me, thou didst deliver up: See! other five talents, I gained.

21 His lord said unto him—Well–done! good and faithful servant,—Over a few things wast thou faithful, over many things, will I appoint thee: Enter into the joy of thy lord.

22 He also of the two talents, coming forward, said—Lord! two talents, to me, didst thou deliver up: See! other two talents, I gained.

23 His lord said unto him—Well–done! good and faithful servant,—Over a few things, wast thou faithful, over many things, will I appoint thee: Enter into the joy of thy lord.

iloon.'

dig över mycket. Gå in i din herres glädje.'

24 Sitten myös se, joka oli saanut yhden leiviskän, tuli ja sanoi: 'Herra, minä tiesin sinut kovaksi mieheksi; sinä leikkaat sieltä, mihin et ole kylvänyt, ja kokoat sieltä, missä et ole eloa viskannut.

24 Sedan trädde ock den fram, som hade fått ett pund, och sade: 'Herre, jag hade lärt känna dig såsom en sträng man, som vill skörda, där du icke har sått, och inbärga, där du icke har utströtт;

24 But he also who, the one talent, had received, coming forward, said—Lord I knew thee, that thou art a, hard, man, reaping, where thou hast not sown,—and gathering, whence thou hast not winnowed;

25 Ja peloissani minä menin ja kätkin sinun leiviskäsi maahan; katso, tässä on omasi.'

25 och av fruktan för dig gick jag bort och gömde ditt pund i jorden. Se här har du vad dig tillhör.'

25 And, overcome with fear, I went away, and hid thy talent in the ground: See! thou hast what is thine!

26 Mutta hänen herransa vastasi ja sanoi hänelle: 'Sinä paha ja laiska palvelija! Sinä tiesit minun leikkaavan sieltä, mihin en ole kylvänyt, ja kokoavan sieltä, missä en ole viskannut.

26 Då svarade hans herre och sade till honom: 'Du onde och late tjänare, du visste att jag vill skörda, där jag icke har sått, och inbärga, där jag icke har utstrött?

26 And his lord, answering, said unto him—O wicked servant, and cowardly, knewest thou that I reap, where I have not sown, and gather, whence I have not winnowed?

27 Sinun olisi siis pitänyt jättää minun rahani rahanvaihtajille, niin minä tultuani olisin saanut omani takaisin korkoineen.

27 Då borde du också hava satt in mina penningar i en bank, så att jag hade fått igen mitt med ränta, när jag kom hem.

27 It was binding on thee, therefore, to cast my silver into the money-changers,—and, I, when I, came, might have obtained what was mine, with interest.

28 Ottakaa sentähden leiviskä häneltä pois ja antakaa sille, jolla on kymmenen leiviskää.

28 Tagen därför ifrån honom hans pund, och given det åt den som har de tio punden.

28 Therefore take away, from him, the talent, and give unto him that hath the ten talents;

29 Sillä jokaiselle, jolla on, annetaan, ja hänellä on oleva yltäkyllin;

29 Ty var och en som har, åt honom skall varda givet, så att han

29 For, to every one that hath, shall be given, and he shall be made to

mutta jolla ei ole, siltä otetaan pois sekin, mikä hänellä on.

30 Ja heittäkää tuo kelvoton palvelija ulos pimeyteen; siellä on oleva itku ja hammasten kiristys.'
31 Mutta kun Ihmisen Poika tulee kirkkaudessaan ja kaikki enkelit hänen kanssaan, silloin hän istuu kirkkautensa valtaistuimelle.
32 Ja hänen eteensä kootaan kaikki kansat, ja hän erottaa toiset toisista, niinkuin paimen erottaa lampaat vuohista.

33 Ja hän asettaa lampaat oikealle puolelleen, mutta vuohet vasemmalle.
34 Silloin Kuningas sanoo oikealla puolellaan oleville: 'Tulkaa, minun Isäni siunatut, ja omistakaa se valtakunta, joka on ollut teille valmistettuna maailman perustamisesta asti.
35 Sillä minun oli nälkä, ja te annoitte minulle syödä; minun oli jano, ja te annoitte minulle

får över nog; men den som icke har, från honom skall tagas också det han har.
30 Och kasten den oduglige tjänaren ut i mörkret härutanför.' Där skall vara gråt och tandagnisslan.
31 Men när Människosonen kommer i sin härlighet, och alla änglar med honom, då skall han sätta sig på sin härlighets tron.
32 Och inför honom skola församlas alla folk och han skall skilja dem från varandra, såsom en herde skiljer fåren ifrån getterna.
33 Och fåren skall han ställa på sin högra sida, och getterna på den vänstra.
34 Därefter skall Konungen säga till dem som stå på hans högra sida: 'Kommen, I min Faders välsignade, och tagen i besittning det rike som är tillrett åt eder från världens begynnelse.
35 Ty jag var hungrig, och I gåven mig att äta; jag var törstig, och I gåven mig att

abound; but, from him that hath not, even what he hath, shall be taken away from him:
30 And, the unprofitable servant, cast ye forth into the darkness, outside: There, shall be wailing and gnashing of teeth.
31 But, whensoever the Son of Man shall come in his glory, and all the messengers with him, then will he sit on his throne of glory;

32 And there will be gathered before him, all the nations, and he will separate them one from another, just as, the shepherd! separateth the sheep from the goats,—
33 And he will set, the sheep, indeed, on his right hand, but, the goats, on the left.
34 Then, will the king say to those on his right hand: Come ye, the blessed of my Father! Inherit the kingdom prepared for you from the foundation of the world;

35 For I hungered, and ye gave me to eat, I thirsted, and ye gave me drink, a stranger, was I, and ye

juoda; minä olin outo, ja te otitte minut huoneeseenne;
dricka; jag var husvill, och I gåven mig härbärge,
took me home,

36 minä olin alaston, ja te vaatetitte minut; minä sairastin, ja te kävitte minua katsomassa; minä olin vankeudessa, ja te tulitte minun tyköni.'
36 naken, och I klädden mig; jag var sjuk, och I besökten mig; jag var i fängelse, och I kommen till mig.'
36 Naked, and ye clothed me, sick, and ye visited me, in prison, was I, and ye came unto me.

37 Silloin vanhurskaat vastaavat hänelle sanoen: 'Herra, milloin me näimme sinut nälkäisenä ja ruokimme sinua, tai janoisena ja annoimme sinulle juoda?
37 Då skola de rättfärdiga svara honom och säga: 'Herre, när sågo vi dig hungrig och gåvo dig mat, eller törstig och gåvo dig att dricka?
37 Then, will the righteous answer him, saying: Lord! when, saw we thee—hungry, and fed thee, or thirsty, and gave thee drink?

38 Ja milloin me näimme sinut outona ja otimme sinut huoneeseemme, tai alastonna ja vaatetimme sinut?
38 Och när sågo vi dig husvill och gåvo dig härbärge, eller naken och klädde dig?
38 And, when, saw we thee—a stranger, and took thee home, or naked, and clothed thee?

39 Ja milloin me näimme sinun sairastavan tai olevan vankeudessa ja tulimme sinun tykösi?'
39 Och när sågo vi dig sjuk eller i fängelse och kommo till dig?'
39 And, when, saw we thee—sick, or in prison, and came unto thee?

40 Niin Kuningas vastaa ja sanoo heille: 'Totisesti minä sanon teille: kaikki, mitä olette tehneet yhdelle näistä minun vähimmistä veljistäni, sen te olette tehneet minulle.'
40 Då skall Konungen svara och säga till dem: 'Sannerligen säger jag eder: Vadhelst I haven gjort mot en av dessa mina minsta bröder, det haven I gjort mot mig.'
40 And, answering, the king will say unto them: Verily, I say unto you—Inasmuch as ye did it unto one of these my least brethren, unto me, ye did it.

41 Sitten hän myös sanoo vasemmalla puolellaan oleville: 'Menkää pois minun tyköäni, te kirotut,
41 Därefter skall han ock säga till dem som stå på hans vänstra sida: 'Gån bort ifrån mig, I förbannade, till
41 Then, will he say unto those also, on his left hand: Depart ye from me, accursed ones! Into the age–abiding fire, which

siihen iankaikkiseen tuleen, joka on valmistettu perkeleelle ja hänen enkeleillensä.

den eviga elden, som är tillredd åt djävulen och hans änglar.

hath been prepared for the adversary and his messengers;

42 Sillä minun oli nälkä, ja te ette antaneet minulle syödä; minun oli jano, ja te ette antaneet minulle juoda;

42 Ty jag var hungrig, och I gåven mig icke att äta; jag var törstig, och I gåven mig icke att dricka;

42 For I hungered, and ye gave me not to eat, [and] I was thirsty, and ye gave me not to drink,

43 minä olin outo, ja te ette ottaneet minua huoneeseenne; minä olin alaston, ja te ette vaatettaneet minua; sairaana ja vankeudessa, ja te ette käyneet minua katsomassa.'

43 jag var husvill, och I gåven mig icke härbärge, naken, och I klädden mig icke, sjuk och i fängelse, och I besökten mig icke.'

43 A stranger, was I, and ye took me not home, naked, and ye clothed me not, sick, and in prison, and ye visited me not.

44 Silloin hekin vastaavat sanoen: 'Herra, milloin me näimme sinut nälkäisenä tai janoisena tai outona tai alastonna tai sairaana tai vankeudessa, emmekä sinua palvelleet?'

44 Då skola också de svara och säga: 'Herre, när sågo vi dig hungrig eller törstig eller husvill eller naken eller sjuk eller i fängelse och tjänade dig icke?'

44 Then, will, they also, answer, saying: Lord! when saw we thee—hungry, or thirsty, or a stranger, or naked, or sick, or in prison, and ministered not unto thee?

45 Silloin hän vastaa heille ja sanoo: 'Totisesti minä sanon teille: kaiken, minkä olette jättäneet tekemättä yhdelle näistä vähimmistä, sen te olette jättäneet tekemättä minulle.'

45 Då skall han svara dem och säga: 'Sannerligen säger jag eder: Vadhelst I icke haven gjort mot en av dessa minsta, det haven I ej heller gjort mot mig.'

45 Then, will he answer them, saying: Verily, I say unto you—Inasmuch as ye did it not, unto one of these least, neither unto me, did ye it.

46 Ja nämä menevät pois iankaikkiseen rangaistukseen, mutta vanhurskaat

46 Och dessa skola då då bort till evigt straff, men de rättfärdiga till evigt

46 And, these, shall go away, into, age–abiding, correction, but, the righteous, into, age–

iankaikkiseen elämään."

liv.»

abiding, life.

26 luku

1 Ja kun Jeesus oli lopettanut kaikki nämä puheet, sanoi hän opetuslapsillensa:
2 "Te tiedätte, että kahden päivän perästä on pääsiäinen; silloin Ihmisen Poika annetaan ristiinnaulittavaksi."

1 När nu Jesus hade talat allt detta till slut, sade han till sina lärjungar:
2 »I veten att det två dagar härefter är påsk; då skall Människosonen bliva förrådd och utlämnad till att korsfästas.»

1 And it came to pass, when Jesus ended all these words, he said unto his disciples:
2 Ye know that, after two days, the passover, taketh place,—and, the Son of Man, is to be delivered up, to be crucified.

3 Silloin ylipapit ja kansan vanhimmat kokoontuivat Kaifas nimisen ylimmäisen papin palatsiin

3 Därefter församlade sig översteprästerna och folkets äldste hos översteprästen, som hette Kaifas, i hans hus,

3 Then, were gathered together, the High–priests and the Elders of the people, into the court of the High–priest who was called Caiaphas;

4 ja neuvottelivat, kuinka ottaisivat Jeesuksen kiinni kavaluudella ja tappaisivat hänet.

4 och rådslogo om att låta gripa Jesus med list och döda honom.

4 and they took counsel together, in order that, Jesus, by guile, they might secure, and slay.

5 Mutta he sanoivat: "Ei juhlan aikana, ettei syntyisi meteliä kansassa."

5 Men de sade: »Icke under högtiden, för att ej oroligheter skola uppstå bland folket.»

5 They were saying, however: Not during the feast, lest, an uproar, arise among the people.

6 Kun Jeesus oli Betaniassa pitalisen Simonin asunnossa,
7 tuli hänen luoksensa nainen, mukanaan alabasteripullo täynnä kallisarvoista voidetta, minkä hän vuodatti Jeesuksen päähän hänen ollessaan aterialla.

6 Men när Jesus var i Betania, i Simon den spetälskes hus,
7 framträdde till honom en kvinna som hade med sig en alabasterflaska med dyrbar smörjelse; denna göt hon ut över hans huvud, där han låg till bords.

6 But, Jesus, happening to be in Bethany, in the house of Simon the leper,
7 there came unto him a woman, holding an alabaster–jar of costly perfume, and she poured it down upon his head, as he was reclining.

8 Mutta sen nähdessään hänen opetuslapsensa närkästyivät ja sanoivat: "Mitä varten tämä haaskaus?

8 Då lärjungarna sågo detta, blevo de misslynta och sade: »Varför skulle detta förspillas?

8 And the disciples, seeing it, were greatly displeased, saying—To what end, this loss?

9 Olisihan sen voinut myydä kalliista hinnasta ja antaa rahat köyhille."

9 Man hade ju kunnat sälja det för mycket penningar och giva dessa åt de fattiga.»

9 For this could have been sold for much, and given to the destitute.

10 Kun Jeesus sen huomasi, sanoi hän heille: "Miksi pahoitatte tämän naisen mieltä? Sillä hän teki hyvän työn minulle.

10 När Jesus märkte detta, sade han till dem: »Varför oroen I kvinnan? Det är en god gärning som hon har gjort mot mig.

10 But Jesus, taking note, said unto them—Why vex ye the woman? for, a seemly work, hath she wrought for me;

11 Köyhät teillä on aina keskuudessanne, mutta minua teillä ei ole aina.

11 De fattiga haven I ju alltid ibland eder, men mig haven I icke alltid.

11 For, always, the destitute, have ye with you,—but, me, not always, have ye;

12 Sillä kun hän valoi tämän voiteen minun ruumiilleni, teki hän sen minun hautaamistani varten.

12 När hon göt ut denna smörjelse på min kropp, gjorde hon det såsom en tillredelse till min begravning.

12 For, she, pouring this perfume upon my body, so as to prepare me for burial, did it.

13 Totisesti minä sanon teille: missä ikinä kaikessa maailmassa tätä evankeliumia saarnataan, siellä sekin, minkä hän teki, on mainittava hänen muistoksensa."

13 Sannerligen säger jag eder: Varhelst i hela världen detta evangelium bliver predikat, där skall ock det som hon nu har gjort bliva omtalat, henne till åminnelse.»

13 Verily, I say unto you––Wheresoever this glad–message shall be proclaimed in all the world, also what she did, will be told, as a memorial of her.

14 Silloin meni yksi niistä kahdestatoista, nimeltä Juudas Iskariot, ylipappien luo

14 Därefter gick en av de tolv, den som hette Judas Iskariot, bort till översteprästerna

14 Then, went one of the twelve, the one called Judas Iscariot, unto the High–priests,

15 ja sanoi: "Mitä tahdotte antaa minulle,

15 och sade: »Vad viljen I giva mig för att

15 and said—What are ye willing to give unto me?

niin minä saatan hänet teidän käsiinne?" Ja he maksoivat hänelle kolmekymmentä hopearahaa.

jag skall överlämna honom åt eder?» Då vägde de upp åt honom trettio silverpenningar.

and, I, unto you, will deliver him up. And they appointed him thirty pieces of silver.

16 Ja siitä hetkestä hän etsi sopivaa tilaisuutta kavaltaaksensa hänet.

16 Och från den stunden sökte han efter lägligt tillfälle att förråda honom.

16 And, from that time, was he seeking a favourable opportunity that he might, deliver him up.

17 Mutta ensimmäisenä happamattoman leivän päivänä opetuslapset tulivat Jeesuksen tykö ja sanoivat: "Mihin tahdot, että valmistamme pääsiäislampaan sinun syödäksesi?"

17 Men på första dagen i det osyrade brödets högtid trädde lärjungarna fram till Jesus och frågade: »Var vill du att vi skola reda till åt dig att äta påskalammet?»

17 And, on the first of the days of unleavened bread, the disciples came unto Jesus, saying—Where wilt thou, that we make ready for thee to eat the passover?

18 Niin hän sanoi: "Menkää kaupunkiin sen ja sen luo ja sanokaa hänelle: 'Opettaja sanoo: Minun aikani on lähellä; sinun luonasi minä syön pääsiäisaterian opetuslasteni kanssa.'"

18 Han svarade: »Gån in i staden till den och den och sägen till honom: 'Mästaren låter säga: Min tid är nära; hos dig vill jag hålla påskhögtid med mina lärjungar.'»

18 And, he, said—Go your way into the city, unto such–a–one, and say to him, The teacher, saith, My season, is, near, with thee, will I keep the passover, with my disciples.

19 Ja opetuslapset tekivät, niinkuin Jeesus oli heitä käskenyt, ja valmistivat pääsiäislampaan.

19 Och lärjungarna gjorde såsom Jesus hade befallt dem och redde till påskalammet.

19 And the disciples did, as Jesus directed them, and made ready the passover.

20 Ja kun ehtoo tuli, asettui hän aterialle kahdentoista opetuslapsensa kanssa.

20 När det nu hade blivit afton, lade han sig till bords med de tolv.

20 And, when, evening, came, he was reclining with the twelve [disciples];

21 Ja heidän syödessään hän sanoi: "Totisesti minä sanon

21 Och medan de åto, sade han: »Sannerligen säger jag eder: En av

21 and, as they were eating, he said—Verily, I say unto you, One from

teille: yksi teistä kavaltaa minut."
22 Silloin he tulivat kovin murheellisiksi ja rupesivat toinen toisensa perästä sanomaan hänelle: "Herra, en kai minä ole se?"
23 Hän vastasi ja sanoi: "Joka minun kanssani pisti kätensä vatiin, se kavaltaa minut.

24 Ihmisen Poika tosin menee pois, niinkuin hänestä on kirjoitettu, mutta voi sitä ihmistä, jonka kautta Ihmisen Poika kavalletaan! Parempi olisi sille ihmiselle, että hän ei olisi syntynyt."

25 Niin Juudas, joka hänet kavalsi, vastasi ja sanoi: "Rabbi, en kai minä ole se?" Hän sanoi hänelle: "Sinäpä sen sanoit."

26 Ja heidän syödessään Jeesus otti leivän, siunasi, mursi ja antoi opetuslapsillensa ja sanoi: "Ottakaa ja syökää; tämä on minun ruumiini."
27 Ja hän otti maljan, kiitti ja antoi heille ja

eder skall förråda mig.»
22 Då blevo de mycket bedrövade och begynte fråga honom, var efter annan: »Icke är det väl jag, Herre?»

23 Då svarade han och sade: »Den som jämte mig nu doppade handen i fatet, han skall förråda mig.
24 Människosonen skall gå bort, såsom det är skrivet om honom; men ve den människa genom vilken Människosonen bliver förrådd! Det hade varit bättre för den människan, om hon icke hade blivit född.»
25 Judas, han som förrådde honom, tog då till orda och frågade: »Rabbi, icke är det väl jag?» Han svarade honom: »Du har själv sagt det.»

26 Medan de nu åto, tog Jesus ett bröd och välsignade det och bröt det och gav åt lärjungarna och sade: »Tagen och äten; detta är min lekamen.»
27 Och han tog en kalk och tackade Gud

among you, will deliver me up.
22 And, being exceedingly grieved, they began to be saying to him, each one—Can it be, I, Lord?

23 And, he, answering, said—He who hath dipped with me his hand in the bowl, the same, will deliver me up.
24 The Son of Man, indeed, goeth his way, according as it is written concerning him,—But alas! for that man, through whom the Son of Man, is being delivered up: Well, had it been for him, if, that man, had not been born!
25 And Judas, who was delivering him up, answering, said—Can it be, I, Rabbi? He saith unto him—Thou, hast said.

26 And, as they were eating, Jesus, taking a loaf and blessing, brake,—and, giving to his disciples, said—Take, eat! This, is, my body.
27 And, taking a cup, and giving thanks, he gave

sanoi: "Juokaa tästä kaikki;

28 sillä tämä on minun vereni, liiton veri, joka monen edestä vuodatetaan syntien anteeksiantamiseksi.

29 Ja minä sanon teille: tästedes minä en juo tätä viinipuun antia, ennenkuin sinä päivänä, jona juon sitä uutena teidän kanssanne Isäni valtakunnassa."

30 Ja veisattuaan kiitosvirren he lähtivät Öljymäelle.

31 Silloin Jeesus sanoi heille: "Tänä yönä te kaikki loukkaannutte minuun; sillä kirjoitettu on: 'Minä lyön paimenta, ja lauman lampaat hajotetaan.'

32 Mutta ylösnoustuani minä menen teidän edellänne Galileaan."

33 Niin Pietari vastasi ja sanoi hänelle: "Vaikka kaikki loukkaantuisivat sinuun, niin minä en koskaan loukkaannu."

34 Jeesus sanoi hänelle: "Totisesti minä

och gav åt dem och sade: »Dricken härav alla;

28 ty detta är mitt blod, förbundsblodet, som varder utgjutet för många till syndernas förlåtelse.

29 Och jag säger eder: Härefter skall jag icke mer dricka av det som kommer från vinträd, förrän på den dag då jag dricker det nytt med eder i min Faders rike.»

30 När de sedan hade sjungit lovsången, gingo de ut till Oljeberget.

31 Då sade Jesus till dem: »I denna natt skolen I alla komma på fall för min skull, ty det är skrivet: 'Jag skall slå herden, och fåren i hjorden skola förskingras.'

32 Men efter min uppståndelse skall jag före eder gå till Galileen.»

33 Då svarade Petrus och sade till honom: »Om än alla andra komma på fall för din skull, så skall dock jag aldrig komma på fall.»

34 Jesus sade till honom: »Sannerligen

unto them, saying—Drink of it, all of you;

28 For, this, is my blood of the covenant, which, for many, is to be poured out, for remission of sins.

29 Moreover, I say unto you—In nowise, will I drink, henceforth, of this produce of the vine, until that day, whensoever I shall drink it with you, new, in the kingdom of my Father.

30 And, having sung praise, they went forth unto the Mount of Olives.

31 Then, Jesus saith unto them—All ye, will find cause of stumbling in me, during this night; for it is written, I will smite the shepherd, and, the sheep of the flock, will be scattered abroad;

32 But, after my arising, I will go before you into Galilee.

33 Now Peter, answering, said unto him—Though, all, shall find cause of stumbling in thee, I, shall never find cause of stumbling.

34 Jesus saith unto him: Verily, I say unto thee—

sanon sinulle: tänä yönä, ennenkuin kukko laulaa, sinä kolmesti minut kiellät."

säger jag dig: I denna natt, förrän hanen har galit, skall du tre gånger förneka mig.»

During this night, before a cock crow, Thrice, wilt thou deny me.

35 Pietari sanoi hänelle: "Vaikka minun pitäisi kuolla sinun kanssasi, en sittenkään minä sinua kiellä." Samoin sanoivat myös kaikki muut opetuslapset.

35 Petrus svarade honom: »Om jag än måste dö med dig, så skall jag dock förvisso icke förneka dig.» Sammalunda sade ock alla de andra lärjungarna.

35 Peter saith unto him: Even though it be needful for me, with thee to die, in nowise, will I deny thee. Likewise, all the disciples also, said.

36 Sitten Jeesus tuli heidän kanssaan Getsemane nimiselle maatilalle; ja hän sanoi opetuslapsillensa: "Istukaa tässä, sillä aikaa kuin minä menen ja rukoilen tuolla."

36 Därefter kom Jesus med dem till ett ställe som hette Getsemane. Och han sade till lärjungarna: »Bliven kvar här, medan jag går dit bort och beder.»

36 Then Jesus cometh with them, into a place called Gethsemane,—and he saith unto his disciples, Sit ye here, while I go yonder and pray.

37 Ja hän otti mukaansa Pietarin ja ne kaksi Sebedeuksen poikaa; ja hän alkoi murehtia ja tulla tuskaan.

37 Och han tog med sig Petrus och Sebedeus' två söner; och han begynte bedrövas och ängslas.

37 And, taking with him, Peter and the two sons of Zebedee, he began to be grieved and to be in great distress.

38 Silloin hän sanoi heille: "Minun sieluni on syvästi murheellinen, kuolemaan asti; olkaa tässä ja valvokaa minun kanssani."

38 Då sade han till dem: »Min själ är djupt bedrövad, ända till döds; stannen kvar här och vaken med mig.»

38 Then, saith he unto them: Encompassed with grief, is my soul, unto death: Abide ye here, and be watching with me.

39 Ja hän meni vähän edemmäksi, lankesi kasvoilleen ja rukoili sanoen: "Isäni, jos mahdollista on, niin menköön minulta pois tämä malja; ei kuitenkaan niinkuin minä

39 Därefter gick han litet längre bort och föll ned på sitt ansikte och bad och sade: »Min Fader, om det är möjligt, så gånge denna kalk ifrån mig. Dock icke såsom jag

39 And, going forward a little, he fell upon his face, offering prayer, and saying—My Father! If it is possible, let this cup pass from me,—Nevertheless, not as, I, will, but as, thou, wilt.

tahdon, vaan niinkuin sinä."

vill, utan såsom du vill!»

40 Ja hän tuli opetuslasten tykö ja tapasi heidät nukkumasta ja sanoi Pietarille: "Niin ette siis jaksaneet yhtä hetkeä valvoa minun kanssani!

40 Sedan kom han tillbaka till lärjungarna och fann dem sovande. Då sade han till Petrus: »Så litet förmådden I då vaka en kort stund med mig!

40 And he cometh unto his disciples, and findeth them sleeping, and said unto Peter—Thus, powerless are ye, one hour, to watch with me?

41 Valvokaa ja rukoilkaa, ettette joutuisi kiusaukseen; henki tosin on altis, mutta liha on heikko."

41 Vaken, och bedjen att I icke mån komma i frestelse. Anden är villig, men köttet är svagt.»

41 Be watching and praying, that ye may not enter into temptation: The spirit, indeed, is, eager, but, the flesh, weak.

42 Taas hän meni pois toisen kerran ja rukoili sanoen: "Isäni, jos tämä malja ei voi mennä minun ohitseni, minun sitä juomattani, niin tapahtukoon sinun tahtosi."

42 Åter gick han bort, för andra gången, och bad och sade: »Min Fader, om detta icke kan gå ifrån mig, utan jag måste dricka denna kalk, så ske din vilja.»

42 Again, a second time, departing he prayed, saying: My Father! If it is impossible for this to pass, except I, drink, it, Accomplished, be, thy will.

43 Ja tullessaan hän taas tapasi heidät nukkumasta, sillä heidän silmänsä olivat käyneet raukeiksi.

43 När han sedan kom tillbaka, fann han dem åter sovande, ty deras ögon voro förtyngda.

43 And coming, he, again, found them sleeping, for their eyes had become heavy.

44 Ja hän jätti heidät, meni taas ja rukoili kolmannen kerran ja sanoi samat sanat uudestaan.

44 Då lät han dem vara och gick åter bort och bad, för tredje gången, och sade återigen samma ord.

44 And, leaving them, he, again, departed, and prayed a third time, the same word, saying again.

45 Sitten hän tuli opetuslasten tykö ja sanoi heille: "Te nukutte vielä ja lepäätte! Katso, hetki on lähellä, ja Ihmisen Poika annetaan syntisten käsiin.

45 Därefter kom han tillbaka till lärjungarna och sade till dem: »Ja, I soven ännu alltjämt och vilen eder! Se, stunden är nära då Människosonen skall

45 Then, cometh he unto the disciples, and saith unto them,—Ye are sleeping what time remaineth, and taking your rest: Lo! the hour hath drawn near, and, the

bliva överlämnad i syndares händer.

Son of Man, is being delivered up into the hands of sinners.

46 Nouskaa, lähtekäämme; katso, se on lähellä, joka minut kavaltaa."

46 Stån upp, låt oss gå; se, den är nära, som förråder mig.»

46 Arise! let us be going,– –Lo! he that delivereth me up, hath drawn near.

47 Ja katso, hänen vielä puhuessaan tuli Juudas, yksi niistä kahdestatoista, ja hänen kanssaan lukuisa joukko ylipappien ja kansan vanhinten luota miekat ja seipäät käsissä.

47 Och se, medan han ännu talade, kom Judas, en av de tolv, och jämte honom en stor folkskara, med svärd och stavar, utsänd från överstеprästerna och folkets äldste.

47 And, while, yet, he was speaking, lo! Judas, one of the twelve, came, and, with him, a large multitude, with swords and clubs, from the High–priests and Elders of the people.

48 Ja se, joka hänet kavalsi, oli antanut heille merkin sanoen: "Se, jolle minä suuta annan, hän se on; ottakaa hänet kiinni."

48 Men förrädaren hade givit dem ett tecken; han hade sagt: »Den som jag kysser, den är det; honom skolen I gripa.»

48 And, he who was delivering him up, gave them a sign, saying— Whomsoever I shall kiss, he, it is,—secure him.

49 Ja kohta hän meni Jeesuksen luo ja sanoi: "Terve, rabbi!" ja antoi hänelle suuta.

49 Och han trädde nu strax fram till Jesus och sade: »Hell dig, rabbi!» och kysste honom häftigt.

49 And, straightway, coming unto Jesus, he said—Joy to thee! Rabbi, and eagerly kissed him.

50 Niin Jeesus sanoi hänelle: "Ystäväni, mitä varten sinä tänne tulit?" Silloin he tulivat Jeesuksen luo, kävivät häneen käsiksi ja ottivat hänet kiinni.

50 Jesus sade till honom: »Min vän, gör vad du är här för att göra.» Då stego de fram och grepo Jesus och togo honom fången.

50 But, Jesus, said unto him—Friend! wherefore art thou here? Then, coming forward, they thrust their hands upon Jesus, and secured him.

51 Ja katso, eräs niistä, jotka olivat Jeesuksen kanssa, ojensi kätensä, veti miekkansa ja iski ylimmäisen papin palvelijaa ja sivalsi

51 Men en av dem som voro med Jesus förde handen till sitt svärd och drog ut det och högg till överstеprästens tjänare

51 And lo! one of those with Jesus, stretching forth his hand, grasped his sword, and smiting the servant of the High–priest, cut off his ear.

häneltä pois korvan.

och högg så av honom örat.

52 Silloin Jeesus sanoi hänelle: "Pistä miekkasi tuppeen; sillä kaikki, jotka miekkaan tarttuvat, ne miekkaan hukkuvat.

52 Då sade Jesus till honom: »Stick ditt svärd tillbaka i skidan: ty alla som taga till svärd skola förgöras genom svärd.

52 Then, Jesus saith unto him—Put back thy sword into its place, for, all they who take a sword, by a sword, shall perish.

53 Vai luuletko, etten voisi rukoilla Isääni, niin että hän lähettäisi heti minulle enemmän kuin kaksitoista legionaa enkeleitä?

53 Eller menar du att jag icke kunde utbedja mig av min Fader, att han nu sände till min tjänst mer än tolv legioner änglar?

53 Or thinkest thou that I cannot call upon my Father, and he will set near me, even now, more than twelve legions of messengers?

54 Mutta kuinka silloin kävisivät toteen kirjoitukset, jotka sanovat, että näin pitää tapahtuman?"

54 Men huru bleve då skrifterna fullbordade, som säga att så måste ske?»

54 How then should the Scriptures be fulfilled, that, thus, it must needs come to pass?

55 Sillä hetkellä Jeesus sanoi joukolle: "Niinkuin ryöväriä vastaan te olette lähteneet minua miekoilla ja seipäillä vangitsemaan. Joka päivä minä olen istunut pyhäkössä opettamassa, ettekä ole ottaneet minua kiinni.

55 I samma stund sade Jesus till folkskaran: »Såsom mot en rövare haven I gått ut med svärd och stavar för att fasttaga mig. Var dag har jag suttit i helgedomen och undervisat, utan att I haven gripit mig.

55 In that hour, said Jesus unto the multitudes: As against a robber, came ye forth, with swords and clubs, to arrest me? Daily in the temple, used I to sit teaching, and ye secured me not;

56 Mutta tämä kaikki on tapahtunut, että profeettain kirjoitukset kävisivät toteen." Silloin kaikki opetuslapset jättivät hänet ja pakenivat.

56 Men allt detta har skett, för att profeternas skrifter skola fullbordas.» Då övergåvo alla lärjungarna honom och flydde.

56 But, this, hath, wholly, come to pass, that, the Scriptures of the prophets, may be fulfilled. Then, the disciples, all forsaking him, fled.

57 Mutta Jeesuksen kiinniottajat veivät hänet ylimmäisen papin, Kaifaan, eteen, jonne

57 Men de som hade gripit Jesus förde honom bort till översteprästen Kaifas,

57 And, they who secured Jesus, led him away unto Caiaphas the High-priest, where the Scribes and the

kirjanoppineet ja vanhimmat olivat kokoontuneet.

hos vilken de skriftlärde och de äldste hade församlat sig.

Elders gathered themselves together.

58 Ja Pietari seurasi häntä taampana ylimmäisen papin esipihaan asti; ja hän meni sinne ja istui palvelijain joukkoon nähdäksensä, kuinka lopulta kävisi.

58 Och Petrus följde honom på avstånd ända till översteprästens gård; där gick han in och satte sig bland rättstjänarna för att se vad slutet skulle bliva.

58 Now, Peter, was following him afar off, unto the court of the High-priest,—and, entering within, was sitting with the attendants, to see the end.

59 Mutta ylipapit ja koko neuvosto etsivät väärää todistusta Jeesusta vastaan tappaaksensa hänet,

59 Och översteprästerna och hela Stora rådet sökte efter något falskt vittnesbörd mot Jesus, för att kunna döda honom;

59 Now, the High-priests and all the High-council, were seeking false-witness against Jesus, that they might, put him to death;

60 mutta eivät löytäneet, vaikka monta väärää todistajaa oli tullut esille. Mutta vihdoin tuli kaksi,

60 men fastän många falska vittnen trädde fram, funno de likväl intet. Slutligen trädde dock två män fram

60 and found not any, though many came forward as false-witnesses. At length, however, there came forward, two,

61 ja he sanoivat: "Tämä on sanonut: 'Minä voin hajottaa maahan Jumalan temppelin ja kolmessa päivässä sen rakentaa.'"

61 och sade: »Denne har sagt: 'Jag kan bryta ned Guds tempel och på tre dagar bygga upp det igen.'»

61 and said: This, man said—I am able to pull down the shrine of God, and, in three days, to, build, it.

62 Silloin ylimmäinen pappi nousi ja sanoi hänelle: "Etkö vastaa mitään siihen, mitä nämä todistavat sinua vastaan?"

62 Då stod översteprästen upp och sade till honom: »Svarar du intet? Huru är det med det som dessa vittna mot dig?»

62 And the High-priest, arising, said unto him—Nothing, answerest thou? What are these, against thee bearing witness?

63 Mutta Jeesus oli vaiti. Niin ylimmäinen pappi sanoi hänelle:

63 Men Jesus teg. Då sade översteprästen till honom: »Jag besvär

63 But, Jesus, was silent. And, the High-priest, said unto him: I put thee on

"Minä vannotan sinua elävän Jumalan kautta, että sanot meille, oletko sinä Kristus, Jumalan Poika."

dig vid den levande Guden, att du säger oss om du är Messias, Guds Son.»

oath, by the Living God, that, to us, thou say—Whether, thou, art the Christ, the Son of God.

64 Jeesus sanoi hänelle: "Sinäpä sen sanoit. Mutta minä sanon teille: tästedes te saatte nähdä Ihmisen Pojan istuvan Voiman oikealla puolella ja tulevan taivaan pilvien päällä."

64 Jesus svarade honom: »Du har själv sagt det. Men jag säger eder: Härefter skolen I få se Människosonen sitta på Maktens högra sida och komma på himmelens skyar.»

64 Jesus saith unto him: Thou, hast said; Moreover, I say unto you—Hereafter, ye will see the Son of Man, sitting on the right hand of power, and coming upon the clouds of heaven.

65 Silloin ylimmäinen pappi repäisi vaatteensa ja sanoi: "Hän on pilkannut Jumalaa. Mitä me enää todistajia tarvitsemme? Katso, nyt kuulitte hänen pilkkaamisensa.

65 Då rev översteprästen sönder sina kläder och sade: »Han har hädat. Vad behöva vi mer några vittnen? I haven nu hört hädelsen.

65 Then, the High-priest rent asunder his garments, saying—He hath spoken profanely! What further need have we, of witnesses? Lo! now, ye have heard the profanity!

66 Miten teistä on?" He vastasivat sanoen: "Hän on vikapää kuolemaan."

66 Vad synes eder?» De svarade och sade: »Han är skyldig till döden.»

66 How, to you, doth it seem? And, they, answering, said: Guilty of death, he is.

67 Silloin he sylkivät häntä silmille ja löivät häntä nyrkillä kasvoihin; ja toiset sivalsivat häntä poskelle

67 Därefter spottade man honom i ansiktet och slog honom på kinderna, den ene med knytnäven, den andre med flata handen,

67 Then, spat they into his face, and buffeted him; and, others, struck him smartly,

68 ja sanoivat: "Profetoi meille, Kristus, kuka se on, joka sinua löi."

68 och sade: »Profetera för oss, Messias: vem var det som slog dig?»

68 saying—Prophesy unto us, O Christ! Who is he that struck thee?

69 Mutta Pietari istui ulkopuolella esipihassa. Ja hänen luoksensa tuli muuan palvelijatar ja

69 Men Petrus satt utanför på gården. Då kom en tjänstekvinna fram till honom och

69 Now, Peter, was sitting without, in the court; and there came unto him a certain female servant,

sanoi: "Sinäkin olit Jeesuksen, galilealaisen, seurassa."

70 Mutta hän kielsi kaikkien kuullen ja sanoi: "En ymmärrä, mitä sanot."

71 Ja kun hän oli mennyt ulos portille, näki hänet toinen nainen ja sanoi sielläoleville: "Tämäkin oli Jeesuksen, Nasaretilaisen, seurassa."

72 Ja taas hän kielsi valalla vannoen: "En tunne sitä miestä."

73 Vähän sen jälkeen tulivat ne, jotka siinä seisoivat, ja sanoivat Pietarille: "Totisesti, sinä myös olet yksi heistä, sillä kielimurteesikin ilmaisee sinut."

74 Silloin hän rupesi sadattelemaan ja vannomaan: "En tunne sitä miestä." Ja samassa lauloi kukko.

75 Niin Pietari muisti Jeesuksen sanat, jotka hän oli sanonut: "Ennenkuin kukko laulaa, sinä kolmesti minut kiellät." Ja hän meni ulos ja itki katkerasti.

sade: »Också du var med Jesus från Galileen.»

70 Men han nekade inför alla och sade: »Jag förstår icke vad du menar.»

71 När han sedan hade kommit ut i porten, fick en annan kvinna se honom och sade till dem som voro där: »Denne var med Jesus från Nasaret.»

72 Åter nekade han med en ed och sade: »Jag känner icke den mannen.»

73 Litet därefter kommo de kringstående fram och sade till Petrus: »Förvisso är också du en av dem; redan ditt uttal röjer dig ju.»

74 Då begynte han förbanna sig och svärja: »Jag känner icke den mannen.» Och i detsamma gol hanen.

75 Då kom Petrus ihåg Jesu ord, huru han hade sagt: »Förrän hanen gal, skall du tre gånger förneka mig.» Och han gick ut och grät bitterligen.

saying—Thou also, wast with Jesus, the Galilaean.

70 But, he, denied before all, saying—I know not what thou sayest.

71 And, when he went out into the porch, another female saw him, and said unto them who were there—This, one was with Jesus the Nazarene.

72 And, again, he denied, with an oath—I know not the man.

73 And, after a little, the by–standers, coming forward, said unto Peter: Truly, thou also, art, from among them, for, thy very speech, maketh thee, manifest.

74 Then, began he to be cursing and swearing—I know not the man! And, straightway, a cock crowed.

75 And Peter was put in mind of the declaration of Jesus, of his having said––Before a cock crow, thrice, wilt thou utterly deny me; and, going forth outside, he wept bitterly.

1 Mutta aamun koittaessa kaikki ylipapit ja kansan vanhimmat pitivät neuvoa Jeesusta vastaan tappaaksensa hänet;

1 Men när det hade blivit morgon, fattade alla överstеprästerna och folkets äldste det beslutet angående Jesus, att de skulle döda honom.

1 Now, when morning came, all the High-priests and Elders of the people took, counsel, against Jesus, so as to put him to death:

2 ja he sitoivat hänet ja veivät pois ja antoivat hänet maaherran, Pilatuksen, käsiin.

2 Och de läto binda honom och förde honom bort och överlämnade honom åt Pilatus, landshövdingen.

2 and, binding him, they led him away, and delivered him up unto Pilate the governor.

3 Kun Juudas, hänen kavaltajansa, näki, että hänet oli tuomittu, silloin hän katui ja toi takaisin ne kolmekymmentä hopearahaa ylipapeille ja vanhimmille

3 När då Judas, som hade förrått honom, såg att han var dömd, ångrade han sig och bar de trettio silverpenningarna tillbaka till överstеprästerna och de äldste

3 Then, Judas who had delivered him up, seeing that he was condemned, being smitten with remorse, returned the thirty pieces of silver unto the High-priests and Elders,

4 ja sanoi: "Minä tein synnin, kun kavalsin viattoman veren." Mutta he sanoivat: "Mitä se meihin koskee? Katso itse eteesi."

4 och sade: »Jag har syndat därigenom att jag har förrått oskyldigt blod.» Men de svarade: »Vad kommer det oss vid? Du får själv svara därför.»

4 saying—I have sinned, in delivering up righteous blood. But, they, said—What is that to us? thou, shalt see to it for thyself.

5 Ja hän viskasi hopearahat temppeliin, lähti sieltä, meni pois ja hirttäytyi.

5 Då kastade han silverpenningarna i templet och gick sin väg. Sedan gick han bort och hängde sig.

5 And, throwing the pieces of silver into the Temple, he withdrew, and, going away, hanged himself.

6 Niin ylipapit ottivat hopearahat ja sanoivat: "Ei ole luvallista panna näitä temppelirahastoon,

6 Men överstеprästerna togo silverpenningarna och sade: »Det är icke lovligt att lägga dem i

6 But, the High-priests, taking the pieces of silver, said—It is not allowed, to cast them into the

koska ne ovat veren hinta."

7 Ja neuvoteltuaan he ostivat niillä savenvalajan pellon muukalaisten hautausmaaksi.

8 Sentähden sitä peltoa vielä tänäkin päivänä kutsutaan Veripelloksi.

9 Silloin kävi toteen, mikä on puhuttu profeetta Jeremiaan kautta, joka sanoo: "Ja he ottivat ne kolmekymmentä hopearahaa, hinnan siitä arvioidusta miehestä, jonka he olivat israelilaisten puolesta arvioineet,

10 ja antoivat ne savenvalajan pellosta, niinkuin Herra oli minun kauttani käskenyt."

11 Mutta Jeesus seisoi maaherran edessä. Ja maaherra kysyi häneltä sanoen: "Oletko sinä juutalaisten kuningas?" Niin Jeesus sanoi: "Sinäpä sen sanot."

12 Ja kun ylipapit ja vanhimmat häntä syyttivät, ei hän mitään vastannut.

offerkistan, eftersom det är blodspenningar.»

7 Och sedan de hade fattat sitt beslut, köpte de för dem Krukmakaråkern till begravningsplats för främlingar.

8 Därför kallas den åkern ännu i dag Blodsåkern.

9 Så fullbordades det som var sagt genom profeten Jeremias, när han sade: »Och jag tog de trettio silverpenningarna -- priset för den man vilkens värde hade blivit bestämt, den som israelitiska män hade värderat --

10 och jag gav dem till betalning för Krukmakaråkern, i enlighet med Herrens befallning till mig.»

11 Men Jesus ställdes fram inför landshövdingen. Och landshövdingen frågade honom och sade: »Är du judarnas konung?» Jesus svarade honom: »Du säger det själv.»

12 Men när översteprästerna och de äldste framställde sina anklagelser mot

treasury; since, a price of blood, they are.

7 And, taking counsel, they bought with them, the field of the potter, as a burial–place for strangers.

8 Wherefore, that field hath been called Field of Blood, until this day.

9 Then, was fulfilled, that which was spoken through Jeremiah the prophet, saying: And they took the thirty pieces of silver, as the value of him whom they had valued, whom they had valued, of Israel's sons,—

10 And gave them for the field of the potter, as, the Lord, directed me.

11 Now, Jesus, stood before the governor; and the governor questioned him, saying—Thou, art the king of the Jews? And, Jesus, said—Thou, sayest.

12 And, while he was being accused by the High–priests and Elders, he answered nothing.

honom, svarade han intet.

13 Silloin Pilatus sanoi hänelle: "Etkö kuule, kuinka paljon he todistavat sinua vastaan?"

13 Då sade Pilatus till honom: »Hör du icke huru mycket de hava att vittna mot dig?»

13 Then, Pilate saith unto him—Hearest thou not how many things against thee they are bearing witness?

14 Mutta hän ei vastannut yhteenkään hänen kysymykseensä, niin että maaherra suuresti ihmetteli.

14 Men han svarade honom icke på en enda fråga, så att landshövdingen mycket förundrade sig.

14 And he answered him, no not so much as a single word, so that the governor was marveling exceedingly.

15 Oli tapana, että maaherra juhlan aikana päästi kansalle yhden vangin irti, kenenkä he tahtoivat.

15 Nu var det sed att landshövdingen vid högtiden gav folket en fånge lös, vilken de ville.

15 But, feast by feast, the governor had been wont to release one unto the multitude, a prisoner whom they were desiring.

16 Ja heillä oli silloin kuuluisa vanki, jota sanottiin Barabbaaksi.

16 Och man hade då en beryktad fånge, som hette Barabbas.

16 Now they had at that time a distinguished prisoner, called, Barabbas.

17 Kun he nyt olivat koolla, sanoi Pilatus heille: "Kummanko tahdotte, että minä teille päästän, Barabbaanko vai Jeesuksen, jota sanotaan Kristukseksi?"

17 När de nu voro församlade, frågade Pilatus dem: »Vilken viljen I att jag skall giva eder lös, Barabbas eller Jesus, som kallas Messias?»

17 They therefore having come together, Pilate, said to them—Whom will ye I should release unto you? Barabbas? or Jesus, who is called Christ?

18 Sillä hän tiesi, että he kateudesta olivat antaneet hänet hänen käsiinsä.

18 Han visste nämligen att det var av avund som man hade dragit Jesus inför rätta.

18 For he knew that, for envy, they had delivered him up.

19 Mutta kun hän istui tuomarinistuimella, lähetti hänen vaimonsa hänelle sanan: "Älä puutu siihen vanhurskaaseen mieheen, sillä minä olen tänä yönä unessa

19 Och medan han satt på domarsätet, hade hans hustru sänt bud till honom och låtit säga: »Befatta dig icke med denne rättfärdige man; ty jag har i natt lidit mycket i

19 And, as he was sitting upon the judgment seat, his wife sent unto him, saying: Have thou nothing to do with that righteous man, for, many things, have I suffered this day, by dream, because of

paljon kärsinyt hänen tähtensä."
20 Mutta ylipapit ja vanhimmat yllyttivät kansaa anomaan Barabbasta, mutta surmauttamaan Jeesuksen.
21 Ja maaherra puhui heille ja sanoi: "Kummanko näistä kahdesta tahdotte, että minä teille päästän?" Niin he sanoivat: "Barabbaan."
22 Pilatus sanoi heille: "Mitä minun sitten on tehtävä Jeesukselle, jota sanotaan Kristukseksi?" He sanoivat kaikki: "Ristiinnaulittakoon!"
23 Niin maaherra sanoi: "Mitä pahaa hän sitten on tehnyt?" Mutta he huusivat vielä kovemmin sanoen: "Ristiinnaulittakoon!"
24 Ja kun Pilatus näki, ettei mikään auttanut, vaan että meteli yhä yltyi, otti hän vettä ja pesi kätensä kansan nähden ja sanoi: "Viaton olen minä tämän miehen vereen. Katsokaa itse eteenne."

25 Niin kaikki kansa vastasi ja sanoi: "Tulkoon hänen verensä

drömmen för hans skull.»
20 Men översteprästerna och de äldste hade övertalat folket att begära Barabbas och låta förgöra Jesus.
21 När alltså landshövdingen nu frågade dem och sade: »Vilken av de två viljen I att jag skall giva eder lös?», så svarade de: »Barabbas.»
22 Då frågade Pilatus dem: »Vad skall jag då göra med Jesus, som kallas Messias?» De svarade alla: »Låt korsfästa honom.»
23 Men han frågade: »Vad ont har han då gjort?» Då skriade de ännu ivrigare: »Låt korsfästa honom.»

24 När nu Pilatus såg att han intet kunde uträtta, utan att larmet blev allt starkare, lät han hämta vatten och tvådde sina händer i folkets åsyn och sade: »Jag är oskyldig till denne mans blod. I fån själva svara därför.»
25 Och allt folket svarade och sade: »Hans blod komme

him.

20 But, the High-priests and the elders, persuaded the multitudes, that they should claim Barabbas, but, Jesus, should, destroy.
21 Now the governor, answering, said unto them—Which of the two desire ye I should release unto you? And they said—Barabbas!

22 Pilate saith unto them—What then shall I do unto Jesus, who is called Christ? They all say—Let him be crucified!

23 But, he, said—Indeed! what evil hath he done? But, they, vehemently, were crying aloud, saying—Let him be crucified!

24 And Pilate, seeing, that, nothing, it availed, but rather, a tumult, was arising, taking water, washed his hands of it before the multitude, saying—Innocent, am I, of the blood of this man,—Ye, shall see to it for yourselves.
25 And all the people, answering, said—His blood be upon us and upon our

meidän päällemme ja meidän lastemme päälle."

26 Silloin hän päästi heille Barabbaan, mutta Jeesuksen hän ruoskitti ja luovutti ristiinnaulittavaksi.

27 Silloin maaherran sotamiehet veivät Jeesuksen mukanaan palatsiin ja keräsivät hänen ympärilleen koko sotilasjoukon.

28 Ja he riisuivat hänet ja panivat hänen päällensä tulipunaisen vaipan

29 ja väänsivät orjantappuroista kruunun, panivat sen hänen päähänsä ja ruovon hänen oikeaan käteensä, polvistuivat hänen eteensä ja pilkkasivat häntä ja sanoivat: "Terve, juutalaisten kuningas!"

30 Ja he sylkivät häntä, ottivat ruovon ja löivät häntä päähän.

31 Ja kun he olivat häntä pilkanneet, riisuivat he häneltä vaipan, pukivat hänet hänen omiin vaatteisiinsa ja veivät

över oss och över våra barn.»

26 Då gav han dem Barabbas lös; men Jesus lät han gissla och utlämnade honom sedan till att korsfästas.

27 Då togo landshövdingens krigsmän Jesus med sig in i pretoriet och församlade hela den romerska vakten omkring honom.

28 Och de togo av honom hans kläder och satte på honom en röd mantel

29 och vredo samman en krona av törnen och satte den på hans huvud, och i hans högra hand satte de ett rör. Sedan böjde de knä inför honom och begabbade honom och sade: »Hell dig, judarnas konung!»

30 Och de spottade på honom och togo röret och slogo honom därmed i huvudet.

31 Och när de så hade begabbat honom, klädde de av honom manteln och satte på honom hans egna kläder och förde

children!

26 Then released he unto them Barabbas, but, scourging, Jesus, delivered him up, that he might be crucified.

27 Then the soldiers of the governor, taking Jesus aside into the judgment-hall, gathered unto him all the band;

28 and, unclothing him, a scarlet scarf, put they about him,—

29 and, plaiting a crown out of thorns, they put it upon his head, and a reed in his right hand,— and, kneeling before him, began to mock him, saying—Joy to thee, King of the Jews!

30 And, spitting upon him, they took the reed, and began striking upon his head.

31 And, when they had mocked him, they put off him the scarf, and put on him his garments, and led him away unto the crucifying.

hänet pois ristiinnaulittavaksi.

honom bort till att korsfästas.

32 Ja matkalla he tapasivat kyreneläisen miehen, jonka nimi oli Simon. Hänet he pakottivat kantamaan hänen ristiänsä.

32 Då de nu voro på väg ditut, träffade de på en man från Cyrene, som hette Simon. Honom tvingade de att gå med och bära hans kors.

32 And, as they were going forth, they found a man of Cyrene, by name, Simon,—the same, they impressed to bear his cross.

33 Ja tultuaan paikalle, jota sanotaan Golgataksi - se on: pääkallon paikaksi -

33 Och när de hade kommit till en plats som kallades Golgata (det betyder huvudskalleplats),

33 And, coming into a place called Golgotha, that is to say, Skull-place,

34 he tarjosivat hänelle juotavaksi katkeralla nesteellä sekoitettua viiniä; mutta maistettuaan hän ei tahtonut sitä juoda.

34 räckte de honom vin att dricka, blandat med galla; men då han hade smakat därpå, ville han icke dricka det.

34 they gave him to drink, wine, with gall, mingled, and, tasting, he would not drink.

35 Ja kun he olivat hänet ristiinnaulinneet, jakoivat he keskenään hänen vaatteensa heittäen niistä arpaa.

35 Och när de hade korsfäst honom, delade de hans kläder mellan sig genom att kasta lott om dem.

35 And, having crucified him, they parted among themselves his garments, casting a cloth;

36 Sitten he istuutuivat ja vartioivat häntä siellä.

36 Sedan sutto de där och höllo vakt om honom.

36 and, being seated, were watching him there.

37 Ja he olivat panneet hänen päänsä yläpuolelle hänen syynsä julki, näin kirjoitettuna: "Tämä on Jeesus, juutalaisten kuningas."

37 Och över hans huvud hade man satt upp en överskrift, som angav vad han var anklagad för, och den lydde så: »Denne är Jesus, judarnas konung.»

37 And they put up, over his head, his accusation, written—THIS, IS JESUS, THE KING OF THE JEWS.

38 Silloin ristiinnaulittiin hänen kanssansa kaksi ryöväriä, toinen oikealle

38 Med honom korsfästes då ock två rövare, den ene på

38 Then, are crucified with him, two robbers,—one on the right hand,

ja toinen vasemmalle puolelle.

39 Ja ne, jotka kulkivat ohitse, herjasivat häntä, nyökyttivät päätänsä

40 ja sanoivat: "Sinä, joka hajotat maahan temppelin ja kolmessa päivässä sen rakennat, auta itseäsi, jos olet Jumalan Poika, ja astu alas ristiltä."

41 Samoin ylipapit ja kirjanoppineet ja vanhimmat pilkkasivat häntä ja sanoivat:

42 "Muita hän on auttanut, itseään ei voi auttaa. Onhan hän Israelin kuningas; astukoon nyt alas ristiltä, niin me uskomme häneen.

43 Hän on luottanut Jumalaan; vapahtakoon nyt Jumala hänet, jos on häneen mielistynyt; sillä hän on sanonut: 'Minä olen Jumalan Poika.'"

44 Ja samalla tavalla herjasivat häntä ryöväritkin, jotka olivat ristiinnaulitut hänen kanssansa.

45 Mutta kuudennesta hetkestä alkaen tuli

högra sidan och den andre på vänstra.

39 Och de som gingo där förbi bespottade honom och skakade huvudet

40 och sade: »Du som bryter ned templet och inom tre dagar bygger upp det igen, hjälp dig nu själv, om du är Guds Son, och stig ned från korset.»

41 Sammalunda talade ock översteprästerna, jämte de skriftlärde och de äldste, begabbande ord och sade:

42 »Andra har han hjälpt; sig själv kan han icke hjälpa. Han är ju Israels konung; han stige nu ned från korset, så vilja vi tro på honom.

43 Han har satt sin förtröstan på Gud, må nu han frälsa honom, om han har behag till honom, han har ju sagt: 'Jag är Guds Son.'»

44 På samma sätt smädade honom också rövarna som voro korsfästa med honom.

45 Men vid sjätte timmen kom över hela

and one on the left.

39 And, they who were passing by, were reviling him, shaking their heads,

40 and saying—The man that taketh down the Temple and in three days buildeth it! Save, thyself! If thou art God's, Son, come down from the cross.

41 Likewise, the High-priests, [also], mocking, with the Scribes and Elders, were saying:

Others, he saved,—
Himself, he cannot save:

42 Israel's King, he is! Let him come down, now, from the cross,—and we will believe on him!

43 He hath put confidence upon God, Let him rescue him, now, if he desireth him; for he said, I am, God's Son.

44 And, the same thing, the robbers also, who were crucified with him, were casting in his teeth.

45 Now, from the sixth hour, darkness, came

pimeys yli kaiken maan, ja sitä kesti hamaan yhdeksänteen hetkeen.

46 Ja yhdeksännen hetken vaiheilla Jeesus huusi suurella äänellä sanoen: "Eeli, Eeli, lama sabaktani?" Se on: Jumalani, Jumalani, miksi minut hylkäsit?

47 Sen kuullessaan sanoivat muutamat niistä, jotka siinä seisoivat: "Hän huutaa Eliasta."

48 Ja kohta muuan heistä juoksi ja otti sienen, täytti sen hapanviinillä, pani sen ruovon päähän ja antoi hänelle juoda.

49 Mutta muut sanoivat: "Annas, katsokaamme, tuleeko Elias häntä pelastamaan."

50 Niin Jeesus taas huusi suurella äänellä ja antoi henkensä.

51 Ja katso, temppelin esirippu repesi kahtia ylhäältä alas asti, ja maa järisi, ja kalliot halkesivat,

52 ja haudat aukenivat,

landet ett mörker, som varade ända till nionde timmen.

46 Och vid nionde timmen ropade Jesus med hög röst och sade: »Eli, Eli, lema sabaktani?»; det betyder: »Min Gud, min Gud, varför har du övergivit mig?»

47 Men när några av dem som stodo där borde detta, sade de: »Han kallar på Elias.»

48 Och strax skyndade en av dem fram och tog en svamp och fyllde den med ättikvin och satte den på ett rör och gav honom att dricka.

49 Men de andra sade: »Låt oss se om Elias kommer och hjälper honom.»

50 Åter ropade Jesus med hög röst och gav upp andan.

51 Och se, då rämnade förlåten i templet i två stycken, uppifrån och ända ned, och jorden skalv, och klipporna rämnade,

52 och gravarna

upon all the land—until the ninth hour.

46 And, about the ninth hour, Jesus uttered a cry, with a loud voice, saying—Eloi! Eloi! lema sabachthanei? that is, My God! my God! to what end hast thou forsaken me?

47 Now certain of them who were there standing, when they heard, began to say—This man, calleth, Elijah.

48 And, straightway, one from among them, running, and taking a sponge, and filling it with vinegar and putting it on a reed, was giving him to drink;

49 but, the rest, said—Stay! let us see whether Elijah is coming, and will save him. [But, another, taking a spear, pierced his side, and there came forth water and blood].

50 And, Jesus, again crying out with a loud voice, dismissed the spirit.

51 And lo! the veil of the Temple, was rent, from top to bottom, into two; and, the earth, was shaken, and, the rocks, were rent;

52 and, the tombs, were

ja monta nukkuneiden pyhien ruumista nousi ylös.
53 Ja he lähtivät haudoistaan ja tulivat hänen ylösnousemisensa jälkeen pyhään kaupunkiin ja ilmestyivät monelle.

54 Mutta kun sadanpäämies ja ne, jotka hänen kanssaan vartioitsivat Jeesusta, näkivät maanjäristyksen ja mitä muuta tapahtui, peljästyivät he suuresti ja sanoivat: "Totisesti tämä oli Jumalan Poika."
55 Ja siellä oli monta naista, jotka olivat Galileasta seuranneet Jeesusta ja palvelleet häntä; he seisoivat taampana katselemassa.
56 Heidän joukossaan oli Maria Magdaleena ja Maria, Jaakobin ja Joosefin äiti, ja Sebedeuksen poikain äiti.

57 Mutta illan tultua saapui rikas mies, Arimatiasta kotoisin, nimeltä Joosef, joka hänkin oli Jeesuksen opetuslapsi.
58 Hän meni Pilatuksen

öppnades, och många avsomnade heligas kroppar stodo upp.
53 De gingo ut ur sina gravar och kommo efter hans uppståndelse in i den heliga staden och uppenbarade sig för många.
54 Men när hövitsmannen och de som med honom höllo vakt om Jesus sågo jordbävningen och det övriga som skedde, blevo de mycket förskräckta och sade: »Förvisso var denne Guds Son.»
55 Och många kvinnor som hade följt Jesus från Galileen och tjänat honom, stodo där på avstånd och sågo vad som skedde.
56 Bland dessa voro Maria från Magdala och den Maria som var Jakobs och Joses' moder, så ock Sebedeus' söners moder.
57 Men när det hade blivit afton, kom en rik man från Arimatea, vid namn Josef, som ock hade blivit en Jesu lärjunge;
58 denne gick till

opened and, many bodies of the holy ones who had fallen asleep, arose,—
53 and, coming forth out of the tombs after his arising, entered into, the holy city, and plainly appeared unto many.

54 Now, the centurion, and those with him watching Jesus, seeing the earthquake and the things coming to pass, were violently affrighted, saying—Truly, God's Son, was, he!
55 Now there were there, many women, from afar, beholding, who indeed had followed Jesus from Galilee, ministering unto him;
56 among whom was Mary the Magdalene, also Mary the mother of James and Joseph, and the mother of the sons of Zebedee.

57 And, when, evening, arrived, there came a rich man from Arimathaea, whose name was Joseph, who also, himself, had been discipled unto Jesus.
58 The same, going unto

luo ja pyysi Jeesuksen ruumista. Silloin Pilatus käski antaa sen hänelle.

Pilatus och utbad sig att få Jesu kropp. Då bjöd Pilatus att man skulle lämna ut den åt honom.

Pilate, claimed the body of Jesus. Then, Pilate commanded it to be given up.

59 Ja Joosef otti ruumiin, kääri sen puhtaaseen liinavaatteeseen

59 Och Josef tog hans kropp och svepte den i en ren linneduk

59 And Joseph, taking the body, wrapped it up in a clean Indian–cloth,

60 ja pani sen uuteen hautakammioonsa, jonka oli hakkauttanut kallioon. Ja hän vieritti suuren kiven hautakammion ovelle ja lähti pois.

60 och lade den i den nya grav som han hade låtit hugga ut åt sig i klippan; och sedan han hade vältrat en stor sten för ingången till graven, gick han därifrån.

60 and laid it in his new tomb, which he had hewn in the rock, and, rolling near a large stone unto the door of the tomb, departed.

61 Ja siellä olivat Maria Magdaleena ja toinen Maria, jotka istuivat vastapäätä hautaa.

61 Men Maria från Magdala och den andra Maria voro där, och de sutto gent emot graven.

61 Now there were there, Mary the Magdalene, and the other Mary, sitting over against the sepulchre.

62 Seuraavana päivänä, joka oli valmistuspäivän jälkeinen, ylipapit ja fariseukset kokoontuivat Pilatuksen luo

62 Följande dag, som var dagen efter tillredelsedagen, församlade sig översteprästerna och fariséerna och gingo till Pilatus

62 And, on the morrow, which is after the preparation, the High–priests and the Pharisee were gathered together unto Pilate,

63 ja sanoivat: "Herra, me muistamme sen villitsijän vielä eläessään sanoneen: 'Kolmen päivän kuluttua minä nousen ylös.'

63 och sade: »Herre, vi hava dragit oss till minnes att den villoläraren sade, medan han ännu levde: 'Efter tre dagar skall jag uppstå.'

63 saying—Sir! we have been put in mind that, that deceiver, said, while yet living,—After three days, will I, arise.

64 Käske siis tarkasti vartioida hautaa kolmanteen päivään asti, etteivät hänen

64 Bjud fördenskull att man skyddar graven intill tredje dagen, så att hans lärjungar icke

64 Command, therefore, that the sepulchre be made secure until the third day,—lest once the

opetuslapsensa tulisi ja varastaisi häntä ja sanoisi kansalle: 'Hän nousi kuolleista', ja niin viimeinen villitys olisi pahempi kuin ensimmäinen."
65 Niin Pilatus sanoi heille: "Tuossa on vartijaväkeä, menkää, vartioikaa niin hyvin kuin taidatte."
66 Niin he menivät ja turvasivat haudan lukitsemalla kiven sinetillä ja asettamalla vartijat.

komma och stjäla bort honom, och sedan säga till folket att han har uppstått från de döda. Då bliver den sista villan värre än den första.»
65 Pilatus svarade dem: »Där haven I vakt; gån åstad och skydden graven så gott I kunnen.»
66 Och de gingo åstad och skyddade graven, i det att de icke allenast satte ut vakten, utan ock förseglade stenen.

disciples should come and steal him, and say unto the people, He hath arisen from the dead! and, the last deception, shall be, worse than the first.
65 Pilate saith unto them—Ye have a guard: Go your way, secure it for yourselves, as ye know how.
66 And, they, went and secured for themselves the sepulchre, sealing the stone, with the guard.

28 luku

1 Ja kun sapatti oli päättynyt ja viikon ensimmäisen päivän aamu koitti, tulivat Maria Magdaleena ja se toinen Maria katsomaan hautaa.
2 Ja katso, tapahtui suuri maanjäristys, sillä Herran enkeli astui alas taivaasta, tuli ja vieritti kiven pois ja istui sille.

3 Hän oli näöltään niinkuin salama, ja hänen vaatteensa olivat valkeat kuin lumi.

1 När sabbaten hade gått till ända, i gryningen till första veckodagen, kommo Maria från Magdala och den andra Maria för att se graven.
2 Då blev det en stor jordbävning; ty en Herrens ängel steg ned från himmelen och gick fram och vältrade bort stenen och satte sig på den.
3 Och han var att skåda såsom en ljungeld, och hans kläder voro vita såsom snö.

1 And, late in the week, when it was on the point of dawning into the first of the week, came Mary the Magdalene, and the other Mary, to view the sepulchre.
2 And lo! a great commotion occurred,—for, a messenger of the Lord, descending out of heaven, and coming near, had rolled away the stone, and was sitting upon it.
3 Now his appearance, was, as lightning, and, his clothing, white as snow;

4 Ja häntä peljästyen vartijat vapisivat ja kävivät ikäänkuin kuolleiksi.

4 Och väktarna skälvde av förskräckelse för honom och blevo såsom döda.

4 and, for fear of him, they who were keeping watch were thrown into a commotion, and became as dead men.

5 Mutta enkeli puhutteli naisia ja sanoi heille: "Älkää te peljätkö; sillä minä tiedän teidän etsivän Jeesusta, joka oli ristiinnaulittu.

5 Men ängeln talade och sade till kvinnorna: »Varen I icke förskräckta; jag vet att I söken Jesus, den korsfäste.

5 But the messenger, answering, said unto the women—Be not, ye, afraid! For I know that, Jesus the crucified, ye are seeking:

6 Ei hän ole täällä, sillä hän on noussut ylös, niinkuin hän sanoi. Tulkaa, katsokaa paikkaa, jossa hän on maannut.

6 Han är icke här, ty han är uppstånden, såsom han hade förutsagt. Kommen hit, och sen platsen där han har legat.

6 He is not here, for he hath arisen, as he said. Come! see the place where he lay;

7 Ja menkää kiiruusti ja sanokaa hänen opetuslapsillensa, että hän on noussut kuolleista. Ja katso, hän menee teidän edellänne Galileaan; siellä te saatte hänet nähdä. Katso, minä olen sen teille sanonut."

7 Och gån så åstad med hast, och sägen till hans lärjungar att han är uppstånden från de döda. Och han skall före eder gå till Galileen; där skolen I få se honom. Jag har nu sagt eder det.»

7 And, quickly going, tell his disciples—He hath arisen from the dead, and lo! he is going before you into Galilee; —There, shall ye yourselves see him: Lo! I have told you.

8 Ja he menivät kiiruusti haudalta peloissaan ja suuresti iloiten ja juoksivat viemään sanaa hänen opetuslapsillensa.

8 Och de gingo med hast bort ifrån graven, under fruktan och med stor glädje, och skyndade åstad för att omtala det för hans lärjungar.

8 And, departing quickly from the tomb with fear and great joy, they ran to bring tidings unto his disciples.

9 Mutta katso, Jeesus tuli heitä vastaan ja sanoi: "Terve teille!" Ja he menivät hänen tykönsä, syleilivät hänen jalkojaan ja kumartaen

9 Men se, då kom Jesus emot dem och sade: »Hell eder!» Och de gingo fram och fattade om hans fötter och tillbådo

9 And lo! Jesus, met them, saying—Joy to you! And, they, going forward, held his feet, and worshipped him.

rukoilivat häntä.
honom.

10 Silloin Jeesus sanoi heille: "Älkää peljätkö; menkää ja viekää sana minun veljilleni, että he menisivät Galileaan: siellä he saavat minut nähdä."

10 Då sade Jesus till dem: »Frukten icke; gån åstad och omtalen detta för mina bröder, på det att de må gå till Galileen; där skola de få se mig.»

10 Then, Jesus saith unto them—Be not afraid! Go your way, bear tidings unto my brethren, that they may depart into Galilee; and, there, shall they themselves see me.

11 Mutta heidän mennessään, katso, muutamat vartijaväestä tulivat kaupunkiin ja ilmoittivat ylipapeille kaikki, mitä oli tapahtunut.

11 Men under det att de voro på vägen, kommo några av väktarna till staden och underrättade översteprästerna om allt det som hade hänt.

11 Now as they were, going, lo! certain of the guard, went into the city and reported unto the High-priests all the things that had come to pass;

12 Ja nämä kokoontuivat vanhinten kanssa ja pitivät neuvoa ja antoivat sotamiehille runsaat rahat

12 Då församlade sig dessa jämte de äldste; och sedan de hade fattat sitt beslut, gåvo de en ganska stor summa penningar åt krigsmännen

12 and, being gathered together with the Elders and taking counsel, sufficient pieces of silver, gave they unto the soldiers,—

13 ja sanoivat: "Sanokaa, että hänen opetuslapsensa tulivat yöllä ja veivät hänet varkain meidän nukkuessamme.

13 och sade: »Så skolen I säga: 'Hans lärjungar kommo om natten och stulo bort honom, medan vi sovo.'

13 saying—Say ye, His disciples, coming, by night, stole him, while we were sleeping;

14 Ja jos tämä tulee maaherran korviin, niin me lepytämme hänet ja toimitamme niin, että saatte olla huoletta."

14 Och om saken kommer för landshövdingens öron, så skola vi ställa honom till freds och sörja för, att I kunnen vara utan bekymmer.»

14 And, if this be reported unto the governor, we, will persuade him, and will make, you, free from care.

15 Niin he ottivat rahat ja tekivät, niinkuin heitä oli neuvottu. Ja tätä puhetta on levitetty

15 Och de togo emot penningarna och gjorde såsom man hade lärt dem. Och

15 And, they, taking the pieces of silver, did as they were instructed. And this account was spread

juutalaisten kesken, ja sitä kerrotaan vielä tänäkin päivänä.

det talet utspriddes bland judarna och är gängse bland dem ännu i denna dag.

abroad among the Jews. . . until this [very] day.

16 Ja ne yksitoista opetuslasta vaelsivat Galileaan sille vuorelle, jonne Jeesus oli käskenyt heidän mennä.

16 Men de elva lärjungarna begåvo sig till det berg i Galileen, dit Jesus hade bjudit dem att gå.

16 And, the eleven disciples, went into Galilee, unto the mountain which, Jesus, had appointed them;

17 Ja kun he näkivät hänet, niin he kumartaen rukoilivat häntä, mutta muutamat epäilivät.

17 Och när de fingo se honom, tillbådo de honom. Dock funnos några som tvivlade.

17 and, seeing him, they worshipped, but, some, doubted.

18 Ja Jeesus tuli heidän tykönsä ja puhui heille ja sanoi: "Minulle on annettu kaikki valta taivaassa ja maan päällä.

18 Då trädde Jesus fram och talade till dem och sade: »Mig är given all makt i himmelen och på jorden.

18 And Jesus, coming near, spake unto them, saying—All authority, in heaven and on earth, hath been given unto me;

19 Menkää siis ja tehkää kaikki kansat minun opetuslapsikseni, kastamalla heitä Isän ja Pojan ja Pyhän Hengen nimeen

19 Gån fördenskull ut och gören alla folk till lärjungar, döpande dem i Faderns och Sonens och den helige Andes namn,

19 Go ye, therefore, and disciple all the nations, Immersing them into the name of the Father, and of the Son, and of the Holy Spirit,—

20 ja opettamalla heitä pitämään kaikki, mitä minä olen käskenyt teidän pitää. Ja katso, minä olen teidän kanssanne joka päivä maailman loppuun asti."

20 lärande dem att hålla allt vad jag har befallt eder. Och se, jag är med eder alla dagar intill tidens ände.»

20 Teaching them to observe all things whatsoever I myself have commanded you, And lo! I, am, with you, all the days, until the conclusion of the age.

EVANKELIUMI MARKUKSEN MUKAAN

1 luku

1 Jeesuksen Kristuksen,

1 Detta är begynnelsen

1 Beginning of the glad–

Jumalan Pojan, evankeliumin alku.

2 Niinkuin on kirjoitettuna profeetta Esaiaan kirjassa: "Katso, minä lähetän enkelini sinun edelläsi, ja hän on valmistava sinun tiesi."

3 "Huutavan ääni kuuluu erämaassa:'Valmistakaa Herralle tie, tehkää polut hänelle tasaisiksi'",

4 niin Johannes Kastaja saarnasi erämaassa parannuksen kastetta syntien anteeksisaamiseksi.

5 Ja koko Juudean maa ja kaikki jerusalemilaiset vaelsivat hänen tykönsä, ja hän kastoi heidät Jordanin virrassa, kun he tunnustivat syntinsä.

6 Ja Johanneksella oli puku kamelinkarvoista ja vyötäisillään nahkavyö; ja hän söi heinäsirkkoja ja metsähunajaa.

7 Ja hän saarnasi sanoen: "Minun jälkeeni tulee minua väkevämpi, jonka kengänpaulaa minä en ole kelvollinen

av evangelium om Jesus Kristus, Guds Son.

2 Så är skrivet hos profeten Esaias: »Se, jag sänder ut min ängel framför dig, och han skall bereda vägen för dig.

3 Hör rösten av en som ropar i öknen: 'Bereden vägen för Herren, gören stigarna jämna för honom.'»

4 I enlighet härmed uppträdde Johannes döparen i öknen och predikade bättringens döpelse till syndernas förlåtelse.

5 Och hela judiska landet och alla Jerusalems invånare gingo ut till honom och läto döpa sig av honom i floden Jordan, och bekände därvid sina synder.

6 Och Johannes hade kläder av kamelhår och bar en lädergördel om sina länder och levde av gräshoppor och vildhonung.

7 Och han predikade och sade: »Efter mig kommer den som är starkare än jag; jag är icke ens värdig att

message of Jesus Christ.

2 According as it is written in Isaiah the prophet—Lo! I send my messenger before thy face, Who shall prepare thy way,—

3 A voice of one crying aloud—In the wilderness, prepare ye the way of the Lord, straight, be making his paths.

4 John the Immerser came, in the wilderness, proclaiming an immersion of repentance for remission of sins;

5 and there were going out unto him all the Judaea country and all they of Jerusalem, and were being immersed by him in the Jordan river, openly confessing their sins;

6 and John was clothed with camel's-hair and a leathern girdle about his loins, and was eating locusts and wild honey;

7 and he proclaimed, saying—He that is mightier than I cometh after [me], of whom I am not worthy to stoop and

maahan kumartuneena päästämään.
8 Minä kastan teidät vedellä, mutta hän kastaa teidät Pyhällä Hengellä."
9 Ja niinä päivinä Jeesus tuli Galilean Nasaretista, ja Johannes kastoi hänet Jordanissa.

10 Ja heti, vedestä noustessaan, hän näki taivasten aukeavan ja Hengen niinkuin kyyhkysen laskeutuvan häneen.
11 Ja taivaista tuli ääni: "Sinä olet minun rakas Poikani; sinuun minä olen mielistynyt."
12 Kohta sen jälkeen Henki ajoi hänet erämaahan.
13 Ja hän oli erämaassa neljäkymmentä päivää, ja saatana kiusasi häntä, ja hän oli petojen seassa; ja enkelit tekivät hänelle palvelusta.
14 Mutta sittenkuin Johannes oli pantu vankeuteen, meni Jeesus Galileaan ja saarnasi Jumalan evankeliumia
15 ja sanoi: "Aika on

böja mig ned för att upplösa hans skorem.
8 Jag döper eder med vatten, men han skall döpa eder med helig ande.»
9 Och det hände sig vid den tiden att Jesus kom från Nasaret i Galileen. Och han lät döpa sig i Jordan av Johannes.

10 Och strax då han steg upp ur vattnet, såg han himmelen dela sig och Anden såsom en duva sänka sig ned över honom.
11 Och en röst kom från himmelen: »Du är min älskade Son; i dig har jag funnit behag.»
12 Strax därefter förde Anden honom ut i öknen.
13 Och han var i öknen i fyrtio dagar och frestades av Satan och levde bland vilddjuren; och änglarna betjänade honom.

14 Men sedan Johannes hade blivit satt i fängelse, kom Jesus till Galileen och predikade Guds evangelium
15 och sade: »Tiden

unloose the strap of his sandals:
8 I, have immersed you, with water,—He, will immerse you, with the Holy Spirit.
9 And it came to pass, in those days, that Jesus came from Nazareth of Galilee, and was immersed into the Jordan by John;

10 And, straightway, as he was coming up out of the water, he saw the heavens rending asunder, and, the Spirit, as a dove, descending unto him;
11 and a voice [came] out of the heavens—Thou, art my Son, the Beloved,––In thee, I delight.
12 And, straightway, the Spirit urgeth him forth into the wilderness;
13 and he was in the wilderness, forty days, tempted by Satan, and was with the wild beasts,––and, the messengers, were ministering unto him.

14 And after John was delivered up, Jesus came into Galilee, proclaiming the glad–message of God,

15 [and saying]—The

täyttynyt, ja Jumalan valtakunta on tullut lähelle; tehkää parannus ja uskokaa evankeliumi."

16 Ja kulkiessaan Galilean järven rantaa hän näki Simonin ja Andreaan, Simonin veljen, heittävän verkkoa järveen; sillä he olivat kalastajia.
17 Ja Jeesus sanoi heille: "Seuratkaa minua, niin minä teen teistä ihmisten kalastajia."
18 Kohta he jättivät verkot ja seurasivat häntä.
19 Ja käytyään siitä vähän eteenpäin hän näki Jaakobin, Sebedeuksen pojan, ja Johanneksen, hänen veljensä, heidätkin venheessä, laittamassa verkkojaan kuntoon.
20 Ja kohta hän kutsui heidät; ja he jättivät isänsä, Sebedeuksen, palkkalaisineen venheeseen ja lähtivät seuraamaan häntä.

21 Ja he saapuivat Kapernaumiin; ja hän meni kohta sapattina synagoogaan ja opetti.

är fullbordad, och Guds rike är nära; gören bättring, och tron evangelium.»

16 När han nu gick fram utmed Galileiska sjön, fick han se Simon och Simons broder Andreas kasta ut nät i sjön, ty de voro fiskare.
17 Och Jesus sade till dem: »Följen mig, så skall jag göra eder till människofiskare.»
18 Strax lämnade de näten och följde honom.
19 När han hade gått litet längre fram, fick han se Jakob, Sebedeus' son, och Johannes, hans broder, där de sutto i båten, också de, och ordnade sina nät.
20 Och strax kallade han dem till sig; och de lämnade sin fader Sebedeus med legodrängarna kvar i båten och följde honom.

21 Sedan begåvo de sig in i Kapernaum; och strax, på sabbaten, gick han in i synagogan och undervisade.

season is fulfilled, and the kingdom of God hath drawn near,—Repent ye, and have faith in the glad-message.
16 And, passing by near the sea of Galilee, he saw Simon, and Andrew the brother of Simon, casting a net in the sea,—for they were fishers;
17 and Jesus said unto them—Come after me, and I will make you become fishers of men;
18 and, straightway, leaving the nets, they followed him.
19 And, going forward a little, he saw James the son of Zebedee, and John his brother, and them who were in the boat putting in order the nets;
20 and, straightway, he called them,—and, leaving their father Zebedee in the boat, with the hired men, they came away after him.

21 And they journey into Capernaum. And, straightway, on the Sabbath, entering into the synagogue, he began teaching;

22 Ja he olivat hämmästyksissään hänen opetuksestansa, sillä hän opetti heitä niinkuin se, jolla valta on, eikä niinkuin kirjanoppineet.

22 Och folket häpnade över hans förkunnelse; ty han förkunnade sin lära för dem med makt och myndighet, och icke såsom de skriftlärde.

22 and they were being struck with astonishment at his teaching,—for he was teaching them as one having authority, and, not as the Scribes.

23 Ja heidän synagoogassaan oli juuri silloin mies, jossa oli saastainen henki; ja se huusi

23 Strax härefter befann sig i deras synagoga en man som var besatt av en oren ande. Denne ropade

23 And, straightway, there was in their synagogue, a man in an impure spirit,—and he cried out aloud,

24 sanoen: "Mitä sinulla on meidän kanssamme tekemistä, Jeesus Nasaretilainen? Oletko tullut meitä tuhoamaan? Minä tunnen sinut, kuka olet, sinä Jumalan Pyhä."

24 och sade: »Vad har du med oss att göra, Jesus från Nasaret? Har du kommit för att förgöra oss? Jag vet vem du är, du Guds Helige.»

24 saying—What have we in common with thee, Jesus of Nazareth? Hast thou come to destroy us? I know thee, who thou art, The Holy One of God.

25 Niin Jeesus nuhteli sitä sanoen: "Vaikene ja lähde hänestä."

25 Men Jesus tilltalade honom strängt och sade: »Tig, och far ut ur honom.»

25 And Jesus rebuked him, [saying]—Be silenced, and come forth out of him!

26 Ja saastainen henki kouristi häntä ja lähti hänestä huutaen suurella äänellä.

26 Då slet och ryckte den orene anden honom och ropade med hög röst och for ut ur honom.

26 And the impure spirit, tearing him, and calling out with a loud voice, came forth out of him;

27 Ja he hämmästyivät kaikki, niin että kyselivät toisiltaan sanoen: "Mitä tämä on? Uusi, voimallinen oppi! Hän käskee saastaisia henkiäkin, ja ne tottelevat häntä."

27 Och alla häpnade, så att de begynte fråga varandra och säga: »Vad är detta? Det är ju en ny lära, med makt och myndighet. Till och med de orena andarna befaller han, och de lyda honom.»

27 and they were amazed, one and all, so that they began to discuss among themselves, saying—What is this? New teaching! With authority, to the impure spirits also, he giveth orders, and they obey him!

28 Ja hänen maineensa

28 Och ryktet om

28 And forth went the

levisi kohta koko ympäristöön, kaikkialle Galileaan.

honom gick strax ut överallt i hela den kringliggande trakten av Galileen.

report of him, straightway, on every hand, into the surrounding country of Galilee.

29 Ja tultuaan ulos synagoogasta he menivät kohta Simonin ja Andreaan taloon Jaakobin ja Johanneksen kanssa.

29 Och strax då de hade kommit ut ur synagogan, begåvo de sig med Jakob och Johannes till Simons och Andreas' hus.

29 And, straightway, out of the synagogue, going forth, he went unto the house of Simon and Andrew, with James and John.

30 Ja Simonin anoppi makasi sairaana kuumeessa, ja kohta he puhuivat hänestä Jeesukselle.

30 Men Simons svärmoder låg sjuk i feber, och de talade strax med honom om henne.

30 Now, the mother–in–law of Simon, was lying in a fever, and, straightway, they speak to him concerning her;

31 Ja hän meni hänen luoksensa ja nosti hänet ylös, tarttuen hänen käteensä; ja kuume lähti hänestä, ja hän palveli heitä.

31 Då gick han fram och tog henne vid handen och reste upp henne; och febern lämnade henne, och hon betjänade dem.

31 and, coming near, he raised her up, grasping her hand,—and the fever left her, and she began ministering unto them.

32 Mutta illan tultua, kun aurinko oli laskenut, tuotiin hänen tykönsä kaikki sairaat ja riivatut,

32 Men när solen hade gått ned och det hade blivit afton, förde man till honom alla som voro sjuka eller besatta;

32 And, evening arriving, when the sun went in, they were bearing unto him all who were sick, and them who were demonized;

33 ja koko kaupunki oli koolla oven edessä.

33 och hela staden var församlad utanför dörren.

33 and all the city was gathered unto the door;

34 Ja hän paransi monta, jotka sairastivat moninaisia tauteja, ja paljon riivaajia hän ajoi ulos eikä sallinut riivaajien puhua, koska ne tunsivat hänet.

34 Och han botade många som ledo av olika slags sjukdomar; och han drev ut många onda andar, men tillstadde icke de onda andarna att tala, eftersom de kände honom.

34 and he cured many that were sick with divers diseases, and, many demons, he cast out, and suffered not the demons to be talking,—because they knew him [to be Christ].

35 Ja varhain aamulla,

35 Och bittida om

35 And, very early by

kun vielä oli pimeä, hän nousi, lähti ulos ja meni autioon paikkaan; ja siellä hän rukoili.

36 Mutta Simon ja ne, jotka olivat hänen kanssaan, riensivät hänen jälkeensä;

37 ja löydettyään hänet he sanoivat hänelle: "Kaikki etsivät sinua."

38 Ja hän sanoi heille: "Menkäämme muualle, läheisiin kyliin, että minä sielläkin saarnaisin, sillä sitä varten minä olen tullut."

39 Ja hän meni ja saarnasi heidän synagoogissaan koko Galileassa ja ajoi ulos riivaajat.

40 Ja hänen tykönsä tuli pitalinen mies, rukoili häntä, polvistui ja sanoi hänelle: "Jos tahdot, niin sinä voit minut puhdistaa."

41 Niin Jeesuksen kävi häntä sääliksi, ja ojentaen kätensä hän kosketti häntä ja sanoi hänelle: "Minä tahdon; puhdistu."

morgonen, medan det ännu var mörkt, stod han upp och gick åstad bort till en öde trakt, och bad där.

36 Men Simon och de som voro med honom skyndade efter honom.

37 Och när de funno honom, sade de till honom: »Alla fråga efter dig.»

38 Då sade han till dem: »Låt oss draga bort åt annat håll, till de närmaste småstäderna, för att jag också där må predika; ty därför har jag begivit mig ut.»

39 Och han gick åstad och predikade i hela Galileen, i deras synagogor, och drev ut de onda andarna.

40 Och en spetälsk man kom fram till honom och föll på knä och bad honom och sade till honom: »Vill du, så kan du göra mig ren.»

41 Då förbarmade han sig och räckte ut handen och rörde vid honom och sade till honom: »Jag vill; bliv ren.»

night arising, he went out [and departed] into a desert place, and, there, was praying;

36 and Simon, and they who were with him, went in quest of him,

37 and found him, and say unto him—All, are seeking thee;

38 and he saith unto them—Let us be going elsewhere, into the neighbouring country-towns, in order that, there also, I may be making proclamation,—for, to this end, came I forth;

39 and he came, making proclamation, into their synagogues, throughout the whole of Galilee,—and, was casting the demons out.

40 And there cometh unto him, a leper, beseeching him and [kneeling], —saying unto him—If thou be willing, thou canst cleanse me;

41 and, moved with compassion, he stretched forth the hand, and touched him, and saith unto him—I am willing, Be cleansed!

42 Ja kohta pitali lähti hänestä, ja hän puhdistui.

43 Ja varoittaen häntä ankarasti hän laski hänet heti menemään
44 ja sanoi hänelle: "Katso, ettet puhu tästä kenellekään mitään, vaan mene ja näytä itsesi papille ja uhraa puhdistumisestasi se, minkä Mooses on säätänyt, todistukseksi heille."

45 Mutta mentyään pois tämä rupesi laajalti julistamaan ja asiasta tietoa levittämään, niin ettei Jeesus enää saattanut julkisesti mennä kaupunkeihin, vaan oleskeli niiden ulkopuolella autioissa paikoissa; ja kaikkialta tultiin hänen tykönsä.

42 Och strax vek spetälskan ifrån honom, och han blev ren.
43 Sedan vände Jesus strax bort honom med stränga ord
44 och sade till honom: »Se till, att du icke säger något härom för någon; men gå bort och visa dig för prästen, och frambär för din rening det offer som Moses har påbjudit, till ett vittnesbörd för dem.»

45 Men när han kom ut, begynte han ivrigt förkunna och utsprida vad som hade skett, så att Jesus icke mer kunde öppet gå in i någon stad, utan måste hålla sig ute i öde trakter; och dit kom man till honom från alla håll.

42 and, straightway, the leprosy departed from him, and he was cleansed;
43 and, strictly charging him, straightway, he urged him forth;
44 and saith unto him—Mind! unto no one, say aught,—but withdraw, thyself, show unto the priest, and offer for thy cleansing what things Moses enjoined, for a witness unto them.

45 But, he, going forth, began to be proclaiming many things, and blazing abroad the story, so that, no longer, was it possible for him, openly, into a city, to enter,—but, outside, in desert places, [was he], and they were coming unto him from every quarter.

2 luku

1 Ja muutamien päivien perästä hän taas meni Kapernaumiin; ja kun kuultiin hänen olevan kotona,
2 kokoontui paljon väkeä, niin etteivät he enää mahtuneet oven edustallekaan. Ja hän

1 Några dagar därefter kom han åter till Kapernaum; och när det spordes att han var hemma,
2 församlade sig så mycket folk, att icke ens platsen utanför dörren mer kunde

1 And, entering again into Capernaum, after some days, it was heard say—He is in a house;

2 and many were gathered together, so that no longer was there room even in the approaches to

puhui heille sanaa.

rymma dem; och han förkunnade ordet för dem.

the door,—and he began speaking unto them the word;

3 Ja he tulivat tuoden hänen tykönsä halvattua, jota kantamassa oli neljä miestä.

3 Då kommo de till honom med en lam man, som bars dit av fyra män.

3 and they come, bearing unto him a paralytic, upborne by four,—

4 Ja kun he väentungokselta eivät päässeet häntä tuomaan hänen tykönsä, purkivat he katon siltä kohdalta, missä hän oli, ja kaivettuaan aukon laskivat alas vuoteen, jossa halvattu makasi.

4 Och då de för folkets skull icke kunde komma fram till honom med mannen, togo de bort taket över platsen där han var; och sedan de så hade gjort en öppning, släppte de ned sängen, som den lame låg på.

4 and, not being able to get near him by reason of the multitude, they uncovered the roof where he was, and, having broken it up, they began letting down the couch whereon the paralytic was lying;

5 Kun Jeesus näki heidän uskonsa, sanoi hän halvatulle: "Poikani, sinun syntisi annetaan anteeksi."

5 När Jesus såg deras tro, sade han till den lame: »Min son, dina synder förlåtas dig.»

5 and, Jesus, seeing their faith, saith unto the paralytic—Child! forgiven are thy sins!

6 Mutta siellä istui muutamia kirjanoppineita, ja he ajattelivat sydämessään:

6 Nu sutto där några skriftlärde, och dessa tänkte i sina hjärtan:

6 Now there were certain of the Scribes there, sitting and deliberating in their hearts,—

7 "Kuinka tämä näin puhuu? Hän pilkkaa Jumalaa. Kuka voi antaa syntejä anteeksi paitsi Jumala yksin?"

7 »Huru kan denne tala så? Han hädar ju. Vem kan förlåta synder, utom Gud allena?»

7 Why doth, this, man thus talk? he is speaking profanely! Who can forgive sins, save one, God?

8 Ja heti Jeesus tunsi hengessänsä, että he mielessään niin ajattelivat, ja sanoi heille: "Miksi ajattelette sellaista sydämessänne?

8 Strax förnam då Jesus i sin ande att de tänkte så vid sig själva; och han sade till dem: »Huru kunnen I tänka sådant i edra hjärtan?

8 And Jesus, straightway, taking note in his spirit, that [thus] they are deliberating within themselves, saith [unto them]—Why, these things, are ye deliberating in your hearts?

9 Kumpi on helpompaa, sanoako halvatulle: 'Sinun syntisi annetaan anteeksi', vai sanoa: 'Nouse, ota vuoteesi ja käy'?
10 Mutta tietääksenne, että Ihmisen Pojalla on valta maan päällä antaa syntejä anteeksi, niin" - hän sanoi halvatulle -
11 "minä sanon sinulle: nouse, ota vuoteesi ja mene kotiisi."

12 Silloin hän nousi, otti kohta vuoteensa ja meni ulos kaikkien nähden, niin että kaikki hämmästyivät ja ylistivät Jumalaa sanoen: "Tämänkaltaista emme ole ikinä nähneet."
13 Ja taas hän lähti pois ja kulki järven rantaa. Ja kaikki kansa tuli hänen tykönsä, ja hän opetti heitä.
14 Ja ohi kulkiessaan hän näki Leevin, Alfeuksen pojan, istumassa tulliasemalla ja sanoi hänelle: "Seuraa minua." Niin tämä nousi ja seurasi häntä.
15 Ja kun hän aterioi hänen kodissaan, aterioi myös monta publikaania

9 Vilket är lättare, att säga till den lame: 'Dina synder förlåtas dig' eller att säga: 'Stå upp, tag din säng och gå'?
10 Men för att I skolen veta att Människosonen har makt här på jorden att förlåta synder,
11 så säger jag dig» (och härmed vände han sig till den lame): »Stå upp, tag din säng och gå hem.»
12 Då stod han upp och tog strax sin säng och gick ut i allas åsyn, så att de alla uppfylldes av häpnad och prisade Gud och sade: »Sådant hava vi aldrig sett.»
13 Åter begav han sig ut och gick längs med sjön. Och allt folket kom till honom, och han undervisade dem.
14 När han nu gick där fram, fick han se Levi, Alfeus' son, sitta vid tullhuset. Och han sade till denne: »Följ mig.» Då steg han upp och följde honom.

15 När Jesus därefter låg till bords i hans hus, voro där såsom

9 Which is easier—to say unto the paralytic, Forgiven are thy sins, or to say, Rise, [and] take up thy couch, and be walking?
10 But, that ye may know that the Son of Man hath authority to be forgiving sins upon the earth, he saith to the paralytic:
11 To thee, I say, Rise, take up thy couch, and be going thy way unto thy house.

12 And he arose, and, straightway taking up the couch, went forth before all,—so that all were beside themselves and were glorifying God, [saying]—Thus, we never saw it!
13 And he went forth again by the sea,—and all the multitude was coming unto him, and he began teaching them.
14 And, passing by, he saw Levi, the son of Alphaeus, sitting over the tax-office,—and saith unto him—Be following me! And, arising, he followed him.

15 And it cometh to pass, that he is reclining in his house, and many tax-

ja syntistä Jeesuksen ja hänen opetuslastensa kanssa; sillä heitä oli paljon häntä seuraamassa.

bordsgäster, jämte Jesus och hans lärjungar, också många publikaner och syndare; ty många sådana funnos bland dem som följde honom.

collectors and sinners were reclining with Jesus and his disciples; for there were many, and they began following him.

16 Kun fariseusten kirjanoppineet näkivät, että hän söi syntisten ja publikaanien kanssa, sanoivat he hänen opetuslapsilleen: "Publikaanien ja syntistenkö kanssa hän syö?"

16 Men när de skriftlärde bland fariséerna sågo att han åt med publikaner och syndare, sade de till hans lärjungar: »Huru kan han äta med publikaner och syndare?»

16 And the Scribes and Pharisees, seeing that he was eating with the sinners and the tax–collectors, began saying unto his disciples—With the tax–collectors and sinners, is he eating?

17 Sen kuullessaan Jeesus sanoi heille: "Eivät terveet tarvitse parantajaa, vaan sairaat. En minä ole tullut kutsumaan vanhurskaita, vaan syntisiä."

17 När Jesus hörde detta, sade han till dem: »Det är icke de friska som behöva läkare, utan de sjuka. Jag har icke kommit för att kalla rättfärdiga, utan för att kalla syndare.»

17 And, hearing it, Jesus saith unto them—No need, have the strong of a physician, but they who are sick, I came not to call the righteous, but sinners.

18 Ja Johanneksen opetuslapset ja fariseukset pitivät paastoa. Niin tultiin ja sanottiin hänelle: "Johanneksen opetuslapset ja fariseusten opetuslapset paastoavat; miksi sinun opetuslapsesi eivät paastoa?"

18 Och Johannes' lärjungar och fariséerna höllo fasta. Och man kom och sade till honom: »Varför fasta icke dina lärjungar, då Johannes' lärjungar och fariséernas lärjungar fasta?»

18 And the disciples of John and the Pharisees were fasting; and they come and say unto him—For what cause, do, the disciples of John and the disciples of the Pharisees, fast, whereas, thy disciples, fast not?

19 Jeesus sanoi heille: "Eiväthän häävieraat voi paastota silloin, kun

19 Jesus svarade dem: »Kunna väl bröllopsgästerna fasta,

19 And Jesus said unto them—Is it possible for the sons of the

ylkä on heidän kanssaan? Niin kauan kuin heillä on ylkä seurassaan, eivät he voi paastota.

20 Mutta päivät tulevat, jolloin ylkä otetaan heiltä pois, ja silloin, sinä päivänä, he paastoavat.

21 Ei kukaan ompele vanuttamattomasta kankaasta paikkaa vanhaan vaippaan; muutoin uusi täytetilkku repii palasen vanhasta vaipasta, ja reikä tulee pahemmaksi.

22 Eikä kukaan laske nuorta viiniä vanhoihin nahkaleileihin; muutoin viini pakahuttaa leilit, ja viini menee hukkaan, ja leilit turmeltuvat; vaan nuori viini on laskettava uusiin leileihin."

23 Ja tapahtui, että hän sapattina kulki viljavainioiden halki, ja hänen opetuslapsensa rupesivat kulkiessaan katkomaan tähkäpäitä.

24 Niin fariseukset sanoivat hänelle: "Katso,

medan brudgummen ännu är hos dem? Nej, så länge de hava brudgummen hos sig, kunna de icke fasta.

20 Men den tid skall komma, då brudgummen tages ifrån dem, och då, på den tiden, skola de fasta. --

21 Ingen syr en lapp av okrympt tyg på en gammal mantel; om någon så gjorde, skulle det isatta nya stycket riva bort ännu mer av den gamla manteln, och hålet skulle bliva värre.

22 Ej heller slår någon nytt vin i gamla skinnläglar; om någon så gjorde, skulle vinet spränga sönder läglarna, så att både vinet och läglarna fördärvades. Nej, nytt vin slår man i nya läglar.»

23 Och det hände sig på sabbaten att han tog vägen genom ett sädesfält; och hans lärjungar begynte rycka av axen, medan de gingo.

24 Då sade fariséerna till honom: »Se! Huru

bridechamber, while the bridegroom is with them, to be fasting? So long as they have the bridegroom with them, it is impossible, to fast.

20 But there will come days, when the bridegroom shall be taken from them, and, then, they will fast, in that day.

21 No one, seweth a patch of unshrunk cloth upon an old mantle,—otherwise, at least, the shrinking teareth away from it—the new from the old—and, a worse rent is made.

22 And, no one, poureth new wine into fold skins,—otherwise, at least, the wine will burst the skins, and the wine is lost, and, the skins. [But new wine is for unused skins.]

23 And it came to pass, that he, on the Sabbath, was passing through the cornfields, and his disciples began to be going forward, plucking the ears of corn.

24 And, the Pharisees, were saying,—See! why

miksi he tekevät sapattina sitä, mikä ei ole luvallista?"

25 Hän sanoi heille: "Ettekö ole koskaan lukeneet, mitä Daavid teki, kun hän ja hänen seuralaisensa olivat puutteessa ja heidän oli nälkä,

26 kuinka hän meni Jumalan huoneeseen ylimmäisen papin Abjatarin aikana ja söi näkyleivät, joita ei ollut lupa syödä muiden kuin pappien, ja antoi myös niille, jotka hänen kanssansa olivat?"

27 Ja hän sanoi heille: "Sapatti on asetettu ihmistä varten eikä ihminen sapattia varten.

28 Niin Ihmisen Poika siis on sapatinkin herra."

kunna de på sabbaten göra vad som icke är lovligt?»

25 Han svarade dem: »Haven I aldrig läst vad David gjorde, när han själv och de som följde honom kommo i nöd och blevo hungriga:

26 huru han då, på den tid Abjatar var överstepräst, gick in i Guds hus och åt skådebröden -- fastän det ju icke är lovligt för andra än för prästerna att äta sådant bröd -- och huru han jämväl gav åt dem som följde honom?»

27 Därefter sade han till dem: »Sabbaten blev gjord för människans skull, och icke människan för sabbatens skull.

28 Så är då Människosonen herre också över sabbaten.»

are they doing, on the Sabbath, what is not allowed?

25 And he saith unto them—Have ye never read what David did, when he had need and hungered,—he, and they who were with him:

26 [how] he entered into the house of God, while Abiathar was High-priest, and, the presence-bread, did eat,—which it is not allowed to eat, save unto the priests,—and gave, unto them also who were with him?

27 And he was saying unto them—The Sabbath, for man, was made, and not, man, for, the Sabbath:

28 So that the Son of Man is, Lord, even of the Sabbath.

3 luku

1 Ja hän meni taas synagoogaan, ja siellä oli mies, jonka käsi oli kuivettunut.

2 Ja voidakseen nostaa

1 Och han gick åter in i en synagoga. Där var då en man som hade en förvissnad hand.

2 Och de vaktade på

1 And he entered again into a synagogue, and there-was there, a man having, his hand, withered;

2 and they were narrowly

syytteen häntä vastaan he pitivät häntä silmällä, parantaisiko hän miehen sapattina.

honom, för att se om han skulle bota denne på sabbaten; de ville nämligen få något att anklaga honom för.

watching him, whether, on the Sabbath, he would cure him, that they might accuse him.

3 Niin hän sanoi miehelle, jonka käsi oli kuivettunut: "Nouse ja astu esille."

3 Då sade han till mannen som hade den förvissnade handen: »Stå upp, och kom fram.»

3 And he saith unto the man who hath his hand withered, Arise into the midst!

4 Ja hän sanoi heille: "Kumpiko on luvallista sapattina: hyvääkö tehdä vai pahaa, pelastaako henki vai tappaa se?" Mutta he olivat vaiti.

4 Sedan sade han till dem: »Vilketdera är lovligt på sabbaten: att göra vad gott är, eller att göra vad ont är, att rädda någons liv, eller att döda?» Men de tego.

4 and saith unto them—Is it allowed, on the Sabbath, to do good, or to do evil? To, save, life, or, to slay? but they remained silent.

5 Silloin hän katsahtaen ympärilleen loi vihassa silmänsä heihin, murheellisena heidän sydämensä paatumuksesta, ja sanoi sille miehelle: "Ojenna kätesi." Ja hän ojensi, ja hänen kätensä tuli jälleen terveeksi.

5 Då såg han sig omkring på dem med vrede, bedrövad över deras hjärtans förstockelse, och sade till mannen: »Räck ut din hand.» Och han räckte ut den; och hans hand blev frisk igen. --

5 And, looking round upon them with anger, being at the same time grieved on account of the hardening of their heart, he saith unto the man—Stretch forth thy hand! and he stretched it forth, and his hand, was restored.

6 Ja fariseukset lähtivät ulos ja pitivät kohta herodilaisten kanssa neuvoa häntä vastaan, surmataksensa hänet.

6 Då gingo fariséerna bort och fattade strax, tillsammans med herodianerna, det beslutet att de skulle förgöra honom.

6 And, the Pharisees, going out straightway with the Herodians, were giving counsel against him, that they should, destroy, him.

7 Mutta Jeesus vetäytyi opetuslapsineen järven rannalle, ja häntä seurasi suuri joukko kansaa Galileasta. Ja Juudeasta

7 Och Jesus drog sig med sina lärjungar undan till sjön, och en stor hop folk följde honom från Galileen.

7 And, Jesus, with his disciples, retired unto the sea; and, a great throng from Galilee, followed, also from Judaea,

8 ja Jerusalemista ja Idumeasta ja Jordanin tuolta puolen ja Tyyron ja Siidonin ympäristöltä tuli paljon kansaa hänen tykönsä, kun he kuulivat, kuinka suuria tekoja hän teki.

8 Och från Judeen och Jerusalem och Idumeen och från landet på andra sidan Jordan och från trakterna omkring Tyrus och Sidon kom en stor hop folk till honom, när de fingo höra huru stora ting han gjorde.

8 and from Jerusalem, and from Idumaea, and beyond the Jordan, and around Tyre and Zidon, a great throng, hearing whatsoever things he was doing, came unto him.

9 Ja hän sanoi opetuslapsillensa, että hänelle oli pidettävä venhe varalla väentungoksen tähden, etteivät he ahdistaisi häntä;

9 Och han tillsade sina lärjungar att en båt skulle hållas tillreds åt honom, för folkets skull, för att de icke skulle tränga sig inpå honom.

9 And he spake unto his disciples that a little boat might attend him, because of the multitude,—that they might not be pressing upon him.

10 sillä hän paransi monta, jonka tähden kaikki, joilla oli vaivoja, tunkeutuivat hänen päälleen koskettaaksensa häntä.

10 Ty han botade många och blev därför överlupen av alla som hade någon plåga och fördenskull ville röra vid honom.

10 For he cured many, so that they were besieging him, that they might touch him—as many as had plagues;

11 Ja kun saastaiset henget näkivät hänet, lankesivat he maahan hänen eteensä ja huusivat sanoen: "Sinä olet Jumalan Poika."

11 Och när de orena andarna sågo honom, föllo de ned för honom och och ropade och sade: »Du är Guds Son.»

11 and the impure spirits, as soon as they beheld him, were falling down to him, and crying aloud, while he was speaking, Thou, art the Son of God!

12 Ja hän varoitti ankarasti heitä saattamasta häntä julki.

12 Men han förbjöd dem strängeligen, åter och åter, att röja honom.

12 and sternly was he rebuking them, lest they should make him manifest.

13 Ja hän nousi vuorelle ja kutsui tykönsä ne, jotka hän itse tahtoi, ja he menivät hänen tykönsä.

13 Och han gick upp på berget och kallade till sig några som han själv utsåg; och de kommo till honom.

13 And he goeth up into the mountain and calleth near whom, he, pleased,—and they went away unto him;

14 Niin hän asetti

14 Så förordnade han

14 and he appointed a

kaksitoista olemaan kanssansa ja lähettääksensä heidät saarnaamaan,

tolv som skulle följa honom, och som han ville sända ut till att predika,

twelve, whom also he named, Apostles,—that they might be with him, and that he might be sending them forth to make proclamation,

15 ja heillä oli oleva valta ajaa ulos riivaajia.

15 och de skulle hava makt att bota sjuka och driva ut onda andar.

15 and to have authority to cast out the demons;

16 Ja nämä kaksitoista hän asetti: Pietarin - tämän nimen hän antoi Simonille -

16 Han förordnade alltså dessa tolv: Simon, åt vilken han gav tillnamnet Petrus;

16 and he appointed the twelve (and imposed a name on Simon—) Peter,

17 ja Jaakobin, Sebedeuksen pojan, ja Johanneksen, Jaakobin veljen, joille hän antoi nimen Boanerges, se on: ukkosenjylinän pojat,

17 vidare Jakob, Sebedeus' son, och Johannes, Jakobs broder, åt vilka han gav tillnamnet Boanerges (det betyder tordönsmän);

17 and James the son of Zebedee, and John the brother of James (and imposed on them a name—Boanerges, that is, sons of thunder);

18 ja Andreaan ja Filippuksen ja Bartolomeuksen ja Matteuksen ja Tuomaan ja Jaakobin, Alfeuksen pojan, ja Taddeuksen ja Simon Kananeuksen

18 vidare Andreas och Filippus och Bartolomeus och Matteus och Tomas och Jakob, Alfeus' son, och Taddeus och Simon ivraren

18 and Andrew, and Philip, and Bartholomew, and Matthew, and Thomas, and James the son of Alphaeus, and Thaddaeus, and Simon the zealot;

19 ja Juudas Iskariotin, saman, joka hänet kavalsi.

19 och Judas Iskariot, densamme som förrådde honom.

19 and Judas Iscariot, who also delivered him up. And he cometh into a house;

20 Ja hän tuli kotiin. Ja taas kokoontui kansaa, niin etteivät he päässeet syömäänkään.

20 Och när han kom hem, församlade sig folket åter, så att de icke ens fingo tillfälle att äta.

20 and the multitude come together again, so that they could not so much as eat bread.

21 Kun hänen omaisensa sen kuulivat, menivät he ottamaan

21 Då nu hans närmaste fingo höra härom, gingo de åstad

21 And they who were near to him, hearing of it, went out to secure him,—

häntä huostaansa; sillä he sanoivat: "Hän on poissa suunniltaan."

för att taga vara på honom; ty de menade att han var från sina sinnen.

for they were saying—He is beside himself!

22 Ja kirjanoppineet, jotka olivat tulleet Jerusalemista, sanoivat: "Hänessä on Beelsebul", ja: "Riivaajien päämiehen voimalla hän ajaa ulos riivaajia."

22 Och de skriftlärde som hade kommit ned från Jerusalem sade att han var besatt av Beelsebul, och att det var med de onda andarnas furste som han drev ut de onda andarna.

22 And, the Scribes who from Jerusalem had come down, were saying—He hath, Beelzebul; and—In the ruler of the demons, casteth he out the demons.

23 Niin hän kutsui heidät luoksensa ja sanoi heille vertauksilla: "Kuinka saatana voi ajaa ulos saatanan?

23 Då kallade han dem till sig och sade till dem i liknelser: »Huru skulle Satan kunna driva ut Satan?

23 And, calling them near, in parables, began he to say unto them—How can, Satan, cast, Satan out?

24 Ja jos jokin valtakunta riitautuu itsensä kanssa, ei se valtakunta voi pysyä pystyssä.

24 Om ett rike har kommit i strid med sig självt, så kan det riket ju icke hava bestånd;

24 And, if a kingdom against itself be divided, that kingdom cannot be made to stand;

25 Ja jos jokin talo riitautuu itsensä kanssa, ei se talo voi pysyä pystyssä.

25 och om ett hus har kommit i strid med sig självt, så skall icke heller det huset kunna äga bestånd.

25 And, if a house against itself be divided, the house shall be unable to stand;

26 Ja jos saatana nousee itseänsä vastaan ja riitautuu itsensä kanssa, ei hän voi pysyä, vaan hänen loppunsa on tullut.

26 Om alltså Satan har satt sig upp mot sig själv och kommit i strid med sig själv, så kan han icke äga bestånd, utan det är då ute med honom. --

26 And, if, Satan, hath risen up against himself, and become divided, he cannot stand, but hath an end.

27 Eihän kukaan voi tunkeutua väkevän taloon ja ryöstää hänen tavaraansa, ellei hän

27 Nej, ingen kan gå in i en stark mans hus och plundra honom på hans bohag, såframt

27 But, no one is able into the house of the mighty one to enter, and, his spoils, to carry off,

ensin sido sitä väkevää; vasta sitten hän ryöstää tyhjäksi hänen talonsa.

han icke förut har bundit den starke. Först därefter kan han plundra hans hus.

unless, first the mighty one, he bind, and, then his house, will he plunder!

28 Totisesti minä sanon teille: kaikki synnit annetaan ihmisten lapsille anteeksi, pilkkaamisetkin, kuinka paljon pilkannevatkin;

28 Sannerligen säger jag eder: Alla andra synder skola bliva människors barn förlåtna, ja ock alla andra hädelser, huru hädiskt de än må tala;

28 Verily, I say unto you––All things shall be forgiven unto the sons of men,—the sins and the profanities wherewithal they shall profane;

29 mutta joka pilkkaa Pyhää Henkeä, se ei saa ikinä anteeksi, vaan on vikapää iankaikkiseen syntiin."

29 men den som hädar den helige Ande, han får icke någonsin förlåtelse, utan är skyldig till evig synd.»

29 But, whosoever shall revile against the Holy Spirit, hath no forgiveness, unto times age–abiding,—but is guilty of an age–abiding sin:

30 Sillä he sanoivat: "Hänessä on saastainen henki."

30 De hade ju nämligen sagt att han var besatt av en oren ande.

30 because they were saying—An impure spirit, he hath!

31 Ja hänen äitinsä ja veljensä tulivat, seisahtuivat ulkopuolelle ja lähettivät hänen luoksensa kutsumaan häntä.

31 Så kommo nu hans moder och hans bröder; och de stannade därutanför och sände bud in till honom för att kalla honom ut.

31 And there come his mother and his brethren, and, standing, outside, they sent unto him, calling him.

32 Ja kansanjoukko istui hänen ympärillään, ja he sanoivat hänelle: "Katso, sinun äitisi ja veljesi tuolla ulkona kysyvät sinua."

32 Och mycket folk satt där omkring honom; och man sade till honom: »Se, din moder och dina bröder stå härutanför och fråga efter dig.»

32 And there was sitting around him a multitude, and they say unto him—Lo! thy mother and thy brethren, outside, are seeking thee!

33 Hän vastasi heille ja sanoi: "Kuka on minun äitini, ja ketkä ovat minun veljeni?"

33 Då svarade han dem och sade: Vilken är min moder, och vilka äro mina bröder?»

33 And, answering them, he saith—Who are my mother and my brethren?

34 Ja katsellen ympärilleen niihin, jotka istuivat hänen ympärillään, hän sanoi: "Katso, minun äitini ja veljeni!

35 Sillä joka tekee Jumalan tahdon, se on minun veljeni ja sisareni ja äitini."

34 Och han såg sig omkring på dem som sutto där runt omkring honom, och han sade: »Se här är min moder, och här äro mina bröder!

35 Den som gör Guds vilja, den är min broder och min syster och min moder.»

34 And, looking around on them who, about him, in a circle, were sitting, he saith, See! my mother and my brethren!

35 Whosoever shall do the will of God, the same, is my brother and sister and mother.

4 luku

1 Ja hän rupesi taas opettamaan järven rannalla. Ja hänen luoksensa kokoontui hyvin paljon kansaa, jonka tähden hän astui venheeseen ja istui siinä järvellä, ja kaikki kansa oli maalla järven rannalla.

2 Ja hän opetti heitä paljon vertauksilla ja sanoi heille opettaessaan:

3 "Kuulkaa! Katso, kylväjä lähti kylvämään.

4 Ja hänen kylväessään osa putosi tien oheen, ja linnut tulivat ja söivät sen.

5 Ja osa putosi kallioperälle, jossa sillä ei ollut paljon maata, ja

1 Och han begynte åter undervisa vid sjön. Och där församlade sig en stor hop folk omkring honom. Därför steg han i en båt; och han satt i den ute på sjön, under det att allt folket stod på land utmed sjön.

2 Och han undervisade dem mycket i liknelser och sade till dem i sin undervisning:

3 »Hören! En såningsman gick ut för att så.

4 Då hände sig, när han sådde, att somt föll vid vägen, och fåglarna kommo och åto upp det.

5 Och somt föll på stengrund, där det icke hade mycket jord, och

1 And, again, began he to be teaching by the sea; and there come together unto him a very great multitude, so that, he, into a boat, entering, was sitting upon the sea,—and, all the multitude, were, near the sea upon the land.

2 And he began to teach them, in parables, many things, and was saying unto them, in his teaching—

3 Hearken! Lo! the sower went forth to sow;

4 And it came to pass, as he sowed, some, indeed, fell by the pathway, and the birds came, and devoured it;

5 And, some, fell on the rocky places, [even] where it had not much earth,—

se nousi kohta oraalle, kun sillä ei ollut syvää maata.

6 Mutta auringon noustua se paahtui, ja kun sillä ei ollut juurta, niin se kuivettui.

7 Ja osa putosi orjantappuroihin; ja orjantappurat nousivat ja tukahuttivat sen, eikä se tehnyt hedelmää.

8 Ja osa putosi hyvään maahan; ja se nousi oraalle, kasvoi ja antoi sadon ja kantoi kolmeenkymmeneen ja kuuteenkymmeneen ja sataan jyvään asti."

9 Ja hän sanoi: "Jolla on korvat kuulla, se kuulkoon."

10 Ja kun hän oli jäänyt yksin, niin ne, jotka olivat hänen ympärillään, ynnä ne kaksitoista kysyivät häneltä näitä vertauksia.

11 Niin hän sanoi heille: "Teille on annettu Jumalan valtakunnan salaisuus, mutta noille ulkopuolella oleville kaikki tulee vertauksissa,

12 että he näkemällä

det kom strax upp, eftersom det icke hade djup jord;

6 men när solen hade gått upp, förbrändes det, och eftersom det icke hade någon rot, torkade det bort.

7 Och somt föll bland törnen, och törnena sköto upp och förkvävde det, så att det icke gav någon frukt.

8 Men somt föll i god jord, och det sköt upp och växte och gav frukt och bar trettiofalt och sextiofalt och hundrafalt.»

9 Och han tillade: »Den som har öron till att höra, han höre.»

10 När han sedan hade dragit sig undan ifrån folket, frågade honom de tolv, och med dem de andra som följde honom, om liknelserna.

11 Då sade han till dem: »Åt eder är Guds rikes hemlighet given, men åt dem som stå utanför meddelas alltsammans i liknelser,

12 för att de 'med

and, straightway, it sprang forth, by reason of its not having depth of earth;

6 and, when the sun arose, it was scorched,—and, by reason of its not having root, it was dried up;

7 And, some, fell among the thorns, and the thorns came up and choked it, and, fruit, it yielded not;

8 And, other, fell into the good ground, and was yielding fruit, coming up and growing,—and was bearing, thirtyfold and sixtyfold and a hundredfold,

9 And he was saying—He that hath ears to hear, let him hear!

10 And when he was alone they who were about him with the twelve questioned him as to the parables;

11 and he was saying unto them—To you, the sacred secret hath been given of the kingdom of God, whereas, to them who are outside, in parables are all things coming to pass,—that

12 They may surely look

näkisivät, eivätkä huomaisi, ja kuulemalla kuulisivat, eivätkä ymmärtäisi, niin etteivät kääntyisi ja saisi anteeksi."	seende ögon skola se, och dock intet förnimma, och med hörande öron höra, och dock intet förstå, så att de icke omvända sig och undfå förlåtelse'.»	and yet not see, and surely hear and yet not understand, lest once they should return and it be forgiven them.
13 Ja hän sanoi heille: "Ette käsitä tätä vertausta; kuinka sitten voitte ymmärtää kaikki muut vertaukset?	13 Sedan sade han till dem: »Förstån I icke denna liknelse, huru skolen I då kunna fatta alla de andra liknelserna? --	13 And he saith unto them—Know ye not this parable? How then will ye get to know all the parables?
14 Kylväjä kylvää sanan.	14 Vad såningsmannen sår är ordet.	14 The sower, soweth the word;
15 Mitkä tien oheen putosivat, ovat ne, joihin sana kylvetään, mutta kun he sen kuulevat, niin saatana heti tulee ja ottaa pois heihin kylvetyn sanan.	15 Och att säden såddes vid vägen, det är sagt om dem i vilka ordet väl bliver sått, men när de hava hört det, kommer strax Satan ock tager bort ordet som såddes i dem.	15 And these are they beside the pathway where the word is sown,—and, as soon as they hear, straightway, cometh Satan, and snatcheth away the word which hath been sown into them;
16 Ja mitkä kallioperälle kylvettiin, ovat niinikään ne, jotka, kun kuulevat sanan, heti ottavat sen ilolla vastaan,	16 Sammalunda förhåller det sig med det som sås på stengrunden: det är sagt om dem, som när de få höra ordet, väl strax taga emot det med glädje,	16 And these are likewise they upon the rocky places sown,—who, as soon as they hear the word, straightway, with joy receive it,
17 mutta heillä ei ole juurta itsessään, vaan he kestävät ainoastaan jonkun aikaa; kun sitten tulee ahdistus tai vaino sanan tähden, niin he kohta lankeavat pois.	17 men icke hava någon rot i sig, utan bliva beståndande allenast till en tid; när sedan bedrövelse eller förföljelse påkommer för ordets skull, då	17 and have no root in themselves, but, only for a season are,—afterwards, when there ariseth tribulation or persecution by reason of the word, straightway, they find

komma de strax på fall.

cause of stumbling;

18 Ja toisia ovat orjantappuroihin kylvetyt; nämä ovat ne, jotka kuulevat sanan,

18 Annorlunda förhåller det sig med det som sås bland törnena: det är sagt om dem som väl höra ordet,

18 And others are they who among thorns are sown,—these are they who hear the word,

19 mutta maailman huolet ja rikkauden viettelys ja muut himot pääsevät valtaan ja tukahuttavat sanan, ja se jää hedelmättömäksi.

19 men låta tidens omsorger och rikedomens bedrägliga lockelse, och begärelser efter andra ting, komma därin och förkväva ordet, så att det bliver utan frukt.

19 and, the anxieties of the age, and the deceit of wealth, and the covetings about the remaining things, entering in, choke up the word, and, unfruitful, it becometh;

20 Ja mitkä hyvään maahan kylvettiin, ovat ne, jotka kuulevat sanan ja ottavat sen vastaan ja kantavat hedelmän, mikä kolmikymmen-, mikä kuusikymmen-, mikä satakertaisen."

20 Men att det såddes i den goda jorden, det är sagt om dem som både höra ordet och taga emot det, och som bära frukt, trettiofalt och sextiofalt och hundrafalt.»

20 And those yonder are they who on the good ground are sown,—who, indeed, hear the word, and accept it, and bear fruit—thirtyfold and sixtyfold and a hundredfold.

21 Ja hän sanoi heille: "Eihän lamppua oteta esiin, pantavaksi vakan alle tai vuoteen alle? Eiköhän lampunjalkaan pantavaksi?

21 Och han sade till dem: »Icke tager man väl fram ett ljus, för att det skall sättas under skäppan eller under bänken; man gör det ju, för att det skall sättas på ljusstaken.

21 And he was saying unto them—Doth the lamp come that under the measure it should be put, or under the couch? Is it not that upon the lampstand it may be put?

22 Sillä ei mikään ole salattua muuta varten, kuin että se tulisi ilmi, eikä kätkettynä muuta varten, kuin tullakseen julki.

22 Ty intet är fördolt, utom för att det skall bliva uppenbarat; ej heller har något blivit undangömt, utom för att det skall komma i dagen.

22 For it is not hidden, save that it may be made visible; neither did it get hidden away, but that it might come into a place where it could be seen.

23 Jos jollakin on korvat kuulla, hän kuulkoon."
24 Ja hän sanoi heille: "Ottakaa vaari siitä, mitä kuulette; millä mitalla te mittaatte, sillä teille mitataan, vieläpä teille lisätäänkin.

25 Sillä sille jolla on, sille annetaan; mutta siltä, jolla ei ole, otetaan pois sekin, mikä hänellä on."

26 Ja hän sanoi: "Niin on Jumalan valtakunta, kuin jos mies kylvää siemenen maahan;
27 ja hän nukkuu, ja hän nousee, öin ja päivin; ja siemen orastaa ja kasvaa, hän ei itse tiedä, miten.

28 Sillä itsestään maa tuottaa viljan: ensin korren, sitten tähkän, sitten täyden jyvän tähkään.
29 Mutta kun hedelmä on kypsynyt, lähettää hän kohta sinne sirpin, sillä elonaika on käsissä."

30 Ja hän sanoi: "Mihin vertaamme Jumalan valtakunnan, eli mitä

23 Om någon har öron till att höra, så höre han.»
24 Och han sade till dem: »Akten på vad I hören. Med det mått som I mäten med skall ock mätas åt eder, och ännu mer skall bliva eder tilldelat.
25 Ty den som har, åt honom skall varda givet; men den som icke har, från honom skall tagas också det han har.»
26 Och han sade: »Så är det med Guds rike, som när en man sår säd i jorden;
27 och han sover, och han vaknar, och nätter och dagar gå, och säden skjuter upp och växer i höjden, han vet själv icke huru.
28 Av sig själv bär jorden frukt, först strå och sedan ax, och omsider finnes fullbildat vete i axet.
29 När så frukten är mogen, låter han strax lien gå, ty skördetiden är då inne.»

30 Och han sade: »Vad skola vi likna Guds rike vid, eller

23 If any one hath ears to hear, let him hear.

24 And he was saying unto them—Be taking heed what ye are hearing:—with what measure ye mete, it shall be measured unto you, and added unto you;
25 For, he that hath, it shall be given, unto him, and, he that hath not, even what he hath, shall be taken from him.

26 And he was saying—Thus, is the kingdom of God: As a man may cast seed upon the earth,
27 and be sleeping and rising, night and day,—and the seed be sprouting, and lengthening itself,—how, he, knoweth not:

28 of itself, the earth beareth fruit,—first, a blade, afterwards, an ear, after that, full corn in the ear;
29 but, as soon as the fruit yieldeth itself up, straightway, he sendeth forth the sickle, because standing by is the harvest.—

30 And he was saying—How shall we liken the kingdom of God, or, in

vertausta siitä käytämme?
31 Se on niinkuin sinapinsiemen, joka, kun se kylvetään maahan, on pienin kaikista siemenistä maan päällä;

32 mutta kun se on kylvetty, niin se nousee ja tulee suurimmaksi kaikista vihanneskasveista ja tekee suuria oksia, niin että taivaan linnut voivat tehdä pesänsä sen varjoon."
33 Monilla tämänkaltaisilla vertauksilla hän puhui heille sanaa, sen mukaan kuin he kykenivät kuulemaan;
34 ja ilman vertausta hän ei puhunut heille. Mutta opetuslapsillensa hän selitti kaikki, kun he olivat yksikseen.

35 Ja sinä päivänä hän illan tultua sanoi heille: "Lähtekäämme yli toiselle rannalle."

36 Niin he laskivat kansan luotaan ja ottivat hänet mukaansa, niinkuin hän venheessä oli; ja muitakin venheitä oli hänen seurassaan.

med vilken liknelse skola vi framställa det?
31 Det är såsom ett senapskorn, som när det lägges ned i jorden, är minst av alla frön på jorden;

32 men sedan det är nedlagt, skjuter det upp och bliver störst bland alla kryddväxter och får så stora grenar, att himmelens fåglar kunna bygga sina nästen i dess skugga.»
33 I många sådana liknelser förkunnade han ordet för dem, efter deras förmåga att fatta det;

34 och utan liknelse talade han icke till dem. Men för sina lärjungar uttydde han allt, när de voro allena.
35 Samma dag, om aftonen, sade han till dem: »Låt oss fara över till andra stranden.»
36 Så läto de folket gå och togo honom med i båten, där han redan förut var; och jämväl andra båtar följde med honom.

what parable, shall we put it?
31 As a grain of mustard seed,—which, whensoever it may be sown upon the earth, is less than all the seeds that are upon the earth;
32 and, as soon as it is sown, springeth up, and becometh greater than all garden plants, and produceth large branches, so that, under the shade thereof, the birds of heaven can find shelter.

33 And, with many such parables as these, was he speaking unto them the word,—according as they were able to hear;

34 but, without a parable, was he not speaking unto them,—privately, however, unto his own disciples, was he explaining all things.
35 And he saith unto them, on that day, when evening came, Let us cross over unto the other side;
36 and, dismissing the multitude, they take him with them, as he was, in the boat, and, other boats, were with him.

37 Ja nousi kova myrskytuuli, ja aallot syöksyivät venheeseen, niin että venhe jo täyttyi.

37 Då kom en häftig stormvind, och vågorna slogo in i båten, så att båten redan begynte fyllas.

37 And there ariseth a great tempest of wind,—and, the waves, were dashing over into the boat, so that, already being filled, was the boat.

38 Ja itse hän oli peräkeulassa ja nukkui nojaten päänaluseen. Ja he herättivät hänet ja sanoivat hänelle: "Opettaja, etkö välitä siitä, että me hukumme?"

38 Men han själv låg i bakstammen och sov, lutad mot huvudgärden. Då väckte de honom och sade till honom: »Mästare, frågar du icke efter att vi förgås?»

38 And he was in the stern, on the cushion, sleeping. And they arouse him, and say unto him, Teacher! carest thou not that we perish?

39 Ja herättyään hän nuhteli tuulta ja sanoi järvelle: "Vaikene, ole hiljaa." Niin tuuli asettui, ja tuli aivan tyven.

39 När han så hade vaknat, näpste han vinden och sade till sjön: »Tig, var stilla.» Och vinden lade sig, och det blev alldeles lugnt.

39 And, roused up, he rebuked the wind, and said unto the sea—Hush! be still! and the wind lulled, and it became a great calm.

40 Ja hän sanoi heille: "Miksi olette niin pelkureita? Kuinka teillä ei ole uskoa?"

40 Därefter sade han till dem: »Varför rädens I? Haven I ännu ingen tro?»

40 And he said unto them—Why, are ye, fearful? Not yet, have ye faith?

41 Ja suuri pelko valtasi heidät, ja he sanoivat toisillensa: "Kuka onkaan tämä, kun sekä tuuli että meri häntä tottelevat?"

41 Och de hade blivit mycket häpna och sade till varandra: »Vem är då denne, eftersom både vinden och sjön äro honom lydiga?»

41 And they were caused to fear a great fear, and were saying one to another—Who then is, this, that, both the wind and the sea, give ear unto him?

5 luku

1 Ja he tulivat toiselle puolelle järveä gerasalaisten alueelle.

1 Så kommo de över till gerasenernas land, på andra sidan sjön.

1 And they came unto the other side of the sea, into the country of the Gerasenes.

2 Ja kohta kun hän lähti venheestä, tuli häntä vastaan haudoista mies, joka oli saastaisen hengen vallassa.

3 Hän asusti haudoissa, eikä kukaan enää voinut häntä kahleillakaan sitoa;

4 sillä hän oli monta kertaa ollut sidottuna jalkanuoriin ja kahleisiin, mutta oli särkenyt kahleet ja katkonut jalkanuorat, eikä kukaan kyennyt häntä hillitsemään.

5 Ja hän oleskeli aina, yötä ja päivää, haudoissa ja vuorilla, huutaen ja runnellen itseään kivillä.

6 Kun hän kaukaa näki Jeesuksen, juoksi hän ja kumartui maahan hänen eteensä

7 ja huutaen suurella äänellä sanoi: "Mitä sinulla on minun kanssani tekemistä, Jeesus, Jumalan, Korkeimman, Poika? Minä vannotan sinua Jumalan kautta, älä

2 Och strax då han hade stigit ur båten, kom en man, som var besatt av en oren ande, emot honom från gravarna där;
3 han hade nämligen sitt tillhåll bland gravarna. Och icke ens med kedjor kunde man numera fängsla honom;
4 ty väl hade han många gånger blivit fängslad med fotbojor och kedjor, men han hade slitit itu kedjorna och brutit sönder fotbojorna, och ingen kunde få makt med honom.
5 Och han vistades alltid, dag och natt, bland gravarna och på bergen och skriade och sargade sig själv med stenar.
6 När denne nu fick se Jesus på avstånd, skyndade han fram och föll ned för honom
7 och ropade med hög röst och sade: »Vad har du med mig att göra, Jesus, du Guds, den Högstes, Son? Jag besvär dig vid Gud, plåga mig icke.»

2 And, when he went forth out of the boat, [straightway], there met him, from amongst the tombs, a man, in an impure spirit:
3 who had his dwelling among the tombs, and, not even with a chain, any longer, was anyone able to bind him,—
4 because of his having been, many times, with fetters and chains, bound, and the chains having been plucked asunder by him, and the fetters smashed, and no one was mighty enough to tame him;
5 and, continually, night and day, in the tombs and in the mountains, was he crying aloud, and cutting himself in pieces with stones.
6 And, seeing Jesus from afar, he ran and bowed down to him;
7 and, crying out with a loud voice, saith—What have in common with thee? O Jesus, Son of God Most High? I adjure thee by God,—Do not torment me!

vaivaa minua."

8 Sillä hän oli sanomaisillaan sille: "Lähde ulos miehestä, sinä saastainen henki."

8 Jesus skulle nämligen just säga till honom: »Far ut ur mannen, du orena ande.»

8 For he was saying to him—Go forth thou impure spirit, out of the man;

9 Ja Jeesus kysyi siltä: "Mikä on nimesi?" Niin se sanoi hänelle: "Legio on minun nimeni, sillä meitä on monta."

9 Då frågade han honom: »Vad är ditt namn?» Han svarade honom: »Legion är mitt namn, ty vi äro många.»

9 and he was questioning him—What is thy name? and he saith to him—Legion, is my name, because we are, many;

10 Ja se pyysi pyytämällä häntä, ettei hän lähettäisi niitä pois siitä seudusta.

10 Och han bad honom enträget att icke driva dem bort ifrån den trakten.

10 and he was beseeching him much that he would not send them forth outside the country.

11 Niin siellä oli lähellä vuorta suuri sikalauma laitumella.

11 Nu gick där vid berget en stor svinhjord i bet.

11 Now there was there, near the mountain, a large herd of swine, feeding;

12 Ja ne pyysivät häntä sanoen: "Lähetä meidät sikoihin, että menisimme niihin."

12 Och de bådo honom och sade: »Sänd oss åstad in i svinen; låt oss få fara in i dem.»

12 and they besought him, saying—Send us into the swine, that, into them, we may enter;

13 Ja hän antoi niille luvan. Niin saastaiset henget lähtivät miehestä ja menivät sikoihin. Silloin lauma, noin kaksituhatta sikaa, syöksyi jyrkännettä alas järveen; ja ne hukkuivat järveen.

13 Och han tillstadde dem det. Då gåvo sig de orena andarna åstad och foro in i svinen. Och hjorden, vid pass två tusen svin, störtade sig utför branten ned i sjön och drunknade i sjön.

13 and he suffered them. And the impure spirits, going out, entered into the swine, and the herd rushed down the cliff into the sea, about two thousand, and were choked in the sea.

14 Ja niiden paimentajat pakenivat ja kertoivat siitä kaupungissa ja maataloissa. Ja kansa lähti katsomaan, mitä

14 Men de som vaktade dem flydde och berättade härom i staden och på landsbygden; och folket gick åstad för

14 And, they who had been feeding them, fled, and bare tidings into the city and into the fields,—and they came to see what it was that had

oli tapahtunut.

att se vad det var som hade skett.

happened.

15 Ja he tulivat Jeesuksen luo ja näkivät riivatun, jossa legio oli ollut, istuvan puettuna ja täydessä ymmärryksessään; ja he peljästyivät.

15 När de då kommo till Jesus, fingo de se den som hade varit besatt, mannen som hade haft legionen i sig, sitta där klädd och vid sina sinnen; och de betogos av häpnad.

15 And they come unto Jesus, and view the demonized man, clothed and of sound mind, him who had had the legion,—and they were struck with fear.

16 Näille kertoivat näkijät, mitä oli tapahtunut riivatulle ja kuinka sikojen oli käynyt.

16 Och de som hade åsett händelsen förtäljde för dem vad som hade vederfarits den besatte, och vad som hade skett med svinen.

16 And the beholders narrated to them, how it happened to the demonized man, and concerning the swine.

17 Ja he alkoivat pyytää häntä poistumaan heidän alueeltaan.

17 Då begynte folket bedja honom att han skulle gå bort ifrån deras område.

17 And they began to beseech him, to depart from their bounds.

18 Ja hänen astuessaan venheeseen se riivattuna ollut pyysi häneltä saada olla hänen kanssaan.

18 När han sedan steg i båten, bad honom mannen som hade varit besatt, att han skulle få följa honom.

18 And, as he was entering into the boat, he who had been demonized was beseeching him, that, with him, he might be.

19 Mutta hän ei sitä sallinut, vaan sanoi hänelle: "Mene kotiisi omaistesi luo ja kerro heille, kuinka suuria tekoja Herra on sinulle tehnyt ja kuinka hän on sinua armahtanut."

19 Men han tillstadde honom det icke, utan sade till honom: »Gå hem till de dina, och berätta för dem huru stora ting Herren har gjort med dig, och huru han har förbarmat sig över dig.»

19 And he suffered him not, but saith unto him—Withdraw into thy house, unto thine own, and bear tidings unto them, how many things the Lord for thee hath done, and hath had mercy on thee.

20 Niin hän lähti ja rupesi Dekapolin alueella julistamaan, kuinka suuria tekoja

20 Då gick han åstad och begynte förkunna i Dekapolis huru stora ting Jesus hade gjort

20 And he departed, and began proclaiming, in the Decapolis, how many things Jesus had done for

Jeesus oli hänelle tehnyt; ja kaikki ihmettelivät.

21 Kun Jeesus oli venheellä kulkenut takaisin toiselle puolelle, kokoontui paljon kansaa hänen luoksensa, ja hän oli järven rannalla.

22 Niin tuli muuan synagoogan esimies, nimeltä Jairus, ja lankesi hänet nähdessään hänen jalkojensa juureen,

23 pyysi häntä hartaasti ja sanoi: "Pieni tyttäreni on kuolemaisillaan; tule ja pane kätesi hänen päällensä, että hän tulisi terveeksi ja jäisi eloon."

24 Niin hän lähti hänen kanssansa. Ja häntä seurasi suuri kansan paljous, ja he tunkeutuivat hänen ympärilleen.

25 Ja siellä oli nainen, joka oli sairastanut verenjuoksua kaksitoista vuotta

26 ja paljon kärsinyt monen lääkärin käsissä ja kuluttanut kaiken omaisuutensa saamatta mitään apua, pikemminkin käyden

med honom; och alla förundrade sig.

21 Och när Jesus hade farit över i båten, tillbaka till andra stranden, församlade sig mycket folk omkring honom, där han stod vid sjön.

22 Då kom en synagogföreståndare, vid namn Jairus, dit; och när denne fick se honom, föll han ned för hans fötter

23 och bad honom enträget och sade: »Min dotter ligger på sitt yttersta. Kom och lägg händerna på henne, så att hon bliver hulpen och får leva.»

24 Då gick han med mannen; och honom följde mycket folk, som trängde sig inpå honom.

25 Nu var där en kvinna som hade haft blodgång i tolv år,

26 och som hade lidit mycket hos många läkare och kostat på sig allt vad hon ägde, utan att det hade varit henne till något gagn;

him,—and, all, were marveling.

21 And, Jesus crossing over in the boat again unto the other side, there was gathered a large multitude unto him, and he was by the lake.

22 And there cometh one of the synagogue–rulers, by name Jairus, and, seeing him, falleth at his feet,

23 and beseecheth him much, saying—My little daughter is at her last!—that, coming, thou wouldest lay thy hands upon her, that she may be made well, and live;

24 and he departed with him. And there was following him a large multitude, and they were pressing upon him.

25 And, a woman, who had had a flow of blood twelve years,

26 and suffered much from many physicians, and spent all her means, and profited, nothing,—but had, rather, become worse,

huonommaksi.

27 Tämä oli kuullut Jeesuksesta ja tuli kansanjoukossa takaapäin ja koski hänen vaippaansa;
28 sillä hän sanoi: "Kunhan vain saan koskettaa edes hänen vaatteitaan, niin tulen terveeksi."
29 Ja heti hänen verensä lähde kuivui, ja hän tunsi ruumiissansa, että oli parantunut vaivastaan.
30 Ja heti kun Jeesus itsessään tunsi, että voimaa oli hänestä lähtenyt, kääntyi hän väkijoukossa ja sanoi: "Kuka koski minun vaatteisiini?"

31 Niin hänen opetuslapsensa sanoivat hänelle: "Sinä näet kansanjoukon tungeskelevan ympärilläsi ja sanot: 'Kuka minuun koski?'"
32 Mutta hän katseli ympärilleen nähdäksensä, kuka sen oli tehnyt.
33 Niin nainen pelkäsi ja vapisi, koska hän tiesi, mitä hänelle oli tapahtunut, ja tuli ja

snarare hade det blivit värre med henne.
27 Hon hade fått höra om Jesus och kom nu i folkhopen, bakom honom, och rörde vid hans mantel.
28 Ty hon tänkte: »Om jag åtminstone får röra vid hans kläder, så bliver jag hulpen.»
29 Och strax uttorkade hennes blods källa, och hon kände i sin kropp att hon var botad från sin plåga.
30 Men strax då Jesus inom sig förnam vilken kraft som hade gått ut ifrån honom, vände han sig om i folkhopen och frågade: »Vem rörde vid mina kläder?»

31 Hans lärjungar sade till honom: »Du ser huru folket tränger på, och ändå frågar du: 'Vem rörde vid mig?'»

32 Då såg han sig omkring för att få se den som hade gjort detta.
33 Men kvinnan fruktade och bävade, ty hon visste vad som hade skett med henne;

27 hearing the things about Jesus, came in the crowd from behind, and touched his mantle;
28 for she was saying—If I can touch so much as his mantle, I shall be made well;
29 and, straightway, the fountain of her blood was dried up, and she knew, in her body, that she was healed from the plague.
30 And, straightway, Jesus, taking note in himself of the power which, out of him, went forth, turning round in the crowd, was saying—Who hath touched my garments?
31 and his disciples were saying to him—Thou seest the crowd pressing upon thee,—and sayest thou—Who hath touched me?

32 and he was looking round to see her who, this thing had done.
33 And, the woman, overcome with fear, and trembling, knowing what had happened to her,

lankesi maahan hänen eteensä ja sanoi hänelle koko totuuden.

och hon kom fram och föll ned för honom och sade honom hela sanningen.

came, and fell down before him, and told him all the truth.

34 Mutta Jeesus sanoi hänelle: "Tyttäreni, sinun uskosi on tehnyt sinut terveeksi. Mene rauhaan ja ole terve vaivastasi."

34 Då sade han till henne: »Min dotter, din tro har hjälpt dig. Gå i frid, och var botad från din plåga.»

34 And, he, said to her—Daughter! thy faith hath made thee well; withdraw into peace, and be whole from thy plague.

35 Hänen vielä puhuessaan tultiin synagoogan esimiehen kotoa sanomaan: "Tyttäresi kuoli; miksi enää opettajaa vaivaat?"

35 Medan han ännu talade, kommo några från synagogföreståndarens hus och sade: »Din dotter är död; du må icke vidare göra mästaren omak.»

35 While yet he is speaking, they come from the synagogue–ruler's, saying—Thy daughter, is dead! Why, further, annoy the teacher?

36 Mutta Jeesus ei ottanut kuullakseen, mitä puhuttiin, vaan sanoi synagoogan esimiehelle: "Älä pelkää, usko ainoastaan."

36 Men när Jesus märkte vad som talades, sade han till synagogföreståndaren: »Frukta icke, tro allenast.»

36 But, Jesus, overhearing the word being spoken, saith unto the synagogue–ruler—Do not fear, only have faith!

37 Ja hän ei sallinut kenenkään muun seurata mukanansa kuin Pietarin ja Jaakobin ja Johanneksen, Jaakobin veljen.

37 Och han tillstadde ingen att följa med, utom Petrus och Jakob och Johannes, Jakobs broder.

37 And he suffered no one to follow with him, save Peter and James and John the brother of James.

38 Ja he tulivat synagoogan esimiehen taloon; ja hän näki hälisevän joukon ja ääneensä itkeviä ja vaikeroivia.

38 Så kommo de till synagogföreståndarens hus, och han fick där se en hop människor som höjde klagolåt och gräto och jämrade sig högt.

38 And they come into the house of the synagogue–ruler, and he observeth a tumult, and persons weeping and wailing greatly;

39 Ja käydessään sisään hän sanoi heille: "Mitä te hälisette ja itkette? Lapsi ei ole

39 Och han gick in och sade till dem: »Varför klagen I och gråten? Flickan är icke

39 and, entering, he saith unto them—Why are ye making a tumult, and weeping? The child, is,

kuollut, vaan nukkuu."
40 Niin he nauroivat häntä. Mutta hän ajoi kaikki ulos ja otti mukaansa lapsen isän ja äidin sekä ne, jotka olivat hänen kanssaan, ja meni sisälle sinne, missä lapsi makasi.

41 Ja hän tarttui lapsen käteen ja sanoi hänelle: "Talita kuum!" Se on käännettynä: Tyttö, minä sanon sinulle, nouse.

42 Ja heti tyttö nousi ja käveli. Sillä hän oli kaksitoistavuotias. Ja he joutuivat suuren hämmästyksen valtaan.

43 Ja hän kielsi ankarasti heitä antamasta kenellekään tietoa tästä ja käski antaa tytölle syötävää.

död, hon sover.»
40 Då hånlogo de åt honom. Men han visade ut dem allasammans; och han tog med sig allenast flickans fader och moder och dem som hade fått följa med honom, och gick in dit där flickan låg.
41 Och han tog flickan vid handen och sade till henne: »Talita, kum» (det betyder: »Flicka, jag säger dig, stå upp»).
42 Och strax stod flickan upp och begynte gå omkring (hon var nämligen tolv år gammal); och de blevo strax uppfyllda av stor häpnad.
43 Men han förbjöd dem strängeligen att låta någon få veta vad som hade skett. Därefter tillsade han att man skulle giva henne något att äta.

not dead, but, is sleeping;
40 and they were deriding him. But, he, thrusting all forth, taketh with him the father of the child, and the mother, and them who were with him,—and entereth where the child was;
41 and, grasping the hand of the child, he saith unto her—Talitha, koum! which is, when translated—O damsel! to thee, I say, Arise!
42 And, straightway, the damsel arose, and was walking about; for she was twelve years of age. And they were beside themselves, straightway, with a great transport;
43 and he commanded them, again and again, that, no one, should get to know this thing,—and bade that food should be given her to eat.

6 luku

1 Ja hän lähti sieltä ja meni kotikaupunkiinsa, ja hänen opetuslapsensa seurasivat häntä.
2 Ja kun tuli sapatti,

1 Och han gick bort därifrån och begav sig till sin fädernestad; och hans lärjungar följde honom.
2 Och när det blev

1 And he went forth from thence, and cometh into his own city,—and his disciples follow him.
2 And, when it was

rupesi hän opettamaan synagoogassa; ja häntä kuullessaan monet hämmästyivät ja sanoivat: "Mistä tällä on kaikki tämä, ja mikä on se viisaus, joka on hänelle annettu? Ja mitä senkaltaiset voimalliset teot, jotka tapahtuvat hänen kättensä kautta?

sabbat, begynte han undervisa i synagogan. Och folket häpnade, när de hörde honom; de sade: »Varifrån har han fått detta? Och vad är det för vishet som har blivit honom given? Och dessa stora kraftgärningar som göras genom honom, varifrån komma de?

Sabbath, he began to be teaching in the synagogue, and, the greater part, as they heard, were being struck with astonishment, saying—Whence hath this man these things?—and—What the wisdom which hath been given to this man?—and—Such mighty works as these, through his hands, are coming to pass!

3 Eikö tämä ole se rakentaja, Marian poika ja Jaakobin ja Jooseen ja Juudaan ja Simonin veli? Ja eivätkö hänen sisarensa ole täällä meidän parissamme?" Ja he loukkaantuivat häneen.

3 Är då denne icke timmermannen, han som är Marias son och broder till Jakob och Joses och Judas och Simon? Och bo icke hans systrar här hos oss?» Så blev han för dem en stötesten.

3 Is not, this, the carpenter? the son of Mary, the brother of James and Joses and Judas and Simon? And are not his sisters here with us?—and they were finding cause of stumbling in him.

4 Niin Jeesus sanoi heille: "Ei ole profeetta halveksittu muualla kuin kotikaupungissaan ja sukulaistensa kesken ja kodissaan."

4 Då sade Jesus till dem: »En profet är icke föraktad utom i sin fädernestad och bland sina fränder och i sitt eget hus.»

4 And Jesus was saying unto them—A prophet is not without honour, save in his own city and among his kinsfolk, and in his house;

5 Ja hän ei voinut siellä tehdä mitään voimallista tekoa, paitsi että paransi joitakuita sairaita panemalla kätensä heidän päälleen.

5 Och han kunde icke där göra någon kraftgärning, utom att han botade några få sjuka, genom att lägga händerna på dem.

5 and he could not, there, do so much as a single mighty work,—save, on a few sick, he laid his hands and cured them.

6 Ja hän ihmetteli heidän epäuskoansa. Ja hän vaelsi ympäristössä, kulkien kylästä kylään, ja opetti.

6 Och han förundrade sig över deras otro. Sedan gick han omkring i byarna, från den ena byn till den

6 And he marveled because of their unbelief. And he was going round the villages in a circuit, teaching.

andra, och undervisade.

7 Ja hän kutsui tykönsä ne kaksitoista ja alkoi lähettää heitä kaksittain ja antoi heille vallan saastaisia henkiä vastaan.

7 Och han kallade till sig de tolv och sände så ut dem, två och två, och gav dem makt över de orena andarna.

7 And he calleth near the twelve, and began to be sending them forth two and two,—and was giving them authority over the impure spirits:

8 Ja hän sääti heille, etteivät saaneet ottaa matkalle muuta kuin ainoastaan sauvan; ei leipää, ei laukkua, ei rahaa vyöhönsä.

8 Och han bjöd dem att icke taga något med sig på vägen, utom allenast en stav: icke bröd, icke ränsel, icke penningar i bältet.

8 and charged them that they should take, nothing, for a journey, save a staff only,—no bread, no satchel, no copper, for the belt;

9 He saivat kuitenkin sitoa paula-anturat jalkaansa; "mutta älkää pukeko kahta ihokasta yllenne."

9 Sandaler finge de dock hava på fötterna, men de skulle icke bära dubbla livklädnader.

9 but having bound on light sandals, and not to put on, two tunics;

10 Ja hän sanoi heille: "Missä tulette taloon, jääkää siihen, kunnes lähdette pois siltä paikkakunnalta.

10 Och han sade till dem: »När I haven kommit in i något hus, så stannen där, till dess I lämnen den orten.

10 and he was saying unto them—Wheresoever ye shall enter into a house, there, abide, until ye go forth from thence;

11 Ja missä paikassa teitä ei oteta vastaan eikä teitä kuulla, sieltä menkää pois ja pudistakaa tomu jalkojenne alta, todistukseksi heille."

11 Och om man på något ställe icke tager emot eder och icke hör på eder, så gån bort därifrån, och skudden av stoftet som är under edra fötter, till ett vittnesbörd mot dem.»

11 And, whatsoever place shall not welcome you nor hearken unto you, when ye are going forth from thence, shake off the dust that is under you feet, for a witness against them.

12 Niin he lähtivät ja saarnasivat, että oli tehtävä parannus.

12 Och de gingo ut och predikade att man skulle göra bättring;

12 And they went forth and made proclamation, in order that men should repent;

13 Ja he ajoivat ulos monta riivaajaa ja

13 och de drevo ut många onda andar

13 and, many demons, were they casting out,—

voitelivat monta sairasta öljyllä ja paransivat heidät.

14 Ja kuningas Herodes sai kuulla hänestä, sillä hänen nimensä oli tullut tunnetuksi, ja ihmiset sanoivat: "Johannes Kastaja on noussut kuolleista, ja sentähden nämä voimat hänessä vaikuttavat."

15 Mutta toiset sanoivat: "Se on Elias"; toiset taas sanoivat: "Se on profeetta, niinkuin joku muukin profeetoista."

16 Mutta kun Herodes sen kuuli, sanoi hän: "Johannes, jonka minä mestautin, on noussut kuolleista."

17 Sillä hän, Herodes, oli lähettänyt ottamaan kiinni Johanneksen, sitonut ja pannut hänet vankeuteen veljensä Filippuksen vaimon, Herodiaan, tähden. Sillä Herodes oli nainut hänet,

18 ja Johannes oli sanonut Herodekselle: "Sinun ei ole lupa pitää veljesi vaimoa."

och smorde många sjuka med olja och botade dem.

14 Och konung Herodes fick höra om honom, ty hans namn hade blivit känt. Man sade: »Det är Johannes döparen, som har uppstått från de döda, och därför verka dessa krafter i honom.»

15 Men andra sade: »Det är Elias.» Andra åter sade: »Det är en profet, lik de andra profeterna.»

16 Men när Herodes hörde detta, sade han: »Det är Johannes, den som jag lät halshugga. Han bar uppstått från de döda.»

17 Herodes hade nämligen sänt åstad och låtit gripa Johannes och binda honom och sätta honom i fängelse, för Herodias', sin broder Filippus' hustrus, skull. Ty henne hade Herodes tagit till äkta,

18 och Johannes hade då sagt till honom: »Det är icke lovligt för dig att hava din broders hustru.»

and were anointing with oil, many sick, and were curing them.

14 And King Herod heard,—for, famous, had become his name; and he was saying—John the Immerser hath arisen from among the dead, and, for this cause, are the powers working mightily in him;

15 But, others, were saying—It is Elijah, and, others were saying—A prophet, like one of the prophets!

16 But, when Herod heard, he was saying—He whom I beheaded—John, the same, hath been raised.

17 For, Herod himself, had sent and secured John and bound him in prison, for the sake of Herodias the wife of Philip his brother,—for, her, had he married,

18 For John had been saying to Herod—It is not allowed thee, to have, the wife of thy brother.

19 Ja Herodias piti vihaa häntä vastaan ja tahtoi tappaa hänet, mutta ei voinut.

19 Därför hyste nu Herodes agg till honom och ville döda honom, men han hade icke makt därtill.

19 And, Herodias, was cherishing [a grudge] against him, and wishing, to slay him,—and could not;

20 Sillä Herodes pelkäsi Johannesta, koska tiesi hänet vanhurskaaksi ja pyhäksi mieheksi, ja suojeli häntä. Ja kun hän kuunteli häntä, tuli hän epäröivälle mielelle monesta asiasta; ja hän kuunteli häntä mielellään.

20 Ty Herodes förstod att Johannes var en rättfärdig och helig man, och han fruktade för honom och gav honom sitt beskydd. Och när han hade hört honom, blev han betänksam i många stycken; och han hörde honom gärna.

20 for, Herod, stood in fear of John, knowing him to be a man righteous and holy,—and was keeping him safe; and, when he heard him, he paid earnest heed, and, with pleasure, used to listen to him.

21 Niin tuli sopiva päivä, kun Herodes syntymäpäivänään piti pitoja ylimyksilleen ja sotapäälliköille ja Galilean ensimmäisille miehille.

21 Men så kom en läglig dag, i det att Herodes på sin födelsedag gjorde ett gästabud för sina stormän och för krigsöverstarna och de förnämsta männen i Galileen.

21 And, an opportune day arriving, when Herod on his birthday made a feast for his nobles, and for the rulers of thousands and for the first men of Galilee,

22 Ja Herodiaan tytär tuli sisälle ja tanssi, ja se miellytti Herodesta ja hänen pöytävieraitaan. Niin kuningas sanoi tytölle: "Ano minulta, mitä ikinä tahdot, niin minä annan sinulle."

22 Då gick Herodias' dotter ditin och dansade; och hon behagade Herodes och hans bordsgäster. Och konungen sade till flickan: »Begär av mig vadhelst du vill, så skall jag giva dig det.»

22 when the daughter of this very Herodias came in and danced, she pleased Herod and those reclining together, and, the king, said unto the damsel—Ask me what thou wilt, and I will give it thee;

23 Ja hän vannoi tytölle: "Mitä ikinä minulta anot, sen minä annan sinulle, vaikka puolet valtakuntaani."

23 Ja, han lovade henne detta med ed och sade: »Vadhelst du begär av mig, det skall jag giva dig, ända till hälften av mitt

23 and he took an oath to her—Whatsoever thou shalt ask me, I will give thee, unto half my kingdom.

rike.»

24 Niin hän meni ulos ja sanoi äidilleen: "Mitä minä anon?" Tämä sanoi: "Johannes Kastajan päätä."

24 Då gick hon ut och frågade sin moder: »Vad skall jag begära?» Hon svarade: »Johannes döparens huvud.»

24 And, going out, she said unto her mother—What shall I ask? and she said—The head of John the Immerser;

25 Ja hän meni kohta kiiruusti sisälle kuninkaan luo, pyysi ja sanoi: "Minä tahdon, että nyt heti annat minulle lautasella Johannes Kastajan pään."

25 Och strax skyndade hon in till konungen och framställde sin begäran och sade: »Jag vill att du nu genast giver mig på ett fat Johannes döparens huvud.»

25 And, coming in straightway, with hast, unto the king, she asked, saying—I desire, that, forthwith, thou give me, upon a charger, the head of John the Immerser.

26 Silloin kuningas tuli hyvin murheelliseksi, mutta valansa ja pöytävierasten tähden hän ei tahtonut hyljätä hänen pyyntöään.

26 Då blev konungen mycket bekymrad, men för edens och för bordsgästernas skull ville han icke avvisa henne.

26 And, though the king was, very grieved, yet, by reason of the oaths, and of them who were reclining, he would not refuse her.

27 Ja kohta kuningas lähetti henkivartijan ja käski tuoda Johanneksen pään.

27 Alltså sände konungen strax en drabant med befallning att hämta hans huvud. Och denne gick åstad och halshögg honom i fängelset

27 And the king, straightway, sending off a guard, gave orders to bring his head.

28 Niin vartija meni ja löi häneltä pään poikki vankilassa ja toi hänen päänsä lautasella ja antoi sen tytölle, ja tyttö antoi sen äidillensä.

28 och bar sedan fram hans huvud på ett fat och gav det åt flickan, och flickan gav det åt sin moder.

28 And, departing, he beheaded him in the prison, and brought his head upon a charger, and gave it unto the damsel—and, the damsel, gave it unto her mother.

29 Kun hänen opetuslapsensa sen kuulivat, tulivat he ja ottivat hänen ruumiinsa ja panivat sen hautaan.

29 Men när hans lärjungar fingo höra härom, kommo de och togo hans döda kropp och lade den i en

29 And, hearing of it, his disciples went and took away his corpse, and laid it in a tomb.

grav.

30 Ja apostolit kokoontuivat Jeesuksen tykö ja kertoivat hänelle kaikki, mitä olivat tehneet ja mitä olivat opettaneet.

30 Och apostlarna församlade sig hos Jesus och omtalade för honom allt vad de hade gjort, och allt vad de hade lärt folket.

30 And the apostles gather themselves together unto Jesus, and reported unto him all things, as many as they had done, and as many as they had taught.

31 Niin hän sanoi heille: "Tulkaa te yksinäisyyteen, autioon paikkaan, ja levähtäkää vähän." Sillä tulijoita ja menijöitä oli paljon, ja heillä ei ollut aikaa syödäkään.

31 Då sade han till dem: »Kommen nu I med mig bort till en öde trakt, där vi få vara allena, och vilen eder något litet.» Ty de fingo icke ens tid att äta; så många voro de som kommo och gingo.

31 And he saith unto them—Come, ye yourselves, apart, into a desert place, and rest yourselves a little. For they who were coming and they who were going were many, and, not even to eat, were they finding fitting opportunity.

32 Ja he lähtivät venheellä autioon paikkaan, yksinäisyyteen.

32 De foro alltså i båten bort till en öde trakt, där de kunde vara allena.

32 And they departed, in the boat, into a desert place, apart.

33 Ja he näkivät heidän lähtevän, ja monet saivat siitä tiedon ja riensivät sinne jalkaisin kaikista kaupungeista ja saapuivat ennen heitä.

33 Men man såg dem fara sin väg, och många fingo veta det; och från alla städer strömmade då människor tillsammans dit landvägen och kommo fram före dem.

33 And many saw them going away, and took note of it, and, afoot, from all the cities, ran they together thither,—and outwent them.

34 Ja astuessaan maihin hän näki paljon kansaa, ja hänen kävi heitä sääliksi, koska he olivat niinkuin lampaat, joilla ei ole paimenta, ja hän rupesi opettamaan heille moninaisia.

34 När han så steg i land, fick han se att där var mycket folk. Då ömkade han sig över dem, eftersom de voro »lika får som icke hade någon herde»; och han begynte undervisa dem i mångahanda stycken.

34 And, coming forth, he saw, a great multitude, and was moved with compassion towards them, because they were like sheep having no shepherd, and he began to be teaching them many things.

35 Ja kun päivä jo oli pitkälle kulunut, menivät hänen opetuslapsensa hänen tykönsä ja sanoivat: "Tämä paikka on autio, ja aika on jo myöhäinen;

35 Men när det redan var långt lidet på dagen, trädde hans lärjungar fram till honom och sade: »Trakten är öde, och det är redan långt lidet på dagen.

35 And, already, a late hour, having arrived, his disciples came unto him and were saying, A desert, is the place, and it is, already, a late hour:

36 laske heidät luotasi, että he menisivät ympäristöllä oleviin maataloihin ja kyliin ostamaan itsellensä syötävää."

36 Låt dem skiljas åt, så att de kunna gå bort i gårdarna och byarna häromkring och köpa sig något att äta.»

36 dismiss them, that, departing into the surrounding hamlets and villages, they may buy themselves something to eat.

37 Mutta hän vastasi heille ja sanoi: "Antakaa te heille syödä." Niin he sanoivat hänelle: "Lähdemmekö ostamaan leipää kahdellasadalla denarilla antaaksemme heille syödä?"

37 Men han svarade och sade till dem: »Given I dem att äta.» De svarade honom: »Skola vi då gå bort och köpa bröd för två hundra silverpenningar och giva dem att äta?»

37 But, he, answering said to them—Ye, give them, to eat. And they say unto him—Shall we depart and buy two hundred denaries' worth of loaves, and give them to eat?

38 Mutta hän sanoi heille: "Montako leipää teillä on? Menkää katsomaan." Otettuaan siitä selvän he sanoivat: "Viisi, ja kaksi kalaa."

38 Men han sade till dem: »Huru många bröd haven I? Gån och sen efter.» Sedan de hade gjort så, svarade de: »Fem, och därtill två fiskar.»

38 And, he, saith unto them—How many loaves, have ye? Go, see! And, getting to know, they say—Five, and, two fishes.

39 Niin hän määräsi heille, että kaikkien oli asetuttava ruokakunnittain vihantaan ruohikkoon.

39 Då befallde han dem att låta alla i skilda matlag lägga sig ned i gröna gräset.

39 And he gave them orders, that all should be made recline, in parties, upon, the green grass.

40 Ja he laskeutuivat ryhmä ryhmän viereen, toisiin sata, toisiin viisikymmentä.

40 Och de lägrade sig där i skilda hopar, hundra eller femtio i var.

40 And they fell back, in companies, by hundreds and by fifties.

41 Ja hän otti ne viisi

41 Därefter tog han de

41 And, taking the five

leipää ja kaksi kalaa, katsoi ylös taivaaseen ja siunasi ja mursi leivät ja antoi ne opetuslapsilleen kansan eteen pantaviksi; myöskin ne kaksi kalaa hän jakoi kaikille.

fem bröden och de två fiskarna och såg upp till himmelen och välsignade dem. Och han bröt bröden och gav dem åt lärjungarna, för att de skulle lägga fram åt folket; också de två fiskarna delade han mellan dem alla.

loaves, and the two fishes, looking up into heaven, he blessed, and brake up the loaves, and began giving unto the disciples, that they might set before them, and, the two fishes, divided he, unto all.

42 Ja kaikki söivät ja tulivat ravituiksi.

42 Och de åto alla och blevo mätta.

42 And they did all eat, and were filled.

43 Sitten he keräsivät palaset, kaksitoista täyttä vakallista, ja tähteet kaloista.

43 Sedan samlade man upp överblivna brödstycken, tolv korgar fulla, därtill ock kvarlevor av fiskarna.

43 And they took up broken pieces, twelve baskets, full measure, and from the fishes.

44 Ja niitä, jotka olivat syöneet näitä leipiä, oli viisituhatta miestä.

44 Och det var fem tusen män som hade ätit.

44 And they who did eat the loaves were, five thousand men.

45 Ja kohta hän vaati opetuslapsiansa astumaan venheeseen ja kulkemaan edeltä toiselle rannalle, Beetsaidaan, sillä aikaa kuin hän laski kansan luotansa.

45 Strax därefter nödgade han sina lärjungar att stiga i båten och i förväg fara över till Betsaida på andra stranden, medan han själv tillsåg att folket skildes åt.

45 And, straightway, constrained he his disciples to enter into the boat, and be going forward to the other side, unto Bethsaida,—while, he, was dismissing the multitude.

46 Ja sanottuaan heille jäähyväiset hän meni pois vuorelle rukoilemaan.

46 Och när han hade tagit avsked av folket, gick han därifrån upp på berget för att bedja.

46 And, bidding them farewell, he departed into the mountain to pray.

47 Ja kun ilta tuli, oli venhe keskellä järveä, ja hän oli yksinään maalla.

47 När det så hade blivit afton, var båten mitt på sjön, och han var ensam kvar på land.

47 And, when, evening, came, the boat was in the midst of the sea, and, he alone, on the land.

48 Ja kun hän näki

48 Och han såg dem

48 And, seeing them

heidän soutaessaan olevan hädässä, sillä tuuli oli heille vastainen, tuli hän neljännen yövartion vaiheilla heidän luoksensa kävellen järven päällä ja aikoi kulkea heidän ohitsensa.

vara hårt ansatta, där de rodde fram, ty vinden låg emot dem. Vid fjärde nattväkten kom han då till dem, gående på sjön, och skulle just gå förbi dem.

distressed in the rowing, for the wind was against them, about the fourth watch of the night, he cometh unto them, walking upon the sea,—and was wishing to pass by them.

49 Mutta nähdessään hänen kävelevän järven päällä he luulivat häntä aaveeksi ja rupesivat huutamaan;

49 Men när de fingo se honom gå på sjön, trodde de att det var en vålnad och ropade högt;

49 But, they, seeing him, upon the sea, walking, supposed that it was an apparition, and cried out aloud;

50 sillä kaikki näkivät hänet ja peljästyivät. Mutta heti hän puhutteli heitä ja sanoi heille: "Olkaa turvallisella mielellä, minä se olen; älkää peljätkö."

50 ty de sågo honom alla och blevo förfärade. Men han begynte strax tala med dem och sade till dem: »Varen vid gott mod; det är jag, varen icke förskräckta.»

50 for, all, saw him, and were troubled. But, he, straightway, talked with them, and saith unto them—Take courage! it is, I—be not afraid!

51 Ja hän astui venheeseen heidän tykönsä, ja tuuli asettui. Niin he hämmästyivät ylen suuresti sydämessään.

51 Därefter steg han upp till dem i båten, och vinden lade sig. Och de blevo uppfyllda av stor häpnad;

51 And he went up unto them, into the boat,—and the wind lulled. And, exceedingly, within themselves, were they astonished;

52 Sillä he eivät olleet noista leivistäkään päässeet ymmärrykseen, vaan heidän sydämensä oli paatunut.

52 ty de hade icke kommit till förstånd genom det som hade skett med bröden, utan deras hjärtan voro förstockade.

52 for they understood not by the loaves,—but their, heart, had been, hardened.

53 Ja kuljettuaan yli toiselle rannalle he tulivat Gennesaretiin ja laskivat maihin.

53 När de hade farit över till andra stranden, kommo de till Gennesarets land och lade till där.

53 And crossing over unto the land, they came unto Gennesaret, and cast anchor near.

54 Ja heidän

54 Och när de stego

54 And, when they had,

noustessaan venheestä kansa heti tunsi hänet;

55 ja he riensivät kiertämään koko sitä paikkakuntaa ja rupesivat vuoteilla kantamaan sairaita sinne, missä kuulivat hänen olevan.
56 Ja missä vain hän meni kyliin tai kaupunkeihin tai maataloihin, asetettiin sairaat aukeille paikoille ja pyydettiin häneltä, että he saisivat koskea edes hänen vaippansa tupsuun. Ja kaikki, jotka koskivat häneen, tulivat terveiksi.

ur båten, kände man strax igen honom;

55 och man skyndade omkring med bud i hela den trakten, och folket begynte då överallt bära de sjuka på sängar dit där man hörde att han var.
56 Och varhelst han gick in i någon by eller någon stad eller någon gård, där lade man de sjuka på de öppna platserna. Och de bådo honom att åtminstone få röra vid hörntofsen på hans mantel; och alla som rörde vid den blevo hulpna.

come forth, out of the boat, straightway, recognizing him,

55 the people ran round the whole of that country, and began to be carrying round, upon couches, them who were sick, wherever they heard that he was.
56 And, wheresoever he was entering into villages, or into cities, or into hamlets, in the marketplaces, laid they the sick, and were beseeching him, that, only the fringe of his mantle, they might touch, and, as many soever as touched it, were being made well.

7 luku

1 Ja fariseukset ja muutamat kirjanoppineet, jotka olivat tulleet Jerusalemista, kokoontuivat hänen luoksensa.
2 Ja he näkivät, että muutamat hänen opetuslapsistaan söivät leipää epäpuhtailla, se on pesemättömillä, käsillä.
3 Sillä eivät fariseukset eivätkä ketkään

1 Och fariséerna, så ock några skriftlärde som hade kommit från Jerusalem, församlade sig omkring honom;

2 och de fingo då se några av hans lärjungar äta med »orena», det är otvagna, händer.

3 Nu är det så med fariséerna och alla

1 And the Pharisees and certain of the Scribes who have come from Jerusalem gather themselves together unto him;

2 and, observing certain of his disciples, that, with defiled hands, that is unwashed, they are eating bread,——

3 For, the Pharisees, and all the Jews, unless with

juutalaiset syö, ennenkuin ovat tarkoin pesseet kätensä, noudattaen vanhinten perinnäissääntöä,

andra judar, att de icke äta något utan att förut, till åtlydnad av de äldstes stadgar, noga hava tvagit sina händer,

care they wash their hands, eat not, holding fast the tradition of the elders;

4 ja torilta tultuaan he eivät syö, ennenkuin ovat itseään vedellä vihmoneet; ja paljon muuta on, mitä he ovat ottaneet noudattaakseen, niinkuin maljain ja kiviastiain ja vaskiastiain pesemisiä.

4 likasom de icke heller, när de komma från torget, äta något utan att förut hava tvagit sig; många andra stadgar finnas ock, som de av ålder pläga hålla, såsom att skölja bägare och träkannor och kopparskålar.

4 and coming from market, unless they sprinkle themselves, they eat not,—and, many other things, there are, which they have accepted to hold fast—immersions of cups and measures and copper vessels——

5 Niin fariseukset ja kirjanoppineet kysyivät häneltä: "Miksi sinun opetuslapsesi eivät vaella vanhinten perinnäissäännön mukaan, vaan syövät leipää epäpuhtailla käsillä?"

5 Därför frågade honom nu fariséerna och de skriftlärde: »Varför vandra icke dina lärjungar efter de äldstes stadgar, utan äta med orena händer?»

5 and so the Pharisees and the Scribes, question, him—For what cause do thy disciples not walk according to the tradition of the elders, but, with defiled hands, eat bread?

6 Mutta hän sanoi heille: "Oikein Esaias on ennustanut teistä, ulkokullatuista, niinkuin kirjoitettu on: 'Tämä kansa kunnioittaa minua huulillaan, mutta heidän sydämensä on minusta kaukana;

6 Men han svarade dem: »Rätt profeterade Esaias om eder, I skrymtare, såsom det är skrivet: 'Detta folk ärar mig med sina läppar, men deras hjärtan äro långt ifrån mig;

6 But, he, said unto them—Well, prophesied Isaiah concerning you, ye hypocrites, as it is written—This people, with the lips do honour me, while, their heart, far off, holdeth from me,—

7 mutta turhaan he palvelevat minua opettaen oppeja, jotka ovat ihmiskäskyjä.'

7 och fåfängt dyrka de mig, eftersom de läror de förkunna äro människobud.'

7 But, in vain, do they pay devotions unto me, teaching for teachings, the commandments of men;

8 Te hylkäätte Jumalan käskyn ja noudatatte ihmisten perinnäissääntöä."

8 I sätten Guds bud å sido och hållen människors stadgar.»

8 Having, dismissed, the commandment, of God, ye, hold fast, the tradition, of men.

9 Ja hän sanoi heille: "Hyvin te kumoatte Jumalan käskyn noudattaaksenne omaa perinnäissääntöänne.

9 Ytterligare sade han till dem: »Rätt så; I upphäven Guds bud för att hålla edra egna stadgar!

9 And he was saying to them—Well, do ye set aside the commandment of God, that, your own tradition, ye may observe;

10 Sillä Mooses on sanonut: 'Kunnioita isääsi ja äitiäsi', ja: 'Joka kiroaa isäänsä tai äitiänsä, sen pitää kuolemalla kuoleman.'

10 Moses har ju sagt: 'Hedra din fader och din moder' och 'Den som smädar sin fader eller sin moder, han skall döden dö.'

10 For, Moses, said—Honour thy father and thy mother, and—He that revileth father or mother, let him, surely die,—

11 Mutta te sanotte, että jos ihminen sanoo isälleen tai äidilleen: 'Se, minkä sinä olisit saava minulta hyväksesi, on korban' - se on uhrilahja -

11 Men I sägen: om en son säger till sin fader eller sin moder: 'Vad du av mig kunde hava fått till hjälp, det giver jag i stället såsom korban' (det betyder offergåva),

11 But, ye, say—If a man shall say to his father or his mother, Korban! that is, A gift, whatsoever, out of me, thou mightest be profited,

12 ja niin te ette enää salli hänen antaa mitään avustusta isälleen tai äidilleen.

12 då kunnen I icke tillstädja honom att vidare göra något för sin fader eller sin moder.

12 no longer, do ye suffer him to do, aught, for his father or his mother,—

13 Te teette Jumalan sanan tyhjäksi perinnäissäännöllänne, jonka olette säätäneet. Ja paljon muuta samankaltaista te teette."

13 På detta sätt gören I Guds budord om intet genom edra fäderneärvda stadgar. Och mycket annat sådant gören I.»

13 cancelling the word of God by your tradition which ye have delivered. And, many such similar things, are ye doing!

14 Ja hän kutsui taas kansan tykönsä ja sanoi heille: "Kuulkaa minua kaikki ja ymmärtäkää:

14 Därefter kallade han åter folket till sig och sade till dem: »Hören mig alla och förstån.

14 And, again calling near the multitude, he was saying unto them—Hearken to me, all! and understand:

15 ei mikään, mikä ihmisen ulkopuolelta menee hänen sisäänsä, voi häntä saastuttaa, vaan mikä ihmisestä lähtee ulos, se saastuttaa ihmisen.
16 Jos jollakin on korvat kuulla, hän kuulkoon."

15 Intet som utifrån går in i människan kan orena henne, men vad som går ut ifrån människan, detta är det som orenar henne.»
16

15 Nothing, is there, from without the man, entering into him, which can defile him; but, the things which, out of the man, come forth, are the things that defile the man.
16 ◇

17 Ja kun hän kansasta erottuaan oli mennyt erääseen taloon, kysyivät hänen opetuslapsensa häneltä sitä vertausta.

17 När han sedan hade lämnat folket och kommit inomhus, frågade hans lärjungar honom om detta bildliga tal.

17 And, when he entered into a house from the multitudes, his disciples began to question him as to the parable;

18 Ja hän sanoi heille: "Niinkö ymmärtämättömiä tekin olette? Ettekö käsitä, ettei mikään, mikä ulkoapäin menee ihmiseen, voi häntä saastuttaa?

18 Han svarade dem: »Ären då också I så utan förstånd? Insen I icke att intet som utifrån går in i människan kan orena henne,

18 And he saith unto them—Thus, are, ye also, without discernment? Perceive ye not that, nothing, from without, entering into the man, can defile him;

19 Sillä se ei mene hänen sydämeensä, vaan vatsaan, ja ulostuu." Näin hän sanoi kaikki ruuat puhtaiksi.

19 eftersom det icke går in i hennes hjärta, utan ned i buken, och har sin naturliga utgång?» Härmed förklarade han all mat för ren.

19 because it entereth not into his heart, but into his stomach, and, into the draught, is passed—purifying all foods?

20 Ja hän sanoi: "Mikä ihmisestä lähtee ulos, se saastuttaa ihmisen.

20 Och han tillade: »Vad som går ut ifrån människan, detta är det som orenar människan.

20 And he was saying—That which, out of the man, cometh forth, that, defileth the man;

21 Sillä sisästä, ihmisten sydämestä, lähtevät pahat ajatukset, haureudet, varkaudet,

21 Ty inifrån, från människornas hjärtan, utgå deras onda tankar, otukt, tjuveri,

21 For, from within, out of the heart of men, the base designs, come forth,—fornications, thefts,

murhat,
22 aviorikokset, ahneus, häijyys, petollisuus, irstaus, pahansuonti, jumalanpilkka, ylpeys, mielettömyys.
23 Kaikki tämä paha lähtee sisästä ulos ja saastuttaa ihmisen."
24 Ja hän nousi ja lähti sieltä Tyyron ja Siidonin alueelle. Ja hän meni erääseen taloon eikä tahtonut, että kukaan saisi sitä tietää; mutta hän ei saanut olla salassa,

25 vaan heti kun eräs vaimo, jonka pienessä tyttäressä oli saastainen henki, kuuli hänestä, tuli hän ja lankesi hänen jalkojensa juureen.

26 Ja se vaimo oli kreikatar, syntyään syyrofoinikialainen; ja hän pyysi häntä ajamaan ulos riivaajan hänen tyttärestään.

27 Niin Jeesus sanoi hänelle: "Anna ensin lasten tulla ravituiksi; sillä ei ole soveliasta ottaa lasten leipää ja heittää penikoille."

28 Mutta hän vastasi ja

mord,
22 äktenskapsbrott, girighet, ondska, svek, lösaktighet, avund, hädelse, övermod, oförsynt väsende.
23 Allt detta onda går inifrån ut, och det orenar människan.»
24 Och han stod upp och begav sig bort därifrån till Tyrus' område. Där gick han in i ett hus och ville icke att någon skulle få veta det. Dock kunde han icke förbliva obemärkt,

25 utan en kvinna, vilkens dotter var besatt av en oren ande, kom, strax då hon hade fått höra om honom, och föll ned för hans fötter;

26 det var en grekisk kvinna av syrofenicisk härkomst. Och hon bad honom att han skulle driva ut den onde anden ur hennes dotter.
27 Men han sade till henne: »Låt barnen först bliva mättade; det är ju otillbörligt att taga brödet från barnen och kasta det åt hundarna.»
28 Hon svarade och

murders, adulteries, covetousnesses, knaveries, deceit, wantonness, an evil eye, profane speaking, foolishness,—
23 all these wicked things, from within, come forth, and defile, the man.
24 And, from thence arising, he departed into the bounds of Tyre [and Zidon]. And, entering into a house, he was wishing, no one, to know it, and yet could not escape notice,—

25 but, straightway, a woman hearing about him, whose daughter had an impure spirit, she came and fell down at his feet.

26 Now, the woman, was a Grecian, a Syrophoenician by race,—and she was requesting him that, the demon, he would cast forth out of her daughter.
27 And he was saying to her—Suffer, the children, first, to be fed; for it is not seemly to take the bread of the children, and, unto the little dogs, to cast it;
28 but she answered and

sanoi hänelle: "Niin, Herra; mutta syöväthän penikatkin pöydän alla lasten muruja."

29 Ja hän sanoi vaimolle: "Tämän sanan tähden, mene; riivaaja on lähtenyt sinun tyttärestäsi."
30 Ja vaimo meni kotiinsa ja havaitsi lapsen makaavan vuoteella ja riivaajan lähteneen hänestä.
31 Ja hän lähti jälleen Tyyron alueelta ja kulkien Siidonin kautta tuli Galilean järven ääreen Dekapolin alueen keskitse.

32 Ja hänen tykönsä tuotiin kuuro, joka oli melkein mykkä, ja he pyysivät häntä panemaan kätensä hänen päälleen.
33 Niin hän otti hänet erilleen kansasta, pisti sormensa hänen korviinsa, sylki ja koski hänen kieleensä

34 ja katsahti ylös taivaaseen, huokasi ja sanoi hänelle: "Effata", se on: aukene.

35 Niin hänen korvansa

sade till honom: »Ja, Herre; också äta hundarna under bordet allenast av barnens smulor.»
29 Då sade han till henne: »För det ordets skull säger jag dig: Gå; den onde anden har farit ut ur din dotter.»
30 Och när hon kom hem, fann hon flickan ligga på sängen och såg att den onde anden hade farit ut.
31 Sedan begav han sig åter bort ifrån Tyrus' område och tog vägen över Sidon och kom, genom Dekapolis' område, till Galileiska sjön.

32 Och man förde till honom en som var döv och nästan stum och bad honom att lägga handen på denne.
33 Då tog han honom avsides ifrån folket och satte sina fingrar i hans öron och spottade och rörde vid hans tunga

34 och såg upp till himmelen, suckade och sade till honom: »Effata» (det betyder: »Upplåt dig»).
35 Då öppnades hans

saith to him—Yea, Lord! and yet, the little dogs under the table, do eat of the crumbs of the children;
29 and he said to her—Because of this word, go thy way, the demon hath gone forth out of thy daughter;
30 and, departing unto her house, she found the child laid prostrate on the couch, and the demon gone forth.
31 And, again coming forth out of the bounds of Tyre, he came unto the sea of Galilee, through the midst of the bounds of Decapolis.

32 And they bring to him one deaf and stammering, and beseech him that he would lay upon him his hand.

33 And, taking him away from the multitude apart, he thrust his fingers into his ears, and, spitting, touched his tongue;

34 and, looking up into the heaven, sighed deeply, and saith unto him—Ephphatha! that is, Be opened!
35 and his ears opened,

aukenivat, ja hänen kielensä side irtautui, ja hän puhui selkeästi.
36 Ja Jeesus kielsi heitä sitä kenellekään sanomasta; mutta mitä enemmän hän heitä kielsi, sitä enemmän he julistivat.

37 Ja ihmiset hämmästyivät ylenmäärin ja sanoivat: "Hyvin hän on kaikki tehnyt: kuurot hän saa kuulemaan ja mykät puhumaan."

öron, och hans tungas band löstes, och han talade redigt och klart.
36 Och Jesus förbjöd dem att omtala detta för någon; men ju mer han förbjöd dem, dess mer förkunnade de det.

37 Och folket häpnade övermåttan och sade: »Allt har han väl beställt: de döva låter han höra och de stumma tala.»

and the string of his tongue was loosed,—and he was speaking correctly.
36 And he charged them that they should be telling, no one,—but, as much as to them he gave charge, they, exceeding more abundantly, were making proclamation.
37 And, superabundantly, were they being struck with astonishment, saying—Well, hath he, all things, done,—both, the deaf, he causeth to hear, and, the dumb, to speak.

8 luku

1 Niinä päivinä, kun paljon kansaa taas oli koolla eikä heillä ollut mitään syötävää, kutsui hän opetuslapsensa tykönsä ja sanoi heille:

2 "Minun käy sääliksi kansaa, sillä he ovat jo kolme päivää olleet minun tykönäni, eikä heillä ole mitään syötävää.
3 Ja jos minä lasken heidät menemään syömättä kotiinsa, niin he nääntyvät matkalla; sillä muutamat heistä ovat tulleet kaukaa."

1 Då vid samma tid åter mycket folk hade kommit tillstädes, och de icke hade något att äta, kallade han sina lärjungar till sig och sade till dem:
2 »Jag ömkar mig över folket, ty det är redan tre dagar som de hava dröjt kvar hos mig, och de hava intet att äta.
3 Om jag nu låter dem fastande gå ifrån mig hem, så uppgivas de på vägen; somliga av dem hava ju kommit långväga ifrån.»

1 In those days, there being, again a large multitude, and they not having any thing to eat, calling near the disciples, he saith unto them—

2 I am moved with compassion towards the multitude, because, already three days, abide they with me, and they have nothing to eat;
3 and, if dismiss them fasting unto their home, they will be exhausted in the way,—and, certain of them, are, from afar.

4 Niin hänen opetuslapsensa vastasivat hänelle: "Mistä täällä erämaassa kukaan voi saada leipää näiden ravitsemiseksi?"

4 Då svarade hans lärjungar honom: »Varifrån skall man här i en öken kunna få bröd till att mätta dessa med?»

4 And his disciples answered him—Whence shall any one be able, here, to fill, these, with bread, in a desert?

5 Hän kysyi heiltä: "Montako leipää teillä on?" He sanoivat: "Seitsemän."

5 Han frågade dem: »Huru många bröd haven I?» De svarade: »Sju.»

5 And he was questioning them—How many loaves have ye? and they said—Seven.

6 Silloin hän käski kansan asettua maahan. Ja hän otti ne seitsemän leipää, kiitti, mursi ja antoi opetuslapsillensa, että he panisivat ne kansan eteen. Ja he panivat.

6 Då tillsade han folket att lägra sig på marken. Ock han tog de sju bröden, tackade Gud och bröt dem och gav åt sina lärjungar, för att de skulle lägga fram dem; och de lade fram åt folket.

6 And he sendeth word to the multitude, to fall back upon the ground. And, taking the seven loaves, giving thanks, he brake, and was giving unto his disciples, that they might be setting before them; and they set before the multitude.

7 Heillä oli myös joitakuita kalasia; ja siunattuaan ne hän käski panna nekin kansan eteen.

7 De hade ock några få småfiskar; och när han hade välsignat dessa, bjöd han att man likaledes skulle lägga fram dem.

7 And they had a few small fishes; and, blessing them, he bade them set, these also, before them.

8 Niin he söivät ja tulivat ravituiksi. Sitten he keräsivät jääneet palaset, seitsemän vasullista.

8 Så åto de och blevo mätta. Och man samlade sedan upp sju korgar med överblivna stycken.

8 And they did eat, and were filled, and took up remainders of broken pieces, seven hampers.

9 Ja heitä oli noin neljätuhatta. Ja hän laski heidät luotansa.

9 Men antalet av dem som voro tillstädes var vid pass fyra tusen. Sedan lät han dem skiljas åt.

9 Now they were about four thousand; and he dismissed them.

10 Ja kohta hän astui opetuslapsineen venheeseen ja meni Dalmanutan seuduille.

10 Och strax därefter steg han i båten med sina lärjungar och for till trakten av

10 And, straightway, entering into the boat with his disciples, he came into the parts of

Dalmanuta.

11 Ja fariseukset lähtivät sinne ja rupesivat väittelemään hänen kanssaan ja vaativat häneltä merkkiä taivaasta, kiusaten häntä.

11 Och fariséerna kommo ditut och begynte disputera med honom; de ville sätta honom på prov och begärde av honom något tecken från himmelen.

Dalmanutha;

11 and forth came the Pharisees, and began discussing with him, seeking of him, a sign from the heaven, testing him.

12 Niin hän huokasi hengessään ja sanoi: "Miksi tämä sukupolvi vaatii merkkiä? Totisesti minä sanon teille: tälle sukupolvelle ei anneta merkkiä."

12 Då suckade han ur sin andes djup och sade: »Varför begär detta släkte ett tecken? Sannerligen säger jag eder: Åt detta släkte skall intet tecken givas.»

12 And, deeply sighing in his spirit, he saith—Why, doth this generation seek, a sign? Verily, I say—there shall, not be given, to this generation, a sign.

13 Ja hän jätti heidät ja astui taas venheeseen ja lähti pois toiselle rannalle.

13 Så lämnade han dem och steg åter i båten och for över till andra stranden.

13 And leaving them, again, embarking, he departed unto the other side.

14 Ja he olivat unhottaneet ottaa mukaansa leipää, eikä heillä ollut muassaan venheessä enempää kuin yksi leipä.

14 Och de hade förgätit att taga med sig bröd; icke mer än ett enda bröd hade de med sig i båten.

14 And they forgot to take loaves, and, save one loaf, they had nothing with them in the boat.

15 Ja hän käski heitä sanoen: "Varokaa ja kavahtakaa fariseusten hapatusta ja Herodeksen hapatusta."

15 Och han bjöd dem och sade: »Sen till, att I tagen eder till vara för fariséernas surdeg och för Herodes' surdeg.»

15 And he began charging them, saying—Mind! beware of the leaven of the Pharisees, and of the leaven of Herod!

16 Niin he puhuivat keskenään siitä, ettei heillä ollut leipää.

16 Då talade de med varandra om att de icke hade bröd med sig.

16 And they began deliberating one with another, because they had no loaves.

17 Kun Jeesus huomasi sen, sanoi hän heille: "Mitä puhutte siitä, ettei

17 Men när han märkte detta, sade han till dem: »Varför talen

17 And, taking note, he saith unto them—Why do ye deliberate, because ye

teillä ole leipää? Ettekö vielä käsitä ettekä ymmärrä? Onko teidän sydämenne paatunut?

I om att I icke haven bröd med eder? Fatten och förstån I då ännu ingenting? Äro edra hjärtan så förstockade?

have no, loaves? Not yet perceive ye, neither understand,—keep ye your hearts, hardened?

18 Silmät teillä on, ettekö näe? Ja korvat teillä on, ettekö kuule? Ja ettekö muista:

18 I haven ju ögon; sen I då icke? I haven ju öron; hören I då icke?

18 Eyes having, see ye not? and ears having, hear ye not? and remember ye not

19 kun minä mursin ne viisi leipää viidelletuhannelle, kuinka monta vakan täyttä palasia te keräsitte?" He sanoivat hänelle: "Kaksitoista."

19 Och kommen I icke ihåg huru många korgar fulla av stycken I samladen upp, när jag bröt de fem bröden åt de fem tusen?» De svarade honom: »Tolv.»

19 when, the five loaves, I brake unto the five thousand, how many baskets, full of broken pieces, ye took up? They say unto him—Twelve,—

20 "Ja kun minä mursin ne seitsemän leipää neljälletuhannelle, kuinka monta vasun täyttä palasia te keräsitte?" He sanoivat: "Seitsemän."

20 »Och när jag bröt de sju bröden åt de fyra tusen, huru många korgar fulla av stycken samladen I då upp?» De svarade: »Sju.»

20 When the seven, unto the four thousand, how many hampers, full measure, of broken pieces, ye took up? And they say unto him—Seven. And he was saying unto them—

21 Niin hän sanoi heille: "Ettekö vieläkään ymmärrä?"

21 Då sade han till dem: »Förstån I då ännu ingenting?»

21 Not yet, do ye understand?

22 Ja he tulivat Beetsaidaan. Ja hänen tykönsä tuotiin sokea, ja he pyysivät, että hän koskisi häneen.

22 Därefter kommo de till Betsaida. Och man förde till honom en som var blind och bad honom att han skulle röra vid denne.

22 And they come into Bethsaida. And they bring unto him one blind, and beseech him that him, he would touch.

23 Niin hän tarttui sokean käteen, talutti hänet kylän ulkopuolelle, sylki hänen silmiinsä ja pani kätensä hänen

23 Då tog han den blinde vid handen och ledde honom utanför byn; sedan spottade han på hans ögon och

23 And, laying hold of the hand of the blind man, he brought him forth outside the village, and, spitting into his eyes,

päälleen ja kysyi häneltä: "Näetkö mitään?"

lade händerna på honom och frågade honom: »Ser du något?»

laying his hands upon him, he was asking him—Anything, seest thou?

24 Tämä katsahti ylös ja sanoi: "Näen ihmiset, sillä minä erotan käveleviä, ne ovat puiden näköisiä."

24 Han såg då upp och svarade: »Jag kan urskilja människorna; jag ser dem gå omkring, men de likna träd.»

24 and, looking up, he was saying—I see men, because, like trees, I behold them walking

25 Sitten hän taas pani kätensä hänen silmilleen; ja nyt mies näki tarkkaan ja oli parantunut ja näki kaikki aivan selvästi.

25 Därefter lade han åter händerna på hans ögon, och nu såg han tydligt och var botad och kunde jämväl på långt håll se allting klart.

25 Then again, put he his hands upon his eyes, and he saw clearly, and was restored, and was seeing distinctly, in broad splendour, all things together.

26 Ja hän lähetti hänet hänen kotiinsa sanoen: "Älä edes poikkea kylään."

26 Och Jesus bjöd honom gå hem och sade: »Gå icke ens in i byn.»

26 And he sent him away unto his house, saying—Not even into the village, mayest thou enter.

27 Ja Jeesus lähti opetuslapsinensa Filippuksen Kesarean kyliin. Ja tiellä hän kysyi opetuslapsiltaan ja sanoi heille: "Kenen ihmiset sanovat minun olevan?"

27 Och Jesus gick med sina lärjungar bort till byarna vid Cesarea Filippi. På vägen dit frågade han sina lärjungar och sade till dem: »Vem säger folket mig vara?»

27 And forth went Jesus and his disciples, into the villages of Caesarea of Philip. And, in the way, he was questioning his disciples, saying unto them—Who, are men saying that I am?

28 He vastasivat hänelle sanoen: "Johannes Kastajan, ja toiset Eliaan, toiset taas jonkun profeetoista."

28 De svarade och sade: »Johannes döparen; andra säga dock Elias, andra åter säga: 'Det är en av profeterna.'»

28 And they answered him, saying—John the Immerser, and, others, Elijah,—and, others, One of the prophets.

29 Niin hän kysyi heiltä: "Kenenkä te sanotte minun olevan?" Pietari vastasi ja sanoi hänelle:

29 Då frågade han dem: »Vem sägen då I mig vara?» Petrus svarade och sade till

29 And, he, went on to question them—But, who, say, ye, that I am? Peter, answering, saith unto him–

"Sinä olet Kristus."

honom: »Du är Messias.»

–Thou, art, the Christ.

30 Ja hän varoitti vakavasti heitä puhumasta kenellekään hänestä.

30 Då förbjöd han dem strängeligen att för någon säga detta om honom.

30 And he straitly charged them, that, no one, they should tell concerning him.

31 Ja hän alkoi opettaa heille, että Ihmisen Pojan piti kärsimän paljon ja joutuman vanhinten ja ylipappien ja kirjanoppineiden hyljittäväksi ja tuleman tapetuksi, ja kolmen päivän perästä nouseman ylös.

31 Sedan begynte han undervisa dem om att Människosonen måste lida mycket, och att han skulle bliva förkastad av de äldste och översteprästerna och de skriftlärde, och att han skulle bliva dödad, men att han tre dagar därefter skulle uppstå igen.

31 And he began to be teaching them—The Son of Man, must needs suffer many things, and be rejected by the Elders and the High–priests and the Scribes,—and be slain; and, after three days, arise.

32 Ja tämän hän puhui peittelemättä. Silloin Pietari otti hänet erilleen ja rupesi häntä nuhtelemaan.

32 Och han talade detta i oförtäckta ordalag. Då tog Petrus honom avsides och begynte ivrigt motsäga honom.

32 And, openly, was he speaking the word. And Peter, taking him aside, began to rebuke him.

33 Mutta hän kääntyi, katsoi opetuslapsiinsa ja nuhteli Pietaria sanoen: "Mene pois minun edestäni, saatana, sillä sinä et ajattele sitä, mikä on Jumalan, vaan sitä, mikä on ihmisten."

33 Men han vände sig om, och när han då såg sina lärjungar, talade han strängt till Petrus och sade: »Gå bort, Satan, och stå mig icke i vägen; ty dina tankar äro icke Guds tankar, utan människotankar.»

33 But, he, turning round and looking upon his disciples, rebuked Peter, and saith—Withdraw behind me, Satan! because thou art not regarding the things, of God, but the things, of men.

34 Ja hän kutsui tykönsä kansan ynnä opetuslapsensa ja sanoi heille: "Jos joku tahtoo minun perässäni kulkea, hän kieltäköön itsensä

34 Och han kallade till sig folket jämte sina lärjungar och sade till dem: »Om någon vill efterfölja mig, så försake han sig själv

34 And, calling near the multitude with his disciples, he said unto them—If anyone willeth, after me, to come, let him deny himself, and

ja ottakoon ristinsä ja seuratkoon minua.
35 Sillä joka tahtoo pelastaa elämänsä, hän kadottaa sen, mutta joka kadottaa elämänsä minun ja evankeliumin tähden, hän pelastaa sen.
36 Sillä mitä se hyödyttää ihmistä, vaikka hän voittaisi omaksensa koko maailman, mutta saisi vahingon sielullensa?
37 Sillä mitä voi ihminen antaa sielunsa lunnaiksi?
38 Sillä joka häpeää minua ja minun sanojani tässä avionrikkojassa ja syntisessä sukupolvessa, sitä myös Ihmisen Poika on häpeävä, kun hän tulee Isänsä kirkkaudessa pyhien enkelien kanssa."

och tage sitt kors på sig; så följe han mig.
35 Ty den som vill bevara sitt liv, han skall mista det; men den som mister sitt liv, för min och för evangelii skull, han skall bevara det.
36 Och vad hjälper det en människa, om hon vinner hela världen, men förlorar sin själ?
37 Och vad kan en människa giva till lösen för sin själ?
38 Den som blyges för mig och för mina ord, i detta trolösa och syndiga släkte, för honom skall ock Människosonen blygas, när han kommer i sin Faders härlighet med de heliga änglarna.»

take up his cross, and be following me.
35 For, whosoever willeth, his own life, to save, shall lose it, but, whosoever shall lose his life for the sake [of me and] of the glad-message, shall save it;
36 For, what doth it profit a man, to gain the whole world, and be made to forfeit his life?
37 For what can a man, give, in exchange for his life?
38 For, whosoever shall be ashamed of me and of my words, in this adulterous and sinful generation, the Son of Man also, will be ashamed, of him, whensoever he shall come, in the glory of his Father, with the holy messengers.

9 luku

1 Ja hän sanoi heille: "Totisesti minä sanon teille: tässä seisovien joukossa on muutamia, jotka eivät maista kuolemaa, ennenkuin näkevät Jumalan valtakunnan tulevan

1 Ytterligare sade han till dem: »Sannerligen säger jag eder: Bland dem som här stå finnas några som icke skola smaka döden, förrän de få se Guds rike vara kommet i sin

1 And he was saying to them: Verily, say unto you—There, are, certain of those here standing, who shall in nowise taste of death, until they see the kingdom of God, already come in power.

voimassansa."

2 Ja kuuden päivän kuluttua Jeesus otti mukaansa Pietarin ja Jaakobin ja Johanneksen ja vei heidät erilleen muista korkealle vuorelle, yksinäisyyteen. Ja hänen muotonsa muuttui heidän edessään;

3 ja hänen vaatteensa tulivat hohtaviksi, niin ylen valkoisiksi, ettei kukaan vaatteenvalkaisija maan päällä taida semmoiseksi valkaista.

4 Ja heille ilmestyivät Elias ynnä Mooses, ja nämä puhuivat Jeesuksen kanssa.

5 Niin Pietari rupesi puhumaan ja sanoi Jeesukselle: "Rabbi, meidän on tässä hyvä olla; tehkäämme siis kolme majaa, sinulle yksi ja Moosekselle yksi ja Eliaalle yksi."

6 Sillä hän ei tiennyt, mitä sanoa, koska he olivat peljästyksissään.

7 Ja tuli pilvi, joka peitti heidät varjoonsa, ja pilvestä kuului ääni: "Tämä on minun rakas Poikani; kuulkaa häntä."

kraft.»

2 Sex dagar därefter tog Jesus med sig Petrus och Jakob och Johannes och förde dem ensamma upp på ett högt berg, där de voro allena. Och hans utseende förvandlades inför dem;

3 och hans kläder blevo glänsande och mycket vita, så att ingen valkare på jorden kan göra kläder så vita.

4 Och för dem visade sig Elias jämte Moses, och dessa samtalade med Jesus.

5 Då tog Petrus till orda och sade till Jesus: »Rabbi, här är oss gott att vara; låt oss göra tre hyddor, åt dig en och åt Moses en och åt Elias en.»

6 Han visste nämligen icke vad han skulle säga; så stor var deras förskräckelse.

7 Då kom en sky som överskyggde dem, och ur skyn kom en röst: »Denne är min älskade Son; hören honom.»

2 And, after six days, Jesus taketh with him Peter and James and John, and bringeth them up into a high mountain, apart, alone,—and he was transformed before them;

3 and his garments became brilliant, exceeding white, such as, no fuller on the earth, is able, so, to whiten.

4 And there appeared unto them Elijah, with Moses,—and they were conversing with Jesus.

5 And Peter, answering, saith unto Jesus—Rabbi! it is, delightful, for us to be, here,—let us therefore make three tents, for thee, one, and, for Moses, one, and, for Elijah, one;

6 for he knew not what he should answer, for, greatly affrighted, had they become.

7 And there came a cloud, overshadowing them, and there came a voice, out of the cloud,—This is, my Son, the Beloved, Be hearkening

unto him.

8 Ja yhtäkkiä, kun he katsahtivat ympärilleen, eivät he enää nähneet ketään muuta kuin Jeesuksen, joka yksinänsä oli heidän kanssaan.

8 Och plötsligt märkte de, när de sågo sig omkring, att där icke mer fanns någon hos dem utom Jesus allena.

8 And, suddenly looking round, no longer, saw they, anyone, with them, save, Jesus only.

9 Ja heidän kulkiessaan alas vuorelta hän teroitti heille, etteivät kenellekään kertoisi, mitä olivat nähneet, ennenkuin vasta sitten, kun Ihmisen Poika oli noussut kuolleista.

9 Då de sedan gingo ned från berget, bjöd han dem att de icke, förrän Människosonen hade uppstått från de döda, skulle för någon omtala vad de hade sett.

9 And, as they were coming down out of the mountain, he charged them, that, unto no one, they should narrate what they had seen, save whenever the Son of man, from among the dead should arise.

10 Ja he pitivät mielessään sen sanan ja tutkistelivat keskenään, mitä kuolleista nouseminen oli.

10 Och de lade märke till det ordet och begynte tala med varandra om vad som kunde menas med att han skulle uppstå från de döda.

10 And, the word, they held fast unto themselves, discussing what was, the rising from among the dead.

11 Ja he kysyivät häneltä sanoen: "Kirjanoppineethan sanovat, että Eliaan pitää tuleman ensin?"

11 Och de frågade honom och sade: »De skriftlärde säga ju att Elias först måste komma?»

11 And they began to question him, saying—The Scribes, say, that, Elijah, must needs come, first?

12 Niin hän sanoi heille: "Elias tosin tulee ensin ja asettaa kaikki kohdalleen. Mutta kuinka sitten on kirjoitettu Ihmisen Pojasta, että hän on paljon kärsivä ja tuleva halveksituksi?

12 Han svarade dem: »Elias måste visserligen först komma och upprätta allt igen. Men huru kan det då vara skrivet om Människosonen att han skall lida mycket och bliva föraktad?

12 And, he, said unto them—Elijah, indeed, coming first, restoreth all things; and yet, how is it written, regarding the Son of Man, that, many things, he must suffer, and be set at nought?

13 Mutta minä sanon teille: Elias onkin tullut,

13 Dock, jag säger eder att Elias redan

13 But I say unto you—Elijah also, hath come,

ja he tekivät hänelle, mitä tahtoivat, niinkuin hänestä on kirjoitettu."

har kommit; och de förforo mot honom alldeles såsom de ville, och såsom det var skrivet att det skulle gå honom.»

and they have done with him, whatsoever they pleased,—according as it is written regarding him.

14 Ja kun he tulivat opetuslasten luo, näkivät he paljon kansaa heidän ympärillään ja kirjanoppineita väittelemässä heidän kanssaan.

14 När de därefter kommo till lärjungarna, sågo de att mycket folk var samlat omkring dem, och att några skriftlärde disputerade med dem.

14 And, coming unto the disciples, they saw a large multitude around them, and Scribes discussing with them.

15 Ja kohta kun kaikki kansa hänet näki, hämmästyivät he ja riensivät hänen luoksensa ja tervehtivät häntä.

15 Och strax då allt folket fick se honom, blevo de mycket häpna och skyndade fram och hälsade honom.

15 And, straightway, all the multitude, seeing him, were greatly amazed, and, running near, began saluting him.

16 Ja hän kysyi heiltä: "Mitä te väittelette heidän kanssaan?"

16 Då frågade han dem: »Varom disputeren I med dem?»

16 And he questioned them—What are ye discussing with them?

17 Silloin vastasi eräs mies kansanjoukosta hänelle: "Opettaja, minä toin sinun tykösi poikani, jossa on mykkä henki.

17 Och en man i folkhopen svarade honom: »Mästare, jag har fört till dig min son, som är besatt av en stum ande.

17 And one out of the multitude answered him—Teacher! I brought my son unto thee, having a dumb spirit;

18 Ja missä vain se käy hänen kimppuunsa, riuhtoo se häntä, ja hänestä lähtee vaahto, ja hän kiristelee hampaitaan; ja hän kuihtuu. Ja minä sanoin sinun opetuslapsillesi, että he ajaisivat sen ulos, mutta he eivät

18 Och varhelst denne får fatt i honom kastar han omkull honom, och fradgan står gossen om munnen, och han gnisslar med tänderna och bliver såsom livlös. Nu bad jag dina lärjungar att de skulle driva ut

18 and, wheresoever it seizeth him, it teareth him, and he foameth, and grindeth his teeth, and weareth himself out; —and I spake to thy disciples, that they should cast it out, and they could not.

kyenneet."

honom, men de förmådde det icke.»

19 Hän vastasi heille sanoen: "Voi, sinä epäuskoinen sukupolvi, kuinka kauan minun täytyy olla teidän luonanne? Kuinka kauan kärsiä teitä? Tuokaa hänet minun tyköni."

19 Då svarade han dem och sade: »O du otrogna släkte, huru länge måste jag vara hos eder? Huru länge måste jag härda ut med eder? Fören honom till mig.»

19 But, he, answering, saith—O faithless generation! how long, shall I be with you? how long, shall I bear with you? Bring him unto me!

20 Niin he toivat hänet hänen tykönsä. Ja heti kun hän näki Jeesuksen, kouristi henki häntä, ja hän kaatui maahan, kieritteli itseään, ja hänestä lähti vaahto.

20 Och de förde honom till Jesus. Och strax då han fick se Jesus, slet och ryckte anden honom, och han föll ned på jorden och vältrade sig, under det att fradgan stod honom om munnen.

20 And they brought him unto him. And, seeing him, the spirit, straightway tare him,—and, falling upon the ground, he wallowed, foaming.

21 Ja Jeesus kysyi hänen isältään: "Kuinka kauan aikaa tätä on hänessä ollut?" Niin hän sanoi: "Pienestä pitäen.

21 Jesus frågade då hans fader: »Huru länge har det varit så med honom?» Han svarade: »Alltsedan han var ett litet barn;

21 And he questioned his father—How long a time, is it, that, this, hath befallen him? and he said—From childhood;

22 Ja monesti se on heittänyt hänet milloin tuleen, milloin veteen, tuhotakseen hänet. Mutta jos sinä jotakin voit, niin armahda meitä ja auta meitä."

22 och det har ofta hänt att han har kastat honom än i elden, än i vattnet, för att förgöra honom. Men om du förmår något, så förbarma dig över oss och hjälp oss.»

22 and, many times, hath it cast him, both into fire, and into waters, that it might destroy him; but, if anything be possible to thee, help us, have compassion upon us.

23 Niin Jeesus sanoi hänelle: "'Jos voit!' Kaikki on mahdollista sille, joka uskoo."

23 Då sade Jesus till honom: »Om jag förmår, säger du. Allt förmår den som tror.»

23 And, Jesus, said unto him—As for this, If it be possible to thee, all things, are possible, to him who hath faith.

24 Ja heti lapsen isä

24 Strax ropade

24 Straightway crying out,

huusi ja sanoi: "Minä uskon; auta minun epäuskoani."

25 Mutta kun Jeesus näki, että kansaa riensi sinne, nuhteli hän saastaista henkeä ja sanoi sille: "Sinä mykkä ja kuuro henki, minä käsken sinua: lähde ulos hänestä, äläkä enää häneen mene."

26 Niin se huusi ja kouristi häntä kovasti ja lähti ulos. Ja hän kävi ikäänkuin kuolleeksi, niin että monet sanoivat: "Hän kuoli."

27 Mutta Jeesus tarttui hänen käteensä ja nosti hänet ylös. Ja hän nousi.

28 Ja kun Jeesus oli mennyt huoneeseen, niin hänen opetuslapsensa kysyivät häneltä eriksensä: "Miksi emme me voineet ajaa sitä ulos?"

29 Hän sanoi heille: "Tätä lajia ei saa lähtemään ulos muulla kuin rukouksella ja paastolla."

30 Ja he lähtivät sieltä ja kulkivat Galilean läpi; ja hän ei tahtonut, että

gossens fader och sade: »Jag tror! Hjälp min otro.»

25 Men när Jesus såg att folk strömmade tillsammans dit, tilltalade han den orene anden strängt och sade till honom: »Du stumme och döve ande, jag befaller dig: Far ut ur honom, och kom icke mer in i honom.»

26 Då skriade han och slet och ryckte gossen svårt och for ut; och gossen blev såsom död, så att folket menade att han verkligen var död.

27 Men Jesus tog honom vid handen och reste upp honom; och han stod då upp.

28 När Jesus därefter hade kommit inomhus, frågade hans lärjungar honom, då de nu voro allena: »Varför kunde icke vi driva ut honom?»

29 Han svarade dem: »Detta slag kan icke drivas ut genom något annat än bön och fasta.»

30 Och de gingo därifrån och vandrade genom Galileen; men

the father of the child was saying—I have faith! help my, want, of faith.

25 And Jesus, seeing that a multitude is running together, rebuked the impure spirit, saying unto it—Thou dumb and deaf spirit, I, give orders unto thee: Come forth out of him, and do not, any more, enter into him.

26 And, crying out, and greatly mangling him, it came forth; and he became as if dead, so that, the more part, were saying—He is dead!

27 But, Jesus, grasping his hand, raised him, and he stood up.

28 And, when he had gone into a house, his disciples, privately, were questioning him—Why, were, we, not able to cast it out?

29 And he said unto them—This kind, by nothing, can come out, save, by prayer.

30 And, from thence, going forth, they were journeying through

kukaan saisi sitä tietää.

han ville icke att någon skulle få veta det.

Galilee,—and he was not wishing that any should get to know it;

31 Sillä hän opetti opetuslapsiaan ja sanoi heille: "Ihmisen Poika annetaan ihmisten käsiin, ja he tappavat hänet; ja kun hän on tapettu, nousee hän kolmen päivän perästä ylös."

31 Han undervisade nämligen sina lärjungar och sade till dem: »Människosonen skall bliva överlämnad i människors händer, och man skall döda honom; men tre dagar efter det att han har blivit dödad skall han uppstå igen.»

31 for he was teaching his disciples and saying [unto them], The Son of Man, is to be delivered up, into the hands of men, and they will slay him,—and, being slain, after three days, will he arise.

32 Mutta he eivät käsittäneet sitä puhetta ja pelkäsivät häneltä kysyä.

32 Och de förstodo icke vad han sade, men de fruktade att fråga honom.

32 But they were not understanding the declaration, and feared, to question, him.

33 Ja he saapuivat Kapernaumiin. Ja kotiin tultuaan hän kysyi heiltä: "Mistä te tiellä keskustelitte?"

33 Och de kommo till Kapernaum. Och när han hade kommit dit där han bodde, frågade han dem: »Vad var det I samtaladen om på vägen?»

33 And they came into Capernaum. And, happening to be, in the house, he was questioning them—What, in the way, were ye discussing?

34 Mutta he olivat vaiti; sillä he olivat tiellä keskustelleet toistensa kanssa siitä, kuka oli suurin.

34 Men de tego, ty de hade på vägen talat med varandra om vilken som vore störst.

34 And they were silent; for, with one another, they had discussed in the way, who should be greatest.

35 Ja hän istuutui, kutsui ne kaksitoista ja sanoi heille: "Jos joku tahtoo olla ensimmäinen, on hänen oltava kaikista viimeinen ja kaikkien palvelija."

35 Då satte han sig ned och kallade till sig de tolv och sade till dem: »Om någon vill vara den förste, så vare han den siste av alla och allas tjänare.»

35 And, taking a seat, he addressed the twelve, and saith unto them—If anyone willeth to be, first, he shall be, least of all, and, minister of all.

36 Ja hän otti lapsen ja asetti sen heidän

36 Och han tog ett barn och ställde det

36 And, taking a child, he set it in the midst of

keskellensä; ja otettuaan sen syliinsä hän sanoi heille:

mitt ibland dem; sedan tog han det upp i famnen och sade till dem:

them,—and, folding it in his arms, said unto them–

37 "Joka ottaa tykönsä yhden tämänkaltaisen lapsen minun nimeeni, se ottaa tykönsä minut; ja joka minut ottaa tykönsä, se ei ota tykönsä minua, vaan hänet, joka on minut lähettänyt."

37 »Den som tager emot ett sådant barn i mitt namn, han tager emot mig, och den som tager emot mig, han tager icke emot mig, utan honom som har sänt mig.»

37 Whosoever, unto, [one of] these children, shall give welcome, upon my name, unto me, giveth welcome; and, whosoever, unto me, giveth welcome, not, unto me, giveth welcome, but, unto him that sent me.

38 Johannes sanoi hänelle: "Opettaja, me näimme erään, joka ei seuraa meitä, sinun nimessäsi ajavan ulos riivaajia; ja me kielsimme häntä, koska hän ei seurannut meitä."

38 Johannes sade till honom: »Mästare, vi sågo huru en man som icke följer oss drev ut onda andar genom ditt namn; och vi ville hindra honom, eftersom han icke följde oss.»

38 John said unto him—Teacher! we saw someone, in thy name, casting out demons,—and we forbade him, because he was not following with us.

39 Mutta Jeesus sanoi: "Älkää häntä kieltäkö; sillä ei kukaan, joka tekee voimallisen teon minun nimeeni, voi kohta sen jälkeen puhua minusta pahaa.

39 Men Jesus sade: »Hindren honom icke; ty ingen som genom mitt namn har gjort en kraftgärning kan strax därefter tala illa om mig.

39 But, Jesus, said—Do not forbid him! For, no one, is there, who shall do a work of power in my name, and have power, soon, to revile me;

40 Sillä joka ei ole meitä vastaan, se on meidän puolellamme.

40 Ty den som icke är emot oss, han är för oss.

40 For, whosoever is not, against, us, is, for, us;

41 Sillä joka antaa teille juodaksenne maljallisen vettä siinä nimessä, että te olette Kristuksen omia, totisesti minä sanon teille: se ei jää palkkaansa vaille.

41 Ja, den som giver eder en bägare vatten att dricka, därför att I hören Kristus till -- sannerligen säger jag eder: Han skall ingalunda gå miste om sin lön.

41 For, whosoever shall give you to drink a cup of water, in name that, Christ's, ye are, Verily! I say unto you, in nowise, shall lose his reward.

42 Ja joka viettelee yhden näistä pienistä, jotka uskovat, sen olisi parempi, että myllynkivi olisi pantu hänen kaulaansa ja hänet olisi heitetty mereen.

42 Och den som förför en av dessa små som tro, för honom vore det bättre, om en kvarnsten hängdes om hans hals och han kastades i havet.

42 And, whosoever shall cause to stumble one of these little ones that believe, it is, seemly, for him, rather, if there is hung a large millstone about his neck, and he is cast into the sea.

43 Ja jos sinun kätesi viettelee sinua, hakkaa se poikki. Parempi on sinulle, että käsipuolena menet elämään sisälle, kuin että, molemmat kädet tallella, joudut helvettiin, sammumattomaan tuleen,

43 Om nu din hand är dig till förförelse, så hugg av den. Det är bättre för dig att ingå i livet lytt, än att hava båda händerna i behåll och komma till Gehenna, till den eld som icke utsläckes.

43 And, if thy hand shall cause thee to stumble, cut it off,—it is, seemly, for thee, maimed, to enter into life, rather than having, the two hands, to depart into the gehenna, into the fire that is not quenched;

44 jossa heidän matonsa ei kuole eikä tuli sammu.

44

44 ◇

45 Ja jos sinun jalkasi viettelee sinua, hakkaa se poikki. Parempi on sinulle, että jalkapuolena menet elämään sisälle, kuin että sinut, molemmat jalat tallella, heitetään helvettiin,

45 Och om din fot är dig till förförelse, så hugg av den. Det är bättre för dig att ingå i livet halt, än att hava båda fötterna i behåll och kastas i Gehenna.

45 And, if thy foot be causing thee to stumble, cut it off,—it is, seemly, for thee, to enter into life, lame, rather than having, the two feet, to be cast into the gehenna;

46 jossa heidän matonsa ei kuole eikä tuli sammu

46

46 ◇

47 Ja jos sinun silmäsi viettelee sinua, heitä se pois. Parempi on sinulle, että silmäpuolena menet sisälle Jumalan valtakuntaan, kuin että sinut, molemmat silmät tallella, heitetään

47 Och om ditt öga är dig till förförelse, så riv ut det. Det är bättre för dig att ingå i Guds rike enögd, än att hava båda ögonen i behåll och kastas i Gehenna,

47 And, if thine eye be causing thee to stumble, thrust it out,—it is, seemly, for thee, one-eye, to enter into the kingdom of God, rather than having, two eyes, to be cast into gehenna,

helvettiin,
48 jossa heidän matonsa ei kuole eikä tuli sammu.
49 Sillä jokainen ihminen on tulella suolattava, ja jokainen uhri on suolalla suolattava.
50 Suola on hyvä; mutta jos suola käy suolattomaksi, millä te sen maustatte? Olkoon teillä suola itsessänne, ja pitäkää keskenänne rauha."

48 där 'deras mask icke dör och elden icke utsläckes'.
49 Ty var människa måste saltas med eld.
50 Saltet är en god sak; men om saltet mister sin sälta, varmed skolen I då återställa dess kraft? -- Haven salt i eder och hållen frid inbördes.»

48 Where, their worm, dieth not, and, the fire, is not quenched,
49 For, everyone, with fire, shall be salted.
50 Salt is, good: but, if, salt, become, saltless, wherewith will ye, prepare, it? Have, within yourselves, salt, and be at peace, one with another.

10 luku

1 Ja hän nousi sieltä ja tuli Juudean alueelle, kulkien Jordanin toista puolta. Ja taas kokoontui paljon kansaa hänen luoksensa, ja tapansa mukaan hän taas opetti heitä.

1 Och han stod upp och begav sig därifrån, genom landet på andra sidan Jordan, till Judeens område. Och mycket folk församlades åter omkring honom, och åter undervisade han dem, såsom hans sed var.

1 And, from thence, arising, he cometh into the bounds of Judaea and beyond the Jordan,—and there come together again, multitudes unto him, and, as he had been wont, again, was he teaching them.

2 Ja fariseuksia tuli hänen luoksensa, ja kiusaten häntä he kysyivät häneltä, oliko miehen lupa hyljätä vaimonsa.

2 Då ville några fariséer snärja honom, och de trädde fram och frågade honom om det vore lovligt för en man att skilja sig från sin hustru.

2 And Pharisees coming near were questioning him—whether it is allowed a husband to divorce a wife, testing him.

3 Hän vastasi ja sanoi

3 Men han svarade

3 But, he, answering, said

heille: "Mitä Mooses on teille säätänyt?"

och sade till dem: »Vad har Moses bjudit eder?»

unto them—What unto you did, Moses, command?

4 He sanoivat: "Mooses salli kirjoittaa erokirjan ja hyljätä vaimon."

4 De sade: »Moses tillstadde att en man fick skriva skiljebrev åt sin hustru och så skilja sig från henne.»

4 And, they, said—Moses permitted, to write, a roll of dismissal, and to divorce.

5 Niin Jeesus sanoi heille: "Teidän sydämenne kovuuden tähden hän kirjoitti teille tämän säädöksen.

5 Då sade Jesus till dem: »För edra hjärtans hårdhets skull skrev han åt eder detta bud.

5 But, Jesus, said unto them—In view of your hardness of heart, wrote he for you this commandment;

6 Mutta luomakunnan alusta Jumala 'on luonut heidät mieheksi ja naiseksi.

6 Men redan vid världens begynnelse 'gjorde Gud dem till man och kvinna'.

6 But, from the beginning of creation, male and female, made he [them];

7 Sentähden mies luopukoon isästänsä ja äidistänsä ja liittyköön vaimoonsa.

7 'Fördenskull skall en man övergiva sin fader och sin moder.

7 For this cause, shall a man leave behind his father and mother,

8 Ja ne kaksi tulevat yhdeksi lihaksi.' Niin eivät he enää ole kaksi, vaan yksi liha.

8 Och de tu skola varda ett kött.' Så äro de icke mer två, utan ett kött.

8 and, the two, shall become, one flesh; so that, no longer, are they two, but, one flesh.

9 Minkä siis Jumala on yhdistänyt, sitä älköön ihminen erottako."

9 Vad nu Gud har sammanfogat, det må människan icke åtskilja.»

9 What then, God, hath yoked together, let, a man, not put asunder.

10 Ja heidän mentyään huoneeseen opetuslapset taas kysyivät häneltä tätä asiaa.

10 När de sedan hade kommit hem, frågade hans lärjungar honom åter om detsamma.

10 And, [coming] into the house again, the disciples, concerning this, were questioning him;

11 Ja hän sanoi heille: "Joka hylkää vaimonsa ja nai toisen, se tekee huorin häntä vastaan.

11 Och han svarade dem: »Den som skiljer sig från sin hustru och tager sig en annan hustru, han begår äktenskapsbrott mot

11 and he saith unto them—Whosoever shall divorce his wife, and marry another, committeth adultery against her;

henne.

12 Ja jos vaimo hylkää miehensä ja menee naimisiin toisen kanssa, niin hän tekee huorin."

12 Och om en hustru skiljer sig från sin man och tager sig en annan man, då begår hon äktenskapsbrott.

12 And, if, she, divorcing her husband, marry another, she committeth adultery.

13 Ja he toivat hänen tykönsä lapsia, että hän koskisi heihin; mutta opetuslapset nuhtelivat tuojia.

13 Och man bar fram barn till honom, för att han skulle röra vid dem; men lärjungarna visade bort dem.

13 And they were bringing unto him children, that he might, touch, them,—the disciples, however, were rebuking them.

14 Mutta kun Jeesus sen näki, närkästyi hän ja sanoi heille: "Sallikaa lasten tulla minun tyköni, älkääkä estäkö heitä, sillä senkaltaisten on Jumalan valtakunta.

14 När Jesus såg detta, blev han misslynt och sade till dem: »Låten barnen komma till mig, och förmenen dem det icke; ty Guds rike hör sådana till.

14 But Jesus, seeing it, was greatly displeased, and said unto them—Suffer the children to come unto me,—do not hinder them; for, of such, is the kingdom of God.

15 Totisesti minä sanon teille: joka ei ota vastaan Jumalan valtakuntaa niinkuin lapsi, se ei pääse sinne sisälle."

15 Sannerligen säger jag eder: Den som icke tager emot Guds rike såsom ett barn, han kommer aldrig ditin.»

15 Verily, I say unto you—Whosoever shall not welcome the kingdom of God, as a child, in nowise shall enter thereinto.

16 Ja hän otti heitä syliinsä, pani kätensä heidän päällensä ja siunasi heitä.

16 Och han tog dem upp i famnen och lade händerna på dem och välsignade dem.

16 And, folding them in his arms, he was blessing them, having laid his hands upon them.

17 Ja hänen sieltä tielle mennessään juoksi muuan hänen luoksensa, polvistui hänen eteensä ja kysyi häneltä: "Hyvä opettaja, mitä minun pitää tekemän, että minä iankaikkisen elämän perisin?"

17 När han sedan begav sig åstad för att fortsätta sin väg, skyndade en man fram och föll på knä för honom och frågade honom: »Gode Mästare, vad skall jag göra för att få evigt liv till arvedel?»

17 And, as he was going forth into a road, one, running, and kneeling before him, was questioning him—Good Teacher! what shall I do that, life age—abiding, I may inherit?

18 Mutta Jeesus sanoi

18 Jesus sade till

18 And, Jesus, said unto

hänelle: "Miksi sanot minua hyväksi? Ei kukaan ole hyvä paitsi Jumala yksin.

honom: »Varför kallar du mig god? Ingen är god utom Gud allena.

him—Why callest thou me, good? None, is good, save one—God.

19 Käskyt sinä tiedät: 'Älä tapa', 'Älä tee huorin', 'Älä varasta', 'Älä sano väärää todistusta', 'Älä toiselta anasta', 'Kunnioita isääsi ja äitiäsi.'"

19 Buden känner du: 'Du skall icke dräpa', 'Du skall icke begå äktenskapsbrott', 'Du skall icke stjäla', 'Du skall icke bära falskt vittnesbörd', 'Du skall icke undanhålla någon vad honom tillkommer', Hedra din fader och din moder.'»

19 The commandments, thou knowest,—Do not commit murder, Do not commit adultery, Do not steal; Do not bear false witness, Do not defraud, Honour thy father and mother.

20 Mutta hän sanoi hänelle: "Opettaja, niitä kaikkia minä olen noudattanut nuoruudestani asti."

20 Då svarade han honom: »Mästare, allt detta har jag hållit från min ungdom.»

20 And, he, said unto him—Teacher! all these things, have I kept, from my youth.

21 Niin Jeesus katsoi häneen ja rakasti häntä ja sanoi hänelle: "Yksi sinulta puuttuu: mene, myy kaikki, mitä sinulla on, ja anna köyhille, niin sinulla on oleva aarre taivaassa; ja tule ja seuraa minua."

21 Då såg Jesus på honom och fick kärlek till honom och sade till honom: »Ett fattas dig: gå bort och sälj allt vad du äger och giv åt de fattiga; då skall du få en skatt i himmelen. Och kom sedan och följ mig.»

21 And, Jesus, looking at him, loved him, and said unto him—One thing, unto thee, is wanting; — Withdraw! whatsoever thou hast, sell, and give unto [the] destitute,—and thou shalt have treasure in heaven; and come! be following me.

22 Mutta hän synkistyi siitä puheesta ja meni pois murheellisena, sillä hänellä oli paljon omaisuutta.

22 Men han blev illa till mods vid det talet och gick bedrövad bort, ty han hade många ägodelar.

22 And, he, becoming gloomy because of the word, departed sorrowing, for he was holding, many possessions.

23 Silloin Jeesus katsoi ympärilleen ja sanoi opetuslapsillensa: "Kuinka vaikea onkaan niiden, joilla on tavaraa,

23 Då såg Jesus sig omkring och sade till sina lärjungar: »Huru svårt är det icke för dem som hava

23 And, looking around, Jesus saith unto his disciples—With what difficulty, shall, they who have money, enter, into

päästä Jumalan valtakuntaan!"
24 Niin opetuslapset hämmästyivät hänen sanoistaan. Mutta Jeesus rupesi taas puhumaan ja sanoi heille: "Lapset, kuinka vaikea onkaan niiden, jotka luottavat tavaraansa, päästä Jumalan valtakuntaan!
25 Helpompi on kamelin käydä neulansilmän läpi kuin rikkaan päästä Jumalan valtakuntaan."

26 Niin he hämmästyivät yhä enemmän ja sanoivat toisillensa: "Kuka sitten voi pelastua?"
27 Jeesus katsoi heihin ja sanoi: "Ihmisille se on mahdotonta, mutta ei Jumalalle; sillä Jumalalle on kaikki mahdollista."
28 Niin Pietari rupesi puhumaan sanoen hänelle: "Katso, me olemme luopuneet kaikesta ja seuranneet sinua."
29 Jeesus sanoi: "Totisesti minä sanon teille: ei ole ketään, joka minun tähteni ja evankeliumin tähden on luopunut talosta tai

penningar att komma in i Guds rike!»
24 Men lärjungarna häpnade vid hans ord. Då tog Jesus åter till orda och sade till dem: »Ja, mina barn, huru svårt är det icke att komma in i Guds rike!

25 Det är lättare för en kamel att komma igenom ett nålsöga, än för den som är rik att komma in i Guds rike.»
26 Då blevo de ännu mer häpna och sade till varandra: »Vem kan då bliva frälst?»

27 Jesus såg på dem och sade: »För människor är det omöjligt, men icke för Gud, ty för Gud är allting möjligt.»
28 Då tog Petrus till orda och sade till honom: »Se, vi hava övergivit allt och följt dig.»

29 Jesus svarade: »Sannerligen säger jag eder: Ingen som för min och evangelii skull har övergivit hus, eller bröder eller systrar,

the kingdom of God!

24 And, the disciples, were in amazement, because of the words. But, Jesus, again answering, saith unto them—Children! how difficult, it is, to enter, into the kingdom of God!

25 It is, easier, for a camel, through the eye of a needle, to pass, than for, a rich man, into the kingdom of God, to enter.
26 And, they, were being exceedingly struck with astonishment, saying unto him—Who, then, can, be saved?
27 Looking at them, Jesus saith—With men, impossible, but not, with God; for, all things, are possible, with God

28 Peter began to be saying unto him—Lo! we, have left all, and followed thee!

29 Jesus said—Verily, I say unto you—There is, no one, who hath left house, or brethren, or sisters, or mother, or father, or children, or

veljistä tai sisarista tai äidistä tai isästä tai lapsista tai pelloista,
30 ja joka ei saisi satakertaisesti: nyt tässä ajassa taloja ja veljiä ja sisaria ja äitejä ja lapsia ja peltoja, vainojen keskellä, ja tulevassa maailmassa iankaikkista elämää.

31 Mutta monet ensimmäiset tulevat viimeisiksi ja viimeiset ensimmäisiksi."

32 Ja he olivat matkalla, menossa ylös Jerusalemiin, ja Jeesus kulki heidän edellään; ja heidät valtasi hämmästys, ja ne, jotka seurasivat, olivat peloissaan. Ja hän otti taas tykönsä ne kaksitoista ja rupesi heille puhumaan, mitä hänelle oli tapahtuva:

33 "Katso, me menemme ylös Jerusalemiin, ja Ihmisen Poika annetaan ylipappien ja kirjanoppineitten käsiin, ja he tuomitsevat hänet kuolemaan ja antavat hänet pakanain käsiin;

eller moder eller fader, eller barn, eller jordagods,
30 ingen sådan finnes, som icke skall få hundrafalt igen: redan här i tiden hus, och bröder och systrar, och mödrar och barn, och jordagods, mitt under förföljelser, och i den tillkommande tidsåldern evigt liv.

31 Men många som äro de första skola bliva de sista, medan de sista bliva de första.»

32 Och de voro på vägen upp till Jerusalem. Och Jesus gick före dem, och de gingo där bävande; och de som följde med dem voro uppfyllda av fruktan. Då tog han åter till sig de tolv och begynte tala till dem om vad som skulle övergå honom:
33 »Se, vi gå nu upp till Jerusalem, och Människosonen skall bliva överlämnad åt överstepräster na och de skriftlärde, och de skola döma honom till döden och överlämna honom åt hedningarna,

lands, for the sake of me, and [for the sake of] the glad-message,
30 who shall not receive a hundredfold, now, in this season, houses, and brethren, and sisters, and mothers, and children, and lands,—with persecutions, and, in the age that is coming, life age-abiding.

31 But, many, shall be—first-last, and [the] Last-first.

32 Now they were in the way, going up unto Jerusalem, and Jesus was going on before them,—and they were in amazement; and, they who followed, were in fear. And, taking unto himself, again, the twelve, he began to be saying unto them, as to the things about to befall him—
33 Lo! we are going up unto Jerusalem; and, the Son of Man, will be delivered up, unto the Chief-priests and the Scribes,—and they will condemn him to death, and deliver him up unto the nations;

34 ja ne pilkkaavat häntä ja sylkevät häntä ja ruoskivat häntä ja tappavat hänet; ja kolmen päivän perästä hän on nouseva ylös."

34 och dessa skola begabba honom och bespotta honom och gissla honom och döda honom; men tre dagar därefter skall han uppstå igen.»

34 And they will mock him, and spit upon him, and scourge him, and, slay; —and, after three days, will he, arise.

35 Ja Jaakob ja Johannes, Sebedeuksen pojat, menivät hänen luoksensa ja sanoivat hänelle: "Opettaja, me tahtoisimme, että tekisit meille, mitä sinulta anomme."

35 Då trädde Jakob och Johannes, Sebedeus' söner, fram till honom och sade till honom: »Mästare, vi skulle vilja att du läte oss få vad vi nu tänka begära av dig.»

35 And there come near unto him, James and John, the [two] sons of Zebedee,—saying unto him—Teacher! we desire, that, whatsoever we shall ask thee, thou wilt do for us.

36 Hän sanoi heille: "Mitä tahdotte, että minä teille tekisin?"

36 Han frågade dem: »Vad viljen I då att jag skall låta eder få?»

36 But, he, said unto them—What desire ye, I should do for you?

37 Niin he sanoivat hänelle: "Anna meidän istua, toisen oikealla ja toisen vasemmalla puolellasi, sinun kirkkaudessasi."

37 De svarade honom: »Låt den ene av oss i din härlighet få sitta på din högra sida, och den andre på din vänstra.»

37 And, they, said unto him—Grant us, that, one on thy right hand, and one on thy left, we may sit, in thy glory.

38 Mutta Jeesus sanoi heille: "Te ette tiedä, mitä anotte. Voitteko juoda sen maljan, jonka minä juon, tahi tulla kastetuiksi sillä kasteella, jolla minut kastetaan?"

38 Men Jesus sade till dem: »I veten icke vad I begären. Kunnen I dricka den kalk som jag dricker, eller genomgå det dop som jag genomgår?»

38 But, Jesus, said unto them—Ye know not what ye are asking: Are ye able to drink the cup that, I, am to drink? or to be immersed, with the immersion wherewith, I, am to be immersed?

39 He sanoivat hänelle: "Voimme." Niin Jeesus sanoi heille: "Sen maljan, jonka minä juon, te tosin juotte, ja sillä kasteella, jolla minut kastetaan, kastetaan teidätkin;

39 De svarade honom: »Det kunna vi.» Då sade Jesus till dem: »Ja, den kalk jag dricker skolen I få dricka, och det dop jag genomgår skolen I genomgå,

39 And, they, said unto him—We are able. And, Jesus, said unto them—The cup which, I, am to drink, ye shall drink, and, with the immersion wherewith, I, am to be immersed, shall ye be

		immersed;
40 mutta minun oikealla tai vasemmalla puolellani istuminen ei ole minun annettavissani, vaan se annetaan niille, joille se on valmistettu."	40 men platsen på min högra sida och platsen på min vänstra tillkommer det icke mig att bortgiva, utan de skola tillfalla dem för vilka så är bestämt.»	40 But, to sit on my right hand and on my left, is not mine to give, except unto them for whom it hath been prepared.
41 Kun ne kymmenen sen kuulivat, alkoivat he närkästyä Jaakobiin ja Johannekseen.	41 När de tio andra hörde detta, blevo de misslynta på Jakob och Johannes.	41 And the ten, hearing, began to be sorely displeased, concerning James and John.
42 Mutta Jeesus kutsui heidät tykönsä ja sanoi heille: "Te tiedätte, että ne, joita kansojen ruhtinaiksi katsotaan, herroina niitä hallitsevat, ja että kansojen mahtavat käyttävät valtaansa niitä kohtaan.	42 Då kallade Jesus dem till sig och sade till dem: »I veten att de som räknas för folkens furstar uppträda mot dem såsom herrar, och att deras mäktige låta dem känna sin myndighet.	42 And Jesus, calling them near, saith unto them—Ye know that, they who think to rule the nations, lord it over them, and, their great ones, wield authority over them;
43 Mutta näin ei ole teidän kesken, vaan joka teidän keskuudessanne tahtoo suureksi tulla, se olkoon teidän palvelijanne;	43 Men så är det icke bland eder; utan den som vill bliva störst bland eder, han vare de andras tjänare,	43 But, not so, it is, among you. But, whosoever desireth to become, great, among you, shall be, your minister,
44 ja joka teidän keskuudessanne tahtoo olla ensimmäinen, se olkoon kaikkien orja.	44 och den som vill vara främst bland eder, han vare allas dräng.	44 And, whosoever desireth, among you, to be, first, shall be, servant of all;
45 Sillä ei Ihmisen Poikakaan tullut palveltavaksi, vaan palvelemaan ja antamaan henkensä lunnaiksi monen edestä."	45 Också Människosonen har ju kommit, icke för att låta tjäna sig, utan för att tjäna och giva sitt liv till lösen för många.»	45 For, even the Son of Man, came not to be ministered unto, but minister,—and to give his life, a ransom instead of many.
46 Ja he tulivat	46 Och de kommo till	46 And they come into

Jerikoon. Ja kun hän vaelsi Jerikosta opetuslastensa ja suuren väkijoukon seuraamana, istui sokea kerjäläinen, Bartimeus, Timeuksen poika, tien vieressä.

Jeriko. Men när han åter gick ut ifrån Jeriko, följd av sina lärjungar och en ganska stor hop folk, satt där vid vägen en blind tiggare, Bartimeus, Timeus' son.

Jericho. And, as he was journeying forth from Jericho, and his disciples, and a considerable multitude, the son of Timaeus, blind Bar–Timaeus, a beggar, was sitting beside the road.

47 Ja kun hän kuuli, että se oli Jeesus Nasaretilainen, rupesi hän huutamaan ja sanomaan: "Jeesus, Daavidin poika, armahda minua."

47 När denne hörde att det var Jesus från Nasaret, begynte han ropa och säga: »Jesus, Davids son, förbarma dig över mig.»

47 And, hearing that it was, Jesus the Nazarene, he began to be crying aloud, and saying—O Son of David! Jesus! have mercy on me.

48 Ja monet nuhtelivat häntä saadakseen hänet vaikenemaan. Mutta hän huusi vielä enemmän: "Daavidin poika, armahda minua."

48 Och många tillsade honom strängeligen att han skulle tiga; men han ropade ännu mycket mer: »Davids son, förbarma dig över mig.»

48 And many were rebuking him, that he might hold his peace; but, he, so much the more, was crying aloud, O Son of David, have mercy on me.

49 Silloin Jeesus seisahtui ja sanoi: "Kutsukaa hänet tänne." Ja he kutsuivat sokean, sanoen hänelle: "Ole turvallisella mielellä, nouse; hän kutsuu sinua."

49 Då stannade Jesus och sade: »Kallen honom hit.» Och de kallade på den blinde och sade till honom: »Var vid gott mod, stå upp; han kallar dig till sig.»

49 And, coming to a stand, Jesus said—Call him! And they call the blind man, saying unto him—Take courage! rise! he calleth thee!

50 Niin hän heitti vaippansa päältään, kavahti seisomaan ja tuli Jeesuksen tykö.

50 Då kastade han av sig sin mantel och stod upp med hast och kom fram till Jesus.

50 And, he, throwing off his mantle—springing to his feet, came unto Jesus.

51 Ja Jeesus puhutteli häntä sanoen: "Mitä tahdot, että minä sinulle tekisin?" Niin sokea sanoi hänelle:

51 Och Jesus talade till honom och sade: »Vad vill du att jag skall göra dig?» Den blinde svarade honom:

51 And, answering him, Jesus said—What desirest thou, I should do for thee? And, the blind man, said unto him—Rabboni!

"Rabbuuni, että saisin näköni jälleen."
52 Niin Jeesus sanoi hänelle: "Mene, sinun uskosi on sinut pelastanut." Ja kohta hän sai näkönsä ja seurasi häntä tiellä.

»Rabbuni, låt mig få min syn.»
52 Jesus sade till honom: »Gå; din tro har hjälpt dig.» Och strax fick han sin syn och följde honom på vägen.

that may recover sight.
52 And, Jesus, said unto him—Go thy way! thy faith, hath saved thee. And, straightway, he recovered sight, and was following him in the road.

11 luku

1 Ja kun he lähestyivät Jerusalemia, tullen Beetfageen ja Betaniaan Öljymäelle, lähetti hän kaksi opetuslastaan

2 ja sanoi heille: "Menkää kylään, joka on edessänne, niin te kohta, kun sinne tulette, löydätte sidottuna varsan, jonka selässä ei yksikään ihminen vielä ole istunut; päästäkää se ja tuokaa tänne.

3 Ja jos joku teille sanoo: 'Miksi te noin teette?', niin sanokaa: 'Herra tarvitsee sitä ja lähettää sen kohta tänne takaisin.'"

4 Niin he menivät ja löysivät oven eteen ulos kujalle sidotun varsan ja päästivät sen.

1 När de nu nalkades Jerusalem och voro nära Betfage och Betania vid Oljeberget, sände han åstad två av sina lärjungar

2 och sade till dem: »Gån in i byn som ligger mitt framför eder, så skolen I, strax då I kommen ditin, finna en åsnefåle stå där bunden, som ännu ingen människa har suttit på; lösen den och fören den hit.
3 Och om någon frågar eder varför I gören detta, så skolen I svara: 'Herren behöver den, men han skall strax sända den tillbaka hit.»
4 Då gingo de åstad och funno en åsnefåle stå där bunden utanför en port vid vägen, och de löste den.

1 And, when they are drawing near unto Jerusalem, unto Bethphage and Bethany, towards the Mount of Olives, he sendeth forth two of his disciples,—
2 and saith unto them—Go your way into the village that is over against you, and, straightway, as ye are entering it, ye shall find a colt tied, upon which, no, man, yet, hath sat: loose him, and bring him.

3 And, if anyone unto you should say—Why are ye doing this? say—The Lord, of him hath need; and, straightway, he sendeth him off again here.
4 And they departed, and found a colt, tied unto a door outside, on the street,—and they are loosing him.

5 Ja muutamat niistä, jotka siellä seisoivat, sanoivat heille: "Mitä te teette, kun päästätte varsan?"
6 Niin he sanoivat heille, niinkuin Jeesus oli käskenyt; ja he antoivat heidän mennä.
7 Ja he toivat varsan Jeesuksen luo ja heittivät vaatteensa sen päälle, ja hän istui sen selkään.
8 Ja monet levittivät vaatteensa tielle, ja toiset lehviä, joita katkoivat kedoilta.

9 Ja ne, jotka kulkivat edellä, ja jotka seurasivat, huusivat: "Hoosianna, siunattu olkoon hän, joka tulee Herran nimeen!

10 Siunattu olkoon isämme Daavidin valtakunta, joka tulee. Hoosianna korkeuksissa!"
11 Ja hän kulki sisälle Jerusalemiin ja meni pyhäkköön; ja katseltuaan kaikkea hän lähti niiden kahdentoista kanssa Betaniaan, sillä aika oli jo myöhäinen.

5 Och några som stodo där bredvid sade till dem: »Vad gören I? Varför lösen I fålen?»
6 Men de svarade dem såsom Jesus hade bjudit. Då lät man dem vara.
7 Och de förde fålen till Jesus och lade sina mantlar på den, och han satte sig upp på den.
8 Och många bredde ut sina mantlar på vägen, andra åter skuro av kvistar och löv på fälten och strödde på vägen.

9 Och de som gingo före och de som följde efter ropade: »Hosianna! Välsignad vare han som kommer, i Herrens namn.

10 Välsignat vare vår fader Davids rike, som nu kommer. Hosianna i höjden!»

11 Så drog han in i Jerusalem och kom in i helgedomen; och när han hade sett sig omkring överallt och det redan var sent på dagen, gick han med de tolv ut till Betania.

5 And, certain of them that were there standing, were saying unto them—What are ye doing, loosing the colt?
6 and they said unto them as, Jesus, said,—and they let them go.

7 And they bring the colt unto Jesus, and throw upon him their mantles,—and he took his seat upon him.
8 And, many, spread out, their mantles, along the way, and, others, young branches,—cutting them out of the fields.

9 And, they who were going before, and they who were following after, were crying aloud—Hosanna! Blessed, is he that is coming in the name of the Lord!
10 Blessed, is the coming kingdom of our father David! Hosanna in the highest!

11 And he entered into Jerusalem, into the temple, and, looking round on all things, late already being the hour, he went out into Bethany, with the twelve.

12 Kun he seuraavana päivänä lähtivät Betaniasta, oli hänen nälkä.
13 Ja kun hän kaukaa näki viikunapuun, jossa oli lehtiä, meni hän katsomaan, löytäisikö ehkä jotakin siitä; mutta tultuaan sen luo hän ei löytänyt muuta kuin lehtiä. Sillä silloin ei ollut viikunain aika.

14 Niin hän puhui ja sanoi sille: "Älköön ikinä enää kukaan sinusta hedelmää syökö." Ja hänen opetuslapsensa kuulivat sen.
15 Ja he tulivat Jerusalemiin. Ja hän meni pyhäkköön ja rupesi ajamaan ulos niitä, jotka myivät ja ostivat pyhäkössä, ja kaatoi kumoon rahanvaihtajain pöydät ja kyyhkysten myyjäin istuimet,

16 eikä sallinut kenenkään kantaa mitään astiaa pyhäkön kautta.
17 Ja hän opetti ja sanoi heille: "Eikö ole kirjoitettu: 'Minun huoneeni on kutsuttava

12 När de dagen därefter voro på väg tillbaka från Betania, blev han hungrig.
13 Och då han på avstånd fick se ett fikonträd som hade löv, gick han dit för att se om han till äventyrs skulle finna något därpå; men när han kom fram till det, fann han intet annat än löv, det var icke då fikonens tid.

14 Då talade han och sade till trädet: »Aldrig någonsin mer äte någon frukt av dig.» Och hans lärjungar hörde detta.
15 När de sedan kommo fram till Jerusalem, gick han in i helgedomen och begynte driva ut dem som sålde och köpte i helgedomen. Och han stötte omkull växlarnas bord och duvomånglarnas säten;

16 han tillstadde icke heller att man bar någonting genom helgedomen.
17 Och han undervisade dem och sade: »Det är ju skrivet: 'Mitt hus skall

12 And, on the morrow, when they came forth from Bethany, he hungered;
13 and, seeing a fig-tree from afar, having leaves, he came. . . if, therefore, he should find aught in it, and, coming up to it, nothing, found he, save, leaves; for it was not, the season, of figs.

14 And, answering, he said unto it—No more, unto times age-abiding, let anyone of thee, eat fruit. And his disciples were listening.
15 And they come into Jerusalem. And, entering into the temple, he began to be casting out them who were selling and them who were buying in the temple, and, the tables of the money-changers, and the seats of them who were selling doves, he overthrew,—
16 and was not suffering that anyone should carry a vessel through the temple;
17 and was teaching, and saying—Is it not written, My house, a house of prayer, shall be called, for

kaikkien kansojen rukoushuoneeksi'? Mutta te olette tehneet siitä ryövärien luolan."

18 Ja ylipapit ja kirjanoppineet kuulivat sen ja miettivät, kuinka saisivat hänet surmatuksi; sillä he pelkäsivät häntä, koska kaikki kansa oli hämmästyksissään hänen opetuksestansa.

19 Illan tultua he menivät kaupungin ulkopuolelle.

20 Ja kun he varhain aamulla kulkivat ohi, näkivät he viikunapuun kuivettuneen juuria myöten.

21 Silloin Pietari muisti Jeesuksen sanat ja sanoi hänelle: "Rabbi, katso, viikunapuu, jonka sinä kirosit, on kuivettunut."

22 Jeesus vastasi ja sanoi heille: "Pitäkää usko Jumalaan.

23 Totisesti minä sanon teille: jos joku sanoisi tälle vuorelle: 'Kohoa ja heittäydy mereen', eikä epäilisi sydämessään, vaan uskoisi sen tapahtuvan, minkä hän sanoo, niin se hänelle

kallas ett bönehus för alla folk.' Men I haven gjort det till en rövarkula.»

18 Då översteprästerna och de skriftlärde fingo höra härom, sökte de efter tillfälle att förgöra honom; ty de fruktade för honom, eftersom allt folket häpnade över hans undervisning.

19 När det blev afton, begåvo de sig ut ur staden.

20 Men då de nu på morgonen åter gingo där fram, fingo de se fikonträdet vara förtorkat ända från roten.

21 Då kom Petrus ihåg vad som hade skett och sade till honom: »Rabbi, se, fikonträdet som du förbannade är förtorkat.»

22 Jesus svarade och sade till dem: »Haven tro på Gud.

23 Sannerligen säger jag eder: Om någon säger till detta berg: 'Häv dig upp, och kasta dig i havet' och därvid icke tvivlar i sitt hjärta, utan tror att det han säger skall

all the nations? but, ye, have made it, A den of robbers.

18 And the High–priests and the Scribes, heard, it, and began seeking how they might, destroy, him,—for they were fearing him; for, all the multitude, were being struck with astonishment at his teaching.

19 And, as soon as it became late, they were going forth outside the city.

20 And, passing by early, they saw the fig–tree, withered from its roots;

21 and, put in mind, Peter saith unto him—Rabbi! see! the fig–tree which thou didst curse, is withered.

22 And, answering, Jesus saith unto them—Have faith in God.

23 Verily, I say unto you––Whosoever shall say unto this mountain, Be lifted up, and cast into the sea, and shall not doubt in his heart but shall believe that, what he speaketh, cometh to pass,

tapahtuisi.

ske, då skall det ske honom så.

it shall be his.

24 Sentähden minä sanon teille: kaikki, mitä te rukoilette ja anotte, uskokaa saaneenne, niin se on teille tuleva.

24 Därför säger jag eder: Allt vad I bedjen om och begären, tron att det är eder givet; och det skall ske eder så.

24 For this cause, I say unto you—All things, whatsoever ye are praying for and asking, believe that ye have received, and they shall be yours.

25 Ja kun te seisotte ja rukoilette, niin antakaa anteeksi, jos kenellä teistä on jotakin toistansa vastaan, että myös teidän Isänne, joka on taivaissa, antaisi teille anteeksi teidän rikkomuksenne."

25 Och när I stån och bedjen, så förlåten, om I haven något emot någon, för att också eder Fader, som är i himmelen, må förlåta eder edra försyndelser.»

25 And, when ye stand praying, forgive, if aught ye have against any,—that, your Father also, who is in the heavens, may forgive you your offences.

26 Mutta jos te ette anna anteeksi, niin ei Isännekään, joka on taivaissa, anna anteeksi teidän rikkomuksianne.

26

26 ◇

27 Ja he tulivat taas Jerusalemiin. Ja kun hän käveli pyhäkössä, tulivat ylipapit ja kirjanoppineet ja vanhimmat hänen luoksensa

27 Så kommo de åter till Jerusalem. Och medan han gick omkring i helgedomen, kommo översteprästerna och de skriftlärde och de äldste fram till honom;

27 And they come again into Jerusalem. And, as he is walking in the temple, the High-priests and the Scribes and the Elders come unto him,

28 ja sanoivat hänelle: "Millä vallalla sinä näitä teet? Tahi kuka sinulle on antanut vallan näitä tehdä?"

28 och de sade till honom: »Med vad myndighet gör du detta? Och vem har givit dig myndighet att göra detta?»

28 and were saying unto him—By what authority, these things, art thou doing? And who to thee hath given this authority that, these things, thou shouldst be doing?

29 Mutta Jeesus vastasi heille: "Minä myös teen teille yhden kysymyksen;

29 Jesus svarade dem: »Jag vill ställa en fråga till eder; svaren

29 But, Jesus, said unto them—I will question you, as to one matter, and

vastatkaa te minulle, niin minä sanon teille, millä vallalla minä näitä teen.
30 Oliko Johanneksen kaste taivaasta vai ihmisistä? Vastatkaa minulle."
31 Niin he neuvottelivat keskenään sanoen: "Jos sanomme: 'Taivaasta', niin hän sanoo: 'Miksi ette siis uskoneet häntä?'

32 Vai sanommeko: 'Ihmisistä'?" - sitä he kansan tähden pelkäsivät sanoa, sillä kaikkien mielestä Johannes totisesti oli profeetta.
33 Ja he vastasivat ja sanoivat Jeesukselle: "Emme tiedä." Silloin Jeesus sanoi heille: "Niinpä en minäkään sano teille, millä vallalla minä näitä teen."

mig på den, så skall ock jag säga eder med vad myndighet jag gör detta.
30 Johannes' döpelse, var den från himmelen eller från människor? Svaren mig härpå.»
31 Då överlade de med varandra och sade: »Om vi svara: 'Från himmelen', så frågar han: 'Varför trodden I honom då icke?'
32 Eller skola vi svara: 'Från människor'?» -- det vågade de icke av fruktan för folket, ty alla höllo före att Johannes verkligen var en profet.
33 De svarade alltså Jesus och sade: »Vi veta det icke.» Då sade Jesus till dem: »Så säger icke heller jag eder med vad myndighet jag gör detta.»

answer me,—and I will tell you, by what authority, these things, I am doing:

30 The immersion by John, Of heaven, was it, or, of men? Answer me!

31 And they were deliberating among themselves, saying—If we say, Of heaven, he will say, Wherefore [then] did ye not believe him?

32 But, should we say, Of men. . . , they were in fear of the multitude, for, one and all, were holding John, in very deed, that he was, a prophet.

33 And, making answer unto Jesus, they say—We know not; and Jesus saith unto them—Neither do, I, tell you, by what authority, these things, I am doing.

12 luku

1 Ja hän rupesi puhumaan heille vertauksilla: "Mies istutti viinitarhan ja teki aidan sen ympärille ja kaivoi viinikuurnan ja rakensi tornin; ja hän vuokrasi

1 Och han begynte tala till dem i liknelser: »En man planterade en vingård och satte stängsel däromkring och högg ut ett presskar och byggde

1 And he began to be speaking unto them, in parables,—A man planted, a vineyard, and put round it a wall, and digged a wine-vat, and built a tower,—and let it out to

sen viinitarhureille ja matkusti muille maille.

ett vakttorn; därefter lejde han ut den åt vingårdsmän och for utrikes.

husbandmen; and left home.

2 Ja kun aika tuli, lähetti hän palvelijan viinitarhurien luo perimään tarhureilta viinitarhan hedelmiä.

2 När sedan rätta tiden var inne, sände han en tjänare till vingårdsmännen, för att denne av vingårdsmännen skulle uppbära någon del av vingårdens frukt.

2 And he sent forth, unto the husbandmen, in the season, a servant, that, from the husbandmen, he might receive of the fruits of the vineyard;

3 Mutta he ottivat hänet kiinni, pieksivät ja lähettivät tyhjin käsin pois.

3 Men de togo fatt på honom och misshandlade honom och läto honom gå tomhänt tillbaka.

3 and, taking him, they beat him, and sent him away, empty.

4 Ja vielä hän lähetti heidän luoksensa toisen palvelijan. Ja häntä he löivät päähän ja häpäisivät.

4 Åter sände han till dem en annan tjänare. Honom slogo de i huvudet och skymfade.

4 And, again, sent he forth unto them, another servant; and, him, they smote on the head, and dishonoured.

5 Ja hän lähetti vielä toisen, ja sen he tappoivat; ja samoin useita muita: toisia he pieksivät, toisia tappoivat.

5 Sedan sände han åstad ännu en annan, men denne dräpte de. Likaså gjorde de med många andra: somliga misshandlade de, och andra dräpte de.

5 And another sent he forth; and, him, they slew. And many others; some, indeed beating, and, others, slaying.

6 Vielä hänellä oli ainoa rakas poikansa. Hänet hän lähetti viimeiseksi heidän luoksensa sanoen: 'Kavahtavat kaiketi minun poikaani.'

6 Nu hade han ock en enda son, vilken han älskade. Honom sände han slutligen åstad till dem, ty han tänkte: 'De skola väl hava försyn för min son.'

6 Yet one, had he, a son beloved: he sent him forth last unto them, saying— They will pay deference unto my son!

7 Mutta viinitarhurit sanoivat toisilleen: 'Tämä on perillinen;

7 Men vingårdsmännen sade till varandra: 'Denne är arvingen;

7 But, those husbandmen, unto themselves, said— This, is the heir: Come!

tulkaa, tappakaamme hänet, niin perintö jää meille.'

kom, låt oss dräpa honom, så bliver arvet vårt.'

let us slay him, and, ours, shall be, the inheritance.

8 Ja he ottivat hänet kiinni, tappoivat ja heittivät hänet ulos viinitarhasta.

8 Och de togo fatt på honom och dräpte honom och kastade honom ut ur vingården.

8 And, taking, they slew him, and cast him forth outside the vineyard.

--

9 Mitä nyt viinitarhan herra on tekevä? Hän tulee ja tuhoaa viinitarhurit ja antaa viinitarhan muille.

9 Vad skall nu vingårdens herre göra? Jo, han skall komma och förgöra vingårdsmännen och lämna vingården åt andra.

9 What will the lord of the vineyard do? He will come, and destroy the husbandmen, and let the vineyard unto others.

10 Ettekö ole lukeneet tätä kirjoitusta: 'Se kivi, jonka rakentajat hylkäsivät, on tullut kulmakiveksi;

10 Haven I icke läst detta skriftens ord: 'Den sten som byggningsmännen förkastade, den har blivit en hörnsten;

10 Have ye not, this scripture, read—A stone which the builders rejected, the same, hath become head of the corner!

11 Herralta tämä on tullut ja on ihmeellinen meidän silmissämme'?

11 av Herren har den blivit detta, och underbar är den i våra ögon'?»

11 From the Lord, hath this come to pass, and is marvelous in our eyes?

12 Silloin he olisivat tahtoneet ottaa hänet kiinni, mutta pelkäsivät kansaa; sillä he ymmärsivät, että hän oli puhunut tämän vertauksen heistä. Ja he jättivät hänet ja menivät pois.

12 De hade nu gärna velat gripa honom, men de fruktade för folket; ty de förstodo att det var om dem som han hade talat i denna liknelse. Så läto de honom vara och gingo sin väg.

12 And they were seeking, to secure, him,—and were in fear of the multitude; for they perceived that, against them, the parable he had spoken. And, leaving him, they departed.

13 Ja he lähettivät hänen luoksensa muutamia fariseuksia ja herodilaisia kietomaan häntä sanoilla.

13 Därefter sände de till honom några fariséer och herodianer, för att dessa skulle fånga honom genom något

13 And they send forth unto him certain of the Pharisees and of the Herodians, that they might, catch, him, in discourse.

hans ord.

14 Nämä tulivat ja sanoivat hänelle: "Opettaja, me tiedämme, että sinä olet totinen etkä välitä kenestäkään, sillä sinä et katso henkilöön, vaan opetat Jumalan tietä totuudessa. Onko luvallista antaa keisarille veroa vai ei? Tuleeko meidän antaa vai ei?"

14 Dessa kommo nu och sade till honom: »Mästare, vi veta att du är sannfärdig och icke frågar efter någon, ty du ser icke till personen, utan lär om Guds väg vad sant är. Är det lovligt att giva kejsaren skatt, eller är det icke lovligt? Skola vi giva skatt, eller icke giva?»

14 And, coming, they say unto him—Teacher! we know that, true, thou art, and it concerneth thee not about anyone,—for thou lookest not unto the face of men; but, in truth, the way of God, dost teach:—Is it allowable to give tax unto Caesar, or not? Should we give, or should we not give?

15 Mutta hän tiesi heidän ulkokultaisuutensa ja sanoi heille: "Miksi kiusaatte minua? Tuokaa denari minun nähdäkseni."

15 Men han förstod deras skrymteri och sade till dem: »Varför söken I att snärja mig? Tagen hit en penning, så att jag får se den.»

15 But, he, knowing their hypocrisy, said unto them—Why are ye, tempting, me? Bring me a denary, that I may see it.

16 Niin he toivat. Ja hän sanoi heille: "Kenen kuva ja päällekirjoitus tämä on?" He vastasivat hänelle: "Keisarin."

16 Då lämnade de fram en sådan. Därefter frågade han dem: »Vems bild och överskrift är detta?» De svarade honom: »Kejsarens.»

16 And, they, brought one. And he saith unto them—Whose, is this image, and the inscription? And, they, said unto him—Caesar's.

17 Jeesus sanoi heille: "Antakaa keisarille, mikä keisarin on, ja Jumalalle, mikä Jumalan on." Ja he ihmettelivät häntä suuresti.

17 Då sade Jesus till dem: »Så given kejsaren vad kejsaren tillhör, och Gud vad Gud tillhör.» Och de förundrade sig högeligen över honom.

17 And, Jesus, said—the things of Caesar, render, unto Caesar, and, the things of God, unto God. And they were marveling at him.

18 Ja hänen luoksensa tuli saddukeuksia, jotka sanovat, ettei ylösnousemusta ole; ja he kysyivät häneltä

18 Sedan kommo till honom några av sadducéerna, vilka mena att det icke gives någon

18 And there come Sadducees unto him,—who, indeed say—Resurrection, there is none! and they were

sanoen:

19 "Opettaja, Mooses on säätänyt meille: 'Jos joltakin kuolee veli, joka jättää jälkeensä vaimon, mutta ei jätä lasta, niin ottakoon hän veljensä lesken ja herättäköön veljellensä siemenen.'

20 Oli seitsemän veljestä. Ensimmäinen otti vaimon, ja kun hän kuoli, ei häneltä jäänyt jälkeläistä.

21 Silloin toinen otti hänet, ja hänkin kuoli jättämättä jälkeläistä. Niin myös kolmas.

22 Samoin kävi kaikille seitsemälle: heiltä ei jäänyt jälkeläistä. Viimeiseksi kaikista vaimokin kuoli.

23 Ylösnousemuksessa siis, kun he nousevat ylös, kenelle heistä hän joutuu vaimoksi, sillä hän oli ollut kaikkien noiden seitsemän

uppståndelse. Dessa frågade honom och sade:

19 »Mästare, Moses har givit oss den föreskriften, att om någon har en broder som dör, och som efterlämnar hustru, men icke lämnar barn efter sig, så skall han taga sin broders hustru till äkta och skaffa avkomma åt sin broder.

20 Nu voro här sju bröder. Den förste tog sig en hustru, men dog utan att lämna någon avkomma efter sig.

21 Då tog den andre i ordningen henne, men också han dog utan att lämna någon avkomma efter sig; sammalunda den tredje.

22 Så skedde med alla sju: ingen av dem lämnade någon avkomma efter sig. Sist av alla dog ock hustrun.

23 Vilken av dem skall nu vid uppståndelsen, när de uppstå, få henne till hustru? De hade ju alla sju tagit henne till hustru.»

questioning him, saying—

19 Teacher! Moses, wrote for us, that—If one's brother die, and leave behind a wife, and leave no child, that his brother should take his wife, and raise up seed unto his brother.

20 Seven brethren, there were: and, the first, took a wife, and, dying, left no seed,—

21 And, the second, took her, and died, not leaving behind seed,—and, the third, likewise,—

22 And, the seven, left no seed; last of all, the woman also, died:—

23 In the resurrection,—of, which, of them shall she be, wife? For, the seven, had her to wife.

vaimona?"

24 Jeesus sanoi heille: "Ettekö te siitä syystä eksy, kun ette tunne kirjoituksia ettekä Jumalan voimaa?

24 Jesus svarade dem: »Visar icke eder fråga att I faren vilse och varken förstån skrifterna, ej heller Guds kraft?

24 Jesus said unto them––Are ye not, for this cause, deceiving yourselves, knowing neither the Scriptures, nor the power of God?

25 Sillä kun kuolleista noustaan, ei naida eikä mennä miehelle; vaan he ovat niinkuin enkelit taivaissa.

25 Efter uppståndelsen från de döda taga män sig icke hustrur, ej heller givas hustrur åt män, utan de äro då såsom änglarna i himmelen.

25 For, when, from among the dead, they rise, they neither marry, nor are given in marriage, but are like messengers in the heavens.

26 Mutta mitä siihen tulee, että kuolleet nousevat ylös, ettekö ole lukeneet Mooseksen kirjasta, kertomuksessa orjantappurapensaasta, kuinka Jumala puhui hänelle sanoen: 'Minä olen Aabrahamin Jumala ja Iisakin Jumala ja Jaakobin Jumala'?

26 Men vad nu det angår, att de döda uppstå, haven I icke läst i Moses' bok, på det ställe där det talas om törnbusken, huru Gud sade till honom så: 'Jag är Abrahams Gud och Isaks Gud och Jakobs Gud'?

26 But, as touching the dead, that they, do rise,—Have ye not read in the book of Moses, at the Bush, how God spake unto him, saying—I [am] the God of Abraham, and God of Isaac, and God of Jacob:—

27 Ei hän ole kuolleitten Jumala, vaan elävien. Suuresti te eksytte."

27 Han är en Gud icke för döda, utan för levande. I faren mycket vilse.»

27 He is not a God of, dead, men, but of, living. Greatly, are ye deceiving yourselves.

28 Silloin tuli hänen luoksensa eräs kirjanoppinut, joka oli kuullut heidän keskustelunsa ja huomannut hänen hyvin vastanneen heille, ja kysyi häneltä: "Mikä on ensimmäinen kaikista käskyistä?"

28 Då trädde en av de skriftlärde fram, en som hade hört deras ordskifte och förstått att han hade svarat dem väl. Denne frågade honom: »Vilket är det förnämsta av alla buden?»

28 And one of the Scribes, coming near, hearing them discussing, seeing that, well, he had answered them, began to question him—Which is the chief commandment of all?

29 Jeesus vastasi: "Ensimmäinen on tämä: 'Kuule, Israel: Herra, meidän Jumalamme, Herra on yksi ainoa;
30 ja rakasta Herraa, sinun Jumalaasi, kaikesta sydämestäsi ja kaikesta sielustasi ja kaikesta mielestäsi ja kaikesta voimastasi.'
31 Toinen on tämä: 'Rakasta lähimmäistäsi niinkuin itseäsi.' Ei ole mitään käskyä, suurempaa kuin nämä."

32 Niin kirjanoppinut sanoi hänelle: "Oikein sanoit, opettaja, totuuden mukaan, että yksi hän on, ja ettei ketään muuta ole, paitsi hän.
33 Ja rakastaa häntä kaikesta sydämestään ja kaikesta ymmärryksestään ja kaikesta voimastaan, ja rakastaa lähimmäistään niinkuin itseänsä, se on enemmän kuin kaikki polttouhrit ja muut uhrit."
34 Kun Jeesus näki, että hän vastasi ymmärtäväisesti, sanoi hän hänelle: "Sinä et ole kaukana Jumalan valtakunnasta." Eikä

29 Jesus svarade: »Det förnämsta är detta: 'Hör, Israel! Herren, vår Gud, Herren är en.
30 Och du skall älska Herren, din Gud, av allt ditt hjärta och av all din själ och av allt ditt förstånd och av all din kraft.'
31 Därnäst kommer detta: 'Du skall älska din nästa såsom dig själv.' Intet annat bud är större än dessa.»

32 Då svarade den skriftlärde honom: »Mästare, du har i sanning rätt i vad du säger, att han är en, och att ingen annan är än han.
33 Och att älska honom av allt sitt hjärta och av allt sitt förstånd och av all sin kraft och att älska sin nästa såsom sig själv, det är 'förmer än alla brännoffer och slaktoffer'.»

34 Då nu Jesus märkte att han hade svarat förståndigt, sade han till honom: »Du är icke långt ifrån Guds rike.» Sedan dristade

29 Jesus answered—The chief is: Hear! O Israel,—The Lord our God, is, one Lord;
30 Therefore shalt thou love the Lord thy God, with all thy heart, and with all thy soul,—and with all thy mind; and with all thy strength.
31 The second, is, this—Thou shalt love, thy neighbour, as thyself. Greater than these, other commandment, is there none.

32 The Scribe said unto him—Well, Teacher! in truth, hast thou said—He is, One, and there is none other, than he;
33 And, to love him, with all the heart, and with all the understanding,—and with all the might; and to love one’s neighbour as one’s self, is, abundantly more, than all the whole burnt offerings and sacrifices.

34 And, Jesus, seeing him, that, with intelligence he answered, said unto him—Not far, [art thou] from the kingdom of God! And, no one, any longer,

kukaan enää rohjennut häneltä kysyä.

sig ingen att vidare ställa någon fråga på honom.

was daring to, question, him.

35 Ja opettaessaan pyhäkössä Jeesus puhui edelleen ja sanoi: "Kuinka kirjanoppineet sanovat, että Kristus on Daavidin poika?

35 Medan Jesus undervisade i helgedomen, framställde han denna fråga: »Huru kunna de skriftlärde säga att Messias är Davids son?

35 And Jesus, answering, was saying, as he taught in the temple—How say the Scribes that, the Christ, is, Son of David?

36 Onhan Daavid itse sanonut Pyhässä Hengessä: 'Herra sanoi minun Herralleni: Istu minun oikealle puolelleni, kunnes minä panen sinun vihollisesi sinun jalkojesi alle.'

36 David själv har ju sagt genom den helige Andes ingivelse: 'Herren sade till min herre: Sätt dig på min högra sida, till dess jag har lagt dina fiender dig till en fotapall.'

36 David himself, hath said, by the Holy Spirit,—The Lord, hath said unto, my Lord, Sit thou on my right hand, until I put thy foes beneath thy feet.

37 Daavid itse sanoo häntä Herraksi; kuinka hän sitten on hänen poikansa?" Ja suuri kansanjoukko kuunteli häntä mielellään.

37 Så kallar nu David själv honom 'herre'; huru kan han då vara hans son?» Och folkskarorna hörde honom gärna.

37 David himself, calleth him, Lord: whence, then, is he, his own son? And, the great multitude, was hearing him gladly.

38 Ja opettaessaan hän sanoi: "Varokaa kirjanoppineita, jotka mielellään käyskelevät pitkissä vaipoissa ja haluavat tervehdyksiä toreilla

38 Och han undervisade dem och sade till dem: »Tagen eder till vara för de skriftlärde, som gärna gå omkring i fotsida kläder och gärna vilja bliva hälsade på torgen

38 And, in his teaching, he was saying—Beware of the Scribes, who desire, in robes, to be walking about, and salutations in the markets,

39 ja etumaisia istuimia synagoogissa ja ensimmäisiä sijoja pidoissa,

39 och gärna sitta främst i synagogorna och på de främsta platserna vid gästabuden --

39 And first seats in the synagogues, and first couches in the chief meals,—

40 noita, jotka syövät

40 detta under det att

40 Who devour widows'

leskien huoneet ja näön vuoksi pitävät pitkiä rukouksia; he saavat sitä kovemman tuomion."

41 Ja hän istui vastapäätä uhriarkkua ja katseli, kuinka kansa pani rahaa uhriarkkuun. Ja monet rikkaat panivat paljon.

42 Niin tuli köyhä leski ja pani kaksi ropoa, yhteensä muutamia pennejä.

43 Ja hän kutsui opetuslapsensa tykönsä ja sanoi heille: "Totisesti minä sanon teille: tämä köyhä leski pani enemmän kuin kaikki muut, jotka panivat uhriarkkuun.

44 Sillä he kaikki panivat liiastaan, mutta tämä pani puutteestaan kaiken, mitä hänellä oli, koko elämisensä."

de utsuga änkors hus, medan de för syns skull hålla långa böner. De skola få en dess hårdare dom.»

41 Och han satte sig mitt emot offerkistorna och såg huru folket lade ned penningar i offerkistorna. Och många rika lade dit mycket.

42 Men en fattig änka kom och lade ned två skärvar, det är ett öre.

43 Då kallade han sina lärjungar till sig och sade till dem: »Sannerligen säger jag eder: Denna fattiga änka lade dit mer än alla de andra som lade något i offerkistorna.

44 Ty dessa lade alla dit av sitt överflöd, men hon lade dit av sitt armod allt vad hon hade, så mycket som fanns i hennes ägo.»

houses, and, for a pretence, are long in prayer: these, shall receive a more surpassing judgment.

41 And, taking his seat over against the treasury, he was observing how, the multitude, was casting in copper into the treasury, and, man rich, were casting in, much.

42 And there came, one destitute, widow, and cast in two mites, which are, a farthing.

43 And, calling near his disciples, he said to them—Verily, I say unto you, this destitute widow, more than they all, hath cast in, of those casting into the treasury;

44 For, they all, out of their surplus, cast in, but, she, out of her deficiency, all, as much as she had, cast in,—the whole of her living.

13 luku

1 Ja kun hän meni ulos pyhäköstä, sanoi eräs hänen opetuslapsistaan hänelle: "Opettaja, katso, millaiset kivet ja millaiset rakennukset!"

1 Då han nu gick ut ur helgedomen, sade en av hans lärjungar till honom: »Mästare, se hurudana stenar och hurudana

1 And, as he was going forth out of the temple, one of his disciples saith unto him—Teacher! see what manner of stones, and what manner of

byggnader!»
2 Jeesus vastasi hänelle: "Sinä näet nämä suuret rakennukset. Niistä ei ole jäävä kiveä kiven päälle maahan jaottamatta."
2 Jesus svarade honom: »Ja, du ser nu dessa stora byggnader; men här skall förvisso icke lämnas sten på sten; allt skall bliva nedbrutet.»
buildings!
2 And, Jesus, said unto him—Art thou beholding these great buildings? In nowise, shall there be left here, stone upon stone, which shall, in any wise, not be thrown down.
3 Ja kun hän istui Öljymäellä, vastapäätä pyhäkköä, kysyivät Pietari ja Jaakob ja Johannes ja Andreas häneltä eriksensä:
3 När han sedan satt på Oljeberget, mitt emot helgedomen, frågade honom Petrus och Jakob och Johannes och Andreas, då de voro allena:
3 And, as he was sitting within the mount of Olives, over against the temple, Peter and James and John and Andrew were questioning him, privately—
4 "Sano meille: milloin tämä tapahtuu, ja mikä on merkki siitä, että kaikki tämä alkaa lopullisesti toteutua?"
4 »Säg oss när detta skall ske, och vad som bliver tecknet till att tiden är inne, då allt detta skall gå i fullbordan.»
4 Tell us, When, these things, shall be, and, what the sign, when all these things shall be about to be concluded.
5 Niin Jeesus rupesi puhumaan heille: "Katsokaa, ettei kukaan teitä eksytä.
5 Då begynte Jesus tala till dem och sade: »Sen till, att ingen förvillar eder.
5 And, Jesus, began to be saying unto them—Beware, lest anyone, deceive, you;
6 Monta tulee minun nimessäni sanoen: 'Minä se olen', ja he eksyttävät monta.
6 Många skola komma under mitt namn och säga: 'Det är jag' och skola förvilla många.
6 For, many, will come on my name, saying, I, am he! and, will deceive, many.
7 Ja kun te kuulette sotien melskettä ja sanomia sodista, älkää peljästykö. Näin täytyy tapahtua, mutta se ei ole vielä loppu.
7 Men när I fån höra krigslarm och rykten om krig, så förloren icke besinningen; sådant måste komma, men därmed är ännu icke änden inne.
7 And, when ye shall hear of wars, and rumours of wars, be not alarmed—it must needs come to pass, but, not yet, is, the end.
8 Sillä kansa nousee kansaa vastaan ja valtakunta valtakuntaa vastaan, tulee
8 Ja, folk skall resa sig upp mot folk och rike mot rike, och det skall bliva
8 For there will arise—Nation against nation, and, kingdom against kingdom,—there will be

maanjäristyksiä monin paikoin, tulee nälänhätää. Tämä on synnytystuskien alkua.

jordbävningar på den ena orten efter den andra, och hungersnöd skall uppstå; detta är begynnelsen till 'födslovåndorna'.

earthquakes in places, there will be famines:—

9 Mutta pitäkää te vaari itsestänne. Teidät vedetään oikeuksiin, ja teitä piestään synagoogissa, ja teidät asetetaan maaherrain ja kuningasten eteen, minun tähteni, todistukseksi heille.

9 Men tagen I eder till vara. Man skall då draga eder inför domstolar, och I skolen bliva gisslade i synagogor och ställas fram inför landshövdingar och konungar, för min skull, till ett vittnesbörd för dem.

9 A beginning of birth–pangs, are these things. But be, ye, taking heed, unto yourselves: they will deliver you up into high–councils, and, in synagogues, shall ye be beaten,—and, before governors and kings, shall ye be set, for my sake, for a witness unto them.

10 Ja sitä ennen pitää evankeliumi saarnattaman kaikille kansoille.

10 Men evangelium måste först bliva predikat för alla folk.

10 And, unto all the nations, first, must needs be proclaimed, the glad–message.

11 Ja kun he vievät teitä ja vetävät oikeuteen, älkää edeltäpäin huolehtiko siitä, mitä puhuisitte; vaan mitä teille sillä hetkellä annetaan, se puhukaa. Sillä ette te ole puhumassa, vaan Pyhä Henki.

11 När man nu för eder åstad och drager eder inför rätta, så gören eder icke förut bekymmer om vad I skolen tala; utan vad som bliver eder givet i den stunden, det mån I tala. Ty det är icke I som skolen tala, utan den helige Ande.

11 And, when they are leading you, as they are delivering you up, be not beforehand anxious, what ye shall speak; but, whatsoever shall be given you in that hour, the same, speak,—for, ye, are not the speakers, but the Holy Spirit.

12 Ja veli antaa veljensä kuolemaan ja isä lapsensa, ja lapset nousevat vanhempiansa vastaan ja tappavat heidät.

12 Och den ene brodern skall då överlämna den andre till att dödas, ja ock fadern sitt barn; och barn skola sätta sig upp mot sina föräldrar och skola döda dem.

12 And, brother, will deliver up, brother, unto death, and, father, child, and, children, will rise up, against parents, and put them to death;

13 Ja te joudutte kaikkien vihattaviksi minun nimeni tähden; mutta joka vahvana pysyy loppuun asti, se pelastuu.

13 Och I skolen bliva hatade av alla, för mitt namns skull. Men den som är ståndaktig intill änden, han skall bliva frälst.

13 And ye will be men hated by all, because of my name; but, he that hath endured throughout, the same, shall be saved.

14 Mutta kun näette hävityksen kauhistuksen seisovan siinä, missä ei tulisi - joka tämän lukee, se tarkatkoon - silloin ne, jotka Juudeassa ovat, paetkoot vuorille;

14 Men när I fån se 'förödelsens styggelse' stå där han icke borde stå -- den som läser detta, han give akt därpå -- då må de som äro i Judeen fly bort till bergen,

14 But, when ye shall see the abomination of desolation, standing where it ought not, he that readeth, let him, think, then, they who are in Judaea, let them flee into the mountains;

15 joka on katolla, älköön astuko alas älköönkä menkö sisään noutamaan mitään huoneestansa;

15 och den som är på taket må icke stiga ned och gå in för att hämta något ur sitt hus,

15 He that is on the house–top, let him not come down, neither let him enter, to take away anything out of his louse;

16 ja joka on mennyt pellolle, älköön palatko takaisin noutamaan vaippaansa.

16 och den som är ute på marken må icke vända tillbaka för att hämta sin mantel.

16 And, he that hath gone into the field, let him not turn back unto the things behind, to take away his mantle.

17 Voi raskaita ja imettäväisiä niinä päivinä!

17 Och ve de som äro havande, eller som giva di på den tiden!

17 But alas for the women with child, and for them who are giving suck,—in those days.

18 Mutta rukoilkaa, ettei se tapahtuisi talvella.

18 Men bedjen att det icke må ske om vintern.

18 But be praying, that it may not happen in winter.

19 Sillä niinä päivinä on oleva ahdistus, jonka kaltaista ei ole ollut hamasta luomakunnan alusta, jonka Jumala on luonut, tähän asti, eikä milloinkaan tule.

19 Ty den tiden skall bliva 'en tid av vedermöda, så svår att dess like icke har förekommit allt ifrån världens begynnelse, från den tid då Gud skapade världen, intill nu', ej heller någonsin

19 For in those days shall be a tribulation—such, that there hath not happened, the like, from the beginning of creation which God created, until the present time, and shall in nowise happen.

skall förekomma.

20 Ja ellei Herra lyhentäisi niitä päiviä, ei mikään liha pelastuisi; mutta valittujen tähden, jotka hän on valinnut, hän on lyhentänyt ne päivät.

20 Och om Herren icke förkortade den tiden, så skulle intet kött bliva frälst; men för de utvaldas skull, för de människors skull, som han har utvalt, har han förkortat den tiden.

20 And, save that the Lord hath shortened the days, no flesh should be saved; but, for the sake of the chosen of whom he hath made choice, he hath shortened the days.

21 Ja jos silloin joku sanoo teille: 'Katso, täällä on Kristus', tai: 'Katso, tuolla', niin älkää uskoko.

21 Och om någon då säger till eder: 'Se här är Messias', eller: 'Se där är han', så tron det icke.

21 And, then, if any, unto you, say—See! Here, is the Christ! See! there, do not believe it;

22 Sillä vääriä kristuksia ja vääriä profeettoja nousee, ja he tekevät tunnustekoja ja ihmeitä, eksyttääkseen, jos mahdollista, valitut.

22 Ty människor som falskeligen säga sig vara Messias skola uppstå, så ock falska profeter, och de skola göra tecken och under, för att, om möjligt, förvilla de utvalda.

22 For there will arise, false Christs, and false prophets; and they will show signs and wonders, so as to deceive, if possible, the chosen.

23 Mutta olkaa te varuillanne. Minä olen edeltä sanonut teille kaikki.

23 Men tagen I eder till vara. Jag har nu sagt eder allt förut.

23 But, ye, beware: I have foretold you, all things.

24 Mutta niinä päivinä, sen ahdistuksen jälkeen, aurinko pimenee, eikä kuu anna valoansa,

24 Men på den tiden, efter den vedermödan, skall solen förmörkas och månen upphöra att giva sitt sken,

24 But, in those days, after that tribulation, the sun, shall be darkened, and, the moon, will not give her brightness,

25 ja tähdet putoilevat taivaalta, ja voimat, jotka taivaissa ovat, järkkyvät.

25 och stjärnorna skola falla ifrån himmelen, och makterna i himmelen skola bäva.

25 And, the stars, will, out of the heavens, be falling,—and, the powers which are in the heavens, will be shaken;

26 Ja silloin he näkevät Ihmisen Pojan tulevan pilvissä suurella voimalla

26 Och då skall man få se 'Människosonen komma i skyarna' med

26 And, then, will they see the Son of Man—coming in clouds, with

ja kirkkaudella.

27 Ja silloin hän lähettää enkelinsä ja kokoaa valittunsa neljältä ilmalta, maan äärestä hamaan taivaan ääreen.

28 Mutta oppikaa viikunapuusta vertaus: Kun sen oksa jo on tuore ja lehdet puhkeavat, niin te tiedätte, että kesä on lähellä.
29 Samoin te myös, kun näette tämän tapahtuvan, tietäkää, että se on lähellä, oven edessä.
30 Totisesti minä sanon teille: tämä sukupolvi ei katoa, ennenkuin nämä kaikki tapahtuvat.

31 Taivas ja maa katoavat, mutta minun sanani eivät katoa.

32 Mutta siitä päivästä tai hetkestä ei tiedä kukaan, eivät enkelit taivaassa, eikä myöskään Poika, vaan ainoastaan Isä.
33 Olkaa varuillanne, valvokaa ja rukoilkaa, sillä ette tiedä, milloin se aika tulee.

stor makt och härlighet.
27 Och han skall då sända ut sina änglar och församla sina utvalda från de fyra väderstrecken, från jordens ända till himmelens ända.
28 Ifrån fikonträdet mån I här hämta en liknelse. När dess kvistar begynna att få save och löven spricka ut, då veten I att sommaren är nära.
29 Likaså, när I sen detta ske, då kunnen I ock veta att han är nära och står för dörren.
30 Sannerligen säger jag eder: Detta släkte skall icke förgås, förrän allt detta sker.

31 Himmel och jord skola förgås, men mina ord skola icke förgås.

32 Men om den dagen och den stunden vet ingen något, icke änglarna i himmelen, icke ens Sonen -- ingen utom Fadern.
33 Tagen eder till vara, vaken; ty I veten icke när tiden är inne.

great power and glory.

27 And, then, will he send forth the messengers, and they will gather together his chosen—out of the four winds, from utmost bound of earth, unto utmost bound of heaven.
28 Now, from the fig-tree, learn ye, the parable:—When, already, her young branch, becometh tender, and, the leaves, are sprouting, ye observe that, near, is, the summer:
29 Thus, ye also, when ye shall see these things coming to pass, observe ye, that, near, he is, at the doors.
30 Verily, I say unto you--In nowise, shall this generation pass away, until all these things, shall happen:
31 The heaven and the earth, shall pass away, but, my words, shall not pass away.
32 But, concerning that day or hour, no one, knoweth, neither the messengers in heaven, nor the Son,—save the Father.
33 Be taking heed, be watching, for ye know not, when, the season [is]:—

34 On niinkuin muille maille matkustaneen miehen: kun hän jätti talonsa ja antoi palvelijoilleen vallan, kullekin oman tehtävänsä, käski hän myös ovenvartijan valvoa.

34 Såsom när en man reser utrikes och lämnar sitt hus och giver sina tjänare makt och myndighet däröver, åt var och en hans särskilda syssla, och därvid ock bjuder portvaktaren att vaka.

34 As a man from home––having left his house, and given his servants the authority, to each one, his work,—and, unto the porter, hath given command, that he should watch:—

35 Valvokaa siis, sillä ette tiedä, milloin talon herra tulee, iltamyöhälläkö vai yösydännä vai kukonlaulun aikaan vai varhain aamulla,

35 likaså bjuder jag eder: Vaken; ty I veten icke när husets herre kommer, om han kommer på aftonen eller vid midnattstiden eller i hanegället eller på morgonen;

35 Be watching, therefore, for ye know not, when, the master of the house, is coming,—whether at even, or at midnight, or at cock–crowing, or at early morn; —

36 ettei hän, äkkiarvaamatta tullessaan, tapaisi teitä nukkumasta.

36 vaken, så att han icke finner eder sovande, när han oförtänkt kommer.

36 Lest, coming suddenly, he find you, sleeping.

37 Mutta minkä minä teille sanon, sen minä sanon kaikille: valvokaa."

37 Men vad jag säger till eder, det säger jag till alla: Vaken!»

37 But, what, unto you, I say, unto all, I say:—Be watching.

14 luku

1 Niin oli kahden päivän perästä pääsiäinen ja happamattoman leivän juhla, ja ylipapit ja kirjanoppineet miettivät, kuinka saisivat hänet otetuksi kavaluudella kiinni ja tapetuksi.

1 Två dagar därefter var det påsk och det osyrade brödets högtid. Och överstеprästerna och de skriftlärde sökte efter tillfälle att gripa honom med list och döda honom.

1 Now it was the Passover and the Unleavened [cakes], after two days. And the High–priests and Scribes were seeking, how, with guile, they might secure, and lay him;

2 Sillä he sanoivat: "Ei juhlan aikana, ettei syntyisi meteliä kansassa."

2 De sade nämligen: »Icke under högtiden, för att ej oroligheter skola uppstå bland

2 for they were saying—Not in the feast, lest there be an uproar of the people.

folket.»

3 Ja kun hän oli Betaniassa, pitalisen Simonin asunnossa, tuli hänen aterialla ollessaan nainen, mukanaan alabasteripullo täynnä oikeata, kallista nardusvoidetta. Hän rikkoi alabasteripullon ja vuodatti voiteen hänen päähänsä.

3 Men när han var i Betania, i Simon den spetälskes hus, och där låg till bords, kom en kvinna som hade med sig en alabasterflaska med smörjelse av dyrbar äkta nardus. Och hon bröt sönder flaskan och göt ut smörjelsen över hans huvud.

3 And, he being in Bethany, in the house of Simon the leper, as he was reclining, there came a woman, holding an alabaster-jar of perfume, pure spikenard, very costly; and breaking the jar she was pouring down [the perfume], upon his head.

4 Niin oli muutamia, jotka närkästyivät ja sanoivat keskenään: "Mitä varten tämä voiteen haaskaus?

4 Några som voro där blevo då misslynta och sade till varandra: »Varför skulle denna smörjelse förspillas?

4 But there were some much displeased among themselves—To what end hath, this waste of the perfume happened?

5 Olisihan voinut myydä tämän voiteen enempään kuin kolmeensataan denariin ja antaa ne köyhille. "Ja he toruivat häntä.

5 Man hade ju kunnat sälja den för mer än tre hundra silverpenningar och giva dessa åt de fattiga.» Och de talade hårda ord till henne.

5 For this perfume could have been sold for above three hundred denaries, and given unto the destitute! and they were indignant with her.

6 Mutta Jeesus sanoi: "Antakaa hänen olla. Miksi pahoitatte hänen mieltään? Hän teki hyvän työn minulle.

6 Men Jesus sade: »Låten henne vara. Varför oroen I henne? Det är en god gärning som hon har gjort mot mig.

6 But, Jesus, said—Let her alone! Why are ye reproaching, her? A seemly work, hath she wrought, in me;

7 Köyhät teillä on aina keskuudessanne, ja milloin tahdotte, voitte heille tehdä hyvää, mutta minua teillä ei ole aina.

7 De fattiga haven I ju alltid ibland eder, och närhelst I viljen kunnen I göra dem gott, men mig haven I icke alltid.

7 For, always, have ye, the destitute, with you, and whensoever ye please, ye can, unto them, [at any time] do well! But, me, not, always, have ye.

8 Hän teki, minkä voi.

8 Vad hon kunde, det

8 What she had, she

Edeltäkäsin hän voiteli minun ruumiini hautaamista varten.

gjorde hon. Hon har i förväg smort min kropp såsom en tillredelse till min begravning.

used,—She took it beforehand to anoint my body for the burial;

9 Totisesti minä sanon teille: missä ikinä kaikessa maailmassa evankeliumia saarnataan, siellä sekin, minkä tämä teki, on mainittava hänen muistoksensa."

9 Och sannerligen säger jag eder: Varhelst i hela världen evangelium bliver predikat, där skall ock det som hon nu har gjort bliva omtalat, henne till åminnelse.»

9 And, verily, say unto you—Wheresoever the glad-message shall be proclaimed throughout the whole world,—also what she did, will be told for a memorial of her.

10 Ja Juudas Iskariot, yksi niistä kahdestatoista, meni ylipappien luo kavaltaakseen hänet heille.

10 Och Judas Iskariot, han som var en av de tolv, gick bort till översteprästerna och ville förråda honom åt dem.

10 And, Judas Iscariot, who was one of he twelve, went away unto the High-priests, that, him, he might deliver up unto them.

11 Kun nämä sen kuulivat, ihastuivat he ja lupasivat antaa hänelle rahaa. Ja hän mietti, kuinka hänet sopivassa tilaisuudessa kavaltaisi.

11 När de hörde detta, blevo de glada och lovade att giva honom en summa penningar. Sedan sökte han efter tillfälle att förråda honom, då lägligt var.

11 Now, when they heard, they rejoiced, and promised to give him, silver; and he was seeking how, at a favourable opportunity, he might, deliver him up.

12 Ja ensimmäisenä happamattoman leivän päivänä, kun pääsiäislammas teurastettiin, hänen opetuslapsensa sanoivat hänelle: "Mihin tahdot, että menemme valmistamaan pääsiäislampaan sinun syödäksesi?"

12 På första dagen i det osyrade brödets högtid, när man slaktade påskalammet, sade hans lärjungar till honom: »Vart vill du att vi skola gå och reda till, så att du kan äta påskalammet?»

12 And, on the first day of the unleavened cakes, when, the passover, they were slaying, his disciples say unto him—Where wilt thou, we depart and make ready, that thou mayest eat the passover?

13 Niin hän lähetti kaksi opetuslastaan ja sanoi

13 Då sände han åstad två av sina

13 And he sendeth forth two of his disciples, and

heille: "Menkää kaupunkiin, niin teitä vastaan tulee mies kantaen vesiastiaa; seuratkaa häntä.
14 Ja mihin hän menee, sen talon isännälle sanokaa: 'Opettaja sanoo: Missä on minun vierashuoneeni, syödäkseni siinä pääsiäislampaan opetuslasteni kanssa?'
15 Ja hän näyttää teille suuren huoneen yläkerrassa, valmiiksi laitetun; valmistakaa meille sinne."
16 Niin opetuslapset lähtivät ja tulivat kaupunkiin ja havaitsivat niin olevan, kuin Jeesus oli heille sanonut, ja valmistivat pääsiäislampaan.
17 Ja kun ehtoo tuli, saapui hän sinne niiden kahdentoista kanssa.
18 Ja kun he olivat aterialla ja söivät, sanoi Jeesus: "Totisesti minä sanon teille: yksi teistä kavaltaa minut, yksi, joka syö minun kanssani."
19 He tulivat murheellisiksi ja rupesivat toinen toisensa perästä sanomaan hänelle: "En

lärjungar och sade till dem: »Gån in i staden; där skolen I möta en man som bär en kruka vatten. Följen honom.
14 Och sägen till husbonden i det hus där han går in: 'Mästaren frågar: Var finnes härbärget där jag skall äta påskalammet med mina lärjungar?'
15 Då skall han visa eder en stor sal i övre våningen, tillredd och ordnad för måltid; reden till åt oss där.»
16 Och lärjungarna begåvo sig i väg och kommo in i staden och funno det så som han hade sagt dem; och de redde till påskalammet.
17 När det sedan hade blivit afton, kom han dit med de tolv.
18 Och medan de lågo till bords och åto, sade Jesus: »Sannerligen säger jag eder: En av eder skall förråda mig, 'den som äter med mig'.»
19 Då begynte de bedrövas och fråga honom, den ene efter den andre: »Icke är det väl jag?»

saith unto them—Go your way into the city, and there will meet you a man, a jar of water, bearing,—follow him;
14 and, wheresoever he shall enter, say ye unto the householder—The teacher, saith, Where is my lodging, where, the passover, with my disciples, I may eat?

15 And, he, unto you, will shew, a large upper-room, spread ready, and, there, make ye ready for us.

16 And the disciples went forth, and came into the city, and found, according as he had said unto them,—and they made ready the passover.

17 And, when evening arrived, he cometh, with the twelve.
18 And, as they were reclining and eating, Jesus said—Verily, I say unto you—One from among you, will deliver me up, he that is eating with me.
19 They began to be grieved, and to be saying unto him, one by one,—Can it be, I?

kaiketi minä?"
20 Hän sanoi heille: "Yksi teistä kahdestatoista, se, joka kastaa vatiin minun kanssani.
21 Niin, Ihmisen Poika tosin menee pois, niinkuin hänestä on kirjoitettu, mutta voi sitä ihmistä, jonka kautta Ihmisen Poika kavalletaan! Parempi olisi sille ihmiselle, että hän ei olisi syntynyt."

22 Ja heidän syödessään Jeesus otti leivän, siunasi, mursi ja antoi heille ja sanoi: "Ottakaa, tämä on minun ruumiini."

23 Ja hän otti maljan, kiitti ja antoi heille; ja he kaikki joivat siitä.

24 Ja hän sanoi heille: "Tämä on minun vereni, liiton veri, joka vuodatetaan monen edestä.
25 Totisesti minä sanon teille: minä en juo enää viinipuun antia, ennenkuin sinä päivänä, jona juon sitä uutena Jumalan valtakunnassa."

26 Ja veisattuaan

20 Och han sade till dem: »Det är en av de tolv, den som jämte mig doppar i fatet.

21 Ja, Människosonen skall gå bort, såsom det är skrivet om honom; men ve den människa genom vilken Människosonen bliver förrådd! Det hade varit bättre för den människan, om hon icke hade blivit född.»

22 Medan de nu åto, tog han ett bröd och välsignade det och bröt det och gav åt dem och sade: »Tagen detta; detta är min lekamen.»

23 Och han tog en kalk och tackade Gud ock gav åt dem; och de drucko alla därav.
24 Och han sade till dem: »Detta är mitt blod, förbundsblodet, som varder utgjutet för många.
25 Sannerligen säger jag eder: Jag skall icke mer dricka av det som kommer från vinträd, förrän på den dag då jag dricker det nytt i Guds rike.»
26 När de sedan hade

20 And, he, said unto them—One of the twelve, he that is dipping with me into the [one] bowl:

21 Because, the Son of Man, indeed, goeth his way,—according as it is written concerning him; but alas! for that man, through whom the Son of Man is being delivered up,—Well for him, if that man, had not been born!

22 And, as they were eating, taking a loaf, he blessed and brake, and gave unto them, and said—Take! this, is, my body;

23 And, taking a cup, he offered thanks, and gave unto them; and they, all, drank of it.
24 And he said unto them—This, is, my blood of the covenant, that is to be poured out in behalf of many.
25 Verily, I say unto you—No more, will I in anywise drink of the fruit of the vine, until that day when I shall be drinking it new, in the kingdom of God.
26 And, having sung

kiitosvirren he lähtivät Öljymäelle.

sjungit lovsången, gingo de ut till Oljeberget.

praise, they went forth unto the Mount of Olives.

27 Ja Jeesus sanoi heille: "Kaikki te loukkaannutte, sillä kirjoitettu on: 'Minä lyön paimenta, ja lampaat hajotetaan.'

27 Då sade Jesus till dem: »I skolen alla komma på fall; ty det är skrivet: 'Jag skall slå herden, och fåren skola förskingras.'

27 And Jesus saith unto them—Ye, all, will find cause of stumbling, because it is written,—I will smite the shepherd, and, the sheep, will be scattered abroad;

28 Mutta ylösnoustuani minä menen teidän edellänne Galileaan."

28 Men efter min uppståndelse skall jag före eder gå till Galileen.»

28 But, after my arising, I will go before you into Galilee.

29 Niin Pietari sanoi hänelle: "Vaikka kaikki loukkaantuisivat, en kuitenkaan minä."

29 Då svarade Petrus honom: »Om än alla andra komma på fall, så skall dock jag det icke.»

29 And, Peter, said unto him—Even if, all, shall find cause of stumbling, certainly not, I.

30 Jeesus sanoi hänelle: "Totisesti minä sanon sinulle: tänään, tänä yönä, ennenkuin kukko kahdesti laulaa, sinä kolmesti minut kiellät."

30 Jesus sade till honom: »Sannerligen säger jag dig: Redan i denna natt, förrän hanen har galit två gånger, skall du tre gånger förneka mig.»

30 And Jesus saith unto him—Verily, I say unto thee, thou, this day, in this night, before that twice a cock crow, thrice, will deny me.

31 Mutta hän vakuutti vielä lujemmin: "Vaikka minun pitäisi kuolla sinun kanssasi, en sittenkään minä sinua kiellä." Ja samoin sanoivat kaikki muutkin.

31 Då försäkrade han ännu ivrigare: »Om jag än måste dö med dig, så skall jag dock icke förneka dig.» Sammalunda sade ock alla de andra.

31 But he, most vehemently, was saying—Even though I must needs die with thee, in nowise, will I, deny thee. Likewise, indeed, were, all besides, saying.

Och de kommo till ett ställe som kallades Getsemane.

32 Ja he tulivat maatilalle, jonka nimi on Getsemane; ja hän sanoi opetuslapsillensa:

32 Då sade han till sina lärjungar: »Bliven kvar här, medan jag beder.»

32 And they come into an estate the name of which is Gethsemane, and he saith unto his

"Istukaa tässä, sillä aikaa kuin minä rukoilen."

disciples—Sit ye here, while I pray.

33 Ja hän otti mukaansa Pietarin ja Jaakobin ja Johanneksen; ja hän alkoi kauhistua ja tulla tuskaan.

33 Och han tog med sig Petrus och Jakob och Johannes; och han begynte bäva och ängslas.

33 And he taketh Peter and James and John with him, and began to be exceedingly amazed, and in great distress;

34 Ja hän sanoi heille: "Minun sieluni on syvästi murheellinen, kuolemaan asti; olkaa tässä ja valvokaa."

34 Och han sade till dem: »Min själ är djupt bedrövad, ända till döds; stannen kvar här och vaken.»

34 and he saith unto them—Encompassed with grief is my soul, unto death: Abide ye here, and be watching.

35 Ja hän meni vähän edemmäksi, lankesi maahan ja rukoili, että, jos mahdollista, se hetki menisi häneltä ohi,

35 Därefter gick han litet längre bort och föll ned på jorden och bad, att om möjligt vore, den stunden skulle bliva honom besparad.

35 And, going forward a little, he fell upon the ground, and was praying that, if it were possible, the hour might pass from him;

36 ja sanoi: "Abba, Isä, kaikki on mahdollista sinulle; ota pois minulta tämä malja. Mutta ei, mitä minä tahdon, vaan mitä sinä!"

36 Och han sade: »Abba, Fader, allt är möjligt för dig. Tag denna kalk ifrån mig. Dock icke vad jag vill, utan vad du vill!»

36 and was saying—Abba! O Father! All things, are possible to thee: Bear aside this cup from me; but not what, I, will, but what, thou, [wilt].

37 Ja hän tuli ja tapasi heidät nukkumasta ja sanoi Pietarille: "Simon, nukutko? Etkö jaksanut yhtä hetkeä valvoa?

37 Sedan kom han tillbaka och fann dem sovande. Då sade han till Petrus: »Simon, sover du? Förmådde du då icke vaka en kort stund?

37 And he cometh and findeth them sleeping, and saith unto Peter—Simon! art thou sleeping? Hadst thou not strength, one hour, to watch?

38 Valvokaa ja rukoilkaa, ettette joutuisi kiusaukseen; henki tosin on altis, mutta liha on heikko."

38 Vaken, och bedjen att I icke mån komma i frestelse. Anden är villig, men köttet är svagt.»

38 Be watching and praying, that ye enter not into temptation: the, spirit, indeed, is willing, but, the flesh, weak.

39 Ja taas hän meni

39 Och han gick åter

39 And, again, departing,

pois ja rukoili sanoen samat sanat.
40 Ja tullessaan hän taas tapasi heidät nukkumasta, sillä heidän silmänsä olivat käyneet kovin raukeiksi; ja he eivät tienneet, mitä hänelle vastaisivat.
41 Ja hän tuli kolmannen kerran ja sanoi heille: "Te nukutte vielä ja lepäätte! Jo riittää! Hetki on tullut; katso, Ihmisen Poika annetaan syntisten käsiin.

42 Nouskaa, lähtekäämme; katso, se, joka kavaltaa minut, on lähellä."
43 Ja heti, hänen vielä puhuessaan, Juudas, yksi niistä kahdestatoista, saapui, ja hänen mukanaan joukko ylipappien ja kirjanoppineiden ja vanhinten luota, miekat ja seipäät käsissä.

44 Mutta se, joka hänet kavalsi, oli sopinut heidän kanssaan merkistä, sanoen: "Se, jolle minä suuta annan, hän se on; ottakaa hänet kiinni ja viekää

bort och bad och sade samma ord.
40 När han sedan kom tillbaka, fann han dem åter sovande, ty deras ögon voro förtyngda. Och de visste icke vad de skulle svara honom.

41 För tredje gången kom han tillbaka och sade då till dem: »Ja, I soven ännu alltjämt och vilen eder! Det är nog. Stunden är kommen. Människosonen skall nu bliva överlämnad i syndarnas händer.

42 Stån upp, låt oss gå; se, den som förråder mig är nära.»

43 Och i detsamma, medan han ännu talade, kom Judas, en av de tolv, och jämte honom en folkskara med svärd och stavar, utsänd från översteprästerna och de skriftlärde och de äldste.
44 Men förrädaren hade kommit överens med dem om ett tecken och sagt: »Den som jag kysser, den är det; honom skolen I gripa och föra bort

he prayed, [the same thing, saying].
40 And, again, coming, he found them sleeping, for their eyes were being, weighed down,—and they knew not what to answer him.

41 And he cometh the third time, and saith unto them—Ye are sleeping the remaining time and taking your rest:—It is enough! the hour hath come! Lo! the Son of Man is being delivered up into the hands of sinners.

42 Be rousing yourselves, let us be leading on! Lo! he that is delivering me up, hath drawn near.
43 And, straightway, while yet he is speaking, Judas Iscariot, one of the twelve, cometh near, and, with him, a multitude, with swords and clubs, from the High-priests and the Scribes and the Elders.

44 He that is delivering him up hath given an agreed sign unto them, saying—Whomsoever I shall kiss, he, it is! Secure him, and be leading away, safely.

tarkasti vartioituna pois."

under säker bevakning.»

45 Ja tultuaan hän kohta astui hänen luoksensa ja sanoi: "Rabbi!" ja antoi hänelle suuta.

45 Och när han nu kom dit, trädde han strax fram till honom och sade: »Rabbi!» och kysste honom häftigt.

45 And, coming, straightway, stepping forward to him, he saith—Rabbi! and openly kissed him.

46 Silloin he kävivät häneen käsiksi ja ottivat hänet kiinni.

46 Då grepo de Jesus och togo honom fången.

46 And, they, thrust their hands on him, and secured him.

47 Mutta eräs niistä, jotka lähellä seisoivat, veti miekkansa, iski ylimmäisen papin palvelijaa ja sivalsi häneltä pois korvan.

47 Men en av dem som stodo där bredvid drog sitt svärd och högg till översteprästens tjänare och högg så av honom örat.

47 [A certain] one of the by–standers, drawing a sword, smote the servant of the High priest, and took off his, ear.

48 Niin Jeesus puhui heille ja sanoi: "Niinkuin ryöväriä vastaan te olette lähteneet minua miekoilla ja seipäillä vangitsemaan.

48 Och Jesus talade till dem och sade: »Såsom mot en rövare haven I gått ut med svärd och stavar för att fasttaga mig.

48 And Jesus, answering, said unto them—As against a robber, came ye forth, with swords and clubs, to arrest me?

49 Joka päivä minä olen ollut teidän luonanne opettaen pyhäkössä, ettekä ole ottaneet minua kiinni. Mutta tämä tapahtuu, että kirjoitukset kävisivät toteen."

49 Var dag har jag varit ibland eder i helgedomen och undervisat, utan att I haven gripit mig. Men skrifterna skulle ju fullbordas.»

49 Daily, was I with you, in the temple, teaching; and ye secured me not. But, that, the Scriptures, may be fulfilled. . .

50 Niin he kaikki jättivät hänet ja pakenivat.

50 Då övergåvo de honom alla och flydde.

50 And they, all, forsook, him, and fled.

51 Ja häntä seurasi eräs nuorukainen, jolla oli ympärillään liinavaate paljaalle iholle heitettynä; ja he ottivat hänet kiinni.

51 Och bland dem som hade följt med honom var en ung man, höljd i ett linnekläde, som var kastat över blotta

51 And, a certain young man, was following with him, having cast about himself a fine Indian cloth, over his naked body,—and they are

kroppen; honom grepo de.

securing him;

52 Mutta hän jätti liinavaatteen ja pakeni alastonna.

52 Men han lämnade linneklädet kvar och flydde undan naken.

52 but, he, leaving behind the cloth, fled naked.

53 Ja he veivät Jeesuksen ylimmäisen papin eteen, jonne kaikki ylipapit ja vanhimmat ja kirjanoppineet kokoontuivat.

53 Så förde de nu Jesus bort till översteprästen, och där församlade sig alla överstеprästerna och de äldste och de skriftlärde.

53 And they led away Jesus unto the High–priest; and all the High–priests and the Elders and the Scribes gather together.

54 Ja Pietari seurasi häntä taampana ylimmäisen papin palatsin esipihaan asti ja istui palvelijain joukkoon ja lämmitteli tulen ääressä.

54 Och Petrus följde honom på avstånd ända in på översteprästens gård; där satt han sedan tillsammans med tjänarna och värmde sig vid elden.

54 And, Peter, afar of, followed him, as far as within, into the court of the High–priest; and was sitting with the attendants, and warming himself by the light.

55 Mutta ylipapit ja koko neuvosto etsivät todistusta Jeesusta vastaan tappaaksensa hänet, mutta eivät löytäneet.

55 Och överstеprästerna och hela Stora rådet sökte efter något vittnesbörd mot Jesus, för att kunna döda honom; men de funno intet.

55 Now, the High–priest, and all the High–council, were seeking, against Jesus, testimony, with the intent to put him to death,—and were not finding any;

56 Useat kyllä todistivat väärin häntä vastaan, mutta todistukset eivät olleet yhtäpitäviä.

56 Ty väl vittnade många falskt mot honom, men vittnesbörden stämde icke överens.

56 for, many, were bearing false–witness against him, and the testimonies were not, agreed.

57 Niin muutamat nousivat ja todistivat väärin häntä vastaan, sanoen:

57 Och några stodo upp och vittnade falskt mot honom och sade:

57 And some, standing up, were bearing false–witness against him, saying—

58 "Me olemme kuulleet hänen sanovan: 'Minä hajotan maahan tämän käsillä tehdyn temppelin

58 »Vi hava själva hört honom säga: 'Jag skall bryta ned detta tempel, som är gjort

58 We, heard him saying, I, will pull down this shrine, the one made by hand, and, in three days,

ja rakennan kolmessa päivässä toisen, joka ei ole käsillä tehty.'"

med händer, och skall sedan på tre dagar bygga upp ett annat, som icke är gjort med händer.'»

another, not made by hand, will I raise.

59 Mutta eivät näinkään heidän todistuksensa olleet yhtäpitäviä.

59 Men icke ens i det stycket stämde deras vittnesbörd överens.

59 And, not even so, was the testimony, agreed.

60 Silloin ylimmäinen pappi nousi ja astui esille ja kysyi Jeesukselta sanoen: "Etkö vastaa mitään? Mitä nämä todistavat sinua vastaan?"

60 Då stod översteprästen upp ibland dem och frågade Jesus och sade: »Svarar du intet? Huru är det med det som dessa vittna mot dig?»

60 And, the High–priest rising up into the midst, questioned Jesus, saying—Answerest thou, nothing? What are these, against thee, witnessing?

61 Mutta hän oli vaiti eikä vastannut mitään. Taas ylimmäinen pappi kysyi häneltä ja sanoi hänelle: "Oletko sinä Kristus, sen Ylistetyn Poika?"

61 Men han teg och svarade intet. Åter frågade översteprästen honom och sade till honom: »Är du Messias, den Högtlovades Son?»

61 But, he, was silent, and answered, nothing. Again, the High–priest was questioning him, and saith unto him—Art, thou, the Christ the Son of the Blessed?

62 Jeesus sanoi: "Olen; ja te saatte nähdä Ihmisen Pojan istuvan Voiman oikealla puolella ja tulevan taivaan pilvissä."

62 Jesus svarade: »Jag är det. Och I skolen få se Människosonen sitta på Maktens högra sida och komma med himmelens skyar.»

62 And Jesus said—I, am; and ye shall see the Son of Man—sitting, on the right hand, of Power, and coming with the clouds of heaven.

63 Niin ylimmäinen pappi repäisi vaatteensa ja sanoi: "Mitä me enää todistajia tarvitsemme?

63 Då rev översteprästen sönder sina kläder och sade: »Vad behöva vi mer några vittnen?

63 And, the High–priest, having rent asunder his inner–garments, saith—What, further, need have we, of witnesses?

64 Te kuulitte hänen pilkkaamisensa. Mitä arvelette?" Niin he kaikki tuomitsivat hänet vikapääksi kuolemaan.

64 I hörden hädelsen. Vad synes eder?» Då dömde de alla honom skyldig till döden.

64 Heard ye the profanity? What, to you, doth it appear? And they, all, condemned him to be, worthy, of, death.

65 Ja muutamat rupesivat sylkemään häntä ja peittivät hänen kasvonsa ja löivät häntä nyrkillä ja sanoivat hänelle: "Profetoi!" Oikeudenpalvelijatkin löivät häntä poskelle.

65 Och några begynte spotta på honom; och sedan de hade höljt över hans ansikte, slogo de honom på kinderna med knytnävarna och sade till honom: »Profetera.» Också rättstjänarna slogo honom på kinderna.

65 And some began to be spitting at him, and, covering up his face, and to be buffeting him, and saying to him—Prophesy! And, the attendants, with smart blows, took him.

66 Kun nyt Pietari oli alhaalla esipihassa, tuli sinne muuan ylimmäisen papin palvelijattarista;

66 Medan nu Petrus befann sig därnere på gården, kom en av översteprästens tjänstekvinnor dit.

66 And, Peter, being, below in the court, there cometh one of the maid–servants of the High–priest;

67 ja nähdessään Pietarin lämmittelevän hän katsoi häneen ja sanoi: "Sinäkin olit Nasaretilaisen, tuon Jeesuksen, kanssa."

67 Och när hon fick se Petrus, där han satt och värmde sig, såg hon på honom och sade: »Också du var med nasaréen, denne Jesus.»

67 and, seeing Peter warming himself, having looked at him, saith—And, thou, wast, with the Nazarene—with Jesus.

68 Mutta hän kielsi sanoen: "En tiedä enkä käsitä, mitä sanot." Ja hän meni ulos pihalle. Ja kukko lauloi.

68 Men han nekade och sade: »Jag varken vet eller förstår vad du menar.» Sedan gick han ut på den yttre gården.

68 But, he, denied, saying—I neither know [him], nor do I well understand what, thou, sayest; and went out into the porch.

69 Ja nähdessään hänet siellä palvelijatar rupesi taas sanomaan lähellä seisoville: "Tämä on yksi niistä."

69 När tjänstekvinnan då fick se honom där, begynte hon åter säga till dem som stodo bredvid: »Denne är en av dem.»

69 And, the maid–servant, seeing him, began, again, to be saying unto the by–standers—This one, is, from among them.

70 Mutta hän kielsi uudestaan. Ja vähän sen jälkeen lähellä seisovat taas sanoivat Pietarille: "Totisesti, sinä

70 Då nekade han åter. Litet därefter sade återigen de som stodo där bredvid till Petrus: »Förvisso är du

70 But, he, again, was denying. And, after a little again, the by–standers, were saying unto Peter—Truly, thou, art, from

olet yksi niistä, sillä olethan sinä galilealainenkin."

en av dem; du är ju också en galilé.»

among them; for thou art, a Galilaean, also.

71 Mutta hän rupesi sadattelemaan itseänsä ja vannomaan: "En tunne sitä miestä, josta te puhutte."

71 Då begynte han förbanna sig och svärja: »Jag känner icke den man som I talen om.»

71 And, he, began to be cursing and swearing—I know not this man, of whom ye are speaking!

72 Ja samassa kukko lauloi toisen kerran. Niin Pietari muisti Jeesuksen sanat, jotka hän oli sanonut hänelle: "Ennenkuin kukko kahdesti laulaa, sinä kolmesti minut kiellät." Ja hän ratkesi itkuun.

72 Och i detsamma gol hanen för andra gången. Då kom Petrus ihåg Jesu ord, huru han hade sagt till honom: »Förrän hanen har galit två gånger, skall du tre gånger förneka mig.» Och han brast ut i gråt.

72 And, straightway, a second time, a cock, crowed; and Peter was reminded of the declaration, how Jesus had said to him—Before a cock, twice, crow, thrice, wilt thou deny me. And, when he thought thereon, he began to weep.

15 luku

1 Ja heti aamulla ylipapit ynnä vanhimmat ja kirjanoppineet ja koko neuvosto tekivät päätöksen, sitoivat Jeesuksen, veivät hänet pois ja antoivat Pilatuksen käsiin.

1 Sedan nu översteprästerna, tillsammans med de äldste och de skriftlärde, hela Stora rådet, på morgonen hade fattat sitt beslut, läto de strax binda Jesus och förde honom bort och överlämnade honom åt Pilatus.

1 And, straightway, early, when they had made, a council, the High–priest, with the Elders, and Scribes, and all the High–council, binding Jesus, led him away, and delivered him up unto Pilate.

2 Niin Pilatus kysyi häneltä: "Oletko sinä juutalaisten kuningas?" Hän vastasi ja sanoi hänelle: "Sinäpä sen sanot."

2 Då frågade Pilatus honom: »Är du judarnas konung?» Han svarade honom och sade: »Du säger det själv.»

2 And Pilate questioned him—Art, thou, the king of the Jews? And, he, answering him, saith—Thou, sayest.

3 Ja ylipapit tekivät

3 Och översteprästerna

3 And the High–priests

monta syytöstä häntä vastaan.

framställde många anklagelser mot honom.

began to accuse him, of many things.

4 Niin Pilatus taas kysyi häneltä sanoen: "Etkö vastaa mitään? Katso, kuinka paljon syytöksiä he tekevät sinua vastaan."

4 Pilatus frågade honom då åter och sade: »Svarar du intet? Du hör ju huru mycket det är som de anklaga dig för.»

4 And, Pilate, again, was questioning him, [saying]—Answerest thou, nothing? See! of how many things, they are accusing thee!

5 Mutta Jeesus ei enää vastannut mitään, niin että Pilatus ihmetteli.

5 Men Jesus svarade intet mer, så att Pilatus förundrade sig.

5 But, Jesus, no further, answered, anything, so that Pilate began to marvel.

6 Mutta juhlan aikana hän tavallisesti päästi heille yhden vangin irti, sen, jota he anoivat.

6 Nu plägade han vid högtiden giva dem en fånge lös, den som de begärde.

6 Now, at feast time, he was wont to release unto them one prisoner, whom they were claiming.

7 Niin siellä oli eräs mies, jota sanottiin Barabbaaksi, vangittu muiden kapinoitsijain kanssa, jotka kapinassa olivat tehneet murhan.

7 Och där fanns då en man, han som kallades Barabbas, vilken satt fängslad jämte de andra som hade gjort upplopp och under uppploppet begått dråp.

7 And there was the so–called Barabbas, with the rebels, bound, even with them who, in the rebellion, had committed, murder.

8 Ja kansa meni sinne ylös ja rupesi pyytämään, että hän tekisi heille, niinkuin hänen tapansa oli.

8 Folket kom ditupp och begynte begära att han skulle göra åt dem såsom han plägade göra.

8 And, going up, the multitude began to be claiming—according as he was wont to do for them.

9 Pilatus vastasi heille sanoen: "Tahdotteko, että päästän teille juutalaisten kuninkaan?"

9 Pilatus svarade dem och sade: »Viljen I att jag skall giva eder 'judarnas konung' lös?»

9 But, Pilate, answered them, saying—Will ye, I release unto you, the King of the Jews?

10 Sillä hän tiesi, että ylipapit kateudesta olivat antaneet hänet hänen käsiinsä.

10 Han förstod nämligen att det var av avund som översteprästerna hade dragit Jesus inför rätta.

10 For he was getting to know that, for envy, had [the High–priests] delivered him up.

11 Mutta ylipapit kiihoittivat kansaa anomaan, että hän ennemmin päästäisi heille Barabbaan.

11 Men överstеprästerna uppeggade folket till att begära att han hellre skulle giva dem Barabbas lös.

11 But, the High-priests, stirred up the multitude, that, rather Barabbas, he should release unto them.

12 Ja Pilatus puhui taas heille ja sanoi: "Mitä minun sitten on tehtävä hänelle, jota te sanotte juutalaisten kuninkaaksi?"

12 När alltså Pilatus åter tog till orda och frågade dem: »Vad skall jag då göra med den som I kallen 'judarnas konung'?»,

12 But, Pilate, again answering, was saying unto them—What then shall I do with him whom ye call, the King of the Jews?

13 Niin he taas huusivat: "Ristiinnaulitse hänet!"

13 så skriade de åter: »Korsfäst honom!»

13 And, they, again, cried out—Crucify him!

14 Mutta Pilatus sanoi heille: "Mitä pahaa hän sitten on tehnyt?" Mutta he huusivat vielä kovemmin: "Ristiinnaulitse hänet!"

14 Men Pilatus frågade dem: »Vad ont har han då gjort?» Då skriade de ännu ivrigare: »Korsfäst honom!»

14 But, Pilate, was saying unto them—Why! what, evil, hath he done? And, they, vehemently, cried out—Crucify him!

15 Ja kun Pilatus tahtoi tehdä kansalle mieliksi, päästi hän heille Barabbaan, mutta Jeesuksen hän ruoskitti ja luovutti ristiinnaulittavaksi.

15 Och eftersom Pilatus ville göra folket till viljes, gav han dem Barabbas lös; men Jesus lät han gissla och utlämnade honom sedan till att korsfästas.

15 And Pilate, being minded to do what would satisfy, the multitude, released unto them Barabbas, and delivered up Jesus, having scourged him, that he should be crucified.

16 Niin sotamiehet veivät hänet sisälle linnaan, se on palatsiin, ja kutsuivat siihen koko sotilasjoukon.

16 Och krigsmännen förde honom in i palatset, eller pretoriet, och kallade tillhopa hela den romerska vakten.

16 And, the soldiers, led him away, inside the court, which is a judgment-hall,—and called together the whole band;

17 Ja he pukivat hänen yllensä purppuravaipan, väänsivät orjantappuroista kruunun ja panivat sen

17 Och de klädde på honom en purpurfärgad mantel och vredo samman en krona av törnen och

17 and they array him in purple, and set upon him, when they have plaited it; a crown of thorns,—

hänen päähänsä
18 ja rupesivat tervehtimään häntä: "Terve, juutalaisten kuningas!"
19 Ja he löivät häntä päähän ruovolla, sylkivät häntä ja laskeutuen polvilleen kumarsivat häntä.

20 Ja kun he olivat häntä pilkanneet, riisuivat he häneltä purppuravaipan ja pukivat hänet hänen omiin vaatteisiinsa. Ja he veivät hänet pois, ristiinnaulitakseen hänet.

21 Ja he pakottivat erään ohikulkevan miehen, Simonin, kyreneläisen, joka tuli vainiolta, Aleksanterin ja Rufuksen isän, kantamaan hänen ristiänsä.
22 Ja he veivät hänet paikalle, jonka nimi on Golgata, se on käännettynä: pääkallonpaikka.
23 Ja he tarjosivat hänelle mirhalla sekoitettua viiniä, mutta hän ei sitä ottanut.
24 Ja he ristiinnaulitsivat hänet ja jakoivat keskenään

satte den på honom.
18 Sedan begynte de hälsa honom: »Hell dig, judarnas konung!»

19 Och de slogo honom i huvudet med ett rör och spottade på honom; därvid böjde de knä och gåvo honom sin hyllning.

20 Och när de hade begabbat honom, klädde de av honom den purpurfärgade manteln och satte på honom hans egna kläder och förde honom ut för att korsfästa honom.

21 Och en man som kom utifrån marken gick där fram, Simon från Cyrene, Alexanders och Rufus' fader; honom tvingade de att gå med och bära hans kors.
22 Och de förde honom till Golgataplatsen (det betyder huvudskalleplatsen).
23 Och de räckte honom vin, blandat med myrra, men han tog icke emot det.
24 Och de korsfäste honom och delade sedan hans kläder

18 and began to be saluting him—Joy to thee! King of the Jews!

19 and were striking him on the head with a reed, and were spitting at him,––and, bowing their knees, were doing him homage.

20 And, when they had mocked him, they put off him, the purple, and put on him, his own garments. And they lead him forth, that they may crucify him.

21 And they impress a certain passer–by, Simon a Cyrenian, coming from a field, the father of Alexander and Rufus,—that he may carry his cross.

22 And they bring him unto the Golgotha place, which is, being translated, Skull–place.

23 And they would have given him, myrrhed wine,—who, however, received it not.
24 And they crucify him, and part asunder his garments, casting a lot

hänen vaatteensa heittäen niistä arpaa, mitä kukin oli saava.

mellan sig, genom att kasta lott om vad var och en skulle få.

upon them—who should have anything.

25 Oli kolmas hetki, kun he hänet ristiinnaulitsivat.

25 Och det var vid tredje timmen som de korsfäste honom.

25 And it was the third hour, and they crucified him.

26 Ja päällekirjoitukseksi oli merkitty hänen syynsä: "Juutalaisten kuningas."

26 Och den överskrift som man hade satt upp över honom, för att angiva vad han var anklagad för, hade denna lydelse: »Judarnas konung.»

26 And the inscription of his accusation, had been inscribed—THE KING OF THE JEWS.

27 Ja he ristiinnaulitsivat hänen kanssaan kaksi ryöväriä, toisen hänen oikealle ja toisen hänen vasemmalle puolellensa.

27 Och de korsfäste med honom två rövare, den ene på hans högra sida och den andre på hans vänstra.

27 And, with him, they crucify, two robbers, one on his right hand, and one on his left.

28

28

28 ◇

29 Ja ne, jotka kulkivat ohitse, herjasivat häntä ja nyökyttivät päätään ja sanoivat: "Voi sinua, joka hajotat maahan temppelin ja kolmessa päivässä sen rakennat!

29 Och de som gingo där förbi bespottade honom och skakade huvudet och sade: »Tvi dig, du som 'bryter ned templet och bygger upp det igen inom tre dagar'!

29 And, the passers–by, were reviling him, shaking their heads, and saying—Aha! thou who wast pulling down the shrine, and building one in three days!

30 Auta itseäsi ja astu alas ristiltä."

30 Hjälp dig nu själv, och stig ned från korset.»

30 Save thyself,—coming down from the cross.

31 Samoin ylipapitkin ynnä kirjanoppineet keskenään pilkkasivat häntä ja sanoivat: "Muita hän on auttanut, itseään ei voi auttaa.

31 Sammalunda talade ock översteprästerna, jämte de skriftlärde, begabbande ord med varandra och sade: »Andra har han hjälpt; sig själv kan han icke hjälpa.

31 Likewise, the High–priests also, mocking one to another, with the Scribes, were saying—Others, he saved, himself, he cannot save!

32 Astukoon hän,

32 Han som är

32 The Christ, the King of

Kristus, Israelin kuningas, nyt alas ristiltä, että me näkisimme ja uskoisimme." Myöskin ne, jotka olivat ristiinnaulitut hänen kanssaan, herjasivat häntä.

Messias, Israels konung, han stige nu ned från korset, så att vi få se det och tro.» Också de män som voro korsfästa med honom smädade honom.

Israel—let him come down now from the cross, that we may see and believe. And, they who had been crucified with him, were casting it in his teeth.

33 Ja kuudennella hetkellä tuli pimeys yli kaiken maan, ja sitä kesti hamaan yhdeksänteen hetkeen.

33 Men vid sjätte timmen kom över hela landet ett mörker, som varade ända till nionde timmen.

33 And, when it was the sixth hour, darkness, came on all the land—until the ninth hour;

34 Ja yhdeksännellä hetkellä Jeesus huusi suurella äänellä: "Eeli, Eeli, lama sabaktani?" Se on käännettynä: Jumalani, Jumalani, miksi minut hylkäsit?

34 Och vid nionde timmen ropade Jesus med hög röst: »Eloi, Eloi, lema sabaktani?»; det betyder: »Min Gud, min Gud, varför har du övergivit mig?»

34 and, at the ninth hour, Jesus, uttered a cry, with a loud voice—Eloi! Eloi! lama sabachthanei? which is, being translated—My God! [My God!] to what end, didst thou forsake me?

35 Sen kuullessaan sanoivat muutamat niistä, jotka siinä seisoivat: "Katso, hän huutaa Eliasta."

35 Då några av dem som stodo där bredvid hörde detta, sade de: »Hör, han kallar på Elias.»

35 And, some of the by-standers, having heard, were saying—See! Elijah, he calleth!

36 Ja muuan juoksi ja täytti sienen hapanviinillä, pani sen ruovon päähän ja antoi hänelle juoda sanoen: "Annas, katsokaamme, tuleeko Elias ottamaan hänet alas."

36 Men en av dem skyndade fram och fyllde en svamp med ättikvin och satte den på ett rör och gav honom att dricka, i det han sade: »Låt oss se om Elias kommer och tager honom ned.»

36 And one, running, filled a sponge with vinegar, and, putting it about a reed, was giving him to drink, saying—Stay! let us see whether Elijah is coming, to take him down!

37 Mutta Jeesus huusi suurella äänellä ja antoi henkensä.

37 Men Jesus ropade med hög röst och gav upp andan.

37 But, Jesus, sending out a loud voice, ceased to breathe.

38 Ja temppelin

38 Då rämnade

38 And, the veil of the

esirippu repesi kahtia ylhäältä alas asti.

39 Mutta kun sadanpäämies, joka seisoi häntä vastapäätä, näki hänen näin antavan henkensä, sanoi hän: "Totisesti tämä ihminen oli Jumalan Poika."

40 Ja siellä oli myös naisia taampaa katselemassa. Näiden joukossa olivat Maria Magdaleena ja Maria, Jaakob nuoremman ja Jooseen äiti, ja Salome,

41 jotka hänen ollessaan Galileassa olivat seuranneet ja palvelleet häntä, sekä useita muita, jotka olivat tulleet hänen kanssaan ylös Jerusalemiin.

42 Ja kun jo oli tullut ilta, ja koska oli valmistuspäivä, se on sapatin aattopäivä,

43 tuli Joosef, arimatialainen, arvossapidetty neuvoston jäsen, joka hänkin odotti Jumalan valtakuntaa, rohkaisi

förlåten i templet i två stycken, uppifrån och ända ned.

39 Men när hövitsmannen, som stod där mitt emot honom, såg att han på sådant sätt gav upp andan, sade han: »Förvisso var denne man Guds Son.»

40 Också några kvinnor stodo där på avstånd och sågo vad som skedde. Bland dessa voro jämväl Maria från Magdala och den Maria som var Jakob den yngres och Joses' moder, så ock Salome

41 -- vilka hade följt honom och tjänat honom, medan han var i Galileen -- därtill många andra kvinnor, de som med honom hade vandrat upp till Jerusalem.

42 Det var nu tillredelsedag (det är dagen före sabbaten), och det hade blivit afton.

43 Josef från Arimatea, en ansedd rådsherre och en av dem som väntade på Guds rike, tog därför nu mod till sig och

Temple, was rent into two, from top to bottom.

39 Now the centurion, who was standing near, out over against him, seeing, that, thus, he ceased to breathe, said—Truly, this man, was God's son!

40 And there were, women also, from afar, looking on,—among whom were both Mary the Magdalene, and Mary the mother of James the Little and Joses, and Salome;

41 who, when he was in Galilee, used to follow him, and minister unto him,—and many other women, who had come up with him unto Jerusalem.

42 And evening, already, having begun, since it was a preparation, that is, the eve of a Sabbath,

43 Joseph of Arimathaea, a noble counselor, who, also himself, was awaiting the kingdom of God, came; and, venturing, went in unto Pilate, and

mielensä ja meni sisälle Pilatuksen luo ja pyysi Jeesuksen ruumista.

gick in till Pilatus och utbad sig att få Jesu kropp.

claimed the body of Jesus.

44 Niin Pilatus ihmetteli, oliko hän jo kuollut, ja kutsuttuaan luoksensa sadanpäämiehen kysyi tältä, oliko hän jo kauan sitten kuollut.

44 Då förundrade sig Pilatus över att Jesus redan skulle vara död, och han kallade till sig hövitsmannen och frågade honom om det var länge sedan han hade dött.

44 But, Pilate, wondered whether, already, he was dead; and, calling near the centurion, questioned him—whether he had, already, died.

45 Ja saatuaan sadanpäämieheltä siitä tiedon hän lahjoitti ruumiin Joosefille.

45 Och när han av hövitsmannen hade fått veta huru det var, skänkte han åt Josef hans döda kropp.

45 And, getting to know from the centurion, he presented the corpse unto Joseph.

46 Tämä osti liinavaatteen ja otti hänet alas, kääri hänet liinavaatteeseen ja pani hautaan, joka oli hakattu kallioon, ja vieritti kiven hautakammion ovelle.

46 Denne köpte då en linneduk och tog honom ned och svepte honom i linneduken och lade honom i en grav som var uthuggen i en klippa; sedan vältrade han en sten för ingången till graven.

46 And, buying a fine Indian cloth, he took him down, and wrapped him about with the cloth, and laid him in a tomb, which had been hewn out of a rock,—and rolled near a stone upon the door of the tomb.

47 Ja Maria Magdaleena ja Maria, Jooseen äiti, katselivat, mihin hänet pantiin.

47 Men Maria från Magdala och den Maria som var Joses' moder sågo var han lades.

47 Now, Mary the Magdalene, and Mary the mother of Joses, were viewing how he had been laid.

16 luku

1 Ja kun sapatti oli ohi, ostivat Maria Magdaleena ja Maria, Jaakobin äiti, ja Salome hyvänhajuisia yrttejä mennäkseen

1 Och när sabbaten var förliden, köpte Maria från Magdala och den Maria som var Jakobs moder och Salome välluktande

1 And, the Sabbath having passed, Mary the Magdalene, and Mary the mother of James, and Salome, bought spices, that, coming, they might

voitelemaan häntä.

kryddor, för att sedan gå åstad och smörja honom.

anoint him.

2 Ja viikon ensimmäisenä päivänä he tulivat haudalle ani varhain, auringon noustessa.

2 Och bittida om morgonen på första veckodagen kommo de till graven, redan vid soluppgången.

2 And, very early, on the first of the week, they are coming towards the tomb––when, the sun, arose.

3 Ja he sanoivat toisilleen: "Kuka meille vierittää kiven hautakammion ovelta?"

3 Och de sade till varandra: »Vem skall åt oss vältra bort stenen från ingången till graven?»

3 And they were saying one to another—Who, shall roll away for us the stone, out of the door of the tomb?

4 Ja katsahtaessaan ylös he näkivät kiven poisvieritetyksi; se oli näet hyvin suuri.

4 Men när de sågo upp, fingo de se att stenen redan var bortvältrad. Den var nämligen mycket stor.

4 And, looking up, they observe that the stone hath been rolled up,—for it was exceeding great.

5 Ja mentyään hautakammion sisään he näkivät nuorukaisen istuvan oikealla puolella, puettuna pitkään, valkeaan vaatteeseen; ja he peljästyivät suuresti.

5 Och när de hade kommit in i graven, fingo de se en ung man sitta där på högra sidan, klädd i en vit fotsid klädnad; och de blevo förskräckta.

5 And, entering into the tomb, they saw a young man, sitting on the right, clothed with a white robe,—and they were greatly alarmed.

6 Mutta hän sanoi heille: "Älkää peljästykö; te etsitte Jeesusta, Nasaretilaista, joka oli ristiinnaulittu. Hän on noussut ylös; ei hän ole täällä. Katso, tässä on paikka, johon he hänet panivat.

6 Men han sade till dem: »Varen icke förskräckta. I söken Jesus från Nasaret, den korsfäste. Han är uppstånden, han är icke här. Se där är platsen där de lade honom.

6 But, he, saith unto them—Be not alarmed! Jesus, ye are seeking, the Nazarene, the crucified: He hath arisen! he is not here,—See! the place where they laid him!

7 Mutta menkää ja sanokaa hänen opetuslapsillensa ja Pietarille: 'Hän menee teidän edellänne Galileaan; siellä te

7 Men gån bort och sägen till hans lärjungar, och särskilt till Petrus: 'Han skall före eder gå till Galileen; där skolen I

7 But go your way, tell his disciples, and Peter—He is going before you into Galilee: there, shall ye yourselves see him,—according as he said unto

saatte hänet nähdä, niinkuin hän teille sanoi.'"

8 Niin he tulivat ulos ja pakenivat haudalta, sillä heidät oli vallannut vavistus ja hämmästys, eivätkä sanoneet kenellekään mitään, sillä he pelkäsivät.

9 Mutta ylösnousemisensa jälkeen hän varhain aamulla viikon ensimmäisenä päivänä ilmestyi ensiksi Maria Magdaleenalle, josta hän oli ajanut ulos seitsemän riivaajaa.

10 Tämä meni ja vei sanan niille, jotka olivat olleet Jeesuksen kanssa ja jotka nyt murehtivat ja itkivät.

11 Mutta kun he kuulivat, että hän eli ja että Maria oli hänet nähnyt, eivät he uskoneet.

12 Ja sen jälkeen hän toisenmuotoisena ilmestyi kahdelle heistä, heidän kävellessään, matkalla maakylään.

13 Hekin menivät ja veivät sanan toisille; mutta nämä eivät uskoneet heitäkään.

få se honom, såsom han bar sagt eder.'»

8 Då gingo de ut och flydde bort ifrån graven, ty bävan och bestörtning hade kommit över dem. Och i sin fruktan sade de intet till någon.

9 [Men efter sin uppståndelse visade han sig på första veckodagens morgon först för Maria från Magdala, ur vilken han hade drivit ut sju onda andar.

10 Hon gick då och omtalade det för dem som hade följt med honom, och som nu sörjde och gräto.

11 Men när dessa hörde sägas att han levde och hade blivit sedd av henne, trodde de det icke.

12 Därefter uppenbarade han sig i en annan skepnad för två av dem, medan de voro stadda på vandring utåt landsbygden.

13 Också dessa gingo bort och omtalade det för de andra; men icke heller dem trodde

you.

8 And, going out, they fled from the tomb, for, trembling and transport, were holding them; and, unto no one, said they, anything, for they were afraid.

9 [And, arising early, on the first of the week, he was manifested, first, unto Mary the Magdalene, from whom he had cast, seven demons.

10 She, going her way, bare tidings unto them who had come to be with him, as they were mourning and weeping.

11 And, they, hearing that he was living, and had been looked upon by her, disbelieved.

12 But, after these things, unto two from among them, as they were walking, was he manifested, in a different form, as they were going unto a country place;

13 and, they, departing, bare tidings unto the rest,—but, even them, they believed not.

man.

14 Vihdoin hän ilmestyi myöskin niille yhdelletoista heidän ollessaan aterialla; ja hän nuhteli heidän epäuskoaan ja heidän sydämensä kovuutta, kun he eivät olleet uskoneet niitä, jotka olivat nähneet hänet ylösnousseeksi.

14 Sedan uppenbarade han sig också för de elva, när de lågo till bords; och han förebrådde dem då deras otro och deras hjärtans hårdhet, i det att de icke hade trott dem som hade sett honom vara uppstånden.

14 But, afterwards, unto the eleven themselves, as they reclined, was he manifested, and he upbraided their disbelief and hardness of heart,—because, them who had looked upon him when arisen [from among the dead] they believed not;

15 Ja hän sanoi heille: "Menkää kaikkeen maailmaan ja saarnatkaa evankeliumia kaikille luoduille.

15 Och han sade till dem: »Gån ut i hela världen och prediken evangelium för allt skapat.

15 and he said unto them—Go ye into all the world, and proclaim the glad-message, to the whole creation:

16 Joka uskoo ja kastetaan, se pelastuu; mutta joka ei usko, se tuomitaan kadotukseen.

16 Den som tror och bliver döpt, han skall bliva frälst; men den som icke tror, han skall bliva fördömd.

16 He that hath believed, and been immersed, shall be saved; but, he that hath disbelieved, shall be condemned:

17 Ja nämä merkit seuraavat niitä, jotka uskovat: minun nimessäni he ajavat ulos riivaajia, puhuvat uusilla kielillä,

17 Och dessa tecken skola åtfölja dem som tro: genom mitt namn skola de driva ut onda andar, de skola tala nya tungomål,

17 Signs, moreover, shall follow, them who have believed,—these:—In my name, shall they cast, demons, out, with tongues, shall they speak,—[and, in their hands,] they shall take up, serpents;

18 nostavat käsin käärmeitä, ja jos he juovat jotakin kuolettavaa, ei se heitä vahingoita; he panevat kätensä sairasten päälle, ja ne tulevat terveiksi."

18 ormar skola de taga i händerna, och om de dricka något dödande gift, så skall det alls icke skada dem; på sjuka skola de lägga händerna, och de skola då bliva friska.»

18 And, if, any deadly thing, they have drunk, in nowise, shall it, hurt, them: Upon sick persons, shall they lay, hands, and, well, shall they remain.

19 Kun nyt Herra Jeesus oli puhunut heille, otettiin hänet ylös taivaaseen, ja hän istui Jumalan oikealle puolelle.
20 Mutta he lähtivät ja saarnasivat kaikkialla, ja Herra vaikutti heidän kanssansa ja vahvisti sanan sitä seuraavien merkkien kautta.

19 Därefter, sedan Herren Jesus hade talat med dem, blev han upptagen i himmelen och satte sig på Guds högra sida.
20 Men de gingo ut och predikade allestädes. Och Herren verkade med dem och stadfäste ordet genom de tecken som åtföljde det.]

19 The Lord [Jesus], therefore, on the one hand, after talking with them, was taken up into heaven, and sat down on the right hand of God:
20 They, on the other hand, going forth, proclaimed on every side, the Lord, co–working, and confirming, the word, through, the closely following signs.]
OTHERWISE. [All the things given in charge unto the companions of Peter, they concisely reported. But, after these things, Jesus also, himself, from east even unto west, sent forth, through them, the sacred and incorruptible proclamation of the age–abiding salvation.]

EVANKELIUMI LUUKKAAN MUKAAN

1 luku

1 Koska monet ovat ryhtyneet tekemään kertomusta meidän keskuudessamme tosiksi tunnetuista tapahtumista,

2 sen mukaisesti kuin meille ovat kertoneet ne, jotka alusta asti

1 Alldenstund många andra hava företagit sig att om de händelser, som bland oss hava timat, avfatta berättelser,

2 i enlighet med vad som har blivit oss meddelat av dem som

1 Seeing, indeed, that, many, had taken in hand to re–arrange for themselves a narrative, concerning the facts which have been fully confirmed amongst us,—
2 according as they who from the beginning became eye–witnesses

ovat omin silmin ne nähneet ja olleet sanan palvelijoita,
3 niin olen minäkin, tarkkaan tutkittuani alusta alkaen kaikki, päättänyt kirjoittaa ne järjestyksessään sinulle, korkea-arvoinen Teofilus,

4 että oppisit tuntemaan, kuinka varmat ne asiat ovat, jotka sinulle on opetettu.

5 Herodeksen, Juudean kuninkaan, aikana oli pappi, nimeltä Sakarias, Abian osastoa. Ja hänen vaimonsa oli Aaronin tyttäriä, ja tämän nimi oli Elisabet.

6 He olivat molemmat hurskaita Jumalan edessä, vaeltaen kaikissa Herran käskyissä ja säädöksissä nuhteettomina.
7 Mutta heillä ei ollut lasta, sillä Elisabet oli hedelmätön; ja he olivat molemmat tulleet iällisiksi.
8 Niin tapahtui, kun hänen osastonsa palvelusvuoro tuli ja hän

själva voro åsyna vittnen och ordets tjänare,
3 så har ock jag, sedan jag grundligt har efterforskat allt ända ifrån begynnelsen, beslutit mig för att i följd och ordning skriva därom till dig, ädle Teofilus,

4 så att du kan inse huru tillförlitliga de stycken äro, i vilka du har blivit undervisad.

5 På den tid då Herodes var konung över Judeen levde en präst vid namn Sakarias, av Abias' »dagsavdelning». Denne hade till hustru en av Arons döttrar som hette Elisabet.

6 De voro båda rättfärdiga inför Gud och vandrade ostraffligt efter alla Herrens bud och stadgar.
7 Men de hade inga barn, ty Elisabet var ofruktsam; och båda voro de komna till hög ålder.
8 Medan han nu en gång, när ordningen kom till hans

and attendants of the Word delivered them unto us,
3 it seemed good, even to me, having closely traced from the outset all things accurately, to write unto thee, in order, most excellent Theophilus:

4 that, as touching the matters which thou hadst been taught by word of mouth, thou mightest obtain full knowledge, of the certainty.

5 It came to pass, in the days of Herod, king of Judaea, that there was a certain priest, by name Zachariah, of the daily course of Abia; and that he had a wife of the daughters of Aaron, and, her name, was Elizabeth.

6 Now they were both righteous before God, walking in all the commandments and righteous appointments of the Lord, blameless;
7 and they had no child, inasmuch as Elizabeth was barren, and, both, had become, advanced in their days.
8 But it came to pass, as he was doing priestly service in the order of his

toimitti papillisia tehtäviä Jumalan edessä,

9 että hän tavanmukaisessa pappistehtävien arpomisessa sai osaksensa mennä Herran temppeliin suitsuttamaan.

10 Ja kaikki kansa oli suitsuttamisen aikana ulkopuolella rukoilemassa.

11 Silloin ilmestyi hänelle Herran enkeli seisoen suitsutusalttarin oikealla puolella.

12 Ja hänet nähdessään Sakarias hämmästyi, ja hänet valtasi pelko.

13 Mutta enkeli sanoi hänelle: "Älä pelkää, Sakarias; sillä sinun rukouksesi on kuultu, ja vaimosi Elisabet on synnyttävä sinulle pojan, ja sinun on annettava hänelle nimi Johannes.

14 Ja hän on oleva sinulle iloksi ja riemuksi, ja monet iloitsevat hänen syntymisestään.

15 Sillä hän on oleva suuri Herran edessä;

avdelning, gjorde prästerlig tjänst inför Gud,

9 hände det sig, vid den övliga lottningen om de prästerliga sysslorna, att det tillföll honom att gå in i Herrens tempel och tända rökelsen.

10 Och hela menigheten stod utanför och bad, medan rökoffret förrättades.

11 Då visade sig för honom en Herrens ängel, stående på högra sidan om rökelsealtaret.

12 Och när Sakarias såg honom, blev han förskräckt, och fruktan föll över honom.

13 Men ängeln sade till honom: »Frukta icke, Sakarias; ty din bön är hörd, och din hustru Elisabet skall föda dig en son, och honom skall du giva namnet Johannes.

14 Och han skall bliva dig till glädje och fröjd, och många skola glädja sig över hans födelse.

15 Ty han skall bliva stor inför Herren. Vin

daily course, before God,

9 according to the custom of his priesthood, it fell to his lot to offer incense, entering into the Temple of the Lord;

10 and, all the throng of the people, was praying outside, at the hour of the incense offering.

11 And there appeared unto him a messenger of the Lord, standing on the right hand of the altar of incense;

12 and Zachariah was troubled when he beheld, and, fear, fell upon him.

13 But the messenger said unto him—Do not fear, Zachariah! Inasmuch as thy supplication hath been hearkened to,—and, thy wife Elizabeth, shall bring forth a son to thee, and thou shalt call his name, John;

14 And there shall be joy to thee and exulting, and, many, over his birth, shall rejoice;

15 For he shall be great before the Lord, and, wine

viiniä ja väkijuomaa hän ei juo, ja hän on oleva täytetty Pyhällä Hengellä hamasta äitinsä kohdusta.

och starka drycker skall han icke dricka, och redan i sin moders liv skall han bliva uppfylld av helig ande.

and strong drink, in nowise may he drink, and, with Holy Spirit, shall he be filled, already, from his mother's womb;

16 Ja hän kääntää monta Israelin lapsista Herran, heidän Jumalansa, tykö.

16 Och många av Israels barn skall han omvända till Herren, deras Gud.

16 And, many of the Sons of Israel, shall he turn towards the Lord their God;

17 Ja hän käy hänen edellään Eliaan hengessä ja voimassa, kääntääksensä isien sydämet lasten puoleen ja tottelemattomat vanhurskasten mielenlaatuun, näin Herralle toimittaaksensa valmistetun kansan."

17 Han skall gå framför honom i Elias' ande och kraft, för att 'vända fädernas hjärtan till barnen' och omvända de ohörsamma till de rättfärdigas sinnelag, så att han skaffar åt Herren ett välberett folk.»

17 And, he, shall go before him, in the spirit and power of Elijah,—To turn the hearts of fathers unto children, and the unyielding, into the prudence of the righteous, and to prepare, for the Lord, a people made ready.

18 Niin Sakarias sanoi enkelille: "Kuinka minä tämän käsittäisin? Sillä minä olen vanha, ja minun vaimoni on iälliseksi tullut."

18 Då sade Sakarias till ängeln: »Varav skall jag veta detta? Jag är ju själv gammal, och min hustru är kommen till hög ålder.»

18 And Zachariah said unto the messenger—Whereby, shall I know this? for, I, am, aged, and, my wife, advanced in her days.

19 Enkeli vastasi ja sanoi hänelle: "Minä olen Gabriel, joka seison Jumalan edessä, ja minä olen lähetetty puhumaan sinulle ja julistamaan sinulle tämän ilosanoman.

19 Ängeln svarade och sade till honom: »Jag är Gabriel, som står inför Gud, och jag är utsänd för att tala till dig och förkunna dig detta glada budskap.

19 And the messenger, answering, said unto him—I, am Gabriel,—he that standeth near before God; and have been sent forth to speak unto thee, and to deliver the joyful message unto thee, as touching these things.

20 Ja katso, sinä tulet mykäksi etkä kykene mitään puhumaan siihen

20 Och se, ända till den dag då detta sker skall du vara mållös

20 And lo! thou shalt be silent, and not able to speak until the day when

päivään saakka, jona tämä tapahtuu, sentähden ettet uskonut minun sanojani, jotka käyvät aikanansa toteen."

21 Ja kansa oli odottamassa Sakariasta, ja he ihmettelivät, että hän niin kauan viipyi temppelissä.

22 Mutta ulos tullessaan hän ei kyennyt puhumaan heille; silloin he ymmärsivät, että hän oli nähnyt näyn temppelissä. Ja hän viittoi heille ja jäi mykäksi.

23 Ja kun hänen virkatoimensa päivät olivat päättyneet, meni hän kotiinsa.

24 Ja niiden päiväin perästä Elisabet, hänen vaimonsa, tuli raskaaksi ja pysytteli salassa viisi kuukautta, sanoen:

25 "Näin on Herra tehnyt minulle niinä päivinä, jolloin hän katsoi minun puoleeni poistaaksensa minusta ihmisten ylenkatseen."

26 Kuudentena kuukautena sen jälkeen Jumala lähetti enkeli

och icke kunna tala, därför att du icke trodde mina ord, vilka dock i sin tid skola fullbordas.»

21 Och folket stod och väntade på Sakarias och förundrade sig över att han så länge dröjde i templet;

22 och när han kom ut, kunde han icke tala till dem. Då förstodo de att han hade sett någon syn i templet. Och han tecknade åt dem och förblev stum.

23 Och när tiden för hans tjänstgöring hade gått till ända, begav han sig hem.

24 Men efter den tiden blev hans hustru Elisabet havande och höll sig dold i fem månader;

25 och hon sade: »Så har Herren gjort med mig nu, då han har sett till min smälek bland människorna, för att borttaga den.»

26 I sjätte månaden blev ängeln Gabriel sänd av Gud till en

these things shall come to pass; because thou didst not believe in my words,—the which shall be fulfilled for their season.

21 And the people were expecting Zachariah, and began to marvel that he should tarry in the Temple;

22 and when he came forth he was not able to speak unto them, and they perceived that, a vision, he had seen in the Temple,—and, he, continued making signs unto them, and remained dumb.

23 And it came to pass, when the days of his public ministration were fulfilled, that he departed unto his house.

24 And, after these days, Elizabeth his wife conceived, and she disguised herself five months, saying—

25 Thus, for me, hath the Lord wrought,—in the days in which he looked upon me, to take away my reproach among men.

26 Now, in the sixth month, was the messenger Gabriel sent

Gabrielin Galilean kaupunkiin, jonka nimi on Nasaret,
27 neitsyen tykö, joka oli kihlattu Joosef nimiselle miehelle Daavidin suvusta; ja neitsyen nimi oli Maria.

28 Ja tullessaan sisälle hänen tykönsä enkeli sanoi: "Terve, armoitettu! Herra olkoon sinun kanssasi."
29 Mutta hän hämmästyi suuresti siitä puheesta ja mietti, mitä tämä tervehdys mahtoi tarkoittaa.
30 Niin enkeli sanoi hänelle: "Älä pelkää, Maria; sillä sinä olet saanut armon Jumalan edessä.
31 Ja katso, sinä tulet raskaaksi ja synnytät pojan, ja sinun on annettava hänelle nimi Jeesus.
32 Hän on oleva suuri, ja hänet pitää kutsuttaman Korkeimman Pojaksi, ja Herra Jumala antaa hänelle Daavidin, hänen isänsä, valtaistuimen,
33 ja hän on oleva Jaakobin huoneen kuningas iankaikkisesti, ja hänen

stad i Galileen som hette Nasaret,

27 till en jungfru som var trolovad med en man vid namn Josef, av Davids hus; och jungfruns namn var Maria.
28 Och ängeln kom in till henne och sade: »Hell dig, du högtbenådade! Herren är med dig.»
29 Men hon blev mycket förskräckt vid hans ord och tänkte på vad denna hälsning månde innebära.
30 Då sade ängeln till henne: »Frukta icke, Maria; ty du har funnit nåd för Gud.

31 Se, du skall bliva havande och föda en son, och honom skall du giva namnet Jesus.

32 Han skall bliva stor och kallas den Högstes Son, och Herren Gud skall giva honom hans fader Davids tron.

33 Och han skall vara konung över Jakobs hus till evig tid, och på hans rike skall

forth from God, into a city of Galilee, the name of which was Nazareth,—
27 unto a virgin, betrothed to a man whose name was Joseph, of the house of David; and, the name of the virgin, was, Mary;
28 and entering in unto her, he said—Joy to thee, favoured one! The Lord, be with thee!

29 And, she, at the word, was greatly troubled, and began to deliberate, of what kind, this salutation, might be.
30 And the messenger said unto her—Do not fear, Mary, for thou hast found favour with God,—

31 And lo! thou shalt conceive in thy womb, and bring forth a son, and shalt call his name, Jesus:
32 the same, shall be great, and, Son of the Most High, shall be called, and the Lord God, will give unto him, the throne of David his father,—

33 And he shall reign over the house of Jacob, unto the ages, and, of his kingdom, there shall be,

valtakunnallansa ei pidä loppua oleman."

34 Niin Maria sanoi enkelille: "Kuinka tämä voi tapahtua, kun minä en miehestä mitään tiedä?"

35 Enkeli vastasi ja sanoi hänelle: "Pyhä Henki tulee sinun päällesi, ja Korkeimman voima varjoaa sinut; sentähden myös se pyhä, mikä syntyy, pitää kutsuttaman Jumalan Pojaksi.

36 Ja katso, sinun sukulaisesi Elisabet, hänkin kantaa kohdussaan poikaa vanhalla iällään, ja tämä on kuudes kuukausi hänellä, jota sanottiin hedelmättömäksi;

37 sillä Jumalalle ei mikään ole mahdotonta."

38 Silloin Maria sanoi: "Katso, minä olen Herran palvelijatar; tapahtukoon minulle sinun sanasi mukaan." Ja enkeli lähti hänen tyköänsä.

39 Niinä päivinä Maria nousi ja kulki kiiruusti vuorimaahan erääseen Juudan kaupunkiin

ingen ände vara.»

34 Då sade Maria till ängeln: »Huru skall detta ske? Jag vet ju icke av någon man.»

35 Ängeln svarade och sade till henne: »Helig ande skall komma över dig, och kraft från den Högste skall överskygga dig; därför skall ock det heliga som varder fött kallas Guds Son.

36 Och se, jämväl din fränka Elisabet har blivit havande och skall föda en son, nu på sin ålderdom; och detta är sjätte månaden för henne, som säges vara ofruktsam.

37 Ty för Gud kan intet vara omöjligt.»

38 Då sade Maria: »Se, jag är Herrens tjänarinna; ske mig såsom du har sagt.» Och ängeln lämnade henne.

39 En av de närmaste dagarna stod Maria upp och begav sig skyndsamt till en stad i Judeen, uppe i

no end.

34 But Mary said unto the messenger—How, shall this thing be, seeing that, a man, I know not?

35 And answering, the messenger said unto her—The Holy Spirit, shall come upon thee, and, the power of the Most High, shall overshadow thee; wherefore, even that which is to be born, Holy, shall be called, Son of God.

36 And lo! Elizabeth thy kinswoman, even she, hath conceived a son in, her old-age; —and, this month, is, the sixth, to her, the so-called barren one;

37 Because no declaration from God, shall be void of power.

38 And Mary said—Lo! the handmaid of the Lord! Might it come to pass unto me, according to thy declaration. And the messenger departed from her.

39 And Mary, arising, in these days, journeyed into the hill country with haste, into a city of Judah,—

bergsbygden.

40 ja meni Sakariaan kotiin ja tervehti Elisabetia.

40 Och hon trädde in i Sakarias' hus och hälsade Elisabet.

40 and entered into the house of Zachariah, and saluted Elizabeth.

41 Ja kun Elisabet kuuli Marian tervehdyksen, hypähti lapsi hänen kohdussansa; ja Elisabet täytettiin Pyhällä Hengellä.

41 När då Elisabet hörde Marias hälsning, spratt barnet till i hennes liv; och Elisabet blev fylld av helig ande

41 And it came to pass that, as Elizabeth heard the salutation of Mary, the babe leapt in her womb, and Elizabeth was filled with Holy Spirit,—

42 Ja hän puhkesi puhumaan suurella äänellä ja sanoi: "Siunattu sinä vaimojen joukossa, ja siunattu sinun kohtusi hedelmä!

42 och brast ut och ropade högt och sade: »Välsignad vare du bland kvinnor, och välsignad din livsfrukt!

42 and lifted up her voice with loud exclamation, and said—Blessed, art thou among women, and, blessed, is the fruit of thy womb;

43 Ja kuinka minulle tapahtuu tämä, että minun Herrani äiti tulee minun tyköni?

43 Men varför sker mig detta, att min Herres moder kommer till mig?

43 And, whence, to me is, this, That the mother of my Lord should come, unto me?

44 Sillä katso, kun sinun tervehdyksesi ääni tuli minun korviini, hypähti lapsi ilosta minun kohdussani.

44 Se, när ljudet av din hälsning nådde mina öron, spratt barnet till av fröjd i mitt liv.

44 For lo! as the sound of thy salutation came into mine ears, the babe in my womb, leapt in exultation.

45 Ja autuas se, joka uskoi, sillä se sana on täyttyvä, mikä hänelle on tullut Herralta!"

45 Och salig är du, som trodde att det skulle fullbordas, som blev dig sagt från Herren.»

45 And, happy, is she who hath believed, that there shall be a perfecting of the things which have been spoken to her from the Lord!

46 Ja Maria sanoi: "Minun sieluni suuresti ylistää Herraa,

46 Då sade Maria: »Min själ prisar storligen Herren,

46 And Mary said—My soul doth magnify the Lord,

47 ja minun henkeni riemuitsee Jumalasta, vapahtajastani;

47 och min ande fröjdar sig i Gud, min Frälsare.

47 And my spirit hath exulted upon God my saviour;

48 sillä hän on katsonut palvelijattarensa

48 Ty han har sett till sin tjänarinnas ringhet; och se, härefter skola

48 Because he hath looked upon the humbling of his handmaid; for lo!

alhaisuuteen. Katso, tästedes kaikki sukupolvet ylistävät minua autuaaksi.

49 Sillä Voimallinen on tehnyt minulle suuria, ja hänen nimensä on pyhä,

50 ja hänen laupeutensa pysyy polvesta polveen niille, jotka häntä pelkäävät.

51 Hän on osoittanut voimansa käsivarrellaan; hän on hajottanut ne, joilla oli ylpeät ajatukset sydämessään.

52 Hän on kukistanut valtiaat valtaistuimilta ja korottanut alhaiset.

53 Nälkäiset hän on täyttänyt hyvyyksillä, ja rikkaat hän on lähettänyt tyhjinä pois.

54 Hän on ottanut huomaansa palvelijansa Israelin, muistaaksensa laupeuttaan

55 Aabrahamia ja hänen siementänsä kohtaan iankaikkisesti, niinkuin hän on meidän isillemme puhunut."

56 Ja Maria oli hänen tykönänsä noin kolme kuukautta ja palasi jälleen kotiinsa.

alla släkten prisa mig salig.

49 Ty den Mäktige har gjort stora ting med mig, och heligt är hans namn.

50 Hans barmhärtighet varar från släkte till släkte över dem som frukta honom.

51 Han har utfört väldiga gärningar med sin arm, han har förskingrat dem som tänkte övermodiga tankar i sina hjärtan.

52 Härskare har han störtat från deras troner, och ringa män har han upphöjt;

53 hungriga har han mättat med sitt goda, och rika har han skickat bort med tomma händer.

54 Han har tagit sig an sin tjänare Israel och tänkt på att bevisa barmhärtighet

55 mot Abraham och mot hans säd till evig tid, efter sitt löfte till våra fäder.»

56 Och Maria stannade hos henne vid pass tre månader och vände därefter

from the present time, all the generations, will pronounce me happy.

49 Because he that is mighty hath done for me great things, and, holy, is his name;

50 And his mercy is unto generations and generations, to them who revere him;

51 He hath wrought strength with his arm, He hath scattered men arrogant in the intention of their heart;

52 He hath deposed potentates from thrones, and uplifted the lowly;

53 The hungry, hath he filled with good things, and, the wealthy, hath he sent empty away;

54 He hath laid hold of Israel his servant, to be mindful of mercies:

55 According as he spake unto our fathers,—To Abraham, and to his seed,—Unto times age-abiding.

56 And Mary abode with her about three months, and returned unto her house.

hem igen.

57 Mutta Elisabetin synnyttämisen aika tuli; ja hän synnytti pojan.

57 Så var nu för Elisabet tiden inne, då hon skulle föda; och hon födde en son.

57 And, to Elizabeth, was the time fulfilled, that she should be bringing forth,—and she gave birth to a son.

58 Ja kun hänen naapurinsa ja sukulaisensa kuulivat, että Herra oli tehnyt hänelle suuren laupeuden, iloitsivat he hänen kanssansa.

58 Och när hennes grannar och fränder fingo höra att Herren hade bevisat henne så stor barmhärtighet, gladde de sig med henne.

58 And her neighbours and kinsfolk heard, that the Lord had magnified his mercy with her, and they were rejoicing with her.

59 Ja kahdeksantena päivänä he tulivat ympärileikkaamaan lasta ja tahtoivat antaa hänelle hänen isänsä mukaan nimen Sakarias.

59 Och på åttonde dagen kommo de för att omskära barnet; och de ville kalla honom Sakarias, efter hans fader.

59 And it came to pass, on the eighth day, that they came to circumcise the child, and were calling it, after the name of its father, Zachariah.

60 Mutta hänen äitinsä vastasi ja sanoi: "Ei suinkaan, vaan hänen nimensä on oleva Johannes."

60 Men hans moder tog till orda och sade: »Ingalunda; han skall heta Johannes.»

60 And his mother, answering, said—Nay! but he shall be called, John.

61 Niin he sanoivat hänelle: "Eihän sinun suvussasi ole ketään, jolla on se nimi."

61 Då sade de till henne: »I din släkt finnes ju ingen som har det namnet.»

61 And they said unto her—There is, no one from among thy kindred, who is called by this name!

62 Ja he kysyivät viittomalla lapsen isältä, minkä nimen hän tahtoi hänelle annettavaksi.

62 Och de frågade hans fader genom tecken vad han ville att barnet skulle heta.

62 And they began making signs unto his father, as to what he might be wishing it to be called.

63 Niin hän pyysi taulun ja kirjoitti siihen nämä sanat: "Johannes on hänen nimensä." Ja kaikki ihmettelivät.

63 Då begärde han en tavla och skrev dessa ord: »Johannes är hans namn.» Och alla förundrade sig.

63 And, asking for a small tablet, he wrote, saying—John, is his name! and they marveled all.

64 Ja kohta hänen

64 Men i detsamma

64 And his mouth was

suunsa aukeni, ja hänen kielensä vapautui, ja hän puhui kiittäen Jumalaa.
65 Ja tuli pelko kaikille heidän ympärillään asuvaisille, ja koko Juudean vuorimaassa puhuttiin kaikista näistä tapahtumista;

66 ja kaikki, jotka niistä kuulivat, panivat ne mieleensä ja sanoivat: "Mikähän tästä lapsesta tulee?" Sillä Herran käsi oli hänen kanssansa.

67 Ja Sakarias, hänen isänsä, täytettiin Pyhällä Hengellä, ja hän ennusti sanoen:
68 "Kiitetty olkoon Herra, Israelin Jumala, sillä hän on katsonut kansansa puoleen ja valmistanut sille lunastuksen
69 ja kohottanut meille pelastuksen sarven palvelijansa Daavidin huoneesta
70 - niinkuin hän on puhunut hamasta ikiajoista pyhäin profeettainsa suun kautta -
71 pelastukseksi vihollisistamme ja kaikkien niiden kädestä,

öppnades hans mun, och hans tunga löstes, och han talade och lovade Gud.
65 Och deras grannar betogos alla av häpnad, och ryktet om allt detta gick ut över Judeens hela bergsbygd.

66 Och alla som hörde det lade märke därtill och sade: »Vad månde väl varda av detta barn?» Också var ju Herrens hand med honom.
67 Och hans fader Sakarias blev uppfylld av helig ande och profeterade och sade:
68 »Lovad vare Herren, Israels Gud, som har sett till sitt folk och berett det förlossning,

69 och som har upprättat åt oss ett frälsningens horn i sin tjänare Davids hus,
70 såsom han hade lovat genom sin forntida heliga profeters mun.

71 Ty han ville frälsa oss från våra ovänner och ur alla våra

opened instantly, and his tongue [loosed], and he began to speak, blessing, God.
65 And fear came upon all the neighbours themselves; and, throughout all the hill–country of Judaea, were all these matters being much talked of;
66 and all who heard laid [them] up in their hearts, saying—What then shall his child be? for, even the hand of the Lord, was with him.

67 And, Zachariah his father, was filled with Holy Spirit, and prophesied, saying:—
68 Blessed, be the Lord, the God of Israel!
Because he hath visited and wrought redemption for his people,

69 And hath raised up a horn of salvation for us,
In the house of David his servant:
70 According as he hath spoken by mouth of his holy ancient prophets,—

71 Of salvation from among our foes, and out of the hand of all them

jotka meitä vihaavat,
72 tehdäkseen laupeuden meidän isillemme ja muistaakseen pyhän liittonsa,
73 sen valan, jonka hän vannoi Aabrahamille, meidän isällemme;
74 suodakseen meidän, vapahdettuina vihollistemme kädestä, pelkäämättä palvella häntä
75 pyhyydessä ja vanhurskaudessa hänen edessään kaikkina elinpäivinämme.
76 Ja sinä, lapsukainen, olet kutsuttava Korkeimman profeetaksi, sillä sinä olet käyvä Herran edellä valmistaaksesi hänen teitään,
77 antaaksesi hänen kansalleen pelastuksen tuntemisen heidän syntiensä anteeksisaamisessa,
78 meidän Jumalamme sydämellisen laupeuden tähden, jonka kautta meidän puoleemme katsoo aamun koitto korkeudesta,
79 loistaen meille, jotka istumme pimeydessä ja kuoleman varjossa, ja ohjaten meidän

motståndares hand,
72 och så göra barmhärtighet med våra fäder och tänka på sitt heliga förbund,
73 vad han med ed hade lovat för vår fader Abraham,
74 Han ville beskära oss att få tjäna honom utan fruktan, frälsta ur våra ovänners hand,
75 ja, att göra tjänst inför honom i helighet och rättfärdighet i alla våra dagar.
76 Och du, barn, skall bliva kallad den Högstes profet, ty du skall gå framför Herren och bereda vägar för honom,
77 till att giva hans folk kunskap om frälsning, i det att deras synder bliva dem förlåtna.
78 Så skall ske för vår Guds förbarmande kärleks skull, som skall låta ett ljus gå upp och skåda ned till oss från höjden,
79 för att 'skina över dem som sitta i mörker och dödsskugga' och så

that hate us:
72 To perform mercy with our fathers, and to be mindful of his holy covenant,—
73 The oath which he sware unto Abraham our father, To grant us,
74 without fear, from the hand of enemies rescued, to be rendering divine service unto him,
75 in lovingkindness and righteousness before him, all our days.
76 And, even thou, child, prophet of the Most High, shalt be called,—for thou shall march on before the Lord, to prepare his ways,
77 Giving a knowledge of salvation unto his people, by a remission of their sins.
78 Because of the yearning compassion of the mercy of our God, wherein shall visit us a day-dawn from on high,—
79 To shine on them who, in the darkness and shade of death, are sitting, to guide our feet

jalkamme rauhan tielle."

styra våra fötter in på fridens väg.»

into a way of peace.

80 Ja lapsi kasvoi ja vahvistui hengessä. Ja hän oli erämaassa siihen päivään asti, jona hän oli astuva Israelin eteen.

80 Och barnet växte upp och blev allt starkare i anden. Och han vistades i öknen, intill den dag då han skulle träda fram för Israel.

80 And, the child, went on growing, and being strengthened in spirit, and was in the deserts, until the day he was pointed out unto Israel.

2 luku

1 Ja tapahtui niinä päivinä, että keisari Augustukselta kävi käsky, että kaikki maailma oli verolle pantava.

1 Och det hände sig vid den tiden att från kejsar Augustus utgick ett påbud att hela världen skulle skattskrivas.

1 Now it came to pass, in those days, that there went forth a decree from Caesar Augustus, for all the inhabited earth to be enrolled:

2 Tämä verollepano oli ensimmäinen ja tapahtui Kyreniuksen ollessa Syyrian maaherrana.

2 Detta var den första skattskrivningen, och den hölls, när Kvirinius var landshövding över Syrien.

2 this enrollment, first was made while Cyrenius was governor of Syria:

3 Ja kaikki menivät verolle pantaviksi, kukin omaan kaupunkiinsa.

3 Då färdades alla var och en till sin stad, för att låta skattskriva sig.

3 and all were journeying to be enrolled, each one unto his own city.

4 Niin Joosefkin lähti Galileasta, Nasaretin kaupungista, ylös Juudeaan, Daavidin kaupunkiin, jonka nimi on Beetlehem, hän kun oli Daavidin huonetta ja sukua,

4 Så gjorde ock Josef; och eftersom han var av Davids hus och släkt, for han från staden Nasaret i Galileen upp till Davids stad, som heter Betlehem, i Judeen,

4 And Joseph also went up from Galilee, out of a city Nazareth, into Judaea, into the city of David which is called Bethlehem; because he was of the house and family of David:

5 verolle pantavaksi Marian, kihlattunsa, kanssa, joka oli raskaana.

5 för att låta skattskriva sig jämte Maria, sin trolovade, som var havande.

5 to enroll himself with Mary who was betrothed to him, she being with child.

6 Niin tapahtui heidän siellä ollessaan, että

6 Medan de voro där, hände sig att tiden var

6 And it came to pass, while they were there,

Marian synnyttämisen aika tuli.

7 Ja hän synnytti pojan, esikoisensa, ja kapaloi hänet ja pani hänet seimeen, koska heille ei ollut sijaa majatalossa.

8 Ja sillä seudulla oli paimenia kedolla vartioimassa yöllä laumaansa.

9 Niin heidän edessään seisoi Herran enkeli, ja Herran kirkkaus loisti heidän ympärillään, ja he peljästyivät suuresti.

10 Mutta enkeli sanoi heille: "Älkää peljätkö; sillä katso, minä ilmoitan teille suuren ilon, joka on tuleva kaikelle kansalle:
11 teille on tänä päivänä syntynyt Vapahtaja, joka on Kristus, Herra, Daavidin kaupungissa.
12 Ja tämä on teille merkkinä: te löydätte lapsen kapaloituna ja seimessä makaamassa."

13 Ja yhtäkkiä oli enkelin kanssa suuri

inne, då hon skulle föda.

7 Och hon födde sin förstfödde son och lindade honom och lade honom i en krubba, ty det fanns icke rum för dem i härbärget.

8 I samma nejd voro då några herdar ute på marken och höllo vakt om natten över sin hjord.

9 Då stod en Herrens ängel framför dem, och Herrens härlighet kringstrålade dem; och de blevo mycket förskräckta.

10 Men ängeln sade till dem: »Varen icke förskräckta. Se, jag bådar eder en stor glädje, som skall vederfaras allt folket.
11 Ty i dag har en Frälsare blivit född åt eder i Davids stad, och han är Messias, Herren.
12 Och detta skall för eder vara tecknet: I skolen finna ett nyfött barn, som ligger lindat i en krubba.»

13 I detsamma sågs där jämte ängeln en

that the days were fulfilled for her to give birth;

7 and she gave birth to her firstborn son, and wrapped him in swaddling clothes, and laid him in a manger, because there was no room for them in the inn.

8 And there were, shepherds, in the same country, dwelling in the fields, and keeping the watches of the night over their flock.

9 And, a messenger of the Lord, stood over them, and, a glory of the Lord, shone round about them; and they feared, a great fear.

10 And the messenger said unto them—Be not afraid! For lo! I bring you good tidings of a great joy, the which shall be for all the people:
11 That there hath been born unto you, this day, a saviour,—Who is Christ the Lord—in the city of David!
12 And, this, to you is, a sign: Ye shall find a babe, wrapped in swaddling clothes, and lying in a manger.

13 And, suddenly, there came to be, with the

joukko taivaallista sotaväkeä, ja he ylistivät Jumalaa ja sanoivat:

14 "Kunnia Jumalalle korkeuksissa, ja maassa rauha ihmisten kesken, joita kohtaan hänellä on hyvä tahto!"

15 Ja kun enkelit olivat menneet paimenten luota taivaaseen, niin nämä puhuivat toisillensa: "Menkäämme nyt Beetlehemiin katsomaan sitä, mikä on tapahtunut ja minkä Herra meille ilmoitti."

16 Ja he menivät kiiruhtaen ja löysivät Marian ja Joosefin ja lapsen, joka makasi seimessä.

17 Ja kun he tämän olivat nähneet, ilmoittivat he sen sanan, joka oli puhuttu heille tästä lapsesta.

18 Ja kaikki, jotka sen kuulivat, ihmettelivät sitä, mitä paimenet heille puhuivat.

19 Mutta Maria kätki kaikki nämä sanat ja tutkisteli niitä sydämessänsä.

stor hop av den himmelska härskaran, och de lovade Gud och sade:

14 »Ära vare Gud i höjden, och frid på jorden, bland människor till vilka han har behag!»

15 När så änglarna hade farit ifrån herdarna upp i himmelen, sade dessa till varandra: »Låt oss nu gå till Betlehem och se det som där har skett, och som Herren har kungjort för oss.»

16 Och de skyndade åstad dit och funno Maria och Josef, och barnet som låg i krubban.

17 Och när de hade sett det, omtalade de vad som hade blivit sagt till dem om detta barn.

18 Och alla som hörde det förundrade sig över vad herdarna berättade för dem.

19 Men Maria gömde och begrundade allt detta i sitt hjärta.

messenger, the throng of the heavenly host, praising God, and saying—

14 Glory, in the highest, unto God! And, on earth, peace, among men of goodwill.

15 And it came to pass, when the messengers had departed from them into heaven, that, the shepherds, began to say one to another—Let us go through forthwith as far as to Bethlehem, and see this thing which hath come to pass, which the Lord hath made known to us.

16 And they came, with haste, and found both Mary and Joseph, and the babe lying in the manger.

17 Now, when they beheld, they made known concerning the thing which had been told them as to this child.

18 And, all who heard, marveled concerning the things which had been told by the shepherds unto them;

19 but, Mary, was closely observing, all, these things, putting them together in her heart.

20 Ja paimenet palasivat kiittäen ja ylistäen Jumalaa kaikesta, minkä olivat kuulleet ja nähneet, sen mukaan kuin heille oli puhuttu.
21 Kun sitten kahdeksan päivää oli kulunut ja lapsi oli ympärileikattava, annettiin hänelle nimi Jeesus, jonka enkeli oli hänelle antanut, ennenkuin hän sikisi äitinsä kohdussa.
22 Ja kun heidän puhdistuspäivänsä, Mooseksen lain mukaan, olivat täyttyneet, veivät he hänet ylös Jerusalemiin asettaaksensa hänet Herran eteen
23 - niinkuin on kirjoitettuna Herran laissa: "Jokainen miehenpuoli, joka avaa äidinkohdun, luettakoon Herralle pyhitetyksi" -
24 ja uhrataksensa, niinkuin Herran laissa on säädetty, parin metsäkyyhkysiä tai kaksi kyyhkysenpoikaa.

25 Ja katso, Jerusalemissa oli mies, nimeltä Simeon; hän oli hurskas ja jumalinen

20 Och herdarna vände tillbaka och prisade och lovade Gud för allt vad de hade fått höra och se, alldeles såsom det blivit dem sagt.
21 När sedan åtta dagar hade gått till ända och han skulle omskäras, gavs honom namnet Jesus, det namn som hade blivit nämnt av ängeln, förrän han blev avlad i sin moders liv.
22 Och när deras reningsdagar hade gått till ända, de som voro föreskrivna i Moses' lag, förde de honom upp till Jerusalem för att bära honom fram inför Herren,
23 enligt den föreskriften i Herrens lag, att »allt mankön som öppnar moderlivet skall räknas såsom helgat åt Herren»,
24 så ock för att offra »ett par duvor eller två unga turturduvor», såsom stadgat var i Herrens lag.

25 I Jerusalem levde då en man, vid namn Simeon, en rättfärdig och from man, som

20 And the shepherds returned, giving glory and singing praise unto God, over all things which they had heard and seen, according as it had been told unto them.
21 And, when eight days were fulfilled for circumcising him, then was his name called, Jesus,—which it was called by the messenger, before he was conceived in the womb.

22 And, when the days of their purification, according to the law of Moses, were fulfilled, they took him up into Jerusalem, to present [him] unto the Lord,—

23 according as it is written in the law of the Lord—Every male that is a firstborn, Holy unto the Lord, shall be called,

24 and to give a sacrifice, according to that which is said in the law of the Lord—A pair of turtle-doves, or two young pigeons.
25 And lo! there was, a man, in Jerusalem, whose name, was Symeon; and, this man, was righteous

mies, joka odotti Israelin lohdutusta, ja Pyhä Henki oli hänen päällänsä.

väntade på Israels tröst; och helig ande var över honom.

and devout, awaiting the consolation of Israel, and Holy Spirit was upon him;

26 Ja Pyhä Henki oli hänelle ilmoittanut, ettei hän ollut näkevä kuolemaa, ennenkuin oli nähnyt Herran Voidellun.

26 Och av den helige Ande hade han fått den uppenbarelsen att han icke skulle se döden, förrän han hade fått se Herrens Smorde.

26 and it had been intimated to him by the Holy Spirit, that he should not see death, before he had seen the Christ of the Lord.

27 Ja hän tuli Hengen vaikutuksesta pyhäkköön. Ja kun vanhemmat toivat Jeesus-lasta sisälle tehdäkseen hänelle, niinkuin tapa oli lain mukaan,

27 Han kom nu genom Andens tillskyndelse till helgedomen. Och när föräldrarna buro in barnet Jesus, för att så göra med honom som sed var efter lagen,

27 And he came, in the Spirit, into the temple; and, when the parents brought in the child Jesus, that they might do according to that which was customary by the law concerning it,

28 otti hänkin hänet syliinsä ja kiitti Jumalaa ja sanoi:

28 då tog också han honom i sin famn och lovade Gud och sade:

28 even he, welcomed it into his arms, and blessed God, and said—

29 "Herra, nyt sinä lasket palvelijasi rauhaan menemään, sanasi mukaan;

29 »Herre, nu låter du din tjänare fara hädan i frid, efter ditt ord,

29 Now, dost thou dismiss thy servant, O Sovereign, according to thy declaration—in peace;

30 sillä minun silmäni ovat nähneet sinun autuutesi,

30 ty mina ögon hava sett din frälsning,

30 Because mine eyes have seen thy salvation,

31 jonka sinä olet valmistanut kaikkien kansojen nähdä,

31 vilken du har berett till att skådas av alla folk:

31 Which thou hast prepared in face of all the peoples:

32 valkeudeksi, joka on ilmestyvä pakanoille, ja kirkkaudeksi kansallesi Israelille."

32 ett ljus som skall uppenbaras för hedningarna, och en härlighet som skall givas åt ditt folk Israel.»

32 A light for the unveiling of nations, and the glory of thy people Israel.

33 Ja hänen isänsä ja äitinsä ihmettelivät sitä,

33 Och hans fader och moder förundrade

33 And his father and mother were marveling

mitä hänestä sanottiin.

sig över det som sades om honom.

over the things which were being spoken concerning him.

34 Ja Simeon siunasi heitä ja sanoi Marialle, hänen äidilleen: "Katso, tämä on pantu lankeemukseksi ja nousemukseksi monelle Israelissa ja merkiksi, jota vastaan sanotaan

34 Och Simeon välsignade dem och sade till Maria, hans moder: »Se, denne är satt till fall eller upprättelse för många i Israel, och till ett tecken som skall bliva motsagt.

34 And Symeon blessed them, and said unto Mary his mother—Lo! this one, is being set for the falling and rising of many in Israel, and for a sign to be spoken against;

35 - ja myös sinun sielusi lävitse on miekka käyvä että monen sydämen ajatukset tulisivat ilmi."

35 Ja, också genom din själ skall ett svärd gå. Så skola många hjärtans tankar bliva uppenbara.»

35 And, thou! through thy very soul, shall pass a sword, that, reasonings, may be revealed, out of many hearts.

36 Ja oli naisprofeetta, Hanna, Fanuelin tytär, Asserin sukukuntaa. Hän oli jo tullut iälliseksi. Mentyään neitsyenä naimisiin hän oli elänyt miehensä kanssa seitsemän vuotta,

36 Där fanns ock en profetissa, Hanna, Fanuels dotter, av Asers stam. Hon var kommen till hög ålder; i sju år hade hon levat med sin man, från den tid då hon var jungfru,

36 And there was one Anna, a prophetess, daughter of Phanuel, of the tribe of Asher; —the same, advanced in many days; having lived with a husband seven years from her virginity,

37 ja oli nyt leski, kahdeksankymmenen neljän vuoden ikäinen. Hän ei poistunut pyhäköstä, vaan palveli siellä Jumalaa paastoilla ja rukouksilla yötä ja päivää.

37 och hon var nu änka, åttiofyra år gammal. Och hon lämnade aldrig helgedomen, utan tjänade där Gud med fastor och böner, natt och dag.

37 and, she, had been a widow for as long as eighty–four years,—who left not the temple, with fastings and supplications, rendering divine service night and day; —

38 Ja juuri sillä hetkellä hän tuli siihen, ylisti Jumalaa ja puhui lapsesta kaikille, jotka odottivat Jerusalemin lunastusta.

38 Hon kom också i samma stund tillstädes och prisade Gud och talade om honom till alla dem som väntade på förlossning för Jerusalem.

38 and, in that very hour, coming near, she began to give thanks unto God, and to speak concerning him unto all who were waiting for the redemption of Jerusalem.

39 Ja täytettyään kaiken, mikä Herran lain mukaan oli tehtävä, he palasivat Galileaan, kaupunkiinsa Nasaretiin.

40 Ja lapsi kasvoi ja vahvistui ja täyttyi viisaudella, ja Jumalan armo oli hänen päällänsä.

41 Ja hänen vanhempansa matkustivat joka vuosi Jerusalemiin pääsiäisjuhlille.

42 Hänen ollessaan kaksitoistavuotias he niinikään vaelsivat ylös sinne juhlan tavan mukaan.

43 Ja kun ne päivät olivat kuluneet ja he lähtivät kotiin, jäi poikanen Jeesus Jerusalemiin, eivätkä hänen vanhempansa sitä huomanneet.

44 He luulivat hänen olevan matkaseurueessa ja kulkivat päivänmatkan ja etsivät häntä sukulaisten ja tuttavien joukosta;

45 mutta kun eivät löytäneet, palasivat he Jerusalemiin etsien häntä.

39 Och när de hade fullgjort allt som var stadgat i Herrens lag, vände de tillbaka till sin stad, Nasaret i Galileen.

40 Men barnet växte upp och blev allt starkare och uppfylldes av vishet; och Guds nåd var över honom.

41 Nu plägade hans föräldrar årligen vid påskhögtiden begiva sig till Jerusalem.

42 När han var tolv år gammal, gingo de också dit upp, såsom sed var vid högtiden.

43 Men när de hade varit med om alla högtidsdagarna och vände hem igen, stannade gossen Jesus kvar i Jerusalem, utan att hans föräldrar lade märke därtill.

44 De menade att han var med i ressällskapet och vandrade så en dagsled och sökte efter honom bland fränder och vänner.

45 När de då icke funno honom, vände de tillbaka till Jerusalem och sökte

39 And, when they had finished all things that were according to the law of the Lord, they returned into Galilee, into their own city, Nazareth.

40 And, the child, went on growing, and waxing strong, becoming filled with wisdom; and, the favour of God, was upon it.

41 And his parents used to journey yearly into Jerusalem, at the feast of the passover.

42 And, when he became twelve years, and they went up, according to the custom of the feast,

43 and completed the days, and then were returning, the boy Jesus remained behind in Jerusalem,—and his parents noticed it not;

44 but, supposing him to be in the company, went a day’s journey, and then began to seek for him among their kinsfolk and acquaintances,

45 and, not finding him, returned unto Jerusalem, seeking him.

efter honom.

46 Ja kolmen päivän kuluttua he löysivät hänet pyhäköstä, jossa hän istui opettajain keskellä kuunnellen heitä ja kysellen heiltä.

46 Och efter tre dagar funno de honom i helgedomen, där han satt mitt ibland lärarna och hörde på dem och frågade dem;

46 And it came to pass, that, after three days, they found him in the temple, sitting amidst the teachers,—both hearkening unto them, and questioning them.

47 Ja kaikki, jotka häntä kuulivat, ihmettelivät hänen ymmärrystänsä ja vastauksiansa.

47 och alla som hörde honom blevo uppfyllda av häpnad över hans förstånd och hans svar.

47 Now all who heard him were beside themselves, because of his understanding and his answers.

48 Ja hänet nähdessään hänen vanhempansa hämmästyivät, ja hänen äitinsä sanoi hänelle: "Poikani, miksi meille näin teit? Katso, sinun isäsi ja minä olemme huolestuneina etsineet sinua."

48 När de nu fingo se honom där, förundrade de sig högeligen; och hans moder sade till honom: »Min son, varför gjorde du oss detta? Se, din fader och jag hava sökt efter dig med stor oro.»

48 And, when they behold him, they were astounded, and his mother said unto him—Child! why, hast thou dealt with us, thus? Lo! thy father and I, in anguish, were seeking thee.

49 Niin hän sanoi heille: "Mitä te minua etsitte? Ettekö tienneet, että minun pitää niissä oleman, mitkä minun Isäni ovat?"

49 Då sade han till dem: »Varför behövden I söka efter mig? Vissten I då icke att jag bör vara där min Fader bor?»

49 And he said unto them—Why was it that ye were seeking me? Perceived ye not, that, in the courts of my Father, I must needs be?

50 Mutta he eivät ymmärtäneet sitä sanaa, jonka hän heille puhui.

50 Men de förstodo icke det som han talade till dem.

50 And, they, understood not the thing which he spake to them.

51 Ja hän lähti heidän kanssansa ja tuli Nasaretiin ja oli heille alamainen. Ja hänen äitinsä kätki kaikki nämä sanat sydämeensä.

51 Så följde han med dem och kom ned till Nasaret; och han var dem underdånig. Och hans moder gömde allt detta i sitt hjärta.

51 And he went down with them, and came to Nazareth, and was submitting himself unto them. And, his mother, was closely observing all these things in her heart.

52 Ja Jeesus varttui

52 Och Jesus växte till

52 And, Jesus, went on

viisaudessa ja iässä ja armossa Jumalan ja ihmisten edessä.

i ålder och vishet och nåd inför Gud och människor.

advancing in wisdom, and in stature, and in favour with God and men.

3 luku

1 Viidentenätoista keisari Tiberiuksen hallitusvuotena, kun Pontius Pilatus oli Juudean maaherrana ja Herodes Galilean neljännysruhtinaana ja hänen veljensä Filippus Iturean ja Trakonitiinmaan neljännysruhtinaana ja Lysanias Abilenen neljännysruhtinaana,

1 I femtonde året av kejsar Tiberius' regering, när Pontius Pilatus var landshövding i Judeen, och Herodes var landsfurste i Galileen, och hans broder Filippus landsfurste i Itureen och Trakonitis-landet, och Lysanias landsfurste i Abilene,

1 Now, in the fifteenth year of the supremacy of Tiberius Caesar,—Pontius Pilate being governor of Judaea, and Herod being tetrarch of Galilee, and, Philip his brother, tetrarch of Ituraea and the country of Trachonitis, and Lysanius, tetrarch of Abylene,—

2 siihen aikaan kun Hannas oli ylimmäisenä pappina, ynnä myös Kaifas, tuli Jumalan sana Johannekselle, Sakariaan pojalle, erämaassa.

2 på den tid då Hannas var överstepräst jämte Kaifas -- då kom Guds befallning till Johannes, Sakarias' son, i öknen;

2 in the High–priesthood of Annas and Caiaphas, came a word of God unto John the son, of Zechariah, in rue desert;

3 Ja hän vaelsi kaikissa seuduissa Jordanin varrella ja saarnasi parannuksen kastetta syntien anteeksisaamiseksi,

3 och han gick åstad och predikade i hela trakten omkring Jordan bättringens döpelse till syndernas förlåtelse.

3 and he came into all the country about the Jordan, proclaiming an immersion of repentance into remission of sins:

4 niinkuin on kirjoitettuna profeetta Esaiaan sanojen kirjassa: "Huutavan ääni kuuluu erämaassa: 'Valmistakaa Herralle tie, tehkää polut hänelle tasaisiksi.'

4 Så uppfylldes vad som var skrivet i profeten Esaias' utsagors bok: »Hör rösten av en som ropar i öknen: Bereden vägen för Herren, gören stigarna jämna

4 as it is written in the book of the discourses of Isaiah the prophet: A voice of one crying aloud! In the desert, prepare ye the way of the Lord, straight, be making his paths;

för honom.

5 Kaikki laaksot täytettäköön, ja kaikki vuoret ja kukkulat alennettakoon, ja mutkat tulkoot suoriksi ja koleikot tasaisiksi teiksi,

5 Alla dalar skola fyllas och alla berg och höjder sänkas; vad krokigt är skall bliva rak väg, och vad oländigt är skall bliva släta stigar;

5 Every chasm, shall be filled up, and, every mountain and hill, be made low; and the, crooked, places shall become, straight, and the, rugged, places, smooth ways; —

6 ja kaikki liha on näkevä Jumalan autuuden."

6 och allt kött skall se Guds frälsning.'»

6 And all flesh shall see the salvation of God.

7 Niin hän sanoi kansalle, joka vaelsi hänen kastettavakseen: "Te kyykäärmeitten sikiöt, kuka on teitä neuvonut pakenemaan tulevaista vihaa?

7 Han sade nu till folket som kom ut för att låta döpa sig av honom: »I huggormars avföda, vem har ingivit eder att söka komma undan den tillstundande vredesdomen?

7 He was saying, therefore, unto the multitudes who were going forth to be immersed by him—Broods of vipers! who suggested to you, to flee from the coming wrath?

8 Tehkää sentähden parannuksen soveliaita hedelmiä, älkääkä ruvetko sanomaan mielessänne: 'Onhan meillä isänä Aabraham', sillä minä sanon teille, että Jumala voi näistä kivistä herättää lapsia Aabrahamille.

8 Bären då ock sådan frukt som tillhör bättringen. Och sägen icke vid eder själva: 'Vi hava ju Abraham till fader'; Ty jag säger eder att Gud av dessa stenar kan uppväcka barn åt Abraham.

8 Bring forth, therefore, fruits worthy of repentance, and do not begin to be saying within yourselves, As our father, we have, Abraham; for, I say unto you—God is able, out of these stones, to raise up children unto Abraham.

9 Jo on myös kirves pantu puitten juurelle; jokainen puu, joka ei tee hyvää hedelmää, siis hakataan pois ja heitetään tuleen."

9 Redan är också yxan satt till roten på träden; så bliver då vart träd som icke bär god frukt avhugget och kastat på elden.

9 And, already, even the axe, unto the root of the trees is being laid; every tree, therefore, not bringing forth [good] fruit, is to be hewn down, and, into fire, to be cast.

10 Ja kansa kysyi häneltä sanoen: "Mitä

10 Och folket frågade honom och sade: »Vad

10 And the multitude began to question him

meidän siis pitää tekemän?"

skola vi då göra?»

saying—What, then, shall we do?

11 Hän vastasi ja sanoi heille: "Jolla on kaksi ihokasta, antakoon toisen sille, joka on ilman; ja jolla on ruokaa, tehköön samoin."

11 Han svarade och sade till dem: »Den som har två livklädnader, han dele med sig åt den som icke har någon; och en som har matförråd, han göre sammalunda.»

11 And, answering, he said unto them—He that hath two tunics, let him share with him that hath none, and, he that hath food, in like manner, let him be doing.

12 Niin tuli myös publikaaneja kastettaviksi, ja he sanoivat hänelle: "Opettaja, mitä meidän pitää tekemän?"

12 Så kommo ock publikaner för att låta döpa sig, och de sade till honom: »Mästare, vad skola vi göra?»

12 And there came, even tax–collectors, to be immersed; and they said unto him—Teacher! what, shall we, do?

13 Hän sanoi heille: "Älkää vaatiko enempää, kuin mikä teille on säädetty."

13 Han svarade dem: »Kräven icke ut mer än vad som är eder föreskrivet.»

13 And, he, said unto them, Nothing more than what is appointed you, exact ye.

14 Myös sotamiehet kysyivät häneltä sanoen: "Mitäs meidän pitää tekemän?" Ja hän sanoi heille: "Älkää kiskoko keneltäkään älkääkä kiristäkö, vaan tyytykää palkkaanne."

14 Också krigsmän frågade honom och sade: »Vad skola då vi göra? Han svarade dem: »Tilltvingen eder icke penningar av någon, genom hot eller på annat otillbörligt sätt, utan låten eder nöja med eder sold.»

14 Then were questioning him, soldiers also, saying––What shall, even we, do? And he said unto them—Molest ye, no one, neither accuse falsely; and be content with your supplies.

15 Mutta kun kansa yhä odotti ja kaikki ajattelivat sydämessään Johanneksesta, eikö hän itse ehkä ollut Kristus,

15 Och folket gick där i förbidan, och alla undrade i sina hjärtan om Johannes icke till äventyrs vore Messias.

15 Now, as the people were in expectation, and all were deliberating in their hearts, concerning John,—whether by any means, he, might be, the Christ,

16 niin Johannes vastasi kaikille sanoen:

16 Men Johannes tog till orda och sade: till

16 John answered, saying unto all—I, indeed, in

"Minä kastan teidät vedellä, mutta on tuleva minua väkevämpi, jonka kengänpaulaakaan minä en ole kelvollinen päästämään; hän kastaa teidät Pyhällä Hengellä ja tulella.

17 Hänellä on viskimensä kädessään, ja hän puhdistaa puimatanterensa ja kokoaa nisut aittaansa, mutta ruumenet hän polttaa sammumattomassa tulessa."

18 Antaen myös monia muita kehoituksia hän julisti kansalle evankeliumia.

19 Mutta kun Herodes, neljännysruhtinas, sai häneltä nuhteita veljensä vaimon, Herodiaan, tähden ja kaiken sen pahan tähden, mitä hän, Herodes, oli tehnyt,

20 niin hän kaiken muun lisäksi teki senkin, että sulki Johanneksen vankeuteen.

21 Kun siis kaikkea kansaa kastettiin ja myöskin Jeesus oli saanut kasteen ja rukoili, niin tapahtui,

dem alla: »Jag döper eder med vatten, men den som kommer, som är starkare än jag, den vilkens skorem jag icke är värdig att upplösa; han skall döpa eder i helig ande och eld.

17 Han har sin kastskovel i handen, ty han vill noga rensa sin loge och samla in vetet i sin lada; men agnarna skall han bränna upp i en eld som icke utsläckes.»

18 Så förmanade han folket också i många andra stycken och förkunnade evangelium för dem.

19 Men när han hade förehållit Herodes, landsfursten, hans synd i fråga om hans broders hustru Herodias och förehållit honom allt det onda som han eljest hade gjort,

20 lade Herodes till allt annat också det att han inspärrade Johannes i fängelse.

21 När nu allt folket lät döpa sig och jämväl Jesus blev döpt, så skedde därvid, medan han bad, att

water, am immersing you, but he that is mightier than I, cometh, the thong of whose sandals I am not worthy to unloose,—he, will immerse you in Holy Spirit and fire:

17 whose fan is in his hand, to clear out his threshing–floor, and to gather the wheat into his granary; but, the chaff, will he burn up with fire unquenchable.

18 So then indeed, as to many things and various, he exhorted, and continued telling his glad–message unto the people.

19 But, Herod the tetrarch, being reproved by him concerning Herodias, the wife of his brother, and concerning all the wicked things Herod had done,

20 added this also unto all,—he locked up John in prison.

21 Now it came to pass, when one and all the people were immersed, Jesus also, having been immersed, and being at

että taivas aukeni

himmelen öppnades,

prayer, heaven was opened;

22 ja Pyhä Henki laskeutui hänen päällensä ruumiillisessa muodossa, niinkuin kyyhkynen, ja taivaasta tuli ääni: "Sinä olet minun rakas Poikani; sinuun minä olen mielistynyt."

22 och den helige Ande sänkte sig ned över honom I lekamlig skepnad såsom en duva; och från himmelen kom en röst: »Du är min älskade Son; i dig har jag funnit behag.»

22 and the Holy Spirit descended, in bodily appearance, as a dove, upon him,—and, a voice out of heaven, came—Thou, art my Son, the Beloved, in thee, I delight.

23 Ja hän, Jeesus, oli alottaessaan vaikutuksensa noin kolmenkymmenen vuoden vanha, ja oli, niinkuin luultiin, Joosefin poika. Joosef oli Eelin poika,

23 Och Jesus var vid pass trettio år gammal, när han begynte sitt verk. Och man menade att han var son av Josef, som var son av Eli,

23 And, Jesus himself, was, when he began, about thirty years of age, being the son, as was supposed—of Joseph, of Heli:

24 Eeli Mattatin, tämä Leevin, tämä Melkin, tämä Jannain, tämä Joosefin,

24 som var son av Mattat, som var son av Levi, som var son av Melki, som var son av Jannai, som var son av Josef,

24 of Matthat, of Levi, of Melchi,—of Jannai, of Joseph:

25 tämä Mattatiaan, tämä Aamoksen, tämä Naahumin, tämä Eslin, tämä Naggain,

25 som var son av Mattatias, som var son av Amos, som var son av Naum, som var son av Esli, som var son av Naggai,

25 of Mattathias, of Amos, of Nahum,—of Esli, of Naggai:

26 tämä Maahatin, tämä Mattatiaan, tämä Semeinin, tämä Joosekin, tämä Joodan,

26 som var son av Maat, som var son av Mattatias, som var son av Semein, som var son av Josek, som var son av Joda,

26 of Maath, of Mattathias, of Semein,—of Josech, of Joda:

27 tämä Johananin, tämä Reesan, tämä Serubbaabelin, tämä

27 som var son av Joanan, som var son av Resa, som var son

27 of Joanan, of Rhesa, of Zerubbabel,—of Salathiel, of Neri:

Sealtielin, tämä Neerin,	av Sorobabel, som var son av Salatiel, som var son av Neri,	
28 tämä Melkin, tämä Addin, tämä Koosamin, tämä Elmadamin, tämä Eerin,	28 som var son av Melki, som var son av Addi, som var son av Kosam, som var son av Elmadam, som var son av Er,	28 of Melchi, of Addi, of Cosam,—of Elmadam, of Er:
29 tämä Jeesuksen, tämä Elieserin, tämä Joorimin, tämä Mattatin, tämä Leevin,	29 som var son av Jesus, som var son av Elieser, som var son av Jorim, som var son av Mattat, som var son av Levi,	29 of Jesus, of Eliezer, of Jorim,—of Matthat, of Levi:
30 tämä Simeonin, tämä Juudan, tämä Joosefin, tämä Joonamin, tämä Eliakimin,	30 som var son av Simeon, som var son av Judas, som var son av Josef, som var son av Jonam, som var son av Eljakim,	30 of Symeon, of Judas, of Joseph,—of Jonam, of Eliakim:
31 tämä Melean, tämä Mennan, tämä Mattatan, tämä Naatanin, tämä Daavidin,	31 som var son av Melea, som var son av Menna, som var son av Mattata, som var son av Natam, som var son av David,	31 of Melea, of Menna, of Mattatha,—of Natham, of David:
32 tämä Iisain, tämä Oobedin, tämä Booaan, tämä Saalan, tämä Nahassonin,	32 som var son av Jessai, som var son av Jobed, som var son av Boos, som var son av Sala, som var son av Naasson,	32 of Jesse, of Obed, of Boaz,—of Salmon, of Nashon:
33 tämä Aminadabin, tämä Adminin, tämä Arnin, tämä Esromin, tämä Faareen, tämä Juudan,	33 som var son av Aminadab, som var son av Admin, som var son av Arni, som var son av Esrom, som var son av Fares, som var son av Judas,	33 of Amminadab, of Arni, of Hezron,—of Perez, of Judah:

34 tämä Jaakobin, tämä Iisakin, tämä Aabrahamin, tämä Taaran, tämä Naahorin,	34 som var son av Jakob, som var son av Isak, som var son av Abraham, som var son av Tara, som var son av Nakor,	34 of Jacob, of Isaac, of Abraham,—of Terah, of Nahor:
35 tämä Serukin, tämä Ragaun, tämä Faalekin, tämä Eberin, tämä Saalan,	35 som var son av Seruk, som var son av Ragau, som var son av Falek, som var son av Eber, som var son av Sala,	35 of Serug, of Reu, of Peleg,—of Eber, of Shelah:
36 tämä Kainamin, tämä Arfaksadin, tämä Seemin, tämä Nooan, tämä Laamekin,	36 som var son av Kainam, som var son av Arfaksad, som var son av Sem, som var son av Noa, som var son av Lamek,	36 of Cainan, of Arphaxad, of Shem,—of Noah, of Lamech:
37 tämä Metusalan, tämä Eenokin, tämä Jaaretin, tämä Mahalalelin, tämä Keenanin,	37 som var son av Matusala, som var son av Enok, som var son av Jaret som var son av Maleleel, som var son av Kainan,	37 of Methuselah, of Enoch, of Jared,—of Mahalaleel, of Cainan:
38 tämä Enoksen, tämä Seetin, tämä Aadamin, tämä Jumalan.	38 som var son av Enos, som var son av Set, som var son av Adam, som var son av Gud.	38 of Enos, of Seth,—of Adam; of God.

4 luku

1 Sitten Jeesus täynnä Pyhää Henkeä palasi Jordanilta; ja Henki kuljetti häntä erämaassa,	1 Sedan vände Jesus tillbaka från Jordan, full av helig ande, och fördes genom Anden omkring i öknen	1 And, Jesus, full of Holy Spirit, returned from the Jordan, and was led in the Spirit in the desert,
2 ja perkele kiusasi häntä neljäkymmentä päivää. Eikä hän syönyt	2 och frestades av djävulen under fyrtio dagar. Och under de	2 forty days,—being tempted by the adversary; and he did eat nothing in

mitään niinä päivinä, mutta kun ne olivat päättyneet, tuli hänen nälkä.
3 Niin perkele sanoi hänelle: "Jos sinä olet Jumalan Poika, niin sano tälle kivelle, että se muuttuu leiväksi."
4 Jeesus vastasi hänelle: "Kirjoitettu on: 'Ei ihminen elä ainoastaan leivästä.'"
5 Ja perkele vei hänet korkealle vuorelle ja näytti hänelle yhdessä tuokiossa kaikki maailman valtakunnat
6 ja sanoi hänelle: "Sinulle minä annan kaiken tämän valtapiirin ja sen loiston, sillä minun haltuuni se on annettu, ja minä annan sen, kenelle tahdon.

7 Jos sinä siis kumarrut minun eteeni, niin tämä kaikki on oleva sinun."

8 Jeesus vastasi ja sanoi hänelle: "Kirjoitettu on: 'Sinun pitää kumartaman Herraa, sinun Jumalaasi, ja häntä ainoata palveleman.'"
9 Niin hän vei hänet Jerusalemiin ja asetti hänet pyhäkön harjalle

dagarna åt han intet; men när de hade gått till ända, blev han hungrig.
3 Då sade djävulen till honom: »Är du Guds Son, så bjud denna sten att bliva bröd.»

4 Jesus svarade honom: »Det är skrivet: 'Människan skall leva icke allenast av bröd.'»
5 Och djävulen förde honom upp på en höjd och visade honom i ett ögonblick alla riken i världen
6 och sade till honom: »Åt dig vill jag giva makten över allt detta med dess härlighet; ty åt mig har den blivit överlämnad, och åt vem jag vill kan jag giva den.
7 Om du alltså tillbeder inför mig, så skall den hel och hållen höra dig till.»
8 Jesus svarade och sade till honom: »Det är skrivet: 'Herren, din Gud, skall du tillbedja, och honom allena skall du tjäna.'»

9 Och han förde honom till Jerusalem och ställde honom

those days,—and, when they were concluded, he hungered.

3 And the adversary said to him—If thou art God's, Son, speak unto this stone; that it become bread.
4 And Jesus made answer unto him—It is written: Not, on bread alone, shall, man, live.
5 And, leading him up, he shewed him all the kingdoms of the inhabited earth, in a moment of time.
6 And the adversary said to him—Unto thee, will I give this authority, all together, and their glory; because, unto me, hath it been delivered up, and, to whomsoever I please, I give it:
7 Thou, therefore, if thou wilt worship before me, it shall all, be thine.

8 And, answering, Jesus said to him—It is written: The Lord thy God, shalt thou worship, and, unto him alone, render divine service.

9 And he led him into Jerusalem, and set him upon the pinnacle of the

ja sanoi hänelle: "Jos sinä olet Jumalan Poika, niin heittäydy tästä alas;

10 sillä kirjoitettu on: 'Hän antaa enkeleilleen käskyn sinusta, että he varjelevat sinua',

11 ja: 'He kantavat sinua käsillänsä, ettet jalkaasi kiveen loukkaisi.'"

12 Jeesus vastasi ja sanoi hänelle: "Sanottu on: 'Älä kiusaa Herraa, sinun Jumalaasi.'"

13 Ja kun oli kaiken kiusattavansa kiusannut, poistui perkele hänen luotaan ajaksi.

14 Ja Jeesus palasi Hengen voimassa Galileaan; ja sanoma hänestä levisi kaikkiin ympärillä oleviin seutuihin.

15 Ja hän opetti heidän synagoogissaan, ja kaikki ylistivät häntä.

16 Ja hän saapui Nasaretiin, jossa hänet oli kasvatettu, ja meni tapansa mukaan sapatinpäivänä

uppe på helgedomens mur och sade till honom: »Är du Guds Son, så kasta dig ned härifrån;

10 det är ju skrivet: 'Han skall giva sina änglar befallning om dig, att de skola väl bevara dig';

11 så ock: 'De skola bära dig på händerna, så att du icke stöter din fot mot någon sten.'»

12 Då svarade Jesus och sade till honom: »Det är sagt: 'Du skall icke fresta Herren, din Gud.'»

13 När djävulen så hade slutat med alla sina frestelser, vek han ifrån honom, intill läglig tid.

14 Och Jesus vände i Andens kraft tillbaka till Galileen; och ryktet om honom gick ut i hela den kringliggande trakten.

15 Och han undervisade i deras synagogor och blev prisad av alla.

16 Så kom han till Nasaret, där han var uppfödd. Och på sabbatsdagen gick han, såsom hans sed var,

temple,—and said [to him]—If thou art God's, Son, cast thyself, from hence, down;

10 for it is written—Unto his messengers, will he give command concerning thee, to keep vigilant watch over thee,—

11 And, On hands, will they take thee up, lest once thou strike, against a stone, thy foot.

12 And Jesus, answering, said to him—It is said: Thou shalt not put to the test the Lord thy God.

13 And, having concluded every temptation, the adversary departed from him until a fitting season.

14 And Jesus returned, in the power of the Spirit, into Galilee; and, a report, went out along the whole of the region, concerning him;

15 and, he, began teaching in their synagogues, being glorified by all.

16 And he came into Nazareth, where he had been brought up, and entered, according to his custom, on the sabbath

synagoogaan ja nousi lukemaan.

17 Niin hänelle annettiin profeetta Esaiaan kirja, ja kun hän avasi kirjan, löysi hän sen paikan, jossa oli kirjoitettuna:

18 "Herran Henki on minun päälläni, sillä hän on voidellut minut julistamaan evankeliumia köyhille; hän on lähettänyt minut saarnaamaan vangituille vapautusta ja sokeille näkönsä saamista, päästämään sorretut vapauteen,
19 saarnaamaan Herran otollista vuotta."

20 Ja käärittyään kirjan kokoon hän antoi sen palvelijalle ja istuutui; ja kaikkien synagoogassa olevien silmät olivat häneen kiinnitetyt.

21 Niin hän rupesi puhumaan heille: "Tänä päivänä tämä kirjoitus on käynyt toteen teidän korvainne kuullen."
22 Ja kaikki lausuivat hänestä hyvän todistuksen ja ihmettelivät niitä armon sanoja, jotka hänen

in i synagogan: och där stod han upp till att föreläsa.
17 Då räckte man åt honom profeten Esaias' bok; och när han öppnade boken, fick han se det ställe där det stod skrivet:
18 »Herrens Ande är över mig, ty han har smort mig. Han har satt mig till att förkunna glädjens budskap för de fattiga, till att predika frihet för de fångna och syn för de blinda, ja, till att giva de förtryckta frihet
19 och till att predika ett nådens år från Herren.»
20 Sedan lade han ihop boken och gav den tillbaka åt tjänaren och satte sig ned. Och alla som voro i synagogan hade sina ögon fästa på honom.
21 Då begynte han tala och sade till dem: »I dag är detta skriftens ord fullbordat inför edra öron.»
22 Och de gåvo honom alla sitt vittnesbörd och förundrade sig över de nådens ord som

day, into the synagogue,—and stood up to read.

17 And there was handed to him a scroll of the prophet Isaiah; and unfolding the scroll, he found the place where it was written:
18 The Spirit of the Lord, is upon me, because he hath anointed me—to tell glad tidings unto the destitute; He hath sent me forth,—To proclaim, to captives, a release, and, to the blind, a recovering of sight,—to send away the crushed, with a release;
19 To proclaim the welcome year of the Lord.

20 And, folding up the scroll, he handed it to the attendant, and sat down; and, the eyes of all, in the synagogue, were intently fixed upon him;

21 and he began to be saying to them—This day, is fulfilled this scripture, in your ears.

22 And, all, were bearing witness to him, and marveling at the words of favour which were proceeding out of his

suustansa lähtivät; ja he sanoivat: "Eikö tämä ole Joosefin poika?"

utgingo från hans mun, och sade: »Är då denne icke Josefs son?»

mouth; and they were saying—Is not, this, the, son of Joseph?

23 Niin hän sanoi heille: "Kaiketi aiotte sanoa minulle tämän sananlaskun: 'Parantaja, paranna itsesi'; 'tee täälläkin, kotikaupungissasi, niitä suuria tekoja, joita olemme kuulleet tapahtuneen Kapernaumissa.'"

23 Då sade han till dem: »Helt visst skolen I nu vända mot mig det ordet: 'Läkare, bota dig själv' och säga: 'Sådana stora ting som vi hava hört vara gjorda i Kapernaum, sådana må du göra också här i din fädernestad.'»

23 And he said unto them—By all means, ye will speak to me this similitude: Physician! heal, thyself,—Whatsoever things we have heard of coming to pass in Capernaum, do here also, in thine own country.

24 Ja hän sanoi: "Totisesti minä sanon teille: ei kukaan profeetta ole otollinen kotikaupungissaan.

24 Och han tillade: »Sannerligen säger jag eder: Ingen profet bliver i sitt fädernesland väl mottagen.

24 And he said—Verily, I say unto you, No prophet, is, welcome, in his own country,

25 Minä sanon teille totuudessa: monta leskeä oli Eliaan aikana Israelissa, kun taivas oli suljettuna kolme vuotta ja kuusi kuukautta ja suuri nälkä tuli kaikkeen maahan,

25 Men jag säger eder, såsom sant är: I Israel funnos många änkor på Elias' tid då himmelen var tillsluten i tre år och sex månader, och stor hungersnöd kom över hela landet --

25 And, of a truth, I say unto you—Many widows, were in the days of Elijah, in Israel, when the heaven was shut up three years and six months, when there came a great famine upon all the land;

26 eikä Eliasta lähetetty kenenkään tykö heistä, vaan ainoastaan leskivaimon tykö Siidonin-maan Sareptaan.

26 och likväl blev Elias icke sänd till någon av dessa, utan allenast till en änka i Sarepta i Sidons land.

26 And, unto none of them, was Elijah sent, save unto Sarepta of Sidonia, unto a woman that was a widow.

27 Ja monta pitalista miestä oli Israelissa profeetta Elisan aikana, eikä kukaan heistä tullut

27 Och många spetälska funnos i Israel på profeten Elisas tid; och likväl

27 And, many lepers, were in Israel, in the time of Elisha the prophet, and, not one of them,

puhdistetuksi, vaan ainoastaan Naiman, syyrialainen."
28 Tämän kuullessaan kaikki, jotka olivat synagoogassa, tulivat kiukkua täyteen
29 ja nousivat ja ajoivat hänet ulos kaupungista ja veivät hänet sen vuoren jyrkänteelle asti, jolle heidän kaupunkinsa oli rakennettu, syöstäkseen hänet alas.

30 Mutta hän lähti pois käyden heidän keskitsensä.
31 Ja hän meni alas Kapernaumiin, Galilean kaupunkiin, ja opetti kansaa sapattina.

32 Ja he olivat hämmästyksissään hänen opetuksestansa, sillä hänen puheessansa oli voima.
33 Ja synagoogassa oli mies, jossa oli saastaisen riivaajan henki. Tämä huusi suurella äänellä:
34 "Voi, mitä sinulla on meidän kanssamme tekemistä, Jeesus Nasaretilainen? Oletko tullut meitä tuhoamaan? Minä tunnen sinut, kuka olet, sinä Jumalan

blev ingen av dessa gjord ren, utan allenast Naiman från Syrien.»
28 När de som voro i synagogan hörde detta, uppfylldes de alla av vrede
29 och stodo upp och drevo honom ut ur staden och förde honom ända fram till branten av det berg som deras stad var byggd på, och ville störta honom därutför.
30 Men han gick sin väg mitt igenom hopen och vandrade vidare.
31 Och han kom ned till Kapernaum, en stad i Galileen, och undervisade folket på sabbaten.
32 Och de häpnade över hans undervisning, ty han talade med makt och myndighet.

33 Och i synagogan var en man som var besatt av en oren ond ande. Denne ropade med hög röst:
34 »Bort härifrån! Vad har du med oss att göra, Jesus från Nasaret? Har du kommit för att förgöra oss? Jag vet vem du är, du Guds Helige.»

was cleansed, save Naaman the Syrian.

28 And all were filled with wrath, in the synagogue, as they heard these things.
29 And, rising up, they thrust him forth outside the city, and led him as far as a brow of the hill on which their city was built,—so that they might throw him down headlong.

30 But, he, passing through the midst of them, went his way.
31 And he came down into Capernaum, a city of Galilee. And he was teaching them on the sabbath;
32 and they were being struck with astonishment at his teaching, because, with authority, was his word.
33 And, in the synagogue, was a man having a spirit of an impure demon; and he cried out with a loud voice—
34 Let be! What have we in common with thee, O Jesus, Nazarene! Hast thou come to destroy us? I know thee, who thou art,—The Holy One of God.

Pyhä."

35 Niin Jeesus nuhteli häntä sanoen: "Vaikene ja lähde hänestä." Ja riivaaja viskasi hänet maahan heidän keskelleen ja lähti hänestä, häntä ollenkaan vahingoittamatta.

35 Men Jesus tilltalade honom strängt och sade: »Tig och far ut ur honom.» Då kastade den onde anden omkull mannen mitt ibland dem och for ut ur honom, utan att hava gjort honom någon skada.

35 And Jesus rebuked it, saying—Hold thy peace! and go forth from him. And the demon, throwing him into the midst, went forth from him, doing him no hurt.

36 Ja heidät kaikki valtasi hämmästys, ja he puhuivat keskenään sanoen: "Mitä tämä puhe on, sillä hän käskee vallalla ja voimalla saastaisia henkiä, ja ne lähtevät ulos?"

36 Och häpnad kom över dem alla, och de talade med varandra och sade: »Vad är det med dennes ord? Med myndighet och makt befaller han ju de orena andarna, och de fara ut.»

36 And amazement came upon all, and they began to converse one with another, saying—What is this word, that, with authority and power, he giveth orders unto the impure spirits, and they go forth?

37 Ja maine hänestä levisi kaikkialle ympäristön seutuihin.

37 Och ryktet om honom spriddes åt alla håll i den kringliggande trakten.

37 And a noise concerning him began to go out into every place of the country around.

38 Niin hän nousi ja meni synagoogasta Simonin kotiin. Ja Simonin anoppi sairasti kovaa kuumetta, ja he rukoilivat Jeesusta hänen puolestansa.

38 Men han stod upp och gick ut ur synagogan och kom in i Simons hus. Och Simons svärmoder var ansatt av en svår feber, och de bådo honom för henne.

38 And, rising up, from the synagogue, he went into the house of Simon. Now, the mother–in–law of Simon, was in distress with a great fever; and they made request to him concerning her.

39 Niin hän meni ja kumartui hänen ylitsensä ja nuhteli kuumetta, ja se lähti hänestä; ja heti vaimo nousi ja palveli heitä.

39 Då trädde han fram och lutade sig över henne och näpste febern, och den lämnade henne; och strax stod hon upp och betjänade dem.

39 And, standing over her, he rebuked the fever, and it left her; and, instantly arising, she began to minister unto them.

40 Auringon laskiessa

40 Men när solen gick

40 But, as the sun was

kaikki, joilla oli sairaita, mikä missäkin taudissa, veivät ne hänen tykönsä. Ja hän pani kätensä heidän itsekunkin päälle ja paransi heidät.

ned, förde alla till honom sina sjuka, sådana som ledo av olika slags sjukdomar. Och han lade händerna på var och en av dem och botade dem.

going in, they one and all, as many as had any sick with divers diseases, brought them unto him; and, he, upon each one of them laying, his hands, was curing them.

41 Myös lähtivät riivaajat ulos monesta, huutaen ja sanoen: "Sinä olet Jumalan Poika!" Mutta hän nuhteli niitä eikä sallinut niiden puhua, koska ne tiesivät hänen olevan Kristuksen.

41 Onda andar blevo ock utdrivna ur många, och de ropade därvid och sade: »Du är Guds Son.» Men han tilltalade dem strängt och tillsade dem att icke säga något, eftersom de visste att han var Messias.

41 And demons also were going forth from many; crying aloud, and saying—Thou, art the Son of God. And, rebuking them, he suffered them not be talking; because they knew him to be, The Christ.

42 Ja päivän tultua hän lähti pois ja meni autioon paikkaan; mutta kansa etsi häntä, ja saavuttuaan hänen luokseen he pidättelivät häntä lähtemästä heidän luotansa.

42 Och när det åter hade blivit dag, gick han åstad bort till en öde trakt. Men folket sökte efter honom; och när de kommo fram till honom, ville de hålla honom kvar och hindra honom att gå sin väg.

42 And, when it was day, going forth, he journeyed into a desert place; and, the multitudes, were seeking after him, and they came unto him, and would have detained him, that he might not depart from them.

43 Mutta hän sanoi heille: "Minun tulee muillekin kaupungeille julistaa Jumalan valtakunnan evankeliumia, sillä sitä varten minä olen lähetetty."

43 Men han sade till dem: »Också för de andra städerna måste jag förkunna evangelium om Guds rike, ty därtill har jag blivit utsänd.»

43 But, he, said unto them—To the other cities also, I must needs tell the good-news of the kingdom of God, because, hereunto, was I sent forth.

44 Ja hän saarnasi Galilean synagoogissa.

44 Och han predikade i synagogorna i Judeen.

44 And he was proclaiming in the cities of Judaea.

5 luku

1 Kun kansa tunkeutui hänen ympärilleen kuulemaan Jumalan sanaa ja hän seisoi Gennesaretin järven rannalla,

1 Då nu en gång folket, för att höra Guds ord, trängde sig inpå honom där han stod vid Gennesarets sjö,

1 And it came to pass, while the multitude was pressing upon him, and was hearing the word of God, that, he, was standing near the lake of Gennesaret;

2 niin hän näki järven rannassa kaksi venhettä; mutta kalastajat olivat niistä lähteneet ja huuhtoivat verkkojaan.

2 fick han se två båtar ligga vid sjöstranden; men de som fiskade hade gått i land och höllo på att skölja sina nät.

2 and he saw two boats placed near the lake, and, the fishers, having gone away, from them, were washing their nets.

3 Ja hän astui toiseen niistä, joka oli Simonin, ja pyysi häntä viemään sen vähän matkaa maasta; ja hän istui ja opetti kansaa venheestä.

3 Då steg han i en av båtarna, den som tillhörde Simon, och bad honom lägga ut något litet från land. Sedan satte han sig ned och undervisade folket från båten.

3 And, entering into one of the boats, which was Simon's, he requested him, to put off from the land, a little; and, taking a seat, out of the boat, began he teaching the multitudes.

4 Mutta puhumasta lakattuaan hän sanoi Simonille: "Vie venhe syvälle ja heittäkää verkkonne apajalle."

4 Och när han hade slutat att tala, sade han till Simon: »Lägg ut på djupet; och kasten där ut edra nät till fångst.»

4 And, when he ceased speaking, he said unto Simon—Put off into the deep, and let down your nets for a draught.

5 Niin Simon vastasi ja sanoi hänelle: "Mestari, koko yön me olemme tehneet työtä emmekä ole mitään saaneet; mutta sinun käskystäsi minä heitän verkot."

5 Då svarade Simon och sade: »Mästare, vi hava arbetat hela natten och fått intet; men på ditt ord vill jag kasta ut näten.»

5 And Simon, answering, said—Master! although through the whole night we toiled, we took, nothing; howbeit, at thy bidding, I will let down the nets.

6 Ja sen tehtyään he saivat kierretyksi suuren joukon kaloja, ja heidän verkkonsa repeilivät.

6 Och när de hade gjort så, fingo de en stor hop fiskar i sina nät; och näten gingo

6 And, when this they had done, they enclosed a very large number of fishes, and their nets

sönder.
began to break.

7 Niin he viittasivat toisessa venheessä oleville tovereilleen, että nämä tulisivat auttamaan heitä; ja he tulivat. Ja he täyttivät molemmat venheet, niin että ne olivat uppoamaisillaan.

7 Då vinkade de åt sina kamrater i den andra båten, att dessa skulle komma och hjälpa dem. Och de kommo och fyllde upp båda båtarna, så att de begynte sjunka.

7 And they made signs to their partners in the other boat, to come and help them; and they came, and filled both the boats,—so that they began to sink.

8 Kun Simon Pietari sen näki, lankesi hän Jeesuksen polvien eteen ja sanoi: "Mene pois minun tyköäni, Herra, sillä minä olen syntinen ihminen."

8 När Simon Petrus såg detta, föll han ned för Jesu knän och sade: »Gå bort ifrån mig, Herre; jag är en syndig människa.»

8 And Simon, beholding, fell down at the knees of Jesus, saying—Depart from me! Because, a sinful man, am I, O Lord!

9 Sillä kalansaaliin tähden, jonka he olivat saaneet, oli hämmästys vallannut hänet ja kaikki ne, jotka olivat hänen kanssaan,

9 Ty för detta fiskafänges skull hade han och alla som voro med honom betagits av häpnad,

9 For, amazement, overcame him, and all them who were with him, on account of the draught of the fishes which they had taken;

10 ja samoin myös Simonin kalastuskumppanit, Jaakobin ja Johanneksen, Sebedeuksen pojat. Mutta Jeesus sanoi Simonille: "Älä pelkää, tästedes sinä saat saaliiksi ihmisiä."

10 jämväl Jakob och Johannes, Sebedeus' söner, som deltogo med Simon i fisket. Men Jesus sade till Simon: »Frukta icke; härefter skall du fånga människor.»

10 likewise also, both James and John, sons of Zebedee, who were partners with Simon. And Jesus said unto Simon—Do not fear! henceforth, shall thou be taking, men, that they may, live.

11 Ja he veivät venheet maihin, jättivät kaikki ja seurasivat häntä.

11 Och de förde båtarna i land och lämnade alltsammans och följde honom.

11 And, bringing the boats down on to the land, they left all, and followed him.

12 Ja kun hän oli eräässä kaupungissa, niin katso, siellä oli

12 Och medan han var i en av städerna, hände sig, att där kom

12 And it came to pass, while he was in one of the cities, that lo! there

mies, yltänsä pitalissa. Ja nähdessään Jeesuksen hän lankesi kasvoilleen ja rukoili häntä sanoen: "Herra, jos tahdot, niin sinä voit minut puhdistaa."

en man som var full av spetälska. När denne fick se Jesus, föll han ned på sitt ansikte och bad honom och sade: »Herre, vill du, så kan du göra mig ren.»

was a man full of leprosy; and, seeing Jesus, he fell on his face, and entreated him, saying—Lord! if thou be willing, thou canst cleanse me.

13 Niin hän ojensi kätensä, kosketti häntä ja sanoi: "Minä tahdon; puhdistu." Ja kohta pitali lähti hänestä.

13 Då räckte han ut handen och rörde vid honom och sade: »Jag vill; bliv ren.» Och strax vek spetälskan ifrån honom.

13 And, stretching forth the hand, he touched him, saying—I am willing: Be cleansed! And, straightway, the leprosy departed from him.

14 Ja hän kielsi häntä siitä kenellekään puhumasta ja sanoi: "Mene, näytä itsesi papille, ja uhraa puhdistumisestasi, niinkuin Mooses on säätänyt, todistukseksi heille."

14 Och han förbjöd honom att omtala detta för någon, men tillade: »Gå åstad och visa dig för prästen och frambär för din rening ett offer, såsom Moses har påbjudit, till ett vittnesbörd för dem.»

14 And, he, charged him to tell, no one,—but, departing, Show thyself to the priest, and offer for thy cleansing, according as Moses enjoined, for a witness unto them.

15 Mutta sanoma hänestä levisi vielä enemmän; ja paljon kansaa kokoontui kuulemaan häntä ja parantuakseen vaivoistansa.

15 Men ryktet om honom spridde sig dess mer; och mycket folk samlade sig för att höra honom och för att bliva botade från sina sjukdomar.

15 But the report concerning him the more went abroad, and many multitudes were coming together, to hear, and be getting cured from their infirmities;

16 Mutta hän vetäytyi pois ja oleskeli erämaassa ja rukoili.

16 Men han drog sig undan till öde trakter och bad.

16 howbeit, he, was retiring in the deserts, and engaging in prayer.

17 Ja eräänä päivänä, kun hän opetti, istui siinä fariseuksia ja lainopettajia, joita oli tullut kaikista Galilean ja Juudean kylistä ja

17 Nu hände sig en dag, då han undervisade folket, att där sutto några fariséer och laglärare -- sådana hade

17 And it came to pass, on one of the days, that, he, was teaching, and there were sitting Pharisees and Teachers of the law, who had come

Jerusalemista; ja Herran voima vaikutti, niin että hän paransi sairaat.

nämligen kommit dit från alla byar i Galileen och Judeen och från Jerusalem -- och Herrens kraft verkade, så att sjuka blevo botade av honom.

out of every village of Galilee and Judaea and Jerusalem; and, the power of the Lord, was there, that he might heal.

18 Ja katso, muutamat miehet kantoivat vuoteella miestä, joka oli halvattu; ja he koettivat viedä hänet sisään ja asettaa Jeesuksen eteen.

18 Då kommo några män dit med en lam man, som de buro på en säng; och de försökte komma in med honom för att lägga honom ned framför Jesus.

18 And lo! men bearing, upon a couch, one who was paralyzed, and they were seeking to bring him in, and lay him before him.

19 Ja kun he väentungokselta eivät saaneet viedyksi häntä sisään muuta tietä, nousivat he katolle ja laskivat hänet vuoteineen tiilikaton läpi heidän keskellensä Jeesuksen eteen.

19 Men då de för folkets skull icke kunde finna något annat sätt att komma in med honom stego de upp på taket och släppte honom tillika med sängen ned genom tegelbeläggningen, mitt ibland dem, framför Jesus.

19 And, not finding by what means they might bring him in, because of the multitude, going up on the house-top, through the tiling, let they him down, with the little-couch, into the midst before Jesus.

20 Ja nähdessään heidän uskonsa hän sanoi: "Ihminen, sinun syntisi ovat sinulle anteeksi annetut."

20 När han såg deras tro, sade han: »Min vän, dina synder äro dig förlåtna.»

20 And, beholding their faith, he said—O man! thy sins are forgiven thee.

21 Niin kirjanoppineet ja fariseukset rupesivat ajattelemaan ja sanomaan: "Kuka tämä on, joka puhuu Jumalan pilkkaa? Kuka voi antaa syntejä anteeksi, paitsi Jumala yksin?"

21 Då begynte de skriftlärde och fariséerna tänka så: »Vad är denne för en, som talar så hädiska ord? Vem kan förlåta synder utom Gud allena?»

21 And the Scribes and the Pharisees began to reason, saying—Who is this that speaketh profanities? Who can forgive, sins, save, God alone?

22 Mutta kun Jeesus tiesi heidän ajatuksensa, vastasi hän ja sanoi heille: "Mitä te ajattelette sydämessänne?

22 Men Jesus förnam deras tankar och svarade och sade till dem: »Vad är det I tänken i edra hjärtan?

22 And Jesus, taking note of their reasonings, answering, said unto them—Why are ye reasoning in your hearts?

23 Kumpi on helpompaa, sanoako: 'Sinun syntisi ovat sinulle anteeksi annetut', vai sanoa: 'Nouse ja käy'?

23 Vilket är lättare att säga: 'Dina synder äro dig förlåtna' eller att säga: 'Stå upp och gå'?

23 Which is easier, To say—Thy sins are forgiven thee; or to say—Arise and be walking?

24 Mutta tietääksenne, että Ihmisen Pojalla on valta maan päällä antaa syntejä anteeksi," - hän sanoi halvatulle "minä sanon sinulle: nouse, ota vuoteesi ja mene kotiisi."

24 Men för att I skolen veta, att Människosonen har makt här på jorden att förlåta synder, så säger jag dig» (och härmed vände han sig till den lame): »Stå upp, tag din säng och gå hem.»

24 But, that ye may know that, the Son of Man, hath, authority, upon the earth to forgive sins—he said to the paralyzed man—To thee, I say, Arise, and, taking up thy couch, be going thy way unto thy house.

25 Ja kohta hän nousi heidän nähtensä, otti vuoteen, jolla oli maannut, ja lähti kotiinsa ylistäen Jumalaa.

25 Då stod han strax upp i deras åsyn och tog sängen, som han hade legat på, och gick hem, prisande Gud.

25 And, instantly arising before them, he took up that whereon he had been lying, and departed unto his house, glorifying God.

26 Ja heidät kaikki valtasi hämmästys, ja he ylistivät Jumalaa; ja pelkoa täynnä he sanoivat: "Me olemme tänään nähneet ihmeellisiä."

26 Och de grepos alla av bestörtning och prisade Gud; och de sade, fulla av häpnad: »Vi hava i dag sett förunderliga ting.»

26 And, astonishment, seized one and all, and they began glorifying God, and were filled with fear, saying—We have seen unaccountable things, today!

27 Ja sen jälkeen hän lähti sieltä ja näki tulliasemalla istumassa publikaanin, jonka nimi oli Leevi, ja sanoi

27 Sedan begav han sig därifrån. Och han fick se en publikan, vid namn Levi, sitta vid tullhuset. Och han

27 And, after these things, he went forth, and looked upon a tax-collector, by name Levi,—presiding over the tax-

hänelle: "Seuraa minua."

28 Niin tämä jätti kaikki, nousi ja seurasi häntä.

29 Ja Leevi valmisti hänelle suuret pidot kodissaan; ja siellä oli suuri joukko publikaaneja ja muita aterioimassa heidän kanssaan.

30 Niin fariseukset ja heidän kirjanoppineensa napisivat hänen opetuslapsiansa vastaan ja sanoivat: "Miksi te syötte ja juotte publikaanien ja syntisten kanssa?"

31 Jeesus vastasi ja sanoi heille: "Eivät terveet tarvitse parantajaa, vaan sairaat.

32 En minä ole tullut kutsumaan vanhurskaita, vaan syntisiä parannukseen."

33 Niin he sanoivat hänelle: "Johanneksen opetuslapset paastoavat usein ja pitävät rukouksia, samoin fariseustenkin, mutta sinun opetuslapsesi syövät ja juovat."

34 Jeesus sanoi heille: "Ettehän voi vaatia häävieraita

sade till denne: »Följ mig.»

28 Då lämnade han allt och stod upp och följde honom.

29 Och Levi gjorde i sitt hus ett stort gästabud för honom; och en stor hop publikaner och andra voro bordsgäster där jämte dem.

30 Men fariséerna -- särskilt de skriftlärde bland dem -- knorrade mot hans lärjungar och sade: »Huru kunnen I äta och dricka med publikaner och syndare?»

31 Då svarade Jesus och sade till dem: »De är icke de friska som behöva läkare, utan de sjuka.

32 Jag har icke kommit för att kalla rättfärdiga, utan syndare, till bättring.

33 Och de sade till honom: »Johannes' lärjungar fasta ofta och hålla böner, sammalunda ock fariséernas; men dina lärjungar äta och dricka.»

34 Jesus svarade dem: »Icke kunnen I väl ålägga

office; and he said to him—Be following me!

28 And, forsaking all, he arose, and was following him.

29 And Levi made a great reception for him, in his house, and there was a great multitude of tax-collectors, and others,—who were with them reclining.

30 And the Pharisees and their Scribes began murmuring unto his disciples, saying—Wherefore, with the tax-collectors and sinners, are ye eating and drinking?

31 And, answering, Jesus said unto them—No need, have, the whole, of a physician, but, they who are sick.

32 I have not come to call, righteous, men, but, sinners, unto repentance.

33 But, they, said unto him—The disciples of John, do fast much, and, supplications, do make,—likewise also the disciples of the Pharisees; but, thine, do eat and drink!

34 Jesus, however, said unto them—Can, ye make, the sons of the

paastoamaan silloin, kun ylkä on heidän kanssaan?

bröllopsgästerna att fasta, medan brudgummen ännu är hos dem?

bridechamber, fast, while the bridegroom is with them?

35 Mutta päivät tulevat, jolloin ylkä otetaan heiltä pois, ja silloin, niinä päivinä, he paastoavat."

35 Men en annan tid skall komma, och då, när brudgummen tages ifrån dem, då, på den tiden, skola de fasta.»

35 But there will come days, even when the bridegroom shall be taken from them, then, will they fast, in those days.

--

36 Ja hän sanoi heille myös vertauksen: "Ei kukaan leikkaa uudesta vaipasta paikkaa ja pane vanhaan vaippaan; muutoin hän rikkoo uuden vaipan, eikä uudesta vaipasta otettu paikka vanhaan sovi.

36 Han framställde ock för dem denna liknelse: »Ingen river av en lapp från en ny mantel och sätter den på en gammal mantel; om någon så gjorde, skulle han icke allenast riva sönder den nya manteln, utan därtill komme, att lappen från den nya manteln icke skulle passa den gamla.

36 Moreover, he went on to speak, a parable also, unto them—No one, rending a patch from a new mantle, patcheth it upon an old mantle; otherwise, at least, both, the new, he will rend, and, with the old, the patch which is from the new, will not agree.

37 Eikä kukaan laske nuorta viiniä vanhoihin nahkaleileihin; muutoin nuori viini pakahuttaa leilit, ja viini juoksee maahan, ja leilit turmeltuvat.

37 Ej heller slår någon nytt vin i gamla skinnläglar; om någon så gjorde, skulle det nya vinet spränga sönder läglarna, och vinet skulle spillas ut, jämte det att läglarna fördärvades.

37 And, no one, poureth new wine into old skins; otherwise, at least, the new wine, will burst the skins, and will, itself, be poured out, and the skins be destroyed.

38 Vaan nuori viini on laskettava uusiin leileihin.

38 Nej, nytt vin bör man slå i nya läglar.

38 But, new wine, into unused skins, must be poured.

--

39 Eikä kukaan, joka juo vanhaa viiniä, halua nuorta, sillä hän sanoo: 'Vanha on hyvää.'"

39 Och ingen som har druckit gammalt vin vill sedan gärna hava nytt; ty han tycker, att det

39 [No one, having drunk old, desireth new; for he saith, The old, is, mellow.]

gamla är bättre.»

6 luku

1 Niin tapahtui eräänä sapattina, että hän kulki viljavainioiden halki, ja hänen opetuslapsensa katkoivat tähkäpäitä, hiersivät niitä käsissään ja söivät.	1 Och det hände sig på en sabbat att han tog vägen genom ett sädesfält; och hans lärjungar ryckte av axen och gnuggade sönder dem med händerna och åto.	1 And it came to pass, on a Sabbath, that he was passing along through cornfields, and his disciples were plucking and eating the ears of corn, rubbing them with their hands.
2 Silloin muutamat fariseuksista sanoivat: "Miksi teette, mitä ei ole lupa tehdä sapattina?"	2 Då sade några av fariséerna; »Huru kunnen I göra vad som icke är lovligt att göra på sabbaten?	2 But, certain of the Pharisees, said—Why are ye doing what is not allowed on the Sabbath?
3 Mutta Jeesus vastasi heille ja sanoi: "Ettekö ole lukeneet, mitä Daavid teki, kun hänen ja hänen seuralaistensa oli nälkä,	3 Jesus svarade och sade till dem: »Haven I icke läst om det som David gjorde, när han själv och de som följde honom blevo hungriga:	3 And, making answer unto them, Jesus said—Have ye never read, even this, what David did when he hungered, he, and they who were with him—
4 kuinka hän meni Jumalan huoneeseen, otti näkyleivät ja söi ja antoi seuralaisilleenkin, vaikkei niitä ollut lupa syödä muiden kuin ainoastaan pappien?"	4 huru han då gick in i Guds hus och tog skådebröden och åt, och jämväl gav åt dem som följde honom, fastän det ju icke är lovligt för andra än allenast för prästerna att äta sådant bröd?»	4 How he entered into the house of God, and, the presence–bread, receiving, did eat, and gave to them who were with him, which it is not allowable to eat, save alone, to the priests?
5 Ja hän sanoi heille: "Ihmisen Poika on sapatin herra."	5 Därefter sade han till dem: »Människosonen är herre över sabbaten.»	5 And he was saying to them—The Son of Man is, Lord of the Sabbath.
6 Ja toisena sapattina hän meni synagoogaan ja opetti; ja siellä oli	6 På en annan sabbat hände sig att han gick in i synagogan och	6 And it came to pass, on another Sabbath, that he entered into the

mies, jonka oikea käsi oli kuivettunut.

undervisade. Där var då en man vilkens högra hand var förvissnad.

synagogue, and was teaching, and there was a man there, and, his right hand, was withered.

7 Ja keksiäkseen jotakin, mistä häntä syyttäisivät, kirjanoppineet ja fariseukset pitivät häntä silmällä, parantaisiko hän sapattina.

7 Och de skriftlärde och fariséerna vaktade på honom, för att se om han botade någon på sabbaten; de ville nämligen finna något att anklaga honom för.

7 Now the Scribes and the Pharisees were narrowly watching him, whether, on the Sabbath, he healeth,—that they might find whereof to accuse him.

8 Mutta hän tiesi heidän ajatuksensa ja sanoi miehelle, jonka käsi oli kuivettunut: "Nouse ja astu esille." Ja hän nousi ja astui esille.

8 Men han förstod deras tankar och sade till mannen som hade den förvissnade handen: »Stå upp, och träd fram.» Då stod han upp och trädde fram.

8 But, he, knew their reasonings, and said to the man who had the, withered, hand—Arise, and stand forward in the midst! And, arising, he stood forward.

9 Niin Jeesus sanoi heille: "Minä kysyn teiltä: kumpi on luvallista sapattina: hyvääkö tehdä, vai tehdä pahaa, pelastaako henki, vai hukuttaa?"

9 Sedan sade Jesus till dem: »Jag vill göra eder en fråga. Vilketdera är lovligt på sabbaten: att göra vad gott är, eller att göra vad ont är, att rädda någons liv, eller att förgöra det?»

9 And Jesus said unto them—I ask you, whether it is allowed, on the Sabbath, to do good or to do harm,—life, to save, or, to destroy.

10 Ja hän katsoi ympärilleen heihin kaikkiin ja sanoi miehelle: "Ojenna kätesi." Mies teki niin, ja hänen kätensä tuli jälleen terveeksi.

10 Och han såg sig omkring på dem alla och sade till mannen: »Räck ut din hand.» Och han gjorde så; och hans hand blev frisk igen.

10 And, looking round upon them all, he said unto him—Stretch forth thy hand! and, he, did so, and his hand was restored.

11 Mutta he vimmastuivat kovin ja puhelivat keskenään, mitä heidän olisi tehtävä Jeesukselle.

11 Men de blevo såsom ursinniga och talade med varandra om vad de skulle kunna företaga sig mot

11 But, they, were filled with folly, and began conversing one with another, as to, what they might do with Jesus.

Jesus.

12 Niin tapahtui niinä päivinä, että hän lähti vuorelle rukoilemaan; ja hän oli siellä kaiken yötä rukoillen Jumalaa.

12 Så hände sig på den tiden att han gick åstad upp på berget för att bedja; och han blev kvar där över natten i bön till Gud.

12 And it came to pass, in these days, that he went forth into the mountain to pray, and was spending the night in the prayer–house of God.

13 Ja päivän tultua hän kutsui tykönsä opetuslapsensa ja valitsi heistä kaksitoista, joille hän myös antoi apostolin nimen:

13 Men när det blev dag, kallade han till sig sina lärjungar och utvalde bland dem tolv, som han ock benämnde apostlar:

13 And, when it became day, he called his disciples, and chose from them, twelve, whom also he named, Apostles,—

14 Simonin, jolle hän myös antoi nimen Pietari, ja Andreaan, hänen veljensä, ja Jaakobin ja Johanneksen, ja Filippuksen ja Bartolomeuksen,

14 Simon, vilken han ock gav namnet Petrus, och Andreas, hans broder; vidare Jakob och Johannes och Filippus och Bartolomeus

14 Simon, whom also he named Peter, and Andrew hie brother; and James and John; and Philip and Bartholomew;

15 ja Matteuksen ja Tuomaan, ja Jaakobin, Alfeuksen pojan, ja Simonin, jota kutsuttiin Kiivailijaksi,

15 och Matteus och Tomas och Jakob, Alfeus' son, och Simon, som kallades ivraren;

15 and Matthew and Thomas; and James, son of Alphaeus, and Simon, who was called Zealot;

16 ja Juudaan, Jaakobin pojan, sekä Juudas Iskariotin, josta tuli kavaltaja.

16 vidare Judas, Jakobs son, och Judas Iskariot, den som blev en förrädare.

and Judas [son] of James,

16 and Judas Iscariot, who became betrayer; —

17 Ja hän astui alas heidän kanssaan ja seisahtui lakealle paikalle; ja siellä oli suuri joukko hänen opetuslapsiaan ja paljon kansaa kaikesta Juudeasta ja Jerusalemista ja Tyyron

17 Dessa tog han nu med sig och steg åter ned och stannade på en jämn plats; och en stor skara av hans lärjungar var där församlad, så ock en stor hop folk ifrån hela Judeen och Jerusalem,

17 and, coming down with them, he stood upon a level place, also a great multitude of his disciples,– –and a great throng of the people, from all Judaea and Jerusalem and the sea–coast of Tyre and Zidon, who had come

ja Siidonin rantamaasta. Nämä olivat saapuneet kuulemaan häntä ja parantuakseen taudeistansa.

och från kuststräckan vid Tyrus och Sidon.

to hearken unto him and to be healed from their diseases;

18 Ja myös ne, jotka olivat saastaisten henkien vaivaamia, tulivat terveiksi.

18 Dessa hade kommit för att höra honom och för att bliva botade från sina sjukdomar. Och jämväl de som voro kvalda av orena andar blevo botade.

18 and, they who were molested by impure spirits, were being cured;

19 Ja kaikki kansa tahtoi päästä koskettamaan häntä, koska hänestä lähti voima, joka paransi kaikki.

19 Och allt folket sökte att få röra vid honom, ty kraft gick ut ifrån honom och botade alla.

19 and, all the multitude, were seeking to touch him, because, power, from him, was coming forth, and healing all.

20 Ja hän nosti silmänsä opetuslastensa puoleen ja sanoi: "Autuaita olette te, köyhät, sillä teidän on Jumalan valtakunta.

20 Och han lyfte upp sina ögon och säg på sina lärjungar och sade: »Saliga ären I, som ären fattiga, ty eder hör Guds rike till.

20 And, he, lifting up his eyes towards his disciples, was saying:—Happy, ye destitute, for, yours, is the kingdom of God.

21 Autuaita te, jotka nyt isoatte, sillä teidät ravitaan! Autuaita te, jotka nyt itkette, sillä te saatte nauraa!

21 Saliga ären I, som nu hungren, ty I skolen bliva mättade. Saliga ären I, som nu gråten, ty I skolen le.

21 Happy, ye that hunger now, for ye shall be filled. Happy, ye that weep now, for ye shall laugh.

22 Autuaita olette te, kun ihmiset vihaavat teitä ja erottavat teidät yhteydestään ja herjaavat teitä ja pyyhkivät pois teidän nimenne ikäänkuin jonkin pahan - Ihmisen Pojan tähden.

22 Saliga ären I, när människorna för Människosonens skull hata eder och förskjuta och smäda eder och kasta bort edert namn såsom något ont.

22 Happy, are ye, whensoever men shall hate you, and whensoever they shall separate you, and reproach you, and cast out your name as evil, for the sake of the Son of Man:

23 Iloitkaa sinä päivänä,

23 Glädjens på den

23 be rejoiced in that

riemuun ratketkaa; sillä katso, teidän palkkanne on suuri taivaassa; sillä näin tekivät heidän isänsä profeetoille.

24 Mutta voi teitä, te rikkaat, sillä te olette jo saaneet lohdutuksenne!
25 Voi teitä, jotka nyt olette kylläiset, sillä teidän on oleva nälkä! Voi teitä, jotka nyt nauratte, sillä te saatte murehtia ja itkeä!
26 Voi teitä, kun kaikki ihmiset puhuvat teistä hyvää! Sillä niin tekivät heidän isänsä väärille profeetoille.

27 Mutta teille, jotka kuulette, minä sanon: rakastakaa vihollisianne, tehkää hyvää niille, jotka teitä vihaavat,
28 siunatkaa niitä, jotka teitä kiroavat, rukoilkaa niiden edestä, jotka teitä parjaavat.
29 Jos joku lyö sinua poskelle, tarjoa hänelle toinenkin, ja jos joku ottaa sinulta vaipan, älä häneltä kiellä ihokastasikaan.

30 Anna jokaiselle, joka sinulta anoo, äläkä

dagen, ja, springen upp av fröjd, ty se, eder lön är stor i himmelen. På samma satt gjorde ju deras fäder med profeterna.
24 Men ve eder, I som ären rika, ty I haven fått ut eder hugnad!
25 Ve eder, som nu ären mätta, ty I skolen hungra! Ve eder, som nu len, ty I skolen sörja och gråta!

26 Ve eder, när alla människor tala väl om eder! På samma sätt gjorde ju deras fader i fråga om de falska profeterna.
27 Men till eder, som hören mig, säger jag: Älsken edra ovänner, gören gott mot dem som hata eder,
28 välsignen dem som förbanna eder, bedjen för dem som förorätta eder.
29 Om någon slår dig på den ena kinden, så håll ock fram den andra åt honom; och om någon tager manteln ifrån dig, så förvägra honom icke heller livklädnaden.
30 Giv åt var och en som beder dig; och

day, and leap, for lo! your reward, is great in heaven; for, according to the same things, were their fathers doing unto the prophets.
24 But alas! for you, ye wealthy, for ye are duly receiving you consolation.
25 Alas! for you, ye who are filled full now, for ye shall hunger. Alas! ye that laugh now, for ye shall mourn and weep.

26 Alas! whensoever all men shall, speak well of you, for, according to the same things, were their fathers doing unto the false prophets.
27 But, unto you, I say, who are hearkening: Be loving your enemies; be doing, good, unto them that hate you;
28 Be blessing them that curse you; be praying for them that wantonly insult you.
29 To him who is smiting thee upon the one cheek, be offering, the other also; and, from him who is taking away thy mantle, thy tunic also, do not forbid:

30 To every one asking thee, give, and, from him

vaadi takaisin siltä, joka sinun omaasi ottaa.

31 Ja niinkuin te tahdotte ihmisten teille tekevän, niin tehkää tekin heille.

32 Ja jos te rakastatte niitä, jotka teitä rakastavat, mitä kiitosta teille siitä tulee? Rakastavathan syntisetkin niitä, jotka heitä rakastavat.

33 Ja jos teette hyvää niille, jotka teille hyvää tekevät, mitä kiitosta teille siitä tulee? Niinhän syntisetkin tekevät.

34 Ja jos te lainaatte niille, joilta toivotte saavanne takaisin, mitä kiitosta teille siitä tulee? Syntisetkin lainaavat syntisille saadakseen saman verran takaisin.

35 Vaan rakastakaa vihollisianne ja tehkää hyvää ja lainatkaa, toivomatta saavanne mitään takaisin; niin teidän palkkanne on oleva suuri, ja te tulette Korkeimman lapsiksi, sillä hän on hyvä kiittämättömille ja

om någon tager ifrån dig vad som är ditt, så kräv det icke igen.

31 Såsom I viljen att människorna skola göra mot eder, så skolen I ock göra mot dem.

32 Om I älsken dem som älska eder, vad tack kunnen I få därför? Också syndare älska ju dem av vilka de bliva älskade.

33 Och om I gören gott mot dem som göra eder gott, vad tack kunnen I få därför? Också syndare göra ju detsamma.

34 Och om I lånen åt dem av vilka I kunnen hoppas att själva få något, vad tack kunnen I få därför? Också syndare låna ju åt syndare för att få lika igen.

35 Nej, älsken edra ovänner, och gören gott och given lån utan att hoppas på någon gengäld. Då skall eder lön bliva stor, och då skolen I vara den Högstes barn; ty han är mild mot de otacksamma och onda.

that taketh away thy possessions, ask them not back.

31 And, according as ye desire that men be doing unto you, be ye doing unto them, in like manner.

32 And, if ye love them that love you, what sort of thanks are there for you? for, even sinners, love, such as love them.

33 [For], if ye even do good unto them that do good unto you, what sort of thanks are there for you? Even sinners, the same, are doing.

34 And, if ye lend to them from whom ye are hoping to receive, what sort of thanks are there for you? Even sinners, unto sinners, do lend, that they may receive back, as much.

35 But love your enemies, and do good and lend, hoping for, nothing, back; and your reward shall be, great, and ye shall be sons of the Most High,— for, he, is, gracious, unto the ungrateful and wicked.

pahoille.

36 Olkaa armahtavaiset, niinkuin teidän Isänne on armahtavainen.	36 Varen barmhärtiga, såsom eder Fader är barmhärtig.	36 Become ye compassionate, according as, your Father, is, compassionate;
37 Älkääkä tuomitko, niin ei teitäkään tuomita; älkää kadotustuomiota lausuko, niin ei teillekään kadotustuomiota lausuta. Antakaa anteeksi, niin teillekin anteeksi annetaan.	37 Dömen icke, så skolen I icke bliva dömda; fördömen icke, så skolen I icke bliva fördömda. Förlåten, och eder skall bliva förlåtet.	37 And do not judge, and in nowise shall ye be judged; and do not condemn, and in nowise shall ye be condemned; release, and ye shall be released;
38 Antakaa, niin teille annetaan. Hyvä mitta, sullottu, pudistettu ja kukkurainen, annetaan teidän helmaanne; sillä millä mitalla te mittaatte, sillä mitataan teille takaisin."	38 Given, och eder skall bliva givet. Ett gott mått, väl packat, skakat och överflödande, skall man giva eder i skötet; ty med det mått som I mäten med skall ock mätas åt eder igen.»	38 Give, and it shall be given unto you: good measure, pressed down, shaken together, running over, will they give into your lap; for, with what measure ye mete, shall it be measured back unto you.
39 Hän sanoi heille myös vertauksen: "Eihän sokea voi sokeaa taluttaa? Eivätkö molemmat lankea kuoppaan?	39 Han framställde ock för dem denna liknelse: »Kan väl en blind leda en blind? Falla de icke då båda i gropen?	39 He spake, moreover, a parable also, unto them: Can, the blind, guide, the blind? will not, both, fall into, a ditch?
40 Ei ole opetuslapsi opettajaansa parempi; täysin oppineena jokainen on oleva niinkuin hänen opettajansa.	40 Lärjungen är icke förmer än sin mästare; när någon bliver fullärd, så bliver han allenast sin mästare lik.	40 A disciple is not above the teacher; but, when trained, every one shall be as his teacher.
41 Kuinka näet rikan, joka on veljesi silmässä, mutta et huomaa malkaa omassa	41 Huru kommer det till, att du ser grandet i din broders öga, men icke bliver varse	41 But why beholdest thou the mote that is in the eye of thy brother, while, the beam that is in

silmässäsi?

42 Kuinka saatat sanoa veljellesi: 'Veljeni, annas, minä otan pois rikan, joka on silmässäsi', sinä, joka et näe malkaa omassa silmässäsi? Sinä ulkokullattu, ota ensin malka omasta silmästäsi, sitten sinä näet ottaa pois rikan, joka on veljesi silmässä.
43 Sillä ei ole hyvää puuta, joka tekee huonon hedelmän, eikä taas huonoa puuta, joka tekee hyvän hedelmän;

44 sillä jokainen puu tunnetaan hedelmästään. Eihän viikunoita koota orjantappuroista, eikä viinirypäleitä korjata orjanruusupensaasta.
45 Hyvä ihminen tuo sydämensä hyvän runsaudesta esiin hyvää, ja paha tuo pahastansa esiin pahaa; sillä sydämen kyllyydestä suu puhuu.

46 Miksi te huudatte minulle: 'Herra, Herra!' ettekä tee, mitä minä

bjälken i ditt eget öga?

42 Huru kan du säga till din broder: 'Broder, låt mig taga ut grandet i ditt öga', du som icke ser bjälken i ditt eget öga? Du skrymtare, tag först ut bjälken ur ditt eget öga; därefter må du se till, att du kan tala ut grandet i din broders öga.
43 Ty intet gott träd finnes, som bär dålig frukt, och lika litet finnes något dåligt träd som bär god frukt;

44 vart och ett träd kännes ju igen på sin frukt. Icke hämtar man väl fikon ifrån törnen, ej heller skördar man vindruvor av törnbuskar.
45 En god människa bär ur sitt hjärtas goda förråd fram vad gott är, och en ond människa bär ur sitt onda förråd fram vad ont är; ty vad hennes hjärta är fullt av, det talar hennes mun. --

46 Men varför ropen I till mig: 'Herre, Herre', och gören dock icke

thine own eye, thou dost not consider?

42 How canst thou say to thy brother—Brother! let me cast out the mote that is in thine eye,—thyself, the beam in thine own eye, not beholding? Hypocrite! cast out, first, the beam out of thine own eye, and, then, shalt thou see clearly, to cast out, the mote that is in the eye of thy brother.
43 For a good tree doth not produce worthless fruit, neither again doth, a worthless tree, produce good fruit.

44 For, every tree, by its own fruit, becometh known. For not, of thorns, do they gather figs, neither, of a bramble–bush, do they gather, a bunch of grapes.
45 The good man, out of the good treasure of the heart, bringeth forth that which is good; and, the wicked man, out of the wicked heart, bringeth forth that which is wicked; for, out of an overflowing of heart, speaketh, his mouth.

46 And why call ye me, Lord! Lord! and not do the things that I say?

sanon?
47 Jokainen, joka tulee minun tyköni ja kuulee minun sanani ja tekee niiden mukaan - minä osoitan teille, kenen kaltainen hän on.
48 Hän on miehen kaltainen, joka huonetta rakentaessaan kaivoi syvään ja laski perustuksen kalliolle; kun sitten tulva tuli, syöksähti virta sitä huonetta vastaan, mutta ei voinut sitä horjuttaa, sillä se oli hyvästi rakennettu.

49 Mutta joka kuulee eikä tee, se on miehen kaltainen, joka perustusta panematta rakensi huoneensa maan pinnalle; ja virta syöksähti sitä vastaan, ja heti se sortui, ja sen huoneen kukistuminen oli suuri."

vad jag säger?
47 Var och en som kommer till mig och hör mina ord och gör efter dem, vem han är lik, det skall jag visa eder.
48 Han är lik en man som ville bygga ett hus och som då grävde djupt och lade dess grund på hälleberget. När sedan översvämning kom, störtade sig vattenströmmen mot det huset, men den förmådde dock icke skaka det, eftersom det var så byggt.
49 Men den som hör och icke gör, han är lik en man som byggde ett hus på blotta jorden, utan att lägga någon grund. Och vattenströmmen störtade sig emot det, och strax föll det samman, och det husets fall blev stort.»

47 Every one coming unto me, and hearkening unto my words, and doing them, I will suggest to you, whom he is like:
48 He is like unto a man building a house, who digged, and deepened, and laid a foundation upon the rock,—and, a flood, coming, the stream burst against that house, and was not strong enough to shake it, because it had been, well, built.
49 But, he that hath heard and not done, is like unto a man having built a house upon the earth, without a foundation,—against which the stream burst, and, straightway, it fell in; and it came to pass, that, the crash of that house, was, great.

7 luku

1 Kun hän oli kansan kuullen kaikki nämä puheensa puhunut, meni hän Kapernaumiin.
2 Ja eräällä sadanpäämiehellä oli

1 När han nu hade talat allt detta till slut inför folket, gick han in i Kapernaum.
2 Men där var en hövitsman som hade

1 After he had completed all his sayings within the hearing of the people, he entered into Capernaum.
2 And, a certain centurion’s servant, being

palvelija, joka sairasti ja oli kuolemaisillaan ja jota hän piti suuressa arvossa.

3 Ja kuultuaan Jeesuksesta hän lähetti juutalaisten vanhimpia hänen tykönsä ja pyysi, että hän tulisi parantamaan hänen palvelijansa.

4 Kun nämä saapuivat Jeesuksen tykö, pyysivät he häntä hartaasti ja sanoivat: "Hän ansaitsee, että teet hänelle tämän;

5 sillä hän rakastaa meidän kansaamme, ja hän on rakentanut meille synagoogan."

6 Niin Jeesus lähti heidän kanssansa. Mutta kun hän ei enää ollut kaukana talosta, lähetti sadanpäämies ystäviänsä sanomaan hänelle: "Herra, älä vaivaa itseäsi, sillä en minä ole sen arvoinen, että tulisit minun kattoni alle;

7 sentähden en katsonutkaan itseäni arvolliseksi tulemaan sinun luoksesi; vaan sano sana, niin minun palvelijani paranee.

8 Sillä minä itsekin olen

en tjänare, vilken låg sjuk och var nära döden; och denne var högt skattad av honom.

3 Då han nu fick höra om Jesus, sände han till honom några av judarnas äldste och bad honom komma och bota hans tjänare.

4 När dessa kommo till Jesus, bådo de honom enträget och sade: »Han är värd att du gör honom detta,

5 ty han har vårt folk kärt, och det är han som har byggt synagogan åt oss.»

6 Då gick Jesus med dem. Men när han icke var långt ifrån hövitsmannens hus, sände denne några av sina vänner och lät säga till honom: »Herre, gör dig icke omak; ty jag är icke värdig att du går in under mitt tak.

7 Därför har jag ej heller aktat mig själv värdig att komma till dig Men säg ett ord, så bliver min tjänare frisk.

8 Jag är ju själv en

sick, was on the point of dying,—who was, by him, highly prized.

3 But, hearing about Jesus, he sent forth unto him elders of the Jews, requesting him that he would come and bring his servant safely through.

4 And, they, coming near unto Jesus, began beseeching him earnestly, saying—Worthy, is he for whom thou mayest do this,

5 for he loveth our nation, and, the synagogue, he, built for us.

6 And, Jesus, was journeying with them. But, he, by this time, being not far from the house, the centurion sent friends, saying unto him—Lord! do not trouble thyself, for I am of no consideration, that, under my roof, thou shouldst enter.

7 Wherefore, neither deemed I, myself, worthy to come unto thee,—but speak with a word, and let my servant be healed.

8 For, I too, am a man

toisen vallan alaiseksi asetettu, ja minulla on sotamiehiä käskettävinäni, ja minä sanon tälle: 'Mene', ja hän menee, ja toiselle: 'Tule', ja hän tulee, ja palvelijalleni: 'Tee tämä', ja hän tekee."

man som står under andras befäl; jag har ock krigsmän under mig, och om jag säger till en av dem: 'Gå', så går han, eller till en annan: 'Kom', så kommer han, och om jag säger till min tjänare: 'Gör det', då gör han så.»

ranked, under authority, having, under myself, soldiers; and I say to this one—Go! and he goeth,—and to another—Come! and he cometh,—and to my servant—Do this! and he doeth it.

9 Tämän kuultuaan Jeesus ihmetteli häntä, kääntyi ja sanoi kansalle, joka häntä seurasi: "Minä sanon teille: en ole Israelissakaan löytänyt näin suurta uskoa."

9 När Jesus hörde detta, förundrade han sig över honom och vände sig om och sade till folket som följde honom: »Jag säger eder: Icke ens i Israel har jag funnit så stor tro.»

9 And, hearing these things, Jesus marveled at him; and, turning to the multitude following him, said—I tell you, Not even in Israel, such faith as this, have I found!

10 Ja taloon palatessaan lähettiläät tapasivat palvelijan terveenä.

10 Och de som hade blivit utsända gingo hem igen och funno tjänaren vara frisk.

10 And they who were sent, returning unto the house, found the servant, well.

11 Sen jälkeen hän vaelsi Nain nimiseen kaupunkiin, ja hänen kanssaan vaelsivat hänen opetuslapsensa ynnä suuri kansanjoukko.

11 Därefter begav han sig till en stad som hette Nain; och med honom gingo hans lärjungar och mycket folk.

11 And it came to pass thereafter, that he journeyed unto a city called Nain, and there were journeying with him, his disciples and a great multitude.

12 Kun hän nyt lähestyi kaupungin porttia, katso, silloin kannettiin ulos kuollutta, äitinsä ainokaista poikaa. Ja äiti oli leski, ja hänen kanssaan kulki paljon kaupungin kansaa.

12 Och se, då han kom nära stadsporten, bars där ut en död, och han var sin moders ende son, och hon var änka; och en ganska stor hop folk ifrån staden gick med henne.

12 Now, as he drew near unto the gate of the city, then lo! there was being brought forth, one dead, the only-begotten son of his mother,—and, she, was a widow; and, a considerable multitude of the city, was with her.

13 Ja hänet nähdessään Herra armahti häntä ja sanoi hänelle: "Älä itke."

13 När Herren fick se henne, ömkade han sig över henne och sade till henne: »Gråt icke.»

13 And, beholding her, the Lord, was moved with compassion over her, and said to her—Be not weeping!

14 Ja hän meni ja kosketti paareja; niin kantajat seisahtuivat. Ja hän sanoi: "Nuorukainen, minä sanon sinulle: nouse."

14 Och han gick fram och rörde vid båren, och de som buro stannade. Och han sade: »Unge man, jag säger dig: Stå upp.»

14 And, going forward, he touched the coffin, and the bearers stood still; and he said—Young man! to thee, I say, Arise!

15 Niin kuollut nousi istualleen ja rupesi puhumaan. Ja hän antoi hänet hänen äidillensä.

15 Då satte sig den döde upp och begynte tala. Och han gav honom åt hans moder.

15 And the dead man sat up, and began to speak; and he gave him to his mother.

16 Ja heidät kaikki valtasi pelko, ja he ylistivät Jumalaa sanoen: "Suuri profeetta on noussut meidän keskellemme", ja: "Jumala on katsonut kansansa puoleen."

16 Och alla betogos av häpnad och prisade Gud och sade: Den stor profet har uppstått ibland oss» och: »Gud har sett till sitt folk.»

16 And fear seized them, all, and they began to glorify God, saying—A great prophet, hath been raised up amongst us! and—God hath visited his people!

17 Ja tämä puhe hänestä levisi koko Juudeaan ja kaikkiin ympärillä oleviin seutuihin.

17 Och detta tal om honom gick ut i hela Judeen och i hela landet däromkring.

17 And this report went forth throughout the whole of Judaea, and all the surrounding country.

18 Ja Johannekselle kertoivat hänen opetuslapsensa tästä kaikesta.

18 Och allt detta fick Johannes höra berättas av sina lärjungar.

18 And John’s disciples carried tidings unto him concerning all these things.

19 Niin Johannes kutsui luoksensa opetuslapsistaan kaksi ja lähetti heidät Herran tykö kysymään: "Oletko sinä se tuleva, vai pitääkö meidän toista odottaman?"

19 Då kallade Johannes till sig två av sina lärjungar och sände dem till Herren med denna fråga: »Är du den som skulle komma, eller skola vi förbida någon annan?»

19 And, calling unto him certain two of his disciples, John sent unto the Lord, saying—Art, thou, the Coming One, or, a different one, are we to expect?

20 Miehet saapuivat hänen tykönsä ja sanoivat: "Johannes Kastaja on lähettänyt meidät sinun tykösi ja kysyy: 'Oletko sinä se tuleva, vai pitääkö meidän toista odottaman?'"

20 När mannen kommo fram till honom, sade de: »Johannes döparen har sänt oss till dig och låter fråga: 'Är du den som skulle komma, eller skola vi förbida någon annan?'»

20 And, coming near unto him, the men said—John the Immerser, hath sent us unto thee, saying, Art, thou, the Coming One, or, another, are we to expect?

21 Sillä hetkellä hän juuri paransi useita taudeista ja vitsauksista ja pahoista hengistä, ja monelle sokealle hän antoi näön.

21 Just då höll Jesus på med att bota många som ledo av sjukdomar och plågor, eller som voro besatta av onda andar, och åt många blinda gav han deras syn.

21 In that very hour, he cured many from diseases, and plagues, and wicked spirits; and, unto many blind, gave he the favour to see.

22 Niin hän vastasi ja sanoi heille: "Menkää ja kertokaa Johannekselle, mitä olette nähneet ja kuulleet: sokeat saavat näkönsä, rammat kävelevät, pitaliset puhdistuvat, kuurot kuulevat, kuolleet herätetään, köyhille julistetaan evankeliumia.

22 Och han svarade och sade till männen: »Gån tillbaka och omtalen för Johannes vad I haven sett och hört: blinda få sin syn, halta gå, spetälska bliva rena, döva höra, döda uppstå, 'för fattiga förkunnas glädjens budskap'.

22 And, answering, he said unto them—Go and bear tidings unto John, as to what ye have seen and heard: The blind, are receiving sight, the lame, walk, lepers, are cleansed, and, the deaf, hear, the dead, are raised, the destitute, are told the glad-message;

23 Ja autuas on se, joka ei loukkaannu minuun."

23 Och salig är den för vilken jag icke bliver en stötesten.»

23 And, happy, is he, whosoever shall not find occasion of stumbling in me!

24 Kun Johanneksen lähettiläät olivat menneet, rupesi hän puhumaan kansalle Johanneksesta: "Mitä te lähditte erämaahan katselemaan? Ruokoako,

24 När sedan Johannes' sändebud hade gått sin väg, begynte han tala till folket om Johannes: »Varför var det I gingen ut i öknen? Var

24 And, the messengers of John having departed, he began to say unto the multitudes, concerning John—What went ye forth into the desert to gaze at? A reed, by a wind,

jota tuuli huojuttaa?

det för att se ett rör som drives hit och dit av vinden?

shaken?

25 Vai mitä lähditte katsomaan? Ihmistäkö, hienoihin vaatteisiin puettua? Katso, ne jotka koreissa vaatteissa käyvät ja herkullisesti elävät, ne ovat kuningasten linnoissa.

25 Eller varför gingen I ut? Var det för att se en människa klädd i fina kläder? De som bära präktiga kläder och leva i kräslighet, dem finnen I ju i konungapalatsen.

25 But what went ye forth to see? A man, in soft garments, arrayed? Lo! they who in splendid apparel and luxury are found, are, in the kingly courts.

26 Vai mitä lähditte katsomaan? Profeettaako? Totisesti, minä sanon teille: hän on enemmän kuin profeetta.

26 Varför gingen I då ut? Var det för att se en profet? Ja, jag säger eder: Ännu mer än en profet är han.

26 But what went ye forth to see? A prophet? Yea! I say unto you,—and abundantly more than a prophet.

27 Tämä on se, josta on kirjoitettu: 'Katso, minä lähetän enkelini sinun edelläsi, ja hän on valmistava tiesi sinun eteesi.'

27 Han är den om vilken det är skrivet: 'Se, jag sänder ut min ängel framför dig, och han skall bereda vägen för dig.'

27 This, is he concerning whom it is written—Lo! I am sending forth my messenger before thy face, who shall prepare thy way before thee.

28 Minä sanon teille: ei ole vaimoista syntyneitten joukossa yhtäkään suurempaa kuin Johannes; mutta vähäisin Jumalan valtakunnassa on suurempi kuin hän.

28 Jag säger eder: Bland dem som äro födda av kvinnor har ingen varit större än Johannes; men den som är minst i Guds rike är likväl större än han.

28 I say unto you—A greater, among them that are born of women, than John, is there none; but, he that is least in the kingdom of God, is greater than he.

29 Ja kaikki kansa, joka häntä kuuli, publikaanitkin, tunnustivat Jumalan vanhurskaaksi ja antoivat kastaa itsensä Johanneksen kasteella.

29 Så gav ock allt folket som hörde honom Gud rätt, jämväl publikanerna, och läto döpa sig med Johannes' dop.

29 And, all the people, when they heard, and the tax–collectors, justified God, having been immersed with the immersion of John;

30 Mutta fariseukset ja lainoppineet tekivät

30 Men fariséerna och de lagkloke föraktade

30 but, the Pharisees and the lawyers, had set

turhaksi Jumalan aivoituksen heitä kohtaan eivätkä ottaneet Johannekselta kastetta.

Guds rådslut i fråga om dem själva och läto icke döpa sig av honom.

aside, the counsel of God against themselves, not being immersed by him.

31 Mihin minä siis vertaan tämän sukupolven ihmiset, ja kenen kaltaisia he ovat?

31 Vad skall jag då likna detta släktes människor vid? Ja, vad äro de lika?

31 Unto what, then, shall I liken the men of this generation? And unto what are they like?

32 He ovat lasten kaltaisia, jotka istuvat torilla ja huutavat toisilleen ja sanovat: 'Me soitimme teille huilua, ja te ette karkeloineet; me veisasimme itkuvirsiä, ja te ette itkeneet.'

32 De äro lika barn som sitta på torget och ropa till varandra och säga: 'Vi hava spelat för eder, och I haven icke dansat; vi hava sjungit sorgesång, och I haven icke gråtit.'

32 They are like unto the children sitting, in a market–place, and calling one to another, who say––We played the flute for you, and ye danced not, We wailed, and ye wept not.

33 Sillä Johannes Kastaja on tullut, ei syö leipää eikä juo viiniä, ja te sanotte: 'Hänessä on riivaaja.'

33 Ty Johannes döparen har kommit, och han äter icke bröd och dricker ej heller vin, och så sägen I: 'Han är besatt av en ond ande.'

33 For John the Immerser hath come, neither eating bread nor drinking wine, and ye say—A demon, he hath:

34 Ihmisen Poika on tullut, syö ja juo, ja te sanotte: 'Katso syömäriä ja viininjuojaa, publikaanien ja syntisten ystävää!'

34 Människosonen har kommit, och han både äter och dricker, och nu sägen I: 'Se, vilken frossare och vindrinkare han är, en publikaners och syndares vän!'

34 The Son of Man hath come, eating and drinking, and ye say—Lo! a man, gluttonous and a wine–drinker, a friend of tax–collectors and sinners.

35 Ja viisaus on kaikkien lastensa puolelta oikeaksi näytetty."

35 Men Visheten har fått rätt av alla sina barn.»

35 And yet wisdom hath been justified by all her children.

36 Niin eräs fariseuksista pyysi häntä ruualle kanssaan; ja hän

36 Och en farisé inbjöd honom till en måltid hos sig; och

36 And a certain one of the Pharisees was requesting him, that he

meni fariseuksen taloon ja asettui aterialle.

37 Ja katso, siinä kaupungissa oli nainen, joka eli syntisesti; ja kun hän sai tietää, että Jeesus oli aterialla fariseuksen talossa, toi hän alabasteripullon täynnä hajuvoidetta
38 ja asettui hänen taakseen hänen jalkojensa kohdalle, itki ja rupesi kastelemaan hänen jalkojansa kyynelillään ja kuivasi ne päänsä hiuksilla ja suuteli hänen jalkojaan ja voiteli ne hajuvoiteella.
39 Mutta kun fariseus, joka oli hänet kutsunut, sen näki, ajatteli hän mielessään näin: "Jos tämä olisi profeetta, tietäisi hän, mikä ja millainen tuo nainen on, joka häneen koskee: että hän on syntinen."

40 Niin Jeesus vastasi ja sanoi hänelle: "Simon, minulla on jotakin sanomista sinulle." Hän virkkoi: "Opettaja, sano." -
41 "Lainanantajalla oli kaksi velallista; toinen

han gick in i fariséens hus och lade sig till bords.
37 Nu fanns där i staden en synderska; och när denna fick veta att han låg till bords i fariséens hus, gick hon dit med en alabasterflaska med smörjelse
38 och stannade bakom honom vid hans fötter, gråtande, och begynte väta hans fötter med sina tårar och torkade dem med sitt huvudhår och kysste ivrigt hans fötter och smorde dem med smörjelsen.
39 Men när fariséen som hade inbjudit honom såg detta, sade han vid sig själv: »Vore denne en profet, så skulle han känna till, vilken och hurudan denna kvinna är, som rör vid honom; han skulle då veta att hon är en synderska.»
40 Då tog Jesus till orda och sade till honom: »Simon, jag har något att säga dig.» Han svarade: »Mästare, säg det.
41 »En man som lånade ut penningar

would eat with him; and, entering into the house of the Pharisee, he reclined.
37 And, lo! a woman, who indeed was in the city a sinner; and, when she found out that he was reclining in the house of the Pharisee, providing an alabaster-jar of perfume,

38 and standing behind, near his feet, weeping, with the tears, began she to be wetting his feet, and, with the hair of her head, was wiping off [the tears], and was tenderly kissing his feet, and anointing them with the perfume.
39 But the Pharisee who had invited him, seeing it, spake within himself, saying, This one, if he were the prophet, would have been taking note, who and of what sort, is the woman, who is even touching him, that she is, a sinner.

40 And, making answer, Jesus said unto him—Simon! I have, unto thee, something to say. He, then—Teacher, speak!—saith he.
41 Two debtors, there were, to a certain

oli velkaa viisisataa denaria, toinen viisikymmentä.

hade två gäldenärer. Den ene var skyldig honom fem hundra silverpenningar, den andre femtio.

creditor,—the one, owed five hundred denaries, and, the other, fifty.

42 Kun heillä ei ollut, millä maksaa, antoi hän molemmille velan anteeksi. Kumpi heistä siis rakastaa häntä enemmän?"

42 Men då de icke kunde betala, efterskänkte han skulden för dem båda. Vilken av dem kommer nu att älska honom mest?»

42 they not having wherewith to pay, he forgave, both. Which of them, therefore, will love him, more?

43 Simon vastasi ja sanoi: "Minun mielestäni se, jolle hän antoi enemmän anteeksi." Hän sanoi hänelle: "Oikein sinä ratkaisit."

43 Simon svarade och sade: »Jag menar den åt vilken han efterskänkte mest.» Då sade han till honom: »Rätt dömde du»

43 Making answer, Simon said—I suppose, that he to whom, the more, he forgave. And, he, said unto him—Rightly, hast thou judged.

44 Ja naiseen kääntyen hän sanoi Simonille: "Näetkö tämän naisen? Minä tulin sinun taloosi; et sinä antanut vettä minun jaloilleni, mutta tämä kasteli kyynelillään minun jalkani ja kuivasi ne hiuksillaan.

44 Och så vände han sig åt kvinnan och sade till Simon: »Ser du denna kvinna? När jag kom in i ditt hus, gav du mig intet vatten till mina fötter, men hon har vätt mina fötter med sina tårar och torkat dem med sitt hår.

44 And, turning towards the woman, unto Simon, he said—Seest thou this woman? I entered into thy house: water to me, on my feet, thou didst not give,—but, she, with her tears, hath wetted my feet, and, with her hair, wiped off [the tears].

45 Et sinä antanut minulle suudelmaa, mutta tämä ei ole lakannut suutelemasta minun jalkojani siitä asti, kuin tulin sisään.

45 Du gav mig ingen hälsningskyss, men ända ifrån den stund då jag kom hitin, har hon icke upphört att ivrigt kyssa mina fötter.

45 A kiss, to me, thou didst not give,—but, she, from the time I came in, hath not ceased tenderly kissing my feet.

46 Et sinä voidellut öljyllä minun päätäni, mutta tämä voiteli hajuvoiteella minun

46 Du smorde icke mitt huvud med olja, men hon har smort mina fötter med

46 With oil, my head, thou didst not anoint,—but, she, with perfume, hath anointed, my feet.

jalkani.
47 Sentähden minä sanon sinulle: tämän paljot synnit ovat anteeksi annetut: hänhän näet rakasti paljon; mutta jolle vähän anteeksi annetaan, se rakastaa vähän."
48 Sitten hän sanoi naiselle: "Sinun syntisi ovat anteeksi annetut."
49 Niin ateriakumppanit rupesivat ajattelemaan mielessänsä: "Kuka tämä on, joka synnitkin anteeksi antaa?"

50 Mutta hän sanoi naiselle: "Sinun uskosi on sinut pelastanut; mene rauhaan."

smörjelse.
47 Fördenskull säger jag dig: Hennes många synder äro henne förlåtna; hon har ju ock visat mycken kärlek. Men den som får litet förlåtet, han älskar ock litet.»

48 Sedan sade han till henne: »Dina synder äro dig förlåtna.»
49 Då begynte de som voro bordsgäster jämte honom att säga vid sig själva: »Vem är denne, som till och med förlåter synder?»

50 Men han sade till kvinnan: »Din tro har frälst dig. Gå i frid.»

47 For which cause, I say unto thee—Her many sins, have been forgiven, because she hath loved, much: but, he to whom little is forgiven, little, loveth.

48 And he said unto her—Thy sins have been forgiven.
49 And they who were reclining together, began to be saying within themselves—Who is, this, that, even forgiveth sins?

50 But he said unto the woman—Thy faith, hath saved thee,—Go thy way into peace.

8 luku

1 Ja sen jälkeen hän vaelsi kaupungista kaupunkiin ja kylästä kylään ja saarnasi ja julisti Jumalan valtakunnan evankeliumia; ja ne kaksitoista olivat hänen kanssansa,
2 niin myös muutamia naisia, jotka olivat parannetut pahoista hengistä ja taudeista: Maria, Magdaleenaksi

1 Därefter vandrade han igenom landet, från stad till stad och från by till by, och predikade och förkunnade evangelium om Guds rike. Och med honom följde de tolv,
2 så ock några kvinnor som hade blivit befriade från onda andar och botade från sjukdomar: Maria, som

1 And it came to pass, in due course, that he was passing through, city by city and village by village, proclaiming, and delivering the glad-message of the kingdom of God,—and, the twelve, were with him;

2 and certain women, who had been cured from evil spirits and infirmities,—Mary, the one called Magdalene, from whom

kutsuttu, josta seitsemän riivaajaa oli lähtenyt ulos,
3 ja Johanna, Herodeksen taloudenhoitajan Kuusaan vaimo, ja Susanna ja useita muita, jotka palvelivat heitä varoillansa.
4 Kun paljon kansaa kokoontui ja ihmisiä kulki joka kaupungista hänen tykönsä, puhui hän vertauksella:

5 "Kylväjä meni kylvämään siementänsä. Ja hänen kylväessään putosi osa tien oheen ja tallautui, ja taivaan linnut söivät sen.

6 Ja osa putosi kalliolle, ja oraalle noustuaan se kuivettui, kun sillä ei ollut kosteutta.

7 Ja osa putosi orjantappurain sekaan, ja orjantappurat kasvoivat mukana ja tukahuttivat sen.
8 Ja osa putosi hyvään maahan, kasvoi ja teki satakertaisen hedelmän."
Tämän sanottuaan hän lausui suurella äänellä:

kallades Magdalena, ur vilken sju onda andar hade blivit utdrivna,
3 och Johanna, hustru till Herodes' fogde Kusas, och Susanna och många andra som tjänade dem med sina ägodelar.

4 Då nu mycket folk kom tillhopa, i det att inbyggarna i de särskilda städerna begåvo sig ut till honom, sade han i en liknelse:
5 »En såningsman gick ut för att så sin säd. Och när han sådde, föll somt vid vägen och blev nedtrampat, och himmelens fåglar åto upp det.
6 Och somt föll på stengrund, och när det hade vuxit upp, torkade det bort, eftersom det icke där hade någon fuktighet.
7 Och somt föll bland törnen, och törnena växte upp tillsammans därmed och förkvävde det.
8 Men somt föll i god jord, och när det hade vuxit upp, bar det hundrafaldig frukt.»
Sedan han hade talat

seven demons had gone forth,

3 and Joana, wife of Chuza steward of Herod, and Susanna, and many others,—who indeed were ministering unto them out of their possessions.

4 And, seeing that a great multitude were coming together, and they who from every city were journeying forth unto him, he spake through means of a parable:—
5 The sower went forth to sow his seed,—and, as he sowed, some, indeed, fell beside the pathway, and was trodden down; and, the birds of heaven, devoured it.
6 And, other, fell down upon the rock; and, growing, was withered, because it had not moisture.

7 And, other, fell and thorns; and, growing together, the thorns, choked it.

8 And, other, fell into good ground; and, growing, brought forth fruit, a hundredfold. These things, saying, he went on

"Jolla on korvat kuulla, se kuulkoon."

detta, sade han med hög röst: »Den som har öron till att höra, han höre.»

to cry aloud—He that hath ears to hear, let him hear.

9 Niin hänen opetuslapsensa kysyivät häneltä, mitä tämä vertaus merkitsi.

9 Då frågade hans lärjungar honom vad denna liknelse betydde.

9 But his disciples began to question him—What might, this very, parable be?

10 Hän sanoi: "Teidän on annettu tuntea Jumalan valtakunnan salaisuudet, mutta muille ne esitetään vertauksissa, että he, vaikka näkevät, eivät näkisi, ja vaikka kuulevat, eivät ymmärtäisi.

10 Han sade: »Eder är givet att lära känna Guds rikes hemligheter, men åt de andra meddelas de i liknelser, för att de med seende ögon intet skola se och med hörande öron intet förstå'.

10 And, he, said—Unto you, hath it been given, to get to know the sacred secrets of the kingdom of God; but, unto the rest, in parables,—in order that, seeing, they may not see, and, hearing, they may not understand.

11 Vertaus on tämä: siemen on Jumalan sana.

11 Så är nu detta liknelsens mening: Säden är Guds ord.

11 Now the parable, is this—The seed, is, the word of God.

12 Mitkä tien oheen putosivat, ovat ne, jotka kuulevat, mutta sitten perkele tulee ja ottaa sanan pois heidän sydämestään, etteivät he uskoisi ja pelastuisi.

12 Och att den såddes vid vägen, det är sagt om dem som hava hört ordet, men sedan kommer djävulen och tager bort det ur deras hjärtan, för att de icke skola komma till tro och bliva frälsta.

12 And, those beside the pathway, are they who have heard; afterwards, cometh the adversary, and catcheth away the word from their heart, lest, believing, they should, be saved.

13 Ja mitkä kalliolle putosivat, ovat ne, jotka kuullessaan sanan ottavat sen ilolla vastaan, mutta joilla ei ole juurta: ainoastaan ajaksi he uskovat ja kiusauksen hetkellä luopuvat.

13 Och att den såddes på stengrunden det är sagt om dem, som när de få höra ordet, taga emot det med glädje, men icke hava någon rot; de tro allenast till en tid, och i frestelsens stund

13 And, those upon the rock, are they who, as soon as they hear, with joy, welcome the word; and, these, not having, root, are they who, for a season, believe,—and, in a season of testing, draw back.

avfalla de.

14 Mikä taas orjantappuroihin putosi, ne ovat ne, jotka kuulevat, mutta vaeltaessaan tukehtuvat tämän elämän huoliin, rikkauteen ja hekumoihin, eivätkä tuota kypsää hedelmää.

14 Och att den föll bland törnena, det är sagt om dem, som när de hava hört ordet, gå bort och låta sig förkvävas av rikedomens omsorger och njutandet av livets goda och så icke föra något fram till mognad.

14 And, that which in among the thorns fell, these, are they who have heard; and, by anxieties and wealth and pleasures of life being borne along, are choked up, and bear not to perfection.

15 Mutta mikä hyvään maahan putosi, ne ovat ne, jotka sanan kuultuansa säilyttävät sen vilpittömässä ja hyvässä sydämessä ja tuottavat hedelmän kärsivällisyydessä.

15 Men att den föll i den goda jorden, det är sagt om dem, som när de hava hört ordet, behålla det i rättsinniga och goda hjärtan och bära frukt i ståndaktighet.

15 But, that in the good ground, these, are they who, indeed, in a noble and good heart having heard the word, hold fast, and bear fruit with endurance.

16 Ei kukaan joka sytyttää lampun, peitä sitä astialla tai pane vuoteen alle, vaan panee sen lampunjalkaan, että sisälletulijat näkisivät valon.

16 Ingen tänder ett ljus och gömmer det sedan under ett kärl eller sätter det under en bänk, utan man sätter det på en ljusstake, för att de som komma in skola se skenet.

16 And, no one having lit a lamp, covereth it up with a vessel, or, beneath a couch, putteth it; but, upon a lamp–stand, putteth it, that, they who come in, may see the light.

17 Sillä ei ole mitään salattua, mikä ei tule ilmi, eikä kätkettyä, mikä ei tule tunnetuksi ja joudu päivän valoon.

17 Ty intet är fördolt, som icke skall bliva uppenbart, ej heller är något undangömt, som icke skall bliva känt och komma i dagen.

17 For there is no secret, which shall not be made, manifest; neither a hidden thing, which shall in anywise not be made known, or not come, where it can be seen.

18 Katsokaa siis, miten kuulette; sillä sille, jolla on, annetaan, mutta siltä, jolla ei ole,

18 Akten fördenskull på huru I hören. Ty den som har, åt honom skall varda

18 Be taking heed therefore how ye hear; for, whosoever shall have, it shall be given unto him;

otetaan pois sekin, minkä hän luulee itsellään olevan."

19 Ja hänen äitinsä ja veljensä tulivat häntä tapaamaan, mutta eivät väentungokselta päässeet hänen tykönsä.

20 Niin hänelle ilmoitettiin: "Sinun äitisi ja veljesi seisovat ulkona ja tahtovat nähdä sinua."

21 Mutta hän vastasi ja sanoi heille: "Minun äitini ja veljeni ovat nämä, jotka kuulevat Jumalan sanan ja sen mukaan tekevät."

22 Niin tapahtui eräänä päivänä, että hän astui opetuslapsinensa venheeseen ja sanoi heille: "Menkäämme järven tuolle puolen." Ja he lähtivät vesille.

23 Ja heidän purjehtiessaan hän nukkui. Mutta alas järvelle syöksyi myrskytuuli, ja venhe tuli vettä täyteen, ja he olivat vaarassa.

24 Niin he menivät ja herättivät hänet sanoen: "Mestari, mestari, me

givet; men den som icke har, från honom skall tagas också det han menar sig hava.»

19 Och hans moder och hans bröder kommo och sökte honom, men för folkets skull kunde de icke komma in till honom.

20 Då sade man till honom: »Din moder och dina broder stå härutanför och vilja träffa dig.»

21 Men han svarade och sade till dem: »Min moder och mina bröder äro dessa, som höra Guds ord och göra det.»

22 En dag steg han med sina lärjungar i en båt och sade till dem: »Låt oss fara över sjön till andra sidan.» Och de lade ut.

23 Och medan de seglade fram, somnade han. Men en stormvind for ned över sjön, och deras båt begynte fyllas med vatten, så att de voro i fara.

24 Då gingo de fram och väckte upp honom och sade: »Mästare,

and, whosoever shall not have, even what he seemeth to have, shall be taken from him.

19 And his mother and brethren came near unto him, and were unable to reach him, because of the multitude.

20 And it was reported to him—Thy mother and thy brethren, are standing outside, desiring, to see, thee.

21 But, he, answering, said unto them—My mother and my brethren, are, these—they who, the word of God, are hearing and doing.

22 And it came to pass, on one of the days, that, he, entered into a boat, and his disciples; and he said unto them—Let us pass over unto the other side of the lake. And they set sail.

23 Now, as they were sailing, he fell asleep. And there came down a hurricane of wind upon the lake, and they began to be filled, and to be in peril.

24 And, coming near, they roused him up, saying—Master! Master! we

hukumme!" Ja herättyään hän nuhteli tuulta ja veden aallokkoa; ja ne asettuivat, ja tuli tyven.

25 Ja hän sanoi heille: "Missä on teidän uskonne?" Mutta pelko oli vallannut heidät, ja he ihmettelivät, sanoen toisilleen: "Kuka onkaan tämä, kun hän käskee sekä tuulia että vettä, ja ne tottelevat häntä?"

26 Ja he purjehtivat gerasalaisten alueelle, joka on vastapäätä Galileaa.
27 Ja kun hän oli noussut maihin, tuli häntä vastaan kaupungista mies, jossa oli riivaajia; ja hän ei ollut pitkään aikaan pukenut vaatteita ylleen eikä asunut huoneessa, vaan haudoissa.

28 Kun hän näki Jeesuksen, parkaisi hän ja lankesi maahan hänen eteensä ja huusi suurella äänellä: "Mitä sinulla on minun kanssani tekemistä, Jeesus, Jumalan, Korkeimman, Poika? Minä rukoilen sinua: älä

Mästare, vi förgås.»
När han så hade vaknat, näpste han vinden och vattnets vågor, och de stillades, och det blev lugnt.
25 Därefter sade han till dem: »Var är eder tro?» Men de hade blivit häpna och förundrade sig och sade till varandra: »Vem är då denne? Han befaller ju både vindarna och vattnet, och de lyda honom.»
26 Så foro de över till gerasenernas land, som ligger mitt emot Galileen.
27 Och när han hade stigit i land, kom en man från staden emot honom, en som var besatt av onda andar, och som under ganska lång tid icke hade haft kläder på sig och icke bodde i hus, utan bland gravarna.
28 Då nu denne fick se Jesus, skriade han och föll ned för honom och sade med hög röst: »Vad har du med mig att göra, Jesus, du Guds, den Högstes, son? Jag beder dig, plåga mig icke.»

perish! And, he, roused up, rebuked the wind, and the surging of the water; and they ceased, and it became a calm.

25 And he said unto them—Where was your faith? But, struck with fear, they marveled, saying one to another—Who then is, this,—that, even unto the winds, he giveth orders, and unto the water, and they hearken unto him.
26 And they sailed down into the country of the Gerasenes, the which is over against Galilee.
27 And, when he went forth upon the land, there met him a certain man, out of the city, having demons; and, for a considerable time, he had put on no garment, and, in a house, would not abide, but among the tombs.
28 But, seeing Jesus, he cried out aloud, and fell down before him, and, with a loud voice, said—What have I in common with thee, O Jesus, Son of [God] the Most High? I beg of thee—Do not torment me!—

minua vaivaa."

29 Sillä hän oli käskemäisillään saastaista henkeä menemään ulos siitä miehestä. Sillä pitkät ajat se oli temponut häntä mukaansa; hänet oli sidottu kahleisiin ja jalkanuoriin, ja häntä oli vartioitu, mutta hän oli katkaissut siteet ja kulkeutunut riivaajan ajamana erämaihin.

29 Jesus skulle nämligen just bjuda den orene anden att fara ut ur mannen. Ty i lång tid hade han farit svårt fram med mannen; och väl hade denne varit fängslad med kedjor och fotbojor och hållits i förvar, men han hade slitit sönder bojorna och hade av den onde anden blivit driven ut i öknarna.

29 for he was about to charge the impure spirit to come out from the man. For, many times, had it snatched him away; and he used to be bound with chains and fetters, for a safe–guard, and was wont to break in pieces the bonds, and to be driven by the demon into the deserts.

30 Niin Jeesus kysyi siltä sanoen: "Mikä on nimesi?" Hän vastasi: "Legio"; sillä monta riivaajaa oli mennyt häneen.

30 Jesus frågade honom: »Vad är ditt namn?» Han svarade: »Legion.» Ty det var många onda andar som hade farit in i honom.

30 And Jesus questioned him—What name hast thou? And, he, said—Legion! because many demons had entered into him.

31 Ja ne pyysivät häntä, ettei hän käskisi heidän mennä syvyyteen.

31 Och dessa bådo Jesus att han icke skulle befalla dem att fara ned i avgrunden.

31 And they were beseeching him that he would not order them, into the abyss, to depart.

32 Niin siellä oli vuorella suuri sikalauma laitumella; ja ne pyysivät häntä, että hän antaisi heille luvan mennä sikoihin. Ja hän antoi niille luvan.

32 Nu gick där en ganska stor svinhjord i bet på berget. Och de bådo honom att han ville tillstädja dem att fara in i svinen. Och han tillstadde dem det.

32 Now there was there, a herd of a good many swine, feeding in the mountain; and they besought him, that he would suffer them, into those, to enter; and he suffered them.

33 Niin riivaajat lähtivät ulos miehestä ja menivät sikoihin. Silloin lauma syöksyi jyrkännettä alas järveen

33 Då gåvo sig de onda andarna åstad ut ur mannen och foro in i svinen. Och hjorden störtade sig utför

33 And the demons, going forth from the man entered into the swine; and the herd rushed down the cliff, into the

ja hukkui.

34 Mutta nähtyään, mitä oli tapahtunut, paimentajat pakenivat ja kertoivat siitä kaupungissa ja maataloissa.

35 Niin kansa lähti katsomaan, mitä oli tapahtunut, ja he tulivat Jeesuksen luo ja tapasivat miehen, josta riivaajat olivat lähteneet, istumassa Jeesuksen jalkojen juuressa puettuna ja täydessä ymmärryksessä; ja he peljästyivät.

36 Mutta silminnäkijät kertoivat heille, kuinka riivattu oli tullut terveeksi.

37 Ja koko gerasalaisten seutukunnan kansa pyysi häntä poistumaan heidän luotansa, sillä suuri pelko oli vallannut heidät; niin hän astui venheeseen ja palasi takaisin.

38 Ja mies, josta riivaajat olivat lähteneet, pyysi häneltä saada olla hänen kanssaan. Mutta Jeesus lähetti hänet luotansa sanoen:

branten ned i sjön och drunknade.

34 Men när herdarna sågo vad som hade skett, flydde de och berättade härom i staden och på landsbygden.

35 Och folket gick ut för att se vad som hade skett. När de då kommo till Jesus, funno de mannen, ur vilken de onda andarna hade blivit utdrivna, sitta invid Jesu fötter, klädd och vid sina sinnen; och de betogos av häpnad.

36 Och de som hade sett händelsen omtalade för dem huru den besatte hade blivit botad.

37 Allt folket ifrån den kringliggande trakten av gerasenernas land bad då Jesus att han skulle gå bort ifrån dem, ty de voro gripna av stor förskräckelse. Så steg han då i en båt för att vända tillbaka.

38 Och mannen, ur vilken de onda andarna hade blivit utdrivna, bad honom att få följa honom. Men Jesus tillsade

lake, and were choked.

34 And they who had been feeding them, seeing what had happened, fled, and carried tidings into the city, and into the country-places.

35 And they went forth to see what had happened; and came unto Jesus, and found the man from whom the demons had gone forth, sitting, clothed, and of sound mind, near the feet of Jesus,—and they were struck with fear.

36 And they who had seen it, reported unto them, how the demonized man was saved.

37 And one and all of the throng of the surrounding country of the Gerasenes, requested him, to depart from them; because, with a great fear, were they oppressed. And, he, entering into a boat, returned.

38 And the man from whom the demons had gone forth, began to beg of him, that he might be with him; but he dismissed him, saying—

honom att gå, med de orden:

39 "Palaja kotiisi ja kerro, kuinka suuria töitä Jumala on sinulle tehnyt." Ja hän meni ja julisti kaikkialla kaupungissa, kuinka suuria töitä Jeesus oli hänelle tehnyt.

39 »Vänd tillbaka hem, och förtälj huru stora ting Gud har gjort med dig.» Då gick han bort och förkunnade i hela staden huru stora ting Jesus hade gjort med honom.

39 Be returning unto thy house, and telling forth what great things, God, for thee, hath done. And he departed, through all the city, proclaiming what great things, Jesus, had done for him.

40 Kun Jeesus palasi, oli kansa häntä vastassa; sillä kaikki odottivat häntä.

40 När Jesus kom tillbaka, mottogs han av folket; ty alla väntade de på honom.

40 Now, when Jesus returned, the multitude welcomed him back, for they were all expecting him.

41 Ja katso, silloin tuli mies, nimeltä Jairus, joka oli synagoogan esimies. Ja hän lankesi Jeesuksen jalkojen juureen ja pyysi häntä tulemaan kotiinsa,

41 Då kom där en man, vid namn Jairus, som var föreståndare för synagogan. Denne föll ned för Jesu fötter och bad honom att han skulle komma till hans hus;

41 And lo! there came a man, whose name was Jairus, and, the same, was, a ruler of the synagogue,—and, falling down near the feet of Jesus, he began beseeching him to enter into his house;

42 sillä hänellä oli tytär, ainoa lapsi, noin kaksitoistavuotias, ja se oli kuolemaisillaan. Mutta hänen sinne mennessään väentungos ahdisti häntä.

42 ty han hade ett enda barn, en dotter, vid pass tolv år gammal, som låg för döden. Men under det att han var på väg dit, trängde folket hårt på honom.

42 because he had, an only–begotten daughter, about twelve years old, and, she, was dying. Now, as he withdrew, the multitudes, were hemming him in.

43 Ja siellä oli nainen, joka kaksitoista vuotta oli sairastanut verenjuoksua ja lääkäreille kuluttanut kaiken omaisuutensa, eikä kukaan ollut voinut häntä parantaa.

43 Nu var där en kvinna som hade haft blodgång i tolv år och icke hade kunnat botas av någon.

43 And, a woman, with a flow of blood of twelve years standing, who indeed could, from no one, be cured,

44 Tämä lähestyi takaapäin ja kosketti hänen vaippansa tupsua, ja heti hänen verenjuoksunsa asettui.

44 Hon närmade sig honom bakifrån och rörde vid hörntofsen på hans mantel, och strax stannade hennes blodgång

44 coming near behind, touched the fringe of his mantle; and, instantly, was stayed the flow of her blood.

45 Ja Jeesus sanoi: "Kuka minuun koski?" Mutta kun kaikki kielsivät, sanoi Pietari ja ne, jotka olivat hänen kanssaan: "Mestari, väentungos ahdistaa ja pusertaa sinua."

45 Men Jesus frågade: »Vem var det som rörde vid mig?» Då alla nekade till att hava gjort det, sade Petrus: »Mästare, hela folkhopen trycker och tränger dig ju.»

45 And Jesus said—Who, is it that touched me? And, when all were denying, Peter said—Master! the multitudes, are hemming thee in, and pressing along.

46 Mutta Jeesus sanoi: "Joku minuun koski; sillä minä tunsin, että voimaa lähti minusta."

46 Men Jesus sade: »Det var någon som rörde vid mig; ty jag kände att kraft gick ut ifrån mig.»

46 But, Jesus, said—Some one touched me, for, I, took note of power, gone out from me.

47 Kun nainen näki, ettei hän pysynyt salassa, tuli hän vavisten, lankesi hänen eteensä ja ilmoitti kaiken kansan kuullen, mistä syystä hän oli koskenut häneen ja kuinka hän oli kohta tullut terveeksi.

47 Då nu kvinnan såg att hon icke hade blivit obemärkt, kom hon fram bävande och föll ned för honom och omtalade inför allt folket varför hon hade rört vid honom, och huru hon strax hade blivit frisk.

47 And, the woman seeing that she had not escaped notice, trembling, came, and, falling down before him, reported before all the people, for what cause she had touched him, and how she was healed instantly!

48 Niin hän sanoi hänelle: "Tyttäreni, uskosi on sinut pelastanut; mene rauhaan."

48 Då sade han till henne: »Min dotter, din tro har hjälpt dig. Gå i frid.»

48 And, he, said to her—Daughter! thy faith, hath saved thee: Go thy way into peace.

49 Hänen vielä puhuessaan tuli joku synagoogan esimiehen kotoa ja sanoi: "Tyttäresi on kuollut; älä enää opettajaa vaivaa."

49 Medan han ännu talade, kom någon från synagogföreståndarens hus och sade: »Din dotter är död; du må

49 While yet he is speaking, there cometh one from the synagogue ruler's, saying—Thy daughter, is dead: No further, be troubling the

icke vidare göra mästaren omak.»

teacher.

50 Mutta sen kuultuaan Jeesus sanoi hänelle: "Älä pelkää; usko ainoastaan, niin hän paranee."

50 Men när Jesus hörde detta, sade han till honom: »Frukta icke; tro allenast, så får hon liv igen.»

50 But, Jesus, hearing, answered him—Do not fear! Only believe, and she shall be saved.

51 Ja kun hän tuli taloon, ei hän sallinut kenenkään muun käydä sisälle kanssaan kuin Pietarin ja Johanneksen ja Jaakobin sekä lapsen isän ja äidin.

51 Och när han hade kommit fram till hans hus, tillstadde han ingen att gå med ditin, utom Petrus och Johannes och Jakob och därtill flickans fader och moder.

51 And, when he came into the house, he suffered no one to enter with him, save Peter and John and James, and the father of the girl, and the mother.

52 Ja kaikki itkivät ja vaikeroivat tyttöä. Mutta Jeesus sanoi: "Älkää itkekö, sillä hän ei ole kuollut, vaan nukkuu."

52 Och alla gräto och jämrade sig över henne. Men han sade: »Gråten icke; hon är icke död, hon sover.»

52 And they were all weeping, and beating themselves, for her. And he said—Be not weeping; for she died not, but is sleeping.

53 Niin he nauroivat häntä, tietäen tytön kuolleeksi.

53 Då hånlogo de åt honom, ty de visste ju att hon var död.

53 And they were deriding him, knowing that she died.

54 Mutta hän tarttui hänen käteensä ja huusi sanoen: "Lapsi, nouse!"

54 Men han tog henne vid handen och sade med hög röst: »Flicka, stå upp.»

54 But, he, grasping her hand, called aloud, saying—O girl! arise!

55 Niin hänen henkensä palasi, ja hän nousi heti ylös; ja Jeesus käski antaa hänelle syötävää.

55 Då kom hennes ande igen, och hon stod strax upp. Och han tillsade att man skulle giva henne något att äta.

55 And her spirit returned, and she rose up instantly, and he ordered that something should be given her to eat.

56 Ja hänen vanhempansa hämmästyivät; mutta Jeesus kielsi heitä kenellekään sanomasta, mitä oli tapahtunut.

56 Och hennes föräldrar blevo uppfyllda av häpnad; men han förbjöd dem att för någon omtala vad som hade skett.

56 And her parents were beside themselves. But, he, charged them to tell, no one, what had happened.

9 luku

1 Niin hän kutsui kokoon ne kaksitoista ja antoi heille voiman ja vallan kaikkia riivaajia vastaan ja voiman parantaa tauteja.

1 Och han kallade tillhopa de tolv och gav dem makt och myndighet över alla onda andar, så ock makt att bota sjukdomar.

1 And, calling together the twelve, he gave them power and authority over all the demons, and to be curing, diseases;

2 Ja hän lähetti heidät julistamaan Jumalan valtakuntaa ja parantamaan sairaita.

2 Och han sände ut dem till att predika Guds rike och till att bota sjuka.

2 and sent them forth, to be proclaiming the kingdom of God, and to be healing;

3 Ja hän sanoi heille: "Älkää ottako mitään matkalle, ei sauvaa, ei laukkua, ei leipää, ei rahaa, älköön myös kenelläkään olko kahta ihokasta.

3 Och han sade till dem: »Tagen intet med eder på vägen, varken stav eller ränsel eller bröd eller penningar, och haven icke heller dubbla livklädnader.

3 and said unto them—Nothing, take ye for the journey,—neither staff, nor satchel, nor bread, nor silver, nor to have, two tunics.

4 Ja mihin taloon tulette, siihen jääkää, ja siitä lähtekää matkallenne.

4 Och när I haven kommit in något hus, så stannen där, till dess I lämnen den orten.

4 And, into whatsoever house ye enter, there, abide, and, thence, be going forth.

5 Ja missä eivät ota teitä vastaan, siitä kaupungista lähtekää pois, ja pudistakaa tomu jaloistanne, todistukseksi heitä vastaan."

5 Och om man någonstädes icke tager emot eder, så gån bort ifrån den staden, och skudden stoftet av edra fötter, till ett vittnesbörd mot dem.»

5 And, as many soever as shall not welcome you, in going forth from that city, the dust of your feet, shake ye off, for a witness against them.

6 Niin he lähtivät ja kulkivat kylästä kylään julistaen evankeliumia ja parantaen sairaita kaikkialla.

6 Och de gingo ut och vandrade igenom landet, från by till by, och förkunnade evangelium och botade sjuka allestädes.

6 And they went forth, and were passing through, along the villages,—delivering the glad-message, and effecting cures in every direction.

7 Ja neljännysruhtinas Herodes sai kuulla

7 Men när Herodes, landsfursten, fick höra

7 Now Herod the tetrarch heard of all the things

kaikki, mitä tapahtui, eikä tiennyt, mitä ajatella; sillä muutamat sanoivat: "Johannes on noussut kuolleista",

om allt detta som skedde visste han icke vad han skulle tro. Ty somliga sade: »Det är Johannes, som har uppstått från de döda.»

which were coming to pass, and was utterly at a loss, because of its being said, by some, that, John, had been raised from the dead;

8 mutta toiset: "Elias on ilmestynyt", toiset taas: "Joku vanhoista profeetoista on noussut ylös."

8 Men andra sade: »Det är Elias, som har visat sig.» Andra åter sade: »Det är någon av de gamla profeterna, som har uppstått.»

8 and, by some, that, Elijah, had appeared; and, by others, that, some prophet of the ancients, had arisen.

9 Ja Herodes sanoi: "Johanneksen minä olen mestauttanut; mutta kuka tämä on, josta minä tuollaista kuulen?" Ja hän etsi tilaisuutta saadakseen nähdä hänet.

9 Men Herodes själv sade: »Johannes har jag låtit halshugga. Vem är då denne, som jag hör sådant om?» Och han sökte efter tillfälle att få se honom.

9 But Herod said—John, I myself, beheaded; but, who is this, concerning whom I am hearing such things as these? And he was seeking to see him.

10 Ja apostolit palasivat ja kertoivat Jeesukselle kaikki, mitä olivat tehneet. Niin hän otti heidät mukaansa ja vetäytyi yksinäisyyteen lähelle Beetsaida nimistä kaupunkia.

10 Och apostlarna kommo tillbaka och förtäljde för Jesus huru stora ting de hade gjort. De tog han dem med sig och drog sig undan till en stad som hette Betsaida, där de kunde vara allena.

10 And the Apostles, returning, related to him what great things they had done. And, taking them aside, he retired privately, into a city called Bethsaida.

11 Mutta kun kansa sai sen tietää, seurasivat he häntä; ja hän otti heidät vastaan ja puhui heille Jumalan valtakunnasta ja teki terveiksi ne, jotka parantamista tarvitsivat.

11 Men när folket fick veta detta, gingo de efter honom. Och han lät dem komma till sig och talade till dem om Guds rike; och dem som behövde botas gjorde han friska.

11 But, the multitudes, getting to know, followed him; and, giving them welcome, he began speaking unto them concerning the kingdom of God,—and, them that had need of cure, he

healed,

12 Ja päivä alkoi laskea. Niin ne kaksitoista tulivat ja sanoivat hänelle: "Laske kansa luotasi, että he menisivät ympärillä oleviin kyliin ja maataloihin majoittumaan ja saamaan ravintoa, sillä täällä me olemme autiossa paikassa."

12 Men dagen begynte nalkas sitt slut. Då trädde de tolv fram och sade till honom: »Låt folket skiljas åt, så att de kunna gå bort i byarna och gårdarna häromkring och skaffa sig härbärge och få mat; vi äro ju här i en öde trakt.»

12 And, the day, began to decline; and the twelve, coming near, said to him––Dismiss the multitude, that, going into the surrounding villages and hamlets, they may lodge, and find provisions; because, here, in a desert place, are we.

13 Mutta hän sanoi heille: "Antakaa te heille syödä." Niin he sanoivat: "Meillä ei ole enempää kuin viisi leipää ja kaksi kalaa, ellemme lähde ostamaan ruokaa kaikelle tälle kansalle."

13 Men han sade till dem: »Given I dem att äta.» De svarade: »Vi hava icke mer än fem bröd och två fiskar, såframt vi icke skola gå bort och köpa mat åt allt detta folk.»

13 But he said unto them—Give, ye, them to eat. They, however, said—We have not more than five loaves, and two fishes,—unless perhaps, we, should go, and buy food, for all this people.

14 Sillä heitä oli noin viisituhatta miestä. Niin hän sanoi opetuslapsilleen: "Asettakaa heidät aterioimaan ruokakunnittain, noin viisikymmentä kuhunkin."

14 Där voro nämligen vid pass fem tusen män. Då sade han till sina lärjungar: »Låten dem lägga sig ned i matlag, femtio eller så omkring i vart.»

14 For there were about five thousand men. And he said unto his disciples––Make them recline, in companies of about fifty each.

15 Ja he tekivät niin ja asettivat kaikki aterioimaan.

15 Och de gjorde så och läto dem alla lägga sig ned.

15 And they did so,—and made, one and all, recline.

16 Niin hän otti ne viisi leipää ja kaksi kalaa, katsoi ylös taivaaseen ja siunasi ne ja mursi ja antoi opetuslapsilleen kansan eteen pantaviksi.

16 Därefter tog han de fem bröden och de två fiskarna och säg upp till himmelen och välsignade dem. Och han bröt bröden och gav åt lärjungarna, för

16 And, taking the five loaves, and the two fishes, looking up into heaven, he blessed them, and brake [them] up, and went on giving to the disciples, to set before

att de skulle lägga fram åt folket.

17 Ja kaikki söivät ja tulivat ravituiksi; ja heiltä jääneet tähteet kerättiin, kaksitoista vakallista palasia.

17 Och de åto alla och blevo mätta. sedan samlade man upp de stycken som hade blivit över efter dem, tolv korgar.

17 and they did all eat and were filled. And that which remained over to them, was taken up,—of broken pieces, twelve baskets.

18 Ja tapahtui, kun hän oli yksinäisessä paikassa rukoilemassa ja hänen opetuslapsensa olivat hänen kanssaan, että hän kysyi heiltä ja sanoi: "Kenen kansa sanoo minun olevan?"

18 När han en gång hade dragit sig undan och var stadd i byn, voro hans lärjungar hos honom. Och han frågade dem och sade: »Vem säger folket mig vara?»

18 And, it came to pass, when he was praying in solitude, the disciples, were with him. And he questioned them, saying—Who do the multitudes say that I am?

19 He vastasivat sanoen: "Johannes Kastajan, mutta toiset Eliaan, toiset taas sanovat, että joku vanhoista profeetoista on noussut ylös."

19 De svarade och sade: »Johannes döparen; dock säga andra Elias; andra åter säga: 'Det är någon av de gamla profeterna, som har uppstått.'»

19 And they, answering, said John the Immerser; But some, Elijah, and others, that, some prophet of the ancients, hath arisen.

20 Niin hän sanoi heille: "Kenenkä te sanotte minun olevan?" Pietari vastasi ja sanoi: "Sinä olet Jumalan Kristus."

20 Då frågade han dem: »Vem sägen då I mig vara?» Petrus svarade och sade: »Guds Smorde.»

20 And he said to them—But who say, ye, that I am? And, Peter, answering, said—The Christ of God!

21 Niin hän vakavasti varoittaen kielsi heitä kenellekään tästä puhumasta

21 Då förbjöd han dem strängeligen att säga detta till någon.

21 He, however, sternly admonishing them, gave charge that, unto no one, should they be telling this;

22 ja sanoi: "Ihmisen Pojan pitää kärsimän paljon ja joutuman vanhinten ja ylipappien ja kirjanoppineiden hyljittäväksi ja tuleman

22 Och han sade: »Människosonen måste lida mycket, och han skall bliva förkastad av de äldste och översteprästerna och

22 saying—The Son of Man must needs suffer, many things, and be rejected by the Elders and High priests and Scribes, and be slain,—

tapetuksi ja kolmantena päivänä nouseman ylös."

de skriftlärda och skall bliva dödad, men på tredje dagen skall han uppstå igen.»

and, on the third day, arise.

23 Ja hän sanoi kaikille: "Jos joku tahtoo minun perässäni kulkea, hän kieltäköön itsensä ja ottakoon joka päivä ristinsä ja seuratkoon minua.

23 Och han sade till alla: »Om någon vill efterfölja mig, så försake han sig själv och tage sitt kors på sig var dag; så följe han mig.

23 And he was saying, unto all—If any one intendeth after me to come, Let him deny himself, and take up his cross daily,—and be following me.

24 Sillä joka tahtoo pelastaa elämänsä, hän kadottaa sen, mutta joka kadottaa elämänsä minun tähteni, hän pelastaa sen.

24 Ty den som vill bevara sitt liv han skall mista det; men den som mister sitt liv, för min skull, han skall bevara det.

24 For, whosoever intendeth, his life, to save, shall lose it; but, whosoever shall lose his life for my sake, the same, shall save it?

25 Sillä mitä se hyödyttää ihmistä, vaikka hän voittaisi omaksensa koko maailman, mutta saattaisi itsensä kadotukseen tai turmioon?

25 Och vad hjälper det en människa om hon vinner hela världen, men mister sig själv eller själv går förlorad?

25 For what doth a man profit, who hath gained the whole world, but hath lost, or been made to forfeit, himself?

26 Sillä joka häpeää minua ja minun sanojani, sitä Ihmisen Poika on häpeävä, kun hän tulee omassa ja Isänsä ja pyhäin enkelien kirkkaudessa.

26 Den som blyges för mig och för mina ord, för honom skall Människosonen blygas, när han kom mer i sin och min Faders och de heliga änglarnas härlighet.

26 For, whosoever shall be ashamed of me, and of my words, of him, the Son of Man, will be ashamed, whensoever he shall come in his glory, and that of the Father, and of the holy messengers.

27 Totisesti minä sanon teille: tässä seisovien joukossa on muutamia, jotka eivät maista kuolemaa, ennenkuin näkevät Jumalan

27 Men sannerligen säger jag eder: Bland dem som här stå finnas några som icke skola smaka döden, förrän de få se Guds

27 But I tell you of a truth—There, are, some of those, here, standing, who shall in nowise taste of death, until they see the kingdom of God.

valtakunnan."

28 Noin kahdeksan päivää sen jälkeen kuin hän oli tämän puhunut, hän otti mukaansa Pietarin ja Johanneksen ja Jaakobin ja nousi vuorelle rukoilemaan.

29 Ja hänen rukoillessaan hänen kasvojensa näkö muuttui, ja hänen vaatteensa tulivat säteilevän valkoisiksi.

30 Ja katso, hänen kanssaan puhui kaksi miestä, ja ne olivat Mooses ja Elias.

31 He näkyivät kirkkaudessa ja puhuivat hänen poismenostansa, jonka hän oli saattava täytäntöön Jerusalemissa.

32 Mutta Pietari ja ne, jotka olivat hänen kanssansa, olivat unen raskauttamia; mutta kun he siitä heräsivät, näkivät he hänen kirkkautensa ja ne kaksi miestä, jotka seisoivat hänen luonansa.

33 Ja kun nämä olivat eroamassa hänestä, sanoi Pietari Jeesukselle: "Mestari, meidän on tässä hyvä olla; tehkäämme kolme

rike.»

28 Vid pass åtta dagar efter det att han hade talat detta tog han Petrus och Johannes och Jakob med sig och gick upp på berget för att bedja.

29 Och under det att han bad, blev hans ansikte förvandlat, och hans kläder blevo skinande vita.

30 Och de, två män stodo där och samtalade med honom, och dessa voro Moses och Elias.

31 De visade sig i härlighet och talade om hans bortgång, vilken han skulle fullborda i Jerusalem.

32 Men Petrus och de som voro med honom voro förtyngda av sömn; då de sedan vaknade, sågo de hans härlighet och de båda männen, som stodo hos honom.

33 När så dessa skulle skiljas ifrån honom, sade Petrus till Jesus: »Mästare, har är oss gott att vara; låt oss göra tre hyddor, en åt

28 And it came to pass, after these words, about eight days, taking with him Peter and John and James, he went up into the mountain to pray.

29 And it came to pass, while he was praying, that, the appearance of his face, was changed, and, his clothing, became white, effulgent.

30 And lo! two men, were conversing with him, who, indeed, were Moses and Elijah,—

31 who, appearing in glory, were speaking as to his departure, which he was about to fulfill in Jerusalem.

32 Now, Peter, and they who were with him, had become heavy with sleep; but, waking up, they saw his glory, and the two men who were standing with him.

33 And it came to pass, when they were being parted from him, Peter said unto Jesus—Master! it is, delightful, for us to be, here: Let us,

majaa, sinulle yksi ja Moosekselle yksi ja Eliaalle yksi." Mutta hän ei tiennyt, mitä sanoi.

dig och en åt Moses och en åt Elias.» Han visste nämligen icke vad han sade.

therefore, make three tents, one for thee, and one for Moses, and one for Elijah:—not knowing what he said.

34 Ja hänen tätä sanoessaan tuli pilvi ja peitti heidät varjoonsa; ja he peljästyivät joutuessaan pilveen.

34 Medan han så talade, kom en sky och överskyggde dem; och de blevo förskräckta, när de trädde in i skyn.

34 Now, while he was saying these things, there came a cloud, and it began to overshadow them,—and they were overcome with fear as they entered into the cloud.

35 Ja pilvestä kuului ääni, joka sanoi: "Tämä on minun Poikani, se valittu; kuulkaa häntä."

35 Och ur skyn kom en röst som sade: »Denne är min Son, den utvalde; hören honom.»

35 And, a voice, came out of the cloud, saying—This, is my Son, the Chosen One: Unto him, be hearkening.

36 Ja äänen kuuluessa he huomasivat Jeesuksen olevan yksin. Ja he olivat siitä vaiti eivätkä niinä päivinä ilmoittaneet kenellekään mitään siitä, mitä olivat nähneet.

36 Och i detsamma som rösten kom, funno de Jesus vara där allena. -- Och de förtego detta och omtalade icke för någon på den tiden något av vad de hade sett.

36 And, when the voice came, there was found, Jesus alone. And they held their peace, and, unto no one, reported they, in those days, any of the things which they had seen.

37 Kun he seuraavana päivänä menivät alas vuorelta, tuli paljon kansaa häntä vastaan.

37 När de dagen därefter gingo ned från berget, hände sig att mycket folk kom honom till mötes.

37 And it came to pass, on the next day, when they came down from the mountain, that there met him a great multitude.

38 Ja katso, kansanjoukosta huusi eräs mies sanoen: "Opettaja, minä rukoilen sinua, katsahda minun poikani puoleen, sillä hän on minun ainokaiseni;

38 Då ropade en man ur folkhopen och sade: »Mästare, jag beder dig, se till min son, ty han är mitt enda barn.

38 And lo! a man from the multitude, uttered a cry, saying—Teacher! I beg of thee, to look upon my son, because, my only begotten, he is.

39 ja katso, hänen kimppuunsa käy henki, ja heti hän parkaisee, ja se kouristaa häntä, niin että vaahto lähtee; ja vaivoin se hänestä poistuu, runnellen häntä.	39 Det är så, att en ande plägar gripa fatt i honom, och strax skriar han då, och anden sliter och rycker honom, och fradgan står honom om munnen. Och det är med knapp nöd han släpper honom, sedan han har sönderbråkat honom.	39 And lo! a spirit, taketh him, and, suddenly, he crieth out,—and it convulseth him—with foaming, and with difficulty departeth from him, sorely bruising him.
40 Ja minä pyysin sinun opetuslapsiasi ajamaan sitä ulos, mutta he eivät voineet."	40 Nu bad jag dina lärjungar att de skulle driva ut honom, men de kunde det icke.»	40 And I begged of thy disciples, that they would cast it out, and they could not.
41 Jeesus vastasi ja sanoi: "Voi, sinä epäuskoinen ja nurja sukupolvi; kuinka kauan minun täytyy olla teidän luonanne ja kärsiä teitä? Tuo poikasi tänne."	41 Då svarade Jesus och sade: »O du otrogna och vrånga släkte, huru länge måste jag vara hos eder och härda ut med eder? För hit din son.»	41 And, making answer, Jesus said—O faithless and perverted generation! how long shall I be with you, and bear with you? Bring, hither, thy son.
42 Ja vielä pojan tullessakin riivaaja repi häntä ja kouristi kovin. Mutta Jeesus nuhteli saastaista henkeä ja paransi pojan ja antoi hänet takaisin hänen isällensä.	42 Men ännu medan denne var på väg fram, kastade den onde anden omkull honom och slet och ryckte honom. Då tilltalade Jesus den orene anden strängt och gjorde gossen frisk och gav honom tillbaka åt hans fader.	42 And, while yet he was coming, the demon tare him, and mangled him. But Jesus rebuked the impure spirit, and healed the boy, and gave him back to his father.
43 Ja kaikki hämmästyivät Jumalan valtasuuruutta. Mutta kun kaikki ihmettelivät kaikkea sitä, mitä	43 Och alla häpnade över Guds stora makt. Då nu alla förundrade sig över alla de gärningar som han	43 And they were all being struck with astonishment, at the majesty of God. And, while all were marveling

Jeesus teki, sanoi hän opetuslapsillensa:

44 "Ottakaa korviinne nämä sanat: Ihmisen Poika annetaan ihmisten käsiin."

45 Mutta he eivät käsittäneet tätä puhetta, ja se oli heiltä peitetty, niin etteivät he sitä ymmärtäneet, ja he pelkäsivät kysyä häneltä, mitä se puhe oli.

46 Ja heidän mieleensä tuli ajatus, kuka heistä mahtoi olla suurin.

47 Mutta kun Jeesus tiesi heidän sydämensä ajatuksen, otti hän lapsen ja asetti sen viereensä

48 ja sanoi heille: "Joka ottaa tykönsä tämän lapsen minun nimeeni, se ottaa tykönsä minut; ja joka ottaa tykönsä minut, ottaa tykönsä hänet, joka on minut lähettänyt. Sillä joka teistä kaikista on pienin, se on suuri."

49 Silloin Johannes rupesi puhumaan ja sanoi: "Mestari, me

gjorde, sade han till sina lärjungar:

44 »Tagen emot dessa ord med öppna öron: Människosonen skall bliva överlämnad i människors händer.

45 Men de förstodo icke detta som han sade, och det var förborgat för dem, så att de icke kunde fatta det; dock fruktade de att fråga honom om det som han hade sagt.

46 Och bland dem uppstod tanken på vilken av dem som vore störst.

47 Men Jesus förstod deras hjärtans tankar och tog ett barn och ställde det bredvid sig

48 och sade till dem: »Den som tager emot detta barn i mitt namn, han tager emot mig, och den som tager emot mig, han tager emot honom som har sänt mig. Ty den som är minst bland eder alla, han är störst.

49 Och Johannes tog till orda och sade: »Mästare, sågo huru

at all things which he was doing, he said unto his disciples:

44 Lay, ye, up in your ears, these words; for, the Son of Man, is about to be delivered up, into the hands of men.

45 But, they, understood not this saying, and it had become veiled from them, that they might not grasp it,—and they were afraid to question him, concerning this saying.

46 But there entered a reasoning among them, as to who of them should be greatest.

47 And, Jesus, perceiving the reasoning of their heart, taking a child, placed it near himself,—

48 and said unto them—Whosoever shall give welcome unto this child, on my name, unto me, giveth welcome; and, whosoever, unto me, giveth welcome, giveth welcome unto him that sent me forth. For, he who is least among you all, the same, is, great.

49 But John, answering, said—Master! we saw some one, in thy name,

näimme erään miehen sinun nimessäsi ajavan ulos riivaajia, ja me kielsimme häntä, koska hän ei seuraa meidän mukanamme."

en man drev ut onda andar genom ditt namn; och du ville hindra honom, eftersom han icke följde med oss.»

casting out demons,—and we forbade him, because he followeth not with us.

50 Mutta Jeesus sanoi hänelle: "Älkää kieltäkö; sillä joka ei ole teitä vastaan, se on teidän puolellanne."

50 Men Jesus sade till honom: »Hindren honom icke; ty den som icke är emot eder, han är för eder.»

50 And Jesus said unto him—Do not forbid; for, whosoever is not against you, is, for you.

51 Ja kun hänen ylösottamisensa aika oli täyttymässä, käänsi hän kasvonsa Jerusalemia kohti, vaeltaaksensa sinne.

51 Då nu tiden var inne att han skulle bliva upptagen, beslöt han att ställa sin färd till Jerusalem.

51 And it came to pass, when the days for taking him up were on the point of being fulfilled, even he himself, set, his face, to be journeying unto Jerusalem;

52 Ja hän lähetti edellänsä sanansaattajia; ja he lähtivät matkalle ja menivät erääseen samarialaisten kylään valmistaakseen hänelle majaa.

52 Och han sände budbärare framför sig; och de gingo åstad och kommo in i en samaritisk by för att reda till åt honom.

52 and he sent messengers before his face,—and, taking their journey, they entered into a village of Samaritans, so as to prepare for him.

53 Mutta siellä ei otettu häntä vastaan, koska hän oli vaeltamassa kohti Jerusalemia.

53 Men folket där tog icke emot honom, eftersom han var stadd på färd till Jerusalem.

53 And they welcomed him not, because, his face, was for journeying unto Jerusalem.

54 Kun hänen opetuslapsensa Jaakob ja Johannes sen näkivät, sanoivat he: "Herra, tahdotko, niin sanomme, että tuli taivaasta tulkoon alas ja hävittäköön heidät?"

54 När de båda lärjungarna Jakob i och Johannes förnummo detta, sade de: »Herre, vill du att vi skola bedja att eld kommer ned från himmelen och förtär dem?»

54 And the disciples James and John, seeing it, said—Lord! wilt thou, that we bid fire come down from heaven, and destroy them?

55 Mutta hän kääntyi ja nuhteli heitä.

55 Då vände han sig om och tillrättavisade dem.

55 But, turning, he rebuked them.

56 Ja he vaelsivat toiseen kylään.

56 Och de gingo till en annan by.

56 And they journeyed into a different village.

57 Ja heidän tietä vaeltaessaan eräs mies sanoi hänelle: "Minä seuraan sinua, mihin ikinä menet."

57 Medan de nu färdades fram på vägen, sade någon till honom: »Jag vill följa dig, varthelst du går.

57 And, as they were journeying on the road, one said unto him—I will follow thee, whithersoever thou shalt depart.

58 Niin Jeesus sanoi hänelle: "Ketuilla on luolat ja taivaan linnuilla pesät, mutta Ihmisen Pojalla ei ole, mihin hän päänsä kallistaisi."

58 Då svarade Jesus honom: »Rävarna hava kulor, och himmelens fåglar hava nästen; men Människosonen har ingen plats där han kan vila sitt huvud.»

58 And Jesus said unto him—the foxes, have, dens, and, the birds of heaven, nests; but, the Son of Man, hath not where, his head, he may recline.

59 Toiselle hän sanoi: "Seuraa minua." Mutta tämä sanoi: "Herra, salli minun ensin käydä hautaamassa isäni."

59 Och till en annan sade han: »Föl; mig.» Men denne svarade: »Tillstäd mig att först gå bort och begrava min fader.»

59 And he said unto another—Be following me! But, he, said—Suffer me, first, to depart, and bury my father.

60 Mutta Jeesus sanoi hänelle: "Anna kuolleitten haudata kuolleensa, mutta mene sinä ja julista Jumalan valtakuntaa."

60 Då sade han till honom: »Låt de döda begrava sina döda; men gå du åstad och förkunna Guds rike.»

60 And he said unto him—Leave, the dead, to bury their own dead; but, thou, departing, be declaring the kingdom of God.

61 Vielä eräs toinen sanoi: "Minä tahdon seurata sinua, Herra; mutta salli minun ensin käydä ottamassa jäähyväiset kotiväeltäni."

61 Åter en annan sade: »Jag vill följa dig, Herre, men tillstäd mig att först taga avsked av dem som höra till mitt hus.»

61 And, yet another, said—I will follow thee, Lord; But, first, suffer me to bid adieu to them that are in my house.

62 Mutta Jeesus sanoi hänelle: "Ei kukaan, joka laskee kätensä auraan ja katsoo taaksensa, ole

62 Då svarade Jesus honom: »Ingen som ser sig tillbaka, sedan han har satt sin hand

62 But Jesus said [unto him]—No one, laying the hand on a plough and looking unto the things

sovelias Jumalan valtakuntaan."

till plogen, är skickad för Guds rike.»

behind, is, fit, for the kingdom of God.

10 luku

1 Sen jälkeen Herra valitsi seitsemänkymmentä muuta ja lähetti heidät kaksittain edellänsä jokaiseen kaupunkiin ja paikkaan, jonne hän itse aikoi mennä.

1 Därefter utsåg Herren sjuttiotvå andra och sände ut dem framför sig, två och två, till var stad och ort dit han själv tänkte komma

1 And, after these things, the Lord appointed seventy two others, and sent them forth, two and two before his face, into every city and place whither, he himself, was about to come.

2 Ja hän sanoi heille: "Eloa on paljon, mutta työmiehiä vähän. Rukoilkaa siis elon Herraa, että hän lähettäisi työmiehiä elonkorjuuseensa.

2 »Skörden är mycken, men arbetarna äro få. Bedjen fördenskull skördens Herre att han sänder ut arbetare till sin skörd.

2 And he was saying unto them—The harvest, indeed, is, great, but, the labourers, few; beg ye, therefore, of the Lord of the harvest, that he would thrust forth, labourers, into his harvest.

3 Menkää; katso, minä lähetän teidät niinkuin lampaat susien keskelle.

3 Gån åstad. Se, jag sänder eder såsom lamm mitt in ibland ulvar.

3 Withdraw! Lo! I send you forth as lambs amid wolves.

4 Älkää ottako mukaanne rahakukkaroa, älkää laukkua, älkää kenkiä, älkääkä tervehtikö ketään tiellä.

4 Bären ingen penningpung, ingen ränsel, inga skor, och hälsen icke på någon under vägen.

4 Be not carrying purse, or satchel, or sandals, and, no one along the road, salute ye;

5 Kun tulette johonkin taloon, niin sanokaa ensiksi: 'Rauha tälle talolle!'

5 Men när I kommen in i något hus, så sägen först: 'Frid vare över detta hus.'

5 And, into whatsoever house ye enter, First, say, Peace to this house!

6 Ja jos siellä on rauhan lapsi, niin teidän rauhanne on lepäävä hänen päällänsä; mutta jos ei ole, niin se palajaa teille.

6 Om då någon finnes därinne, som är frid värd, så skall den frid I tillönsken vila över honom; varom icke, så skall den vända

6 And, if the son of peace be, there, your peace, shall rest upon it; but, otherwise, at least, unto you, shall it return.

tillbaka över eder själva.

7 Ja olkaa siinä talossa ja syökää ja juokaa, mitä heillä on tarjota, sillä työmies on palkkansa ansainnut. Älkää siirtykö talosta taloon.

7 Och stannen kvar i det huset, och äten och dricken vad de hava att giva, ty arbetaren är värd sin lön. Gån icke ur hus i hus.

7 And, in the self–same house, abide ye, eating and drinking such things as they have; for, worthy, is the labourer, of his hire: be not removing from house to house.

8 Ja mihin kaupunkiin te tulettekin, missä teidät otetaan vastaan, syökää, mitä eteenne pannaan,

8 Och när I kommen in i någon stad där man tager emot eder, så äten vad som sättes fram åt eder,

8 And, into whatsoever city ye shall enter, and they bid you welcome, be eating such things as are set before you;

9 ja parantakaa sairaat siellä ja sanokaa heille: 'Jumalan valtakunta on tullut teitä lähelle.'

9 och boten de sjuka som finnas där, och sägen till dem: 'Guds rike är eder nära.'

9 And be curing the sick that are, therein, and be saying unto them—The kingdom of God hath drawn nigh upon you.

10 Mutta kun tulette kaupunkiin, jossa teitä ei oteta vastaan, niin menkää sen kaduille ja sanokaa:

10 Men när I kommen in i någon stad där man icke tager emot eder, så gån ut på dess gator och sägen:

10 But, into whatsoever city ye shall enter, and they do not welcome you, going forth into the broadways thereof, say ye:

11 'Tomunkin, joka teidän kaupungistanne on jalkoihimme tarttunut, me pudistamme teille takaisin; mutta se tietäkää, että Jumalan valtakunta on tullut lähelle.'

11 'Till och med det stoft som låder vid våra fötter ifrån eder stad skaka vi av oss åt eder. Men det mån I veta, att Guds rike är nära.'

11 Even the dust that cleaveth unto us, out of your city, unto our feet, do we wipe off against you; nevertheless, of this, be taking notice—The kingdom of God hath drawn near.

12 Minä sanon teille: Sodoman on oleva sinä päivänä helpompi kuin sen kaupungin.

12 Jag säger eder att det för Sodom skall på 'den dagen' bliva drägligare än för den staden.

12 I tell you, for them of Sodom, in that day, more tolerable, will it be, than for that city.

13 Voi sinua, Korasin!

13 Ve dig, Korasin!

13 Alas for thee,

Voi sinua, Beetsaida! Sillä jos ne voimalliset teot, jotka teissä ovat tapahtuneet, olisivat tapahtuneet Tyyrossa ja Siidonissa, niin nämä jo aikaa sitten olisivat säkissä ja tuhassa istuen tehneet parannuksen.

Ve dig, Betsaida! Ty om de kraftgärningar som äro gjorda i eder hade blivit gjorda i Tyrus och Sidon, så skulle de för länge sedan hava suttit i säck och aska och gjort bättring.

Chorazin! Alas for thee, Bethsaida! Because, if, in Tyre and Zidon, had been done the works of power which have been down in you, of old, in sackcloth and ashes sitting, they would have repented.

14 Mutta Tyyron ja Siidonin on oleva tuomiolla helpompi kuin teidän.

14 Men också skall det vid domen bliva drägligare för Tyrus och Sidon än för eder.

14 Moreover, for Tyre and Zidon, more tolerable, will it be, in the judgment, than, for you.

15 Ja sinä, Kapernaum, korotetaankohan sinut hamaan taivaaseen? Hamaan tuonelaan on sinun astuttava alas.

15 Och du. Kapernaum, skall väl du bliva upphöjt till himmelen? Nej, ned till dödsriket måste du fara. --

15 And, thou, Capernaum,—Unto heaven, shalt thou be uplifted? . . . Unto hades, thou shalt be brought down!

16 Joka kuulee teitä, se kuulee minua, ja joka hylkää teidät, hylkää minut; mutta joka minut hylkää, hylkää hänet, joka on minut lähettänyt."

16 Den som hör eder, han hör mig, och den som förkastar eder, han förkastar mig; men den som förkastar mig, han förkastar honom som har sänt mig.»

16 He that hearkeneth unto you, unto me, doth hearken, and, he that setteth you aside, doth set, me, aside; and, he that setteth, me, aside, doth set aside, him that sent me.

17 Niin ne seitsemänkymmentä palasivat iloiten ja sanoivat: "Herra, riivaajatkin ovat meille alamaiset sinun nimesi tähden."

17 Och de sjuttiotvå kommo tillbaka, uppfyllda av glädje, och sade: »Herre, också de onda andarna äro oss underdåniga genom ditt namn.»

17 And the seventy[–two] returned, with joy, saying––Lord! even the demons, submit themselves unto us, in thy name!

18 Silloin hän sanoi heille: "Minä näin saatanan lankeavan taivaasta niinkuin

18 Då sade han till dem: »Jag såg Satan falla ned från himmelen såsom en

18 And he said unto them—I was beholding Satan, when, like lightning, out of heaven, he fell!

salaman.
19 Katso, minä olen antanut teille vallan tallata käärmeitä ja skorpioneja ja kaikkea vihollisen voimaa, eikä mikään ole teitä vahingoittava.

20 Älkää kuitenkaan siitä iloitko, että henget ovat teille alamaiset, vaan iloitkaa siitä, että teidän nimenne ovat kirjoitettuina taivaissa."

21 Sillä hetkellä hän riemuitsi Pyhässä Hengessä ja sanoi: "Minä ylistän sinua, Isä, taivaan ja maan Herra, että olet salannut nämä viisailta ja ymmärtäväisiltä ja ilmoittanut ne lapsenmielisille. Niin, Isä, sillä näin on sinulle hyväksi näkynyt.

22 Kaikki on minun Isäni antanut minun haltuuni, eikä kukaan muu tunne, kuka Poika on, kuin Isä; eikä kukaan muu tunne, kuka Isä on, kuin Poika ja se, kenelle Poika tahtoo hänet ilmoittaa."
23 Ja hän kääntyi opetuslapsiinsa erikseen

ljungeld.
19 Se, jag har givit eder makt att trampa på ormar och skorpioner och att förtrampa all ovännens härsmakt, och han skall icke kunna göra eder någon skada.
20 Dock, glädjens icke över att änglarna äro eder underdåniga, utan glädjens över att edra namn äro skrivna i himmelen.»

21 I samma stund uppfylldes han av fröjd genom den helige Ande och sade: »Jag prisar dig, Fader, du himmelens och jordens Herre, för att du väl har dolt detta för de visa och kloka, men uppenbarat det för de enfaldiga. Ja, Fader; så har ju varit ditt behag.
22 Allt har av min Fader blivit för trott åt mig. Och ingen känner vem Sonen är utom Fadern, ej heller vem Fadern är, utom Sonen och den för vilken Sonen vill göra honom känd.»
23 Sedan vände han sig till lärjungarna, när

19 Lo! I have given you the authority—to be treading upon serpents and scorpions, and over all the power of the enemy, and, nothing, unto you, shall in anywise do harm;
20 Notwithstanding, in this, be not rejoicing—that, the spirits, unto you submit themselves; but be rejoicing—that, your names, are inscribed in the heavens!
21 In the self-same hour, exulted he in the Holy Spirit, and said—I openly give praise unto thee, Father! Lord of heaven and earth! in that thou hast hid these things from the wise and discerning, and hast revealed them unto babes,—Yea, O Father! that, so, hath it become, a delight, before thee.
22 All things, unto me, have been delivered up by my Father; and, no one, knoweth, who the Son is, save the Father,—and who the Father is, save the Son, and he to whomsoever the Son may be minded to reveal him.
23 And, turning unto his disciples, privately, he

ja sanoi: "Autuaat ovat ne silmät, jotka näkevät, mitä te näette.

24 Sillä minä sanon teille: monet profeetat ja kuninkaat ovat tahtoneet nähdä, mitä te näette, eivätkä ole nähneet, ja kuulla, mitä te kuulette, eivätkä ole kuulleet."

25 Ja katso, eräs lainoppinut nousi ja kysyi kiusaten häntä: "Opettaja, mitä minun pitää tekemän, että minä iankaikkisen elämän perisin?"

26 Niin hän sanoi hänelle: "Mitä laissa on kirjoitettuna? Kuinkas luet?"

27 Hän vastasi ja sanoi: "Rakasta Herraa, sinun Jumalaasi, kaikesta sydämestäsi ja kaikesta sielustasi ja kaikesta voimastasi ja kaikesta mielestäsi, ja lähimmäistäsi niinkuin itseäsi."

28 Hän sanoi hänelle: "Oikein vastasit; tee se, niin sinä saat elää."

29 Mutta hän tahtoi näyttää olevansa vanhurskas ja sanoi Jeesukselle: "Kuka sitten

han var allena med dem och sade: »Saliga äro de ögon som se det I sen.

24 Ty jag säger eder: Många profeter och konungar ville se det som I sen men fingo dock icke se det, och höra det som I hören, men fingo dock icke höra det.»

25 Men en lagklok stod upp och ville snärja honom och sade: »Mästare, vad skall jag göra för att få evigt liv till arvedel?»

26 Då sade han till honom: »Vad är skrivet i lagen? Huru läser du?»

27 Han svarade och sade: »'Du skall älska Herren, din Gud, av allt ditt hjärta och av all din själ och av all din kraft och av allt ditt förstånd och din nästa såsom dig själv.'»

28 Han sade till honom: »Rätt svarade du. Gör det, så får du leva,

29 Då ville han rättfärdiga sig och sade till Jesus: »Vilken är då min nästa?»

said—Happy, the eyes, that see what ye see!

24 For I tell you, Many prophets and kings, have desired to see what, ye, see, and they saw not, and to hear what ye hear, and they heard not.

25 And lo! a certain lawyer, arose, putting him to the test, saying—Teacher! by doing what, shall I inherit, life age-abiding?

26 And, he, said unto him—In the law, what is written? how dost thou read?

27 And, he, answering, said—Thou shalt love the Lord thy God, out of all thy heart, and with all thy soul, and with all thy might, and with all thine intention; and thy neighbour, as thyself?

28 And he said unto him—Rightly, hast thou answered: This, do, and thou shalt live.

29 But, he, wishing to justify himself, said unto Jesus—And, who is, my, neighbour?

on minun
lähimmäiseni?"

30 Jeesus vastasi ja sanoi: "Eräs mies vaelsi Jerusalemista alas Jerikoon ja joutui ryövärien käsiin, jotka riisuivat hänet alasti ja löivät haavoille ja menivät pois jättäen hänet puolikuolleeksi.

30 Jesus svarade och sade: »En man begav sig från Jerusalem ned till Jeriko, men råkade ut för rövare, som togo ifrån honom hans kläder och därtill slogo honom; därefter gingo de sin väg och läto honom ligga där halvdöd.

30 And taking up [the question], Jesus said—A certain man, was going down from Jerusalem unto Jericho, and, with robbers, fell in,—who, stripping him, and inflicting, wounds, upon him, departed, leaving him, half dead.

31 Niin vaelsi sattumalta eräs pappi sitä tietä ja näki hänet ja meni ohitse.

31 Så hände sig att en präst färdades samma väg; och när han fick se honom, gick han förbi.

31 And, by chance, a certain priest, was coming down by that road, and, seeing him, passed by, on the opposite side.

32 Samoin leeviläinenkin: kun hän tuli sille paikalle ja näki hänet, meni hän ohitse.

32 Likaledes ock en levit: när denne kom till det stället och fick se honom, gick han förbi.

32 And, in like manner, a Levite also, coming down to the place, and seeing him, passed by, on the opposite side.

33 Mutta kun eräs samarialainen, joka matkusti sitä tietä, tuli hänen kohdalleen ja näki hänet, niin hän armahti häntä.

33 Men en samarit, som färdades samma väg, kom också dit där han låg; och när denne fick se honom, ömkade han sig över honom

33 But, a certain Samaritan, going on his journey, came down to him, and, seeing him, was moved with compassion;

34 Ja hän meni hänen luokseen ja sitoi hänen haavansa ja vuodatti niihin öljyä ja viiniä, pani hänet juhtansa selkään ja vei hänet majataloon ja hoiti häntä.

34 och gick fram till honom och göt olja och vin i hans sår och förband dem. Sedan lyfte han upp honom på sin åsna och förde honom till ett härbärge och skötte honom.

34 and, coming near, bound up his bruises, pouring thereon oil and wine,—and, setting him on his own beast, brought him into an inn, and took care of him.

35 Ja seuraavana aamuna hän otti esiin

35 Morgonen därefter tog han fram två

35 And, on the morrow, throwing out two denaries,

kaksi denaria ja antoi majatalon isännälle ja sanoi: 'Hoida häntä, ja mitä sinulta lisää kuluu, sen minä palatessani sinulle maksan.'

silverpenningar och gav dem åt värden och sade: 'Sköt honom och vad du mer kostar på honom skall jag betala dig, när jag kommer tillbaka.' --

he gave them to the inn–keeper, and said—Take care of him, and, whatsoever thou shall further spend, I, when on my way back, will duly pay thee.

36 Kuka näistä kolmesta sinun mielestäsi osoitti olevansa sen lähimmäinen, joka oli joutunut ryövärien käsiin?"

36 Vilken av dessa tre synes dig nu hava visat sig vara den mannens nästa, som hade fallit i rövarhänder?»

36 Which of these three, seemeth unto thee to have become, neighbour, unto him who fell among the robbers?

37 Hän sanoi: "Se, joka osoitti hänelle laupeutta." Niin Jeesus sanoi hänelle: "Mene ja tee sinä samoin."

37 Han svarade: »Den som bevisade honom barmhärtighet.» Då sade Jesus till honom: »Gå du och gör sammalunda.»

37 And, he, said—He who dealt mercifully with him. And Jesus said unto him–—Be taking thy journey, and, thou, be doing, in like manner.

38 Ja heidän vaeltaessaan hän meni muutamaan kylään. Niin eräs nainen, nimeltä Martta, otti hänet kotiinsa.

38 När de nu voro på vandring, gick han in i en by, och en kvinna, vid namn Marta, tog emot honom i sitt hus.

38 And, as they were journeying, he, entered into a certain village; and, a certain woman, named Martha, welcomed him into her house.

39 Ja hänellä oli sisar, Maria niminen, joka asettui istumaan Herran jalkojen juureen ja kuunteli hänen puhettansa.

39 Och hon hade en syster, som hette Maria; denna satte sig ned vid Herrens fötter och hörde på hans ord.

39 And, she, had a sister, called Mary, who also, seating herself at the feet of the Lord, was hearing his word.

40 Mutta Martta puuhasi monissa palvelustoimissa; ja hän tuli ja sanoi: "Herra, etkö sinä välitä mitään siitä, että sisareni on jättänyt minut yksinäni palvelemaan? Sano siis

40 Men Marta var upptagen av mångahanda bestyr för att tjäna honom. Och hon gick fram och sade: »Herre, frågar du icke efter att min syster har lämnat alla

40 But, Martha, was distracted about much ministering, and, coming near, said—Lord! carest thou not that, my sister, hath left me to be ministering, alone? Speak to her, then, that she

hänelle, että hän minua auttaisi."

bestyr åt mig allena? Säg nu till henne att hon hjälper mig.»

help me.

41 Herra vastasi ja sanoi hänelle: "Martta, Martta, moninaisista sinä huolehdit ja hätäilet,

41 Då svarade Herren och sade till henne: »Marta, Marta, du gör dig bekymmer och oro för mångahanda,

41 But the Lord, answering, said to her—Martha! Martha! thou art anxious and troubled about many things:

42 mutta tarpeellisia on vähän, tahi yksi ainoa. Maria on valinnut hyvän osan, jota ei häneltä oteta pois."

42 men allenast ett är nödvändigt. Maria har utvalt den goda delen, och den skall icke tagas ifrån henne.»

42 Of few things, is there need, or, of one; Mary, in fact, hath chosen, the good part,—one which shall not be taken away from her.

11 luku

1 Ja kun hän oli eräässä paikassa rukoilemassa ja oli lakannut, sanoi eräs hänen opetuslapsistansa hänelle: "Herra, opeta meitä rukoilemaan, niinkuin Johanneskin opetti opetuslapsiansa."

1 När han en gång uppehöll sig på ett ställe för att bedja och hade slutat sin bön, sade en av hans lärjungar till honom: »Herre, lär oss att bedja, såsom ock Johannes lärde sina lärjungar.»

1 And it came to pass, when he was in a certain place praying, as he ceased, one of his disciples said unto him—Lord! teach us to pray, as, John also, taught his disciples.

2 Niin hän sanoi heille: "Kun rukoilette, sanokaa: Isä, pyhitetty olkoon sinun nimesi; tulkoon sinun valtakuntasi;

2 Då sade han till dem: »När I bedjen, skolen I säga så: 'Fader, helgat varde ditt namn; tillkomme ditt rike;

2 And he said unto them—Whensoever ye are praying, say—Father! Hallowed be thy name, Come may thy kingdom,

tapahtukoon sinun tahtosi myös maan päällä niinkuin taivaassa;

3 anna meille joka päivä meidän jokapäiväinen leipämme;

3 vårt dagliga bröd giv oss var dag;

3 Our needful bread, be giving us, day by day;

4 ja anna meille meidän syntimme anteeksi, sillä mekin annamme anteeksi jokaiselle velallisellemme; äläkä saata meitä kiusaukseen; vaan päästä meidät pahasta."

4 och förlåt oss våra synder, ty också vi förlåta var och en som är oss något skyldig; och inled oss icke i frestelse.'»

4 And forgive us our sins, for, even we ourselves, forgive every one indebted to us; And bring us not into temptation.

5 Ja hän sanoi heille: "Jos jollakin teistä on ystävä ja hän menee hänen luoksensa yösydännä ja sanoo hänelle: 'Ystäväni, lainaa minulle kolme leipää,

5 Ytterligare sade han till dem: »Om någon av eder har en vän och mitt i natten kommer till denne och säger till honom: 'Käre vän, låna mig tre bröd;

5 And he said unto them—Who from among you, shall have a friend, and shall go unto him at midnight, and say unto him—Friend! supply me with three loaves,

6 sillä eräs ystäväni on matkallaan tullut minun luokseni, eikä minulla ole, mitä panna hänen eteensä';

6 ty en av mina vänner har kommit resande till mig, och jag har intet att sätta fram åt honom'

6 forasmuch as, a friend of mine, hath come off a journey unto me, and I have not what I can set before him;

7 ja toinen sisältä vastaa ja sanoo: 'Älä minua vaivaa; ovi on jo suljettu, ja lapseni ovat minun kanssani vuoteessa; en minä voi nousta antamaan sinulle'

7 så svarar kanske den andre inifrån huset och säger: 'Gör mig icke omak; dörren är redan stängd, och både jag och mina barn hava gått till sängs; jag kan icke stå upp och göra dig något.'

7 and, he, from within, shall answer, and say—Be not disturbing me,—already, the door hath been fastened, and, my children, with me, are, in bed: I cannot rise and give thee?

8 minä sanon teille: vaikka hän ei nousekaan antamaan hänelle sentähden, että hän on hänen ystävänsä, nousee hän kuitenkin sentähden, että toinen ei hellitä, ja antaa hänelle niin paljon, kuin hän

8 Men jag säger eder: Om han än icke, av det skälet att han är hans vän, vill stå upp och giva honom något, så kommer han likväl, därför att den andre är så påträngande, att stå upp och giva honom så mycket han

8 I say unto you—Even though he will not give him, rising because of his being a friend of his, because, at least, of his importunity, he will rouse himself, and give him as many as he needeth.

tarvitsee.
9 Niinpä minäkin sanon teille: anokaa, niin teille annetaan; etsikää, niin te löydätte; kolkuttakaa, niin teille avataan.

10 Sillä jokainen anova saa, ja etsivä löytää, ja kolkuttavalle avataan.

11 Ja kuka teistä on se isä, joka poikansa häneltä pyytäessä kalaa antaa hänelle kalan sijasta käärmeen,

12 taikka joka hänen pyytäessään munaa antaa hänelle skorpionin?
13 Jos siis te, jotka olette pahoja, osaatte antaa lapsillenne hyviä lahjoja, kuinka paljoa ennemmin taivaallinen Isä antaa Pyhän Hengen niille, jotka sitä häneltä anovat!"
14 Ja hän ajoi ulos riivaajan, ja se oli mykkä; ja kun riivaaja oli lähtenyt, niin tapahtui, että mykkä mies puhui; ja kansa ihmetteli.
15 Mutta muutamat

behöver.
9 Likaså säger jag till eder: Bedjen, och eder skall varda givet; söken, och I skolen finna; klappen, och för eder skall varda upplåtet.
10 Ty var och en som beder, han får; och den som söker, han finner; och för den som klappar skall varda upplåtet.
11 Finnes bland eder någon fader, som när hans son beder honom om en fisk, i stallet för en fisk räcker honom en orm,
12 eller som räcker honom en skorpion, när han beder om ett ägg?
13 Om nu I, som ären onda, förstån att giva edra barn goda gåvor, huru mycket mer skall icke då den himmelske Fadern giva helig ande åt dem som bedja honom!»
14 Och han drev ut en ond ande som var dövstum. Och när den onde anden hade blivit utdriven, talade den dövstumme; och folket förundrade sig.
15 Men några av dem

9 I, therefore, unto you, say—Be asking, and it shall be given to you, Be seeking, and ye shall find,—Be knocking, and it shall be opened unto you.

10 For, whosoever asketh, receiveth, and, he that seeketh, findeth,—and, to him that knocketh, shall it be opened.

11 But which is the father, from among yourselves, whom the son will ask for, a fish, who, instead of a fish, will give him, a serpent?
12 Or shall also ask, an egg, who will give him, a scorpion?

13 If therefore, ye, being, evil, know how to be giving, good gifts, unto your children, how much rather, will, the heavenly Father, give Holy Spirit unto them that ask him!

14 And he was casting out a demon that was dumb; and it came to pass, when the demon went out, the dumb began speaking. And the multitudes marveled;
15 but, some from among

heistä sanoivat: "Beelsebulin, riivaajain päämiehen, voimalla hän ajaa ulos riivaajia."

sade: »Det är med Beelsebul, de onda andarnas furste, som han driver ut de onda andarna.»

them, said—In Beelzebul, the ruler of the demons, is he casting out the demons;

16 Toiset taas kiusasivat häntä ja pyysivät häneltä merkkiä taivaasta.

16 Och några andra ville sätta honom på prov och begärde av honom ett tecken från himmelen.

16 and, others, putting him to the test, a sign out of heaven, were seeking from him.

17 Mutta hän tiesi heidän ajatuksensa ja sanoi heille: "Jokainen valtakunta, joka riitautuu itsensä kanssa, joutuu autioksi, ja talo kaatuu talon päälle.

17 Men han förstod deras tankar och sade till dem: »Vart rike som har kommit i strid med sig självt bliver förött, så att hus faller på hus.

17 But, he, knowing their thoughts, said unto them––Every kingdom, against itself divided, is laid waste, and, a house, against a house, [divided], falleth;

18 Jos nyt saatanakin on riitautunut itsensä kanssa, kuinka hänen valtakuntansa pysyy pystyssä? Tehän sanotte minun Beelsebulin voimalla ajavan ulos riivaajia.

18 Om nu Satan har kommit i strid med sig själv, huru kan då hans rike hava bestånd? I sägen ju att det är med Beelsebul som jag driver ut de onda andarna.

18 And, if, even Satan, against himself hath become divided, how shall his kingdom stand? because ye are saying that, in Beelzebul, am I casting out the demons.

19 Mutta jos minä Beelsebulin voimalla ajan ulos riivaajia, kenenkä voimalla sitten teidän lapsenne ajavat niitä ulos? Sentähden he tulevat olemaan teidän tuomarinne.

19 Men om det är med Beelsebul som jag driver ut de onda andarna, med vem driva då edra egna anhängare ut dem? De skola alltså vara edra domare.

19 But, if, I, in Beelzebul, am casting out the demons, In whom are, your sons, casting them out? Wherefore, they, shall be, your judges.

20 Mutta jos minä Jumalan sormella ajan ulos riivaajia, niin onhan Jumalan valtakunta tullut teidän tykönne.

20 Om det åter är med Guds finger som jag driver ut de onda andarna, så har ju Guds rike kommit till eder. --

20 But, if, with the finger of God, I, am casting out the demons, then doubtless unawares hath come upon you, the kingdom of God.

21 Kun väkevä aseellisena vartioitsee kartanoaan, on hänen omaisuutensa turvassa.

22 Mutta kun häntä väkevämpi karkaa hänen päällensä ja voittaa hänet, ottaa hän häneltä kaikki aseet, joihin hän luotti, ja jakaa häneltä riistämänsä saaliin.

23 Joka ei ole minun kanssani, se on minua vastaan, ja joka ei minun kanssani kokoa, se hajottaa.

24 Kun saastainen henki lähtee ihmisestä, kuljeksii se autioita paikkoja ja etsii lepoa; ja kun ei löydä, sanoo se: 'Minä palaan huoneeseeni, josta lähdin.'

25 Ja kun se tulee, tapaa se sen lakaistuna ja kaunistettuna.

26 Silloin se menee ja ottaa mukaansa seitsemän muuta henkeä, pahempaa kuin se itse, ja ne tulevat sisään ja asuvat siellä. Ja sen ihmisen viimeiset tulevat pahemmiksi kuin

21 När en stark man, fullt väpnad, bevakar sin gård, då äro hans ägodelar fredade.

22 Men om någon som är starkare än han angriper honom och övervinner honom, så tager denne ifrån honom alla vapnen, som han förtröstade på, och skiftar ut bytet efter honom.

23 Den som icke är med mig, han är emot mig, och den som icke församlar med mig, han förskingrar.

24 När en oren ande har farit ut ur en människa, vandrar han omkring i ökentrakter och söker efter ro. Men då han icke finner någon, säger han: 'Jag vill vända tillbaka till mitt hus, som jag gick ut ifrån.'

25 Och när han kommer dit och finner det fejat och prytt,

26 då går han åstad och tager med sig sju andra andar, som äro värre än han själv, och de gå ditin och bo där; och så bliver för den människan det sista värre än det

21 Whensoever, the mighty one, armed, may be guarding his own dwelling, in peace, are his goods;

22 But, whensoever, a mightier than he, shall come upon and vanquish him, his panoply, he taketh away, wherein he was trusting, and, his spoils, he distributeth.

23 He that is not with me, is, against me; and, he that gathereth not with me, scattereth.

24 Whensoever, the impure spirit, goeth out from the man, it passeth through waterless places, seeking rest; and, not finding it, [then,] it saith, I will return unto my house, whence I came out; —

25 and, coming, findeth it, [empty,] swept, and adorned.

26 Then, goeth it, and taketh along with itself, other spirits, more wicked than itself—seven, and, entering in, fixeth its dwelling there; and, the last state of that man, becometh, worse than the

ensimmäiset."
27 Niin hänen tätä puhuessaan eräs nainen kansanjoukosta korotti äänensä ja sanoi hänelle: "Autuas on se kohtu, joka on kantanut sinut, ja ne rinnat, joita olet imenyt."

28 Mutta hän sanoi: "Niin, autuaat ovat ne, jotka kuulevat Jumalan sanan ja sitä noudattavat."
29 Kun kansaa yhä kokoontui, rupesi hän puhumaan: "Tämä sukupolvi on paha sukupolvi: se tavoittelee merkkiä, mutta sille ei anneta muuta merkkiä kuin Joonaan merkki.

30 Sillä niinkuin Joonas tuli niiniveläisille merkiksi, niin Ihmisen Poikakin on oleva merkkinä tälle sukupolvelle.
31 Etelän kuningatar on heräjävä tuomiolle yhdessä tämän sukupolven miesten kanssa ja tuleva heille tuomioksi; sillä hän tuli maan ääristä kuulemaan Salomon viisautta, ja katso, tässä on enempi

första.»
27 När han sade detta, hov en kvinna in folkhopen upp sin röst och ropade till honom: »Saligt är det modersskötе som har burit dig, och de bröst som du har diat.»

28 Men han svarade: »Ja, saliga är de som höra Guds ord och gömma det.»

29 Men när folket strömmade till tog han till orda och sade: »Detta släkte är ett ont släkte Det begär ett tecken, men intet annat tecken skall givas det än Jonas' tecken.

30 Ty såsom Jonas blev ett tecken för nineviterna, så skall ock Människosonen vara ett tecken för detta släkte.
31 Drottningen av Söderlandet skall vid domen träda fram tillsammans med detta släktes män och bliva dem till dom. Ty hon kom från jordens ända för att höra Salomos visdom; och se, har är

first.
27 Now it came to pass, while he was saying these things, that a certain woman out of the multitude, lifting up her voice, said unto him—Happy the womb that bare thee! And the breasts which thou didst suck!

28 But, he, said—Yea rather!—Happy they who hear the word of God, and observe it!

29 And, as the multitudes were thronging together, he began to be saying—This generation, is, a wicked generation: A sign, it is seeking, and, a sign, shall not be given it, save the sign of Jonah.

30 For, according as, Jonah, became, unto the Ninevites, a sign, so, shall be, the Son of Man also, unto this generation.

31 The queen of the south, will rise up, in the judgment, with the men of this generation, and will condemn them; because she came out of the ends of the earth to hear the wisdom of Solomon,—and lo! something more than

kuin Salomo.

32 Niiniven miehet nousevat tuomiolle yhdessä tämän sukupolven kanssa ja tulevat sille tuomioksi; sillä he tekivät parannuksen Joonaan saarnan vaikutuksesta, ja katso, tässä on enempi kuin Joonas.

33 Ei kukaan, joka sytyttää lampun, pane sitä kätköön eikä vakan alle, vaan panee sen lampunjalkaan, että sisälletulijat näkisivät valon.

34 Sinun silmäsi on ruumiin lamppu. Kun silmäsi on terve, on koko sinun ruumiisi valaistu, mutta kun se on viallinen, on myös sinun ruumiisi pimeä.

35 Katso siis, ettei valo, joka sinussa on, ole pimeyttä.

36 Jos siis koko sinun ruumiisi on valoisa eikä miltään osaltaan pimeä, on se oleva kokonaan valoisa, niinkuin lampun valaistessa sinua kirkkaalla loisteellaan."

37 Hänen näin

vad som är mer än Salomo.

32 Ninevitiska män skola vid domen träda fram tillsammans med detta släkte och bliva det till dom. Ty de gjorde bättring vid Jonas' predikan; och se, här är vad som är mer än Jonas.

33 Ingen tänder ett ljus och sätter det på en undangömd plats eller under skäppan, utan man sätter det på ljusstaken, för att de som komma in skola se skenet.

34 Ditt öga är kroppens lykta. När ditt öga är friskt, då har ock hela din kropp ljus; men när det är fördärvat, då är ock din kropp höljd i mörker.

35 Se därför till, att ljuset som du har i dig icke är mörker.

36 Om så hela din kropp får ljus och icke har någon del höljd i mörker, då har den ljus i sin helhet, såsom när en lykta lyser dig med sitt klara sken.»

37 Under det att han

Solomon, here.

32 Men of Nineveh, will rise up, in the judgment, with this generation, and will condemn it; because they repented into the proclamation of Jonah,—and lo! something more than Jonah, here.

33 No one, having lighted, a lamp, into a covered place, a putteth it, nor, under the measure; but upon the lampstand, that they who enter may see, the light.

34 The lamp of thy body, is thine eye: Whensoever, thine eye, may be, single, even the whole of thy body, is, lighted up; but, whensoever it may be, useless, even thy body, is darkened.

35 Be looking to it, therefore, lest, the light that is in thee, be, darkness.

36 If, therefore, thy whole body, is lighted up, not having any part darkened, the whole, shall be lighted up, as whensoever, the lamp, with its radiance, may be giving thee light.

37 And, when he had

puhuessaan pyysi eräs fariseus häntä luoksensa aterioimaan; niin hän meni sinne ja asettui aterialle.

så talade, inbjöd en farisé honom till måltid hos sig; och han gick ditin och tog plats vid bordet.

spoken, a Pharisee was requesting him that he would dine with him; and, entering, he reclined.

38 Mutta kun fariseus näki, ettei hän peseytynyt ennen ateriaa, ihmetteli hän.

38 Men när fariséen såg att han icke tvådde sig före måltiden, förundrade han sig.

38 And, the Pharisee, beholding, marveled that he was not, first, immersed, before the dinner.

39 Silloin Herra sanoi hänelle: "Kyllä te, fariseukset, puhdistatte maljan ja vadin ulkopuolen, mutta sisäpuoli teissä on täynnä ryöstöä ja pahuutta.

39 Då sade Herren till honom: »I fariséer, I gören nu det yttre av bägaren och fatet rent, medan edert inre är fullt av rofferi och ondska.

39 And the Lord said unto him: Now, ye, the Pharisees, the outside of the cup and of the tray, do make pure; but, your inward part, is full of plunder and wickedness.

40 Te mielettömät, eikö se, joka on tehnyt ulkopuolen, ole tehnyt sisäpuoltakin?

40 I dårar, har icke han som har gjort det yttre också gjort det inre?

40 Simple ones! Did not, he who made the outside, the inside also, make?

41 Mutta antakaa almuksi se, mikä sisällä on; katso, silloin kaikki on teille puhdasta.

41 Given fastmer såsom allmosa vad inuti kärlet är; först då bliver allt hos eder rent.

41 Notwithstanding, as to the things within, give alms, and lo! everything, is, pure unto you.

42 Mutta voi teitä, te fariseukset, kun te annatte kymmenykset mintuista ja ruuduista ja kaikenlaisista vihanneksista, mutta sivuutatte oikeuden ja Jumalan rakkauden! Näitä olisi tullut noudattaa eikä noitakaan laiminlyödä.

42 Men ve eder, I fariséer, som given tionde av mynta och ruta och alla slags kryddväxter, men icke akten på rätten och på kärleken till Gud! Det ena borden I göra, men icke underlåta det andra.

42 But alas for you, the Pharisees! because ye tithe the mint, and the rue, and every garden herb, and pass by justice, and the love of God. But, these things, it was binding to do, and, those, not to pass by.

43 Voi teitä, te fariseukset, kun te

43 Ve eder, I fariséer, som gärna viljen sitta

43 Alas for you, the Pharisees! because ye

rakastatte etumaista istuinta synagoogissa ja tervehdyksiä toreilla!

11:44 Voi teitä, kun te olette niinkuin merkittömät haudat, joiden päällitse ihmiset kävelevät niistä tietämättä!"
45 Silloin eräs lainoppineista rupesi puhumaan ja sanoi hänelle: "Opettaja, kun noin puhut, niin sinä häpäiset myös meitä."
46 Mutta hän sanoi: "Voi teitäkin, te lainoppineet, kun te sälytätte ihmisten päälle vaikeasti kannettavia taakkoja ettekä itse sormellannekaan koske niihin taakkoihin!
47 Voi teitä, kun te rakennatte profeettain hautakammioita, ja teidän isänne ovat heidät tappaneet!
48 Näin te siis olette isäinne tekojen todistajia ja suostutte niihin: sillä he tappoivat profeetat, ja te rakennatte niille hautakammioita.
49 Sentähden Jumalan viisaus sanookin: 'Minä lähetän heille profeettoja ja

främst i synagogorna och gärna viljen bliva hälsade på torgen!

44 Ve eder, I som ären lika gravar som ingen kan märka, och över vilka människorna gå fram utan att veta det!»
45 Då tog en av de lagkloke till orda och sade till honom: »Mästare, när du så talar, skymfar du också oss.»
46 Han svarade: »Ja, ve ock eder, I lagkloke, som på människorna läggen bördor, svåra att bära, men själva icke viljen med ett enda finger röra vid de bördorna!
47 Ve eder, I som byggen upp profeternas gravar, deras som edra fäder dräpte!
48 Så bären I då vittnesbörd om edra fäders gärningar och gillen dem; ty om de dräpte profeterna, så byggen I upp deras gravar.
49 Därför har ock Guds vishet sagt: 'Jag skall sända till dem profeter och apostlar,

love the first seats in the synagogues, and the salutations in the market–places!

44 Alas for you! because ye are as the secret tombs: even the men that are walking above them, know it not.

45 And, making answer, one of the Lawyers saith unto him, Teacher! these things, saying, us also, dost thou insult!

46 And, he, said—And, for you, the lawyers, alas! because ye lade men with burdens hard to be borne, and, yourselves, with one of your fingers, touch not the burdens.

47 Alas for you! because ye build the tombs of the prophets, and your fathers slew them!

48 Hence, witnesses, are ye, and find consenting pleasure in the works of your fathers: because, they, indeed, slew them, and, ye, are building, [their tombs].
49 For this cause, the Wisdom of God hath said—I will send forth, unto them, prophets and

apostoleja, ja muutamat niistä he tappavat ja toisia vainoavat,

50 että tältä sukukunnalta vaadittaisiin kaikkien profeettain veri, mikä on vuodatettu maailman perustamisesta asti,
51 hamasta Aabelin verestä Sakariaan vereen saakka, hänen, joka surmattiin alttarin ja temppelin välillä.' Niin, minä sanon teille, se pitää tältä sukukunnalta vaadittaman.
52 Voi teitä, te lainoppineet, kun te olette vieneet tiedon avaimen! Itse te ette ole menneet sisälle, ja sisälle meneviä te olette estäneet."

53 Ja hänen sieltä lähtiessään kirjanoppineet ja fariseukset rupesivat kovasti ahdistamaan häntä ja urkkimaan häneltä moninaisia,

54 väijyen, miten saisivat hänet hänen sanoistaan ansaan.

och somliga av dem skola de dräpa, och andra skola de förfölja.

50 Och så skall av detta släkte utkrävas alla profeters blod, allt det som är utgjutet från världens begynnelse,
51 ända ifrån Abels blod intill Sakarias' blod, hans som förgjordes mellan altaret och templet.' Ja, jag säger eder: Det skall utkrävas av detta släkte.

52 Ve eder, I lagkloke, som haven tagit bort nyckeln till kunskapen! Själva haven I icke kommit ditin och för dem som ville komma dit haven I lagt hinder.»

53 När han inför allt folket sade detta till dem, blevo fariséerna och de lagkloke mycket förbittrade och gåvo sig i strid med honom om många stycken;
54 de sökte nämligen efter tillfälle att kunna anklaga honom.

apostles,—and, some from among them, will they slay, and, [some] persecute:
50 That the blood of all the prophets which hath been shed from the foundation of the world, may be sought out, from this generation,—
51 From the blood of Abel, unto the blood of Zachariah who was destroyed betwixt the altar and the house; Yea! I say unto you—It shall be sought out from this generation.

52 Alas for you, the lawyers! because ye took away the key of knowledge: yourselves, entered not, and, them who were entering, ye hindered.

53 And, when, from thence, he came out, the Scribes and the Pharisees began, with vehemence, to be hemming him in, and trying to make him speak off-hand concerning many things,—
54 lying in wait for him, to catch something out of his mouth.

12 luku

1 Kun sillä välin kansaa oli kokoontunut tuhatmäärin, niin että he polkivat toisiaan, rupesi hän puhumaan opetuslapsillensa: "Ennen kaikkea kavahtakaa fariseusten hapatusta, se on: ulkokultaisuutta.

2 Ei ole mitään peitettyä, mikä ei tule paljastetuksi, eikä mitään salattua, mikä ei tule tunnetuksi.
3 Sentähden, kaikki, mitä te pimeässä sanotte, joutuu päivänvalossa kuultavaksi, ja mitä korvaan puhutte kammioissa, se katoilta julistetaan.
4 Mutta minä sanon teille, ystävilleni: älkää peljätkö niitä, jotka tappavat ruumiin, eivätkä sen jälkeen voi mitään enempää tehdä.

5 Vaan minä osoitan teille, ketä teidän on pelkääminen: peljätkää häntä, jolla on valta tapettuansa syöstä helvettiin. Niin, minä sanon teille, häntä te

1 Då nu otaligt mycket folk var församlat omkring honom, så att de trampade på varandra, tog han till orda och sade, närmast till sina lärjungar: »Tagen eder till vara för fariséernas surdeg, det är för skrymteri.
2 Intet är förborgat, som icke skall bliva uppenbarat, och intet är fördolt, som icke skall bliva känt.
3 Därför skall allt vad I haven sagt i mörkret bliva hört i ljuset, och vad I haven viskat i någons öra i kammaren, det skall bliva utropat på taken.

4 Men jag säger eder, mina vänner: Frukten icke för dem som väl kunna dräpa kroppen, men sedan icke hava makt att göra något mer.
5 Jag vill lära eder vem I skolen frukta: frukten honom som har makt att, sedan han har dräpt, också kasta i Gehenna. Ja, jag säger eder: Honom

1 Amongst which things, when the ten thousands of the multitude were gathered together, so that they were treading one upon another, he began to be saying, unto his disciples, first—Be keeping yourselves free from the leaven of the Pharisees, the which is, hypocrisy.
2 But, nothing, hath been, covered up, which shall not be uncovered, and hidden, which shall not be made known.
3 Because, as many things as, in the darkness, ye have said, in the light, shall be heard; and, what to the ear ye spake, in the chambers, shall be proclaimed on the housetops.
4 And I say unto you, my friends—Do not be put in fear of them who kill the body, and, after these things, have nothing more uncommon which they can do.
5 But I will suggest to you, whom ye should fear—Fear him who, after killing, hath authority to cast into gehenna,—Yea, I say unto you—Him, fear ye.

peljätkää.
6 Eikö viittä varpusta myydä kahteen ropoon? Eikä Jumala ole yhtäkään niistä unhottanut.
7 Ovatpa teidän päänne hiuksetkin kaikki luetut. Älkää peljätkö; te olette suurempiarvoiset kuin monta varpusta.

8 Mutta minä sanon teille: jokaisen, joka tunnustaa minut ihmisten edessä, myös Ihmisen Poika tunnustaa Jumalan enkelien edessä.
9 Mutta joka kieltää minut ihmisten edessä, se kielletään Jumalan enkelien edessä.

10 Ja jokaiselle, joka sanoo sanan Ihmisen Poikaa vastaan, annetaan anteeksi; mutta sille, joka Pyhää Henkeä pilkkaa, ei anteeksi anneta.

11 Mutta kun he vievät teitä synagoogain ja hallitusten ja esivaltojen eteen, älkää huolehtiko siitä, miten tai mitä vastaisitte puolestanne tahi mitä sanoisitte;

skolen I frukta. --
6 Säljas icke fem sparvar för två skärvar? Och icke en av dem är förgäten hos Gud.
7 Men på eder äro till och med huvudhåren allasammans räknade. Frukten icke; I ären mer värda än många sparvar.

8 Och jag säger eder: Var och en som bekänner mig inför människorna, honom skall ock Människosonen kännas vid inför Guds änglar.
9 Men den som förnekar mig inför människorna, han skall ock bliva förnekad inför Guds änglar.

10 Och om någon säger något mot Människosonen, så skall det bliva honom förlåtet; men den som hädar den helige Ande, honom skall det icke bliva förlåtet.

11 Men när man drager eder fram inför synagogor och överheter och myndigheter, så gören eder icke bekymmer för huru eller varmed I skolen försvara eder,

6 Are not, five sparrows, sold for two farthings? and, not one from among them, hath been forgotten before God.
7 But, even the hairs of your head, have all been numbered: Be not afraid: many sparrows, ye excel.

8 And I say unto you—Whosoever shall confess me before men, even the Son of Man, will confess him, before the messengers of God;

9 But, he who denied me before men, shall be denied before the messengers of God.

10 And, whosoever shall say a word against the Son of Man, it shall be forgiven him; but, unto him who, against the Holy Spirit, speaketh profanely, it shall not be forgiven.

11 But, whensoever they shall be bringing you in before the synagogues, and the rulers, and the authorities, do not be anxious how, [or what] ye shall answer, or what ye shall say;

eller vad I skolen säga;

12 sillä Pyhä Henki opettaa teille sillä hetkellä, mitä teidän on sanottava."

12 ty den helige Ande skall i samma stund lära eder vad I skolen säga.»

12 For, the Holy Spirit, shall teach you, in that very hour, what ye ought to say.

13 Niin muuan mies kansanjoukosta sanoi hänelle: "Opettaja, sano minun veljelleni, että hän jakaisi kanssani perinnön."

13 Och en man i folkhopen sade till honom: »Mästare, säg till min broder att han skiftar arvet med mig.»

13 And one from amongst the multitude said unto him—Teacher! bid my brother divide with me the inheritance.

14 Mutta hän vastasi hänelle: "Ihminen, kuka on minut asettanut teille tuomariksi tai jakomieheksi?"

14 Men han svarade honom: »Min vän, vem har satt mig till domare eller skiftesman över eder?»

14 But, he, said unto him—Man! who hath appointed me a judge or divider over you?

15 Ja hän sanoi heille: "Katsokaa eteenne ja kavahtakaa kaikkea ahneutta, sillä ei ihmisen elämä riipu hänen omaisuudestaan, vaikka sitä ylenpalttisesti olisi."

15 Därefter sade han till dem: »Sen till, att I tagen eder till vara för allt slags girighet; ty en människas liv beror icke därpå att hon har överflöd på ägodelar.»

15 And he said unto them—Mind and be guarding yourselves from all covetousness; for not, in one's abundance, doth his life spring out of his possessions.

16 Ja hän puhui heille vertauksen sanoen: "Rikkaan miehen maa kasvoi hyvin.

16 Och han framställde för dem en liknelse; han sade: »Det var en rik man vilkens åkrar buro ymniga skördar.

16 And he spake a parable unto them, saying—A certain rich man's estate, bare well.

17 Niin hän mietti mielessään ja sanoi: 'Mitä minä teen, kun ei minulla ole, mihin viljani kokoaisin?'

17 Och han tänkte vid sig själv och sade: 'Vad skall jag göra? Jag har ju icke rum nog för att inbärga min skörd.'

17 And he began to deliberate within himself, saying—What shall I do? because I have not where I can gather my fruits.

18 Ja hän sanoi: 'Tämän minä teen: minä revin maahan aittani ja rakennan suuremmat ja

18 Därefter sade han: 'Så vill jag göra: jag vill riva ned mina lador och bygga upp större,

18 And he said—This, will I do,—I will pull down my barns, and, greater ones, build, and gather, there,

kokoan niihin kaiken eloni ja hyvyyteni;

19 ja sanon sielulleni: sielu, sinulla on paljon hyvää tallessa moneksi vuodeksi; nauti lepoa, syö, juo ja iloitse.'

20 Mutta Jumala sanoi hänelle: 'Sinä mieletön, tänä yönä sinun sielusi vaaditaan sinulta pois; kenelle sitten joutuu se, minkä sinä olet hankkinut?'
21 Näin käy sen, joka kokoaa aarteita itselleen, mutta jolla ei ole rikkautta Jumalan tykönä."
22 Ja hän sanoi opetuslapsillensa: "Sentähden minä sanon teille: älkää murehtiko hengestänne, mitä söisitte, älkääkä ruumiistanne, mitä päällenne pukisitte.
23 Sillä henki on enemmän kuin ruoka, ja ruumis enemmän kuin vaatteet.
24 Katselkaa kaarneita: eivät ne kylvä eivätkä leikkaa, eikä niillä ole säilytyshuonetta eikä aittaa; ja Jumala ruokkii ne. Kuinka paljoa suurempiarvoiset te

och i dem skall jag samla in all min gröda och allt mitt goda.
19 Sedan vill jag säga till min själ: Kära själ, du har mycket gott för varat för många år; giv dig nu ro, ät, drick och var glad.
20 Men Gud sade till honom: 'Du dåre, i denna natt skall din själ utkrävas av dig; vem skall då få vad du har samlat i förråd?' --
21 Så går det den som samlar skatter åt sig själv, men icke är rik inför Gud.»

22 Och han sade till sina lärjungar: »Därför säger jag eder: Gören eder icke bekymmer för edert liv, vad I skolen äta, ej heller för eder kropp, vad I skolen kläda eder med.
23 Livet är ju mer än maten, och kroppen mer än kläderna.

24 Given akt på korparna: de så icke, ej heller skörda de, och de hava varken visthus eller lada; och likväl föder Gud dem. Huru mycket mer ären

all my wheat and good things;

19 and will say to my soul—Soul! thou hast many good things [lying by for many years: be taking thy rest, eat, drink,] be making merry!
20 But God said unto him—Simple one! on this very night, they are asking, thy soul, from thee; The things, then, which thou hast prepared, whose shall they be?
21 [So, is he that is laying up treasure for himself, and is not rich, towards God.]

22 And he said unto his disciples—For this cause, I say unto you,—Be not anxious for the life, what ye shall eat, nor yet for [your] body, what ye shall put on;

23 For, the life, is more, than the food, and, the body, than, the clothing.

24 Consider well the ravens—That they sow nor, neither do they reap, which have neither chamber nor barn,—and, God, feedeth, them! By how much do, ye, excel,

olette kuin linnut!
25 Ja kuka teistä voi murehtimisellaan lisätä ikäänsä kyynäränkään vertaa?
26 Jos siis ette voi sitäkään, mikä vähintä on, mitä te murehditte muusta?

27 Katselkaa kukkia, kuinka ne kasvavat: eivät ne työtä tee eivätkä kehrää. Kuitenkin minä sanon teille: ei Salomo kaikessa loistossansa ollut niin vaatetettu kuin yksi niistä.

28 Jos siis Jumala näin vaatettaa kedon ruohon, joka tänään kasvaa ja huomenna uuniin heitetään, kuinka paljoa ennemmin teidät, te vähäuskoiset!

29 Älkää siis tekään etsikö, mitä söisitte ja mitä joisitte, älkääkä korkeita tavoitelko.

30 Sillä näitä kaikkia maailman pakanakansat tavoittelevat; mutta teidän Isänne kyllä tietää teidän näitä tarvitsevan.
31 Vaan etsikää

icke I än fåglarna!
25 Vilken av eder kan med allt sitt bekymmer lägga en aln till sin livslängd?
26 Förmån I nu icke ens det som minst är, varför gören I eder då bekymmer för det övriga?

27 Given akt på liljorna, huru de varken spinna eller väva; och likväl säger jag eder att icke ens Salomo i all sin härlighet var så klädd som en av dem.

28 Kläder nu Gud så gräset på marken, vilket i dag står och i morgon kastas i ugnen, huru mycket mer skall han då icke kläda eder, I klentrogne!

29 Söken därför icke heller I efter vad I skolen äta, eller vad I skolen dricka, och begären icke vad som är för högt.

30 Efter allt detta söka ju hedningarna i världen, och eder Fader vet att I behöven detta.

31 Nej, söken efter

the birds?
25 And, who from among you, though anxious, can, unto his stature, add a cubit?
26 If then, not even the least thing, ye can do, why, concerning the rest, are ye anxious?

27 Consider well the lilies, how they grow: they toil not, neither do they spin, and yet I say unto you—Not even Solomon, in all his glory, was arrayed like one of these.

28 But, if God thus adorneth, the grass, which is, in a field, today, and, tomorrow, into an oven, is cast, how much rather you, O little–of–faith?

29 Ye, therefore, be not seeking what ye shall eat and what ye shall drink, and be not held in suspense;

30 For, after all these things, do, the nations of the world, seek,—but, your Father, knoweth that ye need these things.

31 Notwithstanding, be

Jumalan valtakuntaa, niin myös nämä teille annetaan sen ohessa.
32 Älä pelkää, sinä piskuinen lauma; sillä teidän Isänne on nähnyt hyväksi antaa teille valtakunnan.
33 Myykää, mitä teillä on, ja antakaa almuja; hankkikaa itsellenne kulumattomat kukkarot, loppumaton aarre taivaisiin, mihin ei varas ulotu ja missä koi ei turmele.

34 Sillä missä teidän aarteenne on, siellä on myös teidän sydämenne.
35 Olkoot teidän kupeenne vyötetyt ja lamppunne palamassa;
36 ja olkaa te niiden ihmisten kaltaiset, jotka herraansa odottavat, milloin hän palajaa häistä, että he hänen tullessaan ja kolkuttaessaan heti avaisivat hänelle.
37 Autuaat ne palvelijat, jotka heidän herransa tullessaan tapaa valvomasta! Totisesti minä sanon teille: hän vyöttäytyy ja asettaa heidät aterioimaan ja menee ja palvelee heitä.

hans rike, så skall också detta andra tillfalla eder.
32 Frukta icke, du lilla hjord; ty det har behagat eder Fader att giva eder riket.

33 Säljen vad I ägen och given allmosor; skaffen eder penningpungar som icke nötas ut, en outtömlig skatt i himmelen, dit ingen tjuv når, och där man icke fördärvar.
34 Ty där eder skatt är, där komma ock edra hjärtan att vara.
35 Haven edra länder omgjordade och edra lampor brinnande.
36 Och varen I lika tjänare som vänta på att deras herre skall bryta upp från bröllopet, för att strax kunna öppna för honom, när han kommer och klappar.
37 Saliga äro de tjänare som deras herre finner vakande, när han kommer. Sannerligen säger jag eder: Han skall fästa upp sin klädnad och låta dem taga plats vid bordet och själv gå

seeking his kingdom,—and, these things, shall be added unto you.
32 Be not afraid, the dear little flock! for your Father delighteth to give you, the kingdom.

33 Sell your possessions, and give alms, make for yourselves purses that wax not old,—treasure unfailing, in the heavens, where, thief, doth not draw near, and, moth, doth not spoil.

34 For, where your treasure is, there, will your heart he also.
35 Let your loins be girded, and your lamps burning,
36 And, ye yourselves, like unto men awaiting their own lord, once he may break up out of the marriage–feast,—that, when he cometh and knocketh, straightway, they may open unto him.
37 Happy those servants, whom the lord, when he cometh, shall find watching! Verily, I say unto you—he will gird himself, and make them recline, and, coming near, will minister unto them.

fram och betjäna dem.

38 Ja jos hän tulee toisella yövartiolla tai kolmannella ja havaitsee heidän näin tekevän, niin autuaat ovat ne palvelijat.

38 Och vare sig han kommer under den andra nattväkten eller under den tredje och finner dem så göra -- saliga äro de då.

38 And, if, in the second, or if, in the third, watch, he come and find, thus, happy, are, they!

39 Mutta se tietäkää: jos perheenisäntä tietäisi, millä hetkellä varas tulee, hän ei sallisi taloonsa murtauduttavan.

39 Men det förstån I väl, att om husbonden visste vilken stund tjuven skulle komma, så tillstadde han icke att någon bröt sig in i hans hus.

39 But, of this, be taking note—Had the householder known, in what hour the thief was coming, he would have watched, and not suffered his house, to be digged through.

40 Niin olkaa tekin valmiit, sillä sinä hetkenä, jona ette luule, Ihmisen Poika tulee."

40 Så varen ock I redo ty i en stund då I icke vänten det skall Människosonen komma.»

40 Ye, therefore, be getting ready, because, in what hour ye are not thinking, The Son of man cometh!

41 Niin Pietari sanoi: "Herra, meistäkö sinä sanot tämän vertauksen vai myös kaikista muista?"

41 Då sade Petrus: »Herre, är det om oss som du talar i denna liknelse, eller är det om alla?»

41 But Peter said—Lord! unto us, this parable, speakest thou? or, even unto all?

42 Ja Herra sanoi: "Kuka siis on se uskollinen ja ymmärtäväinen huoneenhaltija, jonka hänen herransa asettaa pitämään huolta hänen palvelusväestään, antamaan heille ajallaan heidän ruokaosansa?

42 Herren svarade: »Finnes någon trogen och förståndig förvaltare, som av sin herre kan sättas över hans husfolk, för att i rätt tid giva dem deras bestämda kost --

42 And the Lord said—Who then is the faithful steward, the prudent one, whom the lord will appoint over his body of attendants, to be giving, in due season, the measured allowance of wheat?

43 Autuas se palvelija, jonka hänen herransa tullessaan havaitsee näin tekevän!

43 salig är då den tjänaren, om hans herre, när han kommer, finner honom göra så.

43 Happy, that servant, whom the lord, when he cometh shall find doing, thus!

44 Totisesti minä sanon teille: hän asettaa hänet kaiken omaisuutensa hoitajaksi.
45 Mutta jos palvelija sanoo sydämessään: 'Herrani tulo viivästyy', ja rupeaa lyömään palvelijoita ja palvelijattaria sekä syömään ja juomaan ja päihdyttämään itseänsä,

46 niin sen palvelijan herra tulee päivänä, jona hän ei odota, ja hetkenä, jota hän ei arvaa, ja hakkaa hänet kappaleiksi ja määrää hänelle saman osan kuin uskottomille.

47 Ja sitä palvelijaa, joka tiesi herransa tahdon, mutta ei tehnyt valmistuksia eikä toiminut hänen tahtonsa mukaan, rangaistaan monilla lyönneillä.
48 Sitä taas, joka ei tiennyt, mutta teki semmoista, mikä lyöntejä ansaitsee, rangaistaan vain muutamilla lyönneillä. Sillä jokaiselta, jolle on paljon annettu, myös paljon vaaditaan; ja jolle on paljon uskottu, siltä

44 Sannerligen säger jag eder: Han skall sätta honom över allt vad han äger.
45 Men om så är, att tjänaren säger i sitt hjärta: 'Min herre kommer icke så snart', och han begynner att slå de andra tjänarna och tjänarinnorna och att äta och dricka så att han bliver drucken,
46 då skall den tjänarens herre komma på en dag då han icke väntar det, och i en stund då han icke tänker sig det, och han skall låta hugga honom i stycken och låta honom få sin del med de otrogna. --
47 Och den tjänare som hade fått veta sin herres vilja, men icke redde till eller gjorde efter hans vilja, han skall bliva straffad med många slag.
48 Men den som, utan att hava fått veta hans vilja, gjorde vad som val slag värt, han skall bliva straffad med allenast få slag. Var och en åt vilken mycket är givet, av honom skall mycket varda utkrävt och den

44 Of a truth, I say unto you—Over all his possessions, will he appoint him.
45 But, if that servant should say in his heart—My lord delayeth to come! and should begin to be striking the youths and the maidens,—to be eating also, and drinking, and making himself drunk,

46 The lord of that servant, will have come—on a day when he is not expecting, and in an hour when he is not taking note,—and will cut him asunder, and, his part, with the unfaithful, will appoint.

47 And, that servant, who had come to know the will of his lord, and neither prepared, nor wrought unto his will, shall be beaten with many stripes;
48 Whereas, he who had not come to know, and did things worthy of stripes, shall be beaten with few stripes. And, every one to whom was given much, much, shall be sought from him; and, he to whom they committed much, for

sitä enemmän kysytään.

49 Tulta minä olen tullut heittämään maan päälle; ja kuinka minä tahtoisinkaan, että se jo olisi syttynyt!
50 Mutta minä olen kasteella kastettava, ja kuinka minä olenkaan ahdistettu, kunnes se on täytetty!
51 Luuletteko, että minä olen tullut tuomaan maan päälle rauhaa? Ei, sanon minä teille, vaan eripuraisuutta.
52 Sillä tästedes riitautuu viisi samassa talossa keskenään, kolme joutuu riitaan kahta vastaan ja kaksi kolmea vastaan,
53 isä poikaansa vastaan ja poika isäänsä vastaan, äiti tytärtänsä vastaan ja tytär äitiänsä vastaan, anoppi miniäänsä vastaan ja miniä anoppiansa vastaan."

54 Ja hän sanoi myöskin kansalle: "Kun näette pilven nousevan lännestä, sanotte kohta: 'Tulee sade'; ja niin tuleekin.

som har blivit betrodd med mycket, av honom skall man fordra dess mera.

49 Jag har kommit för att tända en eld på jorden; och huru gärna ville jag icke att den redan brunne!
50 Men jag måste genomgå ett dop; och huru ängslas jag icke, till dess att det är fullbordat!
51 Menen I att jag har kommit för att skaffa frid på jorden? Nej, säger jag eder, fastmer söndring.
52 Ty om fem finnas i samma hus, skola de härefter vara söndrade från varandra, så att tre stå mot två Och två mot tre:
53 fadern mot sin son och sonen mot sin fader, modern mot sin dotter och dottern mot sin moder, svärmodern mot sin sonhustru och sonhustrun mot sin svärmoder.

54 Han hade också till folket: »När I sen ett moln stiga upp i väster, sägen I strax: 'Nu kommer regn'; och det sker så.

more than common, will they ask him.

49 Fire, came I to cast upon the earth,—and what can I wish, if, already, it hath been, kindled?

50 But, an immersion, have I, to be immersed with, and how am I distressed, until it be ended!
51 Suppose ye, that, peace, I am come to give in the earth? Nay, I tell you, but rather division.

52 For there shall be, henceforth, five in one house, divided,—three against two, and two against three:

53 There shall be divided––Father against son, and son against father, mother against daughter, and daughter against the mother,—mother–in–law against her daughter–in–law, and daughter–in–law against the mother–in–law.
54 And he went on to say, even unto the multitudes,—Whensoever ye see a cloud springing up from the west, straightway, ye are

saying—A thunderstorm is coming! and it happeneth thus.

55 Ja kun näette etelätuulen puhaltavan, sanotte: 'Tulee helle'; ja niin tuleekin.

55 Och när I sen sunnanvind blåsa, sägen I: 'Nu kommer stark hetta'; och detta sker.

55 And, whensoever a south wind, blowing, ye say—A scorching heat, will there be! and it cometh to pass.

56 Te ulkokullatut, maan ja taivaan muodon te osaatte arvioida; mutta kuinka ette arvioitse tätä aikaa?

56 I skrymtare, jordens och himmelens utseende förstån I att tyda; huru kommer det då till, att I icke kunnen tyda denna tiden?

56 Hypocrites! the face of the earth and of the heaven, ye know how to scan; but, this season, how know ye not to scan;

57 Miksi ette jo itsestänne päätä, mikä oikeata on?

57 Varför låten I icke edert eget inre döma om vad rätt är?

57 Why, moreover, even from yourselves, judge ye not what is just?

58 Kun kuljet riitapuolesi kanssa hallitusmiehen eteen, niin tee matkalla voitavasi päästäksesi hänestä sovussa eroon, ettei hän raastaisi sinua tuomarin eteen ja tuomari antaisi sinua oikeudenpalvelijalle, ja ettei oikeudenpalvelija heittäisi sinua vankeuteen.

58 När du går till en överhetsperson med din motpart, så gör dig under vägen all möda att bliva förlikt med denne, så att han icke drager dig fram inför domaren; då händer att domaren överlämnar dig åt rättstjänaren, och att rättstjänaren kastar dig i fängelse.

58 For, as thou art going along with thine adversary unto a ruler, on the way, take pains to get a release from him; lest once he drag thee along unto the judge, and, the judge, deliver thee up to the punisher,—and, the punisher, cast thee into prison:

59 Minä sanon sinulle: sieltä et pääse, ennenkuin maksat viimeisenkin rovon."

59 Jag säger dig: Du skall icke slippa ut därifrån, förrän du har betalt ända till den yttersta skärven.»

59 I tell thee—In nowise shalt thou come out from thence, until, even the last fraction, thou pay!

13 luku

1 Samaan aikaan oli

1 Vid samma tid

1 Now there were present

saapuvilla muutamia, jotka kertoivat hänelle niistä galilealaisista, joiden veren Pilatus oli sekoittanut heidän uhriensa vereen.
2 Niin Jeesus vastasi ja sanoi heille: "Luuletteko, että nämä galilealaiset olivat syntisemmät kuin kaikki muut galilealaiset, koska he saivat kärsiä tämän?
3 Eivät olleet, sanon minä teille, mutta ellette tee parannusta, niin samoin te kaikki hukutte.
4 Taikka ne kahdeksantoista, jotka saivat surmansa, kun torni Siloassa kaatui heidän päällensä, luuletteko, että he olivat syyllisemmät kuin kaikki muut ihmiset, jotka Jerusalemissa asuvat?
5 Eivät olleet, sanon minä teille, mutta ellette tee parannusta, niin samoin te kaikki hukutte."
6 Ja hän puhui tämän vertauksen: "Eräällä miehellä oli viikunapuu istutettuna viinitarhassaan; ja hän tuli etsimään hedelmää siitä, mutta ei löytänyt.
7 Niin hän sanoi

kommo några och berättade för honom om de galiléer vilkas blod Pilatus hade blandat med deras offer.
2 Då svarade han och sade till dem: »Menen I att dessa galiléer voro större syndare än alla andra galiléer, eftersom de fingo lida sådant?
3 Nej, säger jag eder; men om I icke gören bättring, skolen I alla sammalunda förgås.

4 Eller de aderton som dödades, när tornet i Siloam föll på dem, menen I att de voro mer brottsliga än alla andra människor som bo i Jerusalem?

5 Nej, säger jag eder; men om I icke gören bättring, skolen I alla sammalunda förgås.»

6 Och han framställde denna liknelse: »En man hade ett fikonträd planterat i sin vingård; och han kom och sökte frukt därpå, men fann ingen.
7 Då sade han till

some, in that very season, bringing tidings to him, concerning the Galilaeans whose blood Pilate had mingled with their sacrifices.
2 And, answering, he said unto them—Suppose ye, that, these Galilaeans, had become, sinners beyond all the Galilaeans, because, these things, they have suffered?
3 Nay! I tell you, but, except ye repent, ye, all, in like manner, shall perish.

4 Or, those eighteen, upon whom fell the tower in Siloam, and slew them, suppose ye that, they, had become, debtors, beyond all the men who were dwelling in Jerusalem?

5 Nay! I tell you, but, except ye repent, ye, all, in the same way, shall perish.

6 And he went on to speak this parable:—A certain man had, a fig-tree, planted in his vineyard, and he canto seeking fruit therein, and found none.
7 And he said unto the

viinitarhurille: 'Katso, kolmena vuotena minä olen käynyt etsimässä hedelmää tästä viikunapuusta, mutta en ole löytänyt. Hakkaa se pois; mitä varten se vielä maata laihduttaa?'

vingårdsmannen: 'Se, nu i tre år har jag kommit och sökt frukt på detta fikonträd, utan att finna någon. Hugg bort det. Varför skall det därjämte få utsuga jorden?'

vine–dresser—Lo! three years, I come, seeking fruit in this fig–tree, and find none. Cut it down! Why doth it make, even the round useless?

8 Mutta tämä vastasi ja sanoi hänelle: 'Herra, anna sen olla vielä tämä vuosi; sillä aikaa minä kuokin ja lannoitan maan sen ympäriltä.

8 Men vingårdsmannen svarade och sade till honom: 'Herre, låt det stå kvar också detta år, för att jag under tiden må gräva omkring det och göda det;

8 And, he, answering, saith unto him—Sir! let it alone this year also, until such time as I dig about it, and throw in manure,—

9 Ehkä se ensi vuonna tekee hedelmää; mutta jos ei, niin hakkaa se pois.'"

9 kanhända skall det så till nästa å bära frukt. Varom icke, så må du då hugga bort det.'»

9 and if it may bear fruit for the future; . . . but, otherwise, certainly, thou shalt cut it down.

10 Ja hän oli opettamassa eräässä synagoogassa sapattina.

10 När han en gång på sabbaten undervisade i en synagoga,

10 And he was teaching in one of the synagogues, on the Sabbath.

11 Ja katso, siellä oli nainen, jossa oli ollut heikkouden henki kahdeksantoista vuotta, ja hän oli koukistunut ja täydelleen kykenemätön oikaisemaan itseänsä.

11 var där en kvinna som i aderton år hade varit besatt av en sjukdomsande, och hon var så hopkrumpen, att hon alls icke kunde räta upp sin kropp.

11 And lo! a woman, having a spirit of weakness eighteen years,––and was bowed together, and unable to lift herself up, at all.

12 Hänet nähdessään Jeesus kutsui hänet luoksensa ja sanoi hänelle: "Nainen, sinä olet päässyt heikkoudestasi",

12 Då nu Jesus fick se henne, kallade han henne till sig och sade till henne »Kvinna, du är fri ifrån din sjuk dom»,

12 And, seeing her, Jesus called her and said to her—Woman! thou art loosed from thy weakness,—

13 ja pani kätensä

13 och han lade

13 and laid on her his

hänen päälleen. Ja heti hän oikaisi itsensä suoraksi ja ylisti Jumalaa.

14 Mutta synagoogan esimies, joka närkästyi siitä, että Jeesus paransi sapattina, rupesi puhumaan ja sanoi kansalle: "Kuusi päivää on, joina tulee työtä tehdä; tulkaa siis niinä päivinä parannuttamaan itseänne, älkääkä sapatinpäivänä."

15 Mutta Herra vastasi hänelle ja sanoi: "Te ulkokullatut, eikö jokainen teistä sapattina päästä härkäänsä tai aasiansa seimestä ja vie sitä juomaan?

16 Ja tätä naista, joka on Aabrahamin tytär ja jota saatana on pitänyt sidottuna, katso, jo kahdeksantoista vuotta, tätäkö ei olisi pitänyt päästää siitä siteestä sapatinpäivänä?"

17 Ja hänen näin sanoessaan kaikki hänen vastustajansa häpesivät, ja kaikki kansa iloitsi kaikista niistä ihmeellisistä teoista, joita hän teki.

därvid händerna på henne. Och strax rätade hon upp sig och prisade Gud.

14 Men det förtröt synagogföreståndaren att Jesus på sabbaten botade sjuka; och han tog till orda och sade till folket: »Sex dagar finnas, på vilka man bör arbeta. På dem mån I alltså komma och låta bota eder, men icke på sabbatsdagen.

15 Då svarade Herren honom och sade: »I skrymtare, löser icke var och en av eder på sabbaten sin oxe eller åsna från krubban och leder den bort för att vattna den?

16 Och denna kvinna, en Abrahams dotter, som Satan har hållit bunden nu i aderton år, skulle då icke hon på sabbatsdagen få lösas från sin boja?»

17 När han sade detta, blygdes alla hans motståndare; och allt folket gladde sig över alla de härliga gärningar som gjordes av honom.

hands; and, instantly, she was made straight again, and began glorifying God.

14 But the synagogue–ruler, answering, being greatly displeased that, on the Sabbath, Jesus had healed, began saying unto the multitude—Six days, there are, in which men ought to get their work done; On them, therefore, come and be healed, and, not on the day of rest.

15 The Lord answered him, and said—Hypocrites! Doth not, each one of you, on the Sabbath, loose his ox or ass from the manger, and, leading it away, give it drink?

16 But, this woman, being a daughter of Abraham, whom Satan had bound, lo! eighteen years, was there not a needs–be that she should be loosed from this bond, on the day of rest?

17 And, as he was saying, these, things, all who had been setting themselves against him were being put to shame; and, all the multitude, were rejoicing over all the glorious things which were being

brought to pass by him.

18 Niin hän sanoi: "Minkä kaltainen on Jumalan valtakunta, ja mihin minä sen vertaisin?

18 Så sade han då: »Vad är Guds rike likt, ja, vad skall jag likna det vid?

18 He went on to say, therefore—Whereunto, is the kingdom of God, like? And, whereunto, shall I liken it?

19 Se on sinapinsiemenen kaltainen, jonka mies otti ja kylvi puutarhaansa; ja se kasvoi, ja siitä tuli puu, ja taivaan linnut tekivät pesänsä sen oksille."

19 Det är likt ett senapskorn som en man tager och lägger ned i sin trädgård, och det växer och bliver ett träd, och himmelens fåglar bygga sina nästen på dess grenar.»

19 It is, like, unto a grain of mustard seed, which a man took and cast into his own garden; and it grew, and became a tree, and, the birds of heaven, lodged amongst its branches.

20 Ja taas hän sanoi: "Mihin minä vertaisin Jumalan valtakunnan?

20 Ytterligare sade han: »Vad skall jag likna Guds rike vid?

20 And, again, he said—Whereunto, shall I liken the kingdom of God?

21 Se on hapatuksen kaltainen, jonka nainen otti ja sekoitti kolmeen vakalliseen jauhoja, kunnes kaikki happani."

21 Det är likt en surdeg som en kvinna tager och blandar in i tre skäppor mjöl, till dess alltsammans bliver syrat.»

21 It is, like leaven, which a woman took and hid in three measures of flour, until, the whole, was leavened.

22 Ja hän vaelsi kaupungista kaupunkiin ja kylästä kylään ja opetti, kulkien Jerusalemia kohti.

22 Och han vandrade från stad till stad och från by till by och undervisade folket, under det att han fortsatte sin färd till Jerusalem.

22 And he was journeying on, city by city and village by village, and making, progress, unto Jerusalem.

23 Ja joku kysyi häneltä: "Herra, onko niitä vähän, jotka pelastuvat?" Niin hän sanoi heille:

23 Och någon frågade honom: »Herre, är det allenast få som bliva frälsta?» Då svarade han dem:

23 And one said unto him—Lord! are they, few, who are being saved? And, he, said unto them—

24 "Kilvoitelkaa päästäksenne sisälle ahtaasta ovesta, sillä monet, sanon minä

24 »Kämpen för att komma in genom den trånga dörren; ty många, säger jag eder,

24 Be striving to enter through the narrow door; for, many, I say unto you, will seek to enter, and will

teille, koettavat päästä sisälle, mutta eivät voi.

25 Sen jälkeen kuin perheenisäntä on noussut ja sulkenut oven ja te rupeatte seisomaan ulkona ja kolkuttamaan ovea sanoen: 'Herra, avaa meille', vastaa hän ja sanoo teille: 'En minä tunne teitä enkä tiedä, mistä te olette.'

26 Silloin te rupeatte sanomaan: 'Mehän söimme ja joimme sinun seurassasi, ja meidän kaduillamme sinä opetit.'

27 Mutta hän on lausuva: 'Minä sanon teille: en tiedä, mistä te olette. Menkää pois minun tyköäni, kaikki te vääryyden tekijät.'

28 Siellä on oleva itku ja hammasten kiristys, kun näette Aabrahamin ja Isakin ja Jaakobin ja kaikkien profeettain olevan Jumalan valtakunnassa, mutta huomaatte itsenne heitetyiksi ulos.

29 Ja tulijoita saapuu idästä ja lännestä ja pohjoisesta ja etelästä, ja he aterioitsevat Jumalan valtakunnassa.

skola försöka att komma in och skola dock icke förmå det.

25 Om husbonden har stått upp och tillslutit dörren, och I sedan kommen och ställen eder därutanför och klappen på dörren och sägen: 'Herre, låt upp för oss', så skall han svara och säga till eder: 'Jag vet icke varifrån I ären.'

26 Och I skolen då säga: 'Vi hava ju ätit och druckit med dig, och du har undervisat på våra gator.'

27 Men han skall svara: 'Jag säger eder: Jag vet icke varifrån I ären; gån bort ifrån mig, alla I ogärningsmän.'

28 Där skall då bliva gråt och tandagnisslan, när I fån se Abraham, Isak och Jakob och alla profeterna vara i Guds rike, men finnen eder själva utkastade.

29 Ja, människor skola komma från öster och väster, från norr och söder och bliva bordsgäster i Guds rike.

not be able,—

25 when once the householder shall rouse himself, and lock the door, and ye begin to stand, outside, and to knock at the door, saying—Lord! open to us; and he shall answer and say unto you—I know you not, whence ye are.

26 Then, will ye begin to say—We did eat and drink in thy presence, and, in our broadways, thou didst, teach;

27 And he will speak, saying unto you—I know not whence ye are; Depart from me, all workers of unrighteous—

28 There, will be weeping and gnashing of teeth, as soon as ye see Abraham and Isaac and Jacob and all the prophets, in the kingdom of God, and, yourselves, being thrust forth outside.

29 And they shall have come from east and west, and from north and south, and be made recline in the kingdom of God.

30 Ja katso, on viimeisiä, jotka tulevat ensimmäisiksi, ja on ensimmäisiä, jotka tulevat viimeisiksi."

30 Och se, då skola somliga som äro de sista bliva de första, och somliga som äro de första bliva de sista.

30 And lo! there are, last, who shall be, first, and there are, first, who shall be, last;

31 Samalla hetkellä tuli hänen luoksensa muutamia fariseuksia, ja he sanoivat hänelle: "Lähde ja mene täältä pois, sillä Herodes tahtoo tappaa sinut."

31 I samma stund kommo några fariséer fram och sade till honom: »Begiv dig åstad bort härifrån; ty Herodes vill dräpa dig.»

31 In that very hour, came near certain Pharisees, saying unto him, Go forth, and be journeying hence, because, Herod, desireth to slay thee.

32 Niin hän sanoi heille: "Menkää ja sanokaa sille ketulle: 'Katso, minä ajan ulos riivaajia ja parannan sairaita tänään ja huomenna, ja kolmantena päivänä minä pääsen määräni päähän.'

32 Då svarade han dem: »Gån och sägen den räven, att jag i dag och i morgon driver ut onda andar och botar sjuka, och att jag först på tredje dagen är färdig.

32 And he said unto them—Go and tell this fox, Lo! I am casting out demons, and, cures, am I finishing, today, and tomorrow,—

33 Kuitenkin minun pitää vaeltaman tänään ja huomenna ja ylihuomenna, sillä ei sovi, että profeetta saa surmansa muualla kuin Jerusalemissa.

33 Men jag måste vandra i dag och i morgon och i övermorgon, ty det är icke i sin ordning att en profet förgöres annorstädes än i Jerusalem. --

33 and, on the third, I am to be made perfect. Nevertheless, I must needs, today, and tomorrow, and the following, be journeying on, because it is impossible that a prophet perish, outside Jerusalem.

34 Jerusalem, Jerusalem, sinä, joka tapat profeetat ja kivität ne, jotka ovat sinun tykösi lähetetyt, kuinka usein minä olenkaan tahtonut koota sinun lapsesi, niinkuin kana kokoaa poikansa

34 Jerusalem, Jerusalem, du som dräper profeterna och stenar dem som äro sända till dig! Huru ofta har jag icke velat församla dina barn, likasom hönan församlar sina

34 Jerusalem! Jerusalem! she that slayeth the prophets, and stoneth them that are sent unto her! How often, have I desired to gather together thy children, like as a hen, her own brood, under her wings,—and ye

siipiensä alle! Mutta te ette ole tahtoneet.

kycklingar under sina vingar! Men haven icke velat.

did not desire!

35 Katso, 'teidän huoneenne on jäävä hyljätyksi.' Mutta minä sanon teille: te ette näe minua, ennenkuin se aika tulee, jolloin te sanotte: 'Siunattu olkoon hän, joka tulee Herran nimeen.'"

35 Se, edert hus skall komma att stå övergivet. Men jag säger eder: I skolen icke se mig, förrän den tid kommen, då I sägen: 'Välsignad vare han som kommer, i Herrens namn.'

35 Lo! your house is left to you. [And] I say unto you—In nowise shall ye see me, until ye say,—Blessed, is he that cometh in the name of the Lord!

14 luku

1 Ja kun hän sapattina tuli erään fariseusten johtomiehen taloon aterialle, pitivät he häntä silmällä.

1 När han på en sabbat hade kommit in till en av de förnämligaste fariséerna för att intaga en måltid, hände sig, medan man där vaktade på honom,

1 And it came to pass, when he entered into the house of one of the rulers of the Pharisees, on a Sabbath, to eat bread, that, they, were narrowly watching him.

2 Ja katso, siellä oli vesitautinen mies hänen edessään.

2 att en vattusiktig man kom dit och stod framför honom.

2 And lo! there was, a certain man, who had the dropsy, before him.

3 Niin Jeesus rupesi puhumaan lainoppineille ja fariseuksille ja sanoi: "Onko luvallista parantaa sapattina, vai eikö?" Mutta he olivat vaiti.

3 Då tog Jesus till orda och sade till de lagkloke och fariséerna: »Är det lovligt att bota sjuka på sabbaten, eller är det icke lovligt?»

3 And Jesus, answering, spake unto the Lawyers and Pharisees, saying—Is it allowed, on the Sabbath, to cure, or not? But, they, held their peace.

4 Ja hän koski mieheen, paransi hänet ja laski menemään.

4 Men de tego. Då tog han mannen vid handen och gjorde honom frisk och lät honom gå.

4 And taking hold [of him] he healed and dismissed him,—

5 Ja hän sanoi heille: "Jos joltakin teistä

5 Sedan sade han till dem: »Om någon av

5 and, unto them, said—Which of you, shall have

putoaa poika tai härkä kaivoon, eikö hän heti vedä sitä ylös sapatinpäivänäkin?"

eder har en åsna eller en oxe som faller i en brunn, går han icke då strax och drager upp den, jämväl på sabbatsdagen?»

a son or an ox that, into a pit, shall fall, and will not straightway pull him up, on the day of rest?

6 Eivätkä he kyenneet vastaamaan tähän.

6 Och de förmådde icke svara något härpå.

6 And they could not return an answer unto these things.

7 Ja huomatessaan, kuinka kutsutut valitsivat itselleen ensimmäisiä sijoja, hän puhui heille vertauksen ja sanoi heille:

7 Då han nu märkte huru gästerna utvalde åt sig de främsta platserna, framställde han för dem en liknelse; han sade till dem:

7 And he went on to speak, unto the invited, a parable,—observing how, the first couches, they were choosing; saying unto them—

8 "Kun joku on kutsunut sinut häihin, älä asetu aterioimaan ensimmäiselle sijalle; sillä, jos hän on kutsunut jonkun sinua arvollisemman,

8 »När du av någon har blivit bjuden till bröllop, så tag icke den främsta platsen vid bordet. Ty kanhända finnes bland gästerna någon som är mer ansedd än du,

8 Whensoever thou hast been invited by anyone unto a marriage feast, do not recline on the first couch; lest once, a more honourable than thou, have been invited by him,

9 niin hän, joka on sinut ja hänet kutsunut, ehkä tulee ja sanoo sinulle: 'Anna tälle sija', ja silloin sinä saat häveten siirtyä viimeiselle paikalle.

9 och då kommer till äventyrs den som har bjudit både dig och honom och säger till dig: 'Giv plats åt denne'; och så måste du med skam intaga den nedersta platsen.

9 and he that invited both thee and him should come, and say unto thee––Give, unto this one, place! and, then, thou shouldst begin, with shame, the last place, to occupy.

10 Vaan kun olet kutsuttu, mene ja asetu viimeiselle sijalle, ja niin on se, joka on sinut kutsunut, sisään tullessaan sanova sinulle: 'Ystäväni, astu ylemmäksi.' Silloin tulee

10 Nej, när du har blivit bjuden, så gå och tag den nedersta platsen vid bordet. Ty det kan då hända att den som har bjudit dig säger till dig, när han kommer: 'Min vän, stig

10 But, whensoever thou hast been invited, pass on and fall back into the last place, that, whensoever he that hath invited thee shall come, he may say unto thee—Friend! come close up, higher. Then,

sinulle kunnia kaikkien pöytäkumppaniesi edessä.

11 Sillä jokainen, joka itsensä ylentää, alennetaan, ja joka itsensä alentaa, se ylennetään."

12 Ja hän sanoi myös sille, joka oli hänet kutsunut: "Kun laitat päivälliset tai illalliset, älä kutsu ystäviäsi, älä veljiäsi, älä sukulaisiasi äläkä rikkaita naapureita, etteivät hekin vuorostaan kutsuisi sinua, ja ettet sinä siten saisi maksua.

13 Vaan kun laitat pidot, kutsu köyhiä, raajarikkoja, rampoja, sokeita;

14 niin sinä olet oleva autuas, koska he eivät voi maksaa sinulle; sillä sinulle maksetaan vanhurskasten ylösnousemuksessa."

15 Tämän kuullessaan eräs pöytäkumppaneista sanoi hänelle: "Autuas se, joka saa olla aterialla Jumalan

högre upp.' Då vederfares dig heder inför alla de andra bordsgästerna.

11 Ty var och en som upphöjer sig, han skall bliva förödmjukad, och den som ödmjukar sig, han skall bliva upphöjd.»

12 Han sade ock till den som hade bjudit honom: »När du gör ett gästabud, på middagen eller på aftonen, så inbjud icke dina vänner eller dina bröder eller dina fränder, ej heller rika grannar, så att de bjuda dig igen och du därigenom får vedergällning.

13 Nej, när du gör gästabud, så bjud fattiga, krymplingar, halta, blinda.

14 Salig är du då; ty eftersom de icke förmå vedergälla dig, skall du få din vedergällning vid de rättfärdigas uppståndelse.»

15 Då nu en av de andra vid bordet hörde detta, sade denne till honom: »Salig är den som får bliva

shalt thou have honour before all who are reclining together with thee.

11 Because, everyone who exalteth himself, shall be abased; and, he that abaseth himself, shall be exalted?

12 Moreover he went on to say, unto him also who had invited him,—Whensoever thou mayest be making a dinner or a supper, do not call thy friends, or thy brothers, or thy kinsfolk, or rich neighbours,—lest once, they also, invite thee in return, and it become a recompense unto thee.

13 But, whensoever, an entertainment, thou mayest be making, invite the destitute, the tried, the lame, the blind;

14 and, happy, shalt thou be, that they have not wherewith to recompense thee, for it shall be recompensed unto thee, in the resurrection of the righteous.

15 And one of those reclining together, hearing these things, said unto him—Happy, whoever shall eat bread in the kingdom

valtakunnassa!"
16 Niin hän sanoi hänelle: "Eräs mies laittoi suuret illalliset ja kutsui monta.

17 Ja illallisajan tullessa hän lähetti palvelijansa sanomaan kutsutuille: 'Tulkaa, sillä kaikki on jo valmiina.'

18 Mutta he rupesivat kaikki järjestään estelemään. Ensimmäinen sanoi hänelle: 'Minä ostin pellon, ja minun täytyy lähteä sitä katsomaan; pyydän sinua, pidä minut estettynä.'
19 Toinen sanoi: 'Minä ostin viisi paria härkiä ja menen niitä koettelemaan; pyydän sinua, pidä minut estettynä.'
20 Vielä toinen sanoi: 'Minä otin vaimon, ja sentähden en voi tulla.'

21 Ja palvelija tuli takaisin ja ilmoitti herralleen tämän. Silloin isäntä vihastui ja sanoi palvelijalleen: 'Mene kiiruusti kaupungin kaduille ja kujille ja tuo köyhät ja raajarikot, sokeat ja rammat tänne

bordsgäst i Guds rike!»
16 Då sade han till honom: »En man tillredde ett stort gästabud och bjöd många.
17 Och när gästabudet skulle hållas, sände han ut sin tjänare och lät säga till dem som voro bjudna: 'Kommen, ty nu är allt redo.'
18 Men de begynte alla strax ursäkta sig. Den förste sade till honom: 'Jag har köpt ett jordagods, och jag måste gå ut och bese det. Jag beder dig, tag emot min ursäkt.'

19 En annan sade: 'Jag har köpt fem par oxar, och jag skall nu gå åstad och försöka dem. Jag beder dig, tag emot min ursäkt.'
20 Åter en annan sade: 'Jag har tagit mig hustru, och därför kan jag icke komma.'
21 Och tjänaren kom igen och omtalade detta för sin herre. Då blev husbonden vred och sade till sin tjänare: 'Gå strax ut på gator och gränder i staden, och för hitin fattiga och krymplingar

of God!
16 But, he, said unto him—A certain man, was making a great supper, and invited many;

17 and he sent out his servant, at the hour of the supper, to say unto the invited—Be coming! because, even now, is it, ready.
18 And they all began, one after another to excuse themselves. The first, said unto him—A field, have I bought, and have need to go out and see it: I request thee, hold me excused.

19 And, another, said—Five yoke of oxen, have I bought, and am going my way to prove them; I request thee, hold me excused.
20 And, another, said—A wife, have I married, and, for this cause, I cannot come!
21 And, going near, the servant reported unto his lord these things. Then, provoked to anger, the master of the house said unto his servant—Go out quickly, into the broadways and streets of the city,—and, the

sisälle.'

och blinda och halta.'

destitute, and tried, and blind, and lame, bring thou in here.

22 Ja palvelija sanoi: 'Herra, on tehty, minkä käskit, ja vielä on tilaa.'

22 Sedan sade tjänaren: 'Herre, vad du befallde har blivit gjort, men har är ännu rum.'

22 And the servant said—Lord! what thou didst order, hath been done; and, yet, there is, room.

23 Niin Herra sanoi palvelijalle: 'Mene teille ja aitovierille ja pakota heitä tulemaan sisälle, että minun taloni täyttyisi;

23 Då sade herren till tjänaren: 'Gå ut på vägar och stigar, och nödga människorna att komma hitin, så att mitt hus bliver fullt.

23 And the lord said unto the servant—Go out among the highways and fences, and compel them to come in; that my house may be filled.

24 sillä minä sanon teille, ettei yksikään niistä miehistä, jotka olivat kutsutut, ole maistava minun illallisiani.'"

24 Ty jag säger eder att ingen av de män som voro bjudna skall smaka sin måltid.'»

24 For, I say unto you—Not one of those men who had been invited, shall taste of my supper.

25 Ja hänen mukanaan kulki paljon kansaa; ja hän kääntyi ja sanoi heille:

25 Och mycket folk gick med honom; och han vände sig om och sade till dem:

25 And there were journeying together with him many multitudes; and, turning, he said unto them—

26 "Jos joku tulee minun tyköni eikä vihaa isäänsä ja äitiänsä ja vaimoaan ja lapsiaan ja veljiään ja sisariaan, vieläpä omaa elämäänsäkin, hän ei voi olla minun opetuslapseni.

26 »Om någon kommer till mig, och han därvid ej hatar sin fader och sin moder, och sin hustru och sina barn, och sina bröder och systrar, därtill ock sitt eget liv, så kan han icke vara min lärjunge.

26 If anyone cometh unto me, and hateth not his own father, and mother, and wife, and children, and brothers, and sisters, further also, even his own life, he cannot be my disciple.

27 Ja joka ei kanna ristiänsä ja seuraa minua, se ei voi olla minun opetuslapseni.

27 Den som icke bär sitt kors och efterföljer mig, han kan icke vara min lärjunge.

27 Whoever beareth not his own cross, and cometh after me, cannot be my disciple.

28 Sillä jos joku teistä

28 Ty om någon bland

28 For, who from among

tahtoo rakentaa tornin, eikö hän ensin istu laskemaan kustannuksia, nähdäkseen, onko hänellä varoja rakentaa se valmiiksi,

eder vill bygga ett torn, sätter han sig icke då först ned och beräknar kostnaden och mer till, om han äger vad som behöves för att bygga det färdigt?

you, wishing to build a tower, doth not first sit down and count the cost,—whether he hath sufficient for completion;

29 etteivät, kun hän on pannut perustuksen, mutta ei kykene saamaan rakennusta valmiiksi, kaikki, jotka sen näkevät, rupeaisi pilkkaamaan häntä

29 Eljest, om han lade grunden, men icke förmådde fullborda verket skulle ju alla som finge se det begynna att begabba honom

29 lest once, he having laid a foundation, and not being able to finish, all who are looking on, should begin to mock at him,

30 sanoen: 'Tuo mies ryhtyi rakentamaan, mutta ei kyennyt saamaan valmiiksi'?

30 och säga: 'Den mannen begynte bygga, men förmådde icke fullborda sitt verk.'

30 saying—This man, began to build, and was not able to finish!

31 Tahi jos joku kuningas tahtoo lähteä sotimaan toista kuningasta vastaan, eikö hän ensin istu ja pidä neuvoa, kykeneekö hän kymmenellä tuhannella kohtaamaan sitä, joka tulee häntä vastaan kahdellakymmenellä tuhannella?

31 Eller om en konung vill draga ut i krig för att drabba samman med en annan konung, sätter han sig icke då först ned och tänker efter, om han förmår att med tio tusen möta den som kommer emot honom med tjugu tusen?

31 Or, what king, moving on to encounter, another king, in battle, will not sit down first and take counsel, whether he is able, with ten thousand, to meet him who, with twenty thousand, is coming against him.

32 Ja ellei kykene, niin hän, toisen vielä ollessa kaukana, lähettää hänen luoksensa lähettiläät hieromaan rauhaa.

32 Om så icke är, måste han ju, medan den andre ännu är långt borta, skicka sändebud och underhandla om fred.

32 And, if not, by any means, while he is yet afar off, he sendeth, an embassy, and requesteth the conditions of peace.

33 Niin ei myös teistä yksikään, joka ei luovu kaikesta, mitä hänellä on, voi olla minun

33 Likaså kan ingen av eder vara min lärjunge, om han icke försakar allt vad han äger. --

33 Thus, therefore, everyone from amongst you, who doth not bid adieu unto all his own

opetuslapseni.

possessions, cannot be my disciple.

34 Suola on hyvä; mutta jos suolakin käy mauttomaksi, millä se saadaan suolaiseksi?

34 Så är väl saltet en god sak, men om till och med saltet mister sin sälta, varmed skall man då återställa dess kraft?

34 Good, therefore is the salt; but, if, even the salt, become tasteless, wherewith shall it be seasoned?

35 Ei se kelpaa maahan eikä lantaan; se heitetään pois. Jolla on korvat kuulla, se kuulkoon!"

35 Varken för jorden eller för gödselhögen är det tjänligt; man kastar ut det. Den som har öron till att höra, han höre.»

35 Neither for land nor for manure, is it, fit: outside, they cast it! He that hath ears to hear, let him hear.

15 luku

1 Ja kaikki publikaanit ja syntiset tulivat hänen tykönsä kuulemaan häntä.

1 Och till honom kom allt vad publikaner och syndare hette för att höra honom.

1 But all the tax–collectors and the sinners were, unto him, drawing near, to be hearkening unto him;

2 Mutta fariseukset ja kirjanoppineet nurisivat ja sanoivat: "Tämä ottaa vastaan syntisiä ja syö heidän kanssaan."

2 Men fariséerna och de skriftlärde knorrade och sade: »Denne tager emot syndare och äter med dem.»

2 and both the Pharisees and the Scribes were murmuring, saying, This man, unto sinners, giveth welcome, and eateth with them.

3 Niin hän puhui heille tämän vertauksen sanoen:

3 Då framställde han för dem denna liknelse; han sade:

3 And he spake unto them this parable, saying––

4 "Jos jollakin teistä on sata lammasta ja hän kadottaa yhden niistä, eikö hän jätä niitä yhdeksääkymmentä yhdeksää erämaahan ja mene etsimään kadonnutta, kunnes hän

4 »Om ibland eder finnes en man som har hundra får, och han förlorar ett av dem, lämnar han icke då de nittionio i öknen och går och söker efter det förlorade, till

4 What man from among you, having a hundred sheep, and losing, from among them, one, doth not leave the ninety–nine in the wilderness and go his way after the lost one, until he find it?

sen löytää?
5 Ja löydettyään hän panee sen hartioillensa iloiten.

6 Ja kun hän tulee kotiin, kutsuu hän kokoon ystävänsä ja naapurinsa ja sanoo heille: 'Iloitkaa minun kanssani, sillä minä löysin lampaani, joka oli kadonnut.'
7 Minä sanon teille: samoin on ilo taivaassa suurempi yhdestä syntisestä, joka tekee parannuksen, kuin yhdeksästäkymmenestä yhdeksästä vanhurskaasta, jotka eivät parannusta tarvitse.
8 Tahi jos jollakin naisella on kymmenen hopearahaa ja hän kadottaa yhden niistä, eikö hän sytytä lamppua ja lakaise huonetta ja etsi visusti, kunnes hän sen löytää?
9 Ja löydettyään hän kutsuu kokoon ystävättärensä ja naapurinaiset ja sanoo: 'Iloitkaa minun kanssani, sillä minä löysin rahan, jonka olin kadottanut.'

10 Niin myös, sanon

dess han finner det?
5 Och när han har funnit det, lägger han det på sina axlar med glädje.

6 Och när han kommer hem, kallar han tillhopa sina vänner och grannar och säger till dem: 'Glädjens med mig, ty jag har funnit mitt får, som var förlorat.'
7 Jag säger eder att likaså bliver mer glädje i himmelen över en enda syndare som gör bättring, än över nittionio rättfärdiga som ingen bättring behöva.

8 Eller om en kvinna har tio silverpenningar, och hon tappar bort en av dem, tänder hon icke då upp ljus och sopar huset och söker noga, till dess hon finner den?
9 Och när hon har funnit den, kallar hon tillhopa sina väninnor och grannkvinnor och säger: 'Glädjens med mig, ty jag har funnit den penning som jag hade tappat bort.'

10 Likaså, säger jag

5 And, finding it, he layeth it upon his shoulders, rejoicing;

6 and, coming unto his house, calleth together the friends and the neighbours, saying unto them—Rejoice with me! because I have found my sheep that was lost!

7 I say unto you—Thus, joy in heaven, will there be, over one sinner repenting, rather than over ninety–nine righteous persons, who indeed have, no need, of repentance.

8 Or, what woman, having, ten pieces of silver, if she lose one piece, doth not light a lamp, and sweep the house, and seek carefully, until she find it?

9 And, having found it, she calleth together her female friends and neighbours, saying—Rejoice with me! because I have found the piece of silver which I had lost.

10 Thus, I say unto you,

minä teille, on ilo Jumalan enkeleillä yhdestä syntisestä, joka tekee parannuksen."
11 Vielä hän sanoi: "Eräällä miehellä oli kaksi poikaa.
12 Ja nuorempi heistä sanoi isälleen: 'Isä, anna minulle se osa tavaroista, mikä minulle on tuleva.' Niin hän jakoi heille omaisuutensa.
13 Eikä kulunut montakaan päivää, niin nuorempi poika kokosi kaiken omansa ja matkusti pois kaukaiseen maahan; ja siellä hän hävitti tavaransa eläen irstaasti.
14 Mutta kun hän oli kaikki tuhlannut, tuli kova nälkä koko siihen maahan, ja hän alkoi kärsiä puutetta.

15 Ja hän meni ja yhtyi erääseen sen maan kansalaiseen, ja tämä lähetti hänet tiluksilleen kaitsemaan sikoja.

16 Ja hän halusi täyttää vatsansa niillä palkohedelmillä, joita siat söivät, mutta niitäkään ei kukaan

eder, bliver glädje hos Guds änglar över en enda syndare som gör bättring.
11 Ytterligare sade han: »En man hade två söner.
12 Och den yngre av dem sade till fadern: 'Fader, giv mig den del av förmögenheten, som faller på min lott.' Då skiftade han sina ägodelar mellan dem.
13 Och icke lång tid därefter lade den yngre sonen allt sitt tillhopa och for långt bort till ett främmande land. Där levde han i utsvävningar och förfor så sin förmögenhet.

14 Men sedan han hade slösat bort allt, kom en svär hungersnöd över det landet, och han begynte lida nöd.
15 Då gick han bort och gav sig under en man där i landet, och denne sände honom ut på sina marker för att vakta svin.
16 Och han åstundade att få fylla sin buk med de fröskidor som svinen åto; men ingen gav honom något.

there ariseth joy in presence of the messengers of God, over one sinner repenting.
11 And he said—A certain man, had two sons.

12 And the younger of them said unto the father—Father! give me the share that falleth to me, of what there is. And, he, divided unto them the living.
13 And, after not many days, the younger son, gathering all together, left home for a country far away, and, there, squandered his substance with riotous living.

14 And, when he had spent all, there arose a mighty famine throughout that country,—and, he, began to be in want.

15 And he went his way, and joined himself unto one of the citizens of that country, and he sent him into his fields to be feeding swine.
16 And he used to long to be filled with the pods which the swine were eating; and, no man, was giving unto him.

hänelle antanut.

17 Niin hän meni itseensä ja sanoi: 'Kuinka monella minun isäni palkkalaisella on yltäkyllin leipää, mutta minä kuolen täällä nälkään!

18 Minä nousen ja menen isäni tykö ja sanon hänelle: Isä, minä olen tehnyt syntiä taivasta vastaan ja sinun edessäsi

19 enkä enää ansaitse, että minua sinun pojaksesi kutsutaan; tee minut yhdeksi palkkalaisistasi.'

20 Ja hän nousi ja meni isänsä tykö. Mutta kun hän vielä oli kaukana, näki hänen isänsä hänet ja armahti häntä, juoksi häntä vastaan ja lankesi hänen kaulaansa ja suuteli häntä hellästi.

21 Mutta poika sanoi hänelle: 'Isä, minä olen tehnyt syntiä taivasta vastaan ja sinun edessäsi enkä enää ansaitse, että minua sinun pojaksesi kutsutaan.'

22 Silloin isä sanoi palvelijoilleen: 'Tuokaa

17 Då kom han till besinning och sade: 'Huru många legodrängar hos min fader hava icke bröd i överflöd, medan jag har förgås av hunger!

18 Jag vill stå upp och gå till min fader och säga till honom: Fader, jag har syndat mot himmelen och inför dig;

19 jag är icke mer värd att kallas din son. Låt mig bliva såsom en av dina legodrängar.'

20 Så stod han upp och gick till sin fader. Och medan han ännu var långt borta, fick hans fader se honom och ömkade sig över honom och skyndade emot honom och föll honom om halsen och kysste honom innerligt.

21 Men sonen sade till honom: 'Fader, jag har syndat mot himmelen och inför dig; jag är icke mer värd att kallas din son.'

22 Då sade fadern till sina tjänare 'Skynden

17 But coming, to himself, he said—How many hired servants of my father, have bread enough and to spare, whereas, I, with famine, here, am perishing!

18 I will arise, and go unto my father, and will say unto him—Father! I have sinned against heaven, and before thee:

19 No longer, am I worthy to be called a son of thine,—Make me as one of thy hired servants. And he arose, and came unto his own father.

20 Now, while yet he was holding afar off, his father saw him, and was moved with compassion, and, running, fell upon his neck, and tenderly kissed him.

21 And the son said unto him—Father! I have sinned against heaven, and before thee: No longer, am I worthy to be called a son of thine,—[make me as one of thy hired servants.]

22 But the father said unto his servants—Quick!

pian parhaat vaatteet ja pukekaa hänet niihin, ja pankaa sormus hänen sormeensa ja kengät hänen jalkaansa;

eder att taga fram den yppersta klädnaden och kläden honom i den, och sätten en ring på hans hand och skor på hans fötter.

bring forth a robe—the best! and put on him, and get out a ring for his hand, and sandals for his feet.

23 ja noutakaa syötetty vasikka ja teurastakaa. Ja syökäämme ja pitäkäämme iloa,

23 Och hämten den gödda kalven och slakten den, så vilja vi äta och gör oss glada.

23 And be bringing the fatted calf, sacrifice! and let us eat and make merry:

24 sillä tämä minun poikani oli kuollut ja virkosi eloon, hän oli kadonnut ja on jälleen löytynyt.' Ja he rupesivat iloa pitämään.

24 Ty denne min son var död, men har fått liv igen; han var förlorad men är återfunnen.' Och de begynte göra sig glada.

24 Because, this my son, was, dead, and hath come to life again, was lost, and is found. And they began to be making merry.

25 Mutta hänen vanhempi poikansa oli pellolla. Ja kun hän tuli ja lähestyi kotia, kuuli hän laulun ja karkelon.

25 Men hans äldre son var ute på marken. När denne nu vände tillbaka och hade kommit nära huset fick han höra spel och dans.

25 But his elder son was in a field; and, as, in coming, he drew near unto the house, he heard music and dancing,—

26 Ja hän kutsui luoksensa yhden palvelijoista ja tiedusteli, mitä se oli.

26 Då kallade han till sig en av tjänarna och frågade vad detta kunde betyda.

26 and, calling near one of the youths, he inquired what these things, could be.

27 Tämä sanoi hänelle: 'Sinun veljesi on tullut, ja isäsi teurastutti syötetyn vasikan, kun sai hänet terveenä takaisin.'

27 Denne svarade honom: 'Din broder har kommit hem; och då nu din fader har fått honom välbehållen tillbaka, har han låtit slakta den gödda kalven.'

27 And, he, said unto him,—Thy brother, hath come, and thy father hath sacrificed the fatted calf, because, safe and sound, hath he received him back.

28 Niin hän vihastui eikä tahtonut mennä sisälle; mutta hänen isänsä tuli ulos ja

28 Då blev han vred och ville icke gå in. Hans fader gick då ut och talade vanligt med

28 But he was provoked to anger, and would not go in. And, his father, coming out, began to

puhutteli häntä leppeästi.

honom.

entreat him.

29 Mutta hän vastasi ja sanoi isälleen: 'Katso, niin monta vuotta minä olen sinua palvellut enkä ole milloinkaan sinun käskyäsi laiminlyönyt, ja kuitenkaan et ole minulle koskaan antanut vohlaakaan, pitääkseni iloa ystävieni kanssa.

29 Men han svarade och sade till sin fader: 'Se, i så många år har jag nu tjänat dig, och aldrig har jag överträtt något ditt bud; och lik väl har du åt mig aldrig givit ens en killing, för att jag skulle kunna göra mig glad med mina vänner.

29 But, he, answering said unto his father—Lo! so many years as these, do I serve thee, and, at no time, a commandment of thine, have I transgressed,—And, unto me, at no time, hast thou given a kid, that, with my friends, I might make merry;

30 Mutta kun tämä sinun poikasi tuli, joka on tuhlannut sinun omaisuutesi porttojen kanssa, niin hänelle sinä teurastit syötetyn vasikan.'

30 Men när denne din son, som har förtärt dina ägodelar tillsammans med skökor, nu har kommit tillbaka, så har du för honom låtit slakta den gödda kalven.'

30 But, when, this thy son, who had devoured thy living with harlots, came, thou didst sacrifice, for him, the fatted calf;

31 Niin hän sanoi hänelle: 'Poikani, sinä olet aina minun tykönäni, ja kaikki, mikä on minun omaani, on sinun.

31 Då sade han till honom: 'Min son, du är alltid hos mig, och all mitt är ditt.

31 But, he, said unto him—Child! thou, always, art, with me, and, all that is mine, is, thine;

32 Mutta pitihän nyt riemuita ja iloita, sillä tämä sinun veljesi oli kuollut ja virkosi eloon, hän oli kadonnut ja on jälleen löytynyt.'"

32 Men nu måste vi fröjda oss och vara glada; ty denne din broder var död, men har fått liv igen, han var förlorad, men är återfunnen.'»

32 But, to make merry and rejoice, there was need, because, this thy brother—was, dead, and hath come to life again, and was lost, and is found.

16 luku

1 Ja hän puhui myös opetuslapsilleen: "Oli rikas mies, jolla oli

1 Han sade också till sina lärjungar: »En rik man hade en

1 And he went on to say, unto his disciples also,—There was, a certain rich

huoneenhaltija, ja hänelle kanneltiin, että tämä hävitti hänen omaisuuttansa.
2 Ja hän kutsui hänet eteensä ja sanoi hänelle: 'Mitä minä kuulenkaan sinusta? Tee tili huoneenhallituksestasi; sillä sinä et saa enää minun huonettani hallita.'
3 Niin huoneenhaltija sanoi mielessään: 'Mitä minä teen, kun isäntäni ottaa minulta pois huoneenhallituksen? Kaivaa minä en jaksa, kerjuuta häpeän.
4 Minä tiedän, mitä teen, että ottaisivat minut taloihinsa, kun minut pannaan pois huoneenhallituksesta.'

5 Ja hän kutsui luoksensa jokaisen herransa velallisista ja sanoi ensimmäiselle: 'Paljonko sinä olet velkaa minun herralleni?'

6 Tämä sanoi: 'Sata astiaa öljyä.' Niin hän sanoi hänelle: 'Tässä on velkakirjasi, istu ja kirjoita pian viisikymmentä.'

förvaltare som hos honom blev angiven för förskingring av hans ägodelar.
2 Då kallade han honom till sig och sade till honom: 'Vad är det jag hör om dig? Gör räkenskap för din förvaltning; ty du kan icke längre få vara förvaltare.'

3 Men förvaltaren sade vid sig själv: 'Vad skall jag göra, då min herre nu tager ifrån mig förvaltningen? Gräva orkar jag icke; att tigga blyges jag för.
4 Dock, nu vet jag vad jag skall göra, för att man må upptaga mig i sina hus, när jag bliver avsatt ifrån förvaltningen.'

5 Och han kallade till sig sin herres gäldenärer, var och en särskilt. Och han frågade den förste: 'Huru mycket är du skyldig min herre?'

6 Han svarade: 'Hundra fat olja.' Då sade han till honom: 'Tag här ditt skuldebrev, och sätt dig nu strax ned och skriv femtio.'

man, who had a steward, and, the same, was accused to him as squandering his goods.
2 And, accosting him, he said unto him—What is this I hear of thee? Render the account of thy stewardship, for thou canst no longer be steward.

3 And the steward said within himself—What shall I do, because my lord taketh away the stewardship from me? Dig, I cannot: to beg, I am ashamed.
4 I know what I will do, that, when I am removed out of the stewardship, they may welcome me into their own houses.

5 And, calling unto him each one of the debtors of his own lord, he was saying unto the first,—How much owest thou my lord?

6 And, he, said—A hundred baths of oil. And, he, said unto him—Kindly take thine accounts, and, sitting down, make haste and write—Fifty!

7 Sitten hän sanoi toiselle: 'Entä sinä, paljonko sinä olet velkaa?' Tämä sanoi: 'Sata tynnyriä nisuja.' Hän sanoi hänelle: 'Tässä on velkakirjasi, kirjoita kahdeksankymmentä.'

8 Ja herra kehui väärää huoneenhaltijaa siitä, että hän oli menetellyt ovelasti. Sillä tämän maailman lapset ovat omaa sukukuntaansa kohtaan ovelampia kuin valkeuden lapset.

9 Ja minä sanon teille: tehkää itsellenne ystäviä väärällä mammonalla, että he, kun se loppuu, ottaisivat teidät iäisiin majoihin.

10 Joka vähimmässä on uskollinen, on paljossakin uskollinen, ja joka vähimmässä on väärä, on paljossakin väärä.

11 Jos siis ette ole olleet uskolliset väärässä mammonassa, kuka teille uskoo sitä, mikä oikeata on?

12 Ja jos ette ole olleet uskolliset siinä,

7 Sedan frågade han en annan: 'och du, huru mycket är du skyldig?' Denne svarade: 'hundra tunnor vete.' Då sade han till honom: 'Tag här ditt skuldebrev och skriv åttio.'

8 Och husbonden prisade den orättrådige förvaltaren för det att han hade handlat klokt. Ty denna tidsålders barn skicka sig klokare mot sitt släkte än ljusets barn.

9 Och jag säger eder: Skaffen eder vänner medelst den orättrådige Mamons goda, för att de, när detta har tagit slut, må taga emot eder i de eviga hyddorna.

10 Den som är trogen i det minsta, han är ock trogen i vad mer är, och den som är orättrådig i det minsta, han är ock orättrådig i vad mer är.

11 Haven I nu icke varit trogna, när det gällde den orättrådige Mamons goda, vem vill då betro eder det sannskyldiga goda?

12 Och haven I icke varit trogna, när det

7 After that, unto another, he said—And how much owest, thou? And, he, said—A hundred homers of wheat. He saith unto him—Kindly take thine accounts, and write—Eighty!

8 And the lord praised the unrighteous steward, in that with forethought he acted:—Because, the sons of this age, have more forethought than the sons of light, respecting their own generation.

9 And, I, unto you, say—For yourselves, make ye friends, with the unjust Riches, in order that, as soon as it shall fail, they may welcome you into the age–abiding tents.

10 The faithful in least, in much also, is, faithful, and, he that in least is unrighteous, in much also, is, unrighteous.

11 If therefore, in the unjust Riches ye proved unfaithful, the true, who, unto you, will entrust?

12 And, if, in what was another's, ye proved

mikä on toisen omaa, kuka teille antaa sitä, mikä teidän omaanne on?

gällde vad som tillhörde en annan, vem vill då giva eder det som hör eder till?

unfaithful, your own, who will give unto you?

13 Ei kukaan palvelija voi palvella kahta herraa; sillä hän on joko tätä vihaava ja toista rakastava, taikka tähän liittyvä ja toista halveksiva. Ette voi palvella Jumalaa ja mammonaa."

13 Ingen som tjänar kan tjäna två herrar; ty antingen kommer han då att hata den ene och älska den andre, eller kommer han att hålla sig till den förre och förakta den senare. I kunnen icke tjäna både Gud och Mamon.»

13 No domestic, can, unto two masters, be in service; for either, the one, he will hate, and, the other, love, or, unto the one, he will hold, and, the other, despise: Ye cannot, unto God, be in service, and unto Riches.

14 Tämän kaiken kuulivat fariseukset, jotka olivat rahanahneita, ja he ivasivat häntä.

14 Allt detta hörde nu fariséerna, som voro penningkära, och de drevo då gäck med honom.

14 Now the Pharisees, who were, lovers of money, were hearing all these things, and were openly sneering at him.

15 Ja hän sanoi heille: "Te juuri olette ne, jotka teette itsenne vanhurskaiksi ihmisten edessä, mutta Jumala tuntee teidän sydämenne; sillä mikä ihmisten kesken on korkeata, se on Jumalan edessä kauhistus.

15 Men han sade till dem: »I hören till dem som göra sig rättfärdiga inför människorna. Men Gud känner edra hjärtan; ty det som bland människor är högt är en styggelse inför Gud.

15 And he said unto them—Ye, are they who justify themselves before men, but, God, knoweth your hearts; because, that which amongst men is lofty, is an abomination before God.

16 Laki ja profeetat olivat Johannekseen asti; siitä lähtien julistetaan Jumalan valtakuntaa, ja jokainen tunkeutuu sinne väkisin.

16 Lagen och profeterna hava haft sin tid intill Johannes. Sedan dess förkunnas evangelium om Guds rike, och var man vill storma ditin.

16 The law and the prophets, were until John,—from that time, the good news of the kingdom of God, is being proclaimed, and, everyone, thereinto, is forcing his way.

17 Mutta ennemmin

17 Men snarare kunna

17 But it is, easier, for

taivas ja maa katoavat, kuin yksikään lain piirto häviää.

himmel och jord förgås, än en enda prick av lagen kan falla bort.

heaven and earth to pass away, than that, of the law, one little point, should fail.

18 Jokainen, joka hylkää vaimonsa ja nai toisen, tekee huorin; ja joka nai miehensä hylkäämän, tekee huorin.

18 Var och en som skiljer sig från sin hustru och tager sig en annan hustru, han begår äktenskapsbrott. Och den som tager till hustru en kvinna som är skild från sin man, han begår äktenskapsbrott.

18 Every one divorcing his wife and marrying another, committeth adultery; and, he that marrieth a woman divorced from a husband, committeth adultery.

19 Oli rikas mies, joka pukeutui purppuraan ja hienoihin pellavavaatteisiin ja eli joka päivä ilossa loisteliaasti.

19 Det var en rik man som klädde sig i purpur och fint linne och levde var dag i glädje och prakt.

19 Now, a certain man, was rich, and he used to clothe himself with purple and fine linen, making merry day by day, brilliantly.

20 Mutta eräs köyhä, nimeltä Lasarus, makasi hänen ovensa edessä täynnä paiseita

20 Men en fattig man, vid namn Lasarus, låg vid hans port, full av sår,

20 And, a certain beggar, by name Lazarus, used to be cast near his gate, full of sores,

21 ja halusi ravita itseään niillä muruilla, jotka putosivat rikkaan pöydältä. Ja koiratkin tulivat ja nuolivat hänen paiseitansa.

21 och åstundade att få stilla sin hunger med vad som kunde falla ifrån den rike mannens bord. Ja, det gick så långt att hundarna kommo och slickade hans sår.

21 and to long to be fed from the crumbs that fell from the table of the rich man: nay! even, the dogs, used to come and lick his sores.

22 Niin tapahtui, että köyhä kuoli, ja enkelit veivät hänet Aabrahamin helmaan. Ja rikaskin kuoli, ja hänet haudattiin.

22 Så hände sig att den fattige dog och blev förd av änglarna till Abrahams sköte. Också den rike dog och blev begraven.

22 And it came to pass that the beggar died, and was carried away by the messengers, into the bosom of Abraham. And, the rich man also, died, and was buried.

23 Ja kun hän nosti

23 När han nu låg i

23 And, in hades, lifting

silmänsä tuonelassa, vaivoissa ollessaan, näki hän kaukana Aabrahamin ja Lasaruksen hänen helmassaan.

dödsriket och plågades, lyfte han upp sina ögon och fick se Abraham långt borta och Lasarus i hans sköte.

up his eyes, being in torments, he seeth Abraham afar off, and Lazarus in his bosom.

24 Ja hän huusi sanoen: 'Isä Aabraham, armahda minua ja lähetä Lasarus kastamaan sormensa pää veteen ja jäähdyttämään minun kieltäni, sillä minulla on kova tuska tässä liekissä!'

24 Då ropade han och sade: 'Fader Abraham, förbarma dig över mig, och sänd Lasarus att doppa det yttersta av sitt finger i vatten och svalka min tunga, ty jag pinas svårt i dessa lågor.'

24 And, he, calling out, said—Father Abraham! have mercy upon me, and send Lazarus, that he may dip the tip of his finger in water, and cool my tongue,—because I am in anguish in this flame.

25 Mutta Aabraham sanoi: 'Poikani, muista, että sinä eläessäsi sait hyväsi, ja Lasarus samoin sai pahaa; mutta nyt hän täällä saa lohdutusta, sinä taas kärsit tuskaa.

25 Men Abraham svarade: 'Min son kom ihåg att du, medan du levde, fick ut ditt goda och Lasarus däremot vad ont var; nu åter får han här hugnad, under det att du pinas.

25 But Abraham said—Child! remember—That thou didst duly received thy good things in thy life, and, Lazarus, in like manner, the evil things; but, now, here, he is comforted, and, thou, art in anguish.

26 Ja kaiken tämän lisäksi on meidän välillemme ja teidän vahvistettu suuri juopa, että ne, jotka tahtovat mennä täältä teidän luoksenne, eivät voisi, eivätkä ne, jotka siellä ovat, pääsisi yli meidän luoksemme.'

26 Och till allt detta kommer, att ett stort svalg är satt mellan oss och eder, för att de som vilja begiva sig över härifrån till eder icke skola kunna det, och för att ej heller någon därifrån skall kunna komma över till oss.»

26 And, besides all these things, betwixt us and you, a great chasm, hath been fixed,—so that, they who might wish to cross over from hence unto you, should not be able, nor any, from thence unto us, be crossing over.

27 Hän sanoi: 'Niin minä siis rukoilen sinua, isä, että lähetät hänet isäni taloon

27 Då sade han: 'Så beder jag dig då, fader, att du sänder honom till min faders

27 But he said—I request thee then, father, that thou wouldst send him unto my father’s house,—

hus,

28 - sillä minulla on viisi veljeä - todistamaan heille, etteivät hekin joutuisi tähän vaivan paikkaan.'

29 Mutta Aabraham sanoi: 'Heillä on Mooses ja profeetat; kuulkoot niitä.'

30 Niin hän sanoi: 'Ei, isä Aabraham; vaan jos joku kuolleista menisi heidän tykönsä, niin he tekisivät parannuksen.'

31 Mutta Aabraham sanoi hänelle: 'Jos he eivät kuule Moosesta ja profeettoja, niin eivät he usko, vaikka joku kuolleistakin nousisi ylös.'"

28 där jag har fem bröder, och låter honom varna dem, så att icke också de komma till detta pinorum.'

29 Men Abraham sade: 'De hava Moses och profeterna; dem må de lyssna till.'

30 Han svarade: 'Nej, fader Abraham; men om någon kommer till dem från de döda, så skola de göra bättring.'

31 Då sade han till honom: 'Lyssna de icke till Moses och profeterna, så skola de icke heller låta övertyga sig, om någon uppstår från de döda.'»

28 for I have five brethren; —that he may solemnly testify unto them, lest, they also, come into this place of torment.

29 But Abraham saith— They have Moses and the Prophets: Let them hearken unto them.

30 But, he, said—Nay! father Abraham, but, if one, from the dead, should go unto them, they would repent.

31 But he said unto him– –If, unto Moses and the Prophets, they do not hearken, neither, if one, from among the dead, should arise, would they be persuaded.

17 luku

1 Ja hän sanoi opetuslapsillensa: "Mahdotonta on, että viettelykset jäisivät tulematta; mutta voi sitä, jonka kautta ne tulevat!

2 Hänen olisi parempi, että myllynkivi pantaisiin hänen kaulaansa ja hänet heitettäisiin mereen, kuin että hän viettelee yhden näistä

1 Och han sade till sina lärjungar: »Det är icke annat möjligt än att förförelser måste komma, men ve den genom vilken de komma!

2 För honom vore det bättre att en kvarnsten hängdes om hans hals och han kastades i havet, än att han skulle förföra en av

1 And he said unto his disciples:—It is, impossible, that occasions of stumbling should not come, notwithstanding, alas! for him through whom they do come:

2 It profiteth him, if, a mill–stone, is hung about his neck, and he is cast into the sea, than that he cause, one, of these little ones, to stumble.

pienistä.
dessa små.

3 Pitäkää itsestänne vaari! Jos sinun veljesi tekee syntiä, niin nuhtele häntä, ja jos hän katuu, anna hänelle anteeksi.
3 Tagen eder till vara! Om din broder försyndat sig, så tillrättavisa honom; och om han då ångrar sig, så förlåt honom.
3 Be taking heed to yourselves,—If thy brother sin, rebuke him, and, if he repent, forgive him;

4 Ja jos hän seitsemän kertaa päivässä tekee syntiä sinua vastaan ja seitsemän kertaa kääntyy sinun puoleesi ja sanoo: 'Minä kadun', niin anna hänelle anteeksi."
4 Ja, om han sju gånger om dagen försyndar sig mot dig och sju gånger kommer tillbaka till dig och säger: 'Jag ångrar mig' så skall du förlåta honom.»
4 Even if, seven times a day, he sin against thee, and, seven times, turn to thee, saying, I repent, thou shalt forgive him.

5 Ja apostolit sanoivat Herralle: "Lisää meille uskoa."
5 Och apostlarna sade till Herren: »Föröka vår tro.»
5 And the apostles said unto the Lord—Bestow on us faith!

6 Niin Herra sanoi: "Jos teillä olisi uskoa sinapinsiemenenkään verran, niin te voisitte sanoa tälle silkkiäispuulle: 'Nouse juurinesi ja istuta itsesi mereen', ja se tottelisi teitä.
6 Då sade Herren: »Om I haden tro, vore den ock blott såsom ett senapskorn, så skullen I kunna säga till detta mullbärsfikonträd: 'Ryck dig upp med rötterna, och plantera dig i havet', och det skulle lyda eder.
6 And the Lord said—If ye have faith like a grain of mustard-seed, ye should be saying unto [this] mulberry-tree—Be uprooted! and be planted in the sea,—and it should obey you.

7 Jos jollakin teistä on palvelija kyntämässä tai paimentamassa, sanooko hän tälle tämän tullessa pellolta: 'Käy heti aterialle'?
7 Om någon bland eder har en tjänare som kör plogen eller vaktar boskap, icke säger han väl till tjänaren, när denne kommer hem från marken: 'Gå du nu strax till bords'?
7 But, who from among you, having, a servant, plowing or keeping sheep, when he hath come in out of the field, will say to him—Straightway, come, and recline; —

8 Eikö hän pikemminkin sano hänelle: 'Valmista
8 Säger han icke fastmer till honom:
8 on the contrary, will not say to him—Make

minulle ateria, vyöttäydy ja palvele minua, sillä aikaa kuin minä syön ja juon; ja sitten syö ja juo sinä'?

'Red till min måltid, och fäst så upp din klädnad och betjäna mig, medan jag äter och dricker; sedan må du själv äta och dricka'?

somewhat ready, that I may dine,—and, girding thyself, be ministering unto me, until I have eaten and drunk; and, after these things, thou, shalt eat and drink?

9 Ei kaiketi hän kiitä palvelijaa siitä, että tämä teki, mitä oli käsketty?

9 Icke tackar han väl tjänaren för att denne gjorde det som blev honom befallt?

9 Doth he offer thanks unto the servant, because he hath done the things enjoined?

10 Niin myös te, kun olette tehneet kaiken, mitä teidän on käsketty tehdä, sanokaa: 'Me olemme ansiottomia palvelijoita; olemme tehneet vain sen, minkä olimme velvolliset tekemään.'"

10 Sammalunda, när I haven gjort allt som har blivit eder befallt, då skolen I säga: 'Vi äro blott ringa tjänare: vi hava endast gjort vad vi voro pliktiga att göra.'»

10 Thus, ye also, when ye have done all the things enjoined upon you, say—Unprofitable servants, are we,—What we were bound to do, we have done!

11 Ja kun hän oli matkalla Jerusalemiin, kulki hän Samarian ja Galilean välistä rajaa.

11 Då han nu var stadd på sin färd till Jerusalem, tog han vägen mellan Samarien och Galileen.

11 And it came to pass, during the journey unto Jerusalem, that, he, was going through the midst of Samaria and Galilee.

12 Ja hänen mennessään erääseen kylään kohtasi häntä kymmenen pitalista miestä, jotka jäivät seisomaan loitommaksi;

12 Och när han kom in i en by, möttes han av tio spetälska män. Dessa stannade på avstånd

12 And, as he was entering into a certain village, there met him ten leprous men, who stood still, afar off;

13 ja he korottivat äänensä ja sanoivat: "Jeesus, mestari, armahda meitä!"

13 och ropade och sade: »Jesus, Mästare, förbarma dig över oss.»

13 and, they, lifted up a voice, saying—Jesus! Master! have mercy on us!

14 Ja heidät nähdessään hän sanoi heille: "Menkää ja näyttäkää itsenne papeille." Ja tapahtui

14 När han fick se dem, sade han till dem: »Gån och visen eder för prästerna.» Och medan de voro

14 And, beholding, he said unto them—Go your way, and show yourselves unto the priests. And it came to pass, as they

heidän mennessään, että he puhdistuivat.
15 Mutta yksi heistä, kun näki olevansa parannettu, palasi takaisin ja ylisti Jumalaa suurella äänellä
16 ja lankesi kasvoilleen hänen jalkojensa juureen ja kiitti häntä; ja se mies oli samarialainen.
17 Niin Jeesus vastasi ja sanoi: "Eivätkö kaikki kymmenen puhdistuneet? Missä ne yhdeksän ovat?
18 Eikö ollut muita, jotka olisivat palanneet Jumalaa ylistämään, kuin tämä muukalainen?"
19 Ja hän sanoi hänelle: "Nouse ja mene; sinun uskosi on sinut pelastanut."
20 Ja kun fariseukset kysyivät häneltä, milloin Jumalan valtakunta oli tuleva, vastasi hän heille ja sanoi: "Ei Jumalan valtakunta tule nähtävällä tavalla,

21 eikä voida sanoa: 'Katso, täällä se on', tahi: 'Tuolla'; sillä katso, Jumalan valtakunta on

på väg dit, blevo de rena.
15 Och en av dem vände tillbaka, när han såg att han hade blivit botad, och prisade Gud med hög röst

16 och föll ned på mitt ansikte för Jesu fötter och tackade honom. Och denne var en samarit.
17 Då svarade Jesus och sade: »Blevo icke alla tio gjorda rena? Var äro de nio?

18 Fanns då ibland dem ingen som vände tillbaka för att prisa Gud, utom denne främling?»
19 Och han sade till honom: »Stå upp och gå dina färde. Din tro har frälst dig.»
20 Och då han blev tillfrågad av fariséerna när Guds rike skulle komma, svarade han dem och sade: »Guds rike kommer icke på sådant sätt att det kan förnimmas med ögonen,

21 ej heller skall man kunna säga: 'Se här är det', eller: 'Där är det.' Ty se, Guds rike är

withdrew, they were cleansed.
15 But, one from among them, beholding that he was healed, returned, with a loud voice, glorifying God,—

16 and fell prostrate at his feet, giving him thanks; and, he, was a Samaritan.

17 And Jesus, answering, said—Were not, the ten, cleansed? [but,] where, are, the nine?

18 Have none been found returning to give glory to God, save this one of another race?

19 And he said unto him—Arise and go thy way: thy faith, hath saved thee.

20 And, being questioned by the Pharisees, When cometh the kingdom of God? he answered them and said—The kingdom of God cometh not with narrow watching;

21 Neither shall they say—Lo, here! or, There. For lo! the kingdom of God, is, among you.

sisällisesti teissä."
22 Ja hän sanoi opetuslapsillensa: "Tulee aika, jolloin te halajaisitte nähdä edes yhtä Ihmisen Pojan päivää, mutta ette saa nähdä.
23 Ja teille sanotaan: 'Katso, tuolla hän on!' 'Katso, täällä!' Älkää menkö sinne älkääkä juosko perässä.

24 Sillä niinkuin salaman leimaus loistaa taivaan äärestä taivaan ääreen, niin on Ihmisen Poika päivänänsä oleva.

25 Mutta sitä ennen pitää hänen kärsimän paljon ja joutuman tämän sukupolven hyljittäväksi.
26 Ja niinkuin kävi Nooan päivinä, niin käy myöskin Ihmisen Pojan päivinä:
27 he söivät, joivat, naivat ja menivät miehelle, aina siihen päivään asti, jona Nooa meni arkkiin; ja vedenpaisumus tuli ja hukutti heidät kaikki.

28 Niin myös, samoin

invärtes i eder.»
22 Och han sade till lärjungarna: »Den tid skall komma, då I gärna skullen vilja se en av Människosonens dagar, men I skolen icke få det.
23 Väl skall man då säga till eder: 'Se där är han', eller: 'Se här är han'; men gån icke dit, och löpen icke därefter.
24 Ty såsom ljungelden, när den ljungar fram, lyser från himmelens ena ända till den andra, så skall det vara med Människosonen på hand dag.
25 Men först måste han lida mycket och bliva förkastad av detta släkte.

26 Och såsom det skedde på Noas tid, så skall det ock ske i Människosonens dagar:
27 människorna åto och drucko, män togo sig hustrur, och hustrur gåvos åt män, ända till den dag då Noa gick in i arken; då kom floden och förgjorde dem allasammans.
28 Likaledes, såsom

22 But he said unto the disciples—There will come days—when ye will long to see, one of the days of the Son of Man, and shall not see.

23 And they will say unto you, Lo there! or, Lo here! Do not [depart, and do not] pursue.

24 For, just as, the lightning, flashing out of the one part under heaven, unto the other part under heaven, shineth, so, shall be, the Son of Man.

25 But, first, he must needs suffer, many things, and be rejected by this generation.

26 And, as it came to pass in the days of Noah, so, will it be, even in the days of the Son of Man:
27 They were eating, they were drinking, they were marrying, they were being given in marriage,—until the day that Noah entered into the ark, and the flood came, and destroyed them all.
28 In like manner, as it

kuin kävi Lootin päivinä: he söivät, joivat, ostivat, myivät, istuttivat ja rakensivat,

det skedde på Lots tid: människorna åto och drucko, köpte och sålde, planterade och byggde,

came to pass in the days of Lot, They were eating, they were drinking, they were buying, they were selling, they were planting, they were building,—

29 mutta sinä päivänä, jona Loot lähti Sodomasta, satoi tulta ja tulikiveä taivaasta, ja se hukutti heidät kaikki,

29 men på den dag då Lot gick ut från Sodom regnade eld och svavel ned från himmelen och förgjorde dem allasammans,

29 But, on the day Lot came out from Sodom, it rained fire and brimstone from heaven, and destroyed them all:—

30 samoin käy sinä päivänä, jona Ihmisen Poika ilmestyy.

30 alldeles på samma sätt skall det ske den dag då Människosonen uppenbaras.

30 According to the same things, will it be on the day the Son of Man is revealed.

31 Sinä päivänä älköön se, joka katolla on ja jolla on tavaransa huoneessa, astuko alas niitä noutamaan; ja älköön myös se, joka pellolla on, palatko takaisin.

31 Den som den dagen är på taket och har sitt bohag inne i huset, han må icke stiga ned för att hämta det; ej heller må den som är ute på marken vända tillbaka.

31 In that day, he that shall be on the housetop, and his utensils in the house, let him not go down, to take them away! And, he that is in the field, in like manner, let him not turn unto the things behind,

32 Muistakaa Lootin vaimoa!

32 Kommen ihåg Lots hustru.

32 Bear in mind the wife of Lot! Whosoever shall seek to make his life his own, shall lose it,

33 Joka tahtoo tallettaa elämänsä itselleen, hän kadottaa sen; mutta joka sen kadottaa, pelastaa sen.

33 Den som står efter att vinna sitt liv, han skall mista det; men den som mister det, han skall rädda det.

33 But, whosoever shall lose it, shall give it a living birth.

34 Minä sanon teille: sinä yönä on kaksi miestä yhdellä vuoteella; toinen korjataan talteen, ja toinen jätetään.

34 Jag säger eder: Den natten skola två ligga i samma säng; den ene skall bliva upptagen, den andre

34 I say unto you—On the selfsame night, there shall be two men on [one] bed,—the one, shall be taken near, and, the

skall lämnas kvar.
35 Kaksi naista jauhaa yhdessä; toinen korjataan talteen, mutta toinen jätetään."
35 Två kvinnor skola mala tillhopa; den ena skall bliva upptagen, den andra skall lämnas kvar.»
other, left behind;
35 There shall be two women grinding together,––the one, shall be taken near, and, the other, left behind.

37 Ja he vastasivat ja sanoivat hänelle: "Missä, Herra?" Niin hän sanoi heille: "Missä raato on, sinne myös kotkat kokoontuvat."
36 Då frågade de honom: »Var då, Herre?» Han svarade dem: »Där den döda kroppen är, dit skola ock rovfåglarna församla sig.»
36 ◇

37 And, answering, they say unto him—Where, Lord? And, he, said unto them—Where the body is, there, the vultures also, will be gathered together.

18 luku

1 Ja hän puhui heille vertauksen siitä, että heidän tuli aina rukoilla eikä väsyä.
1 Och han framställde för dem en liknelse, för att lära dem att de alltid borde bedja, utan att förtröttas.
1 And he was speaking a parable unto them, as to its being needful for them always to pray, and not be faint–hearted;

2 Hän sanoi: "Eräässä kaupungissa oli tuomari, joka ei peljännyt Jumalaa eikä hävennyt ihmisiä.
2 Han sade: »I en stad fanns en domare som icke fruktade Gud och ej heller hade försyn för någon människa.
2 saying—A certain judge, there was in a certain city,—having, for God, no reverence, and, for man, no respect.

3 Ja siinä kaupungissa oli leskivaimo, joka vähän väliä tuli hänen luoksensa ja sanoi: 'Auta minut oikeuteeni riitapuoltani vastaan.'
3 I samma stad fanns ock en änka som åter och åter kom till honom och sade: 'Skaffa mig rätt av min motpart.'
3 And, a widow, there was, in that city; and she kept coming unto him, saying—Vindicate me from mine adversary!

4 Mutta pitkään aikaan
4 Till en tid ville han
4 And he was unwilling

hän ei tahtonut. Vaan sitten hän sanoi mielessään: 'Vaikka en pelkää Jumalaa enkä häpeä ihmisiä,

5 niin kuitenkin, koska tämä leski tuottaa minulle vaivaa, minä autan hänet oikeuteensa, ettei hän lopulta tulisi ja kävisi minun silmilleni.'"

6 Niin Herra sanoi: "Kuulkaa, mitä tuo väärä tuomari sanoo!

7 Eikö sitten Jumala toimittaisi oikeutta valituillensa, jotka häntä yötä päivää avuksi huutavat, ja viivyttäisikö hän heiltä apuansa?

8 Minä sanon teille: hän toimittaa heille oikeuden pian. Kuitenkin, kun Ihmisen Poika tulee, löytäneekö hän uskoa maan päältä?"

9 Niin hän puhui vielä muutamille, jotka luottivat itseensä, luullen olevansa vanhurskaita, ja ylenkatsoivat muita, tämän vertauksen:

icke. Men omsider sade han vid sig själv: 'Det må nu vara, att jag icke fruktar Gud och ej heller har försyn för någon människa;

5 likväl, eftersom denna änka är mig så besvärlig, vill jag ändå skaffa henne rätt, för att hon icke med sina ideliga besök skall alldeles pina ut mig.'»

6 Och Herren tillade: »Hören vad den orättfärdige domaren här säger.

7 Skulle då Gud icke skaffa rätt åt sina utvalda, som ropa till honom dag och natt, och skulle han icke hava tålamod med dem?

8 Jag säger eder: Han skall snart skaffa dem rätt. Men skall väl Människosonen, när han kommer, finna tro här på jorden?»

9 Ytterligare framställde han denna liknelse för somliga som förtröstade på sig själva och menade sig vara rättfärdiga, under det att de föraktade andra:

for a time; but, after these things, he said within himself—Although, neither God, I reverence, nor man, I respect,

5 Yet, if only because this widow annoyeth me, I will vindicate her,—lest, persistently coming, she wholly wear me out.

6 And the Lord said—Hear ye what, the unrighteous judge saith; —

7 And shall, God, in any wise not execute the vindication of his chosen ones, who are crying out to him day and night, although he beareth long with regard to them?

8 I tell you—He will execute their vindication, quickly! nevertheless, though, the Son of Man, do come, will he, after all, find the faith on the earth?

9 And he spake, even unto certain who were confident in themselves that they were righteous, and were despising the rest, this parable:—

10 "Kaksi miestä meni ylös pyhäkköön rukoilemaan, toinen fariseus ja toinen publikaani.
11 Fariseus seisoi ja rukoili itsekseen näin: 'Jumala, minä kiitän sinua, etten minä ole niinkuin muut ihmiset, riistäjät, väärämieliset, huorintekijät, enkä myöskään niinkuin tuo publikaani.

12 Minä paastoan kahdesti viikossa; minä annan kymmenykset kaikista tuloistani.'
13 Mutta publikaani seisoi taampana eikä edes tahtonut nostaa silmiään taivasta kohti, vaan löi rintaansa ja sanoi: 'Jumala, ole minulle syntiselle armollinen.'

14 Minä sanon teille: tämä meni kotiinsa vanhurskaampana kuin se toinen; sillä jokainen, joka itsensä ylentää, alennetaan, mutta joka itsensä alentaa, se ylennetään."

15 Ja he toivat hänen tykönsä myös pieniä lapsia, että hän koskisi

10 »Två män gingo upp i helgedomen för att bedja; den ene var en farisé och den andre en publikan.
11 Fariséen trädde fram och bad så för sig själv: 'Jag tackar dig, Gud, för att jag icke är såsom andra människor, rövare, orättrådiga, äktenskapsbrytare, ej heller såsom denne publikan.

12 Jag fastar två gånger i veckan; jag giver tionde av allt vad jag förvärvar.'
13 Men publikanen stod långt borta och ville icke ens lyfta sina ögon upp mot himmelen, utan slog sig för sitt bröst och sade: 'Gud, misskunda dig över mig syndare.'
--
14 Jag säger eder: Denne gick hem igen rättfärdig mer an den andre. Ty var och en som upphöjer sig, han skall bliva förödmjukad, men den som ödmjukar sig, han skall bliva upphöjd.»

15 Man bar fram till honom också späda barn, för att han skulle

10 Two men, went up into the temple to pray, one, a Pharisee, and, the other, a tax–collector.

11 The Pharisee, taking his stand, these things unto himself was praying: O God! I thank thee, that I am not like the rest of men,—extortioners, unjust, adulterers, or, even as this tax–collector;

12 I fast twice in the week, I give a tenth of whatsoever things I gain!

13 But, the tax–collector, afar off, standing,—would not so much as lift up, his eyes, unto heaven, but kept smiting his own breast saying—O God! be propitiated unto me, the sinner!

14 I tell you—This one went down justified, unto his house, rather than that one; because, every one who exalteth himself, shall be abased, but, he that abaseth himself, shall be exalted?

15 And they were bringing unto him, even the babes, that he might touch,

heihin; mutta sen nähdessään opetuslapset nuhtelivat tuojia.

16 Mutta Jeesus kutsui lapset tykönsä ja sanoi: "Sallikaa lasten tulla minun tyköni älkääkä estäkö heitä, sillä senkaltaisten on Jumalan valtakunta.

17 Totisesti minä sanon teille: joka ei ota vastaan Jumalan valtakuntaa niinkuin lapsi, se ei pääse sinne sisälle."

18 Ja eräs hallitusmies kysyi häneltä sanoen: "Hyvä opettaja, mitä minun pitää tekemän, että minä iankaikkisen elämän perisin?"

19 Jeesus sanoi hänelle: "Miksi sanot minua hyväksi? Ei kukaan ole hyvä, paitsi Jumala yksin.

20 Käskyt sinä tiedät: 'Älä tee huorin', 'Älä tapa', 'Älä varasta', 'Älä sano väärää todistusta', 'Kunnioita isääsi ja äitiäsi.'"

21 Mutta hän sanoi: "Tätä kaikkea minä olen noudattanut

röra vid dem; men när hans lärjungar sågo detta, visade de bort dem.

16 Då kallade Jesus barnen till sig, i det han sade: »Låten barnen komma till mig, och förmenen dem det icke; ty Guds rike hör sådana till.

17 Sannerligen säger jag eder: Den som icke tager emot Guds rike såsom ett barn, han kommer aldrig ditin.»

18 Och en överhetsperson frågade honom och sade: »Gode Mästare, vad skall jag göra för att få evigt liv till arvedel?»

19 Jesus sade till honom: »Varför kallar du mig god? Ingen är god utom Gud allena.

20 Buden känner du: 'Du skall icke begå äktenskapsbrott', 'Du skall icke dräpa', 'Du skall icke stjäla', 'Du skall icke bära falskt vittnesbörd', 'Hedra din fader och din moder.'»

21 Då svarade han: »Allt detta har jag hållit från min

them; but the disciples, seeing it, began to rebuke them.

16 But, Jesus, called them near, saying—Suffer, the children, to be coming unto me, and do not hinder them; for, of such, is the kingdom of God.

17 Verily I say unto you—Whosoever shall not welcome the kingdom of God, as a child, in nowise shall enter thereinto.

18 And a certain, ruler, questioned him, saying—Good Teacher! by doing what, shall I inherit life age–abiding?

19 But Jesus said to him––Why, callest thou me, good? None, is good, save one—God.

20 The commandments, thou knowest:—Do not commit adultery, Do not commit murder, Do not steal, Do not bear false witness,—Honour thy father and mother,

21 And, he, said—All these things, have I kept from my youth.

nuoruudestani asti."
22 Kun Jeesus sen kuuli, sanoi hän hänelle: "Yksi sinulta vielä puuttuu: myy kaikki, mitä sinulla on, ja jakele köyhille, niin sinulla on oleva aarre taivaissa; ja tule ja seuraa minua."
23 Mutta tämän kuullessaan hän tuli kovin murheelliseksi, sillä hän oli sangen rikas.
24 Kun Jeesus näki hänen olevan murheissaan, sanoi hän: "Kuinka vaikea onkaan niiden, joilla on tavaraa, päästä Jumalan valtakuntaan!
25 Helpompi on kamelin käydä neulansilmän läpi kuin rikkaan päästä Jumalan valtakuntaan."
26 Niin ne, jotka sen kuulivat, sanoivat: "Kuka sitten voi pelastua?"
27 Mutta hän sanoi: "Mikä ihmisille on mahdotonta, se on Jumalalle mahdollista."
28 Silloin Pietari sanoi: "Katso, me olemme luopuneet siitä, mitä meillä oli, ja seuranneet sinua."

ungdom.»
22 När Jesus hörde detta, sade han till honom: »Ett återstår dig ännu: sälj allt vad du äger och dela ut åt de fattiga; då skall du få en skatt i himmelen. Och kom sedan och följ mig.»
23 Men när han hörde detta, blev han djupt bedrövad, ty han var mycket rik.
24 Då nu Jesus såg huru det var med honom, sade han: »Huru svårt är det icke för dem som hava penningar att komma in i Guds rike!
25 Ja, det är lättare för en kamel att komma in genom ett nålsöga, än för den som är rik att komma in i Guds rike.»
26 Då sade de som hörde detta: »Vem kan då bliva frälst?»
27 Men han svarade: »Vad som är omöjligt för människor, det är möjligt för Gud.»
28 Då sade Petrus: »Se, vi hava övergivit allt som var vårt och hava följt dig.»

22 And Jesus, hearing, said unto him—Yet one thing, unto thee, is lacking: Whatsoever thou hast, sell, and distribute unto the destitute,—and thou shalt have treasure in [the] heavens; and come! be following me.
23 But, he, hearing these things, became, encompassed with grief; for he was rich exceedingly.
24 And Jesus, beholding him, said—With what difficulty, shall, they who have money, enter, into the kingdom of God.
25 For it is, easier, for a camel, to enter, through the eye of a needle, than for, a rich man, to enter, into the kingdom of God.
26 And they who heard said—Who, then, can be saved?
27 And, he, said—The things impossible with men, are, possible with God.
28 And Peter said—Lo! we, have left our own possessions, and followed thee!

29 Niin hän sanoi heille: "Totisesti minä sanon teille: ei ole ketään, joka Jumalan valtakunnan tähden on luopunut talosta tai vaimosta tai veljistä tai vanhemmista tai lapsista,

29 Han svarade dem: »Sannerligen säger jag eder: Ingen som för Guds rikes skull har övergivit hus, eller hustru, eller bröder, eller föräldrar eller barn,

29 And, he, said unto them—Verily, I say unto you—No one, is there, who hath left—house, or wife, or brethren, or parents, or children,—for the sake of the kingdom of God;

30 ja joka ei saisi monin verroin takaisin tässä ajassa, ja tulevassa maailmassa iankaikkista elämää."

30 ingen sådan finnes, som icke skall mångfaldigt igen redan här i tiden, och i den tillkommande tidsåldern evigt liv.»

30 who shall in anywise not receive manifold in this season, and, in the age that is coming, life age–abiding.

31 Ja hän otti tykönsä ne kaksitoista ja sanoi heille: "Katso, me menemme ylös Jerusalemiin, ja kaikki on täysin toteutuva, mitä profeettain kautta on kirjoitettu Ihmisen Pojasta.

31 Och han tog till sig de tolv och sade till dem: »Se, vi gå nu upp till Jerusalem, och allt skall fullbordas, som genom profeterna är skrivet om Människosonen.

31 And, taking aside the twelve, he said unto them—Lo! we are going up unto Jerusalem, and all the things will be finished, which have been written through means of the prophets, respecting the Son of Man;

32 Sillä hänet annetaan pakanain käsiin, ja häntä pilkataan ja häväistään ja syljetään;

32 Ty han skall bliva överlämnad åt hedningarna och bliva begabbad och skymfad och bespottad,

32 For he will be delivered up unto the nations, and be mocked, and insulted, and spit upon,—

33 ja ruoskittuaan he tappavat hänet, ja kolmantena päivänä hän nousee ylös."

33 och de skola gissla honom och döda honom; men på tredje dagen skall han uppstå igen.»

33 and, having scourged him, they will slay him, and, on the third day, will, he, arise.

34 Mutta he eivät ymmärtäneet tästä mitään, ja tämä puhe oli heiltä niin salattu, etteivät he käsittäneet, mitä sanottiin.

34 Och de förstodo intet härav; ja, detta som han talade var dem så fördolt, att de icke fattade vad som sades.

34 And, they, not one of these things, understood, and this saying was hidden from them, and the could not comprehend the things spoken.

35 Ja hänen lähestyessään Jerikoa eräs sokea istui tien vieressä kerjäten.

36 Ja kuullessaan, että siitä kulki kansaa ohi, hän kyseli, mitä se oli.

37 He ilmoittivat hänelle Jeesuksen, Nasaretilaisen, menevän ohitse.

38 Niin hän huusi sanoen: "Jeesus, Daavidin poika, armahda minua!"

39 Ja edelläkulkijat nuhtelivat häntä saadakseen hänet vaikenemaan; mutta hän huusi vielä enemmän: "Daavidin poika, armahda minua!"

40 Silloin Jeesus seisahtui ja käski taluttaa hänet tykönsä. Ja hänen tultuaan lähelle Jeesus kysyi häneltä:

41 "Mitä tahdot, että minä sinulle tekisin?" Hän sanoi: "Herra, että saisin näköni jälleen."

42 Niin Jeesus sanoi hänelle: "Saa näkösi; sinun uskosi on sinut pelastanut."

43 Ja heti hän sai

35 Då han nu nalkades Jeriko, hände sig att en blind man satt vid vägen och tiggde.

36 När denne hörde en hop människor gå där fram, frågade han vad det var.

37 Och man omtalade för honom att det var Jesus från Nasaret som kom på vägen.

38 Då ropade han och sade: »Jesus, Davids son, förbarma dig över mig.»

39 Och de som gingo framför tillsade honom strängeligen att han skulle tiga; men han ropade ännu mycket mer: »Davids son, förbarma dig över mig.»

40 Då stannade Jesus och bjöd att mannen skulle ledas fram till honom. Och när han hade kommit fram, frågade han honom:

41 »Vad vill du att jag skall göra dig?» Han svarade: »Herre, låt mig få min syn.»

42 Jesus sade till honom: »Hav din syn; din tro har hjälpt dig.»

43 Och strax fick han

35 And it came to pass, as he was drawing near unto Jericho, a certain blind man, was sitting beside the road, begging.

36 And. hearkening unto a multitude moving along, he enquired, what this, might be.

37 And they told him—Jesus of Nazareth, is passing by!

38 And he cried aloud, saying—Jesus, son of David! have mercy upon me!

39 And, they that were going before, began to rebuke him, that he might hold his peace. But, he, by so much the more, was crying out—O Son of David! have mercy upon me!

40 And, standing still, Jesus commanded him to be led unto him; and, when he had drawn near, he questioned him—

41 What desirest thou, I should do unto thee? And, he, said—Lord! . . . that I may recover sight!

42 And, Jesus, said unto him—Recover sight! Thy faith, hath saved thee.

43 And, instantly, he

näkönsä ja seurasi häntä ylistäen Jumalaa. Ja sen nähdessään kaikki kansa kiitti Jumalaa.

sin syn och följde honom och prisade Gud. Och allt folket som såg detta lovade Gud.

recovered sight, and began to follow him, glorifying God. And, all the people, beholding, gave praise unto God.

19 luku

1 Ja hän tuli Jerikon kaupunkiin ja kulki sen läpi.
2 Ja katso, siellä oli mies, nimeltä Sakkeus; ja hän oli publikaanien päämies ja oli rikas.

1 Och han kom in i Jeriko och gick fram genom staden.
2 Där fanns en man, vid namn Sackeus, som var förman för publikanerna och en rik man.

1 And, having entered, he was passing through Jericho;
2 and lo! a man, by name called Zacchaeus, and, he, was a chief tax–collector, and [he] was rich.

3 Ja hän koetti saada nähdä Jeesusta, kuka hän oli, mutta ei voinut kansalta, kun oli varreltansa vähäinen.

3 Denne ville gärna veta vem som var Jesus och ville se honom, men han kunde det icke för folkets skull, ty han var liten till växten.

3 And he was seeking to see Jesus, what sort of man he was, and could not for the multitude, because, in stature, he was, small.

4 Niin hän juoksi edelle ja nousi metsäviikunapuuhun nähdäkseen hänet, sillä Jeesus oli kulkeva siitä ohitse.

4 Då skyndade han i förväg och steg upp i ett mullbärsfikonträd för att få se honom, ty han skulle komma den vägen fram.

4 And, running forward unto the front, he got up a sycamore–tree, that he might see him; for, by that way, was he about to pass.

5 Ja tultuaan sille paikalle Jeesus katsahti ylös ja sanoi hänelle: "Sakkeus, tule nopeasti alas, sillä tänään minun pitää oleman sinun huoneessasi."

5 När Jesus nu kom till det stället, såg han upp och sade till honom: »Sackeus, skynda dig ned, ty i dag måste jag gästa i ditt hus.»

5 And, as he came up to the place, looking up, Jesus said unto him— Zacchaeus! make haste, and come down; For, today, in thy house, I must needs abide.

6 Ja hän tuli nopeasti alas ja otti hänet iloiten vastaan.

6 Och han skyndade sig ned och tog emot honom med glädje.

6 And he made haste, and came down, and received him joyfully.

7 Ja sen nähdessään

7 Men alla som sågo

7 And all, when they

kaikki nurisivat sanoen: "Syntisen miehen luokse hän meni majailemaan."

8 Mutta Sakkeus astui esiin ja sanoi Herralle: "Katso, Herra, puolet omaisuudestani minä annan köyhille, ja jos joltakulta olen jotakin petoksella ottanut, niin annan nelinkertaisesti takaisin."

9 Niin Jeesus sanoi hänestä: "Tänään on pelastus tullut tälle huoneelle, koska hänkin on Aabrahamin poika;

10 sillä Ihmisen Poika on tullut etsimään ja pelastamaan sitä, mikä kadonnut on."

11 Ja heidän tätä kuunnellessaan hän puhui vielä vertauksen, koska hän oli lähellä Jerusalemia ja he luulivat, että Jumalan valtakunta oli kohta ilmestyvä.

12 Hän sanoi näin: "Eräs jalosukuinen mies lähti matkalle kaukaiseen maahan saadakseen itsellensä kuninkuuden ja sitten palatakseen.

13 Ja hän kutsui

det knorrade och sade: »Han har gått in för att gästa hos en syndare.»

8 Men Sackeus trädde fram och sade till Herren: »Herre, hälften av mina ägodelar giver jag nu åt de fattiga; och om jag har utkrävt för mycket av någon, så giver jag fyradubbelt igen.

9 Och Jesus sade om honom: »I dag har frälsning vederfarits detta hus, eftersom också han är en Abrahams son.

10 Ty Människosonen har kommit för att uppsöka och frälsa det som var förlorat.»

11 Medan de hörde härpå, framställde han ytterligare en liknelse, eftersom han var nära Jerusalem och de nu menade att Guds rike strax skulle uppenbaras.

12 Han sade alltså: »En man av förnämlig släkt tänkte fara bort till ett avlägset land för att utverka åt sig konungslig värdighet; sedan skulle han komma tillbaka.

13 Och han kallade till

beheld, began to murmur, saying—With a sinful man, hath he gone in to lodge!

8 But, taking his stand, Zacchaeus said unto the Lord—Lo! the half of my possessions, Lord, unto the destitute, I give; and, if, from anyone, I have taken aught by false accusation, I give back fourfold.

9 And Jesus said unto him—This day, salvation, unto this house, hath come,—for that, he too, is, a son of Abraham;

10 For the Son of Man came, to seek and to save what was lost.

11 And, because they were hearing these things, he added and spake a parable, because of his being near Jerusalem, and their supposing that, instantly, was the kingdom of God to shine forth.

12 He said, therefore—A certain man, of noble birth, went into a country far away, to receive for himself a kingdom, and to return.

13 And, calling ten

luoksensa kymmenen palvelijaansa, antoi heille kymmenen leiviskää ja sanoi heille: 'Asioikaa näillä, kunnes minä tulen.'

sig tio sin tjänare och gav dem tio pund och sade till dem: 'Förvalten dessa, till dess jag kommer tillbaka.'

servants of his own, he gave unto them ten minas, and said unto them—Do business, till I come.

14 Mutta hänen kansalaisensa vihasivat häntä ja lähettivät lähettiläät hänen jälkeensä sanomaan: 'Emme tahdo tätä kuninkaaksemme.'

14 Men hans landsmän hatade honom och sände, efter hans avfärd, åstad en beskickning och läto säga: 'Vi vilja icke att denne skall bliva konung över oss.»

14 But, his citizens, hated him, and sent off an embassy after him, saying—We desire not, this, man, to be made king over us!

15 Ja saatuansa kuninkuuden ja palattuansa hän käski kutsua eteensä ne palvelijat, joille hän oli antanut rahat, saadakseen tietää, mitä kukin oli asioimisellaan ansainnut.

15 När han sedan kom tillbaka, efter att hava utverkat åt sig den konungsliga värdigheten, lät han kalla till sig de tjänare åt vilka han hade givit penningarna, ty han ville veta vad var och en genom sin förvaltning hade förvärvat.

15 And it came to pass, when he returned, having received the kingdom, that he bade be called unto him these servants, to whom he had given the silver, that he might take note, what business they had done.

16 Niin ensimmäinen tuli esiin ja sanoi: 'Herra, sinun leiviskäsi on tuottanut kymmenen leiviskää.'

16 Då kom den förste fram och sade: 'Herre, ditt pund har givit i vinst tio pund.'

16 And the first came near, saying—Lord! thy mina, hath made, ten minas.

17 Ja hän sanoi hänelle: 'Hyvä on, sinä hyvä palvelija; koska vähimmässä olet ollut uskollinen, niin saat vallita kymmentä kaupunkia.'

17 Han svarade honom: 'Rätt så, du gode tjänare! Eftersom du har varit trogen i en mycket ringa sak, skall du få makt och myndighet över tio städer.'

17 And he said to him—Well done! good servant. Because, in a very small thing, thou hast been, faithful, have thou authority over, ten cities.

18 Ja toinen tuli ja

18 Därefter kom den

18 And the second came,

sanoi: 'Herra, sinun leiviskäsi on tuottanut viisi leiviskää.'

19 Niin hän sanoi tällekin: 'Sinä, vallitse sinä viittä kaupunkia.'

20 Vielä tuli yksi ja sanoi: 'Herra, katso, tässä on sinun leiviskäsi, jota olen säilyttänyt liinasessa.
21 Sillä minä pelkäsin sinua, koska olet ankara mies: sinä otat, mitä et ole talteen pannut, ja leikkaat, mitä et ole kylvänyt.'

22 Hän sanoi hänelle: 'Oman sanasi mukaan minä sinut tuomitsen, sinä paha palvelija. Sinä tiesit minut ankaraksi mieheksi, joka otan, mitä en ole talteen pannut, ja leikkaan, mitä en ole kylvänyt;

23 miksi et siis antanut rahojani rahanvaihtajan pöytään, että minä tultuani olisin saanut periä ne korkoineen?'

24 Ja hän sanoi vieressä seisoville: 'Ottakaa häneltä pois se leiviskä ja antakaa

andre i ordningen och sade: 'Herre, ditt pund har avkastat fem pund.'

19 Då sade han jämväl till denne: 'Så vare ock du satt över fem städer.'

20 Och den siste kom fram och sade: 'Herre, se här är ditt pund; jag har haft det förvarat i en duk.
21 Ty jag fruktade för dig, eftersom du är en sträng man; du vill taga upp vad du icke har lagt ned, och skörda vad du icke har sått.'

22 Han sade till honom: 'Efter dina egna ord vill jag döma dig, du onde tjänare. Du visste alltså att jag är en sträng man, som vill taga upp vad jag icke har lagt ned, och skörda vad jag icke har sått?

23 Varför satte du då icke in mina penningar i en bank? Då hade jag, när jag kom hem, fått uppbära dem med ränta.'

24 Och han sade till dem som stodo vid hans sida: 'Tagen ifrån honom hans pund, och

saying—Thy mina, lord, hath made five minas.

19 And he said, to him also, And, thou, be over five cities.

20 And, the other, came, saying—Lord, lo! thy mina, which I kept lying by in a napkin;
21 For I was afraid of thee, because, a harsh man, thou art,—Thou takest up, what thou layedst not down, and reapest, what thou sowedst not!

22 He saith to him—Out of thy mouth, do I judge thee, O wicked servant! Thou knewest that, I, a harsh man, am,—taking up, what I laid not down, and reaping, what I did not sow;

23 Wherefore, then, didst thou not place my silver upon a [money-changer's] table, and, I, when I came, with interest might have exacted it?

24 And, unto the by-standers, he said—Take, from him, the mina, and give unto him that hath,

sille, jolla on kymmenen leiviskää.'
25 - Niin he sanoivat hänelle: 'Herra, hänellä on jo kymmenen leiviskää.' -
26 'Minä sanon teille: jokaiselle, jolla on, annetaan; mutta jolla ei ole, siltä otetaan pois sekin, mikä hänellä on.

27 Mutta viholliseni, jotka eivät tahtoneet minua kuninkaaksensa, tuokaa tänne ja teloittakaa minun edessäni.'"
28 Ja tämän sanottuaan hän kulki edellä vaeltaen ylös Jerusalemiin.
29 Ja tapahtui, kun hän tuli lähelle Beetfagea ja Betaniaa, sille vuorelle, jota kutsutaan Öljymäeksi, että hän lähetti kaksi opetuslastaan
30 sanoen: "Menkää edessä olevaan kylään, niin sinne tullessanne te löydätte sidottuna varsan, jonka selässä ei vielä yksikään ihminen ole istunut; päästäkää se ja tuokaa tänne.

31 Ja jos joku kysyy

given det åt den som har de tio punden.'
25 De sade till honom: 'Herre, han har ju redan tio pund.'

26 Han svarade: 'Jag säger eder: Var och en som har, åt honom skall varda givet; men den som icke har, från honom skall tagas också det han har.
27 Men dessa mina ovänner, som icke ville hava mig till konung över sig, fören dem hit huggen ned dem här inför mig.»
28 Sedan Jesus hade sagt detta, gick han framför de andra upp mot Jerusalem.
29 När han då nalkades Betfage och Betania, vid det berg som kallas Oljeberget, sände han åstad två av lärjungarna

30 och sade: »Gån in i byn som ligger här mitt framför. Och när I kommen ditin, skolen I finna en åsnefåle stå där bunden, som ingen människa någonsin har suttit på, lösen den och fören den hit.
31 Och om någon

the ten minas; —
25 And they said to him, Lord! he hath ten minas; —

26 I tell you—Unto everyone that hath, shall be given, whereas, from him that hath not, even what he hath, shall be taken away.

27 But, these mine enemies who desired not that I should be made king over them, bring ye here, and slay them outright before me.
28 And, having said these things, he was moving on in front, going up into Jerusalem.
29 And it came to pass, as he drew near unto Bethphage, and Bethany, unto the mount which is called the Mount of Olives, he sent off two of his disciples,
30 saying—Go your way unto the opposite village, in which, as ye are entering, ye shall find a colt, bound, whereon, no man, hath, ever sat,—and, having loosed him, bring him.

31 And, if any one

teiltä: 'Miksi te sen päästätte?' niin sanokaa näin: 'Herra tarvitsee sitä.'"
32 Ja lähetetyt menivät ja havaitsivat niin olevan, kuin hän oli heille sanonut.

33 Ja heidän päästäessään varsaa sen omistajat sanoivat heille: "Miksi te päästätte varsan?"
34 Niin he sanoivat: "Herra tarvitsee sitä."
35 Ja he veivät sen Jeesuksen luo ja heittivät vaatteensa varsan selkään ja istuttivat Jeesuksen niiden päälle.
36 Ja hänen kulkiessaan kansa levitti vaatteensa tielle.

37 Ja kun hän jo oli lähellä, laskeutuen Öljymäen rinnettä, rupesi koko opetuslasten joukko iloiten kiittämään Jumalaa suurella äänellä kaikista voimallisista teoista, jotka he olivat nähneet,
38 sanoen: "Siunattu olkoon hän, joka tulee, Kuningas Herran

frågar eder varför I lösen den skolen I svara så: 'Herren behöver den.'»
32 Och de som hade blivit utsända gingo åstad och funno det så som han hade sagt dem.

33 Och när de löste fålen, frågade ägaren dem: »Varför lösen I fålen?»

34 De svarade: »Herren behöver den.»
35 Och de förde fålen till Jesus och lade sina mantlar på den och läto Jesus sätta sig därovanpå.

36 Och där han färdades fram bredde de ut sina mantlar under honom på vägen.

37 Och då han var nära foten av Oljeberget, begynte hela lärjungaskaran i sin glädje att med hög röst lova Gud för alla de kraftgärningar som de hade sett;

38 och de sade: »Välsignad vare han som kommer,

question you—Wherefore are ye loosing him? thus, shall ye say—His Lord, hath, need.
32 And they who were sent, departing, found as he had said to them.

33 And, as they were loosing the colt, his lords said unto them—Why are ye loosing the colt?

34 And, they, said—His Lord, hath, need.
35 And they brought him unto Jesus; and, throwing their mantles over the colt, they seated Jesus thereon.

36 And, as he moved along, they were spreading their own mantles in the way.

37 And, when he was drawing near, already, unto the descent of the Mount of Olives, one–and–all the throng of the disciples began joyfully to be praising God with a loud voice, concerning all the mighty works which they had seen;
38 saying—Blessed is he that cometh. . . The king! In the name of the Lord!

nimessä; rauha taivaassa ja kunnia korkeuksissa!"

konungen, i Herrens namn. Frid vare i himmelen och ära i höjden!»

In heaven, peace! And glory in the highest!

39 Ja muutamat fariseukset kansanjoukosta sanoivat hänelle: "Opettaja, nuhtele opetuslapsiasi."

39 Och några fariséer som voro med i folkhopen sade till honom: »Mästare, förbjud dina lärjungar att ropa så.»

39 And, certain of the Pharisees from the multitude, said unto him—Teacher! rebuke thy disciples.

40 Mutta hän vastasi ja sanoi: "Minä sanon teille: jos nämä olisivat vaiti, niin kivet huutaisivat."

40 Men han svarade och sade: »Jag säger eder: Om dessa tiga, skola stenarna ropa.»

40 And he answered and said—I tell you—If, these, shall hold their peace, the stones, will cry out.

41 Ja kun hän tuli lähemmäksi ja näki kaupungin, itki hän sitä

41 Då han nu kom närmare och fick se staden, begynte han gråta över den

41 And, when he drew near, beholding the city, he wept over it, saying—

42 ja sanoi: "Jospa tietäisit sinäkin tänä päivänä, mikä rauhaasi sopii! Mutta nyt se on sinun silmiltäsi salattu.

42 och sade: »O att du i dag hade insett, också du, vad din frid tillhör! Men nu är det fördolt för dina ögon.

42 If thou hadst got to know, in this day, even thou, the conditions of peace. . . But, now, are they hid from thine eyes:

43 Sillä sinulle tulevat ne päivät, jolloin sinun vihollisesi sinut vallilla saartavat ja piirittävät sinut ja ahdistavat sinua joka puolelta;

43 Ty den tid skall komma över dig, då dina fiender skola omgiva dig med belägringsvall och innesluta dig och tränga dig på alla sidor.

43 Because days will have come upon thee, that thine enemies will throw around a rampart against thee, and enclose thee; and hem thee in from every side,—

44 ja he kukistavat sinut maan tasalle ja surmaavat lapsesi, jotka sinussa ovat, eivätkä jätä sinuun kiveä kiven päälle, sentähden ettet etsikkoaikaasi tuntenut."

44 Och de skola slå ned dig till jorden, tillika med dina barn, som äro i dig, och skola icke lämna kvar i dig sten på sten, därför att du icke aktade på den tid då

44 And will level thee with the ground, and thy children within thee, and will not leave, stone on stone, within thee: because thou didst not get to know the season of thy visitation.

	du var sökt.»	
45 Ja hän meni pyhäkköön ja rupesi ajamaan myyjiä ulos	45 Och han gick in i helgedomen och begynte driva ut dem som sålde därinne;	45 And, entering into the temple, he began to be casting out them who were selling;
46 ja sanoi heille: "Kirjoitettu on: 'Minun huoneeni on oleva rukoushuone', mutta te olette tehneet siitä ryövärien luolan."	46 och han sade till dem: »Det är skrivet: 'Och mitt hus skall vara ett bönehus.' Men I haven gjort det till en rövarkula.»	46 saying unto them—It is written, And, my house, shall be, a house of prayer; but, ye, have made, it, a den of robbers.
47 Ja hän opetti joka päivä pyhäkössä. Mutta ylipapit ja kirjanoppineet sekä kansan ensimmäiset miettivät, miten saisivat hänet surmatuksi;	47 Och han undervisade var dag i helgedomen. Och översteprästerna och de skriftlärde och folkets förnämste män sökte efter tillfälle att förgöra honom;	47 And he was teaching day by day in the temple; but, the High–priests and the Scribes, also the chiefs of the people, were seeking to destroy him,—
48 mutta he eivät keksineet, mitä tekisivät, sillä kaikki kansa riippui hänessä ja kuunteli häntä.	48 men de kunde icke finna någon utväg därtill, ty allt folket höll sig till honom och hörde honom.	48 and could not find what they might do, for, the people, one and all, were hanging upon him, as they hearkened.
20 luku		
1 Ja tapahtui eräänä päivänä, kun hän opetti kansaa pyhäkössä ja julisti evankeliumia, että ylipapit ja kirjanoppineet astuivat yhdessä vanhinten kanssa esiin	1 Och en dag, då han undervisade folket i helgedomen och förkunnade evangelium, trädde översteprästerna och de skriftlärde, tillika med de äldste, fram	1 And it came to pass, on one of the days, as he was teaching the people in the temple, and telling the good tidings, that the High–priests and the Scribes, with the Elders, came upon him,—
2 ja puhuivat hänelle sanoen: "Sano meille, millä vallalla sinä näitä teet, tahi kuka on se, joka on antanut sinulle	2 och talade till honom och sade: »Säg oss, med vad myndighet gör du detta? Och vem är	2 and spake, saying, unto him—Tell us, by what authority, these things, thou art doing, and, who, is it, that gave thee this

tämän vallan?"

3 Hän vastasi ja sanoi heille: "Minä myös teen teille kysymyksen; sanokaa minulle:

4 oliko Johanneksen kaste taivaasta vai ihmisistä?"

5 Niin he neuvottelivat keskenänsä sanoen: "Jos sanomme: 'Taivaasta', niin hän sanoo: 'Miksi ette siis uskoneet häntä?'

6 Mutta jos sanomme: 'Ihmisistä', niin kaikki kansa kivittää meidät, sillä se uskoo vahvasti, että Johannes oli profeetta."

7 Ja he vastasivat, etteivät tienneet, mistä se oli.

8 Niin Jeesus sanoi heille: "Niinpä en minäkään sano teille, millä vallalla minä näitä teen."

9 Ja hän rupesi puhumaan kansalle ja puhui tämän vertauksen: "Mies istutti viinitarhan ja vuokrasi sen viinitarhureille ja matkusti muille maille kauaksi aikaa.

10 Ja ajan tullen hän

det som har rivit dig sådan myndighet?»

3 Han svarade och sade till dem: »Också jag vill ställa en fråga till eder; svaren mig på den.

4 Johannes' döpelse, var den från himmelen eller från människor?»

5 Då överlade de med varandra och sade: »Om vi svara: 'Från himmelen' så frågar han: 'Varför trodden I honom då icke?'

6 Men om vi svara: 'Från människor', då kommer allt folket att stena oss, ty de äro förvissade om att Johannes var en profet.»

7 De svarade alltså att de icke visste varifrån den var.

8 Då sade Jesus till dem: »Så säger icke heller jag eder med vad myndighet jag gör detta.»

9 Och han framställde för folket denna liknelse: »En man planterade en vingård och lejde ut den åt vingårdsmän och för utrikes för lång tid.

10 När sedan rätta

authority.

3 And answering, he said unto them—I too, will question, you, as to a matter,—and tell me!

4 The immersion of John, Of heaven, was it, or of men?

5 And they deliberated together by themselves, saying—If we say, Of heaven, he will say, Wherefore did ye not believe him?

6 But, if we say, Of men, the people, one and all, will stone us, for, persuaded, they are, that, John, was, a prophet.

7 And they answered, that they knew not whence.

8 And, Jesus, said unto them—Neither do, I, tell, you, by what authority, these things, I am doing.

9 And he began, unto the people, to be speaking this parable:—A man, planted a vineyard, and let it out to husbandmen, and went from home for a long time.

10 And, in due season,

lähetti palvelijan viinitarhurien luokse, että he antaisivat tälle osan viinitarhan hedelmistä; mutta viinitarhurit pieksivät hänet ja lähettivät tyhjin käsin pois.

tiden var inne, sände han en tjänare till vingårdsmännen, för att de åt denne skulle lämna någon del av vingårdens frukt. Men vingårdsmännen misshandlade honom och läto honom gå tomhänt bort.

he sent unto the husbandmen, a servant, that, of the fruit of the vineyard, they might give him; but, the husbandmen, having beaten him, sent him away empty.

11 Ja hän lähetti vielä toisen palvelijan; mutta hänetkin he pieksivät ja häpäisivät ja lähettivät tyhjin käsin pois.

11 Ytterligare sände han en annan tjänare. Också honom misshandlade och skymfade de och läto honom gå tomhänt bort.

11 And he, further, sent another servant; but, they, beating, that one also, and dishonouring him, sent him away, empty.

12 Ja hän lähetti vielä kolmannen; mutta tämänkin he haavoittivat ja heittivät ulos.

12 Ytterligare sände han en tredje. Men också denne slogo de blodig och drevo bort honom.

12 And he, further, sent, a third; but, they, bruising, this one also, thrust him out.

13 Niin viinitarhan herra sanoi: 'Mitä minä teen? Minä lähetän rakkaan poikani; häntä he kaiketi kavahtavat.'

13 Då sade vingårdens herre: 'Vad skall jag göra? Jo, jag vill sända min älskade son; för honom skola de väl ändå hava försyn.'

13 And the lord of the vineyard said—What shall I do? I will send my son, the beloved,—It may be, that, him, they will respect.

14 Mutta kun viinitarhurit näkivät hänet, neuvottelivat he keskenään ja sanoivat: 'Tämä on perillinen; tappakaamme hänet, että perintö tulisi meidän omaksemme.'

14 Men när vingårdsmannen fingo se honom, överlade de med varandra och sade: 'Denne är arvingen; låt oss dräpa honom, för att arvet må bliva vårt.'

14 But he husbandmen, seeing him, began to deliberate one with another, saying—This, is, the heir: Let us slay him, that, ours, may be, the inheritance.

15 Ja he heittivät hänet ulos viinitarhasta ja tappoivat. Mitä nyt

15 Och de förde honom ut ur vingården och dräpte honom.

15 And, thrusting him forth outside the vineyard, they slew him. What, then,

viinitarhan herra on tekevä heille?

16 Hän tulee ja tuhoaa nämä viinitarhurit ja antaa viinitarhan muille." Niin he sen kuullessaan sanoivat: "Pois se!"

17 Mutta hän katsahti heihin ja sanoi: "Mitä siis on tämä kirjoitus: 'Se kivi, jonka rakentajat hylkäsivät, on tullut kulmakiveksi'?

18 Jokainen, joka kaatuu siihen kiveen, ruhjoutuu, mutta jonka päälle se kaatuu, sen se murskaa."

19 Ja kirjanoppineet ja ylipapit tahtoivat ottaa hänet sillä hetkellä kiinni, mutta he pelkäsivät kansaa; sillä he ymmärsivät, että hän oli puhunut sen vertauksen heistä.

20 Ja he vartioivat häntä ja lähettivät hänen luokseen hurskaiksi tekeytyviä urkkijoita, saadakseen hänet kiinni jostakin sanasta, niin että

»Vad skall nu vingårdens herre göra med dem?

16 Jo, han skall komma och förgöra de vingårdsmännen och lämna vingården åt andra.» När de hörde detta, sade de: »Bort det!»

17 Då såg han på dem och sade: »Vad betyder då detta skriftens ord: 'Den sten som byggningsmännen förkastade, den har blivit en hörnsten'?

18 Var och en som faller på den stenen, han skall bliva krossad; men den som stenen faller på, honom skall den söndersmula.»

19 Och de skriftlärde och översteprästerna hade gärna velat i samma stund gripa honom, men de fruktade för folket. Ty de förstodo att det var om dem som han hade talat i denna liknelse.

20 Och de vaktade på honom och sände ut några som försåtligen skulle låtsa sig vara rättsinniga män, för att dessa skulle fånga honom genom något

will the lord of the vineyard do unto them?

16 He will come, and destroy these husbandmen, and give the vineyard unto others. But, when they heard it, they said—Far be it!

17 But, he, looking at them, said—What, then, is this that is written,—A stone which the builders' rejected, The same, hath become, head of the corner?

18 Every one who falleth on that stone, will be sorely bruised, but, on whomsoever it shall fall, it will utterly destroy him.

19 And the Scribes and the High–priests sought to thrust on him their hands, in that very hour; and feared the people; for they perceived that, against them, spake he this parable.

20 And, watching narrowly, they sent forth suborned men, feigning themselves to be, righteous, that they might lay hold of a word of his, so as to deliver him up

voisivat antaa hänet esivallalle ja maaherran käsiin.

21 Ja ne kysyivät häneltä sanoen: "Opettaja, me tiedämme, että sinä puhut ja opetat oikein etkä katso henkilöön, vaan opetat Jumalan tietä totuudessa.
22 Onko meidän lupa antaa keisarille veroa vai eikö?"

23 Mutta hän havaitsi heidän kavaluutensa ja sanoi heille:
24 "Näyttäkää minulle denari. Kenen kuva ja päällekirjoitus siinä on?" He vastasivat: "Keisarin."

25 Niin hän sanoi heille: "Antakaa siis keisarille, mikä keisarin on, ja Jumalalle, mikä Jumalan on."
26 Ja he eivät kyenneet saamaan häntä hänen puheestaan kiinni kansan edessä; ja he ihmettelivät hänen vastaustaan ja vaikenivat.
27 Niin astui esiin muutamia saddukeuksia, jotka väittävät, ettei ylösnousemusta ole, ja

hans ord, så att de skulle kunna överlämna honom åt överheten, i landshövdingens våld.
21 Dessa frågade honom och sade: »Mästare, vi veta att du talar och undervisar rätt och icke har anseende till personen, utan lär om Guds väg vad sant är.
22 Är det lovligt för oss att giva kejsaren skatt, eller är det icke lovligt?»

23 Men han märkte deras illfundighet och sade till dem:
24 »Låten mig se en penning. Vems bild och överskrift bär den?» De svarade: »Kejsarens.»

25 Då sade han till dem: »Given alltså kejsaren vad kejsaren tillhör, och Gud vad Gud tillhör.»
26 Och de förmådde icke fånga honom genom något hans ord inför folket, utan förundrade sig över hans svar och tego.

27 Därefter trädde några sadducéer fram och ville påstå att det icke gives någon

unto the rule and the authority of the governor.

21 And they questioned him, saying—Teacher! we know that, rightly, thou speakest and teachest, and respectest no person, but, in truth, the way of God, dost teach:

22 Is it allowable for us to give, unto Caesar, tribute, or not?

23 But, observing their villainy, he said unto them—
24 Shew me a denary. Of whom, hath it an image and inscription? And, they, said—Of Caesar.

25 And, he, said unto them—Well then! render the things of Caesar, unto Caesar, and the things of God, unto God.
26 And they could not lay hold of the saying, before the people; and, marveling at his answer, they held their peace.

27 But there came near certain of the Sadducees, they who say, Resurrection, there is

he kysyivät häneltä

28 sanoen: "Opettaja, Mooses on säätänyt meille: 'Jos joltakin kuolee veli, jolla on vaimo, mutta ei ole lapsia, niin ottakoon hän veljensä vaimon ja herättäköön siemenen veljelleen.'

29 Nyt oli seitsemän veljestä. Ensimmäinen otti vaimon ja kuoli lapsetonna.

30 Niin toinen otti sen vaimon,

31 ja sitten kolmas, ja samoin kaikki seitsemän; ja he kuolivat jättämättä lapsia.

32 Viimeiseksi vaimokin kuoli.

33 Kenelle heistä siis tämä vaimo ylösnousemuksessa joutuu vaimoksi? Sillä kaikkien seitsemän vaimona hän oli ollut."

34 Niin Jeesus sanoi heille: "Tämän maailmanajan lapset naivat ja menevät miehelle.

35 Mutta ne, jotka on

uppståndelse. Dessa frågade honom

28 och sade: »Mästare, Moses har givit oss den föreskriften, att om någon har en broder som är gift, men dör barnlös, så skall han taga sin broders hustru till akta och skaffa avkomma åt sin broder.

29 Nu voro här sju bröder. Den förste tog sig en hustru, men dog barnlös.

30 Då tog den andre i ordningen henne

31 och därefter den tredje; sammalunda alla sju. Men de dogo alla, utan att någon av dem lämnade barn efter sig.

32 Slutligen dog ock hustrun.

33 Vilken av dem skall då vid uppståndelsen få kvinnan till hustru? De hade ju alla sju tagit henne till hustru.»

34 Jesus svarade dem: »Med den nuvarande tidsålderns barn är det så, att män taga sig hustrur, och hustrur givas åt män;

35 men de som bliva

none! and questioned him,

28 saying—Teacher! Moses, wrote for us, If one's brother die, having a wife, and, he, be, childless, that his brother shall take the wife, and raise up seed unto his brother.

29 Seven brethren, therefore, there were,—and, the first, taking a wife, died childless,

30 And, the second,

31 and the third, took her,—yea, likewise, even the seven; They left no children, and died:

32 Later on, the woman also, died.

33 The woman, therefore, in the resurrection, Of which of them, doth she become wife? for, the seven, had her to wife.

34 And Jesus said unto them—The sons of this age, marry, and are given in marriage,—

35 But, they who have

arvollisiksi nähty pääsemään toiseen maailmaan ja ylösnousemukseen kuolleista, eivät nai eivätkä mene miehelle.

aktade värdiga att få del i den nya tidsåldern och i uppståndelsen från de döda, med dem är det så, att varken män tag sig hustrur, eller hustrur givas män.

been accounted worthy, that age, to obtain, and the resurrection that is from among the dead, neither marry, nor are given in marriage;

36 Sillä he eivät enää voi kuolla, kun ovat enkelien kaltaisia; ja he ovat Jumalan lapsia, koska ovat ylösnousemuksen lapsia.

36 De kunna ju ej heller mer dö ty de äro lika änglarna och äro, Guds söner, eftersom de hava blivit delaktiga av uppståndelsen.

36 For they cannot, even die any more,—for, equal unto messengers, are they, and are, sons of God, Of the resurrection, being, sons.

37 Mutta että kuolleet nousevat ylös, sen Mooseskin on osoittanut kertomuksessa orjantappurapensaasta, kun hän sanoo Herraa Aabrahamin Jumalaksi ja Isakin Jumalaksi ja Jaakobin Jumalaksi.

37 Men att de döda uppstå, det har ock Moses, på det ställe där det talas om törnbusken, givit till känna, när han kallar Herren 'Abrahams Gud och Isaks Gud och Jakobs Gud';

37 But, that the dead do rise, even Moses, disclosed at the bush, when he calleth the Lord–—The God of Abraham and God of Isaac and God of Jacob:

38 Mutta hän ei ole kuolleitten Jumala, vaan elävien; sillä kaikki hänelle elävät."

38 Och han är en Gud icke för döda, utan för levande, ty för honom leva alla.»

38 Now, God, he is not, of the dead, but, of the living,—for, all, unto him, do live.

39 Niin muutamat kirjanoppineista vastasivat ja sanoivat: "Opettaja, oikein sinä sanoit."

39 Då svarade några av de skriftlärde och sade: »Mästare, du har talat rätt.»

39 And certain of the Scribes, answering, said—Teacher! Well, hast thou spoken.

40 Ja he eivät enää rohjenneet kysyä häneltä mitään.

40 De dristade sig nämligen icke att vidare ställa någon fråga på honom.

40 For, no longer, were they daring to ask him any questions.

41 Niin hän sanoi heille: "Kuinka he voivat sanoa, että Kristus on

41 Men han sade till dem: »Huru kan man säga att Messias är

41 And he said unto them—How say they, that, the Christ, is, David’s

Daavidin poika?
42 Sanoohan Daavid itse psalmien kirjassa: 'Herra sanoi minun Herralleni: Istu minun oikealle puolelleni,
43 kunnes minä panen sinun vihollisesi sinun jalkojesi astinlaudaksi.'
44 Daavid siis kutsuu häntä Herraksi; kuinka hän sitten on hänen poikansa?"
45 Ja kaiken kansan kuullen hän sanoi opetuslapsillensa:
46 "Kavahtakaa kirjanoppineita, jotka mielellään käyskelevät pitkissä vaipoissa ja haluavat tervehdyksiä toreilla ja etumaisia istuimia synagoogissa ja ensimmäisiä sijoja pidoissa,

47 noita, jotka syövät leskien huoneet ja näön vuoksi pitävät pitkiä rukouksia; he saavat sitä kovemman tuomion."

21 luku

1 Ja hän katsahti ja näki rikkaiden panevan lahjoja uhriarkkuun.

2 Niin hän näki myös

Davids son?
42 David själv säger ju i Psalmernas bok: Herren sade till min herre: Sätt dig på min högra sida,
43 till dess jag har lagt dina fiender dig till en fotapall.'
44 David kallar honom alltså 'herre'; huru kan han då vara hans son?»
45 Och han sade till sina lärjungar, så att allt folket hörde det:
46 »Tagen eder till vara för de skriftlärde, som gärna gå omkring i fotsida kläder och gärna vilja bliva hälsade på torgen och gärna sitta främst i synagogorna och på de främsta platserna vid gästabuden --
47 detta under det att de utsuga änkors hus, medan de för syns skull hålla långa baner. Del skola få en dess hårdare dom.»

1 Och när han såg upp, fick han se huru de rika lade ned sina gåvor i offerkistorna.
2 Därvid fick han ock

Son?
42 For, David himself, saith, in [the] book of Psalms: Said the Lord, unto my Lord, Sit thou at my right hand,
43 Until I make thy foes thy footstool.

44 David, therefore, calleth, him Lord: How, then, his son, is he?

45 And, all the people hearing, he said unto the disciples:
46 Be taking heed of the Scribes—Who desire to walk about in long robes, and are fond of salutations in the markets, and first seats in the synagogues, and first couches in the chief meals,—

47 Who devour the houses of widows, and, for a show, are a long time at prayer. These, shall receive, a heavier sentence.

1 And, looking up, he saw the, rich, who were casting their gifts into the treasury,—
2 and he saw a certain

köyhän lesken panevan siihen kaksi ropoa.
3 Silloin hän sanoi: "Totisesti minä sanon teille: tämä köyhä leski pani enemmän kuin kaikki muut.
4 Sillä kaikki nuo panivat lahjansa liiastaan, mutta tämä pani puutteestaan, koko elämisensä, mikä hänellä oli."

5 Ja kun muutamat puhuivat pyhäköstä, kuinka se oli kauniilla kivillä ja temppelilahjoilla kaunistettu, sanoi hän:

6 "Päivät tulevat, jolloin tästä, mitä katselette, ei ole jäävä kiveä kiven päälle, maahan jaottamatta."

7 Niin he kysyivät häneltä sanoen: "Opettaja, milloin tämä sitten tapahtuu? Ja mikä on oleva merkki tämän tulemisesta?"

8 Niin hän sanoi: "Katsokaa, ettei teitä eksytetä. Sillä monta tulee minun nimessäni sanoen: 'Minä olen se',

se huru en fattig änka lade ned två skärvar.
3 Då sade han: »Sannerligen säger jag eder: Denna fattiga änka lade dit mer än alla de andra.
4 Ty det var av sitt överflöd som alla dessa lade ned något bland gåvorna, men hon lade dit av sitt armod allt vad hon hade i sin ägo.»

5 Och då några talade om helgedomen, huru den var uppförd av härliga stenar och prydd med helgedomsskänker, sade han:

6 »Dagar skola komma, då av allt detta som I nu sen icke skall lämnas sten på sten, utan allt skall bliva nedbrutet.»

7 Då frågade de honom och sade: »Mästare, när skall detta ske? Och vad bliver tecknet till att tiden är inne, då detta kommer att ske?»
8 Han svarade: »Sen till, att I icke bliven förvillade. Ty många skola komma under mitt namn och säga:

poor widow, casting in thither two mites;
3 and he said—Of a truth, I say unto you—This destitute widow, more than they all, hath cast in;
4 For, all these, out of their superfluity, have cast in among the gifts, but, she, out of her deficiency, all the living that she had, hath cast in.

5 And, certain saying, of the temple—With beautiful stones and offerings, hath it been adorned! he said—

6 As to these things, which ye are looking upon, There will come days, in which there will not be left here, stone upon stone, which will not be taken down.
7 And they questioned him, saying—Teacher! when, therefore, will these things be? And, what the sign, when these things shall be about to come to pass?
8 And, he, said—Be taking heed ye be not deceived; for, many, will come upon my name, saying—I, am he,—and—The season,

ja: 'Aika on lähellä.' Mutta älkää menkö heidän perässään.

9 Ja kun kuulette sotien ja kapinain melskettä, älkää peljästykö. Sillä näitten täytyy ensin tapahtua, mutta loppu ei tule vielä heti."

10 Sitten hän sanoi heille: "Kansa nousee kansaa vastaan ja valtakunta valtakuntaa vastaan,

11 ja tulee suuria maanjäristyksiä, tulee ruttoa ja nälänhätää monin paikoin, ja taivaalla on oleva peljättäviä näkyjä ja suuria merkkejä.

12 Mutta ennen tätä kaikkea he käyvät teihin käsiksi ja vainoavat teitä ja vetävät teidät synagoogiin ja heittävät vankiloihin ja vievät teidät kuningasten ja maaherrain eteen minun nimeni tähden.

13 Ja näin te joudutte todistamaan.

14 Pankaa siis sydämellenne, ettette edeltäpäin huolehdi,

'Det är jag' och: 'Tiden är nära'. Men följen dem icke.

9 Och när I fån höra krigslarm och upprorslarm, så bliven icke förfärade; ty sådant måste först komma, men därmed är icke strax änden inne.»

10 Därefter sade han till dem: »Folk skall resa sig upp mot folk och rike mot rike;

11 och det skall bliva stora jordbävningar, så ock hungersnöd och farsoter på den ena orten efter den andra, och skräcksyner skola visa sig och stora tecken på himmelen.

12 Men före allt detta skall man gripa eder, man skall förfölja eder och draga eder inför synagogorna och sätta eder i fängelse och föra eder fram inför konungar och landshövdingar, för mitt namns skull.

13 Så skolen I få tillfälle att frambära vittnesbörd.

14 Märken därför noga att I icke förut mån göra eder bekymmer

hath drawn near! Do not go after them.

9 But, whensoever ye shall hear of wars and revolutions, be not terrified,—for these things, must needs, come to pass first, but, not immediately, is the end.

10 Then, said he unto them—There will rise up, nation against nation, and kingdom against kingdom;

11 As well great earthquakes, as also, in places, pestilences and famines, will there be, as well objects of terror, as also, from heaven, great signs, will there be.

12 And before, all these things, they will thrust upon you their hands, and persecute you, delivering you up into the synagogues and prisons,—when ye have been led away before kings and governors, for the sake of my name;

13 But it shall turn out to you for a witness.

14 Settle, then, in your hearts, not to be studying beforehand, how to make

miten te vastaatte puolestanne.
15 Sillä minä annan teille suun ja viisauden, jota vastaan eivät ketkään teidän vastustajanne kykene asettumaan tai väittämään.
16 Omat vanhemmatkin ja veljet ja sukulaiset ja ystävät antavat teidät alttiiksi; ja muutamia teistä tapetaan,

17 ja te joudutte kaikkien vihattaviksi minun nimeni tähden.
18 Mutta ei hiuskarvaakaan teidän päästänne katoa.
19 Kestäväisyydellänne te voitatte omaksenne elämän.
20 Mutta kun te näette Jerusalemin sotajoukkojen ympäröimänä, silloin tietäkää, että sen hävitys on lähellä.
21 Silloin ne, jotka Juudeassa ovat, paetkoot vuorille, ja jotka ovat kaupungissa, lähteköötsieltä pois, ja jotka maalla ovat, älköötsinne menkö.

22 Sillä ne ovat koston

för huru I skolen försvara eder.
15 Ty jag skall giva eder sådana ord och sådan vishet, att ingen av edra vedersakare skall kunna stå emot eller säga något emot.

16 I skolen bliva förrådda till och med av föräldrar och bröder och fränder och vänner; och somliga av eder skall man döda.
17 Och I skolen bliva hatade av alla för mitt namns skull.
18 Men icke ett hår på edra huvuden skall gå förlorat.
19 Genom att vara ståndaktiga skolen I vinna edra själar.
20 Men när I fån se Jerusalem omringas av krigshärar, då skolen I veta att dess ödeläggelse är nära.

21 Då må de som äro i Judeen fly bort till bergen, och de som äro inne i staden må draga ut därifrån och de som äro ute på landsbygden må icke gå ditin.
22 Ty detta är en

defense;

15 For, I, will give you a mouth and wisdom, which one–and–all who are setting themselves against, you shall be unable to withstand or gainsay.

16 But ye will be delivered up, even by parents, and brethren, and kinsfolk, and friends, and they will put to death some from among you;

17 And ye will be hated by all, because of my name:
18 And, a hair of your head, in nowise shall perish,—
19 By your endurance, shall ye gain your lives for a possession.
20 But whensoever ye shall see Jerusalem, encompassed by armies, then, know, that her desolation hath drawn near.
21 Then they who are in Judaea, let them flee into the mountains, and they who are in her midst, let them go forth,—and they who are in the fields, let them not enter into her;

22 For, days of avenging,

päiviä, että kaikki täyttyisi, mikä kirjoitettu on.

23 Voi raskaita ja imettäväisiä niinä päivinä! Sillä suuri hätä on oleva maan päällä ja viha tätä kansaa vastaan;

24 ja he kaatuvat miekan terään, heidät viedään vangeiksi kaikkien kansojen sekaan, ja Jerusalem on oleva pakanain tallattavana, kunnes pakanain ajat täyttyvät.

25 Ja on oleva merkit auringossa ja kuussa ja tähdissä, ja ahdistus kansoilla maan päällä ja epätoivo, kun meri ja aallot pauhaavat.

26 Ja ihmiset menehtyvät peljätessään ja odottaessaan sitä, mikä maanpiiriä kohtaa; sillä taivaitten voimat järkkyvät.

27 Ja silloin he näkevät Ihmisen Pojan tulevan pilvessä suurella voimalla ja kirkkaudella.

hämndens tid, då allt som är skrivet skall uppfyllas.

23 Ve dem som äro havande, eller som giva di på den tiden! Ty stor nöd skall då komma i landet, och en vredesdom över detta folk.

24 Och de skola falla för svärdsegg och bliva bortförda i fångenskap till allahanda hednafolk; och Jerusalem skall bliva förtrampat av hedningarna, till dess att hedningarnas tider äro fullbordade.

25 Och tecken skola ske i solen och månen och i stjärnorna, och på jorden skall ångest komma över folken, och de skola stå rådlösa vid havets och vågornas dån,

26 då nu människor uppgiva andan av förskräckelse och ängslan för det som skall övergå världen; ty himmelens makter skola bäva.

27 Och då skall man få se 'Människosonen komma i en sky', med stor makt och härlighet.

are, these, for all the things written to be fulfilled.

23 Alas! for the women with child, and for them who are giving suck, in those days; for there will be great distress upon the land, and anger against this people.

24 And they will fall by the edge of the sword, and be carried away captive into all the nations, and, Jerusalem, shall be trodden down by the nations, until the seasons of the nations shall be fulfilled [and shall be].

25 And there will he signs in sun, and moon, and stars, and, on the earth, anguish of nations in embarrassment—sea and surge resounding,—

26 Men fainting, from fear and expectation of the things overtaking the inhabited earth. For, the powers of the heavens, will be shaken.

27 And, then, will they see the Son of Man—coming in a cloud, with great power and glory.

28 Mutta kun nämä alkavat tapahtua, niin rohkaiskaa itsenne ja nostakaa päänne, sillä teidän vapautuksenne on lähellä."

29 Ja hän puhui heille vertauksen: "Katsokaa viikunapuuta ja kaikkia puita.

30 Kun ne jo puhkeavat lehteen, niin siitä te näette ja itsestänne ymmärrätte, että kesä jo on lähellä.
31 Samoin te myös, kun näette tämän tapahtuvan, tietäkää, että Jumalan valtakunta on lähellä.

32 Totisesti minä sanon teille: tämä sukupolvi ei katoa, ennenkuin kaikki tapahtuu.

33 Taivas ja maa katoavat, mutta minun sanani eivät katoa.
34 Mutta pitäkää vaari itsestänne, ettei teidän sydämiänne raskauta päihtymys ja juoppous eikä elatuksen murheet, niin että se päivä yllättää teidät äkkiarvaamatta
35 niinkuin paula; sillä

28 Men när detta begynner ske, då mån I resa eder upp och upplyfta edra huvuden, ty då nalkas eder förlossning.»

29 Och han framställde för dem en liknelse: »Sen på fikonträdet och på alla andra träd.
30 När I fån se att de skjuta knopp, då veten I av eder själva att sommaren redan är nära.
31 Likaså, när I sen detta ske, då kunnen I ock veta att Guds rike är nära.

32 Sannerligen säger jag eder: Detta släkte skall icke förgås, förrän allt detta sker.

33 Himmel och jord skola förgås, men mina ord skola aldrig förgås.
34 Men tagen eder till vara för att låta edra hjärtan förtyngas av omättlighet och dryckenskap och timliga omsorger, så att den dagen kommer på eder oförtänkt;
35 ty såsom en snara

28 And, when these things are beginning to come to pass, unbend and lift up your heads, because that, your redemption, is drawing near.
29 And he spake a parable unto them: See the fig–tree, and all the trees,—
30 Whensoever they have already budded, seeing it, of yourselves, ye observe that, already near, is, the summer:
31 Thus, ye also, whensoever ye shall see, these, things coming to pass, observe ye, that, near, is the kingdom of God!
32 Verily, I say unto you––In nowise shall this generation pass away, until, all things, shall happen:
33 Heaven and earth, will pass away, but, my word, in nowise will pass away.
34 But be taking heed unto yourselves, lest once your hearts be made heavy—with debauch and drunkenness and anxieties about livelihood, and that day come upon you suddenly,
35 as a snare,—For it will

se on saavuttava kaikki, jotka koko maan päällä asuvat.

skall den komma över hela jordens alla inbyggare.

come in by surprise, upon all them that are dwelling on the face of all the earth.

36 Valvokaa siis joka aika ja rukoilkaa, että saisitte voimaa paetaksenne tätä kaikkea, mikä tuleva on, ja seisoaksenne Ihmisen Pojan edessä."

36 Men vaken alltjämt, och bedjen att I mån kunna undfly allt detta som skall komma, och kunna bestå inför Människosonen.»

36 But be watching in every season, making supplication, that ye may gain full vigour, to escape all these things that are about to be coming to pass, and to stand before the Son of Man.

37 Ja hän opetti päivät pyhäkössä, mutta öiksi hän lähti pois ja vietti ne vuorella, jota kutsutaan Öljymäeksi.

37 Och han undervisade om dagarna i helgedomen, men om aftnarna gick han ut till det berg som kallas Oljeberget och stannade där över natten.

37 And he was, by day, in the temple, teaching; but, by night, going forth, he was lodging in the mount which is called the Mount of Olives.

38 Ja kaikki kansa tuli varhain aamuisin hänen tykönsä pyhäkköön kuulemaan häntä.

38 Och allt folket kom bittida om morgonen till honom i helgedomen för att höra honom.

38 And, all the people, were coming at day–break unto him, in the temple, to be hearkening unto him.

22 luku

1 Mutta happamattoman leivän juhla, jota pääsiäiseksi sanotaan, oli lähellä.

1 Det osyrade brödets högtid, som ock kallas påsk, var nu nära.

1 And the feast of the unleavened bread, which is called a Passover, was drawing near.

2 Ja ylipapit ja kirjanoppineet miettivät, kuinka saisivat hänet surmatuksi; sillä he pelkäsivät kansaa.

2 Och översteprästerna och de skriftlärde sökte efter tillfälle att röja honom ur vägen. De fruktade nämligen för folket.

2 And the High–priests and the Scribes were seeking, how they might get rid of him; for they feared the people.

3 Niin saatana meni Juudaaseen, jota

3 Men Satan for in i Judas, som kallades

3 But Satan entered into Judas, him called Iscariot,

kutsuttiin Iskariotiksi ja joka oli yksi niistä kahdestatoista.

4 Ja tämä meni ja puhui ylipappien ja pyhäkön vartioston päällikköjen kanssa, miten hän saattaisi hänet heidän käsiinsä.

5 Ja he ihastuivat ja sitoutuivat antamaan hänelle rahaa.

6 Ja hän lupautui ja etsi sopivaa tilaisuutta kavaltaakseen hänet heille ilman melua.

7 Niin tuli se happamattoman leivän päivistä, jona pääsiäislammas oli teurastettava.

8 Ja hän lähetti Pietarin ja Johanneksen sanoen: "Menkää ja valmistakaa meille pääsiäislammas syödäksemme."

9 Niin he kysyivät häneltä: "Mihin tahdot, että valmistamme sen?"

10 Hän vastasi heille: "Katso, saapuessanne kaupunkiin tulee teitä vastaan mies kantaen vesiastiaa; seuratkaa

Iskariot, och som var en av de tolv.

4 Denne gick bort och talade med översteprästerna och befälhavarna för tempelvakten om huru han skulle överlämna honom åt dem.

5 Då blevo de glada och förklarade sig villiga att giva honom en summa penningar.

6 Och han gick in på deras anbud och sökte sedan efter lägligt tillfälle att förråda honom åt dem, utan att någon folkskockning uppstod.

7 Så kom nu den dag i det osyrad brödets högtid, då man skulle slakta påskalammet.

8 Då sände han åstad Petrus och Johannes och sade: »Gån åstad och reden till åt oss, så att vi kunna äta påskalammet.»

9 De frågade honom: Var vill du att vi skola reda till det?»

10 Han svarade dem: När I kommen in i staden, skolen I möta en man som bär en kruka vatten. Följen

being of the number of the twelve;

4 and, departing, he conversed with the High–priests and Captains, as to how, unto them, he might deliver him up.

5 And they rejoiced, and bargained with him to give him, silver;

6 and he freely consented, and began seeking a good opportunity for delivering him up, in the absence of a multitude, unto them.

7 Now the day of the unleavened bread a came,—on which it was needful to be sacrificing the passover.

8 And he sent forth Peter and John, saying—Go, and make ready, for us, the passover, that we may eat.

9 And, they, said unto him—Where wiliest thou, we should make ready?

10 And, he, said unto them—Lo! when ye have entered into the city, there will meet you a man, bearing, an earthen–

häntä siihen taloon, johon hän menee,

honom till det hus där han går in.

jar of water: follow him into the house into which he is entering.

11 ja sanokaa talon isännälle: 'Opettaja sanoo sinulle: Missä on vierashuone, syödäkseni siinä pääsiäislampaan opetuslasteni kanssa?'

11 Och sägen till husbonden i det huset: 'Mästaren frågar dig: Var finnes härbärget där jag skall äta påskalammet med mina lärjungar?'

11 And ye shall say unto the master of the house—The teacher saith unto thee, where is the lodging, where, the passover, with my disciples, I may eat?

12 Niin hän näyttää teille suuren, aterioiville varustetun huoneen yläkerrassa; sinne valmistakaa."

12 Då skall han visa eder en stor sal i övre våningen, ordnad för måltid; reden till där.»

12 And, he, unto you, will shew, a large upper room, spread: there, make ready.

13 Ja he menivät ja havaitsivat niin olevan, kuin Jeesus oli heille sanonut, ja valmistivat pääsiäislampaan.

13 Och de gingo åstad och funno det så som han hade sagt dem; och de redde till påskalammet.

13 And, departing, they found according as he had said unto them, and made ready the passover.

14 Ja kun hetki tuli, asettui hän aterialle ja apostolit hänen kanssansa.

14 Och när stunden var inne, lade han sig till bords, och apostlarna med honom.

14 And, when the hour arrived, he reclined, and the apostles with him.

15 Ja hän sanoi heille: "Minä olen halajamalla halannut syödä tämän pääsiäislampaan teidän kanssanne, ennenkuin minä kärsin;

15 Och han sade till dem: »Jag har högeligen åstundat att äta detta påskalamm med eder, förrän mitt lidande begynner;

15 And he said unto them—I have greatly desired, to eat, this passover, with you before I suffer;

16 sillä minä sanon teille, etten minä sitä enää syö, ennenkuin sen täyttymys tapahtuu Jumalan valtakunnassa."

16 ty jag säger eder att jag icke mer skall fira denna högtid, förrän den kommer till fullbordan i Guds rike.»

16 For, I say unto you—In nowise shall I eat it, until it have been fulfilled in the kingdom of God.

17 Ja hän otti maljan, kiitti ja sanoi: "Ottakaa tämä ja jakakaa keskenänne.

17 Och han lät giva sig en kalk och tackade Gud och sade: »Tagen detta och

17 And, accepting a cup, giving thanks, he said—Take this, and divide among yourselves;

delen eder emellan;

18 Sillä minä sanon teille: tästedes minä en juo viinipuun antia, ennenkuin Jumalan valtakunta tulee."

18 ty jag säger eder att jag härefter icke, förrän Guds rike kommer, skall dricka av det som kommer från vinträd.»

18 For, I say unto you—In nowise shall I drink henceforth of the fruit of the vine, until, the kingdom of God, shall come.

19 Ja hän otti leivän, kiitti, mursi ja antoi heille ja sanoi: "Tämä on minun ruumiini, joka teidän edestänne annetaan. Tehkää se minun muistokseni."

19 Sedan tog han ett bröd och tackade Gud och bröt det och gav åt dem och sade: »Detta är min lekamen, som varder utgiven för eder. Gören detta till min åminnelse.»

19 And, taking a loaf, he gave thanks, and brake, and gave unto them, saying—This is my body [which in your behalf is being given: this, be ye doing, in remembrance, of me.

20 Samoin myös maljan, aterian jälkeen, ja sanoi: "Tämä malja on uusi liitto minun veressäni, joka teidän edestänne vuodatetaan.

20 Sammalunda tog han ock kalken, efter måltiden, och sade: »Denna kalk är det nya förbundet, i mitt blod, som varder utgjutet för eder.

20 And—the cup, in like manner, after the taking of supper, saying—This cup, is the new covenant in my blood, which, in your behalf, is to be poured out.]

21 Mutta, katso, minun kavaltajani käsi on minun kanssani pöydällä.

21 Men se, den som förråder mig, hans hand är med mig på bordet.

21 Nevertheless, lo! the hand of him who is delivering me up, is with me upon the table.

22 Sillä Ihmisen Poika tosin menee pois, niinkuin säädetty on; mutta voi sitä ihmistä, jonka kautta hänet kavalletaan!"

22 Ty Människosonen skall gå bort, såsom förut är bestämt; men ve den människa genom vilken han bliver förrådd!»

22 Because, the Son of Man, indeed, according to what is marked out, goeth his way; nevertheless, alas! for that man through whom he is being delivered up.

23 Ja he rupesivat keskenänsä kyselemään, kuka heistä mahtoi olla se, joka oli tämän tekevä.

23 Och de begynte tala med varandra om vilken av dem det väl kunde vara som skulle göra detta.

23 And, they, began to be enquiring together, among themselves, as to which, then, it could be, from among them, who, this thing, was about to

perpetrate!

24 Ja heidän välillään syntyi myös kiista siitä, kuka heistä oli katsottava suurimmaksi.

24 En tvist uppstod ock mellan dem om vilken av dem som skulle räknas för den störste.

24 And it came to pass that there was, a rivalry also, among them, as to which of them seemed to be greater [than the rest].

25 Niin hän sanoi heille: "Kansojen kuninkaat herroina niitä hallitsevat, ja niiden valtiaita sanotaan hyväntekijöiksi.

25 Då sade han till dem: »Konungarna uppträda mot sina folk såsom härskare, och de som hava myndighet över folken låta kalla sig 'nådige herrar'.

25 And, he, said unto them—The kings of the nations, lord it over them, and, they who wield authority over them, benefactors, are called.

26 Mutta älkää te niin; vaan joka teidän keskuudessanne on suurin, se olkoon niinkuin nuorin, ja johtaja niinkuin se, joka palvelee.

26 Men så är det icke med eder; utan den som är störst bland eder, han vare såsom den yngste, och den som är den förnämste, han vare såsom en tjänare.

26 But, ye, not so! On the contrary—the greater among you, Let him become as, the younger, and, he that governeth, as, he that ministereth,

27 Sillä kumpi on suurempi, sekö, joka aterioi, vai se, joka palvelee? Eikö se, joka aterioi? Mutta minä olen teidän keskellänne niinkuin se, joka palvelee.

27 Ty vilken är större: den som ligger till bords eller den som tjänar? Är det icke den som ligger till bords? Och likväl är jag här ibland eder såsom en tjänare. --

27 For which is greater—he that reclineth? or he that ministereth? Is not he that reclineth? But, I, am, in your midst, as he that ministereth,

28 Mutta te olette pysyneet minun kanssani minun kiusauksissani;

28 Men I ären de som hava förblivit hos mig i mina prövningar;

28 Ye, however, are they who have remained throughout with me in my temptations;

29 ja minä säädän teille, niinkuin minun Isäni on minulle säätänyt, kuninkaallisen vallan,

29 och såsom min Fader har överlåtit konungslig makt åt mig, så överlåter jag likadan makt åt eder,

29 And, I, covenant unto you—as my Father hath covenanted unto me—a kingdom,

30 niin että te saatte

30 så att I skolen få

30 That ye may eat and

syödä ja juoda minun pöydässäni minun valtakunnassani ja istua valtaistuimilla ja tuomita Israelin kahtatoista sukukuntaa.

äta och dricka vid mitt bord i mitt rike och sitta på troner såsom domare över Israels tolv släkter.

drink, at my table, in my kingdom, and sit upon thrones, judging, the twelve tribes of Israel.

31 Simon, Simon, katso, saatana on tavoitellut teitä valtaansa, seuloakseen teitä niinkuin nisuja;

31 Simon, Simon! Se, Satan har begärt att få eder i sitt våld, för att kunna sålla eder såsom vete;

31 Simon! Simon! lo! Satan, hath claimed you, to sift as wheat;

32 mutta minä olen rukoillut sinun puolestasi, ettei sinun uskosi raukeaisi tyhjään. Ja kun sinä kerran palajat, niin vahvista veljiäsi."

32 men jag har bett för dig, att din tro icke må bliva om intet. Och när du en gång har omvänt dig, så styrk dina bröder.»

32 But, I, have entreated for thee, that thy faith may not fail. And, thou, once thou hast turned, strengthen thy brethren.

33 Niin Simon sanoi hänelle: "Herra, sinun kanssasi minä olen valmis menemään sekä vankeuteen että kuolemaan."

33 Då sade han till honom: »Herre, jag är redo att med dig både gå i fängelse och gå i döden.»

33 But, he, said unto him—Lord! with thee, am I, ready, both into prison and unto death, to be going.

34 Mutta hän sanoi: "Minä sanon sinulle, Pietari: ei laula tänään kukko, ennenkuin sinä kolmesti kiellät tuntevasi minua."

34 Men han svarade: »Jag säger dig, Petrus: I dag skall icke hanen gala, förrän du tre gånger har förnekat mig och sagt att du icke känner mig.»

34 And, he, said: I tell thee, Peter—A cock will not crow this day, until, thrice, thou deny that thou knowest me.

35 Ja hän sanoi heille: "Kun minä lähetin teidät ilman rahakukkaroa ja laukkua ja kenkiä, puuttuiko teiltä mitään?" He vastasivat: "Ei mitään."

35 Ytterligare sade han till dem: »När jag sände eder åstad utan penningpung, utan ränsel, utan skor, icke fattades eder då något?» De svarade: »Intet.»

35 And he said unto them—When I sent you forth, without purse or satchel or sandals, of anything, came ye short? And, they, said—Of nothing!

36 Niin hän sanoi heille:

36 Då sade han till

36 And he said unto

"Mutta nyt, jolla on kukkaro, ottakoon sen mukaansa; niin myös laukun. Ja jolla ei ole, myyköön vaippansa ja ostakoon miekan.

dem: »Nu åter må den som har en penningpung taga den med sig, och den som har en ränsel, han göre sammalunda; och den som icke har något svärd, han sälje sin mantel och köpe sig ett sådant.

them—But, now, he that hath a purse, let him take it, in like manner also, a satchel; and, he that hath nothing, let him sell his mantle, and buy a sword!

37 Sillä minä sanon teille, että minussa pitää käymän toteen tämän, mikä kirjoitettu on: 'Ja hänet luettiin pahantekijäin joukkoon.' Sillä se, mikä minusta on sanottu, on täyttynyt."

37 Ty jag säger eder att på mig måste fullbordas detta skriftens ord: 'Han blev räknad bland ogärningsmän'. Ja, det som är förutsagt om mig, det går nu i fullbordan»

37 For I say unto you—This that is written, must needs be completed in me,—And, with lawless ones, was he reckoned; for, even that which concerneth me, hath, completion.

38 Niin he sanoivat: "Herra, katso, tässä on kaksi miekkaa." Mutta hän vastasi heille: "Riittää."

38 Då sade de: »Herre, se här äro två svärd.» Han svarade dem: »Det är nog.»

38 And, they, said—Lord, lo! two swords, here! And, he, said unto them—'Tis, enough!

39 Ja hän meni ulos ja lähti tapansa mukaan Öljymäelle, ja hänen opetuslapsensa seurasivat häntä.

39 Och han gick ut och begav sig till Oljeberget, såsom hans sed var; och hans lärjungar följde honom.

39 And going out, he went, according to his custom, unto the Mount of Olives; and the disciples [also] followed him.

40 Ja tultuaan siihen paikkaan hän sanoi heille: "Rukoilkaa, ettette joutuisi kiusaukseen."

40 Men när han hade kommit till platsen, sade han till dem: »Bedjen att I icke mån komma i frestelse.»

40 And, coming up to the place, he said unto them—Be praying, lest ye enter into temptation.

41 Ja hän vetäytyi heistä noin kivenheiton päähän, laskeutui polvilleen ja rukoili

41 Sedan gick han bort ifrån dem, vid pass ett stenkast, och föll ned på sina knän och bad

41 And, he, was torn from them about a stone's throw; and, bending his knees, he began to pray,

42 sanoen: "Isä, jos sinä tahdot, niin ota pois minulta tämä malja; älköön kuitenkaan tapahtuko minun tahtoni, vaan sinun."

42 och sade: »Fader, om det är din vilja, så tag denna kalk ifrån mig. Dock, ske icke min vilja, utan din.»

42 saying—Father! if thou please, bear aside this cup from me. Nevertheless, not my will, but thine, be accomplished.

43 Niin hänelle ilmestyi taivaasta enkeli, joka vahvisti häntä.

43 Då visade sig för honom en ängel från himmelen, som styrkte honom.

43 [And there appeared unto him a messenger from heaven, strengthening him,—

44 Ja kun hän oli suuressa tuskassa, rukoili hän yhä hartaammin. Ja hänen hikensä oli niinkuin veripisarat, jotka putosivat maahan.

44 Men han hade kommit i svår ångest och bad allt ivrigare, och hans svett blev såsom blodsdroppar, som föllo ned på jorden.

44 and, coming to be in an agony, more intensely, was he praying; and his perspiration became, as if great drops of blood, falling upon the ground.]

45 Ja kun hän nousi rukoilemasta ja meni opetuslastensa tykö, tapasi hän heidät murheen tähden nukkumasta.

45 När han sedan stod upp från bönen och kom tillbaka till lärjungarna, fann han dem insomnade av bedrövelse.

45 And, arising from prayer, he came unto his disciples, and found them falling asleep by reason of their grief;

46 Niin hän sanoi heille: "Miksi te nukutte? Nouskaa ja rukoilkaa, ettette joutuisi kiusaukseen."

46 Då sade han till dem: »Varför soven I? Stån upp, och bedjen att I icke mån komma i frestelse.»

46 and he said unto them—Why are ye slumbering? Arise! and be praying, lest ye enter into temptation.

47 Ja katso, hänen vielä puhuessaan tuli joukko kansaa, ja yksi niistä kahdestatoista, se, jonka nimi oli Juudas, kulki heidän edellään. Ja hän tuli Jeesuksen luo antamaan hänelle suuta.

47 Och se, medan han ännu talade, kom en folkskara; och en av de tolv, den som hette Judas, gick framför dem. Och han trädde fram till Jesus för att kyssa honom.

47 While yet he was speaking, lo! a multitude; and, he that was called Judas, one of the twelve, was leading them on,—and he drew near unto Jesus, to kiss him.

48 Mutta Jeesus sanoi hänelle: "Juudas,

48 Men Jesus sade till honom: »Judas,

48 But, Jesus, said to him—Judas! with a kiss,

suunantamisellako sinä Ihmisen Pojan kavallat?"

49 Kun nyt ne, jotka olivat hänen ympärillään, näkivät, mitä oli tulossa, sanoivat he: "Herra, iskemmekö miekalla?"

50 Ja eräs heistä iski ylimmäisen papin palvelijaa ja sivalsi häneltä pois oikean korvan.

51 Mutta Jeesus vastasi sanoen: "Sallikaa vielä tämäkin." Ja hän koski hänen korvaansa ja paransi hänet.

52 Niin Jeesus sanoi ylipapeille ja pyhäkön vartioston päälliköille ja vanhimmille, jotka olivat tulleet häntä vastaan: "Niinkuin ryöväriä vastaan te olette lähteneet miekat ja seipäät käsissä.

53 Minä olen joka päivä ollut teidän kanssanne pyhäkössä, ettekä ole ojentaneet käsiänne minua vastaan. Mutta tämä on teidän hetkenne ja pimeyden valta."

54 Niin he ottivat hänet kiinni ja kuljettivat pois ja veivät hänet ylimmäisen papin taloon.

förråder du Människosonen med en kyss?»

49 Då nu de som voro med Jesus sågo vad som var på färde, frågade de: »Herre, skola vi hugga till med svärd?»

50 Och en av dem högg till översteprästens tjänare och högg så av honom högra örat.

51 Då svarade Jesus och sade: »Låten det gå så långt.» Och han rörde vid hans öra och helade honom.

52 Sedan sade Jesus till dem som hade kommit emot honom, till översteprästerna och befälhavarna för tempelvakten och de äldste: »Såsom mot en rövare haven I gått ut med svärd och stavar.

53 Fastän jag var dag har varit med eder i helgedomen, haven I icke sträckt ut edra händer emot mig men detta är eder stund, och nu råder mörkrets makt.»

54 Så grepo de honom och förde honom åstad in i översteprästens hus.

the Son of Man, dost thou deliver up?

49 And they who were about him, seeing what would be, said—Lord! shall we smite with the sword?

50 And a certain one from among them smote, the High-priest's, servant, and took off his right ear.

51 But Jesus, answering, said—Let be—as long as this! . . . And, touching the ear, he healed him.

52 And Jesus said unto the High-priests, and Captains of the temple, and Elders, who had come against him—As against a robber, have ye come out, with swords and clubs?

53 Daily, was I with you, in the temple, and yet ye stretched not forth your hands against me! . . . But, this, is your hour, and the authority of darkness.

54 And, having arrested him, they led him away, and took him into the house of the High-priest;

Ja Pietari seurasi taampana.
55 Ja he virittivät valkean keskelle esipihaa ja asettuivat yhdessä istumaan, ja Pietari istui heidän joukkoonsa.
56 Niin eräs palvelijatar, nähdessään hänen istuvan tulen ääressä, katseli häntä kiinteästi ja sanoi: "Tämäkin oli hänen kanssaan."

57 Mutta hän kielsi sanoen: "Nainen, en tunne häntä."
58 Ja hetkisen perästä näki hänet toinen, eräs mies, ja sanoi: "Sinäkin olet yksi niistä." Mutta Pietari sanoi: "Mies, en ole."

59 Ja noin yhden hetken kuluttua vakuutti vielä toinen sanoen: "Totisesti, tämä oli myös hänen kanssaan; sillä onhan hän galilealainenkin."
60 Mutta Pietari sanoi: "En ymmärrä, mies, mitä sanot." Ja samassa, hänen vielä puhuessaan, lauloi kukko.

61 Ja Herra kääntyi ja katsoi Pietariin; ja

Och Petrus följde efter på avstånd.
55 Och de tände upp en eld mitt på gården och satte sig där tillsammans, och Petrus satte sig ibland dem.
56 Men en tjänstekvinna, som fick se honom, där han satt vid elden fäste ögonen på honom och sade: »Också denne var med honom.
57 Men han nekade och sade: »Kvinna, jag känner honom icke.»
58 Kort därefter fick en annan, en av mannen, se honom och sade: »Också du är en av dem.» Men Petrus svarade: »Nej, det är jag icke.»

59 Vid pass en timme därefter kom en annan som bedyrade och sade: »Förvisso var också denne med honom; han är ju ock en galilé.»
60 Då svarade Petrus: »Jag förstår icke vad du menar.» Och i detsamma, medan han ännu talade, gol hanen.

61 Då vände Herren sig om och såg på

and, Peter, was following afar.
55 And, they having kindled up a fire in the midst of the court, and taken seats together, Peter was for sitting among them.
56 But, a certain maid-servant, seeing him seating himself towards the light, and looking steadfastly at him, said—This one also, was, with him.
57 But, he, denied, saying—I know him not, woman!
58 And, after a little, another, beholding him, said—Thou also, art, from among them. But, Peter, said—Man! I am not.

59 And, about one hour having passed, a certain other, began stoutly to insist, saying—Of a truth, this one also, was with him; for indeed he is, a Galilaean.
60 But Peter said—Man! I know not what thou art saying! And, instantly while yet he was speaking, a cock crew.

61 And the Lord turned, and looked at Peter; and

Pietari muisti Herran sanat, kuinka hän oli hänelle sanonut: "Ennenkuin kukko tänään laulaa, sinä kolmesti minut kiellät."

Petrus; och Petrus kom då ihåg Herrens ord, huru han hade sagt till honom: »Förrän hanen i dag har galit, skall du tre gånger förneka mig.»

Peter was put in mind of the declaration of the Lord, how he had said to him—Before, a cock, crow this day, thou wilt deny me thrice!

62 Ja hän meni ulos ja itki katkerasti.

62 Och han gick ut och grät bitterligen.

62 [And, going forth outside, he wept bitterly.]

63 Ja miehet, jotka pitivät Jeesusta kiinni, pilkkasivat häntä ja pieksivät häntä.

63 Och de män som höllo Jesus fången begabbade honom och misshandlade honom.

63 And, the men who held him bound, kept mocking him, with blows;

64 Ja he peittivät hänen kasvonsa ja kysyivät häneltä sanoen: "Profetoi, kuka se on, joka sinua löi!"

64 De höljde över honom och frågade honom och sade: »Profetera: vem var det som slog dig?»

64 and, blindfolding him, questioned him, saying—Prophesy! which is he that smote thee?

65 Ja paljon muita herjaussanoja he puhuivat häntä vastaan.

65 Många andra smädliga ord talade de ock mot honom.

65 and, many other things, with profane speech, were they saying unto him.

66 Ja päivän valjetessa kansan vanhimmat ja ylipapit ja kirjanoppineet kokoontuivat ja veivät hänet neuvostonsa eteen

66 Men när det blev dag, församlade sig folkets äldste, överstepräster och skriftlärde, och läto föra honom inför sitt Stora råd

66 And, when it became day, the Eldership of the people was gathered together—both High-priests and Scribes,—and they led him away into their high-council, saying—If, thou, art the Christ, tell us!

67 ja sanoivat: "Jos sinä olet Kristus, niin sano se meille." Hän vastasi heille: "Jos minä teille sanon, niin te ette usko;

67 och sade: »Är du Messias, så säg oss det.» Men han svarade dem: »Om jag säger eder det, så tron I det icke.

67 But he said unto them—If I should tell, you, in nowise would ye believe,

68 ja jos kysyn, ette vastaa.

68 Och om jag frågar, så svaren I icke.

68 And, if I should put questions, in nowise would ye answer;

69 Mutta tästedes Ihmisen Poika on istuva Jumalan voiman oikealla puolella."
70 Silloin he kaikki sanoivat: "Sinä siis olet Jumalan Poika?" Hän vastasi heille: "Tepä sen sanotte, että minä olen."
71 Niin he sanoivat: "Mitä me enää todistusta tarvitsemme? Sillä me itse olemme kuulleet sen hänen omasta suustansa."

69 Men härefter skall Människosonen sitta på den gudomliga Maktens högra sida.»
70 Då sade de alla: »Så är du då Guds Son?» Han svarade dem: »I sägen det själva, att jag är det.»

71 Då sade de: »Vad behöva vi mer något vittnesbörd? Vi hava ju själva nu hört det av hans egen mun.»

69 But, henceforth, shall the Son of Man be seated on the right hand of the power of God.
70 And they all said—Thou, then, art the Son of God? And, he, unto them said—Ye, say [it], — because, I, am.

71 And, they, said—What, further, need have we, of witness? We ourselves, have heard it from his mouth.

23 luku

1 Ja he nousivat, koko joukko, ja veivät hänet Pilatuksen eteen.
2 Ja he alkoivat syyttää häntä sanoen: "Tämän me olemme havainneet villitsevän kansaamme, kieltävän antamasta veroja keisarille ja sanovan itseään Kristukseksi, kuninkaaksi."
3 Niin Pilatus kysyi häneltä sanoen: "Oletko sinä juutalaisten kuningas?" Hän vastasi hänelle ja sanoi: "Sinäpä sen sanot."
4 Pilatus sanoi ylipapeille ja kansalle: "En minä löydä mitään

1 Och de stodo upp, hela hopen, och förde honom till Pilatus.
2 Där begynte de anklaga honom och sade: »Vi hava funnit att denne man förleder vårt folk och vill förhindra att man giver kejsaren skatt, och att han säger sig vara Messias, en konung.»
3 Då frågade Pilatus honom och sade: Är du judarnas konung?» Han svarade honom och sade: »Du säger det själv.»
4 Men Pilatus sade till översteprästerna och till folket: »Jag finner

1 And one and all the throng of them, arising, led him unto Pilate.
2 And they began to accuse him, saying—This one, found we, perverting our nation, and forbidding to give, tribute unto Caesar,—and affirming himself to be, an anointed king.
3 And, Pilate, questioned him, saying—Art, thou, the king of the Jews? And, he, answering him, said—Thou, sayest.
4 And, Pilate, said unto the High-priests and the multitudes, Nothing, find I,

syytä tässä miehessä."

intet brottsligt hos denne man.»

worthy of blame, in this man.

5 Mutta he ahdistivat yhä enemmän ja sanoivat: "Hän yllyttää kansaa opettaen kaikkialla Juudeassa, Galileasta alkaen tänne asti."

5 Då blevo de ännu ivrigare och sade: »Han uppviglar med sin lära folket i hela Judeen, allt ifrån Galileen och ända hit.»

5 But, they, began to be urgent, saying—He is stirring up the people, teaching along all Judaea, even beginning from Galilee unto this place.

6 Mutta kun Pilatus sen kuuli, kysyi hän, oliko mies galilealainen.

6 När Pilatus hörde detta, frågade han om mannen var från Galileen.

6 Now, Pilate, hearing [that], questioned whether the man was, a Galilaean.

7 Ja saatuaan tietää hänen olevan Herodeksen hallintoalueelta hän lähetti hänet Herodeksen eteen, joka hänkin niinä päivinä oli Jerusalemissa.

7 Och då han fick veta att han var från det land som lydde under Herodes' välde, sände han honom bort till Herodes, som under dessa dalar också var i Jerusalem.

7 And, getting to know that he was of the jurisdiction of Herod, he sent him back unto Herod, he also, being in Jerusalem in these days.

8 Kun Herodes näki Jeesuksen, ihastui hän suuresti; sillä hän oli jo kauan aikaa halunnut nähdä häntä, koska oli kuullut hänestä, ja hän toivoi saavansa nähdä häneltä jonkin ihmeen.

8 När Herodes fick se Jesus, blev han mycket glad, ty han hade sedan lång tid velat se honom; han hade nämligen hört talas om honom, och han hoppades nu att få se honom göra något tecken.

8 And, Herod, seeing Jesus, rejoiced exceedingly; for he had been, a considerable number of times, wishing to see him,—because he had heard concerning him, and was hoping, some sign, to behold, by him, brought to pass.

9 Ja hän teki Jeesukselle monia kysymyksiä; mutta tämä ei vastannut hänelle mitään.

9 Men fastän han ställde ganska många frågor på Jesus, svarade denne honom intet.

9 And he went on to question him in a good many words; but, he, answered him, nothing.

10 Ja ylipapit ja kirjanoppineet seisoivat siinä ja syyttivät häntä kiivaasti.

10 Och översteprästerna och de skriftlärde stodo där och anklagade

10 And the High-priests and the Scribes stood vehemently accusing him.

honom häftigt.

11 Mutta Herodes joukkoineen kohteli häntä halveksivasti ja pilkkasi häntä; ja puettuaan hänet loistavaan pukuun hän lähetti hänet takaisin Pilatuksen eteen.

11 Men Herodes och hans krigsfolk bemötte honom med förakt och begabbade honom; och sedan de hade satt på honom en lysande klädnad, sände de honom tillbaka till Pilatus.

11 And Herod with his soldiery, having set him at nought, and mocked him, threw about him a gorgeous robe, and sent him back unto Pilate.

12 Ja Herodes ja Pilatus tulivat sinä päivänä ystäviksi keskenään; he olivat näet ennen olleet toistensa vihamiehiä.

12 Och Herodes och Pilatus blevo den dagen vänner med varandra; Förut hade nämligen dem emellan rått ovänskap.

12 And they became friends—both Herod and Pilate—on the self-same day, one with another; for they had previously been at enmity between themselves.

13 Niin Pilatus kutsui kokoon ylipapit ja hallitusmiehet ja kansan

13 Sedan kallade Pilatus tillhopa översteprästerna och rådsherrarna och folket

13 And, Pilate, calling together the High-priests, and the Rulers, and the people,

14 ja sanoi heille: "Te olette tuoneet minulle tämän miehen kansan yllyttäjänä; ja katso, minä olen teidän läsnäollessanne häntä tutkinut enkä ole havainnut tätä miestä syylliseksi mihinkään, mistä te häntä syytätte,

14 och sade till dem: »I haven fört till mig denne man och sagt att han förleder folket; och jag har nu i eder närvaro anställt rannsakning med honom, men icke funnit honom skyldig till något av det som I anklagen honom för.

14 said unto them—Ye brought unto me this man, as one turning away the people, and lo! I, in your presence, examining him, found, nothing, in this man worthy of blame, in respect of the things whereof ye were making accusation against him.

15 eikä Herodeskaan, sillä hän lähetti hänet takaisin meille. Ja katso, hän ei ole tehnyt mitään, mikä ansaitsee kuoleman.

15 Och ej heller Herodes har funnit honom skyldig; han har ju sänt honom tillbaka till oss. I sen alltså att denne icke har gjort något som förtjänar döden.

15 Nay! nor Herod; for he hath sent him back unto you,—and lo! nothing worthy of death, hath been done by him.

16 Kuritettuani häntä minä siis hänet päästän."

18 Niin he huusivat kaikki yhdessä, sanoen: "Vie pois tämä, mutta päästä meille Barabbas!"

19 Tämä oli heitetty vankeuteen kaupungissa tehdystä kapinasta sekä murhasta.

20 Niin Pilatus taas puhui heille, koska hän tahtoi päästää Jeesuksen irti.

21 Mutta he huusivat vastaan ja sanoivat: "Ristiinnaulitse, ristiinnaulitse hänet!"

22 Niin hän puhui heille kolmannen kerran: "Mitä pahaa hän sitten on tehnyt? En ole havainnut hänessä mitään, mistä hän ansaitsisi kuoleman. Kuritettuani häntä minä siis hänet päästän."

23 Mutta he ahdistivat häntä suurilla huudoilla, vaatien Jeesusta ristiinnaulittavaksi; ja heidän huutonsa pääsivät voitolle.

24 Niin Pilatus tuomitsi

16 Därför vill jag giva honom lös, medan jag har tuktat honom.»

18 Då skriade hela hopen och sade: »Hav bort denne, och giv oss Barabbas lös.»

19 (Denne man hade blivit kastad i fängelse på grund av ett upplopp, som hade ägt rum i staden, och för ett dråps skull.)

20 Åter talade Pilatus till dem, ty han önskade att kunna giva Jesus lös.

21 Men de ropade emot honom: »Korsfäst, korsfäst honom!»

22 Då talade han till dem för tredje gången och frågade: »Vad ont har denne då gjort? Jag har icke funnit honom skyldig till något som förtjänar döden Därför vill jag giva honom lös, sedan jag har tuktat honom.»

23 Men de lågo över honom med höga rop och begärde att han skulle låta korsfästa honom; och deras rop blevo honom övermäktiga.

24 Då dömde Pilatus

16 So, then, chastising him, I will release him.

17 <>

18 But they cried aloud, with the whole throng, saying—Away with this man! and release unto us Barabbas:—

19 who indeed, because of a certain revolt which had occurred in the city, and of murder, had been thrown into prison.

20 Again, however, Pilate, called out unto them, wishing to release Jesus.

21 But, they, called out in return, saying—Crucify! crucify him!

22 But, he, the third time, said unto them—Why! what base thing hath this man done? Nothing worthy of death, found I in him. Chastising him, then, I will release him!

23 But they became

heidän vaatimuksensa täytettäväksi.

att så skulle ske, som de begärde.

urgent with loud voices, claiming to have him crucified; and their voices began to prevail.

25 Ja hän päästi irti sen, joka kapinasta ja murhasta oli vankeuteen heitetty ja jota he vaativat, mutta Jeesuksen hän antoi alttiiksi heidän mielivallallensa.

25 Och han lösgav den man de begärde, den som hade blivit kastad i fängelse för upplopp och dråp; men Jesus utlämnade han, för att med honom skulle ske efter deras vilja.

24 And, Pilate, consented, that their request should be granted;

26 Ja viedessään häntä pois he saivat käsiinsä Simonin, erään kyreneläisen, joka tuli vainiolta; ja hänen olalleen he panivat ristin kannettavaksi Jeesuksen jäljessä.

26 När de sedan förde bort honom, fingo de fatt en man, Simon från Cyrene, som kom utifrån marken; på honom lade de korset, för att han skulle bära det efter Jesus.

25 and released him who, for revolt and murder, had been cast into prison, whom they claimed,— whereas, Jesus, delivered he up unto their will.

27 Ja häntä seurasi suuri joukko kansaa, myös naisia, jotka valittivat ja itkivät häntä.

27 Men en stor hop folk följde med honom, bland dem också kvinnor som jämrade sig och gräto över honom.

26 And, as they led him away, they laid hold of a certain Simon, a Cyrenian, coming from the country,– –they laid on him the cross, that he might bear it after Jesus.

28 Niin Jeesus kääntyi heihin ja sanoi: "Jerusalemin tyttäret, älkää minua itkekö, vaan itkekää itseänne ja lapsianne.

28 Då vände Jesus sig om till dem och sade: »I Jerusalems döttrar, gråten icke över mig, utan gråten över eder själva och över edra barn.

27 And there was following him a great throng of the people, and of women, who were smiting themselves and lamenting him.

29 Sillä katso, päivät tulevat, jolloin sanotaan: 'Autuaita ovat hedelmättömät ja ne kohdut, jotka eivät ole

29 Ty se, den tid skall komma, då man skall säga: 'Saliga äro de ofruktsamma, de moderliv som icke

28 But, turning towards them, Jesus said— Daughters of Jerusalem! Do not weep for me; but, for yourselves, be

synnyttäneet, ja rinnat, jotka eivät ole imettäneet.'

30 Silloin ruvetaan sanomaan vuorille: 'Langetkaa meidän päällemme', ja kukkuloille: 'Peittäkää meidät.'

31 Sillä jos tämä tehdään tuoreelle puulle, mitä sitten kuivalle tapahtuu?"

32 Myös kaksi muuta, kaksi pahantekijää, vietiin hänen kanssaan surmattaviksi.

33 Ja kun saavuttiin paikalle, jota sanotaan Pääkallonpaikaksi, niin siellä he ristiinnaulitsivat hänet sekä pahantekijät, toisen oikealle ja toisen vasemmalle puolelle.

34 Mutta Jeesus sanoi: "Isä, anna heille anteeksi, sillä he eivät tiedä, mitä he tekevät." Ja he jakoivat keskenään hänen vaatteensa ja heittivät niistä arpaa.

35 Ja kansa seisoi ja katseli. Ja

hava fött barn, och de bröst som icke hava givit di.'

30 Då skall man begynna säga till: bergen: 'Fallen över oss', och till höjderna: 'Skylen oss.'

31 Ty om han gör så med det friska trädet, vad skall icke då ske med det torra!»

32 Jämväl två andra, två ogärningsmän, fördes ut för att avlivas tillika med honom.

33 Och när de hade kommit till den plats som kallades »Huvudskallen» korsfäste de honom där, så ock ogärningsmännen, den ene på högra sidan och den andre på vänstra.

34 Men Jesus sade. »Fader, förlåt dem; ty de veta icke vad de göra. Och de delade hans kläder mellan sig och kastade lott om dem. --

35 Men folket stod och såg därpå. Och

weeping, and for your children.

29 For lo! days are coming, in which they will say—Happy the barren! even the wombs that never bare, and the breasts that never gave suck.

30 Then, will they begin to say—unto the mountains, Fall upon us! and unto the hills, Cover us!

31 Because if, in moist wood, these things, they are doing,—in, the dry, what shall happen?

32 And there were being led, two other evil-doers also, to be lifted up.

33 And, when they came into the place which was called Skull, there, they crucified him; and the evil-doers, one indeed on the right hand, and the other on the left.

34 [But, Jesus, was saying—Father! forgive

hallitusmiehetkin ivasivat häntä ja sanoivat: "Muita hän on auttanut; auttakoon itseänsä, jos hän on Jumalan Kristus, se valittu."

jämväl rådsherrarna drevo gäck med honom och sade: »Andra har han hjälpt; nu må han hjälpa sig själv, om han är Guds Smorde, den utvalde.»

them; for they know not what they do.] And, when they were parting his garments, they cast lots.

36 Myös sotamiehet pilkkasivat häntä, menivät hänen luoksensa ja tarjosivat hänelle hapanviiniä

36 Också krigsmännen gingo fram och begabbade honom och räckte honom ättikvin

35 And the people were standing, looking on. But the rulers were sneering, saying—Others, he saved, let him save himself,—if, this, is, the Christ of God, the Chosen.

37 ja sanoivat: "Jos sinä olet juutalaisten kuningas, niin auta itseäsi."

37 och sade: »Är du judarnas konung, så hjälp dig själv.»

36 Moreover the soldiers also mocked him,—coming near, offering, vinegar, unto him,

38 Oli myös hänen päänsä päällä kirjoitus: "Tämä on juutalaisten kuningas."

38 Men över honom hade man ock satt upp en överskrift: »Denne är judarnas konung.»

37 and saying—If, thou, art the King of the Jews, save thyself.

39 Niin toinen pahantekijöistä, jotka siinä riippuivat, herjasi häntä: "Etkö sinä ole Kristus? Auta itseäsi ja meitä."

39 Och en av de ogärningsmän som voro där upphängda smädade honom och sade: »Du är ju Messias; hjälp då dig själv och oss.»

38 Now there was an inscription also, over him–
–THE KING OF THE JEWS, THIS!

40 Mutta toinen vastasi ja nuhteli häntä sanoen: "Etkö sinä edes pelkää Jumalaa, sinä, joka olet saman rangaistuksen alainen?

40 Då tillrättavisade honom den andre och svarade och sade: »Fruktar icke heller du Gud, du som är under samma dom?

39 And, one of the suspended evil-doers, began to defame him—Art not, thou, the Christ? Save thyself and us!

41 Me tosin kärsimme oikeuden mukaan, sillä me saamme, mitä meidän tekomme

41 Oss vederfares detta med all rätt, ty vi lida vad våra gärningar äro värda,

40 But the other, answering, rebuked him, and said—Neither fearest, thou, God, in that thou

ansaitsevat; mutta tämä ei ole mitään pahaa tehnyt."

42 Ja hän sanoi: "Jeesus, muista minua, kun tulet valtakuntaasi."

43 Niin Jeesus sanoi hänelle: "Totisesti minä sanon sinulle: tänä päivänä pitää sinun oleman minun kanssani paratiisissa."

44 Ja oli jo noin kuudes hetki. Niin yli kaiken maan tuli pimeys, jota kesti hamaan yhdeksänteen hetkeen,

45 sillä aurinko oli pimentynyt. Ja temppelin esirippu repesi keskeltä kahtia.

46 Ja Jeesus huusi suurella äänellä ja sanoi: "Isä, sinun käsiisi minä annan henkeni." Ja sen sanottuaan hän antoi henkensä.

47 Mutta kun sadanpäämies näki, mitä tapahtui, kunnioitti hän Jumalaa ja sanoi: "Totisesti, tämä oli vanhurskas mies."

men denne man har intet ont gjort.»

42 Sedan sade han: »Jesus, tänk på mig, när du kommer i ditt rike.»

43 Han svarade honom: »Sannerligen säger jag dig: I dag skall du vara med mig i paradiset.»

44 Det var nu omkring sjätte timmen; då kom över hela landet ett mörker, som varade ända till nionde timmen,

45 i det att solen miste sitt sken. Och förlåten i templet rämnade mitt itu.

46 Och Jesus ropade med hög röst och sade: »Fader, i dina händer befaller jag min ande.» Och när han hade sagt detta, gav han upp andan.

47 Men när hövitsmannen såg vad som skedde, prisade han Gud och sade: »Så var då denne verkligen en rättfärdig man!»

art, in the same judgment?

41 And, we, indeed, justly,—for, things worthy of what we have done, are we duly receiving, but, this man, nothing amiss, hath done.

42 And he went on to say—Jesus! remember me, whensoever thou shalt come into thy kingdom.

43 And he said unto him—Verily, I say unto thee this day: With me, shalt thou be in Paradise.

44 And it was already about the sixth hour, and, darkness, came upon the whole land, until the ninth hour,—

45 the sun failing; and the veil of the temple was rent in the midst.

46 And, calling out with a loud voice, Jesus said—Father! into thy hands, I commend my spirit. And, this, saying, he ceased to breathe.

48 Ja kun kaikki kansa, ne, jotka olivat kokoontuneet tätä katselemaan, näkivät, mitä tapahtui, löivät he rintoihinsa ja palasivat kukin kotiinsa.

49 Mutta kaikki hänen tuttavansa seisoivat taampana, myöskin naiset, jotka olivat seuranneet häntä Galileasta, ja katselivat tätä.

50 Ja katso, oli neuvoston jäsen, nimeltä Joosef, hyvä ja hurskas mies, joka ei ollut suostunut heidän neuvoonsa ja tekoonsa.

51 Tämä oli kotoisin juutalaisten kaupungista Arimatiasta, ja hän odotti Jumalan valtakuntaa.

52 Hän meni Pilatuksen luo ja pyysi Jeesuksen ruumista.

53 Ja otettuaan sen alas hän kääri sen liinavaatteeseen. Ja hän pani hänet hautaan, joka oli hakattu kallioon ja johon ei oltu vielä

48 Och när allt folket, de som hade kommit tillsammans för att se härpå, sågo vad som skedde, slogo de sig för bröstet och vände hem igen.

49 Men alla hans vänner stodo på avstånd och sågo detta, bland dem också några kvinnor, de som hade följt med honom från Galileen.

50 Nu var där en rådsherre, vi namn Josef, en god och rättfärdig man,

51 som icke hade samtyckt till deras rådslag och gärning. Han var från Arimatea, en stad i Judeen; och han väntade på Guds rike.

52 Denne gick till Pilatus och utbad sig att få Jesu kropp.

53 Och han tog ned den och svepte den i en linneduk. Sedan lade han den i en grav som var uthuggen i klippan, och där ännu

47 And the centurion, beholding that which came to pass, began to glorify God, saying—In very deed, this man, was, righteous.

48 And, all the multitudes who had been drawn together unto this spectacle, having looked upon the things that came to pass, smiting their breasts, began to return.

49 But all they who were acquainted with him, were standing afar off, women also who had followed with him from Galilee,—beholding these things.

50 And lo! a man, by name Joseph, being, a councillor,—a good and righteous man

51 (the same had not consented unto their plan and deed), —from Arimathaea, a city of the Jews, who was awaiting the kingdom of God,

52 the same, going unto Pilate, claimed the body of Jesus.

ketään pantu.
54 Ja silloin oli valmistuspäivä, ja sapatti oli alkamaisillaan.

55 Ja naiset, jotka olivat tulleet hänen kanssaan Galileasta, seurasivat jäljessä ja katselivat hautaa ja kuinka hänen ruumiinsa sinne pantiin.
56 Ja palattuaan kotiinsa he valmistivat hyvänhajuisia yrttejä ja voiteita; mutta sapatin he viettivät hiljaisuudessa lain käskyn mukaan.

ingen hade varit lagd.
54 Det var då tillredelsedag, och sabbatsdagen begynte ingå.

55 Och de kvinnor, som med honom hade kommit från Galileen, följde efter och sågo graven och sågo huru hans kropp lades ned däri.
56 Sedan vände de hem igen och redde till välluktande kryddor och smörjelse; men på sabbaten voro de stilla, efter lagens bud.

53 And, taking it down, he wrapped it in a fine Indian cloth, and laid him in a tomb hewn in stone,––where no one as yet was lying.
54 And it was a day of preparation, and, a Sabbath, was about to dawn.

55 And the women, they who had come out of Galilee with him, following after, observed the tomb, and how his body was laid.

56 And, returning, they made ready spices and perfumes. And, on the Sabbath, indeed, they were quiet, according to the commandment;

24 luku

1 Mutta viikon ensimmäisenä päivänä ani varhain he tulivat haudalle, tuoden mukanaan valmistamansa hyvänhajuiset yrtit.
2 Ja he havaitsivat kiven vieritetyksi pois haudalta.

1 Men på första veckodagen kommo de, tidigt i själva dagbräckningen, till graven med de välluktande kryddor som de hade tillrett.
2 Och de funno stenen vara bortvältrad från graven.

1 but, on the first day of the week, at early dawn, unto the tomb, came they, bringing the spices which they had prepared.

2 And they found the stone, rolled away from the tomb;

3 Niin he menivät sisään, mutta eivät löytäneet Herran Jeesuksen ruumista.

3 Då gingo de ditin, men funno icke Herren Jesu kropp.

3 but, when they entered, they found not the body [of the Lord Jesus].

4 Ja kun he olivat tästä ymmällä, niin katso, kaksi miestä seisoi heidän edessään säteilevissä vaatteissa.

4 När de nu icke visste vad de skulle tänka härom, se, då stodo två man framför dem i skinande kläder.

4 And it came to pass, while they were perplexing themselves concerning this, that lo! two men, stood near them, in dazzling raiment.

5 Ja he peljästyivät ja kumartuivat kasvoillensa maahan. Niin miehet sanoivat heille: "Miksi te etsitte elävää kuolleitten joukosta?

5 Och de blevo förskräckta och böjde sina ansikten ned mot jorden. Då sade mannen till dem »Varför söken I den levande bland de döda?

5 And, they becoming afraid, and bending their faces unto the ground, they said unto them—Why seek ye the Living One with the dead?

6 Ei hän ole täällä, hän on noussut ylös. Muistakaa, kuinka hän puhui teille vielä ollessaan Galileassa,

6 Han är icke har, han är uppstånden. Kommen ihåg vad han talade till eder, medan han ännu var i Galileen, huru han sade:

6 [He is not here, but hath arisen:] Remember how he spake unto you while yet he was in Galilee:

7 sanoen: 'Ihmisen Poika pitää annettaman syntisten ihmisten käsiin ja ristiinnaulittaman, ja hänen pitää kolmantena päivänä nouseman ylös.'"

7 'Människosonen måste bliva överlämnad i syndiga människors händer och bliva korsfäst; men på tredje dagen skall han uppstå igen.'»

7 Saying, as to the Son of Man, that he must needs be delivered up into the hands of sinful men, and be crucified,—and, on the third day, arise.

8 Niin he muistivat hänen sanansa.

8 Då kommo de ihåg hans ord.

8 And they remembered his sayings;

9 Ja he palasivat haudalta ja veivät sanan tästä kaikesta niille yhdelletoista ja kaikille muille.

9 Och de vände tillbaka från graven och omtalade allt detta för de elva och för alla de andra. --

9 and, returning [from the tomb], reported all these things unto the eleven, and unto all the rest.

10 Ja ne, jotka

10 Kvinnorna voro

10 Now they were the

kertoivat tämän apostoleille, olivat Maria Magdaleena ja Johanna ja Maria, Jaakobin äiti, ja muut naiset heidän kanssansa.

Maria från Magdala och Johanna och den Maria som var Jakobs moder. Och jämväl de andra kvinnorna instämde med dem och sade detsamma till apostlarna.

Magdalene Mary, and Joana, and Mary the mother of James; and, the other women with them, were telling, unto the apostles, these things.

11 Mutta näiden puheet näyttivät heistä turhilta, eivätkä he uskoneet heitä.

11 Deras ord syntes dock för dessa vara löst tal, och de trodde dem icke.

11 And these sayings appeared before them, as if idle talk, and they were minded to disbelieve them.

12 Mutta Pietari nousi ja juoksi haudalle; ja kun hän kurkisti sisään, näki hän siellä ainoastaan käärinliinat. Ja hän meni pois ihmetellen itsekseen sitä, mikä oli tapahtunut.

12 Men Petrus stod upp och skyndade till graven; och när han lutade sig ditin såg han där allenast linnebindlarna. Sedan gick han hem till sitt, uppfylld av förundran över det som hade skett.

12 [But, Peter, arising, ran unto the tomb,—and, bending near, beholdeth the linen bandages, alone; and departed, unto himself, marveling at the thing that had happened.]

13 Ja katso, kaksi heistä kulki sinä päivänä Emmaus nimiseen kylään, joka on kuudenkymmenen vakomitan päässä Jerusalemista.

13 Men två av dem voro samma dag stadda på vandring till en by som hette Emmaus, och som låg sextio stadiers väg från Jerusalem.

13 And lo! two from among them, on the selfsame day, were journeying unto a village, distant sixty furlongs from Jerusalem, the name of which, was Emmaus;

14 Ja he puhelivat keskenään kaikesta tästä, mikä oli tapahtunut.

14 Och de samtalade med varandra om allt detta som hade skett.

14 and, they, were conversing one with another, about all these things which had occurred.

15 Ja heidän keskustellessaan ja tutkistellessaan tapahtui, että Jeesus itse lähestyi heitä ja kulki heidän

15 Medan de nu samtalade och överlade med varandra, nalkades Jesus själv och gick

15 And it came to pass, as they were conversing and reasoning together, that, Jesus himself, drawing near, was

kanssansa.
16 Mutta heidän silmänsä olivat pimitetyt, niin etteivät he tunteneet häntä.
17 Ja hän sanoi heille: "Mistä te siinä kävellessänne puhutte keskenänne?" Niin he seisahtuivat murheellisina muodoltansa.

18 Ja toinen heistä, nimeltä Kleopas, vastasi ja sanoi hänelle: "Oletko sinä ainoa muukalainen Jerusalemissa, joka et tiedä, mitä siellä näinä päivinä on tapahtunut?"

19 Hän sanoi heille: "Mitä?" Niin he sanoivat hänelle: "Sitä, mikä tapahtui Jeesukselle, Nasaretilaiselle, joka oli profeetta, voimallinen teossa ja sanassa Jumalan ja kaiken kansan edessä,
20 kuinka meidän ylipappimme ja hallitusmiehemme antoivat hänet tuomittavaksi kuolemaan ja ristiinnaulitsivat hänet.
21 Mutta me toivoimme hänen olevan sen, joka oli lunastava Israelin. Ja onhan kaiken tämän

med dem.
16 Men deras ögon voro tillslutna, så att de icke kände igen honom.
17 Och han sade till dem: »Vad är det I talen om med varandra, medan I gån här?» Då stannade de och sågo bedrövade ut.

18 Och den ene, som hette Kleopas, svarade och sade till honom: »Du är väl en främling i Jerusalem, den ende som icke har hört vad där har skett i dessa dagar?»
19 Han frågade dem: »Vad då?» De svarade honom: »Det som har skett med Jesus från Nasaret, vilken var en profet, mäktig i gärningar och ord inför Gud och allt folket:
20 huru nämligen våra överstepräster och rådsherrar hava utlämnat honom till att dömas till döden och hava korsfäst honom.
21 Men vi hoppades att han var den som skulle förlossa Israel. Och likväl, till allt

journeying with them;
16 but, their eyes, were held, so as not to know him.

17 And he said unto them—What are these things which ye are debating one with another, as ye walk along? And they came to a stand, sad in countenance.
18 But one, by name Cleopas, answering, said unto him—Art, thou, lodging, alone, in Jerusalem, and knowest not the things which have come to pass therein in these days?
19 And he said unto them—What things? And, they, said unto him—The things concerning Jesus the Nazarene, who became a prophet, mighty in work and word, before God and all the people:

20 In what way also our High-priests and Rulers delivered him up unto a sentence of death, and crucified him.

21 We, however, were hoping that, he, was the one destined to redeem Israel! But indeed, even

lisäksi nyt jo kolmas päivä siitä, kuin nämä tapahtuivat.

22 Ovatpa vielä muutamat naiset joukostamme saattaneet meidät hämmästyksiin. He kävivät aamulla varhain haudalla
23 eivätkä löytäneet hänen ruumistaan, ja tulivat ja sanoivat myös nähneensä enkelinäyn, ja enkelit olivat sanoneet hänen elävän.

24 Ja muutamat niistä, jotka olivat meidän kanssamme, menivät haudalle ja havaitsivat niin olevan, kuin naiset olivat sanoneet; mutta häntä he eivät nähneet."
25 Niin hän sanoi heille: "Oi, te ymmärtämättömät ja hitaat sydämeltä uskomaan kaikkea sitä, minkä profeetat ovat puhuneet!
26 Eikö Kristuksen pitänyt tätä kärsimän ja sitten menemän kirkkauteensa?"
27 Ja hän alkoi Mooseksesta ja kaikista profeetoista ja selitti heille, mitä hänestä oli kaikissa kirjoituksissa

detta kommer att det redan är tredje dagen sedan detta skedde.

22 Men nu hava därjämte några av våra kvinnor gjort oss häpna; ty sedan de bittida på morgonen hade varit vid graven
23 och icke funnit hans kropp, kommo de igen och sade att de till och med hade sett en änglasyn, och änglarna hade sagt att han levde.

24 Och när några av dem som voro. med oss gingo bort till graven, funno de det vara så som kvinnorna hade sagt, men honom själv sågo de icke.»
25 Då sade han till dem: »O, huru oförståndiga ären I icke och tröghjärtade till att tro på allt vad profeterna hava talat!

26 Måste icke Messias lida detta, för I att så ingå i sin härlighet?»

27 Och han begynte att genomgå Moses och alla profeterna och uttydde för dem vad som i alla

with all these things, this brings on, the third, day, since these things happened:—
22 Nay! certain women also, from amongst us, have made us beside ourselves, in that they went early unto the tomb;

23 and, not finding his body, came, saying—that, a vision of messengers, they had seen, who were affirming him to be alive.

24 And certain of them who were with us departed unto the tomb,—and found so, according as, the women, had said; but, him, they saw not.

25 And, he, said unto them—O thoughtless ones! and slow in heart to rest your faith upon all things which the prophets have spoken:—

26 Was it not needful for the Christ, these very things, to suffer, and to enter into his glory?
27 And, beginning from Moses, and from all the prophets, he thoroughly explained to them, in all the Scriptures, the things

sanottu.

28 Ja kun he lähestyivät kylää, johon olivat menossa, niin hän oli aikovinaan kulkea edemmäksi.
29 Mutta he vaativat häntä sanoen: "Jää meidän luoksemme, sillä ilta joutuu ja päivä on jo laskemassa." Ja hän meni sisään ja jäi heidän luoksensa.

30 Ja tapahtui, kun hän oli aterialla heidän kanssaan, että hän otti leivän, siunasi, mursi ja antoi heille.

31 Silloin heidän silmänsä aukenivat, ja he tunsivat hänet. Ja hän katosi heidän näkyvistään.
32 Ja he sanoivat toisillensa: "Eikö sydämemme ollut meissä palava, kun hän puhui meille tiellä ja selitti meille kirjoitukset?"
33 Ja he nousivat sillä hetkellä ja palasivat Jerusalemiin ja tapasivat ne yksitoista kokoontuneina ja ne, jotka olivat heidän kanssansa.

skrifterna var sagt om honom.
28 När de nu nalkades byn dit de voro på väg, ställde han sig som om han ville gå vidare.
29 Men de nödgade honom och sade: »Bliv kvar hos oss, ty det lider mot aftonen, och dagen nalkas redan sitt slut.» Då gick han ditin och stannade kvar hos dem.
30 Och när han nu låg till bords med dem, tog han brödet och välsignade och bröt det och räckte åt dem.
31 Därvid öppnades deras ögon, så att de kände igen honom. Men då försvann han ur deras åsyn.
32 Och de sade till varandra: »Voro icke våra hjärtan brinnande i oss, när han talade med oss på vägen och uttydde skrifterna för oss?»
33 Och i samma stund stodo de upp och vände tillbaka till Jerusalem; och de funno där de elva församlade, så ock de andra som hade slutit

concerning himself.

28 And they drew near unto the village, whither they were journeying; and, he, made for journeying, further.
29 And they constrained him, saying—Abide with us; because it is, towards evening, and the day hath already declined. And he went in to abide with them.

30 And it came to pass, when he reclined with them, taking the loaf, he blessed, and, breaking it, went on to give unto them.
31 And, their, eyes were opened, and they knew him; and, he, vanished from them.

32 And they said one to another—Was not, our heart, burning, as he was speaking to us in the way, as he was opening to us the Scriptures?

33 And, arising in that very hour, they returned unto Jerusalem,—and found, gathered together, the eleven, and them who were with them,

sig till dem.

34 Ja nämä sanoivat: "Herra on totisesti noussut ylös ja on ilmestynyt Simonille."

34 Och dessa sade: »Herren är verkligen uppstånden, och han har visat sig för Simon.»

34 saying—In truth, the Lord hath arisen, and hath appeared unto Simon!

35 Ja itse he kertoivat, mitä oli tapahtunut tiellä ja kuinka he olivat hänet tunteneet, kun hän mursi leivän.

35 Då förtäljde de själva vad som hade skett på vägen, och huru han hade blivit igenkänd av dem, när han bröt brödet.

35 And, they, went on to relate the things, [that had passed] on the journey, and how he was made known unto them in the breaking of the loaf.

36 Mutta heidän tätä puhuessaan Jeesus itse seisoi heidän keskellään ja sanoi heille: "Rauha teille!"

36 Medan de nu talade härom, stod han själv mitt ibland dem och sade till dem: »Frid vare med eder.

36 Now, as, these very things, they were telling, he himself, stood in their midst [and saith unto them—Peace to you!]

37 Niin heidät valtasi säikähdys ja pelko, ja he luulivat näkevänsä hengen.

37 Då blevo de förfärade och uppfylldes av fruktan och trodde att det var en ande de sågo.

37 But, being agitated and becoming, afraid, they began to imagine, that, upon a spirit, they were looking.

38 Mutta hän sanoi heille: "Miksi olette hämmästyneet, ja miksi nousee sellaisia ajatuksia teidän sydämeenne?

38 Men han sade till dem: »Varför ären I så förskräckta, och varför uppstiga tvivel i edra hjärtan?

38 And he said unto them—Why are ye troubled? and for what cause do reasonings arise in your hearts?

39 Katsokaa minun käsiäni ja jalkojani ja nähkää, että minä itse tässä olen. Kosketelkaa minua ja katsokaa, sillä ei hengellä ole lihaa eikä luita, niinkuin te näette minulla olevan."

39 Sen här mina händer och mina fötter, och sen att det är jag själv; ja, tagen på mig och sen. En ande har ju icke kött och ben, såsom I sen mig hava.»

39 See my hands, and my feet,—that it is, I, myself: Handle me, and see! because, a spirit, hath not, flesh and bones, as ye perceive, I, have.

40 Ja tämän sanottuaan hän näytti heille kätensä ja jalkansa.

40 Och när han hade sagt detta, visade han dem sina händer och sina fötter.

40 [And, this saying, he pointed out to them his hands and his feet.]

41 Mutta kun he eivät vielä uskoneet, ilon tähden, vaan ihmettelivät, sanoi hän heille: "Onko teillä täällä jotakin syötävää?"

41 Men då de ännu icke trodde, för glädjes skull, utan allenast förundrade sig, sade han till dem: »Haven I här något att äta?»

41 Now, while yet they believed not for the joy, and were marveling, he said unto them—Have ye anything to eat, here?

42 Niin he antoivat hänelle palasen paistettua kalaa.

42 Då räckte de honom ett stycke stekt fisk och något av en honungskaka;

42 And they gave unto him a piece of boiled fish;

43 Ja hän otti ja söi heidän nähtensä.

43 och han tog det och åt därav i deras åsyn.

43 and, taking it before them, he did eat.

44 Ja hän sanoi heille: "Tätä tarkoittivat minun sanani, kun minä puhuin teille ollessani vielä teidän kanssanne, että kaiken pitää käymän toteen, mikä minusta on kirjoitettu Mooseksen laissa ja profeetoissa ja psalmeissa."

44 Och han sade till dem: »Det är såsom jag sade till eder, medan jag ännu var bland eder, att allt måste fullbordas, som är skrivet om mig i Moses' lag och hos profeterna och i psalmerna.»

44 And he said unto them—These, are my words, which I spake unto you yet being with you: That all the things that are written in the law of Moses and the Prophets and Psalms, concerning me, must needs be fulfilled.

45 Silloin hän avasi heidän ymmärryksensä käsittämään kirjoitukset.

45 Därefter öppnade han deras sinnen, så att de förstodo skrifterna.

45 Then, opened he their mind, to understand the Scriptures;

46 Ja hän sanoi heille: "Niin on kirjoitettu, että Kristus oli kärsivä ja kolmantena päivänä nouseva kuolleista,

46 Och han sade till dem: »Det är så skrivet, att Messias skulle lida och på tredje dagen uppstå från de döda,

46 and said unto them—Thus, it is written, That the Christ, should suffer, and arise from among the dead on the third day;

47 ja että parannusta syntien anteeksisaamiseksi on saarnattava hänen nimessänsä kaikille kansoille, alkaen Jerusalemista.

47 och att bättring till syndernas förlåtelse i hans namn skulle predikas bland alla folk, och först i Jerusalem.

47 And that repentance for remission of sins should be proclaimed upon his name unto all the nations,—beginning from Jerusalem.

48 Te olette tämän todistajat.
49 Ja katso, minä lähetän teille sen, jonka minun Isäni on luvannut; mutta te pysykää tässä kaupungissa, kunnes teidän päällenne puetaan voima korkeudesta."
50 Sitten hän vei heidät pois, lähes Betaniaan asti, ja nosti kätensä ja siunasi heidät.

51 Ja tapahtui, että hän siunatessaan heitä erkani heistä, ja hänet otettiin ylös taivaaseen.

52 Ja he kumarsivat häntä ja palasivat Jerusalemiin suuresti iloiten.

53 Ja he olivat alati pyhäkössä ja ylistivät Jumalaa.

48 I kunnen vittna härom.
49 Och se, jag vill sända till eder vad min Fader har utlovat. Men I skolen stanna kvar här i staden, till dess I från höjden bliven beklädda med kraft.»
50 Sedan förde han dem ut till Betania; och där lyfte han upp sina händer och välsignade dem.

51 Och medan han välsignade dem, försvann han ifrån dem och blev upptagen till himmelen.

52 Då tillbådo de honom och vände sedan tillbaka till Jerusalem, uppfyllda av stor glädje.

53 Och de voro sedan alltid i helgedomen och lovade Gud.

48 Ye, are witnesses of these things.
49 And lo! I, am sending forth the promise of my Father upon you; but tarry, ye, in the city, until ye be clothed, from on high, with power.

50 And he led them forth as far as unto Bethany; and, uplifting his hands, he blessed them.

51 And it came to pass, while he was blessing them, he parted from them [and was born up into heaven.]

52 And, they, [having bowed down unto him] returned unto Jerusalem, with great joy;

53 and were continually in the temple, blessing God.

EVANKELIUMI JOHANNEKSEN MUKAAN

1 luku

1 Alussa oli Sana, ja Sana oli Jumalan tykönä, ja Sana oli Jumala.
2 Hän oli alussa Jumalan tykönä.

1 I begynnelsen var Ordet, och Ordet var hos Gud, och Ordet var Gud.
2 Detta var i begynnelsen hos Gud.

1 Originally, was, the Word, and, the Word, was, with God; and, the Word, was, God.
2 The same, was originally, with God.

3 Kaikki on saanut syntynsä hänen kauttaan, ja ilman häntä ei ole syntynyt mitään, mikä syntynyt on.

4 Hänessä oli elämä, ja elämä oli ihmisten valkeus.
5 Ja valkeus loistaa pimeydessä, ja pimeys ei sitä käsittänyt.

6 Oli mies, Jumalan lähettämä; hänen nimensä oli Johannes.
7 Hän tuli todistamaan, todistaaksensa valkeudesta, että kaikki uskoisivat hänen kauttansa.
8 Ei hän ollut se valkeus, mutta hän tuli valkeudesta todistamaan.
9 Totinen valkeus, joka valistaa jokaisen ihmisen, oli tulossa maailmaan.
10 Maailmassa hän oli, ja maailma on hänen kauttaan saanut syntynsä, ja maailma ei häntä tuntenut.
11 Hän tuli omiensa tykö, ja hänen omansa eivät ottaneet häntä vastaan.
12 Mutta kaikille, jotka ottivat hänet vastaan,

3 Genom det har allt blivit till, och utan det har intet blivit till, som är till.

4 I det var liv, och livet var människornas ljus.
5 Och ljuset lyser i mörkret, och mörkret har icke fått makt därmed.
6 En man uppträdde, sänd av Gud; hans namn var Johannes.
7 Han kom såsom ett vittne, för att vittna om ljuset, på det att alla skulle komma till tro genom honom.
8 Icke var han ljuset, men han skulle vittna om ljuset.

9 Det sanna ljuset, det som lyser över alla människor, skulle nu komma i världen.
10 I världen var han, och genom honom hade världen blivit till, men världen ville icke veta av honom.
11 Han kom till sitt eget, och hans egna togo icke emot honom.

12 Men åt alla dem som togo emot honom

3 All things, through him, came into existence, and, without him, came into existence, not even one thing: that which hath come into existence,
4 in him, was, life, and, the life, was, the light of men.—
5 And, the light, in the darkness, shineth; and, the darkness, thereof, laid not hold.
6 There arose a man, sent from God, whose name was, John:
7 The same, came, for a witness, That he might bear witness, concerning the light, that, all, might believe, through him.
8 He, was not the light,—but, that he might bear witness concerning the light,
9 It, was—The real light that enlighteneth every man—Coming into the world.
10 In the world, he was, and, the world, through him, came into existence, and, the world, knew him not.
11 Into his own possessions, he came, and, his own people, received him not home.
12 But, as many as did receive him, he gave, unto

hän antoi voiman tulla Jumalan lapsiksi, niille, jotka uskovat hänen nimeensä,
13 jotka eivät ole syntyneet verestä eikä lihan tahdosta eikä miehen tahdosta, vaan Jumalasta.

14 Ja Sana tuli lihaksi ja asui meidän keskellämme, ja me katselimme hänen kirkkauttansa, senkaltaista kirkkautta, kuin ainokaisella Pojalla on Isältä; ja hän oli täynnä armoa ja totuutta.
15 Johannes todisti hänestä ja huusi sanoen: "Tämä on se, josta minä sanoin: se, joka minun jälkeeni tulee, on ollut minun edelläni, sillä hän on ollut ennen kuin minä."
16 Ja hänen täyteydestään me kaikki olemme saaneet, ja armoa armon päälle.
17 Sillä laki on annettu Mooseksen kautta; armo ja totuus on tullut Jeesuksen Kristuksen kautta.
18 Ei kukaan ole Jumalaa milloinkaan nähnyt; ainokainen

gav han makt att bliva Guds barn, åt dem som tro på hans namn;
13 och de hava blivit födda, icke av blod, ej heller av köttslig vilja, ej heller av någon mans vilja, utan av Gud.

14 Och Ordet vart kött och tog sin boning ibland oss, och vi sågo hans härlighet, vi sågo likasom en enfödd Sons härlighet från sin Fader, och han var full av nåd och sanning.

15 Johannes vittnar om honom, han ropar och säger: »Det var om denne jag sade: 'Den som kommer efter mig, han är före mig; ty han var förr än jag.'»
16 Av hans fullhet hava vi ju alla fått, ja, nåd utöver nåd;

17 ty genom Moses blev lagen given, men nåden och sanningen hava kommit genom Jesus Kristus.
18 Ingen har någonsin sett Gud; den enfödde Sonen, som är i

them, authority, children of God, to become,—unto them who were believing on his name:
13 Who—not of bloods, nor of the will of the flesh, nor of the will of man, but—of God, were born.

14 And, the Word, became, flesh, and pitched his tent among us, and we gazed upon his glory,—a glory, as an Only-begotten from his Father. Full of favour and truth.

15 (John beareth witness concerning him, and hath cried aloud, saying—the same, was he that said—He who, after me, was coming, before me, hath advanced; because, my Chief, was he.)
16 Because, out of his fulness, we all, received, even favour over against favour.
17 Because, the law, through Moses, was given, favour and truth, through Jesus Christ, came into existence.
18 No one, hath seen, God, at any time: An Only Begotten God, The One

Poika, joka on Isän helmassa, on hänet ilmoittanut.

19 Ja tämä on Johanneksen todistus, kun juutalaiset lähettivät hänen luoksensa Jerusalemista pappeja ja leeviläisiä kysymään häneltä: "Kuka sinä olet?"

20 Ja hän tunnusti eikä kieltänyt; ja hän tunnusti: "Minä en ole Kristus."

21 Ja he kysyivät häneltä: "Mikä sitten? Oletko sinä Elias?" Hän sanoi: "En ole." "Se profeettako olet?" Hän vastasi: "En."

22 Niin he sanoivat hänelle: "Kuka olet, että voisimme antaa vastauksen niille, jotka meidät lähettivät? Mitä sanot itsestäsi?"

23 Hän sanoi: "Minä olen huutavan ääni erämaassa: 'Tehkää tie tasaiseksi Herralle', niinkuin profeetta Esaias on sanonut."

24 Ja lähetetyt olivat fariseuksia;

25 ja he kysyivät häneltä ja sanoivat

Faderns sköte, han har kungjort vad Gud är.

19 Och detta är vad Johannes vittnade, när judarna hade sänt till honom präster och leviter från Jerusalem för att fråga honom vem han var.

20 Han svarade öppet och förnekade icke; han sade öppet: »Jag är icke Messias.»

21 Åter frågade de honom: »Vad är du då? Är du Elias?» Han svarade: »Det är jag icke.» -- »Är du Profeten?» Han svarade: »Nej.»

22 Då sade de till honom: »Vem är du då? Säg oss det, så att vi kunna giva dem svar, som hava sänt oss. Vad säger du om dig själv?»

23 Han svarade: »Jag är rösten av en som ropar i öknen: 'Jämnen vägen för Herren', såsom profeten Esaias sade.»

24 Och männen voro utsända ifrån fariséerna.

25 Och de frågade honom och sade till

existing within the bosom of the Father, He, hath interpreted [him].

19 And, this, is the witness of John, when the Jews sent forth unto him, out of Jerusalem, priests and Levites,—that they might question him—Who art, thou?

20 and he confessed, and did not deny,—and he confessed—I, am not, the Christ;

21 and they questioned him—What then? Art, thou, Elijah? and he saith—I am not; The prophet, art, thou? and he answered—No!

22 So they said unto him—Who, art thou? that, an answer, we may give, unto them who sent us,—What sayest thou, concerning thyself?

23 He said—I, am a Voice, of one crying aloud; —In the desert, make ye straight, the way of the Lord: according as said Isaiah the prophet.

24 And they had been sent forth from among the Pharisees;

25 and they questioned him, and said unto him—

hänelle: "Miksi sitten kastat, jos et ole Kristus etkä Elias etkä se profeetta?"
26 Johannes vastasi heille sanoen: "Minä kastan vedellä; mutta teidän keskellänne seisoo hän, jota te ette tunne.
27 Hän on se, joka tulee minun jälkeeni ja jonka kengänpaulaa minä en ole arvollinen päästämään."
28 Tämä tapahtui Betaniassa, Jordanin tuolla puolella, jossa Johannes oli kastamassa.
29 Seuraavana päivänä hän näki Jeesuksen tulevan tykönsä ja sanoi: "Katso, Jumalan Karitsa, joka ottaa pois maailman synnin!
30 Tämä on se, josta minä sanoin: 'Minun jälkeeni tulee mies, joka on ollut minun edelläni, sillä hän on ollut ennen kuin minä.'
31 Ja minä en tuntenut häntä; mutta sitä varten, että hän tulisi julki Israelille, minä olen tullut vedellä kastamaan."
32 Ja Johannes todisti sanoen: "Minä näin

honom: »Varför döper du då, om du icke är Messias, ej heller Elias, ej heller Profeten?»
26 Johannes svarade dem och sade: »Jag döper i vatten; men mitt ibland eder står en som I icke kännen:

27 han som kommer efter mig, vilkens skorem jag icke är värdig att upplösa.»

28 Detta skedde i Betania, på andra sidan Jordan, där Johannes döpte.

29 Dagen därefter såg han Jesus nalkas; då sade han: »Se, Guds Lamm, som borttager världens synd!

30 Om denne var det som jag sade: 'Efter mig kommer en man som är före mig; ty han var förr än jag.'

31 Och jag kände honom icke; men för att han skall bliva uppenbar för Israel, därför är jag kommen och döper i vatten.»
32 Och Johannes vittnade och sade:

Why, then, dost thou immerse,—if, thou, art not, the Christ, nor Elijah, nor, the Prophet?
26 John answered them, saying—I, immerse, in water. In the midst of you, standeth one, whom, ye, know not; —

27 after me, coming:—Of whom, I, am not worthy that I should unloose the thong of the sandal.

28 These things, in Bethany, came to pass, beyond the Jordan, where John was, immersing.

29 On the morrow, he beholdeth Jesus, coming unto him, and saith—See! the Lamb of God, who taketh away the sin of the world.
30 This, is he, of whom, I, said—After me, cometh a man, who, before me, hath advanced, because, my Chief, was he.

31 And, I, knew him not, but, that he might be manifested unto Israel, therefore, came, I, in water, immersing.

32 And John bare witness, saying—I have

Hengen laskeutuvan taivaasta alas niinkuin kyyhkysen, ja se jäi hänen päällensä.

»Jag såg Anden såsom en duva sänka sig ned från himmelen; och han förblev över honom.

gazed upon the Spirit, descending like a dove, out of heaven,—and it abode upon him.

33 Ja minä en tuntenut häntä; mutta hän, joka lähetti minut vedellä kastamaan, sanoi minulle: 'Se, jonka päälle sinä näet Hengen laskeutuvan ja jäävän, hän on se, joka kastaa Pyhällä Hengellä.'

33 Och jag kände honom icke; men den som sände mig till att döpa i vatten, han sade till mig: 'Den över vilken du får se Anden sänka sig ned och förbliva, han är den som döper i helig ande.'

33 And, I, knew him not,—but, he that sent me to immerse in water, he, unto me, said—Upon whomsoever thou shalt see the Spirit descending and abiding upon him, the same, is he that immerseth in Holy Spirit.

34 Ja minä olen sen nähnyt ja olen todistanut, että tämä on Jumalan Poika."

34 Och jag har sett det, och jag har vittnat att denne är Guds Son.»

34 I, therefore, have seen, and borne witness—That, this, is, the, Son of God.

35 Seuraavana päivänä Johannes taas seisoi siellä ja kaksi hänen opetuslapsistansa.

35 Dagen därefter stod Johannes åter där med två av sina lärjungar.

35 On the morrow, again, was John standing, and, from among his disciples, two;

36 Ja kiinnittäen katseensa Jeesukseen, joka siellä käveli, hän sanoi: "Katso, Jumalan Karitsa!"

36 När då Jesus kom gående, såg Johannes på honom och sade: »Se, Guds Lamm!»

36 and, looking at Jesus walking, he saith—See! the Lamb of God!

37 Ja ne kaksi opetuslasta kuulivat hänen näin puhuvan ja seurasivat Jeesusta.

37 Och de två lärjungarna hörde hans ord och följde Jesus.

37 and the two disciples hearkened unto him speaking, and they followed Jesus.

38 Niin Jeesus kääntyi ja nähdessään heidän seuraavan sanoi heille: "Mitä te etsitte?" He vastasivat hänelle: "Rabbi" - se on käännettynä: opettaja - "missä sinä majailet?"

38 Då vände sig Jesus om, och när han såg att de följde honom, frågade han dem: »Vad viljen I?» De svarade honom: »Rabbi» (det betyder mästare) »var bor

38 But Jesus, turning, and looking at them following, saith unto them—What seek ye? And, they, said unto him—Rabbi! which meaneth, when translated, Teacher, Where abidest thou?

du?»

39 Hän sanoi heille: "Tulkaa ja katsokaa." Niin he menivät ja näkivät, missä hän majaili, ja viipyivät hänen tykönään sen päivän. Silloin oli noin kymmenes hetki.

39 Han sade till dem: »Kommen och sen.» Då gingo de med honom och sågo var han bodde; och de stannade den dagen hos honom. -- Detta skedde vid den tionde timmen.

39 He saith unto them—Be coming, and ye shall see. They came, therefore, and saw where he abode, and, with him, they abode that day. It was about the tenth, hour.

40 Andreas, Simon Pietarin veli, oli toinen niistä kahdesta, jotka olivat kuulleet, mitä Johannes sanoi, ja seuranneet Jeesusta.

40 En av de två som hade hört var Johannes sade, och som hade följt Jesus, var Andreas, Simon Petrus' broder.

40 One of the two that heard from John and followed him, was Andrew, the brother of Simon Peter.

41 Hän tapasi ensin veljensä Simonin ja sanoi hänelle: "Me olemme löytäneet Messiaan", se on käännettynä: Kristus.

41 Denne träffade först sin broder Simon och sade till honom: »Vi hava funnit Messias» (det betyder detsamma som Kristus).

41 The same findeth, first, his own brother Simon, and saith unto him—We have found the Messiah! which is, when translated, Anointed.

42 Ja hän vei hänet Jeesuksen tykö. Jeesus kiinnitti katseensa häneen ja sanoi: "Sinä olet Simon, Johanneksen poika; sinun nimesi on oleva Keefas", joka käännettynä on Pietari.

42 Och han förde honom till Jesus. Då såg Jesus på honom och sade: »Du är Simon, Johannes' son; du skall heta Cefas» (det betyder detsamma som Petrus).

42 He led him unto Jesus. Jesus, looking at him, said—Thou, art Simon, the son of John,—thou, shalt be called, Cephas; which is to be translated, Peter.

43 Seuraavana päivänä Jeesus tahtoi lähteä Galileaan; ja hän tapasi Filippuksen ja sanoi hänelle: "Seuraa minua."

43 Dagen därefter ville Jesus gå därifrån till Galileen, och han träffade då Filippus. Och Jesus sade till honom: »Följ mig.»

43 On the morrow, he desired to go forth into Galilee. And Jesus findeth Philip, and saith unto him—Be following me!

44 Ja Filippus oli Beetsaidasta, Andreaan

44 Och Filippus var från Betsaida, Andreas'

44 Now Philip was from Bethsaida, of the city of

ja Pietarin kaupungista.
45 Filippus tapasi Natanaelin ja sanoi hänelle: "Me olemme löytäneet sen, josta Mooses laissa ja profeetat ovat kirjoittaneet, Jeesuksen, Joosefin pojan, Nasaretista."
46 Natanael sanoi hänelle: "Voiko Nasaretista tulla mitään hyvää?" Filippus sanoi hänelle: "Tule ja katso."

47 Jeesus näki Natanaelin tulevan tykönsä ja sanoi hänestä: "Katso, oikea israelilainen, jossa ei vilppiä ole!"
48 Natanael sanoi hänelle: "Mistä minut tunnet?" Jeesus vastasi ja sanoi hänelle: "Ennenkuin Filippus sinua kutsui, kun olit viikunapuun alla, näin minä sinut."

49 Natanael vastasi ja sanoi hänelle: "Rabbi, sinä olet Jumalan Poika, sinä olet Israelin kuningas."
50 Jeesus vastasi ja sanoi hänelle: "Sentähden, että minä sanoin sinulle: 'minä

och Petrus' stad.
45 Filippus träffade Natanael och sade till honom: »Den som Moses har skrivit om i lagen och som profeterna hava skrivit om, honom hava vi funnit, Jesus, Josefs son, från Nasaret.»
46 Natanael sade till honom: »Kan något gott komma från Nasaret?» Filippus svarade honom: »Kom och se.»
47 När nu Jesus såg Natanael nalkas, sade han om honom: »Se, denne är en rätt israelit, i vilken icke finnes något svek.»
48 Natanael frågade honom: »Huru kunna du känna mig?» Jesus svarade och sade till honom: »Förrän Filippus kallade dig, såg jag dig, där du var under fikonträdet.»
49 Natanael svarade honom: »Rabbi, du är Guds Son, du är Israels konung.»

50 Jesus svarade och sade till honom: »Eftersom jag sade dig att jag såg dig under

Andrew and Peter.
45 Philip, findeth, Nathanael, and saith unto him—Him, of whom wrote Moses in the law, and the Prophets, have we found.—Jesus, son of Joseph, him from Nazareth!
46 And Nathanael said unto him—Out of Nazareth, can any good thing come? Philip saith unto him—Come, and see!

47 Jesus saw Nathanael coming unto him, and saith concerning him—See! Truly, an Israelite, in whom is no guile.
48 Nathanael saith unto him—Whence, dost thou, know, me? Jesus answered, and said unto him—Before Philip called thee,—when thou wast under the fig-tree, I saw thee.

49 Nathanael answered him—Rabbi! thou, art, the Son of God: Thou, art, King, of Israel.

50 Jesus answered, and said unto him—Because I said unto thee, I saw thee under the fig-tree,

näin sinut viikunapuun alla', sinä uskot. Sinä saat nähdä suurempia, kuin nämä ovat."
51 Ja hän sanoi hänelle: "Totisesti, totisesti minä sanon teille: te saatte nähdä taivaan avoinna ja Jumalan enkelien nousevan ylös ja laskeutuvan alas Ihmisen Pojan päälle."

fikonträdet, tror du? Större ting än vad detta är skall du få se.»
51 Därefter sade han till honom: »Sannerligen, sannerligen säger jag eder: I skolen få se himmelen öppen och Guds änglar fara upp och fara ned över Människosonen.»

believest thou? A greater thing than these, shalt thou see!

51 And he saith unto him—Verily, verily, I say unto you: Ye shall see heaven—when set open, and, the messengers of God, ascending and descending unto the Son of Man.

2 luku

1 Ja kolmantena päivänä oli häät Galilean Kaanassa, ja Jeesuksen äiti oli siellä.

2 Ja myös Jeesus ja hänen opetuslapsensa olivat kutsutut häihin.
3 Ja kun viini loppui, sanoi Jeesuksen äiti hänelle: "Heillä ei ole viiniä."
4 Jeesus sanoi hänelle: "Mitä sinä tahdot minusta, vaimo? Minun aikani ei ole vielä tullut."
5 Hänen äitinsä sanoi palvelijoille: "Mitä hän teille sanoo, se tehkää."

6 Niin oli siinä juutalaisten puhdistamistavan

1 På tredje dagen var ett bröllop i Kana i Galileen, och Jesu moder var där.

2 Också Jesus och hans lärjungar blevo bjudna till bröllopet.
3 Och vinet begynte taga slut. Då sade Jesu moder till honom: »De hava intet vin.»
4 Jesus svarade henne: »Låt mig vara, moder; min stund är ännu icke kommen.»

5 Hans moder sade då till tjänarna: »Vadhelst han säger till eder, det skolen I göra.»
6 Nu stodo där sex stenkrukor, sådana som judarna hade för

1 And, on the third day, a marriage, took place, in Cana, of Galilee; and the mother of Jesus was there,—
2 and Jesus also was invited, with his disciples, unto the marriage.
3 And, wine falling short, the mother of Jesus saith unto him—Wine, have they none!
4 And Jesus saith unto her—What part can I take with thee, O woman? Not yet, hath come, mine hour.
5 His mother saith unto them who are ministering—Whatsoever he may say to you, do!
6 Now there were there, six stone water-vessels, placed, according to the

mukaan kuusi kivistä vesiastiaa, kukin kahden tai kolmen mitan vetoinen.

sina reningar; de rymde två eller tre bat-mått var.

purification of the Jews; holding each, two or three measures.

7 Jeesus sanoi heille: "Täyttäkää astiat vedellä." Ja he täyttivät ne reunoja myöten.

7 Jesus sade till dem: »Fyllen krukorna med vatten.» Och de fyllde dem ända till brädden.

7 Jesus saith unto them—Fill the vessels with water. And they filled them up to the brim.

8 Ja hän sanoi heille: "Ammentakaa nyt ja viekää edeskäyvälle." Ja he veivät.

8 Sedan sade han till dem: »Ösen nu upp och bären till övertjänaren.» Och de gjorde så.

8 And he saith unto them—Draw out now, and be bearing unto the master of the feast. And they bare.

9 Mutta kun edeskäypä maistoi vettä, joka oli muuttunut viiniksi, eikä tiennyt, mistä se oli tullut - mutta palvelijat, jotka veden olivat ammentaneet, tiesivät sen - kutsui edeskäypä yljän

9 Och övertjänaren smakade på vattnet, som nu hade blivit vin; och han visste icke varifrån det hade kommit, vilket däremot tjänarna visste, de som hade öst upp vattnet. Då kallade övertjänaren på brudgummen.

9 And, when the master of the feast had tasted the water, now made, wine, and knew not whence it was,—though, they who were ministering, knew, even they who had drawn out the water, the master accosteth the bridegroom,

10 ja sanoi hänelle: "Jokainen panee ensin esille hyvän viinin ja sitten, kun juopuvat, huonomman. Sinä olet säästänyt hyvän viinin tähän asti."

10 och sade till honom: »Man brukar eljest alltid sätta fram det goda vinet, och sedan, när gästerna hava fått för mycket, det som är sämre. Du har gömt det goda vinet ända tills nu.»

10 and saith unto him—Every man, first the good wine, setteth out; and, when they had been well-supplied, the inferior:—Thou, hast kept the good wine until, even now.

11 Tämän ensimmäisen tunnustekonsa Jeesus teki Galilean Kaanassa ja ilmoitti kirkkautensa; ja hänen opetuslapsensa uskoivat häneen.

11 Detta var det första tecknet som Jesus gjorde. Han gjorde det i Kana i Galileen och uppenbarade så sin härlighet; och hans lärjungar trodde på

11 This, beginning of his signs, did Jesus, in Cana of Galilee, and manifested his glory; and his disciples believed on him.

honom.

12 Sen jälkeen hän meni alas Kapernaumiin, hän ja hänen äitinsä ja veljensä ja opetuslapsensa; ja siellä he eivät viipyneet monta päivää.

12 Därefter begav han sig ned till Kapernaum med sin moder och sina bröder och sina lärjungar; och där stannade de några få dagar.

12 After this, he came down into Capernaum,—he, and his mother and brethren, and his disciples; and, there, they abode, not many days.

13 Ja juutalaisten pääsiäinen oli lähellä, ja Jeesus meni ylös Jerusalemiin.

13 Judarnas påsk var nu nära, och Jesus begav sig då upp till Jerusalem.

13 And, near, was the passover of the Jews; and, Jesus, went up unto Jerusalem.

14 Niin hän tapasi pyhäkössä ne, jotka myivät härkiä ja lampaita ja kyyhkysiä, ja rahanvaihtajat istumassa.

14 Och när han fick i helgedomen se huru där sutto män som sålde fäkreatur och får och duvor, och huru växlare sutto där.

14 And he found, in the temple, them that were selling oxen and sheep and doves, also the money–changers sitting.

15 Ja hän teki nuorista ruoskan ja ajoi ulos pyhäköstä heidät kaikki lampaineen ja härkineen ja kaasi vaihtajain rahat maahan ja työnsi heidän pöytänsä kumoon.

15 Då gjorde han sig ett gissel av tåg och drev dem alla ut ur helgedomen, med får och fäkreatur, och slog ut växlarnas penningar och stötte omkull deras bord.

15 And, making a scourge out of rushes, all of them, thrust he forth out of the temple, both the sheep and the oxen; and, the money–changers' small coins, poured he forth, and, the tables, he overturned;

16 Ja hän sanoi kyyhkysten myyjille: "Viekää pois nämä täältä. Älkää tehkö minun Isäni huonetta markkinahuoneeksi."

16 Och till duvomånglarna sade han: »Tagen bort detta härifrån; gören icke min Faders hus till ett marknadshus.»

16 and unto them who were selling, the doves, he said—Take these things hence! Be not making, the house of my Father, a house of merchandise.

17 Silloin hänen opetuslapsensa muistivat, että on kirjoitettu: "Kiivaus sinun huoneesi puolesta kuluttaa minut."

17 Hans lärjungar kommo då ihåg att det var skrivet: »Nitälskan för ditt hus skall förtära mig.»

17 His disciples remembered that it was written—The zeal of thy house, eateth me up.

18 Niin juutalaiset vastasivat ja sanoivat hänelle: "Minkä merkin sinä näytät meille, koska näitä teet?"

18 Då togo judarna till orda och sade till honom: »Vad för tecken låter du oss se, eftersom du gör på detta sätt?»

18 The Jews therefore answered, and said unto him, What sign, dost thou point out to us, in that, these things, thou doest?

19 Jeesus vastasi ja sanoi heille: "Hajottakaa maahan tämä temppeli, niin minä pystytän sen kolmessa päivässä."

19 Jesus svarade och sade till dem: »Bryten ned detta tempel, så skall jag inom tre dagar låta det uppstå igen.»

19 Jesus answered, and said unto them—Take down this shrine, and, in three days, will I raise it.

20 Niin juutalaiset sanoivat: "Neljäkymmentä kuusi vuotta on tätä temppeliä rakennettu, ja sinäkö pystytät sen kolmessa päivässä?"

20 Då sade judarna: »I fyrtiosex år har man byggt på detta tempel, och du skulle låta det uppstå igen inom tre dagar?»

20 The Jews, therefore, said—In forty and six years, was this shrine built. And, thou, in three days, wilt raise it!

21 Mutta hän puhui ruumiinsa temppelistä.

21 Men det var om sin kropps tempel han talade.

21 But, he, was speaking concerning the shrine of his body.

22 Kun hän sitten oli noussut kuolleista, muistivat hänen opetuslapsensa, että hän oli tämän sanonut; ja he uskoivat Raamatun ja sen sanan, jonka Jeesus oli sanonut.

22 Sedan, när han hade uppstått från de döda, kommo hans lärjungar ihåg att han hade sagt detta; och de trodde då skriften och det ord som Jesus hade sagt.

22 When, therefore, he had been raised from among the dead, his disciples remembered, that, this, he had been saying; and they believed in the Scripture, and in the word which Jesus had spoken.

23 Mutta kun hän oli Jerusalemissa pääsiäisenä, juhlan aikana, uskoivat monet hänen nimeensä, nähdessään hänen tunnustekonsa, jotka hän teki.

23 Medan han nu var i Jerusalem, under påsken, vid högtiden, kommo många till tro på hans namn, när de sågo de tecken som han gjorde.

23 Now, when he was in Jerusalem, during the passover, during the feast, many, believed on his name, viewing his signs which he was doing.

24 Mutta Jeesus itse ei

24 Men själv betrodde

24 Jesus himself,

uskonut itseänsä heille, sentähden että hän tunsi kaikki

25 eikä tarvinnut kenenkään todistusta ihmisestä, sillä hän tiesi itse, mitä ihmisessä on.

sig Jesus icke åt dem, eftersom han kände alla

25 och icke behövde någon annans vittnesbörd om människorna; ty av sig själv visste han vad i människan var.

however, was not trusting himself unto them, by reason of his understanding them all,

25 and because he had, no need, that anyone should bear witness concerning man; for, he, understood what was in man.

3 luku

1 Mutta oli mies, fariseusten joukosta, nimeltä Nikodeemus, juutalaisten hallitusmiehiä.

2 Hän tuli Jeesuksen tykö yöllä ja sanoi hänelle: "Rabbi, me tiedämme, että sinun opettajaksi tulemisesi on Jumalasta, sillä ei kukaan voi tehdä niitä tunnustekoja, joita sinä teet, ellei Jumala ole hänen kanssansa."

3 Jeesus vastasi ja sanoi hänelle: "Totisesti, totisesti minä sanon sinulle: joka ei synny uudesti, ylhäältä, se ei voi nähdä Jumalan valtakuntaa."

4 Nikodeemus sanoi hänelle: "Kuinka voi ihminen vanhana syntyä? Eihän hän voi

1 Men bland fariséerna var en man som hette Nikodemus, en av judarnas rådsherrar.

2 Denne kom till Jesus om natten och sade till honom: »Rabbi, vi veta att det är från Gud du har kommit såsom lärare; ty ingen kan göra sådana tecken som du gör, om icke Gud är med honom.»

3 Jesus svarade och sade till honom: »Sannerligen, sannerligen säger jag dig: Om en människa icke bliver född på nytt, så kan hon icke få se Guds rike.»

4 Nikodemus sade till honom: »Huru kan en människa födas, när hon är gammal? Icke

1 There was however, a man from among the Pharisees, Nicodemus, his name,—ruler of the Jews.

2 The same, came unto him, by night, and said unto him—Rabbi! we know that, from God, thou hast come, a teacher; for, no one, can be doing, these signs, which, thou, art doing, except, God, be with him.

3 Jesus answered, and said unto him—Verily, verily, I say unto thee: Except one be born from above, he cannot see the kingdom of God.

4 Nicodemus saith unto him—How, can a man be born, when he is, old? Can he, into the womb of

jälleen mennä äitinsä kohtuun ja syntyä?"

5 Jeesus vastasi: "Totisesti, totisesti minä sanon sinulle: jos joku ei synny vedestä ja Hengestä, ei hän voi päästä sisälle Jumalan valtakuntaan.

6 Mikä lihasta on syntynyt, on liha; ja mikä Hengestä on syntynyt, on henki.

7 Älä ihmettele, että minä sanoin sinulle: teidän täytyy syntyä uudesti, ylhäältä.
8 Tuuli puhaltaa, missä tahtoo, ja sinä kuulet sen huminan, mutta et tiedä, mistä se tulee ja minne se menee; niin on jokaisen, joka on Hengestä syntynyt."

9 Nikodeemus vastasi ja sanoi hänelle: "Kuinka tämä voi tapahtua?"

10 Jeesus vastasi ja sanoi hänelle: "Sinä olet Israelin opettaja etkä tätä tiedä!
11 Totisesti, totisesti minä sanon sinulle: me puhumme, mitä

kan hon väl åter gå in i sin moders liv och födas?»

5 Jesus svarade: »Sannerligen, sannerligen säger jag dig: Om en människa icke bliver född av vatten och ande, så kan hon icke komma in i Guds rike.

6 Det som är fött av kött, det är kött; och det som är fött av Anden, det är ande.

7 Förundra dig icke över att jag sade dig att I måsten födas på nytt.
8 Vinden blåser vart den vill, och du hör dess sus, men du vet icke varifrån den kommer, eller vart den far; så är det med var och en som är född av Anden.»

9 Nikodemus svarade och sade till honom: »Huru kan detta ske?»

10 Jesus svarade och sade till honom: »Är du Israels lärare och förstår icke detta?
11 Sannerligen, sannerligen säger jag dig: Vad vi veta, det

his mother, a second time, enter, and be born?

5 Jesus answered—Verily, verily, I say unto thee: Except one be born of water and spirit, he cannot enter into the kingdom of God.

6 That which hath been born of the flesh, is, flesh, and, that which hath been born of the spirit, is, spirit.
7 Do not marvel, that I said unto thee: Ye must needs be born from above.
8 The spirit, where it pleaseth, doth breathe, and, the sound thereof, thou hearest; but knowest not, whence it cometh and whither it goeth: Thus, is every one who hath been born of the spirit.

9 Nicodemus answered, and said unto him—How, can these things, come about?

10 Jesus answered, and said unto him—Art, thou, the teacher of Israel, and, these things, knowest not?
11 Verily, verily, I say unto thee: What we know, we speak, and, of what

tiedämme, ja todistamme, mitä olemme nähneet, ettekä te ota vastaan meidän todistustamme.

tala vi, och vad vi hava sett, det vittna vi om, men vårt vittnesbörd tagen I icke emot.

we have seen, we bear witness, and, our witness, ye receive not.

12 Jos ette usko, kun minä puhun teille maallisista, kuinka te uskoisitte, jos minä puhun teille taivaallisista?

12 Tron i icke, när jag talar till eder om jordiska ting, huru skolen I då kunna tro, när jag talar till eder om himmelska ting?

12 If, the earthly things, I told you, and ye believe not, How, if I should tell you the heavenly things, will ye believe?

13 Ei kukaan ole noussut ylös taivaaseen, paitsi hän, joka taivaasta tuli alas, Ihmisen Poika, joka on taivaassa.

13 Och likväl har ingen stigit upp till himmelen, utom den som steg ned från himmelen, Människosonen, som var i himmelen.

13 And, no one, hath ascended into heaven, save he that, out of heaven, descended,—The Son of Man.

14 Ja niinkuin Mooses ylensi käärmeen erämaassa, niin pitää Ihmisen Poika ylennettämän,

14 Och såsom Moses upphöjde ormen i öknen, så måste Människosonen bliva upphöjd,

14 And, just as, Moses, lifted up the serpent in the desert, so, must, the Son of Man, be lifted up,—

15 että jokaisella, joka häneen uskoo, olisi iankaikkinen elämä.

15 så att var och en som tror skall i honom hava evigt liv.

15 That, whosoever believeth in him, may have life age–abiding.

16 Sillä niin on Jumala maailmaa rakastanut, että hän antoi ainokaisen Poikansa, ettei yksikään, joka häneen uskoo, hukkuisi, vaan hänellä olisi iankaikkinen elämä.

16 Ty så älskade Gud världen, att han utgav sin enfödde Son, på det att var och en som tror på honom skall icke förgås, utan hava evigt liv.

16 For God, so loved, the world, that, his Only Begotten Son, he gave,—that, whosoever believeth on him, might not perish, but have life age–abiding.

17 Sillä ei Jumala lähettänyt Poikaansa maailmaan tuomitsemaan maailmaa, vaan sitä varten, että maailma hänen

17 Ty icke sände Gud sin Son i världen för att döma världen, utan för att världen skulle bliva frälst genom honom.

17 For God, sent not, his Son into the world, that he might judge the world, but, that the world might be saved through him.

kauttansa pelastuisi.

18 Joka uskoo häneen, sitä ei tuomita; mutta joka ei usko, se on jo tuomittu, koska hän ei ole uskonut Jumalan ainokaisen Pojan nimeen.

18 Den som tror på honom, han bliver icke dömd, men den som icke tror, han är redan dömd, eftersom han icke tror på Guds enfödde Sons namn.

18 He that believeth on him, is not to be judged: he that believeth not, already, hath been judged,—because he hath not believed on the name of the Only Begotten Son of God.

19 Mutta tämä on tuomio, että valkeus on tullut maailmaan, ja ihmiset rakastivat pimeyttä enemmän kuin valkeutta; sillä heidän tekonsa olivat pahat.

19 Och detta är domen, att när ljuset hade kommit i världen, människorna dock älskade mörkret mer än ljuset, eftersom deras gärningar voro onda,

19 And, this, is the judgment: That, the light, hath come into the world,—and men loved, rather the darkness than the light, for, wicked, were their, works.

20 Sillä jokainen, joka pahaa tekee, vihaa valkeutta eikä tule valkeuteen, ettei hänen tekojansa nuhdeltaisi.

20 Ty var och en som gör vad ont är, han hatar ljuset och kommer icke till ljuset, på det att hans gärningar icke skola bliva blottade.

20 For, whosoever doth practise corrupt things, hateth the light, and cometh not unto the light, lest his works should be reproved;

21 Mutta joka totuuden tekee, se tulee valkeuteen, että hänen tekonsa tulisivat julki, sillä ne ovat Jumalassa tehdyt."

21 Men den som gör sanningen, han kommer till ljuset, för att det skall bliva uppenbart att hans gärningar äro gjorda i Gud.»

21 But, he that doeth the truth, cometh unto the light, that his works may be, made manifest, that, in God, have they been wrought.

22 Sen jälkeen Jeesus meni opetuslapsineen Juudean maaseudulle ja oleskeli siellä heidän kanssaan ja kastoi.

22 Därefter begav sig Jesus med sina lärjungar till den judiska landsbygden, och där vistades han med dem och döpte.

22 After these things, came Jesus, and his disciples, into the Judaean land; and, there, was he tarrying with them, and immersing.

23 Mutta Johanneskin kastoi Ainonissa lähellä Salimia, koska siellä oli

23 Men också Johannes döpte, i Enon, nära Salim, ty

23 And John also was immersing in Aenon, near to him, because, many

paljon vettä; ja ihmiset tulivat ja antoivat kastaa itsensä.
24 Sillä Johannesta ei vielä oltu heitetty vankeuteen.
25 Niin Johanneksen opetuslapset rupesivat väittelemään erään juutalaisen kanssa puhdistuksesta.
26 Ja he tulivat Johanneksen luo ja sanoivat hänelle: "Rabbi, se, joka oli sinun kanssasi Jordanin tuolla puolella ja josta sinä olet todistanut, katso, hän kastaa, ja kaikki menevät hänen tykönsä."
27 Johannes vastasi ja sanoi: "Ei ihminen voi ottaa mitään, ellei hänelle anneta taivaasta.

28 Te olette itse minun todistajani, että minä sanoin: en minä ole Kristus, vaan minä olen hänen edellänsä lähetetty.
29 Jolla on morsian, se on ylkä; mutta yljän ystävä, joka seisoo ja kuuntelee häntä, iloitsee suuresti yljän äänestä. Tämä minun iloni on nyt tullut täydelliseksi.

där fanns mycket vatten; och folket kom dit och lät döpa sig.
24 Johannes hade nämligen ännu icke blivit kastad i fängelse.
25 Då uppstod mellan Johannes' lärjungar och en jude en tvist om reningen.

26 Och de kommo till Johannes och sade till honom: »Rabbi, se, den som var hos dig på andra sidan Jordan, den som du har vittnat om, han döper, och alla komma till honom.»

27 Johannes svarade och sade: »En människa kan intet taga, om det icke bliver henne givet från himmelen.»
28 I kunnen själva giva mig det vittnesbördet att jag sade: 'Icke är jag Messias; jag är allenast sänd framför honom.'
29 Brudgum är den som har bruden; men brudgummens vän, som står där och hör honom, han gläder sig storligen åt brudgummens röst.

waters, were there; and they were coming, and being immersed; —
24 for, not yet, had John been cast into prison.

25 There arose, therefore, a questioning, from among the disciples of John, with a Jew,— concerning purification.
26 And they came unto John, and said unto him— Rabbi! he who was with thee beyond the Jordan, unto whom, thou, hast borne witness, see! the same, is immersing; and, all, are coming unto him.

27 John answered, and said—A man can receive, nothing, except it have been given him out of heaven.

28 Ye yourselves, unto me, bear witness, that, I, said—I, am not the Christ; but—I am sent before, That One.

29 He that hath the bride, is, bridegroom; but, the friend of the bridegroom, who standeth by and hearkeneth unto him, greatly, rejoiceth, by reason of the voice of

Den glädjen är mig nu given i fullt mått.

the bridegroom. This, my joy, therefore, is fulfilled.

30 Hänen tulee kasvaa, mutta minun vähetä.

30 Det är såsom sig bör att han växer till, och att jag förminskas.

30 That One, it behoveth to increase,—but, me, to decrease.

--

31 Hän, joka ylhäältä tulee, on yli kaikkien. Joka on syntyisin maasta, se on maasta, ja maasta on, mitä hän puhuu; hän, joka taivaasta tulee, on yli kaikkien.

31 Den som kommer ovanifrån, han är över alla; den som är från jorden, han är av jorden, och av jorden talar han. Ja, den som kommer från himmelen, han är över alla,

31 He that, from above, doth come, over all, is: he that is of the earth, of the earth, is, and, of the earth, doth speak: he that, out of heaven, doth come, over all, is,

32 Ja mitä hän on nähnyt ja kuullut, sitä hän todistaa; ja hänen todistustansa ei kukaan ota vastaan.

32 och vad han har sett och hört, det vittnar han om; och likväl tager ingen emot hans vittnesbörd.

32 What he hath seen and heard, of, the same, he beareth witness,—and, his witness, no one, receiveth:—

33 Joka ottaa vastaan hänen todistuksensa, se sinetillä vahvistaa, että Jumala on totinen.

33 Men om någon tager emot hans vittnesbörd, så bekräftar han därmed att Gud är sannfärdig.

33 He that hath received his witness, hath set seal–
–that, God, is, true.

34 Sillä hän, jonka Jumala on lähettänyt, puhuu Jumalan sanoja; sillä ei Jumala anna Henkeä mitalla.

34 Ty den som Gud har sänt, han talar Guds ord; Gud giver nämligen icke Anden efter mått.

34 For, he whom God hath sent, the sayings of God, doth speak; for, not by measure, giveth he the Spirit.

35 Isä rakastaa Poikaa ja on antanut kaikki hänen käteensä.

35 Fadern älskar Sonen, och allt har han givit i hans hand.

35 The Father, loveth the Son, and, all things, hath given into his hand.

36 Joka uskoo Poikaan, sillä on iankaikkinen elämä; mutta joka ei ole kuuliainen Pojalle, se ei ole elämää näkevä, vaan Jumalan viha pysyy hänen

36 Den som tror på Sonen, han har evigt liv; men den som icke hörsammar Sonen, han skall icke få se livet, utan Guds vrede förbliver över honom.»

36 He that believeth on the Son, hath life age–
abiding: whereas, he that yieldeth not unto the Son, shall not see life,—but, the anger of God, awaiteth him.

päällänsä."

4 luku

1 Kun nyt Herra sai tietää fariseusten kuulleen, että Jeesus teki opetuslapsiksi ja kastoi useampia kuin Johannes	1 Men Herren fick nu veta att fariséerna hade hört hurusom Jesus vann flera lärjungar och döpte flera än Johannes;	1 When therefore the Lord knew, that the Pharisees had heard—Jesus, more disciples, is making and immersing, than John,—
2 - vaikka Jeesus ei itse kastanut, vaan hänen opetuslapsensa -	2 dock var det icke Jesus själv som döpte, utan hans lärjungar.	2 although indeed, Jesus himself, was not immersing, but his disciples,
3 jätti hän Juudean ja meni taas Galileaan.	3 Då lämnade han Judeen och begav sig åter till Galileen.	3 he left Judaea, and departed again into Galilee.
4 Mutta hänen oli kuljettava Samarian kautta.	4 Därvid måste han taga vägen genom Samarien.	4 Now he must needs pass through Samaria.
5 Niin hän tuli Sykar nimiseen Samarian kaupunkiin, joka on lähellä sitä maa-aluetta, minkä Jaakob oli antanut pojalleen Joosefille.	5 Så kom han till en stad i Samarien som hette Sykar, nära det jordstycke som Jakob gav åt sin son Josef.	5 He cometh, therefore, unto a city of Samaria, called Sychar, near the parcel of ground which Jacob gave unto Joseph his son.
6 Ja siellä oli Jaakobin lähde. Kun nyt Jeesus oli matkasta väsynyt, istui hän lähteen reunalle. Ja oli noin kuudes hetki.	6 Och där var Jakobs brunn. Eftersom nu Jesus var trött av vandringen, satte han sig strax ned vid brunnen. Det var vid den sjätte timmen.	6 Now Jacob’s fountain was there. Jesus, therefore, having become toil–worn with the journey, was sitting thus, upon the fountain. It was about the sixth hour.
7 Niin tuli eräs Samarian nainen ammentamaan vettä. Jeesus sanoi hänelle: "Anna minulle juoda."	7 Då kom en samaritisk kvinna för att hämta vatten. Jesus sade till henne: »Giv mig att dricka.»	7 There cometh a woman of Samaria to draw water. Jesus saith unto her—Give me to drink!
8 Sillä hänen	8 Hans lärjungar hade	8 for, his disciples, had

opetuslapsensa olivat lähteneet kaupunkiin ruokaa ostamaan.
9 Niin Samarian nainen sanoi hänelle: "Kuinka sinä, joka olet juutalainen, pyydät juotavaa minulta, samarialaiselta naiselta?" Sillä juutalaiset eivät seurustele samarialaisten kanssa.
10 Jeesus vastasi ja sanoi hänelle: "Jos sinä tietäisit Jumalan lahjan, ja kuka se on, joka sinulle sanoo: 'Anna minulle juoda', niin sinä pyytäisit häneltä, ja hän antaisi sinulle elävää vettä."

11 Nainen sanoi hänelle: "Herra, eipä sinulla ole ammennusastiaa, ja kaivo on syvä; mistä sinulla sitten on se elävä vesi?
12 Et kai sinä ole suurempi kuin meidän isämme Jaakob, joka antoi meille tämän kaivon ja joi siitä, hän itse sekä hänen poikansa ja karjansa?"
13 Jeesus vastasi ja sanoi hänelle: "Jokainen, joka juo tätä

nämligen gått in i staden för att köpa mat.
9 Då sade den samaritiska kvinnan till honom: »Huru kan du, som är jude, bedja mig, som är en samaritisk kvinna, om något att dricka?» Judarna hava nämligen ingen umgängelse med samariterna.
10 Jesus svarade och sade till henne: »Förstode du Guds gåva, och vem den är som säger till dig: 'Giv mig att dricka', så skulle i stället du hava bett honom, och han skulle då hava givit dig levande vatten.»

11 Kvinnan sade till honom: »Herre, du har ju intet att hämta upp vatten med, och brunnen är djup. Varifrån får du då det friska vattnet?»
12 Icke är du väl förmer än vår fader Jakob, som gav oss brunnen och själv med sina barn och sin boskap drack ur den?»

13 Jesus svarade och sade till henne: »Var och en som dricker av

gone away into the city, that, food, they might buy.
9 The Samaritan woman, therefore, saith unto him– –How dost, thou, being, a Jew, ask to drink, of me, who am, a Samaritan woman? [for, Jews, have no dealings with Samaritans.]

10 Jesus answered, and said unto her—If thou hadst known the free gift of God, and who it is that is saying unto thee, Give me to drink, thou, wouldst have asked him, and he would have given thee living water.

11 She saith unto him—Sir! not even a bucket, hast thou,—and, the well, is, deep:—Whence, then, hast thou the living water?

12 Art, thou, greater than, our father Jacob, who gave us the well,—and, himself, out of it drank, and his sons, and his flocks?

13 Jesus answered, and said unto her—Whosoever drinketh of this water, will

vettä, janoaa jälleen,

14 mutta joka juo sitä vettä, jota minä hänelle annan, se ei ikinä janoa; vaan se vesi, jonka minä hänelle annan, tulee hänessä sen veden lähteeksi, joka kumpuaa iankaikkiseen elämään."

15 Nainen sanoi hänelle: "Herra, anna minulle sitä vettä, ettei minun tulisi jano eikä minun tarvitsisi käydä täällä ammentamassa."

16 Jeesus sanoi hänelle: "Mene, kutsu miehesi ja tule tänne."

17 Nainen vastasi ja sanoi: "Ei minulla ole miestä." Jeesus sanoi hänelle: "Oikein sinä sanoit: 'Ei minulla ole miestä',

18 sillä viisi miestä sinulla on ollut, ja se, joka sinulla nyt on, ei ole sinun miehesi; siinä sanoit totuuden."

19 Nainen sanoi hänelle: "Herra, minä näen, että sinä olet profeetta.

20 Meidän isämme ovat

detta vatten, han bliver törstig igen;

14 men den som dricker av det vatten som jag giver honom, han skall aldrig någonsin törsta, utan det vatten jag giver honom skall bliva i honom en källa vars vatten springer upp med evigt liv.»

15 Kvinnan sade till honom: »Herre, giv mig det vattnet, så att jag icke mer behöver törsta och komma hit för att hämta vatten.»

16 Han sade till henne: »Gå och hämta din man, och kom sedan tillbaka.»

17 Kvinnan svarade och sade: »Jag har ingen man.» Jesus sade till henne: »Du har rätt i vad du säger, att du icke har någon man.»

18 Ty fem män har du haft, och den du nu har är icke din man; däri sade du sant.

19 Då sade kvinnan till honom: »Herre, jag ser att du är en profet.

20 Våra fäder hava

thirst, again;

14 But, whosoever shall drink of the water which, I, will give him, in nowise shall thirst, unto times age-abiding,—but, the water which I will give him, shall become, within him, a fountain of water, springing up unto life age-abiding.

15 The woman saith unto him—Sir! give me this water, that I thirst not, neither be coming hither to draw.

16 He saith unto her—Go, call thy husband, and come hither!

17 The woman answered, and said [unto him]—I have no husband. Jesus saith unto her—Well, saidst thou, A husband, I have not;

18 for, five husbands, thou hast had,—and, now, he whom thou hast, is not thy, husband: This true thing, hast thou spoken.

19 The woman saith unto him—Sir! I perceive that, a prophet, art, thou:—

20 Our fathers, in this

kumartaen rukoilleet tällä vuorella; ja te sanotte, että Jerusalemissa on se paikka, jossa tulee kumartaen rukoilla."
21 Jeesus sanoi hänelle: "Vaimo, usko minua! Tulee aika, jolloin ette rukoile Isää tällä vuorella ettekä Jerusalemissa.

22 Te kumarratte sitä, mitä ette tunne; me kumarramme sitä, minkä me tunnemme. Sillä pelastus on juutalaisista.
23 Mutta tulee aika ja on jo, jolloin totiset rukoilijat rukoilevat Isää hengessä ja totuudessa; sillä senkaltaisia rukoilijoita myös Isä tahtoo.

24 Jumala on Henki; ja jotka häntä rukoilevat, niiden tulee rukoilla hengessä ja totuudessa."
25 Nainen sanoi hänelle: "Minä tiedän, että Messias on tuleva, hän, jota sanotaan Kristukseksi; kun hän tulee, ilmoittaa hän meille kaikki."
26 Jeesus sanoi hänelle: "Minä olen se,

tillbett på detta berg, men I sägen att i Jerusalem den plats finnes, där man bör tillbedja.»

21 Jesus sade till henne: »Tro mig, kvinna: den tid kommer, då det varken är på detta berg eller i Jerusalem som I skolen tillbedja Fadern.
22 I tillbedjen vad I icke kännen, vi tillbedja vad vi känna -- ty frälsningen kommer från judarna --
23 men den tid skall komma, ja, den är redan inne, då sanna tillbedjare skola tillbedja Fadern i ande och sanning; ty sådana tillbedjare vill Fadern hava.
24 Gud är ande, och de som tillbedja måste tillbedja i ande och sanning.»

25 Kvinnan sade till honom: »Jag vet att Messias skall komma, han som ock kallas Kristus; när han kommer, skall han förkunna oss allt.»
26 Jesus svarade henne: »Jag, som talar

mountain, worshipped; and, ye, say, that, in Jerusalem, is the place, where, to worship, it behoveth.

21 Jesus saith unto her—Believe me, woman! There cometh an hour, when, neither in this mountain, nor yet in Jerusalem, shall ye worship the Father.
22 Ye, worship, that which ye know not; We, worship, that which we know; because, salvation, is, of the Jews.
23 But there cometh an hour, and, now, is,—when, the real worshippers, shall worship the Father in spirit and truth; for, even the Father, is seeking, such as these, as his worshippers.
24 God is, spirit; and, they that worship him, in spirit and truth, must needs worship.

25 The woman saith unto him—I know that, Messiah, cometh, who is called Christ,—Whensoever, he, shall come, he will tell us, everything.

26 Jesus saith unto her—I, that speak unto thee,

minä, joka puhun sinun kanssasi."
27 Samassa hänen opetuslapsensa tulivat; ja he ihmettelivät, että hän puhui naisen kanssa. Kuitenkaan ei kukaan sanonut: "Mitä pyydät?" tai: "Mitä puhelet hänen kanssaan?"
28 Niin nainen jätti vesiastiansa ja meni kaupunkiin ja sanoi ihmisille:
29 "Tulkaa katsomaan miestä, joka on sanonut minulle kaikki, mitä minä olen tehnyt. Eihän se vain liene Kristus?"
30 Niin he lähtivät kaupungista ja menivät hänen luoksensa.
31 Sillävälin opetuslapset pyysivät häntä sanoen: "Rabbi, syö!"
32 Mutta hän sanoi heille: "Minulla on syötävänä ruokaa, josta te ette tiedä."
33 Niin opetuslapset sanoivat keskenään: "Lieneekö joku tuonut hänelle syötävää?"

34 Jeesus sanoi heille: "Minun ruokani on se, että minä teen lähettäjäni tahdon ja

med dig, är den du nu nämnde.»
27 I detsamma kommo hans lärjungar; och de förundrade sig över att han talade med en kvinna. Dock frågade ingen vad han ville henne, eller varför han talade med henne.

28 Men kvinnan lät sin kruka stå och gick in i staden och sade till folket:
29 »Kommen och sen en man som har sagt mig allt vad jag har gjort. Månne icke han är Messias?»
30 Då gingo de ut ur staden och kommo till honom.
31 Under tiden bådo lärjungarna honom och sade: »Rabbi, tag och ät.»
32 Men han svarade dem: »Jag har mat att äta som I icke veten om.»
33 Då sade lärjungarna till varandra: »Kan väl någon hava burit mat till honom?»
34 Jesus sade till dem: »Min mat är att göra dens vilja, som har sänt mig, och att

am he.
27 And, hereupon, came his disciples, and they began to marvel, that, with a woman, he was talking. No one, however, said—What seekest thou? or—Why talkest thou with her?

28 The woman, therefore, left her water-vessel, and went away into the city, and saith unto the men—
29 Come! see a man, that told me all things that ever I did: Can, this, be, the Christ?

30 They came forth out of the city, and were coming unto him.
31 In the meantime, the disciples were requesting him, saying—Rabbi! eat.

32 But, he, said unto them—I, have, food, to eat, of which, ye, know not.
33 The disciples, therefore, began to say, one to another—Hath anyone brought him, to eat?
34 Jesus saith unto them—My food, is, that I should do the will of him that sent me, and

täytän hänen tekonsa.
35 Ettekö sano: 'Vielä on neljä kuukautta, niin elonleikkuu joutuu'? Katso, minä sanon teille: nostakaa silmänne ja katselkaa vainioita, kuinka ne ovat valjenneet leikattaviksi.
36 Jo nyt saa leikkaaja palkan ja kokoaa hedelmää iankaikkiseen elämään, että kylväjä ja leikkaaja saisivat yhdessä iloita.

37 Sillä tässä on se sana tosi, että toinen on kylväjä, ja leikkaaja toinen.
38 Minä olen lähettänyt teidät leikkaamaan sitä, josta te ette ole vaivaa nähneet; toiset ovat vaivan nähneet, ja te olette päässeet heidän vaivansa hedelmille."
39 Ja monet samarialaiset siitä kaupungista uskoivat häneen naisen puheen tähden, kun tämä todisti: "Hän on sanonut minulle kaikki, mitä minä olen tehnyt."
40 Kun nyt samarialaiset tulivat hänen luoksensa, pyysivät he häntä viipymään heidän

fullborda hans verk.»
35 I sägen ju att det ännu är fyra månader innan skördetiden kommer. Men se, jag säger eder: Lyften upp edra ögon, och sen på fälten, huru de hava vitnat till skörd.
36 Redan nu får den som skördar uppbära sin lön och samla in frukt till evigt liv; så kunna den som sår och den som skördar tillsammans glädja sig.
37 Ty här sannas det ordet, att en är den som sår och en annan den som skördar.
38 Jag har sänt eder att skörda, där I icke haven arbetat. Andra hava arbetat, och I haven fått gå in i deras arbete.»

39 Och många samariter från den staden kommo till tro på honom för kvinnans ords skull, då hon vittnade att han hade sagt henne allt vad hon hade gjort.
40 När sedan samariterna kommo till honom, både de honom att stanna kvar hos dem. Så

complete, his work.
35 Are, ye, not saying—Yet, a fourmonth, it is, and, the harvest, cometh? Lo! I say unto you—Lift up your eyes, and gaze at the fields,—that, white, are they unto, harvest. Already,
36 he that reapeth, receiveth, a reward, and gathereth fruit unto life age-abiding; that, he that soweth, together may rejoice, with him that reapeth.
37 For, herein, doth the saying, hold good,—One, is the sower, and, another, is the reaper.
38 I, sent you forth, to be reaping that whereon, ye, have not toiled: Others, have toiled, and, ye, into their toil, have entered.

39 And, out of that city, many, believed on him—of the Samaritans,—by reason of the word of the woman in bearing witness—He told me all things that ever I did.

40 When, therefore, the Samaritans came unto him, they went on to request him to abide with them; and he abode there

luonaan; ja hän viipyi siellä kaksi päivää.
41 Ja vielä paljoa useammat uskoivat hänen sanansa tähden,
42 ja he sanoivat naiselle: "Emme enää usko sinun puheesi tähden, sillä me itse olemme kuulleet ja tiedämme, että tämä totisesti on maailman Vapahtaja."
43 Mutta niiden kahden päivän kuluttua hän lähti sieltä Galileaan.
44 Sillä Jeesus itse todisti, ettei profeetalla ole arvoa omassa isiensä maassa.

45 Kun hän siis tuli Galileaan, ottivat galilealaiset hänet vastaan, koska olivat nähneet kaikki, mitä hän oli tehnyt Jerusalemissa juhlan aikana; sillä hekin olivat tulleet juhlille.

46 Niin hän tuli taas Galilean Kaanaan, jossa hän oli tehnyt veden viiniksi. Ja Kapernaumissa oli eräs kuninkaan virkamies, jonka poika sairasti.
47 Kun hän kuuli Jeesuksen tulleen Juudeasta Galileaan,

stannade han där i två dagar.
41 Och långt flera kommo då till tro för hans egna ords skull.
42 Och de sade till kvinnan: »Nu är det icke mer för dina ords skull som vi tro, ty vi hava nu själva hört honom, och vi veta nu att han i sanning är världens Frälsare.»
43 Men efter de två dagarna gick han därifrån till Galileen.
44 Ty Jesus vittnade själv att en profet icke är aktad i sitt eget fädernesland.

45 När han nu kom till Galileen, togo galiléerna vänligt emot honom, eftersom de hade sett allt vad han hade gjort i Jerusalem vid högtiden. Också de hade nämligen varit där vid högtiden.
46 Så kom han åter till Kana i Galileen, där han hade gjort vattnet till vin. I Kapernaum fanns då en man i konungens tjänst, vilkens son låg sjuk.
47 När han nu hörde att Jesus hade kommit från Judeen till

two days.

41 And, many more, believed by reason of his discourse;
42 and, unto the woman, began to say—No longer, by reason of thy talk, do we believe; for, we ourselves, have heard, and know that, This One, is, in truth, the Saviour of the world.
43 But, after the two days, he went forth from thence, into Galilee.
44 For, Jesus himself, bare witness, that, a prophet, in his own fatherland, hath not, honour.
45 So, when he came into Galilee, the Galilaeans welcomed him, having seen, all things, whatsoever he had done in Jerusalem during the feast; for, they also, went unto the feast.

46 So he came again into Cana of Galilee, where he had made the water, wine. And there was a certain courtier, whose son was sick, in Capernaum.

47 The same, hearing that Jesus had come out of Judaea into Galilee,

meni hän hänen luoksensa ja pyysi häntä tulemaan ja parantamaan hänen poikansa; sillä tämä oli kuolemaisillaan.

48 Niin Jeesus sanoi hänelle: "Ellette näe merkkejä ja ihmeitä, te ette usko."

49 Kuninkaan virkamies sanoi hänelle: "Herra, tule, ennenkuin minun lapseni kuolee."

50 Jeesus sanoi hänelle: "Mene, sinun poikasi elää." Ja mies uskoi sanan, jonka Jeesus sanoi hänelle, ja meni.

51 Ja jo hänen ollessaan paluumatkalla hänen palvelijansa kohtasivat hänet ja sanoivat, että hänen poikansa eli.

52 Niin hän tiedusteli heiltä, millä hetkellä hän oli alkanut toipua. Ja he sanoivat hänelle: "Eilen seitsemännellä hetkellä kuume lähti hänestä."

53 Niin isä ymmärsi, että se oli tapahtunut sillä hetkellä, jolloin Jeesus oli sanonut hänelle: "Sinun poikasi

Galileen, begav han sig åstad till honom och bad att han skulle komma ned och bota hans son; ty denne låg för döden.

48 Då sade Jesus till honom: »Om I icke sen tecken och under, så tron I icke.»

49 Mannen sade till honom: »Herre, kom ned, förrän mitt barn dör.»

50 Jesus svarade honom: »Gå, din son får leva.» Då trodde mannen det ord som Jesus sade till honom, och gick.

51 Och medan han ännu var på vägen hem, mötte honom hans tjänare och sade: »Din son kommer att leva.»

52 Då frågade han dem vid vilken timme det hade blivit bättre med honom. De svarade honom: »I går vid den sjunde timmen lämnade febern honom.»

53 Då märkte fadern att det hade skett just den timme då Jesus sade till honom: »Din son får leva.» Och

came away unto him, and began requesting him, that he would come down and heal his son; for he was on the point of dying.

48 Jesus therefore said unto him—Except, signs and wonders, ye see, in nowise will ye believe.

49 The courtier saith unto him—Sir! come down, ere my child die!

50 Jesus saith unto him—Be going thy way: thy son, liveth! And the man believed in the word which Jesus spake to him, and at once went his way.

51 And, when he was even now going down, his servants, met him, saying, that, his boy, was living.

52 So he enquired the hour, from them, when he began, to amend. They said, therefore, unto him—Yesterday, at the seventh hour, the fever left him.

53 So the father took note that it was, in that hour, wherein Jesus said unto him—Thy son, liveth! and he believed, he, and

elää." Ja hän uskoi, hän ja koko hänen huonekuntansa.

han kom till tro, så ock hela hans hus.

all his house.

54 Tämä oli taas tunnusteko, toinen, jonka Jeesus teki, tultuaan Juudeasta Galileaan.

54 Detta var nu åter ett tecken, det andra i ordningen som Jesus gjorde, sedan han hade kommit från Judeen till Galileen.

54 Now, this again, as, a second sign, Jesus did, after coming out of Judaea into Galilee.

5 luku

1 Sen jälkeen oli juutalaisten juhla, ja Jeesus meni ylös Jerusalemiin.

1 Därefter inföll en av judarnas högtider, och Jesus for upp till Jerusalem.

1 After these things, was a feast of the Jews, and Jesus went up unto Jerusalem.

2 Ja Jerusalemissa on Lammasportin luona lammikko, jonka nimi hebreankielellä on Betesda, ja sen reunalla on viisi pylväskäytävää.

2 Vid Fårporten i Jerusalem ligger en damm, på hebreiska kallad Betesda, och invid den finnas fem pelargångar.

2 Now there is in Jerusalem, at the Sheep–gate, a pool, which is called in Hebrew Bethzatha,—having, five porches.

3 Niissä makasi suuri joukko sairaita, sokeita, rampoja ja näivetystautisia, jotka odottivat veden liikuttamista.

3 I dessa lågo många sjuka, blinda, halta, förtvinade.

3 In these, was lying a throng of them who were sick,—blind, lame, withered.

4 Ajoittain astui näet enkeli alas lammikkoon ja kuohutti veden. Joka silloin veden kuohuttamisen jälkeen ensimmäisenä siihen astui, se tuli terveeksi, sairastipa mitä tautia tahansa.

4

4 ◇

5 Ja siellä oli mies, joka oli sairastanut kolmekymmentä

5 Där fanns nu en man som hade varit sjuk i trettioåtta år.

5 And there was a certain man there, who, for thirty–eight years, had

kahdeksan vuotta.
6 Kun Jeesus näki hänen siinä makaavan ja tiesi hänen jo kauan aikaa sairastaneen, sanoi hän hänelle: "Tahdotko tulla terveeksi?"
7 Sairas vastasi hänelle: "Herra, minulla ei ole ketään, joka veisi minut lammikkoon, kun vesi on kuohutettu; ja kun minä olen menemässä, astuu toinen sinne ennen minua."

8 Jeesus sanoi hänelle: "Nouse, ota vuoteesi ja käy."
9 Ja mies tuli kohta terveeksi ja otti vuoteensa ja kävi. Mutta se päivä oli sapatti.

10 Sentähden juutalaiset sanoivat parannetulle: "Nyt on sapatti, eikä sinun ole lupa kantaa vuodetta."

11 Hän vastasi heille: "Se, joka teki minut terveeksi, sanoi minulle: 'Ota vuoteesi ja käy'."

12 He kysyivät häneltä: "Kuka on se mies, joka sanoi sinulle: 'Ota vuoteesi ja käy'?"

6 Då Jesus fick se denne, där han låg, och fick veta att han redan lång tid hade varit sjuk, sade han till honom: »Vill du bliva frisk?»
7 Den sjuke svarade honom: »Herre, jag har ingen som hjälper mig ned i dammen, när vattnet har kommit i rörelse; och så stiger en annan ditned före mig, medan jag ännu är på väg.»
8 Jesus sade till honom: »Stå upp, tag din säng och gå.»
9 Och strax blev mannen frisk och tog sin säng och gick.
Men det var sabbat den dagen.
10 Därför sade judarna till mannen som hade blivit botad: »Det är sabbat; det är icke lovligt för dig att bära sängen.»
11 Men han svarade dem: »Den som gjorde mig frisk, han sade till mig: 'Tag din säng och gå.'»
12 Då frågade de honom: »Vem var den mannen som sade till dig att du skulle taga

continued in his sickness.
6 Jesus, seeing, this one, lying, and taking note that now, a long time, had he continued, saith unto him—Desirest thou to be made, well?

7 The sick man answered him—Sir! I have, no man, that, as soon as the water hath been troubled, might thrust me into the pool; but, while, I, am coming, another, before me, goeth down.

8 Jesus saith unto him—Rise! take up thy couch, and be walking.
9 And, straightway, the man was made well and took up his couch, and began to walk. Now it was Sabbath, on that day.
10 The Jews, therefore, were saying, unto him who had been cured—It is, Sabbath; and it is not allowable for thee to take up thy couch:—
11 who, however, answered them—He that made me well, he, unto me, said—Take up thy couch, and be walking.
12 They questioned him—Who is the man that said unto thee, Take up [thy couch], and be walking?

sin säng och gå?»

13 Mutta parannettu ei tiennyt, kuka se oli; sillä Jeesus oli poistunut, kun siinä paikassa oli paljon kansaa.

13 Men mannen som hade blivit botad visste icke vem det var; ty Jesus hade dragit sig undan, eftersom mycket folk var där på platsen. --

13 But, the healed one, knew not, who, it was; for, Jesus, had turned aside, a multitude, being in the place.

14 Sen jälkeen Jeesus tapasi hänet pyhäkössä ja sanoi hänelle: "Katso, sinä olet tullut terveeksi; älä enää syntiä tee, ettei sinulle jotakin pahempaa tapahtuisi."

14 Sedan träffade Jesus honom i helgedomen och sade till honom: »Se, du har blivit frisk; synda icke härefter, på det att icke något värre må vederfaras dig.»

14 After these things, Jesus findeth him, in the temple, and said unto him—See! thou hast become, well:—No more, be committing sin, lest, some worse thing, do thee befall.

15 Niin mies meni ja ilmoitti juutalaisille, että Jeesus oli hänet terveeksi tehnyt.

15 Mannen gick då bort och omtalade för judarna, att det var Jesus som hade gjort honom frisk.

15 The man went away, and told the Jews, that it was, Jesus, who had made him well.

16 Ja sentähden juutalaiset vainosivat Jeesusta, koska hän semmoista teki sapattina.

16 Därför förföljde nu judarna Jesus, eftersom han gjorde sådant på sabbaten.

16 And, on this account, were the Jews persecuting Jesus, because, these things, he had been doing, on Sabbath.

17 Mutta Jeesus vastasi heille: "Minun Isäni tekee yhäti työtä, ja minä myös teen työtä."

17 Men han svarade dem: »Min Fader verkar ännu alltjämt; så verkar ock jag.»

17 But, he, answered them—My Father, until even now, is working; and, I, am working.

18 Sentähden juutalaiset vielä enemmän tavoittelivat häntä tappaaksensa, kun hän ei ainoastaan kumonnut sapattia, vaan myös sanoi Jumalaa Isäksensä, tehden itsensä Jumalan vertaiseksi.

18 Och därför stodo judarna ännu mer efter att döda honom, eftersom han icke allenast ville göra sabbaten om intet, utan ock kallade Gud sin Fader och gjorde sig själv lik Gud.

18 On this account, therefore, the rather, were the Jews seeking to slay him,—because, not only was he breaking the Sabbath, but was calling God, his own Father, making, himself, equal, with, God.

19 Niin Jeesus vastasi ja sanoi heille: "Totisesti, totisesti minä sanon teille: Poika ei voi itsestänsä mitään tehdä, vaan ainoastaan sen, minkä hän näkee Isän tekevän; sillä mitä Isä tekee, sitä myös Poika samoin tekee.

19 Då talade Jesus åter och sade till dem: »Sannerligen, sannerligen säger jag eder: Sonen kan icke göra något av sig själv, utan han gör allenast vad han ser Fadern göra; ty vad han gör, det gör likaledes ock Sonen.

19 Jesus, therefore, answered, and went on to say unto them—Verily, verily, I say unto you: The Son cannot be doing, of himself, a single thing,—save anything he may see, the Father, doing; for, whatsoever, he, may be doing, these things, the Son also, in like manner, doeth.

20 Sillä Isä rakastaa Poikaa ja näyttää hänelle kaikki, mitä hän itse tekee; ja hän on näyttävä hänelle suurempia tekoja kuin nämä, niin että te ihmettelette.

20 Ty Fadern älskar Sonen och låter honom se allt vad han själv gör; och större gärningar, än dessa äro, skall han låta honom se, så att I skolen förundra eder.

20 For, the Father, dearly loveth the Son, and, all things, pointeth out to him, which, himself, is doing; and, greater works than these, will he point out to him, that, ye, may marvel.

21 Sillä niinkuin Isä herättää kuolleita ja tekee eläviksi, niin myös Poika tekee eläviksi, ketkä hän tahtoo.

21 Ty såsom Fadern uppväcker döda och gör dem levande, så gör ock Sonen levande vilka han vill.

21 For, just as the Father waketh up the dead, and quickeneth them, in like manner, the Son also, whom he pleaseth, doth quicken.

22 Sillä Isä ei myöskään tuomitse ketään, vaan hän on antanut kaiken tuomion Pojalle,

22 Icke heller dömer Fadern någon, utan all dom har han överlåtit åt Sonen,

22 For neither doth, the Father, judge anyone,—but, all the judging, hath given unto the Son:

23 että kaikki kunnioittaisivat Poikaa, niinkuin he kunnioittavat Isää. Joka ei kunnioita Poikaa, se ei kunnioita Isää, joka on hänet lähettänyt.

23 för att alla skola ära Sonen såsom de ära Faderns. Den som icke ärar Sonen, han ärar icke heller Fadern, som har sänt honom.

23 That, all, may honour the Son, just as they honour the Father: he that doth not honour the Son, doth not, in fact, honour the Father who sent him.

24 Totisesti, totisesti minä sanon teille: joka

24 Sannerligen, sannerligen säger jag

24 Verily, verily, I say unto you: He that

kuulee minun sanani ja uskoo häneen, joka on minut lähettänyt, sillä on iankaikkinen elämä, eikä hän joudu tuomittavaksi, vaan on siirtynyt kuolemasta elämään.

eder: Den som hör mina ord och tror honom som har sänt mig, han har evigt liv och kommer icke under någon dom, utan har övergått från döden till livet.

heareth, my word, and believeth in him that sent me, hath life age–abiding, and, into judgment, cometh not, but hath passed over, out of death into life.

25 Totisesti, totisesti minä sanon teille: aika tulee ja on jo, jolloin kuolleet kuulevat Jumalan Pojan äänen, ja jotka sen kuulevat, ne saavat elää.

25 Sannerligen säger jag eder: Den stund kommer, jag, den är redan inne, så de döda skola höra Guds Sons röst, och de som höra den skola bliva levande.

25 Verily, verily, I say unto you: There cometh an hour, and now is, when, the dead, shall hearken unto the voice of the Son of God, and, they who have hearkened, shall live.

26 Sillä niinkuin Isällä on elämä itsessänsä, niin hän on antanut elämän myös Pojalle, niin että myös hänellä on elämä itsessänsä.

26 Ty såsom Fadern har liv i sig själv, så har han ock givit åt Sonen att hava liv i sig själv.

26 For, just as, the Father, hath life, in himself, in like manner, unto the Son also, hath he given, life, to have, in himself;

27 Ja hän on antanut hänelle vallan tuomita, koska hän on Ihmisen Poika.

27 Och han har givit honom makt att hålla dom, eftersom han är Människoson.

27 And, authority, hath he given him, to be executing, judgment,— because, Son of Man, is he!

28 Älkää ihmetelkö tätä, sillä hetki tulee, jolloin kaikki, jotka haudoissa ovat, kuulevat hänen äänensä

28 Förundren eder icke över detta. Ty den stund kommer, då alla som äro i gravarna skola höra hans röst

28 Do not be marveling at this: because there come an hour, in which, all they in the tombs, shall hearken unto his voice,

29 ja tulevat esiin, ne, jotka ovat hyvää tehneet, elämän ylösnousemukseen, mutta ne, jotka ovat pahaa tehneet, tuomion ylösnousemukseen.

29 och gå ut ur dem: de som hava gjort vad gott är skola uppstå till liv, och de som hava gjort vad ont är skola uppstå till dom.

29 and shall come forth,– –they who, the good things, have done, unto a resurrection, of life; but, they who the corrupt things, have practised, unto a resurrection, of

judgment.

30 En minä itsestäni voi mitään tehdä. Niinkuin minä kuulen, niin minä tuomitsen; ja minun tuomioni on oikea, sillä minä en kysy omaa tahtoani, vaan hänen tahtoaan, joka on minut lähettänyt.

30 Jag kan icke göra något av mig själv. Såsom jag hör, så dömer jag; och min dom är rättvis, ty jag söker icke min vilja, utan dens vilja, som har sänt mig.

30 I, cannot be doing, of myself, a single thing,— Just as I hear, I judge; and, my judging, is, just,— because I seek not my own will, but the will of him that sent me.

31 Jos minä itsestäni todistan, ei minun todistukseni ole pätevä.

31 Om jag själv vittnar om mig, så gäller icke mitt vittnesbörd.

31 If, I, bear witness, concerning myself, my witness, is not, true.

32 On toinen, joka todistaa minusta, ja minä tiedän, että se todistus, jonka hän minusta todistaa, on pätevä.

32 Men det är en annan som vittnar om mig, och jag vet att hans vittnesbörd om mig är sant.

32 Another, it is, who beareth witness concerning me,—and I know that, true, is the witness which he witnesseth concerning me.

33 Te lähetitte lähettiläät Johanneksen luo, ja hän todisti sen, mikä totta on.

33 I haven sänt bud till Johannes, och han har vittnat för sanningen,

33 Ye, have sent forth unto John,—and he hath borne witness to the truth:—

34 Mutta minä en ota ihmiseltä todistusta, vaan puhun tämän, että te pelastuisitte.

34 Dock, det är icke av någon människa som jag tager emot vittnesbörd om mig; men jag säger detta, för att I skolen bliva frälsta.

34 I, however, not from man, my witness, receive; but, these things, I say, that, ye, may be saved:—

35 Hän oli palava ja loistava lamppu, mutta te tahdoitte ainoastaan hetken iloitella hänen valossansa.

35 Han var den brinnande, skinande lampan, och för en liten stund villen I fröjdas i dess ljus.

35 He, was the burning and shining lamp, and, ye, were willing to exult, for an hour, in his light.

36 Mutta minulla on todistus, joka on suurempi kuin Johanneksen; sillä ne teot, jotka Isä on

36 Men jag har ett vittnesbörd om mig, som är förmer än Johannes' vittnesbörd: de gärningar som

36 But, I, have, as my witness, something greater than John’s; for, the works which the Father hath given me, that I

antanut minun täytettävikseni, ne teot, jotka minä teen, todistavat minusta, että Isä on minut lähettänyt.

37 Ja Isä, joka on minut lähettänyt, hän on todistanut minusta. Te ette ole koskaan kuulleet hänen ääntänsä ettekä nähneet hänen muotoansa,
38 eikä teillä ole hänen sanaansa teissä pysyväisenä; sillä te ette usko sitä, jonka hän on lähettänyt.
39 Te tutkitte kirjoituksia, sillä teillä on mielestänne niissä iankaikkinen elämä, ja ne juuri todistavat minusta;

40 ja te ette tahdo tulla minun tyköni, että saisitte elämän.
41 En minä ota vastaan kunniaa ihmisiltä;

42 mutta minä tunnen teidät, ettei teillä ole Jumalan rakkautta itsessänne.
43 Minä olen tullut Isäni nimessä, ja te ette ota minua vastaan; jos toinen tulee omassa nimessään, niin hänet te

Fadern har givit mig att fullborda, just de gärningar som jag gör, de vittna om mig, att Fadern har sänt mig.

37 Ja, Fadern, som har sänt mig, han har själv vittnat om mig. Hans röst haven I aldrig någonsin hört, ej heller haven I sett hans gestalt,
38 och hans ord haven I icke låtit förbliva i eder. Ty den han har sänt, honom tron I icke.
39 I rannsaken skrifterna, därför att I menen eder i dem hava evigt liv; och det är dessa som vittna om mig.

40 Men I viljen icke komma till mig för att få liv.
41 Jag tager icke emot pris av människor;

42 men jag känner eder och vet att I icke haven Guds kärlek i eder.
43 Jag har kommit i min Faders namn, och I tagen icke emot mig; kommer en annan i sitt eget namn, honom

should complete them,—the works themselves which I am doing, bear witness concerning me, that, the Father, hath sent me.

37 And so, the Father who sent me, he, hath borne witness concerning me; Neither, a sound of him, at any time, have ye heard, nor, a form of him, have ye seen;
38 And, his word, ye have not, within you abiding—because, as touching him whom, he, sent, in him, ye, believe not.
39 Ye search the Scriptures, because, ye, think, by them, to have, life age–abiding; and, those [Scriptures], are they which bear witness concerning me:
40 And yet ye choose not to come unto me, that, life, ye may have.
41 Glory from men, am I not receiving; —

42 But I have taken knowledge of you, that, the love of God, ye have not, in yourselves:—
43 I, have come, in the name of my Father,—and ye are not receiving me: If, another, shall come in his own name, him, ye

otatte vastaan.
44 Kuinka te voisitte uskoa, te, jotka otatte vastaan kunniaa toinen toiseltanne, ettekä etsi sitä kunniaa, mikä tulee häneltä, joka yksin on Jumala?
45 Älkää luulko, että minä olen syyttävä teitä Isän tykönä; teillä on syyttäjänne, Mooses, johon te panette toivonne.

46 Sillä jos te Moosesta uskoisitte, niin te uskoisitte minua; sillä minusta hän on kirjoittanut.
47 Mutta jos te ette usko hänen kirjoituksiaan, kuinka te uskoisitte minun sanojani?"

6 luku

1 Sen jälkeen Jeesus meni Galilean, se on Tiberiaan, järven tuolle puolelle.
2 Ja häntä seurasi paljon kansaa, koska he näkivät ne tunnusteot, joita hän teki sairaille.

3 Ja Jeesus nousi vuorelle ja istui sinne

skolen I nog mottaga.
44 Huru skullen I kunna tro, I som tagen emot pris av varandra och icke söken det pris som kommer från honom som allena är Gud?
45 Menen icke att det är jag som skall anklaga eder hos Fadern. Den som anklagar eder är Moses, han till vilken I sätten edert hopp.
46 Trodden I Moses, så skullen I ju tro mig, ty om mig har han skrivit.

47 Men tron I icke hans skrifter, huru skolen I då kunna tro mina ord?»

1 Därefter for Jesus över Galileiska sjön, »Tiberias' sjö».

2 Och mycket folk följde efter honom, därför att de sågo de tecken som han gjorde med de sjuka.

3 Men Jesus gick upp på berget och satte

will receive!
44 How can, ye, believe,—Glory from one another, receiving; and, the glory which is from the only God, are not seeking?
45 Do not think that, I, will accuse you unto the Father: There, is, who accuseth you, even, Moses,—on whom, ye, have set your hope.

46 For, if ye had been believing, in Moses, ye would, in that case, have been believing, in me: for, concerning me, he wrote.
47 But, if, in his writings, ye are not believing, how, in my sayings, will ye believe?

1 After these things, Jesus went away across the sea of Galilee, that is, of Tiberias;
2 and there was following him a great multitude, because they had been viewing the signs which he did upon such as were sick.
3 But Jesus had gone up into the mountain, and,

opetuslapsinensa.

4 Ja pääsiäinen, juutalaisten juhla, oli lähellä.
5 Kun Jeesus nosti silmänsä ja näki paljon kansaa tulevan tykönsä, sanoi hän Filippukselle: "Mistä ostamme leipää näiden syödä?"

6 Mutta sen hän sanoi koetellakseen häntä, sillä itse hän tiesi, mitä aikoi tehdä.

7 Filippus vastasi hänelle: "Eivät kahdensadan denarin leivät heille riittäisi, niin että kukin saisi edes vähän."
8 Niin toinen hänen opetuslapsistansa, Andreas, Simon Pietarin veli, sanoi hänelle:
9 "Täällä on poikanen, jolla on viisi ohraleipää ja kaksi kalaa, mutta mitä ne ovat näin monelle?"

10 Jeesus sanoi: "Asettakaa kansa aterioimaan." Ja siinä paikassa oli paljon ruohoa. Niin miehet, luvultaan noin

sig där med sina lärjungar.
4 Och påsken, judarnas högtid, var nära.
5 Då nu Jesus lyfte upp sina ögon och såg att mycket folk kom till honom, sade han till Filippus: »Varifrån skola vi köpa bröd, så att dessa få äta?»

6 Men detta sade han för att sätta honom på prov, ty själv visste han vad han skulle göra.

7 Filippus svarade honom: »Bröd för två hundra silverpenningar vore icke nog för att var och en skulle få ett litet stycke.»
8 Då sade till honom en annan av hans lärjungar, Andreas, Simon Petrus' broder:
9 »Här är en gosse som har fem kornbröd och två fiskar; men vad förslår det för så många?»

10 Jesus sade: »Låten folket lägga sig här.» Och på det stället var mycket gräs. Då lägrade sig männen där, och deras antal

there, was sitting with his disciples.
4 Now the passover was near, the feast of the Jews.
5 So then Jesus, lifting up his eyes, and beholding that a great multitude was coming unto him, saith unto Philip—Whence are we to buy loaves, that these may eat?
6 But, this, he was saying, to test him; for, he himself, knew, what he was about to do.

7 Philip answered him—Two hundred denaries-worth of loaves, are not sufficient for them, that, each one, may take, a little.
8 One from among his disciples, Andrew, the brother of Simon Peter, saith unto him—
9 There is a little lad here, that hath five barley loaves, and two small fishes,—but, these,—what are they, for such numbers?
10 Jesus said—Make the people recline. Now there was much grass in the place. So the men reclined, to the number of about five thousand.

viisituhatta, laskeutuivat maahan.

var vid pass fem tusen.

11 Ja Jeesus otti leivät ja kiitti ja jakeli istuville; samoin kaloistakin, niin paljon kuin he tahtoivat.

11 Därefter tog Jesus bröden och tackade Gud och delade ut åt dem som hade lagt sig ned där, likaledes ock av fiskarna, så mycket de ville hava.

11 Jesus therefore took the loaves, and, giving thanks, went on distributing unto them that reclined; in like manner, of the small fishes also: as much as they were wishing.

12 Mutta kun he olivat ravitut, sanoi hän opetuslapsillensa: "Kootkaa tähteeksi jääneet palaset, ettei mitään joutuisi hukkaan."

12 Och när de voro mätta, sade han till sina lärjungar: »Samlen tillhopa de överblivna styckena, så att intet förfares.»

12 And, when they were well–filled, he saith unto his disciples—Gather up the broken pieces left over, that nothing be lost.

13 Niin he kokosivat ne ja täyttivät kaksitoista vakkaa palasilla, mitkä olivat viidestä ohraleivästä jääneet tähteeksi niiltä, jotka olivat ateroineet.

13 Då samlade de dem tillhopa och fyllde tolv korgar med stycken, som av de fem kornbröden hade blivit över efter dem som hade ätit.

13 So they gathered them up, and filled twelve baskets, with broken pieces out of the five barley loaves,—which were left over by them who had eaten.

14 Kun nyt ihmiset näkivät sen tunnusteon, jonka Jeesus oli tehnyt, sanoivat he: "Tämä on totisesti se profeetta, joka oli maailmaan tuleva."

14 Då nu människorna hade det tecken som han hade gjort, sade de: »Denne är förvisso Profeten som skulle komma i världen.»

14 The people, therefore, seeing what signs he wrought, began to say—This, is, of a truth, the prophet who was to come into the world.

15 Kun nyt Jeesus huomasi, että he aikoivat tulla ja väkisin ottaa hänet, tehdäkseen hänet kuninkaaksi, väistyi hän taas pois vuorelle, hän yksinänsä.

15 När då Jesus märkte att de tänkte komma och med våld föra honom med sig och göra honom till konung, drog han sig åter undan till berget, helt allena.

15 Jesus, therefore, getting to know that they were about to come, and seize him, that they might make him king, retired again into the mountain, himself, alone.

16 Mutta kun ilta tuli,

16 Men när det blev

16 But, when evening

menivät hänen opetuslapsensa alas järven rantaan,

17 astuivat venheeseen ja lähtivät menemään järven toiselle puolelle, Kapernaumiin. Ja oli jo tullut pimeä, eikä Jeesus ollut vielä saapunut heidän luokseen;

18 ja järvi aaltoili ankarasti kovan tuulen puhaltaessa.

19 Kun he olivat soutaneet noin viisikolmatta tai kolmekymmentä vakomittaa, näkivät he Jeesuksen kävelevän järven päällä ja tulevan lähelle venhettä; ja he peljästyivät.

20 Mutta hän sanoi heille: "Minä se olen; älkää peljätkö."

21 Niin he tahtoivat ottaa hänet venheeseen, ja kohta venhe saapui sen maan rantaan, jonne he olivat matkalla.

22 Seuraavana päivänä kansa yhä vielä oli järven toisella puolella, sillä he olivat nähneet, ettei siellä ollut muuta venhettä kuin se yksi ja ettei Jeesus mennyt

afton, gingo hans lärjungar ned till sjön

17 och stego i en båt för att fara över sjön till Kapernaum. Det hade då redan blivit mörkt, och Jesus hade ännu icke kommit till dem;

18 och sjön gick hög, ty det blåste hårt.

19 När de så hade rott vid pass tjugufem eller trettio stadier, fingo de se Jesus komma gående på sjön och nalkas båten. Då blevo de förskräckta.

20 Men han sade till dem: »Det är jag; varen icke förskräckta.»

21 De ville då taga honom upp i båten; och strax var båten framme vid landet dit de foro.

22 Dagen därefter hände sig detta. Folket som stod kvar på andra sidan sjön hade lagt märke till att där icke fanns mer än en enda båt, och att

came, his disciples went down unto the sea;

17 and, entering into a boat, were going across the sea into Capernaum. And, dark, already, had it become, and, not yet, had Jesus reached them;

18 moreover the sea, by reason of a great wind that blew, was rising high.

19 Having therefore rowed about twenty–five or thirty furlongs, they observe Jesus, walking upon the sea, and, near the boat, coming; and they were affrighted.

20 But, he, saith unto them—It is, I: be not affrighted!

21 They were willing, therefore, to receive him into the boat; and, straightway, the boat was at land, whither they had been slowly going.

22 On the morrow, the multitude that was standing on the other side of the sea, saw that there was not, another small–boat, there, save one,—and that Jesus

opetuslastensa kanssa venheeseen, vaan että hänen opetuslapsensa lähtivät yksinään pois.

Jesus icke hade stigit i den båten med sina lärjungar, utan att lärjungarna hade farit bort allena.

entered not, along with his disciples, unto the boat, but that, alone, his disciples departed:—

23 Kuitenkin oli muita venheitä tullut Tiberiaasta lähelle sitä paikkaa, jossa he olivat syöneet leipää, sittenkuin Herra oli lausunut kiitoksen.

23 Andra båtar hade likväl kommit från Tiberias och lagt till nära det ställe där folket bespisades efter det att Herren hade uttalat tacksägelsen.

23 howbeit there came boats out of Tiberias, near the place where they did eat the bread, after the Lord had given thanks:—

24 Kun siis kansa näki, ettei Jeesus ollut siellä eivätkä hänen opetuslapsensa, astuivat hekin venheisiin ja menivät Kapernaumiin ja etsivät Jeesusta.

24 När alltså folket nu såg att Jesus icke var där, ej heller hans lärjungar, stego de själva i båtarna och foro till Kapernaum för att söka efter Jesus.

24 When, therefore, the multitude saw, that, Jesus, was not there, nor yet his disciples, they themselves, got into the small boats, and came unto Capernaum, seeking Jesus;

25 Ja kun he löysivät hänet järven toiselta puolelta, sanoivat he hänelle: "Rabbi, milloin tulit tänne?"

25 Och då de funno honom där på andra sidan sjön, frågade de honom: »Rabbi, när kom du hit?»

25 and, finding him on the other side of the sea, they said unto him—Rabbi! when, camest thou, hither?

26 Jeesus vastasi heille ja sanoi: "Totisesti, totisesti minä sanon teille: ette te minua sentähden etsi, että olette nähneet tunnustekoja, vaan sentähden, että saitte syödä niitä leipiä ja tulitte ravituiksi.

26 Jesus svarade dem och sade: »Sannerligen, sannerligen säger jag eder: I söken mig icke därför att I haven sett tecken, utan därför att I fingen äta av bröden och bleven mätta.

26 Jesus answered them, and said—Verily, verily, I say unto you: Ye seek me, not because ye saw signs, but because ye did eat of the loaves and were filled.

27 Älkää hankkiko sitä ruokaa, joka katoaa, vaan sitä ruokaa, joka pysyy hamaan iankaikkiseen elämään

27 Verken icke för att få den mat som förgås, utan för att få den mat som förbliver och har med sig evigt

27 Be working, not for the food that perisheth, but for the food that endureth unto life age-abiding,—which, the Son

ja jonka Ihmisen Poika on teille antava; sillä häneen on Isä, Jumala itse, sinettinsä painanut."

liv, den som Människosonen skall giva eder; ty honom har Fadern, Gud själv, låtit undfå sitt insegel.»

of Man, unto you, will give; for upon, the same, hath the Father, even God, set his seal.

28 Niin he sanoivat hänelle: "Mitä meidän pitää tekemän, että me Jumalan tekoja tekisimme?"

28 Då sade de till honom: »Vad skola vi göra för att utföra Guds gärningar?»

28 They said, therefore, unto him—What are we to do, that we may be working the works of God?

29 Jeesus vastasi ja sanoi heille: "Se on Jumalan teko, että te uskotte häneen, jonka Jumala on lähettänyt."

29 Jesus svarade och sade till dem: »Detta är Guds gärning, att I tron på den han har sänt.»

29 Jesus answered, and said unto them—This, is the work of God: that ye believe on him whom, he, hath sent forth.

30 He sanoivat hänelle: "Minkä tunnusteon sinä sitten teet, että me näkisimme sen ja uskoisimme sinua? Minkä teon sinä teet?

30 De sade till honom: »Vad för tecken gör du då? Låt oss se något tecken, så att vi kunna tro dig. Vilken gärning utför du?

30 They said, therefore, unto him—What, then, art, thou, doing, by way of sign, that we may see, and believe in thee: what art thou working?

31 Meidän isämme söivät mannaa erämaassa, niinkuin kirjoitettu on: 'Hän antoi leipää taivaasta heille syötäväksi.'"

31 Våra fäder fingo äta manna i öknen, såsom det är skrivet: 'Han gav dem bröd från himmelen att äta.'»

31 Our fathers, did eat, the manna, in the desert,—just as it is written: Bread out of heaven, he gave them to eat.

32 Niin Jeesus sanoi heille: "Totisesti, totisesti minä sanon teille: ei Mooses antanut teille sitä leipää taivaasta, vaan minun Isäni antaa teille taivaasta totisen leivän.

32 Då svarade Jesus dem: »Sannerligen, sannerligen säger jag eder: Det är icke Moses som har givit eder brödet från himmelen, men det är min Fader som giver eder det rätta brödet från himmelen.

32 Jesus said unto them—Verily, verily, I say unto you: Not Moses, gave you the bread out of heaven; but, my Father, giveth you the real bread out of heaven.

33 Sillä Jumalan leipä on se, joka tulee alas

33 Ty Guds bröd är det bröd som kommer

33 For, the bread of God, is that which is coming

taivaasta ja antaa maailmalle elämän."
34 Niin he sanoivat hänelle: "Herra, anna meille aina sitä leipää."
35 Jeesus sanoi heille: "Minä olen elämän leipä; joka tulee minun tyköni, se ei koskaan isoa, ja joka uskoo minuun, se ei koskaan janoa.
36 Mutta minä olen sanonut teille, että te olette nähneet minut, ettekä kuitenkaan usko.
37 Kaikki, minkä Isä antaa minulle, tulee minun tyköni; ja sitä, joka minun tyköni tulee, minä en heitä ulos.

38 Sillä minä olen tullut taivaasta, en tekemään omaa tahtoani, vaan hänen tahtonsa, joka on minut lähettänyt.

39 Ja minun lähettäjäni tahto on se, että minä kaikista niistä, jotka hän on minulle antanut, en kadota yhtäkään, vaan herätän heidät viimeisenä päivänä.

40 Sillä minun Isäni tahto on se, että

ned från himmelen och giver världen liv.»
34 Då sade de till honom: »Herre, giv oss alltid det brödet.»
35 Jesus svarade: »Jag är livets bröd. Den som kommer till mig, han skall aldrig hungra, och den som tror på mig, han skall aldrig törsta.
36 Men det är såsom jag har sagt eder: fastän I haven sett mig, tron I dock icke.
37 Allt vad min Fader giver mig, det kommer till mig; och den som kommer till mig, honom skall jag sannerligen icke kasta ut.

38 Ty jag har kommit ned från himmelen, icke för att göra min vilja, utan för att göra dens vilja, som har sänt mig.

39 Och detta är dens vilja, som har sänt mig, att jag icke skall låta någon enda gå förlorad av dem som han har givit mig, utan att jag skall låta dem uppstå på den yttersta dagen.

40 Ja, detta är min Faders vilja, att var

down out of heaven, and giving, life, unto the world.
34 They said, therefore, unto him—Sir! Evermore, give us this bread.
35 Jesus said unto them—I, am the bread of life: he that cometh unto me, in nowise shall hunger, and, he that believeth on me, in nowise shall thirst, any more.
36 But I told you—Ye have even seen [me], and yet do not believe.

37 All that which the Father is giving me, unto me, will have come, and, him that cometh unto me, in nowise will I cast out,—

38 Because I have come down from heaven,—Not that I should be doing my own will, but the will of him that sent me.

39 And, this, is the will of him that sent me, That, of all that which he hath given me, I should lose nothing, but should raise it up at the last day.

40 For, this, is the will of my Father, That, every

jokaisella, joka näkee Pojan ja uskoo häneen, on iankaikkinen elämä; ja minä herätän hänet viimeisenä päivänä."

41 Niin juutalaiset nurisivat häntä vastaan, koska hän sanoi: "Minä olen se leipä, joka on tullut alas taivaasta";

42 ja he sanoivat: "Eikö tämä ole Jeesus, Joosefin poika, jonka isän ja äidin me tunnemme? Kuinka hän sitten sanoo: 'Minä olen tullut alas taivaasta'?"

43 Jeesus vastasi ja sanoi heille: "Älkää nurisko keskenänne.

44 Ei kukaan voi tulla minun tyköni, ellei Isä, joka on minut lähettänyt, häntä vedä; ja minä herätän hänet viimeisenä päivänä.

45 Profeetoissa on kirjoitettuna: 'Ja he tulevat kaikki Jumalan opettamiksi.' Jokainen, joka on Isältä kuullut ja oppinut, tulee minun tyköni.

46 Ei niin, että kukaan

och en som ser Sonen och tror på honom, han skall hava evigt liv, och att jag skall låta honom uppstå på den yttersta dagen.»

41 Då knorrade judarna över honom, därför att han hade sagt: »Jag är det bröd som har kommit ned från himmelen.»

42 Och de sade: »Är denne icke Jesus, Josefs son, vilkens fader och moder vi känna? Huru kan han då säga: 'Jag har kommit ned från himmelen'?»

43 Jesus svarade och sade till dem: »Knorren icke eder emellan.

44 Ingen kan komma till mig, om icke Fadern, som har sänt mig, drager honom; och jag skall låta honom uppstå på den yttersta dagen.

45 Det är skrivet hos profeterna: 'De skola alla hava fått lärdom av Gud.' Var och en som har lyssnat till Fadern och lärt av honom, han kommer till mig.

46 Icke som om någon

one that vieweth the Son, and believeth on him, should have life age–abiding, and, I, should raise him up, at the last day.

41 The Jews, therefore, began to murmur concerning him, because he said—I, am the bread that came down out of heaven;

42 and were saying—Is not, this, Jesus, the son of Joseph,—of whom, we, know the father and the mother! How is it then, that he, now, saith: Out of heaven, have I come down?

43 Jesus answered, and said unto them—Be not murmuring, one with another:

44 No one, can come unto me, except, the Father who sent me, draw him,—and, I, will raise him up, in the last day.

45 It is written in the prophets,—And they shall be, all, the instructed of God: Every one who hath heard of the Father, and learned, cometh unto me.

46 Not that any one hath

olisi Isää nähnyt; ainoastaan hän, joka on Jumalasta, on nähnyt Isän.

47 Totisesti, totisesti minä sanon teille: joka uskoo, sillä on iankaikkinen elämä.

48 Minä olen elämän leipä.

49 Teidän isänne söivät mannaa erämaassa, ja he kuolivat.

50 Mutta tämä on se leipä, joka tulee alas taivaasta, että se, joka sitä syö, ei kuolisi.

51 Minä olen se elävä leipä, joka on tullut alas taivaasta. Jos joku syö tätä leipää, hän elää iankaikkisesti. Ja se leipä, jonka minä annan, on minun lihani, maailman elämän puolesta."

52 Silloin juutalaiset riitelivät keskenään sanoen: "Kuinka tämä voi antaa lihansa meille syötäväksi?"

53 Niin Jeesus sanoi heille: "Totisesti, totisesti minä sanon teille: ellette syö Ihmisen Pojan lihaa ja juo

skulle hava sett Fadern, utom den som är från Gud; han har sett Fadern.

47 Sannerligen, sannerligen säger jag eder: Den som tror, han har evigt liv.

48 Jag är livets bröd.

49 Edra fäder åto manna i öknen, och de dogo.

50 Men med det bröd som kommer ned från himmelen är det så, att om någon äter därav, så skall han icke dö.

51 Jag är det levande brödet som har kommit ned från himmelen. Om någon äter av det brödet, så skall han leva till evig tid. Och det bröd som jag skall giva är mitt kött; och jag giver det, för att världen skall leva.»

52 Då tvistade judarna med varandra och sade: »Huru skulle denne kunna giva oss sitt kött att äta?»

53 Jesus sade då till dem: »Sannerligen, sannerligen säger jag eder: Om I icke äten Människosonens kött

seen, the Father, save he who is from God,—this one, hath seen the Father.

47 Verily, verily, I say unto you: He that believeth, hath life age-abiding.

48 I am the bread of life:—

49 Your fathers, did eat, in the desert, the manna,—and died:

50 This, is the bread which, out of heaven, cometh down, that one, thereof, may eat,—and not die.

51 I, am the living bread, which, out of heaven, came down: If one eat of this bread, he shall live unto times age-abiding; and, the bread, moreover, which, I, will give, is, my flesh—for the world's life.

52 The Jews, therefore, began to strive one with another, saying—How can this one, unto us, give his flesh to eat?

53 Jesus, therefore, said unto them—Verily, verily, I say unto you—Except ye eat the flesh of the Son of Man, and drink his

hänen vertansa, ei teillä ole elämää itsessänne.

och dricken hans blod, så haven I icke liv i eder.

blood, ye have not life within yourselves.

54 Joka syö minun lihani ja juo minun vereni, sillä on iankaikkinen elämä, ja minä herätän hänet viimeisenä päivänä.

54 Den som äter mitt kött och dricker mitt blod, han har evigt liv, och jag skall låta honom uppstå på den yttersta dagen.

54 He that feedeth upon my flesh, and drinketh my blood, hath life age–abiding, and, I, will raise him up at the last day;

55 Sillä minun lihani on totinen ruoka, ja minun vereni on totinen juoma.

55 Ty mitt kött är sannskyldig mat, och mitt blod är sannskyldig dryck.

55 For, my flesh, is, true, food, and, my blood, is, true, drink:

56 Joka syö minun lihani ja juo minun vereni, se pysyy minussa, ja minä hänessä.

56 Den som äter mitt kött och dricker mitt blod, han förbliver i mig, och jag förbliver i honom.

56 He that feedeth upon my flesh, and drinketh my blood, in me, abideth, and, I, in him.

57 Niinkuin Isä, joka elää, on minut lähettänyt, ja minä elän Isän kautta, niin myös se, joka minua syö, elää minun kauttani.

57 Såsom Fadern, han som är den levande, har sänt mig, och såsom jag lever genom Fadern, så skall ock den som äter mig leva genom mig.

57 Just as the living Father sent me,—and I live by reason of the Father, he also that feedeth upon me, even he, shall live by reason of me.

58 Tämä on se leipä, joka tuli alas taivaasta. Ei ole, niinkuin oli teidän isienne: he söivät ja kuolivat; joka tätä leipää syö, se elää iankaikkisesti."

58 Så är det med det bröd som har kommit ned från himmelen. Det är icke såsom det fäderna fingo äta, vilka sedan dogo; den som äter detta bröd, han skall leva till evig tid.»

58 This, is the bread, which, out of heaven, came down:—Not just as your fathers did eat—and died! He that feedeth upon this bread, shall live unto times age–abiding.

59 Tämän hän puhui synagoogassa opettaessaan Kapernaumissa.

59 Detta sade han, när han undervisade i synagogan i Kapernaum.

59 These things, said he, as, in a synagogue, he was teaching, in Capernaum.

60 Niin monet hänen opetuslapsistansa, sen kuultuaan, sanoivat:

60 Många av hans lärjungar, som hörde detta, sade då: »Detta

60 Many, of his disciples, therefore, when they heard, said—Hard, is this

"Tämä on kova puhe, kuka voi sitä kuulla?"

är ett hårt tal; vem står ut med att höra på honom?»

discourse,—Who can, thereunto, hearken?

61 Mutta kun Jeesus sydämessään tiesi, että hänen opetuslapsensa siitä nurisivat, sanoi hän heille: "Loukkaako tämä teitä?

61 Men Jesus visste inom sig att hans lärjungar knorrade över detta; och han sade till dem: »Är detta för eder en stötesten?

61 But Jesus, knowing within himself that his disciples were murmuring concerning this, said unto them—Doth, this, cause, you, to stumble?

62 Mitä sitten, jos saatte nähdä Ihmisen Pojan nousevan sinne, missä hän oli ennen!

62 Vad skolen I då säga, om I fån se Människosonen uppstiga dit där han förut var? --

62 [What] then, if ye should view the Son of Man ascending where he was before? . . .

63 Henki on se, joka eläväksi tekee; ei liha mitään hyödytä. Ne sanat, jotka minä olen teille puhunut, ovat henki ja ovat elämä.

63 Det är anden som gör levande; köttet är till intet gagneligt. De ord som jag har talat till eder äro ande och äro liv.

63 The spirit, it is, that giveth life,—the flesh, profiteth, nothing: The declarations which, I, have spoken unto you, are, spirit, and, are, life.

64 Mutta teissä on muutamia, jotka eivät usko." Sillä Jeesus tiesi alusta asti, ketkä ne olivat, jotka eivät uskoneet, ja kuka se oli, joka oli kavaltava hänet.

64 Men bland eder finnas några som icke tro.» Jesus visste nämligen från begynnelsen vilka de voro som icke trodde, så ock vilken den var som skulle förråda honom.

64 But there are some from among you, who do not believe. For Jesus knew from the beginning, who they were that did not believe, and who it was would deliver him up;—

65 Ja hän sanoi: "Sentähden minä olen sanonut teille, ettei kukaan voi tulla minun tyköni, ellei minun Isäni sitä hänelle anna."

65 Och han tillade: »Fördenskull har jag sagt eder att ingen kan komma till mig, om det icke bliver honom givet av Fadern.»

65 and he went on to say—For this cause, have I said unto you: No one, can come unto me, except it have been given him, of the Father.

66 Tämän tähden monet hänen opetuslapsistaan vetäytyivät pois eivätkä

66 För detta tals skull drogo sig många av hans lärjungar tillbaka, så att de icke längre

66 Because of this, many from among his disciples, went away back, and, no longer, with him, were

enää vaeltaneet hänen kanssansa.

vandrade med honom.

walking.

67 Niin Jeesus sanoi niille kahdelletoista: "Tahdotteko tekin mennä pois?"

67 Då sade Jesus till de tolv: »Icke viljen väl också I gå bort?»

67 Jesus, therefore, said unto the twelve—Are, ye also, wishing to withdraw?

68 Simon Pietari vastasi hänelle: "Herra, kenen tykö me menisimme? Sinulla on iankaikkisen elämän sanat;

68 Simon Petrus svarade honom: »Herre, till vem skulle vi gå? Du har det eviga livets ord,

68 Simon Peter answered him—Lord! unto whom, shall we go? Declarations of life age-abiding, thou hast;

69 ja me uskomme ja ymmärrämme, että sinä olet Jumalan Pyhä."

69 och vi tro och förstå att du är Guds helige.»

69 And, we, have believed, and come to know,—that, thou, art the Holy One of God.

70 Jeesus vastasi heille: "Enkö minä ole valinnut teitä, te kaksitoista? Ja yksi teistä on perkele."

70 Jesus svarade dem: »Har icke jag själv utvalt eder, I tolv? Och likväl är en av eder en djävul.»

70 Jesus answered them--Did not, I, make choice, of you, the twelve? And yet, from among you, one, is, an adversary.

71 Mutta sen hän sanoi Juudaasta, Simon Iskariotin pojasta; sillä tämä oli hänet kavaltava ja oli yksi niistä kahdestatoista.

71 Detta sade han om Judas, Simon Iskariots son; ty det var denne som skulle förråda honom, och han var en av de tolv.

71 Now he was speaking of Judas, son of Simon Iscariot: for, the same, was about to deliver him up,—one of the twelve.

7 luku

1 Ja sen jälkeen Jeesus vaelsi ympäri Galileassa; sillä hän ei tahtonut vaeltaa Juudeassa, koska juutalaiset tavoittelivat häntä tappaaksensa.

1 Därefter vandrade Jesus omkring i Galileen, ty i Judeen ville han icke vandra omkring, då nu judarna stodo efter att döda honom.

1 And, after these things, Jesus was walking in Galilee; for he was not wishing, in Judaea, to be walking, because the Jews were seeking to slay him.

2 Ja juutalaisten juhla, lehtimajanjuhla, oli lähellä.

2 Men judarnas lövhyddohögtid var nu nära.

2 But the feast of the Jews was near, that of the pitching of tents.

3 Niin hänen veljensä

3 Då sade hans

3 His brethren, therefore,

sanoivat hänelle: "Lähde täältä ja mene Juudeaan, että myös sinun opetuslapsesi näkisivät sinun tekosi, joita sinä teet;
4 sillä ei kukaan, joka itse tahtoo tulla julki, tee mitään salassa. Koska sinä näitä tekoja teet, niin ilmoita itsesi maailmalle."

5 Sillä hänen veljensäkään eivät häneen uskoneet.

6 Niin Jeesus sanoi heille: "Minun aikani ei ole vielä tullut; mutta teille aika on aina sovelias.
7 Teitä ei maailma voi vihata, mutta minua se vihaa, sillä minä todistan siitä, että sen teot ovat pahat.

8 Menkää te ylös juhlille; minä en vielä mene näille juhlille, sillä minun aikani ei ole vielä täyttynyt.

9 Tämän hän sanoi heille ja jäi Galileaan.

10 Mutta kun hänen veljensä olivat menneet

bröder till honom: »Begiv dig härifrån och gå till Judeen, så att också dina lärjungar få se de gärningar som du gör.
4 Ty ingen som vill vara känd bland människor utför sitt verk i hemlighet. Då du nu gör sådana gärningar, så träd öppet fram för världen.»

5 Det var nämligen så, att icke ens hans bröder trodde på honom.

6 Då sade Jesus till dem: »Min tid är ännu icke kommen, men för eder är tiden alltid läglig.
7 Världen kan icke hata eder, men mig hatar hon, eftersom jag vittnar om henne, att hennes gärningar äro onda.

8 Gån I upp till högtiden; jag är icke stadd på väg upp till denna högtid, ty min tid är ännu icke fullbordad.»

9 Detta sade han till dem och stannade så kvar i Galileen.

10 Men när hans bröder hade gått upp

said unto him—Remove hence, and withdraw into Judaea, that, thy disciples also, may view thy works which thou art doing.

4 For, no one, anything in secret, doeth, and yet is seeking, himself, to be well–known. If, these things, thou art doing, manifest thyself unto the world.

5 For, not even his brethren, were believing on him.

6 Jesus, therefore, saith unto them—My season, not yet, is here; but, your season, at anytime, is ready:
7 The world cannot hate you; but, me, it hateth, because, I, bear witness concerning it, that, the works thereof, are, wicked.

8 Ye, go up unto the feast: I, not yet, am coming up unto this feast, because, my season, not yet, hath fully come.

9 And, these things, having said unto them, he was still abiding in Galilee.
10 But, when his brethren had gone up unto the

juhlille, silloin hänkin meni sinne, ei julki, vaan ikäänkuin salaa.

11 Niin juutalaiset etsivät häntä juhlan aikana ja sanoivat: "Missä hän on?"
12 Ja hänestä oli paljon kiistelyä kansassa; muutamat sanoivat: "Hän on hyvä", mutta toiset sanoivat: "Ei ole, vaan hän villitsee kansan."

13 Ei kuitenkaan kukaan puhunut hänestä julkisesti, koska he pelkäsivät juutalaisia.
14 Mutta kun jo puoli juhlaa oli kulunut, meni Jeesus ylös pyhäkköön ja opetti.

15 Niin juutalaiset ihmettelivät ja sanoivat: "Kuinka tämä osaa kirjoituksia, vaikkei ole oppia saanut?"

16 Jeesus vastasi heille ja sanoi: "Minun oppini ei ole minun, vaan hänen, joka on minut lähettänyt.
17 Jos joku tahtoo tehdä hänen tahtonsa, tulee hän tuntemaan, onko tämä oppi

till högtiden, då gick också han ditupp, dock icke öppet, utan likasom i hemlighet.
11 Och judarna sökte efter honom under högtiden och sade: »Var är han?»
12 Och bland folket talades i tysthet mycket om honom. Somliga sade: »Han är en rättsinnig man», men andra sade: »Nej, han förvillar folket.»

13 Dock talade ingen öppet om honom, av fruktan för judarna.

14 Men när redan halva högtiden var förliden, gick Jesus upp i helgedomen och undervisade.
15 Då förundrade sig judarna och sade: »Varifrån har denne sin lärdom, han som icke har fått undervisning?»

16 Jesus svarade dem och sade: »Min lära är icke min, utan hans som har sänt mig.

17 Om någon vill göra hans vilja, så skall han förstå om denna lära är från Gud, eller om

feast, then, he also, went up,—not openly, but as it were in secret.

11 The Jews, therefore, were seeking him in the feast, and were saying—Where is that one?
12 and there was great, murmuring, about him among the multitudes: some, indeed, were saying—Good, is he! [but], others, were saying—Not so! but he is leading the multitude astray.
13 No one, nevertheless, was speaking, openly, about him, because of their fear of the Jews.
14 Presently, however, the feast being at its height, Jesus went up unto the temple and was teaching.

15 The Jews, therefore, began to marvel, saying—How, doth this one know, letters, not having learned?

16 Jesus, therefore, answered them, and said—My teaching, is not mine, but his who sent me.

17 If any one intend, his will, to do, he shall get to know concerning the teaching—whether it is, of

Jumalasta, vai puhunko minä omiani.

18 Joka omiaan puhuu, se pyytää omaa kunniaansa, mutta joka pyytää lähettäjänsä kunniaa, se on totinen, eikä hänessä ole vääryyttä.

19 Eikö Mooses ole antanut teille lakia? Ja kukaan teistä ei lakia täytä. Miksi tavoittelette minua tappaaksenne?"

20 Kansa vastasi: "Sinussa on riivaaja; kuka sinua tavoittelee tappaaksensa?"

21 Jeesus vastasi ja sanoi heille: "Yhden teon minä tein, ja te kaikki kummastelette.

22 Mooses antoi teille ympärileikkauksen - ei niin, että se olisi Moosekselta, vaan se on isiltä - ja sapattinakin te ympärileikkaatte ihmisen.

23 Sentähden: jos ihminen saa ympärileikkauksen sapattina, ettei Mooseksen lakia rikottaisi, miksi te olette vihoissanne minulle siitä, että minä tein koko

jag talar av mig själv.

18 Den som talar av sig själv, han söker sin egen ära; men den som söker dens ära, som har sänt honom, han är sannfärdig, och orättfärdighet finnes icke i honom. --

19 Har icke Moses givit eder lagen? Och likväl fullgör ingen av eder lagen. Varför stån I efter att döda mig?»

20 Folket svarade: »Du är besatt av en ond ande. Vem står efter att döda dig?»

21 Jesus svarade och sade till dem: »En gärning allenast gjorde jag, och alla förundren I eder över den.

22 Moses har givit eder omskärelsen -- icke som om den vore ifrån Moses, ty den är ifrån fäderna -- och så omskären I människor också på en sabbat.

23 Om nu en människa undfår omskärelsen på en sabbat, för att Moses' lag icke skall göras om intet, huru kunnen I då vredgas på mig, därför att jag på en

God, or, I, from myself, am speaking,

18 He that, from himself, doth speak, his own glory, is seeking: he that seeketh the glory of him that sent him, the same, is, true, and, injustice, in him, is there none.

19 Did not, Moses, give you the law? And yet, not one of you, doeth the law!—Why, seek ye, to slay, me?

20 The multitude answered—A demon, thou hast: Who, is seeking, to slay, thee?

21 Jesus answered, and said unto them—One work, I did, and ye, all, are marveling:

22 For this cause, Moses, hath given you, circumcision,—not that, of Moses, it is, but of the fathers; —and, on Sabbath, ye circumcise a man.

23 If, circumcision, a man receiveth, on Sabbath, that the law of Moses may not be broken, with me, are ye bitter as gall, because, a whole man, I made, well, on Sabbath?

ihmisen terveeksi sapattina?	sabbat gjorde en människa hel och frisk?	
24 Älkää tuomitko näön mukaan, vaan tuomitkaa oikea tuomio."	24 Dömen icke efter skenet, utan dömen en rätt dom.»	24 Be not judging according to appearance, but, just judgment, be judging,
25 Niin muutamat jerusalemilaisista sanoivat: "Eikö tämä ole se, jota he tavoittelevat tappaaksensa?	25 Då sade några av folket i Jerusalem: »Är det icke denne som de stå efter att döda?	25 So then, some of them of Jerusalem were saying—Is not, this, he whom they are seeking to kill?
26 Ja katso, hän puhuu vapaasti, eivätkä he sano hänelle mitään. Olisivatko hallitusmiehet tosiaan saaneet tietoonsa, että tämä on Kristus?	26 Och ändå får han tala fritt, utan att de säga något till honom. Hava då rådsherrarna verkligen blivit förvissade om att denne är Messias?	26 And yet, see! with freedom of speech, he is talking, and, nothing, unto him, do they say:—Have the rulers perhaps come to know, of a truth, that, this, is, the Christ?
27 Kuitenkin, me tiedämme, mistä tämä on; mutta kun Kristus tulee, niin ei kukaan tiedä, mistä hän on."	27 Dock, denne känna vi, och vi veta varifrån han är; men när Messias kommer, känner ingen varifrån han är.»	27 But, as for this one, we know whence he is; The Christ, however, whensoever he shall come, no one, getteth to know whence he is.
28 Niin Jeesus puhui pyhäkössä suurella äänellä, opetti ja sanoi: "Te tunnette minut ja tiedätte, mistä minä olen; ja itsestäni minä en ole tullut, vaan hän, joka minut on lähettänyt, on oikea lähettäjä, ja häntä te ette tunne.	28 Då sade Jesus med hög röst, där han undervisade i helgedomen: »Javäl, I känner mig, och I veten varifrån jag är. Likväl har jag icke kommit av mig själv, men han som har sänt mig är en som verkligen har myndighet att sända, han som I icke kännen.	28 Jesus, therefore, cried aloud in the temple, teaching, and saying—Both me, ye know, and ye know whence I am,—and yet, of myself, have I not come, but he is real, who sent me, whom, ye, know not.
29 Minä tunnen hänet, sillä hänestä minä olen,	29 Men jag känner honom, ty från honom	29 I, know him, because, from him, I am, and, he,

ja hän on minut lähettänyt."
30 Niin heillä oli halu ottaa hänet kiinni; mutta ei kukaan käynyt häneen käsiksi, sillä hänen hetkensä ei ollut vielä tullut.
31 Mutta monet kansasta uskoivat häneen ja sanoivat: "Kun Kristus tulee, tehneekö hän enemmän tunnustekoja, kuin tämä on tehnyt?"
32 Fariseukset kuulivat kansan näin kiistelevän hänestä; niin ylipapit ja fariseukset lähettivät palvelijoita ottamaan häntä kiinni.

33 Mutta Jeesus sanoi: "Minä olen vielä vähän aikaa teidän kanssanne, ja sitten minä menen pois hänen tykönsä, joka on minut lähettänyt.
34 Silloin te etsitte minua, mutta ette löydä; ja missä minä olen, sinne te ette voi tulla."

35 Niin juutalaiset sanoivat keskenään: "Minne tämä aikoo mennä, koska emme voi löytää häntä? Eihän

är jag kommen, och han har sänt mig.»
30 Då ville de gripa honom; dock kom ingen med sin hand vid honom, ty hans stund var ännu icke kommen.
31 Men många av folket trodde på honom, och de sade: »Icke skall väl Messias, när han kommer, göra flera tecken än denne har gjort?»
32 Sådant fingo fariséerna höra folket i tysthet tala om honom. Då sände översteprästerna och fariséerna ut rättstjänare för att gripa honom.
33 Men Jesus sade: »Ännu en liten tid är jag hos eder; sedan går jag bort till honom som har sänt mig.

34 I skolen då söka efter mig, men I skolen icke finna mig, och där jag är, dit kunnen I icke komma.»
35 Då sade judarna till varandra: »Vart tänker denne gå, eftersom vi icke skola kunna finna honom? Månne han

sent me forth.
30 They were seeking therefore to seize him; and yet no one laid on him his hand, because, not yet, had come his hour.
31 But, from amongst the multitude, many, believed on him, and were saying—The Christ, whensoever he cometh, greater signs, will he do, than those which, this one, did?
32 The Pharisees hearkened unto the multitude murmuring concerning him these things; and the High-priests and the Pharisees sent forth officers, that they might seize him.
33 Jesus, therefore, said—Yet a little time, I am, with you, and withdraw unto him that sent me:

34 Ye shall seek me, and not find me, and, where, I, am, ye, cannot come.

35 The Jews, therefore, said unto themselves—Whither, is, this one, about to go, that we shall not find him? Unto the

vain aikone mennä niiden luo, jotka asuvat hajallaan kreikkalaisten keskellä, ja opettaa kreikkalaisia?

tänker gå till dem som bo kringspridda bland grekerna? Tänker han då undervisa grekerna?

dispersion of the Greeks, is he about to go, and teach the Greeks?

36 Mitä tämä sana on, jonka hän sanoi: 'Te etsitte minua, mutta ette löydä', ja: 'Missä minä olen, sinne te ette voi tulla'?"

36 Vad betyder det ord som han sade: 'I skolen söka efter mig, men I skolen icke finna mig, och där jag är, dit kunnen I icke komma'?»

36 What, is this which he said: Ye shall seek me and not find me, and, where, I, am, ye, cannot come?

37 Mutta juhlan viimeisenä, suurena päivänä Jeesus seisoi ja huusi ja sanoi: "Jos joku janoaa, niin tulkoon minun tyköni ja juokoon.

37 På den sista dagen i högtiden, som ock var den förnämsta, stod Jesus där och ropade och sade: »Om någon törstar, så komme han till mig och dricke.

37 Now, on the last—the great—day of the feast, Jesus was standing, and he cried aloud, saying—If any man thirst, let him come unto me and drink:

38 Joka uskoo minuun, hänen sisimmästään on, niinkuin Raamattu sanoo, juokseva elävän veden virrat."

38 Den som tror på mig, av hans innersta skola strömmar av levande vatten flyta fram, såsom skriften säger.»

38 He that believeth on me—just as said the Scripture,—River, from within him, shall flow, of living water.

39 Mutta sen hän sanoi Hengestä, joka niiden piti saaman, jotka uskoivat häneen; sillä Henki ei ollut vielä tullut, koska Jeesus ei vielä ollut kirkastettu.

39 Detta sade han om Anden, vilken de som trodde på honom skulle undfå; ty ande var då ännu icke given, eftersom Jesus ännu icke hade blivit förhärligad.

39 Now, this, spake he concerning the Spirit which they who believed on him were about to receive; for, not yet, was there Spirit, because, Jesus, not yet, was glorified!

40 Niin muutamat kansasta, kuultuaan nämä sanat, sanoivat: "Tämä on totisesti se profeetta."

40 Några av folket, som hörde dessa ord, sade då: »Denne är förvisso Profeten.»

40 Some from amongst the multitude, therefore, having hearkened unto these words, were saying—This, is, in truth, the prophet.

41 Toiset sanoivat: "Tämä on Kristus." Mutta toiset sanoivat: "Ei suinkaan Kristus tule Galileasta?
42 Eikö Raamattu sano, että Kristus on oleva Daavidin jälkeläisiä ja tuleva pienestä Beetlehemin kaupungista, jossa Daavid oli?"
43 Niin syntyi kansassa eripuraisuutta hänen tähtensä.
44 Ja muutamat heistä tahtoivat ottaa hänet kiinni. Mutta ei kukaan käynyt häneen käsiksi.

45 Niin palvelijat palasivat ylipappien ja fariseusten luo, ja nämä sanoivat heille: "Miksi ette tuoneet häntä tänne?"

46 Palvelijat vastasivat: "Ei ole koskaan ihminen puhunut niin, kuin se mies puhuu."
47 Niin fariseukset vastasivat heille: "Oletteko tekin eksytetyt?
48 Onko kukaan hallitusmiehistä uskonut häneen tai kukaan fariseuksista?

41 Andra sade: »Han är Messias.» Andra åter sade: »Icke kommer väl Messias från Galileen?
42 Säger icke skriften att Messias skall komma av Davids säd och från den lilla staden Betlehem, där David bodde?

43 Så uppstodo för hans skull stridiga meningar bland folket,
44 och somliga av dem ville gripa honom; dock kom ingen med sin hand vid honom.

45 När sedan rättstjänarna kommo tillbaka till översteprästerna och fariséerna, frågade dessa dem: »Varför haven I icke fört honom hit?»

46 Tjänarna svarade: »Aldrig har någon människa talat, som den mannen talar.»
47 Då svarade fariséerna dem: »Haven nu också I blivit förvillade?
48 Har då någon av rådsherrarna trott på honom? Eller någon av fariséerna?

41 Others, were saying—This, is, the Christ. But, others, were saying—Out of Galilee, is, the Christ, to come?
42 Hath not the Scripture said: Of the seed of David, and from Bethlehem, the village where David was, cometh the Christ?

43 A division, therefore, arose in the multitude, because of him.
44 Certain, indeed, from among them, were wishing to seize him; but, no one, thrust upon him his hands.

45 So then the officers came unto the High–priests and Pharisees, and, they, said unto them—For what cause, have ye not brought him?

46 The officers answered––Never, man spake thus!

47 The Pharisees, therefore, answered them––Surely, ye also, have not been led astray?
48 Surely, none of the rulers, hath believed in him, nor of the Pharisees?

49 Mutta tuo kansa, joka ei lakia tunne, on kirottu."

49 Nej; men detta folk, som icke känner lagen, det är förbannat.

49 But, this multitude, that take no note of the law, are, laid under a curse.

50 Niin Nikodeemus, joka ennen oli käynyt Jeesuksen luona ja joka oli yksi heistä, sanoi heille:

50 Då sade Nikodemus till dem, han som förut hade besökt honom, och som själv var en av dem:

50 Nicodemus saith unto them—he that came unto him formerly, being, one, from among them—

51 "Tuomitseeko lakimme ketään, ennenkuin häntä on kuulusteltu ja saatu tietää, mitä hän on tehnyt?"

51 »Icke dömer väl vår lag någon, utan att man först har förhört honom och utrönt vad han förehar?»

51 Surely, our law, doth not judge the man, unless it hear first from him, and get to know what he is doing?

52 He vastasivat ja sanoivat hänelle: "Oletko sinäkin Galileasta? Tutki ja näe, ettei Galileasta nouse profeettaa."

52 De svarade och sade till honom: »Kanske också du är från Galileen? Rannsaka, så skall du finna att ingen profet kommer från Galileen.»

52 They answered and said unto him—Surely, thou also, art not, of Galilee? Search and see! That, out of Galilee, a prophet is not to arise.

53 Ja he menivät kukin kotiinsa.

53 [Och de gingo hem, var och en till sitt.

53 [And they went, each unto his own house;

8 luku

1 Mutta Jeesus meni Öljymäelle.

1 Och Jesus gick ut till Oljeberget.

1 but, Jesus, went unto the Mount of Olives.

2 Ja varhain aamulla hän taas saapui pyhäkköön, ja kaikki kansa tuli hänen luoksensa; ja hän istuutui ja opetti heitä.

2 Men i dagbräckningen kom han åter till helgedomen.

2 And, early in the morning, again, came he into the temple, [and all the people were coming unto him; and, sitting down, he began to teach them.]

3 Silloin kirjanoppineet ja fariseukset toivat hänen luoksensa aviorikoksesta

3 Då förde översteprästerna och fariséerna dit en kvinna som hade blivit

3 And the Scribes and the Pharisees bring a woman, caught, in adultery; and, setting her

kiinniotetun naisen, asettivat hänet keskelle

4 ja sanoivat Jeesukselle: "Opettaja, tämä nainen on tavattu itse teosta, aviorikosta tekemästä.

5 Ja Mooses on laissa antanut meille käskyn, että tuommoiset on kivitettävä. Mitäs sinä sanot?"

6 Mutta sen he sanoivat kiusaten häntä, päästäkseen häntä syyttämään. Silloin Jeesus kumartui alas ja kirjoitti sormellaan maahan.

7 Mutta kun he yhä edelleen kysyivät häneltä, ojensi hän itsensä ja sanoi heille: "Joka teistä on synnitön, se heittäköön häntä ensimmäisenä kivellä."

8 Ja taas hän kumartui alas ja kirjoitti maahan.

9 Kun he tämän kuulivat ja heidän omatuntonsa todisti heidät syyllisiksi, menivät he pois, toinen toisensa perästä, vanhimmista alkaen

beträdd med äktenskapsbrott; och när de hade lett henne fram,

4 sade de till honom: »Mästare, denna kvinna har på bar gärning blivit beträdd med äktenskapsbrott.

5 Nu bjuder Moses i lagen att sådana skola stenas. Vad säger då du?»

6 Detta sade de för att snärja honom, på det att de skulle få något att anklaga honom för. Då böjde Jesus sig ned och skrev med fingret på jorden.

7 Men när de stodo fast vid sin fråga, reste han sig upp och sade till dem: »Den av eder som är utan synd, han kaste första stenen på henne.»

8 Sedan böjde han sig åter ned och skrev på jorden.

9 När de hörde detta, gingo de ut, den ene efter den andre, först de äldsta, och Jesus blev lämnad allena med kvinnan, som stod där kvar.

in the midst,

4 they say unto him—Teacher! this woman, hath been caught in the very act of committing adultery!

5 Now, in the law, Moses, [unto us] gave command to stone, such as these. What, then, dost, thou, say?

6 [This, however, they were saying, by way of testing him,—that they might have whereof to accuse him.] But, Jesus, stooping down, with his finger, wrote in the ground.

7 When, however, they still continued questioning him, he lifted himself up and said [unto them]—He of you, that is without sin, let him first cast at her a stone;

8 and, again stooping down, he wrote in the ground.

9 And, they who heard, began to go out, one by one, beginning from the elders,—and he was left, alone; the woman also, being, in the midst.

viimeisiin asti; ja siihen jäi ainoastaan Jeesus sekä nainen, joka seisoi hänen edessään.

10 Ja kun Jeesus ojensi itsensä eikä nähnyt ketään muuta kuin naisen, sanoi hän hänelle: "Nainen, missä ne ovat, sinun syyttäjäsi? Eikö kukaan ole sinua tuominnut?"

10 Då såg Jesus upp och sade till kvinnan: »Var äro de andra? Har ingen dömt dig?»

10 And lifting himself up, Jesus said unto her—Woman, where are they? Hath, no one, condemned thee?

11 Hän vastasi: "Herra, ei kukaan." Niin Jeesus sanoi hänelle: "En minäkään sinua tuomitse; mene, äläkä tästedes enää syntiä tee."

11 Hon svarade: »Herre, ingen.» Då sade han till henne: »Icke heller jag dömer dig. Gå, och synda icke härefter.»]

11 And, she, said—No one, Sir! And Jesus said—Neither do, I, condemn thee,—be going thy way: Henceforth, be sinning, no more.]

12 Niin Jeesus taas puhui heille sanoen: "Minä olen maailman valkeus; joka minua seuraa, se ei pimeydessä vaella, vaan hänellä on oleva elämän valkeus."

12 Åter talade Jesus till dem och sade: »Jag är världens ljus; den som följer mig, han skall förvisso icke vandra i mörkret, utan skall hava livets ljus.»

12 Again, therefore, unto them, spake Jesus, saying—I, am the light of the world: He that followeth me, shall in nowise walk in darkness, but shall have the light of life.

13 Niin fariseukset sanoivat hänelle: "Sinä todistat itsestäsi; sinun todistuksesi ei ole pätevä."

13 Då sade fariséerna till honom: »Du vittnar om dig själv; ditt vittnesbörd gäller icke.»

13 The Pharisees, therefore, said unto him—Thou, concerning thyself, bearest witness: thy witness, is not true.

14 Jeesus vastasi ja sanoi heille: "Vaikka minä todistankin itsestäni, on todistukseni pätevä, sillä minä tiedän, mistä minä olen tullut ja mihin minä menen; mutta te ette

14 Jesus svarade och sade till dem: »Om jag än vittnar om mig själv, så gäller dock mitt vittnesbörd, ty jag vet varifrån jag har kommit, och vart jag går; men I veten icke

14 Jesus answered, and said unto them—Even though, I, bear witness concerning myself, true, is my witness, because I know whence I came, and whither I go; but, ye, know not whence I come,

tiedä, mistä minä tulen, ettekä, mihin minä menen.

varifrån jag kommer, eller vart jag går.

and whither I go.

15 Te tuomitsette lihan mukaan; minä en tuomitse ketään.

15 I dömen efter köttet; jag dömer ingen.

15 Ye, according to the flesh, do judge: I, am judging no one.

16 Ja vaikka minä tuomitsisinkin, niin minun tuomioni olisi oikea, sillä minä en ole yksinäni, vaan minä ja hän, joka on minut lähettänyt.

16 Och om jag än dömer, så är min dom en rätt dom, ty jag är därvid icke ensam, utan med mig är han som har sänt mig.

16 And, even if, I, am judging, my judging, is, genuine,—because, alone, am I not, but, I, and the Father who sent me;

17 Onhan teidän laissannekin kirjoitettuna, että kahden ihmisen todistus on pätevä.

17 I eder lag är ju ock skrivet att vad två människor vittna, det gäller såsom sant.

17 And, in your own law, it is written, that, two men's witness, is, true:

18 Minä olen se, joka todistan itsestäni, ja minusta todistaa myös Isä, joka on minut lähettänyt."

18 Här är nu jag som vittnar om mig; om mig vittnar också Fadern, som har sänt mig.

18 I, am the one bearing witness of myself, and the Father who sent me is bearing witness concerning me.

19 Niin he sanoivat hänelle: "Missä sinun isäsi on?" Jeesus vastasi: "Te ette tunne minua ettekä minun Isääni; jos te tuntisitte minut, niin te tuntisitte myös minun Isäni."

19 Då sade de till honom: »Var är då din Fader?» Jesus svarade: »I känner varken mig eller min Fader. Om I kände mig, så kände I ock min Fader.»

19 They were saying unto him, therefore—Where, is thy father? Jesus answered—Neither, me, do ye know, nor yet my Father: If, me, ye had known, my Father also, had ye known.

20 Nämä sanat Jeesus puhui uhriarkun ääressä, opettaessaan pyhäkössä; eikä kukaan ottanut häntä kiinni, sillä hänen hetkensä ei ollut vielä tullut.

20 Det var på det ställe där offerkistorna stodo som han talade dessa ord, medan han undervisade i helgedomen; men ingen bar hand på honom, ty hans stund var ännu icke kommen.

20 These sayings, spake he in the treasury, teaching in the temple, and yet, no one, seized him, because, not yet, had come his hour.

21 Niin Jeesus taas sanoi heille: "Minä menen pois, ja te etsitte minua, ja te kuolette syntiinne. Mihin minä menen, sinne te ette voi tulla."
22 Niin juutalaiset sanoivat: "Ei kai hän aikone tappaa itseänsä, koska sanoo: 'Mihin minä menen, sinne te ette voi tulla'?"
23 Ja hän sanoi heille: "Te olette alhaalta, minä olen ylhäältä; te olette tästä maailmasta, minä en ole tästä maailmasta.
24 Sentähden minä sanoin teille, että te kuolette synteihinne; sillä ellette usko minua siksi, joka minä olen, niin te kuolette synteihinne."
25 Niin he sanoivat hänelle: "Kuka sinä olet?" Jeesus sanoi heille: "Juuri se, mitä minä puhunkin teille.

26 Paljon on minulla teistä puhuttavaa ja teissä tuomittavaa; mutta hän, joka on minut lähettänyt, on totinen, ja minkä minä olen kuullut häneltä, sen minä puhun

21 Åter sade han till dem: »Jag går bort, och I skolen då söka efter mig; men I skolen dö i eder synd. Dig jag går, dit kunnen I icke komma.»
22 Då sade judarna: »Icke vill han väl dräpa sig själv, eftersom han säger: 'Dit jag går, dit kunnen I icke komma'?»
23 Men han svarade dem: »I ären härnedifrån, jag är ovanifrån; I ären av denna världen, jag är icke av denna världen.
24 Därför sade jag till eder att I skullen dö i edra synder; ty om I icke tron att jag är den jag är, så skolen I dö i edra synder.»

25 Då frågade de honom: »Vem är du då?» Jesus svarade dem: »Det som jag redan från begynnelsen har uttalat för eder.
26 Mycket har jag ännu att tala och att döma i fråga om eder. Men han som har sänt mig är sannfärdig, och vad jag har hört av honom, det talar jag ut inför världen.»

21 He said unto them again, therefore—I, go, and ye shall seek me,—and yet, in your sin, shall ye die: Whither, I, go, ye, cannot come.

22 The Jews, therefore, were saying—Can it be that he will kill himself, that he saith, Whither, I, go, ye, cannot come?

23 And he was saying unto them—Ye, are, of the realms below, I, am, of the realms above: Ye, are, of this world, I, am not of this world.
24 Therefore said I unto you, Ye shall die in your sins: For, if ye believe not that, I, am he, ye shall die in your sins.

25 They were saying unto him, therefore—Who art, thou? Jesus said unto them—First and foremost, even what I speak unto you.
26 Many things, have I, concerning you, to speak, and to judge; but, he who sent me, is, true, and, I, what things I heard from him, the same, speak I unto the world.

maailman kuulla."
27 Mutta he eivät ymmärtäneet, että hän puhui heille Isästä.

28 Niin Jeesus sanoi heille: "Kun olette ylentäneet Ihmisen Pojan, silloin te ymmärrätte, että minä olen se, joka minä olen, ja etten minä itsestäni tee mitään, vaan puhun tätä sen mukaan, kuin minun Isäni on minulle opettanut.
29 Ja hän, joka on minut lähettänyt, on minun kanssani; hän ei ole jättänyt minua yksinäni, koska minä aina teen sitä, mikä hänelle on otollista."
30 Kun hän näin puhui, uskoivat monet häneen.

31 Niin Jeesus sanoi niille juutalaisille, jotka uskoivat häneen: "Jos te pysytte minun sanassani, niin te totisesti olette minun opetuslapsiani;
32 ja te tulette tuntemaan totuuden, ja totuus on tekevä teidät vapaiksi."
33 He vastasivat hänelle: "Me olemme Aabrahamin jälkeläisiä

27 Men de förstodo icke att det var om Fadern som han talade till dem.
28 Då sade Jesus: »När I haven upphöjt Människosonen, då skolen I första att jag är den jag är, och att jag icke gör något av mig själv, utan talar detta såsom Fadern har lärt mig.

29 Och han som har sänt mig är med mig; han har icke lämnat mig allena, eftersom jag alltid gör vad honom behagar.»

30 När han talade detta, kommo många till tro på honom.
31 Då sade Jesus till de judar som hade satt tro till honom: »Om I förbliven i mitt ord, så ären I i sanning mina lärjungar;

32 Och I skolen då förstå sanningen, och sanningen skall göra eder fria.»

33 De svarade honom: »Vi äro Abrahams säd och hava aldrig varit

27 They noted not that, as touching the Father, unto them, he was speaking.
28 Jesus, therefore, said—Whensoever ye shall lift up the Son of Man, then, shall ye know, that, I, am he, and, of myself, am doing, nothing; but, just as the Father taught me, the same things, am I speaking.

29 And, he that sent me, is, with me: He hath not left me, alone. Because, I, the things that please him, ever do.

30 As he was speaking these things, many, believed on him.
31 Jesus was saying, therefore, unto the Jews who had believed on him—If, ye, abide in my word, of a truth, my disciples, ye are;

32 And ye shall know the truth, and, the truth, shall make you free.

33 They made answer unto him—Seed of Abraham, are we, and,

emmekä ole koskaan olleet kenenkään orjia. Kuinka sinä sitten sanot: 'Te tulette vapaiksi'?"

trälar under någon. Huru kan du då säga: 'I skolen bliva fria'?»

unto no one, have been brought into bondage, at any time: How sayest, thou, Free, shall ye be made?

34 Jeesus vastasi heille: "Totisesti, totisesti minä sanon teille: jokainen, joka tekee syntiä, on synnin orja.

34 Jesus svarade dem: »Sannerligen, sannerligen säger jag eder: Var och en som gör synd, han är syndens träl.

34 Jesus answered them, Verily, verily, I say unto you: Every one who committeth sin, is, a slave, [of sin:]

35 Mutta orja ei pysy talossa iäti; Poika pysyy iäti.

35 Men trälen får icke förbliva i huset för alltid; sonen får förbliva där för alltid.

35 Now, the slave, doth not abide in the house, evermore. The Son, abideth, evermore.

36 Jos siis Poika tekee teidät vapaiksi, niin te tulette todellisesti vapaiksi.

36 Om nu Sonen gör eder fria, så bliven i verkligen fria.

36 If then, the Son, shall make you free, really free, shall ye be.

37 Minä tiedän, että te olette Aabrahamin jälkeläisiä; mutta te tavoittelette minua tappaaksenne, koska minun sanani ei saa tilaa teissä.

37 Jag vet att I ären Abrahams säd; men I stån efter att döda mig, eftersom mitt ord icke får någon ingång i eder.

37 I know that ye are, seed of Abraham; but ye are seeking to kill me, because, my word, findeth no place in you.

38 Minä puhun, mitä minä olen nähnyt Isäni tykönä; niin tekin teette, mitä olette kuulleet omalta isältänne."

38 Jag talar vad jag har sett hos min Fader; så gören ock I vad I haven hört av eder fader.»

38 What things, I, have seen with the Father, I am speaking; Ye, also, then, what things ye have heard from your father, are doing.—

39 He vastasivat ja sanoivat hänelle: "Aabraham on meidän isämme." Jeesus sanoi heille: "Jos olisitte Aabrahamin lapsia, niin te tekisitte Aabrahamin tekoja.

39 De svarade och sade till honom: »Vår fader är ju Abraham.» Jesus svarade till dem: »Ären I Abrahams barn, så gören ock Abrahams gärningar.

39 They answered and said unto him—Our father, is, Abraham. Jesus saith unto them—If, children of Abraham, ye are, the works of Abraham, are ye doing.

40 Mutta nyt te tavoittelette minua tappaaksenne, miestä, joka on puhunut teille totuuden, jonka hän on kuullut Jumalalta. Niin ei Aabraham tehnyt.

40 Men nu stån I efter att döda mig, en man som har sagt eder sanningen, såsom jag har hört den av Gud. Så handlade icke Abraham.

40 But, now, ye are seeking, to kill me,—A man who, the truth, unto you, hath spoken, which I have heard from God: this, Abraham, did not.

41 Te teette isänne tekoja." He sanoivat hänelle: "Me emme ole aviorikoksesta syntyneitä; meillä on yksi Isä, Jumala."

41 Nej, I gören eder faders gärningar.» De sade till honom: »Vi äro icke födda i äktenskapsbrott. Vi hava Gud till fader och ingen annan.»

41 Ye, are doing the works of your father. They said unto him—We, of fornication, were not born: One father, have we—God.

42 Jeesus sanoi heille: "Jos Jumala olisi teidän Isänne, niin te rakastaisitte minua, sillä minä olen Jumalasta lähtenyt ja tullut; en minä ole itsestäni tullut, vaan hän on minut lähettänyt.

42 Jesus svarade dem: »Vore Gud eder fader, så älskaden I ju mig, ty från Gud har jag utgått, och från honom är jag kommen. Ja, jag har icke kommit av mig själv, utan det är han som har sänt mig.

42 Jesus said unto them—If, God, had been your father, ye had been loving me, for, I, from God, came forth, and am here; for, not even of myself, have I come, but, he, sent me forth.

43 Minkätähden te ette ymmärrä minun puhettani? Sentähden, että te ette kärsi kuulla minun sanaani.

43 Varför fatten I då icke vad jag talar? Jo, därför att I icke 'stån ut med' att höra på mitt ord.

43 Wherefore, is it, that, my speech, ye do not understand? because ye cannot hear my word.

44 Te olette isästä perkeleestä, ja isänne himoja te tahdotte noudattaa. Hän on ollut murhaaja alusta asti, ja totuudessa hän ei pysy, koska hänessä ei totuutta ole. Kun hän puhuu valhetta, niin hän puhuu omaansa, sillä hän on valhettelija ja sen isä.

44 I haven djävulen till eder fader, och vad eder fader har begär till, det viljen i göra. Han har varit en mandråpare från begynnelsen, och i sanningen står han icke, ty sanning finnes icke i honom. När han talar lögn, då talar han av sitt eget,

44 Ye, are, of your father—the adversary, and, the covetings of your father, ye choose to be doing. He, was, a murderer, from the beginning, and, in the truth, he stood not; because truth is not in him: Whensoever he speaketh falsehood, of his own, he speaketh;

ty han är en lögnare, ja, lögnens fader.

45 Mutta minua te ette usko, sentähden että minä sanon totuuden.

45 Men mig tron I icke, just därför att jag talar sanning.

45 But, as for me, because, the truth, I speak, ye do not believe me.

46 Kuka teistä voi näyttää minut syypääksi syntiin? Jos minä totuutta puhun, miksi ette minua usko?

46 Vilken av eder kan överbevisa mig om någon synd? Om jag alltså talar sanning, varför tron I mig då icke?

46 Which of you convicteth me of sin? If, truth, I speak, wherefore, do, ye, not believe me?

47 Joka on Jumalasta, se kuulee Jumalan sanat. Sentähden te ette kuule, koska ette ole Jumalasta."

47 Den som är av Gud, han lyssnar till Guds ord; och det är därför att I icke ären av Gud som I icke lyssnen därtill.

47 He that is of God, heareth, the sayings of God; therefore, do, ye, not hear, because, of God, ye are not.

48 Niin juutalaiset vastasivat ja sanoivat hänelle: "Emmekö ole oikeassa, kun sanomme, että sinä olet samarialainen ja että sinussa on riivaaja?"

48 Judarna svarade och sade till honom: »Hava vi icke rätt, då vi säga att du är en samarit och är besatt av en ond ande?»

48 The Jews answered, and said unto him—Do, we, not, well, say: Thou, art, a Samaritan, and hast a demon?

49 Jeesus vastasi: "Minussa ei ole riivaajaa, vaan minä kunnioitan Isääni, ja te häpäisette minua.

49 Jesus svarade: »Jag är icke besatt av någon ond ande; fastmer hedrar jag min Fader. I åter skymfen mig.

49 Jesus answered—I, have not, a demon, but honour my Father: and, ye, dishonour me.

50 Mutta minä en etsi omaa kunniaani; yksi on, joka etsii ja tuomitsee.

50 Men jag söker icke min egen ära; en finnes dock som söker den och som dömer.

50 But, I, seek not my glory: There is one who seeketh and judgeth.

51 Totisesti, totisesti minä sanon teille: jos joku pitää minun sanani, hän ei ikinä näe kuolemaa."

51 Sannerligen, sannerligen säger jag eder: Den som håller mitt ord, han skall aldrig någonsin se

51 Verily, verily, I say unto you: If anyone shall keep, my word, death, shall he not see, unto times age–abiding.

döden.»

52 Juutalaiset sanoivat hänelle: "Nyt me ymmärrämme, että sinussa on riivaaja. Aabraham on kuollut ja profeetat, ja sinä sanot: 'Jos joku pitää minun sanani, hän ei ikinä maista kuolemaa.'

52 Judarna sade till honom: »Nu förstå vi att du är besatt av en ond ande. Abraham har dött, så ock profeterna, och likväl säger du: 'Den som håller mitt ord, han skall aldrig någonsin smaka döden.'

52 The Jews said unto him—Now, we know that, a demon, thou hast:—Abraham, died, and, the prophets, and yet, thou, sayest: If anyone shall keep, my word, in nowise shall he taste of death, unto times age-abiding.

53 Oletko sinä suurempi kuin isämme Aabraham, joka on kuollut? Ja profeetat ovat kuolleet; keneksi sinä itsesi teet?"

53 Icke är väl du förmer än vår Fader Abraham? Och han har ju dött. Profeterna hava också dött. Till vem gör du då dig själv?»

53 Surely, thou, art not, greater, than our father Abraham,—who, indeed, died? and, the prophets, died:—Whom, makest thou thyself?

54 Jeesus vastasi: "Jos minä itse itselleni otan kunnian, niin minun kunniani ei ole mitään. Minun Isäni on se, joka minulle kunnian antaa, hän, josta te sanotte: 'Hän on meidän Jumalamme',

54 Jesus svarade: »Om jag själv ville skaffa mig ära, så vore min ära intet; men det är min Fader som förlänar mig ära, han som I säger vara eder Gud.

54 Jesus answered—If, I, glorify myself, my glory, is nothing: It is, my Father, that glorifieth me,—of whom, ye, say—He is, your God!

55 ettekä tunne häntä; mutta minä tunnen hänet. Ja jos sanoisin, etten tunne häntä, niin minä olisin valhettelija niinkuin tekin; mutta minä tunnen hänet ja pidän hänen sanansa.

55 Dock, I haven icke lärt känna honom, men jag känner honom; och om jag sade att jag icke kände honom, så bleve jag en lögnare likasom I; men jag känner honom och håller hans ord.

55 And yet ye have not come to know him; but, I, do know him: If I say, I know him not, I shall be like you—false; but I know him, and, his word, am I keeping.

56 Aabraham, teidän isänne, riemuitsi siitä, että hän oli näkevä minun päiväni; ja hän

56 Abraham, eder fader, fröjdade sig över att han skulle få se min dag. Han fick se

56 Abraham, your father, exulted that he should see my day; and he saw, and rejoiced.

näki sen ja iloitsi."
57 Niin juutalaiset sanoivat hänelle: "Et ole vielä viidenkymmenen vuoden vanha, ja olet nähnyt Aabrahamin!"
58 Jeesus sanoi heille: "Totisesti, totisesti minä sanon teille: ennenkuin Aabraham syntyi, olen minä ollut."
59 Silloin he poimivat kiviä heittääksensä häntä niillä; mutta Jeesus lymysi ja lähti pyhäköstä.

den och blev glad.»
57 Då sade judarna till honom: »Femtio år gammal är du icke ännu, och Abraham har du sett!»
58 Jesus sade till dem: »Sannerligen, sannerligen säger jag eder: Förrän Abraham blev till, är jag.»
59 Då togo de upp stenar för att kasta på honom. Men Jesus gömde sig undan och gick sedan ut ur helgedomen.

57 The Jews, therefore, said unto him—Fifty years old, not yet art thou, and, Abraham, hast thou seen?

58 Jesus said unto them—Verily, verily, I say unto you: Before, Abraham, came into existence, I, am.
59 They took up stones, therefore, that they might cast at him; but, Jesus, was hidden, and went forth out of the temple.

9 luku

1 Ja ohi kulkiessaan hän näki miehen, joka syntymästään saakka oli ollut sokea.
2 Ja hänen opetuslapsensa kysyivät häneltä sanoen: "Rabbi, kuka teki syntiä, tämäkö vai hänen vanhempansa, että hänen piti sokeana syntymän?"
3 Jeesus vastasi: "Ei tämä tehnyt syntiä eivätkä hänen vanhempansa, vaan Jumalan tekojen piti tuleman hänessä julki.

4 Niin kauan kuin päivä on, tulee meidän tehdä

1 När han nu gick vägen fram, fick han se en man som var född blind.
2 Då frågade hans lärjungar honom och sade: »Rabbi, vilken har syndat, denne eller hans föräldrar, så att han har blivit född blind?»
3 Jesus svarade: »Det är varken denne som har syndat eller hans föräldrar, utan så har skett, för att Guds gärningar skulle uppenbaras på honom.
4 Medan dagen varar, måste vi göra dens

1 And, passing along, he saw a man, blind from birth.

2 And his disciples questioned him, saying—Rabbi! who sinned, this man or his parents, that, blind, he should be born?

3 Jesus answered—Neither, this man, sinned nor his parents; but. . . that the works of God should be made manifest in him.

4 We must needs be working the works of him

hänen tekojansa, joka on minut lähettänyt; tulee yö, jolloin ei kukaan voi työtä tehdä.
5 Niin kauan kuin minä maailmassa olen, olen minä maailman valkeus."
6 Tämän sanottuaan hän sylki maahan ja teki syljestä tahtaan ja siveli tahtaan hänen silmilleen

7 ja sanoi hänelle: "Mene ja peseydy Siiloan lammikossa" - se on käännettynä: lähetetty. - Niin hän meni ja peseytyi ja palasi näkevänä.

8 Silloin naapurit ja ne, jotka ennen olivat nähneet hänet kerjääjänä, sanoivat: "Eikö tämä ole se, joka istui ja kerjäsi?"

9 Toiset sanoivat: "Hän se on", toiset sanoivat: "Ei ole, vaan hän on hänen näköisensä." Hän itse sanoi: "Minä se olen."
10 Niin he sanoivat hänelle: "Miten sinun silmäsi ovat auenneet?"

11 Hän vastasi: "Se mies, jota kutsutaan

gärningar, som har sänt mig; natten kommer, då ingen kan verka.
5 Så länge jag är i världen, är jag världens ljus.»
6 När han hade sagt detta, spottade han på jorden och gjorde en deg av spotten och lade degen på mannens ögon
7 och sade till honom: »Gå bort och två dig i dammen Siloam» (det betyder utsänd). Mannen gick då dit och tvådde sig; och när han kom igen, kunde han se.
8 Då sade grannarna och andra som förut hade sett honom såsom tiggare: »Är detta icke den man som att och tiggde?»

9 Somliga svarade: »Det är han.» Andra sade: »Nej, men han är lik honom.» Själv sade han: »Jag är den mannen.»
10 Och de frågade honom: »Huru blevo då dina ögon öppnade?»
11 Han svarade: »Den man som heter Jesus

that sent me, while it is, day: There cometh a night, when, no one, can work.
5 Whensoever I may be, in the world, I am, the light, of the world.
6 These things, having said, he spat on the ground, and made clay with the spittle, and laid the clay upon his eyes;

7 and said unto him—Withdraw! wash in the pool of Siloam,—which is to be translated, Sent. He went away, therefore, and washed, and came, seeing.

8 The neighbours, therefore, and they who used to observe him aforetime—that he was, a beggar, were saying—Is not, this, he that used to sit and beg?
9 Others, were saying—'Tis, the same. Others, were saying—Nay! but he is, like him. He, was saying—I, am he.

10 So they were saying unto him—How [then] were thine eyes opened?

11 He, answered—The man that is called Jesus,

Jeesukseksi, teki tahtaan ja voiteli minun silmäni ja sanoi minulle: 'Mene ja peseydy Siiloan lammikossa'; niin minä menin ja peseydyin ja sain näköni."

gjorde en deg och smorde därmed mina ögon och sade till mig: 'Gå bort till Siloam och två dig.' Jag gick då dit och tvådde mig, och så fick jag min syn.»

made, clay, and anointed mine eyes, and said unto me: Withdraw unto the pool of Siloam, and wash. Going away, therefore, and washing, I received sight.

12 He sanoivat hänelle: "Missä hän on?" Hän vastasi: "En tiedä."

12 De frågade honom: »Var är den mannen?» Han svarade: »Det vet jag icke.»

12 And they said unto him—Where is, He? He saith—I know not.

13 Niin he veivät hänet, joka ennen oli ollut sokea, fariseusten luo.

13 Då förde de honom, mannen som förut hade varit blind, bort till fariséerna.

13 They bring him unto the Pharisees—him at one time blind.

14 Ja se päivä, jona Jeesus teki tahtaan ja avasi hänen silmänsä, oli sapatti.

14 Och det var sabbat den dag då Jesus gjorde degen och öppnade hans ögon.

14 Now it was Sabbath, on the day when Jesus made, the clay, and opened his eyes.

15 Niin myöskin fariseukset kysyivät häneltä, miten hän oli saanut näkönsä. Ja hän sanoi heille: "Hän siveli tahtaan minun silmilleni, ja minä peseydyin, ja nyt minä näen."

15 När nu jämväl fariséerna i sin ordning frågade honom huru han hade fått sin syn, svarade han dem: »Han lade en deg på mina ögon, och jag fick två mig, och nu kan jag se.»

15 Again, therefore, the Pharisees also questioned him, as to how he received sight. And, he, said unto them—Clay, laid he upon mine eyes, and I washed,—and do see.

16 Niin muutamat fariseuksista sanoivat: "Se mies ei ole Jumalasta, koska hän ei pidä sapattia." Toiset sanoivat: "Kuinka voi syntinen ihminen tehdä senkaltaisia tunnustekoja?" Ja he olivat keskenänsä eri mieltä.

16 Då sade några av fariséerna: »Den mannen är icke från Gud, eftersom han icke håller sabbaten.» Andra sade: »Huru skulle någon som är en syndare kunna göra sådana tecken?» Så funnos bland dem stridiga meningar.

16 Certain from among the Pharisees, therefore, were saying—This man is not, from God, because, the Sabbath, he keepeth not. Others, [however] were saying—How can a sinful man, such signs as these, be doing? And there was, a division, among them.

17 Niin he taas sanoivat sokealle: "Mitä sinä sanot hänestä, koskapa hän avasi sinun silmäsi?" Ja hän sanoi: "Hän on profeetta."

17 Då frågade de åter den blinde: »Vad säger du själv om honom, då det ju var dina ögon han öppnade?» Han svarade: »En profet är han.»

17 So they were saying unto the blind man, again, What dost, thou, say concerning him, in that he opened thine eyes? And, he, said—A prophet, is he.

18 Mutta juutalaiset eivät uskoneet hänestä, että hän oli ollut sokea ja saanut näkönsä, ennenkuin kutsuivat sen näkönsä saaneen vanhemmat

18 Men judarna trodde icke att han hade varit blind och fått sin syn, förrän de hade kallat till sig mannen föräldrar, hans som hade fått sin syn.

18 The Jews, therefore, did not believe, concerning him, that he was blind, and received sight,—until they called the parents of him that had received sight,

19 ja kysyivät heiltä sanoen: "Onko tämä teidän poikanne, jonka sanotte sokeana syntyneen? Kuinka hän sitten nyt näkee?"

19 Dem frågade de och sade: »Är detta eder son, den som I sägen vara född blind? Huru kommer det då till, att han nu kan se?»

19 and questioned them, saying—Is, this, your son, of whom, ye, say, that blind, he was, born? How, then, seeth he, even now?

20 Hänen vanhempansa vastasivat ja sanoivat: "Me tiedämme, että tämä on meidän poikamme ja että hän on sokeana syntynyt;

20 Då svarade han föräldrar och sade: »Att denne är vår son, och att han föddes blind, det veta vi.

20 His parents, therefore, answered, and said—We know that, this, is our son, and that, blind, he was born;

21 mutta kuinka hän nyt näkee, emme tiedä; emme myöskään tiedä, kuka on avannut hänen silmänsä. Kysykää häneltä; hänellä on kyllin ikää, puhukoon itse puolestansa."

21 Men huru han nu kan se, det veta vi icke, ej heller veta vi vem som har öppnat hans ögon. Frågen honom själv; han är gammal nog, han må själv tala för sig.»

21 But, how he now seeth, we know not, or, who opened his eyes, we, know not,—Question, him, he is, of age, he, concerning himself, shall speak.

22 Näin hänen vanhempansa sanoivat, koska pelkäsivät juutalaisia. Sillä juutalaiset olivat jo

22 Detta sade hans föräldrar, därför att de fruktade judarna; ty judarna hade redan kommit överens om att

22 These things, said his parents, because they were in fear of the Jews,—for, already, had the Jews agreed together,

sopineet keskenään, että se, joka tunnusti hänet Kristukseksi, oli erotettava synagoogasta.

23 Sentähden hänen vanhempansa sanoivat: "Hänellä on kyllin ikää, kysykää häneltä."

24 Niin he kutsuivat toistamiseen miehen, joka oli ollut sokea, ja sanoivat hänelle: "Anna kunnia Jumalalle; me tiedämme, että se mies on syntinen."

25 Hän vastasi: "Onko hän syntinen, sitä en tiedä; sen vain tiedän, että minä, joka olin sokea, nyt näen."

26 Niin he sanoivat hänelle: "Mitä hän sinulle teki? Miten hän avasi sinun silmäsi?"

27 Hän vastasi heille: "Johan minä teille sanoin, ettekä te kuulleet. Miksi taas tahdotte sitä kuulla? Tahdotteko tekin ruveta hänen opetuslapsiksensa?"

28 Niin he herjasivat häntä ja sanoivat: "Sinä olet hänen opetuslapsensa, mutta

den som bekände Jesus vara Messias, han skulle utstötas ur synagogan.

23 Därför var det som hans föräldrar sade: »Han är gammal nog; frågen honom själv.»

24 Då kallade de för andra gången till sig mannen som hade varit blind och sade till honom: »Säg nu sanningen, Gud till pris. Vi veta att denne man är en syndare.»

25 Han svarade: »Om han är en syndare vet jag icke; ett vet jag: att jag, som var blind, nu kan se.»

26 Då frågade de honom: »Vad gjorde han med dig? På vad sätt öppnade han dina ögon?»

27 Han svarade dem: »Jag har ju redan sagt eder det, men I hörden icke på mig. Varför viljen I då åter höra det? Kanske viljen också I bliva hans lärjungar?»

28 Då bannade de honom och sade: »Du är själv hans lärjunge; vi äro Moses' lärjungar.

that, if anyone should confess, him, to be Christ, an, excommunicant from the synagogue, should he be made.

23 For this cause, his parents said—He is, of age,—question him.

24 So they called the man a second time—[him] who had been blind, and said unto him—Give glory unto God! We know that, this man, is, a sinner.

25 He, therefore, answered—Whether he is a sinner, I know not: One thing, I know,—That, whereas I was, blind, now, I see!

26 They said, therefore, unto him—What did he unto thee? How opened he thine eyes?

27 He answered them—I told you just now, and ye did not hear: Why, again, do ye wish to hear? Are, ye also, wishing to become, his disciples?

28 And they reviled him, and said—Thou, art, the disciple, of that man; but, we, are, Moses', disciples:–

me olemme Mooseksen opetuslapsia.
29 Me tiedämme Jumalan puhuneen Moosekselle, mutta mistä tämä on, sitä emme tiedä."
30 Mies vastasi ja sanoi heille: "Sehän tässä on ihmeellistä, että te ette tiedä, mistä hän on, ja kuitenkin hän on avannut minun silmäni.

31 Me tiedämme, ettei Jumala kuule syntisiä; vaan joka on jumalaapelkääväinen ja tekee hänen tahtonsa, sitä hän kuulee.
32 Ei ole maailman alusta kuultu, että kukaan on avannut sokeana syntyneen silmät.
33 Jos hän ei olisi Jumalasta, ei hän voisi mitään tehdä."
34 He vastasivat ja sanoivat hänelle: "Sinä olet kokonaan synneissä syntynyt, ja sinä tahdot opettaa meitä!" Ja he ajoivat hänet ulos.
35 Ja Jeesus sai kuulla heidän ajaneen hänet ulos; ja hänet tavatessaan hän sanoi hänelle: "Uskotko sinä Jumalan Poikaan?"

29 Till Moses har Gud talat, det veta vi; men varifrån denne är, det veta vi icke.»

30 Mannen svarade och sade till dem: »Ja, däri ligger det förunderliga, att I icke veten varifrån han är, och ändå har han öppnat mina ögon.
31 Vi veta ju att Gud icke hör syndare, men också att om någon är gudfruktig och gör hans vilja, då hör han honom.
32 Aldrig förut har man hört att någon har öppnat ögonen på en som föddes blind.

33 Vore denne icke från Gud, så kunde han intet göra.»
34 De svarade och sade till honom: »Du är hel och hållen född i synd, och du vill undervisa oss!» Och så drevo de ut honom.
35 Jesus fick sedan höra att de hade drivit ut honom, och när han så träffade honom, sade han: »Tror du på

–

29 We, know, that, unto Moses, hath God spoken; but, as for this man, we know not whence he is.

30 The man answered, and said unto them—Why! Herein, is, the marvel: That, ye, know not whence he is, and yet he opened mine eyes.

31 We know that, God, unto sinners, doth not hearken: but, if one be, a worshipper of God, and be doing, his will, unto this one, he hearkeneth.
32 Out of age–past time, hath it never been heard, that anyone opened the eyes of one who, blind, had been born.
33 If this man were not from God, he could have done nothing.
34 They answered and said unto him—In sins, wast, thou, born, altogether; and art, thou, teaching, us? And they cast him out.
35 Jesus heard that they had cast him out: and, finding him, said—Dost, thou, believe on the son of Man?

Människosonen?»

36 Hän vastasi ja sanoi: "Herra, kuka hän on, että minä häneen uskoisin?"

36 Han svarade och sade: »Herre, vem är han då? Säg mig det, så att jag kan tro på honom.»

36 He answered [and said]—And, who, is he, Sir, that I may believe on him?

37 Jeesus sanoi hänelle: "Sinä olet hänet nähnyt, ja hän on se, joka sinun kanssasi puhuu."

37 Jesus sade till honom: »Du har sett honom; det är han som talar med dig.»

37 Jesus said unto him—Thou hast both seen him and, he that is speaking with thee, is, he.

38 Niin hän sanoi: "Herra, minä uskon"; ja hän kumartaen rukoili häntä.

38 Då sade han: »Herre, jag tror.» Och han föll ned för honom.

38 And, he, said—I believe, Sir! and worshipped him.

39 Ja Jeesus sanoi: "Tuomioksi minä olen tullut tähän maailmaan, että ne, jotka eivät näe, näkisivät, ja ne, jotka näkevät, tulisivat sokeiksi."

39 Och Jesus sade: »Till en dom har jag kommit hit i världen, för att de som icke se skola varda seende, och för att de som se skola varda blinda.»

39 And Jesus said—For judgment, I, unto this world, came: that, they who were not seeing, might see, and, they who were seeing, might become, blind.

40 Ja muutamat fariseukset, jotka olivat siinä häntä lähellä, kuulivat tämän ja sanoivat hänelle: "Olemmeko mekin sokeat?"

40 När några fariséer som voro i hans närhet hörde detta, sade de till honom: »Äro då kanske också vi blinda?»

40 They of the Pharisees who were with him, heard, these things, and said unto him—Are, we also, blind?

41 Jeesus sanoi heille: "Jos te olisitte sokeat, ei teillä olisi syntiä; mutta nyt te sanotte: 'Me näemme'; sentähden teidän syntinne pysyy."

41 Jesus svarade dem: »Voren I blinda, så haden I icke synd. Men nu sägen I: 'Vi se', därför står eder synd kvar.»

41 Jesus said unto them—If, blind, ye had been, ye had not had sin; but, now, ye say, We see, your sin, abideth.

10 luku

1 "Totisesti, totisesti

1 »Sannerligen,

1 Verily, verily, I say unto

minä sanon teille: joka ei mene ovesta lammastarhaan, vaan nousee sinne muualta, se on varas ja ryöväri.

2 Mutta joka menee ovesta sisälle, se on lammasten paimen.
3 Hänelle ovenvartija avaa, ja lampaat kuulevat hänen ääntänsä; ja hän kutsuu omat lampaansa nimeltä ja vie heidät ulos.
4 Ja laskettuaan kaikki omansa ulos hän kulkee niiden edellä, ja lampaat seuraavat häntä, sillä ne tuntevat hänen äänensä.
5 Mutta vierasta ne eivät seuraa, vaan pakenevat häntä, koska eivät tunne vierasten ääntä."
6 Tämän kuvauksen Jeesus puhui heille; mutta he eivät ymmärtäneet, mitä hänen puheensa tarkoitti.
7 Niin Jeesus vielä sanoi heille: "Totisesti, totisesti minä sanon teille: minä olen lammasten ovi.
8 Kaikki, jotka ovat tulleet ennen minua,

sannerligen säger jag eder: Den som icke går in i fårahuset genom dörren, utan stiger in någon annan väg, han är en tjuv och en rövare.
2 Men den som går in genom dörren, han är fårens herde.
3 För honom öppnar dörrvaktaren, och fåren lyssna till hans röst, och han kallar sina får vid namn och för dem ut.
4 Och när han har släppt ut alla sina får, går han framför dem, och fåren följa honom, ty de känna hans röst.

5 Men en främmande följa de alls icke, utan fly bort ifrån honom, ty de känna icke de främmandes röst.»
6 Så talade Jesus till dem i förtäckta ord; men de förstodo icke vad det var som han talade till dem.

7 Åter sade Jesus till dem: »Sannerligen, sannerligen säger jag eder: Jag är dörren in till fåren.
8 Alla de som hava kommit före mig äro

you:—He that entereth not, through the door, into the fold of the sheep, but goeth up from another place, that man, is, a thief, and, a robber.

2 But, he that entereth through the door, is, shepherd, of the sheep:
3 To him, the porter openeth, and, the sheep, unto his voice, hearken: and, his own sheep, he calleth by name, and leadeth them forth.
4 As soon as, all his own, he hath put forth, before them, he moveth on, and, the sheep, follow him, because they know his voice;
5 But, a stranger, will they in nowise follow, but will flee from him, because they know not the voice, of strangers.
6 This similitude, spake Jesus unto them; but, those men, understood not what the things were which he was speaking unto them.
7 Jesus, therefore, said, again—Verily, verily, I say unto you:—I, am the door of the sheep:

8 All, as many as came before me, are thieves,

ovat varkaita ja ryöväreitä; mutta lampaat eivät ole heitä kuulleet.
9 Minä olen ovi; jos joku minun kauttani menee sisälle, niin hän pelastuu, ja hän on käyvä sisälle ja käyvä ulos ja löytävä laitumen.
10 Varas ei tule muuta kuin varastamaan ja tappamaan ja tuhoamaan. Minä olen tullut, että heillä olisi elämä ja olisi yltäkylläisyys.
11 Minä olen se hyvä paimen. Hyvä paimen antaa henkensä lammasten edestä.
12 Mutta palkkalainen, joka ei ole paimen ja jonka omia lampaat eivät ole, kun hän näkee suden tulevan, niin hän jättää lampaat ja pakenee; ja susi ryöstää ja hajottaa ne.

13 Hän pakenee, sillä hän on palkattu eikä välitä lampaista.
14 Minä olen se hyvä paimen, ja minä tunnen omani, ja minun omani tuntevat minut,
15 niinkuin Isä tuntee minut ja minä tunnen Isän; ja minä annan

tjuvar och rövare, men fåren hava icke lyssnat till dem.

9 Jag är dörren; den som går in genom mig, han skall bliva frälst, och han skall få gå ut och in och skall finna bete.
10 Tjuven kommer allenast för att stjäla och slakta och förgöra. Jag har kommit, för att de skola hava liv och hava över nog.

11 Jag är den gode herden. En god herde giver sitt liv för fåren.

12 Men den som är lejd och icke är herden själv, när han, den som fåren icke tillhöra, ser ulven komma, då övergiver han fåren och flyr, och ulven rövar bort dem och förskingrar dem.
13 Han är ju lejd och frågar icke efter fåren.

14 Jag är den gode herden, och jag känner mina får, och mina får känna mig,
15 såsom Fadern känner mig, och såsom jag känner Fadern; och

and, robbers: but the sheep hearkened nor unto them.

9 I, am the door: through me, if anyone enter, he shall be saved, and shall come in and go out, and, pasture, shall find.

10 The thief, cometh not, save that he may thieve and slay and destroy: I, came, that, life, they might have, and, above measure, might have.

11 I, am the good shepherd: The good shepherd, his life, layeth down, for the sheep.
12 The hireling, even because he is no shepherd, whose own the sheep are not, vieweth the wolf coming, and leaveth the sheep, and fleeth,—and, the wolf, seizeth them and scattereth,—
13 Because, a hireling, he is, and hath no care for the sheep.
14 I, am the good shepherd, and know my own, and, my own, know me,—
15 Just as, the Father, knoweth me, and, I, know, the Father; and, my life, I

henkeni lammasten edestä.
16 Minulla on myös muita lampaita, jotka eivät ole tästä lammastarhasta; myös niitä tulee minun johdattaa, ja ne saavat kuulla minun ääneni, ja on oleva yksi lauma ja yksi paimen.
17 Sentähden Isä minua rakastaa, koska minä annan henkeni, että minä sen jälleen ottaisin.
18 Ei kukaan sitä minulta ota, vaan minä annan sen itsestäni. Minulla on valta antaa se, ja minulla on valta ottaa se jälleen; sen käskyn minä olen saanut Isältäni."
19 Niin syntyi taas erimielisyys juutalaisten kesken näiden sanain tähden.
20 Ja useat heistä sanoivat: "Hänessä on riivaaja, ja hän on järjiltään; mitä te häntä kuuntelette?"

21 Toiset sanoivat: "Nämä eivät ole riivatun sanoja; eihän riivaaja voi avata sokeain silmiä?"

jag giver mitt liv för fåren.
16 Jag har ock andra får, som icke höra till detta fårahus; också dem måste jag draga till mig, och de skola lyssna till min röst. Så skall det bliva en hjord och en herde.

17 Därför älskar Fadern mig, att jag giver mitt liv -- för att sedan taga igen det.

18 Ingen tager det ifrån mig, utan jag giver det av fri vilja. Jag har makt att giva det, och jag har makt att taga igen det. Det budet har jag fått av min Fader.»
19 För dessa ords skull uppstodo åter stridiga meningar bland judarna.
20 Många av dem sade: »Han är besatt av en ond ande och är från sina sinnen. Varför hören I på honom?»
21 Andra åter sade: »Sådana ord talar icke den som är besatt. Icke kan väl en ond ande öppna blindas ögon?»

lay down for the sheep.

16 And, other sheep, have I, which are not of this fold: those also, I must needs bring, and, unto my voice, will they hearken, and there shall come to be, One flock, One shepherd.

17 Therefore, doth the Father, love, me, because, I, lay down my life, that, again, I may receive it:—

18 No one, forced it from me, but, I, lay it down, of myself,—Authority, have I, to lay it down, and, authority, have I, again, to receive it: This commandment, received I, from my Father.
19 A division, again, took place among the Jews, because of these words.

20 But many from among them were saying—A demon, he hath, and is raving,—Why, unto him, do ye hearken?

21 Others, said—These sayings, are not those of one demonized,—Can, a demon, open the eyes of, the blind?

22 Sitten oli temppelin vihkimisen muistojuhla Jerusalemissa, ja oli talvi.
23 Ja Jeesus käyskeli pyhäkössä, Salomon pylväskäytävässä.

24 Niin juutalaiset ympäröivät hänet ja sanoivat hänelle: "Kuinka kauan sinä pidät meidän mieltämme kiihdyksissä? Jos sinä olet Kristus, niin sano se meille suoraan."
25 Jeesus vastasi heille: "Minä olen sanonut sen teille, ja te ette usko. Ne teot, joita minä teen Isäni nimessä, ne todistavat minusta.

26 Mutta te ette usko, sillä te ette ole minun lampaitani.
27 Minun lampaani kuulevat minun ääntäni, ja minä tunnen ne, ja ne seuraavat minua.
28 Ja minä annan heille iankaikkisen elämän, ja he eivät ikinä huku, eikä kukaan ryöstä heitä minun kädestäni.

29 Minun Isäni, joka on heidät minulle antanut, on suurempi kaikkia, eikä kukaan voi ryöstää

22 Därefter inföll tempelinvigningens högtid i Jerusalem. Det var nu vinter,
23 och Jesus gick fram och åter i Salomos pelargång i helgedomen.
24 Då samlade sig judarna omkring honom och sade till honom: »Huru länge vill du hålla oss i ovisshet? Om du är Messias, så säg oss det öppet.»
25 Jesus svarade dem: »Jag har sagt eder det, men I tron mig icke. De gärningar som jag gör i min Faders namn, de vittna om mig.
26 Men I tron mig icke, ty I ären icke av mina får.
27 Mina får lyssna till min röst, och jag känner dem, och de följa mig.
28 Och jag giver dem evigt liv, och de skola aldrig någonsin förgås, och ingen skall rycka dem ur min hand.

29 Min Fader, som har givit mig dem, är större än alla, och ingen kan rycka dem

22 The feast of dedication took place at that time, in Jerusalem: it was, winter,
23 and Jesus was walking in the temple, in the porch of Solomon.

24 The Jews, therefore, surrounded him, and were saying unto him—How long, holdest thou, our lives, in suspense? If, thou, art the Christ, tell us, plainly.
25 Jesus answered them—I told you, and ye believe not: The works which, I, am doing in the name of my Father, the same, bear witness concerning me.
26 But, ye, believe not, because ye are not of my sheep.
27 My sheep, unto my voice, hearken,—and, I, know, them, and they follow me,—
28 And, I, give unto them life age-abiding, and in nowise shall they perish, unto times age-abiding; and no one shall carry them off out of my hand.
29 What, my Father, hath given me, is, something greater than all, and, no one, can carry off out of

heitä minun Isäni kädestä.

ur min Faders hand.

the hand of my Father:—

30 Minä ja Isä olemme yhtä."

30 Jag och Fadern äro ett.»

30 I and the Father, are, one.

31 Niin juutalaiset ottivat taas kiviä maasta kivittääksensä hänet.

31 Då togo judarna åter upp stenar för att stena honom.

31 The Jews again lifted up stones, that they might stone him.

32 Jeesus vastasi heille: "Minä olen näyttänyt teille monta hyvää tekoa, jotka ovat Isästä; mikä niistä on se, jonka tähden te tahdotte minut kivittää?"

32 Men Jesus sade till dem: »Många goda gärningar, som komma från min Fader, har jag låtit eder se. För vilken av dessa gärningar är det som I viljen stena mig?»

32 Jesus answered them—Many works, have I showed you, noble ones, from my Father: For which of those works are ye stoning me?

33 Juutalaiset vastasivat hänelle: "Hyvän teon tähden me emme sinua kivitä, vaan jumalanpilkan tähden, ja koska sinä, joka olet ihminen, teet itsesi Jumalaksi."

33 Judarna svarade honom: »Det är icke för någon god gärnings skull som vi vilja stena dig, utan därför att du hädar och gör dig själv till Gud, du som är en människa.»

33 The Jews answered him—Concerning a noble work, are we not stoning thee; but concerning profane speech,—and because, thou, being, a man, art making thyself, God.

34 Jeesus vastasi heille: "Eikö teidän laissanne ole kirjoitettuna: 'Minä sanoin: te olette jumalia'?

34 Jesus svarade dem: »Det är ju så skrivet i eder lag: 'Jag har sagt att I ären gudar'.

34 Jesus answered them—Is it not written in your law: I, said, Ye are, gods?

35 Jos hän sanoo jumaliksi niitä, joille Jumalan sana tuli - ja Raamattu ei voi raueta tyhjiin -

35 Om han nu har kallat för gudar dem som Guds ord kom till -- och skriften kan ju icke bliva om intet --

35 If, those, he called gods, unto whom, the word of God, came—and the Scripture cannot be broken—

36 niin kuinka te sanotte sille, jonka Isä on pyhittänyt ja lähettänyt maailmaan: 'Sinä pilkkaat Jumalaa', sentähden että minä

36 huru kunnen då I, på den grund att jag har sagt mig vara Guds Son, anklaga mig för hädelse, mig som Fadern har helgat och

36 Of him whom, the Father, hallowed and sent forth into the world, are, ye, saying—Thou speakest profanely, because I said, Son of God, I am?

sanoin: 'Minä olen Jumalan Poika'?
37 Jos minä en tee Isäni tekoja, älkää uskoko minua.
38 Mutta jos minä niitä teen, niin, vaikka ette uskoisikaan minua, uskokaa minun tekojani, että tulisitte tuntemaan ja ymmärtäisitte Isän olevan minussa ja minun olevan Isässä."
39 Niin he taas tahtoivat ottaa hänet kiinni, mutta hän lähti pois heidän käsistänsä.
40 Ja hän meni taas Jordanin tuolle puolelle siihen paikkaan, missä Johannes ensin kastoi, ja viipyi siellä.

41 Ja monet tulivat hänen tykönsä ja sanoivat: "Johannes ei tehnyt yhtäkään tunnustekoa; mutta kaikki, mitä Johannes sanoi tästä, on totta."
42 Ja monet siellä uskoivat häneen.

sänt i världen?

37 Gör jag icke min Faders gärningar, så tron mig icke.
38 Men gör jag dem, så tron gärningarna, om I än icke tron mig; då skolen I fatta och förstå att Fadern är i mig, och att jag är i Fadern.»

39 Då ville de åter gripa honom, men han gick sin väg, undan deras händer.
40 Sedan begav han sig åter bort till det ställe på andra sidan Jordan, där Johannes först hade döpt, och stannade kvar där.
41 Och många kommo till honom. Och de sade: »Väl gjorde Johannes intet tecken, men allt vad Johannes sade om denne var sant.»
42 Och många kommo där till tro på honom.

37 If I am not doing the works of my Father, do not believe in me;
38 But, if I am doing them, even though, in me, ye believe not, in the works, believe,—that ye may get to know and go on to know, that the Father is, in me, and, I, am, in the Father.
39 They were [therefore] again seeking to take him; and he went forth out of their hand.
40 And he went away again, beyond the Jordan, unto the place where John was at the first, immersing; and he abode there.
41 And, many, came unto him, and were saying—John, indeed, did not so much as, one sign; but, all things, whatsoever John said concerning this one, were, true.
42 And, many, believed on him there.

11 luku

1 Ja eräs mies, Lasarus, Betaniasta, Marian ja hänen sisarensa Martan kylästä, oli sairaana.

1 Och en man vid namn Lasarus låg sjuk; han var från Betania, den by där Maria och hennes syster Marta

1 Now a certain man was sick, Lazarus of Bethany, of the village of Mary and Martha her sister.

bodde.

2 Ja tämä Maria oli se, joka hajuvoiteella voiteli Herran ja pyyhki hiuksillaan hänen jalkansa; ja Lasarus, joka sairasti, oli hänen veljensä.

2 Det var den Maria som smorde Herren med smörjelse och torkade hans fötter med sitt hår. Och nu låg hennes broder Lasarus sjuk.

2 And Mary was she who anointed the Lord with perfume, and wiped his feet with her hair—whose brother Lazarus was sick.

3 Niin sisaret lähettivät Jeesukselle tämän sanan: "Herra, katso, se, joka on sinulle rakas, sairastaa."

3 Då sände systrarna bud till Jesus och läto säga: »Herre, se, han som du har så kär ligger sjuk.»

3 The sisters, therefore, sent out unto him, saying—Lord, see! he whom thou tenderly lovest, is sick.

4 Mutta sen kuultuaan Jeesus sanoi: "Ei tämä tauti ole kuolemaksi, vaan Jumalan kunniaksi, että Jumalan Poika sen kautta kirkastuisi."

4 När Jesus hörde detta, sade han: »Den sjukdomen är icke till döds, utan till Guds förhärligande, så att Guds Son genom den bliver förhärligad.»

4 But Jesus hearing, said—This sickness, is not unto death, but for the glory of God,—that the Son of God may be glorified thereby.

5 Ja Jeesus rakasti Marttaa ja hänen sisartaan ja Lasarusta.

5 Och Jesus hade Marta och hennes syster och Lasarus kära.

5 Now Jesus loved Martha, and her sister, and Lazarus.

6 Kun hän siis kuuli hänen sairastavan, viipyi hän siinä paikassa, missä hän oli, vielä kaksi päivää;

6 När han nu hörde att denne låg sjuk, stannade han först två dagar där han var;

6 When, therefore, he heard that he was sick, then, indeed, he abode in the place where he was, two days.

7 mutta niiden kuluttua hän sanoi opetuslapsilleen: "Menkäämme taas Juudeaan."

7 men därefter sade han till lärjungarna: »Låt oss gå tillbaka till Judeen.»

7 Then, after this, he saith unto the disciples—Let us be leading on into Judaea, again.

8 Opetuslapset sanoivat hänelle: "Rabbi, äsken juutalaiset yrittivät kivittää sinut, ja taas sinä menet sinne!"

8 Lärjungarna sade till honom: »Rabbi, nyligen ville judarna stena dig, och åter går du dit?»

8 The disciples say unto him—Rabbi! just now, were the Jews seeking to stone thee—and, again, goest thou thither?

9 Jeesus vastasi: "Eikö

9 Jesus svarade:

9 Jesus answered—Are

päivässä ole kaksitoista hetkeä? Joka vaeltaa päivällä, se ei loukkaa itseänsä, sillä hän näkee tämän maailman valon.
10 Mutta joka vaeltaa yöllä, se loukkaa itsensä, sillä ei hänessä ole valoa."

11 Näin hän puhui, ja sitten hän sanoi heille: "Ystävämme Lasarus nukkuu, mutta minä menen herättämään hänet unesta."

12 Niin opetuslapset sanoivat hänelle: "Herra, jos hän nukkuu, niin hän tulee terveeksi."
13 Mutta Jeesus puhui hänen kuolemastaan; he taas luulivat hänen puhuneen unessa-nukkumisesta.

14 Silloin Jeesus sanoi heille suoraan: "Lasarus on kuollut,
15 ja minä iloitsen teidän tähtenne siitä, etten ollut siellä, jotta te uskoisitte; mutta menkäämme hänen tykönsä."
16 Niin Tuomas, jota sanottiin Didymukseksi, sanoi toisille

»Dagen har ju tolv timmar; den som vandrar om dagen, han stöter sig icke, ty han ser då denna världens ljus.
10 Men den som vandrar om natten, han stöter sig, ty han har då intet som lyser honom.»

11 Sedan han hade talat detta, sade han ytterligare till dem: »Lasarus, vår vän, har somnat in; men jag går för att väcka upp honom ur sömnen.»
12 Då sade hans lärjungar till honom: »Herre, sover han, så bliver han frisk igen.»
13 Men Jesus hade talat om hans död; de åter menade att han talade om vanlig sömn.

14 Då sade Jesus öppet till dem: »Lasarus är död.
15 Och för eder skull, för att I skolen tro, gläder jag mig över att jag icke var där. Men låt oss nu gå till honom.»
16 Då sade Tomas, som kallades Didymus, till de andra

there not, twelve hours, in the day? If one walk in the day, he doth no stumble, because, the light of this world, he seeth;
10 But, if one walk in the night, he stumbleth, because, the light, is not in him.

11 These things, he said, and, after this, he saith unto them—Lazarus, our dear friend, hath fallen asleep; but I am going, that I may awake him.

12 The disciples, therefore, said unto him—Lord! if he have fallen asleep, he will recover.
13 But Jesus had spoken concerning his death; whereas, they, supposed that, concerning the taking of rest in sleep, he had been speaking.

14 Jesus, therefore, then, said unto them, plainly,—Lazarus, died;
15 and I rejoice, for your sake—that ye may believe,—that I was not there; but let us be going unto him.

16 Thomas, therefore, the one called Didymus, said unto his fellow–disciples—

opetuslapsille: "Menkäämme mekin sinne, kuollaksemme hänen kanssansa."

17 Niin Jeesus tuli ja sai tietää, että hän jo neljä päivää oli ollut haudassa.

18 Ja Betania oli lähellä Jerusalemia, noin viidentoista vakomitan päässä.

19 Ja useita juutalaisia oli tullut Martan ja Marian luokse lohduttamaan heitä heidän veljensä kuolemasta.

20 Kun Martta kuuli, että Jeesus oli tulossa, meni hän häntä vastaan; mutta Maria istui kotona.

21 Ja Martta sanoi Jeesukselle: "Herra, jos sinä olisit ollut täällä, niin minun veljeni ei olisi kuollut.

22 Mutta nytkin minä tiedän, että Jumala antaa sinulle kaiken, mitä sinä Jumalalta anot."

23 Jeesus sanoi hänelle: "Sinun veljesi on nouseva ylös."

24 Martta sanoi hänelle: "Minä tiedän hänen nousevan

lärjungarna: »Låt oss gå med, för att vi må dö med honom.»

17 När så Jesus kom dit, fann han att den döde redan hade legat fyra dagar i graven.

18 Nu låg Betania nära Jerusalem, vid pass femton stadier därifrån,

19 och många judar hade kommit till Marta och Maria för att trösta dem i sorgen över deras broder.

20 Då nu Maria fick höra att Jesus kom, gick hon honom till mötes; men Maria satt kvar hemma.

21 Och Marta sade till Jesus: »Herre, hade du varit här, så vore min broder icke död.

22 Men jag vet ändå att allt vad du beder Gud om, det skall Gud giva dig.»

23 Jesus sade till henne: »Din broder skall stå upp igen.»

24 Marta svarade honom: »Jag vet att han skall stå upp, vid

Let, us also, be going, that we may die with him.

17 Jesus, therefore, coming, found that, four days already, had he been in the tomb.

18 Now Bethany was near Jerusalem, about fifteen furlongs off;

19 and, many from among the Jews, had come unto Martha and Mary, that they might console them concerning their brother.

20 Martha, therefore, when she heard that Jesus was coming, went to meet him; but, Mary, in the house, remained sitting.

21 Martha, therefore, said unto Jesus—Lord! if thou hadst been here, my brother had not died;

22 And, now, I know, that, whatsoever thou shalt ask of God, God, will give unto thee.

23 Jesus saith unto her—Thy brother shall rise.

24 Martha saith unto him, I know that he shall rise, in the resurrection, in the

ylösnousemuksessa, viimeisenä päivänä."

25 Jeesus sanoi hänelle: "Minä olen ylösnousemus ja elämä; joka uskoo minuun, se elää, vaikka olisi kuollut.

26 Eikä yksikään, joka elää ja uskoo minuun, ikinä kuole. Uskotko sen?"

27 Hän sanoi hänelle: "Uskon, Herra; minä uskon, että sinä olet Kristus, Jumalan Poika, se, joka oli tuleva maailmaan."

28 Ja tämän sanottuaan hän meni ja kutsui salaa sisarensa Marian sanoen: "Opettaja on täällä ja kutsuu sinua."

29 Kun Maria sen kuuli, nousi hän nopeasti ja meni hänen luoksensa.

30 Mutta Jeesus ei ollut vielä saapunut kylään, vaan oli yhä siinä paikassa, missä Martta oli hänet kohdannut.

31 Kun nyt juutalaiset, jotka olivat Marian kanssa huoneessa häntä lohduttamassa, näkivät

uppståndelsen på den yttersta dagen.»

25 Jesus svarade till henne: »Jag är uppståndelsen och livet. Den som tror på mig, han skall leva, om han än dör;

26 och var och en som lever och tror på mig, han skall aldrig någonsin dö. Tror du detta?»

27 Hon svarade honom: »Ja, Herre, jag tror att du är Messias, Guds Son, han som skulle komma i världen.»

28 När hon hade sagt detta, gick hon bort och kallade på Maria, sin syster, och sade hemligen till henne: »Mästaren är här och kallar dig till sig.»

29 När hon hörde detta, stod hon strax upp och gick åstad till honom.

30 Men Jesus hade ännu icke kommit in i byn, utan var kvar på det ställe där Marta hade mött honom.

31 Då nu de judar, som voro inne i huset hos Maria för att trösta henne, sågo att

last day.

25 Jesus said unto her—I, am the resurrection, and the life: he that believeth on me, even though he die, shall live again!

26 And, no one who liveth again and believeth on me, shall in anywise die, unto times age–abiding. Believest thou this?

27 She saith unto him—Yea, Lord! I, have believed, that, thou, art the Christ, the Son of God,—He who, into the world, should come.

28 And this saying, she went away, and called Mary her sister, secretly, saying—The teacher, is present, and calleth thee.

29 And, she, when she heard, was roused up quickly, and was coming unto him.

30 Not yet, however, had Jesus come into the village, but was still in the place where, Martha, met him.

31 The Jews, therefore, who were with her in the house and consoling her, seeing Mary, that quickly

hänen nopeasti nousevan ja lähtevän ulos, seurasivat he häntä, luullen hänen menevän haudalle, itkemään siellä.

hon så hastigt stod upp och gick ut, följde de henne, i tanke att hon gick till graven för att gråta där.

she arose and went out, followed her, supposing that she was withdrawing unto the tomb, that she might weep there.

32 Kun siis Maria saapui sinne, missä Jeesus oli, ja näki hänet, lankesi hän hänen jalkojensa eteen ja sanoi hänelle: "Herra, jos sinä olisit ollut täällä, ei minun veljeni olisi kuollut."

32 När så Maria kom till det ställe där Jesus var och fick se honom, föll hon ned för hans fötter och sade till honom: »Herre, hade du varit där, så vore min broder icke död.»

32 Mary, therefore, when she came where Jesus was, seeing him, fell at his feet, saying unto him—Lord! if thou hadst been here, my brother had not died.

33 Kun Jeesus näki hänen itkevän ja hänen kanssaan tulleiden juutalaisten itkevän, joutui hän hengessään syvän liikutuksen valtaan ja vapisi;

33 Då nu Jesus såg henne gråta och såg jämväl att de judar, som hade kommit med henne, gräto, upptändes han i sin ande och blev upprörd

33 Jesus, therefore, when he saw her weeping, and the Jews who came with her weeping, was indignant in the spirit, and troubled himself,

34 ja hän sanoi: "Mihin te panitte hänet?" He sanoivat hänelle: "Herra, tule ja katso."

34 och frågade: »Var haven I lagt honom?» De svarade honom: »Herre, kom och se.»

34 and said—Where have ye laid him? They say unto him—Lord! come and see.

Och Jesus grät.

35 Ja Jeesus itki.

35 Då sade judarna: »Se huru kär han hade honom!»

35 Jesus wept.

36 Niin juutalaiset sanoivat: "Katso, kuinka rakas hän oli hänelle!"

36 Men somliga av dem sade:

36 The Jews, therefore, were saying—See! how tenderly he loved him!

37 Mutta muutamat heistä sanoivat: "Eikö hän, joka avasi sokean silmät, olisi voinut tehdä sitäkin, ettei tämä olisi kuollut?"

37 »Kunde icke han, som öppnade den blindes ögon, ock hava så gjort att denne icke hade dött?»

37 But, some from among them, said—Could not this man, who opened the eyes of the blind, have caused that, this one also, should not have died?

38 Niin Jeesus joutui taas liikutuksen valtaan ja meni haudalle; ja se oli luola, ja sen suulla oli kivi.

38 Då upptändes Jesus åter i sitt innersta och gick bort till graven. Den var urholkad i berget, och en sten låg framför ingången.

38 Jesus, therefore, again, being indignant within himself, cometh unto the tomb. Now it was a cave, and, a stone, was lying thereon.

39 Jeesus sanoi: "Ottakaa kivi pois." Martta, kuolleen sisar, sanoi hänelle: "Herra, hän haisee jo, sillä hän on ollut haudassa neljättä päivää."

39 Jesus sade: »Tagen bort stenen.» Då sade den dödes syster Marta till honom: »Herre, han luktar redan, ty han har varit död i fyra dygn.»

39 Jesus, saith, Take ye away the stone! Martha, the sister of the deceased, saith unto him––Lord! by this time, he stinketh, for it is, four days.

40 Jeesus sanoi hänelle: "Enkö minä sanonut sinulle, että jos uskoisit, niin sinä näkisit Jumalan kirkkauden?"

40 Jesus svarade henne: »Sade jag dig icke, att om du trodde, skulle du få se Guds härlighet?»

40 Jesus saith unto her—Said I not unto thee, that, if thou wouldst believe, thou shouldst see the glory of God?

41 Niin he ottivat kiven pois. Ja Jeesus loi silmänsä ylös ja sanoi: "Isä, minä kiitän sinua, että olet minua kuullut.

41 Då togo de bort stenen. Och Jesus lyfte upp sina ögon och sade: »Fader, jag tackar dig för att du har hört mig.

41 So they took away the stone. And, Jesus, lifted up his eyes on high, and said—Father! I thank thee, thou didst hear me:

42 Minä kyllä tiesin, että sinä minua aina kuulet; mutta kansan tähden, joka seisoo tässä ympärillä, minä tämän sanon, että he uskoisivat sinun lähettäneen minut."

42 Jag visste ju förut att du alltid hör mig; men för folkets skull, som står här omkring, säger jag detta, för att de skola tro att det är du som har sänt mig.»

42 I, indeed, knew that, always, unto me, thou dost hearken; but, for the sake of the multitude standing around, I spake,––that they might believe that, thou, didst send me forth.

43 Ja sen sanottuansa hän huusi suurella äänellä: "Lasarus, tule ulos!"

43 När han hade sagt detta, ropade han med hög röst: »Lasarus, kom ut.»

43 And, these things, having said, with a loud voice, he cried out—Lazarus! Come forth!

44 Ja kuollut tuli ulos, jalat ja kädet siteisiin käärittyinä, ja hänen

44 Och han som hade varit död kom ut, med händer och fötter

44 He that was dead came forth, bound feet and hands with bandages,

kasvojensa ympärille oli käärityn hikiliina. Jeesus sanoi heille: "Päästäkää hänet ja antakaa hänen mennä."

inlindade i bindlar och med ansiktet inhöljt i en duk. Jesus sade till dem: »Lösen honom, och låten honom gå.»

and, his face, with a napkin, was bound about. Jesus saith unto them—Loose him, and let him go.

45 Niin useat juutalaisista, jotka olivat tulleet Marian luokse ja nähneet, mitä Jeesus teki, uskoivat häneen.

45 Många judar, som hade kommit till Maria och hade sett vad Jesus hade gjort, trodde då på honom.

45 Many therefore from among the Jews, who had come unto Mary, and gazed on what he did, believed on him

46 Mutta muutamat heistä menivät fariseusten luo ja puhuivat heille, mitä Jeesus oli tehnyt.

46 Men några av dem gingo bort till fariséerna och omtalade för dem vad Jesus hade gjort.

46 but, certain from among them, went away unto the Pharisees, and told them what Jesus had done.

47 Niin ylipapit ja fariseukset kokosivat neuvoston ja sanoivat: "Mitä me teemme, sillä tuo mies tekee paljon tunnustekoja?

47 Då sammankallade översteprästerna och fariséerna en rådsförsamling och sade: »Vad skola vi taga oss till? Denne man gör ju många tecken.

47 The High–priests and Pharisees, therefore, brought together a high–council, and were saying—What are we to do, in that, this man, doeth, many signs?

48 Jos annamme hänen näin olla, niin kaikki uskovat häneen, ja roomalaiset tulevat ja ottavat meiltä sekä maan että kansan."

48 Om vi skola låta honom så fortfara, skola alla tro på honom, och romarna komma då att taga ifrån oss både land och folk.»

48 If we let him alone thus, all, will believe on him, and the Romans will come, and take away, both our place and nation.

49 Mutta eräs heistä, Kaifas, joka sinä vuonna oli ylimmäinen pappi, sanoi heille: "Te ette tiedä mitään

49 Men en av dem, Kaifas, som var överstepräst för det året, sade till dem: »I förstån intet,

49 But, a certain one from among them, Caiaphas, being, High–priest, for that year, said unto them—Ye, know, nothing at all;

50 ettekä ajattele, että teille on parempi, että yksi ihminen kuolee

50 och I besinnen icke huru mycket bättre det är för eder att en man

50 nor do ye take into account, that it is profitable for you that,

kansan edestä, kuin että koko kansa hukkuu."
51 Mutta sitä hän ei sanonut itsestään, vaan koska hän oli sinä vuonna ylimmäinen pappi, hän ennusti, että Jeesus oli kuoleva kansan edestä,
52 eikä ainoastaan tämän kansan edestä, vaan myös kootakseen yhdeksi hajalla olevat Jumalan lapset.
53 Siitä päivästä lähtien oli heillä siis tehtynä päätös tappaa hänet.

54 Sentähden Jeesus ei enää vaeltanut julkisesti juutalaisten keskellä, vaan lähti sieltä lähellä erämaata olevaan paikkaan, Efraim nimiseen kaupunkiin; ja siellä hän oleskeli opetuslapsineen.

55 Mutta juutalaisten pääsiäinen oli lähellä, ja monet menivät maaseudulta ylös Jerusalemiin ennen pääsiäisjuhlaa, puhdistamaan itsensä.
56 Ja he etsivät Jeesusta ja sanoivat toisilleen seisoessaan pyhäkössä: "Mitä

dör för folket, än att hela folket förgås.»

51 Detta sade han icke av sig själv, utan genom profetisk ingivelse, eftersom han var överstepräst för det året; ty Jesus skulle dö för folket.
52 Ja, icke allenast »för folket»; han skulle dö också för att samla och förena Guds förskingrade barn.
53 Från den dagen var deras beslut fattat att döda honom.

54 Så vandrade då Jesus icke längre öppet bland judarna, utan drog sig undan till en stad som hette Efraim, på landsbygden, i närheten av öknen; där stannade han kvar med sina lärjungar.
55 Men judarnas påsk var nära, och många begåvo sig då, före påsken, från landsbygden upp till Jerusalem för att helga sig.
56 Och de sökte efter Jesus och sade till varandra, där de stodo i helgedom: »Vad

one man, should die for the people, and not, the whole nation, perish.
51 This, however, from himself, he spake not, but, being, High–priest, for that year, he prophesied, that Jesus was about to die for the nation;

52 and, not for the nation only, but that, the scattered children of God also, he might gather together into one.
53 From that day, therefore, they took counsel, that they might put him to death.
54 Jesus, therefore, no longer openly, was walking among the Jews, but departed thence, into the country near the desert, unto a city called, Ephraim; and, there, abode, with his disciples.

55 Now the passover of the Jews was at hand, and many went up unto Jerusalem, out of the country, before the passover, that they might purify themselves.
56 They were therefore seeking Jesus, and were saying one to another, in the temple, standing—How

arvelette? Eikö hän tullekaan juhlille?"

57 Mutta ylipapit ja fariseukset olivat antaneet käskyjä, että jos joku tietäisi, missä hän oli, hänen oli annettava se ilmi, jotta he ottaisivat hänet kiinni.

menen I? Skall han då alls icke komma till högtiden?»
57 Och översteprästerna och fariséerna hade utfärdat påbud om att den som finge veta var han fanns skulle giva det till känna, för att de måtte kunna gripa honom.

seemeth it unto you? that he will in nowise come unto the feast?
57 Now the High–priests and the Pharisees had given commands, that, if anyone came to know where he was, he should inform [them], so that they might seize him.

12 luku

1 Kuusi päivää ennen pääsiäistä Jeesus saapui Betaniaan, jossa Lasarus asui, hän, jonka Jeesus oli herättänyt kuolleista.
2 Siellä valmistettiin hänelle ateria, ja Martta palveli, mutta Lasarus oli yksi niistä, jotka olivat aterialla hänen kanssaan.

3 Niin Maria otti naulan oikeata, kallisarvoista nardusvoidetta ja voiteli Jeesuksen jalat ja pyyhki ne hiuksillaan; ja huone tuli täyteen voiteen tuoksua.

4 Silloin sanoi yksi hänen opetuslapsistaan,

1 Sex dagar före påsk kom nu Jesus till Betania, där Lasarus bodde, han som av Jesus hade blivit uppväckt från de döda.
2 Där gjorde man då för honom ett gästabud, och Marta betjänade dem, men Lasarus var en av dem som lågo till bords jämte honom.
3 Då tog Maria ett skålpund smörjelse av dyrbar äkta nardus och smorde därmed Jesu fötter; sedan torkade hon hans fötter med sitt hår. Och huset uppfylldes med vällukt av smörjelsen.
4 Men Judas Iskariot, en av hans lärjungar,

1 Jesus, therefore, six days before the passover, came unto Bethany, where Lazarus was, whom Jesus had raised from among the dead.
2 So they made for him a supper, there; and, Martha, was ministering, but, Lazarus, was one of them who were reclining with him.

3 Mary, therefore, taking a pound of pure nard perfume, very precious, anointed the feet of Jesus, and wiped, with her hair, his feet; and, the house, was filled with the fragrance of the perfume.

4 [But] Judas Iscariot, one of his disciples, he that

Juudas Iskariot, joka oli hänet kavaltava:
5 "Miksi ei tätä voidetta myyty kolmeensataan denariin ja niitä annettu köyhille?"

6 Mutta tätä hän ei sanonut sentähden, että olisi pitänyt huolta köyhistä, vaan sentähden, että hän oli varas ja että hän rahakukkaron hoitajana otti itselleen, mitä siihen oli pantu.

7 Niin Jeesus sanoi: "Anna hänen olla, että hän saisi toimittaa tämän minun hautaamispäiväni varalle.

8 Sillä köyhät teillä aina on keskuudessanne, mutta minua teillä ei ole aina."

9 Silloin suuri joukko juutalaisia sai tietää, että hän oli siellä; ja he menivät sinne, ei ainoastaan Jeesuksen tähden, vaan myöskin nähdäkseen Lasaruksen, jonka hän oli herättänyt kuolleista.

10 Mutta ylipapit päättivät tappaa Lasaruksenkin,

11 koska monet

den som skulle förråda honom, sade då:
5 »Varför sålde man icke hellre denna smörjelse för tre hundra silverpenningar och gav dessa åt de fattiga?»

6 Detta sade han, icke därför, att han frågade efter de fattiga, utan därför, att han var en tjuv och plägade taga vad som lades i penningpungen, vilken han hade om hand.

7 Men Jesus sade: »Låt henne vara; må hon få fullgöra detta för min begravningsdag.

8 De fattiga haven I ju alltid ibland eder, men mig haven I icke alltid.»

9 Nu hade det blivit känt för den stora hopen av judarna att Jesus var där, och de kommo dit, icke allenast för hans skull, utan ock för att se Lasarus, som han hade uppväckt från de döda.

10 Då beslöto översteprästerna att döda också Lasarus.

11 Ty för hans skull

was about to deliver him up, saith—
5 Why was, this perfume, not sold for three hundred denaries, and given unto the destitute?

6 Howbeit he said this, not that, for the destitute, he cared, but because, a thief, he was, and holding, the bag, used to carry away, what was cast therein.

7 Jesus, therefore, said—Let her alone, that, for the day of my burial, she may observe it;

8 For, the destitute, always, have ye with you, whereas, me, not always, have ye.

9 The great multitude of the Jews, therefore, got to know that he was, there, and came, not on account of Jesus only, but that, Lazarus also, they might see, whom he had raised from among the dead.

10 But the High-priests took counsel, that Lazarus also, they might put to death;

11 because, many of the

juutalaiset hänen tähtensä menivät sinne ja uskoivat Jeesukseen.
12 Seuraavana päivänä, kun suuri kansanjoukko, joka oli saapunut juhlille, kuuli, että Jeesus oli tulossa Jerusalemiin,
13 ottivat he palmupuiden oksia ja menivät häntä vastaan ja huusivat: "Hoosianna, siunattu olkoon hän, joka tulee Herran nimeen, Israelin kuningas!"
14 Ja saatuansa nuoren aasin Jeesus istui sen selkään, niinkuin kirjoitettu on:
15 "Älä pelkää, tytär Siion; katso, sinun kuninkaasi tulee istuen aasin varsan selässä."

16 Tätä hänen opetuslapsensa eivät aluksi ymmärtäneet; mutta kun Jeesus oli kirkastettu, silloin he muistivat, että tämä oli hänestä kirjoitettu ja että he olivat tämän hänelle tehneet.
17 Niin kansa, joka oli ollut hänen kanssansa, kun hän kutsui Lasaruksen haudasta ja herätti hänet kuolleista,

gingo många judar bort och trodde på Jesus.
12 När dagen därefter det myckna folk som hade kommit till högtiden fick höra att Jesus var på väg till Jerusalem,
13 togo de palmkvistar och gingo ut för att möta honom och ropade: »Hosianna! Välsignad vare han som kommer, i Herrens namn, han som är Israels konung.»
14 Och Jesus fick sig en åsnefåle och satte sig upp på den, såsom det är skrivet:
15 »Frukta icke, du dotter Sion. Se, din konung kommer, sittande på en åsninnas fåle.»

16 Detta förstodo hans lärjungar icke då strax, men när Jesus hade blivit förhärligad, då kommo de ihåg att detta var skrivet om honom, och att man hade gjort detta med honom.
17 Så gav nu folket honom sitt vittnesbörd, de som hade varit med honom, när han kallade Lasarus ut ur

Jews, by reason of him, were withdrawing, and believing on Jesus.
12 On the morrow, the great multitude that had come unto the feast, hearing that Jesus was coming into Jerusalem,

13 took the branches of the palm trees, and went out to meet him, and began crying aloud—Hosanna! Blessed is he that is coming in the name of the Lord,—even the King of Israel!
14 And Jesus, finding a young ass, took his seat thereon, just as it is written—
15 Do not fear, O daughter of Zion! Lo! thy king, cometh, sitting upon the colt of an ass.

16 These things, his disciples noticed not, at the first; but, when Jesus was glorified, then, remembered they that, these things, had, for him, been written,—and that, these things, they had done unto him.
17 The multitude, therefore, that was with him when he called, Lazarus, out of the tomb, and raised him from

todisti hänestä.

18 Sentähden kansa menikin häntä vastaan, koska he kuulivat, että hän oli tehnyt sen tunnusteon.
19 Niin fariseukset sanoivat keskenään: "Te näette, ettette saa mitään aikaan; katso, koko maailma juoksee hänen perässään."

20 Ja oli muutamia kreikkalaisia niiden joukosta, jotka tulivat ylös juhlaan rukoilemaan.
21 Nämä menivät Filippuksen luo, joka oli Galilean Beetsaidasta, ja pyysivät häntä sanoen: "Herra, me haluamme nähdä Jeesuksen."

22 Filippus meni ja sanoi sen Andreaalle; Andreas ja Filippus menivät ja sanoivat Jeesukselle.
23 Mutta Jeesus vastasi heille sanoen: "Hetki on tullut, että Ihmisen Poika kirkastetaan.

24 Totisesti, totisesti minä sanon teille: jos ei nisun jyvä putoa maahan ja kuole, niin

graven och uppväckte honom från de döda.
18 Därför kom också det övriga folket emot honom, eftersom de hörde att han hade gjort det tecknet.
19 Då sade fariséerna till varandra: »I sen att I alls intet kunnen uträtta; hela världen löper ju efter honom.»

20 Nu voro där ock några greker, av dem som plägade fara upp för att tillbedja under högtiden.
21 Dessa kommo till Filippus, som var från Betsaida i Galileen, och bådo honom och sade: »Herre, vi skulle vilja se Jesus.»

22 Filippus gick och sade detta till Andreas; Andreas och Filippus gingo och sade det till Jesus.
23 Jesus svarade dem och sade: »Stunden är kommen att Människosonen skall förhärligas.

24 Sannerligen, sannerligen säger jag eder: Om icke vetekornet faller i

among the dead, was bearing witness.
18 On this account, the multitude met him also, because they heard that he had done, this sign.

19 the Pharisees, therefore, said among themselves—Ye observe that ye are profiting nothing: See! the world, after him, hath gone away.
20 Now there were certain Greeks, from among them who were coming up that they might worship in the feast.
21 These, therefore, came unto Philip, him who was from Bethsaida of Galilee,—and were requesting him, saying—Sir! We desire to see, Jesus.
22 Philip cometh, and telleth Andrew: Andrew and Philip come, and tell Jesus.

23 But, Jesus, answereth them, saying—The hour hath come, that the Son of Man should be glorified!
24 Verily! Verily, I say unto you: Except, the kernel of wheat, shall fall into the ground, and die,

se jää yksin; mutta jos se kuolee, niin se tuottaa paljon hedelmää.

jorden och dör, så förbliver det ett ensamt korn; men om det dör, så bär det mycken frukt.

it, alone, abideth; but, if it die, much fruit, it beareth.

25 Joka elämäänsä rakastaa, kadottaa sen; mutta joka vihaa elämäänsä tässä maailmassa, hän on säilyttävä sen iankaikkiseen elämään.

25 Den som älskar sitt liv, han mister det, men den som hatar sitt liv i denna världen, han skall behålla det och skall hava evigt liv.

25 He that loveth his life, loseth it; but, he that hateth his life, in this world, unto life age–abiding, shall guard it.

26 Jos joku minua palvelee, seuratkoon hän minua; ja missä minä olen, siellä on myös minun palvelijani oleva. Ja jos joku minua palvelee, niin Isä on kunnioittava häntä.

26 Om någon vill tjäna mig, så följe han mig; och där jag är, där skall också min tjänare få vara. Om någon tjänar mig, så skall min Fader ära honom.

26 If, with me, anyone be ministering, with me, let him be following; and, where, I, am, there, my minister also, shall be. If anyone, with me, be ministering, the Father, will honour him.

27 Nyt minun sieluni on järkytetty; ja mitä pitäisi minun sanoman? Isä, pelasta minut tästä hetkestä. Kuitenkin: sitä varten minä olen tähän hetkeen tullut.

27 Nu är min själ i ångest; vad skall jag väl säga? Fader, fräls mig undan denna stund. Dock, just därför har jag kommit till denna stund.

27 Now, is my soul troubled,—and what can I say? Father! save me from this hour? But, on this account, came I unto this hour. Father, glorify thy name!

28 Isä, kirkasta nimesi!" Niin taivaasta tuli ääni: "Minä olen sen kirkastanut, ja olen sen vielä kirkastava."

28 Fader, förhärliga ditt namn.» Då kom en röst från himmelen: »Jag har redan förhärligat det, och jag skall ytterligare förhärliga det.»

28 There came, therefore, a voice out of heaven—I both have glorified it, and will glorify it again.

29 Niin kansa, joka seisoi ja kuuli sen, sanoi ukkosen jylisseen. Toiset sanoivat: "Häntä puhutteli enkeli."

29 Folket, som stod där och hörde detta, sade då: »Det var ett tordön.» Andra sade: »Det var en ängel som talade med honom.»

29 [So], the multitude that was standing by, and heard it, were saying—It hath, thundered. Others, were saying—A messenger, unto him, hath

spoken.

30 Jeesus vastasi ja sanoi: "Ei tämä ääni tullut minun tähteni, vaan teidän tähtenne.

30 Då svarade Jesus och sade: »Denna röst kom icke för min skull, utan för eder skull.»

30 Jesus answered, and said—Not for my sake, hath this voice come, but, for your sake.

31 Nyt käy tuomio tämän maailman ylitse; nyt tämän maailman ruhtinas pitää heitettämän ulos.

31 Nu går en dom över denna världen, nu skall denna världens furste utkastas.

31 Now, is there, a judging, of this world,—Now, the ruler of this world, shall be cast out;

32 Ja kun minut ylennetään maasta, niin minä vedän kaikki tyköni."

32 Och när jag har blivit upphöjd från jorden, skall jag draga alla till mig.»

32 And, I, if I be lifted up out of the earth, will draw, all, unto myself.

33 Mutta sen hän sanoi antaen tietää, minkäkaltaisella kuolemalla hän oli kuoleva.

33 Med dessa ord gav han till känna på vad sätt han skulle dö.

33 But, this, he was saying, signifying, by what manner of death, he was about to die.

34 Kansa vastasi hänelle: "Me olemme laista kuulleet, että Kristus pysyy iankaikkisesti; kuinka sinä sitten sanot, että Ihmisen Poika pitää ylennettämän? Kuka on se Ihmisen Poika?"

34 Då svarade folket honom: »Vi hava hört av lagen att Messias skall stanna kvar för alltid. Huru kan du då säga att Människosonen måste bliva upphöjd? Vad är väl detta för en Människoson?»

34 The multitude, therefore, answered him—We, have heard, out of the law, that, the Christ, abideth evermore; How then dost, thou, say,—It behoveth the Son of Man to be lifted up? Who is this Son of Man?

35 Niin Jeesus sanoi heille: "Vielä vähän aikaa valkeus on teidän keskuudessanne. Vaeltakaa, niin kauan kuin teillä valkeus on, ettei pimeys saisi teitä valtaansa. Joka pimeässä vaeltaa, se ei tiedä, mihin hän menee.

35 Jesus sade till dem: »Ännu en liten tid är ljuset ibland eder. Vandren medan I haven ljuset, på det att mörkret icke må få makt med eder; den som vandrar i mörkret, han vet ju icke var han går.

35 Jesus, therefore, said unto them—Yet a little while, the light, is, among you: Walk, while ye have, the light, lest, darkness, on you should lay hold; and, he that walketh in darkness, knoweth not whither he drifteth.

36 Niin kauan kuin

36 Tron på ljuset,

36 While, the light, ye

teillä valkeus on, uskokaa valkeuteen, että te valkeuden lapsiksi tulisitte." Tämän Jeesus puhui ja meni pois ja kätkeytyi heiltä.
37 Ja vaikka hän oli tehnyt niin monta tunnustekoa heidän nähtensä, eivät he uskoneet häneen,
38 että kävisi toteen profeetta Esaiaan sana, jonka hän on sanonut: "Herra, kuka uskoo meidän saarnamme, ja kenelle Herran käsivarsi ilmoitetaan?"

39 Sentähden he eivät voineet uskoa, koska Esaias on vielä sanonut:

40 "Hän on sokaissut heidän silmänsä ja paaduttanut heidän sydämensä, että he eivät näkisi silmillään eivätkä ymmärtäisi sydämellään eivätkä kääntyisi ja etten minä heitä parantaisi."
41 Tämän Esaias sanoi, kun hän näki hänen kirkkautensa ja puhui hänestä.

42 Kuitenkin useat hallitusmiehistäkin uskoivat häneen, mutta

medan I haven ljuset, så att I bliven ljusets barn.» Detta talade Jesus och gick sedan bort och dolde sig för dem.
37 Men fastän han hade gjort så många tecken inför dem, trodde de icke på honom.
38 Ty det ordet skulle fullbordas, som profeten Esaias säger: »Herre, vem trodde, vad som predikades för oss, och för vem var Herrens arm uppenbar?»

39 Alltså kunde de icke tro; Esaias säger ju ytterligare:

40 »Han har förblindat deras ögon och förstockat deras hjärtan, så att de icke kunna se med sina ögon eller förstå med sina hjärtan och omvända sig och bliva helade av mig.»
41 Detta kunde Esaias säga, eftersom han hade sett hans härlighet, när han talade med honom. --
42 Dock funnos jämväl bland rådsherrarna många som trodde på

have, believe on the light, that, sons of light, ye may become. These things, spake Jesus,—and, departing, was hid from them.
37 And, although such signs, as these, he had done before them, they were not believing on him:—
38 that, the word of Isaiah the prophet, might be fulfilled, which said— Lord! who believed, what we have heard? And, the arm of the Lord, to whom, was it revealed?

39 On this account, they could not believe, because, again, said Isaiah—
40 He hath blinded their eyes, and hardened their heart; lest they should see with their eyes, and should understand with their heart, and should turn,—and I should heal them.

41 These things, said Isaiah, because he saw his glory, and spake concerning him.

42 Nevertheless, however, even from among the rulers, many believed on

fariseusten tähden he eivät sitä tunnustaneet, etteivät joutuisi synagoogasta erotetuiksi.

43 Sillä he rakastivat ihmiskunniaa enemmän kuin Jumalan kunniaa.

44 Mutta Jeesus huusi ja sanoi: "Joka uskoo minuun, se ei usko minuun, vaan häneen, joka on minut lähettänyt.
45 Ja joka näkee minut, näkee hänet, joka on minut lähettänyt.
46 Minä olen tullut valkeudeksi maailmaan, ettei yksikään, joka minuun uskoo, jäisi pimeyteen.
47 Ja jos joku kuulee minun sanani eikä niitä noudata, niin häntä en minä tuomitse; sillä en minä ole tullut maailmaa tuomitsemaan, vaan pelastamaan maailman.
48 Joka katsoo minut ylen eikä ota vastaan minun sanojani, hänellä on tuomitsijansa: se sana, jonka minä olen puhunut, se on tuomitseva hänet viimeisenä päivänä.

honom; men för fariséernas skulle ville de icke bekänna det, för att de icke skulle bliva utstötta ur synagogan.
43 Ty de skattade högre att bliva ärade av människor än att bliva ärade av Gud.
44 Men Jesus sade med hög röst: »Den som tror på mig, han tror icke på mig, utan på honom som har sänt mig.
45 Och den som ser mig, han ser honom som har sänt mig.
46 Såsom ett ljus har jag kommit i världen, för att ingen av dem som tro på mig skall förbliva i mörkret.
47 Om någon hör mina ord, men icke håller dem, så dömer icke jag honom; ty jag har icke kommit för att döma världen, utan för att frälsa världen.

48 Den som förkastar mig och icke tager emot mina ord, han har dock en domare över sig; det ord som jag har talat, det skall döma honom på den yttersta dagen.

him; but, because of the Pharisees, they were not confessing him, lest, excommunicants from the synagogue, they should be made;
43 for they loved the glory of men, more than the glory of God.

44 And, Jesus, cried aloud, and said—He that believeth on me, believeth not on me, but on him that sent me;

45 And, he that vieweth me, vieweth him that sent me.
46 I, a light, into the world have come, that, no one who believeth on me, in darkness, should abide.

47 And, if anyone shall hearken unto my sayings, and not guard them, I, am not judging him; for I came not that I might judge the world, but that I might save the world.

48 He that setteth me aside, and receiveth not my sayings, hath that which is to judge him: The word that I spake, that, will judge him, in the last day.

49 Sillä en minä itsestäni ole puhunut, vaan Isä, joka on minut lähettänyt, on itse antanut minulle käskyn, mitä minun pitää sanoman ja mitä puhuman.

49 Ty jag har icke talat av mig själv, utan Fadern, som har sänt mig, han har bjudit mig vad jag skall säga, och vad jag skall tala.

49 Because, I, out of myself, spake not, but, the Father who sent me, hath, himself, given me commandment, what I should say, and what I should speak.

50 Ja minä tiedän, että hänen käskynsä on iankaikkinen elämä. Sentähden, minkä minä puhun, sen minä puhun niin, kuin Isä on minulle sanonut."

50 Och jag vet att hans bud är evigt liv; därför, vad jag talar, det talar jag såsom Fadern har sagt mig.»

50 And I know that, his commandment, is, life age–abiding; The things, therefore, which I speak, just as the Father hath told me, so, I speak.

13 luku

1 Mutta ennen pääsiäisjuhlaa, kun Jeesus tiesi hetkensä tulleen, että hän oli siirtyvä tästä maailmasta Isän tykö, niin hän, joka oli rakastanut omiansa, jotka maailmassa olivat, osoitti heille rakkautta loppuun asti.

1 Före påskhögtiden hände sig detta. Jesus visste att stunden var kommen för honom att gå bort ifrån denna världen till Fadern; och såsom han allt hittills hade älskat sina egna här i världen, så gav han dem nu ett yttersta bevis på sin kärlek.

1 Now, before the feast of the passover, Jesus, knowing that his hour had come, that he should remove out of this world unto the Father, having loved his own that were in the world, unto the end, loved them.

2 Ja ehtoollisella oltaessa, kun perkele jo oli pannut Juudas Iskariotin, Simonin pojan, sydämeen, että hän kavaltaisi Jeesuksen,

2 De höllo nu aftonmåltid, och djävulen hade redan ingivit Judas Iskariot, Simons son, i hjärtat att förråda Jesus.

2 And, supper, being in progress, the adversary, having already thrust into the heart of Judas son of Simon Iscariot, that he should deliver him up,—

3 niin Jeesus, tietäen, että Isä oli antanut kaikki hänen käsiinsä ja

3 Och Jesus visste att Fadern hade givit allt i hans händer, och att

3 [Jesus] knowing that, all things, the Father had given unto him, into his

että hän oli lähtenyt Jumalan tyköä ja oli menevä Jumalan tykö,
4 nousi ehtoolliselta ja riisui vaippansa, otti liinavaatteen ja vyötti sillä itsensä.

5 Sitten hän kaatoi vettä pesumaljaan ja rupesi pesemään opetuslastensa jalkoja ja pyyhkimään niitä liinavaatteella, jolla oli vyöttäytynyt.
6 Niin hän tuli Simon Pietarin kohdalle, ja tämä sanoi hänelle: "Herra, sinäkö peset minun jalkani?"
7 Jeesus vastasi ja sanoi hänelle: "Mitä minä teen, sitä et nyt käsitä, mutta vastedes sinä sen ymmärrät."

8 Pietari sanoi hänelle: "Et ikinä sinä saa pestä minun jalkojani." Jeesus vastasi hänelle: "Ellen minä sinua pese, ei sinulla ole osuutta minun kanssani."

9 Simon Pietari sanoi hänelle: "Herra, älä pese ainoastaan minun jalkojani, vaan myös kädet ja pää."
10 Jeesus sanoi

han hade gått ut från Gud och skulle gå till Gud.
4 Men han stod upp från måltiden och lade av sig överklädnaden och tog en linneduk och band den om sig.
5 Sedan slog han vatten i ett bäcken och begynte två lärjungarnas fötter och torkade dem med linneduken som han hade bundit om sig.
6 Så kom han till Simon Petrus. Denne sade då till honom: »Herre, skulle du två mina fötter?»
7 Jesus svarade och sade till honom: »Vad jag gör förstår du icke nu, men framdeles skall du fatta det.»

8 Petrus sade till honom: »Aldrig någonsin skall du två mina fötter!» Jesus svarade honom: »Om jag icke tvår dig, så har du ingen del med mig.»
9 Då sade Simon Petrus till honom: »Herre, icke allenast mina fötter, utan ock händer och huvud!»
10 Jesus svarade

hands, and that, from God, he had come, and, unto God, he was going,
4 rouseth himself out of the supper, and layeth aside his garments, and taking a linen cloth, girded himself.
5 Next, he poureth water into the wash-basin, and began to be washing the feet of the disciples, and to be wiping them with the linen cloth wherewith he was girded.
6 So he cometh unto Simon Peter. He saith unto him—Lord, dost, thou, wash my feet?

7 Jesus answered, and said unto him—What, I, am doing, thou, knowest not, as yet; howbeit, thou shalt got to know, hereafter.
8 Peter saith unto him—In nowise shalt thou, ever, wash my feet. Jesus answered him—If I wash thee not, thou hast no part with me.

9 Simon Peter saith unto him—Lord! not my feet only, but my hands also, and my head.

10 Jesus saith unto him—

hänelle: "Joka on kylpenyt, ei tarvitse muuta, kuin että jalat pestään, ja niin hän on kokonaan puhdas; ja te olette puhtaat, ette kuitenkaan kaikki."

honom: »Den som är helt tvagen, han behöver allenast två fötterna; han är ju i övrigt hel och hållen ren. Så ären ock I rena -- dock icke alla.»

He that hath bathed himself, hath no need [save as to the feet] to get washed; but is pure, as a whole. And, ye, are, pure, but not ye, all.

11 Sillä hän tiesi kavaltajansa; sentähden hän sanoi: "Ette kaikki ole puhtaat."

11 Han visste nämligen vem det var som skulle förråda honom; därför sade han att de icke alla voro rena.

11 For he know the man that was delivering him up; therefore, said he—Not ye all, are pure.

12 Kun hän siis oli pessyt heidän jalkansa ja ottanut vaippansa ja taas asettunut aterialle, sanoi hän heille: "Ymmärrättekö, mitä minä olen teille tehnyt?

12 Sedan han nu hade tvagit deras fötter och tagit på sig överklädnaden och åter lagt sig ned vid bordet, sade han till dem: »Förstån I vad jag har gjort med eder?

12 When, therefore, he had washed their feet, and taken his garments, and reclined, again said he unto them—Are ye taking note, what I have done unto you?

13 Te puhuttelette minua opettajaksi ja Herraksi, ja oikein te sanotte, sillä se minä olen.

13 I kallen mig 'Mästare' och 'Herre', och I säger rätt, ty jag är så.

13 Ye, call me, The Teacher, and, The Lord,—and, well, say, for I am.

14 Jos siis minä, teidän Herranne ja opettajanne, olen pessyt teidän jalkanne, olette tekin velvolliset pesemään toistenne jalat.

14 Har nu jag, eder Herre och Mästare, tvagit edra fötter, så ären ock I pliktiga att två varandras fötter.

14 If then, I, have washed your feet,—[I] The Lord, and, The Teacher, ye also, ought to wash, one another’s, feet;

15 Sillä minä annoin teille esikuvan, että myös te niin tekisitte, kuin minä olen teille tehnyt.

15 Jag har ju givit eder ett föredöme, för att I skolen göra såsom jag har gjort mot eder.

15 For, an example, have I given you,—that, just as, I, did unto you, ye also, should be doing.

16 Totisesti, totisesti minä sanon teille: ei ole

16 Sannerligen, sannerligen säger jag

16 Verily, verily, I say unto you—A servant is

palvelija herraansa suurempi eikä lähettiläs lähettäjäänsä suurempi.

eder: Tjänaren är icke förmer än sin herre, ej heller sändebudet förmer än den som har sänt honom.

not greater than his lord, neither one sent forth greater than he that sent him.

17 Jos te tämän tiedätte, niin olette autuaat, jos te sen teette.

17 Då I veten detta, saliga ären I, om I ock gören det.

17 If, these things, ye know, happy, are ye, if ye be doing them.

18 En minä puhu teistä kaikista: minä tiedän, ketkä olen valinnut; mutta tämän kirjoituksen piti käymän toteen: 'Joka minun leipääni syö, on nostanut kantapäänsä minua vastaan.'

18 Jag talar icke om eder alla; jag vet vilka jag har utvalt. Men detta skriftens ord skulle ju fullbordas: 'Den som åt mitt bröd, han lyfte mot mig sin häl.'

18 Not, concerning you all, am I speaking,—for, I, know of whom I made choice; but. . . that, the Scripture, might be fulfilled: He that feedeth on my bread, hath lifted up against me, his heel.

19 Jo nyt minä sanon sen teille, ennenkuin se tapahtuu, että te, kun se tapahtuu, uskoisitte, että minä olen se.

19 Redan nu, förrän det sker, säger jag eder det, för att I, när det har skett, skolen tro att jag är den jag är.

19 Henceforth, I tell you, before it cometh to pass,—that ye may believe, whensoever it doth come to pass, that, I, am he.

20 Totisesti, totisesti minä sanon teille: joka ottaa vastaan sen, jonka minä lähetän, se ottaa vastaan minut; mutta joka ottaa vastaan minut, se ottaa vastaan hänet, joka on minut lähettänyt.

20 Sannerligen, sannerligen säger jag eder: Den som tager emot den jag sänder, han tager emot mig; och den som tager emot mig, han tager emot honom som har sänt mig.»

20 Verily, verily, I say unto you—He that receiveth whomsoever I shall send, receiveth, me; and, he that receiveth, me, receiveth him that sent me.

21 Tämän sanottuaan Jeesus tuli järkytetyksi hengessään ja todisti ja sanoi: "Totisesti, totisesti minä sanon teille: yksi teistä on minut kavaltava."

21 När Jesus hade sagt detta, blev han upprörd i sin ande och betygade och sade: »Sannerligen, sannerligen säger jag eder: En av eder skall

21 These things, having said, Jesus, was troubled in spirit, and bare witness, and said—Verily, verily, I say unto you—One from among you, will deliver me up.

förråda mig.»

22 Niin opetuslapset katsoivat toisiinsa epätietoisina, kenestä hän puhui.

22 Då sågo lärjungarna på varandra och undrade vilken han talade om.

22 The disciples began to look one at another, being at a loss concerning whom he was speaking.

23 Ja eräs hänen opetuslapsistaan, se, jota Jeesus rakasti, lepäsi aterioitaessa Jeesuksen syliä vasten.

23 Nu var där bland lärjungarna en som låg till bords invid Jesu bröst, den lärjunge som Jesus älskade.

23 One of Jesus' disciples was reclining in his bosom, one whom Jesus loved:

24 Simon Pietari nyökäytti hänelle päätään ja sanoi hänelle: "Sano, kuka se on, josta hän puhuu."

24 Åt denne gav då Simon Petrus ett tecken och sade till honom: »Säg vilken det är som han talar om.»

24 so Simon Peter beckoneth unto the same, and saith unto him—Say, Who is it? concerning whom he speaketh.

25 Niin tämä, nojautuen Jeesuksen rintaa vasten, sanoi hänelle: "Herra, kuka se on?"

25 Han lutade sig då mot Jesu bröst och frågade honom: »Herre, vilken är det?»

25 He, falling back thus, upon the breast of Jesus, saith unto him—Lord! who is it?

26 Jeesus vastasi: "Se on se, jolle minä kastan ja annan tämän palan." Niin hän otti palan, kastoi sen ja antoi Juudaalle, Simon Iskariotin pojalle.

26 Då svarade Jesus: »Det är den åt vilken jag räcker brödstycket som jag nu doppar.» Därvid doppade han brödstycket och räckte det åt Judas, Simon Iskariots son.

26 Jesus, therefore, answereth—That one, it is, for whom, I, shall dip the morsel, and give unto him. So, dipping the morsel, he taketh and giveth it unto Judas, son of Simon Iscariot.

27 Ja silloin, sen palan jälkeen, meni häneen saatana. Niin Jeesus sanoi hänelle: "Minkä teet, se tee pian."

27 Då, när denne hade tagit emot brödstycket, for Satan in i honom. Och Jesus sade till honom: »Gör snart vad du gör.»

27 And, after the morsel, then, entered, Satan, into that man. Jesus, therefore, saith unto him—What thou art doing, do quickly!

28 Mutta ei kukaan aterioivista ymmärtänyt, mitä varten hän sen hänelle sanoi.

28 Men ingen av dem som lågo där till bords förstod varför han sade detta till honom.

28 But, as to this, none of them who were reclining with him knew respecting what, he said it

to him.

29 Sillä muutamat luulivat, koska rahakukkaro oli Juudaalla, Jeesuksen sanoneen hänelle: "Osta, mitä tarvitsemme juhlaksi", tai että hän antaisi jotakin köyhille.

29 Ty eftersom Judas hade penningpungen om hand, menade några att Jesus hade velat säga till honom: »Köp vad vi behöva till högtiden», eller ock att han hade tillsagt honom att giva något åt de fattiga.

29 For, some, were thinking, since Judas held the bag, that Jesus was saying to him—Buy the things of which we have, need, for the feast; or that, unto the destitute, he should give something.

30 Niin hän, otettuaan sen palan, meni kohta ulos; ja oli yö.

30 Då han nu hade tagit emot brödstycket, gick han strax ut; och det var natt.

30 So, he, taking the morsel, went out straightway; —and it was night.

31 Kun hän oli mennyt ulos, sanoi Jeesus: "Nyt Ihmisen Poika on kirkastettu, ja Jumala on kirkastettu hänessä.

31 Och när han hade gått ut, sade Jesus: »Nu är Människosonen förhärligad, och Gud är förhärligad i honom.

31 When, therefore, he had gone out, Jesus saith—Just now, was, the Son of Man, glorified, and, God, was glorified in him;

32 Jos Jumala on kirkastettu hänessä, niin kirkastaa myös Jumala hänet itsessään ja kirkastaa hänet pian.

32 Är nu Gud förhärligad i honom, så skall ock Gud förhärliga honom i sig själv, och han skall snart förhärliga honom.

32 And, God, will glorify him, in himself,—and, straightway, glorify him.

33 Lapsukaiset, vielä vähän aikaa minä olen teidän kanssanne. Te tulette minua etsimään, ja niinkuin sanoin juutalaisille: 'Mihin minä menen, sinne te ette voi tulla', niin minä sanon nyt myös teille.

33 Kära barn, allenast en liten tid är jag ännu hos eder; I skolen sedan söka efter mig, men det som jag sade till judarna: 'Dit jag går, dit kunnen I icke komma', detsamma säger jag nu ock till eder.

33 Dear children! Yet a little, am I, with you. Ye shall seek me, and, just as I said unto the Jews, Whither, I, go, ye, cannot come, unto you also, I say it, even now.

34 Uuden käskyn minä annan teille, että

34 Ett nytt bud giver jag eder, att I skolen

34 A new commandment, give I unto you,—That ye

rakastatte toisianne, niinkuin minä olen teitä rakastanut - että tekin niin rakastatte toisianne.
35 Siitä kaikki tuntevat teidät minun opetuslapsikseni, jos teillä on keskinäinen rakkaus."
36 Simon Pietari sanoi hänelle: "Herra, mihin sinä menet?" Jeesus vastasi hänelle: "Mihin minä menen, sinne sinä et voi nyt minua seurata, mutta vastedes olet minua seuraava."
37 Pietari sanoi hänelle: "Herra, miksi en nyt voi seurata sinua? Henkeni minä annan sinun edestäsi."
38 Jeesus vastasi: "Sinäkö annat henkesi minun edestäni? Totisesti, totisesti minä sanon sinulle: ei laula kukko, ennenkuin sinä minut kolmesti kiellät."

älska varandra; ja, såsom jag har älskat eder, så skolen ock I älska varandra.
35 Om I haven kärlek inbördes, så skola alla därav förstå att I ären mina lärjungar.»

36 Då frågade Simon Petrus honom: »Herre, vart går du?» Jesus svarade: »Dit jag går, dit kan du icke nu följa mig; men framdeles skall du följa mig.»
37 Petrus sade till honom: »Herre, varför kan jag icke följa dig nu? Mitt liv vill jag giva för dig.»
38 Jesus svarade: »Ditt liv vill du giva för mig? Sannerligen, sannerligen säger jag dig: Hanen skall icke gala, förrän du tre gånger har förnekat mig.»

be loving one another: Just as I loved you, that, ye also, be loving one another:
35 By this, shall all men take knowledge, that, my disciples, ye are,—If ye have, love, one to another.
36 Simon Peter saith unto him—Lord! whither dost thou withdraw? Jesus answered—Whither I withdraw, thou canst not, now, follow me, but thou shalt follow, hereafter.

37 Peter saith unto him—Lord! why, cannot I follow thee, even now? My life, in thy behalf, will I lay down.
38 Jesus answereth—Thy life, in my behalf, wilt thou lay down? Verily, verily, I say unto thee—In nowise shall a cock crow till thou hast denied me, thrice.

14 luku

1 "Älköön teidän sydämenne olko murheellinen. Uskokaa Jumalaan, ja uskokaa minuun.
2 Minun Isäni kodissa on monta asuinsijaa.

1 »Edra hjärtan vare icke oroliga. Tron på Gud; tron ock på mig.

2 I min Faders hus äro många boningar; om

1 Let not your heart be troubled: Believe on God, and, on me, believe.

2 In the house of my Father, are, many

Jos ei niin olisi, sanoisinko minä teille, että minä menen valmistamaan teille sijaa?

3 Ja vaikka minä menen valmistamaan teille sijaa, tulen minä takaisin ja otan teidät tyköni, että tekin olisitte siellä, missä minä olen.

4 Ja mihin minä menen - tien sinne te tiedätte."

5 Tuomas sanoi hänelle: "Herra, me emme tiedä, mihin sinä menet; kuinka sitten tietäisimme tien?"

6 Jeesus sanoi hänelle: "Minä olen tie ja totuus ja elämä; ei kukaan tule Isän tykö muutoin kuin minun kauttani.

7 Jos te olisitte tunteneet minut, niin te tuntisitte myös minun Isäni; tästälähin te tunnette hänet, ja te olette nähneet hänet."

8 Filippus sanoi hänelle: "Herra, näytä meille Isä, niin me tyydymme."

9 Jeesus sanoi hänelle: "Niin kauan aikaa minä olen ollut teidän kanssanne, etkä sinä

så icke voro, skulle jag nu säga eder att jag går bort för att bereda eder rum.

3 Och om jag än går bort för att bereda eder rum, så skall jag dock komma igen och taga eder till mig; ty jag vill att där jag är, där skolen I ock vara.

4 Och vägen som leder dit jag går, den veten I.»

5 Tomas sade till honom: »Herre, vi veta icke vart du går; huru kunna vi då veta vägen?»

6 Jesus svarade honom: »Jag är vägen och sanningen och livet; ingen kommer till Fadern utom genom mig.

7 Haden I känt mig, så haden I ock känt min Fader; nu kännen I honom och haven sett honom.»

8 Filippus sade till honom: »Herre, låt oss se Fadern, så hava vi nog.»

9 Jesus svarade honom: »Så lång tid har jag varit hos eder, och du har icke lärt

dwellings; or else I would have told you, I go to prepare a place for you.

3 And, if I go, and prepare a place for you, again, am I coming, and will take you home unto—myself, that, where, I, am, ye also, may be.

4 And, whither, I, go, ye know, the way.

5 Thomas saith unto him—Lord! we know not whither thou goest: How know we, the way?

6 Jesus saith unto him—I, am the way, and the truth, and the life: No one, cometh unto the Father, but through me.

7 If ye had been getting to know me, my Father also, had ye known: from henceforth, are ye getting to know him, and have seen him.

8 Philip saith unto him—Lord! show us the Father, and it sufficeth us.

9 Jesus saith unto him—So long a time as this, have I been, with you,—and thou hast not come

tunne minua, Filippus! Joka on nähnyt minut, on nähnyt Isän; kuinka sinä sitten sanot: 'Näytä meille Isä'?

10 Etkö usko, että minä olen Isässä, ja että Isä on minussa? Niitä sanoja, jotka minä teille puhun, minä en puhu itsestäni; ja Isä, joka minussa asuu, tekee teot, jotka ovat hänen.

11 Uskokaa minua, että minä olen Isässä, ja että Isä on minussa; mutta jos ette, niin uskokaa itse tekojen tähden.

12 Totisesti, totisesti minä sanon teille: joka uskoo minuun, myös hän on tekevä niitä tekoja, joita minä teen, ja suurempiakin, kuin ne ovat, hän on tekevä; sillä minä menen Isän tykö,

13 ja mitä hyvänsä te anotte minun nimessäni, sen minä teen, että Isä kirkastettaisiin Pojassa.

14 Jos te anotte minulta jotakin minun nimessäni, niin minä sen teen.

15 Jos te minua

känna mig, Filippus? Den som har sett mig, han har sett Fadern. Huru kan du då säga: 'Låt oss se Fadern'?

10 Tror du icke att jag är i Fadern, och att Fadern är i mig? De ord jag talar till eder talar jag icke av mig själv. Och gärningarna, dem gör Fadern, som bor i mig; de äro hans verk.

11 Tron mig; jag är i Fadern, och Fadern i mig. Varom icke, så tron för själva gärningarnas skull.

12 Sannerligen, sannerligen säger jag eder: Den som tror på mig, han skall ock själv göra de gärningar som jag gör; och ännu större än dessa skall han göra. Ty jag går till Fadern,

13 och vadhelst I bedjen om i mitt namn, det skall jag göra, på det att Fadern må bliva förhärligad i Sonen.

14 Ja, om I bedjen om något i mitt namn, så skall jag göra det.

15 Älsken I mig, så

to know me, Philip? He that hath seen me, hath seen the Father. How art, thou, saying, Show us the Father?

10 Believest thou not, that, I, am in the Father, and, the Father, is, in me? The things which I am saying unto you, from myself, I speak not; but, the Father, within me abiding, doeth his works.

11 Believe me, That, I, am in the Father, and, the Father, in me; —or else, on account of the works themselves, believe ye.

12 Verily, verily, I say unto you—He that believeth on me, the works which, I, am doing, he also, shall do; and, greater than these, shall he do, because, I, unto the Father, am going,—

13 And because, whatsoever ye shall ask in my name, the same, will I do, that, the Father, may be glorified, in the Son:

14 If anything ye shall ask [me] in my name, the same, will I do.

15 If ye be loving me, my

rakastatte, niin te pidätte minun käskyni.
16 Ja minä olen rukoileva Isää, ja hän antaa teille toisen Puolustajan olemaan teidän kanssanne iankaikkisesti,
17 totuuden Hengen, jota maailma ei voi ottaa vastaan, koska se ei näe häntä eikä tunne häntä; mutta te tunnette hänet, sillä hän pysyy teidän tykönänne ja on teissä oleva.
18 En minä jätä teitä orvoiksi; minä tulen teidän tykönne.

19 Vielä vähän aikaa, niin maailma ei enää minua näe, mutta te näette minut; koska minä elän, niin tekin saatte elää.
20 Sinä päivänä te ymmärrätte, että minä olen Isässäni, ja että te olette minussa ja minä teissä.
21 Jolla on minun käskyni ja joka ne pitää, hän on se, joka minua rakastaa, mutta joka minua rakastaa, häntä minun Isäni rakastaa, ja minä rakastan häntä ja ilmoitan itseni hänelle."

hållen I mina bud,

16 och jag skall bedja Fadern, och han skall giva eder en annan Hjälpare, som för alltid skall vara hos eder:

17 sanningens Ande, som världen icke kan taga emot, ty hon ser honom icke och känner honom icke. Men I känner honom, ty han bor hos eder och skall vara i eder.
18 Jag skall icke lämna eder faderlösa; jag skall komma till eder.

19 Ännu en liten tid, och världen ser mig icke mer, men I sen mig. Ty jag lever; I skolen ock leva.

20 På den dagen skolen I förstå att jag är i min Fader, och att I ären i mig, och att jag är i eder.
21 Den som har mina bud och håller dem, han är den som älskar mig; och den som älskar mig, han skall bliva älskad av min Fader, och jag skall älska honom och jag skall uppenbara mig

commandments, ye will keep;
16 And, I, will request the Father, and, Another Advocate, will he give unto you, that he may be with you age–abidingly,

17 The Spirit of truth,—which, the world, cannot receive, because it beholdeth it not, nor getteth to know it. But, ye, are getting to know it; because, with you, it abideth, and, in you, it is.
18 I will not leave you bereft,—I am coming unto you.

19 Yet a little, and, the world, no longer beholdeth me; but, ye, behold me,—Because, I, live, ye also, shall live.

20 In that day, shall ye get to know, That, I, am in my Father, and, ye, in me, and, I, in you.

21 He that hath my commandments and keepeth them, he, it is that loveth me; and, he that loveth me, shall be loved by my Father, and, I, will love him, and will manifest, myself, unto him.

för honom.»

22 Juudas, ei se Iskariot, sanoi hänelle: "Herra, mistä syystä sinä aiot ilmoittaa itsesi meille etkä maailmalle?"

22 Judas -- icke han som kallades Iskariot -- sade då till honom: »Herre, varav kommer det att du tänker uppenbara dig för oss, men icke för världen?»

22 Judas, not the Iscariot, saith unto him—Lord! what hath happened, that, unto us, thou art about to manifest thyself, and, not unto the world?

23 Jeesus vastasi ja sanoi hänelle: "Jos joku rakastaa minua, niin hän pitää minun sanani, ja minun Isäni rakastaa häntä, ja me tulemme hänen tykönsä ja jäämme hänen tykönsä asumaan.

23 Jesus svarade och sade till honom: »Om någon älskar mig, så håller han mitt ord; och min Fader skall älska honom, och vi skola komma till honom och taga vår boning hos honom.

23 Jesus answered, and said unto him—If any man be loving me, my word, he will keep, and, my Father, will love him,—and, unto him, will we come, and, an abode with him, will we make.

24 Joka ei minua rakasta, se ei pidä minun sanojani; ja se sana, jonka te kuulette, ei ole minun, vaan Isän, joka on minut lähettänyt.

24 Den som icke älskar mig, han håller icke mina ord; och likväl är det ord som I hören icke mitt, utan Faderns, som har sänt mig.

24 He that loveth me not, doth not keep, my word; —and, the word which ye hear, is not mine, but, the Father's who sent me.

25 Tämän minä olen teille puhunut ollessani teidän tykönänne.

25 Detta har jag talat till eder, medan jag ännu är kvar hos eder.

25 These things, have I spoken unto you, With you abiding;

26 Mutta Puolustaja, Pyhä Henki, jonka Isä on lähettävä minun nimessäni, hän opettaa teille kaikki ja muistuttaa teitä kaikesta, minkä minä olen teille sanonut.

26 Men Hjälparen, den helige Ande, som Fadern skall sända i mitt namn, han skall lära eder allt och påminna eder om allt vad jag har sagt eder.

26 But, the Advocate, The Holy Spirit, which the Father will send in my name, He, will teach you all things, and will put you in mind, of all things which, I, told you.

27 Rauhan minä jätän teille: minun rauhani -sen minä annan teille. En minä anna teille, niinkuin maailma antaa.

27 Frid lämnar jag efter mig åt eder, min frid giver jag eder; icke giver jag eder den såsom världen giver.

27 Peace, I leave with you, My own peace, give, I, unto you,—Not as, the world, giveth, give, I, unto you:—Let not your heart

Älköön teidän sydämenne olko murheellinen älköönkä peljätkö.

Edra hjärtan vare icke oroliga eller försagda.

be troubled, neither let it be afraid.

28 Te kuulitte minun sanovan teille: 'Minä menen pois ja palajan jälleen teidän tykönne.' Jos te minua rakastaisitte, niin te iloitsisitte siitä, että minä menen Isän tykö, sillä Isä on minua suurempi.

28 I hörden att jag sade till eder: 'Jag går bort, men jag kommer åter till eder.' Om I älskaden mig, så skullen I ju glädjas över att jag går bort till Fadern, ty Fadern är större än jag.

28 Ye heard that, I, said unto you—I go my way, and I come unto you,—Had ye loved me, ye would have rejoiced, that I am going unto the Father, for, the Father, is, greater than I.

29 Ja nyt minä olen sanonut sen teille, ennenkuin se on tapahtunut, että te uskoisitte, kun se tapahtuu.

29 Och nu har jag sagt eder det, förrän det sker, på det att I mån tro, när det har skett.

29 But, now, have I told you, before it cometh to pass, that, whensoever it shall come to pass, ye may believe.

30 En minä enää puhu paljoa teidän kanssanne, sillä maailman ruhtinas tulee, ja minussa hänellä ei ole mitään.

30 Härefter talar jag icke mycket med eder, ty denna världens furste kommer. I mig finnes intet som hör honom till;

30 No longer, many things, will I speak with you; for, the world's ruler, is coming, and, in me, hath, nothing,—

31 Mutta että maailma ymmärtäisi minun rakastavan Isää ja tekevän, niinkuin Isä on minua käskenyt: nouskaa, lähtekäämme täältä."

31 men detta sker, för att världen skall förstå att jag älskar Fadern och gör såsom Fadern har bjudit mig. Stån upp, låt oss gå härifrån.»

31 But, that the world may get to know that I love the Father, and just as the Father hath given me commandment, so, I do. Be rousing yourselves! let us be leading on from hence.

15 luku

1 "Minä olen totinen viinipuu, ja minun Isäni on viinitarhuri.

1 »Jag är det sanna vinträdet, och min Fader är

1 I, am the real vine, and, my Father, is, the husbandman.

vingårdsmannen.

2 Jokaisen oksan minussa, joka ei kanna hedelmää, hän karsii pois; ja jokaisen, joka kantaa hedelmää, hän puhdistaa, että se kantaisi runsaamman hedelmän.

2 Var gren i mig, som icke bär frukt, den tager han bort; och var och en som bär frukt, den rensar han, för att den skall bära mer frukt.

2 Every branch in me that beareth not fruit, He taketh it away; and, every one that beareth, fruit, He pruneth it, that, more fruit, it may bear.

3 Te olette jo puhtaat sen sanan tähden, jonka minä olen teille puhunut.

3 I ären redan nu rena, i kraft av det ord som jag har talat till eder.

3 Already, ye, are, pure, because of the word which I have spoken unto you:

4 Pysykää minussa, niin minä pysyn teissä. Niinkuin oksa ei voi kantaa hedelmää itsestään, ellei se pysy viinipuussa, niin ette tekään, ellette pysy minussa.

4 Förbliven i mig, så förbliver ock jag i eder. Såsom grenen icke kan bära frukt av sig själv, utan allenast om den förbliver i vinträdet, så kunnen I det ej heller, om I icke förbliven i mig.

4 Abide in me, and, I, in you. Just as, the branch, cannot be bearing fruit of itself, except it abide in the vine, so, neither, ye, except, in me, ye abide.

5 Minä olen viinipuu, te olette oksat. Joka pysyy minussa ja jossa minä pysyn, se kantaa paljon hedelmää; sillä ilman minua te ette voi mitään tehdä.

5 Jag är vinträdet, I ären grenarna. Om någon förbliver i mig, och jag i honom, så bär han mycken frukt; ty mig förutan kunnen I intet göra.

5 I, am the vine: Ye, are the branches. He that abideth in me and, I, in him, the same, beareth much fruit; because, apart from me, ye can bring forth, nothing.

6 Jos joku ei pysy minussa, niin hänet heitetään pois niinkuin oksa, ja hän kuivettuu; ja ne kootaan yhteen ja heitetään tuleen, ja ne palavat.

6 Om någon icke förbliver i mig, så kastas han ut såsom en avbruten gren och förtorkas; och man samlar tillhopa sådana grenar och kastar dem i elden, och de brännas upp.

6 If one abide not me, he is cast out as the branch, and withered, and they gather them,—and, into fire, they cast them, and they are burned.

7 Jos te pysytte minussa ja minun

7 Om I förbliven i mig, och mina ord förbliva i

7 If ye abide in me, and, my sayings, in you, abide,

sanani pysyvät teissä, niin anokaa, mitä ikinä tahdotte, ja te saatte sen.
8 Siinä minun Isäni kirkastetaan, että te kannatte paljon hedelmää ja tulette minun opetuslapsikseni.
9 Niinkuin Isä on minua rakastanut, niin minäkin olen rakastanut teitä; pysykää minun rakkaudessani.
10 Jos te pidätte minun käskyni, niin te pysytte minun rakkaudessani, niinkuin minä olen pitänyt Isäni käskyt ja pysyn hänen rakkaudessaan.
11 Tämän minä olen teille puhunut, että minun iloni olisi teissä ja teidän ilonne tulisi täydelliseksi.
12 Tämä on minun käskyni, että te rakastatte toisianne, niinkuin minä olen teitä rakastanut.
13 Sen suurempaa rakkautta ei ole kenelläkään, kuin että hän antaa henkensä ystäväinsä edestä.
14 Te olette minun ystäväni, jos teette, mitä minä käsken teidän tehdä.

eder, så mån I bedja om vadhelst I viljen, och det skall vederfaras eder.
8 Därigenom bliver min Fader förhärligad, att i bären mycken frukt och bliven mina lärjungar.
9 Såsom Fadern har älskat mig, så har ock jag älskat eder; förbliven i min kärlek.
10 Om I hållen mina bud, så förbliven I i min kärlek, likasom jag har hållit min Faders bud och förbliver i hans kärlek.
11 Detta har jag talat till eder, för att min glädje skall bo i eder, och för att eder glädje skall bliva fullkomlig.
12 Detta är mitt bud, att I skolen älska varandra, såsom jag har älskat eder.
13 Ingen har större kärlek, än att han giver sitt liv för sina vänner.
14 I ären mina vänner, om I gören vad jag bjuder eder.

whatsoever ye may be desiring, ask! and it shall be brought to pass for you.
8 Herein, was my Father glorified, that, much fruit, ye should bear, and become my disciples.
9 Just as the Father loved me, I also, loved you: Abide ye in my love.
10 If, my commandments, ye keep, ye shall abide in my love,—just as, I, the Father's commandments, have kept, and abide in his love.
11 These things, have I spoken unto you, that, my own joy, in you, may be, and, your joy, may be made full.
12 This, is my own commandment, That ye be loving one another, just as I loved you.
13 Greater love than this, hath, no one, That, his life, one should lay down in behalf of his friends.
14 Ye, are, friends of mine, if ye be doing that which, I, am commanding you.

15 En minä enää sano teitä palvelijoiksi, sillä palvelija ei tiedä, mitä hänen herransa tekee; vaan ystäviksi minä sanon teitä, sillä minä olen ilmoittanut teille kaikki, mitä minä olen kuullut Isältäni.

15 Jag kallar eder nu icke längre tjänare, ty tjänaren får icke veta vad hans herre gör; vänner kallar jag eder, ty allt vad jag har hört av min Fader har jag kungjort för eder.

15 No longer, do I call you, servants, for, the servant, knoweth not what, his lord, is doing. But, you, I have called, friends, because, all things which I heard from my Father, made I known unto you.

16 Te ette valinneet minua, vaan minä valitsin teidät ja asetin teidät, että te menisitte ja kantaisitte hedelmää ja että teidän hedelmänne pysyisi: että mitä ikinä te anotte Isältä minun nimessäni, hän sen teille antaisi.

16 I haven icke utvalt mig, utan jag har utvalt eder; och jag har bestämt om eder att I skolen gå åstad och bära frukt, sådan frukt som bliver beståndande, på det att Fadern må giva eder vadhelst I bedjen honom om i mitt namn.

16 Not, ye, chose, me, but, I, chose you, and placed you, that ye should go your way and bear, fruit,—and, your fruit, should abide: that, whatsoever ye should ask the Father in my name, he might give unto you.

17 Sen käskyn minä teille annan, että rakastatte toisianne.

17 Ja, det bjuder jag eder, att I skolen älska varandra.

17 These things, I command you, That ye be loving one another.

18 Jos maailma teitä vihaa, niin tietäkää, että se on vihannut minua ennen kuin teitä.

18 Om världen hatar eder, så betänken att hon har hatat mig förr än eder.

18 If, the world, is hating, you, ye are getting to know that, me, before you, it hath hated.

19 Jos te maailmasta olisitte, niin maailma omaansa rakastaisi; mutta koska te ette ole maailmasta, vaan minä olen teidät maailmasta valinnut, sentähden maailma teitä vihaa.

19 Voren I av världen, så älskade ju världen vad henne tillhörde; men eftersom I icke ären av världen, utan av mig haven blivit utvalda och tagna ut ur världen, därför hatar världen eder.

19 If, of the world, ye had been, the world, of its own, had been fond; but, because, of the world, ye are not, on the contrary, I, chose you out of the world, therefore, the world, doth hate you.

20 Muistakaa se sana, jonka minä teille sanoin: 'Ei ole palvelija

20 Kommen ihåg det ord som jag sade till eder: 'Tjänaren är icke

20 Remember the word which, I, spake unto you: A servant is not greater

herraansa suurempi.' Jos he ovat minua vainonneet, niin he teitäkin vainoavat; jos he ovat ottaneet vaarin minun sanastani, niin he ottavat vaarin teidänkin sanastanne.

förmer än sin herre.' Hava de förföljt mig, så skola de ock förfölja eder; hava de hållit mitt ord, så skola de ock hålla edert.

than his lord. If, me, they persecuted, you too, will they persecute,—If, my word, they kept, your own also, will they keep.

21 Mutta kaiken tämän he tekevät teille minun nimeni tähden, koska he eivät tunne häntä, joka on minut lähettänyt.

21 Men allt detta skola de göra mot eder för mitt namns skull, eftersom de icke känna honom som har sänt mig.

21 But, all these things, will they do unto you, on account of my name, because they know not him that sent me.

22 Jos minä en olisi tullut ja puhunut heille, ei heillä olisi syntiä; mutta nyt heillä ei ole, millä syntiänsä puolustaisivat.

22 Hade jag icke kommit och talat till dem, så skulle de icke hava haft synd; men nu hava de ingen ursäkt för sin synd.

22 Had I not come and spoken unto them, Sin, had they none; but, now, have they no, excuse, for their sin.

23 Joka vihaa minua, se vihaa myös minun Isääni.

23 Den som hatar mig, han hatar ock min Fader.

23 He that hateth me, hateth, my Father also.

24 Jos minä en olisi tehnyt heidän keskuudessaan niitä tekoja, joita ei kukaan muu ole tehnyt, ei heillä olisi syntiä; mutta nyt he ovat nähneet ja ovat vihanneet sekä minua että minun Isääni.

24 Hade jag icke bland dem gjort sådana gärningar, som ingen annan har gjort, så skulle de icke hava haft synd; men nu hava de sett dem, och hava likväl hatat både mig och min Fader.

24 Had I not done among them, the works, which, no other, had done, sin, had they none; but, now, have they, both seen and hated both me and my Father.

25 Mutta se sana oli käyvä toteen, joka on kirjoitettuna heidän laissaan: 'He ovat vihanneet minua syyttä.'

25 Men det ordet skulle ju fullbordas, som är skrivet i deras lag: 'De hava hatat mig utan sak.'

25 But. . . that the word which, in their law, is written, might be fulfilled—They hated me without cause.

26 Mutta kun Puolustaja tulee, jonka minä lähetän teille Isän tyköä,

26 Dock, när Hjälparen kommer, som jag skall sända eder ifrån

26 Whensoever the Advocate shall come, Whom, I, will send unto

totuuden Henki, joka lähtee Isän tyköä, niin hän on todistava minusta.

27 Ja te myös todistatte, sillä te olette alusta asti olleet minun kanssani."

Fadern, sanningens Ande, som utgår ifrån Fadern, då skall han vittna om mig.

27 Också I kunnen vittna, eftersom I haven varit med mig från begynnelsen.»

you from the Father, The Spirit of truth, which, from the Father, cometh forth, He, will bear witness concerning me;
27 And do, ye also, bear witness, because, from the beginning, ye are, with me,

16 luku

1 "Tämän minä olen teille puhunut, ettette loukkaantuisi.

2 He erottavat teidät synagoogasta; ja tulee aika, jolloin jokainen, joka tappaa teitä, luulee tekevänsä uhripalveluksen Jumalalle.

3 Ja sen he tekevät teille, koska he eivät tunne Isää eivätkä minua.
4 Mutta tämän minä olen puhunut teille, että, kun se aika tulee, te muistaisitte minun sen teille sanoneen. Tätä minä en ole sanonut teille alusta, koska minä olin teidän kanssanne.

5 Mutta nyt minä menen hänen tykönsä, joka on minut

1 »Detta har jag talat till eder, för att I icke skolen komma på fall.

2 Man skall utstöta eder ur synagogorna; ja, den tid kommer, då vemhelst som dräper eder skall mena sig därmed förrätta offertjänst åt Gud.

3 Och så skola de göra, därför att de icke hava lärt känna Fadern, ej heller mig.
4 Men detta har jag talat till eder, för att I, när den tiden är inne, skolen komma ihåg att jag har sagt eder det. Jag sade eder det icke från begynnelsen, ty jag var ju hos eder.

5 Och nu går jag bort till honom som har sänt mig; och ingen av

1 These things, have I spoken unto you, that ye may not be caused to stumble:
2 Excommunicants from the synagogue, will they make you; Nay! there cometh an hour, that, every one who killeth you, shall think to be rendering, divine service, unto God!
3 And, these things, will they do, because they got to know, neither the Father nor me.
4 But, these things, have I told you,—That, whensoever their hour shall come, ye may remember, that, thereof, I told you. These things, however, I told you not, from the beginning, because I was, with you;
5 But, now, I go my way unto him that sent me, and, not one from among

lähettänyt, eikä kukaan teistä kysy minulta: 'Mihin sinä menet?'

6 Mutta koska minä olen tämän teille puhunut, täyttää murhe teidän sydämenne.

7 Kuitenkin minä sanon teille totuuden: teille on hyväksi, että minä menen pois. Sillä ellen minä mene pois, ei Puolustaja tule teidän tykönne; mutta jos minä menen, niin minä hänet teille lähetän.

8 Ja kun hän tulee, niin hän näyttää maailmalle todeksi synnin ja vanhurskauden ja tuomion:

9 synnin, koska he eivät usko minuun;

10 vanhurskauden, koska minä menen Isän tykö, ettekä te enää minua näe;

11 ja tuomion, koska tämän maailman ruhtinas on tuomittu.

12 Minulla on vielä paljon sanottavaa teille, mutta te ette voi nyt sitä kantaa.

13 Mutta kun hän tulee,

eder frågar mig vart jag går.

6 Men edra hjärtan äro uppfyllda av bedrövelse, därför att jag har sagt eder detta.

7 Dock säger jag eder sanningen: Det är nyttigt för eder att jag går bort, ty om jag icke ginge bort, så komme icke Hjälparen till eder; men då jag nu går bort, skall jag sända honom till eder.

8 Och när han kommer, skall han låta världen få veta sanningen i fråga om synd och rättfärdighet och dom:

9 i fråga om synd, ty de tro icke på mig;

10 i fråga om rättfärdighet, ty jag går till Fadern, och I sen mig icke mer;

11 i fråga om dom, ty denna världens furste är nu dömd.

12 Jag hade ännu mycket att säga eder, men I kunnen icke nu bära det.

13 Men när han

you, questioneth me—Whither goest thou?

6 But, because, these things, I have told you, sorrow, hath filled your heart.

7 But, I, the truth, am telling you—It is profitable for you, that, I, depart; for, if I should not depart, The Advocate, would in nowise come unto you, but, if I go, I will send him unto you.

8 And, having come, He, will reprove the world—Concerning sin, and concerning righteousness, and concerning judgment:

9 Concerning sin, indeed, because they are not believing on me;

10 But, concerning righteousness, because, unto the Father, I go my way, and, no longer, do ye behold me;

11 And, concerning judgment, because, the ruler of this world, hath been judged.

12 Yet many things, have I, unto you, to be saying,—but ye cannot bear them, just now;

13 Howbeit, as soon as,

totuuden Henki, johdattaa hän teidät kaikkeen totuuteen. Sillä se, mitä hän puhuu, ei ole hänestä itsestään; vaan minkä hän kuulee, sen hän puhuu, ja tulevaiset hän teille julistaa.

kommer, som är sanningens Ande, då skall han leda eder fram till hela sanningen. Ty han skall icke tala av sig själv, utan vad han hör, allt det skall han tala; och han skall förkunna för eder vad komma skall.

he, hath come—The Spirit of truth, he will guide you into all truth; for he will not speak from himself, but, whatsoever he heareth, he will speak, and, the coming things, will he announce unto you.

14 Hän on minut kirkastava, sillä hän ottaa minun omastani ja julistaa teille.

14 Han skall förhärliga mig, ty av mitt skall han taga och skall förkunna det för eder.

14 He, shall glorify me; for, of mine, shall he receive, and announce unto you.

15 Kaikki, mitä Isällä on, on minun; sentähden minä sanoin, että hän ottaa minun omastani ja julistaa teille.

15 Allt vad Fadern har, det är mitt; därför sade jag att han skall taga av mitt och förkunna det för eder.

15 All things, whatsoever the Father hath, are, my own; therefore, said I—Of mine, shall he receive, and announce unto you.

16 Vähän aikaa, niin te ette enää minua näe, ja taas vähän aikaa, niin te näette minut."

16 En liten tid, och I sen mig icke mer; och åter en liten tid, och I fån se mig.»

16 A little while, and, no longer, ye behold me; and, again a little while, and ye shall see me.

17 Silloin muutamat hänen opetuslapsistansa sanoivat toisilleen: "Mitä se tarkoittaa, kun hän sanoo meille: 'Vähän aikaa, niin te ette minua näe, ja taas vähän aikaa, niin te näette minut', ja: 'Minä menen Isän tykö'?"

17 Då sade några av hans lärjungar till varandra: »Vad är detta som han säger till oss: 'En liten tid, och I sen mig icke; och åter en liten tid, och I fån se mig', så ock: 'Jag går till Fadern'?»

17 Some of his disciples, therefore, said one to another—What is this which he is saying to us:—A little while, and ye behold me not, and, again a little while, and ye shall see me; and—Because I go my way unto the Father?

18 Niin he sanoivat: "Mitä se tarkoittaa, kun hän sanoo: 'Vähän aikaa'? Emme ymmärrä, mitä hän puhuu."

18 De sade alltså: »Vad är detta som han säger: 'En liten tid'? Vi förstå icke vad han talar.»

18 They were saying, therefore—What is this which he saith:—A little while? We know not [what he is saying].

19 Jeesus huomasi heidän tahtovan kysyä häneltä ja sanoi heille: "Sitäkö te kyselette keskenänne, että minä sanoin: 'Vähän aikaa, niin te ette minua näe, ja taas vähän aikaa, niin te näette minut'?

20 Totisesti, totisesti minä sanon teille: te joudutte itkemään ja valittamaan, mutta maailma on iloitseva; te tulette murheellisiksi, mutta teidän murheenne on muuttuva iloksi.
21 Kun vaimo synnyttää, on hänellä murhe, koska hänen hetkensä on tullut; mutta kun hän on synnyttänyt lapsen, ei hän enää muista ahdistustaan sen ilon tähden, että ihminen on syntynyt maailmaan.

22 Niin on myös teillä nyt murhe; mutta minä olen taas näkevä teidät, ja teidän sydämenne on iloitseva, eikä kukaan ota teiltä pois teidän iloanne.
23 Ja sinä päivänä te ette minulta mitään kysy. Totisesti, totisesti minä sanon teille: jos te

19 Då märkte Jesus att de ville fråga honom, och han sade till dem: »I talen med varandra om detta som jag sade: 'En liten tid, och I sen mig icke; och åter en liten tid, och I fån se mig.'

20 Sannerligen, sannerligen säger jag eder: I skolen bliva bedrövade, men eder bedrövelse skall vändas i glädje.

21 När en kvinna föder barn, har hon bedrövelse, ty hennes stund är kommen; men när hon har fött barnet, kommer hon icke mer ihåg sin vedermöda, ty hon gläder sig över att en människa är född till världen.
22 Så haven ock I nu bedrövelse; men jag skall se eder åter, och då skola edra hjärtan glädja sig, och ingen skall taga eder glädje ifrån eder.
23 Och på den dagen skolen I icke fråga mig om något. Sannerligen,

19 Jesus took note, that they were wishing to question him, and said unto them—Concerning this, are ye enquiring one with another,—because I said:—A little while, and ye behold me not, and, again, a little while, and ye shall see me?
20 Verily, verily, I say unto you—Ye, shall weep and lament, but, the world, shall rejoice: Ye, shall be grieved, but, your grief, into joy, shall be turned.

21 A woman, as soon as she is about to bring forth, hath, grief, because her hour hath come; but, as soon as she hath given birth to the child, no longer, remembereth she the anguish, by reason of the joy, that a human being into the world hath been born.
22 And, ye, therefore, now, indeed have grief; but, again, will I see you, and your heart shall rejoice,—and, your joy, no one, shall force from you.

23 And, in that day, shall ye request me, nothing:—Verily, verily, I say unto you—Whatsoever ye shall

anotte jotakin Isältä, on hän sen teille antava minun nimessäni.

sannerligen säger jag eder: Vad I bedjen Fadern om, det skall han giva eder i mitt namn.

ask the Father, He will give you, in my name.

24 Tähän asti te ette ole anoneet mitään minun nimessäni; anokaa, niin te saatte, että teidän ilonne olisi täydellinen.

24 Hittills haven I icke bett om något i mitt namn; bedjen, och I skolen få, för att eder glädje skall bliva fullkomlig.

24 Until even now, ye have asked nothing in my name: Be asking, and ye shall receive,—that, your joy, may be made full.

25 Tämän minä olen puhunut teille kuvauksilla; mutta tulee aika, jolloin minä en puhu teille enää kuvauksilla, vaan avonaisesti julistan teille sanomaa Isästä.

25 Detta har jag talat till eder i förtäckta ord; den tid kommer, då jag icke mer skall tala till eder i förtäckta ord, utan öppet förkunna för eder om Fadern.

25 These things, in similitudes, have I spoken unto you: There cometh an hour, when, no longer in similitudes, will I speak unto you, but, openly, concerning the Father, will I tell you.

26 Sinä päivänä te anotte minun nimessäni; enkä minä sano teille, että minä olen rukoileva Isää teidän edestänne;

26 På den dagen skolen I bedja i mitt namn. Och jag säger eder icke att jag skall bedja Fadern för eder,

26 In that day, In my name, shall ye ask:—and I say not that, I, will request the Father for you;

27 sillä Isä itse rakastaa teitä, sentähden että te olette minua rakastaneet ja uskoneet minun lähteneen Jumalan tyköä.

27 ty Fadern själv älskar eder, eftersom I haven älskat mig och haven trott att jag är utgången från Gud.

27 For, the Father himself, dearly loveth you, because, ye, have dearly loved me, and believed that, I, from the Father, came forth:—

28 Minä olen lähtenyt Isästä ja tullut maailmaan; jälleen minä jätän maailman ja menen Isän tykö."

28 Ja, jag har gått ut ifrån Fadern och har kommit i världen; åter lämnar jag världen och går till Fadern.»

28 I came forth out of the Father, and have come into the world,—Again, I leave the world, and go, unto the Father.

29 Hänen opetuslapsensa sanoivat: "Katso, nyt sinä puhut avonaisesti etkä käytä

29 Då sade hans lärjungar: »Se, nu talar du öppet och brukar inga förtäckta ord.

29 His disciples say—See! now, openly, art thou speaking, and, not a single similitude, art thou

mitään kuvausta.
30 Nyt me tiedämme, että sinä tiedät kaikki, etkä tarvitse, että kukaan sinulta kysyy; sentähden me uskomme sinun Jumalan tyköä lähteneen."
31 Jeesus vastasi heille: "Nyt te uskotte.
32 Katso, tulee hetki ja on jo tullut, jona teidät hajotetaan kukin tahollensa ja te jätätte minut yksin; en minä kuitenkaan yksin ole, sillä Isä on minun kanssani.

33 Tämän minä olen teille puhunut, että teillä olisi minussa rauha. Maailmassa teillä on ahdistus; mutta olkaa turvallisella mielellä: minä olen voittanut maailman."

17 luku

1 Tämän Jeesus puhui ja nosti silmänsä taivasta kohti ja sanoi: "Isä, hetki on tullut, kirkasta Poikasi, että Poikasi kirkastaisi sinut;

2 koska sinä olet antanut hänen valtaansa

30 Nu veta vi att du vet allt, och att det icke är behövligt för dig att man frågar dig; därför tro vi att du är utgången från Gud.»

31 Jesus svarade dem: »Nu tron I?
32 Se, den stund kommer, ja, den är redan kommen, så I skolen förskingras, var och en åt sitt håll, och lämna mig allena. Dock, jag är icke allena, ty Fadern är med mig.

33 Detta har jag talat till eder, för att I skolen hava frid i mig. I världen liden i betryck; men varen vid gott mod, jag har övervunnit världen.»

1 Sedan Jesus hade talat detta, lyfte han upp sina ögon mot himmelen och sade: »Fader, stunden är kommen; förhärliga din Son, på det att din Son må förhärliga dig,
2 eftersom du har givit honom makt över allt

using:
30 Now, we know, that thou knowest all things, and hast, no need, that one be questioning thee. Hereby, do we believe, that, from God, thou camest forth.
31 Jesus answered them—As yet, ye believe:
32 Lo! there cometh an hour, and hath come, that ye should be scattered, each, unto his own home; and, me, alone, should leave; —And yet I am not, alone, but, the Father, is, with me!

33 These things, have I spoken unto you, that, in me, ye may have, peace: In the world, ye have, tribulation; but be taking courage,—I, have overcome the world.

1 These things, spake Jesus, and, lifting up his eyes unto heaven, said:—Father! The hour is come! Glorify thy Son, that, the Son, may glorify, thee,—

2 Even as thou gavest him authority over all

kaiken lihan, että hän antaisi iankaikkisen elämän kaikille, jotka sinä olet hänelle antanut.
3 Mutta tämä on iankaikkinen elämä, että he tuntevat sinut, joka yksin olet totinen Jumala, ja hänet, jonka sinä olet lähettänyt, Jeesuksen Kristuksen.
4 Minä olen kirkastanut sinut maan päällä: minä olen täyttänyt sen työn, jonka sinä annoit minun tehtäväkseni.
5 Ja nyt, Isä, kirkasta sinä minut tykönäsi sillä kirkkaudella, joka minulla oli sinun tykönäsi, ennenkuin maailma olikaan.
6 Minä olen ilmoittanut sinun nimesi ihmisille, jotka sinä annoit minulle maailmasta. He olivat sinun, ja sinä annoit heidät minulle, ja he ovat ottaneet sinun sanastasi vaarin.
7 Nyt he tietävät, että kaikki, minkä olet minulle antanut, on sinulta.
8 Sillä ne sanat, jotka sinä minulle annoit, minä olen antanut heille; ja he ovat ottaneet ne vastaan ja

kött, för att han skall giva evigt liv åt alla dem som du har givit åt honom.

3 Och detta är evigt liv, att de känna dig, den enda sanne Guden, och den du har sänt, Jesus Kristus.

4 Jag har förhärligat dig på jorden, genom att fullborda det verk som du har givit mig att utföra.
5 Och nu, Fader, förhärliga du mig hos dig själv, med den härlighet som jag hade hos dig, förrän världen var till.
6 Jag har uppenbarat ditt namn för de människor som du har tagit ut ur världen och givit åt mig. De voro dina, och du har givit dem åt mig, och de hava hållit ditt ord.
7 Nu hava de förstått att allt vad du har givit åt mig, det kommer från dig.
8 Ty de ord som du har givit åt mig har jag givit åt dem: och de hava tagit emot dem och hava i

flesh, that, as touching whatsoever thou hast given him, he might give unto them, life age–abiding.
3 And, this, is the age–abiding life, That they get to know thee, the only real God, and him whom thou didst send, Jesus Christ.

4 I, glorified thee on the earth, The work, finishing, which thou hast given me that I should do.

5 And, now, glorify me—thou, Father! with thyself, with the glory which I had, before the world's existence, with thee.

6 I manifested thy name, unto the men whom thou gavest me out of the world: Thine, they were, and, to me, thou gavest them, and, thy word, have they kept:

7 Now, have they come to know, That, all things, as many as thou gavest me, are, from thee;
8 And, the declarations which thou gavest me, have I given them, and, they, received them, and came to know in truth,

tietävät totisesti minun lähteneen sinun tyköäsi ja uskovat, että sinä olet minut lähettänyt.

9 Minä rukoilen heidän edestänsä; en minä maailman edestä rukoile, vaan niiden edestä, jotka sinä olet minulle antanut, koska he ovat sinun -

10 ja kaikki minun omani ovat sinun, ja sinun omasi ovat minun - ja minä olen kirkastettu heissä.

11 Ja minä en enää ole maailmassa, mutta he ovat maailmassa, ja minä tulen sinun tykösi. Pyhä Isä, varjele heidät nimessäsi, jonka sinä olet minulle antanut, että he olisivat yhtä niinkuin mekin.

12 Kun minä olin heidän kanssansa, varjelin minä heidät sinun nimessäsi, jonka sinä olet minulle antanut, ja suojelin heitä, eikä heistä joutunut kadotetuksi yksikään muu kuin se kadotuksen lapsi, että kirjoitus kävisi toteen.

13 Mutta nyt minä tulen sinun tykösi ja puhun tätä maailmassa, että

sanning förstått att jag är utgången från dig, och de tro att du har sänt mig.

9 Jag beder för dem; det är icke för världen jag beder, utan för dem som du har givit åt mig, ty de äro dina

10 -- såsom allt mitt är ditt, och ditt är mitt -- och jag är förhärligad i dem.

11 Jag är nu icke längre kvar i världen, men de äro kvar i världen, när jag går till dig. Helige Fader, bevara dem i ditt namn -- det som du har förtrott åt mig -- för att de må vara ett, likasom vi äro ett.

12 Medan jag var hos dem, bevarade jag dem i ditt namn, det som du har förtrott åt mig; jag vakade över dem, och ingen av dem gick i fördärvet, ingen utom fördärvets man, ty skriften skulle ju fullbordas.

13 Nu går jag till tid; dock talar jag detta, medan jag ännu är här

that, from thee, came I forth,—and they believed, that, thou, didst send me forth.

9 I, concerning them, make request: not, concerning the world, do I make request, but concerning them whom thou hast given me, because, thine, they are,—

10 And, all my possessions, are, thine, and, thy possessions, mine, and I have been glorified in them.

11 And, no longer, am I in the world, and, they, are, in the world,—and, I, unto thee, am coming. Holy Father! Keep them in thy name which thou hast given me, that they may be one, as, we.

12 When I was with them, I, kept them in thy name which thou hast given me,—And I kept watch, and, none from among them, went the destruction,—save the son of destruction, that, the Scripture, might be fulfilled.

13 But, now, unto thee, am I coming; and, these things, am I speaking in

heillä olisi minun iloni täydellisenä heissä itsessään.
14 Minä olen antanut heille sinun sanasi, ja maailma vihaa heitä, koska he eivät ole maailmasta, niinkuin en minäkään maailmasta ole.
15 En minä rukoile, että ottaisit heidät pois maailmasta, vaan että sinä varjelisit heidät pahasta.
16 He eivät ole maailmasta, niinkuin en minäkään maailmasta ole.
17 Pyhitä heidät totuudessa; sinun sanasi on totuus.
18 Niinkuin sinä olet lähettänyt minut maailmaan, niin olen minäkin lähettänyt heidät maailmaan;
19 ja minä pyhitän itseni heidän tähtensä, että myös he olisivat pyhitetyt totuudessa.
20 Mutta en minä rukoile ainoastaan näiden edestä, vaan myös niiden edestä, jotka heidän sanansa kautta uskovat minuun,
21 että he kaikki olisivat yhtä, niinkuin sinä, Isä, olet minussa

i världen, för att de skola hava min glädje fullkomlig i sig.
14 Jag har givit dem ditt ord; och världen har hatat dem, eftersom de icke äro av världen, likasom icke heller jag är av världen.
15 Jag beder icke att du skall taga dem bort ur världen, utan att du skall bevara dem från det onda.
16 De äro icke av världen, likasom icke heller jag är av världen.
17 Helga dem i sanningen; ditt ord är sanning.
18 Såsom du har sänt mig i världen, så har ock jag sänt dem i världen.

19 Och jag helgar mig till ett offer för dem, på det att ock de må vara i sanning helgade.
20 Men icke för dessa allenast beder jag, utan ock för dem som genom deras ord komma till tro på mig;

21 jag beder att de alla må vara ett, och att, såsom du, Fader,

the world, that they may have my own joy fulfilled in themselves.
14 I, have given them thy word, and, the world, hated them, because they are not of the world—even as, I, am not of the world.
15 I request not, that thou wouldst take them out of the world, but that thou wouldst keep them out of the evil:
16 Of the world, they are not, even as, I, am not of the world.
17 Hallow them in the truth: Thine own word, is, truth:
18 Even as thou didst send me forth into the world, I also, send them forth into the world;

19 And, on their behalf, I, hallow myself, that, they also, may have become hallowed in truth.
20 Not however concerning these alone, do I make request, but, concerning them also who believe, through their word, on me:
21 That they, all, may be, one,—even as, thou, Father, in me, and, I, in

ja minä sinussa, että hekin meissä olisivat, niin että maailma uskoisi, että sinä olet minut lähettänyt.

är i mig, och jag i dig, också de må vara i oss, för att världen skall tro att du har sänt mig.

thee,—that, they also, in us, may be; —that, the world, may believe that, thou, didst send me forth.

22 Ja sen kirkkauden, jonka sinä minulle annoit, minä olen antanut heille, että he olisivat yhtä, niinkuin me olemme yhtä -

22 Och den härlighet som du har givit mig, den har jag givit åt dem, för att de skola vara ett, såsom vi äro ett

22 And, I, the glory which thou hast given to me, have given to them, that they may be one, even as, we, are, one.—

23 minä heissä, ja sinä minussa - että he olisivat täydellisesti yhtä, niin että maailma ymmärtäisi, että sinä olet minut lähettänyt ja rakastanut heitä, niinkuin sinä olet minua rakastanut.

23 -- jag i dem, och du i mig -- ja, för att de skola vara fullkomligt förenade till ett, så att världen kan förstå att du har sänt mig, och att du har älskat dem, såsom du har älskat mig.

23 I, in them and, thou, in me; That they may have been perfected into, one,—That the world may get to know, that, thou, didst send me forth, and didst love them even as thou didst love, me.

24 Isä, minä tahdon, että missä minä olen, siellä nekin, jotka sinä olet minulle antanut, olisivat minun kanssani, että he näkisivät minun kirkkauteni, jonka sinä olet minulle antanut, koska olet rakastanut minua jo ennen maailman perustamista.

24 Fader, jag vill att där jag är, där skola ock de som du har givit mig vara med mig, så att de få se min härlighet, som du har givit mig; ty du har älskat mig före världens begynnelse.

24 Father! As touching that which thou hast given me, I desire—That, where, I, am, they also, may be, with me, that they may behold my own glory which thou hast given me,—because thou lovedst me, before the foundation of the world.

25 Vanhurskas Isä, maailma ei ole sinua tuntenut, mutta minä tunnen sinut, ja nämä ovat tulleet tuntemaan, että sinä olet minut lähettänyt.

25 Rättfärdige Fader, världen har icke lärt känna dig, men jag känner dig, och dessa hava förstått att du har sänt mig.

25 Righteous Father! And so, the world, came not to know thee; but, I, came to know thee, and, these, came to know that, thou, didst send me forth:

26 Ja minä olen tehnyt sinun nimesi heille

26 Och jag har kungjort för dem ditt

26 And I made known unto them thy name, and

tunnetuksi ja teen vastakin, että se rakkaus, jolla sinä olet minua rakastanut, olisi heissä ja minä olisin heissä."

namn och skall kungöra det, på det att den kärlek, som du har älskat mig med, må vara i dem, och jag i dem.»

will make known,—that, the love wherewith thou lovedst me, in them, may be, and, I, in them.

18 luku

1 Kun Jeesus oli tämän puhunut, lähti hän pois opetuslastensa kanssa Kedronin puron tuolle puolelle; siellä oli puutarha, johon hän meni opetuslapsinensa.

1 När Jesus hade sagt detta, begav han sig med sina lärjungar därifrån och gick över bäcken Kidron till andra sidan. Där var en örtagård, och i den gick han in med sina lärjungar.

1 Having said these things, Jesus, went out, with his disciples, across the winter-torrent of the Kedron, where was a garden,—into which he entered, he, and his disciples.

2 Mutta myös Juudas, joka hänet kavalsi, tiesi sen paikan, koska Jeesus ja hänen opetuslapsensa usein olivat kokoontuneet sinne.

2 Men också Judas, han som förrådde honom, kände till det stället, ty där hade Jesus och hans lärjungar ofta kommit tillsammans.

2 Now, Judas also, who was delivering him up, knew the place: because, oft, had Jesus been gathered there, with his disciples.

3 Niin Juudas otti sotilasjoukon sekä ylipappien ja fariseusten palvelijoita ja tuli sinne soihdut ja lamput ja aseet mukanaan.

3 Och Judas tog nu med sig den romerska vakten, så ock några av översteprästernas och fariséernas tjänare, och kom dit med bloss och lyktor och vapen.

3 Judas, therefore, receiving the band, and officers, from among the High-priests and [from among] the Pharisees, cometh thither, with lights and torches and weapons.

4 Silloin Jeesus, joka tiesi kaiken, mikä oli häntä kohtaava, astui esiin ja sanoi heille: "Ketä te etsitte?"

4 Och Jesus, som visste allt vad som skulle övergå honom, gick fram och sade till dem: »Vem söken I?»

4 Jesus, therefore, knowing all the things coming upon him, went forth, and saith unto them—Whom, seek ye?

5 He vastasivat hänelle: "Jeesusta, Nasaretilaista." Jeesus

5 De svarade honom: »Jesus från Nasaret.» Jesus sade till dem:

5 They answered him—Jesus, the Nazarene. He saith unto them—I, am he.

sanoi heille: "Minä se olen." Ja Juudas, joka hänet kavalsi, seisoi myös heidän kanssaan.

»Det är jag.» Och Judas, förrädaren, stod också där ibland dem.

Now Judas also, who was delivering him up, was standing with them.

6 Kun hän siis sanoi heille: "Minä se olen", peräytyivät he ja kaatuivat maahan.

6 När Jesus nu sade till dem: »Det är jag», veko de tillbaka och föllo till marken.

6 When, therefore, he said unto them, I, am he, they went backwards, and fell to the ground.

7 Niin hän taas kysyi heiltä: "Ketä te etsitte?" He sanoivat: "Jeesusta, Nasaretilaista."

7 Åter frågade han dem då: »Vem söken I?» De svarade: »Jesus från Nasaret.»

7 Again, therefore, he questioned them—Whom, seek ye? And, they, said—Jesus, the Nazarene.

8 Jeesus vastasi: "Minähän sanoin teille, että minä se olen. Jos te siis minua etsitte, niin antakaa näiden mennä";

8 Jesus sade: »Jag har sagt eder att det är jag; om det alltså är mig I söken, så låten dessa gå.»

8 Jesus answered—I told you, I, am he. If, then, ye seek me, let these go their way:—

9 että se sana kävisi toteen, jonka hän oli sanonut: "En minä ole kadottanut ketään niistä, jotka sinä olet minulle antanut."

9 Ty det ordet skulle fullbordas, som han hade sagt: »Av dem som du har givit mig har jag icke förlorat någon.»

9 that the word might be fulfilled which he had said—As touching them whom thou hast given me, I lost from among them, not so much as one.

10 Niin Simon Pietari, jolla oli miekka, veti sen ja iski ylimmäisen papin palvelijaa ja sivalsi häneltä pois oikean korvan; ja palvelijan nimi oli Malkus.

10 Och Simon Petrus, som hade ett svärd, drog ut det och högg till översteprästens tjänare och högg så av honom högra örat; och tjänarens namn var Malkus.

10 Simon Peter, therefore, having a sword, drew it, and smote the High-priest's servant, and cut off his right ear. Now the name of the servant was Malchus.

11 Niin Jeesus sanoi Pietarille: "Pistä miekkasi tuppeen. Enkö minä joisi sitä maljaa, jonka Isä on minulle antanut?"

11 Då sade Jesus till Petrus: »Stick ditt svärd i skidan. Skulle jag icke dricka den kalk som min Fader har givit mig?»

11 Jesus, therefore, said unto Peter—Thrust the sword into its sheath:—The cup which the Father hath given me, shall I in anywise not drink it?

12 Niin sotilasjoukko ja päällikkö ja juutalaisten

12 Den romerska vakten med sin överste

12 The band, therefore, and the captain, and the

palvelijat ottivat Jeesuksen kiinni ja sitoivat hänet

och de judiska rättstjänarna grepo då Jesus och bundo honom

officers of the Jews, apprehended Jesus, and bound him,

13 ja veivät ensin Hannaan luo, sillä hän oli Kaifaan appi, ja Kaifas oli sinä vuonna ylimmäisenä pappina.

13 och förde honom bort, först till Hannas; denne var nämligen svärfader till Kaifas, som var överstepräst det året.

13 and led him unto Annas, first; for he was father–in–law of Caiaphas, who was the High–priest of that year.

14 Ja Kaifas oli se, joka neuvottelussa oli juutalaisille sanonut: "On hyödyllistä, että yksi ihminen kuolee kansan edestä."

14 Och det var Kaifas som under rådplägningen hade sagt till judarna, att det vore bäst om en man finge dö för folket.

14 Now Caiaphas was he that gave counsel unto the Jews, that it was profitable for, one man, to die in behalf of the people.

15 Ja Jeesusta seurasi Simon Pietari ja eräs toinen opetuslapsi. Tämä opetuslapsi oli ylimmäisen papin tuttava ja meni Jeesuksen kanssa sisälle ylimmäisen papin kartanoon.

15 Och Simon Petrus jämte en annan lärjunge följde efter Jesus. Den lärjungen var bekant med översteprästen och gick med Jesus in på översteprästens gård;

15 And Simon Peter was following with Jesus, also another disciple. But, that disciple, was known unto the High–priest, and entered in, with Jesus, into the court of the High–priest;

16 Mutta Pietari seisoi portilla ulkona. Niin se toinen opetuslapsi, joka oli ylimmäisen papin tuttava, meni ulos ja puhutteli portinvartijatarta ja toi Pietarin sisälle.

16 men Petrus stod utanför vid porten. Den andre lärjungen, den som var bekant med översteprästen, gick då ut och talade med portvakterskan och fick så föra Petrus ditin.

16 whereas, Peter, remained standing at the door outside. The other disciple, therefore, that was known of the High–priest, went out, and spake unto the portress, and brought in Peter.

17 Niin palvelijatar, joka vartioi porttia, sanoi Pietarille: "Etkö sinäkin ole tuon miehen opetuslapsia?" Hän

17 Tjänstekvinnan som vaktade porten sade därvid till Petrus: »Är icke också du en av den mannens

17 The female servant, therefore, the portress, saith unto Peter—Art, thou also, from among the disciples of this man? He,

sanoi: "En ole."

18 Mutta palvelijat ja käskyläiset olivat tehneet hiilivalkean, koska oli kylmä, ja seisoivat ja lämmittelivät. Ja myös Pietari seisoi heidän kanssaan lämmittelemässä.

19 Niin ylimmäinen pappi kysyi Jeesukselta hänen opetuslapsistaan ja opistaan.

20 Jeesus vastasi hänelle: "Minä olen julkisesti puhunut maailmalle; minä olen aina opettanut synagoogissa ja pyhäkössä, joihin kaikki juutalaiset kokoontuvat, enkä ole salassa puhunut mitään.

21 Miksi minulta kysyt? Kysy niiltä, jotka ovat kuulleet, mitä minä olen heille puhunut; katso, he tietävät, mitä minä olen sanonut."

22 Mutta kun Jeesus oli tämän sanonut, antoi eräs palvelija, joka seisoi vieressä, hänelle korvapuustin sanoen: "Niinkö sinä vastaat ylimmäiselle papille?"

lärjungar?» Han svarade: »Nej, det är jag icke.»

18 Men tjänarna och rättsbetjänterna hade gjort upp en koleld, ty det var kallt, och de stodo där och värmde sig; bland dem stod också Petrus och värmde sig.

19 Översteprästen frågade nu Jesus om hans lärjungar och om hans lära.

20 Jesus svarade honom: »Jag har öppet talat för världen, jag har alltid undervisat i synagogan eller i helgedomen, på ställen där alla judar komma tillsammans; hemligen har jag intet talat.

21 Varför frågar du då mig? Dem som hava hört mig må du fråga om vad jag har talat till dem. De veta ju vad jag har sagt.»

22 När Jesus sade detta, gav honom en av rättstjänarna, som stod där bredvid, ett slag på kinden och sade: »Skall du så svara översteprästen?»

saith—I am not!

18 Now the servants and the officers were standing by, having made, a coal fire, because it was cold,—and were warming themselves; and Peter also was with them, standing and warming himself.

19 The High-priest, therefore, questioned Jesus concerning his disciples, and concerning his teaching.

20 Jesus answered him—I, openly, have spoken, unto the world,—I, ever, taught, in synagogue, and in the temple, where all the Jews gather together; and, in secret, spake nothing:

21 Why questionest thou me? question them who have heard, what I spake unto them. See! these, know what, I, said.

22 And, when, these things, he had said, one of the officers who was standing by, gave a smart blow to Jesus, saying—Thus, answerest thou, the High-priest?

23 Jeesus vastasi hänelle: "Jos minä pahasti puhuin, niin näytä toteen, että se on pahaa; mutta jos minä puhuin oikein, miksi minua lyöt?"

23 Jesus svarade honom: »Har jag talat orätt, så bevisa att det var orätt; men har jag talat rätt, varför slår du mig då?»

23 Jesus answered him—If, with abuse, I spake, bear witness of the abuse: but, if with respect, why, smitest thou me?

24 Niin Hannas lähetti hänet sidottuna ylimmäisen papin Kaifaan luo.

24 Och Hannas sände honom bunden till översteprästen Kaifas.

24 Annas therefore sent him forth, bound, unto Caiaphas the High–priest.

25 Mutta Simon Pietari seisoi lämmittelemässä. Niin he sanoivat hänelle: "Etkö sinäkin ole hänen opetuslapsiaan?" Hän kielsi ja sanoi: "En ole."

25 Men Simon Petrus stod och värmde sig. Då sade de till honom: »Är icke också du en av hans lärjungar?» Han nekade och sade: »Det är jag icke.»

25 Now Simon Peter was standing and warming himself. They said, therefore, unto him—Art, thou also, from among his disciples? He, denied, and said—I am not!

26 Silloin eräs ylimmäisen papin palvelijoista, sen sukulainen, jolta Pietari oli sivaltanut korvan pois, sanoi: "Enkö minä nähnyt sinua puutarhassa hänen kanssaan?"

26 Då sade en av överstepräs tens tjänare, en frände till den som Petrus hade huggit örat av: »Såg jag icke själv att du var med honom i örtagården?»

26 Saith one from among the servants of the High–priest, being, kinsman, of him whose ear Peter cut off,—Did not, I, see thee, in the garden with him?

27 Niin Pietari taas kielsi, ja samassa lauloi kukko.

27 Då nekade Petrus åter. Och i detsamma gol hanen.

27 Again, therefore, Peter denied. And, straightway, a cock crew.

28 Niin he veivät Jeesuksen Kaifaan luota palatsiin; ja oli varhainen aamu. Ja itse he eivät menneet sisälle palatsiin, etteivät saastuisi, vaan saattaisivat syödä pääsiäislammasta.

28 Sedan förde de Jesus från Kaifas till pretoriet; och det var nu morgon. Men själva gingo de icke in i pretoriet, för att de icke skulle bliva orenade, utan skulle kunna äta påskalammet.

28 So they lead Jesus from Caiaphas unto the judgment–hall. Now it was early; and, they themselves, entered not into the judgment–hall, that they might not be defiled, but might eat the passover.

29 Niin Pilatus meni ulos heidän luokseen ja sanoi: "Mikä syytös ja kanne teillä on tätä miestä vastaan?"

30 He vastasivat ja sanoivat hänelle: "Jos tämä ei olisi pahantekijä, emme olisi antaneet häntä sinun käsiisi."

31 Niin Pilatus sanoi heille: "Ottakaa te hänet ja tuomitkaa hänet lakinne mukaan." Juutalaiset sanoivat hänelle: "Meidän ei ole lupa ketään tappaa";

32 että Jeesuksen sana kävisi toteen, jonka hän oli sanonut, antaen tietää, minkälaisella kuolemalla hän oli kuoleva.

33 Niin Pilatus meni taas sisälle palatsiin ja kutsui Jeesuksen ja sanoi hänelle: "Oletko sinä juutalaisten kuningas?"

34 Jeesus vastasi hänelle: "Itsestäsikö sen sanot, vai ovatko muut sen sinulle minusta sanoneet?"

35 Pilatus vastasi: "Olenko minä juutalainen? Oma

29 Då gick Pilatus ut till dem och sade: »Vad haven I för anklagelse att frambära mot denne man?»

30 De svarade och sade till honom: »Vore han icke en illgärningsman, så hade vi icke överlämnat honom åt dig.»

31 Då sade Pilatus till dem: »Tagen I honom, och dömen honom efter eder lag.» Judarna svarade honom: »För oss är det icke lovligt att avliva någon.»

32 Ty Jesu ord skulle fullbordas, det som han hade sagt för att giva till känna på vad sätt han skulle dö.

33 Pilatus gick åter in i pretoriet och kallade Jesus till sig och sade till honom: »Är du judarnas konung?»

34 Jesus svarade: »Säger du detta av dig själv, eller hava andra sagt dig det om mig?»

35 Pilatus svarade: »Jag är väl icke en jude! Ditt eget folk

29 Pilate, therefore, went forth outside unto them, and saith,—What accusation bring ye against this man?

30 They answered and said unto him—If this one had not been doing, mischief, unto thee, had we not delivered him up.

31 Pilate, therefore, said unto them—Ye, take him, and, according to your law, judge ye him. The Jews said unto him—Unto us, it is not allowed, to kill anyone!—

32 that, the word of Jesus, might be fulfilled, which he spake, signifying, by what manner of death, he was about to die.

33 Pilate, therefore, entered again into the judgment-hall; and addressed Jesus, and said unto him—Art, thou, the king of the Jews?

34 Jesus answered—Of thyself, art, thou, this thing saying; or did, others, tell thee concerning me?

35 Pilate answered—Am, I, a Jew? Thine own nation, and the High-priests,

kansasi ja ylipapit ovat antaneet sinut minun käsiini. Mitä olet tehnyt?"

och översteprästerna hava överlämnat dig åt mig. Vad har du gjort?»

delivered thee up, unto me! What, hast thou done?

36 Jeesus vastasi: "Minun kuninkuuteni ei ole tästä maailmasta; jos minun kuninkuuteni olisi tästä maailmasta, niin minun palvelijani olisivat taistelleet, ettei minua olisi annettu juutalaisten käsiin; mutta nyt minun kuninkuuteni ei ole täältä."

36 Jesus svarade: »Mitt rike är icke av denna världen. Om mitt rike vore av denna världen, så hade väl mina tjänare kämpat för att jag icke skulle bliva överlämnad åt judarna. Men nu är mitt rike icke av denna världen.»

36 Jesus answered—My kingdom, is not of this world: If, of this world, had been my kingdom, mine own officers, would have been striving, that I should not be delivered up unto the Jews: but, now, my kingdom, is not from hence.

37 Niin Pilatus sanoi hänelle: "Sinä siis kuitenkin olet kuningas?" Jeesus vastasi: "Sinäpä sen sanot, että minä olen kuningas. Sitä varten minä olen syntynyt ja sitä varten maailmaan tullut, että minä todistaisin totuuden puolesta. Jokainen, joka on totuudesta, kuulee minun ääneni."

37 Så sade Pilatus till honom: »Så är du dock en konung?» Jesus svarade: »Du säger det själv, att jag är en konung. Ja, därtill är jag född, och därtill har jag kommit i världen, att jag skall vittna för sanningen. Var och en som är av sanningen, han hör min röst.»

37 Pilate, therefore, said unto him—And yet, thou, art, not a king? Jesus answered—Thou, sayest, that, a king, I am: I, for this, have been born, and, for this, have come into the world,—that I may bear witness unto the truth: Every one who is of the truth, hearkeneth unto my voice.

38 Pilatus sanoi hänelle: "Mikä on totuus?" Ja sen sanottuaan hän taas meni ulos juutalaisten luo ja sanoi heille: "Minä en löydä hänessä yhtäkään syytä.

38 Pilatus sade till honom: »Vad är sanning?» När han hade sagt detta, gick han åter ut till judarna och sade till dem: »Jag finner honom icke skyldig till något brott.

38 Pilate saith unto him—What, is truth? And, this saying, again, went he out to the Jews, and saith unto them,—I, find in him, not a single fault.

39 Mutta te olette

39 Nu är det en

39 Howbeit ye have, a

tottuneet siihen, että minä päästän teille yhden vangin irti pääsiäisenä; tahdotteko siis, että päästän teille juutalaisten kuninkaan?"
40 Niin he taas huusivat sanoen: "Älä häntä, vaan Barabbas!" Mutta Barabbas oli ryöväri.

sedvänja hos eder, att jag vid påsken skall giva eder en fånge lös. Viljen I då att jag skall giva eder 'judarnas konung' lös?»
40 Då skriade de åter och sade: »Icke honom, utan Barabbas.» Men Barabbas var en rövare.

custom, that, some one, I should release unto you, during the passover:—Are ye minded, then, that I release unto you the king of the Jews?
40 So they cried aloud again, saying—Not this man, but Barabbas! Now, Barabbas, was, a robber.

19 luku

1 Silloin Pilatus otti Jeesuksen ja ruoskitti hänet.
2 Ja sotamiehet väänsivät kruunun orjantappuroista, panivat sen hänen päähänsä ja pukivat hänen ylleen purppuraisen vaipan

3 ja tulivat hänen luoksensa ja sanoivat: "Terve, juutalaisten kuningas"; ja he antoivat hänelle korvapuusteja.
4 Pilatus meni taas ulos ja sanoi heille: "Katso, minä tuon hänet ulos teille, tietääksenne, etten minä löydä hänessä yhtäkään syytä."

5 Niin Jeesus tuli ulos,

1 Så tog då Pilatus Jesus och lät gissla honom.
2 Och krigsmännen vredo samman en krona av törnen och satte den på hans huvud och klädde på honom en purpurfärgad mantel.

3 Sedan trädde de fram till honom och sade: »Hell dig, du judarnas konung!» och slogo honom på kinden.
4 Åter gick Pilatus ut och sade till folket: »Se, jag vill föra honom ut till eder, på det att I mån förstå att jag icke finner honom skyldig till något brott.»
5 Och Jesus kom då

1 Then Pilate, therefore, took Jesus, and scourged him.
2 And, the soldiers, plaiting a crown out of thorns, placed it upon his head, and, a purple robe, cast they about him;

3 and kept coming unto him, and saying—Joy to thee! O King of the Jews!—and were giving unto him smart blows.

4 And Pilate went forth again outside, and saith unto them—See! I lead him unto you outside, that ye may take knowledge, that, no single fault, do I find in him.

5 Jesus, therefore, came

orjantappurakruunu päässään ja purppurainen vaippa yllään. Ja Pilatus sanoi heille: "Katso ihmistä!"
6 Kun siis ylipapit ja palvelijat näkivät hänet, huusivat he sanoen: "Ristiinnaulitse, ristiinnaulitse!" Pilatus sanoi heille: "Ottakaa te hänet ja ristiinnaulitkaa, sillä minä en löydä hänessä mitään syytä."

ut, klädd i törnekronan och den purpurfärgade manteln. Och han sade till dem: »Se mannen!»
6 Då nu överstеprästerna och rättstjänarna fingo se honom, skriade de: »Korsfäst! Korsfäst!» Pilatus sade till dem: »Tagen I honom, och korsfästen honom; jag finner honom icke skyldig till något brott.»

forth outside, wearing the thorn crown, and the purple mantle. And he saith unto them—Lo! the Man!
6 When, therefore, the High-priests and the officers saw him, they cried aloud, saying—Crucify! Crucify! Pilate saith unto them—Ye, take him, and crucify; for, I, find not in him, a fault.

7 Juutalaiset vastasivat hänelle: "Meillä on laki, ja lain mukaan hänen pitää kuoleman, koska hän on tehnyt itsensä Jumalan Pojaksi."
8 Kun nyt Pilatus kuuli tämän sanan, pelkäsi hän vielä enemmän
9 ja meni taas sisälle palatsiin ja sanoi Jeesukselle: "Mistä sinä olet?" Mutta Jeesus ei hänelle vastannut.
10 Niin Pilatus sanoi hänelle: "Etkö puhu minulle? Etkö tiedä, että minulla on valta sinut päästää ja minulla on valta sinut ristiinnaulita?"
11 Jeesus vastasi: "Sinulla ei olisi mitään valtaa minuun, ellei sitä

7 Judarna svarade honom: »Vi hava själva en lag, och efter den lagen måste han dö, ty han har gjort sig till Guds Son.»
8 När Pilatus hörde dem tala så, blev hans fruktan ännu större.
9 Och han gick åter in i pretoriet och frågade Jesus: »Varifrån är du?» Men Jesus gav honom intet svar.
10 Då sade Pilatus till honom: »Svarar du mig icke? Vet du då icke att jag har makt att giva dig lös och makt att korsfästa dig?»
11 Jesus svarade honom: »Du hade alls ingen makt över mig,

7 The Jews answered him—We, have, a law, and, according to the law, he ought to die, because, Son of God, himself, he made.
8 When, therefore, Pilate heard this word, he was the more afraid;
9 and entered into the judgment-hall again, and saith unto Jesus—Whence, art, thou? But, Jesus, gave him no, answer.
10 Pilate, therefore, saith unto him—Unto me, dost thou not speak? Knowest thou not, that, authority, have I to release thee, and, authority, have I to crucify thee?
11 Jesus answered him—Thou couldst have had no authority against me, at

olisi annettu sinulle ylhäältä. Sentähden on sen synti suurempi, joka jätti minut sinun käsiisi."

12 Tämän tähden Pilatus koetti päästää hänet irti. Mutta juutalaiset huusivat sanoen: "Jos päästät hänet, et ole keisarin ystävä; jokainen, joka tekee itsensä kuninkaaksi, asettuu keisaria vastaan."

13 Kun Pilatus kuuli nämä sanat, antoi hän viedä Jeesuksen ulos ja istui tuomarinistuimelle, paikalle, jonka nimi on Litostroton, hebreaksi Gabbata.
14 Ja oli pääsiäisen valmistuspäivä, noin kuudes hetki. Ja hän sanoi juutalaisille: "Katso, teidän kuninkaanne!"
15 Niin he huusivat: "Vie pois, vie pois, ristiinnaulitse hänet!" Pilatus sanoi heille: "Onko minun ristiinnaulittava teidän kuninkaanne?" Ylipapit vastasivat: "Ei meillä ole kuningasta, vaan keisari."

om den icke vore dig given ovanifrån. Därför har den större synd, som har överlämnat mig åt dig.»
12 Från den stunden sökte Pilatus efter någon utväg att giva honom lös. Men judarna ropade och sade: »Giver du honom lös, så är du icke kejsarens vän. Vemhelst som gör sig till konung, han sätter sig upp mot kejsaren.»
13 När Pilatus hörde de orden, lät han föra ut Jesus och satte sig på domarsätet, på en plats som kallades Litostroton, på hebreiska Gabbata.
14 Och det var tillredelsedagen före påsken, vid sjätte timmen. Och han sade till judarna: »Se här är eder konung!»
15 Då skriade de: »Bort med honom! Bort med honom! Korsfäst honom!» Pilatus sade till dem: »Skall jag korsfästa eder konung?» Översteprästerna svarade: »Vi hava ingen annan konung än kejsaren.»

all, if it had not been given unto thee from above. Therefore, he that delivered me unto thee, hath, greater sin.
12 For this cause, Pilate, began seeking to release him; but, the Jews, cried aloud saying—If this man thou release, thou art not a friend of Caesar, for, every one who maketh himself king, speaketh against Caesar.

13 Pilate, therefore, when he heard these words, led Jesus outside, and sat down upon a raised seat, in a place called Pavement, but, in Hebrew, Gabbatha.
14 Now it was the preparation of the passover,—it was about the sixth hour. And he saith unto the Jews—See! your King!
15 They, therefore, cried aloud—Away! away! Crucify him! Pilate saith unto them—Your king, shall I crucify? The High-priests answered—We have no king but Caesar!

16 Silloin hän luovutti hänet heille ja antoi ristiinnaulittavaksi. Ja he ottivat Jeesuksen.

16 Då gjorde han dem till viljes och bjöd att han skulle korsfästas. Och de togo Jesus med sig.

16 Then, therefore, he delivered him up unto them, that he might be crucified. They took possession, therefore, of Jesus.

17 Ja kantaen itse omaa ristiänsä hän meni ulos niin sanotulle Pääkallonpaikalle, jota kutsutaan hebreankielellä Golgataksi.

17 Och han bar själv sitt kors och kom så ut till det ställe som kallades Huvudskalleplatsen, på hebreiska Golgata.

17 And, bearing for himself the cross, he went forth unto the so–called Skull–place, which is named, in Hebrew, Golgotha;

18 Siellä he hänet ristiinnaulitsivat ja hänen kanssaan kaksi muuta, yhden kummallekin puolelle, ja Jeesuksen keskelle.

18 Där korsfäste de honom, och med honom två andra, en på vardera sidan, och Jesus i mitten.

18 where, him, they crucified; and, with him, other two, on this side and on that, and, in the midst, Jesus.

19 Ja Pilatus kirjoitti myös päällekirjoituksen ja kiinnitti sen ristiin; ja se oli näin kirjoitettu: "Jeesus Nasaretilainen, juutalaisten kuningas."

19 Men Pilatus lät ock göra en överskrift och sätta upp den på korset; och den lydde så: »Jesus från Nasaret, judarnas konung.»

19 And Pilate wrote a title also, and placed on the cross; and there was written—JESUS, THE NAZARENE, THE KING OF THE JEWS.

20 Tämän päällekirjoituksen lukivat monet juutalaiset, sillä paikka, jossa Jeesus ristiinnaulittiin, oli lähellä kaupunkia; ja se oli kirjoitettu hebreaksi, latinaksi ja kreikaksi.

20 Den överskriften läste många av judarna, ty det ställe där Jesus var korsfäst låg nära staden: och den var avfattad på hebreiska, på latin och på grekiska.

20 This title, therefore, read many of the Jews, because, near, was the place to the city where Jesus was crucified; ad it was written in Hebrew, in Latin, in Greek.

21 Niin juutalaisten ylipapit sanoivat Pilatukselle: "Älä kirjoita: 'Juutalaisten kuningas', vaan että hän on sanonut: 'Minä olen

21 Då sade judarnas överstepräster till Pilatus: »Skriv icke: 'Judarnas konung', utan skriv att han har sagt sig vara judarnas

21 The High–priests of the Jews, therefore, were saying unto Pilate—Do not be writing, The King of the Jews; but that, he, said: King of the Jews, I

juutalaisten kuningas.'"
22 Pilatus vastasi: "Minkä minä kirjoitin, sen minä kirjoitin."
23 Kun sotamiehet olivat ristiinnaulinneet Jeesuksen, ottivat he hänen vaatteensa ja jakoivat ne neljään osaan, kullekin sotamiehelle osansa, sekä ihokkaan. Mutta ihokas oli saumaton, kauttaaltaan ylhäältä asti kudottu.

24 Sentähden he sanoivat toisillensa: "Älkäämme leikatko sitä rikki, vaan heittäkäämme siitä arpaa, kenen se on oleva"; että tämä kirjoitus kävisi toteen: "He jakoivat keskenänsä minun vaatteeni ja heittivät minun puvustani arpaa." Ja sotamiehet tekivät niin.
25 Mutta Jeesuksen ristin äressä seisoivat hänen äitinsä ja hänen äitinsä sisar ja Maria, Kloopaan vaimo, ja Maria Magdaleena.
26 Kun Jeesus näki äitinsä ja sen opetuslapsen, jota hän rakasti, seisovan siinä vieressä, sanoi hän äidillensä: "Vaimo,

konung.»
22 Pilatus svarade: »Vad jag har skrivit, det har jag skrivit.»
23 Då nu krigsmännen hade korsfäst Jesus, togo de hans kläder och delade dem i fyra delar, en del åt var krigsman. Också livklädnaden togo de. Men livklädnaden hade inga sömmar, utan var vävd i ett stycke, uppifrån och alltigenom.

24 Därför sade de till varandra: »Låt oss icke skära sönder den, utan kasta lott om vilken den skall tillhöra.» Ty skriftens ord skulle fullbordas: »De delade mina kläder mellan sig och kastade lott om min klädnad.» Så gjorde nu krigsmännen.
25 Men vid Jesu kors stodo hans moder och hans moders syster, Maria, Klopas' hustru, och Maria från Magdala.
26 När Jesus nu fick se sin moder och bredvid henne den lärjunge som han älskade, sade han till sin moder: »Moder, se

am.
22 Pilate answered—What I have written, I have written!
23 The soldiers, therefore, when they had crucified Jesus, took his garments and made four parts, unto each soldier, a part; also the tunic. Howbeit, the tunic was without seam, from above, woven throughout.

24 They said, therefore, one to another—Let us not rend it, but cast lots for it, whose, it shall be; ––that, the Scripture, might be fulfilled—They parted my garments amongst them, and, for my vestment, they cast lots:—yes verily, the soldiers, these things did.

25 And there were standing by the cross of Jesus, his mother, and his mother’s sister, Mary the wife of Clopas, and Mary the Magdalene.
26 Jesus, therefore, seeing his mother and the disciple whom he loved, saith unto his mother—O woman, see! thy son!

katso, poikasi!"
27 Sitten hän sanoi opetuslapselle: "Katso, äitisi!" Ja siitä hetkestä opetuslapsi otti hänet kotiinsa.
28 Sen jälkeen, kun Jeesus tiesi, että kaikki jo oli täytetty, sanoi hän, että kirjoitus kävisi toteen: "Minun on jano."
29 Siinä oli astia, hapanviiniä täynnä; niin he täyttivät sillä hapanviinillä sienen ja panivat sen isoppikorren päähän ja ojensivat sen hänen suunsa eteen.
30 Kun nyt Jeesus oli ottanut hapanviinin, sanoi hän: "Se on täytetty", ja kallisti päänsä ja antoi henkensä.
31 Koska silloin oli valmistuspäivä, niin - etteivät ruumiit jäisi ristille sapatiksi, sillä se sapatinpäivä oli suuri - juutalaiset pyysivät Pilatukselta, että ristiinnaulittujen sääriluut rikottaisiin ja ruumiit otettaisiin alas.
32 Niin sotamiehet tulivat ja rikkoivat

din son.»
27 Sedan sade han till lärjungen: »Se din moder.» Och från den stunden tog lärjungen henne hem till sig.
28 Eftersom nu Jesus visste att allt annat redan var fullbordat, sade han därefter, då ju skriften skulle i allt uppfyllas: »Jag törstar.»
29 Där stod då en kärl som var fullt av ättikvin. Med det vinet fyllde de en svamp, som de satte på en isopsstängel och förde till hans mun.
30 Och när Jesus hade tagit emot vinet, sade han: »Det är fullbordat.» Sedan böjde han ned huvudet och gav upp andan.
31 Men eftersom det var tillredelsedag och judarna icke ville att kropparna skulle bliva kvar på korset över sabbaten (det var nämligen en stor sabbatsdag), bådo de Pilatus att han skulle låta sönderslå de korsfästas ben och taga bort kropparna.
32 Så kommo då krigsmännen och slogo

27 Afterwards, he saith unto the disciple—See! thy mother! And, from that hour, the disciple took her unto his own home.
28 After this, Jesus, knowing that, already, all things, have been finished,—that the Scripture might be fulfilled, saith—I thirst!
29 A vessel, was standing, full of vinegar. A sponge, therefore, full of the vinegar, put about, hyssop, brought they unto his mouth.
30 When, therefore, he had received the vinegar, Jesus said—It is finished! And, bowing his head, delivered up his spirit.
31 The Jews, therefore, since it was, a preparation, that the bodies might not remain upon the cross during the Sabbath,—for that Sabbath day was, great, requested Pilate that their legs might be broken, and they be taken away.
32 The soldiers, therefore, came; and, of the first,

sääriluut ensin toiselta ja sitten toiselta hänen kanssaan ristiinnaulitulta.

33 Mutta kun he tulivat Jeesuksen luo ja näkivät hänet jo kuolleeksi, eivät he rikkoneet hänen luitaan,
34 vaan yksi sotamiehistä puhkaisi keihäällä hänen kylkensä, ja heti vuoti siitä verta ja vettä.

35 Ja joka sen näki, on sen todistanut, ja hänen todistuksensa on tosi, ja hän tietää totta puhuvansa, että tekin uskoisitte.

36 Sillä tämä tapahtui, että kirjoitus kävisi toteen: "Älköön häneltä luuta rikottako."

37 Ja vielä sanoo toinen kirjoitus: "He luovat katseensa häneen, jonka he ovat lävistäneet."
38 Mutta sen jälkeen Joosef, arimatialainen, joka oli Jeesuksen opetuslapsi, vaikka salaa, juutalaisten pelosta, pyysi Pilatukselta saada ottaa Jeesuksen ruumiin; ja

sönder den förstes ben och sedan den andres som var korsfäst med honom.
33 När de därefter kommo till Jesus och sågo honom redan vara död, slogo de icke sönder hans ben;
34 men en av krigsmännen stack upp han sida med ett spjut, och strax kom därifrån ut blod och vatten.
35 Och den som har sett detta, han har vittnat därom, för att ock I skolen tro; och hans vittnesbörd är sant, och han vet att han talar sanning.
36 Ty detta skedde, för att skriftens ord skulle fullbordas: »Intet ben skall sönderslås på honom.»
37 Och åter ett annat skriftens ord lyder så: »De skola se upp till honom som de hava stungit.»
38 Men Josef från Arimatea, som var en Jesu lärjunge -- fastän i hemlighet, av fruktan för judarna -- kom därefter och bad Pilatus att få taga Jesu kropp; och Pilatus

indeed, brake the legs, and of the other who was crucified with him,—

33 but coming, unto Jesus, when they saw that, already, he was dead, they brake not his legs; —
34 but, one of the soldiers, with a spear, pierced, his side, and there came out, straightway, blood and water.
35 And, he that hath seen, hath borne witness; and, genuine, is his testimony, and, he, knoweth that he saith, what is true, that, ye also, may believe.
36 For these things came to pass, that, the Scripture, might be fulfilled—A bone thereof, shall not be crushed;
37 and, again, a different Scripture, saith—They shall look unto him whom they pierced.

38 But, after these things, Joseph from Arimathaea, being a disciple of Jesus, but having kept it secret for fear of the Jews, requested Pilate, that he might take away the body of Jesus; and Pilate gave

Pilatus myöntyi siihen. Niin hän tuli ja otti Jeesuksen ruumiin.

39 Tuli myös Nikodeemus, joka ensi kerran oli yöllä tullut Jeesuksen tykö, ja toi mirhan ja aloen seosta noin sata naulaa.

40 Niin he ottivat Jeesuksen ruumiin ja käärivät sen hyvänhajuisten yrttien kanssa käärinliinoihin, niinkuin juutalaisilla on tapana haudata.

41 Ja sillä paikalla, missä hänet ristiinnaulittiin, oli puutarha, ja puutarhassa uusi hauta, johon ei vielä oltu ketään pantu.

42 Siihen he nyt panivat Jeesuksen, koska oli juutalaisten valmistuspäivä ja se hauta oli lähellä.

tillstadde honom det. Då gick han åstad och tog hans kropp.

39 Och jämväl Nikodemus kom dit, han som första gången hade besökt honom om natten; denne förde med sig en blandning av myrra och aloe, vid pass hundra skålpund.

40 Och de togo Jesu kropp och omlindade den med linnebindlar och lade dit de välluktande kryddorna, såsom judarna hava för sed vid tillredelse till begravning.

41 Men invid det ställe där han hade blivit korsfäst var en örtagård, och i örtagården fanns en ny grav, som ännu ingen hade varit lagd i.

42 Där lade de nu Jesus, eftersom det var judarnas tillredelsedag och graven låg nära.

permission. He came, therefore, and took away his body.

39 There came, moreover, Nicodemus also,—he that came unto him by night at the first,—bearing a roll of myrrh and aloes, about a hundred pounds' weight.

40 So they received the body of Jesus, and bound it in linen-bandages with the spices,—just as it is, a custom, with the Jews to prepare for burial.

41 Now there was, in the place where he was crucified, a garden; and, in the garden, an unused tomb, wherein, as yet, no one had been laid.

42 So, there, by reason of the preparation of the Jews, because, near, was the tomb, laid they Jesus.

20 luku

1 Mutta viikon ensimmäisenä päivänä Maria Magdaleena meni varhain, kun vielä oli pimeä, haudalle ja näki

1 Men på första veckodagen, medan det ännu var mörkt, kom Maria från Magdala dit till graven

1 But, on the first day of the week, Mary the Magdalene, cometh early, while it is yet, dark, unto the tomb,—and beholdeth

kiven otetuksi pois haudan suulta.

2 Niin hän riensi pois ja tuli Simon Pietarin luo ja sen toisen opetuslapsen luo, joka oli Jeesukselle rakas, ja sanoi heille: "Ovat ottaneet Herran pois haudasta, emmekä tiedä, mihin ovat hänet panneet."

3 Niin Pietari ja se toinen opetuslapsi lähtivät ja menivät haudalle.

4 Ja he juoksivat molemmat yhdessä; mutta se toinen opetuslapsi juoksi edellä, nopeammin kuin Pietari, ja saapui ensin haudalle.

5 Ja kun hän kurkisti sisään, näki hän käärinliinat siellä; kuitenkaan hän ei mennyt sisälle.

6 Niin Simon Pietarikin tuli hänen perässään ja meni sisälle hautaan ja näki käärinliinat siellä

7 ja hikiliinan, joka oli ollut hänen päässään, ei pantuna yhteen käärinliinojen kanssa, vaan toiseen paikkaan

och fick se stenen vara borttagen från graven.

2 Då skyndade hon därifrån och kom till Simon Petrus och till den andre lärjungen, den som Jesus älskade, och sade till dem: »De hava tagit Herren bort ur graven, och vi veta icke var de hava lagt honom.»

3 Då begåvo sig Petrus och den andre lärjungen åstad på väg till graven.

4 Och de sprungo båda på samma gång; men den andre lärjungen sprang fortare än Petrus och kom först fram till graven.

5 Och när han lutade sig ditin, så han linnebindlarna ligga där; dock gick han icke in.

6 Sedan, efter honom, kom ock Simon Petrus dit. Han gick in i graven och fick så se huru bindlarna lågo där,

7 och huru duken som hade varit höljd över hans huvud icke låg tillsammans med bindlarna, utan för sig

the stone, already taken away out of the tomb.

2 She runneth, therefore, and cometh unto Simon Peter, and unto the other disciple whom Jesus dearly loved, and saith unto them—They have taken away the Lord out of the tomb, and we know not where they have laid him.

3 Peter, therefore, went out, and the other disciple,—and they were going unto the tomb;

4 and the two were running together, and, the other disciple, outran Peter, and came first unto the tomb;

5 and, stooping aside, beholdeth, lying, the linen–bandages, nevertheless, he entered not.

6 So Simon Peter also cometh, following him, and entered into the tomb, and vieweth the linen–bandages lying,—

7 and the napkin, which was upon his head, not, with the linen–bandages, lying, but apart, folded up into one place.

erikseen kokoonkäärittynä.
8 Silloin toinenkin opetuslapsi, joka ensimmäisenä oli tullut haudalle, meni sisään ja näki ja uskoi.
9 Sillä he eivät vielä ymmärtäneet Raamattua, että hän oli kuolleista nouseva.

10 Niin opetuslapset menivät takaisin kotiinsa.
11 Mutta Maria seisoi haudan edessä ulkopuolella ja itki. Kun hän näin itki, kurkisti hän hautaan

12 ja näki kaksi enkeliä valkeissa vaatteissa istuvan, toisen pääpuolessa ja toisen jalkapuolessa, siinä, missä Jeesuksen ruumis oli maannut.
13 Nämä sanoivat hänelle: "Vaimo, mitä itket?" Hän sanoi heille: "Ovat ottaneet pois minun Herrani, enkä tiedä, mihin ovat hänet panneet."

14 Tämän sanottuaan hän kääntyi taaksepäin ja näki Jeesuksen siinä seisovan, eikä tiennyt,

själv på ett särskilt ställe, hopvecklad.
8 Då gick ock den andre lärjungen ditin, han som först hade kommit till graven; och han såg och trodde.
9 De hade nämligen ännu icke förstått skriftens ord, att han skulle uppstå från de döda.
10 Och lärjungarna gingo så hem till sitt igen.
11 Men Maria stod och grät utanför graven. Och under det hon grät, lutade hon sig in i graven

12 och fick då se två änglar i vita kläder sitta där Jesu kropp hade legat, den ene vid huvudets plats, den andre vid fötternas.

13 Och de sade till henne: »Kvinna, varför gråter du?» Hon svarade dem: »De hava tagit bort min Herre, och jag vet icke var de hava lagt honom.»
14 Vid det hon sade detta, vände hon sig om och fick se Jesus stå där; men hon

8 Then, entered, therefore, the other disciple also, who had come first unto the tomb, and he saw and believed.
9 For, not yet, knew they the Scripture, that he must needs, from among the dead, arise.

10 The disciples, therefore, departed again, by themselves.
11 Howbeit, Mary, remained standing against the tomb, outside, weeping. So then, as she wept, she stooped aside into the tomb,
12 and beholdeth two messengers, in white garments, sitting, one at the head, and the other at the feet, where had been lying the body of Jesus.
13 And, they, say unto her—Woman! why weepest thou? She saith unto them—They have taken away my Lord, and I know not where they have laid him.

14 These things saying, she turned round, and seeth Jesus standing, and knew not that it was,

että se oli Jeesus.

15 Jeesus sanoi hänelle: "Vaimo, mitä itket? Ketä etsit?" Tämä luuli häntä puutarhuriksi ja sanoi hänelle: "Herra, jos sinä olet kantanut hänet pois, sano minulle, mihin olet hänet pannut, niin minä otan hänet."

16 Jeesus sanoi hänelle: "Maria!" Tämä kääntyi ja sanoi hänelle hebreankielellä: "Rabbuuni!" se on: opettaja.

17 Jeesus sanoi hänelle: "Älä minuun koske, sillä en minä ole vielä mennyt ylös Isäni tykö; mutta mene minun veljieni tykö ja sano heille, että minä menen ylös, minun Isäni tykö ja teidän Isänne tykö, ja minun Jumalani tykö ja teidän Jumalanne tykö."

18 Maria Magdaleena meni ja ilmoitti opetuslapsille, että hän oli nähnyt Herran ja että Herra oli hänelle näin sanonut.

19 Samana päivänä, viikon ensimmäisenä,

visste icke att det var Jesus.

15 Jesus sade till henne: »Kvinna, varför gråter du? Vem söker du?» Hon trodde att det var örtagårdsmästaren och svarade honom: »Herre, om det är du som har burit bort honom, så säg mig var du har lagt honom, så att jag kan hämta honom.»

16 Jesus sade till henne: »Maria!» Då vände hon sig om och sade till honom på hebreiska: »Rabbuni!» (det betyder mästare).

17 Jesus sade till henne: »Rör icke vid mig; jag har ju ännu icke farit upp till Fadern. Men gå till mina bröder, och säg till dem att jag far upp till min Fader och eder Fader, till min Gud och eder Gud.»

18 Maria från Magdala gick då och omtalade för lärjungarna att hon hade sett Herren, och att han hade sagt detta till henne.

19 På aftonen samma dag, den första

Jesus.

15 Jesus saith unto her—Woman! why weepest thou? Whom seekest thou? She, supposing he was, the gardener, saith unto him—Sir! If, thou, hast borne him hence, tell me where thou hast laid him; and, I, will take him away.

16 Jesus saith unto her—Mary! She, turning saith unto him, in Hebrew—Rabboni! which meaneth, Teacher.

17 Jesus saith unto her—Be not detaining me, for, not yet, have I ascended unto the Father; but be going unto my disciples, and say unto them—I am ascending unto my Father and your Father, and my God and your God.

18 Mary the Magdalene cometh, bringing tidings unto the disciples—I have seen the Lord! and that these things he had said unto her.

19 It being late, therefore, on that day, the first of

myöhään illalla, kun opetuslapset olivat koolla lukittujen ovien takana, juutalaisten pelosta, tuli Jeesus ja seisoi heidän keskellään ja sanoi heille: "Rauha teille!"

veckodagen, medan lärjungarna av fruktan för judarna voro samlade inom stängda dörrar, kom Jesus och stod mitt ibland dem och sade till dem: »Frid vare med eder!»

the week,—and, the doors, having been made fast where the disciples were, for fear of the Jews, Jesus came, and stood in the midst, and saith unto them—Peace be unto you!

20 Ja sen sanottuaan hän näytti heille kätensä ja kylkensä. Niin opetuslapset iloitsivat nähdessään Herran.

20 Och när han hade sagt detta, visade han dem sina händer och sin sida. Och lärjungarna blevo glada, när de sågo Herren.

20 and, this, saying he pointed out both his hands and his side unto them. The disciples, therefore, rejoiced, seeing the Lord.

21 Niin Jeesus sanoi heille jälleen: "Rauha teille! Niinkuin Isä on lähettänyt minut, niin lähetän minäkin teidät."

21 Åter sade Jesus till dem: »Frid vare med eder! Såsom Fadern har sänt mig, så sänder ock jag eder.»

21 Jesus, therefore, said unto them, again,—Peace be unto you! Just as, my Father, sent me forth, I, also, send you.

22 Ja tämän sanottuaan hän puhalsi heidän päällensä ja sanoi heille: "Ottakaa Pyhä Henki.

22 Och när han hade sagt detta, andades han på dem och sade till dem: »Tagen emot helig ande!

22 And, this, saying, he breathed strongly, and saith unto them—Receive ye Holy Spirit:—

23 Joiden synnit te anteeksi annatte, niille ne ovat anteeksi annetut; joiden synnit te pidätätte, niille ne ovat pidätetyt."

23 Om I förlåten någon hans synder, så äro de honom förlåtna; och om I binden någon i hans synder, så är han bunden i dem.»

23 Whosesoever sins ye shall remit, they are remitted unto them, whosesoever ye shall retain, they are retained.

24 Mutta Tuomas, jota sanottiin Didymukseksi, yksi niistä kahdestatoista, ei ollut heidän kanssansa, kun Jeesus tuli.

24 Men Tomas, en av de tolv, han som kallades Didymus, var icke med dem, när Jesus kom.

24 But, Thomas, one of the twelve, the one called Didymus, was not with them when Jesus came.

25 Niin muut opetuslapset sanoivat

25 Då nu de andra lärjungarna sade till

25 The other disciples, therefore, were saying

hänelle: "Me näimme Herran." Mutta hän sanoi heille: "Ellen näe hänen käsissään naulojen jälkiä ja pistä sormeani naulojen sijoihin ja pistä kättäni hänen kylkeensä, en minä usko."

honom att de hade sett Herren, svarade han dem: »Om jag icke ser hålen efter spikarna i hans händer och sticker mitt finger i hålen efter spikarna och sticker min hand i hans sida, så kan jag icke tro det.»

unto him—We have seen the Lord! But, he, said unto them—Except I see, in his hands, the print of the nails, and press my finger into the print of the nails, and press my hand into his side, in nowise will I believe.

26 Ja kahdeksan päivän perästä hänen opetuslapsensa taas olivat huoneessa, ja Tuomas oli heidän kanssansa. Niin Jeesus tuli, ovien ollessa lukittuina, ja seisoi heidän keskellään ja sanoi: "Rauha teille!"

26 Åtta dagar därefter voro hans lärjungar åter därinne, och Tomas var med bland dem. Då kom Jesus, medan dörrarna voro stängda, och stod mitt ibland de, och sade: »Frid vare med eder!»

26 And, eight days after, his disciples again were within, and Thomas with them. Jesus cometh—the doors having been made fast—and stood in the midst, and said—Peace be unto you!

27 Sitten hän sanoi Tuomaalle: "Ojenna sormesi tänne ja katso minun käsiäni, ja ojenna kätesi ja pistä se minun kylkeeni, äläkä ole epäuskoinen, vaan uskovainen."

27 Sedan sade han till Tomas: »Räck hit dit finger, se här äro mina händer; och räck hit din hand, och stick den i min sida. Och tvivla icke, utan tro.»

27 Then, saith he unto Thomas—Reach thy finger hither, and see my hands, and reach thy hand, and press into my side,—and become not disbelieving, but believing.

28 Tuomas vastasi ja sanoi hänelle: "Minun Herrani ja minun Jumalani!"

28 Tomas svarade och sade till honom: »Min Herre och min Gud!»

28 Thomas answered, and said unto him—My Lord, and my God!

29 Jeesus sanoi hänelle: "Sentähden, että minut näit, sinä uskot. Autuaat ne, jotka eivät näe ja kuitenkin uskovat!"

29 Jesus sade till honom: »Eftersom du har sett mig, tror du? Saliga äro de som icke se och dock tro.»

29 Jesus saith unto him—Because thou hast seen me, hast thou believed? Happy, they who have not seen, and yet have believed!

30 Paljon muitakin tunnustekoja, joita ei

30 Ännu många andra tecken, som icke äro

30 Many other signs, doubtless, did Jesus, in

ole kirjoitettu tähän kirjaan, Jeesus teki opetuslastensa nähden;
31 mutta nämä ovat kirjoitetut, että te uskoisitte, että Jeesus on Kristus, Jumalan Poika, ja että teillä uskon kautta olisi elämä hänen nimessänsä.

uppskrivna i denna bok, gjorde Jesus i sina lärjungars åsyn.
31 Men dessa hava blivit uppskrivna, för att I skolen tro att Jesus är Messias, Guds Son, och för att I genom tron skolen hava liv i hans namn.

presence of the disciples, which are not written in this book;
31 but, these, are written, that ye may believe that, Jesus, is, the Christ, the Son of God; and that, believing, ye may have life in his name.

21 luku

1 Sen jälkeen Jeesus taas ilmestyi opetuslapsilleen Tiberiaan järven rannalla; ja hän ilmestyi näin:
2 Simon Pietari ja Tuomas, jota sanottiin Didymukseksi, ja Natanael, joka oli Galilean Kaanasta, ja Sebedeuksen pojat sekä kaksi muuta hänen opetuslapsistaan olivat yhdessä.
3 Simon Pietari sanoi heille: "Minä menen kalaan." He sanoivat hänelle: "Me lähdemme myös sinun kanssasi." Niin he lähtivät ja astuivat venheeseen; mutta eivät sinä yönä saaneet mitään.
4 Ja kun jo oli aamu, seisoi Jeesus rannalla. Opetuslapset eivät

1 Därefter uppenbarade sig Jesus åter för lärjungarna, vid Tiberias' sjö; och vid den uppenbarelsen gick så till:
2 Simon Petrus och Tomas, som kallades Didymus, och Natanael, han som var från Kana i Galileen, och Sebedeus' söner voro tillsammans, och med dem två andra av hans lärjungar.
3 Simon Petrus sade då till dem: »Jag vill gå åstad och fiska.» De sade till honom: »Vi gå också med dig.» Så begåvo de sig åstad och stego i båten. Men den natten fingo de intet.
4 När det sedan hade blivit morgon, stod Jesus där på stranden;

1 After these things, Jesus manifested himself again, unto the disciples, by the sea of Tiberias; and manifested himself, thus:—
2 There were together, Simon Peter, and Thomas, who was called Didymus, and Nathanael, who was from Cana of Galilee, and the sons of Zebedee, and, two other, of his disciples.
3 Simon Peter saith unto them—I go a fishing! They say unto him—We also, go with thee! They went out, and got up into the boat, and during that night, they caught nothing.
4 But, morning by this time drawing on, Jesus stood upon the beach;

kuitenkaan tienneet, että se oli Jeesus.

5 Niin Jeesus sanoi heille: "Lapset, onko teillä mitään syötävää?" He vastasivat hänelle: "Ei ole."
6 Hän sanoi heille: "Heittäkää verkko oikealle puolelle venhettä, niin saatte." He heittivät verkon, mutta eivät jaksaneet vetää sitä ylös kalojen paljouden tähden.

7 Silloin se opetuslapsi, jota Jeesus rakasti, sanoi Pietarille: "Se on Herra." Kun Simon Pietari kuuli, että se oli Herra, vyötti hän vaippansa ympärilleen, sillä hän oli ilman vaatteita, ja heittäytyi järveen.
8 Mutta muut opetuslapset tulivat venheellä ja vetivät perässään verkkoa kaloineen, sillä he eivät olleet maasta kauempana kuin noin kahdensadan kyynäränpäässä.
9 Kun he astuivat maalle, näkivät he siellä hiilloksen ja kalan pantuna sen päälle,

dock visste lärjungarna icke att det var Jesus.

5 Och Jesus sade till dem: »Mina barn, haven I något att äta?» De svarade honom: »Nej.»
6 Han sade till dem: »Kasten ut nätet på högra sidan om båten, så skolen I få.» Då kastade de ut; och nu fingo de en så stor hop fiskar, att de icke förmådde draga upp nätet.

7 Den lärjunge som Jesus älskade sade då till Petrus: »Det är Herren.» När Simon Petrus hörde att det var Herren, tog han på sig sin överklädnad -- ty han var oklädd -- och gav sig i sjön.

8 Men de andra lärjungarna kommo med båten och drogo efter sig nätet med fiskarna; de voro nämligen icke längre från land än vid pass två hundra alnar.

9 När de sedan hade stigit i land, sågo de glöd ligga där och fisk, som låg därpå, och

nevertheless, the disciples knew not that it was, Jesus.

5 Jesus, therefore, saith unto them—Children! perhaps ye have nothing to eat? They answered him—No.
6 And, he, said unto them—Cast the net, on the right side of the boat,—and ye shall find. They cast, therefore; and, no longer, were they able, to draw, it, for the multitude of the fishes.

7 That disciple, therefore, whom Jesus loved, saith unto Peter—It is, the Lord! Simon Peter, therefore, hearing that it was the Lord, girded about him, his upper garment,—for he was naked; and cast himself into the sea;

8 but, the other disciples, came, by the little boat,—for they were not farther from the land than about two hundred cubits off,—dragging the net of fishes.

9 So, when they got out upon the land, they behold a coal fire lying, and fish lying over, and

sekä leipää.
10 Jeesus sanoi heille: "Tuokaa tänne niitä kaloja, joita nyt saitte."

11 Niin Simon Pietari astui venheeseen ja veti maalle verkon, täynnä suuria kaloja, sata viisikymmentä kolme. Ja vaikka niitä oli niin paljon, ei verkko revennyt.

12 Jeesus sanoi heille: "Tulkaa einehtimään." Mutta ei kukaan opetuslapsista uskaltanut kysyä häneltä: "Kuka sinä olet?", koska he tiesivät, että se oli Herra.
13 Niin Jeesus meni ja otti leivän ja antoi heille, ja samoin kalan.

14 Tämä oli jo kolmas kerta, jolloin Jeesus noustuaan kuolleista ilmestyi opetuslapsillensa.

15 Kun he olivat einehtineet, sanoi Jeesus Simon Pietarille: "Simon, Johanneksen poika, rakastatko sinä minua enemmän kuin nämä?" Hän vastasi

bröd.
10 Jesus sade till dem: »Tagen hit av de fiskar som I nu fingen.»

11 Då steg Simon Petrus i båten och drog nätet upp på land, och det var fullt av stora fiskar, ett hundra femtiotre stycken. Och fastän de voro så många, hade nätet icke gått sönder.

12 Därefter sade Jesus till dem: »Kommen hit och äten.» Och ingen av lärjungarna dristade sig att fråga honom vem han var, ty de förstodo att det var Herren.
13 Jesus gick då fram och tog brödet och gav dem, likaledes ock av fiskarna.

14 Detta var nu tredje gången som Jesus uppenbarade sig för sina lärjungar, sedan han hade uppstått från de döda.

15 När de hade ätit, sade Jesus till Simon Petrus: »Simon, Johannes' son, älskar du mig mer än dessa göra?» Han svarade honom: »Ja, Herre; du

bread.
10 Jesus saith unto them—Bring of the fish which ye caught just now.

11 Simon Peter, therefore, went on board, and drew the net on to the land,—full of large fishes, a hundred and fifty-three; and, though they were so many, the net was not rent.

12 Jesus saith unto them—Come! break your fast. Not one, of the disciples was venturing to ask him, Who art, thou? knowing that it was, the Lord.

13 Jesus cometh, and taketh the bread, and giveth unto them; and the fish, in like manner.

14 This, already, is the third time Jesus was manifested unto the disciples, after he was raised from among the dead.

15 When, therefore, they had broken their fast, Jesus saith unto Simon Peter—Simon, son of John! lovest thou me more than these? He saith unto him—Yea, Lord!

hänelle: "Rakastan, Herra; sinä tiedät, että olet minulle rakas." Hän sanoi hänelle: "Ruoki minun karitsoitani."

vet att jag har dig kär.» Då sade han till honom: »Föd mina lamm.»

thou, knowest that I am fond of thee, he saith unto him—Be feeding my lambs.

16 Hän sanoi hänelle taas toistamiseen: "Simon, Johanneksen poika, rakastatko minua?" Hän vastasi hänelle: "Rakastan, Herra; sinä tiedät, että olet minulle rakas." Hän sanoi hänelle: "Kaitse minun lampaitani."

16 Åter frågade han honom, för andra gången: »Simon, Johannes' son, älskar du mig?» Han svarade honom: »Ja, Herre; du vet att jag har dig kär.» Då sade han till honom: »Var en herde för mina får.»

16 He saith unto him, again, the second time—Simon, son of John! lovest thou me? He saith unto him—Yea, Lord! thou, knowest that I am fond of thee. He saith unto him—Be shepherding my sheep.

17 Hän sanoi hänelle kolmannen kerran: "Simon, Johanneksen poika, olenko minä sinulle rakas?" Pietari tuli murheelliseksi siitä, että hän kolmannen kerran sanoi hänelle: "Olenko minä sinulle rakas?" ja vastasi hänelle: "Herra, sinä tiedät kaikki; sinä tiedät, että olet minulle rakas." Jeesus sanoi hänelle: "Ruoki minun lampaitani.

17 För tredje gången frågade han honom: »Simon, Johannes' son, har du mig kär?» Petrus blev bedrövad över att han för tredje gången frågade honom: »Har du mig kär?» Och han svarade honom: »Herre, du vet allting; du vet att jag har dig kär.» Då sade Jesus till honom: »Föd mina får.

17 He saith unto him, the third time—Simon, son of John! art thou fond of me? Peter was grieved, that he said unto him, the third time, Art thou fond of me? and he said unto him—Lord! all things, thou, knowest: thou perceivest that I am fond of thee. Jesus saith unto him—Be feeding my sheep.

18 Totisesti, totisesti minä sanon sinulle: kun olit nuori, niin sinä vyötit itsesi ja kuljit, minne tahdoit; mutta kun vanhenet, niin sinä ojennat kätesi, ja sinut vyöttää toinen ja vie sinut, minne et tahdo."

18 Sannerligen, sannerligen säger jag dig: När du var yngre, omgjordade du dig själv och gick vart du ville; men när du bliver gammal, skall du nödgas sträcka ut dina händer, och en annan

18 Verily, verily, I say unto thee—When thou wast younger, thou usedst to gird thyself, and to walk whither thou didst choose; but, when thou shalt become aged, thou shalt stretch out thy hands, and, another, shall

	skall omgjorda dig och föra dig dit du icke vill.»	gird thee, and bear thee, whither thou dost not choose.
19 Mutta sen hän sanoi antaakseen tietää, minkäkaltaisella kuolemalla Pietari oli kirkastava Jumalaa. Ja tämän sanottuaan hän lausui hänelle: "Seuraa minua."	19 Detta sade han för att giva till känna med hurudan död Petrus skulle förhärliga Gud. Och sedan han hade sagt detta, sade han till honom: »Följ mig.»	19 Now, this, he said, signifying, by what manner of death, he should glorify God. And, having said this, he saith unto him—Be following me.
20 Niin Pietari kääntyi ja näki sen opetuslapsen seuraavan, jota Jeesus rakasti ja joka myös oli aterioitaessa nojannut hänen rintaansa vasten ja sanonut: "Herra, kuka on sinun kavaltajasi?"	20 När Petrus vände sig om, fick han se att den lärjunge som Jesus älskade följde med, densamme som under aftonmåltiden hade lutat sig mot hans bröst och frågat honom: »Herre, vilken är det som skall förråda dig?»	20 Peter, turning about, beholdeth the disciple whom Jesus loved, following,—who also reclined during the supper upon his breast, and said—Lord, who is it that is delivering thee up?
21 Kun Pietari hänet näki, sanoi hän Jeesukselle: "Herra, kuinka sitten tämän käy?"	21 Då nu Petrus såg den lärjungen, frågade han Jesus: »Herre, huru bliver det då med denne?»	21 Peter, therefore, seeing, this one, saith unto Jesus—Lord! and, this one, what?
22 Jeesus sanoi hänelle: "Jos minä tahtoisin, että hän jää tänne siihen asti, kunnes minä tulen, mitä se sinuun koskee? Seuraa sinä minua."	22 Jesus svarade honom: »Om jag vill att han skall leva kvar, till dess jag kommer, vad kommer det dig vid? Följ du mig.»	22 Jesus saith unto him—If I will that, he, remain until I come, what is that to thee? Thou, be following me.
23 Niin semmoinen puhe levisi veljien keskuuteen, ettei se opetuslapsi kuole; mutta ei Jeesus sanonut hänelle, ettei hän kuole,	23 Så kom det talet ut ibland bröderna, att den lärjungen icke skulle dö. Men Jesus hade icke sagt till honom att han icke	23 This word, therefore, went forth unto the brethren, that, that disciple, should not die. Howbeit, Jesus did not tell him, he should not

vaan: "Jos minä tahtoisin, että hän jää tänne siihen asti, kunnes minä tulen, mitä se sinuun koskee?"

skulle dö, utan allenast: »Om jag vill att han skall leva kvar, till dess jag kommer, vad kommer det dig vid?»

die; but, If I will that, he, remain until I come, what is that to thee?

24 Tämä on se opetuslapsi, joka todistaa näistä ja on nämä kirjoittanut; ja me tiedämme, että hänen todistuksensa on tosi.

24 Det är den lärjungen som vittnar om detta, och som har skrivit detta; och vi veta att hans vittnesbörd är sant.

24 This, is the disciple who beareth witness concerning these things, and who hath written these things; and we know that, true, is, his witness.

25 On paljon muutakin, mitä Jeesus teki; ja jos se kohta kohdalta kirjoitettaisiin, luulen, etteivät koko maailmaan mahtuisi ne kirjat, jotka pitäisi kirjoittaa.

25 Ännu mycket annat var det som Jesus gjorde; och om allt detta skulle uppskrivas, det ena med det andra, så tror jag att icke ens hela världen skulle kunna rymma de böcker som då bleve skrivna.

25 Now there are many other things also, which Jesus did, which, indeed, if they were to be written one by one, not even the world, itself, I suppose, would contain, the books which must be written.

APOSTOLIEN TEOT

1 luku

1 Edellisessä kertomuksessani kirjoitin, oi Teofilus, kaikesta, mitä Jeesus alkoi tehdä ja opettaa,	1 I min förra skrift, gode Teofilus, har jag berättat om allt vad Jesus gjorde och lärde,	1 The first narrative, indeed, made I, concerning all things, O Theophilus, which Jesus began both to do and teach,—
2 hamaan siihen päivään asti, jona hänet otettiin ylös, sittenkuin hän Pyhän Hengen kautta oli antanut käskynsä apostoleille, jotka hän oli valinnut,	2 ända till den dag då han blev upptagen, sedan han genom helig ande hade givit sina befallningar åt apostlarna som han hade utvalt.	2 Until the day when, having given command unto the apostles, whom through Holy Spirit he had chosen, he was taken up;
3 ja joille hän myös kärsimisensä jälkeen moninaisten epäämättömien todistusten kautta osoitti elävänsä, ilmestyen heille neljänkymmenen päivän aikana ja puhuen Jumalan valtakunnasta.	3 För dem hade han ock genom många säkra bevis tett sig såsom levande, efter utståndet lidande; ty under fyrtio dagar lät han sig ses av dem och talade med dem om Guds rike.	3 Unto whom he also presented himself alive, after he had suffered, by many sure tokens, throughout forty days making himself visible unto them, and speaking the things concerning the kingdom of God.
4 Ja kun hän oli yhdessä heidän kanssansa, käski hän heitä ja sanoi: "Älkää lähtekö Jerusalemista, vaan odottakaa Isältä sen lupauksen täyttymistä, jonka te olette minulta kuulleet.	4 När han då var tillsammans med dem, bjöd han dem och sade: »Lämnen icke Jerusalem, utan förbiden där vad Fadern har utlovat, det varom I haven hört av mig.	4 And being in company with them he charged them, from Jerusalem, not to absent themselves, but—To abide around the promise of the Father which ye have heard of me,
5 Sillä Johannes kastoi vedellä, mutta teidät kastetaan Pyhällä Hengellä,	5 Ty Johannes döpte med vatten, men få dagar härefter skolen I	5 Because, John, indeed, immersed with water; but, ye, in Holy

ei kauan näitten päivien jälkeen."

6 Niin he ollessansa koolla kysyivät häneltä sanoen: "Herra, tälläkö ajalla sinä jälleen rakennat Israelille valtakunnan?"

7 Hän sanoi heille: "Ei ole teidän asianne tietää aikoja eikä hetkiä, jotka Isä oman valtansa voimalla on asettanut,

8 vaan, kun Pyhä Henki tulee teihin, niin te saatte voiman, ja te tulette olemaan minun todistajani sekä Jerusalemissa että koko Juudeassa ja Samariassa ja aina maan ääriin saakka."

9 Kun hän oli tämän sanonut, kohotettiin hänet ylös heidän nähtensä, ja pilvi vei hänet pois heidän näkyvistään.

10 Ja kun he katselivat taivaalle hänen mennessään, niin katso, heidän tykönänsä seisoi kaksi miestä valkeissa vaatteissa;

bliva döpta i helig ande.»

6 Då de nu hade kommit tillhopa, frågade de honom och sade: »Herre, skall du nu i denna tid upprätta igen riket åt Israel?»

7 Han svarade dem: »Det tillkommer icke eder att få veta tider eller stunder som Fadern i sin makt har fastställt.

8 Men när den helige Ande kommer över eder, skolen I undfå kraft och bliva mina vittnen, både i Jerusalem och i hela Judeen och Samarien, och sedan intill jordens ända.»

9 När han hade sagt detta, lyftes han inför deras ögon upp i höjden, och en sky tog honom bort ur deras åsyn.

10 Och medan de skådade mot himmelen, under det han for upp, se, då stodo hos dem två män i vita kläder.

Spirit shall be immersed,—after not many of these days.

6 They, therefore, having come together, began to question him, saying—Lord! art thou at this time duly establishing the kingdom unto Israel?

7 He said unto them—It is not yours to get to know times or seasons which the Father hath put in his own authority;

8 But ye shall receive power when the Holy Spirit cometh upon you, and ye shall be my witnesses, both in Jerusalem and [in] all Judaea and Samaria and as far as the uttermost part of the land.

9 And having said these things, as they were beholding, he was lifted up, and a cloud caught him away from their eyes.

10 And, while they were looking steadfastly into heaven as he was going his way, then lo! two men had taken their stand beside them, in white garments,—

11 ja nämä sanoivat: "Galilean miehet, mitä te seisotte ja katsotte taivaalle? Tämä Jeesus, joka otettiin teiltä ylös taivaaseen, on tuleva samalla tavalla, kuin te näitte hänen taivaaseen menevän."

11 Och dessa sade: »I galileiske män, varför stån I och sen mot himmelen? Denne Jesus, som har blivit upptagen från eder till himmelen, han skall komma igen på samma sätt som I haven sett honom fara upp till himmelen.»

11 Who also said—Men of Galilee! why stand ye looking into heaven? This Jesus who hath been taken up from you into heaven, shall so come, in like manner as ye yourselves have gazed upon him going into heaven.

12 Silloin he palasivat Jerusalemiin vuorelta, jota kutsutaan Öljymäeksi ja joka on lähellä Jerusalemia, sapatinmatkan päässä.

12 Sedan vände de tillbaka till Jerusalem från det berg som kallas Oljeberget, vilket ligger nära Jerusalem, icke längre därifrån, än man får färdas på en sabbat.

12 Then returned they into Jerusalem, from a mountain called Olivet, which is nigh unto Jerusalem a Sabbath day's journey.

13 Ja kun he olivat tulleet kaupunkiin, menivät he siihen yläsaliin, jossa he tavallisesti oleskelivat: Pietari ja Johannes ja Jaakob ja Andreas, Filippus ja Tuomas, Bartolomeus ja Matteus, Jaakob Alfeuksen poika ja Simon, kiivailija, ja Juudas Jaakobin poika.

13 Och när de hade kommit dit, gingo de upp i den sal i övre våningen, där de plägade vara tillsammans: Petrus och Johannes och Jakob och Andreas, Filippus och Tomas, Bartolomeus och Matteus, Jakob, Alfeus' son, och Simon ivraren och Judas, Jakobs son.

13 And, when they had entered, into the upper–story went they up, where remained behind—both Peter and John and James and Andrew, Philip and Thomas, Bartholomew and Matthew, James the son of Alphaeus and Simon the zealot, and Judas the son of James.

14 Nämä kaikki pysyivät yksimielisesti rukouksessa vaimojen kanssa ja Marian, Jeesuksen äidin, kanssa ja Jeesuksen veljien kanssa.

14 Alla dessa höllo endräktigt ut i bön tillika med Maria, Jesu moder, och några andra kvinnor samt Jesu bröder.

14 These all were giving constant attention with one accord unto the prayer, with [certain] women, and Mary the mother of Jesus, and with his brethren.

15 Ja niinä päivinä Pietari nousi veljien keskellä, kun oli väkeä koolla noin sata kaksikymmentä henkeä, ja sanoi:

15 En av de dagarna stod Petrus upp och talade bland bröderna, som då voro församlade till ett antal av omkring etthundratjugu; han sade:

15 And, in these days, Peter, standing up in the midst of the brethren, said,—and there was a multitude of names, of one accord, about a hundred and twenty,—

16 "Miehet, veljet, sen raamatunsanan piti käymän toteen, jonka Pyhä Henki on Daavidin suun kautta edeltä puhunut Juudaasta, joka rupesi niiden oppaaksi, jotka ottivat kiinni Jeesuksen.

16 »Mina bröder, det skriftens ord skulle fullbordas, som den helige Ande genom Davids mun hade profetiskt talat om Judas, vilken blev vägvisare åt de män som grepo Jesus.

16 Brethren! It was needful for the Scripture to be fulfilled which the Holy Spirit spake beforehand through the mouth of David, concerning Judas,—who became guide unto them who apprehended Jesus;

17 Sillä hän oli meidän joukkoomme luettu ja oli saanut osalleen tämän viran.

17 Han var ju räknad bland oss och hade också fått detta ämbete på sin lott.

17 For that he had come to be reckoned among us and obtained the lot of this ministry.—

18 Hän hankki itsellensä pellon väärintekonsa palkalla, ja hän suistui alas ja pakahtui keskeltä, niin että kaikki hänen sisälmyksensä valuivat ulos.

18 Och med de penningar han hade fått såsom lön för sin ogärning förvärvade han sig en åker. Men han störtade framstupa ned, och hans kropp brast mitt itu, så att alla hans inälvor gåvo sig ut.

18 This man therefore had possessed himself of a field out of the reward of unrighteousness,—and falling headlong burst asunder in the midst, and forth gushed all his bowels;

19 Ja se tuli kaikkien Jerusalemin asukasten tietoon; ja niin sitä peltoa kutsutaan heidän kielellään Akeldamaksi, se on: Veripelloksi.

19 Detta blev bekant för alla Jerusalems invånare, och så blev den åkern på deras tungomål kallad Akeldamak (det betyder Blodsåkern).

19 And it became known unto all them who were dwelling in Jerusalem, so that that field was called, in their language, Akeldama, that is,

Field of Blood.—

20 Sillä psalmien kirjassa on kirjoitettuna: 'Tulkoon hänen talonsa autioksi, älköönkä siinä asukasta olko', ja: 'Ottakoon toinen hänen kaitsijatoimensa.'

20 Så är ju skrivet i Psalmernas bok: 'Hans gård blive öde, och ingen må finnas, som bor däri'; och vidare: 'Hans ämbete tage en annan.'

20 For it is written in the book of Psalms: Let his encampment become desolate, and let there be none to dwell therein! And—his overseership, let a different man take!

21 Niin pitää siis yhden niistä miehistä, jotka ovat vaeltaneet meidän kanssamme kaiken sen ajan, jona Herra Jeesus kävi sisälle ja ulos meidän tykönämme,

21 Därför bör nu någon av de män som följde oss under hela den tid då Herren Jesus gick ut och in bland oss,

21 It is needful then that, of the men who companied with us during all the time in which the Lord Jesus came in and went out over us,

22 Johanneksen kasteesta alkaen hamaan siihen päivään, jona hänet meiltä otettiin ylös, tuleman hänen ylösnousemisensa todistajaksi meidän kanssamme."

22 allt ifrån den dag då han döptes av Johannes ända till den dag då han blev upptagen och skildes ifrån oss -- någon av dessa män bör insättas till att jämte oss vittna om hans uppståndelse.»

22 Beginning from the immersion by John until the day when he was taken up from us, that, a witness of his resurrection along with us, should one of these become.

23 Ja he asettivat ehdolle kaksi, Joosefin, jota kutsuttiin Barsabbaaksi, lisänimeltä Justukseksi, ja Mattiaan.

23 Därefter ställde de fram två: Josef (som kallades Barsabbas och hade tillnamnet Justus) och Mattias.

23 And they appointed two,—Joseph, called Barsabbas, who was surnamed Justus, and Matthias.

24 Ja he rukoilivat ja sanoivat: "Herra, sinä, joka kaikkien sydämet tunnet, osoita, kummanko näistä kahdesta sinä olet valinnut

24 Och de bådo och sade: »Herre, du som känner allas hjärtan, visa oss vilken av dessa två du har utvalt

24 And, praying, they said—Thou Lord! observer of the hearts of all men! shew forth whom thou hast chosen,—of these two, one; —

25 ottamaan sen paikan tässä palveluksessa ja

25 till att få den plats såsom tjänare och

25 To take the place of this ministry and

apostolinvirassa, josta Juudas vilpistyi pois, mennäkseen omaan paikkaansa."
26 Ja he heittivät heistä arpaa, ja arpa lankesi Mattiaalle, ja hänet luettiin niiden yhdentoista kanssa apostolien joukkoon.

apostel, vilken Judas övergav, för att gå till den plats som var hans.»
26 Och de drogo lott om dem, och lotten föll på Mattias. Och så blev denne, jämte de elva, räknad såsom apostel.

apostleship, from which Judas went aside, to go his way unto his own place.
26 And they gave lots for them; and the lot fell upon Matthias, and he was numbered with the eleven apostles.

2 luku

1 Ja kun helluntaipäivä oli tullut, olivat he kaikki yhdessä koolla.

1 När sedan pingstdagen var inne, voro de alla församlade med varandra.

1 And, when the day of pentecost was filling up [the number of days] they were all together with one intent; —

2 Ja tuli yhtäkkiä humaus taivaasta, niinkuin olisi käynyt väkevä tuulispää, ja täytti koko huoneen, jossa he istuivat.

2 Då kom plötsligt från himmelen ett dån, såsom om en våldsam storm hade dragit fram; och det uppfyllde hela huset där de sutto.

2 When there came suddenly out of heaven a sound, just as of a mighty rushing wind,—and it filled all the house where they were sitting;

3 Ja he näkivät ikäänkuin tulisia kieliä, jotka jakaantuivat ja asettuivat heidän itsekunkin päälle.

3 Och tungor såsom av eld visade sig för dem och fördelade sig och satte sig på dem, en på var av dem.

3 And there appeared unto them—parting asunder—tongues like as of fire, and it sat upon each one of them;

4 Ja he tulivat kaikki Pyhällä Hengellä täytetyiksi ja alkoivat puhua muilla kielillä, sen mukaan mitä Henki heille puhuttavaksi antoi.

4 Och de blevo alla uppfyllda av helig ande och begynte tala andra tungomål, efter som Anden ingav dem att tala.

4 And they were all filled with Holy Spirit, and began to be speaking with other kinds of tongues just as the Spirit was giving unto them to be sounding forth.

5 Ja Jerusalemissa asui juutalaisia, jumalaapelkääväisiä miehiä, kaikkinaisista kansoista, mitä taivaan alla on.
6 Ja kun tämä ääni kuului, niin kokoontui paljon kansaa; ja he tulivat ymmälle, sillä kukin kuuli heidän puhuvan hänen omaa kieltänsä.

7 Ja he hämmästyivät ja ihmettelivät sanoen: "Katso, eivätkö nämä kaikki, jotka puhuvat, ole galilealaisia?

8 Kuinka me sitten kuulemme kukin sen maan kieltä, jossa olemme syntyneet?
9 Me parttilaiset ja meedialaiset ja eelamilaiset ja me, jotka asumme Mesopotamiassa, Juudeassa ja Kappadokiassa, Pontossa ja Aasiassa,

10 Frygiassa ja Pamfyliassa, Egyptissä ja Kyrenen puoleisen Liibyan alueilla, ja täällä oleskelevat roomalaiset, juutalaiset ja käännynnäiset,

5 Nu bodde i Jerusalem fromma judiska män från allahanda folk under himmelen.
6 Och när dånet hördes, församlade sig hela hopen, och en stor rörelse uppstod, ty var och en hörde sitt eget tungomål talas av dem.

7 Och de uppfylldes av häpnad och förundran och sade: »Äro de icke galiléer, alla dessa som här tala?

8 Huru kommer det då till, att var och en av oss hör sitt eget modersmål talas?
9 Vi må vara parter eller meder eller elamiter, vi må hava vårt hem i Mesopotamien eller Judeen eller Kappadocien, i Pontus eller provinsen Asien,

10 i Frygien eller Pamfylien, i Egypten eller i Libyens bygder, åt Cyrene till, eller vara hitflyttade främlingar från Rom,

5 Now there were in Jerusalem sojourning Jews, reverent men from every nation who were under heaven;
6 And this sound occurring the throng came together and was thrown into confusion, because each one severally heard in his own language them who were speaking;

7 Yea they were beside themselves and did marvel, saying—Lo! are not all these who are speaking Galilaeans?

8 How then do, we, hear each one in our own language in which we were born?
9 Parthians and Medes and Elamites, and those dwelling in Mesopotamia, Judaea also and Cappadocia, Pontus and Asia,

10 Phrygia also and Pamphylia, Egypt and the parts of the Libya that is towards Cyrene, and the sojourning Romans,—both Jews and proselytes,

11 kreetalaiset ja arabialaiset, me kuulemme kukin heidän puhuvan omalla kielellämme Jumalan suuria tekoja."

11 vi må vara judar eller proselyter, kretenser eller araber, alla höra vi dem på våra egna tungomål tala om Guds väldiga gärningar.»

11 Cretans and Arabians, we do hear them speaking in our own tongues the magnificent things of God.

12 Ja he olivat kaikki hämmästyksissään eivätkä tienneet, mitä ajatella, ja sanoivat toinen toisellensa: "Mitä tämä mahtaakaan olla?"

12 Så uppfylldes de alla av häpnad och visste icke vad de skulle tänka. Och de sade, den ene till den andre: »Vad kan detta betyda?»

12 But they were all beside themselves and were utterly at a loss, saying one to another—What doth this please to be?

13 Mutta toiset pilkkasivat heitä ja sanoivat: "He ovat täynnä makeata viiniä."

13 Men somliga drevo gäck med dem och sade: »De äro fulla av sött vin.»

13 While, others, in mockery were saying—With sweet wine, are they drunken!

14 Niin Pietari astui esiin niiden yhdentoista kanssa, korotti äänensä ja puhui heille: "Miehet, juutalaiset ja kaikki Jerusalemissa asuvaiset, olkoon tämä teille tiettävä, ja ottakaa minun sanani korviinne.

14 Då trädde Petrus fram, jämte de elva, och hov upp sin röst och talade till dem: »I judiske män och I alla Jerusalems invånare, detta mån I veta, och lyssnen nu till mina ord:

14 But, taking his stand, Peter with the eleven lifted up his voice, and sounded out unto them—Ye men of Judaea, and all ye who are sojourning in Jerusalem! Let, this, unto you be known, and give ear unto my declarations; —

15 Eivät nämä ole juovuksissa, niinkuin te luulette; sillä nyt on vasta kolmas hetki päivästä.

15 Det är icke så som I menen, att dessa äro druckna; det är ju blott tredje timmen på dagen.

15 For not, as, ye, suppose, are these men drunken, for it is the third hour of the day; —

16 Vaan tämä on se, mikä on sanottu profeetta Jooelin kautta:

16 Nej, här uppfylles det som är sagt genom profeten Joel:

16 But this is that which hath been spoken through the prophet Joel—

17 'Ja on tapahtuva

17 'Och det skall ske i

17 And it shall be, in

viimeisinä päivinä, sanoo Jumala, että minä vuodatan Henkeni kaiken lihan päälle, ja teidän poikanne ja tyttärenne ennustavat, ja nuorukaisenne näkyjä näkevät, ja vanhuksenne unia uneksuvat.

18 Ja myös palvelijaini ja palvelijattarieni päälle minä niinä päivinä vuodatan Henkeni, ja he ennustavat.

19 Ja minä annan näkyä ihmeitä ylhäällä taivaalla ja merkkejä alhaalla maan päällä, verta ja tulta ja savupatsaita.

20 Aurinko muuttuu pimeydeksi ja kuu vereksi, ennenkuin Herran päivä tulee, se suuri ja julkinen.

21 Ja on tapahtuva, että jokainen, joka huutaa avuksi Herran nimeä, pelastuu.'

22 Te Israelin miehet, kuulkaa nämä sanat: Jeesuksen, Nasaretilaisen, sen miehen, josta Jumala todisti teille voimallisilla teoilla ja ihmeillä ja

de yttersta dagarna, säger Gud, att jag skall utgjuta av min Ande över allt kött, och edra söner och edra döttrar skola profetera, och edra ynglingar skola se syner, och edra gamla män skola hava drömmar;

18 ja, över mina tjänare och mina tjänarinnor skall jag i de dagarna utgjuta av min Ande, och de skola profetera.

19 Och jag skall låta undertecken synas uppe på himmelen och tecken nere på jorden: blod och eld och rökmoln.

20 Solen skall vändas i mörker och månen i blod, förrän Herrens dag kommer, den stora och härliga.

21 Och det skall ske att var och en som åkallar Herrens namn, han skall varda frälst.'

22 I män av Israel, hören dessa ord: Jesus från Nasaret, en man som inför eder fick vittnesbörd av Gud genom kraftgärningar

the last days saith God, I will pour out of my Spirit upon all flesh; and your sons and your daughters shall prophesy, and, your young men, visions shall see and, your elders, in dreams shall dream,—

18 And, even upon my men–servants and upon my maid–servants in those days, will I pour out of my Spirit, and they shall prophesy;

19 And I will set forth wonders in the heaven above, and signs upon the earth beneath,—blood and fire and vapour of smoke:

20 The sun, shall be turned into darkness and, the moon, into blood,—before the coming of the day of the Lord, the great and manifest [day];

21 And it shall be—Whosoever shall call upon the name of the Lord, shall be saved.

22 Ye men of Israel! hear these words:—Jesus the Nazarene, a man pointed out of God unto you by mighty works and

merkeillä, joita Jumala hänen kauttansa teki teidän keskellänne, niinkuin te itse tiedätte,

och under och tecken, vilka Gud genom honom gjorde bland eder, såsom I själva veten,

wonders and signs, which God did through him in your midst, just as ye yourselves know,

23 hänet, joka teille luovutettiin, Jumalan ennaltamäärätyn päätöksen ja edeltätietämyksen mukaan, te laista tietämättömien miesten kätten kautta naulitsitte ristille ja tapoitte.

23 denne som blev given i edert våld, enligt vad Gud i sitt rådslut och sin försyn hade bestämt, honom haven I genom män som icke veta av lagen låtit fastnagla vid korset och döda.

23 The same, by the marked out counsel and foreknowledge of God given up, through the hands of lawless men, suspending, ye slew,

24 Hänet Jumala herätti ja päästi kuoleman kivuista, niinkuin ei ollutkaan mahdollista, että kuolema olisi voinut hänet pitää.

24 Men Gud gjorde en ände på dödens vånda och lät honom uppstå, eftersom det icke var möjligt att han skulle kunna behållas av döden.

24 Whom, God, raised up, loosing the pangs of death, inasmuch as it was, not possible, for him to continue held fast by it.

25 Sillä Daavid sanoo hänestä: 'Minä näen alati edessäni Herran, sillä hän on minun oikealla puolellani, etten horjahtaisi.

25 Ty David säger med tanke på honom: 'Jag har haft Herren för mina ögon alltid, ja, han är på min högra sida, för att jag icke skall vackla.

25 For, David, saith concerning him—I foresaw the Lord before me continually, because he is, on my right hand, that I may not be shaken;

26 Sentähden minun sydämeni iloitsee ja kieleni riemuitsee, ja myös minun ruumiini on lepäävä toivossa;

26 Fördenskull gläder sig mitt hjärta, och min tunga fröjdar sig, och jämväl min kropp får vila med en förhoppning:

26 For this reason, was my heart made glad and my tongue exulted,—ye further, even my flesh, shall encamp on hope:

27 sillä sinä et hylkää minun sieluani tuonelaan etkä salli Pyhäsi nähdä katoavaisuutta.

27 den, att du icke skall lämna min själ åt dödsriket och icke låta din Helige se förgängelse.

27 Because thou wilt not abandon my soul unto hades, neither wilt thou give thy man of lovingkindness to see corruption;

28 Sinä teet minulle tiettäviksi elämän tiet, sinä täytät minut ilolla kasvojesi edessä.'

29 Te miehet, veljet, on lupa teille rohkeasti sanoa, mitä kantaisäämme Daavidiin tulee, että hän on sekä kuollut että haudattu; onhan hänen hautansa meidän keskellämme vielä tänäkin päivänä.
30 Koska hän nyt oli profeetta ja tiesi, että Jumala oli valalla vannoen hänelle luvannut asettavansa hänen kupeittensa hedelmän hänen valtaistuimelleen,
31 niin hän edeltä nähden puhui Kristuksen ylösnousemuksesta, sanoen, ettei Kristus ollut jäävä hyljätyksi tuonelaan eikä hänen ruumiinsa näkevä katoavaisuutta.

32 Tämän Jeesuksen on Jumala herättänyt, minkä todistajia me kaikki olemme.
33 Koska hän siis on Jumalan oikean käden voimalla korotettu ja on Isältä saanut Pyhän Hengen lupauksen, on hän vuodattanut sen, minkä te

28 Du har kungjort mig livets vägar; du skall uppfylla mig med glädje inför ditt ansikte.'

29 Mina bröder, jag kan väl fritt säga till eder om vår stamfader David att han är både död och begraven; hans grav finnes ju ibland oss ännu i dag.

30 Men eftersom han var en profet och visste att Gud med ed hade lovat honom att 'av hans livs frukt sätta en konung på hans tron',
31 därför förutsåg han att Messias skulle uppstå, och talade därom och sade att Messias icke skulle lämnas åt dödsriket, och att hans kropp icke skulle se förgängelse.

32 Denne -- Jesus -- har nu Gud låtit uppstå; därom kunna vi alla vittna.
33 Och sedan han genom Guds högra hand har blivit upphöjd och av Fadern undfått den utlovade helige Anden, har han utgjutit

28 Thou madest known unto me paths of life, thou wilt make me full of gladness with thy countenance.

29 Brethren! it is, allowable, to say with freedom of speech unto you, concerning the patriarch David,—that he both died and was buried, and, his tomb, is among us until this day.
30 Being then, a prophet, and knowing that, with an oath, God had sworn unto him, of the fruit of his loins, to seat on his throne,
31 With foresight, spake he concerning the resurrection of the Christ—that neither was he abandoned unto hades, nor did his flesh see corruption.

32 The same Jesus, hath God raised up, whereof, all we, are witnesses!
33 By the right hand of God, therefore, having been exalted, also, the promise of the Holy Spirit, having received from the

nyt näette ja kuulette.

vad I här sen och hören.

Father, He hath poured out this which, yourselves, do see and hear.

34 Sillä ei Daavid ole astunut ylös taivaisiin, vaan hän sanoo itse: 'Herra sanoi minun Herralleni: Istu minun oikealle puolelleni,

34 Ty icke har David farit upp till himmelen; fastmer säger han själv: 'Herren sade till min herre: Sätt dig på min högra sida,

34 For, David, hath not ascended into the heavens; but he saith, himself,—Said the Lord unto my Lord, Sit thou at my right hand,

35 kunnes minä panen sinun vihollisesi sinun jalkojesi astinlaudaksi.'

35 till dess jag har lagt dina fiender dig till en fotapall.

35 Until I make thy foes thy footstool.

36 Varmasti tietäköön siis koko Israelin huone, että Jumala on hänet Herraksi ja Kristukseksi tehnyt, tämän Jeesuksen, jonka te ristiinnaulitsitte."

36 Så må nu hela Israels hus veta och vara förvissat om att denne Jesus som I haven korsfäst, honom har Gud gjort både till Herre och till Messias.»

36 Assuredly, then, let all the house of Israel know: that, both Lord and Christ, hath God made him, even the same Jesus whom, ye, crucified!

37 Kun he tämän kuulivat, saivat he piston sydämeensä ja sanoivat Pietarille ja muille apostoleille: "Miehet, veljet, mitä meidän pitää tekemän?"

37 När de hörde detta, kände de ett styng i hjärtat. Och de sade till Petrus och de andra apostlarna: »Bröder, vad skola vi göra?»

37 And, when they heard this, they were pricked to the heart, and said unto Peter and the rest of the apostles—What are we to do, brethren?

38 Niin Pietari sanoi heille: "Tehkää parannus ja ottakoon kukin teistä kasteen Jeesuksen Kristuksen nimeen syntienne anteeksisaamiseksi, niin te saatte Pyhän Hengen lahjan.

38 Petrus svarade dem: »Gören bättring, och låten alla döpa eder i Jesu Kristi namn till edra synders förlåtelse; då skolen I såsom gåva undfå den helige Ande.

38 And Peter [said] unto them—Repent ye, and let each one of you be immersed, in the name of Jesus Christ, into the remission of your sins,—and ye shall receive the free-gift of the Holy Spirit;

39 Sillä teille ja teidän lapsillenne tämä lupaus on annettu ja kaikille, jotka

39 Ty eder gäller löftet och edra barn, jämväl alla dem som äro i

39 For, unto you, is the promise, and unto your children,—and

kaukana ovat, ketkä ikinä Herra, meidän Jumalamme, kutsuu."

fjärran, så många som Herren, vår Gud, kallar.»

unto all them who are afar off: as many soever as the Lord our God shall call unto him.

40 Ja monilla muillakin sanoilla hän vakaasti todisti; ja hän kehoitti heitä sanoen: "Antakaa pelastaa itsenne tästä nurjasta sukupolvesta."

40 Också med många andra ord bad och förmanade han dem, i det han sade: »Låten frälsa eder från detta vrånga släkte.»

40 And, with many different words, bare he frail witness, and went on exhorting them saying—Be saved from this perverse generation!

41 Jotka nyt ottivat hänen sanansa vastaan, ne kastettiin, ja niin heitä lisääntyi sinä päivänä noin kolmetuhatta sielua.

41 De som då togo emot hans ort läto döpa sig; och så ökades församlingen på den dagen med vid pass tre tusen personer.

41 They, therefore, who welcomed his word, were immersed; and there were added, on that day, about three thousand souls.

42 Ja he pysyivät apostolien opetuksessa ja keskinäisessä yhteydessä ja leivän murtamisessa ja rukouksissa.

42 Och dessa höllo fast vid apostlarnas undervisning och brödragemenskapen, vid brödsbrytelsen och bönerna.

42 And they went on to give constant attention—unto the teaching of the apostles, and unto the fellowship, unto the breaking of bread, and unto the prayers.

43 Ja jokaiselle sielulle tuli pelko; ja monta ihmettä ja tunnustekoa tapahtui apostolien kautta.

43 Och fruktan kom över var och en; och många under och tecken gjordes genom apostlarna.

43 And there came on every soul, fear, and, many wonders and signs, through means of the apostles, were coming to pass.

44 Ja kaikki, jotka uskoivat, olivat yhdessä ja pitivät kaikkea yhteisenä,

44 Men alla de som trodde höllo sig tillsammans och hade allting gemensamt;

44 And, all who believed, with one accord, began to hold all things common;

45 ja he myivät maansa ja tavaransa ja jakelivat kaikille, sen mukaan kuin

45 de sålde sina jordagods och vad de eljest ägde och delade

45 and, their possessions and goods, were they

kukin tarvitsi.

med sig därav åt alla, eftersom var och en behövde.

selling and distributing them unto all, in so far as anyone had need.

46 Ja he olivat alati, joka päivä, yksimielisesti pyhäkössä ja mursivat kodeissa leipää ja nauttivat ruokansa riemulla ja sydämen yksinkertaisuudella,

46 Och ständigt, var dag, voro de endräktigt tillsammans i helgedomen; och hemma i husen bröto de bröd och åto med fröjd och i hjärtats enfald, och lovade Gud.

46 And, daily giving attendance with one intent in the temple and, at home, breaking bread, they were partaking of food with exultation and singleness of heart;

47 kiittäen Jumalaa ja ollen kaiken kansan suosiossa. Ja Herra lisäsi heidän yhteyteensä joka päivä niitä, jotka saivat pelastuksen.

47 Och allt folket vad dem väl bevåget. Och Herren ökade församlingen, dag efter dag, med dem som läto sig frälsas.

47 Praising God, and having favour with all the people. And, the Lord, was adding them who were being saved, daily, together.

3 luku

1 Ja Pietari ja Johannes menivät pyhäkköön yhdeksännellä hetkellä, rukoushetkellä.

1 Och Petrus och Johannes gingo upp till helgedomen, till den bön som hölls vid nionde timmen.

1 Now, Peter and John, were going up into the temple, for the hour of prayer—the ninth;

2 Silloin kannettiin esille miestä, joka oli ollut rampa hamasta äitinsä kohdusta ja jonka he joka päivä panivat pyhäkön niin kutsutun Kauniin portin pieleen anomaan almua pyhäkköön meneviltä.

2 Och där bars fram en man som hade varit ofärdig allt ifrån moderlivet, och som man var dag plägade sätta vid den port i helgedomen, som kallades Sköna porten, för att han skulle kunna begära allmosor av dem som gingo in i helgedomen.

2 And, a certain man, who had been, lame from his mother’s womb, was being carried,—whom they used to lay daily at the door of the temple—the [door] called Beautiful, that he might ask alms of them who were entering into the temple:

3 Nähdessään Pietarin ja

3 När denne nu fick se

3 Who, seeing Peter

Johanneksen, kun he olivat menossa pyhäkköön, hän pyysi heiltä almua.

4 Niin Pietari ja Johannes katsoivat häneen kiinteästi, ja Pietari sanoi: "Katso meihin."
5 Ja hän tarkkasi heitä odottaen heiltä jotakin saavansa.

6 Niin Pietari sanoi: "Hopeaa ja kultaa ei minulla ole, mutta mitä minulla on, sitä minä sinulle annan: Jeesuksen Kristuksen, Nasaretilaisen, nimessä, nouse ja käy."
7 Ja hän tarttui hänen oikeaan käteensä ja nosti hänet ylös; ja heti hänen jalkansa ja nilkkansa vahvistuivat,

8 ja hän hypähti pystyyn, seisoi ja käveli; ja hän meni heidän kanssansa pyhäkköön, käyden ja hypellen ja ylistäen Jumalaa.

9 Ja kaikki kansa näki hänen kävelevän ja ylistävän Jumalaa;

10 ja he tunsivat hänet siksi, joka almuja saadakseen oli istunut pyhäkön Kauniin portin

Petrus och Johannes, då de skulle gå in i helgedomen, bad han dem om en allmosa.
4 Då fäste Petrus och Johannes sina ögon på honom, och Petrus sade: »Se på oss.»
5 När han då gav akt på dem, i förväntan att få något av dem,

6 sade Petrus: »Silver och guld har jag icke; men vad jag har, det giver jag dig. I Jesu Kristi, nasaréens namn: stå upp och gå.»

7 Och så fattade han honom vid högra handen och reste upp honom. Och strax fingo hans fötter och fotleder styrka,
8 och han sprang upp och stod upprätt och begynte gå och följde dem in i helgedomen, alltjämt gående och springande, under det att han lovade Gud.
9 Och allt folket såg honom, där han gick omkring och lovade Gud.
10 Och när de kände igen honom och sågo att det var samme man som plägade sitta och

and John about to enter into the temple, was requesting to receive, an alms.
4 But Peter looking steadfastly at him—with John—said: Look on us!
5 And, he, gave heed unto them, expecting to receive, something from them.
6 But Peter said—Silver and gold, have none, but, what I have, the same, unto thee do I give:—In the name of Jesus Christ the Nazarene, Walk!
7 And, laying hold of him by the right hand, he raised him up; and, instantly, were his feet and ankles strengthened; —
8 And, leaping forward, he stood and walked, and entered with them into the temple, walking and leaping and praising God.
9 And all the people saw him, walking and praising God;

10 And they began to recognise him, that, the same, was he who, for the alms,

pielessä, ja he olivat täynnä hämmästystä ja ihmettelyä siitä, mikä hänelle oli tapahtunut.

begära allmosor vid Sköna porten i helgedomen, blevo de uppfyllda av häpnad och bestörtning över det som hade vederfarits honom.

used to sit at the Beautiful Gate of the temple; —and they were filled with amazement and transport at what had happened unto him.

11 Ja kun hän yhä pysyttäytyi Pietarin ja Johanneksen seurassa, riensi kaikki kansa hämmästyksen vallassa heidän luoksensa niin sanottuun Salomon pylväskäytävään.

11 Då han nu höll sig till Petrus och Johannes, strömmade allt folket, utom sig av häpnad, tillsammans till dem på den plats som kallades Salomos pelargång.

11 And, as he held fast Peter and John, all the people ran together unto them, in the portico which is called Solomon's,— greatly amazed.

12 Sen nähdessään Pietari rupesi puhumaan kansalle ja sanoi: "Israelin miehet, mitä te tätä ihmettelette, tai mitä te meitä noin katselette, ikäänkuin me omalla voimallamme tai hurskaudellamme olisimme saaneet hänet kävelemään.

12 När Petrus såg detta, tog han till orda och talade till folket så: »I män av Israel, varför undren I över denne man, och varför sen I så på oss, likasom hade vi genom någon vår kraft eller fromhet åstadkommit att han kan gå?

12 And Peter, seeing it, made answer unto the people:—Ye men of Israel! Why marvel ye at this man? Or, upon us, why are ye intently looking, as though, by our own power or godliness, we had made him walk?

13 Aabrahamin ja Iisakin ja Jaakobin Jumala, meidän isiemme Jumala, on kirkastanut Poikansa Jeesuksen, jonka te annoitte alttiiksi ja kielsitte Pilatuksen edessä, kun tämä oli päättänyt hänet päästää.

13 Nej, Abrahams och Isaks och Jakobs Gud, våra fäders Gud, har förhärligat sin tjänare Jesus, honom som I utlämnaden, och som I förnekaden inför Pilatus, när denne redan hade beslutit att giva honom lös.

13 The God of Abraham and Isaac and Jacob,—the God of our fathers, hath glorified his servant Jesus:—whom, ye, indeed, delivered up and denied to Pilate's, face when he had adjudged to release him;

14 Te kielsitte Pyhän ja Vanhurskaan ja anoitte, että teille annettaisiin

14 Ja, I förnekaden honom, den helige och rättfärdige, och

14 But, ye, denied, the Holy and Righteous One, and claimed a

murhamies,

15 mutta elämän ruhtinaan te tapoitte; hänet Jumala on herättänyt kuolleista, ja me olemme sen todistajat.

16 Ja uskon kautta hänen nimeensä on hänen nimensä vahvistanut tämän miehen, jonka te näette ja tunnette, ja usko, jonka Jeesus vaikuttaa, on hänelle antanut hänen jäsentensä terveyden kaikkien teidän nähtenne.

17 Ja nyt, veljet, minä tiedän, että te olette tietämättömyydestä sen tehneet, te niinkuin teidän hallitusmiehennekin.

18 Mutta näin on Jumala täyttänyt sen, minkä hän oli edeltä ilmoittanut kaikkien profeettain suun kautta, että nimittäin hänen Voideltunsa piti kärsimän.

19 Tehkää siis parannus ja kääntykää, että teidän syntinne pyyhittäisiin pois,

begärden att en dråpare skulle givas åt eder.

15 Och livets furste dräpten I, men Gud uppväckte honom från de döda; därom kunna vi själva vittna.

16 Och det är på grund av tron på hans namn som denne man, vilken I sen och kännen, har undfått styrka av hans namn; och den tro som verkas genom Jesus har, i allas eder åsyn, gjort att han nu kan bruka alla lemmar.

17 Nu vet jag väl, mina bröder, att I såväl som edra rådsherrar haven gjort detta, därför att I icke vissten bättre.

18 Men Gud har på detta sätt låtit det gå i fullbordan, som han förut genom alla sina profeters mun hade förkunnat, nämligen att hans Smorde skulle lida.

19 Gören därför bättring och omvänden eder, så att edra synder bliva utplånade,

man that was a murderer to be granted you;

15 But, the Princely Leader of Life, ye slew:—whom, God, raised from among the dead, whereof, we, are witnesses.

16 And, by the faith of his name, unto this man whom ye see and know, hath his name given strength,—yea, the faith which is through him, hath given unto him this perfect soundness, over against you all!

17 And now brethren, I know that by way of ignorance ye acted,—just as even your rulers.

18 Howbeit, God—what things he had before declared, through the mouth of all the prophets, for his Christ to suffer,—did thus fulfill!

19 Repent ye, therefore, and turn,—unto the blotting out of your sins; to the end that in that case, there may come seasons of refreshing

from the face of the Lord,

20 että virvoituksen ajat tulisivat Herran kasvoista ja hän lähettäisi hänet, joka on teille edeltämäärätty, Kristuksen Jeesuksen.

20 på det att tider av vederkvickelse må komma från Herren, i det att han sänder den Messias som han har utsett åt eder, nämligen Jesus,

20 And he may send forth him who had been fore-appointed for you—Christ Jesus:

21 Taivaan piti omistaman hänet niihin aikoihin asti, jolloin kaikki jälleen kohdallensa asetetaan, mistä Jumala on ikiajoista saakka puhunut pyhäin profeettainsa suun kautta.

21 vilken dock himmelen måste behålla intill de tider nå allt skall bliva upprättat igen, varom Gud har talat genom sina forntida heliga profeters mun.

21 Unto whom, indeed, heaven must needs give welcome, until the times of the due establishment of all things, of which God hath spoken through the mouth of his holy age-past prophets.

22 Sillä Mooses on sanonut: 'Profeetan, minun kaltaiseni, Herra Jumala on teille herättävä veljienne joukosta; häntä kuulkaa kaikessa, mitä hän teille puhuu.

22 Moses har ju sagt: 'En profet skall Herren Gud låta uppstå åt eder, av edra bröder, en som är mig lik; honom skolen I lyssna till i allt vad han talar till eder.

22 Moses, indeed, said—A prophet, unto you, shall the Lord God raise up among your brethren, like unto me: unto him, shall ye hearken respecting all things whatsoever he shall speak unto you.

23 Ja on tapahtuva, että jokainen, joka ei sitä profeettaa kuule, hävitetään kansasta.'

23 Och det skall ske att var och en som icke lyssnar till den profeten, han skall utrotas ur folket.'

23 And it shall be—every soul, whatsoever, which shall not hearken unto that prophet, shall be utterly destroyed from among the people.

24 Ja kaikki profeetat Samuelista alkaen ja kaikki järjestään, jotka puhuneet ovat, ovat myös

24 Och sedan hava alla profeterna, både Samuel och de som följde efter honom, så

24 But, indeed, all the prophets,—from Samuel and those following after, as

ennustaneet näitä päiviä.

25 Te olette profeettain ja sen liiton lapsia, jonka Jumala teki meidän isiemme kanssa sanoen Aabrahamille: 'Ja sinun siemenessäsi tulevat siunatuiksi kaikki maan sukukunnat.'

26 Teille ensiksi Jumala on herättänyt Poikansa ja lähettänyt hänet siunaamaan teitä, kun käännytte itsekukin pois pahuudestanne."

många som hava talat, också bebådat dessa tider.

25 I ären själva barn av profeterna och delaktiga i det förbund som Gud slöt med edra fäder, när han sade till Abraham: 'Och i din säd skola alla släkter på jorden varda välsignade.'

26 För eder först och främst har Gud låtit sin tjänare uppstå, och han har sänt honom för att välsigna eder, när I, en och var, omvänden eder från eder ondska.»

many as have spoken, have even announced these days.

25 Ye, are the sons of the prophets, and of the covenant which God covenanted unto your fathers, saying unto Abraham—And, in thy seed, shall be blessed, all the families of the ground.

26 Unto you first, God—having raised up his Servant—hath sent him forth, ready to bless you, when ye are turning away, each one, from your wickednesses.

4 luku

1 Mutta kun he puhuivat kansalle, astuivat papit ja pyhäkön vartioston päällikkö ja saddukeukset heidän eteensä,

2 närkästyneinä siitä, että he opettivat kansaa ja julistivat Jeesuksessa ylösnousemusta kuolleista.

3 Ja he kävivät heihin käsiksi ja panivat heidät vankeuteen seuraavaan päivään asti, sillä oli jo

1 Medan de ännu talade till folket, kommo prästerna och tempelvaktens befälhavare och sadducéerna över dem.

2 Ty det förtröt dem att du undervisade folket och i Jesus förkunnade uppståndelsen från de döda.

3 Därför grepo de dem nu och satte dem i fängsligt förvar till följande dag, eftersom

1 But, as they were speaking unto the people, the High-priests and the Captain of the temple and the Sadducees came upon them,

2 Being tired out because of their teaching the people, and announcing, in Jesus, the resurrection from among the dead;

3 And they thrust on them their hands, and put them in custody for the morrow, for it

ehtoo.
4 Mutta monet niistä, jotka olivat kuulleet sanan, uskoivat, ja miesten luku nousi noin viiteentuhanteen.

5 Seuraavana päivänä heidän hallitusmiehensä ja vanhimpansa ja kirjanoppineensa kokoontuivat Jerusalemissa,

6 niin myös ylimmäinen pappi Hannas ja Kaifas ja Johannes ja Aleksander sekä kaikki, jotka olivat ylimmäispapillista sukua.

7 Ja he asettivat heidät eteensä ja kysyivät: "Millä voimalla tai kenen nimeen te tämän teitte?"

8 Silloin Pietari, Pyhää Henkeä täynnä, sanoi heille: "Kansan hallitusmiehet ja vanhimmat!
9 Jos meitä tänään kuulustellaan sairaalle miehelle tehdystä hyvästä työstä ja siitä, kenen kautta hän on parantunut,

det redan var afton.
4 Men många av dem som hade hört vad som hade talats kommo till tro; och antalet av männen uppgick nu till vid pass fem tusen.

5 Dagen därefter församlade sig deras rådsherrar och äldste och skriftlärde i Jerusalem;

6 där voro då ock Hannas, översteprästen, och Kaifas och Johannes och Alexander och alla som voro av översteprästerlig släkt.

7 Och de läto föra fram dem inför sig och frågade dem: »Av vilken makt eller i genom vilket namn haven I gjort detta?»

8 Då sade Petrus till dem, uppfylld av helig ande: »I folkets rådsherrar och äldste,

9 eftersom vi i dag underkastas rannsakning för en god gärning mot en sjuk man och tillfrågas varigenom denne har

was evening, already.
4 Howbeit, many of them that heard the word, believed; and the number of the men became about five thousand.

5 And it came to pass, upon the morrow, that there were gathered together of them, the rulers and the elders and the scribes, in Jerusalem;

6 Also Annas, the high-priest, and Caiaphas, and John, and Alexander, and as many as were of high-priestly descent; —

7 And, setting them in the midst, they began to enquire—In what manner of power, or in what manner of name, did, ye, do this?

8 Then Peter, filled with Holy Spirit, said unto them—Ye rulers of the people, and elders!
9 If, we, this day, are to be examined for doing good to a sick man,—in whom, this, man hath been made well,

blivit botad,

10 niin olkoon teille kaikille ja koko Israelin kansalle tiettävä, että Jeesuksen Kristuksen, Nasaretilaisen, nimen kautta, hänen, jonka te ristiinnaulitsitte, mutta jonka Jumala kuolleista herätti, hänen nimensä kautta tämä seisoo terveenä teidän edessänne.

10 så mån I veta, I alla och hela Israels folk, att det är genom Jesu Kristi, nasaréens, namn, hans som I haven korsfäst, men som Gud har uppväckt från de döda -- att det är genom det namnet som denne man står inför eder frisk och färdig.

10 Be it known unto you all, and unto all the people of Israel: that, in the name of Jesus Christ the Nazarene,—whom, ye, crucified, whom, God, raised from among the dead, in him, doth, this man stand by, in your presence, whole.

11 Hän on 'se kivi, jonka te, rakentajat, hylkäsitte, mutta joka on kulmakiveksi tullut.'

11 Han är 'den stenen som av byggningsmännen' -- av eder själva -- 'aktades för intet, men som har blivit en hörnsten'.

11 This, is the stone, set at nought by you the builders, which became the head of the corner;

12 Eikä ole pelastusta yhdessäkään toisessa; sillä ei ole taivaan alla muuta nimeä ihmisille annettu, jossa meidän pitäisi pelastuman."

12 Och i ingen annan finnes frälsning; ej heller finnes under himmelen något annat namn, bland människor givet, genom vilket vi kunna bliva frälsta.»

12 And there is in no one else, salvation, for, neither is there any other name, under heaven, which hath been set forth among men, in which we must needs be saved.

13 Mutta kun he näkivät Pietarin ja Johanneksen rohkeuden ja havaitsivat heidän olevan koulunkäymättömiä ja oppimattomia miehiä, he ihmettelivät; ja he tunsivat heidät niiksi, jotka olivat olleet Jeesuksen kanssa.

13 När de sågo Petrus och Johannes vara så frimodiga och förnummo att de voro olärda män ur folket, förundrade de sig. Men så kände de igen dem och påminde sig att de hade varit med Jesus.

13 And, looking at Peter’s boldness of speech, and John’s, and having discovered that they were unlettered and obscure men, they began to marvel, recognising them also, that they had been with Jesus;

14 Ja nähdessään parannetun miehen

14 Och när de sågo mannen som hade

14 Seeing, the man also standing, with

seisovan heidän kanssansa he eivät voineet mitään vastaansanoa,

blivit botad stå där bredvid dem, kunde de icke säga något däremot.

them, even the [man] who had been cured, they had nothing wherewith to contradict.

15 vaan käskettyään heidän astua ulos neuvostosta he pitivät keskenänsä neuvoa

15 De befallde dem alltså att gå ut från rådsförsamlingen. Sedan överlade de med varandra

15 Howbeit, ordering them to go forth outside the high–council, they began to confer one with another,

16 ja sanoivat: "Mitä me teemme näille miehille? Sillä että heidän kauttansa on tapahtunut ilmeinen ihme, sen kaikki Jerusalemin asukkaat tietävät, emmekä me voi sitä kieltää.

16 och sade: »Vad skola vi göra med dessa män? Att ett märkligt tecken har blivit gjort av dem, det är ju uppenbart för alla Jerusalems invånare, och vi kunna icke förneka det.

16 Saying—What are we to do with these men? For, indeed, that a notable sign hath come to pass through their means, unto all who are dwelling in Jerusalem, is manifest, and we cannot deny [it]!

17 Mutta ettei se leviäisi laajemmalle kansaan, niin kieltäkäämme ankarasti heitä enää tähän nimeen puhumasta yhdellekään ihmiselle."

17 Men för att detta icke ännu mer skall komma ut bland folket, må vi strängeligen förbjuda dem att hädanefter i det namnet tala för någon människa.»

17 Nevertheless, lest it further spread abroad among the people, let us charge them with threats, to be no more speaking upon this name, to any soul of man.

18 Niin he kutsuivat heidät ja kielsivät heitä mitään puhumasta ja opettamasta Jeesuksen nimeen.

18 Därefter kallade de in dem och förbjödo dem helt och hållet att tala eller undervisa i Jesu namn.

18 And, calling them, they gave them the sweeping charge,—not to be sounding aloud, nor even to be teaching, upon the name of Jesus.

19 Mutta Pietari ja Johannes vastasivat heille ja sanoivat: "Päättäkää itse, onko oikein Jumalan

19 Men Petrus och Johannes svarade och sade till dem: »Om det är rätt inför Gud att vi

19 But, Peter and John, answering, said unto them—Whether it be right in presence

edessä kuulla teitä enemmän kuin Jumalaa;

20 mutta me emme voi olla puhumatta siitä, mitä olemme nähneet ja kuulleet."

21 Niin he uhkasivat heitä vielä enemmän ja päästivät heidät, koska eivät kansan tähden keksineet, miten rangaista heitä, sillä kaikki ylistivät Jumalaa siitä, mitä tapahtunut oli.

22 Sillä sivu neljänkymmenen oli jo vuosiltaan se mies, jossa tämä parantumisen ihme oli tapahtunut.

23 Ja päästyään vapaiksi he menivät omiensa tykö ja kertoivat kaiken, mitä ylipapit ja vanhimmat olivat heille sanoneet.

24 Sen kuultuansa he yksimielisesti korottivat äänensä Jumalan puoleen ja sanoivat: "Herra, sinä, joka olet tehnyt taivaan ja maan ja meren ja kaikki, mitä niissä on!

25 Sinä, joka Pyhän

hörsamma eder mer är Gud, därom mån I själva döma;

20 vi för vår del kunna icke underlåta att tala vad vi hava sett och hört.»

21 Då förbjödo de dem detsamma ännu strängare, men läto dem sedan gå. Ty eftersom alla prisade Gud för det som hade skett, kunde de, för folkets skull, icke finna någon utväg genom att straffa dem.

22 Mannen som genom detta tecken hade blivit botad var nämligen över fyrtio år gammal.

23 När de alltså hade blivit lösgivna, kommo de till sina egna och omtalade för dem allt vad översteprästerna och de äldste hade sagt dem.

24 Då de hörde detta, ropade de endräktigt till Gud och sade: »Herre, det är du som har gjort himmelen och jorden och havet och allt vad i dem är.

25 Och du har genom

of God, unto you, to be hearkening, rather than unto God, judge!

20 For, we, cannot but be speaking the things which we have seen and heard.

21 They, however, further charging them with threats, let them go, finding nothing as to how they might chastise them, on account of the people; because, all, were glorifying God for that which had come to pass; —

22 For, more than forty years old, was the man, upon whom had taken place, this healing sign.

23 But, when they had been let go, they came unto their own [friends], and told as many things as, unto them, the High–priests and Elders, had said.

24 And, they, having heard, with one accord, uplifted voice unto God, and said—O Sovereign! Thou, art he that made the heaven, and the earth, and the sea, and all things that are herein:

25 Who, by our father,

Hengen kautta, isämme Daavidin, sinun palvelijasi, suun kautta, olet puhunut: 'Miksi pakanat pauhaavat ja kansat turhia ajattelevat?

vår fader Davids, din tjänares, mun sagt genom helig ande: 'Varför larmade hedningarna och tänkte folken fåfänglighet?

through means of the Holy Spirit, even by the mouth of David thy servant, said—Unto what end did nations rage, and, peoples, busy themselves with empty things?

26 Maan kuninkaat nousevat, ja ruhtinaat kokoontuvat yhteen Herraa ja hänen Voideltuansa vastaan.'

26 Jordens konungar trädde fram, och furstarna samlade sig tillhopa mot Herren och hans Smorde.'

26 The kings of the earth stationed themselves, and, the rulers, were gathered together, with one intent, against the Lord, and against his Christ.

27 Sillä totisesti, tässä kaupungissa kokoontuivat sinun pyhää Poikaasi Jeesusta vastaan, jonka sinä olet voidellut, sekä Herodes että Pontius Pilatus pakanain ja Israelin sukukuntain kanssa,

27 Ja, i sanning, de församlade sig i denna stad mot din helige tjänare Jesus, mot honom som du har smort: Herodes och Pontius Pilatus med hedningarna och Israels folkstammar;

27 For they were gathered together, of a truth, in this city, against thy holy servant Jesus, whom thou hadst anointed,—both Herod, and Pontius Pilate, with them of the nations, and peoples of Israel;—

28 tekemään kaiken, minkä sinun kätesi ja päätöksesi oli edeltämäärännyt tapahtuvaksi.

28 de församlade sig till att utföra allt vad din hand och ditt rådslut förut hade bestämt skola ske.

28 To do whatsoever, thy hand and thy counsel, marked out beforehand to come to pass.

29 Ja nyt, Herra, katso heidän uhkauksiansa ja anna palvelijaisi kaikella rohkeudella puhua sinun sanaasi;

29 Och nu, Herre, se till deras hotelser, och giv dina tjänare att de med all frimodighet må förkunna ditt ord,

29 As to the present things, then, O Lord,—look upon their threats, and grant unto thy servants, with all freedom of utterance, to be speaking thy word,

30 ja ojenna kätesi, niin että sairaat parantuvat ja tunnustekoja ja ihmeitä tapahtuu sinun pyhän Poikasi Jeesuksen nimen kautta."

30 i det att du uträcker din hand till att bota de sjuka, och till att låta tecken och under ske genom din helige tjänare Jesu namn.»

30 By stretching forth thy hand for healing, and by the coming to pass of both signs and wonders, through the name of thy holy servant Jesus.

31 Ja kun he olivat rukoilleet, vapisi se paikka, jossa he olivat koolla, ja he tulivat kaikki Pyhällä Hengellä täytetyiksi ja puhuivat Jumalan sanaa rohkeasti.

31 När de hade slutat att bedja, skakades platsen där de voro församlade, och de blevo alla uppfyllda av den helige Ande, och de förkunnade Guds ord med frimodighet.

31 And, when they had made supplication, the place was shaken in which they were gathered together, and they were filled, one and all, with the Holy Spirit, and began speaking the word of God with freedom of utterance.

32 Ja uskovaisten suuressa joukossa oli yksi sydän ja yksi sielu; eikä kenkään heistä sanonut omaksensa mitään siitä, mitä hänellä oli, vaan kaikki oli heillä yhteistä.

32 Och i hela skaran av dem som trodde var ett hjärta och en själ. Ingen enda kallade något av det han ägde för sitt, utan du hade allting gemensamt.

32 And, the throng of them that believed, had one heart and soul, and not so much as one was saying that, aught of his goods, was, his own, but they had all things common.

33 Ja apostolit todistivat suurella voimalla Herran Jeesuksen ylösnousemuksesta, ja suuri armo oli heillä kaikilla.

33 Och med stor kraft framburo apostlarna vittnesbördet om Herren Jesu uppståndelse; och stor nåd var över dem alla.

33 And, with great power, were the apostles giving forth their witness of the resurrection of the Lord Jesus; great favour also was upon them all.

34 Ei myöskään ollut heidän seassaan ketään puutteenalaista; sillä kaikki, joilla oli maatiloja tai taloja, myivät ne ja toivat

34 Bland dem fanns ingen som led nöd; ty alla som ägde något jordstycke eller något hus sålde detta och

34 For there was not so much as anyone, lacking, among them; for, as many as were possessors of lands or

myytyjen hinnan

35 ja panivat apostolien jalkojen juureen; ja jokaiselle jaettiin sen mukaan, kuin hän tarvitsi.

36 Niinpä Joosef, jota apostolit kutsuivat Barnabaaksi - se on käännettynä: kehoittaja - leeviläinen, syntyisin Kyprosta,

37 myi omistamansa pellon, toi rahat ja pani ne apostolien jalkojen juureen.

buro fram betalningen för det sålda

35 och lade den för apostlarnas fötter, och man delade ut därav, så att var och en fick efter som han behövde.

36 Josef, som av apostlarna ock kallades Barnabas (det betyder förmanaren), en levit som var bördig från Cypern,

37 också han sålde en åker som han ägde och bar fram penningarna och lade dem för apostlarnas fötter.

houses, selling them, were bringing the prices of the things that were being sold,

35 And laying them at the feet of the Apostles, while on the other hand they were distributing unto each one, in so far as any one had, need.

36 And, Joseph, who had been surnamed Barnabas by the Apostles, which is to be translated Son of Exhortation,—a Levite, a Cyprian by nation,

37 Having a field, sold it, and brought the money and laid it at the feet of the Apostles.

5 luku

1 Mutta eräs mies, nimeltä Ananias, ja hänen vaimonsa Safiira myivät maatilan,
2 ja mies kätki vaimonsa tieten osan hinnasta, ja osan hän toi ja pani apostolien jalkojen eteen.

3 Mutta Pietari sanoi: "Ananias, miksi on saatana

1 Men en ung man vid namn Ananias och hans hustru Safira sålde ett jordagods,
2 och han tog därvid, med sin hustrus vetskap, undan något av betalningen därför; allenast en del bar han fram och lade för apostlarnas fötter.

3 Då sade Petrus: »Ananias, varför har

1 But, a certain man, Ananias by name, with Sapphira his wife, sold a possession,
2 And kept back part of the price, his wife also being privy to it; and, bringing a certain part, at the feet of the Apostles, he laid it.

3 But Peter said—Ananias! wherefore did

täyttänyt sinun sydämesi, niin että koetit pettää Pyhää Henkeä ja kätkit osan maatilan hinnasta?

Satan fått uppfylla ditt hjärta, så att du har velat bedraga den helige Ande och taga undan något av betalningen för jordstycket?

Satan fill thy heart, that thou shouldst deal falsely with the Holy Spirit, and keep back part of the price of the field?

4 Eikö se myymätönnä ollut sinun omasi, ja eikö myynnin jälkeenkin sen hinta ollut sinun? Miksi päätit sydämessäsi tämän tehdä? Et sinä ole valhetellut ihmisille, vaan Jumalalle."

4 Detta var ju din egendom, medan du hade det kvar; och när det var sålt, voro ju penningarna i din makt. Huru kunde du få något sådant i sinnet? Du har ljugit, icke för människor, utan för Gud.»

4 While it remained, was it not, as thine own, it remained? and, when sold, was it not, in thine own authority, that it still continued? Why was it that thou didst contrive in thy heart this deed? Thou hast not dealt falsely with men but, with God.

5 Kun Ananias kuuli nämä sanat, kaatui hän maahan ja heitti henkensä. Ja suuri pelko valtasi kaikki, jotka sen kuulivat.

5 När Ananias hörde dessa ord, föll han ned och gav upp andan. Och stor fruktan kom över alla som hörde detta.

5 And, as Ananias heard these words, he fell, and expired. And there came great fear upon all that heard;

6 Ja nuoret miehet nousivat ja korjasivat hänet ja kantoivat hänet pois ja hautasivat.

6 Och de yngre männen stodo upp och höljde in honom och buro ut honom och begrovo honom.

6 But the young men, rising up, wrapped him about, and, bearing him forth, buried him.

7 Noin kolmen hetken kuluttua hänen vaimonsa tuli sisään eikä tiennyt, mitä oli tapahtunut.

7 Vid pass tre timmar därefter kom hans hustru in, utan att veta om, vad som hade skett.

7 And it came to pass, after about three hours interval, that his wife, not knowing what had happened, came in.

8 Niin Pietari kysyi häneltä: "Sano minulle: siihenkö hintaan te myitte maatilan?" Hän vastasi:

8 Petrus sade då till henne: »Säg mig, var det för den summan I sålden jordstycket?»

8 And Peter began to say unto her—Tell me! was it, for so much, ye gave up the field?

"Kyllä, juuri siihen hintaan."

9 Mutta Pietari sanoi hänelle: "Miksi olette yksissä neuvoin käyneet kiusaamaan Herran Henkeä? Katso, niiden jalat, jotka hautasivat sinun miehesi, ovat oven takana, ja he kantavat sinutkin pois."

10 Niin hän heti kaatui hänen jalkojensa eteen ja heitti henkensä; ja kun nuorukaiset tulivat sisään, tapasivat he hänet kuolleena, kantoivat pois ja hautasivat hänet hänen miehensä viereen.

11 Ja suuri pelko valtasi koko seurakunnan ja kaikki ne, jotka tämän kuulivat.

12 Ja apostolien kätten kautta tapahtui kansassa monta tunnustekoa ja ihmettä; ja he olivat kaikki yksimielisesti koolla Salomon pylväskäytävässä.

13 Eikä muista kukaan uskaltanut heihin liittyä, mutta kansa piti heitä suuressa kunniassa.

Hon svarade: »Ja, för den summan.»

9 Då sade Petrus till henne: »Huru kunden I vilja komma överens om att fresta Herrens Ande? Se, härutanför dörren höras nu fotstegen av de män som hava begravt din man; och de skola bära ut också dig.»

10 Och strax föll hon ned vid hans fötter och gav upp andan; och när de unge männen kommo in, funno de henne död. De buro då ut henne och begrovo henne bredvid hennes man.

11 Och stor fruktan kom över hela församlingen och över alla andra som hörde detta.

12 Och genom apostlarna gjordes många tecken och under bland folket; och de höllo sig alla endräktigt tillsammans i Salomos pelargång.

13 Av de andra dristade sig ingen att närma sig dem, men folket höll dem i ära.

And she said—Yea! for so much.

9 And, Peter, [said] unto her—Why was it agreed by you to put to the proof the Spirit of the Lord? Lo! the feet of them that have buried thy husband, are at the door, and they shall bear thee forth.

10 And she fell instantly at his feet, and expired. And the young men, coming in, found her dead; and, bearing her forth, they buried her with her husband.

11 And there came great fear upon the whole assembly, and upon all them that heard these things.

12 And, through the hands of the Apostles, were coming to pass many signs and wonders among the people; and they were all with one accord in the portico of Solomon;

13 Howbeit, of the rest, no one, durst join himself unto them,—nevertheless the people continued

to magnify them;

14 Ja yhä enemmän karttui niitä, jotka uskoivat Herraan, sekä miehiä että naisia suuret joukot.

14 Och ännu flera trodde och slöto sig till Herren, hela skaror av både män och kvinnor.

14 And, the more, were being added, when they believed in the Lord, throngs both of men and women; —

15 Kannettiinpa sairaita kaduillekin ja pantiin vuoteille ja paareille, että Pietarin kulkiessa edes hänen varjonsa sattuisi johonkuhun heistä.

15 Ja, man bar de sjuka ut på gatorna och lade dem på bårar och i sängar, för att, när Petrus kom gående, åtminstone hans skugga måtte falla på någon av dem.

15 So that, even into the broad-ways, were they bringing forth the sick, and laying them on small couches and beds, in order that, if Peter were coming along, even perchance his shadow, might overshadow some one of them.

16 Myöskin kaupungeista Jerusalemin ympäriltä tuli paljon kansaa, ja he toivat sairaita ja saastaisten henkien vaivaamia, ja ne kaikki tulivat parannetuiksi.

16 Och jämväl från städerna runt omkring Jerusalem kom folket i skaror och förde med sig sjuka och sådana som voro plågade av orena andar; och alla blevo botade.

16 Moreover even the throng of the cities all round Jerusalem was coming together, bearing sick folk, and such as were harassed by impure spirits,— who, indeed, were being cured, one and all.

17 Silloin nousi ylimmäinen pappi ja kaikki, jotka olivat hänen puolellansa, saddukeusten lahko, ja he tulivat kiihkoa täyteen

17 Då stod översteprästen upp och alla som höllo med honom -- de som hörde till sadducéernas parti -- och de uppfylldes av nitälskan

17 But the High-priest, arising, and all who were with him,—being the sect of the Sadducees,—were filled with jealousy,

18 ja kävivät käsiksi apostoleihin ja panivat heidät yleiseen vankihuoneeseen.

18 och läto gripa apostlarna och sätta dem i allmänt häkte.

18 And thrust their hands upon the Apostles, and put them in a public ward.

19 Mutta yöllä avasi Herran enkeli vankilan ovet

19 Men en Herrens ängel öppnade om

19 But, a messenger of the Lord, by night,

ja vei heidät ulos ja sanoi:

natten fängelsets portar och förde ut dem och sade:

opened the doors of the prison; and, leading them out, said—

20 "Menkää ja astukaa esiin ja puhukaa pyhäkössä kansalle kaikki tämän elämän sanat."

20 »Gån åstad och träden upp i helgedomen, och talen till folket alla det sanna livets ord.»

20 Be going your way, and, taking your stand, be speaking, in the temple, unto the people, all the declarations of this Life.

21 Sen kuultuansa he menivät päivän koittaessa pyhäkköön ja opettivat. Niin saapui ylimmäinen pappi ja ne, jotka olivat hänen puolellansa, ja he kutsuivat koolle neuvoston ja israelilaisten vanhinten kokouksen; ja he lähettivät noutamaan heitä vankilasta.

21 När de hade hört detta, gingo de inemot dagbräckningen in i helgedomen och undervisade. Emellertid kommo översteprästen och de som höllo med honom och sammankallade Stora rådet, alla Israels barns äldste. Därefter sände de åstad till fängelset för att hämta dem.

21 Now, when they heard this, they entered, under the dawn, into the temple, and began teaching. And the High–priest and they who were with him, arriving, called together the high–council, and all the senate of the sons of Israel; and sent off unto the prison, to have them brought.

22 Mutta kun oikeudenpalvelijat tulivat vankilaan, eivät he löytäneet heitä sieltä, vaan palasivat takaisin ja kertoivat,

22 Men när rättstjänarna kommo dit, funno de dem icke i fängelset. De vände då tillbaka och omtalade detta

22 And, the officers who came to the place, found them not in the prison; and, returning, brought tidings,

23 sanoen: "Vankilan me kyllä huomasimme hyvin tarkasti suljetuksi ja vartijat seisomassa ovien edessä; mutta kun avasimme, emme sisältä ketään löytäneet."

23 och sade: »Fängelset funno vi stängt med all omsorg och väktarna stående utanför portarna, men då vi öppnade, funno vi ingen därinne.»

23 Saying—The prison, found we locked with all safety, and the keepers standing at the doors; but, when we had opened the prison, inside, found we, no one.

24 Kun pyhäkön vartioston

24 När tempelvaktens

24 Now, when both

päällikkö ja ylipapit kuulivat nämä sanat, eivät he tienneet, mitä heistä ajatella ja mitä tästä tulisi.

befälhavare och översteprästerna hörde detta, visst de icke vad de skulle tänka därom, eller vad som skulle bliva av detta.

the captain of the temple and the High–priests heard these words, they were utterly at a loss concerning them—what perhaps this might come to.

25 Niin tuli joku ja kertoi heille: "Katso, ne miehet, jotka te panitte vankilaan, seisovat pyhäkössä ja opettavat kansaa."

25 Då kom någon och berättade för den: »De män som I haven insatt i fängelset, de stå nu i helgedomen och undervisa folket.»

25 But some one, entering, brought tidings unto them—Lo! the men whom ye put in the prison, are in the temple, standing, and teaching the people!

26 Silloin päällikkö meni oikeudenpalvelijain kanssa ja nouti heidät; ei kuitenkaan väkisin, sillä he pelkäsivät, että kansa heidät kivittäisi.

26 Befälhavaren gick då med rättstjänarna åstad och hämtade dem; dock brukade de icke våld, ty de fruktade att bliva stenade av folket.

26 Then, the captain with the officers, departing, brought them—not with violence,—for they were afraid of the people, lest they should be stoned;

27 Ja he toivat heidät ja asettivat neuvoston eteen. Ja ylimmäinen pappi kuulusteli heitä

27 Och sedan de hade hämtat dem, förde de dem fram inför Stora rådet. Och översteprästen anställde förhör med dem

27 But, leading them in, set them in the high– council. And the High–priest questioned them,

28 ja sanoi: "Me olemme kieltämällä kieltäneet teitä opettamasta tähän nimeen; ja katso, te olette täyttäneet Jerusalemin opetuksellanne ja tahdotte saattaa meidän päällemme tuon miehen veren."

28 och sade: »Vi hava ju allvarligen förbjudit eder att undervisa i det namnet, och likväl haven I uppfyllt Jerusalem med eder undervisning, och I viljen nu låta den mannens blod komma

28 Saying—Strictly, did we charge you not to be teaching upon this name; and lo! ye have filled Jerusalem with your teaching, and are minded to bring down upon us, the blood of this man.

över oss.»

29 Mutta Pietari ja muut apostolit vastasivat ja sanoivat: "Enemmän tulee totella Jumalaa kuin ihmisiä.

29 Men Petrus och de andra apostlarna svarade och sade: »Man måste lyda Gud mer än människor.

29 But Peter and the Apostles, answering, said—It is needful to be yielding obedience unto God rather than unto men:—

30 Meidän isiemme Jumala on herättänyt Jeesuksen, jonka te ripustitte puuhun ja surmasitte.

30 Våra fäders Gud har uppväckt Jesus, som I haden upphängt på trä och dödat.

30 The God of our fathers, hath raised up Jesus,—whom, ye, got into your hands, suspending him upon a tree:—

31 Hänet on Jumala oikealla kädellänsä korottanut Päämieheksi ja Vapahtajaksi, antamaan Israelille parannusta ja syntien anteeksiantamusta.

31 Och Gud har med sin högra hand upphöjt honom till en hövding och frälsare, för att åt Israel förläna bättring och syndernas förlåtelse.

31 Him, as Princely-leader and Saviour, hath God exalted unto his right hand,—to give repentance unto Israel, and remission of sins.

32 Ja me olemme kaiken tämän todistajat, niin myös Pyhä Henki, jonka Jumala on antanut niille, jotka häntä tottelevat."

32 Om allt detta kunna vi själva vittna, så ock den helige Ande, vilken Gud har givit åt dem som äro honom lydiga.»

32 And, we, are witnesses of these things,—also the Holy Spirit, which God hath given unto them who are yielding obedience unto him.

33 Kun he sen kuulivat, viilsi se heidän sydäntänsä, ja he tahtoivat tappaa heidät.

33 När de hörde detta, blevo de mycket förbittrade och ville döda dem.

33 And, they, when they heard this, were cut to the heart, and were making up their minds to slay them.

34 Mutta neuvostossa nousi eräs fariseus, nimeltä Gamaliel, lainopettaja, jota koko kansa piti arvossa, ja hän käski viedä miehet vähäksi aikaa ulos.

34 Men en farisé, en laglärare vid namn Gamaliel, som var aktad av allt folket, stod då upp i Rådet och tillsade att man för en kort stund skulle föra ut männen.

34 But a certain man, rising up in the high-council, by name Gamaliel, a law-teacher honoured by all the people, gave orders to put the men, outside, for a little,—

35 Sitten hän sanoi neuvostolle: "Israelin miehet, kavahtakaa, mitä aiotte tehdä näille miehille.

35 Sedan sade han till de andra: »I män av Israel, sen eder för vad I tänken göra med dessa män.

35 And said unto them—Men of Israel! be taking heed unto yourselves, what ye are about to inflict upon these men.

36 Sillä ennen näitä päiviä nousi Teudas, sanoen jokin olevansa, ja häneen liittyi noin neljäsataa miestä; hänet tapettiin, ja kaikki, jotka olivat häneen suostuneet, hajotettiin, ja he joutuivat häviöön.

36 För en tid sedan uppträdde ju Teudas och gav sig ut för att något vara, och till honom slöt sig en hop av vid pass fyra hundra män. Och han blev dödad, och alla som hade trott på honom förskingrades och blevo till intet.

36 For, before these days, there rose up one Theudas, affirming, himself, to be somebody,—unto whom was inclined a number of men, about four hundred; who was slain, and, all as many as had been trusting in him, were disbanded, and came to nothing.

37 Hänen jälkeensä nousi Juudas, galilealainen, verollepanon päivinä ja vietteli kansaa luopumaan puolellensa; hänkin hukkui, ja kaikki, jotka olivat suostuneet häneen, hajotettiin.

37 Efter honom uppträdde Judas från Galileen, vid den tid då skattskrivningen pågick; denne förledde en hop folk till avfall, så att de följde honom. Också han förgicks, och alla som hade trott på honom blevo förskingrade.

37 After him, rose up Judas the Galilaean, in the days of the enrolling, and drew a people into revolt after him; and, he, perished, and, all, as many as had trusted in him, were scattered.

38 Ja nyt minä sanon teille: pysykää erillänne näistä miehistä ja antakaa heidän olla; sillä jos tämä hanke eli tämä teko on ihmisistä, niin se tyhjään raukeaa;

38 Och nu säger jag eder: Befatten eder icke med dessa män, utan låten dem vara; ty skulle detta vara ett rådslag eller ett verk av människor, så kommer det att slås ned;

38 Now, therefore, I say unto you—stand aloof from these men, and let them alone; because if, of men, be this project or this work, it will be overthrown,—

39 mutta jos se on

39 men är det av Gud,

39 But, if it is, of God,

Jumalasta, niin te ette voi heitä kukistaa. Varokaa, ettei teitä ehkä havaittaisi sotiviksi itse Jumalaa vastaan."

40 Niin he noudattivat hänen neuvoansa. Ja he kutsuivat apostolit sisään ja pieksättivät heitä ja kielsivät heitä puhumasta Jeesuksen nimeen ja päästivät heidät menemään.

41 Niin he lähtivät pois neuvostosta iloissaan siitä, että olivat katsotut arvollisiksi kärsimään häväistystä Jeesuksen nimen tähden.

42 Eivätkä he lakanneet, vaan opettivat joka päivä pyhäkössä ja kodeissa ja julistivat evankeliumia Kristuksesta Jeesuksesta.

så kunnen I icke slå ned dessa män. Sen till, att I icke mån befinnas strida mot Gud själv.»

40 Och de lydde hans råd; de kallade in apostlarna, och sedan de hade låtit gissla dem, förbjödo de dem att tala i Jesu namn och läto dem därefter gå.

41 Och de gingo ut från rådsförsamlingen, glada över att de hade aktats värdiga att lida smälek för det namnets skull.

42 Och de upphörde icke att var dag undervisa i helgedomen och hemma i husen och förkunna evangelium om Kristus Jesus.

ye will not be able to overthrow them: lest once, even fighters against God, ye be found.

40 And they were persuaded by him; and, calling unto them the Apostles, they, with beating, charged them not be speaking upon the name of Jesus; and let them go.

41 They, therefore, went rejoicing from the presence of the high–council; in that they had been accounted worthy, in behalf of The Name, to suffer dishonour.

42 And, every day in the temple, and at home, they ceased not to be teaching, and telling the good news as to the Anointed Jesus.

6 luku

1 Niinä päivinä, kun opetuslasten luku lisääntyi, syntyi hellenisteissä nurinaa hebrealaisia vastaan siitä, että heidän leskiänsä syrjäytettiin jokapäiväisessä avunannossa.

1 Vid denna tid, då nu lärjungarnas antal förökades, begynte de grekiska judarna knorra mot de infödda hebréerna över att deras änkor blevo förbisedda vid den

1 But, in these days, the disciples, multiplying, there arose a murmuring of the Grecian Jews against the Hebrews, in that, their widows, were being overlooked

2 Niin ne kaksitoista kutsuivat kokoon opetuslasten joukon ja sanoivat: "Ei ole soveliasta, että me laiminlyömme Jumalan sanan toimittaaksemme pöytäpalvelusta.
3 Valitkaa sentähden, veljet, keskuudestanne seitsemän miestä, joista on hyvä todistus ja jotka ovat Henkeä ja viisautta täynnä, niin me asetamme heidät tähän toimeen.

4 Mutta me tahdomme pysyä rukouksessa ja sanan palveluksessa."

5 Ja se puhe kelpasi kaikelle joukolle; ja he valitsivat Stefanuksen, miehen, joka oli täynnä uskoa ja Pyhää Henkeä, ja Filippuksen ja Prokoruksen ja Nikanorin ja Timonin ja Parmenaan ja Nikolauksen, antiokialaisen käännynnäisen,

6 ja asettivat heidät apostolien eteen, ja nämä rukoilivat ja panivat kätensä heidän päällensä.

7 Ja Jumalan sana menestyi, ja opetuslasten luku lisääntyi suuresti

dagliga utdelningen.
2 Då sammankallade de tolv hela lärjungaskaran och sade: »Det är icke tillbörligt att vi försumma Guds ord för att göra tjänst vid borden.
3 Så utsen nu bland eder, I bröder, sju män som hava gott vittnesbörd om sig och äro fulla av ande och vishet, män som vi kunna sätta till att sköta denna syssla.
4 Vi skola då helt få ägna oss åt bönen och åt ordets tjänst.»

5 Det talet behagade hela menigheten. Och de utvalde Stefanus, en man som var full av tro och helig ande, vidare Filippus och Prokorus och Nikanor och Timon och Parmenas, slutligen Nikolaus, en proselyt från Antiokia.
6 Dem läto de träda fram för apostlarna, och dessa bådo och lade händerna på dem.

7 Och Guds ord hade framgång, och lärjungarnas antal

in the daily ministry.
2 And the Twelve, calling near the throng of the disciples, said—
It doth not seem, right, that, we, forsaking the word of God, should be ministering unto tables.
3 But look out for yourselves, brethren, seven men from among you, who can be well–attested, full of Spirit and wisdom,—whom we will appoint over this need;
4 But, we, unto prayer and unto the ministry of the word, will give constant attention.
5 And the word was pleasing in the sight of all the throng; and they selected Stephen, a man full of faith and Holy Spirit, and Philip and Prochorus and Nicanor and Timon and Parmenas and Nicholaus, a proselyte of Antioch;
6 Whom they set before the Apostles, and, praying, they laid upon them their hands.
7 And, the word of God, went on growing, and the number of the

Jerusalemissa. Ja lukuisa joukko pappeja tuli uskolle kuuliaisiksi.

förökades mycket i Jerusalem; och en stor hop av prästerna blevo lydiga och trodde.

disciples in Jerusalem continued to multiply exceedingly; a great multitude of the priests also, were becoming obedient unto the faith.

8 Ja Stefanus, täynnä armoa ja voimaa, teki suuria ihmeitä ja tunnustekoja kansassa.

8 Och Stefanus var full av nåd och kraft och gjorde stora under och tecken bland folket.

8 Now, Stephen, full of favour and power, began to do great wonders and signs among the people.

9 Niin nousi muutamia niin kutsutusta libertiinien ja kyreneläisten ja aleksandrialaisten synagoogasta sekä niiden joukosta, jotka olivat Kilikiasta ja Aasiasta, väittelemään Stefanuksen kanssa,

9 Men av dem som hörde till den synagoga som kallades »De frigivnes och cyrenéernas och alexandrinernas synagoga», så ock av dem som voro från Cilicien och provinsen Asien, stodo några upp för att disputera med Stefanus.

9 But there rose up certain of those out of the synagogue which is called [the synagogue] of them of Libertium and Cyrene and Alexandria, and certain of them from Cilicia and Asia,— disputing with Stephen;

10 mutta he eivät kyenneet pitämään puoliaan sitä viisautta ja henkeä vastaan, jolla hän puhui.

10 Dock förmådde de icke stå emot den vishet och den ande som här talade.

10 And they could not withstand the wisdom and the Spirit with which he was speaking,

11 Silloin he salaa hankkivat miehiä sanomaan: "Me olemme kuulleet hänen puhuvan pilkkasanoja Moosesta ja Jumalaa vastaan."

11 Då skaffade de några män som föregåvo att de hade hört honom tala hädiska ord mot Moses och mot Gud.

11 Then, they set on men who were saying– –We have heard him speaking profane things against Moses and God.

12 Ja he yllyttivät kansan ja vanhimmat ja kirjanoppineet ja astuivat esiin, raastoivat hänet mukaansa ja veivät

12 De uppeggade så folket och de äldste och de skriftlärde och överföllo honom och grepo honom och förde

12 And they stirred up the people and the elders and the scribes; and, coming upon him, they caught him away,

neuvoston eteen.

13 Ja he toivat esiin vääriä todistajia, jotka sanoivat: "Tämä mies ei lakkaa puhumasta tätä pyhää paikkaa vastaan ja lakia vastaan;

14 sillä me olemme kuulleet hänen sanovan, että Jeesus, tuo Nasaretilainen, on hajottava maahan tämän paikan ja muuttava ne säädökset, jotka Mooses on meille antanut."

15 Ja kaikki, jotka neuvostossa istuivat, loivat katseensa häneen, ja hänen kasvonsa olivat heistä niinkuin enkelin kasvot.

honom inför Stora rådet.

13 Där läto de falska vittnen träda fram, vilka sade: »Denne man upphör icke att tala mot vår heliga plats och mot lagen.

14 Ty vi hava hört honom säga att Jesus, han från Nasaret, skall bryta ned denna byggnad och förändra de stadgar som Moses har givit oss.»

15 Då nu alla som sutto i Rådet fäste sina ögon på honom, syntes dem hans ansikte vara såsom en ängels ansikte.

and led him into the high-council.

13 And they set up false witnesses, who said—This man, ceaseth not speaking things against this holy place and the law;

14 For we have heard him saying—This Jesus the Nazarene, will overthrow this place, and will change the customs which, Moses, delivered unto us.

15 And, looking steadfastly at him, all they who were sitting in the high-council, saw his face, as if the face of a messenger;

7 luku

1 Niin ylimmäinen pappi sanoi: "Onko niin?"

2 Stefanus sanoi: "Miehet, veljet ja isät, kuulkaa! Kirkkauden Jumala ilmestyi meidän isällemme Aabrahamille hänen ollessaan Mesopotamiassa, ennenkuin hän oli asettunut asumaan Harraniin,

3 ja sanoi hänelle: 'Lähde

1 Och översteprästen frågade: »Förhåller detta sig så?»

2 Då sade han: »Bröder och fäder, hören mig. Härlighetens Gud uppenbarade sig för vår fader Abraham, medan han ännu var i Mesopotamien, och förrän han bosatte sig i Karran,

3 och sade till honom:

1 And the High-priest said—Are these things, so?

2 And, he, said—Brethren and fathers, hearken! The God of Glory, appeared unto our father Abraham, while he was in Mesopotamia, before he dwelt in Haran,—

3 And said unto him—

maastasi ja suvustasi ja mene siihen maahan, jonka minä sinulle osoitan.'

'Gå ut ur ditt land och från din släkt, och drag till det land som jag skall visa dig.'

Get thee forth, out of thy land, and from among thy kindred, and come unto the land which, unto thee, I will point out.

4 Silloin hän lähti kaldealaisten maasta ja asettui asumaan Harraniin. Ja kun hänen isänsä oli kuollut, siirsi Jumala hänet tähän maahan, jossa te nyt asutte.

4 Då gick han åstad ut ur kaldéernas land och bosatte sig i Karran. Sedan, efter han faders död, bjöd Gud honom att flytta därifrån till detta land, där I nu bon.

4 Then, coming forth out of the land of the Chaldeans, he dwelt in Haran; and, from thence, when his father was dead, he removed him into this land, in which, ye, now dwell;

5 Eikä hän antanut hänelle siinä perintöosaa, ei jalan leveyttäkään, vaan lupasi, Aabrahamin vielä lapsetonna ollessa, antaa sen hänelle ja hänen siemenelleen hänen jälkeensä.

5 Han gav honom ingen arvedel däri, icke ens så mycket som en fotsbredd, men lovade att giva det till besittning åt honom och åt hans säd efter honom; detta var på den tid då han ännu icke hade någon son.

5 And gave him no inheritance therein, not even a place to set his foot on; and yet promised to give it unto him in possession, and unto his seed after him, when as yet he had not a child.

6 Ja Jumala puhui näin: 'Hänen jälkeläisensä tulevat olemaan muukalaisina vieraalla maalla, ja siellä ne tekevät heidät orjiksensa ja sortavat heitä neljäsataa vuotta;

6 Och vad Gud sade var detta, att hans säd skulle leva såsom främlingar i ett land som icke tillhörde dem, och att man skulle göra dem till trälar och förtrycka dem i fyra hundra år.

6 But God, spake thus—His seed shall be a sojourner in a foreign land, and they will bring it into bondage, and ill-treat it four-hundred years;

7 ja sen kansan, jonka orjiksi he tulevat, minä olen tuomitseva', sanoi Jumala, 'ja sen jälkeen he lähtevät sieltä ja palvelevat minua tässä paikassa.'

7 'Men det folk vars trälar de bliva skall jag döma', sade Gud; 'sedan skola de draga ut och hålla gudstjänst åt mig på denna plats.'

7 And, the nation unto which they shall be in bondage, will, I, judge--said God; and, after these things, shall they come forth, and

render divine service unto me, in this place.

8 Ja hän antoi hänelle ympärileikkauksen liiton; ja niin Aabrahamille syntyi Isak, ja hän ympärileikkasi hänet kahdeksantena päivänä, ja Isakille syntyi Jaakob, ja Jaakobille ne kaksitoista kantaisää.

8 Och han upprättade ett omskärelsens förbund med honom. Och så födde han Isak och omskar honom på åttonde dagen, och Isak födde Jakob, och Jakob födde våra tolv stamfäder.

8 And he gave unto him a covenant of circumcision; and, thus, he begat Isaac, and circumcised him on the eighth day, and Isaac, Jacob, and Jacob, the twelve patriarchs.

9 Ja kantaisät kadehtivat Joosefia ja myivät hänet Egyptiin. Mutta Jumala oli hänen kanssansa

9 Och våra stamfäder avundades Josef och sålde honom till Egypten. Men Gud var med honom

9 And, the patriarchs, being jealous of Joseph, gave him up into Egypt; and, God, was, with him,

10 ja pelasti hänet kaikista hänen ahdistuksistansa. Ja hän antoi hänelle armon ja viisauden faraon, Egyptin kuninkaan, edessä; ja tämä pani hänet Egyptin ja kaiken huoneensa haltijaksi.

10 och frälste honom ur allt hans betryck och lät honom finna nåd och gav honom vishet inför Farao, konungen i Egypten; och denne satte honom till herre över Egypten och över hela sitt hus.

10 And rescued him out of all his tribulations, and gave him favour and wisdom before Pharaoh king of Egypt; and he appointed him governor over Egypt and all his house.

11 Ja tuli nälänhätä koko Egyptiin ja Kanaaniin ja suuri vaiva, eivätkä meidän isämme saaneet mistään ravintoa.

11 Och hungersnöd kom över hela Egypten och Kanaan med stort betryck, och våra fäder kunde icke få något att äta.

11 And there came a famine upon all Egypt and Canaan, and great tribulation, and our fathers could not find pasture.

12 Mutta kun Jaakob kuuli Egyptissä olevan viljaa, lähetti hän meidän isämme sinne ensimmäisen kerran.

12 Men när Jakob fick höra att bröd fanns i Egypten, sände han våra fäder åstad dit, en första gång.

12 But Jacob, hearing there was corn in Egypt, sent off our fathers, first;

13 Ja toisella kerralla veljet tunsivat Joosefin, ja farao sai tietää Joosefin

13 Sedan, när de för andra gången kommo dit, blev Josef igenkänd

13 And, the second time, Joseph was made known unto his

sukuperän.

av sina bröder, och Farao fick kunskap och Josefs släkt.

brethren, and, the race of Joseph was made, manifest, unto Pharaoh.

14 Niin Joosef lähetti kutsumaan luokseen isänsä Jaakobin ja koko sukunsa, seitsemänkymmentä viisi henkeä.

14 Därefter sände Josef åstad och kallade till sig sin fader Jakob och hela sin släkt, sjuttiofem personer.

14 And Joseph, sending forth, called for Jacob his father, and all the kindred, consisting of seventy–five souls;

15 Ja Jaakob meni Egyptiin ja kuoli siellä, niin myös kuolivat isämme,

15 Och Jakob for ned till Egypten; och han dog där, han såväl som våra fäder.

15 And Jacob went down [into Egypt]. And he died, he, and our fathers;

16 ja heidät siirrettiin Sikemiin ja pantiin siihen hautaan, jonka Aabraham oli rahalla ostanut Emmorin lapsilta Sikemissä.

16 Och man förde dem därifrån till Sikem och lade dem i den grav som Abraham för en summa penningar hade köpt av Emmors barn i Sikem.

16 And were brought over into Shechem, and laid in the tomb which Abraham had purchased, for a price of silver, of the sons of Hamor in Shechem.

17 Mutta sitä mukaa kuin lähestyi sen lupauksen aika, jonka Jumala oli Aabrahamille antanut, kasvoi kansa ja lisääntyi Egyptissä,

17 Och alltefter som tiden nalkades att det löfte skulle uppfyllas, som Gud hade givit Abraham, växte folket till och förökade sig i Egypten,

17 Now, just as the time of the promise was drawing near wherewith God had agreed with Abraham, the people grew, and were multiplied in Egypt,—

18 kunnes Egyptiä hallitsemaan nousi toinen kuningas, joka ei Joosefista mitään tiennyt.

18 till dess en ny konung över Egypten uppstod, en som icke visste av Josef.

18 Until there arose another sort of king over Egypt, who had not known Joseph.

19 Tämä kohteli kavalasti meidän kansaamme ja sorti meidän isiämme ja pakotti heidät panemaan heitteille pienet lapsensa, etteivät ne jäisi eloon.

19 Denne konung gick listigt till väga mot vårt folk och förtryckte våra fäder och drev dem till att utsätta sina späda barn, för att dessa icke skulle bliva vid liv.

19 The same, dealing craftily with our race, ill–treated our fathers, so as to cause their babes to be exposed, to the end they might not be suffered to live.

20 Siihen aikaan syntyi Mooses, ja hän oli Jumalalle otollinen. Häntä elätettiin kolme kuukautta isänsä kodissa.

20 Vid den tiden föddes Moses, och han 'var ett vackert barn' inför Gud. Under tre månader fostrades han i sin faders hus;

20 In which season, Moses, was born, and was exceeding goodly,—who was nourished up three months in the house of his father;

21 Mutta kun hänet oli pantu heitteille, otti faraon tytär hänet ja kasvatti hänet pojaksensa.

21 sedan, när han hade blivit utsatt, lät Faraos dotter hämta honom till sig och uppfostra honom såsom sin egen son.

21 But, when he was exposed, the daughter of Pharaoh rescued him, and nourished him for herself, as a son.

22 Ja Mooses kasvatettiin kaikkeen egyptiläiseen viisauteen, ja hän oli voimallinen sanoissa ja teoissa.

22 Och Moses blev undervisad i all egyptiernas visdom och var mäktig i ord och gärningar.

22 And, so Moses was trained in all the wisdom of the Egyptians, and was mighty in his words and works.

23 Mutta kun hän oli täyttänyt neljäkymmentä vuotta, heräsi hänen sydämessään ajatus mennä katsomaan veljiänsä, israelilaisia.

23 Men när han blev fyrtio år gammal, fick han i sinnet att besöka sina bröder, Israels barn.

23 And, when there was being fulfilled unto him a period of forty years, it came up on his heart to look after his brethren the sons of Israel;

24 Ja nähdessään eräälle heistä vääryyttä tehtävän hän puolusti häntä ja kosti pahoinpidellyn puolesta ja löi egyptiläisen kuoliaaksi.

24 När han då såg att en av dem led orätt, tog han den misshandlade i försvar och hämnades honom, i det att han slog ihjäl egyptiern.

24 And, seeing one being wronged, he defended him, and avenged him that was getting worn out, smiting the Egyptian.

25 Ja hän luuli veljiensä ymmärtävän, että Jumala hänen kätensä kautta oli antava heille pelastuksen; mutta he eivät sitä ymmärtäneet.

25 Nu menade han att hans bröder skulle förstå att Gud genom honom ville bereda dem frälsning; men de förstodo det icke.

25 But he supposed his brethren would understand that, God, through his hand, would give them deliverance; whereas they understood not.

26 Seuraavana päivänä hän ilmestyi heidän luoksensa, heidän riidellessään, ja koetti saada heitä sopimaan sanoen: 'Tehän olette veljiä, miehet; miksi teette vääryyttä toisillenne?'

27 Mutta se, joka teki lähimmäisellensä vääryyttä, työnsi hänet pois ja sanoi: 'Kuka on asettanut sinut meidän päämieheksemme ja tuomariksemme?

28 Aiotko tappaa minutkin, niinkuin eilen tapoit egyptiläisen?'

29 Tämän puheen tähden Mooses pakeni ja oli muukalaisena Midianin maassa, ja siellä hänelle syntyi kaksi poikaa.

30 Ja kun neljäkymmentä vuotta oli kulunut, ilmestyi hänelle Siinain vuoren erämaassa enkeli palavan orjantappurapensaan liekissä.

31 Kun Mooses sen näki, ihmetteli hän tätä näkyä; ja kun hän meni tarkemmin katsomaan, kuului Herran ääni, joka sanoi:

26 Dagen därefter kom han åter fram till dem, där de tvistade, och ville förlika dem och sade: 'I män, I ären ju bröder; varför gören I då varandra orätt?'

27 Men den som gjorde orätt mot sin landsman stötte bort honom och sade: 'Vem har satt dig till hövding och domare över oss?

28 Kanske du vill döda mig, såsom du i går dödade egyptiern?'

29 Vid det talet flydde Moses bort och levde sedan såsom främling i Madiams land och födde där två söner.

30 Och när fyrtio är äter voro förlidna, uppenbarade sig för honom, i öknen vid berget Sinai, en ängel i en brinnande törnbuske.

31 När Moses såg detta, förundrade han sig över synen; och då han gick fram för att se vad det var, hördes Herrens röst:

26 On the following day also, he appeared unto them, as they were contending, and would have reconciled them in peace, saying––Men! ye are, brothers! Wherefore wrong ye one another?

27 But, he that was wronging his neighbour, thrust him away, saying—Who hath appointed, thee, to be ruler and judge over us?

28 Art, thou, wishing, to kill me, in the same way thou didst kill, yesterday, the Egyptian?

29 And Moses fled at this saying, and became a sojourner in the land of Midian, where he begat two sons.

30 And, when forty years were fulfilled, there appeared unto him, in the desert of Mount Sinai, a messenger, in a flame of fire, in a bush.

31 And, Moses, seeing it, marveled at the sight; and, as he was going near to observe, there came a voice of the Lord—

32 'Minä olen sinun isiesi Jumala, Aabrahamin ja Iisakin ja Jaakobin Jumala.' Niin Mooses alkoi vapista eikä tohtinut katsoa sinne.

33 Mutta Herra sanoi hänelle: 'Riisu kengät jalastasi; sillä paikka, jossa seisot, on pyhä maa.

34 Minä olen nähnyt kansani kurjuuden Egyptissä ja kuullut heidän huokauksensa, ja minä olen astunut alas vapauttamaan heidät. Ja nyt, tule tänne, minä lähetän sinut Egyptiin.'

35 Tämän Mooseksen, jonka he kielsivät sanoen: 'Kuka sinut on asettanut päämieheksi ja tuomariksi?', hänet Jumala lähetti päämieheksi ja lunastajaksi sen enkelin kautta, joka hänelle orjantappurapensaassa oli ilmestynyt.

36 Hän johdatti heidät sieltä pois, tehden ihmeitä ja tunnustekoja Egyptin maassa ja Punaisessa meressä ja erämaassa neljänäkymmenenä vuotena.

32 'Jag är dina fäders Gud, Abrahams, Isaks och Jakobs Gud.' Då greps Moses av bävan och dristade sig icke att se dit.

33 Och Herren sade till honom: 'Lös dina skor av dina fötter, ty platsen där du står är helig mark.

34 Jag har nogsamt sett mitt folks betryck i Egypten, och deras suckan har jag hört, och jag har stigit ned för att rädda dem. Därför må du nu gå åstad; jag vill sända dig till Egypten.

35 Denne Moses, som de hade förnekat, i det de sade: 'Vem har satt dig till hövding och domare?', honom sände Gud att vara både en hövding och en förlossare, genom ängeln som uppenbarade sig för honom i törnbusken.

36 Det var han som förde ut dem, och som gjorde under och tecken i Egyptens land och i Röda havet och i öknen, under fyrtio år.

32 I, am the God of thy fathers, The God of Abraham and Isaac and Jacob. And Moses becoming, terrified, durst not observe.

33 And the Lord said unto him—Loose the sandals of thy feet; for, the place whereon thou art standing, is, hallowed ground.

34 I have, indeed seen, the ill-treatment of my people that is in Egypt, and, unto their groaning, have I hearkened, and have come down to rescue them. Now, therefore, come! I will send thee into Egypt.

35 The same Moses whom they had refused, saying—Who hath appointed thee to be ruler and judge? the same, both as ruler and redeemer, did God send, by the hand of the messenger who had appeared unto him in the bush:

36 The same, led them forth, doing wonders and signs in Egypt, and in the Red Sea, and in the desert, forty years:

37 Tämä on se Mooses, joka sanoi israelilaisille: 'Profeetan, minun kaltaiseni, Jumala on teille herättävä teidän veljienne joukosta.'

38 Hän on se, joka seurakunnassa, erämaassa, oli enkelin kanssa, joka puhui hänelle Siinain vuorella, ja oli myös isiemme kanssa; ja hän sai eläviä sanoja meille annettaviksi.

39 Mutta häntä meidän isämme eivät tahtoneet totella, vaan työnsivät hänet pois ja kääntyivät sydämessänsä jälleen Egyptiin,
40 sanoen Aaronille: 'Tee meille jumalia, jotka käyvät meidän edellämme, sillä me emme tiedä, mitä on tapahtunut Moosekselle, hänelle, joka johdatti meidät Egyptin maasta.'

41 Ja he tekivät niinä päivinä vasikan ja toivat uhreja epäjumalalleen ja riemuitsivat kättensä töistä.

42 Mutta Jumala kääntyi heistä pois ja hylkäsi

37 Det var samme Moses som sade till Israels barn: 'En profet skall Gud låta uppstå åt eder, av edra bröder, en som är mig lik.'

38 Det var och han, som under den tid då menigheten levde i öknen, både var hos ängeln, som talade med honom på berget Sinai, och tillika hos våra fäder; och han undfick levande ord för att giva dem åt eder.

39 Men våra fäder ville icke bliva honom lydiga, utan stötte bort honom och vände sig med sina hjärtan mot Egypten
40 och sade till Aron: 'Gör oss gudar, som kunna gå framför oss; ty vi veta icke vad som har vederfarits denne Moses, som förde oss ut ur Egyptens land.'

41 Och de gjorde i de dagarna en kalv och buro sedan fram offer åt avguden och gladde sig över sina händers verk.

42 Då vände Gud sig bort och prisgav dem

37 The same, is the Moses that said unto the sons of Israel—A prophet, unto you, will God raise up, from among your brethren, like unto me:

38 The same, is he that came to be in the assembly in the desert, with the messenger who was speaking with him in Mount Sinai, and with our fathers, he who welcomed living utterances, to give unto us:

39 Unto whom, our fathers would not become obedient, but thrust him away, and turned in their hearts unto Egypt,
40 Saying unto Aaron––Make as gods who shall go before us; for, as for this Moses who brought us forth out of Egypt, we know not what hath befallen him!

41 And so they fell to calf-making in those days, and offered sacrifice unto the idol, and rejoiced in the works of their hands.

42 But God, turned, and delivered them up

heidät palvelemaan taivaan sotajoukkoa, niinkuin on kirjoitettu profeettain kirjassa: 'Toitteko te teurasuhreja ja muita uhreja minulle erämaassa neljänäkymmenenä vuotena, te, Israelin heimo?

till att dyrka himmelens härskara, såsom det är skrivet i Profeternas bok: 'Framburen I väl åt mig slaktoffer och spisoffer under de fyrtio åren i öknen, I av Israels hus?

to be doing divine service unto the host of heaven,—just as it is written in a book of the prophets—Victims and sacrifices did ye offer unto me, forty years in the desert, O house of Israel?

43 Ette; vaan te kannoitte Molokin majaa ja Romfa jumalan tähteä, niitä kuvia, jotka te olitte tehneet kumarrettaviksenne. Sentähden minä siirrän teidät toiselle puolelle Babylonin.'

43 Nej, I buren Moloks tält och guden Romfas stjärna, de bilder som I hade gjort för att tillbedja. Därför skall jag låta eder föras åstad ända bortom Babylon.'

43 Nay! but ye took with you the tent of Moloch, and the star of the god Rephan,—the forms which ye made to bow down unto them: therefore will I carry you away beyond Babylon.

44 Todistuksen maja oli meidän isillämme erämaassa, niinkuin hän, joka puhui Moosekselle, oli määrännyt sen tehtäväksi, sen kaavan mukaan, minkä Mooses oli nähnyt.

44 Våra fäder hade vittnesbördets tabernakel i öknen, så inrättat, som han som talade till Moses hade förordnat att denne skulle göra det, efter den mönsterbild som han hade fått se.

44 The tent of witness, was with our fathers in the desert, according as he who was speaking unto Moses, gave instructions, to make it, according to the model which he had seen.

45 Ja meidän isämme ottivat sen perintönä vastaan ja toivat sen Joosuan johdolla maahan, minkä he valtasivat pakanoilta, jotka Jumala karkoitti meidän isiemme tieltä. Näin oli Daavidin päiviin saakka.

45 Och våra fäder togo det i arv och förde det sedan under Josua hitin, när de togo landet i besittning, efter de folk som Gud fördrev för våra fäder. Så var det ända till Davids tid.

45 Which our fathers succeeding to, also brought in, with Joshua, when taking possession of the nations, which God put out from before our fathers until the days of David;

46 Hän sai armon Jumalan edessä ja anoi, että hän saisi valmistaa majan

46 Denne fann nåd inför Gud och bad att han måtte finna 'ett

46 Who found favour before God, and asked to find a habitation

Jaakobin Jumalalle.

47 Mutta Salomo hänelle huoneen rakensi.

48 Korkein ei kuitenkaan asu käsillä tehdyissä huoneissa; sillä näin sanoo profeetta:

49 'Taivas on minun valtaistuimeni ja maa minun jalkojeni astinlauta; minkäkaltaisen huoneen te minulle rakentaisitte, sanoo Herra, tai mikä paikka olisi minun leposijani?

50 Eikö minun käteni ole tätä kaikkea tehnyt?'

51 Te niskurit ja ympärileikkaamattomat sydämeltä ja korvilta, aina te vastustatte Pyhää Henkeä - niinkuin teidän isänne, niin tekin.

52 Ketä profeetoista eivät teidän isänne vainonneet? He tappoivat ne, jotka ennustivat sen Vanhurskaan tulemista, jonka kavaltajiksi ja murhaajiksi te nyt olette tulleet,

53 te, jotka enkelien toimen kautta saitte lain,

rum till boning' åt Jakobs Gud.

47 Men det var Salomo som fick bygga ett hus åt honom.

48 Dock, den Högste bor icke i hus som äro gjorda med händer, ty det är såsom profeten säger:

49 'Himmelen är min tron, och jorden är min fotapall; vad för ett hus skullen I då kunna bygga åt mig, säger Herren, och vad för en plats skulle tjäna mig till vilostad?

50 Min hand har ju gjort allt detta.'

51 I hårdnackade, med oomskurna hjärtan och öron, I stån alltid emot den helige Ande, I likaväl som edra fäder.

52 Vilken av profeterna hava icke edra fäder förföljt? De hava ju dräpt dem som förkunnade att den Rättfärdige skulle komma, han som I själva nu haven förrått och dräpt,

53 I som fingen lagen eder given genom

for the God of Jacob.

47 But, Solomon, built him a house.

48 Although indeed, the Most High, not in hand–made places, dwelleth; just as, the prophet, saith—

49 Heaven is my thrown, and, the earth, is my footstool: What manner of house, will ye build me, saith the Lord,—Or what shall be the place of my resting?

50 Hath not, my hand, made all these things?

51 Ye stiff–necked and uncircumcised in hearts and in ears, ye, always, against the Holy Spirit, do strive! As your fathers, ye also:

52 Which of the prophets, did not your fathers persecute? Yea they slew them who declared beforehand concerning the coming of the Righteous One––of whom, now, ye, have become, betrayers and murderers!

53 Who, indeed, received the law

mutta ette sitä pitäneet."

54 Mutta kun he tämän kuulivat, viilsi se heidän sydäntänsä, ja he kiristelivät hänelle hampaitansa.

55 Mutta täynnä Pyhää Henkeä hän loi katseensa taivaaseen päin ja näki Jumalan kirkkauden ja Jeesuksen seisovan Jumalan oikealla puolella

56 ja sanoi: "Katso, minä näen taivaat auenneina ja Ihmisen Pojan seisovan Jumalan oikealla puolella."

57 Niin he huusivat suurella äänellä ja tukkivat korvansa ja karkasivat kaikki yhdessä hänen päällensä

58 ja ajoivat hänet ulos kaupungista ja kivittivät. Ja todistajat riisuivat vaippansa Saulus nimisen nuorukaisen jalkojen juureen.

59 Ja niin he kivittivät Stefanuksen, joka rukoili ja sanoi: "Herra Jeesus, ota minun henkeni!"

änglars försorg, men icke haven hållit den.»

54 När de hörde detta, blevo de mycket förbittrade i sina hjärtan och beto sina tänder samman mot honom.

55 Men han, full av helig ande, skådade upp mot himmelen och fick se Guds härlighet och såg Jesus stå på Guds högra sida.

56 Och han sade: »Jag ser himmelen öppen och Människosonen stå på Guds högra sida.»

57 Då skriade de med hög röst och höllo för sina öron och stormade alla på en gång emot honom

58 och förde honom ut ur staden och stenade honom. Och vittnena lade av sina mantlar vid en ung mans fötter, som hette Saulus.

59 Så stenade de Stefanus, under det att han åkallade och sade: »Herre Jesus, tag emot

through ranks of messengers,—and guarded it not.

54 And, while they were hearing these things, they were being pierced in their hearts, and began gnashing their teeth against him.

55 But he, being already full of Holy Spirit, looking steadfastly into heaven, saw the glory of God, and Jesus standing on the right hand of God;

56 And said—Lo! I see the heavens opened, and the Son of Man, standing, on the right hand of God.

57 And, crying out with a loud voice, they held their ears, and rushed with one accord upon him;

58 And, thrusting him forth outside the city, proceeded to stone him. And, the witnesses, laid their garments at the feet of a young man named Saul.

59 And they stoned Stephen, as he was invoking and saying—Lord Jesus! give

min ande.»

welcome unto my spirit.

60 Ja hän laskeutui polvilleen ja huusi suurella äänellä: "Herra, älä lue heille syyksi tätä syntiä!" Ja sen sanottuaan hän nukkui pois.

60 Och han föll ned på sina knän och ropade med hög röst: »Herre, tillräkna dem icke denna synd.» Och när han hade sagt detta, avsomnade han.

60 And, kneeling down, he cried out with a loud voice—Lord! do not charge against them, this sin. And, having said this, he fell asleep.

8 luku

1 Myös Saulus hyväksyi Stefanuksen surmaamisen. Ja sinä päivänä nousi suuri vaino Jerusalemin seurakuntaa vastaan; ja kaikki hajaantuivat ympäri Juudean ja Samarian paikkakuntia, paitsi apostolit.

1 Och jämväl Saulus hade gillat att man dödade honom.
2. Förföljelse mot församlingen i Jerusalem. Evangelium predikat i Samarien. Trollkarlen Simon. En etiopisk hovmans dop.
Samma dag utbröt en svår förföljelse mot församlingen i Jerusalem; och alla, utom apostlarna, blevo kringspridda över Judeens och Samariens landsbygd. Några fromma män begrovo dock Stefanus och höllo en stor dödsklagan efter honom.

1 And, Saul, was taking pleasure with them in his death.
Moreover there arose, in that day, a great persecution against the assembly which was in Jerusalem; [and], all, were scattered abroad throughout the countries of Judaea and Samaria, except the apostles.

2 Ja muutamat jumalaapelkääväiset miehet hautasivat Stefanuksen ja pitivät hänelle suuret valittajaiset.

2 Howbeit reverent men assisted at the burial of Stephen, and made great lamentation over him.

3 Mutta Saulus raateli seurakuntaa, kulki talosta taloon ja raastoi ulos miehiä ja naisia ja panetti heidät vankeuteen.

3 Saulus åter for våldsamt fram mot församlingen; han gick omkring i husen och drog fram män och kvinnor och lät sätta

3 But, Saul, went on to lay waste the assembly, along the houses, going in, and, dragging off both men and women, was

dem i fängelse.

4 Ne, jotka näin olivat hajaantuneet, vaelsivat paikasta toiseen ja julistivat evankeliumin sanaa.

4 Men de som hade blivit kringspridda gingo omkring och förkunnade evangelii ord.

4 They, indeed, therefore, who were scattered abroad, passed through, telling the good–news of the word;

5 Ja Filippus meni Samarian kaupunkiin ja saarnasi heille Kristusta.

5 Och Filippus kom så ned till huvudstaden i Samarien och predikade Kristus för folket där.

5 And, Philip, going down unto the city of Samaria, proclaimed unto them the Christ.

6 Ja kansa otti yksimielisesti vaarin siitä, mitä Filippus puhui, kun he kuulivat hänen sanansa ja näkivät ne tunnusteot, jotka hän teki.

6 Och när de hörde Filippus och sågo de tecken som han gjorde, aktade de endräktigt på det som han talade.

6 And the multitudes began to give heed unto the things that were being spoken by Philip, with one accord, when they heard him, and saw the signs which he was working.

7 Sillä monista, joissa oli saastaisia henkiä, ne lähtivät pois huutaen suurella äänellä; ja moni halvattu ja rampa parani.

7 Ty från många som voro besatta av orena andar foro andarna ut under höga rop, och många lama och ofärdiga blevo botade.

7 For, from many who had impure spirits, shouting with a loud voice, they were going out, and, many that were paralysed and lame, were cured.

8 Ja syntyi suuri ilo siinä kaupungissa.

8 Och det blev stor glädje i den staden.

8 And there came to be great joy in that city.

9 Mutta ennestään oli kaupungissa muuan mies, nimeltä Simon, joka harjoitti noituutta ja hämmästytti Samarian kansaa sanoen olevansa jokin suuri;

9 Nu var där i staden före honom en man vid namn Simon, som hade övat trolldom, så att han hade slagit det samaritiska folket med häpnad, och som sade sig vara något stort.

9 But, a certain man named Simon, was already in the city, practising magical arts, and astonishing the nation of Samaria,—saying that himself was someone great:

10 ja häntä kuuntelivat

10 Till honom höllo sig

10 Unto whom all

kaikki, pienet ja suuret, ja sanoivat: "Tämä mies on se Jumalan voima, jota kutsutaan 'suureksi'."

11 Ja he kuuntelivat häntä sentähden, että hän kauan aikaa oli noituuksillaan heitä hämmästyttänyt.

12 Mutta kun he nyt uskoivat Filippusta, joka julisti evankeliumia Jumalan valtakunnasta ja Jeesuksen Kristuksen nimestä, niin he ottivat kasteen, sekä miehet että naiset.

13 Ja Simon itsekin uskoi, ja kasteen saatuansa hän pysytteli Filippuksen seurassa; ja nähdessään ihmeitä ja suuria, voimallisia tekoja hän hämmästyi.

14 Mutta kun apostolit, jotka olivat Jerusalemissa, kuulivat, että Samaria oli ottanut vastaan Jumalan sanan, lähettivät he heidän tykönsä Pietarin ja Johanneksen.

15 Ja tultuaan sinne nämä rukoilivat heidän edestänsä, että he saisivat Pyhän Hengen;

alla, både små och stora, och sade: »Denne är vad man kallar 'Guds stora kraft.'»

11 Och de höllo sig till honom, därför att han genom sina trollkonster under ganska lång tid hade slagit dem med häpnad.

12 Men nu, då de satte tro till Filippus, som förkunnade evangelium om Guds rike och om Jesu Kristi namn, läto de döpa sig, både män och kvinnor.

13 Ja, Simon själv kom till tro; och sedan han hade blivit döpt, höll han sig ständigt till Filippus. Och när han såg de stora tecken och kraftgärningar som denne gjorde, betogs han av häpnad.

14 Då nu apostlarna i Jerusalem fingo höra att Samarien hade tagit emot Guds ord, sände de dit Petrus och Johannes.

15 Och när dessa kommo ditned, bådo de för dem, att de måtte undfå helig ande;

were giving heed, from small even to great, saying—This, is the Power of God, which is called Great.

11 And they were giving heed to him, because that, for a considerable time, with his magical arts, he had astonished them.

12 But, when they believed Philip telling the good news concerning the kingdom of God, and the name of Jesus Christ, they proceeded to be immersed, both men and women.

13 And, Simon himself also, believed; and, having been immersed, was in constant attendance on Philip,—and, beholding signs and great works of power coming to pass, was astonished.

14 And the Apostles who were in Jerusalem, hearing that Samaria had welcomed the word of God, sent out unto them Peter and John;

15 Who, indeed, going down, prayed for them, that they might receive Holy Spirit; —

16 sillä hän ei ollut vielä tullut yhteenkään heistä, vaan he olivat ainoastaan kastetut Herran Jeesuksen nimeen.

16 ty helig ande hade ännu icke fallit på någon av dem, utan de voro allenast döpta i Herren Jesu namn.

16 For, not yet, had it, upon any one of them, fallen, but, only, to begin with, they had been immersed into the name of the Lord Jesus.

17 Silloin he panivat kätensä heidän päällensä, ja he saivat Pyhän Hengen.

17 De lade då händerna på dem, och de undfingo helig ande.

17 Then, proceeded they to lay their hands upon them, and they were receiving Holy Spirit.

18 Mutta kun Simon näki, että Henki annettiin sille, jonka päälle apostolit panivat kätensä, toi hän heille rahaa

18 När då Simon såg att det var genom apostlarnas handpåläggning som Anden blev given, bjöd han dem penningar

18 But Simon, seeing that, through means of the laying on of the hands of the Apostles, the Spirit was being given, offered unto them money,

19 ja sanoi: "Antakaa minullekin se valta, että kenen päälle minä käteni panen, se saa Pyhän Hengen."

19 och sade: »Given ock mig den makten, så att var och en som jag lägger händerna på undfår helig ande.»

19 Saying—Give unto me also this authority,—in order that, on whomsoever may lay my hands, he may receive Holy Spirit.

20 Mutta Pietari sanoi hänelle: "Menkööt rahasi sinun kanssasi kadotukseen, koska luulet Jumalan lahjan olevan rahalla saatavissa.

20 Då sade Petrus till honom: »Må dina penningar med dig själv gå i fördärvet, eftersom du menar att Guds gåva kan köpas för penningar.

20 And Peter said unto him—Thy silver, with thee, go to destruction! Because, the free-gift of God, thou didst suppose could, with money, be obtained!

21 Ei sinulla ole osaa eikä arpaa tähän sanaan, sillä sinun sydämesi ei ole oikea Jumalan edessä.

21 Du har ingen del eller lott i det som här är fråga om, ty ditt hjärta är icke rättsinnigt inför Gud.

21 Thou hast neither part nor lot in this matter; for, thy heart, is not upright before God.

22 Tee siis parannus ja

22 Gör fördenskull

22 Repent, therefore,

käänny tästä pahuudestasi ja rukoile Herraa - jos ehkä vielä sinun sydämesi ajatus sinulle anteeksi annetaan.

bättring och upphör med denna din ondska, och bed till Herren att den tanke som har uppstått i ditt hjärta må, om möjligt är, bliva dig förlåten.

from this thy baseness, and entreat of the Lord—whether, after all, the purpose of thy heart shall be forgiven thee;

23 Sillä minä näen sinun olevan täynnä katkeruuden sappea ja kiinni vääryyden siteissä."

23 Ty jag ser att du är förgiftad av ondska och fången i orättfärdighetens bojor.»

23 For see that thou servest as a gall-root of bitterness, and a bond of unrighteousness.

24 Niin Simon vastasi ja sanoi: "Rukoilkaa te minun edestäni Herraa, ettei minulle tapahtuisi mitään siitä, mitä te olette sanoneet."

24 Då svarade Simon och sade: »Bedjen I till Herren för mig, att intet av det som I haven sagt må komma över mig.»

24 And Simon, answering, said—Entreat ye, in my behalf, unto the Lord; that, nothing, may come upon me, of the things whereof ye have spoken!

25 Ja kun he olivat todistaneet ja Herran sanaa puhuneet, palasivat he Jerusalemiin ja julistivat evankeliumia monessa Samarian kylässä.

25 Och sedan de hade framburit sitt vittnesbörd och talat Herrens ord, begåvo de sig tillbaka till Jerusalem och förkunnade därvid evangelium i många samaritiska byar.

25 They, therefore, having fully borne witness, and spoken the word of the Lord, began their return unto Jerusalem, and, unto many villages of the Samaritans, were they telling the glad tidings.

26 Mutta Filippukselle puhui Herran enkeli sanoen: "Nouse ja mene puolipäivään päin sille tielle, joka vie Jerusalemista alas Gassaan ja on autio."

26 Men en Herrens ängel talade till Filippus och sade: »Stå upp och begiv dig vid middagstiden ut på den väg som leder ned från Jerusalem till Gasa; den är tom på folk.»

26 And, a messenger of the Lord, spake unto Philip, saying—Arise, and be journeying along southward, unto the way that goeth down from Jerusalem unto Gaza,—the same, is desert.

27 Ja hän nousi ja lähti. Ja katso, siellä kulki etiopialainen mies, Etiopian kuningattaren Kandaken hoviherra, mahtava mies ja koko hänen aarteistonsa hoitaja; hän oli tullut Jerusalemiin rukoilemaan

27 Då stod han upp och begav sig åstad. Och se, en etiopisk man for där fram, en hovman som var en mäktig herre hos Kandace, drottningen i Etiopien, och var satt över hela hennes skattkammare. Denne hade kommit till Jerusalem för att där tillbedja,

27 And, arising, he journeyed. And lo! a man of Ethiopia, a eunuch, one in power under Candace queen of the Ethiopians, who was over all her treasure [who] had come to worship in Jerusalem;

28 ja oli nyt paluumatkalla ja istui vaunuissaan ja luki profeetta Esaiasta.

28 men var nu stadd på hemvägen och satt i sin vagn och läste profeten Esaias.

28 And was returning, and, sitting in his chariot, and was reading the prophet Isaiah.

29 Niin Henki sanoi Filippukselle: "Käy luo ja pysyttele lähellä noita vaunuja."

29 Då sade Anden till Filippus: »Gå fram och närma dig till denna vagn.»

29 And the Spirit said unto Philip—Go near, and join thyself unto this chariot!

30 Niin Filippus juoksi luo ja kuuli hänen lukevan profeetta Esaiasta ja sanoi: "Ymmärrätkö myös, mitä luet?"

30 Filippus skyndade fram och hörde att han läste profeten Esaias. Då frågade han: »Förstår du vad du läser?»

30 And, running near, Philip heard him reading Isaiah the prophet, and said—Dost thou, then, understand what thou art reading?

31 Niin hän sanoi: "Kuinka minä voisin ymmärtää, ellei kukaan minua opasta?" Ja hän pyysi Filippusta nousemaan ja istumaan viereensä.

31 Han svarade: »Huru skulle jag väl kunna förstå det, om ingen vägleder mig?» Och han bad Filippus stiga upp och sätta sig bredvid honom.

31 And, he, said—How indeed should be able—unless someone shall guide me? And he called upon Philip, to come up and sit with him.

32 Ja se kirjoitus, jota hän luki, oli tämä: "Niinkuin lammas hänet viedään teuraaksi; ja niinkuin

32 Men det ställe i skriften som han läste var detta: »Såsom ett får fördes han bort till

32 Now, the passage of Scripture which he was reading, was, this:—As a sheep, unto

karitsa on ääneti keritsijänsä edessä, niin ei hänkään suutansa avaa.

33 Hänen alentumisensa kautta hänen tuomionsa otetaan pois. Kuka kertoo hänen syntyperänsä? Sillä hänen elämänsä otetaan pois maan päältä."

34 Ja hoviherra kysyi Filippukselta sanoen: "Minä pyydän sinua: sano, kenestä profeetta puhuu näin, itsestäänkö vai jostakin toisesta?"

35 Niin Filippus avasi suunsa ja lähtien tästä kirjoituksesta julisti hänelle evankeliumia Jeesuksesta.

36 Ja kulkiessaan tietä he tulivat veden ääreen; ja hoviherra sanoi: "Katso, tässä on vettä. Mikä estää kastamasta minua?"

37

38 Ja hän käski pysäyttää vaunut, ja he astuivat kumpikin veteen, sekä Filippus että hoviherra, ja Filippus kastoi hänet.

att slaktas; och såsom ett lamm som är tyst inför den som klipper det, så öppnade han icke sin mun.

33 Genom hans förnedring blev hans dom borttagen. Vem kan räkna hans släkte? Ty hans liv ryckes undan från jorden.»

34 Och hovmannen frågade Filippus och sade: »Jag beder dig, säg mig om vilken profeten talar detta, om sig själv eller om någon annan?»

35 Då öppnade Filippus sin mun och begynte med detta skriftens ord och förkunnade för honom evangelium om Jesus.

36 Och medan de färdades vägen fram, kommo de till ett vatten. Då sade hovmannen: »Se, här finnes vatten. Vad hindrar att jag döpes?»

37

38 Och han lät vagnen stanna; och de stego båda ned i vattnet, Filippus och hovmannen, och han döpte honom.

slaughter, was he led, and, as a lamb, before him that sheareth it, is dumb, so, he openeth not his mouth.

33 In his humiliation, his judgment was taken away,—his generation, who shall describe? because, his life, is taken away from the earth.

34 And the eunuch, making answer unto Philip, said—I pray thee! Of whom, is the prophet saying this? of himself, or, of some different person?

35 And Philip, opening his mouth, and beginning from this scripture, told him the glad tidings of Jesus.

36 And, as they were journeying along the way, they came unto a certain water,—and the eunuch saith—Lo! water! What doth hinder my being immersed?

37 ◇

38 And he commanded the chariot to stand still; and they went down, both, into the water, both Philip and the

eunuch,—and he immersed him.

39 Ja kun he olivat astuneet ylös vedestä, tempasi Herran Henki Filippuksen pois, eikä hoviherra häntä enää nähnyt. Ja hän jatkoi matkaansa iloiten.

39 Men när de hade stigit upp ur vattnet, ryckte Herrens Ande bort Filippus, och hovmannen såg honom icke mer, då han nu glad fortsatte sin färd.

39 But, when they came up out of the water, the Spirit of the Lord caught away Philip, and the eunuch saw him no more; for he was going on his way rejoicing.

40 Mutta Filippus tavattiin Asdodissa; ja hän vaelsi ympäri ja julisti evankeliumia kaikissa kaupungeissa, kunnes tuli Kesareaan.

40 Men Filippus blev efteråt sedd i Asdod. Därefter vandrade han omkring och förkunnade evangelium i alla städer, till dess han kom till Cesarea.

40 Now Philip was found at Azotus; and, passing through, he was telling the glad tidings unto all the cities, until he came unto Caesarea.

9 luku

1 Mutta Saulus puuskui yhä uhkaa ja murhaa Herran opetuslapsia vastaan ja meni ylimmäisen papin luo

1 Men Saulus, som alltjämt andades hot och mordlust mot Herrens lärjungar, gick till översteprästen

1 But, Saul, yet breathing threatening and slaughter against the disciples of the Lord, going unto the High–priest,

2 ja pyysi häneltä kirjeitä Damaskon synagoogille, että keitä hän vain löytäisi sen tien vaeltajia, miehiä tai naisia, ne hän saisi tuoda sidottuina Jerusalemiin.

2 och utbad sig av honom brev till synagogorna i Damaskus, för att, om han funne några som voro på »den vägen», vare sig män eller kvinnor, han skulle kunna föra dem bundna till Jerusalem.

2 asked from him letters for Damascus, unto the synagogues; to the end that, if he should find, any, who were of The Way, whether men or women, he might bring them, bound, unto Jerusalem.

3 Ja kun hän oli matkalla, tapahtui hänen lähestyessään Damaskoa, että yhtäkkiä valo taivaasta

3 Men när han på sin färd nalkades Damaskus, hände sig att ett sken från

3 But, as he was journeying, it came to pass that he was drawing near unto

leimahti hänen ympärillänsä;

himmelen plötsligt kringstrålade honom.

Damascus, and, suddenly, there flashed around him a light out of heaven;

4 ja hän kaatui maahan ja kuuli äänen, joka sanoi hänelle: "Saul, Saul, miksi vainoat minua?"

4 Och han föll ned till jorden och hörde då en röst som sade till honom: »Saul, Saul, varför förföljer du mig?»

4 And, falling unto the earth, he heard a voice saying unto him––Saul! Saul! why, me, art thou persecuting?

5 Hän sanoi: "Kuka olet, herra?" Hän vastasi: "Minä olen Jeesus, jota sinä vainoat.

5 Då sade han: »Vem är du, Herre?» Han svarade: »Jag är Jesus, den som du förföljer.

5 And he said—Who art thou, Lord? And, he, [said]—I, am Jesus, whom, thou, art persecuting!

6 Mutta nouse ja mene kaupunkiin, niin sinulle sanotaan, mitä sinun pitää tekemän."

6 Men stå nu upp och gå in i staden, så skall där bliva dig sagt vad du har att göra.»

6 But rise up, and enter into the city, and it shall be told thee what thou must do.

7 Ja miehet, jotka matkustivat hänen kanssansa, seisoivat mykistyneinä: he kuulivat kyllä äänen, mutta eivät ketään nähneet.

7 Och männen som voro med honom på färden stodo mållösa av skräck, ty de hörde väl rösten, men sågo ingen.

7 But, the men who were accompanying him, stood speechless,—hearing, indeed, the voice, but beholding no one.

8 Niin Saulus nousi maasta; mutta kun hän avasi silmänsä, ei hän nähnyt mitään, vaan he taluttivat häntä kädestä ja veivät hänet Damaskoon.

8 Och Saulus reste sig upp från jorden, men när han öppnade sina ögon, kunde han icke mer se något. De togo honom därför vid handen och ledde honom in i Damaskus.

8 And Saul arose from the earth, and, his eyes being opened, he could see nothing; and, taking him by the hand, they led him into Damascus,—

9 Ja hän oli kolme päivää näkemätönnä, ei syönyt eikä juonut.

9 Och under tre dagar såg han intet; och han varken åt eller drack.

9 And he was three days without seeing, and did neither eat nor drink.

10 Ja Damaskossa oli eräs opetuslapsi, nimeltä

10 Men i Damaskus fanns en lärjunge vid

10 Now there was a certain disciple in

Ananias. Hänelle Herra sanoi näyssä: "Ananias!" Hän vastasi: "Katso, tässä olen, Herra."

namn Ananias. Till honom sade Herren i en syn: »Ananias!» Han svarade: »Här är jag, Herre.»

Damascus, by name Ananias; and, the Lord, said unto him in a vision—Ananias! And, he, said—Lo! I, [am here], Lord!

11 Niin Herra sanoi hänelle: "Nouse ja mene sille kadulle, jota sanotaan Suoraksi kaduksi, ja kysy Juudaan talosta Saulus nimistä tarsolaista miestä. Sillä katso, hän rukoilee;

11 Och Herren sade till honom: »Stå upp och gå till den gata som kallas Raka gatan och fråga i Judas' hus efter en man vid namn Saulus, från Tarsus. Ty se, han beder.

11 And the Lord [said] unto him—Rise! go into the street which is called Straight, and seek, in the house of Judas, one Saul, by name, of Tarsus. For lo! he is praying,—

12 ja hän on nähnyt näyssä miehen, Ananias nimisen, tulevan sisälle ja panevan kätensä hänen päällensä, että hän saisi näkönsä jälleen."

12 Och i en syn har han sett huru en man vid namn Ananias kom in och lade händerna på honom, för att han skulle få sin syn igen.»

12 And hath seen a man [in a vision], Ananias by name, coming in and laying on him his hands, to the intent he should see.

13 Mutta Ananias vastasi: "Herra, minä olen monelta kuullut siitä miehestä, kuinka paljon pahaa hän on tehnyt sinun pyhillesi Jerusalemissa;

13 Då svarade Ananias: »Herre, jag har av många hört huru mycket ont den mannen har gjort dina heliga i Jerusalem.

13 And Ananias, answered—Lord! I have heard from many concerning this man, how many evil things unto thy saints he hath done in Jerusalem;

14 ja täälläkin hänellä on ylipapeilta valtuus vangita kaikki, jotka sinun nimeäsi avuksi huutavat."

14 Och han har nu här med sig fullmakt ifrån översteprästerna att fängsla alla dem som åkalla ditt namn.»

14 And, here, he hath authority from the High-priests to bind all them that call upon thy name.

15 Mutta Herra sanoi hänelle: "Mene; sillä hän on minulle valittu ase, kantamaan minun nimeäni pakanain ja kuningasten ja Israelin lasten eteen.

15 Men Herren sade till honom: »Gå åstad; ty denne man är mig ett utvalt redskap till att bära fram mitt namn inför hedningar och

15 But the Lord said unto him—Be going thy way; for, a choice vessel unto me, is this man, to bear my name before both

konungar och inför Israels barn;

[the] nations and kings, and the sons of Israel;

16 Sillä minä tahdon näyttää hänelle, kuinka paljon hänen pitää kärsimän minun nimeni tähden."

16 och jag skall visa honom huru mycket han måste lida för mitt namns skull.»

16 For, I, will let him understand how many things he must needs, for my name, suffer.

17 Niin Ananias meni ja astui huoneeseen, pani molemmat kätensä hänen päälleen ja sanoi: "Veljeni Saul, Herra lähetti minut - Jeesus, joka ilmestyi sinulle tiellä, jota tulit - että saisit näkösi jälleen ja tulisit täytetyksi Pyhällä Hengellä."

17 Då gick Ananias åstad och kom in i huset; och han lade sina händer på honom och sade: »Saul, min broder, Herren har sänt mig, Jesus, som visade sig för dig på vägen där du färdades; han har sänt mig, för att du skall få din syn igen och bliva uppfylld av helig ande.»

17 And Ananias departed, and entered into the house; and, laying upon him his hands, said—Saul, brother! The Lord, hath sent me,—Jesus, who appeared unto thee in the way by which thou wast coming,—that thou mayest recover sight, and be filled with Holy Spirit.

18 Ja heti putosivat hänen silmistään ikäänkuin suomukset, ja hän sai näkönsä ja nousi ja otti kasteen.

18 Då var det strax såsom om fjäll föllo ifrån hans ögon, och han fick sin syn igen. Och han stod upp och lät döpa sig.

18 And, straightway, there fell from him—from his eyes,—as it were scales; he recovered sight also, and, arising, was immersed:

19 Ja kun hän nautti ruokaa, niin hän vahvistui. Ja hän oli opetuslasten seurassa Damaskossa jonkun aikaa.

19 Sedan tog han sig mat och blev därav stärkt. Därefter var han någon tid tillsammans med lärjungarna i Damaskus.

19 And, receiving food, gained strength. And he came to be with the disciples who were in Damascus certain days;

20 Ja kohta hän saarnasi synagoogissa Jeesusta, julistaen, että hän on Jumalan Poika.

20 Och strax begynte han i synagogorna predika om Jesus, att han var Guds Son.

20 And, straightway, in the synagogues, he began proclaiming Jesus, that, This, is the Son of God.

21 Ja kaikki, jotka kuulivat, hämmästyivät ja sanoivat: "Eikö tämä ole se, joka Jerusalemissa tuhosi ne, jotka tätä nimeä avuksi huutavat? Ja eikö hän ole tullut tänne viedäksensä ne vangittuina ylipappien käsiin?"

21 Och alla som hörde honom blevo uppfyllda av häpnad och sade: »Var det icke denne som i Jerusalem förgjorde dem som åkallade det namnet? Och hade han icke kommit hit, för att han skulle föra sådana människor bundna till översteprästerna?»

21 And all who were hearing were astonished, and began to say—is not, this, he who destroyed, in Jerusalem, them that invoke this name; and, here, for this purpose, had come, in order that he might lead them, bound, unto the High–priests?

22 Mutta Saulus sai yhä enemmän voimaa ja saattoi Damaskossa asuvat juutalaiset ymmälle näyttäen toteen, että Jeesus on Kristus.

22 Men Saulus uppträdde med allt större kraft och gjorde de judar som bodde i Damaskus svarslösa, i det han bevisade att Jesus var Messias.

22 But, Saul, was the more gaining power; and was confounding the Jews who dwelt in Damascus, shewing, by comparison, that—This, is the Christ.

23 Ja pitkän ajan kuluttua juutalaiset pitivät keskenään neuvoa tappaaksensa hänet.

23 När så en längre tid hade förgått, rådslogo judarna om att röja honom ur vägen;

23 Now, when a considerable number of days were being fulfilled, the Jews took counsel together to kill him;

24 Mutta heidän salahankkeensa tuli Sauluksen tietoon. Ja he vartioivat porttejakin yöt päivät, saadakseen hänet tapetuksi.

24 men deras anslag blev bekant för Saulus. Och då de nu, för att kunna röja honom ur vägen, till och med höllo vakt vid stadsportarna både dag och natt,

24 But their plot was made known unto Saul,—and they were even narrowly watching the gates, both day and night, that they might kill him;

25 Mutta hänen opetuslapsensa ottivat hänet yöllä, päästivät hänet muurin aukosta ja laskivat alas vasussa.

25 togo hans lärjungar honom en natt och släppte honom ut genom muren, i det att de sänkte ned honom i en korg.

25 But the disciples, taking him by night, through the wall, let him down, lowering him in a basket.

26 Ja kun hän oli tullut

26 När han sedan kom

26 And, when he had

Jerusalemiin, yritti hän liittyä opetuslapsiin; mutta he kaikki pelkäsivät häntä, koska eivät uskoneet, että hän oli opetuslapsi.

till Jerusalem, försökte han att närma sig lärjungarna; men alla fruktade för honom, ty de trodde icke att han verkligen var en lärjunge.

arrived in Jerusalem, he made attempts to join himself unto the disciples; and all were afraid of him, not believing that he was a disciple.

27 Mutta Barnabas otti hänet turviinsa ja vei hänet apostolien tykö ja kertoi heille, kuinka Saulus tiellä oli nähnyt Herran, ja että Herra oli puhunut hänelle, ja kuinka hän Damaskossa oli rohkeasti julistanut Jeesuksen nimeä.

27 Då tog Barnabas sig an honom och förde honom till apostlarna och förtäljde för dem huru han på vägen hade sett Herren, som hade talat till honom, och huru han i Damaskus hade frimodigt predikat i Jesu namn.

27 But, Barnabas, taking him, brought him unto the apostles, and related unto them,—how, in the way, he had seen the Lord, and that he had spoken unto him; and how, in Damascus, he had spoken boldly in the name of Jesus.

28 Ja niin hän kävi heidän keskuudessaan sisälle ja ulos Jerusalemissa ja julisti rohkeasti Herran nimeä.

28 Sedan gick han fritt ut och in bland dem i Jerusalem och predikade frimodigt i Herrens namn;

28 And he was with them, coming in and going out in Jerusalem, speaking boldly in the name of the Lord;

29 Ja hän puhui ja väitteli hellenistien kanssa; mutta he koettivat tappaa hänet.

29 och han talade och disputerade med de grekiska judarna. Men de gjorde försök att röja honom ur vägen.

29 And was both speaking and discussing with the Grecian Jews,—but, they, were setting to work to kill him.

30 Kun veljet sen huomasivat, veivät he hänet Kesareaan ja lähettivät hänet sieltä Tarsoon.

30 När bröderna förnummo detta, förde de honom ned till Cesarea och sände honom därifrån vidare till Tarsus.

30 And the brethren, discovering it, brought him down into Caesarea, and sent him away unto Tarsus.

31 Niin oli nyt seurakunnalla koko Juudeassa ja Galileassa ja Samariassa rauha; ja se

31 Så hade nu församlingen frid i hela Judeen och Galileen och Samarien; och den

31 So then, the assembly throughout the whole of Judaea and Galilee and

rakentui ja vaelsi Herran pelossa ja lisääntyi Pyhän Hengen virvoittavasta vaikutuksesta.

blev uppbyggd och vandrade i Herrens fruktan och växte till genom den helige Andes tröst och förmaning.

Samaria, had peace, building itself up, and going on its way in the fear of the Lord; and, by the advocacy of the Holy Spirit, was being multiplied.

32 Ja tapahtui, että Pietari, kiertäessään kaikkien luona, tuli myöskin niiden pyhien tykö, jotka asuivat Lyddassa.

32 Medan nu Petrus vandrade omkring bland dem alla, hände sig att han ock kom ned till de heliga som bodde i Lydda.

32 And it came to pass that, Peter, going through all [quarters] went down unto the saints also dwelling in Lydda.

33 Siellä hän tapasi Aineas nimisen miehen, joka kahdeksan vuotta oli maannut vuoteessaan ja oli halvattu.

33 Där träffade han på en man vid namn Eneas, som i åtta år hade legat till sängs; han var nämligen lam.

33 And he found there a certain man, by name Aeneas, who, for eight years, had been lying prostrate upon a bed, for he was paralysed.

34 Ja Pietari sanoi hänelle: "Aineas, Jeesus Kristus parantaa sinut; nouse ja korjaa vuoteesi." Ja kohta hän nousi.

34 Och Petrus sade till honom: »Eneas, Jesus Kristus botar dig. Stå upp och lägg ihop din bädd.» Då stod han strax upp.

34 And Peter said unto him—Aeneas! Jesus Christ healeth thee! Arise, and smooth thy bed for thyself. And, straightway, he arose.

35 Ja kaikki Lyddan ja Saaronin asukkaat näkivät hänet; ja he kääntyivät Herran tykö.

35 Och alla som bodde i Lydda och i Saron sågo honom; och de omvände sig till Herren.

35 And all who dwelt in Lydda and Saron, saw him,—and, they, turned unto the Lord.

36 Mutta Joppessa oli naisopetuslapsi, nimeltä Tabita, mikä kreikaksi käännettynä on: Dorkas; hän teki paljon hyviä töitä ja antoi runsaasti almuja.

36 I Joppe bodde då en lärjunginna vid namn Tabita (det betyder detsamma som Dorkas). Hon överflödade i goda gärningar och gav allmosor rikligen.

36 Now, in Joppa, there was a certain female disciple, by name Tabitha, which, being translated, means Dorcas [a Gazelle]. The same, was full of good works

and alms which she was doing.

37 Ja tapahtui niinä päivinä, että hän sairastui ja kuoli; ja he pesivät hänet ja panivat yläsaliin.

37 Men just i de dagarna hände sig att hon blev sjuk och dog. Och man tvådde henne och lade henne i en sal i övre våningen.

37 And it came to pass in those days, that she, sickening, died; and, bathing her, they laid her in an upper room.

38 Ja koska Lydda oli lähellä Joppea, niin opetuslapset, kun kuulivat Pietarin olevan siellä, lähettivät kaksi miestä hänen luoksensa pyytämään: "Tule viipymättä meidän tykömme."

38 Då nu Lydda låg nära Joppe och lärjungarna hade hört att Petrus var där, sände de två män till honom och bådo honom att utan dröjsmål komma till dem.

38 Now, Lydda being nigh unto Joppa, the disciples, hearing that Peter was therein, sent off two men unto him, beseeching him—Do not delay to come through unto us!

39 Niin Pietari nousi ja meni heidän kanssansa. Ja hänen sinne saavuttuaan he veivät hänet yläsaliin, ja kaikki lesket tulivat hänen luoksensa itkien ja näytellen hänelle ihokkaita ja vaippoja, joita Dorkas oli tehnyt, ollessaan heidän kanssansa.

39 Petrus stod då upp och följde med dem. Och när han kom dit, förde de honom upp i salen; och alla änkorna kommo där omkring honom gråtande och visade honom alla livklädnader och mantlar som Dorkas hade gjord, medan hon ännu levde ibland dem.

39 And Peter, arising, went with them,—whom, when he arrived, they brought up into the upper room; and there stood by him all the widows, weeping, and showing the tunics and mantles—whatsoever things Dorcas was making while she was with them.

40 Mutta Pietari toimitti kaikki ulos ja laskeutui polvilleen ja rukoili; ja hän kääntyi ruumiin puoleen ja sanoi: "Tabita, nouse ylös!" Niin tämä avasi silmänsä, ja nähdessään Pietarin hän nousi istumaan.

40 Då tillsade Petrus dem allasammans att gå ut och föll ned på sina knän och bad; sedan vände han sig mot den döda och sade: »Tabita, stå upp.» Då slog hon upp ögonen, och när hon fick se Petrus,

40 But Peter, putting them all outside, knelt down and prayed; and, turning towards the body, said—Tabitha, arise! And she, opening her eyes and seeing Peter, sat up.

satte hon sig upp.

41 Ja Pietari ojensi hänelle kätensä ja nosti hänet seisomaan ja kutsui sisään pyhät ja lesket ja asetti hänet elävänä heidän eteensä.

41 Och han räckte henne handen och reste upp henne och kallade sedan in de heliga, jämte änkorna, och ställde henne levande framför den.

41 And, giving her his hand, he raised her up; and, calling the saints and the widows, presented her, living.

42 Ja se tuli tiedoksi koko Joppessa, ja monet uskoivat Herraan.

42 Detta blev bekant i hela Joppe, och många kommo till tro på Herren.

42 And it became known throughout the whole of Joppa, and many believed upon the Lord.

43 Ja Pietari viipyi Joppessa jonkun aikaa erään nahkuri Simonin luona.

43 Därefter stannade han en längre tid i Joppe hos en garvare vid namn Simon.

43 And it came to pass that, for a considerable number of days, he abode in Joppa, with one Simon, a tanner.

10 luku

1 Ja Kesareassa oli mies, nimeltä Kornelius, sadanpäämies niin kutsutussa italialaisessa sotaväenosastossa.

1 I Cesarea bodde en man vid namn Kornelius, en hövitsman vid den så kallade italiska krigsskaran.

1 But, a certain man in Caesarea, by name Cornelius, a centurion of the band called Italian,—

2 Hän oli hurskas ja Jumalaa pelkääväinen, niinkuin koko hänen perhekuntansakin, ja antoi paljon almuja kansalle ja rukoili alati Jumalaa.

2 Han var en from man, som »fruktade Gud» tillika med hela sitt hus; han utdelade rikligen allmosor åt folket och bad alltid till Gud.

2 Devout, and fearing God with all his house, doing many alms unto the people, and supplicating God continually,

3 Hän näki selvästi näyssä, noin yhdeksännellä hetkellä päivästä, Jumalan enkelin, joka tuli sisään hänen tykönsä ja sanoi hänelle: "Kornelius!"

3 En dag omkring nionde timmen såg denne tydligt i en syn en Guds ängel, som kom in till honom och sade till honom:

3 Saw, in a vision, manifestly, as if about the ninth hour of the day, a messenger of God, coming in unto him, and saying unto

»Kornelius!»

him—Cornelius!

4 Tämä loi katseensa häneen ja sanoi peljästyneenä: "Mikä on, Herra?" Enkeli sanoi hänelle: "Sinun rukouksesi ja almusi ovat tulleet muistoon Jumalan edessä.

4 Han betraktade honom förskräckt och frågade: »Vad är det, herre?» Då sade ängeln till honom: »Dina böner och dina allmosor hava uppstigit till Gud och äro i åminnelse hos honom.

4 And he, looking steadfastly at him, and becoming full of fear, said—What is it, Lord? And he said unto him—Thy prayers and thine alms, have gone up for a memorial before God.

5 Niin lähetä nyt miehiä Joppeen noutamaan eräs Simon, jota myös Pietariksi kutsutaan;

5 Så sänd nu några män till Joppe och låt hämta en viss Simon, som ock kallas Petrus.

5 Now, therefore, send men unto Joppa, and fetch one Simon who is surnamed Peter,—

6 hän majailee nahkuri Simonin luona, jonka talo on meren rannalla."

6 Han gästar hos en garvare vid namn Simon, som har ett hus vid havet.»

6 The same is a guest with one Simon a tanner, whose house is by the sea.

7 Ja kun enkeli, joka Korneliusta puhutteli, oli mennyt pois, kutsui tämä kaksi palvelijaansa ja hurskaan sotamiehen uskollisimpiensa joukosta

7 När ängeln som hade talat med honom var borta, kallade han till sig två av sina tjänare och en from krigsman, en av dem som hörde till hans närmaste följe,

7 And, when the messenger who had been speaking with him had departed, calling two of the domestics, and a devout soldier of them that constantly attended him,

8 ja kertoi heille kaikki ja lähetti heidät Joppeen.

8 och förtäljde alltsammans för dem och sände dem åstad till Joppe.

8 And relating everything unto them, he sent them off unto Joppa.

9 Ja seuraavana päivänä, kun he olivat matkalla ja lähestyivät kaupunkia, nousi pietari noin kuudennen hetken vaiheilla katolle rukoilemaan.

9 Men dagen därefter, medan dessa voro på vägen och nalkades staden, gick Petrus vid sjätte timmen upp på taket för att bedja.

9 Now, on the morrow, as those men were journeying, and, unto the city, drawing near, Peter went up on the housetop to pray, about the sixth hour;

10 Ja hänen tuli nälkä, ja

10 Och han blev

10 But he became

hän halusi ruokaa. Mutta sitä valmistettaessa hän joutui hurmoksiin.

11 Ja hän näki taivaan avoinna ja tulevan alas astian, ikäänkuin suuren liinavaatteen, joka neljästä kulmastaan laskettiin maahan.

12 Ja siinä oli kaikkinaisia maan nelijalkaisia ja matelijoita ja taivaan lintuja.

13 Ja tuli ääni, joka sanoi hänelle: "Nouse, Pietari, teurasta ja syö."
14 Mutta Pietari sanoi: "En suinkaan, Herra; sillä en minä ole ikinä syönyt mitään epäpyhää enkä saastaista."
15 Ja taas ääni sanoi hänelle toistamiseen: "Minkä Jumala on puhdistanut, sitä älä sinä sano epäpyhäksi."

16 Tämä tapahtui kolme kertaa; sitten astia otettiin kohta ylös taivaaseen.

17 Ja kun Pietari oli epätietoinen siitä, mitä hänen näkemänsä näky

hungrig och ville hava något att äta. Medan man nu tillredde maten, föll han i hänryckning.
11 Han såg himmelen öppen och någonting komma ned som liknade en stor linneduk, och som fasthölls vid de fyra hörnen och sänktes ned till jorden.
12 Och däri funnos alla slags fyrfota och krälande djur som leva på jorden, och alla slags himmelens fåglar.
13 Och en röst kom till honom: »Stå upp, Petrus, slakta och ät.»
14 Men Petrus svarade: »Bort det, Herre! Jag har aldrig ätit något oheligt och orent.»

15 Åter, för andra gången, kom en röst till honom: »Vad Gud har förklarat för rent, det må du icke hålla för oheligt.»
16 Detta skedde tre gånger efter varandra; sedan blev duken strax åter upptagen till Himmelen.
17 Medan Petrus i sitt sinne undrade över vad den syn han hade sett

hungry, and wished to eat,—and, while they were making ready, there came upon him a trance;
11 And he beholdeth heaven opened, and, corning down, a kind of vessel, like a large linen cloth, by its four corners, being let down upon the earth,

12 In which were all the quadrupeds and creeping things of earth and birds of heaven.
13 And there came a voice unto him—Rise, Peter! slay and eat.
14 But Peter said—By no means, Lord! because, at no time, have I eaten anything common or unclean.
15 And a voice [came] again, a second time, unto him—What things, God, hath cleansed, be not, thou, making common.
16 Now, this, took place thrice; and, straightway, was the vessel taken up into heaven.
17 And, as within himself Peter was doubting what the

mahtoi merkitä, niin katso, ne miehet, jotka Kornelius oli lähettänyt ja jotka kyselemällä olivat löytäneet Simonin talon, seisoivat portilla

skulle betyda, hade de män som voro utsända av Kornelius redan frågat sig fram till Simons hus; och de stannade nu vid porten

vision which he had seen might mean, lo! the men who had been sent by Cornelius, having sought out the house of Simon, stood at the gate,

18 ja tiedustelivat kuuluvalla äänellä, majailiko siellä Simon, jota myös Pietariksi kutsuttiin.

18 och ropade på någon för att få veta om Simon, som ock kallades Petrus, gästade där.

18 And, calling, enquired whether, Simon who was surnamed Peter, was there being entertained.

19 Kun Pietari yhä mietti tuota näkyä, sanoi Henki hänelle: "Katso, kaksi miestä etsii sinua;

19 Men under det Petrus alltjämt begrundade synen, sade Anden till honom: »Här äro ett par män som fråga efter dig.

19 And, as Peter was pondering over the vision, the Spirit said—Lo! two men, seeking thee.

20 niin nouse nyt, astu alas ja mene arvelematta heidän kanssaan, sillä minä olen heidät lähettänyt."

20 Stå upp, och gå ditned och följ med dem, utan att tveka; ty det är jag som har sänt dem.»

20 But rise, go down, and be journeying with them, nothing, doubting; because, I, have sent them.

21 Niin Pietari meni alas miesten tykö ja sanoi: "Katso, minä olen se, jota te etsitte; mitä varten te olette tulleet?"

21 Då steg Petrus ned till männen och sade: »Se här är jag, den som I frågen efter. Av vilken orsak haven I kommit hit?»

21 And Peter, going down unto the men, said—Lo! I, am he whom ye are seeking: What is the cause, for which ye are come?

22 He sanoivat: "Sadanpäämies Kornelius, hurskas ja Jumalaa pelkääväinen mies, josta koko Juudan kansa todistaa hyvää, on pyhältä enkeliltä ilmestyksessä saanut käskyn haettaa sinut kotiinsa ja kuulla,

22 De svarade: »Hövitsmannen Kornelius, en rättfärdig och gudfruktig man, som har gott vittnesbörd om sig av hela det judiska folket, har i en uppenbarelse fått befallning av en

22 And they said—Cornelius, a centurion, a man righteous and fearing God, well-attested by the whole nation of the Jews, hath been divinely instructed by a holy messenger to send for

mitä sinulla on sanottavaa."

23 Niin hän kutsui heidät sisään ja piti heitä vierainansa. Seuraavana päivänä Pietari nousi ja lähti heidän kanssaan, ja muutamat veljet Joppesta seurasivat hänen mukanaan.

24 Ja sen jälkeisenä päivänä he saapuivat Kesareaan; ja Kornelius odotti heitä ja oli kutsunut koolle sukulaisensa ja lähimmät ystävänsä.

25 Ja kun Pietari oli astumassa sisään, meni Kornelius häntä vastaan, lankesi hänen jalkojensa juureen ja kumartui maahan.

26 Mutta Pietari nosti hänet ylös sanoen: "Nouse; minäkin olen ihminen."

27 Ja puhellen hänen kanssaan hän meni sisään ja tapasi monta koolla.

28 Ja hän sanoi heille: "Te tiedätte, että on luvatonta juutalaisen miehen seurustella vierasheimoisen kanssa tai mennä hänen

helig ängel att hämta dig till sig och höra vad du har att säga.»

23 Då bjöd han dem komma in och beredde dem härbärge. Dagen därefter stod han upp och begav sig åstad med dem; och några av bröderna i Joppe följde med honom.

24 Följande dag kommo de fram till Cesarea. Och Kornelius väntade på dem och hade kallat tillhopa sina fränder och närmaste vänner.

25 Då nu Petrus skulle träda in, gick Kornelius emot honom och betygade honom sin vördnad, i det att han föll ned för hans fötter.

26 Men Petrus reste upp honom och sade: »Stå upp; också jag är en människa.»

27 Och under samtal med honom trädde Petrus in och fann många vara där församlade.

28 Och han sade till dem: »I veten själva att det är en judisk man förbjudet att hava något umgänge med en

thee unto his house, and to hear words from thee.

23 Inviting them in, therefore, he entertained them; but, on the morrow, he rose up and went forth with them, and certain of the brethren who were from Joppa went with him;

24 And, on the morrow, he entered into Caesarea. And, Cornelius, was expecting them, having called together his kinsfolk and intimate friends.

25 And, when it came about that Peter entered, Cornelius met him, and, falling at his feet, did homage.

26 But, Peter, raised him up, saying—Arise! I also myself, am, a man.

27 And, conversing with him, he went in, and findeth many come together;

28 And said unto the–
–Ye, well know, how unlawful it is, for, a Jew, to be joining himself or coming in

tykönsä; mutta minulle Jumala on osoittanut, etten saa sanoa ketään ihmistä epäpyhäksi enkä saastaiseksi.

29 Sentähden minä vastaansanomatta tulinkin, kun minua noudettiin. Ja nyt minä kysyn: "mitä varten te olette minut noutaneet?"

30 Ja Kornelius sanoi: "Neljä päivää sitten, juuri tähän aikaan päivästä, minä kotonani rukoilin tällä yhdeksännellä hetkellä, ja katso, edessäni seisoi mies loistavissa vaatteissa

31 ja sanoi: 'Kornelius, sinun rukouksesi on kuultu, ja sinun almusi ovat tulleet muistoon Jumalan edessä.

32 Niin lähetä nyt Joppeen ja kutsu tykösi Simon, jota myös Pietariksi kutsutaan; hän majailee nahkuri Simonin talossa meren rannalla.'

33 Sentähden minä lähetin heti sinulle sanan, ja sinä teit hyvin, kun tulit. Nyt

utlänning eller att besöka en sådan; men mig har Gud lärt att icke räkna någon människa för ohelig eller oren.

29 Därför kom jag ock utan invändning hit, när jag blev hämtad. Och nu frågar jag eder av vilket skäl I haven låtit hämta mig.»

30 Då svarade Kornelius: »Det är nu fjärde dagen sedan jag, just vid denna timme, förrättade i mitt hus den bön som man beder vid nionde timmen. Då fick jag se en man i skinande klädnad stå framför mig,

31 och han sade: 'Kornelius, din bön är hörd, och dina allmosor hava kommit i åminnelse inför Gud.

32 Så sänd nu bud till Joppe och kalla till dig Simon, som ock kallas Petrus: han gästar i garvaren Simons hus vid havet.'

33 Då sände jag strax bud till dig, och du gjorde väl i att du

unto one of another race. And yet, unto me, hath God pointed out that I should be calling no man, common or unclean.

29 Wherefore, even without gainsaying, came I when sent for. I ask, therefore, for what reason ye sent for me.

30 And Cornelius said—Four days ago, counting unto this very hour, I was keeping, the ninth hour, as one of prayer, in my house. And lo! a man stood before me, in bright clothing,

31 And saith—Cornelius! thy prayer hath been heard, and, thine alms, have been remembered before God.

32 Send, therefore, unto Joppa, and fetch Simon, who is surnamed Peter. The same is being entertained in the house of one Simon a tanner, by the sea.

33 Immediately, therefore, I sent unto thee: Thou, also hast,

olemme siis tässä kaikki Jumalan edessä, kuullaksemme kaiken, mitä Herra on käskenyt sinun puhua."

kom. Och nu äro vi alla här tillstädes inför Gud för att höra allt som har blivit dig befallt av Herren.»

well, done in coming. Now, therefore, all we, before God are present, to hear all things that have been enjoined upon thee by the Lord.

34 Niin Pietari avasi suunsa ja sanoi: "Nyt minä totisesti käsitän, ettei Jumala katso henkilöön,

34 Då öppnade Petrus sin mun och sade: »Nu förnimmer jag i sanning att 'Gud icke har anseende till personen',

34 And Peter, opening his mouth, said—Of a truth, I find that God is no respecter of persons;

35 vaan että jokaisessa kansassa se, joka häntä pelkää ja tekee vanhurskautta, on hänelle otollinen.

35 utan att den som fruktar honom och övar rättfärdighet, han tages emot av honom, vilket folk han än må tillhöra.

35 But, in every nation, he that feareth him and worketh righteousness, is acceptable unto him.

36 Sen sanan, jonka hän lähetti Israelin lapsille, julistaen evankeliumia rauhasta Jeesuksessa Kristuksessa, joka on kaikkien Herra,

36 Det ord som han har sänt till Israels barn för att genom Jesus Kristus, som är allas Herre, förkunna det glada budskapet om frid, det ordet

36 As touching the word he hath sent unto the sons of Israel, announcing the glad tidings of peace through Jesus Christ—the same, is Lord, of all,

37 sen sanan, joka lähtien Galileasta on levinnyt koko Juudeaan, sen kasteen jälkeen, jota Johannes saarnasi, sen te tiedätte;

känner I,

37 den förkunnelse som gick ut över hela Judeen, sedan den hade begynt i Galileen efter den döpelse Johannes predikade --

37 Ye yourselves, know what hath come to pass throughout the whole of Judaea, beginning from Galilee, after the immersion which John proclaimed, respecting Jesus who was of Nazareth:—

38 te tiedätte, kuinka Jumala Pyhällä Hengellä ja voimalla oli voidellut Jeesuksen Nasaretilaisen, hänet, joka vaelsi ympäri ja

38 förkunnelsen om Jesus från Nasaret och om huru Gud hade smort honom med helig ande och kraft,

38 How God anointed him with Holy Spirit and with power, who went about doing good and healing all

teki hyvää ja paransi kaikki perkeleen valtaan joutuneet; sillä Jumala oli hänen kanssansa.

honom som vandrade omkring och gjorde gott och botade alla som voro under djävulens våld; ty Gud var med honom.

that were oppressed by the adversary, because, God, was with him.

39 Ja me olemme kaiken sen todistajat, mitä hän teki juutalaisten maassa ja Jerusalemissa; ja hänet he ripustivat puuhun ja tappoivat.

39 Vi kunna själva vittna om allt vad han gjorde både på den judiska landsbygden och i Jerusalem; likväl upphängde man honom på trä och dödade honom.

39 We also, are witnesses of all things which he did, both in the country of the Jews and Jerusalem; whom they even slew by suspending upon a tree; —

40 Hänet Jumala herätti kolmantena päivänä ja antoi hänen ilmestyä,

40 Men honom har Gud uppväckt på tredje dagen och låtit honom bliva uppenbar,

40 The same, God raised up on the third day, and gave him to become, manifest,

41 ei kaikelle kansalle, vaan Jumalan ennen valitsemille todistajille, meille, jotka söimme ja joimme hänen kanssaan sen jälkeen, kuin hän oli kuolleista noussut.

41 väl icke för allt folket, men för oss, som redan förut av Gud hade blivit utvalda till vittnen, och som åto och drucko med honom, sedan han hade uppstått från de döda.

41 Not unto all the people, but unto witnesses who had been fore–appointed by God, unto us, who, indeed, did eat and drink with him after his rising from among the dead.

42 Ja hän käski meidän saarnata kansalle ja todistaa, että hän on se, jonka Jumala on asettanut elävien ja kuolleitten tuomariksi.

42 Och han bjöd oss predika för folket och betyga att han är den som av Gud har blivit bestämd till att vara domare över levande och döda.

42 And he charged us to proclaim unto the people, and bear full witness, that—This, is he that hath been marked out by God to be judge of living and dead.

43 Hänestä kaikki profeetat todistavat, että jokainen, joka uskoo häneen, saa synnit anteeksi hänen nimensä kautta."

43 Om honom bära alla profeterna vittnesbörd och betyga att var och en som tror på honom skall få

43 Unto the same, do all the prophets bear witness, That, remission of sins, is to be received through

syndernas förlåtelse genom hans namn.»

his name, by every one that believeth on him.

44 Kun Pietari vielä näitä puhui, tuli Pyhä Henki kaikkien päälle, jotka puheen kuulivat.

44 Medan Petrus ännu så talade, föll den helige Ande på alla dem som hörde hans tal.

44 While Peter was yet speaking these words, the Holy Spirit fell upon all who were hearing the word.

45 Ja kaikki ne uskovaiset, jotka olivat ympärileikatut ja olivat tulleet Pietarin mukana, hämmästyivät sitä, että Pyhän Hengen lahja vuodatettiin pakanoihinkin,

45 Och alla de omskurna troende män som hade kommit dit med Petrus blevo uppfyllda av häpnad över att den helige Ande hade blivit utgjuten jämväl över hedningarna, såsom en gåva åt dem.

45 And the faithful, of the circumcision, who had come with Peter, were amazed,—in that, upon the nations also, the free-gift of the Holy Spirit had been poured out;

46 sillä he kuulivat heidän puhuvan kielillä ja ylistävän Jumalaa. Silloin Pietari vastasi:

46 De hörde dem nämligen tala tungomål och storligen prisa Gud.

46 For they heard them speaking with tongues, and magnifying God. Then answered Peter—

47 "Ei kaiketi kukaan voi kieltää kastamasta vedellä näitä, jotka ovat saaneet Pyhän Hengen niinkuin mekin?"

47 Då tog Petrus till orda och sade: »Icke kan väl någon hindra att dessa döpas med vatten, då de hava undfått den helige Ande, de likaväl som vi?»

47 Surely then, the water, can no man forbid, that these should not be immersed,—seeing that, the Holy Spirit, they have received, as well as we.

48 Ja hän käski kastaa heidät Jeesuksen Kristuksen nimeen. Silloin he pyysivät häntä viipymään siellä muutamia päiviä.

48 Och så bjöd han att man skulle döpa dem i Jesu Kristi namn. Därefter bådo de honom att han skulle stanna hos dem några dagar.

48 And he commanded them in the name of Jesus Christ to be immersed. Then, requested they him, to abide still some days.

11 luku

1 Ja apostolit ja veljet ympäri Juudeaa kuulivat, että pakanatkin olivat ottaneet vastaan Jumalan sanan.

1 Men apostlarna och de bröder som voro i Judeen fingo höra att också hedningarna hade tagit emot Guds ord.

1 Now the Apostles and the brethren who were throughout Judaea heard that, the nations also, had welcomed the word of God.

2 Ja kun Pietari tuli Jerusalemiin, ahdistelivat ympärileikatut häntä

2 När så Petrus kom upp till Jerusalem, begynte de som voro omskurna gå till rätta med honom;

2 And, when Peter came up unto Jerusalem, they of the circumcision began to find fault with him,

3 sanoen: "Sinä olet käynyt ympärileikkaamattomien miesten luona ja syönyt heidän kanssansa."

3 de sade: »Du har ju besökt oomskurna män och ätit med dem.»

3 Saying—he went in unto men uncircumcised, and did eat with them.

4 Niin Pietari selitti heille alusta alkaen asiat järjestänsä ja sanoi:

4 Då begynte Petrus från början och omtalade för dem allt i följd och ordning; han sade:

4 But Peter, making a beginning, went on to set forth the matter unto them in order, saying—

5 "Minä olin Joppen kaupungissa ja rukoilin; silloin minä näin hurmoksissa näyn: tuli alas astia, ikäänkuin suuri liinavaate, joka neljästä kulmastaan laskettiin taivaasta, ja se tuli aivan minun eteeni.

5 »Jag var i staden Joppe, stadd i bön; då såg jag under hänryckning i en syn någonting komma ned, som liknade en stor linneduk, vilken fasthölls vid de fyra hörnen och sänktes ned från himmelen; och det kom ända ned till mig.

5 I was in the city of Joppa praying, and saw in a trance, a vision:—coming down a sort of vessel, like a large sheet, by four corners, being let down out of heaven, and it came even unto me:

6 Ja kun minä katsoin sitä tarkasti, näin minä siinä maan nelijalkaisia ja petoja ja matelijoita ja taivaan

6 Och jag betraktade det och gav akt därpå; då fick jag däri se fyrfota djur, sådana

6 Into which steadfastly looking, began to observe, and saw the quadrupeds of

lintuja.

som leva på jorden, tama och vilda, så ock krälande djur och himmelens fåglar.

the earth, and the wild beasts, and the creeping things, and the birds of heaven.

7 Ja minä kuulin myös äänen, joka sanoi minulle: 'Nouse, Pietari, teurasta ja syö.'

7 Jag hörde ock en röst säga till mig: 'Stå upp, Petrus, slakta och ät.'

7 Moreover heard a voice also, saying unto me—Rise, Peter! slay and eat.

8 Mutta minä sanoin: 'En suinkaan, Herra; sillä ei mitään epäpyhää eikä saastaista ole koskaan minun suuhuni tullut.'

8 Men jag svarade: 'Bort det, Herre! Aldrig har något oheligt eller orent kommit i min mun.'

8 But I said—By no means, Lord, because, a common or unclean thing, hath at no time entered into my mouth.

9 Niin vastasi ääni taivaasta toistamiseen ja sanoi: 'Minkä Jumala on puhdistanut, sitä älä sinä sano epäpyhäksi.'

9 För andra gången talade en röst från himmelen: 'Vad Gud har förklarat för rent, det må du icke hålla för oheligt.'

9 And a voice answered, a second time, out of heaven—What things, God, hath cleansed, be not, thou, making common.

10 Ja tämä tapahtui kolme kertaa; sitten vedettiin kaikki taas ylös taivaaseen.

10 Detta skedde tre gånger efter varandra; sedan drogs alltsammans åter upp till himmelen.

10 And, this, took place thrice,—and the whole was drawn up again into heaven;

11 Ja katso, samassa seisoi sen talon edessä, jossa me olimme, kolme miestä, jotka Kesareasta oli lähetetty minun luokseni.

11 Och i detsamma kommo tre män, som hade blivit sända till mig från Cesarea, och stannade framför huset där vi voro.

11 And lo! immediately, three men halted at the house wherein we were, sent from Caesarea unto me.

12 Ja Henki käski minun mennä arvelematta heidän kanssansa; ja myös nämä kuusi veljeä lähtivät minun kanssani. Me menimme sen miehen taloon,

12 Och Anden sade till mig att jag skulle följa med dem, utan att göra någon åtskillnad mellan folk och folk. Också de sex bröder som äro här kommo med mig; och vi gingo in i mannens hus.

12 And the Spirit bade me go with them, nothing doubting. And there went with me these six brethren also; and we entered into the house of the man,

13 ja hän kertoi meille, kuinka hän oli nähnyt enkelin seisovan hänen huoneessaan ja sanovan: 'Lähetä Joppeen noutamaan Simon, jota myös Pietariksi kutsutaan;

14 hän on puhuva sinulle sanoja, joiden kautta sinä pelastut, ja koko sinun perhekuntasi.'

15 Ja kun minä rupesin puhumaan, tuli Pyhä Henki heidän päällensä, niinkuin alussa meidänkin päällemme.

16 Silloin minä muistin Herran sanan, jonka hän sanoi: 'Johannes kastoi vedellä, mutta teidät kastetaan Pyhällä Hengellä.'

17 Koska siis Jumala antoi yhtäläisen lahjan heille kuin meillekin, kun olimme uskoneet Herraan Jeesukseen Kristukseen, niin mikä olin minä voidakseni estää Jumalaa?"

18 Tämän kuultuansa he rauhoittuivat ja ylistivät Jumalaa sanoen: "Niin on siis Jumala pakanoillekin antanut parannuksen

13 Och han berättade för oss huru han hade sett ängeln träda in i hans hus, och att denne hade sagt: 'Sänd åstad till Joppe och låt hämta Simon, som ock kallas Petrus.

14 Han skall tala till dig ord genom vilka du skall bliva frälst, du själv och hela ditt hus.'

15 Och när jag hade begynt tala, föll den helige Ande på dem, alldeles såsom det under den första tiden skedde med oss.

16 Då kom jag ihåg Herrens ord, huru han hade sagt: 'Johannes döpte med vatten, men I skolen bliva döpta i helig ande.'

17 Då alltså Gud åt dem hade givit samma gåva som åt oss, som hava kommit till tro på Herren Jesus Kristus, huru skulle då jag hava kunnat sätta mig emot Gud?»

18 När de hade hört detta, gåvo de sig till freds och prisade Gud och sade: »Så har då Gud också åt

13 And he related to us how he had seen the messenger in his house, standing, and saying—Send away unto Joppa, and fetch Simon, who is surnamed Peter;

14 Who shall speak words unto thee, whereby thou shall be saved, thou, and all thy house.

15 And, as I began to be speaking, the Holy Spirit fell upon them, just as upon us also at the beginning.

16 And I was put in mind of the word of the Lord, how he used to say—John, indeed, immersed with water; but, ye, shall be immersed in Holy Spirit.

17 If therefore the like free-gift God gave unto them, as even unto us, when we had believed upon the Lord Jesus Christ, who was, I, that could withstand God?

18 And, having heard these things, they held their peace, and glorified God, saying—Hence, even unto the

elämäksi."

19 Ne, jotka olivat hajaantuneet sen ahdingon vuoksi, joka oli syntynyt Stefanuksen tähden, vaelsivat ympäri hamaan Foinikiaan ja Kyproon ja Antiokiaan saakka, mutta eivät puhuneet sanaa muille kuin ainoastaan juutalaisille.

20 Heidän joukossaan oli kuitenkin muutamia kyprolaisia ja kyreneläisiä miehiä, jotka, tultuaan Antiokiaan, puhuivat kreikkalaisillekin ja julistivat evankeliumia Herrasta Jeesuksesta.

21 Ja Herran käsi oli heidän kanssansa, ja suuri oli se joukko, joka uskoi ja kääntyi Herran puoleen.

22 Ja sanoma heistä tuli Jerusalemin seurakunnan korviin, ja he lähettivät Barnabaan Antiokiaan.

hedningarna förlänat den bättring som för till liv.»

19 De som hade blivit kringspridda genom den förföljelse som utbröt för Stefanus' skull drogo emellertid omkring ända till Fenicien och Cypern och Antiokia, men förkunnade icke ordet för andra än för judar.

20 Dock funnos bland dem några män från Cypern och Cyrene, som när de kommo till Antiokia, också talade till grekerna och för dem förkunnade evangelium om Herren Jesus.

21 Och Herrens hand var med dem, och en stor skara kom till tro och omvände sig till Herren.

22 Ryktet härom nådde församlingen i Jerusalem; och de sände då Barnabas till Antiokia.

nations, God hath granted repentance unto life.

19 They, therefore, who had been scattered abroad by reason of the tribulation that took place on account of Stephen, passed through as far as Phoenice and Cyprus and Antioch, unto no one speaking the word, save alone unto Jews.

20 And there were some from among them, Cyprians and Cyrenians, who, indeed, coming unto Antioch, began speaking, even unto the Grecian Jews, announcing the glad tidings as to the Lord Jesus;

21 And the hand of the Lord was with them, and a great number—they who believed—turned unto the Lord.

22 And the matter was reported in the hearing of the assembly that was in Jerusalem, concerning them; and they sent forth Barnabas, as far

as Antioch;

23 Ja kun hän saapui sinne ja näki Jumalan armon, niin hän iloitsi ja kehoitti kaikkia vakaalla sydämellä pysymään Herrassa.

23 När han kom dit och fick se vad Guds nåd hade verkat, blev han glad och förmanade dem alla att med hjärtats fasta föresats stadigt hålla sig till Herren.

23 Who, arriving, and seeing the favour which was of God, rejoiced, and went on to beseech all, with the purpose of their heart, to abide [in] the Lord;

24 Sillä hän oli hyvä mies ja täynnä Pyhää Henkeä ja uskoa. Ja Herralle lisääntyi paljon kansaa.

24 Ty han var en god man och full av helig ande och tro. Och ganska mycket folk blev ytterligare fört till Herren.

24 Because he was a good man, and full of Holy Spirit and faith; and a considerable multitude were added unto the Lord.

25 Niin hän lähti Tarsoon etsimään Saulusta, ja kun hän oli hänet löytänyt, toi hän hänet Antiokiaan.

25 Sedan begav han sig åstad till Tarsus för att uppsöka Saulus.

25 He went away, however, unto Tarsus, to seek up Saul;

26 Ja he vaikuttivat yhdessä kokonaisen vuoden seurakunnassa, ja niitä oli paljon, jotka saivat heiltä opetusta; ja Antiokiassa ruvettiin opetuslapsia ensiksi nimittämään kristityiksi.

26 Och när han hade träffat honom, tog han honom med sig till Antiokia. Ett helt år hade de sedan sin umgängelse inom församlingen och undervisade ganska mycket folk. Och det var i Antiokia som lärjungarna först begynte kallas »kristna».

26 And, finding him, he brought him unto Antioch. And so it was with them, that, for a whole year, they were brought together in the assembly, and taught a considerable multitude; also that the disciples, first in Antioch, were called, Christians.

27 Siihen aikaan tuli profeettoja Jerusalemista Antiokiaan.

27 Vid den tiden kommo några profeter från Jerusalem ned till Antiokia.

27 Now, in these days, there came down from Jerusalem, prophets, unto Antioch.

28 Ja eräs heistä, nimeltä Agabus, nousi ja antoi Hengen vaikutuksesta tiedoksi, että oli tuleva

28 Och en av dem, vid namn Agabus, trädde upp och gav genom Andens ingivelse till

28 And one from among them, by name Agabus, rising up, gave a sign, through

suuri nälkä kaikkeen maailmaan; ja se tulikin Klaudiuksen aikana.

känna att en stor hungersnöd skulle komma över hela världen; den kom också på Klaudius' tid.

means of the Spirit, that, a great famine, was coming over all the inhabited earth; which, indeed, came to pass under Claudius.

29 Niin opetuslapset päättivät kukin varojensa mukaan lähettää avustusta Juudeassa asuville veljille.

29 Då bestämde lärjungarna att de, var och en efter sin förmåga, skulle sända något till understöd åt de bröder som bodde i Judeen.

29 And, according as any one of the disciples was being prospered, they each one of them set apart [something] for ministering, to send unto the brethren, who dwelt in Jerusalem; —

30 Ja niin he tekivätkin ja lähettivät sen vanhimmille Barnabaan ja Sauluksen kätten kautta.

30 Detta gjorde de också, och genom Barnabas och Saulus översände de det till de äldste.

30 Which thing they also did, sending it unto the Elders, through the hand of Barnabas and Saul.

12 luku

1 Siihen aikaan kuningas Herodes otatti muutamia seurakunnan jäseniä kiinni kiduttaaksensa heitä.

1 Vid den tiden lät konung Herodes gripa och misshandla några av dem som hörde till församlingen.

1 Now, in the course of that season, Herod the king thrust forth his hands to harm some of them of the assembly,—

2 Ja hän mestautti miekalla Jaakobin, Johanneksen veljen.

2 Och Jakob, Johannes' broder, lät han avrätta med svärd.

2 And slew James the brother of John with a sword;

3 Ja kun hän näki sen olevan juutalaisille mieleen, niin hän sen lisäksi vangitutti Pietarinkin. Silloin olivat happamattoman leivän päivät.

3 När han såg att detta behagade judarna, fortsatte han och lät fasttaga också Petrus. Detta skedde under det osyrade brödets högtid.

3 And, seeing that it was acceptable unto the Jews, he went on to apprehend Peter also (now they were the days of unleavened bread), —

4 Ja otettuaan hänet kiinni hän pani hänet vankeuteen ja jätti neljän nelimiehisen sotilasvartioston vartioitavaksi, aikoen pääsiäisen jälkeen asettaa hänet kansan eteen.

4 Och sedan han hade gripit honom, satte han honom i fängelse och uppdrog åt fyra vaktavdelningar krigsmän, vardera på fyra man, att bevaka honom; och hans avsikt var att efter påsken ställa honom fram inför folket.

4 Whom also having seized, he put into prison, delivering him up unto four quaternions of soldiers, to be guarding him,—intending, after the passover, to bring him up unto the people.

5 Niin pidettiin siis Pietaria vankeudessa; mutta seurakunta rukoili lakkaamatta Jumalaa hänen edestänsä.

5 Under tiden förvarades Petrus i fängelset, men församlingen bad enträget till Gud för honom.

5 Peter, therefore, was kept in the prison; but, prayer, was, earnestly, being made by the assembly, unto God, concerning him.

6 Ja yöllä sitä päivää vasten, jona Herodeksella oli aikomus viedä hänet oikeuden eteen, Pietari nukkui kahden sotamiehen välissä, sidottuna kaksilla kahleilla; ja vartijat vartioitsivat oven edessä vankilaa.

6 Natten före den dag då Herodes tänkte draga honom inför rätta låg Petrus och sov mellan två krigsmän, fängslad med två kedjor; och utanför dörren voro väktare utsatta till att bevaka fängelset.

6 And, when Herod was about to bring him forth, on that night, was Peter sleeping between two soldiers, bound with two chains, guards, also, before the door, were keeping the prison.

7 Ja katso, hänen edessään seisoi Herran enkeli, ja huoneessa loisti valo, ja enkeli sysäsi Pietaria kylkeen ja herätti hänet sanoen: "Nouse nopeasti!" Ja kahleet putosivat hänen käsistään.

7 Då stod plötsligt en Herrens ängel där, och ett sken lyste i rummet. Och han stötte Petrus i sidan och väckte honom och sade: »Stå nu strax upp»; och kedjorna föllo ifrån hans händer.

7 And lo! a messenger of the Lord stood over him, and a light shone in the cell; and, smiting the side of Peter, he roused him up, saying—Rise up quickly! And his chains fell off out of his hands.

8 Ja enkeli sanoi hänelle: "Vyötä itsesi ja sido paula-anturat jalkaasi." Ja hän

8 Ängeln sade ytterligare till honom: »Omgjorda dig, och

8 And the messenger said unto him—Gird thyself, and bind on

teki niin. Vielä enkeli sanoi hänelle: "Heitä vaippa yllesi ja seuraa minua."

tag på dig dina sandaler.» Och han gjorde så. därefter sade ängeln till honom: »Tag din mantel på dig och följ mig.»

thy sandals. And he did so. And he saith unto him—Throw around thee thy mantle, and be following me.

9 Ja Pietari lähti ja seurasi häntä, mutta ei tiennyt, että se, mikä enkelin vaikutuksesta tapahtui, oli totta, vaan luuli näkevänsä näyn.

9 Och Petrus gick ut och följde honom; men han förstod icke att det som skedde genom ängeln var något verkligt, utan trodde att det var en syn han såg.

9 And, coming out, he began following, and knew not that it was true which was coming about through means of the messenger; but supposed that, a vision, he was beholding.

10 Ja he kulkivat läpi ensimmäisen vartion ja toisen ja tulivat rautaportille, joka vei kaupunkiin. Se aukeni heille itsestään, ja he menivät ulos ja kulkivat eteenpäin muutamaa katua; ja yhtäkkiä enkeli erkani hänestä.

10 När de så hade gått genom första och andra vakten, kommo de till järnporten som ledde ut till staden. Den öppnade sig för dem av sig själv, och de trädde ut och gingo en gata fram; och i detsamma försvann ängeln ifrån honom.

10 And, passing through the first ward and the second, they came unto the iron gate that leadeth into the city, the which, of its own accord, opened unto them; and, coming out, they went on through one street, and, straightway, the messenger was parted from him.

11 Kun Pietari tointui, sanoi hän: "Nyt minä totisesti tiedän, että Herra on lähettänyt enkelinsä ja pelastanut minut Herodeksen käsistä ja kaikesta, mitä Juudan kansa odotti."

11 När sedan Petrus kom till sig igen, sade han: »Nu vet jag och är förvissad om att Herren har utsänt sin ängel och räddat mig ur Herodes' hand och undan allt det som det judiska folket hade väntat sig.»

11 And, Peter, coming to himself said—Now, know I, of a truth, that the Lord hath sent forth his messenger, and taken me out of the hand of Herod, and all the expectation of the people of the Jews.

12 Ja päästyään siitä

12 När han alltså hade

12 And, considering

selville hän kulki kohti Marian, Johanneksen äidin, taloa, sen Johanneksen, jota myös Markukseksi kutsuttiin. Siellä oli monta koolla rukoilemassa.

förstått huru det var, gick han till det hus där Maria bodde, hon som var moder till den Johannes som ock kallades Markus; där voro ganska många församlade och bådo.

the matter, he came unto the house of Mary, the mother of John who was surnamed Mark, where a considerable number were gathered together and praying.

13 Ja kun Pietari kolkutti eteisen ovea, tuli siihen palvelijatar, nimeltä Rode, kuulostamaan;

13 Då han nu klappade på portdörren, kom en tjänsteflicka, vid namn Rode, för att höra vem det var.

13 And, when he had knocked at the door of the porch, there came unto it a maiden to hearken, by name Rhoda;

14 ja tunnettuaan Pietarin äänen hän iloissansa ei avannut eteistä, vaan juoksi sisään ja kertoi Pietarin seisovan portin takana.

14 Och när hon kände igen Petrus' röst, öppnade hon i sin glädje icke porten, utan skyndade in och berättade att Petrus stod utanför porten.

14 And, recognizing the voice of Peter, by reason of her joy, she opened not the porch,—but, running in, bare tidings that Peter was standing before the porch. But, they, unto her, said—Thou art raving

15 He sanoivat hänelle: "Sinä hourit." Mutta hän vakuutti puheensa todeksi. Niin he sanoivat: "Se on hänen enkelinsä."

15 Då sade de till henne: »Du är från dina sinnen.» Men hon bedyrade att det var såsom hon hade sagt. Då sade de: »Det är väl hans ängel.»

15 She, however, kept on strongly declaring that, so, it was. But, they, were saying—It is his, messenger.

16 Mutta Pietari kolkutti yhä; ja kun he avasivat, näkivät he hänet ja hämmästyivät.

16 Men Petrus fortfor att klappa; och när de öppnade, sågo de med häpnad att det var han.

16 And, Peter, continued knocking; and, opening, they saw him, and were amazed.

17 Niin hän viittasi kädellään heitä vaikenemaan ja kertoi heille, kuinka Herra oli

17 Och han gav tecken åt dem med handen att de skulle tiga, och förtäljde för dem huru

17 But, making a sign to them with his hand to hold their peace, he related to them

vienyt hänet ulos vankeudesta, ja sanoi: "Ilmoittakaa tämä Jaakobille ja veljille." Ja hän lähti pois ja meni toiseen paikkaan.

Herren hade fört honom ut ur fängelset. Och han tillade: »Låten Jakob och de andra bröderna få veta detta.» Sedan gick han därifrån och begav sig till en annan ort.

how, the Lord, had brought, him, forth out of the prison; and he said—Carry tidings unto James and the brethren, as to these things. And, going out, he went his way unto some other place.

18 Mutta kun päivä koitti, tuli sotamiehille kova hätä siitä, mihin Pietari oli joutunut.

18 Men när det hade blivit dag, uppstod bland krigsmännen en ganska stor oro och undran över vad som hade blivit av Petrus.

18 And, when it became day, there was no small commotion among the soldiers, as to what, then, Peter had become!

19 Ja kun Herodes oli haettanut häntä eikä löytänyt, tutki hän vartijoita ja käski viedä heidät rangaistaviksi. Sitten hän meni Juudeasta Kesareaan ja oleskeli siellä.

19 När så Herodes ville hämta honom, men icke fann honom, anställde han rannsakning med väktarna och bjöd att de skulle föras bort till bestraffning. Därefter for han ned från Judeen till Cesarea och vistades sedan där.

19 And, Herod, seeking after and not finding, him, having examined the guards, ordered them to be led away [to death]; and, going down from Judaea unto Caesarea, stayed there.

20 Ja Herodes oli vihoissansa tyyrolaisille ja siidonilaisille. Mutta nämä tulivat yksissä neuvoin hänen luoksensa, ja suostutettuaan puolelleen Blastuksen, kuninkaan kamaripalvelijan, he anoivat rauhaa; sillä heidän maakuntansa sai elatuksensa kuninkaan maasta.

20 Men han hade fattat stor ovilja mot tyrierna och sidonierna. Dessa infunno sig nu gemensamt hos honom; och sedan de hade fått Blastus, konungens kammarherre, på sin sida, bådo de om fred, ty deras land hade sin näring av konungens.

20 Now he was bitterly hostile to them of Tyre and Zidon; but, with one accord, they came unto him, and, persuading Blastus, who was over the bed–chamber of the king, they were suing for peace; because their country was fed by the king's,

21 Niin Herodes

21 På utsatt dag

21 And, on an

määrättynä päivänä pukeutui kuninkaalliseen pukuun, istui istuimelleen ja piti heille puheen;

klädde sig då Herodes i konungslig skrud och satte sig på tronen och höll ett tal till dem.

appointed day, Herod, putting on royal apparel, and seating himself upon the tribunal, proceeded to deliver an oration unto them.

22 siihen kansa huusi: "Jumalan ääni, eikä ihmisen!"

22 Då ropade folket: »En guds röst är detta, och icke en människas.»

22 And, the populace, began to shout—A god's, voice, and not, a man's!

23 Mutta heti löi häntä Herran enkeli, sentähden ettei hän antanut kunniaa Jumalalle; ja madot söivät hänet, ja hän heitti henkensä.

23 Men i detsamma slog honom en Herrens ängel, därför att han icke gav Gud äran. Och han föll i en sjukdom som bestod däri att han uppfrättes av maskar, och så gav han upp andan.

23 And, instantly, there smote him, a messenger of the Lord, because he gave not the glory unto God; and, becoming worm–eaten, he expired.

24 Mutta Jumalan sana menestyi ja levisi.

24 Men Guds ord hade framgång och utbredde sig.

24 And, the word of the Lord, went on growing and multiplying.

25 Ja Barnabas ja Saulus palasivat Jerusalemista toimitettuansa avustustehtävän ja toivat sieltä mukanaan Johanneksen, jota myös Markukseksi kutsuttiin.

25 Och sedan Barnabas och Saulus hade fullgjort sitt uppdrag i Jerusalem och avlämnat understödet, vände de tillbaka och togo då med sig Johannes, som ock kallades Markus.

25 And, Barnabas and Saul, returned unto Jerusalem, fulfilling the ministering, taking with them John who was surnamed Mark.

13 luku

1 Ja Antiokian seurakunnassa oli profeettoja ja opettajia: Barnabas ja Simeon, jota

1 I den församling som fanns i Antiokia verkade nu såsom profeter och lärare

1 Now there were in Antioch, distributed through the existing assembly,—prophets

kutsuttiin Nigeriksi, ja Lukius, kyreneläinen, ja Manaen, neljännysruhtinas Herodeksen kasvinkumppani, ja Saulus.

Barnabas och Simeon, som kallades Niger, och Lucius från Cyrene, så ock Manaen, landsfursten Herodes' fosterbroder, och Saulus.

and teachers: both Barnabas and Symeon who was called Niger, and Lucius the Cyrenian, Manaen also, Herod the tetrarch's foster–brother, and Saul.

2 Ja heidän toimittaessaan palvelusta Herralle ja paastotessaan Pyhä Henki sanoi: "Erottakaa minulle Barnabas ja Saulus siihen työhön, johon minä olen heidät kutsunut."

2 När dessa förrättade Herrens tjänst och fastade, sade den helige Ande: »Avskiljen åt mig Barnabas och Saulus för det verk som jag har kallat dem till.»

2 And, as they were publicly ministering unto the Lord and fasting, the Holy Spirit said—Separate forthwith unto me, Barnabas and Saul, unto the work whereunto I have called them.

3 Silloin he paastosivat ja rukoilivat ja panivat kätensä heidän päällensä ja laskivat heidät menemään.

3 Då fastade de och bådo och lade händerna på dem och läto dem begiva sig åstad.

3 Then, fasting and praying, and laying their hands upon them, they sent them away.

4 Niin he Pyhän Hengen lähettäminä menivät Seleukiaan ja purjehtivat sieltä Kyproon.

4 Dessa, som så hade blivit utsända av den helige Ande, foro nu ned till Seleucia och seglade därifrån till Cypern.

4 They, therefore, being sent forth by the Holy Spirit, went down unto Seleucia, and, from thence, sailed away unto Cyprus;

5 Ja tultuaan Salamiiseen he julistivat Jumalan sanaa juutalaisten synagoogissa, ja heillä oli mukanaan myös Johannes, palvelijana.

5 Och när de hade kommit till Salamis, förkunnade de Guds ord i judarnas synagogor. De hade också med sig Johannes såsom tjänare.

5 And, coming to be in Salamis, they declared the word of God in the synagogues of the Jews; —and they had, John also, as an attendant.

6 Ja kun he olivat vaeltaneet kautta koko

6 Och sedan de hade färdats över hela ön

6 And, passing through the whole

saaren Pafoon asti, tapasivat he erään juutalaisen miehen, noidan ja väärän profeetan, jonka nimi oli Barjeesus.

7 Hän oleskeli käskynhaltijan, Sergius Pauluksen, luona, joka oli ymmärtäväinen mies. Tämä kutsui luoksensa Barnabaan ja Sauluksen ja halusi kuulla Jumalan sanaa.

8 Mutta Elymas, noita - sillä niin tulkitaan hänen nimensä - vastusti heitä, koettaen kääntää käskynhaltijaa pois uskosta.

9 Niin Saulus, myös Paavaliksi kutsuttu, täynnä Pyhää Henkeä loi katseensa häneen

10 ja sanoi: "Voi sinua, joka olet kaikkea vilppiä ja kavaluutta täynnä, sinä perkeleen sikiö, kaiken vanhurskauden vihollinen, etkö lakkaa vääristelemästä Herran suoria teitä?

11 Ja nyt, katso, Herran käsi on sinun päälläsi, ja sinä tulet sokeaksi etkä aurinkoa näe säädettyyn aikaan asti." Ja heti lankesi

ända till Pafos, träffade de där på en judisk trollkarl och falsk profet, vid namn Barjesus,

7 som vistades hos landshövdingen Sergius Paulus. Denne var en förståndig man. Han kallade till sig Barnabas och Saulus och begärde att få höra Guds ord.

8 Men Elymas (eller trollkarlen, ty namnet har den betydelsen) stod emot dem och ville hindra landshövdingen från att komma till tro.

9 Saulus, som ock kallades Paulus, uppfylldes då av helig ande och fäste ögonen på honom

10 och sade: »O du djävulens barn, du som är full av allt slags svek och arglistighet och en fiende till allt vad rätt är, skall du då icke upphöra att förvrida Herrens raka vägar?

11 Se, nu kommer Herrens hand över dig, och du skall till en tid bliva blind och icke kunna se solen.» Och

island, as far as Paphos, they found a certain man, a magician, a false–prophet, a Jew, whose name was Bar–jesus;

7 Who was with the proconsul, Sergius Paulus, an intelligent man. The same, calling for Barnabas and Saul, sought to hear the word of God.

8 But Elymas the magician,—for so, when translated, is his name,—withstood them; seeking to turn aside the proconsul from the faith.

9 But Saul, who is also Paul, filled with Holy Spirit, looking steadfastly at him,

10 Said—O full of all guile, and all recklessness! Son of an adversary! Enemy of all righteousness!—Wilt thou not cease to pervert the straight ways of the Lord?

11 Now, therefore, lo! the hand of the Lord is upon thee, and thou shalt be blind, not seeing the sun,

hänen päällensä synkeys ja pimeys, ja hän kävi ympäri ja etsi taluttajaa.

strax föll töcken och mörker över honom; och han gick omkring och sökte efter någon som kunde leda honom.

until a fitting time. And, instantly, there fell upon him a mist and darkness; and, going about, he was seeking such as might lead him by the hand.

12 Kun nyt käskynhaltija näki, mitä oli tapahtunut, niin hän uskoi, ihmetellen Herran oppia.

12 När då landshövdingen såg vad som hade skett, häpnade han över Herrens lära och kom till tro.

12 Then, the proconsul, seeing what had happened, believed, being amazed at the teaching of the Lord.

13 Ja kun Paavali seuralaisineen oli purjehtinut Pafosta, tulivat he Pamfylian Pergeen; siellä Johannes erosi heistä ja palasi Jerusalemiin.

13 Paulus och hans följeslagare lade sedan ut ifrån Pafos och foro till Perge i Pamfylien. Där skilde sig Johannes ifrån dem och vände tillbaka till Jerusalem.

13 And, setting sail from Paphos, Paul's company came into Perga of Pamphylia; but, John, withdrawing from them, returned unto Jerusalem.

14 Mutta he vaelsivat Pergestä eteenpäin ja saapuivat Pisidian Antiokiaan; ja he menivät synagoogaan sapatinpäivänä ja istuutuivat.

14 Men själva foro de vidare från Perge och kommo till Antiokia i Pisidien. Och på sabbatsdagen gingo de in i synagogan och satte sig där.

14 They, however, passing through from Perga, arrived at Antioch of Pisidia; and, going into the synagogue on the sabbath–day, sat down.

15 Ja sittenkuin lakia ja profeettoja oli luettu, lähettivät synagoogan esimiehet sanomaan heille: "Miehet, veljet, jos teillä on jokin kehoituksen sana kansalle, niin puhukaa."

15 Och sedan man hade föreläst ur lagen och profeterna, sände synagogföreståndarna till dem och läto säga: »Bröder, haven I något förmaningens ord att säga till folket, så sägen det.»

15 And, after the reading of the law and the prophets, the synagogue–rulers sent unto them, saying—Brethren! if there is in you a word of exhortation unto the people, say on.

16 Niin Paavali nousi ja viittasi kädellään ja sanoi: "Te Israelin miehet ja te, jotka Jumalaa pelkäätte,

16 Då stod Paulus upp och gav tecken med handen och sade: »I män av Israels hus och

16 And Paul, standing up, and making a sign with his hand, said—Ye men of Israel! and

kuulkaa!

17 Tämän Israelin kansan Jumala valitsi meidän isämme ja korotti tämän kansan, heidän muukalaisina ollessaan Egyptin maassa, ja vei heidät sieltä ulos kohotetulla käsivarrella,

18 ja hän kärsi heidän tapojansa noin neljäkymmentä vuotta erämaassa
19 ja hävitti seitsemän kansaa Kanaanin maasta ja jakoi niiden maan heille perinnöksi.

20 Näin kului noin neljäsataa viisikymmentä vuotta. Sen jälkeen hän antoi heille tuomareita profeetta Samueliin saakka.

21 Ja sitten he anoivat kuningasta, ja Jumala antoi heille Saulin, Kiisin pojan, miehen Benjaminin sukukunnasta, neljäksikymmeneksi vuodeksi.
22 Mutta hän pani hänet viralta ja herätti heille kuninkaaksi Daavidin, josta hän myös todisti ja sanoi: 'Minä olen löytänyt

I som 'frukten Gud', hören mig.
17 Detta folks, Israels, Gud utvalde våra fäder, och han upphöjde detta folk, medan de ännu bodde såsom främlingar i Egyptens land, och förde dem sedan ut därifrån 'med upplyft arm'.
18 Och under en tid av vid pass fyrtio år hade han fördrag med dem i öknen.
19 Och sedan han hade utrotat sju folk i Kanaans land, utskiftade han dessas land till arvedelar åt dem.

20 Därunder förgick en tid av vid pass fyra hundra femtio år. Sedan gav han dem domare, ända till profeten Samuels tid.
21 Därefter begärde de en konung; och Gud gav dem Saul, Kis' son, en man av Benjamins stam, för en tid av fyrtio år.

22 Men denne avsatte han och gjorde David till konung över dem. Honom gav han ock sitt vittnesbörd, i det

such as revere God! hearken:—
17 The God of this people Israel, chose our fathers, and, the people, he exalted, by their sojourn in the land of Egypt,—and, with a high arm, brought he them out of it;
18 And, for the time of about forty years, bare with their manners in the desert;
19 And, overthrowing seven nations in the land of Canaan, gave them their land as an inheritance—about four hundred and fifty years.
20 And, after these things, he gave them judges, until Samuel the prophet.

21 And, from that time, they asked for themselves a king, and God gave them Saul, son of Kish, a man of the tribe of Benjamin, during forty years;
22 And, setting him aside, raised up, David, unto them for king,—of whom he also said, bearing

Daavidin, Iisain pojan, sydämeni mukaisen miehen, joka on tekevä kaikessa minun tahtoni.'

23 Tämän jälkeläisistä on Jumala lupauksensa mukaan antanut tulla Jeesuksen Israelille Vapahtajaksi,
24 sittenkuin Johannes ennen hänen tuloansa oli saarnannut parannuksen kastetta kaikelle Israelin kansalle.

25 Mutta kun Johannes oli juoksunsa päättävä, sanoi hän: 'En minä ole se, joksi minua luulette; mutta katso, minun jälkeeni tulee se, jonka kenkiä minä en ole arvollinen jaloista riisumaan.'

26 Miehet, veljet, te Aabrahamin suvun lapset, ja te, jotka Jumalaa pelkäätte, meille on tämän pelastuksen sana lähetetty.

27 Sillä koska Jerusalemin asukkaat ja heidän hallitusmiehensä eivät Jeesusta tunteneet, niin he tuomitessaan hänet myös toteuttivat profeettain sanat, joita kunakin

han sade: 'Jag har funnit David, Jessais son, en man efter mitt hjärta. Han skall i alla stycken göra min vilja.'
23 Av dennes säd har Gud efter sitt löfte låtit Jesus komma, såsom Frälsare åt Israel.

24 Men redan innan han uppträdde, hade Johannes predikat bättringens döpelse för hela Israels folk.

25 Och när Johannes höll på att fullborda sitt lopp, sade han: 'Vad I menen mig vara, det är jag icke. Men se, efter mig kommer den vilkens skor jag icke är värdig att lösa av han fötter.'

26 Mina bröder, I som ären barn av Abrahams släkt, så ock I andra här, I som 'frukten Gud', till oss har ordet om denna frälsning blivit sänt.
27 Ty eftersom Jerusalems invånare och deras rådsherrar icke kände honom, uppfyllde de ock genom sin dom över honom profeternas

witness—I have found David, the son of Jesse,—[a man] according to my heart, who will do all my will.
23 From this man's seed, hath God, according to promise, brought unto Israel, a saviour—Jesus:
24 John, beforehand proclaiming, before the face of his coming in, an immersion of repentance, unto all the people of Israel.
25 And, as John was fulfilling his course, he was saying—Whom are ye supposing that I am? I, am not he! But lo! there cometh, after me, one of whom I am not worthy, the sandals of his feet, to loosen.
26 Brethren! sons of the race of Abraham, and those who among you revere God,—unto you, hath this word of salvation been sent forth.
27 For, they who were dwelling in Jerusalem, and their rulers, not recognising him, have, by judging him, fulfilled, the very voices of the prophets

sapattina luetaan;

28 ja vaikka he eivät löytäneet mitään, mistä hän olisi kuoleman ansainnut, anoivat he Pilatukselta, että hänet surmattaisiin.

29 Ja kun he olivat täyttäneet kaiken, mikä hänestä on kirjoitettu, ottivat he hänet alas puusta ja panivat hautaan.

30 Mutta Jumala herätti hänet kuolleista.

31 Ja hän ilmestyi useina päivinä niille, jotka olivat tulleet hänen kanssansa Galileasta Jerusalemiin ja jotka nyt ovat hänen todistajansa kansan edessä.

32 Ja me julistamme teille sen hyvän sanoman, että Jumala on isille annetun lupauksen täyttänyt meidän lapsillemme, herättäen Jeesuksen,

33 niinkuin myös toisessa psalmissa on kirjoitettu:

utsagor, vilka var sabbat föreläses;

28 och fastän de icke funno honom skyldig till något som förtjänade döden, bådo de likväl Pilatus att han skulle låta döda honom.

29 När de så hade fört till fullbordan allt som var skrivet om honom, togo de honom ned från korsets trä och lade honom i en grav.

30 Men Gud uppväckte honom från de döda.

31 Sedan visade han sig under många dagar för dem som med honom hade gått upp från Galileen till Jerusalem, och som nu äro hans vittnen inför folket.

32 Och vi förkunna för eder det glada budskapet, att det löfte som gavs åt våra fäder, det har Gud låtit gå i fullbordan för oss, deras barn, därigenom att han har låtit Jesus uppstå,

33 såsom ock är skrivet i andra psalmen:

which every sabbath are being read;

28 And, though no single cause of death they found, yet claimed they of Pilate that he should be slain.

29 And, when they had finished all those things which, concerning him, had been written, taking him down from the tree, they put him in a tomb.

30 But, God, raised him from among the dead:

31 Who appeared, during many days, unto them who had come up with him from Galilee unto Jerusalem; who, indeed, [now] are his witnesses unto the people.

32 We, therefore, unto you, bring the good news, as to the promise which, unto our fathers, was made,—

33 That God hath fulfilled, the same, for

'Sinä olet minun Poikani, tänä päivänä minä olen sinut synnyttänyt.'

'Du är min Son, jag har i dag fött dig.'

our children, by raising up Jesus: as also, in the second psalm, it is written—My son, art, thou: I, this day, have begotten thee.

34 Ja että hän herätti hänet kuolleista, niin ettei hän enää palaja katoavaisuuteen, siitä hän on sanonut näin: 'Minä annan teille pyhät ja lujat Daavidin armot.'

34 Och att han har låtit honom uppstå från de döda, så att han icke mer skall vända tillbaka till förgängelsen, det har han sagt med dessa ord: 'Jag skall uppfylla åt eder de heliga löften som jag i trofasthet har givit åt David.'

34 And, in that he raised him from among the dead, no more destined to return unto corruption, on this wise hath he spoken—I will give unto you the faithful lovingkindnesses of David.

35 Sentähden hän myös toisessa paikassa sanoo: 'Sinä et salli Pyhäsi nähdä katoavaisuutta.'

35 Därför säger han ock i en annan psalm: 'Du skall icke låta din Helige se förgängelsen.'

35 Wherefore also, in a different [place], he saith—Thou wilt not give thy man of lovingkindness to see corruption.

36 Sillä kun Daavid oli aikanansa Jumalan tahtoa palvellut, nukkui hän ja tuli otetuksi isiensä tykö ja näki katoavaisuuden.

36 När David i sin tid hade tjänat Guds vilja, avsomnade han ju och blev samlad till sina fäder och såg förgängelsen;

36 For, David, indeed, unto his own generation having done service, by the counsel of God, fell asleep, and was added unto fathers, and saw corruption;

37 Mutta hän, jonka Jumala herätti, ei nähnyt katoavaisuutta.

37 men den som Gud har uppväckt, han har icke sett förgängelsen.

37 But, he whom God hath raised, did not see corruption.

38 Olkoon siis teille tiettävä, miehet ja veljet, että hänen kauttansa julistetaan teille syntien anteeksiantamus

38 Så mån I nu veta, mena bröder, att genom honom syndernas förlåtelse förkunnas för eder,

38 Be it known unto you, therefore, brethren,—that, through this man, unto you, remission of sins

is declared;

39 ja että jokainen, joka uskoo, tulee hänessä vanhurskaaksi, vapaaksi kaikesta, mistä te ette voineet Mooseksen lain kautta vanhurskaiksi tulla.

39 och att i honom var och en som tror bliver rättfärdig och friad ifrån allt det varifrån I icke under Moses' lag kunden bliva friade.

39 And, from all things from which ye could not, by the law of Moses, be justified, by this man, everyone that believeth, is justified.

40 Kavahtakaa siis, ettei teitä kohtaa se, mikä on puhuttu profeetoissa:

40 Sen därför till, att över eder icke må komma det som är sagt hos profeterna:

40 Be taking heed, therefore, lest that come upon you which hath been spoken in the prophets—

41 'Katsokaa, te halveksijat, ja ihmetelkää ja hukkukaa; sillä minä teen teidän päivinänne teon, teon, jota ette uskoisi, jos joku sen kertoisi teille.'"

41 'Sen här, I föraktare, och förundren eder, och bliven till intet; ty en gärning utför jag i edra dagar, en gärning som I alls icke skullen tro, om den förtäljdes för eder.'»

41 See, ye despisers, and marvel, and disappear: in that, a work, am, I, working in your days,—a work, which in nowise will ye believe, though one relate it in full unto you.

42 Kun he lähtivät ulos, pyydettiin heitä puhumaan näitä asioita tulevanakin sapattina.

42 När de sedan gingo därifrån, bad men dem att de nästa sabbat skulle tala för dem om samma sak.

42 And, as they were going out, they kept on beseeching that, on the ensuing sabbath, might be spoken unto them these things.

43 Kun synagoogasta hajaannuttiin, seurasivat monet juutalaiset ja jumalaapelkääväiset käännynnäiset Paavalia ja Barnabasta, jotka puhuivat heille ja kehoittivat heitä pysymään Jumalan armossa.

43 Och när församlingen åtskildes, följde många judar och gudfruktiga proselyter med Paulus och Barnabas. Dessa talade då till dem och förmanade dem att stadigt hålla sig till Guds nåd.

43 And, when the congregation was broken up, there followed many of the Jews, and of the devout proselytes, with Paul and Barnabas; who, indeed, in speaking unto them, went on persuading them to abide in the favour of God.

44 Seuraavana sapattina kokoontui lähes koko kaupunki kuulemaan Jumalan sanaa.

44 Följande sabbat kom nästan hela staden tillsammans för att höra Guds ord.

44 And, on the coming sabbath, almost all the city, was gathered together, to hear the word of God.

45 Mutta nähdessään kansanjoukot juutalaiset tulivat kiihkoa täyteen ja väittelivät Paavalin puheita vastaan ja herjasivat.

45 Då nu judarna sågo det myckna folket, uppfylldes de av nitälskan och foro ut i smädelser och motsade det som Paulus talade.

45 But, the Jews, seeing, the multitudes, were filled with jealousy,—and began speaking against the things which, by Paul, were being spoken, defaming them.

46 Silloin Paavali ja Barnabas puhuivat rohkeasti ja sanoivat: "Teille oli Jumalan sana ensiksi puhuttava; mutta koska te työnnätte sen luotanne ettekä katso itseänne mahdollisiksi iankaikkiseen elämään, niin katso, me käännymme pakanain puoleen.

46 Då togo Paulus och Barnabas mod till sig och sade: »Guds ord måste i första rummet förkunnas för eder. Men eftersom I stöten det bort ifrån eder och icke akten eder själva värdiga det eviga livet, så vända vi oss nu till hedningarna.

46 And Paul and Barnabas, speaking boldly, said—Unto you, was it necessary, that the word of God should first be spoken: seeing ye are thrusting it from you, and, unworthy, are judging yourselves of the age-abiding life, lo! we turn unto the nations;

47 Sillä näin on Herra meitä käskenyt: 'Minä olen pannut sinut pakanain valkeudeksi, että sinä olisit pelastukseksi maan ääriin asti.'"

47 Ty så har Herren bjudit oss: 'Jag har satt dig till ett ljus för hednafolken, för att du skall bliva till frälsning intill jordens ända.'»

47 For so hath the Lord commanded us—I have set thee for a light of nations, that thou mayest be for salvation unto the end of the earth.

48 Sen kuullessansa pakanat iloitsivat ja ylistivät Herran sanaa ja uskoivat, kaikki, jotka olivat säädetyt iankaikkiseen elämään.

48 När hedningarna hörde detta, blevo de glada och prisade Herrens ord; och de kommo till tro, så många det var beskärt att få evigt liv.

48 And they of the nations, hearing [this], began to rejoice, and to be glorifying God, and they believed—as many as had become disposed for life age-

abiding.

49 Ja Herran sanaa levitettiin kaikkeen siihen maakuntaan.

49 Och Herrens ord utbredde sig över hela landet.

49 And the word of the Lord went on to be carried through the whole country.

50 Mutta juutalaiset yllyttivät jumalaapelkääväisiä ylhäisiä naisia ja kaupungin ensimmäisiä miehiä ja nostivat vainon Paavalia ja Barnabasta vastaan, ja ne ajoivat heidät pois alueiltansa.

50 Men judarna uppeggade de ansedda kvinnor som »fruktade Gud», så ock de förnämsta männen i staden, och uppväckte en förföljelse mot Paulus och Barnabas och drevo dem bort ifrån sin stads område.

50 But, the Jews, urged on the devout women of the higher class, and the chief men of the city, and roused up a persecution against Paul and Barnabas,— and thrust them out from their bounds.

51 Niin he pudistivat tomun jaloistansa heitä vastaan ja menivät Ikonioniin.

51 Dessa skuddade då stoftet av sina fötter mot dem och begåvo sig till Ikonium.

51 But they, shaking off the dust of their feet against them, came into Iconium.

52 Ja opetuslapset tulivat täytetyiksi ilolla ja Pyhällä Hengellä.

52 Och lärjungarna uppfylldes alltmer av glädje och helig ande.

52 And, the disciples, were filled with joy, and with Holy Spirit.

14 luku

1 Ikonionissa he samoin menivät juutalaisten synagoogaan ja puhuivat niin, että suuri joukko sekä juutalaisia että kreikkalaisia uskoi.

1 På samma sätt tillgick det i Ikonium: de gingo in i judarnas synagoga och talade så, att en stor hop av både judar och greker kommo till tro;

1 And it came to pass in Iconium that they together entered into the synagogue of the Jews, and so spake that there believed, both of Jews and Greeks, a great throng.

2 Mutta ne juutalaiset, jotka eivät uskoneet, yllyttivät ja kiihdyttivät pakanain mieltä veljiä vastaan.

2 men de judar som voro ohörsamma retade upp hedningarna och väckte deras förbittring mot bröderna.

2 But, the unpersuaded Jews, roused up and provoked the souls of them of the nations against the brethren.

3 Niin he oleskelivat siellä

3 Så vistades de där

3 A good while,

kauan aikaa ja puhuivat rohkeasti, luottaen Herraan, joka armonsa sanan todistukseksi antoi tapahtua tunnustekoja ja ihmeitä heidän kättensä kautta.

en längre tid och predikade frimodigt, i förtröstan på Herren, och han gav vittnesbörd åt sitt nådesord, i det att han lät tecken och under ske genom dem.

therefore, tarried they, using boldness of speech [in dependence] upon the Lord, who was bearing witness unto his word of favour, granting signs and wonders to be coming to pass through their hands.

4 Ja kaupungin väestö jakaantui: toiset olivat juutalaisten puolella, toiset taas apostolien puolella.

4 Men folket i staden delade sig, så att somliga höllo med judarna, andra åter med apostlarna.

4 And the throng of the city was divided; and some indeed were with the Jews, while some were with the apostles.

5 Mutta kun pakanat ja juutalaiset ynnä heidän hallitusmiehensä mielivät ryhtyä pahoinpitelemään ja kivittämään heitä,

5 Och när sedan, både ibland hedningar och ibland judar med deras föreståndare, en storm hade blivit uppväckt emot dem, och man ville misshandla och stena dem,

5 But, when there took place an assault both of them of the nations and of the Jews, with their rulers, to maltreat and to stone them,

6 ja he sen huomasivat, pakenivat he Lykaonian kaupunkeihin, Lystraan ja Derbeen, ja niiden ympäristöön.

6 flydde de, så snart de förstodo huru det var, till städerna Lystra och Derbe i Lykaonien och till trakten omkring dem.

6 They became aware of it, and fled unto the cities of Lycaonia, Lystra and Derbe, and the surrounding country;

7 Ja siellä he julistivat evankeliumia.

7 Och där förkunnade de evangelium.

7 And, there, were they announcing the glad tidings.

8 Ja Lystrassa oli mies, joka istui siellä, hervoton jaloistaan ja rampa äitinsä kohdusta saakka, eikä ollut koskaan kävellyt.

8 I Lystra fanns nu en man som satt där oförmögen att bruka sina fötter, ty allt ifrån sin moders liv hade han varit ofärdig och hade aldrig kunnat gå.

8 And, a certain man in Lystra, impotent in his feet, was sitting,— lame from his mother's womb, who never had walked.

9 Hän kuunteli Paavalin puhetta. Ja kun Paavali loi katseensa häneen ja näki hänellä olevan uskon, että hän voi tulla terveeksi,

10 sanoi hän suurella äänellä: "Nouse pystyyn jaloillesi." Ja hän kavahti ylös ja käveli.

11 Kun kansa näki, mitä Paavali oli tehnyt, korottivat he äänensä ja sanoivat lykaoniankielellä: "Jumalat ovat ihmishahmossa astuneet alas meidän luoksemme."

12 Ja he sanoivat Barnabasta Zeukseksi ja Paavalia Hermeeksi, koska hän oli se, joka puhui.

13 Ja kaupungin edustalla olevan Zeuksen temppelin pappi toi härkiä ja seppeleitä porttien eteen ja tahtoi väkijoukon kanssa uhrata.

14 Mutta kun apostolit Barnabas ja Paavali sen kuulivat, repäisivät he vaatteensa ja juoksivat ulos kansanjoukkoon, huusivat

9 Denne hörde på, när Paulus talade. Och då Paulus fäste sina ögon på honom och såg att han hade tro, så att han kunde bliva botad,
10 sade han med hög röst: »Res dig upp och stå på dina fötter.» Då sprang mannen upp och begynte gå.
11 När folket såg vad Paulus hade gjort, hovo de upp sin röst och ropade på lykaoniskt tungomål: »Gudarna hava stigit ned till oss i människogestalt.»

12 Och de kallade Barnabas för Jupiter, men Paulus kallade de för Merkurius, eftersom det var han som förde ordet.
13 Och prästen vid det Jupiterstempel som låg utanför staden förde fram tjurar och kransar till portarna och ville jämte folket anställa ett offer.

14 Men när apostlarna, Barnabas och Paulus, fingo höra detta, revo de sönder sina kläder och sprungo ut bland folket och ropade

9 This man, hearkened unto Paul, as he was speaking,—who, looking steadfastly at him, and seeing he had faith to be made well,
10 Said, with a loud voice—Stand up on thy feet, erect! And he sprang up, and began to walk about.
11 And, the multitudes, seeing what Paul had done, lifted up their voice, in the speech of Lycaonia—The gods, made like unto men, have come down unto us!

12 And they went on to call Barnabas, Jupiter, and Paul, Mercury, seeing that, he, was the leader of discourse.
13 Also, the priest of the Jupiter that was before the city, bringing bulls and garlands unto the gates, with the multitudes, would have offered sacrifice.

14 But the apostles Barnabas and Paul, hearing of it, rending asunder their own mantles, sprang forward amidst the

multitude, crying aloud,

15 ja sanoivat: "Miehet, miksi te näin teette? Mekin olemme ihmisiä, yhtä vajavaisia kuin te, ja julistamme teille evankeliumia, että te kääntyisitte noista turhista jumalista elävän Jumalan puoleen, joka on tehnyt taivaan ja maan ja meren ja kaikki, mitä niissä on.

15 och sade: »I män, vad är det I gören? Också vi äro människor, av samma natur som I, och vi förkunna för eder evangelium, att I måsten omvända eder från dessa fåfängliga avgudar till den levande Guden, 'som har gjort himmelen och jorden och havet och allt vad i dem är'.

15 and saying—Men! Why, these things, are ye doing? We also, of like nature with you, are men, bringing you the good news, that from these vain things, ye should be turning unto a living God:—Who made heaven and the earth and the sea and all things therein;

16 Menneitten sukupolvien aikoina hän on sallinut kaikkien pakanain vaeltaa omia teitänsä;

16 Han har under framfarna släktens tider tillstatt alla hedningar att gå sina egna vägar.

16 Who in the bygone generations suffered all the nations to be going on in their own ways,—

17 ja kuitenkaan hän ei ole ollut antamatta todistusta itsestään, sillä hän on tehnyt teille hyvää, antaen teille taivaasta sateita ja hedelmällisiä aikoja ja raviten teidän sydämenne ruualla ja ilolla."

17 Dock har han icke låtit sig vara utan vittnesbörd, ty han har bevisat eder välgärningar, i det han har givit eder regn och fruktbara tider från himmelen och så vederkvickt edra hjärtan med mat och glädje.»

17 Although, not without witness, he left himself, doing good, from heaven, upon you, giving rain and fruitful seasons, filling, with food and gladness, your hearts.

18 Näin puhuen he vaivoin saivat kansan hillityksi uhraamasta heille.

18 Genom sådana ord stillade de med knapp nöd folket, så att man icke offrade åt dem.

18 Even these things, saying, scarcely restrained they the multitudes from offering sacrifice unto them.

19 Mutta sinne tuli Antiokiasta ja Ikonionista juutalaisia, ja he

19 Men några judar kommo dit från Antiokia och Ikonium.

19 But there came thither, from Antioch and Iconium, Jews,

suostuttivat kansan puolellensa ja kivittivät Paavalia ja raastoivat hänet kaupungin ulkopuolelle, luullen hänet kuolleeksi.
20 Mutta kun opetuslapset olivat kokoontuneet hänen ympärilleen, nousi hän ja meni kaupunkiin. Ja seuraavana päivänä hän lähti Barnabaan kanssa Derbeen.

21 Ja julistettuaan evankeliumia siinä kaupungissa ja tehtyään monta opetuslapsiksi he palasivat Lystraan ja Ikonioniin ja Antiokiaan

22 ja vahvistivat opetuslasten sieluja ja kehoittivat heitä pysymään uskossa ja sanoivat: "Monen ahdistuksen kautta meidän pitää menemän sisälle Jumalan valtakuntaan."

23 Ja kun he olivat valinneet heille vanhimmat jokaisessa seurakunnassa, niin he rukoillen ja paastoten jättivät heidät Herran haltuun, johon he nyt uskoivat.

Dessa drogo folket över på sin sida och stenade Paulus och släpade honom ut ur staden, i tanke att han var död.
20 Men sedan lärjungarna hade samlat sig omkring honom, reste han sig upp och gick in i staden. Dagen därefter begav han sig med Barnabas åstad därifrån till Derbe.

21 Och de förkunnade evangelium i den staden och vunno ganska många lärjungar. Sedan vände de tillbaka till Lystra och Ikonium och Antiokia

22 och styrkte lärjungarnas själar, i det de förmanade dem att stå fasta i tron och sade dem, att det är genom mycken bedrövelse som vi måste ingå i Guds rike.

23 Därefter utvalde de åt dem »äldste» för var särskild församling och anbefallde dem efter bön och fastor åt Herren, som de nu trodde på.

and, persuading the multitudes, and stoning Paul, they dragged him outside the city, supposing him to be dead.
20 Howbeit, the disciples surrounding him, he rose up, and entered into the city. And, on the morrow, he went forth, with Barnabas, unto Derbe.

21 Delivering the good news unto that city also, and making a good number of disciples, they returned unto Lystra, and unto Iconium, and unto Antioch,—

22 confirming the souls of the disciples, beseeching them to abide in the faith, and [declaring] that, through many tribulations, must we enter into the kingdom of God.

23 Moreover, appointing unto them by vote, in each assembly, elders, praying with fastings, they commended them unto the Lord on whom they had

believed.

24 Ja he kulkivat läpi Pisidian ja tulivat Pamfyliaan;

24 Sedan färdades de vidare genom Pisidien och kommo till Pamfylien.

24 And, passing through Pisidia, they came into Pamphylia;

25 ja julistettuaan sanaa Pergessä he menivät Attaliaan.

25 Där förkunnade de ordet i Perge och foro sedan ned till Attalia.

25 and, speaking in Perga the word, they came down unto Attalia;

26 Ja sieltä he purjehtivat Antiokiaan, josta he olivat lähteneet, annettuina Jumalan armon haltuun sitä työtä varten, jonka he nyt olivat suorittaneet.

26 Därifrån avseglade de till Antiokia, samma ort varifrån de hade blivit utsända, sedan man hade anbefallt dem åt Guds nåd, för det verk som de nu hade fullbordat.

26 and, from thence, they set sail for Antioch, whence they had been given up unto the favour of God for the work which they had fulfilled.

27 Ja sinne saavuttuaan he kutsuivat seurakunnan koolle ja kertoivat, kuinka Jumala oli ollut heidän kanssansa ja tehnyt suuria ja kuinka hän oli avannut pakanoille uskon oven.

27 Och när de hade kommit dit, kallade de tillhopa församlingen och omtalade för dem huru stora ting Gud hade gjort med dem, och huru han för hedningarna hade öppnat en dörr till tro.

27 And, when they had arrived and gathered together the assembly, they began recounting how many things God had done with them, and that he had opened, unto the nations, a door of faith.

28 Ja he viipyivät pitkän aikaa opetuslasten tykönä.

28 Sedan vistades de där hos lärjungarna en ganska lång tid.

28 And they spent no little time with the disciples.

15 luku

1 Ja Juudeasta tuli sinne muutamia, jotka opettivat veljiä: "Ellette ympärileikkauta itseänne, niinkuin Mooses on säätänyt, ette voi pelastua."

1 Men från Judeen kommo några män ditned och lärde bröderna så: »Om I icke låten omskära eder, såsom Moses har stadgat, så kunnen I

1 And, certain persons, coming down from Judea, began to teach the brethren—Except ye be circumcised according to the custom of

icke bliva frälsta.»

Moses, ye cannot be saved.

2 Kun siitä syntyi riita ja kun Paavali ja Barnabas kiivaasti väittelivät heitä vastaan, niin päätettiin, että Paavalin ja Barnabaan ja muutamien muiden heistä tuli mennä tämän riitakysymyksen tähden apostolien ja vanhinten tykö Jerusalemiin.

2 Då uppstod söndring, och Paulus och Barnabas kommo i ett ganska skarpt ordskifte med dem. Det bestämdes därför, att Paulus och Barnabas och några andra av dem skulle, för denna tvistefrågas skull, fara upp till apostlarna och de äldste i Jerusalem.

2 And, when Paul and Barnabas had had no little dissension and discussion with them, it was arranged that Paul and Barnabas and certain others from among them should go up unto the Apostles and Elders in Jerusalem concerning this question,

3 Niin seurakunta varusti heidät matkalle, ja he kulkivat Foinikian ja Samarian kautta ja kertoivat pakanain kääntymyksestä ja ilahuttivat sillä suuresti kaikkia veljiä.

3 Och församlingen utrustade dem för resan, och de foro genom Fenicien och Samarien och förtäljde utförligt om hedningarnas omvändelse och gjorde därmed alla bröderna stor glädje.

3 They, therefore, being set forward by the Assembly, began passing through Phoenicia and Samaria, fully relating the conversion of them of the nations, and were causing great joy unto all the brethren.

4 Ja kun he saapuivat Jerusalemiin, niin seurakunta ja apostolit ja vanhimmat ottivat heidät vastaan; ja he kertoivat, kuinka Jumala oli ollut heidän kanssansa ja tehnyt suuria.

4 När de sedan kommo fram till Jerusalem, mottogos de av församlingen och av apostlarna och de äldste och omtalade huru stora ting Gud hade gjort med dem.

4 And, having arrived in Jerusalem, they were welcomed by the Assembly and the Apostles and the Elders; and they recounted all things God had done with them.

5 Mutta fariseusten lahkosta nousivat muutamat, jotka olivat tulleet uskoon, ja sanoivat: "Heidät on ympärileikattava ja heitä on käskettävä

5 Men några ifrån fariséernas parti, vilka hade kommit till tro, stodo upp och sade att man borde omskära dem och bjuda dem

5 But there [had] stood forth some of those who, from the sect of Pharisees, had believed, saying—It is needful to be

noudattamaan Mooseksen lakia."

att hålla Moses' lag.

circumcising them, also to charge them to be keeping the law of Moses.

6 Niin apostolit ja vanhimmat kokoontuivat tutkimaan tätä asiaa.

6 Då trädde apostlarna och de äldste tillsammans för att överlägga om denna sak.

6 And the Apostles and Elders were gathered together to see about this matter.

7 Ja kun oli paljon väitelty, nousi Pietari ja sanoi heille: "Miehet, veljet, te tiedätte, että Jumala jo kauan aikaa sitten teki teidän keskuudessanne sen valinnan, että pakanat minun suustani saisivat kuulla evankeliumin sanan ja tulisivat uskoon.

7 Och sedan man länge hade förhandlat därom, stod Petrus upp och sade till dem: »Mina bröder, I veten själva att Gud, för lång tid sedan, bland eder utvalde mig att vara den genom vilkens mun hedningarna skulle få höra evangelii ord och komma till tro.

7 And, when much discussion had arisen, Peter standing up, said unto them—Brethren! Ye yourselves, well know that, in days long past, amongst you, God chose that, through my mouth, the nations should hear the word of the glad tidings, and believe.

8 Ja Jumala, sydänten tuntija, todisti heidän puolestansa, antaen heille Pyhän Hengen samoinkuin meillekin,

8 Och Gud, som känner allas hjärtan, gav dem sitt vittnesbörd, därigenom att han lät dem, likaväl som oss, undfå den helige Ande.

8 And, the heart–observing God, bare witness,—unto them, giving the Holy Spirit, just as, even unto us;

9 eikä tehnyt mitään erotusta meidän ja heidän kesken, sillä hän puhdisti heidän sydämensä uskolla.

9 Och han gjorde ingen åtskillnad mellan oss och dem, i det att han genom tron renade deras hjärtan.

9 and made no distinction at all betwixt us and them, by their faith, purifying their hearts.

10 Miksi te siis nyt kiusaatte Jumalaa ja tahdotte panna opetuslasten niskaan ikeen, jota eivät meidän isämme emmekä mekään ole jaksaneet kantaa?

10 Varför fresten I då nu Gud, genom att på lärjungarnas hals vilja lägga ett ok som varken våra fäder eller vi hava förmått bära?

10 Now, therefore, why are ye proving God, that ye should put a yoke upon the neck of the disciples, which, neither our fathers, nor we, have been

11 Mutta me uskomme Herran Jeesuksen armon kautta pelastuvamme, samalla tapaa kuin hekin."

12 Niin koko joukko vaikeni, ja he kuuntelivat Barnabasta ja Paavalia, jotka kertoivat, kuinka suuria tunnustekoja ja ihmeitä Jumala oli tehnyt pakanain keskuudessa heidän kauttansa.

13 Kun he olivat lakanneet puhumasta, lausui Jaakob: "Miehet, veljet, kuulkaa minua!

14 Simeon on kertonut, kuinka Jumala ensi kerran katsoi pakanain puoleen ottaakseen heistä kansan omalle nimellensä.

15 Ja tämän kanssa pitävät yhtä profeettain sanat, sillä näin on kirjoitettu:

16 'Sen jälkeen minä palajan ja pystytän jälleen Daavidin sortuneen majan; minä korjaan sen repeämät ja nostan sen jälleen pystyyn,

17 että jäljelle jääneet ihmiset etsisivät Herraa,

11 Vi tro ju fastmer att det är genom Herren Jesu nåd som vi bliva frälsta, vi likaväl som de.»

12 Då teg hela menigheten, och man hörde på Barnabas och Paulus, som förtäljde om huru stora tecken och under Gud genom dem hade gjort bland hedningarna.

13 När de hade slutat att tala, tog Jakob till orda och sade: »Mina bröder, hören mig.

14 Simeon har förtäljt huru Gud först så skickade, att han bland hedningarna fick ett folk som kunde kallas efter hans namn.

15 Därmed stämmer ock överens vad profeterna hava talat; ty så är skrivet:

16 'Därefter skall jag komma tillbaka och åter bygga upp Davids förfallna hydda; ja, dess ruiner skall jag bygga upp och så upprätta den igen,

17 för att ock övriga människor skola söka

able to bear.

11 But, through the favour of the Lord Jesus, we believe we shall be saved, in like manner as, even they.

12 And all the throng held their peace, and began to hearken unto Barnabas and Paul relating how many signs and wonders God had done among the nations, through them.

13 And, after they held their peace, James answered, saying—Brethren! hearken unto me.

14 Symeon, hath fully told how God, first visited, to take out of the nations, a people for his name.

15 And, with this, agree the words of the prophets, according as it is written—

16 After these things, will I return, and will rebuild the tent of David that hath fallen, and, the ruins thereof, will I rebuild, and will set it up again:

17 That the residues of men may seek out

ynnä kaikki pakanat, jotka ovat minun nimiini otetut, sanoo Herra, joka tämän tekee,

18 mikä on ollut tunnettua hamasta ikiajoista.'

19 Sentähden minä olen sitä mieltä, ettei tule rasittaa niitä, jotka pakanuudesta kääntyvät Jumalan puoleen,

20 vaan heille kirjoitettakoon, että heidän pitää karttaman epäjumalien saastuttamaa ja haureutta ja lihaa, josta ei veri ole laskettu, sekä verta.

21 Sillä Mooseksella on ammoisista ajoista asti joka kaupungissa julistajansa; luetaanhan häntä synagoogissa jokaisena sapattina."

22 Silloin apostolit ja vanhimmat ja koko seurakunta näkivät hyväksi valita keskuudestaan muutamia miehiä ja lähettää heidät Antiokiaan Paavalin ja Barnabaan mukana, nimittäin Juudaan, jota kutsuttiin Barsabbaaksi, ja Silaan, jotka olivat johtavia miehiä

Herren, alla hedningar som hava uppkallats efter mitt namn. Så säger Herren, han som skall göra detta,

18 såsom han ock har vetat det förut av evighet.'

19 Därför är min mening att man icke bör betunga sådana som hava varit hedningar, men omvänt sig till Gud,

20 utan allenast skriva till dem att de skola avhålla sig från avgudastyggelser och från otukt och från köttet av förkvävda djur och från blod.

21 Ty Moses har av ålder sina förkunnare i alla städer, då han ju var sabbat föreläses i synagogorna.»

22 Därefter beslöto apostlarna och de äldste, tillika med hela församlingen, att bland sig utvälja några män, som jämte Paulus och Barnabas skulle sändas till Antiokia; och de valde Judas, som kallades Barsabbas, och Silas, vilka bland

the Lord, and all the nations upon whom my name hath been called, saith the Lord that doeth these things,

18 Known from age–past times.

19 Wherefore, I, judge, not to be troubling them who, from the nations, are turning unto God;

20 but to write unto them, to abstain from the pollutions of idols, and from fornication, and from what is strangled, and from blood.

21 For, Moses, out of ancient generation, hath, in every city, them who proclaim him; seeing, that in the synagogues, every sabbath, he is read.

22 Then, seemed it good unto the Apostles and the Elders with the whole Assembly to send chosen men from among them unto Antioch, with Paul and Barnabas,—even Judas who is called Barsabbas, and Silas,

veljien joukossa;

23 ja kirjoittivat heidän mukaansa näin kuuluvan kirjeen: "Me apostolit ja vanhimmat, teidän veljenne, lähetämme teille, pakanuudesta kääntyneille veljille Antiokiassa ja Syyriassa ja Kilikiassa, tervehdyksen.
24 Koska olemme kuulleet, että muutamat meistä lähteneet, joille emme ole mitään käskyä antaneet, ovat puheillaan tehneet teidät levottomiksi ja saattaneet teidän sielunne hämmennyksiin,
25 niin me olemme yksimielisesti nähneet hyväksi valita miehiä ja lähettää heidät teidän tykönne rakkaiden veljiemme Barnabaan ja Paavalin kanssa,

26 jotka ovat panneet henkensä alttiiksi meidän Herramme Jeesuksen Kristuksen nimen tähden.
27 Me lähetämme siis Juudaan ja Silaan, jotka myös suusanalla ilmoittavat teille saman.

28 Sillä Pyhä Henki ja me olemme nähneet hyväksi, ettei teidän päällenne ole

bröderna voro ledande män.
23 Och man översände genom dem följande skrivelse: »Apostlarna och de äldste, edra bröder, hälsa eder, I bröder av hednisk börd, som bon i Antiokia, Syrien och Cilicien.
24 Alldenstund vi hava hört att några som hava kommit från oss hava förvirrat eder med sitt tal och väckt oro i edra själar, utan att de hava haft något uppdrag av oss,
25 så hava vi enhälligt kommit till det beslutet att utvälja några män, som vi skulle sända till eder jämte Barnabas och Paulus, våra älskade bröder,

26 vilka hava vågat sina liv för vår Herres, Jesu Kristi, namns skull.

27 Alltså sända vi nu Judas och Silas, vilka ock muntligen skola kungöra detsamma för eder.

28 Den helige Ande och vi hava nämligen beslutit att icke

men taking a lead among the brethren:
23 writing through their hand—The Apostles and the Elder Brethren, unto the brethren throughout Antioch and Syria and Cilicia, who are from among the nations, wish joy!
24 Inasmuch as we had heard that, certain from among us, had troubled you with words, dismantling your souls,—unto whom we had given no instructions,
25 It seemed good unto us, coming to be of one accord, that we should choose men and send them unto you, with our beloved Barnabas and Paul,—
26 men who have given up their lives in behalf of the name of our Lord Jesus Christ.
27 We have sent, therefore, Judas and Silas, who also, themselves, by word of mouth, can tell you the same things.
28 For it hath seemed good unto the Holy Spirit and unto us, no

pantava enempää kuormaa kuin nämä välttämättömät:

29 että kartatte epäjumalille uhrattua ja verta ja lihaa, josta ei veri ole laskettu, ja haureutta. Jos te näitä vältätte, niin teidän käy hyvin. Jääkää hyvästi!"

30 Niin heidät lähetettiin matkalle, ja he tulivat Antiokiaan; siellä he kutsuivat koolle seurakunnan ja antoivat heille kirjeen.
31 Ja kun he olivat sen lukeneet, iloitsivat he tästä lohdutuksesta.

32 Ja Juudas ja Silas, jotka itsekin olivat profeettoja, kehoittivat veljiä monin sanoin ja vahvistivat heitä.

33 Ja heidän viivyttyään siellä jonkin aikaa veljet laskivat heidät rauhassa palaamaan niiden tykö, jotka olivat heidät lähettäneet.
34
35 Ja Paavali ja Barnabas

pålägga eder någon ytterligare börda, utöver följande nödvändiga föreskrifter:
29 att I skolen avhålla eder från avgudaofferskött och från blod och från köttet av förkvävda djur och från otukt. Om I noga tagen eder till vara för detta, så skall det gå eder väl. Faren väl.»
30 De fingo så begiva sig åstad och kommo ned till Antiokia. Där kallade de tillsammans menigheten och lämnade fram brevet.
31 Och när menigheten läste detta, blevo de glada över det hugnesamma budskapet.
32 Judas och Silas, som själva voro profeter, talade därefter många förmaningens ord till bröderna och styrkte dem.
33 Och sedan de hade uppehållit sig där någon tid, fingo de i frid fara ifrån bröderna tillbaka till dem som hade sänt dem.
34
35 Men Paulus och

greater burden, to be laying upon you, than these necessary things:—
29 To be abstaining from idol sacrifices, and from blood, and from what is strangled, and from fornication,— From which, if ye keep yourselves, ye shall prosper. Fare ye well.

30 They, therefore, being let go, came down unto Antioch; and, having gathered together the throng, delivered the letter,
31 and, when they read it, they rejoiced for the consolation.

32 And, both Judas and Silas, being themselves also prophets, with much discourse, consoled and confirmed the brethren.

33 And, when they had spent a time, they were let go, in peace, from the brethren, unto them who had sent them.
34 ◇
35 But, Paul and

viipyivät Antiokiassa opettaen ja julistaen useiden muidenkin kanssa Herran sanaa.

Barnabas vistades fortfarande i Antiokia, där de undervisade och, jämte många andra förkunnade evangelii ord från Herren.

Barnabas, tarried in Antioch, teaching and telling the joyful tidings,—along with many others also,—of the word of the Lord.

36 Mutta muutamien päivien kuluttua Paavali sanoi Barnabaalle: "Lähtekäämme takaisin kaikkiin niihin kaupunkeihin, joissa olemme julistaneet Herran sanaa, katsomaan veljiä, miten heidän on."

36 Efter någon tid sade Paulus till Barnabas: »Låt oss nu fara tillbaka och besöka våra bröder, i alla de städer där vi hava förkunnat Herrens ord, och se till, huru det är med dem.»

36 And, after certain days, Paul, said unto Barnabas—Let us now return, and visit the brethren in every city in which we have declared the word of the Lord, and see how they are.

37 Niin Barnabas tahtoi ottaa mukaan Johanneksenkin, jota kutsuttiin Markukseksi.

37 Barnabas ville då att de skulle taga med sig Johannes, som ock kallades Markus.

37 And, Barnabas, was minded to take with them John also, called Mark;

38 Mutta Paavali katsoi oikeaksi olla ottamatta häntä mukaan, koska hän oli luopunut heistä Pamfyliassa eikä ollut heidän kanssaan lähtenyt työhön.

38 Men Paulus fann icke skäligt att taga med sig en man som hade övergivit dem i Pamfylien och icke följt med dem till deras arbete.

38 but Paul deemed it right, as to him who had withdrawn from them, back from Pamphylia, and had not gone with them unto the work, not to be taking with them, this, man.

39 Ja he kiivastuivat niin, että erkanivat toisistaan, ja Barnabas otti mukaansa Markuksen ja purjehti Kyproon.

39 Och så skarp blev deras tvist att de skilde sig ifrån varandra; och Barnabas tog med sig Markus och avseglade till Cypern.

39 And there arose an angry feeling, so that they separated one from the other: and, Barnabas, taking Mark, sailed away unto Cyprus,—

40 Mutta Paavali valitsi Silaan, ja veljet jättivät hänet Herran armon haltuun, ja hän lähti

40 Men Paulus utvalde åt sig Silas; och sedan han av bröderna hade blivit anbefalld åt

40 whereas, Paul, choosing Silas, went forth, committed unto the favour of the Lord

matkalle.

41 Ja hän vaelsi läpi Syyrian ja Kilikian vahvistaen seurakuntia.

Herrens nåd, begav han sig åstad
41 och färdades genom Syrien och Cilicien och styrkte församlingarna.

by the brethren,

41 and proceeded to pass through Syria and Cilicia, confirming the assemblies.

16 luku

1 Niin hän saapui myös Derbeen ja Lystraan. Ja katso, siellä oli eräs opetuslapsi, nimeltä Timoteus, joka oli uskovaisen juutalaisvaimon poika, mutta isä oli kreikkalainen.

2 Hänestä veljet, jotka olivat Lystrassa ja Ikonionissa, todistivat hyvää.
3 Paavali tahtoi häntä mukaansa matkalle ja otti hänet ja ympärileikkasi hänet juutalaisten tähden, joita oli niillä paikkakunnilla; sillä kaikki tiesivät, että hänen isänsä oli kreikkalainen.

4 Ja sitä mukaa kuin he vaelsivat kaupungista kaupunkiin, antoivat he heille noudatettaviksi ne säädökset, jotka apostolit ja Jerusalemin vanhimmat olivat hyväksyneet.

1 Han kom då också till Derbe och till Lystra. Där fanns en lärjunge vid namn Timoteus, som var son av en troende judisk kvinna och en grekisk fader,

2 och som hade gott vittnesbörd om sig av bröderna i Lystra och Ikonium.
3 Paulus ville nu att denne skulle fara med honom. För de judars skull som bodde i dessa trakter tog han honom därför till sig och omskar honom, ty alla visste att hans fader var grek.

4 Och när de sedan foro genom städerna, meddelade de församlingarna till efterföljd de stadgar som voro fastställda av apostlarna och de äldste i Jerusalem.

1 And he came even unto Derbe, and unto Lystra; and lo! a certain disciple, was there, by name Timothy, son of a believing Jewish woman, but whose father was a Greek,—
2 who was well-attested by the brethren in Lystra, and Iconium.
3 The same, would Paul have go forth with him, and took and circumcised him, on account of the Jews who were in those places; for they one and all knew that, his father, was, a Greek.
4 And, as they passed through the cities, they were delivering unto them, for observance, the decrees which had been decided upon by the Apostles and

Elders who were in Jerusalem.

5 Niin seurakunnat vahvistuivat uskossa ja saivat päivä päivältä yhä enemmän jäseniä.

5 Så styrktes nu församlingarna i tron, och brödernas antal förökades för var dag.

5 The assemblies, therefore, were being confirmed in the faith, and increasing in number, every day.

6 Ja he kulkivat Frygian ja Galatian maan kautta, sillä Pyhä Henki esti heitä julistamasta sanaa Aasiassa.

6 Sedan togo de vägen genom Frygien och det galatiska landet; de förhindrades nämligen av den helige Ande att förkunna ordet i provinsen Asien.

6 And they passed through the Phrygian and Galatian country, being forbidden by the Holy Spirit to speak the word in Asia;

7 Ja tultuaan Mysian kohdalle he yrittivät lähteä Bityniaan, mutta Jeesuksen Henki ei sallinut heidän sitä tehdä.

7 Och när de hade kommit fram emot Mysien, försökte de att fara in i Bitynien, men Jesu Ande tillstadde dem det icke.

7 but, coming along Mysia, they were attempting to journey into Bithynia,—and, the Spirit of Jesus, suffered them not;

8 Niin he vaelsivat ohi Mysian ja menivät Trooaaseen.

8 Då begåvo de sig över Mysien ned till Troas.

8 but, passing by Mysia, they came down unto Troas.

9 Ja Paavali näki yöllä näyn: makedonialainen mies seisoi ja pyysi häntä sanoen: "Tule yli Makedoniaan ja auta meitä."

9 Här visade sig för Paulus i en syn om natten en macedonisk man, som stod där och bad honom och sade: »Far över till Macedonien och hjälp oss.»

9 And, a vision, by night, unto Paul appeared:—A man of Macedonia, there was, standing and beseeching him, and saying—Come over into Macedonia, and bring us succour!

10 Ja kun hän oli nähnyt sen näyn, niin me kohta tahdoimme päästä lähtemään Makedoniaan, sillä me käsitimme, että Jumala oli kutsunut meitä julistamaan heille evankeliumia.

10 När han hade sett denna syn, sökte vi strax någon lägenhet att fara därifrån till Macedonien, ty vi förstodo nu att Gud hade kallat oss att förkunna evangelium

10 Now, when, the vision, he had seen, straightway, we sought to go forth unto Macedonia, concluding that God, had summoned us to tell the glad tidings unto

för dem.

them.

11 Kun nyt olimme purjehtineet Trooaasta, kuljimme suoraan Samotrakeen, ja seuraavana päivänä Neapoliin,

11 Vi lade alltså ut från Troas och foro raka vägen till Samotrace och dagen därefter till Neapolis

11 Setting sail, therefore, from Troas, we ran straight into Samothracia, and, on the morrow, unto New City,

12 ja sieltä Filippiin, joka on ensimmäinen kaupunki siinä osassa Makedoniaa, siirtokunta. Siinä kaupungissa me viivyimme muutamia päiviä.

12 och sedan därifrån till Filippi. Denna stad, en romersk koloni, är den första i denna del av Macedonien. I den staden vistades vi någon tid.

12 and, from thence, unto Philippi,—which, indeed, is the first city of the part of Macedonia—a colony. And we were, in this city, spending certain days;

13 Ja sapatinpäivänä me menimme kaupungin portin ulkopuolelle, joen rannalle, jossa arvelimme olevan rukouspaikan, ja istuimme sinne ja puhuimme kokoontuneille naisille.

13 På sabbatsdagen gingo vi utom stadsporten, längs med en flod, till en plats som gällde såsom böneställe. Där satte vi oss ned och talade med de kvinnor som hade samlats dit.

13 and on the day of rest, we went forth outside the gate, beside a river, where we supposed there was a place of prayer,—and, sitting down, we went on to speak unto the women who had come together.

14 Ja eräs Lyydia niminen purppuranmyyjä Tyatiran kaupungista, jumalaapelkääväinen nainen, oli kuulemassa; ja Herra avasi hänen sydämensä ottamaan vaarin siitä, mitä Paavali puhui.

14 Och en kvinna som »fruktade Gud», en purpurkrämerska från staden Tyatira, vid namn Lydia, lyssnade till samtalet; och Herren öppnade hennes hjärta, så att hon aktade på det som Paulus talade.

14 And, a certain woman, by name Lydia, a seller of purple, of the city of Thyatira, devout towards God, was hearkening, whose heart, the Lord, fully opened, to be giving heed unto the things being spoken by Paul.

15 Ja kun hänet ja hänen perhekuntansa oli kastettu, pyysi hän meitä sanoen:

15 Och sedan hon jämte sitt husfolk hade låtit döpa sig, bad hon

15 And, when she was immersed, and her house, she besought

"Jos te pidätte minua Herraan uskovaisena, niin tulkaa minun kotiini ja majailkaa siellä." Ja hän vaati meitä.

oss och sade: »Eftersom I ansen mig vara en kvinna som tror på Herren, så kommen in i mitt hus och stannen där.» Och hon nödgade oss därtill.

[us], saying—If ye have judged me to be a believer in the Lord, come into my house, and abide [there]. And she constrained us.

16 Ja tapahtui meidän mennessämme rukouspaikkaan, että meitä vastaan tuli eräs palvelijatar, jossa oli tietäjähenki ja joka tuotti paljon tuloja isännilleen ennustamisellaan.

16 Och det hände sig en gång, då vi gingo ned till bönestället, att vi mötte en tjänsteflicka, som hade en spådomsande i sig och genom sina spådomar skaffade sina herrar mycken inkomst.

16 And it came to pass, as we were on our way unto the place of prayer, a certain damsel, having a spirit of Python, met us,—who, indeed, much gain, was presenting unto her masters, by divining.

17 Hän seurasi Paavalia ja meitä ja huusi sanoen: "Nämä miehet ovat korkeimman Jumalan palvelijoita, jotka julistavat teille pelastuksen tien."

17 Denne följde efter Paulus och oss andra och ropade och sade: »Dessa män äro Guds, den Högstes, tjänare, och de förkunna för eder frälsningens väg.»

17 The same, following after Paul and us, kept crying aloud, saying—These men, are servants of the Most High God,—who, indeed, are declaring unto you a way of salvation.

18 Ja tätä hän teki monta päivää. Mutta se vaivasi Paavalia, ja hän kääntyi ja sanoi hengelle: "Jeesuksen Kristuksen nimessä minä käsken sinun lähteä hänestä." Ja se lähti sillä hetkellä.

18 Så gjorde hon under många dagar. Men Paulus tog illa vid sig och vände sig om och sade till anden: »I Jesu Kristi namn bjuder jag dig att fara ut ur henne.» Och anden for ut i samma stund.

18 And, this, she continued to do for many days. But Paul, worn out, and turning unto the spirit, said—I charge thee, in the name of Jesus Christ, to come out from her. And it came out the same hour.

19 Mutta kun hänen isäntänsä näkivät, että tulojen toivo oli heiltä

19 Men när hennes herrar sågo att det för dem var slut med allt

19 And, her masters, seeing that their hope of gain had gone out,

kadonnut, ottivat he Paavalin ja Silaan kiinni ja vetivät heidät torille hallitusmiesten eteen.

hopp om vidare inkomst, grepo de Paulus och Silas och släpade dem till torget inför överhetspersonerna.

laying hold on Paul and Silas, dragged them into the market–place, unto the rulers;

20 Ja vietyänsä heidät päällikköjen eteen he sanoivat: "Nämä miehet häiritsevät meidän kaupunkimme rauhaa; he ovat juutalaisia

20 Och sedan de hade fört dem tid fram, till domarna, sade de: »Dessa män uppväcka stor oro i vår stad; de äro judar

20 and, leading them forward unto the magistrates, said— These men, are exceedingly troubling our city, they, being Jews,

21 ja opettavat tapoja, joita meidän ei ole lupa omaksua eikä noudattaa, koska me olemme roomalaisia."

21 och vilja införa stadgar som det för oss, såsom romerska medborgare, icke är lovligt att antaga eller hålla.»

21 And are declaring customs, which it is not allowable for us either to accept or to observe, being Romans.

22 Ja kansakin nousi heitä vastaan, ja päälliköt revittivät heiltä vaatteet ja käskivät lyödä heitä raipoilla.

22 Också folket reste sig upp emot dem, och domarna läto slita av dem deras kläder och bjödo att man skulle piska dem med spön.

22 And the multitude rose up together against them, and, the magistrates, rending off them their mantles, were giving orders to beat them with rods;

23 Ja kun olivat heitä paljon pieksättäneet, heittivät he heidät vankeuteen ja käskivät vanginvartijan tarkasti vartioida heitä.

23 Och sedan de hade låtit giva dem många slag, kastade de dem i fängelse och bjödo fångvaktaren att hålla dem i säkert förvar.

23 and, laying upon them many stripes, they thrust them into prison, charging the prison–keeper, safely, to be keeping them:

24 Sellaisen käskyn saatuaan tämä heitti heidät sisimpään vankihuoneeseen ja pani heidät jalkapuuhun.

24 Då denne fick en så sträng befallning, satte han in dem i det innersta fängelserummet och fastgjorde deras fötter i stocken.

24 who, a charge like this receiving, thrust them into the inner prison, and, their feet, made he fast in the stocks.

25 Mutta keskiyön aikaan

25 Vid midnattstiden

25 And, at midnight,

Paavali ja Silas olivat rukouksissa ja veisasivat ylistystä Jumalalle; ja vangit kuuntelivat heitä.

voro Paulus och Silas stadda i bön och lovade Gud med sång, och de andra fångarna hörde på dem.

Paul and Silas, being at prayer, began singing praise unto God; and the prisoners unto them, did hearken.

26 Silloin tapahtui yhtäkkiä suuri maanjäristys, niin että vankilan perustukset järkkyivät, ja samassa kaikki ovet aukenivat, ja kaikkien kahleet irtautuivat.

26 Då kom plötsligt en stark jordstöt, så att fängelsets grundvalar skakades; och i detsamma öppnades alla dörrar, och allas bojor löstes.

26 And, suddenly, a great earthquake took place,—so that the foundations of the prison were shaken, and all the doors were [instantly] set open, and the bonds of all were unfastened.

27 Kun vanginvartija heräsi ja näki vankilan ovien olevan auki, veti hän miekkansa ja aikoi surmata itsensä, luullen vankien karanneen.

27 Då vaknade fångvaktaren; och när han fick se fängelsets dörrar öppna, drog han sitt svärd och ville döda sig själv, i tanke att fångarna hade kommit undan.

27 And, the prison-keeper, being wakened and seeing that the doors of the prison had been opened, drawing his sword, was about to kill himself, supposing the prisoners to have fled.

28 Mutta Paavali huusi suurella äänellä sanoen: "Älä tee itsellesi mitään pahaa, sillä me kaikki olemme täällä."

28 Men Paulus ropade med hög röst och sade: »Gör dig intet ont; ty vi äro alla här.»

28 But Paul called out with a loud voice, saying—By no means, do thyself harm, for we are, one and all, here.

29 Niin hän pyysi valoa, juoksi sisälle ja lankesi vavisten Paavalin ja Silaan eteen.

29 Då lät han hämta ljus och sprang in och föll ned för Paulus och Silas, bävande.

29 And, asking for a light, he sprang in, and becoming, agitated, fell down unto Paul and Silas,

30 Ja hän vei heidät ulos ja sanoi: "Herrat, mitä minun pitää tekemän, että minä pelastuisin?"

30 Därefter förde han ut dem och sade: »I herrar, vad skall jag göra för att bliva frälst?»

30 and, leading them forth outside, said—Sirs! what must I be doing, that I may be saved?

31 Niin he sanoivat: "Usko Herraan Jeesukseen, niin sinä pelastut, niin myös sinun perhekuntasi."

31 De svarade: »Tro på Herren Jesus, så bliver du med ditt hus frälst.»

31 And, they, said—Believe on the Lord Jesus, and thou shalt be saved, thou, and thy house.

32 Ja he puhuivat Jumalan sanaa hänelle ynnä kaikille, jotka hänen kodissansa olivat.

32 Och de förkunnade Guds ord för honom och för alla dem som voro i hans hus.

32 And they spake unto him the word of God, with all who were in his house.

33 Ja hän otti heidät mukaansa samalla yön hetkellä ja pesi heidän haavansa, ja hänet ja kaikki hänen omaisensa kastettiin kohta.

33 Och redan under samma timme på natten tog han dem till sig och tvådde deras sår och lät strax döpa sig med allt sitt husfolk.

33 And, taking them with him, in that hour of the night, he bathed them from their stripes, and was immersed, he, and his, one and all, on the spot;

34 Ja hän vei heidät ylös asuntoonsa, laittoi heille aterian ja riemuitsi siitä, että hän ja koko hänen perheensä oli tullut Jumalaan uskovaksi.

34 Och han förde dem upp i sitt hus och dukade ett bord åt dem och fröjdade sig över att han med allt sitt hus hade kommit till tro på Gud.

34 and, leading them up into his house, he set near a table,—and exulted, having, with all his house, believed in God.

35 Päivän tultua päälliköt lähettivät oikeudenpalvelijat sanomaan: "Päästä irti ne miehet."

35 Men när det hade blivit dag, sände domarna åstad rättstjänarna och läto säga: »Släpp ut männen.»

35 And. when day came. the magistrates sent off the constables saying—Let those men go!

36 Niin vanginvartija ilmoitti tämän Paavalille sanoen: "Päälliköt ovat lähettäneet sanan, että teidät on päästettävä irti; lähtekää siis nyt ulos ja menkää rauhassa."

36 Fångvaktaren underrättade då Paulus härom och sade: »Domarna hava sänt bud att I skolen släppas ut. Gån därför nu eder väg i frid.»

36 And the prison-keeper reported the words unto Paul—The magistrates have sent, that ye be let go. Now, therefore, going forth, be taking your journey in peace.

37 Mutta Paavali sanoi heille: "He ovat julkisesti,

37 Men Paulus sade till dem: »De hava

37 But, Paul, said unto them—Beating us,

vieläpä ilman tuomiota, ruoskineet meitä, jotka olemme Rooman kansalaisia, ja ovat heittäneet meidät vankeuteen; ja nytkö he salaa ajaisivat meidät tiehemme! Ei niin, vaan tulkoot itse ja vieköötmeidät ulos."

offentligen låtit gissla oss, utan dom och rannsakning, oss som äro romerska medborgare, och hava kastat oss i fängelse; nu vilja de också i tysthet släppa oss ut! Nej, icke så; de måste själva komma och taga oss ut.»

in public, uncondemned, men that are Romans, they thrust us into prison; ––and, now, by stealth, are they thrusting us forth? Nay, verily! but let them come, themselves, and lead us out!

38 Ja oikeudenpalvelijat kertoivat ne sanat päälliköille; niin nämä peljästyivät kuullessaan heidän olevan Roomalaisia,

38 Rättstjänarna inberättade detta för domarna. När dessa hörde att de voro romerska medborgare, blevo de förskräckta.

38 And the constables reported unto the magistrates these words; and they were struck with fear, when they heard that they were, Romans;

39 ja he tulivat ja suostuttelivat heitä ja veivät heidät ulos ja pyysivät heitä lähtemään pois kaupungista.

39 Och de gingo dit och talade goda ord till dem och togo dem ut och bådo dem lämna staden.

39 and came, and besought them, and, leading them out, went on to request them to depart from the city.

40 Niin he lähtivät vankilasta ja menivät Lyydian tykö; ja nähtyään veljet ja rohkaistuaan heitä he lähtivät pois.

40 När de så hade kommit ut ur fängelset, begåvo de sig hem till Lydia. Och sedan de där hade träffat bröderna och talat förmaningens ord till dem, drogo de vidare.

40 And so, coming forth from the prison, they went unto Lydia, and, seeing the brethren, they comforted them, and went forth.

17 luku

1 Ja he matkustivat Amfipolin ja Apollonian kautta ja tulivat Tessalonikaan, jossa oli juutalaisten synagooga.

1 Och de foro över Amfipolis och Apollonia och kommo så till Tessalonika. Där hade judarna en synagoga;

1 And, travelling through Amphipolis and Apollonia, they came to Thessalonica, where was a synagogue of the

Jews;

2 Ja tapansa mukaan Paavali meni sisälle heidän luoksensa ja keskusteli kolmena sapattina heidän kanssansa, lähtien kirjoituksista,

2 i den gick Paulus in, såsom hans sed var. Och under tre sabbater talade han där med dem, i det han utgick ifrån skrifterna

2 and, according to Paul's custom, he went in unto them, and, for three sabbaths, reasoned with them from the Scriptures,—

3 selitti ne ja osoitti, että Kristuksen piti kärsimän ja nouseman kuolleista, ja sanoi: "Tämä Jeesus, jota minä teille julistan, on Kristus."

3 och utlade dem och bevisade att Messias måste lida och uppstå från de döda; och han sade: »Denne Jesus som jag förkunnar för eder är Messias.»

3 opening up, and setting forth, that it was needful for, the Christ, to suffer, and to arise from among the dead; and [saying], This, is the Christ,— Jesus, whom, I, am declaring unto you.

4 Ja muutamat heistä tulivat uskoon ja liittyivät Paavaliin ja Silaaseen, niin myös suuri joukko jumalaapelkääväisiä kreikkalaisia sekä useat ylhäiset naiset.

4 Och några av dem läto övertyga sig och slöto sig till Paulus och Silas; så gjorde ock en stor hop greker som »fruktade Gud», likaså ganska många av de förnämsta kvinnorna.

4 And, some from among them, were persuaded, and cast in their lot with Paul and Silas; also, of the devout Greeks, a great throng, and, of the chief women, not a few.

5 Mutta juutalaiset joutuivat kiihkoon ja ottivat avukseen muutamia pahanilkisiä miehiä joutoväestä, haalivat kansaa kokoon ja nostivat kaupungissa metelin. He asettuivat Jaasonin talon edustalle ja hakivat Paavalia ja Silasta viedäkseen heidät kansan eteen.

5 Då grepos judarna av nitälskan och togo med sig allahanda dåligt folk ifrån gatan och ställde till folkskockning och oroligheter i staden och trängde fram mot Jasons hus och ville draga dem ut inför folket.

5 But the Jews, being, jealous, and taking unto themselves certain wicked men, of the rabble, and making a riot, were setting the city in an uproar; and, besieging the house of Jason, were seeking to lead them forth unto the populace,—

6 Mutta kun he eivät heitä löytäneet, raastoivat he Jaasonin ja muutamia

6 Men när de icke funno dem, släpade de Jason och några av

6 and, not finding them, they began dragging Jason and

veljiä kaupungin hallitusmiesten eteen ja huusivat: "Nuo koko maailman villitsijät ovat tännekin tulleet,

bröderna inför stadens styresmän och ropade: »Dessa män, som hava uppviglat hela världen, hava nu också kommit hit;

certain brethren unto the city–rulers, shouting—They who have thrown the inhabited earth into confusion, the same, hither also, are come,––

7 ja heidät Jaason on ottanut vastaan; ja nämä kaikki tekevät vastoin keisarin asetuksia, sanoen erään toisen, Jeesuksen, olevan kuninkaan."

7 och Jason har tagit emot dem i sitt hus. De göra alla tvärtemot kejsarens påbud och säga att en annan, en som heter Jesus, är konung.

7 unto whom Jason hath given welcome; and, these all, contrary to the decrees of Caesar, are acting,—saying that there is another king, Jesus.

8 Kun kansa ja hallitusmiehet tämän kuulivat, tulivat he levottomiksi.

8 Så väckte de oro bland folket och hos stadens styresmän, när de hörde detta.

8 And they troubled the multitude and the city–rulers, when they heard these things;

9 Ja nämä ottivat takauksen Jaasonilta ja muilta ja päästivät heidät.

9 Dessa läto då Jason och de andra ställa borgen för sig och släppte dem därefter lösa.

9 and, taking security from Jason and the rest, they let them go.

10 Mutta veljet lähettivät heti yötä myöten Paavalin ja Silaan Bereaan. Ja kun he olivat saapuneet sinne, menivät he juutalaisten synagoogaan.

10 Men strax om natten blevo Paulus och Silas av bröderna sända åstad till Berea. Och när de hade kommit dit, gingo de till judarnas synagoga.

10 But, the brethren, straightway, during the night, sent away both Paul and Silas unto Beroea, who, indeed, arriving, unto the synagogue of the Jews, went off;

11 Nämä olivat jalompia kuin Tessalonikan juutalaiset; he ottivat sanan vastaan hyvin halukkaasti ja tutkivat joka päivä kirjoituksia, oliko asia niin.

11 Dessa voro ädlare till sinnes än judarna i Tessalonika; de togo emot ordet med all villighet och rannsakade var dag skrifterna, för att se

11 and, these, were more noble than those in Thessalonica, in that they welcomed the word with all readiness of mind, daily, searching the

om det förhölle sig såsom nu sades.

Scriptures,—whether these things could be so.

12 Ja monet heistä uskoivat, niin myös useat ylhäiset kreikkalaiset naiset ja miehet.

12 Många av dem kommo därigenom till tro, likaså ganska många ansedda grekiska kvinnor och jämväl män.

12 Many, therefore, from among them, believed, and, of the Grecian women of the higher class, and of men, not a few.

13 Mutta kun Tessalonikan juutalaiset saivat tietää, että Paavali Bereassakin julisti Jumalan sanaa, tulivat he sinnekin yllyttämään ja kiihoittamaan kansaa.

13 Men när judarna i Tessalonika fingo veta att Guds ord förkunnades av Paulus också i Berea, kommo de dit och uppviglade också där folket och väckte oro bland dem.

13 But, when the Jews from Thessalonica came to know that, in Beroea also, had the word of God been declared by Paul, they came thither also, stirring up and troubling the multitudes.

14 Silloin veljet heti lähettivät Paavalin menemään meren rantaan; mutta sekä Silas että Timoteus jäivät Bereaan.

14 Strax sände då bröderna Paulus åstad ända ned till havet, men både Silas och Timoteus stannade kvar på platsen.

14 Howbeit, then, immediately, the brethren sent away, Paul, to be journeying as far as unto the sea; and both Silas and Timothy stayed behind, there.

15 Ja Paavalin saattajat veivät hänet Ateenaan saakka, ja saatuaan vietäväksi Silaalle ja Timoteukselle käskyn mitä pikimmin tulla hänen luoksensa, he lähtivät sieltä pois.

15 De som ledsagade Paulus förde honom vidare till Aten och foro så därifrån tillbaka, med bud till Silas och Timoteus att dessa med det snaraste skulle komma till honom.

15 But, they who were conducting Paul, brought him as far as Athens, and, receiving a commandment unto Silas and Timothy, that with, all possible speed, they would come unto him, they departed.

16 Mutta Paavalin odottaessa heitä Ateenassa hänen henkensä hänessä

16 Men, Paulus nu väntade på dem i Aten, upprördes han i sin

16 But, while, in Athens, Paul was expecting them, his

kiivastui, kun hän näki, että kaupunki oli täynnä epäjumalankuvia.

ande, när han såg huru uppfylld staden var med avgudabilder.

spirit within him was being urged on, seeing how the city was given to idols.

17 Niin hän keskusteli synagoogassa juutalaisten ja jumalaapelkääväisten kanssa ja torilla joka päivä niiden kanssa, joita hän siellä tapasi.

17 Han höll därför i synagogan samtal med judarna och med dem som »fruktade Gud», så ock på torget, var dag, med dem som han träffade där

17 So then, he began reasoning in the synagogue with the Jews, and with them who worshipped; and, in the market–place, every day, with them who happened to be at hand.

18 Ja muutamat epikurolaiset ja stoalaiset filosofit väittelivät hänen kanssansa; ja toiset sanoivat: "Mitähän tuo lavertelija oikein tahtoo sanoa?" Toiset taas sanoivat: "Näkyy olevan vieraiden jumalien julistaja", koska hän julisti heille evankeliumia Jeesuksesta ja ylösnousemuksesta.

18 Också några filosofer, dels av epikuréernas skola, dels av stoikernas, gåvo sig i ordskifte med honom. Och somliga sade: »Vad kan väl denne pratmakare vilja säga?» Andra åter: »Han tyckes vara en förkunnare av främmande gudar.» De evangelium om Jesus och om uppståndelsen.

18 But, certain both of the Epicurean and of the Stoic philosophers, were encountering him; and some were saying—What might this picker–up–of–scraps wish to be saying? And, others—Of foreign demons, he seemeth to be a declarer: because, of Jesus and the Resurrection, he was announcing the joyful tidings.

19 Ja he ottivat hänet ja veivät Areiopagille ja sanoivat: "Voimmeko saada tietää, mikä se uusi oppi on, jota sinä ilmoitat?

19 Och de grepo honom och förde honom till Areopagen och sade: »Kunna vi få veta vad det är för en ny lära som du förkunnar?

19 And so, laying hold of him, they brought him up, to the Hill of Mars, saying—Can we get to know what this new teaching is, which, by thee, is being spoken.

20 Sillä outoja asioita sinä tuot meidän korvaimme

20 Ty det är förunderliga ting som

20 For, certain foreign things, art thou

kuulla. Me siis tahdomme tietää, mitä ne oikein ovat."

du talar oss i öronen. Vi vilja nu veta vad detta skall betyda.»

bringing into our hearing: We are minded to get to know, therefore, what these things please to be!

21 Sillä ateenalaisilla ja siellä oleskelevilla muukalaisilla ei kenelläkään ollut aikaa muuhun kuin uutta puhumaan ja uutta kuulemaan.

21 Det var nämligen så med alla atenare, likasom ock med de främlingar som hade bosatt sig bland dem, att de icke hade tid och håg för annat än att tala om eller höra på något nytt för dagen.

21 Now, all Athenians and the sojourning foreigners, unto nothing else, were devoting their leisure, than to be telling or hearing, something newer.

22 Niin Paavali astui keskelle Areiopagia ja sanoi: "Ateenan miehet, minä näen kaikesta, että te suuresti kunnioitatte jumalia.

22 Då trädde Paulus fram mitt på Areopagen och sade: »Atenare, jag ser av allting att I ären mycket ivriga gudsdyrkare.

22 And Paul taking his stand in the midst of the Hill of Mars, said—Ye men of Athens! In every way, how unusually reverent of the demons ye are, I perceive.

23 Sillä kävellessäni ympäri ja katsellessani teidän pyhiä paikkojanne minä löysin myös alttarin, johon oli kirjoitettu: 'Tuntemattomalle jumalalle.' Mitä te siis tuntemattanne palvelette, sen minä teille ilmoitan.

23 Ty medan jag har gått omkring och betraktat edra helgedomar, har jag ock funnit ett altare med den inskriften: 'Åt en okänd Gud.' Om just detta väsende, som I sålunda dyrken utan att känna det, är det jag nu kommer med budskap till eder.

23 For, passing through, and carefully observing your objects of devotion, I found an altar also, in which was inscribed—Unto an Unknown God. What, therefore, not knowing, ye reverence, the same, do, I, declare unto you.

24 Jumala, joka on tehnyt maailman ja kaikki, mitä siinä on, hän, joka on taivaan ja maan Herra, ei

24 Den Gud som har gjort världen och allt vad däri är, han som är Herre över himmel

24 The God that made the world and all things that are therein, the same,

asu käsillä tehdyissä temppeleissä,

och jord, han bor icke i tempel som äro gjorda med händer,

being, Lord, of heaven and earth, not in hand–made shrines, doth dwell,

25 eikä häntä voida ihmisten käsillä palvella, ikäänkuin hän jotakin tarvitsisi, hän, joka itse antaa kaikille elämän ja hengen ja kaiken.

25 ej heller låter han betjäna sig av människohänder, såsom vore han i behov av något, han som själv åt alla giver liv, anda och allt.

25 nor, by human hands, is waited upon, as though in want of anything, himself, giving unto all life and breath and all things;

26 Ja hän on tehnyt koko ihmissuvun yhdestä ainoasta asumaan kaikkea maanpiiriä ja on säätänyt heille määrätyt ajat ja heidän asumisensa rajat,

26 Och han har skapat människosläktets alla folk, alla från en enda stamfader, till att bosätta sig utöver hela jorden; och han har fastställt för dem bestämda tider och utstakat de gränser inom vilka de skola bo --

26 he made also, of one, every nation of men to dwell upon all the face of the earth,––marking out fitting opportunities, and the bounds of their dwelling place,

27 että he etsisivät Jumalaa, jos ehkä voisivat hapuilemalla hänet löytää - hänet, joka kuitenkaan ei ole kaukana yhdestäkään meistä;

27 detta för att de skola söka Gud, om de till äventyrs skulle kunna treva sig fram till honom och finna honom; fastän han ju icke är långt ifrån någon enda av oss.

27 that they might be seeking God—if, after all, indeed, they might feel after him and find him,—although, in truth, he is already not far from any one of us.

28 sillä hänessä me elämme ja liikumme ja olemme, niinkuin myös muutamat teidän runoilijoistanne ovat sanoneet: 'Sillä me olemme myös hänen sukuansa.'

28 Ty i honom är det som vi leva och röra oss och äro till, såsom ock några av edra egna skalder hava sagt: 'Vi äro ju ock av hans släkt.'

28 For, in him, we live and move and are: as, even some of your own poets, have said—For, his offspring also, we are.

29 Koska me siis olemme Jumalan sukua, emme saa luulla, että jumaluus on

29 Äro vi nu av Guds släkt, så böra vi icke mena att gudomen är

29 Being, then, offspring, of God, we ought not to be

samankaltainen kuin kulta tai hopea tai kivi, sellainen kuin inhimillisen taiteen ja ajatuksen kuvailema.

30 Noita tietämättömyyden aikoja Jumala on kärsinyt, mutta nyt hän tekee tiettäväksi, että kaikkien ihmisten kaikkialla on tehtävä parannus.

31 Sillä hän on säätänyt päivän, jona hän on tuomitseva maanpiirin vanhurskaudessa sen miehen kautta, jonka hän siihen on määrännyt; ja hän on antanut kaikille siitä vakuuden, herättämällä hänet kuolleista."

32 Kuullessaan kuolleitten ylösnousemuksesta toiset ivasivat, toiset taas sanoivat: "Me tahdomme kuulla sinulta tästä vielä toistekin."

33 Ja niin Paavali lähti heidän keskeltänsä.

34 Mutta muutamat liittyivät häneen ja uskoivat; niiden joukossa oli Dionysius, Areiopagin jäsen, ja eräs nainen, nimeltä Damaris, sekä muita heidän kanssansa.

lik någonting av guld eller silver eller sten, något som är danat genom mänsklig konst och uppfinning.

30 Med sådana okunnighetens tider har Gud hittills haft fördrag, men nu bjuder han människorna att de alla allestädes skola göra bättring.

31 Ty han har fastställt en dag då han skall 'döma världen med rättfärdighet', genom en man som han har bestämt därtill; och han har åt alla givit en bekräftelse härpå, i det att han har låtit honom uppstå från de döda.»

32 När de hörde talas om att »uppstå från de döda», drevo somliga gäck därmed, andra åter sade: »Vi vilja höra dig tala härom ännu en gång.»

33 Med detta besked gick Paulus bort ifrån dem.

34 Dock slöto sig några män till honom och kommo till tro. Bland dessa var Dionysius, han som tillhörde Areopagens domstol, så ock en

supposing that, unto gold or silver or stone, graven by art and device of man, the Divine, is like.

30 The times of ignorance, therefore, overlooking, God, as things now are, is charging all men everywhere to repent,

31 inasmuch as he hath appointed a day, in which he is about to be judging the habitable earth in righteousness, by a man whom he hath pointed out,—offering faith unto all, by raising him from among the dead?

32 Now, when they heard of raising the dead, some, indeed, began to mock, while, others, said—We will hear thee, concerning this, even again.

33 Thus, Paul, came forth out of their midst.

34 But, certain persons, joining themselves unto him, believed; among whom were even Dionysius the Mars–hill judge, and a woman by

kvinna vid namn Damaris och några andra jämte dem.

name Damaris, and others with them.

18 luku

1 Sen jälkeen Paavali lähti Ateenasta ja meni Korinttoon.

1 Därefter lämnade Paulus Aten och kom till Korint.

1 After these things, withdrawing from Athens, he came unto Corinth;

2 Siellä hän tapasi erään Akylas nimisen juutalaisen, joka oli Pontosta syntyisin ja äsken tullut Italiasta, ja hänen vaimonsa Priskillan. Klaudius oli näet käskenyt kaikkien juutalaisten poistua Roomasta. Ja Paavali meni heidän luoksensa.

2 Där träffade han en jude vid namn Akvila, bördig från Pontus, vilken nyligen hade kommit från Italien med sin hustru Priscilla. (Klaudius hade nämligen påbjudit att alla judar skulle lämna Rom.) Till dessa båda slöt han sig nu,

2 and, finding a certain Jew, by name Aquila, of Pontus by birth,—lately come from Italy, and Priscilla his wife, because Claudius had ordered all the Jews to be leaving Rome, he came unto them,

3 Ja kun hänellä oli sama ammatti kuin heillä, jäi hän heidän luoksensa, ja he tekivät työtä yhdessä; sillä he olivat ammatiltaan teltantekijöitä.

3 och eftersom han hade samma hantverk som de, stannade han kvar hos dem, och de arbetade tillsammans; de voro nämligen till yrket tältmakare.

3 and, because he was of the same craft, he abode with them, and wrought, for they were tent-makers by their trade.

4 Ja hän keskusteli synagoogassa jokaisena sapattina ja sai sekä juutalaisia että kreikkalaisia uskomaan.

4 Och i synagogan höll han var sabbat samtal och övertygade både judar och greker.

4 And he began reasoning in the synagogue every sabbath, and was persuading both Jews and Greeks.

5 Ja kun Silas ja Timoteus tulivat Makedoniasta, oli Paavali kokonaan antautunut sanan julistamiseen ja todisti juutalaisille, että Jeesus on

5 När sedan Silas och Timoteus kommo ditned från Macedonien, var Paulus helt upptagen av att förkunna ordet, i det

5 When, however, both Silas and Timothy had come down from Macedonia, Paul began to be urged on in the word, bearing full

Kristus.

att han betygade för judarna att Jesus var Messias.

witness unto the Jews that, Jesus, was, the Christ.

6 Mutta kun he vastustivat ja herjasivat, pudisti hän vaatteitansa ja sanoi heille: "Tulkoon teidän verenne oman päänne päälle! Viaton olen minä; tästedes minä menen pakanain tykö."

6 Men när dessa stodo emot honom och foro ut i smädelser, skakade han stoftet av sina kläder och sade till dem: »Edert blod komme över edra egna huvuden. Jag är utan skuld och går nu till hedningarna.»

6 But, as they began opposing and defaming, shaking out his garments, he said unto them—Your blood, be upon your own head! Pure, am, I: henceforth, unto the nations, will I go.

7 Ja hän lähti sieltä ja meni erään Titius Justus nimisen jumalaapelkääväisen miehen tykö, jonka talo oli aivan synagoogan vieressä.

7 Och han gick därifrån och tog in hos en man vid namn Titius Justus, som »fruktade Gud»; denne hade sitt hus invid synagogan.

7 And, removing from thence, he came into the house of a certain man by name Titius Justus, who worshipped God, whose house was adjoining unto the synagogue.

8 Mutta synagoogan esimies Krispus ja koko hänen perhekuntansa uskoivat Herraan; ja myöskin monet korinttolaiset, jotka olivat kuulemassa, uskoivat, ja heidät kastettiin.

8 Men Krispus, synagogföreståndaren, kom med hela sitt hus till tro på Herren; också många andra korintier som hörde honom trodde och läto döpa sig.

8 But, Crispus, the ruler of the synagogue, believed in the Lord, with all his house. And, many of the Corinthians, hearing, were believing, and being immersed.

9 Ja Herra sanoi yöllä näyssä Paavalille: "Älä pelkää, vaan puhu, äläkä vaikene,

9 Och i en syn om natten sade Herren till Paulus: »Frukta icke, utan tala och tig icke;

9 And the Lord said by night, through means of a vision, unto Paul—Be not afraid! but be speaking,—and do not hold thy peace;

10 sillä minä olen sinun kanssasi, eikä kukaan ole ryhtyvä sinuun tehdäkseen

10 ty jag är med dig, och ingen skall komma vid dig och göra dig

10 Inasmuch as, I, am with thee, and, no one, shall set upon

sinulle pahaa, sillä minulla on paljon kansaa tässä kaupungissa."

skada. Jag har ock mycket folk i denna stad.»

thee to harm thee; inasmuch as I have much people in this city.

11 Niin hän viipyi siellä vuoden ja kuusi kuukautta opettaen heidän keskuudessaan Jumalan sanaa.

11 Så uppehöll han sig där bland dem ett år och sex månader och undervisade i Guds ord.

11 And he remained a year and six months, teaching among them the word of God.

12 Mutta Gallionin ollessa Akaian käskynhaltijana juutalaiset yksimielisesti nousivat Paavalia vastaan ja veivät hänet tuomioistuimen eteen

12 Men när Gallio var landshövding i Akaja, reste sig judarna, alla tillhopa, upp mot Paulus och förde honom inför domstolen

12 But, when Gallio was proconsul of Achaia, the Jews, with one accord, set upon Paul, and led him unto the judgment-seat,

13 ja sanoivat: "Tämä viettelee ihmisiä palvelemaan Jumalaa lainvastaisella tavalla."

13 och sade: »Denne man förleder människorna att dyrka Gud på ett sätt som är emot lagen.»

13 saying—Contrary to the law, is this one seducing men to be worshipping God.

14 Ja kun Paavali aikoi avata suunsa, sanoi Gallion juutalaisille: "Jos olisi tehty rikos tai häijy ilkityö, olisi kohtuullista, että minä kärsivällisesti kuuntelisin teitä, juutalaiset.

14 När då Paulus ville öppna sin mun och tala, sade Gallio till judarna: »Vore något brott eller något ont och arglistigt dåd begånget, då kunde väl vara skäligt att jag tålmodigt hörde på eder, I judar.

14 But, as Paul was about to open his mouth, Gallio said unto the Jews—If, indeed, it had been some wrong or wicked recklessness, O Jews, with reason, in that case, should I have been bearing with you.

15 Mutta jos teillä on riitakysymyksiä opista ja nimistä ja teidän laistanne, olkoot ne teidän huolenanne; niiden tuomari minä en tahdo olla."

15 Men är det någon tvistefråga om ord och namn eller om eder egen lag, så mån I själva avgöra saken; i sådana mål vill jag icke vara domare.»

15 If, however, they are questions concerning discourse, and names, and law, that which ye have, ye shall see to it, yourselves; A judge of these things, I, am not disposed to be.

16 Ja hän ajoi heidät pois

16 Och så visade han

16 And he drove them

tuomioistuimen edestä.

17 Niin he kaikki ottivat kiinni Soosteneen, synagoogan esimiehen, ja löivät häntä tuomioistuimen edessä, eikä Gallion välittänyt siitä mitään.

18 Mutta Paavali viipyi siellä vielä jonkun aikaa; sitten hän sanoi veljille jäähyväiset ja purjehti Syyriaan, mukanansa Priskilla ja Akylas; hän oli leikkauttanut tukkansa Kenkreassa, sillä hän oli tehnyt lupauksen.

19 Ja he saapuivat Efesoon; sinne hän jätti heidät. Ja hän meni synagoogaan ja keskusteli juutalaisten kanssa.

20 Ja he pyysivät häntä viipymään kauemmin, mutta hän ei suostunut,

21 vaan sanoi heille jäähyväiset ja lausui: "Minä palaan jälleen teidän tykönne, jos Jumala suo." Ja hän lähti purjehtimaan

bort dem från domstolen.

17 Då grepo de alla gemensamt Sostenes, synagogföreståndaren, och slogo honom inför domstolen; och Gallio frågade alls icke därefter.

18 Men Paulus stannade där ännu ganska länge. Därpå tog han avsked av bröderna och avseglade till Syrien, åtföljd av Priscilla och Akvila, sedan han i Kenkrea hade låtit raka sitt huvud; han hade nämligen bundit sig genom ett löfte.

19 Så kommo de till Efesus, och där lämnade Paulus dem. Själv gick han in i synagogan och gav sig i samtal med judarna.

20 Och de bådo honom att han skulle stanna där något längre; men han samtyckte icke därtill,

21 utan tog avsked av dem med de orden: »Om Gud vill, skall jag vända tillbaka till eder.» Och så

from the judgment–seat.

17 But they all, laying hold of Sosthenes the ruler of the synagogue, began to strike him before the judgment–seat; and, for none of these things, did Gallio care.

18 Paul, however, still further abiding a good many days with the brethren, bidding them adieu, set sail for Syria; and, with him, Priscilla and Aquila; having shorn his head in Cenchreae, for he had a vow.

19 And they came down to Ephesus; and, as for them, he left them there,—but, himself entering into the synagogue, he reasoned with the Jews.

20 And, when they requested him for a longer time to abide, he consented not;

21 but, bidding them adieu, and saying—Again, will I return unto you, God willing, he sailed away from

Efesosta.
22 Ja noustuaan maihin Kesareassa hän vaelsi ylös Jerusalemiin ja tervehti seurakuntaa ja meni sitten alas Antiokiaan.

23 Kun hän oli viettänyt siellä jonkun aikaa, lähti hän matkalle ja kulki järjestään kautta Galatian maakunnan ja Frygian, vahvistaen kaikkia opetuslapsia.

24 Ja Efesoon saapui eräs juutalainen, nimeltä Apollos, syntyisin Aleksandriasta, puhetaitoinen mies ja väkevä raamatuissa.

25 Tälle oli opetettu Herran tie, ja hän puhui palavana hengessä ja opetti tarkoin Jeesuksesta, mutta tunsi ainoastaan Johanneksen kasteen.

26 Hän rupesi rohkeasti puhumaan synagoogassa. Mutta kun Priskilla ja Akylas olivat häntä kuunnelleet, ottivat he

lämnade han Efesus.
22 Och när han hade kommit till Cesarea, begav han sig upp och hälsade på hos församlingen och for därefter ned till Antiokia.

23 Sedan han hade uppehållit sig där någon tid, for han vidare, och färdades först genom det galatiska landet och därefter genom Frygien och styrkte alla lärjungarna.

24 Men till Efesus kom en jude vid namn Apollos, bördig från Alexandria, en lärd man, mycket förfaren i skrifterna.

25 Denne sade blivit undervisad om »Herrens väg» och talade, brinnande i anden, och undervisade grundligt om Jesus, fastän han allenast hade kunskap om Johannes' döpelse.

26 Han begynte ock att frimodigt tala i synagogan. När Priscilla och Akvila hörde honom, togo de

Ephesus;
22 and, putting in at Caesarea, going up and saluting the assembly, went down unto Antioch;

23 and, spending some time, he went forth, passing through, in order, the country of Galatia and Phrygia, confirming all the disciples.

24 But, a certain Jew, Apollos by name, an Alexandrian by birth, a learned man, came down to Ephesus, being, mighty, in the Scriptures.

25 The same, had been orally taught the way of the Lord, and, being fervent in his spirit, began speaking and teaching accurately, the things concerning Jesus,— properly knowing, only the immersion of John.

26 The same, also began speaking boldly in the synagogue; and Priscilla and Aquila, hearing him, took him

hänet luokseen ja selvittivät hänelle tarkemmin Jumalan tien.

honom till sig och undervisade honom grundligare om »Guds väg».

unto them, and, more accurately, expounded unto him the way of God.

27 Ja kun hän tahtoi mennä Akaiaan, niin veljet kehoittivat häntä siihen ja kirjoittivat opetuslapsille, että nämä ottaisivat hänet vastaan. Ja sinne saavuttuaan hän armon kautta oli suureksi hyödyksi uskoon tulleille.

27 Och då han sedan ville fara till Akaja, skrevo bröderna till lärjungarna där och uppmanade dem att taga vänligt emot honom. Och när han hade kommit fram, blev han dem som trodde till mycken hjälp, genom den nåd han hade undfått.

27 And, he being minded to pass through into Achaia, the brethren urgently wrote unto the disciples to welcome him,—who, arriving, was very useful unto them who had believed, with his gift;

28 Sillä hän kumosi suurella voimalla julkisesti juutalaisten väitteet ja näytti kirjoituksista toteen, että Jeesus on Kristus.

28 Ty med stor kraft vederlade han judarna offentligen och bevisade genom skrifterna att Jesus var Messias.

28 for, with great force, began he confuting the Jews, publicly, shewing by the Scriptures that Jesus was, the Christ.

19 luku

1 Kun Apollos oli Korintossa, tuli Paavali, kuljettuaan läpi ylämaakuntien, Efesoon ja tapasi siellä muutamia opetuslapsia.

1 Medan Apollos var i Korint, kom Paulus, sedan han hade farit genom de övre delarna av landet, ned till Efesus. Där träffade han några lärjungar.

1 And it came to pass, while Apollos was in Corinth, Paul, passing through the upper parts, came to Ephesus, and found certain disciples;

2 Ja hän sanoi heille: "Saitteko Pyhän Hengen silloin, kun te tulitte uskoon?" Niin he sanoivat hänelle: "Emme ole edes kuulleet, että Pyhää Henkeä on olemassakaan."

2 Och han frågade dessa: »Undfingen I helig ande, när I kommen till tro?» De svarade honom: »Nej, vi hava icke ens hört att helig ande är given.»

2 and he said unto them—Holy Spirit, received ye, when ye believed? And they said unto him—Nay! not even whether there is Holy Spirit, did we hear.

3 Ja hän sanoi: "Millä kasteella te sitten olette kastetut?" He vastasivat: "Johanneksen kasteella."

3 Han frågade: »Vilken döpelse bleven I då döpta med?» De svarade: »Vi döptes med Johannes' döpelse»

3 And he said—Into what, then, were ye immersed? And, they, said—Unto John's immersion.

4 Niin Paavali sanoi: "Johannes kastoi parannuksen kasteella, kehoittaen kansaa uskomaan häneen, joka oli tuleva hänen jälkeensä, se on, Jeesukseen."

4 Då sade Paulus: »Johannes' döpelse var en döpelse till bättring; och han sade därvid till folket, att det var på den som skulle komma efter honom, det är på Jesus, som de skulle tro.»

4 Then said Paul—John, immersed with an immersion of repentance, unto the people, saying, that, on him who was coming after him, they should believe,—that is, on Jesus.

5 Sen kuultuaan he ottivat kasteen Herran Jeesuksen nimeen.

5 Sedan de hade hört detta, läto de döpa sig i Herren Jesu namn.

5 And, when they heard [this], they were immersed into the name of the Lord Jesus;

6 Ja kun Paavali pani kätensä heidän päälleen, tuli heidän päällensä Pyhä Henki, ja he puhuivat kielillä ja ennustivat.

6 Och när Paulus lade händerna på dem, kom den helige Ande över dem, och de talade tungomål och profeterade.

6 and, Paul laying hands upon them, the Holy Spirit came upon them, and they began speaking with tongues and prophesying.

7 Heitä oli kaikkiaan noin kaksitoista miestä.

7 Och tillsammans voro de vid pass tolv män.

7 And all the men were about twelve.

8 Ja hän meni synagoogaan, ja kolmen kuukauden ajan hän puhui heidän kanssansa rohkeasti ja vakuuttavasti Jumalan valtakunnasta.

8 Därefter gick han in i synagogan; och under tre månader samtalade han där, frimodigt och övertygande, med dem om Guds rike.

8 And, entering into the synagogue, he was speaking boldly for three months, reasoning and persuading concerning the kingdom of God.

9 Mutta kun muutamat paaduttivat itsensä eivätkä uskoneet, vaan puhuivat pahaa Herran tiestä kansan edessä, niin hän

9 Men när några av dem förhärdade sig och voro ohörsamma och inför menigheten talade illa om »den

9 But, when some were hardening themselves, and refusing to be persuaded, speaking

meni pois heidän luotaan ja erotti opetuslapset heistä ja piti joka päivä keskusteluja Tyrannuksen koulussa.

10 Ja sitä kesti kaksi vuotta, niin että kaikki Aasian asukkaat, sekä juutalaiset että kreikkalaiset, saivat kuulla Herran sanan.
11 Ja Jumala teki ylen voimallisia tekoja Paavalin kätten kautta,

12 niin että vieläpä hikiliinoja ja esivaatteita hänen iholtansa vietiin sairasten päälle, ja taudit lähtivät heistä ja pahat henget pakenivat pois.

13 Myöskin muutamat kuljeksivat juutalaiset loitsijat rupesivat lausumaan Herran Jeesuksen nimeä niiden ylitse, joissa oli pahoja henkiä, sanoen: "Minä vannotan teitä sen Jeesuksen kautta, jota Paavali julistaa."
14 Ja niiden joukossa, jotka näin tekivät, oli myös erään juutalaisen ylipapin, Skeuaan, seitsemän poikaa;

vägen», vände han sig ifrån dem och avskilde lärjungarna och samtalade sedan dagligen med dessa i Tyrannus' lärosal.

10 Så fortgick det i två år, och alla provinsen Asiens inbyggare, både judar och greker, fingo på detta sätt höra Herrens ord.
11 Och Gud gjorde genom Paulus kraftgärningar av icke vanligt slag.
12 Man till och med tog handkläden och förkläden, som hade varit i beröring med hans kropp, och lade dem på de sjuka; och sjukdomarna veko då ifrån dem, och de onda andarna foro ut.
13 Men också några kringvandrande judiska besvärjare företogo sig nu att över dem som voro besatta av onda andar nämna Herren Jesu namn; de sade: »Jag besvär eder vid den Jesus som Paulus predikar.
14 Bland dem som så gjorde voro sju söner av en viss Skevas, en judisk överstepräst.

evil of the Way before the throng, withdrawing from them, he separated the disciples; day by day, reasoning in the school of Tyrannus.
10 And, this, took place for two years, so that, all who dwelt in Asia, heard the word of the Lord, both Jews and Greeks.
11 Mighty works, also, not the ordinary, God was working through the hands of Paul;
12 so that, even unto the sick, were being carried from his body, handkerchiefs or aprons, and the diseases were departing from them, and, the wicked spirits, were going out.
13 But certain also of the wandering Jews, exorcists, took in hand to be naming, over them that had the wicked spirits, the name of the Lord Jesus, saying—I adjure you, by Jesus whom Paul proclaimeth!
14 And there were seven sons of one Sceva, a Jew, a High–priest, who, this thing,

were doing.

15 mutta paha henki vastasi heille sanoen: "Jeesuksen minä tunnen, ja Paavalin minä tiedän, mutta keitä te olette?"

15 Men den onde anden svarade då och sade till dem: »Jesus känner jag, Paulus är mig ock väl bekant men vilka ären I?»

15 But the wicked spirit. Answering, said unto them—Jesus, [indeed], I am getting to know, and, Paul, I well-know,—but who are, ye?

16 Ja se mies, jossa paha henki oli, karkasi heidän kimppuunsa, voitti heidät toisen toisensa perästä ja runteli heitä, niin että he alastomina ja haavoitettuina pakenivat siitä huoneesta.

16 Och mannen som var besatt av den onde anden störtade sig på dem och övermannade både den ene och den andre; han betedde sig så våldsamt mot dem, att de måste fly ut ur huset, nakna och sargade.

16 And the man in whom was the wicked spirit, springing upon them, mastering them both, prevailed against them, so that, naked and wounded, fled they out of that house.

17 Ja tämän saivat tietää kaikki Efeson asukkaat, sekä juutalaiset että kreikkalaiset; ja heidät kaikki valtasi pelko, ja Herran Jeesuksen nimeä ylistettiin suuresti.

17 Och detta blev bekant för alla Efesus' invånare, både judar och greker, och fruktan föll över dem alla, och Herren Jesu namn blev storligen prisat.

17 And, this, became known to all—both Jews and Greeks—who were dwelling in Ephesus; and fear fell upon them all, and the name of the Lord Jesus was being magnified.

18 Ja monet niistä, jotka olivat tulleet uskoon, menivät ja tunnustivat ja ilmoittivat tekonsa.

18 Och många av dem som hade kommit till tro trädde fram och bekände sin synd och omtalade vad de hade gjort.

18 Many also of them who had believed, were coming, making open confession, and renouncing their practices.

19 Ja useat niistä, jotka olivat taikuutta harjoittaneet, kantoivat kirjansa kokoon ja polttivat ne kaikkien nähden; ja kun niiden arvo laskettiin yhteen, huomattiin sen

19 Och ganska många av dem som hade övat vidskepliga konster samlade ihop sina böcker och brände upp dem i allas åsyn. Och när man räknade

19 And, a good many of them who had practised the curious arts, bringing together the books, were burning them before all; and they reckoned

olevan viisikymmentä tuhatta hopearahaa.

tillsammans vad böckerna voro värda, fann man att värdet uppgick till femtio tusen silverpenningar.

up the prices of them, and found them fifty thousand pieces of silver.

20 Näin Herran sana voimallisesti kasvoi ja vahvistui.

20 På detta sätt hade Herrens ord mäktig framgång och visade sin kraft.

20 Thus, with might, the Lord’s word, was growing and prevailing.

21 Kun kaikki tämä oli tapahtunut, niin Paavali hengessä päätti kulkea Makedonian ja Akaian kautta ja matkustaa Jerusalemiin ja sanoi: "Käytyäni siellä minun pitää nähdä myös Rooma."

21 Efter allt detta bestämde sig Paulus genom Andens tillskyndelse, att över Macedonien och Akaja fara till Jerusalem. Och han sade: »Sedan jag har varit där, måste jag ock se Rom.»

21 Now, when these things were fulfilled, Paul purposed in his spirit, going through Macedonia and Achaia, to be journeying unto Jerusalem, saying—After I have been there, Rome also, must I see!

22 Ja hän lähetti Makedoniaan kaksi apumiehistänsä, Timoteuksen ja Erastuksen, mutta jäi itse joksikin aikaa Aasiaan.

22 Han sände då två av sina medhjälpare, Timoteus och Erastus, åstad till Macedonien, men själv stannade han ännu någon tid i provinsen Asien.

22 And, sending off into Macedonia two of them that ministered unto him, Timothy and Erastus, he himself, held on awhile in Asia.

23 Tähän aikaan syntyi sangen suuri melu siitä tiestä.

23 Vid den tiden uppstod ganska mycket oväsen angående »den vägen».

23 And there arose during that season no small disturbance concerning the Way.

24 Sillä eräs hopeaseppä, nimeltä Demetrius, joka valmisti hopeaisia Artemiin temppeleitä, hankki sillä ammattilaisille melkoisia tuloja.

24 Där fanns nämligen en guldsmed, vid namn Demetrius, som förfärdigade Dianatempel av silver och därmed skaffade hantverkarna en ganska stor inkomst.

24 For, one Demetrius by name, a silversmith, making [silver] shrines, of Diana, used to bring unto the craftsmen no little business;

25 Hän kutsui kokoon

25 Han kallade tillhopa

25 gathering whom

nämä sekä muut, jotka sellaista työtä tekivät, ja sanoi: "Miehet, te tiedätte, että meillä on hyvä toimeentulomme tästä työstä;
26 mutta nyt te näette ja kuulette, että tuo Paavali on, ei ainoastaan Efesossa, vaan melkein koko Aasiassa, uskotellut ja vietellyt paljon kansaa, sanoen, etteivät ne ole jumalia, jotka käsillä tehdään.

27 Ja nyt uhkaa se vaara, että ei ainoastaan tämä meidän elinkeinomme joudu halveksituksi, vaan myöskin, että suuren Artemis jumalattaren temppeliä ei pidetä minäkään ja että hän menettää mahtavuutensa, hän, jota koko Aasia ja koko maanpiiri palvelee."

28 Kun he sen kuulivat, tulivat he vihaa täyteen ja huusivat sanoen: "Suuri on efesolaisten Artemis!"

29 Ja koko kaupunki joutui sekasortoon, ja he

dessa, jämte andra som hade liknande arbete, och sade: »I man, I veten att det är detta arbete som giver oss vår goda bärgning;
26 men nu sen och hören I att denne Paulus icke allenast i Efesus, utan i nästan hela provinsen Asien genom sitt tal har förlett ganska mycket folk, i det han säger att de gudar som göras med människohänder icke äro gudar.
27 Och det är fara värt, icke allenast att denna vår hantering kommer i missaktning, utan ock att den stora gudinnan Dianas helgedom bliver räknad för intet, och att jämväl denna gudinna, som hela provinsen Asien, ja, hela världen dyrkar, kommer att lida avbräck i sitt stora anseende.»
28 När de hörde detta, blevo de fulla av vrede och skriade: »Stor är efesiernas Diana!»
29 Och hela staden kom i rörelse, och alla

together, and them who in such things wrought, he said—Men! ye well know that, by this business, we have our prosperity;
26 and ye perceive and hear that, not only in Ephesus, but well-nigh in all Asia, this Paul, hath persuaded and turned away a considerable multitude, saying that they are, no gods, which, with hands, are made.
27 And, not only is there danger that this our heritage into ill-repute may come, but even that the temple, of the great Goddess Diana, for nothing, may be counted; also that, even on the point of being pulled down, may be Her Majesty, whom, all Asia and the habitable world, do worship.
28 Now, hearing this, and becoming full of wrath, they began crying aloud, saying—Great, is Diana of the Ephesians!
29 And the city was filled with the

ryntäsivät kaikki yhdessä näytelmäpaikkaan ja tempasivat mukaansa Gaiuksen ja Aristarkuksen, kaksi makedonialaista, jotka olivat Paavalin matkatovereita.

stormade på en gång till skådebanan och släpade med sig Gajus och Aristarkus, två macedonier som voro Paulus' följeslagare

confusion; they rushed also with one accord into the theatre, carrying off with them Gaius and Aristarchus, Macedonians, fellow–travellers of Paul.

30 Ja kun Paavali tahtoi mennä kansanjoukkoon, eivät opetuslapset sitä sallineet.

30 Paulus ville då gå in bland folket men lärjungarna tillstadde honom det icke.

30 But, Paul, being minded to enter in among the populace, the disciples would not suffer him.

31 Ja myös muutamat Aasian hallitusmiehistä, jotka olivat hänen ystäviään, lähettivät hänelle sanan ja pyysivät, ettei hän menisi näytelmäpaikkaan.

31 Också några asiarker, som voro hans vänner, sände bud till honom och bådo honom att han icke skulle giva sig in på skådebanan.

31 Moreover, certain of the Asiarchs also, being his friends, sending unto him, were beseeching him not to adventure himself into the theatre.

32 Ja he huusivat, mikä mitäkin; sillä kokous oli sekasortoinen, ja useimmat eivät tienneet, minkätähden he olivat tulleet kokoon.

32 Och de skriade, den ene så och den andre så; ty menigheten var upprörd, och de flesta visste icke varför de hade kommit tillsammans.

32 Others, indeed, were crying out something else; for the assembly had become confused, and, the greater part, knew not for what cause they had come together.

33 Silloin vedettiin joukosta esille Aleksander, jota juutalaiset työnsivät esiin; niin Aleksander viittasi kädellään merkiksi, että hän tahtoi pitää puolustuspuheen kansan edessä.

33 Då drog man ur folkhopen fram Alexander, som judarna sköto framför sig. Och Alexander gav tecken med handen att han ville hålla ett försvarstal inför folket.

33 Howbeit, out of the multitude, they bare aloft one Alexander, the Jews thrusting him forward; Alexander, however, waving his hand, was wishing to make his defense unto the populace.

34 Mutta kun he huomasivat, että hän oli juutalainen, rupesivat he

34 Men när de märkte att han var jude, begynte de ropa, alla

34 But, recognizing that he was a Jew, one voice arose from

kaikki yhteen ääneen huutamaan ja kirkuivat noin kaksi hetkeä: "Suuri on efesolaisten Artemis!"

35 Mutta kun kaupungin kansleri oli saanut kansan rauhoittumaan, sanoi hän: "Efeson miehet, onko ketään, joka ei tiedä, että efesolaisten kaupunki on suuren Artemiin temppelin ja hänen taivaasta pudonneen kuvansa vaalija?

36 Koska ei kukaan voi tätä kieltää, tulee teidän siis pysyä rauhallisina eikä tehdä mitään harkitsematonta.

37 Te olette kuitenkin tuoneet tänne nämä miehet, jotka eivät ole temppelin ryöstäjiä eivätkä ole meidän jumalatartamme pilkanneet.

38 Jos siis Demetriuksella ja hänen ammattiveljillänsä on riita-asiaa jotakuta vastaan, niin pidetäänhän oikeudenistuntoja ja onhan käskynhaltijoita; vetäköötkin toisensa oikeuteen.

39 Ja jos teillä on vielä jotakin muuta vaadittavaa, niin ratkaistakoon asia

med en mun, och skriade under ett par timmars tid: »Stor är efesiernas Diana!»

35 Men stadens kansler lugnade folket och sade: »Efesier, finnes då någon människa som icke vet, att efesiernas stad är vårdare av den stora Dianas tempel och den bild av henne, som har fallit ned från himmelen?

36 Eftersom ju ingen kan bestrida detta, bören I hålla eder lugna och icke företaga eder något förhastat.

37 Emellertid haven I dragit fram dessa män, som icke äro helgerånare, ej heller smäda vår gudinna,

38 Om nu Demetrius och de hantverkare som hålla ihop med honom hava sak mot någon, så finnas ju domstolssammanträden och landshövdingar. Må de alltså göra upp saken med varandra inför rätta.

39 Och haven I något att andraga som går därutöver, så må

all for about two hours, as they cried aloud—Great, is Diana of the Ephesians!

35 Howbeit the town–clerk, having calmed the multitude, saith—Ephesians! why, who is there of mankind that doth not acknowledge the city of Ephesians to be temple–keeper of the Great Diana, and of the [image] that fell from Jupiter?

36 As these things, then, cannot be denied, it is needful that ye be calmed at once, and, nothing rash, be doing.

37 For ye have brought these men, neither as temple–robbers, nor as defaming our goddess.

38 If then, Demetrius, and the craftsmen with him, have against anyone an accusation, courts, are being held, and there are, proconsuls: let them accuse one another!

39 But, if after, something further, ye are seeking, in the

laillisessa kansankokouksessa.
40 Sillä tämänpäiväisen tapahtuman tähden me olemme vaarassa joutua syytteeseen jopa kapinasta, vaikkei mitään aihetta olekaan; ja silloin me emme voi vastata tästä mellakasta." Näin puhuen hän sai kokouksen hajaantumaan.

sådant avgöras i den lagliga folkförsamlingen.
40 På grund av det som i dag har skett löpa vi ju till och med fara att bliva anklagade för upplopp, fastän vi icke hava gjort något ont; och någon giltig anledning till denna folkskockning kunna vi icke heller uppgiva.»
Med dessa ord fick han menigheten att skiljas åt.

regular assembly shall it be settled.
40 For we are, even in danger of being accused of riot, concerning this day, no cause at all, existing, by reference to which we shall be able to give a reason for this concourse.
41 And, these things, having said, he dismissed the assembly.

20 luku

1 Kun meteli oli asettunut, kutsui Paavali opetuslapset luoksensa; ja rohkaistuaan heitä hän jätti heidät hyvästi ja lähti matkustamaan Makedoniaan.

1 Då nu oroligheterna voro stillade, kallade Paulus lärjungarna till sig och talade till dem förmaningens ord; och sedan han hade tagit avsked av dem, begav han sig åstad för att fara till Macedonien.

1 But, after the tumult had ceased, Paul, sending for the disciples and exhorting them, took leave, and went forth to be journeying unto Macedonia.

2 Ja kuljettuaan niiden paikkakuntien läpi ja puhuttuaan siellä monta kehoituksen sanaa hän tuli Kreikkaan.

2 Och när han hade färdats genom det landet och jämväl där talat många förmaningens ord, kom han till Grekland.

2 Passing through those parts, however, and exhorting them with much discourse, he came into Greece;

3 Siellä hän oleskeli kolme kuukautta. Ja kun juutalaiset olivat tehneet häntä vastaan salahankkeen hänen aikoessaan lähteä meritse Syyriaan, päätti hän tehdä

3 Där uppehöll han sig i tre månader. När han sedan tänkte avsegla därifrån till Syrien, beslöt han, eftersom judarna förehade något anslag

3 and, spending three months, when a plot was laid against him by the Jews, as he was about to sail to Syria, he determined to turn back through

paluumatkansa Makedonian kautta.

4 Ja häntä seurasivat berealainen Soopater, Pyrruksen poika, ja tessalonikalaisista Aristarkus ja Sekundus, derbeläinen Gaius, Timoteus sekä aasialaiset Tykikus ja Trofimus.

5 Nämä menivät edeltä ja odottivat meitä Trooaassa;

6 mutta me purjehdimme happamattoman leivän juhlan jälkeen Filippistä ja tulimme viidentenä päivänä heidän luoksensa Trooaaseen ja viivyimme siellä seitsemän päivää.

7 Ja kun viikon ensimmäisenä päivänä olimme kokoontuneet murtamaan leipää, niin Paavali, joka seuraavana päivänä aikoi matkustaa pois, keskusteli heidän kanssansa ja pitkitti puhettaan puoliyöhön saakka.

8 Ja monta lamppua oli palamassa yläsalissa, jossa me olimme koolla.

mot honom, att göra återfärden genom Macedonien.

4 Och med honom följde Sopater, Pyrrus' son, från Berea, och av tessalonikerna Aristarkus och Sekundus, vidare Gajus från Derbe och Timoteus, slutligen Tykikus och Trofimus från provinsen Asien.

5 Men dessa foro i förväg och inväntade oss i Troas.

6 Sedan, efter det osyrade brödets högtid, avseglade vi andra ifrån Filippi och träffade dem på femte dagen åter i Troas; och där vistades vi i sju dagar.

7 På första veckodagen voro vi församlade till brödsbrytelse, och Paulus, som tänkte fara vidare dagen därefter, samtalade med bröderna. Och samtalet drog ut ända till midnattstiden;

8 och ganska många lampor voro tända i den sal i övre våningen, där vi voro

Macedonia.

4 Now there were accompanying him, Sopater, son of Pyrrhus a Beroean; and of the Thessalonians, Aristarchus and Secundus; and Gaius of Derbe and Timothy; and, of Asia, Tychicus and Trophimus.

5 And, these, came and were waiting for us at Troas.

6 And, we, sailed forth, after the days of unleavened bread, from Philippi, and came unto them in Troas in five days, where we tarried seven days.

7 And, on the first of the week, when we were gathered together to break bread, Paul went on to discourse with them, being about to depart on the morrow; and he prolonged his discourse until midnight.

8 Now there were a good many torches in the upper room, where we were gathered

församlade.

9 Niin eräs nuorukainen, nimeltä Eutykus, istui ikkunalla, ja kun Paavalin puhe kesti niin kauan, vaipui hän sikeään uneen ja putosi unen vallassa kolmannesta kerroksesta maahan; ja hänet nostettiin ylös kuolleena.

9 Invid fönstret satt då en yngling vid namn Eutykus, och när Paulus talade så länge, föll denne i djup sömn och blev så överväldigad av sömnen, att han störtade ned från tredje våningen; och när man tog upp honom, var han död

10 Mutta Paavali meni alas, heittäytyi hänen ylitsensä, kiersi kätensä hänen ympärilleen ja sanoi: "Älkää hätäilkö, sillä hänessä on vielä henki."

10 Då gick Paulus ned och lade sig över honom och fattade om honom och sade: »Klagen icke så; ty livet är ännu kvar i honom.»

11 Niin hän meni jälleen ylös, mursi leipää ja söi; ja hän puhui kauan heidän kanssansa, päivän koittoon asti, ja lähti sitten matkalle.

11 Sedan gick han åter upp, och bröt brödet och åt, och samtalade ytterligare ganska länge med dem, ända till dess att det dagades; först då begav han sig i väg.

12 Ja he veivät pojan sieltä elävänä ja tulivat suuresti lohdutetuiksi.

12 Och de förde ynglingen hem levande och kände sig nu icke litet tröstade.

13 Mutta me menimme edeltäpäin ja astuimme laivaan ja purjehdimme Assoon. Sieltä aioimme ottaa Paavalin laivaan, sillä hän oli niin määrännyt, aikoen itse kulkea maitse.

13 Men vi andra gingo i förväg ombord på skeppet och avseglade till Assos, där vi tänkte taga Paulus ombord; ty så hade han förordnat, eftersom han själv

together.

9 And there sat, a certain young man by name Eutychus, in the window, who was getting overpowered by a deep sleep; and, while Paul was discoursing yet further, being overpowered by his sleep, he fell, from the third story, down, and was taken up dead.

10 Going down, however, Paul fell upon him, and, embracing him, said—Be not making confusion; for, his soul, is, in him.

11 And, going up, and breaking the loaf, and tasting,—for a good while also conversing, until dawn, thus, he departed.

12 And they brought the boy alive, and were comforted beyond measure.

13 And, we, going forward unto the ship, set sail for Assos, from thence being about to take up Paul; for, so, had he arranged, being about,

tänkte fara land vägen.

14 Ja kun hän yhtyi meihin Assossa, otimme hänet laivaan ja kuljimme Mityleneen.

14 Och när han sammanträffade med oss i Assos, togo vi honom ombord och kommo sedan till Mitylene.

15 Sieltä me purjehdimme ja saavuimme toisena päivänä Kion kohdalle; seuraavana päivänä laskimme Samoon ja tulimme sen jälkeisenä päivänä Miletoon.

15 Därifrån seglade vi vidare och kommo följande dag mitt för Kios. Dagen därefter lade vi till vid Samos; och sedan vi hade legat över i Trogyllium, kommo vi nästföljande dag till Miletus.

16 Sillä Paavali oli päättänyt purjehtia Efeson ohitse, ettei häneltä kuluisi aikaa Aasiassa; sillä hän kiiruhti joutuakseen, jos suinkin mahdollista, helluntaiksi Jerusalemiin.

16 Paulus hade nämligen beslutit att segla förbi Efesus, för att icke fördröja sig i provinsen Asien; ty han påskyndade sin färd, för att, om det bleve honom möjligt, till pingstdagen kunna vara i Jerusalem.

17 Mutta Miletosta hän lähetti sanan Efesoon ja kutsui tykönsä seurakunnan vanhimmat.

17 Men från Miletus sände han bud till Efesus och kallade till sig församlingens äldste.

18 Ja kun he saapuivat hänen tykönsä, sanoi hän heille: "Te tiedätte ensimmäisestä päivästä asti, kun minä Aasiaan tulin, miten minä kaiken aikaa olen ollut teidän kanssanne;

18 Och när de hade kommit till honom, sade han till dem: »I veten själva på vad sätt jag hela tiden, ifrån första dagen då jag kom till provinsen Asien, har umgåtts med eder:

himself, to go on foot.

14 And, when he fell in with us in Assos, we took him on board, and came into Mitylene;

15 and, from thence sailing away on the morrow, we came over against Chios, and, on the next day, we thrust aside into Samos, and, on the succeeding day, we came into Miletus.

16 For Paul had determined to sail past Ephesus, lest he should happen to lose time in Asia; for he hastened, if it were possible for him, against the day of Pentecost, to arrive, in Jerusalem.

17 But, from Miletus, he sent unto Ephesus, and called for the elders of the assembly.

18 And, when they were come to him, he said unto them—Ye yourselves, well know, from the first day when I set foot in Asia, in what manner came to be with you all the time,

19 kuinka minä olen palvellut Herraa kaikella nöyryydellä ja kyynelillä, koettelemuksissa, jotka ovat kohdanneet minua juutalaisten salahankkeiden tähden;

19 huru jag har tjänat Herren i all ödmjukhet, under tårar och prövningar, som hava vållats mig genom judarnas anslag.

19 doing service unto the Lord, with all humility and tears, and temptations which befell me through the plots of the Jews:

20 kuinka minä en ole vetäytynyt pois julistamasta teille sitä, mikä hyödyllistä on, ja opettamasta teitä sekä julkisesti että huone huoneelta,

20 Och I veten att jag icke har dragit mig undan, när det gällde något som kunde vara eder nyttigt, och att jag icke har försummat att offentligen och hemma i husen predika för eder och undervisa eder.

20 in what manner I in nowise shrank from announcing unto you anything that was profitable and teaching you publicly and in your homes;

21 vaan olen todistanut sekä juutalaisille että kreikkalaisille parannusta kääntymyksessä Jumalan puoleen ja uskoa meidän Herraamme Jeesukseen Kristukseen.

21 Ty jag har allvarligt uppmanat både judar och greker att göra bättring och vända sig till Gud och tro på vår Herre Jesus.

21 bearing full witness, both to Jews and to Greeks, as to the repentance due unto God, and as to belief on our Lord Jesus.

22 Ja nyt, katso, minä matkustan, sidottuna hengessä, Jerusalemiin, enkä tiedä, mikä minua siellä kohtaa.

22 Och se, bunden i anden begiver jag mig nu till Jerusalem, utan att veta vad där skall vederfaras mig;

22 And, now, lo! I, bound in my spirit, am journeying unto Jerusalem; the things which therein shall befall me, not knowing,—

23 Sen vain tiedän, että Pyhä Henki jokaisessa kaupungissa todistaa minulle ja sanoo, että kahleet ja ahdistukset minua odottavat.

23 allenast det vet jag, att den helige Ande i den ene staden efter den andra betygar för mig och säger att bojor och bedrövelser vänta mig.

23 save that, the Holy Spirit, from city to city, doth bear me full witness, saying that, bonds and tribulations, await me.

24 En minä kuitenkaan pidä henkeäni itselleni

24 Dock anser jag mitt liv icke vara av något

24 But, for no cause whatever, am I making

minkään arvoisena, kunhan vain täytän juoksuni ja sen viran, jonka minä Herralta Jeesukselta olen saanut: Jumalan armon evankeliumin todistamisen.

värde för mig själv, om jag blott får väl fullborda mitt lopp och vad som hör till det ämbete jag har mottagit av Herren Jesus: att vittna om Guds nåds evangelium.

my life dear to myself, so that I may finish my course and the ministry which I have received from the Lord Jesus, to bear full witness as to the good news of the favour of God.

25 Ja nyt, katso, minä tiedän, ettette enää saa nähdä minun kasvojani, ei kukaan teistä, joiden keskuudessa minä olen vaeltanut ja saarnannut valtakuntaa.

25 Och se, jag vet nu att I icke mer skolen få se mitt ansikte, I alla bland vilka jag har gått omkring och predikat om riket.

25 And, now, lo! I, know that, no more, shall ye see my face,––ye all, among whom I have gone about proclaiming the kingdom.

26 Sentähden minä todistan teille tänä päivänä, että minä olen viaton kaikkien vereen.

26 Därför betygar jag för eder nu i dag att jag icke bär skuld för någons blod.

26 Wherefore I take you to witness, on this very day, that, pure am I from the blood of all;

27 Sillä minä en ole vetäytynyt pois julistamasta teille kaikkea Jumalan tahtoa.

27 Ty jag har icke undandragit mig att förkunna för eder allt Guds rådslut.

27 for I have not shrunk from announcing all the counsel of God unto you.

28 Ottakaa siis itsestänne vaari ja kaikesta laumasta, johon Pyhä Henki on teidät pannut kaitsijoiksi, paimentamaan Herran seurakuntaa, jonka hän omalla verellänsä on itselleen ansainnut.

28 Så haven nu akt på eder själva och på hela den hjord i vilken den helige Ande har satt eder till föreståndare, till att vara herdar för Guds församling, som han har vunnit med sitt eget blod.

28 Be taking heed unto yourselves, and unto all the little flock in which the Holy Spirit hath set, you, as overseers,—to be shepherding the assembly of God which he hath acquired through means of the blood of his own.

29 Minä tiedän, että minun lähtöni jälkeen teidän

29 Jag vet, att sedan jag har skilts från eder

29 I, know, that there will enter, after my

keskuuteenne tulee julmia susia, jotka eivät laumaa säästä,

svåra ulvar skola komma in bland eder, och att de icke skola skona hjorden.

departure, grievous wolves into your midst, not sparing the little flock;

30 ja teidän omasta joukostanne nousee miehiä, jotka väärää puhetta puhuvat, vetääkseen opetuslapset mukaansa.

30 Ja, bland eder själva skola män uppträda, som tala vad förvänt är, för att locka lärjungarna att följa sig.

30 and, from among your own selves, will arise men speaking distorted things, to draw away the disciples after themselves.

31 Valvokaa sentähden ja muistakaa, että minä olen kolme vuotta lakkaamatta yötä ja päivää kyynelin neuvonut teitä itsekutakin.

31 Vaken därför, och kommen ihåg att jag i tre års tid, natt och dag, oavlåtligen under tårar har förmanat var och en särskild av eder.

31 Wherefore, be on the watch, remembering that, for three years, night and day, I gave myself no rest, with tears, admonishing each one.

32 Ja nyt minä uskon teidät Jumalan ja hänen armonsa sanan haltuun, hänen, joka on voimallinen rakentamaan teitä ja antamaan teille perintöosan kaikkien pyhitettyjen joukossa.

32 Och nu anbefaller jag eder åt Gud och hans nådesord, åt honom som förmår uppbygga eder och giva åt eder eder arvedel bland alla som äro helgade.

32 Now, therefore, I commend you unto the Lord, and unto his word of favour,—which is able to build up and give the inheritance among all the hallowed ones.

33 En minä ole halunnut kenenkään hopeata tai kultaa tai vaatteita;

33 Silver eller guld eller kläder har jag icke åstundat av någon.

33 The silver or gold or apparel of no one, did I covet:

34 te tiedätte itse, että nämä minun käteni ovat työllänsä hankkineet, mitä minä ja seuralaiseni olemme tarvinneet.

34 I veten själva att dessa mina händer hava gjort tjänst, för att skaffa nödtorftigt uppehälle åt mig och åt dem som hava varit med mig.

34 yourselves, acknowledge that, for my necessities and for those who were with me, hard wrought these hands!

35 Kaikessa minä olen osoittanut teille, että näin työtä tehden tulee

35 I allt har jag genom mitt föredöme visat eder att man så, under

35 In all things, I gave you to understand, that, thus toiling, it

huolehtia heikoista ja muistaa nämä Herran Jeesuksen sanat, jotka hän itse sanoi: 'Autuaampi on antaa kuin ottaa.'"

eget arbete, bör taga sig an de svaga och komma ihåg Herren Jesu ord, huru han själv sade: 'Saligare är att giva än att taga.'»

behoves to be helping the weak, also to be keeping in mind the words of the Lord Jesus, that, he himself, said—Happy is it, rather to give than to receive!

36 Ja tämän sanottuaan hän polvistui ja rukoili kaikkien heidän kanssansa.

36 När han hade sagt detta, föll han ned på sina knän och bad med dem alla.

36 And, these things saying, kneeling down with them all, he prayed.

37 Ja he ratkesivat kaikki haikeasti itkemään ja lankesivat Paavalin kaulaan ja suutelivat häntä,

37 Och de begynte alla att gråta bitterligen och föllo Paulus om halsen och kysste honom innerligt;

37 And they all wept much, and, falling upon Paul's neck, they were tenderly kissing him;

38 ja enimmän suretti heitä se sana, jonka hän oli sanonut, etteivät he enää saisi nähdä hänen kasvojansa. Ja he saattoivat hänet laivaan.

38 och mest sörjde de för det ordets skull som han hade sagt, att de icke mer skulle få se hans ansikte. Och så ledsagade de honom till skeppet.

38 being most distressed for the word which he had said,—That, no more, should they, his face, behold. And they accompanied him unto the ship.

21 luku

1 Kun olimme eronneet heistä ja lähteneet purjehtimaan, laskimme suoraan Koos-saareen ja seuraavana päivänä Rodoon ja sieltä Pataraan.

1 Sedan vi hade skilts ifrån dem, lade vi ut och foro raka vägen till Kos och kommo dagen därefter till Rodus och därifrån till Patara.

1 And it came to pass, when we set sail, having torn ourselves from them, running a straight course, we came unto Cos, and, on the next day, unto Rhodes,—and from thence unto Patara;

2 Siellä tapasimme Foinikiaan menevän laivan,

2 Där funno vi ett skepp som skulle fara

2 and, finding a ship crossing over to

astuimme siihen ja lähdimme purjehtimaan.

3 Ja kun Kypro rupesi näkymään ja oli jäänyt meistä vasemmalle, purjehdimme Syyriaan ja nousimme maihin Tyyrossa; siellä näet laivan oli määrä purkaa lastinsa.

4 Ja tavattuamme opetuslapset me viivyimme siellä seitsemän päivää. Ja Hengen vaikutuksesta he varoittivat Paavalia menemästä Jerusalemiin.

5 Mutta kun olimme viettäneet loppuun ne päivät, lähdimme matkalle, ja kaikki saattoivat vaimoineen ja lapsineen meitä kaupungin ulkopuolelle saakka. Ja me laskeuduimme rannalla polvillemme ja rukoilimme;

6 ja sanottuamme jäähyväiset toisillemme astuimme laivaan, ja he palasivat kotiinsa.

7 Tyyrosta me saavuimme Ptolemaikseen, ja siihen päättyi purjehduksemme. Ja

över till Fenicien; på det gingo vi ombord och lade ut.

3 Och när vi hade fått Cypern i sikte, lämnade vi denna ö på vänster hand och seglade till Syrien och landade vid Tyrus; ty där skulle skeppet lossa sin last.

4 Och vi uppsökte där lärjungarna och stannade hos dem i sju dagar. Dessa sade nu genom Andens tillskyndelse till Paulus att han icke borde begiva sig till Jerusalem.

5 Men när vi hade stannat där de dagarna ut, bröto vi upp därifrån och gåvo oss i väg, ledsagade av dem alla, med hustrur och barn, ända utom staden. Och på stranden föllo vi ned på våra knän och bådo

6 och togo sedan avsked av varandra. Därefter stego vi ombord på skeppet, och de andra vände tillbaka hem igen.

7 Från Tyrus kommo vi till Ptolemais, och därmed avslutade vi

Phoenicia, going on board, we set sail.

3 And, sighting Cyprus, and leaving it behind to the left, we held on our voyage to Syria, and landed at Tyre; for, there, the ship was to discharge her cargo.

4 And, finding up the disciples, we remained there seven days, and they, unto Paul, began to say, through the Spirit, that he would gain no footing in Jerusalem.

5 And, when it came to pass that we had completed the days, we went forth, and continued our journey, all of them accompanying us, with wives and children, as far as outside the city; and, kneeling down on the beach in prayer,

6 we tare ourselves from each other, and we went on board the ship, while, they, returned unto their homes.

7 And, we, finishing the voyage from Tyre, reached Ptolemais,

me tervehdimme veljiä siellä ja viivyimme päivän heidän luonansa.

sjöresan. Och vi hälsade på hos bröderna där och stannade hos dem en dag.

and, saluting the brethren, abode one day with them;

8 Mutta seuraavana päivänä me lähdimme sieltä ja tulimme Kesareaan, jossa menimme evankelista Filippuksen tykö, joka oli yksi niistä seitsemästä, ja jäimme hänen tykönsä.

8 Men följande dag begåvo vi oss därifrån och kommo till Cesarea. Där togo vi in hos evangelisten Filippus, en av de sju, och stannade kvar hos honom.

8 and, on the morrow departing, we came to Caesarea, and, entering into the house of Philip the evangelist, who was of the seven, we abode with him.

9 Ja hänellä oli neljä tytärtä, neitsyttä, joilla oli profetoimisen lahja.

9 Denne hade fyra ogifta döttrar, som ägde profetisk gåva.

9 Now—this man, had four virgin daughters, who used to prophesy.

10 Siellä me viivyimme useita päiviä. Niin tuli sinne Juudeasta eräs profeetta, nimeltä Agabus.

10 Under den tid av flera dagar, som vi stannade där, kom en profet, vid namn Agabus, dit ned från Judeen.

10 And, as we stayed on many days, there came down a certain man from Judaea, a prophet, by name Agabus;

11 Ja tultuaan meidän luoksemme hän otti Paavalin vyön, sitoi sillä jalkansa ja kätensä ja lausui: "Näin sanoo Pyhä Henki: 'Sen miehen, jonka vyö tämä on, juutalaiset näin sitovat Jerusalemissa ja antavat pakanain käsiin.'"

11 När denne hade kommit till oss, tog han Paulus' bälte och band därmed sina händer och fötter och sade: »Så säger den helige Ande: 'Den man som detta bälte tillhör, honom skola judarna så binda i Jerusalem, och sedan skola de överlämna honom i hedningarnas händer.'»

11 and, coming unto us, and taking Paul’s girdle, he bound his own feet and hands, and said—Thus, saith the Holy Spirit, the man whose this girdle is, shall the Jews thus bind in Jerusalem, and deliver up into the hands of Gentiles.

12 Kun sen kuulimme, pyysimme, sekä me että ne, jotka siellä asuivat, ettei hän menisi Jerusalemiin.

12 När vi hörde detta, bådo såväl vi själva som bröderna i staden honom att han icke skulle begiva sig upp

12 And, when we heard these things, both, we, and they of the place began beseeching him, not to

till Jerusalem.

13 Silloin Paavali vastasi ja sanoi: "Mitä te teette, kun itkette ja särjette minun sydäntäni. Sillä minä olen valmis, en ainoastaan käymään sidottavaksi, vaan myöskin kuolemaan Jerusalemissa Herran Jeesuksen nimen tähden."

13 Men då svarade Paulus: »Varför gråten I så och sargen mitt hjärta? Jag är ju redo icke allenast att låta mig bindas, utan ock att dö i Jerusalem, för Herren Jesu namns skull.»

go up unto Jerusalem.

13 Then, answered Paul—What are ye doing, weeping and breaking my heart? For, I, not only to be bound, but to die in Jerusalem, am ready, in behalf of the name of the Lord Jesus.

14 Ja kun hän ei taipunut, niin me rauhoituimme ja sanoimme: "Tapahtukoon Herran tahto."

14 Då han alltså icke lät övertala sig, gåvo vi oss till freds och sade: »Ske Herrens vilja.»

14 And, as he was not to be persuaded, we ceased, saying—the Lord's, will be done!

15 Niiden päivien kuluttua me hankkiuduimme ja menimme ylös Jerusalemiin.

15 Efter de dagarnas förlopp gjorde vi oss i ordning och begåvo oss upp till Jerusalem.

15 And, after these days, making ready what we had, we started to go up unto Jerusalem;

16 Ja meidän kanssamme tuli myös opetuslapsia Kesareasta, jotka veivät meidät majapaikkaamme, erään vanhan opetuslapsen, kyprolaisen Mnasonin, tykö.

16 Från Cesarea följde också några av lärjungarna med oss, och dessa förde oss till en viss Mnason från Cypern, en gammal lärjunge, som vi skulle gästa hos.

16 and there went certain also of the disciples from Caesarea, along with us, who were to introduce us unto one with whom we might be entertained, one Mnason of Cyprus, an early disciple.

17 Ja saavuttuamme Jerusalemiin veljet ottivat meidät iloiten vastaan.

17 Och när vi kommo till Jerusalem, togo bröderna emot oss med glädje.

17 Now, when we came to Jerusalem, the brethren, gladly welcomed us.

18 Seuraavana päivänä Paavali meni meidän kanssamme Jaakobin tykö, ja kaikki vanhimmat tulivat sinne saapuville.

18 Dagen därefter gick Paulus med oss andra till Jakob; dit kommo ock alla de äldste.

18 And, on the next day, Paul went in with us unto James, and, all the elders, were present.

19 Ja kun hän oli heitä tervehtinyt, kertoi hän

19 Och sedan han hade hälsat dem

19 And, saluting them, he went on to narrate,

kohta kohdalta kaikki, mitä Jumala hänen palveluksensa kautta oli tehnyt pakanain keskuudessa.

förtäljde han för dem alltsammans, det ena med det andra, som Gud genom hans arbete hade gjort bland hedningarna.

one by one, each of the things which God had wrought among the nations through his ministry.

20 Sen kuultuaan he ylistivät Jumalaa ja sanoivat Paavalille: "Sinä näet, veli, kuinka monta tuhatta juutalaista on tullut uskoon, ja he ovat kaikki lainkiivailijoita.

20 När de hörde detta, prisade de Gud. Och de sade till honom: »Du ser, käre broder, huru många tusen judar det är som hava kommit till tro, och alla nitälska de för lagen.

20 And, they, having heard, began glorifying God; and they said to him—Thou observest, brother, how many myriads there are among the Jews who have believed, and, all, are zealous for the law.

21 Mutta heille on kerrottu sinusta, että sinä opetat kaikkia pakanain seassa asuvia juutalaisia luopumaan Mooseksesta ja kiellät heitä ympärileikkaamasta lapsiaan ja vaeltamasta säädettyjen tapojen mukaan.

21 Nu har det blivit dem sagt om dig, att du lär alla judar som bo spridda bland hedningarna att avfalla från Moses, i det du säger att de icke behöva omskära sina barn, ej heller i övrigt vandra efter vad stadgat är.

21 Now they have heard it rumoured concerning thee, that, an apostacy, art thou teaching, from Moses, unto all the Jews, who are among the nations, telling them not to be circumcising their children, nor, by the customs, to be walking.

22 Mitä siis on tehtävä? Varmaankin on suuri joukko kokoontuva, sillä he saavat kuulla sinun tulleen.

22 Vad är då att göra? Helt visst skall man få höra att du har kommit hit.

22 What, then, is it? at all events, they will hear that thou hast come.

23 Tee siis tämä, minkä me nyt sinulle sanomme. Meillä on täällä neljä miestä, joilla on lupaus täytettävänä.

23 Gör därför såsom vi nu vilja säga dig. Vi hava här fyra män som hava bundit sig genom ett löfte.

23 This, then, do, which unto thee, we say:—We have four men who have a vow upon themselves.

24 Ota ne luoksesi ja puhdista itsesi heidän kanssansa ja maksa kulut

24 Tag med dig dessa, och låt helga dig tillsammans med dem,

24 Taking these unto thee, be purified with them, and spend

heidän puolestaan, että he saisivat leikkauttaa tukkansa; siitä kaikki huomaavat, ettei ole mitään perää siinä, mitä heille on kerrottu sinusta, vaan että sinäkin vaellat lain mukaan ja noudatat sitä.

och åtag dig omkostnaderna för dem, så att de kunna låta raka sina huvuden. Då skola alla förstå att intet av allt det som har blivit dem sagt om dig äger någon grund, utan att också du vandrar efter lagen och håller den.

something upon them, that they may shave their head; and all will get to know, that the things which they have heard rumoured concerning thee, are, nothing,—on the contrary, thou thyself, dost keep the ranks, guarding the law.

25 Mutta uskoon tulleista pakanoista me olemme päättäneet ja kirjoittaneet, että heidän on välttäminen epäjumalille uhrattua ja verta ja lihaa, josta ei veri ole laskettu, ja haureutta."

25 Vad åter angår de hedningar som hava kommit till tro, så hava vi här beslutit och jämväl skrivit till dem, att de böra taga sig till vara för kött från avgudaoffer och för blod och för köttet av förkvävda djur och för otukt.»

25 But, concerning them of the nations who have believed, we ourselves, sent, deciding that they should be guarding themselves, both as to idol sacrifice, and blood, and what is strangled, and fornication.

26 Silloin Paavali otti ne miehet luokseen, ja kun hän seuraavana päivänä oli puhdistanut itsensä heidän kanssaan, meni hän pyhäkköön ja ilmoitti, milloin heidän puhdistumispäivänsä tulisivat päättymään, jota ennen heidän kunkin edestä oli tuotava uhri.

26 Så tog då Paulus männen med sig och lät följande dag helga sig tillsammans med dem; sedan gick han in i helgedomen och gav till känna när den tid skulle gå till ända, för vilken de hade låtit helga sig, den tid före vars utgång offer skulle frambäras för var och en särskild av dem.

26 Then Paul, taking unto him the men, on the next day, with them, being purified, began entering into the temple to declare the filling up of the days of the purification—until, the offering, had been presented for each one of them.

27 Mutta kun ne seitsemän päivää olivat päättymässä, näkivät Aasiasta tulleet juutalaiset hänet pyhäkössä, kiihoittivat

27 När de sju dagarna nästan voro ute, fingo judarna från provinsen Asien se honom i helgedomen och

27 When, however, the seven days were on the point of being concluded, the Jews from Asia, observing

kaiken kansan ja kävivät häneen käsiksi

uppviglade då allt folket. Och de grepo honom

him in the temple, began to urge–on all the multitude, and thrust upon them their hands,

28 ja huusivat: "Israelin miehet, auttakaa! Tämä on se mies, joka kaikkialla opettaa kaikkia ihmisiä meidän kansaamme ja lakiamme ja tätä paikkaa vastaan, onpa vielä tuonut kreikkalaisia pyhäkköönkin ja saastuttanut tämän pyhän paikan."

28 och ropade: »I män av Israel, kommen till hjälp! Här är den man som allestädes lär alla sådant som är emot vårt folk och emot lagen och emot denna plats. Därtill har han nu ock fört greker in i helgedomen och oskärat denna heliga plats.»

28 crying out— Israelites! be giving help! This, is the man who, against the people, and the law, and this place, is teaching, all men everywhere; furthermore, even Greeks, hath he brought into the temple, and hath profaned this holy place.

29 Sillä he olivat ennen nähneet efesolaisen Trofimuksen kaupungilla hänen kanssaan ja luulivat, että Paavali oli tuonut hänet pyhäkköön.

29 De hade nämligen förut sett efesiern Trofimus i staden tillsammans med honom och menade att Paulus hade fört denne in i helgedomen.

29 For they had before seen Trophimus, the Ephesian, in the city along with him, whom they were supposing, Paul, had brought, into the temple.

30 Ja koko kaupunki tuli liikkeelle, ja väkeä juoksi kokoon; ja he ottivat Paavalin kiinni, raastoivat hänet ulos pyhäköstä, ja heti portit suljettiin.

30 Och hela staden kom i rörelse, och folket skockade sig tillsammans. Och då de nu hade gripit Paulus, släpade de honom ut ur helgedomen, varefter portarna genast stängdes igen.

30 And the whole city was set in motion, and there took place a running together of the people, and, laying hold of Paul, they proceeded to drag him outside the temple, and, straightway, the doors were made fast.

31 Ja kun he tahtoivat hänet tappaa, sai

31 Men just som de stodo färdiga att dräpa

31 When, also, they were seeking to slay

sotaväenosaston päällikkö sanan, että koko Jerusalem oli kuohuksissa.

honom, anmäldes det hos översten för den romerska vakten att hela Jerusalem var i uppror.

him, there was carried up information, unto the captain of the band, that all Jerusalem was in confusion:—

32 Tämä otti heti paikalla mukaansa sotilaita ja sadanpäämiehiä ja riensi alas heidän luoksensa. Kun he näkivät päällikön ja sotilaat, lakkasivat he lyömästä Paavalia.

32 Denne tog då strax med sig krigsmän och hövitsmän och skyndade ned till dem. Och när de fingo se översten och krigsmännen, upphörde de att slå Paulus

32 who, instantly taking unto him soldiers and centurions, ran down upon them; and, they, seeing the captain and the soldiers, left off striking Paul.

33 Silloin päällikkö astui esiin, otatti hänet kiinni ja käski sitoa hänet kaksilla kahleilla ja kysyi, kuka hän oli ja mitä hän oli tehnyt.

33 Översten gick då fram och tog honom i förvar och bjöd att man skulle fängsla honom med två kedjor. Och han frågade vem han var och vad han hade gjort.

33 Then, the captain, drawing near, laid hold of him, and ordered him to be bound with two chains,—and began to enquire, who he might be, and what he had done;

34 Mutta kansanjoukosta huusivat toiset sitä, toiset tätä. Ja koska hän melun tähden ei voinut saada varmaa selkoa, käski hän viedä hänet kasarmiin.

34 Men bland folket ropade den ene så, den andre så. Då han alltså för larmets skull icke kunde få något säkert besked, bjöd han att man skulle föra honom till kasernen.

34 but, others, were calling out, something else, in the multitude; and so, as he could not get to know the certainty, because of the tumult, he ordered him to be brought into the castle.

35 Ja kun Paavali tuli portaille, täytyi sotamiesten kantaa häntä kansan väkivallan tähden;

35 Och när han kom fram till trappan, trängde folket så våldsamt på, att han måste bäras av krigsmännen,

35 And, when he came unto the stairs, so it was that he was borne along by the soldiers, because of the force of the multitude;

36 sillä suuri kansanpaljous seurasi perässä ja huusi:

36 ty folkhopen följde efter och skriade: »Bort

36 for the throng of the people was

"Vie pois hänet!"

med honom!»

following, crying out—Away with him!

37 Ja kun oltiin kuljettamassa Paavalia sisälle kasarmiin, sanoi hän päällikölle: "Onko minun lupa sanoa sinulle jotakin?" Niin tämä sanoi: "Osaatko sinä siis kreikkaa?

37 Då nu Paulus skulle föras in i kasernen, sade han till översten: »Tillstädjes det mig att säga något till dig?» Han svarade: »Kan du tala grekiska?

37 But, when he was on the point of being taken into the castle, Paul saith unto the captain—Is it allowed me, to say somewhat unto thee? And he said—With Greek, art thou acquainted?

38 Etkö sitten olekaan se egyptiläinen, joka hiljakkoin villitsi ne neljätuhatta murhamiestä ja vei heidät erämaahan?"

38 Är du då icke den egyptier som för en tid sedan ställde till 'dolkmännens' uppror, de fyra tusens, och förde dem ut i öknen?»

38 Not, then, art, thou, the Egyptian, who, before these days, stirred up to sedition and led out into the wilderness the four-thousand men of the Assassins?

39 Niin Paavali sanoi: "Minä olen juutalainen mies, Tarson, tunnetun Kilikian kaupungin, kansalainen; pyydän sinua, salli minun puhua kansalle."

39 Då svarade Paulus: »Nej, jag är en judisk man från Tarsus, medborgare alltså i en betydande stad i Cilicien. Men jag beder dig, tillstäd mig att tala till folket.»

39 And Paul said—I, indeed, am a Jew, of Tarsus in Cilicia,—a citizen, of no obscure city; but I beseech thee, give me leave to speak unto the people!

40 Ja kun hän sen salli, niin Paavali, seisoen portailla, viittasi kädellään kansalle; ja kun oli syntynyt syvä hiljaisuus, puhui hän heille hebreankielellä ja sanoi:

40 Och han tillstadde honom det. Då gav Paulus från trappan, där han stod, med handen ett tecken åt folket. Och sedan där hade blivit helt tyst, talade han till dem på hebreiska och sade:

40 And, when he had given leave, Paul, standing upon the stairs, waved with his hand unto the people; and, when great silence was secured, he addressed them in the Hebrew language, saying—

1 "Miehet, veljet ja isät, kuulkaa, mitä minä nyt teille puolustukseksenі puhun."
2 Kun he kuulivat hänen puhuvan heille hebreankielellä, syntyi vielä suurempi hiljaisuus. Ja hän sanoi:

3 "Minä olen juutalainen, syntynyt Kilikian Tarsossa, mutta kasvatettu tässä kaupungissa ja Gamalielin jalkojen juuressa opetettu tarkkaan noudattamaan isien lakia; ja minä kiivailin Jumalan puolesta, niinkuin te kaikki tänä päivänä kiivailette.

4 Ja minä vainosin tätä tietä aina kuolemaan asti, sitoen ja heittäen vankeuteen sekä miehiä että naisia,

5 niinkuin myös ylimmäinen pappi voi minusta todistaa, ja kaikki vanhimmat. Minä sain heiltä myös kirjeitä veljille Damaskoon, ja minä matkustin sinne tuodakseni nekin, jotka siellä olivat, sidottuina Jerusalemiin rangaistaviksi.

1 »Bröder och fäder, hören vad jag nu inför eder vill tala till mitt försvar.»
2 När de hörde att han talade till dem på hebreiska, blevo de ännu mer stilla. Och han fortsatte:

3 »Jag är en judisk man, född i Tarsus i Cilicien, men uppfostrad här i staden och undervisad vid Gamaliels fötter, efter fädernas lag i all dess stränghet. Och jag var en man som nitälskade för Gud, såsom I allasammans i dag gören.

4 Jag förföljde 'den vägen' ända till döds, och både män och kvinnor lät jag binda och sätta i fängelse;

5 det vittnesbördet kan översteprästen och de äldstes hela råd giva mig. Också fick jag av dem brev till bröderna i Damaskus; och jag begav mig dit, för att fängsla jämväl dem som voro där och föra

1 Brethren and fathers! Hear ye, the defence, which I now make unto you:—
2 And, when they heard that, in the Hebrew language, he had begun to address them, they kept the more quiet. And he saith—

3 I, am a Jew, born in Tarsus of Cilicia, but nurtured in this city, at the feet of Gamaliel,—trained after the strictness of our ancestral law; being jealous for God just as, all ye, are this day;

4 and, this way, I persecuted unto the death, binding and delivering up into prisons both men and women:—

5 as, even the High-priest, beareth me witness, and all the Eldership,—from whom, letters also, accepting to the brethren, unto Damascus, was I journeying, to bring them who were there

	dem till Jerusalem, så att de kunde bliva straffade.	bound unto Jerusalem, that they might be punished.
6 Niin tapahtui, kun minä matkalla ollessani lähestyin Damaskoa, että keskipäivän aikaan yhtäkkiä taivaasta leimahti suuri valo minun ympärilläni;	6 Men när jag var på vägen och nalkades Damaskus, hände sig vid middagstiden att ett starkt sken från himmelen plötsligt kringstrålade mig.	6 But it befell me, as I was journeying and drawing nigh unto Damascus, that, about mid-day—suddenly—out of heaven, there flashed a great light all around me;
7 ja minä kaaduin maahan ja kuulin äänen sanovan minulle: 'Saul, Saul, miksi vainoat minua?'	7 Och jag föll ned till marken och hörde då en röst som sade till mig: 'Saul, Saul, varför förföljer du mig?'	7 I fell also to the ground, and heard a voice saying unto me—Saul! Saul! Why, me, art thou persecuting?
8 Niin minä vastasin: 'Kuka olet, herra?' Ja hän sanoi minulle: 'Minä olen Jeesus Nasaretilainen, jota sinä vainoat.'	8 Då svarade jag: 'Vem är du, Herre?' Han sade till mig: 'Jag är Jesus från Nasaret, den som du förföljer.'	8 And, I, answered—Who art thou, Lord? And he said unto me—I, am Jesus the Nazarene, whom, thou, art persecuting!
9 Ja minun seuralaiseni näkivät kyllä valon, mutta eivät kuulleet sen ääntä, joka minulle puhui.	9 Och de som voro med mig sågo väl skenet, men hörde icke rösten av den som talade till mig.	9 Now, they who were with me, beheld, indeed, the light, but heard not, the voice, of him that was speaking with me
10 Ja minä sanoin: 'Herra, mitä minun pitää tekemän?' Herra sanoi minulle: 'Nouse ja mene Damaskoon, niin siellä sinulle sanotaan kaikki, mikä sinulle on tehtäväksi asetettu.'	10 Då frågade jag: 'Vad skall jag göra, Herre?' Och Herren svarade mig: 'Stå upp och gå in i Damaskus; där skall allt det bliva dig sagt, som är dig förelagt att göra.'	10 And said—What shall I do, Lord? And, the Lord, said unto me—Arise, and be going thy way into Damascus, and, there, shall it be told thee of all things which are appointed for thee to do.
11 Ja kun minä sen valon kirkkaudesta tulin	11 Men eftersom jag, till följd av det starka	11 But, as I could not see clearly owing to

näkemättömäksi, taluttivat seuralaiseni minua kädestä, ja niin minä tulin Damaskoon.

skenet, icke mer kunde se togo mina följeslagare mig vid handen och ledde mig, så att jag kom in i Damaskus.

the glory of that light, being led by the hand of them who were with me, I came into Damascus.

12 Ja eräs mies, hurskas lain mukaan, nimeltä Ananias, josta kaikki siellä asuvat juutalaiset todistivat hyvää,

12 Där fanns en efter lagen fram man, Ananias, vilken hade gott vittnesbörd om sig av alla judar som bodde där.

12 And, one Ananias, a man devout according to the law, well-attested by all the Jews that dwelt there,

13 tuli minun tyköni, astui eteeni ja sanoi minulle: 'Saul, veljeni, saa näkösi jälleen.' Ja sillä hetkellä minä sain näköni ja katsoin häneen.

13 Denne kom nu och trädde fram till mig och sade: 'Saul, min broder, hav din syn igen.' Och i samma stund fick jag min syn igen och såg upp på honom.

13 coming unto me, and standing over me, said—Saul, brother! look up. And, I, in that very hour, looked up on him.

14 Niin hän sanoi: 'Meidän isiemme Jumala on valinnut sinut tuntemaan hänen tahtonsa ja näkemään Vanhurskaan ja kuulemaan hänen suunsa äänen;

14 Då sade han: 'Våra fäders Gud har utsett dig till att känna hans vilja och till att se den Rättfärdige och höra ord från hans mun.

14 And he said—The God of our fathers, hath chosen thee to get to know his will, and to see the Righteous One,—and to hear a voice out of his mouth.

15 sillä sinä olet oleva hänen todistajansa kaikkien ihmisten edessä, sen todistaja, mitä olet nähnyt ja kuullut.

15 Ty du skall vara hans vittne inför alla människor och vittna om vad du har sett och hört.

15 Because thou shalt be a witness to him unto all men, of the things which thou hast seen and heard.

16 Ja nyt, mitä viivyttelet? Nouse, huuda avuksi hänen nimeänsä ja anna kastaa itsesi ja pestä pois syntisi.'

16 Varför dröjer du då nu? Stå upp och låt döpa dig och avtvå dina synder, och åkalla därvid hans namn.'

16 And, now, what art thou going to do? Arise, and get thyself immersed, and have thy sins bathed away, calling upon his name.

17 Kun olin palannut

17 Men när jag hade

17 And it came to

Jerusalemiin, tapahtui minun rukoillessani pyhäkössä, että minä jouduin hurmoksiin

kommit tillbaka till Jerusalem, hände sig, medan jag bad i helgedomen, att jag föll i hänryckning

pass, when had returned unto Jerusalem, and was praying in the temple, that I came to be in a trance,

18 ja näin hänet. Ja hän sanoi minulle: 'Riennä ja lähde pian pois Jerusalemista, sillä he eivät ota vastaan sinun todistustasi minusta.'

18 och såg honom och hörde honom säga till mig: 'Skynda dig med hast bort ifrån Jerusalem; ty de skola icke här taga emot ditt vittnesbörd om mig.'

18 and saw him, saying unto me—Haste thee, and go forth speedily out of Jerusalem, inasmuch as they will not accept thy witness concerning me.

19 Ja minä sanoin: 'Herra, he tietävät itse, että minä panin vankeuteen ja ruoskitin jokaisessa synagoogassa niitä, jotka uskoivat sinuun.

19 Men jag sade: 'Herre, de veta själva att det var jag som överallt i synagogorna lät fängsla och gissla dem som trodde på dig.

19 And, I, said—Lord! they themselves, well know that I was imprisoning and beating in every synagogue them who were believing on thee.

20 Ja kun Stefanuksen, sinun todistajasi, veri vuodatettiin, olin minäkin läsnä, hyväksyin sen ja vartioin hänen surmaajainsa vaatteita.'

20 Och när Stefanus', ditt vittnes, blod utgöts, var ock jag tillstädes och gillade vad som skedde och vaktade de mäns kläder, som dödade honom.'

20 And, when the blood of Stephen thy witness was being shed, even I myself, was standing by, and approving, and guarding the mantles of them who were slaying him.

21 Ja hän sanoi minulle: 'Mene, sillä minä lähetän sinut kauas pakanain tykö.'"

21 Då sade han till mig: Gå; jag vill sända dig åstad långt bort till hedningarna.'»

21 And he said unto me—Be taking thy journey; because, I, unto nations afar off, will send thee.

22 Tähän sanaan asti he kuuntelivat häntä; mutta silloin he korottivat äänensä ja sanoivat: "Pois maan päältä tuommoinen!

22 Ända till dess att han sade detta hade de hört på honom. Men nu hovo de upp sin röst och ropade:

22 And they hearkened unto him as far as this word, and lifted up their voice, saying—Away

Sillä ei hän saa elää."

»Bort ifrån jorden med den människan! Det är icke tillbörligt att en sådan får leva.»

from the earth, with such a man as this, for it is not fit that he should live.

23 Ja kun he huusivat ja heittelivät vaatteitaan ja viskoivat tomua ilmaan,

23 Då de så skriade och därvid revo av sig sina kläder och kastade stoft upp i luften,

23 Now, as they were both making an outcry and tearing their mantles,—dust, also were throwing into the air,

24 käski päällikkö viedä hänet kasarmiin, ja saadakseen tietää, mistä syystä he niin hänelle huusivat, hän määräsi hänet ruoskimalla tutkittavaksi.

24 bjöd översten att man skulle föra in honom i kasernen, och gav befallning om att man skulle förhöra honom under gisselslag, så att han finge veta varför de så ropade mot honom.

24 the captain ordered him to be brought into the castle, saying, that, with scourging, he should be put to the test,—that he might find out, for what cause they were, thus, clamouring against him.

25 Mutta kun he olivat oikaisseet hänet ruoskittavaksi, sanoi Paavali siinä seisovalle sadanpäämiehelle: "Onko teidän lupa ruoskia Rooman kansalaista, vieläpä ilman tuomiota?"

25 Men när de redan hade sträckt ut honom till gissling, sade Paulus till den hövitsman som stod där: »Är det lovligt för eder att gissla en romersk medborgare, och det utan dom och rannsakning?»

25 But, when they had stretched him out with straps, Paul said unto the by–standing centurion—A Roman, and uncondemned, is it allowed you to be scourging?

26 Kun sadanpäämies sen kuuli, meni hän päällikölle ilmoittamaan ja sanoi: "Mitä aiot tehdä? Tämä mies on Rooman kansalainen."

26 När hövitsmannen hörde detta, gick han till översten och underrättade honom härom och sade: »Vad är det du tänker göra? Mannen är ju romersk medborgare.»

26 And, when the centurion heard [that], he went unto the captain, and reported, saying—What art thou going to do? For, this man, is, a Roman?

27 Niin päällikkö meni

27 Då gick översten dit

27 And the captain,

Paavalin luo ja sanoi hänelle: "Sano minulle: oletko sinä Rooman kansalainen?" Hän vastasi: "Olen."

och frågade honom: »Säg mig, är du verkligen romersk medborgare?» Han svarade: »Ja.»

coming up, said to him—Tell me! Art, thou, a, Roman? And, he, said—Yea!

28 Niin päällikkö sanoi: "Minä olen paljolla rahalla hankkinut itselleni tämän kansalaisoikeuden." Paavali sanoi: "Mutta minulla se on syntymästäni asti."

28 Översten sade då: Mig har det kostat en stor summa penningar att köpa den medborgarrätten.» Men Paulus sade: »Jag däremot har den redan genom födelsen.»

28 And the captain answered—I, for a large sum, this citizenship acquired! And, Paul, said—But, I, am even, [free–] born!

29 Silloin ne, joiden piti häntä tutkia, lähtivät heti hänen luotaan. Ja myös päällikkö peljästyi saatuaan tietää, että Paavali oli Rooman kansalainen, kun oli sidottanut hänet.

29 Männen som skulle hava förhört honom drogo sig då strax undan och lämnade honom. Och när översten nu hade fått veta att han var romersk medborgare, blev också han förskräckt, vid tanken på att han hade låtit fängsla honom.

29 Straightway, therefore, they who were about to put him to the test, withdrew from him; and, even the captain, was struck with fear, when he found out he was, a Roman, and because, him, he had bound.

30 Mutta seuraavana päivänä, koska hän tahtoi saada varman tiedon, mistä juutalaiset häntä syyttivät, päästi hän hänet siteistä ja käski ylipappien ja koko neuvoston kokoontua, vei Paavalin alas ja asetti hänet heidän eteensä.

30 Då han emellertid ville få säkert besked om varför Paulus anklagades av judarna, låt han dagen därefter taga av honom bojorna och bjöd översteprästerna och hela Stora rådet att komma tillsammans. Sedan lät han föra Paulus ditned och ställde honom inför dem.

30 But, on the morrow, being minded to get to know the certainty as to why he was being accused by the Jews, he released him, and ordered the High–priests and all the High–council to come together; and, bringing down Paul, set him before them.

23 luku

1 Niin Paavali loi katseensa neuvostoon ja sanoi: "Miehet, veljet, minä olen kaikessa hyvällä omallatunnolla vaeltanut Jumalan edessä tähän päivään asti."
2 Mutta ylimmäinen pappi Ananias käski lähellä seisovia lyömään häntä vasten suuta.

3 Silloin Paavali sanoi hänelle: "Jumala on lyövä sinua, sinä valkeaksi kalkittu seinä; istutko sinä tuomitsemassa minua lain mukaan ja käsket vastoin lakia lyödä minua?"

4 Niin ne, jotka seisoivat lähellä, sanoivat: "Herjaatko sinä Jumalan ylimmäistä pappia?"
5 Ja Paavali sanoi: "En tiennyt, veljet, että hän on ylimmäinen pappi; sillä kirjoitettu on: 'Kansasi ruhtinasta älä kiroa'."

6 Mutta koska Paavali tiesi osan heistä olevan saddukeuksia ja toisen osan fariseuksia, huusi hän neuvoston edessä: "Miehet, veljet, minä olen fariseus,

1 Och Paulus fäste ögonen på Rådet och sade: »Mina bröder, allt intill denna dag har jag vandrat inför Gud med ett i allo gott samvete.»
2 Då befallde översteprästen Ananias dem som stodo bredvid honom, att de skulle slå honom på munnen.
3 Paulus sade då till honom: »Gud skall slå dig, du vitmenade vägg. Du sitter här för att döma mig efter lagen, och ändå bjuder du, tvärtemot lagen, att man skall slå mig!»

4 Då sade de som stodo därbredvid: »Smädar du Guds överstepräst?»
5 Paulus svarade: »Jag visste icke, mina bröder, att han var överstepräst. Det är ju skrivet: 'Mot en hövding i ditt folk skall du icke tala onda ord.'»
6 Nu hade Paulus märkt att den ena delen av dem utgjordes av sadducéer och den andra av fariséer. Därför sade han med

1 And Paul, looking steadfastly, at the High-council, said—Brethren! I, in all good conscience have used my citizenship for God until this day.
2 And, the High-priest, Ananias, ordered them that stood by him, to be smiting him on the mouth.
3 Then, Paul, unto him, said—God is about to be smiting thee, thou whited wall! Dost, thou, then sit to judge me according to the law, and, unlawfully, orderest me to be smitten?
4 And, they who stood by, said—The High-priest of God, dost thou revile?
5 And Paul said—I was not aware, brethren, that he was high-priest; because it is written—Of a ruler of thy people, shalt thou not speak injuriously.
6 But Paul, getting to know that, the one part, were Sadducees and, the other, Pharisees, began to cry aloud in the

fariseusten jälkeläinen; toivon ja kuolleitten ylösnousemuksen tähden minä olen tuomittavana."

ljudelig röst inför Rådet: »Mina bröder, jag är farisé, en avkomling av fariséer. Det är för vårt hopps skull, för de dödas uppståndelses skull, som jag står här inför rätta.»

council—Brethren! I, am, a Pharisee, son of Pharisees:—Concerning a hope, even of a rising again of the dead, am I to be judged.

7 Tuskin hän oli tämän sanonut, niin nousi riita fariseusten ja saddukeusten kesken, ja kokous jakautui.

7 Knappt hade han sagt detta, förrän en strid uppstod mellan fariséerna och sadducéerna, så att hopen blev delad.

7 And, as this he was saying, there arose a dissension of the Pharisees and Sadducees; and rent asunder was the throng.

8 Sillä saddukeukset sanovat, ettei ylösnousemusta ole, ei enkeliä eikä henkeä, mutta fariseukset tunnustavat kumpaisetkin.

8 Sadducéerna säga nämligen att det icke finnes någon uppståndelse, ej heller någon ängel eller ande, men fariséerna bekänna sig tro på både det ena och det andra.

8 For, Sadducees, say, there is no rising again, nor messenger, nor spirit, whereas, Pharisees, confess them both.

9 Ja syntyi suuri huuto, ja muutamat kirjanoppineet fariseusten puolueesta nousivat ja väittelivät kiivaasti ja sanoivat: "Emme löydä mitään pahaa tässä miehessä; entäpä jos henki tai enkeli on hänelle puhunut?"

9 Och man begynte ropa och larma; och några skriftlärde som hörde till fariséernas parti stodo upp och begynte ivrigt disputera med de andra och sade: »Vi finna intet ont hos denne man. Kanhända har en ande eller en ängel verkligen talat med honom.»

9 And there arose a great outcry, and certain of the Scribes of the party of the Pharisees, standing up, began to strive, saying—Nothing bad, find we in this man; — but, if a spirit hath spoken unto him, or a messenger. . .

10 Ja kun riita yhä kiihtyi, pelkäsi päällikkö, että he repisivät Paavalin kappaleiksi, ja käski

10 Då nu en så häftig strid hade uppstått, fruktade översten att de skulle slita Paulus i

10 And, great dissension arising, the captain, fearing lest Paul would be torn in

sotaväen tulla alas ja temmata hänet heidän keskeltään ja viedä hänet kasarmiin.

stycken, och bjöd manskapet gå ned och rycka honom undan dem och föra honom till kasernen.

pieces by them, ordered the troop to go down, and take him by force out of their midst, to bring him into the castle.

11 Mutta seuraavana yönä Herra seisoi Paavalin tykönä ja sanoi: "Ole turvallisella mielellä, sillä niinkuin sinä olet todistanut minusta Jerusalemissa, niin sinun pitää todistaman minusta myös Roomassa."

11 Natten därefter kom Herren och stod framför honom och sade: »Var vid gott mod; ty såsom du har vittnat om mig i Jerusalem, så måste du ock vittna i Rom.»

11 But, on the following night, the Lord, standing over him, said—Be of good courage! for, as thou hast fully borne witness of the things concerning me in Jerusalem, so must thou, in Rome also, bear witness.

12 Mutta päivän tultua juutalaiset tekivät salaliiton ja vannoivat valan, etteivät söisi eivätkä joisi, ennenkuin olivat tappaneet Paavalin.

12 När det sedan hade blivit dag, sammangaddade sig judarna och förpliktade sig med dyr ed att varken äta eller dricka, förrän de hade dräpt Paulus.

12 And, when it became day, the Jews, forming a conspiracy, bound themselves under a curse, saying, that they would neither eat nor drink till they had slain Paul.

13 Ja niitä oli viidettäkymmentä miestä, jotka yhtyivät tähän valaan.

13 Och det var mer än fyrtio män som så hade sammansvurit sig.

13 And they were, more than forty, who, this sworn–confederacy, had formed.

14 He menivät ylipappien ja vanhinten luo ja sanoivat: "Me olemme kirouksen uhalla vannoneet, ettemme mitään maista, ennenkuin olemme tappaneet Paavalin.

14 Dessa gingo till översteprästerna och de äldste och sade: »Vi hava med dyr ed förpliktat oss att ingenting smaka, förrän vi hava dräpt Paulus.

14 And they went unto the High–priests and Elders, and said—With a curse have we bound ourselves, to taste, nothing, until we have slain Paul.

15 Pyytäkää te siis nyt yhdessä neuvoston kanssa päälliköltä, että hän toisi

15 Så mån I nu, tillsammans med Rådet, hemställa hos översten

15 Now, therefore, do, ye, with the High–council, make it

hänet alas teidän luoksenne, ikäänkuin aikoisitte tarkemmin tutkia hänen asiaansa. Mutta me olemme valmiit tappamaan hänet, ennenkuin hän pääsee perille."

att han låter föra honom ned till eder, detta under föregivande att I tänken grundligare undersöka hans sak. Vi skola då vara redo att röja honom ur vägen, innan han hinner fram.»

appear unto the captain, that he should bring him down unto you, as though about to ascertain more exactly the things that concern him; and, we, or ever he come near, are ready to kill him.

16 Mutta Paavalin sisarenpoika, joka oli saanut kuulla väijytyksestä, saapui kasarmille, meni sisälle ja ilmoitti sen Paavalille.

16 Men Paulus' systerson fick höra om försåtet. Han kom därför till kasernen och gick ditin och omtalade för Paulus vad han hade hört.

16 But Paul's sister's son hearing of the lying-in-wait, happening to be near, and coming into the castle,—reported it unto Paul.

17 Niin Paavali kutsui luoksensa erään sadanpäämiehen ja sanoi: "Vie tämä nuorukainen päällikön luo, sillä hänellä on jotakin hänelle ilmoitettavaa."

17 Paulus bad då att en av hövitsmännen skulle komma till honom, och sade: »För denne yngling till översten; ty han har en underrättelse att lämna honom.»

17 And Paul, calling unto him one of the centurions, said—This young man, lead thou away unto the captain, for he hath somewhat to report unto him.

18 Niin hän otti hänet mukaansa, vei hänet päällikön luo ja sanoi: "Vanki Paavali kutsui minut luokseen ja pyysi tuomaan sinun luoksesi tämän nuorukaisen, jolla on jotakin puhuttavaa sinulle."

18 Denne tog honom då med sig och förde honom till översten och sade: »Fången Paulus har kallat mig till sig och bett mig föra denne yngling till dig, ty han har något att säga dig.»

18 He, therefore, taking him with him, brought him unto the captain, and saith—The prisoner Paul, calling me unto him, requested me to bring this young man unto thee, as having somewhat to tell thee.

19 Niin päällikkö tarttui hänen käteensä, vei hänet erikseen ja kysyi: "Mitä sinulla on minulle ilmoitettavaa?"

19 Då tog översten honom vid handen och gick avsides med honom och frågade honom: »Vad är det

19 And the captain, taking him by the hand, and going aside, began, privately, to ask—What is it which

för en underrättelse du har att lämna mig?»

thou hast to report unto me?

20 Hän sanoi: "Juutalaiset ovat päättäneet anoa sinulta, että huomenna veisit Paavalin alas neuvostoon, ikäänkuin aikoisit vielä tarkemmin tutkia hänen asiaansa.

20 Han svarade: »Judarna hava kommit överens om att bedja dig att du i morgon låter föra Paulus ned till Rådet, detta under föregivande att det tänker skaffa sig grundligare kunskap om honom.

20 And he said—The Jews, have agreed to request thee, that, tomorrow, thou wouldst bring, Paul, down into the High–council, as though about to ascertain something, more exact, concerning him.

21 Mutta älä sinä siihen suostu, sillä viidettäkymmentä miestä heidän joukostaan on häntä väijymässä, ja he ovat vannoneet valan, etteivät syö eivätkä juo, ennenkuin ovat tappaneet hänet. Ja nyt he ovat valmiina ja odottavat sinun suostumustasi."

21 Gör dem nu icke till viljes häri; ty mer än fyrtio av dem ligga i försåt för honom och hava med dyr ed förpliktat sig att varken äta eller dricka, förrän de hava röjt honom ur vägen. Och nu äro de redo och vänta allenast på att du skall bevilja deras begäran.»

21 Thou, therefore, do not be persuaded by them, for there are lying in wait for him, from among them, more than forty men,––who, indeed, have bound themselves under a curse, neither to eat nor drink, till they have killed him; and, now, are they ready, awaiting the promise, from thee.

22 Niin päällikkö päästi nuorukaisen menemään ja sanoi hänelle: "Älä virka kenellekään, että olet ilmaissut tämän minulle."

22 Översten bjöd då ynglingen att icke för någon omtala att han hade yppat detta för honom, och lät honom sedan gå.

22 the captain, therefore, dismissed the young man, charging him—Unto no one, divulge thou, that, these things, thou hast shewed unto me.

23 Sitten hän kutsui luoksensa kaksi sadanpäämiestä ja sanoi heille: "Pitäkää yön kolmannesta hetkestä lähtien kaksisataa

23 Därefter kallade han till sig två av hövitsmännen och sade till dem: »Låten två hundra krigsmän göra sig redo att i natt vid

23 And calling certain two of the centurions he said—Make ye ready two hundred soldiers, that they may journey as far as

sotamiestä valmiina lähtemään Kesareaan ja seitsemänkymmentä ratsumiestä ja kaksisataa keihäsmiestä,

tredje timmen avgå till Cesarea, så ock sjuttio ryttare och två hundra spjutbärare.»

Caesarea,—and seventy horsemen, and two hundred spearmen, by the third hour of the night;

24 ja varatkaa ratsuja pannaksenne Paavalin ratsaille ja viedäksenne hänet vahingoittumatonna maaherra Feeliksin luo."

24 Och han tillsade dem att skaffa åsnor, som de skulle låta Paulus rida på så att han oskadd kunde föras till landshövdingen Felix.

24 beasts also provide, in order that, seating Paul thereon, they may bring him safely through unto Felix the governor.

25 Ja hän kirjoitti kirjeen, joka kuului näin:

25 Och han skrev ett brev, så lydande:

25 And he wrote a letter, after this form:–

26 "Klaudius Lysias lausuu tervehdyksen korkea-arvoiselle maaherralle Feeliksille.

26 »Klaudius Lysias hälsar den ädle landshövdingen Felix.

26 Claudius Lysias, unto the most excellent governor Felix, Joy!

27 Tämän miehen ottivat juutalaiset kiinni ja olivat vähällä hänet tappaa; silloin minä tulin saapuville sotaväen kanssa ja pelastin hänet, saatuani tietää, että hän on Rooman kansalainen.

27 Denne man blev gripen av judarna, och det var nära att han hade blivit dödad av dem. Då kom jag tillstädes med mitt manskap och tog honom ifrån dem, sedan jag hade fått veta att han var romersk medborgare.

27 This man, having been apprehended by the Jews, and being about to be killed by them, I went down with the troop, and rescued; having learned that he was, a Roman.

28 Ja koska tahdoin tietää, mistä asiasta he häntä syyttivät, vein hänet heidän neuvostoonsa

28 Men då jag också ville veta vad de anklagade honom för, lät jag ställa honom inför deras Stora råd.

28 And, being minded to find out the cause for which they were accusing him, [I took him down into their High–council],

29 ja havaitsin, että häntä syytettiin heidän lakiaan koskevista riitakysymyksistä, mutta ettei ollut kannetta

29 Jag fann då att anklagelsen mot honom gällde några tvistefrågor i deras lag,

29 whom I found to be accused concerning questions of their law, but, of nothing worthy

mistään, mikä ansaitsisi kuoleman tai kahleet.

men att han icke var anklagad för något som förtjänade död eller fängelse.

of death or bonds, to be charged.

30 Mutta kun minulle on annettu ilmi, että miestä vastaan on tekeillä salahanke, lähetän hänet nyt heti sinun luoksesi; olen myös kehoittanut hänen syyttäjiään sanomaan sanottavansa häntä vastaan sinun edessäsi."

30 Sedan har jag fått kännedom om att något anslag förehaves mot honom, och därför sänder jag honom nu strax till dig. Jag har jämväl bjudit hans anklagare att inför dig föra sin talan mot honom.»

30 But, when I was informed there would be a plot against the man, forthwith, I sent him unto thee, charging, his accusers also, to be speaking against him before thee.

31 Niin sotamiehet, saamansa käskyn mukaan, ottivat Paavalin ja veivät hänet yötä myöten Antipatrikseen.

31 Så togo nu krigsmännen Paulus, såsom det hade blivit dem befallt, och förde honom om natten till Antipatris.

31 So the soldiers, according to their orders, taking up Paul, brought him by night unto Antipatris;

32 Seuraavana päivänä he antoivat ratsumiesten jatkaa hänen kanssaan matkaa, mutta itse he palasivat kasarmiin.

32 Dagen därefter vände de själva tillbaka till kasernen och läto ryttarna färdas vidare med honom.

32 and, on the morrow, leaving the horsemen to go on with him, returned to the castle,—

33 Kun ratsumiehet tulivat Kesareaan, antoivat he kirjeen maaherralle ja veivät myös Paavalin hänen eteensä.

33 När dessa kommo till Cesarea, lämnade de fram brevet till landshövdingen och förde jämväl Paulus fram inför honom.

33 and the others, entering into Caesarea, and delivering the letter unto the governor, set, Paul also, before him.

34 Luettuaan kirjeen hän kysyi, mistä maakunnasta Paavali oli; ja saatuaan tietää, että hän oli Kilikiasta,

34 Sedan han hade läst brevet, frågade han från vilket landskap han var; och när han hade fått veta att han var från Cilicien, sade han:

34 And, when he had read it, and asked out of what province he was, and learned that he was from Cilicia,

35 hän sanoi: "Minä kuulustelen sinua, kun

35 »Jag skall höra vad du har att säga, när

35 I myself will hear thee in full, said he,

syyttäjäsikin saapuvat." Ja hän käski vartioida häntä Herodeksen linnassa.

också dina anklagare hava kommit tillstädes.» Och så bjöd han att man skulle förvara honom i Herodes' borg.

whensoever, thine accusers also, are come; and gave orders that, in the palace of Herod, he should be kept under guard.

24 luku

1 Viiden päivän kuluttua ylimmäinen pappi Ananias meni sinne alas muutamien vanhinten ja erään asianajajan, Tertulluksen, kanssa, ja he ilmoittivat maaherralle syyttävänsä Paavalia.

1 Fem dagar därefter for översteprästen Ananias ditned med några av de äldste och en sakförare, Tertullus; dessa anmälde inför landshövdingen klagomål mot Paulus.

1 And, after five days, came down the High–priest Ananias, with certain Elders and a certain orator Tertullus, and they informed the governor against Paul.

2 Ja kun Paavali oli kutsuttu esille, rupesi Tertullus syyttämään ja sanoi:

2 Och sedan denne hade blivit förekallad, begynte Tertullus sitt anklagelsetal; han sade:

2 And, when he was called, Tertullus began to make accusation, saying—

3 "Runsasta rauhaa me olemme sinun kauttasi, korkea-arvoinen Feeliks, saaneet nauttia, ja sinun huolenpidostasi on parannuksia aikaansaatu tämän kansan hyväksi, sen me kaikin puolin ja kaikkialla ja kaikella kiitollisuudella tunnustamme.

3 »Att vi genom dig åtnjuta mycken frid och ro, och att genom din försorg, ädle Felix, goda åtgärder hava blivit vidtagna för detta folk, det erkänna vi på allt sätt och allestädes, med många tacksägelser.

Seeing that, great peace, we are obtaining through thee, and that, reforms, are being brought about for this nation through thy forethought,

3 both in all ways and in all places, are we accepting it, most excellent Felix, with all thankfulness.

4 Mutta etten aivan kauan sinua viivyttäisi, pyydän sinua hetkisen meitä suosiollisesti kuulemaan.

4 Men för att icke alltför länge besvära dig beder jag att du, i din mildhet, ville höra allenast några få ord av oss.

4 But, lest I too long detain thee, I beseech thee to hear us concisely in thy considerateness.

5 Me olemme havainneet, että tämä mies on ruttotauti ja metelinnostaja kaikkien koko maailman juutalaisten keskuudessa ja nasaretilaisten lahkon päämies,

6 ja hän on koettanut pyhäkönkin saastuttaa. Sentähden me otimme hänet kiinni.
7
8 Voit itse häntä tutkimalla saada tietää kaiken, mistä me häntä syytämme."

9 Ja myös juutalaiset yhtyivät syyttämään häntä ja väittivät asian niin olevan.
10 Paavali vastasi, kun maaherra oli viitannut, että hän sai puhua: "Koska tiedän sinun monta vuotta olleen tämän kansan tuomarina, puhun luottamuksella asiani puolesta.

11 Niinkuin voit saada tietää, ei ole kuin kaksitoista päivää siitä, kun menin Jerusalemiin rukoilemaan.

5 Vi hava funnit att denne är en fördärvlig man, som uppväcker strid bland alla judar i hela världen, och att han är en huvudman för nasaréernas parti.

6 Han har ock försökt att oskära helgedomen; därför grepo vi honom,

7
8 och du kan nu själv anställa rannsakning med honom och så skaffa dig kännedom om allt det som vi anklaga honom för.»

9 De andra judarna instämde häri och påstodo att det förhöll sig så.
10 Då landshövdingen nu gav tecken åt Paulus att han skulle tala, tog han till orda och sade: »Eftersom jag vet att du nu i många år har varit domare över detta folk, försvarar jag min sak med frimodighet.

11 Du kan själv lätt förvissa dig om att det icke är mer än tolv dagar sedan jag kom upp till Jerusalem för

5 For, finding this man a pest, and moving sedition with all the Jews that are throughout the inhabited earth, a leader also of the sect of the Nazarenes,—
6 who also attempted to desecrate even, the temple, whom we also seized,
7 ◇
8 from whom thou shall be able, thyself, by making examination concerning all these things, to ascertain the things of which, we, are accusing him.
9 Moreover, the Jews also were joining in the attack, saying that, these things, were, so.
10 And Paul answered, when the governor had motioned him to be speaking,—Well knowing thee to have been, for many years, judge unto his nation, cheerfully, as to the things concerning myself, do I make defence;
11 seeing thou art able to ascertain, that there are, not more, than twelve days, since I went up to

att tillbedja.

worship in Jerusalem,–
–

12 Eivät he ole tavanneet minua kenenkään kanssa väittelemästä eikä väentungoksia aikaansaamasta, ei pyhäkössä, ei synagoogissa eikä kaupungilla,

12 Och varken i helgedomen eller i synagogorna eller ute i staden har man funnit mig tvista med någon eller ställa till folkskockning.

12 and neither, in the temple, found they me, with any one, disputing, or causing, a halt, of the multitude, either in the synagogues or throughout the city,—

13 eivätkä myöskään voi näyttää sinulle toteen sitä, mistä he nyt minua syyttävät.

13 Ej heller kunna de inför dig bevisa det som de nu anklaga mig för.

13 neither can they make good the things concerning which they are, now, accusing me.

14 Mutta sen minä sinulle tunnustan, että minä sitä tietä vaeltaen, jota he lahkoksi sanovat, niin palvelen isieni Jumalaa, että minä uskon kaiken, mitä on kirjoitettuna laissa ja profeetoissa,

14 Men det bekänner jag för dig att jag, i enlighet med 'den vägen', vilken de kalla en partimening, så tjänar mina fäders Gud, att jag tror allt vad som är skrivet i lagen och i profeterna,

14 But I confess, this, unto thee,—That, according to the Way which they call a Sect, so, I am rendering divine service unto my father’s God, believing in all the things which, throughout the law, and those which, in the prophets, are written:

15 ja pidän sen toivon Jumalaan, että on oleva ylösnousemus, jota nämä itsekin odottavat, sekä vanhurskasten että vääräin.

15 och att jag har samma hopp till Gud som dessa hysa, att de döda skola uppstå, både rättfärdiga och orättfärdiga.

15 Having, hope, towards God, which, even these themselves, do entertain—that, a resurrection, there shall certainly be, both of righteous and of unrighteous:

16 Sentähden minä myös ahkeroitsen, että minulla aina olisi loukkaamaton omatunto Jumalan ja ihmisten edessä.

16 Därför lägger också jag mig vinn om att alltid hava ett okränkt samvete inför Gud och människor.

16 herein, even I, myself, am studying to have, an unoffending conscience, towards God and men, continually.

17 Niin minä nyt useampien vuosien kuluttua tulin tuomaan almuja kansalleni ja toimittamaan uhreja.

17 Så kom jag nu, efter flera års förlopp, tillbaka för att överlämna några allmosor till mitt folk och för att frambära offer.

17 Now, after many years, intending to do, alms, unto my nation, I arrived,—also [to present] offerings; among which they found me, purified in the temple, not with a multitude, nor with tumult;

18 Näitä toimittaessani muutamat Aasiasta tulleet juutalaiset tapasivat minut puhdistautuneena pyhäkössä, eikä ollut mitään väentungosta tai meteliä;

18 Därunder påträffades jag i helgedomen, sedan jag hade låtit helga mig, utan att hava vållat någon folkskockning eller något larm,

18 but certain Jews from Asia [caused it], —

19 heidän tulisi nyt olla saapuvilla sinun edessäsi ja syyttää, jos heillä olisi jotakin minua vastaan.

19 av några judar från provinsen Asien, vilka nu borde vara här tillstädes inför dig och framställa sina klagomål, om de hava något att anklaga mig för.

19 who ought, before thee, to have presented themselves, and to have been laying accusation, if, anything, they might have had against me:– –

20 Tai sanokoot nämä läsnäolevat, mitä rikollista he minussa huomasivat, kun minä seisoin neuvoston edessä;

20 Eller ock må dessa som äro här tillstädes säga vad orätt de funno mig skyldig till, när jag stod inför Stora rådet,

20 Or, let, these themselves, say what wrong they found, when I stood before the High–council,—

21 jollei siksi luettane tätä ainoata lausetta, jonka huusin seisoessani heidän keskellään: 'Kuolleitten ylösnousemuksen tähden minä tänään olen teidän tuomittavananne.'"

21 om det icke skulle vara i fråga om detta enda ord, som jag ljudeligen uttalade, där jag stod ibland dem: 'Det är för de dödas uppståndelses skull som jag i dag står inför rätta här bland

21 unless concerning this one voice, wherewith I cried aloud among them, as I stood—Concerning the raising of the dead, am, I, to be judged, this day, by you.

eder.'»

22 Mutta Feeliks, jolla oli hyvin tarkka tieto tästä tiestä, lykkäsi heidän asiansa toistaiseksi, sanoen: "Kun päällikkö Lysias tulee tänne, tutkin minä teidän asianne."

22 Men Felix, som mycket väl kände till »den vägen», uppsköt målet och sade: »När översten Lysias kommer hit ned, vill jag undersöka eder sak.»

22 And Felix deferred them, having more exact knowledge concerning the Way,—saying—As soon as, Lysias the captain, hath come down, I will give judgment as to your affairs,—

23 Ja hän käski sadanpäämiehen pitää Paavalia vartioituna, mutta lievässä vankeudessa, estämättä ketään hänen omaisistaan tekemästä hänelle palvelusta.

23 Och han befallde hövitsmannen att hålla honom i förvar, dock så, att man skulle behandla honom milt och icke hindra någon av hans närmaste från att vara honom till tjänst.

23 giving orders unto the centurion, that he should be kept, and have a measure of liberty, and to be hindering, none, of his own from waiting upon him.

24 Muutamien päivien kuluttua Feeliks tuli vaimonsa Drusillan kanssa, joka oli juutalainen, haetti Paavalin ja kuunteli hänen puhettaan uskosta Kristukseen Jeesukseen.

24 Någon tid därefter infann sig Felix tillsammans med sin hustru Drusilla, som var judinna; och han lät hämta Paulus och hörde honom om tron på Kristus Jesus.

24 And, after certain days, Felix having arrived, with Drusilla his own wife, who was, a Jewess, he sent for Paul, and heard him concerning the faith, respecting Christ Jesus.

25 Mutta kun Paavali puhui vanhurskaudesta ja itsensähillitsemisestä ja tulevasta tuomiosta, peljästyi Feeliks ja sanoi: "Mene tällä haavaa pois, mutta kun minulle sopii, kutsutan sinut taas."

25 Men när Paulus talade med dem om rättfärdighet och återhållsamhet och om den tillstundande domen, blev Felix förskräckt och sade: »Gå din väg för denna gång; när jag får läglig tid, vill jag kalla dig till mig.»

25 And, as he was reasoning of righteousness, and self-control, and the judgment to come, Felix, becoming greatly afraid, answered—For the present, be going thy way, and, when I find an opportunity, I will send for thee,—

26 Sen ohessa hän myös

26 Han hoppades

26 at the same time,

toivoi saavansa Paavalilta rahaa, jonka tähden hän useita kertoja haetti hänet luokseen ja puheli hänen kanssansa.

27 Mutta kahden vuoden kuluttua Porkius Festus tuli Feeliksin sijaan; ja kun Feeliks tavoitteli juutalaisten suosiota, jätti hän Paavalin kahleisiin.

också att han skulle få penningar av Paulus, varför han ock ganska ofta lät hämta honom och samtalade med honom.

27 När två år voro förlidna, fick Felix till efterträdare Porcius Festus. Och eftersom Felix ville göra judarna sig bevågna, lämnade han Paulus kvar i fängelset.

also hoping that, money, would be given him by Paul; wherefore also, the more frequently sending for him, he used to converse with him.
27 When, however, two years, were completed, Felix, was succeeded, by Porcius Festus, and Felix, wishing to gain favour with the Jews, left Paul bound.

25 luku

1 Kun nyt Festus oli astunut maaherranvirkaan, meni hän kolmen päivän kuluttua Kesareasta ylös Jerusalemiin.

2 Niin ylipapit ja juutalaisten ensimmäiset miehet ilmoittivat hänelle syyttävänsä Paavalia ja pyysivät häneltä
3 ja anoivat sitä suosionosoitusta itsellensä, Paavalia vastaan, että hän haettaisi hänet Jerusalemiin; sillä he valmistivat väijytystä tappaakseen hänet tiellä.

1 Tre dagar efter det att Festus hade tillträtt hövdingdömet for han från Cesarea upp till Jerusalem.

2 Översteprästerna och de förnämsta bland judarna anmälde då inför honom klagomål mot Paulus.
3 För att få denne i sitt våld anhöllo de hos Festus och begärde såsom en ynnest, att han skulle låta hämta honom till Jerusalem. De ville nämligen lägga försåt för honom, så att de kunde döda honom under vägen.

1 Festus, therefore, having come upon the province, after three days, went up unto Jerusalem from Caesarea;
2 and the High-priest and chiefs of the Jews laid information before him against Paul, and began to beseech him
3 asking for themselves as a favour against him, that he would send for him unto Jerusalem,—making, an ambush, to kill him on the way.

4 Mutta Festus vastasi, että Paavalia pidettiin vartioituna Kesareassa ja että hän itse aikoi piakkoin lähteä sinne.

4 Festus svarade då att Paulus hölls i förvar i Cesarea, och att han själv tänkte inom kort fara dit tillbaka.

4 Festus, therefore, answered, that Paul should be kept in Caesarea, and that, he himself, was about, shortly, to be going out [thither].

5 Ja hän lisäsi: "Tulkoot siis teidän johtomiehenne minun mukanani sinne alas, ja jos siinä miehessä on jotakin väärää, syyttäkööthäntä."

5 Och han tillade: »De bland eder som det vederbör må alltså fara dit ned med mig och framlägga sin anklagelse mot mannen, om han är skyldig till något ont.»

5 They, therefore, among you (saith he) who are in power, let them go down with me; and, if there is in the man, anything amiss, let them accuse him.

6 Ja viivyttyään heidän luonansa ainoastaan kahdeksan tai kymmenen päivää hän meni alas Kesareaan. Seuraavana päivänä hän istui tuomarinistuimelle ja käski tuoda Paavalin eteensä.

6 Sedan han hade vistats hos dem högst åtta eller tio dagar, kom han åter ned till Cesarea. Dagen därefter satte han sig på domarsätet och bjöd att Paulus skulle föras fram.

6 And, spending among them, not more than eight or ten days, he went down unto Caesarea; and, on the morrow, taking his place upon the judgment–seat, ordered Paul to be brought.

7 Ja kun hän oli saapunut, asettuivat ne juutalaiset, jotka olivat tulleet Jerusalemista, hänen ympärilleen ja tekivät useita ja raskaita syytöksiä, joita he eivät kuitenkaan kyenneet näyttämään toteen;

7 När denne hade infunnit sig, omringades han av de judar som hade kommit ned från Jerusalem, och dessa framställde nu många svåra beskyllningar. Men de förmådde icke bevisa dem,

7 And, when he presented himself, the Jews who, from Jerusalem, had come down, stood round about him, many and grievous charges, bringing against [him], which they were not able to prove,—

8 sillä Paavali torjui syytökset ja sanoi: "Minä en ole mitään rikkonut juutalaisten lakia enkä pyhäkköä enkä keisaria vastaan."

8 ty Paulus försvarade sig och visade att han icke på något sätt hade försyndat sig, vare sig mot judarnas lag eller mot

8 Paul saying in defence—Neither against the law of the Jews, nor against the temple, nor against Caesar, have I in

helgedomen eller mot kejsaren.

anything sinned.

9 Niin Festus, joka tavoitteli juutalaisten suosiota, vastasi Paavalille ja sanoi: "Tahdotko lähteä Jerusalemiin ja siellä vastata näihin syytöksiin minun edessäni?"

9 Men Festus ville göra judarna sig bevågna och frågade Paulus och sade: »Vill du fara upp till Jerusalem och där stå till rätta inför mig i denna sak?»

9 But, Festus, wishing, with the Jews, to gain, favour, answered Paul, and said—Art thou willing, unto Jerusalem, to go up, and, there, concerning these things, be judged before me?

10 Mutta Paavali sanoi: "Minä seison keisarin tuomioistuimen edessä, ja sen edessä minut tuomittakoon. Juutalaisia vastaan en ole mitään rikkonut, niinkuin sinäkin aivan hyvin tiedät.

10 Paulus svarade: »Jag står här inför kejserlig domstol, och av sådan domstol bör jag dömas. Mot judarna har jag intet orätt gjort, såsom du själv mycket väl vet.

10 But Paul said—Standing before the judgment-seat of Caesar, am I, where, I, ought to be judged. Unto the Jews, have I done no wrong, as, even thou, right well, art discovering.

11 Vaan jos muuten olen rikkonut ja tehnyt jotakin, mikä ansaitsee kuoleman, en pyri pääsemään kuolemasta; mutta jos se, mistä nämä minua syyttävät, on perätöntä, niin ei kukaan voi luovuttaa minua heille. Minä vetoan keisariin."

11 Om jag nu eljest är skyldig till något orätt och har gjort något som förtjänar döden, så vill jag icke undandraga mig att dö; men om deras anklagelser mot mig äro utan grund, så kan ingen giva mig till pris åt dem. Jag vädjar till kejsaren.» --

11 If then, on the one hand, I am doing wrong, and, anything worthy of death, have committed, I excuse not myself from dying; but, on the other hand, if there is, nothing, in the things whereof these are accusing me, no man, hath power to give, me, unto them as a favour:—Unto Caesar, I appeal!

12 Silloin Festus, neuvoteltuaan neuvoskuntansa kanssa, vastasi: "Keisariin sinä olet vedonnut, niinpä mene

12 Sedan Festus därefter hade överlagt med sitt råd, svarade han: »Till kejsaren har du vädjat, till kejsaren

12 Then Festus, having conversed with the council, answered—Unto Caesar, hast thou appealed? Unto

keisarin eteen."
13 Muutamien päivien kuluttua kuningas Agrippa ja Bernike saapuivat Kesareaan tervehtimään Festusta.

14 Ja kun he viipyivät siellä useampia päiviä, kertoi Festus Paavalin asian kuninkaalle ja sanoi: "Täällä on eräs mies, jonka Feeliks on jättänyt vankeuteen;

15 käydessäni Jerusalemissa juutalaisten ylipapit ja vanhimmat ilmoittivat syyttävänsä häntä ja pyysivät, että hänet tuomittaisiin.

16 Mutta minä vastasin heille: 'Ei ole roomalaisten tapa antaa ketään alttiiksi, ennenkuin syytetty on asetettu vastakkain syyttäjäinsä kanssa ja on saanut puolustautua syytöstä vastaan.'

17 Kun he olivat kokoontuneet tänne, niin minä viivyttelemättä seuraavana päivänä istuin

skall du ock få fara.»
13 Efter några dagars förlopp kommo konung Agrippa och Bernice till Cesarea och hälsade på hos Festus.

14 Medan de nu i flera dagar vistades där, framlade Festus Paulus' sak för konungen och sade: »Felix har här lämnat efter sig en man såsom fånge;

15 och när jag var i Jerusalem, anmälde judarnas överstepräster och äldste klagomål mot honom och begärde att han skulle dömas skyldig.

16 Men jag svarade dem att det icke var romersk sed att prisgiva någon människa, förrän den anklagade hade fått stå ansikte mot ansikte med sina anklagare och haft tillfälle att försvara sig mot anklagelsen.

17 Sedan de hade kommit med mig hit, satte jag mig alltså utan uppskov, dagen

Caesar, shalt thou go.
13 And, some days having gone by, Agrippa the king and Bernice came down to Caesarea, to salute Festus.

14 And, as they were spending more days there, Festus, repeated, unto the king, the things relating to Paul, saying—A certain man, hath been left behind by Felix, as a prisoner;

15 concerning whom, when I happened to be in Jerusalem, the High–priests and the Elders of the Jews laid information, claiming against him a condemnation:

16 unto whom made answer—That it is not a custom with Romans, to grant as a favour any man, before the accused, face to face, should have his accusers, and, opportunity of defence, should receive, concerning the charge.

17 When, therefore, they had come together here, no delay whatever,

tuomarinistuimelle ja käskin tuoda miehen eteeni.

därefter, på domarsätet och bjöd att mannen skulle föras fram.

making, on the next day, taking my place upon the judgment–seat, I ordered the man to be brought:

18 Mutta kun hänen syyttäjänsä seisoivat hänen ympärillään, eivät he syyttäneet häntä mistään sellaisesta rikoksesta, kuin minä olin odottanut,

18 Men när hans anklagare uppträdde, anförde de mot honom ingen beskyllning för sådana förbrytelser som jag hade tänkt mig;

18 Concerning whom, taking their stand, his accusers, no accusation at all, were bringing, of the evil things which, I, had been suspecting;

19 vaan heillä oli häntä vastaan riitaa joistakin heidän uskonasioistaan ja jostakin Jeesuksesta, joka oli kuollut, mutta jonka Paavali väitti elävän.

19 de voro allenast i tvist med honom om några frågor som rörde deras särskilda gudsdyrkan, och angående en viss Jesus, som är död, men om vilken Paulus påstod att han lever.

19 but, certain questions concerning their own demon–worship, had they against him, and concerning one Jesus, who had died, whom Paul was affirming to be alive.

20 Ja kun olin epätietoinen, miten tällainen asia oli tutkittava, kysyin, tahtoiko hän mennä Jerusalemiin ja siellä vastata näihin syytöksiin.

20 Då jag var villrådig huru jag skulle göra med undersökningen härom, frågade jag om han ville fara till Jerusalem och där stå till rätta i denna sak.

20 And, I, being at a loss as to the inquiry into these things, was asking—whether he might be minded to go unto Jerusalem, and, there, be judged concerning these things.

21 Mutta kun Paavali vetosi ja vaati, että hänet oli säilytettävä majesteetin tutkittavaksi, käskin minä vartioida häntä, kunnes lähetän hänet keisarin eteen."

21 När Paulus då sade sig vilja vädja till kejsaren och begärde att bliva hållen i förvar, för att sedan undergå rannsakning inför honom, bjöd jag att han skulle hållas i förvar, till dess jag kunde sända honom till

21 But, Paul, having appealed to be kept for the decision of the Emperor, I ordered him to be kept, until I could send him up unto Caesar.

kejsaren.»

22 Niin Agrippa sanoi Festukselle: "Minäkin tahtoisin kuulla sitä miestä." Tämä sanoi: "Huomenna saat kuulla häntä."

22 Då sade Agrippa till Festus: »Jag skulle också själv gärna vilja höra den mannen.» Han svarade: »I morgon skall du få höra honom.»

22 And, Agrippa, [said] unto Festus—I could wish, myself also, to hear, the man. Tomorrow, (saith he) thou shalt hear him.

23 Seuraavana päivänä Agrippa ja Bernike tulivat suurella komeudella ja menivät oikeussaliin päällikköjen ja kaupungin ylhäisten miesten kanssa; ja Paavali tuotiin Festuksen käskystä sinne.

23 Dagen därefter kommo alltså Agrippa och Bernice, med stor ståt, och gingo in i domsalen, tillika med överstarna och de förnämsta männen i staden; och på Festus' befallning blev Paulus införd.

23 On the morrow, therefore, when Agrippa had come, and Bernice, with great display, and they had entered into the audience–chamber, with the captains of thousands and men of distinction of the city,––and Festus had given orders, Paul was brought.

24 Ja Festus sanoi: "Kuningas Agrippa ja kaikki muut, jotka meidän kanssamme olette läsnä, tässä näette sen miehen, jonka tähden koko juutalaisten joukko sekä Jerusalemissa että täällä on ahdistanut minua huutaen, ettei hänen pidä enää saaman elää.

24 Då sade Festus: »Konung Agrippa, och alla I andra som ären har tillstädes med oss, I sen här den man för vilkens skull hela hopen av judar, både i Jerusalem och här, har legat över mig med sina rop att han icke borde få leva längre.

24 And Festus saith—King Agrippa! and all ye men, here present with us: Ye observe this person, concerning whom, one and all the throng of the Jews, have interceded with me, both in Jerusalem and here, crying aloud that he ought not to be living any longer.

25 Minä kuitenkin huomasin, ettei hän ole tehnyt mitään, mikä ansaitsisi kuoleman; mutta kun hän itse vetosi majesteettiin, niin minä

25 Jag för min del har kommit till insikt om att han icke har gjort något som förtjänar döden;

25 But, I, gathered, that, nothing worthy of death, had he committed; and, this man himself, having appealed unto the

päätin lähettää hänet sinne.

Emperor, I decided to send him:—

26 Mitään varmaa minulla ei kuitenkaan ole, mitä hänestä herralleni kirjoittaisin. Sen vuoksi tuotin hänet teidän eteenne ja varsinkin sinun eteesi, kuningas Agrippa, että minulla tutkinnon tapahduttua olisi, mitä kirjoittaa.

26 men då han nu själv har vädjat till kejsaren, har jag beslutit att sända honom till denne. Jag har emellertid icke något säkert besked om honom att giva min höge herre, när jag skriver. Därför har jag fört honom fram inför eder, och först och främst inför dig, konung Agrippa, för att jag, efter det att rannsakning har; blivit hållen, skall få veta vad jag bör skriva.

26 Concerning whom, anything certain to write unto my lord, I have not; wherefore, I have brought him forth before you,—and especially before thee, King Agrippa! in order that, after examination had, I might have something I could write;

27 Sillä mielettömältä näyttää minusta lähettää vanki, antamatta samalla tietää häntä vastaan tehtyjä syytöksiä."

27 Ty det synes mig vara orimligt att sända åstad en fånge, utan att på samma gång giva till känna vad han är anklagad för.»

27 For, unreasonable, unto me, it seemeth, when sending a prisoner, not also, the accusations against him, to signify.

26 luku

1 Niin Agrippa sanoi Paavalille: "Sinun on lupa puhua puolestasi." Silloin Paavali ojensi kätensä ja lausui puolustuksekseen:

1 Agrippa sade nu till Paulus: »Det tillstädjes dig att tala för din sak.» Då räckte Paulus ut handen och talade så till sitt försvar:

1 And, Agrippa, to Paul, said—It is permitted thee, on thine own behalf, to be speaking. Then Paul, stretching forth his hand, went on to make his defence.

2 "Pidän itseäni onnellisena, kuningas Agrippa, kun sinun

2 »Jag skattar mig lycklig att jag, i fråga om allt det som

2 Concerning all things of which I am accused by Jews, King

edessäsi tänä päivänä saan puolustautua kaikesta siitä, mistä juutalaiset minua syyttävät,

3 olletikin, koska sinä tarkkaan tunnet kaikki juutalaisten tavat ja riitakysymykset. Sentähden pyydän sinua kärsivällisesti minua kuulemaan.

4 Kaikki juutalaiset tuntevat minun elämäni nuoruudestani asti, koska alusta alkaen olen elänyt kansani keskuudessa ja Jerusalemissa.

5 He tuntevat minut jo entuudestaan, jos tahtovat sen todistaa, että minä meidän uskontomme ankarimman lahkon mukaan olen elänyt fariseuksena.

6 Ja nyt minä seison oikeuden edessä sentähden, että panen toivoni siihen lupaukseen, jonka Jumala on meidän isillemme antanut
7 ja jonka meidän kaksitoista sukukuntaamme, yötä ja päivää herkeämättä palvellen Jumalaa, toivovat

judarna anklaga mig för, i dag skall försvara mig inför dig, konung Agrippa,

3 som så väl känner judarnas alla stadgar och tvistefrågor. Därför beder jag dig höra mig med tålamod.

4 Hurudant mitt liv allt ifrån ungdomen har varit, det veta alla judar, ty jag har ju från tidiga år framlevat det bland mitt folk och i Jerusalem.

5 Och sedan lång tid tillbaka känna de om mig -- såframt de nu vilja tillstå det -- att jag har tillhört det strängaste partiet i vår gudsdyrkan och levat såsom farisé.

6 Och nu står jag här till rätta för vårt hopp om det som Gud har lovat våra fäder,

7 det vartill ock våra tolv stammar, under det de tjäna Gud med iver både natt och dag,

Agrippa, I have been counting myself happy, that, before thee, am I about, this day, to be making my defence;

3 especially, as thou art, well–versed, in all the Jewish customs and questions. Wherefore, I beseech thee, patiently, to hear me.

4 My manner of life, then, from my youth, which, from its commencement, was formed among my nation, even in Jerusalem, know all Jews,

5 inasmuch as they were aforetime observing me, from the outset,—if they please to bear witness,—that, according to the strictest sect of our own religion, I lived, a Pharisee.

6 And, now, for the hope of the promise, unto our fathers, being brought to pass by God, am I standing to be judged,—

7 unto which [hope], our twelve–tribed nation, with intensity, night and day,

heille toteutuvan; tämän toivon tähden, kuningas, juutalaiset minua syyttävät.

hoppas att nå fram. För det hoppets skull, o konung, är jag anklagad av judarna.

rendering divine service, is hoping to attain—concerning which hope, I am being accused by Jews, O King!

8 Miksi on teistä uskomatonta, että Jumala herättää kuolleet?

8 Varför hålles det då bland eder för otroligt att Gud uppväcker döda?

8 What! incredible, is it judged with you, that, God the dead doth raise?

9 Luulin minäkin, että minun tuli paljon taistella Jeesuksen, Nasaretilaisen, nimeä vastaan,

9 Jag för min del menade alltså att jag med all makt borde strida mot Jesu, nasaréens, namn;

9 I, therefore, imagined to myself, that, against the name of Jesus the Nazarene, it was needful, many hostile things, to bring about,—

10 ja niin minä teinkin Jerusalemissa. Paljon pyhiä minä suljin vankiloihin, saatuani ylipapeilta siihen valtuuden, ja kun heitä tapettiin, annoin minä ääneni sen puolesta.

10 så gjorde jag ock i Jerusalem. Och många av de heliga inspärrade jag i fängelse, sedan jag av översteprästerna hade fått fullmakt därtill; och när man ville döda dem, röstade ock jag därför.

10 which also I did in Jerusalem, yea and, many of the saints, I myself, in prisons, shut up,—the authority, from the High-priests, having received: and, when they were to be put to death, I brought against them my vote;

11 Ja kaikkialla synagoogissa minä usein koetin rankaisemalla pakottaa heitä herjaamaan Jeesusta, ja menin niin pitkälle vimmassani heitä vastaan, että vainosin heitä aina ulkomaan kaupunkeihin saakka.

11 Och överallt i synagogorna försökte jag, gång på gång, att genom straff tvinga dem till hädelse. I mitt raseri mot dem gick jag så långt, att jag förföljde dem till och med ända in i utländska städer.

11 and, throughout all the synagogues, ofttimes punishing them, I would fain have compelled them to defame; and, being excessively maddened against them, I went on to pursue them as far as even the outlying cities.

12 Kun näissä asioissa matkustin Damaskoon ylipappien valtuudella ja suostumuksella,

12 När jag nu i detta ärende var på väg till Damaskus, med fullmakt och uppdrag från översteprästerna,

12 Among which things, being on a journey unto Damascus, with the authority and commission of the High–priests,

13 näin minä, oi kuningas, tiellä keskellä päivää taivaasta valon, auringon paistetta kirkkaamman, leimahtavan minun ja matkatoverieni ympärillä,

13 fick jag under min färd, o konung, mitt på dagen se ett sken från himmelen, klarare än solens glans, kringstråla mig och mina följeslagare.

13 at midday, on the road, I saw, O King, from heaven, above the splendour of the sun, shining around me, a light, and [around] them who, with me, were journeying;

14 ja me kaaduimme kaikki maahan, ja minä kuulin äänen sanovan minulle hebreankielellä: 'Saul, Saul, miksi vainoat minua? Työläs on sinun potkia tutkainta vastaan.'

14 Och vi föllo alla ned till jorden, och jag hörde då en röst säga till mig på hebreiska: 'Saul, Saul, varför förföljer du mig'? Det är dig svårt att spjärna mot udden.'

14 and, when we were all fallen to the ground, I heard a voice, saying unto me, in the Hebrew language—Saul! Saul! why, me, art thou persecuting? It is hard for thee, against goads, to be kicking!

15 Niin minä sanoin: 'Kuka olet, herra?' Ja Herra sanoi: 'Minä olen Jeesus, jota sinä vainoat.

15 Då sade jag: 'Vem är du, Herre?' Herren svarade: 'Jag är Jesus, den som du förföljer.

15 And, I, said—Who art thou, Lord? And the Lord said—I, am Jesus, whom, thou, art persecuting!

16 Mutta nouse ja seiso jaloillasi; sillä sitä varten minä olen sinulle ilmestynyt, että asettaisin sinut palvelijakseni ja sen todistajaksi, mitä varten sinä olet minut nähnyt, niin myös sen, mitä varten minä sinulle vastedes

16 Men res dig upp och stå på dina fötter; ty därför har jag visat mig för dig, att jag har velat utse dig till en tjänare och ett vittne, som skall vittna både om huru du nu har sett mig, och om huru

16 But rise and stand upon thy feet; for, to this end, have I appeared unto thee,—To appoint thee an attendant and a witness, both of the things as to which thou hast seen me,

ilmestyn.

17 Ja minä pelastan sinut sekä oman kansasi että pakanain käsistä, joitten tykö minä sinut lähetän

18 avaamaan heidän silmänsä, että he kääntyisivät pimeydestä valkeuteen ja saatanan vallasta Jumalan tykö ja saisivat uskomalla minuun synnit anteeksi ja perintöosan pyhitettyjen joukossa.'

19 Sentähden, kuningas Agrippa, minä en voinut olla tottelematta taivaallista näkyä,
20 vaan saarnasin ensin sekä Damaskon että Jerusalemin asukkaille, ja sitten koko Juudean maalle ja pakanoille parannusta ja kääntymystä Jumalan puoleen, ja että he tekisivät parannuksen soveliaita tekoja.

21 Tämän tähden juutalaiset ottivat minut kiinni pyhäkössä ja yrittivät surmata minut.

jag vidare skall uppenbara mig för dig.

17 Och jag skall rädda dig såväl från ditt eget folk som från hedningarna. Ty till dem sänder jag dig,
18 för att du skall öppna deras ögon, så att de omvända sig från mörkret till ljuset, och från Satans makt till Gud, på det att de må, genom tron på mig, undfå syndernas förlåtelse och få sin lott bland dem som äro helgade.'
19 Så blev jag då, konung Agrippa, icke ohörsam mot den himmelska synen,
20 utan predikade först för dem som voro i Damaskus och i Jerusalem, och sedan över hela judiska landet och för hedningarna, att de skulle göra bättring och omvända sig till Gud och göra sådana gärningar som tillhöra bättringen.
21 För denna saks skull var det som judarna grepo mig i helgedomen och försökte att döda mig.

and of those as to which I will appear unto thee:
17 Rescuing thee from among the people, and from among the nations, unto whom, I, am sending thee—
18 To open their eyes; that they turn from darkness unto light, and the authority of Satan unto God, that they may receive remission of sins, and an inheritance among them who have been made holy by the faith respecting me.
19 Wherefore, O King Agrippa,—I became not disobedient unto the heavenly vision;
20 But—both to them in Damascus, first, and in Jerusalem, unto all the country of Judaea also, and unto the nations, I carried tidings—that they should repent, and turn unto God, and, works worthy of their repentance, should practise.
21 Because of these things, Jews seized me in the temple, and were attempting to slay me with their own

hands.

22 Mutta Jumalan avulla, jota olen saanut tähän päivään asti, minä seison ja todistan sekä pienille että suurille, enkä puhu mitään muuta, kuin minkä profeetat ja Mooses ovat sanoneet tulevan tapahtumaan,

22 Genom den hjälp som jag har undfått av Gud står jag alltså ännu i dag såsom ett vittne inför både små och stora; och jag säger intet annat, än vad profeterna och Moses hava sagt skola ske,

22 So then, having met with, the help that is from God, until this day, do I stand, witnessing to both small and great, nothing else saying, than those things which both the prophets, and Moses, did say should certainly come to pass:—

23 että nimittäin Kristuksen piti kärsimän ja kuolleitten ylösnousemuksen esikoisena julistaman valkeutta sekä tälle kansalle että pakanoille."

23 nämligen att Messias skulle lida och, såsom förstlingen av dem som uppstå från de döda, bära budskap om ljuset, såväl till vårt eget folk som till hedningarna.»

23 If, to suffer, the Christ was destined, if, the first of a resurrection of the dead, he is about to carry tidings, of light, both unto the people, and unto the nations.

24 Mutta kun hän näin puolustautui, sanoi Festus suurella äänellä: "Sinä olet hullu, Paavali, suuri oppi hulluttaa sinut."

24 När han på detta satt försvarade sig, utropade Festus: »Du är från dina sinnen, Paulus; den myckna lärdomen gör dig förryckt.»

24 Now, as he was saying these things in his defence, Festus, with a loud voice, saith—Thou art raving, Paul! Thy great learning, is turning thee round unto, raving madness.

25 Mutta Paavali sanoi: "En ole hullu, korkea-arvoinen Festus, vaan puhun totuuden ja toimen sanoja.

25 Men Paulus svarade: »Jag är icke från mina sinnen, ädle Festus; jag talar sanna ord med lugn besinning.

25 But Paul—I am not raving (saith he), most noble Festus,—but, the declarations of truth and soberness, am I sounding forth:

26 Kuningas kyllä nämä tietää, jonka tähden minä puhunkin hänelle rohkeasti.

26 Konungen känner väl till dessa ting; därför talar jag också

26 For well-knoweth, the king, concerning these things, unto

Sillä minä en usko minkään näistä asioista olevan häneltä salassa; eiväthän nämä ole missään syrjäsopessa tapahtuneet.

frimodigt inför honom. Ty jag kan icke tro att något av detta är honom obekant; det har ju icke tilldragit sig i någon undangömd vrå.

whom, with boldness of utterance, am I speaking; for, that these things are not hidden from him, I am well persuaded,—for, not in a corner, hath this thing been done.

27 Uskotko, kuningas Agrippa, profeettoja? Minä tiedän, että uskot."

27 Tror du profeterna, konung Agrippa? Jag vet att du tror dem.»

27 Believest thou, King Agrippa, in the prophets? I know that thou believest!

28 Niin Agrippa sanoi Paavalille: "Vähälläpä luulet taivuttavasi minut kristityksi."

28 Då sade Agrippa till Paulus: »Föga fattas att du övertalar mig och gör mig till kristen.»

28 And, Agrippa, [said] unto Paul—Almost, art thou persuading, me, to become a, Christian!

29 Mutta Paavali sanoi: "Toivoisin Jumalalta, että, olipa vähällä tai paljolla, et ainoastaan sinä, vaan myös kaikki te, jotka minua tänään kuulette, tulisitte semmoisiksi, kuin minä olen, näitä kahleita lukuunottamatta."

29 Paulus svarade: »Vare sig det fattas litet eller fattas mycket, skulle jag önska inför Gud att icke allenast du, utan alla som i dag höra mig, måtte bliva sådana som jag är, dock med undantag av dessa bojor.»

29 And, Paul, [answered]—I could pray unto God that, both almost and altogether, not only thou but all they who are hearing me this day, might become such,—as even, I, am, excepting these bonds.

30 Niin kuningas nousi ja maaherra ja Bernike sekä ne, jotka istuivat heidän kanssansa.

30 Därefter stod konungen upp, och med honom landshövdingen och Bernice och de som sutto där tillsammans med dem.

30 And the king rose up, and the governor, Bernice also, and they who had been sitting with them;

31 Ja mennessään he puhuivat keskenänsä sanoen: "Tämä mies ei ole tehnyt mitään, mikä ansaitsisi kuoleman tai kahleet."

31 Och när de gingo därifrån, talade de med varandra och sade: »Den mannen har icke gjort något som förtjänar död eller

31 And, retiring, they began conversing one with another, saying, Nothing worthy of death or of bonds, doth this man practise.

fängelse.»

32 Ja Agrippa sanoi Festukselle: "Tämän miehen olisi voinut päästää irti, jos hän ei olisi vedonnut keisariin."

32 Och Agrippa sade till Festus: »Denne man hade väl kunnat frigivas, om han icke hade vädjat till kejsaren.»

32 And, Agrippa, unto Festus, said—This man might have been released, if he had not appealed unto Caesar.

27 luku

1 Kun oli päätetty, että meidän oli purjehtiminen Italiaan, annettiin Paavali ja muutamat muut vangit erään Julius nimisen, keisarilliseen sotaväenosastoon kuuluvan sadanpäämiehen haltuun.

1 När det nu var beslutet att vi skulle avsegla till Italien, blev Paulus jämte några andra fångar överlämnad åt en hövitsman, vid namn Julius, som tillhörde den kejserliga vakten.

1 Now, when it was determined that we should sail for Italy, they proceeded to deliver Paul, and certain other prisoners, unto a centurion by name Julius, of an Augustan band.

2 Ja me astuimme adramyttiläiseen laivaan, jonka oli määrä purjehtia Aasian rannikkopaikkoihin, ja lähdimme merelle, ja seurassamme oli Aristarkus, makedonialainen Tessalonikasta.

2 Och vi gingo ombord på ett skepp från Adramyttium, som skulle anlöpa provinsen Asiens kuststäder. Så lade vi ut, och vi hade med oss Aristarkus, en macedonier från Tessalonika.

2 And, going on board a ship of Adramittium, about to sail unto the places along the coast of Asia, we put to sea, there being with us, Aristarchus, a Macedonian of Thessalonica;

3 Seuraavana päivänä laskimme Siidoniin. Ja Julius kohteli Paavalia ystävällisesti ja salli hänen mennä ystäviensä luo hoitoa saamaan.

3 Dagen därefter lade vi till vid Sidon. Och Julius, som bemötte Paulus med välvilja, tillstadde honom att besöka sina vänner där och åtnjuta deras omvårdnad.

3 and, on the next day, we put into Zidon,—and Julius, treating Paul, kindly, gave him leave to go unto his friends and refresh himself;

4 Ja sieltä laskettuamme merelle purjehdimme Kypron suojaan, koska tuulet olivat vastaiset.

4 När vi hade lagt ut därifrån, seglade vi under Cypern, eftersom vinden låg emot.

4 and, from thence putting out to sea, we sailed under the lee of Cyprus, because the

winds were contrary;

5 Ja kun olimme merta purjehtien sivuuttaneet Kilikian ja Pamfylian, tulimme Myrraan, joka on Lykiassa.

5 Och sedan vi hade seglat över havet, utanför Cilicien och Pamfylien, landade vi vid Myrra i Lycien.

5 and, sailing across the sea which is off Cilicia and Pamphylia, we came down to Myra, a city of Lycia.

6 Siellä sadanpäämies tapasi aleksandrialaisen laivan, jonka oli määrä purjehtia Italiaan, ja siirsi meidät siihen.

6 Där träffade hövitsmannen på ett skepp från Alexandria, som skulle segla till Italien, och på det förde han oss ombord.

6 And the centurion, there, finding a ship of Alexandria sailing for Italy, put us therein.

7 Ja monta päivää me purjehdimme hitaasti ja pääsimme vaivoin Knidon kohdalle. Ja kun tuulelta emme päässeet sinne, purjehdimme Salmonen nenitse Kreetan suojaan.

7 Under en längre tid gick nu seglingen långsamt, och vi kommo med knapp nöd inemot Knidus. Och då vinden icke var oss gynnsam, seglade vi in under Kreta vid Salmone.

7 And, for a good many days sailing slowly, and getting with difficulty over against Cnidus, the wind not suffering us to get on, we sailed under the lee of Crete, over against Salmone;

8 Ja vaivoin kuljettuamme liki sen rantaa saavuimme erääseen paikkaan, jonka nimi oli Kauniit Satamat ja jonka lähellä Lasaian kaupunki oli.

8 Det var med knapp nöd som vi kommo där förbi och hunno fram till en ort som kallades Goda hamnarna, icke långt från staden Lasea.

8 and, with difficulty coasting it, we came to a certain place called Fair Havens, near to which was the city of Lasea.

9 Mutta kun paljon aikaa oli kulunut ja purjehtiminen jo oli vaarallista, sillä paastonaikakin oli jo ohi, varoitti Paavali heitä

9 Härunder hade ganska lång tid hunnit förflyta, och sjöfarten begynte redan vara osäker; fastedagen var nämligen redan förbi. Paulus varnade dem då

9 And, when a considerable time had passed, and sailing was already dangerous, because, even the Fast, had already gone by, Paul began to advise,

10 ja sanoi: "Miehet, minä näen, että purjehtiminen käy vaivalloiseksi ja

10 och sade: »I mån, jag ser att denna sjöresa kommer att

10 saying to them—Sirs! I perceive that, with damage and

vaaralliseksi, ei ainoastaan lastille ja laivalle, vaan myös meidän hengellemme."

medföra vedervärdigheter och stor olycka, icke allenast för last och skepp, utan ock för våra liv.»

great loss, not only of the cargo and of the ship, but even of our persons, shall the voyage certainly be attended.

11 Mutta sadanpäämies uskoi enemmän perämiestä ja laivanisäntää kuin Paavalin sanoja.

11 Men hövitsmannen trodde mer på styrmannen och skepparen än på det som Paulus sade.

11 But, the centurion, by the master, and by the shipowner, was more persuaded than by the things which, by Paul, were spoken.

12 Ja koska satama oli sopimaton talvehtimiseen, olivat useimmat sitä mieltä, että heidän oli sieltä lähdettävä, voidakseen ehkä päästä talvehtimaan Foiniksiin, erääseen Kreetan satamaan, joka antaa lounaaseen ja luoteeseen päin.

12 Och då hamnen icke låg väl till för övervintring, var flertalet av den meningen att man borde lägga ut därifrån och försöka om man kunde komma fram till Fenix, en hamn på Kreta, som ligger skyddad mot sydväst och nordväst; där skulle de sedan stanna över vintern.

12 And, the harbour being, incommodious, to winter in, the more part, advised to put to sea from thence, if by any means they might be able to reach Phoenix, to winter, [which was] a harbour of Crete, looking north–east and south–east.

13 Ja kun etelätuuli alkoi puhaltaa, luulivat he pääsevänsä tarkoituksensa perille, nostivat ankkurin ja kulkivat aivan likitse Kreetaa.

13 Och då nu en lindrig sunnanvind blåste upp, menade de sig hava målet vunnet, och lyfte ankar och foro tätt utmed Kreta.

13 And, a south wind blowing softly, supposing they had secured their purpose, weighing anchor, they began to sail close in shore along Crete.

14 Mutta ennen pitkää syöksyi saaren päällitse raju tuuli, niin sanottu koillismyrsky.

14 Men icke långt därefter kom en våldsam stormvind farande ned från ön; det var den så kallade nordostorkanen.

14 But, after no long time, there beat down from it a tempestuous wind, called Euraquilo,– –

15 Kun laiva ryöstäytyi sen

15 Då skeppet av

15 and, the ship being

mukaan eikä voinut nousta tuuleen, jätimme sen valtoihinsa ja jouduimme tuuliajolle.

16 Ja päästyämme erään pienen, Klauda nimisen saaren suojaan me töintuskin saimme venheen korjuuseen.

17 Vedettyään sen ylös he ryhtyivät varokeinoihin ja sitoivat laivan ympäri köysiä, ja kun pelkäsivät ajautuvansa Syrtteihin, laskivat he purjeet alas, ja niin he ajelehtivat.

18 Mutta kun rajuilma ankarasti ahdisti meitä, heittivät he seuraavana päivänä lastia mereen,

19 ja kolmantena päivänä he omin käsin viskasivat mereen laivan kaluston.

20 Mutta kun ei aurinkoa eikä tähtiä näkynyt moneen päivään ja kova myrsky painoi, katosi meiltä viimein kaikki pelastumisen toivo.

denna rycktes med och icke kunde hållas upp mot vinden, gåvo vi efter och läto det driva.

16 När vi kommo under en liten ö som hette Kauda, förmådde vi dock, fastän med knapp nöd, bärga skeppsbåten.

17 Sedan manskapet hade dragit upp den, tillgrepo de nödhjälpsmedel och slogo tåg om skeppet. Och då de fruktade att bliva kastade på Syrtenrevlarna, lade de ut drivankare och läto skeppet så driva.

18 Och eftersom vi alltjämt hårt ansattes av stormen, vräkte de dagen därefter en del av lasten över bord.

19 På tredje dagen kastade de med egna händer ut skeppsredskapen.

20 Och då under flera dagar varken sol eller stjärnor hade synts, och stormen låg ganska hårt på, hade vi icke mer något hopp om räddning.

caught and we not being able to bring her head to the wind, we let her go, and were borne along.

16 And, running under the lee, of some small island, called Cauda, we were able, with difficulty, to make ourselves masters of the boat,—

17 which, hoisting up, they began to use, helps, under–girding the ship; and, fearing lest, on the sand–bank of Africa, they should run aground, lowering the gear, so, were they borne along.

18 But, we being exceedingly tempest–tossed, on the next day, they began to throw [cargo] overboard;

19 and, on the third day, with their own hands, the tackling of the ship, they cast away.

20 And, neither, sun nor stars, appearing for many days, and, no small tempest, lying upon us, in the end, all hope that we should be saved,

began to be taken from us.

21 Kun oli oltu kauan syömättä, niin Paavali nousi heidän keskellään ja sanoi: "Miehet, teidän olisi pitänyt noudattaa minun neuvoani eikä lähteä Kreetasta; siten olisitte säästyneet tästä vaivasta ja vahingosta.

21 Då nu många funnos som ingenting ville förtära, trädde Paulus upp mitt ibland dem och sade: »I män, I haden bort lyda mig och icke avsegla från Kreta; I haden då kunnat spara eder dessa vedervärdigheter och denna olycka.

21 But, when they had been, long without food, then, Paul, standing in the midst of them, said—Ye ought, indeed, Sir! yielding to me, not to have sailed away from Crete, to get this damage and loss. . . .

22 Mutta nyt minä kehoitan teitä olemaan rohkealla mielellä, sillä ei yksikään teistä huku, ainoastaan laiva hukkuu.

22 Men nu uppmanar jag eder att vara vid gott mod, ty ingen av eder skall förlora sitt liv; allenast skeppet skall gå förlorat.

22 And, now, I recommend you to be of good courage; for, loss of life, shall there be, none at all, from among you,—only the ship.

23 Sillä tänä yönä seisoi minun tykönäni sen Jumalan enkeli, jonka oma minä olen ja jota minä myös palvelen,

23 Ty i natt kom en ängel från den Gud som jag tillhör, och som jag också tjänar, och stod bredvid mig och sade:

23 For there stood by me this night, belonging unto the God whose I am, unto whom also I am doing divine service, a messenger,

24 ja sanoi: 'Älä pelkää, Paavali, keisarin eteen sinun pitää menemän; ja katso, Jumala on lahjoittanut sinulle kaikki, jotka sinun kanssasi purjehtivat.'

24 'Frukta icke, Paulus. Du skall komma att stå inför kejsaren; och se, Gud har skänkt dig alla dem som segla med dig.'

24 saying—Be not afraid, Paul! for, before Caesar, must thou needs stand. And lo! God hath granted to thee as a favour, all them who are sailing with thee.

25 Olkaa sentähden rohkealla mielellä, miehet; sillä minulla on se usko Jumalaan, että niin käy, kuin minulle on puhuttu.

25 Varen därför vid gott mod, I män; ty jag har den förtröstan till Gud, att så skall ske som mig är sagt.

25 Wherefore, be of good courage, Sirs; for I believe in God—that, so, it shall be, according as it hath

		been told me.
26 Mutta jollekin saarelle meidän täytyy viskautua."	26 Men på en ö måste vi bliva kastade.»	26 Upon a certain island, however, must we needs be wrecked.
27 Ja kun tuli neljästoista yö meidän ajelehtiessamme Adrianmerellä, tuntui merimiehistä keskiyön aikaan, että lähestyttiin jotakin maata.	27 När vi nu den fjortonde natten drevo omkring på Adriatiska havet, tyckte sjömännen sig vid midnattstiden finna att de närmade sig något land.	27 And, when, the fourteenth night, had come, and we were being driven to and fro in the Adriatic, about midnight, the sailors suspected that some country was, nearing, them;
28 Ja luodattuaan he huomasivat syvyyden olevan kaksikymmentä syltä, ja vähän matkaa kuljettuaan he taas luotasivat ja huomasivat syvyyden viideksitoista syleksi.	28 De lodade då och funno tjugu famnars djup. När de hade kommit ett litet stycke längre fram lodade de åter och funno femton famnars djup.	28 and, sounding, they found twenty fathoms,––and, going a little further, and again sounding, they found fifteen fathoms.
29 Ja kun he pelkäsivät meidän viskautuvan karille, laskivat he laivan perästä neljä ankkuria ja odottivat ikävöiden päivän tuloa.	29 Då fruktade de att vi skulle stöta på något skarpt grund, och kastade därför ut fyra ankaren från akterskeppet och längtade efter att det skulle dagas.	29 And, fearing lest haply, on rocky places, we should be wrecked, out of stern, cast they four anchors,—and began praying that day might dawn.
30 Mutta merimiehet yrittivät paeta laivasta ja laskivat venheen mereen sillä tekosyyllä, että muka aikoivat keulapuolesta viedä ulos ankkureita.	30 Sjömännen ville emellertid fly ifrån skeppet och firade ned skeppsbåten i havet, under föregivande att de tänkte föra ut ankaren ifrån förskeppet.	30 But, when, the sailors, were seeking to flee out of the ship, and had lowered the boat into the sea, by pretext, as though out of the prow they had been about to reach anchors,
31 Silloin Paavali sanoi sadanpäämiehelle ja	31 Då sade Paulus till hövitsmannen och	31 Paul said unto the centurion, and unto

sotilaille: "Jos nuo eivät pysy laivassa, niin te ette voi pelastua."

32 Silloin sotamiehet hakkasivat poikki venheen köydet ja päästivät sen menemään.

33 Vähää ennen päivän tuloa Paavali kehoitti kaikkia nauttimaan ruokaa, sanoen: "Tänään olette jo neljättätoista päivää odottaneet ja olleet syömättä ettekä ole mitään ravintoa ottaneet.

34 Sentähden minä kehoitan teitä nauttimaan ruokaa, sillä se on tarpeen meidän pelastuaksemme; sillä ei yhdeltäkään teistä ole hiuskarvaakaan päästä katoava."

35 Tämän sanottuaan hän otti leivän ja kiitti Jumalaa kaikkien nähden, mursi ja rupesi syömään.

36 Silloin kaikki tulivat rohkealle mielelle ja ottivat hekin ruokaa.

37 Ja meitä oli laivassa kaikkiaan kaksisataa

krigsmännen: »Om icke dessa stanna kvar på skeppet, så kunnen I icke räddas.»

32 Då höggo krigsmännen av de tåg som höllo skeppsbåten, och läto den fara.

33 Medan det nu höll på att dagas, uppmanade Paulus alla att taga sig mat och sade: »Det är i dag fjorton dagar som I haven väntat och förblivit fastande, utan att förtära något.

34 Därför uppmanar jag eder att taga eder mat; detta skall förhjälpa eder till räddning. Ty på ingen av eder skall ett huvudhår gå förlorat.

35 När han hade sagt detta, tog han ett bröd och tackade Gud i allas åsyn och bröt det och begynte äta.

36 Då blevo alla de andra vid gott mod och togo sig mat, också de.

37 Och vi voro på skeppet tillsammans två

the soldiers—Except, these, abide in the ship, ye yourselves, cannot be saved!

32 Then, the soldiers cut away the ropes of the boat, and let her fall off.

33 And, until day was about to dawn, Paul continued to beseech one and all to take some food, saying—This day is, the fourteenth day, that, suspense, fasting, ye are completing,—having helped yourselves, to nothing.

34 Wherefore, I beseech you to take some food,—for, this, lays a foundation for your safety; for, of no one of you, shall a hair of the head perish.

35 And, having said these things, and taken a loaf, he gave thanks unto God before all, and, breaking it, began to eat.

36 And, all becoming, of good cheer, they also, helped themselves to food.

37 Now we were, in the ship, in all, about

seitsemänkymmentä kuusi henkeä.

38 Ja kun he olivat tulleet ravituiksi, kevensivät he laivaa heittämällä viljan mereen.

39 Päivän tultua he eivät tunteneet maata, mutta huomasivat lahden, jossa oli sopiva ranta; siihen he päättivät, jos mahdollista, laskea laivan.

40 Ja he hakkasivat ankkuriköydet poikki ja jättivät ankkurit mereen; samalla he päästivät peräsinten nuorat, nostivat keulapurjeen tuuleen ja ohjasivat rantaa kohti.

41 Mutta he joutuivat riutalle ja antoivat laivan törmätä siihen; keulapuoli tarttui kiinni ja jäi liikkumattomaksi, mutta peräpuoli hajosi aaltojen voimasta.

42 Niin sotamiehillä oli aikomus tappaa vangit, ettei kukaan pääsisi uimalla karkuun.

hundra sjuttiosex personer.

38 Sedan de hade ätit sig mätta, lättade de skeppet genom att kasta vetelasten i havet.

39 När det blev dag, kände de icke igen landet; men de blevo varse en vik med låg strand och beslöto då att, om möjligt, låta skeppet driva upp på denna.

40 De kapade så ankartågen på båda sidor och lämnade ankarna kvar i havet; tillika lösgjorde de rodren och hissade förseglet för vinden och styrde mot stranden.

41 De stötte då på ett rev och läto skeppet gå upp på det. Där fastnade förskeppet och blev stående orörligt, men akterskeppet begynte brytas sönder av vågsvallet.

42 Då ville krigsmännen döda fångarna, för att ingen skulle kunna fly undan

seventy–six souls.

38 And, when they were satisfied with food, they began lightening the ship, casting out the wheat into the sea.

39 And, when day came, they could not recognise, the land; but perceived, a certain bay, having a beach,—upon which they were minded, if they could, safely to bring the ship.

40 And, casting off the anchors, they let them go into the sea,––at the same time, loosening the lashings of the rudders, and, hoisting up the foresail to the wind, they made for the beach.

41 But, falling into a place where two seas met, they ran the ship aground; and, the foreship sticking fast, remained immoveable, while, the stern, began to break up, from the violence [of the waves].

42 Now, the soldiers counsel, turned out to be, that they should kill, the prisoners, lest

simmande.

any one should swim out and escape;

43 Mutta sadanpäämies, joka tahtoi pelastaa Paavalin, esti heidät siitä aikeesta ja käski uimataitoisten ensiksi heittäytyä veteen ja lähteä maihin

43 Men hövitsmannen ville rädda Paulus och hindrade dem därför i deras uppsåt, och bjöd att de simkunniga först skulle kasta sig i vattnet och söka komma i land,

43 but, the centurion, being minded to bring Paul safely through, hindered them of their purpose, and ordered such as were able to swim, to cast themselves overboard and, get first to the land,—

44 ja sitten muiden, minkä laudoilla, minkä laivankappaleilla. Ja näin kaikki pelastuivat maalle.

44 och att därefter de övriga skulle giva sig ut, somliga på plankor, andra på spillror av skeppet. Så lyckades det för alla att komma välbehållna i land.

44 and, the rest, some, on planks, and, some, on other things from the ship, . . . and, so, it came to pass, that, all, were brought safely through, on to the land.

28 luku

1 Kun olimme pelastuneet, niin me sitten saimme tietää, että saaren nimi oli Melite.

1 Först sedan vi hade blivit räddade, fingo vi veta att ön hette Malta.

1 And, when we were safely through, then, we knew that the island was called, Melita.

2 Ja sen asukkaat osoittivat meille suurta ystävällisyyttä: he sytyttivät nuotion ja ottivat meidät kaikki sen ääreen, kun oli ruvennut satamaan ja oli kylmä.

2 Och infödingarna visade oss en icke vanlig välvilja; de tände upp en eld och togo oss alla med sig dit, för det påkommande regnets och för köldens skull.

2 And, the natives, began to shew us no common philanthropy; for, kindling a fire, they received us all, because of the rain that had set in, and because of the cold.

3 Mutta Paavali kokosi kasan risuja, ja kun hän pani ne nuotioon, tuli kyykäärme kuumuuden

3 När Paulus då tog upp ett fång torra kvistar som han lade på elden, kom, i följd

3 But, when Paul had gathered a certain lot of firewood into a bundle, and laid it on

tähden esiin ja kävi kiinni hänen käteensä.

av hettan, en huggorm fram därur och högg sig fast vid hans hand.

the fire, a viper, by reason of the heat, coming forth, fastened on his hand.

4 Kun asukkaat näkivät tuon elukan riippuvan kiinni hänen kädessään, sanoivat he toisilleen: "Varmaan tuo mies on murhaaja, koska kostotar ei sallinut hänen elää, vaikka hän pelastuikin merestä."

4 Då infödingarna fingo se ormen hänga där vid hans hand, sade de till varandra: »Helt visst är denne man en dråpare, som rättvisans gudinna icke tillstädjer att leva, om han nu ock har blivit räddad undan havet.»

4 And, when the natives saw the brute hanging out from his hand, they began to say, one to another—Doubtless, this man is, a murderer, whom, though brought safely through out of the sea, Justice, hath not suffered, to live.

5 Mutta hän pudisti elukan tuleen, eikä hänelle tullut mitään vahinkoa.

5 Men han skakade ormen ifrån sig i elden och led ingen skada.

5 He, however, shaking of the brute into the fire, suffered no harm;

6 Ja he odottivat hänen ajettuvan tai äkisti kaatuvan kuolleena maahan. Mutta kun he olivat kauan odottaneet ja näkivät, ettei hänelle mitään pahaa tapahtunut, muuttivat he mielensä ja sanoivat hänen olevan jumalan.

e väntade att han skulle la upp eller helt plötsligt ı ned död; men när de r lång väntan fingo se intet ont vederfors om, ändrade de mening sade att han var en .

6 whereas, they, were expecting, that he was about to become inflamed, or to fall down suddenly dead; ––but, when they had been long expecting, and had observed, nothing unusual, happening unto him, they changed their minds, and began to say he was a god.

7 Lähellä sitä paikkaa oli saaren ensimmäisellä miehellä, jonka nimi oli Publius, maatiloja. Hän otti meidät vastaan ja piti meitä ystävällisesti kolme päivää vierainansa.

7 I närheten av detta ställe var en lantgård, som tillhörde den förnämste mannen på ön, en som hette Publius; denne tog välvilligt emot oss och gav oss härbärge i tre dagar.

7 Now, in the neighbourhood of that place, were lands, belonging to the chief man of the island, by name Publius,—who, making us welcome, for three days, hospitably entertained

us.

8 Ja Publiuksen isä makasi sairaana kuumeessa ja punataudissa; ja Paavali meni hänen luoksensa, rukoili ja pani kätensä hänen päälleen ja paransi hänet.

8 Nu hände sig att Publius' fader låg sjuk i en magsjukdom med feberanfall. Paulus gick då in till honom och bad och lade händerna på honom och gjorde honom frisk.

8 And it so happened that, the father of Publius, with feverish heats and dysentery distressed, was lying prostrate: unto whom Paul entering in and praying, laid his hands on him, and healed him.

9 Kun tämä oli tapahtunut, tulivat muutkin sairaat, mitä saarella oli, ja heidät parannettiin.

9 Men när detta hade skett, kommo också de av öns övriga inbyggare som hade någon sjukdom till honom och blevo botade.

9 And, when this happened, the rest also, even they in the island who were sick, were coming in and getting cured;

10 He osoittivat meille myös monin tavoin kunniaa, ja lähtiessämme merelle he panivat mukaan, mitä tarvitsimme.

10 Och de bevisade oss ära på mångahanda sätt; och när vi skulle avsegla, försågo de oss med vad vi behövde.

10 who also, with many honours, honoured us, and, when we were about to sail, put on board such things as we might need.

11 Kolmen kuukauden kuluttua me purjehdimme sieltä aleksandrialaisessa laivassa, joka oli talvehtinut saarella ja jolla oli merkkinä Kastorin ja Polluksin kuva.

11 Då tre månader voro förlidna, avseglade vi på ett skepp som hade legat vid ön över vintern; det var från Alexandria och bar Tvillinggudarnas bilder.

11 And, after three months, we sailed in a ship which had wintered in the island, [a ship] of Alexandria, whose ensign was The Twin Brothers;

12 Ja me laskimme maihin Syrakuusassa ja viivyimme siellä kolme päivää,

12 Och vi lade till vid Syrakusa och stannade där i tre dagar.

12 and, touching at Syracuse, we tarried three days;

13 ja sieltä me kierrettyämme saavuimme Reegioniin, ja kun yhden päivän perästä nousi etelätuuli, tulimme

13 Därifrån foro vi längs kusten och kommo till Regium. Dagen därefter fingo vi sunnanvind, och vi

13 whence, going round, we reached Rhegium; and, after one day, a south wind springing up, on the

seuraavana päivänä Puteoliin.
14 Siellä tapasimme veljiä, jotka pyysivät meitä viipymään heidän tykönänsä seitsemän päivää. Ja sitten me lähdimme Roomaan.
15 Ja kun veljet siellä saivat kuulla meistä, tulivat he meitä vastaan Appii Forumiin ja Tres Tabernaen kohdalle saakka; ja heidät nähdessään Paavali kiitti Jumalaa ja sai rohkeutta.

16 Ja kun tulimme Roomaan, sallittiin Paavalin asua erikseen häntä vartioivan sotamiehen kanssa.

17 Kolmen päivän kuluttua Paavali kutsui kokoon juutalaisten ensimmäiset. Ja kun he olivat kokoontuneet, sanoi hän heille: "Miehet, veljet! Vaikka en ole mitään tehnyt kansaamme tai isiemme tapoja vastaan, annettiin minut kuitenkin Jerusalemista vankina roomalaisten käsiin.

kommo så redan på andra dagen till Puteoli.
14 Där träffade vi på bröder, och hos dem stannade vi, på deras inbjudning, i sju dagar. På detta sätt kommo vi till Rom.
15 Så snart bröderna där fingo höra om oss, gingo de oss till mötes ända till Forum Appii och Tres Taberne. När Paulus fick se dem, tackade han Gud och fick nytt mod.

16 Och då vi hade kommit in i Rom, tillstaddes det Paulus att bo för sig själv, med den krigsman som skulle bevaka honom.
17 Tre dagar därefter kallade han tillhopa de förnämsta av judarna; och när de hade kommit tillsammans, sade han till dem: »Mina bröder, fastän jag icke har gjort något mot vårt folk eller mot fädernas stadgar, blev jag likväl i Jerusalem överlämnad i romarnas händer och fördes bort därifrån såsom fånge.

second day, we came to Puteoli;
14 where, finding brethren, we were entreated to tarry, with them, seven days; —and, thus, towards Rome, we came.
15 And, when from thence the brethren heard the tidings concerning us, they came to meet us, as far as The Market of Appius and the Three Taverns—seeing whom, Paul thanked God, and took courage.

16 And, when we entered into Rome, Paul was suffered to abide by himself, with the soldier that guarded him.
17 And it came to pass, after three days, that he called together those who were the chief of the Jews; and, when they came together, he began to say unto them—I, brethren, though I had done nothing against the people, or the customs of our fathers, as a prisoner, out of Jerusalem, was delivered into the hands of the Romans;

18 Ja kun he olivat minua tutkineet, tahtoivat he päästää minut irti, koska en ollut tehnyt mitään kuoleman rikosta.

18 Och när de hade anställt rannsakning med mig, ville de giva mig lös, eftersom jag icke hade gjort något som förtjänade döden.

18 who, indeed, when they had examined me, were minded to set me at liberty, because there was, nothing worthy of death, in me.

19 Mutta kun juutalaiset sitä vastustivat, oli minun pakko vedota keisariin; ei kuitenkaan niin, että minulla olisi mitään kannetta kansaani vastaan.

19 Men då judarna satte sig däremot, nödgades jag vädja till kejsaren; dock, icke som om jag hade någon anklagelse att göra mot mitt folk.

19 But, as the Jews spake against it, I was constrained to appeal unto Caesar,—not as though, against my nation, I had anything to bring by way of accusation.

20 Tästä syystä minä nyt olen kutsunut teidät, saadakseni nähdä ja puhutella teitä; sillä Israelin toivon tähden minä kannan tätä kahletta."

20 Av denna orsak har jag kallat eder hit till mig, för att få se eder och tala med eder, ty det är för Israels hopps skull som jag är bunden med denna kedja.»

20 For this cause, therefore, have I called for you, to see and to speak with you; for, on account of the hope of Israel, this chain, have I about me!

21 Niin he sanoivat hänelle: "Emme ole saaneet kirjeitä sinusta Juudean maalta, eikä kukaan tänne saapunut veli ole ilmoittanut eikä puhunut sinusta mitään pahaa.

21 Då svarade de honom: »Vi hava icke från Judeen mottagit någon skrivelse om dig, ej heller har någon av våra bröder kommit och berättat eller sagt något ont om dig.

21 And, they, said unto him—We, have neither received letters concerning thee from the Jews, nor hath anyone of the brethren who hath arrived reported or spoken concerning thee, anything ill.

22 Katsomme kuitenkin syytä olevan kuulla sinulta, mitä sinun mielessäsi on; sillä tästä lahkosta on meillä tiedossamme, että sitä vastaan kaikkialla kiistetään."

22 Men vi finna skäligt att du låter oss höra huru du tänker. Ty om det partiet är oss bekant att det allestädes mötes med gensägelse.

22 But we deem it well, that, from thee, we should hear what are thine opinions; for, indeed, concerning this sect, it is, known to us, that, everywhere, is

it spoken against.

23 Ja he määräsivät hänelle päivän, ja silloin tuli heitä vielä useampia hänen luoksensa majapaikkaan. Ja näille hän aamuvarhaisesta iltaan saakka selitti ja todisti Jumalan valtakunnasta, lähtien Mooseksen laista ja profeetoista, saadakseen heidät vakuutetuiksi Jeesuksesta.

23 Sedan utsatte de en viss dag för honom, och på den kommo ännu flera till honom i hans härbärge. Då vittnade han för dem om Guds rike och utlade vad därtill hör, och försökte att övertyga dem i fråga om Jesus, med bevis både ur Moses' lag och ur profeterna; därmed höll han på från morgonen ända till aftonen.

23 And, having arranged with him a day, there came unto him, to the lodging, a larger number; unto whom he proceeded to expound, bearing full witness as to the kingdom of God, and persuading them concerning Jesus, both from the law of Moses, and from the prophets,—from morning till evening.

24 Niin se, mitä sanottiin, sai toiset vakuutetuiksi, mutta toiset eivät uskoneet.

24 Och somliga läto övertyga sig av det som han sade, men andra trodde icke.

24 And, some, indeed, were persuaded by the things that were spoken, whereas, others, disbelieved;

25 Ja kun he olivat keskenään erimielisiä, erosivat he toisistaan, Paavalin sanoessa ainoastaan nämä sanat: "Oikein on Pyhä Henki puhunut profeetta Esaiaan kautta teidän isillenne,

25 Och då de icke kunde komma överens med varandra, gingo de sin väg, och därvid sade Paulus allenast detta ord: »Rätt talade den helige Ande genom profeten Esaias till edra fäder,

25 and, not being, agreed, among themselves, they began to leave,—Paul having said one thing–
–Well, did, the Holy Spirit, speak through Isaiah the prophet, unto your fathers,

26 sanoen: 'Mene tämän kansan luo ja sano: Kuulemalla kuulkaa älkääkä ymmärtäkö, näkemällä nähkää älkääkä käsittäkö.

26 när han sade: 'Gå åstad och säg till detta folk: Med hörande öron skolen I höra, och dock alls intet förstå, och med seende ögon skolen I se, och dock alls intet förnimma.

26 saying—Go thy way unto this people, and say—Ye shall, surely hear, and yet will in nowise understand. And, surely see, and yet will in nowise perceive;

27 Sillä paatunut on tämän

27 Ty detta folks hjärta

27 For the heart of

kansan sydän, ja korvillaan he työläästi kuulevat, ja silmänsä he ovat ummistaneet, että he eivät näkisi silmillään, eivät kuulisi korvillaan, eivät ymmärtäisi sydämellään eivätkä kääntyisi ja etten minä heitä parantaisi.'

har blivit förstockat; och med öronen höra de illa, och sina ögon hava de tillslutit, så att de icke se med sina ögon eller höra med sina öron eller förstå med sina hjärtan och omvända sig och bliva helade av mig'

this people, hath become dense, and, with their ears, heavily, have they heard, and, their eyes, have they closed,—lest once they should see with their eyes, and, with their ears, should hear, and, with their hearts, should understand, and return,—when I would certainly heal them.

28 Olkoon siis teille tiettävä, että tämä Jumalan pelastussanoma on lähetetty pakanoille; ja he kuulevat sen."

28 Det mån I därför veta: till hedningarna bar denna Guds frälsning blivit sänd; de skola ock akta därpå.»

28 Be it, known unto you, therefore, that, unto the nations, hath been sent forth this salvation of God: they, will also hear.

29

29

29 ◇

30 Ja Paavali asui omassa vuokra-asunnossaan kaksi täyttä vuotta ja otti vastaan kaikki, jotka hänen tykönsä tulivat;

30 I två hela år bodde han sedan kvar i en bostad som han själv hade hyrt. Och alla som kommo till honom tog han emot;

30 And he abode two whole years in his own hired house, and made welcome all who were coming in unto him,—

31 ja hän julisti Jumalan valtakuntaa ja opetti Herran Jeesuksen Kristuksen tuntemista kaikella rohkeudella, kenenkään estämättä.

31 och han predikade om Guds rike och undervisade om Herren Jesus Kristus med all frimodighet, utan att någon hindrade honom däri.

31 proclaiming the kingdom of God, and teaching the things concerning the Lord Jesus Christ, with all freedom of speech, without hindrance.

PAAVALIN KIRJE
ROOMALAISILLE

1 luku

1 Paavali, Jeesuksen Kristuksen palvelija, kutsuttu apostoli, erotettu julistamaan Jumalan evankeliumia,
2 jonka Jumala on edeltä luvannut profeettainsa kautta pyhissä kirjoituksissa,
3 hänen Pojastansa - joka lihan puolesta on syntynyt Daavidin siemenestä

4 ja pyhyyden hengen puolesta kuolleistanousemisen kautta asetettu Jumalan Pojaksi voimassa - Jeesuksesta Kristuksesta, meidän Herrastamme,

5 jonka kautta me olemme saaneet armon ja apostolinviran, että syntyisi uskon kuuliaisuus hänen nimeänsä kohtaan kaikissa pakanakansoissa,
6 joihin tekin, Jeesuksen Kristuksen kutsumat, kuulutte:

7 kaikille Roomassa oleville Jumalan rakkaille, kutsutuille pyhille. Armo teille ja rauha Jumalalta,

1 Paulus, Jesu Kristi tjänare, kallad till apostel, avskild till att förkunna Guds evangelium,
2 vilket Gud redan förut genom sina profeter hade i heliga skrifter utlovat,
3 evangelium om hans Son, vilken såsom människa i köttet är född av Davids säd
4 och såsom helig andevarelse är med kraft bevisad vara Guds Son, allt ifrån uppståndelsen från de döda, ja, evangelium om Jesus Kristus, vår Herre,
5 genom vilken vi hava fått nåd och apostlaämbete för att, hans namn till ära, upprätta trons lydnad bland alla hednafolk,
6 bland vilka jämväl I ären, I som ären kallade och Jesu Kristi egna --
7 jag, Paulus, hälsar alla Guds älskade som bo i Rom, dem som äro kallade och heliga.

1 Paul, a servant of Jesus Christ, a called apostle, separated unto the glad–message of God—
2 Which he promised beforehand, through his prophets, in holy scriptures—
3 Concerning his Son,––who came to be of the seed of David, according to flesh,
4 Who was distinguished as the Son of God—by power, according to a Holy Spirit, through means of a resurrection of the dead,—Jesus Christ our Lord;
5 Through whom we have received favour and apostleship, for obedience of faith among all the nations, in behalf of his name,
6 Among whom are, ye also, called of Jesus Christ:

7 Unto all that are in Rome, beloved of God, called saints, favour unto you, and peace,

meidän Isältämme, ja Herralta Jeesukselta Kristukselta!

Nåd vare med eder och frid ifrån Gud, vår Fader, och Herren Jesus Kristus.

from God our Father and Lord Jesus Christ.

8 Ensiksikin minä kiitän Jumalaani Jeesuksen Kristuksen kautta teidän kaikkien tähden, koska teidän uskoanne mainitaan kaikessa maailmassa.

8 Först och främst tackar jag min Gud genom Jesus Kristus för eder alla, därför att man i hela världen talar om eder tro.

8 First, indeed, I give thanks unto my God, through Jesus Christ, concerning you all, because your faith is being announced throughout the whole world.

9 Sillä Jumala, jota minä hengessäni palvelen julistaen hänen Poikansa evankeliumia, on minun todistajani, kuinka minä teitä lakkaamatta muistan,

9 Ty Gud, som jag i min ande tjänar såsom förkunnare av evangelium om hans Son, han är mitt vittne, han vet huru oavlåtligt jag tänker på eder

9 For God is, my witness,—unto whom I am rendering divine service in my spirit, in the glad message of his Son,—how incessantly, I am making mention of you

10 aina rukouksissani anoen, että minä jo vihdoinkin, jos Jumala tahtoo, pääsisin tulemaan teidän tykönne.

10 och i mina böner alltid beder att jag dock nu omsider må få ett gynnsamt tillfälle att komma till eder, om Gud så vill.

10 At all times in my prayers,—making supplication—if, by some means, even now, at any time, I may have a way opened, in the will of God, to come unto you;

11 Sillä minä ikävöitsen teitä nähdä, voidakseni antaa teille jonkun hengellisen lahjan, että te vahvistuisitte,

11 Ty jag längtar efter att se eder, för att jag må kunna meddela eder någon andlig nådegåva till att styrka eder;

11 For I am longing to see you, that I may impart some spiritual gift unto you, to the end ye may be established,—

12 se on, että me yhdessä ollessamme virkistyisimme yhteisestä uskostamme, teidän ja minun.

12 jag menar: för att jag i eder krets må tillsammans med eder få hämta hugnad ur

12 That is to say—there may be a mutual encouragement among you, each by

vår gemensamma tro, eder och min.

the other's faith, both yours and mine.

13 Ja minä en tahdo, veljet, teiltä salata, että jo monesti olen päättänyt tulla teidän tykönne saadakseni jonkin hedelmän teidänkin keskuudestanne, niinkuin muidenkin pakanain, mutta olen ollut estetty tähän saakka.

13 Jag vill säga eder, mina bröder, att jag ofta har haft i sinnet att komma till eder, för att också bland eder få skörda någon frukt, såsom bland övriga hednafolk; dock har jag allt hittills blivit hindrad.

13 I do not wish however that ye should be ignorant, brethren, that, many times, have I purposed to come unto you, but have been hindered, until the present,—in order that, some fruit, I might have among you also, even as among the other nations,

14 Kreikkalaisille ja barbaareille, viisaille ja tyhmille minä olen velassa;

14 Både mot greker och mot andra folk, både mot visa och mot ovisa har jag förpliktelser.

14 Both to Greeks and to Barbarians, both to wise and to unwise, a debtor, I am:

15 omasta puolestani minä siis olen altis teillekin, Roomassa asuvaisille, julistamaan evankeliumia.

15 Därför är jag villig att förkunna evangelium också för eder som bon i Rom.

15 Thus, the eagerness on my part––unto you also who are in Rome, to announce the joyful message.

16 Sillä minä en häpeä evankeliumia; sillä se on Jumalan voima, itsekullekin uskovalle pelastukseksi, juutalaiselle ensin, sitten myös kreikkalaiselle.

16 Ty jag blyges icke för evangelium; ty det är en Guds kraft till frälsning för var och en som tror, först och främst för juden, så ock för greken.

16 For I am not ashamed of the joyful message; for it is God's power unto salvation, to every one that believeth, both to Jew [first] and to Greek;

17 Sillä siinä Jumalan vanhurskaus ilmestyy uskosta uskoon, niinkuin kirjoitettu on: "Vanhurskas on elävä uskosta."

17 Rättfärdighet från Gud uppenbaras nämligen däri, av tro till tro; så är ock skrivet: »Den rättfärdige skall leva av tro.»

17 For, a righteousness of God, is therein revealed,—by faith unto faith: even as it is written—But, he that is righteous,

by faith, shall live.

18 Sillä Jumalan viha ilmestyy taivaasta kaikkea ihmisten jumalattomuutta ja vääryyttä vastaan, niiden, jotka pitävät totuutta vääryyden vallassa,

18 Ty Guds vrede uppenbarar sig från himmelen över all ogudaktighet och orättfärdighet hos människor som i orättfärdighet undertrycka sanningen.

18 For there is being revealed an anger of God from heaven— against all ungodliness and unrighteousness of men who, the truth, in unrighteousness, do hold down; —

19 sentähden että se, mikä Jumalasta voidaan tietää, on ilmeistä heidän keskuudessaan; sillä Jumala on sen heille ilmoittanut.

19 Vad man kan känna om Gud är nämligen uppenbart bland dem; Gud har ju uppenbarat det för dem.

19 Inasmuch as, what may be known of God, is manifest among them, for, God, unto them, hath made it manifest,—

20 Sillä hänen näkymätön olemuksensa, hänen iankaikkinen voimansa ja jumalallisuutensa, ovat, kun niitä hänen teoissansa tarkataan, maailman luomisesta asti nähtävinä, niin etteivät he voi millään itseänsä puolustaa,

20 Ty hans osynliga väsen, hans eviga makt och gudomshärlighet hava ända ifrån världens skapelse varit synliga, i det att de kunna förstås genom hans verk. Så äro de då utan ursäkt.

20 For, the unseen things of him, from a world's creation, by the things made, being perceived, are clearly seen, even his eternal power and divinity,—to the end they should be without excuse;

21 koska he, vaikka ovat tunteneet Jumalan, eivät ole häntä Jumalana kunnioittaneet eivätkä kiittäneet, vaan ovat ajatuksiltansa turhistuneet, ja heidän ymmärtämätön sydämensä on pimentynyt.

21 Ty fastän de hade lärt känna Gud, prisade och tackade de honom dock icke såsom Gud, utan förföllo till fåfängliga tankar; och så blevo deras oförståndiga hjärtan förmörkade.

21 Inasmuch as, having come to know God, not, as God, did they glorify him, or give him thanks, but were made fruitless in their reasonings, and darkened was their undiscerning heart,

22 Kehuessaan viisaita olevansa he ovat tyhmiksi tulleet

22 När de berömde sig av att vara visa, blevo de dårar

22 Professing to be wise, they were made foolish,

23 ja ovat katoamattoman Jumalan kirkkauden muuttaneet katoavaisen ihmisen ja lintujen ja

23 och bytte bort den oförgänglige Gudens härlighet mot beläten, som voro avbilder av

23 And, exchanged the glory of the incorruptible God, for the likeness of an

nelijalkaisten ja matelevaisten kuvan kaltaiseksi.

24 Sentähden Jumala on heidät, heidän sydämensä himoissa, hyljännyt saastaisuuteen, häpäisemään itse omat ruumiinsa,

25 nuo, jotka ovat vaihtaneet Jumalan totuuden valheeseen ja kunnioittaneet ja palvelleet luotua enemmän kuin Luojaa, joka on ylistetty iankaikkisesti, amen.

26 Sentähden Jumala on hyljännyt heidät häpeällisiin himoihin; sillä heidän naispuolensa ovat vaihtaneet luonnollisen yhteyden luonnonvastaiseen;

27 samoin miespuoletkin, luopuen luonnollisesta yhteydestä naispuolen kanssa, ovat kiimoissaan syttyneet toisiinsa ja harjoittaneet, miespuolet miespuolten kanssa, riettautta ja villiintymisestään saaneet itseensä sen palkan, mikä

förgängliga människor, ja ock av fåglar och fyrfotadjur och krälande djur.

24 Därför prisgav Gud dem i deras hjärtans begärelser åt orenhet, så att de med varandra skändade sina kroppar.

25 De hade ju bytt bort Guds sanning mot lögn och tagit sig för att dyrka och tjäna det skapade framför Skaparen, honom som är högtlovad i evighet, amen.

26 Fördenskull gav Gud dem till pris åt skamliga lustar: deras kvinnor utbytte det naturliga umgänget mot ett onaturligt;

27 sammalunda övergåvo ock männen det naturliga umgänget med kvinnan och upptändes i lusta till varandra och bedrevo styggelse, man med man. Så fingo de på sig själva uppbära sin villas tillbörliga lön.

image of a corruptible man, and of birds and fourfooted beasts and reptiles:

24 Wherefore God gave them up in the covetings of their hearts unto impurity, so as to be dishonouring their bodies among them,—

25 Who, indeed, exchanged away the truth of God for the falsehood, and rendered worship and service unto the creature rather than unto the Creator,—who is blessed unto the ages. Amen!

26 For this cause, God gave them up unto dishonourable passions; for, even their females, exchanged away the natural use into that which is against nature,—

27 In like manner also, even the males, leaving the natural use of the female, flamed out in their eager desire one for another, males with males, the indecency, effecting,—and, the necessary recompence

saada piti.

of their error, within themselves, duly receiving; —

28 Ja niinkuin heille ei kelvannut pitää kiinni Jumalan tuntemisesta, niin Jumala hylkäsi heidät heidän kelvottoman mielensä valtaan, tekemään sopimattomia.

28 Och eftersom de icke hade aktat det något värt att taga vara på sin kunskap om Gud, gav Gud dem till pris åt ett ovärdigt sinnelag, till att bedriva otillbörliga ting.

28 And, even as they did not approve to be holding, God, in acknowledgment, God gave them up unto a disapproved mind to be doing the things that are not becoming,

29 He ovat täynnänsä kaikkea vääryyttä, pahuutta, ahneutta, häijyyttä, täynnä kateutta, murhaa, riitaa, petosta, pahanilkisyyttä;

29 Så hava de blivit uppfyllda av allt slags orättfärdighet, ondska, girighet, elakhet; de äro fulla av avund, mordlust, trätlystnad, svek, vrångsinthet;

29 Filled with all unrighteousness, wickedness, greed, baseness, full of envy, murder, strife, deceit, evil disposition,

30 ovat korvaankuiskuttelijoita, panettelijoita, Jumalaa vihaavaisia, väkivaltaisia, ylpeitä, kerskailijoita, pahankeksijöitä, vanhemmilleen tottelemattomia,

30 de äro örontasslare, förtalare, styggelser för Gud, våldsverkare, övermodiga, stortaliga, illfundiga, olydiga mot sina föräldrar,

30 Whisperers, detractors, haters of God, insolent, arrogant, vain boasters, inventors of vices, unto parents unyielding,

31 vailla ymmärrystä, luotettavuutta, rakkautta ja laupeutta;

31 oförståndiga, trolösa, utan kärlek till sina egna, utan barmhärtighet mot andra.

31 Without discernment, regardless of covenants, without natural affection, unmerciful:—

32 jotka, vaikka tuntevat Jumalan vanhurskaan säädöksen, että ne, jotka senkaltaisia tekevät, ovat kuoleman ansainneet, eivät ainoastaan itse niitä tee, vaan vieläpä osoittavat hyväksymistä niille, jotka

32 Och fastän de väl veta vad Gud har stadgat såsom rätt, att nämligen de som handla så förtjäna döden, är det dem icke nog att själva så göra, de giva ock sitt bifall

32 Who, indeed, having acknowledged the righteous sentence of God,—that, they who such things as these do practise, are worthy of death, not only, the same things,

niitä tekevät.

åt andra som handla likaså.

are doing, but are even delighting together with them who are practising [them].

2 luku

1 Sentähden sinä, oi ihminen, et voi millään itseäsi puolustaa, olitpa kuka hyvänsä, joka tuomitset. Sillä mistä toista tuomitset, siihen sinä itsesi syypääksi tuomitset, koska sinä, joka tuomitset, teet samoja tekoja.

1 Därför är du utan ursäkt, du människa, vem du än är, som dömer. Ty därmed att du dömer en annan fördömer du dig själv, eftersom du, som dömer den andre, själv handlar på samma sätt.

1 Wherefore, inexcusable, thou art, O man, whoever judgest; for, wherein thou judgest some one else, thyself, thou dost condemn,—for, the very things, thou dost practise, who art judging:

2 Ja me tiedämme, että Jumalan tuomio on totuuden mukainen niille, jotka senkaltaisia tekevät.

2 Och vi veta att Guds dom verkligen kommer över dem som handla så.

2 We know, however, that, the sentence of God, is according to truth against them who, such things as these, do practise.

3 Vai luuletko, ihminen, sinä, joka tuomitset niitä, jotka senkaltaisia tekevät, ja itse samoja teet, että sinä vältät Jumalan tuomion?

3 Men du menar väl detta, att du skall kunna undfly Guds dom, du människa, som dömer dem som handla så, och dock gör detsamma som de?

3 And reckonest thou this, O man—who dost judge them who such things do practise, and yet art doing the same, that, thou, shalt escape the sentence of God?

4 Vai halveksitko hänen hyvyytensä ja kärsivällisyytensä ja pitkämielisyytensä runsautta, etkä tiedä, että Jumalan hyvyys vetää sinua parannukseen?

4 Eller föraktar du hans godhets, skonsamhets och långmodighets rikedom, utan att förstå att denna Guds godhet vill föra dig till bättring?

4 Or, the riches of his kindness, and forbearance, and long-suffering, dost thou despise,—not knowing that, the kindness of God, unto repentance, is leading thee?

5 Kovuudellasi ja sydämesi katumattomuudella sinä kartutat päällesi vihaa vihan ja Jumalan vanhurskaan tuomion ilmestymisen päiväksi,

5 Genom din hårdhet och ditt hjärtas obotfärdighet samlar du ju över dig vrede, som skall drabba dig på vredens dag, då när det bliver uppenbart att Gud är en rättvis domare.

5 But, according to thy hardness, and [thine] impenitent heart, art treasuring up for thyself anger, in a day of anger and revelation of the righteous judgment of God,—

6 hänen, "joka antaa kullekin hänen tekojensa mukaan":

6 Ty »han skall vedergälla var och en efter hans gärningar».

6 Who will render unto each one according to his works:—

7 niille, jotka hyvässä työssä kestävinä etsivät kirkkautta ja kunniaa ja katoamattomuutta, iankaikkisen elämän,

7 Evigt liv skall han giva åt dem som med uthållighet i att göra det goda söka härlighet och ära och oförgänglighet.

7 Unto them, on the one hand, who, by way of endurance in good work, are seeking, glory, honour and incorruption, life age–abiding,

8 mutta niiden osaksi, jotka ovat itsekkäitä eivätkä tottele totuutta, vaan tottelevat vääryyttä, tulee viha ja kiivastus.

8 Men över dem som äro genstridiga och icke lyda sanningen, utan lyda orättfärdigheten, över dem kommer vrede och förtörnelse.

8 Unto them, on the other hand, who are of contention, and are not yielding unto the truth, but are yielding unto unrighteousness, anger and wrath,

9 Tuska ja ahdistus jokaisen ihmisen sielulle, joka pahaa tekee, juutalaisen ensin, sitten myös kreikkalaisen;

9 Ja, bedrövelse och ångest skall komma över den människas själ, som gör det onda, först och främst över judens, så ock över grekens.

9 tribulation and anguish—against every soul of man who worketh out what is base, both of Jew first and of Greek,—

10 mutta kirkkaus ja kunnia ja rauha jokaiselle, joka tekee sitä, mikä hyvä on, juutalaiselle ensin, sitten myös kreikkalaiselle!

10 Men härlighet och ära och frid skall tillfalla var och en som gör det goda, först och främst juden, så ock greken.

10 But glory and honour and peace—unto every one who worketh what is good, both unto Jew first and unto Greek:

11 Sillä Jumala ei katso henkilöön.

12 Sillä kaikki, jotka ilman lakia ovat syntiä tehneet, ne myös ilman lakia hukkuvat, ja kaikki, jotka lain alaisina ovat syntiä tehneet, ne lain mukaan tuomitaan;
13 sillä eivät lain kuulijat ole vanhurskaita Jumalan edessä, vaan lain noudattajat vanhurskautetaan.

14 Sillä kun pakanat, joilla ei lakia ole, luonnostansa tekevät, mitä laki vaatii, niin he, vaikka heillä ei lakia ole, ovat itse itsellensä laki

15 ja osoittavat, että lain teot ovat kirjoitetut heidän sydämiinsä, kun heidän omatuntonsa myötä-todistaa ja heidän ajatuksensa keskenään syyttävät tai myös puolustavat heitä -

16 sinä päivänä, jona Jumala on tuomitseva ihmisten salaisuudet Kristuksen Jeesuksen kautta, minun evankeliumini

11 Ty hos Gud finnes intet anseende till personen;
12 alla de som utan lag hava syndat skola ock utan lag förgås, och alla de som med lag hava syndat skola genom lag bliva dömda.
13 Ty icke lagens hörare äro rättfärdiga inför Gud, men lagens görare skola förklaras rättfärdiga.

14 Ty då hedningarna, som icke hava lag, av naturen göra vad lagen innehåller, så äro dessa, utan att hava lag, sig själv en lag,

15 då de ju sålunda visa att lagens verk äro skrivna i deras hjärtan. Därom utgöra också deras egna samveten ett vittnesbörd, så ock, i den inbördes umgängelsen, deras tankar, när dessa anklaga eller ock försvara dem.

16 Ja, så skall det befinnas vara på den dag då Gud, enligt det evangelium jag förkunnar, genom

11 For there is no respect of persons with God; —
12 For, as many as without law sinned, without law, also shall perish, and, as many as within law sinned, through law, shall be judged;
13 For, not the hearers of law, are righteous with God, but, the doers of law, shall be declared righteous;

14 For, whensoever the nations which have not law, by nature, the things of the law, may be doing, the same, not having law, unto themselves, are a law,–
–

15 Who, indeed, shew the work of the law written in their hearts, their conscience therewith bearing witness, and, between one another, their reasonings accusing— or, even excusing, them:—

16 In the day on which God judgeth the secrets of men according to my glad-message through

mukaan.

Kristus Jesus dömer över vad som är fördolt hos människorna.

Christ Jesus.

17 Mutta jos sinä kutsut itseäsi juutalaiseksi ja luotat lakiin ja Jumala on sinun kerskauksesi

17 Du kallar dig jude och förlitar dig på lagen och berömmer dig av Gud.

17 If, however, thou, art taking the name of Jew, and resting thyself upon law, and boasting in God,

18 ja tunnet hänen tahtonsa ja, opetettuna laissa, tutkit, mikä parasta on,

18 Du känner ock hans vilja, och eftersom du har fått din undervisning ur lagen, kan du döma om vad rättast är;

18 And art taking note of his will, and testing the things that differ—when receiving oral instruction out of the law,

19 ja luulet kykeneväsi olemaan sokeain taluttaja, pimeydessä olevien valkeus,

19 och du tilltror dig att vara en ledare för blinda, ett ljus för människor som vandra i mörker,

19 Art persuaded, moreover, that, thou thyself, art—a guide of the blind, a light of them that are in darkness,

20 ymmärtämättömien kasvattaja, alaikäisten opettaja, sinulla kun laissa on tiedon ja totuuden muoto:

20 en uppfostrare för oförståndiga, en lärare för enfaldiga, eftersom du i lagen har uttrycket för kunskapen och sanningen.

20 A trainer of the simple, a teacher of babes, having the forming of knowledge and truth in the law,—

21 niin sinäkö, joka toista opetat, et itseäsi opeta; joka julistat, ettei saa varastaa, itse varastat;

21 Du som vill lära andra, du lär icke dig själv! Du som predikar att man icke skall stjäla, du begår själv stöld!

21 Thou, therefore, that art teaching someone else, thyself, art thou not teaching? Thou that proclaimest–Do not steal! Art thou, stealing?

22 joka sanot, ettei saa tehdä huorin, itse teet huorin; joka kauhistut epäjumalia, kuitenkin olet temppelin ryöstäjä;

22 Du som säger att man icke skall begå äktenskapsbrott, du begår själv sådant brott! Du som håller avgudarna för

22 That sayest—Do not commit adultery! Art thou, committing adultery? That abhorrest sacrilege, Art thou, robbing

	styggelser, du gör dig själv skyldig till tempelrån!	temples?
23 joka laista kerskaat, häväiset lainrikkomisella Jumalaa?	23 Du som berömmer dig av lagen, du vanärar Gud genom att överträda lagen,	23 That in law dost boast, Through the transgression of the law, art thou dishonouring God?
24 Sillä "teidän tähtenne Jumalan nimi tulee pilkatuksi pakanain seassa", niinkuin kirjoitettu on.	24 ty, såsom det är skrivet, »för eder skull varder Guds namn smädat bland hedningarna».	24 For the name of God, because of you, is defamed among the nations,—even as it is written.
25 Ympärileikkaus kyllä on hyödyllinen, jos sinä lakia noudatat; mutta jos olet lainrikkoja, niin sinun ympärileikkauksesi on tullut ympärileikkaamattomuu-deksi.	25 Ty väl är omskärelse till gagn, om du håller lagen; men om du är en lagöverträdare, så är du med din omskärelse dock oomskuren.	25 For, circumcision, indeed, profiteth—if, law, thou be practising; but, if thou be a transgressor of law, thy circumcision, hath become, uncircumcision
26 Jos siis ympärileikkaamaton noudattaa lain säädöksiä, eikö hänen ympärileikkaamattomuutens a ole luettava ympärileikkaukseksi?	26 Om nu den oomskurne håller lagens stadgar, skall han då icke, fastän han är oomskuren, räknas såsom omskuren?	26 If then, the uncircumcision, be guarding the righteous requirement of the law, shall not, his uncircumcision, as circumcision be reckoned?—
27 Ja luonnostaan ympärileikkaamaton, joka täyttää lain, on tuomitseva sinut, joka lainkirjaiminesi ja ympärileikkauksinesi olet lainrikkoja.	27 Jo, och han som i följd av sin härkomst är oomskuren, men ändå fullgör lagen, skall bliva dig till dom, dig som äger lagens bokstav och omskärelsen, men likväl är en lagöverträdare.	27 And the uncircumcision by nature, completing the law, shall judge, thee, who, notwithstanding letter and circumcision, art a transgressor of law!
28 Sillä ei se ole juutalainen, joka vain	28 Ty den är icke jude, som är det i utvärtes	28 For, not he who is one in appearance, is

ulkonaisesti on juutalainen, eikä ympärileikkaus se, joka ulkonaisesti lihassa tapahtuu;
29 vaan se on juutalainen, joka sisällisesti on juutalainen, ja oikea ympärileikkaus on sydämen ympärileikkaus Hengessä, ei kirjaimessa; ja hän saa kiitoksensa, ei ihmisiltä, vaan Jumalalta.

måtto, ej heller är det omskärelse, som sker utvärtes på köttet.

29 Nej, den är jude, som är det i invärtes måtto, och omskärelse är hjärtats omskärelse, en som sker i Anden, och icke i kraft av bokstaven; och han har sin berömmelse, icke från människor, utan från Gud.

a Jew, nor is, that which is such in appearance in flesh, circumcision;
29 But, he who is one in secret, is a Jew,—and, [that is], circumcision, which is of the heart, in spirit, not in letter,—whose, praise, is not of men, but of God.

3 luku

1 Mitä etuuksia on siis juutalaisilla, tai mitä hyötyä ympärileikkauksesta?

2 Paljonkin, kaikin tavoin; ennen kaikkea se, että heille on uskottu, mitä Jumala on puhunut.

3 Mutta kuinka? Jos jotkut ovat olleet epäuskoisia, ei kaiketi heidän epäuskonsa ole Jumalan uskollisuutta tyhjäksi tekevä?

4 Pois se! Olkoon Jumala totinen, mutta jokainen ihminen valhettelija, niinkuin kirjoitettu on: "Että sinut havaittaisiin vanhurskaaksi sanoissasi ja

1 Vilket företräde hava då judarna, eller vad gagn hava de av omskärelsen?

2 Jo, ett stort företräde, på allt sätt; först och främst det, att de hava blivit betrodda med Guds löftesord.

3 Ty vad betyder det, om några av dem blevo trolösa? Kan då deras trolöshet göra Guds trofasthet om intet?

4 Bort det! Må Gud stå såsom sannfärdig, om ock »var människa är en lögnare». Så är ju skrivet: »På det att du må finnas rättfärdig

1 What, then, is the preeminence of the Jew? Or what, the profit of his circumcision?

2 Much, every way:—First, indeed, that they were entrusted with the oracles of God.

3 For what? If some distrusted, shall their distrust make, the trust of God, void?

4 Far be it! But let, God, prove to be, true, albeit, every man, be false! Even as it is written—That thou mightest be declared

että voittaisit, kun sinun kanssasi oikeutta käydään."

5 Mutta jos meidän vääryytemme tuo ilmi Jumalan vanhurskauden, mitä me siihen sanomme? Ei kaiketi Jumala ole väärä, kun hän rankaisee vihassansa? Minä puhun ihmisten tavalla.

6 Pois se! Sillä kuinka Jumala silloin voisi tuomita maailman?

7 Sillä jos Jumalan totuus tulee minun valheeni kautta selvemmin julki hänen kirkkaudekseen, miksi sitten minutkin vielä syntisenä tuomitaan?

8 Ja miksi emme tekisi, niinkuin herjaten syyttävät meidän tekevän ja niinkuin muutamat väittävät meidän sanovan: "Tehkäämme pahaa, että siitä hyvää tulisi"? Niiden tuomio on oikea.

9 Miten siis on? Olemmeko me parempia? Emme suinkaan. Mehän olemme edellä osoittaneet, että kaikki, niin hyvin juutalaiset kuin kreikkalaiset, ovat

i dina ord och få rätt, när man sätter sig till doms över dig.»

5 Men är det nu så, att vår orättfärdighet tjänar till att bevisa Guds rättfärdighet, vad skola vi då säga? Kan väl Gud, han som låter vredesdomen drabba, vara orättfärdig? (Jag talar såsom vore det fråga om en människa.)

6 Bort det! Huru skulle Gud då kunna döma världen?

7 Och å andra sidan, om Guds sannfärdighet genom min lögnaktighet ännu mer har trätt i dagen, honom till ära, varför skall då jag likväl dömas såsom syndare?

8 Och varför skulle vi icke »göra vad ont är, för att gott måtte komma därav», såsom man, för att smäda oss, påstår att vi göra, och såsom några föregiva att vi lära? -- Sådana få med rätta sin dom.

9 Huru är det alltså? Äro vi då något förmer än de andra? Ingalunda. Redan härförut har jag ju måst anklaga både

righteous in thy words, and overcome when thou art in judgment.

5 But, if, our unrighteousness, commendeth, God's righteousness, what shall we say? Surely, not unrighteous, is God who visiteth with his anger? After the manner of men, I am speaking,—

6 Far be it! Else how shall God judge the world?

7 But, if, the truth of God, by my falsehood, hath the more abounded unto his glory, why, any longer, am, even I, as a sinner, to be judged?

8 And why not, according as we are injuriously charged, [and] according as some affirm that we say, Let us do the bad things, that the good ones may come? whose sentence is, just.

9 What then? do we screen ourselves? Not at all! For we have before accused both Jews and Greeks of being, all under sin;

synnin alla,

judar och greker för att allasammans vara under synd.

10 niinkuin kirjoitettu on: "Ei ole ketään vanhurskasta, ei ainoatakaan,
10 Så är ock skrivet: »Ingen rättfärdig finnes, icke en enda.
10 Even as it is written—there is none righteous, not even one,
11 ei ole ketään ymmärtäväistä, ei ketään, joka etsii Jumalaa;
11 Ingen förståndig finnes, ingen finnes som söker Gud.
11 There is none that discerneth, There is none that seeketh out God:
12 kaikki ovat poikenneet pois, kaikki tyynni kelvottomiksi käyneet; ei ole ketään, joka tekee sitä, mikä hyvä on, ei yhden yhtäkään.
12 Nej, alla hava de avvikit, allasammans hava de blivit odugliga, ingen finnes som gör vad gott är, det finnes ingen enda.
12 All, have turned aside, together, have become useless, There is none that doeth kindness, not so much as one:
13 Heidän kurkkunsa on avoin hauta, kielellänsä he pettävät, kyykäärmeen myrkkyä on heidän huultensa alla;
13 En öppen grav är deras strupe, sina tungor bruka de till svek. Huggormsgift är inom deras läppar.
13 A sepulchre opened, is their throat, with their tongues, have they used deceit, the poison of asps, is under their lips,
14 heidän suunsa on täynnä kirousta ja katkeruutta.
14 Deras mun är full av förbannelse och bitterhet.
14 Whose mouth, of cursing and bitterness, is full,
15 Heidän jalkansa ovat nopeat vuodattamaan verta,
15 Deras fötter äro snara, när det gäller att utgjuta blod.
15 Swift, are their feet to shed blood;
16 hävitys ja kurjuus on heidän teillänsä,
16 Förödelse och elände är på deras vägar,
16 Destruction and misery, are in their ways,
17 ja rauhan tietä he eivät tunne.
17 och fridens väg känna de icke.
17 And, the way of peace, have they not known:
18 Ei ole Jumalan pelko heidän silmäinsä edessä."
18 Guds fruktan är icke för deras ögon.»
18 There is no fear of God before their eyes.
19 Mutta me tiedämme, että kaiken, minkä laki sanoo, sen se puhuu lain
19 Nu veta vi att allt vad lagen säger, det talar den till dem som
19 Now we know that, whatsoever things the law saith, to them who

alaisille, että jokainen suu tukittaisiin ja koko maailma tulisi syylliseksi Jumalan edessä;

hava lagen, för att var mun skall bliva tillstoppad och hela världen stå med skuld inför Gud;

are within the law, it speaketh, in order that, every mouth, may be stopped and all the world come, under penal sentence, unto God.

20 sentähden, ettei mikään liha tule hänen edessään vanhurskaaksi lain teoista; sillä lain kautta tulee synnin tunto.

20 ty av laggärningar bliver intet kött rättfärdigt inför honom. Vad som kommer genom lagen är kännedom om synden.

20 Inasmuch as, by works of law, shall no flesh be declared righteous before him,—through law, in fact, is discovery of sin.

21 Mutta nyt Jumalan vanhurskaus, josta laki ja profeetat todistavat, on ilmoitettu ilman lakia,

21 Men nu har, utan lag, en rättfärdighet från Gud blivit uppenbarad, en som lagen och profeterna vittna om,

21 But now, apart from law, a righteousness of God hath been manifested, borne witness to by the law and the prophets,—

22 se Jumalan vanhurskaus, joka uskon kautta Jeesukseen Kristukseen tulee kaikkiin ja kaikille, jotka uskovat; sillä ei ole yhtään erotusta.

22 en rättfärdighet från Gud genom tro på Jesus Kristus, för alla dem som tro. Ty här är ingen åtskillnad.

22 A righteousness of God, through faith in [Jesus] Christ, unto all that have faith; for there is no distinction,—

23 Sillä kaikki ovat syntiä tehneet ja ovat Jumalan kirkkautta vailla

23 Alla hava ju syndat och äro i saknad av härligheten från Gud;

23 For, all, have sinned and fall short of the glory of God;

24 ja saavat lahjaksi vanhurskauden hänen armostaan sen lunastuksen kautta, joka on Kristuksessa Jeesuksessa,

24 och de bliva rättfärdiggjorda utan förskyllan, av hans nåd, genom förlossningen i Kristus Jesus,

24 Being declared righteous freely by his favour through the redemption that is in Christ Jesus:—

25 jonka Jumala on asettanut armoistuimeksi uskon kautta hänen vereensä, osoittaaksensa vanhurskauttaan, koska hän oli jättänyt rankaisematta

25 honom som Gud har ställt fram såsom ett försoningsmedel genom tro, i hans blod. Så ville Gud -- då han i sin skonsamhet hade

25 Whom God hath set forth as a propitiatory covering, through faith in his blood, for a showing forth of his

ennen tehdyt synnit

haft fördrag med de synder som förut hade blivit begångna -- nu visa att han dock var rättfärdig.

righteousness, by reason of the passing–by of the previously committed sins,

26 jumalallisessa kärsivällisyydessään, osoittaaksensa vanhurskauttaan nykyajassa, sitä, että hän itse on vanhurskas ja vanhurskauttaa sen, jolla on usko Jeesukseen.

26 Ja, så ville han i den tid som nu är lämna beviset för att han är rättfärdig. Härigenom skulle han både själv befinnas vara rättfärdig och göra den rättfärdig, som låter det bero på tro på Jesus.

26 In the forbearance of God,—with a view to a showing forth of his righteousness in the present season, that he might be righteous even when declaring righteous him that hath faith in Jesus.

27 Missä siis on kerskaaminen? Se on suljettu pois. Minkä lain kautta? Tekojenko lain? Ei, vaan uskon lain kautta.

27 Huru bliver det då med vår berömmelse? Den är utestängd. Genom vilken lag? Månne genom en gärningarnas lag? Nej, genom en trons lag.

27 Where, then, the boasting! It is excluded. Through what kind of law? Of works? Nay! but through a law of faith:

28 Niin päätämme siis, että ihminen vanhurskautetaan uskon kautta, ilman lain tekoja.

28 Vi hålla nämligen före att människan bliver rättfärdig genom tro, utan laggärningar.

28 For we reckon that a man is to be declared righteous by faith, apart from works of law.

29 Vai onko Jumala yksistään juutalaisten Jumala? Eikö pakanainkin? On pakanainkin,

29 Eller är Gud allenast judarnas Gud? Är han icke ock hedningarnas? Jo, förvisso också hedningarnas,

29 Or, [is God] the God, of Jews only, and not of the nations also? Yea! of the nations also:—

30 koskapa Jumala on yksi, joka vanhurskauttaa ympärileikatut uskosta ja ympärileikkaamattomat uskon kautta.

30 så visst som Gud är en, han som skall göra de omskurna rättfärdiga av tro, så ock de oomskurna genom tron.

30 If, at all events, God is one, who will declare righteous—the circumcision by faith, and the uncircumcision through their faith.

31 Teemmekö siis lain

31 Göra vi då vad lag

31 Do we then make,

mitättömäksi uskon kautta? Pois se! Vaan me vahvistamme lain.	är om intet genom tron? Bort det! Vi göra tvärtom lag gällande.	law, void through means of our faith? Far be it! On the contrary, law, we do establish!
4 luku		
1 Mitä me siis sanomme esi-isämme Aabrahamin saavuttaneen lihan mukaan?	1 Vad skola vi då säga om Abraham, vår stamfader efter köttet?	1 What then shall we say—as touching Abraham our forefather?
2 Sillä jos Aabraham on teoista vanhurskautettu, on hänellä kerskaamista, mutta ei Jumalan edessä.	2 Om Abraham blev rättfärdig av gärningar, så har han ju något att berömma sig av. Dock icke inför Gud.	2 For, if Abraham by works was declared righteous, he hath whereof to boast; — nevertheless, not towards God,—
3 Sillä mitä Raamattu sanoo? "Aabraham uskoi Jumalaa, ja se luettiin hänelle vanhurskaudeksi."	3 Ty vad säger skriften? »Abraham trodde Gud, och det räknades honom till rättfärdighet.»	3 For what doth the Scripture say? And Abraham believed in God, and it was reckoned unto him as righteousness.
4 Mutta töitä tekevälle ei lueta palkkaa armosta, vaan ansiosta,	4 Den som håller sig till gärningar, honom bliver lönen tillräknad icke på grund av nåd, utan på grund av förtjänst.	4 Now, unto him that worketh, the reward is not reckoned by way of favour but by way of obligation,
5 mutta joka ei töitä tee, vaan uskoo häneen, joka vanhurskauttaa jumalattoman, sille luetaan hänen uskonsa vanhurskaudeksi;	5 Men den som icke håller sig till gärningar, utan tror på honom som gör den ogudaktige rättfärdig, honom räknas hans tro till rättfärdighet.	5 Whereas, unto him that worketh not but believeth on him that declareth righteous the ungodly, his faith is reckoned as righteousness.
6 niinkuin myös Daavid ylistää autuaaksi sitä ihmistä, jolle Jumala lukee	6 Så prisar ock David den människa salig, som Gud tillräknar	6 Just as David also affirmeth the happiness of the man

vanhurskauden ilman tekoja:

7 "Autuaat ne, joiden rikokset ovat anteeksi annetut ja joiden synnit ovat peitetyt!

8 Autuas se mies, jolle Herra ei lue syntiä!"

9 Koskeeko sitten tämä autuaaksi ylistäminen ainoastaan ympärileikattuja, vai eikö ympärileikkaamattomiakin? Sanommehan: "Aabrahamille luettiin usko vanhurskaudeksi."

10 Kuinka se sitten siksi luettiin? Hänen ollessaanko ympärileikattuna vai ympärileikkaamatonna? Ei ympärileikattuna, vaan ympärileikkaamatonna.

11 Ja hän sai ympärileikkauksen merkin sen uskon vanhurskauden sinetiksi, joka hänellä oli ympärileikkaamatonna, että hänestä tulisi kaikkien isä, jotka ympärileikkaamattomina uskovat, niin että vanhurskaus heillekin

rättfärdighet, utan gärningar:

7 »Saliga äro de vilkas överträdelser äro förlåtna, och vilkas synder äro överskylda.

8 Salig är den man som Herren icke tillräknar synd.»

9 Gäller nu detta ordet »salig» de omskurna allenast eller ock de oomskurna? Vi säga ju att »tron räknades Abraham till rättfärdighet».

10 Huru blev den honom då tillräknad? Skedde det sedan han hade blivit omskuren, eller medan han ännu var oomskuren? Det skedde icke sedan han hade blivit omskuren, utan medan han ännu var oomskuren.

11 Och han undfick omskärelsens tecken såsom ett insegel på den rättfärdighet genom tron, som han hade, medan han ännu var oomskuren. Ty så skulle han bliva en fader för alla oomskurna som tro,

unto whom God reckoneth righteousness apart from works:—

7 Happy, they whose lawlessnesses have been forgiven and whose sins have been covered,

8 Happy, the man whose sin the Lord will in nowise reckon.

9 This happiness, then, [is it] for the circumcision, or for the uncircumcision? for we say—His faith was reckoned unto Abraham as righteousness:

10 How, then, was it reckoned? When he was in circumcision or in uncircumcision? Not in circumcision, but in uncircumcision;

11 And, a sign, he received [namely] of circumcision, a seal of the righteousness of the faith which he had while yet uncircumcised; to the end he might be father of all that believe during

luettaisiin;

och så skulle rättfärdighet tillräknas dem.

uncircumcision, to the end [the same] righteousness might be reckoned unto them,—

12 ja että hänestä tulisi myöskin ympärileikattujen isä, niiden, jotka eivät ainoastaan ole ympärileikattuja, vaan myös vaeltavat sen uskon jälkiä, mikä meidän isällämme Aabrahamilla oli jo ympärileikkaamatonna.

12 Han skulle ock bliva en fader för omskurna, nämligen för sådana som icke allenast äro omskurna, utan ock vandra i spåren av den tro som vår fader Abraham hade, medan han ännu var oomskuren.

12 And father of circumcision—unto them who are not of circumcision only, but who also walk in the steps of the faith, while yet uncircumcised, of our father Abraham.

13 Sillä se lupaus, että Aabraham oli perivä maailman, ei tullut hänelle eikä hänen siemenelleen lain kautta, vaan uskonvanhurskauden kautta.

13 Det var nämligen icke genom lag som Abraham och hans säd undfick det löftet att han skulle få världen till arvedel; det var genom rättfärdighet av tro.

13 For, not through means of law, doth the promise belong unto Abraham or unto his seed,—that he should be heir of the world; but, through a righteousness by faith.

14 Sillä jos ne, jotka pitäytyvät lakiin, ovat perillisiä, niin usko on tyhjäksi tehty ja lupaus käynyt mitättömäksi.

14 Ty om de som låta det bero på lag skola få arvedelen, så är tron till intet nyttig, och löftet är gjort om intet.

14 For, if they who are of law are heirs, made void is faith and of no effect is the promise.

15 Sillä laki saa aikaan vihaa; mutta missä lakia ei ole, siellä ei ole rikkomustakaan.

15 Vad lagen kommer åstad är ju vredesdom; men där ingen lag finnes, där finnes icke heller någon överträdelse.

15 For, the law, worketh out anger, but, where there is no law, neither is there transgression.

16 Sentähden se on uskosta, että se olisi armosta; että lupaus pysyisi lujana kaikelle siemenelle, ei ainoastaan sille, joka pitäytyy lakiin,

16 Därför måste det bero på tro, för att det skulle vara av nåd, så att löftet kunde bliva beståndande för all hans säd, icke blott för

16 For this cause, it is by faith, in order that it may be by way of favour, so that the promise is firm unto all the seed,—not unto

vaan myös sille, jolla on Aabrahamin usko, hänen, joka on meidän kaikkien isä

dem som hörde till lagens folk, utan ock för dem som allenast hade Abrahams tro. Han är ju allas vår fader,

that by the law only, but unto that also [which is such] by the faith of Abraham; who is father of us all,—

17 - niinkuin kirjoitettu on: "Monen kansan isäksi minä olen sinut asettanut" - sen Jumalan edessä, johon hän uskoi ja joka kuolleet eläviksi tekee ja kutsuu olemattomat, ikäänkuin ne olisivat.

17 enligt detta skriftens ord: »Jag har bestämt dig till att bliva en fader till många folk»; han är detta inför den Gud som han trodde, inför honom som gör de döda levande och kallar på de ting som icke äro till, likasom voro de till.

17 Even as it is written—Father of many nations, have I appointed thee: before him whom he believed—God, who causeth the dead to live, and calleth the things that are not as things that are:—

18 Ja Aabraham toivoi, vaikka ei toivoa ollut, ja uskoi tulevansa monen kansan isäksi, tämän sanan mukaan: "Niin on sinun jälkeläistesi luku oleva",

18 Och där ingen förhoppning fanns, där hoppades han ändå och trodde; och han kunde så bliva »en fader till många folk», efter vad som var förutsagt: »Så skall din säd bliva.»

18 Who, past hope, upon hope believed, so that he became father of many nations,—according to what had been said—So shall be thy seed; —

19 eikä hän heikontunut uskossansa, vaikka näki, että hänen ruumiinsa oli kuolettunut - sillä hän oli jo noin satavuotias - ja että Saaran kohtu oli kuolettunut;

19 Och han försvagades icke i sin tro, när han betänkte huru hans egen kropp var såsom död -- han var ju omkring hundra år gammal -- och huru jämväl Saras moderliv var såsom dött.

19 And, without becoming weak in his faith, he attentively considered his own body, already deadened—he being a hundred years old, the deadening also of Sarah’s womb;

20 mutta Jumalan lupausta hän ei epäuskossa epäillyt, vaan vahvistui uskossa, antaen kunnian Jumalalle,

20 Han tvivlade icke på Guds löfte i otro, utan blev fastmer starkare i sin tro; ty han ärade Gud

20 In respect, however, of the promise of God, he was not led to hesitate by unbelief,

but received power by his faith, giving glory unto God,

21 ja oli täysin varma siitä, että minkä Jumala on luvannut, sen hän voi myös täyttää.

21 och var fullt viss om att vad Gud hade lovat, det var han också mäktig att hålla.

21 And being fully persuaded (that), — what he hath promised, able is he also to perform:

22 Sentähden se luettiinkin hänelle vanhurskaudeksi.

22 Därför räknades det honom ock till rättfärdighet.

22 Wherefore [also], it was reckoned unto him as righteousness.

23 Mutta ei ainoastaan hänen tähtensä ole kirjoitettu, että se hänelle luettiin,

23 Men att det så tillräknades honom, det är skrivet icke såsom gällde det allenast honom,

23 Now it was not written for his sake alone that it was reckoned unto him,

24 vaan myös meidän tähtemme, joille se on luettava, kun uskomme häneen, joka kuolleista herätti Jeesuksen, meidän Herramme,

24 utan det skulle gälla också oss; ty det skall tillräknas jämväl oss, oss som tro på honom som från de döda uppväckte Jesus, vår Herre,

24 But for our sakes also—unto whom it is to be reckoned,—even unto them that believe upon him who raised Jesus our Lord from among the dead:

25 joka on alttiiksi annettu meidän rikostemme tähden ja kuolleista herätetty meidän vanhurskauttamisemme tähden.

25 vilken utgavs för våra synders skull och uppväcktes för vår rättfärdiggörelses skull.

25 Who was delivered up on account of our offences and was raised on account of the declaring us righteous.

5 luku

1 Koska me siis olemme uskosta vanhurskaiksi tulleet, niin meillä on rauha Jumalan kanssa meidän Herramme Jeesuksen Kristuksen kautta,

1 Då vi nu hava blivit rättfärdiggjorda av tro, hava vi frid med Gud genom vår Herre Jesus Kristus

1 Having, therefore, been declared righteous by faith, let us have, peace, towards God, through our Lord Jesus Christ,—

2 jonka kautta myös

2 genom vilken vi ock

2 Through whom also

olemme uskossa saaneet pääsyn tähän armoon, jossa me nyt olemme, ja meidän kerskauksemme on Jumalan kirkkauden toivo.

3 Eikä ainoastaan se, vaan meidän kerskauksenamme ovat myös ahdistukset, sillä me tiedämme, että ahdistus saa aikaan kärsivällisyyttä,
4 mutta kärsivällisyys koettelemuksen kestämistä, ja koettelemuksen kestäminen toivoa;
5 mutta toivo ei saata häpeään; sillä Jumalan rakkaus on vuodatettu meidän sydämiimme Pyhän Hengen kautta, joka on meille annettu.

6 Sillä meidän vielä ollessamme heikot kuoli Kristus oikeaan aikaan jumalattomien edestä.

7 Tuskinpa kukaan käy kuolemaan jonkun vanhurskaan edestä; hyvän edestä joku mahdollisesti uskaltaa kuolla.

8 Mutta Jumala osoittaa rakkautensa meitä kohtaan siinä, että Kristus, kun me vielä olimme syntisiä, kuoli

hava fått tillträde till den nåd vari vi nu stå - och vi berömma oss i hoppet om Guds härlighet.

3 Och icke det allenast, vi till och med berömma oss av våra lidanden, eftersom vi veta att lidandet verkar ståndaktighet,
4 och ståndaktigheten beprövad fasthet, och fastheten hopp,

5 och hoppet låter oss icke komma på skam; ty Guds kärlek är utgjuten i våra hjärtan genom den helige Ande, vilken har blivit oss given.

6 Ty medan vi ännu voro svaga, led Kristus, när tiden var inne, döden för oss ogudaktiga.
7 Näppeligen vill ju eljest någon dö ens för en rättfärdig man -- om nu ock till äventyrs någon kan hava mod att dö för den som har gjort honom gott --
8 men Gud bevisar sin kärlek till oss däri att Kristus dog för oss, medan vi ännu voro

we have had, our introduction, [by our faith] into this favour wherein we stand; and let us boast in hope of the glory of God.
3 And, not only so, but let us boast also in our tribulations; knowing that, our tribulation, worketh out endurance.
4 And, our endurance, a testing, and, our testing, hope,

5 And, our hope, putteth not to shame. Because, the love of God, hath been poured out in our hearts, through the Holy Spirit that hath been given unto us:
6 Seeing that, Christ, we being weak as yet, seasonably, in behalf of such as were ungodly, died.
7 For, scarcely in behalf of a righteous man, will one die,—in behalf of the good man indeed, peradventure one even dareth to die;
8 But God commendeth his own love unto us in that—we as yet being

meidän edestämme.

9 Paljoa ennemmin me siis nyt, kun olemme vanhurskautetut hänen veressään, pelastumme hänen kauttansa vihasta.

10 Sillä jos me silloin, kun vielä olimme Jumalan vihollisia, tulimme sovitetuiksi hänen kanssaan hänen Poikansa kuoleman kautta, paljoa ennemmin me pelastumme hänen elämänsä kautta nyt, kun olemme sovitetut;

11 emmekä ainoastaan sovitetut, vaan vieläpä on Jumala meidän kerskauksemme meidän Herramme Jeesuksen Kristuksen kautta, jonka kautta me nyt olemme sovituksen saaneet.

12 Sentähden, niinkuin yhden ihmisen kautta synti tuli maailmaan, ja synnin kautta kuolema, niin kuolema on tullut kaikkien ihmisten osaksi, koska kaikki ovat syntiä tehneet -

13 sillä jo ennen lakiakin oli synti maailmassa, mutta syntiä ei lueta, missä lakia ei ole;

syndare.

9 Så mycket mer skola vi därför, sedan vi nu hava blivit rättfärdiggjorda i och genom hans blod, också genom honom bliva frälsta undan vredesdomen.

10 Ty om vi, medan vi voro Guds ovänner, blevo försonade med honom genom hans Sons död, så skola vi, sedan vi hava blivit försonade, ännu mycket mer bliva frälsta i och genom hans liv.

11 Och icke det allenast; vi berömma oss ock av Gud genom vår Herre Jesus Kristus, genom vilken vi nu hava undfått försoningen.

12 Därför är det så: Genom en enda människa har synden kommit in i världen och genom synden döden; och så har döden kommit över alla människor, eftersom de alla hava syndat.

13 Ty synd fanns i världen redan innan lagen fanns. Men synd tillräknas icke där

sinners, Christ in our behalf died.

9 Much more, then, having now been declared righteous by his blood, shall we be saved through him from the anger.

10 For, if being enemies we were reconciled unto God through the death of his Son, much more, having been reconciled, shall we be saved by his life.

11 And, not only, so, but are even boasting in God, through our Lord Jesus [Christ], — through whom, now, the reconciliation we have received.

12 For this cause,— just as, through one man, sin into the world entered, and through sin, death,— and, so, unto all men death passed through, for that all had sinned; —

13 For, until law, sin was in the world, although sin is not reckoned when there

ingen lag finnes;
is no law,—

14 kuitenkin kuolema hallitsi Aadamista Moosekseen asti niitäkin, jotka eivät olleet syntiä tehneet samankaltaisella rikkomuksella kuin Aadam, joka on sen esikuva, joka oli tuleva.

14 och dock har under tiden från Adam till Moses döden haft väldet också över dem som icke hade syndat genom en överträdelse, i likhet med vad Adam gjorde, han som är en förebild till den som skulle komma.

14 Yet still, death reigned from Adam until Moses, even over them who had not sinned after the likeness of the transgression of Adam,—who is a type of the Coming One; —

15 Mutta armolahjan laita ei ole sama kuin lankeemuksen; sillä joskin yhden lankeemuksesta monet ovat kuolleet, niin paljoa enemmän on Jumalan armo ja lahja yhden ihmisen, Jeesuksen Kristuksen, armon kautta ylenpalttisesti tullut monien osaksi.

15 Likväl är det icke så med nådegåvan, som det var med syndafallet. Ty om genom en endas fall de många hava blivit döden underlagda, så har ännu mycket mer Guds nåd och gåvan i och genom nåd -- vilken, också den, är kommen genom en enda människa, Jesus Kristus -- blivit på ett överflödande sätt de många beskärd.

15 But, not as the fault, so, [also] the decree of favour, for, if, by the fault of the one, the many died, much more, the favour of God and the free–gift in favour, by the one man Jesus Christ, unto the many superabounded;

16 Eikä lahjan laita ole, niinkuin on sen, mikä tuli yhden synnintekijän kautta; sillä tuomio tuli yhdestä ihmisestä kadotukseksi, mutta armolahja tulee monesta rikkomuksesta vanhurskauttamiseksi.

16 Och med gåvan är det icke såsom det var med det som kom genom denne ene som syndade: domen kom genom en enda, och ledde till en fördömelsedom, men nådegåvan kom i följd av mångas fall, och ledde till en rättfärdiggörelsedom.

16 And, not as through one that sinned, is that which is freely given, for, the sentence of judgment, indeed, was—out of one [fault] into condemnation, whereas, the decree of favour, is—out of many faults, into a recovery of righteousness.

17 Ja jos yhden ihmisen lankeemuksen tähden kuolema on hallinnut yhden kautta, niin paljoa enemmän ne, jotka saavat armon ja vanhurskauden lahjan runsauden, tulevat elämässä hallitsemaan yhden, Jeesuksen Kristuksen, kautta. -

17 Och om döden på grund av en endas fall kom till konungavälde genom denne ene, så skola ännu mycket mer de som undfå den överflödande nåden och rättfärdighetsgåvan få konungsligt välde i liv, också det genom en enda, Jesus Kristus. --

17 For, if, by the fault of the one, death reigned through the one, much more, they who the superabundance of the favour and of [the free–gift of] the righteousness do receive, in life, shall reign through the one, Jesus Christ.

18 Niinpä siis, samoin kuin yhden ihmisen lankeemus on koitunut kaikille ihmisille kadotukseksi, niin myös yhden ihmisen vanhurskauden teko koituu kaikille ihmisille elämän vanhurskauttamiseksi;

18 Alltså, likasom det, som kom genom en endas fall, för alla människor ledde till en fördömelsedom, så leder det, som kom genom rättfärdiggörelsedomen förmedelst en enda, för alla människor till en rättfärdiggörelse som medför liv.

18 Hence then, as through one fault, [the sentence was] unto all men unto condemnation, so, also, through one recovery of righteousness, [the decree of favour] is unto all men for righteous acquittal unto life;

19 sillä niinkuin yhden ihmisen tottelemattomuuden kautta monet ovat joutuneet syntisiksi, niin myös yhden kuuliaisuuden kautta monet tulevat vanhurskaiksi.

19 Ty såsom genom en enda människas olydnad de många fingo stå såsom syndare, så skola ock genom en endas lydnad de många stå såsom rättfärdiga.

19 For, just as, through the disobedience of the one man, sinners, the many were constituted, so, also, through the obedience of the one, righteous, the many shall be constituted—

20 Mutta laki tuli väliin, että rikkomus suureksi tulisi; mutta missä synti on suureksi tullut, siinä armo on tullut ylenpalttiseksi,

20 Men lagen har därjämte kommit in, för att fallet skulle bliva så mycket större; dock, där synden blev större, där överflödade nåden mycket mer.

20 Law, however, gained admission, in order that the fault might abound, but, where the sin abounded, the favour greatly superabounded:

21 että niinkuin synti on hallinnut kuolemassa, samoin armokin hallitsisi vanhurskauden kautta iankaikkiseksi elämäksi Jeesuksen Kristuksen, meidän Herramme, kautta.

21 Ty såsom synden hade utövat sitt välde i och genom döden, så skulle nu ock nåden genom rättfärdighet utöva sitt välde till evigt liv, och det genom Jesus Kristus, vår Herre.

21 In order that—just as sin reigned in death, so, also, favour, might reign through righteousness unto life age–abiding, through Jesus Christ our Lord.

6 luku

1 Mitä siis sanomme? Onko meidän pysyttävä synnissä, että armo suureksi tulisi?

1 Vad skola vi då säga? Skola vi förbliva i synden, för att nåden skall bliva så mycket större?

1 What then shall we say? are we still to continue in sin that favour may abound?

2 Pois se! Me, jotka olemme kuolleet pois synnistä, kuinka me vielä eläisimme siinä?

2 Bort det! Vi som hava dött från synden, huru skulle vi ännu kunna leva i den?

2 Far be it! we who have died unto sin, how, any longer, shall we live therein?

3 Vai ettekö tiedä, että me kaikki, jotka olemme kastetut Kristukseen Jeesukseen, olemme hänen kuolemaansa kastetut?

3 Veten I då icke att vi alla som hava blivit döpta till Kristus Jesus, vi hava blivit döpta till hans död?

3 Or know ye not that, we, as many as were immersed into Christ [Jesus], into his death were immersed?

4 Niin olemme siis yhdessä hänen kanssaan haudatut kasteen kautta kuolemaan, että niinkuin Kristus herätettiin kuolleista Isän kirkkauden kautta, samoin pitää meidänkin uudessa elämässä vaeltaman.

4 Och vi hava så, genom detta dop till döden, blivit begravna med honom, för att, såsom Kristus uppväcktes från de döda genom Faderns härlighet, också vi skola vandra i ett nytt väsende, i liv.

4 We were, therefore, buried together with him through our immersion into his death, in order that—just as Christ was raised from among the dead through the glory of the Father, so, we also, in newness of life should walk.

5 Sillä jos me olemme hänen kanssaan

5 Ty om vi hava vuxit samman med honom

5 For, if we have come to be grown

yhteenkasvaneita yhtäläisessä kuolemassa, niin olemme samoin myös yhtäläisessä ylösnousemuksessa,
6 kun tiedämme sen, että meidän vanha ihmisemme on hänen kanssaan ristiinnaulittu, että synnin ruumis kukistettaisiin, niin ettemme enää syntiä palvelisi;

7 sillä joka on kuollut, se on vanhurskautunut pois synnistä.

8 Mutta jos olemme kuolleet Kristuksen kanssa, niin me uskomme saavamme myös elää hänen kanssaan,
9 tietäen, että Kristus, sittenkuin hänet kuolleista herätettiin, ei enää kuole: kuolema ei enää häntä vallitse.

10 Sillä minkä hän kuoli, sen hän kerta kaikkiaan kuoli pois synnistä; mutta minkä hän elää, sen hän elää Jumalalle.
11 Niin tekin pitäkää itsenne synnille kuolleina, mutta Jumalalle elävinä Kristuksessa Jeesuksessa.

12 Älköön siis synti hallitko

genom en lika död, så skola vi ock vara sammanvuxna med honom genom en lika uppståndelse.
6 Vi veta ju detta, att vår gamla människa har blivit korsfäst med honom, för att syndakroppen skall göras om intet, så att vi icke mer tjäna synden.
7 Ty den som är död, han är friad ifrån synden.

8 Hava vi nu dött med Kristus, så tro vi att vi ock skola leva med honom,

9 eftersom vi veta att Kristus, sedan han har uppstått från de döda, icke mer dör; döden råder icke mer över honom.
10 Ty hans död var en död från synden en gång för alla, men hans liv är ett liv för Gud.
11 Så mån ock I hålla före att I ären döda från synden och leven för Gud, i Kristus Jesus.

12 Låten därför icke

together in the likeness of his death, certainly, in that of his resurrection also, shall we be.
6 Of this taking note—that, our old man, was crucified together with him in order that the sinful body might be made powerless, that we should, no longer, be in servitude to sin;
7 For, he that hath died, hath become righteously acquitted from his sin.
8 Now, if we have died together with Christ, we believe that we shall also live together with him;
9 Knowing that, Christ having been raised from among the dead, no more dieth,—death, over him, no more, hath lordship,—
10 For, in that he died, unto sin, died he once for all, but, in that he liveth, he liveth unto God.
11 So, ye also, be reckoning yourselves to be—dead indeed unto sin, but, alive unto God in Christ Jesus.
12 Let not sin,

teidän kuolevaisessa ruumiissanne, niin että olette kuuliaiset sen himoille,

synden hava väldet i edra dödliga kroppar, så att I lyden deras begärelser.

therefore, reign in your death–doomed body, that ye should be obedient to its covetings;

13 älkääkä antako jäseniänne vääryyden aseiksi synnille, vaan antakaa itsenne, kuolleista eläviksi tulleina, Jumalalle, ja jäsenenne vanhurskauden aseiksi Jumalalle.

13 Och ställen icke edra lemmar i syndens tjänst, att vara orättfärdighetsvapen, utan ställen eder själva i Guds tjänst, såsom de där från döden hava kommit till livet, och edra lemmar i Guds tjänst, att vara rättfärdighetsvapen.

13 Neither be presenting your members as weapons of unrighteousness unto sin, but present yourselves unto God as though alive from among the dead, and your members as weapons of righteousness unto God;

14 Sillä synnin ei pidä teitä vallitseman, koska ette ole lain alla, vaan armon alla.

14 Ty synden skall icke råda över eder, eftersom I icke stån under lagen, utan under nåden.

14 For, sin, over you, shall not have lordship, for ye are not under law, but under favour.

15 Kuinka siis on? Saammeko tehdä syntiä, koska emme ole lain alla, vaan armon alla? Pois se!

15 Huru är det alltså? Skola vi synda, eftersom vi icke stå under lagen, utan under nåden? Bort det!

15 What then? Shall we sin, because we are not under law but under favour? Far be it!

16 Ettekö tiedä, että kenen palvelijoiksi, ketä tottelemaan, te antaudutte, sen palvelijoita te olette, jota te tottelette, joko synnin palvelijoita, kuolemaksi, tahi kuuliaisuuden, vanhurskaudeksi?

16 I veten ju, att när I ställen eder i någons tjänst för att lyda honom, så ären I tjänare under denne, som I sålunda lyden, vare sig det är under synden, vilket leder till död, eller under lydnaden, vilket leder till rättfärdighet.

16 Know ye not that, unto whom ye are presenting yourselves as servants for obedience, servants ye are unto [him unto] whom ye are obedient, whether of sin unto death or of obedience unto righteousness?

17 Mutta kiitos Jumalalle,

17 Men Gud vare tack

17 But thanks be unto

että te, jotka ennen olitte synnin palvelijoita, nyt olette tulleet sydämestänne kuuliaisiksi sille opin muodolle, jonka johtoon te olette annetut,

18 ja että te synnistä vapautettuina olette tulleet vanhurskauden palvelijoiksi!

19 Minä puhun ihmisten tavalla teidän lihanne heikkouden tähden. Sillä niinkuin te ennen annoitte jäsenenne saastaisuuden ja laittomuuden palvelijoiksi laittomuuteen, niin antakaa nyt jäsenenne vanhurskauden palvelijoiksi pyhitykseen.

20 Sillä kun olitte synnin palvelijoita, niin te olitte vapaat vanhurskaudesta.

21 Minkä hedelmän te siitä silloin saitte? Sen, jota te nyt häpeätte. Sillä sen loppu on kuolema.

22 Mutta nyt, kun olette synnistä vapautetut ja

för att den tid är förbi, då I voren syndens tjänare, och för att I haven blivit av hjärtat lydiga, så att I följen den lära som har givits eder till mönsterbild,

18 och för att I, när I nu haven gjorts fria ifrån synden, haven blivit tjänare under rättfärdigheten --

19 om jag nu får tala på människosätt, för eder köttsliga svaghets skull. Ja, likasom I förr ställden edra lemmar i orenhetens och orättfärdighetens tjänst, till orättfärdighet, så mån I nu ställa edra lemmar i rättfärdighetens tjänst, till helgelse.

20 Medan I voren syndens tjänare, voren I ju fria ifrån rättfärdighetens tjänst;

21 men vilken frukt skördaden I då därav? Jo, det som I nu blygens för; änden på sådant är ju döden.

22 Men nu, då I haven gjorts fria ifrån synden

God, that—whereas ye were servants of sin, ye became obedient out of the heart unto the mould of teaching into which ye were delivered;

18 And, being freed from sin, ye were made servants unto righteousness; —

19 In human fashion am I speaking, because of the weakness of your flesh; —for, just as ye presented your members as servants unto impurity and unto lawlessness [for lawlessness], so now, present ye your members as servants unto righteousness for sanctification.

20 For, when ye were servants of sin, ye were free as to righteousness; —

21 What fruit, therefore, had ye then—in things for which ye now are taking shame to yourselves? For, the end of those things, is death.

22 Whereas, now, having been freed

Jumalan palvelijoiksi tulleet, on teidän hedelmänne pyhitys, ja sen loppu on iankaikkinen elämä.

23 Sillä synnin palkka on kuolema, mutta Jumalan armolahja on iankaikkinen elämä Kristuksessa Jeesuksessa, meidän Herrassamme.

7 luku

1 Vai ettekö tiedä, veljet - minä puhun lain tunteville - että laki vallitsee ihmistä, niin kauan kuin hän elää?

2 Niinpä sitoo laki naidun vaimon hänen elossa olevaan mieheensä; mutta jos mies kuolee, on vaimo irti tästä miehen laista.

3 Sentähden hän saa avionrikkojan nimen, jos miehensä eläessä antautuu toiselle miehelle; mutta jos mies kuolee, on hän vapaa siitä laista, niin ettei hän ole avionrikkoja, jos menee toiselle miehelle.

och blivit Guds tjänare, nu skörden I frukten av detta: I varden helgade; och änden bliver att I undfån evigt liv.

23 Ty den lön som synden giver är döden, men den gåva som Gud av nåd giver är evigt liv, i Kristus Jesus, vår Herre.

1 Eller veten I icke, mina bröder -- jag talar ju till sådana som känna lagen -- att lagen råder över en människa för så lång tid som hon lever?

2 Så är ju en gift kvinna genom lag bunden vid sin man, så länge denne lever; men om mannen dör, då är hon löst från den lag som band henne vid mannen.

3 Alltså, om hon giver sig åt en annan man, medan hennes man lever, så kallas hon äktenskapsbryterska; men om mannen dör, då är hon fri ifrån lagen, så att hon icke är äktenskapsbryterska, om hon giver sig åt en annan man.

from sin, and made servants unto God, ye have your fruit for sanctification and, the end, life age–abiding.

23 For, the wages of sin, is death; but, God's gift of favour, is life age–abiding, in Christ Jesus our Lord.

1 Or are ye ignorant, brethren,—for unto them that understand the law am I speaking, that, the law, hath lordship over a men as long as he liveth?

2 For, the married woman, unto her living husband is bound by law; but, if her husband have died, she hath received a full release from the law of her husband.

3 Hence then, her husband being alive, an adulteress, shall she be called—if she become another man's, but, if the husband have died, she is free from the law; so that she is not an adulteress, though she become another

man's.

4 Niin, veljeni, teidätkin on kuoletettu laista Kristuksen ruumiin kautta, tullaksenne toisen omiksi, hänen, joka on kuolleista herätetty, että me kantaisimme hedelmää Jumalalle.

4 Så haven ock I, mina bröder, genom Kristi kropp blivit dödade från lagen för att tillhöra en annan, nämligen honom som har uppstått från de döda, på det att vi må bära frukt åt Gud.

4 So, then, my brethren, ye also, were made dead unto the law through the body of the Christ, to the end ye might become another's—his who from among the dead was raised, in order that we might bring forth fruit unto God.

5 Sillä kun olimme lihan vallassa, niin synnin himot, jotka laki herättää, vaikuttivat meidän jäsenissämme, niin että me kannoimme hedelmää kuolemalle,

5 Ty medan vi ännu voro i ett köttsligt väsende, voro de syndiga lustar, som uppväcktes genom lagen, verksamma i våra lemmar till att bära frukt åt döden.

5 For, when we were in the flesh, the susceptibilities of sins which were through the law, used to be energized in our members unto the bringing forth of fruit unto death;

6 mutta nyt me olemme irti laista ja kuolleet pois siitä, mikä meidät piti vankeina, niin että me palvelemme Jumalaa Hengen uudessa tilassa emmekä kirjaimen vanhassa.

6 Men nu äro vi lösta från lagen, i det att vi hava dött från det varunder vi förr höllos fångna; och så tjäna vi nu i Andens nya väsende, och icke i bokstavens gamla väsende.

6 But, now, we have received full release from the law, by dying [in that] wherein we used to be held fast, so that we should be doing service—in newness of spirit and not in obsoleteness of letter.

7 Mitä siis sanomme? Onko laki syntiä? Pois se! Mutta syntiä en olisi tullut tuntemaan muuten kuin lain kautta; sillä en minä olisi tiennyt himosta, ellei laki olisi sanonut: "Älä himoitse."

7 Vad skola vi då säga? Är lagen synd? Bort det! Men synden skulle jag icke hava lärt känna, om icke genom lagen; ty jag hade icke vetat av begärelsen, om icke lagen hade sagt: »Du

7 What, then, shall we say? Is the law sin? Far be it! On the contrary, I had not discovered, sin, save through law, for even, of coveting, I had not been aware if, the law, had not kept on

skall icke hava begärelse.»

8 Mutta kun synti otti käskysanasta aiheen, herätti se minussa kaikkinaisia himoja; sillä ilman lakia on synti kuollut.

8 Men då nu synden fick tillfälle, uppväckte den genom budordet allt slags begärelse i mig. Ty utan lag är synden död.

saying—Thou shall not covet;

8 Howbeit sin taking, occasion—through the commandment, wrought out in me all manner of coveting; for, apart from law, sin is dead; —

9 Minä elin ennen ilman lakia; mutta kun käskysana tuli, niin synti virkosi,

9 Jag levde en gång utan lag; men när budordet kom, fick synden liv,

9 And, I, was alive, apart from law, at one time, but, the commandment coming, sin sprang up to life,

10 ja minä kuolin. Niin kävi ilmi, että käskysana, joka oli oleva minulle elämäksi, olikin minulle kuolemaksi.

10 och jag hemföll åt döden. Så befanns det att budordet, som var givet till liv, det blev mig till död;

10 Whereas, I, died,—and the commandment which was unto life was found by me to be, itself, unto death;

11 Sillä kun synti otti käskysanasta aiheen, petti se minut ja kuoletti minut käskysanan kautta.

11 ty då synden fick tillfälle, förledde den mig genom budordet och dödade mig genom det.

11 For, sin,—taking occasion—through the commandment, completely deceived me and, through it, slew me:

12 Niin, laki on kuitenkin pyhä ja käskysana pyhä, vanhurskas ja hyvä.

12 Alltså är visserligen lagen helig, och budordet heligt och rättfärdigt och gott.

12 So that, the law, indeed, is holy, and the commandment, holy, and righteous and good.

13 Onko siis hyvä tullut minulle kuolemaksi? Pois se! Vaan synti, että se synniksi nähtäisiin, on hyvän kautta tuottanut minulle kuoleman, että synti tulisi ylenmäärin synnilliseksi käskysanan kautta.

13 Har då verkligen det som är gott blivit mig till död? Bort det! Men synden har blivit det, för att så skulle varda uppenbart att den var synd, i det att den genom något som självt var gott drog över mig död; och så

13 Did, then, that which is good, unto me become death? Far be it! But [it was] sin, that it might appear sin, through that which was good unto me working out death, in order that, exceeding sinful, might

skulle synden bliva till övermått syndig, genom budordet.

sin become through the commandment.

14 Sillä me tiedämme, että laki on hengellinen, mutta minä olen lihallinen, myyty synnin alaisuuteen.

14 Vi veta ju att lagen är andlig, men jag är av köttslig natur, såld till träl under synden.

14 For we know that, the law, is spiritual,—I, however, am a creature of flesh, sold under sin;

15 Sillä minä en tunne omakseni sitä, mitä teen; sillä minä en toteuta sitä, mitä tahdon, vaan mitä minä vihaan, sitä minä teen.

15 Ty jag kan icke fatta att jag handlar såsom jag gör; jag gör ju icke vad jag vill, men vad jag hatar, det gör jag.

15 For, that which I am working out, I do not approve,—for not, what I wish, the same I practise, but, what I hate, the same I do:

16 Mutta jos minä teen sitä, mitä en tahdo, niin minä myönnän, että laki on hyvä.

16 Om jag nu gör det som jag icke vill, så giver jag mitt bifall åt lagen och vidgår att den är god.

16 Now, if what I wish not the same I do, I consent unto the law that [it is] right.

17 Niin en nyt enää tee sitä minä, vaan synti, joka minussa asuu.

17 Så är det nu icke mer jag som gör sådant, utan synden, som bor i mig.

17 Now, however, no longer am, I, working it out, but the, sin, that dwelleth in me:

18 Sillä minä tiedän, ettei minussa, se on minun lihassani, asu mitään hyvää. Tahto minulla kyllä on, mutta voimaa hyvän toteuttamiseen ei;

18 Ty jag vet att i mig, det är i mitt kött, bor icke något gott; viljan är väl tillstädes hos mig, men att göra det goda förmår jag icke.

18 I know, in fact, that there dwelleth not in me, that is, in my flesh, anything good; for, the wishing, lieth near me, but, the working out of what is right, not!

19 sillä sitä hyvää, mitä minä tahdon, minä en tee, vaan sitä pahaa, mitä en tahdo, minä teen.

19 Ja, det goda som jag vill gör jag icke; men det onda som jag icke vill, det gör jag.

19 For not, the good that I wish, I do, but, the evil that I do not wish, the same I practise.

20 Jos minä siis teen sitä, mitä en tahdo, niin sen tekijä en enää ole minä, vaan synti, joka minussa

20 Om jag alltså gör vad jag icke vill, så är det icke mer jag som gör det, utan synden,

20 Now, if what I wish not, the same, I do, no longer am, I, working it out, but the,

asuu.

21 Niin huomaan siis itsessäni, minä, joka tahdon hyvää tehdä, sen lain, että paha riippuu minussa kiinni;

22 sillä sisällisen ihmiseni puolesta minä ilolla yhdyn Jumalan lakiin,

23 mutta jäsenissäni minä näen toisen lain, joka sotii minun mieleni lakia vastaan ja pitää minut vangittuna synnin laissa, joka minun jäsenissäni on.

24 Minä viheliäinen ihminen, kuka pelastaa minut tästä kuoleman ruumiista?
25 Kiitos Jumalalle Jeesuksen Kristuksen, meidän Herramme, kautta! Niin minä siis tämmöisenäni palvelen mielellä Jumalan lakia, mutta lihalla synnin lakia.

som bor i mig.

21 Så finner jag nu hos mig, som har viljan att göra det goda, den lagen, att det onda fastmer är tillstädes hos mig.

22 Ty efter min invärtes människa har jag min lust i Guds lag;

23 men i mina lemmar ser jag en annan lag, en som ligger i strid med den lag som är i min håg, en som gör mig till fånge under syndens lag, som är i mina lemmar.

24 Jag arma människa! Vem skall frälsa mig från denna dödens kropp? --
25 Gud vare tack, genom Jesus Kristus, vår Herre! Alltså tjänar jag, sådan jag är i mig själv, visserligen med min håg Guds lag, men med köttet tjänar jag syndens lag.

sin, that dwelleth in me.

21 Hence, I find the law, to me who wish to be doing the right, that, unto me, the wrong lieth near:

22 I have, in fact, a sympathetic pleasure in the law of God; according to the inner man.

23 But I behold a diverse law in my members, warring against the law of my mind and taking me captive in the law of sin which existeth in my members:—

24 Wretched, man am, I! Who shall rescue me out of this body doomed to death?
25 [But] thanks be unto God!—Through Jesus Christ our Lord. Hence, then,—I myself, with the mind, indeed, am in servitude unto a law of God; but; with the flesh; unto a law of sin.

8 luku

1 Niin ei nyt siis ole mitään kadotustuomiota niille, jotka Kristuksessa

1 Så finnes nu ingen fördömelse för dem som äro i Kristus

1 Hence there is now, no, condemnation unto them who are in

Jeesuksessa ovat.
2 Sillä elämän hengen laki Kristuksessa Jeesuksessa on vapauttanut sinut synnin ja kuoleman laista.

3 Sillä mikä laille oli mahdotonta, koska se oli lihan kautta heikoksi tullut, sen Jumala teki, lähettämällä oman Poikansa syntisen lihan kaltaisuudessa ja synnin tähden ja tuomitsemalla synnin lihassa,

4 että lain vanhurskaus täytettäisiin meissä, jotka emme vaella lihan mukaan, vaan Hengen.

5 Sillä niillä, jotka elävät lihan mukaan, on lihan mieli, mutta niillä, jotka elävät Hengen mukaan, on Hengen mieli.

6 Sillä lihan mieli on kuolema, mutta hengen mieli on elämä ja rauha;

7 sentähden että lihan mieli on vihollisuus Jumalaa vastaan, sillä se ei alistu Jumalan lain alle,

Jesus.
2 Ty livets Andes lag har i Kristus Jesus gjort mig fri ifrån syndens och dödens lag.
3 Ty det som lagen icke kunde åstadkomma, i det den var försvagad genom köttet, det gjorde Gud, då han, för att borttaga synden, sände sin Son i syndigt kötts gestalt och fördömde synden i köttet.
4 Så skulle lagens krav uppfyllas i oss, som vandra icke efter köttet, utan efter Anden.

5 Ty de som äro köttsliga, de hava sitt sinne vänt till vad köttet tillhör; men de som äro andliga, de hava sitt sinne vänt till vad Anden tillhör.
6 Och köttets sinne är död, medan Andens sinne är liv och frid.

7 Köttets sinne är nämligen fiendskap mot Gud, eftersom det icke är Guds lag

Christ Jesus;
2 For, the–law of the spirit of life in Christ Jesus, hath set thee free from the law of sin and of death; —
3 For, what was impossible by the law in that it was weak through the flesh, God, by sending his own Son in the likeness of sinful flesh and concerning sin, condemned sin in the flesh,
4 In order that, the righteous requirement of the law, might be fulfilled in us—who, not according to flesh, do walk, but according to spirit;

5 For, they who according to flesh have their being, the things of the flesh do prefer, but, they according to the spirit, the things of the spirit;
6 For, what is preferred by the flesh, [is] death, whereas, what is preferred by the spirit, [is] life and peace; —

7 Inasmuch as, what is preferred by the flesh, [is] hostile towards God, for, unto

eikä se voikaan.

underdånigt, ej heller kan vara det.

the law of God, it doth not submit itself, neither in fact can it.–
–

8 Jotka lihan vallassa ovat, ne eivät voi olla Jumalalle otolliset.

8 Men de som äro i ett köttsligt väsende kunna icke behaga Gud.

8 They, moreover, who in flesh have their being, cannot please, God.

9 Mutta te ette ole lihan vallassa, vaan Hengen, jos kerran Jumalan Henki teissä asuu. Mutta jolla ei ole Kristuksen Henkeä, se ei ole hänen omansa.

9 I åter ären icke i ett köttsligt väsende, utan i ett andligt, om eljest Guds Ande bor i eder; men den som icke har Kristi Ande, han hör icke honom till.

9 But, ye, have not your being in flesh, but in spirit,—if at least, God's Spirit, dwelleth in you; and, if anyone hath not Christ's Spirit, the same, is not his; —

10 Mutta jos Kristus on teissä, niin ruumis tosin on kuollut synnin tähden, mutta henki on elämä vanhurskauden tähden.

10 Om nu Kristus är i eder, så är väl kroppen hemfallen åt döden, för syndens skull, men Anden är liv, för rättfärdighetens skull.

10 But, if Christ is in you, the body, indeed, is dead by reason of sin, whereas, the spirit, is life by reason of righteousness;

11 Jos nyt hänen Henkensä, hänen, joka herätti Jeesuksen kuolleista, asuu teissä, niin hän, joka herätti kuolleista Kristuksen Jeesuksen, on eläväksitekevä myös teidän kuolevaiset ruumiinne Henkensä kautta, joka teissä asuu.

11 Och om dens Ande, som uppväckte Jesus från de döda, bor i eder, så skall han som uppväckte Kristus Jesus från de döda göra också edra dödliga kroppar levande, genom sin Ande, som bor i eder.

11 If, moreover, the Spirit of him that raised Jesus from among the dead dwelleth in you, he that raised from among the dead Christ Jesus, shall make alive [even] your death–doomed bodies, through means of his indwelling Spirit within you.

12 Niin me siis, veljet, olemme velassa, mutta emme lihalle, lihan mukaan elääksemme.

12 Alltså, mina bröder, hava vi icke någon förpliktelse mot köttet, så att vi skola leva efter köttet.

12 Hence, then, brethren—debtors, we are, not unto the flesh, that, according to flesh, we should

		live,—
13 Sillä jos te lihan mukaan elätte, pitää teidän kuoleman; mutta jos te Hengellä kuoletatte ruumiin teot, niin saatte elää.	13 Ty om i leven efter köttet, så skolen I dö; men om I genom ande döden kroppens gärningar, så skolen I leva.	13 For, if according to flesh ye live, ye are about to die, whereas, if in spirit, the practices of the flesh, ye are putting to death, ye shall attain unto life;
14 Sillä kaikki, joita Jumalan Henki kuljettaa, ovat Jumalan lapsia.	14 Ty alla de som drivas av Guds Ande, de äro Guds barn.	14 For, as many as by God's Spirit are being led, the same, are God's sons,—
15 Sillä te ette ole saaneet orjuuden henkeä ollaksenne jälleen pelossa, vaan te olette saaneet lapseuden hengen, jossa me huudamme: "Abba! Isä!"	15 I haven ju icke fått en träldomens ande, så att I åter skullen känna fruktan; I haven fått en barnaskapets ande, i vilken vi ropa: »Abba! Fader!»	15 For ye have not received a spirit of servitude, leading back into fear, but ye have received a spirit of sonship, whereby we are exclaiming—Abba! Oh Father!
16 Henki itse todistaa meidän henkemme kanssa, että me olemme Jumalan lapsia.	16 Anden själv vittnar med vår ande att vi äro Guds barn.	16 The Spirit itself, beareth witness together with our spirit that we are children of God;
17 Mutta jos olemme lapsia, niin olemme myöskin perillisiä, Jumalan perillisiä ja Kristuksen kanssaperillisiä, jos kerran yhdessä hänen kanssaan kärsimme, että me yhdessä myös kirkastuisimme.	17 Men äro vi barn, så äro vi ock arvingar, nämligen Guds arvingar och Kristi medarvingar, om vi eljest lida med honom, för att också med honom bliva förhärligade.	17 And, if children, heirs also—heirs, indeed, of God, but co–heirs with Christ,— if, at least, we are suffering together, in order that we may also be glorified together.
18 Sillä minä päätän, että tämän nykyisen ajan kärsimykset eivät ole verrattavat siihen kirkkauteen, joka on	18 Ty jag håller före att denna tidens lidanden intet betyda, i jämförelse med den härlighet som kommer	18 For I reckon that unworthy are the sufferings of the present season to be compared with the

ilmestyvä meihin.	att uppenbaras på oss.	glory about to be revealed towards us;
19 Sillä luomakunnan harras ikävöitseminen odottaa Jumalan lasten ilmestymistä.	19 Ty skapelsens trängtan sträcker sig efter Guds barns uppenbarelse.	19 For, the eager outlook of creation, ardently awaiteth the revealing of the sons of God,—
20 Sillä luomakunta on alistettu katoavaisuuden alle - ei omasta tahdostaan, vaan alistajan - kuitenkin toivon varaan,	20 Skapelsen har ju blivit lagd under förgängligheten, icke av eget val, utan för dens skull, som lade den därunder; dock så, att en förhoppning skulle finnas,	20 For, unto vanity, hath creation been made subject—not by choice, but by reason of him that made it subject, in hope
21 koska itse luomakuntakin on tuleva vapautetuksi turmeluksen orjuudesta Jumalan lasten kirkkauden vapauteen.	21 att också skapelsen en gång skall bliva frigjord ifrån sin trädom under förgängelsen och komma till den frihet som tillhör Guds barns härlighet.	21 That, creation itself also, shall be freed—from the bondage of the decay into the freedom of the glory of the sons of God;
22 Sillä me tiedämme, että koko luomakunta yhdessä huokaa ja on synnytystuskissa hamaan tähän asti;	22 Vi veta ju att ännu i denna stund hela skapelsen samfällt suckar och våndas.	22 For we know that, all creation, is sighing together, and travailing–in–birth–throes together until the present,—
23 eikä ainoastaan se, vaan myös me, joilla on Hengen esikoislahja, mekin huokaamme sisimmässämme, odottaen lapseksi-ottamista, meidän ruumiimme lunastusta.	23 Och icke den allenast; också vi själva, som hava fått Anden såsom förstlingsgåva, också vi sucka inom oss och bida efter barnaskapet, vår kropps förlossning.	23 And, not only so, but, we ourselves, also, who have the firstfruit of the Spirit—[we] even ourselves, within our own selves do sigh,—sonship ardently awaiting—the redeeming of our body; —
24 Sillä toivossa me	24 Ty i hoppet äro vi	24 For, by our hope,

olemme pelastetut, mutta toivo, jonka näkee täyttyneen, ei ole mikään toivo; kuinka kukaan sitä toivoo, minkä näkee?

frälsta. Men ett hopp som man ser fullbordat är icke mer ett hopp; huru kan någon hoppas det som han redan ser?

have we been saved,—but, hope beheld, is not hope, for, what one beholdeth, why doth he hope for?

25 Mutta jos toivomme, mitä emme näe, niin me odotamme sitä kärsivällisyydellä.

25 Om vi nu hoppas på det som vi icke se, så bida vi därefter med ståndaktighet.

25 If, however, what we do not behold we hope for, with endurance, are we ardently awaiting [it]; –

26 Samoin myös Henki auttaa meidän heikkouttamme. Sillä me emme tiedä, mitä meidän pitää rukoileman, niinkuin rukoilla tulisi, mutta Henki itse rukoilee meidän puolestamme sanomattomilla huokauksilla.

26 Så kommer ock Anden vår svaghet till hjälp; ty vad vi rätteligen böra bedja om, det veta vi icke, men Anden själv manar gott för oss med outsägliga suckar.

26 In the selfsame way moreover, even the Spirit, helpeth together in our weakness,—for, what we should pray for as we ought, we know not, but, the Spirit itself, maketh intercession with sighings unutterable,

27 Mutta sydänten tutkija tietää, mikä Hengen mieli on, sillä Henki rukoilee Jumalan tahdon mukaan pyhien edestä.

27 Och han som rannsakar hjärtan, han vet vad Anden menar, ty det är efter Guds behag som han manar gott för de heliga.

27 And, he that searcheth the hearts, knoweth what is preferred by the Spirit––that, according to God, he maketh intercession in behalf of saints;

28 Mutta me tiedämme, että kaikki yhdessä vaikuttaa niiden parhaaksi, jotka Jumalaa rakastavat, niiden, jotka hänen aivoituksensa mukaan ovat kutsutut.

28 Men vi veta att för dem som älska Gud samverkar allt till det bästa, för dem som äro kallade efter hans rådslut.

28 We know, further, that, unto them who love God, God causeth all things to work together for good,—unto them who, according to purpose, are such as he hath called;

29 Sillä ne, jotka hän on edeltätuntenut, hän on myös edeltämääränyt Poikansa kuvan kaltaisiksi, että hän olisi esikoinen monien veljien joukossa;

29 Ty dem som förut hava blivit kända av honom, dem har han ock förut bestämt till att bliva hans Sons avbilder, honom lika, så att denne skulle bliva den förstfödde bland många bröder.

29 For, whom he fore–approved, he also fore–appointed to be conformed unto the image of his Son, that he might be firstborn among many brethren,—

30 mutta jotka hän on edeltämääränyt, ne hän on myös kutsunut; ja jotka hän on kutsunut, ne hän on myös vanhurskauttanut; mutta jotka hän on vanhurskauttanut, ne hän on myös kirkastanut.

30 Och dem som han har förut bestämt, dem kallar han ock, och dem som han har kallat, dem rättfärdiggör han ock, och dem som han har rättfärdiggjort, dem förhärligar han ock.

30 And, whom he fore–appointed, the same, he also called, and, whom he called, the same, he also declared righteous, and, whom he declared righteous, the same, he also made glorious:—

31 Mitä me siis tähän sanomme? Jos Jumala on meidän puolellamme, kuka voi olla meitä vastaan?

31 Vad skola vi nu säga härom? Är Gud för oss, vem kan då vara emot oss?

31 What, then, shall we say to a these things? If God [is] for us, who [shall be] against us?

32 Hän, joka ei säästänyt omaa Poikaansakaan, vaan antoi hänet alttiiksi kaikkien meidän edestämme, kuinka hän ei lahjoittaisi meille kaikkea muutakin hänen kanssansa?

32 Han som icke har skonat sin egen Son, utan utgivit honom för oss alla, huru skulle han kunna annat än också skänka oss allt med honom?

32 He, at least, who his own Son did not spare, but in behalf of us all delivered him up, how shall he not also, with him, all things upon us in favour bestow?

33 Kuka voi syyttää Jumalan valittuja? Jumala on se, joka vanhurskauttaa.

33 Vem vill anklaga Guds utvalda? Gud är den som rättfärdiggör.

33 Who shall bring an accusation against the chosen ones of God? God, who declareth righteous?

34 Kuka voi tuomita kadotukseen? Kristus Jeesus on se, joka on

34 Vem är den som vill fördöma? Kristus Jesus är den som har

34 Who is he that condemneth? Christ [Jesus] who died?—

kuollut, onpa vielä herätettykin, ja hän on Jumalan oikealla puolella, ja hän myös rukoilee meidän edestämme.

dött, ja, än mer, den som har uppstått; och han sitter på Guds högra sida, han manar ock gott för oss.

Nay! rather was raised [from among the dead], —who is on the right hand of God, who also is making intercession in our behalf?

35 Kuka voi meidät erottaa Kristuksen rakkaudesta? Tuskako, vai ahdistus, vai vaino, vai nälkä, vai alastomuus, vai vaara, vai miekka?

35 Vem skulle kunna skilja oss från Kristi kärlek? Månne bedrövelse eller ångest eller förföljelse eller hunger eller nakenhet eller fara eller svärd?

35 Who shall separate us from the love of the Christ? Shall tribulation, or distress, or persecution, or famine, or nakedness, or peril, or sword?—

36 Niinkuin kirjoitettu on: "Sinun tähtesi meitä surmataan kaiken päivää; meitä pidetään teuraslampaina."

36 Så är ju skrivet: »För din skull varda vi dödade hela dagen; vi hava blivit aktade såsom slaktfår.»

36 According as it is written—For thy sake, are we being put to death all the day long, we have been reckoned as sheep for slaughter.—

37 Mutta näissä kaikissa me saamme jalon voiton hänen kauttansa, joka meitä on rakastanut.

37 Nej, i allt detta vinna vi en härlig seger genom honom som har älskat oss.

37 Nay, in all these things, we are more than conquering through him that hath loved us.

38 Sillä minä olen varma siitä, ettei kuolema eikä elämä, ei enkelit eikä henkivallat, ei nykyiset eikä tulevaiset, ei voimat,

38 Ty jag är viss om att varken död eller liv, varken änglar eller andefurstar, varken något som nu är eller något som skall komma,

38 For I am persuaded that— neither death nor life, nor messengers nor principalities, nor things present nor things to come, nor powers,

39 ei korkeus eikä syvyys, eikä mikään muu luotu voi meitä erottaa Jumalan rakkaudesta, joka on Kristuksessa Jeesuksessa, meidän Herrassamme.

39 varken någon makt i höjden eller någon makt i djupet, ej heller något annat skapat skall kunna skilja oss från Guds kärlek i

39 Nor height nor depth, nor any other created thing, shall be able to separate us from the love of God which is in Christ

	Kristus Jesus, vår Herre.	Jesus our Lord.
9 luku		
1 Minä sanon totuuden Kristuksessa, en valhettele - sen todistaa minulle omatuntoni Pyhässä Hengessä -	1 Jag talar sanning i Kristus, jag ljuger icke -- därom bär mitt samvete mig vittnesbörd i den helige Ande --	1 Truth, say I, in Christ, I utter no falsehood,—my conscience bearing witness with me in the Holy Spirit,—
2 että minulla on suuri murhe ja ainainen kipu sydämessäni.	2 när jag säger att jag har stor bedrövelse och oavlåtligt kval i mitt hjärta.	2 That I have great grief and incessant travail in my heart;
3 Sillä minä soisin itse olevani kirottu pois Kristuksesta veljieni hyväksi, jotka ovat minun sukulaisiani lihan puolesta,	3 Ja, jag skulle önska att jag själv vore förbannad och bortkastad från Kristus, om detta kunde gagna mina bröder, mina fränder efter köttet.	3 For I could have wished to be accursed, even I myself, from the Christ, in behalf of my brethren my kinsmen according to the flesh; —
4 ovat israelilaisia; heidän on lapseus ja kirkkaus ja liitot ja lain antaminen ja jumalanpalvelus ja lupaukset;	4 De äro ju israeliter, dem tillhöra barnaskapet och härligheten och förbunden och lagstiftningen och tempeltjänsten och löftena.	4 Who, indeed, are Israelites, whose are the sonship, and the glory, and the covenants, and the legislation, and the divine service, and the promises,
5 heidän ovat isät, ja heistä on Kristus lihan puolesta, hän, joka on yli kaiken, Jumala, ylistetty iankaikkisesti, amen!	5 Dem tillhöra ock fäderna, och från dem är Kristus kommen efter köttet, han som är över allting, Gud, högtlovad i evighet, amen.	5 Whose are the fathers, and of whom is the Christ—according to the flesh—he who is over all, God, blessed unto the ages. Amen.
6 Mutta ei niin, että Jumalan sana olisi harhaan	6 Detta säger jag icke som om Guds löftesord	6 It is not, however, as though the word of

mennyt. Sillä eivät kaikki ne, jotka ovat Israelista, ole silti Israel,

skulle hava blivit om intet. Ty »Israel», det är icke detsamma som alla de som härstamma från Israel.

God had failed; for, not all they who are of Israel, the same are Israel.

7 eivät kaikki ole lapsia sentähden, että ovat Aabrahamin siementä, vaan: "Iisakista sinä saat nimellesi jälkeläiset";

7 Ej heller äro de alla »barn», därför att de äro Abrahams säd. Nej, det heter: »Genom Isak är det som säd skall uppkallas efter dig.»

7 Neither, because they are seed of Abraham, are all children,—but, In Isaac, shall there be called unto thee a seed.

8 se on: eivät ne, jotka lihan puolesta ovat lapsia, ole Jumalan lapsia, vaan lupauksen lapset, ne luetaan siemeneksi.

8 Detta vill säga: Icke de äro Guds barn, som äro barn efter köttet, men de som äro barn efter löftet, de räknas för säd.

8 That is—not the children of the flesh, the same are children of God; but, the children of the promise, are reckoned as a seed.

9 Sillä lupauksen sana oli tämä: "Minä palaan tulevana vuonna tähän aikaan, ja silloin Saaralla on oleva poika."

9 Ty ett löftesord var det ordet: »Vid denna tid skall jag komma tillbaka, och då skall Sara hava en son.»

9 For, of promise, is this word—According to this season, will I come, and Sarah shall have a son.

10 Eikä ainoastaan hänelle näin käynyt, vaan samoin kävi Rebekallekin, joka oli tullut raskaaksi yhdestä, meidän isästämme Iisakista;

10 Än mer: så skedde ock, när Rebecka genom en och samme man, nämligen vår fader Isak, blev moder till sina barn.

10 And, not only so, but, when, Rebekah also, was with child, of one—Isaac our father,—

11 ja ennenkuin kaksoset olivat syntyneetkään ja ennenkuin olivat tehneet mitään, hyvää tai pahaa, niin - että Jumalan valinnan mukainen aivoitus pysyisi, ei tekojen tähden, vaan kutsujan tähden -

11 Ty förrän dessa voro födda, och innan de ännu hade gjort vare sig gott eller ont, blev det ordet henne sagt -- för att Guds utkorelse-rådslut skulle bliva beståndande, varvid det icke skulle bero på någons gärningar, utan på

11 They, in fact, not being yet born, nor having practised anything good or bad,—in order that the purpose of God by way of election might stand,—not by works but by him that was calling,

honom som kallar --

12 sanottiin hänelle: "Vanhempi on palveleva nuorempaa",

12 det ordet: »Den äldre skall tjäna den yngre.»

12 It was said unto her—The elder, shall serve the younger;

13 niinkuin kirjoitettu on: "Jaakobia minä rakastin, mutta Eesauta minä vihasin."

13 Så är ock skrivet: »Jakob älskade jag, men Esau hatade jag.»

13 Even as it is written—Jacob, have I loved, but, Esau, have I hated.

14 Mitä siis sanomme? Ei kaiketi Jumalassa ole vääryyttä? Pois se!

14 Vad skola vi då säga? Kan väl orättfärdighet finnas hos Gud? Bort det!

14 What, then, shall we say? Is there injustice with God? Far be it!

15 Sillä Moosekselle hän sanoo: "Minä olen armollinen, kenelle olen armollinen, ja armahdan, ketä armahdan."

15 Han säger ju till Moses: »Jag skall vara barmhärtig mot den jag vill vara barmhärtig emot, och jag skall förbarma mig över den jag vill förbarma mig över.»

15 For, unto Moses, he saith—I will have mercy upon whomsoever I can have mercy, and I will have compassion upon whomsoever I can have compassion.

16 Niin se ei siis ole sen vallassa, joka tahtoo, eikä sen, joka juoksee, vaan Jumalan, joka on armollinen.

16 Alltså beror det icke på någon människas vilja eller strävan, utan på Guds barmhärtighet.

16 Hence, then, it is nor of him that wisheth nor of him that runneth, but of the mercy–shewing God.

17 Sillä Raamattu sanoo faraolle: "Juuri sitä varten minä nostin sinut esiin, että näyttäisin sinussa voimani ja että minun nimeni julistettaisiin kaiken maan päällä."

17 Ty skriften säger till Farao: »Just därtill har jag låtit dig uppstå, att jag skall visa min makt på dig, och att mitt namn skall varda förkunnat på hela jorden.»

17 For the Scripture saith unto Pharaoh—Unto this end, have I raised thee up, that I may thus shew in thee my power, and that I may declare my name in all the earth.

18 Niin hän siis on armollinen, kenelle tahtoo, ja paaduttaa, kenen tahtoo.

18 Alltså är han barmhärtig mot vem han vill, och vem han vill förhärdar han.

18 Hence, then,—on whom he pleaseth, he hath mercy, and, whom he pleaseth, he doth harden.

19 Sinä kaiketi sanot

19 Nu torde du säga

19 Thou wilt say to

minulle: "Miksi hän sitten vielä soimaa? Sillä kuka voi vastustaa hänen tahtoansa?"

20 Niinpä niin, oi ihminen, mutta mikä sinä olet riitelemään Jumalaa vastaan? Ei kaiketi tehty sano tekijälleen: "Miksi minusta tällaisen teit?"

21 Vai eikö savenvalajalla ole valta tehdä samasta savensa seoksesta toinen astia jaloa, toinen halpaa käyttöä varten?

22 Entä jos Jumala, vaikka hän tahtoo näyttää vihansa ja tehdä voimansa tiettäväksi, on suurella pitkämielisyydellä kärsinyt vihan astioita, jotka olivat valmiit häviöön,

23 ja on tehnyt sen saattaakseen kirkkautensa runsauden ilmi laupeuden astioissa, jotka hän on edeltävalmistanut kirkkauteen?

24 Ja sellaisiksi hän myös on kutsunut meidät, ei ainoastaan juutalaisista,

till mig: »Vad har han då att förebrå oss? Kan väl någon stå emot hans vilja?»

20 O människa, vem är då du, som vill träta med Gud? Icke skall verket säga till sin mästare: »Varför gjorde du mig så?»

21 Har icke krukmakaren den makten över leret, att han av samma lerklump kan göra ett kärl till hedersamt bruk, ett annat till mindre hedersamt?

22 Men om nu Gud, när han ville visa sin vrede och uppenbara sin makt, likväl i stor långmodighet hade fördrag med »vredens kärl», som voro färdiga till fördärv, vad har du då att säga?

23 Och om han gjorde detta för att tillika få uppenbara sin härlighets rikedom på »barmhärtighetens kärl», som han förut hade berett till härlighet?

24 Och till att vara sådana har han ock kallat oss, icke allenast

me, then—Why longer findeth he fault? For, his purpose, who hath withstood?

20 O man! Who, nevertheless, art, thou, that art answering again unto God? Shall the thing formed say unto him that formed it—Why didst thou make me thus?

21 Or hath not the potter a right over the clay—out of the same lump, to make some, indeed, into a vessel for honour, and some for dishonour?

22 And, if God—wishing to shew his anger and to make known his power—bare, in much patience, with vessels of anger already fitted for destruction,

23 In order that he might make known the riches of his glory upon vessels of mercy which he prepared beforehand for glory,—

24 Whom he also called, even us, not only from among

vaan myös pakanoista,

25 niinkuin hän myös Hoosean kirjassa sanoo: "Minä olen kutsuva kansakseni sen, joka ei ollut minun kansani, ja rakkaakseni sen, joka ei ollut minun rakkaani.
26 Ja on tapahtuva, että siinä paikassa, jossa heille on sanottu: 'Te ette ole minun kansani', siinä heitä kutsutaan elävän Jumalan lapsiksi."
27 Mutta Esaias huudahtaa Israelista: "Vaikka Israelin lapset olisivat luvultaan kuin meren hiekka, niin pelastuu heistä vain jäännös.

28 Sillä sanansa on Herra toteuttava maan päällä lopullisesti ja rutosti."

29 Niinkuin Esaias myös on ennustanut: "Ellei Herra Sebaot olisi jättänyt meille siementä, niin meidän olisi käynyt niinkuin Sodoman, ja me olisimme tulleet Gomorran kaltaisiksi."

30 Mitä me siis sanomme? Että pakanat, jotka eivät tavoitelleet vanhurskautta, ovat saavuttaneet vanhurskauden, mutta sen

dem som äro av judisk börd, utan jämväl dem som äro av hednisk.
25 Så säger han ock hos Oseas: »Det folk som icke var mitt folk, det skall jag kalla 'mitt folk', och henne som jag icke älskade skall jag kalla 'min älskade'.
26 Och det skall ske att på den ort där det sades till dem: 'I ären icke mitt folk', där skola de kallas 'den levande Gudens barn'.»
27 Men Esaias utropar om Israel: »Om än Israels barn vore till antalet såsom sanden i havet, så skall dock allenast en kvarleva bliva frälst.
28 Ty dom skall Herren hålla på jorden, en slutdom, som avgör saken med hast.»
29 Och det är såsom redan Esaias har sagt: »Om Herren Sebaot icke hade lämnat en avkomma kvar åt oss, då vore vi såsom Sodom, vi vore Gomorra lika.»
30 Vad skola vi då säga? Jo, att hedningarna, som icke foro efter rättfärdighet, hava vunnit

Jews, but also from among the nations, [what then?]
25 As also in Hosea he saith—I will call the not–my–people, My people, and the not–beloved, beloved,

26 And it shall be—in the place where it was said [to them]—not my people are, ye! there, shall they be called—Sons of a Living God.
27 Isaiah, moreover, exclaimeth over Israel––Though the number of the sons of Israel be as the sand of the sea, the remnant, shall be saved;
28 For, a complete and concise account, will the Lord make upon the earth.
29 And, even as Isaiah hath before said,—If, the Lord of hosts, had not left us a seed, as Sodom, had we become, and, as Gomorrha, had we been made like.
30 What, then, shall we say? That, they of the nations, who were not in pursuit of righteousness, have

vanhurskauden, joka tulee uskosta;

rättfärdighet, nämligen den rättfärdighet som kommer av tro,

laid hold of righteousness,—a righteousness, however, which is by faith;

31 mutta Israel, joka tavoitteli vanhurskauden lakia, ei ole sitä lakia saavuttanut.

31 under det att Israel, som for efter en rättfärdighetslag, icke har kommit till någon sådan lag.

31 Whereas, Israel, though in pursuit of a law of righteousness, unto a law, have not attained.

32 Minkätähden? Sentähden, ettei se tapahtunut uskosta, vaan ikäänkuin teoista; sillä he loukkautuivat loukkauskiveen,

32 Varför? Därför att de icke sökte den på trons väg, utan såsom något som skulle vinnas på gärningarnas väg. De stötte sig mot stötestenen,

32 Wherefore? Because, not by faith but as by works, [have they sought it]: they have stumbled at the stone of stumbling,

33 niinkuin kirjoitettu on: "Katso, minä panen Siioniin loukkauskiven ja kompastuksen kallion, ja joka häneen uskoo, se ei häpeään joudu."

33 såsom det är skrivet: »Se, jag lägger i Sion en stötesten och en klippa som skall bliva dem till fall; men den som tror på den skall icke komma på skam.»

33 Even as it is written—Lo! I lay in Zion, a stone to strike against and a rock to stumble over, and, he that resteth faith thereupon, shall not be put to shame.

10 luku

1 Veljet, minä toivon sydämestäni ja rukoilen Jumalaa heidän edestänsä, että he pelastuisivat.

1 Mina bröder, mitt hjärtas åstundan och min bön till Gud för dem är att de må bliva frälsta.

1 Brethren! the delight of my own heart and my supplication God–ward in their behalf, are for salvation;

2 Sillä minä todistan heistä, että heillä on kiivaus Jumalan puolesta, mutta ei taidon mukaan;

2 Ty det vittnesbördet giver jag dem, att de nitälska för Gud. Dock göra de detta icke med rätt insikt.

2 For I bear them witness that they have, a zeal for God,—but not according to correct knowledge;

3 sillä kun he eivät tunne Jumalan vanhurskautta,

3 De förstå nämligen icke rättfärdigheten från

3 For, not knowing God’s righteousness

vaan koettavat pystyttää omaa vanhurskauttaan, eivät he ole alistuneet Jumalan vanhurskauden alle.

4 Sillä Kristus on lain loppu, vanhurskaudeksi jokaiselle, joka uskoo.

5 Kirjoittaahan Mooses siitä vanhurskaudesta, joka laista tulee, että ihminen, joka sen täyttää, on siitä elävä.

6 Mutta se vanhurskaus, joka uskosta tulee, sanoo näin: "Älä sano sydämessäsi: Kuka nousee taivaaseen?" se on: tuomaan Kristusta alas,

7 tahi: "Kuka astuu alas syvyyteen?" se on: nostamaan Kristusta kuolleista.

8 Mutta mitä se sanoo? "Sana on sinua lähellä, sinun suussasi ja sinun sydämessäsi"; se on se uskon sana, jota me saarnaamme.

9 Sillä jos sinä tunnustat

Gud, utan söka att komma åstad en sin egen rättfärdighet och hava icke givit sig under rättfärdigheten från Gud.

4 Ty lagen har fått sin ände i Kristus, till rättfärdighet för var och en som tror.

5 Moses skriver ju om den rättfärdighet som kommer av lagen, att den människa som övar sådan rättfärdighet skall leva genom den.

6 Men den rättfärdighet som kommer av tro säger så: »Du behöver icke fråga i ditt hjärta: 'Vem vill fara upp till himmelen (nämligen för att hämta Kristus ned)?'

7 ej heller: 'Vem vill fara ned till avgrunden (nämligen för att hämta Kristus upp ifrån de döda?'»

8 Vad säger den då? »Ordet är dig nära, i din mun och i ditt hjärta (nämligen ordet om tron, det som vi predika).»

9 Ty om du med din

and, their own, seeking to establish, unto the righteousness of God, have they not submitted;

4 For Christ is an end of law, for righteousness, unto every one that believeth.

5 For, Moses, writeth that—as touching the righteousness that is by law, The man that hath done [it], shall live thereby;

6 Whereas, the righteousness by faith, thus speaketh—Do not say in thy heart, Who shall ascend into heaven? That is, to bring, Christ, down,

7 Or, Who shall descend into the abyss? That is, to bring up, Christ, from among the dead;

8 But what saith it? Near thee, is the declaration, In thy mouth and in thy heart,—that is, the declaration of the faith, which we proclaim:—

9 That, if thou shalt

suullasi Jeesuksen Herraksi ja uskot sydämessäsi, että Jumala on hänet kuolleista herättänyt, niin sinä pelastut;

mun bekänner Jesus vara Herre och i ditt hjärta tror att Gud har uppväckt honom från de döda, då bliver du frälst.

confess the declaration with thy mouth—That Jesus is, Lord, and shalt believe with thy hear—That, God, raised him from among the dead, thou shalt be saved; —

10 sillä sydämen uskolla tullaan vanhurskaaksi ja suun tunnustuksella pelastutaan.

10 Ty genom hjärtats tro bliver man rättfärdig, och genom munnens bekännelse bliver man frälst.

10 For, in heart, it is to be believed unto righteousness, and, by mouth, it is to be confessed unto salvation.

11 Sanoohan Raamattu: "Ei yksikään, joka häneen uskoo, joudu häpeään."

11 Skriften säger ju: »Ingen som tror på honom skall komma på skam.»

11 For the scripture saith—No one that resteth faith thereupon, shall be put to shame?

12 Tässä ei ole erotusta juutalaisen eikä kreikkalaisen välillä; sillä yksi ja sama on kaikkien Herra, rikas antaja kaikille, jotka häntä avuksi huutavat.

12 Det är ingen åtskillnad mellan jude och grek; alla hava ju en och samme Herre, och han har rikedomar att giva åt alla som åkalla honom.

12 For there is no distinction—of Jew or Greek,—for, the same [Lord], is Lord of all, being rich unto all who call upon him;

13 Sillä "jokainen, joka huutaa avuksi Herran nimeä, pelastuu."

13 Ty »var och en som åkallar Herrens namn, han skall varda frälst».

13 For, Whosoever shall call upon the name of the Lord, shall be saved:—

14 Mutta kuinka he huutavat avuksensa sitä, johon eivät usko? Ja kuinka he voivat uskoa siihen, josta eivät ole kuulleet? Ja kuinka he voivat kuulla, ellei ole julistajaa?

14 Men huru skulle de kunna åkalla den som de icke hava kommit till tro på? Och huru skulle de kunna tro den som de icke hava hört? Och huru skulle de kunna höra, om ingen predikade?

14 How, then, shall men call upon one in whom they have not believed? And how shall they believe in one of whom they have not heard? And how shall they hear, without one to proclaim?

15 Ja kuinka kukaan voi julistaa, ellei ketään lähetetä? Niinkuin kirjoitettu on: "Kuinka suloiset ovat niiden jalat, jotka hyvää sanomaa julistavat!"

15 Och huru skulle predikare kunna komma, om de icke bleve sända? Så är och skrivet: »Huru ljuvliga äro icke fotstegen av de män som frambära gott budskap!»

15 And how shall they proclaim, except they be sent? Even as it is written—How beautiful the feet of them that bring glad tidings of good things!

16 Mutta eivät kaikki ole olleet kuuliaisia evankeliumille. Sillä Esaias sanoo: "Herra, kuka uskoo meidän saarnamme?"

16 Dock, icke alla hava blivit evangelium lydiga. Esaias säger ju: »Herre, vem trodde vad som predikades för oss?»

16 But, not all, have become obedient unto the glad tidings; —for, Isaiah, saith—Lord! who believed what we have heard?

17 Usko tulee siis kuulemisesta, mutta kuuleminen Kristuksen sanan kautta.

17 Alltså kommer tron av predikan, men predikan i kraft av Kristi ord.

17 Hence, our faith, cometh by something heard, and, that which is heard, through a declaration of Christ.

18 Mutta minä kysyn: eivätkö he ole kuulleet? Kyllä ovat: "Heidän äänensä on kulkenut kaikkiin maihin, ja heidän sanansa maan piirin ääriin."

18 Jag frågar då: Hava de kanhända icke hört predikas? Jo, visserligen; det heter ju: »Deras tal har gått ut över hela jorden, och deras ord till världens ändar.»

18 But I say: Have they not heard? Yea indeed,—into all the earth, hath gone forth their sound, and, unto the ends of the inhabited world, their declarations.

19 Minä kysyn: eikö Israelilla ole ollut siitä tietoa? Ensiksi jo Mooses sanoo: "Minä herätän teidän kiivautenne kansan kautta, joka ei ole kansa, ymmärtämättömän kansan kautta minä teitä kiihoitan."

19 Jag frågar då vidare: Har Israel kanhända icke förstått det? Redan Moses säger: »Jag skall uppväcka eder avund mot ett folk som icke är ett folk; mot ett hednafolk utan förstånd skall jag reta eder till vrede.»

19 But I say: Hath, Israel, not come to know? First, Moses, saith—I, will provoke you to jealousy on account of a no–nation, on account of an undiscerning nation, will I make you very angry.

20 Ja Esaias on rohkea ja sanoo: "Minut ovat

20 Och Esaias går så långt, att han säger:

20 Isaiah, however, waxeth daring, and

löytäneet ne, jotka eivät minua etsineet; minä olen ilmestynyt niille, jotka eivät minua kysyneet."

»Jag har låtit mig finnas av dem som icke sökte mig, jag har låtit mig bliva uppenbar för dem som icke frågade efter mig.»

saith,—I have been found by them who after me were not seeking, manifest have I become unto them who for me were not enquiring;

21 Mutta Israelista hän sanoo: "Koko päivän minä olen ojentanut käsiäni tottelematonta ja uppiniskaista kansaa kohden."

21 Men om Israel säger han: »Hela dagen har jag uträckt mina händer till ett ohörsamt och gensträvigt folk.»

21 Whereas, regarding Israel, he saith—All day long, have I stretched forth my hands unto a people unyielding and contradicting.

11 luku

1 Minä sanon siis: ei kaiketi Jumala ole hyljännyt kansaansa? Pois se! Sillä olenhan minäkin israelilainen, Aabrahamin siementä, Benjaminin sukukuntaa.

1 Så frågar jag nu: Har då Gud förskjutit sitt folk? Bort det! Jag är ju själv en israelit, av Abrahams säd och av Benjamins stam.

1 I say, then—Hath God cast off his people? Far be it! For, I also, am an Israelite,—of the seed of Abraham, of the tribe of Benjamin:

2 Ei Jumala ole hyljännyt kansaansa, jonka hän on edeltätuntenut. Vai ettekö tiedä, mitä Raamattu sanoo kertomuksessa Eliaasta, kuinka hän Jumalan edessä syyttää Israelia:

2 Gud har icke förskjutit sitt folk, som redan förut hade blivit känt av honom. Eller veten I icke vad skriften säger, där den talar om Elias, huru denne inför Gud träder upp mot Israel med dessa ord:

2 God hath not cast off his people, whom he fore approved. Or know ye not, in [the account of] Elijah what the scripture saith, when he intercedeth with God against Israel?

3 "Herra, he ovat tappaneet sinun profeettasi ja hajottaneet sinun alttarisi, ja minä yksin olen jäänyt jäljelle, ja he väijyvät minun henkeäni"?

3 »Herre, de hava dräpt dina profeter och rivit ned dina altaren; jag allena är kvar, och de stå efter mitt liv»?

3 Lord! Thy prophets, have they slain, thine altars, have they overthrown, and, I, am left alone, and they are seeking my life!

4 Mutta mitä sanoo hänelle Jumalan vastaus? "Minä olen jättänyt itselleni seitsemäntuhatta miestä, jotka eivät ole notkistaneet polvea Baalille."

4 Och vad får han då för svar av Gud? »Jag har låtit bliva kvar åt mig sju tusen män, som icke hava böjt knä för Baal.»

4 But what saith unto him the response? I have left for myself seven thousand men, who, indeed, have not bowed a knee unto Baal.

5 Samoin on nyt tänäkin aikana olemassa jäännös armon valinnan mukaan.

5 Likaså finnes ock, i den tid som nu är, en kvarleva, i kraft av en utkorelse som har skett av nåd.

5 Thus, then, in the present season also, a remnant, by way of an election of favour, hath come into being.

6 Mutta jos valinta on armosta, niin se ei ole enää teoista, sillä silloin armo ei enää olisikaan armo.

6 Men har den skett av nåd, så har den icke skett på grund av gärningar; annars vore nåd icke mer nåd.

6 If, however, by favour, no longer of works; else, favour, no longer proveth to be favour!

7 Miten siis on? Mitä Israel tavoittelee, sitä se ei ole saavuttanut, mutta valitut ovat sen saavuttaneet; muut ovat paatuneet,

7 Huru är det alltså? Vad Israel står efter, det har det icke fått; allenast de utvalda hava fått det, medan de andra hava blivit förstockade.

7 What then? That which Israel seeketh after, the same, it hath not obtained:—the election, however, have obtained it, and, the rest, have been hardened; —

8 niinkuin kirjoitettu on: "Jumala on antanut heille uneliaisuuden hengen, silmät, etteivät he näkisi, ja korvat, etteivät he kuulisi, tähän päivään asti."

8 Så är ju skrivet: »Gud har givit dem en sömnaktighetens ande, ögon som de icke kunna se med och öron som de icke kunna höra med; så är det ännu i dag.»

8 Even as it is written—God hath given unto them a spirit of stupor,—eyes not to see, and ears not to hear,—until this very day;

9 Ja Daavid sanoo: "Tulkoon heidän pöytänsä heille paulaksi ja ansaksi ja lankeemukseksi ja kostoksi,

9 Och David säger: »Må deras bord bliva dem till en snara, så att de bliva fångade; må det bliva dem till ett giller, så att de få sin vedergällning.

9 And, David, saith—Let their table be turned into a snare, and into gin, and into a trap, and into a recompense unto them,

10 soetkoot heidän silmänsä, etteivät he näkisi; ja paina yhäti heidän selkänsä kumaraan."

10 Må deras ögon förmörkas, så att de icke se; böj deras rygg alltid.»

10 Darkened be their eyes, not to see, and, their back, do thou continually bow down.

11 Minä siis sanon: eivät kaiketi he ole sitä varten kompastuneet, että lankeaisivat? Pois se! Vaan heidän lankeemuksensa kautta tuli pelastus pakanoille, että he itse syttyisivät kiivauteen.

11 Så frågar jag nu: Var det då för att de skulle komma på fall som de stapplade? Bort det! Men genom deras fall har frälsningen kommit till hedningarna, för att de själva skola »uppväckas till avund».

11 I say then—Did they stumble in order that they might fall? Far be it! But, by their fall, salvation [hath come] unto the nations, to the end of provoking them to jealousy.

12 Mutta jos heidän lankeemuksensa on maailmalle rikkaudeksi ja heidän vajautensa pakanoille rikkaudeksi, kuinka paljoa enemmän heidän täyteytensä!

12 Och har nu redan deras fall varit till rikedom för världen, och har deras fåtalighet varit till rikedom för hedningarna, huru mycket mer skall icke deras fulltalighet så bliva!

12 If, moreover, their fall, is the riches of a world, and their loss, the riches of nations, how much rather their fullness?

13 Teille, pakanoille, minä sanon: Koska olen pakanain apostoli, pidän minä virkaani kunniassa,

13 Men till eder, I som ären av hednisk börd, säger jag: Eftersom jag nu är en hedningarnas apostel, håller jag mitt ämbete högt --

13 Unto you, however, am I speaking,—you of the nations; inasmuch, indeed, then, as, I, am an apostle to the nations, my ministry, I glorify,

14 sytyttääkseni, jos mahdollista, kiivauteen niitä, jotka ovat minun heimolaisiani, ja pelastaakseni edes muutamia heistä.

14 om jag till äventyrs så skulle kunna »uppväcka avund» hos dem som äro mitt kött och blod och frälsa några bland dem.

14 If by any means I may provoke to jealousy my own flesh, and save some from among them; —

15 Sillä jos heidän hylkäämisensä on maailmalle sovitukseksi,

15 Ty om redan deras förkastelse hade med sig världens försoning,

15 For, if, the casting away of them, hath become the

mitä heidän armoihin-ottamisensa on muuta kuin elämä kuolleista?

16 Mutta jos uutisleipä on pyhä, niin on myös koko taikina, ja jos juuri on pyhä, niin ovat myös oksat.

17 Mutta jos muutamat oksista ovat taitetut pois ja sinä, joka olet metsäöljypuu, olet oksastettu oikeiden oksien joukkoon ja olet päässyt niiden kanssa osalliseksi öljypuun mehevästä juuresta,

18 niin älä ylpeile oksien rinnalla; mutta jos ylpeilet, niin et sinä kuitenkaan kannata juurta, vaan juuri kannattaa sinua.

19 Sinä kaiketi sanonet: "Ne oksat taitettiin pois, että minut oksastettaisiin."

20 Oikein; epäuskonsa tähden ne taitettiin pois, mutta sinä pysyt uskosi kautta. Älä ole ylpeä, vaan pelkää.

vad skall då deras upptagande hava med sig, om icke liv från de döda?

16 Om förstlingsbrödet är heligt, så är ock hela degen helig; och om roten är helig, så äro ock grenarna heliga.

17 Men om nu några av grenarna hava brutits bort, och du, som är av ett vilt olivträd, har blivit inympad bland grenarna och med dem har fått delaktighet i det äkta olivträdets saftrika rot,

18 så må du icke därför förhäva dig över grenarna. Nej, om du skulle vilja förhäva dig, så besinna att det icke är du som bär roten, utan att roten bär dig.

19 Nu säger du kanhända: »Det var för att jag skulle bliva inympad som en del grenar brötos bort.»

20 Visserligen. För sin otros skull blevo de bortbrutna, och du får vara kvar genom din tro. Hav då inga högmodiga tankar, utan

reconciling of a world, what shall, the taking of them in addition, be, but life from among the dead?

16 If, moreover, the firstfruit [is] holy, the lump [shall be] also; and, if the root [is] holy, the branches [shall be] also.

17 If, however, some of the branches, have been broken out, and, thou, being a wild olive hast been grafted in among them, and hast become a joint partaker of the root of the fatness of the olive,

18 Be not boasting over the branches! Howbeit, if thou boast, it is not, thou, that bearest the root, but the root, thee!

19 Thou wilt say, then—Branches were broken out in order that, I, might he grafted in.

20 Well: by their want of faith, they have been broken out,—and, thou, by thy faith, dost stand!—Regard not lofty things, but

21 Sillä jos Jumala ei ole säästänyt luonnollisia oksia, ei hän ole säästävä sinuakaan.

22 Katso siis Jumalan hyvyyttä ja ankaruutta: Jumalan ankaruutta langenneita kohtaan, mutta hänen hyvyyttänsä sinua kohtaan, jos hänen hyvyydessänsä pysyt; muutoin sinutkin hakataan pois.

23 Mutta nuo toisetkin, jos eivät jää epäuskoonsa, tulevat oksastettaviksi, sillä Jumala on voimallinen oksastamaan ne jälleen.

24 Sillä jos sinä olet leikattu luonnollisesta metsäöljypuusta ja vasten luontoa oksastettu jaloon öljypuuhun, kuinka paljoa ennemmin nämä luonnolliset oksat tulevat oksastettaviksi omaan öljypuuhunsa!

25 Sillä minä en tahdo, veljet - ettette olisi oman viisautenne varassa - pitää teitä tietämättöminä tästä salaisuudesta, että Israelia on osaksi kohdannut paatumus - hamaan siihen

lev i fruktan.
21 Ty har Gud icke skonat de naturliga grenarna, så skall han icke heller skona dig.

22 Se alltså här Guds godhet och stränghet: Guds stränghet mot dem som föllo och hans godhet mot dig, om du nämligen håller dig fast vid hans godhet; annars bliver också du borthuggen.

23 Men jämväl de andra skola bliva inympade, om de icke hålla fast vid sin otro; Gud är ju mäktig att åter inympa dem.
24 Ty om du har blivit borthuggen från ditt av naturen vilda olivträd och mot naturen inympats i ett ädelt olivträd, huru mycket snarare skola då icke dessa kunna inympas i sitt eget äkta olivträd, det som de efter naturen tillhöra!
25 Ty för att I, mina bröder, icke skolen hålla eder själva för kloka, vill jag yppa för eder denna hemlighet: Förstockelse har drabbat en del av

be afraid;
21 For, if, God, hath not spared, the natural branches, neither, thee, will he spare!
22 See, then, the kindness and the severity of God: upon them who have fallen, severity,—but, upon thee, the kindness of God, if thou abide still in the kindness,—otherwise, thou also, shalt he cut out;
23 Whereas, they also, unless they abide still in their want of faith, shall be grafted in, for God is, able, again to engraft them!
24 For, if, thou, out of the naturally wild olive was cut out, and, beyond nature, hast been engrafted into the good olive, how much rather, shall these, the natural [branches] be engrafted into their own olive tree?
25 For I wish not, ye should be ignorant, brethren, of this sacred secret, lest within yourselves ye be presumptuous, that, a hardening in part,

asti, kunnes pakanain täysi luku on sisälle tullut,

26 ja niin kaikki Israel on pelastuva, niinkuin kirjoitettu on: "Siionista on tuleva pelastaja, hän poistaa jumalattoman menon Jaakobista.

27 Ja tämä on oleva minun liittoni heidän kanssaan, kun minä otan pois heidän syntinsä."

28 Evankeliumin kannalta he kyllä ovat vihollisia teidän tähtenne, mutta valinnan kannalta he ovat rakastettuja isien tähden.

29 Sillä ei Jumala armolahjojansa ja kutsumistansa kadu.

30 Samoin kuin te ennen olitte Jumalalle tottelemattomia, mutta nyt olette saaneet laupeuden näiden tottelemattomuuden kautta,

31 samoin nämäkin nyt ovat olleet tottelemattomia, että myös he teille tulleen armahtamisen kautta nyt saisivat laupeuden.

Israel och skall fortfara intill dess hedningarna i fulltalig skara hava kommit in;

26 och så skall hela Israel bliva frälst, såsom det är skrivet: »Från Sion skall förlossaren komma, han skall skaffa bort all ogudaktighet från Jakob.

27 Och när jag borttager deras synder, då skall detta vara det förbund, som jag gör med dem.»

28 Se vi nu på evangelium, så äro de hans ovänner, för eder skull; men se vi på utkorelsen, så äro de hans älskade, för fädernas skull.

29 Ty sina nådegåvor och sin kallelse kan Gud icke ångra.

30 Såsom I förut voren ohörsamma mot Gud, men nu genom dessas ohörsamhet haven fått barmhärtighet,

31 så hava nu ock dessa varit ohörsamma, för att de, genom den barmhärtighet som har vederfarits eder, också själva skola få

hath befallen Israel, until, the full measure of the nations, shall come in;

26 And, so, all Israel shall be saved: even as it is written—There shall have come out of Zion the Deliverer,—He will turn away ungodliness from Jacob;

27 And, this, for them, is the covenant from me, as soon as I take away their sins.

28 As touching the joyful–message, indeed, they are enemies for your sake, but, as touching the election, beloved for their father's sake;

29 For, not to be regretted, are the gifts and the calling of God:—

30 For, just as, ye, at one time had not yielded unto God, and yet now have received mercy by their refusal to yield,

31 So, these also, have now refused to yield, by your own mercy, in order that, themselves also, should now become

barmhärtighet.
32 Sillä Jumala on sulkenut kaikki tottelemattomuuteen, että hän kaikkia armahtaisi.
32 Ty Gud har givit dem alla till pris åt ohörsamhet, för att sedan förbarma sig över dem alla.
32 For God hath shut up all together, in a refusal to yield, in order that, upon all, he may bestow mercy.

33 Oi sitä Jumalan rikkauden ja viisauden ja tiedon syvyyttä! Kuinka tutkimattomat ovat hänen tuomionsa ja käsittämättömät hänen tiensä!
33 O, vilket djup av rikedom och vishet och kunskap hos Gud! Huru outgrundliga äro icke hans domar, och huru outrannsakliga hans vägar!
33 Oh! the depth of the riches and wisdom and knowledge of God! How unsearchable his judgments! and untraceable his ways!

34 Sillä kuka on tuntenut Herran mielen? Tai kuka on ollut hänen neuvonantajansa?
34 Ty »vem har lärt känna Herrens sinne, eller vem har varit hans rådgivare?
34 For who hath come to know the mind of the Lord? Or who hath become his counselor?

35 Tai kuka on ensin antanut hänelle jotakin, joka olisi tälle korvattava?
35 Eller vem har först givit honom något, som han alltså bör betala igen?»
35 Or who hath first given unto him, and it shall be recompensed to him again?

36 Sillä hänestä ja hänen kauttansa ja häneen on kaikki; hänelle kunnia iankaikkisesti! Amen.
36 Av honom och genom honom och till honom är ju allting. Honom tillhör äran i evighet, amen.
36 Because, of him, and through him, and unto him, are all things:—unto him, be the glory, unto the ages. Amen!

12 luku

1 Niin minä Jumalan armahtavan laupeuden kautta kehoitan teitä, veljet, antamaan ruumiinne eläväksi, pyhäksi, Jumalalle otolliseksi uhriksi; tämä on teidän järjellinen jumalanpalveluksenne.
1 Så förmanar jag nu eder, mina bröder, vid Guds barmhärtighet, att frambära edra kroppar till ett levande, heligt och Gud välbehagligt offer -- eder andliga tempeltjänst.
1 I beseech you therefore, brethren, through the compassions of God, to present your bodies a living, holy sacrifice, unto God acceptable,—your rational divine service;

2 Älkääkä mukautuko
2 Och skicken eder
2 And be not

tämän maailmanajan mukaan, vaan muuttukaa mielenne uudistuksen kautta, tutkiaksenne, mikä on Jumalan tahto, mikä hyvää ja otollista ja täydellistä.

icke efter denna tidsålders väsende, utan förvandlen eder genom edert sinnes förnyelse, så att I kunnen pröva vad som är Guds vilja, vad som är gott och välbehagligt och fullkomligt.

configuring yourselves unto this age, but be transforming yourselves by the renewing of your mind, to the end ye may be proving what is the thing willed by God—the good and acceptable and perfect.

3 Sillä sen armon kautta, mikä minulle on annettu, minä sanon teille jokaiselle, ettei tule ajatella itsestänsä enempää, kuin ajatella sopii, vaan ajatella kohtuullisesti, sen uskonmäärän mukaan, minkä Jumala on kullekin suonut.

3 Ty i kraft av den nåd som har blivit mig given, tillsäger jag var och en av eder att icke hava högre tankar om sig än tillbörligt är, utan tänka blygsamt, i överensstämmelse med det mått av tro som Gud har tilldelat var och en.

3 For I say, through the favour which hath been given me, unto every one who is among you,—not to think of himself more highly than he ought to think, but so to think as to think soberly—as, unto each one, God hath dealt a measure of faith.

4 Sillä niinkuin meillä yhdessä ruumiissa on monta jäsentä, mutta kaikilla jäsenillä ei ole sama tehtävä,

4 Ty såsom vi i en och samma kropp hava många lemmar, men alla lemmarna icke hava samma förrättning,

4 For, just as in one body we have many members, yet, all the members, have not the same office,

5 niin me, vaikka meitä on monta, olemme yksi ruumis Kristuksessa, mutta itsekukin olemme toistemme jäseniä;

5 så utgöra ock vi, fastän många, en enda kropp i Kristus, men var för sig äro vi lemmar, varandra till tjänst.

5 So, we, the many, are one body in Christ, yet, severally, members one of another.

6 ja meillä on erilaisia armolahjoja sen armon mukaan, mikä meille on annettu; jos jollakin on profetoimisen lahja,

6 Och vi hava olika gåvor, alltefter den nåd som har blivit oss given. Har någon profetians gåva, så

6 Now, having gifts of favour, according to the favour given unto us, differing—whether prophesying, [let us

käyttäköön sitä sen mukaan, kuin hänellä uskoa on;

bruke han den efter måttet av sin tro;

use it] according to the proportion of our faith,

7 jos virka, pitäköön virastaan vaarin; jos joku opettaa, olkoon uskollinen opettamisessaan;

7 har någon fått en tjänst, så akte han på tjänsten; är någon satt till lärare, så akte han på sitt lärarkall;

7 Or ministering, [use it] in our ministering, or he that teacheth, [let him use his gift] in his teaching,

8 jos kehoittaa, niin kehoittamisessaan; joka antaa, antakoon vakaasta sydämestä; joka on johtaja, johtakoon toimellisesti; joka laupeutta harjoittaa, tehköön sen iloiten.

8 är någon satt till att förmana, så akte han på sin plikt att förmana. Den som delar ut gåvor, han göre det med gott hjärta; den som är satt till föreståndare, han vare det med nit; den som övar barmhärtighet, han göre det med glädje.

8 Or he that exhorteth, in his exhorting, he that imparteth, [let it be] with liberality, he that taketh a lead, with diligence, he that sheweth mercy, with cheerfulness.

9 Olkoon rakkaus vilpitön, kammokaa pahaa, riippukaa hyvässä kiinni.

9 Eder kärlek vare utan skrymtan; avskyn det onda, hållen fast vid det goda.

9 Your love, [be] without hypocrisy,— loathing that which is wicked, cleaving to that which is good;

10 Olkaa veljellisessä rakkaudessa helläsydämiset toisianne kohtaan; toinen toisenne kunnioittamisessa kilpailkaa keskenänne.

10 Älsken varandra av hjärtat i broderlig kärlek; söken överträffa varandra i inbördes hedersbevisning.

10 In your brotherly love, unto one another, being tenderly affectioned, in honour, unto one another, giving preference;

11 Älkää harrastuksessanne olko veltot; olkaa hengessä palavat; palvelkaa Herraa.

11 Varen icke tröga, där det gäller nit; varen brinnande i anden, tjänen Herren.

11 In business, not slothful, in spirit, fervent, to the Lord, doing service,

12 Olkaa toivossa iloiset, ahdistuksessa kärsivälliset, rukouksessa kestävät.

12 Varen glada i hoppet, tåliga i bedrövelsen, uthålliga i bönen.

12 In hope, rejoicing, in tribulation, enduring, in prayer, persevering,

13 Pitäkää pyhien tarpeet

13 Tagen del i de

13 With the needs of

ominanne; harrastakaa vieraanvaraisuutta.

14 Siunatkaa vainoojianne, siunatkaa, älkääkä kirotko.

15 Iloitkaa iloitsevien kanssa, itkekää itkevien kanssa.

16 Olkaa keskenänne yksimieliset. Älkää korkeita mielitelkö, vaan tyytykää alhaisiin oloihin. Älkää olko itsemielestänne viisaita.

17 Älkää kenellekään pahaa pahalla kostako. Ahkeroikaa sitä, mikä on hyvää kaikkien ihmisten edessä.

18 Jos mahdollista on ja mikäli teistä riippuu, eläkää rauhassa kaikkien ihmisten kanssa.

19 Älkää itse kostako, rakkaani, vaan antakaa sijaa Jumalan vihalle, sillä kirjoitettu on: "Minun on kosto, minä olen maksava, sanoo Herra."

20 Vaan "jos vihamiehelläsi on nälkä, ruoki häntä, jos hänellä on jano, juota häntä, sillä näin tehden sinä kokoat tulisia hiiliä

heligas behov. Varen angelägna om att bevisa gästvänlighet.

14 Välsignen dem som förfölja eder; välsignen, och förbannen icke.

15 Glädjens med dem som äro glada, gråten med dem som gråta.

16 Varen ens till sinnes med varandra. Haven icke edert sinne vänt till vad högt är, utan hållen eder till det som är ringa. Hållen icke eder själva för kloka.

17 Vedergällen ingen med ont för ont. Vinnläggen eder om vad gott är inför var man.

18 Hållen frid med alla människor, om möjligt är, och så mycket som på eder beror.

19 Hämnens icke eder själva, mina älskade, utan lämnen rum för vredesdomen; ty det är skrivet: »Min är hämnden, jag skall vedergälla det, säger Herren.»

20 Fastmer, »om din ovän är hungrig, så giv honom att äta, om han är törstig, så giv honom att dricka; ty

the saints, having fellowship,—hospitality, pursuing.

14 Bless them that persecute, bless, and do not curse.

15 Rejoice with them that rejoice, weep with them that weep:

16 The same thing, one to another regarding,—not the lofty things regarding, but, by the lowly, being led along. Be not getting presumptuous in your own opinion:

17 Unto no one, evil for evil rendering: providing honourable things before all men:

18 If possible—so far as dependeth on you, with all men being at peace:

19 Not avenging, yourselves, beloved, but give place unto their anger; for it is written—Mine, is avenging, I, will recompense; —saith the Lord;

20 But—if thine enemy hunger, be feeding him, if he thirst, be giving him drink; for, this doing, coals of

hänen päänsä päälle."

om du så gör, samlar du glödande kol på hans huvud.»

fire, shalt thou heap upon his head.

21 Älä anna pahan itseäsi voittaa, vaan voita sinä paha hyvällä.

21 Låt dig icke övervinnas av det onda, utan övervinn det onda med det goda.

21 Be not overcome by evil, but overcome evil with good.

13 luku

1 Jokainen olkoon alamainen sille esivallalle, jonka vallan alla hän on. Sillä ei ole esivaltaa muutoin kuin Jumalalta; ne, jotka ovat, ovat Jumalan asettamat.

1 Var och en vare underdånig den överhet som han har över sig. Ty ingen överhet finnes, som icke är av Gud; all överhet som finnes är förordnad av Gud.

1 Let, every soul, unto protecting authorities be in subjection; for there is no authority save by God, and, they that are in being, have by God been arranged,—

2 Sentähden, joka asettuu esivaltaa vastaan, se nousee Jumalan säätämystä vastaan; mutta jotka nousevat vastaan, tuottavat itsellensä tuomion.

2 Därför, den som sätter sig upp mot överheten, han står emot vad Gud har förordnat; men de som stå emot detta, de skola få sin dom.

2 So that, he who rangeth himself against the authority, against the arrangement of God opposeth himself, and, they who oppose, shall unto themselves a sentence of judgment receive.

3 Sillä hallitusmiehet eivät ole niiden pelkona, jotka tekevät hyvää, vaan niiden, jotka tekevät pahaa. Jos siis tahdot olla esivaltaa pelkäämättä, niin tee sitä, mikä hyvää on, ja sinä saat siltä kiitoksen;

3 Ty de som hava väldet äro till skräck, icke för dem som göra vad gott är, utan för dem som göra vad ont är. Vill du vara utan fruktan för överheten, så gör vad gott är; du skall då bliva prisad av den,

3 For, they who bear rule, are not a terror unto the good work but unto the evil. Wouldst thou not be afraid of the authority? That which is good, be thou doing, and thou shall have praise of the same;

4 sillä se on Jumalan

4 ty överheten är en

4 For, God’s minister,

palvelija, sinulle hyväksi. Mutta jos pahaa teet, niin pelkää; sillä se ei miekkaa turhaan kanna, koska se on Jumalan palvelija, kostaja sen rankaisemiseksi, joka pahaa tekee.

Guds tjänare, dig till fromma. Men gör du vad ont är, då må du frukta; ty överheten bär icke svärdet förgäves, utan är en Guds tjänare, en hämnare, till att utföra vredesdomen över den som gör vad ont är.

is he unto thee for that which is good. But, if, that which is evil, thou be doing, be afraid! For, not in vain, the sword he beareth; for, God's minister, he is,—an avenger, unto anger, to him who practiseth what is evil.

5 Siksi tulee olla alamainen, ei ainoastaan rangaistuksen tähden, vaan myös omantunnon tähden.

5 Därför måste man vara den underdånig, icke allenast för vredesdomens skull, utan ock för samvetets skull.

5 Wherefore it is necessary to be in subjection,—not only because of the anger, but also because of the conscience;

6 Sentähdenhän te verojakin maksatte. Sillä he ovat Jumalan palvelusmiehiä, ahkeroiden virassansa juuri sitä varten.

6 Fördenskull betalen I ju ock skatt; ty överheten förrättar Guds tjänst och är just för detta ändamål ständigt verksam.

6 For, because of this, are ye paying tribute also,—for, God's ministers of state, they are, unto this very thing, giving constant attendance.

7 Antakaa kaikille, mitä annettava on: kenelle vero, sille vero, kenelle tulli, sille tulli, kenelle pelko, sille pelko, kenelle kunnia, sille kunnia.

7 Så given åt alla vad I ären dem skyldiga; skatt åt den som skatt tillkommer, tull åt den som tull tillkommer, fruktan åt den som fruktan tillkommer, heder åt den som heder tillkommer.

7 Render unto all their dues,—unto whom tribute, tribute, unto whom tax, tax, unto whom fear, fear, unto whom honour, honour.

8 Älkää olko kenellekään mitään velkaa, muuta kuin että toisianne rakastatte; sillä joka toistansa rakastaa, se on lain täyttänyt.

8 Varen ingen något skyldiga -- utom när det gäller kärlek till varandra; ty den som älskar sin nästa, han har uppfyllt lagen.

8 Nothing to any, be owing—save to be loving one another; for, he that loveth his neighbour, hath given to, law, its fulfillment.

9 Sillä nämä: "Älä tee huorin, älä tapa, älä

9 De buden: »Du skall icke begå

9 For, this—Thou shall not commit adultery,

varasta, älä himoitse", ja mikä muu käsky tahansa, ne sisältyvät kaikki tähän sanaan: "Rakasta lähimmäistäsi niinkuin itseäsi."

äktenskapsbrott», »Du skall icke dräpa», »Du skall icke stjäla», »Du skall icke hava begärelse» och vilka andra bud som helst, de sammanfattas ju alla i det ordet: »Du skall älska din nästa såsom dig själv.»

Thou shall not commit murder, Thou shall not steal, Thou shall not covet, and if there is any different commandment, in this word, is summed up, [namely]—Thou shalt love thy neighbour as thyself.

10 Rakkaus ei tee lähimmäiselle mitään pahaa. Sentähden on rakkaus lain täyttämys.

10 Kärleken gör intet ont mot nästan; alltså är kärleken lagens uppfyllelse.

10 Love, unto one's neighbour, worketh not ill; Law's fullness, therefore, is, love.

11 Ja tehkää tämä, koska tunnette tämän ajan, että jo on hetki teidän unesta nousta; sillä pelastus on nyt meitä lähempänä kuin silloin, kun uskoon tulimme.

11 Akten på allt detta, så mycket mer som I veten vad tiden lider, att stunden nu är inne för eder att vakna upp ur sömnen. Ty frälsningen är oss nu närmare, än då vi kommo till tro.

11 And, this besides,—knowing the season—that it is an hour already for you out of sleep to be wakened; for, now, is our salvation nearer than when we believed:

12 Yö on pitkälle kulunut, ja päivä on lähellä. Pankaamme sentähden pois pimeyden teot, ja pukeutukaamme valkeuden varuksiin.

12 Natten är framskriden, och dagen är nära. Låtom oss därför avlägga mörkrets gärningar och ikläda oss ljusets vapenrustning.

12 The night, is far spent and, the day, hath drawn near; let us, then, cast off the works of darkness, [and] let us put on the armour of light,—

13 Vaeltakaamme säädyllisesti, niinkuin päivällä, ei mässäyksissä ja juomingeissa, ei haureudessa ja irstaudessa, ei riidassa ja kateudessa,

13 Låtom oss föra en hövisk vandel, såsom om dagen, icke med vilt leverne och dryckenskap, icke i otukt och lösaktighet, icke i kiv och avund.

13 As in daytime, becomingly let us walk: not in revellings and in drunken bouts, not in chamberings and in wanton deeds, not in strife and envy;—

14 vaan pukekaa päällenne Herra Jeesus Kristus,

14 Ikläden eder fastmer Herren Jesus Kristus,

14 But put ye on the Lord Jesus Christ,

älkääkä niin pitäkö lihastanne huolta, että himot heräävät.

och haven icke sådan omsorg om köttet, att onda begärelser därav uppväckas.

and, for the flesh, take not forethought to fulfill its covetings.

14 luku

1 Heikkouskoista hoivatkaa, rupeamatta väittelemään mielipiteistä.

1 Om någon är svag i tron, så upptagen honom dock vänligt, utan att döma över andras betänkligheter.

1 Him that is weak in his faith, receive ye,—not for disputing opinions:—

2 Toinen uskoo saavansa syödä kaikkea, mutta toinen, joka on heikko, syö vihanneksia.

2 Den ene har tro till att äta vad som helst, under det att den som är svag allenast äter vad som växer på jorden.

2 One, indeed, hath faith to eat all things, whereas, he that is weak, eateth herbs:

3 Joka syö, älköön halveksiko sitä, joka ei syö; ja joka ei syö, älköön tuomitko sitä, joka syö, sillä Jumala on ottanut hänet hoivaansa.

3 Den som äter må icke förakta den som icke äter. Ej heller må den som icke äter döma den som äter; ty Gud har upptagit honom,

3 Let not, him that eateth, despise him that eateth not, and let not, him that eateth not, judge him that eateth; for, God, hath received him.

4 Mikä sinä olet tuomitsemaan toisen palvelijaa? Oman isäntänsä edessä hän seisoo tai kaatuu; mutta hän on pysyvä pystyssä, sillä Herra on voimallinen hänet pystyssä pitämään.

4 och vem är du som dömer en annans tjänare? Om han står eller faller, det kommer allenast hans egen herre vid; men han skall väl bliva stående, ty Herren är mäktig att hålla honom stående.

4 Who art, thou, that judgest another's domestic? To his own master, he standeth or falleth; he shall, however, be made to stand,—for his master is able to make him stand.

5 Toinen pitää yhden päivän toista parempana, toinen pitää kaikki päivät yhtä hyvinä; kukin olkoon omassa mielessään täysin varma.

5 Den ene gör skillnad mellan dag och dag, den andre håller alla dagar för lika; var och en vare fullt viss i sitt sinne.

5 [For], one, indeed esteemeth one day beyond another, whereas, another, esteemeth every day:—let, each one, in his

		own mind be fully persuaded.
6 Joka valikoi päiviä, se valikoi Herran tähden; ja joka syö, se syö Herran tähden, sillä hän kiittää Jumalaa; ja joka ei syö, se on Herran tähden syömättä ja kiittää Jumalaa.	6 Om någon särskilt aktar på någon dag, så gör han detta för Herren, och om någon äter, så gör han detta för Herren; han tackar ju Gud. Så ock, om någon avhåller sig från att äta, gör han detta för Herren, och han tackar Gud.	6 He that regardeth the day, unto the Lord, regardeth it,— and, he that eateth, unto the Lord, doth eat, for he giveth thanks unto God; and, he that eateth not, unto the Lord, doth not eat and give God thanks.
7 Sillä ei kukaan meistä elä itsellensä, eikä kukaan kuole itsellensä.	7 Ty ingen av oss lever för sig själv, och ingen dör för sig själv.	7 For, none of us, unto himself liveth, and, none, unto himself dieth;
8 Jos me elämme, niin elämme Herralle, ja jos kuolemme, niin kuolemme Herralle. Sentähden, elimmepä tai kuolimme, niin me olemme Herran omat.	8 Leva vi, så leva vi för Herren; dö vi, så dö vi för Herren. Evad vi leva eller dö, höra vi alltså Herren till.	8 For both, if we live, unto the Lord, we live, and, if we die, unto the Lord, we die; whether therefore we live, the Lord's, we are; or whether we die, the Lord's, we are;
9 Sillä sitä varten Kristus kuoli ja heräsi eloon, että hän olisi sekä kuolleitten että elävien Herra.	9 Ty därför har Kristus dött och åter blivit levande, att han skall vara herre över både döda och levande.	9 For, to this end, Christ died and lived, in order that, both of dead and living, he might have lordship.
10 Mutta sinä, minkätähden sinä tuomitset veljeäsi? Taikka sinä toinen, minkätähden sinä halveksit veljeäsi? Sillä kaikki meidät asetetaan Jumalan tuomioistuimen eteen.	10 Men du, varför dömer du din broder? Och du åter, varför föraktar du din broder? Vi skola ju alla en gång stå inför Guds domstol.	10 But, thou, why dost thou judge thy brother? Aye! and thou, why dost thou despise thy brother? For, all of us, shall present ourselves unto the judgment seat of God;
11 Sillä kirjoitettu on: "Niin	11 Ty det är skrivet:	11 For it is written—

totta kuin minä elän,
sanoo Herra, minun
edessäni pitää jokaisen
polven notkistuman ja
jokaisen kielen ylistämän
Jumalaa."

12 Niin on siis meidän
jokaisen tehtävä Jumalalle
tili itsestämme.

13 Älkäämme siis enää
toisiamme tuomitko, vaan
päättäkää pikemmin olla
panematta veljenne eteen
loukkauskiveä tai
langetusta.

14 Minä tiedän ja olen
varma Herrassa
Jeesuksessa, ettei mikään
ole epäpyhää itsessään;
vaan ainoastaan sille, joka
pitää jotakin epäpyhänä,
sille se on epäpyhää.

15 Mutta jos veljesi tulee
murheelliseksi ruokasi
tähden, niin sinä et enää
vaella rakkauden mukaan.
Älä saata ruuallasi
turmioon sitä, jonka edestä
Kristus on kuollut.

16 Älkää siis antako sen
hyvän, mikä teillä on,
joutua herjattavaksi;

»Så sant jag lever,
säger Herren, för mig
skola alla knän böja
sig, och alla tungor
skola prisa Gud.»

12 Alltså skall var och
en av oss inför Gud
göra räkenskap för sig
själv.

13 Låtom oss därför
icke mer döma
varandra. Dömen
hellre så, att ingen må
för sin broder lägga en
stötesten eller något
som bliver honom till
fall.

14 Jag vet väl och är i
Herren Jesus viss om
att intet i sig självt är
orent; allenast om
någon håller något för
orent, så är det för
honom orent.

15 Om nu genom din
mat bekymmer vållas
din broder, så vandrar
du icke mer i kärleken.
Bliv icke genom din
mat till fördärv för den
som Kristus har lidit
döden för.

16 Låten alltså icke
det goda som I haven
fått bliva utsatt för
smädelse.

Living am, I, saith the
Lord, unto me, shall
bow every knee, and,
every tongue, shall
openly confess unto
God.

12 Hence, [then], each
one of us, of himself
shall give account
unto God.

13 No longer, then,
upon one another, let
us be sitting in
judgment, but, this,
judge ye rather—not
to be putting a cause
of stumbling before
your brother or an
occasion to fall.

14 I know and am
persuaded in the Lord
Jesus—that, nothing, is
profane of itself,—save
to him who reckoneth
anything to be
profane, unto that
man, [it is] profane,

15 If, in fact, because
of food, thy brother is
being grieved, no
longer, by the rule of
love, art thou walking:—
—do not, by thy food,
that man, be
destroying, on whose
behalf Christ died!

16 Therefore, suffer
not to be defamed,
your own good thing;

17 sillä ei Jumalan valtakunta ole syömistä ja juomista, vaan vanhurskautta ja rauhaa ja iloa Pyhässä Hengessä.

17 Ty Guds rike består icke i mat och dryck, utan i rättfärdighet och frid och glädje i den helige Ande.

17 For the kingdom of God is not eating and drinking, but righteousness and peace and joy in Holy Spirit;

18 Joka tässä kohden palvelee Kristusta, se on Jumalalle otollinen ja ihmisille kelvollinen.

18 Den som häri tjänar Kristus, han är välbehaglig för Gud och håller provet inför människor.

18 For, he that in this doeth service unto the Christ, is acceptable unto God, and approved unto men.

19 Niin tavoitelkaamme siis sitä, mikä edistää rauhaa ja keskinäistä rakentumistamme.

19 Vi vilja alltså fara efter det som länder till frid och till inbördes uppbyggelse.

19 Hence, then, the things pertaining to peace, let us pursue, and the things which belong to the upbuilding one of another:

20 Älä ruuan tähden turmele Jumalan työtä. Kaikki tosin on puhdasta, mutta sille ihmiselle, joka syö tuntoansa loukaten, se on pahaa.

20 Bryt icke för mats skull ned Guds verk. Väl är allting rent, men om ätandet för någon är en stötesten, så bliver det för den människan till ondo;

20 Do not, for the sake of food, be throwing down the work of God! All things, indeed, are pure; but, ill, is it for the man who with occasion of stumbling doth eat,—

21 Hyvä on olla lihaa syömättä ja viiniä juomatta ja karttaa sitä, mistä veljesi loukkaantuu tai joutuu lankeemukseen tai heikoksi tulee.

21 du gör väl i att avhålla dig från att äta kött och dricka vin och från annat som för din broder bliver en stötesten.

21 Well, is it not to eat flesh nor to drink wine nor [to do aught] whereby thy brother is caused to stumble.

22 Pidä sinä itselläsi Jumalan edessä se usko, mikä sinulla on. Onnellinen on se, joka ei tuomitse itseään siitä, minkä hän oikeaksi havaitsee;

22 Den tro du har må du hava för dig själv inför Gud. Salig är den som icke måste döma sig själv, när det gäller något som han har prövat vara rätt.

22 The faith which thou hast, have to thyself before God: happy, he that bringeth not judgment upon himself by that which he approveth;

23 mutta joka epäröi ja kuitenkin syö, on tuomittu, koska se ei tapahdu uskosta; sillä kaikki, mikä ei ole uskosta, on syntiä.

23 Men om någon hyser betänkligheter och likväl äter, då är han dömd, eftersom det icke sker av tro. Ty allt som icke sker av tro, det är synd.

23 But, he that is in doubt, if he eat, hath condemned himself,—because, [it was] not of faith, and, everything which is not of faith, is sin.

15 luku

1 Mutta meidän, vahvojen, tulee kantaa heikkojen vajavaisuuksia, eikä elää itsellemme mieliksi.

1 Vi som äro starka äro pliktiga att bära de svagas skröpligheter och att icke leva oss själva till behag.

1 We are bound, however, we, who are strong, the weakness of them who are not strong to be bearing, and not, unto ourselves, to give pleasure.

2 Olkoon kukin meistä lähimmäiselleen mieliksi hänen parhaaksensa, että hän rakentuisi.

2 Var och en av oss må leva sin nästa till behag, honom till fromma och honom till uppbyggelse.

2 Let, each one of us, unto his neighbour give pleasure—for what is good unto upbuilding;

3 Sillä ei Kristuskaan elänyt itsellensä mieliksi, vaan niinkuin kirjoitettu on: "Niiden herjaukset, jotka sinua herjaavat, ovat sattuneet minuun."

3 Kristus levde ju icke sig själv till behag, utan med honom skedde såsom det är skrivet: »Dina smädares smädelser hava fallit över mig.»

3 For, even the Christ, not unto himself gave pleasure, but, even as it is written—The reproaches of them that we reproaching thee, fell upon me:

4 Sillä kaikki, mikä ennen on kirjoitettu, on kirjoitettu meille opiksi, että meillä kärsivällisyyden ja Raamatun lohdutuksen kautta olisi toivo.

4 Ty allt vad som fordom har blivit skrivet, det är skrivet oss till undervisning, för att vi, genom ståndaktighet och genom den tröst som skrifterna giva, skola bevara vårt hopp.

4 Whatsoever things, in fact, were written aforetime, [all] for our own instruction were written,—in order that, through endurance and through the encouragement of the Scriptures, we might have their hope.

5 Mutta kärsivällisyyden ja lohdutuksen Jumala suokoon teille, että olisitte yksimieliset keskenänne, Kristuksen Jeesuksen mielen mukaan,

5 Och ståndaktighetens och tröstens Gud give eder att vara ens till sinnes med varandra i Kristi Jesu efterföljelse,

5 Now may, the God of the endurance and of the encouragement, give you, the same thing, to be regarding amongst one another, according to Christ Jesus;

6 niin että te yksimielisesti ja yhdestä suusta ylistäisitte Jumalaa ja meidän Herramme Jeesuksen Kristuksen isää.

6 så att I endräktigt och med en mun prisen vår Herres, Jesu Kristi, Gud och Fader.

6 In order that, with one accord, with one mouth, ye maybe glorifying the God and Father of our Lord Jesus Christ.

7 Hoivatkaa sentähden toinen toistanne, niinkuin Kristuskin on teidät hoivaansa ottanut Jumalan kunniaksi.

7 Därför må den ene av eder vänligt upptaga den andre, såsom Kristus, Gud till ära, har upptagit eder.

7 Wherefore receive ye one another, even as, Christ also, hath received us unto the glory of God:—

8 Sillä minä sanon, että Kristus on tullut ympärileikattujen palvelijaksi Jumalan totuuden tähden, vahvistaaksensa isille annetut lupaukset,

8 Vad jag vill säga är detta: För de omskurna har Kristus blivit en tjänare, till ett vittnesbörd om Guds sannfärdighet, för att bekräfta de löften som hade givits åt fäderna;

8 For I affirm Christ to have become a minister of circumcision in behalf of the truth of God,— to confirm the promises of the fathers,

9 mutta että pakanat laupeuden tähden ovat ylistäneet Jumalaa, niinkuin kirjoitettu on: "Sentähden minä ylistän sinua pakanain seassa ja veisaan kiitosta sinun nimellesi."

9 hedningarna åter hava fått prisa Gud för hans barmhärtighets skull. Så är ock skrivet: »Fördenskull vill jag prisa dig bland hedningarna och lovsjunga ditt namn.»

9 And that, the nations, for mercy should glorify God:— even as it is written— For this cause, will I openly confess unto thee among nations, and, unto thy name, will strike the strings;

10 Ja vielä on sanottu: "Riemuitkaa, te pakanat, hänen kansansa kanssa."

10 Och åter heter det: »Jublen, I hedningar, med hans folk»;

10 And again he saith—Be glad ye nations with his people;

11 Ja taas: "Kiittäkää Herraa, kaikki pakanat, ja ylistäköötkäät häntä kaikki kansat."

11 så ock: »Loven Herren, alla hedningar, ja, honom prise alla folk.»

11 And again,—Be giving praise all ye nations unto the Lord, and let all the peoples repeat his praise;

12 Ja myös Esaias sanoo: "On tuleva Iisain juurivesa, hän, joka nousee hallitsemaan pakanoita; häneen pakanat panevat toivonsa."

12 Så säger ock Esaias: »Telningen från Jessais rot skall komma, ja, han som skall stå upp för att råda över hedningarna; på honom skola hedningarna hoppas.»

12 And, again, Isaiah, saith—There shall be the root of Jesse, and he that ariseth to rule nations,—upon, him, shall nations hope.

13 Mutta toivon Jumala täyttäköön teidät kaikella ilolla ja rauhalla uskossa, niin että teillä olisi runsas toivo Pyhän Hengen voiman kautta.

13 Men hoppets Gud uppfylle eder med all glädje och frid i tron, så att I haven ett överflödande hopp i den helige Andes kraft.

13 Now, the God of the hope, fill you with all joy and peace in believing, so that ye may surpass in the hope, in the power of Holy Spirit.

14 Veljeni, minä kyllä olen varma teistä, että te jo ilmankin olette täynnä hyvyyttä ja kaikkinaista tietoa, niin että myös kykenette neuvomaan toinen toistanne.

14 Jag är väl redan nu viss om att I, mina bröder, av eder själva ären fulla av godhet, uppfyllda med all kunskap, i stånd jämväl att förmana varandra.

14 But I am persuaded my brethren,—even, I myself, concerning you: that, ye yourselves, also are full of goodness, filled with all knowledge, able also, unto one another, to be ministering admonition:

15 Kuitenkin olen paikka paikoin jotenkin rohkeasti teille kirjoittanut, uudestaan muistuttaakseni teille näitä asioita, sen armon kautta, jonka Jumala on minulle antanut

15 Dock har jag, på ett delvis något dristigt sätt, skrivit till eder med ytterligare påminnelser, detta i kraft av den nåd som har blivit mig given av Gud:

15 Howbeit, the more boldly, have I written unto you,—in some measure, as bringing it back to your minds,—by reason of the favour given unto me from God,—

16 sitä varten, että minä

16 att jag nämligen

16 That I should be a

olisin Kristuksen Jeesuksen palvelija pakanain keskuudessa, papillisesti toimittaakseni Jumalan evankeliumin palvelusta, niin että pakanakansoista tulisi otollinen ja Pyhässä Hengessä pyhitetty uhri.

17 Minulla on siis kerskaukseni Kristuksessa Jeesuksessa palvellessani Jumalaa;

18 sillä minä en rohkene puhua mistään muusta kuin siitä, mitä Kristus, saattaakseen pakanat kuuliaisiksi, on minun kauttani vaikuttanut sanalla ja teolla,

19 tunnustekojen ja ihmeiden voimalla, Pyhän Hengen voimalla, niin että minä Jerusalemista ja sen ympäristöstä alkaen Illyrikoniin saakka olen suorittanut Kristuksen evankeliumin julistamisen,

20 ja sillä tavoin, että olen pitänyt kunnianani olla julistamatta evankeliumia siellä, missä Kristuksen nimi jo on mainittu, etten rakentaisi toisen laskemalle perustukselle,

skall förrätta Kristi Jesu tjänst bland hedningarna och vara en prästerlig förvaltare av Guds evangelium, så att hedningarna bliva ett honom välbehagligt offer, helgat i den helige Ande.

17 Alltså är det i Kristus Jesus som jag har något att berömma mig av i fråga om min tjänst inför Gud.

18 Ty jag skall icke drista mig att orda om något annat än vad Kristus, för att göra hedningarna lydaktiga, har verkat genom mig, med ord och med gärning,

19 genom kraften i tecken och under, genom Andens kraft. Så har jag, från Jerusalem och runt omkring ända till Illyrien, överallt förkunnat evangelium om Kristus.

20 Och jag har härvid satt min ära i att icke förkunna evangelium, där Kristi namn redan var känt, ty jag ville icke bygga på en annans grundval;

public minister of Christ Jesus unto the nations, doing priestly service with the glad-message of God, in order that the offering up of the nations might prove to be acceptable, being hallowed in Holy Spirit:

17 I have, therefore, [my] boasting in Christ Jesus in the things pertaining to God,—

18 For I wilt not dare to speak anything save of the things which Christ hath wrought out for himself through me for the obedience of nations,—by word and deed,

19 By the power of signs and wonders, by the power of [Holy Spirit]; so that I, from Jerusalem and in a circuit as far as Illyricum, have fulfilled the glad-message of the Christ,—

20 Although, thus,—as ambitious to be announcing the glad-message—not where Christ had been named, lest, upon another's foundation, I

should be building;

21 vaan niinkuin kirjoitettu on: "Ne, joille ei ole julistettu hänestä, saavat hänet nähdä, ja jotka eivät ole kuulleet, ne ymmärtävät."

21 utan så har skett, som skrivet är: »De för vilka intet har varit förkunnat om honom skola få se, och de som intet hava hört skola förstå.»

21 But, even as it is written—They shall see unto whom had been announced no tidings concerning him, and, they who had not heard, shall understand.

22 Sentähden olenkin niin usein ollut estetty tulemasta teidän tykönne.

22 Det är också härigenom som jag så många gånger har blivit förhindrad att komma till eder.

22 Wherefore, also, I have been hindered these many times from coming unto you;

23 Mutta koska minulla nyt ei enää ole tilaa näissä paikkakunnissa ja kun jo monta vuotta olen halunnut tulla teidän tykönne,

23 Men då jag nu icke mer har något att uträtta i dessa trakter och under ganska många år har längtat efter att komma till eder,

23 But, now, no longer having place in these regions, and having had, a longing, to come unto you a good many years,—

24 niin minä, jos milloin Hispaniaan matkustan, tulen luoksenne, sillä minä toivon sieltä kautta matkustaessani näkeväni teidät ja teidän avullanne pääseväni sinne, kunhan ensin olen vähän saanut iloita teidän seurastanne.

24 vill jag besöka eder, när jag begiver mig till Spanien. Jag hoppas nämligen att på genomresan få se eder och att därefter av eder bliva utrustad för färden dit, sedan jag först i någon mån har fått min längtan efter eder stillad.

24 As soon as I am journey to Spain,—I am hoping, in fact, when journeying through to get sight of you, and by you to be set forward thither,—if, with your company, I have first in some measure been satisfied.

25 Mutta nyt minä matkustan Jerusalemiin viemään pyhille avustusta.

25 Men nu far jag till Jerusalem med understöd åt de heliga.

25 But, now, I am journeying unto Jerusalem, ministering unto the saints;

26 Sillä Makedonia ja Akaia ovat halunneet kerätä yhteisen lahjan niille Jerusalemin pyhille, jotka

26 Macedonien och Akaja hava nämligen känt sig manade att göra ett sammanskott

26 For Macedonia and Achaia have been well-pleased to make a certain fellowship for

ovat köyhyydessä.

åt dem bland de heliga i Jerusalem, som leva i fattigdom.

the destitute of the saints who are in Jerusalem,—

27 Niin he ovat halunneet, ja he ovatkin sen heille velkaa; sillä jos pakanat ovat tulleet osallisiksi heidän hengellisistä aarteistaan, niin he puolestaan ovat velvolliset auttamaan heitä maallisilla.

27 Ja, därtill hava de känt sig manade; de stå också i skuld hos dem. Ty om hedningarna hava fått del i deras andliga goda, så äro de å sin sida skyldiga att vara dem till tjänst med sitt lekamliga goda. --

27 They have been well-pleased, indeed,— and, their debtors, they are; for, if, with their spiritual things the nations have come into fellowship, they are bound also with their own carnal things to minister publicly unto them.

28 Kun olen tehtäväni suorittanut ja heille tämän hedelmän perille vienyt, lähden teidän kauttanne Hispaniaan;

28 När jag så har fullgjort detta och lämnat i deras händer vad som har blivit insamlat, ämnar jag därifrån begiva mig till Spanien och taga vägen genom eder stad.

28 This, then, having completed, and sealed unto them this fruit, I will come back by you unto Spain:—

29 ja minä tiedän, että tullessani teidän tykönne tulen Kristuksen täydellinen siunaus mukanani.

29 Och jag vet, att när jag kommer till eder, kommer jag med Kristi välsignelse i fullt mått.

29 And know that, when I come unto you, in the fullness of the blessing of Christ, I shall come.

30 Mutta minä kehoitan teitä, veljet, Herramme Jeesuksen Kristuksen kautta ja Hengen rakkauden kautta auttamaan minua taistelussani, rukoilemalla minun puolestani Jumalaa,

30 Och nu uppmanar jag eder, mina bröder, vid vår Herre Jesus Kristus och vid vår kärlek i Anden, att bistå mig i min kamp, genom att bedja för mig till Gud,

30 I beseech you, moreover, [brethren], through our Lord Jesus Christ, and through the love of the Spirit, to strive together with me in your prayers on my behalf unto God,—

31 että minä pelastuisin joutumasta Juudean uskottomien käsiin ja että

31 att jag må bliva frälst undan de ohörsamma i Judeen,

31 In order that I may be delivered from them who do not yield

Jerusalemia varten tuomani avustus olisi pyhille otollinen,	och att det understöd som jag för med mig till Jerusalem må bliva väl mottaget av de heliga.	in Judaea, and, my ministry which is unto Jerusalem, may prove to be acceptable unto the saints;
32 niin että minä, jos Jumala niin tahtoo, ilolla saapuisin teidän tykönne ja virkistyisin teidän seurassanne.	32 Så skall jag, om Gud vill, med glädje komma till eder och vederkvicka mig tillsammans med eder.	32 In order that, with joy coming unto you through God's will, I may together with you find rest.
33 Rauhan Jumala olkoon kaikkien teidän kanssanne. Amen.	33 Fridens Gud vare med eder alla. Amen.	33 Now, the God of peace, be with you all. Amen.

16 luku

1 Minä suljen teidän suosioonne sisaremme Foiben, joka on Kenkrean seurakunnan palvelija,	1 Jag anbefaller åt eder vår syster Febe, som är församlingstjänarinna i Kenkrea.	1 And I commend to you Phoebe our sister,—being a minister [also] of the assembly which is in Cenchreae;
2 että otatte hänet vastaan Herrassa, niinkuin pyhien sopii, ja autatte häntä kaikessa, missä hän teitä tarvitsee; sillä hän on ollut monelle avuksi ja myöskin minulle.	2 Så mottagen då henne i Herren, såsom det höves de heliga, och bistån henne i allt vari hon kan behöva eder; ty hon har själv varit ett stöd för många och jämväl för mig.	2 In order that ye may give her welcome in the Lord in a manner worthy of the saints, and stand by her in any matter wherein she may have need of you; for, she also, hath proved to be a defender of many, and of my own self.
3 Tervehdys Priskalle ja Akylaalle, työkumppaneilleni Kristuksessa Jeesuksessa,	3 Hälsen Priska och Akvila, mina medarbetare i Kristus Jesus.	3 Salute ye Prisca and Aquila, my fellow–workers in Christ Jesus,—
4 jotka minun henkeni puolesta ovat panneet	4 De hava ju vågat sitt liv för mig; och icke	4 Who, indeed, for my life, their own neck

oman kaulansa alttiiksi ja joita en ainoastaan minä kiitä, vaan myös kaikki pakanain seurakunnat,

5 ja seurakunnalle, joka kokoontuu heidän kodissansa. Tervehdys Epainetukselle, rakkaalleni, joka on Aasian ensi hedelmä Kristukselle.

6 Tervehdys Marialle, joka on nähnyt paljon vaivaa teidän tähtenne.
7 Tervehdys Andronikukselle ja Juniaalle, heimolaisilleni ja vankeustovereilleni, joilla on suuri arvo apostolien joukossa ja jotka jo ennen minua ovat olleet Kristuksessa.

8 Tervehdys Ampliatukselle, rakkaalleni Herrassa.

9 Tervehdys Urbanukselle, meidän työtoverillemme Kristuksessa, ja Stakykselle, rakkaalleni.
10 Tervehdys Apelleelle, koetuksenkestäneelle Kristuksessa. Tervehdys Aristobuluksen perhekuntalaisille.
11 Tervehdys Herodionille, heimolaiselleni. Tervehdys Narkissuksen

allenast jag tackar dem därför, utan också alla hednaförsamlingar.

5 Hälsen ock den församling som kommer tillhopa i deras hus. Hälsen Epenetus, min älskade broder, som är förstlingen av dem som i provinsen Asien hava kommit till Kristus.

6 Hälsen Maria, som har arbetat så mycket för eder.
7 Hälsen Andronikus och Junias, mina landsmän och medfångar, som hava ett så gott anseende bland apostlarna, och som längre än jag hava varit i Kristus.

8 Hälsen Ampliatus, min älskade broder i Herren.

9 Hälsen Urbanus, vår medarbetare i Kristus, och Stakys, min älskade broder.
10 Hälsen Apelles, den i Kristus beprövade. Hälsen dem som höra till Aristobulus' hus.

11 Hälsen Herodion, min landsman. Hälsen dem av Narcissus' hus,

laid down,—unto whom—not, I only, give thanks, but also all the assemblies of the nations;

5 [Salute] also the assembly at their house. Salute ye Epaenetus, my beloved, who is a firstfruit of Asia unto Christ.

6 Salute Mary—who, indeed, hath toiled much for you.
7 Salute Andronicus and Junias, my kinsmen and my fellow–captives, who, indeed, are of note among the Apostles, who also before me had come to be in Christ.

8 Salute Ampliatus, my beloved in the Lord.

9 Salute Urbanus, our fellow–worker in Christ; and Stachys, my beloved.
10 Salute Apelles, the approved in Christ. Salute them of [the household of] Aristobulus.
11 Salute Herodion, my kinsman. Salute them of [the

perhekuntalaisille, jotka ovat Herrassa.

12 Tervehdys Tryfainalle ja Tryfosalle, jotka ovat nähneet vaivaa Herrassa. Tervehdys Persikselle, rakkaalle sisarelle, joka on nähnyt paljon vaivaa Herrassa.
13 Tervehdys Rufukselle, valitulle Herrassa, ja hänen äidilleen, joka on kuin äiti minullekin.

14 Tervehdys Asynkritukselle, Flegonille, Hermeelle, Patrobaalle, Hermaalle ja veljille, jotka ovat heidän kanssansa.
15 Tervehdys Filologukselle ja Julialle, Nereukselle ja hänen sisarelleen ja Olympaalle ja kaikille pyhille, jotka ovat heidän kanssansa.
16 Tervehtikää toisianne pyhällä suunannolla. Kaikki Kristuksen seurakunnat tervehtivät teitä.

17 Mutta minä kehoitan teitä, veljet, pitämään silmällä niitä, jotka saavat aikaan erimielisyyttä ja pahennusta vastoin sitä oppia, jonka te olette saaneet; vetäytykää pois heistä.

som äro i Herren.

12 Hälsen Tryfena och Tryfosa, som arbeta i Herren. Hälsen Persis, den älskade systern, som har så mycket arbetat i Herren.

13 Hälsen Rufus, den i Herren utvalde, och hans moder, som också för mig har varit en moder.

14 Hälsen Asynkritus, Flegon, Hermes, Patrobas, Hermas och de bröder som äro tillsammans med dem.
15 Hälsen Filologus och Julia, Nereus och hans syster och Olympas och alla de heliga som äro tillsammans med dem.
16 Hälsen varandra med en helig kyss. Alla Kristi församlingar hälsa eder.

17 Men jag förmanar eder, mina bröder, att hava akt på dem som vålla tvedräkt och kunna bliva eder till fall, i strid med den lära som I haven inhämtat; dragen eder ifrån dem.

household of] Narcissus who are in the Lord.
12 Salute Tryphaena and Tryphosa, [sisters] who have toiled in the Lord. Salute Persis, the beloved [sister], who, indeed, hath toiled much in the Lord.
13 Salute Rufus, the chosen in the Lord; also his and my mother.

14 Salute Asyncritus, Phlegon, Hermes, Patrobas, Hermas, and the brethren that are with them.
15 Salute Philologus and Julia, Nereus and his sister, and Olympus, and all the saints that are with them.
16 Salute ye one another, with a holy a kiss. All the assemblies of the Christ salute you.
17 But I beseech you, brethren, to keep an eye upon them who are causing divisions and occasions of stumbling, aside from the teaching which, ye, have learned,—and be turning away from

them;

18 Sillä sellaiset eivät palvele meidän Herraamme Kristusta, vaan omaa vatsaansa, ja he pettävät suloisilla sanoilla ja kauniilla puheilla vilpittömien sydämet.

18 Ty sådana tjäna icke vår Herre Kristus, utan sin egen buk; och genom sina milda ord och sitt fagra tal bedraga de oskyldiga människors hjärtan.

18 For, they who are such, unto our Lord Christ are not doing service, but unto their own belly,—and, through their smooth and flattering speech, deceive the hearts of the innocent.

19 Onhan teidän kuuliaisuutenne tullut kaikkien tietoon; sentähden minä iloitsen teistä, mutta minä tahtoisin teidän olevan viisaita hyvään, mutta taitamattomia pahaan.

19 Eder lydnad är ju känd av alla. Över eder gläder jag mig därför; men jag skulle önska att I voren visa i fråga om det goda, och menlösa i fråga om det onda.

19 For, your obedience, unto all hath reached,—over you, therefore, I rejoice! But I wish you—to be wise, [indeed], as to that which is good, yet pure, as to that which is evil.

20 Ja rauhan Jumala on pian musertava saatanan teidän jalkojenne alle. Herramme Jeesuksen armo olkoon teidän kanssanne.

20 Och fridens Gud skall snart låta Satan bliva krossad under edra fötter. Vår Herres, Jesu Kristi, nåd vare med eder.

20 Howbeit, the God of peace, will crush Satan under your feet shortly. The favour of our Lord Jesus, be with you.

21 Teitä tervehtivät Timoteus, minun työtoverini, ja heimolaiseni Lukius, Jaason ja Soosipater.

21 Timoteus, min medarbetare, hälsar eder: så göra ock Lucius och Jason och Sosipater, mina landsmän.

21 There salute you—Timothy, my fellow–worker, and Lucius, and Jason, and Sosipater, my kinsmen.

22 Minä Tertius, joka olen kirjoittanut tämän kirjeen, sanon teille tervehdyksen Herrassa.

22 Jag, Tertius, som har nedskrivit detta brev, hälsar eder i Herren.

22 I, Tertius, who have written the epistle, salute you in the Lord.

23 Gaius, minun ja koko seurakunnan majanantaja, tervehtii teitä. Erastus, kaupungin rahainhoitaja, ja

23 Gajus, min och hela församlingens värd, hälsar eder. Erastus, stadens kamrerare, och

23 There saluteth you—Gaius, my host and [the host] of the whole assembly. There

veli Kvartus tervehtivät teitä.

brodern Kvartus hälsar eder.

salute you—Erastus, the steward of the city, and Quartus the brother.

24 Herramme Jeesuksen Kristuksen armo olkoon teidän kanssanne. Amen.

24

24 ◇

25 Mutta hänen, joka voi teitä vahvistaa minun evankeliumini ja Jeesuksen Kristuksen saarnan mukaan, sen ilmoitetun salaisuuden mukaan, joka kautta ikuisten aikojen on ollut ilmoittamatta,

25 Men honom som förmår styrka eder, enligt det evangelium jag förkunnar och min predikan om Jesus Kristus, ja, enligt den nu avslöjade hemlighet som förut under evärdliga tider har varit outtalad,

25 Now, unto him who hath power to establish you, according to my glad-message—even the proclamation of Jesus Christ, according to the revelation of a sacred secret, in age-past times kept silent,

26 mutta joka nyt on julkisaatettu ja profeetallisten kirjoitusten kautta iankaikkisen Jumalan käskystä tiettäväksi tehty kaikille kansoille uskon kuuliaisuuden aikaansaamiseksi,

26 men som nu har blivit uppenbarad och, enligt den eviga Gudens befallning, blivit, med stöd av profetiska skrifter, kungjord bland alla hedningar, för att bland dem upprätta trons lydnad --

26 But now made manifest, and through means of prophetic scriptures, according to the command of the age-abiding God, for obedience of faith unto all the nations made known,

27 Jumalan, ainoan viisaan, olkoon kunnia Jeesuksen Kristuksen kautta, aina ja iankaikkisesti. Amen.

27 honom, den ende vise Guden, tillhör äran, genom Jesus Kristus, i evigheternas evigheter. Amen.

27 Unto a God, wise alone, through Jesus Christ, [unto whom] be the glory, unto the ages. Amen.

PAAVALIN ENSIMMÄINEN KIRJE KORINTTOLAISILLE

1 luku

1 Paavali, Kristuksen Jeesuksen kutsuttu apostoli Jumalan tahdosta, ja veli

1 Paulus, genom Guds vilja kallad till Kristi Jesu apostel, så ock

1 Paul, a called apostle of Jesus Christ, through God's

Soostenes

2 Korintossa olevalle Jumalan seurakunnalle, Kristuksessa Jeesuksessa pyhitetyille, jotka ovat kutsutut ja pyhät, ynnä kaikille, jotka avuksi huutavat meidän Herramme Jeesuksen Kristuksen nimeä kaikissa paikkakunnissa, niin omissaan kuin meidänkin.
3 Armo teille ja rauha Jumalalta, meidän Isältämme, ja Herralta Jeesukselta Kristukselta!
4 Minä kiitän Jumalaani aina teidän tähtenne siitä Jumalan armosta, joka on annettu teille Kristuksessa Jeesuksessa,

5 että kaikessa olette rikastuneet hänessä, kaikessa puheessa ja kaikessa tiedossa,

6 sen mukaan kuin todistus Kristuksesta on teissä vahvistettu,

7 niin ettei teiltä mitään puutu missään armolahjassa, teidän odottaessanne meidän Herramme Jeesuksen Kristuksen ilmestystä.
8 Hän on myös vahvistava teitä loppuun asti, niin että

brodern Sostenes,

2 hälsar den Guds församling som finnes i Korint, de i Kristus Jesus helgade, dem som äro kallade och heliga, jämte alla andra som åkalla vår Herres, Jesu Kristi, namn, på alla orter där de eller vi bo.

3 Nåd vare med eder och frid ifrån Gud, vår Fader, och Herren Jesus Kristus.
4 Jag tackar Gud alltid för eder skull, för den Guds nåd som har blivit eder given i Kristus Jesus,

5 att I haven i honom blivit rikligen begåvade i alla stycken, i fråga om allt vad tal och kunskap heter.
6 Så har ju ock vittnesbördet om Kristus blivit befäst hos eder,
7 så att I icke stån tillbaka i fråga om någon nådegåva, medan I vänten på vår Herres, Jesu Kristi, uppenbarelse.
8 Han skall ock göra eder ståndaktiga intill

will,—and Sosthenes the brother,—
2 Unto the assembly of God which is in Corinth, sanctified in Christ Jesus, called saints,—with all who call upon the name of our Lord Jesus Christ, in every place,—their Lord and ours:

3 Favour unto you, and peace, from God our Father, and Lord Jesus Christ.
4 I give thanks unto my God, at all times, concerning you, by reason of the favour of God given unto you in Christ Jesus,—
5 That, in everything, ye have been enriched in him—in all discourse and in all knowledge;
6 Even as, the witness of the Christ, hath been confirmed in you,
7 So that ye come short in no gift of favour,—ardently awaiting the revelation of our Lord Jesus Christ:
8 Who will also confirm you unto the

te olette nuhteettomat meidän Herramme Jeesuksen Kristuksen päivänä.

9 Jumala on uskollinen, hän, jonka kautta te olette kutsutut hänen Poikansa Jeesuksen Kristuksen, meidän Herramme yhteyteen.

10 Mutta minä kehoitan teitä, veljet, meidän Herramme Jeesuksen Kristuksen nimeen, että kaikki olisitte puheessa yksimieliset ettekä suvaitsisi riitaisuuksia keskuudessanne, vaan pysyisitte sovinnossa ja teillä olisi sama mieli ja sama ajatus.

11 Sillä Kloen perheväeltä olen saanut teistä kuulla, veljeni, että teillä on riitoja keskuudessanne.

12 Tarkoitan sitä, että yksi teistä sanoo: "Minä olen Paavalin puolta", toinen: "Minä Apolloksen", joku taas: "Minä Keefaan", joku vielä: "Minä Kristuksen."

änden, så att I ären ostraffliga på vår Herres, Jesu Kristi, dag.

9 Gud är trofast, han genom vilken I haven blivit kallade till gemenskap med hans Son, Jesus Kristus, vår Herre.

10 Men jag förmanar eder, mina bröder, vid vår Herres, Jesu Kristi, namn, att alla vara eniga i edert tal och att icke låta söndringar finnas bland eder, utan hålla fast tillhopa i samma sinnelag och samma tänkesätt.

11 Det har nämligen av Kloes husfolk blivit mig berättat om eder, mina bröder, att tvister hava uppstått bland eder.

12 Härmed menar jag att bland eder den ene säger: »Jag håller mig till Paulus», den andre: »Jag håller mig till Apollos», en annan: »Jag håller mig till Cefas», åter en annan: »Jag håller mig till Kristus.» --

end, unaccusable in the day of our Lord Jesus [Christ]:

9 Faithful, is God, through whom ye have been called into the fellowship of his Son Jesus Christ our Lord.

10 But I beseech you, brethren, through the name of our Lord Jesus Christ,—that, the same thing, ye, all, be saying, and that there be not, among you, divisions; but that ye be fitly joined together—in the same mind, and in the same judgment.

11 For it hath been signified unto me, concerning you, my brethren,—by them who are of [the household of] Chloe,—that there are strifes among you,

12 Now I mean this,—that, each one of you, is saying—I, indeed, am of Paul, but, I, of Apollos, but, I, of Cephas, but, I, of Christ:

13 Onko Kristus jaettu? Ei kaiketi Paavali ole ristiinnaulittu teidän edestänne? Vai oletteko te kastetut Paavalin nimeen?
14 Minä kiitän Jumalaa, etten ole kastanut teistä ketään muita kuin Krispuksen ja Gaiuksen,
15 niin ettei kukaan saata sanoa, että te olette minun nimeeni kastetut.
16 Kastoinhan tosin Stefanaankin perhekunnan; sitten en tiedä, olenko ketään muuta kastanut.

17 Sillä Kristus ei lähettänyt minua kastamaan, vaan evankeliumia julistamaan - ei puheen viisaudella, ettei Kristuksen risti menisi mitättömäksi.

18 Sillä sana rististä on hullutus niille, jotka kadotukseen joutuvat, mutta meille, jotka pelastumme, se on Jumalan voima.

19 Onhan kirjoitettu: "Minä hävitän viisasten viisauden, ja ymmärtäväisten ymmärryksen minä teen mitättömäksi."

13 Är då Kristus delad? Icke blev väl Paulus korsfäst för eder? Och icke bleven I väl döpta i Paulus' namn?
14 Jag tackar Gud för att jag icke har döpt någon bland eder utom Krispus och Gajus,
15 så att ingen kan säga att I haven blivit döpta i mitt namn.
16 Dock, jag har döpt också Stefanas' husfolk; om jag eljest har döpt någon vet jag icke.

17 Ty Kristus har icke sänt mig till att döpa, utan till att förkunna evangelium, och detta icke med en visdom som består i ord, för att Kristi kors icke skall berövas sin kraft.

18 Ty talet om korset är visserligen en dårskap för dem som gå förlorade, men för oss som bliva frälsta är det en Guds kraft.

19 Det är ju skrivet: »Jag skall göra de visas vishet om intet, och de förståndigas förstånd skall jag slå

13 The Christ is divided! Was, Paul, crucified for you? Or, into the name of Paul, were ye immersed?
14 I give thanks, that, none of you, did I immerse—save Crispus and Gaius,
15 Lest any should say—into my own name, I immersed:
16 Yea! I immersed the house of Stephanas also,—besides, I know not whether, anyone else, I immersed.

17 For Christ sent me not, to be immersing, but to be telling the good news,—not with wisdom of discourse, lest, void should be made, the cross of the Christ.

18 For, the discourse which concerneth the cross, unto them, indeed, who are perishing, is, foolishness; but, unto them who are being saved—unto us, it is, God’s power.

19 For it is written—I will destroy the wisdom of the wise, and, the discernment of the discerning, will I

ned.»

20 Missä ovat viisaat? Missä kirjanoppineet? Missä tämän maailman älyniekat? Eikö Jumala ole tehnyt maailman viisautta hullutukseksi?

20 Ja, var äro de visa? Var äro de skriftlärda? Var äro denna tidsålders klyftiga män? Har icke Gud gjort denna världens visdom till dårskap?

21 Sillä kun, Jumalan viisaudesta, maailma ei oppinut viisauden avulla tuntemaan Jumalaa, niin Jumala näki hyväksi saarnauttamansa hullutuksen kautta pelastaa ne, jotka uskovat,

21 Jo, eftersom världen icke genom sin visdom lärde känna Gud i hans visdom, behagade det Gud att genom den dårskap han lät predikas frälsa dem som tro.

22 koskapa juutalaiset vaativat tunnustekoja ja kreikkalaiset etsivät viisautta,

22 Ty judarna begära tecken, och grekerna åstunda visdom,

23 me taas saarnaamme ristiinnaulittua Kristusta, joka on juutalaisille pahennus ja pakanoille hullutus,

23 vi åter predika en korsfäst Kristus, en som för judarna är en stötesten och för hedningarna en dårskap,

24 mutta joka niille, jotka ovat kutsutut, olkootpa juutalaisia tai kreikkalaisia, on Kristus, Jumalan voima ja Jumalan viisaus.

24 men som för de kallade, vare sig judar eller greker, är en Kristus som är Guds kraft och Guds visdom.

25 Sillä Jumalan hulluus on viisaampi kuin ihmiset, ja Jumalan heikkous on väkevämpi kuin ihmiset.

25 Ty Guds dårskap är visare än människor, och Guds svaghet är starkare än människor.

26 Sillä katsokaa, veljet, omaa kutsumistanne: ei ole

26 Ty betänken, mina bröder, huru det var

set aside.

20 Where is the wise? Where is the scribe? Where is the disputer of this age? Hath not God made foolish the wisdom of the world?

21 For, seeing that, in the wisdom of God, the world, through its wisdom, did not get to knew God, God was well–pleased—through the foolishness of the thing proclaimed, to save them that believe.

22 Seeing that both, Jews for signs, do ask, and, Greeks for wisdom, do seek,

23 Whereas, we, proclaim a Christ who hath been crucified,—unto Jews, indeed, an occasion of stumbling, and, unto Gentiles, foolishness;

24 But, unto the called themselves—both Jews and Greeks, Christ, God's power, and, God's wisdom.

25 Because, God's foolish thing, is, wiser than men, and, God's weak thing, mightier than men.

26 For be looking at the calling of you,

monta inhimillisesti viisasta, ei monta mahtavaa, ei monta jalosukuista,

vid eder kallelse: icke många som voro visa efter köttet blevo kallade, icke många mäktiga, icke många av förnämlig släkt.

brethren,—that [there were] not many wise, according to flesh. Not many powerful, not many high–born:

27 vaan sen, mikä on hulluutta maailmalle, sen Jumala valitsi saattaaksensa viisaat häpeään, ja sen, mikä on heikkoa maailmassa, sen Jumala valitsi saattaaksensa sen, mikä väkevää on, häpeään,

27 Men det som för världen var dåraktigt, det utvalde Gud, för att han skulle låta de visa komma på skam.

27 On the contrary—the foolish things of the world, hath God chosen, that he might put to shame them who are wise, and, the weak things of the world, hath God chosen, that he might put to shame the things that are mighty,

28 ja sen, mikä maailmassa on halpasukuista ja halveksittua, sen Jumala valitsi, sen, joka ei mitään ole, tehdäksensä mitättömäksi sen, joka jotakin on,

28 Och det som i världen var svagt, det utvalde Gud, för att han skulle låta det starka komma på skam. Och det som i världen var ringa och föraktat, det utvalde Gud -- ja, det som ingenting var -- för att han skulle göra det till intet, som någonting var.

28 And, the low–born things of the world, and the things that are despised, hath God chosen,—[and] the things that are not,—that, the things that are, he might bring to nought;

29 ettei mikään liha voisi kerskata Jumalan edessä.

29 Ty han ville icke att något kött skulle kunna berömma sig inför Gud.

29 So that no flesh should boast before God.

30 Mutta hänestä on teidän olemisenne Kristuksessa Jeesuksessa, joka on tullut meille viisaudeksi Jumalalta ja vanhurskaudeksi ja pyhitykseksi ja lunastukseksi,

30 Men hans verk är det, att I ären i Kristus Jesus, som för oss har blivit till visdom från Gud, till rättfärdighet och helgelse och till förlossning,

30 But, of him, are, ye, in Christ Jesus, who hath been made wisdom unto us, from God,—both righteousness, and sanctification, and redemption:

31 että kävisi, niinkuin kirjoitettu on: "Joka kerskaa, sen kerskauksena olkoon Herra."

31 för att så skall ske, som det är skrivet: »Den som vill berömma sig, han berömme sig av Herren.»

31 In order that, even as it is written—He that boasteth, in the Lord, let him boast.

2 luku

1 Niinpä, kun minä tulin teidän tykönne, veljet, en tullut puheen tai viisauden loistolla teille Jumalan todistusta julistamaan.

1 När jag kom till eder, mina bröder, var det också icke med höga ord eller hög visdom som jag kom och frambar för eder Guds vittnesbörd.

1 I, therefore, brethren, when I came unto you, came, not with excellency of discourse or wisdom, declaring unto you the mystery of God;

2 Sillä minä olin päättänyt olla teidän tykönänne tuntematta mitään muuta paitsi Jeesuksen Kristuksen, ja hänet ristiinnaulittuna.

2 Ty jag hade beslutit mig för, att medan jag var bland eder icke veta om något annat än Jesus Kristus, och honom såsom korsfäst.

2 For I had not determined to know anything among you, save Jesus Christ,—and, him, as one who had been crucified!

3 Ja ollessani teidän tykönänne minä olin heikkouden vallassa ja pelossa ja suuressa vavistuksessa,

3 Och jag uppträdde hos eder i svaghet och med fruktan och mycken bävan.

3 I, therefore in weakness, and in fear, and in much trembling, came to be with you,

4 ja minun puheeni ja saarnani ei ollut kiehtovia viisauden sanoja, vaan Hengen ja voiman osoittamista,

4 Och mitt tal och min predikan framställdes icke med övertalande visdomsord, utan med en bevisning i ande och kraft;

4 And, my discourse, and what I proclaimed, were not in suasive words of wisdom, but in demonstration of Spirit and power:

5 ettei teidän uskonne perustuisi ihmisten viisauteen, vaan Jumalan voimaan.

5 ty eder tro skulle icke vara grundad på människors visdom, utan på Guds kraft.

5 In order that, your faith, might not be in men’s wisdom, but in God’s power.

6 Kuitenkin me puhumme viisautta täydellisten seurassa, mutta emme tämän maailman viisautta

6 Visdom tala vi dock bland dem som äro fullmogna, men en visdom som icke tillhör

6 Wisdom, however, we do speak, among the full-grown,—wisdom, indeed, not of

emmekä tämän maailman valtiasten, jotka kukistuvat,

7 vaan me puhumme salattua Jumalan viisautta, sitä kätkettyä, jonka Jumala on edeltämääränny ennen maailmanaikoja meidän kirkkaudeksemme,

8 sitä, jota ei kukaan tämän maailman valtiaista ole tuntenut - sillä jos he olisivat sen tunteneet, eivät he olisi kirkkauden Herraa ristiinnaulinneet -

9 vaan, niinkuin kirjoitettu on: "mitä silmä ei ole nähnyt eikä korva kuullut, mikä ei ole ihmisen sydämeen noussut ja minkä Jumala on valmistanut niille, jotka häntä rakastavat."

10 Mutta meille Jumala on sen ilmoittanut Henkensä kautta, sillä Henki tutkii kaikki, Jumalan syvyydetkin.

11 Sillä kuka ihminen tietää, mitä ihmisessä on, paitsi ihmisen henki, joka hänessä on? Samoin ei

denna tidsålder eller denna tidsålders mäktige, vilkas makt bliver till intet.

7 Nej, vi tala Guds hemliga visdom, den fördolda, om vilken Gud, redan före tidsåldrarnas begynnelse, har bestämt att den skall bliva oss till härlighet,

8 och som ingen av denna tidsålders mäktige har känt; ty om de hade känt den, så hade de icke korsfäst härlighetens Herre.

9 Vi tala -- såsom det heter i skriften -- »vad intet öga har sett och intet öra har hört, och vad ingen människas hjärta har kunnat tänka, vad Gud har berett åt dem som älska honom».

10 Ty för oss har Gud uppenbarat det genom sin Ande. Anden utrannsakar ju allt, ja ock Guds djuphet.

11 Ty vilken människa vet vad som är i en människa, utom den människans egen ande?

this age, nor of the rulers of this age, who are to come to nought;

7 But we speak, God's, wisdom, in a sacred secret, that hidden [wisdom], which God marked out beforehand, before the ages, for our glory,—

8 Which, none of the rulers of this age had come to know, for, had they known, not, in that case, the Lord of the glory, would they have crucified!

9 But, even as it is written—The things which eye hath not seen, and ear hath not heard, and upon the heart of man have not come up,—whatsoever things God hath prepared for them that love him,

10 Unto us, in fact, hath God revealed through the Spirit; for, the Spirit, into all things, maketh search, yea! the deep things of God.

11 For who of men knoweth the things of a man,—save the spirit of the man that is in

myös kukaan tiedä, mitä Jumalassa on, paitsi Jumalan Henki.

12 Mutta me emme ole saaneet maailman henkeä, vaan sen Hengen, joka on Jumalasta, että tietäisimme, mitä Jumala on meille lahjoittanut;

13 ja siitä me myös puhumme, emme inhimillisen viisauden opettamilla sanoilla, vaan Hengen opettamilla, selittäen hengelliset hengellisesti.

14 Mutta luonnollinen ihminen ei ota vastaan sitä, mikä Jumalan Hengen on; sillä se on hänelle hullutus, eikä hän voi sitä ymmärtää, koska se on tutkisteltava hengellisesti.

15 Hengellinen ihminen sitä vastoin tutkistelee kaiken, mutta häntä itseään ei kukaan kykene tutkistelemaan.

16 Sillä: "kuka on tullut tuntemaan Herran mielen, niin että voisi neuvoa

Likaså känner ingen vad som är i Gud, utom Guds Ande.

12 Men vi hava icke fått världens ande, utan den Ande som är av Gud, för att vi skola veta vad som har blivit oss skänkt av Gud.

13 Om detta tala vi ock, icke med sådana ord som mänsklig visdom lär oss, utan med sådana ord som Anden lär oss; vi hava ju att tyda andliga ting för andliga människor.

14 Men en »själisk» människa tager icke emot vad som hör Guds Ande till. Det är henne en dårskap, och hon kan icke förstå det, ty det måste utgrundas på ett andligt sätt.

15 Den andliga människan åter kan utgrunda allt, men själv kan hon icke utgrundas av någon.

16 Ty »vem har lärt känna Herrens sinne, så att han skulle kunna

him? thus, even the things of God, hath no one come to know, save the Spirit of God.

12 But, as for us,—not the spirit of the world, have we received, but the Spirit which is of God,—that we might know the things which, by God, have been given in favour unto us:—

13 Which we also speak—not in words taught of human wisdom, but in such as are taught of [the] Spirit, by spiritual words, spiritual things, explaining.

14 But, a man of the soul, doth not welcome the things of the Spirit of God, for they are foolishness unto him, and he cannot get to know them, because, spiritually, are they examined;

15 But, the man of the spirit, on the one hand, examineth all things, but, on the other, he himself, by no one, is examined.

16 For who hath come to know the mind of the Lord, that shall

häntä?" Mutta meillä on Kristuksen mieli.

undervisa honom?» Men vi hava Kristi sinne.

instruct him? But, we, have, the mind of Christ.

3 luku

1 Niinpä, veljet, minun ei käynyt puhuminen teille niinkuin hengellisille, vaan niinkuin lihallisille, niinkuin pienille lapsille Kristuksessa.

1 Och jag kunde icke tala till eder, mina bröder, såsom till andliga människor, utan måste tala såsom till människor av köttslig natur, såsom till dem som ännu äro barn i Kristus.

1 I, therefore, brethren, have not been able to speak unto you, as unto men of the Spirit, but as unto men of the flesh—as unto babes in Christ:—

2 Maitoa minä juotin teille, en antanut ruokaa, sillä sitä ette silloin sietäneet, ettekä vielä nytkään siedä;

2 Mjölk gav jag eder att dricka; fast föda gav jag eder icke, ty det fördrogen I då ännu icke. Ja, icke ens nu fördragen I det,

2 With milk, have I fed you, not, with meat; for, not yet, have ye been able; —nay! not [yet] even now, are ye able,

3 olettehan vielä lihallisia. Sillä kun keskuudessanne on kateutta ja riitaa, ettekö silloin ole lihallisia ja vaella ihmisten tavoin?

3 eftersom I ännu haven ett köttsligt sinne. Ty om avund och kiv finnes bland eder, haven I icke då ett köttsligt sinne, och vandren I icke då på vanligt människosätt?

3 For ye are yet fleshly. For, whereas there are, among you, jealousy and strife, are ye not, fleshly, and, after the manner of men, walking?

4 Kun toinen sanoo: "Minä olen Paavalin puolta", ja toinen: "Minä olen Apolloksen", ettekö silloin ole niinkuin ihmiset ainakin?

4 När den ene säger: »Jag håller mig till Paulus» och den andre: »Jag håller mig till Apollos», ären I icke då lika hopen av människor?

4 For, as soon as one beginneth to say—I, indeed, am of Paul! and another—I, of Apollos! are ye not, men?

5 Mikä Apollos sitten on? Ja mikä Paavali on? Palvelijoita, joiden kautta te olette tulleet uskoviksi,

5 Vad är då Apollos? Vad är Paulus? Allenast tjänare, genom vilka I haven kommit till

5 What then is Apollos? and, what is Paul? ministers through whom ye

palvelijoita sen kykynsä mukaan, minkä Herra on heille kullekin antanut.

6 Minä istutin, Apollos kasteli, mutta Jumala on antanut kasvun.
7 Niin ei siis istuttaja ole mitään, eikä kastelijakaan, vaan Jumala, joka kasvun antaa.

8 Mutta istuttaja ja kastelija ovat yhtä; kuitenkin on kumpikin saava oman palkkansa oman työnsä mukaan.

9 Sillä me olemme Jumalan työtovereita; te olette Jumalan viljelysmaa, olette Jumalan rakennus.
10 Sen Jumalan armon mukaan, joka on minulle annettu, minä olen taitavan rakentajan tavoin pannut perustuksen, ja toinen sille rakentaa, mutta katsokoon kukin, kuinka hän sille rakentaa.

11 Sillä muuta perustusta ei kukaan voi panna, kuin mikä pantu on, ja se on Jeesus Kristus.

12 Mutta jos joku rakentaa

tro; och de äro det i mån av vad Herren har beskärt åt var och en av dem.
6 Jag planterade, Apollos vattnade, men Gud gav växten.
7 Alltså kommer det icke an på den som planterar, ej heller på den som vattnar, utan på Gud, som giver växten.
8 Den som planterar och den som vattnar -- den ene är såsom den andre, dock så, att var och en skall få sin särskilda lön efter sitt särskilda arbete.
9 Ty vi äro Guds medarbetare; I ären ett Guds åkerfält, en Guds byggnad.
10 Efter den Guds nåd som blev mig given lade jag grunden såsom en förfaren byggmästare, och en annan bygger nu vidare därpå. Men var och en må se till, huru han bygger därpå.

11 Ty en annan grund kan ingen lägga, än den som är lagd, nämligen Jesus Kristus;

12 men om någon

believed, and, each, as the Lord, gave to him.

6 I, planted, Apollos, watered,—but, God, caused to, grow.
7 So that, [neither] is he that planteth anything, nor, he that watereth,—but, God, who causeth to, grow.

8 Moreover, he that planteth and he that watereth, are one:—howbeit, each one, his own reward, shall receive,—according to his own labour.

9 For we are, God's, fellow–workmen: ye are, God's, farm, God's building.
10 According to the favour of God which hath been given unto me, as a wise master–builder, I laid a foundation, whereas, another, is building thereon; but, let each one, see, how he buildeth thereon;

11 For, other foundation, can, no one, lay, than that which is lying, which is, Jesus Christ.

12 But, if anyone is

tälle perustukselle, rakensipa kullasta, hopeasta, jalokivistä, puusta, heinistä tai oljista,
13 niin kunkin teko on tuleva näkyviin; sillä sen on saattava ilmi se päivä, joka tulessa ilmestyy, ja tuli on koetteleva, minkälainen kunkin teko on.

14 Jos jonkun tekemä rakennus kestää, on hän saava palkan;

15 mutta jos jonkun tekemä palaa, joutuu hän vahinkoon; mutta hän itse on pelastuva, kuitenkin ikäänkuin tulen läpi.

16 Ettekö tiedä, että te olette Jumalan temppeli ja että Jumalan Henki asuu teissä?

17 Jos joku turmelee Jumalan temppelin, on Jumala turmeleva hänet; sillä Jumalan temppeli on pyhä, ja sellaisia te olette.

18 Älköön kukaan pettäkö itseään. Jos joku teidän joukossanne luulee

bygger på den grunden med guld, silver och dyrbara stenar eller med trä, hö och strå,
13 så skall det en gång visa sig huru det är med vars och ens verk. »Den dagen» skall göra det kunnigt; ty den skall uppenbaras i eld, och hurudant vars och ens verk är, det skall elden pröva.

14 Om det byggnadsverk, som någon har uppfört på den grunden, bliver beståndande, så skall han undfå lön;

15 men om hans verk brännes upp, så skall han gå miste om lönen. Själv skall han dock bliva frälst, men såsom igenom eld.

16 Veten I icke att I ären ett Guds tempel och att Guds Ande bor i eder?

17 Om nu någon fördärvar Guds tempel, så skall Gud fördärva honom; ty Guds tempel är heligt, och det templet ären I.

18 Ingen bedrage sig själv. Om någon bland eder menar sig vara vis

building, upon the foundation—gold, silver, precious stones, wood, hay, straw,
13 Each one's work, shall be made, manifest; for, the day, will make it plain, because, by fire, is it to be revealed,—and, each one's work, of what sort it is, the fire itself will prove:—

14 If, anyone's work, shall abide, which he built, a reward, shall he receive,—

15 If, anyone's work, shall be burnt up, he shall suffer loss, but shall, himself, be saved—though, thus, as through fire.

16 Know ye not that ye are a shrine of God, and that the Spirit of God within you doth dwell?

17 If anyone doth mar the shrine of God, God, will mar him; for the shrine of God is holy,—and such are ye.

18 Let no one be deceiving himself:—if anyone imagineth

olevansa viisas tässä maailmassa, tulkoon hän tyhmäksi, että hänestä tulisi viisas.

19 Sillä tämän maailman viisaus on hullutus Jumalan silmissä. Sillä kirjoitettu on: "Hän vangitsee viisaat heidän viekkauteensa";

20 ja vielä: "Herra tuntee viisasten ajatukset, hän tietää ne turhiksi."

21 Älköön siis kukaan kerskatko ihmisistä; sillä kaikki on teidän,

22 teidän on Paavali ja Apollos ja Keefas, teidän on maailma ja elämä ja kuolema, nykyiset ja tulevaiset, kaikki on teidän.

23 Mutta te olette Kristuksen, ja Kristus on Jumalan.

4 luku

1 Niin pitäköön jokainen meitä Kristuksen käskyläisinä ja Jumalan salaisuuksien huoneenhaltijoina.
2 Sitä tässä

genom denna tidsålders visdom, så blive han en dåre, för att han skall kunna bliva vis.

19 Ty denna världens visdom är dårskap inför Gud. Det är ju skrivet: »Han fångar de visa i deras klokskap»;

20 så ock: »Herren känner de visas tankar, han vet att de äro fåfängliga.»

21 Så berömme sig då ingen av människor. Allt hör ju eder till;

22 det må vara Paulus eller Apollos eller Cefas eller hela världen, det må vara liv eller död, vad som nu är, eller vad som skall komma, alltsammans hör eder till.

23 Men I hören Kristus till, och Kristus hör Gud till.

1 Såsom Kristi tjänare och såsom förvaltare av Guds hemligheter, så må man anse oss.

2 Vad man nu

himself to be wise among you, in this age, let him become foolish, that he may become wise;

19 For, the wisdom of this world, is, foolishness with God; for it is written—He that taketh the wise in their knavery,—

20 And again—The Lord taketh note of the speculations of the wise, that they are vain.

21 So then, let, no one, be boasting in men; for, all things, are yours—

22 Whether Paul, or Apollos, or Cephas, or the world, or life, or death, or things present, or things to come, all, are, yours,

23 And, ye, are Christ's,—and, Christ, is, God's.

1 Let a man, so, be reckoning of us, as officers of Christ, and stewards of sacred secrets of God.
2 Here, furthermore, it

huoneenhaltijoilta ennen muuta vaaditaan, että heidät havaitaan uskollisiksi.

3 Mutta siitä minä hyvin vähän välitän, että te minua tuomitsette tai joku inhimillinen oikeus; en minä itsekään tuomitse itseäni,

4 sillä ei minulla ole mitään tunnollani, mutta en minä silti ole vanhurskautettu, vaan minun tuomitsijani on Herra.

5 Älkää sentähden lausuko mitään tuomiota, ennenkuin aika on, ennenkuin Herra tulee, joka myös on saattava valoon pimeyden kätköt ja tuova ilmi sydänten aivoitukset; ja silloin kukin saa kiitoksensa Jumalalta.

6 Tämän olen, veljet, sovittanut itseeni ja Apollokseen, teidän tähtenne, että meistä oppisitte tämän: "Ei yli sen, mikä kirjoitettu on", ettette pöyhkeillen asettuisi mikä minkin puolelle toista

därutöver söker hos förvaltare är att en sådan må befinnas vara trogen.

3 För mig betyder det likväl föga att I -- eller överhuvud någon mänsklig domstol -- sätten eder till doms över mig. Ja, jag vill icke ens sätta mig till doms över mig själv.

4 Ty väl vet jag intet med mig, men därigenom är jag icke rättfärdigad; det är Herren som sitter till doms över mig.

5 Dömen därför icke förrän tid är, icke förrän Herren kommer, han som skall draga fram i ljuset vad som är fördolt i mörker och uppenbara alla hjärtans rådslag. Och då skall var och en undfå av Gud den berömmelse som honom tillkommer.

6 Detta, mina bröder, har jag nu för eder skull så framställt, som gällde det mig och Apollos; ty jag vill att I skolen i fråga om oss lära eder detta: »Icke utöver vad skrivet är.»

is sought in stewards, that, faithful, one be found.

3 With me, however, it counteth for the very smallest thing, that, by you, I should be examined, or by a human day. Nay! I am not even examining myself,

4 For, of nothing, to myself, am I conscious: nevertheless, not hereby, am I declared righteous, but, he that doth examine me, is the Lord.

5 So then, not before the fitting time, be judging anything,—until the Lord shall come, who will both bring to light the hidden things of darkness, and make manifest the counsels of the hearts; and, then, the praise shall come to each one, from God.

6 But, these things, brethren, have I transferred unto myself and Apollos, for your sakes, that, in us, ye might learn [the lesson]—Not beyond the things that are

vastaan.

Jag vill icke att I skolen stå emot varandra, uppblåsta var och en över sin lärare.

written. . . ! that ye do not puff yourselves up, individually, for this one against that.

7 Sillä kuka antaa sinulle etusijan? Ja mitä sinulla on, jota et ole lahjaksi saanut? Mutta jos olet sen saanut, niin miksi kerskaat, ikäänkuin se ei olisi saatua?

7 Vem säger då att du har något företräde? Och vad äger du, som du icke har fått dig givet? Men har du nu fått dig givet vad du har, huru kan du då berömma dig, såsom om du icke hade fått det dig givet?

7 For who maketh thee to differ? and what hast thou which thou didst not receive? But, if thou didst even receive it, why dost thou boast, as though thou hadst not received it?

8 Te olette jo ravitut, teistä on tullut jo rikkaita, ilman meitä teistä on tullut kuninkaita! Kunpa teistä olisikin tullut kuninkaita, niin että mekin pääsisimme kuninkaiksi teidän kanssanne!

8 I ären kantänka redan mätta, I haven redan blivit rika; oss förutan haven I blivit sannskyldiga konungar! Ja, jag skulle önska att I verkligen haden blivit konungar, så att vi kunde få bliva edra medkonungar.

8 Already, ye have become full, already, ye are become rich,—apart from us, ye are become kings! And I would indeed ye had become kings, that, we also, with you, might have together become kings!

9 Sillä minusta näyttää, että Jumala on asettanut meidät apostolit vihoviimeisiksi, ikäänkuin kuolemaan tuomituiksi; meistä on tullut kaiken maailman katseltava, sekä enkelien että ihmisten,

9 Mig tyckes nämligen att Gud har ställt oss apostlar här såsom de ringaste bland alla, såsom livdömda män; ett skådespel hava vi ju blivit för världen, för både änglar och människor.

9 For I think that, God, hath set forth, us the apostles, to be last of all, as men devoted to death,—in that, a spectacle, have we been made, unto the world,—both unto messengers and unto men.

10 me olemme houkkia Kristuksen tähden, mutta te älykkäitä Kristuksessa, me olemme heikkoja, mutta te väkeviä; te kunnioitettuja, mutta me halveksittuja.

10 Vi äro dårar för Kristi skull, men I ären kloka i Kristus; vi äro svaga, men I ären starka; I ären ärade, men vi äro föraktade.

10 We, are foolish for Christ's sake, but, ye, prudent in Christ; we are weak, but, ye, mighty; ye, all-glorious, but, we, dishonoured.

11 Vielä tänäkin hetkenä me kärsimme sekä nälkää että janoa, olemme alasti, meitä piestään, ja me kuljemme kodittomina,

12 me näemme vaivaa tehden työtä omin käsin. Meitä herjataan, mutta me siunaamme: meitä vainotaan, mutta me kestämme;
13 meitä parjataan, mutta me puhumme leppeästi; meistä on tullut kuin mikäkin maailman tunkio, kaikkien hylkimiä, aina tähän päivään asti.

14 En kirjoita tätä häväistäkseni teitä, vaan niinkuin rakkaita lapsiani neuvoen.

15 Sillä vaikka teillä olisi kymmenentuhatta kasvattajaa Kristuksessa, niin ei teillä kuitenkaan ole monta isää; sillä minä teidät synnytin evankeliumin kautta Kristuksessa Jeesuksessa.
16 Kehoitan siis teitä: olkaa minun seuraajiani.

17 Juuri sentähden minä lähetin teille Timoteuksen, joka on minun rakas ja uskollinen poikani Herrassa; hän on muistuttava teitä

11 Ännu i denna stund lida vi både hunger och törst, vi måste gå nakna, vi få uppbära hugg och slag, vi hava intet stadigt hemvist,
12 vi måste möda oss och arbeta med våra händer. Vi bliva smädade och välsigna likväl; vi lida förföljelse och härda dock ut;
13 man talar illa om oss, men vi tala goda ord. Vi hava blivit såsom världens avskum, såsom var mans avskrap, och vi äro så ännu alltjämt.
14 Detta skriver jag, icke för att komma eder att blygas, utan såsom en förmaning till mina älskade barn.
15 Ty om I än haden tio tusen uppfostrare i Kristus, så haven I dock icke många fäder; det var ju jag som i Kristus Jesus genom evangelium födde eder till liv.
16 Därför förmanar jag eder: Bliven mina efterföljare.
17 Just för denna saks skull sänder jag nu till eder Timoteus, min älskade och trogne son i Herren; han skall

11 Until the present hour, we both hunger and thirst, and are naked, and are buffeted, and are wanderers,
12 And toil, working with our own hands: being reviled, we bless, being persecuted, we hold on,

13 Being defamed, we beseech: as the sweepings of the world have we become, the offscouring of all—until even now.

14 Not, to shame you, write I these things; but, as my beloved children, I admonish you.
15 For, though myriads of tutors ye should have in Christ, yet not many fathers; for, in Christ Jesus, through means of the joyful message, I, begat you.
16 I beseech you, therefore,—become imitators of me.
17 For this cause, sent I unto you, Timothy,—who is my beloved and faithful child in the Lord, who

minun vaelluksestani Kristuksessa Jeesuksessa, sen mukaan kuin minä kaikkialla, joka seurakunnassa, opetan.

18 Muutamat teistä ovat paisuneet pöyhkeiksi, aivan niinkuin minä en tulisikaan teidän tykönne.

19 Mutta minä tulen pian teidän tykönne, jos Herra tahtoo, ja silloin minä otan selon, en noiden pöyhkeiden sanoista, vaan voimasta.

20 Sillä Jumalan valtakunta ei ole sanoissa, vaan voimassa.
21 Kummanko tahdotte? Tulenko luoksenne vitsa kädessä vaiko rakkaudessa ja sävyisyyden hengessä?

påminna eder om huru jag går till väga i Kristus, i enlighet med den lära jag förkunnar allestädes, i alla församlingar.
18 Nu är det väl så, att somliga hava blivit uppblåsta, under förmenande att jag icke skulle komma till eder.
19 Men om Herren så vill, skall jag snart komma till eder; och då skall jag lära känna, icke dessa uppblåsta människors ord, utan deras kraft.

20 Ty Guds rike består icke i ord, utan i kraft.

21 Vilketdera viljen I nu: skall jag komma till eder med ris eller i kärlek och saktmods ande?

shall put, you, in mind of my ways which are in Christ [Jesus], even as, everywhere, in every assembly, I teach.
18 But, as though I were not coming unto you, some are puffed up!

19 Howbeit, I will come quickly unto you,—if, the Lord, please,—and will get to know—not the speech of them who are puffed up, but, the power;

20 For, not in speech, is the kingdom of God, but, in power.
21 What will ye? that, with a rod, I should come unto you? or, with love, and a spirit of meekness?

5 luku

1 Yleensä kuuluu, että teidän keskuudessanne harjoitetaan haureutta, jopa semmoista haureutta, jota ei ole pakanainkaan keskuudessa, että eräskin pitää isänsä vaimoa.

1 Det förljudes såväl att överhuvud otukt bedrives bland eder, som ock att sådan otukt förekommer, som man icke ens finner bland hedningarna, nämligen att en son har sin faders hustru.

1 On all hands, there is reported to be among you—fornication, and such fornication as this—which, not among the nations, [is found], —as that one should have, his father’s wife:—

2 Ja te olette paisuneet pöyhkeiksi! Eikö teidän pikemminkin olisi pitänyt tulla murheellisiksi, että se, joka on tuommoisen teon tehnyt, poistettaisiin teidän keskuudestanne?

2 Och ändå ären I uppblåsta och haven icke fastmer blivit uppfyllda av sådan sorg, att I haven drivit ut ur eder krets den som har gjort detta.

2 And, ye, have become puffed up, and have not rather mourned, in order that he might be removed out of your midst, who, this deed, hath wrought.

3 Sillä minä, joka tosin ruumiillisesti olen poissa, mutta hengessä kuitenkin läsnä, olen jo, niinkuin läsnäollen, puolestani päättänyt, että se, joka tuommoisen teon on tehnyt, on

3 Jag, som väl till kroppen är frånvarande, men till anden närvarande, har för min del redan, såsom vore jag närvarande, fällt domen över den som har förövat en sådan ogärning:

3 For, I, indeed,—being absent in the body, but present in the spirit, have already judged, as present, him who, thus, this thing hath perpetrated:—

4 - sittenkuin olemme, te ja minun henkeni ynnä meidän Herramme Jeesuksen voima, tulleet yhteen -

4 i Herren Jesu namn skola vi komma tillsammans, I och min ande, med vår Herre Jesu kraft,

4 In the name of our Lord Jesus, ye being gathered together, and my spirit, with the power of our Lord Jesus,

5 Herran Jeesuksen nimessä hyljättävä saatanan haltuun lihan turmioksi, että hänen henkensä pelastuisi Herran päivänä.

5 och överlämna den mannen åt Satan till köttets fördärv, för att anden skall bliva frälst på Herren Jesu dag.

5 To deliver such a one as this, unto Satan, for the destruction of the flesh,—that, the spirit, may be saved in the day of the Lord.

6 Ei ole hyvä, että kerskaatte. Ettekö tiedä, että vähäinen hapatus hapattaa koko taikinan?

6 Det är icke väl beställt med eder berömmelse. Veten I icke att litet surdeg syrar hela degen?

6 Unseemly, is your boast! Know ye not that, a little leaven, doth leaven, the whole of the lump?

7 Peratkaa pois vanha hapatus, että teistä tulisi uusi taikina, niinkuin te olettekin happamattomat; sillä onhan meidän

7 Rensen bort den gamla surdegen, så att I bliven en ny deg. I ären ju osyrade; ty vi hava ock ett

7 Purge ye out the old leaven, that ye may be a new lump,—even as ye are unleavened; for, our

pääsiäislampaamme, Kristus, teurastettu.

8 Viettäkäämme siis juhlaa, ei vanhassa hapatuksessa eikä ilkeyden ja pahuuden hapatuksessa, vaan puhtauden ja totuuden happamattomuudessa.

9 Minä kirjoitin teille kirjeessäni, ettette seurustelisi huorintekijäin kanssa;

10 en tarkoittanut yleensä tämän maailman huorintekijöitä tai ahneita tai anastajia tai epäjumalanpalvelijoita, sillä silloinhan teidän täytyisi lähteä pois maailmasta.

11 Vaan minä kirjoitin teille, että jos joku, jota kutsutaan veljeksi, on huorintekijä tai ahne tai epäjumalanpalvelija tai pilkkaaja tai juomari tai anastaja, te ette seurustelisi ettekä söisikään semmoisen kanssa.

påskalamm, som är slaktat, nämligen Kristus.

8 Låtom oss därför hålla högtid, icke med gammal surdeg, icke med elakhetens och ondskans surdeg, utan med renhetens och sanningens osyrade bröd.

9 Jag skrev till eder i mitt brev att I icke skullen hava något umgänge med otuktiga människor --

10 detta icke sagt i allmänhet, om alla denna världens otuktiga människor eller om giriga och roffare eller om avgudadyrkare; annars måsten I ju rymma ur världen.

11 Nej, då jag skrev så till eder, menade jag, att om någon som kallades broder vore en otuktig människa eller en girig eller en avgudadyrkare eller en smädare eller en drinkare eller en roffare, så skullen I icke hava något umgänge med en sådan eller äta tillsammans med honom.

passover, hath even been sacrificed—Christ:

8 So then, let us be keeping the feast, not with old leaven, nor with leaven of baseness and wickedness,—but with the unleavened bread of sincerity and truth.

9 I wrote unto you in my letter—not to be mixing yourselves up with fornicators; —

10 Not at all, [meaning] the fornicators of this world, or the covetous and extortioners, or idolaters,—else had ye been obliged, in that case, to go out of the world!

11 But, now, I have written unto you not to be mixing yourselves up,—if anyone named a brother, be a fornicator, or covetous, or an idolater, or a reviler, or a drunkard, or an extortioner, with such a one as this, not so much, as to be eating together,

12 Sillä onko minun asiani tuomita niitä, jotka ovat ulkopuolella? Ettekö tekin tuomitse vain niitä, jotka ovat sisäpuolella?
13 Mutta ulkopuolella olevat tuomitsee Jumala. "Poistakaa keskuudestanne se, joka on paha."

12 Ty icke tillkommer det väl mig att döma dem som äro utanför? Dem som äro innanför haven I ju att döma;
13 dem som äro utanför skall Gud döma. »I skolen driva ut ifrån eder den som är ond.»

12 For what have I to do to be judging them who are without? Do, ye, not judge, them who are within,
13 Whereas, them who are without, God, judgeth? Remove ye the wicked man from among, yourselves.

6 luku

1 Kuinka rohkenee kukaan teistä, jolla on riita-asia toisen kanssa, käydä oikeutta vääräin edessä? Miksei pyhien edessä?

1 Huru kan någon av eder taga sig för, att när han har sak med en annan, gå till rätta icke inför de heliga, utan inför de orättfärdiga?

1 Dare any of you, having, a matter against his brother, sue for judgment before the unrighteous, and not before the saints?

2 Vai ettekö tiedä, että pyhät tulevat maailman tuomitsemaan? Ja jos te tuomitsette maailman, niin ettekö kelpaa ratkaisemaan aivan vähäpätöisiä asioita?

2 Veten I då icke att de heliga skola döma världen? Men om nu I skolen sitta till doms över världen, ären I då icke goda nog att döma i helt ringa mål?

2 Or know ye not that, the saints, shall judge the world? And, if, by you, the world, is to be judged, unworthy are ye of the smallest judgment–seats?

3 Ettekö tiedä, että me tulemme tuomitsemaan enkeleitä, emmekö sitten maallisia asioita?

3 I veten ju att vi skola döma änglar; huru mycket mer böra vi icke då kunna döma i timliga ting?

3 Know ye not that we shall judge, messengers? and not, then, matters of this life?

4 Jos teillä siis on maallisia asioita ratkaistavina, nekö te asetatte tuomareiksi, jotka ovat halveksittuja seurakunnassa?

4 Och likväl, när I nu haven före något mål som gäller sådana ting, sätten I till domare just dem som äro ringa aktade i församlingen!

4 If, then, for matters of this, life ye have judgment–seats, them who are of no account in the assembly, these, are ye seating thereupon?

5 Teidän häpeäksenne minä tämän sanon. Eikö teidän joukossanne sitten ole yhtäkään viisasta, joka voisi ratkaista veljien välin?

5 Eder till blygd säger jag detta. Är det då så omöjligt att bland eder finna någon vis man, som kan bliva skiljedomare mellan sina bröder?

5 With a view to shame you, am I speaking. So, is it possible that there is among you—not so much as one wise man, who shall be able to judge between his brethren,—

6 Vaan veli käy oikeutta veljen kanssa, vieläpä uskottomain edessä!

6 Måste i stället den ene brodern gå till rätta med den andre, och det inför de otrogna?

6 But, brother with brother, sueth for judgment, and that before unbelievers?

7 Teille on jo yleensä vaurioksi, että käräjöitte keskenänne. Miksi ette ennemmin salli tehdä vääryyttä itsellenne? Miksi ette ennemmin anna riistää omaanne?

7 Överhuvud är redan det en brist hos eder, att I gån till rätta med varandra. Varför liden I icke hellre orätt? Varför låten I icke hellre andra göra eder skada?

7 Already, indeed, it is an utter defeat for you, that ye are having, law–suits, one with another. Wherefore are ye not rather taking wrong? Wherefore are ye not rather suffering yourselves to be defrauded?

8 Sen sijaan te itse teette vääryyttä ja riistätte toisen omaa, vieläpä veljien.

8 I stället gören I nu själva orätt och skada, och detta mot bröder.

8 Nay! but, ye, are doing wrong, and defrauding,—and that [your] brethren.

9 Vai ettekö tiedä, etteivät väärät saa periä Jumalan valtakuntaa? Älkää eksykö. Eivät huorintekijät, ei epäjumalanpalvelijat, ei avionrikkojat, ei hekumoitsijat eikä miehimykset,

9 Veten I då icke att de orättfärdiga icke skola få Guds rike till arvedel? Faren icke vilse. Varken otuktiga människor eller avgudadyrkare eller äktenskapsbrytare, varken de som låta bruka sig till synd mot naturen eller de som

9 Or know ye not that, wrong–doers, shall not inherit, God's kingdom? Be not deceiving yourselves:—neither fornicators, nor idolaters, nor adulterers, nor effeminate, nor sodomites,

själva öva sådan synd,

10 eivät varkaat, ei ahneet, ei juomarit, ei pilkkaajat eivätkä anastajat saa periä Jumalan valtakuntaa.

10 varken tjuvar eller giriga eller drinkare eller smädare eller roffare skola få Guds rike till arvedel.

10 Nor thieves, nor covetous, nor drunkards, nor revilers, nor extortioners—shall inherit, God's kingdom.

11 Ja tuommoisia te olitte, jotkut teistä; mutta te olette vastaanottaneet peson, te olette pyhitetyt, te olette vanhurskautetut meidän Herramme Jeesuksen Kristuksen nimessä ja meidän Jumalamme Hengessä.

11 Sådana voro ock somliga bland eder, men I haven låtit två eder rena, I haven blivit helgade, I haven blivit rättfärdiggjorda i Herrens, Jesu Kristi, namn och i vår Guds Ande.

11 And, these things, were some of you; but ye bathed them away,––but ye were sanctified, but ye were justified, in the name of [our] Lord Jesus Christ, and in the Spirit of our God.

12 Kaikki on minulle luvallista, mutta ei kaikki ole hyödyksi; kaikki on minulle luvallista, mutta minä en saa antaa minkään itseäni vallita.

12 »Allt är mig lovligt»; ja, men icke allt är nyttigt. »Allt är mig lovligt»; ja, men jag bör icke låta något få makt över mig.

12 All things, unto me, are allowable, but, not all things, are profitable: all things, unto me, are allowable, but, I, will not be brought under authority by any.

13 Ruoka on vatsaa varten ja vatsa ruokaa varten; ja Jumala on tekevä lopun niin toisesta kuin toisestakin. Mutta ruumis ei ole haureutta varten, vaan Herraa varten, ja Herra ruumista varten;

13 Maten är för buken och buken för maten, men bådadera skall Gud göra till intet. Däremot är kroppen icke för otukt, utan för Herren, och Herren för kroppen;

13 Foods for the belly, and the belly for foods; but, God, will set aside, both it and them. The body, however, is not for fornication, but, for the Lord,—and, the Lord, for the body.

14 ja Jumala, joka herätti kuolleista Herran, on herättävä meidätkin voimallansa.

14 och Gud, som har uppväckt Herren, skall ock genom sin kraft uppväcka oss.

14 God, moreover, hath both raised up, the Lord, and will raise, us, up from among [the dead] through his power.

15 Ettekö tiedä, että teidän ruumiinne ovat

15 Veten I icke att edra kroppar äro Kristi

15 Know ye not that, your bodies, are,

Kristuksen jäseniä? Ottaisinko siis Kristuksen jäsenet ja tekisin ne porton jäseniksi? Pois se!

lemmar? Skall jag nu taga Kristi lemmar och göra dem till en skökas lemmar? Bort det!

members of Christ? Shall I, then, take away the members of the Christ and make them members of a harlot? Far be it!

16 Vai ettekö tiedä, että joka yhtyy porttoon, tulee yhdeksi ruumiiksi hänen kanssaan? Onhan sanottu: "Ne kaksi tulevat yhdeksi lihaksi."

16 Veten I då icke att den som håller sig till en sköka, han bliver en kropp med henne? Det heter ju: »De tu skola varda ett kött.»

16 Or know ye not that, he that joineth himself unto the harlot, is, one body? For, saith he, the two, shall become, one flesh;

17 Mutta joka yhtyy Herraan, on yksi henki hänen kanssaan.

17 Men den som håller sig till Herren, han är en ande med honom.

17 But, he that joineth himself unto the Lord, is, one Spirit.

18 Paetkaa haureutta. Kaikki muu synti, mitä ikinä ihminen tekee, on ruumiin ulkopuolella; mutta haureuden harjoittaja tekee syntiä omaa ruumistansa vastaan.

18 Flyn otukten. All annan synd som en människa kan begå är utom kroppen; men den som bedriver otukt, han syndar på sin egen kropp.

18 Flee fornication! Every sin, whatsoever a man shall commit, is, outside his body, but, he that committeth fornication, bringeth sin into his own body.

19 Vai ettekö tiedä, että teidän ruumiinne on Pyhän Hengen temppeli, joka Henki teissä on ja jonka te olette saaneet Jumalalta, ja ettette ole itsenne omat?

19 Veten I då icke att eder kropp är ett tempel åt den helige Ande, som bor i eder, och som I haven undfått av Gud, och att I icke ären edra egna?

19 Or know ye not that, your body, is, a shrine of the Holy Spirit that is within you, which ye have from God? And ye are not your own; —

20 Sillä te olette kalliisti ostetut. Kirkastakaa siis Jumala ruumiissanne.

20 I ären ju köpta, och betalning är given. Så förhärligen då Gud i eder kropp.

20 For ye have been bought with a price! Therefore glorify God in your body.

7 luku

1 Mutta mitä siihen tulee, mistä kirjoititte, niin hyvä

1 Vad nu angår det I haven skrivit om, så

1 Now, concerning the things whereof ye

on miehelle olla naiseen ryhtymättä;

svarar jag detta: En man gör visserligen väl i att icke komma vid någon kvinna;

wrote, it were, good, for a man, not to touch, a woman;

2 mutta haureuden syntien välttämiseksi olkoon kullakin miehellä oma vaimonsa, ja kullakin naisella aviomiehensä.

2 men för att undgå otuktssynder må var man hava sin egen hustru, och var kvinna sin egen man.

2 But, on account of fornications, let, each man, have, his own wife, and, each woman, have, her own husband:

3 Täyttäköön mies velvollisuutensa vaimoansa kohtaan, ja samoin vaimo miestänsä kohtaan.

3 Mannen give sin hustru vad han är henne pliktig, sammalunda ock hustrun sin man.

3 Unto the wife, let the husband render what is her due, and, in like manner, the wife also, unto the husband,—

4 Vaimon ruumis ei ole hänen omassa, vaan hänen miehensä vallassa; samoin ei miehenkään ruumis ole hänen omassa, vaan vaimon vallassa.

4 Hustrun råder icke själv över sin kropp, utan mannen; sammalunda råder ej heller mannen över sin kropp, utan hustrun.

4 The wife, over her own body, hath not authority, but the husband, and, in like manner, the husband also, over his own body, hath not authority, but the wife.

5 Älkää vetäytykö pois toisistanne, paitsi ehkä keskinäisestä sopimuksesta joksikin ajaksi, niin että olisitte vapaat rukoukseen ja sitten taas tulisitte yhteen, ettei saatana teitä kiusaisi teidän hillittömyytenne tähden.

5 Dragen eder icke undan från varandra, om icke möjligen, med bådas samtycke, till en tid, för att I skolen hava ledighet till bönen. Kommen sedan åter tillsammans, så att Satan icke frestar eder, då I nu icke kunnen leva återhållsamt.

5 Be not depriving one another—unless perhaps by consent for a season, that ye may have leisure for prayer, and, again, may be together,—lest Satan be tempting you by reason of your want of self–control.

6 Mutta tämän minä sanon myönnytyksenä, en käskynä.

6 Detta säger jag likväl såsom en tillstädjelse, icke såsom en befallning.

6 This, however I am saying, by way of concession, not of injunction;

7 Soisin kaikkien ihmisten

7 Jag skulle dock vilja

7 Besides, I desire all

olevan niinkuin minäkin; mutta kullakin on oma lahjansa Jumalalta, yhdellä yksi, toisella toinen.

att alla människor vore såsom jag. Men var och en har fått sin särskilda nådegåva från Gud, den ene så, den andre så.

men to be, even as myself,—but, each one, hath his, personal, gift from God, one, after this manner, and, another, after that.

8 Naimattomille ja leskille minä taas sanon: heille on hyvä, jos pysyvät sellaisina kuin minäkin;

8 Till de ogifta åter och till änkorna säger jag att de göra väl, om de förbliva i samma ställning som jag.

8 But I say, to the unmarried, and to the widows, good, were it for them, that they should abide, even as I;

9 mutta jos eivät voi itseään hillitä, niin menkööt naimisiin; sillä parempi on naida kuin palaa.

9 Men kunna de icke leva återhållsamt, så må de gifta sig; ty det är bättre att gifta sig än att vara upptänd av begär.

9 But, if they have not self-control, let them marry, for, better, is it, to marry than to burn.

10 Mutta naimisissa oleville minä julistan, en kuitenkaan minä, vaan Herra, ettei vaimo saa erota miehestään;

10 Men dem som äro gifta bjuder jag -- dock icke jag, utan Herren; En hustru må icke skilja sig från sin man

10 To the married, however, I give charge—not, I, but the Lord,—that, a wife, from her husband, do not depart,—

11 mutta jos hän eroaa, niin pysyköön naimatonna tai sopikoon miehensä kanssa; eikä mies saa hyljätä vaimoansa.

11 (om hon likväl skulle skilja sig, så förblive hon ogift eller förlike sig åter med mannen), ej heller må en man förskjuta sin hustru.

11 But, if she should even depart, let her remain unmarried, or, to her husband, be reconciled; and let not, a husband, leave, his wife.

12 Mutta muille sanon minä, eikä Herra: jos jollakin veljellä on vaimo, joka ei usko, ja tämä suostuu asumaan hänen kanssaan, niin älköön mies häntä hyljätkö;

12 Till de andra åter säger jag själv, icke Herren: Om någon som hör till bröderna har en hustru som icke är troende, och denna är villig att leva tillsammans med honom, så må han icke

12 But, unto the rest, say, I—not the Lord,—if, any brother, hath, a wife that believeth not, and, she, is well pleased to dwell with him, let him not leave her;

förskjuta henne.

13 samoin älköön vaimokaan, jos hänellä on mies, joka ei usko, ja tämä suostuu asumaan hänen kanssaan, hyljätkö miestänsä.

13 Likaså, om en hustru har en man som icke är troende, och denne är villig att leva tillsammans med henne, så må hon icke förskjuta mannen.

13 And, a woman who hath a husband that believeth not, and, he, is well pleased to dwell with her, let her not leave her husband; —

14 Sillä mies, joka ei usko, on pyhitetty vaimonsa kautta, ja vaimo, joka ei usko, on pyhitetty miehensä, uskonveljen, kautta; muutoinhan teidän lapsenne olisivat saastaisia, mutta nyt he ovat pyhiä.

14 Ty den icke troende mannen är helgad i och genom sin hustru, och den icke troende hustrun är helgad i och genom sin man, då han är en broder; annars vore ju edra barn orena, men nu äro de heliga. --

14 For the husband that believeth not is hallowed in the wife, and the wife that believeth not is hallowed in the brother: else were, your children, impure, but, now, are they, pure.

15 Mutta jos se, joka ei usko, eroaa, niin erotkoon; veli ja sisar eivät ole semmoisissa tapauksissa orjuutetut; sillä rauhaan on Jumala teidät kutsunut.

15 Om däremot den icke troende vill skiljas, så må han få skiljas. En broder eller syster är i sådana fall intet tvång underkastad, och Gud har kallat oss till att leva i frid.

15 But, if, the unbelieving, departeth, let him depart: the brother or the sister hath not come into bondage, in such cases, but, in peace, hath God called us.

16 Sillä mistä tiedät, vaimo, voitko pelastaa miehesi? Tai mistä tiedät, mies, voitko pelastaa vaimosi?

16 Ty huru kan du veta, du hustru, om du skall frälsa din man? Eller du man, huru vet du om du skall frälsa din hustru?

16 For how knowest thou, O woman, whether, thy husband, thou shalt save? Or how knowest thou, O man, whether, thy wife, thou shalt save?

17 Vaeltakoon vain kukin sen mukaan, kuin Herra on hänelle hänen osansa antanut, ja siinä asemassa, missä hänet Jumala on kutsunut; näin minä säädän kaikissa seurakunnissa.

17 Må allenast var och en vandra den väg fram, som Herren har bestämt åt honom, var och en i den ställning vari Gud har kallat honom. Den ordningen

17 If not—as the Lord hath distributed—unto each one, as God hath called, each one, so, let him be walking; —and, so, in all the assemblies, I ordain.

stadgar jag för alla församlingar.

18 Jos joku on kutsuttu ympärileikattuna, älköön hän pyrkikö ympärileikkaamattomaksi; jos joku on kutsuttu ympärileikkaamatonna, älköön ympärileikkauttako itseään.

18 Har någon blivit kallad såsom omskuren, så göre han sig icke åter lik de oomskurna; har någon blivit kallad såsom oomskuren, så låte han icke omskära sig.

18 After being circumcised, was any called? let him not become uncircumcised; in uncircumcision, hath any been called? let him not be circumcised:

19 Ei ympärileikkaus ole mitään, eikä ympärileikkaamattomuus ole mitään, vaan Jumalan käskyjen pitäminen.

19 Det kommer icke an på om någon är omskuren eller oomskuren; allt beror på huruvida han håller Guds bud.

19 The circumcision, is, nothing, and, the uncircumcision, is, nothing,—but keeping the commandments of God.

20 Pysyköön kukin siinä asemassa, missä hänet on kutsuttu.

20 Var och en förblive i den kallelse vari han var, när han blev kallad.

20 Each one, in the calling wherein he was called, in the same, let him abide:

21 Jos olet kutsuttu orjana, älä siitä murehdi; mutta vaikka voisitkin päästä vapaaksi, niin ole ennemmin siinä osassasi.

21 Har du blivit kallad såsom träl, så låt detta icke gå dig till sinnes; dock, om du kan bliva fri, så begagna dig hellre därav.

21 A bond–servant, wast thou called? let it not cause thee concern; but, if thou canst even become, free, rather use it.

22 Sillä joka orjana on kutsuttu Herrassa, on Herran vapaa; samoin vapaana kutsuttu on Kristuksen orja.

22 Ty den träl som har blivit kallad till att vara i Herren, han är en Herrens frigivne; sammalunda är ock den frie, som har blivit kallad, en Kristi livegne.

22 For, he who in the Lord was called, being a bond–servant, is, a freed–man of the Lord: in like manner, he that was called being, a freeman, is Christ's bond–servant:—

23 Te olette kalliisti ostetut; älkää olko ihmisten orjia.

23 I ären köpta, och betalningen är given; bliven icke människors trälar.

23 With a price, have ye been bought,—do not become bond–servants of men:

24 Pysyköön kukin, veljet, Jumalan edessä siinä

24 Ja, mina bröder, var och en förblive inför

24 Each one, wherein he was called,

asemassa, missä hänet on kutsuttu.

25 Mutta neitsyistä minulla ei ole Herran käskyä, vaan minä sanon ajatukseni niinkuin se, joka on Herralta saanut sen laupeuden, että hän on luotettava.

26 Olen siis sitä mieltä, että lähestyvän ahdingon tähden jokaisen on hyvä pysyä entisellään.

27 Jos olet sidottu vaimoon, älä pyydä eroa; jos et ole sidottu vaimoon, älä pyydä itsellesi vaimoa.

28 Mutta jos menetkin naimisiin, et syntiä tee; ja jos neitsyt menee naimisiin, ei hänkään tee syntiä; mutta ne, jotka niin tekevät, joutuvat kärsimään ruumiillista vaivaa, ja siitä minä tahtoisin teidät säästää.

29 Mutta sen minä sanon, veljet: aika on lyhyt; olkoot tästedes nekin, joilla on vaimot, niinkuin ei heillä

Gud i den ställning vari han har blivit kallad.

25 Vad vidare angår dem som äro jungfrur, så har jag icke att åberopa någon befallning av Herren, utan giver allenast ett råd, såsom en som genom Herrens barmhärtighet har blivit förtroende värd.

26 Jag menar alltså, med tanke på den nöd som står för dörren, att den människa gör väl, som förbliver såsom hon är.

27 Är du bunden vid hustru, så sök icke att bliva lös. Är du utan hustru, så sök icke att få hustru.

28 Om du likväl skulle gifta dig, så syndar du icke därmed; ej heller syndar en jungfru, om hon gifter sig. Dock komma de som så göra att draga över sig lekamliga vedermödor; och jag skulle gärna vilja skona eder.

29 Men det säger jag, mina bröder: Tiden är kort; därför må härefter de som hava hustrur

brethren, in the same, let him abide with God.

25 But, concerning them who are virgin, injunction of the Lord, have I none; yet, a judgment, do I give, as one who hath obtained mercy from the Lord to be, faithful:

26 I consider this, then, to be, good, in the circumstances, by reason of the existing distress,—that it is, good for a man, so, to be:

27 Hast thou become bound to a wife? do not seek to be loosed; hast thou become loosed from a wife? do not seek a wife.

28 If, however, thou shouldst even marry, thou hast not sinned; and, if one who is virgin should marry, that one hath not sinned; —but, tribulation of the flesh, shall, such, have:— howbeit, I, spare you.

29 But, this, I say—the opportunity is, contracted for what remaineth—in order

niitä olisikaan,

vara såsom hade de inga,

that, they who have wives, may be, as though they had none,

30 ja ne, jotka itkevät, niinkuin eivät itkisi, ja ne, jotka iloitsevat, niinkuin eivät iloitsisi, ja ne, jotka ostavat, niinkuin eivät saisi omanansa pitää,

30 och de som gråta såsom gräte de icke, och de som glädja sig såsom gladde de sig icke, och de som köpa något såsom finge de icke behålla det,

30 And, they who weep, as though they wept not, and, they who rejoice, as though they rejoiced not, and, they who buy, as though they possessed not,

31 ja ne, jotka tätä maailmaa hyödyksensä käyttävät, niinkuin eivät sitä käyttäisi; sillä tämän maailman muoto on katoamassa.

31 och de som bruka denna världen såsom gjorde de icke något bruk av den. Ty den nuvarande världsordningen går mot sitt slut;

31 And, they who use the world, as though they used it not to the full,—for the fashion of this world passeth away;

32 Soisin, ettei teillä olisi huolia. Naimaton mies huolehtii siitä, mikä on Herran, kuinka olisi Herralle mieliksi;

32 och jag skulle gärna vilja att I voren fria ifrån omsorger. Den man som icke är gift ägnar nämligen sin omsorg åt vad som hör Herren till, huru han skall behaga Herren;

32 And I desire you to be, without anxiety:—the unmarried man, is anxious for the things of the Lord, how he may please the Lord;

33 mutta nainut huolehtii maailmallisista, kuinka olisi vaimolleen mieliksi,

33 men den gifte mannen ägnar sin omsorg åt vad som hör världen till, huru han skall behaga sin hustru,

33 But, he that hath married, is anxious for the things of the world, how may please his wife—

34 ja hänen harrastuksensa käy kahtaanne. Samoin vaimo, jolla ei enää ole miestä, ja neitsyt huolehtivat siitä, mikä on Herran, että olisivat pyhät sekä ruumiin

34 och så är hans hjärta delat. Likaså ägnar den kvinna, som icke längre är gift eller som är jungfru, sin omsorg åt vad som hör Herren till, att hon

34 And he is divided; and, the unmarried woman, or the virgin, is anxious for the things of the Lord, that she may be holy [both] in her body and

että hengen puolesta; mutta naimisissa oleva huolehtii maailmallisista, kuinka olisi mieliksi miehellensä.

må vara helig till både kropp och ande; men den gifta kvinnan ägnar sin omsorg åt vad som hör världen till, huru hon skall behaga sin man.

in her spirit; but, she that hath married, is anxious for the things of the world, how she may please her husband.

35 Tämän minä sanon teidän omaksi hyödyksenne, en pannakseni kytkyttä kaulaanne, vaan sitä varten, että eläisitte säädyllisesti ja häiriytymättä pysyisitte Herrassa.

35 Detta säger jag till eder egen nytta, och icke för att lägga något band på eder, utan för att I skolen föra en hövisk vandel och stadigt förbliva vid Herren.

35 This, however, with a view to your own profit, am I saying,—not that, a snare, upon you, I may cast, but with a view to what is comely, and devoted unto the Lord, without distraction.

36 Mutta jos joku arvelee tekevänsä väärin tytärtänsä kohtaan, joka on täydessä naima-iässä, ja jos kerran sen pitää tapahtua, niin tehköön, niinkuin tahtoo; ei hän syntiä tee: menkööt naimisiin.

36 Men om någon menar sig handla otillbörligt mot sin ogifta dotter därmed att hon får bliva överårig, då må han göra såsom han vill, om det nu måste så vara; han begår därmed ingen synd. Må hon få gifta sig.

36 If however anyone considereth it behaving unseemly towards his virginity, if he should be beyond the bloom of life,—and, thus, it ought to come about, what he chooseth, let him do,—he sinneth not: let them marry:

37 Joka taas pysyy sydämessään lujana eikä ole minkään pakon alainen, vaan voi noudattaa omaa tahtoansa ja on sydämessään päättänyt pitää tyttärensä naimattomana, se tekee hyvin.

37 Om däremot någon är fast i sitt sinne och icke bindes av något nödtvång, utan kan följa sin egen vilja, och så i sitt sinne är besluten att låta sin ogifta dotter förbliva såsom hon är, då gör denne väl.

37 But, he that standeth in his heart, steadfast, having no necessity, but hath authority concerning his own will, and, this, hath determined in his own heart,—to preserve his own virginity, well shall he do.

38 Siis, joka naittaa

38 Alltså: den som

38 So that, he that

tyttärensä, tekee hyvin, ja joka ei naita, tekee paremmin.

gifter bort sin dotter, han gör väl; och den som icke gifter bort henne, han gör ännu bättre.

giveth in marriage his own virginity, doeth, well; and, he that giveth it not, shall do, better.

39 Vaimo on sidottu, niin kauan kuin hänen miehensä elää, mutta jos mies kuolee, on hän vapaa menemään naimisiin, kenen kanssa tahtoo, kunhan se vain tapahtuu Herrassa.

39 En hustru är bunden så länge hennes man lever; men när hennes man är avsomnad, står det henne fritt att gifta sig med vem hon vill, blott det sker i Herren.

39 A wife, is bound for as long a time as her husband is living; but, if the husband have fallen asleep, she is, free, to be married unto whom she pleaseth,—only, in the Lord;

40 Mutta hän on onnellisempi, jos pysyy entisellään; se on minun mielipiteeni, ja minä luulen, että minullakin on Jumalan Henki.

40 Men lyckligare är hon, om hon förbliver såsom hon är. Så är min mening, och jag tror att också jag har Guds Ande.

40 But, happier, is she, if, so, she remain,—in my judgment; for I think, I also, have the Spirit of God.

8 luku

1 Mitä sitten epäjumalille uhrattuun lihaan tulee, niin tiedämme, että meillä kaikilla on tieto. Tieto paisuttaa, mutta rakkaus rakentaa.

1 Vad åter angår kött från avgudaoffer, så känna vi nog det talet: »Alla hava vi 'kunskap'.» »Kunskapen» uppblåser, men kärleken uppbygger.

1 Now, concerning the idol-sacrifices, we are aware—because we, all, have knowledge,—knowledge, puffeth up, but, love, buildeth up;

2 Jos joku luulee jotakin tietävänsä, ei hän vielä tiedä, niinkuin tietää tulee;

2 Om någon menar sig hava fått någon »kunskap», så har han ännu icke fått kunskap på sådant sätt som han borde hava.

2 If anyone thinketh that he knoweth anything, not yet knoweth he, as he must needs come to know,

3 mutta joka rakastaa Jumalaa, sen Jumala tuntee.

3 Men den som älskar Gud, han är känd av honom.

3 But, if anyone loveth God, the same, is known of him—

4 Mitä nyt epäjumalille uhratun lihan syömiseen tulee, niin tiedämme, ettei maailmassa ole yhtään epäjumalaa ja ettei ole muuta Jumalaa kuin yksi.

4 Vad alltså angår ätandet av kött från avgudaoffer, så säger jag detta: Vi veta visserligen att ingen avgud finnes till i världen, och att det icke finnes mer än en enda Gud.

4 Concerning, then, the eating of idol–sacrifices, we are aware—that an idol is, nothing, in the world, and that, none, is God save one.

5 Sillä vaikka olisikin niin sanottuja jumalia, olipa heitä sitten taivaassa tai maassa, ja niitä on paljon semmoisia jumalia ja herroja,

5 Ty om ock några så kallade gudar skulle finnas, vare sig i himmelen eller på jorden -- och det finnes ju många »gudar» och många »herrar» --

5 For, if indeed there are so–called gods, whether in heaven or upon earth,—as indeed there are gods many and lords many,

6 niin on meillä kuitenkin ainoastaan yksi Jumala, Isä, josta kaikki on ja johon me olemme luodut, ja yksi Herra, Jeesus Kristus, jonka kautta kaikki on, niin myös me hänen kauttansa.

6 så finnes dock för oss allenast en enda Gud: Fadern, av vilken allt är, och till vilken vi själva äro, och en enda Herre: Jesus Kristus, genom vilken allt är, och genom vilken vi själva äro.

6 [Yet], to us, there is one God the Father, of whom are all things, and, we, for him; and one Lord Jesus Christ, through whom are all things, and, we, through him.

7 Mutta ei ole kaikilla tätä tietoa, vaan tottumuksesta epäjumaliin muutamat vielä nytkin syövät uhrilihaa ikäänkuin epäjumalille uhrattuna, ja heidän omatuntonsa, joka on heikko, tahraantuu siitä.

7 Dock, icke alla hava denna kunskap, utan somliga, som äro vana att ännu alltjämt tänka på avguden, äta köttet såsom avgudaofferskött. Och eftersom deras samvete är svagt, bliver det härigenom befläckat.

7 Howbeit, not in all, is the knowledge; but, some, by their familiarity, until even now, with the idol, as an idol–sacrifice, eat it, and, their conscience, being, weak, is defiled.

8 Mutta ruoka ei lähennä meitä Jumalaan; jos olemme syömättä, emme siitä vahingoitu; jos

8 Men maten skall icke avgöra vår ställning till Gud. Avhålla vi oss från att äta, så bliva vi

8 Food, indeed, will not commend us unto God,—neither, if we eat not, do we lack,

syömme, emme siitä hyödy.

9 Katsokaa kuitenkin, ettei tämä vapautenne koidu heikoille loukkaukseksi.

10 Sillä jos joku näkee sinun, jolla on tieto, aterioivan epäjumalan huoneessa, eikö hänen omatuntonsa, kun hän on heikko, vahvistu epäjumalille uhratun syömiseen?

11 Sinun tietosi kautta turmeltuu silloin tuo heikko, sinun veljesi, jonka tähden Kristus on kuollut.

12 Mutta kun te näin teette syntiä veljiä vastaan ja haavoitatte heidän heikkoa omaatuntoaan, niin teette syntiä Kristusta vastaan.

13 Sentähden, jos ruoka on viettelykseksi veljelleni, en minä ikinä enää syö lihaa, etten olisi viettelykseksi veljelleni.

icke därigenom sämre; äta vi, så bliva vi icke därigenom bättre.

9 Sen likväl till, att denna eder frihet icke till äventyrs bliver en stötesten för de svaga.

10 Ty om någon får se dig, som har undfått »kunskap», ligga till bords i ett avgudahus, skall då icke hans samvete, om han är svag, därav »bliva uppbyggt» på det sätt att han äter köttet från avgudaoffer?

11 Genom din »kunskap» går ju då den svage förlorad -- han, din broder, som Kristus har lidit döden för.

12 Om I på sådant sätt synden mot bröderna och såren deras svaga samveten, då synden I mot Kristus själv.

13 Därför, om maten kan bliva min broder till fall, så vill jag sannerligen hellre för alltid avstå från att äta kött, på det att jag icke må bliva min broder till fall.

nor, if we eat, do we abound.

9 But be taking heed, lest, by any means, your right, itself, become, an occasion of stumbling, unto the weak;

10 For, if anyone should see [thee] who hast knowledge, in an idol–temple, reclining, will not, his conscience, being, weak, be built up for the eating of the idol–sacrifices?

11 In fact, he that is weak, is being destroyed, by thy knowledge—the brother for whose sake Christ died.

12 But, in thus sinning against the brethren am wounding their conscience, seeing it is weak, against Christ, are ye sinning.

13 Therefore, if food is an occasion of stumbling unto my brother, in nowise will I eat flesh unto the age that abideth,—that, I may not occasion, my brother, to stumble.

9 luku

1 Enkö minä ole vapaa? Enkö minä ole apostoli? Enkö ole nähnyt Jeesusta, meidän Herraamme? Ettekö te ole minun tekoni Herrassa?	1 Är jag icke fri? Är jag icke en apostel? Har jag icke sett Jesus, vår Herre? Ären icke I mitt verk i Herren?	1 Am not free? Am I not an apostle? Jesus our Lord, have I not seen? Are not, ye, my work, in the Lord?
2 Jos en olekaan apostoli muille, olen ainakin teille; sillä te olette minun apostolinvirkani sinetti Herrassa.	2 Om jag icke för andra är en apostel, så är jag det åtminstone för eder, ty I själva ären i Herren inseglet på mitt apostlaämbete.	2 If, unto others, I am not an apostle, certainly at least, unto you, I am; for, the seal of my apostleship, ye, are in the Lord.
3 Tämä on minun puolustukseni niitä vastaan, jotka asettuvat minua tutkimaan.	3 Detta är mitt försvar mot dem som sätta sig till doms över mig.	3 My defence, unto them who are examining me, is this:
4 Eikö meillä olisi oikeus saada ruokamme ja juomamme?	4 Skulle vi kanhända icke hava rätt att få mat och dryck?	4 Have we not a right to eat and drink?
5 Eikö meillä olisi oikeus kuljettaa muassamme vaimoa, uskonsisarta, niinkuin muutkin apostolit ja Herran veljet ja Keefas tekevät?	5 Skulle vi icke hava rätt att få såsom hustru föra med oss på våra resor någon som är en syster, vi likaväl som de andra apostlarna och Herrens bröder och särskilt Cefas?	5 Have we not a right to take round, a sister wife,—as even the rest of the apostles, and the brethren of the Lord, and Cephas?
6 Vai ainoastaanko minulla ja Barnabaalla ei ole oikeutta olla ruumiillista työtä tekemättä?	6 Eller äro jag och Barnabas de enda som icke hava rätt att vara fritagna ifrån kroppsarbete?	6 Or have, only I and Barnabas, not a right to forbear working?
7 Kuka tekee koskaan sotapalvelusta omalla kustannuksellaan? Kuka	7 Vem tjänar någonsin i krig på egen sold? Vem planterar en	7 Who serveth as a soldier, at his own charges, at any time?

istuttaa viinitarhan, eikä syö sen hedelmää? Tai kuka kaitsee karjaa, eikä nauti karjansa maitoa?

vingård och äter icke dess frukt? Eller vem vaktar en hjord och förtär icke mjölk från hjorden?

Who planteth a vineyard,—and, the fruit thereof, doth not eat? [Or] who shepherdeth a flock,—and, of the milk of the flock, doth not eat?

8 Puhunko tätä vain ihmisten tavalla? Eikö myös laki sano samaa?

8 Icke talar jag väl detta därför att människor pläga så tala? Säger icke själva lagen detsamma?

8 Is it, after the manner of men, that these things I am saying? Or doth not, even the law, the same things, say?

9 Onhan Mooseksen laissa kirjoitettuna: "Älä sido puivan härän suuta." Eihän Jumala häristä näin huolta pitäne?

9 I Moses' lag är ju skrivet: »Du skall icke binda munnen till på oxen som tröskar.» Månne det är om oxarna som Gud har sådan omsorg?

9 For, in the law of Moses, it is written—Thou shalt not muzzle an ox when it is treading out the corn:—Is it, for the oxen, God is caring?

10 Eikö hän sano sitä kaiketikin meidän tähtemme? Meidän tähtemmehän on kirjoitettu, että kyntäjän tulee kyntää toivossa ja puivan puida osansa saamisen toivossa.

10 Eller säger han det icke i alla händelser med tanke på oss? Jo, för vår skull blev det skrivet, att den som plöjer bör plöja med en förhoppning, och att den som tröskar bör göra det i förhoppning om att få sin del.

10 Or, for our sakes altogether, is he saying it? For our sakes, it was written; because, he that ploweth, ought, to plow, in hope,—and, he that thresheth, [to thresh] in hope of partaking.

11 Jos me olemme kylväneet teille hengellistä hyvää, onko paljon, jos me niitämme teiltä aineellista?

11 Om vi hava sått åt eder ett utsäde av andligt gott, är det då för mycket, om vi få inbärga från eder en skörd av lekamligt gott?

11 If, we, unto you, the things of the Spirit have sown, is it a great matter, if, we, of you, the things of the flesh shall reap?

12 Jos muilla on teihin tällainen oikeus, eikö paljoa enemmän meillä?

12 Om andra hava en viss rättighet över eder, skulle då icke vi än

12 If, others, of this right, over you, are partaking, [should] not

Mutta me emme ole käyttäneet tätä oikeutta, vaan kestämme kaikki, ettemme panisi mitään estettä Kristuksen evankeliumille.

mer hava det? Och likväl hava vi icke gjort bruk av den rättigheten, utan vi fördraga allt, för att icke lägga något hinder i vägen för Kristi evangelium.

rather, we? nevertheless, we used not this right; but, all [such] things, do we conceal,—lest we should cause any hindrance unto the glad message of the Christ.

13 Ettekö tiedä, että ne, jotka hoitavat pyhäkön toimia, saavat ravintonsa pyhäköstä, ja jotka ovat asetetut uhrialttarin palvelukseen, saavat osansa silloin kuin alttarikin?

13 I veten ju att de som förrätta tjänsten i helgedomen få sin föda ifrån helgedomen, och att de som äro anställda vid altaret få sin del, när altaret får sin.

13 Know ye not that, they who labour in the holy rites, do eat the provisions out of the holy place? They who at the altar wait, do, with the altar, share?

14 Samoin myös Herra on säätänyt, että evankeliumin julistajain tulee saada evankeliumista elatuksensa.

14 Så har ock Herren förordnat att de som förkunna evangelium skola hava sitt uppehälle av evangelium.

14 Thus, also, hath the Lord, appointed—that, they who the glad message tell, should, of the glad-message, live.

15 Mutta minä en ole ainoatakaan näistä oikeuksistani hyväkseni käyttänyt. Enkä kirjoitakaan tätä siinä tarkoituksessa, että niitä minuun sovitettaisiin, sillä mieluummin minä kuolen. Ei kukaan ole minun kerskaustani tyhjäksi tekevä.

15 Men jag för min del har icke gjort bruk av någon sådan förmån. Detta skriver jag nu icke, för att jag själv skall få någon sådan; långt hellre ville jag dö. Nej, ingen skall göra min berömmelse om intet.

15 I, however, have not used any of these things; and have not written these things, in order that, so it should be done, in my case; for it were, good for me, rather to die than——my boast, shall, no man, make void!

16 Sillä siitä, että julistan evankeliumia, ei minulla ole kerskaamista; minun täytyy se tehdä. Voi minua, ellen evankeliumia julista!

16 Ty om jag förkunnar evangelium, så är detta ingen berömmelse för mig. Jag måste ju så göra; och ve mig, om jag

16 For, if I be telling the glad-message, it is, with me, no matter of boasting; for, necessity, upon me, lieth,—for it is, Woe to

	icke förkunnade evangelium!	me, if I should not be telling the glad–message;
17 Sillä jos vapaasta tahdostani sitä teen, niin minulla on palkka; mutta jos en tee sitä vapaasta tahdostani, niin on huoneenhaltijan toimi kuitenkin minulle uskottu.	17 Gör jag det av egen drift, så har jag rätt till lön; men då jag nu icke gör det av egen drift, så är den syssla som jag är betrodd med allenast en livegen förvaltares. --	17 For, if, by choice, this thing I am doing, I have, a reward; but, if not by choice, with a stewardship, have I been entrusted!
18 Mikä siis on minun palkkani? Se, että kun julistan evankeliumia, teen sen ilmaiseksi, niin etten käytä oikeutta, jonka evankeliumi minulle myöntää.	18 Vilken är alltså min lön? Jo, just den, att när jag förkunnar evangelium, så gör jag detta utan kostnad för någon, i det att jag avstår från att göra bruk av den rättighet jag har såsom förkunnare av evangelium.	18 What, then, is my reward? that, in telling the glad–message, free of cost, I should put the glad–message,—to the end I should not use to the full my right in the glad–message.
19 Sillä vaikka minä olen riippumaton kaikista, olen tehnyt itseni kaikkien palvelijaksi, voittaakseni niin monta kuin suinkin,	19 Ty fastän jag är fri och oberoende av alla, har jag dock gjort mig till allas tjänare, för att jag skall vinna dess flera.	19 For, though free from all, unto all, myself, I enslaved,—that, the larger number, I might win:
20 ja olen ollut juutalaisille ikäänkuin juutalainen, voittaakseni juutalaisia; lain alaisille ikäänkuin lain alainen, vaikka itse en ole lain alainen, voittaakseni lain alaiset;	20 För judarna har jag blivit såsom en jude, för att kunna vinna judar; för dom som stå under lagen har jag, som själv icke står under lagen, blivit såsom stode jag under lagen, för att kunna vinna dem som stå under lagen.	20 Therefore became I, to the Jews, as, a Jew,—that, Jews, I might win; to them who were under law, as, under law, not being, myself, under law,—that, them who were under law, I might win;
21 ilman lakia oleville	21 För dem som äro	21 To them who were

ikäänkuin olisin ilman lakia - vaikka en ole ilman Jumalan lakia, vaan olen Kristuksen laissa - voittaakseni ne, jotka ovat ilman lakia;

utan lag har jag, som icke är utan Guds lag, men är i Kristi lag, blivit såsom vore jag utan lag, för att jag skall vinna dem som äro utan lag.

without law, as, without law,—not being without law to God, but lawfully subject to Christ,—that I might win them who were without law.

22 heikoille minä olen ollut heikko, voittaakseni heikot; kaikille minä olen ollut kaikkea, pelastaakseni edes muutamia.

22 För de svaga har jag blivit svag, för att kunna vinna de svaga; för alla har jag blivit allt, för att jag i alla händelser skall frälsa några.

22 I became, unto the weak, weak,—that, the weak, I might win; —to all men, have I become all things, that, by all means, some, I might save.

23 Mutta kaiken minä teen evankeliumin tähden, että minäkin tulisin siitä osalliseksi.

23 Men allt gör jag för evangelii skull, för att också jag skall bliva delaktig av dess goda.

23 But, all things, am I doing, for the sake of the glad–message, that a joint–partaker thereof, I may become.

24 Ettekö tiedä, että jotka kilparadalla juoksevat, ne tosin kaikki juoksevat, mutta yksi saa voittopalkinnon? Juoskaa niinkuin hän, että sen saavuttaisitte.

24 I veten ju, att fastän de som löpa på tävlingsbanan allasammans löpa, så vinner allenast en segerlönen. Löpen såsom denne, för att I mån vinna lönen.

24 Know ye not that, they who, in a racecourse, run, all, indeed, run,—but, one, receiveth the prize? So, be running, that ye may lay hold.

25 Mutta jokainen kilpailija noudattaa itsensähillitsemistä kaikessa; he saadakseen vain katoavaisen seppeleen, mutta me katoamattoman.

25 Men alla som vilja deltaga i en sådan tävlan pålägga sig återhållsamhet i alla stycken: dessa för att vinna en förgänglig segerkrans, men vi för att vinna en oförgänglig.

25 But, every man who striveth in the games, in all things, useth self–control; — they, indeed, then, that a corruptible crown, they may receive; but, we, an incorruptible!

26 Minä en siis juokse umpimähkään, en taistele niinkuin ilmaan hosuen,

26 Jag för min del löper alltså icke såsom gällde det ett ovisst mål; jag kämpar icke

26 I, therefore, so, am running, as, not uncertainly, so, am boxing, as not

	likasom en man som hugger i vädret.	thrashing air;
27 vaan minä kuritan ruumistani ja masennan sitä, etten minä, joka muille saarnaan, itse ehkä joutuisi hyljättäväksi.	27 Fastmer tuktar jag min kropp och kuvar den, för att jag icke, när jag predikar för andra, själv skall komma till korta vid provet.	27 But am beating my body under, and leading it captive, lest, by any means,—unto others, having proclaimed, [the contest], I myself, should be rejected.
10 luku		
1 Sillä minä en tahdo, veljet, pitää teitä tietämättöminä siitä, että isämme olivat kaikki pilven alla ja kulkivat kaikki meren läpi	1 Ty jag vill säga eder detta, mina bröder: Våra fäder voro alla under molnskyn och gingo alla genom havet;	1 For I wish not ye should be ignorant, brethren, that, all our fathers, were, under the cloud, and, all, passed through the sea,—
2 ja saivat kaikki kasteen Mooseksen pilvessä ja meressä	2 alla blevo de i molnskyn och i havet döpta till Moses;	2 And, all, immersed themselves into Moses, in the cloud, and in the sea;
3 ja söivät kaikki samaa hengellistä ruokaa	3 alla åto de samma andliga mat,	3 And, all, did eat [the same] spiritual food,
4 ja joivat kaikki samaa hengellistä juomaa. Sillä he joivat hengellisestä kalliosta, joka heitä seurasi; ja se kallio oli Kristus.	4 och alla drucko de samma andliga dryck -- de drucko nämligen ur en andlig klippa, som åtföljde dem, och den klippan var Kristus.	4 And, all, drank, the same spiritual drink,—for they continued to drink of the spiritual rock that followed them, and, the rock, was the Christ:—
5 Mutta useimpiin heistä Jumala ei mielistynyt, koskapa he hukkuivat erämaassa.	5 Men de flesta av dem hade Gud icke behag till; de blevo ju nedgjorda i öknen.	5 Nevertheless, with the most of them, God, was not well-pleased, for they were strewed along in the desert.
6 Tämä tapahtui	6 Detta skedde oss till	6 But, in these things,

varoittavaksi esimerkiksi meille, että me emme pahaa himoitsisi, niinkuin he himoitsivat.

en varnagel, för att vi icke skulle hava begärelse till det onda, såsom de hade begärelse därtill.

they became, ensamples for us, to the end we should not be covetous of evil things, even as, they, also coveted;

7 Älkää myöskään ruvetko epäjumalanpalvelijoiksi kuten muutamat heistä, niinkuin kirjoitettu on: "Kansa istui syömään ja juomaan, ja he nousivat iloa pitämään."

7 Ej heller skolen I bliva avgudadyrkare, såsom somliga av dem blevo; så är ju skrivet: »Folket satte sig ned till att äta och dricka, och därpå stodo de upp till all leka.»

7 Neither become ye, idolaters, as some of them,—as it is written––The people sat down to eat and drink, and rose up to be making sport;

8 Älkäämmekä harjoittako haureutta, niinkuin muutamat heistä haureutta harjoittivat, ja heitä kaatui yhtenä päivänä kaksikymmentä kolme tuhatta.

8 Låtom oss icke heller bedriva otukt, såsom somliga av dem gjorde, varför ock tjugutre tusen föllo på en enda dag.

8 Neither let us commit fornication, as, some of them, committed fornication, and there fell, in one day, three and twenty thousand;

9 Älkäämme myöskään kiusatko Herraa, niinkuin muutamat heistä kiusasivat ja saivat käärmeiltä surmansa.

9 Låtom oss icke heller fresta Kristus, såsom somliga av dem gjorde, varför de ock blevo dödade av ormarna.

9 Neither let us be putting the Lord to the test, as, some of them, put him to the test, and, by the serpents, were perishing;

10 Älkääkä napisko, niinkuin muutamat heistä napisivat ja saivat surmansa tuhoojalta.

10 Knorren icke heller, såsom somliga av dem gjorde, varför de ock blevo dödade av »Fördärvaren».

10 Neither be ye murmuring, even, as some of them, murmured, and perished by the destroyer.

11 Tämä, mikä tapahtui heille, on esikuvallista ja on kirjoitettu varoitukseksi meille, joille maailmanaikojen loppukausi on tullut.

11 Men detta vederfors dem för att tjäna till en varnagel, och det blev upptecknat till lärdom för oss, som hava tidernas ände

11 But, these things, by way of type, were happening unto them, and were written with a view to our admonition, unto

inpå oss.

whom, the ends of the ages, have reached along.

12 Sentähden, joka luulee seisovansa, katsokoon, ettei lankea.

12 Därför, den som menar sig stå, han må se till, att han icke faller.

12 So that, he that thinketh he is standing, let him take heed lest he fall.

13 Teitä ei ole kohdannut muu kuin inhimillinen kiusaus; ja Jumala on uskollinen, hän ei salli teitä kiusattavan yli voimienne, vaan salliessaan kiusauksen hän valmistaa myös pääsyn siitä, niin että voitte sen kestää.

13 Inga andra frestelser hava mött eder än sådana som vanligen möta människor. Och Gud är trofast; han skall icke tillstädja att I bliven frestade över eder förmåga, utan när han låter frestelsen komma, skall han ock bereda en utväg därur, så att I kunnen härda ut i den.

13 Trial, hath not taken you, save such as man can bear; faithful, moreover is God, who will not suffer you to be tried above what ye are able, but will make, with the trial, also the way of escape, that ye may be able to hold out.

14 Sentähden, rakkaani, paetkaa epäjumalanpalvelusta.

14 Alltså, mina älskade, undflyn avgudadyrkan.

14 Wherefore, my beloved, flee from idolatry,—

15 Minä puhun niinkuin ymmärtäväisille; arvostelkaa itse, mitä minä sanon.

15 Jag säger detta till eder såsom till förståndiga människor; själva mån I döma om det som jag säger.

15 As, to prudent men, I speak,—judge, ye, what I say:—

16 Siunauksen malja, jonka me siunaamme, eikö se ole osallisuus Kristuksen vereen? Se leipä, jonka murramme, eikö se ole osallisuus Kristuksen ruumiiseen?

16 Välsignelsens kalk, över vilken vi uttala välsignelsen, är icke den en delaktighet av Kristi blod? Brödet, som vi bryta, är icke det en delaktighet av Kristi kropp?

16 The cup of blessing which we bless, is it not, a sharing together of the blood of the Christ? The loaf which we break, is it not, a sharing together of the body of the Christ?

17 Koska leipä on yksi,

17 Eftersom det är ett

17 Because, one loaf,

niin me monet olemme yksi ruumis; sillä me olemme kaikki tuosta yhdestä leivästä osalliset.
18 Katsokaa luonnollista Israelia; eivätkö ne, jotka syövät uhreja, ole alttarista osalliset?

19 Mitä siis sanon? Ettäkö epäjumalanuhri on jotakin, tai että epäjumala on jotakin?

20 Ei, vaan että, mitä pakanat uhraavat, sen he uhraavat riivaajille eivätkä Jumalalle; mutta minä en tahdo, että te tulette osallisiksi riivaajista.

21 Ette voi juoda Herran maljasta ja riivaajien maljasta, ette voi olla osalliset Herran pöydästä ja riivaajien pöydästä.

22 Vai tahdommeko herättää Herran kiivauden? Emme kaiketi me ole häntä väkevämmät?
23 "Kaikki on luvallista", mutta ei kaikki ole hyödyksi; "kaikki on luvallista", mutta ei kaikki

enda bröd, så äro vi, fastän många, en enda kropp, ty alla få vi vår del av detta ena bröd.
18 Sen på det lekamliga Israel: äro icke de som äta av offren delaktiga i altaret?

19 Vad vill jag då säga härmed? Månne att avgudaofferskött är någonting, eller att en avgud är någonting?

20 Nej, det vill jag säga, att vad hedningarna offra, det offra de åt onda andar och icke åt Gud; och jag vill icke att I skolen hava någon gemenskap med de onda andarna.

21 I kunnen icke dricka Herrens kalk och tillika onda andars kalk; I kunnen icke hava del i Herrens bord och tillika i onda andars bord.

22 Eller vilja vi reta Herren? Äro då vi starkare än han?

23 »Allt är lovligt»; ja, men icke allt är nyttigt. »Allt är lovligt»; ja, men icke allt

one body, we, the many, are, for we, all, of the one loaf, partake.
18 Be looking at Israel after the flesh:—are not, they who eat the sacrifices, joint partakers with the altar?

19 What, then, am I saying?—that, an idol–sacrifice, is anything? or that, an idol, is anything?

20 On the contrary—that, the things which the nations sacrifice, unto demons, and not unto God, they sacrifice; and I wish not that ye should become, sharers together with the demons!

21 Ye cannot be drinking—a cup of the Lord, and a cup of demons; ye cannot be partaking of, a table of the Lord, and a table of demons.

22 Or are we to provoke the Lord to jealousy? Are we mightier than he?
23 All things are allowable—but, not all things, are profitable,—all things are

rakenna.

24 Älköön kukaan katsoko omaa parastaan, vaan toisen parasta.

25 Syökää kaikkea, mitä lihakaupassa myydään, kyselemättä mitään omantunnon tähden,

26 sillä: "Herran on maa ja kaikki, mitä siinä on."

27 Jos joku, joka ei usko, kutsuu teitä ja te tahdotte mennä hänen luokseen, niin syökää kaikkea, mitä eteenne pannaan, kyselemättä mitään omantunnon tähden.

28 Mutta jos joku sanoo teille: "Tämä on epäjumalille uhrattua", niin jättäkää se syömättä hänen tähtensä, joka sen ilmaisi, ja omantunnon tähden;

29 en tarkoita sinun omaatuntoasi, vaan tuon toisen; sillä miksi minun vapauteni joutuisi toisen

uppbygger.

24 Ingen söke sitt eget bästa, utan envar den andres.

25 Allt som säljes i köttboden mån I äta; I behöven icke för samvetets skull göra någon undersökning därom.

26 Ty »jorden är Herrens, och allt vad därpå är».

27 Om någon av dem som icke äro troende bjuder eder till sig och I viljen gå till honom, så mån I äta av allt som sättes fram åt eder; I behöven icke för samvetets skull göra någon undersökning därom.

28 Men om någon då säger till eder: »Detta är offerkött», så skolen I avhålla eder från att äta, för den mans skull, som gav saken till känna, och för samvetets skull --

29 jag menar icke ditt eget samvete, utan den andres; ty varför skulle jag låta min frihet

allowable—but, not all things, upbuild.

24 Let, no one, be seeking, what concerneth himself, but that which concerneth some one else.

25 Whatsoever, in the market, is sold, eat,—asking no question, for conscience sake;

26 For, unto the Lord, belongeth the earth, and the fullness thereof.

27 If one of them who believe not invite you, and ye are disposed to go, whatsoever is set before you, eat,—asking no question, for conscience sake.

28 But, if anyone should say unto you,—This, is, a holy sacrifice, do not eat, for that man's sake who disclosed it, and for conscience sake:—

29 But, conscience, I mean, not thine own, but the other's,—for why is my freedom to

omantunnon tuomittavaksi?

30 Jos minä sen kiittäen nautin, miksi minua herjataan siitä, mistä kiitän?

31 Söittepä siis tai joitte tai teittepä mitä hyvänsä, tehkää kaikki Jumalan kunniaksi.

32 Älkää olko pahennukseksi juutalaisille, älkää kreikkalaisille älkääkä Jumalan seurakunnalle,

33 niinkuin minäkin koetan kelvata kaikille kaikessa enkä katso omaa hyötyäni, vaan monien hyötyä, että he pelastuisivat.

dömas av en annans samvete?

30 Om jag äter därav med tacksägelse, varför skulle jag då bliva smädad för det som jag tackar Gud för?

31 Alltså, vare sig I äten eller dricken, eller vadhelst annat I gören, så gören allt till Guds ära.

32 Bliven icke för någon till en stötesten, varken för judar eller för greker eller för Guds församling;

33 varen såsom jag, som i alla stycken fogar mig efter alla och icke söker min egen nytta, utan de mångas, för att de skola bliva frälsta.

be judged by another's conscience?

30 If, I, with gratitude, partake, why am I to be defamed, as to that for which, I, give thanks?

31 Whether, therefore, ye eat or drink, or whatsoever ye do, do, all things to the glory of God.

32 Give no occasion of stumbling—whether to Jews, or to Greeks, or to the assembly of God:

33 Even as, I also, in all things do please all, not seeking my own profit, but that of the many, that they may be saved.

11 luku

1 Olkaa minun seuraajiani, niinkuin minä olen Kristuksen seuraaja.

2 Minä kiitän teitä, että minua kaikessa muistatte ja noudatatte minun opetuksiani, niinkuin minä ne teille olen antanut.

3 Mutta minä tahdon, että te tiedätte sen, että Kristus

1 Varen I mina efterföljare, såsom jag är Kristi.

2 Jag prisar eder för det att I i alla stycken haven mig i minne och hållen fast vid mina lärdomar, såsom de äro eder givna av mig.

3 Men jag vill att I skolen inse detta, att

1 Become imitators of me,—even as, I also, [am] of Christ.

2 Now I praise you, that, in all things, ye have me in remembrance, and, even as I delivered unto you the instructions, ye hold them fast.

3 But I wish you to know—that, the head

on jokaisen miehen pää ja että mies on vaimon pää ja että Jumala on Kristuksen pää.

4 Jokainen mies, joka rukoilee tai profetoi pää peitettynä, häpäisee päänsä.

5 Mutta jokainen vaimo, joka rukoilee tai profetoi pää peittämätönnä, häpäisee päänsä, sillä se on aivan sama, kuin jos hänen päänsä olisi paljaaksi ajeltu.

6 Sillä jos vaimo ei verhoa päätään, leikkauttakoon hiuksensakin; mutta koska on häpeäksi vaimolle, että hän leikkauttaa tai ajattaa hiuksensa, niin verhotkoon itsensä.

7 Miehen ei tule peittää päätänsä, koska hän on Jumalan kuva ja kunnia; mutta vaimo on miehen kunnia.

8 Sillä mies ei ole alkuisin vaimosta, vaan vaimo miehestä;

9 eikä miestä luotu vaimoa

Kristus är envar mans huvud, och att mannen är kvinnans huvud, och att Gud är Kristi huvud.

4 Var och en man som har sitt huvud betäckt, när han beder eller profeterar, han vanärar sitt huvud.

5 Men var kvinna som beder eller profeterar med ohöljt huvud, hon vanärar sitt huvud, ty det är då alldeles som om hon hade sitt hår avrakat.

6 Om en kvinna icke vill hölja sig, så kan hon lika väl låta skära av sitt hår; men eftersom det är en skam för en kvinna att låta skära av sitt hår eller att låta raka av det, så må hon hölja sig.

7 En man är icke pliktig att hölja sitt huvud, eftersom han är Guds avbild och återspeglar hans härlighet, då kvinnan däremot återspeglar mannens härlighet.

8 Ty mannen är icke av kvinnan, utan kvinnan av mannen.

9 Icke heller skapades

of every man, is, the Christ, and, the head of a woman, is, the man; and, the head of the Christ, is, God.

4 Every man, praying, or prophesying, having anything upon his head, putteth to shame his head;

5 But, every woman, praying, or prophesying, with her head, unveiled, putteth to shame her head,—for it is, one and the same, with her having been shaven.

6 For, if a woman doth not veil herself, let her also be shorn; but, if it were a shame in a woman to be shorn or shaven, let her be veiled.

7 For, a man, indeed, ought not to be veiling his head, being, the image and glory of God,—but, the woman, is the glory of man;

8 For, man, is not, of woman, but, woman, of man;

9 For also man was

varten, vaan vaimo miestä varten.

10 Sentähden vaimon tulee pitää päässään vallanalaisuuden merkki enkelien tähden.

11 Herrassa ei kuitenkaan ole vaimoa ilman miestä eikä miestä ilman vaimoa.

12 Sillä samoin kuin vaimo on alkuisin miehestä, samoin myös mies on vaimon kautta; mutta kaikki on Jumalasta.

13 Päättäkää itse: sopiiko vaimon rukoilla Jumalaa pää peittämätönnä?

14 Eikö itse luontokin opeta teille, että jos miehellä on pitkät hiukset, se on hänelle häpeäksi;

15 ja että jos vaimolla on pitkät hiukset, se on hänelle kunniaksi? Sillä ovathan hiukset annetut hänelle hunnuksi.

16 Mutta jos joku haluaa väittää vastaan, niin tietäköön, että meillä ei ole sellaista tapaa eikä

mannen för kvinnans skull, utan kvinnan för mannens skull.

10 Därför bör kvinnan på sitt huvud hava en »makt», för änglarnas skull.

11 Dock är det i Herren så, att varken kvinnan är till utan mannen, eller mannen utan kvinnan.

12 Ty såsom kvinnan är av mannen, så är ock mannen genom kvinnan; men alltsammans är av Gud.
--

13 Dömen själva: höves det en kvinnan att ohöljd bedja till Gud?

14 Lär icke själva naturen eder att det länder en man till vanheder, om han har långt hår,

15 men att det länder en kvinna till ära, om hon har långt hår? Håret är ju henne givet såsom slöja.

16 Om nu likväl någon vill vara genstridig, så mån han veta att vi för vår del icke hava en

not created, for the sake of the woman, but woman, for the sake of the man.

10 For this cause, ought the woman to have, permission, upon her head, because of the messengers.

11 Howbeit, neither is woman apart from man, nor man apart from woman—in the Lord;

12 For, just as the woman is of the man, so, also the man, is through means of the woman; —but, all things, are of God.

13 Among your own selves, judge ye,—Is it becoming for a woman,—unveiled, to be praying unto God?

14 Doth not, even nature herself, teach you—that, if, a man, have long hair, it is a dishonour to him;

15 But, if, a woman, have long hair, it is a glory to her, for, her long hair, instead of a veil, hath been given to her.

16 But, if anyone thinketh to be contentious, we, have no such custom,—nor

Jumalan seurakunnilla.

17 Mutta tätä käskiessäni en kiitä sitä, että kokoontumisenne ei tee teitä paremmiksi, vaan pahemmiksi.

18 Sillä ensiksikin olen kuullut, että kun kokoonnutte seurakunnankokoukseen, teillä on riitaisuuksia keskenänne, ja osittain sen uskonkin.

19 Täytyyhän teidän keskuudessanne olla puolueitakin, että kävisi ilmi, ketkä teistä kestävät koetuksen.

20 Kun te näin kokoonnutte yhteen, niin ei se ole Herran aterian nauttimista,

21 sillä syömään ruvettaessa kukin rientää ottamaan eteensä omat ruokansa, ja niin toinen on nälissään ja toinen juovuksissa.

22 Eikö teillä sitten ole muita huoneita, niissä syödäksenne ja juodaksenne? Vai halveksitteko Jumalan

sådan sedvänja, ej heller andra Guds församlingar.

17 Detta bjuder jag eder nu. Men vad jag icke kan prisa är att I kommen tillsammans, icke till förbättring, utan till försämring.

18 Ty först och främst hör jag sägas att vid edra församlingsmöten söndringar yppa sig bland eder. Och till en del tror jag att så är.

19 Ty partier måste ju finnas bland eder, för att det skall bliva uppenbart vilka bland eder som hålla provet.

20 När I alltså kommen tillsammans med varandra, kan ingen Herrens måltid hållas;

21 ty vid måltiden tager var och en i förväg själv den mat han har medfört, och så får den ene hungra, medan den andre får för mycket.

22 Haven I då icke edra hem, där I kunnen äta ock dricka? Eller är det så, att I förakten Guds

yet the assemblies of God.

17 But, in giving you the following charge, I praise you not,—in that, not for the better, but for the worse, ye come together.

18 For, first of all,—when ye come together in assembly, I hear that divisions among you exist,—and, in part, I believe it;

19 For there must needs be, even parties among you, that, the approved, [themselves] may become manifest among you.

20 When, therefore, ye come together into one place, it is not to eat, a supper unto the Lord;

21 For, each one, taketh beforehand, his own supper, in your eating, and, one, indeed, is hungry, whereas, another, is drinking to excess.

22 What! have ye not houses for your eating and drinking? or, the assembly of God, do ye despise, and, put

seurakuntaa ja tahdotteko häväistä niitä, joilla ei mitään ole? Mitä minun on teille sanominen? Onko minun teitä kiittäminen? Tässä kohden en kiitä.

församling och viljen komma dem att blygas, som intet hava? Vad skall jag då säga till eder? Skall jag prisa eder? Nej, i detta stycke prisar jag eder icke.

to shame them who have nothing? What am I to say to you? Shall I praise you? In this, I praise you not.

23 Sillä minä olen saanut Herralta sen, minkä myös olen teille tiedoksi antanut, että Herra Jeesus sinä yönä, jona hänet kavallettiin, otti leivän,

23 Ty jag har från Herren undfått detta, som jag ock har meddelat eder: I den natt då Herren Jesus blev förrådd tog han ett bröd

23 For, I myself, received from the Lord—that which I also delivered unto you,—how that, the Lord Jesus, in the night in which he was being delivered up, took a loaf,

24 kiitti, mursi ja sanoi: "Tämä on minun ruumiini, joka teidän edestänne annetaan; tehkää tämä minun muistokseni."

24 och tackade Gud och bröt det och sade: »Detta är min lekamen, som varder utgiven för eder. Gören detta till min åminnelse.»

24 And, giving thanks, brake it, and said—This, is my body, which is for you,—this, do ye, in remembrance of me;

25 Samoin hän otti myös maljan aterian jälkeen ja sanoi: "Tämä malja on uusi liitto minun veressäni; niin usein kuin te juotte, tehkää se minun muistokseni."

25 Sammalunda tog han ock kalken, efter måltiden, och sade: »Denna kalk är det nya förbundet, i mitt blod. Så ofta I dricken den, så gören detta till min åminnelse.»

25 In the same manner, the cup also, after they had taken supper, saying—This cup, is, the new covenant in my blood, this, do ye, as often soever as ye may be drinking it, in remembrance of me.

26 Sillä niin usein kuin te syötte tätä leipää ja juotte tämän maljan, te julistatte Herran kuolemaa, siihen asti kuin hän tulee.

26 Ty så ofta I äten detta bröd och dricken kalken, förkunnen I Herrens död, till dess att han kommer.

26 For, as often as ye may be eating this loaf, and, the cup, may be drinking, The death of the Lord, do ye announce, until he come.

27 Sentähden, joka kelvottomasti syö tätä leipää tai juo Herran maljan, hän on oleva vikapää Herran ruumiiseen ja vereen.

27 Den som nu på ett ovärdigt sätt äter detta bröd eller dricker Herrens kalk, han försyndar sig på Herrens lekamen och blod.

27 So that, whosoever may be eating the loaf, or drinking the cup of the Lord, in an unworthy manner, shall be responsible for the body and blood of the Lord.

28 Koetelkoon siis ihminen itseänsä, ja niin syököön tätä leipää ja juokoon tästä maljasta;

28 Pröve då människan sig själv, och äte så av brödet och dricke av kalken.

28 But let a man be proving himself,—and, so, of the loaf, let him eat, and, of the cup, let him drink;

29 sillä joka syö ja juo erottamatta Herran ruumista muusta, syö ja juo tuomioksensa.

29 Ty den som äter och dricker, utan att göra åtskillnad mellan Herrens lekamen och annan spis, han äter och dricker en dom över sig.

29 For, he that is eating and drinking,—judgment unto himself, doth eat and drink,—if he be not setting apart the body.

30 Sentähden onkin teidän joukossanne paljon heikkoja ja sairaita, ja moni on nukkunut pois.

30 Därför finnas ock bland eder många som äro svaga och sjuka, och ganska många äro avsomnade.

30 For this cause, many among you are weak and sickly; and, not a few, are falling asleep.

31 Mutta jos me tutkisimme itseämme, ei meitä tuomittaisi;

31 Om vi ginge till doms med oss själva, så bleve vi icke dömda.

31 If, however, we had been setting, ourselves, apart, we had not, in that case, been coming under judgment;

32 mutta kun meitä tuomitaan, niin se on meille Herran kuritusta, ettei meitä maailman kanssa kadotukseen tuomittaisi.

32 Men då vi nu bliva dömda, så är detta en Herrens tuktan, som drabbar oss, för att vi icke skola bliva fördömda tillika med världen.

32 But, being brought under judgment, by the Lord, are we being disciplined, lest, with the world, we should be condemned.

33 Sentähden, veljeni, kun kokoonnutte aterioimaan,

33 Alltså, mina bröder, när I kommen

33 So then, my brethren,—when ye

odottakaa toisianne.

tillsammans för att hålla måltid, så vänten på varandra.

come together for the eating, unto one another, be giving welcome:—

34 Jos kenellä on nälkä, syököön kotonaan, ettette kokoontuisi tuomioksenne. Muista seikoista minä säädän, sitten kuin tulen.

34 Om någon är hungrig, då må han äta hemma, så att eder sammankomst icke bliver eder till en dom. Om det övriga skall jag förordna, när jag kommer.

34 If anyone be hungry, at home, let him eat, lest, unto judgment, ye be coming together. And, the remaining things, whensoever I come, I will set in order.

12 luku

1 Mutta mitä hengellisiin lahjoihin tulee, niin en tahdo, veljet, pitää teitä niistä tietämättöminä.

1 Vad nu angår dem som hava andliga gåvor, så vill jag säga eder, mina bröder, huru med dem förhåller sig.

1 But, concerning the spiritually gifted, brethren, I am not wishing you to be ignorant.

2 Te tiedätte, että kun olitte pakanoita, teitä vietiin mykkien epäjumalien luo, miten vain tahdottiin.

2 I veten att I, medan I voren hedningar, läten eder blindvis föras bort till de stumma avgudarna.

2 Ye know that, when ye were of the nations, unto the dumb idols, howsoever ye were being led, ye were seduced.

3 Sentähden minä teen teille tiettäväksi, ettei kukaan, joka puhuu Jumalan Hengessä, sano: "Jeesus olkoon kirottu", ja ettei kukaan voi sanoa: "Jeesus olkoon Herra", paitsi Pyhässä Hengessä.

3 Därför vill jag nu förklara för eder, att likasom ingen som talar i Guds Ande säger: »Förbannad vare Jesus», så kan ej heller någon säga: »Jesus är Herre» annat än i den helige Ande.

3 Wherefore, I give you to know—that, no one, in God's Spirit speaking, saith—Accursed Jesus! and, no one, can say—Lord Jesus! save in [the] Holy Spirit.

4 Armolahjat ovat moninaiset, mutta Henki on sama;

4 Nådegåvorna äro mångahanda, men Anden är en och densamme.

4 But, distributions of gifts, there are, yet the same Spirit,

5 ja seurakuntavirat ovat

5 Tjänsterna äro

5 And, distributions of

moninaiset, mutta Herra on sama;

6 ja voimavaikutukset ovat moninaiset, mutta Jumala, joka kaikki kaikissa vaikuttaa, on sama.

7 Mutta kullekin annetaan Hengen ilmoitus yhteiseksi hyödyksi.

8 Niinpä saa Hengen kautta toinen viisauden sanat, toinen tiedon sanat saman Hengen vaikutuksesta;

9 toinen saa uskon samassa Hengessä, toinen taas terveeksitekemisen lahjat siinä yhdessä Hengessä;

10 toinen lahjan tehdä voimallisia tekoja; toinen profetoimisen lahjan, toinen lahjan arvostella henkiä; toinen eri kielillä puhumisen lahjan, toinen taas lahjan selittää kieliä.

11 Mutta kaiken tämän vaikuttaa yksi ja sama

mångahanda, men Herren är en och densamme.

6 Kraftverkningarna äro mångahanda, men Gud är en och densamme, han som verkar allt i alla.

7 Men de gåvor i vilka Anden uppenbarar sig givas åt var och en så, att de kunna bliva till nytta.

8 Så gives genom Anden åt den ene att tala visdomens ord, åt en annan att efter samme Ande tala kunskapens ord,

9 åt en annan gives tro i samme Ande, åt en annan givas helbrägdagörelsens gåvor i samme ene Ande,

10 åt en annan gives gåvan att utföra kraftgärningar, åt en annan att profetera, åt en annan att skilja mellan andar, åt en annan att tala tungomål på olika sätt, åt en annan att uttyda, när någon talar tungomål.

11 Men allt detta verkar densamme ene

ministries, there are, and the same Lord,

6 And, distributions of energies, there are, and the same God—who energiseth all things in all.

7 But, unto each one, is given the manifesting of the Spirit, with a view to that which is profitable;

8 For, unto one, indeed, through the Spirit, is given, a word of wisdom, but, unto another, a word of knowledge, according to the same Spirit; —

9 Unto a different one, faith, in the same Spirit, and, unto another, gifts of healings, in the one Spirit,

10 And, unto another, energies of mighty works, [and], unto another, prophesying, [and], unto another, discriminations of spirits,—unto a different one, kinds of tongues, and, unto another, translation of tongues; —

11 But, all these, energiseth the one

Henki, jakaen kullekin erikseen, niinkuin tahtoo.

Anden, i det han, alltefter sin vilja, tilldelar åt var och en någon särskild gåva.

and the same Spirit, distributing unto each one, peculiarly, even as it is disposed.

12 Sillä niinkuin ruumis on yksi ja siinä on monta jäsentä, mutta kaikki ruumiin jäsenet, vaikka niitä on monta, ovat yksi ruumis, niin on Kristuskin;

12 Ty likasom kroppen är en och likväl har många lemmar, och likasom kroppens alla lemmar, fastän de äro många, likväl utgöra en enda kropp, likaså är det med Kristus.

12 For, just as, the body, is one, and yet hath many members, but, all the members of the body, though many, are one body, so, also, the Christ; —

13 sillä me olemme kaikki yhdessä Hengessä kastetut yhdeksi ruumiiksi, olimmepa juutalaisia tai kreikkalaisia, orjia tai vapaita, ja kaikki olemme saaneet juoda samaa Henkeä.

13 Ty i en och samme Ande äro vi alla döpta till att utgöra en och samma kropp, vare sig vi äro judar eller greker, vare sig vi äro trälar eller fria; och alla hava vi fått en och samme Ande utgjuten över oss.

13 For, even to one Spirit, we all, into one body, have been immersed,—whether Jews or Greeks, whether bond or free,—and, all, of one Spirit, have been caused to drink.

14 Sillä eihän ruumiskaan ole yksi jäsen, vaan niitä on siinä monta.

14 Kroppen utgöres ju icke heller av en enda lem, utan av många.

14 For, the body also, is not one member, but many:

15 Jos jalka sanoisi: "Koska en ole käsi, en kuulu ruumiiseen", niin ei se silti olisi ruumiiseen kuulumaton.

15 Om foten ville säga: »Jag är icke hand, därför hör jag icke till kroppen», så skulle den icke dess mindre höra till kroppen.

15 Though the foot should say—Because I am not a hand, I am not of the body, Is it, therefore, not, of the body?

16 Ja jos korva sanoisi: "Koska en ole silmä, en kuulu ruumiiseen", niin ei se silti olisi ruumiiseen kuulumaton.

16 Och om örat ville säga: »Jag är icke öga, därför hör jag icke till kroppen», så skulle det icke dess mindre höra till kroppen.

16 And, though the ear should say—Because I am not an eye, I am not of the body, Is it, therefore, not, of the body?

17 Jos koko ruumis olisi silmänä, missä sitten olisi kuulo? Jos taas kokonaan

17 Om hela kroppen vore öga, var funnes då hörseln? Och om

17 If, the whole body, were, an eye, where were the hearing? If,

kuulona, missä silloin haisti?

den hel och hållen vore öra, var funnes då lukten?

the whole were, hearing, where were, the smelling?

18 Mutta nyt Jumala on asettanut jäsenet, itsekunkin niistä, ruumiiseen, niinkuin hän on tahtonut.

18 Men nu har Gud insatt lemmarna i kroppen, var och en av dem på det sätt som han har velat.

18 But, now, hath God set the members, each one of them in the body, even as he pleased.

19 Vaan jos ne kaikki olisivat yhtenä jäsenenä, missä sitten ruumis olisi?

19 Om åter allasammans utgjorde en enda lem, var funnes då själva kroppen?

19 But, if they all had been one member, Where had been, the body?

20 Mutta nytpä onkin monta jäsentä, ja ainoastaan yksi ruumis.

20 Men nu är det så, att lemmarna äro många, och att kroppen dock är en enda.

20 Now, however there are many members, yet one body;

21 Silmä ei saata sanoa kädelle: "En tarvitse sinua", eikä myöskään pää jaloille: "En tarvitse teitä."

21 Ögat kan icke säga till handen: »Jag behöver dig icke», ej heller huvudet till fötterna: »Jag behöver eder icke.»

21 [And] the eye cannot say unto the hand—I have no need of thee,—nor, again, the head, unto the feet—I have no need of you:—

22 Päinvastoin ne ruumiin jäsenet, jotka näyttävät olevan heikompia, ovat välttämättömiä;

22 Nej, just de kroppens lemmar som tyckas vara svagast äro som mest nödvändiga.

22 Nay! much more, the members which seem to be weaker are necessary,

23 ja ne ruumiin jäsenet, jotka meistä ovat vähemmän kunniakkaita, me verhoamme sitä kunniallisemmin, ja niitä, joita häpeämme, me sitä häveliäämmin peitämme;

23 Och de delar av kroppen, som tyckas oss vara mindre hedersamma, dem bekläda vi med så mycket större heder; och dem som vi blygas för, dem skyla vi med så mycket större blygsamhet,

23 And, the parts of the body which we deem to be less honourable, on these, more abundant honour, do we bestow, and, our uncomely parts, have, more abundant comeliness,

24 mutta ne, joita emme

24 under det att de

24 Whereas, our

häpeä, eivät sitä tarvitse. Mutta Jumala on liittänyt ruumiin yhteen niin, että antoi halvempiarvoiselle suuremman kunnian,

25 ettei ruumiissa olisi eripuraisuutta, vaan että jäsenet pitäisivät yhtäläistä huolta toinen toisestaan.

26 Ja jos yksi jäsen kärsii, niin kaikki jäsenet kärsivät sen kanssa; tai jos jollekulle jäsenelle annetaan kunnia, niin kaikki jäsenet iloitsevat sen kanssa.

27 Mutta te olette Kristuksen ruumis ja kukin osaltanne hänen jäseniänsä.

28 Niinpä Jumala asetti seurakuntaan ensiksi muutamia apostoleiksi, toisia profeetoiksi, kolmansia opettajiksi, sitten hän antoi voimallisia tekoja, sitten armolahjoja parantaa tauteja, avustaa, hallita, puhua eri kielillä.

andra icke behöva något sådant. Men när Gud sammanfogade kroppen av olika delar och därvid lät den ringare delen få en så mycket större heder,

25 så skedde detta, för att söndring icke skulle uppstå i kroppen, utan alla lemmar endräktigt hava omsorg om varandra.

26 Om nu en lem lider, så lida alla de andra lemmarna med den; om åter en lem äras, så glädja sig alla de andra lemmarna med den.

27 Men nu ären I Kristi kropp och hans lemmar, var och en i sin mån.

28 Och Gud har i församlingen satt först och främst några till apostlar, för det andra några till profeter, för det tredje några till lärare, vidare några till att utföra kraftgärningar, ytterligare några till att hava helbrägdagörelsens gåvor, eller till att taga sig an de hjälplösa, eller till att vara styresmän, eller till att

comely parts, have, no need. But, God, hath tempered the body together,—unto that which was lacking, giving more abundant honour; —

25 That there might be no division in the body, but that the members might have, the same, care, one for another;

26 And, whether one member, suffereth, all the members, suffer with it, or, a member is glorified, all the members, rejoice together.

27 Now, ye, are the body of Christ, and members severally; —

28 And God hath, indeed, set, certain, in the assembly,—first apostles, second prophets, third teachers, after that mighty works, then gifts of healings, helps, guidings, kinds of tongues.

på olika sätt tala tungomål.

29 Eivät suinkaan kaikki ole apostoleja? Eivät kaikki profeettoja? Eivät kaikki opettajia? Eiväthän kaikki tee voimallisia tekoja?

29 Icke äro väl alla apostlar? Icke äro väl alla profeter? Icke äro väl alla lärare? Icke utföra väl alla kraftgärningar?

29 Are all apostles? Are all prophets? Are all teachers? Are all mighty works?

30 Eihän kaikilla ole parantamisen armolahjoja? Eiväthän kaikki puhu kielillä? Eiväthän kaikki kykene niitä selittämään?

30 Icke hava väl alla helbrägdagörelsens gåvor? Icke tala väl alla tungomål? Icke kunna väl alla uttyda?

30 Have, all, gifts of healings? Do, all, with tongues, speak? Do, all, translate?

31 Pyrkikää osallisiksi parhaimmista armolahjoista. Ja vielä minä osoitan teille tien, verrattoman tien.

31 Men varen ivriga att undfå de nådegåvor som äro de största. Och nu vill jag ytterligare visa eder en väg, en övermåttan härlig väg.

31 Be envious, however, of the greater gifts; and, yet, a much more excellent way, unto you, I point out:—

13 luku

1 Vaikka minä puhuisin ihmisten ja enkelien kielillä, mutta minulla ei olisi rakkautta, olisin minä vain helisevä vaski tai kilisevä kulkunen.

1 Om jag talade både människors och änglars tungomål, men icke hade kärlek, så vore jag allenast en ljudande malm eller en klingande cymbal.

1 Although with the tongues of men, I be speaking, and of messengers, and have not, love, I have become resounding brass, or a clanging cymbal;

2 Ja vaikka minulla olisi profetoimisen lahja ja minä tietäisin kaikki salaisuudet ja kaiken tiedon, ja vaikka minulla olisi kaikki usko, niin että voisin vuoria siirtää, mutta minulla ei olisi rakkautta, en minä mitään olisi.

2 Och om jag hade profetians gåva och visste alla hemligheter och ägde all kunskap, och om jag hade all tro, så att jag kunde förflytta berg, men icke hade kärlek, så vore jag intet.

2 And, though I have [the gift of] prophesying, and know all sacred secrets, and all knowledge,—and though I have all faith, so as to be removing mountains, and have not, love, I am,

3 Ja vaikka minä jakelisin kaiken omaisuuteni köyhäin ravinnoksi, ja vaikka antaisin ruumiini poltettavaksi, mutta minulla ei olisi rakkautta, ei se minua mitään hyödyttäisi.

3 Och om jag gåve bort allt vad jag ägde till bröd åt de fattiga, ja, om jag offrade min kropp till att brännas upp, men icke hade kärlek, så vore detta mig till intet gagn.

nothing;
3 And, though I morsel out all my goods,—and though I deliver up my body, that I may boast, and have not, love, I am profited, nothing.

4 Rakkaus on pitkämielinen, rakkaus on lempeä; rakkaus ei kadehdi, ei kerskaa, ei pöyhkeile,

4 Kärleken är tålig och mild. Kärleken avundas icke, kärleken förhäver sig icke, den uppblåses icke.

4 Love, is patient, is gracious. Love, is not envious, vaunteth not itself, is not puffed up,

5 ei käyttäydy sopimattomasti, ei etsi omaansa, ei katkeroidu, ei muistele kärsimäänsä pahaa,

5 Den skickar sig icke ohöviskt, den söker icke sitt, den förtörnas icke, den hyser icke agg för en oförrätts skull.

5 Acteth not unbecomingly, seeketh not her own things, is not easily provoked, imputeth not that which is base,

6 ei iloitse vääryydestä, vaan iloitsee yhdessä totuuden kanssa;

6 Den gläder sig icke över orättfärdigheten, men har sin glädje i sanningen.

6 Rejoiceth not over unrighteousness, but rejoiceth in sympathy with truth,—

7 kaikki se peittää, kaikki se uskoo, kaikki se toivoo, kaikki se kärsii.

7 Den fördrager allting, den tror allting, den hoppas allting, den uthärdar allting.

7 All things, covereth, all things, believeth, all things, hopeth, all things, endureth.

8 Rakkaus ei koskaan häviä; mutta profetoiminen, se katoaa, ja kielillä puhuminen lakkaa, ja tieto katoaa.

8 Kärleken förgår aldrig. Men profetians gåva, den skall försvinna, och tungomålstalandet, det skall taga slut, och kunskapen, den skall försvinna.

8 Love, at no time, faileth; —but, whether prophesyings, they shall be done away, whether tongues, they shall cease, whether gaining knowledge, it shall be done away;

9 Sillä tietomme on vajavaista, ja profetoimisemme on vajavaista.

9 Ty vår kunskap är ett styckverk, och vårt profeterande är ett styckverk;

9 For, in part, are we gaining knowledge, and, in part, are we prophesying,—

10 Mutta kun tulee se, mikä täydellistä on, katoaa se, mikä on vajavaista.

10 men när det kommer, som är fullkomligt, då skall det försvinna, som är ett styckverk.

10 But, as soon as that which is complete is come, that which is in part, shall be done away.

11 Kun minä olin lapsi, niin minä puhuin kuin lapsi, minulla oli lapsen mieli, ja minä ajattelin kuin lapsi; kun tulin mieheksi, hylkäsin minä sen, mikä lapsen on.

11 När jag var barn, talade jag såsom ett barn, mitt sinne var såsom ett barns, jag hade barnsliga tankar; men sedan jag blev man, har jag lagt bort vad barnsligt var.

11 When I was a child, I used to speak as a child, to prefer as child, to reason as a child: now I have become a man, I have laid aside the things of the child!

12 Sillä nyt me näemme kuin kuvastimessa, arvoituksen tavoin, mutta silloin kasvoista kasvoihin; nyt minä tunnen vajavaisesti, mutta silloin minä olen tunteva täydellisesti, niinkuin minut itsenikin täydellisesti tunnetaan.

12 Nu se vi ju på ett dunkelt sätt, såsom i en spegel, men då skola vi se ansikte mot ansikte. Nu är min kunskap ett styckverk, men då skall jag känna till fullo, såsom jag själv har blivit till fullo känd.

12 For we see, as yet, through a dim window, obscurely, but, then, face to face: as yet, I gain knowledge, in part, but, then, shall I fully know, even as I was also fully known.

13 Niin pysyvät nyt usko, toivo, rakkaus, nämä kolme; mutta suurin niistä on rakkaus.

13 Så bliva de då beståndande, tron, hoppet, kärleken, dessa tre; men störst bland dem är kärleken.

13 But, now abide—faith, hope, love,—these three; but, the greatest of these, is, love.

14 luku

1 Tavoitelkaa rakkautta ja pyrkikää saamaan hengellisiä lahjoja, mutta varsinkin profetoimisen lahjaa.

1 Faren efter kärleken, men varen ock ivriga att undfå de andliga gåvorna, framför allt profetians gåva.

1 Pursue love; nevertheless be envious of the spiritual gifts,—and, rather, that ye may be prophesying.

2 Sillä kielillä puhuva ei puhu ihmisille, vaan Jumalalle; ei häntä näet

2 Ty den som talar tungomål, han talar icke för människor,

2 For, he that speaketh with a tongue, not unto men,

kukaan ymmärrä, sillä hän puhuu salaisuuksia hengessä.

utan för Gud; ingen förstår honom ju, han talar i andehänryckning hemlighetsfulla ord.

doth speak, but, unto God,—for, no one, understandeth, although, in spirit, he is speaking sacred secrets;

3 Mutta profetoiva puhuu ihmisille rakennukseksi ja kehoitukseksi ja lohdutukseksi.

3 Men den som profeterar, han talar för människor, dem till uppbyggelse och förmaning och tröst.

3 But, be that prophesieth, unto men, doth speak—edification, and exhortation, and comfort.

4 Kielillä puhuva rakentaa itseään, mutta profetoiva rakentaa seurakuntaa.

4 Den som talar tungomål uppbygger allenast sig själv, men den som profeterar, han uppbygger en hel församling.

4 He that speaketh with a tongue, buildeth up, himself, whereas, he that prophesieth, buildeth up, an assembly.

5 Soisin teidän kaikkien puhuvan kielillä, mutta vielä mieluummin soisin teidän profetoivan; sillä profetoiva on suurempi kuin kielillä puhuva, ellei tämä samalla selitä, niin että seurakunta siitä rakentuu.

5 Jag skulle väl vilja att I alla taladen tungomål, men ännu hellre ville jag att I profeteraden. Den som profeterar är förmer än den som talar tungomål, om nämligen den senare icke därjämte uttyder sitt tal, så att församlingen får någon uppbyggelse.

5 Howbeit I wish you all to speak with tongues, but, rather, that ye may prophesy,—moreover, greater, is he that prophesieth, than he that speaketh with tongues,—unless indeed he translate, that, the assembly, may receive upbuilding.

6 Jos minä nyt, veljet, tulisin luoksenne kielillä puhuen, mitä minä teitä sillä hyödyttäisin, ellen puhuisi teille ilmestyksen tai tiedon tai profetian tai opetuksen sanoja?

6 Ja, mina bröder, om jag komme till eder och talade tungomål, vad gagn gjorde jag eder därmed, såframt jag icke därjämte genom mitt tal meddelade eder antingen någon

6 But, now, brethren—if I come unto you speaking with tongues, what shall I profit, you, except I speak, unto you, either by way of revelation, or knowledge, or prophesying, or

uppenbarelse eller någon kunskap eller någon profetia eller någon undervisning?

teaching?

7 Niinhän on elottomain soittimienkin laita, huilujen tai kitarain: kuinka tiedetään, mitä huilulla tai kitaralla soitetaan, elleivät ne soi toisistaan erottuvin sävelin?

7 Gäller det icke jämväl om livlösa ting som giva ljud ifrån sig, det må nu vara en flöjt eller en harpa, att vad som spelas på dem icke kan uppfattas, om de icke giva ifrån sig toner som kunna skiljas från varandra?

7 In like manner, the things without life giving sound, whether pipe or harp, if, a distinction in the sounds, they do not give, how shall it be known, what is being piped or harped?

8 Niinikään, jos pasuna antaa epäselvän äänen, kuka silloin valmistautuu taisteluun?

8 Likaså, om den signal som basunen giver är otydlig, vem gör sig då redo till strid?

8 For, if also, an uncertain sound, a trumpet, should give, who shall prepare himself for battle?

9 Samoin tekin: jos ette kielellänne saa esiin selvää puhetta, kuinka voidaan sellainen puhe ymmärtää? Tehän puhutte silloin tuuleen.

9 Detsamma gäller nu för eder; om I icke med edra tungor frambringen begripliga ord, huru skall man då kunna förstå vad I talen? Då bliver det ju ett tal i vädret.

9 So, also, ye, through means of the tongue, except ye give intelligible discourse, how shall it be known what is being spoken? for ye will be speaking, to the air.

10 Maailmassa on, kuka tietää, kuinka monta eri kieltä, mutta ei ainoatakaan, jonka äänet eivät ole ymmärrettävissä.

10 Det finnes här i världen olika språk, vem vet huru många, och bland dem finnes intet vars ljud äro utan mening.

10 There may happen to be so many kinds of languages in the world, and, not one, unspoken:—

11 Mutta jos en tiedä sanojen merkitystä, olen minä puhujalle muukalainen, ja puhuja on minulle muukalainen.

11 Men om jag nu icke förstår språket, så bliver jag en främling för den som talar, och den som talar bliver en främling för mig.

11 If, then, I do not know the meaning of the language, I shall be, unto him that is speaking, a foreigner, and, he that is speaking, shall be, in

my case, a foreigner.

12 Samoin tekin, koska tavoittelette henkilahjoja, niin pyrkikää seurakunnan rakennukseksi saamaan niitä runsaasti.

12 Detta gäller ock för eder; när I ären ivriga att undfå andliga gåvor, så må eder strävan efter att dessa hos eder skola överflöda hava församlingens uppbyggelse till mål.

12 So, ye, also—since ye are, envious, of spirits, unto the upbuilding of the assembly, seek to be pre–eminent.

13 Sentähden rukoilkoon se, joka kielillä puhuu, että hän taitaisi selittää.

13 Därför må den som talar tungomål bedja om att han ock må kunna uttyda.

13 Wherefore, he that speaketh with a tongue, let him pray that he may translate;

14 Sillä jos minä rukoilen kielillä puhuen, niin minun henkeni kyllä rukoilee, mutta ymmärrykseni on hedelmätön.

14 Ty om jag talar tungomål, när jag beder, så beder visserligen min ande, men mitt förstånd kommer ingen frukt åstad.

14 [For], if I am praying in a tongue, my spirit, is praying, but, my mind, is unfruitful.

15 Kuinka siis on? Minun on rukoiltava hengelläni, mutta minun on rukoiltava myöskin ymmärrykselläni; minun on veisattava kiitosta hengelläni, mutta minun on veisattava myöskin ymmärrykselläni.

15 Vad följer då härav? Jo, jag skall väl bedja med anden, men jag skall ock bedja med förståndet; jag skall väl lovsjunga med anden, men jag skall ock lovsjunga med förståndet.

15 What is it then? I will pray with the spirit, but I will pray also with the mind,—I will strike the strings with the spirit, [but] I will strike the strings also with the mind.

16 Sillä jos ylistät Jumalaa hengessä, kuinka oppimattoman paikalla istuva saattaa sanoa "amen" sinun kiitokseesi? Eihän hän ymmärrä, mitä sanot.

16 Eljest, om du lovar Gud med anden, huru skola de som sitta på de olärdas plats då kunna säga sitt »amen» till din tacksägelse? De förstå ju icke vad du säger.

16 Else, if thou be blessing in a spirit, he that filleth up the place of the ungifted person, how shall he say the Amen upon thy thanksgiving? since indeed, what thou art saying, he knoweth not;

17 Sinä kyllä kiität hyvin, mutta toinen ei siitä rakennu.

17 Om än din tacksägelse är god, så bliva de andra dock icke uppbyggda därav.
--

17 For, thou, indeed, excellently art giving thanks, but, the other, is not being built up.

18 Minä kiitän Jumalaa, että puhun kielillä enemmän kuin teistä kukaan;

18 Gud vare tack, jag talar tungomål mer än I alla;

18 I give thanks unto God!—More than ye all, am I speaking with tongues;

19 mutta seurakunnassa tahdon mieluummin puhua viisi sanaa ymmärrykselläni, opettaakseni muitakin, kuin kymmenentuhatta sanaa kielillä.

19 och dock vill jag hellre i församlingen tala fem ord med mitt förstånd, till undervisning jämväl för andra, än tio tusen ord i tungomål.

19 But, in assembly, I desire to speak five words with my mind, that, others also, I may instruct, than myriads of words in a tongue.

20 Veljet, älkää olko lapsia ymmärrykseltänne, vaan pahuudessa olkaa lapsia; mutta ymmärrykseltä olkaa täysi-ikäisiä.

20 Mina bröder, varen icke barn till förståndet; nej varen barn i ondskan, men varen fullmogna till förståndet.

20 Brethren! do not become children, in your understandings; but, in baseness, become babes, while, in your understandings, ye become, full–grown.

21 Laissa on kirjoitettuna: "Vieraskielisten kautta ja muukalaisten huulilla minä olen puhuva tälle kansalle, eivätkä he sittenkään minua kuule, sanoo Herra."

21 Det är skrivet i lagen: »Genom människor med främmande tungomål och genom främlingars läppar skall jag tala till detta folk, men icke ens så skola de höra på mig, säger Herren.»

21 In the law, it is written—With strange tongues, and with lips of strangers, will I speak unto this people; and, not even so, will they hearken unto me,—saith the Lord.

22 Kielet eivät siis ole merkiksi uskoville, vaan niille, jotka eivät usko; mutta profetoiminen ei ole merkiksi uskottomille, vaan uskoville.

22 Alltså äro »tungomålen» ett tecken, ej för dem som tro, utan för dem som icke tro; profetian däremot är ett tecken, ej för dem som icke

22 So that, the tongues, are for a sign—not unto them that believe, but, unto them that believe not; whereas, prophesying, is not for them that

tro, utan för dem som tro.

believe not, but, for them that believe.

23 Jos nyt koko seurakunta kokoontuisi yhteen ja kaikki siellä puhuisivat kielillä ja sinne tulisi opetuksesta tai uskosta osattomia, eivätkö he sanoisi teidän olevan järjiltänne?

23 Om nu hela församlingen komme tillhopa till gemensamt möte, och alla där talade tungomål, och så några som vore olärda komme ditin, eller några som icke trodde, skulle då icke dessa säga att I voren ifrån edra sinnen?

23 If, then, the whole assembly come together with one consent, and, all, are speaking with tongues,—and there come in persons unskilled or unbelieving, will they not say that ye are raving?

24 Mutta jos kaikki profetoisivat ja joku uskosta tai opetuksesta osaton tulisi sisään, niin kaikki paljastaisivat hänet ja kaikki langettaisivat hänestä tuomion,

24 Om åter alla profeterade, och så någon som icke trodde, eller som vore olärd komme ditin, då skulle denne känna sig avslöjad av alla och av alla utrannsakad.

24 But, if, all, be prophesying,—and there come in one who is unbelieving or unskilled, he is convicted by all, he is searched by all, the secrets of his heart, become manifest,

25 hänen sydämensä salaisuudet tulisivat ilmi, ja niin hän kasvoilleen langeten rukoilisi Jumalaa ja julistaisi, että Jumala totisesti on teissä.

25 Vad som vore fördolt i hans hjärta bleve då uppenbart, och så skulle han falla ned på sitt ansikte och tillbedja Gud och betyga att »Gud verkligen är i eder».

25 And, so, falling down upon his face, he will do homage unto God, reporting that, in reality, God is, among you.

26 Kuinka siis on, veljet? Kun tulette yhteen, on jokaisella jotakin annettavaa: millä on virsi, millä opetus, millä ilmestys, mikä puhuu kielillä, mikä selittää; kaikki tapahtukoon rakennukseksi.

26 Vad följer då härav, mina bröder? Jo, när I kommen tillsammans, så har var och en något särskilt att meddela: den ene har en psalm, den andre något till undervisning, en annan åter någon uppenbarelse, en talar

26 What, then, is it, brethren? Whensoever ye are coming together, each one, hath a psalm, hath a teaching, hath a revelation, hath a tongue, hath a translation:—let, all things, be done, unto

tungomål, en annan uttyder; allt detta må nu ske så, att det länder till uppbyggelse.

building up.

27 Jos kielillä puhutaan, niin puhukoon kullakin kertaa vain kaksi tai enintään kolme, ja yksi kerrallaan, ja yksi selittäköön;

27 Vill man tala tungomål, så må för var gång två eller högst tre få tala, och av dessa en i sänder, och en må uttyda det.

27 If, with a tongue, one is speaking, let it be by two, or, at the most, three,—and by turns; and let, one, be translating;

28 mutta jos ei ole selittäjää, niin olkoot vaiti seurakunnassa ja puhukoot itselleen ja Jumalalle.

28 Är ingen uttydare tillstädes, så må de tiga i församlingen och tala allenast för sig själva och för Gud.

28 But, if there be none to translate, let him keep silence in assembly, and, unto himself, be speaking, and, unto God!

29 Profeetoista saakoon kaksi tai kolme puhua, ja muut arvostelkoot;

29 Av dem som vilja profetera må två eller tre få tala, och de andra må döma om det som talas.

29 Prophets, moreover, let two or three speak, and let, the others, judge.

30 mutta jos joku toinen siinä istuva saa ilmestyksen, vaietkoon ensimmäinen.

30 Men om någon annan som sitter där får en uppenbarelse, då må den förste tiga.

30 If, however, unto another, a revelation be made, as he is sitting, let the first be silent;

31 Sillä te saatatte kaikki profetoida, toinen toisenne jälkeen, että kaikki saisivat opetusta ja kaikki kehoitusta.

31 Ty I kunnen alla få profetera, den ene efter den andre, så att alla bliva undervisade och alla förmanade;

31 For, one by one, ye can, all, be prophesying,—that, all, may learn, and, all, be encouraged.

32 Ja profeettain henget ovat profeetoille alamaiset;

32 och profeters andar äro profeterna underdåniga.

32 And, spirits of prophets, unto prophets, do submit themselves;

33 sillä ei Jumala ole epäjärjestyksen, vaan rauhan Jumala. Niinkuin kaikissa pyhien seurakunnissa,

33 Gud är ju icke oordningens Gud, utan fridens.

33 For God is not [a God] of confusion, but, of peace:—as in all the assemblies of the saints.

34 olkoot vaimot vaiti teidänkin seurakunnankokouksissanne , sillä heidän ei ole lupa puhua, vaan olkoot alamaisia, niinkuin lakikin sanoo.

34 Såsom kvinnorna tiga i alla andra de heligas församlingar, så må de ock tiga i edra församlingar. Det är dem icke tillstatt att tala, utan de böra underordna sig, såsom lagen bjuder.

34 As for the women, in the assemblies, let them be silent, for it is not permitted them to be speaking; but let them be in submission,—even as, the law, saith.

35 Mutta jos he tahtovat tietoa jostakin, niin kysyköötkotonaan omilta miehiltään, sillä häpeällistä on naisen puhua seurakunnassa.

35 Vilja de hava upplysning om något, så må de hemma fråga sina män; ty det är en skam för en kvinna att tala i församlingen. --

35 If, however, they are wishing to learn something, at home, their own husbands, let them question; for it is a shame for a woman to be speaking in assembly.

36 Vai teistäkö Jumalan sana on lähtenyt? Vai ainoastaan teidänkö tykönne se on tullut?

36 Eller är det från eder som Guds ord har utgått? Eller har det kommit allenast till eder?

36 Or, from you, did the word of God come forth? Or, unto you alone, did it extend?

37 Jos joku luulee olevansa profeetta tai hengellinen, niin tietäköön, että mitä minä kirjoitan teille, se on Herran käsky.

37 Om någon menar sig vara en profet eller en man med andegåva, så må han ock inse att vad jag skriver till eder är Herrens bud.

37 If anyone thinketh himself to be a prophet, or spiritually gifted, let him acknowledge the things which I am writing to you,—that they are, a commandment, of the Lord.

38 Mutta jos joku ei sitä ymmärrä, niin olkoon ymmärtämättä.

38 Men vill någon icke inse detta, så vare det hans egen sak.

38 But, if anyone knoweth not, he is unknown!

39 Sentähden, veljeni, harrastakaa profetoimista älkääkä estäkö kielillä puhumasta.

39 Alltså, mina bröder, varen ivriga att undfå profetians gåva och förmenen ej heller någon att tala

39 So, then, my brethren,—be zealous to prophesy, and do not forbid, to be speaking with tongues;

tungomål.

40 Mutta kaikki tapahtukoon säädyllisesti ja järjestyksessä.	40 Men låten allt tillgå på höviskt sätt och med ordning.	40 But let, all things, with comeliness, and by arrangement, be done.

15 luku

1 Veljet, minä johdatan teidät tuntemaan sen evankeliumin, jonka minä teille julistin, jonka te myöskin olette ottaneet vastaan ja jossa myös pysytte	1 Mina bröder, jag vill påminna eder om det evangelium som jag förkunnade för eder, som I jämväl togen emot, och som I ännu stån kvar i,	1 Moreover, brethren, I make known unto you The joyful message, which I myself announced to you, which also ye received, in which also ye stand;
2 ja jonka kautta te myös pelastutte, jos pidätte siitä kiinni semmoisena, kuin minä sen teille julistin, ellette turhaan ole uskoneet.	2 genom vilket I ock bliven frälsta; jag vill påminna eder om huru jag förkunnade det för eder, såframt I eljest hållen fast därvid -- om nu icke så är att I förgäves haven kommit till tro.	2 Through which also ye are being saved,—if ye hold fast, with what discourse, I announced the joyful message unto you; unless indeed, in vain, ye believed.
3 Sillä minä annoin teille ennen kaikkea tiedoksi sen, minkä itse olin saanut: että Kristus on kuollut meidän syntiemme tähden, kirjoitusten mukaan,	3 Jag meddelade eder ju såsom ett huvudstycke vad jag själv hade undfått: att Kristus dog för våra synder, enligt skrifterna,	3 For I delivered unto you, among the first things, what also I received:—how that Christ died for our sins, according to the Scriptures,
4 ja että hänet haudattiin ja että hän nousi kuolleista kolmantena päivänä, kirjoitusten mukaan,	4 och att han blev begraven, och att han har uppstått på tredje dagen, enligt skrifterna,	4 And that he was buried, and that he hath been raised, on the third day, according to the Scriptures,—
5 ja että hän näyttäytyi Keefaalle, sitten niille	5 och att han visade sig för Cefas och	5 And that he appeared unto Cephas,

kahdelletoista.
6 Sen jälkeen hän näyttäytyi yhtä haavaa enemmälle kuin viidellesadalle veljelle, joista useimmat vielä nytkin ovat elossa, mutta muutamat ovat nukkuneet pois.

7 Sen jälkeen hän näyttäytyi Jaakobille, sitten kaikille apostoleille.

8 Mutta kaikkein viimeiseksi hän näyttäytyi minullekin, joka olen ikäänkuin keskensyntynyt.

9 Sillä minä olen apostoleista halvin enkä ole sen arvoinen, että minua apostoliksi kutsutaan, koska olen vainonnut Jumalan seurakuntaa.
10 Mutta Jumalan armosta minä olen se, mikä olen, eikä hänen armonsa minua kohtaan ole ollut turha, vaan enemmän kuin he kaikki minä olen työtä tehnyt, en kuitenkaan minä, vaan Jumalan armo, joka on minun kanssani.

11 Olinpa siis minä tai olivatpa he: näin me saarnaamme, ja näin te olette uskoon tulleet.

sedan för de tolv.
6 Därefter visade han sig för mer än fem hundra bröder på en gång, av vilka de flesta ännu leva kvar, medan några äro avsomnade.

7 Därefter visade han sig för Jakob och sedan för alla apostlarna.
8 Allra sist visade han sig också för mig, som är att likna vid ett ofullgånget foster.

9 Ty jag är den ringaste bland apostlarna, ja, icke ens värdig att kallas apostel, jag som har förföljt Guds församling.

10 Men genom Guds nåd är jag vad jag är, och hans nåd mot mig har icke varit fåfäng, utan jag har arbetat mer än de alla -- dock icke jag, utan Guds nåd, som har varit med mig.

11 Det må nu vara jag eller de andra, så är det på det sättet vi predika, och på det sättet I haven kommit

then, to the twelve,
6 After that, he appeared to above five hundred brethren at once,—of whom, the greater number, remain until even now, but, some, have fallen asleep,—
7 After that, he appeared unto James, then, unto all the apostles,
8 And, last of all, just as if unto the unseasonable birth, he appeared, even unto me;
9 For, I, am the least of the apostles, who am not worthy to be called an apostle, because I persecuted the assembly of God.

10 But, by favour of God, I am what I am, and, his favour, which was unto me, hath not been made void,—but, much more abundantly than they all, have I toiled, albeit not, I, but the favour of God with me.

11 Whether therefore, I, or, they, thus do we proclaim, and, thus did ye believe.

till tro.

12 Mutta jos Kristuksesta saarnataan, että hän on noussut kuolleista, kuinka muutamat teistä saattavat sanoa, ettei kuolleitten ylösnousemusta ole?

12 Om det nu predikas om Kristus att han har uppstått från de döda, huru kunna då somliga bland eder säga att det icke finnes någon uppståndelse från de döda?

12 Now, if, Christ is proclaimed, that, from among the dead, he hath been raised, how say some, among you––resurrection of the dead, there is none?

13 Vaan jos ei ole kuolleitten ylösnousemusta, ei Kristuskaan ole noussut.

13 Om det åter icke finnes någon uppståndelse från de döda, då har icke heller Kristus uppstått.

13 But, if, resurrection of the dead, there is none, not even Christ, hath been raised;

14 Mutta jos Kristus ei ole noussut kuolleista, turha on silloin meidän saarnamme, turha myös teidän uskonne;

14 Men om Kristus icke har uppstått, då är ju vår predikan fåfäng, då är ock eder tro fåfäng;

14 And, if Christ, hath not been raised, void, after all, is our proclamation, void also, our faith,—

15 ja silloin meidät myös havaitaan vääriksi Jumalan todistajiksi, koska olemme todistaneet Jumalaa vastaan, että hän on herättänyt Kristuksen, jota hän ei ole herättänyt, jos kerran kuolleita ei herätetä.

15 då befinnas vi ock vara falska Guds vittnen, eftersom vi hava vittnat mot Gud att han har uppväckt Kristus, som han icke har uppväckt, om det är sant att döda icke uppstå.

15 And we are found, even false–witnesses of God, because we have witnessed respecting God, that he raised the Christ,—whom he did not raise, if, indeed, after all, the dead are not raised!

16 Sillä jos kuolleita ei herätetä, ei Kristuskaan ole herätetty.

16 Ja, om döda icke uppstå, så har ej heller Kristus uppstått.

16 For, if the dead are not raised, not even Christ, hath been raised;

17 Mutta jos Kristus ei ole herätetty, niin teidän uskonne on turha, ja te olette vielä synneissänne.

17 Men om Kristus icke har uppstått, så är eder tro förgäves; I ären då ännu kvar i edra synder.

17 And, if Christ hath not been raised, to no purpose, is your faith, yet, are ye in your sins!

18 Ja silloinhan Kristuksessa nukkuneet olisivat kadotetut.

18 Då hava ju ock de gått förlorade, som hava avsomnat i

18 Hence also, they who are fallen asleep in Christ, are lost:

Kristus.

19 Jos olemme panneet toivomme Kristukseen ainoastaan tämän elämän ajaksi, niin olemme kaikkia muita ihmisiä surkuteltavammat.

19 Om vi i detta livet hava i Kristus haft vårt hopp, och därav intet bliver, då äro vi de mest ömkansvärda av alla människor.

19 If, in this life, in Christ, we have hoped—and that is all, we are, of all men, most to be pitied.

20 Mutta nytpä Kristus on noussut kuolleista, esikoisena kuoloon nukkuneista.

20 Men nu har Kristus uppstått från de döda, såsom förstlingen av de avsomnade.

20 But, now, hath Christ been raised from among the dead,—a firstfruit of them who have fallen asleep;

21 Sillä koska kuolema on tullut ihmisen kautta, niin on myöskin kuolleitten ylösnousemus tullut ihmisen kautta.

21 Ty eftersom döden kom genom en människa, så kom ock genom en människa de dödas uppståndelse.

21 For, since indeed, through a man, came death, through a man, also cometh the raising of the dead;

22 Sillä niinkuin kaikki kuolevat Aadamissa, niin myös kaikki tehdään eläviksi Kristuksessa,

22 Och såsom i Adam alla dö, så skola ock i Kristus alla göras levande.

22 For, just as, in the Adam, all die, so, also, in the Christ, shall all be made alive.

23 mutta jokainen vuorollaan: esikoisena Kristus, sitten Kristuksen omat hänen tulemuksessaan;

23 Men var och en i sin ordning: Kristus såsom förstlingen, därnäst, vid Kristi tillkommelse, de som höra honom till.

23 But, each, in his own rank:—A firstfruit, Christ, after that, they who are the Christ's, in his presence,

24 sitten tulee loppu, kun hän antaa valtakunnan Jumalan ja Isän haltuun, kukistettuaan kaiken hallituksen ja kaiken vallan ja voiman.

24 Därefter kommer änden, då när han överlämnar riket åt Gud och Fadern, sedan han från andevärldens alla furstar och alla väldigheter och makter har tagit all deras makt.

24 Afterwards, the end—whensoever he delivereth up the kingdom unto his God and Father, whensoever he shall bring to nought all rule and all authority and power;

25 Sillä hänen pitää hallitseman "siihen asti, kunnes hän on pannut

25 Ty han måste regera »till dess han har lagt alla sina

25 For he must needs reign, until he shall put all his enemies

kaikki viholliset jalkojensa alle."

fiender under sina fötter».

under his feet:

26 Vihollisista viimeisenä kukistetaan kuolema.

26 Sist bland hans fiender bliver ock döden berövad all sin makt;

26 As a last enemy, death, is to be destroyed;

27 Sillä: "kaikki hän on alistanut hänen jalkojensa alle." Mutta kun hän sanoo: "kaikki on alistettu", niin ei tietenkään ole alistettu se, joka on alistanut kaiken hänen allensa.

27 ty »allt har han lagt under hans fötter». Men när det heter att »allt är honom underlagt», då är uppenbarligen den undantagen, som har lagt allt under honom.

27 For—He put, all things, in subjection under his feet. But, whensoever it shall be said—all things are in subjection!—it is evident that it means,—Except him who did put into subjection, unto him, the all things—

28 Ja kun kaikki on alistettu Pojan valtaan, silloin itse Poikakin alistetaan sen valtaan, joka on alistanut hänen valtaansa kaiken, että Jumala olisi kaikki kaikissa.

28 Och sedan allt har blivit Sonen underlagt, då skall ock Sonen själv giva sig under den som har lagt allt under honom. Och så skall Gud bliva allt i alla.

28 But whensoever have been put into subjection, unto him, the all things, then, the Son himself, [also] shall be put in subjection unto him who put in subjection, unto him, the all things,—that, God, may be, all things in all.

29 Mitä muutoin ne, jotka kastattavat itsensä kuolleitten puolesta, sillä saavat aikaan? Jos kuolleet eivät heräjä, miksi nämä sitten kastattavat itsensä heidän puolestaan?

29 Vad kunna annars de som låta döpa sig för de dödas skull vinna därmed? Om så är att döda alls icke uppstå, varför låter man då döpa sig för deras skull?

29 Else, what will they do, who are being immersed in behalf of the dead? If, not at all, are the dead to be raised, why are they even being immersed in their behalf?

30 Ja miksi mekään antaudumme joka hetki vaaraan?

30 Och varför undsätta vi oss själva var stund för faror?

30 Why also are, we, running into peril every hour?

31 Joka päivä minä olen kuoleman kidassa, niin totta kuin te, veljet, olette minun kerskaukseni Kristuksessa Jeesuksessa, meidän Herrassamme.

31 Ty -- så sant jag i Kristus Jesus, vår Herre, kan berömma mig av eder, mina bröder -- jag lider döden dag efter dag.

31 Day by day, am I dying!—Yea! by your own boasting, brethren, which I have in Christ Jesus our Lord.

32 Jos minä ihmisten tavoin olen taistellut petojen kanssa Efesossa, mitä hyötyä minulle siitä on? Jos kuolleet eivät heräjä, niin: "syökäämme ja juokaamme, sillä huomenna me kuolemme."

32 Om jag hade tänkt såsom människor pläga tänka, när jag i Efesus kämpade mot vilddjuren, vad gagnade mig då det jag gjorde? Om döda icke uppstå -- »låtom oss då äta och dricka, ty i morgon måste vi dö».

32 If, after the manner of men, I have fought with wild-beasts at Ephesus, what, to me, the profit? If the dead are not raised, Let us eat and drink, for, tomorrow, we die.

33 Älkää eksykö. "Huono seura hyvät tavat turmelee."

33 Faren icke vilse: »För goda seder dåligt sällskap är fördärv.»

33 Be not deceiving yourselves,—evil communications corrupt gentle manners:—

34 Raitistukaa oikealla tavalla, älkääkä syntiä tehkö; sillä niitä on, joilla ei ole mitään tietoa Jumalasta. Teidän häpeäksenne minä tämän sanon.

34 Vaknen upp till rätt nykterhet, och synden icke. Somliga finnas ju, som leva i okunnighet om Gud; eder till blygd säger jag detta.

34 Wake up to sobriety, in righteousness, and be not committing sin; for some have, an ignorance of God: for shame, unto you, am I speaking!

35 Mutta joku ehkä kysyy: "Millä tavoin kuolleet heräjävät, ja millaisessa ruumiissa he tulevat?"

35 Nu torde någon fråga: »På vad sätt uppstå då de döda, och med hurudan kropp skola de träda fram?»

35 But some one will say—How, are the dead raised? and, with what kind of body, do they come?

36 Sinä mieletön, se, minkä kylvät, ei virkoa eloon, ellei se ensin kuole!

36 Du oförståndige! Det frö du sår, det får ju icke liv, om det icke först har dött.

36 Simple one! What, thou, sowest, is not quickened, except it die;

37 Ja kun kylvät, et kylvä

37 Och när du sår, då

37 And, what thou

sitä vartta, joka on nouseva, vaan paljaan jyvän, nisun jyvän tai muun minkä tahansa.

är det du sår icke den växt som en gång skall komma upp, utan ett naket korn, kanhända ett vetekorn, kanhända något annat.

sowest, not the body that shall come into existence, dost thou sow, but a naked kernel—if it so happen, of wheat, or of any of the rest,—

38 Mutta Jumala antaa sille varren, sellaisen kuin tahtoo, ja kullekin siemenelle sen oman varren.

38 Men Gud giver det en kropp, en sådan som han vill, och åt vart frö dess särskilda kropp.

38 Howbeit, God, giveth it a body, as he pleased, and, unto each of the seeds, a body of its own.

39 Ei kaikki liha ole samaa lihaa, vaan toista on ihmisten, toista taas karjan liha, toista on lintujen liha, toista kalojen.

39 Icke allt kött är av samma slag, utan människors har sin art, boskapsdjurs kött en annan art, fåglars kött åter en annan, fiskars återigen en annan.

39 Not all flesh, is the same flesh; but, one, indeed, is, [the flesh] of men, and, another, the flesh of beasts, and, another, the flesh of birds, and, another, of fishes;

40 Ja on taivaallisia ruumiita ja maallisia ruumiita; mutta toinen on taivaallisten kirkkaus, toinen taas maallisten.

40 Så finnas ock både himmelska kroppar och jordiska kroppar, men de himmelska kropparnas härlighet är av ett slag, de jordiska kropparnas av ett annat slag.

40 And there are heavenly bodies, and earthly bodies,—but, of one kind, indeed, is the glory of the heavenly, and, of another kind, is the glory of the earthly; —

41 Toinen on auringon kirkkaus ja toinen kuun kirkkaus ja toinen tähtien kirkkaus, ja toinen tähti voittaa toisen kirkkaudessa.

41 En härlighet har solen, en annan härlighet har månen, åter en annan härlighet hava stjärnorna; ja, den ena stjärnan är icke lik den andra i härlighet.

41 One, is the glory of a sun, and, another, the glory of a moon, and, another, the glory of stars,—nay! star from star, differeth in glory.

--

42 Niin on myös kuolleitten ylösnousemus: kylvetään katoavaisuudessa, nousee

42 Så är det ock med de dödas uppståndelse: vad som bliver sått förgängligt, det uppstår

42 Thus, also the resurrection of the dead: it is sown in corruption, it is raised

katoamattomuudessa;
43 kylvetään alhaisuudessa, nousee kirkkaudessa; kylvetään heikkoudessa, nousee voimassa;

44 kylvetään sielullinen ruumis, nousee hengellinen ruumis. Jos kerran on sielullinen ruumis, niin on myös hengellinen.

45 Niin on myös kirjoitettu: "Ensimmäisestä ihmisestä, Aadamista, tuli elävä sielu"; viimeisestä Aadamista tuli eläväksitekevä henki.

46 Mutta mikä on hengellistä, se ei ole ensimmäinen, vaan se, mikä on sielullista, on ensimmäinen; sitten on se, mikä on hengellistä.
47 Ensimmäinen ihminen oli maasta, maallinen, toinen ihminen on taivaasta.

48 Minkäkaltainen maallinen oli, senkaltaisia ovat myös maalliset; ja minkäkaltainen taivaallinen on, senkaltaisia ovat myös taivaalliset.
49 Ja niinkuin meissä on ollut maallisen kuva, niin meissä on myös oleva

oförgängligt;
43 vad som bliver sått i ringhet, det uppstår i härlighet; vad som bliver sått i svaghet, det uppstår i kraft;
44 här sås en »själisk» kropp, där uppstår en andlig kropp. Så visst som det finnes en »själisk» kropp, så visst finnes det ock en andlig.
45 Så är ock skrivet: »Den första människan, Adam, blev en levande varelse med själ.» Den siste Adam åter blev en levandegörande ande.

46 Men icke det andliga är det första, utan det »själiska»; sedan kommer det andliga.

47 Den första människan var av jorden och jordisk, den andra människan är av himmelen.

48 Sådan som den jordiska var, sådana äro ock de jordiska; och sådan som den himmelska är, sådana äro ock de himmelska.
49 Och såsom vi hava burit den jordiskas gestalt, så skola vi ock

in incorruption,
43 It is sown in dishonour, it is raised in glory, it is sown in weakness, it is raised in power,
44 It is sown a body of the soul, it is raised a body of the spirit; if there is a body of the soul, there is also of the spirit:—
45 Thus, also, it is written—The first man, Adam, became, a living soul, the last Adam, a life-giving spirit.

46 Howbeit, not first, is the [body] of the spirit, but that, of the soul,—afterwards, that of the spirit.

47 The first man, is of the ground, earthy, the second man, is, of heaven:

48 As, the man of earth, such, also, the men of earth, and, as, the man of heaven, such, also, the men of heaven;
49 And, even as we have borne the image of the man of earth,

taivaallisen kuva.

bära den himmelskas gestalt.

let us also bear the image of the man of heaven.

50 Mutta tämän minä sanon, veljet, ettei liha ja veri voi periä Jumalan valtakuntaa, eikä katoavaisuus peri katoamattomuutta.

50 Mina bröder, vad jag nu vill säga är detta, att kött och blod icke kunna få Guds rike till arvedel; ej heller får förgängligheten oförgängligheten till arvedel.

50 And, this, I say, brethren,—that, flesh and blood, cannot inherit, God's kingdom. Neither doth, corruption, inherit, incorruption.

51 Katso, minä sanon teille salaisuuden: emme kaikki kuolemaan nuku, mutta kaikki me muutumme,

51 Se, jag säger eder en hemlighet: Vi skola icke alla avsomna, men alla skola vi bliva förvandlade,

51 Lo! a sacred secret, unto you, do I declare:—we shall not, all, sleep, but we shall, all, be changed,—

52 yhtäkkiä, silmänräpäyksessä, viimeisen pasunan soidessa; sillä pasuna soi, ja kuolleet nousevat katoamattomina, ja me muutumme.

52 och det i ett nu, i ett ögonblick, vid den sista basunens ljud. Ty basunen skall ljuda, och de döda skola uppstå till oförgänglighet, och då skola vi bliva förvandlade.

52 In a moment, in the twinkling of an eye, during the last trumpet; for it shall sound, and, the dead, shall be raised, incorruptible, and, we, shall be changed.

53 Sillä tämän katoavaisen pitää pukeutuman katoamattomuuteen, ja tämän kuolevaisen pitää pukeutuman kuolemattomuuteen.

53 Ty detta förgängliga måste ikläda sig oförgänglighet, och detta dödliga ikläda sig odödlighet.

53 For this corruptible must needs clothe itself with incorruptibility, and this mortal, clothe itself, with immortality.

54 Mutta kun tämä katoavainen pukeutuu katoamattomuuteen ja tämä kuolevainen pukeutuu kuolemattomuuteen, silloin toteutuu se sana, joka on kirjoitettu: "Kuolema on nielty ja voitto saatu."

54 Men när detta förgängliga har iklätt sig oförgänglighet, och detta dödliga har iklätt sig odödlighet, då skall det ord fullbordas, som står skrivet: »Döden är uppslukad och seger vunnen.»

54 But, whensoever, this mortal, shall clothe itself with immortality, then, shall be brought to pass the saying that is written—Death hath been swallowed up, victoriously;

55 "Kuolema, missä on sinun voittosi? Kuolema, missä on sinun otasi?"
56 Mutta kuoleman ota on synti, ja synnin voima on laki.

57 Mutta kiitos olkoon Jumalan, joka antaa meille voiton meidän Herramme Jeesuksen Kristuksen kautta!
58 Sentähden, rakkaat veljeni, olkaa lujat, järkähtämättömät, aina innokkaat Herran työssä, tietäen, että teidän vaivannäkönne ei ole turha Herrassa.

55 Du död, var är din seger? Du död, var är din udd?
56 Dödens udd är synden, och syndens makt kommer av lagen.

57 Men Gud vare tack, som giver oss segern genom vår Herre Jesus Kristus!

58 Alltså, mina älskade bröder, varen fasta, orubbliga, alltid överflödande i Herrens verk, eftersom I veten att edert arbete icke är fåfängt i Herren.

55 Where, O death, is thy victory? Where, O death, is thy sting?
56 Now, the sting of death, is, sin, and, the power of sin, is, the law; —
57 But, unto God, be thanks, who is giving unto us the victory, through our Lord Jesus Christ.
58 So, then, my beloved brethren,— become ye, steadfast, immovable, superabounding in the work of the Lord, at all times; knowing that, your toil, is not in vain in the Lord.

16 luku

1 Mitä tulee keräykseen pyhiä varten, niin tehkää tekin samalla tavoin, kuin minä olen määrännyt Galatian seurakunnille.

2 Kunkin viikon ensimmäisenä päivänä pankoon jokainen teistä kotonaan jotakin talteen, säästäen menestymisensä mukaan, ettei keräyksiä tehtäisi vasta minun tultuani.

1 Vad nu angår insamlingen till de heliga, så mån I förfara på samma sätt som jag har förordnat för församlingarna i Galatien.

2 Var och en av eder må spara ihop vad han får tillfälle till, och på första dagen i var vecka må han lägga av detta hemma hos sig, så att insamlingen icke göres först vid min ankomst.

1 Now, concerning the collection which is for the saints, just as I directed the assemblies of Galatia, so, also do, ye:—

2 Upon the first of the week, let, each one of you, put, by itself, in store, as he may be prospering,— lest, as soon as I come, then, collections, should be in progress.

3 Mutta kun olen saapunut teidän tykönne, lähetän minä ne henkilöt, jotka siihen sopiviksi katsotte, kirjeet mukanaan, viemään teidän rakkaudenlahjanne Jerusalemiin;

3 Men när jag kommer, skall jag sända åstad de män som I själva pröven vara lämpliga, med brev till Jerusalem, för att där frambära eder kärleksgåva.

3 And, as soon as I arrive, whomsoever ye shall approve by letters, these, will I send, to bear away your favour unto Jerusalem:

4 ja jos asia on sen arvoinen, että minunkin on lähteminen, niin saavat he lähteä minun kanssani.

4 Och om saken befinnes vara värd att också jag reser, så skola de få åtfölja mig.

4 And, if it be meet that, I also, be journeying, with me, shall they journey.

5 Aion nimittäin tulla teidän tykönne kuljettuani läpi Makedonian, sillä minä kuljen Makedonian kautta;

5 Jag tänker nämligen komma till eder, sedan jag har farit genom Macedonien. Ty Macedonien vill jag allenast fara igenom,

5 Now I will come unto you, as soon as I have passed through Macedonia,—for I do pass through Macedonia,

6 mutta teidän luonanne viivyn ehkä jonkin aikaa, kenties vietän talvenkin, että te sitten auttaisitte minua eteenpäin, minne matkustanenkin.

6 men hos eder skall jag kanhända stanna något, möjligen vintern över, för att I därefter mån hjälpa mig till vägs, dit jag kan vilja begiva mig.

6 And, with you, I may perhaps sojourn, or winter, that, ye, may set me forward, whithersoever I may be journeying.

7 Sillä en tahdo nyt vain ohimennen käydä teitä katsomassa, toivon näet saavani viipyä jonkin aikaa teidän luonanne, jos Herra sallii.

7 Jag vill icke besöka eder nu strax, på genomresa, ty jag hoppas att någon tid få stanna hos eder, om Herren så tillstädjer.

7 For I do not wish to see you, just now, by the way; for I hope to remain, some time, with you,—if, the Lord, permit.

8 Mutta Efesossa minä viivyn helluntaihin saakka;

8 Men i Efesus vill jag stanna ända till pingst.

8 But I remain in Ephesus, until the Pentecost,

9 sillä minulle on avautunut ovi suureen ja hedelmälliseen työhön, ja vastustajia on paljon.

9 Ty en dörr till stor och fruktbärande verksamhet har öppnats för mig; jag har ock många motståndare.

9 For, a door, unto me, hath opened, great and effectual, and, opposers, are many.

10 Mutta jos Timoteus

10 Men när Timoteus

10 But, if Timothy

saapuu, niin katsokaa, että hän pelotta voi olla teidän luonanne, sillä Herran työtä hän toimittaa niinkuin minäkin.

kommer, så sen till, att han utan fruktan må kunna vistas hos eder. Han utför ju Herrens verk, han såväl som jag;

should come, see that, without fear, he be with you, for, in the work of the Lord, doth he labour, even as, I:

11 Älköön siis kukaan häntä halveksiko, vaan auttakaa häntä lähtemään rauhassa matkalle, että hän tulisi minun tyköni; sillä minä ja veljet odotamme häntä.

11 må därför ingen förakta honom. Hjälpen honom sedan till vägs i frid, så att han kommer åter till mig; ty jag väntar honom med bröderna.

11 Let no one then despise him; and set ye him forward in peace, that he may come unto me, for I expect him with the brethren.

12 Mitä veli Apollokseen tulee, olen hartaasti kehoittanut häntä lähtemään veljien kanssa teidän tykönne; mutta hän ei ole ollenkaan halukas lähtemään nyt, vaan tulee, kun hänelle sopii.

12 Vad angår brodern Apollos, så har jag ivrigt uppmanat honom att med de andra bröderna begiva sig till eder. Han var dock alls icke hågad att komma just nu; men när det bliver honom lägligt, skall han komma.

12 But, concerning Apollos the brother, much, did I beseech him, that he would come unto you, with the brethren, but there was, by no means, any will, that he should come, now; — he will come, however, as soon as he hath good opportunity.

13 Valvokaa, pysykää lujina uskossa, olkaa miehuulliset, olkaa väkevät.

13 Vaken, stån fasta i tron, skicken eder såsom män, varen starka.

13 Be on the watch, stand firm in the faith, be men—be strong;

14 Kaikki, mitä teette, tapahtukoon rakkaudessa.

14 Låten allt hos eder ske i kärlek.

14 Let, all your affairs, in love, be carried on.

15 Mutta minä kehoitan teitä, veljet: te tunnette Stefanaan perhekunnan ja tiedätte, että se on Akaian ensi hedelmä ja että he ovat antautuneet pyhien palvelukseen.

15 Mina bröder, jag vill giva eder en förmaning: I kännen ju Stefanas' husfolk och veten att de äro förstlingen i Akaja, och att de hava ägnat sig åt de heligas tjänst;

15 Now I beseech you, brethren,—ye know the house of Stephanas, that it is a firstfruit of Achaia, and, for the purpose of ministering, they devoted themselves, unto the saints—

16 Olkaa tekin kuuliaisia heidän kaltaisilleen ja jokaiselle, joka heidän kanssaan työtä tekee ja vaivaa näkee.

17 Minä iloitsen Stefanaan ja Fortunatuksen ja Akaikuksen tännetulosta, koska he korvaavat minulle teidän poissaolonne;

18 he ovat virkistäneet minun henkeäni niinkuin teidänkin. Antakaa siis täysi tunnustus sellaisille miehille.

19 Aasian seurakunnat tervehtivät teitä. Monet tervehdykset Herrassa lähettävät teille Akylas ja Priska sekä heidän kodissaan kokoontuva seurakunta.

20 Kaikki veljet lähettävät teille tervehdyksen. Tervehtikää toisianne pyhällä suunannolla.

21 Tervehdys minulta, Paavalilta, omakätisesti.

22 Jos joku ei pidä Herraa rakkaana, hän olkoon kirottu! Maran ata.

16 därför mån I å eder sida underordna eder under dessa män och under envar som bistår dem i deras arbete och själv gör sig möda.

17 Jag gläder mig över att Stefanas och Fortunatus och Akaikus hava kommit hit, ty dessa hava givit mig ersättning för vad jag har måst sakna genom att vara skild från eder;

18 de hava vederkvickt min ande såväl som eder ande. Så lären eder nu att rätt uppskatta sådana män.

19 Församlingarna i provinsen Asien hälsar eder. Akvila och Priska, tillika med den församling som kommer tillhopa i deras hus, hälsa eder mycket i Herren.

20 Ja, alla bröderna hälsa eder. Hälsen varandra med en helig kyss.

21 Här skriver jag, Paulus, min hälsning med egen hand.

22 Om någon icke har Herren kär, så vare han förbannad. Marana, ta!

16 That, ye also, be submitting yourselves unto such as these,—and unto everyone helping in the work and toiling.

17 I Rejoice, moreover, in the presence of Stephanas, and Fortunatus, and Achaicus: because, your own shortcoming, these, have filled up:—

18 They have given rest, in fact, unto my spirit, and yours: hold in acknowledgment, therefore, such as these.

19 The assemblies of Asia salute you: Aquila and Priscilla, with the assembly meeting at their house, salute you much in the Lord:

20 All the brethren salute you:—Salute ye one another with a holy kiss.

21 The salutation of Paul—with my own hand.

22 If anyone doth not dearly love the Lord, let him be anathema [that is, "accursed"]: Maran atha [that is,

"The Lord, cometh"].

23 Herran Jeesuksen armo olkoon teidän kanssanne.

23 Herren Jesu nåd vare med eder.

23 The favour of the Lord Jesus, be with you.

24 Minun rakkauteni on teidän kaikkien kanssa Kristuksessa Jeesuksessa.

24 Min kärlek är med eder alla, i Kristus Jesus.

24 My love, be with you all, in Christ Jesus.

PAAVALIN TOINEN KIRJE KORINTTOLAISILLE

1 luku

1 Paavali, Jumalan tahdosta Kristuksen Jeesuksen apostoli, ja veli Timoteus Korintossa olevalle Jumalan seurakunnalle ynnä kaikille pyhille koko Akaiassa.

1 Paulus, genom Guds vilja Kristi Jesu apostel, så ock brodern Timoteus, hälsar den Guds församling som finnes i Korint, och tillika alla de heliga som finnas i hela Akaja.

1 Paul, an apostle of Christ Jesus, through the will of God, and Timothy the brother,—unto the assembly of God which is in Corinth, together with all the saints who are in the whole of Achaia:

2 Armo teille ja rauha Jumalalta, meidän Isältämme, ja Herralta Jeesukselta Kristukselta!

2 Nåd vare med eder och frid ifrån Gud, vår Fader, och Herren Jesus Kristus.

2 Favour unto you, and peace, from God [our] Father, and Lord Jesus Christ.

3 Kiitetty olkoon meidän Herramme Jeesuksen Kristuksen Jumala ja Isä, laupeuden Isä ja kaiken lohdutuksen Jumala,

3 Lovad vare vår Herres, Jesu Kristi, Gud och Fader, barmhärtighetens Fader och all trösts Gud,

3 Blessed, be the God and Father of our Lord Jesus Christ, the Father of compassions, and God of all encouragement,

4 joka lohduttaa meitä kaikessa ahdistuksessamme, että me sillä lohdutuksella, jolla Jumala meitä itseämme lohduttaa, voisimme lohduttaa niitä, jotka

4 han som tröstar oss i all vår nöd, så att vi genom den tröst vi själva undfå av Gud kunna trösta dem som äro stadda i allahanda nöd.

4 Who encourageth us in all our tribulation, to the end we may be able to encourage them who are in any tribulation—through means of the

kaikkinaisessa ahdistuksessa ovat.

encouragement wherewith we, ourselves, are encouraged by God.

5 Sillä samoin kuin Kristuksen kärsimykset runsaina tulevat meidän osaksemme, samoin tulee meidän osaksemme myöskin lohdutus runsaana Kristuksen kautta.

5 Ty såsom Kristuslidanden till överflöd komma över oss, så kommer ock genom Kristus tröst till oss i överflödande mått.

5 Because, even as the sufferings of the Christ overflow unto us, so, through the Christ, overfloweth, our encouragement also.

6 Mutta jos olemme ahdistuksessa, niin tapahtuu se teille lohdutukseksi ja pelastukseksi; jos taas saamme lohdutusta, niin tapahtuu sekin teille lohdutukseksi, ja se vaikuttaa, että te kestätte samat kärsimykset, joita mekin kärsimme; ja toivomme teistä on vahva,

6 Men drabbas vi av nöd, så sker detta till tröst och frälsning för eder. Undfå vi däremot tröst, så sker ock detta till tröst för eder, en tröst som skall visa sin kraft däri, att I ståndaktigt uthärden samma lidanden som vi utstå. Och det hopp vi hysa i fråga om eder är fast,

6 But, whether we are in tribulation, it is for your encouragement and salvation; whether we are encouraged, it is for your encouragement, which worketh inwardly by the endurance of the same sufferings which, we also, suffer; —

7 koska me tiedämme, että samoin kuin olette osalliset kärsimyksistä, samoin olette osalliset myöskin lohdutuksesta.

7 ty vi veta att såsom I delen våra lidanden, så delen I ock den tröst vi undfå.

7 And so, our hope, is sure in your behalf,— knowing that,—as ye are sharers of the sufferings, so, also of the encouragement.

8 Sillä me emme tahdo, veljet, pitää teitä tietämättöminä siitä ahdistuksesta, jossa me olimme Aasiassa, kuinka ylenpalttiset, yli voimiemme käyvät, meidän rasituksemme olivat, niin että jo olimme epätoivossa hengestämmekin,

8 Vi vilja nämligen icke lämna eder, käre bröder, i okunnighet om vilken nöd vi fingo utstå i provinsen Asien, och huru övermåttan svårt det blev oss, utöver vår förmåga, så att vi till och med misströstade om livet.

8 For we do not wish you to be ignorant, brethren, as to our tribulation which happened in Asia,— that, exceedingly, beyond power, were we weighed down, so that we despaired, even of life.

9 ja itse me jo luulimme olevamme kuolemaan tuomitut, ettemme luottaisi itseemme, vaan Jumalaan, joka kuolleet herättää.

9 Ja, vi hade redan i vårt inre likasom fått vår dödsdom, för att vi icke skulle förtrösta på oss själva, utan på Gud, som uppväcker de döda.

9 But, we ourselves, within ourselves, have had the sentence of death, that we might not rest our confidence upon ourselves, but upon God, who raiseth the dead,

10 Ja hän pelasti meidät niin suuresta kuolemanvaarasta, ja yhä pelastaa, ja häneen me olemme panneet toivomme, että hän vielä vastakin pelastaa,

10 Och ur en sådan dödsnöd frälste han oss, och han skall än vidare frälsa oss; ja, till honom hava vi satt vårt hopp att han allt framgent skall frälsa oss.

10 Who, out of so great a death, rescued us, and will rescue,—unto whom we have turned our hope, [that], even yet, he will rescue:

11 kun tekin autatte meitä rukouksillanne, että monesta suusta meidän tähtemme kohoaisi runsas kiitos siitä armosta, joka on osaksemme tullut.

11 Också I stån oss ju bi med eder förbön. Och så skola många hembära tacksägelse för oss, för den nåd som genom mångas böner har kommit oss till del.

11 Ye also labouring together on our behalf, by your supplication, that, unto many persons, being due the gift of favour, unto us, through means of many, might thanks be given in our behalf.

12 Sillä meidän kerskauksemme on tämä: meidän omantuntomme todistus siitä, että me maailmassa ja varsinkin teidän luonanne olemme vaeltaneet Jumalan pyhyydessä ja puhtaudessa, emme lihallisessa viisaudessa, vaan Jumalan armossa.

12 Ty vad vi kunna berömma oss av, och vad vårt samvete bär oss vittnesbörd om, det är att vi i denna världen hava vandrat i Guds helighet och renhet, icke ledda av köttslig vishet, utan av Guds nåd; så framför allt i vårt förhållande till eder.

12 For, our boasting, is, this,—the witness of our conscience, that, in sanctity and sincerity of God, [and] not in fleshly wisdom, but in God's favour, have we behaved ourselves in the world,—and more abundantly towards you.

13 Sillä eihän siinä, mitä

13 Ty i vad vi skriva

13 For, no other

teille kirjoitamme, ole muuta, kuin mikä siinä on luettavana ja minkä te myös ymmärrätte; ja minä toivon teidän loppuun asti ymmärtävän

till eder ligger icke något annat än just vad I läsen och väl kunnen förstå. Och jag hoppas att I skolen komma att till fullo förstå

things, are we writing unto you, than what ye are either reading or even acknowledging,—I hope, moreover, that, throughout, ye will acknowledge,

14 - niinkuin meitä osaksi myös olette oppineet ymmärtämään - että me olemme teidän kerskauksenne, samoin kuin tekin meidän, Herramme Jeesuksen päivänä.

14 vad I redan nu delvis förstån om oss: att vi äro eder berömmelse, likasom I ären vår berömmelse, på vår Herre Jesu dag.

14 According as ye have also acknowledged us, in part,—that, your theme of boasting, we are, even indeed as, ye, also [shall be], ours, in the day of our Lord Jesus.

15 Ja tässä luottamuksessa minä aioin ensin tulla teidän tykönne, että saisitte vielä toisenkin todistuksen minun suosiostani,

15 Och i denna tillförsikt tänkte jag komma först till eder, för att I skullen få ännu ett kärleksbevis.

15 And, in this confidence, I purposed, before, to come unto you,—in order that, a second joy, ye might have,—

16 ja sitten teidän kauttanne matkustaa Makedoniaan, ja taas Makedoniasta palata teidän tykönne ja teidän varustamananne matkata Juudeaan.

16 Genom eder stad ville jag alltså taga vägen till Macedonien, och jag skulle sedan från Macedonien återigen komma till eder, för att då av eder utrustas för resan till Judeen.

16 And, by your means, to pass into Macedonia, and, again, from Macedonia, to come unto you, and, by you, be set forward unto Judea:—

17 Kun minulla siis oli tämä aikomus, en kaiketi ole menetellyt kevytmielisesti? Vai päätänkö lihan mukaan, minkä päätän, niin että puheeni on sekä "on, on", että "ei, ei"?

17 Så tänkte jag; och icke har jag väl därför nu handlat i vankelmod? Eller plägar jag kanhända fatta mina beslut efter köttet, så att vad jag säger är på samma

17 This, then, being my purpose, perhaps, after all, with lightness, I dealt [with the matter]? or, the things that I purpose, according to the flesh, I purpose,—that, with

gång »ja, ja» och »nej, nej»?

me, should be the Yea, yea, and the Nay, nay?

18 Mutta Jumala sen takaa, että puheemme teille ei ole "on" ja "ei."

18 Ingalunda; så sant Gud är trofast, vad vi tala till eder är icke »ja och nej».

18 Faithful, however, is God, in that, our discourse, which was [delivered] unto you, is not Yea and Nay;

19 Sillä Jumalan Poika, Kristus Jeesus, jota me, minä ja Silvanus ja Timoteus, olemme teidän keskellänne saarnanneet, ei tullut ollakseen "on" ja "ei", vaan hänessä tuli "on."

19 Guds Son, Jesus Kristus, han som bland eder har blivit predikad genom oss -- genom mig och Silvanus och Timoteus -- han kom ju icke såsom »ja och nej», utan »ja» har kommit i och genom honom.

19 For, the Son of God, Christ Jesus—who, among you, through us, was proclaimed,—through me, and Silvanus, and Timothy, became not Yea and Nay,—but Yea, in him, hath it become;

20 Sillä niin monta kuin Jumalan lupausta on, kaikki ne ovat hänessä "on"; sentähden tulee hänen kauttaan myös niiden "amen", Jumalalle kunniaksi meidän kauttamme.

20 Ty Guds löften, så många de äro, hava i honom fått sitt »ja»; därför få de ock genom honom sitt »amen», på det att Gud må bliva ärad genom oss.

20 For, how many soever be the promises of God, in him, is the Yea,—wherefore also, through him, [be] the Amen, unto God, for glory, through us.

21 Mutta se, joka lujittaa meidät yhdessä teidän kanssanne Kristukseen ja joka on voidellut meidät, on Jumala,

21 Men den som befäster oss såväl som eder i Kristus, och den som har smort oss, det är Gud,

21 Now, he that confirmeth us, together with you, for Christ, and hath anointed us, is God:

22 joka myös on painanut meihin sinettinsä ja antanut Hengen vakuudeksi meidän sydämiimme.

22 han som har låtit oss undfå sitt insegel och givit oss Anden till en underpant i våra hjärtan.

22 Who also hath sealed us, and given the earnest of the Spirit in our hearts.

23 Mutta minä kutsun Jumalan sieluni todistajaksi, että minä teitä säästääkseni en vielä tullut

23 Jag kallar Gud till vittne över min själ, att det är av skonsamhet mot eder som jag ännu

23 But, I, call upon God, as a witness, against my own soul,—that, to spare you, not

Korinttoon;

24 ei niin, että tahdomme vallita teidän uskoanne, vaan me yhdessä autamme teitä teidän iloonne; sillä uskossa te olette lujat.

icke har kommit till Korint.
24 (Detta säger jag icke, som om vi vore herrar över eder tro; fastmer äro vi edra medarbetare till att bereda eder glädje, ty i tron stån I fasta.)

yet, have I come unto Corinth:
24 Not that we have lordship over your faith, but are, helpers, of your joy, for, by your faith, ye stand.

2 luku

1 Olin nimittäin mielessäni päättänyt, etten tullessani teidän tykönne taas toisi murhetta mukanani.

2 Sillä jos minä saatan teidät murheellisiksi, niin eihän minua voi saada iloiseksi kukaan muu kuin se, jonka minä olen murheelliseksi saattanut.
3 Ja juuri sen minä kirjoitin sitä varten, etten tullessani saisi murhetta niistä, joista minun piti saada iloa, koska minulla on teihin kaikkiin se luottamus, että minun iloni on kaikkien teidän ilonne.

4 Sillä suuressa sydämen ahdistuksessa ja hädässä minä kirjoitin teille monin kyynelin, en sitä varten, että te murheellisiksi tulisitte, vaan että tuntisitte sen erinomaisen rakkauden,

1 Jag satte mig nämligen i sinnet att jag icke åter skulle komma till eder med bedrövelse.
2 Ty om jag bedrövade eder, vem skulle då bereda mig glädje? Månne någon annan än den som genom mig hade blivit bedrövad?
3 Och vad jag skrev, det skrev jag, för att jag icke vid min ankomst skulle få bedrövelse från dem som jag borde få glädje av. Ty jag har den tillförsikten till eder alla, att min glädje är allas eder glädje.
4 Och det var i stor nöd och hjärteångest, under många tårar, som jag skrev till eder, icke för att I skullen bliva bedrövade, utan för att I skullen förstå

1 For I have determined, unto myself, this—not, again, in grief, to come unto you.
2 For, if, I, grieve you, who then is he that is to gladden me,—save he who is being grieved through me;

3 And I wrote this very thing—lest, if I came, I should have, grief, from those over whom I had need to rejoice,—having confidence in you all, that, my joy, is the joy, of you all.

4 For, out of much tribulation and anguish of heart, wrote I unto you, through many tears,—not that ye might be grieved, but that, the love, ye

joka minulla on teihin.

5 Mutta jos eräs on tuottanut murhetta, ei hän ole tuottanut murhetta minulle, vaan teille kaikille, jossakin määrin, etten liikaa sanoisi.

6 Semmoiselle riittää se rangaistus, minkä hän useimmilta on saanut;

7 niin että teidän päinvastoin ennemmin tulee antaa anteeksi ja lohduttaa, ettei hän ehkä menehtyisi liian suureen murheeseen.

8 Sentähden minä kehoitan teitä, että päätätte ruveta osoittamaan rakkautta häntä kohtaan;

9 sillä sitä varten minä kirjoitinkin, että saisin nähdä, kuinka te kestätte koetuksen, oletteko kaikessa kuuliaiset.

10 Mutta kenelle te jotakin anteeksi annatte, sille minäkin; sillä mitä minä olen anteeksi antanut - jos minulla on ollut jotakin anteeksiannettavaa - sen

den synnerliga kärlek som jag har till eder.

5 Men om en viss man har vållat bedrövelse, så är det icke särskilt mig han har bedrövat, utan eder alla, i någon mån -- för att jag nu icke skall tala för strängt.

6 Nu är det likväl nog med den näpst som han har fått mottaga från de flesta bland eder.

7 I mån alltså nu tvärtom snarare förlåta och trösta honom, så att han icke till äventyrs går under genom sin alltför stora bedrövelse.

8 Därför uppmanar jag eder att fatta gemensamt beslut om att bemöta honom med kärlek.

9 Ty när jag skrev, var det just för att få veta huru I skullen hålla provet, huruvida I voren lydiga i allting.

10 Den som I förlåten något, honom förlåter ock jag, likasom jag också förut, om jag har haft något att förlåta, har inför Kristi ansikte

might know, which I have very abundantly unto you.

5 Now, if anyone hath caused grief, not unto me hath he caused grief, but—that I may not bear too heavily—unto you all.

6 Sufficient, unto such a one, the punishment itself which [was inflicted] by the many;

7 So that, on the contrary, ye should forgive and encourage, lest, by any means, by his excessive grief, such a one should be swallowed up.

8 Wherefore, I beseech you, assure him, of love;

9 For, to this end, I also wrote,—that I might know the proof of you, whether, in all things, ye are obedient.

10 Now, to whom ye forgive anything, I, also; for, I also, what I have forgiven, if, anything, I have forgiven, for your

olen anteeksi antanut teidän tähtenne Kristuksen kasvojen edessä,

11 ettei saatana pääsisi meistä voitolle; sillä hänen juonensa eivät ole meille tuntemattomat.

12 Tultuani Trooaaseen julistamaan Kristuksen evankeliumia avautui minulle ovi työhön Herrassa,

13 mutta minä en saanut lepoa hengessäni, kun en tavannut Tiitusta, veljeäni. Sentähden sanoin heille jäähyväiset ja lähdin Makedoniaan.

14 Mutta kiitos olkoon Jumalan, joka aina kuljettaa meitä voittosaatossa Kristuksessa ja meidän kauttamme joka paikassa tuo ilmi hänen tuntemisensa tuoksun!

15 Sillä me olemme Kristuksen tuoksu Jumalalle sekä pelastuvien että kadotukseen joutuvien joukossa:

16 näille tosin kuoleman haju kuolemaksi, mutta noille elämän tuoksu

förlåtit det för eder skull.

11 Jag vill nämligen icke att vi skola lida förfång av Satan; ty vad han har i sinnet, därom äro vi icke i okunnighet.

12 Jag kom till Troas för att förkunna evangelium om Kristus, och en dörr till verksamhet i Herren öppnades för mig;

13 men jag fick ingen ro i min ande, ty jag fann icke där min broder Titus. Jag tog då avsked av dem som voro där och begav mig till Macedonien.

14 Men Gud vare tack, som i Kristus alltid för oss fram i segertåg och genom oss allestädes utbreder hans kunskaps vällukt!

15 Ty vi äro en Kristi välluktande rökelse inför Gud, både ibland dem som bliva frälsta och ibland dem som gå förlorade.

16 För dessa senare äro vi en lukt från död till död; för de förra

sake, in the person of Christ, [have I forgiven it].

11 Lest we should be overreached by Satan, for, of his thoughts, we are not ignorant.

12 Moreover, although I came unto Troas for the glad–message of the Christ, and a door for me had been opened in the Lord,

13 I had no relief in my spirit, because I found not Titus my brother; but, taking my leave of them, I came away into Macedonia.

14 But, unto God, be thanks, who, ever, leadeth us in triumph in the Christ, and, the fragrance of the knowledge of him, maketh manifest, through us, in every place,

15 That, of Christ, a grateful odour, are we, unto God,—in them who are being saved, and in them who are being lost:

16 In these, indeed, a fragrance out of death into death, but, in

elämäksi. Ja kuka on tällaiseen kelvollinen?

äro vi en lukt från liv till liv. Vem är nu skicklig härtill?

those, a fragrance out of life into life. And, for these things, who is sufficient?

17 Sillä me emme ole niinkuin nuo monet, jotka myyskentelevät Jumalan sanaa; vaan puhtaasta mielestä, niinkuin Jumalan vaikutuksesta, Jumalan edessä, me Kristuksessa puhumme.

17 Jo, vi förfalska ju icke av vinningslystnad Guds ord, såsom så många andra göra; utan av rent sinne, drivna av Gud, förkunna vi ordet i Kristus, inför Gud.

17 For we are not, as the many, driving a petty trade with the word of God; but, as of sincerity, but, as of God, before God, in Christ, we speak.

3 luku

1 Alammeko taas suositella itseämme? Vai tarvinnemmeko, niinkuin muutamat, suosituskirjeitä teille tai teiltä?

1 Begynna vi nu åter att anbefalla oss själva? Eller behöva vi kanhända, såsom somliga, ett anbefallningsbrev till eder? Eller kanhända ifrån eder?

1 Are we to begin again, ourselves, to commend? or have we need, like some, of commendatory letters unto you, or from you?

2 Te itse olette meidän kirjeemme, joka on sydämeemme kirjoitettu ja jonka kaikki ihmiset tuntevat ja lukevat.

2 Nej, I ären själva vårt brev, ett brev som är inskrivet i våra hjärtan, känt och läst av alla människor.

2 Our letter, ye, are, inscribed in our hearts, noted and read by all men:

3 Sillä ilmeistä on, että te olette Kristuksen kirje, meidän palvelustyöllämme kirjoitettu, ei musteella, vaan elävän Jumalan Hengellä, ei kivitauluihin, vaan sydämen lihatauluihin.

3 Ty det är uppenbart att I ären ett Kristus-brev, avfattat genom oss, skrivet icke med bläck, utan med den levande Gudens Ande, icke på tavlor av sten, utan på tavlor av kött, på människohjärtan.

3 Manifesting yourselves that ye are a letter of Christ, ministered by us,—inscribed—not with ink, but with [the] Spirit of a Living God, not in tablets of stone, but in tablets [which are] hearts of flesh.

4 Tämmöinen luottamus meillä on Kristuksen kautta

4 En sådan tillförsikt hava vi genom Kristus

4 But, such confidence as this, have we,

Jumalaan;

till Gud.

through the Christ, towards God.

5 ei niin, että meillä itsellämme olisi kykyä ajatella jotakin, ikäänkuin se tulisi meistä itsestämme, vaan se kyky, mikä meillä on, on Jumalasta,

5 Icke som om vi av oss själva vore skickliga att tänka ut något, såsom komme det från oss själva, utan den skicklighet vi hava kommer från Gud,

5 Not that, of our own selves, sufficient, are we, to reckon anything as of ourselves, but, our sufficiency, is of God;

6 joka myös on tehnyt meidät kykeneviksi olemaan uuden liiton palvelijoita, ei kirjaimen, vaan Hengen; sillä kirjain kuolettaa, mutta Henki tekee eläväksi.

6 som också har gjort oss skickliga till att vara tjänare åt ett nytt förbund, ett som icke är bokstav, utan är ande; ty bokstaven dödar, men Anden gör levande.

6 Who also hath made us sufficient to be ministers of a new covenant—not of letter, but of spirit, for, the letter, killeth, whereas, the Spirit, maketh alive.

7 Mutta jos jo kuoleman virka, joka oli kirjaimin kaiverrettu kiviin, ilmestyi kirkkaudessa, niin etteivät Israelin lapset kärsineet katsella Mooseksen kasvoja hänen kasvojensa kirkkauden tähden, joka kuitenkin oli katoavaista,

7 Om nu redan dödens ämbete, som var med bokstäver inristat på stenar, framträdde i härlighet, så att Israels barn icke kunde se på Moses' ansikte för hans ansiktes härlighets skull, vilken dock var försvinnande,

7 But, if, the ministry of death, in letters engraven in stones, was brought into existence with glory, so that the sons of Israel could not look steadfastly into the face of Moses, by reason of the glory of his face—which [glory] was to be done away,

8 kuinka paljoa enemmän onkaan Hengen virka oleva kirkkaudessa!

8 huru mycket större härlighet skall då icke Andens ämbete hava!

8 How shall not, rather, the ministry of the Spirit, be with glory?

9 Sillä jos kadotustuomion virka jo oli kirkkautta, niin on vanhurskauden virka vielä paljoa runsaammassa määrin kirkkautta.

9 Ty om redan fördömelsens ämbete var härligt, så måste rättfärdighetens ämbete ännu mycket mer överflöda av härlighet.

9 For, if, the ministry of condemnation was glory, much rather, doth the ministry of righteousness abound with glory,

10 Sillä se, millä ennen oli

10 Ja, en så

10 For that which hath

kirkkaus, on tämän rinnalla kirkkautta vailla, tämän ylenpalttisen kirkkauden tähden.

11 Jos sillä, mikä on katoavaista, oli kirkkaus, niin vielä paljoa enemmän on sillä, mikä on pysyväistä, oleva kirkkautta.

12 Koska meillä siis on tämmöinen toivo, niin me olemme aivan rohkeat

13 emmekä tee niinkuin Mooses, joka pani peitteen kasvoillensa, etteivät Israelin lapset näkisi sen loppua, mikä on katoavaista.

14 Mutta heidän mielensä paatuivat, sillä vielä tänäkin päivänä sama peite, vanhan liiton kirjoituksia luettaessa, pysyy poisottamatta, sillä vasta Kristuksessa se katoaa.

15 Vielä tänäkin päivänä, kun Moosesta luetaan, on peite heidän sydämensä päällä;
16 mutta kun heidän sydämensä kääntyy Herran

överſvinnlig härlighet har detta ämbete, att vad som förr hade härlighet här visar sig vara utan all härlighet.
11 Ty om redan det som var försvinnande framträdde i härlighet, så måste det som bliver beståndande hava en ännu mycket större härlighet.
12 Då vi nu hava ett sådant hopp, gå vi helt öppet till väga

13 och göra icke såsom Moses, vilken hängde ett täckelse för sitt ansikte, så att Israels barn icke kunde se huru det som var försvinnande tog en ände.
14 Men deras sinnen blevo förstockade. När det gamla förbundets skrifter föreläsas, hänger ju ännu i denna dag samma täckelse oborttaget kvar; ty först i Kristus försvinner det.

15 Ja, ännu i dag hänger ett täckelse över deras hjärtan, då Moses föreläses.
16 Men när de en gång omvända sig till

been made glorious, hath not even been made glorious, in this respect,—by reason of the surpassing glory.
11 For, if that which was to be done away [was brought in] with glory, much more, that which is to abide, is in glory.

12 Having, then, such hope as this, great openness of speech, do we use; —
13 And are not just like Moses, [who] kept putting a veil upon his face, so that the sons of Israel should not look steadily unto the end of that which was to be done away.
14 But their thoughts were turned into stone: for, until this very day, the same veil, upon the reading of the old covenant, abideth, not to be removed, because, in Christ, it is to be done away;
15 But, until this day, whensoever Moses is read, a veil upon their heart, doth lie;
16 Howbeit, whensoever he turneth

tykö, otetaan peite pois.

17 Sillä Herra on Henki, ja missä Herran Henki on, siinä on vapaus.

18 Mutta me kaikki, jotka peittämättömin kasvoin katselemme Herran kirkkautta kuin kuvastimesta, muutumme saman kuvan kaltaisiksi kirkkaudesta kirkkauteen, niinkuin muuttaa Herra, joka on Henki.

Herren, tages täckelset bort.

17 Och Herren är Anden, och där Herrens Ande är, där är frihet.

18 Men vi alla som med avhöljt ansikte återspegla Herrens härlighet, vi förvandlas till hans avbilder, i det vi stiga från den ena härligheten till den andra, såsom när den Herre verkar, som själv är ande.

unto [the] Lord, he taketh off the veil:

17 And, the Lord, is, the Spirit: now, where the Spirit of one who is Lord [is, there is] freedom!

18 And, we all, with unveiled face, receiving and reflecting, the glory of [the] Lord, into the same image, are being transformed, from glory into glory,—even as from a Spirit that is Lord.

4 luku

1 Sentähden, kun meillä on tämä virka sen laupeuden mukaan, joka on osaksemme tullut, me emme lannistu,

2 vaan olemme hyljänneet kaikki häpeälliset salatiet, niin ettemme vaella kavaluudessa emmekä väärennä Jumalan sanaa, vaan julkituomalla totuuden me suositamme itseämme jokaisen ihmisen omalletunnolle Jumalan edessä.

3 Mutta jos meidän evankeliumimme on

1 Därför, då vi nu, genom den barmhärtighet som har vederfarits oss, hava detta ämbete, så fälla vi icke modet.

2 Nej, vi hava frånsagt oss allt skamligt hemlighetsväsen och gå icke illfundigt till väga, ej heller förfalska vi Guds ord, utan framlägga öppet sanningen och anbefalla oss så, inför Gud, hos var människas samvete.

3 Och om vårt evangelium nu verkligen

1 Wherefore, having this ministry, even as we received mercy, we faint not;

2 But have renounced the hidden things of shame, not walking in craftiness, nor handling the word of God deceitfully,—but, by the manifestation of the truth, commending ourselves unto every conscience of men, in the sight of God.

3 And, even if our glad–message is veiled,

peitossa, niin se peite on niissä, jotka kadotukseen joutuvat,

är bortskymt av ett täckelse, så finnes det täckelset hos dem som gå förlorade.

in them who are perishing, it is veiled,

4 niissä uskottomissa, joiden mielet tämän maailman jumala on niin sokaissut, ettei heille loista valkeus, joka lähtee Kristuksen kirkkauden evankeliumista, hänen, joka on Jumalan kuva.

4 Ty de otrognas sinnen har denna tidsålders gud så förblindat, att de icke se det sken som utgår från evangelium om Kristi, Guds egen avbilds, härlighet.

4 In whom, the god of this age, hath blinded the minds of the unbelieving, to the end they may not discern the radiance of the glad–message of the glory of the Christ—who is the image of God.

5 Sillä me emme julista itseämme, vaan Kristusta Jeesusta, että hän on Herra ja me teidän palvelijanne Jeesuksen tähden.

5 Vi predika ju icke oss själva, utan Kristus Jesus såsom Herre, och oss såsom tjänare åt eder, för Jesu skull.

5 For, not ourselves, do we proclaim, but Christ Jesus, as Lord, and, ourselves, as your servants for Jesus’ sake.

6 Sillä Jumala, joka sanoi: "Loistakoon valkeus pimeydestä", on se, joka loisti sydämiimme, että Jumalan kirkkauden tunteminen, sen kirkkauden, joka loistaa Kristuksen kasvoissa, levittäisi valoansa.

6 Ty den Gud som sade: »Ljus skall lysa fram ur mörkret», han är den som har låtit ljus gå upp i våra hjärtan, för att kunskapen om Guds härlighet, som strålar fram i Kristi ansikte, skall kunna sprida sitt sken.

6 Because, the God who said—Out of darkness, light shall shine! [is he] who hath shone in our hearts, in proportion to the radiance of the glorious knowledge of God, in the face of Christ.

7 Mutta tämä aarre on meillä saviastioissa, että tuo suunnattoman suuri voima olisi Jumalan eikä näyttäisi tulevan meistä.

7 Men denna skatt hava vi i lerkärl, för att den översvinnliga kraften skall befinnas vara Guds och icke något som kommer från oss.

7 Howbeit we have this treasure in earthen vessels, that, the surpassing greatness of the power, may be of God, and not from ourselves:—

8 Me olemme kaikin tavoin

8 Vi äro på allt sätt i

8 On every side,

ahdingossa, mutta emme umpikujassa, neuvottomat, mutta emme toivottomat,

9 vainotut, mutta emme hyljätyt, maahan kukistetut, mutta emme tuhotut.

10 Me kuljemme, aina kantaen Jeesuksen kuolemaa ruumiissamme, että Jeesuksen elämäkin tulisi meidän ruumiissamme näkyviin.

11 Sillä me, jotka elämme, olemme alati annetut kuolemaan Jeesuksen tähden, että Jeesuksen elämäkin tulisi kuolevaisessa lihassamme näkyviin.

12 Niinpä siis kuolema tekee työtään meissä, mutta elämä teissä.

13 Mutta koska meillä on sama uskon Henki, niinkuin kirjoitettu on: "Minä uskon, sentähden minä puhun", niin mekin uskomme, ja sentähden me myös puhumme,

14 tietäen, että hän, joka herätti Herran Jeesuksen, on herättävä meidätkin Jeesuksen kanssa ja

trångmål, dock icke utan utväg; vi äro rådvilla, dock icke rådlösa;

9 vi äro förföljda, dock icke givna till spillo; vi äro slagna till marken, dock icke förlorade.

10 Alltid bära vi Jesu dödsmärken på vår kropp, för att också Jesu liv skall bliva uppenbarat i vår kropp.

11 Ja, ännu medan vi leva, överlämnas vi för Jesu skull beständigt åt döden, på det att ock Jesu liv må bliva uppenbarat i vårt dödliga kött.

12 Så utför nu döden sitt verk i oss, men i eder verkar livet.

13 Men såsom det är skrivet: »Jag tror, därför talar jag ock», så tro också vi, eftersom vi hava samma trons Ande; därför tala vi ock,

14 ty vi veta att han som uppväckte Herren Jesus, han skall ock uppväcka oss med

pressed hard, but not hemmed in, without a way, but not without a by–way,

9 Pursued, but not abandoned, thrown down, but not destroyed; —

10 At all times, the putting to death of Jesus, in our body, bearing about, in order that, the life also of Jesus, in our body, may be made manifest;

11 For, evermore, we, the living, unto death are being delivered, for Jesus' sake, in order that, the life also of Jesus, may be made manifest in our mortal flesh:

12 So that, his death, in us, doth energise, but, his life, in you.

13 Howbeit, seeing that we have the same spirit of faith, according to that which is written—I believed, therefore I spake, we, also believe, therefore also we speak:

14 Knowing that, he who raised up [the Lord] Jesus, will raise up, us also, together

asettava esiin yhdessä teidän kanssanne.

15 Sillä kaikki tapahtuu teidän tähtenne, että aina enenevä armo yhä useampien kautta saisi aikaan yhä runsaampaa kiitosta Jumalan kunniaksi.

16 Sentähden me emme lannistu; vaan vaikka ulkonainen ihmisemme menehtyykin, niin sisällinen kuitenkin päivä päivältä uudistuu.
17 Sillä tämä hetkisen kestävä ja kevyt ahdistuksemme tuottaa meille iankaikkisen ja määrättömän kirkkauden, ylenpalttisesti,

18 meille, jotka emme katso näkyväisiä, vaan näkymättömiä; sillä näkyväiset ovat ajallisia, mutta näkymättömät iankaikkisia.

Jesus och ställa oss inför sig tillsammans med eder.
15 Allt sker nämligen för eder skull, på det att nåden, genom att komma allt flera till del, må bliva så mycket större och verka en allt mer överflödande tacksägelse, Gud till ära.
16 Därför fälla vi icke modet; om ock vår utvärtes människa förgås, så förnyas likväl vår invärtes människa dag efter dag.
17 Ty vår bedrövelse, som varar ett ögonblick och väger föga, bereder åt oss, i översvinnligen rikt mått, en härlighet som väger översvinnligen tungt och varar i evighet --
18 åt oss som icke hava till ögonmärke de ting som synas, utan dem som icke synas; ty de ting som synas, de vara allenast en tid, med de som icke synas, de vara i evighet.

with Jesus, and will present [us] together with you.
15 For, all things, are for your sakes, in order that, the favour abounding, may, through means of the greater number, cause, the thanksgiving, to superabound unto the glory of God.
16 Wherefore we faint not, but, even if, our outer man, is decaying, nevertheless, our inner [man], is renewing day by day.
17 For, the momentary lightness of the tribulation, in a manner yet more and more excelling, is working out for us, an age–abiding weight of glory,—
18 So long as we are not looking out for the visible things, but for the invisible; for, the visible things, are temporary, whereas, the invisible, are age–abiding.

5 luku

1 Sillä me tiedämme, että

1 Ty vi veta, att om

1 For we know that—

vaikka tämä meidän maallinen majamme hajotetaankin maahan, meillä on asumus Jumalalta, iankaikkinen maja taivaissa, joka ei ole käsin tehty.

2 Sentähden me huokaammekin ikävöiden, että saisimme pukeutua taivaalliseen majaamme,

3 sillä kun me kerran olemme siihen pukeutuneet, ei meitä enää havaita alastomiksi.
4 Sillä me, jotka olemme tässä majassa, huokaamme raskautettuina, koska emme tahdo riisuutua, vaan pukeutua, että elämä nielisi sen, mikä on kuolevaista.

5 Mutta se, joka on valmistanut meidät juuri tähän, on Jumala, joka on antanut meille Hengen vakuudeksi.

6 Sentähden me aina olemme turvallisella mielellä ja tiedämme, että, niin kauan kuin olemme kotona tässä

vår kroppshydda, vår jordiska boning, nedbrytes, så hava vi en byggnad som kommer från Gud, en boning som icke är gjord med händer, en evig boning i himmelen.
2 Därför sucka vi ju ock av längtan att få överkläda oss med vår himmelska hydda;

3 ty hava vi en gång iklätt oss denna, skola vi sedan icke komma att befinnas nakna.
4 Ja, vi som ännu leva här i kroppshyddan, vi sucka och äro betungade, eftersom vi skulle vilja undgå att avkläda oss och i stället få överkläda oss, så att det som är dödligt bleve uppslukat av livet.

5 Och den som har berett oss till just detta, det är Gud, som till en underpant har givit oss Anden.

6 Så äro vi då alltid vid gott mod. Vi veta väl att vi äro borta ifrån Herren, så länge vi äro hemma i

if, our earthly tent–dwelling, should be taken down, we have, a building of God, a dwelling not made by hand, age–abiding in the heavens.

2 And verily, in this, we sigh, earnestly desiring to clothe ourselves over, with our habitation which is of heaven,—

3 Although, indeed, even clothing ourselves, we shall not be found, naked; —
4 And verily, we who are in the tent, do sigh, being weighed down, while yet we are not wishing to unclothe ourselves, but to clothe ourselves over,—in order that, what is mortal, may be swallowed up, by life.

5 Now, he that hath wrought us for this very thing, is, God,— who hath given unto us the earnest of the Spirit,

6 Having good courage, therefore, at all times, and knowing that—remaining at home in the body, we

ruumiissamme, me olemme poissa Herrasta;

7 sillä me vaellamme uskossa emmekä näkemisessä.

8 Mutta me olemme turvallisella mielellä ja haluaisimme mieluummin muuttaa pois ruumiista ja päästä kotiin Herran tykö.

9 Sentähden me, olimmepa kotona tai olimmepa poissa, ahkeroitsemme olla hänelle mieliksi.

10 Sillä kaikkien meidän pitää ilmestymän Kristuksen tuomioistuimen eteen, että kukin saisi sen mukaan, kuin hän ruumiissa ollessaan on tehnyt, joko hyvää tai pahaa.

11 Kun siis tiedämme, mitä Herran pelko on, niin me koetamme saada ihmisiä uskomaan, mutta Jumala kyllä meidät tuntee; ja minä toivon, että tekin omissatunnoissanne meidät tunnette.

12 Emme nyt taas suosittele itseämme teille, vaan tahdomme antaa

kroppen;

7 ty vi vandra här i tro och icke i åskådning.

8 Men vi äro vid gott mod och skulle helst vilja flytta bort ifrån kroppen och komma hem till Herren.

9 Därför söka vi ock vår ära i att vara honom till behag, vare sig vi äro hemma eller borta.

10 Ty vi måste alla, sådana vi äro, träda fram inför Kristi domstol, för att var och en skall få igen sitt jordelivs gärningar, alltefter som han har handlat, vare sig han har gjort gott eller ont.

11 Då vi alltså veta vad det är att frukta Herren, söka vi att »vinna människor», men för Gud är det uppenbart hurudana vi äro; och jag hoppas att det också är uppenbart för edra samveten.

12 Vi vilja nu ingalunda åter anbefalla oss själva hos eder, men vi

are away from home from the Lord,—

7 By faith, are we walking, not by sight; –

8 We have good courage, however, and are well pleased—rather to be away from home, out of the body, and to come home, unto the Lord.

9 Wherefore also we are ambitious—whether at home, or away from home, to be, well-pleasing unto him.

10 For, we all, must needs be made manifest before the judgment seat of the Christ, that each one may get back the things done by means of the body, according to the things which he practised, whether good or corrupt.

11 Knowing, then, the fear of the Lord, we persuade, men, but, unto God, are manifest,—I hope, moreover, even in your consciences, that we are manifest:

12 Not again, ourselves, do we commend unto you,

teille aihetta kerskata meistä, että teillä olisi mitä vastata niille, jotka kerskaavat siitä, mikä silmään näkyy, eikä siitä, mikä sydämessä on.

vilja giva eder en anledning att berömma eder i fråga om oss, så att I haven något att svara dem som berömma sig av utvärtes ting och icke av vad som är i hjärtat.

but as though an occasion we were giving unto you—something to boast of, in our behalf; that ye may have something suited unto them who, in appearance, are boasting, and not in heart.

13 Sillä jos me olemme olleet suunniltamme, niin olemme olleet Jumalan tähden; jos taas maltamme mielemme, teemme sen teidän tähtenne.

13 Ty om vi hava varit »från våra sinnen», så har det varit i Guds tjänst; om vi åter äro vid lugn besinning, så är det eder till godo.

13 For, whether we have been beside ourselves, it hath been for God, or, whether we are sober-minded, it is for you.

14 Sillä Kristuksen rakkaus vaatii meitä, jotka olemme tulleet tähän päätökseen: yksi on kuollut kaikkien edestä, siis myös kaikki ovat kuolleet;

14 Ty Kristi kärlek tvingar oss, eftersom vi tänka så: en har dött för alla, alltså hava de alla dött.

14 For, the love of the Christ, constraineth us; — Having judged this,—that, one, in behalf of all, died, hence, they all, died;

15 ja hän on kuollut kaikkien edestä, että ne, jotka elävät, eivät enää eläisi itselleen, vaan hänelle, joka heidän edestään on kuollut ja ylösnoussut.

15 Och han har dött för alla, på det att de som leva icke mer må leva för sig själva, utan leva för honom som har dött och uppstått för dem.

15 and, in behalf of all, died he,—in order that, they who live, no longer for themselves, should live, but for him who, in their behalf, died and rose again.

16 Sentähden me emme tästä lähtien tunne ketään lihan mukaan; jos olemmekin tunteneet Kristuksen lihan mukaan, emme kuitenkaan nyt enää tunne.

16 Allt ifrån denna tid veta vi därför för vår del icke av någon efter köttet. Och om vi än efter köttet hade lärt känna Kristus, så känna vi honom nu icke mer på det sättet.

16 So that, we, henceforth, know, no one, after the flesh: if we have even been gaining, after the flesh, a knowledge of Christ,

17 Siis, jos joku on

17 Alltså, om någon är

17 On the contrary,

Kristuksessa, niin hän on uusi luomus; se, mikä on vanhaa, on kadonnut, katso, uusi on sijaan tullut.

i Kristus, så är han en ny skapelse. Det gamla är förgånget; se, något nytt har kommit!

now, no longer, are we gaining it. So that, if any one is in Christ, there is a new creation! the old things, have passed away,—Lo! they have become new!

18 Mutta kaikki on Jumalasta, joka on sovittanut meidät itsensä kanssa Kristuksen kautta ja antanut meille sovituksen viran.

18 Men alltsammans kommer från Gud, som har försonat oss med sig själv genom Kristus och givit åt oss försoningens ämbete.

18 The all things, moreover, are of God,—who hath reconciled us unto himself, through Christ, and hath given, unto us, the reconciling ministry:—

19 Sillä Jumala oli Kristuksessa ja sovitti maailman itsensä kanssa eikä lukenut heille heidän rikkomuksiaan, ja hän uskoi meille sovituksen sanan.

19 Ty det var Gud som i Kristus försonade världen med sig själv; han tillräknar icke människorna deras synder, och han har betrott oss med försoningens ord.

19 How that, God, was in Christ, reconciling, a world, unto himself, not reckoning, unto them, their offences,—and hath put, in us, the reconciling discourse.

20 Kristuksen puolesta me siis olemme lähettiläinä, ja Jumala kehoittaa meidän kauttamme. Me pyydämme Kristuksen puolesta: antakaa sovittaa itsenne Jumalan kanssa.

20 Å Kristi vägnar äro vi alltså sändebud; det är Gud som förmanar genom oss. Vi bedja å Kristi vägnar: Låten försona eder med Gud.

20 In behalf of Christ, therefore, are we ambassadors,—as if God were beseeching through us: we entreat, in behalf of Christ,—be reconciled unto God!

21 Sen, joka ei synnistä tiennyt, hän meidän tähtemme teki synniksi, että me hänessä tulisimme Jumalan vanhurskaudeksi.

21 Den som icke visste av någon synd, honom har han för oss gjort till synd, på det att vi i honom må bliva rättfärdighet från Gud.

21 Him who knew not sin, in our behalf, he made to be, sin, that we might become God’s righteousness in him.

6 luku

1 Hänen työtovereinaan me myös kehoitamme teitä vastaanottamaan Jumalan armon niin, ettei se jää turhaksi.
2 Sillä hän sanoo: "Otollisella ajalla minä olen sinua kuullut ja pelastuksen päivänä sinua auttanut." Katso, nyt on otollinen aika, katso, nyt on pelastuksen päivä.

3 Me emme missään kohden anna aihetta pahennukseen, ettei virkaamme moitittaisi,

4 vaan kaikessa me osoittaudumme Jumalan palvelijoiksi: suuressa kärsivällisyydessä, vaivoissa, hädissä, ahdistuksissa,

5 ruoskittaessa, vankeudessa, meteleissä, vaivannäöissä, valvomisissa, paastoissa;
6 puhtaudessa, tiedossa, pitkämielisyydessä, ystävällisyydessä, Pyhässä Hengessä, vilpittömässä rakkaudessa,
7 totuuden sanassa, Jumalan voimassa, vanhurskauden sota-aseet oikeassa kädessä ja

1 Men såsom medarbetare förmana vi eder ock att icke så mottaga Guds nåd, att det bliver utan frukt.
2 Han säger ju: »Jag bönhör dig i behaglig tid, och jag hjälper dig på frälsningens dag.» Se, nu är den välbehagliga tiden; se, nu är frälsningens dag.

3 Härvid vilja vi icke i något stycke vara till någon anstöt, på det att vårt ämbete icke må bliva smädat.
4 Fastmer vilja vi i allting bevisa oss såsom Guds tjänare, i mycken ståndaktighet, under bedrövelse och nöd och ångest,
5 under hugg och slag, under fångenskap och upprorslarm, under mödor, vakor och svält,
6 i renhet, i kunskap, i tålamod och godhet, i helig ande, i oskrymtad kärlek,

7 med sanning i vårt tal, med kraft från Gud, med rättfärdighetens vapen både i högra

1 As co–workers, however, we also beseech, that, not in vain, the favour of God, ye welcome;
2 For he saith—In an approved season, have I hearkened unto thee, and, in a day of salvation, have succoured thee; —Lo! now, a well–approved season, Lo! now, a day of salvation:
3 Giving, no single, occasion of stumbling, in anything, that the ministry be not blamed;
4 But, in everything, commending ourselves as God’s ministers,—in much endurance, in tribulations, in necessities, in straits,
5 in stripes, in imprisonments, in tumults, in toilings, in watchings, in fastings,
6 in sanctity, in knowledge, in long–suffering, in graciousness, in Holy Spirit,
7 in love unfeigned, in discourse of truth, in power of God; through the weapons of

vasemmassa;

8 kunniassa ja häpeässä, pahassa maineessa ja hyvässä, villitsijöinä ja kuitenkin totta puhuvina,

9 tuntemattomina ja kuitenkin hyvin tunnettuina; kuolemaisillamme, ja katso, me elämme, kuritettuina emmekä kuitenkaan tapettuina,
10 murheellisina, mutta aina iloisina, köyhinä, mutta kuitenkin monia rikkaiksi tekevinä, mitään omistamatta, mutta kuitenkin omistaen kaiken.

11 Suumme on auennut puhumaan teille, korinttolaiset, sydämemme on avartunut.

12 Ei ole teillä ahdasta meidän sydämessämme, mutta ahdas on teidän oma sydämenne.
13 Antakaa verta verrasta - puhun kuin lapsilleni - avartukaa tekin.

14 Älkää antautuko kantamaan vierasta iestä yhdessä uskottomien kanssa; sillä mitä yhteistä on vanhurskaudella ja vääryydellä? Tai mitä

handen och i vänstra,

8 under ära och smälek, under ont rykte och gott rykte, såsom villolärare, då vi dock äro sannfärdiga,
9 såsom okända, fastän vi äro väl kända, såsom döende, men se, vi leva, såsom tuktade, men likväl icke till döds,
10 såsom bedrövade, men dock alltid glada, såsom fattiga, medan vi dock göra många rika, såsom utblottade på allt, men likväl ägande allt.
11 Vi hava nu upplåtit vår mun och talat öppet till eder, I korintier. Vårt hjärta har vidgat sig för eder.
12 Ja, det rum I haven i vårt inre är icke litet, men i edra hjärtan är allenast litet rum.
13 Given oss då lika för lika -- om jag nu får tala såsom till barn -- ja, vidgen också I edra hjärtan.
14 Gån icke i ok tillsammans med dem som icke tro; det bleve omaka par. Vad har väl rättfärdighet att skaffa med

righteousness on the right hand and left,
8 through glory and dishonour, through bad report and good report; as deceivers, and yet true,
9 as unknown, and yet well–known, as dying, and lo! we live, as disciplined, and yet not put to death,

10 as grieving, yet, ever, rejoicing, as destitute, yet making, many, rich, as holding, nothing, and yet firmly holding, all things.

11 Our mouth, is opened unto you, O Corinthians! our heart, hath become enlarged:

12 Ye are not straitened in us, but are straitened in your hearts' affections;
13 Howbeit, by way of the like recompense— as, unto children, I speak, be enlarged, even, ye.
14 Be not getting diversely yoked with unbelievers; for what partnership have righteousness and lawlessness? Or what

yhteyttä on valkeudella ja pimeydellä?

orättfärdighet, eller vilken gemenskap har ljus med mörker?

fellowship hath light with darkness?

15 Ja miten sopivat yhteen Kristus ja Beliar? Tai mitä yhteistä osaa uskovaisella on uskottoman kanssa?

15 Huru förlika sig Kristus och Beliar, eller vad delaktighet har den som tror med den som icke tror?

15 And what concord hath Christ with Beliar? Or what part hath a believer with an unbeliever?

16 Ja miten soveltuvat yhteen Jumalan temppeli ja epäjumalat? Sillä me olemme elävän Jumalan temppeli, niinkuin Jumala on sanonut: "Minä olen heissä asuva ja vaeltava heidän keskellään ja oleva heidän Jumalansa, ja he ovat minun kansani."

16 Eller huru låter ett Guds tempel förena sig med avgudar? Vi äro ju ett den levande Gudens tempel, ty Gud har sagt: »Jag skall bo i dem och vandra ibland dem; jag skall vara deras Gud, och de skola vara mitt folk.»

16 And what agreement hath a shrine of God with idols? For, we, are [the] shrine of a God, that liveth:—even as God hath said—will dwell in them, and walk, and will be their God, and, they, shall be my people.

17 Sentähden: "Lähtekää pois heidän keskeltänsä ja erotkaa heistä, sanoo Herra, älkääkä saastaiseen koskeko; niin minä otan teidät huostaani

17 Alltså: »Gån ut ifrån dem och skiljen eder ifrån dem, säger Herren; kommen icke vid det orent är. Då skall jag taga emot eder

17 Wherefore come ye forth out of their midst, and be separated,—saith [the] Lord,—and, one impure, do not touch; and, I, will give you welcome,

18 ja olen teidän Isänne, ja te tulette minun pojikseni ja tyttärikseni, sanoo Herra, Kaikkivaltias."

18 och vara en Fader för eder; och I skolen vara mina söner och döttrar, säger Herren, den Allsmäktige.»

18 And will become your Father, and, ye, shall become my sons and daughters, saith [the] Lord Almighty.

7 luku

1 Koska meillä siis on nämä lupaukset, rakkaani, niin puhdistautukaamme kaikesta lihan ja hengen saastutuksesta, saattaen

1 Då vi nu hava dessa löften, mina älskade, så låtom oss rena oss från allt som befläckar vare sig kött eller

1 Having therefore, these, promises, beloved, let us purify ourselves from all pollution of flesh and

pyhityksemme täydelliseksi Jumalan pelossa.

2 Antakaa meille tilaa sydämessänne. Emme ole tehneet kenellekään vääryyttä, emme ole olleet kenellekään turmioksi, emme kenellekään vahinkoa tuottaneet.

3 En sano tätä tuomitakseni teitä, sillä olenhan jo sanonut, että te olette meidän sydämessämme, yhdessä kuollaksemme ja yhdessä elääksemme.

4 Paljon minulla on luottamusta teihin, paljon minulla on kerskaamista teistä; olen täynnä lohdutusta, minulla on ylenpalttinen ilo kaikessa ahdingossamme.

5 Sillä ei Makedoniaan tultuammekaan lihamme saanut mitään rauhaa, vaan me olimme kaikin tavoin ahdistetut: ulkoapäin taisteluja, sisältäpäin pelkoa.

6 Mutta Jumala, joka masentuneita lohduttaa, lohdutti meitä Tituksen tulolla,

ande, i det vi fullborda vår helgelse i Guds fruktan.

2 Bereden oss ett rum i edra hjärtan; vi hava icke handlat orätt mot någon, icke varit någon till skada, icke gjort någon något förfång. --

3 Jag säger icke detta för att döma eder; jag har ju redan sagt att I haven ett rum i vårt hjärta, så att vi skola både dö och leva med varandra.

4 Stor är den tillit som jag har till eder, mycket berömmer jag mig av eder; jag har fått hugnad i fullt mått och glädje i rikt överflöd, mitt i allt vårt betryck.

5 Ty väl fingo vi till köttet ingen ro, icke ens sedan vi hade kommit till Macedonien, utan vi voro på allt sätt i trångmål, utifrån genom strider, inom oss genom farhågor;

6 men Gud, som tröstar dem som äro betryckta, han tröstade oss genom Titus' ankomst,

spirit, perfecting holiness in fear of God.

2 Give place to us! no one, have we wronged, no one, have we corrupted, no one, have we defrauded.

3 Unto condemnation, I am not saying [this], for I have before said– –In our hearts, are ye, to the end we may die together and live together.

4 Great, is my freedom of speech towards you, great, is my boasting in behalf of you: I am filled with the encouragement, I am greatly superabounding with the joy, in all our tribulation.

5 For, even when we came into Macedonia, no relief at all, had our flesh; but, in every way, were we in tribulation,—without, fightings! within, fears!

6 But, he who encourageth them that are brought low, encouraged us,—even God,—by the presence

of Titus.

7 eikä ainoastaan hänen tulollansa, vaan myöskin sillä lohdutuksella, jonka hän oli teistä saanut, sillä hän on kertonut meille teidän ikävöimisestänne, valittelustanne ja innostanne minun hyväkseni, niin että minä iloitsin vielä enemmän.

7 och icke allenast genom hans ankomst, utan ock därigenom att han hade fått så mycken hugnad av eder. Han omtalade nämligen för oss eder längtan, eder klagan, eder iver i fråga om mig; och så gladde jag mig ännu mer.

7 Not, however, by his presence alone, but also by the encouragement wherewith he had been encouraged over you: recounting unto us your earnest desire, your lamentation, your zeal in my behalf. So that I the more rejoiced.

8 Sillä vaikka murehutinkin teitä kirjeelläni, en sitä kadu, ja jos kaduinkin, niin minä - kun näen, että tuo kirje on, vaikkapa vain vähäksi aikaa, murehuttanut teitä -

8 Ty om jag ock bedrövade eder genom mitt brev, så ångrar jag nu icke detta. Nej, om jag förut ångrade det -- eftersom jag ser att det brevet har bedrövat eder, låt vara allenast för en liten tid --

8 Because, if I even grieved you by the letter, I do not regret,––though I could even have regretted,—I see that that letter, if even for an hour, did cause you grief.

9 nyt iloitsen, en siitä, että tulitte murheellisiksi, vaan siitä, että murheenne oli teille parannukseksi; sillä te tulitte murheellisiksi Jumalan mielen mukaan, ettei teillä olisi mitään vahinkoa meistä.

9 så gläder jag mig nu i stället, icke därför att I bleven bedrövade, utan därför att eder bedrövelse lände eder till bättring. Det var ju efter Guds sinne som I bleven bedrövade, och I haven alltså icke genom oss lidit någon skada.

9 Now, am I rejoicing,––not that ye were grieved, but that ye were grieved unto repentance; for ye were grieved according to God, in order that, in nothing, should ye receive damage from us.

10 Sillä Jumalan mielen mukainen murhe saa aikaan parannuksen, joka koituu pelastukseksi ja jota ei kukaan kadu; mutta maailman murhe tuottaa kuoleman.

10 Ty den bedrövelse som är efter Guds sinne kommer åstad en bättring som leder till frälsning, och som man icke ångrar; men världens bedrövelse

10 For, grief according to God, worketh, repentance unto salvation, not to be regretted; although, the grieving of the world, worketh, death.

kommer åstad död.

11 Sillä katsokaa, kuinka suurta intoa juuri tuo Jumalan mielen mukainen murehtimisenne on saanut teissä aikaan, mitä puolustautumista, mitä paheksumista, mitä pelkoa, ikävöimistä, kiivautta, mitä kurittamista! Olette kaikin tavoin osoittaneet olevanne puhtaat tässä asiassa.

11 Se, just detta, att I bleven bedrövade efter Guds sinne, huru mycket nit har det icke framkallat hos eder, ja, huru många ursäkter, huru stor förtrytelse, huru mycken fruktan, huru mycken längtan, huru mycken iver, huru många bestraffningar! På allt sätt haven I bevisat att I viljen vara rena i den sak det här gäller. --

11 For lo! this very thing—the being caused to grieve, according to God:—what manner of diligence it wrought out in you,—nay! defence,—nay! sore displeasure,—nay! fear,—nay! earnest desire,—nay! jealousy,––nay! avenging. In every way, ye shewed yourselves to be, chaste, in the matter.

12 Vaikka minä siis kirjoitinkin teille, en kirjoittanut vääryyttä tehneen enkä vääryyttä kärsineen vuoksi, vaan sentähden, että teidän intonne meidän hyväksemme tulisi julki teidän keskuudessanne Jumalan edessä.

12 Om jag skrev till eder, så skedde detta alltså icke för den mans skull, som hade gjort orätt, ej heller för den mans skull, som hade lidit orätt, utan på det att edert nit för oss skulle bliva uppenbart bland eder själva inför Gud.

12 Hence, if I even wrote unto you, it was not for the sake of him that did the wrong, [nay] not even for the sake of him that suffered the wrong; but for the sake of your earnestness, which was on our account, being made manifest unto you, before God:—

13 Sentähden me olemme nyt lohdutetut. Mutta tämän lohdutuksemme ohessa on meitä vielä paljoa enemmän ilahuttanut Tituksen ilo, sillä hänen henkensä on saanut virvoitusta teiltä kaikilta.

13 Så hava vi nu fått hugnad. Och till den hugnad, som vi redan för egen del fingo, kom den ännu mer överflödande glädje som bereddes oss av den glädje Titus hade fått. Ty hans ande har fått vederkvickelse genom eder alla.

13 For this cause, have we received encouragement. In addition to our encouragement, however, much more abundantly, have we rejoiced over the joy of Titus,—that his spirit hath received refreshment from you

all,

14 Sillä jos olenkin jossakin kohden teitä hänelle kehunut, en ole joutunut häpeään, vaan niinkuin kaikki, mitä olemme teille puhuneet, on totta, niin on myös se, mistä olemme teitä Tiitukselle kehuneet, osoittautunut todeksi.

14 Och om jag inför honom har berömt mig något i fråga om eder, så har jag icke kommit på skam därmed; utan likasom vi eljest i allting hava talat sanning inför eder, så har också det som vi inför Titus hava sagt till eder berömmelse visat sig vara sanning.

14 That, if in anything—unto him—in your behalf—I have boasted, I have not been put to shame; but, as, all things, in truth, we told you, so, even our boasting before Titus, turned out to be, truth.

15 Ja hänen sydämensä heltyy yhä enemmän teitä kohtaan, kun hän muistelee kaikkien teidän kuuliaisuuttanne, kuinka te pelolla ja vavistuksella otitte hänet vastaan.

15 Och hans hjärta överflödar ännu mer av kärlek till eder, då han nu påminner sig allas eder lydnad, huru I villigt togen emot honom, med fruktan och bävan.

15 And, his tender affections, are, much more abundantly towards you, when he calleth to mind the obedience, of you all,––how, with fear and trembling, ye gave him welcome.

16 Minä iloitsen, että kaikessa voin olla teistä turvallisella mielellä.

16 Jag gläder mig över att jag, i allt vad eder angår, kan vara vid gott mod.

16 I rejoice that, in everything, I am of good courage respecting you.

8 luku

1 Mutta me saatamme teidän tietoonne, veljet, mitä Jumalan armo on vaikuttanut Makedonian seurakunnissa:

1 Vi vilja meddela eder, käre bröder, huru Guds nåd har verkat i Macedoniens församlingar.

1 Moreover we make known unto you, brethren, the favour of God which hath been given in the assemblies of Macedonia,—

2 että, vaikka he olivatkin monessa ahdistuksen koetuksessa, niin oli heidän ilonsa heidän suuressa

2 Fastän de hava varit prövade av svår nöd, har deras överflödande glädje, mitt under

2 That, in a great testing of tribulation, the superabounding of their joy and their

köyhyydessäänkin niin ylenpalttinen, että he alttiisti antoivat runsaita lahjoja.

3 Sillä voimiensa mukaan, sen minä todistan, jopa yli voimiensakin he antoivat omasta halustansa,

4 paljolla pyytämisellä anoen meiltä sitä suosiota, että pääsisivät osallisiksi pyhien avustamiseen;

5 eivätkä he vain tehneet, niinkuin me olimme toivoneet, vaan antoivat itsensäkin, ennen kaikkea Herralle ja sitten meille, Jumalan tahdosta,

6 niin että me kehoitimme Tiitusta, niinkuin hän jo oli alkanut, saattamaan teidän keskuudessanne päätökseen tämänkin rakkaudentyön.

7 Mutta niinkuin teillä on ylenpalttisesti kaikkea: uskoa, sanaa, tietoa, kaikkinaista intoa ja meistä teihin tullutta rakkautta, niin olkaa ylenpalttiset tässäkin rakkaudentyössä.

deras djupa fattigdom, så flödat över, att de av gott hjärta hava givit rikliga gåvor.

3 Ty de hava givit efter sin förmåga, ja, över sin förmåga, och det självmant; därom kan jag vittna.

4 Mycket enträget bådo de oss om den ynnesten att få vara med om understödet åt de heliga.

5 Och de gåvo icke allenast vad vi hade hoppats, utan sig själva gåvo de, först och främst åt Herren, och så åt oss, genom Guds vilja.

6 Så kunde vi uppmana Titus att han skulle fortsätta såsom han hade begynt och föra jämväl detta kärleksverk bland eder till fullbordan.

7 Ja, då I nu utmärken eder i alla stycken: i tro, i tal, i kunskap, i allsköns nit, i kärlek, den kärlek som av eder har blivit oss bevisad, så mån I se till, att I också utmärken eder i detta kärleksverk.

deep destitution, superabounded unto the riches of their liberality;

3 That, according to power, I bear witness, and beyond power, of their own accord, [they acted], —

4 With much exhortation, entreating of us the favour and the fellowship of the ministry which was for the saints; —

5 And, not merely as we hoped, but, themselves, gave they, first, unto the Lord and unto us through God's will,

6 To the end we should exhort Titus, in order that, according as he before made a beginning, so, he should also complete unto you this favour also.

7 But, just as, in everything, ye superabound,—in faith, and discourse, and knowledge, and all earnestness, and in the love among you which proceedeth from us, in order that, in this favour also, ye

would superabound.

8 En sano tätä käskien, vaan viittaamalla muiden intoon minä tahdon koetella teidänkin rakkautenne vilpittömyyttä.

8 Detta säger jag dock icke såsom en befallning, utan därför att jag, genom att framhålla andras nit, vill pröva om också eder kärlek är äkta.

8 Not by way of injunction, do I speak, but through, others', earnestness, and, the genuineness of your own love, putting to the test.

9 Sillä te tunnette meidän Herramme Jeesuksen Kristuksen armon, että hän, vaikka oli rikas, tuli teidän tähtenne köyhäksi, että te hänen köyhyydestään rikastuisitte.

9 I kännen ju vår Herres, Jesu Kristi, nåd, huru han, som var rik, likväl blev fattig för eder skull, på det att I genom hans fattigdom skullen bliva rika.

9 For ye are taking knowledge of the favour of our Lord Jesus [Christ], —how that, for your sakes, he became destitute— although he was, rich, in order that, ye, by his destitution, might be enriched.

10 Minä annan vain neuvon tässä asiassa; sillä se on hyödyksi teille, jotka jo viime vuonna olitte ensimmäiset, ette ainoastaan tekemässä, vaan myös tahtomassa.

10 Det är allenast ett råd som jag härmed giver. Ty detta kan vara nyttigt för eder. I voren ju före de andra -- redan under förra året -- icke allenast när det gällde att sätta saken i verket, utan till och med när det gällde att besluta sig för den.

10 And, a judgment, herein, do I give,—for, this, unto you, is profitable,—who, indeed, not only of the doing, but of the desiring, made for yourselves a beginning a year ago; —

11 Täyttäkää nyt siis tekonne, niin että, yhtä alttiisti kuin olitte sen päättäneet, sen myös täyttäisitte, varojenne mukaan.

11 Fullborden nu ock edert verk, så att I, som voren så villiga att besluta det, jämväl, i mån av edra tillgångar, fören det till fullbordan.

11 Howbeit, now, the doing also, complete ye, in order that, even according to the forwardness of the desiring, so, may be the completing—out of what ye have.

12 Sillä jos on alttiutta, niin se on otollinen sen mukaan, kuin on varoja,

12 Ty om den goda viljan är för handen, så bliver den välbehaglig

12 For, if the forwardness is set forth, according to

eikä sen mukaan, kuin niitä ei ole.

med de tillgångar den har och bedömes ej efter vad den icke har.

what one may have, he is well approved, not according to what one hath not.

13 Sillä ei ole tarkoitus, että muilla olisi huojennus, teillä rasitus, vaan tasauksen vuoksi tulkoon tätä nykyä teidän yltäkylläisyytenne heidän puutteensa hyväksi,

13 Ty meningen är icke att andra skola hava lättnad och I själva lida nöd. Nej, en utjämning skall ske,

13 For, not that unto others should be relief, and unto you distress [do I speak], but, by equality, in the present season, your surplus for their deficiency,—

14 että heidänkin yltäkylläisyytensä tulisi teidän puutteenne hyväksi, niin että syntyisi tasaus,

14 så att edert överflöd denna gång kommer deras brist till hjälp, för att en annan gång deras överflöd skall komma eder brist till hjälp. Så skall en utjämning ske,

14 In order that their surplus may come to be for your deficiency: that there may come about an equality:—

15 niinkuin kirjoitettu on: "Joka oli paljon koonnut, sille ei jäänyt liikaa, ja joka oli koonnut vähän, siltä ei mitään puuttunut."

15 efter skriftens ord: »Den som hade samlat mycket hade intet till överlopps, och den som hade samlat litet, honom fattades intet.»

15 Even as it is written—He that [gathered] the much, had not more than enough, and, he that [gathered] the little, had not less,

16 Mutta kiitos Jumalalle, joka antaa Tiituksen sydämeen saman innon teidän hyväksenne!

16 Gud vare tack, som också i Titus' hjärta ingiver samma nit för eder.

16 Thanks, however, unto God!—who is putting the same earnestness in your behalf in the heart of Titus,

17 Sillä hän otti varteen minun kehoitukseni, innostuipa niinkin, että lähtee omasta halustaan teidän tykönne.

17 Ty han mottog villigt vår uppmaning; ja, han var så nitisk, att han nu självmant far åstad till eder.

17 In that, though, indeed, the exhortation, he welcomed; yet already being, greatly in earnest, of his own accord, hath he gone

forth unto you.

18 Ja me lähetämme hänen kanssaan veljen, jota evankeliumin julistamisesta kiitetään kaikissa seurakunnissa

18 Med honom sända vi ock här en broder som i alla våra församlingar prisas för sitt nit om evangelium;

18 Howbeit, we also set forward, with him, the brother, whose praise in the Glad Tidings, [hath gone] through all the assemblies:—

19 ja jonka seurakunnat vielä sen lisäksi myös ovat valinneet matkatoveriksemme viemään tätä rakkauden lahjaa, joka on meidän toimitettavanamme itse Herran kunniaksi ja oman alttiutemme osoitukseksi.

19 dessutom har han ock av församlingarna blivit utvald att vara vår följeslagare, när vi skola begiva oss åstad med den kärleksgåva som nu genom vår försorg kommer till stånd, Herren till ära och såsom ett vittnesbörd om vår goda vilja.

19 Not only so, however, but he hath also been appointed by the assemblies, as a fellow–traveler with us in this favour, which is being ministered by us with a view to the Lord's glory and our earnest desire:—

20 Näin me teemme, ettei kukaan pääsisi moittimaan meitä mistään, mikä koskee tätä runsasta avustusta, joka on meidän toimitettavanamme.

20 Därmed vilja vi förebygga att man talar illa om oss, i vad som rör det rikliga sammanskott som nu genom vår försorg kommer till stånd.

20 Arranging this—lest anyone, upon us, should cast blame, in this munificence which is being ministered by us;

21 Sillä me ahkeroitsemme sitä, mikä on hyvää ei ainoastaan Herran, vaan myös ihmisten edessä.

21 Ty vi vinnlägga oss om vad som är gott icke allenast inför Herren, utan ock inför människor.

21 For we provide things honourable, not only before [the] Lord, but also before men.

22 Ja näiden kanssa me lähetämme vielä erään veljemme, jonka intoa usein ja monessa asiassa olemme koetelleet ja joka nyt on entistä paljon innokkaampi, koska hänellä on niin suuri luottamus

22 Jämte dessa sända vi en annan av våra bröder, vilkens nit vi ofta och i många stycken hava funnit hålla provet, och som nu på grund av sin stora tillit till eder är

22 Moreover we have set forward, with them, our brother whom we have proved, in many things, ofttimes, earnest,—but, now, much more earnest, by reason of the great

teihin.

23 Jos siis on puhe Tiituksesta, niin hän on minun toverini ja työkumppanini teidän hyväksenne; meidän veljemme taas ovat seurakuntien lähettiläitä, ovat Kristuksen kunnia.

24 Kun te siis osoitatte heille rakkauttanne ja näytätte todeksi sen, mistä me olemme teitä kehuneet, niin teette sen seurakuntien edessä.

9 luku

1 Pyhien avustamisesta minun tosin on tarpeetonta kirjoittaa teille;

2 sillä minä tunnen teidän alttiutenne, ja siitä minä kehun teitä makedonialaisille, että näet Akaia on ollut valmiina menneestä vuodesta alkaen, ja niin on teidän intonne saanut sangen monta innostumaan.

ännu mycket mer nitisk.

23 Om jag nu har anbefallt Titus, så mån I besinna att han är min medbroder och min medarbetare till edert bästa; och om jag har skrivit om andra våra bröder, så mån I besinna att de äro församlingssändebud och Kristi ära.

24 Given alltså inför församlingarna bevis på eder kärlek, och därmed också på sanningen av det som vi inför dem hava sagt till eder berömmelse.

1 Om understödet till de heliga är det nu visserligen överflödigt att jag här skriver till eder;

2 jag känner ju eder goda vilja, och av den plägar jag, i fråga om eder, berömma mig inför macedonierna, i det jag omtalar att Akaja ända sedan förra året har varit redo, och att det är just edert nit som har eggat så

confidence [which he hath] towards you.

23 Whether as regardeth Titus, he is a partner of mine, and, towards you, a fellow–worker. or our brethren, apostles of assemblies, and Christ's glory.

24 The proof of your love, therefore, and of our boasting in your behalf, shew ye, unto them, in the face of the assemblies.

1 For, indeed, concerning the ministry which is for the saints, it is, superfluous for me, to be writing to you;

2 For I know your forwardness of mind—of which, in your behalf, I am boasting unto Macedonians, that, Achaia, hath been prepared for a year past,—and, your zeal, hath stirred up the greater number of

många andra.

them.

3 Lähetän nyt kuitenkin nämä veljet, ettei kerskaamisemme teistä tässä kohden näyttäytyisi tyhjäksi, vaan että olisitte valmiit, niinkuin olen sanonut teidän olevan;

3 Likväl sänder jag nu åstad dessa bröder, för att det som jag har sagt till eder berömmelse icke skall i denna del befinnas hava varit tomt tal. Ty, såsom jag förut har sagt, jag vill att I skolen vara redo.

3 Nevertheless I have sent the brethren, that, our boast in your behalf, be not made void, in this respect, that, even as I was saying, ye may be prepared,—

4 muutoin, jos makedonialaisia tulee minun kanssani ja he tapaavat teidät valmistumattomina, me - ettemme sanoisi te - ehkä joutuisimme häpeään tässä luottamuksessamme.

4 Eljest, om några macedonier komma med mig och finna eder oberedda, kunna vi -- för att icke säga I -- till äventyrs komma på skam med vår tillförsikt i denna sak.

4 Lest by any means, if there should come with me Macedonians, and find you unprepared, we,—not to say, ye,—should be put to shame in this confidence.

5 Olen siis katsonut tarpeelliseksi kehoittaa veljiä edeltäpäin lähtemään teidän tykönne ja toimittamaan valmiiksi ennen lupaamanne runsaan lahjan, niin että se olisi valmis runsaana eikä kitsaana.

5 Jag har därför funnit det vara nödvändigt att uppmana bröderna att i förväg begiva sig till eder och förbereda den rikliga »välsignelsegåva» som I redan haven utlovat. De skola laga att denna är tillreds såsom en riklig gåva, och icke såsom en gåva i njugghet.

5 Necessary, therefore, I regarded it, to exhort the brethren that they would go forward unto you, and make up beforehand your previously– promised blessing. The same, to be ready—thus, as a blessing, and not as of constraint.

6 Huomatkaa tämä: joka niukasti kylvää, se myös niukasti niittää, ja joka runsaasti kylvää, se myös runsaasti niittää.

6 Besinnen detta: den som sår sparsamt, han skall ock skörda sparsamt; men den som sår rikligt, han skall ock skörda riklig välsignelse.

6 As to this, however, he that soweth sparingly, sparingly, also shall reap, and, he that soweth with blessings, with blessings, also shall reap:

7 Antakoon kukin, niinkuin hänen sydämensä vaatii, ei surkeillen eikä pakosta; sillä iloista antajaa Jumala rakastaa.

7 Var och en give efter som han har känt sig manad i sitt hjärta, icke med olust eller av tvång, ty »Gud älskar en glad givare».

7 Each one, according as he hath purposed in his heart, not sorrowfully, nor of necessity,—for, a cheerful giver, God, loveth.

8 Ja Jumala on voimallinen antamaan teille ylenpalttisesti kaikkea armoa, että teillä kaikessa aina olisi kaikkea riittävästi, voidaksenne ylenpalttisesti tehdä kaikkinaista hyvää;

8 Men Gud är mäktig att i överflödande mått låta all nåd komma eder till del, så att I alltid i allo haven allt till fyllest och i överflöd kunnen giva till allt gott verk,

8 Moreover God is able to cause, every gracious gift, to superabound unto you, in order that, having in every thing, at every time, every kind of sufficiency of your own, ye may be superabounding unto every good work;

9 niinkuin kirjoitettu on: "Hän sirottelee, hän antaa köyhille, hänen vanhurskautensa pysyy iankaikkisesti."

9 efter skriftens ord: »Han utströr, han giver åt de fattiga, hans rättfärdighet förbliver evinnerligen.»

9 Even as it is written—He hath scattered abroad, he hath given to the needy,—his righteousness, abideth to futurity.

10 Ja hän, joka antaa siemenen kylväjälle ja leivän ruuaksi, on antava teillekin ja enentävä kylvönne ja kasvattava teidän vanhurskautenne hedelmät,

10 Och han som giver såningsmannen »säd till att så och bröd till att äta», han skall ock giva eder utsädet och låta det föröka sig och skall bereda växt åt eder rättfärdighets frukt.

10 Now, he that supplieth seed to the sower, and bread for eating, will supply and multiply your seed for sowing, and cause to grow your fruits of righteousness:

11 niin että te kaikessa vaurastuen voitte vilpittömästi harjoittaa kaikkinaista anteliaisuutta, joka meidän kauttamme saa aikaan kiitosta

11 I skolen bliva så rika på allt, att I av gott hjärta kunnen giva allahanda gåvor, vilka, när de överlämnas genom oss, skola

11 In every thing, being enriched, unto every kind of liberality,—which, indeed, worketh out, through us,

Jumalalle.

framkalla tacksägelse till Gud.

thanksgiving unto God;

12 Sillä tämä avustamispalvelus ei ainoastaan poista pyhien puutteita, vaan käy vieläkin hedelmällisemmäksi Jumalalle annettujen monien kiitosten kautta,

12 Ty det understöd, som kommer till stånd genom denna eder tjänst, skall icke allenast avhjälpa de heligas brist, utan verka ännu långt mer genom att framkalla många tacksägelser till Gud.

12 Because, the ministry of this public service, is not only towards filling up the deficiencies of the saints, but also superabounding, through the thanksgiving of many, unto God,—

13 kun he, tästä teidän palveluksestanne huomattuaan, kuinka taattu teidän mielenne on, ylistävät Jumalaa siitä, että te näin alistuvaisesti tunnustaudutte Kristuksen evankeliumiin ja näin vilpittömästi olette ruvenneet yhteyteen heidän kanssaan ja kaikkien kanssa.

13 De skola nämligen, därför att I visen eder så väl hålla provet i fråga om detta understöd, komma att prisa Gud för att I med så lydaktigt sinne bekännen eder till Kristi evangelium och av så gott hjärta visen dem och alla andra edert deltagande.

13 [Of many] who, through the proof of this ministry, are glorifying God for your acknowledged submission unto the glad–message of the Christ, and for the liberality of the fellowship, unto them, and unto all,—

14 Ja hekin rukoilevat teidän edestänne ja ikävöivät teitä sen ylen runsaan Jumalan armon tähden, joka on teidän osaksenne tullut.

14 De skola ock själva bedja för eder och längta efter eder, för den Guds nåds skull, som i så översvinnligen rikt mått beskäres eder.

14 Themselves also, with supplication on your behalf, longing after you, by reason of the surpassing favour of God [resting] upon you:—

15 Kiitos Jumalalle hänen sanomattomasta lahjastaan!

15 Ja, Gud vare tack för hans outsägligt rika gåva!

15 Thanks be unto God, for his unspeakable bounty!

10 luku

1 Minä, Paavali, itse kehoitan teitä Kristuksen laupeuden ja lempeyden

1 Jag Paulus själv, som »är så ödmjuk, när jag står ansikte mot

1 Moreover, I, Paul, myself, exhort you, through the meekness

kautta, minä, joka olen muka nöyrä kasvotusten teidän kanssanne, mutta poissa ollessani rohkea teitä kohtaan,

2 ja pyydän, ettei minun, kun tulen teidän tykönne, tarvitsisi käyttää sitä rohkeutta, millä aion luottavaisesti uskaltaa käydä eräiden kimppuun, jotka ajattelevat meistä, aivan kuin vaeltaisimme lihan mukaan.

3 Vaikka me vaellammekin lihassa, emme kuitenkaan lihan mukaan sodi;

4 sillä meidän sota-aseemme eivät ole lihalliset, vaan ne ovat voimalliset Jumalan edessä hajottamaan maahan linnoituksia.
5 Me hajotamme maahan järjen päätelmät ja jokaisen varustuksen, joka nostetaan Jumalan tuntemista vastaan, ja vangitsemme jokaisen ajatuksen kuuliaiseksi Kristukselle

6 ja olemme valmiit rankaisemaan kaikkea tottelemattomuutta, kunhan te ensin olette täysin

ansikte med eder, men visar mig så modig mot eder, när jag är långt borta», jag förmanar eder vid Kristi saktmod och mildhet
2 och beder eder se till, att jag icke, när jag en gång är hos eder, måste »visa mig modig», i det jag helt oförskräckt tänker våga mig på somliga som mena att vi »vandra efter köttet».

3 Ty fastän vi vandra i köttet, föra vi dock icke en strid efter köttet.
4 Våra stridsvapen äro nämligen icke av köttslig art; de äro tvärtom så mäktiga inför Gud, att de kunna bryta ned fästen.
5 Ja, vi bryta ned tankebyggnader och alla slags höga bålverk, som uppresas mot kunskapen om Gud, och vi taga alla slags tankefunder till fånga och lägga dem under Kristi lydnad.

6 Och när lydnaden fullt har kommit till väldet bland eder, då äro vi redo att näpsa

and consideratenes of the Christ,—I who, to look upon, indeed, am lowly toward you, but, absent, am bold towards you; —
2 I entreat, however, that, when present, I may not be bold with the assurance wherewith I think to be daring against some who account of us as though, according to flesh, we were walking,—
3 For, though, in flesh, we walk, not, according to flesh, do we war,—
4 For, the weapons of our warfare, are not fleshly, but mighty, by God, unto a pulling down of strongholds,—

5 When we pull down, calculations, and every height that uplifteth itself against the knowledge of God, and when we bring into captivity every thought unto the obedience of the Christ,
6 And when we hold ourselves, in readiness, to avenge all disobedience, as soon

kuuliaisiksi tulleet.

7 Nähkää, mitä silmäin edessä on. Jos joku on mielessään varma siitä, että hän on Kristuksen oma, ajatelkoon hän edelleen mielessään, että samoin kuin hän on Kristuksen, samoin olemme mekin.

8 Ja vaikka minä jonkun verran enemmänkin kerskaisin siitä vallastamme, jonka Herra on antanut teitä rakentaaksemme eikä kukistaaksemme, en ole häpeään joutuva.

9 Tämän minä sanon, ettei näyttäisi siltä, kuin peloittelisin teitä kirjeilläni.

10 Sillä hänen kirjeensä ovat, sanotaan, kyllä mahtavat ja pontevat, mutta ruumiillisesti läsnäollessaan hän on heikko, eikä hänen puheensa ole minkään arvoista.

11 Joka niin sanoo, ajatelkoon, että samaa, mitä me poissaolevina olemme kirjeissämme

all olydnad.

7 Sen då vad som ligger öppet för allas ögon. Om någon i sitt sinne är viss om att han hör Kristus till, så må han ytterligare besinna inom sig, att lika visst som han själv hör Kristus till, lika visst göra också vi det.

8 Och om jag än något härutöver berömmer mig, då nu fråga är om vår myndighet -- den som Herren har givit oss, till att uppbygga eder och icke till att nedbryta -- så skall jag dock icke komma på skam därmed.

9 Jag vill icke att det skall se ut, som om jag med mina brev allenast tänkte skrämma eder.

10 Ty man säger ju: »Hans brev äro väl myndiga och stränga, men när han kommer själv, uppträder han utan kraft, och på hans ord aktar ingen.»

11 Den som säger sådant, han må emellertid göra sig beredd på att sådana

as your obedience shall be fulfilled!

7 The things that lie on the surface, ye are looking at:—if anyone hath come to trust in himself that he is, Christ's, this, let him reckon, again, with himself—that, even as, he, is Christ's, so, also are, we.

8 Yea, if, somewhat more abundantly, I should boast concerning our authority—which the Lord hath given for building up and not for pulling you down, I shall not be put to shame,—

9 That I may not seem as though I would be terrifying you through means of my letters;

10 Because, The letters, it is true (saith one), are weighty and strong, but, the presence of the body, is weak, and, the discourse, contemptible; —

11 This, let such a one reckon—that, what we are, in our word, through means of

sanoissa, samaa me myös olemme läsnäolevina teoissa.

som vi äro i orden, genom våra brev, när vi äro frånvarande, sådana skola vi ock visa oss i gärningarna, när vi äro närvarande.

letters, being absent, such, also, being present, are we, in our deed.

12 Sillä me emme rohkene lukeutua emmekä verrata itseämme eräisiin, jotka itseänsä suosittelevat; mutta he ovat ymmärtämättömiä, kun mittaavat itsensä omalla itsellään ja vertailevat itseään omaan itseensä.

12 Ty vi äro icke nog dristiga att räkna oss till eller jämföra oss med somliga som giva sig själva gott vitsord, men som äro utan förstånd, i det att de mäta sig allenast efter sig själva och jämföra sig allenast med sig själva.

12 For we dare not class or compare ourselves with some who do, themselves, commend; but, they, among themselves, measuring, themselves, and comparing themselves with themselves, are without discernment!

13 Me taas emme rupea kerskaamaan yli määrän, vaan ainoastaan sen määrätyn vaikutusalan mukaan, minkä Jumala on asettanut meille määräksi, ulottuaksemme teihinkin asti.

13 Vi för vår del vilja icke berömma oss till övermått, utan allenast efter måttet av det område som Gud tillmätte åt oss, när han bestämde att vi skulle nå fram jämväl till eder.

13 We, however, not as to the things without measure, will boast ourselves, but, according to the measure of the limit which God apportioned unto us, as a measure—to reach as far as even you!

14 Sillä me emme kurota itseämme liiaksi, ikäänkuin emme teihin ulottuisikaan, sillä olemmehan ehtineet Kristuksen evankeliumin julistamisessa teihinkin asti.

14 Ty vi sträcka oss icke utom vårt område, såsom nådde vi icke rätteligen fram till eder; vi hava ju redan med evangelium om Kristus hunnit fram jämväl till eder.

14 For, not as though we were not reaching unto you, are we over–stretching ourselves, for, as far as even you, were we beforehand in the glad–message of the Christ:

15 Emme kerskaa yli määrän, emme muiden vaivannääöistä, mutta meillä on se toivo, että teidän

15 När vi säga detta, berömma vi oss icke till övermått, icke av andras arbete. Men

15 Not, as to the things without measure, boasting ourselves in other

uskonne lisääntyessä me oman vaikutusalamme mukaan kasvamme teidän keskuudessanne niin suuriksi,

väl hava vi det hoppet, att i samma mån som eder tro växer till, vi inom det område som har tillfallit oss skola bland eder vinna framgång, i så överflödande mått,

men's toils, but having, hope—your faith, growing—among you, to be enlarged, according to our limit for something beyond,—

16 että saamme viedä evankeliumin myöskin tuolla puolen teitä oleviin maihin - tahtomatta kerskata siitä, mikä jo on valmista toisten vaikutusalalla.

16 att vi också få förkunna evangelium i trakter som ligga bortom eder -- och detta utan att vi, inom ett område som tillhör andra, berömma oss i fråga om det som redan där är uträttat.

16 Unto the regions beyond you, to carry the glad-message: not, within another man's limit, as to the things made ready, to boast ourselves.

17 Mutta joka kerskaa, hänen kerskauksenaan olkoon Herra.

17 Men »den som vill berömma sig, han berömme sig av Herren».

17 He that boasteth, however, in the Lord, let him boast;

18 Sillä ei se ole koetuksen kestävä, joka itse itseään suosittelee, vaan se, jota Herra suosittelee.

18 Ty icke den håller provet, som giver sig själv gott vitsord, utan den som Herren giver sådant vitsord.

18 For, not he that commendeth himself, he, is approved, but he whom, the Lord, doth commend.

11 luku

1 Jospa kärsisitte minulta hiukan mielettömyyttäkin! Ja kyllähän te minua kärsittekin.

1 Jag skulle önska att I villen hava fördrag med mig, om jag nu talar något litet efter dårars sätt. Dock, I haven helt visst fördrag med mig.

1 I could wish ye would bear with me as to some little foolishness,—Nay! do even bear with me!

2 Sillä minä kiivailen teidän puolestanne Jumalan kiivaudella; minähän olen kihlannut teidät miehelle,

2 Ty jag nitälskar för eder såsom Gud nitälskar, och jag har trolovat eder med

2 For I am jealous over you with a jealousy, of God; for I myself betrothed you

yhdelle ainoalle, asettaakseni Kristuksen eteen puhtaan neitsyen.

Kristus, och ingen annan, för att kunna ställa fram inför honom en ren jungfru.

unto one husband, to present, a chaste virgin, unto the Christ,––

3 Mutta minä pelkään, että niinkuin käärme kavaluudellaan petti Eevan, niin teidän mielenne ehkä turmeltuu pois vilpittömyydestä ja puhtaudesta, joka teissä on Kristusta kohtaan.

3 Men jag fruktar att såsom ormen i sin illfundighet bedrog Eva, så skola till äventyrs också edra sinnen fördärvas och dragas ifrån den uppriktiga troheten mot Kristus.

3 But I fear lest, by any means, as, the serpent, completely deceived Eve, in his craftiness, your minds should be corrupted from the singleness [and the chasteness] which are [due] unto the Christ.

4 Sillä jos joku tulee ja saarnaa jotakin toista Jeesusta kuin sitä, jota me olemme saarnanneet, tai jos te saatte toisen hengen, kuin minkä olette saaneet, tai toisen evankeliumin, kuin minkä olette vastaanottaneet, niin sen te hyvin kärsitte.

4 Om någon kommer och predikar en annan Jesus, än den vi hava predikat, eller om I undfån ett annat slags ande, än den I förut haven undfått, eller ett annat slags evangelium, än det I förut haven mottagit, då fördragen I ju sådant alltför väl.

4 For, if, indeed, he that cometh, is proclaiming, another Jesus, whom we have not proclaimed, or, a different Spirit, ye are receiving, which ye had not received, or a different glad–message, which ye have never welcomed, ye are, well, bearing.

5 Mutta minä en katso itseäni missään suhteessa noita isoisia apostoleja huonommaksi.

5 Jag menar nu att jag icke i något stycke står tillbaka för dessa så övermåttan höga »apostlar».

5 For I reckon not to have come a whit behind the exceeding overmuch apostles;

6 Jos olenkin oppimaton puheessa, en kuitenkaan tiedossa; olemmehan tuoneet sen teille kaikin tavoin ilmi kaikissa asioissa.

6 Om jag än är oförfaren i talkonsten, så är jag det likväl icke i fråga om kunskap. Tvärtom, vi hava på allt sätt, i alla stycken, lagt vår kunskap i dagen inför eder.

6 And, even if uncultured in my discourse, certainly not in my knowledge,––but, in every way, having made [it] manifest, in all things, unto you.

7 Vai olenko tehnyt syntiä

7 Eller var det väl en

7 Or, a sin, did I

siinä, että - alentaessani itseni, jotta te ylenisitte - olen ilmaiseksi julistanut teille Jumalan evankeliumia?

synd jag begick, när jag för intet förkunnade Guds evangelium för eder och sålunda ödmjukade mig, på det att I skullen bliva upphöjda?

commit—abasing, myself, that, ye, might be exalted,—in that, free of charge, God's glad-message, I announced unto you?

8 Muita seurakuntia minä riistin, ottaessani heiltä palkkaa palvellakseni teitä.

8 Andra församlingar plundrade jag, i det jag, för att kunna tjäna eder, tog lön av dem.

8 Other assemblies, I despoiled, receiving supplies that I might minister, unto you;

Kun olin teidän luonanne ja kärsin puutetta, en rasittanut ketään.

9 Sillä mitä minulta puuttui, sen täyttivät veljet, jotka tulivat Makedoniasta; ja kaikessa minä varoin olemasta teille rasitukseksi, ja olen vastakin varova.

9 Och när jag under min vistelse hos eder led brist, låg jag ändå ingen till last; ty den brist jag led avhjälptes av bröderna, när de kommo från Macedonien. Ja, på allt sätt aktade jag mig för att vara eder till tunga, och allt framgent skall jag akta mig därför.

9 And, being present with you, and having come short, I was not burdensome to anyone,—for, my deficiency, the brethren, coming from Macedonia, helped to make up; —and, in everything, without burden unto you, I kept, myself—and will keep!

10 Niin totta kuin Kristuksen totuus on minussa, ei tätä kerskausta minulta riistetä Akaian maanäärissä.

10 Så visst som Kristi sannfärdighet är i mig, den berömmelsen skall icke få tagas ifrån mig i Akajas bygder.

10 Truth of Christ is in me, that, this boasting, shall not be silenced unto me, in the regions of Achaia.

11 Minkätähden? Senkötähden, etten muka rakasta teitä? Jumala tietää sen.

11 Varför? Månne därför att jag icke älskar eder? Gud vet att jag så gör.

11 Wherefore? Because I love you not? God, knoweth!

12 Mutta mitä minä teen, sen olen vastakin tekevä, riistääkseni aiheen niiltä, jotka aihetta etsivät, että heidät siinä, missä

12 Och vad jag nu gör, det skall jag ock framgent göra, för att de som trakta efter tillfälle att bliva

12 But, what I am doing, I also will do,—that I may cut off the occasion of them who are wishing an

kerskaavat, havaittaisiin samankaltaisiksi kuin mekin.

likställda med oss i fråga om berömmelse skola genom mig berövas tillfället därtill.

occasion, that, wherein they are boasting themselves, they may be found even as also, we.

13 Sillä semmoiset ovat valheapostoleja, petollisia työntekijöitä, jotka tekeytyvät Kristuksen apostoleiksi.

13 Ty de männen äro falska apostlar, oredliga arbetare, som förskapa sig till Kristi apostlar.

13 For, such as these, are false apostles, deceitful workers, transfiguring themselves into apostles of Christ.

14 Eikä ihme; sillä itse saatana tekeytyy valkeuden enkeliksi.

14 Och detta är icke att undra på. Satan själv förskapar sig ju till en ljusets ängel.

14 And no marvel! for, Satan himself, doth transfigure himself into a messenger of light!

15 Ei ole siis paljon, jos hänen palvelijansakin tekeytyvät vanhurskauden palvelijoiksi, mutta heidän loppunsa on oleva heidän tekojensa mukainen.

15 Det är då icke något märkligt, om jämväl hans tjänare så förskapa sig, att de likna rättfärdighetens tjänare. Men deras ände skall svara emot deras gärningar.

15 No great thing, therefore, if, his ministers also, are transfiguring themselves as ministers of righteousness!—whose end, shall be according to their works.

16 Vielä minä sanon: älköön kukaan luulko minua mielettömäksi; mutta vaikka olisinkin, ottakaa minut mieletönnäkin vastaan, että minäkin saisin hiukan kerskata.

16 Åter säger jag: Ingen må mena att jag är en dåre; men om jag vore det, så mån I ändå hålla till godo med mig -- låt vara såsom med en dåre -- så att ock jag får berömma mig något litet.

16 Again, I say—let no one deem me to be, foolish; but, otherwise, at least, as foolish, give me welcome, that, I also, some little, may boast myself.

17 Mitä nyt puhun, kun näin suurella luottamuksella kerskaan, sitä en puhu Herran mielen mukaan, vaan niinkuin

17 Vad jag talar, då jag nu med sådan tillförsikt berömmer mig, det talar jag icke efter Herrens sinne,

17 What I am saying, not according to the Lord, am I saying, but as in foolishness,—in this my boastful

mieletön.
18 Koska niin monet kerskaavat lihan mukaan, niin kerskaan minäkin.

19 Tehän hyvin suvaitsette mielettömiä, kun itse olette niin mieleviä.

20 Tehän suvaitsette, että joku teidät orjuuttaa, että joku teidät syö puhtaaksi, että joku teidät saa saaliiksensa, että joku itsensä korottaa, että joku lyö teitä kasvoihin.
21 Häpeäkseni sanon: tähän me kyllä olemme olleet liian heikkoja. Mutta minkä joku toinen uskaltaa - puhun kuin mieletön - sen uskallan minäkin.

22 He ovat hebrealaisia; minä myös. He ovat israelilaisia; minä myös. He ovat Aabrahamin siementä; minä myös.
23 He ovat Kristuksen palvelijoita - puhun kuin mieltä vailla - minä vielä enemmän. Olen nähnyt vaivaa enemmän, olen ollut useammin vankeudessa, minua on ruoskittu ylen paljon, olen monta kertaa

utan efter dårars sätt.
18 Då så många berömma sig på köttsligt vis, vill ock jag berömma mig;

19 I haven ju gärna fördrag med dårar, I som själva ären så kloka.

20 I fördragen ju, om man trälbinder eder, om man utsuger eder, om man fångar eder, om man förhäver sig över eder, om man slår eder i ansiktet.
21 Till vår skam måste jag tillstå att vi för vår del hava »varit för svaga» till sådant. Men eljest, vadhelst andra kunna göra sig stora med, det kan också jag göra mig stor med -- om jag nu får tala efter dårars sätt.

22 Äro de hebréer, så är jag det ock. Äro de israeliter, så är jag det ock. Äro de Abrahams säd, så är jag det ock.
23 Äro de Kristi tjänare, så är jag det ännu mer -- om jag nu får tala såsom vore jag en dåre. Jag har haft mer arbete, oftare varit i fängelse, fått hugg och slag till överflöd,

confidence!
18 Since, many, are boasting after the flesh, I also, will boast;

19 For, gladly, do ye bear with the foolish, being [yourselves], discreet,—

20 For ye bear with it—if anyone enslaveth you, if any devoureth, if anyone taketh, if anyone lifteth himself up, if anyone, on the face, doth smite you!
21 By way of disparagement, am I speaking,—as though, we, had been weak! whereas, in whatsoever anyone dareth, in foolishness I speak, I also, dare:—

22 Hebrews, are they? I also, Israelites, are they? I also, seed of Abraham, are they? I also,
23 Ministers of Christ, are they? As one deranged I am talking, I, above measure!—in toils, superabundantly, in prisons, superabundantly, in stripes, to excess, in

ollut kuoleman vaarassa.

varit i dödsnöd många gånger.

deaths, oft,—

24 Juutalaisilta olen viidesti saanut neljäkymmentä lyöntiä, yhtä vaille;

24 Av judarna har jag fem gånger fått fyrtio slag, på ett när.

24 From Jews, five times, forty–save–one, have I received,

25 kolmesti olen saanut raippoja, kerran minua kivitettiin, kolmesti olen joutunut haaksirikkoon, vuorokauden olen meressä ajelehtinut;

25 Tre gånger har jag blivit piskad med spön, en gång har jag blivit stenad, tre gånger har jag lidit skeppsbrott, ett helt dygn har jag drivit omkring på djupa havet.

25 Thrice, have I been beaten with rods, once, have I been stoned, thrice, have I been shipwrecked, a day and night, in the deep, have I spent;

26 olen usein ollut matkoilla, vaaroissa virtojen vesillä, vaaroissa rosvojen keskellä, vaaroissa heimoni puolelta, vaaroissa pakanain puolelta, vaaroissa kaupungeissa, vaaroissa erämaassa, vaaroissa merellä, vaaroissa valheveljien keskellä;

26 Jag har ofta måst vara ute på resor; jag har utstått faror på floder, faror bland rövare, faror genom landsmän, faror genom hedningar, faror i städer, faror i öknar, faror på havet, faror bland falska bröder --

26 In journeyings oft, in perils of rivers, in perils of robbers, in perils from my own race, in perils from Gentiles, in perils in the city, in perils in the desert, in perils by the sea, in perils among false brethren,

27 ollut työssä ja vaivassa; paljon valvonut, kärsinyt nälkää ja janoa, paljon paastonnut, kärsinyt vilua ja alastomuutta.

27 allt under arbete och möda, under mångfaldiga vakor, under hunger och törst, under svält titt och ofta, under köld och nakenhet.

27 in toil and hardship, in watchings, oft, in hunger and thirst, in fasting, oft, in cold and nakedness:—

28 Ja kaiken muun lisäksi jokapäiväistä tunkeilua luonani, huolta kaikista seurakunnista.

28 Och till allt annat kommer det, att jag var dag är överlupen, då jag måste hava omsorg om alla församlingarna.

28 Apart from the things without, my daily care,—my anxiety for all the assemblies; —

29 Kuka on heikko, etten minäkin olisi heikko? Kuka lankeaa, ettei se minua

29 Vem är svag, utan att också jag bliver svag? Vem kommer på

29 Who is weak, and I am not weak? Who is caused to stumble,

polttaisi?

30 Jos minun kerskata täytyy, niin kerskaan heikkoudestani.

31 Herran Jeesuksen Jumala ja Isä, joka on ylistetty iankaikkisesti, tietää, etten valhettele.

32 Damaskossa kuningas Aretaan käskynhaltija vartioi damaskolaisten kaupunkia ottaaksensa minut kiinni,

33 ja muurin ikkuna-aukosta minut laskettiin korissa maahan, ja niin minä pääsin hänen käsistänsä.

12 luku

1 Minun täytyy kerskata; se tosin ei ole hyödyllistä, mutta minä siirryn nyt näkyihin ja Herran ilmestyksiin.

2 Tunnen miehen, joka on Kristuksessa: neljätoista vuotta sitten hänet temmattiin kolmanteen taivaaseen - oliko hän ruumiissaan, en tiedä, vai

fall, utan att jag bliver upptänd? --

30 Om jag nu måste berömma mig, så vill jag berömma mig av min svaghet.

31 Herren Jesu Gud och Fader, han som är högtlovad i evighet, vet att jag icke ljuger.

32 I Damaskus lät konung Aretas' ståthållare sätta ut vakt vid damaskenernas stad för att gripa mig;

33 och jag måste i en korg släppas ned genom en öppning på muren och kom så undan hans händer.

1 Jag måste ytterligare berömma mig. Väl är sådant icke eljest nyttigt, men jag kommer nu till syner och uppenbarelser, som hava beskärts mig av Herren.

2 Jag vet om en man som är i Kristus, att han för fjorton år sedan blev uppryckt ända till tredje himmelen; huruvida det

and, I, am not burning?

30 If, to boast, is needful, in the things that concern my weakness, will I boast.

31 The God and Father of our Lord Jesus, knoweth—He who is blessed unto the ages—that I am not speaking falsely:

32 In Damascus, the governor under Aretas the king, was guarding the city of Damascenes, to apprehend me,—

33 And, through a window, was I let down by the wall, and escaped his hands.

1 To be boasting, is needful,—it is not, indeed, profitable, yet will I come to visions and revelations of [the] Lord:—

2 I know a man in Christ, who, fourteen years ago, whether in the body, I know not, or out of the body, I know not, God,

poissa ruumiista, en tiedä, Jumala sen tietää.

nu var i kroppslig måtto, eller om han var skild från sin kropp, det vet jag icke, Gud allena vet det.

knoweth, such a one as this, caught away, as far as the third heaven;

3 Ja minä tiedän, että tämä mies - oliko hän ruumiissaan vai poissa ruumiista, en tiedä, Jumala sen tietää -

3 Ja, jag vet om denne man, att han -- huruvida det nu var i kroppslig måtto, eller om han var skild från sin kropp, det vet jag icke, Gud allena vet det --

3 And I know such a man as this, whether in the body or apart from the body, [I know not], —God, knoweth,

4 temmattiin paratiisiin ja kuuli sanomattomia sanoja, joita ihmisen ei ole lupa puhua.

4 jag vet om honom, att han blev uppryckt till paradiset och fick höra outsägliga ord, sådana som det icke är lovligt för en människa att uttala.

4 How that he was caught away into paradise, and heard unspeakable things, which it is not allowable for a man to utter:

5 Tästä miehestä minä kerskaan, mutta itsestäni en kerskaa, paitsi heikkoudestani.

5 I fråga om den mannen vill jag berömma mig, men i fråga om mig själv vill jag icke berömma mig, om icke av min svaghet.

5 On behalf of such a one as this, will I boast, but, on behalf of myself, will I not boast, save in my weaknesses; —

6 Sillä jos tahtoisinkin kerskata, en olisi mieletön, sillä minä puhuisin totta; mutta minä pidättäydyn siitä, ettei kukaan ajattelisi minusta enempää, kuin mitä näkee minun olevan tai mitä hän minusta kuulee.

6 Visserligen skulle jag icke vara en dåre, om jag ville berömma mig själv, ty det vore sanning som jag då skulle tala; men likväl avhåller jag mig därifrån, för att ingen skall hava högre tankar om mig än skäligt är, efter vad han ser hos mig eller hör av mig.

6 Although in fact, if I should wish to boast, I shall not be foolish, for, the truth, would I speak; but I forbear, lest anyone, unto me, should reckon above what he beholdeth me [to be], or heareth from me,—even by the exceeding greatness of the revelations.

7 Ja etten niin

7 Och för att jag icke

7 Wherefore, lest I

erinomaisten ilmestysten tähden ylpeilisi, on minulle annettu lihaani pistin, saatanan enkeli, rusikoimaan minua, etten ylpeilisi.

skall förhäva mig på grund av mina övermåttan höga uppenbarelser, har jag fått en törntagg i mitt kött, en Satans ängel, som skall slå mig i ansiktet, för att jag icke skall förhäva mig.

should be unduly lifted up, there was given to me a thorn in the flesh, a messenger of Satan, that he might buffet me,—lest I should be unduly lifted up.

8 Tämän tähden olen kolmesti rukoillut Herraa, että se erkanisi minusta.

8 Att denne måtte vika ifrån mig, därom har jag tre gånger bett till Herren.

8 In this behalf, thrice, besought I, the Lord, that it might depart from me;

9 Ja hän sanoi minulle: "Minun armossani on sinulle kyllin; sillä minun voimani tulee täydelliseksi heikkoudessa." Sentähden minä mieluimmin kerskaan heikkoudestani, että Kristuksen voima asettuisi minuun asumaan.

9 Men Herren har sagt till mig; »Min nåd är dig nog, ty kraften fullkomnas i svaghet.» Därför vill jag hellre med glädje berömma mig av min svaghet, på det att Kristi kraft må komma och vila över mig.

9 And at once he said unto me—Sufficient for thee, is my favour, for, my power, in weakness, is made complete. Most gladly, therefore, will I rather boast in my weaknesses, that the power of Christ may spread a tent over me.

10 Sentähden minä olen mielistynyt heikkouteen, pahoinpitelyihin, hätään, vainoihin, ahdistuksiin, Kristuksen tähden; sillä kun olen heikko, silloin minä olen väkevä.

10 Ja, därför finner jag behag i svaghet, i misshandling, i nöd, i förföljelse, i ångest för Kristi skull; ty när jag är svag, då är jag stark.

10 Wherefore, I take pleasure in weaknesses, in insults, in necessities, in persecutions, and straits, in behalf of Christ; for, as soon as I am weak, then, am powerful.

11 Olen joutunut mielettömyyksiin; te olette minut siihen pakottaneet. Minunhan olisi pitänyt saada suositusta teiltä, sillä en ole missään ollut

11 Så har jag nu gjort mig till en dåre; I haven själva nödgat mig därtill. Jag hade ju bort få gott vitsord av eder; ty om jag än

11 I have become foolish,—ye, compelled me:—I, in fact, ought, by you, to have been commended; for, not a whit, have I come

noita isoisia apostoleja huonompi, vaikka en olekaan mitään.

är ett intet, så har jag dock icke i något stycke stått tillbaka för dessa så övermåttan höga »apostlar».

behind the exceeding overmuch apostles,—even if I am nothing:

12 Onhan apostolin tunnusteot teidän keskuudessanne tehty kaikella kestävyydellä, tunnusmerkeillä ja ihmeillä ja voimateoilla.

12 De gärningar som äro en apostels kännemärken hava ock med all uthållighet blivit gjorda bland eder, genom tecken och under och kraftgärningar.

12 The signs, indeed, of an apostle, were wrought out among you, in all endurance,—[both] in signs, and wonders, and mighty works:

13 Sillä missä muussa te olette jääneet muita seurakuntia vähemmälle kuin siinä, etten minä puolestani ole rasittanut teitä? Antakaa minulle anteeksi tämä vääryys.

13 Och haven I väl i något stycke blivit tillbakasatta för de andra församlingarna? Dock, kanhända i det stycket, att jag för min del icke har legat eder till last? Den oförrätten mån I då förlåta mig.

13 For what is there wherein ye were made inferior to the rest of the assemblies,—save that, I myself, would not allow myself to be a burden unto you? Forgive me this wrong!

14 Katso, kolmannen kerran minä nyt olen valmis tulemaan teidän tykönne, enkä ole oleva teille rasitukseksi; sillä minä en etsi teidän omaanne, vaan teitä itseänne. Eiväthän lapset ole velvolliset kokoamaan tavaraa vanhemmilleen, vaan vanhemmat lapsilleen.

14 Se, det är nu tredje gången som jag står redo att komma till eder. Och jag skall icke ligga eder till last, ty icke edert söker jag, utan eder själva. Och barnen äro ju icke pliktiga att spara åt föräldrarna, utan föräldrarna åt barnen.

14 Lo! this third time, I am holding myself, in readiness, to come unto you, and I will not allow myself to be a burden; for I seek not yours, but you; — for, the children, ought not to lay up, for the parents, but the parents for the children; —

15 Ja minä olen mielelläni uhraava kaikki, uhraava itsenikin, teidän sielujenne hyväksi. Senkötähden, että teitä näin suuresti

15 Och för min del vill jag gärna för edra själar både offra vad jag äger och låta mig själv offras hel och

15 And, I, most gladly, will spend, and be fully spent, for your souls:—If I, exceedingly, love you,

rakastan, minä saan teiltä vähemmän vastarakkautta?

hållen. Om jag nu så högt älskar eder, skall jag väl därför bliva mindre älskad?

am I, the less, loved?

16 Olkoonpa niin, etten minä ole teitä rasittanut; mutta entä jos olen viekas ja olen kavaluudella kietonut teidät pauloihini!

16 Dock, det kunde ju vara så, att jag visserligen icke själv hade betungat eder, men att jag på en listig omväg hade fångat eder, jag som är så illfundig.

16 But let it be!—I, myself, did not burden you,—Notwithstanding, being crafty, with guile, I caught you?

17 Olenkohan minä kenenkään kautta, joita olen luoksenne lähettänyt, pyrkinyt teistä hyötymään?

17 Har jag då verkligen, genom någon av dem som jag har sänt till eder, berett mig någon orätt vinning av eder?

17 Was there, anyone of those whom I have sent unto you, through whom I have overreached you?

18 Kehoitin Tiitusta menemään ja lähetin veljen hänen kanssaan; ei kai Tiitus ole pyrkinyt teistä hyötymään? Emmekö ole vaeltaneet samassa hengessä? Emmekö samoja jälkiä?

18 Sant är att jag bad Titus fara och sände med honom den andre brodern. Men icke har väl Titus berett mig någon orätt vinning av eder? Hava vi icke båda vandrat i en och samme Ande? Hava vi icke båda gått i samma fotspår?

18 I exhorted Titus, and sent with him the brother,—Did, Titus, overreach you? Was it not, in the same spirit, we walked? Was it not, in the same steps?

19 Olette kai jo kauan sitten luulleet, että me puolustaudumme teidän edessänne. Jumalan edessä, Kristuksessa me puhumme; mutta kaikki teille rakennukseksi, rakkaani.

19 Nu torden I redan länge hava menat att det är inför eder som vi försvara oss. Nej, det är inför Gud, i Kristus, som vi tala, men visserligen alltsammans för att uppbygga eder, I älskade.

19 All this time, think ye, that, unto you, we are making a defence? Before God in Christ, we speak; —but all these things, beloved, for your upbuilding.

20 Sillä minä pelkään, että

20 Ty jag fruktar att

20 For I fear—lest, by

tullessani ehkä en tapaa teitä semmoisina, kuin tahdon, ja että te tapaatte minut semmoisena, kuin te ette tahdo. Minä pelkään, että teidän keskuudessanne ehkä on riitaa, kateutta, vihaa, juonia, panetteluja, juoruja, pöyhkeilyä, epäjärjestyksiä;

jag vid min ankomst till äventyrs icke skall finna eder sådana som jag skulle önska, och att jag själv då av eder skall befinnas vara sådan som I icke skullen önska. Jag fruktar att till äventyrs kiv, avund, vrede, genstridighet, förtal, skvaller, uppblåsthet och oordning råda bland eder.

any means, when I come, not such as I wish, should I find you, and, I, should be found by you, such as ye do not wish; —lest, by any means, [I should find] strife, jealousy, outbursts of wrath, factions, railings, whisperings, puffed up pretensions, confusions; —

21 ja että, kun tulen, Jumalani on taas nöyryyttävä minua teidän tykönänne, ja että joudun suremaan monen tähden, jotka ennen ovat synnissä eläneet eivätkä ole katuneet sitä saastaisuutta ja haureutta ja irstautta, jota ovat harjoittaneet.

21 Ja, jag fruktar att min Gud skall låta mig vid min ankomst åter bliva förödmjukad genom eder, och att jag skall få sörja över många av dem som förut hava syndat, och som ännu icke hava känt ånger över den orenhet och otukt och lösaktighet som de hava övat.

21 Lest, when I again come, my God should humble me in regard to you,—and I should grieve over many who had before sinned, and not repented of the impurity, and fornication, and wantonness which they had committed.

13 luku

1 Kolmannen kerran minä nyt tulen teidän tykönne. Kahden tai kolmen todistajan sanalla on jokainen asia vahvistettava.

1 Det är nu tredje gången som jag skall komma till eder; »efter två eller tre vittnens utsago skall var sak avgöras».

1 This third time, am I coming unto you:—at the mouth of two witnesses, or three, shall every matter be established.

2 Olen edeltäpäin sanonut ja sanon edeltäpäin niille, jotka ennen ovat syntiä tehneet, ja kaikille muille -

2 Till dem som förut hava syndat och till alla de andra har jag redan i förväg sagt,

2 I have said beforehand, and do say beforehand,—as present the second

niinkuin silloin sanoin, kun olin toista kertaa tykönänne, samoin nytkin, kun olen poissa - etten, kun taas tulen, ole teitä säästävä,

och jag säger nu åter i förväg -- nu då jag är borta ifrån eder, likasom förut då jag för andra gången var hos eder -- att jag icke skall visa någon skonsamhet, när jag kommer igen.

time, although now absent, unto them who before sinned, and unto all the rest,—that, if I come again, I will not spare.

3 koska te etsitte todistetta siitä, että minussa puhuu Kristus, joka ei ole heikko teitä kohtaan, vaan on teissä voimallinen.

3 I viljen ju hava ett bevis för att det är Kristus som talar i mig, han som icke är svag mot eder, utan är stark bland eder.

3 Since, a test, ye are seeking, of the speaking in me of Christ; —who, unto you, is not weak, but is powerful in you,—

4 Sillä vaikka hänet ristiinnaulittiin, kun hän oli heikko, elää hän kuitenkin Jumalan voimasta; olemmehan mekin hänessä heikot, mutta me elämme hänen kanssaan Jumalan voimasta teitä kohtaan.

4 Ty om han än blev korsfäst i följd av svaghet, så lever han dock av Guds kraft. Också vi äro ju svaga i honom, men av Guds kraft skola vi leva med honom och bevisa det på eder.

4 For, although he was crucified through weakness, yet is he living through God's power,—for, although, we, are weak in him, yet shall we live with him, through God's power [unto us]—

5 Koetelkaa itseänne, oletteko uskossa; tutkikaa itseänne. Vai ettekö tunne itseänne, että Jeesus Kristus on teissä? Ellei, niin ette kestä koetusta.

5 Rannsaken eder själva, huruvida I ären i tron, ja, pröven eder själva. Eller kännen I icke med eder själva att Jesus Kristus är i eder? Varom icke, så hållen I ej provet.

5 Be trying, yourselves, whether ye are in the faith, be putting, yourselves, to the test! Or do ye not recognise yourselves, seeing that, Jesus Christ, is in you,— unless perhaps ye fail in the testing.

6 Minä toivon teidän tulevan tuntemaan, että me emme ole niitä, jotka eivät koetusta kestä.

6 Att vi för vår del icke äro av dem som ej hålla provet, det hoppas jag att I skolen få lära känna.

6 I hope, however, that ye shall come to know, that, we, fail not in the testing!

7 Mutta me rukoilemme

7 Men vi bedja till Gud

7 But we pray unto

Jumalaa, ettette tekisi mitään pahaa, emme sitä varten, että näyttäisi siltä, kuin me olisimme koetuksen kestäviä, vaan että te tekisitte hyvää ja me olisimme ikäänkuin ne, jotka eivät koetusta kestä.

att I icke mån göra något ont, detta icke för att vi å vår sida skola synas hålla provet, utan för att I själva verkligen skolen göra vad gott är. Sedan må vi å vår sida gärna anses icke hålla provet.

God, that ye may do nothing base,—not that, we, may appear, accepted, but that, ye, the honourable thing, may be doing, even though, we, should be, as it were, rejected;

8 Sillä me emme voi mitään totuutta vastaan, vaan totuuden puolesta.

8 Ty icke mot sanningen, utan allenast för sanningen förmå vi något.

8 For we can do nothing against the truth, but for the truth;

9 Sillä me iloitsemme, kun me olemme heikot, mutta te olette voimalliset; sitä me rukoilemmekin, että te täydellisiksi tulisitte.

9 Och vi glädja oss, när vi äro svaga, men I ären starka. Just detta bedja vi också om, att I mån alltmer fullkomnas.

9 For we rejoice—whensoever, we, are weak, and, ye, are, strong. This, also we pray for—your restoration:—

10 Sentähden minä kirjoitan tämän poissaollessani, ettei minun teidän luonanne ollessani tarvitsisi käyttää ankaruutta sen vallan nojalla, minkä Herra on minulle antanut rakentamiseksi, ei kukistamiseksi.

10 Och medan jag ännu är borta ifrån eder, skriver jag detta, för att jag icke, när jag är hos eder, skall nödgas uppträda med stränghet, i kraft av den myndighet som Herren har givit mig, till att uppbygga och icke till att nedbryta.

10 For this cause, these things, while absent, am I writing, that I may not, when present, deal sharply—according to the authority which, the Lord, hath given me, for building up and not for pulling down.

11 Lopuksi, veljet, iloitkaa, tulkaa täydellisiksi, ottakaa vastaan kehoituksia, olkaa yhtä mieltä, eläkää sovussa, niin rakkauden ja rauhan Jumala on oleva teidän kanssanne.

11 För övrigt, mina bröder, varen glada, låten fullkomna eder, låten förmana eder, varen ens till sinnes, hållen frid; då skall kärlekens och fridens Gud vara med eder.

11 Finally, brethren, farewell! Be getting restored, be taking encouragement, be of one mind, live in peace,—and, the God of love and peace, will be with you.

12 Tervehtikää toisianne

12 Hälsen varandra

12 Salute ye one

pyhällä suunannolla. Kaikki pyhät lähettävät teille tervehdyksen.
13 Herran Jeesuksen Kristuksen armo ja Jumalan rakkaus ja Pyhän Hengen osallisuus olkoon kaikkien teidän kanssanne.

PAAVALIN KIRJE GALATALAISILLE

1 luku

1 Paavali, apostoli, virkansa saanut, ei ihmisiltä eikä ihmisen kautta, vaan Jeesuksen Kristuksen kautta ja Isän Jumalan, joka on hänet kuolleista herättänyt,

2 ja kaikki veljet, jotka ovat minun kanssani, Galatian seurakunnille.

3 Armo teille ja rauha Jumalalta, meidän Isältämme, ja Herralta Jeesukselta Kristukselta,
4 joka antoi itsensä alttiiksi meidän syntiemme tähden, pelastaaksensa meidät nykyisestä pahasta maailmanajasta meidän Jumalamme ja Isämme tahdon mukaan!
5 Hänen olkoon kunnia aina ja iankaikkisesti!

med en helig kyss.
Alla de heliga hälsa eder.
13 Herrens, Jesu Kristi, nåd och Guds kärlek och den helige Andes delaktighet vare med eder alla.

1 Paulus, apostel, icke från människor, ej heller genom någon människa, utan genom Jesus Kristus och genom Gud, Fadern, som har uppväckt honom från de döda --
2 jag, jämte alla de bröder som äro här med mig, hälsar församlingarna i Galatien.
3 Nåd vare med eder och frid ifrån Gud, vår Fader, och ifrån Herren Jesus Kristus,
4 som har utgivit sig själv för våra synder, för att rädda oss från den nuvarande onda tidsåldern, efter vår Guds och Faders vilja.

5 Honom tillhör äran i evigheternas evigheter.

another with a holy kiss.

13 All the saints, salute you.

1 Paul, an apostle,—not from men, nor through man, but through Jesus Christ, and God the Father who raised him from among the dead,

2 And all the brethren with me; —unto the assemblies of Galatia:

3 Favour unto you and peace, from God our Father, and Lord Jesus Christ,—
4 Who gave himself for our sins, that he might deliver us out of the present evil age, according to the will of our God and Father,—
5 Unto whom be the glory unto the ages of

Amen.
6 Minua kummastuttaa, että te niin äkkiä käännytte hänestä, joka on kutsunut teidät Kristuksen armossa, pois toisenlaiseen evankeliumiin,

7 joka kuitenkaan ei ole mikään toinen; on vain eräitä, jotka hämmentävät teitä ja tahtovat vääristellä Kristuksen evankeliumin.

8 Mutta vaikka me, tai vaikka enkeli taivaasta julistaisi teille evankeliumia, joka on vastoin sitä, minkä me olemme teille julistaneet, hän olkoon kirottu.

9 Niinkuin ennenkin olemme sanoneet, niin sanon nytkin taas: jos joku julistaa teille evankeliumia, joka on vastoin sitä, minkä te olette saaneet, hän olkoon kirottu.

10 Ihmistenkö suosiota minä nyt etsin vai Jumalan? Tai ihmisillekö pyydän olla mieliksi? Jos minä vielä tahtoisin olla ihmisille mieliksi, en olisi Kristuksen palvelija.

Amen.
6 Det förundrar mig att I så hastigt avfallen från honom, som har kallat eder till att vara i Kristi nåd, och vänden eder till ett nytt evangelium.
7 Likväl är detta icke något annat »evangelium»; det är allenast så, att några finnas som vålla förvirring bland eder och vilja förvända Kristi evangelium.
8 Men om någon, vore det ock vi själva eller en ängel från himmelen, förkunnar evangelium i strid mot vad vi hava förkunnat för eder, så vare han förbannad.
9 Ja, såsom vi förut hava sagt, så säger jag nu åter: Om någon förkunnar evangelium för eder i strid mot vad I haven undfått, så vare han förbannad.

10 Är det då människor som jag nu söker vinna för mig, eller är det Gud? Står jag verkligen efter att »vara människor till behag»? Nej, om jag ännu ville vara

ages: Amen!
6 I marvel that, thus quickly, ye are moving away from him that called you in the favour of Christ, unto a different glad–message,—
7 Which is not, another, only there are, some, that are troubling you, and wishing to change the glad–message of the Christ.

8 But, even if, we, or, a messenger out of heaven, announce a glad–message [unto you] aside from that which we announced unto you, accursed, let him be!
9 As we have said before, even now, again, I say: If anyone is announcing unto you a glad–message aside from that which ye accepted, accursed, let him be!
10 For am I, even now, persuading, men, or God? Or am I seeking to please, men? If I had been still pleasing, men, Christ's servant, had I not been!

	människor till behag, så vore jag icke en Kristi tjänare.	
11 Sillä minä teen teille tiettäväksi, veljet, että minun julistamani evankeliumi ei ole ihmisten mukaista;	11 Ty det vill jag säga eder, mina bröder, att det evangelium som har blivit förkunnat av mig icke är någon människolära.	11 For I make known unto you, brethren, as to the glad–message which was announced by me, that it is not after man;
12 enkä minä olekaan sitä ihmisiltä saanut, eikä sitä ole minulle opetettu, vaan Jeesus Kristus on sen minulle ilmoittanut.	12 Det är ju icke heller av någon människa som jag har undfått det eller blivit undervisad däri, utan genom en uppenbarelse från Jesus Kristus.	12 For neither, from man, did I accept it, nor was taught [it], — but through a revealing of Jesus Christ.
13 Olettehan kuulleet minun entisestä vaelluksestani juutalaisuudessa, että minä ylenmäärin vainosin Jumalan seurakuntaa ja sitä hävitin	13 I haven ju hört huru det var med mig, medan jag ännu vandrade i judiskt väsende: att jag då övermåttan våldsamt förföljde Guds församling och ville utrota den,	13 For ye have heard, as to my own manner of life, at one time, in Judaism, how that, exceedingly, was I persecuting the assembly of God, and laying it waste,
14 ja että edistyin juutalaisuudessa pitemmälle kuin monet samanikäiset heimossani ja ylen innokkaasti kiivailin isieni perinnäissääntöjen puolesta.	14 ja, att jag gick längre i judiskt väsende än många av mina samtida landsmän och ännu ivrigare nitälskade för mina fäders stadgar.	14 And was making advancement, in Judaism, above many contemporaries in my nation, being, surpassingly zealous, of my paternal instructions.
15 Mutta kun hän, joka äitini kohdusta saakka on minut erottanut ja kutsunut armonsa kautta, näki hyväksi	15 Men när han, som allt ifrån min moders liv har avskilt mig, och som genom sin nåd har kallat mig,	15 But, when God, who set me apart from my mother's womb and called me through his favour, was well–pleased
16 ilmaista minussa	16 täcktes i mig	16 to reveal his Son

Poikansa, että minä julistaisin evankeliumia hänestä pakanain seassa, niin minä heti alunpitäenkään en kysynyt neuvoa lihalta ja vereltä,

uppenbara sin Son, för att jag bland hedningarna skulle förkunna evangelium om honom, då begav jag mig strax åstad; jag rådförde mig icke med någon människa,

in me, that I might announce the glad-message regarding him among the nations, straightway, I conferred not with flesh and blood,

17 enkä lähtenyt ylös Jerusalemiin niiden luo, jotka ennen minua olivat apostoleja, vaan menin pois Arabiaan ja palasin taas takaisin Damaskoon.

17 ej heller for jag upp till Jerusalem, till dem som före mig voro apostlar. I stället for jag bort till Arabien och vände så åter tillbaka till Damaskus.

17 Neither went I up unto Jerusalem unto them who, before me, were apostles,—but I went away into Arabia, and again returned unto Damascus.

18 Sitten, kolmen vuoden kuluttua, minä menin ylös Jerusalemiin tutustuakseni Keefaaseen ja jäin hänen tykönsä viideksitoista päiväksi.

18 Först sedan, tre år därefter, for jag upp till Jerusalem, för att lära känna Cefas, och jag stannade hos honom femton dagar.

18 Then, after three years, went I up unto Jerusalem, to become acquainted with Cephas, and tarried with him fifteen days;

19 Mutta muita apostoleja minä en nähnyt; näin ainoastaan Jaakobin, Herran veljen.

19 Men av de andra apostlarna såg jag ingen; allenast Jakob, Herrens broder, såg jag.

19 But, other of the apostles, saw I none, save James the brother of the Lord:—

20 Ja minä kirjoitan teille, katso, Jumalan kasvojen edessä minä sanon, etten valhettele.

20 Och Gud vet att jag icke ljuger i vad jag här skriver till eder.

20 Now, as touching the things which I am writing to you, lo! before God, I am not guilty of falsehood:—

21 Sitten menin Syyrian ja Kilikian paikkakuntiin.

21 Därefter for jag till Syriens och Ciliciens bygder.

21 After that, I went into the regions of Syria and Cilicia,

22 Mutta olin kasvoiltani tuntematon Juudean seurakunnille, jotka ovat Kristuksessa.

22 Men för de kristna församlingarna i Judeen var jag personligen okänd.

22 And was still unknown, by face, unto the assemblies of Judaea which were in Christ,—

23 Heidän kuuloonsa oli

23 De hörde allenast

23 Only they were

vain tullut: "Meidän entinen vainoojamme julistaa nyt sitä uskoa, jota hän ennen hävitti";

huru man sade: »Han som förut förföljde oss, han förkunnar nu evangelium om den tro som han förr ville utrota.»

hearing—He that was persecuting us formerly, now, is announcing the glad-message of the faith which he formerly laid waste;

24 ja he ylistivät Jumalaa minun tähteni.

24 Och de prisade Gud för min skull.

24 And they were glorifying, God, in me.

2 luku

1 Sitten, neljäntoista vuoden kuluttua, minä taas menin ylös Jerusalemiin Barnabaan kanssa ja otin Tiituksenkin mukaani.

1 Efter fjorton års förlopp for jag sedan åter upp till Jerusalem, åtföljd av Barnabas; jag tog då också Titus med mig.

1 After that, fourteen years later, I, again, went up unto Jerusalem, with Barnabas, taking with me Titus also;

2 Mutta minä menin sinne ilmestyksen johdosta ja esitin heille sen evankeliumin, jota julistan pakanain keskuudessa; esitin sen yksityisesti arvokkaimmille heistä, etten ehkä juoksisi tai olisi juossut turhaan.

2 Men det var på grund av en uppenbarelse som jag for dit. Och för bröderna där framlade jag det evangelium som jag predikar bland hedningarna; särskilt framlade jag det för de män som stodo högst i anseende -- detta av oro för att mitt strävande nu vore förgäves eller förut hade varit det.

2 And I went up by revelation, and laid before them the glad-message which I proclaim among the nations; privately, however, to them of repute,—lest, by any means, in vain, I should be running, or had run.

3 Mutta ei edes seuralaistani Tiitusta, joka oli kreikkalainen, pakotettu ympärileikkauttamaan itseänsä.

3 Men icke ens Titus, min följeslagare, som var grek, blev nödgad att låta omskära sig.

3 But, not even Titus, who was with me, though he was a Greek, was compelled to be circumcised; —

4 Noiden pariimme luikertaneiden valheveljien

4 Det var nämligen så, att några falska bröder

4 But, [this was] because of the false

tähden, jotka orjuuttaakseen meitä olivat hiipineet vakoilemaan vapauttamme, mikä meillä on Kristuksessa Jeesuksessa,

hade kommit att upptagas i församlingen, dit de hade smugit sig in för att bespeja vår frihet, den som vi hava i Kristus Jesus, varefter de ville trälbinda oss.

brethren secretly introduced,—who, indeed, came in secretly to spy out our freedom, which we have in Christ Jesus, that they might bring us into bondage:—

5 me emme hetkeksikään alistuneet antamaan heille myöten, että evankeliumin totuus säilyisi teidän keskuudessanne.

5 Dock gåvo vi icke ens ett ögonblick vika för dem genom en sådan underkastelse; ty vi ville att evangelii sanning skulle bliva bevarad hos eder.

5 Unto whom, not even for an hour, gave we place by the [required] submission,––in order that, the truth of the glad–message, might still abide with you.

6 Ja nuo, joita jonakin pidettiin - millaisia lienevät olleet, ei kuulu minuun; Jumala ei katso henkilöön - nuo arvossapidetyt eivät velvoittaneet minua mihinkään enempään,

6 Och vad angår dem som ansågos något vara -- hurudana de nu voro, det kommer icke mig vid; Gud har icke anseende till personen -- så sökte icke dessa män, de som stodo högst i anseende, att pålägga mig några nya förpliktelser.

6 Moreover, from them who were reputed to be something,—whatsoever at one time, they were, maketh no difference to me, God accepteth not a man's person,—unto me, in fact, they who were of repute added nothing further;

7 vaan päinvastoin, kun näkivät, että minulle oli uskottu evankeliumin julistaminen ympärileikkaamattomille, samoin kuin Pietarille sen julistaminen ympärileikatuille -

7 Tvärtom; de sågo att jag hade blivit betrodd med att förkunna evangelium för de oomskurna, likasom Petrus hade fått de omskurna på sin del --

7 But, on the contrary,—when they saw that I had been entrusted with the glad–message to the uncircumcision, even as, Peter, [with that] to the circumcision,

8 sillä hän, joka antoi Pietarille voimaa hänen apostolintoimeensa ympärileikattujen keskuudessa, antoi

8 ty densamme som hade stått Petrus bi vid hans apostlaverksamhet bland de omskurna, han hade ock stått mig

8 For, he that energised in Peter, into an apostleship to the circumcision, energised also in me,

minullekin siihen voimaa pakanain keskuudessa -

9 ja kun olivat tulleet tuntemaan sen armon, mikä oli minulle annettu, niin Jaakob ja Keefas ja Johannes, joita pidettiin pylväinä, antoivat minulle ja Barnabaalle yhteisen työn merkiksi kättä, mennäksemme, me pakanain keskuuteen ja he ympärileikattujen.

10 Meidän oli vain muistaminen köyhiä, ja juuri sitä minä olenkin ahkeroinut tehdä.

11 Mutta kun Keefas tuli Antiokiaan, vastustin minä häntä vasten kasvoja, koska hän oli herättänyt suurta paheksumista.

12 Sillä ennenkuin Jaakobin luota oli tullut muutamia miehiä, oli hän syönyt yhdessä pakanain kanssa; mutta heidän tultuaan hän vetäytyi pois ja pysytteli erillään peläten ympärileikattuja,

13 ja hänen kanssaan lankesivat ulkokultaisuuteen

bi bland hedningarna --

9 och när de nu förnummo vilken nåd som hade blivit mig given, räckte de mig och Barnabas handen till samarbete, både Jakob och Cefas och Johannes, de män som räknades för själva stödjepelarna; vi skulle verka bland hedningarna, och de bland de omskurna.

10 Allenast skulle vi tänka på de fattiga; och just detta har jag också vinnlagt mig om att göra.

11 Men när Cefas kom till Antiokia, trädde jag öppet upp mot honom, ty han hade befunnits skyldig till en försyndelse.

12 Förut hade han nämligen ätit tillsammans med hedningarna; men så kommo några män dit från Jakob, och efter deras ankomst drog han sig tillbaka och höll sig undan, av fruktan för de omskurna.

13 Till samma skrymteri gjorde sig

for the nations,—

9 And when they perceived the favour which had been given unto me, James and Cephas and John, who were reputed to be pillars, gave, the right hand of fellowship, unto me and Barnabas, in order that, we, [should go] unto the nations, and, they, unto the circumcision:—

10 Only that we should remember, the destitute,—as to which I had given diligence, this very thing, to do.

11 But, when Cephas came unto Antioch, to the face, [even], him, I resisted, because he stood condemned;

12 For, before that certain came from James, with them of the nations, used he to eat; whereas, when they came, he used to withdraw, and keep himself separate, fearing them of the circumcision;

13 And the rest of the Jews [also] used

muutkin juutalaiset, niin että heidän ulkokultaisuutensa tempasi mukaansa Barnabaankin.

14 Mutta kun minä näin, etteivät he vaeltaneet suoraan evankeliumin totuuden mukaan, sanoin minä Keefaalle kaikkien kuullen: "Jos sinä, joka olet juutalainen, noudatat pakanain tapoja etkä juutalaisten, miksi sinä pakotat pakanoita noudattamaan juutalaisten tapoja?"

15 Me olemme luonnostamme juutalaisia, emmekä pakanasyntisiä;

16 mutta koska tiedämme, ettei ihminen tule vanhurskaaksi lain teoista, vaan uskon kautta Jeesukseen Kristukseen, niin olemme mekin uskoneet Kristukseen Jeesukseen tullaksemme vanhurskaiksi uskosta Kristukseen eikä lain teoista, koska ei mikään liha tule vanhurskaaksi lain teoista.

också de andra judarna skyldiga, och så blev till och med Barnabas indragen i deras skrymteri.

14 Men när jag såg att de icke vandrade med fasta steg, enligt evangelii sanning, sade jag till Cefas i allas närvaro: »Om du, som är en jude, kan leva efter hednisk sed i stället för efter judisk, varför vill du då nödga hedningarna att leva efter judiskt sätt?»

15 Vi för vår del äro väl på grund av vår härkomst judar och icke »hedniska syndare»;

16 men då vi nu veta att en människa icke bliver rättfärdig av laggärningar, utan genom tro på Kristus Jesus, hava också vi satt vår tro till Jesus Kristus, för att vi skola bliva rättfärdiga av tro på Kristus, och icke av laggärningar. Ty av laggärningar bliver intet kött rättfärdigt.

hypocrisy with him, so that, even Barnabas, was carried away by their hypocrisy.

14 But, when I saw that they were not walking with straightforwardness as regardeth the truth of the glad–message, I said unto Cephas, before all: If, thou, although, a Jew, like them of the nations, and not like the Jews, dost live, how dost thou compel, them of the nations, to live like Jews?

15 We, by nature Jews, and not sinners from among the nations,

16 Knowing, however, that a man is not declared righteous by works of law, [nor at all] save through faith in Christ Jesus; even we, on Christ Jesus, believed, that we might be declared righteous—by faith in Christ, and not by works of law; because, by works of law, shall no flesh be declared righteous.

17 Mutta jos meidät itsemmekin, pyrkiessämme vanhurskautumaan Kristuksessa, on havaittu syntisiksi, onko sitten Kristus synnin palvelija? Pois se!

17 Men om nu jämväl vi, i det vi sökte att bliva rättfärdiga i Kristus, hava befunnits vara syndare, då är ju Kristus en syndatjänare? Bort det!

17 Now, if in seeking to be declared righteous in Christ we, ourselves also, were found sinners,—is Christ, therefore, a minister, of sin? Far be it!

18 Sillä jos minä uudestaan rakennan sen, minkä olen hajottanut maahan, osoitan minä olevani lain rikkoja.

18 Om så vore att jag byggde upp igen detta samma som jag redan har brutit ned, då bevisade jag därmed, att jag var en överträdare.

18 For, if, the things that I pulled down, these, again, I build, a transgressor, I prove, myself, to be.

19 Sillä minä olen lain kautta kuollut pois laista, eläkseni Jumalalle. Minä olen Kristuksen kanssa ristiinnaulittu,

19 Ty jag för min del har genom lagen dött bort ifrån lagen, för att jag skall leva för Gud. Jag är korsfäst med Kristus,

19 For, I, through means of law, unto law, died, that, unto God, I might live:—

20 ja minä elän, en enää minä, vaan Kristus elää minussa; ja minkä nyt elän lihassa, sen minä elän Jumalan Pojan uskossa, hänen, joka on rakastanut minua ja antanut itsensä minun edestäni.

20 och nu lever icke mer jag, utan Kristus lever i mig; och det liv som jag nu lever i köttet, det lever jag i tron på Guds Son, som har älskat mig och utgivit sig själv för mig.

20 With Christ, have I been crucified; and, living no longer, am, I, but, living in me, is, Christ,—while, so far as I now do live in flesh, by faith, I live—The faith in the Son of God, who loved me, and gave himself up in my behalf.

21 En minä tee mitättömäksi Jumalan armoa, sillä jos vanhurskaus on saatavissa lain kautta, silloinhan Kristus on turhaan kuollut.

21 Jag förkastar icke Guds nåd. Om rättfärdighet kunde vinnas genom lagen, då hade ju Kristus icke behövt lida döden.

21 I do not set aside the favour of God; for, if, through law, is righteousness, then, Christ, without cause, died.

3 luku

1 Oi te älyttömät galatalaiset! Kuka on lumonnut teidät, joiden silmäin eteen Jeesus Kristus oli kuvattu ristiinnaulittuna?	1 I oförståndige galater! Vem har så dårat eder, I som dock haven fått Jesus Kristus målad för edra ögon såsom korsfäst?	1 O thoughtless Galatians! who hath bewitched you,—before whose very eyes, Jesus Christ, was openly set forth as a crucified one?
2 Tämän vain tahdon saada teiltä tietää: lain teoistako saitte Hengen vai uskossa kuulemisesta?	2 Allenast det vill jag att I skolen svara mig på: Kom det sig av laggärningar att I undfingen Anden, eller kom det sig därav att I lyssnaden i tro?	2 This only, am I wishing to learn from you:—by works of law, received ye, the Spirit? or by a believed report?
3 Niinkö älyttömiä olette? Te alotitte Hengessä, lihassako nyt lopetatte?	3 Ären I så oförståndiga? I, som haven begynt i Anden, viljen I nu sluta i köttet?	3 So thoughtless, are ye? Having made a beginning in Spirit, are ye, now, in flesh, to be made complete?
4 Niin paljonko olette turhaan kärsineet? - jos se on turhaa ollut.	4 Haven I då upplevat så mycket förgäves -- om det nu verkligen har varit förgäves?	4 Such things, suffered ye, in vain,—if at least [it is] even in vain?
5 Joka siis antaa teille Hengen ja tekee voimallisia tekoja teidän keskuudessanne, saako hän sen aikaan lain tekojen vai uskossa kuulemisen kautta,	5 Alltså, att han som förlänade eder Anden och utförde kraftgärningar bland eder gjorde detta, kom det sig av laggärningar eller därav att I lyssnaden i tro,	5 He then who was supplying unto you the Spirit, and energising mighty works among you, by works of law, or by a believed report [did he it]?
6 samalla tavalla kuin "Aabraham uskoi Jumalaa, ja se luettiin hänelle vanhurskaudeksi"?	6 i enlighet med det ordet: »Abraham trodde Gud, och det räknades honom till rättfärdighet»?	6 Even as Abraham—believed in God, and it was reckoned unto him as righteousness.
7 Tietäkää siis, että ne, jotka uskoon perustautuvat,	7 Så mån I nu veta att de som låta det bero	7 Be taking note, therefore—that, they

ovat Aabrahamin lapsia.

på tro, de äro Abrahams barn.

who are of faith, the same, are, sons, of Abraham;

8 Ja koska Raamattu edeltäpäin näki, että Jumala vanhurskauttaa pakanat uskosta, julisti se Aabrahamille edeltäpäin tämän hyvän sanoman: "Sinussa kaikki kansat tulevat siunatuiksi."

8 Och eftersom skriften förutsåg att det var av tro som hedningarna skulle bliva rättfärdiggjorda av Gud, så gav den i förväg åt Abraham detta glada budskap: »I dig skola alla folk varda välsignade.»

8 And, the scripture, foreseeing, that, by faith, God would declare the nations righteous, fore–announced the good news unto Abraham, saying, All the nations shall be blessed in thee.

9 Niinmuodoin ne, jotka perustautuvat uskoon, siunataan uskovan Aabrahamin kanssa.

9 Alltså bliva de som låta det bero på tro välsignade tillika med Abraham, honom som trodde.

9 So then, they who are of faith, are blessed with believing Abraham;

10 Sillä kaikki, jotka perustautuvat lain tekoihin, ovat kirouksen alaisia; sillä kirjoitettu on: "Kirottu olkoon jokainen, joka ei pysy kaikessa, mikä on kirjoitettuna lain kirjassa, niin että hän sen tekee."

10 Ty alla de som låta det bero på laggärningar, de äro under förbannelse. Det är nämligen skrivet: »Förbannad vare var och en som icke förbliver vid allt som är skrivet i lagens bok, och icke gör därefter.»

10 For, as many as are of works of law, are, under a curse,—for it is written—Accursed, is everyone that continueth not in all things that are written in the book of the law to do them.

11 Ja selvää on, ettei kukaan tule vanhurskaaksi Jumalan edessä lain kautta, koska "vanhurskas on elävä uskosta."

11 Och att ingen i kraft av lag bliver rättfärdig inför Gud, det är uppenbart, eftersom det heter: »Den rättfärdige skall leva av tro.»

11 Moreover, that, in law, no one, is declared righteous with God, [is] evident,––because, The righteous one, by faith, shall live;

12 Mutta laki ei perustaudu uskoon, vaan: "Joka ne täyttää, on niistä elävä."

12 Men i lagen beror det icke på tro; tvärtom heter det: »Den som gör efter dessa stadgar skall

12 And, the law, is not of faith, but—he that hath done them, shall live in them,

leva genom dem.»

13 Kristus on lunastanut meidät lain kirouksesta, kun hän tuli kirokseksi meidän edestämme - sillä kirjoitettu on: "Kirottu on jokainen, joka on puuhun ripustettu" -

13 Kristus friköpte oss från lagens förbannelse, när han blev en förbannelse för vår skull. Det är ju skrivet: »Förbannad är var och en som är upphängd på trä.»

13 Christ, hath redeemed, us, out of the curse of the law, having become, in our behalf, a curse; — because it is written— Cursed, is every one that hangeth upon a tree; —

14 että Aabrahamin siunaus tulisi Jeesuksessa Kristuksessa pakanain osaksi ja me niin uskon kautta saisimme luvatun Hengen.

14 Vi friköptes, för att den välsignelse som hade givits åt Abraham skulle i Jesus Kristus komma också hedningarna till del, så att vi genom tron skulle undfå den utlovade Anden.

14 In order that, unto the nations, the blessing of Abraham, might come about in Jesus Christ,—in order that, the promise of the Spirit, we might receive through means of the faith.

15 Veljet, minä puhun ihmisten tavalla. Eihän kukaan voi kumota ihmisenkään vahvistettua testamenttia eikä siihen mitään lisätä.

15 Mina bröder, jag vill taga ett exempel från vad som gäller bland människor. Icke ens när fråga är om en människas testamentsförordnande, kan någon upphäva det eller lägga något därtill, sedan det en gång har vunnit gällande kraft.

15 Brethren! in human fashion, am I speaking: yet still, a man’s confirmed covenant, no one setteth aside or addeth unto:

16 Mutta nyt lausuttiin lupaukset Aabrahamille ja hänen siemenelleen. Hän ei sano: "Ja siemenille", ikäänkuin monesta, vaan ikäänkuin yhdestä: "Ja sinun siemenellesi", joka on Kristus.

16 Nu gåvos löftena åt Abraham, så ock åt hans »säd». Det heter icke: »och åt dem som komma av din säd», såsom när det talas om många; utan det heter, såsom när det talas om en enda: »och åt din säd»,

16 Now, unto Abraham, were spoken the promises—and unto his seed; —He saith not—and unto thy seeds, as of many, but, as of one—and unto thy seed, which is Christ:

vilken är Kristus.

17 Minä tarkoitan tätä: Jumalan ennen vahvistamaa testamenttia ei neljänsadan kolmenkymmenen vuoden perästä tullut laki voi kumota, niin että se tekisi lupauksen mitättömäksi.

17 Vad jag alltså vill säga är detta: Ett förordnande som Gud redan hade givit gällande kraft kan icke genom en lag, som utgavs fyra hundra trettio år därefter, hava blivit ogiltigt, så att löftet därmed har gjorts om intet.

17 And, this, I say—a covenant previously confirmed by God, the law which, after four hundred and thirty years, hath been brought into being, doth not annul, so as to do away with the promise.

18 Sillä jos perintö tulisi laista, niin se ei enää tulisikaan lupauksesta. Mutta Aabrahamille Jumala on sen lahjoittanut lupauksen kautta.

18 Om det nämligen vore på grund av lag som arvet skulle undfås, så vore det icke på grund av löfte. Men åt Abraham har Gud skänkt det genom ett löfte.

18 For, if, by law, is the inheritance, it is, no longer, by promise; but, unto Abraham, through promise, hath God favoured it.

19 Mitä varten sitten on laki? Se on rikkomusten tähden jäljestäpäin lisätty olemaan siihen asti, kunnes oli tuleva se siemen, jolle lupaus oli annettu; ja se säädettiin enkelien kautta, välimiehen kädellä.

19 Vartill tjänade då lagen? Jo, på det att överträdelserna skulle komma i dagen, blev den efteråt given, för att gälla till dess att »säden» skulle komma, han åt vilken löftet hade blivit givet; och den utgavs genom änglar och överlämnades i en medlares hand.

19 Why, then, the law? Because of the transgressions, it was added, until such time as the seed should come, unto whom the promise had been made, and was given in charge through messengers, at the hand of a mediator;

20 Välimies taas ei ole yhtä varten; mutta Jumala on yksi.

20 Men den som är medlare är icke medlare för allenast en enda. Men Gud är en.

20 Now, a mediator, is not [a mediator] of one, but, God, is, one.

21 Onko sitten laki vastoin Jumalan lupauksia? Pois se! Sillä jos olisi annettu

21 Är då lagen emot Guds löften? Bort det! Om en lag hade blivit

21 Is, the law, then, against the promises [of God]? Far be it!

laki, joka voisi eläväksi tehdä, niin vanhurskaus todella tulisi laista.

given, som kunde göra levande, då skulle rättfärdigheten verkligen komma av lagen.

For, if a law had been given, which had been able to give life, verily, in law, would have been our righteousness;

22 Mutta Raamattu on sulkenut kaikki synnin alle, että se, mikä luvattu oli, annettaisiin uskosta Jeesukseen Kristukseen niille, jotka uskovat.

22 Men nu har skriften inneslutit alltsammans under synd, för att det som var utlovat skulle, av tro på Jesus Kristus, komma dem till del som tro.

22 But the Scripture, did shut up, all things, under sin, that, the promise by faith in Jesus Christ, might be given to them who have faith,

23 Mutta ennenkuin usko tuli, vartioitiin meitä lain alle suljettuina uskoa varten, joka oli vastedes ilmestyvä.

23 Men förrän tron kom, voro vi inneslutna under lagen och höllos i förvar under den, i förbidan på den tro som en gång skulle uppenbaras.

23 Before the coming of the faith, however, under law, were we being kept in ward, being shut up unto the faith which should afterwards, be revealed.

24 Niinmuodoin on laista tullut meille kasvattaja Kristukseen, että me uskosta vanhurskaiksi tulisimme.

24 Så har lagen blivit vår uppfostrare till Kristus, för att vi skola bliva rättfärdiga av tro.

24 So that, the law, hath proved, our tutor, training us, for Christ, in order that, by faith, we might be declared righteous;

25 Mutta uskon tultua me emme enää ole kasvattajan alaisia.

25 Men sedan tron har kommit, stå vi icke mer under uppfostrare.

25 But, the faith having come, no longer, are we, under a tutor; —

26 Sillä te olette kaikki uskon kautta Jumalan lapsia Kristuksessa Jeesuksessa.

26 Alla ären I Guds barn genom tron, i Kristus Jesus;

26 For ye, all, are, sons of God, through the faith in Christ Jesus;

27 Sillä kaikki te, jotka olette Kristukseen kastetut, olette Kristuksen päällenne pukeneet.

27 ty I alla, som haven blivit döpta till Kristus, haven iklätt eder Kristus.

27 For ye, as many as, into Christ, have been immersed, have put Christ, on:

28 Ei ole tässä juutalaista

28 Här är icke jude

28 There cannot be

eikä kreikkalaista, ei ole orjaa eikä vapaata, ei ole miestä eikä naista; sillä kaikki te olette yhtä Kristuksessa Jeesuksessa.

29 Mutta jos te olette Kristuksen omat, niin te siis olette Aabrahamin siementä, perillisiä lupauksen mukaan.

eller grek, här är icke träl eller fri, här är icke man och kvinna: alla ären I ett i Kristus Jesus.

29 Hören I nu Kristus till, så ären I därmed ock Abrahams säd, arvingar enligt löftet.

Jew or Greek, there cannot be bond or free, there cannot be male and female, for, all ye, are one, in Christ Jesus:

29 Now, if, ye, are of Christ, by consequence ye are, Abraham's seed, according to promise, heirs.

4 luku

1 Mutta minä sanon: niin kauan kuin perillinen on alaikäinen, ei hän missään kohden eroa orjasta, vaikka hän onkin kaiken herra;

2 vaan hän on holhoojain ja huoneenhaltijain alainen isän määräämään aikaan asti.

3 Samoin mekin; kun olimme alaikäisiä, olimme orjuutetut maailman alkeisvoimien alle.

4 Mutta kun aika oli täytetty, lähetti Jumala Poikansa, vaimosta syntyneen, lain alaiseksi syntyneen,

5 lunastamaan lain alaiset, että me pääsisimme lapsen

1 Vad jag vill säga är detta: Så länge arvingen är barn, finnes ingen skillnad mellan honom och en träl, fastän han är herre över alla ägodelarna;

2 ty han står under förmyndare och förvaltare, intill den tid som fadern har bestämt.

3 Sammalunda höllos ock vi, när vi voro barn, i träldom under världens »makter».

4 Men när tiden var fullbordad, sände Gud sin Son, född av kvinna och ställd under lagen,

5 för att han skulle friköpa dem som stodo

1 But I say:—for as long a time as, the heir, is an infant, he differeth, nothing, from a servant, though, lord of all,

2 But is, under guardians, and stewards, until the [day] fore–appointed of the father:

3 So also, we, when we were infants, under the elementary principles of the world, were held in servitude;

4 But, when the fulness of the time came, God sent forth his Son, who came to be of a woman, who came to be under law,—

5 That, them who were under law, he

asemaan.

6 Ja koska te olette lapsia, on Jumala lähettänyt meidän sydämeemme Poikansa Hengen, joka huutaa: "Abba! Isä!"

7 Niinpä sinä et siis enää ole orja, vaan lapsi; mutta jos olet lapsi, olet myös perillinen Jumalan kautta.

8 Mutta silloin, kun ette tunteneet Jumalaa, te palvelitte jumalia, jotka luonnostaan eivät jumalia ole.

9 Nyt sitävastoin, kun olette tulleet tuntemaan Jumalan ja, mikä enemmän on, kun Jumala tuntee teidät, kuinka te jälleen käännytte noiden heikkojen ja köyhien alkeisvoimien puoleen, joiden orjiksi taas uudestaan tahdotte tulla?

10 Te otatte vaarin päivistä ja kuukausista ja juhla-ajoista ja vuosista.

11 Minä pelkään teidän tähtenne, että olen ehkä turhaan teistä vaivaa nähnyt.

under lagen, så att vi skulle få söners rätt.

6 Och eftersom I nu ären söner, har han sänt i våra hjärtan sin Sons Ande, som ropar: »Abba! Fader!»

7 Så är du nu icke mer träl, utan son; och är du son, så är du ock arvinge, insatt därtill av Gud.

8 Förut, innan I ännu känden Gud, voren I trälar under gudar som till sitt väsende icke voro gudar.

9 Men nu, sedan I haven lärt känna Gud och, vad mer är, haven blivit kända av Gud, huru kunnen I nu vända tillbaka till de svaga och arma »makter», under vilka I åter på nytt viljen bliva trälar?

10 I akten ju på dagar och på månader och på särskilda tider och år. --

11 Jag är bekymrad för eder och fruktar att jag till äventyrs har arbetat förgäves för eder.

might redeem, that, the sonship, we might duly receive; —

6 And, because ye are sons, God hath sent forth the Spirit of his Son into our hearts, exclaiming, Abba! Oh Father!

7 So that, no longer, art thou a servant, but a son; and, if a son, an heir also, through God.

8 But, at that time— not knowing God, ye were in servitude unto them who, by nature, are not Gods;

9 Whereas, now, having acknowledged God,—or rather, having been acknowledged by God, how turn ye back again unto the weak and beggarly elementary principles, unto which, over again, ye are wishing, to come into servitude?

10 Days, ye do narrowly observer, and months, and seasons, and years:—

11 I am afraid of you– –lest by any means, in vain, I should have toiled for you!

12 Tulkaa minun kaltaisikseni, koska minäkin olen tullut teidän kaltaiseksenne, veljet, minä pyydän sitä teiltä. Ette ole minua mitenkään loukanneet.

12 Jag beder eder, mina bröder: Bliven såsom jag är, eftersom jag har blivit såsom I voren. I haven icke gjort mig något för när.

12 Become ye as, I, because, I also, [was] as, ye,—brethren, I entreat you. Not at all, have ye wronged me.

13 Tiedättehän, että ruumiillinen heikkous oli syynä siihen, että minä ensi kerralla julistin teille evankeliumia,

13 I veten ju att det var på grund av kroppslig svaghet som jag första gången kom att förkunna evangelium för eder.

13 Howbeit ye know that, by reason of a weakness of the flesh, I myself announced the glad-message unto you, formerly;

14 ja tiedätte, mikä kiusaus teillä oli minun ruumiillisesta tilastani; ette minua halveksineet ettekä vieroneet, vaan otitte minut vastaan niinkuin Jumalan enkelin, jopa niinkuin Kristuksen Jeesuksen.

14 Och fastän mitt kroppsliga tillstånd då väl hade kunnat innebära en frestelse för eder, så sågen I det ändå icke med ringaktning eller leda, utan togen emot mig såsom en Guds ängel, ja, såsom Kristus Jesus själv.

14 And, your trial, in my flesh, ye despised not, neither spat ye [in disgust], but, as a messenger of God, ye welcomed me—as Christ Jesus.

15 Missä on nyt teiltä kerskaaminen onnestanne? Sillä minä annan teistä sen todistuksen, että te, jos se olisi ollut mahdollista, olisitte kaivaneet silmät päästänne ja antaneet minulle.

15 När hör man eder nu prisa eder saliga? Det vittnesbördet kan jag nämligen giva eder, att I då, om så hade varit möjligt, skullen hava rivit ut edra ögon och givit dem åt mig.

15 Where, then, is the happiness ye accounted yours? For I bear you witness—that, if possible, your eyes, ye would have dug out, and given unto me.

16 Onko minusta siis tullut teidän vihamiehenne sentähden, että minä puhun teille totuuden?

16 Så har jag då blivit eder ovän därigenom att jag säger eder sanningen!

16 So then, your enemy, have I become, by dealing truthfully with you?

17 Heillä on intoa teidän hyväksenne, mutta ei oikeata; vaan he tahtovat eristää teidät, että teillä

17 Man söker med iver att vinna eder för sig, men icke med en god iver; nej, del vilja

17 They shew a zeal for you, not honourably, but wish, to shut you out, in

olisi intoa heidän hyväksensä.

avspärra eder från andra, för att I med så mycket större iver skolen hålla eder till dem.

order that ye may be zealous for, them.

18 On hyvä, jos osoitetaan intoa hyvässä asiassa aina, eikä ainoastaan silloin, kun minä olen teidän tykönänne.

18 Och det är nu gott att I bliven omfattade med ivrig omsorg, i en god sak, alltid, och icke allenast när jag är tillstädes hos eder,

18 Howbeit it is, honourable, to show zeal in what is honourable at all times, and not only when I am present with you; —

19 Lapsukaiseni, jotka minun jälleen täytyy kivulla synnyttää, kunnes Kristus saa muodon teissä,

19 I mina barn, som jag nu åter med vånda måste föda till livet, intill dess att Kristus har tagit gestalt i eder.

19 My dear children! for whom I, again, am in birth–pains, until Christ be formed within you; —

20 tahtoisinpa nyt olla teidän tykönänne ja äänenikin muuttaa! Sillä minä olen aivan ymmällä teistä.

20 Jag skulle önska att jag just nu vore hos eder och kunde göra min röst rätt bevekande. Ty jag vet mig knappt någon råd med eder.

20 I could wish, however, to be present with you, even now, and to change my voice,—because I am perplexed regarding you.

21 Sanokaa minulle te, jotka tahdotte lain alaisia olla, ettekö kuule, mitä laki sanoo?

21 Sägen mig, I som viljen stå under lagen: haven I icke hört vad lagen säger?

21 Tell me! ye who, under law, are wishing to be: The law, do ye not hear?

22 Onhan kirjoitettu, että Aabrahamilla oli kaksi poikaa, toinen orjattaresta, toinen vapaasta.

22 Det är ju skrivet att Abraham fick två söner, en med sin tjänstekvinna, och en med sin fria hustru.

22 For it is written, that, Abraham, had two sons—one by the bondmaid, and one by the free woman;

23 Mutta orjattaren poika oli syntynyt lihan mukaan, vapaan taas lupauksen voimasta.

23 Men tjänstekvinnans son är född efter köttet, då däremot den fria hustruns son är född i kraft av löftet.

23 But, he that was of the bondmaid, after the flesh, had been born, whereas, he that was of the free woman, through means of a promise.

24 Tämä on kuvannollista puhetta; nämä naiset ovat kaksi liittoa: toinen on Siinain vuorelta, joka synnyttää orjuuteen, ja se on Haagar;

24 Dessa ord hava en djupare mening; ty de båda kvinnorna beteckna två förbund. Av dessa kommer det ena från berget Sina och föder sina barn till träldom, och detta har sin förebild i Agar.

24 Which things, indeed, may bear another meaning; for, the same, are two covenants,—one, indeed, from Mount Sinai, into bondage, bringing forth, the which is Hagar,—

25 sillä Haagar on Siinain vuori Arabiassa ja vastaa nykyistä Jerusalemia, joka elää orjuudessa lapsineen.

25 Berget Sina kallas nämligen i Arabien för Agar och svarar emot det nuvarande Jerusalem, ty detta lever med sina barn i träldom.

25 And, the Hagar, is Mount Sinai, in Arabia,—she answereth, however, unto the present Jerusalem, for she is in bondage with her children;

26 Mutta se Jerusalem, joka ylhäällä on, on vapaa, ja se on meidän äitimme.

26 Men det Jerusalem som är därovan, det är fritt, och det är vår moder.

26 But, the Jerusalem above, is free,—the which is our mother;

27 Sillä kirjoitettu on: "Iloitse, sinä hedelmätön, joka et synnytä, riemahda ja huuda sinä, jolla ei ole synnytyskipuja. Sillä yksinäisellä on paljon lapsia, enemmän kuin sillä, jolla on mies."

27 Så är ju skrivet: »Jubla, du ofruktsamma, du som icke föder barn; brist ut och ropa, du som icke bliver moder, Ty den ensamma skall hava många barn, flera än den som har man.»

27 For it is written—Be gladdened, O barren one! that wast not giving birth, break forth and shout, thou that wast not in birth-pains,—because, more, are the children of the deserted one, than of her that had the husband.

28 Ja te, veljet, olette lupauksen lapsia, niinkuin Iisak oli.

28 Och I, mina bröder, ären löftets barn, likasom Isak var.

28 And, we, brethren, after the manner of Isaac, are children of a promise.

29 Mutta niinkuin lihan mukaan syntynyt silloin vainosi Hengen mukaan syntynyttä, niin nytkin.

29 Men likasom förr i tiden den son som var född efter köttet förföljde den som var

29 But, just as, then, he that after the manner of the flesh had been born, did

	född efter Anden, så är det ock nu.	persecute him who [had been born] after the manner of the Spirit, thus, also now.
30 Mutta mitä sanoo Raamattu? "Aja pois orjatar poikinensa; sillä orjattaren poika ei saa periä vapaan vaimon pojan kanssa."	30 Dock, vad säger skriften? »Driv ut tjänstekvinnan och hennes son; ty tjänstekvinnans son skall förvisso icke ärva med den fria hustruns son.»	30 But, what saith the scripture? Cast out the serving woman and her son; for in nowise shall the son of the serving woman inherit with the son of the free.
31 Niin me siis, veljet, emme ole orjattaren lapsia, vaan vapaan.	31 Alltså, mina bröder, vi äro icke barn av en tjänstekvinna, utan av den fria hustrun.	31 Wherefore, brethren, we are not children of a serving woman, but of the free:—

5 luku

1 Vapauteen Kristus vapautti meidät. Pysykää siis lujina, älkääkä antako uudestaan sitoa itseänne orjuuden ikeeseen.	1 För att vi skola vara fria, har Kristus frigjort oss. Stån därför fasta, och låten icke något nytt trädomsok läggas på eder.	1 With her freedom, Christ hath made you, free. Stand fast, therefore, and do not, again, with a yoke of servitude, be held fast!
2 Katso, minä, Paavali, sanon teille, että jos ympärileikkautatte itsenne, niin Kristus ei ole oleva teille miksikään hyödyksi.	2 Se, jag säger eder, jag Paulus, att om I låten omskära eder, så bliver Kristus eder till intet gagn.	2 See! I, Paul, say unto you—if ye be getting circumcised, Christ will profit you, nothing.
3 Ja minä todistan taas jokaiselle ihmiselle, joka ympärileikkauttaa itsensä, että hän on velvollinen täyttämään kaiken lain.	3 Och för var och en som låter omskära sig betygar jag nu åter att han är pliktig att fullgöra hela lagen.	3 Yea, I bear solemn witness again, unto every man getting circumcised,—that he is, a debtor, to do, the whole law.
4 Te olette joutuneet pois Kristuksesta, te, jotka tahdotte lain kautta tulla	4 I haven kommit bort ifrån Kristus, I som viljen bliva rättfärdiga i	4 Ye have been set aside from Christ, ye who, by law, are to be

vanhurskaiksi; te olette langenneet pois armosta.

kraft av lagen; I haven fallit ur nåden.

declared righteous,—out of his favour, ye have fallen;

5 Sillä me odotamme uskosta vanhurskauden toivoa Hengen kautta.

5 Vi vänta nämligen genom ande, av tro, den rättfärdighet som är vårt hopp.

5 For, we, in Spirit, by faith, for a hope of righteousness, are ardently waiting,—

6 Sillä Kristuksessa Jeesuksessa ei auta ympärileikkaus eikä ympärileikkaamattomuus, vaan rakkauden kautta vaikuttava usko.

6 Ty i Kristus Jesus betyder det intet huruvida någon är omskuren eller oomskuren; allt beror på huruvida han har en tro som är verksam genom kärlek.

6 For, in Christ [Jesus], neither, circumcision, availeth anything, nor uncircumcision, but faith, through love, energising.

7 Te juoksitte hyvin; kuka esti teitä olemasta totuudelle kuuliaisia?

7 I begynten edert lopp väl. Vem har nu lagt hinder i eder väg, så att I icke mer lyden sanningen?

7 Ye were running well:—who hath hindered you, that, by truth, ye are not to be persuaded?

8 Houkutus siihen ei ole hänestä, joka teitä kutsuu.

8 Till sådant kom ingen maning från honom som har kallat eder.

8 The persuasion, [is] not of him that calleth you:—

9 Vähäinen hapatus hapattaa koko taikinan.

9 Litet surdeg syrar hela degen.

9 A little leaven, leaveneth, the whole lump.

10 Minulla on teihin se luottamus Herrassa, että te ette missään kohden tule ajattelemaan toisin; mutta teidän häiritsijänne saa kantaa tuomionsa, olkoon kuka hyvänsä.

10 För min del har jag i Herren den tillförsikten till eder, att I icke häri skolen tänka på annat sätt; men den som vållar förvirring bland eder, han skall bära sin dom, vem han än må vara.

10 I, am persuaded regarding you, in the Lord—that, for nothing else, ye will have any regard; but, he that is troubling you, shall bear the sentence,—whosoever he may be.

11 Mutta jos minä, veljet, vielä saarnaan ympärileikkausta, miksi minua vielä vainotaan?

11 Om så vore, mina bröder, att jag själv ännu predikade omskärelse, varför

11 I, however, brethren—if, circumcision, I yet proclaim, why am I yet

Silloinhan olisi ristin pahennus poistettu.

skulle jag då ännu alltjämt lida förföljelse? Då vore ju korsets stötesten röjd ur vägen.

persecuted? After all, the stumbling–block of the cross hath been set aside.

--

12 Kunpa aivan silpoisivat itsensä, nuo teidän kiihoittajanne!

12 Jag skulle önska att de män som uppvigla eder läte omskära sig ända till avstympning.

12 Oh! that they would even leave off in dismay, who are unsettling you!

13 Te olette näet kutsutut vapauteen, veljet; älkää vain salliko vapauden olla yllykkeeksi lihalle, vaan palvelkaa toisianne rakkaudessa.

13 I ären ju kallade till frihet, mina bröder; bruken dock icke friheten så, att köttet får något tillfälle. Fastmer mån I tjäna varandra genom kärleken.

13 For, ye, on a footing of freedom, were called, brethren,––only, [turn] not your freedom into an occasion to the flesh, but, by means of your love, be serving one another;

14 Sillä kaikki laki on täytetty yhdessä käskysanassa, tässä: "Rakasta lähimmäistäsi niinkuin itseäsi."

14 Ty hela lagens uppfyllelse ligger i ett enda budord, nämligen detta: »Du skall älska din nästa såsom dig själv.»

14 For, the whole law, in one word, is summed up—[namely] in this,—Thou shall love thy neighbour as thyself.

15 Mutta jos te purette ja syötte toisianne, katsokaa, ettette toinen toistanne perin hävitä.

15 Men om I bitens inbördes och äten på varandra, så mån I se till, att I icke bliven uppätna av varandra.

15 If, however, one another, ye bite and devour, take heed lest, by one another, ye be consumed!

16 Minä sanon: vaeltakaa Hengessä, niin ette lihan himoa täytä.

16 Vad jag vill säga är detta: Vandren i ande, så skolen I förvisso icke göra vad köttet har begärelse till.

16 I say, moreover—by Spirit, be walking, and, fleshly coveting, ye will in nowise fulfill;

17 Sillä liha himoitsee Henkeä vastaan, ja Henki lihaa vastaan; nämä ovat nimittäin toisiansa vastaan, niin että te ette tee sitä, mitä tahdotte.

17 Ty köttet har begärelse mot Anden, och Anden mot köttet; de två ligga ju i strid med varandra, för att hindra eder att göra

17 For, the flesh, coveted against the Spirit, but, the Spirit, against the flesh,—for, these, unto one another, are opposed,

vad I viljen.

lest, whatsoever things ye chance to desire, these, ye should be doing!

18 Mutta jos te olette Hengen kuljetettavina, niin ette ole lain alla.

18 Men om I drivens av ande, så stån I icke under lagen.

18 And, if, by Spirit, ye are being led, ye are not under law.

19 Mutta lihan teot ovat ilmeiset, ja ne ovat: haureus, saastaisuus, irstaus,

19 Men köttets gärningar äro uppenbara: de äro otukt, orenhet, lösaktighet,

19 Manifest, however, are the works of the flesh, which, indeed, are—fornication, impurity, wantonness,

20 epäjumalanpalvelus, noituus, vihamielisyys, riita, kateellisuus, vihat, juonet, eriseurat, lahkot,

20 avgudadyrkan, trolldom, ovänskap, kiv, avund, vrede, genstridighet, tvedräkt, partisöndring,

20 idolatry, enchantment, enmities, strife, jealousy, outbursts of wrath, factions, divisions, parties,

21 kateus, juomingit, mässäykset ja muut senkaltaiset, joista teille edeltäpäin sanon, niinkuin jo ennenkin olen sanonut, että ne, jotka semmoista harjoittavat, eivät peri Jumalan valtakuntaa.

21 missunnsamhet, mord, dryckenskap, vilt leverne och annat sådant, varom jag säger eder i förväg, såsom jag redan förut har sagt, att de som göra sådant, de skola icke få Guds rike till arvedel.

21 envyings, drunkenness, revellings; —and such things as these: as to which I forewarn you, even as I have forewarned you,—that, they who such things as these do practise, shall not inherit, God's kingdom.

22 Mutta Hengen hedelmä on rakkaus, ilo, rauha, pitkämielisyys, ystävällisyys, hyvyys, uskollisuus, sävyisyys, itsensähillitseminen.

22 Andens frukt åter är kärlek, glädje, frid, tålamod, mildhet, godhet, trofasthet,

22 But, the fruit of the Spirit, is—love, joy, peace, long-suffering, graciousness, goodness, faithfulness,

23 Sellaista vastaan ei ole laki.

23 saktmod, återhållsamhet. Mot sådant är icke lagen.

23 meekness, self-control; —against such things as these, there is no law.

24 Ja ne, jotka ovat

24 Och de som höra

24 And, they who are

Kristuksen Jeesuksen omat, ovat ristiinnaulinneet lihansa himoineen ja haluineen.

Kristus Jesus till hava korsfäst sitt kött tillika med dess lustar och begärelser.

of Christ Jesus, have crucified, the flesh, with its susceptibilities and covetings.

25 Jos me Hengessä elämme, niin myös Hengessä vaeltakaamme.

25 Om vi nu hava liv genom ande, så låtom oss ock vandra i ande.

25 If we live by Spirit, by Spirit, let us also walk.

26 Älkäämme olko turhan kunnian pyytäjiä, niin että toisiamme ärsyttelemme, toisiamme kadehdimme.

26 Låtom oss icke söka fåfänglig ära, i det att vi utmana varandra och avundas varandra.

26 Let us not become vain-glorious,—one another, challenging, one another, envying.

6 luku

1 Veljet, jos joku tavataan jostakin rikkomuksesta, niin ojentakaa te, hengelliset, häntä sävyisyyden hengessä; ja ole varuillasi, ettet sinäkin joutuisi kiusaukseen.

1 Mina bröder, om så händer att någon ertappas med att begå en försyndelse, då mån I, som ären andliga människor, upprätta honom i saktmods ande. Och du må hava akt på dig själv, att icke också du bliver frestad.

1 Brethren! if a man should even be overtaken in any fault, ye, the spiritual, be restoring such a one, in a spirit of meekness, looking to thyself, lest, even thou, be put to the test.

2 Kantakaa toistenne kuormia, ja niin te täytätte Kristuksen lain.

2 Bären varandras bördor; så uppfyllen I Kristi lag.

2 One another's burdens, be ye bearing, and, so, fill up the law of the Christ.

3 Sillä jos joku luulee jotakin olevansa, vaikka ei ole mitään, niin hän pettää itsensä.

3 Ty om någon tycker sig något vara, fastän han intet är, så bedrager han sig själv.

3 For, if any one thinketh he is something, when he is, nothing, he deceiveth himself;

4 Mutta tutkikoon kukin omat tekonsa, ja silloin hänen kerskaamisensa on vain siinä, mitä hän itse

4 Må var och en pröva sina egna gärningar; han skall då tillmäta sig berömmelse

4 But, his own work, let each one be putting to the proof, and, then, for himself

on, ei siinä, mitä toinen on;

allenast efter vad han själv är, och icke efter vad andra äro.

alone, the matter of boasting, shall he have, and not for some other,

5 sillä kunkin on kannettava oma taakkansa.

5 Ty var och en har sin egen börda att bära.

5 For, each one, his own proper load, shall bear:—

6 Jolle sanaa opetetaan, se jakakoon kaikkea hyvää opettajallensa.

6 Den som får undervisning i ordet, han låte den som undervisar honom få del med sig i allt gott.

6 Howbeit, let him who is being orally instructed in the word, have fellowship with him that is so instructing him, in all good things.

7 Älkää eksykö, Jumala ei salli itseänsä pilkata; sillä mitä ihminen kylvää, sitä hän myös niittää.

7 Faren icke vilse. Gud låter icke gäcka sig. Ty vad människan sår, det skall hon ock skörda.

7 Be not deceiving yourselves! God, is not to be mocked; for, whatsoever a man soweth, the same, shall he also reap,—

8 Joka lihaansa kylvää, se lihasta turmeluksen niittää; mutta joka Henkeen kylvää, se Hengestä iankaikkisen elämän niittää.

8 Den som sår i sitt kötts åker, han skall av köttet skörda förgängelse, men den som sår i Andens åker, han skall av Anden skörda evigt liv.

8 Because, he that soweth into his own flesh, out of the flesh, shall reap corruption, whereas, he that soweth into the Spirit, out of the Spirit, shall reap age–abiding life.

9 Ja kun hyvää teemme, älkäämme lannistuko, sillä me saamme ajan tullen niittää, jos emme väsy.

9 Och låtom oss icke förtröttas att göra vad gott är; ty om vi icke uppgivas, så skola vi, när tiden är inne, få inbärga vår skörd.

9 And, in doing that which is honourable, let us not be fainthearted; for, in due season, we shall reap, if we faint not.

10 Sentähden, kun meillä vielä aikaa on, tehkäämme hyvää kaikille, mutta varsinkin uskonveljille.

10 Må vi alltså, medan vi hava tillfälle, göra vad gott är mot var man, och först och främst mot dem som äro våra medbröder i

10 Hence, then, as we have opportunity, let us be working what is good, towards all,— but, especially, towards the family of

tron.

11 Katsokaa, kuinka suurilla kirjaimilla minä omakätisesti teille kirjoitan!

11 Sen här med vilka stora bokstäver jag egenhändigt skriver till eder!

11 See! with what large letters, unto you, I have written, with my own hand:—

12 Kaikki, jotka pyrkivät lihassa olemaan mieliksi, ne pakottavat teitä ympärileikkauttamaan itsenne vain siksi, ettei heitä Kristuksen ristin tähden vainottaisi.

12 Alla de som eftersträva ett gott anseende här i köttet, de vilja nödga eder till omskärelse, detta allenast för att de själva skola undgå att bliva förföljda för Kristi kors' skull.

12 As many as are wishing to make a good show in flesh, the same, are compelling you to get circumcised,—only that, for the cross of Christ [Jesus], they may not be suffering persecution!

13 Eiväthän nekään, jotka ympärileikkauttavat itsensä, itse noudata lakia, vaan he tahtovat teitä ympärileikkauttamaan itsenne saadakseen kerskata teidän lihastanne.

13 Ty icke ens dessa omskurna själva hålla lagen. Nej, det är för att kunna berömma sig av edert kött som de vilja att I skolen låta omskära eder.

13 For, not even they who are getting circumcised, are, themselves, observing law,—but are wishing you to be circumcised, that, in your flesh, they may boast themselves.

14 Mutta pois se minusta, että minä muusta kerskaisin kuin meidän Herramme Jeesuksen Kristuksen rististä, jonka kautta maailma on ristiinnaulittu minulle, ja minä maailmalle!

14 Men vad mig angår, så vare det fjärran ifrån mig att berömma mig av något annat än av vår Herres, Jesu Kristi, kors, genom vilket världen för mig är korsfäst, och jag för världen.

14 With me, however, far be it! to be boasting, save in the cross of our Lord Jesus Christ,—whereby, unto me, a world hath been crucified, and, I, unto a world;

15 Sillä ei ympärileikkaus ole mitään eikä ympärileikkaamattomuus, vaan uusi luomus.

15 Ty det kommer icke an på om någon är omskuren eller oomskuren; allt beror på huruvida han är en ny skapelse.

15 For neither circumcision is anything, nor uncircumcision, but a new creation; —

16 Ja kaikille, jotka tämän

16 Och över alla dem

16 And, as many as,

säännön mukaan vaeltavat, kaikille heille rauha ja laupeus, ja Jumalan Israelille!

17 Älköön tästedes kukaan minulle vaivoja tuottako; sillä minä kannan Jeesuksen arvet ruumiissani.

18 Meidän Herramme Jeesuksen Kristuksen armo olkoon teidän henkenne kanssa, veljet. Amen.

som komma att vandra efter detta rättesnöre, över dem vare frid och barmhärtighet, ja, över Guds Israel.

17 Må nu ingen härefter vålla mig oro; ty jag bär Jesu märken på min kropp.

18 Vår Herres, Jesu Kristi, nåd vare med eder ande, mina bröder. Amen.

by this rule, shall walk, peace be upon them, and mercy, and upon the Israel of God.

17 For the rest, annoyances, unto me, let no one be offering; for, I, the brandmarks of Jesus, in my body, am bearing.

18 The favour of our Lord Jesus Christ, be with your spirit, brethren. Amen.

PAAVALIN KIRJE EFESOLAISILLE

1 luku

1 Paavali, Jumalan tahdosta Kristuksen Jeesuksen apostoli, Efesossa oleville pyhille ja uskoville Kristuksessa Jeesuksessa.
2 Armo teille ja rauha Jumalalta, meidän Isältämme, ja Herralta Jeesukselta Kristukselta!
3 Ylistetty olkoon meidän Herramme Jeesuksen Kristuksen Jumala ja Isä, joka on siunannut meitä taivaallisissa kaikella hengellisellä siunauksella Kristuksessa,
4 niinkuin hän ennen maailman perustamista oli

1 Paulus, genom Guds vilja Kristi Jesu apostel, hälsar de heliga som bo i Efesus, de i Kristus Jesus troende.

2 Nåd vare med eder och frid ifrån Gud, vår Fader, och Herren Jesus Kristus.
3 Välsignad vare vår Herres, Jesu Kristi, Gud och Fader, som i Kristus har välsignat oss med all den himmelska världens andliga välsignelse,
4 såsom han ju, förrän världens grund var

1 Paul, an apostle of Christ Jesus, through God's will, unto the saints who are [in Ephesus] and faithful in Christ Jesus,—
2 Favour unto you, and peace, from God our Father, and Lord Jesus Christ.
3 Blessed, be the God and Father of our Lord Jesus Christ, who hath blessed us with every spiritual blessing, in the heavenlies, in Christ,
4 According as he made choice of us, in

hänessä valinnut meidät olemaan pyhät ja nuhteettomat hänen edessään, rakkaudessa,

5 edeltäpäin määräten meidät lapseuteen, hänen yhteyteensä Jeesuksen Kristuksen kautta, hänen oman tahtonsa mielisuosion mukaan,
6 sen armonsa kirkkauden kiitokseksi, minkä hän on lahjoittanut meille siinä rakastetussa,

7 jossa meillä on lunastus hänen verensä kautta, rikkomusten anteeksisaaminen, hänen armonsa rikkauden mukaan.

8 Tätä armoa hän on ylenpalttisesti antanut meille kaikkinaiseksi viisaudeksi ja ymmärrykseksi,
9 tehden meille tiettäväksi sen tahtonsa salaisuuden, että hän, päätöksensä mukaan, jonka hän oli nähnyt hyväksi itsessään tehdä -
10 siitä armotaloudesta, minkä hän aikojen täyttyessä aikoi toteuttaa, - oli yhdistävä Kristuksessa yhdeksi kaikki, mitä on taivaissa ja mitä on maan

lagd, har utvalt oss i honom till att vara heliga och ostraffliga inför sig.

5 Ty i sin kärlek förutbestämde han oss till barnaskap hos sig, genom Jesus Kristus, efter sin viljas behag,

6 den nådeshärlighet till pris, varmed han har benådat oss i den älskade.

7 I honom hava vi förlossning genom hans blod, förlåtelse för våra synder, efter hans nåds rikedom.

8 Och denna nåd har han i överflödande mått låtit komma oss till del, med all vishet och allt förstånd,
9 i det att han för oss har kungjort sin viljas hemlighet, enligt det beslut som han efter sitt behag hade fattat inom sig själv,
10 om en ordning som i tidernas fullbordan skulle komma till stånd, det beslutet att i Kristus sammanfatta allt som finnes i

him, before the founding of a world, that we might be holy and blameless in his presence; in love,
5 marking us out beforehand unto sonship, through Jesus Christ, for himself, according to the good pleasure of his will,
6 Unto the praise of the glory of his favour wherewith he favoured us in the Beloved One,—
7 In whom we have the redemption through his blood, the remission of our offences, according to the riches of his favour,
8 which he made to superabound towards us; in all wisdom and prudence,

9 making known to us the sacred secret of his will, according to his good pleasure which he purposed in him,—
10 For an administration of the fulness of the seasons, to reunite for himself (under one head) the all things in

päällä.

himmelen och på jorden.

the Christ, the things upon the heavens, and the things upon the earth, in him:

11 Hänessä me myös olemme saaneet perintöosan, ollen siihen edeltämäärätyt hänen aivoituksensa mukaan, hänen, joka vaikuttaa kaikki oman tahtonsa päättämän mukaan,

11 I honom hava vi ock undfått vår arvslott, vi som förut voro bestämda därtill genom dens beslut, som verkar allting efter sin egen viljas råd.

11 In whom also we were taken as an inheritance, according to the purpose of him who energiseth all things according to the counsel of his will,

12 että me olisimme hänen kirkkautensa kiitokseksi, me, jotka jo edeltä olimme panneet toivomme Kristukseen.

12 Så skulle vi, hans härlighet till pris, vara de som i Kristus redan i förväg hava ägt ett hopp.

12 That we should be for the praise of his glory—we who had hoped beforehand in the Christ,—

13 Hänessä on teihinkin, sittenkuin olitte kuulleet totuuden sanan, pelastuksenne evankeliumin, uskoviksi tultuanne pantu luvatun Pyhän Hengen sinetti,

13 I honom haven jämväl I, sedan I haven fått höra sanningens ord, eder frälsnings evangelium, ja, i honom haven I, sedan I nu ock haven kommit till tron, såsom ett insegel undfått den utlovade helige Ande,

13 In whom, ye also—hearing the word of the truth, the glad-message of your salvation,—in whom also believing,—were sealed with the Spirit of the promise, the Holy [Spirit],

14 sen, joka on meidän perintömme vakuutena, hänen omaisuutensa lunastamiseksi - hänen kirkkautensa kiitokseksi.

14 vilken är en underpant på vårt arv, till förvissning om att hans egendomsfolk skall förlossas, hans härlighet till pris.

14 Which is an earnest of our inheritance, unto the redemption of the acquisition; —unto his glorious praise.

15 Sentähden, kun kuulin siitä uskosta, joka teillä on Herrassa Jeesuksessa, ja teidän rakkaudestanne kaikkia pyhiä kohtaan,

15 Sedan jag fick höra om eder tro i Herren Jesus och om eder kärlek till alla de heliga,

15 For this cause, I also,—having heard of the faith on your part in the Lord Jesus, and that towards all the saints,

16 en minäkään lakkaa

16 har därför jag å

16 Cease not giving

kiittämästä teidän tähtenne, kun muistelen teitä rukouksissani,

17 anoen, että meidän Herramme Jeesuksen Kristuksen Jumala, kirkkauden Isä, antaisi teille viisauden ja ilmestyksen Hengen hänen tuntemisessaan

18 ja valaisisi teidän sydämenne silmät, että tietäisitte, mikä on se toivo, johon hän on teidät kutsunut, kuinka suuri hänen perintönsä kirkkaus hänen pyhissään

19 ja mikä hänen voimansa ylenpalttinen suuruus meitä kohtaan, jotka uskomme - sen hänen väkevyytensä voiman vaikutuksen mukaan,

20 jonka hän vaikutti Kristuksessa, kun hän herätti hänet kuolleista ja asetti hänet oikealle puolellensa taivaissa,

21 korkeammalle kaikkea hallitusta ja valtaa ja voimaa ja herrautta ja jokaista nimeä, mikä mainitaan, ei ainoastaan tässä maailmanajassa,

min sida icke upphört att tacka Gud för eder, när jag tänker på eder i mina böner.

17 Och min bön är att vår Herres, Jesu Kristi, Gud, härlighetens Fader, må giva eder en visdomens och uppenbarelsens ande till kunskap om sig,

18 och att han må upplysa edra hjärtans ögon, så att I förstån hurudant det hopp är, vartill han har kallat eder, huru rikt på härlighet hans arv är bland de heliga,

19 och huru översvinnligt stor hans makt är på oss som tro -- allt i enlighet med den väldiga styrkas kraft,

20 varmed han har verkat i Kristus, i det att han uppväckte honom från de döda och satte honom på sin högra sida i den himmelska världen,

21 över alla andevärldens furstar och väldigheter och makter och herrar, ja, över allt som kan nämnas, icke allenast i

thanks in your behalf, making mention in my prayers,

17 That, the God of our Lord Jesus Christ, the Father of glory, would give you a Spirit of wisdom and understanding in gaining a personal knowledge of him,—

18 The eyes of your heart having been enlightened, that ye may know—what is the hope of his calling, what the riches of the glory of his inheritance in the saints,

19 And what the surpassing greatness of his power unto us who believe,— according to the energy of the grasp of his might

20 which he energised in the Christ, when he raised him from among the dead, and seated him at his right hand in the heavenlies,

21 Over–above all principality, authority, and power, and lordship, and every name that is named, not only in this age,

vaan myös tulevassa.

22 Ja kaikki hän on asettanut hänen jalkainsa alle ja antanut hänet kaiken pääksi seurakunnalle,

23 joka on hänen ruumiinsa, hänen täyteytensä, joka kaikki kaikissa täyttää.

denna tidsålder, utan ock i den tillkommande.
22 »Allt lade han under hans fötter.» Och honom gav han åt församlingen till att vara ett huvud över allting --
23 åt församlingen, ty den är hans kropp och är uppfylld av honom som uppfyller allt i alla.

but also in the coming one,
22 And did put, all things, in subjection beneath his feet. And gave him to be head over all things unto the assembly,
23 Which, indeed, is his body, the fulness of him who, the all things in all, is for himself filling up.

2 luku

1 Ja Jumala on eläviksi tehnyt teidät, jotka olitte kuolleet rikoksiinne ja synteihinne,

2 joissa te ennen vaelsitte tämän maailman menon mukaan, ilmavallan hallitsijan, sen hengen hallitsijan, mukaan, joka nyt tekee työtään tottelemattomuuden lapsissa,

3 joiden joukossa mekin kaikki ennen vaelsimme lihamme himoissa, noudattaen lihan ja ajatusten mielitekoja, ja olimme luonnostamme vihan lapsia niinkuin muutkin;

1 Så har han ock gjort eder levande, eder som voren döda genom de överträdelser och synder
2 i vilka I förut vandraden, efter denna världs och tidsålders sätt, i det I följden fursten över luftens härsmakt, över den andemakt som nu är verksam i de ohörsamma.
3 Bland dessa voro förut också vi allasammans, där vi vandrade i vårt kötts begärelser och gjorde vad köttet och sinnet ville; och vi voro genom vår natur hemfallna åt vredesdomen, vi

1 [Unto] you also—being dead by your offences and sins,

2 In which at one time ye walked, according to the age of the world, according to the prince of the authority of the air, of the spirit that now energiseth in the sons of disobedience,
3 Among whom also, we all, had our behaviour, at one time, in the covetings of our flesh, doing the things desired by the flesh and the mind, and were children, by nature, of anger—even as the rest,—

	likasom de andra.	
4 mutta Jumala, joka on laupeudesta rikas, suuren rakkautensa tähden, jolla hän on meitä rakastanut,	4 Men Gud, som är rik på barmhärtighet, har, för den stora kärleks skull, varmed han har älskat oss,	4 But, God, being rich in mercy, by reason of the great love wherewith he loved us,
5 on tehnyt meidät, jotka olimme kuolleet rikoksiimme, eläviksi Kristuksen kanssa - armosta te olette pelastetut -	5 gjort oss levande med Kristus, oss som voro döda genom våra synder. Av nåd ären I frälsta!	5 Although we were dead by our offences, gave us life together with the Christ,—by favour, ye have been saved,—
6 ja yhdessä hänen kanssaan herättänyt ja yhdessä hänen kanssaan asettanut meidät taivaallisiin Kristuksessa Jeesuksessa,	6 Ja, han har uppväckt oss med honom och satt oss med honom i den himmelska världen, i Kristus Jesus,	6 And raised us up together, and seated us together in the heavenlies, in Christ:
7 osoittaakseen tulevina maailmanaikoina armonsa ylenpalttista runsautta, hyvyydessään meitä kohtaan Kristuksessa Jeesuksessa.	7 för att i de kommande tidsåldrarna bevisa sin nåds översvinnliga rikedom, genom godhet mot oss i Kristus Jesus.	7 That he might point out, in the oncoming ages, the surpassing riches of his favour in graciousness upon us, in Christ Jesus;
8 Sillä armosta te olette pelastetut uskon kautta, ette itsenne kautta - se on Jumalan lahja -	8 Ty av nåden ären I frälsta genom tro -- och det icke av eder själva, Guds gåva är det --	8 For, by his favour, have ye been saved, through means of faith, and this [hath come to pass]—not from you, of God, the free–gift!
9 ette tekojen kautta, ettei kukaan kerskaisi.	9 icke av gärningar, för att ingen skall berömma sig.	9 Not from works, lest anyone should boast.
10 Sillä me olemme hänen tekonsa, luodut Kristuksessa Jeesuksessa hyviä töitä varten, jotka Jumala on edeltäpäin valmistanut, että me niissä	10 Ty hans verk äro vi, skapade i Kristus Jesus till goda gärningar, vilka Gud förut har berett, för att vi skola vandra i dem.	10 His, in fact we are––his workmanship, created in Christ Jesus upon a footing of good works, which God prepared

vaeltaisimme.

11 Muistakaa sentähden, että te ennen, te lihanne puolesta pakanat, jotka olette saaneet ympärileikkaamattomien nimen niiltä, joita, lihaan käsillä tehdyn ympärileikkauksen mukaisesti, sanotaan ympärileikatuiksi -

12 että te siihen aikaan olitte ilman Kristusta, olitte vailla Israelin kansalaisoikeutta ja vieraat lupauksen liitoille, ilman toivoa ja ilman Jumalaa maailmassa;

13 mutta nyt, kun olette Kristuksessa Jeesuksessa, olette te, jotka ennen olitte kaukana, päässeet lähelle Kristuksen veressä.

14 Sillä hän on meidän rauhamme, hän, joka teki molemmat yhdeksi ja purki erottavan väliseinän, nimittäin vihollisuuden,

15 kun hän omassa lihassaan teki tehottomaksi käskyjen lain säädöksinensä, luodakseen itsessänsä nuo kaksi yhdeksi uudeksi ihmiseksi, tehden rauhan,

beforehand, that, therein, we might walk.

11 Kommen därför ihåg att I förut, I som voren hedningar i köttet och bleven kallade oomskurna av dem som kallas omskurna, efter den omskärelse som med händer göres på köttet --

12 kommen ihåg att I på den tiden, då när I voren utan Kristus, voren utestängda från medborgarskap i Israel och främmande för löftets förbund, utan hopp och utan Gud i världen.

13 Nu däremot, då I ären i Kristus Jesus, haven I, som förut voren fjärran, kommit nära, i och genom Kristi blod.

14 Ty han är vår frid, han som av de båda har gjort ett och brutit ned den skiljemur som stod emellan oss, nämligen ovänskapen.

15 Ty i sitt kött gjorde han om intet budens stadgelag, för att han skulle av de två i sig skapa en enda ny människa och så bereda frid,

11 Wherefore, keep in remembrance—that, at one time, ye, the nations in flesh, who are called Uncircumcision by the so-called Circumcision in flesh, made by hand,

12 That ye were, in that season, separate from Christ, alienated from the citizenship of Israel, and strangers from the covenants of promise, having no hope, and godless in the world;

13 But, just now, in Christ Jesus, ye, who at one time were afar off, were made nigh in the blood of the Christ;

14 He, in fact, is our peace—who made both one, and, the enclosing middle-wall, took down,

15 The enmity, in his flesh—the law of commandments in decrees—bringing to nought,—that, the two, he might create in himself, into one man

		of new mould, making peace.
16 ja yhdessä ruumiissa sovittaakseen molemmat Jumalan kanssa ristin kautta, kuolettaen itsensä kautta vihollisuuden.	16 och för att han skulle åt dem båda, förenade i en enda kropp, skaffa försoning med Gud, sedan han genom korset hade i sin person dödat ovänskapen.	16 And might fully reconcile them both, in one body, through means of the cross,—slaying the enmity thereby; —
17 Ja hän tuli ja julisti rauhaa teille, jotka kaukana olitte, ja rauhaa niille, jotka lähellä olivat;	17 Och han har kommit och har förkunnat det glada budskapet om frid för eder, I som voren fjärran, och om frid för dem som voro nära.	17 And, coming, he announced the glad–message—of peace, unto you, the far off, and peace, unto them that were nigh;
18 sillä hänen kauttansa on meillä molemmilla pääsy yhdessä Hengessä Isän tykö.	18 Ty genom honom hava vi, de ena såväl som de andra, i en och samme Ande tillträde till Fadern.	18 Because, through him, we have our introduction—we both––in one Spirit, unto the Father.
19 Niin ette siis enää ole vieraita ettekä muukalaisia, vaan te olette pyhien kansalaisia ja Jumalan perhettä,	19 Alltså ären I nu icke mer främlingar och gäster, utan I haven medborgarskap med de heliga och ären Guds husfolk,	19 Hence, then—no longer, are ye strangers and sojourners, but ye are fellow–citizens of the saints, and members of the household of God,—
20 apostolien ja profeettain perustukselle rakennettuja, kulmakivenä itse Kristus Jeesus,	20 uppbyggda på apostlarnas och profeternas grundval, där hörnstenen är Kristus Jesus själv,	20 Having been built up on the foundation of the apostles and prophets, there being, for chief corner stone, Jesus Christ himself,—
21 jossa koko rakennus liittyy yhteen ja kasvaa pyhäksi temppeliksi Herrassa;	21 i vilken allt det som uppbygges bliver sammanslutet och så växer upp till ett heligt	21 In whom, an entire building, in process of being fitly joined together, is growing

	tempel i Herren.	into a holy shrine in [the] Lord;
22 ja hänessä tekin yhdessä muitten kanssa rakennutte Jumalan asumukseksi Hengessä.	22 I honom bliven också I med de andra uppbyggda till en Guds boning, i Anden.	22 In whom, ye also, are being builded together, into a habitation of God in Spirit.
3 luku		
1 Sen takia minä, Paavali, teidän, pakanain, tähden Kristuksen Jeesuksen vanki, notkistan polveni -	1 Fördenskull böjer jag mina knän, jag Paulus, som till gagn för eder, I hedningar, är Kristi Jesu fånge.	1 For this cause, I, Paul, the prisoner of Christ Jesus in behalf of you the nations:—
2 olette kaiketi kuulleet siitä Jumalan armon taloudenhoidosta, mikä on minulle teitä varten annettu,	2 I haven väl hört om det nådesuppdrag av Gud, som är mig givet för eder räkning,	2 If at least ye have heard of the administration of the favour of God which hath been given unto me for you,
3 että näet tämä salaisuus on ilmestyksen kautta tehty minulle tiettäväksi, niinkuin olen siitä edellä lyhyesti kirjoittanut;	3 huru genom uppenbarelse den hemlighet blev för mig kungjord, varom jag ovan har i korthet skrivit.	3 [How that], by way of revelation, was made known unto me the sacred secret,— even as I before wrote in brief,—
4 josta te sitä lukiessanne voitte huomata, kuinka perehtynyt minä olen Kristuksen salaisuuteen,	4 Och när I läsen detta, kunnen I därav förstå vilken insikt jag har i Kristi hemlighet,	4 Respecting which ye can, by reading, perceive my discernment in the sacred secret of the Christ,—
5 jota menneiden sukupolvien aikana ei ole ihmisten lapsille tiettäväksi tehty, niinkuin se nyt Hengessä on ilmoitettu hänen pyhille apostoleilleen ja profeetoille:	5 som under förgångna släktens tider icke hade blivit kungjord för människors barn, såsom den nu genom andeingivelse har blivit uppenbarad för hans	5 Which, in other generations, had not been made known unto the sons of men, as it hath, now, been revealed by his holy apostles and prophets,

	heliga apostlar och profeter.	in Spirit; —
6 että näet pakanatkin ovat kanssaperillisiä ja yhtä ruumista ja osallisia lupaukseen Kristuksessa Jeesuksessa evankeliumin kautta,	6 Jag menar den hemligheten, att hedningarna i Kristus Jesus äro våra medarvingar och jämte oss lemmar i en och samma kropp och jämte oss delaktiga i löftet -- detta genom evangelium,	6 That they who are of the nations should be joint heirs, and a joint body, and joint partakers of the promise in Christ Jesus through means of the glad–message,—
7 jonka palvelijaksi minä olen tullut Jumalan armon lahjan kautta, joka minulle on annettu hänen voimansa vaikutuksesta.	7 vars tjänare jag har blivit i följd av den Guds nåds gåva som blev mig given genom hans mäktiga kraft.	7 Of which I was made a minister, according to the free–gift of the favour of God which was given unto me, according to the energy of his power:
8 Minulle, kaikista pyhistä halvimmalle, on annettu tämä armo: julistaa pakanoille evankeliumia Kristuksen tutkimattomasta rikkaudesta	8 Ja, åt mig, den ringaste bland alla heliga, blev den nåden given att för hedningarna förkunna evangelium om Kristi outrannsakliga rikedom,	8 Unto me—the less than least of all saints, was given this favour, unto the nations, to announce the glad–message of the untraceable riches of the Christ,
9 ja saattaa kaikille ilmeiseksi, mitä on sen salaisuuden taloudenhoito, joka ikuisista ajoista asti on ollut kätkettynä Jumalassa, kaiken Luojassa,	9 och att lägga i dagen huru det rådslut har blivit utfört, som tidsåldrarna igenom hade såsom en hemlighet varit fördolt i Gud, alltings skapare.	9 And to bring to light—what is the administration of the sacred secret which had been hidden away from the ages in God, who did all things create:
10 että Jumalan moninainen viisaus seurakunnan kautta nyt tulisi taivaallisten	10 Ty Gud ville att hans mångfaldiga visdom nu, i och genom församlingen,	10 In order that now, unto the principalities and the authorities in the heavenlies, might

hallitusten ja valtojen tietoon

skulle bliva kunnig för furstarna och väldigheterna i den himmelska världen.

be made known, through means of the assembly, the manifold wisdom of God,—

11 sen iankaikkisen aivoituksen mukaisesti, jonka hän oli säätänyt Kristuksessa Jeesuksessa, meidän Herrassamme,

11 Sådant hade hans beslut varit från tidsåldrarnas begynnelse, det som han utförde i Kristus Jesus, vår Herre.

11 According to a plan of the ages which he made in the anointed Jesus our Lord,—

12 jossa meillä, uskon kautta häneen, on uskallus ja luottavainen pääsy Jumalan tykö.

12 Och i honom kunna vi med tillförsikt frimodigt träda fram, genom tron på honom.

12 In whom we have our freedom of speech and introduction with assurance, through the faith of him; —

13 Siksi minä pyydän, ettette lannistuisi niiden ahdistusten vuoksi, joita minä teidän tähtenne kärsin, sillä ne ovat teidän kunnianne.

13 Därför beder jag eder att icke fälla modet vid mina lidanden för eder; de lända ju eder till ära.

13 Wherefore I request, that there be no fainting in my tribulations in your behalf, the which is your glory; —

14 Sentähden minä notkistan polveni Isän edessä,

14 Fördenskull böjer jag mina knän för Fadern --

14 For this cause, I bow my knees unto the Father,—

15 josta kaikki, millä isä on, taivaissa ja maan päällä, saa nimensä,

15 honom från vilken allt vad fader heter i himmelen och på jorden har sitt namn --

15 From whom every fatherhood in [the] heavens and upon the earth is named,—

16 että hän kirkkautensa runsauden mukaisesti antaisi teidän, sisällisen ihmisenne puolesta, voimassa vahvistua hänen Henkensä kautta

16 och beder att han ville efter sin härlighets rikedom förläna eder, att I genom hans Ande växen till i kraft till eder invärtes människa,

16 In order that he may give unto you— according to his glorious riches, with power, to be strengthened, through his Spirit, in the inner man,

17 ja Kristuksen asua uskon kautta teidän sydämissänne,

17 och att Kristus genom tron må bo i edra hjärtan, och att I mån vara rotade och

17 That the Christ may dwell, through means of your faith, in your hearts, in love,

	grundade i kärleken,	having become rooted and founded,
18 niin että te, rakkauteen juurtuneina ja perustuneina, voisitte kaikkien pyhien kanssa käsittää, mikä leveys ja pituus ja korkeus ja syvyys on,	18 så att I, tillika med alla de heliga, till fullo förmån fatta vad bredden och längden och höjden och djupet är	18 In order that ye may be mighty enough to grasp firmly, with all the saints,—what is the breadth and length and depth and height,
19 ja oppia tuntemaan Kristuksen rakkauden, joka on kaikkea tietoa ylempänä; että tulisitte täyteen Jumalan kaikkea täyteyttä.	19 och så lära känna Kristi kärlek, som övergår all kunskap. Ty så skolen I bliva helt uppfyllda av all Guds fullhet.	19 To get to know, also, the knowledge-surpassing, love of the Christ,—in order that ye may be filled unto all the fulness of God:
20 Mutta hänelle, joka voi tehdä enemmän, monin verroin enemmän kuin kaikki, mitä me anomme tai ymmärrämme, sen voiman mukaan, joka meissä vaikuttaa,	20 Men honom, som förmår göra mer, ja, långt mer än allt vad vi bedja eller tänka, efter den kraft som är verksam i oss,	20 Now, unto him who is able to do, above all things, exceeding abundantly above the things which we ask or conceive,—according to the power which doth energise itself within us,—
21 hänelle kunnia seurakunnassa ja Kristuksessa Jeesuksessa kautta kaikkien sukupolvien, aina ja iankaikkisesti! Amen.	21 honom tillhör äran i församlingen och i Kristus Jesus alla släkten igenom i evigheternas evighet, amen.	21 Unto him, be the glory, in the assembly, and in Christ Jesus—unto all the generations of the age of ages; Amen:—
4 luku		
1 Niin kehoitan siis minä, joka olen vankina Herrassa, teitä vaeltamaan, niinkuin saamanne kutsumuksen arvo vaatii,	1 Så förmanar jag nu eder, jag som är en fånge i Herren, att föra en vandel som är värdig den kallelse I haven undfått,	1 I exhort you, therefore, I, the prisoner in the Lord, to walk in a manner worthy of the calling wherewith ye were called:—
2 kaikessa nöyryydessä ja	2 med all ödmjukhet	2 With all lowliness

hiljaisuudessa ja pitkämielisyydessä kärsien toinen toistanne rakkaudessa

3 ja pyrkien säilyttämään hengen yhteyden rauhan yhdyssiteellä:

4 yksi ruumis ja yksi henki, niinkuin te olette kutsututkin yhteen ja samaan toivoon, jonka te kutsumuksessanne saitte;

5 yksi Herra, yksi usko, yksi kaste;

6 yksi Jumala ja kaikkien Isä, joka on yli kaikkien ja kaikkien kautta ja kaikissa.

7 Mutta itsekullekin meistä on armo annettu Kristuksen lahjan mitan mukaan.

8 Sentähden on sanottu: "Hän astui ylös korkeuteen, hän otti vankeja saaliikseen, hän antoi lahjoja ihmisille."

9 Mutta että hän astui ylös, mitä se on muuta, kuin että hän oli astunut alaskin, maan alimpiin paikkoihin?

10 Hän, joka on astunut alas, on se, joka myös

och allt saktmod, med tålamod, så att I haven fördrag med varandra i kärlek

3 och vinnläggen eder om att bevara Andens enhet genom fridens band:

4 en kropp och en Ande, likasom I ock bleven kallade till att leva i ett och samma hopp, det som tillhör eder kallelse --

5 en Herre, en tro, ett dop, en Gud, som är allas Fader,

6 han som är över alla, genom alla och i alla.

7 Men åt var och en särskild av oss blev nåden given, alltefter som Kristus tillmätte honom sin gåva.

8 Därför heter det: »Han for upp i höjden, han tog fångar, han gav människorna gåvor.»

9 Men detta ord »han for upp», vad innebär det, om icke att han förut hade farit hit ned till jordens lägre rymder?

10 Den som for ned, han är ock den som

and meekness, with long suffering, bearing one with another in love,

3 Giving diligence to keep—the oneness of the Spirit in the uniting-bond of peace,—

4 One body, and one spirit, even as ye were also called in one hope of your calling,

5 One Lord, one faith, one immersion,

6 One God and Father of all—who is over all, and through all, and in all.

7 To each one of you, however, hath favour been given, according to the measure of the free-gift of the Christ;

8 Wherefore he saith—Ascending on high, he took captivity captive, [and] gave gifts unto men.

9 Now this, He ascended; what is it,—save—that he also descended into the under parts of the earth?

10 He that descended, he, it is who also

astui ylös, kaikkia taivaita ylemmäksi, täyttääkseen kaikki.

11 Ja hän antoi muutamat apostoleiksi, toiset profeetoiksi, toiset evankelistoiksi, toiset paimeniksi ja opettajiksi,

12 tehdäkseen pyhät täysin valmiiksi palveluksen työhön, Kristuksen ruumiin rakentamiseen,

13 kunnes me kaikki pääsemme yhteyteen uskossa ja Jumalan Pojan tuntemisessa, täyteen miehuuteen, Kristuksen täyteyden täyden iän määrään,

14 ettemme enää olisi alaikäisiä, jotka ajelehtivat ja joita viskellään kaikissa opintuulissa ja ihmisten arpapelissä ja eksytyksen kavalissa juonissa;

15 vaan että me, totuutta noudattaen rakkaudessa, kaikin tavoin kasvaisimme häneen, joka on pää,

for upp över alla himlar, för att han skulle uppfylla allt.

11 Och han gav oss somliga till apostlar, somliga till profeter, somliga till evangelister, somliga till herdar och lärare.

12 Ty han ville göra de heliga skickliga till att utföra sitt tjänarvärv, att uppbygga Kristi kropp,

13 till dess att vi allasammans komma fram till enheten i tron och i kunskapen om Guds Son, till manlig mognad, och så bliva fullvuxna, intill Kristi fullhet.

14 Så skulle vi icke mer vara barn, icke såsom havets vågor drivas omkring av vart vindkast i läran, vid människornas bedrägliga spel, när de illfundigt söka främja villfarelsens listiga anslag.

15 Nej, vi skulle då hålla oss till sanningen, och i alla stycken i kärlek växa upp till

ascended over–above all the heavens, that he might fill all things;

11 And, he, gave—some, indeed, to be apostles, and some, prophets, and some, evangelists, and some, shepherds and teachers,—

12 With a view to the fitting of the saints for the work of ministering, for an upbuilding of the body of the Christ;

13 Until we all advance—into the oneness of the faith, and the personal knowledge of the Son of God, into a man of full–growth, into the measure of the stature of the fulness of the Christ;

14 That we may, no longer, be infants—billow–tossed and shifted round with every wind of teaching,—in the craft of men, in knavery suited to the artifice of error;

15 But, pursuing truth––may, in love, grow into him in all things,––who is the head,

Kristus,	honom som är huvudet, Kristus.	Christ,—
16 josta koko ruumis, yhteen liitettynä ja koossa pysyen jokaisen jänteensä avulla, kasvaa rakentuakseen rakkaudessa sen voiman määrän mukaan, mikä kullakin osalla on.	16 Ty från honom hämtar hela kroppen sin tillväxt, till att bliva uppbyggd i kärlek, i det att den sammanslutes och får sammanhållning genom det bistånd var led giver, med en kraft som är avmätt efter var särskild dels uppgift.	16 Out of whom all the body—fitly framing itself together, and connecting itself, through means of every joint of supply, by way of energising in the measure of each single part—secureth the growing of the body, unto an upbuilding of itself in love.
17 Sen minä siis sanon ja varoitan Herrassa: älkää enää vaeltako, niinkuin pakanat vaeltavat mielensä turhuudessa,	17 Jag tillsäger eder alltså och uppmanar eder allvarligt i Herren, att icke mer vandra såsom hedningarna i sitt sinnes fåfänglighet vandra,	17 This, therefore, am I saying and protesting in the Lord:—that, no longer, ye walk even as, the nations, walk—in the vanity of their minds,
18 nuo, jotka, pimentyneinä ymmärrykseltään ja vieraantuneina Jumalan elämästä heissä olevan tietämättömyyden tähden ja sydämensä paatumuksen tähden,	18 hedningarna, vilka, i följd av den okunnighet som råder hos dem genom deras hjärtans förstockelse, äro förmörkade till förståndet och bortkomna från det liv som är av Gud.	18 Being darkened in their understanding, alienated from the life of God—by reason of the ignorance that existeth within them, by reason of their hearts being turned into stone,
19 ovat päästäneet tuntonsa turtumaan ja heittäytyneet irstauden valtaan, harjoittamaan kaikkinaista saastaisuutta, ahneudessa.	19 Ty i sin försoffning hava de överlämnat sig åt lösaktighet, så att de i girighet bedriva alla slags orena gärningar.	19 Who, indeed, having become past feeling, have delivered, themselves, up, with wantonness, unto making a trade of all impurity with greed.
20 Mutta näin te ette ole oppineet Kristusta	20 Men I haven icke fått en sådan	20 Ye, however, have, not thus, learned the

tuntemaan,

undervisning om Kristus,

Christ:—

21 jos muutoin olette hänestä kuulleet ja hänessä opetusta saaneet, niinkuin totuus on Jeesuksessa:

21 om I eljest så haven hört om honom och så blivit lärda i honom, som sanning är i Jesus:

21 If, at least, it is, him, ye have heard, and, in him, ye have been taught—even as truth is in Jesus,—

22 että teidän tulee panna pois vanha ihmisenne, jonka mukaan te ennen vaelsitte ja joka turmelee itsensä petollisia himoja seuraten,

22 att I -- då detta nu krävdes på grund av eder förra vandel -- haven avlagt den gamla människan, som fördärvar sig genom att följa sina begärelsers bedrägliga lockelser,

22 That ye were to strip off—as regardeth the former behaviour—the old man, who corrupteth himself according to his deceitful covetings,

23 ja uudistua mielenne hengeltä

23 och nu förnyens genom Anden som bor i edert sinne,

23 And were to be getting young again in the spirit of your mind,

24 ja pukea päällenne uusi ihminen, joka Jumalan mukaan on luotu totuuden vanhurskauteen ja pyhyyteen.

24 och att I haven iklätt eder den nya människan, som är skapad till likhet med Gud i sanningens rättfärdighet och helighet.

24 And were to put on the man of new mould, who, after God, hath been created in his truthful righteousness and loving kindness.

25 Pankaa sentähden pois valhe ja puhukaa totta, kukin lähimmäisensä kanssa, sillä me olemme toinen toisemme jäseniä.

25 Läggen därför bort lögnen, och talen sanning med varandra, eftersom vi äro varandras lemmar.

25 Wherefore, stripping off what is false, be speaking truth each one with his neighbour, because we are members one of another;

26 "Vihastukaa, mutta älkää syntiä tehkö." Älkää antako auringon laskea vihanne yli,

26 »Vredgens, men synden icke»; låten icke solen gå ned över eder vrede,

26 Be ye angry, and not committing sin, let not the sun be going down upon your angry mood,

27 älkääkä antako perkeleelle sijaa.

27 och given icke djävulen något tillfälle.

27 Neither be giving place unto the

adversary;

28 Joka on varastanut, älköön enää varastako, vaan tehköön ennemmin työtä ja toimittakoon käsillään sitä, mikä hyvää on, että hänellä olisi, mitä antaa tarvitsevalle.

28 Den som har stulit, han stjäle icke mer, utan arbete hellre, och uträtte med sina händer vad gott är, så att han har något varav han kan dela med sig åt den som lider brist.

28 Let, the stealer, no more, steal, but rather let him be toiling,—working with his hands the thing that is good, that he may have [wherewith] to be giving away to him that hath need;

29 Mikään rietas puhe älköön suustanne lähtekö, vaan ainoastaan sellainen, mikä on rakentavaista ja tarpeellista ja on mieluista niille, jotka kuulevat.

29 Låten intet ohöviskt tal utgå ur eder mun, utan allenast det som är gott, till uppbyggelse, där sådan behöves, så att det bliver till välsignelse för dem som höra det.

29 Let, no putrid discourse, out of your mouth, be going forth, but if anything is good—suited to the needful upbuilding,—that it may give benefit unto them that hear;

30 Älkääkä saattako murheelliseksi Jumalan Pyhää Henkeä, joka on teille annettu sinetiksi lunastuksen päivään saakka.

30 Och bedröven icke Guds helige Ande, vilken I haven undfått såsom ett insegel, för förlossningens dag.

30 And be not grieving the Holy Spirit of God, wherewith ye have been sealed unto a day of redemption;

31 Kaikki katkeruus ja kiivastus ja viha ja huuto ja herjaus, kaikki pahuus olkoon kaukana teistä.

31 All bitterhet och häftighet och vrede, allt skriande och smädande, ja, allt vad ondska heter vare fjärran ifrån eder.

31 All bitterness, and wrath, and anger, and outcry, and profane speaking, let it be taken away from you, with all baseness;

32 Olkaa sen sijaan toisianne kohtaan ystävällisiä, hyväsydämisiä, anteeksiantavaisia toinen toisellenne, niinkuin Jumalakin on Kristuksessa teille anteeksi antanut.

32 Varen i stället goda och barmhärtiga mot varandra, och förlåten varandra, såsom Gud i Kristus har förlåtit eder.

32 And be ye gracious one to another, tenderly affectionate, in favour forgiving one another—even as, God also, in Christ, hath in favour forgiven you;

5 luku

1 Olkaa siis Jumalan seuraajia, niinkuin rakkaat lapset,	1 Bliven alltså Guds efterföljare, såsom hans älskade barn,	1 Become ye, therefore, imitators of God, as children beloved,
2 ja vaeltakaa rakkaudessa, niinkuin Kristuskin rakasti teitä ja antoi itsensä meidän edestämme lahjaksi ja uhriksi, Jumalalle "suloiseksi tuoksuksi."	2 och vandren i kärlek, såsom Kristus älskade eder och utgav sig själv för oss till en gåva och ett offer, »Gud till en välbehaglig lukt».	2 And walk in love—even as, the Christ also, loved you, and delivered himself up in your behalf, an offering and sacrifice unto God, for a fragrance of sweet smell.
3 Mutta haureutta ja minkäänlaista saastaisuutta tai ahneutta älköön edes mainittako teidän keskuudessanne - niinkuin pyhien sopii -	3 Men otukt och orenhet, av vad slag det vara må, och girighet skolen I, såsom det anstår heliga, icke ens låta nämnas bland eder,	3 But, fornication, and all impurity, or covetousness, let it not be named among you—even as becometh saints;
4 älköön myös rivoutta tai tyhmää lorua tai ilvehtimistä, jotka ovat sopimattomia, vaan paremmin kiitosta.	4 ej heller ohöviskt väsende och dåraktigt tal och gyckel; sådant är otillbörligt. Låten fastmer tacksägelse höras.	4 And shamelessness and foolish talking, or jesting,—which things are beneath you,—but, rather, giving of thanks;
5 Sillä sen te tiedätte ja tunnette, ettei yhdelläkään haureellisella eikä saastaisella eikä ahneella - sillä hän on epäjumalanpalvelija - ole perintöosaa Kristuksen ja Jumalan valtakunnassa.	5 Ty det bören I veta, och det insen I också själva, att ingen otuktig eller oren människa har arvedel i Kristi och Guds rike, ej heller någon girig, ty en sådan är en avgudadyrkare.	5 For, this, ye know, if ye take note—that no fornicator, or impure or greedy person, who is an idolater, hath any inheritance in the kingdom of the Christ and God.
6 Älköön kukaan pettäkö teitä tyhjillä puheilla, sillä semmoisten tähden kohtaa	6 Låten ingen bedraga eder med tomma ord; ty för sådana synder	6 Let no one be deceiving you with empty words; for,

Jumalan viha tottelemattomuuden lapsia;

kommer Guds vrede över de ohörsamma.

because of these things, is coming the anger of God upon the sons of obstinacy:

7 älkää siis olko niihin osallisia heidän kanssaan.

7 Haven alltså ingen del i sådant.

7 Do not, then, become co–partners with them;

8 Ennen te olitte pimeys, mutta nyt te olette valkeus Herrassa. Vaeltakaa valkeuden lapsina

8 I voren ju förut mörker, men nu ären I ljus i Herren; vandren då såsom ljusets barn.

8 For ye were, at one time, darkness, but, now, are ye light in the Lord,—as children of light, be walking,

9 - sillä kaikkinainen hyvyys ja vanhurskaus ja totuus on valkeuden hedelmä -

9 Ty ljusets frukt består i allt vad godhet och rättfärdighet och sanning är.

9 For, the fruit of the light, is in all goodness, and righteousness, and truth,—

10 ja tutkikaa, mikä on otollista Herralle;

10 Ja, vandren så, i det att I pröven vad som är välbehagligt för Herren.

10 Putting to the test what is well–pleasing unto the Lord;

11 älköönkä teillä olko mitään osallisuutta pimeyden hedelmättömiin tekoihin, vaan päinvastoin nuhdelkaakin niistä.

11 Och haven ingen delaktighet i mörkrets gärningar, som icke giva någon frukt, utan avslöjen dem fastmer.

11 And be not joining in fellowship in the unfruitful works of darkness, but, rather, be even administering reproof;

12 Sillä häpeällistä on jo sanoakin, mitä he salassa tekevät;

12 Vad av sådana människor i hemlighet förövas, därom är det skamligt till och med att tala;

12 For, of the secret things which are brought to pass by them, it is, shameful, even to speak!

13 mutta tämä kaikki tulee ilmi, kun valkeus sen paljastaa, sillä kaikki, mikä tulee ilmi, on valkeutta.

13 men alltsammans bliver uppenbart, när det avslöjas genom ljuset. Ty varhelst något bliver uppenbart, där är ljus.

13 All things, however, when reproved by the light, become manifest, for, all that of itself maketh manifest, is, light;

14 Sentähden sanotaan: "Heräjä sinä, joka nukut, ja

14 Därför heter det: »Vakna upp, du som

14 Wherefore it saith—Up! thou sleeper, and

nouse kuolleista, niin Kristus sinua valaisee!"

sover, och stå upp ifrån de döda, så skall Kristus lysa fram för dig.»

arise from among the dead, and the Christ will shine upon thee.

15 Katsokaa siis tarkoin, kuinka vaellatte: ei niinkuin tyhmät, vaan niinkuin viisaat,

15 Sen därför noga till, huru I vandren: att I vandren icke såsom ovisa människor, utan såsom visa;

15 Be taking heed, therefore, exactly how ye are walking,—not as unwise, but as wise,—

16 ja ottakaa vaari oikeasta hetkestä, sillä aika on paha.

16 och tagen väl i akt vart lägligt tillfälle. Ty tiden är ond.

16 Buying out for yourselves the opportunity, because, the days, are evil;

17 Älkää sentähden olko mielettömät, vaan ymmärtäkää, mikä Herran tahto on.

17 Varen alltså icke oförståndiga, utan förstån vad som är Herrens vilja.

17 For this cause, do not become foolish, but have discernment as to what is the will of the Lord;

18 Älkääkä juopuko viinistä, sillä siitä tulee irstas meno, vaan täyttykää Hengellä,

18 Och dricken eder icke druckna av vin; ty därav kommer ett oskickligt leverne. Låten eder fastmer uppfyllas av ande,

18 And be not getting drunk with wine, in which is dissoluteness, but be getting filled in Spirit; —

19 puhuen keskenänne psalmeilla ja kiitosvirsillä ja hengellisillä lauluilla, veisaten ja laulaen sydämessänne Herralle,

19 och talen till varandra i psalmer och lovsånger och andliga visor, och sjungen och spelen till Herrens ära i edra hjärtan,

19 Speaking to yourselves, with psalms and hymns and spiritual songs; singing, and striking the strings, with your heart unto the Lord;

20 kiittäen aina Jumalaa ja Isää kaikesta meidän Herramme Jeesuksen Kristuksen nimessä.

20 och tacken alltid Gud och Fadern för allt, i vår Herres, Jesu Kristi, namn.

20 Giving thanks, always, for all things, in the name of our Lord Jesus Christ, unto your God and Father;

21 Ja olkaa toinen toisellenne alamaiset Kristuksen pelossa.

21 Underordnen eder varandra i Kristi fruktan.

21 Submitting yourselves one to another in reverence

of Christ,—

22 Vaimot, olkaa omille miehillenne alamaiset niinkuin Herralle;

22 I hustrur, underordnen eder edra män, såsom I underordnen eder Herren;

22 Ye wives, unto your own husbands, as unto the Lord,

23 sillä mies on vaimon pää, niinkuin myös Kristus on seurakunnan pää, hän, ruumiin vapahtaja.

23 ty en man är sin hustrus huvud, såsom Kristus är församlingens huvud, han som ock är denna sin kropps Frälsare.

23 Because, a husband, is the head of his wife, as, the Christ also, is the head of the assembly, he, being the saviour of the body,—

24 Mutta niinkuin seurakunta on Kristukselle alamainen, niin olkoot vaimotkin miehillensä kaikessa alamaiset.

24 Ja, såsom församlingen underordnar sig Kristus, så skola ock hustrurna i allt underordna sig sina män.

24 Nevertheless, as, the assembly, submitteth herself unto the Christ, so, the wives, unto their husbands, in everything:

25 Miehet, rakastakaa vaimojanne, niinkuin Kristuskin rakasti seurakuntaa ja antoi itsensä alttiiksi sen edestä,

25 I män, älsken edra hustrur, såsom Kristus har älskat församlingen och utgivit sig själv för henne

25 Ye husbands, be loving your wives, even as, the Christ also, loved the assembly, and delivered, himself, up in her behalf,

26 että hän sen pyhittäisi, puhdistaen sen, vedellä pesten, sanan kautta,

26 till att helga henne, genom att rena henne medelst vattnets bad, i kraft av ordet.

26 That, her, he might sanctify, having purified [her] with the bath of water, in declaration,

27 saadakseen asetetuksi eteensä kirkastettuna seurakunnan, jossa ei olisi tahraa eikä ryppyä eikä mitään muuta sellaista, vaan joka olisi pyhä ja nuhteeton.

27 Ty så ville han själv ställa fram församlingen inför sig i härlighet, utan fläck och skrynka och annat sådant; fastmer skulle hon vara helig och ostrafflig.

27 That, he, might present, unto himself, the assembly, all glorious, not having spot or wrinkle or any of such things, but that she should be holy and blameless;

28 Samalla tavoin tulee

28 På samma sätt äro

28 So, ought the

myös miesten rakastaa vaimojansa niinkuin omia ruumiitaan; joka rakastaa vaimoansa, hän rakastaa itseänsä.

29 Sillä eihän kukaan koskaan ole vihannut omaa lihaansa, vaan hän ravitsee ja vaalii sitä, niinkuin Kristuskin seurakuntaa,

30 sillä me olemme hänen ruumiinsa jäseniä.
31 "Sentähden mies luopukoon isästänsä ja äidistänsä ja liittyköön vaimoonsa, ja ne kaksi tulevat yhdeksi lihaksi."

32 Tämä salaisuus on suuri; minä tarkoitan Kristusta ja seurakuntaa.

33 Mutta myös teistä kukin kohdaltaan rakastakoon vaimoaan niinkuin itseänsä; mutta vaimo kunnioittakoon miestänsä.

männen pliktiga att älska sina hustrur, då dessa ju äro deras egna kroppar; den som älskar sin hustru, han älskar sig själv.
29 Ingen har någonsin hatat sitt eget kött; i stället när och omhuldar man det, såsom Kristus gör med församlingen,

30 eftersom vi äro lemmar av hans kropp.
31 »Fördenskull skall en man övergiva sin fader och sin moder och hålla sig till sin hustru, och de tu skola varda ett kött.» --

32 Den hemlighet som ligger häri är stor; jag säger detta med tanke på Kristus och församlingen.
33 Dock gäller också om eder att var och en skall älska sin hustru såsom sig själv; men hustrun å sin sida skall visa sin man vördnad.

husbands [also] to be loving their own wives, as their own bodies,— he that loveth his own wife, loveth himself,

29 No one, in fact, ever yet hated, his own flesh, but nourisheth and cherisheth it,—even as, the Christ, the assembly,
30 Because, members, are we of his body; —
31 For this cause, will a man leave his father and his mother, and will cleave unto his wife, and, they two, shall become, one flesh.
32 This sacred secret, is, great,—I, however, am speaking as to Christ and [as to] the assembly; —
33 Nevertheless, ye also, do ye, individually, each man be so loving, his own wife, as himself, and, the wife, [see] that she reverence her husband.

6 luku

1 Lapset, olkaa vanhemmillenne kuuliaiset

1 I barn, varen edra föräldrar lydiga i

1 Ye children, be obedient unto your

Herrassa, sillä se on oikein.	Herren, ty detta är rätt och tillbörligt.	parents [in the Lord], for this is right:
2 "Kunnioita isääsi ja äitiäsi" - tämä on ensimmäinen käsky, jota seuraa lupaus -	2 »Hedra din fader och din moder.» Det är ju först detta bud som har ett löfte med sig:	2 Honour thy father and thy mother,—which indeed is the first commandment with promise,
3 "että menestyisit ja kauan eläisit maan päällä."	3 »för att det må gå dig väl och du må länge leva på jorden».	3 That it may come to be, well with thee, and thou shalt be long–lived upon the land.
4 Ja te isät, älkää kiihoittako lapsianne vihaan, vaan kasvattakaa heitä Herran kurissa ja nuhteessa.	4 Och I fäder, reten icke edra barn till vrede, utan fostren dem i Herrens tukt och förmaning.	4 And ye fathers, be not provoking your children to anger, but be nourishing them up in the discipline and admonition of the Lord.
5 Palvelijat, olkaa kuuliaiset maallisille isännillenne, pelossa ja vavistuksessa, sydämenne yksinkertaisuudessa, niinkuin Kristukselle,	5 I tjänare, varen edra jordiska herrar lydiga, med fruktan och bävan, av uppriktigt hjärta, såsom gällde det Kristus;	5 Ye servants, be obedient unto them who, after the flesh, are your masters, with fear and trembling, in singleness of your heart, as unto the Christ;
6 ei silmänpalvelijoina, ihmisille mieliksi, vaan Kristuksen palvelijoina, sydämestänne tehden, mitä Jumala tahtoo,	6 icke med ögontjänst, av begär att behaga människor, utan såsom Kristi tjänare, som av hjärtat göra Guds vilja;	6 Not by way of eye–service as man–pleasers, but as servants of Christ, doing the will of God, from the soul,
7 hyvällä mielellä palvellen, niinkuin palvelisitte Herraa ettekä ihmisiä,	7 och gören eder tjänst med villighet, såsom tjänaden I Herren och icke människor.	7 with good will, rendering service—as unto the Lord, and not unto men;
8 tietäen, että mitä hyvää kukin tekee, sen hän saa	8 I veten ju att vad gott var och en gör,	8 Knowing that, each one, whatsoever he

takaisin Herralta, olkoonpa orja tai vapaa.

det skall han få igen av Herren, vare sig han är träl eller fri.

may do that is good, the same, shall he receive back from the Lord, whether bond or free.

9 Ja te isännät, tehkää samoin heille, jättäkää pois uhkaileminen, sillä tiedättehän, että sekä heidän että teidän Herranne on taivaissa ja ettei hän katso henkilöön.

9 Och I herrar, handlen på samma sätt mot dem, och upphören att bruka hårda ord; I veten ju att i himmelen finnes den som är Herre över både dem och eder, och att hos honom icke finnes anseende till personen.

9 And ye masters, the same things, be doing towards them, forbearing your threat–
–knowing that, both their and your Master, is in the heavens, and, respect of persons, there is none, with him.

10 Lopuksi, vahvistukaa Herrassa ja hänen väkevyytensä voimassa.

10 För övrigt, bliven allt starkare i Herren och i hans väldiga kraft.

10 For the rest, be empowering yourselves in the Lord, and in the grasp of his might:

11 Pukekaa yllenne Jumalan koko sota-asu, voidaksenne kestää perkeleen kavalat juonet.

11 Ikläden eder hela Guds vapenrustning, så att I kunnen hålla stånd emot djävulens listiga angrepp.

11 Put on the complete armour of God, with a view to your having power to stand against the strategies of the adversary;

12 Sillä meillä ei ole taistelu verta ja lihaa vastaan, vaan hallituksia vastaan, valtoja vastaan, tässä pimeydessä hallitsevia maailmanvaltiaita vastaan, pahuuden henkiolentoja vastaan taivaan avaruuksissa.

12 Ty den kamp vi hava att utkämpa är en kamp icke mot kött och blod, utan mot furstar och väldigheter och världshärskare, som råda här i mörkret, mot ondskans andemakter i himlarymderna.

12 Because our struggle is not against blood and flesh, but, against the principalities, against the authorities, against the world–holders, of this darkness, against the spiritual forces of wickedness in the heavenlies.

13 Sentähden ottakaa päällenne Jumalan koko sota-asu, voidaksenne

13 Tagen alltså på eder hela Guds vapenrustning, så att I

13 For this cause, take up the complete armour of God, in

pahana päivänä tehdä vastarintaa ja kaikki suoritettuanne pysyä pystyssä.

kunnen stå emot på den onda dagen och, sedan I haven fullgjort allt, behålla fältet.

order that ye may receive power to withstand in the evil day, and, all things, having accomplished, to stand!

14 Seisokaa siis kupeet totuuteen vyötettyinä, ja olkoon pukunanne vanhurskauden haarniska,

14 Stån därför omgjordade kring edra länder med sanningen, och »varen iklädda rättfärdighetens pansar»,

14 Stand therefore,—having girded your loins with truth, and put on the breastplate of righteousness,

15 ja kenkinä jaloissanne alttius rauhan evankeliumille.

15 och haven såsom skor på edra fötter den beredvillighet som fridens evangelium giver.

15 And shod your feet with the readiness of the glad–message of peace;

16 Kaikessa ottakaa uskon kilpi, jolla voitte sammuttaa kaikki pahan palavat nuolet,

16 Och tagen alltid trons sköld, varmed I skolen kunna utsläcka den ondes alla brinnande pilar.

16 With all, having taken up the shield of faith, wherewith ye shall have power, all the ignited darts of the wicked one, to quench;

17 ja ottakaa vastaan pelastuksen kypäri ja Hengen miekka, joka on Jumalan sana.

17 Och låten giva eder »frälsningens hjälm» och Andens svärd, som är Guds ord.

17 And, the helmet of salvation, welcome ye, and the sword of the spirit, which is what God hath spoken,

18 Ja tehkää tämä kaikella rukouksella ja anomisella, rukoillen joka aika Hengessä ja sitä varten valvoen kaikessa kestäväisyydessä ja anomisessa kaikkien pyhien puolesta;

18 Gören detta under ständig åkallan och bön, så att I alltjämt bedjen i Anden och fördenskull vaken, under ständig uthållighet och ständig bön för alla de heliga.

18 With all prayer and supplication, praying in every season, in spirit, and, thereunto, watching, with all perseverance and supplication, for all the saints,—

19 ja minunkin puolestani, että minulle, kun suuni avaan, annettaisiin oikeat

19 Bedjen ock för mig, att min mun må upplåtas, och att det

19 And on behalf of me; —that, unto me, may be given

sanat rohkeasti julistaakseni evankeliumin salaisuutta,	jag skall tala må bliva mig givet, så att jag frimodigt kungör evangelii hemlighet,	discourse in the opening of my mouth, with freedom of utterance, to make known the sacred secret [of the glad-message]
20 jonka tähden minä olen lähettiläänä kahleissa, että minä siitä rohkeasti puhuisin, niinkuin minun puhua tulee.	20 för vars skull jag är ett sändebud i kedjor; ja, bedjen att jag må frimodigt tala därom med de rätta orden.	20 In behalf of which I am conducting an embassy in chains, that, therein, I may use freedom of utterance as it is needful for me to speak.
21 Mutta että tekin tietäisitte tilani, kuinka minun on, niin on Tykikus, rakas veljeni ja uskollinen palvelija Herrassa, antava teille siitä kaikesta tiedon.	21 Men för att ock I skolen få veta något om mig, huru det går mig, kommer Tykikus, min älskade broder och trogne tjänare i Herren, att underrätta eder om allt.	21 In order, however, that, ye also, may know the things which relate to me—what I am accomplishing,—all things, shall Tychicus make known unto you, [he] the beloved brother and faithful minister in the Lord,
22 Minä lähetän hänet teidän tykönne juuri sitä varten, että saisitte tietää meidän tilamme ja että hän lohduttaisi teidän sydämiänne.	22 Honom sänder jag till eder, just för att I skolen få veta huru det är med oss, och för att han skall hugna edra hjärtan.	22 Whom I have sent unto you for this very purpose, that ye may get to know the things concerning us, and he may encourage your hearts.
23 Rauha veljille ja rakkaus, uskon kanssa, Isältä Jumalalta ja Herralta Jeesukselta Kristukselta!	23 Frid vare med bröderna och kärlek tillika med tro, från Gud, Fadern, och Herren Jesus Kristus.	23 Peace unto the brethren, and love with faith,—from God our Father, and Lord Jesus Christ.
24 Armo olkoon kaikkien kanssa, jotka rakastavat meidän Herraamme	24 Nåd vare med alla som älska vår Herre Jesus Kristus -- nåd i	24 Favour be with all them that love our Lord Jesus Christ with

Jeesusta Kristusta - katoamattomuudessa.

oförgängligt liv.

incorruptness.

PAAVALIN KIRJE FILIPPILÄISILLE

1 luku

1 Paavali ja Timoteus, Kristuksen Jeesuksen palvelijat, kaikille pyhille Kristuksessa Jeesuksessa, jotka ovat Filippissä, sekä myös seurakunnan kaitsijoille ja seurakuntapalvelijoille.

1 Paulus och Timoteus, Kristi Jesu tjänare, hälsa alla de heliga i Kristus Jesus som bo i Filippi, tillika med församlingsföreståndare och församlingstjänare.

1 Paul and Timothy, servants of Jesus Christ,—unto all the saints in Christ Jesus who are in Philippi, with overseers and ministers:—

2 Armo teille ja rauha Jumalalta, meidän Isältämme, ja Herralta Jeesukselta Kristukselta!

2 Nåd vare med eder och frid ifrån Gud, vår Fader, och Herren Jesus Kristus.

2 Favour unto you, and peace, from God our Father and Lord Jesus Christ.

3 Minä kiitän Jumalaani, niin usein kuin teitä muistan,

3 Jag tackar min Gud, så ofta jag tänker på eder,

3 I am giving thanks unto my God, on occasion of all my remembrance of you,

4 aina kaikissa rukouksissani ilolla rukoillen teidän kaikkien puolesta,

4 i det jag alltid i alla mina böner med glädje beder för eder alla.

4 At all times, in every supplication of mine, in behalf of you all, with joy, my supplication, making,—

5 kiitän siitä, että olette olleet osallisia evankeliumiin ensi päivästä alkaen tähän päivään saakka,

5 Jag tackar honom för att I, allt ifrån första dagen intill nu, haven deltagit i arbetet för evangelium.

5 On account of your contribution unto the glad-message, from the first day until the present:

6 varmasti luottaen siihen, että hän, joka on alkanut teissä hyvän työn, on sen täyttävä Kristuksen Jeesuksen päivään saakka.

6 Och jag har den tillförsikten, att han som i eder har begynt ett gott verk, han skall ock fullborda det, intill Kristi Jesu dag.

6 Being persuaded of this very thing—that, he who hath begun in you a good work, will perfect it, until the day of Jesus Christ;

7 Ja oikein onkin, että minä näin ajattelen teitä kaikkia, koska te olette minun sydämessäni, te, jotka sekä ollessani kahleissa että evankeliumia puolustaessani ja vahvistaessani olette kaikki minun kanssani armosta osalliset.

7 Och det är ju rätt och tillbörligt att jag tänker så om eder alla, eftersom jag, både när jag ligger i bojor, och när jag försvarar och befäster evangelium, har eder i mitt hjärta såsom alla med mig delaktiga i nåden.

7 According as it is right in me to have this regard in behalf of you all,—because ye have had me in your hearts, both in my bonds and in the defence and confirmation of the glad-message, all of you being, joint partakers of my favour.

8 Sillä Jumala on minun todistajani, kuinka minä teitä kaikkia ikävöitsen Kristuksen Jeesuksen sydämellisellä rakkaudella.

8 Ty Gud är mitt vittne, han vet huru jag längtar efter eder alla med Kristi Jesu kärlek.

8 For God is, my witness, how I long for you all in the tender affections of Christ Jesus.

9 Ja sitä minä rukoilen, että teidän rakkautenne tulisi yhä runsaammaksi tiedossa ja kaikessa käsittämisessä,

9 Och därom beder jag, att eder kärlek må allt mer och mer överflöda av kunskap och förstånd i allt,

9 And, this, I pray—that, your love, may be, yet more and more, pre-eminent in personal knowledge and all perception,

10 voidaksenne tutkia, mikä paras on, että te Kristuksen päivään saakka olisitte puhtaat ettekä kenellekään loukkaukseksi,

10 så att I kunnen döma om vad rättast är, på det att I mån bliva rena och för ingen till stötesten, i väntan på Kristi dag,

10 To the end ye may be putting to the test the things that differ, in order that ye may be incorrupt and may give no occasion of stumbling, unto the day of Christ,

11 täynnä vanhurskauden hedelmää, jonka Jeesus Kristus saa aikaan, Jumalan kunniaksi ja ylistykseksi.

11 och bliva rika på rättfärdighetens frukt, vilken kommer genom Jesus Kristus, Gud till ära och pris.

11 Filled with that fruit of righteousness which is through Jesus Christ unto the glory and praise of God.

12 Mutta minä tahdon, että te, veljet, tietäisitte, että se, mitä minulle on

12 Jag vill att I, mina bröder, skolen veta att det som har vederfarits

12 Howbeit, I am minded, brethren, that ye should be, getting

tapahtunut, on koitunutkin evankeliumin menestykseksi,

mig snarare har länt till evangelii framgång.

to know, that, the things which relate unto myself, rather, unto an advancement of the glad-message, have fallen out,

13 niin että koko henkivartioston ja kaikkien muiden tietoon on tullut, että minä olen kahleissa Kristuksen tähden,

13 Det har nämligen så blivit uppenbart för alla i pretoriet och för alla andra, att det är i Kristus som jag bär mina bojor;

13 So that, my bonds, have become manifest in Christ, in the whole palace, and unto all the rest,—

14 ja että useimmat veljistä, saaden Herrassa uskallusta minun kahleistani, yhä enemmän rohkenevat pelkäämättä puhua Jumalan sanaa.

14 och de flesta av bröderna hava genom mina bojor blivit så frimodiga i Herren, att de med allt större dristighet våga oförskräckt förkunna Guds ord.

14 And [so that], the most of the brethren in the Lord, assured by my bonds, are becoming more abundantly bold to be fearlessly speaking the word of God:—

15 Muutamat tosin julistavat Kristusta kateudestakin ja riidan halusta, mutta toiset hyvässä tarkoituksessa:

15 Somliga finnas väl ock, som av avund och trätlystnad predika Kristus, men det finnes också andra som göra det av god vilja.

15 Some, indeed, by reason of envy and strife—some, however, by reason of good will—are proclaiming, the Christ:

16 nämä tekevät sitä rakkaudesta, koska tietävät, että minut on pantu evankeliumia puolustamaan,

16 Dessa senare göra det av kärlek, eftersom de veta att jag är satt till att försvara evangelium.

16 These, indeed, out of love, knowing that, for the defence of the glad-message, I am set;

17 nuo toiset taas julistavat Kristusta itsekkyydestä, epäpuhtaalla mielellä, luullen tuottavansa minulle murhetta kahleissani.

17 De förra åter förkunna Kristus av genstridighet, icke med rent sinne, i tanke att de skola tillskynda mig ytterligare bedrövelse i mina bojor.

17 But, those, out of faction, are declaring, the Christ, not purely—supposing to rouse up, tribulation, with my bonds.

18 Vaan mitäpä tuosta, kunhan Kristusta vain

18 Vad mer? Kristus bliver dock på ena

18 What then? That, in any way, whether in

tavalla tai toisella julistetaan, joko näön vuoksi tai totuudessa! Ja siitä minä iloitsen, ja olen vastakin iloitseva.

eller andra sättet förkunnad, det må nu ske för syns skull eller i uppriktighet; och däröver gläder jag mig. Ja, jag skall ock framgent få glädja mig;

pretext, or in truth, Christ, is declared, and, in this, I rejoice—yea, and will rejoice!

19 Sillä minä tiedän, että tämä on päättyvä minulle pelastukseksi teidän rukoustenne kautta ja Jeesuksen Kristuksen Hengen avulla,

19 ty jag vet att detta skall lända mig till frälsning, genom eder förbön och därigenom att Jesu Kristi Ande förlänas mig.

19 For I know that, this, shall turn unto me for salvation—through your supplication, and the supply of the Spirit of Jesus Christ,—

20 minun hartaan odotukseni ja toivoni mukaan, etten ole missään häpeään joutuva, vaan että Kristus nytkin, niinkuin aina, on tuleva ylistetyksi minun ruumiissani kaikella rohkeudella, joko elämän tai kuoleman kautta.

20 Det är nämligen min trängtan och mitt hopp att jag i intet skall komma på skam, utan att Kristus, nu såsom alltid, skall av mig med all frimodighet bliva förhärligad i min kropp, det må ske genom liv eller genom död.

20 According to my eager outlook and hope, that, in nothing, shall I be put to shame, but, with all freedom of speech, as always, now also, shall Christ be magnified in my body, whether through means of life, or of death.

21 Sillä elämä on minulle Kristus, ja kuolema on voitto.

21 Ty att leva, det är för mig Kristus, och att dö, det är för mig en vinning.

21 For, unto me—living, is Christ, and, dying, gain.

22 Mutta jos minun on eläminen täällä lihassa, niin siitä koituu hedelmää työlleni, ja silloin en tiedä, minkä valitsisin.

22 Men om det att leva i köttet för mig är att utföra ett arbete som bär frukt, vilketdera skall jag då välja? Det kan jag icke säga.

22 But, if living in flesh, [is Christ], this, unto me, is a fruit of work,—and, what I shall choose, I make not known:

23 Ahtaalla minä olen näiden kahden välissä: halu minulla on täältä eritä ja olla Kristuksen kanssa, sillä

23 Jag drages åt båda hållen. Ty väl åstundar jag att bryta upp och vara hos Kristus, vilket

23 I am held in constraint, however, by reason of the two,—having, the coveting,

se olisi monin verroin parempi;

ju vore mycket bättre;

to be released, and to be with, Christ, for it were far better!

24 mutta teidän tähtenne on lihassa viipymiseni tarpeellisempi.

24 men att jag lever kvar i köttet är för eder skull mer av nöden.

24 But, to abide still in the flesh, is more needful for your sake;

25 Ja kun olen tästä varma, niin minä tiedän jääväni eloon ja viipyväni kaikkien teidän luonanne teidän edistymiseksenne ja iloksenne uskossa,

25 Och då jag är förvissad härom, vet jag att jag skall leva kvar och förbliva hos eder alla, eder till förkovran och glädje i tron,

25 And, of, this, being assured, know that I shall abide,—yea abide with you all, for your advancement, and the joy of your faith;

26 että teidän kerskaamisenne minusta olisi yhä runsaampi Kristuksessa Jeesuksessa, kun minä taas tulen teidän tykönne.

26 för att eder berömmelse skall överflöda i Kristus Jesus, i fråga om mig, därigenom att jag ännu en gång kommer till eder.

26 In order that, your matter of boasting, may be more abundant in Christ Jesus, regarding me, through my own presence again with you.

27 Käyttäytykää vain Kristuksen evankeliumin arvon mukaisesti, että minä, tulinpa sitten teidän tykönne ja näin teidät tai olin tulematta, saan kuulla teistä, että te pysytte samassa hengessä ja yksimielisinä taistelette minun kanssani evankeliumin uskon puolesta,

27 Fören allenast en sådan vandel som är värdig Kristi evangelium, så att jag -- vare sig jag kommer och besöker eder, eller jag förbliver frånvarande -- får höra om eder att I stån fasta i en och samme Ande och endräktigt kämpen tillsammans för tron på evangelium,

27 Only, in a manner worthy of the glad–message of the Christ, be using your citizenship; in order that—whether coming and seeing you, or being absent, I may hear of the things which concern you—that ye are standing fast in one spirit, with one soul, joining for the combat along with the faith of the glad–message;

28 vastustajia missään kohden säikähtämättä; ja

28 utan att i något stycke låta skrämma

28 And not being affrighted in anything

se on heille kadotuksen, mutta teille pelastuksen merkki, merkki Jumalalta.

eder av motståndarna. Ty att I så skicken eder är för dem ett vittnesbörd om att de själva gå mot fördärvet, men att I skolen bliva frälsta, och detta av Gud.

by the opposers,—the which, is, unto them, a token of destruction, although of your salvation, and this from God;

29 Sillä teidän on suotu, Kristuksen tähden, ei ainoastaan uskoa häneen, vaan myös kärsiä hänen tähtensä,

29 Åt eder har ju förunnats icke allenast att tro på Kristus, utan ock att lida för hans skull,

29 Because, unto you, hath it been given as a favour, in behalf of Christ, not only, on him, to believe, but also, in his behalf, to suffer:—

30 teidän, joilla on sama taistelu, mitä näitte ja nyt kuulette minun taistelevan.

30 i det att I haven samma kamp som I förr sågen mig hava och nu hören att jag har.

30 Having, the same contest, which ye have seen in me, and now hear to be in me.

2 luku

1 Jos siis on jotakin kehoitusta Kristuksessa, jos jotakin rakkauden lohdutusta, jos jotakin Hengen yhteyttä, jos jotakin sydämellisyyttä ja laupeutta,

1 Om nu förmaning i Kristus, om uppmuntran i kärlek, om gemenskap i Anden, om hjärtlig godhet och barmhärtighet betyda något,

1 If there be, therefore, any encouragement in Christ, if any comfort of love, if any fellowship of spirit, if any tender affections and compassions,

2 niin tehkää minun iloni täydelliseksi siten, että olette samaa mieltä, että teillä on sama rakkaus, että olette sopuisat ja yksimieliset

2 gören då min glädje fullkomlig, i det att I ären ens till sinnes, uppfyllda av samma kärlek, endräktiga, liksinnade,

2 Fill ye up my joy—that, the same thing, ye esteem, the same love, possessing, joined in soul, the one thing, esteeming,—

3 ettekä tee mitään itsekkyydestä tai turhan kunnian pyynnöstä, vaan

3 fria ifrån genstridighet och ifrån begär efter fåfänglig

3 Nothing by way of faction, nothing by way of vain-glory,—

että nöyryydessä pidätte toista parempana kuin itseänne

ära. Fasthellre må var och en i ödmjukhet akta den andre förmer än sig själv.

but, in lowliness of mind, accounting, one another, superior to yourselves,—

4 ja että katsotte kukin, ette vain omaanne, vaan toistenkin parasta.

4 Och sen icke var och en på sitt eget bästa, utan var och en också på andras.

4 Not, to your own things, severally looking, but, to the things of others, severally:—

5 Olkoon teillä se mieli, joka myös Kristuksella Jeesuksella oli,

5 Varen så till sinnes som Kristus Jesus var,

5 The same thing, esteem, in yourselves, which also, in Christ Jesus, [ye esteem], —

6 joka ei, vaikka hänellä olikin Jumalan muoto, katsonut saaliiksensa olla Jumalan kaltainen,

6 han som var till i Guds-skepnad, men icke räknade jämlikheten med Gud såsom ett byte,

6 Who, in form of God, subsisting, not, a thing to be seized, accounted the being equal with God,

7 vaan tyhjensi itsensä ja otti orjan muodon, tuli ihmisten kaltaiseksi, ja hänet havaittiin olennaltaan sellaiseksi kuin ihminen;

7 utan utblottade sig själv, i det han antog tjänare-skepnad, när han kom i människogestalt. Så befanns han i utvärtes måtto vara såsom en människa

7 But, himself, emptied, taking, a servant's form, coming to be, in men's likeness;

8 hän nöyryytti itsensä ja oli kuuliainen kuolemaan asti, hamaan ristin kuolemaan asti.

8 och ödmjukade sig och blev lydig intill döden, ja, intill döden på korset.

8 And, in fashion, being found, as a man, humbled himself, becoming obedient as far as death, yea, death upon a cross.

9 Sentähden onkin Jumala hänet korkealle korottanut ja antanut hänelle nimen, kaikkia muita nimiä korkeamman,

9 Därför har ock Gud upphöjt honom över allting och givit honom det namn som är över alla namn

9 Wherefore also, God, uplifted him far on high, and favoured him with the name which is above every name,—

10 niin että kaikkien polvien pitää Jeesuksen

10 för att i Jesu namn alla knän skola böja

10 In order that, in the name of Jesus,

nimeen notkistuman, sekä niitten, jotka taivaissa ovat, että niitten, jotka maan päällä ovat, ja niitten, jotka maan alla ovat,

11 ja jokaisen kielen pitää tunnustaman Isän Jumalan kunniaksi, että Jeesus Kristus on Herra.

12 Siis, rakkaani, samoin kuin aina olette olleet kuuliaiset, niin ahkeroikaa, ei ainoastaan niinkuin silloin, kun minä olin teidän tykönänne, vaan paljoa enemmän nyt, kun olen poissa, pelolla ja vavistuksella, että pelastuisitte;

13 sillä Jumala on se, joka teissä vaikuttaa sekä tahtomisen että tekemisen, että hänen hyvä tahtonsa tapahtuisi.

14 Tehkää kaikki nurisematta ja epäröimättä,

15 että olisitte moitteettomat ja puhtaat, olisitte tahrattomat Jumalan lapset kieron ja nurjan sukukunnan keskellä, joiden joukossa te loistatte niinkuin tähdet maailmassa,

sig, deras som äro i himmelen, och deras som äro på jorden, och deras som äro under jorden,

11 och för att alla tungor skola bekänna, Gud, Fadern, till ära, att Jesus Kristus är Herre.

12 Därför, mina älskade, såsom I alltid förut haven varit lydiga, så mån I också nu med fruktan och bävan arbeta på eder frälsning, och det icke allenast såsom I gjorden, då jag var närvarande, utan ännu mycket mer nu, då jag är frånvarande.

13 Ty Gud är den som verkar i eder både vilja och gärning, för att hans goda vilja skall ske.

14 Gören allt utan att knorra och tveka,

15 så att I bliven otadliga och rena, Guds ostraffliga barn mitt ibland »ett vrångt och avogt släkte», inom vilket I lysen såsom himlaljus i världen,

every knee might bow––of beings in heaven, and on earth, and underground,—

11 And, every tongue, might openly confess—that Jesus Christ is, Lord, unto the glory of God the Father.

12 So, then, my beloved—even as ye have always obeyed, not [as] in my presence only, but, now, much more, in my absence, with fear and trembling, your own salvation, be working out;

13 For it is, God, who energiseth within you, both the desiring and the energising, in behalf of his good pleasure.

14 All things, be doing, apart from murmurings and disputings;

15 In order that ye may become faultless and inviolate, children of God, blameless amidst a crooked and perverted generation, amongst whom ye appear as luminaries

in the world,

16 tarjolla pitäessänne elämän sanaa, ollen minulle kerskaukseksi Kristuksen päivänä siitä, etten ole turhaan juossut enkä turhaan vaivaa nähnyt.

16 i det att I hållen fast vid livets ord. Bliven mig så till berömmelse på Kristi dag, till ett vittnesbörd om att jag icke har strävat förgäves och icke förgäves har arbetat.

16 A word of light, holding forth,—as a matter of boasting unto me, for the day of Christ,—that, not in vain, I ran, nor, in vain, I toiled:—

17 Vaan jos minut uhrataankin tehdessäni teidän uskonne uhri- ja palvelustoimitusta, niin minä kuitenkin iloitsen, ja iloitsen kaikkien teidän kanssanne;

17 Men om än mitt blod bliver utgjutet såsom ett drickoffer, när jag förrättar min tempeltjänst och därvid frambär offret av eder tro, så gläder jag mig dock och deltager i allas eder glädje.

17 Nay! if I am even to be poured out as a drink–offering, upon the sacrifice and public ministry of your faith, I rejoice, yea rejoice together with you all,—

18 samoin iloitkaa tekin, ja iloitkaa minun kanssani!

18 Sammalunda mån ock I glädjas och deltaga i min glädje.

18 For the same cause, moreover, do, ye also, rejoice, yea rejoice together with me.

19 Toivon Herrassa Jeesuksessa pian voivani lähettää Timoteuksen teidän tykönne, että minäkin tulisin rohkaistuksi, saatuani tietää, kuinka teidän on.

19 Jag hoppas nu i Herren Jesus att snart kunna sända Timoteus till eder, så att ock jag får känna hugnad genom det som jag då hör om eder.

19 I am hoping, however, in the Lord Jesus—Timothy, shortly, to send unto you, in order that, I also, may be of cheerful soul, when I have ascertained the things that concern you.

20 Sillä minulla ei ole ketään samanmielistä, joka vilpittömästi huolehtisi teidän tilastanne;

20 Ty jag har ingen av samma sinne som han, ingen som av så uppriktigt hjärta kommer att hava omsorg om eder.

20 For, no one, have I, of equal soul, who, genuinely, as to the things that concern you, will be anxious;

21 sillä kaikki he etsivät omaansa eivätkä sitä, mikä Kristuksen Jeesuksen on.

21 Allasammans söka de sitt eget, icke vad som hör Kristus Jesus till.

21 For, they all, their own things, do seek, not the things of Christ Jesus;

22 Mutta hänen koetellun mielensä te tunnette, että hän, niinkuin poika isäänsä, on minua palvellut evankeliumin työssä.

22 Men hans beprövade trohet kännen I; I veten huru han med mig har verkat i evangelii tjänst, såsom en son tjänar sin fader.

22 But, of the proof of him, be taking note,—that, as child, with father, with me, hath he done service for the glad-message;

23 Hänet minä siis toivon voivani lähettää heti, kun olen saanut nähdä, miten minun käy.

23 Honom hoppas jag alltså kunna sända, så snart jag har fått se huru det går med min sak.

23 Him, indeed, therefore, am I hoping to send—as soon as I can look off from the things that concern myself,—forthwith.

24 Ja minä luotan Herrassa siihen, että itsekin pian olen tuleva.

24 Och i Herren är jag viss om att jag också själv snart skall få komma.

24 I am assured, however, in the Lord,—that I, myself, shall shortly come.

25 Katson kuitenkin välttämättömäksi palauttaa luoksenne veljeni, työkumppanini ja taistelutoverini Epafrodituksen, teidän lähettinne ja auttajan minun tarpeissani.

25 Emellertid har jag funnit det nödvändigt att sända brodern Epafroditus, min medarbetare och medkämpe, tillbaka till eder, honom som I haven skickat hit, för att å edra vägnar överlämna åt mig vad jag kunde behöva.

25 Needful, nevertheless have I accounted it—Epaphroditus, my brother and fellow worker and fellow soldier, but your apostle and public minister to my need, to send unto you;

26 Sillä hän ikävöi teitä kaikkia ja on kovin levoton siitä, että olitte kuulleet hänen sairastavan.

26 Ty han längtar efter eder alla och har ingen ro, därför att I haven hört honom vara sjuk.

26 Since he hath been longing to see, you all, and hath been in great distress, because ye had heard he was sick; —

27 Ja hän olikin sairaana, kuoleman kielissä; mutta

27 Han har också verkligen varit sjuk, ja,

27 And, in fact, he was sick, nigh unto

Jumala armahti häntä, eikä ainoastaan häntä, vaan myös minua, etten saisi murhetta murheen päälle.

nära döden, men Gud förbarmade sig över honom; och icke allenast över honom, utan också över mig, för att jag icke skulle få bedrövelse på bedrövelse.

death; but, God, had mercy on him,—and, not on him only, but, on me also, lest, sorrow upon sorrow, I should have.

28 Lähetän hänet sentähden kiiruimmiten, että te hänet nähdessänne taas iloitsisitte ja minäkin olisin murheettomampi.

28 Därför är jag så mycket mer angelägen att sända honom, både för att I skolen få glädjen att återse honom, och för att jag själv därigenom skall få lättnad i min bedrövelse.

28 The more promptly, therefore, have I sent him, that, seeing him again, ye may rejoice, and, I, the less sorrowful, may be.

29 Ottakaa siis hänet vastaan Herrassa kaikella ilolla, ja pitäkää semmoisia kunniassa;

29 Tagen alltså emot honom i Herren, med all glädje, och hållen sådana män i ära.

29 Be giving him welcome, therefore, in the Lord, with all joy; and, such as he, in honour, be holding,—

30 sillä Kristuksen työn tähden hän joutui aivan kuoleman partaalle, kun pani henkensä alttiiksi tehdäkseen minulle sen palveluksen, mitä te ette voineet tehdä.

30 Ty för Kristi verks skull var han nära döden, i det han satte sitt liv på spel, för att giva mig ersättning för den tjänst som jag måste sakna från eder personligen.

30 Because, for the sake of the work of the Lord, unto death, he drew nigh, running hazard with his life, that he might fill up your lack of the public service, towards me.

3 luku

1 Sitten vielä, veljeni, iloitkaa Herrassa! Samoista asioista teille kirjoittaminen ei minua kyllästytä, ja teille se on turvaksi.

1 För övrigt, mina bröder, glädjen eder i Herren. Att skriva till eder detsamma som förut, det räknar jag icke för något besvär, och det är för eder

1 For the rest, my brethren—rejoice in the Lord. To be writing, the same things, unto you, to me, is not irksome, while, for you, is safe:–

tryggare. –

2 Kavahtakaa noita koiria, kavahtakaa noita pahoja työntekijöitä, kavahtakaa noita pilalleleikattuja.

2 Given akt på de hundarna, given akt på de onda arbetarna, given akt på »de sönderskurna».

2 Beware of the dogs, beware of mischievous workers, beware of the mutilation;

3 Sillä oikeita ympärileikattuja olemme me, jotka Jumalan Hengessä palvelemme Jumalaa ja kerskaamme Kristuksessa Jeesuksessa, emmekä luota lihaan,

3 Ty vi äro »de omskurna», vi som genom Guds Ande tjäna Gud och berömma oss av Kristus Jesus och icke förtrösta på köttet --

3 For, we, are the circumcision, who in the Spirit of God, are doing divine service, and are boasting in Christ Jesus, and, not in flesh, having confidence,—

4 vaikka minulla on, mihin luottaa lihassakin. Jos kuka muu luulee voivansa luottaa lihaan, niin voin vielä enemmän minä,

4 fastän jag för min del väl också kunde hava skäl att förtrösta på köttet. Ja, om någon menar sig kunna förtrösta på köttet, så kan jag det ännu mer,

4 Although, indeed, I, might have confidence even in flesh. If any other thinketh to have confidence in flesh, I, more:—

5 joka olen ympärileikattu kahdeksanpäiväisenä ja olen Israelin kansaa, Benjaminin sukukuntaa, hebrealainen hebrealaisista syntynyt, ollut lakiin nähden fariseus,

5 jag som blev omskuren, när jag var åtta dagar gammal, jag som är av Israels folk och av Benjamins stam, en hebré, född av hebréer, jag som i fråga om lagen har varit en farisé,

5 Circumcised, the eighth day, of the race of Israel, of the tribe of Benjamin, a Hebrew of Hebrews,— regarding law, a Pharisee,

6 intoon nähden seurakunnan vainooja, lain vanhurskauteen nähden nuhteeton.

6 i fråga om nitälskan varit en församlingens förföljare, i fråga om rättfärdighet -- den som vinnes i kraft av lagen -- varit en ostrafflig man.

6 Regarding zeal, persecuting the assembly, regarding the righteousness that is in law, having become blameless.

7 Mutta mikä minulle oli voitto, sen minä olen Kristuksen tähden lukenut

7 Men allt det som var mig en vinning, det har jag för Kristi skull

7 But, whatever things, unto me, were gain, the same, have I

tappioksi.

räknat såsom en förlust.

accounted, for the Christ's sake, loss;

8 Niinpä minä todella luen kaikki tappioksi tuon ylen kalliin, Kristuksen Jeesuksen, minun Herrani, tuntemisen rinnalla, sillä hänen tähtensä minä olen menettänyt kaikki ja pidän sen roskana - että voittaisin omakseni Kristuksen

8 Ja, jag räknar i sanning allt såsom förlust mot det som är långt mer värt: kunskapen om Kristus Jesus, min Herre. Ty det är för hans skull som jag har gått förlustig alltsammans och nu räknar det såsom avskräde, på det att jag må vinna Kristus

8 Yea, doubtless! and I account all things to be, loss, because of the excellency of the knowledge of Christ Jesus my Lord, for the sake of whom, the loss, of all things, have I suffered, and do account them refuse, in order that, Christ, I may win,

9 ja minun havaittaisiin olevan hänessä ja omistavan, ei omaa vanhurskautta, sitä, joka laista tulee, vaan sen, joka tulee Kristuksen uskon kautta, sen vanhurskauden, joka tulee Jumalasta uskon perusteella;

9 och bliva funnen i honom, icke med min egen rättfärdighet, den som kommer av lag, utan med den rättfärdighet som kommer genom tro på Kristus, rättfärdigheten av Gud, på grund av tron.

9 And be found in him—not having a righteousness of my own, that which is by law, but that which is through faith in Christ, the righteousness which is, of God, upon my faith,—

10 tunteakseni hänet ja hänen ylösnousemisensa voiman ja hänen kärsimyksiensä osallisuuden, tullessani hänen kaltaisekseen samankaltaisen kuoleman kautta,

10 Ty jag vill lära känna honom och hans uppståndelses kraft och få känna delaktighet i hans lidanden, i det jag bliver honom lik genom en död sådan som hans,

10 To get to know him, and the power of his resurrection and fellowship of his sufferings, becoming conformed unto his death,—

11 jos minä ehkä pääsen ylösnousemiseen kuolleista.

11 om jag så skulle kunna nå fram till uppståndelsen från de döda.

11 If by any means I may advance to the earlier resurrection, which is from among the dead:

12 Ei niin, että jo olisin sen saavuttanut tai että jo

12 Icke som om jag redan hade vunnit det

12 Not that I have, already, received, or

olisin tullut täydelliseksi, vaan minä riennän sitä kohti, että minä sen omakseni voittaisin, koskapa Kristus Jeesus on voittanut minut.

13 Veljet, minä en vielä katso sitä voittaneeni; mutta yhden minä teen: unhottaen sen, mikä on takana, ja kurottautuen sitä kohti, mikä on edessäpäin,

14 minä riennän kohti päämäärää, voittopalkintoa, johon Jumala on minut taivaallisella kutsumisella kutsunut Kristuksessa Jeesuksessa.

15 Olkoon siis meillä, niin monta kuin meitä on täydellistä, tämä mieli; ja jos teillä jossakin kohden on toinen mieli, niin Jumala on siinäkin teille ilmoittava, kuinka asia on.

16 Kunhan vain, mihin saakka olemme ehtineetkin, vaellamme samaa tietä!

17 Olkaa minun seuraajiani, veljet, ja katselkaa niitä, jotka näin vaeltavat, niinkuin me olemme teille esikuvana.

eller redan hade blivit fullkomlig, men jag far efter att vinna det, eftersom jag själv har blivit vunnen av Kristus Jesus.

13 Ja, mina bröder, jag håller icke före att jag ännu har vunnit det, men ett gör jag: jag förgäter det som är bakom mig och sträcker mig mot det som är framför mig

14 och jagar mot målet, för att få den segerlön som hålles framför oss genom Guds kallelse ovanifrån, i Kristus Jesus.

15 Må därför vi alla som äro »fullkomliga» hava ett sådant tänkesätt. Men om så är, att I i något stycke haven andra tankar, så skall Gud också däröver giva eder klarhet.

16 Dock, såvitt vi redan hava hunnit något framåt, så låtom oss vandra vidare på samma väg.

17 Mina bröder, varen ock I mina efterföljare, och sen på dem som vandra på samma sätt som jag, eftersom I ju

have, already, reached perfection, but I am pressing on—if I may even lay hold of that for which I have also been laid hold of by Christ [Jesus]:—

13 Brethren! I, as to myself, reckon that I have, not yet, laid hold; one thing, however,—the things behind, forgetting, and, unto the things before, eagerly reaching out,

14 With the goal in view, I press on for the prize of the upward calling of God in Christ Jesus.

15 As many, therefore, as are full–grown, let, this, be our resolve; and, if, somewhat differently, ye are resolved, this, also, shall, God, unto you reveal.

16 Nevertheless, whereunto we have advanced, in the same rank, stepping along.

17 Imitators together of me, become ye, brethren, and keep an eye on them who, thus, are walking,—

haven oss till föredöme.

18 Sillä monet, joista usein olen sen teille sanonut ja nyt aivan itkien sanon, vaeltavat Kristuksen ristin vihollisina;

18 Ty det är såsom jag ofta har sagt eder och nu åter måste säga under tårar: många vandra såsom fiender till Kristi kors,

19 heidän loppunsa on kadotus, vatsa on heidän jumalansa, heidän kunnianaan on heidän häpeänsä, ja maallisiin on heidän mielensä.

19 och deras ände är fördärv; de hava buken till sin Gud och söka sin ära i det som är deras skam, och deras sinne är vänt till det som hör jorden till.

20 Mutta meillä on yhdyskuntamme taivaissa, ja sieltä me myös odotamme Herraa Jeesusta Kristusta Vapahtajaksi,

20 Vi åter hava vårt medborgarskap i himmelen, och därifrån vänta vi ock Herren Jesus Kristus såsom Frälsare,

21 joka on muuttava meidän alennustilamme ruumiin kirkkautensa ruumiin kaltaiseksi sillä voimallaan, jolla hän myös voi tehdä kaikki itsellensä alamaiseksi.

21 vilken skall så förvandla vår förnedringskropp, att den bliver lik hans härlighetskropp -- genom den kraft varmed han ock kan underlägga sig allt.

even as ye have, us, for, an ensample.

18 For, many, are walking—of whom I have often been telling you, and, now, even weeping, am telling,—the enemies of the cross of the Christ;

19 Whose, end, is destruction, whose, God, is the belly, and [whose], glory, is in their shame, who, upon the earthly things, are resolved.

20 For, our citizenship, in the heavens, hath its rise; wherefore, a Saviour also, do we ardently await,—The Lord Jesus Christ,—

21 Who will transfigure our humbled body, into conformity with his glorified body, according to the energy wherewith he is able even to subdue, unto himself, all things.

4 luku

1 Sentähden, rakkaat ja ikävöidyt veljeni, te minun iloni ja kruununi, seisokaa näin Herrassa lujina, rakkaat!

1 Därför, mina älskade och efterlängtade bröder, min glädje och min krona, stån fasta i Herren med detta sinne, I mina älskade.

1 So then, my brethren, beloved and longed for, my joy and crown,—thus, stand fast in the Lord, beloved.

2 Euodiaa minä kehoitan ja Syntykeä minä kehoitan olemaan yksimielisiä Herrassa.

2 Evodia förmanar jag, och Syntyke förmanar jag att de skola vara ens till sinnes i Herren.

2 Euodia, I exhort, and, Syntche, I exhort,—on the same thing, to be resolved in the Lord:—

3 Myös sinua, sinä minun oikea Synsygukseni, minä pyydän: ole näille vaimoille avullinen, sillä he ovat taistelleet minun kanssani evankeliumin hyväksi, yhdessä sekä Klemensin että muiden työtoverieni kanssa, joiden nimet ovat elämän kirjassa.

3 Ja, också till dig, min Synsygus -- du som med rätta bär det namnet -- har jag en bön: Var dessa kvinnor till hjälp, ty jämte mig hava de kämpat i evangelii tjänst, de såväl som Klemens och mina andra medarbetare, vilkas namn äro skrivna i livets bok.

3 Yea! I request thee also, true yokefellow, be thou helping together with these women,—who, indeed, in the joyful message, have maintained the combat with me, along with Clement also, and the rest of my fellow–workers, whose names, are in the book of life.

4 Iloitkaa aina Herrassa! Vieläkin minä sanon: iloitkaa!

4 Glädjen eder i Herren alltid. Åter vill jag säga: Glädjen eder.

4 Rejoice in the Lord always: again, I will say—rejoice!

5 Tulkoon teidän lempeytenne kaikkien ihmisten tietoon. Herra on lähellä.

5 Låten edert saktmod bliva kunnigt för alla människor. Herren är nära!

5 Let, your considerateness, be known unto all men. The Lord, is near:—

6 Älkää mistään murehtiko, vaan kaikessa saattakaa pyyntönne rukouksella ja anomisella kiitoksen kanssa Jumalalle tiettäväksi,

6 Gören eder intet bekymmer, utan låten i allting edra önskningar bliva kunniga inför Gud, genom åkallan och bön, med tacksägelse.

6 For nothing, be anxious, but, in everything, by your prayer and supplication with thanksgiving, let, your petitions, be made known unto God;

7 ja Jumalan rauha, joka on kaikkea ymmärrystä ylempi, on varjeleva teidän sydämenne ja ajatuksenne Kristuksessa Jeesuksessa.

7 Så skall Guds frid, som övergår allt förstånd, bevara edra hjärtan och edra tankar, i Kristus Jesus.

7 And, the peace of God, which riseth above every mind, shall guard your hearts and your thoughts, in Christ Jesus.

8 Ja vielä, veljet, kaikki, mikä on totta, mikä kunnioitettavaa, mikä oikeaa, mikä puhdasta, mikä rakastettavaa, mikä hyvältä kuuluvaa, jos on jokin avu ja jos on jotakin kiitettävää, sitä ajatelkaa;

8 För övrigt, mina bröder, vad sant är, vad värdigt, vad rätt, vad rent är, vad som är älskligt och värt att akta, ja, allt vad dygd heter, och allt som förtjänar att prisas -- tänken på allt sådant.

8 For the rest, brethren, whatsoever things are true, whatsoever things are dignified, whatsoever things are righteous, whatsoever things are chaste, whatsoever things are lovely, whatsoever things are of good report,—if there be any virtue, and if any praise, the same, be taking into account;

9 mitä myös olette oppineet ja saaneet ja minulta kuulleet ja minussa nähneet, sitä tehkää, niin rauhan Jumala on oleva teidän kanssanne.

9 Detta, som I haven lärt och inhämtat och haven hört av mig och sett hos mig, det skolen I göra; och så skall fridens Gud vara med eder.

9 The things which ye have both learned, and accepted, and heard, and seen in me, the same, practise; —and, the God of peace, shall be with you.

10 Minä ihastuin suuresti Herrassa, että te jo vihdoinkin olitte elpyneet pitämään minusta huolta, johon teillä ennenkin oli ollut halua, vaikka ei tilaisuutta.

10 Det har varit för mig en stor glädje i Herren att I nu omsider haven kommit i en så god ställning, att I haven kunnat tänka på mitt bästa. Dock, I tänkten nog också förut därpå, men I haden icke tillfälle att göra något.

10 Howbeit I have been made to rejoice in the Lord greatly—that, now, at length, ye have flourished in your care for me,—although, indeed, ye were caring, but lacked opportunity.

11 Ei niin, että minä puutteen vuoksi tätä sanon; sillä minä olen oppinut oloihini tyytymään.

11 Icke som om jag härmed ville säga att något har fattats mig; ty jag har lärt mig att vara nöjd med de omständigheter i vilka

11 Not that, as to coming short, I am speaking, for, I, have learned, in whatsoever circumstances I am, to be, independent:

jag är.

12 Osaan elää niukkuudessa, osaan myös elää runsaudessa; kaikkeen ja kaikenlaisiin oloihin minä olen tottunut; sekä olemaan ravittuna että näkemään nälkää, elämään sekä runsaudessa että puutteessa.

12 Jag vet att finna mig i ringhet, jag vet ock att finna mig i överflöd. Med vilken ställning och vilka förhållanden som helst är jag förtrogen: jag kan vara mätt, och jag kan vara hungrig; jag kan hava överflöd, och jag kan lida brist.

12 I know [what it is] even to be kept low, and I know [what it is] to have more than enough,—in every way, and in all things, have I been let into the secret—both to be well fed, and to be hungering, both to have more than enough, and to be coming short:

13 Kaikki minä voin hänessä, joka minua vahvistaa.

13 Allt förmår jag i honom som giver mig kraft.

13 I have might, for all things, in him that empowereth me.

14 Kuitenkin teitte hyvin, kun otitte osaa minun ahdinkooni.

14 Dock gjorden I väl däri att I visaden mig deltagande i mitt betryck.

14 Nevertheless, nobly, have ye done, in taking fellowship with me in my tribulation.

15 Tiedättehän tekin, filippiläiset, että evankeliumin alkuaikoina, kun lähdin Makedoniasta, ei mikään muu seurakunta kuin te yksin käynyt minun kanssani tiliyhteyteen annetusta ja vastaanotetusta.

15 I veten ju ock själva, I filipper, att under evangelii första tid, då när jag hade dragit bort ifrån Macedonien, ingen annan församling än eder trädde i sådan förbindelse med mig, att räkning kunde föras över »utgivet och mottaget».

15 Ye know, moreover, even ye, Philippians,—that, in the beginning of the glad–message, when I went forth from Macedonia, not, so much as one assembly, with me had fellowship—in the matter of giving and receiving—save, ye alone,—

16 Sillä Tessalonikaankin te minulle kerran, jopa kahdesti, lähetitte, mitä tarvitsin.

16 Ty medan jag ännu var i Tessalonika, sänden I mig både en och två gånger vad jag behövde. --

16 That, even in Thessalonica, both once and again, unto my need, ye sent:—

17 Ei niin, että haluaisin lahjaa, vaan minä haluan

17 Icke som om jag skulle åstunda själva

17 Not that I seek after the gift, but I

teidän hyväksenne karttuvaa hedelmää.

gåvan; nej, vad jag åstundar är en sådan frukt därav, som rikligen kommer eder själva till godo.

seek after the fruit that is to abound unto your account.

18 Olen nyt saanut kaikkea, jopa ylenpalttisesti; minulla on yllinkyllin, saatuani Epafroditukselta teidän lähetyksenne, joka on "suloinen tuoksu", otollinen, Jumalalle mieluinen uhri.

18 Jag har nu fått ut allt, och det i överflödande mått. Jag har fullt upp, sedan jag av Epafroditus har mottagit eder gåva, »en välbehaglig lukt», ett offer som täckes Gud och behagar honom väl.

18 But I have all things in full, and have more than enough, I am filled, having welcomed from Epaphroditus the things that came from you,—a fragrance of sweet smell, an acceptable sacrifice, well pleasing unto God.

19 Mutta minun Jumalani on rikkautensa mukaisesti täyttävä kaikki teidän tarpeenne kirkkaudessa, Kristuksessa Jeesuksessa.

19 Så skall ock min Gud, efter sin rikedom, i fullt mått och på ett härligt sätt i Kristus Jesus giva eder allt vad I behöven.

19 And, my God, will fill up your every need, according to his riches in glory in Christ Jesus.

20 Mutta meidän Jumalallemme ja Isällemme kunnia aina ja iankaikkisesti! Amen.

20 Men vår Gud och Fader tillhör äran i evigheternas evigheter. Amen.

20 Now, unto our God and Father, be the glory—unto the ages of ages. Amen!

21 Tervehdys jokaiselle pyhälle Kristuksessa Jeesuksessa. Tervehdyksen lähettävät teille minun kanssani olevat veljet.

21 Hälsen var och en av de heliga i Kristus Jesus. De bröder som äro här hos mig hälsa eder.

21 Salute ye every saint in Christ Jesus. The brethren who are with me, salute you.

22 Tervehdyksen lähettävät teille kaikki pyhät, mutta varsinkin ne, jotka ovat keisarin huoneväkeä.

22 Alla de heliga hälsa eder, först och främst de som höra till kejsarens hus.

22 All the saints salute you, but especially they who are of Caesar’s household.

23 Herran Jeesuksen Kristuksen armo olkoon teidän henkenne kanssa.

23 Herrens, Jesu Kristi, nåd vare med eder ande.

23 The favour of our Lord Jesus Christ, be with your spirit.

PAAVALIN KIRJE
KOLOSSALAISILLE

1 luku

1 Paavali, Jumalan tahdosta Kristuksen Jeesuksen apostoli, ja veli Timoteus	1 Paulus, genom Guds vilja Kristi Jesu apostel, så ock brodern Timoteus,	1 Paul, an apostle of Christ Jesus through the will of God, and Timothy my brother,—
2 Kolossassa asuville pyhille ja uskoville veljille Kristuksessa. Armo teille ja rauha Jumalalta, meidän Isältämme!	2 hälsar de heliga som bo i Kolosse, de troende bröderna i Kristus. Nåd vare med eder och frid ifrån Gud, vår Fader.	2 Unto the holy and faithful brethren in Christ that are, in Colosse, favour unto you, and peace, from our God and Father.
3 Me kiitämme Jumalaa, Herramme Jeesuksen Kristuksen Isää, aina kun rukoilemme teidän edestänne,	3 Vi tacka Gud, vår Herres, Jesu Kristi, Fader, alltid för eder i våra böner,	3 We are giving thanks unto God, the Father of our Lord Jesus [Christ], always, for you, offering prayer,—
4 sillä me olemme saaneet kuulla teidän uskostanne Kristuksessa Jeesuksessa ja rakkaudesta, mikä teillä on kaikkia pyhiä kohtaan;	4 ty vi hava hört om eder tro i Kristus Jesus och om den kärlek som I haven till alla de heliga;	4 Having heard of your faith in Christ Jesus and of the love which ye have unto all the saints,—
5 me kiitämme häntä sen toivon tähden, joka teille on talletettuna taivaissa ja josta jo ennen olette kuulleet sen evankeliumin totuuden sanassa,	5 vi tacka honom för det hopps skull, som är förvarat åt eder i himmelen. Om detta hopp haven I redan förut fått höra, genom sanningens ord i det evangelium	5 Because of the hope that is lying by for you in the heavens, of which ye heard before, in the word of the truth of the glad-message,
6 joka on tullut teidän tykönne, niinkuin se on myös kaikessa maailmassa, missä se kantaa hedelmää ja kasvaa, samoin kuin	6 som har kommit till eder, likasom det ock är att finna överallt i världen och där bär frukt och växer till, på	6 When it presented itself unto you; even as, in all the world also, it is bearing fruit and growing, even as

teidänkin keskuudessanne siitä päivästä alkaen, jona te kuulitte ja opitte tuntemaan Jumalan armon totuudessa,

7 niinkuin te sen opitte Epafraalta, meidän rakkaalta kanssapalvelijaltamme, joka on uskollinen Kristuksen palvelija teidän hyväksenne
8 ja joka myös on kertonut meille teidän rakkaudestanne Hengessä.

9 Sentähden emme mekään, siitä päivästä alkaen, jona sen kuulimme, ole lakanneet teidän edestänne rukoilemasta ja anomasta, että tulisitte täyteen hänen tahtonsa tuntemista kaikessa hengellisessä viisaudessa ja ymmärtämisessä,

10 vaeltaaksenne Herran edessä arvollisesti, hänelle kaikessa otollisesti, kaikessa hyvässä työssä hedelmää kantaen ja kasvaen Jumalan tuntemisen kautta,

11 ja hänen kirkkautensa väkevyyden mukaan kaikella voimalla vahvistettuina olemaan kaikessa kestäviä ja

samma sätt som det har gjort bland eder, allt ifrån den dag, då I hörden det och lärden i sanning känna Guds nåd.
7 Det var ju en sådan undervisning I mottogen av Epafras, vår älskade medtjänare, som i vårt ställe är eder en trogen Kristi tjänare;
8 det är också han som för oss har omtalat eder kärlek i Anden.
9 Allt ifrån den dag då vi fingo höra härom, hava vi därför, å vår sida, icke upphört att bedja för eder och bönfalla om att I mån bliva uppfyllda av kunskap om Guds vilja, i allt slags andlig vishet och andligt förstånd.

10 Så skolen I kunna föra en vandel som är värdig Herren, honom i allt till behag, och genom kunskapen om Gud bära frukt och växa till i allt gott verk.

11 Och genom hans härliga makt skolen I på allt sätt uppfyllas av kraft till att bevisa ståndaktighet och

also among you, from the day when ye heard, and came personally to know the favour of God in truth,
7 Even as ye learned [it] from Epaphras, our beloved fellow–servant, who is faithful in our behalf, as a minister of the Christ,
8 Who also hath made evident unto us your love in spirit.

9 For this cause, we also, from the day when we heard [of you], cease not, in your behalf, praying and asking—that ye may be filled unto the personal knowledge of his will, in all spiritual wisdom and discernment,
10 So as to walk worthily of the Lord, unto all pleasing, in every good work, bearing fruit, and growing in the personal knowledge of God,
11 With all power, being empowered, according to the grasp of his glory, unto all endurance and long–

pitkämielisiä, ilolla
12 kiittäen Isää, joka on tehnyt teidät soveliaiksi olemaan osalliset siitä perinnöstä, mikä pyhillä on valkeudessa,

13 häntä, joka on pelastanut meidät pimeyden vallasta ja siirtänyt meidät rakkaan Poikansa valtakuntaan.

14 Hänessä meillä on lunastus, syntien anteeksisaaminen,

15 ja hän on näkymättömän Jumalan kuva, esikoinen ennen kaikkea luomakuntaa.
16 Sillä hänessä luotiin kaikki, mikä taivaissa ja mikä maan päällä on, näkyväiset ja näkymättömät, olkoot ne valtaistuimia tai herrauksia, hallituksia tai valtoja, kaikki on luotu hänen kauttansa ja häneen,

17 ja hän on ennen kaikkia, ja hänessä pysyy kaikki voimassa.

18 Ja hän on ruumiin, se on: seurakunnan, pää; hän, joka on alku, esikoinen

tålamod i allt;
12 och I skolen med glädje tacka Fadern, som har gjort eder skickliga till delaktighet i den arvslott som de heliga hava i ljuset.
13 Ty han har frälst oss från mörkrets välde och försatt oss i sin älskade Sons rike.

14 I honom hava vi förlossningen, förlåtelsen för våra synder,
15 i honom som är den osynlige Gudens avbild och förstfödd före allt skapat.
16 Ty i honom skapades allt i himmelen och på jorden, synligt såväl som osynligt, både tronänglar och herrar och furstar och väldigheter i andevärlden. Alltsammans har blivit skapat genom honom och till honom.
17 Ja, han är till före allt annat, och alltsammans äger bestånd i honom.
18 Och han är huvudet för kroppen, det är församlingen, han som

suffering with joy,
12 Giving thanks unto the Father that hath made you sufficient for your share in the inheritance of the saints in the light,
13 Who hath rescued us out of the authority of the darkness, and translated [us] into the kingdom of the Son of his love;
14 In whom, we have our redemption—the remission of our sins,—
15 Who, is an image of the unseen God, Firstborn of all creation,—
16 Because, in him, were created all things in the heavens and upon the earth, the things seen and the things unseen, whether thrones or lordships or principalities or authorities,—they all, through him and for him, have been created,
17 And, he, is before all, and, they all, in him, hold together;

18 And, he, is the head of the body, the assembly, Who is the

kuolleista nousseitten joukossa, että hän olisi kaikessa ensimmäinen.

är begynnelsen, den förstfödde ifrån de döda. Så skulle han i allt vara den främste.

beginning, Firstborn from among the dead, in order that, he, might become, in all things, himself, pre–eminent; —

19 Sillä Jumala näki hyväksi, että kaikki täyteys hänessä asuisi

19 Ty det behagade Gud att låta all fullhet taga sin boning i honom

19 Because, in him, was all the fullness well pleased to dwell,

20 ja että hän, tehden rauhan hänen ristinsä veren kautta, hänen kauttaan sovittaisi itsensä kanssa kaikki, hänen kauttaan kaikki sekä maan päällä että taivaissa.

20 och att genom honom försona allt med sig, sedan han genom blodet på hans kors hade berett frid. Ja, genom honom skulle så ske med allt vad på jorden och i himmelen är.

20 And, through him, fully to reconcile all things unto him, making peace through the blood of his cross,—[through him]—whether the things upon the earth or the things in the heavens;

21 Teidätkin, jotka ennen olitte vieraantuneet ja mieleltänne hänen vihamiehiänsä pahoissa teoissanne, hän nyt on sovittanut

21 Också åt eder, som förut voren bortkomna från honom och genom edert sinnelag hans fiender, i det att I gjorden vad ont var,

21 And, you, who at one time were estranged and enemies in your mind in your wicked works, yet, now, hath he fully reconciled,

22 Poikansa lihan ruumiissa kuoleman kautta, asettaakseen teidät pyhinä ja nuhteettomina ja moitteettomina eteensä,

22 också åt eder har han nu skaffat försoning i hans jordiska kropp, genom hans död, för att kunna ställa eder fram inför sig heliga och obefläckade och ostraffliga --

22 In his body of flesh, through means of his death, to present you holy and blameless and unaccusable before him,—

23 jos te vain pysytte uskossa, siihen perustuneina ja siinä lujina, horjahtamatta pois sen evankeliumin toivosta,

23 om I nämligen förbliven i tron, väl grundade och fasta, utan att låta rubba eder från det hopp

23 If, at least, ye are abiding still in the faith, founded and firm, and not to be moved away from the

jonka olette kuulleet, jota on julistettu kaikessa luomakunnassa taivaan alla ja jonka palvelijaksi minä, Paavali, olen tullut.

som tillbjudes oss i evangelium, det evangelium som I haven hört, och som blivit predikat bland allt skapat under himmelen, det vars tjänare jag, Paulus, har blivit.

hope of the glad-message which ye have heard, which hath been proclaimed in all creation which is under heaven,—of which, I Paul, have become minister.

24 Nyt minä iloitsen kärsiessäni teidän tähtenne, ja mikä vielä puuttuu Kristuksen ahdistuksista, sen minä täytän lihassani hänen ruumiinsa hyväksi, joka on seurakunta,

24 Nu gläder jag mig mitt i mina lidanden för eder; och vad som fattas i det mått av Kristus-bedrövelser som jag i mitt kött måste utstå, det uppfyller jag nu för hans kropp, som är församlingen.

24 Now, am I rejoicing in the sufferings on your behalf, and am filling up the things that lack of the tribulations of the Christ, in my flesh, in behalf of his body, which is the assembly,

25 jonka palvelijaksi minä olen tullut Jumalan armotalouden mukaan, joka minulle on annettu teitä varten, täydellisesti julistaakseni Jumalan sanan,

25 Ty dennas tjänare har jag blivit, i enlighet med det uppdrag av Gud, som har blivit mig givet, att jag nämligen överallt skall för eder förkunna Guds ord,

25 Of which, I, have become minister—according to the administration of God which hath been given unto me to you-ward, to fill up the word of God,

26 sen salaisuuden, joka on ollut kätkettynä ikuisista ajoista ja polvesta polveen, mutta joka nyt on ilmoitettu hänen pyhillensä,

26 den hemlighet som tidsåldrar och släkten igenom hade varit fördold, men som nu har blivit uppenbarad för hans heliga.

26 The sacred secret which had been hidden away from the ages and from the generations, but, now, hath been made manifest unto his saints—

27 joille Jumala tahtoi tehdä tiettäväksi, kuinka suuri pakanain keskuudessa on tämän salaisuuden kirkkaus: Kristus teissä, kirkkauden toivo.

27 Ty för dem ville Gud kungöra huru rik på härlighet den är bland hedningarna, denna hemlighet, vilken är »Kristus i eder, vårt härlighetshopp».

27 Unto whom God hath been pleased to make known what is the glorious wealth of this sacred secret among the nations, which is Christ in you,

the hope of the glory,—

28 Ja häntä me julistamme, neuvoen jokaista ihmistä ja opettaen jokaista ihmistä kaikella viisaudella, asettaaksemme esiin jokaisen ihmisen täydellisenä Kristuksessa.

28 Och honom förkunna vi för vår del, i det vi förmana var människa och undervisa var människa med all vishet, för att kunna ställa fram var människa såsom fullkomlig i Kristus.

28 Whom we are declaring, admonishing every man, and teaching every man, in all wisdom, in order that we may present every man complete in Christ;

29 Sitä varten minä vaivaa näenkin, taistellen hänen vaikutuksensa mukaan, joka minussa voimallisesti vaikuttaa.

29 Och för det målet arbetar och kämpar jag, i enlighet med hans kraft, som mäktigt verkar i mig.

29 Unto which I am even toiling, contending according to his energy which is energising itself in me with power.

2 luku

1 Sillä minä tahdon, että te tiedätte, kuinka suuri kilvoittelu minulla on teidän tähtenne ja laodikealaisten ja kaikkien tähden, jotka eivät ole minun ruumiillisia kasvojani nähneet,

1 Jag vill nämligen, att I skolen veta, vilken kamp jag har att utstå för eder och för församlingen i Laodicea och för alla de andra som icke personligen hava sett mitt ansikte.

1 For I desire you to know, how great a contest I am having—in behalf of you, and of those in Laodicea, and as many as have not seen my face in the flesh;

2 että heidän sydämensä, yhteenliittyneinä rakkaudessa, saisivat kehoitusta omistamaan täyden ymmärtämyksen koko rikkauden ja pääsisivät tuntemaan Jumalan salaisuuden, Kristuksen,

2 Ty jag önskar, att deras hjärtan skola få hugnad, därigenom att de slutas tillsammans i kärlek och komma till en full förståndsvisshets hela rikedom, till en rätt kunskap om Guds hemlighet, vilken är Kristus;

2 In order that their hearts may be encouraged, being knit together in love, even unto all the riches of the full assurance of their understanding, unto a personal knowledge of the sacred secret of God,—Christ:

3 jossa kaikki viisauden ja

3 ty i honom finnas

3 In whom are all the

tiedon aarteet ovat kätkettyinä.

4 Tämän minä sanon, ettei kukaan teitä pettäisi suostuttelevilla puheilla.

5 Sillä jos ruumiillisesti olenkin poissa, olen kuitenkin teidän kanssanne hengessä ja iloitsen nähdessäni järjestyksen, joka teidän keskuudessanne vallitsee, ja teidän lujan uskonne Kristukseen.

6 Niinkuin te siis olette omaksenne ottaneet Kristuksen Jeesuksen, Herran, niin vaeltakaa hänessä,

7 juurtuneina häneen ja hänessä rakentuen ja uskossa vahvistuen, niinkuin teille on opetettu; ja olkoon teidän kiitoksenne ylitsevuotavainen.

8 Katsokaa, ettei kukaan saa teitä saaliikseen järkeisopilla ja tyhjällä petoksella, pitäytyen ihmisten perinnäissääntöihin ja maailman alkeisvoimiin eikä Kristukseen.

visdomens och kunskapens alla skatter fördolda.

4 Detta säger jag, för att ingen skall bedraga eder med skenfagert tal.

5 Ty om jag ock till kroppen är frånvarande, så är jag dock i anden hos eder och gläder mig, när jag ser den ordning, som råder bland eder, och när jag ser fastheten i eder tro på Kristus.

6 Såsom I nu haven mottagit Kristus Jesus, Herren, så vandren i honom

7 och varen rotade i honom och låten eder uppbyggas i honom och befästas i tron, i enlighet med den undervisning I haven fått, och överflöden i tacksägelse.

8 Sen till, att ingen får bortföra eder såsom ett segerbyte genom sin tomma och bedrägliga »vishetslära», i det att han åberopar fäderneärvda människomeningar och håller sig till världens

treasures of wisdom and knowledge hidden away.

4 This I say, in order that, no one, may be reasoning, you, aside with plausible discourse;

5 For, though, indeed, in the flesh, I am absent, yet, in the spirit, with you, I am—rejoicing, and beholding your order and the solid firmness of your Christ–ward faith.

6 As, therefore, ye have accepted the Anointed Jesus as your Lord, in him, be walking,—

7 Rooted, and being built up, in him, and making yourselves sure in your faith, even as ye have been taught,—surpassing therein with thanksgiving.

8 Be taking heed, lest there shall be anyone leading, you, off as a spoil, through means of their philosophy, and an empty deceit,––according to the instruction of men, according to the first principles of the

»makter» och icke till Kristus.

world,—and not according to Christ:

9 Sillä hänessä asuu jumaluuden koko täyteys ruumiillisesti,

9 Ty i honom bor gudomens hela fullhet lekamligen,

9 Because, in him, dwelleth all the fullness of the Godhead, bodily,

10 ja te olette täytetyt hänessä, joka on kaiken hallituksen ja vallan pää,

10 och i honom haven I blivit delaktiga av den fullheten, i honom som är huvudet för alla andevärldens furstar och väldigheter.

10 And ye are, in him, filled full,—Who, is the head of all principality and authority,

11 ja hänessä te myös olette ympärileikatut, ette käsintehdyllä ympärileikkauksella, vaan lihan ruumiin poisriisumisella, Kristuksen ympärileikkauksella:

11 I honom haven I ock blivit omskurna genom en omskärelse, som icke skedde med händer, en som bestod däri att I bleven avklädda eder köttsliga kropp; jag menar omskärelsen i Kristus.

11 In whom, ye have also been circumcised with a circumcision not done by hand, in the despoiling of the body of flesh, in the circumcision of the Christ,—

12 ollen haudattuina hänen kanssaan kasteessa, jossa te myös hänen kanssaan olette herätetyt uskon kautta, jonka vaikuttaa Jumala, joka herätti hänet kuolleista.

12 I haven ju med honom blivit begravna i dopet; I haven ock i dopet blivit uppväckta med honom, genom tron på Guds kraft, hans som uppväckte honom från de döda.

12 Having been buried together with him in your immersion, wherein also ye have been raised together, through your faith in the energising of God––Who raised him from among the dead.

13 Ja teidät, jotka olitte kuolleet rikoksiinne ja lihanne ympärileikkaamattomuuteen, teidät hän teki eläviksi yhdessä hänen kanssaan, antaen meille anteeksi kaikki rikokset,

13 Ja, också eder som voren döda genom edra synder och genom edert kötts oomskurenhet, också eder har han gjort levande med honom; ty han har förlåtit oss alla våra synder.

13 And, as for you—who were, dead, by your offences and by the uncircumcision of your flesh, he hath brought you to life together with him,—having in favour forgiven us all our offences,

14 ja pyyhki pois sen kirjoituksen säädöksineen, joka oli meidän vastustajamme; sen hän otti meidän tieltämme pois ja naulitsi ristiin.

15 Hän riisui aseet hallituksilta ja valloilta ja asetti heidät julkisen häpeän alaisiksi; hän sai heistä hänen kauttaan voiton riemun.

16 Älköön siis kukaan teitä tuomitko syömisestä tai juomisesta, älköön myös minkään juhlan tai uudenkuun tai sapatin johdosta,
17 jotka vain ovat tulevaisten varjo, mutta ruumis on Kristuksen.

18 Älköön teiltä riistäkö voittopalkintoanne kukaan, joka on mieltynyt nöyryyteen ja enkelien palvelemiseen ja pöyhkeilee näyistään ja on lihallisen mielensä turhaan paisuttama

19 eikä pitäydy häneen, joka on pää ja josta koko

14 Han har nämligen utplånat den handskrift som genom sina stadgar anklagade oss och låg oss i vägen; den har han skaffat undan genom att nagla den fast vid korset.
15 Han har avväpnat andevärldens furstar och väldigheter och låtit dem bliva till skam inför alla, i det att han i honom har triumferat över dem.
16 Låten därför ingen döma eder i fråga om mat och dryck eller angående högtid eller nymånad eller sabbat.

17 Sådant är allenast en skuggbild av vad som skulla komma, men verkligheten själv finnes hos Kristus.
18 Låten icke segerlönen tagas ifrån eder av någon som har sin lust i »ödmjukhet» och ängladyrkan och gör sig stor med sina syner, någon som utan orsak är uppblåst genom sitt köttsliga sinne

19 och icke håller sig till honom som är

14 Having blotted out the handwriting against us by the decrees, which was hostile to us,—and hath taken away, the same, out of the midst, nailing it up to the cross:
15 Spoiling the principalities and the authorities, he made of them an open example, celebrating a triumph over them thereby.
16 Let no one, therefore, be judging, you,—in eating and in drinking, or in respect of feast, or new moon, or sabbath,—
17 Which are a shadow of the things to come, whereas, the body, is of the Christ.

18 Let, no one, against you, be arbitrating, however wishful,—in respect of lowliness of mind, and of a religious observance of the messengers: upon what things he hath seen, taking his stand, in vain, puffed up by his carnal mind,—
19 And not holding fast the head: from

ruumis, nivelten ja jänteiden avulla koossa pysyen, kasvaa Jumalan antamaa kasvua.

huvudet, honom från vilken hela kroppen vinner sin tillväxt i Gud, i det att den av sina ledgångar och senor får bistånd och sammanhållning.

which, all the body, through means of its joints and uniting bands, receiving supply, and connecting itself together, groweth with the growth of God.

20 Jos te olette Kristuksen kanssa kuolleet pois maailman alkeisvoimista, miksi te, ikäänkuin eläisitte maailmassa, sallitte määrätä itsellenne säädöksiä:

20 Om I nu haven dött med Kristus och så blivit frigjorda ifrån världens »makter», varför låten I då allahanda stadgar läggas på eder, likasom levden I ännu i världen:

20 If ye have died, together with Christ, from the first principles of the world, why, as though alive in the world, are ye submitting to decrees,– –

21 "Älä tartu, älä maista, älä koske!"

21 »Det skall du icke taga i», »Det skall du icke smaka», »Det skall du icke komma vid»,

21 Do not handle, nor taste, nor touch; —

22 - sehän on kaikki tarkoitettu katoamaan käyttämisen kautta - ihmisten käskyjen ja oppien mukaan?

22 och detta när det gäller ting, som alla äro bestämda till att gå under genom förbrukning -- allt till åtlydnad av människobud och människoläror?

22 Which things are all for decay in the using up; —according to the commandments and teachings of men?

23 Tällä kaikella tosin on viisauden maine itsevalitun jumalanpalveluksen ja nöyryyden vuoksi ja sentähden, ettei se ruumista säästä; mutta se on ilman mitään arvoa, ja se tapahtuu lihan tyydyttämiseksi.

23 Visserligen har allt detta fått namn om sig att vara »vishet», eftersom däri ligger ett självvalt gudstjänstväsende och ett slags »ödmjukhet» och en kroppens späkning; men ingalunda ligger däri »en viss heder», det tjänar allenast till att

23 The which things, indeed, though they have, an appearance, of wisdom, in self–devised religious observance, and lowliness of mind, [and] ill–treatment of body, are, in no honourable way, unto a satisfying of the flesh.

nära det köttsliga sinnet.

3 luku

1 Jos te siis olette herätetyt Kristuksen kanssa, niin etsikää sitä, mikä on ylhäällä, jossa Kristus on, istuen Jumalan oikealla puolella.

1 Om I alltså ären uppståndna med Kristus, så söken det som är därovan, där varest Kristus är och sitter på Guds högra sida.

1 If, therefore, ye have been raised together with the Christ, the things on high, be seeking, where, the Christ, is—on the right hand of God, sitting;

2 Olkoon mielenne siihen, mikä ylhäällä on, älköön siihen, mikä on maan päällä.

2 Ja, haven edert sinne vänt till det som är därovan, icke till det som är på jorden.

2 The things on high, hold in esteem, not the things upon the earth:

3 Sillä te olette kuolleet, ja teidän elämänne on kätkettynä Kristuksen kanssa Jumalassa;

3 Ty I haven dött, och edert liv är fördolt med Kristus i Gud.

3 For ye have died, and, your life, is hid, together with the Christ, in God,—

4 kun Kristus, meidän elämämme, ilmestyy, silloin tekin hänen kanssaan ilmestytte kirkkaudessa.

4 När Kristus, han som är vårt liv, bliver uppenbarad, då skolen ock I med honom bliva uppenbarade i härlighet.

4 As soon as, the Christ, shall be made manifest—our life, then, ye also, together with him, shall be made manifest in glory;

5 Kuolettakaa siis maalliset jäsenenne: haureus, saastaisuus, kiihko, paha himo ja ahneus, joka on epäjumalanpalvelusta,

5 Så döden nu edra lemmar, som höra jorden till: otukt, orenhet, lusta, ond begärelse, så ock girigheten, som ju är avgudadyrkan;

5 Make dead, therefore, your members that are on the earth—as regardeth fornication, impurity, passion, base coveting, and greed, the which, is idolatry,—

6 sillä niiden tähden tulee Jumalan viha,

6 ty för sådant kommer Guds vrede.

6 On account of which things cometh the anger of God,—

7 ja niissä tekin ennen

7 I de synderna

7 Wherein, ye also,

vaelsitte, kun niissä elitte.

vandraden också I förut, då I ännu haden edert liv i dem.

walked, at one time, when ye were living in these things;

8 Mutta nyt pankaa tekin pois ne kaikki: viha, kiivastus, pahuus, herjaus ja häpeällinen puhe suustanne.

8 Men nu skolen också I lägga bort alltsammans; vrede, häftighet, ondska, smädelse och skamligt tal ur eder mun;

8 But, now, do, ye also, put them all away,—anger, wrath, baseness, defamation, shameful talk out of your mouth:

9 Älkää puhuko valhetta toisistanne, te, jotka olette riisuneet pois vanhan ihmisen tekoinensa

9 I skolen icke ljuga på varandra. I haven ju avklätt eder den gamla människan med hennes gärningar

9 Be not guilty of falsehood one to another: having stript off the old man, together with his practices,

10 ja pukeutuneet uuteen, joka uudistuu tietoon, Luojansa kuvan mukaan.

10 och iklätt eder den nya, den som förnyas till sann kunskap och så bliver en avbild av honom som har skapat henne.

10 And having put on the new—who is being moulded afresh unto personal knowledge, after the image of him that hath created him,—

11 Ja tässä ei ole kreikkalaista eikä juutalaista, ei ympärileikkausta eikä ympärileikkaamattomuutta, ei barbaaria, ei skyyttalaista, ei orjaa, ei vapaata, vaan kaikki ja kaikissa on Kristus.

11 Och därvid kommer det icke an på om någon är grek eller jude, omskuren eller oomskuren, barbar eller skyt, träl eller fri; nej, Kristus är allt och i alla.

11 Wherein there cannot be Greek and Jew, circumcision and uncircumcision, foreigner, Scythian, bond, free,—but, all things and in all, Christ:

12 Pukeutukaa siis te, jotka olette Jumalan valituita, pyhiä ja rakkaita, sydämelliseen armahtavaisuuteen, ystävällisyyteen, nöyryyteen, sävyisyyteen, pitkämielisyyteen,

12 Så kläden eder nu såsom Guds utvalda, hans heliga och älskade, i hjärtlig barmhärtighet, godhet, ödmjukhet, saktmod, tålamod.

12 Put on, therefore, as men chosen of God, holy and beloved, tender affections of compassion, graciousness, lowliness of mind, meekness, long–suffering,

13 kärsikää toinen toistanne ja antakaa toisillenne anteeksi, jos kenellä on moitetta toista vastaan. Niinkuin Herrakin on antanut teille anteeksi, niin myös te antakaa.

14 Mutta kaiken tämän lisäksi pukeutukaa rakkauteen, mikä on täydellisyyden side.

15 Ja vallitkoon teidän sydämissänne Kristuksen rauha, johon te olette kutsututkin yhdessä ruumiissa, ja olkaa kiitolliset.

16 Runsaasti asukoon teissä Kristuksen sana; opettakaa ja neuvokaa toinen toistanne kaikessa viisaudessa, psalmeilla, kiitosvirsillä ja hengellisillä lauluilla, veisaten kiitollisesti Jumalalle sydämissänne.

17 Ja kaikki, minkä teette sanalla tai työllä, kaikki tehkää Herran Jeesuksen nimessä, kiittäen Isää Jumalaa hänen kauttansa.

18 Vaimot, olkaa miehillenne alamaiset,

13 Och haven fördrag med varandra och förlåten varandra, om någon har något att förebrå en annan. Såsom Herren har förlåtit eder, så skolen ock I förlåta.

14 Men över allt detta skolen I ikläda eder kärleken, ty den är fullkomlighetens sammanhållande band.

15 Och låten Kristi frid regera i edra hjärtan; ty till att äga den ären I ock kallade såsom lemmar i en och samma kropp. Och varen tacksamma.

16 Låten Kristi ord rikligen bo ibland eder; undervisen och förmanen varandra i all vishet, med psalmer och lovsånger och andliga visor, och sjungen med tacksägelse till Guds ära i edra hjärtan.

17 Och allt, vadhelst I företagen eder i ord eller gärning, gören det allt i Herren Jesu namn och tacken Gud, Fadern, genom honom.

18 I hustrur, underordnen eder edra

13 Bearing one with another, and in favour forgiving one another––if any, against any, have a complaint,—according as, the Lord, in favour forgave you, so also ye;

14 And, over all these things, love, which is a uniting–bond of completeness;

15 And let, the peace of Christ, act as umpire in your hearts, unto which ye have been called in [one] body, and be thankful:

16 Let, the word of the Christ, dwell within you richly,—in all wisdom, teaching and admonishing one another, with psalms, hymns, spiritual songs, with gratitude, raising song with your hearts unto God:

17 And whatsoever ye may be doing, in word, or in work, all things, [do] in the name of the Lord Jesus, giving thanks unto the Divine Father through him:—

18 Ye wives! be submitting yourselves

niinkuin sopii Herrassa.

19 Miehet, rakastakaa vaimojanne, älkääkä olko heitä kohtaan katkerat.

20 Lapset, olkaa vanhemmillenne kuuliaiset kaikessa, sillä se on otollista Herrassa.

21 Isät, älkää kiihoittako lapsianne, etteivät he kävisi aroiksi.

22 Palvelijat, olkaa maallisille isännillenne kaikessa kuuliaiset, ei silmänpalvelijoina, ihmisille mieliksi, vaan sydämen yksinkertaisuudessa peljäten Herraa.

23 Kaikki, mitä teette, se tehkää sydämestänne, niinkuin Herralle eikä ihmisille,

24 tietäen, että te saatte Herralta palkaksi perinnön; te palvelette Herraa Kristusta.

25 Sillä se, joka tekee väärin, on saava takaisin, mitä on väärin tehnyt; ja

män, såsom tillbörligt är i Herren.

19 I män, älsken edra hustrur och varen icke bittra mot dem.

20 I barn, varen edra föräldrar lydiga i allt, ty detta är välbehagligt i Herren.

21 I fäder, reten icke edra barn, på det att de icke må bliva klenmodiga.

22 I tjänare, varen i allt edra jordiska herrar lydiga, icke med ögontjänst, av begär att behaga människor, utan av uppriktigt hjärta, i Herrens fruktan.

23 Vadhelst I gören, gören det av hjärtat, såsom tjänaden I Herren och icke människor.

24 I veten ju, att I till vedergällning skolen av Herren få eder arvedel; den herre I tjänen är Kristus.

25 Den som gör orätt, han skall få igen den orätt han har gjort,

unto your husbands, as is becoming in the Lord;

19 Ye husbands! be loving your wives, and be not embittered against them;

20 Ye children! be obedient unto your parents in all things, for, this, is, well pleasing, in the Lord;

21 Ye fathers! be not irritating your children, lest they be disheartened;

22 Ye servants! be obedient, in all things, unto them who, according to the flesh, are your masters,—not with eye–service, as man–pleasers, but with singleness of heart, revering the Lord,—

23 Whatsoever ye may be doing, from the soul, be working at it, as unto the Lord, and not unto men,—

24 Knowing that, from the Lord, ye shall duly receive the recompense of the inheritance,—unto the Lord Christ, are ye in service;

25 For, he that acteth unrighteously, shall get back what he had

henkilöön ei katsota.	utan anseende till personen.	unrighteously done, and there is no respect of persons;
4 luku		
1 Isännät, tehkää palvelijoillenne, mitä oikeus ja kohtuus vaatii, sillä te tiedätte, että teilläkin on Herra taivaassa.	1 I herrar, given edra tjänare, vad rätt och billigt är; I veten ju, att också I haven en herre i himmelen.	1 Ye masters! that which is just and equitable, unto your servants, be rendering, knowing that, ye also, have a Master in heaven.
2 Olkaa kestäväiset rukouksessa ja siinä kiittäen valvokaa,	2 Varen uthålliga i bönen och vaken i den under tacksägelse.	2 Unto prayer, be devoting yourselves, watching therein with thanksgiving:
3 rukoillen samalla meidänkin edestämme, että Jumala avaisi meille sanan oven puhuaksemme Kristuksen salaisuutta, jonka tähden minä myös olen sidottuna,	3 Och bedjen jämväl för oss, att Gud må åt oss öppna en dörr för ordet, så att vi få förkunna Kristi hemlighet, den hemlighet, för vars skull jag också är en fånge;	3 Praying, at the same time, for us also,—that, God, would open unto us a door for the word, so that we may speak the sacred secret of the Christ—for the sake of which also I am in bonds,
4 että minä sen ilmoittaisin, niinkuin minun tulee puhua.	4 ja, bedjen, att jag må uppenbara den med de rätta orden.	4 That I may make it manifest as behoveth me to speak.
5 Vaelluksessanne olkaa viisaat ulkopuolella olevia kohtaan, ja ottakaa vaari oikeasta hetkestä.	5 Skicken eder visligt mot dem som stå utanför och tagen väl i akt vart lägligt tillfälle.	5 In wisdom, be walking towards them who are without,—the opportunity, buying out for yourselves,
6 Olkoon puheenne aina suloista, suolalla höystettyä, ja tietäkää, kuinka teidän tulee itsekullekin vastata.	6 Edert tal vare alltid välbehagligt, kryddat med salt; I bören förstå, huru I skolen svara var och en.	6 Your discourse being always with benefit, with salt, seasoned,—that ye may know how it behoveth you, unto

each one, to be making answer.

7 Kaikista minun oloistani antaa teille tiedon Tykikus, rakas veli ja uskollinen palvelija, minun kanssapalvelijani Herrassa.

7 Om allt vad mig angår skall min älskade broder Tykikus, min trogne tjänare och min medtjänare i Herren, underrätta eder.

7 All the things which relate unto myself, shall Tychicus make known unto you—the beloved brother and faithful minister and fellow–servant in the Lord,

8 Hänet minä lähetän teidän tykönne juuri sitä varten, että saisitte tietää tilamme ja että hän lohduttaisi teidän sydämiänne;

8 Honom sänder jag till eder, just för att I skolen få veta, huru det är med oss, och för att han skall hugna edra hjärtan.

8 Whom I have sent unto you, to this very end,—that ye may get to know the things which concern us, and he may encourage you hearts:

9 ja myös Onesimuksen, uskollisen ja rakkaan veljen, joka on teikäläisiä; he ilmoittavat teille, kuinka täällä kaikki on.

9 Tillika sänder jag Onesimus, min trogne och älskade broder, eder landsman. De skola underrätta eder om allting här.

9 Together with Onesimus, the faithful and beloved brother, who is from among you:—all things, unto you, will they make known, that [are taking place] here.

10 Teille lähettää tervehdyksen Aristarkus, minun vankitoverini, ja Markus, Barnabaan serkku, josta olette saaneet ohjeita - jos hän tulee teidän tykönne, niin ottakaa hänet vastaan-

10 Aristarkus, min medfånge, hälsar eder; så gör ock Markus, Barnabas syskonbarn. Angående honom haven I redan fått föreskrifter; och om han kommer till eder, så tagen vänligt emot honom.

10 Aristarchus, my fellow–captive, saluteth you; and Mark, the first cousin of Barnabas,—concerning whom ye have received commands—if he come unto you, give him welcome;

11 ja Jeesus, jota sanotaan Justukseksi; nämä ovat ympärileikatuista ainoat, jotka ovat olleet minun

11 Också Jesus, som kallas Justus, hälsar eder. Av de omskurna äro dessa mina enda medarbetare för Guds

11 And Jesus, he that is called Justus,—they being of the circumcision; these only, [are my] fellow–

auttajani työssä Jumalan valtakunnan hyväksi, ja he ovat olleet minulle lohdutukseksi.

12 Tervehdyksen lähettää teille teikäläinen Epafras, Kristuksen Jeesuksen palvelija, joka rukouksissaan aina taistelee teidän puolestanne, että te pysyisitte täydellisinä ja täysin vahvoina kaikessa, mikä on Jumalan tahto.

13 Sillä minä annan hänestä sen todistuksen, että hän näkee paljon vaivaa teidän hyväksenne ja niiden hyväksi, jotka ovat Laodikeassa, sekä niiden, jotka ovat Hierapolissa.

14 Luukas, rakas lääkäri, lähettää teille tervehdyksen, niin myös Deemas.

15 Tervehdys Laodikeassa oleville veljille ja Nymfalle sekä hänen kodissaan kokoontuvalle seurakunnalle.

16 Ja kun tämä kirje on luettu teille, niin toimittakaa, että se luetaan Laodikeankin seurakunnassa ja että myös te luette Laodikeasta tulevan kirjeen.

rike, och de hava varit mig till hugnad.

12 Epafras, eder landsman, hälsar eder, en Kristi Jesu tjänare, som i sina böner alltid kämpar för eder, för att I skolen stå fasta och vara fullkomliga och fullt vissa i allt som är Guds vilja.

13 Ty jag giver honom det vittnesbördet, att han har stor möda för eder likasom ock för dem som bo i Laodicea och i Hierapolis.

14 Lukas, läkaren, den älskade brodern, hälsar eder; så gör ock Demas.

15 Hälsen bröderna i Laodicea, så ock Nymfas tillika med den församling som kommer tillhopa i hans hus.

16 Sedan detta brev har blivit uppläst hos eder, så sörjen för att det ock bliver uppläst i laodicéernas församling och att jämväl I fån läsa det brev, som

workers unto the kingdom of God, men who have been, unto me, a comfort.

12 Epaphras who is from among you, a servant of Christ Jesus, saluteth you,— at all times, contending in your behalf in his prayers, that ye may be caused to stand complete and fully assured in everything willed by God;

13 For I bear him witness, that he hath great toil in behalf of you, and them in Laodicea, and them in Hierapolis.

14 Luke, the beloved physician, and Demas, salute you.

15 Salute ye the brethren, in Laodicea, also Nymphas, and the assembly, which meeteth at her house.

16 And, as soon as the epistle hath been read amongst you, cause that, in the assembly of Laodiceans also, it be read; and, that from

kommer från Laodicea.

17 Sägen ock detta till Arkippus: »Hav akt på det ämbete, som du har undfått i Herren, så att du fullgör, vad därtill hör.»

18 Här skriver jag, Paulus, min hälsning med egen hand. Tänken på mina bojor. Nåd vare med eder.

Laodicea, that, ye also, read.

17 And say to Archippus: be taking heed unto the ministry which thou hast accepted in the Lord,––that, the same, thou fulfill.

18 The salutation of me Paul, with my own hand:—keep in mind my bonds. Favour be with you!

17 Ja sanokaa Arkippukselle: "Ota vaari virasta, jonka olet saanut Herrassa, että sen täysin toimitat."

18 Tervehdys minulta, Paavalilta, omakätisesti. Muistakaa minun kahleitani. Armo olkoon teidän kanssanne.

PAAVALIN ENSIMMÄINEN KIRJE TESSALONIKALAISELLE

1 luku

1 Paavali ja Silvanus ja Timoteus tessalonikalaisten seurakunnalle Isässä Jumalassa ja Herrassa Jeesuksessa Kristuksessa. Armo teille ja rauha!

2 Me kiitämme Jumalaa aina kaikkien teidän tähtenne, mainiten teitä rukouksissamme, sillä lakkaamatta

3 me Jumalamme ja Isämme edessä muistamme teidän työtänne uskossa ja vaivannäköänne rakkaudessa ja kärsivällisyyttänne toivossa

1 Paulus och Silvanus och Timoteus hälsa tessalonikernas församling i Gud, Fadern, och Herren Jesus Kristus. Nåd och frid vare med eder.

2 Vi tacka Gud alltid för eder alla, när vi tänka på eder i våra böner.

3 Ty oavlåtligen ihågkomma vi inför vår Gud och Fader edra gärningar i tron och edert arbete i kärleken och eder ståndaktighet

1 Paul and Silvanus and Timothy—unto the assembly of Thessalonians in God our Father and Lord Jesus Christ,—favour unto you, and peace!

2 We are giving thanks unto God continually, concerning you all, making, mention, in our prayers,

3 Unceasingly, remembering—your work of faith and labour of love and endurance of hope, of our Lord Jesus Christ,

Herraamme Jeesukseen Kristukseen,

4 tietäen, veljet, te Jumalan rakastetut, teidän valitsemisenne:

5 että meidän evankeliumimme tuli teidän tykönne, ei ainoastaan sanana, vaan myös voimana ja Pyhässä Hengessä ja suurella varmuudella - niinkuin tiedätte, millaisia me olimme teidän keskuudessanne, teidän tähtenne -

6 ja teistä tuli meidän seuraajiamme ja Herran, kun suuressa ahdingossa otitte sanan vastaan ilolla Pyhässä Hengessä,

7 niin että te olette tulleet esikuviksi kaikille uskoville Makedoniassa ja Akaiassa.

8 Sillä teidän tyköänne on Herran sana kaikunut; ei ainoastaan Makedoniaan ja Akaiaan, vaan kaikkialle on teidän uskonne Jumalaan levinnyt, niin ettei meidän tarvitse siitä mitään puhua.

i hoppet, i vår Herre Jesus Kristus.

4 Vi veta ju, käre bröder, i Guds älskade, huru det var, när I bleven utvalda:

5 vårt evangelium kom till eder icke med ord allenast, utan i kraft och helig ande och med full visshet. I veten ock på vad sätt vi uppträdde bland eder, till edert bästa.

6 Och I å eder sida bleven våra efterföljare och därmed Herrens, i det att I, mitt under stort betryck, togen emot ordet med glädje i helig ande.

7 Så bleven I själva ett föredöme för alla de troende i Macedonien och Akaja.

8 Ty från eder har genljudet av Herrens ord gått vidare ut; icke allenast i Macedonien och Akaja, utan allestädes har eder tro på Gud blivit känd, så att vi för vår del icke behöva tala något därom.

before our God and Father:

4 Knowing, brethren beloved by God, your election,—

5 How that, our glad-message, came not unto you, in word only, but also in power, and in Holy Spirit, and in much assurance,—even as ye know what manner of men we became unto you, for your sake;

6 And, ye, became, imitators of us, and of the Lord, giving welcome unto the word, in much tribulation, with joy of Holy Spirit;

7 So that ye became an ensample unto all who were coming to the faith, in Macedonia and in Achaia:

8 From you, in fact, hath sounded forth the word of the Lord—not only in Macedonia and in Achaia, but, in every place, your faith which is toward God, hath gone forth, so that, no need, have we to be saying anything;

9 Sillä itse he kertovat meistä, millainen meidän tulomme teidän tykönne oli ja kuinka te epäjumalista käännyitte Jumalan tykö, palvelemaan elävää ja totista Jumalaa

9 Ty själva förkunna de om oss, med vilken framgång vi begynte vårt arbete hos eder, och huru I från avgudarna omvänden eder till Gud, till att tjäna den levande och sanne Guden,

9 For, they themselves, concerning us, do tell—what manner of entrance we had unto you, and how ye turned unto God from the idols—to be serving a living and true God,

10 ja odottamaan taivaista hänen Poikaansa, jonka hän on herättänyt kuolleista, Jeesusta, joka pelastaa meidät tulevasta vihasta.

10 och till att vänta hans Son från himmelen, honom som han har uppväckt från de döda, Jesus, som frälsar oss undan den kommande vredesdomen.

10 And awaiting his Son out of the heavens—whom he raised from among the dead,—Jesus: Who is to rescue us out of the anger that is coming.

2 luku

1 Tiedättehän itsekin, veljet, ettei tulomme teidän tykönne ollut turha;

1 I veten ju själva, käre bröder, att det icke var utan kraft vi begynte vårt arbete hos eder.

1 For, yourselves, know, brethren, our entrance which was unto you—that it hath not proved void;

2 vaan, vaikka me ennen, niinkuin tiedätte, olimme kärsineet Filippissä ja meitä siellä oli pahoin pidelty, oli meillä kuitenkin Jumalassamme rohkeutta puhua teille Jumalan evankeliumia, suuressa kilvoituksessa.

2 Nej, fastän vi, såsom i veten, i Filippi förut hade fått utstå lidande och misshandling, hade vi dock frimodighet i vår Gud till att förkunna för eder Guds evangelium, under mycken kamp.

2 But, though we had previously suffered, and been insulted, even as ye know, in Philippi, we waxed bold in our God to speak unto you the glad-message of God with much conflict.

3 Sillä meidän kehoituspuheemme ei lähde eksymyksestä eikä epäpuhtaasta mielestä eikä ole kavaluudessa puhuttua;

3 Ty vad vi tala till tröst och förmaning, det har icke sin grund i villfarelse eller i orent uppsåt, ej heller sker det med svek;

3 For, our exhortation, is not of error, nor of uncleanness, nor in guile,

4 vaan niinkuin Jumala on katsonut meidän kelpaavan siihen, että meille uskottiin evankeliumi, niin me puhumme, emme, niinkuin tahtoisimme olla mieliksi ihmisille, vaan Jumalalle, joka koettelee meidän sydämemme.

4 utan därför att vi av Gud hava prövats värdiga att få evangelium oss betrott, tala vi i enlighet därmed, icke för att vara människor till behag, utan för att vara Gud till behag, honom som prövar våra hjärtan.

4 But, even as we have been approved by God, to be entrusted with the glad-message, so, we speak,—not as, unto men, giving pleasure, but unto God—who proveth our hearts.

5 Sillä me emme koskaan ole liikkuneet liehakoivin sanoin, sen te tiedätte, emmekä millään tekosyyllä voittoa ahnehtineet; Jumala on todistajamme,

5 Aldrig någonsin hava vi uppträtt med smickrets ord, det veten I, ej heller så, att vi skulle få en förevändning att bereda oss vinning -- Gud är vårt vittne.

5 For neither at any time were we found, using words of flattery,—even as ye know, nor a pretext for greed—God, is witness!

6 emmekä ole etsineet kunniaa ihmisiltä, emme teiltä emmekä muilta,

6 Ej heller hava vi sökt pris av människor, vare sig av eder eller av andra,

6 Nor, of men, seeking glory—either from you, or from others, though we could have assumed, dignity, as Apostles of Christ;

7 vaikka me Kristuksen apostoleina olisimme voineet vaatia arvonantoa; vaan me olimme lempeät teidän keskuudessanne, niinkuin imettävä äiti, joka vaalii lapsiansa;

7 fastän vi såsom Kristi apostlar väl hade kunnat uppträda med myndighet. Tvärtom hava vi visat oss milda bland eder, såsom när en moder omhuldar sina späda barn.

7 But we became gentle in your midst,—as though, a nursing mother, had been cherishing her own children:

8 niin mekin, teitä hellien, halusimme antaa teille, ei ainoastaan Jumalan evankeliumia, vaan oman henkemmekin, sillä te olitte meille rakkaiksi tulleet.

8 I sådan ömhet om eder ville vi gärna icke allenast göra också eder delaktiga av Guds evangelium, utan till och med offra våra liv för eder, ty I haden

8 Thus, yearning after you, we could have been well-pleased to impart unto you—not only the glad-message of God, but, our own lives also,—because,

	blivit oss kära.	very dear to us, had ye become.
9 Muistattehan, veljet, meidän työmme ja vaivamme: yöt ja päivät työtä tehden, ettemme ketään teistä rasittaisi, me julistimme teille Jumalan evankeliumia.	9 I kommen ju ihåg, käre bröder, vårt arbete och vår möda, huru vi, under det att vi predikade för eder Guds evangelium, strävade natt och dag, för att icke bliva någon av eder till tunga.	9 For ye remember, brethren, our toil and hardship: night and day, working, so as not to be a burden unto any of you, we proclaimed unto you the glad-message of God,
10 Te olette meidän todistajamme, ja Jumala, kuinka pyhät ja oikeamieliset ja nuhteettomat me olimme teitä kohtaan, jotka uskotte,	10 I själva ären våra vittnen, och Gud är vårt vittne, I veten, och han vet huru heligt och rättfärdigt och ostraffligt vi förhöllo oss mot eder, I som tron.	10 Ye, are witnesses—God also, how kindly and righteously and blamelessly, unto you who were believing, we were found to behave;
11 samoinkuin te tiedätte, kuinka me, niinkuin isä lapsiansa, kehoitimme itsekutakin teistä ja rohkaisimme teitä,	11 Likaledes veten I huru vi förmanade och uppmuntrade var och en av eder, såsom en fader sina barn,	11 Even as ye know how, unto each one of you, we were as a father unto his own children, consoling you, and soothing, and calling to witness,—
12 ja teroitimme teille, että teidän on vaeltaminen arvollisesti Jumalan edessä, joka kutsuu teitä valtakuntaansa ja kirkkauteensa.	12 och huru vi uppfordrade eder att föra en vandel som vore värdig Gud, honom som kallar eder till sitt rike och sin härlighet.	12 To the end ye might be walking in a manner worthy of God, who is calling you unto his own kingdom and glory,
13 Ja sentähden me myös lakkaamatta kiitämme Jumalaa siitä, että te, kun saitte meiltä kuulemanne Jumalan sanan, otitte sen vastaan, ette ihmisten	13 Därför tacka vi ock oavlåtligen Gud för att I, när I undfingen det Guds ord som vi predikade, icke mottogen det såsom	13 And, for this cause, we, are also giving thanks unto God unceasingly, that, when ye received a spoken word from us—which

sanana, vaan, niinkuin se totisesti on, Jumalan sanana, joka myös vaikuttaa teissä, jotka uskotte.

människoord, utan såsom Guds ord, vilket det förvisso är, ett ord som ock är verksamt i eder som tron.

was God's, ye welcomed it—not as a human word, but, even as it truly is, a divine word,—which is also inwardly working itself in you who believe.

14 Sillä teistä, veljet, on tullut niiden Kristuksessa Jeesuksessa olevien Jumalan seurakuntain seuraajia, jotka ovat Juudeassa, sillä tekin olette kärsineet omilta kansalaisiltanne samaa kuin he juutalaisilta,

14 I, käre bröder, haven ju blivit efterföljare till de Guds församlingar i Kristus Jesus som äro i Judeen. Ty I haven av edra egna landsmän fått lida detsamma som de hava lidit av judarna --

14 For, ye, became, imitators, brethren, of the assemblies of God which are in Judaea, in Christ Jesus, in that, the same things, ye, also suffered by your own fellow–countrymen, even as, they, also by the Jews:

15 jotka tappoivat Herran Jeesuksenkin ja profeetat ja ovat vainonneet meitä, eivätkä ole Jumalalle otollisia, vaan ovat kaikkien ihmisten vihollisia,

15 av dem som dödade både Herren Jesus och profeterna och förjagade oss, och som äro misshagliga för Gud och fiender till alla människor,

15 Who have both slain the, Lord, Jesus––and the prophets, and, us, have persecuted, and, unto God, are displeasing, and, unto all men, are contrary,—

16 kun estävät meitä puhumasta pakanoille heidän pelastumiseksensa. Näin he yhäti täyttävät syntiensä mittaa. Viha onkin jo saavuttanut heidät, viimeiseen määräänsä asti.

16 i det att de söka hindra oss att tala till hedningarna, så att dessa kunna bliva frälsta. Så uppfylla de alltjämt sina synders mått. Dock, vredesdomen har kommit över dem i all sin stränghet.

16 Hindering us from speaking, unto the nations, that they might be saved, to the filling up of their own sins, continually; but anger hath overtaken them at length.

17 Mutta kun meidät nyt, veljet, on hetkeksi aikaa erotettu teistä, ulkonaisesti, ei sydämeltä, niin on meille

17 Men då vi nu hava måst vara skilda från eder, käre bröder -- visserligen allenast för

17 Now, we, brethren, having been bereaved away from you, for the season of an

tullut yhä suurempi halu päästä näkemään teidän kasvojanne.

en kort tid och i utvärtes måtto, icke till hjärtat -- hava vi blivit så mycket mer angelägna att få se edra ansikten och känt stor åstundan därefter.

hour,—in presence, not in heart, gave more abundant diligence, your face, to behold, with much longing;

18 Sentähden olemme tahtoneet tulla teidän tykönne, minä, Paavali, puolestani, en vain kerran, vaan kahdestikin, mutta saatana on meidät estänyt.

18 Ty vi hava varit redo att komma till eder -- jag, Paulus, för min del både en och två gånger -- men Satan har hindrat oss.

18 Wherefore, we desired to come unto you—even, I, Paul, both once and again,––and, Satan, thwarted us.

19 Sillä kuka on meidän toivomme tai ilomme tai meidän kerskauksemme kruunu? Ettekö myös te, meidän Herramme Jeesuksen edessä hänen tulemuksessaan?

19 Ty vem är vårt hopp och vår glädje och vår berömmelses krona inför vår Herre Jesus vid hans tillkommelse, vem, om icke just I?

19 For what shall be our hope, or joy, or crown of boasting? Shall not even, ye, before our Lord Jesus, in his Presence?

20 Sillä te olette meidän kunniamme ja meidän ilomme.

20 Ja, I ären vår ära och vår glädje.

20 Ye, in fact, are our glory and joy.

3 luku

1 Sentähden me, kun emme enää voineet kestää kauemmin, päätimme jäädä yksinämme Ateenaan,

1 Därför, när vi icke mer kunde uthärda, beslöto vi att stanna ensamma kvar i Aten,

1 Wherefore, no longer concealing our anxiety, we were well–pleased to be left in Athens, alone,

2 ja lähetimme Timoteuksen, veljemme ja Jumalan palvelijan Kristuksen evankeliumissa, vahvistamaan teitä ja rohkaisemaan teitä uskossanne,

2 och sände åstad Timoteus, vår broder och Guds tjänare vid förkunnandet av evangelium om Kristus, för att han skulle styrka och uppmuntra eder i eder tro,

2 And sent Timothy—our brother, and God's minister in the glad–message of the Christ––that he might confirm and console you over your faith,

3 ettei kukaan horjuisi

3 så att ingen bleve

3 That, no one, might

näissä ahdingoissa. Sillä itse te tiedätte, että meidät on semmoisiin pantu.

4 Sanoimmehan, kun olimme teidän tykönänne, teille jo edeltäpäin, että meidän oli ahdinkoon joutuminen, niinkuin on käynytkin ja te tiedätte käyneen.
5 Sentähden minä, kun en enää jaksanut kestää kauemmin, lähetinkin tiedustelemaan teidän uskoanne, ettei vain kiusaaja liene teitä kiusannut ja meidän vaivannäkömme mennyt hukkaan.

6 Mutta nyt, kun Timoteus tuli teidän tyköänne meidän tykömme ja toi meille ilosanoman teidän uskostanne ja rakkaudestanne ja siitä, että te aina pidätte meitä rakkaassa muistossa ikävöiden meitä nähdäksenne niinkuin mekin teitä:
7 sentähden olemme teidän uskostanne, veljet, saaneet lohdutusta teihin nähden kaikessa hädässämme ja ahdistuksessamme;

vacklande under dessa lidanden. Ty I veten själva att sådana äro oss förelagda.

4 Redan när vi voro hos eder, sade vi ju eder förut att vi skulle komma att utstå lidanden. Så har nu ock skett, det veten I.

5 Det var också därför som jag sände honom åstad, när jag icke mer kunde uthärda; ty jag ville veta något om eder tro, eftersom jag fruktade att frestaren till äventyrs hade så frestat eder, att vårt arbete skulle bliva utan frukt.
6 Men nu, då Timoteus har kommit till oss från eder och förkunnat för oss det glada budskapet om eder tro och kärlek, och sagt oss att I alltjämt haven oss i god hågkomst, och att I längten efter att se oss, likasom vi längta efter eder,
7 nu hava vi i fråga om eder, käre bröder, genom eder tro fått hugnad i all vår nöd och allt vårt lidande.

be shrinking back in these tribulations. For ye, yourselves, know, that, hereunto, are we appointed;
4 For, even when we were with you, we told you beforehand—we are destined to suffer tribulation! even as it also came to pass, and ye know.
5 For this cause, I also, no longer concealing my anxiety, sent, that I might get to know your faith, lest by any means he that tempteth, should have tempted you, and, in vain, should have been our toil.

6 But, when, just now, Timothy came unto us, from you, and brought us good tidings of your faith and love,—and that ye have good remembrance of us, continually, longing to see, us,—even as, we also, to see you,

7 For this cause, were we consoled, brethren, over you, in all our necessity and tribulation, through your faith;

8 sillä nyt me elämme, jos te seisotte lujina Herrassa.

8 Ty nu leva vi, eftersom I stån fasta i Herren.

8 Because, now, we live,—if only, ye, stand fast in the Lord.

9 Kuinka voimmekaan kyllin kiittää Jumalaa teidän tähtenne kaikesta siitä ilosta, mikä meillä teistä on Jumalamme edessä!

9 Ja, huru skola vi nog kunna tacka Gud för eder, till gengäld för all den glädje som vi genom eder hava inför vår Gud?

9 For what thanksgiving can we render back, unto God, concerning you, on occasion of all the joy wherewith we rejoice, for your sakes, before our God?—

10 Öin ja päivin me mitä hartaimmin rukoilemme saadaksemme nähdä teidän kasvonne ja täyttää sen, mitä teidän uskostanne puuttuu.

10 Natt och dag är det vår innerligaste bön, att vi må få se edra ansikten och avhjälpa vad som kan brista i eder tro.

10 Night and day, making very abundant entreaties, that we may see your face, and fit in the things which are lacking in your faith?

11 Mutta hän itse, meidän Jumalamme ja Isämme, ja meidän Herramme Jeesus ohjatkoon meidän tiemme teidän tykönne.

11 Men vår Gud och Fader själv och vår Herre Jesus må för oss jämna vägen till eder.

11 Now may, our God and Father himself and our Lord Jesus, make straight our way unto you:

12 Ja teille Herra antakoon yhä enemmän ja runsaammin rakkautta toisianne kohtaan ja kaikkia kohtaan, niinkuin meilläkin on teitä kohtaan,

12 Och eder må Herren giva en allt större och mer överflödande kärlek till varandra, ja, till alla människor, en sådan kärlek som vi hava till eder,

12 And, you, may the Lord cause to abound and excel in your love one toward another, and toward all,—even as, we, do toward you:

13 vahvistaaksensa teidän sydämenne nuhteettomiksi pyhyydessä meidän Jumalamme ja Isämme edessä, meidän Herramme Jeesuksen tulemuksessa, kun hän tulee kaikkien pyhiensä kanssa.

13 så att edra hjärtan styrkas till att vara ostraffliga i helighet inför vår Gud och Fader vid vår Herre Jesu tillkommelse, när han kommer med alla sina heliga.

13 To the end he may confirms your hearts, faultless in holiness, before our God and Father, in the Presence of our Lord Jesus with all his saints.

4 luku

1 Sitten vielä, veljet, me pyydämme teitä ja kehoitamme Herrassa Jeesuksessa, että te, niinkuin olette meiltä oppineet, miten teidän tulee vaeltaa ja olla Jumalalle otolliset, niinkuin vaellattekin, siinä yhä enemmän varttuisitte.

1 Ytterligare, käre bröder, bedja vi nu och förmana eder i Herren Jesus att allt mer förkovra eder i en sådan vandel som I haven fått lära av oss att I skolen föra, Gud till behag -- en sådan vandel som I redan fören.

1 For the rest, brethren, we request and exhort you, in our Lord Jesus, [that], even as ye received from us, how ye must needs walk and please God,—even as ye also do walk, that ye would abound still more.

2 Tiedättehän, mitkä käskyt me olemme Herran Jeesuksen kautta teille antaneet.

2 I veten ju vilka bud vi hava givit eder genom Herren Jesus.

2 For ye know what charges we gave you, through the Lord Jesus.

3 Sillä tämä on Jumalan tahto, teidän pyhityksenne, että kartatte haureutta,

3 Ty detta är Guds vilja, detta som hör till eder helgelse, att I avhållen eder från otukt,

3 For, this, is a thing willed of God, your sanctification,—that ye should abstain from unchastity,

4 että kukin teistä tietää ottaa oman vaimon pyhyydessä ja kunniassa,

4 och att var och en av eder vet att hava sin egen maka i helgelse och ära,

4 That ye should know, each one of you, how, of his own vessel, to possess himself in sanctification and honour:

5 ei himon kiihkossa niinkuin pakanat, jotka eivät Jumalaa tunne;

5 icke i begärelses lusta såsom hedningarna -- vilka icke känna Gud --

5 Not with a passion of coveting,—just as even the nations who know not God,—

6 ettei kukaan sorra veljeänsä eikä tuota hänelle vahinkoa missään asiassa, sillä Herra on kaiken tämän kostaja, niinkuin myös ennen olemme teille sanoneet ja

6 och att ingen i sitt förhållande till sin broder kränker honom eller gör honom något förfång, ty Herren är en hämnare över allt detta, såsom vi redan

6 Not over-reaching and defrauding, in the matter, his brother; because, an avenger, is the Lord, concerning all these things,—even as we

todistaneet.

förut hava sagt och betygat för eder.

before told you, and solemnly called you to witness.

7 Sillä ei Jumala ole kutsunut meitä saastaisuuteen, vaan pyhitykseen.

7 Gud har ju icke kallat oss till orenhet, utan till att leva i helgelse.

7 For God did not call us, with a permission of impurity, but, in sanctification.

8 Sentähden, joka nämä hylkää, ei hylkää ihmistä, vaan Jumalan, joka myös antaa Pyhän Henkensä teihin.

8 Den som icke vill veta av detta, han förkastar alltså icke en människa, utan Gud, honom som giver sin helige Ande till att bo i eder.

8 Therefore, indeed, he that disregardeth—it is, not a man, he disregardeth, but God,—Who giveth his Holy Spirit unto you.

9 Veljellisestä rakkaudesta ei ole tarvis teille kirjoittaa; sillä itse te olette Jumalalta oppineet rakastamaan toisianne;

9 Om broderlig kärlek är det icke behövligt att skriva till eder, ty I haven själva fått lära av Gud att älska varandra;

9 But, concerning brotherly love—no need, have ye, that we be writing unto you; for, ye yourselves, are, God-taught, to the loving of one another;—

10 niin te myös teette kaikkia veljiä kohtaan koko Makedoniassa. Mutta me kehoitamme teitä, veljet, siinä varttumaan yhä enemmän

10 så handlen I ju ock mot alla bröderna i hela Macedonien. Men vi förmana eder, käre bröder, att allt mer förkovra eder häri

10 And, in fact, ye are doing it unto all the brethren [who are] in the whole of Macedonia; but we exhort you, brethren, to abound still more,

11 ja katsomaan kunniaksenne, että elätte hiljaisuudessa ja toimitatte omia tehtäviänne ja teette työtä käsillänne, niinkuin olemme teitä käskeneet,

11 och att sätta eder ära i att leva i stillhet och sköta vad eder åligger och arbeta med edra händer, enligt vad vi hava bjudit eder,

11 And to be ambitious to be quiet, and to be attending to your own affairs, and to be working with your hands,—even as, unto you, we gave charge—

12 että vaelluksessanne olisitte säädylliset ulkopuolella olevia kohtaan

12 så att I skicken eder höviskt mot dem som stå utanför och

12 That ye should walk reputably toward those without, and, of

ettekä olisi kenenkään avun tarpeessa.

icke behöven anlita någons hjälp.

no one, have, need.

13 Mutta me emme tahdo pitää teitä, veljet, tietämättöminä siitä, kuinka poisnukkuneiden on, ettette murehtisi niinkuin muut, joilla ei toivoa ole.

13 Vi vilja icke lämna eder, käre bröder, i okunnighet om huru det förhåller sig med dem som avsomna, för att I icke skolen sörja såsom de andra, de som icke hava något hopp.

13 But we do not wish you to be ignorant, brethren, concerning them who are falling asleep,—lest ye be sorrowing, even as the rest also, who are without hope;

14 Sillä jos uskomme, että Jeesus on kuollut ja noussut ylös, niin samoin on Jumala Jeesuksen kautta myös tuova poisnukkuneet esiin yhdessä hänen kanssaan.

14 Ty lika visst som Jesus, såsom vi tro, har dött och har uppstått, lika visst skall ock Gud genom Jesus föra dem som äro avsomnade fram jämte honom.

14 For, if we believe that, Jesus, died, and rose again, so, also will, God, bring forth with him, them who have fallen asleep through Jesus;

15 Sillä sen me sanomme teille Herran sanana, että me, jotka olemme elossa, jotka jäämme tänne Herran tulemukseen, emme suinkaan ehdi ennen niitä, jotka ovat nukkuneet.

15 Såsom ett ord från Herren säga vi eder nämligen detta, att vi som leva och lämnas kvar till Herrens tillkommelse ingalunda skola komma före dem som äro avsomnade.

15 For, this, unto you, do we say, by a word of the Lord,—that, we, the living who are left unto the Presence of the Lord, shall in nowise get before them who have fallen asleep;

16 Sillä itse Herra on tuleva alas taivaasta käskyhuudon, ylienkelin äänen ja Jumalan pasunan kuuluessa, ja Kristuksessa kuolleet nousevat ylös ensin;

16 Ty Herren skall själv stiga ned från himmelen, och ett maktbud skall ljuda, en överängels röst och en Guds basun. Och först skola de i Kristus döda uppstå;

16 Because, the Lord himself, with a word of command, with a chief–messenger's voice, and with a trumpet of God, shall descend from heaven,––and, the dead in Christ, shall rise, first,

17 sitten meidät, jotka olemme elossa, jotka olemme jääneet tänne,

17 sedan skola vi som då ännu leva och hava lämnats kvar bliva

17 After that, we, the living who are left, together with them,

temmataan yhdessä heidän kanssaan pilvissä Herraa vastaan yläilmoihin; ja niin me saamme aina olla Herran kanssa.
18 Niin lohduttakaa siis toisianne näillä sanoilla.

jämte dem bortryckta på skyar upp i luften, Herren till mötes; och så skola vi alltid få vara hos Herren.
18 Så trösten nu varandra med dessa ord.

shall be caught away, in clouds, to meet the Lord in the air:—and, thus, evermore, with the Lord, shall we be!
18 So then, be consoling one another with these words.

5 luku

1 Mutta aikakausista ja määrähetkistä ei teille, veljet, ole tarvis kirjoittaa;

1 Vad åter angår tid och stund härför, så är det icke behövligt att därom skriva till eder, käre bröder.

1 But, concerning the times and the seasons, brethren,—ye have, no need, that, unto you, anything be written;

2 sillä itse te varsin hyvin tiedätte, että Herran päivä tulee niinkuin varas yöllä.

2 Ty I veten själva nogsamt att Herrens dag kommer såsom en tjuv om natten.

2 For, ye yourselves, perfectly well know—that, the day of the Lord, as a thief in the night, so, cometh;

3 Kun he sanovat: "Nyt on rauha, ei hätää mitään", silloin yllättää heidät yhtäkkiä turmio, niinkuin synnytyskipu raskaan vaimon, eivätkä he pääse pakoon.

3 Bäst de säga: »Allt står väl till, och ingen fara är på färde», då kommer plötsligt fördärv över dem, såsom födslovåndan över en havande kvinna, och de skola förvisso icke kunna fly undan.

3 As soon as they begin to say—Peace! and safety! then, suddenly, upon them, cometh destruction,—just as the birth-throe unto her that is with child,—and in nowise shall they escape.

4 Mutta te, veljet, ette ole pimeydessä, niin että se päivä voisi yllättää teidät niinkuin varas;

4 Men I, käre bröder, I leven icke mörker, så att den dagen kan komma över eder såsom en tjuv;

4 But, ye, brethren, are not in darkness, that, the day, upon you, as upon thieves, should lay hold;

5 sillä kaikki te olette valkeuden lapsia ja päivän lapsia; me emme ole yön

5 I ären ju alla ljusets barn och dagens barn. Ja, vi höra icke natten

5 For, all ye, are, sons of light, and sons of day,—we are not of

emmekä pimeyden lapsia.
6 Älkäämme siis nukkuko niinkuin muut, vaan valvokaamme ja olkaamme raittiit.
7 Sillä ne, jotka nukkuvat, ne yöllä nukkuvat, ja jotka juovat itsensä juovuksiin, ne yöllä juovuksissa ovat.

8 Mutta me, jotka olemme päivän lapsia, olkaamme raittiit, ja olkoon pukunamme uskon ja rakkauden haarniska ja kypärinämme pelastuksen toivo.
9 Sillä ei Jumala ole määrännyt meitä vihaan, vaan saamaan pelastuksen Herramme Jeesuksen Kristuksen kautta,

10 joka on kuollut meidän edestämme, että me, valvoimmepa tai nukuimme, eläisimme yhdessä hänen kanssaan.

11 Sentähden kehoittakaa toisianne ja rakentakaa toinen toistanne, niinkuin teettekin.

12 Mutta me pyydämme teitä, veljet, antamaan tunnustuksenne niille, jotka tekevät työtä teidän keskuudessanne ja ovat teidän johtajanne Herrassa

eller mörkret till;
6 låtom oss alltså icke sova såsom de andra, utan låtom oss vaka och vara nyktra.
7 De som sova, de sova om natten, och de som dricka sig druckna, de äro druckna om natten;
8 men vi som höra dagen till, vi må vara nyktra, iklädda trons och kärlekens pansar, med frälsningens hopp såsom hjälm.

9 Ty Gud har icke bestämt oss till att drabbas av vrede, utan till att vinna frälsning genom vår Herre, Jesus Kristus,
10 som har dött för oss, på det att vi må leva tillika med honom, vare sig vi ännu äro vakna eller vi äro avsomnade.
11 Trösten därför varandra, och uppbyggen varandra inbördes, såsom I ock redan gören.
12 Vi bedja eder, käre bröder, att rätt uppskatta de män som arbeta bland eder, och som äro edra föreståndare i Herren

night, nor of darkness:
6 Hence, then, let us not be sleeping, as the rest, but let us watch and be sober:—
7 For, they that sleep, by night, do sleep, and, they that drink, by night, do drink:—

8 But, we, being of the day, let us be sober, putting on a breastplate of faith and love, and, for helmet, the hope of salvation.
9 Because God did not appoint us unto anger, but unto acquiring salvation through our Lord Jesus [Christ]:—
10 Who died for us, in order that, whether we be watching or sleeping, together with him, we should live.

11 Wherefore be consoling one another, and building up, each the other,—even as ye are also doing.
12 Now we request you, brethren,—to know them who are toiling among you, and presiding over you, in the Lord, and

ja neuvovat teitä,
13 sekä pitämään heitä erinomaisen rakkaina heidän työnsä tähden. Eläkää rauhassa keskenänne.
14 Me kehoitamme teitä, veljet: nuhdelkaa kurittomia, rohkaiskaa alakuloisia, holhotkaa heikkoja, olkaa pitkämieliset kaikkia kohtaan.

15 Katsokaa, ettei kukaan kosta kenellekään pahaa pahalla, vaan pyrkikää aina tekemään hyvää toinen toisellenne ja kaikille.

16 Olkaa aina iloiset.
17 Rukoilkaa lakkaamatta.
18 Kiittäkää joka tilassa. Sillä se on Jumalan tahto teihin nähden Kristuksessa Jeesuksessa.

19 Henkeä älkää sammuttako,
20 profetoimista älkää halveksuko,
21 mutta koetelkaa kaikki, pitäkää se, mikä hyvää on;

22 karttakaa kaikenlaista pahaa.

23 Mutta itse rauhan Jumala pyhittäköön teidät kokonansa, ja säilyköön

och förmana eder.
13 Låten dem vara eder övermåttan kära, för det verks skull som de utföra. Hållen frid inbördes.
14 Vi bjuda eder, käre bröder: Förmanen de oordentliga, uppmuntren de klenmodiga, tagen eder an de svaga, visen tålamod mot var man.
15 Sen till, att ingen vedergäller någon med ont för ont; faren fastmer alltid efter att göra vad gott är mot varandra och mot var man.
16 Varen alltid glada.
17 Bedjen oavlåtligen.
18 Tacken Gud i alla livets förhållanden. Ty att I så gören är Guds vilja i Kristus Jesus.

19 Utsläcken icke Anden,
20 förakten icke profetisk tal,
21 men pröven allt, behållen vad gott är,

22 avhållen eder från allt ont, av vad slag det vara må.

23 Men fridens Gud själv helge eder till hela eder varelse, så

admonishing you;
13 And to hold them in very high esteem, in love, their work's sake. Be at peace among yourselves,
14 But we exhort you, brethren—admonish the disorderly, soothe them of little soul, help the weak, be longsuffering towards all:
15 See that none, evil for evil, unto any, do render: but, evermore, what is good, be pursuing, towards one another, and towards all:
16 Evermore, rejoice,
17 Unceasingly, pray,
18 In everything, give thanks,—for, this, is a thing willed of God, in Christ Jesus, towards you:
19 The Spirit, do not quench,
20 Prophesyings, do not despise,
21 [But], all things, put to the proof—what is comely, hold ye fast:
22 From every form of wickedness, abstain.

23 But, the God of peace himself, hallow you completely, and,

koko teidän henkenne ja sielunne ja ruumiinne nuhteettomana meidän Herramme Jeesuksen Kristuksen tulemukseen.

att hela eder ande och eder själ och eder kropp finnas bevarade ostraffliga vid vår Herres, Jesu Kristi, tillkommelse.

entire, might your spirit, and soul, and body,—[so as to be] unblameable in the Presence of our Lord Jesus Christ,—be preserved!

24 Hän, joka teitä kutsuu, on uskollinen, ja hän on sen myös tekevä.
25 Veljet, rukoilkaa meidän edestämme.
26 Tervehtikää kaikkia veljiä pyhällä suunannolla.

24 Trofast är han som kallar eder; han skall ock utföra sitt verk.
25 Käre bröder, bedjen för oss.
26 Hälsen alla bröderna med en helig kyss.

24 Faithful, is he that is calling you,—who, also will perform.
25 Brethren! be praying for us [also].
26 Salute all the brethren with a holy kiss.

27 Minä vannotan teitä Herran kautta, että luetatte tämän kirjeen kaikille veljille.
28 Meidän Herramme Jeesuksen Kristuksen armo olkoon teidän kanssanne.

27 Jag besvär eder vid Herren att låta uppläsa detta brev för alla bröderna.
28 Vår Herres, Jesu Kristi, nåd vare med eder.

27 I adjure you, by the Lord, that the letter be read unto all the brethren!
28 The favour of our Lord Jesus Christ, be with you.

PAAVALIN TOINEN KIRJE TESSALONIKALAISILLE

1 luku

1 Paavali ja Silvanus ja Timoteus tessalonikalaisten seurakunnalle Jumalassa, meidän Isässämme, ja Herrassa Jeesuksessa Kristuksessa.
2 Armo teille ja rauha Isältä Jumalalta ja Herralta Jeesukselta Kristukselta!

1 Paulus och Silvanus och Timoteus hälsa tessalonikernas församling i Gud, vår Fader, och Herren Jesus Kristus.
2 Nåd vare med eder och frid ifrån Gud, Fadern, och Herren Jesus Kristus.

1 Paul and Silvanus and Timothy—unto the assembly of Thessalonians, in God our Father and Lord Jesus Christ,—
2 Favour unto you, and peace, from God [our] Father and Lord Jesus Christ.

3 Me olemme velvolliset aina kiittämään Jumalaa

3 Vi äro pliktiga att alltid tacka Gud för

3 We are bound, to be giving thanks, unto

teidän tähtenne, veljet, niinkuin oikein onkin, koska teidän uskonne runsaasti kasvaa ja keskinäinen rakkautenne lisääntyy itsekussakin, kaikissa teissä,

4 niin että me itsekin Jumalan seurakunnissa kerskaamme teistä, teidän kärsivällisyydestänne ja uskostanne kaikissa vainoissanne ja ahdistuksissa, joita teillä on kestettävänä

5 ja jotka ovat osoituksena Jumalan vanhurskaasta tuomiosta, että teidät katsottaisiin arvollisiksi Jumalan valtakuntaan, jonka tähden kärsittekin,

6 koskapa Jumala katsoo oikeaksi kostaa ahdistuksella niille, jotka teitä ahdistavat,

7 ja antaa teille, joita ahdistetaan, levon yhdessä meidän kanssamme, kun Herra Jeesus ilmestyy taivaasta voimansa enkelien kanssa

8 tulen liekissä ja kostaa niille, jotka eivät tunne

eder, käre bröder, såsom tillbörligt är, därför att eder tro så mäktigt tillväxer, och den kärlek I haven till varandra mer och mer förökas hos eder alla och hos envar av eder.

4 Därför kunna vi själva i Guds församlingar berömma oss av eder, i fråga om eder ståndaktighet och eder tro under alla edra förföljelser, och under de lidanden I måsten uthärda.

5 Sådant är ett vittnesbörd om att Guds dom bliver rättvis. Så skolen I aktas värdiga Guds rike; för dess skull är det ock som I liden.

6 Guds rättfärdighet kräver ju att de som vålla eder lidande få lidande till vedergällning,

7 men att I som utstån lidanden fån hugnad tillsammans med oss, när Herren Jesus uppenbarar sig från himmelen med sin makts änglar,

8 »i lågande eld», och låter straffet drabba

God, continually, concerning you, brethren, even as it is, meet; because your faith groweth exceedingly, and the love of each one of you all one to another aboundeth,

4 So that, we ourselves, in you, are boasting, in the assemblies of God, over your endurance and faith in all your persecutions and tribulations which ye are sustaining:—

5 A proof of the righteous judgment of God, to the end ye may be counted worthy of the kingdom of God, in behalf of which ye are also suffering:—

6 If, at least, it is a, righteous thing with God, to recompense, affliction, unto them that afflict you,

7 And, unto you that are afflicted, release, with us,—by the revealing of the Lord Jesus from heaven, with his messengers of power,

8 In a fiery flame; holding forth

Jumalaa eivätkä ole kuuliaisia meidän Herramme Jeesuksen evankeliumille.

dem som icke känna Gud, och dem som icke äro vår Herre Jesu evangelium lydiga.

vengeance—against them that refuse to know God, and them who decline to hearken unto the glad-message of our Lord Jesus,

9 Heitä kohtaa silloin rangaistukseksi iankaikkinen kadotus Herran kasvoista ja hänen voimansa kirkkaudesta,

9 Dessa skola då bliva straffade med evigt fördärv, bort undan Herrens ansikte och hans övervältigande härlighet,

9 Who, indeed, a penalty, shall pay—age-abiding destruction from the face of the Lord and from the glory of his might—

10 kun hän sinä päivänä tulee, että hän kirkastuisi pyhissänsä ja olisi ihmeteltävä kaikissa uskovissa, sillä te olette uskoneet meidän todistuksemme.

10 när han kommer för att förhärligas i sina heliga och visa sig underbar i alla dem som hava kommit till att tro; ty det vittnesbörd vi hava framburit till eder haven I trott. Så skall ske på den dagen.

10 Whensoever he shall come, to be made all-glorious in his saints, and to be marveled at in all who believed,—because our witness unto you was believed,—in that day.

11 Sitä varten me aina rukoilemmekin teidän puolestanne, että meidän Jumalamme katsoisi teidät kutsumisensa arvoisiksi ja voimallisesti saattaisi täydelliseksi kaiken teidän halunne hyvään ja teidän uskonne teot,

11 Fördenskull bedja vi ock alltid för eder, att vår Gud må akta eder värdiga sin kallelse, och att han må med kraft fullborda i eder allt vad en god vilja kan åstunda, och vad tro kan verka,

11 Unto which end, we are also praying continually for you, that our God may count, you, worthy of your calling, and fulfill every good-pleasure of goodness and work of faith, with power,—

12 että meidän Herramme Jeesuksen nimi teissä kirkastuisi ja te hänessä, meidän Jumalamme ja Herran Jeesuksen Kristuksen armon mukaan.

12 så att vår Herre Jesu namn bliver förhärligat i eder, och I i honom, efter vår Guds och Herrens, Jesu Kristi, nåd.

12 That the name of our Lord Jesus may be made all-glorious in you, and, ye, in him, According to the favour of our God and Lord Jesus Christ.

2 luku

1 Mutta mitä tulee meidän Herramme Jeesuksen Kristuksen tulemukseen ja meidän kokoontumiseemme hänen tykönsä, niin me pyydämme teitä, veljet,
2 ettette anna minkään hengen ettekä sanan ettekä minkään muka meidän lähettämämme kirjeen heti järkyttää itseänne, niin että menetätte mielenne maltin, ettekä anna niiden itseänne peljästyttää, ikäänkuin Herran päivä jo olisi käsissä.

3 Älkää antako kenenkään vietellä itseänne millään tavalla. Sillä se päivä ei tule, ennenkuin luopumus ensin tapahtuu ja laittomuuden ihminen ilmestyy, kadotuksen lapsi,

4 tuo vastustaja, joka korottaa itsensä yli kaiken, mitä jumalaksi tai jumaloitavaksi kutsutaan, niin että hän asettuu Jumalan temppeliin ja julistaa olevansa Jumala.

1 I fråga om vår Herres, Jesu Kristi, tillkommelse, och huru vi skola församlas till honom, bedja vi eder, käre bröder,
2 att I icke -- vare sig genom någon »andeingivelse» eller på grund av något ord eller något brev, som förmenas komma från oss -- så hastigt låten eder bringas ur fattningen och förloren besinningen, som om Herrens dag redan stode för dörren.
3 Låten ingen bedraga eder om vad sätt det vara må. Ty först måste avfallet hava skett och »Laglöshetens människa», fördärvets man, hava trätt fram,

4 vedersakaren, som upphäver sig över allt vad gud heter, och allt som kallas heligt, så att han tager sitt säte i Guds tempel och föregiver sig vara Gud.

1 But we request you, brethren,—in behalf of the Presence of our Lord Jesus Christ, and our gathering together unto him,
2 That ye be not quickly tossed from your mind, nor be put in alarm—either by spirit, or by discourse, or by letter as by us, as that the day of the Lord, hath set in:

3 That no one may cheat, you, in any one respect. Because [that day will not set in]—except the revolt come first, and there he revealed the man of lawlessness, the son of destruction,
4 The one who opposeth and exalteth himself on high against every one called God, or an object of worship; so that he, within the sanctuary of God, shall take his seat, showeth himself forth,

that he is, God:—

5 Ettekö muista, että minä, kun vielä olin teidän tykönänne, sanoin tämän teille?

5 Kommen I icke ihåg att jag sade eder detta, medan jag ännu var hos eder?

5 Remember ye not, that, while I was yet with you, these very things, I was telling you?

6 Ja nyt te tiedätte, mikä pidättää, niin että hän vasta ajallansa ilmestyy.

6 Och I veten vad det är som nu håller honom tillbaka, så att han först när hans tid är inne kan träda fram.

6 And, what now restraineth, ye know, to the end he may be revealed in his own fitting time;

7 Sillä laittomuuden salaisuus on jo vaikuttamassa; jahka vain tulee tieltä poistetuksi se, joka nyt vielä pidättää,

7 Redan är ju laglöshetens hemlighet verksam; allenast måste den som ännu håller tillbaka först skaffas ur vägen.

7 For, the secret, of lawlessness, already, is inwardly working itself,—only, until, he that restraineth at present, shall be gone, out of the midst:

8 niin silloin ilmestyy tuo laiton, jonka Herra Jeesus on surmaava suunsa henkäyksellä ja tuhoava tulemuksensa ilmestyksellä,

8 Sedan skall »den Laglöse» träda fram, och honom skall då Herren Jesus döda med sin muns anda och tillintetgöra genom sin tillkommelses uppenbarelse --

8 And, then, shall be revealed the lawless one,—whom, the Lord [Jesus], will slay with the Spirit of his mouth, and paralyse with the forthshining of his Presence:—

9 tuo, jonka tulemus tapahtuu saatanan vaikutuksesta valheen kaikella voimalla ja tunnusteoilla ja ihmeillä

9 honom som efter Satans tillskyndelse kommer med lögnens alla kraftgärningar och tecken och under

9 Whose, presence, [shall be] according to an inworking of Satan, with all manner of mighty work and signs and wonders of falsehood,

10 ja kaikilla vääryyden viettelyksillä niille, jotka joutuvat kadotukseen, sentähden etteivät ottaneet vastaan rakkautta totuuteen, voidaksensa pelastua.

10 och med orättfärdighetens alla bedrägliga konster, för att bedraga dem som gå förlorade, till straff därför att de icke gåvo kärleken till sanningen

10 And with all manner of deceit of unrighteousness, in them who are destroying themselves, because, the love of the truth, they did not

rum, så att de kunde bliva frälsta.

welcome, that they might be saved; —

11 Ja sentähden Jumala lähettää heille väkevän eksytyksen, niin että he uskovat valheen,

11 Därför sänder ock Gud över dem villfarelsens makt, så att de sätta tro till lögnen,

11 And, for this cause, God sendeth them an inworking of error, to the end they should believe in the falsehood,—

12 että kaikki ne tuomittaisiin, jotka eivät ole uskoneet totuutta, vaan mielistyneet vääryyteen.

12 för att de skola bliva dömda, alla dessa som icke hava satt tro till sanningen, utan funnit behag i orättfärdigheten.

12 In order that should be judged who would not believe in the truth, but were well-pleased with the unrighteousness.

13 Mutta me olemme velvolliset aina kiittämään Jumalaa teidän tähtenne, veljet, te Herran rakastetut, sentähden että Jumala alusta alkaen valitsi teidät pelastukseen Hengen pyhityksessä ja uskossa totuuteen.

13 Men vi för vår del äro pliktiga att alltid tacka Gud för eder käre bröder, I Herrens älskade, därför att Gud från begynnelsen har utvalt eder till frälsning, i helgelse i Anden och i tro på sanningen.

13 But, we, are bound to give thanks unto God continually concerning you, brethren beloved by the Lord, for that God chose you, from the beginning, unto salvation, in sanctification of spirit and belief of truth,—

14 Siihen hän on myös kutsunut teidät meidän evankeliumimme kautta, omistamaan meidän Herramme Jeesuksen Kristuksen kirkkauden.

14 Härtill har han ock genom vårt evangelium kallat eder, för att I skolen bliva delaktiga av vår Herres, Jesu Kristi, härlighet.

14 Unto which he called you, through means of our glad-message, unto an acquiring of the glory of our Lord Jesus Christ.

15 Niin seisokaa siis, veljet, lujina ja pitäkää kiinni niistä opetuksista, joita olette oppineet joko meidän puheestamme tai kirjeestämme.

15 Stån alltså fasta, käre bröder, och hållen eder vid de lärdomar som I haven mottagit av oss, vare sig muntligen eller genom brev.

15 Hence, then, brethren, stand firm, and hold fast the instructions which ye were taught—whether through discourse, or through our letter.

16 Ja meidän Herramme

16 Och vår Herre

16 But may, our Lord

2 luku

1 Mutta mitä tulee meidän Herramme Jeesuksen Kristuksen tulemukseen ja meidän kokoontumiseemme hänen tykönsä, niin me pyydämme teitä, veljet,
2 ettette anna minkään hengen ettekä sanan ettekä minkään muka meidän lähettämämme kirjeen heti järkyttää itseänne, niin että menetätte mielenne maltin, ettekä anna niiden itseänne peljästyttää, ikäänkuin Herran päivä jo olisi käsissä.

3 Älkää antako kenenkään vietellä itseänne millään tavalla. Sillä se päivä ei tule, ennenkuin luopumus ensin tapahtuu ja laittomuuden ihminen ilmestyy, kadotuksen lapsi,

4 tuo vastustaja, joka korottaa itsensä yli kaiken, mitä jumalaksi tai jumaloitavaksi kutsutaan, niin että hän asettuu Jumalan temppeliin ja julistaa olevansa Jumala.

1 I fråga om vår Herres, Jesu Kristi, tillkommelse, och huru vi skola församlas till honom, bedja vi eder, käre bröder,
2 att I icke -- vare sig genom någon »andeingivelse» eller på grund av något ord eller något brev, som förmenas komma från oss -- så hastigt låten eder bringas ur fattningen och förloren besinningen, som om Herrens dag redan stode för dörren.
3 Låten ingen bedraga eder om vad sätt det vara må. Ty först måste avfallet hava skett och »Laglöshetens människa», fördärvets man, hava trätt fram,

4 vedersakaren, som upphäver sig över allt vad gud heter, och allt som kallas heligt, så att han tager sitt säte i Guds tempel och föregiver sig vara Gud.

1 But we request you, brethren,—in behalf of the Presence of our Lord Jesus Christ, and our gathering together unto him,
2 That ye be not quickly tossed from your mind, nor be put in alarm—either by spirit, or by discourse, or by letter as by us, as that the day of the Lord, hath set in:

3 That no one may cheat, you, in any one respect. Because [that day will not set in]—except the revolt come first, and there he revealed the man of lawlessness, the son of destruction,
4 The one who opposeth and exalteth himself on high against every one called God, or an object of worship; so that he, within the sanctuary of God, shall take his seat, showeth himself forth,

that he is, God:—

5 Ettekö muista, että minä, kun vielä olin teidän tykönänne, sanoin tämän teille?

5 Kommen I icke ihåg att jag sade eder detta, medan jag ännu var hos eder?

5 Remember ye not, that, while I was yet with you, these very things, I was telling you?

6 Ja nyt te tiedätte, mikä pidättää, niin että hän vasta ajallansa ilmestyy.

6 Och I veten vad det är som nu håller honom tillbaka, så att han först när hans tid är inne kan träda fram.

6 And, what now restraineth, ye know, to the end he may be revealed in his own fitting time;

7 Sillä laittomuuden salaisuus on jo vaikuttamassa; jahka vain tulee tieltä poistetuksi se, joka nyt vielä pidättää,

7 Redan är ju laglöshetens hemlighet verksam; allenast måste den som ännu håller tillbaka först skaffas ur vägen.

7 For, the secret, of lawlessness, already, is inwardly working itself,—only, until, he that restraineth at present, shall be gone, out of the midst:

8 niin silloin ilmestyy tuo laiton, jonka Herra Jeesus on surmaava suunsa henkäyksellä ja tuhoava tulemuksensa ilmestyksellä,

8 Sedan skall »den Laglöse» träda fram, och honom skall då Herren Jesus döda med sin muns anda och tillintetgöra genom sin tillkommelses uppenbarelse --

8 And, then, shall be revealed the lawless one,—whom, the Lord [Jesus], will slay with the Spirit of his mouth, and paralyse with the forthshining of his Presence:—

9 tuo, jonka tulemus tapahtuu saatanan vaikutuksesta valheen kaikella voimalla ja tunnusteoilla ja ihmeillä

9 honom som efter Satans tillskyndelse kommer med lögnens alla kraftgärningar och tecken och under

9 Whose, presence, [shall be] according to an inworking of Satan, with all manner of mighty work and signs and wonders of falsehood,

10 ja kaikilla vääryyden viettelyksillä niille, jotka joutuvat kadotukseen, sentähden etteivät ottaneet vastaan rakkautta totuuteen, voidaksensa pelastua.

10 och med orättfärdighetens alla bedrägliga konster, för att bedraga dem som gå förlorade, till straff därför att de icke gåvo kärleken till sanningen

10 And with all manner of deceit of unrighteousness, in them who are destroying themselves, because, the love of the truth, they did not

rum, så att de kunde bliva frälsta.

welcome, that they might be saved; —

11 Ja sentähden Jumala lähettää heille väkevän eksytyksen, niin että he uskovat valheen,

11 Därför sänder ock Gud över dem villfarelsens makt, så att de sätta tro till lögnen,

11 And, for this cause, God sendeth them an inworking of error, to the end they should believe in the falsehood,—

12 että kaikki ne tuomittaisiin, jotka eivät ole uskoneet totuutta, vaan mielistyneet vääryyteen.

12 för att de skola bliva dömda, alla dessa som icke hava satt tro till sanningen, utan funnit behag i orättfärdigheten.

12 In order that should be judged who would not believe in the truth, but were well-pleased with the unrighteousness.

13 Mutta me olemme velvolliset aina kiittämään Jumalaa teidän tähtenne, veljet, te Herran rakastetut, sentähden että Jumala alusta alkaen valitsi teidät pelastukseen Hengen pyhityksessä ja uskossa totuuteen.

13 Men vi för vår del äro pliktiga att alltid tacka Gud för eder käre bröder, I Herrens älskade, därför att Gud från begynnelsen har utvalt eder till frälsning, i helgelse i Anden och i tro på sanningen.

13 But, we, are bound to give thanks unto God continually concerning you, brethren beloved by the Lord, for that God chose you, from the beginning, unto salvation, in sanctification of spirit and belief of truth,—

14 Siihen hän on myös kutsunut teidät meidän evankeliumimme kautta, omistamaan meidän Herramme Jeesuksen Kristuksen kirkkauden.

14 Härtill har han ock genom vårt evangelium kallat eder, för att I skolen bliva delaktiga av vår Herres, Jesu Kristi, härlighet.

14 Unto which he called you, through means of our glad-message, unto an acquiring of the glory of our Lord Jesus Christ.

15 Niin seisokaa siis, veljet, lujina ja pitäkää kiinni niistä opetuksista, joita olette oppineet joko meidän puheestamme tai kirjeestämme.

15 Stån alltså fasta, käre bröder, och hållen eder vid de lärdomar som I haven mottagit av oss, vare sig muntligen eller genom brev.

15 Hence, then, brethren, stand firm, and hold fast the instructions which ye were taught—whether through discourse, or through our letter.

16 Ja meidän Herramme

16 Och vår Herre

16 But may, our Lord

Jeesus Kristus itse ja Jumala, meidän Isämme, joka on rakastanut meitä ja armossa antanut meille iankaikkisen lohdutuksen ja hyvän toivon,

17 lohduttakoon teidän sydämiänne ja vahvistakoon teitä kaikessa hyvässä työssä ja puheessa.

Jesus Kristus själv och Gud, vår Fader, som har älskat oss och i nåd berett oss en evig hugnad och givit oss ett gott hopp,

17 han hugne edra hjärtan, och styrke eder till allt vad gott är, både i gärning och i ord.

Jesus Christ himself, and our God and Father,—Who hath loved you, and given you age-abiding consolation and good hope by favour,
17 Console your hearts, and confirm you in every good work and word!

3 luku

1 Sitten vielä, veljet, rukoilkaa meidän edestämme, että Herran sana nopeasti leviäisi ja tulisi kirkastetuksi muuallakin niinkuin teidän keskuudessanne,
2 ja että me pelastuisimme nurjista ja häijyistä ihmisistä; sillä usko ei ole joka miehen.

3 Mutta Herra on uskollinen, ja hän on vahvistava teitä ja varjeleva teidät pahasta.
4 Ja me luotamme teihin Herrassa, että te sekä nyt että vasta teette, mitä me käskemme.

5 Ja Herra ohjatkoon teidän sydämenne Jumalan rakkauteen ja Kristuksen

1 För övrigt, käre bröder, bedjen för oss, att Herrens ord må hava framgång och komma till ära hos andra likasom hos eder,
2 så ock att vi må bliva frälsta ifrån vanartiga och onda människor. Ty tron är icke var mans.
3 Men Herren är trofast, och han skall styrka eder och bevara eder från det onda.
4 Och vi hava den tillförsikten till eder i Herren, att I både nu gören och framgent skolen göra vad vi bjuda eder.
5 Ja, Herren styre edra hjärtan till Guds kärlek och Kristi ståndaktighet.

1 For the rest, brethren, be praying for us,—that, the word of the Lord, may be running, and gaining glory, according as [it did] even with you;
2 And that we may be rescued from the presuming and wicked men; for, not all, hold the faith.
3 Faithful, is the Lord,—who will confirm you, and guard you from the wicked one:
4 We are persuaded, however, in the Lord, as touching you,—that, what things we give in charge, Ye [both] are doing and will do; —
5 But may, the Lord, guide your hearts into the love of God, and

kärsivällisyyteen.

6 Mutta Herran Jeesuksen Kristuksen nimessä me käskemme teitä, veljet, vetäytymään pois jokaisesta veljestä, joka vaeltaa kurittomasti eikä sen opetuksen mukaan, jonka olette meiltä saaneet.

7 Tiedättehän itse, kuinka meidän jälkiämme on seurattava, sillä me emme ole olleet kurittomia teidän keskuudessanne,
8 emmekä ilmaiseksi syöneet kenenkään leipää, vaan työssä ja vaivassa me ahkeroitsimme yöt ja päivät, ettemme olisi kenellekään teistä rasitukseksi;

9 ei niin, ettei meillä olisi siihen valtaa, vaan me tahdomme olla teille esikuvaksi, että te kulkisitte meidän jälkiämme.

10 Sillä jo silloin, kun olimme teidän tykönänne, me sääsimme teille, että kuka ei tahdo työtä tehdä, ei hänen syömänkään pidä.

into the endurance of the Christ.

6 Men vi bjuda eder, käre bröder, i vår Herres, Jesu Kristi, namn, att I dragen eder ifrån var broder som för en oordentlig vandel och icke lever efter de lärdomar han har mottagit av oss.

7 I veten ju själva huru man bör efterfölja oss. Ty vi förhöllo oss icke oordentligt bland eder,

8 ej heller åto vi någons bröd för intet; tvärtom åto vi vårt bröd under arbete och möda, och vi strävade natt och dag, för att icke bliva någon av eder till tunga.

9 Icke som om vi ej hade haft rätt därtill, men vi ville låta eder i oss få ett föredöme, för att I skullen efterfölja oss.

10 Redan när vi voro hos eder, gåvo vi ju eder det budet: om någon icke vill arbeta, så skall han icke heller äta.

6 Howbeit, we charge you, brethren,—that, in the name of the Lord Jesus Christ, ye be withdrawing yourselves from every brother—who, in a disorderly way, doth walk, and not according to the instruction which ye received from us.

7 For, ye yourselves, know, how needful it is to be imitating us, in that we were not disorderly among you,
8 Nor, as a free-gift, did eat, bread, from anyone, but, with toil and hardship, night and day, working,—that we might not burden any of you; —

9 Not because we have not authority, but that, ourselves, as an ensample, we might hold forth unto you,—to the end ye might he imitating us.

10 For, even when we were with you, this, were we giving in charge unto you,—that, if any will not work, neither let him eat!

11 Sillä me olemme kuulleet, että muutamat teidän keskuudessanne vaeltavat kurittomasti, eivät tee työtä, vaan puuhailevat sellaisessa, mikä ei heille kuulu.
12 Semmoisia me käskemme ja kehoitamme Herrassa Jeesuksessa Kristuksessa, tekemään työtä hiljaisuudessa ja syömään omaa leipäänsä.

13 Mutta te, veljet, älkää väsykö tekemästä sitä, mikä hyvää on.
14 Mutta jos kuka ei tottele sitä, mitä me tässä kirjeessä olemme sanoneet, niin merkitkää hänet älkääkä seurustelko hänen kanssaan, että hän häpeäisi.

15 Älkää kuitenkaan pitäkö häntä vihollisena, vaan neuvokaa niinkuin veljeä.

16 Mutta itse rauhan Herra antakoon teille rauhan, aina ja kaikella tavalla. Herra olkoon kaikkien teidän kanssanne.
17 Tervehdys minulta, Paavalilta, omakätisesti. Tämä on merkkinä jokaisessa kirjeessäni; näin

11 Vi höra nämligen att somliga bland eder föra en oordentlig vandel och icke arbeta, utan allenast syssla med sådant som icke kommer dem vid.
12 Sådana människor bjuda och förmana vi i Herren Jesus Kristus, att de arbeta i stillhet, så att de kunna äta sitt eget bröd.

13 Och I, käre bröder, mån icke förtröttas att göra vad gott är.
14 Men om någon icke lyder vad vi hava sagt i detta brev, så märken ut för eder den mannen, och haven intet umgänge med honom, på det att han må blygas.

15 Hållen honom dock icke för en ovän, utan förmanen honom såsom en broder.

16 Men fridens Herre själv give eder sin frid alltid och på allt sätt. Herren vare med eder alla.
17 Här skriver jag, Paulus, min hälsning med egen hand. Detta är ett kännetecken i

11 We hear, in fact, of some who are walking among you in a disorderly way, at nothing, working, yet too busily working!

12 Now, such as these, we charge and exhort in the Lord Jesus Christ,—that, with quietness, working, their own bread, they be eating.
13 But, ye, brethren, be not weary in well–doing; —
14 And, if anyone be not giving ear unto our word through means of this letter, on this one, set a mark—not to be mixing yourselves up with him,—that he may be reproved;
15 And, not as an enemy, be esteeming him, but be admonishing him, as a brother.
16 But may, the Lord of peace himself, give you peace, always, in every way. The Lord, be with you all.
17 The salutation of Paul—with my own hand, which is a sign in every letter: thus, I

minä kirjoitan.

18 Meidän Herramme Jeesuksen Kristuksen armo olkoon kaikkien teidän kanssanne.

alla mina brev; så skriver jag.

18 Vår Herres, Jesu Kristi, nåd vare med eder alla.

write.

18 The favour of our Lord Jesus Christ, be with you all.

PAAVALIN ENSIMMÄINEN KIRJE TIMOTEUKSELLE

1 luku

1 Paavali, Kristuksen Jeesuksen apostoli, Jumalan, meidän vapahtajamme, ja Kristuksen Jeesuksen, meidän toivomme, asettama,

1 Paulus, Kristi Jesu apostel, förordnad av Gud, vår Frälsare, och Kristus Jesus, vårt hopp,

1 Paul, an apostle of Christ Jesus—by injunction of God our Saviour and Christ Jesus our hope,—

2 Timoteukselle, oikealle pojallensa uskossa. Armo, laupeus ja rauha Isältä Jumalalta ja Kristukselta Jeesukselta, meidän Herraltamme!

2 hälsar Timoteus, sin sannskyldige son i tron. Nåd, barmhärtighet och frid ifrån Gud, Fadern, och Kristus Jesus, vår Herre!

2 unto Timothy, my true child in faith: favour, mercy, peace, from God our Father, and Christ Jesus our Lord.

3 Niinkuin minä Makedoniaan lähtiessäni kehoitin sinua jäämään Efesoon, käskeäksesi eräitä kavahtamaan, etteivät vieraita oppeja opettaisi

3 Jag bjuder dig, nu såsom när jag for åstad till Macedonien, att stanna kvar i Efesus och där förmana somliga att icke förkunna främmande läror

3 Even as I exhorted thee to remain in Ephesus, when I was journeying into Macedonia, that thou mightest charge some–

–

4 eivätkä puuttuisi taruihin ja loppumattomiin sukuluetteloihin, jotka pikemmin edistävät turhaa mietiskelyä kuin Jumalan armotaloutta, joka perustuu uskoon, niin kehoitan

4 eller akta på fabler och släktledningshistorier utan ände, som ju snarare vålla ordstrider än främja den Guds ordning som kommer

4 Not to be teaching otherwise, nor yet to be giving heed to stories and endless genealogies,—the which, bring, arguings, rather than that

nytkin.

till fullbordan i tron.

stewardship of God which is with faith; —

5 Mutta käskyn päämäärä on rakkaus, joka tulee puhtaasta sydämestä ja hyvästä omastatunnosta ja vilpittömästä uskosta.

5 Och förmaningens ändamål är kärlek av ett rent hjärta och av ett gott samvete och av en oskrymtad tro.

5 Now, the end of the charge, is love—out of a pure heart, and a good conscience, and faith unfeigned,—

6 Muutamat ovat hairahtuneet niistä pois ja poikenneet turhiin jaarituksiin,

6 Från dessa stycken hava somliga farit vilse och vänt sin håg till fåfängligt tal --

6 Which some, missing, have turned them aside unto idle talk,

7 tahtoen olla lainopettajia, vaikka eivät ymmärrä, mitä puhuvat ja minkä varmaksi väittävät.

7 människor som vilja vara lärare i lagen, fastän de icke förstå ens vad de själva tala, eller vad de ting äro, som de med sådan säkerhet orda om.

7 Desiring to be law-teachers,—not understanding, either what they say or whereof they confidently affirm.

8 Mutta me tiedämme, että laki on hyvä, kun sitä lain mukaisesti käytetään

8 Men vi veta att lagen är god, om man nämligen brukar den såsom lagen bör brukas,

8 Now we know that, excellent, is the law, if one put it to a lawful use:—

9 ja tiedetään, että lakia ei ole pantu vanhurskaalle, vaan laittomille ja niskoitteleville, jumalattomille ja syntisille, epähurskaille ja epäpyhille, isänsä tappajille ja äitinsä tappajille, murhamiehille,

9 och om man förstår detta, att lagen är till icke för rättfärdiga människor, utan för dem som trotsa lag och myndighet, för ogudaktiga och syndare, oheliga och oandliga människor, fadermördare och modermördare, för mandråpare,

9 Knowing this—that, to a righteous man, law, doth not apply, but to the lawless and insubordinate, ungodly and sinful, irreligious and profane, smiters of fathers and smiters of mothers, murderers,

10 haureellisille, miehimyksille, ihmiskauppiaille, valhettelijoille, valapattoisille ja kaikelle

10 för dem som öva otukt och onaturlig vällustsynd, för dem som äro människosäljare,

10 fornicators, sodomites, man-stealers, liars, false-swearers,—and, if anything else, unto the

muulle, mikä on tervettä oppia vastaan -

11 autuaan Jumalan kirkkauden evankeliumin mukaisesti, joka on minulle uskottu.

12 Minä kiitän häntä, joka minulle on voimaa antanut, Kristusta Jeesusta, meidän Herraamme, siitä, että hän katsoi minut uskolliseksi ja asetti palvelukseensa

13 minut, entisen pilkkaajan ja vainoojan ja väkivallantekijän. Mutta minä sain laupeuden, koska olin tehnyt sitä tietämättömänä, epäuskossa;

14 ja meidän Herramme armo oli ylen runsas, vaikuttaen uskoa ja rakkautta, joka on Kristuksessa Jeesuksessa.

15 Varma on se sana ja kaikin puolin vastaanottamisen arvoinen, että Kristus Jeesus on tullut maailmaan syntisiä pelastamaan, joista minä olen suurin.

16 Mutta sentähden minä sain laupeuden, että Jeesus Kristus minussa

lögnare, menedare eller något annat som strider mot den sunda läran --

11 detta i enlighet med det evangelium om den salige Gudens härlighet, varmed jag har blivit betrodd.

12 Vår Herre Kristus Jesus, som har givit mig kraft, tackar jag för att han har tagit mig i sin tjänst och funnit mig vara förtroende värd,

13 mig som förut var en hädare och förföljare och våldsverkare. Men barmhärtighet vederfors mig, eftersom jag icke bättre visste, när jag i min otro handlade så.

14 Och vår Herres nåd blev så mycket mer överflödande, med tron och kärleken i Kristus Jesus.

15 Det är ett fast ord och i allo värt att mottagas, att Kristus Jesus har kommit i världen för att frälsa syndare, bland vilka jag är den främste.

16 Men att barmhärtighet vederfors mig, det skedde just

healthful teaching, is opposed; —

11 According to the glad–message of the glory of the happy God, with which entrusted am, I.

12 Grateful, am I unto him that empowered me, Christ Jesus our Lord, in that, faithful, he accounted me, putting me into ministry,—

13 Though, formerly, a defamer, and persecutor, and insulter; nevertheless mercy was shown me, because, without knowledge, I acted, in unbelief:

14 Yet exceeding abundant was the favour of our Lord, with faith and love which are in Christ Jesus.

15 Faithful, the saying! and, of all acceptance, worthy,—that, Christ Jesus, came into the world, sinners, to save: of whom, the chief, am, I; —

16 Nevertheless, on this account, was mercy shewn me,—

ennen muita osoittaisi kaiken pitkämielisyytensä, esikuvaksi niille, jotka tulevat uskomaan häneen, itsellensä iankaikkiseksi elämäksi.

för att Kristus Jesus skulle främst på mig bevisa all sin långmodighet, och låta mig bliva en förstlingsbild av dem som skulle komma att tro på honom och så vinna evigt liv.

that, in me, the chief, Christ Jesus might shew forth his entire longsuffering, for an ensample of them about to believe on him unto life age–abiding.

17 Mutta iankaikkiselle kuninkaalle, katoamattomalle, näkymättömälle, ainoalle Jumalalle, kunnia ja kirkkaus aina ja iankaikkisesti! Amen.

17 Men evigheternas konung, den oförgänglige, osynlige, ende Guden, vare ära och pris i evigheternas evigheter! Amen.

17 Now, unto the King of the ages,— incorruptible, invisible, alone God, be honour and glory, unto the ages of ages, Amen!

18 Tämän käskyn minä annan sinun toimitettavaksesi, poikani Timoteus, aikaisempien, sinusta lausuttujen ennustusten mukaisesti, että niiden nojalla taistelisit jalon taistelun,

18 Att så förmana dem, det ålägger jag dig, min son Timoteus, i enlighet med de profetord som en gång uttalades över dig. Må du i kraft av dem strida den goda striden,

18 This charge, I commit unto thee, child Timothy, According to the prophecies, running before on thee, in order that thou mightest war, with them, the noble warfare.

19 säilyttäen uskon ja hyvän omantunnon, jonka eräät ovat hyljänneet ja uskossaan haaksirikkoon joutuneet

19 rustad med tro och med ett gott samvete. Detta hava nu visserligen somliga skjutit å sido, men de hava därigenom lidit skeppsbrott i tron.

19 Holding faith and a good conscience,— which some, thrusting from them, concerning their faith, have made shipwreck:—

20 Niitä ovat Hymeneus ja Aleksander, jotka minä olen antanut saatanan haltuun, kuritettaviksi, etteivät enää pilkkaisi.

20 Till dem höra Hymeneus och Alexander, vilka jag har överlämnat åt Satan, för att de skola bliva så tuktade, att de icke vidare smäda.

20 Of whom are Hymenaeus and Alexander; whom I have delivered unto Satan, that they may be taught by discipline not to be defaming.

2 luku

1 Minä kehoitan siis ennen kaikkea anomaan, rukoilemaan, pitämään esirukouksia ja kiittämään kaikkien ihmisten puolesta,	1 Så uppmanar jag nu framför allt därtill att man må bedja, åkalla, anropa och tacka Gud för alla människor,	1 I exhort, therefore, first of all, that there be made—supplications, prayers, intercessions, thankgivings, in behalf of all men,
2 kuningasten ja kaiken esivallan puolesta, että saisimme viettää rauhallista ja hiljaista elämää kaikessa jumalisuudessa ja kunniallisuudessa.	2 för konungar och all överhet, så att vi kunna föra ett lugnt och stilla liv, på ett i allo fromt och värdigt sätt.	2 In behalf of kings, and all them who are, in eminent station; in order that, an undisturbed, and quiet life, we may lead, in all godliness and gravity:
3 Sillä se on hyvää ja otollista Jumalalle, meidän vapahtajallemme,	3 Sådant är gott och välbehagligt inför Gud, vår Frälsare,	3 This, is comely and acceptable before our Saviour God,
4 joka tahtoo, että kaikki ihmiset pelastuisivat ja tulisivat tuntemaan totuuden.	4 som vill att alla människor skola bliva frälsta och komma till kunskap om sanningen.	4 Who willeth, all men, to be saved, and, unto a personal knowledge of truth, to come;
5 Sillä yksi on Jumala, yksi myös välimies Jumalan ja ihmisten välillä, ihminen Kristus Jeesus,	5 Ty en enda är Gud, och en enda är medlare emellan Gud och människor: en människa, Kristus Jesus,	5 For there is, one, God, one, mediator also, between God and men,—a man—Christ Jesus:
6 joka antoi itsensä lunnaiksi kaikkien edestä, josta todistus oli annettava aikanansa,	6 han som gav sig själv till lösen för alla, varom ock vittnesbördet skulle frambäras, när tiden var inne.	6 Who gave himself a ransom in behalf of all,—the testimony, in its own fit times:
7 ja sitä varten minä olen saarnaajaksi ja apostoliksi asetettu - minä puhun	7 Och själv har jag blivit satt till att vara dess förkunnare och	7 Unto which, I, have been appointed proclaimer and

totta, en valhettele - pakanain opettajaksi uskossa ja totuudessa.

apostel -- det säger jag med sanning, jag ljuger icke -- ja, till att i tro och sanning vara en lärare för hedningar.

apostle—Truth I speak, I utter no falsehood—a teacher of nations, in faith and truth.

8 Minä tahdon siis, että miehet rukoilevat, joka paikassa kohottaen pyhät kädet ilman vihaa ja epäilystä;

8 Jag vill alltså att männen allestädes skola förrätta bön, i det att de, fria ifrån vrede och disputerande, upplyfta heliga händer.

8 I am minded, therefore, that—the men in every place be offering prayer, uplifting hands of lovingkindness, apart from anger and disputings;

9 niin myös, että naiset ovat säädyllisessä puvussa, kaunistavat itseään kainosti ja siveästi, ei palmikoiduilla hiuksilla, ei kullalla, ei helmillä eikä kallisarvoisilla vaatteilla,

9 Likaledes vill jag att kvinnorna skola uppträda i hövisk dräkt, att de blygsamt och tuktigt pryda sig, icke med hårflätningar och guld eller pärlor eller dyrbara kläder,

9 In the same way, that, the women, in seemly attire, with modesty and sober–mindedness, be adorning themselves,—not with plaitings and ornamentation of gold, or with pearls, or with costly apparel,—

10 vaan hyvillä teoilla, niinkuin sopii naisille, jotka tunnustautuvat jumalaapelkääviksi.

10 utan med goda gärningar, såsom det höves kvinnor som vilja räknas för gudfruktiga.

10 But, which becometh women promising godliness, through means of good works.

11 Oppikoon nainen hiljaisuudessa, kaikin puolin alistuvaisena;

11 Kvinnan bör i stillhet låta sig undervisas och därvid helt underordna sig.

11 Let, a woman, in quietness, be learning in all submission;

12 mutta minä en salli, että vaimo opettaa, enkä että hän vallitsee miestänsä, vaan eläköön hän hiljaisuudessa.

12 Däremot kan jag icke tillstädja en kvinna att själv uppträda såsom lärare, ej heller att råda över sin man; fastmer må hon leva i stillhet.

12 But, teaching—unto a woman, I do not permit, nor yet to have authority over a man,—but to be in quietness;

13 Sillä Aadam luotiin

13 Adam blev ju först

13 For, Adam, first

ensin, sitten Eeva;
14 eikä Aadamia petetty, vaan nainen petettiin ja joutui rikkomukseen.

15 Mutta hän on pelastuva lastensynnyttämisen kautta, jos hän pysyy uskossa ja rakkaudessa ja pyhityksessä ynnä siveydessä.

skapad och sedan Eva.
14 Och Adam blev icke bedragen, men kvinnan blev svårt bedragen och förleddes till överträdelse.

15 Dock skall kvinnan, under det hon föder sina barn, vinna frälsning, om hon förbliver i tro och kärlek och helgelse, med ett tuktigt väsende.

was formed, then Eve,
14 And, Adam, was not deceived, whereas, the woman, having been wholly deceived, hath come to be, in transgression;
15 She shall be saved, however, through means of the child-bearing,—if they abide in faith, and love, and holiness, with sobermindedness.
Faithful, the saying.

3 luku

1 Varma on tämä sana: jos joku pyrkii seurakunnan kaitsijan virkaan, niin hän haluaa jaloon toimeen.

2 Niin tulee siis seurakunnan kaitsijan olla nuhteeton, yhden vaimon mies, raitis, maltillinen, säädyllinen, vieraanvarainen, taitava opettamaan,

3 ei juomari, ei tappelija, vaan lempeä, ei riitaisa, ei rahanahne,

4 vaan sellainen, joka

1 Det är ett visst ord, att om någons håg står till en församlingsföreståndares ämbete, så är det en god verksamhet han åstundar.

2 En församlingsföreståndare bör därför vara oförvitlig; han bör vara en enda kvinnas man, nykter och tuktig, hövisk i sitt skick, gästvänlig, väl skickad att undervisa,

3 icke begiven på vin, icke våldsam, utan foglig, icke stridslysten, fri ifrån penningbegär.

4 Han bör väl förestå

1 If anyone, for oversight, is eager, a noble work, doth he covet:—

2 It is needful, then, for, the overseer, to be irreproachable, a husband, of one wife, sober, of sound mind, orderly, hospitable, apt in teaching,

3 Not given to wine, not ready to wound, but considerate, averse to contention, not fond of money,

4 Over his own house,

oman kotinsa hyvin hallitsee ja kaikella kunniallisuudella pitää lapsensa kuuliaisina;

sitt eget hus och hålla sina barn i lydnad, med all värdighet;

presiding, well, having, children, in submission, with all dignity;

5 sillä jos joku ei osaa hallita omaa kotiansa, kuinka hän voi pitää huolta Jumalan seurakunnasta?

5 ty huru skulle dem som icke vet att förestå sitt eget hus kunna sköta Guds församling?

5 Whereas, if anyone, over his own house, cannot, preside, how, of an assembly of God, shall he take care?

6 Älköön hän olko äsken kääntynyt, ettei hän paisuisi ja joutuisi perkeleen tuomion alaiseksi.

6 Han bör icke vara nyomvänd, för att han icke skall förblindas av högmod och så hemfalla under djävulens dom.

6 Not a new convert, lest, being beclouded, into the sentence of the adversary, he fall;

7 Ja hänellä tulee myös olla hyvä todistus ulkopuolella olevilta, ettei hän joutuisi häväistyksen alaiseksi eikä perkeleen paulaan.

7 Han bör ock hava gott vittnesbörd om sig av dem som stå utanför, så att han icke utsättes för smälek och faller i djävulens snara.

7 It is needful, moreover, to have, an honourable testimony also, from them who are without, lest, into reproach, he fall, and the snare of the adversary.

8 Niin myös seurakuntapalvelijain tulee olla arvokkaita, ei kaksikielisiä, ei paljon viinin nauttijoita, ei häpeällisen voiton pyytäjiä,

8 Församlingstjänarna böra likaledes skicka sig värdigt, icke vara tvetaliga, icke benägna för mycket vindrickande, icke snikna efter slem vinning;

8 Ministers, in the same way,—dignified, not double–tongued, not, to much wine, given, not greedy of base gain,

9 vaan sellaisia, jotka pitävät uskon salaisuuden puhtaassa omassatunnossa.

9 de böra äga trons hemlighet i ett rent samvete.

9 Holding the sacred secret of the faith in a pure conscience;

10 Mutta heitäkin koeteltakoon ensin, sitten palvelkoot, jos ovat nuhteettomat.

10 Men också dessa skola först prövas; därefter må de, om de befinnas oförvitliga, få tjäna församlingen.

10 But let, these also, be proved first, then, let them be ministering, being, unaccusable:

11 Samoin tulee vaimojen olla arvokkaita, ei panettelijoita, vaan raittiita, uskollisia kaikessa.

11 Är det kvinnor, så böra dessa likaledes skicka sig värdigt, icke gå omkring med förtal, men vara nyktra och trogna i allt.

11 Wives, in the same way,—dignified, not given to intrigue, sober, faithful in all things.

12 Seurakuntapalvelija olkoon yhden vaimon mies, lapsensa ja kotinsa hyvin hallitseva.

12 En församlingstjänare skall vara en enda kvinnas man; han skall hålla god ordning på sina barn och väl förestå sitt hus.

12 Let, ministers, be husbands of, one wife, over children, presiding, well, and over their own houses;

13 Sillä ne, jotka ovat hyvin palvelleet, saavuttavat itselleen kunnioitettavan aseman ja suuren pelottomuuden uskossa, Kristuksessa Jeesuksessa.

13 Ty de som hava väl skött en församlingstjänares syssla, de vinna en aktad ställning och kunna i tron, den tro de hava i Kristus Jesus, uppträda med mycken frimodighet.

13 For, they who have ministered well, a good degree for themselves, are acquiring, and great freedom of speech in the faith that is in Christ Jesus.

14 Vaikka toivon pian pääseväni sinun tykösi, kirjoitan sinulle tämän,

14 Detta skriver jag till dig, fastän jag hoppas att snart få komma till dig.

14 These things, unto thee, I am writing, hoping to come [unto thee] shortly,—

15 että, jos viivyn, tietäisit, miten tulee olla Jumalan huoneessa, joka on elävän Jumalan seurakunta, totuuden pylväs ja perustus.

15 Jag vill nämligen, om jag likväl skulle dröja, att du skall veta huru man bör förhålla sig i Guds hus, som ju är den levande Gudens församling, sanningens stödjepelare och grundfäste.

15 But, if I should tarry, that thou mayest know—how it behoveth, in a house of God, to behave oneself,—the which, is an assembly of a Living God, a pillar and basement of the truth; —

16 Ja tunnustetusti suuri on jumalisuuden salaisuus: Hän, joka on ilmestynyt lihassa, vanhurskautunut

16 Och erkänt stor är gudaktighetens hemlighet: »Han som blev uppenbarad i

16 And, confessedly great, is the sacred secret of godliness,—Who was made

Hengessä, näyttäytynyt enkeleille, saarnattu pakanain keskuudessa, uskottu maailmassa, otettu ylös kirkkauteen.

köttet, rättfärdigad i anden, sedd av änglar, predikad bland hedningarna, trodd i världen, upptagen i härligheten.»

manifest in flesh, was declared righteous in spirit, was made visible unto messengers, was proclaimed among nations, was believed on in the world, was taken up in glory.

4 luku

1 Mutta Henki sanoo selvästi, että tulevina aikoina moniaat luopuvat uskosta ja noudattavat villitseviä henkiä ja riivaajien oppeja

1 Men Anden säger uttryckligen, att i kommande tider somliga skola avfalla från tron och hålla sig till villoandar och till onda andars läror.

1 Howbeit, the Spirit, expressly saith—that, in later seasons, some will revolt from the faith, giving heed unto seducing spirits, and unto teachings of demons—

2 valheenpuhujain ulkokultaisuuden vaikutuksesta, joiden omatunto on poltinraudalla merkitty

2 Så skall ske genom lögnpredikanters skrymteri, människors som i sina egna samveten äro brännmärkta såsom brottslingar,

2 in hypocrisy, speaking falsehood, [of demons] cauterised in their own conscience,–

3 ja jotka kieltävät menemästä naimisiin ja nauttimasta ruokia, mitkä Jumala on luonut niiden nautittavaksi kiitoksella, jotka uskovat ja ovat tulleet totuuden tuntemaan.

3 och som förbjuda äktenskap och vilja att man skall avhålla sig från allahanda mat, som Gud har skapat till att med tacksägelse mottagas av dem som tro och hava lärt känna sanningen.

3 Forbidding to marry, [commanding] to abstain from foods which, God, created to be received with thanksgiving by them who believe and personally know the truth;

4 Sillä kaikki, minkä Jumala on luonut, on hyvää, eikä mikään ole hyljättävää, kun se kiitoksella vastaanotetaan;

4 Ty allt vad Gud har skapat är gott, och intet är förkastligt, när det mottages med tacksägelse:

4 Because, every creature of God, is good, and nothing to be cast away, if, with thanksgiving, it be

		received,—
5 sillä se pyhitetään Jumalan sanalla ja rukouksella.	5 det bliver nämligen helgat genom Guds ord och genom bön.	5 For it is hallowed by the word of God and intercession,
6 Kun tätä veljille opetat, niin olet hyvä Kristuksen Jeesuksen palvelija, joka ravitset itseäsi uskon ja sen hyvän opin sanoilla, jota olet noudattanut.	6 Om du framlägger detta för bröderna, så bevisar du dig såsom en god Kristi Jesu tjänare, då du ju hämtar din näring av trons och den goda lärans ord, den läras som du troget har efterföljt.	6 These things, submitting to the brethren, thou shall be, a noble, minister of Christ Jesus, nourishing thyself with the words of the faith, and of the noble teaching which thou hast closely studied.
7 Mutta epäpyhiä ämmäin taruja karta ja harjoita itseäsi jumalisuuteen.	7 Men de oandliga käringfablerna må du visa ifrån dig. Öva dig i stället själv i gudsfruktan.	7 But, from the profane and old-wives' stories, excuse thyself, and be training thyself unto godliness;
8 Sillä ruumiillisesta harjoituksesta on hyötyä vain vähään; mutta jumalisuudesta on hyötyä kaikkeen, koska sillä on elämän lupaus, sekä nykyisen että tulevaisen.	8 Ty lekamlig övning gagnar till litet, men gudsfruktan gagnar till allt; den har med sig löfte om liv, både för denna tiden och för den tillkommande.	8 For, the bodily training, for little, is profitable, whereas, godliness, for all things is profitable,— having, promise, of life—the present and the coming.
9 Varma on se sana ja kaikin puolin vastaanottamisen arvoinen.	9 Detta är ett fast ord och i allo värt att mottagas.	9 Faithful, the saying! and, of all acceptance, worthy;
10 Sillä siksi me vaivaa näemme ja kilvoittelemme, että olemme panneet toivomme elävään Jumalaan, joka on kaikkien ihmisten vapahtaja, varsinkin uskovien.	10 Ja, därför arbeta och kämpa vi, då vi nu hava satt vårt hopp till den levande Guden, honom som är alla människors Frälsare, först och främst deras som tro.	10 For, to this end, are we toiling and contending, because we have set our hope on a Living God, Who is Saviour of all men— specially, of such as believe.
11 Tätä käske ja opeta.	11 Så skall du bjuda och undervisa.	11 Be giving these things in charge, and

be teaching:—

12 Älköön kukaan nuoruuttasi katsoko ylen, vaan ole sinä uskovaisten esikuva puheessa, vaelluksessa, rakkaudessa, uskossa, puhtaudessa.

12 Låt ingen förakta dig för din ungdoms skull; fastmer må du för dem som tro bliva ett föredöme i tal och i vandel, i kärlek, i tro och i renhet.

12 Let, no one, despise, thy youth, but, an ensample, become thou of the faithful,—in discourse, in behaviour, in love, in faith, in chastity.

13 Lue, kehoita ja opeta ahkerasti, kunnes minä tulen.

13 Var nitisk i att föreläsa skriften och i att förmana och undervisa, till dess jag kommer.

13 While I am coming, be giving heed—to the reading, to the exhorting, to the teaching:

14 Älä laiminlyö armolahjaa, joka sinussa on ja joka sinulle annettiin profetian kautta, vanhinten pannessa kätensä sinun päällesi.

14 Försumma icke att vårda den nådegåva som finnes i dig, och som gavs dig i kraft av profetord, under handpåläggning av de äldste.

14 Be not careless of the gift of favour, that is in thee, which was given thee through means of prophesying, along with a laying on of the hands of the eldership.

15 Harrasta näitä, elä näissä, että edistymisesi olisi kaikkien nähtävissä.

15 Tänk på detta, lev i detta, så att din förkovran bliver uppenbar för alla.

15 These things, be thy care, in these things, be thou, that, thine advancement, may be, manifest, unto all:

16 Valvo itseäsi ja opetustasi, ole siinä kestävä; sillä jos sen teet, olet pelastava sekä itsesi että ne, jotka sinua kuulevat.

16 Hav akt på dig själv och på din undervisning, och håll stadigt ut därmed; ty om du så gör, frälsar du både dig själv och dem som höra dig.

16 Be giving heed to thyself, and to thy teaching,—abide still in them; for, this doing, both, thyself, shalt thou save, and them that hearken to thee.

5 luku

1 Älä nuhtele kovasti vanhaa miestä, vaan neuvo niinkuin isää, nuorempia

1 En äldre man må du icke tillrättavisa med hårda ord; du bör tala

1 An elderly man, do not thou reprimand, but beseech him, as

niinkuin veljiä,

till honom såsom till en fader. Till yngre män må du tala såsom till bröder,

[though he were thy] father,—younger men, as brothers,

2 vanhoja naisia niinkuin äitejä, nuorempia niinkuin sisaria, kaikessa puhtaudessa.

2 till äldre kvinnor såsom till mödrar, till yngre kvinnor såsom till systrar, i all renhet.

2 Elderly women, as mothers, younger women, as sisters, in all chastity.

3 Kunnioita leskiä, jotka ovat oikeita leskiä.

3 Änkor må du bevisa ära, om de äro rätta, värnlösa änkor.

3 Widows, honour thou—who indeed are widows:—

4 Mutta jos jollakin leskellä on lapsia tai lapsenlapsia, oppikoot nämä ensin hurskaasti hoitamaan omaa perhekuntaansa ja maksamaan, mitä ovat velkaa vanhemmilleen, sillä se on otollista Jumalan edessä.

4 Men om en änka har barn eller barnbarn, då må i första rummet dessa lära sig att med tillbörlig vördnad taga sig an sina närmaste och så återgälda sina föräldrar vad de äro dem skyldiga; ty sådant är välbehagligt inför Gud.

4 Howbeit, if, any widow, hath, children or grandchildren, let them be learning—first, unto their own house, to be shewing reverence, and, returns, to be making unto their progenitors; for, this, is acceptable before God;

5 Oikea leski ja yksinäiseksi jäänyt panee toivonsa Jumalaan ja anoo ja rukoilee alinomaa, yötä päivää;

5 En rätt, värnlös änka, som sitter ensam, hon har sitt hopp i Gud och håller ut i bön och åkallan natt och dag.

5 But, she who is indeed a widow, and is left alone, hath turned her hope towards God, and is giving attendance unto the supplications and the prayers, night and day,—

6 mutta hekumoitseva on jo eläessään kuollut.

6 Men en sådan som allenast gör sig goda dagar, hon är död, fastän hon lever. --

6 Whereas, she that runneth riot, while living, is, dead:

7 Teroita tätäkin, että he olisivat nuhteettomat.

7 Förehåll dem också detta, så att man icke får något att förevita dem.

7 And, these things, be giving in charge, that, without reproach, they may be;

8 Mutta jos joku ei pidä

8 Men om någon icke

8 If, however, anyone,

huolta omaisistaan ja varsinkaan ei perhekuntalaisistaan, niin hän on kieltänyt uskon ja on uskotonta pahempi.

9 Luetteloon otettakoon ainoastaan semmoinen leski, joka ei ole kuuttakymmentä vuotta nuorempi ja joka on ollut yhden miehen vaimo,

10 josta on todistettu, että hän on tehnyt hyviä töitä, on lapsia kasvattanut, vieraita holhonnut, pyhien jalkoja pessyt, ahdistettuja auttanut ja kaiken hyvän tekemistä harrastanut.

11 Mutta nuoret lesket hylkää; sillä kun he himokkaiksi käyden vieraantuvat Kristuksesta, tahtovat he mennä naimisiin,
12 ja ovat tuomion alaisia, koska ovat ensimmäisen uskonsa hyljänneet.

13 He oppivat kylää kierrellessään vielä laiskoiksikin, eikä ainoastaan laiskoiksi, vaan myös juoruisiksi ja

drager försorg om sina egna, först och främst om sina närmaste, så har denne förnekat sin tro och är värre än en otrogen.

9 Såsom »församlingsänka» må ingen annan uppföras än den som är minst sextio år gammal, och som har varit allenast en mans hustru,

10 en som har det vittnesbördet om sig, att hon har övat goda gärningar, uppfostrat barn, givit härbärge åt husvilla, tvagit heligas fötter, understött nödlidande, korteligen, beflitat sig om allt gott verk.

11 Unga änkor skall du däremot icke antaga. Ty när de hava njutit nog av Kristus, vilja de åter gifta sig;

12 och de äro då hemfallna åt dom, eftersom de hava brutit sin första tro.

13 Därtill lära de sig ock att vara lättjefulla, i det att de löpa omkring i husen; ja, icke allenast att vara

for his own, and specially them of his household, taketh not forethought, his faith, hath he denied, and is worse, than one without faith!

9 Let, a widow, be put on the list—having become, not less than sixty years old, one man's, wife,

10 In noble works, being well–attested; — if she hath nourished children, if she hath shewn hospitality, if, saints feet, she hath washed, if, them who were in tribulation, she hath succoured, if, in every good, work she hath followed on:

11 But, younger widows, decline thou; for, as soon as they wax wanton against the Christ, to marry, are they determined,—
12 Having, as sentence,—that, their first faith, they have set at nought;

13 At the same time, to be idlers, are they learning, going about from house to house; and, not only idlers,

monitouhuisiksi ja sopimattomia puhumaan.

lättjefulla, utan ock att vara skvalleraktiga och att syssla med sådant som icke kommer dem vid, allt medan de tala vad otillbörligt är.

but, gossips, also, and, busybodies,—saying the things they ought not,

14 Minä tahdon sentähden, että nuoret lesket menevät naimisiin, synnyttävät lapsia, hoitavat kotiansa eivätkä anna vastustajalle mitään aihetta solvaamiseen.

14 Därför vill jag att unga änkor gifta sig, föda barn, förestå var och en sitt hus och icke giva någon motståndare anledning att smäda.

14 I am minded, therefore, that, the younger ones, marry, bear children, be mistress of the house,—giving, no single occasion, unto the opposer, as a cause, of reviling;

15 Sillä muutamat ovat jo kääntyneet pois seuraamaan saatanaa.

15 Redan hava ju några vikit av och följt efter Satan.

15 For, already, some have turned aside after Satan:

16 Jos jollakin uskovaisella naisella on leskiä, niin pitäköön niistä huolen, älköönkä seurakuntaa rasitettako, että se voisi pitää huolta oikeista leskistä.

16 Om någon troende, vare sig man eller kvinna, har änkor att sörja för, då må han understödja dem utan att församlingen betungas, för att denna så må kunna understödja rätta, värnlösa änkor.

16 If any, believing woman, hath widows, let her be giving them succour, and not suffer the assembly to be burdened,—that, them who are indeed widows, it may itself succour.

17 Vanhimpia, jotka seurakuntaa hyvin hoitavat, pidettäköön kahdenkertaisen kunnian ansainneina, varsinkin niitä, jotka sanassa ja opetuksessa työtä tekevät.

17 Sådana äldste som äro goda församlingsföreståndare må aktas dubbel heder värda, först och främst de som arbeta med predikande och undervisning.

17 Let, the well presiding elders, of double honour, be accounted worthy, especially they who toil in discourse and teaching;

18 Sillä Raamattu sanoo: "Älä sido puivan härän suuta", ja: "Työmies on palkkansa ansainnut."

18 Skriften säger ju: »Du skall icke binda munnen till på oxen som tröskar», så ock:

18 For the scripture saith—A threshing ox, shalt thou not muzzle, and—Worthy, is the

»Arbetaren är värd sin lön.» --

workman, of his hire.

19 Älä ota huomioosi syytettä vanhinta vastaan, ellei ole kahta tai kolmea todistajaa.

19 Upptag intet klagomål mot någon av de äldste, om det icke styrkes av två eller tre vittnen.

19 Against an elder, entertain not, an accusation, except at, [the mouth of] two, or three, witnesses;

20 Syntiä tekeviä nuhtele kaikkien kuullen, että muutkin pelkäisivät.

20 Men begår någon en synd, så skall du inför alla förehålla honom den, så att också de andra känna fruktan.

20 But, them who are sinning, before all, do thou reprove, that, the rest also, may have, fear:—

21 Minä vannotan sinua Jumalan ja Kristuksen Jeesuksen ja valittujen enkelien edessä, että noudatat tätä, tekemättä ennakolta päätöstä ja ketään suosimatta.

21 Jag uppmanar dig allvarligt inför Gud och Kristus Jesus och de utvalda änglarna att iakttaga detta, utan någon förutfattad mening och utan att i något stycke förfara partiskt.

21 I adjure thee, before God, and Christ Jesus, and the chosen messengers, that, these things, thou observe, apart from prejudgment, doing, nothing, by partiality.

22 Älä ole liian kerkeä panemaan käsiäsi kenenkään päälle, äläkä antaudu osalliseksi muiden synteihin. Pidä itsesi puhtaana.

22 Förhasta dig icke med handpåläggning, och gör dig icke delaktig i en annans synder. Bevara dig själv ren.

22 Hands, suddenly, upon no one, lay, neither have fellowship with sins of strangers: thyself, keep, chaste:—

23 Älä enää juo vain vettä, vaan käytä vähän viiniä vatsasi tähden ja usein uudistuvien vaivojesi vuoksi.

23 Drick nu icke längre allenast vatten, utan bruka något litet vin för din mages skull, eftersom du så ofta lider av svaghet.

23 No longer, be a water–drinker, but, of a little wine, make use, because of thy stomach and thy, frequent, sicknesses.

24 Muutamien ihmisten synnit ovat ilmeiset ja joutuvat ennen tuomittaviksi, toisten taas seuraavat jäljestäpäin;

24 Somliga människors synder ligga i öppen dag och komma i förväg fram till dom; andras åter komma först efteråt fram.

24 Some men’s sins, are, openly evident, leading on into judgment, with some, however, they even follow after;

25 samoin myös hyvät teot ovat ilmeiset, eivätkä nekään, jotka eivät ole ilmeisiä, voi salassa pysyä.	25 Sammalunda pläga ock goda gärningar ligga i öppen dag; och när så icke är, kunna de ändå icke bliva fördolda.	25 In the same way, the noble works also, are openly evident,—and, they that are otherwise, cannot be hid.
6 luku		
1 Kaikki, jotka ovat orjina ikeen alla, pitäköot isäntiänsä kaikkea kunnioitusta ansaitsevina, ettei Jumalan nimi ja oppi tulisi häväistyksi.	1 De som äro trälar och tjäna under andra må akta sina herrar all heder värda, så att Guds namn och läran icke bliva smädade.	1 Let, as many as are servants under a yoke, be counting, their own masters, worthy, of all honour, lest, the name of God and the teaching, be defamed.
2 Mutta ne, joilla on uskovaiset isännät, älköot pitäkö heitä vähemmässä arvossa sentähden, että he ovat veljiä, vaan palvelkoot heitä sitä mieluummin, koska he ovat uskovia ja rakastettuja ja harrastavat hyväntekemistä. Tätä opeta ja tähän kehoita.	2 Men de som hava troende herrar må icke, därför att de äro deras bröder, akta dem mindre; fastmer må de tjäna dem så mycket villigare, just därför att de äro troende och kära bröder, dessa som vinnlägga sig om att göra vad gott är. Så skall du undervisa och förmana.	2 They, however, that have believing masters, let them not despise them, because they are, brethren but, the more, be doing them service, because, believing and beloved, are they who, from the good workmanship, receive advantage. These things, be teaching, and exhorting:—
3 Jos joku muuta oppia opettaa eikä pitäydy meidän Herramme Jeesuksen Kristuksen terveisiin sanoihin eikä siihen oppiin, joka on jumalisuuden mukainen,	3 Om någon förkunnar främmande läror och icke håller sig till sunda ord -- vår Herres, Jesu Kristi, ord -- och till den lära som hör gudsfruktan till,	3 If anyone doth otherwise teach, and doth not adhere to healthful discourses—those of our Lord Jesus Christ, and to the teaching that is, according to godliness,
4 niin hän on paisunut eikä ymmärrä mitään, vaan	4 då är han förblindad av högmod, och detta	4 He is beclouded, knowing, nothing,

on riitakysymyksien ja sanakiistojen kipeä, joista syntyy kateutta, riitaa, herjauksia, pahoja epäluuloja,

5 alituisia kinastuksia niiden ihmisten kesken, jotka ovat turmeltuneet mieleltään ja totuuden menettäneet ja jotka pitävät jumalisuutta keinona voiton saamiseen.

6 Ja suuri voitto onkin jumalisuus yhdessä tyytyväisyyden kanssa.

7 Sillä me emme ole maailmaan mitään tuoneet, emme myös voi täältä mitään viedä;

8 mutta kun meillä on elatus ja vaatteet, niin tyytykäämme niihin.

9 Mutta ne, jotka rikastua tahtovat, lankeavat kiusaukseen ja paulaan ja moniin mielettömiin ja vahingollisiin himoihin, jotka upottavat ihmiset turmioon ja kadotukseen.

10 Sillä rahan himo on kaiken pahan juuri; sitä

fastän han intet förstår, utan är såsom från vettet i sitt begär efter disputerande och ordstrider, vilka vålla avund, kiv, smädelser, ondskefulla misstankar

5 och ständiga tvister mellan människor som äro fördärvade i sitt sinne och hava tappat bort sanningen, människor som mena att gudsfruktan är ett medel till vinning.

6 Ja, gudsfruktan i förening med förnöjsamhet är verkligen en stor vinning.

7 Vi hava ju icke fört något med oss till världen, just därför att vi icke kunna föra något med oss ut därifrån.

8 Hava vi föda och kläder, så må vi låta oss nöja därmed.

9 Men de som vilja bliva rika, de råka in i frestelser och snaror och hemfalla åt många dåraktiga och skadliga begärelser, som sänka människorna ned i fördärv och undergång.

10 Ty penningbegäret är en rot till allt ont;

rightly, but is diseased about questionings, and word-battles—out of which spring envy, strife, defamations, wicked surmising,

5 incessant quarrellings of men wholly corrupt in their mind and bereft of the truth,—supposing godliness to be, a means of gain!

6 Now it is a great means of gain—godliness, with a sufficiency of one's own;

7 For, nothing, brought we into the world, neither, to take anything out, are we able; —

8 And, having sustenance and covering, we shall be content;

9 But, they who are determined to be rich, fall into temptation, and a snare, and many foolish and hurtful covetings, the which, sink men into ruin and destruction,—

10 For, a root of all the vices, is the love

haluten monet ovat eksyneet pois uskosta ja lävistäneet itsensä monella tuskalla.

och somliga hava låtit sig så drivas därav, att de hava villats bort ifrån tron och därigenom tillskyndat sig själva många kval.

of money, which, some, being eager for, have been seduced from the faith, and have pierced, themselves, about with many pangs.

11 Mutta sinä, Jumalan ihminen, pakene semmoista, ja tavoita vanhurskautta, jumalisuutta, uskoa, rakkautta, kärsivällisyyttä, hiljaisuutta.

11 Men fly sådant, du gudsmänniska, och far efter rättfärdighet, gudsfruktan, tro, kärlek, ståndaktighet, saktmod.

11 But, thou, O man of God! from these things, flee! and pursue righteousness, godliness, faith, love, endurance, meekness;

12 Kilvoittele hyvä uskon kilvoitus, tartu kiinni iankaikkiseen elämään, johon olet kutsuttu ja johon hyvällä tunnustuksella olet tunnustautunut monen todistajan edessä.

12 Kämpa trons goda kamp, sök att vinna det eviga livet, vartill du har blivit kallad, du som ock inför många vittnen har avlagt den goda bekännelsen.

12 Be contesting the noble contest of the faith,—lay hold of the age-abiding life—unto which thou wast called, and didst make the noble confession before many witnesses.

13 Jumalan edessä, joka kaikki eläväksi tekee, ja Kristuksen Jeesuksen edessä, joka Pontius Pilatuksen edessä todisti, tunnustaen hyvän tunnustuksen, minä kehoitan sinua,

13 Inför Gud, som giver liv åt allt, och inför Kristus Jesus, som under Pontius Pilatus vittnade med den goda bekännelsen, manar jag dig

13 I charge thee, before God, who engendereth life in all things, and Christ Jesus, who, before Pontius Pilate, witnessed the noble confession,

14 että tahrattomasti ja moitteettomasti pidät käskyn meidän Herramme Jeesuksen Kristuksen ilmestymiseen saakka,

14 att, själv utan fläck och tadel, hålla vad jag har bjudit, intill vår Herres, Jesu Kristi, uppenbarelse,

14 That thou keep the commandment without spot, free from reproach, until the forthshining of our Lord Jesus Christ—

15 jonka aikanansa on antava meidän nähdä se autuas ja ainoa valtias, kuningasten Kuningas ja herrain Herra,

15 vilken den salige, ende härskaren skall låta oss se, när tiden är inne, han som är konungarnas konung

15 Which, in its own fit times, the happy and only Potentate will shew—the King of them that reign, and

och herrarnas herre,

Lord of them that wield lordship,

16 jolla ainoalla on kuolemattomuus; joka asuu valkeudessa, mihin ei kukaan taida tulla; jota yksikään ihminen ei ole nähnyt eikä voi nähdä - hänen olkoon kunnia ja iankaikkinen valta. Amen.

16 han som allena har odödlighet och bor i ett ljus dit ingen kan komma, han som ingen människa har sett eller kan se. Honom vare ära och evigt välde! Amen.

16 Who alone hath immortality, dwelling in light unapproachable,—Whom no man hath seen—nor can see: unto whom, be honour and might age–abiding. Amen.

17 Kehoita niitä, jotka nykyisessä maailmanajassa ovat rikkaita, etteivät ylpeilisi eivätkä panisi toivoansa epävarmaan rikkauteen, vaan Jumalaan, joka runsaasti antaa meille kaikkea nautittavaksemme,

17 Bjud dem som äro rika i den tidsålder som nu är att icke högmodas, och att icke sätta sitt hopp till ovissa rikedomar, utan till Gud, som rikligen giver oss allt till att njuta därav;

17 Upon them who are rich in the present age, lay thou charge—not to be high–minded, nor to have set their hope on, riches', uncertainty,—but on God, who offereth us all things richly for enjoying,

18 kehoita heitä, että tekevät hyvää, hyvissä töissä rikastuvat, ovat anteliaita ja omastansa jakelevat,

18 bjud dem att göra gott, att vara rika på goda gärningar, att vara givmilda och gärna dela med sig.

18 To be doing good, to be rich in noble works, to be, generous in giving, ready for fellowship,—

19 kooten itsellensä aarteen, hyvän perustuksen tulevaisuuden varalle, että saisivat todellisen elämän.

19 Må de så lägga av åt sig skatter som kunna bliva en god grundval för det tillkommande, så att de vinna det verkliga livet.

19 Treasuring up for themselves a good foundation for the future, that they may lay hold on the life [which is life] indeed.

20 Oi Timoteus, talleta se, mikä sinulle on uskottu, ja vältä tiedon nimellä kulkevan valhetiedon epäpyhiä ja tyhjiä puheita ja vastaväitteitä,

20 O Timoteus, bevara vad som har blivit dig betrott; och vänd dig bort ifrån de oandliga, tomma ord och gensägelser som komma från den falskeligen så kallade »kunskapen»,

20 O Timothy! that which hath been entrusted, do thou guard, avoiding the profane pratings and oppositions of falsely named knowledge,—

21 johon tunnustautuen muutamat ovat uskosta hairahtuneet. Armo olkoon teidän kanssanne!

21 vilken några föregiva sig äga, varför de ock hava farit vilse i fråga om tron. Nåd vare med eder.

21 Which, some professing, concerning the faith, have missed the mark! Favour be with you.

PAAVALIN TOINEN KIRJE TIMOTEUKSELLE

1 luku

1 Paavali, Jumalan tahdosta Kristuksen Jeesuksen apostoli, lähetetty julistamaan lupausta siitä elämästä, joka on Kristuksessa Jeesuksessa,

1 Paulus, genom Guds vilja Kristi Jesu apostel -- sänd enligt det löfte som gavs oss om liv, livet i Kristus Jesus --

1 Paul, an apostle of Christ Jesus, through the will of God,— according to the promise of life in Christ Jesus; —

2 rakkaalle pojalleni Timoteukselle. Armo, laupeus ja rauha Isältä Jumalalta ja Kristukselta Jeesukselta, meidän Herraltamme!

2 hälsar Timoteus, sin älskade son. Nåd, barmhärtighet och frid ifrån Gud, Fadern, och Kristus Jesus, vår Herre!

2 Unto Timothy, my beloved child: Favour, mercy, peace, from God our Father, and Christ Jesus our Lord.

3 Minä kiitän Jumalaa, jota esivanhemmistani asti palvelen puhtaalla omallatunnolla - samoinkuin minä lakkaamatta muistan sinua rukouksissani öin ja päivin,

3 Jag tackar Gud, som jag i likhet med mina förfäder tjänar, och det med rent samvete, såsom jag ock oavlåtligen har dig i åtanke i mina böner, både natt och dag.

3 Grateful, am I, unto God,—unto whom I am rendering divine service from my progenitors in a pure conscience, that, incessant, hold I the remembrance, concerning thee, in my supplications; day and night,

4 haluten, muistaessani kyyneleitäsi, saada sinua nähdä, että täyttyisin ilolla -

4 Och när jag kommer ihåg dina tårar, längtar jag efter att se dig, för att så bliva uppfylld av glädje,

4 longing to see thee, being mindful of thy tears,—in order that, with joy, I may be filled:

5 kun mieleeni muistuu se vilpitön usko, joka sinulla on, joka ensin oli isoäidilläsi Looiksella ja äidilläsi Eunikella ja joka, siitä olen varma, on sinullakin.

5 då jag erinras om din oskrymtade tro, samma tro som förut bodde i din mormoder Lois och din moder Eunice, och som nu -- därom är jag förvissad -- jämväl bor i dig.

5 A reminder, having received, of the unfeigned faith, that is in thee,—such, as dwelt first in thy grandmother Lois, and in thy mother Eunice,—I am persuaded, moreover, that [it dwelleth], in thee also.

6 Siitä syystä minä sinua muistutan virittämään palavaksi Jumalan armolahjan, joka sinussa on minun kätteni päällepanemisen kautta.

6 Fördenskull påminner jag dig att du må uppliva den nådegåva från Gud, som i följd av min handpåläggning finnes i dig.

6 For which cause, I put thee in remembrance, to be stirring up God's gift of favour, which is in thee through means of the laying on of my hands;

7 Sillä Jumala ei ole antanut meille pelkuruuden henkeä, vaan voiman ja rakkauden ja raittiuden hengen.

7 Ty Gud har icke givit oss en försagdbetens ande, utan en kraftens och kärlekens och tuktighetens ande.

7 For God hath not given us a spirit of cowardice, but of power, and love, and correction.

8 Älä siis häpeä todistusta Herrastamme äläkä minua, hänen vankiaan, vaan kärsi yhdessä minun kanssani vaivaa evankeliumin tähden, sen mukaan kuin Jumala antaa voimaa,

8 Blygs därför icke för vittnesbördet om vår Herre, ej heller för mig, hans fånge, utan bär också du ditt lidande för evangelium, genom den kraft som Gud giver,

8 Be not thou, therefore, put to shame—with regard to the witness of our Lord, nor with regard to me his prisoner; but suffer hardship together with the glad-message according to the power of God,—

9 hän, joka on meidät pelastanut ja kutsunut pyhällä kutsumuksella, ei meidän tekojemme mukaan, vaan oman aivoituksensa ja armonsa mukaan, joka meille on

9 han som har frälst oss och kallat oss med en helig kallelse, icke på grund av våra gärningar, utan efter sitt eget rådslut och sin nåd, den nåd som

9 Who hath saved us, and called us with a holy calling, not according to our works, but according to the peculiar purpose and favour—

annettu Kristuksessa Jeesuksessa ennen ikuisia aikoja,

10 mutta nyt ilmisaatettu meidän Vapahtajamme Kristuksen Jeesuksen ilmestymisen kautta, joka kukisti kuoleman ja toi valoon elämän ja katoamattomuuden evankeliumin kautta,

11 jonka julistajaksi ja apostoliksi ja opettajaksi minä olen asetettu.

12 Siitä syystä minä myös näitä kärsin, enkä sitä häpeä; sillä minä tunnen hänet, johon minä uskon, ja olen varma siitä, että hän on voimallinen siihen päivään asti säilyttämään sen, mikä minulle on uskottu.

13 Ota esikuvaksi ne terveelliset sanat, jotka olet minulta kuullut, uskossa ja rakkaudessa, joka on Kristuksessa Jeesuksessa.

14 Säilytä se hyvä, mikä sinulle on uskottu, Pyhän Hengen kautta, joka meissä asuu.

redan för evärdliga tider sedan gavs oss i Kristus Jesus,

10 men som nu har blivit uppenbar genom vår Frälsares, Kristi Jesu, uppenbarelse. Ty han har gjort dödens makt om intet och fört liv och oförgänglighet fram i ljuset genom evangelium,

11 till vars förkunnare och apostel och lärare jag har blivit satt.

12 Fördenskull lider jag också detta, men jag blyges dock icke därför. Ty jag vet på vem jag tror, och jag är viss om att han är mäktig att för »den dagen» bevara vad som har blivit mig betrott.

13 Såsom förebild i fråga om sunda ord må du, i tron och kärleken i Kristus Jesus, hava de ord som du har hört av mig.

14 Bevara genom den helige Ande, vilken bor i oss, det goda som har blivit dig betrott.

which was given to us in Christ Jesus before age–during times,

10 But hath now been made manifest through means of the forthshining of our Saviour Christ Jesus,—Who, indeed, hath abolished death, and hath thrown light upon life and incorruptibility, through means of the glad–message:

11 Whereunto, I, have been appointed herald and apostle and teacher;

12 For which cause, these things also, am I suffering; nevertheless I am not being put to shame, for I know him whom I have believed, and am persuaded that he is, able, to guard, that which I have entrusted, [to him] unto, that, day.

13 An outline, have thou, of healthful discourses which from me thou hast heard—with the faith and love which are in Christ Jesus:

14 The noble thing entrusted [to thee], do thou guard, through means of the Holy

Spirit which dwelleth within us.

15 Sinä tiedät, että kaikki aasialaiset ovat kääntyneet minusta pois; niiden joukossa ovat Fygelus ja Hermogenes.

15 Det vet du, att alla i provinsen Asien hava vänt sig ifrån mig, bland dem också Fygelus och Hermogenes.

15 Thou knowest this––that all they who are in Asia have turned away from me,—of whom are Phygelus and Hermogenes.

16 Antakoon Herra laupeutta Onesiforuksen huonekunnalle, sillä usein hän on minua virvoittanut, eikä ole kahleitani hävennyt;

16 Må Herren visa barmhärtighet mot Onesiforus' hus, eftersom han ofta var mig till vederkvickelse och icke blygdes för mina kedjor;

16 The Lord grant mercy unto the house, of Onesiphorus, in that, ofttimes, hath he refreshed me, and, as regardeth my chain, hath not been put to shame,

17 vaan kun hän tuli Roomaan, etsi hän minua innokkaasti ja löysi minut.

17 fastmer, när han kom till Rom, sökte han efter mig med all iver, till dess han fann mig.

17 But, happening to be in Rome, he diligently sought out and found me,—

18 Suokoon Herra, että hän löytää laupeuden Herran tykönä sinä päivänä. Ja kuinka suuria ne palvelukset olivat, joita hän teki Efesossa, sen sinä parhaiten tiedät.

18 Ja, Herren give att han må finna barmhärtighet hos Herren på »den dagen». Till huru stor tjänst han var i Efesus, det vet du själv bäst.

18 The Lord grant him to find mercy from [the] Lord in, that, day; —and, how many times, in Ephesus, he hath ministered, better art, thou, getting to know.

2 luku

1 Vahvistu siis, poikani, siinä armossa, joka on Kristuksessa Jeesuksessa.

1 Så bliv nu du, min son, allt starkare i den nåd som är i Kristus Jesus.

1 Thou, therefore, my child, be empowering thyself in the favour that is in Christ Jesus,

2 Ja minkä olet kuullut minulta ja minkä monet ovat todistaneet, usko se luotettaville miehille, jotka

2 Och vad du har hört av mig och fått betygat av många vittnen, det må du betro åt män

2 And, the things which thou hast heard from me among many witnesses, the same,

sitten ovat soveliaita muitakin opettamaan.

som äro förtroende värda, och som kunna bliva skickliga att i sin ordning undervisa andra.

entrust thou unto faithful men, such as shall be, competent, to teach, others also.

3 Kärsi vaivaa niinkuin ainakin jalo Kristuksen Jeesuksen sotamies.

3 Bär ock du ditt lidande såsom en god Kristi Jesu stridsman.

3 Take thy part in suffering hardship, as a brave soldier of Christ Jesus:—

4 Ei kukaan, joka sodassa palvelee, sekaannu elatuksen toimiin, sillä hän tahtoo olla mieliksi sille, joka on hänet palkannut.

4 Ingen som tjänar i krig låter sig insnärjas i näringsomsorger, ty han vill vara den till behag, som har tagit honom i sin sold.

4 No one that is serving as a soldier, entangleth himself with the matters of his livelihood, that he may please him that hath summoned him to serve as a soldier;

5 Eihän sitäkään, joka kilpailee, seppelöidä, ellei hän kilpaile sääntöjen mukaisesti.

5 Likaså, om någon deltager i en tävlingskamp, så vinner han icke segerkransen, ifall han icke kämpar efter stadgad ordning.

5 If, moreover, any man, contend even in the games, he is not crowned, unless, lawfully, he contend;

6 Peltomiehen, joka vaivan näkee, tulee ennen muita päästä osalliseksi hedelmistä.

6 Åkermannen, han som gör arbetet, bör främst av alla få njuta av frukten.

6 The toiling husbandman, ought, first, of the fruits, to partake:

7 Tarkkaa, mitä sanon; Herra on antava sinulle ymmärrystä kaikkeen.

7 Fatta rätt vad jag säger; Herren skall giva dig förstånd i allt.

7 Think, as to what I am speaking; for the Lord will give thee discernment in all things.

8 Muista Jeesusta Kristusta, joka on kuolleista herätetty ja on Daavidin siementä minun evankeliumini mukaan,

8 Tänk på Jesus Kristus, som är uppstånden från de döda, av Davids säd, enligt det evangelium som jag förkunnar,

8 Keep in mind Jesus Christ—raised from among the dead, of the seed of David,—according to my joyful message:

9 jonka julistamisessa minä kärsin vaivaa, kahleisiin

9 och i vars tjänst jag jämväl utstår lidande,

9 In which I am suffering hardship,

asti, niinkuin pahantekijä; mutta Jumalan sana ei ole kahlehdittu.

ja, till och med måste bära bojor såsom en ogärningsman. Men Guds ord bär icke bojor.

even unto bonds, as an evil–doer; but, the word of God, is not bound.

10 Siitä syystä minä kärsin kaikki valittujen tähden, että hekin saavuttaisivat pelastuksen, joka on Kristuksessa Jeesuksessa, ynnä iankaikkisen kirkkauden.

10 Därför uthärdar jag ståndaktigt allting för de utvaldas skull, på det att också de må vinna frälsningen i Kristus Jesus och därmed evig härlighet.

10 For this cause, am I enduring, all things, for the sake of the chosen, in order that, they also, may obtain, the salvation, which is in Christ Jesus along with glory age–abiding.

11 Varma on tämä sana; sillä: jos olemme kuolleet yhdessä hänen kanssaan, saamme myös hänen kanssaan elää;

11 Detta är ett fast ord; ty hava vi dött med honom, så skola vi ock leva med honom;

11 Faithful, the saying—for, If we have died together, we shall also live together,

12 jos kärsimme yhdessä, saamme hänen kanssaan myös hallita; jos kiellämme hänet, on hänkin kieltävä meidät;

12 äro vi ståndaktiga, så skola vi ock få regera med honom Men förneka vi honom, så skall ock han förneka oss;

12 If we endure, we shall also reign together; If we shall deny, he also, will deny us,

13 jos me olemme uskottomat, pysyy kuitenkin hän uskollisena; sillä itseänsä kieltää hän ei saata.

13 äro vi trolösa, så står han troget fast vid sitt ord Ty han kan icke förneka sig själv.

13 If we are faithless, he, faithful, abideth,—for, deny himself, he cannot!

14 Muistuta tästä, ja teroita heille Jumalan edessä, etteivät kiistelisi sanoista, mikä ei ole miksikään hyödyksi, vaan niiden turmioksi, jotka kuulevat.

14 Påminn dem om detta, och uppmana dem allvarligt inför Gud att icke befatta sig med ordstrider; ty sådana gagna till intet, utan äro allenast till fördärv för dem som höra därpå.

14 Of these things, be putting [them] in remembrance, adjuring [them] before God not to be waging word–battles,—useful, for nothing, occasioning a subversion of them that hearken.

15 Pyri osoittautumaan Jumalalle semmoiseksi,

15 Sträva med all flit efter att själv kunna

15 Give diligence, thyself, approved, to

joka koetukset kestää, työntekijäksi, joka ei työtään häpeä, joka oikein jakelee totuuden sanaa.

träda fram inför Gud såsom en som håller provet, en arbetare som icke behöver blygas, utan rätt förvaltar sanningens ord.

present unto God,—a workman not to be put to shame, skillfully handling the word of truth.

16 Mutta pysy erilläsi epäpyhistä ja tyhjistä puheista, sillä niiden puhujat menevät yhä pitemmälle jumalattomuudessa,

16 Men undfly oandligt och tomt prat. Ty de som befatta sig med sådant komma att gå allt längre i ogudaktighet,

16 But, the profane pratings, shun; for, unto more ungodliness, will they force themselves on;

17 ja heidän puheensa jäytää ympäristöään niinkuin syöpä. Niitä ovat Hymeneus ja Filetus,

17 och deras tal skall fräta omkring sig såsom ett kräftsår. Av det slaget äro Hymeneus och Filetus;

17 And, their discourse, as a gangrene, will eat its way; —of whom are Hymenaeus and Philetus,

18 jotka ovat totuudesta eksyneet, kun sanovat, että ylösnousemus jo on tapahtunut, ja he turmelevat useiden uskon.

18 ty när dessa säga att uppståndelsen redan har skett, hava de farit vilse från sanningen, och de förvända så tron hos somliga.

18 Men who, concerning the truth, have erred, affirming, a resurrection, already, to have taken place, and are overthrowing the faith, of some.

19 Kuitenkin Jumalan vahva perustus pysyy lujana, ja siinä on tämä sinetti: "Herra tuntee omansa", ja: "Luopukoon vääryydestä jokainen, joka Herran nimeä mainitsee."

19 Dock, Guds fasta grundval förbliver beståndande och har ett insegel med dessa ord: »Herren känner de sina», och: »Var och en som åkallar Herrens namn, han vände sig bort ifrån orättfärdighet.»

19 Howbeit, the firm foundation of God, standeth, having this seal—The Lord hath acknowledged them who are his, and, Let every one that nameth the name of the Lord stand aloof from unrighteousness.

20 Mutta suuressa talossa ei ole ainoastaan kulta- ja hopea-astioita, vaan myös puu- ja saviastioita, ja

20 Men i ett stort hus finnas kärl icke allenast av guld och silver, utan ock av trä och lera;

20 But, in a great house, there are not only gold and silver vessels, but, also

toiset ovat jaloa, toiset halpaa käyttöä varten.

21 Jos nyt joku puhdistaa itsensä tämänkaltaisista, tulee hänestä astia jaloa käyttöä varten, pyhitetty, isännälleen hyödyllinen, kaikkiin hyviin tekoihin valmis.

22 Pakene nuoruuden himoja, harrasta vanhurskautta, uskoa, rakkautta, rauhaa niiden kanssa, jotka huutavat avuksensa Herraa puhtaasta sydämestä.

23 Mutta vältä tyhmiä ja taitamattomia väittelyjä, sillä tiedäthän, että ne synnyttävät riitoja.

24 Mutta Herran palvelijan ei sovi riidellä, vaan hänen tulee olla lempeä kaikkia kohtaan, kyetä opettamaan ja pahaa kärsimään;

25 hänen tulee sävyisästi ojentaa vastustelijoita; ehkäpä Jumala antaa heille mielenmuutoksen, niin että tulevat tuntemaan totuuden

och somliga äro till hedersamt bruk, andra till mindre hedersamt.

21 Om nu någon håller sig ren och obesmittad av sådant folk, då bliver han ett kärl till hedersamt bruk, helgat, gagneligt för sin herre, tjänligt till allt vad gott är.

22 Fly ungdomens onda begärelser, och far efter rättfärdighet, tro och kärlek, och frid med dem som av rent hjärta åkalla Herren.

23 Men undvik dåraktiga och barnsliga tvistefrågor; du vet ju att de föda av sig strider.

24 Och en Herrens tjänare bör icke strida, utan vara mild mot alla, väl skickad att undervisa, tålig när han får lida.

25 Han bör med saktmod tillrättavisa de motspänstiga, i hopp att Gud till äventyrs skall förläna dem bättring, så att de komma till kunskap om

wooden and earthen: and, some, indeed, for honour, while, some, are for dishonour:

21 If, therefore, anyone will, for pureness, sever himself from these, he shall be a vessel for honour, hallowed, meet for the Master's use, for every good work, prepared.

22 But, from the youthful covetings, flee! and pursue righteousness, faith, love, peace, along with them who call upon the Lord out of a pure heart.

23 But, from the foolish and undisciplined questionings, excuse thyself, knowing that they gender strifes;

24 And, a servant of the Lord, ought not to strive, but to be, gentle, towards all, apt in teaching, ready to endure malice,—

25 In meekness, bringing under discipline them that oppose themselves, lest at any time God should give them repentance unto a

	sanningen,	personal knowledge of truth,
26 ja selviävät perkeleen pauloista, joka on heidät vanginnut tahtoansa tekemään.	26 och i hopp att de så skola bliva nyktra och därigenom befrias ur djävulens snara; ty av honom äro de fångade, så att de göra hans vilja	26 And they should wake up to sobriety out of, the adversary's, snare,—though they have been taken alive by him for, that one's, will.

3 luku

1 Mutta tiedä se, että viimeisinä päivinä on tuleva vaikeita aikoja.	1 Men det må du veta, att i de yttersta dagarna svåra tider skola komma.	1 But, of this, be taking note—that, in last days, there will set in perilous seasons;
2 Sillä ihmiset ovat silloin itserakkaita, rahanahneita, kerskailijoita, ylpeitä, herjaajia, vanhemmilleen tottelemattomia, kiittämättömiä, epähurskaita,	2 Ty människorna skola då vara själviska, penningkära, stortaliga, övermodiga, smädelystna, olydiga mot sina föräldrar, otacksamma, gudlösa,	2 For men will be—fond of themselves, fond of money, ostentatious, arrogant, defamers, to parents, unyielding, unthankful, unkind,
3 rakkaudettomia, epäsopuisia, panettelijoita, hillittömiä, raakoja, hyvän vihamiehiä,	3 kärlekslösa mot sina närmaste, trolösa, begivna på förtal, omåttliga, tygellösa, fientliga mot det goda,	3 without natural affection, accepting no truce, given to intrigue, without self–control, uncivilized, unfriendly to good men,
4 pettureita, väkivaltaisia, pöyhkeitä, hekumaa enemmän kuin Jumalaa rakastavia;	4 förrädiska, besinningslösa, förblindade av högmod; de skola älska vällust mer än Gud,	4 traitors, reckless, beclouded, lovers of pleasure more than lovers of God,
5 heissä on jumalisuuden ulkokuori, mutta he kieltävät sen voiman. Senkaltaisia karta.	5 de skola hava ett sken av gudsfruktan, men skola icke vilja veta av dess kraft.	5 having a form of godliness, but, the power thereof, denying! and, from

Vänd dig bort ifrån sådana.

these, turn away;

6 Sillä niitä ovat ne, jotka tungettelevat taloihin ja pauloihinsa kietovat syntien rasittamia ja monenlaisten himojen heiteltäviä naisparkoja,

6 Ty till dem höra de män som innästla sig i husen och fånga svaga kvinnor, som äro tyngda av synder och drivas av allahanda begärelser,

6 For, of these, are they who enter into the houses, and captivate silly women, [women] laden with sins, led on by manifold covetings,

7 jotka aina ovat opetusta ottamassa, eivätkä koskaan voi päästä totuuden tuntemiseen.

7 kvinnor som alltjämt hålla på med att lära, men aldrig kunna komma till kunskap om sanningen.

7 Ever learning and never, unto a personal knowledge of truth, able to come;

8 Ja niinkuin Jannes ja Jambres vastustivat Moosesta, niin nuokin vastustavat totuutta, nuo mieleltään turmeltuneet ihmiset, jotka eivät uskonkoetuksissa kestä.

8 Och såsom Jannes och Jambres stodo emot Moses, så stå dessa män emot sanningen; de äro människor som äro fördärvade i sitt sinne och icke hålla provet i fråga om tron.

8 Moreover, like as, Jannes and Jambres, withstood Moses, so, these men also, withstand the truth,—men utterly corrupted in their mind, disapproved concerning their faith;

9 Mutta he eivät pitemmälle edisty, sillä heidän mielettömyytensä on käyvä ilmeiseksi kaikille, niinkuin noidenkin mielettömyys kävi ilmi.

9 Men de skola icke tillstädjas att gå längre, ty deras galenskap skall bliva uppenbar för alla, såsom det skedde med de männens.

9 But they shall not force their way further, for, their folly, shall be, fully evident, unto all,—as also, that of those men, became.

10 Mutta sinä olet seurannut minun opetustani, vaellustani, aivoitustani, uskoani, pitkämielisyyttäni, rakkauttani, kärsivällisyyttäni,

10 Du åter har blivit min efterföljare lära, i vandel, i strävanden, i tro, tålamod, i kärlek, i ståndaktighet,

10 But, thou, hast closely studied—my teaching, manner of life, purpose, faith, long–suffering, love, endurance,

11 vainoissa ja kärsimyksissä, samanlaisissa kuin minun osakseni tuli Antiokiassa,

11 under förföljelser och lidanden, sådana som drabbade mig i Antiokia, Ikonium och

11 persecutions, sufferings, what manner of things, befell me at Antioch,

Ikonionissa ja Lystrassa. Mimmoisia vainoja olenkaan kärsinyt, ja kaikista Herra on minut pelastanut!

Lystra. Ja, sådana förföljelser har jag fått utstå, men ur alla har Herren frälst mig.

at Iconium, at Lystra, what manner of persecutions, I endured,—and, out of all, the Lord, rescued me; —

12 Ja kaikki, jotka tahtovat elää jumalisesti Kristuksessa Jeesuksessa, joutuvat vainottaviksi.

12 Så skola ock alla de, som vilja leva gudfruktigt i Kristus Jesus, få lida förföljelse.

12 Yea and, all who are determined to live in a godly manner in Christ Jesus, will be persecuted;

13 Mutta pahat ihmiset ja petturit menevät yhä pitemmälle pahuudessa, eksyttäen ja eksyen.

13 Men onda människor och bedragare skola gå allt längre i ondska; de skola förvilla andra och själva bliva förvillade.

13 Whereas, wicked men and howling impostors, will force their way to the worse, deceiving and being deceived.

14 Mutta pysy sinä siinä, minkä olet oppinut ja mistä olet varma, koska tiedät, keiltä olet sen oppinut,

14 Men förbliv du vid det som du har lärt, och som du har fått visshet om. Du vet ju av vilka du har lärt det,

14 But, thou,—abide in the things which thou hast learned, and been entrusted with, knowing, from whom, thou hast learned [them], —

15 ja koska jo lapsuudestasi saakka tunnet pyhät kirjoitukset, jotka voivat tehdä sinut viisaaksi, niin että pelastut uskon kautta, joka on Kristuksessa Jeesuksessa.

15 och du känner från barndomen de heliga skrifter som kunna giva dig vishet, så att du bliver frälst genom den tro du har i Kristus Jesus.

15 And that, from a babe, those sacred letters, thou hast known which are able to make thee wise unto salvation, through the faith which is in Christ Jesus:

16 Jokainen kirjoitus, joka on syntynyt Jumalan Hengen vaikutuksesta, on myös hyödyllinen opetukseksi, nuhteeksi, ojennukseksi, kasvatukseksi vanhurskaudessa,

16 All skrift som är ingiven av Gud är ock nyttig till undervisning, till bestraffning, till upprättelse, till fostran i rättfärdighet,

16 Every scripture, [is] God-breathed, and profitable—unto teaching, unto conviction, unto correction, unto the discipline that is in righteousness,—

17 että Jumalan ihminen olisi täydellinen, kaikkiin hyviin tekoihin valmistunut.

17 så att en gudsmänniska kan bliva fullt färdig, väl skickad till allt gott verk.

17 In order that, ready, may be the man, of God, unto every good work, being well-prepared.

4 luku

1 Minä vannotan sinua Jumalan ja Kristuksen Jeesuksen edessä, joka on tuomitseva eläviä ja kuolleita, sekä hänen ilmestymisensä että hänen valtakuntansa kautta:

1 Jag uppmanar dig allvarligt inför Gud och Kristus Jesus, inför honom som skall döma levande och döda, jag uppmanar dig vid hans tillkommelse och hans rike:

1 I adjure [thee] before God, and Christ Jesus—Who is about to be judging living and dead,—both as to his forthshining and his kingdom,

2 saarnaa sanaa, astu esiin sopivalla ja sopimattomalla ajalla, nuhtele, varoita, kehoita, kaikella pitkämielisyydellä ja opetuksella.

2 Predika ordet, träd upp i tid och otid, bestraffa tillrättavisa, förmana med allt tålamod och med undervisning i alla stycken.

2 Proclaim the word, take thy position—in season, out of season,—convince, rebuke, encourage,—with all long-suffering and teaching.

3 Sillä aika tulee, jolloin he eivät kärsi tervettä oppia, vaan omien himojensa mukaan korvasyyhyynsä haalivat itselleen opettajia

3 Ty den tid kommer, då de icke längre skola fördraga den sunda läran, utan efter sina egna begärelser skola samla åt sig lärare hoptals, alltefter som det kliar dem i öronen,

3 For there will be a season—when, the healthful teaching, they will not endure, but, according to their own covetings, will, unto themselves, heap up teachers, because they have an itching ear,

4 ja kääntävät korvansa pois totuudesta ja kääntyvät taruihin.

4 en tid då de skola vända sina öron från sanningen, och i stället vända sig till fabler.

4 And, from the truth, indeed, their ear, will they turn away, while, unto stories, they will turn themselves aside.

5 Mutta ole sinä raitis kaikessa, kärsi vaivaa, tee evankelistan työ, toimita

5 Men du, var nykter i allting, bär ditt lidande, utför en evangelists

5 But, thou,—be sober in all things, suffer hardship, do, the work,

virkasi täydellisesti.

verk, fullgör i allo vad som tillhör ditt ämbete.

of an evangelist, thy ministry, completely fulfill;

6 Sillä minut jo uhrataan, ja minun lähtöni aika on jo tullut.

6 Ty själv är jag nu på väg att offras, och tiden är inne, då jag skall bryta upp.

6 For, I, already, am being poured out as a drink–offering, and, the season of my release, is at hand,—

7 Minä olen hyvän kilvoituksen kilvoitellut, juoksun päättänyt, uskon säilyttänyt.

7 Jag har kämpat den goda kampen, jag har fullbordat mitt lopp, jag har bevarat tron.

7 The noble contest, have I contested, the race, have I finished, the faith, have I kept:

8 Tästedes on minulle talletettuna vanhurskauden seppele, jonka Herra, vanhurskas tuomari, on antava minulle sinä päivänä, eikä ainoastaan minulle, vaan myös kaikille, jotka hänen ilmestymistään rakastavat.

8 Nu ligger rättfärdighetens segerkrans tillreds åt mig, och Herren, den rättfärdige domaren, skall giva den åt mig på »den dagen», och icke åt mig allenast, utan åt alla som hava älskat hans tillkommelse.

8 Henceforth, lieth by for me—the crown, of righteousness, which the Lord will render unto me in that, day,––The righteous judge,—Ye, not alone unto me, but unto all them also who have loved his forthshining.

9 Koeta päästä pian tulemaan luokseni.

9 Låt dig angeläget vara att snart komma till mig.

9 Give diligence to come unto me speedily,

10 Sillä tähän nykyiseen maailmaan rakastuneena jätti minut Deemas ja matkusti Tessalonikaan, Kreskes meni Galatiaan ja Tiitus Dalmatiaan.

10 Ty av kärlek till denna tidsålders väsende har Demas övergivit mig och har begivit sig till Tessalonika; Krescens har begivit sig till Galatien och Titus till Dalmatien.

10 For, Demas, hath forsaken me, having loved the present age, and hath journeyed unto Thessalonica; Crescens unto Galatia, Titus unto Dalmatia:

11 Luukas yksin on minun kanssani. Ota Markus mukaasi ja tuo hänet tänne, sillä hän on minulle hyvin tarpeellinen

11 Lukas är den ende som är kvar hos mig. Tag Markus med dig hit; ty han kan i mycket vara mig till

11 Luke, alone is with me. Receiving, Mark, back, bring him with thyself, for he is very useful to me for

palvelukseen.
12 Mutta Tykikuksen minä olen lähettänyt Efesoon.
13 Tuo tullessasi päällysvaippa, jonka jätin Trooaaseen Karpuksen luo, ja kirjat, ennen kaikkea pergamentit.

14 Aleksander, vaskiseppä, on tehnyt minulle paljon pahaa; Herra on maksava hänelle hänen tekojensa mukaan.

15 Kavahda sinäkin häntä, sillä hän on kovin vastustanut meidän sanojamme.

16 Ensi kertaa puolustautuessani ei kukaan tullut avukseni, vaan kaikki jättivät minut; älköön sitä heille syyksi luettako.
17 Mutta Herra auttoi minua ja vahvisti minua, että sanan julistaminen minun kauttani tulisi täydelleen suoritetuksi, ja kaikki pakanat sen kuulisivat; ja minä pelastuin jalopeuran kidasta.

18 Ja Herra on vapahtava

gagn och tjäna mig.
12 Tykikus har jag sänt till Efesus.
13 När du kommer, så hav med dig den mantel som jag lämnade kvar hos Karpus i Troas, så ock böckerna, först och främst pergamentskrifterna.

14 Alexander, smeden, har gjort mig mycket ont; Herren kommer att vedergälla honom efter hans gärningar.

15 Också du må taga dig till vara för honom, ty han har häftigt trätt upp emot det som vi hava talat.

16 Vid mitt första försvar inför rätta kom ingen mig till hjälp, utan alla övergåvo mig; må det icke bliva dem tillräknat.
17 Men Herren stod mig bi och gav mig kraft, för att genom mig ordet överallt skulle bliva predikat, så att alla hedningar finge höra det; och så blev jag räddad ur lejonets gap.

18 Ja, Herren skall

ministering;
12 and, Tychicus, have I sent unto Ephesus.
13 The cloak that I left in Troas, with Carpus, when thou comest, bring; and the scrolls, especially, the parchments.

14 Alexander the coppersmith, of much baseness towards me, hath given proof,—the Lord will render unto him according to his works.—

15 Of whom, be, thou also, on thy guard, for he hath greatly withstood our words.

16 In my first defence, no man, came in to help me, but, all, forsook me,—unto them, may it not be reckoned!—
17 But, the Lord, stood by me, and empowered me, in order that, through me, the proclamation, might be fully made, and, all the nations, might hear; and I was delivered out of the mouth of a lion:—

18 The Lord will

minut kaikesta ilkivallasta ja pelastava minut taivaalliseen valtakuntaansa; hänelle kunnia aina ja iankaikkisesti! Amen.

19 Tervehdys Priskalle ja Akylaalle ja Onesiforuksen huonekunnalle.
20 Erastus jäi Korinttoon, mutta Trofimuksen minä jätin Miletoon sairastamaan.
21 Koeta päästä tulemaan ennen talvea. Tervehdyksen lähettävät sinulle Eubulus ja Pudes ja Linus ja Klaudia ja kaikki veljet.

22 Herra olkoon sinun henkesi kanssa. Armo olkoon teidän kanssanne.

PAAVALIN KIRJE TIITUKSELLE

1 luku

1 Paavali, Jumalan palvelija ja Jeesuksen Kristuksen apostoli Jumalan valittujen uskoa ja sen totuuden tuntemista varten, joka on jumalisuuden mukainen,

rädda mig från alla ondskans tilltag och frälsa mig till sitt himmelska rike. Honom tillhör äran i evigheternas evigheter. Amen.
19 Hälsa Priska och Akvila, så ock Onesiforus' hus.
20 Erastus stannade kvar i Korint, men Trofimus lämnade jag sjuk efter mig i Miletus.
21 Låt dig angeläget vara att komma hit före vintern. Eubulus och Pudens och Linus och Klaudia och alla bröderna hälsa dig.

22 Herren vare med din ande. Nåd vare med eder.

rescue me from every wicked work, and will bring me safe into his heavenly kingdom: unto whom be the glory, unto the ages of ages. Amen.
19 Salute Prisca and Aquila and the house of Onesiphorus.
20 Erastus, remained in Corinth; but, Trophimus, I left at Miletus, sick.
21 Give diligence to come, before winter. There salute thee—Eubulus, and Pudens, and Linus, and Claudia, and [all] the brethren.
22 The Lord, be with thy spirit. Favour, be with you.

1 Paulus, Guds tjänare och Jesu Kristi apostel, sänd att verka för Guds utvaldas tro och för kunskapen om den sanning som hör gudsfruktan till,

1 Paul, a servant of God—an apostle moreover of Jesus Christ,—according to the faith of the chosen ones of God, and the personal knowledge of the truth that is according to godliness,—

2 apostoli sen iankaikkisen elämän toivon perusteella, jonka Jumala, joka ei valhettele, on luvannut ennen ikuisia aikoja-

2 sänd, därför att det finnes ett hopp om evigt liv -- ty evigt liv har Gud, som icke kan ljuga, för evärdliga tider sedan utlovat,

2 In hope of life age–abiding; which God, who cannot lie, promised before age–during times,

3 mutta kun aika oli tullut, ilmoitti hän sanansa saarnassa, joka on uskottu minulle Jumalan, meidän vapahtajamme käskyn mukaan:

3 och när tiden var inne, uppenbarade han sitt ord i den predikan varmed jag genom Guds, vår Frälsares, befallning blev betrodd --

3 but hath manifested in its fitting seasons, even his word, in the proclamation with which entrusted am I—by injunction of our Saviour God:

4 Tiitukselle, oikealle pojalleni yhteisen uskomme perusteella. Armo ja rauha Isältä Jumalalta ja meidän Vapahtajaltamme Kristukselta Jeesukselta!

4 jag, Paulus, hälsar Titus, min sannskyldige son på grund av gemensam tro. Nåd och frid ifrån Gud, Fadern, och Kristus Jesus, vår Frälsare!

4 Unto Titus, my true child according to a common faith,—favour and peace, from God [our] Father and Christ Jesus our Saviour.

5 Minä jätin sinut Kreettaan sitä varten, että järjestäisit, mitä vielä jäi järjestämättä, ja että asettaisit, niinkuin minä sinulle määräsin, joka kaupunkiin vanhimmat,

5 När jag lämnade dig kvar på Kreta, var det för att du skulle ordna vad som ännu återstod att ordna, och för att du, på det sätt som jag har ålagt dig, skulle i var särskild stad tillsätta äldste,

5 For this cause left I thee in Crete, that, the things remaining undone, thou mightest completely set in order, and mightest establish, in every city, elders, as, I, with thee arranged:—

6 jos missä olisi joku nuhteeton, yhden vaimon mies, jonka lapset ovat uskovia, eivät irstaudesta syytettyjä eivätkä niskoittelevia.

6 varhelst någon oförvitlig man funnes, en enda kvinnas man, en som hade troende barn, vilka icke vore i vanrykte för oskickligt leverne eller vore uppstudsiga.

6 If anyone is unaccusable, a husband of, one wife, having children that believe, who are not charged with riotous excess, nor insubordinate;

7 Sillä seurakunnan kaitsijan on, niinkuin Jumalan huoneenhaltijan

7 Ty en församlingsföreståndare bör vara oförvitlig,

7 For it is needful that the overseer be—unaccusable, as God’s

tulee, oltava nuhteeton, ei itserakas, ei pikavihainen, ei juomari, ei tappelija, ei häpeällisen voiton pyytäjä,

såsom det höves en Guds förvaltare, icke självgod, icke snar till vrede, icke begiven på vin, icke våldsam, icke sniken efter slem vinning.

steward, not self–willed, not soon angry, not given to wine, not ready to wound, not seeking gain by base means,

8 vaan vieraanvarainen, hyvää rakastava, maltillinen, oikeamielinen, pyhä, itsensähillitseväinen;

8 Han bör fastmer vara gästvänlig, nitälska för vad gott är, leva tuktigt, rättfärdigt, heligt och återhållsamt;

8 But hospitable, a lover of what is good, sober–minded, just, kind, possessing self–control,

9 hänen tulee pysyä kiinni opinmukaisessa, luotettavassa sanassa, että olisi kykenevä sekä neuvomaan terveellä opilla että kumoamaan vastaansanojain väitteet.

9 han bör hålla sig stadigt vid det fasta ordet, såsom han har fått lära det, så att han är mäktig både att förmana medelst den sunda läran och att vederlägga dem som säga emot.

9 Holding fast, in the matter of his teaching, the faithful word, that he may be able both to encourage with his healthful instruction, and, the gainsayers, to refute.

10 Sillä paljon on niskoittelevia, turhanpuhujia ja eksyttäjiä, varsinkin ympärileikattujen joukossa;

10 Ty många finnas som icke vilja veta av någon myndighet, många som föra fåfängligt tal och bedraga människors sinnen; så göra i synnerhet de omskurna.

10 For there are many unruly men, vain talkers and deceivers, especially they of the circumcision,—

11 semmoisilta on suu tukittava, sillä he kääntävät ylösalaisin kokonaisia huonekuntia opettamalla sopimattomia häpeällisen voiton vuoksi.

11 På sådana bör man tysta munnen, ty de förvilla hela hus genom att för slem vinnings skull förkunna otillbörliga läror.

11 Whose mouths must needs be stopped, men who are upsetting whole houses, teaching the things which ought not [to be taught]—for the sake of base gain.

12 Eräs heistä, heidän oma profeettansa, on sanonut: "Petturi Kreetan mies, peto

12 En av dem, en profet av deras eget folk, har sagt:

12 Said one from among them, a prophet, of their own!–

ilkeä, laiskurivatsa."

»Kreterna, lögnare jämt, äro odjur, glupska och lata.»

–Cretans! always false, mischievous wild–beasts, idle gluttons:

13 Tämä todistus on tosi; sentähden nuhtele heitä ankarasti, että tulisivat uskossa terveiksi

13 Och det vittnesbördet är sant. Du skall därför strängt tillrättavisa dem, så att de bliva sunda i tron

13 This witness, is true,—for which cause, be reproving them sharply, that they may be healthy in their faith,

14 eivätkä kiinnittäisi huomiotansa juutalaisiin taruihin eikä totuudesta pois kääntyvien ihmisten käskyihin.

14 och icke akta på judiska fabler och vad som påbjudes av människor som vända sig från sanningen.

14 Not giving heed to Judaical stories and commandments of men who are turning away from the truth:

15 Kaikki on puhdasta puhtaille; mutta saastaisille ja uskottomille ei mikään ole puhdasta, vaan heidän sekä mielensä että omatuntonsa on saastainen.

15 Allt är rent för dem som äro rena; men för de orena och otrogna är intet rent, utan hos dem äro både förstånd och samvete orenade.

15 All things, are pure, unto the pure, but, unto the polluted and faithless, nothing, is pure, but polluted are both their mind and conscience;

16 He väittävät tuntevansa Jumalan, mutta teoillaan he hänet kieltävät, sille he ovat inhottavia ja tottelemattomia ja kaikkiin hyviin tekoihin kelvottomia.

16 De säga sig känna Gud, men med sina gärningar förneka de det; ty de äro vederstyggliga och ohörsamma människor, odugliga till allt gott verk.

16 God, they confess that they know, but, by their works, they deny him, being, abominable, and obdurate, and, as to any good work, found, worthless.

2 luku

1 Mutta sinä puhu sitä, mikä terveeseen oppiin soveltuu:

1 Du åter må tala vad som är den sunda läran värdigt.

1 But do, thou, speak the things which become the healthful instruction:—

2 vanhat miehet olkoot raittiit, arvokkaat, siveät ja uskossa, rakkaudessa ja kärsivällisyydessä terveet;

2 Förmana de äldre männen att vara nyktra, att skicka sig värdigt och tuktigt, att

2 That, aged men, be, sober, grave, sober–minded, healthy in their faith, love,

	vara sunda i tro, i kärlek, i ståndaktighet.	endurance;
3 niin myös vanhat naiset olkoot käytöksessään niinkuin pyhien sopii, ei panettelijoita, ei paljon viinin orjia, vaan hyvään neuvojia,	3 Förmana likaledes de äldre kvinnorna att skicka sig såsom det höves heliga kvinnor, att icke gå omkring med förtal, icke vara trälar under begäret efter vin, utan lära andra vad gott är, för att fostra dem till tuktighet.	3 Aged women, in the same way, in deportment, as becometh sacred persons, not given to intrigue, nor yet, to much wine, enslaved, teachers of virtue,—
4 voidakseen ohjata nuoria vaimoja rakastamaan miehiänsä ja lapsiansa,	4 Förmana de yngre kvinnorna att älska sina män och sina barn,	4 That they may constrain the young women to be, lovers of their husbands, lovers of their children,
5 olemaan siveitä, puhtaita, kotinsa hoitajia, hyviä, miehilleen alamaisia, ettei Jumalan sana pilkatuksi tulisi.	5 att föra en tuktig och ren vandel, att vara goda husmödrar och att underordna sig sina män, så att Guds ord icke bliver smädat.	5 soberminded, chaste, workers at home, good, submitting themselves to their own husbands,—that, the word of God, be not defamed;
6 Nuorempia miehiä samoin kehoita käyttäytymään siveästi.	6 Förmana likaledes de yngre männen att skicka sig tuktigt.	6 The younger men, in the same way, exhort thou to be sober–minded:
7 Aseta itsesi kaikessa hyvien tekojen esikuvaksi, olkoon opetuksesi puhdasta ja arvokasta	7 Bliv dem i allo ett föredöme i goda gärningar, och låt dem i din undervisning finna oförfalskad renhet och värdighet,	7 In all things, shewing, thyself, an ensample of noble works,—in thine instruction, uncorruptness, gravity,
8 ja puheesi tervettä ja moitteetonta, että vastustaja häpeäisi, kun	8 med sunt, ostraffligt tal, så att den som står oss emot måste	8 healthful discourse that cannot be condemned, in order

hänellä ei ole meistä mitään pahaa sanottavana.

blygas, då han nu icke har något ont att säga om oss.

that, he that is of the contrary part, may relent, having nothing to say concerning us that is disparaging:

9 Kehoita palvelijoita olemaan isännilleen kaikessa alamaisia, heille mieliksi, etteivät vastustele,

9 Förmana tjänarna att i allt underordna sig sina herrar, att skicka sig dem till behag och icke vara gensvariga,

9 Servants, unto their own masters, to be submitting themselves in all things, to be, well-pleasing, not gainsaying,

10 etteivät näpistele, vaan kaikin tavoin osoittavat vilpitöntä uskollisuutta, että he Jumalan, meidän vapahtajamme, opin kaikessa kaunistaisivat.

10 att icke begå någon oärlighet, utan på allt sätt visa dem redbar trohet, så att de i alla stycken bliva en prydnad för Guds, vår Frälsares, lära.

10 not taking anything away, shewing, all good faith,—that, the instruction which is of our Saviour God, they may adorn in all things.

11 Sillä Jumalan armo on ilmestynyt pelastukseksi kaikille ihmisille

11 Ty Guds nåd har uppenbarats till frälsning för alla människor;

11 For the favour of God, bringing salvation for all men, hath shone forth,

12 ja kasvattaa meitä, että me, hyljäten jumalattomuuden ja maailmalliset himot, eläisimme siveästi ja vanhurskaasti ja jumalisesti nykyisessä maailmanajassa,

12 den fostrar oss till att avsäga oss all ogudaktighet och alla världsliga begärelser, och till att leva tuktigt och rättfärdigt och gudfruktigt i den tidsålder som nu är,

12 Putting us under discipline—in order that,—denying ourselves of ungodliness and worldly covetings, in a soberminded and righteous and godly manner, we should live, in the present age,

13 odottaessamme autuaallisen toivon täyttymistä ja suuren Jumalan ja Vapahtajamme Kristuksen Jeesuksen kirkkauden ilmestymistä,

13 medan vi vänta på vårt saliga hopps fullbordan och på den store Gudens och vår Frälsares, Kristi Jesu, härlighets uppenbarelse --

13 Prepared to welcome the happy hope and forthshining of the glory of the great God and our Saviour Christ Jesus,—

14 hänen, joka antoi itsensä meidän edestämme lunastaakseen meidät kaikesta laittomuudesta ja puhdistaakseen itselleen omaisuudeksi kansan, joka hyviä tekoja ahkeroitsee.

14 hans som har utgivit sig själv för oss, till att förlossa oss från all orättfärdighet, och till att rena åt sig ett egendomsfolk, som beflitar sig om att göra vad gott är.

14 Who gave himself up in our behalf, that he might redeem us from all manner of lawlessness, and purify for himself a people as his own treasure— zealous of noble works.

15 Puhu tätä ja kehoita ja nuhtele kaikella käskyvallalla. Älköön kukaan sinua halveksiko.

15 Så skall du tala; och du skall förmana och tillrättavisa dem med all myndighet. Låt ingen förakta dig.

15 As to these things, be speaking and exhorting and reproving, with all manner of precept: let, no one, disregard thee!

3 luku

1 Muistuta heitä olemaan hallituksille ja esivalloille alamaiset, kuuliaiset, kaikkiin hyviin tekoihin valmiit,

1 Lägg dem på minnet att de böra vara underdåniga överheten, dem som hava myndighet, att de böra visa lydnad och vara redo till allt gott verk,

1 Be putting them in mind, unto rulerships, unto authorities, to be in submission, to be yielding to rule, for every good work, to be, prepared,

2 etteivät ketään herjaa, eivät riitele, vaan ovat lempeitä ja osoittavat kaikkea sävyisyyttä kaikkia ihmisiä kohtaan.

2 att de icke må smäda någon, icke vara stridslystna, utan vara fogliga, och att de i allt skola visa sig saktmodiga mot alla människor.

2 To be defaming, no one, to be, averse to strife, considerate, shewing, all, meekness unto all men.

3 Olimmehan mekin ennen ymmärtämättömiä, tottelemattomia, eksyksissä, moninaisten himojen ja hekumain orjia, elimme pahuudessa ja kateudessa, olimme inhottavia ja

3 Vi voro ju själva förut oförståndiga, ohörsamma och vilsefarande, vi voro trälar under allahanda begärelser och lustar, vi levde i ondska och

3 For, even we, used, at one time, to be— thoughtless, unyielding, deceived, in servitude unto manifold covetings and pleasures, in malice

vihasimme toisiamme.

4 Mutta kun Jumalan, meidän vapahtajamme, hyvyys ja ihmisrakkaus ilmestyi,

5 pelasti hän meidät, ei vanhurskaudessa tekemiemme tekojen ansiosta, vaan laupeutensa mukaan uudestisyntymisen peson ja Pyhän Hengen uudistuksen kautta,

6 jonka Hengen hän runsaasti vuodatti meihin meidän Vapahtajamme Jeesuksen Kristuksen kautta,

7 että me vanhurskautettuina hänen armonsa kautta tulisimme iankaikkisen elämän perillisiksi toivon mukaan.

8 Tämä sana on varma, ja minä tahdon, että sinä näitä teroitat, niin että ne, jotka Jumalaan uskovat, ahkeroisivat hyvien tekojen harjoittamista. Nämä ovat hyviä ja hyödyllisiä ihmisille.

avund, vi voro värda att avskys, och vi hatade varandra.

4 Men när Guds, vår Frälsares, godhet och kärlek till människorna uppenbarades,

5 då frälste han oss, icke på grund av rättfärdighetsgärningar som vi hade gjort, utan efter sin barmhärtighet, genom ett bad till ny födelse och förnyelse i helig ande,

6 som han rikligen utgöt över oss genom Jesus Kristus, vår Frälsare,

7 för att vi, rättfärdiggjorda genom hans nåd, skulle, såsom vårt hopp är, få evigt liv till arvedel.

8 Detta är ett fast ord, och jag vill att du med kraft vittnar härom, för att de som sätta tro till Gud må beflita sig om att rätt utöva goda gärningar. Sådant är gott och gagneligt för människorna.

and envy, leading on, detestable, hating one another.

4 But, when, the graciousness and affection for man of our Saviour God, shone forth,

5 Not by works which we had done in righteousness, but, according to his mercy, he saved us— through means of the bathing of a new birth, and the moulding anew of Holy Spirit.—

6 Which he poured on us richly, through Jesus Christ our Saviour,

7 In order that, having been declared righteous by his favour, we should be made inheritors, according to hope, of life age–abiding.

8 Faithful, the saying! And, concerning these things, I am minded that thou be strongly affirming, in order that they who have believed God may be careful to be forward, in noble works. These things, are honourable, and profitable unto

men;

9 Mutta vältä mielettömiä riitakysymyksiä ja sukuluetteloita ja kinastelua ja kiistoja laista, sillä ne ovat hyödyttömiä ja turhia.

9 Men dåraktiga tvistefrågor och släktledningshistorier må du undfly, så ock trätor och strider om lagen; ty sådant är gagnlöst och fåfängligt.

9 But, foolish questionings, and genealogies, and strife, and contentions about matters of law, avoid, for they are unprofitable and vain.

10 Harhaoppista ihmistä karta, varoitettuasi häntä kerran tai kahdesti,

10 En man som kommer partisöndring åstad må du visa ifrån dig, sedan du en eller två gånger har förmanat honom;

10 From a party–man, after a first and second admonition, excuse thyself;

11 sillä sinä tiedät, että semmoinen ihminen on joutunut harhaan ja tekee syntiä, ja hän on itse itsensä tuominnut.

11 ty du vet att en sådan är förvänd och begår synd, ja, han har själv fällt domen över sig.

11 Knowing that such a one is perverted, and sinneth, being self–condemned.

12 Kun lähetän luoksesi Artemaan tai Tykikuksen, niin tule viipymättä minun tyköni Nikopoliin, sillä siellä olen päättänyt viettää talven.

12 När jag framdeles sänder Artemas eller Tykikus till dig, låt dig då angeläget vara att komma till mig i Nikopolis, ty jag har beslutit att stanna där över vintern.

12 As soon as I shall send Artemus unto thee, or Tychicus, give diligence to come to me unto Nicopolis; for, there, have I determined to winter.

13 Varusta huolellisesti matkalle Zeenas, lainoppinut, ja Apollos, ettei heiltä mitään puuttuisi.

13 Senas, den lagkloke, och Apollos må du med all omsorg utrusta för deras resa, så att intet fattas dem.

13 Zenas the lawyer, and Apollos, do thou diligently set forward on their way, in order that, nothing, unto them, may be wanting.

14 Oppikoot meikäläisetkin, tarpeen vaatiessa, harjoittamaan hyviä tekoja, etteivät jäisi hedelmättömiksi.

14 Och må jämväl våra bröder, för att icke bliva utan frukt, lära sig att rätt utöva goda gärningar, där hjälp är av nöden.

14 Moreover, let our own learn to be forward, in honourable works, for the necessary uses, that they may not be unfruitful.

15 Tervehdyksen lähettävät sinulle kaikki, jotka ovat minun kanssani. Sano tervehdys niille, jotka pitävät meitä rakkaina uskossa. Armo olkoon kaikkien teidän kanssanne.

15 Alla som äro här hos mig hälsa dig. Hälsa dem som älska oss i tron. Nåd vare med eder alla.

15 All they who are with me salute thee. Salute thou them who regard us with faithful affection. Favour, be with you all.

PAAVALIN KIRJE FILEMONILLE

1 Paavali, Kristuksen Jeesuksen vanki, ja veli Timoteus rakkaalle Filemonille, työtoverillemme,

1 Paulus, Kristi Jesu fånge, och brodern Timoteus hälsa Filemon, vår älskade broder och medarbetare,

1 Paul, prisoner of Christ Jesus, and Timothy my brother,—unto Philemon the beloved, and a fellow worker of ours,

2 ja Appialle, sisarellemme, ja Arkippukselle, taistelutoverillemme, ja sinun kodissasi kokoontuvalle seurakunnalle.

2 och Appfia, vår syster, och Arkippus, vår medkämpe, och den församling som kommer tillhopa i ditt hus.

2 And unto Apphia our sister. And unto Archippus our fellow-soldier, and unto the assembly which meeteth, at thy house:

3 Armo teille ja rauha Jumalalta, meidän Isältämme, ja Herralta Jeesukselta Kristukselta!

3 Nåd vare med eder och frid ifrån Gud, vår Fader, och Herren Jesus Kristus.

3 Favour unto you, and peace, from God our Father, and Lord Jesus Christ.

4 Minä kiitän Jumalaani aina, muistaessani sinua rukouksissani,

4 Jag tackar min Gud alltid, när jag tänker på dig i mina böner,

4 I am giving thanks unto my God—always, making mention, of thee, in my prayers,

5 sillä minä olen kuullut sinun rakkaudestasi ja uskostasi, joka sinulla on Herraan Jeesukseen ja kaikkia pyhiä kohtaan;

5 ty jag har hört om den kärlek och den tro som du har till Herren Jesus, och som du bevisar mot alla de heliga.

5 Hearing of thy love, and of the faith which thou hast towards the Lord Jesus and towards all the saints,—

6 ja rukoukseni on, että sinun uskosi, se usko, joka on meille yhteinen, olisi

6 Och min bön är att den tro du har gemensam med oss må

6 To the end that, the fellowship of thy faith, may become,

väkevä kaiken hyvän tuntemisessa, mikä meillä Kristuksessa on.

visa sig verksam, i det att du fullt inser huru mycket gott vi hava i Kristus.

energetic, by a personal knowledge of every good thing that is in us towards Christ;

7 Sillä minä olen saanut paljon iloa ja lohdutusta sinun rakkaudestasi, koska pyhien sydämet ovat virvoittuneet sinun kauttasi, veljeni.

7 Ty jag har fått mycken glädje och hugnad av den kärlek varmed du, min broder, har vederkvickt de heligas hjärtan.

7 For, much joy, have I had, and encouragement, by occasion of thy love, in that, the tender affections of the saints, have had rest given them by thee, brother.

8 Sentähden, vaikka minulla Kristuksessa on paljon rohkeutta käskeä sinua tekemään, mitä tehdä tulee,

8 Därför, fastän jag med mycken frimodighet i Kristus kunde befalla dig att göra vad du nu bör göra,

8 Wherefore, though I have, much, freedom of speech, in Christ, to be enjoining upon thee that which is befitting,

9 niin rakkauden tähden minä kuitenkin mieluummin pyydän, ollen tämmöinen kuin olen, minä vanha Paavali, ja nyt myös Kristuksen Jeesuksen vanki -

9 beder jag dig dock hellre därom för kärlekens skull -- jag, sådan jag nu är, den gamle Paulus, han som därtill nu är en Kristi Jesu fånge;

9 Yet, for loves sake, I rather exhort,—being, such a one, as Paul the aged, now, also, even a prisoner of Christ Jesus,—

10 pyydän sinua poikani puolesta, jonka minä kahleissani synnytin, Onesimuksen puolesta,

10 ja, jag beder dig för min son, den som jag har fött i min fångenskap, för Onesimus,

10 I exhort thee concerning my own child, whom I have begotten in my bonds,—Onesimus:

11 sinulle ennen hyödyttömän, mutta nyt sekä sinulle että minulle hyödyllisen;

11 som förut var ingalunda var dig till »till gagn», men som nu är både dig och mig till stort gagn.

11 Him who, at one time, was, unto thee, unserviceable, but, now, unto thee and unto me, serviceable;

12 hänet minä lähetän sinulle takaisin, hänet, se on: oman sydämeni.

12 Denne sänder jag här tillbaka till dig; och när jag så gör, är det

12 Whom I have sent back unto thee—him, that is, my own,

	såsom sände jag åstad mitt eget hjärta.	tender affections!—
13 Olisin tahtonut pidättää hänet tykönäni, että hän sinun sijassasi olisi palvellut minua, joka olen evankeliumin tähden kahleissa;	13 Jag hade väl själv velat behålla honom hos mig, så att han å dina vägnar kunde hava betjänat mig i den fångenskap som jag utstår för evangelii skull.	13 Whom, I, was minded, with myself, to detain, that, in thy behalf, unto me, he might be ministering in the bonds of the joyful message;
14 mutta ilman sinun suostumustasi en tahtonut tehdä mitään, ettei hyvyytesi olisi ikäänkuin pakollinen, vaan vapaaehtoinen.	14 Men utan ditt samtycke ville jag intet göra, ty det goda du gjorde skulle ju icke ske såsom av tvång, utan göras av fri vilja.	14 But, apart from thy mind, I wished to do, nothing, that, not as by necessity, thy goodness should be, but, by choice.
15 Sillä ehkäpä hän sentähden joutui eroamaan sinusta ajaksi, että saisit hänet takaisin iäksi,	15 När han för en liten tid blev skild från dig, skedde detta till äventyrs just för att du skulle få honom igen för alltid,	15 For, peradventure, for this cause, was he separated for an hour, that, as an age-abiding possession, thou mightest have him back,—
16 ei enää orjana, vaan orjaa enempänä: rakkaana veljenä, ylen rakkaana jo minulle, kuinka paljoa enemmän sitten sinulle, sekä ihmisenä että Herran omana!	16 nu icke längre såsom en träl, utan såsom något vida mer än en träl: såsom en älskad broder. Detta är han redan för mig i högsta måtto; huru mycket mer då för dig, han, din broder både efter köttet och i Herren!	16 No longer as a servant, but above a servant—a brother beloved, very greatly to me, but, how much rather, to thee—both in the flesh and in the Lord!
17 Jos siis pidät minua toverinasi, niin ota hänet luoksesi niinkuin minut;	17 Om du alltså håller mig för din medbroder, så tag emot honom såsom du skulle taga emot mig själv.	17 If, therefore, thou holdest me as one in thy fellowship, take him unto thee, as myself;
18 mutta jos hän on	18 Har han gjort dig	18 And, if he hath

tehnyt sinulle jotakin vääryyttä tai on sinulle jotakin velkaa, niin pane se minun laskuuni.
19 Minä, Paavali, kirjoitan omalla kädelläni: "Minä sen maksan"; saattaisinpa sanoa: pane se omaan laskuusi; sillä sinä olet minulle velkaa oman itsesikin.

20 Niin, veljeni, jospa saisin sinusta hyötyä Herrassa; virvoita sydäntäni Kristuksessa.

21 Luottaen kuuliaisuuteesi minä kirjoitan sinulle, ja minä tiedän, että sinä teet enemmänkin, kuin mitä sanon.

22 Lisäksi vielä: valmista minulle maja luonasi; toivon näet, että minut rukoustenne kautta lahjoitetaan teille.

23 Tervehdyksen lähettävät sinulle Epafras, minun vankitoverini Kristuksessa Jeesuksessa,
24 Markus, Aristarkus, Deemas ja Luukas, jotka ovat minun työtovereitani.

någon orätt, eller är han dig något skyldig, så för upp det på min räkning.
19 Jag, Paulus, skriver här med egen hand: »Jag skall själv betala det.» Jag skulle också kunna säga: »För upp det på din räkning.» Ty du har ju en ännu större skuld till mig, nämligen -- dig själv.
20 Ja, min broder, måtte jag »få gagn» av dig i Herren! Vederkvick mitt hjärta i Kristus.
21 Det är därför att jag är viss om din lydaktighet som jag har skrivit detta till dig. Och jag vet att du kommer att göra ännu mer än jag begär.
22 Och så tillägger jag: bered dig på att giva mig härbärge. Jag hoppas nämligen att jag genom edra böner skall bliva skänkt åt eder.

23 Epafras, min medfånge i Kristus Jesus, hälsar dig;

24 så göra ock Markus, Aristarkus, Demas och Lukas, mina

wronged thee at all or oweth thee aught, the same, unto me, do thou reckon:—
19 I, Paul, have written [it] with, my own, hand,—I, will repay [it]; that I may not tell thee—that, thyself, unto me, thou still owest.

20 Yea! brother, I, would, from thee, have help, in the Lord: give rest unto my tender affections in Christ.
21 Confident of thine obedience, I have written unto thee, knowing that, even beyond what I say, thou wilt do:—

22 At the same time, moreover, be also getting ready for me, a lodging; for I am hoping that, through your prayers, I shall be granted as a favour unto you.

23 There salute thee—Epaphras my fellow–captive in Christ Jesus,
24 Mark, Aristarchus, Demas, Luke,—my fellow–workers.

medarbetare.

25 Herran Jeesuksen Kristuksen armo olkoon teidän henkenne kanssa.

25 Herrens, Jesu Kristi, nåd vare med eder ande.

25 The favour of the Lord Jesus Christ, be with your spirit.

KIRJE HEBREALAISILLE

1 luku

1 Sittenkuin Jumala muinoin monesti ja monella tapaa oli puhunut isille profeettain kautta,

1 Sedan Gud fordom många gånger och på många sätt hade talat till fäderna genom profeterna,

1 Whereas, in many parts and in many ways of old, God spake unto the fathers, in the prophets,

2 on hän näinä viimeisinä päivinä puhunut meille Pojan kautta, jonka hän on pannut kaiken perilliseksi, jonka kautta hän myös on maailman luonut

2 har han nu, på det yttersta av denna tid, talat till oss genom sin Son, som han har insatt till arvinge av allt, genom vilken han ock har skapat världen.

2 At the end of these days, He hath spoken unto us in his Son,—whom he hath appointed heir of all things, through whom also he hath made the ages;

3 ja joka, ollen hänen kirkkautensa säteily ja hänen olemuksensa kuva ja kantaen kaikki voimansa sanalla, on, toimitettuaan puhdistuksen synneistä, istunut Majesteetin oikealle puolelle korkeuksissa,

3 Och eftersom denne är hans härlighets återsken och hans väsens avbild och genom sin makts ord bär allt, har han -- sedan han hade utfört en rening från synderna -- satt sig på Majestätets högra sida i höjden.

3 Who, being an eradiated brightness of his glory, and an exact representation of his very being, also bearing up all things by the utterance of his power, purification of sins, having achieved, sat down on the right hand of the majesty in high places:

4 tullen enkeleitä niin paljoa korkeammaksi, kuin hänen perimänsä nimi on jalompi kuin heidän.

4 Och han har blivit så mycket större än änglarna som det namn han har ärvt är förmer än deras.

4 By so much becoming superior to the messengers, by as much as, going beyond them, he hath

		inherited a more distinguished name.
5 Sillä kenelle enkeleistä hän koskaan on sanonut: "Sinä olet minun Poikani, tänä päivänä minä sinut synnytin"; ja taas: "Minä olen oleva hänen Isänsä, ja hän on oleva minun Poikani"?	5 Ty till vilken av änglarna har han någonsin sagt: »Du är min Son, jag har i dag fött dig»? eller: »Jag skall vara hans Fader, och han skall vara min Son»?	5 For unto which of the messengers said he at any time—My Son, art, thou, I, this day have begotten thee? and again—I, will become, his father, and, he, shall become my Son?
6 Ja siitä, kun hän jälleen tuo esikoisensa maailmaan, hän sanoo: "Ja kumartakoot häntä kaikki Jumalan enkelit."	6 Likaså säger han, med tanke på den tid då han åter skall låta den förstfödde inträda i världen: »Och alla Guds änglar skola tillbedja honom.»	6 But, whensoever he again introduceth the first-begotten into the habitable earth, he saith—And let all God's messengers worship him!
7 Ja enkeleistä hän sanoo: "Hän tekee enkelinsä tuuliksi ja palvelijansa tulen liekiksi";	7 Och medan han om änglarna säger: »Han gör sina änglar till vindar och sina tjänare till eldslågor»,	7 Even as to the messengers, indeed, he saith—Who maketh his messengers, winds, and his ministers of state, a fiery flame;
8 mutta Pojasta: "Jumala, sinun valtaistuimesi pysyy aina ja iankaikkisesti, ja sinun valtakuntasi valtikka on oikeuden valtikka.	8 säger han om Sonen: »Gud, din tron förbliver alltid och evinnerligen, och rättvisans spira är ditt rikes spira.	8 but, as to the Son,—Thy throne, O God, is unto times age-abiding, and—A sceptre of equity, is the sceptre of his kingdom,
9 Sinä rakastit vanhurskautta ja vihasit laittomuutta; sentähden on Jumala, sinun Jumalasi, voidellut sinua iloöljyllä, enemmän kuin sinun osaveljiäsi."	9 Du har älskat rättfärdighet och hatat orättfärdighet; därför, o Gud, har din Gud smort dig med glädjens olja mer än dina medbröder»;	9 Thou hast loved righteousness, and hated lawlessness,—For this cause, hath God, thy God, anointed thee with the oil of exultation, beyond thy partners;
10 Ja: "Sinä, Herra, olet	10 så ock: »Du, Herre,	10 and—Thou, by way

alussa maan perustanut, ja taivaat ovat sinun kättesi tekoja;

lade i begynnelsen jordens grund, och himlarna äro dina händers verk;

of beginning, Lord, the earth, didst found, and, the works of thy hands, are the heavens,—

11 ne katoavat, mutta sinä pysyt, ja ne vanhenevat kaikki niinkuin vaate,

11 de skola förgås, men du förbliver; de skola alla nötas ut såsom en klädnad,

11 They, shall perish, but, thou, abidest still, and, all, as a mantle, shall be worn out,

12 ja niinkuin vaipan sinä ne käärit, niinkuin vaatteen, ja ne muuttuvat; mutta sinä olet sama, eivätkä sinun vuotesi lopu."

12 och såsom en mantel skall du hoprulla dem; såsom en klädnad skola de ock bytas om. Men du är densamme, och dina år skola icke hava någon ände.»

12 And, as if a robe, wilt thou fold them up,—as a mantle, and they shall be changed; but, thou, art the same, and thy years shall not fail.

13 Kenelle enkeleistä hän koskaan on sanonut: "Istu minun oikealle puolelleni, kunnes minä panen sinun vihollisesi sinun jalkojesi astinlaudaksi"?

13 Och till vilken av änglarna har han någonsin sagt: »Sätt dig på min högra sida, till dess jag har lagt dina fiender dig till en fotapall»?

13 But, to which of the messengers, hath he said, at any time—Sit thou at my right hand, until I make thy foes thy footstool?

14 Eivätkö he kaikki ole palvelevia henkiä, palvelukseen lähetettyjä niitä varten, jotka saavat autuuden periä?

14 Äro de icke allasammans tjänsteandar, som sändas ut till tjänst för deras skull som skola få frälsning till arvedel?

14 Are they not, all, spirits, doing public service,—for ministry, sent forth, for the sake of them who are about to inherit salvation?

2 luku

1 Sentähden tulee meidän sitä tarkemmin ottaa vaari siitä, mitä olemme kuulleet, ettemme vain kulkeutuisi sen ohitse.

1 Därför böra vi så mycket mer akta på det som vi hava hört, så att vi icke gå förlorade.

1 For this cause, it behoveth us, with unwonted firmness, to be holding fast unto the things that have been heard, lest, at

any time, we drift away.

2 Sillä jos enkelien kautta puhuttu sana pysyi lujana, ja jokainen rikkomus ja tottelemattomuus sai oikeudenmukaisen palkkansa,

2 Ty om det ord som talades genom änglar blev beståndande, och all överträdelse och olydnad fick sin rättvisa lön,

2 For, if the word through messengers spoken became firm, and, every transgression and disobedience received a just recompense,

3 kuinka me voimme päästä pakoon, jos emme välitä tuosta niin suuresta pelastuksesta, jonka Herra alkuaan julisti ja joka niiden vahvistamana, jotka olivat sen kuulleet, saatettiin meille,

3 huru skola då vi kunna undkomma, om vi icke taga vara på en sådan frälsning? -- en frälsning som ju först förkunnades genom Herren och sedan bekräftades för oss av dem som hade hört honom,

3 how shall, we, escape, if, so great a salvation as this, we have neglected,—which, indeed, having received, a beginning, of being spoken through the Lord, by them who heard, unto us was confirmed,

4 kun Jumala yhdessä heidän kanssaan todisti tunnusmerkeillä ja ihmeillä ja moninaisilla väkevillä teoilla ja jakamalla Pyhää Henkeä tahtonsa mukaan?

4 varjämte Gud själv ytterligare gav sitt vittnesbörd genom tecken och under och allahanda kraftgärningar, och genom att utdela helig ande, allt efter sin vilja.

4 God, jointly witnessing also, both with signs and wonders and manifold mighty works, and with distributions of Holy Spirit, according to his own will?

5 Sillä enkelien alle hän ei alistanut tulevaa maailmaa, josta me puhumme.

5 Ty det var icke under änglars välde som han lade den tillkommande världen, den som vi tala om.

5 For, not unto messengers, hath he subjected the coming habitable earth of which we are speaking;

6 Vaan joku on jossakin paikassa todistanut, sanoen: "Mikä on ihminen, että sinä häntä muistat, tai ihmisen poika, että pidät hänestä huolen?

6 Däremot har någon någonstädes betygat och sagt: »Vad är en människa, att du tänker på henne, eller en människoson, att du låter dig vårda om honom?

6 But one somewhere hath borne witness, saying—What is man, that thou shouldst make mention of him? Or the son of man, that thou shouldst put him in charge?

7 Sinä teit hänet vähäksi aikaa enkeleitä halvemmaksi, kirkkaudella ja kunnialla sinä hänet seppelöitsit, ja sinä panit hänet hallitsemaan kättesi tekoja;

8 asetit kaikki hänen jalkojensa alle." Sillä, asettaessaan kaikki hänen valtansa alle, hän ei jättänyt mitään hänen allensa alistamatta. Mutta nyt emme vielä näe kaikkea hänen valtansa alle asetetuksi.
9 Mutta hänet, joka vähäksi aikaa oli tehty enkeleitä halvemmaksi, Jeesuksen, me näemme hänen kuolemansa kärsimyksen tähden kirkkaudella ja kunnialla seppelöidyksi, että hän Jumalan armosta olisi kaikkien edestä joutunut maistamaan kuolemaa.

10 Sillä hänen, jonka tähden kaikki on ja jonka kautta kaikki on, sopi, saattaessaan paljon lapsia kirkkauteen, kärsimysten kautta tehdä heidän pelastuksensa päämies täydelliseksi.

7 En liten tid lät du honom vara ringare än änglarna, men krönte honom sedan med härlighet och ära och satte honom till herre över dina händers verk;

8 allt lade du under hans fötter.» När han underlade honom allting, undantog han nämligen intet från att bliva honom underlagt -- om vi ock ännu icke se allting vara honom underlagt.
9 Men honom som en liten tid hade blivit gjord »ringare än änglarna», honom, Jesus, se vi för sitt dödslidandes skull hava blivit krönt med härlighet och ära, för att det genom Guds nåd skulle komma alla till godo att han smakade döden.
10 Ty den för vilkens skull allting är, och genom vilken allting är, honom hövdes det, att när han ville föra många sina barn till härlighet, genom lidanden fullkomna deras frälsnings hövding.

7 Thou hast made him less, some little, than messengers, With glory and honour, hast thou crowned him,— [And hast set him over the works of thy hands];
8 All things, hast thou subjected beneath his feet. For, in subjecting, [to him] the all things, nothing, left he, to him unsubjected; But now, not yet, do we see, to him, the all things subjected; —
9 But, Jesus, made some little less than messengers, we do behold: by reason of the suffering of death, crowned with glory and honour, to the end that, by favour of God, in behalf of every one, he might taste of death.

10 For it was becoming in him—For the sake of whom are the all things, and by means of whom are the all things,—when, many sons, unto glory, he would lead, The Princely Leader of their salvation, through sufferings, to make

perfect.

11 Sillä sekä hän, joka pyhittää, että ne, jotka pyhitetään, ovat kaikki alkuisin yhdestä. Sentähden hän ei häpeä kutsua heitä veljiksi,

11 Han som helgar och de som bliva helgade hava nämligen alla en och samme Fader. Fördenskull blyges han icke för att kalla dem bröder;

11 For, both he that maketh holy, and they who are being made holy, are, all, of One; For which cause, he is not ashamed to be calling them, brethren,

12 kun hän sanoo: "Minä julistan sinun nimeäsi veljilleni, ylistän sinua seurakunnan keskellä";

12 han säger ju: »Jag skall förkunna ditt namn för mina bröder, mitt i församlingen skall jag prisa dig»;

12 saying—I will declare thy name unto my brethren, in the midst of an assembly, will I sing praise unto thee;

13 ja taas: "Minä panen uskallukseni häneen"; ja taas: "Katso, minä ja lapset, jotka Jumala on minulle antanut!"

13 så ock: »Jag vill sätta min förtröstan till honom»; så ock: »Se här äro jag och barnen som Gud har givit mig.»

13 and again—I, will be confident upon him; and again—Lo! I, and the children which, unto me, God, hath given.

14 Koska siis lapsilla on veri ja liha, tuli hänkin niistä yhtäläisellä tavalla osalliseksi, että hän kuoleman kautta kukistaisi sen, jolla oli kuolema vallassaan, se on perkeleen,

14 Då nu barnen hade blivit delaktiga av kött och blod, blev ock han på ett liknande sätt delaktig därav, för att han genom sin död skulle göra dens makt om intet, som hade döden i sitt våld, det är djävulen,

14 Seeing therefore the children have received a fellowship of blood and flesh, he also, in like manner, took partnership in the same,—in order that, through death,—he might paralyse him that held the dominion of death, that is, the Adversary,—

15 ja vapauttaisi kaikki ne, jotka kuoleman pelosta kautta koko elämänsä olivat olleet orjuuden alaisia.

15 och göra alla dem fria, som av fruktan för döden hela sitt liv igenom hade varit hemfallna till trädom.

15 And might release these—as many as, by fear of death, were all their lifetime liable, to bondage.

16 Sillä ei hän ota huomaansa enkeleitä, vaan Aabrahamin siemenen hän

16 Ty det är ju icke änglar som han tager sig an; det är

16 For, not surely of messengers, is he laying hold, but, of

ottaa huomaansa.

17 Sentähden piti hänen kaikessa tuleman veljiensä kaltaiseksi, että hänestä tulisi laupias ja uskollinen ylimmäinen pappi tehtävissään Jumalan edessä, sovittaakseen kansan synnit.

18 Sillä sentähden, että hän itse on kärsinyt ja ollut kiusattu, voi hän kiusattuja auttaa.

3 luku

1 Sentähden, pyhät veljet, jotka olette taivaallisesta kutsumuksesta osalliset, kiinnittäkää mielenne meidän tunnustuksemme apostoliin ja ylimmäiseen pappiin, Jeesukseen,

2 joka on uskollinen asettajalleen, niinkuin Mooseskin oli "uskollinen koko hänen huoneessansa."

3 Sillä hänen on Moosekseen verraten katsottu ansaitsevan niin paljoa suuremman kirkkauden, kuin huoneen rakentajan kunnia on

Abrahams säd som han tager sig an.

17 Därför måste han i allt bliva lik sina bröder, för att han skulle bliva barmhärtig och en trogen överstepräst i sin tjänst inför Gud, till att försona folkets synder.

18 Ty därigenom att han har lidit, i det han själv blev frestad, kan han hjälpa dem som frestas.

1 Därför, I helige bröder, I som haven blivit delaktiga av en himmelsk kallelse, skolen I akta på vår bekännelses apostel och överstepräst, Jesus,

2 huru han var trogen mot den som hade insatt honom, likasom Moses var »trogen i hela hans hus».

3 Ty han har blivit aktad värdig så mycket större härlighet än Moses, som uppbyggaren av ett hus åtnjuter större ära än

Abraham's seed, he is laying hold.

17 Whence he was obliged, in every way, unto the brethren, to be made like, that he might become a merciful and faithful high–priest, in the things pertaining unto God,—for the making of propitiation for the sins of the people.

18 For, in that, he, suffered when tested, he is able, unto them who are being tested, to give succour.

1 Whence, holy brethren, partners, in a heavenly calling, attentively consider the Apostle and High—priest of our confession—Jesus

2 As one, faithful, to him who made him: as, Moses also, in [all] his house.

3 For, of more glory than Moses, hath, this one been counted worthy—by as much as more honour than, the house, hath, he

suurempi kuin huoneen.
4 Sillä jokainen huone on jonkun rakentama, mutta kaiken rakentaja on Jumala.

5 Ja Mooses tosin oli "palvelijana uskollinen koko hänen huoneessansa", todistukseksi siitä, mikä vastedes piti sanottaman,

6 mutta Kristus on uskollinen Poikana, hänen huoneensa haltijana; ja hänen huoneensa olemme me, jos loppuun asti pidämme vahvana toivon, rohkeuden ja kerskauksen.

7 Sentähden, niinkuin Pyhä Henki sanoo: "Tänä päivänä, jos te kuulette hänen äänensä,

8 älkää paaduttako sydämiänne, niinkuin teitte katkeroituksessa, kiusauksen päivänä erämaassa,
9 jossa teidän isänne minua kiusasivat ja koettelivat, vaikka olivat nähneet minun tekojani neljäkymmentä vuotta;
10 sentähden minä vihastuin tähän sukupolveen ja sanoin: 'Aina he eksyvät

själva huset.
4 Vart och ett hus bygges ju av någon, men Gud är den som har byggt allt.

5 Och väl var Moses »trogen i hela hans hus», såsom »tjänare», till ett vittnesbörd om vad som framdeles skulle förkunnas;

6 men Kristus var trogen såsom »son», en son satt över hans hus. Och hans hus äro vi, såframt vi intill änden hålla fast vår frimodighet och vår berömmelse i hoppet.
7 Så säger den helige Ande: »I dag, om I fån höra hans röst,

8 mån I icke förhärda edra hjärtan, såsom när de förbittrade mig på frestelsens dag i öknen,
9 där edra fäder frestade mig och prövade mig, fastän de hade sett mina verk i fyrtio år.
10 Därför blev jag förtörnad på det släktet och sade: 'Alltid fara de vilse med sina

that prepared it;
4 For, every house, is prepared by someone,—but, he that hath prepared all things, is, God.
5 Even Moses, indeed, was faithful in all his house, as an attendant, for a witness of the things which were to be spoken;
6 But, Christ, as, a Son, over his house,—whose house are, we,——if, the freedom of speech and boast of the hope, [throughout, firm,] we hold fast.

7 Wherefore,—according as saith the Holy Spirit—Today, if, unto his voice ye would hearken, do not
8 harden your hearts,——as in the embitterment, in the day of testing in the desert,
9 When your fathers tested by proving, and saw my works forty years.

10 Wherefore I was sore vexed with this generation, and said, Always err they in

sydämessään'; mutta he eivät oppineet tuntemaan minun teitäni;
11 ja niin minä vihassani vannoin: 'He eivät pääse minun lepooni.'"

12 Katsokaa, veljet, ettei vain kenelläkään teistä ole paha, epäuskoinen sydän, niin että hän luopuu elävästä Jumalasta,

13 vaan kehoittakaa toisianne joka päivä, niin kauan kuin sanotaan: "tänä päivänä", ettei teistä kukaan synnin pettämänä paatuisi;

14 sillä me olemme tulleet osallisiksi Kristuksesta, kunhan vain pysymme luottamuksessa, joka meillä alussa oli, vahvoina loppuun asti.

15 Kun sanotaan: "Tänä päivänä, jos te kuulette hänen äänensä, älkää paaduttako sydämiänne, niinkuin teitte katkeroituksessa",

16 ketkä sitten, vaikka kuulivat, katkeroittivat hänet? Eivätkö kaikki, jotka olivat Mooseksen johdolla

hjärtan.' Men de ville icke veta av mina vägar.
11 Så svor jag då i min vrede: De skola icke komma in i min vila.»

12 Sen därför till, mina bröder, att icke hos någon bland eder finnes ett ont otroshjärta, så att han avfaller från den levande Guden,

13 utan förmanen varandra alla dagar, så länge det heter »i dag», på det att ingen av eder må bliva förhärdad genom syndens makt att bedraga.

14 Ty vi hava blivit delaktiga av Kristus, såframt vi eljest intill änden hålla fast vår första tillförsikt.

15 När det nu säges: »I dag, om I fån höra hans röst, mån I icke förhärda edra hjärtan, såsom när de förbittrade mig»,

16 vilka voro då de som förbittrade honom, fastän de hade hört hans ord? Var det

their heart; —howbeit, they, learned not my ways:
11 So I sware in mine anger—they shall not enter into my rest!—

12 Be taking heed, brethren, lest at any time, there shall be in any one of you, a wicked heart of unbelief, in revolting from a Living God.

13 But be exhorting one another, on each successive day,—while the Today is being named! lest any from among you be hardened by the deceitfulness of sin.

14 For, partners of the Christ, have we become,—if, at least, the beginning of the confidence, throughout, firm, we hold fast:

15 So long as it is said—Today, if, unto his voice, ye would hearken, do not harden your hearts,—as in the embitterment.

16 For, who, though they heard, caused embitterment? Nay, indeed! did not all

lähteneet Egyptistä?

icke alla de som under Moses hade dragit ut ur Egypten?

who come forth out of Egypt through Moses?

17 Mutta keihin hän oli vihastunut neljäkymmentä vuotta? Eikö niihin, jotka olivat syntiä tehneet, joiden ruumiit kaatuivat erämaahan?

17 Och vilka voro de som han var förtörnad på i fyrtio år? Var det icke de som hade syndat, de »vilkas kroppar föllo i öknen»?

17 But, with whom, was be sore vexed forty years? Was it not with them who sinned, whose dead bodies fell in the desert?

18 Ja keille hän vannoi, etteivät he pääse hänen lepoonsa? Eikö tottelemattomille?

18 Och vilka gällde den ed som han svor, att de »icke skulle komma in i hans vila», vilka, om icke dem som hade varit ohörsamma?

18 But, unto whom, sware he, that they should not enter into his rest,—save unto them who were obstinate?

19 Ja niin me näemme, että he epäuskon tähden eivät voineet siihen päästä.

19 Så se vi då att det var för otros skull som de icke kunde komma ditin.

19 And we see, that they were not able to enter, because of unbelief.

4 luku

1 Varokaamme siis, koska lupaus päästä hänen lepoonsa vielä pysyy varmana, ettei vain havaittaisi kenenkään teistä jääneen taipaleelle.

1 Eftersom nu ett löfte att få komma in i hans vila ännu står kvar, må vi alltså med fruktan se till, att icke någon bland eder en gång befinnes hava blivit efter på vägen.

1 Let us therefore fear, lest at any time, although there is left behind a promise of entering into his rest,—any one from amongst you should be deemed, to have come short;

2 Sillä hyvä sanoma on julistettu meille niinkuin heillekin; mutta heidän kuulemansa sana ei heitä hyödyttänyt, koska se ei uskossa sulautunut niihin, jotka sen kuulivat.

2 Ty det glada budskapet hava vi mottagit såväl som de; men för dem blev det löftesord de fingo höra till intet gagn, eftersom det icke genom tron hade blivit upptaget i

2 For we have had delivered to us the joyful message, just as even, they; but the word which was heard did not profit them, they not having been blended, by faith, with

dem som hörde det.
3 Vi som hava kommit till tro, vi få ju komma in i vilan. Det heter också: »Så svor jag då i min vrede: De skola icke komma in i min vila», och detta fastän hans verk stodo där färdiga allt ifrån den tid då världen var skapad.
4 Ty om den sjunde dagen heter det någonstädes så: »Och Gud vilade på sjunde dagen från alla sina verk»;
5 här åter heter det: »De skola icke komma in i min vila.»
6 Eftersom det alltså står kvar att några skola få komma in i den, och eftersom de som först mottogo det glada budskapet för sin ohörsamhets skull icke kommo ditin,
7 så bestämmer han genom ordet »i dag» åter en viss dag, nu då han så lång tid därefter säger hos David, såsom förut är nämnt: »I dag, om I fån höra hans röst, mån I icke förhärda edra hjärtan.»

the things heard.
3 For we who have believed, are to enter into the rest, according as he hath said—So I sware in mine anger, They shall not enter into my rest; And yet, the works, from the foundation of the world, had been brought into existence,
4 For he hath spoken, somewhere, concerning the seventh [day], thus—And God rested, on the seventh day, from all his works;
5 And in this again—They shall not enter into my rest.
6 Seeing, therefore, that it is left over for, some, to enter into it, and, they who formerly had delivered to them the joyful message, entered not in by reason of obstinacy,—
7 Again, he marketh out a certain day, Today, in David, saying—after so long a time as this,—according as it hath been said before:—Today, if, unto his voice, ye would hearken, do not

3 Sillä me pääsemme lepoon, me, jotka tulimme uskoon, niinkuin hän on sanonut: "Ja niin minä vihassani vannoin: 'He eivät pääse minun lepooni'", vaikka hänen tekonsa olivat valmiina maailman perustamisesta asti.
4 Sillä hän on jossakin sanonut seitsemännestä päivästä näin: "Ja Jumala lepäsi seitsemäntenä päivänä kaikista teoistansa";
5 ja tässä taas: "He eivät pääse minun lepooni."
6 Koska siis varmana pysyy, että muutamat pääsevät siihen, ja ne, joille hyvä sanoma ensin julistettiin, eivät päässeet siihen tottelemattomuuden tähden,
7 niin hän taas määrää päivän, "tämän päivän", sanomalla Daavidin kautta niin pitkän ajan jälkeen, niinkuin ennen on sanottu: "Tänä päivänä, jos te kuulette hänen äänensä, älkää paaduttako sydämiänne."

harden your hearts.

8 Sillä jos Joosua olisi saattanut heidät lepoon, niin hän ei puhuisi toisesta, senjälkeisestä päivästä.

8 Ty om Josua hade fört dem in i vilan, så skulle Gud icke hava talat om en annan, senare dag.

8 For, if, unto them, Joshua had given rest, it had not in that case, concerning another day, been speaking, after, these things.

9 Niin on Jumalan kansalle sapatinlepo varmasti tuleva.

9 Alltså står en sabbatsvila ännu åter för Guds folk.

9 Hence there is, left over, a Sabbath–keeping, for the people of God.

10 Sillä joka on päässyt hänen lepoonsa, on saanut levon teoistaan, hänkin, niinkuin Jumala omista teoistansa.

10 Ty den som har kommit in i hans vila, han har funnit vila från sina verk, likasom Gud från sina.

10 For, he that hath entered into his rest, He too, hath rested from his works, just as, from his own, God, [rested].

11 Ahkeroikaamme siis päästä siihen lepoon, ettei kukaan lankeaisi seuraamaan samaa tottelemattomuuden esimerkkiä.

11 Så låtom oss nu med all flit sträva efter att få komma in i den vilan, för att ingen må, såsom de, falla och bliva ett varnande exempel på ohörsamhet.

11 Let us, therefore, give diligence to enter into that rest, lest anyone fall into the same example, of obstinacy.

12 Sillä Jumalan sana on elävä ja voimallinen ja terävämpi kuin mikään kaksiteräinen miekka ja tunkee lävitse, kunnes se erottaa sielun ja hengen, nivelet sekä ytimet, ja on sydämen ajatusten ja aivoitusten tuomitsija;

12 Ty Guds ord är levande och kraftigt och skarpare än något tveeggat svärd, och tränger igenom, så att det åtskiljer själ och ande, märg och ben; och det är en domare över hjärtats uppsåt och tankar.

12 For, living, is the word of God, and, energetic, and more cutting than any knife with two edges, and penetrating as far as a dividing asunder of soul and spirit, of joints also, and marrow, and able to judge the impulses and designs of the heart;

13 eikä mikään luotu ole

13 Intet skapat är

13 And there is, no

hänelle näkymätön, vaan kaikki on alastonta ja paljastettua hänen silmäinsä edessä, jolle meidän on tehtävä tili.

14 Kun meillä siis on suuri ylimmäinen pappi, läpi taivasten kulkenut, Jeesus, Jumalan Poika, niin pitäkäämme kiinni tunnustuksesta.

15 Sillä ei meillä ole sellainen ylimmäinen pappi, joka ei voi sääliä meidän heikkouksiamme, vaan joka on ollut kaikessa kiusattu samalla lailla kuin mekin, kuitenkin ilman syntiä.

16 Käykäämme sentähden uskalluksella armon istuimen eteen, että saisimme laupeuden ja löytäisimme armon, avuksemme oikeaan aikaan.

fördolt för honom, utan allt ligger blottat och uppenbart för hans ögon; och inför honom skola vi göra räkenskap.

14 Eftersom vi nu hava en stor överstepräst, som har farit upp genom himlarna, nämligen Jesus, Guds Son, så låtom oss hålla fast vid bekännelsen.

15 Ty vi hava icke en sådan överstepräst som ej kan hava medlidande med våra svagheter, utan en som har varit frestad i allting, likasom vi, dock utan synd.

16 Låtom oss därför med frimodighet gå fram till nådens tron, för att vi må undfå barmhärtighet och finna nåd, till hjälp i rätt tid.

created thing, can be secreted before him, but, all things, are naked and exposed to his eyes:—as to whom is, our discourse.

14 Having then a great high–priest who hath passed through the heavens, Jesus the Son of God, let us hold fast the confession;

15 For we have not a high–priest unable to have fellow–feeling with our weaknesses, but one tested in all respects, by way of likeness, apart from sin.

16 Let us, then, be approaching with freedom of speech, unto the throne of favour, that we may receive mercy, and, favour, may find, for seasonable succour.

5 luku

1 Sillä jokainen ylimmäinen pappi, ollen ihmisten joukosta otettu, asetetaan ihmisten puolesta toimittamaan sitä, mikä Jumalalle tulee, uhraamaan lahjoja ja uhreja syntien edestä,

1 Ty var och en som skall bliva överstepräst uttages bland människor och tillsättes för att till människors bästa göra tjänst inför Gud, genom att frambära gåvor och

1 For, every high–priest who from among men is taken, on behalf of men, is appointed, as to the things pertaining unto God, that he may be offering [both] gifts

offer för synder.

2 ja hän voi säälien kohdella tietämättömiä ja eksyviä, koska hän itsekin on heikkouden alainen,

2 Och han kan hava undseende med de okunniga och vilsefarande, just därför att han själv är behäftad med svaghet

3 ja tämän heikkoutensa tähden hänen täytyy, samoinkuin kansan puolesta, niin itsensäkin puolesta uhrata syntien edestä.

3 och, för denna sin svaghets skull, måste offra för sina egna synder likaväl som för folkets.

4 Eikä kukaan sitä arvoa itselleen ota, vaan Jumala kutsuu hänet niinkuin Aaroninkin.

4 Och ingen tager sig själv denna värdighet, utan han måste, såsom Aron, kallas därtill av Gud.

5 Niinpä Kristuskaan ei itse korottanut itseänsä ylimmäisen papin kunniaan, vaan hän, joka sanoi hänelle: "Sinä olet minun Poikani, tänä päivänä minä sinut synnytin";

5 Så tog sig icke heller Kristus själv äran att bliva överstepräst, utan den äran tillföll honom genom den som sade till honom: »Du är min Son, jag har i dag fött dig»,

6 niinkuin hän toisessakin paikassa sanoo: "Sinä olet pappi iankaikkisesti Melkisedekin järjestyksen mukaan."

6 likasom han ock på ett annat ställe säger: »Du är en präst till evig tid, efter Melkisedeks sätt.»

7 Ja lihansa päivinä hän väkevällä huudolla ja kyynelillä uhrasi rukouksia ja anomuksia sille, joka voi hänet kuolemasta pelastaa; ja hänen rukouksensa kuultiin hänen

7 Och med starkt rop och tårar frambar han, under sitt kötts dagar, böner och åkallan till den som kunde frälsa honom från döden; och han blev bönhörd och

and sacrifices for sins,—

2 Able, to have a measure of feeling, for the ignorant and erring,—since, he also, is compassed with weakness;

3 And, for this cause, is he obliged—as for the people, so also, for himself,—to be offering for sins;

4 And, not unto himself, doth one take the honour, but when called by God, just as, even Aaron:

5 Thus, also the Christ, glorified not himself to become a high-priest, but he that spake unto him—My Son, art, thou, I, this day, have begotten thee;

6 As also, in a different place, he saith—Thou, art a priest, age-abidingly, according to the rank of Melchizedek:

7 Who, in the days of his flesh, having offered up, both supplications and entreaties unto him that was able to save him out of death, with

jumalanpelkonsa tähden.

tagen ur sin ångest.

mighty outcries and tears, and been hearkened to by reason of his devoutness,

8 Ja niin hän, vaikka oli Poika, oppi siitä, mitä hän kärsi, kuuliaisuuden,

8 Så lärde han, fastän han var »Son», lydnad genom sitt lidande;

8 Even though he was a son, yet learned, from what things he suffered, obedience;

9 ja kun oli täydelliseksi tullut, tuli hän iankaikkisen autuuden aikaansaajaksi kaikille, jotka ovat hänelle kuuliaiset,

9 och när han hade blivit fullkomnad, blev han, för alla dem som äro honom lydiga, upphovet till evig frälsning

9 And, being made perfect, became, to all them that obey him, Author of salvation age–abiding;

10 hän, jota Jumala nimittää "ylimmäiseksi papiksi Melkisedekin järjestyksen mukaan."

10 och hälsades av Gud såsom överstepräst »efter Melkisedeks sätt».

10 Being addressed by God as high–priest— according to the rank of Melchizedek.

11 Tästä meillä on paljon sanottavaa, ja sitä on vaikea selittää, koska olette käyneet hitaiksi kuulemaan.

11 Härom hava vi mycket att säga, mycket som är svårt att göra tydligt i ord, eftersom I haven blivit så tröga till att höra.

11 Concerning whom, great, is our discourse, and of difficult interpretation, to express, seeing that, slothful, have ye become in the hearing;

12 Sillä te, joiden olisi jo aika olla opettajia, olette taas sen tarpeessa, että teille opetetaan Jumalan sanojen ensimmäisiä alkeita; te olette tulleet maitoa tarvitseviksi, ei vahvaa ruokaa.

12 Ty fastän det kunde vara på tiden att I själva voren lärare, behöves det snarare att man nu åter undervisar eder i de allra första grunderna av Guds ord; det har kommit därhän med eder, att I behöven mjölk i stället för stadig mat.

12 For, even when ye ought to be teachers, by reason of the time, again, have ye, need, that one be teaching, you, what are the first principles of the oracles of God, and have become such as have, need, of milk, not, of strong food;

13 Sillä jokainen, joka vielä

13 Men om någon är

13 For, every one

nauttii maitoa, on kokematon vanhurskauden sanassa, sillä hän on lapsi;

sådan att han ännu måste leva av mjölk, då är han oskicklig att förstå en undervisning om rättfärdighet; han är ju ännu ett barn.

partaking of milk, is unskilled in discourse of righteousness, for he is, a babe;

14 mutta vahva ruoka on täysi-ikäisiä varten, niitä varten, joiden aistit tottumuksesta ovat harjaantuneet erottamaan hyvän pahasta.

14 Ty den stadiga maten tillhör de fullmogna, dem som genom vanan hava sina sinnen övade till att skilja mellan gott och ont.

14 But, to such as are mature, pertaineth, the strong food, to them who, by reason of habit, have their organs of perception well trained for discriminating both good and evil.

6 luku

1 Jättäkäämme sentähden Kristuksen opin alkeet ja pyrkikäämme täydellisyyteen, ryhtymättä taas uudestaan laskemaan perustusta: parannusta kuolleista töistä ja uskoa Jumalaan,

1 Låtom oss därför lämna bakom oss de första grunderna av läran om Kristus och gå framåt mot det som hör till fullkomningen; låtom oss icke åter lägga grunden med bättring från döda gärningar och med tro på Gud,

1 Wherefore, dismissing the elementary discourse concerning the Christ, unto maturity, let us be tending, not, again, a foundation, laying down—of repentance from dead works, and of faith towards God,

2 oppia kasteista ja kätten päällepanemisesta, kuolleitten ylösnousemisesta ja iankaikkisesta tuomiosta.

2 med undervisning om dop och handpåläggning, om de dödas uppståndelse och en evig dom.

2 Of immersions—in respect of teaching, and of the laying on of hands, of the resurrection of the dead, and of judgment age-abiding; —

3 Ja niin me tahdomme tehdä, jos vain Jumala sallii.

3 Ja, detta vilja vi göra, såframt Gud eljest tillstädjer det.

3 And, this, will we do, if at least, God, permit.

4 Sillä mahdotonta on

4 Ty dem till vilka

4 For it is impossible–

niitä, jotka kerran ovat valistetut ja taivaallista lahjaa maistaneet ja Pyhästä Hengestä osallisiksi tulleet

ljuset en gång har kommit, och som hava smakat den himmelska gåvan och blivit delaktiga av helig ande,

–as to these who have been, once for all, illuminated, who have tasted also of the heavenly free–gift, and have been made, partners, in a Holy Spirit,

5 ja maistaneet Jumalan hyvää sanaa ja tulevan maailmanajan voimia,

5 och som hava fått smaka det goda gudsordet och den tillkommande tidsålderns krafter,

5 And have tasted God's utterance to be, sweet, mighty works also of a coming age,

6 ja sitten ovat luopuneet - taas uudistaa parannukseen, he kun jälleen itsellensä ristiinnaulitsevat Jumalan Pojan ja häntä julki häpäisevät.

6 men som ändå hava avfallit -- dem är det omöjligt att återföra till ny bättring, eftersom de på nytt korsfästa Guds Son åt sig och utsätta honom för bespottelse.

6 And who have fallen away, again, to be remoulding them into repentance; seeing they are again crucifying unto themselves the Son of God, and holding him up as an example.

7 Sillä maa, joka särpii sisäänsä sen päälle usein tulevan sateen ja kantaa kasvun hyödyksi niille, joita varten sitä viljelläänkin, saa siunauksen Jumalalta;

7 Det är ju så, att den jord som indricker regnet, när det titt och ofta strömmar ned däröver, och som framalstrar växter, dem till gagn för vilkas räkning den brukas, den jorden får välsignelse från Gud.

7 For, land, which hath drunk in, the rain, thereupon ofttimes coming, and which bringeth forth vegetation fit for them for whom it is even cultivated, partaketh of a blessing from God;

8 mutta se, joka tuottaa orjantappuroita ja ohdakkeita, on kelvoton ja lähellä kirousta, ja sen loppu on, että se poltetaan.

8 Den åter som bär törne och tistel, den är ingenting värd och är förbannelsen nära, och slutet bliver att den avbrännes med eld.

8 But, should it be bringing forth thorns and briars, it is disapproved, and, unto cursing, nigh,—whose end is for burning.

9 Mutta teistä, rakkaat, uskomme sitä, mikä on

9 Men i fråga om eder, I älskade, äro vi vissa

9 But we are persuaded, concerning

parempaa ja mikä koituu teille pelastukseksi - vaikka puhummekin näin.

om vad bättre är, och vad som länder till frälsning, om vi ock nu tala på detta sätt.

you, beloved, the things which are better and which contain salvation, though, even thus we speak.

10 Sillä Jumala ei ole väärämielinen, niin että hän unhottaisi teidän työnne ja rakkautenne, jota olette osoittaneet hänen nimeänsä kohtaan, kun olette palvelleet pyhiä ja vielä palvelette.

10 Ty Gud är icke orättvis, så att han förgäter vad I haven verkat, och vilken kärlek I bevisaden mot hans namn, då I tjänaden de heliga, såsom I ännu gören.

10 For, not unrighteous, is God, to be forgetful of your work and of the love which ye have shewn forth for his name, in that ye have ministered unto the saints, and are ministering,

11 Mutta me halajamme sitä, että kukin teistä osoittaa samaa intoa, säilyttääkseen toivon varmuuden loppuun asti,

11 Men vår åstundan är att var och en av eder visar samma nit att intill änden bevara full visshet i sitt hopp,

11 But we covet that, each one of you, be shewing forth the same diligence, unto the full assurance of the hope throughout:

12 ettette kävisi veltoiksi, vaan että teistä tulisi niiden seuraajia, jotka uskon ja kärsivällisyyden kautta perivät sen, mikä luvattu on.

12 så att I icke bliven tröga, utan bliven efterföljare åt dem som genom tro och tålamod få till arvedel vad utlovat är.

12 In order that, not slothful, ye may become, but imitators of them who, through faith and patience, were becoming heirs of the promises.

13 Sillä kun Jumala oli antanut lupauksen Aabrahamille, vannoi hän itse kauttansa, koska hänellä ei ollut ketään suurempaa, kenen kautta vannoa,

13 Ty när Gud gav löftet åt Abraham, svor han vid sig själv -- eftersom han icke hade någon högre att svärja vid --

13 For, when to Abraham God made promise, seeing he had no one greater by whom to swear, He sware, by himself,—

14 ja sanoi: "Totisesti, siunaamalla minä sinut siunaan, ja enentämällä minä sinut enennän";

14 och sade: »Sannerligen, jag skall rikligen välsigna dig och storligen föröka dig.»

14 saying—Truly, if blessing I will bless thee, and, multiplying, I will multiply thee;

15 ja näin Aabraham, kärsivällisesti odotettuaan, sai, mitä luvattu oli.
16 Sillä ihmiset vannovat suurempansa kautta, ja vala on heille asian vahvistus ja tekee lopun kaikista vastaväitteistä.

17 Sentähden, kun Jumala lupauksen perillisille vielä tehokkaammin tahtoi osoittaa, että hänen päätöksensä on muuttumaton, vakuutti hän sen valalla,

18 että me näistä kahdesta muuttumattomasta asiasta, joissa Jumala ei ole voinut valhetella, saisimme voimallisen kehoituksen, me, jotka olemme paenneet pitämään kiinni edessämme olevasta toivosta.
19 Se toivo meille on ikäänkuin sielun ankkuri, varma ja luja, joka ulottuu esiripun sisäpuolelle asti,

20 jonne Jeesus edelläjuoksijana meidän puolestamme on mennyt, tultuaan ylimmäiseksi papiksi Melkisedekin järjestyksen mukaan, iankaikkisesti.

15 Och när denne tåligt förbidade, fick han så vad utlovat var.
16 Människor svärja ju vid den som är högre än de, och eden tjänar dem till bekräftelse och gör en ände på all tvist.
17 Därför, när Gud ville för dem som skulle få till arvedel vad löftet innebar ännu kraftigare bevisa orygglighetен av sitt rådslut, lade han därtill en ed.

18 Så skulle vi genom två orygglіga utsagor, i vilka Gud omöjligen kunde ljuga, undfå en kraftig uppmuntran, vi som hava sökt vår räddning i att hålla fast vid det hopp som ligger framför oss.

19 I det hoppet hava vi ett säkert och fast själens ankare, som når innanför förlåten,

20 dit Jesus, såsom vår förelöpare, har gått in för oss, i det han blev en överstepräst »efter Melkisedeks sätt, till evig tid».

15 And, thus, being patient, he attained unto the promise.
16 For, men, by the greater one, swear, and, with them, an end of all gainsaying by way of confirmation is, the oath:
17 Wherein God, being, more abundantly disposed to shew forth unto the heirs of the promise the unchangeableness of his counsel, mediated, with an oath,—
18 In order that, through means of two unchangeable things, in which it was impossible for God to make himself false, a mighty consolation, we might have, who have fled along to grasp, the fore–lying hope,
19 Which we have, as an anchor of the soul, both secure and firm, and entering into the interior of the veil:
20 Where a forerunner in our behalf hath entered, even Jesus, who, according to the rank of Melchizedek, hath become, a high–priest unto times age–

abiding.

7 luku

1 Sillä tämä Melkisedek, Saalemin kuningas, Jumalan, Korkeimman, pappi, joka meni Aabrahamia vastaan, hänen palatessaan kuninkaita voittamasta, ja siunasi hänet;	1 Denne Melkisedek, som var konung i Salem och präst åt Gud den Högste -- han som gick Abraham till mötes, när denne var stadd på återvägen, sedan han hade slagit konungarna, och som välsignade honom,	1 For, this Melchizedek, king of Salem, priest of God Most High, who met Abraham returning from the slaughter of the kings, and blessed him,—
2 jolle Aabraham myös antoi kymmenykset kaikesta ja joka ensiksi, niinkuin hänen nimensäkin merkitsee, on "vanhurskauden kuningas" ja sen lisäksi vielä "Saalemin kuningas", se on "rauhan kuningas";	2 varvid Abraham å sin sida gav honom tionde av allt; denne, som när man uttyder vad han kallas, är först och främst »rättfärdighetens konung», men därjämte ock »Salems konung», det är »fridens konung»,	2 To whom even a tenth of all Abraham apportioned, first, indeed, when translated, King of Righteousness, but, after that, King of Salem also, which is King of Peace,—
3 jolla ei ole isää, ei äitiä, ei sukua, ei päivien alkua eikä elämän loppua, mutta joka on Jumalan Poikaan verrattava - hän pysyy pappina ainaisesti.	3 denne som står där utan fader, utan moder och utan släktledning, utan begynnelse på sina dagar och utan ände på sitt liv och likställes med Guds Son -- denne förbliver en präst för beständigt.	3 Without father, without mother, without pedigree, having, neither beginning of days, nor of life an end, but made like unto the Son of God, abideth a priest evermore.
4 Katsokaa, kuinka suuri hän on, jolle itse kantaisä Aabraham antoi kymmenykset parhaimmasta saaliistaan.	4 Och sen nu huru stor han är, denne åt vilken vår stamfader Abraham gav tionde av det förnämsta bytet.	4 Now consider, how great, this man was, to whom, a tenth, Abraham gave out of the choicest spoils, [Yea Abraham] the Patriarch.

5 Onhan niillä Leevin pojista, jotka saavat pappeuden, käsky lain mukaan ottaa kymmenyksiä kansalta, se on veljiltään, vaikka nämä ovatkin Aabrahamin kupeista lähteneet;

5 Medan de av Levi söner, som undfå prästämbetet, hava befallning att enligt lagen taga tionde av folket, det är av sina bröder, fastän dessa hava utgått från Abrahams länd,

5 And, they, indeed, from among the sons of Levi who the priesthood receive, have commandment to take tithes of the people, according to the law, that is, of their brethren, although sprung from the loins of Abraham;

6 mutta hän, jonka sukua ei johdeta heistä, otti kymmenykset Aabrahamilta ja siunasi sen, jolla oli lupaukset.

6 tog denne, som icke var av deras släkt, tionde av Abraham och välsignade honom, densamme som hade fått löftena.

6 But, he who deriveth not his pedigree from among them, hath taken tithes of Abraham. And, the holder of the promises, hath he blessed.

7 Mutta kieltämätöntä on, että halvempi saa siunauksen paremmaltaan.

7 Nu lär ingen kunna neka att det plägar vara den ringare som mottager välsignelse av den som står högre.

7 But, apart from all gainsaying, the less, by the greater, is blessed.

8 Ja täällä kuolevaiset ihmiset ottavat kymmenyksiä, mutta siellä se, jonka todistetaan elävän.

8 Och medan det här är dödliga människor som taga tionde, är det där en som får det vittnesbördet att han förbliver levande.

8 And, here, indeed, dying men take tithes, but, there, one of whom it is witnessed that he liveth.

9 Ja Aabrahamin kautta, niin sanoakseni, on Leevikin, joka kymmenyksiä ottaa, maksanut kymmenyksiä;

9 Genom Abraham har på visst sätt också Levi, som tager tionde, fått giva tionde;

9 And—so to say a word—through Abraham, even Levi who taketh tithes hath paid tithes;

10 sillä hän oli vielä isänsä kupeissa, kun Melkisedek meni tätä vastaan.

10 ty han var ännu i sin stamfaders länd, när Melkisedek gick denne till mötes.

10 For, even then, was he, in the loins of his father, when, Melchizedek, met him.

11 Jos siis täydellisyys

11 Vore det nu så, att

11 If indeed, therefore,

olisi saavutettu leeviläisen pappeuden kautta, sillä tähän on kansa laissa sidottu, miksi sitten oli tarpeen, että nousi toinen pappi Melkisedekin järjestyksen mukaan eikä tullut nimitetyksi Aaronin järjestyksen mukaan?

fullkomning kunde vinnas genom det levitiska prästadömet -- och på detta var ju folkets lagstiftning byggd -- varför hade det då behövts att en präst av annat slag, »efter Melkisedeks sätt», skulle uppstå, en som icke nämnes »efter Arons sätt»?

there had been, a perfecting through means of the Levitical priesthood,—for, the people, thereon, have had based a code of laws, what further need, according to the rank of Melchizedek, for a different priest to be raised up, and, not according to the rank of Aaron, to be designated?

12 Sillä pappeuden muuttuessa tapahtuu välttämättä myös lain muutos.

12 (Om prästadömet förändras, måste ju med nödvändighet också lagen förändras.)

12 For, seeing there is to be a change of the priesthood, of necessity, of law too, a change cometh.

13 Sillä se, josta tämä sanotaan, oli toista sukukuntaa, josta ei kukaan ole alttaritointa hoitanut.

13 Den som detta säges om hörde nämligen till en annan stam, en stam från vilken ingen har utgått, som har gjort tjänst vid altaret.

13 For, he as to whom these things are said, with a different tribe, hath taken partnership, from which, no one, hath given attendance at the altar;

14 Onhan tunnettua, että meidän Herramme on noussut Juudasta, jonka sukukunnan pappeudesta Mooses ei ole mitään puhunut.

14 Ty det är en känd sak att han som är vår Herre har trätt fram ur Juda stam; och med avseende på den har Moses icke talat något om präster.

14 For it is, very evident, that out of Judah hath sprung our Lord,—respecting which tribe, concerning priests, nothing did Moses speak,

15 Ja tämä käy vielä paljoa selvemmäksi, kun nousee toinen pappi, Melkisedekin kaltainen,

15 Och ännu mycket tydligare blir detta, då nu en präst av annat slag uppstår, lik Melkisedek däri,

15 And, yet more abundantly evident it is—that, according to the likeness of Melchizedek, there is to be raised up, a

different priest.

16 joka ei ole siksi tullut lihallisen käskyn lain mukaan, vaan katoamattoman elämän voimasta.

16 att han har blivit präst icke på grund av en lag som stadgar härstamning efter köttet, utan på grund av en kraft som kommer av oförgängligt liv.

16 Who, not according to a law of commandment dealing with the flesh, hath arisen, but according to the power of an indissoluble life;

17 Sillä hänestä todistetaan: "Sinä olet pappi iankaikkisesti Melkisedekin järjestyksen mukaan."

17 Han får nämligen det vittnesbördet: »Du är en präst till evig tid, efter Melkisedeks sätt.»

17 For it is witnessed–
–Thou, art a priest, age–abidingly, according to the rank of Melchizedek.

18 Täten kyllä entinen säädös kumotaan, koska se oli voimaton ja hyödytön

18 Så upphäves nu visserligen en föregående stadga, därför att den var svag och gagnlös --

18 For, a setting aside, doth, indeed, take place, of a foregoing commandment, by reason of its own weakness and unprofitableness,—

19 - sillä laki ei tehnyt mitään täydelliseksi mutta sijaan tulee parempi toivo, jonka kautta me lähestymme Jumalaa.

19 eftersom lagen icke kunde åstadkomma något fullkomligt -- men ett bättre hopp sättes i stället, ett hopp genom vilket vi få nalkas Gud.

19 For, the law, perfected, nothing; but there is the superinducing of a better hope,—through which we draw near unto God.

20 Ja niinkuin tämä ei tapahtunut ilman valan vannomista - nuo taas ovat papeiksi tulleet ilman heistä vannottua valaa,

20 Och i så måtto som detta icke har kommit till stånd utan edlig bekräftelse -- det är nämligen så, att medan de andra hava blivit präster utan edlig bekräftelse,

20 And, inasmuch as not apart from oath–taking—

21 mutta tämä hänestä vannotulla valalla, sen asettamana, joka hänelle

21 har denne blivit det med sådan bekräftelse, genom den som sade

21 For, they, indeed, apart from oath–taking, have been

sanoi: "Herra on vannonut eikä ole katuva: 'Sinä olet pappi iankaikkisesti'"	till honom: »Herren har svurit och skall icke ångra sig: 'Du är en präst till evig tid'» --	made priests, but, he, with an oath–taking, through him that was saying unto him—The Lord sware, and will not regret,—Thou, art a priest, age–abidingly
22 niin on myös se liitto parempi, jonka takaajaksi Jeesus on tullut.	22 i så måtto är också det förbund bättre, som har Jesus till löftesman.	22 By as much as this, hath, Jesus, become surety of a better covenant also.
23 Ja noita toisia pappeja on tullut useampia, koska kuolema ei sallinut heidän pysyä;	23 Och medan de förra prästerna hava måst bliva flera, därför att de genom döden hindrades från att förbliva i sin tjänst,	23 And, they, indeed, in greater numbers, have been made priests, because, by reason of death, are they hindered from remaining at hand;
24 mutta tällä on katoamaton pappeus, sentähden että hän pysyy iankaikkisesti,	24 har däremot denne ett oförgängligt prästadöme, eftersom han förbliver »till evig tid».	24 But, he, by reason of his remaining age–abidingly, untransmissible, holdeth, the priesthood.
25 jonka tähden hän myös voi täydellisesti pelastaa ne, jotka hänen kauttaan Jumalan tykö tulevat, koska hän aina elää rukoillakseen heidän puolestansa.	25 Därför kan han ock till fullo frälsa dem som genom honom komma till Gud, ty han lever alltid för att mana gott för dem.	25 Whence he is able, even to be saving unto the very end, them who approach, through him, unto God; Since he evermore liveth to be interceding in their behalf.
26 Senkaltainen ylimmäinen pappi meille sopikin: pyhä, viaton, tahraton, syntisistä erotettu ja taivaita korkeammaksi tullut,	26 En sådan överstepräst hövdes oss också att hava, en som vore helig, oskyldig, obesmittad, skild från syndare och upphöjd över himmelen,	26 For, such a high–priest as this, for us, was [even] suited: Loving, noble, undefiled, set apart from sinners, and become, higher than

the heavens;

27 jonka ei joka päivä ole tarvis, niinkuin ylimmäisten pappien, ensiksi uhrata omien syntiensä edestä ja sitten kansan; sillä tämän hän teki kerta kaikkiaan, uhratessaan itsensä.

27 en som icke var dag behövde frambära offer, såsom de andra översteprästerna, först för sina egna synder och sedan för folkets; detta gjorde han nämligen en gång för alla, när han offrade sig själv.

27 Who hath no daily necessity, like the high–priests, beforehand, over his own sins, to be offering sacrifices, after that, over those, of the people,—for, this, he did once for all when, himself, he offered up.

28 Sillä laki asettaa ylimmäisiksi papeiksi ihmisiä, jotka ovat heikkoja, mutta valan sana, joka on myöhäisempi kuin laki, asettaa Pojan, iankaikkisesti täydelliseksi tulleen.

28 Ty lagen insätter till överstepräster människor som äro behäftade med svaghet, men det löftesord, som efter lagens utgivande gavs under edlig bekräftelse, insätter en »Son» som är fullkomnad »till evig tid».

28 For, the law, constituteth, men, high–priests, having, weakness; but, the word of the oath–taking, which cometh after the law, A Son, age–abidingly, made perfect.

8 luku

1 Mutta pääkohta siinä, mistä me puhumme, on tämä: meillä on sellainen ylimmäinen pappi, joka istuu Majesteetin valtaistuimen oikealla puolella taivaissa,

1 Men en huvudpunkt i vad vi vilja säga är detta: Vi hava en överstepräst som sitter på högra sidan om Majestätets tron i himmelen,

1 A crowning point on the things being spoken:—such a one as this, have we, as high–priest, who hath sat down on the right hand of the throne of the Majesty in the heavens,—

2 tehdäkseen pappispalvelusta kaikkeinpyhimmässä, siinä oikeassa majassa, jonka on rakentanut Herra eikä

2 för att göra tjänst i det allraheligaste, i det sannskyldiga tabernaklet, vilket Herren har upprättat,

2 Of the Holy place, a public minister, and of the Real Tent, which, the Lord, pitched and not man.

ihminen.

och icke någon människa.

3 Sillä jokainen ylimmäinen pappi asetetaan uhraamaan lahjoja ja uhreja, jonka tähden on välttämätöntä, että tälläkin on jotakin uhraamista.

3 Ty var och en som bliver överstepräst tillsättes för att frambära gåvor och offer; därför måste också denne hava något att frambära.

3 For, every high–priest, for the offering of both gifts and sacrifices, is constituted; whence it was necessary for, this one also, to have something which he might offer.

4 Jos hän siis olisi maan päällä, ei hän olisikaan pappi, koska jo ovat olemassa ne, jotka lain mukaan esiinkantavat lahjoja,

4 Om han nu vore på jorden, så vore han icke ens präst, då andra där finnas, som efter lagens bud hava att frambära gåvorna,

4 If, indeed, therefore, he had been on earth, he had not, in that case, even been a priest, since there are those who are offering the gifts, according to the law:—

5 ja jotka palvelevat siinä, mikä on taivaallisten kuva ja varjo, niinkuin ilmoitettiin Moosekselle, kun hänen oli valmistettava maja. Sillä hänelle sanottiin: "Katso, että teet kaikki sen kaavan mukaan, joka sinulle vuorella näytettiin."

5 i det att de tjäna i den helgedom som är en avbild och en skugga av den himmelska. Om en sådan fick ock Moses befallning genom en uppenbarelse, när han skulle förfärdiga tabernaklet. »Se till», heter det, »att du gör allt efter den mönsterbild som har blivit dig visad på berget.»

5 Who, indeed, are rendering divine service, with a glimpse and shadow, of the heavenly things; even as Moses hath received intimation, when about to complete the tent,— For see! saith he— Thou shalt make all things according to the model which hath been pointed out to thee in the mount.

6 Mutta tämä taas on saanut niin paljoa jalomman viran, kuin hän on myös paremman liiton välimies, liiton, joka on paremmille lupauksille

6 Men nu har denne fått ett så mycket förnämligare ämbete, som han är medlare för ett bättre förbund, vars ordning vilar på

6 But, now, hath he attained unto, a more distinguished public ministry,—by as much as of a better covenant also he is,

perustettu.

bättre löften.

mediator, which indeed, upon better promises, hath been legislated.

7 Sillä jos ensimmäinen liitto olisi ollut moitteeton, ei olisi etsitty sijaa toiselle.

7 Ty om det förra förbundet hade varit utan brist, så skulle väl plats icke hava sökts för ett annat.

7 For, if, that first, had been, faultless, not, in that case, for a second, had there been sought, a place.

8 Sillä moittien heitä hän sanoo: "Katso, päivät tulevat, sanoo Herra, jolloin minä teen Israelin heimon ja Juudan heimon kanssa uuden liiton,

8 Men nu förebrår Gud dem och säger: »Se, dagar skola komma, säger Herren, då jag skall sluta ett nytt förbund med Israels hus och med Juda hus;

8 For, finding fault with them, he saith—Lo! days are coming, saith the Lord, when I will conclude, for the house of Israel and the house of Judah, a covenant of a new sort:

9 en sellaista liittoa kuin se, jonka minä tein heidän isäinsä kanssa silloin, kun minä tartuin heidän käteensä ja vein heidät pois Egyptin maasta. Sillä he eivät pysyneet minun liitossani, ja niin en minäkään heistä huolinut, sanoo Herra.

9 icke ett sådant förbund som det jag gjorde med deras fäder, på den dag då jag tog dem vid handen till att föra dem ut ur Egyptens land. Ty de förblevo icke i mitt förbund, och därför frågade icke heller jag efter dem, säger Herren.

9 Not according to the covenant which I made with their fathers, in the day when I took them by their hand, to lead them forth out of the land of Egypt,—because, they, abode not in my covenant, and, I, disregarded them, saith the Lord.

10 Sillä tämä on se liitto, jonka minä teen Israelin heimon kanssa näiden päivien jälkeen, sanoo Herra: Minä panen lakini heidän mieleensä, ja kirjoitan ne heidän sydämiinsä, ja niin minä olen heidän Jumalansa, ja he ovat minun kansani.

10 Nej, detta är det förbund som jag skall sluta med Israels hus i kommande dagar, säger Herren: Jag skall lägga mina lagar i deras sinnen, och i deras hjärtan skall jag skriva dem, och jag skall vara deras Gud,

10 Because, this, is the covenant which I will make with the house of Israel, after those days, saith the Lord:—giving my laws into their understanding, upon their hearts also, will I inscribe them: and I

och de skola vara mitt folk.

will become their God, and, they, shall become my people;

11 Ja silloin ei enää kukaan opeta kansalaistaan eikä veli veljeään sanoen: 'Tunne Herra'; sillä he kaikki, pienimmästä suurimpaan, tuntevat minut.

11 Då skall den ene medborgaren aldrig behöva undervisa den andre, icke den ene brodern den andre och säga: 'Lär känna Herren'; ty de skola alla känna mig, från den minste bland dem till den störste.

11 And in nowise shall they teach—every one his fellow–citizen, and every one his brother, saying,—Get to know the Lord! Because, all, shall know me, from the least unto the greatest of them;

12 Sillä minä annan anteeksi heidän vääryytensä enkä enää muista heidän syntejänsä."

12 Ty jag skall i nåd förlåta deras missgärningar, och deras synder skall jag aldrig mer komma ihåg.»

12 Because, propitious, will I be as to their unrighteousnesses, and, of their sins, in nowise will I be mindful, any more.

13 Sanoessaan "uuden" hän on julistanut ensimmäisen liiton vanhentuneeksi; mutta se, mikä vanhenee ja käy iälliseksi, on lähellä häviämistään.

13 När han säger »ett nytt förbund», har han därmed givit till känna att det förra är föråldrat; men det som föråldras och bliver gammalt, det är nära att försvinna.

13 In saying, Of a new sort, he hath made obsolete, the first; but, the thing that is becoming obsolete and aged, is near, disappearing!

9 luku

1 Olihan tosin ensimmäiselläkin liitolla jumalanpalvelussäännöt ja maallinen pyhäkkö.

1 Nu hade visserligen också det förra förbundet sina gudstjänststadgar och sin jordiska helgedom.

1 [Even] the first, indeed, therefore, used to have righteous appointments of divine service, even the holy ritual well arranged.

2 Sillä maja oli valmistettu niin, että siinä oli etumainen maja, jossa oli

2 Ty i tabernaklet inrättades ett främre rum, vari stodo

2 For a tent was prepared, the first, in which were both the

sekä lampunjalka että pöytä ja näkyleivät, ja sen nimi on "pyhä."

ljusstaken och bordet med skådebröden; och detta rum kallas »det heliga».

lampstand and the table and the setting forth of the loaves,— the which is called the Holy place;

3 Mutta toisen esiripun takana oli se maja, jonka nimi on "kaikkeinpyhin";

3 Men bakom den andra förlåten var ett annat rum i tabernaklet, ett som kallas »det allraheligaste»,

3 But, after the second veil, a tent, that which is called Most Holy:

4 siinä oli kultainen suitsutusalttari ja liiton arkki, yltympäri kullalla päällystetty, jossa säilytettiin kultainen mannaa sisältävä astia ja Aaronin viheriöinyt sauva ja liiton taulut,

4 med ett gyllene rökelsealtare och förbundets ark, på alla sidor överdragen med guld. I denna förvarades ett gyllene ämbar med mannat, så ock Arons stav, som hade grönskat, och därtill förbundets tavlor.

4 Having a golden altar of incense, and the ark of the covenant covered around on every side with gold, in which was a golden jar holding the manna, and the rod of Aaron that sprouted, and the tables of the covenant;

5 ja arkin päällä kirkkauden kerubit varjostamassa armoistuinta. Mutta näistä nyt ei ole syytä puhua kustakin erikseen.

5 Därovanpå stodo härlighetskeruber, som överskyggde nådastolen. Men om vart särskilt av dessa föremål är nu icke tillfälle att tala.

5 But, over–above it, Cherubim of glory overshadowing the propitiatory:— concerning which things, it is not now [needful] to be speaking, particularly.

6 Kun nyt kaikki on näin järjestetty, menevät papit joka aika etumaiseen majaan jumalanpalvelusta toimittamaan,

6 Så blev detta inrättat. Och i det främre tabernakelrummet gå prästerna ständigt in och förrätta vad som hör till gudstjänsten,

6 Now, these things having been thus prepared, into the first tent, indeed, continually do the priests enter, the divine services completing;

7 mutta toiseen majaan

7 men i det andra går

7 But, into the

menee ainoastaan ylimmäinen pappi kerran vuodessa, ei ilman verta, jonka hän uhraa itsensä edestä ja kansan tahattomien syntien edestä.

8 Näin Pyhä Henki osoittaa, että tie kaikkeinpyhimpään vielä on ilmoittamatta, niin kauan kuin etumainen maja vielä seisoo.

9 Tämä on nykyistä aikaa tarkoittava vertauskuva, ja sen mukaisesti uhrataan lahjoja ja uhreja, jotka eivät kykene tekemään täydelliseksi omassatunnossaan sitä, joka jumalanpalvelusta toimittaa,

10 vaan jotka, niinkuin ruuat ja juomat ja erilaiset pesotkin, ovat ainoastaan lihan sääntöjä, jotka ovat voimassa uuden järjestyksen aikaan asti.

11 Mutta kun Kristus tuli tulevaisen hyvän ylimmäiseksi papiksi, niin hän suuremman ja täydellisemmän majan kautta, joka ei ole käsillä

allenast översteprästen in en gång om året, och då aldrig utan blod; och han frambär blodet för sig själv och för folkets ouppsåtliga synder.

8 Därmed giver den helige Ande till känna att vägen till det allraheligaste ännu icke har blivit uppenbarad, så länge det främre tabernakelrummet fortfarande äger bestånd.

9 Ty detta är en sinnebild som avser den nuvarande tiden, och i enlighet härmed frambäras gåvor och offer, vilka dock icke kunna fullkomna, efter samvetets krav, den som förrättar sin gudstjänst,

10 utan allenast äro utvärtes stadgar -- de såväl som föreskrifterna om mat och dryck och allahanda tvagningar -- stadgar pålagda intill dess tiden vore inne för en bättre ordning.

11 Men Kristus kom såsom överstepräst för det tillkommande goda; och genom det större och fullkomligare tabernakel som icke är

second, once for all in the year, only the high–priest, not without blood, which he offered for himself and the ignorances of the people:

8 The Holy Spirit making this evident—that, not yet, hath been manifested, the way through the Holy place, so long as the first tent hath a standing.

9 The which is a similitude for the present season, according to which both gifts and sacrifices are offered, which cannot, as to the conscience, perfect him that rendereth the divine service:—

10 Only as to eatings, and drinkings, and diversified immersions,––righteous–appointments of the flesh, which, until a season of rectifying, are in force.

11 But, when Christ approached, as high–priest of the coming good things, through the greater and more perfect tent, not made

tehty, se on: joka ei ole tätä luomakuntaa,

12 meni, ei kauristen ja vasikkain veren kautta, vaan oman verensä kautta kerta kaikkiaan kaikkeinpyhimpään ja sai aikaan iankaikkisen lunastuksen.

13 Sillä jos kauristen ja härkäin veri ja hiehon tuhka, saastaisten päälle vihmottuna, pyhittää lihanpuhtauteen,

14 kuinka paljoa enemmän on Kristuksen veri, hänen, joka iankaikkisen Hengen kautta uhrasi itsensä viattomana Jumalalle, puhdistava meidän omantuntomme kuolleista teoista palvelemaan elävää Jumalaa!

15 Ja sentähden hän on uuden liiton välimies, että, koska hänen kuolemansa on tapahtunut lunastukseksi ensimmäisen liiton aikuisista rikkomuksista, ne, jotka ovat kutsutut, saisivat luvatun iankaikkisen perinnön.

gjort med händer, det är, som icke tillhör den skapelse som nu är,

12 gick han, icke med bockars och kalvars blod, utan med sitt eget blod, en gång för alla in i det allraheligaste och vann en evig förlossning.

13 Ty om redan blod av bockar och tjurar och aska av en ko, stänkt på dem som hava blivit orenade, helgar till utvärtes renhet,

14 huru mycket mer skall icke Kristi blod -- då han nu genom evig ande har framburit sig själv såsom ett felfritt offer åt Gud -- rena våra samveten från döda gärningar till att tjäna den levande Guden!

15 Så är han medlare för ett nytt förbund, på det att de som voro kallade skulle få det utlovade eviga arvet, därigenom att en led döden till förlossning ifrån överträdelserna under det förra förbundet.

by hand, that is, not of this creation,—

12 Nor yet through blood of goats and calves, but through his own blood he entered once for all into the Holy place, age–abiding redemption discovering.

13 For if the blood of goats and bulls, and the ashes of a heifer sprinkling the profaned, halloweth unto the purity of the flesh,

14 How much rather shall the blood of the Christ, who through an age–abiding spirit offered himself unspotted unto God, purify our conscience from dead works, to the rendering of divine–service, unto a Living God?

15 And, for this cause, of a new covenant, is he mediator,—to the end that, death coming to pass for the redemption of the transgressions against the first covenant, the called might receive the promise of the age–abiding

		inheritance;
16 Sillä missä on testamentti, siinä on sen tekijän kuolema toteennäytettävä;	16 Ty där ett testamente finnes, där måste det styrkas att den som har gjort testamentet är död.	16 For, where a covenant is, it is necessary for, the death, to be brought in, of him that hath covenanted;
17 sillä vasta kuoleman jälkeen testamentti on pitävä, koska se ei milloinkaan ole voimassa tekijänsä eläessä.	17 Först genom döden bliver ju ett testamente giltigt, varemot det icke äger gällande kraft, så länge den som har gjort det ännu lever.	17 For, a covenant over dead persons, is firm,—since it is not then of force when he is living that hath covenanted.
18 Sentähden ei myöskään ensimmäistä liittoa verettä vihitty.	18 Därför har icke heller det förra förbundet blivit invigt utan blod.	18 Whence, not even the first, apart from blood, hath been consecrated;
19 Sillä kun Mooses oli kaikelle kansalle julkilukenut kaikki käskyt, niinkuin ne laissa kuuluvat, otti hän vasikkain ja kauristen veren ynnä vettä ja purppuravillaa ja isopin ja vihmoi sekä itse kirjan että kaiken kansan,	19 Ty sedan alla buden, såsom de lyda i lagen, hade blivit av Moses kungjorda för allt folket, tog han blod av kalvar och bockar, tillika med vatten och röd ull och isop, och bestänkte såväl själva boken som allt folket	19 For, when every commandment according to the law had been spoken by Moses unto all the people, taking the blood of the calves and the goats, with water and scarlet wool and hyssop, both, the scroll itself, and all the people, he sprinkled;
20 sanoen: "Tämä on sen liiton veri, jonka Jumala on teille säätänyt."	20 och sade: »Detta är förbundets blod, det förbunds som Gud har stadgat för eder.»	20 Saying—This, is the blood of the covenant which, God, hath sent in command unto you:
21 Ja samoin hän verellä vihmoi myös majan ja kaikki palvelukseen kuuluvat esineet.	21 Likaledes stänkte han ock blod på tabernaklet och på alla de ting som hörde till gudstjänsten.	21 Yea, the tent also, and all the utensils of the public ministry, with blood, in like manner, he sprinkled:
22 Niin puhdistetaan lain	22 Så renas enligt	22 And, nearly, all

mukaan miltei kaikki verellä, ja ilman verenvuodatusta ei tapahdu anteeksiantamista.

23 On siis välttämätöntä, että taivaallisten kuvat tällä tavalla puhdistetaan, mutta että taivaalliset itse puhdistetaan paremmilla uhreilla kuin nämä.

24 Sillä Kristus ei mennyt käsillä tehtyyn kaikkeinpyhimpään, joka vain on sen oikean kuva, vaan itse taivaaseen, nyt ilmestyäkseen Jumalan kasvojen eteen meidän hyväksemme.

25 Eikä hän mennyt uhratakseen itseänsä monta kertaa, niinkuin ylimmäinen pappi joka vuosi menee kaikkeinpyhimpään, vierasta verta mukanaan,

26 sillä muutoin hänen olisi pitänyt kärsimän monta kertaa maailman perustamisesta asti; mutta nyt hän on yhden ainoan kerran maailmanaikojen lopulla ilmestynyt,

lagen nästan allting med blod, och utan att blod utgjutes gives ingen förlåtelse.

23 Alltså var det nödvändigt att avbilderna av de himmelska tingen renades genom sådana medel; men de himmelska tingen själva måste renas genom bättre offer än dessa.

24 Ty Kristus har icke gått in i ett allraheligaste som är gjort med händer, och som allenast är en efterbildning av det sannskyldiga, utan han har gått in i själva himmelen, för att nu träda fram inför Guds ansikte, oss till godo.

25 Ej heller har han gått ditin, för att många gånger offra sig själv, såsom översteprästen år efter år går in i det allraheligaste, med blod som icke är hans eget.

26 Han hade annars måst lida många gånger allt ifrån världens begynnelse. I stället har han uppenbarats en enda gång, nu vid tidernas

things, with blood, are purified, according to the law, and, apart from blood–shedding, cometh no remission.

23 It was indeed therefore necessary for the glimpses of the things in the heavens with these to be purified; but, the heavenly things themselves, with better sacrifices than these.

24 For, not into a Holy place made by hand, entered Christ,—counterpart of the real [Holy place]; but, into the heaven itself, now, to be plainly manifested before the face of God in our behalf; —

25 Nor yet that, ofttimes, he should be offering himself,—just as the high–priest entereth into the Holy place, year by year, with alien blood; —

26 Else had it been needful for him, ofttimes, to suffer, from the foundation of the world; but, now, once for all, upon a conjunction of the

poistaakseen synnin uhraamalla itsensä.

ände, för att genom offret av sig själv utplåna synden.

ages, for a setting aside of sin through means of his sacrifice, hath he been made manifest;

27 Ja samoinkuin ihmisille on määrätty, että heidän kerran on kuoleminen, mutta senjälkeen tulee tuomio,

27 Och såsom det är människorna förelagt att en gång dö och sedan dömas,

27 And, inasmuch as it is in store for men––once for all to die, but after this, judgment,

28 samoin Kristuskin, kerran uhrattuna ottaakseen pois monien synnit, on toistamiseen ilman syntiä ilmestyvä pelastukseksi niille, jotka häntä odottavat.

28 så skall Kristus, sedan han en gång har blivit offrad för att bära mångas synder, för andra gången, utan synd, låta sig ses av dem som bida efter honom, till frälsning.

28 Thus, the Christ also, once for all having been offered, for the bearing of the sins, of many, a second time, apart from sin, will appear, to them who for him are ardently waiting—unto salvation.

10 luku

1 Sillä koska laissa on vain tulevan hyvän varjo, ei itse asiain olemusta, ei se koskaan voi samoilla jokavuotisilla uhreilla, joita he alinomaa kantavat esiin, tehdä niiden tuojia täydellisiksi.

1 Ty lagen innehåller en skugga av det tillkommande goda, men framställer icke tingen i deras verkliga gestalt; därför kan den aldrig genom de offer som ständigt frambäras, år efter år på samma sätt, fullkomna dem som framträda med sådana.

1 For the law, having in a shadow of the destined good things, not the very image of the things, they can never, with the same sacrifices which year by year they offer evermore, make them who approach, perfect;

2 Sillä eikö muutoin olisi lakattu niitä uhraamasta, koska näillä, jotka jumalanpalvelustaan toimittavat, kerran

2 Annars skulle man väl hava upphört att offra, då ju de som så förrättade sin gudstjänst icke mer

2 Else would they not, in that case, have ceased being offered, by reason of those rendering the divine

puhdistettuina, ei enää olisi ollut mitään tuntoa synneistä?

3 Mutta niissä on jokavuotinen muistutus synneistä.
4 Sillä mahdotonta on, että härkäin ja kauristen veri voi ottaa pois syntejä.

5 Sentähden hän maailmaan tullessaan sanoo: "Uhria ja antia sinä et tahtonut, mutta ruumiin sinä minulle valmistit;

6 polttouhreihin ja syntiuhreihin sinä et mielistynyt.

7 Silloin minä sanoin: 'Katso, minä tulen - kirjakääröön on minusta kirjoitettu tekemään sinun tahtosi, Jumala.'"

8 Kun hän ensin sanoo: "Uhreja ja anteja ja polttouhreja ja syntiuhreja sinä et tahtonut etkä niihin mielistynyt", vaikka niitä lain mukaan uhrataankin,

9 sanoo hän sitten: "Katso, minä tulen tekemään sinun tahtosi." Hän poistaa

kunde veta med sig någon synd, sedan de en gång hade blivit renade.
3 Men just i offren ligger en årlig påminnelse om synd.
4 Ty omöjligt är att tjurars och bockars blod skulle kunna borttaga synder.
5 Därför säger han vid sitt inträde i världen: »Slaktoffer och spisoffer begärde du icke, men en kropp beredde du åt mig;
6 i brännoffer och syndoffer fann du icke behag.

7 Då sade jag: 'Se, jag kommer -- i bokrullen är skrivet om mig -- för att göra din vilja, o Gud.'»

8 Sedan han först har sagt: »Slaktoffer och spisoffer, brännoffer och syndoffer begärde du icke, och i sådana fann du icke behag» -- och dock frambäras de efter lagen --

9 säger han vidare: »Se, jag kommer för att göra din vilja.» Så

service having no further conscience at all of sins, being once for all purified?
3 But, in them, is a recalling to mind of sins, year by year,
4 For it is impossible for blood of bulls and goats to be taking away sins.
5 Wherefore, coming into the world, he saith: Sacrifice and offering, thou willedst not, but, a body, hast thou fitted for me,—
6 In whole-burnt-offerings and sacrifices for sins, thou didst not delight:
7 Then, said I—Lo! I am come,—in the heading of the scroll, it is written concerning me,—to do, O God, thy will.
8 Higher up, saying—Sacrifices, and offerings, and whole-burnt-offerings, and sacrifices for sins, thou willedst not, neither delightedst in,—the which, according to the law, are offered,
9 Then, hath he said—Lo! I am come! to do, thy will:—he taketh

ensimmäisen, pystyttääkseen toisen.

10 Ja tämän tahdon perusteella me olemme pyhitetyt Jeesuksen Kristuksen ruumiin uhrilla kerta kaikkiaan.

11 Ja kaikki papit seisovat päivä päivältä palvelustaan toimittamassa ja usein uhraamassa, aina samoja uhreja, jotka eivät ikinä voi syntejä poistaa;

12 mutta tämä on, uhrattuaan yhden ainoan uhrin syntien edestä, ainiaaksi istuutunut Jumalan oikealle puolelle,

13 ja odottaa nyt vain, kunnes hänen vihollisensa pannaan hänen jalkojensa astinlaudaksi.

14 Sillä hän on yhdellä ainoalla uhrilla ainiaaksi tehnyt täydellisiksi ne, jotka pyhitetään.

15 Todistaahan sen meille myös Pyhä Henki; sillä sanottuaan:

16 "Tämä on se liitto, jonka minä näiden päivien

tager han bort det förra, för att sätta det andra i stället.

10 Och i kraft av denna »vilja» hava vi blivit helgade, därigenom att Jesu Kristi »kropp» en gång för alla har blivit offrad.

11 Och alla andra präster stå dag efter dag i sin tjänst och frambära gång på gång enahanda offer, som dock aldrig kunna borttaga synder;

12 men sedan denne har framburit ett enda offer för synderna, sitter han för beständigt på Guds högra sida

13 och väntar nu allenast på att »hans fiender skola bliva lagda honom till en fotapall».

14 Ty med ett enda offer har han för beständigt fullkomnat dem som bliva helgade.

15 Härom vittnar jämväl den helige Ande för oss. Ty sedan Herren hade sagt:

16 »Detta är det förbund som jag skall

away the first, that, the second, he may establish:

10 By which will, we have been made holy, through the offering of the body of Jesus Christ, once for all.

11 And, every priest, indeed, standeth daily publicly ministering, and the same sacrifices ofttimes offering, the which never can clear away sins;

12 But this priest, having offered one sacrifice for sins evermore, sat down on the right hand of God:

13 As for the rest, waiting—until his foes be made his footstool;

14 For, by one offering, hath he perfected for evermore, them who are being made holy.

15 But even the Holy Spirit beareth us witness; for, after having said—

16 This is the covenant which I will

jälkeen teen heidän kanssaan", sanoo Herra: "Minä panen lakini heidän sydämiinsä ja kirjoitan ne heidän mieleensä";

17 ja: "heidän syntejänsä ja laittomuuksiansa en minä enää muista."

18 Mutta missä nämä ovat anteeksi annetut, siinä ei uhria synnin edestä enää tarvita.

19 Koska meillä siis, veljet, on luja luottamus siihen, että meillä Jeesuksen veren kautta on pääsy kaikkeinpyhimpään,

20 jonka pääsyn hän on vihkinyt meille uudeksi ja eläväksi tieksi, joka käy esiripun, se on hänen lihansa, kautta,

21 ja koska meillä on "suuri pappi, Jumalan huoneen haltija",

22 niin käykäämme esiin totisella sydämellä, täydessä uskon varmuudessa, sydän vihmottuna puhtaaksi pahasta omastatunnosta ja ruumis puhtaalla vedellä pestynä;

sluta med dem i kommande dagar», säger han: »Jag skall lägga mina lagar i deras hjärtan, och i deras sinnen skall jag skriva dem»;

17 och vidare: »Deras synder och deras orättfärdiga gärningar skall jag aldrig mer komma ihåg.»

18 Men där förlåtelse för dessa är given, där behöves icke mer något offer för synd.

19 Eftersom vi nu, mina bröder, hava en fast tillförsikt att få gå in i det allraheligaste i och genom Jesu blod,

20 i det att han åt oss har invigt en ny och levande väg ditin genom förlåten -- det är genom sitt kött --

21 och eftersom vi hava en stor överstepräst över Guds hus,

22 så låtom oss med uppriktiga hjärtan gå fram i full trosvisshet, bestänkta till våra hjärtan och därigenom renade från ett ont samvete, och till kroppen tvagna med

covenant unto them after these days, saith the Lord,—Giving my laws upon their hearts, upon their understandings also, will I inscribe them,

17 [He] also [saith]—of their sins, and of their lawlessnesses, I will in nowise be mindful any more.

18 But, wherever a remission of these is, there is, no further, offering, for sins.

19 Having therefore, brethren, freedom of speech for the entrance through the Holy place, by the blood of Jesus,

20 Which entrance he hath consecrated for us, as a way recent and living, through the veil, that is, his flesh,—

21 And having a great priest over the house of God,

22 Let us approach with a genuine heart, in full assurance of faith, having been sprinkled, as to our hearts, from an evil conscience, and bathed, as to our

rent vatten.

bodies, with pure water;

23 pysykäämme järkähtämättä toivon tunnustuksessa, sillä hän, joka antoi lupauksen, on uskollinen;

23 Låtom oss orygglig hålla fast vid hoppets bekännelse, ty den som har givit oss löftet, han är trofast.

23 Let us hold fast the confession of the hope without wavering,—for, faithful, is he that hath promised;

24 ja valvokaamme toinen toistamme rohkaisuksi toisillemme rakkauteen ja hyviin tekoihin;

24 Och låtom oss akta på varandra för att uppliva varandra till kärlek och goda gärningar;

24 And let us attentively consider one another, to provoke unto love and noble works,—

25 älkäämme jättäkö omaa seurakunnankokoustamme, niinkuin muutamien on tapana, vaan kehoittakaamme toisiamme, sitä enemmän, kuta enemmän näette tuon päivän lähestyvän.

25 låtom oss icke övergiva vår församlingsgemenskap, såsom somliga hava för sed, utan må vi förmana varandra -- detta så mycket mer som I sen huru »dagen» nalkas.

25 Not forsaking the assembling of ourselves together, according to the custom of some, but exhorting, and by so much the more as this, by as much as ye behold, the day, drawing near.

26 Sillä jos me tahallamme teemme syntiä, päästyämme totuuden tuntoon, niin ei ole enää uhria meidän syntiemme edestä,

26 Ty om vi med berått mod synda, sedan vi hava undfått kunskapen om sanningen, så återstår icke mer något offer för våra synder,

26 For, if, by choice, we be sinning, after the receiving of the full–knowledge of the truth, no longer, for sins, is there left over, a sacrifice,

27 vaan hirmuinen tuomion odotus ja tulen kiivaus, joka on kuluttava vastustajat.

27 utan allenast en förskräcklig väntan på dom och glöden av en eld som skall förtära motståndarna.

27 But some fearful reception of judgment and fiery jealousy, about to devour the opposers.

28 Joka hylkää Mooseksen lain, sen pitää armotta kahden tai kolmen todistajan todistuksen nojalla kuoleman:

28 Den som föraktar Moses' lag, han skall »efter två eller tre vittnens utsago» dödas utan barmhärtighet;

28 Any one having set aside a law of Moses, apart from compassions, upon [the testimony of] two

or three witnesses, dieth:

29 kuinka paljoa ankaramman rangaistuksen luulettekaan sen ansaitsevan, joka tallaa jalkoihinsa Jumalan Pojan ja pitää epäpyhänä liiton veren, jossa hänet on pyhitetty, ja pilkkaa armon Henkeä!

29 huru mycket svårare straff tron I icke då att den skall anses värd, som förtrampar Guds Son och aktar förbundets blod för orent -- det i vilket han har blivit helgad -- och som smädar nådens Ande!

29 Of how much sorer punishment, suppose ye, shall he be accounted worthy, who hath trampled underfoot the Son of God, and, the blood of the covenant, hath esteemed, a profane thing, by which he had been made holy, and, unto the Spirit of favour, hath offered wanton insult?

30 Sillä me tunnemme hänet, joka on sanonut: "Minun on kosto, minä olen maksava"; ja vielä: "Herra on tuomitseva kansansa."

30 Vi veta ju vem han är som sade: »Min är hämnden; jag skall vedergälla det», och åter: »Herren skall döma sitt folk.»

30 For we know him that hath said—To me, belongeth avenging, I, will recompense; and again—The Lord will judge his people.

31 Hirmuista on langeta elävän Jumalan käsiin.

31 Det är förskräckligt att falla i den levande Gudens händer.

31 A fearful thing [it is] to fall into the hands of a Living God!

32 Mutta muistakaa entisiä päiviä, jolloin te, valistetuiksi tultuanne, kestitte monet kärsimysten kilvoitukset,

32 Men kommen ihåg den förgångna tiden, då I, sedan ljuset hade kommit till eder, ståndaktigt uthärdaden mången lidandets kamp

32 But be calling to mind the former days, in which, once ye were illuminated, a great combat of sufferings, ye endured; —

33 kun te toisaalta olitte häväistysten ja ahdistusten alaisina, kaikkien katseltavina, toisaalta taas tulitte niiden osaveljiksi, joiden kävi samalla tavalla.

33 och dels själva genom smälek och misshandling bleven gjorda till ett skådespel för världen, dels leden med andra som fingo genomgå sådant.

33 Partly, indeed, because, both with reproaches and tribulations, ye were being made a spectacle, but, partly, because, into fellowship with them who were so involved,

ye were brought; —

34 Sillä vankien kanssa te olette kärsineet ja ilolla pitäneet hyvänänne omaisuutenne ryöstön, tietäen, että teillä on parempi tavara, joka pysyy.

34 Ty I haven delat de fångnas lidanden och med glädje underkastat eder att bliva berövade edra ägodelar. I vissten nämligen att I haven en egendom som är bättre och bliver beståndande.

34 For, even with them who were in bonds, ye sympathised, and, unto the seizure of your goods, with joy, ye bade welcome,— knowing that ye have yourselves, for a better possession and an abiding.

35 Älkää siis heittäkö pois uskallustanne, jonka palkka on suuri.

35 Så kasten nu icke bort eder frimodighet, som ju har med sig stor lön.

35 Do not, then, cast away your freedom of speech,—the which hath a great recompense.

36 Sillä te tarvitsette kestäväisyyttä, tehdäksenne Jumalan tahdon ja saadaksenne sen, mikä luvattu on.

36 I behöven nämligen ståndaktighet för att kunna göra Guds vilja och få vad utlovat är.

36 For, of endurance, ye have need, in order that, the will of God having done, Ye may bear away, the promise.

37 Sillä "vähän, aivan vähän aikaa vielä, niin tulee hän, joka tuleva on, eikä viivyttele;

37 Ty »ännu en helt liten tid, så kommer den som skall komma, och han skall icke dröja;

37 For, yet a little while, how short! how short! The Coming One will be here, and will not tarry;

38 mutta minun vanhurskaani on elävä uskosta, ja jos hän vetäytyy pois, ei minun sieluni mielisty häneen."

38 och min rättfärdige skall leva av tro. Men om någon drager sig undan, så finner min själ icke behag i honom».

38 But, my righteous one, by faith, shall live, and, if he draw back, my soul delighteth not in him.

39 Mutta me emme ole niitä, jotka vetäytyvät pois omaksi kadotukseksi, vaan niitä, jotka uskovat sielunsa pelastukseksi.

39 Dock, vi höra icke till dem som draga sig undan, sig själva till fördärv; vi höra till dem som tro och så vinna sina själar.

39 We, however, are not of a drawing back unto destruction, but, of faith, unto an acquisition of life.

11 luku

1 Mutta usko on luja luottamus siihen, mitä toivotaan, ojentautuminen sen mukaan, mikä ei näy.

2 Sillä sen kautta saivat vanhat todistuksen.

3 Uskon kautta me ymmärrämme, että maailma on rakennettu Jumalan sanalla, niin että se, mikä nähdään, ei ole syntynyt näkyväisestä.

4 Uskon kautta uhrasi Aabel Jumalalle paremman uhrin kuin Kain, ja uskon kautta hän sai todistuksen, että hän oli vanhurskas, kun Jumala antoi todistuksen hänen uhrilahjoistaan; ja uskonsa kautta hän vielä kuoltuaankin puhuu.

5 Uskon kautta otettiin Eenok pois, näkemättä kuolemaa, "eikä häntä enää ollut, koska Jumala oli ottanut hänet pois." Sillä ennen poisottamistaan

1 Men tron är en fast tillförsikt om det som man hoppas, en övertygelse om ting som man icke ser.

2 På grund av den fingo ju de gamle sitt vittnesbörd.

3 Genom tron förstå vi att världen har blivit fullbordad genom ett ord av Gud, så att det man ser icke har blivit till av något synligt.

4 Genom tron frambar Abel åt Gud ett bättre offer än Kain, och genom den fick han det vittnesbördet att han var rättfärdig, i det Gud själv gav vittnesbörd om hans offergåvor; och genom tron talar han ännu, fastän han är död.

5 Genom tron togs Enok bort, för att han icke skulle se döden; och »man såg honom icke mer, ty Gud tog honom bort». Förrän

1 But faith is, of things hoped for, a confidence, of facts, a conviction, when they are not seen;

2 For, thereby, well-attested were the ancients.

3 By faith, we understand the ages to have been fitted together, by declaration of God,—to the end that, not out of things appearing, should that which is seen, have come into existence.

4 By faith, a fuller sacrifice, did Abel, offer unto God, than Cain,—through which, he received witness that he was righteous, there being a witnessing upon his gifts, by God; and, through it, though he died, he yet is speaking.

5 By faith, Enoch was translated, so as not to see death, and was not found, because that, God, had translated him; for,

hän oli saanut todistuksen, että hän oli otollinen Jumalalle.

han togs bort, fick han nämligen det vittnesbördet att han hade täckts Gud;

before the translation, he had received witness that he had become well-pleasing unto God; —

6 Mutta ilman uskoa on mahdoton olla otollinen; sillä sen, joka Jumalan tykö tulee, täytyy uskoa, että Jumala on ja että hän palkitsee ne, jotka häntä etsivät.

6 men utan tro är det omöjligt att täckas Gud. Ty den som vill komma till Gud måste tro att han är till, och att han lönar dem som söka honom.

6 But, apart from faith, it is impossible to be well-pleasing; for he that approacheth unto God—must needs have faith, that he is, and that, to them who seek him out, a rewarder he becometh.

7 Uskon kautta rakensi Nooa, saatuaan ilmoituksen siitä, mikä ei vielä näkynyt, pyhässä pelossa arkin perhekuntansa pelastukseksi; ja uskonsa kautta hän tuomitsi maailman, ja hänestä tuli sen vanhurskauden perillinen, joka uskosta tulee.

7 Genom tron var det som Noa, sedan han hade fått uppenbarelse om något som man ännu icke såg, i from förtröstan byggde en ark för att rädda sitt hus; och genom den blev han världen till dom och fick till arvedel den rättfärdighet som hör tron till.

7 By faith, Noah, having received intimation concerning the things not yet seen, filled with reverence, prepared an ark to the saving of his house—through which he condemned the world, and, of the righteousness by way of faith, became heir.

8 Uskon kautta oli Aabraham kuuliainen, kun hänet kutsuttiin lähtemään siihen maahan, jonka hän oli saava perinnöksi, ja hän lähti tietämättä, minne oli saapuva.

8 Genom tron var Abraham lydig, när han blev kallad, och han drog så ut till det land som han skulle få till arvedel; han drog ut, fastän han icke visste vart han skulle komma.

8 By faith, being called, Abraham obeyed—to come forth into a place he was destined to receive for an inheritance; and he came forth, not well knowing whither he was coming.

9 Uskon kautta hän eli muukalaisena lupauksen maassa niinkuin vieraassa maassa, asuen teltoissa

9 Genom tron bosatte han sig såsom främling i det utlovade landet, likasom i ett

9 By faith, he sojourned in the land of promise, as a foreign land, in tents,

lisakin ja Jaakobin kanssa, jotka olivat saman lupauksen perillisiä;

främmande land, och bodde i tält med Isak och Jakob, som voro hans medarvingar till samma löfte.

dwelling, along with Isaac and Jacob, the joint–heirs of the same promise;

10 sillä hän odotti sitä kaupunkia, jolla on perustukset ja jonka rakentaja ja luoja on Jumala.

10 Ty han väntade på »staden med de fasta grundvalarna», vars byggmästare och skapare är Gud.

10 For he was awaiting the city having foundations, whose architect and builder is, God.

11 Uskon kautta sai Saarakin voimaa suvun perustamiseen, vieläpä yli-ikäisenä, koska hän piti luotettavana sen, joka oli antanut lupauksen.

11 Genom tron fick jämväl Sara, fastän överårig, kraft att bliva stammoder för en avkomma, i det hon höll den för trovärdig, som hade givit löftet.

11 By faith, even Sarah herself, received power for founding a seed, even beyond the season of life's prime,––seeing that, faithful, she reckoned, him that had promised;

12 Sentähden syntyikin yhdestä miehestä, vieläpä kuolettuneesta, niin suuri paljous, kuin on tähtiä taivaalla ja kuin meren rannalla hiekkaa, epälukuisesti.

12 Därför föddes ock av en och samme man, en som var så gott som död, avkomlingar »så talrika som stjärnorna på himmelen och som sanden på havets strand, som man icke kan räkna».

12 Wherefore, even from one, were born, and, as to these things, one who had become dead,—like the stars of the heaven, for multitude, and as the sand that is by the lip of the sea, that cannot be numbered.

13 Uskossa nämä kaikki kuolivat eivätkä luvattua saavuttaneet, vaan kaukaa he olivat sen nähneet ja sitä tervehtineet ja tunnustaneet olevansa vieraita ja muukalaisia maan päällä.

13 I tron dogo alla dessa, innan de ännu hade fått vad utlovat var; de hade allenast sett det i fjärran och hade hälsat det och bekänt sig vara »gäster och främlingar» på jorden.

13 In faith, all these died—not bearing away the promises, but, from afar, beholding and saluting them, and confessing that, strangers and sojourners, were they upon the land.

14 Sillä jotka näin puhuvat, ilmaisevat etsivänsä

14 De som så tala giva ju därmed till känna att

14 For, they who such things as these are

isänmaata.

de söka efter ett fädernesland.

saying, make it clear that, of a paternal home they are in quest;

15 Ja jos he olisivat tarkoittaneet sitä maata, josta olivat lähteneet, niin olisihan heillä ollut tilaisuus palata takaisin;

15 Och om de hade menat det land som de hade gått ut ifrån, så hade de haft tillfälle att vända tillbaka dit.

15 And, if indeed of that they had been mindful, from which they had come out, they might, in that case, have had an opportunity, to return;

16 mutta nyt he pyrkivät parempaan, se on taivaalliseen. Sentähden Jumala ei heitä häpeä, vaan sallii kutsua itseään heidän Jumalaksensa; sillä hän on valmistanut heille kaupungin.

16 Men nu stod deras håg till ett bättre, nämligen det himmelska. Därför blyges icke Gud för att kallas deras Gud; ty han har berett åt dem en stad.

16 But, now, after a better one, are they reaching, that is, a heavenly; wherefore God is not ashamed of them, to be invoked as, their God,—for he hath prepared for them, a city.

17 Uskon kautta uhrasi Aabraham, koetukselle pantuna, Iisakin, uhrasi ainoan poikansa, hän, joka oli lupaukset vastaanottanut

17 Genom tron var det som Abraham frambar Isak såsom offer, när han blev satt på prov; ja, sin ende son frambar han såsom offer, han som hade mottagit löftena,

17 By faith, Abraham, when tested, offered up Isaac, and, the only–begotten, would he have offered up, who the promises had accepted,—

18 ja jolle oli sanottu: "Iisakista sinä saat nimellesi jälkeläisen",

18 han till vilken det hade blivit sagt: »Genom Isak är det som säd skall uppkallas efter dig.»

18 Even him of whom it had been said—In Isaac, shall there be called to thee, a seed:

19 sillä hän päätti, että Jumala on voimallinen kuolleistakin herättämään; ja sen vertauskuvana hän saikin hänet takaisin.

19 Ty han tänkte på att Gud var mäktig att till och med uppväcka från de döda; från de döda fick han honom ock tillbaka, liknelsevis talat.

19 Accounting that, even from among the dead, God, was able, to raise [him], — whence, even in similitude, he bare him away.

20 Uskon kautta antoi Isak Jaakobille ja Eesaulle siunauksen, joka koski tulevaisiakin.

20 Genom tron gav jämväl Isak sin välsignelse åt Jakob och Esau för kommande tider.

20 By faith, even concerning things to come, did Isaac bless Jacob and Esau.

21 Uskon kautta siunasi Jaakob kuollessaan kumpaisenkin Joosefin pojista ja rukoili sauvansa päähän nojaten.

21 Genom tron välsignade den döende Jakob Josefs båda söner och tillbad, lutad mot ändan av sin stav.

21 By faith, Jacob, when about to die, blessed each of the sons of Joseph; and bowed in worship on the top of his staff.

22 Uskon kautta muistutti Joosef loppunsa lähetessä Israelin lasten lähdöstä ja antoi määräyksen luistansa.

22 Genom tron talade Josef, när han låg för döden, om Israels barns uttåg och gav befallning om vad som skulle göras med hans ben.

22 By faith, Joseph, when drawing to his end—concerning the exodus of the sons of Israel, called to remembrance, and, concerning his bones, gave commandment.

23 Uskon kautta pitivät Mooseksen vanhemmat häntä heti hänen syntymänsä jälkeen kätkössä kolme kuukautta, sillä he näkivät, että lapsi oli ihana; eivätkä he peljänneet kuninkaan käskyä.

23 Genom tron blev Moses vid sin födelse dold av sina föräldrar och hölls av dem gömd i tre månader, eftersom de sågo att »det var ett vackert barn»; och de läto icke förskräcka sig av konungens påbud.

23 By faith, Moses, when born—was hid three months by his parents, because, they saw, that, goodly, was, the child, and were not affrighted, at the decree of the king.

24 Uskon kautta kieltäytyi Mooses suureksi tultuaan kantamasta faraon tyttären pojan nimeä.

24 Genom tron försmådde Moses, sedan han hade blivit stor, att kallas Faraos dotterson.

24 By faith, Moses, when grown up—refused to be called the son of a daughter of a Pharaoh,

25 Hän otti mieluummin kärsiäkseen vaivaa yhdessä Jumalan kansan kanssa kuin saadakseen synnistä lyhytaikaista nautintoa,

25 Han ville hellre utstå lidande med Guds folk än för en kort tid leva i syndig njutning;

25 Rather choosing—to be jointly suffering ill–treatment with the people of God, than, for a season, to be having, sins enjoyment;

26 katsoen "Kristuksen pilkan" suuremmaksi rikkaudeksi kuin Egyptin aarteet; sillä hän käänsi katseensa palkintoa kohti.

26 han höll nämligen Kristi smälek för en större rikedom än Egyptens skatter, ty han hade sin blick riktad på lönen.

26 Accounting—as greater riches than Egypt's treasures, the reproach of the Anointed One; for he was looking away unto the recompense.

27 Uskon kautta hän jätti Egyptin pelkäämättä kuninkaan vihaa; sillä koska hän ikäänkuin näki sen, joka on näkymätön, niin hän kesti.

27 Genom tron övergav han Egypten, utan att låta förskräcka sig av konungens vrede; ty därigenom att han likasom såg den Osynlige kunde han härda ut.

27 By faith, he forsook Egypt—not put in fear of the wrath of the king; for, as seeing him who cannot be seen, he persevered.

28 Uskon kautta hän pani toimeen pääsiäisenvieton ja verensivelyn, ettei esikoisten surmaaja koskisi heihin.

28 Genom tron har han ock förordnat om påsken och blodbestrykningen, på det att »Fördärvaren», som förgjorde allt förstfött, icke skulle komma vid dem.

28 By faith, he hath kept the passover and the besmearing of the blood, lest, he that was destroying the first-born, should be touching them.

29 Uskon kautta he kulkivat poikki Punaisen meren ikäänkuin kuivalla maalla; jota yrittäessään egyptiläiset hukkuivat.

29 Genom tron drogo de fram genom Röda havet likasom på torra landet; men när egyptierna försökte gå samma väg, dränktes de.

29 By faith, they passed through the Red Sea, as over dry land,—which the Egyptians, seizing an attempt to do, were swallowed up.

30 Uskon kautta kaatuivat Jerikon muurit, sittenkuin niiden ympäri oli kuljettu seitsemän päivää.

30 Genom tron föllo Jerikos murar, sedan man i sju dagar hade gått runt omkring dem.

30 By faith, the walls of Jericho, fell, having been surrounded for seven days.

31 Uskon kautta pelastui portto Raahab joutumasta perikatoon yhdessä uppiniskaisten kanssa, kun oli, rauha mielessään, ottanut vakoojat luoksensa.

31 Genom tron undgick skökan Rahab att förgås tillsammans med de ohörsamma, eftersom hon hade tagit emot spejarna

31 By faith, Rahab the harlot perished not with them who refused to yield, she having welcomed the spies with peace.

	såsom vänner.	
32 Ja mitä minä vielä sanoisin? Sillä minulta loppuisi aika, jos kertoisin Gideonista, Baarakista, Simsonista, Jeftasta, Daavidista ja Samuelista ja profeetoista,	32 Och vad skall jag nu vidare säga? Tiden bleve mig ju för kort, ifall jag skulle förtälja om Gideon, Barak, Simson och Jefta, om David och Samuel och profeterna,	32 And what more can I say? For, time, will fail me while I go on telling—concerning Gideon, Barak, Sampson, Jephthah, David also, and Samuel, and the prophets,—
33 jotka uskon kautta kukistivat valtakuntia, pitivät vanhurskautta voimassa, saivat kokea lupauksien toteutumista, tukkivat jalopeurain kidat,	33 om dessa som genom tron besegrade konungariken, övade rättfärdighet, fingo löften uppfyllda, tillstoppade lejons gap,	33 Who, through faith––prevailed in contest over kingdoms, wrought righteousness, attained unto promises, shut the mouths of lions,
34 sammuttivat tulen voiman, pääsivät miekanteriä pakoon, voimistuivat heikkoudesta, tulivat väkeviksi sodassa, ajoivat pakoon muukalaisten sotajoukot.	34 dämpade eldens kraft, undkommo svärdets egg, blevo starka från att hava varit svaga, blevo väldiga i krig och drevo främmande härar på flykten.	34 Quenched the power of fire, escaped the mouths of the sword, were made powerful from weakness, became mighty in battle, overturned, camps of aliens;
35 On ollut vaimoja, jotka ylösnousemuksen kautta ovat saaneet kuolleensa takaisin. Toiset ovat antaneet kiduttaa itseään eivätkä ole ottaneet vastaan vapautusta, että saisivat paremman ylösnousemuksen;	35 Kvinnor funnos som fingo igen sina döda genom deras uppståndelse. Andra läto sig läggas på sträckbänk och ville icke taga emot någon befrielse, i hopp om en så mycket bättre uppståndelse.	35 Women received, by resurrection, their dead; but, others, were put to the rack, not accepting redemption, that, unto a better resurrection, they might attain:
36 toiset taas ovat saaneet kokea pilkkaa ja ruoskimista, vieläpä kahleita ja vankeutta;	36 Andra åter underkastade sig begabberi och gisselslag, därtill ock	36 Others, again, of mockings and scourgings, received trial, nay! further, of

bojor och fängelse;

bonds and imprisonments:

37 heitä on kivitetty, kiusattu, rikki sahattu, miekalla surmattu; he ovat kierrelleet ympäri lampaannahoissa ja vuohennahoissa, puutteenalaisina, ahdistettuina, pahoinpideltyinä -

37 de blevo stenade, marterade, söndersågade, dödade med svärd. De gingo omkring höljda i fårskinn och gethudar, nödställda, misshandlade, plågade,

37 They were stoned, were pierced through, were sawn asunder, by murder, with a sword, died, went about in sheep–skins, in goat–hides,—being in want, suffering tribulation, enduring ill–treatment:

38 he, jotka olivat liian hyviä tälle maailmalle -; he ovat harhailleet erämaissa ja vuorilla ja luolissa ja maakuopissa.

38 dessa människor som världen icke var värdig att hysa; de irrade omkring i öknar och bergstrakter och levde i hålor och jordkulor.

38 Of whom the world, was not worthy––upon deserts, wandering, and mountains, and in caves,—and in the caverns of the earth.

39 Ja vaikka nämä kaikki uskon kautta olivat todistuksen saaneet, eivät he kuitenkaan saavuttaneet sitä, mikä oli luvattu;

39 Och fastän alla dessa genom tron hava fått sitt vittnesbörd, undfingo de ändå icke vad utlovat var;

39 And, these all, though they obtained witness through their faith, yet bare not away, the promise:

40 sillä Jumala oli varannut meitä varten jotakin parempaa, etteivät he ilman meitä pääsisi täydellisyyteen.

40 ty Gud hade åt oss utsett något bättre, på det att de icke oss förutan skulle bliva fullkomnade.

40 God, for us, something better providing,—that, not apart from us, should they be made, perfect.

12 luku

1 Sentähden, kun meillä on näin suuri pilvi todistajia ympärillämme, pankaamme mekin pois kaikki, mikä meitä painaa, ja synti, joka niin helposti meidät kietoo, ja juoskaamme kestävinä edessämme olevassa

1 Alltså, då vi nu hava omkring oss en så stor hop av vittnen, må ock vi lägga av allt som är oss till hinder, och särskilt synden, som så hårt omsnärjer oss, och med uthållighet löpa framåt i den

1 Therefore, indeed, seeing that, we also, have encircling us, so great a cloud of witnesses, stripping off every incumbrance and the easily entangling sin, with endurance, let us be

kilvoituksessa,

2 silmät luotuina uskon alkajaan ja täyttäjään, Jeesukseen, joka hänelle tarjona olevan ilon sijasta kärsi ristin, häpeästä välittämättä, ja istui Jumalan valtaistuimen oikealle puolelle.

3 Ajatelkaa häntä, joka syntisiltä on saanut kärsiä sellaista vastustusta itseänsä kohtaan, ettette väsyisi ja menettäisi toivoanne.

4 Ette vielä ole verille asti tehneet vastarintaa, taistellessanne syntiä vastaan,

5 ja te olette unhottaneet kehoituksen, joka puhuu teille niinkuin lapsille: "Poikani, älä pidä halpana Herran kuritusta, äläkä menetä toivoasi, kun hän sinua nuhtelee;

6 sillä jota Herra rakastaa, sitä hän kurittaa; ja hän ruoskii jokaista lasta, jonka hän ottaa huomaansa."

tävlingskamp som är oss förelagd.

2 Och må vi därvid se på Jesus, trons hövding och fullkomnare, på honom, som i stället för att taga den glädje som låg framför honom, utstod korsets lidande och aktade smäleken för intet, och som nu sitter på högra sidan om Guds tron.

3 Ja, på honom, som har utstått så mycken gensägelse av syndare, på honom mån I tänka, så att I icke tröttnen och uppgivens i edra själar.

4 Ännu haven I icke stått emot ända till blods, i eder kamp mot synden.

5 Och I haven alldeles förgätit den förmaningens röst som talar med eder, såsom man talar med söner: »Min son, förkasta icke Herrens aga, och giv dig icke över, när du tuktas av honom.

6 Ty den Herren älskar, den agar han, och han straffar med riset var son som han

running, the race that is lying before us,

2 Looking away unto our faith's Princely–leader and perfecter, Jesus,—who, in consideration of the joy lying before him, endured a cross, shame, despising! And, on the right hand of the throne of God, hath taken his seat.

3 For take ye into consideration—him who hath endured, such contradiction, by sinners against themselves, lest ye be wearied, in your souls becoming exhausted.

4 Not yet unto blood, have ye resisted, against sin, waging a contest;

5 And ye have quite forgotten the exhortation which, indeed, with you as with sons, doth reason:—My son! be not slighting the discipline of the Lord, neither be fainting, when by him, thou art reproved;

6 For, whom the Lord loveth, he doth, discipline, and scourgeth every son

har kär.»

whom he doth welcome home.

7 Kurituksekseenne te kärsitte; Jumala kohtelee teitä niinkuin lapsia. Sillä mikä on se lapsi, jota isä ei kurita?

7 Det är till eder fostran som I fån utstå lidande; Gud handlar med eder såsom med söner. Ty var finnes den son som icke bliver agad av sin fader?

7 For the sake of discipline, persevere! As towards sons, God, beareth himself, towards you; for who is a son whom a father doth not discipline?

8 Mutta jos te olette ilman kuritusta, josta kaikki ovat osallisiksi tulleet, silloinhan te olette äpäriä ettekä lapsia.

8 Om I lämnadens utan aga, medan alla andra finge sin del därav, så voren I oäkta söner och icke äkta.

8 If however ye are without discipline, whereof, all, have received a share, then, are ye, bastards, and, not sons.

9 Ja vielä: meillä oli ruumiilliset isämme kurittajina, ja heitä me kavahdimme; emmekö paljoa ennemmin olisi alamaiset henkien Isälle, että eläisimme?

9 Vidare: vi hava haft köttsliga fäder, som agade oss, och vi visade försyn för dem; skola vi då icke mycket mer vara underdåniga andarnas Fader, så att vi få leva?

9 Furthermore, indeed, the fathers of our flesh, we used to have, as administrators of discipline, and we used to pay deference: shall we not, much rather, submit ourselves to the Father of our spirits and, live?

10 Sillä nuo kurittivat meitä vain muutamia päiviä varten, oman ymmärryksensä mukaan, mutta tämä kurittaa meitä tosi parhaaksemme, että me pääsisimme osallisiksi hänen pyhyydestään.

10 De förra agade oss ju för en kort tid, såsom det syntes dem gott, men denne agar oss för vårt verkliga gagn, för att vi skola få del av hans helighet.

10 For, they, indeed, for a few days, according to that which seemed good to them, were administering discipline; but, he, unto that which is profitable, with view to our partaking of his holiness:

11 Mikään kuritus ei tosin sillä kertaa näytä olevan

11 Väl synes alla aga för tillfället vara icke

11 But, no discipline, for the present,

iloksi, vaan murheeksi, mutta jälkeenpäin se antaa vanhurskauden rauhanhedelmän niille, jotka sen kautta ovat harjoitetut.

12 Sentähden: "Ojentakaa hervonneet kätenne ja rauenneet polvenne";

13 ja: "tehkää polut suoriksi jaloillenne", ettei ontuvan jalka nyrjähtäisi, vaan ennemmin parantuisi.

14 Pyrkikää rauhaan kaikkien kanssa ja pyhitykseen, sillä ilman sitä ei kukaan ole näkevä Herraa;

15 ja pitäkää huoli siitä, ettei kukaan jää osattomaksi Jumalan armosta, "ettei mikään katkeruuden juuri pääse kasvamaan ja tekemään häiriötä", ja monet sen kautta tule saastutetuiksi,

16 ja ettei kukaan olisi haureellinen tahi epäpyhä niinkuin Eesau, joka yhdestä ateriasta myi esikoisuutensa.

17 Sillä te tiedätte, että hänet sittemminkin, kun

till glädje, utan till sorg; men efteråt bär den, för dem som hava blivit fostrade därmed, en fridsfrukt som är rättfärdighet.

12 Alltså: »stärken maktlösa händer och vacklande knän»,

13 och »gören räta stigar för edra fötter», så att den fot som haltar icke vrides ur led, utan fastmer bliver botad.

14 Faren efter frid med alla och efter helgelse; ty utan helgelse får ingen se Herren.

15 Och sen till, att ingen går miste om Guds nåd, och att ingen giftig rot skjuter skott och bliver till fördärv, så att menigheten därigenom bliver besmittad;

16 sen till, att ingen är en otuktig människa eller ohelig såsom Esau, han som för en enda maträtt sålde sin förstfödslorätt.

17 I veten ju att han ock sedermera blev

indeed, seemeth to be of joy, but of sorrow: afterwards, however—to them who thereby have been trained, it yieldeth peaceful fruit, of righteousness.

12 Wherefore, the slackened hands and paralysed knees, restore ye,

13 And, straight tracks, be making for your feet—that the lame member may not be dislocated, but, be healed rather.

14 Peace, be pursuing, with all, and the obtaining of holiness,—without which no one shall see the Lord:

15 Using oversight—lest any one be falling behind from the favour of God,—lest any root of bitterness, springing up above, be causing trouble, and, through it, the many, be defiled:

16 Lest there be any fornicator, or profane person, like Esau,—who, for the sake of one meal, yielded up his own firstborn rights;

17 For ye know that, afterwards—when he

hän tahtoi päästä siunausta perimään, hyljättiin; sillä hän ei löytänyt tilaa peruutukselle, vaikka hän kyynelin sitä pyysi.

18 Sillä te ette ole käyneet sen vuoren tykö, jota voidaan käsin koskea ja joka tulessa palaa, ettekä synkeyden, ette pimeyden, ette myrskyn,
19 ette pasunan kaiun ettekä äänen tykö, joka puhui niin, että ne, jotka sen kuulivat, pyysivät, ettei heille enää puhuttaisi;

20 sillä he eivät voineet kestää tätä käskyä: "Koskettakoon vuorta vaikka eläinkin, se kivitettäköön";

21 ja niin hirmuinen oli se näky, että Mooses sanoi: "Minä olen peljästynyt ja vapisen";

22 vaan te olette käyneet Siionin vuoren tykö ja elävän Jumalan kaupungin, taivaallisen Jerusalemin tykö, ja kymmenien tuhansien enkelien tykö,

avvisad, när han på grund av arvsrätt ville få välsignelsen; han kunde nämligen icke vinna någon ändring, fastän han med tårar sökte därefter.
18 Ty I haven icke kommit till ett berg som man kan taga på, ett som »brann i eld», icke till »töcken och mörker» och storm,
19 icke till »basunljud» och till en »röst» som talade så, att de som hörde den bådo att intet ytterligare skulle talas till dem.

20 Ty de kunde icke härda ut med det påbud som gavs dem: »Också om det är ett djur som kommer vid berget, skall det stenas.»

21 Och så förskräcklig var den syn man såg, att Moses sade: »Jag är förskräckt och bävar.»

22 Nej, I haven kommit till Sions berg och den levande Gudens stad, det himmelska Jerusalem, och till änglar i mångtusental,

even wished to inherit the blessing, he was rejected; for, place of repentance, found he none, even though, with tears, he diligently sought it.
18 For ye have not approached—unto, a searching and scorching fire, and gloom, and mist, and tempest,
19 And a trumpets peal,—and a sound of things spoken:—from which they who heard excused themselves, lest there should be added to them, a word;

20 For they could not bear, that which was being enjoined,—and, should a beast be touching the mountain, it shall be stoned;

21 And, so fearful was that which was showing itself, Moses, said—I am terrified, and do tremble!

22 But ye have approached—unto Zion's mountain, and unto the city of a Living God, a heavenly Jerusalem,—and unto myriads of

messengers,

23 taivaissa kirjoitettujen esikoisten juhlajoukon ja seurakunnan tykö, ja tuomarin tykö, joka on kaikkien Jumala, ja täydellisiksi tulleitten vanhurskasten henkien tykö,

23 till en högtidsskara och församling av förstfödda söner som äro uppskrivna i himmelen, och till en domare som är allas Gud, och till fullkomnade rättfärdigas andar,

23 in high festival,—and unto an assembly of firstborn ones, enrolled in the heavens,—and unto God, judge of all,—and unto the spirits of righteous ones made perfect,—

24 ja uuden liiton välimiehen, Jeesuksen, tykö, ja vihmontaveren tykö, joka puhuu parempaa kuin Aabelin veri.

24 och till ett nytt förbunds medlare, Jesus, och till ett stänkelseblod som talar bättre än Abels blod.

24 And unto the mediator of a new covenant, Jesus,—and unto the blood of sprinkling, more excellently speaking, than, Abel.

25 Katsokaa, ettette torju luotanne häntä, joka puhuu; sillä jos nuo, jotka torjuivat luotaan hänet, joka ilmoitti Jumalan tahdon maan päällä, eivät voineet päästä pakoon, niin paljoa vähemmän me, jos käännymme pois hänestä, joka ilmoittaa sen taivaista.

25 Sen till, att I icke visen ifrån eder honom som talar. Ty om dessa icke kunde undfly, när de visade ifrån sig honom som här på jorden kungjorde Guds vilja, huru mycket mindre skola då vi kunna det, om vi vända oss ifrån honom som kungör sin vilja från himmelen?

25 Beware, lest ye excuse yourselves from him that speaketh; for, if, they escaped not, who excused themselves from him who on earth was warning, how much less, shall, we, who from him that warneth from the heavens, do turn ourselves away:

26 Silloin hänen äänensä järkytti maata, mutta nyt hän on luvannut sanoen: "Vielä kerran minä liikutan maan, jopa taivaankin."

26 Hans röst kom då jorden att bäva; men nu har han lovat och sagt: »Ännu en gång skall jag komma icke allenast jorden, utan ock himmelen att bäva.»

26 Whose voice shook the earth, then, but, now, hath he promised, saying—Yet once for all, I, will shake—not only the earth, but, also the heaven.

27 Mutta tuo "vielä kerran" osoittaa, että ne, mitkä

27 Dessa ord »ännu en gång» giva till

27 But, the saying, Yet once for all, maketh

järkkyvät, koska ovat luotuja, tulevat muuttumaan, että ne, jotka eivät järky, pysyisivät.

28 Sentähden, koska me saamme valtakunnan, joka ei järky, olkaamme kiitolliset ja siten palvelkaamme Jumalaa, hänelle mielihyväksi, pyhällä arkuudella ja pelolla;

29 sillä meidän Jumalamme on kuluttavainen tuli.

13 luku

1 Pysyköön veljellinen rakkaus.
2 Älkää unhottako vieraanvaraisuutta; sillä sitä osoittamalla muutamat ovat tietämättään saaneet pitää enkeleitä vierainaan.

3 Muistakaa vankeja, niinkuin olisitte itsekin heidän kanssaan vangittuina; muistakaa pahoinpideltyjä, sillä onhan teillä itsellännekin ruumis.

känna att de ting, som kunna bäva, skola, eftersom de äro skapade, bliva förvandlade, för att de ting, som icke kunna bäva, skola bliva beståndande.

28 Därför, då vi nu skola undfå ett rike som icke kan bäva, så låtom oss vara tacksamma. På det sättet tjäna vi Gud, honom till behag, med helig fruktan och räddhåga.

29 Ty »vår Gud är en förtärande eld».

1 Förbliven fasta i broderlig kärlek.
2 Förgäten icke att bevisa gästvänlighet; ty genom gästvänlighet hava några, utan att veta det, fått änglar till gäster.
3 Tänken på dem som äro fångna, likasom voren I deras medfångar, och tänken på dem som utstå misshandling, eftersom också I själva haven en kropp.

clear the removal of the things which can be shaken, as of things done with,—that they may remain, which cannot be shaken.

28 Wherefore, seeing that, of a kingdom not to be shaken, we are receiving possession, let us have gratitude—whereby we may be rendering divine service well–pleasingly unto God, with reverence and awe;
29 For, even our God, is a consuming fire.

1 Let brotherly love continue.
2 Of the entertaining of strangers, be not forgetful, for, hereby, unawares, have some entertained, messengers.
3 Bear in mind them who are in bonds, as having become jointly bound,—them who are suffering ill–treatment, as being yourselves also in the body.

4 Avioliitto pidettäköön kunniassa kaikkien kesken, ja aviovuode saastuttamatonna; sillä haureelliset ja avionrikkojat Jumala tuomitsee.

4 Äktenskapet må hållas i ära bland alla, och äkta säng bevaras obesmittad; ty otuktiga människor och äktenskapsbrytare skall Gud döma.

4 Let marriage be honourable in all, and the bed undefiled, for, fornicators and adulterers, God, will judge.

5 Älkää olko vaelluksessanne ahneita; tyytykää siihen, mitä teillä on; sillä hän itse on sanonut: "En minä sinua hylkää enkä sinua jätä";

5 Varen i eder handel och vandel fria ifrån penningbegär; låten eder nöja med vad I haven. Ty han har själv sagt: »Jag skall icke lämna dig eller övergiva dig.»

5 Without fondness for money, be your way of life,—being content with the present things,—for, he, hath said: In nowise, thee, will I leave, no indeed! in nowise, thee, will I forsake:

6 niin että me turvallisin mielin sanomme: "Herra on minun auttajani, en minä pelkää; mitä voi ihminen minulle tehdä?"

6 Alltså kunna vi dristigt säga: »Herren är min hjälpare, jag skall icke frukta; vad kunna människor göra mig?»

6 So that, taking courage, we may be saying—The Lord, hasteth to my cry,—I will not be put in fear: what shall, man, do unto me?

7 Muistakaa johtajianne, jotka ovat puhuneet teille Jumalan sanaa; katsokaa, kuinka heidän vaelluksensa on päättynyt, ja seuratkaa heidän uskoansa.

7 Tänken på edra lärare, som hava talat Guds ord till eder; sen huru de slutade sin levnad, och efterföljen deras tro.

7 Be mindful of them who are guiding you, who, indeed, have spoken unto you, the word of God: the outgoing of whose behaviour, reviewing, be imitating, their faith.

8 Jeesus Kristus on sama eilen ja tänään ja iankaikkisesti.

8 Jesus Kristus är densamme i går och i dag, så ock i evighet.

8 Jesus Christ, yesterday, and today, is the same,—and unto the ages.

9 Älkää antako monenlaisten ja vieraiden oppien itseänne vietellä; sillä on hyvä, että sydän

9 Låten eder icke vilseföras av allahanda främmande läror. Ty det är gott att bliva

9 With teachings, manifold and strange, be not carried aside; for it is, noble, that,

saa vahvistusta armosta eikä ruuista, joista ne, jotka niitä menoja ovat noudattaneet, eivät ole mitään hyötyneet.

styrkt i sitt hjärta genom nåd och icke genom offermåltider; de som hava befattat sig med sådant hava icke haft något gagn därav.

with gratitude, should, the heart, be getting confirmed,—not with matters of food, in which, they who are walking, have not been profited.

10 Meillä on uhrialttari, josta majassa palvelevilla ei ole valta syödä.

10 Vi hava ett altare, från vilket de som göra tjänst vid tabernaklet icke hava rätt att få något att äta.

10 We have an altar—to eat out of which, they, have no right, who in the tent are doing divine service;

11 Sillä niiden eläinten ruumiit, joiden veren ylimmäinen pappi syntien sovitukseksi kantaa kaikkeinpyhimpään, poltetaan ulkopuolella leirin.

11 Det är ju så, att kropparna av de djur, vilkas blod översteprästen bär in i det allraheligaste till försoning för synd, »brännas upp utanför lägret».

11 For, in the case of those living creatures, whose blood for sins is carried into the holy place, through means of the high–priest, the bodies of these, are burned up, outside the camp.

12 Sentähden myös Jeesus, pyhittääkseen omalla verellänsä kansan, kärsi portin ulkopuolella.

12 Därför var det ock utanför stadsporten som Jesus utstod sitt lidande, för att han genom sitt eget blod skulle helga folket.

12 Wherefore, Jesus also, that he might hallow the people through means of his own blood, outside the gate, suffered:

13 Niin menkäämme siis hänen tykönsä "ulkopuolelle leirin", hänen pilkkaansa kantaen;

13 Låtom oss alltså gå ut till honom »utanför lägret» och bära hans smälek.

13 Now, therefore, let us be going forth unto him, outside the camp, his reproach bearing.

14 sillä ei meillä ole täällä pysyväistä kaupunkia, vaan tulevaista me etsimme.

14 Ty vi hava här ingen varaktig stad, utan söka efter den tillkommande staden.

14 For we have not here an abiding city, but, unto that which is to be, are we seeking our way.

15 Uhratkaamme siis hänen kauttansa Jumalalle joka aika kiitosuhria, se on: niiden huulten hedelmää,

15 Så låtom oss då genom honom alltid till Gud »frambära ett lovets offer», det är

15 Through him, let us be offering up a sacrifice of praise, continually, unto God;

jotka hänen nimeänsä ylistävät.

16 Mutta älkää unhottako tehdä hyvää ja jakaa omastanne, sillä senkaltaisiin uhreihin Jumala mielistyy.

17 Olkaa kuuliaiset johtajillenne ja tottelevaiset, sillä he valvovat teidän sielujanne niinkuin ne, joiden on tehtävä tili, että he voisivat tehdä sitä ilolla eikä huokaillen; sillä se ei ole teille hyödyllistä.

18 Rukoilkaa meidän edestämme; sillä me tiedämme, että meillä on hyvä omatunto, koska tahdomme kaikessa hyvin vaeltaa.

19 Vielä hartaammin kehoitan teitä näin tekemään, että minut sitä pikemmin annettaisiin teille takaisin.

20 Mutta rauhan Jumala, joka on kuolleista nostanut hänet, joka iankaikkisen liiton veren kautta on se

»en frukt ifrån läppar» som prisa hans namn.

16 Men förgäten icke att göra gott och dela med eder, ty sådana offer har Gud behag till.

17 Varen edra lärare hörsamma, och böjen eder för dem; ty de vaka över edra själar, eftersom de skola avlägga räkenskap. Må de då kunna göra det med glädje, och icke med suckan, ty detta vore eder icke nyttigt.

18 Bedjen för oss; ty vi tro oss hava ett gott samvete, eftersom vi söka att i alla stycken föra en god vandel.

19 Och jag uppmanar eder att göra detta, så mycket mer som jag hoppas att därigenom dess snarare bliva återgiven åt eder.

20 Men fridens Gud, som från de döda har återfört vår Herre Jesus, vilken genom ett

that is, a fruit of lips confessing unto his name.

16 But, of the doing good and of fellowship, be not forgetful; for, with such sacrifices as these, is, God, well–pleased.

17 Be yielding unto them who are guiding you, and submit yourselves; for they are watching over your souls, as having an account to render, that, with joy the same they may be doing, and not with sighing,—for, unprofitable unto you, were, this.

18 Be praying for us; for we persuade ourselves that an honourable conscience have we, in all things honourably, desiring to behave ourselves.

19 But, much more abundantly, do I exhort you the same to do, that, more speedily, I may be restored, unto you.

20 But, the God of peace, He that led up from among the dead the great Shepherd of

suuri lammasten paimen, meidän Herramme Jeesuksen,

21 hän tehköön teidät kykeneviksi kaikkeen hyvään, voidaksenne toteuttaa hänen tahtonsa, ja vaikuttakoon teissä sen, mikä on hänelle otollista, Jeesuksen Kristuksen kautta; hänelle kunnia aina ja iankaikkisesti! Amen.

22 Minä pyydän teitä, veljet: kestäkää tämä kehoituksen sana; sillä lyhykäisesti minä olen teille kirjoittanut.

23 Tietäkää, että veljemme Timoteus on päästetty vapaaksi; ja jos hän pian tulee, saan minä hänen kanssaan nähdä teidät.

24 Sanokaa tervehdys kaikille johtajillenne ja kaikille pyhille. Tervehdyksen lähettävät teille ne, jotka ovat Italiasta.

25 Armo olkoon kaikkien teidän kanssanne.

evigt förbunds blod är den store herden för fåren,

21 han fullkomne eder i allt vad gott är, så att I gören hans vilja; och han verke i oss vad som är välbehagligt inför honom, genom Jesus Kristus. Honom tillhör äran i evigheternas evigheter. Amen.

22 Jag beder eder, mina bröder: tagen icke illa upp dessa förmaningens ord; jag har ju ock skrivit till eder helt kort.

23 Veten att vår broder Timoteus har blivit lösgiven. Om han snart kommer hit, vill jag tillsammans med honom besöka eder.

24 Hälsen alla edra lärare och alla de heliga. De italiska bröderna hälsa eder.

25 Nåd vare med eder alla.

the sheep, with the blood of an age–abiding covenant,—our Lord Jesus,

21 Fit you, by every good work, for the doing of his will, doing within us, that which is well–pleasing, before him through Jesus Christ: to whom be the glory, unto the ages of ages. Amen.

22 Now I exhort you, brethren, bear with the word of exhortation,—for, even with brief [words], have I sent unto you.

23 Know ye that our brother Timothy hath been set at liberty,—with whom, if more speedily he be coming, I will see you.

24 Salute all them who are guiding you, and all the saints: they from Italy, salute you.

25 Favour be with you all.

PIETARIN ENSIMMÄINEN KIRJE

1 luku

1 Pietari, Jeesuksen Kristuksen apostoli, valituille muukalaisille, jotka asuvat hajallaan Pontossa, Galatiassa, Kappadokiassa, Aasiassa ja Bityniassa,

2 ja jotka Isän Jumalan edeltätietämisen mukaan ovat Hengen pyhittämisen kautta valitut Jeesuksen Kristuksen kuuliaisuuteen ja hänen verellänsä vihmottaviksi. Lisääntyköön teille armo ja rauha.

3 Ylistetty olkoon meidän Herramme Jeesuksen Kristuksen Jumala ja Isä, joka suuren laupeutensa mukaan on uudestisynnyttänyt meidät elävään toivoon Jeesuksen Kristuksen kuolleistanousemisen kautta,
4 turmeltumattomaan ja saastumattomaan ja katoamattomaan perintöön, joka taivaissa on säilytettynä teitä varten,
5 jotka Jumalan voimasta uskon kautta varjellutte pelastukseen, joka on valmis ilmoitettavaksi

1 Petrus, Jesu Kristi apostel, hälsar de utvalda främlingar som bo kringspridda i Pontus, Galatien, Kappadocien, provinsen Asien och Bitynien,
2 utvalda enligt Guds, Faderns, försyn, i helgelse i Anden, till lydnad och till bestänkelse med Jesu Kristi blod. Nåd och frid föröke sig hos eder.

3 Lovad vare vår Herres, Jesu Kristi, Gud och Fader, som efter sin stora barmhärtighet har genom Jesu Kristi uppståndelse från de döda fött oss på nytt till ett levande hopp,

4 till ett oförgängligt, obesmittat och ovanskligt arv, som i himmelen är förvarat åt eder,
5 I som med Guds makt bliven genom tro bevarade till en frälsning som är

1 Peter, an apostle of Jesus Christ, unto the chosen pilgrims of the dispersion, throughout Pontus, Galatia, Cappadocia, Asia and Bithynia,—
2 [Chosen] according to the fore–knowledge of God the Father, in sanctification of Spirit, unto obedience and the sprinkling of the blood of Jesus Christ, Favour unto you, and peace, be multiplied!
3 Blessed be the God and Father of our Lord Jesus Christ, Who, according to his great mercy, hath regenerated us unto a living hope, through the resurrection of Jesus Christ from among the dead,
4 Unto an inheritance, incorruptible and undefiled and unfading, reserved in the heavens for you
5 who, in God's power, are being guarded through faith unto salvation—ready to be

viimeisenä aikana.

6 Sentähden te riemuitsette, vaikka te nyt, jos se on tarpeellista, vähän aikaa kärsittekin murhetta moninaisissa kiusauksissa,
7 että teidän uskonne kestäväisyys koetuksissa havaittaisiin paljoa kallisarvoisemmaksi kuin katoava kulta, joka kuitenkin tulessa koetellaan, ja koituisi kiitokseksi, ylistykseksi ja kunniaksi Jeesuksen Kristuksen ilmestyessä.

8 Häntä te rakastatte, vaikka ette ole häntä nähneet, häneen te uskotte, vaikka ette nyt häntä näe, ja riemuitsette sanomattomalla ja kirkastuneella ilolla,

9 sillä te saavutatte uskon päämäärän, sielujen pelastuksen.

10 Sitä pelastusta ovat etsineet ja tutkineet profeetat, jotka ovat ennustaneet teidän osaksenne tulevasta armosta,

beredd för att uppenbaras i den yttersta tiden.
6 Därför mån I fröjda eder, om I ock nu en liten tid, där så måste ske, liden bedrövelse under allahanda prövningar,
7 för att, om eder tro håller provet -- vilket är mycket mer värt än guldet, som förgås, men som dock genom eld bliver beprövat -- detta må befinnas lända eder till pris, härlighet och ära vid Jesu Kristi uppenbarelse.
8 Honom älsken I utan att hava sett honom; och fastän I ännu icke sen honom, tron I dock på honom och fröjden eder över honom med outsäglig och härlig glädje,
9 då I nu ären på väg att vinna det som är målet för eder tro, nämligen edra själars frälsning.
10 Angående denna frälsning hava profeter ivrigt forskat och rannsakat, de som profeterade om den nåd som skulle vederfaras eder.

revealed in the last ripe time:

6 Wherein ye exult, though, for a little, just now, if needful, put to grief in manifold temptations,

7 In order that the proving of your faith—much more precious than of gold that perisheth even though, by means of fire, it is proved—may be found unto praise and glory and honour in the revealing of Jesus Christ,—
8 Whom, not having seen, ye love, on whom, though at present not looking, but believing, ye exult with joy unspeakable and filled with glory,

9 Being about to bear away the end of your faith—a salvation of souls:

10 Concerning which salvation, prophets—who concerning the favour for you, did prophesy—sought out and searched out,

11 ovat tutkineet, mihin tai millaiseen aikaan heissä oleva Kristuksen Henki viittasi, edeltäpäin todistaessaan Kristusta kohtaavista kärsimyksistä ja niiden jälkeen tulevasta kunniasta.

11 De hava rannsakat för att finna vilken och hurudan tid det var som Kristi Ande i dem hänvisade till, när han förebådade de lidanden som skulle vederfaras Kristus, och den härlighet som därefter skulle följa.

11 Searching into what particular, or what manner, of season the Spirit of Christ which was in them was pointing to, when witnessing beforehand as to—The sufferings, for Christ, and the glories, after these,—

12 Ja heille, koska he eivät palvelleet itseänsä, vaan teitä, ilmoitettiin se, mikä nyt on teille julistettu niiden kautta, jotka taivaasta lähetetyssä Pyhässä Hengessä ovat teille evankeliumia julistaneet; ja siihen enkelitkin halajavat katsahtaa.

12 Och det blev uppenbarat för dem att det icke var sig själva, utan eder, som de tjänade härmed. Om samma ting har nu en förkunnelse kommit till eder genom de män som i helig ande, nedsänd från himmelen, hava för eder predikat evangelium; och i de tingen åstunda jämväl änglar att skåda in.

12 Unto whom it was revealed—that, Not unto themselves, but unto us, they were ministering them, which things have, now, been announced unto you through them who have told you the good tidings with Holy Spirit sent forth from heaven: into which things messengers are coveting to obtain a nearer view.

13 Vyöttäkää sentähden mielenne kupeet ja olkaa raittiit; ja pankaa täysi toivonne siihen armoon, joka teille tarjotaan Jeesuksen Kristuksen ilmestymisessä.

13 Omgjorden därför edert sinnes länder och varen nyktra; och sätten med full tillit edert hopp till den nåd som bjudes eder i och med Jesu Kristi uppenbarelse.

13 Wherefore, girding up the loins of your mind, keeping sober, perseveringly direct your hope unto the favour, being borne along to you, in the revealing of Jesus Christ:

14 Niinkuin kuuliaisten lasten tulee, älkää mukautuko niiden himojen mukaan, joissa te ennen,

14 Då I nu haven kommit till lydnad, så följen icke de begärelser som I förut,

14 As obedient persons, not configuring yourselves unto your former

tietämättömyytenne aikana, elitte,

15 vaan sen Pyhän mukaan, joka on teidät kutsunut, tulkaa tekin kaikessa vaelluksessanne pyhiksi.

16 Sillä kirjoitettu on: "Olkaa pyhät, sillä minä olen pyhä."

17 Ja jos te Isänänne huudatte avuksi häntä, joka henkilöön katsomatta tuomitsee kunkin hänen tekojensa mukaan, niin vaeltakaa pelossa tämä muukalaisuutenne aika,

18 tietäen, ettette ole millään katoavaisella, ette hopealla ettekä kullalla, lunastetut turhasta, isiltä peritystä vaelluksestanne,

19 vaan Kristuksen kalliilla verellä, niinkuin virheettömän ja tahrattoman karitsan,

20 hänen, joka tosin oli edeltätiedetty jo ennen maailman perustamista, mutta vasta viimeisinä aikoina on ilmoitettu teitä varten,

under eder okunnighets tid, levden i,

15 utan bliven heliga i all eder vandel, såsom han som har kallat eder är helig.

16 Det är ju skrivet: »I skolen vara heliga, ty jag är helig.»

17 Och om I såsom Fader åkallen honom som utan anseende till personen dömer var och en efter hans gärningar, så vandren ock i fruktan under denna edert främlingsskaps tid.

18 I veten ju att det icke är med förgängliga ting, med silver eller guld, som I haven blivit »lösköpta» från den vandel I förden i fåfänglighet, efter fädernas sätt,

19 utan med Kristi dyra blod, såsom med blodet av ett felfritt lamm utan fläck.

20 Så var förutsett om honom före världens begynnelse; men först nu i de yttersta tiderna har han blivit uppenbarad för eder

covetings in your ignorance:

15 But, according as he that hath called you is holy, do, ye yourselves, also become, holy in all manner of behaviour,—

16 Inasmuch as it is written—Holy shall ye be, because, I, am holy.

17 And, if, as Father, ye are invoking him who, without respect of persons, judgeth according to each man's work, with reverence, for the time of your sojourning, behave ye;

18 Knowing that, Not with corruptible things, with silver or gold, have ye been redeemed from your unmeaning behaviour paternally handed down,

19 But with precious blood, as of a lamb, unblemished and unspotted, of an Anointed One,—

20 Foreknown, indeed, before the foundation of the world, but made manifest at a last stage of the times, for the sake of

skull,

21 jotka hänen kauttansa uskotte Jumalaan, joka herätti hänet kuolleista ja antoi hänelle kirkkauden, niin että teidän uskonne on myös toivo Jumalaan.

21 I som genom honom tron på Gud, vilken uppväckte honom från de döda och gav honom härlighet, så att eder tro nu ock kan vara ett hopp till Gud.

you

21 who, through him, are faithful towards God,—Who raised him from among the dead, and glory to him gave, So that your faith and hope are directed towards God:

22 Puhdistakaa sielunne totuuden kuuliaisuudessa vilpittömään veljenrakkauteen ja rakastakaa toisianne hartaasti puhtaasta sydämestä,

22 Renen edra själar, i lydnad för sanningen, till oskrymtad broderlig kärlek, och älsken varandra av hjärtat med uthållig kärlek,

22 Having purified, your souls, by the obedience of the truth, unto unfeigned brotherly affection, from the heart, love, one another, earnestly;

23 te, jotka olette uudestisyntyneet, ette katoavasta, vaan katoamattomasta siemenestä, Jumalan elävän ja pysyvän sanan kautta.

23 I som ären födda på nytt, icke av någon förgänglig säd, utan av en oförgänglig: genom Guds levande ord, som förbliver.

23 Having been regenerated—Not out of corruptible seed, but incorruptible—through means of the word of a Living and Abiding God;

24 Sillä: "kaikki liha on kuin ruoho, ja kaikki sen kauneus kuin ruohon kukkanen; ruoho kuivuu, ja kukkanen varisee,

24 Ty »allt kött är såsom gräs och all dess härlighet såsom gräsets blomster; gräset torkar bort, och blomstret faller av,

24 Inasmuch as—All flesh, is as grass, and, all the glory thereof, as the flower of grass,—The grass hath withered, and the flower hath fallen out,

25 mutta Herran sana pysyy iankaikkisesti." Ja tämä on se sana, joka on teille ilosanomana julistettu.

25 men Herrens ord förbliver evinnerligen». Och det är detta ord som har blivit förkunnat för eder såsom ett glatt budskap.

25 But the declaration of the Lord age–abidingly remaineth; And, this, is a declaration which in the joyful message hath been announced unto you.

2 luku

1 Pankaa siis pois kaikki pahuus ja kaikki vilppi ja ulkokultaisuus ja kateus ja kaikki panettelu,

2 ja halatkaa niinkuin vastasyntyneet lapset sanan väärentämätöntä maitoa, että te sen kautta kasvaisitte pelastukseen,

3 jos "olette maistaneet, että Herra on hyvä."

4 Ja tulkaa hänen tykönsä, elävän kiven tykö, jonka ihmiset tosin ovat hyljänneet, mutta joka Jumalan edessä on valittu, kallis,

5 ja rakentukaa itsekin elävinä kivinä hengelliseksi huoneeksi, pyhäksi papistoksi, uhraamaan hengellisiä uhreja, jotka Jeesuksen Kristuksen kautta ovat Jumalalle mieluisia.

6 Sillä Raamatussa sanotaan: "Katso, minä lasken Siioniin valitun kiven, kalliin kulmakiven; ja joka häneen uskoo, ei ole häpeään joutuva."

1 Så läggen då bort all ondska och allt svek så ock skrymteri och avund och allt förtal.

2 Och då I nu ären nyfödda barn, så längten efter att få den andliga oförfalskade mjölken, på det att I genom den mån växa upp till frälsning,

3 om I annars haven »smakat att Herren är god».

4 Och kommen till honom, den levande stenen, som väl av människor är förkastad, men inför Gud är »utvald och dyrbar»;

5 och låten eder själva såsom levande stenar uppbyggas till ett andligt hus, så att I bliven ett »heligt prästerskap», som skall frambära andliga offer, vilka genom Jesus Kristus äro välbehagliga för Gud.

6 Det heter nämligen på ett ställe i skriften: »Se, jag lägger i Sion en utvald, dyrbar hörnsten, och den som tror på den skall icke komma på skam.»

1 Putting away, therefore, all vice and all deceit and hypocrisy and envyings and all detractions,

2 As new-born babes, for the pure milk that is for the mind, eagerly crave, that, thereby, ye may grow unto salvation:—

3 If ye have tasted for yourselves that, gracious, is the Lord,—

4 Unto whom coming near, as unto a living stone—by men, indeed, rejected, but, with God, chosen, held in honour,

5 Yourselves also, as living stones, are being built up a spiritual house, for a holy priesthood, to offer spiritual sacrifices, well-pleasing unto God through Jesus Christ;

6 Inasmuch as it is contained in scripture--Lo! I lay in Zion an outmost corner stone, chosen, held in honour, and, he that resteth faith

thereupon, shall not be put to shame.

7 Teille siis, jotka uskotte, se on kallis, mutta niille, jotka eivät usko, "on se kivi, jonka rakentajat hylkäsivät, tullut kulmakiveksi"

7 För eder, I som tron, är stenen alltså dyrbar, men för sådana som icke tro »har den sten som byggningsmännen förkastade blivit en hörnsten»,

7 Unto you, then, is the honour—[unto you] who believe; but, unto such as disbelieve, The stone which the builders rejected,—The same, hath become head of the corner,

8 ja "kompastuskiveksi ja loukkauskallioksi." Koska he eivät tottele sanaa, niin he kompastuvat; ja siihen heidät on pantukin.

8 som är »en stötesten och en klippa till fall». Eftersom de icke hörsamma ordet, stöta de sig; så var det ock bestämt om dem.

8 And a stone to strike against, and a rock to stumble over: Who stumble because, unto the word, they do not yield,—unto which also they have been appointed;

9 Mutta te olette "valittu suku, kuninkaallinen papisto, pyhä heimo, omaisuuskansa, julistaaksenne sen jaloja tekoja", joka on pimeydestä kutsunut teidät ihmeelliseen valkeuteensa;

9 I åter ären »ett utvalt släkte, ett konungsligt prästerskap, ett heligt folk, ett egendomsfolk», för att I skolen förkunna hans härliga gärningar, hans som har kallat eder från mörkret till sitt underbara ljus.

9 But, ye, are a chosen race, a royal priesthood, a holy nation, a people for a peculiar treasure, that, the excellences, ye may tell forth, of him who, out of darkness, hath called you into his marvelous light:—

10 te, jotka ennen "ette olleet kansa", mutta nyt olette "Jumalan kansa", jotka ennen "ette olleet armahdetut", mutta nyt "olette armahdetut."

10 I som förut »icke voren ett folk», men nu ären »ett Guds folk», I som »icke haden fått någon barmhärtighet», men nu »haven fått barmhärtighet».

10 Who, at one time, were a No-people, but, now, are a people of God,—who had not been enjoying mercy, but, now, have received mercy.

11 Rakkaani, niinkuin outoja ja muukalaisia minä kehoitan teitä pidättymään lihallisista himoista, jotka sotivat sielua vastaan,

11 Mina älskade, jag förmanar eder såsom »gäster och främlingar» att taga eder till vara för de köttsliga

11 Beloved! I exhort you, as sojourners and pilgrims, to abstain from fleshly covetings, such as take the field

begärelserna, vilka föra krig mot själen.

against the soul;

12 ja vaeltamaan nuhteettomasti pakanain keskuudessa, että he siitä, mistä he parjaavat teitä niinkuin pahantekijöitä, teidän hyvien tekojenne tähden, niitä tarkatessaan, ylistäisivät Jumalaa etsikkopäivänä.

12 Och fören en god vandel bland hedningarna, på det att dessa, om de i någon sak förtala eder såsom illgärningsmän, nu i stället, när de skåda edra goda gärningar, må för dessas skull prisa Gud på den dag då han söker dem.

12 Having, your behaviour among the nations, honourable,—in order that, wherein they speak against you as evil–doers, they may, owing to the honourable works they are permitted to behold, glorify God in the day of visitation.

13 Olkaa alamaiset kaikelle inhimilliselle järjestykselle Herran tähden, niin hyvin kuninkaalle, joka on ylin,

13 Varen underdåniga all mänsklig ordning för Herrens skull, vare sig det är konungen, såsom den överste härskaren,

13 Submit yourselves unto every human creation, for the Lord's sake,—whether unto a king, as one that protecteth,

14 kuin käskynhaltijoille, jotka hän on lähettänyt pahaa tekeville rangaistukseksi, mutta hyvää tekeville kiitokseksi;

14 eller det är landshövdingarna, som ju äro sända av honom för att straffa dem som göra vad ont är och för att prisa dem som göra vad gott är.

14 Or unto governors, as, through him, sent–for vengeance on evil–doers, but praise to such as do good;

15 sillä se on Jumalan tahto, että te hyvää tekemällä tukitte suun mielettömäin ihmisten ymmärtämättömyydeltä-

15 Ty så är Guds vilja, att I med goda gärningar skolen stoppa munnen till på oförståndiga och fåkunniga människor.

15 Because, so, is the will of God,—by doing good, to be putting to silence, the ignorance of heedless men:

16 niinkuin vapaat, ei niinkuin ne, joilla vapaus on pahuuden verhona, vaan niinkuin Jumalan palvelijat.

16 I ären ju fria, dock icke som om I haden friheten för att därmed överskyla ondskan, utan såsom Guds tjänare.

16 As free, yet, not as a cloak of vice, holding your freedom, but, as God's servants.

17 Kunnioittakaa kaikkia, rakastakaa veljiä, peljätkää

17 Bevisen var man ära, älsken bröderna,

17 Unto all men, give honour, unto the

Jumalaa, kunnioittakaa kuningasta.	»frukten Gud, ären konungen».	brotherhood, shew love, unto God, give reverence, the king, hold in honour.
18 Palvelijat, olkaa kaikella pelolla isännillenne alamaiset, ei ainoastaan hyville ja lempeille, vaan nurjillekin.	18 I tjänare, underordnen eder edra herrar med all fruktan, icke allenast de goda och milda, utan också de obilliga.	18 Ye domestics, submitting yourselves, in all reverence, unto your masters,—not only unto the good and considerate, but also unto the perverse;
19 Sillä se on armoa, että joku omantunnon tähden Jumalan edessä kestää vaivoja, syyttömästi kärsien.	19 Ty det är välbehagligt för Gud, om någon, med honom för ögonen, tåligt uthärdar sina vedervärdigheter, när han får lida oförskylt.	19 For, this, is thankworthy,—If, for the sake of conscience towards God, one beareth griefs, suffering wrongfully,—
20 Sillä mitä kiitettävää siinä on, jos te olette kärsivällisiä silloin, kun teitä syntienne tähden piestään? Mutta jos olette kärsivällisiä, kun hyvien tekojenne tähden saatte kärsiä, niin se on Jumalan armoa.	20 Ty vad berömligt är däri att I bevisen tålamod, när I för edra synders skull fån uppbära hugg och slag? Men om I bevisen tålamod, när I fån lida för goda gärningars skull, då är detta välbehaglig för Gud.	20 For what sort of honour is it—if, committing sin, and being buffeted, ye endure it? But, if, doing good, and suffering, ye endure it, this, is thankworthy with God.
21 Sillä siihen te olette kutsutut, koska Kristuskin kärsi teidän puolestanne, jättäen teille esikuvan, että te noudattaisitte hänen jälkiänsä,	21 Ty därtill ären I kallade, då ju Kristus själv led för eder och efterlämnade åt eder en förebild, på det att I skullen följa honom och vandra i hans fotspår.	21 For, hereunto, have ye been called; because, Christ also, suffered in your behalf, unto you, leaving behind a pattern, that ye might follow in his steps:
22 joka "ei syntiä tehnyt ja jonka suussa ei petosta	22 »Han hade ingen synd gjort, och intet	22 Who did not, a sin, commit, neither was

ollut",	svek fanns i hans mun.	deceit found in his mouth,—
23 joka häntä herjattaessa ei herjannut takaisin, joka kärsiessään ei uhannut, vaan jätti asiansa sen haltuun, joka oikein tuomitsee,	23 När han blev smädad, smädade han icke igen, och när han led, hotade han icke, utan överlämnade sin sak åt honom som dömer rättvist.	23 Who, being reviled, was not reviling again, suffering, he was not threatening, but was making surrender unto him that judgeth righteously,—
24 joka "itse kantoi meidän syntimme" ruumiissansa ristinpuuhun, että me, synneistä pois kuolleina, eläisimme vanhurskaudelle; ja hänen "haavainsa kautta te olette paratut."	24 Och »våra synder bar han» i sin kropp upp på korsets trä, för att vi skulle dö bort ifrån synderna och leva för rättfärdigheten; och »genom hans sår haven I blivit helade».	24 Who, our sins, himself, bare up, in his body, unto the tree, in order that we, from our sins getting away, in righteousness, might live,—by whose stripes, ye have been healed;
25 Sillä te olitte "eksyksissä niinkuin lampaat", mutta nyt te olette palanneet sielujenne paimenen ja kaitsijan tykö.	25 Ty I »gingen vilse såsom får», men nu haven I vänt om till edra själars herde och vårdare.	25 For ye were as sheep going astray, but have now turned back unto the shepherd and overseer of your souls.

3 luku

1 Samoin te, vaimot, olkaa alamaiset miehillenne, että nekin, jotka ehkä eivät ole sanalle kuuliaisia, vaimojen vaelluksen kautta sanoittakin voitettaisiin,	1 Sammalunda, i hustrur, underordnen eder edra män, för att också de män, som till äventyrs icke hörsamma ordet; må genom sina hustrurs vandel bliva vunna utan ord,	1 In like manner, ye wives,—submitting yourselves unto your own husbands; in order that, if any are not yielding unto the word, through their wives behaviour, they may, without the word, be won,
2 kun he katselevat, kuinka te vaellatte puhtaina ja pelossa.	2 när de skåda den rena vandel som I fören i fruktan.	2 Having been permitted to behold your reverently chaste behaviour,—

3 Älköön teidän kaunistuksenne olko ulkonaista, ei hiusten palmikoimista eikä kultien ympärillenne ripustamista eikä koreihin vaatteisiin pukeutumista,

3 Eder prydnad vare icke den utvärtes prydnaden, den som består i hårflätningar och påhängda gyllene smycken eller i eder klädedräkt.

3 Whose adorning, let it be—not the outward, of plaiting the hair and wearing golden ornaments, or putting on of apparel,

4 vaan se olkoon salassa oleva sydämen ihminen, hiljaisen ja rauhaisan hengen katoamattomuudessa; tämä on Jumalan silmissä kallis.

4 Den vare fastmer hjärtats fördolda människa, smyckad med den saktmodiga och stilla andens oförgängliga väsende; ty detta är dyrbart inför Gud.

4 But the hidden character, of the heart,—in the incorruptible [ornament] of the quiet, and meek, spirit, which is, in presence of God, of great price.

5 Sillä näin myös muinoin pyhät vaimot, jotka panivat toivonsa Jumalaan, kaunistivat itsensä ja olivat miehillensä alamaiset;

5 På sådant sätt prydde sig ju ock fordom de heliga kvinnorna, de som satte sitt hopp till Gud och underordnade sig sina män.

5 For, so, at one time, the holy women also, who directed their hope towards God, used to adorn themselves, being in submission unto their own husbands:

6 niin oli Saara kuuliainen Aabrahamille, kutsuen häntä herraksi; ja hänen lapsikseen te olette tulleet, kun teette sitä, mikä hyvää on, ettekä anna minkään itseänne peljättää.

6 Så var Sara lydig mot Abraham och kallade honom »herre»; och hennes barn haven I blivit, om I gören vad gott är, och icke låten eder förskräckas av något.

6 As, Sarah, was obedient unto Abraham, calling him, lord,—whose children ye have become—so long as ye are doing good, and not bringing yourselves into fear of any single cause of alarm.

7 Samoin te, miehet, eläkää taidollisesti kukin vaimonne kanssa, niinkuin heikomman astian kanssa, ja osoittakaa heille kunnioitusta, koska he ovat elämän armon perillisiä

7 Sammalunda skolen I ock, I män, på förståndigt sätt leva tillsammans med edra hustrur, då ju hustrun är det svagare kärlet; och eftersom de äro

7 Ye husbands, in like manner, dwelling with them according to knowledge,—as unto a weaker vessel, unto the female [vessel], assigning honour, as

niinkuin tekin; etteivät teidän rukouksenne estyisi.

edra medarvingar till livets nåd, skolen I bevisa dem all ära, på det att edra böner icke må bliva förhindrade.

joint—inheritors also of life's favour,—to the end that unhindered may be, your prayers.

8 Ja lopuksi: olkaa kaikki yksimielisiä, helläsydämisiä, veljiä kohtaan rakkaita, armahtavaisia, nöyriä.

8 Varen slutligen alla endräktiga, medlidsamma, kärleksfulla mot bröderna, barmhärtiga, ödmjuka.

8 And, finally, all, being of one mind, having fellow—feeling, attached to the brethren, of tender affection, of lowly mind:

9 Älkää kostako pahaa pahalla, älkää herjausta herjauksella, vaan päinvastoin siunatkaa; sillä siihen te olette kutsututkin, että siunauksen perisitte.

9 Vedergällen icke ont med ont, icke smädelse med smädelse, utan tvärtom välsignen; därtill ären I ju ock kallade, att I skolen få välsignelse till arvedel.

9 Not returning evil for evil, nor reviling for reviling, but, on the contrary, bestowing a blessing,—because, hereunto, have ye been called, in order that, a blessing, ye might inherit.

10 Sillä: "joka tahtoo rakastaa elämää ja nähdä hyviä päiviä, varjelkoon kielensä pahasta ja huulensa vilppiä puhumasta,

10 Ty »den som vill älska livet och se goda dagar, han avhålle sin tunga från det som är ont och sina läppar från att tala svek;

10 For, he that desireth to love, life, and to see good days, Let him cause his tongue to cease from mischief, and lips, that they speak not deceit;

11 kääntyköön pois pahasta ja tehköön hyvää, etsiköön rauhaa ja pyrkiköön siihen.

11 han vände sig bort ifrån det som är ont, och göre vad gott är, han söke friden, och trakte därefter

11 Let him turn away from mischief, and do good, Let him seek peace, and pursue it;

12 Sillä Herran silmät tarkkaavat vanhurskaita ja hänen korvansa heidän rukouksiansa, mutta Herran kasvot ovat pahantekijöitä vastaan."

12 Ty Herrens ögon äro vända till de rättfärdiga, och hans öron till deras bön. Men Herrens ansikte är emot dem som göra

12 Because, the eyes of the Lord, are towards the righteous, and his ears, unto their supplication,—Whereas, the face of

det onda».

the Lord, is against them that are doing mischievous things.

13 Ja kuka on, joka voi teitä vahingoittaa, jos teillä on kiivaus hyvään?

13 Och vem är den som kan göra eder något ont, om I nitälsken för det som är gott?

13 Who, then, is he that shall harm you, if, for that which is good, ye become zealous?

14 Vaan vaikka saisittekin kärsiä vanhurskauden tähden, olette kuitenkin autuaita. "Mutta älkää antako heidän pelkonsa peljättää itseänne, älkääkä hämmästykö",

14 Skullen I än få lida för rättfärdighets skull, så ären I dock saliga. »Hysen ingen fruktan för dem, och låten eder icke förskräckas;

14 Nevertheless, even if ye should suffer for righteousness' sake, happy [are ye]! Their fear, however, do not fear, neither be troubled;

15 vaan pyhittäkää Herra Kristus sydämissänne ja olkaa aina valmiit vastaamaan jokaiselle, joka teiltä kysyy sen toivon perustusta, joka teissä on, kuitenkin sävyisyydellä ja pelolla,

15 nej, Herren, Kristus, skolen I hålla helig i edra hjärtan.» Och I skolen alltid vara redo att svara var och en som av eder begär skäl för det hopp som är i eder, dock med saktmod och i fruktan

15 But, the Lord Christ, hallow ye in your hearts, ready always for a defence, unto every one that is asking you a reason concerning, the hope within you,— nevertheless, with meekness and reverence:

16 pitäen hyvän omantunnon, että ne, jotka parjaavat teidän hyvää vaellustanne Kristuksessa, joutuisivat häpeään siinä, mistä he teitä panettelevat.

16 och med ett gott samvete, så att de som smäda eder goda vandel i Kristus komma på skam, i fråga om det som de förtala eder för.

16 Having, a good conscience, in order that, wherein they speak against you, they may be put to shame who cast wanton insult on, your good behaviour in Christ.

17 Sillä parempi on hyvää tehden kärsiä, jos niin on Jumalan tahto, kuin pahaa tehden.

17 Ty det är bättre att lida för goda gärningar, om så skulle vara Guds vilja, än att lida för onda.

17 For it is, better, as well–doers, if it should please the pleasure of God, to be suffering, than, as evil–doers:

18 Sillä myös Kristus kärsi kerran kuoleman syntien tähden, vanhurskas vääräin puolesta, johdattaaksensa meidät Jumalan tykö; hän, joka tosin kuoletettiin lihassa, mutta tehtiin eläväksi hengessä,

18 Kristus själv led ju en gång döden för synder; rättfärdig led han för orättfärdiga, på det att han skulle föra oss till Gud. Ja, han blev dödad till köttet, men till anden blev han gjord levande.

18 Because, Christ also, once for all, concerning sins, died,––Just in behalf of unjust,—in order that he might introduce us unto God; being put to death, indeed, in flesh, but made alive in spirit,—

19 jossa hän myös meni pois ja saarnasi vankeudessa oleville hengille,

19 I anden gick han gick han ock åstad och predikade för de andar som höllos i fängelse,

19 In which, even unto the spirits in prison, he went and proclaimed,—

20 jotka muinoin eivät olleet kuuliaiset, kun Jumalan pitkämielisyys odotti Nooan päivinä, silloin kun valmistettiin arkkia, jossa vain muutamat, se on kahdeksan sielua, pelastuivat veden kautta.

20 för sådana som fordom voro ohörsamma, när Guds långmodighet gav dem anstånd i Noas tid, då när en ark byggdes, i vilken några få -- allenast åtta personer -- blevo frälsta genom vatten.

20 [Spirits] unyielding at one time, when the longsuffering of God was holding forth a welcome in the days of Noah, there being in preparation an ark––[going] into which, a few, that is eight, souls, were brought safely through by means of water,—

21 Tämän vertauskuvan mukaan vesi nyt teidätkin pelastaa, kasteena - joka ei ole lihan saastan poistamista, vaan hyvän omantunnon pyytämistä Jumalalta - Jeesuksen Kristuksen ylösnousemuksen kautta,

21 Efter denna förebild bliven nu och I frälsta genom vatten -- nämligen genom ett dop som icke betyder att man avtvår kroppslig orenhet, utan betyder att man anropar Gud om ett gott samvete -- i kraft av Jesu Kristi uppståndelse,

21 Which [water] in manner corresponding, doth, now, save, you also—even immersion,––not a putting away of the filth of the flesh, but the request unto God, for a good conscience, through the resurrection of Jesus Christ,—

22 hänen, joka on mennyt taivaaseen ja on Jumalan

22 hans som har farit upp till himmelen, och

22 Who is on the right hand of God,

oikealla puolella; ja hänen allensa ovat enkelit ja vallat ja voimat alistetut.

som nu sitter på Guds högra sida, sedan änglar och väldige och makter i andevärlden hava blivit honom underlagda.

having gone into heaven, messengers and authorities and powers, having been made subject unto him.

4 luku

1 Koska siis Kristus on kärsinyt lihassa, niin ottakaa tekin aseeksenne sama mieli - sillä joka lihassa kärsii, se lakkaa synnistä -

1 Då nu Kristus har lidit till köttet, så väpnen ock I eder med samma sinne; ty den som har lidit till köttet har icke längre något att skaffa med synd.

1 Christ, then, having suffered in flesh, do, ye also, with the same purpose, arm yourselves,—because, he that hath suffered in flesh, hath done with sins,—

2 ettette enää eläisi tätä lihassa vielä elettävää aikaa ihmisten himojen mukaan, vaan Jumalan tahdon mukaan.

2 Och leven sedan, under den tid som återstår eder här i köttet, icke mer efter människors onda begärelser, utan efter Guds vilja.

2 To the end that, no longer, in men's covetings, but in God's will, ye may live, the still remaining time.

3 Riittäähän, että menneen ajan olette täyttäneet pakanain tahtoa vaeltaessanne irstaudessa, himoissa, juoppoudessa, mässäyksissä, juomingeissa ja kauheassa epäjumalain palvelemisessa.

3 Ty det är nog, att I under den framfarna tiden haven gjort hedningarnas vilja och levat i lösaktighet och onda begärelser, i fylleri, vilt leverne och dryckenskap och i allahanda skamlig avgudadyrkan,

3 For, sufficient, is the bygone time—to have wrought out, the will of the nations, having gone on in wanton ways, covetings, wine–drinkings, revellings, drinking–bouts, and impious idolatries:—

4 Sentähden he oudoksuvat sitä, ettette juokse heidän mukanansa samaan riettauden lätäkköön, ja herjaavat.

4 varför de ock förundra sig och smäda eder, då I nu icke löpen med till samma liderlighetens pöl.

4 Wherein they are taken by surprise that ye run not with them into the same overflow of riotous excess,—uttering defamation:

5 Mutta heidän on tehtävä tili hänelle, joka on valmis tuomitsemaan eläviä ja kuolleita.

5 Men de skola göra räkenskap inför honom som är redo att döma levande och döda.

5 Who shall render an account unto him who is holding in readiness to judge living and dead;

6 Sillä sitä varten kuolleillekin on julistettu evankeliumi, että he tosin olisivat tuomitut lihassa niinkuin ihmiset, mutta että heillä hengessä olisi elämä, niinkuin Jumala elää.

6 Ty att evangelium blev förkunnat jämväl för döda, det skedde, för att dessa, om de än till köttet blevo dömda, såsom alla människor dömas, likväl till anden skulle få leva, så som Gud lever

6 For, unto this end, even unto the dead, was the glad-message delivered,—in order that they might be judged, indeed, according to men in flesh, but might live according to God in spirit.

7 Mutta kaiken loppu on lähellä. Sentähden olkaa maltilliset ja raittiit rukoilemaan.

7 Men änden på allting är nu nära. Varen alltså besinningsfulla och nyktra, så att I kunnen bedja.

7 But, the end of all things, hath drawn near:—be of sound mind, therefore, and be sober for prayers;

8 Ennen kaikkea olkoon teidän rakkautenne toisianne kohtaan harras, sillä "rakkaus peittää syntien paljouden."

8 Och varen framför allt uthålliga i eder kärlek till varandra, ty »kärleken överskyler en myckenhet av synder».

8 Before all things, keeping, fervent, your love, among yourselves, because, love, covereth a multitude of sins;

9 Olkaa vieraanvaraisia toinen toistanne kohtaan, nurkumatta.

9 Varen gästvänliga mot varandra utan knot,

9 Showing hospitality one to another without murmuring,—

10 Palvelkaa toisianne, kukin sillä armolahjalla, minkä on saanut, Jumalan moninaisen armon hyvinä huoneenhaltijoina.

10 och tjänen varandra, var och en med den nådegåva han har undfått, såsom goda förvaltare av Guds mångfaldiga nåd.

10 Each one, according as he hath received a gift of favour, unto one another, ministering the same, as careful stewards of the manifold favour of God:

11 Jos joku puhuu, puhukoon niinkuin Jumalan

11 Om någon talar, så vare hans tal i enlighet

11 If any one speaketh, as oracles

sanoja; jos joku palvelee, palvelkoon sen voiman mukaan, minkä Jumala antaa, että Jumala tulisi kaikessa kirkastetuksi Jeesuksen Kristuksen kautta. Hänen on kunnia ja valta aina ja iankaikkisesti. Amen.

med Guds ord, om någon har en tjänst, så sköte han den efter måttet av den kraft som Gud förlänar, så att Gud i allt bliver ärad genom Jesus Kristus. Honom tillhör äran och väldet i evigheternas evigheter, amen.

of God, if any one ministereth, as of strength which, God, supplieth,—that, in all things, God may be glorified through Jesus Christ,—unto whom are the glory and the dominion, unto the ages of ages. Amen!

12 Rakkaani, älkää oudoksuko sitä hellettä, jossa olette ja joka on teille koetukseksi, ikäänkuin teille tapahtuisi jotakin outoa,

12 Mina älskade, förundren eder icke över den luttringseld som är tänd bland eder, och som I till eder prövning måsten genomgå, och menen icke att därmed något förunderligt vederfares eder;

12 Beloved! be not held in surprise by the burning among you, which, for putting you to the proof, is befalling you, as though a, surprising, thing were happening unto you;

13 vaan iloitkaa, sitä myöten kuin olette osallisia Kristuksen kärsimyksistä, että te myös hänen kirkkautensa ilmestymisessä saisitte iloita ja riemuita.

13 utan ju mer I fån dela Kristi lidanden, dess mer mån I glädja eder, för att I ock mån kunna glädjas och fröjda eder vid hans härlighets uppenbarelse.

13 But, in so far as ye are taking fellowship in the Christ's sufferings, rejoice! in order that, in the revealing of his glory also, ye may rejoice with exultation:

14 Jos teitä solvataan Kristuksen nimen tähden, niin te olette autuaat, sillä kirkkauden ja Jumalan Henki lepää teidän päällänne.

14 Saliga ären I, om I för Kristi namns skull bliven smädade, ty härlighetens Ande, Guds Ande, vilar då över eder.

14 If ye are being reproached in the name of Christ, happy [are ye]! Because, the Spirit, of the glory, and the [Spirit] of God, unto you is bringing rest.

15 Älköön näet kukaan teistä kärsikö murhaajana tai varkaana tai

15 Det må nämligen icke ske, att någon av eder får lida såsom

15 For let, none of you, be suffering as a murderer, or a thief,

pahantekijänä tahi sentähden, että sekaantuu hänelle kuulumattomiin;

dråpare eller tjuv eller illgärningsman, eller därför att han blandar sig i vad honom icke vidkommer.

or an evil–doer, or as one prying into other men's affairs;

16 mutta jos hän kärsii kristittynä, älköön hävetkö, vaan ylistäköön sen nimensä tähden Jumalaa.

16 Men om någon får lida för att han är en kristen, då må han icke blygas, utan prisa Gud för detta namns skull.

16 But, if as a Christian, let him not be ashamed, but be glorifying God in this name.

17 Sillä aika on tuomion alkaa Jumalan huoneesta; mutta jos se alkaa ensiksi meistä, niin mikä on niiden loppu, jotka eivät ole Jumalan evankeliumille kuuliaiset?

17 Ty tiden är inne att domen skall begynna, och det på Guds hus; men om begynnelsen sker med oss, vad bliver då änden för dem som icke hörsamma Guds evangelium?

17 For it is the ripe time for the judgment to begin with the house of God; but, if first with us, what shall be the end of them who yield not unto the glad–message of God?

18 Ja "jos vanhurskas vaivoin pelastuu, niin mihinkä joutuukaan jumalaton ja syntinen?"

18 Och om den rättfärdige med knapp nöd bliver frälst, »huru skall det då gå den ogudaktige och syndaren?»

18 And, if, the righteous man, is, with difficulty, saved, where then shall, the ungodly and sinful man, appear?

19 Sentähden, uskokoot myös ne, jotka Jumalan tahdon mukaan kärsivät, sielunsa uskolliselle Luojalle, tehden sitä, mikä hyvää on.

19 Alltså, de som efter Guds vilja få lida, de må anbefalla sina själar åt sin trofaste Skapare, allt under det att de göra vad gott är.

19 So then, let, them who are even suffering, according to the will of God, unto a faithful Creator, be committing their souls, in well–doing.

5 luku

1 Vanhimpia teidän joukossanne minä siis kehoitan, minä, joka myös olen vanhin ja Kristuksen kärsimysten todistaja ja

1 Till de äldste bland eder ställer jag nu denna förmaning, jag som själv är en av de äldste och en som

1 Elders, therefore, among you, I exhort— [I] who am their co–elder and a witness of the sufferings of the

osallinen myös siihen kirkkauteen, joka vastedes on ilmestyvä:

vittnar om Kristi lidanden, och som jämväl har del i den härlighet som kommer att uppenbaras:

Christ, who also, in the glory about to be revealed, have, a share; —

2 kaitkaa teille uskottua Jumalan laumaa, ei pakosta, vaan vapaaehtoisesti, Jumalan tahdon mukaan, ei häpeällisen voiton tähden, vaan sydämen halusta,

2 Varen herdar för Guds hjord, som I haven i eder vård, varen det icke av tvång, utan av fri vilja, icke för slem vinnings skull, utan med villigt hjärta.

2 Shepherd the beloved flock of God, which is among you,— not by compulsion, but by choice, nor yet for base gain, but of a ready mind,—

3 ei herroina halliten niitä, jotka ovat teidän osallenne tulleet, vaan ollen laumalle esikuvina,

3 Uppträden icke såsom herrar över edra församlingar, utan bliven föredömen för hjorden.

3 Nor yet as lording it over the allotted portions, but becoming, ensamples, to the beloved flock;

4 niin te, ylipaimenen ilmestyessä, saatte kirkkauden kuihtumattoman seppeleen.

4 Då skolen I, när Överherden uppenbaras, undfå härlighetens oförvissneliga segerkrans.

4 And, when the Chief Shepherd is manifested, ye shall bear away, the unfading crown of glory.

5 Samoin te, nuoremmat, olkaa vanhemmille alamaiset ja pukeutukaa kaikki keskinäiseen nöyryyteen, sillä "Jumala on ylpeitä vastaan, mutta nöyrille hän antaa armon."

5 Så skolen I ock, I yngre, å eder sida underordna eder de äldre. Ikläden eder alla, i umgängelsen med varandra, ödmjukheten såsom en tjänardräkt. Ty »Gud står emot de högmodiga, men de ödmjuka giver han nåd».

5 In like manner, ye younger men—submit yourselves unto elders; —All, however, one towards another, gird on humility; because, God, against the haughty, arrayeth himself, whereas, unto the lowly, he giveth favour.

6 Nöyrtykää siis Jumalan väkevän käden alle, että hän ajallansa teidät korottaisi,

6 Ödmjuken eder alltså under Guds mäktiga hand, för att han må upphöja eder i sinom

6 Be made lowly, therefore, under the strong hand of God, that he may lift, you,

tid.

7 ja "heittäkää kaikki murheenne hänen päällensä, sillä hän pitää teistä huolen."

7 Och »kasten alla edra bekymmer på honom», ty han har omsorg om eder.

up in due time,—

7 All your anxiety, casting upon him, because he careth for you.

8 Olkaa raittiit, valvokaa. Teidän vastustajanne, perkele, käy ympäri niinkuin kiljuva jalopeura, etsien, kenen hän saisi niellä.

8 Varen nyktra och vaken. Eder vedersakare, djävulen, går omkring såsom ett rytande lejon och söker vem han må uppsluka.

8 Be sober! be watchful! Your slanderous adversary, as a roaring lion, is walking about—seeking to devour:

9 Vastustakaa häntä lujina uskossa, tietäen, että samat kärsimykset täytyy teidän veljiennekin maailmassa kestää.

9 Stån honom emot, fasta i tron, och veten att samma lidanden vederfaras edra bröder här i världen.

9 Whom resist, steadfast in your faith, knowing that, the same sufferings, in your brotherhood that is in the world, are being accomplished.

10 Mutta kaiken armon Jumala, joka on kutsunut teidät iankaikkiseen kirkkauteensa Kristuksessa, vähän aikaa kärsittyänne, hän on teidät valmistava, teitä tukeva, vahvistava ja lujittava.

10 Men all nåds Gud, som har kallat eder till sin eviga härlighet i Kristus, sedan I en liten tid haven lidit, han skall fullkomna, stödja, styrka och stadfästa eder.

10 Howbeit, the God of all favour—who hath called you unto his age-abiding glory in Christ—when, for a little, ye have suffered, Himself, will adjust, confirm, strengthen:—

11 Hänen olkoon valta aina ja iankaikkisesti! Amen.

11 Honom tillhör väldet i evigheternas evigheter. Amen.

11 Unto him, be the dominion, unto the ages. Amen!

12 Silvanuksen, uskollisen veljen, kautta - jona häntä pidän olen lyhyesti teille tämän kirjoittanut, kehoittaen teitä ja vakuuttaen, että se armo, jossa te olette, on Jumalan totinen armo.

12 Genom Silvanus, eder trogne broder -- för en sådan håller jag honom nämligen -- har jag nu i korthet skrivit detta, för att förmana eder, och för att betyga att den nåd I stån i är Guds rätta nåd.

12 By Silvanus, the faithful brother, as I account him, have I briefly written, unto you, exhorting and adding testimony—that, this, is the true favour of God—within which, stand ye fast!

13 Tervehdyksen lähettää

13 Församlingen i

13 She who, in

teille Babylonissa oleva seurakunta, valittu niinkuin tekin, ja minun poikani Markus.
14 Tervehtikää toisianne rakkauden suunannolla. Rauha teille kaikille, jotka Kristuksessa olette!

Babylon, utvald likasom eder församling, hälsar eder. Så gör ock min son Markus.
14 Hälsen varandra med en kärlekens kyss. Frid vare med eder alla som ären i Kristus.

Babylon, is co–elect, and Mark my son, salute you:

14 Salute ye one another with a kiss of love. Peace unto you all who are in Christ.

PIETARIN TOINEN KIRJE

1 luku

1 Simeon Pietari, Jeesuksen Kristuksen palvelija ja apostoli, niille, jotka ovat saaneet yhtä kalliin uskon kuin mekin meidän Jumalamme ja Vapahtajan Jeesuksen Kristuksen vanhurskaudessa.
2 Armo ja rauha lisääntyköön teille Jumalan ja meidän Herramme Jeesuksen tuntemisen kautta.

1 Simon Petrus, Jesu Kristi tjänare och apostel, hälsar dem som i och genom vår Guds och Frälsarens, Jesu Kristi, rättfärdighet hava fått sig beskärd en lika dyrbar tro som vi.
2 Nåd och frid föröke sig hos eder, i kunskap om Gud och vår Herre Jesus Kristus.

1 Simon Peter, servant and apostle of Jesus Christ, unto them who have obtained, equally precious, faith, with us, in the righteousness of our God, and Saviour Jesus Christ,

2 Favour unto you, and peace, be multiplied, in the personal knowledge of God and of Jesus our Lord; —

3 Koska hänen jumalallinen voimansa on lahjoittanut meille kaiken, mikä elämään ja jumalisuuteen tarvitaan, hänen tuntemisensa kautta, joka on kutsunut meidät kirkkaudellaan ja täydellisyydellään,
4 joiden kautta hän on lahjoittanut meille kalliit ja mitä suurimmat lupaukset,

3 Allt det som leder till liv och gudsfruktan har hans gudomliga makt skänkt oss, genom kunskapen om honom som har kallat oss medelst sin härlighet och underkraft.

4 Genom dem har han ock skänkt oss sina dyrbara och mycket

3 As, all things, suited for life and godliness his divine power, unto us, hath given, through the personal knowledge of him that hath called us through glory and excellence,—

4 Through which, his precious, and very great, promises, have,

että te niiden kautta tulisitte jumalallisesta luonnosta osallisiksi ja pelastuisitte siitä turmeluksesta, joka maailmassa himojen tähden vallitsee,

stora löften, för att I skolen, i kraft av dem, bliva delaktiga av gudomlig natur och undkomma den förgängelse som i följd av den onda begärelsen råder i världen.

unto us, been given, in order that, through these, ye might become sharers in a divine nature— escaping the corruption that is in the world by coveting.

5 niin pyrkikää juuri sentähden kaikella ahkeruudella osoittamaan uskossanne avuja, avuissa ymmärtäväisyyttä,

5 Vinnläggen eder just därför på allt sätt om att i eder tro bevisa dygd, i dygden kunskap,

5 And, for this very reason also—adding, on your part, all diligence, supply, in your faith, excellence, and, in your excellence, knowledge,

6 ymmärtäväisyydessä itsenne hillitsemistä, itsenne hillitsemisessä kärsivällisyyttä, kärsivällisyydessä jumalisuutta,

6 i kunskapen återhållsamhet, i återhållsamheten ståndaktighet, i ståndaktigheten gudsfruktan,

6 And, in your knowledge, self–control, and, in your self–control, endurance, and, in your endurance, godliness,

7 jumalisuudessa veljellistä rakkautta, veljellisessä rakkaudessa yhteistä rakkautta.

7 i gudsfruktan broderlig kärlek, i den broderliga kärleken allmännelig kärlek.

7 And, in your godliness, brotherly affection, and, in your brotherly affection, love.

8 Sillä jos teillä on nämä ja ne yhä enenevät, niin ne eivät salli teidän olla toimettomia eikä hedelmättömiä meidän Herramme Jeesuksen Kristuksen tuntemisessa.

8 Ty om detta finnes hos eder och mer och mer förökas, så tillstädjer det eder icke att vara overksamma eller utan frukt i fråga om kunskapen om vår Herre Jesus Kristus.

8 These things, unto you, belonging and abounding, neither idle nor unfruitful, constitute you, regarding the personal knowledge of our Lord Jesus Christ;

9 Jolla sitävastoin ei niitä ole, se on sokea, likinäköinen, on unhottanut puhdistuneensa entisistä

9 Den åter som icke har detta, han är blind och kan icke se; han har förgätit att han har

9 For, he to whom these things are not present, is, blind, seeing only what is

synneistänsä.

blivit renad från sina förra synder,

near, having come, to forget, his purification from his old sins.

10 Pyrkikää sentähden, veljet, sitä enemmän tekemään kutsumisenne ja valitsemisenne lujaksi; sillä jos sen teette, ette koskaan lankea;

10 Vinnläggen eder därför, mina bröder, så mycket mer om att göra eder kallelse och utkorelse fast. Ty om I det gören, skolen I aldrig någonsin komma på fall.

10 Wherefore, all the more, brethren, give diligence to be making, firm, your calling and election; for, these things, doing, in nowise shall ye stumble at any time,

11 sillä näin teille runsain määrin tarjotaan pääsy meidän Herramme ja Vapahtajamme Jeesuksen Kristuksen iankaikkiseen valtakuntaan.

11 Så skall inträdet i vår Herres och Frälsares, Jesu Kristi, eviga rike förlänas eder i rikligt mått.

11 For, thus, shall richly be further supplied unto you—the entrance into the age-abiding kingdom of our Lord and Saviour Jesus Christ.

12 Sentähden minä aina aion muistuttaa teitä tästä, vaikka sen tiedättekin ja olette vahvistetut siinä totuudessa, joka teillä on.

12 Därför kommer jag alltid att påminna eder om detta, fastän I visserligen redan känner det och ären befästa i den sanning som har kommit till eder.

12 Wherefore, I shall be certain to be, always, putting you in remembrance concerning these things,—although, indeed, ye know them, and have become confirmed in the present truth;

13 Ja minä katson oikeaksi, niin kauan kuin tässä majassa olen, näin muistuttamalla herättää teitä.

13 Och jag håller det för rätt och tillbörligt, att så länge jag ännu är i denna kroppshydda, genom mina påminnelser väcka eder.

13 Right, nevertheless, I account it—as long as I am in this tent, to be stirring you up by putting you in remembrance,

14 Sillä minä tiedän, että tämän majani poispaneminen tapahtuu äkisti, niinkuin myös

14 Ty jag vet att jag snart skall lämna min kroppshydda; detta har vår Herre Jesus Kristus

14 Knowing that, speedy, is the putting off of my tent—even as, our Lord Jesus

meidän Herramme Jeesus Kristus minulle ilmoitti.

15 Mutta minä olen huolehtiva siitä, että te minun lähtöni jälkeenkin aina voisitte tämän muistaa.

16 Sillä me emme seuranneet viekkaasti sommiteltuja taruja tehdessämme teille tiettäväksi Herramme Jeesuksen Kristuksen voimaa ja tulemusta, vaan me olimme omin silmin nähneet hänen valtasuuruutensa.

17 Sillä hän sai Isältä Jumalalta kunnian ja kirkkauden, kun tältä ylhäisimmältä kirkkaudelta tuli hänelle tämä ääni: "Tämä on minun rakas Poikani, johon minä olen mielistynyt."

18 Ja tämän äänen me kuulimme tulevan taivaasta, kun olimme hänen kanssaan pyhällä vuorella.

19 Ja sitä lujempi on meille nyt profeetallinen sana, ja te teette hyvin, jos otatte siitä vaarin, niinkuin pimeässä paikassa

givit till känna för mig.

15 Men jag vill härmed sörja för, att I också efter min bortgång städse kunnen draga eder detta till minnes.

16 Ty det var icke några slugt uttänkta fabler vi följde, när vi kungjorde för eder vår Herres, Jesu Kristi, makt och hans tillkommelse utan vi hade själva skådat hans härlighet.

17 Ty han fick ifrån Gud, fadern, ära och pris, när från det högsta Majestätet en röst kom till honom och sade: »Denne är min älskade Son, i vilken jag har funnit behag.»

18 Den rösten hörde vi själva komma från himmelen, när vi voro med honom på det heliga berget.

19 Så mycket fastare står nu också för oss det profetiska ordet; och I gören väl, om I akten därpå, såsom på

Christ also, made clear to me:

15 Yea, I will give diligence also, that, at every time, ye may be able, after my own departure, to be keeping up the remembrance of, these very things.

16 For, not as having followed, cleverly devised stories, made we known unto you the power and presence of our Lord Jesus Christ, but as having been made, spectators, of his majesty.

17 For, when he received from God the Father honour and glory, a voice, being borne to him such as this, by the magnificent glory—My Son, the beloved, is, this, in whom, I, delight,

18 Even this voice, we, heard, when, out of heaven, it was borne, we being, with him, in the holy mount.

19 And we have, more firm, the prophetic word; —whereunto ye are doing, well, to take heed,—as unto a

loistavasta lampusta, kunnes päivä valkenee ja kointähti koittaa teidän sydämissänne.

20 Ja tietäkää ennen kaikkea se, ettei yksikään Raamatun profetia ole kenenkään omin neuvoin selitettävissä;

21 sillä ei koskaan ole mitään profetiaa tuotu esiin ihmisen tahdosta, vaan Pyhän Hengen johtamina ihmiset ovat puhuneet sen, minkä saivat Jumalalta.

ett ljus som lyser i en dyster vildmark, till dess att dagen gryr, och morgonstjärnan går upp i edra hjärtan.
20 Men det mån I framför allt veta, att ingen profetia i något skriftens ord kan av någon människas egen kraft utläggas.
21 Ty ingen profetia har någonsin framkommit av en människas vilja, utan därigenom att människor, drivna av den helige Ande, talade vad som gavs dem från Gud.

lamp shining in a dusky place,—until, day, shall dawn, and, a day–star, shall arise in your hearts:—
20 Of this, first, taking note—that, no prophecy of scripture, becometh, self–solving;

21 For not, by will of man, was prophecy brought in, at any time, but, as, by Holy Spirit, they were borne along, spake, men, from God.

2 luku

1 Mutta myös valheprofeettoja oli kansan seassa, niinkuin teidänkin keskuudessanne on oleva valheenopettajia, jotka salaa kuljettavat sisään turmiollisia harhaoppeja, kieltävätpä Herrankin, joka on heidät ostanut, ja tuottavat itselleen äkillisen perikadon.

2 Ja moni on seuraava heidän irstauksiaan, ja heidän tähtensä totuuden

1 Men också falska profeter uppstodo bland folket, likasom jämväl bland eder falska lärare skola komma att finnas, vilka på smygvägar skola införa fördärvliga partimeningar och draga över sig själva plötsligt fördärv, i det att de till och med förneka den Herre som har köpt dem.
2 De skola få många efterföljare i sin lösaktighet, och för

1 But there arose false–prophets also among the people, as, among you also, there shall be, false–teachers,—men who will stealthily bring in destructive parties, even the Master that bought them, denying, bringing upon themselves speedy destruction;

2 And, many, will follow out their wanton ways,—by

tie tulee häväistyksi;

deras skull skall sanningens väg bliva smädad.

reason of whom, the way of truth, will be defamed,

3 ja ahneudessaan he valheellisilla sanoilla kiskovat teistä hyötyä; mutta jo ammoisista ajoista heidän tuomionsa valvoo, eikä heidän perikatonsa torku.

3 I sin girighet skola de ock med bedrägliga ord bereda sig vinning av eder. Men sedan länge är deras dom i annalkande, den dröjer icke, och deras fördärv sover icke.

3 And, in greed, with forged words, will they, of you, make merchandise: for whom, the sentence from of old, is not idle, and, their destruction, doth not slumber.

4 Sillä ei Jumala säästänyt enkeleitä, jotka syntiä tekivät, vaan syöksi heidät syvyyteen, pimeyden kuiluihin, ja hylkäsi heidät tuomiota varten säilytettäviksi.

4 Ty Gud skonade ju icke de änglar som syndade, utan störtade dem ned i avgrunden och överlämnade dem åt mörkrets hålor, för att där förvaras till domen.

4 For—if, God, spared not, messengers, when they sinned, but, to pits of gloom, consigning them, in the lowest hades, delivered them up to be kept, unto judgment,—

5 Eikä hän säästänyt muinaista maailmaa, vaikka varjelikin Nooan, vanhurskauden saarnaajan, ynnä seitsemän muuta, vaan antoi vedenpaisumuksen tulla jumalattomain maailman päälle.

5 Ej heller skonade han den forntida världen, om han ock, när han lät floden komma över de ogudaktigas värld, bevarade Noa såsom rättfärdighetens förkunnare, jämte sju andra.

5 And, an ancient world, spared not, but, with seven others, preserved, Noah, a proclaimer, of righteousness, a flood, upon a world of ungodly persons, letting loose,—

6 Ja hän poltti poroksi Sodoman ja Gomorran kaupungit ja tuomitsi ne häviöön, asettaen ne varoitukseksi niille, jotka vastedes jumalattomasti elävät.

6 Och städerna Sodom och Gomorra lade han i aska och dömde dem till att omstörtas; han gjorde dem så till ett varnande exempel för kommande tiders ogudaktiga människor.

6 And, the cities of Sodom and Gomorrah, reducing to ashes, he condemned, an example of such as should be ungodly, having set forth,—

7 Kuitenkin hän pelasti

7 Men han frälste den

7 And, righteous Lot,

hurskaan Lootin, jota rietasten vaellus irstaudessa vaivasi;

rättfärdige Lot, som svårt pinades av de gudlösa människornas lösaktiga vandel.

when getting worn out by the behaviour of them who were impious in wantonness, he rescued—

8 sillä asuessaan heidän keskuudessansa tuo hurskas mies kiusaantui hurskaassa sielussaan joka päivä heidän pahain tekojensa tähden, joita hänen täytyi nähdä ja kuulla.

8 Ty genom de ogärningar som han, den rättfärdige mannen, måste se och höra, där han bodde ibland dem, plågades han dag efter dag i sin rättfärdiga själ.

8 For, in seeing and hearing, since he dwelt right among them, as a righteous man, he used to torment his soul, day by day, with their lawless deeds—

9 Näin Herra tietää pelastaa jumaliset kiusauksesta, mutta tuomion päivään säilyttää rangaistuksen alaisina väärät,

9 Så förstår Herren att frälsa de gudfruktiga ur prövningen, men ock att under straff förvara de orättfärdiga till domens dag.

9 [Then] the Lord knoweth how to rescue, the godly out of trial; but to keep, the unrighteous unto a day of judgment to be punished; —

10 ja varsinkin ne, jotka lihan jäljessä kulkevat saastaisissa himoissa ja ylenkatsovat herrauden. Nuo uhkarohkeat, itserakkaat eivät kammo herjata henkivaltoja,

10 Och detta gör han först och främst med dem som i oren begärelse stå efter köttslig lust och förakta andevärldens herrar. I sitt trots och sin självgodhet bäva dessa människor icke för att smäda andevärldens härlige,

10 Most of all, however, them who go their way, after the flesh, with a coveting of defilement, and who despise, lordship,— daring! willful! before dignitaries, they tremble not, defaming,

11 vaikka enkelitkään, jotka väkevyydeltään ja voimaltaan ovat suuremmat, eivät lausu heitä vastaan herjaavaa tuomiota Herran edessä.

11 under det att änglar som stå ännu högre i starkhet och makt icke om dem uttala någon smädande dom inför Herren.

11 where, messengers, though, greater in might and power, are not bringing against them [before the Lord] a defamatory accusation,—

12 Mutta niinkuin järjettömät, luonnostaan

12 Men på samma sätt som oskäliga djur

12 These, however, as unreasoning creatures

pyydystettäviksi ja häviämään syntyneet eläimet, niin joutuvat myös nämä, kun herjaavat sitä, mitä eivät tunne, häviämään omaan turmelukseensa,

förgås, varelser som av naturen äro födda till att fångas och förgås, på samma sätt skola ock dessa förgås, eftersom de smäda vad de icke känna till;

that have been bred as being, by nature, for capture and destruction, in the things they are ignorant of, uttering defamation, in their spoiling, shall also be made a spoil,—

13 saaden vääryyden palkan; he pitävät nautintonaan elää päivänsä hekumassa; he ovat tahra- ja häpeäpilkkuja; he herkuttelevat petoksissaan, kemuillessaan teidän kanssanne;

13 och de skola så bliva bedragna på den lön som de vilja vinna genom orättfärdighet. De hava sin lust i kräsligt leverne mitt på ljusa dagen. De äro skamfläckar och styggelser, där de vid gästabuden, som de få hålla med eder, frossa i sina njutningar.

13 Doing wrong themselves, for a reward of wrong, accounting, a delight, their day–time delicacy, spots and blemishes, indulging in delicacies with their stratagems, as they carouse together with you,

14 heidän silmänsä ovat täynnä haureutta eivätkä saa kyllääsä synnistä; he viekoittelevat horjuvia sieluja, heillä on ahneuteen harjaantunut sydän; he ovat kirouksen lapsia.

14 Deras ögon äro fulla av otuktigt begär och kunna icke få nog av synd. De locka till sig obefästa själar. De hava hjärtan övade i girighet. Förbannade äro de.

14 Having, eyes, full of an adulteress, and that cannot rest from sin, enticing unstable souls, having, a heart trained in greed,— children of a curse,—

15 He ovat hyljänneet suoran tien, ovat eksyneet ja seuranneet Bileamin, Beorin pojan, tietä, hänen, joka rakasti vääryyden palkkaa,

15 De hava övergivit den raka vägen och kommit vilse genom att efterfölja Balaam, Beors son, på hans väg. Denne åtrådde ju att vinna lön genom orättfärdighet;

15 Forsaking a straight path, they have gone astray, following out the way of Balaam [son] of Beor, who loved, a reward of wrong,

16 mutta sai rikkomuksestaan ojennuksen: mykkä juhta

16 men han blev tillrättavisad för sin överträdelse: en stum

16 But had, a reproof, of his own transgression, a dumb

puhui ihmisen äänellä ja esti profeetan mielettömyyden.

17 Sellaiset ovat vedettömiä lähteitä ja myrskytuulen ajamia hattaroita, ja pimeyden synkeys on heille varattu.

18 Sillä he puhuvat pöyhkeitä turhuuden sanoja ja viekoittelevat lihan himoissa irstauksilla niitä, jotka tuskin ovat päässeet eksyksissä vaeltavia pakoon,

19 ja lupaavat heille vapautta, vaikka itse ovat turmeluksen orjia; sillä kenen voittama joku on, sen orja hän on.

20 Sillä jos he meidän Herramme ja Vapahtajan Jeesuksen Kristuksen tuntemisen kautta ovat päässeetkin maailman saastutuksia pakoon, mutta niihin taas kietoutuvat ja tulevat voitetuiksi, niin on viimeinen tullut heille

arbetsåsninna begynte tala med människoröst och hindrade profeten i hans galenskap.

17 Dessa människor äro källor utan vatten, skyar som drivas av stormvinden, och det svarta mörkret är förvarat åt dem.

18 Ty de tala stora ord som äro idel fåfänglighet; och då de nu själva leva i köttsliga begärelser, locka de genom sin lösaktighet till sig människor som med knapp nöd rädda sig undan sådana som vandra i villfarelse.

19 De lova dem frihet, fastän de själva äro förgängelsens trälar; ty den som har låtit sig övervinnas av någon, han har blivit dennes träl.

20 Och då de genom kunskapen om Herren och Frälsaren, Jesus Kristus, hava undkommit världens besmittelser, men sedan åter låta sig insnärjas och övervinnas av dem, så

beast of burden, in man's voice, finding utterance, forbade the prophet's madness.

17 These, are fountains without water, and mists, by a tempest, driven along,—for whom, the gloom of darkness, hath been reserved;

18 For, great swelling words of vanity, uttering, they entice with carnal covetings—in wanton ways—them who are, well-nigh, escaping from the men who, in error, have their behaviour;

19 Promising, freedom to them, they themselves, being all the while, slaves of corruption,—for, by whom one hath been defeated, by the same, hath he become enslaved,—

20 For, if, having escaped from the defilements of the world by a personal knowledge of the Lord and Saviour Jesus Christ, but, by the same having again become entangled,

ensimmäistä pahemmaksi.

har det sista för dem blivit värre än det första.

they are defeated, the, last, state hath become, for them, worse than, the first;

21 Parempi olisi heille ollut, etteivät olisi tulleet tuntemaan vanhurskauden tietä, kuin että sen tunnettuaan kääntyvät pois heille annetusta pyhästä käskystä.

21 Ty det hade varit bättre för dem att icke hava lärt känna rättfärdighetens väg, än att nu, sedan de hava lärt känna den, vända tillbaka, bort ifrån det heliga bud som har blivit dem meddelat.

21 For, better, had it been for them—not to have obtained a personal knowledge of the way of righteousness, than, having obtained such knowledge, to turn back out of the holy commandment delivered unto them.

22 Heille on tapahtunut, mitä tosi sananlasku sanoo: "Koira palaa oksennukselleen", ja: "Pesty sika rypee rapakossa."

22 Det har gått med dem såsom det riktigt heter i ordspråket: »En hund vänder åter till sina spyor», och: »Ett tvaget svin vältrar sig åter i smutsen.»

22 There hath befallen them the thing [spoken of] in the true proverb—A dog, turning back unto his own vomit, and—A sow, as soon as washed, unto wallowing in mire.

3 luku

1 Tämä on jo toinen kirje, jonka minä kirjoitan teille, rakkaani, ja näissä molemmissa minä muistuttamalla herätän teidän puhdasta mieltänne,

1 Detta är nu redan det andra brevet som jag skriver till eder, mina älskade; och i båda har jag genom mina påminnelser velat uppväcka edert rena sinne,

1 This, already, beloved, is the second letter I am writing unto you; and, in these letters, I am stirring up—by way of calling to remembrance—your uncorrupted mind,

2 että muistaisitte niitä sanoja, joita pyhät profeetat ennen ovat puhuneet, ja Herran ja

2 så att I kommen ihåg vad som har blivit förutsagt av de heliga profeterna, så ock det

2 To remember the fore–spoken declarations made by the holy prophets, and

Vapahtajan käskyä, jonka te apostoleiltanne olette saaneet.

3 Ja ennen kaikkea tietäkää se, että viimeisinä päivinä tulee pilkkapuheinensa pilkkaajia, jotka vaeltavat omien himojensa mukaan

4 ja sanovat: "Missä on lupaus hänen tulemuksestansa? Sillä onhan siitä asti, kuin isät nukkuivat pois, kaikki pysynyt, niinkuin se on ollut luomakunnan alusta."

5 Sillä tietensä he eivät ole tietävinään, että taivaat ja samoin maa, vedestä ja veden kautta rakennettu, olivat ikivanhastaan olemassa Jumalan sanan voimasta

6 ja että niiden kautta silloinen maailma hukkui vedenpaisumukseen.

7 Mutta nykyiset taivaat ja maa ovat samalla sanalla talletetut tulelle, säästetyt jumalattomain ihmisten tuomion ja kadotuksen päivään.

bud som av edra apostlar har blivit eder givet från Herren och Frälsaren.

3 Och det mån I framför allt veta, att i de yttersta dagarna bespottare skola komma med bespottande ord, människor som vandra efter sina egna begärelser.

4 De skola säga: »Huru går det med löftet om hans tillkommelse? Från den dag då våra fäder avsomnade har ju allt förblivit sig likt, ända ifrån världens begynnelse.»

5 Ty när de vilja påstå detta, förgäta de att i kraft av Guds ord himlar funnos till från uråldrig tid, så ock en jord som hade kommit till av vatten och genom vatten;

6 och genom översvämning av vatten från dem förgicks också den värld som då fanns.

7 Men de himlar och den jord som nu finnas, de hava i kraft av samma ord blivit sparade åt eld, och de förvaras nu till domens

the commandment of the Lord and Saviour, by your apostles.

3 Of this, first, taking note—that there will come, in the last of the days, with scoffing, scoffers, after their own covetings, going on,

4 and saying—Where is the promise of his presence? For, since the fathers fell asleep, all things, thus remain, from the beginning of creation.

5 For this they, willfully, forget—that there were, heavens, from of old, and, an earth, on account of water and by means of water, compacted, by God’s word,—

6 By which means, the world that then was, with water being flooded, perished;

7 While, the heavens and the earth that now are, by the same word, have been stored with fire, being kept unto the day of

dag, då de ogudaktiga människorna skola förgås.

judgment and destruction of the ungodly men.

8 Mutta tämä yksi älköön olko teiltä, rakkaani, salassa, että "yksi päivä on Herran edessä niinkuin tuhat vuotta ja tuhat vuotta niinkuin yksi päivä."

8 Men ett vare icke fördolt för eder, mina älskade, detta, att »en dag är för Herren såsom tusen år, och tusen år såsom en dag».

8 But, this one thing, forget not, beloved,—that, one day, with the Lord, is as a thousand years, and, a thousand years, as one day.

9 Ei Herra viivytä lupauksensa täyttämistä, niinkuin muutamat pitävät sitä viivyttelemisenä, vaan hän on pitkämielinen teitä kohtaan, sillä hän ei tahdo, että kukaan hukkuu, vaan että kaikki tulevat parannukseen.

9 Herren fördröjer icke uppfyllelsen av sitt löfte, såsom somliga mena att han fördröjer sig. Men han är långmodig mot eder, eftersom han icke vill att någon skall förgås, utan att alla skola vända sig till bättring.

9 The Lord is, not slack, concerning his promise, as some count, slackness; but is long-suffering with regard to you, not being minded that any should perish, but that, all, unto repentance, should come.

10 Mutta Herran päivä on tuleva niinkuin varas, ja silloin taivaat katoavat pauhinalla, ja alkuaineet kuumuudesta hajoavat, ja maa ja kaikki, mitä siihen on tehty, palavat.

10 Men Herrens dag skall komma såsom en tjuv, och då skola himlarna med dånande hast förgås, och himlakropparna upplösas av hetta, och jorden och de verk som äro därpå brännas upp.

10 Howbeit the day of the Lord will be here, as a thief,—in which, the heavens, with a rushing noise, will pass away, while, elements, becoming intensely hot, will be dissolved, and, earth, and the works therein, will be discovered.

11 Kun siis nämä kaikki näin hajoavat, millaisia tuleekaan teidän olla pyhässä vaelluksessa ja jumalisuudessa,

11 Eftersom nu allt detta sålunda går till sin upplösning, hurudana bören icke I då vara i helig vandel och gudsfruktan,

11 Seeing that all these things are thus to be dissolved, what manner of persons, ought [ye] all the while to be, in holy ways of behaviour and acts of godliness,—

12 teidän, jotka odotatte ja joudutatte Jumalan päivän tulemista, jonka voimasta taivaat hehkuen hajoavat ja alkuaineet kuumuudesta sulavat!

12 medan I förbiden och påskynden Guds dags tillkommelse, varigenom himlar skola upplösas av eld, och himlakroppar smälta av hetta!

12 Expecting and hastening the presence of the day of God, by reason of which, heavens, being on fire, will be dissolved, and, elements, becoming intensely hot, are to be melted;

13 Mutta hänen lupauksensa mukaan me odotamme uusia taivaita ja uutta maata, joissa vanhurskaus asuu.

13 Men »nya himlar och en ny jord», där rättfärdighet bor, förbida vi efter hans löfte.

13 But, new heavens, and a new earth, according to his promise, are we expecting, wherein, righteousness, is to dwell.

14 Sentähden, rakkaani, pyrkikää tätä odottaessanne siihen, että teidät havaittaisiin tahrattomiksi ja nuhteettomiksi, rauhassa, hänen edessänsä;

14 Därför, mina älskade, eftersom I förbiden detta, skolen I med all flit sörja för, att I mån för honom befinnas vara obefläckade och ostraffliga, i frid.

14 Wherefore, beloved, these things, expecting—give diligence, unspotted and unblemished, by him, to be found, in peace;

15 ja lukekaa meidän Herramme pitkämielisyys pelastukseksi, josta myös meidän rakas veljemme Paavali hänelle annetun viisauden mukaan teille on kirjoittanut;

15 Och I skolen hålla före, att vår Herres långmodighet länder till frälsning; såsom ock vår älskade broder Paulus har skrivit till eder efter den vishet som har blivit honom given.

15 And account, our Lord's long suffering, [to be] salvation:—even as, our beloved brother Paul also, according to the wisdom given unto him, hath written unto you;

16 niinkuin hän tekee kaikissa kirjeissään, kun hän niissä puhuu näistä asioista, vaikka niissä tosin on yhtä ja toista vaikeatajuista, jota tietämättömät ja

16 Så gör han i alla sina brev, när han i dem talar om sådant, fastän visserligen i dem finnes ett och annat som är svårt att förstå, och som okunniga och

16 As also, in all letters, speaking in them concerning these things,—in which [letters] are some things, hard to be understood, which, the

vakaantumattomat vääntävät kieroon niinkuin muitakin kirjoituksia, omaksi kadotuksekseen.

obefästa människor vrångt uttyda, såsom de ock göra med de övriga skrifterna, sig själva till fördärv.

uninstructed and unstable, wrest,—as also the other scriptures,—unto their own destruction.

17 Koska te siis, rakkaani, tämän jo edeltäpäin tiedätte, niin olkaa varuillanne, ettette rietasten eksymyksen mukaansa tempaamina lankeaisi pois omalta lujalta pohjaltanne,

17 Då I nu således, mina älskade, haven fått veta detta i förväg, så tagen eder till vara för att bliva indragna i de gudlösas villfarelse och därigenom förlora edert fäste.

17 Ye, therefore, beloved, taking note beforehand, be on your guard, lest, with the error of the impious being led away, ye fall from your own steadfastness;

18 ja kasvakaa meidän Herramme ja Vapahtajamme Jeesuksen Kristuksen armossa ja tuntemisessa. Hänen olkoon kunnia sekä nyt että hamaan iankaikkisuuden päivään.

18 Växen i stället till i nåd och i kunskap om vår Herre och Frälsare, Jesus Kristus. Honom tillhör äran, nu och till evighetens dag. Amen.

18 But be growing in the favour and knowledge of our Lord and Saviour Jesus Christ:—unto whom be the glory, both now and unto a day that abideth.

JOHANNEKSEN ENSIMMÄINEN KIRJE

1 luku

1 Mikä on alusta ollut, minkä olemme kuulleet, minkä omin silmin nähneet, mitä katselimme ja käsin kosketimme, siitä me puhumme: elämän Sanasta -

1 Det som var från begynnelsen, det vi hava hört, det vi med egna ögon hava sett, det vi skådade och med egna händer togo på, det förkunna vi: om livets Ord tala vi.

1 That which was from the beginning, which we have heard, which we have seen with our eyes, which we for ourselves gazed upon, and our hands did handle, concerning the Word of Life,—

2 ja elämä ilmestyi, ja me olemme nähneet sen ja

2 Ty livet uppenbarades, och vi

2 And, the Life, was made manifest, and

todistamme siitä ja julistamme teille sen iankaikkisen elämän, joka oli Isän tykönä ja ilmestyi meille -

hava sett det; och vi vittna därom och förkunna för eder livet, det eviga, som var hos Fadern och uppenbarades för oss.

we have seen, and are bearing witness, and announcing unto you, the Age–abiding Life, which, indeed, was with the Father, and was made manifest unto us;

3 minkä olemme nähneet ja kuulleet, sen me myös teille julistamme, että teilläkin olisi yhteys meidän kanssamme; ja meillä on yhteys Isän ja hänen Poikansa, Jeesuksen Kristuksen, kanssa.

3 Ja, det vi hava sett och hört, det förkunna vi ock för eder, på det att också I mån hava gemenskap med oss; och vi hava vår gemenskap med Fadern och med hans Son, Jesus Kristus.

3 That which we have seen and heard, are we announcing, even unto you, in order that, ye too, may have fellowship with us, and, our own fellowship also, may be with the Father, and with his Son Jesus Christ.

4 Ja tämän me kirjoitamme, että meidän ilomme olisi täydellinen.

4 Och vi skriva nu detta, för att vår glädje skall bliva fullkomlig.

4 And, these things, are we writing, in order that, our joy, may be made full.

5 Ja tämä on se sanoma, jonka olemme häneltä kuulleet ja jonka me teille julistamme: että Jumala on valkeus ja ettei hänessä ole mitään pimeyttä.

5 Och detta är det budskap som vi hava hört från honom, och som vi förkunna för eder, att Gud är ljus, och att intet mörker finnes i honom.

5 And this is the message which we have heard from him, and are reporting unto you,—that, God, is, light, and in him is, no darkness at all.

6 Jos sanomme, että meillä on yhteys hänen kanssaan, mutta vaellamme pimeydessä, niin me valhettelemme emmekä tee totuutta.

6 Om vi säga oss hava gemenskap med honom, och vi vandra i mörkret, så ljuga vi och göra icke sanningen.

6 If we say—We have, fellowship, with him! and, in darkness, are walking, we are dealing falsely, and not doing the truth;

7 Mutta jos me valkeudessa vaellamme, niinkuin hän on valkeudessa, niin meillä on

7 Men om vi vandra i ljuset, såsom han är i ljuset, så hava vi gemenskap med

7 Whereas, if, in the light, we are walking, as, he, is in the light, we have, fellowship

yhteys keskenämme, ja Jeesuksen Kristuksen, hänen Poikansa, veri puhdistaa meidät kaikesta synnistä.

varandra, och Jesu, hans Sons, blod renar oss från all synd.

one with another, and, the blood of Jesus his Son, is cleansing us from all sin.

8 Jos sanomme, ettei meillä ole syntiä, niin me eksytämme itsemme, ja totuus ei ole meissä.

8 Om vi säga att vi icke hava någon synd, så bedraga vi oss själva, och sanningen är icke i oss.

8 If we say—Sin, have we none! we are deceiving, ourselves, and, the truth, is not in us.

9 Jos me tunnustamme syntimme, on hän uskollinen ja vanhurskas, niin että hän antaa meille synnit anteeksi ja puhdistaa meidät kaikesta vääryydestä.

9 Om vi bekänna våra synder, så är han trofast och rättfärdig, så att han förlåter oss våra synder och renar oss från all orättfärdighet.

9 If we are confessing our sins, faithful, is he and, righteous—that he should forgive us our sins, and cleanse us from all unrighteousness.

10 Jos sanomme, ettemme ole syntiä tehneet, niin me teemme hänet valhettelijaksi, ja hänen sanansa ei ole meissä.

10 Om vi säga att vi icke hava syndat, så göra vi honom till en ljugare, och hans ord är icke i oss.

10 If we say—We have not sinned! false, are we making, him, and, his word, is not in us.

2 luku

1 Lapsukaiseni, tämän minä kirjoitan teille, ettette syntiä tekisi; mutta jos joku syntiä tekeekin, niin meillä on puolustaja Isän tykönä, Jeesus Kristus, joka on vanhurskas.

1 Mina kära barn, detta skriver jag till eder, för att I icke skolen synda. Men om någon syndar, så hava vi en förespråkare hos Fadern, Jesus Kristus, som är rättfärdig;

1 My dear children! these things, am I writing unto you, in order that ye may not be committing sin. And, if anyone should commit sin, an Advocate, have we, with the Father, Jesus Christ, the Righteous;

2 Ja hän on meidän syntiemme sovitus; eikä ainoastaan meidän, vaan myös koko maailman syntien.

2 och han är försoningen för våra synder, ja, icke allenast för våra, utan ock för hela världens.

2 And, he, is, a propitiation, concerning our sins,—and, not concerning our own only, but, also

concerning those of the whole world.

3 Ja siitä me tiedämme hänet tuntevamme, että pidämme hänen käskynsä.

3 Därav veta vi att vi hava lärt känna honom, därav att vi hålla hans bud.

3 And, hereby, perceive we, that we understand him,—if, his commandments, we are keeping.

4 Joka sanoo: "Minä tunnen hänet", eikä pidä hänen käskyjänsä, se on valhettelija, ja totuus ei ole hänessä.

4 Den som säger sig hava lärt känna honom och icke håller hans bud, han är en lögnare och i honom är icke sanningen.

4 He that saith—I understand him! And, his commandments, is not keeping, is false, and, in him, the truth is not!

5 Mutta joka pitää hänen sanansa, hänessä on Jumalan rakkaus totisesti täydelliseksi tullut. Siitä me tiedämme, että me hänessä olemme.

5 Men den som håller hans ord, i honom är förvisso Guds kärlek fullkomnad. Därav veta vi att vi äro i honom.

5 But whosoever may be keeping his word, of a truth, in this man, the love of God hath been made perfect. Hereby, perceive we, that, in him, we are.

6 Joka sanoo hänessä pysyvänsä, on velvollinen vaeltamaan, niinkuin hän vaelsi.

6 Den som säger sig förbliva i honom, han är ock pliktig att själv så vandra som Han vandrade.

6 He that saith, that, in him, he abideth, ought, just as He walked, himself also, to be walking.

7 Rakkaani, en minä kirjoita teille uutta käskyä, vaan vanhan käskyn, joka teillä on alusta ollut; tämä vanha käsky on se sana, jonka te olette kuulleet.

7 Mina älskade, det är icke ett nytt bud jag skriver till eder, utan ett gammalt bud, som I haven haft från begynnelsen. Detta gamla bud är ordet som I haven fått höra.

7 Beloved! no new commandment, am I writing unto you; but an old commandment, which ye have been holding from the beginning: The old commandment is the word which ye have heard.

8 Ja kuitenkin minä kirjoitan teille uuden käskyn, sen, mikä on totta hänessä ja teissä; sillä

8 På samma gång är det dock ett nytt bud som jag skriver till eder. Och detta är

8 Again, a new commandment, am I writing unto you,—which thing is true, in

pimeys katoaa, ja totinen valkeus jo loistaa.

9 Joka sanoo valkeudessa olevansa, mutta vihaa veljeänsä, se on yhä vielä pimeydessä.

10 Joka rakastaa veljeänsä, se pysyy valkeudessa, ja hänessä ei ole pahennusta.

11 Mutta joka vihaa veljeänsä, se on pimeydessä ja vaeltaa pimeydessä, eikä hän tiedä, mihin menee; sillä pimeys on sokaissut hänen silmänsä.

12 Minä kirjoitan teille, lapsukaiset, sillä synnit ovat teille anteeksi annetut hänen nimensä tähden.

13 Minä kirjoitan teille, isät, sillä te olette oppineet tuntemaan hänet, joka alusta on ollut. Minä kirjoitan teille, nuorukaiset, sillä te olette voittaneet sen, joka on paha. Minä olen kirjoittanut teille, lapsukaiset, sillä te olette oppineet tuntemaan Isän.

sant både i fråga om honom och i fråga om eder; ty mörkret förgår, och det sanna ljuset lyser redan.

9 Den som säger sig vara i ljuset och hatar sin broder, han är ännu alltjämt i mörkret.

10 Den som älskar sin broder, han förbliver i ljuset, och i honom är intet som länder till fall.

11 Men den som hatar sin broder, han är i mörkret och vandrar i mörkret, och han vet icke vart han går; ty mörkret har förblindat hans ögon.

12 Jag skriver till eder, kära barn, ty synderna äro eder förlåtna för hans namns skull.

13 Jag skriver till eder, I fäder, ty I haven lärt känna honom som är från begynnelsen. Jag skriver till eder, I ynglingar, ty I haven övervunnit den onde.

him and in you, because, the darkness, is passing away, and, the real light, already is shining.

9 He that saith he is, in the light, and hateth, his brother, is, in the darkness, until even now!

10 He that loveth his brother, is abiding, in the light, and, cause of stumbling, in him, is there none.

11 Whereas, he that hateth his brother, in the darkness, dwelleth, and in the darkness, walketh; and knoweth not whither he is drifting, because the, darkness, hath blinded his eyes.

12 I write unto you, dear children, because your sins have been forgiven you, for the sake of his name:

13 I write unto you, fathers, because ye understand him who was from the beginning: I write unto you, young men, because ye have overcome the wicked one. I have written unto you, little children, because ye

understand the Father:

14 Minä olen kirjoittanut teille, isät, sillä te olette oppineet tuntemaan hänet, joka alusta on ollut. Minä olen kirjoittanut teille, nuorukaiset, sillä te olette väkevät, ja Jumalan sana pysyy teissä, ja te olette voittaneet sen, joka on paha.

14 Jag har skrivit till eder, mina barn, ty I haven lärt känna Fadern. Jag har skrivit till eder, I fäder, ty I haven lärt känna honom som är från begynnelsen. Jag har skrivit till eder, I ynglingar, ty I ären starka, och Guds ord förbliver i eder, och I haven övervunnit den onde.

14 I have written unto you, fathers, because ye understand him who was from the beginning: I have written you, young men, because ye are, strong, and the word of God, within you, abideth, and ye have overcome the wicked one.

15 Älkää rakastako maailmaa älkääkä sitä, mikä maailmassa on. Jos joku maailmaa rakastaa, niin Isän rakkaus ei ole hänessä.

15 Älsken icke världen, ej heller vad som är i världen. Om någon älskar världen, så är Faderns kärlek icke i honom.

15 Be not loving the world, nor yet the things that are in the world: if anyone be loving the world, the love of the Father is not in him.

16 Sillä kaikki, mikä maailmassa on, lihan himo, silmäin pyyntö ja elämän korskeus, se ei ole Isästä, vaan maailmasta.

16 Ty allt som är i världen, köttets begärelse och ögonens begärelse och högfärd över detta livets goda, det är icke av Fadern, utan av världen.

16 Because, all that is in the world—the coveting of the flesh, the coveting of the eyes, and the vain grandeur of life—is not of the Father, but is, of the world;

17 Ja maailma katoaa ja sen himo; mutta joka tekee Jumalan tahdon, se pysyy iankaikkisesti.

17 Och världen förgår och dess begärelse, men den som gör Guds vilja, han förbliver evinnerligen.

17 And, the world, passeth away, and the coveting [thereof], but, he that doeth the will of God, endureth unto times age-abiding.

18 Lapsukaiset, nyt on viimeinen aika. Ja niinkuin te olette kuulleet, että antikristus tulee, niin onkin

18 Mina barn, nu är den yttersta tiden. I haven ju hört att en antikrist skall komma,

18 Little children! it is, the last hour; and, just as ye have heard that, an antichrist, is

nyt monta antikristusta ilmaantunut; siitä me tiedämme, että nyt on viimeinen aika.

19 Meistä he ovat lähteneet, mutta he eivät olleet yhtä meidän kanssamme; sillä jos he olisivat olleet yhtä meidän kanssamme, niin he olisivat meidän kanssamme pysyneet; mutta heissä oli tuleva ilmi, että kaikki eivät ole yhtä meidän kanssamme.

20 Teillä on voitelu Pyhältä, ja kaikilla teillä on tieto.

21 En minä ole kirjoittanut teille sentähden, ettette totuutta tiedä, vaan sentähden, että te tiedätte sen ja ettei mikään valhe ole totuudesta.

22 Kuka on valhettelija, ellei se, joka kieltää sen, että Jeesus on Kristus? Hän on antikristus, se, joka kieltää Isän ja Pojan.

23 Kuka ikinä kieltää Pojan, hänellä ei ole Isääkään. Joka tunnustaa Pojan, hänellä on myös Isä.

och redan hava många antikrister uppstått; därav förstå vi att den yttersta tiden är inne.

19 Från oss hava de utgått, men de hörde icke till oss, ty hade de hört till oss, så hade de förblivit hos oss. Men det skulle bliva uppenbart att icke alla höra till oss.

20 I åter haven mottagit smörjelse från den Helige, och I haven all kunskap.

21 Jag har skrivit till eder, icke därför att I icke kännen sanningen, utan därför att I kännen den och veten att ingen lögn kommer av sanningen.

22 Vilken är »Lögnaren», om icke den som förnekar att Jesus är Kristus? Denne är Antikrist, denne som förnekar Fadern och Sonen.

23 Var och en som förnekar Sonen, han har icke heller Fadern; den som bekänner Sonen, han har ock Fadern.

coming, even now, antichrists have become, many, whence we perceive that it is, the last hour:

19 From among us, they went out, but they were not of us; for, if, of us, they had been, they would in that case have abode with us; but [it came to pass] in order that they might be made manifest, because, all, are not of us.

20 And, ye, have, an anointing, from the Holy One,—Ye all, know:

21 I have not written unto you because ye know not the truth, but because ye know it, and because, no falsehood, is, of the truth.

22 Who, is the False One; —save he that denieth that, Jesus, is the Christ? The same, is the Antichrist,—he that denieth the Father and the Son.

23 Whosoever denieth the Son, neither hath he, the Father: He that confesseth the Son, hath, the Father also.

24 Minkä te olette alusta asti kuulleet, se pysyköön teissä. Jos teissä pysyy se, minkä olette alusta asti kuulleet, niin tekin pysytte Pojassa ja Isässä.

24 I åter skolen låta det som I haven hört från begynnelsen förbliva i eder. Om det som I haven hört från begynnelsen förbliver i eder så skolen ock I själva förbliva i Sonen och i Fadern.

24 As for you, what ye have heard from the beginning, in you, let it abide. If, in you, shall abide, that which, from the beginning, ye have heard, ye also, in the Son, and [in] the Father, shall abide.

25 Ja tämä on se lupaus, minkä hän on meille luvannut: iankaikkinen elämä.

25 Och detta är vad han själv har lovat oss: det eviga livet.

25 And, this, is the promise, which he hath promised unto us,—The age–abiding life.

26 Tämän minä olen kirjoittanut teille niistä, jotka teitä eksyttävät.

26 Detta har jag skrivit till eder med tanke på dem som söka förvilla eder.

26 These things, have I written unto you, concerning them who would lead you astray.

27 Mutta te - teissä pysyy se voitelu, jonka olette häneltä saaneet, ja te ette ole kenenkään opetuksen tarpeessa; vaan niinkuin hänen voitelunsa opettaa teitä kaikessa, niin se opetus on myös totta eikä ole valhetta; ja niinkuin se on opettanut teitä, niin pysykää hänessä.

27 Men vad eder angår, så förbliver i eder den smörjelse I haven undfått från honom, och det behöves icke att någon undervisar eder; ty vad hans smörjelse lär eder om allting, det är sant och är icke lögn. Förbliven alltså i honom, såsom den har lärt eder.

27 And, as for you, the anointing which ye have received from him, abideth in you, and ye have, no need, that anyone be teaching you; but, as, his anointing, is teaching you, and is, true, and is no falsehood, even just as it hath taught you, abide ye in him.

28 Ja nyt, lapsukaiset, pysykää hänessä, että meillä hänen ilmestyessään olisi turva eikä meitä häpeällä karkoitettaisi pois hänen tyköänsä hänen tulemuksessaan.

28 Ja, kära barn, förbliven nu i honom, så att vi, när han en gång uppenbaras, kunna frimodigt träda fram, och icke med skam nödgas gå bort ifrån honom vid hans

28 And, now, dear children, abide ye in him, in order that, if he be made manifest, we may have boldness, and not be shamed away from him by his presence.

tillkommelse.

29 Jos tiedätte, että hän on vanhurskas, niin te ymmärrätte, että myös jokainen, joka vanhurskauden tekee, on hänestä syntynyt.

29 Om I veten att han är rättfärdig, så kunnen I förstå att också var och en som gör vad rättfärdigt är, han är född av honom.

29 If ye know that he is, righteous, ye perceive that—whosoever doeth righteousness, of him, hath been born.

3 luku

1 Katsokaa, minkäkaltaisen rakkauden Isä on meille antanut, että meitä kutsutaan Jumalan lapsiksi, joita me olemmekin. Sentähden ei maailma tunne meitä, sillä se ei tunne häntä.

1 Se vilken kärlek Fadern har bevisat oss därmed att vi få kallas Guds barn, vilket vi ock äro. Därför känner världen oss icke, eftersom den icke har lärt känna honom.

1 Behold, what manner of love, the Father hath bestowed upon us—that, children of God, we should be called,—and such we are! Therefore, the world understandeth us not, because it understood not him.

2 Rakkaani, nyt me olemme Jumalan lapsia, eikä ole vielä käynyt ilmi, mitä meistä tulee. Me tiedämme tulevamme hänen kaltaisikseen, kun hän ilmestyy, sillä me saamme nähdä hänet sellaisena, kuin hän on.

2 Mina älskade, vi äro nu Guds barn, och vad vi skola bliva, det är ännu icke uppenbart. Men det veta vi, att när han en gång uppenbaras, skola vi bliva honom lika; ty då skola vi få se honom sådan han är.

2 Beloved! now, are we, children of God; and, not yet, hath it been made manifest, what we shall be,—We know that, if it should be made manifest, like unto him, shall we be, because we shall see him, just as he is.

3 Ja jokainen, joka panee häneen tämän toivon, puhdistaa itsensä, niinkuin hän on puhdas.

3 Och var och en som har detta hopp till honom, han renar sig, likasom Han är ren.

3 And, whosoever hath this hope on him, is purifying himself, just as, He, is pure.

4 Jokainen, joka tekee synnin, tekee myös laittomuuden; ja synti on laittomuus.

4 Var och en som gör synd, han överträder ock lagen, ty synd är överträdelse av lagen.

4 Whosoever is committing sin, lawlessness also, is committing, and, sin, is, lawlessness;

5 Ja te tiedätte hänen

5 Och i veten att Han

5 And ye know, that,

ilmestyneen ottamaan pois synnit; ja hänessä ei ole syntiä.

uppenbarades, för att han skulle borttaga synderna; och synd finnes icke i honom.

He, was made manifest—in order that, our sins, he should take away, and, sin, in him, is there none.

6 Kuka ikinä hänessä pysyy, hän ei tee syntiä; kuka ikinä syntiä tekee, hän ei ole häntä nähnyt eikä häntä tuntenut.

6 Var och en som förbliver i honom, han syndar icke; var och en som syndar, han har icke sett honom och icke lärt känna honom.

6 Whosoever, in him, doth abide, is not sinning: whosoever is sinning, hath not seen him, and doth not understand him.

7 Lapsukaiset, älköön kukaan saako teitä eksyttää. Se, joka vanhurskauden tekee, on vanhurskas, niinkuin hän on vanhurskas.

7 Kära barn, låten ingen förvilla eder. Den som gör vad rättfärdigt är, han är rättfärdig, likasom Han är rättfärdig.

7 Dear children! Let, no one, lead you astray! He that is doing righteousness, is, righteous, just as, He, is righteous:

8 Joka syntiä tekee, se on perkeleestä, sillä perkele on tehnyt syntiä alusta asti. Sitä varten Jumalan Poika ilmestyi, että hän tekisi tyhjäksi perkeleen teot.

8 Den som gör synd, han är av djävulen, ty djävulen har syndat från begynnelsen. Och just därför uppenbarades Guds Son, att han skulle göra om intet djävulens gärningar.

8 He that is committing sin, is, of the adversary, because, from the beginning, the adversary is sinning. To this end, was the Son of God made manifest, in order that he might undo the works of the adversary.

9 Ei yksikään Jumalasta syntynyt tee syntiä, sillä Jumalan siemen pysyy hänessä; eikä hän saata syntiä tehdä, sillä hän on Jumalasta syntynyt.

9 Var och en som är född av Gud, han gör icke synd, ty Guds säd förbliver i honom; han kan icke synda, eftersom han är född av Gud.

9 Whosoever hath been born of God, is not committing, sin, because, a seed of him, within him, abideth; and he cannot be committing sin, because, of God, hath he been born.

10 Siitä käy ilmi, ketkä

10 Därav är uppenbart

10 Herein, are,

ovat Jumalan lapsia ja ketkä perkeleen lapsia. Kuka ikinä ei tee vanhurskautta, hän ei ole Jumalasta, ei myöskään se, joka ei veljeänsä rakasta.

vilka som äro Guds barn, och vilka som äro djävulens barn, därav att var och en som icke gör vad rättfärdigt är, han är icke av Gud, ej heller den som icke älskar sin broder.

manifest, the children of God, and the children of the adversary: Whoever is not doing righteousness, is not of God, nor yet he that is not loving his brother.

11 Sillä tämä on se sanoma, jonka te olette alusta asti kuulleet, että meidän tulee rakastaa toinen toistamme

11 Ty detta är det budskap som I haven hört från begynnelsen, att vi skola älska varandra

11 Because, this, is the message which ye have heard from the beginning—that we should be loving one another,—

12 eikä olla Kainin kaltaisia, joka oli pahasta ja tappoi veljensä. Ja minkätähden hän tappoi hänet? Sentähden, että hänen tekonsa olivat pahat, mutta hänen veljensä teot vanhurskaat.

12 och icke likna Kain, som var av den onde och slog ihjäl sin broder. Och varför slog han ihjäl honom? Därför att hans egna gärningar voro onda och hans broders gärningar rättfärdiga.

12 Not just as, Cain, was, of the wicked one, and slew his brother! And, for what cause, slew he him? Because, his works, were, wicked, whereas, those of his brother, were, righteous.

13 Älkää ihmetelkö, veljeni, jos maailma teitä vihaa.

13 Förundren eder icke, mina bröder, om världen hatar eder.

13 Be not marveling, brethren, if, the world, is hating you:

14 Me tiedämme siirtyneemme kuolemasta elämään, sillä me rakastamme veljiä. Joka ei rakasta, pysyy kuolemassa.

14 Vi veta att vi hava övergått från döden till livet, ty vi älska bröderna. Den som icke älskar, han förbliver i döden.

14 We, know, that we have passed over out of death into life, because we love the brethren: he that loveth not, abideth in death.

15 Jokainen, joka vihaa veljeänsä, on murhaaja; ja te tiedätte, ettei kenessäkään murhaajassa ole iankaikkista elämää, joka hänessä pysyisi.

15 Var och en som hatar sin broder, han är en mandråpare; och I veten att ingen mandråpare har evigt liv förblivande i sig.

15 Whosoever is hating his brother, is, a murderer; and ye know that, no murderer, hath life age–during, within him

abiding.

16 Siitä me olemme oppineet tuntemaan rakkauden, että hän antoi henkensä meidän edestämme; meidänkin tulee antaa henkemme veljiemme edestä.

16 Därav att Han gav sitt liv för oss hava vi lärt känna kärleken; så äro ock vi pliktiga att giva våra liv för bröderna.

16 Hereby, have we come to understand love: in that, He, for us, his life laid down; and, we, ought, for the brethren, our lives to lay down.

17 Jos nyt jollakin on tämän maailman hyvyyttä ja hän näkee veljensä olevan puutteessa, mutta sulkee häneltä sydämensä, kuinka Jumalan rakkaus saattaa pysyä hänessä?

17 Men om någon har denna världens goda och tillsluter sitt hjärta för sin broder, när han ser honom lida nöd, huru kan då Guds kärlek förbliva i honom?

17 But, whoso hath this world's goods, and beholdeth his brother having, need, and shutteth up his tender affections from him, how, is, the love of God, abiding in him?

18 Lapsukaiset, älkäämme rakastako sanalla tai kielellä, vaan teossa ja totuudessa.

18 Kära barn, låtom oss älska icke med ord eller med tungan, utan i gärning och i sanning.

18 Dear children! Let us not be loving in word, nor yet with the tongue, but in deed and truth.

19 Siitä me tiedämme, että olemme totuudesta, ja me saatamme hänen edessään rauhoittaa sydämemme sillä,

19 Därav skola vi veta att vi äro av sanningen; och så kunna vi inför honom övertyga vårt hjärta därom,

19 Hereby, shall we get to know, that, of the truth, we are, and, before him, shall persuade our heart;

20 että jos sydämemme syyttää meitä, niin Jumala on suurempi kuin meidän sydämemme ja tietää kaikki.

20 att om vårt hjärta fördömer oss, så är Gud större än vårt hjärta och vet allt.

20 Because, if our own heart condemn us, greater, is God, than our heart, and perceiveth all things.

21 Rakkaani, jos sydämemme ei syytä meitä, niin meillä on uskallus Jumalaan,

21 Mina älskade, om vårt hjärta icke fördömer oss, så hava vi frimodighet inför Gud,

21 Beloved! if our heart be not condemning us, boldness, have we, towards God;

22 ja mitä ikinä anomme, sen me häneltä saamme,

22 och vadhelst vi bedja om, det få vi av

22 And, whatsoever we are asking, we are

koska pidämme hänen käskynsä ja teemme sitä, mikä on hänelle otollista.

honom, eftersom vi hålla hans bud och göra vad som är välbehagligt för honom.

receiving from him, because, his commandments, are we keeping, and, the things that are pleasing before him, are we doing.

23 Ja tämä on hänen käskynsä, että meidän tulee uskoa hänen Poikansa Jeesuksen Kristuksen nimeen ja rakastaa toinen toistamme, niinkuin hän on meille käskyn antanut.

23 Och detta är hans bud, att vi skola tro på hans Sons, Jesu Kristi, namn och älska varandra, enligt det bud han har givit oss.

23 And, this, is his commandment,—that we should believe in the name of his Son Jesus Christ, and be loving one another—just as he gave a commandment unto us.

24 Ja joka pitää hänen käskynsä, se pysyy Jumalassa ja Jumala hänessä. Ja siitä me tiedämme hänen meissä pysyvän, siitä Hengestä, jonka hän on meille antanut.

24 Och den som håller hans bud, han förbliver i Gud, och Gud förbliver i honom. Och att han förbliver i oss, det veta vi av Anden, som han har givit oss.

24 And, he that keepeth his commandments, in him, abideth, and, he, in him. And, hereby, perceive we, that he abideth in us, by reason of the Spirit which, unto us, he hath given.

4 luku

1 Rakkaani, älkää jokaista henkeä uskoko, vaan koetelkaa henget, ovatko ne Jumalasta; sillä monta väärää profeettaa on lähtenyt maailmaan.

1 Mina älskade, tron icke var och en ande, utan pröven andarna, huruvida de äro av Gud; ty många falska profeter hava gått ut i världen.

1 Beloved! not in every spirit, believe ye, but test the spirits, whether they are, of God; because, many false prophets, have gone out into the world.

2 Tästä te tunnette Jumalan Hengen: jokainen henki, joka tunnustaa

2 Därpå skolen I känna igen Guds Ande: var och en ande som

2 Hereby, do ye perceive the Spirit of God:—every spirit that

Jeesuksen Kristukseksi, lihaan tulleeksi, on Jumalasta;
3 ja yksikään henki, joka ei tunnusta Jeesusta, ei ole Jumalasta; se on antikristuksen henki, jonka olette kuulleet olevan tulossa, ja se on jo nyt maailmassa.

4 Lapsukaiset, te olette Jumalasta ja olette voittaneet heidät; sillä hän, joka teissä on, on suurempi kuin se, joka on maailmassa.
5 He ovat maailmasta; sentähden he puhuvat, niinkuin maailma puhuu, ja maailma kuulee heitä.

6 Me olemme Jumalasta. Joka tuntee Jumalan, se kuulee meitä; joka ei ole Jumalasta, se ei kuule meitä. Siitä me tunnemme totuuden hengen ja eksytyksen hengen.

7 Rakkaani, rakastakaamme toinen toistamme, sillä rakkaus on Jumalasta; ja jokainen, joka rakastaa, on Jumalasta syntynyt ja tuntee Jumalan.

bekänner att Jesus är Kristus, kommen i köttet, han är av Gud;
3 men var och en ande som icke så bekänner Jesus, han är icke av Gud. Den anden är Antikrists ande, om vilken I haven hört att den skulle komma, och som redan nu är i världen.

4 I, kära barn, I ären av Gud och haven övervunnit dessa; ty han som är i eder är större än den som är i världen.
5 De äro av världen; därför tala de vad som är av världen, och världen lyssnar till dem.

6 Vi åter äro av Gud. Den som känner Gud, han lyssnar till oss; den som icke är av Gud, han lyssnar icke till oss. Härpå känna vi igen sanningens Ande och villfarelsens ande.

7 Mina älskade, låtom oss älska varandra; ty kärleken är av Gud, och var och en som älskar, han är född av Gud och känner Gud.

confesseth Jesus Christ as having come, in flesh, is, of God;
3 And, every spirit that doth not confess Jesus, of God, is not. And, this, is the [spirit] of the Antichrist, touching which ye have heard that it cometh: even now, is it, in the world, already.

4 Ye, are, of God, dear children, and have overcome them; because, greater, is he that is in you, than he that is in the world.
5 They, are, of the world: For this cause, of the world, they speak, and the world, unto them, doth hearken.

6 We, are, of God: he that is getting to understand God, hearkeneth unto us,—whoso is not of God, hearkeneth not unto us: from this, perceive we—the spirit of truth, and the spirit of error.

7 Beloved! let us be loving one another; because, love, is, of God, and, whosoever loveth, of God, hath been born, and is

getting to understand God:

8 Joka ei rakasta, se ei tunne Jumalaa, sillä Jumala on rakkaus.

8 Den som icke älskar, han har icke lärt känna Gud, ty Gud är kärleken.

8 He that doth not love, doth not understand God, because, God, is, love.

9 Siinä ilmestyi meille Jumalan rakkaus, että Jumala lähetti ainokaisen Poikansa maailmaan, että me eläisimme hänen kauttansa.

9 Därigenom har Guds kärlek blivit uppenbarad bland oss, att Gud har sänt sin enfödde Son i världen, för att vi skola leva genom honom.

9 Herein, hath the love of God in us, been made manifest, that, his only-begotten Son, God sent into the world, in order that we might live through him.

10 Siinä on rakkaus - ei siinä, että me rakastimme Jumalaa, vaan siinä, että hän rakasti meitä ja lähetti Poikansa meidän syntiemme sovitukseksi.

10 Icke däri består kärleken, att vi hava älskat Gud, utan däri, att han har älskat oss och sänt sin Son till försoning för våra synder.

10 Herein, is love: not that, we, have loved God, but that, he, loved us, and sent forth his Son, as a propitiation concerning our sins.

11 Rakkaani, jos Jumala on näin meitä rakastanut, niin mekin olemme velvolliset rakastamaan toinen toistamme.

11 Mina älskade, om Gud så har älskat oss, då äro ock vi pliktiga att älska varandra.

11 Beloved! If, in this way, God, loved us, we also, ought to love, one another.

12 Jumalaa ei kukaan ole koskaan nähnyt. Jos me rakastamme toinen toistamme, niin Jumala pysyy meissä, ja hänen rakkautensa on tullut täydelliseksi meissä.

12 Ingen har någonsin sett Gud. Om vi älska varandra, så förbliver Gud i oss, och hans kärlek är fullkomnad i oss.

12 Upon God, hath no one, at any time, gazed: If we love one another, God, in us, abideth, and, his love, hath been perfected within us.

13 Siitä me tiedämme pysyvämme hänessä ja hänen pysyvän meissä, että hän on antanut meille Henkeänsä.

13 Därav att han har givit oss av sin Ande veta vi att vi förbliva i honom, och att han förbliver i oss.

13 Hereby, perceive we—that, in him, are we abiding, and, he, in us,—in that, of his Spirit, hath he given unto us.

14 Ja me olemme nähneet ja todistamme, että Isä on

14 Och vi hava själva sett, och vi vittna om

14 And, we, for ourselves have gazed,

lähettänyt Poikansa maailman Vapahtajaksi.

att Fadern har sänt sin Son till att vara världens Frälsare.

and are bearing witness—that, the Father, sent forth the Son, as Saviour of the world.

15 Joka tunnustaa, että Jeesus on Jumalan Poika, hänessä Jumala pysyy, ja hän Jumalassa.

15 Den som bekänner att Jesus är Guds Son, i honom förbliver Gud, och han själv förbliver i Gud.

15 Whosoever shall confess, that, Jesus [Christ] is the Son of God, God, in him, abideth, and, he, in God.

16 Ja me olemme oppineet tuntemaan ja me uskomme sen rakkauden, mikä Jumalalla on meihin. Jumala on rakkaus, ja joka pysyy rakkaudessa, se pysyy Jumalassa, ja Jumala pysyy hänessä.

16 Och vi hava lärt känna den kärlek som Gud har i oss, och vi hava kommit till tro på den. Gud är kärleken, och den som förbliver i kärleken, han förbliver i Gud, och Gud förbliver i honom.

16 And, we, have come to understand and to trust the love which, God, hath, in us. God, is, love; and, he that abideth in love, in God, abideth, and, God, in him [abideth].

17 Näin on rakkaus tullut täydelliseksi meissä, että meillä olisi turva tuomiopäivänä; sillä sellainen kuin hän on, sellaisia mekin olemme tässä maailmassa.

17 Därigenom är kärleken fullkomnad hos oss, att vi hava frimodighet i fråga om domens dag; ty sådan Han är, sådana äro ock vi i denna världen.

17 Herein, hath love with us, been made perfect,—in order that, boldness, we might have in the day of judging,—in that, just as, He, is, we also, are, in this world.

18 Pelkoa ei rakkaudessa ole, vaan täydellinen rakkaus karkoittaa pelon, sillä pelossa on rangaistusta; ja joka pelkää, se ei ole päässyt täydelliseksi rakkaudessa.

18 Räddhåga finnes icke i kärleken, utan fullkomlig kärlek driver ut räddhågan, ty i räddhågan ligger tanke på straff, och den som rädes är icke fullkomnad i kärleken.

18 Fear, existeth not, in love, but, perfect love, casteth fear, outside; because, fear, hath correction: he that feareth, hath not been made perfect, in love.

19 Me rakastamme, sillä hän on ensin rakastanut meitä.

19 Vi älska, därför att han först har älskat oss.

19 We, love, because, he, first loved us:—

20 Jos joku sanoo: "Minä

20 Om någon säger

20 If one should say, I

rakastan Jumalaa", mutta vihaa veljeänsä, niin hän on valhettelija. Sillä joka ei rakasta veljeänsä, jonka hän on nähnyt, se ei voi rakastaa Jumalaa, jota hän ei ole nähnyt.

21 Ja tämä käsky meillä on häneltä, että joka rakastaa Jumalaa, se rakastakoon myös veljeänsä.

sig älska Gud och hatar sin broder, så är han en lögnare. Ty den som icke älskar sin broder, som han har sett, han kan icke älska Gud, som han icke har sett.

21 Och det budet hava vi från honom, att den som älskar Gud, han skall ock älska sin broder.

love God, and should be hating, his brother, false, is he; for, he that doth not love his brother, whom he hath seen, God, whom he hath not seen, he cannot love!

21 And, this commandment, have we from him,—that, he who loveth God, love, his brother also.

5 luku

1 Jokainen, joka uskoo, että Jeesus on Kristus, on Jumalasta syntynyt; ja jokainen, joka rakastaa häntä, joka on synnyttänyt, rakastaa myöskin sitä, joka hänestä on syntynyt.

2 Siitä me tiedämme, että rakastamme Jumalan lapsia, kun rakastamme Jumalaa ja noudatamme hänen käskyjänsä.

1 Var och en som tror att Jesus är Kristus, han är född av Gud; och var och en som älskar honom som födde, han älskar ock den som är född av honom.

2 Därför, när vi älska Gud och hålla hans bud, då veta vi att vi älska Guds barn.

1 Whosoever believeth that, Jesus, is the Christ, of God, hath been born: and, whosoever loveth him that begat, loveth him that hath been begotten of him.

2 Hereby, perceive we, that we love the children of God, as soon as, God, we love, and, his commandments, we are doing.

3 Sillä rakkaus Jumalaan on se, että pidämme hänen käskynsä. Ja hänen käskynsä eivät ole raskaat;

3 Ty däri består kärleken till Gud, att vi hålla hans bud; och hans bud äro icke tunga.

3 For, this is the love of God—that, his commandments, we be keeping, and, his commandments, are not burdensome;

4 sillä kaikki, mikä on syntynyt Jumalasta, voittaa maailman; ja tämä on se

4 Ty allt som är fött av Gud, det övervinner världen; och detta är

4 Because, whatsoever hath been born of God, overcometh the

voitto, joka on maailman voittanut, meidän uskomme.

den seger som har övervunnit världen: vår tro.

world; and, this, is the victory that hath overcome the world—our faith.

5 Kuka on se, joka voittaa maailman, ellei se, joka uskoo, että Jeesus on Jumalan Poika?

5 Vilken annan kan övervinna världen, än den som tror att Jesus är Guds Son?

5 [And] who is he that overcometh the world, save he that believeth that, Jesus, is the Son of God?

6 Hän on se, joka on tullut veden ja veren kautta, Jeesus Kristus, ei ainoastaan vedessä, vaan vedessä ja veressä; ja Henki on se, joka todistaa, sillä Henki on totuus.

6 Han är den som kom genom vatten och blod, Jesus Kristus, icke med vattnet allenast, utan med vattnet och blodet. Och Anden är den som vittnar, eftersom Anden är sanningen.

6 This, is he that came through means of water and blood, Jesus Christ: not, by the water, only, but, by the water and by the blood,—and, the Spirit, it is, that is bearing witness, because, the Spirit, is the truth.

7 Sillä kolme on, jotka todistavat:

7 Ty tre äro de som vittna:

7 Because, three, are they who are bearing witness—

8 Henki ja vesi ja veri, ja ne kolme pitävät yhtä.

8 Anden, vattnet och blodet; och de tre vittna ett och detsamma.

8 The Spirit, and the Water, and the Blood; and, the three, are, [witnesses], unto one thing.

9 Jos me otamme vastaan ihmisten todistuksen, niin onhan Jumalan todistus suurempi. Ja tämä on Jumalan todistus, sillä hän on todistanut Pojastansa.

9 Om vi taga människors vittnesbörd för gott, så må väl Guds vittnesbörd vara förmer. Detta är ju Guds vittnesbörd, att han har vittnat om sin Son.

9 If, the witness of men, we receive, the witness of God, is, greater. Because, this, is the witness of God—in that he hath borne witness concerning his Son,—

10 Joka uskoo Jumalan Poikaan, hänellä on todistus itsessänsä; joka ei usko Jumalaa, tekee hänet

10 Den som tror på Guds Son, han har vittnesbördet inom sig själv; den som icke tror

10 He that believeth on the Son of God, hath the witness, within himself: He that

valhettelijaksi, koska hän ei usko sitä todistusta, jonka Jumala on todistanut Pojastansa.

Gud, han har gjort honom till en ljugare, eftersom han icke har trott på Guds vittnesbörd om sin Son.

doth not believe God, false, hath made him,—because he hath not believed on the witness which, God, hath witnessed, concerning his Son—

11 Ja tämä on se todistus: Jumala on antanut meille iankaikkisen elämän, ja tämä elämä on hänen Pojassansa.

11 Och detta är vittnesbördet: att Gud har givit oss evigt liv; och det livet är i hans Son.

11 And, this, is the witness:—that, life age-abiding, hath God given unto us, and, this life, is, in his Son:

12 Jolla Poika on, sillä on elämä; jolla Jumalan Poikaa ei ole, sillä ei ole elämää.

12 Den som har Sonen, han har livet; den som icke har Guds Son, han har icke livet.

12 He that hath the Son, hath, the life,—he that hath not the Son of God, hath not, the life.

13 Tämän minä olen kirjoittanut teille, jotka uskotte Jumalan Pojan nimeen, tietääksenne, että teillä on iankaikkinen elämä.

13 Detta har jag skrivit till eder, för att I skolen veta att I haven evigt liv, I som tron på Guds Sons namn.

13 These things, have I written unto you—in order that ye may know that ye have, Life Age-abiding—unto you who believe on the name of the Son of God.

14 Ja tämä on se uskallus, joka meillä on häneen, että jos me jotakin anomme hänen tahtonsa mukaan, niin hän kuulee meitä.

14 Och detta är den fasta tillförsikt vi hava till honom, att om vi bedja om något efter hans vilja, så hör han oss.

14 And, this, is the boldness which we have towards him: that, if, anything, we ask, according to his will, He doth hearken unto us.

15 Ja jos me tiedämme hänen kuulevan meitä, mitä ikinä anommekin, niin tiedämme, että meillä myös on kaikki se, mitä olemme häneltä anoneet.

15 Och om vi veta att han hör oss, vadhelst vi bedja om, så veta vi ock att vi redan hava det som vi hava bett honom om i vår bön.

15 And, if we know that he doth hearken unto us, whatsoever we ask, we know that we have the things asked, which we have asked of him,

16 Jos joku näkee veljensä

16 Om någon ser sin

16 If one should see

tekevän syntiä, joka ei ole kuolemaksi, niin rukoilkoon, ja hän on antava hänelle elämän, niille nimittäin, jotka eivät tee syntiä kuolemaksi. On syntiä, joka on kuolemaksi; siitä minä en sano, että olisi rukoiltava.

broder begå en synd som icke är en synd till döds, då må han bedja, och så skall han giva honom liv, om nämligen synden icke är till döds. Det finnes synd till döds; för sådan säger jag icke att man skall bedja.

his brother committing a sin, not unto death, he shall ask, and He will grant unto him life,—for them who are sinning, not unto death. There, is, a sin, unto death: not concerning that, am I saying, that he should make request.

17 Kaikki vääryys on syntiä. Ja on syntiä, joka ei ole kuolemaksi.

17 All orättfärdighet är synd; dock finnes det synd som icke är till döds.

17 All unrighteousness, is, sin, and there, is, a sin, not unto death.

18 Me tiedämme, ettei yksikään Jumalasta syntynyt tee syntiä; vaan Jumalasta syntynyt pitää itsestänsä vaarin, eikä häneen ryhdy se paha.

18 Vi veta om var och en som är född av Gud att han icke syndar, ty den som har blivit född av Gud, han tager sig till vara, och den onde kommer icke vid honom.

18 We know that, whosoever hath been born of God, is not committing sin,—Nay, he that hath been born of God, He keepeth him, and, the wicked one, doth not touch him.

19 Me tiedämme, että olemme Jumalasta, ja koko maailma on pahan vallassa.

19 Vi veta att vi äro av Gud, och att hela världen är i den ondes våld.

19 We know that, of God, are we; and, the whole world, in the wicked one, is lying.

20 Mutta me tiedämme, että Jumalan Poika on tullut ja antanut meille ymmärryksen, tunteaksemme sen Totisen; ja me olemme siinä Totisessa, hänen Pojassansa, Jeesuksessa Kristuksessa. Hän on totinen Jumala ja iankaikkinen elämä.

20 Och vi veta att Guds Son har kommit och givit oss förstånd, så att vi kunna känna den Sanne; och vi äro i den Sanne, i hans Son, Jesus Kristus. Denne är den sanne Guden och evigt liv.

20 We know, moreover, that, the Son of God, hath come, and hath given us insight, so that we are getting to understand, him that is Real,—and we are in him that is Real, in his Son Jesus Christ. This, is the Real God, and life age–abiding.

21 Lapsukaiset, kavahtakaa epäjumalia.

21 Kära barn, tagen eder till vara för avgudarna.

21 Dear children! Guard yourselves from idols.

JOHANNEKSEN TOINEN KIRJE

1 luku

1Vanhin valitulle rouvalle ja hänen lapsillensa, joita minä totuudessa rakastan - enkä ainoastaan minä, vaan myös kaikki, jotka ovat tulleet totuuden tuntemaan -

1 Den äldste hälsar den utvalda frun och hennes barn, vilka jag i sanning älskar, och icke jag allenast, utan ock alla andra som hava lärt känna sanningen.

1 The Elder, unto an elect lady and her children, whom I love in truth; and not, I, alone, but all those also who understand the truth,—

2 totuuden tähden, joka meissä pysyy ja on oleva meidän kanssamme iankaikkisesti.

2 Vi älska dem för sanningens skull, som förbliver i oss, och som skall vara med oss till evig tid.

2 For the sake of the truth that abideth in us, and, with us, shall be unto times age–abiding,

3 Armo, laupeus ja rauha Isältä Jumalalta ja Jeesukselta Kristukselta, Isän Pojalta, on oleva meidän kanssamme, totuudessa ja rakkaudessa.

3 Nåd, barmhärtighet och frid ifrån Gud, Fadern, och ifrån Jesus Kristus, Faderns Son, skall vara med oss i sanning och i kärlek.

3 Favour, mercy, peace shall be with us, from God the Father, and from Jesus Christ the Son of the Father, in truth and love.

4 Minua on suuresti ilahuttanut, että olen lastesi joukossa havainnut olevan niitä, jotka totuudessa vaeltavat sen käskyn mukaan, jonka me olemme saaneet Isältä.

4 Det har gjort mig stor glädje att jag har funnit flera av dina barn vandra i sanningen, efter det bud som vi hava fått ifrån Fadern.

4 I rejoiced exceedingly, in that I had found, from among thy children, such as were walking in truth, even as, a commandment, we received from the Father.

5 Ja nyt, rouva, minulla on

5 Och nu har jag en

5 And, now, I request

sinulle pyyntö, ei niinkuin kirjoittaisin sinulle uuden käskyn, vaan minä kirjoitan sen, joka meillä alusta asti on ollut: että meidän tulee rakastaa toinen toistamme.

bön till dig, kära fru. Icke som om jag skreve för att giva dig ett nytt bud; det gäller allenast det bud som vi hava haft från begynnelsen: att vi skola älska varandra.

thee, lady, not as writing, a new commandment, unto thee, but one which we were holding from the beginning—That we should be loving one another.

6 Ja tämä on rakkaus, että me vaellamme hänen käskyjensä mukaan. Tämä on käsky, että teidän, niinkuin olette alusta kuulleet, tulee siinä vaeltaa.

6 Och däri består kärleken, att vi vandra efter de bud han har givit. Ja, detta är budet, att I skolen vandra i kärleken, enligt vad I haven hört från begynnelsen.

6 And, this, is love, that we should be walking according to his commandments: This, is, the commandment, even as ye heard from the beginning, that, therein, ye should be walking.

7 Sillä monta villitsijää on lähtenyt maailmaan, jotka eivät tunnusta Jeesusta Kristukseksi, joka oli lihaan tuleva; tämä tämmöinen on villitsijä ja antikristus.

7 Ty många villolärare hava gått ut i världen, vilka icke bekänna att Jesus är Kristus, som skulle komma i köttet; en sådan är Villoläraren och Antikrist.

7 Because, many deceivers, have gone out into the world, they who do not confess Jesus Christ coming in flesh: This, is the deceiver and the antichrist.

8 Ottakaa vaari itsestänne, ettette menetä sitä, minkä me olemme työllämme aikaansaaneet, vaan että saatte täyden palkan.

8 Tagen eder till vara, så att I icke förloren det som vi med vårt arbete hava kommit åstad, utan fån full lön.

8 Be taking heed unto yourselves, lest ye lose what things we earned,—but, a full reward, ye may duly receive.

9 Kuka ikinä menee edemmäksi eikä pysy Kristuksen opissa, hänellä ei ole Jumalaa; joka siinä opissa pysyy, hänellä on sekä Isä että Poika.

9 Var och en som så går framåt, att han icke förbliver i Kristi lära, han har icke Gud; den som förbliver i den läran, han har både Fadern och Sonen.

9 Every one that taketh a lead, and abideth not in the teaching of Christ, hath not, God: he that abideth in the teaching, the same, hath, both the Father

and the Son.

10 Jos joku tulee teidän luoksenne eikä tuo mukanaan tätä oppia, niin älkää ottako häntä huoneeseenne älkääkä sanoko häntä tervetulleeksi;
11 sillä joka sanoo hänet tervetulleeksi, joutuu osalliseksi hänen pahoihin tekoihinsa.
12 Minulla olisi paljon kirjoittamista teille, mutta en tahdo tehdä sitä paperilla ja musteella; vaan toivon pääseväni teidän tykönne ja saavani puhutella teitä suullisesti, että meidän ilomme olisi täydellinen.

13 Valitun sisaresi lapset lähettävät sinulle tervehdyksen.

10 Om någon kommer till eder och icke har den läran med sig, så tagen icke emot honom i edra hus, och hälsen honom icke.
11 Ty den som hälsar honom, han gör sig delaktig i hans onda gärningar.
12 Jag hade väl mycket annat att skriva till eder, men jag vill icke göra det med papper och bläck. Jag hoppas att i stället få komma till eder och muntligen tala med eder, för att vår glädje skall bliva fullkomlig.
13 Din utvalda systers barn hälsa dig.

10 If anyone cometh unto you and, this teaching, doth not bring, be not receiving him home, and, Joy to thee! do not say;
11 For, he that biddeth him rejoice, hath fellowship with his wicked works.
12 Though I had many things, unto you, to write, I was not minded [to say them] with paper and ink; but I hope to come unto you, and, mouth to mouth, to talk,— that your joy may be made full.
13 The children of thy chosen sister salute thee.

JOHANNEKSEN KOLMAS KIRJE

1 luku

1 Vanhin rakkaalle Gaiukselle, jota minä totuudessa rakastan.

2 Rakkaani, minä toivotan sinulle, että kaikessa menestyt ja pysyt terveenä, niinkuin sielusikin menestyy.

1 Den äldste hälsar Gajus, den älskade brodern, som jag i sanning älskar.
2 Min älskade, jag önskar att det i allt må stå väl till med dig, och att du må vara vid god hälsa, såsom det ock

1 The elder, unto Gaius the beloved, whom, I, love in truth.

2 Beloved! concerning all things, I pray thou mayest be prospering, and be in health, even as, thy soul, is

står väl till med din själ.

3 Minua ilahutti suuresti, kun veljet tulivat ja antoivat todistuksen sinun totuudestasi, niinkuin sinä totuudessa vaellatkin.

3 Ty det gjorde mig stor glädje, då några av bröderna kommo och vittnade om den sanning som bor i dig, eftersom du ju vandrar i sanningen.

4 Minulla ei ole suurempaa iloa kuin se, että kuulen lasteni vaeltavan totuudessa.

4 Jag har ingen större glädje än den att få höra att mina barn vandra i sanningen.

5 Rakkaani, sinä toimit uskollisesti kaikessa, mitä teet veljien, vieläpä vieraittenkin hyväksi.

5 Min älskade, du handlar såsom en trofast man i allt vad du gör mot bröderna, och detta jämväl när de komma såsom främlingar.

6 He ovat seurakunnan edessä antaneet todistuksen sinun rakkaudestasi; ja sinä teet hyvin, kun autat heitä eteenpäin heidän matkallaan, niinkuin Jumalan edessä arvollista on.

6 Dessa hava nu inför församlingen vittnat om din kärlek. Och du gör väl, om du på ett sätt som är värdigt Gud utrustar dem också för fortsättningen av deras resa.

7 Sillä hänen nimensä tähden he ovat matkalle lähteneet eivätkä ota pakanoilta mitään.

7 Ty för hans namns skull hava de dragit åstad, utan att hava tagit emot något av hedningarna.

8 Me olemme siis velvolliset ottamaan semmoisia vastaan, auttaaksemme yhdessä totuutta eteenpäin.

8 Därför äro vi å vår sida pliktiga att taga oss an sådana män, så att vi bliva deras medarbetare till att

prospering,

3 For I rejoiced exceedingly, at brethren coming and bearing witness unto thy truth,—even as, thou, in truth, art walking.

4 I have no, greater, favour than these things, that I should be hearing that, my own children, in the truth, are walking.

5 Beloved! a faithful thing, art thou doing, whatsoever thou shalt accomplish for them that are brethren, and withal strangers,––

6 Who have borne witness to thy love before the assembly: whom thou wilt do, nobly, to set forward worthily of God.

7 For, in behalf of The Name, have they gone forth, taking, nothing, from them of the nations.

8 We, therefore ought to be sustaining such as these, that we may become,

	främja sanningen.	fellowworkers, with the truth.
9 Minä kirjoitin seurakunnalle; mutta Diotrefes, joka haluaa olla ensimmäinen heidän joukossaan, ei ota meitä vastaan.	9 Jag har skrivit till församlingen, men Diotrefes, som önskar att vara den främste bland dem, vill icke göra något för oss.	9 I wrote something unto the assembly; but, he who is fond of taking the first place among them—Diotrephes, doth not make us welcome.
10 Sentähden minä, jos tulen, muistutan hänen teoistansa, mitä hän tekee, kun pahoilla sanoilla meistä juoruaa; ja vielä siihenkään tyytymättä, hän ei itse ota veljiä vastaan, vaan estää niitäkin, jotka tahtovat sen tehdä, ja ajaa heidät pois seurakunnasta.	10 Om jag kommer, skall jag därför påvisa huru illa han gör, då han skvallrar om oss med elaka ord. Och han nöjer sig icke härmed; utom det att han själv intet vill göra för bröderna, hindrar han också andra som vore villiga att göra något, ja, han driver dem ut ur församlingen.	10 For this cause, if I come, I will bring to remembrance his works which he is doing,—with wicked words, prating against us; and, not content with these, he neither, himself, maketh the brethren welcome, but, them who are minded [to do it], he forbiddeth, and, out of the assembly, doth cast [them].
11 Rakkaani, älä seuraa pahaa, vaan hyvää. Joka hyvin tekee, se on Jumalasta; joka pahoin tekee, se ei ole Jumalaa nähnyt.	11 Mina älskade, följ icke onda föredömen, utan goda. Den som gör vad gott är, han är av Gud; den som gör vad ont är, han har icke sett Gud.	11 Beloved! be not thou imitating what is bad, but what is good. He that doeth good, is, of God: he that doeth what is bad, hath not seen God.
12 Demetrius on kaikilta, jopa itse totuudeltakin, saanut hyvän todistuksen; ja mekin todistamme hänestä samaa, ja sinä tiedät, että meidän todistuksemme on tosi.	12 Demetrius har fått gott vittnesbörd om sig av alla, ja, av sanningen själv. Också vi giva honom vårt vittnesbörd; och du vet att vårt vittnesbörd är sant.	12 Unto Demetrius, hath witness been borne by all and by the truth itself; howbeit, we also, bear witness, and thou knowest that,

		our witness, is, true.
13 Minulla olisi paljon kirjoittamista sinulle, mutta en tahdo kirjoittaa sinulle musteella ja kynällä,	13 Jag hade väl mycket annat att skriva till dig, men jag vill icke skriva till dig med bläck och penna.	13 Many things, had I to write unto thee,— but I am unwilling, with ink and pen, to be writing;
14 sillä minä toivon pian näkeväni sinut, ja silloin saamme suullisesti puhella.	14 Ty jag hoppas att rätt snart få se dig, och då skola vi muntligen tala med varandra.	14 I hope, however, straightway, to see thee, and, mouth to mouth, will we talk.
15 Rauha sinulle! Ystävät tervehtivät sinua. Tervehdys ystäville, kullekin erikseen.	15 Frid vare med dig. Vännerna hälsa dig. Hälsa vännerna, var och en särskilt.	Peace be unto thee. The friends salute thee. Salute the friends by name.

JAAKOBIN KIRJE

1 luku

1 Jaakob, Jumalan ja Herran Jeesuksen Kristuksen palvelija, lähettää tervehdyksen kahdelletoista hajalla asuvalle sukukunnalle.	1 Jakob, Guds och Herrens, Jesu Kristi, tjänare, hälsar de tolv stammar som bo kringspridda bland folken.	1 James, a servant, of God and of the Lord Jesus Christ,— unto the twelve tribes that are in the dispersion, Wishes joy.
2 Veljeni, pitäkää pelkkänä ilona, kun joudutte moninaisiin kiusauksiin,	2 Mina bröder, hållen det för idel glädje, när I kommen i allahanda frestelser,	2 All Joy, account it, my brethren, whensoever ye fall in with, manifold, temptations,—
3 tietäen, että teidän uskonne kestäväisyys koetuksissa saa aikaan kärsivällisyyttä.	3 och veten, att om eder tro håller provet, så verkar detta ståndaktighet.	3 Taking note, that, the proving of your faith, worketh out endurance;
4 Ja kärsivällisyys tuottakoon täydellisen teon, että te olisitte täydelliset ja eheät ettekä missään puuttuvaiset.	4 Och låten ståndaktigheten hava med sig fullkomlighet i gärning, så att I ären fullkomliga, utan fel och	4 But let, your endurance, have, mature work, that ye may be mature and complete, in nothing,

utan brist i något stycke.

coming short.

5 Mutta jos joltakin teistä puuttuu viisautta, anokoon sitä Jumalalta, joka antaa kaikille alttiisti ja soimaamatta, niin se hänelle annetaan.

5 Men om någon av eder brister i vishet, så må han utbedja sig sådan från Gud, som giver åt alla villigt och utan hårda ord, och den skall bliva honom given.

5 But, if any of you is sinning short of wisdom, let him be asking of God, Who giveth unto all freely and upbraideth not, and it shall be given him;

6 Mutta anokoon uskossa, ollenkaan epäilemättä; sillä joka epäilee, on meren aallon kaltainen, jota tuuli ajaa ja heittelee.

6 Men han bedje i tro, utan att tvivla; ty den som tvivlar är lik havets våg, som drives omkring av vinden och kastas hit och dit.

6 But let him be asking in faith, nothing, doubting, for, he that doubteth, is like a wave of the sea, wind–driven and storm–tossed,—

7 Älköön sellainen ihminen luulko Herralta mitään saavansa,

7 En sådan människa må icke tänka att hon skall få något från Herren --

7 For let not that man think that he shall receive anything from the Lord—

8 kaksimielinen mies, epävakainen kaikilla teillään.

8 en människa med delad håg, en som går ostadigt fram på alla sina vägar.

8 A two–souled man, unstable in all his ways.

9 Alhainen veli kerskatkoon ylhäisyydestään,

9 Den broder som lever i ringhet berömme sig av sin höghet.

9 But boasting be the lowly brother in his uplifting;

10 mutta rikas alhaisuudestaan, sillä hän on katoava niinkuin ruohon kukka.

10 Den åter som är rik berömme sig av sin ringhet, ty såsom gräsets blomster skall han förgås.

10 Whereas the rich, in his being brought low,—because, as a flower of grass, he will pass away;

11 Aurinko nousee helteineen ja kuivaa ruohon, ja sen kukka varisee, ja sen muodon sulous häviää; niin on rikaskin lakastuva retkillänsä.

11 Solen går upp med sin brännande hetta och förtorkar gräset, och dess blomster faller av, och dess fägring förgår; så skall ock den rike förvissna mitt i sin

11 For the sun hath sprung up, with it scorching heat, and hath withered the grass, and, the flower thereof, hath fallen out, and, the beauty

ävlan.

of the face thereof, hath perished,—so, also the rich, in his goings, shall languish.

12 Autuas se mies, joka kiusauksen kestää, sillä kun hänet on koeteltu, on hän saava elämän kruunun, jonka Herra on luvannut niille, jotka häntä rakastavat!

12 Salig är den man som är ståndaktig i frestelsen; ty när han har bestått sitt prov, skall han få livets krona, vilken Gud har lovat åt dem som älska honom.

12 Happy the man who endureth temptation! Because, becoming approved, he shall receive the crown of life—which he hath promised unto them that love him.

13 Älköön kukaan, kiusauksessa ollessaan, sanoko: "Jumala minua kiusaa"; sillä Jumala ei ole pahan kiusattavissa, eikä hän ketään kiusaa.

13 Ingen säge, när han bliver frestad, att det är från Gud som hans frestelse kommer; ty såsom Gud icke kan frestas av något ont, så frestar han icke heller någon.

13 Let, no one, while tempted, be saying—From God, am I tempted,—for, God, cannot be tempted by things evil, and, himself, tempteth no one;

14 Vaan jokaista kiusaa hänen oma himonsa, joka häntä vetää ja houkuttelee;

14 Nej, närhelst någon frestas, så är det av sin egen begärelse som han drages och lockas.

14 But, each one, is tempted, when, by his own coveting, he is drawn out and enticed,

15 kun sitten himo on tullut raskaaksi, synnyttää se synnin, mutta kun synti on täytetty, synnyttää se kuoleman.

15 Sedan, när begärelsen har blivit havande, föder hon synd, och när synden har blivit fullmogen, framföder hon död.

15 Then, the coveting, having conceived, giveth birth to sin, and, the sin, when full-grown, bringeth forth death.

16 Älkää eksykö, rakkaat veljeni.

16 Faren icke vilse, mina älskade bröder.

16 Be not deceived, my brethren beloved:—

17 Jokainen hyvä anti ja jokainen täydellinen lahja tulee ylhäältä, valkeuksien Isältä, jonka tykönä ei ole muutosta, ei vaihteen

17 Idel goda gåvor och idel fullkomliga skänker komma ned ovanifrån, från himlaljusens Fader, hos vilken ingen

17 Every good giving, and every perfect gift, is, from above, coming down from the Father of lights—

varjoa.

förändring äger rum och ingen växling av ljus och mörker.

with whom is no alternation, nor shadow cast, by turning:

18 Tahtonsa mukaan hän synnytti meidät totuuden sanalla, ollaksemme hänen luotujensa esikoiset.

18 Efter sitt eget beslut födde han oss till liv genom sanningens ord, för att vi skulle vara en förstling av de varelser han har skapat.

18 Because he was so minded, he hath brought us forth with a word of truth, to the end we should be a sort of firstfruit of his creatures

19 Te tiedätte sen, rakkaat veljeni. Mutta olkoon jokainen ihminen nopea kuulemaan, hidas puhumaan, hidas vihaan;

19 Det veten I, mina älskade bröder. Men var människa vare snar till att höra och sen till att tala och sen till vrede.

19 Ye know, my brethren beloved,— but let every man be swift to hear, slow to speak, slow to anger,

20 sillä miehen viha ei tee sitä, mikä on oikein Jumalan edessä.

20 Ty en mans vrede kommer icke åstad vad rätt är inför Gud.

20 For, man's anger, worketh not, God's righteousness.

21 Sentähden pankaa pois kaikki saastaisuus ja kaikkinainen pahuus ja ottakaa hiljaisuudella vastaan sana, joka on teihin istutettu ja joka voi teidän sielunne pelastaa.

21 Skaffen därför bort all orenhet och all ondska som finnes kvar, och mottagen med saktmod det ord som är plantat i eder, och som kan frälsa edra själar.

21 Wherefore, putting away all filthiness and overflow of baseness, in meekness, welcome ye the word fitted for inward growth, which is able to save your souls:

22 Mutta olkaa sanan tekijöitä, eikä vain sen kuulijoita, pettäen itsenne.

22 Men varen ordets görare, och icke allenast dess hörare, eljest bedragen I eder själva.

22 Become ye doers of the word, and not hearers only— reasoning yourselves astray;

23 Sillä jos joku on sanan kuulija eikä sen tekijä, niin hän on miehen kaltainen, joka katselee kuvastimessa luonnollisia kasvojaan;

23 Ty om någon är ordets hörare, men icke dess görare, så är han lik en man som betraktar sitt ansikte i en spegel:

23 Because, if any is, a word–hearer, and not a doer, the same, is like unto a man observing his natural face in a mirror,—

24 hän katselee itseään, lähtee pois ja unhottaa heti, millainen hän oli.

24 när han har betraktat sig däri, går han sin väg och förgäter strax hurudan han var.

24 For he observed himself, and is gone away, and, straightway, it hath escaped him,—what manner of man, he was!

25 Mutta joka katsoo täydelliseen lakiin, vapauden lakiin, ja pysyy siinä, eikä ole muistamaton kuulija, vaan todellinen tekijä, hän on oleva autuas tekemisessään.

25 Men den som skådar in i den fullkomliga lagen, frihetens lag, och förbliver därvid och icke är en glömsk hörare, utan en verklig görare, han varder salig i sin gärning.

25 But, he that hath obtained a nearer view into the perfect law of liberty, and hath taken up his abode by it, becoming—not a forgetful hearer, but a work doer, the same, happy in his doing, shall be.

26 Jos joku luulee olevansa jumalanpalvelija, mutta ei hillitse kieltään, vaan pettää sydämensä, niin hänen jumalanpalveluksensa on turha.

26 Om någon menar sig tjäna Gud och icke tyglar sin tunga, utan bedrager sitt hjärta, så är hans gudstjänst intet värd.

26 If any thinketh he is observant of religion, not curbing his own tongue, but deceiving his own heart, this one's, religious observance is, vain:

27 Puhdas ja tahraton jumalanpalvelus Jumalan ja Isän silmissä on käydä katsomassa orpoja ja leskiä heidän ahdistuksessaan ja varjella itsensä niin, ettei maailma saastuta.

27 En gudstjänst, som är ren och obesmittad inför Gud och Fadern, är det att vårda sig om fader- och moderlösa barn och änkor i deras bedrövelse, och att hålla sig obefläckad av världen.

27 Religious observance, pure and undefiled with our God and Father, is, this—to be visiting orphans and widows in their affliction, unspotted, to keep, himself, from the world.

2 luku

1 Veljeni, älköön teidän

1 Mina bröder, menen

1 My brethren, do

uskonne meidän kirkastettuun Herraamme, Jeesukseen Kristukseen, olko sellainen, joka katsoo henkilöön.

2 Sillä jos kokoukseenne tulee mies, kultasormus sormessa ja loistavassa puvussa, ja tulee myös köyhä ryysyissä,

3 ja te katsotte loistavapukuisen puoleen ja sanotte: "Istu sinä tähän mukavasti", ja köyhälle sanotte: "Seiso sinä tuossa", tahi: "Istu tähän jalkajakkarani viereen",

4 niin ettekö ole joutuneet ristiriitaan itsenne kanssa, ja eikö teistä ole tullut väärämielisiä tuomareita?

5 Kuulkaa, rakkaat veljeni. Eikö Jumala ole valinnut niitä, jotka maailman silmissä ovat köyhiä, olemaan rikkaita uskossa ja sen valtakunnan perillisiä, jonka hän on luvannut niille, jotka häntä rakastavat?

6 Mutta te olette häväisseet köyhän. Eivätkö

icke att tron på vår Herre Jesus Kristus, den förhärligade, kan stå tillsammans med att hava anseende till personen.

2 Om till exempel i eder församling inträder en man med guldring på fingret och i präktiga kläder, och jämte honom inträder en fattig man i smutsiga kläder,

3 och I då vänden edra blickar till den som bär de präktiga kläderna och sägen till honom: »Sitt du här på denna goda plats», men däremot sägen till den fattige: »Stå du där», eller: »Sätt dig därnere vid min fotapall» --

4 haven I icke då kommit i strid med eder själva och blivit domare som döma efter orätta grunder?

5 Hören, mina älskade bröder: Har icke Gud utvald just dem som i världens ögon äro fattiga till att bliva rika i tro, och att få till arvedel det rike han har lovat åt dem som älska honom?

6 I åter haven visat förakt för den fattige.

not, with respect for persons, be holding the faith of our Lord Jesus Christ, [the Lord] of glory.

2 For, if there enter into your synagogue a man wearing gold rings in gay clothing, and there enter a destitute man also, in soiled clothing,—

3 And ye eye him that hath on the gay clothing, and say, Thou, be sitting here, pleasantly,—and, unto the destitute man, say—Thou, stand, or sit there under my footstool,

4 Would ye not have been led to make distinctions among yourselves, and have become judges with wicked reasonings?

5 Hearken! my brethren beloved:— Hath not, God, chosen the destitute in the world [to be] rich in faith and heirs of the kingdom which he hath promised to them that love him?

6 Whereas, ye, have dishonoured the

juuri rikkaat teitä sorra, ja eivätkö juuri he vedä teitä tuomioistuimien eteen?

Är det då icke de rika som förtrycka eder, och är det icke just de, som draga eder inför domstolarna?

destitute man! Do not, the rich, oppress you? and, themselves, drag you into courts of justice?

7 Eivätkö juuri he pilkkaa sitä jaloa nimeä, joka on lausuttu teidän ylitsenne?

7 Är det icke de, som smäda det goda namn som är nämnt över eder?

7 Do not, they, defame the noble name which hath been invoked upon you?

8 Vaan jos täytätte kuninkaallisen lain Raamatun mukaan: "Rakasta lähimmäistäsi niinkuin itseäsi", niin te hyvin teette;

8 Om I, såsom skriften bjuder, fullgören den konungsliga lagen: »Du skall älska din nästa såsom dig själv», då gören I visserligen väl.

8 If ye are, indeed, fulfilling, a royal law, according to the scripture—Thou shalt love thy neighbour as thyself, nobly, are ye doing;

9 mutta jos te henkilöön katsotte, niin teette syntiä, ja laki näyttää teille, että olette lainrikkojia.

9 Men om I haven anseende till personen, så begån I synd och bliven av lagen överbevisade om att vara överträdare.

9 But, if ye are shewing respect of persons, sin, are ye working, being convicted by the law as transgressors!

10 Sillä joka pitää koko lain, mutta rikkoo yhtä kohtaa vastaan, se on syypää kaikissa kohdin.

10 Ty om någon håller hela lagen i övrigt, men felar i ett, så är han skyldig till allt.

10 For, a man who shall keep, the whole law, but shall stumble in one thing, hath become, for all things, liable,—

11 Sillä hän, joka on sanonut: "Älä tee huorin", on myös sanonut: "Älä tapa"; jos et teekään huorin, mutta tapat, olet lainrikkoja.

11 Densamme som sade: »Du skall icke begå äktenskapsbrott», han sade ju ock: »Du skall icke dräpa.» Om du nu visserligen icke begår äktenskapsbrott, men dräper, så är du dock en lagöverträdare.

11 For, he that hath said—Do not commit adultery, hath also said—Do not commit murder,—now, if thou dost not commit adultery, but dost commit murder, thou hast become a transgressor of law.

12 Puhukaa niin ja tehkää

12 Talen och handlen

12 So, be speaking,

niin kuin ne, jotka vapauden laki on tuomitseva.

13 Sillä tuomio on laupeudeton sille, joka ei ole laupeutta tehnyt; laupeudelle tuomio koituu kerskaukseksi.

14 Mitä hyötyä, veljeni, siitä on, jos joku sanoo itsellään olevan uskon, mutta hänellä ei ole tekoja? Ei kaiketi usko voi häntä pelastaa?
15 Jos veli tai sisar on alaston ja jokapäiväistä ravintoa vailla

16 ja joku teistä sanoo heille: "Menkää rauhassa, lämmitelkää ja ravitkaa itsenne", mutta ette anna heille ruumiin tarpeita, niin mitä hyötyä siitä on?

17 Samoin uskokin, jos sillä ei ole tekoja, on itsessään kuollut.
18 Joku ehkä sanoo: "Sinulla on usko, ja minulla on teot"; näytä sinä minulle uskosi ilman tekoja,

så, som det höves människor vilka skola dömas genom frihetens lag.

13 Ty domen skall utan barmhärtighet drabba den som icke har visat barmhärtighet; barmhärtighet åter kan frimodigt träda fram inför domen.
14 Mina bröder, vartill gagnar det, om någon säger sig hava tro, men icke har gärningar? Icke kan väl tron frälsa honom?
15 Om någon, vare sig en broder eller en syster, saknade kläder och vore utan mat för dagen
16 och någon av eder då sade till denne: »Gå i frid, kläd dig varmt, och ät dig mätt» -- vartill gagnade detta, såframt han icke därjämte gåve honom vad hans kropp behövde?

17 Så är ock tron i sig själv död, om den icke har med sig gärningar.
18 Nu torde någon säga: »Du har ju tro?» -- »Ja, och jag har också gärningar; visa

and, so, doing, as they who, through means of a law of freedom, are about to be judged;
13 For, the judgment, [will be] without mercy, unto him that hath shewed no mercy: Mercy, boasteth, over judgment.
14 What profit, my brethren,—if one should be saying he hath, faith, but hath not, works; can his faith save him?
15 If, a brother or sister, should be naked, and coming short of the daily food,
16 And one from among you should say unto them—Withdraw in peace, be getting warmed and fed, but should not give them the things needful for the body, What the profit?

17 So, also, faith, if it have not works, is dead, by itself.
18 But one will say,—Thou, hast faith, and, I, have works, show me thy faith apart

niin minä teoistani näytän sinulle uskon.

19 Sinä uskot, että Jumala on yksi. Siinä teet oikein; riivaajatkin sen uskovat ja vapisevat.

20 Mutta tahdotko tietää, sinä turha ihminen, että usko ilman tekoja on voimaton?

21 Eikö Aabraham, meidän isämme, tullut vanhurskaaksi teoista, kun vei poikansa Iisakin uhrialttarille?

22 Sinä näet, että usko vaikutti hänen tekojensa mukana, ja teoista usko tuli täydelliseksi;

23 ja niin toteutui Raamatun sana: "Aabraham uskoi Jumalaa, ja se luettiin hänelle vanhurskaudeksi", ja häntä sanottiin Jumalan ystäväksi.

24 Te näette, että ihminen tulee vanhurskaaksi teoista eikä ainoastaan uskosta.

mig du din tro utan gärningar, så vill jag genom mina gärningar visa dig min tro.»

19 Du tror att Gud är en. Däri gör du rätt; också de onda andarna tro det och bäva.

20 Men vill du då förstå, du fåkunniga människa, att tron utan gärningar är till intet gagn!

21 Blev icke Abraham, vår fader, rättfärdig av gärningar, när han frambar sin son Isak på altaret?

22 Du ser alltså att tron samverkade med hans gärningar, och av gärningarna blev tron fullkomnad,

23 och så fullbordades det skriftens ord som säger: »Abraham trodde Gud, och det räknades honom till rättfärdighet»; och han blev kallad »Guds vän».

24 I sen alltså att det är av gärningar som en människa bliver rättfärdig, och icke av tro allenast.

from thy works, and, I, unto thee, will shew, by my works, my faith.

19 Thou believest that God is, one: thou doest, well— Even the demons believe, and shudder!

20 But art thou willing to learn, O empty man! that, faith, apart from works, is, idle?

21 Abraham our father, was it not, by works, he was declared righteous— when he offered Isaac his son upon the altar?

22 Thou seest that, his faith, had been working together with his works, and by his works did his faith become full-grown,—

23 And the scripture was fulfilled which saith—And Abraham believed God, And it was reckoned to him as righteousness, and, God's friend, was he called:

24 Ye see that—by works, a man is declared righteous, and not by faith alone.

25 Eikö samoin myös portto Raahab tullut vanhurskaaksi teoista, kun hän otti lähettiläät luokseen ja päästi heidät toista tietä pois?

25 Och var det icke på samma sätt med skökan Rahab? Blev icke hon rättfärdig av gärningar, när hon tog emot sändebuden och sedan på en annan väg släppte ut dem?

25 And, in like manner also, Rahab the harlot, Was it not, by works, she was declared righteous, when she gave welcome unto the messengers, and, by another way, urged them forth?

26 Sillä niinkuin ruumis ilman henkeä on kuollut, niin myös usko ilman tekoja on kuollut.

26 Ja, såsom kroppen utan ande är död, så är ock tron utan gärningar död.

26 Just as, the body, apart from spirit, is dead, so, our faith also, apart from works, is dead.

3 luku

1 Veljeni, älköötaivan monet teistä pyrkikö opettajiksi, sillä te tiedätte, että me saamme sitä kovemman tuomion.

1 Mina bröder, icke många av eder må träda upp såsom lärare; I bören veta att vi skola få en dess strängare dom.

1 Not, many teachers, become ye, my brethren, knowing that, a severer sentence, shall ye receive;

2 Sillä monessa kohden me kaikki hairahdumme. Jos joku ei hairahdu puheessa, niin hän on täydellinen mies ja kykenee hillitsemään myös koko ruumiinsa.

2 I många stycken fela vi ju alla; om någon icke felar i sitt tal, så är denne en fullkomlig man, som förmår tygla hela sin kropp.

2 For, oft, are we stumbling, one and all: If anyone, in word, doth not stumble, the same, is a mature man, able to curb even the whole body.

3 Kun panemme suitset hevosten suuhun, että ne meitä tottelisivat, niin voimme ohjata niiden koko ruumiin.

3 När vi lägga betsel i hästarnas mun, för att de skola lyda oss, då kunna vi därmed styra också hela deras övriga kropp.

3 Now, if, the horses bits, into their mouths, we thrust, to the end they may be yielding to us, their whole body also, do we turn about.

4 Katso, laivatkin, vaikka

4 Ja, till och med

4 Lo! the ships also,

ovat niin suuria ja tuimain tuulten kuljetettavia, ohjataan varsin pienellä peräsimellä, minne perämiehen mieli tekee.

skeppen, som äro så stora, och som drivas av starka vindar, styras av ett helt litet roder åt det håll dit styrmannen vill.

large as they are, and, by rough winds, driven along, are turned about by a very small helm, whithersoever the impulse of the steersman inclineth.

5 Samoin myös kieli on pieni jäsen ja voi kuitenkin kerskata suurista asioista. Katso, kuinka pieni tuli, ja kuinka suuren metsän se sytyttää!

5 Så är ock tungan en liten lem och kan likväl berömma sig av stora ting. Betänken huru en liten eld kan antända en stor skog.

5 So, also, the tongue, is, a little member, and yet, of great things, maketh boast. Lo! how small a fire, kindleth, how great a forest;

6 Myös kieli on tuli, on vääryyden maailma; kieli on se meidän jäsenistämme, joka tahraa koko ruumiin, sytyttää tuleen elämän pyörän, itse syttyen helvetistä.

6 Också tungan är en eld; såsom en värld av orättfärdighet framstår den bland våra lemmar, tungan som befläckar hela kroppen och sätter »tillvarons hjul» i brand, likasom den själv är antänd av Gehenna.

6 And, the tongue, is a fire,—[as], the world of unrighteousness, the tongue, becometh fixed among our members, that which defileth the whole body and setteth on fire the wheel of our natural life, and is set on fire, by gehenna!

7 Sillä kaiken luonnon, sekä petojen että lintujen, sekä matelijain että merieläinten luonnon, voi ihmisluonto kesyttää ja onkin kesyttänyt;

7 Ty väl är det så, att alla varelsers natur, både fyrfotadjurs och fåglars och kräldjurs och vattendjurs, låter tämja sig, och verkligen har blivit tamd, genom människors natur.

7 For, every nature—both of wild beasts and of birds, both of reptiles and of things in the sea, is to be tamed, and hath been tamed, by the human nature;

8 mutta kieltä ei kukaan ihminen voi kesyttää; se on levoton ja paha, täynnä kuolettavaa myrkkyä.

8 Men tungan kan ingen människa tämja; ett oroligt och ont ting är den, och full av dödande gift.

8 But, the tongue, none of mankind can, tame,—A restless mischief! Full of deadly poison

9 Kielellä me kiitämme Herraa ja Isää, ja sillä me kiroamme ihmisiä, Jumalan kaltaisiksi luotuja;

9 Med den välsigna vi Herren och Fadern, och med den förbanna vi människorna, som äro skapade till att vara Gud lika.

9 Therewith, are we blessing our Lord and Father, and, therewith, we are cursing the men who, after the likeness of God, have been brought into being!

10 samasta suusta lähtee kiitos ja kirous. Näin ei saa olla, veljeni.

10 Ja, från en och samma mun utgå välsignelse och förbannelse. Så bör det icke vara, mina bröder.

10 Out of the same mouth, come forth blessing and cursing! Not meet, my brethren, for, these things, thus, to be coming to pass!

11 Uhkuuko lähde samasta silmästä makeaa ja karvasta vettä?

11 Icke giver väl en källa från en och samma åder både sött och bittert vatten?

11 Doth, the fountain, out of the same opening, teem forth the sweet and the bitter?

12 Eihän, veljeni, viikunapuu voi tuottaa öljymarjoja eikä viinipuu viikunoita? Eikä myöskään suolainen lähde voi antaa makeata vettä.

12 Mina bröder, icke kan väl ett fikonträd bära oliver eller ett vinträd fikon? Lika litet kan en salt källa giva sött vatten.

12 Is it possible, my brethren, for, a fig–tree, to produce, olives, or, a vine, figs? Neither can, salt, water yield, sweet.

13 Kuka on viisas ja ymmärtäväinen teidän joukossanne? Tuokoon hän näkyviin tekonsa hyvällä vaelluksellaan viisauden sävyisyydessä.

13 Finnes bland eder någon vis och förståndig man, så må han, i visligt saktmod, genom sin goda vandel låta se de gärningar som hövas en sådan man.

13 Who is wise and well–instructed–among you? Let him show, out of his comely behaviour, his works, in meekness of wisdom.

14 Mutta jos teillä on katkera kiivaus ja riitaisuus sydämessänne, niin älkää kerskatko älkääkä valhetelko totuutta vastaan.

14 Om I åter i edra hjärtan hysen bitter avund och ären genstridiga, då mån I icke förhäva eder och ljuga, i strid mot

14 But, if, bitter jealousy, ye have, and rivalry, in your hearts; be not boasting and showing yourselves false

sanningen.

15 Tämä ei ole se viisaus, joka ylhäältä tulee, vaan se on maallista, sielullista, riivaajien viisautta.

15 Sådan »vishet» kommer icke ned ovanifrån, utan är av jorden och tillhör de »själiska» människorna, ja, de onda andarna.

16 Sillä missä kiivaus ja riitaisuus on, siellä on epäjärjestys ja kaikkinainen paha meno.

16 Ty där avund och genstridighet råda, där råder oordning och allt vad ont är.

17 Mutta ylhäältä tuleva viisaus on ensiksikin puhdas, sitten rauhaisa, lempeä, taipuisa, täynnä laupeutta ja hyviä hedelmiä, se ei epäile, ei teeskentele.

17 Men den vishet som kommer ovanifrån är först och främst ren, vidare fridsam, foglig och mild, full av barmhärtighet och andra goda frukter, fri ifrån tvivel, fri ifrån skrymtan.

18 Vanhurskauden hedelmä kylvetään rauhassa rauhan tekijöille.

18 Och rättfärdighetens frukt kommer av en sådd i frid, dem till del som hålla frid.

4 luku

1 Mistä tulevat taistelut ja mistä riidat teidän keskuudessanne? Eikö teidän himoistanne, jotka sotivat jäsenissänne?

1 Varav uppkomma strider, och varav tvister bland eder? Månne icke av de lustar som föra krig i eder lemmar?

2 Te himoitsette, eikä teillä kuitenkaan ole; te tapatte ja kiivailette, ettekä voi

2 I ären fulla av begärelser, men haven dock intet; I dräpen och

against the truth!

15 This wisdom is not one, from above, coming down, but is earthly, born of the soul, demoniacal!

16 For, where jealousy and rivalry are, there, are anarchy and every ignoble deed.

17 But, the wisdom from above, is—first pure, then peaceable, reasonable, easy to be entreated, fraught with mercy and good fruits, without partiality, without hypocrisy.

18 And, in harvest of righteousness, with peace, is sown by them that make peace.

1 Whence wars and whence fightings among you? are they not from hence—due to your pleasures which are taking the field in your members?

2 Ye covet—and have not, ye commit murder, and are

saavuttaa; te riitelette ja taistelette. Teillä ei ole, sentähden ettette ano.

hysen avund, men kunnen dock intet vinna; och så tvisten och striden I. I haven intet, därför att I icke bedjen.

jealous—and cannot obtain,—ye fight and war. Ye have not—because ye do not really ask,

3 Te anotte, ettekä saa, sentähden että anotte kelvottomasti, kuluttaaksenne sen himoissanne.

3 Dock, I bedjen, men I fån intet, ty I bedjen illa, nämligen för att kunna i edra lustar förslösa vad I fån.

3 Ye ask and receive not, because that, basely, ye ask, in order that, in your pleasures, ye may spend [it].

4 Te avionrikkojat, ettekö tiedä, että maailman ystävyys on vihollisuutta Jumalaa vastaan? Joka siis tahtoo olla maailman ystävä, siitä tulee Jumalan vihollinen.

4 I trolösa avfällingar, veten I då icke att världens vänskap är Guds ovänskap? Den som vill vara världens vän, han bliver alltså Guds ovän.

4 Adulteresses! Know ye not that, the friendship of the world, is, enmity to God? Whosoever, therefore, is minded to be, a friend, of the world, an enemy of God, doth constitute himself.

5 Vai luuletteko, että Raamattu turhaan sanoo: "Kateuteen asti hän halajaa henkeä, jonka hän on pannut meihin asumaan"?

5 Eller menen I att detta är ett tomt ord i skriften: »Med svartsjuk kärlek trängtar den Ande som han har låtit taga sin boning i oss»?

5 Or think ye that, in vain, the scripture speaketh? Is it, for envying, that the spirit which hath taken an abode within us doth crave?

6 Mutta hän antaa sitä suuremman armon. Sentähden sanotaan: "Jumala on ylpeitä vastaan, mutta nöyrille hän antaa armon."

6 Men så mycket större är den nåd han giver; därför heter det: »Gud står emot de högmodiga, men de ödmjuka giver han nåd.»

6 Howbeit he giveth, greater, favour. Wherefore it saith—God, against the haughty, arrayeth himself, Whereas, unto the lowly, he giveth favour.

7 Olkaa siis Jumalalle alamaiset; mutta vastustakaa perkelettä, niin se teistä pakenee.

7 Så varen nu Gud underdåniga, men stån emot djävulen, så skall han fly bort ifrån eder.

7 Range yourselves, therefore, under God, but withstand the adversary, and he will

flee from you:

8 Lähestykää Jumalaa, niin hän lähestyy teitä. Puhdistakaa kätenne, te syntiset, ja tehkää sydämenne puhtaiksi, te kaksimieliset.

8 Nalkens Gud, så skall han nalkas eder. Renen edra händer, I syndare, och gören edra hjärtan rena, I människor med delad håg.

8 Draw near unto God, and he will draw near unto you. Cleanse hands, sinners! Chasten hearts, double souls!

9 Tuntekaa kurjuutenne ja murehtikaa ja itkekää; naurunne muuttukoon murheeksi ja ilonne suruksi.

9 Kännen edert elände och sörjen och gråten. Edert löje vände sig i sorg och eder glädje i bedrövelse.

9 Be miserable and lament and weep, let, your laughter, into lamentation, be turned, and, your joy, into dejection;

10 Nöyrtykää Herran edessä, niin hän teidät korottaa.

10 Ödmjuken eder inför Herren, så skall han upphöja eder.

10 Be made low in presence of the Lord, and he will lift you up.

11 Älkää panetelko toisianne, veljet. Joka veljeään panettelee tai veljensä tuomitsee, se panettelee lakia ja tuomitsee lain; mutta jos sinä tuomitset lain, niin et ole lain noudattaja, vaan sen tuomari.

11 Förtalen icke varandra, mina bröder. Den som förtalar en broder eller dömer sin broder, han förtalar lagen och dömer lagen. Men dömer du lagen, så är du icke en lagens görare, utan dess domare.

11 Be not speaking one against another, brethren! He that speaketh against a brother, or judgeth his brother, speaketh against law, and judgeth law; Now, if, upon law, thou art passing judgment, thou art not a doer of law, but a judge!

12 Yksi on lainsäätäjä ja tuomari, hän, joka voi pelastaa ja hukuttaa; mutta kuka olet sinä, joka tuomitset lähimmäisesi?

12 En är lagstiftaren och domaren, han som kan frälsa och kan förgöra. Vem är då du som dömer din nästa?

12 One, is Lawgiver and Judge—He who hath power to save and to destroy; but who art, thou, that judgest thy neighbour?

13 Kuulkaa nyt, te, jotka sanotte: "Tänään tai huomenna lähdemme siihen ja siihen kaupunkiin

13 Hören nu, I som sägen: »I dag eller i morgon vilja vi begiva oss till den och den

13 Come now! ye that say—Today or Tomorrow, we will journey unto this city

ja viivymme siellä vuoden ja teemme kauppaa ja saamme voittoa" -

staden, och där vilja vi uppehålla oss ett år och driva handel och skaffa oss vinning» --

here, and will spend there a year, and will trade and get gain,—

14 te, jotka ette tiedä, mitä huomenna tapahtuu; sillä mikä on teidän elämänne? Savu te olette, joka hetkisen näkyy ja sitten haihtuu -

14 I veten ju icke vad som kan ske i morgon. Ty vad är edert liv? En rök ären I, som synes en liten stund, men sedan försvinner.

14 Men who are not versed in the morrow—of what sort your life [will be]; for ye are, a vapour—for a little, appearing, then, just disappearing!

15 sen sijaan, että teidän tulisi sanoa: "Jos Herra tahtoo ja me elämme, niin teemme tämän tai tuon."

15 I borden fastmera säga: »Om Herren vill, och vi får leva, skola vi göra det, eller det.»

15 Instead of your saying—If, the Lord, be pleased, we shall both, live and do this or that;

16 Mutta nyt te kerskaatte ylvästelyssänne. Kaikki sellainen kerskaaminen on paha.

16 Men nu talen I stora ord i eder förmätenhet. All sådan stortalighet är ond.

16 Whereas, now, are ye boasting in your pretensions:—All boasting like this, is, wicked,

17 Joka siis ymmärtää tehdä sitä, mikä hyvää on, eikä tee, hänelle se on synniksi.

17 Alltså, den som förstår att göra vad gott är, men icke gör det, för honom bliver detta till synd.

17 To him, therefore, who knoweth how to be doing, a right thing, and is not doing it, it is, sin, unto him.

5 luku

1 Kuulkaa nyt, te rikkaat: itkekää ja vaikeroikaa sitä kurjuutta, joka on teille tulossa.

1 Hören nu, I rike: Gråten och jämren eder över det elände som skall komma över eder.

1 Come now! ye wealthy! Weep ye, howling, for your hardships which are coming upon you:

2 Teidän rikkautenne on mädännyt, ja teidän vaatteenne ovat koin syömät;

2 Eder rikedom multnar bort, och edra kläder frätas sönder av mal;

2 Your wealth, hath rotted, and, your garments, have become, moth–eaten,–

3 teidän kultanne ja hopeanne on ruostunut, ja niiden ruoste on oleva todistuksena teitä vastaan ja syövä teidän lihanne niinkuin tuli. Te olette koonneet aarteita viimeisinä päivinä.

3 edert guld och silver förrostar, och rosten därpå skall vara eder till ett vittnesbörd och skall såsom en eld förtära edert kött. I haven samlat eder skatter i de yttersta dagarna.

3 Your gold and silver, have rusted away, and, their rust, shall be, witness against you, and shall eat your flesh, as fire! Ye have laid up treasure in days of extremity:—

4 Katso, työmiesten palkka, jonka te vainioittenne niittäjiltä olette pidättäneet, huutaa, ja leikkuumiesten valitukset ovat tulleet Herran Sebaotin korviin.

4 Se, den lön I haven förhållit arbetarna som hava avbärgat edra åkrar, den ropar över eder, och skördemännens rop hava kommit fram till Herren Sebaots öron.

4 Lo, the wage of the workers who have out down your fields––that which hath been kept back, by you, is crying out; and, the outcries of them who reaped, into the ears of the Lord of hosts, have entered:

5 Te olette herkutelleet maan päällä ja hekumoineet, te olette sydäntänne syötelleet teurastuspäivänä.

5 I haven levat i kräslighet på jorden och gjort eder goda dagar; I haven gött eder av hjärtans lust »på eder slaktedag».

5 Ye have luxuriated upon the land, and run riot, ye have pampered your hearts in a day of slaughter;

6 Vanhurskaan te olette tuominneet ja tappaneet; hän ei vastusta teitä.

6 I haven dömt den rättfärdige skyldig och haven dräpt honom; han står eder icke emot.

6 Ye sentenced—ye murdered the Righteous one! Is he not arraying himself against you?

7 Niin olkaa kärsivällisiä, veljet, Herran tulemukseen asti. Katso, peltomies odottaa maan kallista hedelmää, kärsivällisesti sitä vartoen, kunnes saa syksyisen sateen ja keväisen.

7 Så biden nu tåligt, mina bröder, intill Herrens tillkommelse. I sen huru åkermannen väntar på jordens dyrbara frukt och tåligt bidar efter den, till dess att den har fått

7 Be patient, therefore, brethren, until the Presence of the Lord:—Lo! the husbandman, awaiteth the precious fruit of the earth, having patience for it, until

höstregn och vårregn.

it receive the early and the latter rain:

8 Olkaa tekin kärsivällisiä, vahvistakaa sydämenne, sillä Herran tulemus on lähellä.

8 Ja, biden ock I tåligt, och styrken edra hjärtan; ty Herrens tillkommelse är nära.

8 Be, ye also, patient, Stablish your hearts, because, the Presence of the Lord, hath drawn near.

9 Älkää huokailko, veljet, toisianne vastaan, ettei teitä tuomittaisi; katso, tuomari seisoo ovella.

9 Sucken icke mot varandra, mina bröder, på det att I icke mån bliva dömda. Se, domaren står för dörren.

9 Be not sighing, brethren, one against another, lest ye be judged,—Lo! the Judge, before the doors, is standing.

10 Ottakaa, veljet, vaivankestämisen ja kärsivällisyyden esikuvaksi profeetat, jotka ovat puhuneet Herran nimessä.

10 Mina bröder, tagen profeterna, som talade i Herrens namn, till edert föredöme i att uthärda lidande och visa tålamod.

10 An example, take ye, brethren, of distress and patience,—the prophets who have spoken in the name of the Lord.

11 Katso, me ylistämme autuaiksi niitä, jotka ovat kestäneet; Jobin kärsivällisyyden te olette kuulleet, ja lopun, jonka Herra antaa, te olette nähneet. Sillä Herra on laupias ja armahtavainen.

11 Vi prisa ju dem saliga, som hava varit ståndaktiga. Om Jobs ståndaktighet haven I hört, och I haven sett vilken utgång Herren beredde; ty Herren är nåderik och barmhärtig.

11 Lo! we pronounce them happy who have endured; —Of the endurance of Job, ye have heard, and, the end of the Lord, have ye seen,—that, of much tender affection, is the Lord, and full of compassion,

12 Mutta ennen kaikkea, veljeni, älkää vannoko, älkää taivaan kautta älkääkä maan, älkää mitään muutakaan valaa; vaan "on" olkoon teillä "on", ja "ei" olkoon teillä "ei", ettette joutuisi tuomion alle.

12 Men framför allt, mina bröder, svärjen icke, varken vid himmelen eller vid jorden, ej heller vid något annat, utan låten edert »ja» vara »ja», och edert »nej» vara »nej», så att I icke

12 But, before all things, my brethren, do not swear,—either by heaven, or by the earth, or by any other oath; but let your Yea be yea, and your Nay nay,—lest, under judgment, ye

hemfallen under dom.

13 Jos joku teistä kärsii vaivaa, niin rukoilkoon; jos joku on hyvillä mielin, veisatkoon kiitosta.

13 Får någon bland eder utstå lidande, så må han bedja.

13 In distress, is any among you? Let him pray; Cheerful, is any? Let him strike the strings;

14 Jos joku teistä sairastaa, kutsukoon tykönsä seurakunnan vanhimmat, ja he rukoilkoot hänen edestään, voidellen häntä öljyllä Herran nimessä.

14 Är någon glad, så må han sjunga lovsånger. Är någon bland eder sjuk, må han då kalla till sig församlingens äldste; och dessa må bedja över honom och i Herrens namn smörja honom med olja.

14 Sick, is any among you? Let him call unto him the elders of the assembly, and let them pray for him, anointing him with oil in the name [of the Lord]; —

15 Ja uskon rukous pelastaa sairaan, ja Herra antaa hänen nousta jälleen; ja jos hän on syntejä tehnyt, niin ne annetaan hänelle anteeksi.

15 Och trons bön skall hjälpa den sjuke, och Herren skall låta honom stå upp igen; och om han har begått synder, skall detta bliva honom förlåtet.

15 And, the prayer of faith, shall save the exhausted one, and the Lord will raise him up, and, if he have committed, sins, it shall be forgiven him.

16 Tunnustakaa siis toisillenne syntinne ja rukoilkaa toistenne puolesta, että te parantuisitte; vanhurskaan rukous voi paljon, kun se on harras.

16 Bekännen alltså edra synder för varandra, och bedjen för varandra, på det att I mån bliva botade. Mycket förmår en rättfärdig mans bön, när den bedes med kraft.

16 Be openly confessing, therefore, one to another, your sins, and be praying in each other's behalf,—that ye may be healed. Much availeth, the supplication of a righteous man, when it is energised:

17 Elias oli ihminen, yhtä vajavainen kuin mekin, ja hän rukoili rukoilemalla, ettei sataisi; eikä satanut maan päällä kolmeen

17 Elias var en människa, med samma natur som vi. Han bad en bön att det icke skulle regna, och det

17 Elijah, was, a man, affected like us; and he earnestly prayed that there might be no

vuoteen ja kuuteen kuukauteen.

regnade icke på jorden under tre år och sex månader;

moisture, and there was no moisture on the land, for three years and six months,—

18 Ja hän rukoili uudestaan, ja taivas antoi sateen, ja maa kasvoi hedelmänsä.

18 åter bad han, och då gav himmelen regn, och jorden bar sin frukt.

18 And, again, he prayed, and, the heaven, gave, rain, and, the land, shot up her fruit.

19 Veljeni, jos joku teistä eksyy totuudesta ja hänet joku palauttaa,

19 Mina bröder, om någon bland eder har farit vilse från sanningen, och någon omvänder honom,

19 My brethren! If one among you be led to err from the truth, and one turn him back,

20 niin tietäkää, että joka palauttaa syntisen hänen eksymyksensä tieltä, se pelastaa hänen sielunsa kuolemasta ja peittää syntien paljouden.

20 så mån I veta att den som omvänder en syndare från hans villoväg, han frälsar hans själ från döden och överskyler en myckenhet av synder.

20 Be ye taking note—that, he that turneth back a sinner out of the error of his way—will save his soul out of death, and hide a multitude of sins.

JUUDAAN KIRJE

1 luku

1 Juudas, Jeesuksen Kristuksen palvelija ja Jaakobin veli, kutsutuille, jotka ovat Isässä Jumalassa rakastetut ja Jeesukselle Kristukselle varjellut.

1 Judas, Jesu Kristi tjänare och Jakobs broder, hälsar de kallade, dem som äro upptagna i Guds, Faderns, kärlek och bevarade åt Jesus Kristus.

1 Jude, Jesus Christ's servant, and brother of James, unto, the called, by God the Father, beloved, and, by Jesus Christ preserved,—

2 Lisääntyköön teille laupeus ja rauha ja rakkaus.

2 Barmhärtighet och frid och kärlek föröke sig hos eder.

2 Mercy to you, and peace, and love, be multiplied!

3 Rakkaani! Kun minulla on

3 Mina älskade, då jag

3 Beloved! though I

ollut harras halu kirjoittaa teille yhteisestä pelastuksestamme, tuli minulle pakko kirjoittaa ja kehoittaa teitä kilvoittelemaan sen uskon puolesta, joka kerta kaikkiaan on pyhille annettu.

nu med all iver har tagit mig för att skriva till eder om vår gemensamma frälsning, finner jag det nödigt att i min skrivelse förmana eder att kämpa för den tro som en gång för alla har blivit meddelad åt de heliga.

was using all diligence to be writing unto you concerning our common salvation, yet have I had necessity to write at once unto you, exhorting you to be earnestly contending for, the faith, once for all delivered unto the saints.

4 Sillä teidän keskuuteenne on pujahtanut eräitä ihmisiä, joiden jo aikoja sitten on kirjoitettu tulevan tähän tuomioon, jumalattomia, jotka kääntävät meidän Jumalamme armon irstaudeksi ja kieltävät meidän ainoan valtiaamme ja Herramme, Jeesuksen Kristuksen.

4 Några människor hava nämligen innästlat sig hos eder -- några om vilka det för länge sedan blev skrivet att de skulle hemfalla under den domen -- ogudaktiga människor, som missbruka vår Guds nåd till lösaktighet och förneka vår ende härskare och herre, Jesus Kristus.

4 For there have crept in unobserved certain men, who, from of old, have been publicly notified for this sentence, ungodly, men, the favour of our God, turning into wantonness, and, our only Master and Lord, Jesus Christ, denying.

5 Vaikka jo kerran olette saaneet tietää kaiken, tahdon kuitenkin muistuttaa teitä siitä, että Herra, joka oli pelastanut kansan Egyptistä, toisella kertaa hukutti ne, jotka eivät uskoneet;

5 Men fastän I redan en gång haven fått kunskap om alltsammans, vill jag påminna eder därom, att Herren, sedan han hade frälst sitt folk ur Egyptens land, efteråt förgjorde dem som icke trodde,

5 I am minded, therefore, to put you in remembrance,— though ye know all things once for all, That the Lord, when a people out of Egypt he had saved, in, the next place, them that believed not, destroyed.

6 ja että hän ne enkelit, jotka eivät säilyttäneet valta-asemaansa, vaan

6 så ock därom, att de änglar som icke behöllo sin furstehöghet, utan

6 Messengers also, even them who had not kept their own

jättivät oman asumuksensa, pani pimeyteen iankaikkisissa kahleissa säilytettäviksi suuren päivän tuomioon;

övergåvo sin boning, hava av honom med eviga bojor blivit förvarade i mörker till den stora dagens dom.

principality, but had forsaken their proper dwelling, unto the judgment of the great day in perpetual bonds under thick gloom, hath he reserved.

7 samoin kuin Sodoma ja Gomorra ja niiden ympärillä olevat kaupungit, jotka samalla tavalla kuin nekin harjoittivat haureutta ja eksyivät luonnottomiin lihanhimoihin, ovat varoittavana esimerkkinä, kärsiessään iankaikkisen tulen rangaistusta.

7 Likaså hava ock Sodom och Gomorra med kringliggande städer, vilka på samma sätt som de förra bedrevo otukt och stodo efter annat umgänge än det naturliga, blivit satta till ett varnande exempel, i det att de få lida straff i evig eld.

7 As, Sodom and Gomorrah, and the cities around them, having in like manner to these given themselves over to fornication, and gone away after other kind of flesh, lie exposed as an example, a penalty of age–abiding fire, undergoing.

8 Yhtäkaikki nämä uneksijat samoin saastuttavat lihan; he halveksivat herrautta, herjaavat kirkkauden henkiolentoja.

8 Dock göra nu också dessa människor på samma sätt, förblindade av sina drömmar: köttet besmitta de, men andevärldens herrar förakta de, och dess härlige smäda de.

8 In like manner, nevertheless, even these, in their dreamings, flesh indeed defile, while lordship they set aside, and dignities they defame.

9 Mutta ei ylienkeli Miikaelkaan, kun riiteli ja väitteli perkeleen kanssa Mooseksen ruumiista, rohjennut lausua herjaavaa tuomiota, vaan sanoi: "Rangaiskoon sinua Herra!"

9 Icke så Mikael, överängeln; när denne tvistade med djävulen angående Moses' kropp, dristade han sig icke att över honom uttala någon smädande dom, utan sade allenast: »Herren näpse dig.»

9 Whereas, Michael, the chief–messenger, when, with the adversary, disputing, he was reasoning about the body of Moses, durst not impose on him a defamatory sentence, but said—The Lord rebuke thee!

10 Nämä sitävastoin herjaavat sitä, mitä eivät tunne; mutta minkä he järjettömäin eläinten tavoin luonnostaan ymmärtävät, sillä he turmelevat itsensä.

10 Dessa åter smäda vad de icke känna till; och vad de, likasom de oskäliga djuren, med sina naturliga sinnen kunna fatta, det bruka de till sitt fördärv.

10 But, these, whatsoever things, indeed, they know not, they defame; but, whatsoever things, naturally, like the irrational creatures, they well understand, by these, are they, bringing themselves to ruin.

11 Voi heitä, sillä he kulkevat Kainin tietä ja heittäytyvät palkan tähden Bileamin eksytykseen ja hukkuvat niskoitteluunsa niinkuin Koora!

11 Ve dem! De hava trätt in på Kains väg, de hava för löns skull störtat sig i Balaams villfarelse och hava gått förlorade till följd av en genströvighet lik Koras.

11 Alas for them! because—in the way of Cain have they gone, and, in the error of Balaam's wage, have they run riot, and, in the gainsaying of Korah, have they perished.

12 He likapilkkuina teidän rakkausaterioillanne julkeasti kemuilevat ja itseään kestitsevät. He ovat vedettömiä, tuulten ajeltavia pilviä, paljaita, syksyisiä puita, hedelmättömiä, kahdesti kuolleita, juurineen maasta reväistyjä,

12 Det är dessa som få hålla gästabud med eder, där de sitta såsom skamfläckar vid edra kärleksmåltider och oförsynt se sig själva till godo. De äro skyar utan vatten, skyar som drivas bort av vindarna. De äro träd som stå nakna på senhösten, ofruktbara, i dubbel måtto döda, uppryckta med rötterna.

12 These are they—who, in your love–feasts, are hidden rocks, as they fare sumptuously together, fearlessly, themselves, shepherding,—clouds without water, by winds swept along, trees autumnal, fruitless, twice dead, uprooted,

13 rajuja meren aaltoja, jotka vaahtoavat omia häpeitään, harhailevia tähtiä, joille pimeyden synkeys ikuisiksi ajoiksi on varattu.

13 De äro vilda havsvågor som uppkasta sina egna skändligheters skum. De äro irrande stjärnor, åt vilka det svarta mörkret är

13 Wild waves of sea, foaming out their own infamies, wandering stars, for whom the gloom of darkness age–abiding

förvarat till evig tid.

14 Heistäkin Eenok, Aadamista seitsemäs, on ennustanut, sanoen: "Katso, Herra tulee tuhannen tuhansine pyhinensä

14 Om dessa var det ock som Enok, den sjunde från Adam, profeterade och sade: »Se, Herren kommer med sina mångtusen heliga,

15 tuomitsemaan kaikkia ja rankaisemaan kaikkia jumalattomia kaikista heidän jumalattomista teoistansa, joita he jumalattomuudessaan ovat tehneet, ja kaikesta julkeasta, mitä nuo jumalattomat syntiset ovat häntä vastaan puhuneet."

15 för att hålla dom över alla och bestraffa alla de ogudaktiga för alla de ogudaktiga gärningar som de hava övat, och för alla de förmätna ord som de i sin syndiga ogudaktighet hava talat mot honom.»

16 He ovat napisijoita, kohtalonsa nurkujia ja vaeltavat himojensa mukaan; heidän suunsa puhuu pöyhkeitä, ja he mielistelevät ihmisiä oman etunsa tähden.

16 De äro människor som alltid knorra och knota över sin lott, medan de likväl vandra efter sina egna begärelser. Och deras mun talar stora ord, under det att de dock av egennytta söka vara människor till behag.

17 Mutta te, rakkaani, muistakaa nämä sanat, mitkä meidän Herramme Jeesuksen Kristuksen apostolit ovat edeltäpäin puhuneet,

17 Men kommen ihåg, I mina älskade, vad som har blivit förutsagt av vår Herres, Jesu Kristi, apostlar,

18 sanoen teille: "Viimeisenä aikana tulee pilkkaajia, jotka vaeltavat jumalattomuutensa himojen

18 huru de sade till eder: »I den yttersta tiden skola bespottare uppstå, som vandra

hath been reserved.

14 But the seventh from Adam, Enoch, prophesied, even of these, saying—Lo! the Lord hath come with his holy myriads,—

15 To execute judgment against all, and to convict all the ungodly—of all their works of ungodliness, which they committed in ungodliness, and of all the hard things which they have spoken against him—sinners, ungodly!

16 These, are murmurers, complainers, according to their covetings, going on,—and, their mouth, speaketh great swelling words,—holding persons in admiration, for profit's sake.

17 But, ye, beloved! remember the things which were foretold by the apostles of our Lord Jesus Christ,

18 How that they used to say to you—In the last time, there shall be mockers,—

mukaan."

19 Nämä juuri saavat aikaan hajaannusta, he ovat sielullisia, henkeä heillä ei ole.

20 Mutta te, rakkaani, rakentakaa itseänne pyhimmän uskonne perustukselle, rukoilkaa Pyhässä Hengessä
21 ja pysyttäkää niin itsenne Jumalan rakkaudessa, odottaessanne meidän Herramme Jeesuksen Kristuksen laupeutta iankaikkiseksi elämäksi.
22 Ja armahtakaa toisia, niitä, jotka epäilevät, pelastakaa heidät, tulesta temmaten;

23 toisia taas armahtakaa pelolla, inhoten lihan tahraamaa ihokastakin.

24 Mutta hänelle, joka voi varjella teidät lankeamasta ja asettaa teidät nuhteettomina, riemuitsevina, kirkkautensa eteen,

efter sina egna ogudaktiga begärelser.»

19 Det är dessa människor som vålla söndringar, dessa som äro »själiska» och icke hava ande.
20 Men I, mina älskade, uppbyggen eder på eder allraheligaste tro, bedjen i den helige Ande,

21 och bevaren eder så i Guds kärlek, under det att I vänten på vår Herres, Jesu Kristi, barmhärtighet, till evigt liv.

22 Mot somliga av dem, sådana som äro tvivlande, mån I vara barmhärtiga

23 och frälsa dem genom att rycka dem ur elden; mot de andra mån I också vara barmhärtiga, dock med fruktan, så att I avskyn till och med deras livklädnad, den av köttet befläckade.

24 Men honom som förmår bevara eder ifrån fall och ställa eder inför sin härlighet ostraffliga, i fröjd,

according to their own ungodly covetings, going on.
19 These, are they who make complete separation, mere men of soul, Spirit, not possessing.
20 But, ye, beloved! building yourselves up in your most holy faith, in Holy Spirit, praying,
21 Yourselves, in God’s love, keep,— awaiting the mercy of our Lord Jesus Christ, unto age–abiding life.

22 And, on some, indeed, have mercy,— such as are in doubt, be saving, out of the fire, snatching them;
23 But, on others, have mercy with fear, hating even, the garment, spotted by the flesh.

24 Now, unto him who is able—to guard you from stumbling, and to set you in the presence of his glory, without blemish, with

		exultation,—
25 hänelle, ainoalle Jumalalle ja meidän pelastajallemme Herramme Jeesuksen Kristuksen kautta, hänelle kunnia, majesteetti, voima ja valta ennen kaikkia aikoja ja nyt ja iankaikkisesti! Amen.	25 honom som allena är Gud, och som är vår Frälsare genom Jesus Kristus, vår Herre, honom tillhör ära, majestät, välde och makt, såsom före all tid, så ock nu och i alla evigheter. Amen.	25 Unto God alone our Saviour, through Jesus Christ our Lord, be glory, greatness, dominion, and authority, before all the [by-gone] age, and now, and unto all the [coming] ages. Amen!

JOHANNEKSEN ILMESTYS

1 luku

1 Jeesuksen Kristuksen ilmestys, jonka Jumala antoi hänelle, näyttääkseen palvelijoillensa, mitä pian tapahtuman pitää; ja sen hän lähettämänsä enkelin kautta antoi tiedoksi palvelijalleen Johannekselle,	1 Detta är en uppenbarelse från Jesus Kristus, en som Gud gav honom för att visa sina tjänare, vad som snart skall ske. Och medelst ett budskap genom sin ängel gav han det till känna för sin tjänare Johannes,	1 The Revelation of Jesus Christ, which God gave to him, to point out unto his servants the things which must needs come to pass with speed,—and he shewed them by signs, sending through his messenger, unto his servant John;
2 joka tässä todistaa Jumalan sanan ja Jeesuksen Kristuksen todistuksen, kaiken sen, minkä hän on nähnyt.	2 som här vittnar och frambär Guds ord och Jesu Kristi vittnesbörd, allt vad han själv har sett.	2 who bare witness as to the word of God, and the witness of Jesus Christ,— whatsoever things he saw.
3 Autuas se, joka lukee, ja autuaat ne, jotka kuulevat tämän profetian sanat ja ottavat vaarin siitä, mitä siihen kirjoitettu on; sillä	3 Salig är den som får uppläsa denna profetias ord, och saliga äro de som få höra dem och som taga vara på, vad	3 Happy! he that readeth, and they who hear, the words of the prophecy, and keep the things,

aika on lähellä!

4 Johannes seitsemälle Aasian seurakunnalle: Armo teille ja rauha häneltä, joka on ja joka oli ja joka tuleva on, ja niiltä seitsemältä hengeltä, jotka ovat hänen valtaistuimensa edessä,

5 ja Jeesukselta Kristukselta, uskolliselta todistajalta, häneltä, joka on kuolleitten esikoinen ja maan kuningasten hallitsija! Hänelle, joka meitä rakastaa ja on päästänyt meidät synneistämme verellänsä

6 ja tehnyt meidät kuningaskunnaksi, papeiksi Jumalalleen ja Isälleen, hänelle kunnia ja voima aina ja iankaikkisesti! Amen.

7 Katso, hän tulee pilvissä, ja kaikki silmät saavat nähdä hänet, niidenkin, jotka hänet lävistivät, ja kaikki maan sukukunnat vaikeroitsevat hänen tullessansa. Totisesti, amen.

8 "Minä olen A ja O",

däri är skrivet; ty tiden är nära.

4 Johannes hälsar de sju församlingarna i provinsen Asien. Nåd vare med eder och frid från honom som är, och som var, och som skall komma, så ock från de sju andar, som stå inför hans tron,

5 och från Jesus Kristus, det trovärdiga vittnet, den förstfödde bland de döda, den som är härskaren över konungarna på jorden. Honom som älskar oss, och som har löst oss från våra synder med sitt blod

6 och gjort oss till ett konungadöme, till präster åt sin Gud och Fader, honom tillhör äran och väldet i evigheternas evigheter, amen.

7 Se, han kommer med skyarna, och allas ögon skola se honom, ja ock deras som hava stungit honom; och alla släkter på jorden skola jämra sig vid hans åsyn. Ja, amen.

8 Jag är A och O,

therein, written; for, the season, is, near.

4 John, unto the Seven Assemblies which are in Asia, Favour to you, and peace, from—Him who Is, and who Was, and who is Coming, and from—The Seven Spirits which are before his throne,

5 and from—Jesus Christ,—The Faithful Witness, The Firstborn of the Dead, and The Ruler of the Kings of the Earth. Unto him that loveth us, and loosed us out of our sins with his blood,—

6 and he hath made us [to be] a kingdom—priests unto his God and Father, Unto him, be the glory, and the dominion, unto the ages. Amen.

7 Lo! he cometh with the clouds, and every eye shall see him, such also as pierced him; and all the tribes of the land shall smite themselves for him. Yea! Amen.

8 I, am, the A, and,

sanoo Herra Jumala, joka on ja joka oli ja joka tuleva on, Kaikkivaltias.

säger Herren Gud, han som är, och som var, och som skall komma, den Allsmäktige.

the Z, saith the Lord,—the, God who Is, and who Was, and who is Coming, The Almighty.

9 Minä, Johannes, teidän veljenne, joka teidän kanssanne olen osallinen ahdistukseen ja valtakuntaan ja kärsivällisyyteen Jeesuksessa, minä olin Jumalan sanan ja Jeesuksen todistuksen tähden saaressa, jonka nimi on Patmos.

9 Jag, Johannes, eder broder, som med eder har del i bedrövelsen och riket och ståndaktigheten i Jesus, jag befann mig på den ö som heter Patmos, för Guds ords och Jesu vittnesbörds skull.

9 I, John, your brother, and partaker with you in the tribulation and kingdom and endurance in Jesus, came to be in the isle that is called Patmos, because of the word of God, and the witness of Jesus.

10 Minä olin hengessä Herran päivänä, ja kuulin takaani suuren äänen, ikäänkuin pasunan äänen,

10 Jag kom i andehänryckning på Herrens dag och fick då bakom mig höra en stark röst, lik ljudet av en basun,

10 I came to be, in Spirit, in the Lord’s Day, and heard, behind me, a loud voice, as of a trumpet,

11 joka sanoi: "Kirjoita kirjaan, mitä näet, ja lähetä niille seitsemälle seurakunnalle, Efesoon ja Smyrnaan ja Pergamoon ja Tyatiraan ja Sardeeseen ja Filadelfiaan ja Laodikeaan."

11 och den sade: »Skriv upp i en bok vad du får se, och sänd den till de sju församlingarna i Efesus och Smyrna och Pergamus och Tyatira och Sardes och Filadelfia och Laodicea.»

11 saying—What thou seest, write in a scroll, and send unto the Seven Assemblies,—unto Ephesus, and unto Smyrna, and unto Pergamum,—and unto Thyatira, and unto Sardis, and unto Philadelphia,—and unto Laodicea.

12 Ja minä käännyin katsomaan, mikä ääni minulle puhui; ja kääntyessäni minä näin seitsemän kultaista lampunjalkaa,

12 Och jag vände mig om för att se vad det var för en röst som talade till mig; och när jag vände mig om, fick jag se sju gyllene

12 And I turned round, to see the Voice which was speaking with me, and, having turned, I saw Seven Lamps of

ljusstakar
gold;

13 ja lampunjalkain keskellä Ihmisen Pojan muotoisen, pitkäliepeiseen viittaan puetun ja rinnan kohdalta kultaisella vyöllä vyötetyn.

13 och mitt i bland ljusstakarna någon som liknade en människoson, klädd i en fotsid klädnad och omgjordad kring bröstet med ett gyllene bälte.

13 and, in the midst of the lamps, One like unto a Son of Man:—clothed with a robe, reaching to the feet, and girt about at the breasts with a girdle of gold,

14 Ja hänen päänsä ja hiuksensa olivat valkoiset niinkuin valkoinen villa, niinkuin lumi, ja hänen silmänsä niinkuin tulen liekki;

14 Hans huvud och hår var vitt såsom vit ull, såsom snö, och hans ögon voro såsom eldslågor.

14 And his head and hair, white, like white wool—like snow, and, his eyes, like a flame of fire,

15 hänen jalkansa olivat ahjossa hehkuvan, kiiltävän vasken kaltaiset, ja hänen äänensä oli niinkuin paljojen vetten pauhina.

15 Hans fötter liknade glänsande malm, när den har blivit glödgad i en ugn. Och hans röst var såsom bruset av stora vatten.

15 And, his feet, like unto glowing copper, as if in a furnace refined, and, his voice, like a sound of many waters,

16 Ja hänellä oli oikeassa kädessään seitsemän tähteä, ja hänen suustaan lähti kaksiteräinen, terävä miekka, ja hänen kasvonsa olivat niinkuin aurinko, kun se täydeltä terältä paistaa.

16 I sin högra hand hade han sju stjärnor, och från hans mun utgick ett skarpt tveeggat svärd, och hans ansikte var såsom solen, när den skiner i sin fulla kraft.

16 And, having in his right hand, seven stars, and, out of his mouth, a sharp, two–edged sword, going forth; and, his whole appearance, as when, the sun, shineth in its strength.

17 Ja kun minä hänet näin, kaaduin minä kuin kuolleena hänen jalkojensa juureen. Ja hän pani oikean kätensä minun päälleni sanoen: "Älä pelkää! Minä olen ensimmäinen ja viimeinen,

17 När jag såg honom, föll jag ned för hans fötter, såsom hade jag varit död. Men han lade sin högra hand på mig och sade: »Frukta icke. Jag är den förste och den siste

17 And, when I saw him, I fell at his feet as dead, and he laid his right hand upon me, saying—Do not fear! I, am the First, and the Last,

18 ja minä elän; ja minä olin kuollut, ja katso, minä

18 och den levande; jag var död, men se, jag

18 and the Living One,—and I became

elän aina ja iankaikkisesti, ja minulla on kuoleman ja tuonelan avaimet.

lever i evigheternas evigheter och jag har nycklarna till döden och dödsriket.

dead; —and lo! living, am I, unto the ages of ages, and have the keys of death and of hades.

19 Kirjoita siis, mitä olet nähnyt ja mikä nyt on ja mitä tämän jälkeen on tapahtuva.

19 Så skriv nu upp, vad du har sett, och skriv upp både vad som nu är, och vad som härefter skall ske.

19 Write, therefore—what things thou hast seen and what they are; and what things are about to come to pass, after these things:

20 Niiden seitsemän tähden salaisuus, jotka näit minun oikeassa kädessäni, ja niiden seitsemän kultaisen lampunjalan salaisuus on tämä: ne seitsemän tähteä ovat niiden seitsemän seurakunnan enkelit, ja ne seitsemän lampunjalkaa ovat ne seitsemän seurakuntaa."

20 Vad angår hemligheten med de sju stjärnorna, som du har sett i min högra hand, och de sju gyllene ljusstakarna, så må du veta att de sju stjärnorna äro de sju församlingarnas änglar, och att de sju ljusstakarna äro de sju församlingarna.»

20 The sacred secret of the seven stars, which thou sawest upon my right hand, and the seven lamps of gold:—The seven stars, are, messengers of the seven assemblies, and, the seven lamps, are, seven assemblies

2 luku

1 "Efeson seurakunnan enkelille kirjoita: 'Näin sanoo hän, joka pitää niitä seitsemää tähteä oikeassa kädessään, hän, joka käyskelee niiden seitsemän kultaisen lampunjalan keskellä:

1 Skriv till Efesus' församlings ängel: »Så säger han som håller de sju stjärnorna i sin högra hand, han som går omkring bland de sju gyllene ljusstakarna:

1 Unto the messenger of the assembly, in Ephesus, write:—These things, saith he that holdeth the seven stars in his right hand, he that walketh in the midst of the seven lamps of gold:

2 Minä tiedän sinun tekosi ja vaivannäkösi ja kärsivällisyytesi, ja ettet voi

2 Jag känner dina gärningar och ditt arbete och din

2 I know thy works, and thy toil, and endurance, and that

pahoja sietää; sinä olet koetellut niitä, jotka sanovat itseänsä apostoleiksi, eivätkä ole, ja olet havainnut heidät valhettelijoiksi;

3 ja sinulla on kärsivällisyyttä, ja paljon sinä olet saanut kantaa minun nimeni tähden, etkä ole uupunut.
4 Mutta se minulla on sinua vastaan, että olet hyljännyt ensimmäisen rakkautesi.
5 Muista siis, mistä olet langennut, ja tee parannus, ja tee niitä ensimmäisiä tekoja; mutta jos et, niin minä tulen sinun tykösi ja työnnän sinun lampunjalkasi pois paikaltaan, ellet tee parannusta.

6 Mutta se sinulla on, että sinä vihaat nikolaiittain tekoja, joita myös minä vihaan.

7 Jolla on korva, se kuulkoon, mitä Henki seurakunnille sanoo. Sen, joka voittaa, minä annan syödä elämän puusta, joka on Jumalan paratiisissa.'

ståndaktighet, och jag vet att du icke kan lida onda människor; du har prövat dem som säga sig vara apostlar, men icke äro det, och har funnit dem vara lögnare.

3 Och du är ståndaktig och har burit mycket för mitt namns skull och har icke förtröttats.

4 Men jag har det emot dig, att du har övergivit din första kärlek.

5 Betänk då varifrån du har fallit, och bättra dig, och gör åter sådana gärningar som du gjorde under din första tid. Varom icke, så skall jag komma över dig och skall flytta din ljusstake från dess plats, såframt du icke gör bättring.
6 Men den berömmelsen har du, att du hatar nikolaiternas gärningar, som också jag hatar. --

7 Den som har öra, han höre vad Anden säger till församlingarna. Den som vinner seger, åt honom skall jag giva att äta av livets träd, som står i Guds paradis.»

thou canst not bear bad men, and thou hast tried them who were affirming themselves to be apostles, and they were not, and hast found them false;
3 And thou hast, endurance, and hast borne for the sake of my name, and hast not grown weary.
4 Nevertheless, I have against thee, that, thy first love, thou hast left.
5 Remember, therefore, whence thou hast fallen, and repent, and do, thy first works; otherwise, I come unto thee, and will remove thy lamp out of its place, except thou repent.

6 But, this, thou hast, that thou hatest the works of the Nicolaitanes, which, I also, hate.
7 He that hath an ear, let him hear what, the Spirit, is saying unto the assemblies. Unto him that overcometh—I will give, unto him, to eat of the tree of

life, which is in the paradise of God.

8 Ja Smyrnan seurakunnan enkelille kirjoita: 'Näin sanoo ensimmäinen ja viimeinen, joka kuoli ja virkosi elämään:

8 Och skriv till Smyrnas församlings ängel: »Så säger den förste och den siste, han som var död och åter har blivit levande:

8 And, unto the messenger of the assembly, in Smyrna, write:—These things, saith the first and the last, who became dead, and lived:

9 Minä tiedän sinun ahdistuksesi ja köyhyytesi - sinä olet kuitenkin rikas - ja mitä pilkkaa sinä kärsit niiltä, jotka sanovat olevansa juutalaisia, eivätkä ole, vaan ovat saatanan synagooga.

9 Jag känner din bedrövelse och din fattigdom -- dock, du är rik! -- och jag vet vilken försmädelse du utstår av dem som säga sig vara judar, men icke äro detta, utan äro en Satans synagoga.

9 I know thy tribulation, and destitution, nevertheless, thou art, rich, and the profane speech from among them who affirm that they themselves are, Jews, and they are not, but a synagogue of Satan.

10 Älä pelkää sitä, mitä tulet kärsimään. Katso, perkele on heittävä muutamia teistä vankeuteen, että teidät pantaisiin koetukselle, ja teidän on oltava ahdistuksessa kymmenen päivää. Ole uskollinen kuolemaan asti, niin minä annan sinulle elämän kruunun.

10 Frukta icke för det som du skall få lida. Se, djävulen skall kasta somliga av eder i fängelse, för att I skolen sättas på prov; och I skolen få utstå bedrövelse i tio dagar. Var trogen intill döden, så skall jag giva dig livets krona,

10 Do not fear the things which thou art about to suffer. Lo! the adversary is about to cast some of you into prison, that ye may be tried, and may have tribulation ten days. Become thou faithful until death, and I will give thee the crown of life.

11 Jolla on korva, se kuulkoon, mitä Henki seurakunnille sanoo. Sitä, joka voittaa, ei toinen kuolema vahingoita.'

11 Den som har öra, han höre vad Anden säger till församlingarna. Den som vinner seger, han skall förvisso icke lida någon skada av

11 He that hath an ear, let him hear what, the Spirit, is saying unto the assemblies. He that overcometh, shall in

den andra döden.»

nowise be injured by reason of the second death.

12 Ja Pergamon seurakunnan enkelille kirjoita: 'Näin sanoo hän, jolla on se kaksiteräinen, terävä miekka:

12 Och skriv till Pergamus' församlings ängel: »Så säger han som har det skarpa tveeggade svärdet:

12 And, unto the messenger of the assembly, in Pergamum, write:—These things, saith he that hath the sharp, two-edged sword:

13 Minä tiedän, missä sinä asut: siellä, missä saatanan valtaistuin on; ja sinä pidät minun nimestäni kiinni etkä ole kieltänyt minun uskoani niinäkään päivinä, jolloin Antipas, minun todistajani, minun uskolliseni, tapettiin teidän luonanne, siellä, missä saatana asuu.

13 Jag vet var du bor: där varest Satan har sin tron. Och dock håller du fast vid mitt namn; och tron på mig förnekade du icke ens på den tid då Antipas, mitt vittne, min trogne tjänare, blev dräpt hos eder -- där varest Satan bor.

13 I know where thou dwellest, where, the throne of Satan, is; and thou art holding fast my name, and didst not deny my faith, even in the days of Antipas, my witness, my faithful one, who was killed near you, where, Satan, dwelleth.

14 Mutta minulla on vähän sinua vastaan: sinulla on siellä niitä, jotka pitävät kiinni Bileamin opista, hänen, joka opetti Baalakia virittämään Israelin lapsille sen viettelyksen, että söisivät epäjumalille uhrattua ja haureutta harjoittaisivat.

14 Men jag har något litet emot dig: du har hos dig några som hålla fast vid Balaams lära, hans som lärde Balak huru han skulle lägga en stötesten för Israels barn, så att de skulle äta kött från avgudaoffer och bedriva otukt.

14 Nevertheless, I have against thee, a few things,—that thou hast there, such as hold fast the teaching of Balaam,—who went on to teach Balak to throw a cause of stumbling before the sons of Israel, to eat idol-sacrifices and to commit lewdness:

15 Niin on myös sinulla niitä, jotka samoin pitävät kiinni nikolaiittain opista.

15 Så har också du några som på lika sätt hålla sig till nikolaiternas lära.

15 thus, even, thou, hast such as hold fast the teaching of the Nicolaitanes, in like manner.

16 Tee siis parannus; mutta jos et, niin minä tulen sinun tykösi pian ja sodin heitä vastaan suuni miekalla.

17 Jolla on korva, se kuulkoon, mitä Henki seurakunnille sanoo. Sille, joka voittaa, minä annan salattua mannaa ja annan hänelle valkoisen kiven ja siihen kiveen kirjoitetun uuden nimen, jota ei tiedä kukaan muu kuin sen saaja.'

16 Gör då bättring; varom icke, så skall jag snart komma över dig och skall strida mot dem med min muns svärd.

17 Den som har öra, han höre vad Anden säger till församlingarna. Den som vinner seger, åt honom skall jag giva av det fördolda mannat; och jag skall giva honom en vit sten och ett nytt namn skrivet på den stenen, ett namn som ingen känner, utom den som får det.»

16 Repent, therefore, otherwise, I come unto thee speedily,—and will fight against them, with the sword of my mouth.

17 He that hath an ear, let him hear what, the Spirit, is saying unto the assemblies. Unto him that overcometh, I will give, unto him, of the hidden manna, and I will give unto him a white stone, and, upon the stone, a new name written, which, no one, knoweth, save he that receiveth it.

18 Ja Tyatiran seurakunnan enkelille kirjoita: 'Näin sanoo Jumalan Poika, jolla on silmät niinkuin tulen liekki ja jonka jalat ovat niinkuin kiiltävä vaski:

18 Och skriv till Tyatiras församlings ängel: »Så säger Guds Son, han som har ögon såsom eldslågor, han vilkens fötter likna glänsande malm:

18 And, unto the messenger of the assembly, in Thyatira, write:—These things, saith the Son of God, who hath his eyes like a flame of fire, and his feet like unto glowing copper:

19 Minä tiedän sinun tekosi ja rakkautesi ja uskosi ja palveluksesi ja kärsivällisyytesi ja että sinun viimeiset tekosi ovat useammat kuin ensimmäiset.

19 Jag känner dina gärningar och din kärlek och din tro, och jag vet huru du har tjänat och varit ståndaktig, och huru dina sista gärningar äro flera än dina första.

19 I know thy works, and thy love, and faith, and ministry, and endurance,—and that, thy last works, are more than the first.

20 Mutta se minulla on sinua vastaan, että sinä

20 Men jag har det emot dig att du är så

20 Nevertheless, I have against thee,

suvaitset tuota naista, lisebeliä, joka sanoo itseään profeetaksi ja opettaa ja eksyttää minun palvelijoitani harjoittamaan haureutta ja syömään epäjumalille uhrattua.

efterlåten mot kvinnan Jesabel -- hon som säger sig vara en profetissa och uppträder såsom lärare och förleder mina tjänare till att bedriva otukt och till att äta kött från avgudaoffer.

that thou sufferest the woman Jezebel, she who calleth herself a prophetess, and is teaching and leading astray my own servants to commit lewdness and to eat idol–sacrifices;

21 Ja minä olen antanut hänelle aikaa parannuksen tekoon, mutta hän ei tahdo parannusta tehdä eikä luopua haureudestaan.

21 Jag har givit henne tid till bättring, men hon vill icke göra bättring och upphöra med sin otukt.

21 and I gave her time, that she might repent, and she willeth not to repent out of her lewdness.

22 Katso, minä syöksen hänet tautivuoteeseen, ja ne, jotka hänen kanssaan tekevät huorin, minä syöksen suureen ahdistukseen, jos eivät tee parannusta ja luovu hänen teoistansa;

22 Se, jag vill lägga henne ned på sjuksängen; och över dem som med henne begå äktenskapsbrott vill jag sända stor vedermöda, såframt de icke bättra sig och upphöra med att göra hennes gärningar.

22 Lo! I cast her into a bed, and them who are committing adultery with her, into great tribulation,—except they repent out of her works;

23 ja hänen lapsensa minä tappamalla tapan, ja kaikki seurakunnat saavat tuntea, että minä olen se, joka tutkin munaskuut ja sydämet; ja minä annan teille kullekin tekojenne mukaan.

23 Och hennes barn skall jag dräpa. Och alla församlingarna skola förnimma, att jag är den som rannsakar njurar och hjärtan; och jag skall giva var och en av eder efter hans gärningar.

23 and, her children, will I slay with death; —and all the assemblies shall get to know, that, I, am he that searcheth reins and hearts, and will give unto you, each one, according to your works.

24 Mutta teille muille Tyatirassa oleville, kaikille, joilla ei ole tätä oppia, teille, jotka ette ole tulleet tuntemaan, niinkuin ne sanovat, saatanan

24 Men till eder, I andra som bon i Tyatira, till eder alla som icke haven denna lära, då I ju icke »haven lärt känna djupheterna»,

24 But, unto you, I say,—the rest who are in Thyatira, as many as have not this teaching, such as have not come to

syvyyksiä, minä sanon: en minä pane teidän päällenne muuta kuormaa;

25 pitäkää vain, mitä teillä on, siihen asti kuin minä tulen.

26 Ja joka voittaa ja loppuun asti ottaa minun teoistani vaarin, sille minä annan vallan hallita pakanoita,

27 ja hän on kaitseva heitä rautaisella valtikalla, niinkuin saviastiat heidät särjetään - niinkuin minäkin sen vallan Isältäni sain -

28 ja minä annan hänelle kointähden.

29 Jolla on korva, se kuulkoon, mitä Henki seurakunnille sanoo.'"

3 luku

1 "Ja Sardeen seurakunnan enkelille kirjoita: 'Näin sanoo hän, jolla on ne Jumalan seitsemän henkeä ja ne seitsemän tähteä: Minä tiedän sinun tekosi:

såsom de säga -- ja, Satans djupheter! -- till eder säger jag: Jag lägger icke på eder någon ny börda;

25 hållen allenast fast vid det som I haven, till dess jag kommer.

26 Den som vinner seger och intill änden troget gör mina gärningar, åt honom skall jag giva makt över hedningarna.

27 och han skall styra dem med järnspira, likasom när man krossar lerkärl,

28 såsom ock jag har fått den makten av min Fader; och jag skall giva honom morgonstjärnan.

29 Den som har öra, han höre vad Anden säger till församlingarna.»

1 Och skriv till Sardes' församlings ängel: »Så säger han som har Guds sju andar och de sju stjärnorna: Jag känner dina gärningar; du har

know the deep things of Satan, as they say, I do not cast upon you any other burden;

25 nevertheless, what ye have, hold fast, till I shall have come.

26 And, he that overcometh, and keepeth throughout my works, I will, give unto him, authority over the nations;

27 and he shall shepherd them with a sceptre of iron,—as, vessels of earthenware, are dashed in pieces:—as, I also, have received from my Father.

28 And I will give unto him the morning star.

29 He that hath an ear, let him hear what, the Spirit, is saying unto the assemblies.

1 And, unto the messenger of the assembly, in Sardis, write:—These things, saith he that hath the seven Spirits of

sinulla on se nimi, että elät, mutta sinä olet kuollut.

det namnet om dig, att du lever, men du är död.

God, and the seven stars: I know thy works,—that, a name, thou hast, that thou art living, and art, dead.

2 Heräjä valvomaan ja vahvista jäljellejääneitä, niitä, jotka ovat olleet kuolemaisillaan; sillä minä en ole havainnut sinun tekojasi täydellisiksi Jumalani edessä.

2 Vakna upp och håll dig vaken, och styrk det som ännu är kvar, det som har varit nära att dö. Ty jag har icke funnit dina gärningar vara fullkomliga inför min Gud.

2 Become thou watchful, and strengthen the things that remain, that were about to die; for I have not found thy works fulfilled before my God.

3 Muista siis, mitä olet saanut ja kuullut, ja ota siitä vaari ja tee parannus. Jos et valvo, niin minä tulen kuin varas, etkä sinä tiedä, millä hetkellä minä sinun päällesi tulen.

3 Tänk nu på huru du undfick ordet och hörde det, och tag vara på därpå och gör bättring. Om du icke håller dig vaken, så skall jag komma såsom en tjuv, och du skall förvisso icke veta vilken stund jag kommer över dig.

3 Remember, therefore, how thou hast received, and didst hear, and keep it and repent. If then thou shall not watch, I will have come as a thief, and in nowise shalt thou get to know, during what sort of hour, I will have come upon thee.

4 Kuitenkin on sinulla Sardeessa muutamia harvoja nimiä, jotka eivät ole tahranneet vaatteitaan, ja he saavat käyskennellä minun kanssani valkeissa vaatteissa, sillä he ovat siihen arvolliset.

4 Dock kunna hos dig i Sardes nämnas några få som icke hava fläckat sina kläder; och dessa skola vandra med mig i vita kläder, ty de äro värdiga därtill.

4 Nevertheless, thou hast a few names, in Sardis, which have not defiled their garments; and they shall walk with me in white, because they are, worthy.

5 Joka voittaa, se näin puetaan valkeihin vaatteisiin, enkä minä pyyhi pois hänen nimeänsä elämän kirjasta, ja minä

5 Den som vinner seger, han skall så bliva klädd i vita kläder, och jag skall aldrig utplåna hans namn ur livets bok, utan

5 He that overcometh, shall, thus, array himself in white garments, and in nowise will I blot

olen tunnustava hänen nimensä Isäni edessä ja hänen enkeliensä edessä.

känns vid hans namn inför min Fader och inför hans änglar.

out his name, from the book of life; and I will confess his name before my Father, and before his messengers.

6 Jolla on korva, se kuulkoon, mitä Henki seurakunnille sanoo.'

6 Den som har öra, han höre vad Anden säger till församlingarna.»

6 He that hath an ear, let him hear what, the Spirit, is saying unto the assemblies.

7 Ja Filadelfian seurakunnan enkelille kirjoita: 'Näin sanoo Pyhä, Totinen, jolla on Daavidin avain, hän, joka avaa, eikä kukaan sulje, ja joka sulkee, eikä kukaan avaa:

7 Och skriv till Filadelfias församlings ängel: »Så säger den Helige, den Sannfärdige, han som har 'Davids nyckel', han som 'upplåter, och ingen kan tillsluta', han som 'tillsluter, och ingen upplåter':

7 And, unto the messenger of the assembly, in Philadelphia, write:—These things, saith he that is holy, he that is true, he that hath the key of David, he that openeth and no one shall shut, and shutteth and no one openeth:

8 Minä tiedän sinun tekosi. Katso, minä olen avannut sinun eteesi oven, eikä kukaan voi sitä sulkea; sillä tosin on sinun voimasi vähäinen, mutta sinä olet ottanut vaarin minun sanastani etkä ole minun nimeäni kieltänyt.

8 Jag känner dina gärningar. Se, jag har låtit dig finna en öppen dörr, som ingen kan tillsluta. Ty väl är din kraft ringa, men du har tagit vara på mitt ord och icke förnekat mitt namn.

8 I know thy works,—lo! I have set before thee an open door, as to which, no one, can shut it,—that thou hast, a little strength, and hast kept my word, and hast not denied my name.

9 Katso, minä annan sinulle saatanan synagoogasta niitä, jotka sanovat olevansa juutalaisia, eivätkä ole, vaan valhettelevat; katso, minä olen saattava heidät

9 Se, jag vill överlämna åt dig några från Satans synagoga, några av dem som säga sig vara judar, men icke äro det, utan ljuga; ja, jag vill göra så, att de komma ock falla

9 Lo! I give them of the synagogue of Satan, who are affirming themselves to be, Jews, and are not,—but say what is false,—lo! I will cause

siihen, että he tulevat ja kumartuvat sinun jalkojesi eteen ja ymmärtävät, että minä sinua rakastan.

ned för dina fötter, och de skola förstå, att jag har fått dig kär.

them, that they shall have come, and shall bow down before thy feet, and shall get to know that, I, loved thee.

10 Koska sinä olet ottanut minun kärsivällisyyteni sanasta vaarin, niin minä myös otan sinusta vaarin ja pelastan sinut koetuksen hetkestä, joka on tuleva yli koko maanpiirin koettelemaan niitä, jotka maan päällä asuvat.

10 Eftersom du har tagit vara på mitt bud om ståndaktighet, skall ock jag taga vara på dig och frälsa dig ut ur den prövningens stund som skall komma över hela världen, för att sätta jordens inbyggare på prov.

10 Because thou didst keep my word of endurance, I also, will keep thee out of the hour of trial, which is about to come upon the whole habitable world, to try them that dwell upon the earth.

11 Minä tulen pian; pidä, mitä sinulla on, ettei kukaan ottaisi sinun kruunuasi.

11 Jag kommer snart; håll fast det du har, så att ingen tager din krona.

11 I come quickly: hold fast that which thou hast, that, no one, take thy crown.

12 Joka voittaa, sen minä teen pylvääksi Jumalani temppeliin, eikä hän koskaan enää lähde sieltä ulos, ja minä kirjoitan häneen Jumalani nimen ja Jumalani kaupungin nimen, sen uuden Jerusalemin, joka laskeutuu alas taivaasta minun Jumalani tyköä, ja oman uuden nimeni.

12 Den som vinner seger, honom skall jag göra till en pelare i min Guds tempel, och han skall aldrig mer lämna det; och jag skall skriva på honom min Guds namn och namnet på min Guds stad, det nya Jerusalem, som kommer ned från himmelen, från min Gud, så ock mitt eget nya namn.

12 He that overcometh, I will make, him, a pillar in the sanctuary of my God, and, outside, shall he in nowise go forth any more; and I will write upon him the name of my God, and the name of the city of my God, the new Jerusalem, which cometh down out of heaven from my God, and [I will write upon him] my new name.

13 Jolla on korva, se kuulkoon, mitä Henki seurakunnille sanoo.'

13 Den som har öra, han höre vad Anden säger till församlingarna.

13 He that hath an ear, let him hear what, the Spirit, is saying unto the

assemblies.

14 Ja Laodikean seurakunnan enkelille kirjoita: 'Näin sanoo Amen, se uskollinen ja totinen todistaja, Jumalan luomakunnan alku:

14 Och skriv till Laodiceas församlings ängel: »Så säger han som är Amen, den trovärdiga och sannfärdiga vittnet, begynnelsen till Guds skapelse:

14 And, unto the messenger of the assembly, in Laodicea, write:—These things, saith the Amen, the faithful and true witness the beginning of the creation of God:

15 Minä tiedän sinun tekosi: sinä et ole kylmä etkä palava; oi, jospa olisit kylmä tai palava!

15 Jag känner dina gärningar: du är varken kall eller varm. Jag skulle önska att du vore antingen kall eller varm.

15 I know thy works;—that neither, cold, art thou, nor hot: I would that, cold, thou hadst been, or hot.

16 Mutta nyt, koska olet penseä, etkä ole palava etkä kylmä, olen minä oksentava sinut suustani ulos.

16 Men nu, då du är ljum och varken varm eller kall, skall jag utspy dig ur min mun.

16 Thus, because, lukewarm, thou art, and neither hot nor cold, I am about to vomit thee out of my mouth.

17 Sillä sinä sanot: Minä olen rikas, minä olen rikastunut enkä mitään tarvitse; etkä tiedä, että juuri sinä olet viheliäinen ja kurja ja köyhä ja sokea ja alaston.

17 Du säger ju: 'Jag är rik, ja, jag har vunnit rikedomar och behöver intet'; och du vet icke att du just är eländig och ömkansvärd och fattig och blind och naken.

17 Because thou sayest, Rich, am I, and have become enriched, and, of nothing, have I need, and knowest not that, thou, art the wretched one, and pitiable, and destitute, and blind, and naked,

18 Minä neuvon sinua ostamaan minulta kultaa, tulessa puhdistettua, että rikastuisit, ja valkeat vaatteet, että niihin pukeutuisit eikä alastomuutesi häpeä näkyisi, ja silmävoidetta

18 Så råder jag dig då att du köper av mig guld som är luttrat i eld, för att du skall bliva rik, och att du köper vita kläder till att kläda dig i, för att din nakenhets skam icke

18 I counsel thee to buy of me, gold refined by fire, that thou mayest become rich,—and white raiment, that thou mayest array thyself, and, the shame of

voidellaksesi silmäsi, että näkisit.

skall bliva uppenbar, och att du köper ögonsalva till att smörja dina ögon med, för att du skall kunna se.

thy nakedness, may not be made manifest,—and eye-salve, to anoint thine eyes, that thou mayest see.

19 Kaikkia niitä, joita minä pidän rakkaina, minä nuhtelen ja kuritan; ahkeroitse siis ja tee parannus.

19 'Alla som jag älskar, dem tuktar och agar jag.' Så gör nu bättring med all flit.

19 I, as many as I tenderly love, I convict and put under discipline: be zealous, therefore, and repent.

20 Katso, minä seison ovella ja kolkutan; jos joku kuulee minun ääneni ja avaa oven, niin minä käyn hänen tykönsä sisälle ja aterioitsen hänen kanssaan, ja hän minun kanssani.

20 Se, jag står för dörren och klappar; om någon lyssnar till min röst och upplåter dörren, så skall jag gå in till honom och hålla måltid med honom och han med mig.

20 Lo! I am standing at the door, and knocking; if anyone shall hearken unto my voice, and open the door, I will come in unto him, and will sup with him, and, he, with, me.

21 Joka voittaa, sen minä annan istua kanssani valtaistuimellani, niinkuin minäkin olen voittanut ja istunut Isäni kanssa hänen valtaistuimellensa.

21 Den som vinner seger, honom skall jag låta sitta med mig på min tron, likasom jag själv har vunnit seger och satt mig med min Fader på hans tron.

21 He that overcometh, I will give, unto him, to take his seat with me in my throne, as, I also, overcame, and took my seat with my Father in his throne.

22 Jolla on korva, se kuulkoon, mitä Henki seurakunnille sanoo.'"

22 Den som har öra, han höre vad Anden säger till församlingarna.

22 He that hath an ear, let him hear what, the Spirit, is saying unto the assemblies.

4 luku

1 Sen jälkeen minä näin, ja katso: taivaassa oli ovi avoinna, ja ensimmäinen

1 Sedan fick jag se en dörr vara öppnad i himmelen; och den röst,

1 After these things, I saw, and lo! a door set open in heaven;

ääni, jonka minä olin kuullut ikäänkuin pasunan puhuvan minulle, sanoi: "Nouse ylös tänne, niin minä näytän sinulle, mitä tämän jälkeen on tapahtuva."

lik ljudet av en basun, som jag förut hade hört tala till mig, sade: »Kom hit upp, så skall jag visa dig, vad som skall ske härefter.»

and, the first voice which I heard as of a trumpet, speaking with me, saying— Come up hither! and I will point out to thee the things which must needs come to pass. After these things,

2 Ja kohta minä olin hengessä. Ja katso, taivaassa oli valtaistuin, ja valtaistuimella oli istuja.

2 I detsamma kom jag i andehänryckning. Och jag fick se en tron vara framsatt i himmelen, och någon satt på den tronen;

2 straightway, I came to be in Spirit, and lo! a throne, stood in heaven, and, upon the throne, [was] one sitting;

3 Ja istuja oli näöltänsä jaspis- ja sardionkiven kaltainen; ja valtaistuimen ympärillä oli taivaankaari, näöltänsä smaragdin kaltainen.

3 och han som satt därpå var till utseendet såsom jaspissten och karneol. Och runt omkring tronen gick en regnbåge, som till utseendet var såsom en smaragd.

3 and, he that was sitting, [was] like in appearance to a jasper stone and a sardius, and [there was] a rainbow round about the throne, like in appearance unto an emerald,

4 Ja valtaistuimen ympärillä oli kaksikymmentä neljä valtaistuinta, ja niillä valtaistuimilla istui kaksikymmentä neljä vanhinta, puettuina valkeihin vaatteisiin, ja heillä oli päässänsä kultaiset kruunut.

4 Och jag såg tjugufyra andra troner runt omkring tronen, och på de tronerna sutto tjugufyra äldste, klädda i vita kläder, med gyllene kransar på sina huvuden.

4 And, round about the throne, were four and twenty thrones; and, upon the thrones, four and twenty elders sitting, clothed in white garments, and, upon their heads, [were] crowns of gold.

5 Ja valtaistuimesta lähti salamoita ja ääniä ja ukkosen jylinää; ja valtaistuimen edessä paloi seitsemän tulisoihtua, jotka

5 Och från tronen utgingo ljungeldar och dunder och tordön; och framför tronen brunno sju eldbloss, det är

5 And, out of the throne, are coming forth lightnings, and voices, and thunderings; and

ovat ne seitsemän Jumalan henkeä.

Guds sju andar.

[there are] seven torches of fire, burning before the throne, which are the seven Spirits of God;

6 Ja valtaistuimen edessä oli ikäänkuin lasinen meri, kristallin näköinen; ja valtaistuimen keskellä ja valtaistuimen ympärillä oli neljä olentoa, edestä ja takaa silmiä täynnä.

6 Framför tronen syntes ock likasom ett glashav, likt kristall; och runt omkring tronen stodo fyra väsenden, ett mitt för var sida av tronen och de voro fullsatta med ögon framtill och baktill.

6 and, before the throne, [is] as a glassy sea, like unto crystal. And, in the midst of the throne, and around the throne, [are] four living creatures full of eyes, before and behind;

7 Ja ensimmäinen olento oli leijonan näköinen, ja toinen olento nuoren härän näköinen, ja kolmannella olennolla oli ikäänkuin ihmisen kasvot, ja neljäs olento oli lentävän kotkan näköinen.

7 Och det första väsendet liknade ett lejon, det andra väsendet liknade en ung tjur, det tredje väsendet hade ett ansikte såsom en människa, det fjärde väsendet liknade en flygande örn.

7 and, the first living creature, [is] like unto a lion, and, the second living creature, like unto a calf, and, the third living creature, hath the face as of a man, and, the fourth living creature, [is] like unto an eagle flying;

8 Ja niillä neljällä olennolla oli kullakin kuusi siipeä, ja ne olivat yltympäri ja sisältä silmiä täynnä. Ja ne sanoivat lakkaamatta yötä päivää: "Pyhä, pyhä, pyhä on Herra Jumala, Kaikkivaltias, joka oli ja joka on ja joka tuleva on."

8 Och vart och ett av de fyra väsendena hade sex vingar; runt omkring, jämväl under vingarna voro de fullsatta med ögon. Och dag och natt sade de utan uppehåll: »Helig, helig, helig är Herren Gud den Allsmäktige, han som var, och som är, och som skall komma.»

8 and, the four living creatures, each one of them, have severally six wings, round about and within, full of eyes; and they, cease, not, day and night, saying—Holy! holy! holy! Lord, God, the Almighty,—Who was, and Who is, and Who is coming.

9 Ja niin usein kuin olennot antavat ylistyksen, kunnian ja kiitoksen hänelle, joka valtaistuimella istuu, joka elää aina ja iankaikkisesti,

9 Och när väsendena hembära pris och ära och tack åt honom som sitter på tronen och tillbedja honom som lever i evigheternas evigheter,

9 And, whensoever the living creatures shall give glory, and honour, and thanksgiving, unto him that sitteth upon the throne, unto him that liveth unto the ages of ages,

10 lankeavat ne kaksikymmentä neljä vanhinta hänen eteensä, joka valtaistuimella istuu, ja kumartaen rukoilevat häntä, joka elää aina ja iankaikkisesti, ja heittävät kruununsa valtaistuimen eteen sanoen:

10 då falla de tjugufyra äldste ned inför honom som sitter på tronen, och tillbedja honom som lever i evigheternas evigheter, och lägga sina kransar ned inför tronen och säga;

10 the four and twenty elders will fall down before him that sitteth upon the throne, and do homage unto him that liveth unto the ages of ages,—and will cast their crowns before the throne, saying—

11 "Sinä, meidän Herramme ja meidän Jumalamme, olet arvollinen saamaan ylistyksen ja kunnian ja voiman, sillä sinä olet luonut kaikki, ja sinun tahdostasi ne ovat olemassa ja ovat luodut."

11 »Du, vår Herre och Gud, är värdig att mottaga pris och ära och makt, ty du har skapat allting, och därför att så var din vilja, kom det till och blev skapat.»

11 Worthy, art thou, O Lord, and our God, to receive the glory, and the honour, and the power: because thou didst create all things, and, by reason of thy will, they were, and were created.

5 luku

1 Ja minä näin valtaistuimella-istuvan oikeassa kädessä kirjakäärön, sisältä ja päältä täyteen kirjoitetun, seitsemällä sinetillä suljetun.

1 Och i högra handen på honom som satt på tronen såg jag en bokrulle, med skrift både på insidan och på utsidan, och förseglad med sju insegel.

1 And I saw, upon the right hand of him that was sitting upon the throne, a scroll; written within, and on the back, sealed up with seven seals.

2 Ja minä näin väkevän enkelin, joka suurella äänellä kuulutti: "Kuka on arvollinen avaamaan tämän kirjan ja murtamaan sen sinetit?"

2 Och jag såg en väldig ängel som utropade med hög röst: »Vem är värdig att öppna bokrullen och bryta dess insegel?»

2 And I saw a mighty messenger, proclaiming with a loud voice—Who is worthy to open the scroll, and to unloose the seals thereof?

3 Eikä kukaan taivaassa eikä maan päällä eikä maan alla voinut avata kirjaa eikä katsoa siihen.

3 Men ingen, vare sig i himmelen eller på jorden eller under jorden, kunde öppna bokrullen eller se vad som stod däri.

3 And, no one, was able, in heaven, or on earth, or under the earth, to open the scroll, or, to look thereon.

4 Ja minä itkin kovin sitä, ettei ketään havaittu arvolliseksi avaamaan kirjaa eikä katsomaan siihen.

4 Och jag grät bittert över att ingen befanns vara värdig att öppna bokrullen eller se, vad som stod däri.

4 And, I, began to weep much, because, no one, worthy, was found, to open the scroll, or, to look thereon.

5 Ja yksi vanhimmista sanoi minulle: "Älä itke; katso, jalopeura Juudan sukukunnasta, Daavidin juurivesa, on voittanut, niin että hän voi avata kirjan ja sen seitsemän sinettiä."

5 Men en av de äldste sade till mig: »Gråt icke. Se, lejonet av Juda stam, telningen från Davids rot, har vunnit seger, så att han kan öppna bokrullen och och bryta dess sju insegel.»

5 And, one of the elders, saith unto me—Do not weep! Lo! the lion that is of the tribe of Judah, the root of David, hath overcome, to open the scroll and the seven seals thereof.

6 Ja minä näin, että valtaistuimen ja niiden neljän olennon ja vanhinten keskellä seisoi Karitsa, ikäänkuin teurastettu; sillä oli seitsemän sarvea ja seitsemän silmää, jotka ovat ne seitsemän Jumalan henkeä, lähetetyt kaikkeen maailmaan.

6 Då fick jag se att mellan tronen och de fyra väsendena och de äldste stod ett lamm, som såg ut såsom hade det varit slaktat. Det hade sju horn och sju ögon, det är Guds sju andar, vilka äro utsända över hela jorden.

6 And I saw, in the midst of the throne and of the four living creatures, and in the midst of the elders, a Lamb, standing, showing that it had been slain,—having seven horns, and seven eyes, which are the [seven] Spirits of God sent forth into

all the earth.

7 Ja se tuli ja otti kirjan valtaistuimella-istuvan oikeasta kädestä.

7 Och det trädde fram och tog bokrullen ur högra handen på honom som satt på tronen.

7 And he came, and at once took [it] out of the right hand of him that was sitting upon the throne.

8 Ja kun se oli ottanut kirjan, niin ne neljä olentoa ja kaksikymmentä neljä vanhinta lankesivat Karitsan eteen, ja heillä oli kantele kullakin, ja heillä oli kultaiset maljat täynnä suitsutuksia, jotka ovat pyhien rukoukset,

8 Och när han tog bokrullen, föllo de fyra väsendena och de tjugufyra äldste ned inför Lammet; och de hade var och en sin harpa och hade gyllene skålar, fulla med rökelse, det är de heligas böner.

8 And, when he took the scroll, the four living creatures, and the four–and–twenty elders, fell down before the Lamb, having, each one, a harp, and bowls of gold full of incense,—which are the prayers of the saints;

9 ja he veisasivat uutta virttä, sanoen: "Sinä olet arvollinen ottamaan kirjan ja avaamaan sen sinetit, sillä sinä olet tullut teurastetuksi ja olet verelläsi ostanut Jumalalle ihmiset kaikista sukukunnista ja kielistä ja kansoista ja kansanheimoista

9 Och de sjöngo en ny sång som lydde så: »Du är värdig att taga bokrullen och att bryta dess insegel, ty du har blivit slaktad, och med ditt blod har du åt Gud köpt människor, av alla stammar och tungomål och folk och folkslag,

9 and they sing a new song, saying—Worthy, art thou, to take the scroll and to open the seals thereof; because thou wast slain, and didst redeem unto God by thy blood [men] out of every tribe, and tongue, and people, and nation,

10 ja tehnyt heidät meidän Jumalallemme kuningaskunnaksi ja papeiksi, ja he tulevat hallitsemaan maan päällä."

10 och gjort dem åt vår Gud till ett konungadöme och till präster, och de skola regera på jorden»

10 And didst make them, unto our God, a kingdom and priests,—and they reign on the earth.

11 Ja minä näin, ja minä kuulin monien enkelien äänen valtaistuimen ja olentojen ja vanhinten ympäriltä, ja heidän lukunsa oli

11 Och i min syn fick jag höra röster av många änglar runt omkring tronen och omkring väsendena och de äldste; och deras

11 And I saw, and heard a voice of many messengers, round about the throne and the living creatures and the

kymmenentuhatta kertaa kymmenentuhatta ja tuhat kertaa tuhat,

antal var tio tusen gånger tio tusen och tusen gånger tusen.

elders,—and the number of them was myriads of myriads and thousands of thousands—

12 ja he sanoivat suurella äänellä: "Karitsa, joka on teurastettu, on arvollinen saamaan voiman ja rikkauden ja viisauden ja väkevyyden ja kunnian ja kirkkauden ja ylistyksen."

12 Och de sade med hög röst: »Lammet som blev slaktat, är värdigt att mottaga makten, så ock rikedom och vishet och starkhet och ära, och pris och lov.»

12 saying with a loud voice—Worthy, is the Lamb that hath been slain, to receive the power, and riches, and wisdom, and might, and honour, and glory, and blessing.

13 Ja kaikkien luotujen, jotka ovat taivaassa ja maan päällä ja maan alla ja meren päällä, ja kaikkien niissä olevain minä kuulin sanovan: "Hänelle, joka valtaistuimella istuu, ja Karitsalle ylistys ja kunnia ja kirkkaus ja valta aina ja iankaikkisesti!"

13 Och allt skapat, både i himmelen och på jorden och under jorden och på havet, och allt vad i dem var, hörde jag säga: »Honom, som sitter på tronen, och Lammet tillhör lovet och äran och priset och väldet i evigheternas evigheter.»

13 And, every created thing which was in heaven, and upon the earth, and under the earth, and upon the sea, and, all the things in them, heard I, saying—Unto him that sitteth upon the throne, and unto the Lamb, be the blessing, and the honour, and the glory, and the dominion, unto the ages of ages!

14 Ja ne neljä olentoa sanoivat: "Amen", ja vanhimmat lankesivat kasvoilleen ja kumartaen rukoilivat.

14 Och de fyra väsendena sade »amen», och de äldste föllo ned och tillbådo.

14 And the four living creatures continued saying—Amen! And, the elders, fell down and did homage.

6 luku

1 Ja minä näin, kuinka

1 Och jag såg Lammet

1 And I saw, when

Karitsa avasi yhden niistä seitsemästä sinetistä, ja kuulin yhden niistä neljästä olennosta sanovan niinkuin ukkosen äänellä: "Tule!"

bryta det första av de sju inseglen; och jag hörde ett av de fyra väsendena säga såsom med tordönsröst: »Kom.»

the Lamb opened one of the seven seals, and I heard one of the four living creatures saying, as with a voice of thunder—Go!

2 Ja minä näin, ja katso: valkea hevonen; ja sen selässä istuvalla oli jousi, ja hänelle annettiin seppele, ja hän lähti voittajana ja voittamaan.

2 Då fick jag se en vit häst; och mannen som satt på den hade en båge, och en segerkrans blev honom given, och han drog ut såsom segrare och för att segra.

2 And I saw, and lo! a white horse,—and he that was sitting thereon holding a bow; and there was given unto him a crown, and he went forth conquering, and that he might conquer.

3 Ja kun Karitsa avasi toisen sinetin, kuulin minä toisen olennon sanovan: "Tule!"

3 Och när det bröt det andra inseglet, hörde jag det andra väsendet säga »Kom.»

3 And, when he opened the second seal, I heard the second living creature, saying—Go!

4 Niin lähti toinen hevonen, tulipunainen, ja sen selässä istuvalle annettiin valta ottaa pois rauha maasta, että ihmiset surmaisivat toisiaan; ja hänelle annettiin suuri miekka.

4 Då kom en annan häst fram, en som var röd; och åt mannen som satt på den blev givet att taga friden bort från jorden, så att människorna skulle slakta varandra. Och ett stort svärd blev honom givet.

4 And there went forth another, a red horse,—and, unto him that was sitting thereon, it was given, [unto him], to take away peace from the earth, and that, one another, they should slay; and there was given unto him a great sword.

5 Ja kun Karitsa avasi kolmannen sinetin, kuulin minä kolmannen olennon sanovan: "Tule!" Ja minä näin, ja katso: musta hevonen; ja sen selässä

5 Och när det bröt det tredje inseglet, hörde jag det tredje väsendet säga »Kom.» Då fick jag se en svart häst; och mannen som satt på

5 And, when he opened the third seal, I heard the third living creature, saying—Go! And I saw, and lo! a black

istuvalla oli kädessään vaaka.

den hade en vågskål i sin hand.

horse, and he that was sitting thereon holding a pair of balances in his hand.

6 Ja minä kuulin ikäänkuin äänen niiden neljän olennon keskeltä sanovan: "Koiniks-mitta nisuja yhden denarin, ja kolme koiniksia ohria yhden denarin! Mutta älä turmele öljyä äläkä viiniä."

6 Och jag hörde likasom en röst mitt ibland de fyra väsendena säga: »Ett mått vete för en silverpenning och tre mått korn för en silverpenning! Och oljan och vinet må du icke skada.»

6 And I heard as a voice in the midst of the four living creatures, saying—A quart of wheat for, a denary, and three quarts of barley, for a denary,—and, the oil and the wine, do not wrong.

7 Ja kun Karitsa avasi neljännen sinetin, kuulin minä neljännen olennon äänen sanovan: "Tule!"

7 Och när det bröt det fjärde inseglet, hörde jag det fjärde väsendets röst säga: »Kom.»

7 And, when he opened the fourth seal, I heard the voice of the fourth living creature, saying—Go!

8 Ja minä näin, ja katso: hallava hevonen; ja sen selässä istuvan nimi oli Kuolema, ja Tuonela seurasi hänen mukanaan, ja heidän valtaansa annettiin neljäs osa maata, annettiin valta tappaa miekalla ja nälällä ja rutolla ja maan petojen kautta.

8 Då fick jag se en blekgul häst; och mannen som satt på den, hans namn var Döden, och Dödsriket följde med honom. Och åt dem gavs makt över fjärdedelen av jorden, så att de skulle få dräpa med svärd och genom hungersnöd och pest och genom vilddjuren på jorden.

8 And I saw, and lo! a livid horse,—and he that was sitting thereupon had for a name, Death, and, Hades, was following with him; and there was given unto them authority over the fourth of the earth, to slay with sword, and with famine, and with death, and by the wild beasts of the earth.

9 Ja kun Karitsa avasi viidennen sinetin, näin minä alttarin alla niiden sielut, jotka olivat surmatut Jumalan sanan tähden ja

9 Och när det bröt det femte inseglet, såg jag under altaret de människors själar, som hade blivit slaktade för

9 And, when he opened the fifth seal, I saw, beneath the altar, the souls of them who had been

sen todistuksen tähden, joka heillä oli.

Guds ords skull och för det vittnesbörds skull, som de hade.

slain because of the word of God and because of the witness which they held.

10 Ja he huusivat suurella äänellä sanoen: "Kuinka kauaksi sinä, pyhä ja totinen Valtias, siirrät tuomiosi ja jätät kostamatta meidän veremme niille, jotka maan päällä asuvat?"

10 Och de ropade med hög röst och sade: »Huru länge, du helige och sannfärdige Herre, skall du dröja att hålla dom och att utkräva vårt blod av jordens inbyggare?»

10 And they cried out with a loud voice, saying—How long, O Sovereign, the Holy and True, dost thou not vindicate and avenge our blood from them that dwell upon the earth?

11 Ja heille kullekin annettiin pitkä valkoinen vaippa, ja heille sanottiin, että vielä vähän aikaa pysyisivät levollisina, kunnes oli täyttyvä myös heidän kanssapalvelijainsa ja veljiensä luku, joiden tuli joutua tapettaviksi niinkuin hekin.

11 Och åt var och en av dem gavs en vit, fotsid klädnad, och åt dem blev tillsagt att de ännu en liten tid skulle giva sig till ro, till dess jämväl skaran av deras medtjänare och bröder, som skulle bliva dräpta likasom de själva, hade blivit fulltalig.

11 And there was given to them, each one, a white robe, and it was bidden them, that they should rest yet a little while—until the number should be made full of their fellow–servants also, and their brethren, who were about to be slain as even, they.

12 Ja minä näin, kuinka Karitsa avasi kuudennen sinetin; ja tuli suuri maanjäristys, ja aurinko meni mustaksi niinkuin karvainen säkkipuku, ja kuu muuttui kokonaan kuin vereksi,

12 Och jag såg Lammet bryta det sjätte inseglet. Då blev det en stor jordbävning, och solen blev svart som en sorgdräkt, och månen blev hel och hållen såsom blod;

12 And I saw, when he opened the sixth seal, that a, great earthquake, took place; and, the sun, became black as sackcloth of hair, and, the full moon, became as blood,

13 ja taivaan tähdet putosivat maahan, niinkuin

13 och himmelens stjärnor föllo ned på

13 and, the stars of heaven, fell to the

viikunapuu varistaa raakaleensa, kun suuri tuuli sitä pudistaa,

jorden, såsom när ett fikonträd fäller sina omogna frukter, då det skakas av en stark vind.

earth, as, a fig–tree, sheddeth her winter figs, when, by a great wind, it is shaken,

14 ja taivas väistyi pois niinkuin kirja, joka kääritään kokoon, ja kaikki vuoret ja saaret siirtyivät sijoiltansa.

14 Och himmelen vek undan, såsom när en bokrulle rullas tillhopa; och alla berg och öar flyttades bort ifrån sin plats.

14 and, the heaven, was withdrawn, as a scroll rolling itself up, and, every mountain and island, out of their places, were shaken.

15 Ja maan kuninkaat ja ylimykset ja sotapäälliköt ja rikkaat ja väkevät ja kaikki orjat ja vapaat kätkeytyivät luoliin ja vuorten rotkoihin

15 Och konungarna på jorden och stormännen och krigsöverstarna och alla de rika och de väldiga, ja, alla, både trälar och fria, dolde sig i hålor och bland bergsklippor.

15 And, the kings of the earth, and the great men, and the rulers of thousands, and the rich, and the mighty, and every bondman and freeman, hid themselves within the caves and within the rocks of the mountains;

16 ja sanoivat vuorille ja kallioille: "Langetkaa meidän päällemme ja kätkekää meidät hänen kasvoiltansa, joka valtaistuimella istuu, ja Karitsan vihalta!

16 Och de sade till bergen och klipporna: »Fallen över oss och döljen oss för dens ansikte, som sitter på tronen, och för Lammets vrede.

16 and they say, unto the mountains and unto the rocks— Fall upon us, and hide us from the face of him that sitteth upon the throne, and from the anger of the Lamb;

17 Sillä heidän vihansa suuri päivä on tullut, ja kuka voi kestää?"

17 Ty deras vredes stora dag är kommen, och vem kan bestå?»

17 Because the great day of their anger is come, and who is able to stand?

7 luku

1 Sen jälkeen minä näin

1 Sedan såg jag fyra

1 After this, I saw

neljä enkeliä seisovan maan neljällä kulmalla ja pitävän kiinni maan neljää tuulta, ettei mikään tuuli pääsisi puhaltamaan maan päälle eikä meren päälle eikä yhteenkään puuhun.

änglar stå vid jordens fyra hörn och hålla tillbaka jordens fyra vindar, för att ingen vind skulle blåsa över jorden eller över havet eller mot något träd.

four messengers, standing at the four corners of the earth, holding fast the four winds of the earth, that no wind might blow upon the land, or upon the sea, or upon any tree.

2 Ja minä näin erään muun enkelin kohoavan auringonnoususta, ja hänellä oli elävän Jumalan sinetti, ja hän huusi suurella äänellä niille neljälle enkelille, joille oli annettu valta vahingoittaa maata ja merta,

2 Och jag såg en annan ängel träda fram ifrån öster med den levande Gudens signet. Och han ropade med hög röst till de fyra änglar som hade fått sig givet att skada jorden och havet,

2 And I saw another messenger, ascending from the rising of the sun, holding the seal of the Living God; and he cried out with a loud voice unto the four messengers unto whom it had been given to injure the land and the sea,

3 ja sanoi: "Älkää vahingoittako maata älkääkä merta, älkää myös puita, ennenkuin me olemme painaneet sinetin Jumalamme palvelijain otsaan."

3 och sade: »Gören icke jorden eller havet eller träden någon skada, förrän vi hava tecknat vår Guds tjänare med insegel på deras pannor.»

3 saying—Do not injure the land, or the sea, or the trees, until we have sealed the servants of our God upon their foreheads.

4 Ja minä kuulin sinetillä merkittyjen luvun, sata neljäkymmentä neljä tuhatta merkittyä kaikista Israelin lasten sukukunnista:

4 Och jag fick höra antalet av dem som voro tecknade med insegel, ett hundra fyrtiofyra tusen tecknade, av alla Israels barns stammar;

4 And I heard the number of the sealed,—a hundred and forty–four thousand,—sealed out of every tribe of the sons of Israel:—

5 Juudan sukukunnasta kaksitoista tuhatta merkittyä, Ruubenin sukukunnasta kaksitoista tuhatta, Gaadin sukukunnasta kaksitoista

5 av Juda stam tolv tusen tecknade, av Rubens stam tolv tusen, av Gads stam tolv tusen,

5 Of the tribe of Judah, twelve thousand sealed, of the tribe of Reuben, twelve thousand, of the tribe of Gad,

tuhatta,
twelve thousand,

6 Asserin sukukunnasta kaksitoista tuhatta, Naftalin sukukunnasta kaksitoista tuhatta, Manassen sukukunnasta kaksitoista tuhatta,

6 av Asers stam tolv tusen, av Neftalims stam tolv tusen, av Manasses' stam tolv tusen,

6 Of the tribe of Asher, twelve thousand, of the tribe of Naphtali, twelve thousand, of the tribe of Manasseh, twelve thousand,

7 Simeonin sukukunnasta kaksitoista tuhatta, Leevin sukukunnasta kaksitoista tuhatta, Isaskarin sukukunnasta kaksitoista tuhatta,

7 av Simeons stam tolv tusen, av Levi stam tolv tusen, av Isaskars stam tolv tusen,

7 Of the tribe of Simeon, twelve thousand, of the tribe of Levi, twelve thousand, of the tribe of Issachar, twelve thousand,

8 Sebulonin sukukunnasta kaksitoista tuhatta, Joosefin sukukunnasta kaksitoista tuhatta, Benjaminin sukukunnasta kaksitoista tuhatta merkittyä.

8 av Sabulons stam tolv tusen, av Josefs stam tolv tusen, av Benjamins stam tolv tusen tecknade.

8 Of the tribe of Zebulun, twelve thousand, of the tribe of Joseph, twelve thousand, of the tribe of Benjamin, twelve thousand, sealed.

9 Tämän jälkeen minä näin, ja katso, oli suuri joukko, jota ei kukaan voinut lukea, kaikista kansanheimoista ja sukukunnista ja kansoista ja kielistä, ja ne seisoivat valtaistuimen edessä ja Karitsan edessä puettuina pitkiin valkeihin vaatteisiin, ja heillä oli palmut käsissään,

9 Sedan fick jag se en stor skara, som ingen kunde räkna, en skara ur alla folkslag och stammar och folk och tungomål stå inför tronen och inför Lammet; och de voro klädda i vita, fotsida kläder och hade palmer i sina händer.

9 After these things, I saw, and lo! a great multitude,—which, to number it! no one was able,—of every nation, and [of all] tribes, and peoples, and tongues; standing before the throne, and before the Lamb; arrayed in white robes, and palm–branches in their hands; —

10 ja he huusivat suurella äänellä sanoen: "Pelastus tulee meidän Jumalaltamme, joka

10 Och de ropade med hög röst och sade: »Frälsningen tillhör vår Gud, honom som sitter

10 and they cry out with a loud voice, saying—Salvation unto our God who

valtaistuimella istuu, ja Karitsalta."

11 Ja kaikki enkelit seisoivat piirissä valtaistuimen ja vanhinten ja neljän olennon ympärillä ja lankesivat kasvoilleen valtaistuimen eteen ja kumartaen rukoilivat Jumalaa,

12 sanoen: "Amen! Ylistys ja kirkkaus ja viisaus ja kiitos ja kunnia ja voima ja väkevyys meidän Jumalallemme aina ja iankaikkisesti, amen!"

13 Ja yksi vanhimmista puhui minulle ja sanoi: "Keitä ovat nämä pitkiin valkeihin vaatteisiin puetut, ja mistä he ovat tulleet?"

14 Ja minä sanoin hänelle: "Herrani, sinä tiedät sen." Ja hän sanoi minulle: "Nämä ovat ne, jotka siitä suuresta ahdistuksesta tulevat, ja he ovat pesseet vaatteensa ja valkaisseet ne Karitsan veressä.

på tronen, och Lammet.»

11 Och alla änglar, som stodo runt omkring tronen och omkring de äldste och de fyra väsendena, föllo ned på sina ansikten inför tronen och tillbådo Gud

12 och sade: »Amen. Lovet och priset och visheten och tacksägelsen och äran och makten och starkheten tillhöra vår Gud i evigheternas evigheter. Amen.»

13 Och en av de äldste tog till orda och sade till mig: »Dessa som äro klädda i de vita, fotsida kläderna, vilka äro de, och varifrån hava de kommit?»

14 Jag svarade honom: »Min herre, du vet själv det.» Då sade han till mig: »Dessa äro de som komma ur den stora bedrövelsen, och som hava tvagit sina kläder och gjort dem vita i Lammets blod.

sitteth upon the throne, and unto the Lamb!

11 And, all the messengers, were standing round about the throne and the elders and the four living creatures; and they fell down before the throne upon their faces, and rendered homage unto God,

12 saying—Amen! The blessing, and the glory, and the wisdom, and the thanksgiving, and the honour, and the power, and the might,—be unto our God, unto the ages of ages. [Amen]!

13 And one of the elders began, saying unto me—These who are arrayed in white robes, who are they? and whence came they?

14 And I at once said to him—My lord! thou, knowest! And he said unto me—These, are they who come out of the great tribulation, and they washed their robes, and made them white in the

blood of the Lamb;

15 Sentähden he ovat Jumalan valtaistuimen edessä ja palvelevat häntä päivät ja yöt hänen temppelissään, ja hän, joka valtaistuimella istuu, on levittävä telttamajansa heidän ylitsensä.

15 Därför stå de inför Guds tron och tjäna honom, dag och natt, i hans tempel. Och han som sitter på tronen skall slå upp sitt tabernakel över dem.

15 For this cause, are they before the throne of God, and are rendering divine service unto him, day and night, in his sanctuary; and he that sitteth upon the throne shall spread his tent over them;

16 Ei heidän enää tule nälkä eikä enää jano, eikä aurinko ole sattuva heihin, eikä mikään helle,

16 'De skola icke mer hungra och icke mer törsta, och solens hetta skall icke träffa dem, ej heller eljest någon brännande hetta.

16 They shall hunger no more, neither thirst any more, neither in any wise shall the sun fall upon them, nor any burning heat;

17 sillä Karitsa, joka on valtaistuimen keskellä, on kaitseva heitä ja johdattava heidät elämän vetten lähteille, ja Jumala on pyyhkivä pois kaikki kyyneleet heidän silmistänsä."

17 Ty Lammet, som står mitt för tronen, skall vara deras herde och leda dem till livets vattenkällor, och 'Gud skall avtorka alla tårar från deras ögon'.»

17 Because, the Lamb that is in the midst of the throne, shall shepherd them, and shall lead them unto life’s fountains of waters; and God shall wipe away every tear out of their eyes.

8 luku

1 Ja kun Karitsa avasi seitsemännen sinetin, tuli taivaassa äänettömyys, jota kesti noin puoli hetkeä.

1 Och när Lammet bröt det sjunde inseglet, uppstod i himmelen en tystnad, som varade vid pass en halv timme.

1 And, as soon as he opened the seventh seal, there came to be silence in heaven, as it were half an hour.

2 Ja minä näin ne seitsemän enkeliä, jotka seisoivat Jumalan edessä,

2 Och jag fick se de sju änglar, som stå inför Gud; åt dem gåvos sju

2 And I saw the seven messengers which, before God,

ja heille annettiin seitsemän pasunaa.

basuner.

do stand; and there were given unto them seven trumpets.

3 Ja tuli eräs muu enkeli ja asettui alttarin ääreen pitäen kultaista suitsutusastiaa, ja hänelle annettiin paljon suitsukkeita pantavaksi kaikkien pyhien rukouksiin kultaiselle alttarille, joka oli valtaistuimen edessä.

3 Och en annan ängel kom och ställde sig vid altaret, och han hade ett gyllene rökelsekar; och mycken rökelse var given åt honom, för att han skulle lägga den till alla de heligas böner på det gyllene altare som stod framför tronen.

3 And, another messenger, came, and took his stand at the altar, having a censer of gold: and there was given unto him much incense, that he might give [it] unto the prayers of all the saints, upon the altar of gold that is before the throne.

4 Ja suitsukkeiden savu nousi pyhien rukousten kanssa enkelin kädestä Jumalan eteen.

4 Och ur ängelns hand steg röken av rökelsen med de heligas böner upp inför Gud.

4 And the smoke of the incense went up, with the prayers of the saints, out of the hand of the messenger before God.

5 Ja enkeli otti suitsutusastian ja täytti sen alttarin tulella ja heitti maan päälle; silloin syntyi ukkosenjylinää ja ääniä ja salamoita ja maanjäristystä.

5 Och ängeln tog rökelsekaret och fyllde det med eld från altaret och kastade elden ned på jorden. Då kommo tordön och dunder och ljungeldar och jordbävning.

5 And the messenger at once took the censer, and filled it from the fire of the altar, and cast unto the earth; and there came to be thunderings, and voices, and lightnings, and an earthquake.

6 Ja ne seitsemän enkeliä, joilla oli ne seitsemän pasunaa, hankkiutuivat puhaltamaan pasunoihin.

6 Och de sju änglarna, som hade de sju basunerna, gjorde sig redo att stöta i sina basuner.

6 And, the seven messengers who had the seven trumpets, prepared themselves, that they might sound.

7 Ja ensimmäinen enkeli puhalsi pasunaan; niin tuli

7 Och den förste stötte i sin basun. Då kom

7 And, the first, sounded; and there

rakeita ja tulta, verellä sekoitettuja, ja ne heitettiin maan päälle; ja kolmas osa maata paloi, ja kolmas osa puita paloi, ja kaikki vihanta ruoho paloi.

hagel och eld, blandat med blod, och det kastades ned på jorden; och tredjedelen av jorden brändes upp, och tredjedelen av träden brändes upp, och allt grönt gräs brändes upp.

came to be hail and fire mingled with blood, and it was cast unto the earth; and, the third of the earth, was burned up, and, the third of the trees, was burned up, and, all green herbage, was burned up.

8 Ja toinen enkeli puhalsi pasunaan; niin heitettiin mereen ikäänkuin suuri, tulena palava vuori; ja kolmas osa merta muuttui vereksi,

8 Och den andre ängeln stötte i sin basun. Då var det som om ett stort brinnande berg hade blivit kastat i havet; och tredjedelen av havet blev blod.

8 And, the second messenger, sounded; and, as it were a great mountain burning with fire, was cast into the sea; and the third of the sea became blood,

9 ja kolmas osa luoduista, mitä meressä on ja joissa henki on, kuoli, ja kolmas osa laivoista hukkui.

9 Och tredjedelen av de levande varelser som funnos i havet omkom; och tredjedelen av skeppen förgicks.

9 and the third of the creatures which were in the sea, which had life, died, the third of the ships, was destroyed.

10 Ja kolmas enkeli puhalsi pasunaan; niin putosi taivaasta suuri tähti, palava kuin tulisoihtu, ja se putosi virtoihin, kolmanteen osaan niistä, ja vesilähteisiin.

10 Och den tredje ängeln stötte i sin basun. Då föll från himmelen en stor stjärna, brinnande såsom ett bloss; och den föll ned över tredjedelen av strömmarna och över vattenkällorna.

10 And, the third messenger, sounded; and there fell, out of heaven, a great star, burning as a torch, and it fell upon the third of the rivers, and upon the fountains of waters.

11 Ja tähden nimi oli Koiruoho. Ja kolmas osa vesistä muuttui koiruohoksi, ja paljon ihmisiä kuoli vedestä, koska se oli karvaaksi käynyt.

11 Och stjärnans namn var Malört. Och tredjedelen av vattnet blev bitter malört; och många människor omkommo genom

11 And, the name of the star, is called Wormwood; and the third of the waters became wormwood, and many of the

vattnet, därför att det hade blivit så bittert.

men died of the waters, because they were made bitter.

12 Ja neljäs enkeli puhalsi pasunaan; niin kolmas osa auringosta ja kolmas osa kuusta ja kolmas osa tähdistä lyötiin vitsauksella, niin että kolmas osa niistä pimeni ja päivä kolmannelta osaltaan oli valoton, ja niin myös yö.

12 Och den fjärde ängeln stötte i sin basun. Då drabbade hemsökelsen tredjedelen av solen och tredjedelen av månen och tredjedelen av stjärnorna, så att tredjedelen av dem förmörkades och dagen miste tredjedelen av sitt ljus, sammalunda ock natten.

12 And, the fourth messenger, sounded; and the third of the sun was smitten, and the third of the moon, and the third of the stars,—in order that the third of them might be darkened, and the day might not shine for the third of it, and the night, in like manner.

13 Ja minä näin, ja minä kuulin kotkan, joka lensi keskitaivaalla, sanovan suurella äänellä: "Voi, voi, voi maan päällä asuvaisia niiden jäljellä olevain pasunain äänten tähden, joihin kolmen enkelin vielä on määrä puhaltaa!"

13 Sedan fick jag i min syn höra en örn, som flög fram uppe i himlarymden, ropa med hög röst: »Ve, ve, ve över jordens inbyggare, när de tre övriga änglar, som skola stöta i basun, låta sina basuner ljuda!»

13 And I saw, and I heard one eagle, flying in mid–heaven, saying with a loud voice—Woe! woe! woe! unto them that are dwelling upon the earth, by reason of the remaining voices of the trumpet, of the three messengers who are about to sound.

9 luku

1 Ja viides enkeli puhalsi pasunaan; niin minä näin tähden, taivaasta maan päälle pudonneen, ja sille annettiin syvyyden kaivon avain;

1 Och den femte ängeln stötte i sin basun. Då såg jag en stjärna vara fallen ifrån himmelen ned på jorden; och åt henne gavs nyckeln till avgrundens brunn.

1 And, the fifth messenger, sounded; and I saw a star, out of heaven, fallen unto the earth, and there was given unto him the key of the shaft

of the abyss.

2 ja se avasi syvyyden kaivon, ja kaivosta nousi savu, niinkuin savu suuresta pätsistä, ja kaivon savu pimitti auringon ja ilman.

2 Och hon öppnade avgrundens brunn. Då steg en rök upp ur brunnen, lik röken från en stor ugn, och solen och luften förmörkades av röken från brunnen.

2 And he opened the shaft of the abyss; and there came up a smoke out of the shaft, as the smoke of a great furnace, and the sun and the air were darkened, by reason of the smoke of the shaft.

3 Ja savusta lähti heinäsirkkoja maan päälle, ja niille annettiin valta, niinkuin maan skorpioneilla on valta;

3 Och ur röken kommo gräshoppor ut över jorden; och åt dem gavs samma makt som skorpionerna på jorden hava.

3 And, out of the smoke, came forth, locusts, upon the earth; and there was given unto them licence, as the scorpions of the earth have licence.

4 ja niille sanottiin, etteivät ne saa vahingoittaa maan ruohoa eikä mitään vihantaa eikä yhtään puuta, vaan ainoastaan niitä ihmisiä, joilla ei ole Jumalan sinettiä otsassaan.

4 Och dem blev tillsagt, att de icke skulle skada gräset på jorden eller något annat grönt eller något träd, utan allenast de människor som icke hade Guds insegel på sina pannor.

4 And it was bidden them that they should not injure the herbage of the earth, nor any green thing, nor any tree,—but only the men who have not the seal of God upon their foreheads.

5 Ja niille annettiin valta vaivata heitä viisi kuukautta, vaan ei tappaa heitä; ja ne vaivasivat, niinkuin vaivaa skorpioni, kun se ihmistä pistää.

5 Och åt dem blev givet att, icke att döda dem, men att plåga dem i fem månader; och plågan, som de vållade var såsom den plåga en skorpion åstadkommer, när den stinger en människa.

5 And it was given unto them, that they should not slay them, but that they should be tormented five months; and, the torture of them, was as of a scorpion's torture, whensoever it smiteth a man.

6 Ja niinä päivinä ihmiset

6 På den tiden skola

6 And, in those days,

etsivät kuolemaa, eivätkä sitä löydä; he haluavat kuolla, mutta kuolema pakenee heitä.

7 Ja heinäsirkat olivat sotaan varustettujen hevosten kaltaiset, ja niillä oli päässään ikäänkuin seppeleet, kullan näköiset, ja niiden kasvot olivat ikäänkuin ihmisten kasvot;

8 ja niillä oli hiukset niinkuin naisten hiukset, ja niiden hampaat olivat niinkuin leijonain hampaat.

9 Ja niillä oli haarniskat ikäänkuin rautahaarniskat, ja niiden siipien kohina oli kuin sotavaunujen ryske monien hevosten kiitäessä taisteluun.

10 Ja niillä oli pyrstöt niinkuin skorpioneilla ja pistimet, ja pyrstöissänsä niillä oli voima vahingoittaa ihmisiä viisi kuukautta.

11 Niillä oli kuninkaanaan syvyyden enkeli, jonka nimi hebreaksi on Abaddon ja kreikaksi Apollyon.

människorna söka döden, men icke kunna finna den; de skola åstunda att dö, men döden skall fly undan ifrån dem.

7 Och gräshopporna tedde sig såsom hästar, rustade till strid. På sina huvuden hade de likasom kransar, som syntes vara av guld. Deras ansikten voro såsom människors ansikten.

8 De hade hår såsom kvinnors hår, och deras tänder voro såsom lejons.

9 De hade bröst, som liknade järnpansar; och rasslet av deras vingar var såsom vagnsrasslet, när många hästar med sina vagnar störta fram till strid.

10 De hade stjärtar med gaddar, såsom skorpioner hava; och i deras stjärtar låg den makt de hade fått att i fem månader skada människorna.

11 Till konung över sig hade de avgrundens ängel, vilkens namn på hebreiska är Abaddon

shall men seek death, and in nowise shall find it, and shall covet to die, and death fleeth from them.

7 And, the likenesses of the locusts, were like unto horses prepared for battle; and, upon their heads, as it were crowns, like unto gold, and, their faces, were as the faces of men,

8 and, they had hair, as the hair of women, and, their teeth, were, as of lions,

9 and they had breastplates as breastplates of iron, and, the sound of their wings, was as the sound of chariots of many horses, running into battle;

10 and they have tails like unto scorpions, and stings, and, in their tails, is their licence to injure men five months.

11 They have over them, as king, the messenger of the abyss, whose name,

och som på grekiska har namnet Apollyon.

in Hebrew, is Abaddon["=Destroyer"], and, in the Greek, he hath for name, Destroyer.

12 Ensimmäinen "voi!" on mennyt; katso, tulee vielä kaksi "voi!"-huutoa tämän jälkeen.

12 Det första ve har gått till ända; se, efter detta komma ännu två andra ve.

12 The first, Woe, hath passed away, lo! there come, yet, two, Woes, after these things.

13 Ja kuudes enkeli puhalsi pasunaan; niin minä kuulin äänen tulevan kultaisen alttarin neljästä sarvesta, Jumalan edestä,

13 Och den sjätte ängeln stötte i sin basun. Då hörde jag en röst från de fyra hornen på det gyllene altare, som stod inför Guds ansikte,

13 And, the sixth messenger, sounded; and I heard one voice, from among the horns of the altar of gold which is before God,

14 ja se sanoi kuudennelle enkelille, jolla oli pasuna: "Päästä ne neljä enkeliä, jotka ovat sidottuina suuren Eufrat-virran varrella."

14 säga till den sjätte ängeln, den som hade basunen: »Lös de fyra änglar, som hållas bundna invid den stora floden Eufrat.»

14 saying unto the sixth messenger, who was holding the trumpet—Loose the four messengers, who are bound at the great river Euphrates.

15 Silloin päästettiin ne neljä enkeliä, jotka hetkelleen, päivälleen, kuukaudelleen ja vuodelleen olivat valmiina tappamaan kolmannen osan ihmisistä.

15 Och de fyra änglarna löstes, de som just för den timmen, på den dagen, i den månaden, under det året hade hållits redo att dräpa tredjedelen av människorna.

15 And the four messengers were loosed, who had been prepared for the hour, and day, and month, and year, that they should slay the third of men.

16 Ja ratsuväen joukkojen luku oli kaksikymmentä tuhatta kertaa kymmenen tuhatta; minä kuulin niiden luvun.

16 Och antalet ryttare i de ridande skarorna var två gånger tio tusen gånger tio tusen; jag fick höra att de voro så många.

16 And, the number of the armies of the horsemen, was twice ten thousand times ten thousand—I heard the number of them.

17 Ja tämänkaltaisilta minusta näyttivät hevoset

17 Och hästarna och männen som sutto på

17 And, thus, saw I the horses in the

ja niiden selässä istujat näyssä: ratsastajilla oli tulipunaiset ja tummansinervät ja tulikivenkeltaiset haarniskat; ja hevosten päät olivat kuin leijonain päät, ja niiden suusta lähti tuli ja savu ja tulikivi.

dem tedde sig för min syn på detta sätt: männen hade eldröda och mörkblå och svavelgula pansar; och hästarna hade huvuden såsom lejon, och ur deras gap gick ut eld och rök och svavel.

vision,—and them who were sitting upon them, having breastplates as of fire and hyacinth and brimstone; —and, the heads of the horses, were as heads of lions, and, out of their mouths, come forth fire and smoke and brimstone:

18 Näistä kolmesta vitsauksesta sai kolmas osa ihmisiä surmansa: tulesta ja savusta ja tulikivestä, jotka lähtivät niiden suusta.

18 Av dessa tre plågor -- av elden och röken och svavlet som gick ut ur deras gap -- dödades tredjedelen av människorna.

18 by these three plagues, were slain, the third part of mankind, by reason of the fire and the smoke and the brimstone, that proceedeth out of their mouths;

19 Sillä hevosten voima oli niiden suussa ja niiden hännässä; niiden hännät näet olivat käärmeitten kaltaiset, ja niissä oli päät, joilla ne vahingoittavat.

19 Ty hästarnas makt låg i deras gap och i deras svansar. Deras svansar liknade nämligen ormar, och hade huvuden, och med dem var det, som de gjorde skada.

19 for, the licence of the horses, is, in their mouth, and in their tails, for, their tails, are like unto serpents, having heads, and, with them, they injure.

20 Ja jäljelle jääneet ihmiset, ne, joita ei tapettu näillä vitsauksilla, eivät tehneet parannusta kättensä teoista, niin että olisivat lakanneet kumartamasta riivaajia ja kultaisia ja hopeaisia ja vaskisia ja kivisiä ja puisia epäjumalankuvia, jotka eivät voi nähdä eikä kuulla

20 Men de återstående människorna, de som icke hade blivit dödade genom dessa plågor, gjorde icke bättring; de vände sig icke ifrån belätena, som de hade gjort med egna händer, och upphörde icke att tillbedja onda andar och avgudar av guld och

20 And, the rest of mankind who were not slain by these plagues, repented not of the works of their hands,—that they should not do homage unto the demons, nor unto the idols of gold and of silver and of copper

eikä kävellä.	silver och koppar och sten och trä, som varken kunna se eller höra eller gå.	and of stone and of wood, which can neither see nor hear nor walk;
21 He eivät tehneet parannusta murhistaan eikä velhouksistaan eikä haureudestaan eikä varkauksistaan.	21 De gjorde icke bättring och upphörde icke med sina mordgärningar och trolldomskonster, sin otukt och sitt tjuveri.	21 Neither repented they of their murders, or of their sorceries, or of their lewdnesses, or of their thefts.
10 luku		
1 Ja minä näin erään toisen, väkevän enkelin tulevan alas taivaasta; hänen verhonaan oli pilvi, ja taivaankaari oli hänen päänsä päällä, ja hänen kasvonsa olivat niinkuin aurinko, ja hänen jalkansa niinkuin tulipatsaat,	1 Och jag såg en annan väldig ängel komma ned från himmelen. Han var klädd i en sky och hade regnbågen över sitt huvud, och hans ansikte var såsom solen, och hans ben voro såsom eldpelare;	1 And I saw another, a mighty messenger, descending out of heaven,—arrayed with a cloud, and, the rainbow, was upon his head, and, his face, was as the sun, and, his feet, were as pillars of fire,
2 ja hänellä oli kädessään avattu kirjanen. Ja hän laski oikean jalkansa meren päälle ja vasemman maan päälle	2 och i sin hand hade han en öppen liten bokrulle. Och han satte sin högra fot på havet och sin vänstra på jorden.	2 and [he was] holding in his hand a little scroll, opened; and he set his right foot upon the sea, and his left upon the land,
3 ja huusi suurella äänellä, niinkuin leijona ärjyy; ja kun hän huusi, antoivat ne seitsemän ukkosenjylinää ääntensä puhua.	3 Och han ropade med hög röst, såsom när ett lejon ryter. Och när han hade ropat, läto de sju tordönen höra sina röster.	3 and cried out with a loud voice, just as a lion, roareth. And, when he cried out, the seven thunders uttered their own voices.
4 Ja kun ne seitsemän ukkosenjylinää olivat puhuneet, yritin minä	4 Och sedan de sju tordönen hade talat, tänkte jag skriva, men	4 And, when the seven thunders had spoken, I was about

kirjoittaa, mutta minä kuulin äänen taivaasta sanovan: "Pane sinetin taakse, mitä ne seitsemän ukkosenjylinää puhuivat, äläkä sitä kirjoita."

jag fick då höra en röst från himmelen säga: »Göm såsom under insegel vad de sju tordönen hava talat, och skriv icke upp det.»

to write, and I heard a voice out of heaven, saying—Seal up the things which the seven thunders have uttered, and do not write, them.

5 Ja enkeli, jonka minä näin seisovan meren päällä ja maan päällä, kohotti oikean kätensä taivasta kohti

5 Och ängeln, som jag såg stå på havet och på jorden, lyfte sin högra hand upp mot himmelen

5 And, the messenger, whom I saw standing upon the sea and upon the land, lifted up his right hand unto heaven,

6 ja vannoi hänen kauttansa, joka elää aina ja iankaikkisesti, hänen, joka on luonut taivaan ja mitä siinä on, ja maan ja mitä siinä on, ja meren ja mitä siinä on, ettei enää ole oleva aikaa,

6 och svor vid honom som lever i evigheternas evigheter, vid honom som har skapat himmelen och vad däri är, och jorden och vad därpå är, och havet och vad däri är, och sade: »Ingen tid skall mer givas,

6 and sware, by him that liveth unto the ages of ages, who created heaven, and the things that are therein, and the earth, and the things that are therein, [and the sea, and the things that are therein,] Delay, no longer, shall there be;

7 vaan että niinä päivinä, jolloin seitsemännen enkelin ääni kuuluu hänen puhaltaessaan pasunaan, Jumalan salaisuus käy täytäntöön sen hyvän sanoman mukaan, jonka hän on ilmoittanut palvelijoillensa profeetoille.

7 utan i de dagar, då den sjunde ängelns röst höres, när det sker att han stöter i sin basun, då är Guds hemliga rådslut fullbordat, i enlighet med det glada budskap som han har förkunnat för sina tjänare profeterna.»

7 but, in the days of the sounding of the seventh messenger, as soon as he is about to blow his trumpet, then shall have been completed the sacred secret of God as he told the good–news unto his own servants the prophets.

8 Ja sen äänen, jonka minä olin kuullut taivaasta,

8 Och den röst som jag hade hört från himmelen

8 And, the voice which I had heard

kuulin taas puhuvan minulle ja sanovan: "Mene ja ota tuo avattu kirjakäärö, joka on meren ja maan päällä seisovan enkelin kädessä."

hörde jag nu åter tala till mig; den sade: »Gå och tag den öppna bokrulle som ängeln har i sin hand, han som står på havet och på jorden.»

out of heaven, [I] again [heard] talking with me; and saying—Go take the opened scroll, that is in the hand of the messenger who is standing upon the sea and upon the land.

9 Ja minä menin enkelin tykö ja pyysin, että hän antaisi minulle sen kirjasen. Ja hän sanoi minulle: "Ota ja syö se; se on karvasteleva vatsassasi, mutta suussasi se on oleva makea kuin hunaja."

9 Då gick jag bort till ängeln och bad honom att han skulle giva mig bokrullen. Och han sade till mig: »Tag den och ät upp den; den skall vålla dig bitter plåga i din buk, men i din mun skall den vara söt såsom honung.»

9 And I went away unto the messenger, asking him to give me the little scroll; and he saith unto me—Take it, and eat it up; and it shall embitter thy belly, but, in thy mouth, shall be sweet as honey.

10 Niin minä otin kirjasen enkelin kädestä ja söin sen; se oli minun suussani makea kuin hunaja; mutta sen syötyäni minun vatsaani karvasteli.

10 Då tog jag bokrullen ur ängelns hand och åt upp den; och den var i min mun söt såsom honung, men när jag hade ätit upp den, kände jag bitter plåga i min buk.

10 And I took the little scroll out of the hand of the messenger, and did eat it up; and it was, in my mouth, as honey, sweet, and, when I had eaten it, embittered was my belly.

11 Ja minulle sanottiin: "Sinun tulee taas profetoida monista kansoista ja kansanheimoista ja kielistä ja kuninkaista."

11 Och mig blev sagt: »Du måste än ytterligare profetera om många folk och folkslag och tungomål och konungar.

11 And they say unto me—It behoveth thee again to prophesy against peoples and nations and tongues, and many kings.

11 luku

1 Ja minulle annettiin sauvan kaltainen ruoko ja sanottiin: "Nouse ja mittaa Jumalan temppeli ja alttari ja ne, jotka siinä kumartaen rukoilevat.

1 Och ett rör, likt en mätstång, gavs åt mig, och mig blev sagt: »Stå upp och mät Guds tempel och altaret tillika med dem som tillbedja därinne.

1 And there was given unto me a reed, like unto a staff, saying—Rise, and measure the Sanctuary of God, and the altar, and them who are doing homage therein;

2 Mutta temppelin ulkopuolella oleva esikartano erota pois, äläkä sitä mittaa, sillä se on annettu pakanakansoille; ja he tallaavat pyhää kaupunkia neljäkymmentäkaksi kuukautta.

2 Men lämna å sido templets yttre förgård och mät den icke; ty den är prisgiven åt hedningarna, och de skola under fyrtiotvå månader förtrampa den heliga staden.

2 and, the court that is outside the Sanctuary, cast thou outside, and do not measure, it, because it hath been given unto the nations, and, the holy city, shall they tread under foot, forty and two months.

3 Ja minä annan kahdelle todistajalleni toimeksi säkkipukuihin puettuina profetoida tuhannen kahdensadan kuudenkymmenen päivän ajan."

3 Och jag skall låta mina två vittnen under ett tusen två hundra sextio dagar profetera, höljda i säcktyg.

3 And I will give unto my two witnesses, that they shall prophesy, a thousand two hundred and sixty days, arrayed in sackcloth.

4 Nämä ovat ne kaksi öljypuuta ja ne kaksi lampunjalkaa, jotka seisovat maan Herran edessä.

4 Dessa vittnen äro de två olivträd och de två ljusstakar som stå inför jordens Herre.

4 These, are the two olive–trees, and the two lamps, which, before the Lord of the earth, do stand.

5 Ja jos joku tahtoo heitä vahingoittaa, lähtee tuli heidän suustaan ja kuluttaa heidän vihollisensa; ja jos joku tahtoo heitä vahingoittaa,

5 Och om någon vill göra dem skada, så går eld ut ur deras mun och förtär deras ovänner; ja, om någon vill göra dem skada, så

5 And, if any one, upon them, chooseth to inflict injury, fire, cometh forth out of their mouth, and devoureth their

on hän saava surmansa sillä tavalla.

skall han bliva dödad på det sättet.

enemies; and, if anyone shall choose, upon them, to inflict injury, thus, must he be slain.

6 Heillä on valta sulkea taivas, niin ettei sadetta tule heidän profetoimisensa päivinä, ja heillä on valta muuttaa vedet vereksi ja lyödä maata kaikkinaisilla vitsauksilla, niin usein kuin tahtovat.

6 De hava makt att tillsluta himmelen, så att intet regn faller under den tid de profetera; de hava ock makt över vattnet, att förvandla det till blod, och makt att slå jorden med alla slags plågor, så ofta de vilja.

6 These, have authority to shut heaven, in order that, no rain, be moistening in the days of their prophesying; and, authority, have they, over the waters, to be turning them into blood, and to smite the land, with any manner of plague, as often as they will.

7 Ja kun he ovat lopettaneet todistamisensa, on peto, se, joka nousee syvyydestä, käyvä sotaa heitä vastaan ja voittava heidät ja tappava heidät.

7 Och när de hava till fullo framburit sitt vittnesbörd, skall vilddjuret, det som skall stiga upp ur avgrunden, giva sig i strid med dem och skall övervinna dem och döda dem.

7 And, as soon as they have completed their witnessing, the wild–beast that is to come up out of the abyss, will make war with them, and overcome them, and slay them.

8 Ja heidän ruumiinsa viruvat sen suuren kaupungin kadulla, jota hengellisesti puhuen kutsutaan Sodomaksi ja Egyptiksi ja jossa myös heidän Herransa ristiinnaulittiin.

8 Och deras döda kroppar skola bliva liggande på gatan i den stora staden som, andligen talat, heter Sodom och Egypten, den stad där också deras Herre blev korsfäst.

8 And their dead bodies [lie] upon the broadway of the great city, the which is called, spiritually, Sodom and Egypt, where, their Lord also was crucified.

9 Ja ihmiset eri kansoista ja sukukunnista ja kielistä ja kansanheimoista näkevät

9 Och människor av allahanda folk och stammar och tungomål

9 And [some] of the peoples, and tribes, and tongues, and

heidän ruumiinsa kolme ja puoli päivää, eivätkä salli, että heidän ruumiinsa pannaan hautaan.

och folkslag skola i tre och en halv dagar se deras döda kroppar ligga där, och de skola icke tillstädja att kropparna läggas i någon grav.

nations, see, their dead bodies three days and a half, and, their dead bodies, do they not suffer to be put into a tomb.

10 Ja ne, jotka maan päällä asuvat, iloitsevat heidän kohtalostaan ja riemuitsevat ja lähettävät lahjoja toisilleen; sillä nämä kaksi profeettaa olivat vaivanneet niitä, jotka maan päällä asuvat.

10 Och jordens inbyggare skola glädjas över vad som har vederfarits dem och skola fröjda sig och sända varandra gåvor; ty dessa två profeter hade varit en plåga för jordens inbyggare.»

10 And, they who are dwelling upon the earth, rejoice over them, and make merry, and, gifts, will they send one to another,—because, these two prophets, tormented them that were dwelling upon the earth.

11 Ja niiden kolmen ja puolen päivän kuluttua meni heihin Jumalasta elämän henki, ja he nousivat jaloilleen, ja suuri pelko valtasi ne, jotka näkivät heidät.

11 Men efter tre och en halv dagar kom livets ande från Gud in i dem, och de reste sig upp på sina fötter; och en stor fruktan föll över dem som sågo dem.

11 And, after [the] three days and a half, a spirit of life from God, entered within them, and they stood upon their feet; and, great fear, fell upon them who were beholding them.

12 Ja he kuulivat suuren äänen taivaasta sanovan heille: "Nouskaa tänne!" Niin he nousivat taivaaseen pilvessä, ja heidän vihollisensa näkivät heidät.

12 Och de hörde en stark röst från himmelen, som sade till dem: »Kommen hit upp.» Då stego de i en sky upp till himmelen, i sina ovänners åsyn.

12 And they heard a loud voice out of heaven, saying unto them—Come up hither! And they went up into heaven, in the cloud, and, their enemies, beheld them.

13 Ja sillä hetkellä tapahtui suuri maanjäristys, ja kymmenes osa kaupunkia kukistui, ja

13 Och i samma stund blev det en stor jordbävning, och tiondedelen av staden

13 And, in that hour, there came to be a great earthquake; and, the tenth of the

maanjäristyksessä sai surmansa seitsemäntuhatta henkeä, ja muut peljästyivät ja antoivat taivaan Jumalalle kunnian.

störtade samman, och genom jordbävningen omkommo sju tusen människor; och de övriga blevo förskräckta och gåvo ära åt Gud i himmelen.

city, fell, and there were slain, in the earthquake, names of men—seven thousand. And, the rest, became, greatly afraid, and gave glory unto the God of heaven.

14 Toinen "voi!" on mennyt; katso, kolmas "voi!" tulee pian.

14 Det andra ve har gått till ända; se, det tredje ve kommer snart.

14 The second Woe, hath passed away,—lo! the third Woe, cometh speedily.

15 Ja seitsemäs enkeli puhalsi pasunaan; niin kuului taivaassa suuria ääniä, jotka sanoivat: "Maailman kuninkuus on tullut meidän Herrallemme ja hänen Voidellullensa, ja hän on hallitseva aina ja iankaikkisesti."

15 Och den sjunde ängeln stötte i sin basun. Då ljödo i himmelen starka röster som sade: »Väldet över världen har blivit vår Herres och hans Smordes, och han skall vara konung i evigheternas evigheter.»

15 And, the seventh messenger, sounded; and there came to be loud voices in heaven, saying—The kingdom of the world, hath become [the kingdom] of our Lord and of his Christ, and he shall reign unto the ages of ages.

16 Ja ne kaksikymmentä neljä vanhinta, jotka istuivat valtaistuimillaan Jumalan edessä, lankesivat kasvoillensa ja kumartaen rukoilivat Jumalaa,

16 Och de tjugufyra äldste, som sutto på sina troner inför Gud, föllo ned på sina ansikten och tillbådo Gud

16 And, the twenty-four elders who, before God, do sit upon their thrones, fell down upon their faces, and rendered homage unto God,

17 sanoen: "Me kiitämme sinua, Herra Jumala, Kaikkivaltias, joka olet ja joka olit, siitä, että olet ottanut suuren voimasi ja ottanut hallituksen.

17 och sade: »Vi tacka dig, Herre Gud, du Allsmäktige, du som är, och som var, för att du har tagit i besittning din stora makt och trätt fram såsom konung.

17 saying—We give thanks unto thee, O Lord God, the Almighty, Who is, and Who was; because thou hast taken thy great power, and hast become king.

18 Ja pakanakansat ovat vihastuneet, mutta sinun vihasi on tullut, ja tullut on aika tuomita kuolleet ja maksaa palkka sinun palvelijoillesi profeetoille ja pyhille ja niille, jotka sinun nimeäsi pelkäävät, pienille ja suurille, ja turmella ne, jotka maan turmelevat."

18 Folken vredgades, men din vredes dag har nu kommit, och den tid då de döda skola få sin dom, och då du skall löna dina tjänare profeterna och de heliga och dem som frukta ditt namn, både små och stora, och då du skall fördärva dem som fördärva jorden.»

18 And, the nations, were angered; and thine anger, came, and the fit time of the dead, to be vindicated, and to give their reward unto thy servants the prophets, and unto the saints, and unto them who revere thy name—the small and the great, and to despoil them who were despoiling the earth.

19 Ja Jumalan temppeli taivaassa aukeni, ja hänen liittonsa arkki näkyi hänen temppelissään, ja tuli salamoita ja ääniä ja ukkosenjylinää ja maanjäristystä ja suuria rakeita.

19 Och Guds tempel i himmelen öppnades, och hans förbundsark blev synlig i hans tempel. Då kommo ljungeldar och dunder och tordön och jordbävning och starkt hagel.

19 And the sanctuary of God which is in heaven, was opened, and the ark of his covenant in his sanctuary, appeared, and there came to be lightnings, and voices, and thunderings, and an earthquake, and great hail.

12 luku

1 Ja näkyi suuri merkki taivaassa: vaimo, vaatetettu auringolla, ja kuu hänen jalkojensa alla, ja hänen päässään seppeleenä kaksitoista tähteä.

1 Och ett stort tecken visade sig i himmelen: där syntes en kvinna, som hade solen till sin klädnad och månen under sina fötter, och en krans av tolv stjärnor på sitt huvud.

1 And, a great sign, appeared in heaven: a woman arrayed with the sun, and, the moon, beneath her feet, and, upon her head, a crown of twelve stars;

2 Hän oli raskaana ja

2 Hon var havande och

2 and she was with

huusi synnytyskivuissaan, ja hänen oli vaikea synnyttää.

ropade i barnsnöd och födslovånda.

child, and crieth out, being in pangs and in anguish to bring forth?

3 Ja näkyi toinen merkki taivaassa, ja katso: suuri, tulipunainen lohikäärme, jolla oli seitsemän päätä ja kymmenen sarvea, ja sen päissä seitsemän kruunua;

3 Ännu ett annat tecken visade sig i himmelen: där syntes en stor röd drake, som hade sju huvuden och tio horn, och på sina huvuden sju kronor.

3 And there appeared another sign in heaven; and lo! a great red dragon,—having seven heads and ten horns, and, upon his heads, seven diadems;

4 ja sen pyrstö pyyhkäisi pois kolmannen osan taivaan tähtiä ja heitti ne maan päälle. Ja lohikäärme seisoi synnyttämäisillään olevan vaimon edessä nielläkseen hänen lapsensa, kun hän sen synnyttäisi.

4 Och hans stjärt drog med sig tredjedelen av himmelens stjärnor och kastade den ned på jorden. Och draken stod framför kvinnan som skulle föda, ty han ville uppsluka hennes barn, när hon hade fött det.

4 and, his tail, draweth the third part of the stars of heaven, and did cast them to the earth. And, the dragon, stood before the woman who was about to bring forth, that, as soon as she should bring forth, he might devour, her child.

5 Ja hän synnytti poikalapsen, joka on kaitseva kaikkia pakanakansoja rautaisella valtikalla; ja hänen lapsensa temmattiin Jumalan tykö ja hänen valtaistuimensa tykö.

5 Och hon födde ett barn gossebarn, som en gång skall styra alla folk med järnspira. Men hennes barn blev uppryckt till Gud och till hans tron;

5 And she brought forth a son, a manchild, who was about to shepherd all the nations with a sceptre of iron; and her child was caught away unto God and unto his throne.

6 Ja vaimo pakeni erämaahan, jossa hänellä oli Jumalan valmistama paikka, että häntä elätettäisiin siellä tuhat kaksisataa kuusikymmentä

6 Och kvinnan flydde ut i öknen, där hon har en plats sig beredd av Gud, och där hon skulle få sitt uppehälle under ett tusen två hundra sextio

6 And, the woman, fled into the desert, where she hath a place prepared of God, that, there, they should nourish her a

päivää.

dagar.

thousand, two hundred, and sixty days.

7 Ja syttyi sota taivaassa: Miikael ja hänen enkelinsä sotivat lohikäärmettä vastaan; ja lohikäärme ja hänen enkelinsä sotivat,

7 Och en strid uppstod i himmelen: Mikael och hans änglar gåvo sig i strid med draken; och draken och hans änglar stridde mot dem,

7 And there came to be war in heaven: Michael and his messengers [going forth] to war with the dragon; and, the dragon, fought, and his messengers;

8 mutta eivät voittaneet, eikä heillä enää ollut sijaa taivaassa.

8 men de förmådde intet mot dem, och i himmelen fanns nu icke mer någon plats för dem.

8 and he prevailed not, neither was place found for them, any longer, in heaven.

9 Ja suuri lohikäärme, se vanha käärme, jota perkeleeksi ja saatanaksi kutsutaan, koko maanpiirin villitsijä, heitettiin maan päälle, ja hänen enkelinsä heitettiin hänen kanssansa.

9 Och den store draken, den gamle ormen, blev nedkastad, han som kallas Djävul och Satan, och som förvillar hela världen; han blev nedkastad till jorden, och hans änglar kastades ned jämte honom.

9 And the great dragon was cast out,—the ancient serpent, he that is called Adversary and the Satan, that deceiveth the whole habitable world,—he was cast to the earth, and his messengers, with him, were cast.

10 Ja minä kuulin suuren äänen taivaassa sanovan: "Nyt on tullut pelastus ja voima ja meidän Jumalamme valtakunta ja hänen Voideltunsa valta, sillä meidän veljiemme syyttäjä, joka yöt ja päivät syytti heitä meidän Jumalamme edessä, on heitetty ulos.

10 Och jag hörde en stark röst i himmelen säga: »Nu har frälsningen och makten och riket blivit vår Guds, och väldet hans Smordes; ty våra bröders åklagare är nedkastad, han som dag och natt anklagade dem inför vår Gud.

10 And I heard a loud voice in heaven, saying—Now, hath come the salvation, and the power, and the kingdom of our God, and the authority of his Christ; because the accuser of our brethren hath been cast out, who was

accusing them before our God day and night;

11 Ja he ovat voittaneet hänet Karitsan veren kautta ja todistuksensa sanan kautta, eivätkä ole henkeänsä rakastaneet, vaan olleet alttiit kuolemaan asti.

11 De övervunno honom i kraft av Lammets blod och i kraft av sitt vittnesbörds ord: de älskade icke så sitt liv, att de drogo sig undan döden.

11 And, they, overcame him by reason of the blood of the Lamb, and by reason of their witnessing word, and they loved not their life, even unto death.

12 Sentähden riemuitkaa, taivaat, ja te, jotka niissä asutte! Voi maata ja merta, sillä perkele on astunut alas teidän luoksenne pitäen suurta vihaa, koska hän tietää, että hänellä on vähän aikaa!"

12 Glädjens fördenskull, I himlar och I som bon i dem. Men ve dig, du jord, och dig, du hav! Ty djävulen har kommit ned till eder i stor vrede, eftersom han vet att den tid han har kvar är kort.»

12 For this cause, be joyful, O heavens, and ye who, therein, are tabernacling. Woe! unto the earth, and the sea, because the Adversary hath come down unto you, having great wrath—knowing that, but a little season, he hath.

13 Ja kun lohikäärme näki olevansa heitetty maan päälle, ajoi hän takaa sitä vaimoa, joka oli poikalapsen synnyttänyt.

13 Och när draken såg att han var nedkastad på jorden, förföljde han kvinnan, som hade fött gossebarnet.

13 And, when the dragon saw that he was cast to the earth, he pursued the woman who had brought forth the manchild.

14 Mutta vaimolle annettiin sen suuren kotkan kaksi siipeä hänen lentääksensä erämaahan sille paikalleen, jossa häntä elätetään aika ja kaksi aikaa ja puoli aikaa poissa käärmeen näkyvistä.

14 Men åt kvinnan gåvos den stora örnens två vingar, för att hon skulle flyga ut i öknen till den plats där hon skulle få sitt uppehälle under en tid och tider och en halv tid, fjärran ifrån ormens åsyn.

14 And there were given unto the woman the two wings of the great eagle, that she might fly into the desert, into her place,—where she is nourished, a season and seasons and half a season, from the face of the

serpent.

15 Ja käärme syöksi kidastansa vaimon jälkeen vettä niinkuin virran, saattaakseen hänet virran vietäväksi.

15 Då sprutade ormen ur sitt gap vatten efter kvinnan såsom en ström, för att strömmen skulle bortföra henne.

15 And the serpent cast out of his mouth, after the woman, water as a river, that he might cause her to be carried away by the stream.

16 Mutta maa auttoi vaimoa: maa avasi suunsa ja nieli virran, jonka lohikäärme oli syössyt kidastansa.

16 Men jorden kom kvinnan till hjälp; jorden öppnade sin mun och drack upp strömmen, som draken hade sprutat ut ur sitt gap.

16 And the earth helped the woman, and the earth opened her mouth, and swallowed up the river which the dragon cast out of his mouth.

17 Ja lohikäärme vihastui vaimoon ja lähti käymään sotaa muita hänen jälkeläisiänsä vastaan, jotka pitävät Jumalan käskyt ja joilla on Jeesuksen todistus.

17 Och draken vredgades än mer på kvinnan och gick åstad för att föra krig mot de övriga av hennes säd, mot dem som hålla Guds bud och hava Jesu vittnesbörd.

17 And the dragon was angered against the woman, and went away to make war with the rest of her seed—with them who were keeping the commandments of God, and holding the witness of Jesus; — and he stood upon the sand of the sea.

18 Ja se asettui seisomaan meren hiekalle.

18 Och han ställde sig på sanden invid havet.

13 luku

1 Ja minä näin pedon nousevan merestä; sillä oli kymmenen sarvea ja seitsemän päätä, ja sarvissansa kymmenen kruunua, ja sen päihin oli

1 Då såg jag ett vilddjur stiga upp ur havet; det hade tio horn och sju huvuden, och på sina horn hade det tio kronor och på sina

1 And I saw, out of the sea, a wild-beast coming up; having ten horns, and seven heads, and, upon his horns, ten diadems,

kirjoitettu pilkkaavia nimiä.

2 Ja peto, jonka minä näin, oli leopardin näköinen, ja sen jalat ikäänkuin karhun, ja sen kita niinkuin leijonan kita. Ja lohikäärme antoi sille voimansa ja valtaistuimensa ja suuren vallan.

3 Ja minä näin yhden sen päistä olevan ikäänkuin kuoliaaksi haavoitetun, mutta sen kuolinhaava parantui. Ja koko maa seurasi ihmetellen petoa.

4 Ja he kumarsivat lohikäärmettä, koska se oli antanut sellaisen vallan pedolle, ja kumarsivat petoa sanoen: "Kuka on pedon vertainen, ja kuka voi sotia sitä vastaan?"

5 Ja sille annettiin suu puhua suuria sanoja ja pilkkapuheita, ja sille annettiin valta tehdä sitä neljäkymmentä kaksi kuukautta.

huvuden hädiska namn.

2 Och vilddjuret, som jag såg, liknade en panter, men det hade fötter såsom en björn och gap såsom ett lejon. Och draken gav det sin makt och sin tron och gav det stor myndighet.

3 Och jag såg ett av dess huvuden vara likasom sårat till döds, men dess dödssår blev läkt. Och hela jorden såg med förundran efter vilddjuret.

4 Och de tillbådo draken, därför att han hade givit vilddjuret sådan myndighet; de tillbådo och vilddjuret och sade »Vem är lik vilddjuret, och vem kan strida mot det?»

5 Och det fick en mun sig given, som talade stora ord och vad hädiskt var, och det fick makt att så göra under fyrtiotvå månader.

and, upon his head, names of blasphemy.

2 And, the beast which I saw, was like unto a leopard; and, his feet, as of a bear, and, his mouth, as the mouth of a lion. And the dragon gave unto him his power, and his throne, and great authority.

3 And [I saw] one of his heads, showing that it had been slain unto death, and, the stroke of his death, was healed. And the whole earth marveled after the wild–beast,

4 and did homage unto the dragon, because he gave his authority unto the wild–beast; and they did homage unto the wild–beast, saying—Who is like unto the wild–beast? and Who can make war with him?

5 And there was given unto him, a mouth speaking great things and blasphemies; and it was given unto him to act, forty and two months.

6 Ja se avasi suunsa Jumalaa pilkkaamaan, pilkatakseen hänen nimeänsä ja hänen majaansa, niitä, jotka taivaassa asuvat.

6 Och den öppnade sin mun till att föra hädiskt tal mot Gud, till att häda hans namn och hans tabernakel och dem som bo i himmelen.

6 And he opened his mouth for blasphemy against God, to blaspheme his name, and his tent,—them, who, in heaven were tabernacling.

7 Ja sille annettiin valta käydä sotaa pyhiä vastaan ja voittaa heidät, ja sen valtaan annettiin kaikki sukukunnat ja kansat ja kielet ja kansanheimot.

7 Och det fick makt att föra krig mot de heliga och att övervinna dem; och det fick makt över alla stammar och folk och tungomål och folkslag.

7 [And it was given unto him, to make war with the saints, and to overcome them;] and there was given him, authority against every tribe and people and tongue and nation.

8 Ja kaikki maan päällä asuvaiset kumartavat sitä, jokainen, jonka nimi ei ole kirjoitettu teurastetun Karitsan elämänkirjaan, hamasta maailman perustamisesta.

8 Och alla jordens inbyggare skola tillbedja det, ja, envar som icke har sitt namn från världens begynnelse skrivet i livets bok, det slaktade Lammets bok.

8 And all they who are dwelling upon the earth will do homage unto him,—[every one] whose name is not written in the scroll of life of the Lamb slain from the foundation of the world.

9 Jos kenellä on korva, hän kuulkoon.

9 Den som har öra, han höre.

9 If any–one hath an ear: let him hear.

10 Jos kuka vankeuteen vie, niin hän itse vankeuteen joutuu; jos kuka miekalla tappaa, hänet pitää miekalla tapettaman. Tässä on pyhien kärsivällisyys ja usko.

10 Den som för andra bort i fångenskap, han skall själv bliva bortförd i fångenskap; den som dräper andra med svärd, han skall själv bliva dräpt med svärd. Här gäller det för de heliga att hava ståndaktighet och tro.

10 If anyone [carrieth] into captivity, into captivity, he goeth away. If anyone, with a sword, doth slay, he must, with a sword, be slain. Here, is the endurance and the faith of the saints.

11 Ja minä näin toisen

11 Och jag såg ett

11 And I saw another

pedon nousevan maasta, ja sillä oli kaksi sarvea niinkuin karitsan sarvet, ja se puhui niinkuin lohikäärme.

12 Ja se käyttää kaikkea ensimmäisen pedon valtaa sen nähden ja saattaa maan ja siinä asuvaiset kumartamaan ensimmäistä petoa, sitä, jonka kuolinhaava parani.

13 Ja se tekee suuria ihmeitä, niin että saa tulenkin taivaasta lankeamaan maahan ihmisten nähden.

14 Ja se villitsee maan päällä asuvaiset niillä ihmeillä, joita sen sallittiin tehdä pedon nähden; se yllyttää maan päällä asuvaiset tekemään sen pedon kuvan, jossa oli miekanhaava ja joka virkosi.

annat vilddjur stiga upp ur jorden; det hade två horn, lika ett lamms, och det talade såsom en drake.

12 Och det utövar det första vilddjurets hela myndighet, i dess åsyn. Och det kommer jorden och dem som bo därpå att tillbedja det första vilddjuret, det vars dödssår blev läkt.

13 Och det gör stora tecken, så att det till och med låter eld i människornas åsyn falla ned från himmelen på jorden.

14 Och genom de tecken, som det har fått makt att göra i vilddjurets åsyn, förvillar det jordens inbyggare; det förmår genom sitt tal jordens inbyggare att göra en bild åt vilddjuret, det som var sårat med svärd, men åter kom till liv.

wild–beast, coming up out of the earth; and he had two horns, like unto a lamb, and began speaking as a dragon.

12 And, all the authority of the first wild–beast, he useth before him; and causeth the earth, and them who, therein, are dwelling, that they shall do homage unto the first wild–beast, whose stroke of death, was healed.

13 And he doeth great signs, so that, even fire, he causeth to be coming down unto the earth before men;

14 and he deceiveth them who are dwelling upon the earth, by reason of the signs which it was given him to do before the wild–beast,—saying unto them who are dwelling upon the earth, that they should make an image unto the wild–beast who hath the stroke of the sword, and yet did live.

15 Ja sille annettiin valta antaa pedon kuvalle henki, että pedon kuva puhuisikin ja saisi aikaan, että ketkä vain eivät kumartaneet pedon kuvaa, ne tapettaisiin.

15 Och det fick makt att giva ande åt vilddjurets bild, så att vilddjurets bild till och med kunde tala och kunde låta döda alla som icke tillbådo vilddjurets bild.

15 And it was given unto it, to give spirit unto the image of the wild–beast, in order that the image of the wild–beast should both speak and should cause that, as many as should not do homage unto the image of the wild–beast, should be slain.

16 Ja se saa kaikki, pienet ja suuret, sekä rikkaat että köyhät, sekä vapaat että orjat, panemaan merkin oikeaan käteensä tai otsaansa,

16 Och det förmår alla, både små och stora, både rika och fattiga, både fria och trälar, att låta giva sig ett märke på högra handen eller på pannan,

16 And he causeth all—the small and the great, and the rich and the poor, and the free and the bond,—that they should give unto them a mark, upon their right hand or upon their forehead;

17 ettei kukaan muu voisi ostaa eikä myydä kuin se, jossa on merkki: pedon nimi tai sen nimen luku.

17 så att ingen får vare sig köpa eller sälja något, utom den som är märkt med vilddjurets namn eller dess namns tal.

17 [and] that no one should be able to buy or to sell, save he that hath the mark, the name of the beast, or the number of his name.

18 Tässä on viisaus. Jolla ymmärrys on, se laskekoon pedon luvun; sillä se on ihmisen luku. Ja sen luku on kuusisataa kuusikymmentä kuusi.

18 Här gäller det att vara vis; den som har förstånd, han räkne ut betydelsen av vilddjurets tal, ty det är en människas tal. Och dess tal är sex hundra sextiosex.

18 Here, is, wisdom: he that hath understanding, let him count the number of the beast, for it is, the number of a man; and, his number, is 666.

14 luku

1 Ja minä näin, ja katso, Karitsa seisoi Siionin vuorella, ja hänen kanssaan sata neljäkymmentä neljä tuhatta, joiden otsaan oli kirjoitettu hänen nimensä ja hänen Isänsä nimi.

1 Och jag fick se Lammet stå på Sions berg jämte det ett hundra fyrtiofyra tusen som hade dess namn och dess Faders namn skrivna på sina pannor.

1 And I saw, and lo! the Lamb, standing upon the mount Zion,—and, with him, a hundred and forty–four thousand, having his name and his Father's name written upon their foreheads.

2 Ja minä kuulin äänen taivaasta ikäänkuin paljojen vetten pauhinan ja ikäänkuin suuren ukkosenjylinän, ja ääni, jonka minä kuulin, oli ikäänkuin kanteleensoittajain, kun he kanteleitaan soittavat.

2 Och jag hörde ett ljud från himmelen, likt bruset av stora vatten och dånet av ett starkt tordön; och ljudet som jag hörde var såsom när harpospelare spela på sina harpor.

2 And I heard a sound out of heaven, as the sound of many waters, and as the sound of, loud thunders; and, the sound which I heard, was as of harp–singers harping with their harps,

3 Ja he veisasivat uutta virttä valtaistuimen edessä ja neljän olennon ja vanhinten edessä; eikä kukaan voinut oppia sitä virttä, paitsi ne sata neljäkymmentä neljä tuhatta, jotka ovat ostetut maasta.

3 Och de sjöngo inför tronen och inför de fyra väsendena och de äldste vad som tycktes vara en ny sång; och ingen kunde lära sig den sången, utom de ett hundra fyrtiofyra tusen som voro friköpta ifrån jorden.

3 And they sing as it were a new song before the throne, and before the four living creatures and the elders. And, no one, was able to learn the song, save the hundred and forty–four thousand, who had been redeemed from the earth.

4 Nämä ovat ne, jotka eivät ole saastuttaneet itseään naisten kanssa; sillä he ovat niinkuin neitsyet. Nämä ovat ne, jotka seuraavat Karitsaa,

4 Dessa äro de som icke hava orenat sig med kvinnor; ty de äro såsom jungfrur. Dessa äro de som följa Lammet varthelst det

4 These, are they, who with women, were not defiled, for they are, virgin. These, are they who follow the Lamb

mihin ikinä hän menee. Nämä ovat ostetut ihmisistä esikoiseksi Jumalalle ja Karitsalle,

går. De hava blivit friköpta ifrån människorna till en förstling åt Gud och Lammet.

whithersoever he is going. These, were redeemed from mankind, as a firstfruit unto God and the Lamb;

5 eikä heidän suussaan ole valhetta havaittu; he ovat tahrattomat.

5 Och i deras mun har ingen lögn blivit funnen; de äro ostraffliga.

5 and, in their mouth, was found no falsehood,—faultless, they are.

6 Ja minä näin lentävän keskitaivaalla erään toisen enkelin, jolla oli iankaikkinen evankeliumi julistettavana maan päällä asuvaisille, kaikille kansanheimoille ja sukukunnille ja kielille ja kansoille.

6 Och jag såg en annan ängel flyga fram uppe i himlarymden; han hade ett evigt evangelium, som han skulle förkunna för dem som bo på jorden, för alla folkslag och stammar och tungomål och folk.

6 And I saw another messenger, flying in mid-heaven, having an age-abiding glad-message to announce unto them who are dwelling upon the earth, even unto every nation and tribe and tongue and people,

7 Ja hän sanoi suurella äänellä: "Peljätkää Jumalaa ja antakaa hänelle kunnia, sillä hänen tuomionsa hetki on tullut, ja kumartakaa häntä, joka on tehnyt taivaan ja maan ja meren ja vetten lähteet."

7 Och han sade med hög röst: »Frukten Gud och given honom ära; ty stunden är kommen, då han skall hålla dom. Ja, tillbedjen honom som har skapat himmel och jord och hav och vattenkällor.

7 saying with a loud voice,—Fear God and give him glory, because the hour of his judging is come; and do homage unto him that made heaven and the earth and sea and fountains of waters.

8 Ja seurasi vielä toinen enkeli, joka sanoi: "Kukistunut, kukistunut on se suuri Babylon, joka haureutensa vihan viinillä on juottanut kaikki kansat."

8 Och ännu en annan ängel följde honom; denne sade: »Fallet, fallet är det stora Babylon, som har givit alla folk att dricka av sin otukts vredesvin.»

8 And, another, a second [messenger] followed, saying—Fallen! fallen! is Babylon the great, who, of the wine of the wrath of her lewdness, hath caused all the

nations to drink.

9 Ja heitä seurasi vielä kolmas enkeli, joka sanoi suurella äänellä: "Jos joku kumartaa petoa ja sen kuvaa ja ottaa sen merkin otsaansa tai käteensä,

9 Och ännu en tredje ängel följde dem; denne sade med hög röst: »Om någon tillbeder vilddjuret och dess bild och tager dess märke på sin panna eller på sin hand,

9 And, another, a third messenger, followed them, saying with a loud voice—If anyone doeth homage unto the beast and his image, and receiveth a mark upon his forehead, or upon his hand,

10 niin hänkin on juova Jumalan vihan viiniä, joka sekoittamattomana on kaadettu hänen vihansa maljaan, ja häntä pitää tulella ja tulikivellä vaivattaman pyhien enkelien edessä ja Karitsan edessä.

10 så skall ock han få dricka av Guds vredesvin, det som är iskänkt i hans vredes kalk, obemängt; och han skall bliva plågad med eld och svavel, i heliga änglars och i Lammets åsyn.

10 he also, shall drink of the wine of the wrath of God, which is prepared, unmixed, in the cup of his anger; —and he shall be tormented with fire and brimstone, before holy messengers and before the Lamb;

11 Ja heidän vaivansa savu on nouseva aina ja iankaikkisesti, eikä heillä ole lepoa päivällä eikä yöllä, heillä, jotka petoa ja sen kuvaa kumartavat, eikä kenelläkään, joka ottaa sen nimen merkin.

11 Och när de så plågas, uppstiger röken därav i evigheters evigheter, och de hava ingen ro, vaken dag eller natt, de som tillbedja vilddjuret och dess bild, eller som låta märka sig med dess namn.

11 And, the smoke of their torment, unto ages of ages, ascendeth; And they have no rest day or night, who do homage unto the beast and his image, or if anyone receiveth the mark of his name.

12 Tässä on pyhien kärsivällisyys, niiden, jotka pitävät Jumalan käskyt ja Jeesuksen uskon.

12 Här gäller det för de heliga att hava ståndaktighet, för dem som hålla Guds bud och bevara tron på Jesus.»

12 Here, is, the endurance of the saints,—they who keep the commandments of God and the faith of Jesus.

13 Ja minä kuulin äänen taivaasta sanovan: "Kirjoita: Autuaat ovat ne kuolleet, jotka Herrassa kuolevat tästedes. Totisesti - sanoo Henki - he saavat levätä vaivoistansa, sillä heidän tekonsa seuraavat heitä."

13 Och jag hörde en röst från himmelen säga: »Skriv: Saliga äro de döda som dö i Herren härefter. Ja, säger Anden, de skola få vila sig från sitt arbete, ty deras gärningar följa dem.»

13 And I heard a voice out of heaven, saying—Write! Happy, the dead who, in the Lord, do die, from henceforth. Yea! (saith the Spirit) that they may rest from their toils, for, their works, do follow with them.

14 Ja minä näin, ja katso: valkoinen pilvi, ja pilvellä istui Ihmisen Pojan muotoinen, päässänsä kultainen kruunu ja kädessänsä terävä sirppi.

14 Och jag fick se en vit sky, och på skyn satt en som liknade en människoson; och han hade på sitt huvud en gyllene krans, och i sin hand en vass lie.

14 And I saw, and lo! a white cloud, and, upon the cloud, one sitting like unto a son of man, having, upon his head, a crown of gold, and, in his hand, a sharp sickle.

15 Ja temppelistä tuli eräs toinen enkeli huutaen suurella äänellä pilvellä istuvalle: "Lähetä sirppisi ja leikkaa, sillä leikkuuaika on tullut, ja maan elo on kypsynyt."

15 Och en annan ängel kom ut ur templet och ropade med hög röst till den som satt på skyn: »Låt din lie gå, och inbärga skörden; ty skördetiden är kommen, och säden på jorden är fullt mogen till skörd.»

15 And, another messenger, came forth out of the sanctuary, crying out with a loud voice, unto him that was sitting upon the cloud—Thrust in thy sickle, and reap; because the hour to reap is come, because the harvest of the earth is ripe.

16 Ja pilvellä istuva heitti sirppinsä maan päälle, ja maa tuli leikatuksi.

16 Den som satt på skyn högg då till med sin lie på jorden, och jorden blev avbärgad.

16 And he that was sitting upon the cloud, thrust in, his sickle upon the earth; and the earth was reaped.

17 Ja taivaan temppelistä

17 Och en annan ängel

17 And, another

lähti eräs toinen enkeli, ja hänelläkin oli terävä sirppi.

kom ut ur templet i himmelen, och jämväl han hade en vass lie.

messenger, came forth out of the sanctuary that is in heaven,—he also, having a sharp sickle.

18 Ja alttarista lähti vielä toinen enkeli, jolla oli tuli vallassaan, ja hän huusi suurella äänellä sille, jolla oli se terävä sirppi, sanoen: "Lähetä terävä sirppisi ja korjaa tertut maan viinipuusta, sillä sen rypäleet ovat kypsyneet."

18 Och ännu en ängel kom fram ifrån altaret, den som hade makt över elden. Denne ropade med hög röst till den som hade den vassa lien; han sade »Låt din vassa lie gå, och skär av druvklasarna från vinträden på jorden, ty deras druvor äro fullmogna.»

18 And, another messenger, [came forth] out of the altar, who hath authority over the fire,—and called out with a loud voice, unto him who had the sharp sickle, saying—Thrust in thy sharp sickle, and gather the clusters of the vine of the earth; because the grapes thereof are fully ripe.

19 Ja enkeli heitti sirppinsä alas maahan ja korjasi maan viinipuun hedelmät ja heitti ne Jumalan vihan suureen kuurnaan.

19 Och ängeln högg till med sin lie på jorden och skar av frukten ifrån vinträden på jorden och kastade den i Guds vredes stora vinpress.

19 And the messenger, thrust in, his sickle into the earth, and gathered the vine of the earth, and cast [it] into the great wine–press of the wrath of God.

20 Ja kuurna poljettiin kaupungin ulkopuolella, ja kuurnasta kuohui veri hevosten kuolaimiin asti, tuhannen kuudensadan vakomitan päähän.

20 Och vinpressen trampade utanför staden, och blod gick ut från pressen och steg ända upp till betslen på hästarna, på en sträcka av ett tusen sex hundra stadier.

20 And the wine–press was trodden outside the city, and there came forth blood out of the wine–press, even unto the bits of the horses, at a distance of a thousand six hundred furlongs.

15 luku

1 Ja minä näin toisen tunnusmerkin taivaassa, suuren ja ihmeellisen: seitsemän enkeliä, joilla oli seitsemän viimeistä vitsausta, sillä niissä Jumalan viha täyttyy.

2 Ja minä näin ikäänkuin lasisen meren, tulella sekoitetun, ja niiden, jotka olivat saaneet voiton pedosta ja sen kuvasta ja sen nimen luvusta, seisovan sillä lasisella merellä, ja heillä oli Jumalan kanteleet.

3 Ja he veisasivat Mooseksen, Jumalan palvelijan, virttä ja Karitsan virttä, sanoen: "Suuret ja ihmeelliset ovat sinun tekosi, Herra Jumala, Kaikkivaltias; vanhurskaat ja totiset ovat sinun tiesi, sinä kansojen kuningas.

4 Kuka ei pelkäisi, Herra, ja ylistäisi sinun nimeäsi? Sillä sinä yksin olet Pyhä; sillä kaikki kansat tulevat ja kumartavat sinua, koska sinun vanhurskaat tuomiosi ovat julki tulleet."

1 Och jag såg ett annat tecken i himmelen, stort och underbart; sju änglar med de sju plågor som bliva de sista, ty med dem är Guds vredesdom fullbordad.
2 Och jag fick se något som såg ut såsom ett glashav, blandat med eld. Och jag såg dem som hade vunnit seger över vilddjuret, med dess bild och dess namns tal, stå vid glashavet, med Guds harpor i sina händer.
3 Och de sjöngo Moses', Guds tjänares, sång och Lammets sång: de sjöngo: »Stora och underbara äro dina verk, Herre Gud, du Allsmäktige; rättfärdiga och rätta äro dina vägar, du folkens konung.

4 Vem skulle icke frukta dig, Herre, och prisa ditt namn? Du allena är helig, och alla folk skola komma och tillbedja inför dig. Ty dina domar hava blivit uppenbara.»

1 And I saw another sign in heaven, great and marvelous,—seven messengers having seven plagues, the last, because, in them, was ended the wrath of God.
2 And I saw as a glassy sea mingled with fire, and them who escape victorious from the beast, and from his image, and from the number of his name, standing upon the glassy sea, having harps of God;
3 and they sing the song of Moses the servant of God and the song of the Lamb, saying—Great and marvelous, are thy works, Lord, God, the Almighty! Righteous and true, are thy ways, O King of the ages!
4 Who shall in anywise not be put in fear, O Lord, and glorify thy name,—because, alone, full of lovingkindness; because, all the nations, will have come, and will do

homage before thee, because, thy righteous deeds, were made manifest?

5 Ja sen jälkeen minä näin: todistuksen majan temppeli taivaassa avattiin;

5 Sedan såg jag att vittnesbördets tabernakels tempel i himmelen öppnades.

5 And, after these things, I saw, and the sanctuary of The Tent of Witness in heaven, was opened;

6 ja ne seitsemän enkeliä, joilla oli ne seitsemän vitsausta, lähtivät temppelistä, puettuina puhtaisiin, hohtaviin pellavavaatteisiin ja rinnoilta vyötettyinä kultaisilla vöillä.

6 Och de sju änglarna med de sju plågorna kommo ut ur templet, klädda i rent, skinande linne, och omgjordade kring bröstet med gyllene bälten.

6 And the seven messengers who had the seven plagues, came forth, out of the sanctuary clothed with a [precious] stone, pure, bright, and girt about the breasts with girdles of gold.

7 Ja yksi niistä neljästä olennosta antoi niille seitsemälle enkelille seitsemän kultaista maljaa, täynnä Jumalan vihaa, hänen, joka elää aina ja iankaikkisesti.

7 Och ett av de fyra väsendena gav de sju änglarna sju gyllene skålar, fulla av Guds vrede, hans som lever i evigheternas evigheter.

7 And, one of the four living creatures, gave, unto the seven messengers, seven golden bowls, full of the wrath of God who liveth unto the ages of ages.

8 Ja temppeli tuli savua täyteen Jumalan kirkkaudesta ja hänen voimastansa, eikä kukaan voinut mennä sisälle temppeliin, ennenkuin niiden seitsemän enkelin seitsemän vitsausta oli käynyt täytäntöön.

8 Och templet blev uppfyllt av rök från Guds härlighet och från hans makt, och ingen kunde gå in i templet, förrän de sju änglarnas sju plågor hade fått sin fullbordan.

8 And the sanctuary was filled with smoke by reason of the glory of God, and by reason of his power; and, no one, was able to enter into the sanctuary, until the seven plagues of the seven messengers should be ended.

16 luku

1 Ja minä kuulin suuren äänen temppelistä sanovan niille seitsemälle enkelille: "Menkää ja vuodattakaa ne seitsemän Jumalan vihan maljaa maan päälle."

1 Och jag hörde en stark röst från templet säga till de sju änglarna: »Gån åstad och gjuten ut Guds sju vredesskålar på jorden.»

1 And I heard aloud voice, out of the sanctuary, saying unto the seven messengers—Go, and be pouring out the seven bowls of the wrath of God unto the earth.

2 Ja ensimmäinen lähti ja vuodatti maljansa maan päälle; ja tuli pahoja ja ilkeitä paiseita niihin ihmisiin, joissa oli pedon merkki ja jotka kumarsivat sen kuvaa.

2 Och den förste gick åstad och göt ut sin skål på jorden. Då kommo onda och svåra sårnader på de människor som buro vilddjurets märke och tillbådo dess bild.

2 And the first departed, and poured out his bowl unto the earth; and there came to be a baneful and painful ulcer, upon the men who had the mark of the beast, and them who were doing homage unto his image.

3 Ja toinen enkeli vuodatti maljansa mereen, ja se tuli vereksi, ikäänkuin kuolleen vereksi, ja jokainen elävä olento kuoli, mitä meressä oli.

3 Och den andre göt ut sin skål i havet. Då förvandlades det till blod, likt blodet av en död människa, och alla levande varelser i havet dogo.

3 And, the second, poured out his bowl into the sea; and it became blood, as of a dead man, and, every living soul, died—as regardeth the things in the sea.

4 Ja kolmas enkeli vuodatti maljansa jokiin ja vesilähteisiin, ja ne tulivat vereksi.

4 Och den tredje göt ut sin skål i strömmarna och vattenkällorna. Då förvandlades dessa till blod.

4 And, the third, poured out his bowl into the rivers, and the fountains of waters; and they became blood.

5 Ja minä kuulin vetten enkelin sanovan: "Vanhurskas olet sinä, joka olet ja joka olit, sinä Pyhä,

5 Och jag hörde vattnens ängel säga: »Rättfärdig är du, du som är och som var, du

5 And I heard the messenger of the waters, saying—Righteous, art thou

kun näin olet tuominnut.

helige, som har dömt så.

Who art, and Who wast, Who art full of lovingkindness,—in that, these things, thou hast adjudged;

6 Sillä pyhien ja profeettain verta he ovat vuodattaneet, ja verta sinä olet antanut heille juoda; sen he ovat ansainneet."

6 De hava utgjutit heliga mäns och profeters blod. Därför har ock du givit dem blod att dricka; de äro det värda.»

6 Because, blood of saints and prophets, poured they out, and, blood, unto them, hast thou given to drink: Worthy, they are!

7 Ja minä kuulin alttarin sanovan: "Totisesti, Herra Jumala, Kaikkivaltias, totiset ja vanhurskaat ovat sinun tuomiosi."

7 Och jag hörde altaret säga: »Ja, Herre Gud, du Allsmäktige, rätta och rättfärdiga äro dina domar.»

7 And I heard the altar, saying—Yea! Lord, God, the Almighty: True and righteous, are thy judgments!

8 Ja neljäs enkeli vuodatti maljansa aurinkoon, ja sille annettiin valta paahtaa ihmisiä tulella.

8 Och den fjärde göt ut sin skål över solen. Då fick denna makt att bränna människorna såsom med eld.

8 And, the fourth, poured out his bowl upon the sun; and it was given unto it, to scorch mankind with fire;

9 Ja ihmiset paahtuivat kovassa helteessä ja pilkkasivat Jumalan nimeä, hänen, jolla on vallassaan nämä vitsaukset; mutta he eivät tehneet parannusta, niin että olisivat antaneet hänelle kunnian.

9 Och när nu människorna blevo brända av stark hetta, hädade de Guds namn, hans som hade makten över dessa plågor; de gjorde icke bättring och gåvo honom icke ära.

9 and mankind were scorched with a great scorching heat, and they blasphemed the name of God who had authority over these plagues, and repented not to give him glory.

10 Ja viides enkeli vuodatti maljansa pedon valtaistuimelle, ja sen valtakunta pimeni; ja he pureskelivat kielensä rikki tuskissansa

10 Och den femte göt ut sin skål över vilddjurets tron. Då blev dess rike förmörkat, och människorna beto sönder sina tungor i sin vånda.

10 And, the fifth, poured out his bowl upon the throne of the beast; and his kingdom became darkened, and they began to gnaw their

tongues by reason of the pain,—

11 ja pilkkasivat taivaan Jumalaa tuskiensa ja paiseittensa tähden, mutta eivät tehneet parannusta teoistansa.

11 Och de hädade himmelens Gud för sin våndas och sina sårnaders skull; de gjorde icke bättring och upphörde icke med sina gärningar.

11 and they blasphemed the God of heaven, by reason of their pain, and by reason of their ulcers, and repented not of their works.

12 Ja kuudes enkeli vuodatti maljansa suureen Eufrat-virtaan, ja sen vesi kuivui, että tie valmistuisi auringon noususta tuleville kuninkaille.

12 Och den sjätte göt ut sin skål över den stora floden Eufrat. Då torkade dess vatten ut, för att väg skulle beredas åt konungarna från östern.

12 And, the sixth, poured out his bowl upon the great river: [the] Euphrates; and the water thereof, was dried up, that the way might be prepared, of the kings who were from the rising of the sun.

13 Ja minä näin lohikäärmeen suusta ja pedon suusta ja väärän profeetan suusta lähtevän kolme saastaista henkeä, sammakon muotoista.

13 Och ur drakens gap och ur vilddjurets gap och ur den falske profetens mun såg jag tre orena andar utgå, lika paddor.

13 And I saw, out of the mouth of the dragon, and out of the mouth of the beast, and out of the mouth of the false–prophet, three impure spirits, as frogs;

14 Sillä ne ovat riivaajain henkiä, jotka tekevät ihmeitä; ne lähtevät koko maanpiirin kuningasten luo kokoamaan heidät sotaan Jumalan, Kaikkivaltiaan, suurena päivänä.

14 De äro nämligen onda andar som göra tecken, och som gå ut till konungarna i hela världen, för att samla dem till striden på Guds, den Allsmäktiges, stora dag.

14 for they are spirits of demons, doing signs, which are to go forth unto the kings of the whole habitable earth, to gather them together unto the battle of the great day of God the Almighty.—

15 - Katso, minä tulen niinkuin varas; autuas se,

15 (»Se, jag kommer såsom en tjuv; salig är

15 Lo! I come as a thief! Happy, he that

joka valvoo ja pitää vaatteistansa vaarin, ettei hän kulkisi alastomana eikä hänen häpeätänsä nähtäisi! -

den som vakar och bevarar sina kläder, så att han icke måste gå naken, och man får se hans skam.»)

is watching, and keeping his garments, lest, naked, he be walking, and they see his shame.—

16 Ja ne kokosivat heidät siihen paikkaan, jonka nimi hebreaksi on Harmagedon.

16 Och de församlade dem till den plats som på hebreiska heter Harmagedon.

16 And he gathered them together unto the place that is called, in Hebrew, Har Magedon.

17 Ja seitsemäs enkeli vuodatti maljansa ilmaan, ja temppelistä, valtaistuimelta, lähti suuri ääni, joka sanoi: "Se on tapahtunut."

17 Och den sjunde göt ut sin skål i luften. Då gick en stark röst ut från tronen i templet och sade »Det är gjort.»

17 And, the seventh, poured out his bowl upon the air.—And there came forth a loud voice out of the sanctuary, from the throne, saying—Accomplished!

18 Ja tuli salamoita ja ääniä ja ukkosenjylinää; ja tuli suuri maanjäristys, niin ankara ja suuri maanjäristys, ettei sen vertaista ole ollut siitä asti, kuin ihmisiä on ollut maan päällä.

18 Och nu kommo ljungeldar och dunder och tordön, och det blev en stor jordbävning, en jordbävning så våldsam och så stor, att dess like icke hade förekommit, alltsedan människor blevo till på jorden.

18 And there came to be lightnings, and voices, and thunders; and, a great earthquake, took place,—such as had never taken place since men came to be on the earth,—such a mighty earthquake, so great;

19 Ja se suuri kaupunki meni kolmeen osaan, ja kansojen kaupungit kukistuivat. Ja se suuri Babylon tuli muistetuksi Jumalan edessä, niin että hän antoi sille vihansa kiivauden viinimaljan.

19 Och den stora staden rämnade söder i tre delar, och folkens städer störtade samman; och Gud kom ihåg det stora Babylon, så att han räckte det kalken med sin stränga vredes vin.

19 and the great city became [divided] into three parts, and the cities of the nations fell; and, Babylon the Great, was brought into remembrance before God, to give unto her the cup of the wine of the wrath of his anger;

20 Ja kaikki saaret pakenivat, eikä vuoria enää ollut.
21 Ja suuria rakeita, leiviskän painoisia, satoi taivaasta ihmisten päälle; ja ihmiset pilkkasivat Jumalaa raesateen vitsauksen tähden, sillä se vitsaus oli ylen suuri.

20 Och alla öar flydde, och inga berg funnos mer.
21 Och stora hagel, centnertunga, föllo ned från himmelen på människorna; och människorna hädade Gud för den plåga som haglen vållade, ty den plågan var mycket stor.

20 and, every island, fled, and, mountains, were not found.
21 And, great hail, as talents, cometh down out of heaven upon mankind; and men blasphemed God, by reason of the plague of hail,—because the plague thereof was, exceeding great.

17 luku

1 Ja tuli yksi niistä seitsemästä enkelistä, joilla oli ne seitsemän maljaa, ja puhui minulle sanoen: "Tule, minä näytän sinulle sen suuren porton tuomion, joka istuu paljojen vetten päällä,

1 Och en av de sju änglarna med de sju skålarna kom och talade med mig och sade: »Kom hit, så skall jag visa dig, huru den stora skökan får sin dom, hon som tronar vid stora vatten,

1 And one of the seven messengers who had the seven bowls came, and spake with me, saying—Hither! I will point out to thee the judgment of the great harlot, who sitteth upon many waters,

2 hänen, jonka kanssa maan kuninkaat ovat haureutta harjoittaneet ja jonka haureuden viinistä maan asukkaat ovat juopuneet."

2 hon som jordens konungar hava bedrivit otukt med och av vilkens otukts vin jordens inbyggare hava druckit sig druckna.»

2 with whom the kings of the earth committed lewdness,—and they who were dwelling upon the earth were made drunk with the wine of her lewdness.

3 Ja hän vei minut hengessä erämaahan. Siellä minä näin naisen istuvan helakanpunaisen pedon selässä; peto oli täynnä pilkkaavia nimiä, ja sillä oli seitsemän päätä ja

3 Sedan förde han mig i anden bort till en öken. Där såg jag en kvinna som satt på ett scharlakansrött vilddjur, fulltecknat med hädiska namn; och det hade sju

3 And he carried me away into a desert, in spirit. And I saw a woman, sitting upon a scarlet wild-beast full of names of blasphemy, having

kymmenen sarvea.

4 Ja nainen oli puettu purppuraan ja helakanpunaan ja koristettu kullalla ja jalokivillä ja helmillä ja piti kädessään kultaista maljaa, joka oli täynnä kauhistuksia ja hänen haureutensa riettauksia.

5 Ja hänen otsaansa oli kirjoitettu nimi, salaisuus: "Suuri Babylon, maan porttojen ja kauhistuksien äiti."

6 Ja minä näin sen naisen olevan juovuksissa pyhien verestä ja Jeesuksen todistajain verestä; ja nähdessäni hänet minä suuresti ihmettelin.

7 Ja enkeli sanoi minulle: "Miksi ihmettelet? Minä sanon sinulle tuon naisen salaisuuden ja tuon pedon salaisuuden, joka häntä kantaa ja jolla on seitsemän päätä ja kymmenen sarvea.

huvuden och tio horn.

4 Och kvinnan var klädd i purpur och scharlakan och glänste av guld och ädla stenar och pärlor; och i sin hand hade hon en gyllene kalk, full av styggelser och av hennes otukts orenlighet.

5 Och på hennes panna var skrivet ett namn med hemlig betydelse: »Det stora Babylon, hon som är moder till skökorna och till styggelserna på jorden.»

6 Och jag såg kvinnan vara drucken av de heligas blod och av Jesu vittnens blod. Och jag förundrade mig storligen, när jag såg henne.

7 Och ängeln sade till mig: »Varför förundrar du dig? Jag skall säga dig hemligheten om kvinnan, och om vilddjuret som bär henne, och som har de sju huvudena och de tio hornen.

seven heads and ten horns.

4 And, the woman, was arrayed with purple and scarlet, and decked with gold and precious stone and pearls,—having a cup of gold in her hand, full of abominations and the impurities of her lewdness;

5 and, upon her forehead, a name written, a secret: Babylon the great, the Mother of the Harlots and of the Abominations of the earth.

6 And I saw the woman, drunk with the blood of the saints, and with the blood of the witnesses of Jesus. And I was astonished, when I beheld her, with great astonishment.

7 And the messenger said unto me— Wherefore wast thou astonished? I, will tell thee the secret of the woman, and of the wild–beast that carrieth her, which hath the seven heads

and the ten horns.

8 Peto, jonka sinä näit, on ollut, eikä sitä enää ole, mutta se on nouseva syvyydestä ja menevä kadotukseen; ja ne maan päällä asuvaiset, joiden nimet eivät ole kirjoitetut elämän kirjaan, hamasta maailman perustamisesta, ihmettelevät, kun he näkevät pedon, että se on ollut eikä sitä enää ole, mutta se on tuleva.

8 Vilddjuret som du har sett, det har varit, och är icke mer; men det skall stiga upp ur avgrunden, och det går sedan i fördärvet. Och de av jordens inbyggare, vilkas namn icke från världens begynnelse äro skrivna i livets bok, skola förundra sig, när de få se vilddjuret som har varit, och icke mer är, men dock skall komma. --

8 The wild–beast which thou sawest, was, and is not, and is about to come up out of the abyss, and into, destruction, goeth away. And they who are dwelling upon the earth whose name is not written upon the book of life from the foundation of the world, will be astonished, when they see the wild–beast, because it was, and is not, and shall be present.

9 Tässä on ymmärrys, jossa viisaus on: Ne seitsemän päätä ovat seitsemän vuorta, joiden päällä nainen istuu; ne ovat myös seitsemän kuningasta;

9 Här gäller det att äga ett förstånd med vishet. De sju huvudena äro sju berg, som kvinnan tronar på. De äro ock sju konungar;

9 Here, is the mind that hath wisdom. The seven heads, are, seven mountains, whereupon the woman sitteth;

10 heistä on viisi kaatunut, yksi on, viimeinen ei ole vielä tullut, ja kun hän tulee, pitää hänen vähän aikaa pysymän.

10 fem av dem hava fallit, en är, och den återstående har ännu icke kommit, och när han kommer, skall han bliva kvar en liten tid.

10 and they are, seven kings: the five, have fallen, the one, is, the other, hath not yet come; and, whensoever he shall come, a little while, must he remain,

11 Ja peto, joka on ollut ja jota ei enää ole, on itse kahdeksas, ja on yksi noista seitsemästä, ja menee kadotukseen.

11 Och vilddjuret som har varit, och icke mer är, det är självt den åttonde, och dock en av de sju, och det går i fördärvet.

11 and the wild–beast which was and is not. And he, is an eighth, and is, of the seven,—and, into destruction, goeth

away.

12 Ja ne kymmenen sarvea, jotka sinä näit, ovat kymmenen kuningasta, jotka eivät vielä ole saaneet kuninkuutta, mutta saavat vallan niinkuin kuninkaat yhdeksi hetkeksi pedon kanssa.

12 Och de tio horn som du har sett, de äro tio konungar, som ännu icke hava kommit till konungavälde, men som för en kort tid, tillika med vilddjuret, få makt såsom konungar.

12 And, the ten horns which thou sawest, are, ten kings,—who, indeed, have not received, sovereignty, as yet, but, authority, as kings, for one hour, shall receive, with the wild–beast.

13 Näillä on yksi ja sama mieli, ja he antavat voimansa ja valtansa pedolle.

13 Dessa hava ett och samma sinne, och de giva sin makt och myndighet åt vilddjuret.

13 These, have, one mind, and, their power and authority, unto the wild–beast, they give.

14 He sotivat Karitsaa vastaan, mutta Karitsa on voittava heidät, sillä hän on herrain Herra ja kuningasten Kuningas; ja kutsutut ja valitut ja uskolliset voittavat hänen kanssansa."

14 De skola giva sig i strid med Lammet; men Lammet jämte de kallade och utvalda och trogna som följa det, skall övervinna dem, ty Lammet är herrarnas herre och konungarnas konung.»

14 These, with the Lamb, will make war; and, the Lamb, will overcome them, because he is, Lord of lords, and King of kings,—and, they who are with him, are called and chosen and faithful.

15 Ja hän sanoi minulle: "Vedet, jotka sinä näit, tuolla, missä portto istuu, ovat kansoja ja väkijoukkoja ja kansanheimoja ja kieliä.

15 Och han sade ytterligare till mig: »Vattnen som du har sett, där varest skökan tronar, äro folk och människoskaror och folkslag och tungomål.

15 And he saith unto me—The waters which thou sawest, where the harlot sitteth, are, peoples and multitudes, and nations and tongues.

16 Ja ne kymmenen sarvea, jotka sinä näit, ja peto, ne vihaavat porttoa ja riisuvat hänet paljaaksi ja alastomaksi ja syövät hänen lihansa ja polttavat hänet tulessa.

16 Och de tio horn, som du har sett, och vilddjuret, de skola hata skökan och göra henne utblottad och naken, och skola äta hennes kött och bränna upp

16 And the ten horns which thou sawest, and the wild–beast, these, shall hate the harlot, and, desolate, shall make her, and naked, and, her flesh,

henne i eld.

shall they eat, and, herself, shall they burn up with fire.

17 Sillä Jumala on pannut heidän sydämeensä, että he täyttävät hänen aivoituksensa, yksimielisesti, ja antavat kuninkuutensa pedolle, kunnes Jumalan sanat täyttyvät.

17 Ty Gud har ingivit dem i hjärtat att de skola utföra vad han har i sinnet, och att de alla skola handla i ett och samma sinne, och att de skola giva sitt välde åt vilddjuret, till dess Guds utsagor hava fullbordats.

17 For, God, hath put into their hearts, to do his mind, and to do one mind,—and to give their sovereignty unto the wild–beast, until the words of God shall be completed.

18 Ja nainen, jonka sinä näit, on se suuri kaupunki, jolla on maan kuninkaitten kuninkuus."

18 Och kvinnan som du har sett är den stora staden, som har konungsligt välde över jordens konungar.»

18 And, the woman whom thou sawest, is the great city, which hath sovereignty over the kings of the earth.

18 luku

1 Sen jälkeen minä näin tulevan taivaasta alas erään toisen enkelin, jolla oli suuri valta, ja maa valkeni hänen kirkkaudestaan.

1 Därefter såg jag en annan ängel komma ned från himmelen; han hade stor makt, och jorden upplystes av hans härlighet.

1 After these things, I saw another messenger, coming down out of heaven,––having great authority; and, the earth, was illumined with his glory.

2 Ja hän huusi voimallisella äänellä sanoen: "Kukistunut, kukistunut on suuri Babylon ja tullut riivaajain asuinpaikaksi ja kaikkien saastaisten henkien tyyssijaksi ja kaikkien saastaisten ja vihattavain lintujen tyyssijaksi.

2 Och han ropade med stark röst och sade: »Fallet, fallet är det stora Babylon; det har blivit en boning för onda andar, ett tillhåll för alla slags orena andar och ett tillhåll för alla slags orena och vederstyggliga fåglar.

2 And he cried out, with a mighty voice, saying—Fallen! fallen! is Babylon the Great, and hath become a habitation of demons, and a prison of every impure spirit, and a prison of every impure and hated

bird;

3 Sillä hänen haureutensa vihan viiniä ovat kaikki kansat juoneet, ja maan kuninkaat ovat haureutta harjoittaneet hänen kanssansa, ja maan kauppiaat ovat rikastuneet hänen hekumansa runsaudesta."

3 Ty av hennes otukts vredesvin hava alla folk druckit; konungarna på jorden hava bedrivit otukt med henne, och köpmännen på jorden hava skaffat sig rikedom genom hennes omåttliga vällust.»

3 Because, by reason [of the wine] of the wrath of her lewdness, have all the nations fallen, and, the kings of the earth, with her, did commit lewdness, and, the merchants of the earth, by reason of the power of her wantonness, waxed rich.

4 Ja minä kuulin toisen äänen taivaasta sanovan: "Lähtekää siitä ulos, te minun kansani, ettette tulisi hänen synteihinsä osallisiksi ja saisi tekin kärsiä hänen vitsauksistansa.

4 Och jag hörde en annan röst från himmelen säga: »Dragen ut ifrån henne, I mitt folk, så att I icke gören eder delaktiga i hennes synder och fån eder del av hennes plågor.

4 And I heard another voice out of heaven, saying—Come forth, my people, out of her,—that ye may have no fellowship with her sins, and, of her plagues, that ye may not receive;

5 Sillä hänen syntinsä ulottuvat taivaaseen asti, ja Jumala on muistanut hänen rikoksensa.

5 Ty hennes synder räcka ända upp till himmelen, och Gud har kommit ihåg hennes orättfärdiga gärningar.

5 because her sins were joined together as far as heaven, and God hath remembered her unrighteous deeds.

6 Kostakaa hänelle sen mukaan, kuin hän on tehnyt, ja antakaa hänelle kaksinkertaisesti hänen teoistansa; siihen maljaan, johon hän on kaatanut, kaatakaa te hänelle kaksin verroin.

6 Vedergällen henne vad hon har gjort, ja, given henne dubbelt igen för hennes gärningar; iskänken dubbelt åt henne i den kalk vari hon har iskänkt.

6 Render ye unto her, as, she also, rendered, and double [the] double, according to her works,—in the cup wherein she mixed, mix, unto her, double,—

7 Niin paljon kuin hän on itselleen kunniaa ja

7 Så mycken ära och vällust som hon har

7 As much as she glorified herself, and

hekumaa hankkinut, niin paljon antakaa hänelle vaivaa ja surua. Koska hän sanoo sydämessään: 'Minä istun kuningattarena enkä ole leski enkä ole surua näkevä',

berett sig, så mycken pina och sorg mån I bereda henne. Eftersom hon säger i sitt hjärta: 'Jag tronar såsom drottning och och sitter icke såsom änka, och aldrig skall jag veta av någon sorg',

waxed wanton, so much give, unto her, torment and grief:—because, in her heart, she saith—I sit a Queen, and, widow, am I not, and, grief, in nowise shall I see!

8 sentähden hänen vitsauksensa tulevat yhtenä päivänä: kuolema ja suru ja nälkä, ja hän joutuu tulessa poltettavaksi, sillä väkevä on Herra Jumala, joka on hänet tuominnut."

8 därför skola på en och samma dag hennes plågor komma över henne: död och sorg och hungersnöd; och hon skall brännas upp i eld. Ty stark är Herren Gud, han som har dömt henne.

8 Therefore, in one day, shall have come her plagues,—death and grief and famine; and, with fire, shall she be burned up; —because, mighty, is the [Lord] God who hath judged her.

9 Ja maanpiirin kuninkaat, jotka hänen kanssansa ovat haureutta harjoittaneet ja hekumallisesti eläneet, itkevät ja parkuvat häntä, kun näkevät hänen palonsa savun;

9 Och jordens konungar, som hava bedrivit otukt och levat i vällust med henne, skola gråta och jämra sig över henne, när de se röken av hennes brand.

9 And they shall weep and wail over her—shall the kings of the earth who, with her, committed lewdness and waxed wanton,—as soon as they see the smoke of her burning,—

10 he seisovat loitolla kauhistuen hänen vaivaansa ja sanovat: "Voi, voi sinua, Babylon, sinä suuri kaupunki, sinä vahva kaupunki, sillä sinun tuomiosi tuli yhdessä hetkessä!"

10 De skola stå långt ifrån, av förfäran över hennes pina, och skola säga: 'Ve, ve dig, Babylon, du stora stad, du starka stad! Plötsligt har nu din dom kommit.'

10 afar off, standing, because of their fear of her torment, saying—Alas! alas! the great city! Babylon, the mighty city! That, in one hour, hath come thy judgment.

11 Ja maanpiirin kauppiaat itkevät ja surevat häntä, kun ei kukaan enää osta heidän tavaraansa,

11 Och köpmännen på jorden gråta och sörja över henne, då nu ingen mer köper de varor som de frakta:

11 And, the merchants of the earth, weep and grieve over her, because, their cargo,

		no one, buyeth any more:
12 kaupaksi tuotua kultaa ja hopeata ja jalokiviä ja helmiä ja pellavakangasta ja purppuraa ja silkkiä ja helakanpunaa ja kaikkinaista hajupuuta ja kaikenlaisia norsunluu-esineitä ja kaikenlaisia kalleimmasta puusta ja vaskesta ja raudasta ja marmorista tehtyjä esineitä,	12 guld och silver, ädla stenar och pärlor, fint linne och purpur, siden och scharlakan, allt slags välluktande trä, alla slags arbeten av elfenben och dyrbaraste trä, av koppar och järn och marmor,	12 cargo of gold, and silver, and precious stone, and pearls, and fine linen, and purple, and silk, and scarlet, and all thyine wood, and every article of ivory, and every article of wood most precious, and of copper, and of iron, and of marble,
13 ja kanelia ja hiusvoidetta ja suitsuketta ja hajuvoidetta ja suitsutuspihkaa ja viiniä ja öljyä ja lestyjä jauhoja ja viljaa ja karjaa ja lampaita ja hevosia ja vaunuja ja orjia ja ihmissieluja.	13 därtill kanel och kostbar salva, rökverk, smörjelse och välluktande harts, vin och olja, fint mjöl och vete, fäkreatur och får, hästar och vagnar, livegna och trälar.	13 and cinnamon, and spice, and incense, and unguent, and frankincense, and wine, and oil, and fine flour, and wheat, and cattle, and sheep, and [cargo] of horses, and of chariots, and of bodies, and lives of men.
14 Ja hedelmät, joita sinun sielusi himoitsi, ovat sinulta menneet, ja kaikki kalleutesi ja komeutesi ovat sinulta hävinneet, eikä niitä enää koskaan löydetä.	14 De frukter som din själ hade begär till hava försvunnit ifrån dig; allt vad kräsligt och präktigt du hade har gått förlorat för dig och skall aldrig mer bliva funnet.	14 And, the fruit of the coveting of thy soul, hath departed from thee, and, all things rich and bright, have perished from thee; and, no more, in anywise, for them, shall they seek.
15 Niiden kauppiaat, ne, jotka rikastuivat tästä kaupungista, seisovat loitolla kauhistuen hänen	15 De som handlade med sådant, de som skaffade sig rikedom genom henne, de skola	15 The merchants of these things, who were enriched by her, afar off, shall stand,

vaivaansa, itkien ja surren,

16 ja sanovat: "Voi, voi sitä suurta kaupunkia, joka oli puettu pellavaan ja purppuraan ja helakanpunaan ja koristettu kullalla ja jalokivillä ja helmillä, kun semmoinen rikkaus yhdessä hetkessä tuhoutui!"

17 Ja kaikki laivurit ja kaikki rannikkopurjehtijat ja merimiehet ja kaikki merenkulkijat seisoivat loitolla

18 ja huusivat nähdessään hänen palonsa savun ja sanoivat: "Mikä on tämän suuren kaupungin vertainen?"

19 Ja he heittivät tomua päänsä päälle ja huusivat itkien ja surren ja sanoivat: "Voi, voi sitä suurta kaupunkia, jonka kalleuksista rikastuivat kaikki, joilla oli laivoja merellä, kun se yhdessä hetkessä tuhoutui!"

stå långt ifrån, av förfäran över hennes pina; de skola gråta och sörja

16 och skola säga: 'Ve, ve dig, du stora stad, du som var klädd i fint linne och purpur och scharlakan, du som glänste av guld och ädla stenar och pärlor!

17 I ett ögonblick har nu denna stora rikedom blivit förödd.' Och alla skeppare och alla kustfarare och sjömän och alla andra som hava sitt arbete på havet stå långt ifrån;

18 och när de ser röken av hennes brand, ropa de och säga: 'Var fanns den stora stadens like?'

19 Och de strö stoft på sina huvuden och ropa under gråt och sorg och säga: 'Ve, ve dig, du stora stad, genom vars skatter alla de därinne, som hade skepp på havet, blevo rika! I ett ögonblick har den nu blivit förödd.

because of their fear of her torment, weeping, and grieving,

16 as they say—Alas! alas! the great city! She that was arrayed in fine linen, and purple, and scarlet, and decked with gold, and precious stone, and pearl,—

17 That, in one hour, hath been laid waste, such great wealth as this! And, every pilot, and every passenger, and mariners, and as many as, by the sea, carry on traffic, afar off did stand,

18 and they cried out, seeing the smoke of her burning, saying—What city is like unto the great city?

19 And they cast dust upon their heads, and cried out, weeping and grieving, saying—Alas! alas! the great city! Whereby were made rich all that had ships in the sea, by reason of her costliness,—that, in one hour, she hath been laid waste!

20 Riemuitse hänestä, taivas, ja te pyhät ja apostolit ja profeetat; sillä Jumala on hänet tuominnut ja kostanut hänelle teidän tuomionne.

20 Gläd dig över vad som har vederfarits henne, du himmel och I helige och I apostlar och profeter, då nu Gud har hållit dom över henne och utkrävt vedergällning för eder!»

20 Be glad over her, thou heaven! And ye saints, and ye apostles, and ye prophets! For that God hath exacted your vindication from her.

21 Ja väkevä enkeli otti kiven, niinkuin suuren myllynkiven, ja heitti sen mereen sanoen: "Näin heitetään kiivaasti pois Babylon, se suuri kaupunki, eikä sitä enää löydetä."

21 Och en väldig ängel tog upp en sten, lik en stor kvarnsten, och kastade den i havet och sade: »Så skall Babylon, den stora staden, med fart störtas ned och aldrig mer bliva funnen.

21 And one mighty messenger lifted a stone, as it were a great millstone, and cast it into the sea, saying—Thus, with main force, shall be cast down, Babylon the great city,—and in nowise be found any more;

22 Ei kuulla sinussa enää kanteleensoittajain ja laulajain, huilun- ja torvensoittajain ääntä; ei löydetä sinusta enää minkään ammatin taituria; ei kuulla sinussa enää myllyn jyrinää;

22 Av harpospelare och sångare, av flöjtblåsare och basunblåsare skall aldrig mer något ljud bliva hört i dig; aldrig mer skall någon konstförfaren man av något slags yrke finnas i dig; bullret av en kvarn skall aldrig mer höras i dig;

22 And sound of harp-singers, and musicians, and flute-players, and trumpeters,—in nowise be heard in thee any more; and any artisan [of any art], --in nowise be found in thee any more; and sound of millstone,—in nowise be found in thee any more;

23 ei loista sinussa enää lampun valo; ei kuulla sinussa enää huutoa yljälle eikä huutoa morsiamelle; sillä sinun kauppiaasi olivat maan mahtavia, ja sinun velhoutesi villitsi kaikki

23 en lampas sken skall aldrig mer lysa i dig; rop för brudgum och brud skall aldrig mer höras i dig -- du vars köpmän voro stormän på jorden, du genom

23 And light of lamp,—in nowise shine in thee any more; and voice of bridegroom and bride,—in nowise be heard in thee any

kansat;

vars trolldom alla folk blevo förvillade,

more; because, thy merchants, were the great ones of the earth, because, with thy sorcery, were all the nations deceived:

24 ja hänestä on löydetty profeettain ja pyhien veri ja kaikkien veri, jotka maan päällä ovat tapetut.

24 och i vilken man såg profeters och heliga mäns blod, ja, alla de människors blod, som hade blivit slaktade på jorden.»

24 And, in her, blood of prophets and saints, was found,—and of all who had been slain upon the earth.

19 luku

1 Sen jälkeen minä kuulin ikäänkuin kansan paljouden suuren äänen taivaassa sanovan: "Halleluja! Pelastus ja kunnia ja voima on Jumalan, meidän Jumalamme.

1 Sedan hörde jag likasom starka röster av en stor skara i himmelen, som sade »Halleluja! Frälsningen och äran och makten tillhöra vår Gud.

1 After these things, I heard as it were, a loud voice of a great multitude in heaven, saying—Hallelujah! The salvation and the glory and the power of our God!

2 Sillä totiset ja vanhurskaat ovat hänen tuomionsa; sillä hän on tuominnut sen suuren porton, joka turmeli maan haureudellaan, ja on kostanut ja on vaatinut hänen kädestänsä palvelijainsa veren."

2 Ty rätta och rättfärdiga äro hans domar; han har dömt den stora skökan, som fördärvade jorden genom sin otukt, och han har utkrävt sina tjänares blod av hennes hand.»

2 Because, true and righteous, are his judgments; because he hath judged the great harlot, who, indeed, corrupted the earth with her lewdness,—and hath avenged the blood of his servants, at her hand.

3 Ja he sanoivat toistamiseen: "Halleluja!" Ja hänen savunsa nousee aina ja iankaikkisesti.

3 Och åter sade de: »Halleluja!» Och röken från henne stiger upp i evigheternas evigheter!

3 And, a second time, have they said–Hallelujah! And, her smoke, ascendeth unto ages of ages.

4 Ja ne kaksikymmentä

4 Och de tjugufyra

4 And the twenty–

neljä vanhinta ja neljä olentoa lankesivat maahan ja kumartaen rukoilivat Jumalaa, joka valtaistuimella istuu, ja sanoivat: "Amen, halleluja!"

äldste och de fyra väsendena föllo ned och tillbådo Gud, som satt på tronen; de sade: »Amen! Halleluja!»

four elders and the four living creatures, fell down, and did homage unto God, who sitteth upon the throne, saying—Amen! Hallelujah!

5 Ja valtaistuimelta lähti ääni, joka sanoi: "Ylistäkää meidän Jumalaamme, kaikki hänen palvelijansa, te, jotka häntä pelkäätte, sekä pienet että suuret."

5 Och från tronen utgick en röst, som sade: »Loven vår Gud, alla I hans tjänare, I som frukten honom, både små och stora.»

5 And, a voice, from the throne, came forth, saying—Be giving praise unto our God, all ye his servants, ye that revere him, the small and the great.

6 Ja minä kuulin ikäänkuin kansan paljouden äänen ja ikäänkuin paljojen vetten pauhinan ja ikäänkuin suuren ukkosenjylinän sanovan: "Halleluja! Sillä Herra, meidän Jumalamme, Kaikkivaltias, on ottanut hallituksen.

6 Och jag hörde likasom röster av en stor skara, lika bruset av stora vatten och dånet av starka tordön; de sade: »Halleluja! Herren, vår Gud, den Allsmäktige, har nu trätt fram såsom konung.

6 And I heard as a voice of a great multitude, and as a voice of many waters, and as a voice of mighty thunderings, saying—Hallelujah! Because the Lord, [our] God, the Almighty, hath become king.

7 Iloitkaamme ja riemuitkaamme ja antakaamme kunnia hänelle, sillä Karitsan häät ovat tulleet, ja hänen vaimonsa on itsensä valmistanut.

7 Låtom oss glädjas och fröjda oss och giva honom äran; ty tiden är inne för Lammets bröllop, och dess brud har gjort sig redo.

7 Let us rejoice and exult, and give glory unto him, because the marriage of the Lamb, is come, and, his wife, hath made herself ready;

8 Ja hänen annettiin pukeutua liinavaatteeseen, hohtavaan ja puhtaaseen: se liina on pyhien vanhurskautus."

8 Och åt henne har blivit givet att kläda sig i fint linne, skinande och rent.» Det fina linnet är de heligas rättfärdighet.

8 and it hath been given unto her, that she should be arrayed in fine linen, bright, pure, for, the fine linen, is, the righteous acts of the

saints.

9 Ja hän sanoi minulle: "Kirjoita: Autuaat ne, jotka ovat kutsutut Karitsan hääaterialle!" Vielä hän sanoi minulle: "Nämä sanat ovat totiset Jumalan sanat."

9 Och han sade till mig: »Skriv: Saliga äro de som äro bjudna till Lammets bröllopsmåltid.» Ytterligare sade han till mig: »Dessa ord äro sanna Guds ord.»

9 And he saith unto me—Write! Happy, they who, unto the marriage supper of the Lamb, have been bidden! And he saith unto me—These words, are, true [words] of God.

10 Ja minä lankesin hänen jalkojensa juureen, kumartaen rukoillakseni häntä. Mutta hän sanoi minulle: "Varo, ettet sitä tee; minä olen sinun ja sinun veljiesi kanssapalvelija, niiden, joilla on Jeesuksen todistus; kumarra ja rukoile Jumalaa. Sillä Jeesuksen todistus on profetian henki."

10 Och jag föll ned för hans fötter för att tillbedja honom, men han sade till mig: »Gör icke så. Jag är din medtjänare och dina bröders, deras som hava Jesu vittnesbörd. Gud skall du tillbedja. Ty Jesu vittnesbörd är profetians ande.»

10 And I fell down at his feet, to do him homage; and he saith unto me—See! [thou do it] not! A fellow–servant, am I, of thee and of thy brethren who have the witness of Jesus: unto God, do homage! For, the witness of Jesus, is the spirit of the prophecy.

11 Ja minä näin taivaan auenneena. Ja katso: valkoinen hevonen, ja sen selässä istuvan nimi on Uskollinen ja Totinen, ja hän tuomitsee ja sotii vanhurskaudessa.

11 Och jag såg himmelen öppen och fick där se en vit häst; och mannen som satt på den heter »Trofast och sannfärdig», och han dömer och strider i rättfärdighet.

11 And I saw heaven, set open, and lo! a white horse, and, he that was sitting thereon, [called] Faithful, and True; and, in righteousness, doth he judge and make war;

12 Ja hänen silmänsä olivat niinkuin tulen liekit, ja hänen päässään oli monta kruunua, ja hänellä oli kirjoitettuna nimi, jota ei tiedä kukaan muu kuin hän itse,

12 Hans ögon voro såsom eldslågor, och på sitt huvud bar han många kronor och hade ett namn där skrivet, som ingen känner utom han själv.

12 and, his eyes, are a flame of fire, and, upon his head, are many diadems, having, a name, written, which, no one, knoweth, but himself,

13 ja hänellä oli yllään vereen kastettu vaippa, ja nimi, jolla häntä kutsutaan, on Jumalan Sana.

13 Och han var klädd i en mantel som var doppad i blod; och det namn han har fått är »Guds Ord».

13 and arrayed with a mantle sprinkled with blood, and his name hath been called—The Word of God.

14 Ja häntä seurasivat ratsastaen valkoisilla hevosilla taivaan sotajoukot, puettuina valkeaan ja puhtaaseen pellavavaatteeseen.

14 Och honom följde, på vita hästar, de himmelska härskarorna, klädda i fint linne, vitt och rent.

14 And, the armies which were in heaven, were following him, upon white horses, clothed with fine linen, white, pure;

15 Ja hänen suustaan lähtee terävä miekka, että hän sillä löisi kansoja. Ja hän on kaitseva heitä rautaisella valtikalla, ja hän polkee kaikkivaltiaan Jumalan vihan kiivauden viinikuurnan.

15 Och från hans mun utgick ett skarpt svärd, varmed han skulle slå folken. Och han skall styra dem med järnspira; och han trampar Guds, den Allsmäktiges, stränga vredes vinpress.

15 and, out of his mouth, is going forth a sharp sword, that, therewith, he may smite the nations,—and, he, shall shepherd them with a sceptre of iron, and, he, treadeth the wine–press of the wrath of the anger of God the Almighty.

16 Ja hänellä on vaipassa kupeellaan kirjoitettuna nimi: "Kuningasten Kuningas ja herrain Herra."

16 Och på sin mantel, över sin länd, har han detta namn skrivet: »Konungarnas konung och herrarnas herre.»

16 And he hath, upon his mantle and upon his thigh, a name, written—King of kings, and Lord of lords.

17 Ja minä näin enkelin seisovan auringossa, ja hän huusi suurella äänellä sanoen kaikille keskitaivaalla lentäville linnuille: "Tulkaa, kokoontukaa Jumalan suurelle aterialle

17 Och jag såg en ängel stå i solen, och denne ropade med hög röst och sade till alla fåglar som flögo fram uppe i himlarymden: »Kommen hit, församlen eder till Guds stora gästabud,

17 And I saw one messenger, standing in the sun, and he cried out with a loud voice, saying, unto all the birds that fly in mid–heaven,—Hither! be gathered together unto the great supper of God,—

18 syömään kuningasten lihaa ja sotapäällikköjen lihaa ja väkevien lihaa ja hevosten sekä niiden selässä istuvien lihaa ja kaikkien vapaitten ja orjien lihaa, sekä pienten että suurten."

18 för att äta kött av konungar och krigsöverstar och hjältar, kött av hästar och deras ryttare, ja, kött av alla, både fria och trälar, både små och stora.»

18 that ye may eat the flesh of kings, and the flesh of captains, and the flesh of mighty men, and the flesh of horses, and of them who sit upon them, and the flesh of all, both free and bond, and small and great.

19 Ja minä näin pedon ja maan kuninkaat ja heidän sotajoukkonsa kokoontuneina sotiaksensa hevosen selässä istuvaa vastaan ja hänen sotajoukkoansa vastaan.

19 Och jag såg vilddjuret och konungarna på jorden med sina härskaror, samlade för att utkämpa sin strid mot honom som satt på hästen och mot hans härskara.

19 And I saw the wild–beast, and the kings of the earth, and their armies, gathered together—to make war with him who was sitting upon the horse, and with his army.

20 Ja peto otettiin kiinni, ja sen kanssa väärä profeetta, joka sen nähden oli tehnyt ihmetekonsa, joilla hän oli eksyttänyt ne, jotka olivat ottaneet pedon merkin, ja ne, jotka olivat sen kuvaa kumartaneet; ne molemmat heitettiin elävältä tuliseen järveen, joka tulikiveä palaa.

20 Och vilddjuret blev gripet, därjämte ock den falske profeten, som i dess åsyn hade gjort de tecken med vilka han hade förvillat dem som hade tagit vilddjurets märke, och dem som hade tillbett dess bild. Båda blevo de levande kastade i eldsjön, som brann med svavel.

20 And the wild–beast, was taken, and, with him, the false prophet who wrought the signs before him, whereby he deceived them who received the mark of the wild–beast and them who were doing homage unto his image,—alive, were they two cast into the lake of fire that burneth with brimstone.

21 Ja ne muut saivat surmansa hevosen selässä istuvan miekasta, joka lähti hänen suustaan; ja kaikki

21 Och de andra blevo dräpta med ryttarens svärd, det som utgick från hans mun; och alla

21 And, the rest, were slain with the sword of him that was sitting upon the

linnut tulivat ravituiksi heidän lihastansa.

fåglar blevo mättade av deras kött.

horse, which went forth out of his mouth, and, all the birds, were filled with their flesh.

20 luku

1 Ja minä näin tulevan taivaasta alas enkelin, jolla oli syvyyden avain ja suuret kahleet kädessään.

1 Och jag såg en ängel komma ned från himmelen; han hade nyckeln till avgrunden och hade en stor kedja i sin hand.

1 And I saw a messenger, coming down out of heaven, having the key of the abyss, and a great chain upon his hand;

2 Ja hän otti kiinni lohikäärmeen, sen vanhan käärmeen, joka on perkele ja saatana, ja sitoi hänet tuhanneksi vuodeksi

2 Och han grep draken, den gamle ormen, det är djävulen och Satan, och fängslade honom för tusen år

2 and he laid hold of the dragon, the ancient serpent, who is Adversary and the Accuser, and bound him for a thousand years,—

3 ja heitti hänet syvyyteen ja sulki ja lukitsi sen sinetillä hänen jälkeensä, ettei hän enää kansoja villitsisi, siihen asti kuin ne tuhat vuotta ovat loppuun kuluneet; sen jälkeen hänet pitää päästettämän irti vähäksi aikaa.

3 och kastade honom i avgrunden och stängde igen och satte dit ett insegel över honom på det att han icke mer skulle förvilla folken, förrän de tusen åren hade gått till ända. Därefter skall han åter komma lös för en liten tid.

3 and cast him into the abyss, and fastened and sealed [it] over him,—that he might not deceive the nations any more, until the thousand years, should be ended: after these, must he be loosed for a short time.

4 Ja minä näin valtaistuimia, ja he istuivat niille, ja heille annettiin tuomiovalta; ja minä näin niiden sielut, jotka olivat teloitetut Jeesuksen todistuksen ja Jumalan sanan tähden, ja niiden,

4 Och jag såg troner stå där, och de satte sig på dem, de åt vilka gavs makt att hålla dom. Och jag såg de människors själar, som hade blivit halshuggna för Jesu vittnesbörds

4 And I saw thrones, and they sat upon them, and sentence of judgment was given unto them; and [I saw] the souls of them who had been beheaded because of

jotka eivät olleet kumartaneet petoa eikä sen kuvaa eivätkä ottaneet sen merkkiä otsaansa eikä käteensä; ja he virkosivat eloon ja hallitsivat Kristuksen kanssa tuhannen vuotta.

och Guds Ords skull, och som icke hade tillbett vilddjuret eller dess bild, och icke heller tagit dess märke på sina pannor och sina händer; dessa blevo nu åter levande och fingo regera med Kristus i tusen år.

the witness of Jesus and because of the word of God, and such as had not done homage unto the wild–beast or unto his image, nor had received the mark upon their forehead or upon their hand; and they lived and reigned with the Christ, for a thousand years.

5 Muut kuolleet eivät vironneet eloon, ennenkuin ne tuhat vuotta olivat loppuun kuluneet. Tämä on ensimmäinen ylösnousemus.

5 (De övriga döda blevo icke levande, förrän de tusen åren hade gått till ända.) Detta är den första uppståndelsen.

5 The rest of the dead, lived not, until the thousand years, were ended. This, is the first resurrection.

6 Autuas ja pyhä on se, jolla on osa ensimmäisessä ylösnousemuksessa; heihin ei toisella kuolemalla ole valtaa, vaan he tulevat olemaan Jumalan ja Kristuksen pappeja ja hallitsevat hänen kanssaan ne tuhannen vuotta.

6 Salig och helig är den som har del i den första uppståndelsen; över dem har den andra döden ingen makt, utan de skola vara Guds och Kristi präster och skola få regera med honom de tusen åren.

6 Happy and holy, is he that hath part in the first resurrection: upon these, the second death, hath no authority; but they shall be priests of God and of the Christ, and shall reign with him for the thousand years.

7 Ja kun ne tuhat vuotta ovat loppuun kuluneet, päästetään saatana vankeudestaan,

7 Men när de tusen åren hava gått till ända, skall Satan komma lös ur sitt fängelse.

7 And, as soon as the thousand years, shall be ended, the Accuser shall be loosed out of his prison,

8 ja hän lähtee villitsemään maan neljällä kulmalla olevia kansoja,

8 Han skall då gå ut för att förvilla de folk som bo vid jordens fyra

8 and will go forth to deceive the nations that are in the four

Googia ja Maagogia, kootakseen heidät sotaan, ja niiden luku on kuin meren hiekka.

hörn, Gog och Magog, och samla dem till den stundande striden; och de äro till antalet såsom sanden i havet.

corners of the earth, the Gog and Magog, to gather them together unto the battle—the number of whom, is as the sand of the sea.

9 Ja he nousevat yli maan avaruuden ja piirittävät pyhien leirin ja sen rakastetun kaupungin. Mutta tuli lankeaa taivaasta ja kuluttaa heidät.

9 Och de draga fram över jordens hela vidd och omringa de heligas läger och »den älskade staden»; men eld faller ned från himmelen och förtär dem.

9 And they came up over the breadth of the land, and surrounded the camp of the saints, and the beloved city. And there came down fire out of heaven, and devoured them;

10 Ja perkele, heidän villitsijänsä, heitetään tuli- ja tulikivijärveen, jossa myös peto ja väärä profeetta ovat, ja heitä vaivataan yöt päivät, aina ja iankaikkisesti.

10 Och djävulen, som förvillade dem, bliver kastad i samma sjö av eld och svavel, dit vilddjuret och den falske profeten hade blivit kastade; och de skola där plågas dag och natt i evigheternas evigheter.

10 and, the Adversary that had been deceiving them, was cast into the lake of fire and brimstone, where [were] both the wild–beast and the false–prophet; and they shall be tormented, day and night, unto the ages of ages.

11 Ja minä näin suuren, valkean valtaistuimen ja sillä istuvaisen, jonka kasvoja maa ja taivas pakenivat, eikä niille sijaa löytynyt.

11 Och jag såg en stor vit tron och honom som satt därpå; och för hans ansikte flydde jord och himmel, och ingen plats blev funnen för dem.

11 And I saw a great white throne, and him that was sitting thereon, from whose face fled the earth and heaven, and, place, was not found for them.

12 Ja minä näin kuolleet, suuret ja pienet, seisomassa valtaistuimen edessä, ja kirjat avattiin; ja

12 Och jag såg de döda, både stora och små, stå inför tronen, och böcker blevo

12 And I saw the dead, the great and the small, standing before the throne;

avattiin toinen kirja, joka on elämän kirja; ja kuolleet tuomittiin sen perusteella, mitä kirjoihin oli kirjoitettu, tekojensa mukaan.

upplåtna. Och jämväl en annan bok blev upplåten; det var livets bok. Och de döda blevo dömda efter sina gärningar, på grund av det som var upptecknat i böckerna.

and, books, were opened, and, another book, was opened, which is, the book, of life; and the dead, were judged, out of the things written in the books, according to their works.

13 Ja meri antoi ne kuolleet, jotka siinä olivat, ja Kuolema ja Tuonela antoivat ne kuolleet, jotka niissä olivat, ja heidät tuomittiin, kukin tekojensa mukaan.

13 Och havet gav igen de döda som voro däri, och döden och dödsriket gåvo igen de döda som voro i dem; och dessa blev dömda, var och en efter sina gärningar.

13 And the sea gave up the dead that were in it, and, death and hades, gave up the dead that were in them; and they were judged, each one, according to their works.

14 Ja Kuolema ja Tuonela heitettiin tuliseen järveen. Tämä on toinen kuolema, tulinen järvi.

14 Och döden och dödsriket blevo kastade i den brinnande sjön; detta, den brinnande sjön, är den andra döden.

14 And, death and hades, were cast into the lake of fire. This, is, the second death– –the lake of fire.

15 Ja joka ei ollut elämän kirjaan kirjoitettu, se heitettiin tuliseen järveen.

15 Och om någon icke fanns skriven i livets bok, så blev han kastad i den brinnande sjön.

15 And, if anyone was not found, in the book of life, written, he was cast into the lake of fire.

21 luku

1 Ja minä näin uuden taivaan ja uuden maan; sillä ensimmäinen taivas ja ensimmäinen maa ovat kadonneet, eikä merta enää ole.

1 Och jag såg en ny himmel och en ny jord; ty den förra himmelen och den förra jorden voro förgångna, och havet fanns icke mer.

1 And I saw a new heaven and a new earth; for, the first heaven and the first earth, have passed away, and, the sea, is no more.

2 Ja pyhän kaupungin,

2 Och jag såg den

2 And, the holy city,

uuden Jerusalemin, minä näin laskeutuvan alas taivaasta Jumalan tyköä, valmistettuna niinkuin morsian, miehellensä kaunistettu.

3 Ja minä kuulin suuren äänen valtaistuimelta sanovan: "Katso, Jumalan maja ihmisten keskellä! Ja hän on asuva heidän keskellänsä, ja he ovat hänen kansansa, ja Jumala itse on oleva heidän kanssaan, heidän Jumalansa;

4 ja hän on pyyhkivä pois kaikki kyyneleet heidän silmistänsä, eikä kuolemaa ole enää oleva, eikä murhetta eikä parkua eikä kipua ole enää oleva, sillä kaikki entinen on mennyt."

5 Ja valtaistuimella istuva sanoi: "Katso, uudeksi minä teen kaikki." Ja hän sanoi: "Kirjoita, sillä nämä sanat ovat vakaat ja todet."

6 Ja hän sanoi minulle: "Se on tapahtunut. Minä olen A ja O, alku ja loppu. Minä annan janoavalle elämän veden lähteestä lahjaksi.

heliga staden, ett nytt Jerusalem, komma ned från himmelen, från Gud, färdigsmyckad såsom en brud som är prydd för sin brudgum.

3 Och jag hörde en stark röst från tronen säga: »Se, nu står Guds tabernakel bland människorna, och han skall bo ibland dem, och de skola vara hans folk; ja, Gud själv skall vara hos dem

4 och skall avtorka alla tårar från deras ögon. Och döden skall icke mer vara till, och ingen sorg eller klagan eller plåga skall vara mer; ty det som förr var är nu förgånget.»

5 Och han som satt på tronen sade: »Se, jag gör allting nytt.» Ytterligare sade han: »Skriv: ty dessa ord äro visa och sanna.»

6 Han sade vidare till mig: »Det är gjort. Jag är A och O, begynnelsen och änden. Åt den som törstar skall jag giva att dricka för intet ur källan med livets vatten.

new Jerusalem, saw I coming down out of heaven from God, prepared as a bride adorned for her husband.

3 And I heard a loud voice out of the throne, saying—Lo! the tent of God, is with men, and he will tabernacle with them, and, they, shall be, his peoples, and, he, shall be, God with them;

4 And he will wipe away every tear out of their eyes,—and, death, shall be no more, and grief and outcry and pain shall be no more: the first things, have passed away.

5 And he that was sitting upon the throne said— Lo! I make all things, new. And he saith—Write! because, these words, are, faithful and true.

6 And he said unto me—Accomplished! I, am the A, and the Z, the Beginning and the End: I, unto him that is thirsting, will give of the fountain of the water of life,

freely:

7 Joka voittaa, on tämän perivä, ja minä olen oleva hänen Jumalansa, ja hän on oleva minun poikani.

7 Den som vinner seger, han skall få detta till arvedel, och jag skall vara hans Gud, och han skall vara min son.

7 He that overcometh, shall inherit these things,— And I will be, to him, a God, and, he, shall be, to me, a son;

8 Mutta pelkurien ja epäuskoisten ja saastaisten ja murhaajien ja huorintekijäin ja velhojen ja epäjumalanpalvelijain ja kaikkien valhettelijain osa on oleva siinä järvessä, joka tulta ja tulikiveä palaa; tämä on toinen kuolema."

8 Men de fega och de otrogna, och de som hava gjort vad styggeligt är, och dråpare och otuktiga människor och trollkarlar och avgudadyrkare och alla lögnare skola få sin del i den sjö som brinner med eld och svavel; detta är den andra döden.»

8 But, as for the timid, and disbelieving, and abominable, and murderers, and fornicators, and sorcerers, and idolaters, and all the false, their part, is in the lake that burneth with fire and brimstone,—which is the second death.

9 Ja tuli yksi niistä seitsemästä enkelistä, joilla oli ne seitsemän maljaa täynnä seitsemää viimeistä vitsausta, ja puhui minun kanssani sanoen: "Tule tänne, minä näytän sinulle morsiamen, Karitsan vaimon."

9 Och en av de sju änglarna med de sju skålar, som voro fulla med de sju sista plågorna, kom och talade till mig och sade: »Kom hit, så skall jag visa dig bruden, Lammets hustru.»

9 And there came one of the seven messengers which had the seven bowls, that were full of the seven last plagues, and spake with me, saying— Hither! I will point out to thee the bride, the wife of the Lamb.

10 Ja hän vei minut hengessä suurelle ja korkealle vuorelle ja näytti minulle pyhän kaupungin, Jerusalemin, joka laskeutui alas taivaasta Jumalan tyköä,

10 Och han förde mig i anden åstad upp på ett stort och högt berg och visade mig den heliga staden Jerusalem, som kom ned från himmelen, från Gud,

10 And he carried me away, in spirit, unto a mountain great and high, and pointed out to me the holy city, Jerusalem, coming down out of heaven from God;

11 ja siinä oli Jumalan kirkkaus; sen hohto oli kaikkein kalleimman kiven kaltainen, niinkuin kristallinkirkas jaspiskivi;

11 med Guds härlighet. Den glänste likt den dyrbaraste ädelsten, den var såsom kristallklar jaspis.

11 having the glory of God,—her lustre, like unto a stone most precious, as a jasper stone, shining as crystal;

12 siinä oli suuri ja korkea muuri, jossa oli kaksitoista porttia ja porteilla kaksitoista enkeliä, ja niihin oli kirjoitettu nimiä, ja ne ovat Israelin lasten kahdentoista sukukunnan nimet;

12 Den hade en stor och hög mur med tolv portar, och vid portarna stodo tolv änglar, och över portarna voro skrivna namn: namnen på Israels barns tolv stammar.

12 having a wall great and high, having twelve gates, and, at the gates, twelve messengers, and names inscribed, which are [the names] of the twelve tribes of the sons of Israel,—

13 idässä kolme porttia ja pohjoisessa kolme porttia ja etelässä kolme porttia ja lännessä kolme porttia.

13 I öster voro tre portar, i norr tre portar, i söder tre portar och i väster tre portar.

13 on the east, three gates, and, on the north, three gates, and, on the south, three gates, and, on the west, three gates;

14 Ja kaupungin muurilla oli kaksitoista perustusta, ja niissä Karitsan kahdentoista apostolin kaksitoista nimeä.

14 Och stadsmuren hade tolv grundstenar, och på dem stodo tolv namn: namnen på Lammets tolv apostlar.

14 and, the wall of the city, having twelve foundations, and, upon them, twelve names of the twelve apostles of the Lamb.

15 Ja sillä, joka minulle puhui, oli mittasauvana kultainen ruoko, mitatakseen kaupungin ja sen portit ja sen muurin.

15 Och han som talade till mig hade en gyllene mätstång för att därmed mäta staden och dess portar och dess mur.

15 And, he that was talking with me, had, for a measure, a reed of gold, that he might measure the city, and the gates thereof, and the wall thereof.

16 Ja kaupunki oli neliskulmainen, ja sen pituus oli yhtä suuri kuin

16 Och staden utgjorde en fyrkant, och dess längd var lika stor som

16 And, the city, four–square, lieth, and, the length

sen leveys. Ja hän mittasi sillä ruovolla kaupungin: se oli kaksitoista tuhatta vakomittaa. Sen pituus ja leveys ja korkeus olivat yhtä suuret.

dess bredd. Och med stången mätte han staden: dess mått var tolv tusen stadier, dess längd och bredd och höjd voro lika.

thereof, is as great as the breadth. And he measured the city, with the reed,—twelve thousand furlongs: the length, and the breadth, and the height thereof, are, equal.

17 Ja hän mittasi sen muurin: se oli sata neljäkymmentä neljä kyynärää, ihmismitan mukaan, joka on enkelin mitta.

17 Och han mätte dess mur: den var ett hundra fyrtiofyra alnar efter människors mått, som ock är änglars.

17 And he measured the wall thereof,—a hundred and forty–four cubits: the measure of a man, which is [the measure] of a messenger.

18 Ja sen muuri oli rakennettu jaspiksesta, ja kaupunki oli puhdasta kultaa, puhtaan lasin kaltaista.

18 Och stadsmuren var byggd av jaspis, men staden själv var av rent guld, likt rent glas.

18 And, the structure of the wall thereof, was jasper, and, the city, was pure gold, like unto pure glass.

19 Ja kaupungin muurin perustukset olivat kaunistetut kaikkinaisilla kalleilla kivillä; ensimmäinen perustus oli jaspis, toinen safiiri, kolmas kalkedon, neljäs smaragdi,

19 Stadsmurens grundstenar voro skönt lagda och utgjordes av alla slags ädelstenar. Den första grundstenen var en jaspis, den andra en safir, den tredje en kalcedon, den fjärde en smaragd,

19 The foundations of the wall of the city, with every precious stone were adorned: the first foundation, was jasper, the second, sapphire, the third, chalcedony, the fourth, emerald,

20 viides sardonyks, kuudes sardion, seitsemäs krysoliitti, kahdeksas berylli, yhdeksäs topaasi, kymmenes krysoprasi, yhdestoista hyasintti, kahdestoista ametisti.

20 den femte en sardonyx, den sjätte en karneol, den sjunde en krysolit, den åttonde den beryll, den nionde en topas, den tionde en krysopras, den elfte en hyacint, den tolfte en

20 the fifth, sardonyx, the sixth, sardius, the seventh, chrysolite, the eighth, beryl, the ninth, topaz, the tenth, chrysoprase, the eleventh, hyacinth, the twelfth,

ametist.

amethyst;

21 Ja ne kaksitoista porttia olivat kaksitoista helmeä; kukin portti oli yhdestä helmestä; ja kaupungin katu oli puhdasta kultaa, ikäänkuin läpikuultavaa lasia.

21 Och de tolv portarna utgjordes av tolv pärlor; var särskild port utgjordes av en enda pärla. Och stadens gata var av rent guld, likt genomskinligt glas.

21 and, the twelve gates, were twelve pearls,—each one of the gates, severally, was of one pearl; and, the broadway of the city, was pure gold, as transparent glass.

22 Mutta temppeliä minä en siinä nähnyt; sillä Herra Jumala, Kaikkivaltias, on sen temppeli, ja Karitsa.

22 Och jag såg i den intet tempel, ty Herren Gud, den Allsmäktige, är dess tempel, han och Lammet.

22 And, sanctuary, saw I none therein; for, the Lord, God, the Almighty, is the sanctuary thereof, and the Lamb.

23 Eikä kaupunki tarvitse valoksensa aurinkoa eikä kuuta; sillä Jumalan kirkkaus valaisee sen, ja sen lamppu on Karitsa.

23 Och staden behöver icke sol eller måne till att lysa där, ty Guds härlighet upplyser den och dess ljus är Lammet.

23 And, the city, hath no need of the sun, nor of the moon, that they should shine therein; for, the glory of God, illumined it, and, the lamp thereof, was the Lamb.

24 Ja kansat tulevat vaeltamaan sen valkeudessa, ja maan kuninkaat vievät sinne kunniansa.

24 Och folken skola vandra i dess ljus, och jordens konungar föra ditin, vad härligt de hava.

24 And the nations, shall walk, through her light; and, the kings of the earth, do bring their glory into it,

25 Eikä sen portteja suljeta päivällä, ja yötä ei siellä ole,

25 Dess portar skola aldrig stängas om dagen -- natt skall icke finnas där

25 and, the gates thereof, shall in nowise be shut, by day,—night, in fact, shall not be there,—

26 ja sinne viedään kansojen kunnia ja kalleudet.

26 och vad härligt och dyrbart folken hava skall man föra ditin.

26 and they shall bring the glory and the honour of the nations into it.

27 Eikä sinne ole pääsevä mitään epäpyhää eikä ketään kauhistusten tekijää eikä valhettelijaa, vaan ainoastaan ne, jotka ovat kirjoitetut Karitsan elämänkirjaan.

27 Men intet orent skall någonsin komma ditin, och ingen som gör vad styggeligt är och lögn, utan allenast de som äro skrivna i livets bok, Lammets bok.

27 And in nowise shall there enter into it, anything common, or he that doeth abomination and falsehood,—but only they who are written in the Lamb's book of life.

22 luku

1 Ja hän näytti minulle elämän veden virran, joka kirkkaana kuin kristalli juoksi Jumalan ja Karitsan valtaistuimesta.

1 Och han visade mig en ström med vatten, klar som kristall. Den gick ut från Guds och Lammets tron

1 And he pointed out to me a river of water of life, bright as crystal, issuing forth out of the throne of God and of the Lamb,

2 Keskellä sen katua ja virran molemmilla puolilla oli elämän puu, joka kantoi kahdettoista hedelmät, antaen joka kuukausi hedelmänsä, ja puun lehdet ovat kansojen tervehtymiseksi.

2 och flöt fram mitt igenom stadens gata. Och på båda sidor om strömmen stodo livsträd, som gåvo tolv skördar, ty de buro frukt var månad; och trädens löv tjänade till läkedom för folken.

2 in the midst of the broadway thereof. And, on this side of the river and on that, was a tree of life, bearing twelve crops of fruit, every several month, yielding its fruit; and, the leaves of the tree, were for the healing of the nations,

3 Eikä mitään kirousta ole enää oleva. Ja Jumalan ja Karitsan valtaistuin on siellä oleva, ja hänen palvelijansa palvelevat häntä

3 Och ingen förbannelse skall vara mer. Och Guds och Lammets tron skall stå där inne, och hans tjänare skall tjäna honom

3 And, no curse, shall there be, any more; and, the throne of God and of the Lamb, shall be, therein,—and his servants will render divine service unto him,

4 ja näkevät hänen kasvonsa, ja hänen nimensä on heidän otsissansa.

4 och skola se hans ansikte; och hans namn skall stå tecknat på deras pannor.

4 and they shall see his face, and, his name, [shall be] upon their foreheads.

5 Eikä yötä ole enää oleva, eivätkä he tarvitse lampun valoa eikä auringon valoa, sillä Herra Jumala on valaiseva heitä, ja he hallitsevat aina ja iankaikkisesti.

5 Och ingen natt skall vara mer; och de behöva icke någon lampas ljus, ej heller solens ljus, ty Herren Gud skall lysa över dem, och de skola regera i evigheternas evigheter.

5 And, night, shall be, no more; and they have no need of the light of a lamp or the light of a sun, because, the Lord, God, will give them light,—and they shall reign unto the ages of ages.

6 Ja hän sanoi minulle: "Nämä sanat ovat vakaat ja todet, ja Herra, profeettain henkien Jumala, on lähettänyt enkelinsä näyttämään palvelijoilleen, mitä pian tapahtuman pitää.

6 Och han sade till mig: »Dessa ord äro vissa och sanna; och Herren, profeternas andars Gud, har sänt sin ängel för att visa sina tjänare, vad som snart skall ske.

6 And he said unto me—These words, are faithful and true; and, the Lord, the God of the spirits of the prophets, hath sent his messenger, to point out, unto his servants, the things which must needs come to pass with speed.

7 Ja katso, minä tulen pian. Autuas se, joka ottaa tämän kirjan ennustuksen sanoista vaarin!"

7 Och se, jag kommer snart. Salig är den som tager vara på de profetians ord som stå i denna bok.»

7 And—Lo! I come speedily! Happy, is he that keepeth the words of the prophecy of this scroll.

8 Ja minä, Johannes, olen se, joka tämän kuulin ja näin. Ja kun olin sen kuullut ja nähnyt, minä lankesin maahan kumartuakseni sen enkelin jalkojen eteen, joka tämän minulle näytti.

8 Och jag, Johannes, var den som hörde och såg detta. Och när jag hade hört och sett det, föll jag ned för att tillbedja inför ängelns fötter, hans som visade mig detta.

8 And, I, John, am he that was hearing and seeing these things; and, when I had heard and seen, I fell down to do homage at the feet of the messenger

who had been pointing out unto me these things,—

9 Ja hän sanoi minulle: "Varo, ettet sitä tee; minä olen sinun ja sinun veljiesi, profeettain, kanssapalvelija, ja niiden, jotka ottavat tämän kirjan sanoista vaarin; kumartaen rukoile Jumalaa."

9 Men han sade till mig: »Gör icke så. Jag är din medtjänare och dina bröders, profeternas, och deras som taga vara på denna boks ord. Gud skall du tillbedja.»

9 and he saith unto me—See [thou do it] not! A fellow–servant, am I, of thee, and of thy brethren the prophets, and of them who keep the words of this scroll: unto God, do homage.

10 Ja hän sanoi minulle: "Älä lukitse tämän kirjan profetian sanoja; sillä aika on lähellä.

10 Och han sade till mig: »Göm icke under något insegel de profetians ord som stå i denna bok; ty tiden är nära.

10 And he saith unto me—Do not seal up the words of the prophecy of this scroll, for, the season, is, near:

11 Vääryyden tekijä tehköön edelleen vääryyttä, ja joka on saastainen, saastukoon edelleen, ja joka on vanhurskas, tehköön edelleen vanhurskautta, ja joka on pyhä, pyhittyköön edelleen.

11 Må den som är orättfärdig fortfara att öva sin orättfärdighet och den som är oren att orena sig. Så ock den som är rättfärdig, han fortfare att öva sin rättfärdighet, och den som är helig att helga sig.

11 He that is doing unjustly, let him do unjustly, still, and, he that is filthy, let him be made filthy, still; and, he that is righteous, let him do righteousness, still, and, he that is holy, let him be hallowed, still:—

12 Katso, minä tulen pian, ja minun palkkani on minun kanssani, antaakseni kullekin hänen tekojensa mukaan.

12 Se, jag kommer snart och har med mig min lön, för att vedergälla var och en efter som hans gärningar äro.

12 Lo! I come speedily, and my reward is with me, to render unto each one as, his, work is.

13 Minä olen A ja O, ensimmäinen ja viimeinen, alku ja loppu.

13 Jag är A och O, den förste och den siste, begynnelsen och änden.

13 I, am the A and the Z, the First and the Last, the Beginning and the End.

14 Autuaat ne, jotka pesevät vaatteensa, että heillä olisi valta syödä elämän puusta ja he pääsisivät porteista sisälle kaupunkiin!

14 Saliga äro de som två sina kläder för att få rätt att äta av livets träd och att gå in i staden genom dess portar.

14 Happy, they who are washing their robes, that their right may be unto the tree of life and, by the gates, they may enter into the city.

15 Ulkopuolella ovat koirat ja velhot ja huorintekijät ja murhaajat ja epäjumalanpalvelijat ja kaikki, jotka valhetta rakastavat ja tekevät.

15 Men de som äro hundar och trollkarlar och otuktiga och dråpare och avgudadyrkare och alla som älska och göra lögn, de måste alla stanna därutanför.»

15 Outside, are the dogs, and the sorcerers, and the unchaste, and the murderers, and the idolaters, and every one loving and doing falsehood.

16 Minä, Jeesus, lähetin enkelini todistamaan näitä teille seurakunnissa. Minä olen Daavidin juurivesa ja hänen suvustansa, se kirkas kointähti."

16 Jag, Jesus, har sänt min ängel för att i församlingarna vittna om detta för eder. Jag är telningen från Davids rot och kommen av hans släkt, jag är den klara morgonstjärnan.

16 I, Jesus, have sent my messenger, to bear witness unto you of these things, for the assemblies. I, am the Root and the Offspring of David, the bright and the morning Star.

17 Ja Henki ja morsian sanovat: "Tule!" Ja joka kuulee, sanokoon: "Tule!" Ja joka janoaa, tulkoon, ja joka tahtoo, ottakoon elämän vettä lahjaksi.

17 Och Anden och bruden säga: »Kom.» Och den som hör det, han säge »Kom.» Och den som törstar, han komme; ja den som vill, han tage livets vatten för intet.

17 And, the Spirit and the Bride, say—Come! and, he that heareth, let him say—Come! and, he that is athirst, let him come,—he that will, let him take of the water of life, freely.

18 Minä todistan jokaiselle, joka tämän kirjan profetian sanat kuulee: Jos joku panee niihin jotakin lisää, niin Jumala on paneva hänen päällensä ne vitsaukset, jotka ovat

18 För var och en som hör de profetians ord, som stå i denna bok betygar jag detta: »Om någon lägger något till dem, så skall Gud på honom lägga de plågor

18 I, bear witness, unto every one that heareth the words of the prophecy of this scroll:—If anyone shall lay aught upon them, God, will lay

kirjoitetut tähän kirjaan;

19 ja jos joku ottaa pois jotakin tämän profetian kirjan sanoista, niin Jumala on ottava pois sen osan, mikä hänellä on elämän puuhun ja pyhään kaupunkiin, joista tässä kirjassa on kirjoitettu.

20 Hän, joka näitä todistaa, sanoo: "Totisesti, minä tulen pian." Amen, tule, Herra Jeesus!

21 Herran Jeesuksen armo olkoon kaikkien kanssa. Amen.

om vilka är skrivet i denna bok.

19 Och om någon tager bort något från de ord som stå i denna profetias bok, så skall Gud taga ifrån honom hans del i livets träd och i den heliga staden, om vilka är skrivet i denna bok.»

20 Han som betygar detta säger: »Ja, jag kommer snart.» Amen. Kom Herre Jesus!

21 Herren Jesu nåd vare med alla.

upon him, the plagues which are written in this scroll;

19 And, if anyone shall take away from the words of this prophetic scroll, God, will take away his part,—from the tree of life, and out of the holy city,—[from] the things written in this scroll.

20 He that beareth witness of these things, saith—Yea! I come, speedily. Amen! come, Lord Jesus!

21 The favour of the Lord Jesus [Christ] be with the saints.